Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

ΜΕΓΑ ΛΕΞΙΚΟΝ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ
ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ
ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ
ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ
ΑΡΧΑΙΑ

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ Ζ

«Τό πρῶτον βιβλίον παντός Ἕλληνος εἶναι τό Λεξικόν τῆς γλώσσης του».
Κοραῆς

ΕΚΔΟΣΕΙΣ - ΔΟΜΗ - Α.Ε.
Ναυαρίνου 20 τηλ. 637 389 - 612 056
ΑΘΗΝΑΙ

ΠΙΝΑΞ ΣΥΝΤΕΤΜΗΜΕΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

α.	= ἄλλως
αἰολ.	= αἰολικός,-όν
αἰτ.	= αἰτιατική
ἄκλ.	= ἄκλιτος,-ον
ἀλβ.	= ἀλβανική,-ικός
ἀλληλοπθ.	= ἀλληλοπαθής
ἀλχημ.	= ἀλχημιστής,-ικός
ἀμτβ.	= ἀμετάβατος,-ον,-ως
ἀμφ.	= ἀμφίβολον
ἀναγν.	= ἀναγνωστέον
ἀ ατ.	= ἀνατομική,-ός
ἀνέκδ.	= ἀνέκδοτος,-ον
ἀντικ.	= ἀντικείμενον
ἀντικειμ.	= ἀντικειμενικός,-ή,όν,-ῶς
ἀντιδ.	= ἀντιδιαστολή
ἀντιθ.	= ἀντίθετον,-ος,-ως
ἀντίστ.	= ἀντίστοιχος-ον
ἀντων.	= ἀντωνυμία
ἀνών.	= ἀνώνυμος-οι
ἀόρ.	= ἀόριστος
ἀπ.	= ἀπόσπασμα,-ματα
ἀπαρφ.	= ἀπαρέμφατον
ἀποθ.	= ἀποθετικὸν ρῆμα
ἀπόκρ.	= ἀπόκρισις
ἀπολ.	= ἀπολύτως
ἀπρόσ.	= ἀπρόσωπον
ἀραβ.	= ἀραβική,-ικός
ἀρ μ.	= ἀραμαϊκή,-ός
ἀρκ.	= ἀρκαδικός,-ή,-όν
ἀρσ.	= ἀρσενικόν
ἀρχ.	= ἀρχαῖος,-α,-ον
ἀρχ. λεξ.	= ἀρχαῖα λεξικὰ
ἀρχιτ κτ.	= ἀρχιτεκτονική,-ός
ἀσσίζ.	= ἀσσίζαι
ἀστρολ.	= ἀστρολογία,-ικός
ἀστρον.	= ἀστρονομία,-ικός
ἀσυν.	= ἀσυναίρετος,-ον
αὔξ.	= αὔξησις
αὐτοπθ.	= αὐτοπαθής
ἄχρ.	= ἄχρηστος
β.	= βίος
βιολ.	= βιολογία,-ικός,-ῶς
βλ.	= βλέπε
βλ. λ.	= βλέπε λέξιν
βλ. λς.	= βλέπε λέξε ς
βοιωτ.	= βοιωτικός,-ή,-όν
βυζ.	= βυζαντινός,-ή,-όν
βοταν.	= βοτανική,-ικός
γαλλ.	= γαλλική,-ικός
γεν.	= γενικός,-ή,-όν,-ῶ-
γενικ.	= πτῶσις γενική
γερμ.	= γερμανική, ός
γεωδ.	= γεωδαισια,-ικός
γεωλ.	= γεωλογία,-ικός,-ῶς
γεωμ.	= γεωμετρία,-ι ός
γλωσσ	= γλωσσάριον,-α
γνωμ.	= γνωμικὸν
γρ.	= γραφὴ
γραμμ.	= γραμματική,-ός,-ῶς
γρπ.	= γραπτέον
δ. ἀνάγν.	= διάφορος ἀνάγνωσις
δ. γρ.	= διάφορος γραφὴ
δεικτ.	= δε κτικός,-όν
δηλ.	= δηλαδὴ
δημ.	= δημοτική,-ός,-όν
διάθ.	= διάθεσις
δ. δίστ.	= δημοτικὸν δίστ χον
δ. ἑρμ.	= διάφορος ἑρμηνεία
δ. μυρ.	= δημοτικὸν μυρολόγι
δίγ.	= δίγεστον
διορ.	= διορισμός
διόρθ.	= διόρθωσις
δ. προφ.	= διάφορος προφορά
δ. τραγ.	= δημοτικὸ τραγούδι
δοτ.	= δοτική
δυϊκ.	= δυϊκός
δυν.	= δυνητικός
δωρ.	= δωρικός,-όν
ἑβρ.	= ἑβραϊκή,-ικός
ἐγκλ.	= ἐγκλιτικόν,-ός
εἰδ.	= εἰδικός,-ῶς
εἰκ.	= εἰκασία
εἰρων.	= εἰρωνικός,-ῶς
ἔκδ.	= ἔκδοσις
ἐκκλ.	= ἐκκλησιαστικός,-ῶς
ἐκφ.	= ἐκφορ
Ἐκφρ.	= Ἔκφρασις,-εις
ἐλεγ.	= ἐλεγεῖον,-εία,-ειακός
ἐμπρόθ.	= ἐμπρόθετος,-έτως
ἑν.	= ἑνικὸς
ἐνάρθρ.	= ἐνάρθρως
ἐνεργ.	= ἐνεργητικός,-ή,-όν,-ῶς
ἐνεστ.	= ἐνεστώς
ἐνν.	= ἐννοεῖται
ἔνν.	= ἔννοια
ἐντ.	= ἐντεῦθεν
ἐξορκ.	= ἐξορκισμός,-οί
ἐπ.	= ἐπικός,-όν
ἐπέκτ.	= ἐπέκτασις
Ἐπιγρ.	= Ἐπιγραφή
ἐπίγρ.	= ἐπίγραμμα
ἐπίθ.	= ἐπίθετον
ἐπιθετ.	= ἐπιθετικός,-ή,-όν,-ῶς
ἐπίρρ.	= ἐπίρρημα
ἐπιφ.	= ἐπιφώνημα
ἑρμ.	= ἑρμηνεία
ἐρώτ.	= ἐρώτησις
ἐσφ. γρ.	= ἐσφαλμένη γραφή
ἑτερόκλ.	= ἑτερόκλιτον
εὐκτ.	= εὐκτική
εὐφημ.	= εὐφημισμός
εὔχρ.	= εὔχρηστος,-ον
ἐφετ.	= ἐφετικόν
ζωολ.	= ζῳολογία,-ικός
θ.	= θέμα
θεοδ.	= θεοδοσιανός
θηλ.	= θηλυκόν
θρησκειολ.	= θρησκειολογία,-ικός
ἰατρ.	= ἰατρική,-ικός,-ῶς
ἰδ.	= ἰδίως
ἱσπ.	= ἱσπανικός,-ή,-όν
ἱστ.	= ἱστορία,-ικός,-ῶς
ἰταλ.	= ἰταλική,-ικός
ἰων.	= ἰωνικός,-όν
κ.	= καί
κ.ἄ.	= καὶ ἄλλα
κ.ἀλλαχ.	= καὶ ἀλλαχοῦ
κατ.	= κατηγορούμενον
κατηγ.	= κατηγορηματικός,-ή-,όν
κρητ.	= κρητικός,-όν
κτ.	= κατὰ
κτλ.	= καὶ τὰ λοιπὰ
κττ.	= καὶ τὰ τοιαῦτα
κύρ.	= κύριος,-ον
κυρ.	= κυρίως
κῶδ.	= κῶδιξ, -ικες
κωμ.	= κωμικός-ῶς,
λ.	= λέξις
λ. τραγ.	= λαϊκὸν τραγούδι
λακων.	= λακωνικός,-ικῶς
λατ.	= λατινική,-ικός
λεγόμ.	= λεγόμενος,-ον
Λειτουργ.	= Λειτουργικὰ βιβλία
λόγ.	= λόγος, λόγιου
λυρ.	= λυρικός,-ή,-όν,-ῶς
μ.	= μόνον
μαγ.	= μαγικός
μαθημ.	= μαθηματικός,-ά
μγθ.	= μεγεθυντικόν
ΜΜ	= Μανιάτικα Μυρολόγια
μεθομ.	= μεθομηρικός,-ή,-όν,-ῶς
μέλλ.	= μέλλων
μέσ.	= μέσος,-ον
μετεωρ.	= μετεωρολογικός-ῶς
μετοχ.	= μετοχικός,-κῶς
μετων.	= μετωνυμία,-ός,-ῶς
μουσ.	= μουσική,-ικός,-ικῶς
μσν.	= μεσαιωνικόν,-ικός
μτ.	= μετά
μτβ.	= μεταβατικός,-ή,όν,-ῶς
μτγν.	= μεταγενέστερον,-ος
μτφ.	= μεταφορικῶς
μτφρ.	= μετάφρασις
μτχ.	= μετοχή
ναυτ.	= ναυτικός,-ή,-όν,-ῶς

νεώτ.	=νεώτερ -ος
νομ.	=νομική,-ικῶς
νομοκ.	=νομοκάνων
ὅθ.	=ὅθεν
οἰκογ.	=οἰκογένεια
ὅμ.	=ὅμοιος,-ὁμοίως
ὁμοιογ.	=ὁμοιογένεια
ὄν.	=ὄνομα
ὀνομαστ.	=ὀνομαστική
ὅρ.	=ὅρος
ὀρθότ.	=ὀρθότερον,-ος
ὁριστ.	=ὁριστική
ὀρυκτολ.	=ὀρυκτολογία,-ικός
οὐδ.	=οὐδέτερον
οὐσ	=οὐσιαστικό
π.	=παρά
παθ.	=παθητικός,-ικῶς
Πάπ.	=Πάπυροι
παράγ.	=παράγωγον, -α
παραθ.	=παράθεσις,-ετικός
παρακ.	=παρακείμενος
παράλλ.	=παράλληλος,-ον
παρατ.	=παρατατικός
παρερμ.	=παρερμηνεία
παρισ.	=παρισινός
παροιμ.	=παροιμία
περίφρ.	=περίφρασις,-ικῶς
περσ.	=περσική,-ός
πιθ.	=πιθανός,-ῶς
πλάγ.	=πλάγιος
πληθ.	=πληθυντικός
ποι.	=ποιητικός,-ικῶς
πραγμ.	=πρᾶγμα,-ατα

πρβλ.	=παράβαλε
πρόσ.	=πρόσωπον,-α
προσηγ.	=προσηγορικός,-ῶς
προστ.	=προστακτική
πρότασ.	=πρότασις
ρ.	=ρῆμα
ρηματ.	=ρηματικός,-ή,-όν
ρηματ. π.	=ρημαικὰ παράγωγ*
ρητορ.	=ρητορικός,-ικῶς
ρίζ.	=ρίζα
σ.	=σελίς
σανσκρ.	=σανσκριτικός
σατυρ.	=σατυρικός,-ικῶς
σημ.	=σημασία
σημιτ.	=σημιτι ός
σκώλ.	=σκώλιον
σλαβ.	=σλαβική,-ικός
σπαν.	=σπάνιος,-ως
στερ.	=στερητικόν
στρ.	=στροφή
στρατ.	=στρατιωτικός,-ῶς
συγγ.	=συγγενικός,-ῶς
συγκ.	=συγκοπή
συγκεκ.	=συγκεκομμένος,-ως
συγκρ.	=συγκριτικός,-ικῶς
συλλ.	=συλλαβή
Συναξ.	=Συναξάριον,-ιστής
σύνδ.	=σύνδεσμος
συνεκδ.	=συνεκδοχική,-ικῶς
συνεκφ.	=συνεκφορά
συνήθ.	=συνήθης,-ως
συνηρ.	=συνηρημένος
συνθ.	=σύνθεσις, συνθετικός

σύντ.	=σύνταξις
συχν.	=συχνάκις
σχόλ.	=σχόλιον,-α
Σχολ.	=Σχολιαστής
τ.	=τύπος
τμ.	=τμῆσις
τελικ.	=τελικός
τοπογρ.	=τοπογραφία,-ικός
τουρκ.	=τουρκική,-ικός
τροπ.	=τρ κός,-ῶς
Τυπικ.	=ΤυπικὸνΜοναστηρίων
ὑπερθ.	=ὑπερθετικόν,-ῶς
ὑπερσ.	=ὑπερσυντέλικος
ὑποθετ.	=ὑποθετικός
ὑποκ.	=ὑποκείμενον
ὑποκειμ.	=ὑποκειμενικός,-ῶς
ὑποκορ.	=ὑποκοριστικόν,-ῶς
ὑποτ.	=ὑποτακτική
φαρμακ.	=φαρμακολογία,-ικός
φαρμακευτ.	=φαρμακευτικός,-όν
φιλοσ.	=φιλοσοφία,-ικός
φρ.	=φράσις
φυσ.	=φυσικός,-ῶς
χειρόγρ.	=χειρόγραφον,-α
χημ.	=χημεία,-ικός
χρ.	=χρῆσις
χρν.	=χρόνος
χρησμ.	=χρησμός
χρον.	=χρονικός,-ῶς
Χρονογρ.	=Χρονογραφία,-φος,-οι
Ψ	=Ψευδο-
ψήφ.	=ψήφισμα
ὡσ.	=ὡσαύτως

* Τὰ ρηματ. π. τίθενται ἐν τέλει τοῦ ἑρμηνεύματος ὑπὸ ἴδιον ἀριθμὸν πρὸς εὐχέρειαν τῆς ἀναζητήσεως.
Αἱ λοιπαὶ ἐν τῷ κειμένῳ συντετμημέναι λέξεις εἶναι εὐδιάγνωστοι.

τοῦ Ἀριστίππου : Κέβ.13, Ἀθήν.13,588Α **καὶ πρὸ τῶν ἡδονικῶν καλουμένων αὐτοὶ τὸν τῆς ἡδονῆς τοῖχον ὑποσκάπτοντες**· ‖ ὡς οὐσ. ἡ **ἡδονική** αἵρεσις ἢ φιλοσοφία τῶν ἡδονικῶν, πρεσβεύουσα τὴν ἡδονὴν ὡς τὸ ἄκρον ἀγαθόν : Γαλ.Ταξ. Βιβλ.16 **ἡ ἡδονικὴ αἵρεσις.**

ἡδονικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἡδονικὸν βλ.λ. : Πρόκλ.Παρμ.521S.

ἡδονισμός (ὁ) νεώτ. τὸ ἐντρυφᾶν εἰς τὴν ἡδονὴν ἢ τὴν ἡδυπάθειαν· **2)** ὡς οὐσ. τὸ φιλοσοφικὸν σύστημα τῶν ἡδονικῶν ἢ ἡδονιστῶν.

ἡδονιστής (ὁ) νεώτ. ὁ ἐπιρρεπὴς πρὸς τὰς ἀπὸ αἰσθήσεως ἡδονάς, φιλήδονος· **2)** ὁ πρεσβεύων τὸ δόγμα τοῦ ἡδονισμοῦ.

ἡδονιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ προκαλῶν ἡδονήν.

ἡδονοζάλη (ἡ) δημ. ζάλη ἐξ ἡδονῆς.

ἡδονοθήρας (ὁ) δημ. ὁ ἐπιδιώκων, κυνηγῶν τὴν ἡδονήν.

ἡδονοκρᾰσία (ἡ) τὸ κράτος τῆς ἡδονῆς : Ἀριστ.278.

ἡδονολάτρης (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. **-ισσα** ὁ λατρεύων τὴν ἡδονήν, ὁ εἰς τὰς σαρκικὰς ἡδονὰς ἐπιρρεπής : Παλαμ.Παράκ.69,1 **μὲ τὴν ἡδονολάτρισσα . . γυναίκεια χάρη.**

ἡδονόπληκτος-ον κ. νεώτ., δωρ. **ἁδονόπλακτος** πληγείς, μεθύων ἐξ ἡδονῆς : Κερκ.6,10.

ἡδονοπλήξ-ῆγος (ὁ) μτγν. ἀντὶ ἡδονόπληκτος βλ.λ. : Τίμων Φλ.58,4.

ἦδος-εος (τὸ) ἡδονή, εὐφροσύνη, τέρψις, ἀπόλαυσις : Ἰλ.Α 576 **οὐδέ τι δαιτὸς ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος,** αὐτ.Σ 80 **ἀλλὰ τί μοι τῶν ἦδος;** (ποίαν εὐχαρίστησιν ἔχω ἐξ αὐτῶν;), Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.1,20 **πρὸς τὸ ἦδος**· **2)** ὄξος, ἐν χρ. ὡς καρύκευμα : Ἀθήν.2,67C **τοῦτο μόνον Ἀττικοὶ τῶν ἡδυσμάτων ἦδος καλοῦσι**· ‖ δωρ. τ. **ἆδος**· ΕΜ 18,12, Ἡσ.

ἦ δ᾽ ὅς ἀντὶ ἔφη ἐκεῖνος· πρβλ. ἠμί.

ἡδοσύνη (ἡ), δωρ. **ἁδοσύνα** ἡδονὴ βλ.λ.· Ἡσ.

ἡδυ- ὡς πρῶτον συνθετικὸν ἐκφράζει τὴν ἔννοιαν τοῦ νοστίμου κ. γεν. τοῦ **εὐαρέστου,** οἷον ἡδύγελως (ὁ ἡδέως γελῶν), ἡδύκαρπος (ὁ φέρων ἡδεῖς καρπούς), ἡδυπρόσωπος (ὁ ἔχων ἡδὺ πρόσωπον), ἡδυφωνία (ἡ ἡδύτης τῆς φωνῆς) κ. ἄ.

ἡδύβῐος-ιον μτγν. ὁ ἡδύνων, γλυκαίνων τὸν βίον· ‖ **τὰ ἡδύβια** ὄνομα πλακούντων τινῶν : Χρύσ. Τυαν.π.Ἀθήν.14,647C **εἴδη πλακούντων καὶ γένη . . καππαδοκικόν, ἡδύβια, μαρυπτόν**· **2)** ὁ ζῶν ἡδέως, εὐχάριστα : Πολ.Τετράβ.162,Βέττ.Βάλ.18,29.

ἡδυβόης (ὁ), δωρ. **ἁδυβόας** ὁ ἡδέως ἠχῶν, γλυκύφθογγος : Εὐρ.Βάκχ.127 **ἁδυβόᾳ . . αὐλῶν πνεύματι,** Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 9,396 **ἡδυβόης κόσσυφος,** Ἀνύτ. ΑΠλ. 4,231 **ἡδυβόης δόναξ.**

ἡδυβόλος-ον μτγν. ὁ ρίπτων ἡδέα βέλη : Ἰω. Γαζ.Κόσμ.Πίν.2,129.

ἡδύβορος-ον μτγν. ὁ γλυκὺς εἰς τὴν γεῦσιν : Γρηγ. Ναζ.2,105.

ἡδυβοτρία (ἡ) μσν. ἡ τῶν σταφυλῶν γλυκύτης : Ψελλ.Ἀσμ.1,14.

ἡδύγᾰμος-ον μτγν. ὁ τὸν γάμον ἡδύνων, γλυκαίνων : Μακεδ.ΑΠ 5,242 **ἡδύγαμον κέρδος.**

ἡδύγελως-ωτος (ὁ) ὁ ἡδέως γελῶν : Ὑμν.Ὁμ. 19,37 **ἡδύγελως Πάν,** ΑΠ 5,134.

ἡδύγευστος-ον νεώτ. ὁ ἔχων γλυκεῖαν γεῦσιν : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.25 **τῷ προσήνεγκον φιάλην πλήρη ἡδυγεύστου μαύρου οἴνου.**

ἡδύγεως (ὁ) μτγν. ὁ σικυὸς βλ.λ. : Ἡρακλ.Ταρ. π.Ἀθήν.2,74B **ἡδύγεων καλεῖ τὸν σικυόν.**

ἡδυγλωσσία (ἡ) πάπ. κ. νεώτ. γλυκύτης γλώσσης, ὁμιλίας, εὐπροσηγορία.

ἡδύγλωσσος-ον κ. νεώτ., δωρ. **ἁδ-** ὁ ἡδεῖαν γλῶσσαν ἔχων, γλυκέως ὁμιλῶν, εὐπροσήγορος : Πίνδ.Ο 13,100 **ἡδύγλωσσος βοά.**

ἡδυγνώμων-ονος-ον ὁ ἔχων τερπνήν, καλὴν γνώμην, νοῦν, ἀντίθ. ἡδυσώματος : Ξεν.Συμπ.8,30 **οὐχ ἡδυσώματος ὀνομασθεὶς ὁ Γανυμήδης ἀλλ᾽ ἡδυγνώμων ἐν θεοῖς τετίμηται.**

ἡδύδειπνος-ον κ. νεώτ. ὁ ἡδέως τρώγων, ὄν. παρασίτου : Ἀλκίφρ.3,68· ‖ νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **νεκταριδῶν.**

ἡδυέπεια (ἡ) μσν. γλυκύτης ὁμιλίας, εὐπροσηγορία : Δημήτρ.Προκοπ. ἐν Σάθ.3,492 **εὐδοκίμησεν ἐν τῇ ρητορικῇ διὰ τὴν φυσικὴν εὐγλωττίαν καὶ ἡδυέπειαν**· **2)** ποι. θηλ. τοῦ ἡδυεπής βλ.λ.

ἡδυεπής-οῦς-ές κ. νεώτ., δωρ. **ἁδ-** ὁ ἡδέως ὁμιλῶν : Ἰλ.Α 248 **τοῖσι δὲ Νέστωρ ἡδυεπὴς ἀνόρουσε,** Πίνδ.Ν 7,21 **ἡδυεπὴς Ὅμηρος,** Σοφ.ΟΤ 151 **ὦ Διὸς ἁδυεπὲς φάτι**· ‖ ὁμ. ὁ ἡδέως ἠχῶν : Πίνδ.Ο 10(11),93 **ἡδυεπὴς λύρα**· ‖ ποι. θηλ. **-έπεια** : Ἡσίοδ.Θ 965 **ἡδυέπειαι Μοῦσαι Ὀλυμπιάδες,** Νόνν.Δ 10,390 **ἡδυέπεια σῦριγξ.**

ἡδύθεος-ον μτγν. ὁ ἡδὺς τὴν θέαν, γλυκύμορφος, ὡς ἐπίθ. τῆς Παρθένου Μαρίας : Ἀνών.Ὕμν.8.

ἡδύθρους-οος-ουν-οον, δωρ. **ἁδ-** ὁ ἔχων γλυκεῖαν φωνήν : Εὐρ.Ἠλ.703 **ἡδύθρους Μοῦσα,** Παιὰν Δελφ. 13 **ἁδύθρους κίθαρις,** ΑΠ 9,524.

ἡδύκαρπος-ον ὁ φέρων γλυκεῖς καρπούς : Φερεκ. 178 J,Θεόφρ.Φ 14,4,5 **ἡδύκαρπον δένδρον.**

ἡδύκοκκος-ον μσν. ὁ ἔχων ἡδεῖς κόκκους : Φιλῆς 5,596.

ἡδύκομος-ον μτγν. ὁ ἡδεῖαν ὀσμὴν ἐκ τῶν φύλλων ἐκπέμπων : Ἰω. Γαζ.Κόσμ.Πίν.2,13.

ἡδύκρεως-ω-ων ὁ ἔχων γλυκὺ κρέας : Ἀριστλ.ΖΙ 564a,3 **γίγνεται δὲ πίων καὶ ἡδύκρεως κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν μάλιστα**· ‖ κ. συγκρ. **-ώτερος** : αὐτ.ΖΓ 786e,15 **ἡδυκρεώτερα καὶ θερμότερα πάντα τὰ λευκά, ὡς εἰπεῖν, εἰσί.**

ἡδύκωμος (ὁ) μτγν. ὀνομ. εἴδους αὐλήσεως : Τρύφ.π.Ἀθήν.618C· ‖ κ. ἐπὶ χοροῦ : Πολυδ.4,100.

ἡδυλάλος-ον Ἐπιγρ. ἡδυλόγος βλ.λ. : ἡ- φθόγγοι.

ἡδύλειος-α-ον Ἐπιγρ. ὁ τοῦ ἢ ὁ σχετιζόμενος μετὰ τοῦ Ἡδύλου : **Ἡδύλειος κύλιξ.**

ἡδύληπτος-ον μτγν. ὁ ἡδέως λαμβανόμενος : Παῦλ.Σιλ.Θερμ.Πυθ.82.

ἡδῠλίζω μτγν. κολακεύω, θωπεύω : Μέν.28.

ἡδυλισμός (ὁ) μσν. θωπεία, κολακεία : Εὐστ. 1417,21,Φώτ.

ἡδυλογία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τερπνὴ καὶ ἀρεστὴ ὁμιλία, κολακεία : Ἀθήν.4,164E **ὑπὸ τῆς ἐμφύτου.. ἡδυλογίας κολάβρους ἀναγινώσκει.**

ἡδυλόγος-ον κ. νεώτ., δωρ. **ἁδ-**, αἰολ. **ἀδ-** ἡδέως ὁμιλῶν, λέγων γλυκεῖς λόγους : Σαπφ.ἀπ.11,4, Κρατῖν.238 **ἡδυλόγος σοφία,** Πίνδ.Ο 6,96 **ἡδυλόγοι λύραι μολπαί τε,** Μελέαγρ.ΑΠ 5,136 **ἁδυλόγου χάριτος**· **2)** ἐπὶ προσ., κολακευτικός, θωπευτικός : Εὐρ.Ἑκ.132 **ἡδυλόγος δημοχαριστὴς Λαερτιάδης**· **3)** ὁ πρὸς ἀρέσκειαν, ἀσεμνολογῶν, βωμολοχῶν, σκώπτων : Ἀθήν.4,165B.

ἡδυλογῶ-έω λέγω λόγους γλυκεῖς καὶ ἀρέσκοντας : Φρύν.π.Ἀθήν.4,165C **εἶθ᾽ ἡδυλογοῦσιν ἅπασιν ἀεὶ κατὰ τὴν ἀγορὰν περιόντες.**

ἡδυλόγως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἡδυλόγον βλ.λ.1).

ἡδύλος-η-ον μτγν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ ἡδὺς βλ.λ.· μ. ὡς κύρ. ὄν.

ἡδυλύρης (ὁ) μτγν., δωρ. **ἁδυλύρας** ὁ ἡδέως παίζων τὴν λύραν : Μακεδ.ΑΠ 11,370 **ἡδυλύρης Πίνδαρος**· ‖ Ἐπιγρ. ὡς ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος.

ἡδυμᾰνής-οῦς-ές μτγν. ὁ πλήρης ἡδείας μανίας : Νόνν.Δ 7,269.

ἡδυμελής-οῦς-ές κ. νεώτ., δωρ. **ἁδ-**, αἰολ. **ἀδ-** ὁ ἡδέως ᾄδων, γλυκύφθογγος : Ἀνακρ.67 **ἡδυμελεῖ χελιδοῖ,** Πίνδ.Ν 2,25 **ἁδυμελεῖ δ᾽ ἐξάρχετε φωνᾷ**· ‖ γεν. ὁ ἡδέως ἠχῶν : Σοφ.ἀπ.238 **ἡδυμελῆ ξόανα**· ‖ ποι. θηλ. **ἡδυμέλεια** : Νόνν.Δ 29, 287 **ἡδυμέλεια σῦριγξ.**

ἡδύμελι (τό) μτγν. τὸ φυτὸν μελισσόφυλλον: ΨΔιοσκ.3,104.

ἡδυμελίφθογγος-ον ὁ ἔχων φωνὴν γλυκεῖαν ὡς τὸ μέλι, ὁ ἡδέως ὁμιλῶν ἢ ᾄδων: Σιμων.ΑΠ 9,571.

ἡδυμελῶς ἐπίρρ. νεώτ. ἡδέως βλ.λ.

ἡδυμιγής-οῦς-ές μτγν., δωρ. ἁδ-, ὁ ἡδέως μεμιγμένος: Λεων.Ταρ.ΑΠ 7,736 **ἡδυμιγὴς χόνδρος.**

ἡδύμολπος-ον νεώτ. ὁ ἡδέως μέλπων, ψάλλων.

ἡδυμόλπως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἡδύμολπον βλ.λ.

ἡδῦμος-ον, δωρ. **ἁδ-,** ποι. τ. τοῦ ἡδύς, γλυκύς, εὐχάριστος, ἐπίθ. τοῦ ὕπνου: Ὑμν.Ἑρμ.241, Ἀντίμ.74, Σιμων.79, Ἀπολλ.Ρ 2,407, Ἐπίχ.179, Ὀρφ.άπ. **ἥδυμος οἶνος·** ‖ ἀνώμ. ὑπερθ. **-έστατος**: Ἀλκμ.137.

ἡδυντήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ὁ ἡδύνων, ποιῶν τι νόστιμον: Ἐρατοσθ.π.Ἡσ. **ἡδυντῆρες ἅλες.**

ἡδυντήριος-α-ον σχόλ. ὁ ἡδύνων, πραΰνων: „Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.535 **χοαὶ ἡδυντήριοι** (κατσπραΰνουσαι τὰς ψυχάς).

ἡδυντικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἁρμόδιος ἢ κατάλληλος εἰς τὸ ἡδύνειν, ὁ ποιῶν τι νόστιμον: Ἀριστλ. Πρ.923a,29· ‖ **ἡδυντικά** (τὰ) νεώτ. ὡς οὐσ. τὰ συντελοῦντα εἰς τὴν καρύκευσιν τῶν ἐδεσμάτων· ‖ ὡς οὐσ. **ἡδυντική** (ἡ) ἡ τέχνη τοῦ καρυκεύειν: Πλάτ.Σοφ.223A **ἡδυντικήν τινα τέχνην εἶναι.**

ἡδυντός-ή-όν ἠρτυμένος, παρεσκευασμένος ἀρώμασι: Ἱππ.Γυν.1,88 **ἡδυντὴ πίσσα,** αὐτ.2,205.

ἡδύνω (ἡδύς) κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. α' **ἥδυνα,** παθ. ἀόρ. α' **ἡδύνθην,** παρακ. **ἥδυσμαι,** ἀπαρφ. **ἡδύνθαι** ἀρτύω, καθιστῶ νόστιμον, νοστιμίζω, μτ. αἰτ.: Ἐπίχ.164 **ἡδύνειν κόκκυγας,** Ξεν.Συμπ.4,8 **κρόμμυον.. οὐ μόνον σῖτον ἀλλὰ καὶ πότον ἡδύνει,** Πλάτ.Θεαίτ.175E **ἥδυνα ὄψον·** ‖ καθιστῶ εὐχάριστον: Θεόφρ.Ὀσμ.9,10 **ἡδύνειν γεῦσιν·** ‖ εἰδ. ἐπὶ τοῦ ἅλατος: Ἀριστλ.Μετ.359a,34· **2)** μτφ. κ. νεώτ. καθιστῶ τερπνόν, εὐχάριστον: Πλάτ.Θεαίτ.175E **ἡδύνειν θῶπας λόγους,** Ἀριστλ. Ποιητ.1460b,2 **ὁ ποιητὴς ἡδύνειν τὸ ἄτοπον,** Χριστόπ.119,20 **αὐτὰ δὰ τὰ δικά σου μὲ βίαν ὅταν γίνουν, | ἠξεύρεις, δὲν ἡδύνουν·** **3)** κ. νεώτ. **ἡδύνομαι** εὐχαριστοῦμαι, τέρπομαι, εὐφραίνομαι: Πλάτ.Πολ.607A **τὴν ἡδυσμένην μοῦσαν παραδέξῃ ἐν μέλεσιν,** Ἀριστλ.Πολιτ.1340b,17 **ἡ μουσικὴ φύσει τῶν ἡδυσμένων ἐστίν,** Διον.Ἁλ.Σύνθ.25· **4)** εὐαρεστῶ, θωπεύω, χαρίζομαι εἴς τινα: Δίφιλ.24 **κόλαξ ἡδύνει τινὰ λόγῳ,** Διον.Ἁλ.Σύνθ. 14 **ἥδυνε τὴν ἀκοήν·** κ. παθ.: Τίμων π.Ἀθήν. 7,281E **ἡνίκ' ἐχρῆν δύνειν, νῦν ἄρχεται ἡδύνεσθαι.**

ἡδύοδμος-ον, δωρ. **ἁδ-** ἡδύοσμος βλ.λ.: Ἱππ. Γυν.1,34 **ἡδύοδμος οἶνος,** Σιμων.74 **ἡδύοδμον ἔαρ.**

ἡδυοινία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ παραγωγὴ ἡδέος οἴνου: Ἱππ.Νούσ.3,34, Γεωπ.5,2,19 **εἰς ἡδυοινίαν δὲ καλλίων ἡ θηριακὴ ἄμπελος.**

ἡδύοινος-ον κ. νεώτ., δωρ. **ἁδ-** ὁ παράγων ἡδὺν οἶνον: Ξεν.Ἀν.6,4,6 **ἡδύοινοι ἄμπελοι,** Θεόφρ.ΦΑἴτ.3,15,1 **ἡδυοινότερος καρπός·** **2)** ὁ περιέχων ἡδὺν οἶνον: Ἀπολλφ.6 **ἡδύοινα λεπαστά·** **3) ἡδύοινοι** (οἱ) οἱ ἔχοντες ἡδύν, γλυκὺν οἶνον, δθ. (πιθ.) οἱ πωλοῦντες γλυκὺν οἶνον: Ξεν. Πόρ.5,3 **οἱ πολύσιτοι, οἱ πολύοινοι, οἱ ἡδύοινοι.**

ἡδυόνειρος-ον κ. νεώτ. ὁ φέρων εὐχάριστα ὄνειρα: Ἑρμιππ.63,16 **ἡδυόνειροι ἰσχάδες,** Κάλβ. Λύρ.69,24 **καὶ σεῖς ὁποῦ εὐφραίνετε | μὲ φωνὴν ἡδυόνειρον | τῆς γῆς τὰ τέκνα.**

ἡδυοσμέλαιον (τό) νεώτ. χημ. αἰθέριον ἔλαιον ἐξαγόμενον ἐκ τῶν ἀνθούντων φυτῶν τοῦ ἡδυόσμου.

ἡδυοσμία (ἡ) νεώτ. ὀσμὴ γλυκεῖα καὶ τερπνή.

ἡδύοσμος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἡδεῖαν ὀσμήν, εὔοσμος: Ἀριστφ.άπ.695 **ἡδύοσμα στρώματα·** **2)** τὸ οὐδ. **ἡδύοσμον** κ. ἀρσ. **-οσμος** ὡς οὐσ. τὸ φυτὸν μίνθη, δυόσμος: Θεόφρ.ΦΙ 7,7,1, Στράβ.8,3,14 **εἰς κηπαίαν μίνθην μεταβαλεῖν, ἥν τινες ἡδύοσμον καλοῦσι,** Παπαδ.Χριστ.Τέμπ.28 **ἔκοπτε κλωνίον.. ἀπὸ τὸν ἡδύοσμον τὸν εὐωδιάζοντα ἐκεῖ εἰς δύο τρεῖς γάστρες·** ‖ **ἡδύοσμον ἄγριον** τὸ φυτὸν μίνθη ἡ ἀγρία: Διοσκ.3,34.

ἡδυόφθαλμος-ον ἀρχ. λεξ. ὁ ἔχων ἡδεῖς ὀφθαλμούς· Ἡσ. ἐν λ. μελίγληνος.

ἡδυπάθεια (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. βίος τερπνός, ἀπόλαυσις, τρυφή: Ξεν.ΚΠ 7,5,74 **οἳ νομίζουσι τὸ μὲν πονεῖν ἀθλιώτατον, τὸ δ' ἀπόνως βιοτεύειν ἡδυπάθειαν,** Πλούτ.Ἠθ 6B **σχολῇ γ' ἂν τῆς ἰδίας ἡδυπαθείας καὶ τρυφῆς,** Ζερβ.Μῦθ.Ζ 17 **ἦταν ἡ ἡμέρα ἐκείνη ζεστή, ποτισμένη νάρκην καὶ ἡδυπάθειαν·** ‖ κ. κτ. πληθ.: Ἀθήν.4,165E **τοὺς λίθους πωλῆσαι εἰς τὰς ἡδυπαθείας,** Ἰουστιν.Νεαρ.105,1· ‖ τίτλος ἔργου τοῦ Ἀρχεστράτου: Ἀθήν.1,4E.

ἡδυπάθημα-ατος (τό) μτγν. ἡδυπάθεια, ἀπόλαυσις: Ἀθήν.Ἐπιγρ.ΑΠ 9,496 **ἡδυπάθημα σαρκός.**

ἡδυπαθής-οῦς-ές (παθεῖν) κ. νεώτ. ὁ ἡδονικὸν βίον διάγων, ὁ ζῶν ἡδονικῶς, φιλήδονος: Ἀντιφάν. π.Ἀθήν.12,526D **τίς Ἰώνων ἁβρὸς ἡδυπαθὴς ὄχλος ὥρμηται;** Ἀριστόξ.άπ.Ἱστ.15.

ἡδυπαθῶ-έω ζῶ ἡδονικῶς, ἀπολαύω τῶν ἡδονῶν τοῦ σώματος: Ξεν.ΚΠ 1,5,1 **ὡς ἡδυπαθεῖν ἐν Μήδοις μεμαθηκὼς ἥκοι,** Ἰουλ.Μισ.342B.

ἡδυπαθῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἡδυπαθῆ βλ.λ.

ἡδύπλεος-ον μτγν. πλήρης ἡδύτητος: Γρ.Νύσσ.1,44.

ἡδυπληθής-οῦς-ές μτγν. ἡδύπλεος βλ.λ.

ἡδύπνευστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἡδύπνοος βλ.λ.: Μᾶρκ.Ἀργ.ΑΠ 5,117 **Ἰσιὰς ἡδύπνευστε, καὶ εἰ δεκάκις μύρον εὕδεις.**

ἡδυπνοΐς-ΐδος (ἡ) μτγν. εἶδος κιχωρίου: Πλίν.20,75.

ἡδύπνους-οος-ουν-οον κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. **ἁδ-** ὁ ἡδέως πνέων, εὐάρεστος: Εὐρ.Μήδ.840 **ἡδύπνοοι αὖραι·** ‖ ἐπὶ μουσικοῦ ἤχου: Πίνδ.Ο 13,22 **ἐν δὲ Μοῖσ' ἁδύπνοος, ἐν δ' Ἄρης ἀνθεῖ νέων,** Μηναῖ.1,25 Μικρ.Ἑσπ. **λιγυρὰν κινύραν τε τὴν ἡδύπνοον·** ‖ ἐπὶ εὐοιωνίστων ὀνείρων: Σοφ. Ἠλ.480 **ἁδυπνόων κλύουσαν ἀρτίως ὀνειράτων·** **2)** εὔοσμος: Τελεκλ.24 **ἡδύπνοος λεπαστή,** Νικ. ΑΠ9,564 **ἡδύπνοος χῶρος,** Ἐπιγρ. **ἡδύπνοος κρόκος,** Διοσκ.1,99· **3)** ἡδύχρους βλ.λ.2).

ἡδυποιῶ-έω μτγν. ποιῶ τι ἡδύ, γλυκύ, γλυκαίνω: Γρ.Νύσσ.1,261 **τό τε κατεσκληκὸς καὶ ἀνδρῶδες** τῆς ἀρετῆς ἡδυποιῆσαι **τοῖς νηπιάζουσι.**

ἡδύπολις (ὁ), δωρ. **ἁδ-** ὁ ἀγαπητὸς εἰς τὸν λαόν: Σοφ.ΟΤ 510 **σοφὸς ὤφθη βασάνῳ θ' ἁδύπολις.**

ἡδυπορφύρα (ἡ) κ. νεώτ. εἶδος πορφύρας: Ἀριστλ.άπ.π.Ἀθήν.3,88B **πορευτικὰ δὲ κῆρυξ πορφύρα ἡδυπορφύρα ἐχῖνος στράβηλος.**

ἡδυπότης (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ἡδέως πίνων, φιλοπότης, ἐπίθ. τοῦ Διονύσου: ΑΠ 9,524,8· ‖ ἀπολ.: Ἥδυλ.π.Ἀθήν.4,176D **καὶ τὸν ἐν ἀκρήτοις Βάτταλον ἡδυπότην·** **2)** ἐπὶ ἀμπέλου, ὁ παρέχων ἡδὺ ποτόν: Νόνν.Δ 12,249.

ἡδυποτίδιον (τό) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ ἡδυπότις.

ἡδυπότιον (τό) ἡδυποτίδιον βλ.λ.: Κρατῖν.Νεώτ. 14, μτγν. Ἐπιγρ. **ἡδυπότιον μιλησιουργές.**

ἡδυπότις-ιδος (ἡ) εἶδος ποτηρίου, καθιστῶντος, ὡς ἐλέγετο, ἡδεῖαν τὴν τοῦ ποτοῦ γεῦσιν: Ἐπιγον.5, Σίμ.π.Ἀθήν.11,469C **ῥυτὰ τέτταρα, ἡδυποτίδας τρεῖς, ἠθμὸν ἀργυροῦν·** **2)** τὸ κρόμμυον ὡς ἡδῦνον τὸν οἶνον· Ἡσ. «ἡδυπότις· ἔκπωμα ποιόν, καὶ κρόμμυον»· πρβλ. Ξεν.Συμπ.4,8.

ἡδύποτος-ον κ. νεώτ. ὁ ἡδέως πινόμενος, ἡδὺς τὴν γεῦσιν, γλυκύς: Ὀδ.Β 340 **ἡδύποτος οἶνος·** **2)** νεώτ. **τὸ οὐδ. ἡδύποτον** ὀνομ. τῶν ἐξ οἰνοπνεύματος ἀναμείκτου μετὰ ὀποῦ καρπῶν **καὶ** σακχάρεως ποτῶν, λικέρ· **3)** Ἐπιγρ. ἡδυπότις βλ.λ.

ἡδυπρόσωπος-ον ἔχων ἡδὺ πρόσωπον, γλυκεῖαν ὄψιν: Μάτρ.π.Ἀθήν.4,136F **χόνδρος ἡδυπρόσωπος.**

ἡδύραβδον (τὸ) ἀρχ. λεξ. κινάμωμον· Ἡσ.

ἡδύς-ἡδεῖα-ἡδύ, θηλ. ἅπαξ π.Ὁμ.κ. **ἡδύς** (Ὀδ.Μ 369) κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. **ἁδύς**, βοιωτ. οὐδ. Ϝαδού (γραφόμενον **γάδου**) ἠλ. **βαδύς**, ἀνώμ. αἰτ. **ἀδέα**, Ἰων. θηλ. **ἡδέα**, δωρ. **ἀδέα**, συγκρ. **ἡδίων** κ. **ἡδύτερος**, ὑπερθ. **ἥδιστος** κ. **ἡδύτατος**, γλυκύς, εὐάρεστος εἰς τὴν γεῦσιν : Ὀδ.Υ 391 **ἡδὺ δεῖπνον** ‖ ἐπὶ οἴνου : Ὀδ.Γ 51 **δέπας ἡδέος οἴνου** **2**) μτφ. ἐπὶ τῆς ὀσμῆς : Ὀδ.Δ 446 **ἀμβροσίην.. ἡδὺ μάλα πνείουσαν** ‖ κ. ἐπὶ τῆς ἀκοῆς : Ὀδ.Θ 64 **δίδου δ' ἡδεῖαν ἀοιδήν**, Ἡσίοδ.Θ 40 **ἡδεῖα αὐδή**, Βιζυην.Πυργ.Κόρ.339 **καὶ μ' ἦχον ὁ πλάνης ἡδὺν | εἰς χώρας μακρὰς εὐφημίζει καὶ φάλλει** ‖ κ. γεν. ἐπὶ παντὸς εὐαρέστου αἰσθήματος, οἷον ὕπνου κτλ. : Ἰλ.Δ 131 **ἡδὺς ὕπνος**, αὐτ.Τ 510 **ἡδὺ κοῖτος**, Σοφ.Ἀντ.12 **ἡδὺς μῦθος**, ἀντίθ. ἀλγεινός, Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,102 **ἀλλὰ καίτοι τῆς ἡδίστης αὐτῆς θέας ἀπολειφθέντα** ‖ μτ. ἀπαρφ.: Αἰσχ.Ἀγ.602 **φέγγος ἥδιον δρακεῖν**, Πλάτ.Μεν.81D **ἡδὺς ἀκοῦσαι** (λόγος), Διον.Ἀλ.Συνθ.9 **ἡδὺ ἀκουσθῆναι** **3**) φρ. **ἡδύ ἐστι** εἶναι εὐχάριστον : Ἰλ.Δ 17 **εἰ . . τόδε πᾶσι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο** κ. μτ. ἀπαρφ. : Ὀδ Ω 435 **οὐκ ἂν ἐμοί γε μετὰ φρεσὶν ἡδὺ γένοιτο ζωέμεν**, Αἰσχ.Πρ.536 **ἁδύ τι θαρσαλέαις τὸν μακρὸν τείνειν βίον ἐλπίσι** ‖ ὁμ. κ. μτ. τοῦ **οὐ** : Ἡρ.2,46 **ἥδιόν ἐστι οὐ λέγειν** (προτιμῶ νὰ μή . .)· ‖ ὁμ. οὐδ. ὡς οὐσ. : Πλάτ.Ἱππ.Μ 298A **τὸ δι' ἀκοῆς τε καὶ δι' ὄψεως ἡδύ**, Διον.Ἀλ.Σύνθ.1 **μεμιγμένον τῷ σεμνῷ τὸ ἡδύ** **4**) **τὰ ἡδέα** ἡδοναί, τέρψεις : Θουκ.5,105 **τὰ μὲν ἡδέα καλὰ ν μίζουσι, τὰ δὲ ξυμφέροντα δίκαια**, Πλάτ.Γοργ. 495A **εἶναί τι τῶν ἡδέων, ὃ οὐκ ἔστιν ἀγαθόν;** **5**) τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. ἡδέως, γλυκά : Ἰλ.Β 270 **ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν** ‖ ἡδονικῶς : Θεόκρ.1,2 **ἁδὺ τὺ συρίσδες** **6**) μεθ' Ὅμ., ἐπὶ προσ., εὐάρεστος, εὐπρόσδεκτος, εὔθυμος : Σοφ.ΟΤ 82 **ἀλλ' εἰκάσαι μέν, ἡδύς** ‖ κ. εἰρωνικῶς : Σοφ.Αἴ.105 **ἥδιστος . . δεσμώτης ἔσω θακεῖ** ‖ ὁμ. ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ρ. **εἶ** ἐν τῇ σημ. τοῦ ἀφελής, ἁπλοῦς, ἀνόητος· πρβλ. δημ. νόστιμος εἶσαι : Πλάτ.Γοργ.491E **ὡς ἡδὺς εἶ· τοὺς ἠλιθίους λέγεις τοὺς σώφρονας**, Πλούτ.Ἀρτξ.17 **ὡς ἡδὺς εἶ καὶ μακάριος** **7**) εὐχαριστημένος, χαίρων, πλήρης χαρᾶς : Δημ.641 **ἡδίους ἔσεσθε ἀκούσαντες**, Πλούτ.Κάμ.32 **ἡδίους ταῖς ἐλπίσιν**.

ἡδύσἄρον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος φυτοῦ : Διοσκ.3,130· ‖ νεώτ. γένος **ἐλλοβοκάρπων** φυτῶν.

ἥδυσμα-ατος (τὸ) (ἡδύνω) κ. νεώτ. τὸ παρέχον ἡδύτητα, τὸ ποιοῦν τὸ φαγητὸν νόστιμον, ἄρτυμα : Ἀριστφ.Ἱππ.678 **ταῖς ἀφύαις ἐδίδουν ἡδύσματα**, Ξεν.Ἀπομν.3,14,5 **παντοδαπὰ ἡδύσματα εἰς τὸ στόμα λαμβάνων**, Θεόφρ.ΦΑἴτ.4,6· ‖ ἐπὶ ὄξους : Ἀθήν.2,67C **ὄξος· τοῦτο μόνον Ἀττικοὶ τῶν ἡδυσμάτων ἧδας καλοῦσι** **2**) μτφ. πᾶν τὸ παρέχον τέρψιν : Ἀριστλ.Ρητ.1406a,19 **οὐ . . ἡδύσματι χρῆται ἀλλ' ὡς ἐδέσματι τοῖς ἐπιθέτοις**, αὐτ.Ποιητ. 1450b,16, Πλούτ.Λυκ.25 **ἥδυσμα τοῦ πόνου καὶ τῆς διαίτης**, Μηναῖ.1,30 Θεοτοκ. **ἀκοῆς πάσης ἥδυσμα** **3**) εἰδ. ἐν τῷ πληθ. μυρωδικόν, εὐῶδες ἔλαιον : Ἱππ.Γυν.2,202, Διοσκ.1,61, Πλούτ.Ἠθ.995C.

ἡδυσμάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ἥδυσμα βλ.λ. : Τελεκλ.1,11.

ἡδυσματοθήκη (ἡ) μτγν. θήκη ἡδυσμάτων, **ἀ**ρωματοθήκη : Πολυδ.10,93.

ἡδυσματόληρος-ον ὁ φλυαρίᾳ ἡδυσμένος, ἠρτυμένος : Ἀρχέστρ.π.Ἀθήν.7,311C **ὀφαρίων τεύχειν γλίσχρων ἡδυσματολήρων**.

ἡδυσμός (ὁ) (ἡδύνω) μτγν. τὸ γλυκαίνειν, νόστιμον ποιεῖν : ΠΔ Ἔξ.30,34 **λάβε σεαυτῷ ἡδύσματα, στακτήν, χαλβάνην ἡδυσμοῦ**.

ἡδυσώμἄτος-ον ὁ ἔχων ὡραῖον σῶμα : Ξεν. Συμπ.8,30 **ἡδυσώματος . . Γανυμήδης**.

ἡδύτεραι Ἡσ. «αἱ τρυγόνες».

ἡδυτερπής-οῦς-ές μσν. ὁ ἡδέως τέρπων : Στουδ. Θεόδ.94,216.

ἡδὕτης-ητος (ἡ) (ἡδύς) μσν. κ. νεώτ. γλυκύτης, νοστιμάδα : Σχόλ.Ἀριστφ.Ὄρν 222, -ἡδύτης φαγητοῦ· **2**) μτφ., μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ λόγου, χάρις : Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,301 **θελγόμενος τῇ αἱμυλίᾳ καὶ ἡδύτητι τῆς διδασκαλίας καὶ παραινέσεως**.

ἡδυτόκος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ τίκτων, παράγων ἡδέα : Νόνν.Δ 3,150 **ἡδυτόκος συκῆ**, αὐτ.41,212.

ἡδυφαγῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ἀγαπῶ τὰ ἡδέα φαγητά : Κύριλλ Πασχ.27,314 **ἐπιβουλεύειν τῇ τῶν ἡδυφαγούντων γαστρί**.

ἡδυφἄής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων ἡδὺ φάος, γλυκὺ φέγγος, γλυκεῖαν λάμψιν : Διον.Περ.317 **ἡδυφαοῦς ἠλέκτρος**, Φανί.ΑΠ 6,295 **ἡδυφαὴς πλινθίς**.

ἡδυφἄρυγξ-υγγος (ὁ) ὁ ὢν ἡδὺς εἰς τὸν φάρυγγα : Φιλόξ.π.Ἀθήν.4,147B **θρυμματίδες δ' ἐπὶ ταύταις εὐπέταλοι χλωραὶ δ' ἡδυφάρυγγες**.

ἡδύφθογγος-ον κ. νεώτ. ὁ ἡδεῖς φθόγγους ἐκφέρων, ἡδύφωνος, γλυκύφθογγος· Ἡσ. ἐν λ. «ἠχηταί, ἡδύφθογγοι τέττιγες».

ἡδυφθόγγως ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ἡδύφθογγον βλ.λ., ἡδέως : Ἰσίδ.Θεσσαλ.ἐν Mi.139,145.

ἡδυφιλῶ-έω μτγν. φιλῶ γλυκά, εὐχαρίστως : Μελέαγρ.ΑΠ 12,84.

ἡδύφλεψ-εβος (ὁ) μσν. ὁ ἔχων καλὰς φλέβας : Φιλῆς 1,375 **ἡδύφλεψ πούς**.

ἡδυφραδής-οῦς-ές (φράζω) μσν. ὁ ἡδέως ὁμιλῶν : Νικ.Χων.Χρον.4,2.

ἡδύφρων-ονος (ὁ) ὁ ἡδέα, καλὰ φρονῶν, εὔνους : ΑΠ 9,525,8 **ἡδύφρων Ἀπόλλων**.

ἡδυφωνία (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ ἡδύτης φωνῆς, ἤχου : Βάβρ.9,3, Φώτ.Βιβλ.150 **ἡδυφωνία Σειρήνων**.

ἡδύφωνος-ον κ. νεώτ., δωρ. **ἁδ-**, αἰολ. **ὀδ-** ὁ ἔχων ἡδεῖαν φωνήν, γλυκύφωνος : Σαπφ.61, Πρατίν.Λυρ.4 **ἡδύφωνος ἄρτυξ**, Ἀρισταίν.1,10.

ἡδύφωτος-ον νεώτ. ὁ ἐκπέμπων ἡδὺ φῶς, ὁ ἡδέως φωτίζων, γλυκόφωτος.

ἡδυχἄρής-οῦς-ές ἐπίγρ. ὁ ἡδέως χαίρων, λίαν περιχαρής : ΑΠ 3,18 **ἡδυχαρὴς γὰρ ἔην σκοπὸς ἀνδράσιν ὥριος οἶτος**.

ἡδύχρους-οος-ουν-οον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων γλυκύ, εὐχάριστον χρῶμα : Ἐπιγρ. **ἡδύχροα πρόσωπα** ‖ συνεκδ. εὔοσμος : Διοσκ.1,58 **ἡδύχρουν μύρον** ‖ **ἡδύχρουν** (τὸ) ὡς οὐσ. εἶδος μυρωδικοῦ : Ἀνδρομ.π.Γαλ.14,52, Ἀλέξ.Τραλλ.7,3· **2**) ὁμ. ὡς οὐσ. **ἡδύχρους** μσν. κ. **ἡδύπνους** ἀμνὸς γαλαθηνός· Φώτ.63 «τὸ ἐν γάλακτι ὑπάρχον ὀρνίον καὶ μήπω γεγευμένον πόας, ὃ καὶ ἡδύπνουν λέγουσιν» **3**) νεώτ. ζωολ. **ἡδύχρουν** (τὸ) ὡς οὐσ. γένος ἐντόμων τῆς οἰκογ. τῶν **χρυσιδιδῶν**.

ἡδύχρωμος-ον νεώτ. ἡδύχρους βλ.λ.

ἡδύχυμος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ἡδύν, γλυκὺν χυμόν.

ἥδω μτγν. ἐνεργ. τοῦ ἥδομαι βλ.λ., κάμνω τινὰ νὰ εὐχαριστηθῇ, τέρπω, χοροποιῶ : Μουσών.π. Στοβ.18,38 **ἡ τροφὴ ἥδει τὸν ἄνθρωπον**.

ἡδώ Ἡσ. «ἶρις, ἤγουν τόξον».

ἠέ ποι. τ. τοῦ **ἤ** βλ.λ.

ἠέ ποι. ἐπιφών. **ἆ !** : Αἰσχ.Ἑπτ.966 **ἠέ, ἠέ**.

ηε κ. **ἦει** παρατ. τοῦ εἶμι βλ.λ.

ἠείδην δ. τ. τοῦ ᾔδειν, παρατ. τοῦ οἶδα βλ.λ.

ἤειδον παρατ. τοῦ ἀείδω βλ.λ.

ἠεῖδος Ἡσ. «πνῖγος».

ἤειρα Ἰων. ἀόρ. α' τοῦ ἀείρω βλ.λ.

ἠέλιος (ὁ) Ἰων. κ. ποι. τ. τοῦ ἥλιος βλ.λ.

ἠελιώτης (ὁ), θηλ. **-ῶτις -ιδος**, Ἰων. κ. ποι. τ. τοῦ ἡλιώτης βλ.λ.

ἠεμί Ἐπιγρ. δωρ. τ. τοῦ εἰμὶ βλ.λ.

ἦεν ἐπ. γ' ἐν. παρατ. τοῦ εἰμί βλ.λ.

ἠέπερ ἐπ. τοῦ ἤπερ βλ.λ.

ἠέρα Ἰων. τ. τοῦ ἀέρα, αἰτ. τοῦ ἀήρ βλ.λ.

ἠερέθομαι ἐπ. τ. τοῦ ἀείρομαι, μ. ἐν τῷ γ' πληθ. ἐνεστ. κ. παρατ. κρέμαμαι, ὑψοῦμαι, αἰωροῦμαι, μετεωρίζομαι ἐν τῷ ἀέρι : Ἰλ.Β 448 **αἰγίδα.., τῆς ἑκατὸν θύσανοι.. ἠερέθονται·** ‖ ἐπὶ τῆς πτήσεως ἀκρίδων : Ἰλ.Φ 12 **ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ ῥιπῆς πυρὸς ἀκρίδες ἠερέθονται φευγέμεναι ποταμόνδε·** ‖ συνεκδ. κ. ἐπὶ ἰχθύος : Ὀππ. Ἀλεξ.1,435, Ἀπολλ.Ρ 1,944 **ἐξ χεῖρες ἑκάστῳ ἠερέθονται·** **2)** μτφ. ἐπὶ τῆς ἀστασίας τῶν φρονημάτων τῶν νέων : Ἰλ.Γ 108 **ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται** (δ. τ. ἀερέθονται π. Ἡσ. κ.ΕΜ 421,6).

ἤερθεν δωρ. κ. ἐπ. τοῦ ἄερθεν, τοῦ ἀείρω βλ.λ.

ἠέρθη ἐπ. τοῦ ἀέρθη, γ' ἑν. ἀορ. τοῦ ἀείρω βλ.λ.

ἠέρι ἰων. κ. ἐπ. τ. τοῦ ἀέρι, δοτ. τοῦ ἀήρ βλ.λ.

ἠέριος-η ον (ἦρι) ἐπ. πρωϊνός, ἑωθινός, αὐγινός : Ἰλ.Α 497 **ἠερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανόν,** Ἀπολλ. Ρ 3,477· **2)** (ἀήρ) ποι. ὁ ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἀέρα, εὐήνεμος, ἐπὶ τόπου : Σιμων.114 **ἠερίη Γεράνεια·** **3)** ὁμ. μτγν. ποι. ὁ ἐν τῷ ἀέρι ὤν, βιῶν, ἱπτάμενος, ἐπὶ πτηνῶν : Ὀππ.Ἀλ.3,203· ‖ κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ τῶν ὑπὲρ τὴν θαλασσίαν ἐπιφάνειαν ἐνίοτε ἱπταμένων ἰχθύων : αὐτ.1,430· **4)** ὅθ. συνεκδ. ἠέριαι **ἄγραι** ἡ θήρα, τὸ κυνήγιον τῶν ἱπταμένων, τῶν ἀγρίων πτηνῶν : Ἀρχί.ΑΠ 6,180, Νόνν.Δ 7,315· **5)** ὁμ. μτγν. ποι. ὁ ἐξ ἀέρος ὤν, ὁ ἀνεμιαῖος, ὁ λόγῳ τῆς συστάσεως αὐτοῦ ἀόρατος, ὁ ἀγέρινος : Ἀρατ.349, Ἀπολλ.Ρ 1,508· **6)** ἰων. ὁ ἀεροειδής, ὁ ὅμοιος πρὸς ἀέρα, ὁ ἀερώδους συστάσεως : Ἱππ.Δ.1,10 **ἠέριον πῦρ.**

ἠερίφοιτος-ον μτγν. ποι. ἠερόφοιτος βλ.λ. : Ὀρφ.Μουσ.33 (ἀμφ.).

ἠεροδίνης-εω (ὁ) μτγν. ὁ ἐν τῷ ἀέρι δινούμενος, περιφερόμενος : Βιάν.ΑΠ 9,223 **ἠεροδίνης αἰετός.**

ἠεροδίνητος-ον (δινέω) ἠεροδίνης βλ.λ.

ἠεροειδής-οῦς-ές ἰων. κ. ἐπ. τ. τοῦ ἀχρ. ἀερ-, ὁ ἔχων ὄψιν ἀέρος, σκοτεινήν, νεφελώδης : Ὀδ.Β 263 **ἐπ' ἠεροειδέα πόντον·** ‖ ὁμ. ὅμοιος πρὸς ἀέρα : Ἡσίοδ.Θ 757 **ἠεροειδὴς νεφέλη,** Ὀρφ.Ὕμν. 38,22 **ἠεροειδεῖς πνοιαί·** ‖ ἀπολ. σκοτεινός : Ὀδ.Μ 80 **σπέος ἠεροειδές·** ‖ περὶ τοῦ σπηλαίου τῆς Σκύλλης : Ὀδ.Μ 233 **ἠεροειδὴς πέτρη·** **2)** τὸ οὐδ. ἠεροειδὲς ὡς ἐπίρρ. ἐπὶ φαινομένου εἰς μεγάλην ἀπόστασιν, ὅθ. θολῶς, ἀσαφῶς : Ἰλ. Ε 770 **ὅσσον δ' ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν.**

ἠερόεις-εσσα-εν ἐπ. κ. ἰων. τοῦ ἀχρ. ἀερόεις νεφελώδης, σκοτεινός : Ἰλ.Θ 13 **ἠερόεις Τάρταρος,** Ἡσίοδ.Θ 119 **Τάρταρά τ' ἠερόεντα,** Διον.Περ.724 **ἠερόεις Ἴασπις,** Μαν.6,391 **ἠερόεις μόλυβδος·** ‖ φρ. **ἠερόεντα κέλευθα** ἡ σκοτεινὴ εἰς τὸν Ἅδην κάθοδος, ὁ θάνατος : Ὀδ.Υ 64· **2)** μτγν. ποι. ἐπὶ ὄφεως ἀσθενοῦς, πελιδνός : Νίκ.Θηρ.257 **χροιὴν δ' ἄλλοτε μὲν μολίβου ζοφοειδέος ἴσχει, ἄλλοτε δι' ἠερόεσσαν·** **3)** σχόλ. ὡς ἐπίθ. τοῦ ὄναγρος, ταχύς : Σχόλ.Ὀππ.Κυν.3,183.

ἠερόθεν ἐπίρρ. ἰων. κ. ἐπ. ἐκ τοῦ ἀέρος : Ἰουλ. ΑΠλ.4,107.

ἠερομήκης-ους-ες ἐπ. ἀντὶ ἀερομήκης, ὑψηλὸς μέχρι τοῦ οὐρανοῦ, οὐρανομήκης, θεόρατος : Ὀρφ.Ἀργ.924.

ἠερόμικτος-ον (μείγνυμι) ὁ μεμιγμένος μετὰ τοῦ ἀέρος : Ὀρφ.ἀπ.297b,2 **ἠερόμικτοι φωναί.**

ἠερόμορφος-ον ὁ ἔχων μορφὴν ἀέρος : Ὀρφ. Ὕμν.81,6 **ἠερόμορφοι αὖραι.**

ἠερόπλαγκτος-ον ὁ περιπλανώμενος ἐν τῷ ἀέρι : Ὀρφ.Ὕμν.7,8, Μαν.4,509.

ἠερόποιταν Ἡσ. « ἐπιτιμῶσαν ».

ἠερόπομπα Ἡσ. « κατὰ τὸν ἀέρα φαινόμενα ».

ἠέροπος (ὁ) μτγν. ἰων. τ. τοῦ ἀέροφ : Ἀντωνῖν. Λιθ.18,3.

ἠέρος ἰων. κ. ἐπ. τ. τοῦ ἀέρος, γεν. ἐν τοῦ ἀήρ.

ἠεροφαής-οῦς-ές (φάος) ὁ φαίνων, λάμπων ἐν τῷ ἀέρι : Θεανὼ π.Πορφ.Πυθ.22.

ἠεροφεγγής-οῦς-ές (φέγγος) ἠεροφαής βλ.λ. : Ὀρφ.Ὕμν.20,2.

ἠεροφοίτης (ὁ) ἠερόφοιτος βλ.λ. : Ἴων Λυρ.10, Ὀρφ.Λιθ.45, Νόνν.Δ 24,79.

ἠεροφοῖτις-ιδος (ἡ) (φοιτῶ) ἡ διερχομένη διὰ τοῦ σκότους, ἀθέατος : Ἰλ.Ι 571 **ἠεροφοῖτις Ἐρινύς·** **2)** ἡ διερχομένη διὰ τοῦ ἀέρος, ἐπὶ τῆς σελήνης : Ὀρφ.Ὕμν.9,2· **3)** γεν. ὁ ἐν τῷ ἀέρι φοιτῶν, ἱπτάμενος : Ψ Φωκυλ.171 **ἠεροφοῖτις μέλισσα·** πρβλ. ἠερόφοιτος.

ἠερόφοιτος-ον (φοιτῶ) ὁ διὰ τοῦ ἀέρος διερχόμενος, ἐπὶ πτηνῶν : ΨΦωκυλ.125 **ἠερόφοιτος φύσις,** Ὀρφ.Ἀργ.47 **ἠερόφοιτος οἶστρος·** ‖ συνεκδ. ἐπὶ πετομένων ἐνίοτε ὑπὲρ τὴν θαλασσίαν ἐπιφάνειαν ἰχθύων : Ὀππ.Ἀλ.3,166· **2)** ἐπὶ τῆς σελήνης, ἠεροφοῖτις βλ.λ.21 : Μάξιμ.485.

ἠερόφωνος-ον ἐπ. ὁ ἠχῶν διὰ μέσου τοῦ ἀέρος, μεγαλόφωνος, ἔχων ἰσχυρὰν φωνήν : Ἰλ.Σ 505 **ἠερόφωνοι κήρυκες,** Ὀππ.Ἀλ.1,621 **ἠερόφωνοι γέρανοι.**

ἠερτίζων Ἡσ. « αἴρων ».

ἦεσαν γ' πληθ. παρατ. τοῦ εἶμι βλ.λ.

ἤην ἐπ. γ' ἑν. παρατ. τοῦ εἰμὶ βλ.λ.

ἠήρ ἰων.τ. τοῦ ἀήρ βλ.λ.

ἠθάδιος-ον μτγν. ποι. τοῦ ἠθὰς βλ.λ. : Ὀππ. Κυν.1,448 **ἠθάδιοι φίλιοί τε.**

ἠθαῖος-α-ον δωρ. τ. τοῦ ἠθεῖος βλ.λ. : Πίνδ.Ι 2, 48 **ὅταν ξεῖνον ἐμὸν ἠθαῖον ἔλθῃς.**

ἠθαλέος-η-ον μτγν. ποι. ὁ ἐν συνήθει χρήσει, ὁ συνηθισμένος : Ὀππ.Κυν.2,307 **ἠθαλέας τ' εὐνὰς φίλιόν τε νάπαισι μέλαθρον·** **2)** ἐπὶ ζῴων, τιθασός, ἥμερος : Ὀππ.Ἀλ.2,88 **ἠθαλέοι ταῦροι·** πρβλ. ἠθὰς 2).

ἠθάνιον (τό) ὑποκορ. τοῦ ἠθμὸς βλ.λ. : Ἑλλάν.53 J.

ἠθάς-άδος (ὁ,ἡ) (ἦθος(2)) ὁ εἰθισμένος εἴς τι πρᾶγμα, εἰδήμων εἴς τι, γινώσκων τι : Σοφ.Ἠλ.372 **ἠθὰς εἰμί πως τῶν τῆσδε μύθων,** Ὀππ.Ἀλ.4,122 **ἠθὰς θήρης,** Αἰλ.ΖΙ 7,6 **ἠθὰς τῶν χωρίων·** ‖ κ. μτ. δοτ. : Αἰλ.ΖΙ 9,36 **ἠθὰς πέτραις·** **2)** ἀπολ. συνήθης, οἰκεῖος· πρβλ. ἠθαλέος 2) : Ἱππ.Γυν.1,1, Εὐρ. Ἀνδρ.818 **τῶν γὰρ ἠθάδων φίλων νέοι.. εὐπιθέστεροι·** ‖ ἐπὶ ζῴων, ἥμερος, ἐξημερωμένος : Ἀριστφ.Ὄρν.271 **ὄρνιθες ἠθάδες** (κατοικίδιοι)· ‖ ἐπὶ δελεαστικῶν πτηνῶν : Πλούτ.Σύλλ.28 **ταῖς εἴκοσι σπείραις ὥσπερ ἠθάσιν ὄρνισι τεσσαράκοντα.. ἀπήγαγε,** Αἰλ.ΖΙ 14,1 **ἠθάδες σκόμβροι·** **3)** ἐπὶ πραγμ., συνήθης : ΑΠλ.5,354 **ἠθὰς νίκη,** Ἀπολλωνίδ.ΑΠ 9,264 **ἠθάδες πάγαι·** ‖ κ. ὡς οὐδ. : Εὐρ.Κύκλ.250 **τὰ καινὰ γ' ἐκ τῶν ἠθάδων ἥδιον' ἐστί,** Ἀριστφ.Ἐκκλ.584 **τοῖς ἠθάσι λίαν τοῖς τ' ἀρχαίοις ἐνδιατρίβειν.**

ἠθαῖος-α-ον (ἦθος), δωρ. ἠθαῖος-α-ον οἰκεῖος, προσφιλής, ἀγαπητός, ἀκριβός, συνήθ. ἐν χρ. εἰς προσφωνήσεις νεωτέρου ἀδελφοῦ πρὸς πρεσβύτερον δηλούσας ἀδελφικὴν στοργὴν ἅμα καὶ σέβας : Ἰλ.Ζ 518 **ἠθεῖε·** ὁμ. κ. περιφρ. : αὐτ.Ψ 94 **ἠθείη κεφαλή·** ‖ γεν. ἀγαπητός : Ὀδ.Ξ 147 **ἀλλά μιν ἠθεῖον καλέω,** Πίνδ.Ι 2,48 **ὅταν ξεῖνον ἐμὸν ἠθαῖον ἔλθῃς.**

ἤθεος ἀττ. συνηρ. τ. τοῦ ἠίθεος βλ.λ.

ἤθημα-ατος (τό) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ἐξαγόμενον τοῦ ἠθῶ βλ.λ., τὸ διϋλισμένον, τὸ στραγγισμένον ὑγρόν, τὸ λαγαρισμένο, ἡ λαγάρα: Διεύχ.π.Ὀρειβ.4,7,26.

ἠθήνιον Ἡσ. « ἠθάνιον ».

ἤθησις-εως (ἡ) (ἠθέω) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ἠθῶ, ἀποστράγγισις, στράγγισμα, σούρωμα, πιθ. γρ. ἀντὶ ἦθισις ἐν Ἀριστλ.Πρ 870b,18· **2)** μτφ. ἡ κάθαρσις καὶ ἡ ἐπιξοὰ τῶν λίθων : Ἐπιγρ. ἠθήσιος **τῶν λίθων.**

ἠθητήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. κ. **ἠθητήριον** (τὸ) τὸ ὄργανον, δι' οὗ ἠθοῦμεν, στραγγίζομέν τι, ἠθμός, στραγγιστήρι, σουρωτήρι : Μάρκελλ.Σιδ.76.

ἠθητήριος-ον μτγν. κ. νεώτ., τὸ θηλ. κ. ἠθητηρία ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἤθησιν βλ.λ., ὁ πρὸς ἤθησιν χρησιμεύων" ‖ τὸ οὐδ. ἠθητήριον ὡς οὐσ. ἠθμός, ἠθητὴρ βλ.λ. : Στράβ. 3,2,9 ἐν **ἠθητηρίοις πλεκτοῖς.**

ἠθητικός-ή-όν ὃν δύναταί τις νὰ ἠθήσῃ, νὰ διϋλίσῃ, ὁ δεκτικὸς ἠθήσεως, ἐπὶ οἴνου : Θεόφρ.Φ Αἰτ.6,16,6.

ἠθϊκεύομαι κ. νεώτ. προσποιοῦμαι τὸν ἠθικόν, ὁμιλῶ ἠθικῶς, περὶ ἠθικῆς, ἠθικολογῶ : Σχόλ.Ἰλ Ζ 408 **ἠθικεύεται δὲ δοκῶν αὐτοῖς χαρίζεσθαι,** Φοιβάμμ.1,1.

ἠθική (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. θηλ. τοῦ ἠθικὸς βλ.λ. ὡς οὐσ.' ‖ εἰδ. νεώτ. φιλοσοφ. ὡς οὐσ. ἡ ἐπιστήμη ἡ ἐξετάζουσα τοὺς κανόνας, ἐφ' ὧν ἑδράζονται τὰ ἤθη τῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ συμβιούντων ἀνθρώπων' ‖ κτ. ἐπέκτ. δογματικὴ διδασκαλία τῶν κανόνων οὓς πρέπει τις ν' ἀκολουθῇ ἐν τῇ πράξει : **χριστιανικὴ ἠθική**' ‖ ὁμ. ὑποκειμενικὴ ἀντίληψις περὶ ἀγαθοῦ ἢ κακοῦ : **ἡ ἠθικὴ τοῦ Σωκράτους - τῶν ὑλιστῶν,** Ζερβ.Μῦθ. Ζ 31 **ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τῆς ὑγιεινῆς καὶ τῆς ἠθικῆς τῶν νεωτέρων κοινωνιῶν μας**' ‖ τὸ περὶ ἠθικῆς σύγγραμμα, πραγματεία περὶ ἠθικῆς' ‖ συνεκδ. ἠθικαὶ ἀρχαί, ἠθικότης : **αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει καμιὰ ἠθική.**

ἠθικοδιδάσκαλος (ὁ) νεώτ. ὁ διδάσκαλος τῆς ἠθικῆς.

ἠθικοθρησκευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν θρησκείαν ἢ τὴν θρησκευτικὴν ἠθικήν : **ἠθικοθρησκευτικαὶ ὁμιλίαι.**

ἠθικοκρατία (ἡ) νεώτ. φιλοσ. ἡ ἀρχὴ καθ' ἣν ἡ ἠθικότης ἀποτελεῖ τὴν ὑψίστην ἀξίαν τὴν καθορίζουσαν τὸ νόημα τοῦ ἀνθρωπίνου βίου καὶ τοῦ κόσμου καθόλου.

ἠθικοκρατικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠθικοκρατίαν βλ.λ.

ἠθικολογία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὁ περὶ ἠθικῆς λόγος, ἡ περὶ τοῦ ἀγαθοῦ, τοῦ ἠθικοῦ διδασκαλία' **2)** εἰρων. κήρυγμα ἢ συζήτησις περὶ ἠθικῆς ἐν οὐ δέοντι καὶ ὑπὸ πνεῦμα στενὸν καὶ περιωρισμένον : **ν' ἀφήσῃς τὶς ἠθικολογίες καὶ νὰ κοιτάξῃς τὴν κατάντια σου.**

ἠθικολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠθικολογίαν ἢ τὸν ἠθικολόγον βλ.λς.

ἠθικολόγος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ ὁμιλῶν, ὁ συζητῶν, πραγματευόμενος περὶ ἠθικῆς' ‖ ὁ κατ' ἔθος ἢ συστηματικῶς δογματίζων περὶ ἠθικῆς ἢ σχολιάζων τὰς πράξεις τῶν ἄλλων ἀπὸ στενῆς ἠθικῆς ἀπόψεως.

ἠθικολογῶ-έω νεώτ. ὁμιλῶ περὶ ἠθικῆς' ‖ κρίνω, σχολιάζω τὰς τῶν ἄλλων πράξεις ἀπὸ ἠθικῆς ἀπόψεως' ρηματ. π. ἠθικολόγος, ἠθικολογία.

ἠθικοποίησις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. -η ἡ ἐνέργεια τοῦ ἠθικοποιεῖν, ἡ διάπλασις ἠθικοῦ χαρακτῆρος.

ἠθικοποιός-όν νεώτ. ὁ ποιῶν τινα ἠθικόν, ὁ διαπλάττων ἠθικὸν χαρακτῆρα, ἐπὶ διδασκαλίας, συγγράμματος, νομοθεσίας, ἐνεργείας κττ.

ἠθικοποιῶ-έω νεώτ. κ. δημ. ποιῶ τινα ἢ τι ἠθικόν : **βάλθηκε νὰ ἠθικοποιήσῃ τὸν κόσμο.**

ἠθικός-ή-ό(ν) [ἦθος] κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἦθος ἢ τὴν ἠθικήν, ἀντίθ. ἀνήθικος, ὁμ. ἐν διαστολῇ διανοητικός : Ἀριστλ.ΗΝικ.1103a,5' ‖ εἰδ. **τὰ ἠθικὰ** πραγματεία περὶ ἠθικῆς : αὐτ.Πολιτ.1295a,36 **ἐν ταῖς ἠθικοῖς εἴρηται,** πρβλ. Δημόκρ.4Α' ‖ ὁμ. **οἱ ἠθικοὶ λόγοι** ἡ διδασκαλία περὶ ἠθικῆς : Φιλόδ. ἐν Ἡρακλ.1251,13' ‖ ἐν τῇ αὐτ. σημ. ὁμ. **ἡ ἠθικὴ φιλοσοφία** ἢ μ. **ἡ ἠθική** : Στράβ.1,1,18 **ἔστι δὲ καὶ τῆς ἠθικῆς φιλοσοφίας καὶ πολιτικῆς τὸ πλέον περὶ τοὺς ἡγεμονικοὺς βίους,** Φίλ.1,370' ‖ ὁμ. **τὸ ἠθικὸν φιλοσοφίας** τὸ μέρος τῆς φιλοσοφίας, ὅπερ ἀναπτύσσει καὶ διδάσκει τὰ ἀξιώματα τῆς ἠθικῆς, ἀντιθ. φυσικόν, διαλεκτικόν : Διογ.Λ Προοίμ.18 **μέρη δὲ φιλοσοφίας τρία, φυσικόν, ἠθικόν, διαλεκτικόν**' ‖ νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἐσωτερικὸν κόσμον τοῦ ἀνθρώπου, ἀντίθ. φυσικός : **ἠθικαὶ ἐπιστῆμαι,-φυσικὰ καὶ ἠθικὰ χαρίσματα,-ἠθικὸς νόμος** [ὁ κατὰ παράδοσιν ἀποδεκτὸς καὶ τηρούμενος ἄγραφος νόμος]' **2)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ὁ ἐπὶ τοῦ ψυχικοῦ-μας κόσμου ἀντανακλῶν ἀνεξαρτήτως οἱουδήποτε ἐξωτερικοῦ ἀποτελέσματος, ὁ τιμὴν καὶ ἀγαθὴν φήμην περιποιῶν τινι, ἀντίθ. ὑλικός, πραγματικός : **ἠθικὴ ἱκανοποίησις - ἀμοιβὴ - ἀπογοήτευσις - εὐθύνη - ἀπώλεια - ἐνίσχυσις - νίκη - ἧττα, - ἠθικὸν κέρδος**' **3)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἦθος, τὸν χαρακτῆρα, ὁ ἐπιδρῶν ἐπὶ τοῦ ἤθους ἢ τῶν ἠθῶν, χαρακτηριστικός, ἐκφραστικός : Ἀριστλ.Ρητ.1408a,11 **ἡ λέξις, ἐὰν ᾖ παθητική τε καὶ ἠθική,** αὐτ.1391b,23 **τοὺς λόγους ἠθικοὺς ποιητέον,** αὐτ.1459b,15 **ἡ μὲν Ἰλιὰς ἁπλοῦν καὶ παθητικόν, ἡ δὲ Ὀδύσσεια . . ἠθική,** αὐτ.Πολιτ.1341b,34 **τῶν μελῶν . . τὰ μὲν ἠθικά,** Φιλόστρ Γυμν.25 **ἠθικὴ ἡ ἐν ὀφθαλμοῖς** [ἡ ἔκφρασις τοῦ χαρακτῆρος διὰ τῶν ὀφθαλμῶν]' κ. νεώτ. **ἠθικὴ ἐντύπωσις - ἔκφρασις - προσταγή**' **4)** ὁ εὐπρεπής, ὁ κόσμιος, κ. παραθ. : Πλούτ.Ἠθ.73F **ἠθικώτερον γὰρ οἶμαι τοῦ 'ἠδίκησας' . . τὸ 'οὐκ ἐπέστησας'**' ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ σύμφωνος πρὸς τὰ χρηστὰ ἤθη, πρὸς τοὺς κανόνας τοῦ γενικῶς παραδεδεγμένου ὀρθοῦ καὶ πρέποντος, ἀντίθ. ἀνήθικος : **ἠθικαὶ ἀρχαὶ - πράξεις, - ἠθικὸς βίος, - ἠθικὸν βιβλίον,** Σολωμ.Φραγκίσκ.Φραῖζ.6 **ὄμορφος κόσμος ἠθικὸς ἀγγελικὰ πλασμένος**' **5)** νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων χρηστὰ ἤθη, ἐνάρετος, τίμιος : **ἠθικὸς νέος, - ἠθικὴ κόρη**' **6)** νεώτ. εἰδ. **ἠθικὸς αὐτουργὸς** ὁ ἐκτελῶν τι μεταχειριζόμενος ἄλλον ὡς ἐκτελεστικὸν ὄργανον' **7)** νεώτ. **ἠθ- πρόσωπον** τὸ νομικὸν πρόσωπον' **8)** νεώτ. κ. δημ. τὸ θηλ. **ἠθική** ὡς οὐσ. βλ.λ.' **9)** νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. **ἠθικὸν** ὡς οὐσ. τὸ σύνολον τῶν ψυχικῶν δυνάμεων τῶν κινουσῶν τὸν ἄνθρωπον πρὸς ζωὴν καὶ δρᾶσιν, ψυχικὸν σθένος, εὐψυχία, θάρρος, κουράγιο : **τὸ ἠθικὸν τοῦ στρατοῦ μας εἶναι ἄριστον**' ‖ νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ἡ ἠθικὴ ὑπόστασις, διαγωγή, ἡ ἠθικότης : **νέα ἀμέμπτου ἠθικοῦ.**

ἠθικότης-ητος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἠθικὸς λόγος, προσήνεια, εὐπροσηγορία : Ἰω.Χρυσ.5,644,2 **ἠθικότητι καὶ κολακείᾳ τὸν θυμὸν ἡμέρωσε**' ‖ νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἠθικοῦ ἀνθρώπου, χρηστότης, τιμιότης, ἀντίθ. ἀνηθικότης' ‖ εἰδ. νεώτ. φιλοσ. ἡ ἐξ ἁγνῆς διαθέσεως προερχομένη συμφωνία τῆς βουλήσεως πρὸς τὸν ἠθικὸν νόμον.

ἠθικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **-ά,** κατὰ τρόπον ἠθικόν, ἐκφραστικόν, χαρακτηριστικόν : Ἀριστλ. Ρητ.1418a,39 **ἠθικῶς λεκτέον καὶ ἀποδεικτικῶς,** Πλούτ.Βροῦτ.51 **ἠθικῶς δὲ σφόδρα μειδιάσας** [κατὰ Κορ. « οὕτω μειδιᾶν, ὥστε συνεκφαίνεσθαί τι τῆς τοῦ μειδιῶντος ψυχῆς ἦθος οἷον, ἀποφθεγξαμένου τινός τι γελοῖον, ἁπλῶς μὲν καὶ ἀνηθοποιήτως γελᾷ ὁ διὰ τὸ γελοῖον μόνον γελῶν, εἰ δὲ μετὰ τοῦ γέλωτος ἐνσημαίνεται καὶ ψυχῆς διάθεσιν ἅμα . . τοῦτό ἐστι τὸ ἠθικῶς γελᾶν »], Ἀρισταίν.1,27 **ἠθικῶς ἐπικροτεῖν τὸ μετακάρπιον**' **2)** μὲ ἦθος, χαρακτῆρα : Δημήτρ.216' ‖ φυσικῶς : αὐτ.297' **3)** κατὰ τρόπον ἠθικόν, κόσμιον, εὐπρεπῆ : Πλούτ.Ἀλέξ.52 **ὧν . . ἠθικῶς ἐπειρᾶτο**' **4)** κ. νεώτ., δημ. -ά κατὰ τρόπον ἠθικόν, συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ἠθικῆς : **δὲν ἐνήργησεν ἠθ-.**

ἤθϊσις-εως (ἡ) ἤθησις βλ.λ. : Ἀριστλ.Πρ 870b,18.

ἠθιστήριον (τὸ) δ.γρ. ἀντὶ ἠθητήριον βλ.λ.

ἠθμάριον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ἠθμὸς βλ.λ.' Ἡσ.

ἠθμοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς

ἠθμὸν βλ.λ., διάτρητος, σπογγώδης, πορώδης: Ἥρων Πνευμ.1,2, Πλούτ.Ἠθ.699Α, Ἀρετ. Χρον.Παθ. 2,3 **ἠθμοειδεῖς κοιλίαι**· **2)** **τὸ ἠθμοειδὲς ὀστοῦν** μικρὸν πορῶδες ὀστοῦν τῆς βάσεως τοῦ κρανίου ἐσφηνωμένον μεταξὺ τοῦ μετωπιαίου, τοῦ σφηνοειδοῦς καὶ τῶν ὀφθαλμικῶν κογχῶν: Γαλ.Χρ.Μορ. II,12· συνήθ. ἐν τῷ πληθ. **τὰ ἠθμοειδῆ** μετὰ ἢ ἄνευ τῆς λ. ὀστᾶ: Γαλ.Χρ.Μορ.8,7· || εἰδ. **ἠθμοδεξάμεναι** ἐπὶ τῶν νεφρῶν πιθ. ἐν Φίλ.2,244.

ἠθμοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἠθμοειδῆ: Ῥοῦφ.Ἀνατ.52.

ἠθμός (ὁ) (ἠθῶ) κ. νεώτ., ἀττ. **ἠθμός** ὄργανον, σκεῦος διάτρητον πρὸς στράγγισιν, διυλιστήρ, στραγγιστήρι, σουρωτήρι, τρυπητό, τσαντήλα: Ἐπιγρ.,Εὐρ ἀπ.375 **κύαθον ἢ χαλκήλατον ἠθμὸν προσίσχων τοῖσδε τοῖς ὑπωπίοις**, Γαλ.Φυσ.Δυν. I,15· ἰδ. ἐπὶ οἴνου: Φερεκρ.41, παροιμ. **τῷ ἠθμῷ ἀντλεῖν** ἐπὶ ματαιοπονίας: Ἀριστλ.Οἰκ.1344b,25· || συνεκδ. ἐπὶ τῶν βλεφαρίδων: Ξεν.Ἀπομν. I,4,6 **ἠθμὸν βλεφαρίδας ἐμφῦσαι**· || ὁμ. μέρος παγίδος πρὸς ἄγραν ἐγχέλεων: Ἀριστλ.Ζ 1534a,22 **ἐνθέντες εἰς τὸ στόμα τοῦ κεραμίου τὸν καλούμενον ἠθμόν**· || νεώτ. κτ. ἐπέκτ. πᾶν μέσον χρησιμεῦον πρὸς διήθησιν, διυλιστήριον, φίλτρον· **2)** νεώτ. εἰδ. **ἠθμοὶ ἀκτίνων** μικροὶ δίσκοι ἐξ ἀργιλλίου, ψευδαργύρου κτλ. πρὸς ἀνοχαίτισιν τῶν στερουμένων τῆς ἀπαιτουμένης διεισδυτικότητος ἀκτίνων, ἐν τῇ ἀκτινοθεραπείᾳ· || ὁμ. **φωτογραφικοὶ ἠθμοὶ** παραλληλεπίπεδα κιτρινόχροα διαφανῆ σώματα τοποθετούμενα πρὸ τοῦ φωτογραφικοῦ φακοῦ πρὸς ἀπορρόφησιν τῶν κυανῶν ἀκτίνων· **3)** **ἠθμὸς σχοίνινος** μικρὸν κάνιστρον ἐκ σχοινίου πεπλεγμένον, εἰς ὃ ἐρρίπτοντο οἱ πεσσοὶ ἢ κύβοι ἐν τῷ παίζειν, κημός, κήθιον: Κρατῖν.132, Ἀγαθ. ΑΠ 9,482,23 **τριχθαδίας ἀδόκητα βαλὼν ψηφῖδας ἀπ' ἠθμοῦ**· **4)** πιθ. ὑδροφράκτης: Ἐπιγρ.· **5)** τὸ ἠθμοειδὲς βλ.λ. ὀστοῦν: Γαλ.2,58.

ἠθμόσφαιρα (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀκτινοζώων σφαιριιδῶν πρωτοζώων.

ἠθμοσωλῆνες (οἱ) νεώτ. βοταν. κύτταρα κατὰ σειρὰς διατεταγμένα καὶ κεχωρισμένα ἀπ' ἀλλήλων δι' ἐγκαρσίων διατρήτων τοιχωμάτων ἐπιτρεπόντων τὴν διέλευσιν κολλοειδῶν οὐσιῶν.

ἠθμώδης-ους-ες σχόλ. ἠθμοειδής βλ.λ.: Σχόλ. Ἀριστφ.Σφ.99 **κημός, πλέγμα τι . . ἠθμῶδες.**

ἠθογραφία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ περιγραφὴ τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων λαοῦ τινος ἢ τόπου· || εἰδ. ἐν ταῖς καλαῖς τέχναις, ἡ πιστὴ καὶ λεπτομερὴς περιγραφὴ ἠθῶν, χαρακτήρων ἢ ἀπεικόνισις, ἀναπαράστασις σκηνῶν τοῦ καθ' ἡμέραν ἢ ἰδιωτικοῦ βίου ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ καὶ καθ' ὡρισμένην ἐποχήν.

ἠθογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠθογραφίαν βλ.λ.: ἠθογραφικὴ μελέτη· || ὁ περιέχων ἢ ἀπατελῶν ἠθογραφίαν: **ἠθογραφικὸν διήγημα**· ἐπίρρ. -ῶς, δημ. -ά.

ἠθογράφος (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ διὰ γραφῆς, διὰ ζωγραφίας εἰκονίζων τὸ ἦθος, τὸν χαρακτῆρα, τὴν ἔκφρασιν τοῦ εἰκονιζομένου: Ἀριστλ. Ποιητ.1450a,28 **ὁ μὲν γὰρ Πολύγνωτος ἀγαθὸς ἠθογράφος, ἡ δὲ Ζεύξιδος γραφὴ οὐδὲν ἔχει ἦθος**· **2)** μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ διὰ γραπτοῦ λόγου, διὰ συγγραφῆς εἰκονίζων, περιγράφων καλῶς τὰ ἤθη, τοὺς χαρακτῆρας προσώπων ἢ ὁμάδων προσώπων: Μαρκελλῖν.Θουκ.50· || νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ὁ ἀσχολούμενος κ. ἰδ. ὁ εὐδοκιμῶν εἰς τὴν ἠθογραφίαν βλ.λ.

ἠθογραφῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ἀσχολοῦμαι περὶ τὴν ἠθογραφίαν, παριστῶ, ἀπεικονίζω, ἰδ. διὰ γραπτοῦ λόγου, ἤθη, χαρακτῆρας προσώπων ἢ ὁμάδων προσ.· πρβλ. ἠθογράφος 2): Μαρκελλῖν.Θουκ. 50 **δεινὸς δὲ ἠθογραφῆσαι**· ρηματ. π. ἠθογράφος, ἠθογραφία.

ἠθολογία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ περιγραφὴ ἠθῶν, χαρακτήρων, ἡ μιμητική, ἰδ. κωμικὴ παράστασις ἠθῶν καὶ χαρακτήρων διὰ μιμικῶν σχημάτων, ἀ. χαρακτηρισμός: Ποσειδών. π. Σενέκ.Ἐπιστ.95,65, Σουητ.Γραμμ.4,Κόϊντ.1,9,3· **2)** εἰδ. ρητορ. περιγραφὴ σκοποῦσα νὰ παραστήσῃ οὐ μόνον τὸ ἀντικείμενον αὐτὸ καθ' ἑαυτό, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐντύπωσιν ἣν παράγει τοῦτο εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀκροωμένου· **3)** νεώτ. τὸ νὰ λέγῃ τις, νὰ ὁμιλῇ περὶ ἤθους, ἠθῶν, χαρακτήρων· **4)** εἰδ. νεώτ. φιλοσ. ἡ ἔρευνα τῶν νόμων τῶν καθοριζόντων τὴν διαμόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος, ἀ. χαρακτηρολογία· **5)** ὁμ. νεώτ. ἡ ἔρευνα τῶν ἠθῶν καὶ τῶν ἠθικῶν ἀντιλήψεων· || εἰδ. νεώτ. βιολ. ἡ μελέτη τῶν ἠθῶν τῶν ζώων ὡς καὶ τῶν συνθηκῶν ὑφ' ἃς βιοῦσιν.

ἠθολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠθολογίαν βλ.λ.· ἐπίρρ. -ῶς.

ἠθολόγος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ διὰ μιμικῶν σχημάτων παριστῶν ἤθη, χαρακτῆρας, ὁ κωμικῶς μιμούμενος τὸ ἦθός τινος, κωμικὸς ὑποκριτής, καθ' Ἡσ. θεατριστής, ἐπὶ τοῦ Σωκράτους: Τίμων Φλ. 62· κ. ἐπὶ δραματικῶν καὶ μιμικῶν ποιητῶν: Κικ. Ρήτ.2,59,242, Διόδ.Σ 20,63 **καθάπερ τινὰ τῶν ἠθολόγων ἢ θαυματοποιῶν θεωροῦντας**, Ἀθήν.1,20Α **τοιαῦτα ποιῶν ηὐδοκίμει καὶ Νοήμων ὁ ἠθολόγος**· πρβλ. ἀρεταλόγος, βιολόγος, μιμολόγος· **2)** νεώτ. ὁ εἰδικῶς περὶ τὴν ἠθολογίαν βλ.λ.4) κ.5) ἀσχολούμενος ἐπιστήμων.

ἠθολογῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. παριστῶ τινα μιμούμενος τὸ ἦθος αὐτοῦ, μιμοῦμαι τὰ ἤθη, τὸν χαρακτῆρά τινος, εἶμαι ἠθολόγος βλ.λ.1): ΠΔ Μακκ. 4,15,4 **ὦ τίνα τρόπον ἠθολογήσαιμι φιλότεκνα γονέων πάθη**, Λογγῖν.9,15 **τοιαῦτα γάρ που τὰ περὶ τὴν τοῦ Ὀδυσσέως ἠθικῶς αὐτῷ βιολογούμενα οἰκίαν, οἱονεὶ κωμῳδία τίς ἐστιν ἠθολογουμένη** (ἠθογραφικὴ κωμῳδία)· **2)** νεώτ. ἀσχολοῦμαι, καταγίνομαι περὶ τὴν ἠθολογίαν βλ.λ.3), 4) κ. 5).

ἠθονόη (ἡ) λ. πλασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πλάτ. πρὸς ἐτυμολογίαν τοῦ ὀνόματος Ἀθηνᾶ, ἡ φρονίμως, γνωστικὰ νοοῦσα: Πλάτ.Κρατ.407Β.

ἠθοπλαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ κατάλληλος πρὸς διάπλασιν χρηστοῦ ἤθους, ὁ διαπλάσσων τὸ ἦθος, τὸν χαρακτῆρα, μορφωτικὸς τοῦ ἤθους: **ἠθοπλαστικὰ διηγήματα**· ἐπίρρ. -ῶς.

ἠθοποιητικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠθοποιΐαν, ὁ ἱκανός, ἐπιτήδειος πρὸς ἠθοποιΐαν, ἐκφραστικὸς τοῦ ἤθους, τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐκφράσεως προσώπων· ἐπίρρ. μσν. -ῶς: Εὐστ.1955,54.

ἠθοποίητος-ον μτγν. ἐσφ. γρ. ἀντὶ ἀνηθοποίητος βλ.λ.: Καλλίστρ.10.

ἠθοποιΐα (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ μόρφωσις ἤθους, χαρακτῆρος, ἠθικὴ παίδευσις: Στράβ.2,5,26 **τὰ μὲν γὰρ ἐπικουρεῖ τοῖς ὅπλοις, τὰ δὲ καρποῖς καὶ τέχναις καὶ ἠθοποιΐαις**, Γαλ.15,97· **2)** ἡ μίμησις καὶ παράστασις ἠθῶν καὶ χαρακτήρων· Ἡσ. «ἠθοποιΐα, πρὸς ἦθος μιμήσασθαι»: Φιλόδ. Ποιημ.5,9, Διον.Ἀλ.Λυσ.8, Στράβ.14,1,41 **ἀπεμιμήσατο τὴν ἀγωγὴν τῶν παρὰ τοῖς κιναίδοις διαλέκτων καὶ τῆς ἠθοποιΐας**, Ἑρμογ.Προγυμν.9· **3)** εἰδ. νεώτ. θεατρ. ἡ τέχνη τοῦ θεατρικοῦ ὑποκριτοῦ, ὑποδυομένου ἄλλο πρόσωπον καὶ ἐκφράζοντος τὰ διανοήματα ἢ συναισθήματα αὐτοῦ διὰ τοῦ λόγου ἢ τῆς μιμικῆς· || εἰδ. νεώτ. ρητορ. ζωηρός, ἀλλ' ἀκριβὴς καὶ πιστὸς χαρακτηρισμὸς προσώπου ἢ πράγματος καὶ ἡ δι' αὐτοῦ διέγερσις τῆς προσοχῆς τῶν ἀκροατῶν· **4)** νεώτ. συνεκδ. ἡ ἔντεχνος ἐκδήλωσις, ἔκφρασις συναισθημάτων ἀνυπάρκτων παρὰ τῷ ἐκδηλοῦντι ταῦτα.

ἠθοποιός-όν κ. νεώτ. καὶ δημ. ὁ διαπλάσσων, ὁ μορφώνων τὸ ἦθος, τὸν χαρακτῆρα,- ὁ ἠθοπλα-

στικός, ἐπὶ πραγμ. ἢ ἐνεργειῶν : Ἀριστλ.Πρ.955a, 32 **ἠθοποιὸν τὸ θερμόν,** Πλούτ.Θεμ.2 **τῶν παιδεύσεων τὰ μὲν ἠθοποιοὺς.. ἐξεμάνθανε,** Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.6,36 **ἠθοποιὰ μέλη·** || τὸ ἠθοποιὸν ὡς οὐσ. ἡ ἠθοποιία βλ.λ. 1)· **2)** νεώτ. κ. δημ. μ. τὸ ἀρσ. κ. θηλ. (ὁ, ἡ) **ἠθοποιός** ὁ μετ' ἄσκησιν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὑποδυόμενος ἐν θεάτροις πρόσωπα δραμάτων ἢ κωμῳδιῶν ἢ μελοδραμάτων κττ. καὶ ἐκφράζων τὰ διανοήματα, τὰ συναισθήματα καὶ τὰς καταστάσεις τούτων διὰ τοῦ λόγου καὶ τῆς μιμικῆς, ὅθ. καὶ διὰ τῆς μεταμφιέσεως, ὁ θεατρικὸς ὑποκριτής, ὁ θεατρῖνος· **3)** νεώτ. συνεκδ. ὁ ἐν τῷ καθ' ἡμέραν βίῳ ἐπιδέξιος εἰς ἠθοποιίαν βλ.λ. 3)· πρβλ. θεατρῖνος, ὑποκριτὴς ἐν μτφ. σημ.

ἠθοποιῶ-έω μτγν. διαμορφῶ, διαπλάττω τὸ ἦθος, τὸν χαρακτῆρα : Πλούτ.Περ.2 **ἠθοποιοῦν οὐ τῇ μιμήσει τὸν θεατήν,** Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.6,30 **ἠθοποιεῖν τὴν ψυχήν·** **2)** εἰκονίζω, περιγράφω πιστῶς ἤθη, χαρακτῆρας, ἐκφράσεις προσώπων διὰ λόγου ἢ διὰ ζωγραφίας : Διον.Ἀλ.Λυσ.19 **αὐτὸς ἠθοποιεῖ καὶ κατασκευάζει τὰ πρόσωπα τῷ λόγῳ πιστὰ καὶ χρηστά·** || κ. μτ. αἰτ. πράγμ. : Ἀφίν.32211 **ἠθοποιεῖν τὸ σχῆμα γυναικός.**

ἦθος-ους (-εος) (τὸ) (πρβλ. ἔθος) κ. μσν., νεώτ.κ.δημ., κτ. πληθ. ποι. κ. ἰων. ἀσυναίρ. (ἤθεα) τόποι ἐν οἷς συχνάζουσι, διατρίβουσι, διαιτῶνται, κοιμῶνται ζῷα, ἐνδιαίτημα, κατάλυμα : Ἰλ.Ζ 511 **μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων·** || εἰδ. ἐπὶ χοίρων, τὸ χοιροστάσιον, ὁ στάβλος : Ὀδ.Ξ 411 **τὰς μὲν ἄρα (σύας) ἔρξαν κατὰ ἤθεα κοιμηθῆναι·** || ὁμ. ἐπὶ λεόντων, τὸ σύνηθες κρησφύγετον, ἡ σπηλιά : Ἡρ. 7,125 **οἱ λέοντες.. τὰ σφέτερα ἤθεα·** || ὁμ. ἐπὶ πτηνῶν, αἱ φωλεαί : Αἰσχ.Ἱκ.64 **ἅτ'** (ἀηδὼν).. **εἰργομένα πενθεῖ νέον οἶκτον ἠθέων** (διωκομένη.. πενθοῦσα θρηνεῖ κατὰ νέον τρόπον τὴν φωλεάν της)· || ὁμ. ἐπὶ ἰχθύων : Ὀππ.Ἁλ.1,93· || συνεκδ. κ. ἐπὶ δένδρων, ὁ τόπος ἐν ᾧ φύονται, εὐδοκιμοῦσι : Καλλιστρ.7,2· **2)** μεθ' Ὅμ. ἐπὶ ἀνθρ., ὁ τόπος διαμονῆς, οἰκήσεως, μονίμου ἐγκαταστάσεως, ἡ κατοικία, τὸ στέκι : Ἡσίοδ.Ἔργ.167 **τοῖς δὲ δίχ' ἀνθρώπων βίοτον καὶ ἤθε' ὀπάσσας,** Ἡρ.1,15 **ἐξ ἠθέων ὑπὸ Σκυθέων.. ἐξαναστάντες,** Πλάτ.Νόμ. 865 Ε **ὁρῶν τε τὸν ἑαυτοῦ φονέα ἐν τοῖς ἤθεσι,** Ἀριστλ.Κόσ.398b,33 Ἀρρ.Ἀν.5,20,4 **Ταξίλην ἀποπέμπει ὀπίσω εἰς τὰ ἤθη αὐτοῦ·** || κτ. ἐπέκτ. ὁ τόπος ὅθεν τακτικῶς ἀφορμᾶται, ἐκκινεῖ τις, ἡ συνήθης ἀφετηρία αὐτοῦ, εἰδ. ἐπὶ τοῦ ἡλίου : Ἡρ. 2,142 **ἔλεγον ἐξ ἠθέων τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι** (ἔξω - μακρὰν τῆς κανονικῆς ἀφετηρίας αὐτοῦ)· **3)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. συνεκδ. τὰ ἐν τῇ χώρᾳ οἰκήσεως πολλῶν ὁμοῦ πατροπαραδότως κρατοῦντα θέσμια, τὰ ἐκ τῆς ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ βιώσεως διαμορφωθέντα καὶ ἐν τῇ συμβιώσει καθιερωμένα ὡς πρέποντα ἔθιμα, αἱ θεωρούμεναι ἐν τῷ τόπῳ ὡς ὀρθαὶ καὶ νόμιμοι συνήθειαι, πολλάκις ἐν συνεκφορᾷ κ. ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ νόμους, ἰδ. δὲ κτ. πληθ. : Ἡσίοδ.Θ 66 **νόμους καὶ ἤθεα κεδνά,** Ἡρ.2,35 **τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι ἐστήσαντο ἤθεά τε καὶ νόμους,** Εὐρ.Μήδ. 2 38 **εἰς καινὰ δ' ἤθη καὶ νόμους ἀφιγμένην,** Θουκ.2,61 **πόλιν μεγάλην οἰκοῦντας καὶ ἐν ἤθεσιν ἀντιπάλοις αὐτῇ τεθραμμένους,** Ἐρωτόκρ.Α 1281 **νὰ δῇς τὰ ἤθη τῶν πολλῶ ἴντα λογῆς ἀλλάσσουν, - τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τοῦ τόπου μας,** Βλαχογ.Παληκ.69 **μὲ καπετάνιο ἀδοκίμαστο στῆς ἐπαρχίας τὰ ἤθη·** **4)** ὁμ. ὁ τρόπος καθ' ὃν ζῇ, διάγει καὶ φέρεται ὁμάς τις ἀνθρώπων ἢ ἄτομόν τι ἐν τῷ κοινωνικῷ βίῳ, ὁ τρόπος τῆς κοινωνικῆς ζωῆς· παρ' ἀρχ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ συνήθ. κτ πληθ. : Σοφ.Αἲ.595 **τοὐμὸν ἦθος.. παιδεύειν,** Δημ.461 **βελτίων** (ὁ Λεπτίνης) **ἐστὶ τῆς πόλεως τὸ ἦθος·** || συνήθ. μτ. ἐπιθ. προσδ. αἴνου ἢ ψόγου : Ἡσίοδ.Ἔργ.67 **ἐπίκλοπον ἦθος,** Μέν.218 **φθείρουσιν ἤθη χρήσθ' ὁμιλίαι κακαί** (ὁμ. φρ. ΚΔ Κορινθ.Ι,15,33), Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,152 **τὸ ὕπουλον καὶ ὑποβολιμαῖον ἦθος, - τίμια - ἀξιέπαινα - αἰσχρὰ ἤθη·** || **ἐμφυὲς ἦθος** ἡ κτ. ἔνστικτον διάθεσις κ. ἐνέργεια, τὸ φυσικό, κ. ἐπὶ ζῴων : Πινδ.Ο 11,21 **τὸ γὰρ ἐμφυὲς.. οὔτ' ἐρίβρομοι λέοντες διαλλάξαιντο ἦθος·** || **τὸ τῆς ψυχῆς ἦθος** ἡ ψυχικὴ διάθεσις, ῥοπή : Πλάτ.Πολ.400D **καὶ ὁ λόγος; οὐ τῷ τῆς ψυχῆς ἤθει ἕπεται;·** || εἰδ. ὁ ἠθικὸς χαρακτήρ, ἐν ἀντιδιαστ. πρὸς τὸ διάνοια : Ἀριστλ.ΗΝικ. 1139a,1· || ὁ χαρακτὴρ ἑκάστου ἀτόμου ὡς ἀποτέλεσμα ἕξεως : Ἡρακλ.Φιλ.119 **ἦθος ἀνθρώπῳ δαίμων,** Πλάτ.Νόμ.792E **κυριώτατον γὰρ οὖν ἐμφύεται πᾶσι τότε τὸ πᾶν ἦθος διὰ ἔθος·** || πολλάκις ἐν τῇ σημ. ταύτῃ ἐν συνεκφ. κ. διαστολῇ πρὸς τὸ πάθος : Ἀριστλ.Ρητ.1356a,23 **περὶ τὰ ἤθη.. καὶ τρίτον τοῦ περὶ τὰ πάθη,** Διον. Ἀλ.Συνθ.3 **ἠθῶν τε καὶ παθῶν μίμησις·** || κτ. αἰτ. ἑν. μτ. ἐπιθέτου εἰς δήλωσιν ψυχικῆς ἰδιότητος ἢ καταστάσεως : Πλάτ.Φαῖδρ.243C **τὸ ἦθος πρᾶος, - σοβαρὸς τὸ ἦθος·** κ. ἐπὶ ζῴων εἰς δήλωσιν ἐμφύτου ἰδιότητος : Ἀριστλ.ΖΙ 615a,21 **ἔστι δὲ τὸ ἦθος ὁ κίγκλος πανοῦργος·** σπαν. κτ. δοτ. : Θεόφρ.Χαρ.6,2 **τῷ ἤθει ἀγοραῖος,** Ἐπιγρ.· || κτ. πληθ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν ψυχὴν κ. γεν. πρὸς τὴν ἀνθρ. ὑπόστασιν, τὸ ἰδιαίτερον γνώρισμα, ἡ ἐνυπάρχουσα ἰδιότης, διάθεσις : Πλάτ.Πολ.402D **ἔν τε τῇ ψυχῇ καλὰ ἤθη ἐνόντα,** Ἀριστλ.ΗΝικ. 1144b,4· ἐνίοτε κ. καθ' ἑν. : Πλάτ.Νόμ 836D **τὸ τῆς ἀνδρείας ἦθος·** || ἐπὶ ἀτόμου ἐν τῇ σημ. ταύτῃ σπαν. κτ. πληθ. : Ἱππ.Ἐπιστ.11 **στερρὸν τὰ ἤθεα,** Ἀθήν.1,11E **ἱερὸς τὴν τέχνην καὶ κατὰ τὰ ἤθη·** **5)** ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις, ἡ ἔκφρασις τοῦ ἀτόμου ἐν δεδομένῳ χρόνῳ : Ξεν.Συμπ.8,3 **ἱλαρὸν δὲ τὸ ἦθος,** Λυκοῦργ.33 **τὴν ὑγρότητα οὕτων τοῦ ἤθους τοῖς δακρύοις εἰς ἔλεον προαγαγέσθαι,** Κορ. Ἄτ.4Λ,162 ἐν λ. **σκληρὰ τοῦ ἀποκρίθηκε μ' ἀγριωμένον ἦθος·** || κ. ἐπὶ τῆς ἐκφράσεως τοῦ βλέμματος : Φιλόστρ.Γυμν.25 **ὀφθαλμῶν ἤθη·** || ἡ ἐμφάνισις, ἡ φυσιογνωμία, τὸ παρουσιαστικόν : Πλούτ.Δίων 4 **ὑψηλὸς τῷ ἤθει, - ἔχει συμπαθὲς ἦθος·** **6)** εἰδ. ῥητορ. ἡ διὰ μορφασμῶν τοῦ προσώπου ἐξωτερίκευσις τοῦ χαρακτῆρος ἢ τῆς ψυχικῆς διαθέσεως ἢ μίμησις τοῦ χαρακτῆρος ἄλλου τινὸς προσώπου : Ἀριστλ.Ρητ. 1395b,14 **ἦθος δὲ ἔχουσιν οἱ λόγοι ἐν ὅσοις δήλη ἡ προαίρεσις,** Φιλόδ.Ρητ.1,200S **ἦθος ἐμφαίνειν·** || εἰδ. κ. κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ πάθος : Διον.Ἀλ. Συνθ.22 **κατ' ἦθος λέγεται,** Λογγῖν.9,15 **ἡ ἀπακμὴ τοῦ πάθους ἐν τοῖς μεγάλοις συγγραφεῦσι καὶ ποιηταῖς εἰς ἦθος ἐκλύεται·** ὁμ. ἐν τῷ πληθ. : Δημήτρ.28 **ἐν πάθεσι καὶ ἤθεσιν,** Φιλόδ.Ποιημ. 5,5 **πραγμάτων καὶ ἠθῶν·** || ὁμ. ἐπὶ ἔργων τέχνης : Ἀριστλ.Ποιητ.1450a,29 **ἡ δὲ Ζεύξιδος γραφὴ οὐδὲν ἔχει ἦθος** (ἔκφρασις, ἠθικὴ ἐντύπωσις), Φιλόστρ.Ἡρ.2,10 **πολλὰ ἤθη ἐπιφαίνει,** Αἰλ.ΠΙ 4,3 **πάθος καὶ ἦθος καὶ σχημάτων χρῆσις·** || ὁμ. ἐπὶ μουσικῆς, ὁ ἰδιάζων αἰσθητικὸς χαρακτὴρ κλίμακος ἢ ὀργάνου, τὸ ὕφος : Σέξτ.Ἐμπ. Μαθ.6,49, **- ἦθος ἁρμονίας·** **7)** πρόσωπον τοῦ δράματος : Ἀριστλ.Ποιητ.1460a,11 **εἰσάγει ἄνδρα ἢ γυναῖκα ἢ ἄλλο τι** (ἦθος)· **8)** ἐπὶ ζῴων, ὁ χαρακτήρ : Αἰσχ.Ἀγ.727 **ἦθος τὸ πρὸς τοκέων** (πιθ.δ.γρ. ἀντὶ ἔθος), Πλάτ.Πολ.375E **τοῦτο φύσει αὐτῶν τὸ ἦθος,** Ἀριστλ.ΖΙ 487a,12 **αἱ δὲ διαφοραὶ τῶν ζῴων εἰσὶ κατά τε τοὺς βίους.. καὶ τὰ ἤθη·** || ὁμ. ἐπὶ πραγμ., φύσις, εἶδος : Ἐμπ.17,28 **παρὰ δ' ἦθος ἑκάστῳ** (εἰς ἕκαστον τῶν τεσσάρων στοιχείων), Γαλ.7,353 **ἦθος τοῦ πυρετοῦ·** **9)** φρ. **ἐν ἤθει** κοσμίως, εὐπρεπῶς : Πλούτ.Ἠθ.73E.

ἠθροισμένως ἐπίρρ. ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ἀθροίζω βλ.λ.· Ἡσ. γλῶσσ. τῆς λ. ἀγεληδόν.
ἤθω σπάν. τ. τοῦ ἠθῶ-έω βλ.λ., ἀόρ. **ἦσα**: Ἱππ. π.Γαλ.19,103.
ἠθῶ-έω κ. νεώτ., ἀόρ. ἤθησα (κωδ. **ἤθισα**, γλῶσσ. τοῦ ἦσα), μέσ. ἀόρ. α' **ἠθησάμην**, διυλίζω, διηθῶ, στραγγίζω, **φιλτράρω**: Νίκ.᾽Αλεξ.324· κ.παθ. -οῦμαι διυλίζομαι, στραγγίζομαι, καθαρίζομαι, φιλτράρομαι: Πλάτ.Κρατ.402D **τὸ ἠθούμενον πηγῆς ἀπεικασμά ἐστιν**, αὐτ.Τίμ.59B **χρυσὸς ἠθημένας διὰ πέτρας**, Ἐπίλ.6 (οἶνος) **ἠθημένος**· ‖ μτφ.: Ἡρώνδ.3,33 **ἐκ τετρημένης** (τὴν ῥῆσιν) **ἠθεῖ** (τὴν ἀφήνει νὰ διέλθῃ..)· ρηματ. π. **ἤθημα, ἤθησις ἠθητήρ, ἠθητήριον**.
ἠί Ἐπιγρ. βοιωτ. τ. τοῦ αἰεί (=ἀεί) βλ.λ.: **τὺ ἠὶ ἐναρχοὶ ἰόντες** (οἱ ἀεὶ ἄρχοντες)
-ηι Ἐπιγρ. κατάληξις ὀνομαστ. τοῦ θηλ. ἀντὶ η: Θεοτίμηι.
ἤια (1) (εἶμι) κ. συνηρ. **ᾖα** (τὰ) ἐπ. προμήθειαι διὰ ταξίδιον, ἐφόδια, κουμπάνια· ΕΜ «τὰ πρὸς ὁδὸν ἐπιτήδεια βρώματα καὶ πρὸς τὸ ἰέναι χρήσιμα, ἢ τοῖς ἰοῦσιν ἐπιτήδεια: Ὀδ.Δ 363 **καί νύ κεν ἤια πάντα κατέφθιτο**· ‖ γεν. τροφή: Ἰλ.Ν 103 **παρδαλίων τε λύκων τ᾽ ἤια πέλονται**, Νίκ. Ἀλεξ.412 **ἤια κριθάων** (ἄλευρα)· **2)** φλοιοὶ ἢ ἄχυρα κττ.· Ἐρατοσθ.π.Εὐστ.1445,42 «ὀσπρίων καλάμαι»: Ὀδ.Ε 368 **ὡς δ᾽ ἄνεμος.. ἠίων θημῶνα τινάξῃ καρφαλέων**, Φερεκρ.161 **τὴν γαστέρ᾽ ἠίων κἀχύρων σεσαγμένος**.
ἤια (2) ἰων. τ. ἀντὶ ᾔειν παρατ. τοῦ εἶμι βλ.λ.
ἤϊεν μτγν. γ' ἑν. παρατ. τοῦ εἶμι βλ.λ., ἀντὶ ᾔει: Λουκ.Συρ.24 **θαρσέων τε ἤιεν**.
ἠΐθεος (ὁ), συνηρ. **ἤθεος**, δωρ. **ᾄθεος**, αἰολ. **ἠΐθεος** ὁ εἰς ὥραν γάμου νεανίας, ὁ μήπω νυμφευθεὶς νέος, ἄγαμος, ἀνύπαντρος νέος, τὸ παλληκάρι, ἀντίστ. πρὸς τὸ θηλ. παρθένος· ΕΜ 422,40 «ὁ ἄπειρος γάμου νέος ἀπὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων ἕως δεκαοκτώ»: Ἰλ.Σ 593 **ἔνθα μὲν ἠΐθεοι καὶ παρθένοι.. ὠρχεῦντ᾽**, Σαπφ. ἐν Λυρ.Συμπλ.20Α, 18, Ἡρ.3,48 **ἵστασαν χοροὺς παρθένων τε καὶ ἠϊθέων**, Εὐρ.Φοίν.945 **οὐ γάρ ἐστιν ἤθεος**, Πλάτ. Νόμ.877Ε **ἠΐθεον δὲ ἢ καὶ γεγαμηκότα ἄπαιδα**, Διον.᾽Αλ.Ρωμ.1,61 **Ἴασος μὲν ἤθεος ἔμενε Δάρδανος δὲ ἄγεται γυναῖκα**, Πλούτ.Θησ.15 **πέμπειν δι᾽ ἐννέα ἐτῶν δασμὸν ἠϊθέαυς ἑπτά**· ‖ κ. ἐπὶ τῶν εἰς Δῆλον πεμπομένων θεωρῶν: Ἀριστλ.᾽Αθ. 56,3 **καὶ ἀρχιθέω[ρον τ]ῷ τριακοντορίῳ τῷ τοὺς ἠθέους ἄγοντι**· ‖ ἐν χρ. κ. ἐπὶ ζῴων: Πλάτ. Νόμ.840D **ἠΐθεοι καὶ ἀκήραται γάμων τε ἁγνοὶ ζῶσιν** (κατὰ Τίμ.Λεξ. «ἄφθαρτος πρὸς γυναῖκας»)· ‖ μτγν.ὡς ἐπίθ.: Ἐπιγρ. **ἠϊθέοισιν ἐφήβοισιν**, Πλούτ. Θησ.17 **ἠΐθεοι παῖδες**· **2)** Ἐπιγρ. **ἠΐθεοι** (οἱ) αἱ σκιαί, τὰ φάσματα τῶν ἀποθνησκόντων ἀγάμων· ‖ τίτλος ποιήματος τοῦ Βακχ.: Βακχ. 16,45,93,128 **ἠΐθεοι ἢ Θησεύς**· **3)** σπαν. ὡς θηλ. **ἠϊθέη παρθένος**: Νίκ.ἀπ.74,64 **ἠΐθεαι ἀνεμωνίδες ἀστράπτουσαι**, Ἀντίπ.Θεσσ.ΑΠ 9,241· ὁμ. **κόρη ἤθεος**: Εὐπ.332· **4)** μτγν. μτφ. ὡς ἐπίθ.: Πορφ.Μαρκ.33 **ἠΐθεος νοῦς**.
ἤϊκτο γ' ἑν. πρόσ. ὑπερσυντ. τοῦ ἔοικα βλ.λ.
ἤϊξε γ' ἑν. πρόσ. ἀόρ. τοῦ ἀΐσσω βλ.λ.
ἠϊόεις-εσσα-εν (ἤια (1) ἢ ἠϊών-όνος) **ἀμφ.** σημ. πιθ. ὁ ἔχων ὑψηλάς, ἀποτόμους ὄχθας ἢ δ. ἑρμ. **ὁ πλήρης καλάμων**, πλούσιος εἰς καλαμῶνας: Ἰλ.Ε 36 **καθεῖσεν ἐπ᾽ ἠϊόεντι Σκαμάνδρῳ**· ‖ πιθ. λειμών: Κόϊντ.5,299 **χήνεσιν ἠϊόεν πεδίον κάτα βοσκομένοισιν** (παρέχον χόρτον πρὸς τροφὴν τῶν χηνῶν)· **2)** ὁ παρὰ τὴν ἀκτὴν κείμενος ἢ ἐρχόμενος: αὐτ.1,233 **ἡ- Πάνορμος**, Μάρκελλ.Σιδ. 22 **ἠϊόεις κόλλουρος** (ὁ φοιτῶν εἰς τὴν ὄχθην, ἀκτήν)· ‖ κτ. τὸ ΕΜ 423,14 ἐτυμολ. **ἐκ τοῦ ἴον**.
ἤϊον ἐπ. ἀντὶ ᾔεσαν, γ' πληθ. πρόσ. παρατ. τοῦ εἶμι βλ.λ.· **2)** ἰων. παρατ. ἀναγνωσθεὶς ὑπὸ Ζηνοδ. ἀντὶ ἔκλυον ἐν Ὀδ.Β 42· **3)** κτ. Ἡσ. παρειά, γνάθος.
ἤϊος (ὁ) ἐπ. ἐπίθ. τοῦ Φοίβου Ἀπόλλωνος κατ᾽ Ἀρίσταρχ. τοξότης, ἀκοντιστής, κ. κατ᾽ ἄλλους ἐκ τοῦ ἠΰς=ἀγαθός· πιθ. ἐκ τῆς κραυγῆς ἤ, ἤ, πρβλ. ἰήϊος: Ἰλ.Ο 365 **ἤιε Φοῖβε**, Ὑμν.᾽Απόλλ.120.
ἤισαν ἐπ. ἀντὶ ᾔεσαν τοῦ **εἶμι** βλ.λ.
ἤϊσκον ἐπ. α' ἑν. πρόσ. παρατ. τοῦ ἐΐσκω βλ.λ.
ἤϊτε ἐπ. **β'** πληθ. πρόσ. παρατ. τοῦ εἶμι βλ.λ.
ἠΐχθην παθ. ἀόρ. α' τοῦ ἀΐσσω βλ.λ.
ἠϊῶ-όω (ἤια (1)) προμηθεύω, ἐφοδιάζω διὰ τροφῆς· Ἡσ. «ἠϊώμεθα· πεπληρώμεθα, ἐπισεσιτίσμεθα».
ἠϊὼν-ονος (ἡ) (ἀΐω) ἀκοή, **φήμη** κατὰ Σχολ. ὡς ἀνέγνω ὁ Ζηνόδ. ἐν Ὀδ.Β 42 (ἀντὶ τοῦ ἀγγελίην).
ἠϊὼν-όνος (ἡ), τραγ. **ᾐών**, δωρ. **αἰών**, κ. **ᾀών** ἡ ἀκτή, ὄχθη τῆς θαλάσσης, τὸ παραθαλάσσιον, παραλία, ἀκρογιαλιά: Ἰλ.Ψ 61 ὅθι **κύματ᾽ ἐπ᾽ ἠϊόνας κλύζεσκον**, Ἡρ.2,113 **ἦν δὲ ἐπὶ τῆς ἠϊόνος**, Εὐρ.Τρῳ.827 **ἠϊόνες δ᾽ ἅλιαι ἴαχον**, Ξεν.᾽Ελλ.1,1,5 **ἐναυμάχησαν περὶ Ἄβυδον κατὰ τὴν ᾐόνα**, Μόσχ.3,37 **εἰναλίαισι παρ᾽ ᾀόσι μύρατα**, Δίων Κ 59,25· **2)** μεθ᾽ Ὅμ. ἐν πληθ. ἐπὶ ἄλλων ἀκτῶν, οἷον λίμνης: Πίνδ.Ι 1,33 **Ὀγχηστίαισίν τ᾽ αἰόνεσσιν**· ὁμ. ἐπὶ ποταμῶν: Αἰσχ.᾽Αγ.1158 **ἀμφὶ σὰς αἰόνας**, Ἀπολλ.Ρ 2,659 **εὐρείας ποταμοῖο ἠϊόνας**, Διον.᾽Αλ. Ρωμ.4,27· **3)** μτφ. **ἠϊόνες** Ἡσ. «τὰ ὑποκάτω τῶν ὀφθαλμῶν διὰ τὸ φέρεσθαι κατ᾽ αὐτῶν τὰ δάκρυα»· ‖ ὁμ. καθ᾽ ἑν. Πολυδ.2,71 «πᾶσα ἡ τῶν ὀφθαλμῶν περιγραφή».
ἦκα ἐπίρρ. ἐπὶ τόπου ἢ κινήσεως, μικρόν, ὀλίγον τι, ἐλαφρῶς: Ἰλ.Ψ 336 **ἦκ᾽ ἐπ᾽ ἀριστερὰ** (ὀλίγον τι πρὸς τ᾽ ἀριστερά), Ὀδ.Υ 301· ὅθ. γεν. μαλακῶς, ἡσύχως, πράως, ἠπίως: Ἰλ.Ω 508 **ἀπώσατο ἦκα γέροντα**, Ὀδ.Σ 94 **ἦκ᾽ ἐλάσαι**, Νίκ.᾽Αλεξ.226 **ἦκα βιησάμενος**· **2)** ἐπὶ ἤχου, ἀσθενῶς, ἡσύχως, οὐχὶ δυνατά, ἠρέμα, βραδέως, σιγανά: Ἰλ.Γ 155 **ἦκα.. ἀγόρευον**, Ἀπολλ.Ρ 3,463 **ἦκα μύρεσθαι**· **3)** ἐπὶ ὄψεως, ἠπίως, λείως, μαλακά, ἐλαφρά: Ἰλ. Σ 596 **ἦκα στίλβοντας ἐλαίῳ**, Ἡσίοδ.Θ 547, Ὀππ. Κυν.3,39 **ἦκα μέλαν** (κατά τι μέλαν)· **4)** ἐπὶ χρόνου, μικρὸν κατὰ μικρόν, βαθμηδόν: Ὀππ.᾽Αλ. 2,67, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,278 **ἦκα μαραινόμενος**.
ἧκα ἀόρ. α' τοῦ ἵημι βλ.λ.
ἠκαῖος-α-ον ἐπίθ. ἐκ τοῦ ἦκα βλ.λ. καθ᾽ Ἡσ. «ἠκαῖον· ἀσθενές».
ἠκᾰλέος-α-ον ἠκαῖος βλ.λ.· Ἡσ. «ἠκαλέον γελόωσα· πράως, οὐκ ἐσκυθρωπακυῖα».
ἤκᾰλος-ον μτγν. ἄκαλος βλ.λ.: Καλλ.ἀπ.27Ρ.
ἥκαμεν α' πληθ. πρόσ. παρακ. τοῦ ἥκω βλ.λ.
ἠκάς-άδος (ἡ) Ἡσ. «ἠκάδα· ἠνδρωμένην γυναῖκα».
ἤκᾰχε γ' ἑν. πρόσ. ἀορ. β' τοῦ ἀκαχίζω ἢ τοῦ ἀχέω βλ.λς.
ἤκεστος-η-ον ἐπ. (ἀντὶ ἄκεστος, θέμ. κεντ- τοῦ κεντῶ) ὁ μήπω κεντηθεὶς διὰ τῆς κέστρας, τοῦ βουκέντρου, ἀκέντητος, ἀδάμαστος, ἐπὶ νεαρῶν δαμάλεων φυλαττομένων πρὸς θυσίας: Ἰλ.Ζ 94 **βοῦς ἐνὶ νηῷ ἤνις ἠκέστας ἱερευσέμεν**.
ἠκή (ἡ) ἰων. ἀντὶ ἀκή, ὀξύτης σιδήρου, αἰχμή· Ἡσ. «ἀκωκή, ἐπιδορατίς, ἀκμή», ὅθ. τὸ ἄκρον, τὸ σημεῖον τῆς συναντήσεως: Ἀρχίλ.43 **ἵστη κατ᾽ ἤκην κύματός τε κἀνέμου**.
ἠκής-οῦς-ές καθ᾽ Ἡσ. ὀξύς, αἰχμηρός.
ἥκιστα ἐπίρρ. κ. μον. κ. νεώτ. (ὑπερθ. τοῦ συγκρ. ἧσσον) πολὺ ὀλίγον, ἐλάχιστα: Ἡρ.4,170 **τεθριπποβάται δὲ οὐκ ἥκιστα, ἀλλὰ μάλιστα Λιβύων εἰσί**, Ἱππ.Διαιτ.68, Σοφ.Φιλ.427 **οἷν ἐγὼ ἥκιστ᾽ ἂν ἠθέλησ᾽ ὀλωλόταιν κλύειν**, Θουκ.1,91 **ὡς ἥκιστα** (ὡς οἷόν τε ἐλάχιστα), Πλούτ.Σόλ.28· **2)** συνήθ. ἐπὶ ἀποκρίσεως ὁριστικῶς ἀρνητικῆς, οὐδόλως, οὐδαμῶς, διόλου, καθόλου: Σοφ.ΟΤ 623, Πλάτ.

Γόργ.469 Β **ἥκιστά γε**· όμ. **ἥκιστα πάντων** (ἀντίθ. μάλιστα) : Ἀριστφ.Πλ.440· ‖ μσν. κ. νεώτ. συνεκδ. οὐδόλως, καθόλου, διόλου : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,153 **αὐ μόνον τὸ κακὸν ἥκιστα ξυγχωρεῖν τῇ οἰκείᾳ ἐπεκτείνεσθαι ἐνεργείᾳ, - ἥκιστα συνεπὴς πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις του**· **3)** **οὐχ ἥκιστα** πρὸ πάντων, μάλιστα, ὡς σχῆμα λιτότητος : Αἰσχ.Χο.116 **κἀφρένωσας οὐχ ἥκιστά με**, Πλάτ. Πρωτ.324C **οἵ τε ἄλλοι . . , καὶ οὐχ ἥκιστα Ἀθηναῖοι**, Δημ.18 **ἐπὶ πολλῶν μὲν . . , οὐχ ἥκιστα δ' ἐν τοῖς παροῦσι**· όμ. μτ. γεν. : Πλάτ.Κρίτ.52Α **οὐχ ἥκιστα Ἀθηναίων σέ, ἀλλ' ἐν τοῖς μάλιστα.**

ἥκιστος-η-ον ἐπίθ. ὑπερθ. ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἦκα, βραδύτατος, ἀσθενέστατος, ἀδρανέστατος : Ἰλ. Ψ 531 **ἥκιστος δ' ἦν αὐτὸς ἐλαυνέμεν ἅρμ' ἐν ἀγῶνι** (ἥκιστος κατ' Εὐστ.1314,27,ΕΜ 424,27).

ἥκιστος-η-ον κ. νεώτ. ὑπερθ. τοῦ συγκρ. ἥσσων, συνήθ. ὑπερθ. τοῦ κακός κ. μικρός βλ.λς. χείριστος, ἐλάχιστος, ἀσθενέστατος, πρβλ. ἥκιστος : Σοφ.ἀπ.410 **ὁ δ' ἥκιστ' ἔχων μακάρτατος**· **2)** μετ' ἀπαρφ. χείριστος, ἐλάχιστος εἴς τι : Αἰλ.ΖΙ 9,1 **ἡ- θηρᾶν**· ‖ συνήθ. ὡς ἐπίρρ. ἥκιστα βλ.λ.

ἠκριβωμένως ἐπίρρ. μτγν, μσν. κ. νεώτ. ἐκ τῆς παθ. μτχ. παρσκ. τοῦ ἀκριβῶ (-όω) βλ.λ., μετ' ἀκριβείας, ἀκριβῶς : Ἀριστέ 1 310,Εὐστ. 1406,29.

ἥκω κ. μσν. κ. νεώτ., παρατ. **ἧκον**, προστ. **ἧκε**, ἡκέτω, μέλλ. ἥξω, κ. δωρ. ἡξῶ, ἀόρ. α' μτχ. **ἥξας**, παρσκ. ἧκα, α' πληθ. πρόσ. **ἥκαμεν**, κ. δωρ. **ἥκαμες**, β' πληθ. πρόσ. **ἥκατε**, γ' πληθ. **ἥκασι**, ἐν ἀπαρφ. **ἡκέναι**, ὑπερσυντ. **ἥκεσαν**, μέσ. ἐνεστ. ὑποτ. **ἥκηται**, μέσ. μέλλ. **ἥξομαι**, ἐλήλυθα, πάρειμι, ἔχω φθάσει, εὑρίσκομαί που, ἰσοδύναμον τῷ πάρειμι, ἀφῖγμαι· ‖ κυρ. ὁ ἐνεστ. ἐν σημ. παρακ., ὁ παρατ. **ἧκον** ἐν σημ. ὑπερσυντ., εἶχον ἔλθει, κ. ὁ μέλλ. **ἥξω** ἐν σημ. τετελ. μέλλ., θὰ ἔχω ἔλθει, ἐκ διαμέτρου ἀντίθ. τῷ οἴχομαι (ἔχω ἀπέλθει), τὸ δὲ **ἔρχομαι** ἐν χρ. ὡς ἐνεστ. ἀμφοτέρων, ἐπίσης κ. τὸ **εἶμι** (πορεύομαι), ὡς μέλλ., π. Ὁμ. μ. δὶς : Ἰλ.Ε 478 **μάλα τηλόθεν ἥκω**, Ὀδ.Ν 325 (διόρθ. Bekker ἵκω, ὡς π. Πινδ.), Πίνδ.Ο 4,9 **Ψαύμιος γὰρ ἥκει** (κώδ. ἵκει)· ‖ συνήθ. μετὰ τῶν προθ. εἰς, παρά, πρὸς κ αἰτ. : Ἡρ.8,50 **ἥκειν τὸν βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικήν**, Αἰσχ.Χο.3 **ἥκω . . ἐς γῆν τήνδε**, Θουκ.1,137 **ἥκω παρὰ σέ**, Σοφ.ἀπ. 770 **ἡ- πρὰς δαίμανα**, ΚΔ Πράξ.28,23 **ἧκον πρὸς αὐτόν**· μτγν. εἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν λατρείαν : Ἐπίγρ. **ἥκω πρὸς τὴν κυρίαν Ἶσιν**, ΚΔ Ἰω.6,37 **πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ πατήρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει**· ‖ ἥκω **ἐπί τινα** ἐπέρχομαι, ἐπιτίθεμαι, προσβάλλω : Πλάτ. Πολ.336Β **ἧκεν ἐφ' ἡμᾶς ὡς διαρπασόμενος**, Αἰσχίν.2,178, ἀλλὰ π. Ξεν.Ἀν.7,6,2 **ἐπὶ τὸ στράτευμα ἥκουσι** (ἔχουσι ἔλθει διὰ τὸ στράτευμα), Δημ.234 **τοὺς ἐπὶ τοῦθ' ἥκοντας**, ΚΔ Ἀπ.3,3 **ἥξω ἐπὶ σὲ ὡς κλέπτης**· ‖ κ. μτ. τῆς ἐπὶ κ. δοτ. : Εὐρ.ΙΑ 886 **ἥκεις ἐπ ὀλέθρῳ**· ‖ όμ. μετὰ τῆς περὶ κ. γεν : Ξεν.Ἀν.2,3,4 **περὶ σπονδῶν ἥκοιεν**· ‖ κ. μτ. ἁπλῆς αἰτ. : Αἰσχ.Πρ.717 **ἥξεις δ' Ὑβριστὴν ποταμόν**, Σοφ.ἀπ.271,6 **ἡ- δῆμον τὸν Λυρκείου**· ‖ όμ. μτ. δοτ. ἁπλῆς : Ξεν.ΚΠ 5,3,26 **ἥκουσιν αὐτῷ ἄγγελοι**· ‖ φρ. **ἐς ταὐτὸν ἥκω** ἔχω καταλήξει εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον, συμφωνῶ : Εὐρ. Ἑκ.748· ‖ μτ. ἐπιρρ. κινήσεως : Σοφ.ΟΚ 1227 **βῆναι κεῖθεν ὅθεν περ ἥκει**, αὐτ.Φιλ.377,Δημ.359 **δεῦρ' ἧκον**· ‖ κ. μτ. οὐδ. ἀντων. : Ξεν.Ἑλλ. 4,5,9 **ἐρωτώμενοι ὅ,τι ἥκοιεν**, Πλάτ.Πρωτ.310Ε **αὐτὰ ταῦτα καὶ νῦν ἥκω παρὰ σέ**· ‖ κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : Σοφ.Ἀντ.988 **ἥκομεν κοινὴν ὁδόν**, Ξεν.ΚΠ 5,5,42 **ὁδὸν μακρὰν ἥκων**· ‖ όμ. μτ. ἀπαρφ. : Σοφ.ΟΚ 12 **μανθάνειν γὰρ ἥκομεν** (ἔχομεν ἔλθει διὰ νὰ μάθωμεν)· **2)** ἔχω φθάσει, ἔχω περιέλθει, καταντήσει, ἐν φρ. : Σοφ.ΟΚ 1029 **εἰς τοσήνδ' ὕβριν ἥκοντα**, Εὐρ.Ἀνδρ.170 **εἰς τοῦτο δ' ἥκεις ἀμαθίας** (τόσον ἀμαθὴς εἶσαι.) αὐτ.ΟΤ 687 **ὁρᾷς ἵν' ἥκεις** (βλέπεις ποῦ κατήντησες), αὐτ.1492 **πρὸς γάμων ἥκητ' ἀκμάς**, Πλάτ.Χαρμ. 157D **εἰς ὅσον ἡλικίας ἥκει**· **3)** εἰδ. γεωμ. διέρχομαι διά τινος σημείου : Αὐτόλ.10 **ἥκει διὰ τῶν πόλων**, πρβλ. Ἀρχιμ.Κων.Σφαιρ.9· **4)** ἐν φρ. μετὰ τῆς **διὰ** κ. γεν. εἰς δήλωσιν καταστάσεως : Αἰσχ. Ἰκ.475 **διὰ μάχης ἥξω**, αὐτ.ΟΚ 905 **δι' ὀργῆς ἧκον**· πρβλ. κ. πρόθ. διά· ‖ όμ. μετ' ἐπιρρ. ἑπομένης γεν. ἐξαρτωμένης ἐξ αὐτοῦ, οἷον **εὖ ἥκειν τινός** εὖ ἔχειν, ἔχειν ἀφθονίαν πράγματός τινος : Ἡρ.1,30 **τοῦ βίου εὖ ἥκοντι**, αὐτ.5,62 **χρημάτων εὖ ἥκοντες** (εὐποροῦντες εἰς χρήματα), αὐτ.1,149 **ὡρέων δὲ ἥκουσαν οὐκ ὁμοίως** (ἔχουσαν ἀνομοίας ὥρας τοῦ ἔτους)· όμ. ἐν φρ. : Εὐρ.Ἠλ.751 **πῶς ἀγῶνος ἥκομεν ;** (πῶς τὰ πήγαμε εἰς τὸν ἀγῶνα ;), αὐτ.Ἡρακλ.213 **γένους μὲν ἥκεις ὧδε τοῖσδε** (εἶσαι κατὰ τοῦτον τὸν βαθμὸν συγγενὴς πρὸς αὐτούς), Πλάτ.Εὐθ.294Ε **οὕτω πόρρω σοφίας ἥκεις** (ἐπροχώρησες τόσον εἰς τὴν σοφίαν), Παυσ.4,21,10 **ὡς δυνάμεως ἥκεις**, Αἰλ.ΖΙ 4,34 **ἐς μῆκος εὖ ἥκων**· ‖ κ. ἀπολ. : Ἡρ.1,30 **τῆς πόλιος εὖ ἡκούσης**· σπαν. μτ. γεν. : αὐτ.7,157 **σὺ δὲ δυνάμιός τε ἥκεις μεγάλης** (ἔφθασες εἰς μεγάλην δύναμιν, εἶσαι πολὺ δυνατός)· **5)** ἔχω ἐπανέλθει, ἐπέστρεφα : Αἰσχ.Πρ.1021 **ἄφορρον ἥξεις**, Σοφ.Ἠλ.53 **ἄφορρον ἥξομεν πάλιν**, Ἀριστφ.Εἰρ.275 **ἧκέ νυν ταχύ**, Ἀνδοκ.2,13,Ξεν.Ἀν.2,1,9 **αὐτίκα ἥξω**, Δημ.479· **6)** όμ. μετὰ μτχ. **ἥκω φέρων** ἔχω ἔλθει φέρων : Σοφ.ΟΚ 579 **ποῖον δὲ κέρδος ἀξιοῖς ἥκειν φέρων;**, Ἀριστφ.Εἰρ.265 **ἥξει τὸν ἀλετρίβανον φέρων**, Πλάτ.Φαίδ.117Α, αὐτ. Γοργ.491C **ἕτερόν τι ἥκεις ἔχων ;** **7)** μτ. μέλλ. μτχ., ὡς τὸ ἔρχομαι, σημαίνει τὸν σκοπόν : Εὐρ. Φοίν.706 **ταῦθ' ἥκω φράσων** (ἵνα εἴπω), αὐτ. 1075 **ἥκεις καινὸν ἀγγελῶν ἔπος**· **8)** ἐνίοτε ὡς τὸ εἰμί : Σοφ.ΟΤ 1519 **θεοῖς γ' ἔχθιστος ἥκω**, Θουκ. 4,126 **ἀπὸ τῶν πολιτειῶν τοιούτων ἥκετε, ἐν αἷς . .**· **9)** ἐπὶ πραγμ. ἐν ποικίλαις χρ., ὡς ἐπὶ ἐδεσμάτων, βρωμάτων, ἔχω ἔλθει (εἰς τὴν τράπεζαν), ἔχω παρατεθῆ : Ἄλεξ.132,Ξεν.ΚΠ 2,2,3 **ὡς δὲ τὰ περιφερόμενα ἧκε πρὸς ἡμᾶς**· όμ. ἐπὶ εἰδήσεως, φήμης : Ἡρ.8,140,1 **ἐμοὶ ἀγγελίη ἥκει**· όμ. ἐπὶ ἤχου : Σοφ.ΟΚ 1177 **φθέγμα τοῦθ' ἥκει πατρί**· όμ. ἐπὶ συμβάντος : Αἰσχ.Πρ.103 **οὐδέ μοι ποταίνιον πῆμ' οὐδὲν ἥξει**, Σοφ.ΟΚ 1472,αὐτ.ΟΤ 953 **ἵν' ἥκει τοῦ θεοῦ μαντεύματα** (εἰς ποῖον σημεῖον ἔχουσι φθάσει), Χρησμ.π.Θουκ.2,54 **ἥξει Δωριακὸς πόλεμος**, Πλάτ.Ἀπολ.39C **τιμωρίαν ὑμῖν ἥξειν**, Δημ.241 **ἐφ' ἑαυτοὺς . . τὸ δεινὸν ἥξειν**, Πλούτ. Θησ.24 **ἧκε γὰρ αὐτῷ χρησμός**· όμ. ἐπὶ χρόνου : Αἰσχ.Ἀγ.1301,αὐτ.1240 **τὸ μέλλον ἥξει**, Εὐρ.ΙΤ 42 **ἥκει νύξ**, Λυσ.12,79 **ἥκει δ' ὑμῖν ἐκεῖνος ὁ καιρός**, Θεόκρ.23,33 **ἥξει καιρὸς ἐκεῖνος**, ΚΔ Ἰω.2,4 **οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου**, Νικ.Χων.ἐνΣάθ.1,135 **ἥκασι καιροὶ τῆς ἀνταποδόσεως**· **10)** ὡς τὸ προσήκω, ἀνήκω, ἔχω σχέσιν, ἀναφοράν, συνάφειαν, συγγένειαν : Εὐρ.Τρῳ.154 **ποῖ λόγος ἥκει;** (εἰς ποῖον ἀναφέρεται ὁ λόγος). Ἀριστφ.Πλ.919 **ὥστ' εἰς ἔμ' ἥκει . . τὰ πράγματα**, Ξεν.ΚΠ 1,5,13 **εἰς ἐμὲ τὸ ἐλλεῖπον ἥξει** (θὰ πέσῃ ἐπάνω μου)· όμ. συνήθ. ἐν μτχ. : Ἀντιφ.5,81 **τὰ εἰς τοὺς κινδύνους ἥκοντα**, Πλάτ.Ἐρυξ.392D,Πολύβ.12,15,9 **τὰ πρὸς ἔπαινον ἥκοντα** (δ.γρ. ἀνήκοντα)· **11)** ἐξαρτῶμαι ἔκ τινος· Φώτ. « τό γε ἧκον ἐπ' αὐτῷ, ὅσον δύναται » : Δημ.350 **ὅσα τῆς Φωκέων σωτηρίας ἐπὶ τὴν πρεσβείαν ἧκε**, Φίλ.2,21 **τὸ γε ἐπ' αὐτοὺς ἧκον μέρος**, Ἡλιόδ.Αἰθ.4,7 **ὅσα γ' εἰς βούλησιν ἥκειν τὴν ἐμήν**, Ζώσ.3,3,5 **τὸ γ' ἧκον εἰς αὐτοὺς** (=τὸ γ' ἐπ' αὐτοῖς)· **12)** μτ. ἀπαρφ. προσήκει, ἁρμόζει : Σοφ.ΟΚ 738 **ἧκέ μοι γένει . . πενθεῖν** (προσῆκέ μοι ἕνεκα τῆς συγγενείας νὰ . .),

Εὐρ.Ἄλκ.291 **καλῶς μὲν αὐτοῖς κατθανεῖν ἧκον βίου** (θὰ ἦτο καλὸν δι' αὐτοὺς ν' ἀποθάνουν εἰς τὴν ἡλικίαν των)· **3**) εἰς γ' πρόσ. μτ. μτχ. οἱονεὶ ἐν ἐπιρρ. σημ. συνήθως, συχνά, ἐπανειλημμένως : Πολύβ.26,2,11 **ὃ καὶ νῦν ἥκει γενάμενον** (τὸ συνήθως συμβαῖνον καὶ τώρα).

ἧλ κ. ἧλι μτγν. συγκεκ. τ. τοῦ ἧλος ἢ τοῦ ἥλιος : Στράβ.8,5,3 **Εὐφορίων δὲ καὶ τὸν ἧλον λέγει ἧλ.**

ἡλάγρα (ἡ) (ἧλος-ἀγρεύω) νεώτ. ἐργαλεῖον, δι' οὗ ἐξέλκονται οἱ ἧλοι, τανάλια· πρβλ. μυάγρα.

ἠλάθην παθ. ἀόρ. α' τοῦ ἐλαύνω βλ.λ.

ἡλαιθερής-οῦς-ές ΕΜ 425,8 ἡλιοθερής βλ.λ.

ἠλαίνω ἰων. κ. ἐπ. ἀντὶ ἀλαίνω βλ.λ., κυρ. περιφέρομαι, πλανῶμαι : Θεόκρ.7,23 **οὐδ' ἐπιτυμβίδιοι κορυδαλλίδες ἠλαίνοντι** (κώδ. ἠλαίνονται)· **2**) μτφ. πλανῶμαι τὸν νοῦν, εἶμαι μωρός, μωραίνω : Καλλ.Ἄρτ.251 **τῶι ῥα καὶ ἠλαίνων ἀλοπαξέμεν ἠπείλησε.**

ἡλαίτερον Ἡσ. «τὸ ἐν ἡλίῳ τεθερμασμένον»· πρβλ. ἡλαιθερής.

ἠλάκᾰτα-ων (τὰ) μ. κτ. πληθ. τὰ ἐπὶ τῆς ἠλακάτης ἔρια, ἢ τὸ ἀπὸ τῆς ἠλακάτης κλωθόμενον νῆμα : Ὀδ.Ζ 53 **ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα**, αὐτ.Σ 315, Ἀλέξ.Αἰτ.3,4 **ἠ- ἀνελισσομένης.**

ἠλᾰκάτη (ἡ) κ. νεώτ., Ἐπιγρ. κ. **ἠλεκ-, δωρ. -άτᾱ**, αἰολ. ἀλακάτᾱ ὄργανον ἐξ ἐπιμήκους ῥάβδου, εἰς ἧς τὸ ἄκρον φέρεται ἡ πρὸς νῆσιν τολύπη ἐρίου ἢ βάμβακος, ῥόκα· Ἡσ. «τὸ δεκτικὸν τῶν ἐρίων ἐργαλεῖον» : Ἰλ.Ζ 491 **τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε, ἱστόν τ' ἠλακάτην,** Εὐρ.Ὀρ.1431 **ἃ δὲ λίνον ἠλακάτᾳ δακτύλοις ἕλισσε,** Πλάτ.Πολ.616C **οὗ** (ἐνν. ἀτράκτου) **τὴν μὲν ἠλακάτην τε καὶ τὸ ἄγκιστρον εἶναι ἐξ ἀδάμαντος** (τὴν ῥάβδον, τὸ στέλεχος τοῦ ἀτράκτου), Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 6,174,4 **ἐργάτιν εὐκλώστου νήματος ἠλακάταν**· ‖ ἐν χρ. κ. μτφ. : Ἐπιγρ. **γηραιῇσι .. ἠλακάτῃσι** (πρὶν ἔλθῃ εἰς τὸ γῆρας)· **2**) ἐπὶ πολλῶν πραγμάτων ἐχόντων τὸ σχῆμα τῆς ἠλακάτης, οἷον τὸ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς γόνατος μέχρι τοῦ ἑτέρου μέρος τοῦ καλάμου ἢ στάχυος, κάλαμος, ξυστόν, καυλός, καλαμοκάννι· Φώτ.Λέξ. «ἠλακάται· καλάμων ῥαβδία, ἀφ' ὧν καὶ τὰ κῶλα τῶν σταχύων», Ἡσ. «ἠλακάτη· δόναξ· ὁμοίως καὶ πολυηλάκατα τὰ τῶν ποταμῶν χείλη· ἔνιοι δὲ κοινῶς τὰ γόνατα ἔχοντα, ὡς στάχυν, κάλαμον» : Θεόφρ.Φ1 1,13,4 **ὥσπερ ἠ-** (ἐπὶ τοῦ ὑπέρου τῆς κιτρέας)· ‖ βέλος ἐκ καλάμου πεποιημένον, ὡς τὸ ἄτρακτος· Ἡσ., πρβλ. χρυσηλάκατος· ‖ τὸ ὕπερθεν τοῦ θωρακίου εἰς ὀξὺ ἀπολῆγον τμῆμα τοῦ ἱστοῦ, ἔχον διόγκωσιν μετ' ὀπῆς, δι' ἧς διήρχετο ἡ ὑπέρα τῆς κεραίας, γλάρος, πίπολο : Ἀπολλ.Ρ 1,565, Ἀθήν.11,475Α **ἐπὶ δὲ τοῦ θωρακίου.. ἡ λεγομένη ἠλακάτη**· ‖ εἶδος μηχανήματος, δι' οὗ ἀνεσύροντο ἐκ τῆς θαλάσσης δίκτυα ἢ ἄλλα βάρη : Σχόλ.Θουκ.7,25, ἄ. ὄνος· **3**) εἰδ. νεώτ. ζωολ. γένος ῥαχικεντριδῶν ἀκανθοπτέρων ἰχθύων.

ἠλᾰκᾰτήν-ῆνος (ὁ) μτγν. ἐν τῷ πληθ. **ἠλακατῆνες** κητώδης ἰχθύς, πιθ. τοῦ εἴδους τῶν θύννων· Ἡρωδιαν.17,8 «ἠλακάτην (sic) ὄνομα ἰχθύος κητώδους» : Μνησίμ.33 **θύννος κωβιὸς ἠλακατῆνες εἰσὶ δὲ κητώδεις,** Μέν.Κόλ.ἀπ.7 **κωβιὸς ἠλακατῆνες κυνὸς οὐραῖον,** Μνασέ.33 **μύραινα καὶ ἠλακατήν.**

ἠλακάτιον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ ἠλακάτη βλ.λ., μηχανή, δι' ἧς ἔρριπτον λίθους : Λέων Σοφ.5,7 (γραπτ. ἀλακάτιον).

ἠλάκατον (τὸ) ὑποτιθέμενος ἑν. τοῦ ἠλάκατα.

ἡλάμην, ἥλατο, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ ἅλλομαι βλ.λ.

ἠλαξός (ὁ) κ. **ἠλαξόος** ἀγνώστου σημ. κ. ἄνευ παραδείγμ. ἐν ΕΜ 425,5 (πιθ. ἢ λαξός).

ἡλάριον (τὸ) πάπ. κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ ἧλος βλ.λ., μικρὸς ἧλος, καρφάκι : Πάπ. **ἡλαρ(ίων) λίτραι Χ,** Εὐστ.Πον.305,66.

ἤλᾰσα ἀόρ. α' τοῦ ἐλαύνω βλ.λ.

ἠλασκάζω ἐκτεταμ. τ. τοῦ ἠλάσκω βλ.λ., περιφέρομαι κύκλῳ, περιπλανῶμαι : Ἰλ.Σ 281 **ὑπὸ πτόλιν ἠλασκάζων**· ‖ μτ. αἰτ. τόπου : Ὕμν.Ἀπόλλ. 142· **2**) ἐκκλίνω, ἀποφεύγω, μτ. αἰτ. : Ὀδ.Ι 457 **ἐμὸν μένος ἠλασκάζει** (δ.γρ. ἠλυσκάζει).

ἠλάσκω κ. μσν. ἐπ. τ. τοῦ ἀλαίνω, ἀλῶμαι βλ.λς, περιπλανῶμαι, περιφέρομαι : Ἰλ.Ν 104 (ἐλαφοι) **αὔτως ἠλάσκουσαι ἀνάλκιδες,** αὐτ.Β 470· κ. ἐπὶ ἀνθρώπ. : Ἐμπ.121,4, Διον.Περ.675, Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,205 **κατὰ σκότος ἠλάσκουσι.**

ἠλᾶτο γ' ἑν. πρόσ. παρατ. τοῦ ἀλῶμαι βλ.λ.

ἤλδᾰνε γ' ἑν. πρόσ. ἀόρ. β' τοῦ ἀλδαίνω βλ.λ.

ἠλ(ε)ιᾰκός-ή-όν (Ἦλις) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Ἦλιδα ἢ τὴν Ἠλείαν, ὁ ἐξ Ἤλιδος· ‖ τὰ οὐδ. ἐν πλ. **Ἠλιακά** ἀρχαιολογία τῆς Ἤλιδος, τίτλος τῶν ε' κ. στ' βιβλίων τῆς Ἑλλάδος περιηγήσεως τοῦ Παυσανίου : Παυσ.5· **2**) **οἱ Ἠλειακοὶ** μαθηταὶ καὶ ὀπαδοὶ τοῦ Σωκρατικοῦ φιλοσόφου Φαίδωνος τοῦ Ἠλείου : Στράβ.9,1,8 **Φαίδωνα μὲν τὸν Ἠλεῖον οἱ Ἠλειακοὶ διεδέξαντο,** Διογ.Λ Προοίμ.17, - **ἠλειακὴ σχολή** (ἡ φιλοσοφικὴ σχολὴ ἡ ἱδρυθεῖσα ἐν Ἤλιδι ὑπὸ τοῦ Φαίδωνος).

ἠλεκάτη (ἡ) Ἐπιγρ. δ. τ. τοῦ ἠλακάτη βλ.λ.· Ἡσ. «ἐργαλεῖον γυναικῶν» : Ἐπιγρ.· **2**) εἶδος μηχανήματος, δι' οὗ ἀνεσύροντο τὰ δίκτυα ἐκ τῆς θαλάσσης, ἄ. ὄνος : Σχόλ.Θουκ.7,240.

ἠλεκάτιον (τὸ) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ ἠλεκάτη βλ.λ.

ἠλέκτρα (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος **γυμνολαίμων** βρυοζώων· **2**) εἰδ. ἀστρον. εἷς ἐκ τῶν ἀστέρων τοῦ ἀστρικοῦ σμήνους τῶν Πλειάδων.

ἠλεκτραγγέλτης (ὁ) νεώτ. εἰδικὴ ἠλεκτρικὴ συσκευὴ πρὸς αὐτόματον ἀναγγελίαν συμβάντος τινὸς καὶ ἰδίως τῆς ἐνάρξεως πυρκαϊᾶς.

ἠλεκτραγωγός-όν νεώτ. ὁ ἄγων καλῶς διὰ τῆς ἑαυτοῦ μάζης τὸν ἠλεκτρισμόν· ἄ. εὐηλεκτραγωγός.

ἠλεκτράμαξα (ἡ) νεώτ. ἡ δι' ἠλεκτρισμοῦ κινουμένη ἅμαξα, εἰδικὸν κινητήριον ὄχημα τῶν ἠλεκτρικῶν σιδηροδρόμων.

ἠλεκτραργόλη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. ὁ δι' ἠλεκτρικῆς μεθόδου παρασκευαζόμενος κολλοειδὴς ἄργυρος.

ἠλεκτραρνητικός-ή-όν νεώτ. ὁ δι' ἀρνητικοῦ ἠλεκτρισμοῦ πεφορτισμένος ἢ ὁ ἐνεργῶν ὡς ἀρνητικὸν στοιχεῖον ἐν βολταϊκῇ στήλῃ.-

ἠλεκτρεγερτικός-ή-όν νεώτ. ὁ προκαλῶν τὴν κίνησιν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ : **ἠλεκτρ- δύναμις** (τὸ αἴτιον τὸ προκαλοῦν τὴν διαφορὰν δυναμικοῦ ἢ τάσιν ἐν ἠλεκτρικῷ τινι κυκλώματι).

ἠλεκτρέλαιον (τὸ) νεώτ. χημ. πτητικὸν ἔλαιον λαμβανόμενον **κατὰ τὴν** ξηρὰν ἀπόσταξιν τῶν ἀπορριμμάτων **τῆς κατεργασίας** τοῦ ἠλέκτρου.

ἠλεκτριανὸς λίθος (ὁ) μσν. τὸ ἤλεκτρον : Γεωπ.15,1.

ἠλεκτρίζω νεώτ. κ. δημ. μεταδίδω, μεταβιβάζω εἴς τι ἠλεκτρισμόν, φορτίζω, πληρῶ δι' ἠλεκτρισμοῦ : **ῥάβδος ἠλεκτρισμένη**· ‖ πλήττω τινὰ δι' ἠλεκτρισμοῦ, ἐπιφέρω ἠλεκτρικὸν κλονισμόν· **2**) μτφ. ἐμψυχῶ, διεγείρω, ζωογονῶ : Ζερβ.Μῦθ. Ζ 43 **ἡ ἐπίδρασή σου μὲ ἠλεκτρίζει καὶ μὲ δυναμώνει**· κ. παθ. : **τὸ πλῆθος ἠλεκτρίσθη ἐκ τῶν πατριωτικῶν λόγων τοῦ ῥήτορος**· ῥηματ. π. ἠλέκτρισις, ἠλεκτρισμός.

ἠλεκτρικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἠλεκτρισμόν, ὁ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ : **ἠλεκτρικὸς ἀγωγός - συσσωρευτής - μονωτήρ, - ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια - ἀντίστασις**· ‖ ὁ ὑπὸ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ παραγόμενος ἢ προκαλούμενος : **ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα - φῶς, - ἠλεκτρικὸς σπινθήρ - κλονισμός**· ‖ ὁ παράγων ἠλεκτρισμόν : **ἠλεκτρικὴ μηχανή - ἑταιρεία, - ἠλεκτρικὸν στοιχεῖον - ἐργοστάσιον**· ‖ ὁ διὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ κινού-

μενος ἢ λειτουργῶν : **ἠλεκτρικὸς σιδηρόδρομος -κώδων - λυχνία,- ἠλεκτρικὸν αὐτοκίνητον ἐκκρε-μές**˙ || τὸ οὐδ. **ἠλεκτρικό(ν)** ὡς οὐσ. τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς˙ ἐπίρρ. **ἠλεκτρικῶς**.

ἠλεκτρίνη (ἡ) νεώτ. χημ. μεῖγμα παραφφίνης καὶ κομμεορρητινῶν χρώματος ἠλέκτρου.

ἠλέκτρῖνος-η-ον μτγν. κ. νεώτ., δωρ. ἀλ- ὁ ἐξ ἠλέκτρου πεποιημένος : Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.Ι,20 **ἐγγράφαι δὲ τὰς συνθήκας στήλῃ ἠλεκτρίνῃ**, Ἡλιόδ. Αἰθ.3,3,Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.(2) **τὸ .. τσιμπούκι του μὲ τὸν ἠλέκτρινον μαμέν**˙ **2)** ὁ ὅμοιος πρὸς ἤλεκτρον, ὁ λάμπων ὡς τὸ ἤλεκτρον : Καλλ.Δήμ.28 **τὸ δ' ὦστ' ἀλέκτρινον ὕδωρ ἐξ ἀμαρᾶν ἀνέθυε**.

ἠλεκτριόν (τὸ) νεώτ. φυσ. τὸ ἠλεκτρόνιον βλ.λ.

ἠλεκτρίσιμος-ον νεώτ. ὃν δύναταί τις νὰ ἠλεκτρίσῃ βλ.λ., ὁ δεκτικὸς ἠλεκτρίσεως.

ἠλέκτρισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἠλεκτρίζω, ἡ δι' ἠλεκτρισμοῦ φόρτισις, πλήρωσις : **ἠλέκτρισις ἐξ ἐπιδράσεως**.

ἠλεκτρισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. φυσικὴ δύναμις ἀναπτυσσομένη διὰ τῆς τριβῆς σωμάτων τινῶν (ὡς τοῦ ἠλέκτρου) καὶ προκαλοῦσα φαινόμενα ἕλξεως ἑτέρων σωμάτων, σπινθῆρας κττ., παρατηρηθεῖσα ἀπὸ τῶν ἀρχ. χρόνων˙ **2)** κατ' ἐπέκτ. κ. κυρίως νῦν δύναμις παραγομένη καὶ ἀναπτυσσομένη διὰ χημικῶν ἢ ἄ. μέσων ἐντὸς κυκλώματος βλ.λ. περιστρεφομένου ταχύτατα ἐντὸς μαγνητικοῦ πεδίου καὶ διοχετευομένη διὰ τοῦ σύρματος τοῦ κυκλώματος πρὸς ἀπόδοσιν κινήσεως, θερμάνσεως καὶ φωτισμοῦ˙ || ἐπίσης διοχετευομένη διὰ τοῦ αἰθέρος τῇ ἐνεργείᾳ κυματικῆς κινήσεως παραγομένης ἐν τῷ κυκλώματι καὶ ρυθμιζομένων τοῦ πλάτους καὶ τῆς κατευθύνσεως τῶν ἠλεκτρικῶν κυμάτων δι' εἰδικῶν ὀργάνων (ραδιοηλεκτρισμὸς βλ.λ.)˙ || συνεκδ. **ἠλεκτρισμὸς** ἐν τῇ πραγματείᾳ τῆς ὅλης φυσικῆς τὸ κεφάλαιον τὸ ἔχον ὑποκείμενον τὴν περιγραφὴν καὶ μελέτην τῶν ἠλεκτρικῶν φαινομένων˙ || **στατικὸς ἠλεκτρισμὸς** ὁ διὰ τῆς τριβῆς παραγόμενος, **δυναμικὸς ἠλεκτρισμὸς** ὁ διὰ χημικῶν ἢ ἄ. μέσων παραγόμενος, **ἀτμοσφαιρικὸς ἠλεκτρισμὸς** ὁ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ.

ἠλεκτριστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἠλεκτρίζων.

ἠλεκτρο- νεώτ. πρῶτον συνθετικὸν λέξεών τινων ἐχουσῶν τὴν ἔννοιαν ὅτι τὸ διὰ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ δηλούμενον γίνεται, προέρχεται ἢ κινεῖται δι' ἠλεκτρισμοῦ ἢ ἀναφέρεται εἰς αὐτόν, οἷον ἠλεκτραγωγός, ἠλεκτρογόνος, ἠλεκτροχημεία.

ἠλεκτροβερνίκιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὑγρὸν συνιστάμενον ἐκ διαλύματος ἠλέκτρου εἰς τερεβινθέλαιον καὶ βερνίκιον λινελαίου πρὸς ἐπίχρισιν ξύλου, ἐλασμάτων καὶ δερμάτων.

ἠλεκτροβιολογία (ἡ) νεώτ. βιολ. κλάδος τῆς βιολογίας ἔχων ἀντικείμενον τὴν μελέτην τῶν ἠλεκτρικῶν φαινομένων τῶν ζώντων ὀργανισμῶν.

ἠλεκτροβιολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠλεκτροβιολογίαν, ὁ κατὰ τὴν ἠλεκτροβιολογίαν βλ.λ. || ἐπίρρ. -ῶς ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἠλεκτροβιολογίας.

ἠλεκτροβιοσκοπία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διὰ καταλλήλου ὀπτικῆς συσκευῆς παρακολούθησις καὶ μελέτη τῶν συστολῶν τῶν ἐν ἠλεκτρικῇ διεγέρσει διατελούντων μυῶν.

ἠλεκτρογεννήτρια (ἡ) νεώτ. μηχανὴ μετατρέπουσα μηχανικὴν ἐνέργειαν εἰς ἠλεκτρικήν.

ἠλεκτρογόνος-ον νεώτ. ὁ γεννῶν, παράγων ἠλεκτρισμόν, ἠλεκτροπαραγωγός.

ἠλεκτροδιαγνωστική (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μέθοδος χρησιμοποιοῦσα τὸν ἠλεκτρισμὸν πρὸς διάγνωσιν ἀσθενειῶν τινων καὶ ἰδίως νευροπαθειῶν.

ἠλεκτροδιαπασῶν (τὸ) νεώτ. φυσ. διαπασῶν βλ.λ. παλλόμενον τῇ ἐπιδράσει τοῦ μεταξὺ τῶν σκελῶν αὐτοῦ εὑρισκομένου ἠλεκτρομαγνήτου.

ἠλεκτρόδιον (τὸ) νεώτ. ἀγωγός, δι' οὗ γίνεται ἡ διοχέτευσις τοῦ ἠλεκτρισμοῦ εἰς ἠλεκτρολύτας ἢ ἀέρια˙ || ἀγωγὸς συνδέων τὸ ἀνθρώπινον σῶμα πρὸς ἠλεκτρικὰς συσκευὰς χάριν διαγνωστικοῦ ἢ θεραπευτικοῦ σκοποῦ.

ἠλεκτροδυναμική (ἡ) νεώτ. φυσ. κλάδος τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἔχων ἀντικείμενον τὴν μελέτην τῶν δυνάμεων, ἃς ἀσκοῦσιν ἐπ' ἀλλήλους ἀγωγοὶ ὑπὸ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος διαρρεόμενοι.

ἠλεκτροδυναμόμετρον (τὸ) νεώτ. φυσ. εἰδικὸν ὄργανον πρὸς μέτρησιν τῆς ἐντάσεως τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

ἠλεκτροθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κλάδος τῆς θεραπευτικῆς χρησιμοποιῶν ὡς μέσον θεραπείας καὶ τὰς τρεῖς μορφὰς τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

ἠλεκτροθεραπευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠλεκτροθεραπείαν : **ἠλεκτροθεραπευτικὴ μέθοδος**˙ ἐπίρρ. -ῶς.

ἠλεκτροθερμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ δ' ἠλεκτρικοῦ ρεύματος παραγωγὴ θερμότητος πρὸς θεραπευτικοὺς σκοπούς.

ἠλεκτροθερμόμετρον (τὸ) νεώτ. φυσ. εἰδικὸν ὄργανον πρὸς μέτρησιν τῆς θερμοκρασίας δι' ἠλεκτρικῶν μεθόδων.

ἠλεκτροθετικός-ή-όν νεώτ. φυσ. πᾶν σῶμα διὰ θετ. ἠλεκτρισμοῦ ἠλεκτρισμένον ἢ ὁ πόλος γαλβανικοῦ στοιχείου παρέχων θετ. ἠλεκτρισμόν.

ἠλεκτροϊοντισμός (ὁ) νεώτ. ἰοντισμὸς βλ.λ.

ἠλεκτροκαλλιέργεια (ἡ) νεώτ. ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ἠλεκτρισμοῦ πρὸς αὔξησιν τῆς γονιμότητος τοῦ ἐδάφους˙ **2)** ἰδ. ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ἠλεκτρισμοῦ πρὸς κίνησιν τῶν μηχανῶν καλλιεργείας καὶ συγκομιδῆς.

ἠλεκτροκαρδιογράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. διάγραμμα λαμβανόμενον διὰ τοῦ ἠλεκτροκαρδιογράφου.

ἠλεκτροκαρδιογραφία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ γραφικὴ μέθοδος παραστάσεως τῶν κατὰ πᾶσαν συστολὴν τῆς καρδίας παραγομένων ἠλεκτρικῶν φαινομένων πρὸς ἐξιχνίασιν ἀνατομικῆς τινος ἀλλοιώσεως ἢ λειτουργικῆς διαταραχῆς αὐτῆς.

ἠλεκτροκαρδιογράφος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. εἰδικὴ συσκευὴ πρὸς διάγνωσιν τῶν διαταραχῶν τῆς καρδίας δι' ἠλεκτρικῶν μέσων.

ἠλεκτροκαυστική (ἡ) νεώτ. ἰατρ. χειρουργικὴ μέθοδος ἐφαρμόζουσα τὴν θερμαντικὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ πρὸς θεραπευτικὸν σκοπόν.

ἠλεκτροκίνησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ μετατροπὴ τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας εἰς μηχανικὴν ἢ ἡ δι' ἠλεκτρισμοῦ ἐπίτευξις παντὸς εἴδους κινήσεως καὶ εἰδικώτερον τῶν μηχανῶν καὶ σιδηροδρομικῶν ἢ τροχιοδρομικῶν ὀχημάτων.

ἠλεκτροκινητήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. ἠλεκτρικὴ μηχανὴ παραλαμβάνουσα ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν καὶ ἀποδίδουσα μηχανικὸν ἔργον (κίνησιν).

ἠλεκτροκινητικὴ δύναμις (ἡ) νεώτ. ἡ ἠλεκτρεγερτική, βλ. ἠλεκτρεγερτικός.

ἠλεκτροκίνητος-ον νεώτ. ὁ δι' ἠλεκτρισμοῦ κινούμενος : **ἠλεκτροκίνητος ἄκατος**.

ἠλεκτροκολοφώνιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὑπόλειμμα παραμένον κατὰ τὴν ξηρὰν ἀπόσταξιν τοῦ ἠλέκτρου πρὸς παραλαβὴν τοῦ ἠλεκτρικοῦ ὀξέος.

ἠλεκτρολογία (ἡ) νεώτ. κλάδος τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ἔχων ὑποκείμενον τὴν μελέτην τῶν ἀρχῶν, ἐφ' ὧν βασίζονται αἱ πρακτικαὶ ἐφαρμογαὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

ἠλεκτρολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠλεκτρολογίαν βλ.λ.

ἠλεκτρολόγος (ὁ, ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἐπιστήμων καὶ ἰδίως μηχανικὸς εἰδικῶς περὶ τὰς πρακτικὰς ἐφαρμογὰς τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἀσχολούμενος˙ **2)** δημ. ὁ ἠλεκτροτεχνίτης βλ.λ.

ἠλεκτρόλουτρον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. πᾶσα καθολικὴ ἐφαρμογὴ εἴδους τινὸς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ἐν τῇ ἠλεκτροθεραπείᾳ.

ἠλεκτρόλυσις-εως (ἡ) νεώτ. φυσ. - χημ. ἡ δι-ἠλεκτρικοῦ ρεύματος διάσπασις διαλύματος συνθέτων οὐσιῶν εἰς τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὰς στοιχεῖα.

ἠλεκτρολύτης (ὁ) νεώτ. φυσ. - χημ. κ. **ἠλεκτρόλυτον** (τὸ) πᾶσα χημικὴ ἕνωσις, ἥτις, εὑρισκομένη ἐν διαλύσει ἐντὸς διαλυτικοῦ μέσου, διασπᾶται κατὰ τὴν δίοδον τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος εἰς τὰ συνιστῶντα αὐτὴν στοιχεῖα.

ἠλεκτρολυτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠλεκτρόλυσιν ἢ ὁ δι' αὐτῆς γινόμενος : **ἠλεκτρολυτικὸς μετρητής**· || ἐπίρρ. **ἠλεκτρολυτικῶς** ὁ δι' ἠλεκτρολύσεως ἢ κατὰ τὸν τρόπον τῆς ἠλεκτρολύσεως γινόμενος.

ἠλεκτρολύω νεώτ. κ. **ἠλεκτρολυῶ** (-όω) ἐπιφέρω ἠλεκτρόλυσιν βλ.λ.

ἠλεκτρομαγνήτης (ὁ) νεώτ. μαγνήτης λειτουργῶν δι' ἐπιδράσεως ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἐπὶ πηνίου μεμονωμένου ἀγωγοῦ περιβάλλοντος σιδηρᾶν ράβδον.

ἠλεκτρομαγνητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἠλεκτρομαγνητισμόν : **ἠλ - κύματα - μονάς - θεωρία τοῦ φωτός**· || ὁ τοῦ ἠλεκτρομαγνήτου βλ.λ.· ἐπίρρ. -ῶς.

ἠλεκτρομαγνητισμός (ὁ) νεώτ. φυσ. κλάδος τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἔχων ἀντικείμενον τὴν ἔρευναν τῶν ἐπιδράσεων τῶν ἠλεκτρικῶν ρευμάτων ἐπὶ τῶν μαγνητῶν καὶ τἀνάπαλιν.

ἠλεκτρομέταλλα (τὰ) νεώτ. μέταλλα παρασκευασθέντα δι' ἠλεκτρικῆς ἢ συνήθως ἠλεκτρολυτικῆς μεθόδου.

ἠλεκτρομεταλλουργία (ἡ) νεώτ. ἡ τεχνικὴ ἐπιστήμη ἡ ἔχουσα ἀντικείμενον τὴν δι' ἠλεκτρικῶν μεθόδων παραγωγὴν καὶ ἀνακάθαρσιν μετάλλων.

ἠλεκτρομετρία (ἡ) νεώτ. φυσ. ἠλεκτρικὴ μέτρησις· **2)** εἰδ. φυσ. τὸ εἰς τὰς ἠλεκτρικὰς μετρήσεις ἀφορῶν κεφάλαιον τῆς φυσικῆς.

ἠλεκτρομετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠλεκτρομετρίαν : **ἠλεκτρομετρικαὶ μελέται**· ἐπίρρ. -ῶς.

ἠλεκτρόμετρον (τὸ) νεώτ. φυσ. εἰδικὸν ὄργανον πρὸς μέτρησιν τῶν ἠλεκτρικῶν τάσεων.

ἠλεκτρομηχανή (ἡ) νεώτ. μηχανὴ παράγουσα ἠλεκτρισμὸν ἢ λειτουργοῦσα δι' ἠλεκτρισμοῦ.

ἠλεκτρομηχανικός (ὁ) νεώτ. μηχανικὸς ἠλεκτρολόγος βλ.λ.

ἠλεκτρομηχανουργός (ὁ) νεώτ. στρατ. ἀρχιτεχνίτης τῆς εἰδικότητος τῶν ἠλεκτρατεχνικῶν ἐργασιῶν.

ἤλεκτρον (τὸ) κ. νεώτ. κ. **ἤλεκτρος** (ὁ ἢ ἡ) (π.'Ομ. κ. 'Ησιοδ. τὸ γένος δυσδιάγνωστον, οὐδ. π. 'Ηρ., Πλάτ. κ.Θεόφρ. ἀρσ.π.Σοφ. κ. π. μτγν. πεζαῖς, θηλ. π. 'Αριστφ. κ. 'Αλέξ.'Αφρ.) ὀρυκτὴ ἀπολελιθωμένη ρητίνη κωνοφόρων δένδρων, κεχριμπάρι, ἄμπρα : 'Οδ.Ο 460 (ὅρμος) **μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔερτο**, 'Ηρ.3,115 **τὸ ἤλεκτρον**, Πλάτ.Τίμ.80C **τὰ θαυμαζόμενα ἠλέκτρων**, 'Απολλ.Ρ 4,606 **ἠλέκτρου λιβάδες**, Φιλόδ.Σημ.1,Διογ.Λ 1,24 **ἐκ τῆς λίθου τῆς μαγνήτιδος καὶ τοῦ ἠλέκτρου**· || νεώτ. **μέλαν ἤλεκτρον** ὁ γαγάτης βλ.λ. λίθος· **2)** φυσικὸν ἢ τεχνητόν τι μεταλλικὸν μεῖγμα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου· 'Ησ. «μέταλλον χρυσίζον», **Φώτ.** «ἤλεκτρον, ἀλλότυπον χρυσίον μεμιγμένον ὑέλῳ καὶ λιθίᾳ» : 'Οδ.Δ 73 **χρυσοῦ τ' ἠλέκτρου τε καὶ ἀργύρου ἠδ' ἐλέφαντος**, Σοφ.'Αντ.1038 **ἐμπολᾶτε τἀπὸ Σάρδεων ἤλεκτρον**, Πυθέας π.'Αθήν.11,465D κυλίκων . . ἀργυρέων χρυσοῦ **τε καὶ ἠλέκτροιο φαεινοῦ**, Στράβ. 3.2.8 **ἐκ δὲ τοῦ χρυσοῦ ἑψομένου καὶ καθαιρομένου στυπτηριώδει τινὶ γῇ τὸ κάθαρμα ἤλεκτρον εἶναι**, Πλίν.ΦΙ 33,80, Παυσ.5,12,7 **τὸ δὲ ἤλεκτρον . . , ὅσον μὲν αὐτόματον ἐν τοῦ 'Ηριδανοῦ ταῖς ψάμμοις εὑρίσκεται, . . τὸ δὲ ἄλλο ἤλεκτρον ἀναμεμιγμένας ἐστὶν ἀργύρῳ χρυσός**· || εἰδ. νεώτ. ὀρυκτὸν αὐτοφυὲς κρᾶμα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου· **3)** ἐν τῷ πληθ. ἐπὶ τῶν ἐπιτονίων τῆς λύρας : 'Αριστφ.'Ιππ.532 **ἐκπιπτουσῶν τῶν ἠλέκτρων, καὶ τοῦ τόνου οὐκ ἔτ' ἐνόντος** (πιθ. ἐπὶ τῶν κολλόπων τῆς λύρας).

ἠλεκτρονικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ ἠλεκτρόνια, ὁ τῶν ἠλεκτρονίων· **ἠλεκτρονικὸς σωλὴν** συσκευὴ ἐν χρήσει ἐν τῇ ἀσυρμάτῳ τηλεγραφίᾳ καὶ τηλεφωνίᾳ· **ἠλεκτρονικὴ θεωρία** ἡ διὰ τῶν ἠλεκτρονίων ἑρμηνεία τῆς ὕλης καὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

ἠλεκτρόνιον (τὸ) νεώτ. φυσ. ἡ ἐλαχίστη δυνατὴ στοιχειώδης ποσότης ἀρνητικοῦ ἠλεκτρισμοῦ, τὸ ἄτομον τοῦ ἀρνητικοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

ἠλεκτρονόμος (ὁ) νεώτ. φυσ. εὐπαθὲς ὄργανον ἐν χρήσει εἰς τὴν ἐνσύρματον τηλεγραφίαν ὡς ἐνισχυτής, ὅταν τὰ ἐκ τοῦ μακρινοῦ πομποῦ προερχόμενα ρεύματα εἶναι ἀσθενοῦς ἐντάσεως.

ἠλεκτρονυγμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. κ. **ἠλεκτρονυξία** (ἡ) θεραπευτικὴ μέθοδος συνισταμένη εἰς συνδυασμὸν βελονονυγμοῦ βλ.λ. καὶ ἠλεκτρισμοῦ, ὁ δι' ἠλεκτρισμοῦ ἐνεργούμενος βελονονυγμός, ἀ. γαλβανονυξία.

ἠλεκτρονύκτης (ὁ) νεώτ. ὁ ἐνεργῶν, ἐκτελῶν ἠλεκτρονυγμούς.

ἠλεκτρονυξία (ἡ) νεώτ. ὁ ἠλεκτρονυγμὸς βλ.λ.

ἠλεκτροοπτική (ἡ) νεώτ. φυσ. κλάδος τῆς φυσικῆς ἐρευνῶν τὰς ἐπιδράσεις ἠλεκτρικῶν πεδίων ἐπὶ ὀπτικῶν φαινομένων.

ἠλεκτροοπτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠλεκτροοπτικήν, ὁ κατὰ τοὺς νόμους τῆς ἠλεκτροοπτικῆς γινόμενος.

ἠλεκτροπαραγωγή (ἡ) νεώτ. ἡ παραγωγὴ ἠλεκτρισμοῦ : ἡ **ἠλεκτροπαραγωγὴ δὲν ἐπαρκεῖ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς πόλεως**.

ἠλεκτροπαραγωγικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠλεκτροπαραγωγὴν ἢ τὸν ἠλεκτροπαραγωγόν.

ἠλεκτροπαραγωγός-όν νεώτ. ὁ παράγων ἠλεκτρισμόν : **ἠλεκτροπαραγωγὸς μηχανή**.

ἠλεκτροπηξία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ δι' ὑψισύχνων ρευμάτων τάσεως πρόκλησις ὑψηλῆς θερμοκρασίας καὶ ἡ νέκρωσις ἢ ἀπονθράκωσις τῶν ἱστῶν τμήματός τινος τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ πρὸς ἐξάλειψιν τῆς ἐκεῖ ὑπαρχούσης παθήσεως

ἠλεκτροπληξία (ἡ) νεώτ. βίαιος καὶ σφοδρὸς κλονισμὸς τοῦ νευρικοῦ συστήματος προερχόμενος ἐκ τῆς αἰφνιδίας διοχετεύσεως ἰσχυροῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος διὰ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ἢ ἄλλου ζῶντος ὀργονισμοῦ, πολλάκις ἐπιφέρων καὶ τὸν θάνατον.

ἠλεκτροσκόπιον (τὸ) νεώτ. φυσ. ὄργανον δι' οὗ ἐλέγχεται καὶ ἐκτιμᾶται τὸ μέγεθος τῶν ἠλεκτρικῶν τάσεων.

ἠλεκτροστατική (ἡ) νεώτ. φυσ. μέρος τῆς φυσικῆς ἔχον ἀντικείμενον τὴν ἐξέτασιν τῶν διαφόρων φαινομένων τοῦ στατικοῦ ἠλεκτρισμοῦ· ἀντίθ. ἠλεκτροδυναμική.

ἠλεκτροστατικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν στατικὸν ἠλεκτρισμὸν καὶ τὰ φαινόμενα αὐτοῦ, ὁ ἐπὶ τῶν νόμων τῆς ἠλεκτροστατικῆς βλ.λ. βασιζόμενος ἢ ὁ παράγων στατικὸν ἠλεκτρισμόν : **ἠλεκτρ- πεδίον, - ἠλ- μηχανή**· || τὸ θηλ. **ἠλεκτροστατικὴ** ὡς οὐσ. βλ.λ.

ἠλεκτροταξία (ἡ) νεώτ. γαλβανοταξία βλ.λ.

ἠλεκτροτεχνία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπιστήμη ἡ ἔχουσα ὑποκείμενον τὴν σπουδὴν καὶ μελέτην τοῦ ἠλεκτρισμοῦ καὶ τῶν ἐφαρμογῶν αὐτοῦ.

ἠλεκτροτεχνικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ

ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠλεκτροτεχνίαν ἢ τοὺς ἠλεκτροτεχνίτας, ὁ τῆς ἠλεκτροτεχνίας : **ἠλεκτροτεχνικὴ διεθνὴς ἐπιτροπή.**

ἠλεκτροτεχνίτης (ὁ) νεώτ., δημ. κ. **ἠλεκτρολόγος** τεχνίτης εἰδικὸς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων, τὴν ἐπίβλεψιν τῆς λειτουργίας καὶ τὸν χειρισμὸν ἠλεκτρικῶν μηχανῶν ἢ εἰς τὰς κατασκευὰς καὶ ἐπισκευὰς ἠλεκτρικῶν μηχανημάτων, ὀργάνων καὶ ἐργαλείων.

ἠλεκτροτονικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἠλεκτροτόνον βλ.λ.

ἠλεκτροτόνος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἡ κατάστασις τῆς ἀλλοιωθείσης ἐγερσιμότητος καὶ ἀγωγιμότητος νεύρου τινός, ὅταν διὰ τμήματος αὐτοῦ διοχετεύηται σταθερὸν ἢ ἰσότονον ἠλεκτρικὸν ρεῦμα.

ἠλεκτροτροπία (ἡ) νεώτ. κ. **ἠλεκτροτροπισμός** (ὁ) ἡ πρὸς ὡρισμένην διεύθυνσιν τροπὴ τῶν ὀργάνων τῶν φυτῶν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος· ἄ. γαλβανοτροπία.

ἠλεκτροτυπία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τῆς γαλβανοπλαστικῆς κατασκευὴ μητρῶν ἐν χρήσει ἐν τῇ τυπογραφίᾳ.

ἠλεκτροτυπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠλεκτροτυπίαν βλ.λ., ὁ κατὰ τὴν ἠλεκτροτυπίαν γινόμενος· || ἐπίρρ. **-ῶς.**

ἠλεκτροῦμαι-όομαι μτγν. παθ. γίνομαι ἤλεκτρον : Ζώσ.Ἀλχ.180(.

ἠλεκτροῦς-οῦν πάπ. ὁ ἐξ ἠλέκτρου, ἠλέκτρινος : **δακτυλίδιον ἠλεκτροῦν.**

ἠλεκτροφαής-οῦς-ές ὁ λάμπων ὡς τὸ ἤλεκτρον: Εὐρ.Ἱππ.741 **τὰς ἠλεκτροφαεῖς αὐγάς.**

ἠλεκτροφόρος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ φέρων, παράγων ἤλεκτρον : Τζέτζ.Χιλ.4,381 **ἠλ- δένδρα,** αὐτ. 690 **ἠλ- δάκρυον·** **2)** νεώτ. ὁ φέρων, ἄγων ἠλεκτρισμόν, ἠλεκτραγωγός : **ἠλεκτρ- σύρμα·** **2)** νεώτ. ὁ παράγων ἠλεκτρισμόν : **ἠλ- μηχάνημα·** || τὸ οὐδ. **ἠλεκτροφόρον** ὡς οὐσ. ἐν φρ. **ἠλ- βόλτα** ἡ πρώτη ἐπινοηθεῖσα ἠλεκτροστατικὴ μηχανή.

ἠλεκτροφυσική (ἡ) νεώτ. τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἠλεκτροτεχνίας ὡς εἰσαγωγὴ αὐτῆς.

ἠλεκτροφυσιολογία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ οπουδὴ τοῦ συνόλου τῶν φυσιολογικῶν φαινομένων τῶν ἐχόντων ὡς αἴτιον ἢ ἀποτέλεσμα τὴν ἐν ζῶντι ὀργανισμῷ γένεσιν ἠλεκτρισμοῦ.

ἠλεκτροφωτίζω νεώτ. κ. δημ., δημ. παθ. ἀόρ. **ἠλεκτροφωτίστηκα,** παρακ. παθ. μτχ. **ἠλεκτροφωτισμένος,** ἐγκαθιστῶ ἔν τινι τόπῳ μηχανήματα καὶ δίκτυον πρὸς παροχὴν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος χάριν φωτισμοῦ, φωτίζω δι' ἠλεκτρικοῦ φωτός : **ἠλεκτροφωτίστηκε καὶ τὸ τελευταῖο χωριό·** ρηματ.π. ἠλεκτροφωτισμός, **ἠλεκτροφώτιστος.**

ἠλεκτροφώτισις-εως (ἡ) νεώτ. ὁ ἠλεκτροφωτισμὸς βλ.λ.

ἠλεκτροφωτισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ δι' ἠλεκτρικοῦ φωτὸς **φωτισμός.**

ἠλεκτροχημεία (ἡ) νεώτ. φυσ. χημ. κλάδος τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ἔχων ἀντικείμενον τὴν ἐξέτασιν καὶ μελέτην τῶν ὑπὸ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος προκαλουμένων χημικῶν δράσεων.

ἠλεκτροχημικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠλεκτροχημείαν : **ἠλεκτροχημικὴ διάσπασις** (ἄ. ἠλεκτρόλυσις βλ.λ.)· **2)** τὸ ἀρσ. κ. θηλ. ὡς οὐσ. ἐπιστήμων εἰδικῶς ἀσχολούμενος περὶ τὴν ἠλεκτροχημείαν.

ἠλεκτροχωρητικότης-ητος (ἡ) νεώτ. φυσ. τὸ πηλίκον τοῦ ἠλεκτρικοῦ φορτίου ἀγωγοῦ τινος διὰ τῆς διαφορᾶς τοῦ δυναμικοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τὸ δυναμικὸν τοῦ περιβάλλοντος.

ἠλεκτρυλιμίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. τὸ ἰμίδιον βλ.λ. τοῦ ἠλεκτρικοῦ ὀξέος.

ἠλεκτρύλιον (τὸ) νεώτ. χημ. δισθενὴς ρίζα τοῦ ἠλεκτρικοῦ ὀξέος.

ἠλεκτρυλοηλεκτρικὸν ὀξὺ (τὸ) νεώτ. χημ. παράγωγον τοῦ τερεφθαλικοῦ ὀξέος.

ἠλεκτρώδης-ους-ες (εἶδος) ὁ ἔχων τὸ εἶδος ἠλέκτρου, ὁ ὅμοιος πρὸς ἤλεκτρον : Ἱππ.Ἐπιδ. 4,38, Φιλόστρ.Ἀπολλ.1,21 **ἠλεκτρώδεις** βάλανοι.

ἠλέκτωρ-ωρος (ὁ) ὁ λάμπων, ἀκτινοβολῶν ἥλιος : Ἰλ.Ζ 513 **τεύχεσι παμφαίνων ὥς τ' ἠλέκτωρ,** αὐτ.Τ 398· **2)** ἓν τῶν τεσσάρων στοιχείων, τὸ πῦρ : Ἐμπ.22,2 **ἠλέκτωρ τε χθὼν καὶ οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα** (ἡ γεν. **-ωρος** ἐν Χοιροβ. Θεοδ.1,301Η, ἡ δοτ. **-ωρι** ἐν Ἐπ. ἐν Πάπ., ἡ αἰτ. **ἠλέκτορα** (διόρθ. ἠλέκτωρα) ἐν Εὐφορ.110· **3)** κατὰ ΑΒ 1200 ἄλεκτρος, ἀκοίμητος.

ἠλέματος-ον (ἠλεός), δωρ. κ. αἰολ. **ἀλέματος-ον** μάταιος, κοῦφος, μωρός, ἀνόητος, μηδαμινός : Σαπφ. ἐν Λυρ.Συμπλ.15,5, Ἀλκ. ἐν Λυρ.Συμπλ.23,4, Θεόκρ.15,4 **ὦ τᾶς ἀλεμάτω ψυχᾶς** (ὦ τοῦ μωροῦ καὶ μηδαμινοῦ πλάσματος), Σωτ.2 **βροντὴν ἠλέματον,** Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 6,75,4 **ἠλεμάτῳ χειρὸς ἐκηβολίᾳ·** κ. ἐπὶ προσ. : Τίμων Φλ.34,3· || τὸ οὐδ. κτ. πλ. **ἠλέματα** ὡς ἐπίρρ. εἰς μάτην : Ὀππ.Ἀλ.4,590.

ἠλεμάτως ἐπίρρ. μτγν. ὀκνηρῶς, εὐτελῶς: Ἀπολλ. Ρ 4,1206· **2)** ματαίως, εἰς μάτην : Καλλ.Δήμ.90 **ἀλεμάτως.. κατέρρεεν εἴδατα πάντα.**

ἠλεμίστρια (ἡ) καθ' Ἡσ. θρηνήτρια· πιθ. (ηλεμίστρια.

ἠλεόποινος-ον δ.γρ. ἀντὶ νηλεόποινος βλ.λ. : Ἡσίοδ.Θ 217.

ἠλεός-ή-όν (ἄλη, ἀλῶμαι), αἰολ. **ἀλλος** (πιθ. ἐν Σαπφ.35,110), συγκεκ. κλητ. **ἠλέ** (Ἰλ.Ο 128), ὁ πεπλανημένος τὸν νοῦν, ὁ ἔχων σύγχυσιν τῶν φρενῶν, ὁ μαινόμενος, ἄφρων, μωρός, ἠλίθιος : Ὀδ.Β 243 **φρένας ἠλεέ,** Καλλ.ἀπ.174 **ἠλεὰ ῥέξας·** || τὸ οὐδ. ἐν πληθ. **ἠλεὰ** ὡς ἐπίρρ. ἀνοήτως, μωρῶς : Καλλ.Αἶτ.3,1,60, Ἀντίπ.ΑΠ 7,637· **2)** ἐνεργ. ὁ ἐπιφέρων σύγχυσιν τοῦ νοῦ, ὁ διαταράττων τὰς φρένας : Ὀδ.Ξ 464 **οἶνος γὰρ ἀνώγει ἠλεός·** **3)** ἕτερος τ. **ἀλεός** π. Αἰσχ. (ἀπ. 410), Ἡσ. « **ἀλεός** (κῶδ. ἀλαιός), ὁ παλαιός, ἄφρων », πρβλ. Ἡρωδιαν.2,909,ΕΜ 59,45 (ἑρμηνευόμενον διὰ τοῦ μάταιος), πρβλ. κ. τὰ τοῦ Ἡσ. « **ἀλεόφρων·** ὁ παράφρων » κ. **αὐτ.** « **ἀλ(ε)ώσσειν·** μωραίνειν ».

ἠλεόφρων-ονος-ον μτγν. ὁ μωρὸς τὸν νοῦν, ἠλίθιος : Γρηγ.Ναζ.2,28.

ἠλέσθην παθ. ἀόρ. τοῦ ἀλῶ βλ.λ.

ἠλεύατο γ' ἑν. πρόσ. ἀορ. α' τοῦ ἀλέομαι βλ.λ.

ἠλήλατο, ἠλήλαντο γ' ἑν. κ. πληθ. πρόσ. τοῦ παθ. ὑπερσ. τοῦ ἐλαύνω βλ.λ.

ἠληλίμμην παθ. ὑπερσ. τοῦ ἀλείφω βλ.λ.

ἤλημα-ατος (τὸ) βλ. βήλημα.

ἡλιάδης (ὁ) μτγν. υἱὸς τοῦ Ἡλίου : Λουκ.Ἔρωτ.2.

ἡλιάζομαι δωρ. μέλλ. **ἡλιάξω,** ἀόρ. ἡλιασάμην, ἀποτελῶ μέλος τοῦ δικαστηρίου Ἡλιαία, εἶμαι ἡλιαστής : Ἀριστφ.Λυσ.380 **οὐκ ἔθ' ἡλιάξεις,** αὐτ.Σφ.772 **κατ' ὀρθὸν ἡλιάσει πρὸς ἥλιον** (μετὰ λογοπαιγνίου), Νόμ. π. Δημ.716 **ἐάν τις ὀφείλων τῷ δημοσίῳ ἡλιάζηται.**

ἡλιάζω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **λιάζω,** ἀόρ. **ἡλίασα,** κ. παθ. **ἡλιάσθην** κ. δημ. **λιάστηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **ἡλιασμένος** κ. δημ. **λιασμένος,** ἐκθέτω τι εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, ἁπλώνω τι εἰς τὸν ἥλιον· Ἡσ. « **ἡλιάσαι·** ἐν τῷ ἡλίῳ ἁπλῶσαι, ἢ θερμαίνεσθαι ἐν ἡλίῳ » : Στράβ. 16,4,13 **ταύτας** (ἐνν. τὰς μάζας) **ἡλιάζοντες σιτοῦνται,** - **λιάσανε τὰ σῦκά τους·** || παθ. ἐκτίθεμαι εἰς τὸν ἥλιον, κάθομαι στὸν ἥλιο γιὰ νὰ ζεσταθῶ: Ἀριστλ.Ζ1 611b,14 **ἡλιάζονται·** || ὁμ. παθ. ἀναβράζω, ζυμοῦμαι : Πάπ. **ἡλιάζεται ἡ ὁ ληνός,** Ἀνών.Ἀπίστ.17 **πολλάκις ὁ οἶνος ἡλιαζόμενος τελειοῦται τῇ κράσει·** **2)** τὸ παθ. κρεμῶμαι **εἰς** τὸν ἥλιον, ὅπως ἀποθάνω, ἐξηλιάζομαι : ΠΔ

Βασ.2,21,14 **ἔθαψαν.. τὰ ὀστᾶ τῶν ἡλιασθέντων ἐν γῇ Βενιαμίν.**

ἡλιαία (ἡ) κ. νεώτ. (πρβλ. ἁλής, ἁλίζομαι, ἁλία) δημόσιος τόπος ἐν Ἀθήναις, ἐν ᾧ συνεδρίαζε τὸ ἀνώτατον ὁρκωτὸν δικαστήριον : Ἀριστφ.Ἱππ.897 **ἐν Ἡλιαίᾳ βδέοντες ἀλλήλους ἀποκτείνειαν οἱ δικασταί,** Ἀντιφ.6,21 **ἀναβὰς εἰς τὴν ἡλιαίαν τὴν τῶν θεσμοθετῶν·** πρβλ. Ἐπιγρ.· **2)** τὸ ἀνώτατον (λαϊκὸν) δικαστήριον ἐν Ἀθήναις ἀποτελούμενον ἐξ ἓξ χιλιάδων πολιτῶν κατὰ τμήματα δικαζόντων πάσας τὰς εἰς τὴν δημοσίαν καταγγελίαν (γραφὴν) ὑποκειμένας ὑποθέσεις· ΕΜ « μέγιστον ἐν Ἀθήναις δικαστήριον διὰ τὸ ὑπὸ τῷ ἡλίῳ καθέζεσθαι τοὺς συνελθόντας δικαστάς » : Νόμ.π.Λυσ. 10,16 **ἐὰν προστιμήσῃ ἡ ἡλιαία,** Νόμ.π.Δημ.529 **ὅτου δ' ἂν καταγνῷ ἡ ἡλιαία,** Παυσ.1,28,8 **τὸ δὲ μέγιστον** (ἐνν. δικαστήριον) **καὶ ἐς ὃ πλεῖστοι συνίασιν, Ἡλιαίαν καλοῦσιν·** **3)** ἀλία βλ.λ.

ἡλιαῖα (τὰ) μτγν. ἑορτὴ τοῦ Ἡλίου: Ἰουλ.Λόγ.4,156C.

ἡλιαίη (ἡ) ἰων. τ. τοῦ ἡλιαία· Ἡσ. ἀλέα, θερμότης.

ἡλιᾰκός-ή-όν κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. **ἁλιᾰκός-ή-όν,** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἥλιον, ὁ τοῦ ἡλίου : Ζήν.Κ 1,34,Δημήτρ.Λάκ.1013,17, Γέμιν.8,47 **ἡ· ἐνιαυτός,** Διόδ.Σ 1,98 **ἡλιακὸν κύκλον** (ὁ κύκλος τοῦ ἡλίου, ἡ ἐκλειπτική), Φίλ 2,254 **φῶς ἡ-,** Κλεομήδ.1,4 **ἡ-** (ἐνν. κύκλος), Διογ.Λ 1,23 **ἡλιακὰς ἐκλείψεις καὶ τροπάς,** Κωμ.Ἀδέσπ.336,4 Πάπ. **κάνθαρος ἡλιακός** (ἡλιοκάνθαρος), Νεχέφ. π. Ἁρποκρ.Ἰατρ. ἐν Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(3),135 **τροχίσκος ἡλιακός** (μαγικόν τι φάρμακον), Θλειτ. Ἀκολ. Γονυκλισ. Πεντηκοστ. Ἑσπέρ. **Εὐχὴ ὁ φωτίσας τὴν ἡμέραν τῷ φωτὶ τῷ ἡλιακῷ, - ἡλ- ἀκτῖνες - ἐνέργεια - δίσκος·** || **ἡ ἡλιακή** (ἐνν. περίοδος) **τὸ ἡλιακὸν ἔτος**: Πλούτ.Καῖσ.59 **περὶ τὴν τότε οὖσαν ἡλιακήν.** || **νεώτ. ἡλιακὸν ἔτος** (ἀ. ἀστρικόν)· || ὁμ. νεώτ. **ἡλ- φάσμα** ἡ περιέχουσα τὰ χρώματα τῆς Ἴριδος ἔγχρωμος ταινία ἡ σχηματιζομένη ὑπὸ δέσμης ἡλιακοῦ φωτὸς διερχομένης διὰ πρίσματος· || ὁμ. **ἡλ- σύστημα** τὸ σύνολον τῶν πλανητῶν καὶ τῶν δορυφόρων αὐτῶν τῶν περὶ τὸν ἥλιον περιστρεφομένων καὶ ἀκολουθούντων αὐτὸν κατὰ τὴν τροχιὰν αὐτοῦ· || ὁμ. **ἡλ- ὡρολόγιον** εἰδικὴ συσκευὴ δεικνύουσα τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας διὰ τῆς προσπτώσεως σκιᾶς γνώμονος ἐπὶ γραμμῶν, ὧν ἑκάστη ἀντιστοιχεῖ εἰς ὡρισμένην ὥραν· || ὁμ. **ἡλ- κύκλος** χρονικὴ περίοδος εἴκοσι καὶ ὀκτὼ ἐτῶν· || δημ. **ἡλιακός-ή-ό** κ. **λιακός-ή-ό** προσήλιος, εὐήλιος, προσηλιακός : **τὸ σπίτι μας εἶναι πολὺ ἡλιακό·** **2)** μσν. τὸ οὐδ. ἢ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ἐξώστης, **δῶμα ἢ στοὰ** ἀναπεπταμένη εἰς τὸν ἥλιον, **ἐξωστάριον ἢ** προσκήνιον θεατήριον, λιακωτό, χαγιάτι : Διγεν.Ἀκρ.3990 **ἡλιακοὺς ἐποίησεν ἔξωθεν τοῦ τρικλίνου,** Λίβ. Ροδ.367 **καὶ παρεκτὸς τοῦ ἡλιακοῦ φισκίνα ἦτον κτισμένη,** Βέλθ.Χρυσ.474 **βλέπει (ἡλιακοῦ κατασκευὴν πολλὰ ὡραιστάτην·** || δημ. τὸ ἀρσ. **λιακός** ἢ τὸ οὐδ. **λιακό** ὁ τόπος ἔνθα ἡλιάζουαι τὰ σῦκα, ἀ. κρεββαταριά· **3)** εἶδος οἴνου· Συμ.Σήθ.π.Τροφ.211 « οἱ Αἰγύπτιοι κατασκευάζουσιν ἐκ τῶν σταφίδων καὶ τοῦ μέλιτος οἶνον, ὃν ἡλιακὸν ὀνομάζουσι ».

ἡλιακῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τὴν περίοδον ἡλιακοῦ ἔτους βλ.λ. : Πρόκλ.Παρμ.631S.

ἡλιακωτόν (τὸ) νεώτ., δημ. **λιακωτό** χῶρος οἰκοδομῆς τινος ἀπ' εὐθείας ἐκτεθειμένος εἰς τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας, ταράτσα· || ὑαλόφρακτος ἐξώστης οἰκίας λίαν ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἥλιον : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.26 **θάλαμος,. , ὅστις νὰ εἶναι συγχρόνως δῶμα καὶ ἡλιακωτὸν καὶ ὑπερῷον.**

ἡλιανθέλαιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἢ ἡλιέλαιον ἔλαιον ἐξαγόμενον ἐκ τῶν σπερμάτων τοῦ φυτοῦ ἡλιάνθου· πρβλ. σπορέλαιον.

ἡλιάνθεμον (τὸ) νεώτ. γένος κιστοειδῶν φυτῶν.

ἡλιανθίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὀργανικὴ ἕνωσις ἀ. πορτοκαλλιόχρουν τοῦ μεθυλίου.

ἡλιανθές-οῦς (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν κίστος βλ.λ. ὁ δαφνόφυλλος : ΨΔημόκρ.π.Πλίν.Φ) 24,165.

ἡλίανθος (ὁ) νεώτ. γένος προσωπανθῶν φυτῶν, δημ. ἥλιος.

ἡλιάς-άδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ ἡλιακὸς βλ.λ. : Χρησμ.π.Λουκ.Ἀλέξ.34 **ἡλιὰς ἀκτὶς** (ἡλιακή), αὐτ. Ἔρωτ.7 **ἄχρι τῆς ἡλιάδος ἀφάμενοι Ῥόδου** (τῆς εἰς τὸν ἥλιον ἀφιερωμένης)· **2)** εἰδ. **Ἡλιάδες** αἱ εἰς αἰγείρους μεταμορφωθεῖσαι ἀδελφαὶ τοῦ Φαέθοντος : Παρμ.1,9, Στράβ.5,1,9 **τὰς Ἡλιάδας τὰς ἀπαιγειρουμένας περὶ τὸν Ἠριδανόν·** **3)** Ἡσ. « ἡλιάδες· αἱ κατάχρυσοι κλῖναι ».

ἡλίασις-εως (ἡ) (ἡλιάζω) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. **-η** ἡ εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου ἔκθεσις καὶ οὕτω πύρωσις ἢ ὑπερβάλλουσα θέρμανσις, ἡλίωσις, λιάσιμο, κάψιμο ἀπὸ τὸν ἥλιο : Γαλ.4,807, Δίων Κ 59,7 **πίλους φορεῖν ἵνα μὴ τῇ ἡλιάσει ταλαιπωρῶνται,** Γεωπ.7,1,3· **2)** νεώτ., δημ. **-η** εἰδ. ἐπὶ προσ., παροδικὴ συνήθως, ἀλλ' ἐνίοτε βαρεῖα καὶ συμφόρησιν προκαλοῦσα πάθησις ἐξ ἀμέσου ἐπιδράσεως τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων ἐπὶ τῶν ἀκαλύπτων κυρ. μερῶν τοῦ σώματος, σειρίασις βλ.λ.· || κτ. ἐπέκτ. ἐγκεφαλικὴ συμφόρησις, ἐνίοτε θανατηφόρος, ἐξ ὑπερβολικοῦ καύσωνος· πρβλ. ἡλιοπληξία:**συνέβησαν τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα δέκα θάνατοι ἐξ ἡλιάσεως·** **3)** τὸ δικαστικὸν ἀξίωμα καὶ ἡ ἐν τῇ ἡλιαίᾳ συνεδρίασις τῶν ἡλιαστῶν δικαστῶν : Ὅρκ.π.Δημ.747 **οὐδὲ δῶρα δέξομαι τῆς ἡλιάσεως ἕνεκα.**

ἡλιασίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. σπάνιον ὀρυκτὸν παρεμφερὲς πρὸς τὸ κομμιῶδες οὐράνιον.

ἡλίασμα-ατος (τὸ) νεώτ., δημ. **ἥλιασμα κ. λιάσιμο** ἡ εἰς τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας ἔκθεσις.

ἡλιαστήριον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τόπος ἐν ᾧ τις ἡλιάζεται : Στράβ.17,1,44 **τοῖς θηρίοις ἐκβάσι τοῦ ὕδατος ἡλιαστήριον εἶναι,** Γαλ.18(1),5 8· **2)** εἰδ. νεώτ. Ἰατρ. διαμέρισμα θεραπευτηρίου ἢ νοσοκομείου προωρισμένον διὰ τοὺς ἐκτελοῦντας ἡλιοθεραπείαν ἀσθενεῖς· **3)** πάπ. τόπος ἔνθα ἡλιάζονται, ξηραίνονται καρποί.

ἡλιαστής (ὁ) κ. νεώτ. δικαστὴς ἀποτελῶν μέλος τοῦ δικαστηρίου τῆς ἡλιαίας : Ἀριστφ.Ἱππ. 255 **ὦ γέροντες ἡλιασταί,** Ἐπιγρ.· **2)** γλωσσ. ὡς ὀνομαστ. ἀντίστοιχος πρὸς τὸ γναφεύς.

ἡλιαστικός-ή-όν ὁ ἀνήκων, ἁρμόζων ἢ ὁμοιάζων πρὸς ἡλιαστὴν βλ.λ. : Ἀριστφ.Σφ.195 **ὅταν φάγῃς ὑπαγάστριον γέροντος ἡλιαστικοῦ** (δικαστοῦ, μέλους τῆς ἡλιαίας), αὐτ.Νεφ.863 **ὀβολὸν ἔλαβον Ἡλιαστικόν,** Νόμ.π.Δημ.706 **τῶν ὀμωμοκάτων τὸν ἡλιαστικὸν ὅρκον.**

ἡλιαστός-ή-ό δημ. ἀ. λιαστὸς βλ.λ.

ἡλιάστρα (ἡ) δημ. ἀ. λιάστρα βλ.λ.

ἡλιαστρο (τὸ) δημ. ἢ λιάστρα βλ.λ.

ἡλῐαυγής-οῦς-ές (αὐγή) μτγν. ὁ λάμπων ὡς ὁ ἥλιος : ΕΜ 425,24 **χρυσίον ἡλιαυγές.**

ἡλῐβάτας (ὁ) ὁ φοιτῶν, ἀναβαίνων εἰς τὸ ὕφη : Ἀντιφάν.133,3 **ἡλιβάτας τράγος** (κῶδ. ἡλιβάτους).

ἡλῐβᾰτος-ον (ἀμφ. ἐτύμου· πρβλ. Ἡσ. «ἄλιψ· πέτρα») κ. δωρ. **ἀλίβατος-ον** ὑψηλός, ἀνωφερής, ἀπότομος, ἀπόκρημνος, π. Ὁμ. πάντοτε ἐπὶ ἀποτόμων καὶ ἀποκρήμνων βράχων : Ἰλ.Ο 273 **ἠλίβατος πέτρη,** Πίνδ.Ο 6,64 **ἵκοντο δ' ὑψηλοῖο πέτραν ἀλίβατον Κρονίου,** Εὐρ.Ἰκ.80, Θεόκρ.26,10 **ἀλιβάτω πέτρας ἄπο,** Ἀπολλ.Ρ 2,169 **ἀλίβατον ὄρος·** || σπαν. ἐν τῷ πεζῷ : Ξεν.Ἀν.1,4,4 **ὕπερθεν δ' ἦσαν πέτραι ἠλίβατοι,** Πολύβ.4,41,9 **τόπους ἠλιβάτους,** Στράβ.17,1,50· **2)** ἐπὶ δένδρων, ὑψηλός, μέγας : Ὑμν.Ἀφρ.267· || εἰδ. ἐπὶ τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ θρόνου **τοῦ Διός** : Ἀριστφ.Ὄρν.1732 **τῶν ἠλι-**

βάτων θρόνων **ἄρχοντα**· || ἐπὶ τοῦ πυρός, ὁ ὑψηλὰ ἀνερχόμενος : Ἄννων 16· **3)** βαθύς : Ἡσίοδ.Θ 483 **κρύψεν.. ἄντρῳ ἐν ἠλιβάτῳ,** Στησίχ.83 **Τάρταρος ἠλίβατος,** Εὐρ.Ἱππ.732 **ἠλιβάτοις ὑπὸ κευθμῶσι γενοίμαν,** Ὀππ.Ἁλ.3,171 **πελάγεσσιν ἐν ἠλιβάτοις**· **4)** μτφ. μέγας : Δαμόξ.2,22 **κακὸν ἠλίβατον,** Πορφ.Ἀποχ.1,12 **ἠλίβατος εὐήθεια**· || μτγν. λίαν μέγας, πελώριος, ὑπέρμετρος, ὑπέρογκος : Πλούτ.Ἠθ.163C **κύματος γὰρ ἠλιβάτου περὶ τὴν νῆσον αἰρομένου,** Ὀππ.Ἁλ.5,66 **μέλεσσιν ἠλιβάτοις** (τεραστίως μεγάλοις).

ἠλιβάτῶ-έω σχόλ. ἀναβαίνω εἰς βράχους ἀποτόμους : Σχόλ.Ἰλ.Ο 273.

ἡλιέλαιον (τὸ) νεώτ. χημ τὸ ἡλιανθέλαιον βλ.λ.

ἤλῐθα (ἅλις) ἐπίρρ. ἱκανῶς, ἀρκούντως, σφόδρα, ὑπερβολικά : Ἰλ Λ 677 **ληΐδα. . συνελάσσαμεν ἤλιθα πολλήν,** Μαν.2.3 **ἄστρα ἤλιθα μυρία,** Νίκ.Ἀλεξ.423 **καθαρὴν γλάγεος πόσιν ἤλιθα πίνειν,** Ἀπολλ.Ρ 3,342 (σχόλ. «ἀθρόως»)· **2)** μάτην, ἀσκόπως : Καλλ.Λουτρ.Παλ 124 **οἳ τε πέτονται ἤλιθα,** Ἀπολλ Ρ 2,283.

ἠλῐθιάζω ὁμιλῶ ἢ φέρομαι ἠλιθίως, μωρῶς, μωραίνω, ἀνοηταίνω : Ἀριστφ Ἱππ.1124 **ἐγὼ δ' ἑκὼν ταῦτ' ἠλιθιάζω.**

ἠλῐθιοποιός-όν μσν. κ. **ἠλιθοποιός** ὁ καθιστῶν τινα ἠλίθιον : Εὐστ.Ὀδ.1769,51.

ἠλίθιος-α-ο(ν) (ἤλιθα 2)) κ.μσν., νεώτ.κ.δημ.κ.-**ος-ον,** δωρ. **ἀλίθιος** μάταιος, ἀνωφελής, μηδαμινός, ἄσκοπος : Πίνδ Π 3,11 **χόλος . . ἀλίθιος,** Αἰσχ.Ἀγ.366 **βέλος ἠλίθιον σκήψειεν,** Θεόκρ.16,9 **δτ' ἀληθίην ὁδὸν ἦλθον**· **2)** ὁ πνευματικῶς ἀσθενής, μωρός, ἀνόητος, βλάξ· Μοῖρ.180 «ἠλίθιον ἀττικῶς· εἰκαῖον, ἀνόητον ἑλληνικῶς», Ἡσ. « ἄφρων, μωρός, ἀνόητος, ἀναίσθητος » : Ἡρ.1,60 **εὐηθείης ἠλιθίου,** Πλάτ.Φαίδ.95C **ἀνόητόν τε καὶ ἠλίθιον θάρρος θαρρήσει,** Πάπ. **ἠλίθιος νόμος**· || ἰδ. ἐπὶ προσ.: Εὐρ.Κύκλ.537 **ἠλίθιος ὅστις μὴ πιὼν κῶμον φιλεῖ,** Ἀριστφ.Ἀχ.443, Πλάτ.Ἀλκ.2,140C **τοὺς μὲν πλεῖστον** αὐτῆς (τῆς ἀφροσύνης) **μέρος ἔχοντας μαινομένους καλοῦμεν, τοὺς δ' ὀλίγον ἔλαττον ἠλιθίους τε καὶ ἐμβροντήτους,** Βί.Μακαρ.Πατμ. ἐν Σάθ.3,507 **ὁ περὶ τὴν σάρκα ἠλίθιος**· || φρ. **ἠλίθιόν** (ἐστι) μετ' ἀπαρφ. : Ἀριστλ.Πολιτ.1286a,12 **τὸ κατὰ γράμματ' ἄρχειν ἠλίθιον**· ὁμ. **ἠλιθίων ἐστί** χαρακτηριστικὸν γνώρισμα **τοῦ ἠλιθίου** : Φιλόδ.Ποιημ.5,32· || κ. συγκρ. **ἠλιθιώτερος** : Ξεν. Συμπ.3,6· κ. ὑπερθ. **ἠλιθιώτατος** : Ἀριστφ.Ἐκκλ. 765· **3)** Ἐπιγρ. ἐπὶ νεκρῶν, ἐστερημένος αἰσθήσεως· πρβλ. ἠλιθιῶ 1)· **4)** τὸ οὐδ. κ. ὡς ἐπίρρ. ἠλιθίως : Ἀριστφ.Νεφ.872 **ὡς ἠλίθιον ἐφθέγξατο.**

ἠλιθιότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰδιότης, τὸ γνώρισμα τοῦ ἠλιθίου, ἄνοια, μωρία, ἀνοησία, βλακεία : Κρατῖν.188, Πλάτ.Πολ.560D **τὴν μὲν αἰδῶ ἠλιθιότητα ὀνομάζοντες,** Φιλόδ.Ρητ.1,249S, Θεμίστ.Λόγ.1,11D **ἠλιθ- γνώμης,** Βί.Μακαρ.Πατμ. ἐν Σάθ.3,507 **ἡ ἀκολασία καὶ ἡ ἠλιθιότης ὡς κακίαι διαβάλλονται**· **2)** εἰδ. νεώτ. ψυχοπαθ. σύμφυτος ἢ ἐπίκτητος διανοητικὴ κατάστασις, καθ' ἣν τὸ ἄτομον εὑρίσκεται εἰς τὴν κατωτάτην βαθμίδα διανοητικῆς ἀναπτύξεως, ἧς ὁ ἀμέσως κατώτερος βαθμὸς εἶναι ἡ ἰδιωτία, ὁ ἀμέσως δὲ ἀνώτερος ἡ βλακεία· **3)** νεώτ. πρᾶξις ἁρμόζουσα εἰς ἠλίθιον· || ὁμ. λόγος ἠλίθιος.

ἠλιθιῶ-όω κ. νεώτ. καθιστῶ τινα ἠλίθιον, μωρόν, διαταράσσω τὰς φρένας τινός : Αἰσχ.Πρ.1061 **μὴ φρένας ὑμῶν ἠλιθιώσῃ** (σχόλ. «εἰς ἀναισθησίαν ἄξῃ»)· **2)** νεώτ. παθ. καθίσταμαι ἠλίθιος.

ἠλιθιώδης-ους-ες (εἶδος) μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς ἠλίθιον, ὡς ἠλίθιος : Φιλόστρ.Σοφ.2,1,10 **ἠλιθιώδη καὶ δυσγράμματον καὶ παχὺν τὴν μνήμην.**

ἠλιθιώνη (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ ἐπιφέρουσα διατάραξιν φρενῶν, ἐπίθ. τῶν Ἐρινύων.

ἠλιθίως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. ἠλίθια κατὰ τρόπον ἠλίθιον, μωρῶς, ἀνοήτως, βλακωδῶς : Λυσ.1,10 **οὕτως ἠλιθίως διεκείμην,** Πλάτ.Θεαίτ.180D **ἠλιθίως οἰόμενοι,** Θεόκρ.10,40 **ἂν ἀλιθίως ἀνέφυσα,** Πασσδ.Χριστ.Διηγ.40 **ἐκοίταζεν ἠλιθίως**· || κ. συγκρ. **ἠλιθιώτερον** : Ἰουλ.Γαλ.89Α.

ἠλιθοποιός όν σχόλ. ἠλιθιοποιός βλ.λ.

ἡλικία (ἡ) (ἧλιξ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων. **-ίη,** δωρ. **ἁλικία,** μσν. κ. δημ. κ. **ἡλικιά,** δημ. κ. **ἑλικιά,** ἐπὶ ἐμβίων ὄντων, ὁ ἀπὸ γεννήσεως μέχρι δεδομένης στιγμῆς χρόνος, ἤτοι τὸ εἰς ἔτη ἢ καὶ ὑποδιαιρέσεις τοῦ ἔτους προσδιωρισμένον σύνολον χρόνου μέχρι τῆς παρούσης ὥρας ἢ κ. μ. ἐνδεικτικῶς ἡ περίοδος τῆς ζωῆς ἣν τὸ ἔμβιον ὂν διανύει (ἐπὶ ἀνθρ. νηπιακὴ ἢ βρεφική, παιδική, ἐφηβική, νεανική, ἀνδρικὴ ἢ ἀκμῆς ἢ ὥριμος, γεροντικὴ περίοδος) : Ἰλ.Χ 419 **ἤν πως ἡλικίαν αἰδέσεται ἠδ' ἐλεήσῃ γῆρας,** Πίνδ.Ο 4,29, Αἰσχ.Πέρσ.914 **τήνδ' ἡλικίαν ἐσιδόντ' ἀστῶν**· || συχν. κτ. αἰτ. ἀναφορᾶς (ὡς πρὸς τὴν - κατὰ τὴν ἡλικίαν) ἐνάρθρ. κ. σπαν. ἀνάρθρ : Ἡρ 3,134 **ἕως νέος εἶς ἡλικίην,** Ξεν.Κυν.2,3 **τὴν δὲ ἡλικίαν περὶ ἔτη εἴκοσι,** Πάπ. **τὸν υἱόν μου ἀτελῆ ὄντα τὴν ἡλικίαν, - διεκρίθη νέος τὴν ἡλικίαν**· || ὁμ. κτ. γεν. ἢ δοτ. ἢ αἰτ. ἐμπροθ. (ἐκ, ὑπό, ἐν, εἰς, παρά, διά, νεώτ. κ. κατά) συνήθ. ἐνάρθρ. : Πλάτ.Λάχ.180D **κατ' οἰκίαν τὰ πολλὰ διατρίβοντες ὑπὸ τῆς ἡλικίας,** αὐτ.Θεαίτ. 149C **ταῖς δὲ δι' ἡλικίαν ἀτόκοις,** Μέν.Μον.690 **ὁ παρ' ἡλικίαν νοῦς** (ὁ προώρως ἀναπτυχθείς), Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,138 **ὁποὺ νὰ μὴ περάσουν.. ἐξ ἡλικίας εἰς ἡλικίαν,- εἶναι σεβαστὸς διὰ τὴν ἡλικίαν** (ἐπὶ γέροντος), **- ὅταν φθάσῃ εἰς ἡλικίαν** (ὅταν ἐνηλικιωθῇ), **- διὰ τὴν γυμναστικὴν οἱ μαθηταὶ ἐχωρίσθησαν καθ' ἡλικίαν,-σὲ τέτοια ἡλικία κάνουν ὅλοι ἀνοησίες**· || κ. κτ. πληθ. : Πλάτ.Πολ.412E **ἐν ἁπάσαις ταῖς ἡλικίαις,-ἡ ἐργασία δὲν ἐπιτρέπεται εἰς ὅλας τὰς ἡλικίας**· || πολλάκις μτ. προσδ. κτ. γεν. δηλοῦσαν τὴν ἐποχὴν ἱκανότητος. ὡριμότητος διά τι : **ἡλικία γάμου-στρατεύσεως-σπουδῶν**· || κ. μτ. ἐπιθετ. προσδ. συνήθ. προτασσομένου : **νεανικὴ-νηπιακὴ-ἀνδρικὴ-γεροντικὴ ἡλικία**· || ὁμ. κ. ἐπὶ ζῴων· || ἐπὶ προσ. κ. ζῴων κ. μτ. μτχ. ἐνεστ. ἢ ἀορ. κτ. γεν. : Πλάτ.Φαῖδρ.279Α **προϊούσης τῆς ἡλικίας,** Ἐπιγρ. **ἔτι ἀκμαζούσης τῆς ἡλικίας**· || φρ. **οἱ ἐν τῇ αὐτῇ ἡλικίᾳ** (οἱ ἥλικες) : Θουκ.1,80· || ὁμ. φρ. **ἐς βαθὺ τῆς ἡλικίας** (εἰς προκεχωρημένον γῆρας) : Ἀριστφ Νεφ.514· **2)** εἰδ. ἐπὶ ἀνθρ. ἡ περίοδος τῆς ἀκμῆς τοῦ βίου, ἡ καθ' ἣν εἶναι συντετελεσμένη ἡ σωματικὴ καὶ μάλιστα ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις (συνήθ. ἡ ἀπὸ τοῦ 17 μέχρι τοῦ 45 ἔτους) μτ. χαρακτηριστικοῦ προσδ. ἢ ἀπολ. : Πίνδ.Ν 9,42 **ἐν ἁλικίᾳ πρώτᾳ,** Πλάτ.Εὐθ.306D, αὐτ.Θεαίτ.142D **εἴπερ εἰς ἡλικίαν ἔλθοι,** Ἐπιγρ. **τῇ τῶν ἀνδρῶν ἡλικίᾳ προσελθεῖν,** ΚΔ Ἰω.9,23 **ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε**· || **ἡλικίαν ἔχειν ἢ ἡλικίας μετέχειν** μτ' ἀπαρφ.=εὑρίσκεσθαι ἐν τῇ καταλλήλῳ πρὸς τὸ πρᾶξαί τι ἡλικίᾳ : Ἡρ.1,209 **οὐ γὰρ εἶχέ κω ἡλικίην στρατεύεσθαι,** Θουκ.7,60, Πλάτ.Θεαίτ.146B **συνεθίζεσθαι ἡλικίαν ἔχω**· || εἰδ. **οἱ ἐν (τῇ) ἡλικίᾳ**= οἱ στρατεύσιμοι : Θουκ.8,75 **Σαμίων πάντες..οἱ ἐν τῇ ἡλικίᾳ,** Δημ.42· ὁμ. **οἱ τῆς ἡλικίας ἐντὸς γεγονότες:** Λυσ.2,50· || ἐπὶ γυναικῶν, **ἡ ἐν ἡλικίᾳ** ἡ ὥριμος πρὸς γάμον : Ἱππ.Προρρ.2,30, Πλάτ.Πολ.461B **ἅπτηται τῶν ἐν ἡλικίᾳ γυναικῶν**· || κ. νεώτ. **ἡ καθεστηκυῖα ἡλικία** ἡ μέση, ἡ ὥριμος (ἀπὸ τοῦ 50 μέχρι τοῦ 60 ἔτους διὰ τοὺς ἄνδρας) : Θουκ. 2,36 **οἱ νῦν ἔτι ὄντες ἐν τῇ καθεστηκυίᾳ ἡλικίᾳ**· || νεώτ. κ. δημ. ἐν φρ. **ἔχω (-εις-ει)** τὴν **ἡλικία(ν) μου**= δὲν εἶμαι πλέον νέος : **ἔχει κι αὐτὴ τὴν ἡλικία της** (ἀ. δημ. **τὰ χρονάκια της**)· || νεώτ. κ.

δημ. ὥριμος (-η) ἡλικία (ἡ ἀπὸ τοῦ 40-50 ἔτους)· **3)** νεώτ. κ. δημ. ἡ κλάσις τῶν ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἔτους γεννηθέντων ἀρρένων, ὅθ. κ. ὁμοῦ καλουμένων εἰς στράτευσιν, ἡ στρατολογικὴ κλάσις: ἐκλήθησαν ὑπὸ τὰ ὅπλα ἓξ ἡλικίαι,-ἀκόμα δὲν ἐκάλεσαν τὴν ἡλικία μας· || ὁμ. ἡ ἐν τοῖς μητρῴοις ἐγγραφὴ τῆς γεννήσεως, ἐξ ἧς ἐμφαίνεται τὸ διανυθὲν χρονικὸν διάστημα βίου: θὰ ὑποβάλω αἴτησιν νὰ διορθώσω τὴν ἡλικίαν μου· **4)** συνεκδ. μία ἑκάστη γενεά: Ἰσοκρ.4,167 ἐπὶ τῆς νῦν ἡλικίας, Δειν.1,38 πρὸ τῆς ἡμετέρας ἡλικίας, Πλούτ.Περ.27 πολλαῖς ἔμπροσθεν ἡλικίαις· **5)** ὡς περιληπτ. οἱ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἔχοντες, συνομήλικες: Λυσ.2,49 τῆς ἡλικίας ἀπούσης ἔν τε ταῖς ναυσὶ καὶ ἐν τῷ πεζῷ· πρβλ. ἀνωτ. οἱ ἐν ἡλικίᾳ (οἱ στρατεύσιμοι)· **6)** γεν. παλαιοτέρου, παρελθ. χρόνου περίοδος, ἐποχή, καιρός: Ἡρ. 5,59 ταῦτα ἡλικίαν ἂν εἴη κατὰ Λάϊον (κατὰ τοὺς χρόνους, στὸν καιρὸ τοῦ Λαΐου), αὐτ.2,53 Ἡσίοδον γὰρ καὶ Ὅμηρον ἡλικίην τετρακοσίοισι ἔτεσι δοκέω μευ πρεσβυτέρους γενέσθαι· **7)** κτ. ἐπέκτ. κ. μσν. κ. δημ. τὸ ἀνάστημα, τὸ μπόι, γεν. ἡ ὑψὴ τοῦ σώματος, ἡ κορμοστασιά· Ἡσ. «μέγεθος σώματος, μέτρον τι»: Ἡρ.3,16 ἄλλος.. ἔχων τὴν αὐτὴν ἡλικίην Ἀμάσι (τὸ αὐτὸ ἀνάστημα), Δημ.1024, ΚΔ Λουκ.12,25 προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα, αὐτ. 19,3 τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν, Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.1,40 ἄνδρας μεγάλους ὅσον ἡμισταδιαίους τὰς ἡλικίας, Διγεν.Ἀκρ.127 ὡς κυπαρίσσι θαυμαστὸν τὴν ἡλικίαν εἶχεν, δ. τραγ. οἱ δυό σου νῶμοι πύργοι ναι κι ἡ ἐλικιά σου κάστρο· || μτγν. συνεκδ. ἐπὶ τοῦ ὕψους κίονος: Λουκ.Συρ.28· **8)** εἰδ. ἐν φρ. νεανικὸν πάθος, νεανικὴ ὁρμή: Ἡρ.3,36 μὴ πάντα ἡλικίῃ καὶ θυμῷ ἐπίτραπε, αὐτ.7,18· **9)** ἐπὶ γυναικός, ἁγνότης, παρθενία: Αἰσχίν.1,182 διεφθαρμένην καὶ τὴν ἡλικίαν οὐ καλῶς διαφυλάξασαν μέχρι γάμου· **10)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἐπὶ ἀψύχων κ. ἰδ. κτισμάτων, ἡ χρονικὴ περίοδος καθ' ἣν ὑπάρχει, ὑφίσταταί τι: ἡ ἡλικία τοῦ Παρθενῶνος - τῶν Πυραμίδων - τοῦ κτιρίου· || εἰδ. νεώτ. γεωλ. ἡ χρονικὴ περίοδος τοῦ προϊστορικοῦ παρελθόντος τῆς γῆς, καθ' ἣν ἐσχηματίσθη μία βαθμίς: βαρρέμιος ἡλικία.

ἡλικιάζομαι μτγν. ἡλικιοῦμαι, ἀνδροῦμαι: Ἑρμ. Τρισμ.π.Στοβ.1,49,69 (ἀμφ.)· || δ. ἑρμ. εἶμαι ἐν ἡλικίᾳ νεανικῇ, ἔγινα ἐνήλικος, εἶμαι νέος.

ἡλικιοῦμαι-όομαι μσν. κ. νεώτ., δημ. ἡλικιώνομαι, ἀόρ. δημ. ἡλικιώθηκα, μτχ. παθ. παρακ. ἡλικιωμένος, προβαίνω, αὐξάνω εἰς ἡλικίαν, ἔρχομαι, φθάνω εἰς ὥριμον ἡλικίαν, ἀνδροῦμαι, μεγαλώνω: Νικήτ.Εὐγ.3,54· || νεώτ. κ. δημ. ἡ μτχ. παθ.παρακ. ἡλικιωμένος-η-ο(ν) ὁ προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν, ὁ γέρων: μπῆκε ἕνας ἡλικιωμένος καὶ κανένα παιδὶ δὲν σηκώθηκε νὰ τοῦ δώσῃ τὴ θέση του· || ἐνίοτε κ. ἁπλῶς ὁ ἐν ὡριμότητι ἡλικίας: Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.38 τὴν ἔτρεμον ὄχι μόνον τὰ παιδία, ἀλλὰ καὶ ἡλικιωμένοι.

ἡλικίωσις-ώσεως (ἡ) μσν. ἡ ἡλικία: ΚΜανασσ. 110 τῆς γὰρ ἡλικιώσεως ἕβδομον ἦγεν ἔτος.

ἡλικιώτης (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., κρητ. Fαλικιώτας, τὸ θηλ. ἡλικιῶτις-ιδος, ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν ἡλικίαν πρὸς ἄλλον τινά, ἧλιξ, ὁμῆλιξ, συνηλικιώτης, συνομήλικος: Ἡρ.5,71 ἑταιρηΐην τῶν ἡλικιωτέων, Ἀριστφ.Νεφ.1006 μετὰ σώφρονος ἡλικιώτου, Λυσ.20,36, Πλάτ.Ἀπολ.33Ε ἐμὸς ἡλικιώτης, - εἶναι ἡλικιῶτές μου τὰ ξαδέλφια μου· || μτ. γεν.: Ἱμέρ.Λόγ.12,4 ἡλικιώτης τῶν λόγων, Διόδ. Σ 1,58 τὰς ἡλικιώτιδας πράξεις (τὰς πραχθείσας κατὰ τὴν αὐτὴν ἡλ.)· || ἡλικιῶτις ἱστορία ἡ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, ἡ σύγχρονος: Πλούτ.Περ.13 ἡ δὲ τῶν πράξεων καὶ τῶν βίων ἡλικιῶτις ἱστορία (σύγχρονος ἱστορία), Λουκ.Ἐνάλ.Δ 15,2· || μτ. δοτ. τὸ θηλ. σύγχρονός τινι: Διόδ.Σ 1,9 τοῖς πρώτοις βασιλεῦσιν ἡλικιώτιδα γενέσθαι, Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,94 τὴν ἡλικιώτιδα ἐκείνῳ.. δούλωσιν· || ὁμ. θηλ. μτ. γεν.: Τύρ.3,2, Θεμίστ.Λόγ.4,58Β.

ἡλίκος-η-ον (ἧλιξ) κ. νεώτ. ἀναφορ. ἀντων., ἀνταπόδ. τοῦ πηλίκος κ. τηλικοῦτος, τόσον μέγας ὅσον, ὅσος, ὁπόσος: Ἀριστφ.Βάτρ.55 πόσος τις; μικρός, ἡλίκος Μόλων, Δημ.11 τηλικοῦτον, ἡλίκος οὐδείς πω βασιλεύς· **2)** τόσον μέγας τὴν ἡλικίαν, ὅσον: Ἀριστφ.Ἀχ.703 ἄνδρα κυφόν, ἡλίκον Θουκυδίδην, αὐτ.Ἐκκλ.465 τοῖσιν ἡλίκοισι νῷν (τηλίκοις ἡλίκοι νώ), Πλάτ.Λάχ.180D αἱ ἡλίκοι ἐγὼ (=τηλίκοι ἡλίκοι ἐγώ)· **3)** ὁμ. ἐπὶ πλαγίας ἐρωτήσεως, πόσον μέγας: Πλάτ.Χαρμ. 154B αὐτίκα,.., εἴσει καὶ ἡλίκας καὶ οἷος γέγονε, Δημ.66 ὁρῶν ἡλίκος.. ἐστι Φίλιππος, Θεόφρ.Χαρ 23,2· || συχν. ἐν ἐκφρ. θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως: Δημ.348 ταῦτα δὲ θαυμάσι' ἡλίκα (θαυμασίως, ἐκτάκτως μεγάλα), αὐτ.738, Λουκ. Μισθ.Συν.13 μέγιστα ἡλίκα· || ὁμ. πόσον μικρός: Ἀντιφάν.166,6 ἂν ἴδω γὰρ ἡλίκον ἰχθὺν ὅσου τιμῶσι, ΚΔ Ἰακ.3,5 ἰδοὺ ὀλίγον (δ.γρ. ἡλίκον) πῦρ ἡλίκην ὕλην ἀνάπτει· πρβλ.Λουκ.Ἑρμότ. 5· **4)** ἐν ἀναφωνήσεσι: Μέν.Σαμ.40 ἡλίκον λαλεῖς· **5)** ἡλίκοι διάφοροι τὴν ἡλικίαν, σπαν. π. τραγ.: Σοφ.ΟΤ 15 ὁρᾷς μὲν ἡμᾶς ἡλίκοι προσήμεθα (διαφόρων ἡλικιῶν).

ἧλιξ-ῐκος (ὁ, ἡ), δωρ. ἆλιξ, αἰολ. ἄλιξ, ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν ἡλικίαν πρός τινα ἄλλον, συνηλικιώτης, συνομήλικος: Ὀδ.Σ 373 βόες.. ἥλικες ἰσοφόροι, Πίνδ.Π 3,17, Αἰσχ.Χο.609 καταίθουσα.. δαλὸν ἥλικ' (ἐπὶ τοῦ δαυλοῦ τοῦ Μελεάγρου), Ἀριστφ. Θεσμ.1030 ὑφ' ἡλίκων νεανίδων, Ἀπολλ.Ρ 2,479· **2)** ὡς οὐσ. σύντροφος, ἑταῖρος: Ἡρ.1,34 ὁ δὲ ἕτερος τῶν ἡλίκων, Αἰσχ.Πέρσ.681 ἥλικές θ' ἥβης ἐμῆς, Ἀντιφ.3,2,3, παροιμ. ἐν Πλάτ.Φαῖδρ.240C ἥλικα γὰρ καὶ ὁ παλαιὸς λόγος τέρπειν τὸν ἥλικα (σχόλ. «τὸ τέλειον ἔχει ἧλιξ ἥλικα τέρπε, γέρων δέ τε τέρπε γέροντα», ὅμοιος τὸν ὅμοιον ἀγαπᾷ), πρβλ.Ἀριστλ.ΗΝικ.1161b,34· **3)** ἴσος, ὅμοιος: Βακχ.7,45 ἐν ἅλικι χρόνῳ (ἐν ἴσῳ χρόνῳ).

ἡλιο- πρῶτον συνθετικὸν πολλῶν λέξεων τῆς νεωτέρας καὶ δημοτικῆς γλώσσης, ἐχουσῶν τὴν ἔννοιαν ὅτι τὸ διὰ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ δηλούμενον προέρχεται ἐκ τοῦ ἡλίου, γίνεται δι' αὐτοῦ, ἀνήκει ἢ ἀναφέρεται εἰς αὐτόν, οἷον ἡλιογέννητος, ἡλιοθεραπεία, ἡλιοκαής κττ.

ἡλιοακτινόμορφος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων τὴν μορφὴν τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου: Ἀνών.ἐν Cod. Par.37, φύλλ.49v°.

ἡλιοβαλβὶς ἔνζυγος (ἡ) νεώτ. εἰδικὸν αὐτόματον μηχάνημα διὰ τὴν ἀφὴν καὶ σβέσιν τῶν αὐτομάτων φάρων ἀγγλικοῦ τινος συστήματος.

ἡλιοβαρεμένος-η-ο δημ. ὁ ὑποστὰς ἰσχυρὰν ἐπίδρασιν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, ἡλιόβλητος, ἡλιοχτυπημένος, ἡλιόκρουστος, ἐπὶ προσ.· || ὁμ. κ. ἐπὶ φυτῶν κ. καρπῶν.

(ἡ)λιόβαρος-η-ο δημ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου προσβαλλόμενος, ποὺ τὸν βαράει ὁ ἥλιος, ἐπὶ τόπων.

ἡλιοβασίλευμαν-ατος (τὸ) μσν., δημ. (ἡ)λιοβασίλεμα κ. συνήθ. ἐν πληθ. (ἡ)λιοβασιλέματα ἡ δύσις τοῦ ἡλίου, τὸ βασίλεμα τοῦ ἥλιου: Λίβ.Ροδ. 1808 πρὸς τὸ ἡλιοβασίλευμαν ὅταν ἀρχεύῃ ἡ νύκτα, Κρυστ.Τραγ.Κοῦρ.25 κι ἐκεῖ στὸ ἡλιοβασίλεμα σκολνοῦν.

ἡλιόβᾰτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. δημ. λ. ἐπινοηθεῖσα πρὸς ἐτυμολογίαν τοῦ ἠλίβατος βλ.λ.: ΕΜ 427,45· || δημ. ὁ ἐφ' οὗ βαίνει ὁ ἥλιος, ὃν φωτίζει ὁ ἥλιος: Βλ.Συνμ.83 ἐν λ. ἡλιο-.

ἡλιόβλητος-ον κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου προσβαλλόμενος, ὁ ἀπεξηραμμένος ὑπὸ τοῦ ἡλίου,

ἡλιόβολος, ἡλιοκαμένος : Εὐρ.Βάκχ.14 **ἡλιοβλήτους πλάκας**· κ. ἐπὶ δένδρου : Αἰλ.Ζῴ 8,26 **τὸ πᾶν πρέμνον αὐαίνεται καὶ ἔοικεν ἡλιοβλήτῳ ὑπ' αὐχμοῦ βιαίου ξηρῷ γεγενημένῳ**· **2**) νεώτ. ἐπὶ προσ., ὁ ὑποστὰς τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, ἡλιοκαής.

ἡλιοβολή (ἡ) δημ. ἡ ἡλιοβολία : Καζ.Ν ΘΚωμ. 2.30,103 **στὴν αἰώνια ἡλιοβολὴ ἀγρυπνᾶτε.**

ἡλιοβόλημα-ατος (τὸ) δημ. ἡλιοβολιά, ἀκτινοβολία : μτφ. ἐν Ζέρβ.Βιογρ.Σημ.Κρυστ.3 **κάποιες ἀναλαμπὲς ἀπὸ τὸ ζώπυρον ἡλιοβόλημα τῶν κλασσικῶν μας ἀριστουργημάτων.**

ἡλιοβολία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. **λιοβολιὰ** ἡ ἡλιακὴ ἀκτινοβολία, ἡ οἱονεὶ ἐκ τοῦ ἡλίου προερχομένη λάμψις : Διον.'Αρεοπ.63 **τὴν ἄφθονον καὶ πολύφωτον ἀκτῖνα τῆς θεαρχικῆς ἡλιοβολίας.**

ἡλιόβολος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου βαλλόμενος, πυρούμενος, ἡλιόβλητος, ἐπὶ τόπων : Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,12,3, Γρυπ.Σ κ.Τερρ.103,13 **στὸ μυριοθορυβούμενο κι ἡλιόβολο γιαλό**· **2**) δημ. τὰ **οὐδ. ἡλιόβολο** ὡς οὐσ. ἡ ἡλιακὴ ἀκτινοβολία : Γρυπ.Σκ.Τερρ.53,9 **σ' ἕνα ἀπόκλωνο (κρεμάστηκε σὰ στάλα) στὸ ἡλιόβολο τὸ ἀπόβροχο, | καὶ τρέμει,** Σημηρ.'Ονείρ.'Ησκ.139,14 **ἀργοπερνοῦν | στὸ ἡλιόβολο τὸ μακρινὸ θλιμένες** (οἱ ἀγάπες).

ἡλιοβολοῦμαι-έομαι μτγν. προσβάλλομαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου, καίομαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου : Ζηνόβ.5,53.

ἡλιοβούτημα (τό) δημ. ἡ δύσις τοῦ ἡλίου, τὸ ἡλιοβασίλεμα, ἰδ. ἐν τῇ θαλάσσῃ.

ἡλιόβρυτος-ον μσν. ὁ ἐκ τοῦ ἡλίου βρύων, προερχόμενος ἐν ἀφθονίᾳ : Ψελλ.ἐν Wiener Stud. 25,19 στίχ.209 **ἔλαμψεν αἰθὴρ ἡλιοβρύτου** (κώδ. ἡλιοβρήτου κ. ἡλιοβλήτου) **φάους.**

ἡλιογεννημένος-η-ο μσν. κ. δημ. κ. **ἡλιογέννητος** βλ.λ. κοσμητικὸν ἐπίθ. ἐν χρ. εἰς τὰ μεσαιωνικὰ δημώδη μυθισταρήματα καὶ τὰ δημοτικὰ τραγούδια πρὸς δήλωσιν τοῦ ἐξαιρετικοῦ κάλλους : Λίβ.Ροδ.1460 **τὸ τὶ νὰ γράφω εἰς τὴν γραφὴν τῆς ἡλιογεννημένης.**

(ἡ)λιογέννητος (-η)-ο(ν) μσν. κ. δημ. ὁ οἱονεὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου γεννηθείς, ἐπίθ. ἐν χρ. πρὸς δήλωσιν ἐξόχου καλλονῆς : Διγεν.'Ακρ.2984 **ἡ δὲ ἡλιογέννητος ἄφνω ἰδοῦσα τούτους,** Λίβ.Ροδ.1716 **κοράσιον ἡλιογέννητον,** Παλαμ.Παράκ.151,10 **παιδούλα ἡλιαγέννητη.**

ἡλιόγερμα (τὸ) δημ. τὸ γέρμα τοῦ ἡλίου, ἡ δύσις, τὸ ἡλιοβασίλεμα : Σημηρ.ΜΚρ.105,7 **ὅταν τὸ ἡλιόγερμα σφαμένο σᾶς ματώνει.**

ἡλιόγονον (τὸ) πάπ. τὸ ἐκ τοῦ ἡλίου γινόμενον.

ἡλιογραμμένος-η-ο δημ. ὁ οἱονεὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἐζωγραφημένος, ὡς ἐπίθ. πρὸς δήλωσιν ἐξόχου καλλονῆς.

ἡλιογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ περιγραφὴ τοῦ ἡλίου ὡς οὐρανίου σώματος· **2**) ἡ διὰ τοῦ ἡλιογράφου μέτρησις τῆς ἡλιοφανείας βλ.λ. **3**) μέθοδος φωτογραφικῆς ἐκτυπώσεως ἐπὶ χάρτου ἢ πλακὸς τῇ ἐπιδράσει τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, ἅ. ἡλιοτυπία.

ἡλιογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἡλιογραφίαν ἢ τὸν ἡλιογράφον· || ἐπίρρ. **ἡλιογραφικῶς** κατὰ τρόπον ἡλιογραφικόν, δι' ἡλιογραφίας ἢ κατὰ τὴν ἡλιογραφίαν.

ἡλιογράφος (ὁ) νεώτ. ἀστρονομικὸν ὄργανον πρὸς αὐτογράφησιν τῆς διαρκείας τῆς ἡλιοφανείας βλ.λ.· **2**) ὄργανον τοῦ ὀπτικοῦ τηλεγράφου πρὸς ἐκπομπὴν φωτεινῶν σημάτων τῇ βοηθείᾳ ἡλιακοῦ φωτός.

ἡλιογυρμένος-η-ο ὁ οἱονεὶ ὡς ὁ ἥλιος δύσας, βαίνων εἰς τὸ τέρμα : Παλαμ.Τάφ.54,14 **κι ἦταν σὰν ξανάρχισμα | ἡλιογυρμένης νιότης.**

ἡλιόδισκος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ριζοπόδων ἀκτινοζώων πρωτοζώων σπουμελλοριῶν.

ἡλιοδρύμι (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν ἡλιοτρόπιον βλ.λ. τὸ τριχωτόν.

ἡλιοδρόμος-ον 'Επιγρ. ὁ ἀγγελιαφόρος τοῦ ἡλίου : 'Επιγρ. **ἡλιοδρόμος Διός**· || τίτλος ἀξιώματος τῶν μεμυημένων εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Μίθρα : Cumont, Mystères de Mithra I,317.

ἡλιοδυσία (ἡ) ἡ δύσις τοῦ ἡλίου : 'Ησ. ἐν λ. γελοδυτία.

ἡλιοδύσιον (τὸ) μτγν. ἡ δύσις τοῦ ἡλίου, τὸ ἡλιοβασίλεμα : Βέττ.Βάλ.362,34.

ἡλιοειδής-οῦς-ές κ. μσν. κ. **ἡλιώδης** ὁ ἔχων τὸ εἶδος τοῦ ἡλίου, ὁ ὅμοιος πρὸς τὸν ἥλιον, ὁ λάμπων καὶ ἀκτινοβολῶν ὡς ὁ ἥλιος : Πλάτ.Πολ. 509Α **φῶς τε καὶ ὄψιν ἡλιοειδῆ,** 'Αριστλ.ἀπ.42 **ἡλιοειδὴς ἀήρ,** Γαλ.5,635, Εὐστ.432,26· κ. ὑπερθ. : Πλάτ.Πολ.508Β **ἡλιοειδέστατον . . τῶν περὶ τὰς αἰσθήσεις ὀργάνων,** Γαλ.Χρ.Μορ.3,10.

ἡλιοειδῶς ἐπίρρ. μσν. λαμπρῶς ὡς ὁ ἥλιος : Θεοφύλ.Βουλγ.'Επιστ.15.

ἡλιόζῳα (τὰ) νεώτ. ζωολ. κατηγορία **ριζοπόδων** πρωτοζῴων.

ἡλιοθαλπής-οῦς-ές ὁ θερμαινόμενος ἢ θερμανθεὶς ὑπὸ τοῦ ἡλίου· 'Ησ. ἐν λ. ἑλοθερής.

ἡλιοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἡ μεθοδικὴ χρησιμοποίησις τῆς ἡλιακῆς ἀκτινοβολίας πρὸς θεραπευτικὸν σκοπόν.

ἡλιοθεραπευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἡλιοθεραπείαν βλ.λ.

ἡλιοθερής-οῦς-ές (θέρω) ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου θερμανθείς· ΕΜ 58,1.

ἡλιοθερῶ-έω μτγν. θερμαίνομαι ἐν τῷ ἡλίῳ, ἡλιάζομαι : Γαλ.6,137 **ἡλιοθερουμένων τε καὶ παρὰ πυρὶ θαλπομένων.**

ἡλιοθρεμμένος-η-ο δημ. κ. **ἡλιόθρεφτος**-η-ο ὁ οἱονεὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου τραφείς : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 33,9 **μοιάζει καὶ μᾶς ἡ ἀγάπη μας ἡλιοθρεμμένο φῶς,** αὐτ.42,20 **αἱ ἡλιόθρεφτες χαρές σου.**

ἡλιόθριξ-τριχος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος **τροχιλιδῶν** πτηνῶν.

ἡλιοκαής-οῦς-ές (καίω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου κεκαυμένος, ποὺ φήθηκε στὸν ἥλιο, μαυριομένος, ἡλιόκαυστος, λιοκομένος : Λουκ. Λεξιφ.2 **χρίεσθαι τὸ ἡλιοκαὲς καὶ πρὸς τὴν εἵλην θέρεσθαι,** Παπαδ.Χριστ.Διηγ.38 **μὲ τὸ ἡλιοκαὲς καὶ ρικνὸν πρόσωπον**· **2**) εἰδ. τὸ οὐδ. **ἡλιοκαὲς** εἶδος κόνεως : 'Ορειβ.ἀπ.115.

ἡλιοκαΐα μτγν. κ. μσν. τὸ ἐκτίθεσθαι εἰς τὸν ἥλιον, ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου : Διογ.Λ 7,1 **ἔχαιρε . . σύκοις χλωροῖς, καὶ ἡλιοκαΐαις,** Φιλόπ.'Ιω.'Υπομν. Φυσ.60,13.

ἡλιοκαλλίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ ἡλιανθὲς βλ.λ. : Πλίν. ΦΙ 24,165.

ἡλιόκαμα (τὸ) δημ. κ. **λιόκαμα** ἡλιόκαυμα βλ.λ.

ἡλιοκαμένος-η-ο δημ. οὗ τὸ δέρμα ὑπέστη τὴν ἐπήρειαν τοῦ ἡλίου, ἡλιοκαής, ἡλιόκαυστος : Κρυστ.Τραγ. 'Ηλιοβασίλεμα 15 **γυρνοῦνε οἱ ζευγολάτες, ἡλιοκαμένοι, ξέκοποι.**

ἡλιοκάμινος (ὁ) μτγν. τὸ προσήλιον **δωμάτιον** τῶν ρωμαϊκῶν οἰκιῶν πρὸς χειμερινὴν χρῆσιν : Πλίν. 'Επιστ.2,17,20, 'Επιγρ.

ἡλιοκάνθαρος-ον μτγν. κ. νεώτ. εἶδος κανθάρου, ἱερὸς τῷ 'Ηλίῳ παρ' Αἰγυπτίοις : 'Αλέξ.Τραλλ. Πυρ.7 || εἰδ. νεώτ. ζωολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. γένος κολεοπτέρων **καραβιδῶν ἐντόμων.**

ἡλιόκαυμα-ατος (τὸ) νεώτ., δημ. **(ἡ)λιόκαμα** τὸ καῦμα τοῦ ἡλίου, ἡ καυστικὴ θερμότης τοῦ ἡλίου, τὸ λιοπύρι· **2**) τὸ ὑπὸ τοῦ ἡλίου μαύρισμα τοῦ προσώπου ἢ τοῦ σώματος.

ἡλιόκαυστος-ον (καίω) μτγν. κ. νεώτ., δωρ. **ἀλιόκαυστος,** δημ. **λιόκαυτος**-η-ο ὁ οἱονεὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου κεκαυμένος, ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀπεξηρασμένος, ἡλιοκαής· 'Ησ. «κεκαυμένος ἐν τῷ ἡ-

λίφ» : Θεόκρ.10,27 **καλέοντί τι πάντες, Ἰσχνάν, ἁλιόκαυστον,** Διοσκ.2,2· **2)** νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. **ἡλιόκαυστον,** δημ. **λιόκαυτο,** ὡς οὐσ. ἰχθύς, ὀκτάπους ἢ ἀστακὸς ἀποξηρανθεὶς ἐν τῷ ἡλίῳ.

ἡλιοκαυτῶ-έω μτγν. εἶμαι ἡλιοκαής, ἡλιοκαμένος : Ἀλέξ.Ἀφρ.π.Σιμπλικ.Φυσ.968,25.

ἡλιοκεντρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐκλαμβάνων τὸν ἥλιον ὡς κέντρον τοῦ κόσμου : ἡλ - **σύστημα.**

ἡλιοκεντρίς-ίδος (ἡ) γλωσσ. εἶδος μυίας.

ἡλιοκέφαλος (ὁ) μσν. ὁ ἔχων τὴν κεφαλὴν στίλβουσαν εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου.

ἡλιοκόμας (ὁ) μσν. ὁ ἔχων κόμην ἡλιώδη : Εὐστ.976,53.

ἡλιοκρεῖς (οἱ) λ. ἐπινοηθεῖσα ὑπὸ Ἀλεξάρχου εἰσενεγκόντος κ. ἄ. ἰδίας λέξεις : Ἀθήν.3,98Ε **τοὺς ἡλιοκρεῖς οἵων οἶδα.**

ἡλιόκριση (ἡ) δημ. κ. **λιόκριση** ἢ **λιόκρουση** βλ.λς : Γρυπ.Σκ.Τερρ.83,4 **καὶ κάπου μιὰ νυχτιά, κι ἦταν ἡλιόκριση τοῦ φεγγοριοῦ.**

ἡλιόκρουγμα-ατος (τὸ) δημ. ἄ. λιόκρουσμα βλ.λ.· **2)** κ. **λιόκραγμα** κ. **(ἡ)λιόκρουξη.** ἡ νόσος ἴκτερος βλ.λ.

ἡλιοκρούζομαι δημ. λιοκρούγομαι βλ.λ.

ἡλιόκρουστος-η-ο δημ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου κρουσθείς, προσβληθείς : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 4,23 **ἡ ζωὴ νὰ γύρῃ | σὰν ἡλιόκρουστος ἀνθός.**

ἡλιόκτῦπος-ον ἡλιόβλητος, ἡλιοκαής : Αἰσχ.Ἱκ. 115 **ἡλιόκτυπον** (κώδ. ἠδιόκτυπον) **γένος.**

ἡλιολαμπῶ-έω μσν. ἀκτινοβολῶ, λάμπω ὡς ὁ ἥλιος : Στουδ.Θεόδ.Cod.Par.891, **φύλλ.52r°.**

ἡλιολατρεία (ἡ) νεώτ. ἡ λατρεία τοῦ Ἡλίου ὡς θεοῦ.

ἡλιολάτρης (ὁ) μσν. κ. νεώτ., θηλ **ἡλιολάτρις-ιδος** ὁ λατρεύων τὸν ἥλιον ὡς θεόν· πρβλ εἰδωλολάτρης : Γεώργ.Ἀλ.Βί.Χρυσ.235,42 **ποίας θρησκείας ; ὁ δὲ φησὶν ἡλιολάτρης.**

ἡλιολατρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἡλιολατρείαν, ὁ τῆς ἡλιολατρείας.

(ἡ)λιόλουστος (-η)-ο(ν) **νεώτ.** κ. δημ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου οἱονεὶ λουόμενος, ὁ ἀφθόνως κατσυγαζόμενος ὑπὸ τοῦ ἡλιακοῦ φωτός : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 37,24 **σκοτείνιασαν οἱ ἡλιόλουστες χαρές σου.**

ἡλιόλουτρον (τὸ) **νεώτ.** ἰατρ. ἡ πρὸς θεραπευτικὸν σκοπὸν ἔκθεσις τοῦ σώματος γυμνοῦ, ὁλοκλήρου ἢ μοίρας αὐτοῦ, εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων.

ἡλιομᾰνής-οῦς-ές (μαίνομαι) ὁ μέχρι μανίας ἀγαπῶν τὸν ἥλιον, ἐπίθ. τοῦ τέττιγος : Ἀριστφ. Ὄρν.1096 **θάλπεσι μεσημβρινοῖς ἡλιομανὴς βοᾷ.**

ἡλιομαντεία (ἡ) πάπ. μαγικὴ ἐπίκλησις τοῦ ἡλίου.

ἡλιομετρία (ἡ) **νεώτ.** ἄστρον. ἡ διὰ τοῦ ἡλιομέτρου βλ.λ.καταμέτρησις τῆς φαινομένης διαμέτρου τοῦ ἡλίου.

ἡλιομετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς** τὴν ἡλιομετρίαν ἢ τὸ ἡλιόμετρον βλ.λς.

ἡλιόμετρον (τὸ) νεώτ. ἄστρον. ὄργανον πρὸς καταμέτρησιν τῆς φαινομένης διαμέτρου τοῦ ἡλίου ἢ καὶ ἄλλων οὐρανίων σωμάτων, ὡς καὶ πρὸς εὕρεσιν τῆς φαινομένης ἀποστάσεως δύο ἐγγὺς εὑρισκομένων ἀστέρων.

ἡλιομηνύτρα (ἡ) δημ. ἡ προμηνύουσα τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου : Χριστόπ.Αὐγὴ Ι **ἡλιομηνύτρ' Αὐγή μου.**

ἡλιόμορφος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. **λιόμορφος-η-ο** ὁ ἔχων τὸ σχῆμα, τὴν μορφὴν τοῦ ἡλίου : Καστορ.Ι **ἐξόχως δ' εὐγενέτας ἡλιόμορφος·** **2)** δημ. **λιόμορφος-η-ο** ὡραῖος ὡς ὁ ἥλιος, λιόκολος, συνήθ. ἐν χρ. τὸ θηλ.

ἥλιον (τὸ) νεώτ. χημ. **στοιχεῖον** τῆς **ὁμάδος** τῶν εὐγενῶν ἀερίων.

ἡλιόπαις-παιδος (ὁ,ἡ) Ἐπιγρ. τέκνον τῆς ἡμέρας τοῦ ἡλίου, τῆς Κυριακῆς.

ἡλιοπάλιος (ὁ) πάπ. ἢ **ἡλιαπάλιον** (τὸ) εἶδος φυτοῦ ἢ λίθου, πρβλ. ὀπάλλιος.

ἡλιοπάτης (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος κολεοπτέρων τενεβριωδῶν ἐντόμων.

ἡλιόπεμπτος-ον (πέμπω) μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου πεμφθείς : Χρησμ.Σιβ.13,151.

ἡλιόπεπτος-ον (πέπτω) μσν. ὁ ἐν τῷ ἡλίῳ ὡριμάσας : Ἱππιατρ.58 **ἡλιόπεπτος σταφίς.**

ἡλιοπλαστική (ἡ) νεώτ. ἡ φωτοτυπία βλ.λ.

ἡλιόπληκτος-ον νεώτ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου πληγείς, καυθείς, ἡλιοκαής, ἄ. ἡλιοπλήξ· **2)** ὁ ὑπὸ ἡλιάσεως, σειριάσεως προσβληθείς.

ἡλιοπλήξ-ῆγος (ὁ) μτγν. ἡλιοκαής, ἡλιόπληκτος : Καλλ.Ἴαμβ.1,219.

ἡλιόπους-οδος (ὁ) μτγν. εἶδος ἡλιοτροπίου βλ.λ. : ΨΔιοσκ.4,190.

ἡλιοπύρι (τὸ) δημ. κ. **λιοπύρι** ἡ καυστικὴ θερμότης τοῦ ἡλίου.

ἡλιόπυρος-η-ο δημ. ἄ. λιόπυρος βλ.λ.

ἡλιόρατος (-η)-ο(ν) μσν. κ. δημ. ὁ λαμπρὸς ὡς ὁ ἥλιος, ὡραῖος, εὔμορφος.

ἡλιορίζω δημ. κάθημαι εἰς τὸν ἥλιον ἵνα θερμανθῶ, ἡλιάζομαι, λιάζομαι.

ἡλιόρνις (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος τῶν **λαριδῶν** στεγανοπόδων πτηνῶν.

ἥλιος (ὁ) **κ.** μον. κ. **νεώτ.,** δημ. **κ.γήλιος,** ἐπ. **ἠέλιος,** δωρ. κ. αἰολ. **ἀέλιος** ἢ δωρ. π. τραγ. **ἅλιος,** λακων. κ. Κρητ. **ἀβέλιος, ἀρκ. ἀέλιος** (ἢ ἀ-), π. Σαπφ. **ἄλιος** φωτεινὸν οὐράνιον σῶμα, ἀποτελοῦν τὸ κέντρον τοῦ πλανητικοῦ συστήματος, οὗ τὸ φῶς ποιεῖ τὴν ἡμέραν, ἡ δὲ ἀπουσία τοῦ φωτὸς αὐτοῦ τὴν νύκτα : Ἰλ.Δ 44 **αἳ γὰρ ὑπ' ἠελίῳ.. ναιετάουσι πόληες,** Εὐρ.Ἀλκ.151 **γυνὴ . . ἀρίστη τῶν ὑφ' ἡλίῳ** (ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἐπὶ τῆς γῆς), Θαυκ.2,102 ὑπὸ ἡλίου ἑωρᾶτο, Δημ.316 **τῶν** ὑπὸ τοῦτον τὸν ἥλιον **εἰπεῖν ἀνθρώπων,** Πλούτ.Λούκ.30 τριῶν **τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον** μεγίστων ἡγεμονιῶν, Μηναῖ.12,15 Ὠδ 9 **φῶς χρηματίσας ἡλίου φαιδρότερον,** Καισάρ. Δαπ. ἐν Σάθ.3,139 **τί κάμνει χρεία νὰ ἀνάπτωμεν κηρὶ ἐμπρὸς εἰς τὸν ἥλιον,** δ. τραγ. **ἥλιε μου καὶ τρισήλιε μου καὶ κοσμογυριστή μου,** δ. τραγ. **ὅλοι τὸν ἥλιο τὸν θωροῦν ποὺ πάει νὰ βασιλέψῃ·** || π. Ὁμ. πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε, πρὸς ἀνατολάς, ἀντίθ. πρὸς ζόφον : Ἰλ.Μ 239 **εἴτ' ἐπὶ δεξί' ἴωσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε, εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ τοί γε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα,** Ὀδ.Ν 240· || π. Ἡρ. **πρὸς ἠῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατολάς,** ἀντίθ. πρὸς ἑσπέρην : Ἡρ.7,58 **ὁ μὲν γὰρ πρὸς ἑσπέρην ἔπλωε,. ὁ δὲ κατ' ἤπειρον στρατὸς πρὸς ἠῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατολὰς ἐποιέετο τὴν ὁδόν·** || μτ. τοῦ ἄρθρου, ἐπὶ τῶν Αἰθιόπων, οἱ ἐξ ἀνατολῶν Ἡρ.7,70 **αἱ ἀπὸ ἡλίου ἀνατολέων Αἰθίοπες** || νεώτ. **ἡ χώρα τοῦ ἀνατέλλοντας ἡλίου** ἡ Ἰαπωνία· || παροιμ. **μὲ τὸν ἥλιο τὰ μπάζω, μὲ τὸν ἥλιο τὰ βγάζω, τί ἔχουν τὰ ἔρμα καὶ φοφοῦν** (ὅτι δὲν προκόπτουσιν οἱ ἀργὰ ἀρχόμενοι τῆς ἡμερησίας των ἐργασίας καὶ ἐνωρὶς καταπαυόμενοι αὐτήν)· ὁμ. **βαρεῖ τοῦ ἥλιου πετριὲς** (ἐπὶ μεγάλων ἀλλὰ ματαίων προσπαθειῶν)· ὁμ. **ἀναφέ μου τὸ λύχνο νὰ ᾽δῶ τὸν ἥλιο** (ἐπὶ τῶν μὴ διακρινόντων τὰ πλέον ὀφθαλμοφανῆ πράγματα)· || φρ. **ἥλιας ἥλιος καὶ βροχὴ ποὺ παντρεύονται οἱ φτωχοὶ** (ἐπὶ συνδέσμων παρουσιαζόντων ἐλλείψεις ἢ παραδοξότητας, ἐπὶ τῶν ἐλλιπῶν)· ὁμ. **δὲν ἔχω στὸν ἥλιο μοῖρα** (εἶμαι ἀτυχής, ἀπροστάτευτος)· || φρ. **θὰ πάω ἐκεῖ ποὺ φήνει ὁ ἥλιος τὸ φωμὶ** (εἰς πολὺ ἀπομεμακρυσμένην χώραν), ἀρὰ **ἄϊ στὸν ἥλιο** κατ' εὐφημισμὸν ἀντὶ στὸ διάβολο, ἐς κόρακας· **2)** ἡ ἀκτινοβολία, τὸ φῶς, ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου : Πλάτ.Φαιδ.116Ε **ἥλιον εἶναι ἐπὶ τοῖς ὄρεσι,** Λουκ.Πλ.35 **νῦν ἤδη τριάκοντά που σταδίους προκεχωρήκαμεν καὶ ὁ ἥλιος πα-**

λύς, - καθόμαστε δύο ὥρες στὸν ἥλιο, - τὸ δωμάτιόν μου τὸ χτυπάει ὁ ἥλιος ἀπὸ τὸ πρωῒ ἕως τὸ βράδυ, - σπίτι ποὺ δὲν τὸ βλέπει ὁ ἥλιος, τὸ βλέπει ὁ γιατρός | αἱ ἀνήλιοι οἰκίαι εἶναι ἀνθυγιειναί |· || κ. ἐπὶ ἡλιοκαοῦς ἀνθρώπου : Λουκ. Ἀπαίδ.3 **πολὺν τὸν ἥλιον ἐμφαίνειν**· || κτ. πληθ. αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου : Θεόφρ Σημ.1,22 **ἥλιοι ὀξεῖς**· **3**) τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ἡ ἡμέρα : Πίνδ.Ο 13,37, Εὐρ.Ἠλ.654 **λέγ' ἡλίους, ἐν οἷσιν ἁγνεύει λεχώ** | Βερναρδ.Γρ. « λέγε τὰς ἡμέρας, ὧν ἐν τῇ ἐσχάτῃ τελεῖ τὸν καθαρμὸν αὐτῆς ἡ λεχώ » |, ΨΛουκ. Φιλόπ.4,26· || κτ. πληθ. αἱ πλήρεις ἡλίου ἡμέραι, αἱ θερμαί : Θουκ.7,87 **οἵ τε ἥλιοι τὸ πρῶτον καὶ τὸ πνῖγος ἔτι ἐλύπει διὰ τὸ ἀστέγαστον**· **4**) τὸ ἔτος : Ἡρωδ.ΑΠ π.Στοβ 591,32· **5**) νεώτ. κ. δημ. ἡ εἰκών, ἡ ἀπεικόνισις τοῦ ἡλίου : **αἱ σημαῖαι τῆς Ἰαπωνίας καὶ τῆς Οὐρουγουάης φέρουσι τὸν ἥλιον**· **6**) δημ. ἐπὶ ὡραίου προσ., ἰδ. γυναικός, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὡραῖος, εὔμορφος : Κρυστ. Παλιόκαστρο 15 **ἥλιος στὴν ὡριότη ὁ ἕνας, ἄστρο τῆς αὐγῆς ὁ ἄλλος, - λάμπει σὰν τὸν ἥλιο**· **7**) κ. νεώτ. μεταφ. φῶς, ἐλπίς, χαρά : Πλούτ. Ἠθ.994Ε, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,36 ἡ ἴους **τὰ ἀρσενικὰ τέκνα οἱ γονεῖς ὑποκοριζόμενοι καλοῦσι**· || ὡς προσφώνησις : Γαλ.10,529 **ἥλιε τῆς ἐμῆς ψυχῆς**· **8**) ἐν τῇ Μυθολογίᾳ, θεός, προσωποποίησις τοῦ ἡλίου : Ἰλ.Θ 480 1ν **Ἰαπετός τε Κρόνος τε ἥμενοι οὔτ' αὐγῆς Ὑπερίονος Ἠελίοιο τέρποντ' οὔτ' ἀνέμοισι**, Ὀδ.Θ 271, Μέν.Σαμ.108 νὴ τὸν **Ἥλιον**· ταυτιζόμενος πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα : Εὐρ.ἀπ.781,11· κ. πρὸς τὸν Διόνυσον : Δίων Χρ.31,11 **9**) νεώτ. πᾶν οὐράνιον σῶμα ἀποτελοῦν τὸ κέντρον τοῦ πλανητικοῦ συστήματος : **ὑπῆρξαν κατὰ τοὺς αἰῶνας πολλοὶ ἥλιοι ἐξαφανισθέντες**· **10**) δημ τὸ φυτὸν ἡλίανθος βλ.λ.

ἡλιοσέληνος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης : Τζέτζ.Ὁμ.Ἀλλ.Προλεγ.980 **ἡλιοσέληνοι λείψεις**· **2**) τὸ ἀρσ. **ἡλιοσέληνος** ὡς οὐσ. λίθος ἔγχρωμος παριστῶν τὴν σύναδον τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης : Πρόκλ.Μαγ.101.

ἡλιόσκονη (ἡ) δημ. τὰ μόρια κονιορτοῦ τὰ ἐν σκοτεινῷ χώρῳ ὁρατὰ ἐν τῇ διαδρομῇ ἡλιακῆς ἀκτῖνος· **2**) ποι. μτφ. ὁ ὡς φωτεινὴ κόνις ὁρατὸς ἔναστρος κόσμος τοῦ Γαλαξίου κ. γενικῶς τῶν νεφελωμάτων : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 76,4 **ὅλο πλαταίνει κι ἀφηλώνει καὶ τὴν ἡλιόσκονη ἀσηκώνει**.

ἡλιοσκόπησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἡλιοσκοπία βλ.λ.

ἡλιοσκοπία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπιστημονικὴ παρατήρησις τοῦ ἡλίου.

ἡλιοσκοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἡλιοσκοπίαν· ἐπίρρ. **-ῶς**.

ἡλιοσκόπιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὄργανον χρησιμοποιούμενον κατὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ Ἡλίου πρὸς ἐλάττωσιν τῆς ἐντάσεως τοῦ φωτὸς αὐτοῦ· **2**) εἰδ. βοταν. εἶδος τῶν **εὐφορβίων** φυτῶν, ἡ γαλατσίδα βλ.λ. : Διοσκ.4,164.

ἡλιοσκόπιος-ον κ. νεώτ. ὁ βλέπων πρὸς τὸν ἥλιον· τὸ οὐδ. **ἡλιοσκόπιον** ὡς οὐσ. βλ.λ.

ἡλιοσκόπος (ὁ) μτγν. φυτόν τι ἀναφερόμενον ἐν τῇ ἑρμητικῇ : ΚατἈστρλ.Κ 8(2),163.

ἡλιόσκυλος (ὁ) δημ. ὁ παρήλιος, ὁ ψευδήλιος.

ἡλιόσπερμον (τὸ) νεώτ. γένος τῶν **καρυοφυλλιδῶν** φυτῶν.

ἡλιοστάλαγμα (τὸ) δημ. τὸ διακεχυμένον ἡλιακὸν φῶς : Κρυστ.124,1 **συχνὰ μέσ' στὸ ἡλιοστάλαγμα καὶ μέσ' στὸ μεσημέρι**· || ποι. καὶ ἐπὶ τοῦ φωτὸς τῆς σελήνης ὡς ἐκ τοῦ ἡλίου ἀπορρέοντος : Γρυπ.Σκ.Τερρ.Κοσμοχαλασιὰ 21 **φοβοῦμαι τὸ φεγγάρι μας, ποὺ στ' οὐρανοῦ τὴ μέση στέκει ἁγνὸ ἡλιοστάλαγμα νὰ κρυφολαχταρίζω**.

ἡλιοστάλακτος (-η)-ο(ν) μσν. κ. νεώτ., δημ. προφ. κ. **ἡλιοστάλαχτος** ὁ σταλάζων ἡλιακὰς ἀκτῖνας : Κανὼν.Παρακλ. **ἡλιοστάλακτε θρόνε, καθέδρα τοῦ βασιλέως**, Μηναῖ.12,11, Θεοτοκ.Ὀρθρ. **χαῖρε Νύμφη ἡλιοστάλακτε**· **2**) μτφ. ὁ ὡραῖος, ὁ ἀπαστράπτούσης καλλονῆς, ἰδ. ἐπὶ γυναικός.

ἡλιοστασία (ἡ) γλωσσ. τὸ ἡλιοστάσιον βλ.λ.

ἡλιοστασιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἡλιοστάσιον : **ἡλ. σημεῖα - ἐποχαί**.

ἡλιοστάσιον (τὸ) νεώτ., δημ. -ιο κ. -ι ἕκαστον τῶν δύο σημείων τῆς ἐκλειπτικῆς, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἴσην καὶ τὴν μεγίστην **ἀπόστασιν** ἀπὸ τοῦ οὐρανίου ἰσημερινοῦ· εἰδ. τὸ χειμερινὸν ἡλιοστάσιον ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ θερινόν, τὸ ἡλιοτρόπιον, τὸ λιοτρόπι : Γρυπ.Σκ.Τερρ.Τρύφων Χρυσαφρ 35 **κι ἀπ' τὸ ἡλιοστάσι ὡς τὸ ἡλιοτρόπι χῶρες περνάει, περνοῦνε τόποι**.

ἡλιοστάτης (ὁ) νεώτ. ἀστρον. ὄργανον ἀστρονομικόν, δι' οὗ αἱ ἡλιακαὶ ἀκτῖνες, παρὰ τὴν ἐπὶ τοῦ οὐρανίου θόλου φαινομένην κίνησιν τοῦ ἡλίου, προβάλλονται πάντοτε κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν καὶ εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον.

ἡλιοστερής-οῦς-ές (στερῶ) ὁ τὸν ἥλιον ἀποστερῶν, ὁ σκιάζων, ἐπίθ. τοῦ θεσσαλικοῦ πίλου : Σοφ.ΟΚ 313 **κρατὶ δ' ἡλιοστερὴς κυνῆ πρόσωπα Θεσσαλὶς νῦν ἀμπέχει** | σχόλ. «σκιαστική, - πλατύπιλος κυνῆ τὴν ὄψιν αὐτῆς περιέχει καλύπτουσα καὶ ἀφαιρουμένη τὴν ἡλίωσιν· καὶ γὰρ περισσοὶ ἦσαν οἱ Θεσσαλικοὶ πῖλοι» | δ.ἀνάγν. ἡλιοστεγής, Κοραῆς, ἡλιοσκεπὴς Nauck|.

ἡλιοστεφής-οῦς-ές νεώτ. ὁ οἱονεὶ στεφόμενος ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ἰδ. ἐπὶ κορυφῶν.

ἡλιοστιβής-οῦς-ές | στείβω | ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου πατούμενος, διατρεχόμενος, φωτιζόμενος, ὁ ἡλιοφώτιστος : Αἰσχ.Πρ.791 **πρὸς ἀντολὰς . . ἡλιοστιβεῖς** |δ ὀρθ. Hartung : ἡλίου στίβει |.

ἡλιοστολισμένος-η-ο δημ. ἐπὶ χώρας ἢ τοπίου, ὁ ἐφ' οὗ ὁ ἥλιος, αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου πίπτουν ὡς στολισμός.

ἡλιοστρόφι (τὸ) δημ. τὸ ἡλιοτρόπιον βλ.λ. **τὸ τριχωτόν**.

ἡλιόστροφον (τὸ) μτγν. τὸ ἡλιοτρόπιον βλ.λ. **τὸ μέγα** . Διοσκ.4,193.

ἡλιόσφαιρα (ἡ) νεώτ ζωολ. γένος τῶν **ἀκτινοζώων σφαιριιδῶν πρωτοζώων**.

ἡλιότευκτος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου παραγόμενος, ὁ ἐκ τοῦ ἡλίου προερχόμενος : ΨΔιονύσ. 392C **καὶ γὰρ οὐδὲ ταῖς ἡλιοτεύκτοις αὐγαῖς ἀντωπεῖν ἀκίνδυνον**.

ἡλιοτροπία (ἡ) νεώτ. τὸ φαινόμενον τῆς διευθύνσεως τῶν φυτῶν πρὸς τὸν ἥλιον ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἡλιακοῦ φωτός, ὁ ἡλιοτροπισμός.

ἡλιοτροπικός-ή-ό(ν) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἡλιοτροπίαν, τὸν ἡλιοτροπισμὸν βλ.λ. : **ἡλιοτροπικὴ κίνησις τῶν φυτῶν**.

ἡλιοτροπίνη (ἡ) νεώτ. οὐσία ἔχουσα ἄρωμα ὡς τὸ τοῦ ἡλιοτροπίου, ἡ πιπερονάλη.

ἡλιοτρόπιον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **(ἡ)λιοτρόπι** τὸ φυτόν, οὗ τὸ ἄνθος καὶ τὰ φύλλα στρέφονται πρὸς τὸν ἥλιον : Θεόφρ.7,3,1, Γαλ.19,732· || **τὸ μέγα ἡλιοτρόπιον** τὸ τριχωτὸν ἡλιοτρόπιον βλ.λ., τὸ ἡλιοστρόφι (Heliotropium villosum), Διοσκ. 4,190· || **τὸ μικρὸν ἡλιοτρόπιον** τὸ ὕπτιον ἡλιοτρόπιον (Heliotropium supinum), αὐτ.191· **2**) χρωματοφόρος ἡ βαφικὴ (Croton tinctoria), Πάπ.· **3**) ἡλιακὸν ὡρολόγιον : Μοσχἰ.π.Ἀθήν. 5,207F **κατὰ δὲ τὴν ὀροφὴν πόλον ἐκ τοῦ κατὰ τὴν Ἀχραδίνην ἀπομεμιμημένου ἡλιοτροπίου**, Πλούτ.Δίων 29 **ἦν δ' ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ πεντάπυλα, . . ἡλιοτρόπιον καταφανὲς καὶ ὑψηλόν**, Σχόλ. Ἀριστφ.Ὀρν.997· **4**) παραλλαγὴ κρυσταλλικὴ τοῦ ὀρυκτοῦ ἰάσπιδος, πράσινος λίθος φέρων γραμμὰς ἐρυθράς : Πλίν.ΦΙ 37,165. Ἑρμ.Τρισμ. ἐν Rev.Phil.32,258· **5**) μτγν., μσν., δημ.

(ἡ)λιοτρόπι τὸ θερινὸν ἡλιοστάσιον, καθ' ὃ ἑορτάζονται τὰ γενέθλια τοῦ βαπτιστοῦ Ἰωάννου : Μιχ.Ἀτταλ. ἐν Σάθ.Ι.36 **ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ, τῇ κατὰ τὸ ἡλιοτρόπιον,** Γρυπ.Σ κ.Τερρ.Τρύφ. κ. Χρυσοφρ.35 **κι ἀπ' τὸ λιοστάσι ὥς τὸ λιοτρόπι χῶρες περνάει·** **6)** πάπ. κ. νεώτ. χρωστικὴ οὐσία ἐξαγομένη ἐκ λειχήνων· **7)** νεώτ. ὄργανον κατάλληλον διὰ γεωδαιτικὰς σκοπεύσεις ἀπὸ μεγάλων ἀποστάσεων.

ἡλιοτρόπιος-ον πάπ. ὁ τοῦ ἡλιοτροπίου βλ.λ.ΙΙ : **λάγος ξύλου ἡλιοτροπίου,** αὐτ. **ἡλιοτρόπια ξύλα.**

ἡλιοτροπισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἡλιοτροπία, ἡ ἰδιότης τῶν φυτῶν νὰ στρέφωνται πρὸς τὸν ἥλιον ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν αὐτοῦ, ἄ. φωτοτροπισμὸς βλ.λ.

ἡλιοτροπῖται (οἱ) μσν. αἱρετικοὶ θεῖον δύναμιν ἀπονέμοντες τῷ ἡλιοτροπίῳ βλ.λ.4) καὶ ἐξαιρέτως σεβόμενοι αὐτό : Δαμασκ.Ι,757.

ἡλιοτρόπος (ὁ) **μτγν.** τὸ ἡλιοτρόπιον βλ.λ.Ι) : Διοσκ.Νόθ.4,13.

ἡλιοτυπία (ἡ) **νεώτ.** προβαθμίς τις τῆς ἡλιογραφίας βλ.λ.

ἡλιοῦχος-ον **πάπ.** ὁ ἔχων ἥλιον.

ἡλιοφανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ λάμπων, καθαρὸς ὡς ὁ ἥλιος ἢ ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου φωτιζόμενος.

ἡλιοφεγγής-οῦς-ές, δωρ. **ἀλιοφεγγής** ὁ λάμπων ὡς ὁ ἥλιος, ποὺ φέγγει σὰν τὸν ἥλιο : Φιλόδαμ.136.

ἡλιόφεγγο (τὸ) δημ. τὸ φῶς τοῦ ἥλιου, τὸ ἡλιόφως : Παλαμ.Τάφ.8,ΙΙ **ἥσυχα καὶ σιγαλὰ σὲ χάϊδευεν ὁ ἀέρας, τῆς νυχτὸς ἡλιόφεγγο κι ὀνείρεμα τῆς μέρας.**

ἡλιόφιλος-ον νεώτ. ὁ ἀγαπῶν τὸν ἥλιον, τὰς ἡλιολούστους ἡμέρας· **2)** **ὁ** ἀρεσκόμενος νὰ ἐκτίθεται εἰς τὸν ἥλιον, ἡλιοχαρής· ǁ τὸ ἀρσ. **ἡλιόφιλος ὡς οὐσ.** βοταν. γέν. τῶν **σταυρανθῶν** φυτῶν.

ἡλιοφοβία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ψυχοπαθολογικὴ κατάστασις τοῦ ἀτόμου τοῦ κατεχομένου ὑπὸ ἐμμόνου φόβου πρὸς τὸ ἡλιακὸν **φῶς, γενικώτ.** ὅρος φωτοφοβία βλ.λ.

ἡλιόφοβος-ον νεώτ. ὁ φοβούμενος τὸν ἥλιον ἢ ὁ ἀποφεύγων νὰ ἐκτίθεται εἰς τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας· **2)** εἰδ. ἰατρ. ὁ πάσχων ἐξ ἡλιοφοβίας βλ.λ.· **3)** εἰδ. ζῳολ. γένος τῶν **λευκανιδῶν** ἐντόμων.

ἡλιοφοινίσσομαι μτγν. γίνομαι ἐρυθρὸς τῇ ἐπιδράσει τοῦ ἡλιακοῦ φωτός, τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, κοκκινίζω ἀπὸ τὸν ἥλιον : Παλλάδ.Βί.Χρυσ.99,19 **ἔχων τὸ σωμάτιον καθάπερ μῆλον ἐπ' ἄκρων κλάδων ἡλιοφοινισσόμενον.**

ἡλιοφυής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐν τῷ ἡλίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀναφυείς, ὁ αὐξηθεὶς ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων : ΨΔιοσκ.4,13 **τὸ ἡλιοφυὲς** (τὸ κλύμενον βλ.λ.).

ἡλιοφυλλίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν κρυσταλλούμενον εἰς τὸ ρομβικὸν σύστημα καὶ δὴ εἰς στιφρὰ συσσωματώματα, μαλακὸν μετὰ λάμψεως ὑαλώδους.

ἡλιόφυτον (τὸ) μτγν. μῖλαξ βλ.λ. ἡ τραχεῖα : Ψ Διοσκ.4,142.

ἡλιόφως-ωτος (τὸ) νεώτ. τὸ ἡλιακὸν φῶς, τὸ ἡλιόφωτο.

ἡλιοφώτισμα (τὸ) δημ. τὸ φώτισμα τοῦ ἥλιου, **τὸ** ἡλιακὸν φῶς, τὸ ἡλιόφως.

ἡλιοφώτιστος-η-ο δημ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου λαμπρῶς φωτιζόμενος : Ψυχάρ.Ταξ.87 **θ' ἀνακαλύψουμε μιὰ νέα, μιὰ περίφημη, ἡλιοφώτιστη** Ἀμερική.

ἡλιόφωτο (τὸ) δημ. τὸ φῶς τοῦ ἥλιου, τὸ ἡλιόφως : **τὸ λιόφωτο μᾶς ζάλιζε καὶ τρεκλίζαμε·** **2)** συνήθ. πληθ. (ἡ)λιόφωτα τόποι καταυγαζόμενοι ὑπὸ τοῦ ἡλίου.

ἡλιοφωτόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον μετρήσεως τῆς ἐντάσεως τοῦ ἡλιακοῦ φωτός.

(ἡ)λιόφωτος-η-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου φωτιζόμενος· τὸ οὐδ. **ἡλιόφωτο** ὡς οὐσ. βλ.λ.

ἡλιοφωτῶ-άω δημ. φωτίζω διὰ τοῦ ἡλίου, ρίπτω τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας ἐπί τινος : Βαρν.Φῶς 44 **βρέχει .. σὲ μιὰ μεριὰ κι ἡλιοφωτάει στὴν ἄλλη.**

ἡλιοχάραξις-εως (ἡ) νεώτ. γραφ. τέχν. ἔκτυπος φωτομηχανικὴ μέθοδος πρὸς κατασκευὴν τύπων.

ἡλιοχαρής-οῦς-ές νεώτ. ὁ χαίρων νὰ ἐκτίθεται εἰς τὸν ἥλιον, ἡλιόφιλος.

ἡλιόχαρος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ χωρῶν, ἐπὶ παραλίων, ἐπὶ τοπίων, ὁ οἱονεὶ περιχαρὴς φαινόμενος, ὁ φαιδρόν, γηθόσυνον παρέχων ἐντύπωσιν ἐκ τῆς καταυγάσεως αὐτοῦ ὑπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων : **ἡλιόχαροι μικροὶ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου, - ἡλιόχαρη ἀκρογιαλιά.**

ἡλιοχημεία (ἡ) νεώτ. ἀστρον. χημ. ἡ διὰ τοῦ φασματοσκοπίου ἐξέτασις τῆς χημικῆς συστάσεως τοῦ ἡλίου καὶ τῆς ἀτμοσφαίρας αὐτοῦ.

ἡλιοχόρταρο (τὸ) δημ. τὸ ἡλιοτρόπιον βλ.λ.

ἡλιόχορτον (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἡλιοτρόπιον.

ἡλιόχρυσος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τὸ χρυσοῦν, τὸ χρυσίζον χρῶμα τοῦ ἡλίου.

ἡλιοχρύσωμα (τὸ) δημ. οἱ χρυσίζοντες χρωματισμοὶ τοὺς ὁποίους παράγουν αἱ ἀκτῖνες τοῦ δύοντος ἡλίου, αἱ χρυσίζουσαι ἀποχρώσεις τὰς ὁποίας δημιουργεῖ δύων ὁ ἥλιος : Παπαντ.Ἀγ. Ὀρ.144 ἀπὸ **τὴν ἔρημη κορυφὴ τοῦ Ἄθω βυθιζόταν ἀργὰ τὸ ἡλιοχρύσωμα μέσα στὰ ἔλατα.**

ἡλιοχρωματοσκόπιον (τὸ) νεώτ. τὸ χρωματοσκόπιον βλ.λ.

ἡλιοχρωμία (ἡ) νεώτ. ἡ **φωτογραφία** τῶν χρωμάτων, ἄ. φωτοχρωμία.

ἡλιοχρωμικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἡλιοχρωμίαν βλ.λ.· ἐπίρρ. -ῶς.

ἡλιοχρωμογραφία (ἡ) νεώτ. φωτογρ. συνδυασμός τις τυπώματος διὰ φωτοτυπίας καὶ λιθογραφίας, **καθ'** ὃν ἐπὶ τῆς μονοχρώμου φωτοτυπίας τυποῦνται αἱ λιθογραφηθεῖσαι ἔγχρωμοι πλάκες.

ἡλιοψημένος (ὁ) δημ. ὁ ἡλιοκαής, ἡλιοκαμένος.

ἡλίσκος (ὁ) ὑποκορ. τοῦ ἧλος, μικρὸ καρφί : Ἀριστφ. ἀπ. 314.

ἦλιτε γ' πρόσ. ἀορ. β' τοῦ ἀλιταίνω βλ.λ.

ἠλιτενής-οῦς-ές (τείνω) Σουΐδ. **ὁ ὑψηλός, ὁ** ἀπόκρημνος : **ἠλιτενὴς** πέτρα.

ἡλίτης-ου (ὁ) (ἥλιος) μτγν. κ. **νεώτ. ὁ** ἡλιοειδής, ὁ ὅμοιος ἡλίῳ λίθος, λίθος πράσινος μετ' ἐρυθρῶν γραμμῶν, τὸ ἡλιοτρόπιον βλ.λ. : Δαμασκ.Ἰσίδ.223· **2)** (ἧλος) ὡς **ἐπίθ. ἡλίτης,** θηλ. **ἡλῖτις** ὁ ἐξ ἥλου κατεσκευασμένος : Διοσκ.5,89 **ἡλῖτις** λεπίς.

ἡλιτοεργός-όν (ἀλιταίνω) ὁ ἀποτυγχάνων ἢ ἀποτυχὼν τοῦ ἔργου, ὁ μὴ ἐπιτυχὼν τὸν σκοπὸν αὐτοῦ : Ἀντίπ.ΑΠ7,210 **ὡς θάνεν ἡλιτοεργός.**

ἡλιτόμηνις Ἡσ. «ὁ μάτην ἐγκαλῶν».

ἡλιτόμηνος-ον (ἀλιταίνω - μήν) ὁ ἀστοχήσας εἰς τὸν μῆνα τῆς γεννήσεως, ὁ γεννηθεὶς προώρως, ἑφταμηνίτης, ἀλιτήμερος : Ἰλ.Τ 118 **ἐκ δ' ἄγαγε πρὸ φόωσδε καὶ ἠλιτόμηνον ἐόντα.**

ἤλιτον ἀόρ. β' τοῦ ἀλιταίνω βλ.λ.

ἡλιφάρμακος (ἡ) μτγν. βοτανόν **τι** αἱμοστατικόν : Τιμαγ.π.Στοβ.4,36,19.

ἡλίφατος δ. ἀνάγν. τοῦ ἐν Ἡσ. ἡλίβατος βλ.λ.

ἥλιψ-ιπος (ὁ) σχόλ. δωρικὸν ὑπόδημα, βλ. ἐνήλιπος : Σχόλ. Θεόκρ.4,56.

ἡλιῶ-άω (1) εἶμαι ὡς ὁ ἥλιος : Ἀνακρεόντ.16,5 **λιπαρὰς κόμας ποίησον, τὰ μὲν ἔνδοθεν μελαίνας, τὰ δ' ἐς ἄκρον ἡλιώσας,** Φιλόστρ.Ἀπολλ.7,42· **2)** ἐνεργ. ἐκθέτω τι **εἰς** τὸν ἥλιον, ἡλιάζω : Ἀριστλ.Πρ.926b,38.

ἡλιῶ-όω (2) ἐκθέτω τι εἰς τὸν ἥλιον, ἡλιάζω : Ἀέτ.Ι,102,112· **2)** τὸ παθ. **ἡλιοῦμαι** ζῶ ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἥλιον, ἀντιθ. σκιατροφοῦμαι : Πλάτ.Πολ.556Ι3 **πολλάκις ἰσχνὸς ἀνὴρ πένης, ἡλιωμένος, παραταχθεὶς ἐν μάχῃ πλουσίῳ ἐσκιατροφηκότι,** Ἀθήν.Ἰατρ.π.Ὀρειβ.9,5,1 **ἡλιούμενος**

ἀήρ· || ἐπὶ τόπων ἐκτεθειμένων εἰς τὸν ἥλιον : Ξεν.Οἰκ.19,18 **διδάσκει σκιάζειν τὰ ἡλιούμενα ταύτην τὴν ὥραν·** **3)** ὁμ. παθ. προσβάλλομαι ὑπὸ ἡλιάσεως ἢ καίομαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου : Ἱππ. Ἀερ.3, Μουσών.ἀπ.19,107ΙΙ· **4)** ὁμ. παθ. φωτίζομαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου : Ἀριστλ.Ψυχ.4(9b,3)· || ἐν παροιμ. **οὔθ' ὕεται, οὔθ' ἡλιοῦται** Ζηνόβ.5,53 «ἐπὶ τῶν ἔξω πάσης φροντίδος ἑστώτων, τουτέστιν οὔτε βρέχεται, οὔτε ἡλιοβολεῖται».

ἡλιώδης-ους-ες (εἶδος) ὁ ἡλιοειδής, ὅμοιος τῷ ἡλίῳ, λαμπρὸς καὶ ἀκτινοβολῶν : Χαιρήμ.14,14 ὅς (κρόκος) ἡλιῶδες **εἰς ὑφάσματα πέπλων σκιᾶς εἴδωλον ἐξωμόργνυτο,** Φιλόστρ.Εἰκ.1,6 **μῆλα ἡλιώδη,** Ἀνών.π.Εὐστ.436,26 **ἡλιώδης κόμη.**

ἡλιωνυμία (ἡ) μσν. ἡ ἐκ τοῦ ἡλίου ὀνομασία : Ἑρμαν.Κ 278 ἐν Κουμαν.Ἀθησ. ἐν λ.

ἡλιωπός-όν ὁ ἔχων τὸν ἥλιον ὡς ὀφθαλμόν, ἐπὶ τοῦ Διός,οὐρανοῦ : Σοφ.ἀπ.26,αὐτ.470,Εὐρ.ἀπ.531Ν.

ἡλίωσις-εως νεώτ. ἡ ἔκθεσις εἰς τὸν ἥλιον.

ἡλιώτης-ου (ὁ) (ἥλιος), θηλ. **ἡλιῶτις,** ποι. ἠελιῶτις-ιδος ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἥλιον : Σοφ.Τρ.697 **τὸ γὰρ κάταγμα τυγχάνω ῥίψασά πως τῆς οἰός, . . ἀκτῖν' ἐς ἡλιῶτιν,** Ἰουλ.Αἰγ.ΑΠ 7,601 **ἠελιῶτις αἴγλη,** Παῦλ.Ἀλ.3 **ἡλιώτιδες αὐγαί·** || οὐσ. **οἱ ἡλιῶται οἱ** κάτοικοι **τοῦ** ἡλίου : Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.1,17· **2)** ἡλιῶτις (ἡ) ἰων. ὄνομα τῆς σελήνης : ΕΜ 440,55.

ἥλκησε ἀόρ. τοῦ ἑλκέω βλ.λ.

ἠλληγορημένως ἐπίρρ. μσν. ἐκ τῆς παθ. μτχ. τοῦ ἀλληγορῶ, ἀλληγορικῶς : Τζέτζ.Ἡσίοδ.Ἔργ.56.

ἡλοειδής-οῦς-ές Πολυδ. «ὅμοιος ἥλῳ».

ἡλοθήκη (ἡ) νεώτ. θήκη ἥλων, καρφιῶν.

ἡλόκεντρον (τὸ) (ἧλος - κέντρον) γλωσσ. πτερνιστήρ.

ἡλοκοπικός-ή-όν πάπ. ἐν φρ. **ἡλοκοπικὴ τέχνη** τὸ ἐμπόριον ἥλων.

ἡλοκόπον (τὸ) γλωσσ. ὁ τύπος, τὸ καλούπι, πρὸς κοπὴν ἥλων, καρφιῶν.

ἡλοκόπος (ὁ) (ἧλος - κόπτω) γλωσσ. σιδηρουργὸς κόπτων, κατασκευάζων ἥλους, καρφιά.

ἡλοκοπῶ-έω μτγν. κατασκευάζω διὰ κοπῆς ἥλους : Δοσίθ.435Κ· **2)** παθ. ἐν φρ. **ὑποδήματα ἡλοκοπημένα** ὑποδήματα φέροντα εἰς τὸ πέλμα ἥλους.

ἧλον (τὸ) μτγν. βράβυλον ἢ κοκκύμηλον βλ.λς : Ἀθήν.2,50Α **Σέλευκος δ' ἐν γλώσσαις βράβυλά φησιν ἧλα κοκκύμηλα μάδρυα τὰ αὐτὰ εἶναι.**

ἡλόνυξις-εως (ἡ) νεώτ. κτηνιατρ. τραυματισμὸς τῶν ὑπὸ τὸν ὄνυχα τῆς ὁπλῆς ἵππου ἱστῶν ἐκ τοῦ κακῶς ἐμπαγέντος ἥλου τοῦ πετάλου.

ἡλοπαγής-οῦς-ές (πήγνυμι) μτγν. κ. νεώτ. ὁ δι' ἥλων προσηρμοσμένος, ὁ στερεωμένος μὲ καρφιά : Μαν.1,149· **2)** νεώτ. πετρογρ. πέτρωμα ἰζηματογενὲς τῶν θραυσματοπαγῶν ἢ κλαστικῶν κροκαλοπαγῶν πετρωμάτων.

ἡλοπάτημα-ατος (τὸ) νεώτ. κτηνιατρ. τραυματισμὸς τοῦ πέλματος ἢ τῆς χελιδόνος τῆς ὁπλῆς τοῦ ἵππου, προκαλούμενος ὑπὸ ὀξέων ἢ κοπτερῶν σωμάτων.

ἡλόπληκτος-ον μτγν., μσν. ὁ πληγωθεὶς δι' ἥλων : Ἱππιατρ.34.

ἡλοποιός-όν γλωσσ. σιδηρουργὸς κατασκευαστὴς ἥλων.

ἧλος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. **ἆλος,** αἰολ. (;) πληθ. **Fάλλοι** π. Ἡσ. ἐν τῷ τ. **γάλλοι,** τὸ καρφίον, μικρὸν μετάλλινον, ἐνίοτε καὶ ξύλινον, αἰχμηρὸν κατὰ τὸ ἓν ἄκρον αὐτοῦ ῥαβδίον, ἀπολῆγον κατὰ τὸ ἄνω μέρος εἰς κεφαλήν· παρ' Ὁμήρῳ ἐν χρήσει μ. εἰς διακοσμητικοὺς σκοπούς : Ἰλ.Α 246 **ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον,** αὐτ.Λ 29, Ἀθήν.11,488Β **ἐμφαίνεται γὰρ ὡς τῶν ἥλων ἐμπεπερονημένων·** || ὅθ. μτφ. **ἧλοι** (οἱ) οἱ ἀστέρες, θεωρηθέντες οἱονεὶ προσηλωμένοι εἰς τὸ στερέωμα : Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλοσ.2,14,3· **2)** καρφίον πρὸς στερέωσιν, προσήλωσιν, καθήλωσίν τινος : Πίνδ.Π 4,71 **τίς δὲ κίνδυνος κρατεροῖς ἀδάμαντος δῆσεν ἅλοις;,** ΚΔ Ἰω.20,25 **ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων . . οὐ μὴ πιστεύσω·** || ὁμ. ἐπιμήκης καρφίς, καρφοβελόνη περόνη, καρφίτσα ἐμπηγνυμένη προσωρινῶς πρὸς σύνδεσιν : Ξεν. Κυν.9,12 **καὶ τοὺς ἥλους ἐναλλὰξ σιδηροῦς τε καὶ ξυλίνους ἐγκαταπεπλεγμένους ἐν τῷ πλοκάμῳ·** || ἐπὶ ὑποδημάτων, μικρὰ καρφία, πρόκες, ἐγκρουόμενα, προσηλούμενα εἰς τὸ πέλμα : Θεόφρ.Χαρ.4,17 **καὶ εἰς τὰ ὑποδήματα δὲ ἥλους ἐγκροῦσαι·** || ἐν παροιμ. φρ. Ἀριστλ.Πολ.1314a,5 **ἥλῳ . . ὁ ἧλος** (ἐνν. ἐκκρούεται), Λουκ.Προσ. Πταισμ.7 **ἥλῳ ἐκκρούειν τὸν ἧλον·** **3)** γεν. κέντρον ὀξύ : Γλωσσ.· **4)** ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, πᾶν ὅ τι ὁμοιάζει πρὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ ἥλου, προέχων τύλος, ῥόζος τῶν πελαμῶν ἢ τῶν ποδῶν : Θεόφρ.Πυρ.37, Νίκ.Θηρ.272, Διοσκ.1,104 **ἧλοι καὶ τύλοι·** **5)** νόσημά τι τῶν φυτῶν, μάλιστα τῆς ἐλαίας, ἄ. μύκης : Θεόφρ.4,14,13· **6)** εἰδ. νεώτ. ἰατρ. ἐν φρ. **ἧλος ὑστερικὸς** ἄλγος ἔντονον ἐντοπιζόμενον εἴς τι μέρος ὡρισμένον τοῦ σώματος.

ἧλος Ἡσ. «τόπος οὕτω καλούμενος, ἐν ᾧ οὐδὲν φύεται».

ἠλός ὑποθετ. ὀνομ. τῆς κλητικῆς **ἠλὲ** τοῦ ἠλεός.

ἡλόστομος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος τῶν ὀσφρονημιδῶν ἀκανθοπτερυγίων ἰχθύων.

ἠλοσύνη (ἡ) μτγν., αἰολ. **ἀλοσύνα** ἠλιθιότης : Νίκ.Ἀλεξ.420, Θεόκρ.30,12 **τί δῆτ' αὖτε πόης; ἀλοσύνας τί 'σχατον ἔσσεται;**

ἡλόταρσος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος τῶν ἱερακιδῶν ἁρπακτικῶν πτηνῶν.

ἡλότυπος (ὁ) (τύπτω) μτγν. ὁ δι' ἥλων τετρυπημένος, διάτρητος : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.20,91 **χεῖρας** . . ἡλοτύπους.

ἡλουργικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἡλουργόν· **ἡλουργικὴ τέχνη** ἡ τέχνη τοῦ σιδηρουργοῦ : Σωφρόν. ἐν Scicil.Bonn.3,370.

ἡλουργός (ὁ) μσν. ὁ σιδηρουργός : Σωφρόν. ἐν Scicil.Bonn.3,370.

ἡλοφόρος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος τῶν **ἡλοφοριδῶν** κολεοπτέρων ἐντόμων.

ἤλπετο παρατ. μέσ. τοῦ ἔλπω βλ.λ.

ἠλσάμην μέσ. ἀόρ. τοῦ ἐλαύνω βλ.λ. ἐν Ἴβυκ.55.

ἠλυγάζω (ἤλυξ) μ. ἐν συνθέσει ἐπηλυγάζω βλ.λ.

ἠλυγαῖος-α-ον Σουΐδ. σκιερός, σκοτεινός.

ἠλύγη (ἡ) ἡ σκιά, τὸ σκότος : Ἐρωτ. ἐν λ. **ἐπηλυγάζονται,** Ἡσ. ἐν λ. **ἠλυγισμένος·** **2)** μτφ. **δίκης ἠλύγη** αἱ περιπλοκαὶ τῆς δίκης ἢ τὰ σκοτεινὰ σημεῖα τῆς δίκης, τὰ δυσκόλως διερευνώμενα ἢ τὰ ἀδιερεύνητα : Ἀριστφ.Ἀχ.684 **οὐχ ὁρῶντες οὐδὲν εἰ μὴ τῆς δίκης τὴν ἠλύγην.**

ἠλυγίζω Ἡσ. δ. τ. τοῦ ἠλυγάζω βλ.λ. ἐν τῇ μτχ. παθ. παρακ. **ἠλυγισμένος.**

ἠλύγιος-αν Ἡσ. σκιερός, σκοτεινός· Ἡσ. «ἠλυγίων ὀρέων· ἐν σκότῳ κατεχομένων».

ἤλυθον ἐπ. ἀόρ. τοῦ ἔρχομαι βλ.λ.

ἤλυξ-υγος (ὁ) μτγν. ἡ ἠλύγη : Χοιροβ.Θεοδ.2,400.

ἤλυξα ἀόρ. τοῦ ἀλύσκω βλ.λ.

ἠλυσίη (ἡ) Ἡσ. «ἤλυσις, ὁδός».

ἠλύσιος-α-ον κ. νεώτ., δημ. μ. ατ πληθ. οὐδ. ἐνάρθρ. **τὰ ἠλύσια,** ἐν χρ. κυρ. τὸ οὐδ. κτ. ἑνικ. μτ. τοῦ προσδ. **πεδίον** ἢ ἀπολ. ὡς οὐσ. τόπος φανταστικὸς ὑποτιθέμενος ὢν κατὰ τὴν δυτικὴν ἐσχατιὰν τῆς γῆς, ὅπου, ὡς ἐδοξάζετο, μεθίσταντο μετὰ θάνατον καὶ διέμενον οἱ διαπρεπεῖς ἥρωες, διερχόμενοι ἐς ἀεὶ ἐκεῖ βίον εὐδαίμονα· πρβλ. νῆσοι τῶν μακάρων, παράδεισος : Ὀδ.Δ 563 **ἀλλά σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης**

ἀθάνατοι πέμψουσιν, Στράβ.1,1,4 **ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸ Ἠλύσιον ποιεῖ πεδίον ὁ ποιητής, εἰς ὃ πεμφθήσεσθαί φησι** τὸν Μενέλαον ὑπὸ τῶν θεῶν, Πλούτ.Σερτ.8 **μέχρι τῶν βαρβάρων.. διῖχθαι πίστιν** ἰσχυρὰν αὐτόθι τὸ Ἠλύσιον εἶναι πεδίον, Ἐπιγρ. **ἐν Ἠλυσίῳ** · ἐν ὁμ. σημ. κ. κτ. ἐν. ἀρσ. μτ. τῶν προσδ. **χώρας**, λειμών : Λουκ.Ζ'Ελεγχ.17 **ἐβουλόμην.. ἐν μακάρων νήσοις πίνειν μετὰ τῶν ἡρώων ἐν τῷ Ἠλυσίῳ λειμῶνι κατακείμενος**, Ἐπιγρ. **Ἠλύσιος χώρας**· ‖ νεώτ. κ. δημ. κτ. πληθ. οὐδ. ἐνάρθρ. ἐν χρ. ὡς ποι. ἀρχαΐζουσα ἔκφρ. ἀντὶ παράδεισος βλ.λ.2) ἤτοι τόπος ἔνθα διάγουσιν αἱ τῶν ἁγίων καὶ αἱ τῶν δικαίων ψυχαί· **2**) ὁμ. νεώτ. κ. δημ. ἐνίοτε ἐν χρ. εἰς χαρακτηρισμὸν τοπίου, χώρου ὡραίου καὶ ἀπολαυστικοῦ· **3**) ὡς ἐπίθ. ὁ τοῦ ἢ ἐκ τοῦ ἠλυσίου πεδίου : Ἐπιγρ. **ἠλύσιαι αὖραι**, αὐτ. **ἠλύσιαι χοροστασίαι**· **4**) κτ. πληθ. οὐδ. ἀντὶ ἐνηλύσια βλ.λ. : Πολέμ.Ἱστ.93.

ἤλυσις-εως (ἡ) ὁδός, πορεία, ἔλευσις : Εὐρ.Ἑκ.67 **κἀγὼ σκολιῷ σκίπωνι χερὸς διερειδομένη σπεύσω, βραδύπουν ἤλυσιν ἄρθρων προτιθεῖσα**, αὐτ. Φοίν.844 **πυκνὴν δὲ βαίνων ἤλυσιν μόλις περῶ** [ἐπειδὴ δὲ κάμνω πυκνὰ βήματα (μικρά), μόλις προχωρῶ].

ἠλυσκάζω ἰων. τ. τοῦ ἠλασκάζω βλ.λ.

ἤλφον ἀόρ. τοῦ ἀλφάνω βλ.λ.

ἦλω ἀόρ. τοῦ ἁλίσκομαι βλ.λ.

ἡλῶ-όω μτγν. κ. μσν. δι' ἥλων στερεῶ τι, προσηλῶ, καθηλώνω, στερεώνω: Ἀνών.ἐνΡήτ.236,18 **ἡλοῦσιν αὐτὸ** (τὸ κοντάριον) **ξυλοπυρίας** (sic)· ‖ κ. παθ ἡλοῦμαι προσηλοῦμαι, καθηλοῦμαι, καρφώνομαι : Μηνοῖ.1,19 Ἑσπ.Σταυροθεοτοκ. **χεῖράς τε καὶ πόδας ἡλούμενον**· ‖ ἐν φρ. **ἡλωμένα καττύματα** καττύματα μὲ πρόκες : Κλήμ.Ἀλ 240· **2**) μτφ. ἐπὶ τῶν προεχόντων τύλων τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ, ἐν τῷ παθ. γίνομαι τυλώδης, ἀποκτῶ κάλους : Γαλ.17(1),902.

ἡλώμην παρατ. τοῦ ἀλῶμαι βλ.λ.

ἤλωσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ἡλῶ, στερέωσις δι' ἥλων, προσήλωσις ἢ καθήλωσίς τινος, τὸ κάρφωμα : ΚΠορφ.Ἔκθ.658.

ἡλωτός-ή-όν (ἡλῶ) μτγν. ὁ δι' ἥλων προσηλωμένος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τινός, ὁ καρφωμένος, ὁ καρφωτός· **2**) ὁ ἔχων σχῆμα ἥλου, καρφίου : Παῦλ.Αἰγ.6,66.

ἧμα-ατος (τὸ) (ἵημι) τὸ ρίπτειν τὸ ἀκόντιον, ἀκόντισμα : Ἰλ.Ψ 891 **ἴδμεν γάρ.. ὅσον δυνάμει τε καὶ ἥμασιν ἔπλευ ἄριστος.**

Fῆμα κρητ. τ. τοῦ εἷμα βλ.λ.

ἠμᾰθόεις-εντος-εσσα-εν (ἄμαθος) ἐπ. ἀντὶ ἀμαθόεις, ἀμμώδης : Ὀδ.Α 93 **πέμψω δ' ἐς Σπάρτην καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα**, Ἡσίοδ.360, Ἀπολλ. Ρ 1,932 **ἠμαθόεσσα ἠϊών.**

ἧμαι (θέμ. **ἡσ**, ἡ δασεῖα κατ' ἀναλογίαν τοῦ συνωνύμου ἕζομαι, ἕζω βλ.λ.), **ἧσαι, ἧσται, ἧσθον, ἥμεθα, ἧστε, ἧνται**, ἐπ. **εἴαται, ἕαται** προστ. **ἧσο, ἥσθω**, ἀπαρφ. **ἧσθαι**, μτχ. **ἥμενος**, παρατ. **ἥμην, ἧσο, ἧστο, ἥμεθα** κ. **ἥμεσθα, ἧσθε, ἧντο**, ἐπ. **εἵατο** κ. **ἕατο**, δωϊκ. **ἥσθην** κ. **ἐήσθην**, κάθημαι, εἶμαι καθισμένος, συνήθ. κάθημαι ἐν ἡσυχίᾳ, κάθημαι ἐν ἀργίᾳ, ἐν ἀπραξίᾳ : Ἰλ.Α 498, αὐτ.Σ 104 **ἧμαι παρὰ νηυσὶν ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης**, Καλλῖν.1,4 **ἐν εἰρήνῃ δὲ δοκεῖτε ἧσθαι, ἀτὰρ πόλεμος γαῖαν ἅπασαν ἔχει**, Εὐρ.ἀπ.10 **κατ' οἴκους ἐκτὸς ἡμένῳ πόνων**· ‖ μτ. προθ. δηλούσης τυ πλησίον (ἐπί τινος, ἔν τινι, παρά τινι, ἀνά τινι) : Ἰλ.Π 403 **ὁ μὲν εὐξέστῳ ἐνὶ δίφρῳ ἧστο ἀλείς**, αὐτ.Ξ 157 **Ζῆνα δ' ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς πολυπίδακος Ἴδης ἥμενον εἰσεῖδε**, αὐτ.Α 330 **τὸν δ' εὗρον παρά τε κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ ἥμενον**, αὐτ.Ο 153 **εὗρον δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ ἥμενον**· ‖ ὁμ. μτ. δοτ. : αὐτ.Ν 524 **ὅ γ' ἄρ' ἄκρῳ Ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσέοισι νέφεσσιν ἧστο**, Εὐρ.Κύκλ.16 **παῖδες τ' ἐρετμοῖς ἥμενοι** (στὰ κουπιὰ καθισμένοι)· ‖ σπαν. μτ. αἰτ. ἧμαί τινα ἤ τι κάθημαι ἐπί τι ἢ ἐπί τινος : Αἰσχ.Ἀγ.183 **δαιμόνων δέ που χάρις βιαίως σέλμα σεμνὸν ἡμένων**, Εὐρ.Ῥῆσ.547 **καὶ μὴν ἀΐω Σιμόεντος ἡμένα κοίτας φοινίας**· ‖ συνήθ. μτ. μτχ. ρημάτων δηλούντων ψυχικήν τινα κατάστασιν: Ἰλ.Ο 245 **Ἕκτορ υἱὲ Πριάμοιο, τί ἢ δὲ σὺ νόσφιν ἀπ' ἄλλων ἧσ' ὀλιγηπελέων**, Ὀδ.Ξ 40 **ἀντιθέου γὰρ ἄνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων ἧμαι**, Σοφ.Τρ.24 **ἥμην ἐκπεπληγμένη φόβῳ**· ‖ ἐπὶ στρατεύματος, διαμένω που, εἶμαι ἐστρατοπεδευμένος : Ἰλ.Ο 740 **ἐν γὰρ Τρώων πεδίῳ πύκα θωρηκτάων πόντῳ κεκλιμένοι, ἑκὰς ἥμεθα πατρίδος αἴης**, Εὐρ.Ἰκ.664 **Κάδμου δὲ λαὸς ἧστο πρόσθε τειχέων**· **2**) ἐπὶ κατασκόπου, παραφυλάττω : Ἰλ.Σ 523 **τοῖσι δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε δύω σκοποὶ εἵατο λαῶν δέγμενοι**· ‖ κ. μτφ. : Εὐρ.Ἄλκ.604 **πρὸς δ' ἐμᾷ ψυχᾷ θάρσος ἧσται θεοσεβῆ φῶτα κεδνὰ πράξειν**· **3**) μένω κεκρυμμένος : Ὀδ.Θ 503 **τοὶ δ' ἤδη ἀγακλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσσῆα εἵατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ κεκαλυμμένοι ἵππῳ**· **4**) φρ. **ἐν ἀρχαῖς ἧμαι** ἄρχω, κυβερνῶ, ἐπὶ ἀρχόντων : Εὐρ.Ἀνδρ. 699 **σεμνοὶ δ' ἐν ἀρχαῖς ἥμενοι κατὰ πόλιν φρονοῦσι δήμου μεῖζον**· **5**) εἶμαι ἱδρυμένος, κεῖμαι, ἐπὶ ἔργων ἀναθηματικῶν, ἱερῶν, ναῶν : Ἡρ. 9,57 **Δήμητρος Ἐλευσινίης ἱερὸν ἧσται**, Καλλ.ἀπ. 122 **ἐπὶ στέγος ἱερὸν ἧνται κάλπιδες**· ‖ φρ. **ἡμένῳ ἐν χώρῳ** ἐντὸς χθαμαλοῦ τόπου : Θεόκρ. 13,40 **τάχα δὲ κράναν ἐνόησεν ἡμένῳ ἐν χώρῳ.**

ἡμαιθον (τὸ) ἡμιωβόλιον, ὁ ἥμισυς ὀβολὸς ἐν Κυζίκῳ : Ἡρώδ.Ἰατρ.3,45, Φοῖνιξ.2,3 **ἢ τ' ἄρτον, ἢ τ' ἡμαιθον, ἢ ὅ τι τις χρῄζει.**

ἡμαξευμένως ἐπίρρ. μσν. τετριμμένως, κοινῶς, χυδαίως, καθημαξευμένως βλ.λ.· Εὐστ.316 (Mi.).

ἦμαρ-ατος (τὸ), δωρ. **ἆμαρ** ἡ ἡμέρα, παρ' Ὁμήρῳ ἐπικρατῶν τύπος **ἦμαρ**, σπαν. **ἡμέρη**, Ὀδ. Λ 183 **φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἤματα**· ‖ ἐν γρ. κτ. αἰτ. **νύκτας τε καὶ ἦμαρ** νύχτα καὶ μέρα : Ἰλ.Ε 490 **σοὶ δὲ χρὴ τάδε πάντα μέλειν νύκτας τε καὶ ἦμαρ**· ‖ ἁπλῶς ἦμαρ ἐν καιρῷ ἡμέρας: Ἡσίοδ.Ἔργ.174· ‖ **μέσον ἦμαρ** μεσημβρία, μεσημέρι : Ἰλ.Φ 111 **ἔσσεται ἢ ἠὼς ἢ δείλη ἢ μέσον ἦμαρ**· ‖ **δείελον ἦμαρ** δειλη, δειλινόν : Ὀδ.Ρ 606 **ἤδη γὰρ καὶ ἐπήλυθε δείελον ἦμαρ**· ‖ ὁμ. ἐν φρ. μετὰ προθ. **ἐπ' ἤματι** καθ' ἡμέραν : Ὀδ.Μ 105 **τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι, τρὶς δ' ἀναροιβδεῖ δεινὸν** (ἐνν. ὕδωρ)· ‖ ὁμ. ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας : αὐτ.Β 284 **ὃς δή σφι σχεδόν ἐστιν, ἐπ' ἤματι πάντας ὀλέσθαι** (μονοήμερα)· ‖ ὁμ. πρὸς τὸ τέλος τῆς ἡμέρας : Θεόκρ.24,137 **αὐτὰρ ἐπ' ἄματι τυννὸν ἄνευ πυρὸς αἴνυτο δόρπαν**· ‖ ὁμ. **ἐπ' ἦμαρ** ἐν καιρῷ ἡμέρας : Σοφ.ΟΤ 199 **τέλει γὰρ εἴ τι νὺξ ἀφῇ, τοῦτ' ἐπ' ἦμαρ ἔρχεται**· ‖ ὁμ. ἐπὶ μίαν ἡμέραν : Εὐρ.Φοίν.401 **ποτὲ μὲν ἐπ' ἦμαρ εἶχον, εἶτ' οὐκ εἶχον ἄν**· ‖ **ἆμαρ ἐπ' ἆμαρ** : Θεόκρ.17,96, ΑΠ 9,499· ‖ **κατ' ἦμαρ** καθ' ἡμέραν : Σοφ.Φιλ.797 **καλούμενος οὕτω κατ' ἦμαρ**· ‖ ἐν φρ. **τὸ κατ' ἦμαρ** τὸ διὰ τὴν ἡμέραν ἀναγκαῖον, ὁ ἐπιούσιος ἄρτος : Σοφ.Φιλ.1089 **τίπτ' αὖ μοι τὸ κατ' ἆμαρ ἔσται;** ‖ ὁμ. **κατ' ἦμαρ** κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν, σήμερον : Σοφ.ΟΚ 1079 **τελεῖ, τελεῖ Ζεύς τι κατ' ἆμαρ**· ‖ ὁμ. **παρ' ἦμαρ** ἡμέραν παρ' ἡμέραν : Πινδ.Π 11,25 **τὸ μὲν παρ' ἆμαρ ἕδραισι Θεράπνας, τὸ δ' οἰκέοντας ἔνδον Ὀλύμπου**, Σοφ.ΟΚ 1455 **τὰ δὲ παρ' ἦμαρ αὖθις αὔξων ἄνω**· **2**) φρ. **ἤματι χειμερίῳ, ἤματι ὀπωρινῷ** ἐν ὥρᾳ χειμῶνος, φθινοπώρου : Ἰλ. Π 335 **ὑπὸ λαίλαπι πᾶσα.. βέβριθε χθὼν ἤματ' ὀπωρινῷ**, αὐτ.Μ 279 **νιφάδες χιόνος ἤματι χειμερίῳ**· **3**) ἐν μτφ. χρ. μετ' ἐπιθετ. προσδ. πρὸς δήλωσιν

ποιᾶς τινος καταστάσεως, μάλιστα δὲ ψυχικῆς· ἰδ. τῶν ἐπιθ. **αἴσιμον, ὀλέθριον, μόρσιμον, νηλεές** : Ἰλ.Θ 72 **ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν,** αὐτ.Τ 294 **οἳ πάντες ὀλέθριον ἦμαρ ἐπέσπον,** Ὀδ.Κ 175· || ὁμ. **ἐλεύθερον, δούλιον, ἀναγκαῖον ἦμαρ** ἡμέρα τῆς ἐλευθερίας, τῆς δουλείας : Ἰλ.Ζ 455 **ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας,** αὐτ. Π **ὃ σφιν ἀμύνω ἦμαρ ἀναγκαῖον**· || ὁμ. **νόστιμον ἦμαρ** ἡμέρα τῆς ἐπανόδου εἰς τὴν πατρίδα : Ὀδ.Α 9 **αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ**· || ὁμ. **ἦμαρ ὀρφανικὸν** τὸ γεννῶν ὀρφάνωσιν, ποὺ γεννᾷ ὀρφάνια : Ἰλ.Χ 490 **ἦμαρ δ' ὀρφανικὸν παναφήλικα παῖδα τίθησιν.**

ἡμαρτημένως ἐπίρρ. κ. νεώτ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ἁμαρτάνω, ἐσφαλμένως : Πλάτ.Μέν.89Ε **ὀρθῶς δέ γε ἡ ἄμφρων ἡγεῖται, ἡμαρτημένως δ' ἡ ἄφρων**· || ὁμ. ἐν φρ. **ἡμαρτημένως ἔχει** εἶναι τι ἐσφαλμένον : αὐτ.Νόμ.670D.

ἤμαρτον κ. νεώτ. κ. δημ. ἀόρ. τοῦ ἁμαρτάνω βλ.λ.· **2)** εἰδ. νεώτ. κ. δημ. ὡς ἐπιφών. ἔσφαλα: **θὰ σὲ κάνω νὰ ξεφωνίζῃς ἥμαρτον**· **2)** ὁμ. νεώτ. κ. δημ. ὡς ἐπιφώνησις ἀγανακτήσεως ἢ ταλαιπωρίας ἐν τῇ φρ. **ἥμαρτον, θεέ μου.**

ἡμάτιος-α-ον (ἦμαρ) ποι. ἡμερήσιος, ὁ διαρκούσης τῆς ἡμέρας τελούμενος, ὁ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας γινόμενος : Ὀδ.Β 104 **ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστὸν νύκτας δ' ἀλλύεσκεν,** Ἡσίοδ.Θ 597 **ἠμάτιαι σπεύδουσι,** Παῦλ. Σιλ.ΑΠ 9,651 **ἠμάτιον φέγγος** (ὁ ἥλιος)· **2)** ὁ καθ' ἑκάστην ἡμέραν γινόμενος : Ἰλ.Ι 72 **τὸν** (οἶνον) **νῆες Ἀχαιῶν ἠμάτιαι Θρῄκηθεν ἐπ' εὐρέα πόντον ἄγουσιν.**

ἤμβροτον ἐπ. ἀόρ. **β'** τοῦ ἁμαρτάνω βλ.λ.

ἡμεδαπός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἐκ τῆς ἡμετέρας χώρας, ὁ ἐγχώριος, ἀντίθ. ἀλλοδαπός βλ.λ : Ἀριστφ.Εὐρ.220 **ὁ γοῦν χαρακτὴρ ἡμεδαπὸς τῶν ῥημάτων,** Καλλ.άπ.152 **ἡμεδαπὴ στρατιή,** Ἐπιγρ. **ἡμεδαπὸν νόμισμα**· || κ. νεώτ. ἐπὶ προσ. ὁ ἐκ τῆς ἡμετέρας χώρας, ὁ ἐγχώριος, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἡμετέραν πολιτείαν, εἰδ. ὁ ἰθαγενὴς πολίτης κράτους τινος ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ ἀλλοδαπός : Πλάτ.Θεαγ.124D **ὁ ἡμεδαπὸς Ἀμφίλυτος**· || ὁμ. ἐπὶ τόπου, χώρας τινός : Ἐπιγρ. **ἡ ἡμεδαπὴ** (ἐνν. γῆ), ἀντίθ. ἀλλοδαπή· **2)** δθ. μτγν. εἰδ. τὸ Ρωμαϊκὸν κράτος, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰς βαρβαρικὰς χώρας : Ἡρωδιαν.Ἱστ.1,1,4.

ἡμέδιμνον (τὸ) Ἐπιγρ. συγκεκ. τ. τοῦ ἡμιμέδιμνον.

ἡμεῖς ὀνομ. πληθ. τῆς προσωπ. ἀντων. ἐγώ βλ.λ.

ἡμεκτέω Ἰων. Ἡσ. εἶμαι εὐερέθιστος, δυσφορῶ, εἶμαι ἠγανακτημένος, εὔχρηστον μ. ἐν συνθέσει, βλ. περιημεκτέω.

ἠμελημένως ἐπίρρ. κ. νεώτ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ἀμελῶ βλ.λ., ἀμελῶς, ἀφροντίστως : Ἰσοκρ. Ἐπιστ.8,10· || ἐν φρ. **ἠμελημένως ἔχειν** : Ξεν. Ἀπομν.3,11,4 **οὐδὲ ταύτας ἠμελημένως ἐχούσας**· **2)** μετὰ ἐπιτετηδευμένης ἀτημελησίας : Δίων Κ 5,1,12 **ἑαυτὴν ἠμελημένως πως κοσμήσασα.**

ἤμελλον δ.τ. τοῦ παρατ. ἔμελλον τοῦ μέλλω βλ.λ.

ἠμέν ἐπικ. σύνδ. συμπλεκτικὸς καὶ ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ **ἠδὲ** βλ.λ., καὶ . . καί, τόσον . . ὅσον καὶ . . : Ἰλ.Ε 128 **ὄφρ' εὖ γιγνώσκῃς ἠμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα,** Ὀδ.Β 268 **εἰδομένη . . ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν**· || σπαν. ἀκολουθούμενον ὑπὸ τοῦ δὲ ἢ τε : Ἰλ.Μ 428 **πολλοὶ δ' οὐτάζοντο . . ἠμὲν . . πολλοὶ δὲ διαμπερές,** Ὀδ.Θ 575 **οἱ μὲν ὅσοι χαλεποί τε . . οἵ τε φιλόξενοι**· || συνήθ. ἀκολουθοῦντος τοῦ καί : Ἰλ.Ο 664 **ἠμὲν ὅτεῳ ζώουσι καὶ ᾧ κατατεθνήκασιν,** Ἡσίοδ.Ἔργ.337 **ἠμὲν ὅτ' εὐνάζῃ καὶ ὅτ' ἂν φάος ἱερὸν ἔλθῃ.**

ἦμεν α' πρόσ. πλ. παρατ. τοῦ εἰμί.

ἦμεν α' πρόσ. πλ. παρατ. τοῦ εἶμι.

ἥμερα (ἥμερος) ἐπίρρ. δημ. πράως, κατὰ τρόπον πρᾶον, ἥμερον, μαλακὸν ἢ μετὰ πραότητος, ἡμερότητος : Παλαμ.Τάφ.41 **ἥμερα καὶ πρόσχαρα τὰ χρόνια σου σκορποῦσες.**

ἡμέρα κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. κ. Ἰων. ἡμέρη, δωρ. ἀμέρα (Ἐπιγρ., πρβλ. ἐπάμερος) κ. ἀμέρα, λοκρ. ἀμάρα, δημ. κ. **μέρα** τὸ ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου μέχρι τῆς δύσεως αὐτοῦ χρονικὸν διάστημα, π. Ὁμ. συνηθέστ. ἦμαρ : Ἰλ.Θ 541 **ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει,** Ὀδ Ξ 93 **ὅσσαι γὰρ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐκ Διός εἰσιν,** Ἡσίοδ.Ἔργ.102 **ἐφ' ἡμέρῃ ἠδ' ἐπὶ νυκτὶ** (ἐν καιρῷ ἡμέρας καὶ νυκτός), Σοφ.Ἀντ.104 **ἐφάνθης ποτ', ὦ χρυσέας ἀμέρας βλέφαρον**· || νεώτ. φρ. **εἶδε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας** ἐγεννήθη· || ἐν φρ. πρὸς δήλωσιν τῆς αὐγῆς : Ἡρ.3,86 **ἅμ' ἡμέρῃ διαφωσκούσῃ** (τὰ χαράματα), Ξεν.ΚΠ 4,5,14 **ἐπεὶ ἡμέρα ὑπέφαινε,** αὐτ. Ἑλλ.2,4,6 **ἐπεὶ πρὸς ἡμέραν ἐγίγνετο,** αὐτ.Ἀν. 6,3 6 **ἅμα ἡμέρᾳ** (μόλις ἐξημέρωσε), Αἰσχίν.3,76 **ἅμα τῇ ἡμέρᾳ**· πρβλ. σύντ. μετὰ τῆς πρός· || ὁμ. πρὸς δήλωσιν τῆς δείλης ἢ τῆς ἑσπέρας : Ξεν.Ἑλλ. 2,1,23 **τῆς ἡμέρας ὀψὲ ἦν** (ἦτο ἀργά, βράδυ), Λουκ.Ὀρχ.17 **ἀρχομένης καὶ δυομένης τῆς ἡμέρας**· || εἰδ. νεώτ. ἀστρον. **ἡμέρα φυσικὴ** τὸ ἀπὸ τῆς φαινομένης ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου μέχρι τῆς φαινομένης δύσεως αὐτοῦ χρονικὸν διάστημα· || ὁμ. **ἀστρικὴ ἡμέρα** τὸ μεταξὺ δύο διαδοχικῶν ἄνω διαβάσεων τοῦ αὐτοῦ ἀπλανοῦς διὰ τοῦ αὐτοῦ μεσημβρινοῦ χρονικὸν διάστημα· || ὁμ. **ἀληθὴς ἡμέρα** ὁ μεταξὺ δύο διαδοχικῶν ἄνω διαβάσεων τοῦ ἡλιακοῦ κέντρου διὰ τοῦ αὐτοῦ μεσημβρινοῦ χρόνος· || ὁμ. **μέση ἡμέρα** ὁ μεταξὺ δύο διαδοχικῶν ἄνω διαβάσεων τοῦ μέσου Ἡλίου διὰ τοῦ αὐτοῦ μεσημβρινοῦ χρόνος· || ὁμ. νεώτ. νομ. **πολιτικὴ ἡμέρα** τὸ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μεσονυκτίου εἰς ἕτερον χρονικὸν διάστημα· **2)** μτ. ἐπιθ. διορισμοῦ, συνεκδ. τὸ ἡμερονύκτιον κ. μτφ. κτ. πληθ. μία χρονικὴ περίοδος τῆς ζωῆς : Πίνδ.Ο 1,34 **ἁμέραι δ' ἐπίλοιποι μάρτυρες σοφώτατοι,** Αἰσχ.Ἀγ.1666 **ἀλλ' ἐγώ σ' ἐν ὑστέραισιν ἡμέραις μέτειμ' ἔτι,** Σοφ.Τρ.654 **ἐπιπόνων ἁμερᾶν,** αὐτ.ΟΚ 1216 **πολλὰ μὲν αἱ μακραὶ ἁμέραι κατέθεντο,** Εὐρ.Ἑκ.364 **λυπρὰν ἄγουσαν ἡμέραν,** ΠΔ Ψαλμ.142,5 **ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων**· || ὁμ. πρὸς δήλωσιν καταστάσεων ἡλικίας, οἷον γήρατος, ἀρχῆς ἢ τέλους τῆς ζωῆς κττ. : Σοφ.Αἴ 623 **παλαιᾷ μὲν σύντροφος ἡμέρᾳ λευκᾷ δὲ γήρᾳ μάτηρ** (ἡ γηραιὰ μήτηρ), αὐτ.Ἀντ.1330 **τερμίαν ἄγων ἁμέραν,** Εὐρ.Ἴων 720 **νέαν δ' ἁμέραν ἀπολιπὼν θάνοι** (τὴν νεότητα), Ἀριστλ.Ρητ.1389a,24 **τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ,** αὐτ.1389b,33 **εἰσὶ δὲ φιλόζωοι καὶ μάλιστα ἐπὶ τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ** (περὶ τῶν γερόντων)· || κτ. πληθ. ἐν φρ. ἡ ἡλικία : ΠΔ Γέν.47,9 **αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς μου, ἃς παροικῶ, ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη,** ΚΔ Λουκ.1,7 **προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν**· || φρ. δημ. **ἐσώθηκαν οἱ μέρες του** (ὅσανούπω ἀποθνήσκει)· **3)** ποι. γεν. ὁ χρόνος : Σοφ.Αἴ,131 **ἡμέρα κλίνει τε κἀνάγει πάλιν τἀνθρώπεια,** αὐτ. ΟΚ 1138 **ἐς τόδ' ἡμέρας**· || ἐμπροθ. μτ. τῆς ἐν ἢ ἐπὶ κ. μτ. γεν. προσ. κατὰ τὴν ἐποχήν, καθ' ἣν ἔζησεν ἢ ἔδρασέ τις ἰδ. ἄρχων ἢ βασιλεύς : ΠΔ Παρ.1,4,41 **ἐν ἡμέραις Ἐζεκίου βασιλέως,** ΚΔ Ματθ.2,1 **ἐν ἡμέραις Ἡρῴδου,** αὐτ.Λουκ.17,26 **ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε,** - **ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Γεωργίου τοῦ Α',** - **αὐτὰ δὲν συνέβαινον ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μου**· || ὁμ μτγν. **ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις** κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρόν : ΚΔ Ματθ.3,1 **ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις**· **4)** μτ. ἐπιθ. διορ. ἢ μτ. γεν. πρὸς δήλωσιν ὡρισμένης τινὸς ἡμέρας : Διον.Ἁλ. Ρωμ.6,48 **ἡμέραν ἔστησαν ἀρχαιρεσιῶν,** ΚΔ Πράξ. 12,21 **τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ . . ἐδημηγόρει,** Λουκ.Ἀλέξ.19 **ῥητήν τινα ἡμέραν,**-**ἡμέρα ὑποδοχῆς-ἀκροάσεως**

- ἐπισκέψεων· || δημ. **μέρες τῆς γριᾶς** ἐν τῇ λαογρ. αἱ τρεῖς τελευταῖαι ἡμέραι τοῦ Μαρτίου· || φρ. δημ. **εἶναι ἡ μέρα μου** εἶναι ἡ σειρά μου, ἰδ. ἐπὶ κακοτυχιῶν : **ἡ μέρα του εἶναι νὰ τρώῃ ξύλο - νὰ χάνῃ στὰ** χαρτιά· || ὁμ. **μέρα μου καὶ μέρα σου·** πρβλ. σειρά μου καὶ σειρά σου· || ὁμ. μτ. ἐπιθ. διορ. ἡ μτ. γεν. πρὸς δήλωσιν ἱερᾶς ἢ ἑορτασίμου ἡμέρας : ΠΔ Ἰωὴλ 2,1 **πάρεστιν ἡμέρα Κυρίου,** ΚΔ Ματθ.10,11 **ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως** (τῆς δευτέρας παρουσίας), αὐτ.Πράξ.2,1 **τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς,** αὐτ.Πέτρ.2,3,12 **τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμέρας,** Διογ.Λ 4,41 (περὶ τῆς γενεθλίου ἡμέρας), Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.88,2 **τὴν ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ,** δημ. παροιμ. **κάθε μέρα δὲν εἶναι τοῦ Ἅη Γιαννιοῦ,** φρ. **ὅλες οἱ μέρες εἶναι τοῦ Θεοῦ·** || ἐκκλ. **ἀνθρωπίνη ἡμέρα** συνεκδ. κρίσις ἀνθρωπίνη, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως τοῦ Θεοῦ : ΚΔ Κορ.1,4,3 **ἵνα ὑφ᾽ ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας·** || ὁμ. μτ. ἐπιθ. διορ. ἢ μτ. γεν. πρὸς δήλωσιν καιρικῆς τινος καταστάσεως : ΠΔ Ἰωὴλ 2,1 **ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου, - ἡμέρα νεφέλης καὶ ὁμίχλης, - ἡμέραι τῶν κυνικῶν καυμάτων, - καλὴ - ὡραία ἡμέρα** (ἐπὶ εὐδίας), παροιμ. **ἡ καλὴ μέρα ἀπὸ τὸ πρωὶ φαίνεται·** || ὁμ. νεώτ. πρὸς δήλωσιν αἰσίας ἢ ἀπαισίας ἡμέρας : **ἡμέρα δόξης - εὐτυχίας, - ἄσπρη - μαύρη μέρα, - ἡμέρα ἀποφρὰς - γραυσούζικη·** || **καλὴ μέρα** ἐν χρ. ὡς εὐχὴ κατὰ τὴν πρωΐαν· φρ. ὡς ἀρὰ ἢ ὕβρις **τὴν κακή φυχρή σου μέρα·** || νεώτ. **κρίσιμος ἡμέρα** (καθ᾽ ἣν μέλλει νὰ κριθῇ ἡ ἔκβασις σοβαρᾶς τινος καταστάσεως)· || ὁμ. μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐν χρ. πρὸς δήλωσιν τρόπου ἢ σκοποῦ χρησιμοποιήσεως ὡρισμένης ἡμέρας : **ἡμέρα ἐργάσιμας - ἀργίας - ἀναπαύσεως - περιπάτου - ὑποδοχῆς·** || ὁμ. δημ. μτ. τοῦ γιὰ κ. αἰτ. **μέρα γιὰ ὕπνο - γιὰ κρεβάτι - γιὰ κρασὶ - γιὰ περίπατο - γιὰ δρόμο - γιὰ μπάνιο·** **5)** ἀπολ. ἐπὶ τῆς πολιτικῆς ἡμέρας κτ. δ. συντάξεις, οἷον κτ. γεν. : Ἡρ.2,115 **τριῶν ἡμερέων προαγορεύω ἐκ τῆς ἐμῆς γῆς ἐς ἄλλην τινὰ μετορμίζεσθαι** (ἐντὸς ὁρίου τριῶν ἡμερῶν), Σοφ.Ἠλ.698 **ἄλλης ἡμέρας . . εἰσῆλθε** (κατ᾽ ἄλλην ἡμέραν), Φερεκρ.1 **κατεσθίω . . τῆς ἡμέρας πένθ᾽ ἡμιμέδιμνα** (καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν), Θουκ.4,26 **ᾤοντο ἡμερῶν ὀλίγων ἐκπολιορκήσειν,** Πλάτ.Φαῖδρ.240C **οὔθ᾽ ἡμέρας οὔτε νυκτὸς** (κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας), Ἰσοκρ.4,87 **τῆς αὐτῆς ἡμέρας·** || ὁμ. κ. μτ. ἀριθμ. ἐπιρρ. : Ἡρ.2,37 **δὶς τῆς ἡμέρης ἑκάστης,** Μέν.326 **πεντάκις τῆς ἡμέρας·** || **ὁ τῆς ἡμέρας** ὁ ἡμερήσιος, καθημερινός : Πάπ. **τοὺς . . τῆς ἡμέρας ἄρτους, - μὲ τὴ δουλειά του κερδίζει τὸ ψωμὶ τῆς ἡμέρας του·** || δημ. ὁμ. **ὁ τῆς ἡμέρας** ὁ σημερινὸς κ. συνεκδ. ὁ λίαν πρόσφατος, πολὺ φρέσκος : **αὐγά - φάρια τῆς ἡμέρας** (πρβλ. τῆς ὥρας)· || φρ. ἐπὶ προσ. **ἄνθρωπος τῆς ἡμέρας** ὁ ἰσχύων πολιτικῶς ἢ ὁ περὶ οὗ γίνεται πολὺς λόγος· || ὁμ. φρ. νεώτ. κ. δημ. **εἶμαι τῆς ἡμέρας** ἔχω εἰδικὴν ὑπηρεσίαν καθ᾽ ὡρισμένην ἡμέραν, ἄ. εἶμαι ἐφημερεύων, τῆς ὑπηρεσίας· || κ. κτ. δοτ. : Σοφ.ΟΤ 1283 **τῇδε θἡμέρᾳ** (σήμερον), αὐτ.Ἠλ.1134 **τῇ τόθ᾽ ἡμέρᾳ** (τότε)· φρ. νεώτ. **ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ** ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, κατ᾽ ἐξακολούθησιν : **ἡ κατάστασις χειροτερεύει ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ·** || κ. κτ. αἰτ. : Ἡρ.1,111 **ἐπίτεξ ἐοῦσα πᾶσαν ἡμέρην** (ἐνῷ ἀνεμένετο νὰ γεννήσῃ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ἐντὸς ὀλίγου), αὐτ.7,203 **προσδόκιμοι πᾶσαν εἶεν ἡμέρην** (τοὺς περιμένανε μέρα μὲ τὴ μέρα), Σοφ.ΟΚ 433 **τὴν μὲν αὐτίχ᾽ ἡμέραν,** Εὐπ.233 **ὅλην τὴν ἡμέραν,** Θουκ.8,23 **τρίτην ἡμέραν αὐτοῦ ἥκοντος** (τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν ἔλευσιν αὐτοῦ), αὐτ.8,103, Ξεν.ΚΠ 1,3,12 **τὰς ἡμέρας** (ἐν καιρῷ τῆς ἡμέρας), ΠΔ Ἐξ.29,38 **ἀμνοὺς δύο τὴν ἡμέραν** (καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν), **- παίρνει 70 δραχμὲς τὴ μέρα·** || δημ. **μέρα τὴ μέρα** ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν : **τὸν περιμένουμε μέρα τὴ μέρα** (πρβλ. ὥρα τὴν ὥρα)· || ὁμ. **μέρα μὲ τὴ μέρα** σὺν τῷ χρόνῳ, βαθμηδόν : **μέρα μὲ τὴ μέρα θὰ συνηθίσῃ - θὰ στρώσῃ·** || ὁμ. **κάθε μέρα** καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν, ὅθ. κ. συνεχῶς : **κάθε μέρα τοῦ τὰ λέω, ἀλλὰ δὲ βάζει γνώση·** || ὁμ. **μιὰ μέρα** κάποτε, ἐν καιρῷ : **μιὰ μέρα θὰ θυμηθῇς τὰ λόγια μου·** || ὁμ. **μέρα νύχτα** ἐν ἐπιρρ. χρ. νυχθημερόν : Ἐρωτόκρ.Δ 551 **καὶ μέρα νύχτα καὶ τσ᾽ αὐγὲς εἴμαστε πάντα ὁμάδι, - δουλεύει μέρα νύχτα,** κ. ἀντιστρ. **νύχτα μέρα** (πρβλ. γεν. μεροῦ νυχτοῦ : Ἐρωτόκρ.Α 1123 **μεροῦ νυχτοῦ βιγλίζουν·** **6)** κ. μτ. προθ. οἷον τῆς ἀνά : Πίνδ.Ο 9,85 **κράτησαν μίαν ἔργον ἀν᾽ ἁμέραν,** Ἡρ.7,198 **ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην·** || κ. μτ. τῆς ἀπό : Σοφ.ΟΤ 351 **ἀφ᾽ ἡμέρας τῆς νῦν** (ἀπὸ τοῦδε), Πολύβ.8,27,11 **ἀφ᾽ ἡμέρας μέλλοντα γίγνεσθαι μετὰ πλειόνων ἐν τῷ . . Μουσείῳ** (ὅταν γίνῃ ἡμέρα, πρβλ. ἀπὸ τὸ πρωΐ)· || κ. μτ. τῆς διά : Ἡρ.1,97 **δι᾽ ἡμέρης δικάζειν** (κατὰ τὸ διάστημα ὅλης τῆς ἡμέρας), αὐτ.2,37 **ξυρεῦνται πᾶν τὸ σῶμα διὰ τρίτης ἡμέρας** (κάθε τρεῖς μέρες), Θουκ.2,29 **διὰ πολλῶν ἡμερῶν** (εἰς διάστημα, ἀπόστασιν πολλῶν ἡμερῶν)· || κ. μτ. τῆς εἰς : ΠΔ Κριτ.17,10 **δώσω σοι δέκα ἀργυρίου εἰς ἡμέραν·** || κ. μτ. τῆς ἐν : Ἡρ.1,126 **τὸν χῶρον προεῖπε ἐξημερῶσαι ἐν ἡμέρῃ** (σὲ μιὰ μέρα), Σοφ.ΟΤ 615 **ἐν ἡμέρᾳ γνοίης μιᾷ,** Λυσ.20,10 **ἐν ὀκτὼ ἡμέραις** (ἐν διαστήματι ὀκτὼ ἡμ.), ΚΔ Ἰω.2,19 **ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ** (τὸν ναόν)· || κ. μτ. τῆς ἐκ (ἐξ) : Σοφ.Ἠλ.780 **οὔτε νυκτὸς ὕπνον οὔτ᾽ ἐξ ἡμέρας ἐμὲ στεγάζειν ἡδὺν** (ἐν καιρῷ ἡμέρας), Ἡνίοχ.5,13 **ἡμέραν ἐξ ἡμέρας** (ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν), ΠΔ Παρ.2,21,15 **ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας,** ΚΔ Πέτρ.2,2,8· || κ. μτ. τῆς ἐπί κ.αἰτ., γεν. ἢ δοτ. : Ἡρ.1,32 **ταῦ ἐπ᾽ ἡμέρην ἔχοντος** (διὰ μίαν ἡμέραν), αὐτ.5,117 **ἐπ᾽ ἡμέρῃ ἑκάστῃ** (δ. γρ. -ρην), Αἰσχ.ἀπ.399 **τὸ γὰρ βρότειον σπέρμ᾽ ἐφ᾽ ἡμέραν φρονεῖ,** Εὐρ.Ἠλ.429 **τῆς ἐφ ἡμέραν βορᾶς,** αὐτ. Κύκλ.336 **φαγεῖν τοὐφ᾽ ἡμέραν,** Θουκ.4,69 **ἐφ᾽ ἡμέραν ἐχρῶντο,** Ἡράκλειτ.6 **ὁ ἥλιος νέος ἐφ᾽ ἡμέρῃ·** || κ. μτ. τῆς κατά : Αἰσχ.Χο.817 **καθ᾽ ἡμέραν οὐδὲν ἐμφανέστερος** (ἐν καιρῷ ἡμέρας), Σοφ.ΑΙ.801 **καθ᾽ ἡμέραν τὴν νῦν** (κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμ.), αὐτ.ΟΚ 1364 **τὸν καθ᾽ ἡμέραν βίον,** Θουκ.1,2 **ἡ καθ᾽ ἡμέραν ἀναγκαία τροφή,** Ἰσοκρ.4,78 **τὰ καθ᾽ ἑκάστην τὴν ἡμέραν ἐπιτηδεύματα·** || νεώτ. **ὁ καθ᾽ ἡμέραν** ὁ καθημερινός· || κ. μτ. τῆς μετά : Ἡρ.2,150 **οὐ νυκτὸς ἀλλὰ μετ᾽ ἡμέρην ποιεύμενον,** Αἰσχίν.3,77 **μεθ᾽ ἡμέραν ἐπιορκῶν νύκτωρ φησίν . . ,** ΠΔ Κριτ.15,1 **ἐγένετο μεθ᾽ ἡμέρας** (μετ᾽ ὀλίγας ἡμέρας)· || κ. μτ. τῆς παρά : Ἀντιφῶν 5,72 **ἡμέρα παρ᾽ ἡμέραν γιγνομένη** (ἡμέρα ἀκολουθοῦσα ἡμέραν)· φρ. **παρ᾽ἡμέραν,** νεώτ. **ἡμέραν παρ᾽ἡμέραν** ἑκάστην δευτέραν ἡμέραν, κάθε δύο μέρες, κάθε δεύτερο : Λουκ.Θε.Δ 24,2, Πλούτ.Φάβ.15 **παρ᾽ ἡμέραν ἄρχειν,** Ἀρρ.Ἐπίκτ.2,18,13 **καθ᾽ ἡμέραν εἰώθειν ὀργίζεσθαι, νῦν παρ᾽ ἡμέραν, εἶτα παρὰ δύο, εἶτα παρὰ τρεῖς·** || κ. μτ. τῆς πρό : Ἐπιγρ.Κρήτης **πρὸ ἀμερᾶν δέκα ἢ κα μέλλωντι ἀναγινώσκεν,** Ἐπιγρ. Θίσβης **πρὸ ἡμερῶν ἑπτὰ εἰδυῶν ὀκτωμβρίων·** || **πρὸ ἡμέρας** πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου : Δίφ.22· || κ. μτ. τῆς πρός : Ξεν.Ἑλλ 2,4,6 **πρὸς ἡμέραν ἐγίγνετο** (ἐπλησίαζε νὰ ξημερώσῃ), Λυσ.1,14 **ἦν πρὸς ἡμέραν·** **7)** ὡς κύρ. ὄν. ἡ προσωποποίησις τῆς ἡμέρας, ἡ θεὰ Ἡμέρα : Ἡσίοδ.Θ 124.

ἡμεράδα (ἡ) δημ. ἡ ἡμερότης, ἡ ἰδιότης τοῦ ἡμέρου, ἀντιθ. ἀγριάδα βλ.λ.· **2)** εἰδ. βοταν. τὸ δένδρον δρῦς ἡ μαλλωτή.

ἡμεράδι (τὸ) δημ. τὸ δένδρον δρῦς ἡ αἰγίλωψ.

ἡμεραῖος-α-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ τῆς ἡμέρας : Πάπ. ἡμεραίας ὥρας· **2)** κ. νεώτ. ὁ ἔχων διάρκειαν ἡμέρας : Σκύλ.69 ἡμεραῖος πλοῦς.

ἡμεραλωπία (ἡ) (ἡμεράλωψ) νεώτ. ἰατρ. κατάστασις καθ' ἣν ὁ πάσχων βλέπει τὴν μὲν ἡμέραν καλῶς, τὴν δὲ νύκτα ὑπὸ ἠλαττωμένον φῶς ἀμυδρῶς ἢ οὐδόλως.

ἡμεράλωψ-ωπος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ πάσχων ἡμεραλωπίαν, ἀντίθ. νυκτάλωψ βλ.λ. : Γαλ.14,768.

ἡμεραργία (ἡ) νεώτ. ἡ καταναγκαστικὴ ἀργία ἐν ἡμέρᾳ ἐργασίας, ὑποχρεωτικὴ ἀργία κατ' ἐργάσιμον ἡμέραν· **2)** συνεκδ. ἡ καταβαλλομένη ἀποζημίωσις εἴς τινα δι' ἡμιαργίαν ἢ ἀπομάκρυνσιν ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ.

ἡμεράρχης (ὁ) μσν. ὁ ἄρχων τῆς ἡμέρας : Κ Μανασσ.Χρον.38.

ἡμεραυγής-οῦς-ές μσν. ἐπὶ τοῦ ἡλίου, ὁ σύγάζων κατὰ τὴν ἡμέραν, ὁ λάμπων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας: ΚΜανασσ.22 **ἡμεραυγὴς ἀστήρ**· ‖ μτφ. ἐπὶ ἀνδρός : αὐτ.117 **λύχνος ἰὼν ἡμεραυγὴς παμφαίνων.**

ἡμέρευμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ ἡμέρευσις βλ.λ.

ἡμέρευσις-εως (ἡ) (ἡμερεύω (1)) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἡμερεύειν, τὸ διημερεύειν, ἡ διημέρευσις· **2)** τὸ ἡμερεύειν βλ.λ.(2), τὸ μέρεμα.

ἡμερεύω (1) (ἡμέρα) διέρχομαι τὴν ἡμέραν, διημερεύω που, ἀντίθ. διανυκτερεύω : Ξεν.'Ελλ.5,4,3 **ἡμερεύσαντες ἔν τινι τόπῳ ἐρήμῳ,** Δημ.1081 **ἀνάγκη γὰρ ἡμερεύειν ἐν τῇ ἀγορᾷ τὸν τοιοῦτον**· ‖ ὁμ. ἡ· πρός τι: Ξεν.Οἰκ.4,2 πρὸς πῦρ ἡμερεύειν· **2)** μτφ. ἐν φρ. διέρχομαι τὰς ἡμέρας μου, διαβιῶ ἔν τινι καταστάσει : Εὐρ.ἀπ.525 **ἡμερεύω ἐν πόνοισιν**· ‖ κ. ἁπλῶς διέρχομαι τὰς ἡμέρας μου, ζῶ : Σοφ. 'Ελ.787 **νῦν δ' ἐκηλά που . . ἡμερεύσομεν.** ‖ κ. μέσ. ἡμερεύομαι : Εὐρ.ἀπ.812,6 (ἀμφ.ἀνάγν.)· **3)** ἀπολ. ὁδοιπορῶ ὅλην τὴν ἡμέραν : Αἰσχ.Χο. 710 **ἡμερεύοντας ξένους**· **4)** ἐργάζομαι κατὰ τὴν ἡμέραν, διαρκούσης τῆς ἡμέρας : Πάπ.

ἡμερεύω (2) (ἥμερος) νεώτ., δημ. κ. **μερεύω,** ἀόρ. δημ. (ἡ)μέρεψα κ. παθ. ἀόρ. (ἡ)μερέφτηκα καθιστῶ τινα ἤ τι ἥμερον, τιθασεύω, δαμάζω, ἐξημερώνω : **οἱ θηριοτρόφοι πολλὲς φορὲς ἡμερεύουν τὰ θηρία**· **2)** μτφ. καθησυχάζω, καταπραΰνω : Ζερβ.Μῦθ.Ζ 67 **τ' ἀργόδρομα γλυκοχαράματα . . τοῦ ἡμέρευαν τὴν ψυχή, - εἶδα καὶ ἔπαθα νὰ τὸν ἡμερέψω**· **3)** ἀμτβ. γίνομαι ἥμερος, τιθασεύομαι, δαμάζομαι, ἐξημερώνομαι : **τί ἡμερεύει τὴν τίγριν;**· **4)** ὁμ. γίνομαι πρᾶος, ἥμερος, καταπραΰνομαι, καθησυχάζω : **δὲν θέλει αὐτὸ τὸ παιδὶ νὰ μερέψῃ**· ρηματ.π. ἡμέρευσις, ἡμέρευμα.

ἡμερήσιος-(ι)α-ον (ἡμέρα) κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. **ἀμερήσιος,** ἰων. θηλ. -ίη, π. Πολύβ. **ἡμερήσιος -ον,** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἡμέραν, ὁ τῆς ἡμέρας, ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν συμβαίνων, ἀντίθ. νυκτερινός : 'Ιππ.Γυν.1,11,Αἰσχ.'Αγ.22 **λαμπτὴρ νυκτὸς ἡμερήσιον φάος πιφαύσκων,** Πολύβ.9,13,6 **τὰς ἡμερησίους καὶ νυκτερινὰς πορείας,** - **ἡμερησία ἐργασία** (ἀντίθ. νυκτερινὴ ἐργασία)· ‖ ὁ καθ' ἑκάστην ἡμέραν γινόμενος, ὁ καθημερινός : Νικ.Χων.ἐνΣάθ.1,80 **συντονώτερον δὲ τῶν συνήθων ἡμερησίων σταθμῶν μέχρι καὶ ἐς αὐτὴν τὴν 'Αλλαγὴν διοδεύουσα**· εἰδ. ἐπὶ τοῦ τύπου, ὁ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐκδιδόμενος, ὁ εἰς καθημερινὰς ἐκδόσεις ἐμφανιζόμενος, ἀντίθ. περιοδικός : **ἡμερήσιος τύπος,** - **ἡμερησία ἐφημερίς**· **2)** ὁ διαρκῶν μίαν ἡμέραν : 'Ηρ. 4,101 **ἡ δὲ ὁδὸς ἡ ἡμερησίη ἀνὰ διηκόσια στάδια συμβέβληταί μοι,** Πλάτ.Πολ.616C **εἰς ὃ ἀφικέσθαι προελθόντας ἡμερησίαν ὁδόν,** - **ἡμερησία ἐκδρομή**· ‖ **ἡμερησία ζωὴ** (ἡ διαρκοῦσα μίαν ἡμέραν) : Πλούτ.'Ηθ.111C **ἅπερ ἱστοροῦσι . . γινόμενα τὴν ζωὴν ἔχειν ἡμερησίαν**· ‖ νεώτ. ἄστρον. **ἡμερησία κίνησις** τῆς γῆς ἡ ἐντὸς 24 ὡρῶν περιστροφὴ τῆς γῆς περὶ τὸν ἄξονα αὐτῆς· **3)** νεώτ. ὁ προοριζόμενος διὰ μίαν ἡμέραν : **ἡμερησία διαταγὴ** ἡ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐκδιδομένη ὑπὸ στρατιωτικῆς τινος διοικήσεως ἢ ὑπηρεσίας· ‖ **ἡμερησία διάταξις** τὸ ὑπὸ τοῦ προέδρου βουλῆς ἢ γερουσίας ἢ ἀ. συνεδριάζοντος σωματείου καταρτιζόμενον πρόγραμμα τῶν καθ' ἑκάστην συνεδρίασιν συζητητέων θεμάτων· **4)** ὁ διδόμενος διὰ μίαν ἡμέραν : Πάπ. **ἡμερήσιος φόρος - μισθός**· ‖ τὸ ἡμερήσιον ὡς οὐσ. ὁ διὰ μίαν ἡμέραν μισθός, τὸ ἡμερομίσθιον· Σουΐδ. « τὸ καθ' ἡμέραν διδόμενον »· **5)** ὁ καθ' ἑκάστην γινόμενος : Διογ.Λ 7,181 **πεντακοσίους γράφει στίχους ἡμερησίους**· **6)** **ἡμερήσιον.** μνημόσυνον ἡμερολόγιον, καλαντάρι : 'Επιγρ.· **7)** τὸ θηλ. **ἡμερησία** ὡς οὐσ. βιβλίον εἰς ὃ ἀναγράφονται ἡμερήσια συμβάντα, ἡμερολόγιον : Πάπ.

ἡμερησίως ἐπίρρ. πάπ. κ. νεώτ. καθ' ἑκάστην ἡμέραν, κάθε μέρα, καθημερινῶς : **ἡμερησίως θέλομεν ἑκατὸν δραχμάς.**

ἡμερία (ἡ) (ἐνν. ὥρα) δωρ. **ἀμερία** ἡ ἡμέρα : Σοφ.Αἴ.208 **τί δ' ἐνήλλακται τῆς ἡμερίας νὺξ ἥδε βάρος** (δ.γρ. ἠρεμίας), Πάπ. **τὸν μισθὸν τῶν τεσσάρων ἡμεριῶν.**

ἡμερίδης (ὁ) (ἥμερος) μτγν. ἐπὶ οἴνου, ἐλαφρός, γλυκύς : Πλούτ.'Ηθ.663D **τὸν δ' ἀνθοσμίαν ἀπωσάμενοι τουτονὶ καὶ ἡμερίδην, ἀγριώτερον πίνομεν ἐκ πίθου**· **2)** ἐπίθ. τοῦ Διονύσου ὡς προστάτου τῆς ἡμερίδος : Πλούτ.'Ηθ.451C.

ἡμερίδιον (τὸ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ ἡμέρα.

ἡμερινῶς ἐπίρρ. μσν. ἐν καιρῷ ἡμέρας : 'Επιφάν.2,279.

ἡμέριος-ον κ. νεώτ., δωρ. **ἀμέριος** ὁ ἐπὶ μίαν ἡμέραν διαρκῶν, βραχύβιος : Σοφ.Αἴ.398 **ἀμερίων . . ἀνθρώπων,** Εὐρ.Φοίν.130 **ἀμερίῳ γέννᾳ,** 'Υμν.'Ισ.87 **ἡμέριος κάματος,** Πάπ. **ἡμέριος μισθός**· **2)** ἀπολ. **ἡμέριοι** (οἱ) ἄνθρωποι ἐφήμεροι, θνητοί : Χρησμ.π.Διοδ.Σ 7,12, ΛάλλΒάσσ.ΑΠ 7,372 **φεῦσται δαίμονες ἀμερίων,** 'Οππ.'Αλ.2,669· **3)** ἡμερήσιος, καθημερινός : Φίλ.1,92 **ἡμέριος** (εἰμὴ ἀναγν. ἡμερ(ήσ)ιος) **κύκλος** (τὸ χρονικὸν διάστημα μιᾶς ἡμέρας)· **4)** ποι. ἐπίθ. ἐν Ξεν.Οἰκ.21,3 (ἀναγν. ἡμερινός).

ἡμερίς-ίδος κ. νεώτ. θηλ. τοῦ ἥμερος βλ.λ.· ‖ εἰδ. οὐσ. **ἡμερίς** (ἐνν. ἄμπελος) ἡ ἥμερη, καλλιεργημένη ἄμπελος, τὸ ἥμερο κλῆμα, ἀντίθ. ἀγριάς· 'Ησ. « ἡμερίς· ἄμπελος, ἀπὸ τοῦ ἐξημεροῦν ἡμᾶς. καὶ ἡ κνίδη. τινὲς δὲ ἀναδενδράδα καὶ ἐλαίαν » : 'Οδ.Ε 69 **τετάνυστο . . ἡμερὶς ἡβώωσα,** Σιμων.183, 'Αριστφ.'Αχ.997 **ἡμερίδος ὄζον,** 'Οππ.Κυν.3,458· **2)** μτφ. ἡ ποιητικὴ σταφυλή, ἡ εὐγενὴς ποίησις : Πλούτ.'Ηθ.15Ε **τὴν ποιητικὴν ἡμερίδα τῶν Μουσῶν ἐκκόπτωμεν**· **3)** ἡμερόδρυς, ἥμερη βελανιδιά : Θεόφρ.Φ13,8,2 **τὴν τὰς γλυκείας** (βαλάνους) **φέρουσαν, οἱ μὲν ἡμερίδα καλοῦντες, οἱ δὲ μύδιον**· **4)** νεώτ. ἑορτὴ διδομένη κατὰ τὸ ἀπόγευμα, ἀντίθ. ἑσπερίς.

ἡμεροβαπτισταί (οἱ) μτγν. Χριστιανοὶ αἱρετικοὶ καθ' ἡμέραν λουόμενοι καὶ πλύνοντες τὰς κλίνας, τὰς ἕδρας, τὰ ποτήρια αὐτῶν κτλ. : 'Επιφάν.Αἱρέσ.17,22.

ἡμεροβίγλιον (τὸ) μσν. ἡ ἡμερησία φυλακή, ἡ βίγλα βλ.λ. τῆς ἡμέρας.

ἡμερόβιος-ον (ἡμέρα-βίος) κ. νεώτ. **ὁ ἐπὶ** μίαν μόνον ἡμέραν ζῶν : **ἡμερόβια ἔντομα**· ‖ τὸ οὐδ. **ἡμερόβιον** ὡς οὐσ. εἶδος ἐντόμου, ἃ. ἐφήμερον : Θεόφρ.Μεταφ.29, Πλίν.Φ1 11,120· **2)** κ. νεώτ. ὁ φροντίζων μόνον διὰ τὴν παροῦσαν ἡμέραν ἢ ὁ ἀποζῶν ἐκ τοῦ ἡμερησίου του κέρδους, ἐπὶ ἐπαιτῶν, ἰδ. τοῦ Διογένους : Σάτυρ.π.Πορφ.

Ἀποχ.270Ν· **3)** νεώτ. ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν μόνον δρῶν, τὴν δὲ νύκτα ἐφησυχάζων, ἀντίθ. νυκτόβιος.
ἡμερογράφος (ὁ) μτγν. ὁ διατηρῶν, ὁ γράφων ἡμερολόγιον ἴδιον ἢ τῶν ἐν γένει συμβαινόντων : Μαρῖν.Πρόκλ.37.
ἡμεροδάνεισμα-ατος (τὸ) νεώτ. **τὸ** ἐπὶ ἡμερησίῳ τόκῳ παρεχόμενον δάνειον.
ἡμεροδανειστής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ παρέχων δάνεια ἐπὶ ἡμερησίῳ τόκῳ : Διογ.Λ 6,99 **ἡμεροδανειστὴν αὐτὸν γεγονέναι.**
ἡμεροδείκτης (ὁ) νεώτ. εἶδος ἡμερολογίου ἐξ ἰσαρίθμων πρὸς τὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους ἐπαλλήλων ἐντύπων φύλλων χάρτου φερόντων κατὰ σειρὰν πάσας τὰς ἡμερομηνίας τοῦ ἔτους, ἐξ ὧν ἀποσπᾶται καθ' ἑκάστην τὸ φύλλον τῆς προηγουμένης ἡμερομηνίας.
ἡμερόδενδρον (τὸ) μσν. κ. δημ. καρποφόρον, ἀντίθ. ἄγριον δένδρον : Montef.Palaeogr.414· **2)** δημ. ἡ ἡμερόδρυς, ἥμερη βελανιδιά : Κρυστ. Τραγ.Στὸ Σταυραϊτὸ 34 **ἀπὸ ἡμερόδενδρον . . θέλω νὰ τρώω βαλάνια.**
ἡμερόδοτος-ον μσν. ὁ διὰ μίαν ἡμέραν διδόμενος : Θεόγνωστ.Καν.136.
ἡμεροδούλι (τὸ) δημ. τὸ μεροδούλι βλ.λ.
ἡμεροδουλιάρης (ὁ) δημ. ὁ μεροδουλιάρης βλ.λ., ἃ. μεροκοματ(ι)άρης.
ἡμεροδρόμης (ὁ), δωρ. **ἡμεροδρόμας,** ἡμεροδρόμος βλ.λ.2) : Ἡρ.6,105 **Φειδιππίδην . . ἡμεροδρόμην,** Ἐπιγρ. Ὀλυμπίας.
ἡμεροδρομία (ἡ) νεώτ. τὸ ἔργον τοῦ ἡμεροδρόμου βλ.λ.2).
ἡμεροδρόμιον (τὸ) μτγν. ἀστρολογ. ἡμερολόγιον, τίτλος ἔργου τοῦ Πάππου : Κατ.Ἀστρλ.Κ 1,69.
ἡμεροδρόμος-ον (ἡμέρα - δραμεῖν) κ. νεώτ. ὃν διατρέχει τις ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας : Τιμόθ.Μιλ.Πέρσ. 41· **2)** κ. μσν. τὸ ἀρσ. **ἡ**μεροδρόμος ὡς οὐσ. ταχύπους πεζοπόρος χρησιμοποιούμενος εἰς ταχυδρομικὰς ὑπηρεσίας, ἀγγελιαφόρος, δρομοκήρυξ· Πολυδ.1,65 « ὁ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας θέων », Φώτ. « ἡμεροδρόμοι λέγονται οἱ ταῖς βασιλικαῖς διατάξεσι τάχιστα διακονούμενοι » : Ἡρ.9,12 **τῶν ἡμεροδρόμων . . τὸν ἄριστον,** Πλάτ.Πρωτ.335Ε **τῶν ἡμεροδρόμων διαθεῖν,** Ἀριστλ.Κόσ.398a,30, Διόδ. Σ 15,82· **3)** μτφ. ὁ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας τρέχων καὶ περαίνων τὴν ἑαυτοῦ πορείαν ἐντὸς αὐτῆς· Ἡσ. ἐπὶ τοῦ ἡλίου, πιθ. ἐν Πάπ.
ἡμεροδρομῶ-έω μτγν. εἶμαι ἡμεροδρόμος βλ. λ.2) : Στράβ.5,4,13 **ἡμεροδρομεῖν καὶ γραμματοφορεῖν,** Λουκ.Θε.Δ 24,1 **διαφέρειν τὰς ἀγγελίας ἄνω καὶ κάτω ἡμεροδρομοῦντα.**
ἡμερόδρῦς-δος (ἡ) καθ' Ἡσ. ἥμερος δρῦς, βελανιδιά· πρβλ. ἡμερίς.
ἡμεροειδής-οῦς-ές (ἡμέρα - εἶδος) μτγν. ὁ ὁμοιάζων πρὸς τὴν ἡμέραν, ἔχων τὴν φύσιν τῆς ἡμέρας : Ἐπίκ.ἀπ.294 (σ.353U) **ἡμεροειδὲς φάντασμα,** Ἰάμβλ.Προτρ.21,29.
ἡμεροζύμη (ἡ) νεώτ. χημ. σακχαρομύκης πρὸς παρασκευὴν ζύθου καλλιεργούμενος.
ἡμεροθαλλής-οῦς-ές (θάλλω) μτγν. ὁ ἠπίως βλαστάνων : ΑΠ 9,374 (εἰ μὴ ἀναγν. ἡμεροθηλέσι).
ἡμεροθηλής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἡμεροθαλλής βλ.λ.
ἡμεροθηρικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θήραν τῶν ἡμέρων ζώων· || τὸ θηλ. **ἡμεροθηρική** (ἐνν. τέχνη) ἡ θηρευτικὴ τῶν ἡμέρων ζώων : Πλάτ.Σοφ.222C **τὴν ἡμεροθηρικὴν εἴπωμεν.**
ἡμεροκαλλές-οῦς (τὸ) εἶδος κιτρίνου κρίνου θάλλοντος ἐπὶ μίαν μόνον ἡμέραν, τὸ φυτὸν κρίνον τὸ μαρτίγενον· Ἡσ. « ἡμεροκαλλές· τῶν σπορίμων ἄνθος ἢ στεφάνωμα. οἱ δὲ ἐρίου βάμμα φοινικοῦν· οἱ δὲ ἄνθος πρὸς μίαν ἡμέραν ἀκμάζον· οἱ δὲ τὴν νάρκισσον βοτάνην » : Κρατῖν.98,5 **ἡμεροκαλλεῖ τε τῷ φιλουμένῳ,** Θεόφρ.ΦΙ 6,1,1.
ἡμεροκαλλίς-ίδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος κιτρίνου κρίνου, ἡμεροκαλλές : Διοσκ.3,137· || εἰδ. νεώτ. βοταν. γένος **λειριδῶν φυτῶν.**
ἡμεροκαματ(ι)άρης (ὁ) δημ., θηλ. **ἡμεροκαματ(ι)άρισσα** ὁ μεροκαματ(ι)άρης βλ.λ.
ἡμεροκάματον (τὸ) δημ. ἃ. μεροκάματα βλ.λ.
ἡμεροκατάλλακτος-ον (καταλλάσσω) μτγν. ὁ μεταβαλλόμενος ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, παρακμάζων· τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ ἡμεροκαλλὲς βλ.λ. : Διοσκ.3,122.
ἡμεροκλέπτης (ὁ) γλωσσ. ὁ κλέπτων κατὰ τὴν ἡμέραν, ἀντίθ. νυκτοκλέπτης.
ἡμεροκοίτης (ὁ) μτγν. ὁ ἰχθὺς καλλιώνυμος ἢ οὐρανοσκόπος : Ὀππ.Ἀλ.2,199.
ἡμερόκοιτος-ον (ἡμέρα - κοίτη), δωρ. **ἁμερόκοιτος ὁ** κατὰ τὴν ἡμέραν κοιμώμενος, ἐπίθ. τῶν κλεπτῶν : Ἡσίοδ.Ἔργ.605 **μή ποτε σ' ἡμερόκοιτος ἀνὴρ** ἀπὸ χρήμαθ' ἕληται, Εὐρ.Κύκλ.58 **ἁμερόκοιτοι βλαχαὶ σμικρῶν τεκέων** (ἀντὶ ἀμερακοίτων)· || κ. ὡς ἐπίθ. τῶν νυκτερίδων : Ὀππ.Ἀλ.2,408.
ἡμεροκράτωρ-ορος (ὁ) μσν. ὁ ἄρχων, κύριος τῆς ἡμέρας : ΚΜανασσ.4.
ἡμερολεγδόν (λέγω) ἐπίρρ. δι' ἀριθμήσεως τῶν ἡμερῶν, κατὰ Φώτ. **«τὸ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐξαριθμεῖν»** : Αἰσχ.Πέρσ.63 **ἄλοχοι θ' ἡμερολεγδὸν τείνοντα χρόνον τρομέονται·** **2)** κατὰ τὸν τύπον ἡμερολογίου : Κικ.Ἀττ.4,15,3 **ἡμερολεγδὸν perscripta omnia· 3)** κατὰ τὴν ὡρισμένην ἡμέραν, ἀκριβῶς : Ἀριστλ.ΖΙ 575a,27 **δέκα μῆνας κύειν ἡμερολεγδόν.**
ἡμερολογεῖον (τὸ) τὸ ἡμερολόγιον βλ.λ.
ἡμερολογιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἡμερολόγιον.
ἡμερολογικά (τὰ) μτγν. τὸ ἡμερολόγιον βλ.λ.1) : Πτολ.Φάσ.11Η.
ἡμερολόγιο(ν) (τὸ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. πίναξ ἢ βιβλίον ἐν ᾧ ἀναγράφονται κατὰ σειρὰν αἱ ἡμέραι ἑκάστου μηνὸς τοῦ ἔτους ὡς καὶ αἱ ἀντιστοιχοῦσαι εἰς αὐτὰς ἑορταί, φάσεις τῆς σελήνης κτλ., καλαντάρι, καζαμίας : Πλούτ.Καῖσ.59 **ἡ δὲ** τοῦ ἡμερολογίου (δ. γρ. - λογείου) **διάθεσις καὶ διόρθωσις τῆς περὶ χρόνον ἀνωμαλίας· 2)** σύστημα μετρήσεως τοῦ χρόνου κατὰ μονάδας, καθοριζομένης ἰδίως τῆς διαρκείας καὶ διαιρέσεως τοῦ ἔτους ἐπὶ τῇ βάσει ὡρισμένων οὐρανίων φαινομένων : **ἀττικὸν ἡμερολόγιον - βαβυλωνιακὸν - ἰουλιανὸν - γρηγοριανὸν - ἑβραϊκὸν - μουσουλμανικόν· 3)** εἰδ. κατάλογος τῶν ἁγίων, μαρτύρων κτλ. μετὰ τῶν ἡμερῶν καθ' ἃς ἑορτάζεται ἡ μνήμη αὐτῶν· **4)** νεώτ. κ. δημ. βιβλίον ἐν ᾧ σημειοῖ τις τὰ κυριώτερα γεγονότα ἑκάστης ἡμέρας ἢ τοῦ βίου ἀτόμου τινός· || εἰδ. ναυτ. βιβλίον τηρούμενον ἐν τοῖς πλοίοις, ἐν ᾧ σημειοῦνται τὸ καθ' ἑκάστην ὑπὸ τοῦ πλοίου διανυόμενον διάστημα, ἡ ταχύτης, τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα, τὸ εἶδος καὶ τὸ ποσὸν τοῦ φορτίου, ὡς καὶ πᾶν τὸ κατὰ τὸν πλοῦν συμβὰν κτλ.· || εἰδ. ἐμπορ. βιβλίον, κατάστιχον, ἐν ᾧ καταχωρίζει πᾶς ἔμπορος τὰς ὑπ' αὐτοῦ γενομένας ἐμπορικὰς πράξεις κατὰ σειρὰν καὶ τάξιν χρονολογικήν· || εἰδ. στρατ. τὸ ὑπὸ τῶν συνταγμάτων ἢ ἄλλων στρατιωτικῶν μονάδων τηρούμενον βιβλίον, ἐν ᾧ σημειοῦνται χρονολογικῶς αἱ πορεῖαι, αἱ πολεμικαὶ πράξεις ἢ ἄλλα ὑπηρεσιακὰ συμβάντα· || εἶδος σημειωματαρίου, ἐν ᾧ, μετὰ τὴν ἀναγραφὴν τῆς ἡμερομηνίας, ἀφίεται λευκὸς χῶρος ἵνα σημειωθῶσιν ἐν αὐτῷ πρὸς ὑπόμνησιν ἡμέραι καὶ ὧραι ὁριαθεισῶν συνεντεύξεων ἢ πράξεις καθ' ἡμέραν γενόμεναι· || εἰδ. λογοτεχν., ὡς οὐσ. συλλογὴ λογοτεχνημάτων ἢ ἄλλων ποικίλων πραγματειῶν ἢ πληροφοριῶν, ἧς προτάσσεται ἡμερολόγιον, ἐκδιδομένη ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔτους : **πασχαλινὸν ἡμερολόγιον· 5)** Ἡσ. «μέρας τι τῶν περὶ τὴν κύστιν».

ἡμερολογῶ-έω (λέγω) προσδιορίζω τὸν χρόνον, ἀριθμῶ κατὰ ἡμέρας : Ἡρ.1,47 **ἡμερολογέοντας τὸν λοιπὸν χρόνον.**

ἡμερομαντεία (ἡ) πάπ. τὸ μαντεύεσθαι ἐκ τῆς καταστάσεως τῆς ἡμέρας : Πάπ. **ἡμερομαντεῖαι καὶ ὧραι.**

ἡμερομᾰχία (ἡ) μτγν. ἡ ἐν καιρῷ ἡμέρας γινομένη μάχη : Ἀριστείδ.2,314 (εἰ μὴ δ.γρ.).

ἡμερομήνια (τὰ) δημ. τὰ μερομήνια βλ.λ.

ἡμερομηνία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὡρισμένη ἡμέρα τοῦ μηνὸς καὶ τοῦ ἔτους : **ἡμερομηνία γεννήσεως - θανάτου·** **2)** γεν. χρονολογία : **τὸ γράμμα δὲν ἔχει ἡμερομηνία.**

ἡμερομίσθιον (τὸ) νεώτ. μισθός, ἀμοιβὴ ἡμερησίας ἐργασίας, μεροκάματο, μεροδούλι : **αὔξησις - ἐλάττωσις ἡμερομισθίων·** **2)** συνεκδ. ἡ ἐργασία μιᾶς ἡμέρας τεχνίτου ἢ χειρώνακτος : **θὰ χρειασθοῦν ἀκόμη πολλὰ ἡμερομίσθια διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἐκσκαφή.**

ἡμερομίσθιος-ον νεώτ. ὁ ἐπὶ ἡμερησίῳ μισθῷ ἐργαζόμενος, μεροκαματιάρης : **ἡμερομίσθιοι ἐργάται - ὑπάλληλοι·** || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. βλ.λ.

ἡμερομισθῶ-έω μσν. ἐργάζομαι ἐπὶ ἡμερομισθίῳ βλ.λ. : Μόσχ.1 1136.

ἡμερονόμος-ον μσν. ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν βόσκων : Κ Μανασσ ὁ **πᾶν χειρόηθες καὶ πᾶν ἡμερονόμον** (πιθ. γρ ἡμερωμένον).

ἡμερονύκτιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. μερόνυχτο τὸ χρονικὸν διάστημα μιᾶς ἡμέρας καὶ μιᾶς νυκτὸς ὡς ἓν ὅλον λαμβανομένων, νυχθήμερον· ΕΜ540,21·Βέττ.Βάλ.314,21,Φιλόπ.Ἰω.Ὑπομν.Φυσ.711,12.

ἡμερονύκτιος-ον νεώτ. ὁ ἡμέραν καὶ νύκτα γινόμενος ἢ διαρκῶν· || τὸ οὐδ. **ἡμερονύκτιον** ὡς οὐσ. βλ.λ.

ἡμεροπευτής (ὁ) Εὐστ.Ἰλ.Γ 36 «**ὁ** διὰ ἡμέρου ὀπὸς ὑπαγόμενός τινα αἱμυλώτερον» πρὸς ἐτυμολογίαν τοῦ **ἠπεροπευτής.**

ἡμερόπῖτυς-υος (ἡ) ἡ ἥμερος πίτυς : Ἡσ. ἐν λ. μήκωνες.

ἡμεροποιός-όν γλωσσ. ὁ ποιῶν τινα ἢ τι ἥμερον, ἡμερώνων τι.

ἡμεροποιῶ-έω καθιστῶ τινα ἢ τι ἥμερον, ἡμερῶ· Ἡσ. ἐν λ. ἐξημερῶσαι.

ἡμεροπόσιον (τὸ) Ἐπιγρ ἡ ἡμερησία μερὶς οἴνου.

ἥμερος(-η)-ο(ν) κ.μσν., νεώτ.κ.δημ., δωρ.**ἅμερος-ον,** τὸ θηλ. κ. **ἡμέρα,** δημ. **ἥμερη,** ἐπὶ ζῴων, ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐξημερωθείς, τιθασός, χειροήθης, κατοικίδιος, ἀντίθ. ἄγριος : Ὀδ.Ο 162 **χῆνα φέρων .. ἥμερον,** Ξεν.ΚΠ 1,3,6, Πλάτ.Φαῖδρ.260Β **ἵππον ἡγεῖται τὸ τῶν ἡμέρων ζῴων μέγιστα ἔχον ὦτα, - ἥμερα πτηνὰ - ἐλάφια·** **2)** ἐπὶ φυτῶν κ. δένδρων, ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου καλλιεργούμενος, καρποφόρος ἢ ὁ ἐξευγενισθεὶς δι᾽ ἐγκεντρισμοῦ : Ἡρ.5,82 **ξύλου ἡμέρης ἐλαίης,** αὐτ.4,21,**-ἥμερη καστανιὰ -μουριά·** || κ. ἐπὶ τῶν προϊόντων ἡμέρου φυτοῦ : Πλάτ.Κριτί.115Α **τὸν ἥμερον καρπόν,** Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.2 **ἥμερος τροφή** (περὶ τοῦ σίτου)· || νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ λαχανικῶν, ὁ κηπευτός, ἀντίθ. αὐτοφυής : **ἥμ- ραδίκια·** **3)** ἐπὶ γαιῶν, τόπων, ὁ καλλιεργημένος, ἐκχερσωμένος : Ἱππ.Ἀέρ.12 **ἥ τε χώρη τῆς χώρης ἡμερωτέρη·** || ὁμ. συνεκδ. ὁ ἐπίπεδος, ὁ ὁμαλός : Πλάτ.Νόμ.761Α **ὁδῶν τε ἐπιμελούμενος, ὅπως .. ἡμερώταται .. γίγνωνται·** **4)** ἐπὶ προσ. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ πρᾶος τὸν χαρακτῆρα, γλυκύς, προσηνής, μαλακός : Πίνδ.Π 1,71 **ἅμερον .. κατ᾽ οἶκον,** αὐτ.Ν 8,3, Ἡρ 2,30 **ἡμερώτεροι γεγόνασι Αἰθίοπες,** Δημ.530 **ἄνθρωποι οὕτως ἥμεροι καὶ φιλάνθρωποι τοὺς τρόπους,** Κάλβ. Ὠδ.17,10 **ἥμερος ὄχλος·** **5)** νεώτ. κ. δημ. συνεκδ. ἐπὶ ψυχικῶν ἐκδηλώσεων κ. ἐκφράσεων : **ἥμερος διάθεσις-τρόπος-ὁμιλία·** **6)** ἰατρ. ἐπὶ οἰδημάτων, ὄγκων, καλοήθης, ἀντίθ. κακοήθης : Λεωνίδ. Ἰατρ.π.Ἀετ.15,5· **7)** Ἡμέρα (ἡ) ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος ἐν Ἀρκαδίᾳ : Βακχ.10,39, Καλλ.Ἄρτ.236 **τὸν δ᾽ ἐνὶ Λούσοις Ἡμέρῃ, οὕνεκα θυμὸν ἀπ᾽ ἄγριον εἵλεο παίδων,** Ἐπιγρ.

ἡμεροσκοπεῖον (τὸ) κ. νεώτ. μέρος ἄποπτον χρησιμεῦον ὡς παρατηρητήριον τῶν ἡμεροσκόπων βλ.λ., σκοπιά, βίγλα : Αἰν.Τακτ 6,6,Στράβ.3,4,6.

ἡμεροσκοπία (ἡ) ἡ κατὰ τὴν ἡμέραν φρούρησις, φύλαξις : Αἰν.Τακτ.6,6.

ἡμεροσκόπος-ον κ. νεώτ. ὁ φρουρῶν, φυλάττων ἐν καιρῷ ἡμέρας : Ἀριστφ.Ὄρν.1174 **φύλακας ἡμεροσκόπους·** || τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. εἰδικὸς φρουρὸς ἱστάμενος ἐπὶ ὑψηλοῦ τινος μέρους, ὅπως κατοπτεύῃ ἐν ἡμέρᾳ τὰς κινήσεις τοῦ ἐχθροῦ, ἡμεροφύλαξ, βιγλάτωρ, κορασούλι : Ἡρ.7,183 **λείποντες δὲ ἡμεροσκόπους περὶ τὰ ὑψηλά,** Σοφ.Ἀντ. 253, Ξεν.Ἑλλ.1,1,2 **κατιδὼν δὲ ὁ τῶν Ἀθηναίων ἡμεροσκόπος ἐσήμηνε,** Αἰν.Τακτ.6,1· || κ. μτφ. : Αἰσχ.Ἑπτ.66 **πιστὸν ἡμεροσκόπον ὀφθαλμόν.**

ἡμεροσκοπῶ-έω κ. νεώτ. φυλάττω ἡμερησίαν φυλακήν, εἶμαι ἡμεροσκόπος βλ.λ. : Αἰν.Τακτ.6,1.

ἡμεροσμίγω δημ. ἠρέμα, ἁπαλὰ συναντῶμαι, συντυγχάνω, συνάπτομαι : Ζερβ.Λυρ.Σάτ.5 **στὴ γῆ ποὺ ἡμεροσμίγουνε οἱ ράχες μὲ τὰ σάδια.**

ἡμερότης-ητος (ἡ) (ἥμερος) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ προσ., ἡ ἰδιότης τοῦ ἡμέρου, τὸ ἤπιον τοῦ χαρακτῆρος, πρᾳότης, ἀντίθ. ἀγριότης : Πλάτ.Πολ.410D **μαλακίας τε καὶ ἡμερότητος,** Ἐπίκ.Γνωμ.36, Διόδ. Σ 32,27· || ὁμ. ἐπὶ ζῴων : Ἀριστλ.ΖΙ 588a,21 **ἡμερότης καὶ ἀγριότης,** Μηναῖ.12,15 Ὠδ.5 **ἔφραξας στόματα λεόντων εἰς ἡμερότητα αὐτῶν μεταποιήσας τὴν ἀγριότητα·** **2)** ἐπὶ χώρας, καλλιέργεια : Ἱππ.Ἀέρ.12 **τὴν δὲ αὔξησιν καὶ ἡμερότητα·** **3)** μτγν. μσν. τίτλος βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων· πρβλ. γαληνότης : Ἰουστιν.Νεαρ.115Πρ. **ἡ ἡμετέρα ἡμερότης.**

ἡμεροτοκῶ-έω (τόκος) μτγν. παράγω καρποὺς ἡμέρους : Φίλ.1,402· || μτφ. : αὐτ.455.

ἡμεροτροφίς-ίδος (ἡ) (τρέφω) μτγν. ἡ τρέφουσα ἐπὶ μίαν ἡμέραν, ἡ χοῖνιξ : Ἡρακλ.Λέμβ.5 **τὴν δὲ χοίνικα ἡμεροτροφίδα.**

ἡμερούσιος-ία-ιον γλωσσ. ἡμερήσιος, καθημερινός.

ἡμερουσίως ἐπίρρ. πάπ. ἡμερησίως : Πάπ.

ἡμεροφάγι (τὸ) δημ. ἀ. μεροφά(γ)ι βλ.λ.

ἡμεροφαής-οῦς-ές κ. μσν. ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν λάμπων, φέγγων : Θεανὼ Ἐπιστ.10, Νικ.Χων.205Β.

ἡμεροφᾰνής-οῦς-ές (φαίνομαι) ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν ὁρατός : Πλάτ.411Α **ἄστρον ἡμεροφανές,** Ἀριστλ.Τοπ.142b,1.

ἡμερόφαντος-ον ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐμφανιζόμενος : Αἰσχ.Ἀγ.82 **ὄναρ ἡμερόφαντον ἀλαίνει.**

ἡμεροφαῶς ἐπίρρ. μσν. εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας : Εὐστ.536 (Mi.).

ἡμερόφοιτος-ον (φοιτῶ) μτγν. ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν περιερχόμενος, πλανώμενος : Βασ.1,107Β **ἔχεις ἐν τῷ σκότει τὰ νυκτερόβια γένη** (τῶν ὀρνίθων), **ἐν τῷ φωτὶ τὰ ἡμερόφοιτα.**

ἡμεροφυλάκιον (τὸ) μσν. φυλακεῖον τῆς ἡμέρας, λημέρι : Φώτ.69,2 **ἡμερῷα, ἡμεροφῠλάκια.**

ἡμεροφῠλᾰκῶ-έω μτγν. φυλάττω, φρουρῶ κατὰ τὴν ἡμέραν, εἶμαι ἡμεροφύλαξ : Ἀππ.Ἐμφ. Πολ.4,62 **διέφθειρε τοὺς ἡμεροφυλακοῦντας αὐτῷ λοχαγούς·** **2)** Σουΐδ.κ.Ἡσ. ἡμερωρῶ βλ.λ.

ἡμεροφύλαξ-ᾰκος (ὁ) ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν φυλάττων, ἡμεροσκόπος : Ξεν.Ἑλλ.7,2,6 **ἐδίωκον τοὺς ἡμεροφύλακας,** Φίλ.2,236.

ἡμερόφυλλος-ον μτγν. ἐπὶ φυτοῦ, ἥμερος : Ἰουλλ.20 **ἡμερόφυλλος ἐλαία.**

ἡμερόφωνος-ον ὁ ἀναγγέλλων τὴν ἄφιξιν τῆς ἡμέρας, ὁ φωνῶν τὴν ἡμέραν, ἐπίθ. τοῦ ἀλέκτορος : Σιμων.80Β (δ.γρ. ἀντὶ ἱμερό-).

ἡμερόχειρος-ον μσν. τιθασός, χειροήθης, ἥμερος : Δούκ.71 ἔξει τὸν ἀρχηγὸν . . ἡμερόχειρον.

ἡμερῶ-όω (ἥμερος) κ. μσν., νεώτ. κ. ἡμερώνω, ὁμ. κ. δημ. (ἡ)μερώνω, ἀόρ. ἡμέρωσα, παθ. ἀόρ. ἡμερώθην, δημ. (ἡ)μερώθηκα, μτχ. παθ. παρακ. ἡμερωμένος, δημ. κ. μερωμένος, καθιστῶ τινα, ποιῶ τι ἥμερον, δαμάζω, τιθασεύω, ἐξημερῶ, μερεύω βλ.λ., ἀντίθ. ἐξαγριῶ, ἐπὶ ἀγρίων ζώων : Πλάτ.Πολ.493Β ἡμεροῦτοι καὶ ἀγριαίνει, Ἀριστλ. Ζ1 488a,29 ἡμεροῦσθαι δύναται ταχύ, οἷον ἐλέφας, Γεωπ.16,21,2, Λίβ.Ροδ.1893 τὸ ἔναν της χέριν νὰ κρατῇ πουλὶν ἡμερωμένον· **2)** ἐπὶ φυτῶν κ. δένδρων, καθιστῶ τι καρποφόρον διὰ καλλιεργείας καὶ ἐγκεντρίσεως, καλλιεργῶ : Ἱππ.Ἀέρ. 12 ἡμεροῦντες ἐξ ἀγρίων, Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,14,1· **3)** ἐπὶ τῆς γῆς, καλλιεργῶ : Κράτ.55, Θεόφρ.Φ Αἰτ.5,15,6· **4)** ἐπὶ χωρῶν, καθαρίζω τὴν γῆν ἀπαλλάττων αὐτὴν τῶν ἀγρίων θηρίων καὶ τῶν λῃστῶν, οἷον ὡς ἔπραξαν ὁ Ἡρακλῆς καὶ ὁ Θησεύς : Πίνδ.Ι 3(4),75 ναυτιλίαισί τε πορθμὸν ἁμερώσαις, Αἰσχ.Εὐμ.14 χθόνα ἀνήμερον τιθέντες ἡμερωμένην· **5)** ἐπὶ προσ., καθιστῶ τινα ἥμερον, πρᾶον, εὐπειθῆ, ἐξημερῶ, ἐκπολιτίζω : Πλάτ.Πολ.554D οὐδ' ἡμερῶν λόγῳ· κ. παθ. : αὐτ.Νόμ.935Α,Εὐσέβ. Μύνδ.Ι,Θεοτ.ΚΚστάδ.60 τὰ λόγια αὐτὰ τὸν ἡμέρωναν· || νεώτ. δημ. παθ. κ. ἐπὶ ἐκφρ., ἐκδηλώσεως, ἐμφανίσεως:Μαλακ.Ἀντίφ.25,10 ματιὰ καθάρια, ἐρευνὴ μαζὶ καὶ ἡμερωμένη· **6)** ἐξημερῶ διὰ κατακτήσεως, καθιστῶ τινα ὑπήκοόν μου, ὑποτάσσω : Ἡρ.7,5 ἡμερώσας δὲ Αἴγυπτον τὴν ἐξυβρίσασαν· κ. μέσ. ἐν τῇ αὐτ. σημ. : αὐτ.5,2 πᾶν ἔθνος . . ἡμερούμενος βασιλεῖ· || νεώτ. ἐπὶ χωρῶν, ἐκπολιτίζω· **7)** νεώτ. κ. δημ. ἀμτβ. καθίσταμαι ἥμερος, καταπραΰνομαι, καθησυχάζω : δ.δίστ. ὄντας μ' ἀπομακρύνεσαι, κλαίω καὶ δὲ μερώνω· ρηματ. π. ἡμέρωσις, ἡμερωτής, ἡμέρωμα κ. δημ. μέρωμα, ἡμερωμός.

ἡμερωλίας Ἡσ. « τοὺς ἐν αὐλῇ διακόνους ».

(ἡ)μέρωμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ διὰ τῆς καλλιεργείας καὶ ἐγκεντρίσεως ἐξημερωθέν, ἐξευγενισθὲν φυτόν : Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,6,8 ἡμερώματα· **2)** νεώτ. κ. δημ. γεν. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἡμεροῦν, ἐξημέρωσις, καταπράϋνσις : Μαλακ.Συντρίμμ.58,7 στὸ ἡμέρωμα τοῦ τόπου.

(ἡ)μερωμός (ὁ) μσν. κ. δημ. τὸ ἡμέρωμα βλ.λ. 2), ἡ καταπράϋνσις : Διγεν.Ἀκρ.2172 ἡ πενθερὰ δὲ ἔκλαιεν, ἡμερωμὸν δὲν εἶχεν, δ.δίστ. κλαίω, δὰν ἔχω μερωμὸ σὰν τὸ μικρὸ παιδάκι.

ἡμερῶον (τὸ) μσν. ἡμεροφυλάκιον βλ.λ. : Φώτ.69,2.

ἡμερωρῶ-έω Ἡσ. κ. Σουΐδ. ἡμεροφυλακῶ βλ.λ.

ἡμέρως ἐπίρρ., δημ. ἥμερα κατὰ τρόπον ἥμερον, πρᾶον, γλυκύν : Πολύβ.5,54,9 ἡμέρως χρώμενος πᾶσι, τὸ συγκρ. -ωτέρως : Πλάτ.Νόμ.867D περὶ τὸν φόνον ἀγριωτέρως ἂν πράξειεν, ὁ δὲ ἡμερωτέρως· || κ. ὑπερθ. -ώτατα : ΔίωνΚ 57,18.

ἡμέρωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ἡμεροῦν, ἡ ἐξημέρωσις : Διόδ.Σ 1,24 τὴν ἡμέρωσιν τῆς χώρας (διὰ τῆς ἀπαλλαγῆς αὐτῆς ἀπὸ τῶν ἀγρίων θηρίων)· || ἐπὶ γαιῶν, καλλιέργεια : Θεόφρ. ΦΑἰτ.2,4,3 αἱ ἡμερώσεις καὶ αἱ κοπρίσεις, **2)** ἐπὶ προσ., ἡ ἐξευγένισις, ἐκπολίτισις : Σκύμν.187, Πλούτ.Νομ.6 ἀνθρώπων ἡμερώσεις.

ἡμερωσίως ἐπίρρ. πάπ. ἡμερησίως βλ.λ.

ἡμερωτής (ὁ) μτγν. ὁ ἐξημερῶν, ἐκπολιτίζων, ὁ καθαρίζων τὴν γῆν, ἀπαλλάττων αὐτὴν τῶν λῃστῶν, ὡς ἐπίθ. τοῦ Ἡρακλέους : Μάξ.Τύρ.3,7 Ἡρακλέα τὸν ἡμερωτὴν τῆς γῆς.

ἧμες δωρ. ἀπαρφ. τοῦ εἰμὶ βλ.λ. ἀντὶ ἦμεν (=εἶναι).

ἡμετέρειος-ον ἡμεδαπὸς βλ.λ. : Ἀνακρ.71(65) οὔτε γὰρ ἡμετέρειον οὔτε καλόν, Ἀλεξανδρ.9 τὴν ἐκ Κορίνθου Λαΐδ' οἶσθα; πῶς γὰρ οὔ; τὴν ἡμετέρειον· πρβλ. δημ. δικός μας.

ἡμέτερος-α-ον (ἡμεῖς) ἀντων. κτητ. κ. νεώτ., δωρ. ἁμέτερος-α-ον, αἰολ. ἀμμέτερος-α-ον ὁ ἀνήκων εἰς ἡμᾶς ἢ ὁ προερχόμενος ἐξ ἡμῶν, ἰδικός μας : Ἰλ.Α 30 ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ, Ἡρ.Ι,35 μένων ἐν ἡμετέρου (στὸ σπίτι μας), Ἀριστφ.Νεφ. 1202 ἡμέτερα κέρδη τῶν σοφῶν (=ἡμῶν τῶν σοφῶν), Πλάτ.Γοργ.514Β ἡμέτερον αὐτῶν (ἐνν. οἰκοδόμημα) (=ἡμῶν αὐτῶν), Λιβάν.52,31 τὸν ἀντικαθήμενον τοῖς τοῦ ἡμετέρου (=ἡμῶν) ῥεύμασι· || ἡ ἡμετέρα (ἐνν. χώρα) ἡ χώρα μας, ἡ πατρίς μας : Θουκ.6,21 ἀπὸ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν μέλλομεν πλεῖν· || τὸ ἡμέτερον τὸ ἐφ' ἡμῖν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς ἡμᾶς, τὸ καθ' ἡμᾶς : Πλάτ.Τίμ. 27 D τὸ δ' ἡμέτερον παρακλητέον· || φρ. τὰ ἡμέτερα φρονεῖ εἶναι μὲ τὸ μέρος μας, ἀνήκει εἰς τὴν μερίδα μας, εἰς τὸ κόμμα μας : Ξεν.Ἑλλ. 6,3,14 οἱ δὲ τὰ ἡμέτερα φρονοῦσαι (ἐνν. πόλεις)· || ὁμ. νεώτ. φρ. εἶναι ἐκ τῶν ἡμετέρων· **2)** παρ' Ἀττ. ἐν χρ. τὸ οὐδ. ἀντὶ γεν. ἀντικειμ. τὸ ἡμέτερον δέος ὁ φόβος τῶν ἄλλων πρὸς ἡμᾶς : Θουκ.1,77 τὴν εὔνοιαν ἣν διὰ τὸ ἡμέτερον δέος εἰλήφατε **3)** πάπ. πελάτης : εἰσεπήδησεν εἰς τὴν τοῦ ἡμετέρου οἰκίαν· || ὁμ. πάπ. κ. νεώτ. οἰκεῖος, σύνοικος : ἄσπασαι τοὺς ἡμετέρους πάντας· **4)** κ. νεώτ. ἀντὶ τοῦ ἐμὸς βλ.λ. : Ὀδ.Λ 562 ἵν' ἔπος . . ἀκούσῃς ἡμέτερον, Πίνδ.Π 4,150 ἁμετέρων τοκέων, Θεόκρ.2,31 ἁμετέραισι θύραισιν,- ἡ ἡμετέρα γνώμη· || τὰ ἡμέτερα ἡ ἰδιοκτησία, περιουσία μου : Πάπ.· **5)** μσν. κ. νεώτ. ἐν φρ. ἀντὶ τοῦ ἐγώ, ἐν χρ. ὑπὸ αὐτοκρατόρων, βασιλέων κ.γεν. ἡγεμόνων : Ἰουστιν.Νεαρ.115Πρ. ἡ ἡμετέρα ἡμερότης, - ἡ ἡμετέρα μεγαλειότης ἀπεφάσισε.

ἡμέων ἰων. κ. ἐπ. γεν. τοῦ ἡμεῖς, βλ. ἐγώ.

ἤμην μτγν. κ. νεώτ. α' ἑν. πρόσ. παρατ. τοῦ εἰμὶ βλ.λ. ἀντὶ ἦν ἢ τοῦ νεωτ. εἶμαι.

ἥμην παρατ. τοῦ ἧμαι βλ.λ.

ἠμί φημί, λέγω, τὸ α' πρόσ. τοῦ ἐνεστ. ἐν χρ. ἐν τῷ ἀττ. διαλόγῳ μόνον ἐπὶ ζωηρᾶς καὶ σφοδρᾶς ἐπαναλήψεως : Ἀριστφ.Νεφ.1145 παῖ, ἠμί, παῖ παῖ, ἄλλως μ. ἐν τῷ γ' ἑν. προσ. ἠσί : Ἕρμιππ.Ι· ὁμ. αἰολ. ἦσι : Σαπφ.97· ὁμ. δωρ. ἠτί : Ἀλκμ.139· **2)** παρατ. ἦν, γ' ἑν. πρόσ. ἦ (ὁ μόνος τύπος π. Ὁμ. κ. Ἰδ. ἐν τῇ Ἰλ. ἀείποτε ἐν τέλει τῶν λόγων πρὸς μετάβασιν εἰς τὴν ἀμέσως ἐπακολουθοῦσαν πρᾶξιν) : Ἰλ.Α 219 ἦ καὶ ἐπ' ἀργυρέῃ κώπῃ σχέθε χεῖρα (εἶπε καὶ ἀμέσως . .)· σπαν. μετ' ἐπαναλήψεως τοῦ ὑποκειμ. : αὐτ.Ζ 390 ἦ ῥα γυνὴ ταμίη· συνήθ. π. Ἀττ. ὁ παρατ. ἐν φρ. ἦν δ' ἐγὼ ἔλεγον (εἶπον) ἐγώ : Πλάτ.Πολ.327C, ἦ δ' ὅς ἔλεγεν ἐκεῖνος, Κρατῖν.192, Ἀριστφ.Σφ.795 ἦδ' ὅς λέγων (σχόλ. ἀντὶ τοῦ ἔφη), Πλάτ.Συμπ.205C ἦδ' ἥ· ὁμ. ἐπαναλαμβανομένου τοῦ ὑποκειμένου : αὐτ.Πολ. 327Β ἦδ' ὃς ὁ Γλαύκων· ὁμ. μτγν. ἄνευ τοῦ ὅς : Φιλόστρ.Ἀπολλ.6,16 ἦ δ' ὁ Νεῖλος.

ἡμι- (ἥμισυς) πρῶτον συνθετικὸν πολλῶν λέξεων τῆς ἀρχαίας καὶ νεωτέρας γλώσσης ἐχουσῶν τὴν ἔννοιαν ὅτι τὸ διὰ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ δηλούμενον εἶναι κατὰ ποσὸν τὸ ἥμισυ, οἷον ἡμισέληνος, ἡμικύκλιον, ἡμισφαίριον, ἡμιλοχία κττ.· || ἢ ὅτι εἶναι ἐλλιπές, ὑπολειπόμενον, ἀτελές, οἷον ἡμιάγριος, ἡμίγυμνος, ἡμίθεος, ἡμιθανής.

ἡμιάγιος-ον μτγν. σχεδὸν ἅγιος : Ἐπιφάν.2,31.

ἡμιάγρυπνος-ον μτγν. κατὰ τὸ ἥμισυ ἄγρυπνος, μισοξυπνητός : Ἀγάθ.4,19.

ἡμιάζυγος φλέψ (ἡ) νεώτ. ἀνατ. ἀριστερὰ ἄζυγος φλὲψ τοῦ θώρακος σχηματιζομένη ἐκ τῶν κατωτέρων μεσοπλευρίων φλεβῶν καὶ εἰσβάλλουσα ἐν τῇ κοιλιακῇ κοιλότητι εἰς τὴν ἄζυγον φλέβα.

ἡμιαθέτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. σπανία ἐπιπλοκὴ τῆς ἡμιπληγίας τῶν παίδων, χαρακτηριζομένη δι' ἀκουσίων, διηνεκῶν, βραδειῶν κινήσεων τῆς χειρὸς ἢ τοῦ ποδός.

ἡμιακανθώδης μῦς (ὁ) νεώτ. ἀνατ. μῦς ἐκ τῶν κυρίως ραχιαίων μυῶν τῶν καταλαμβανόντων τὴν νωτιαίαν αὔλακα.

ἡμιακέφαλος-ον νεώτ. ἰατρ. ἐπὶ τερατογονιῶν, ὁ ἔχων ἀτελεστάτην τὴν κεφαλήν.

ἡμίαλφα (τὸ) μτγν. ἥμισυ ἄλφα, εἶδος μουσικοῦ σημείου, Α, Α : Ἀλύπ.4.

ἡμιαμβεῖον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ἡμίαμβος βλ.λ. καταληκτικὸς δίμετρος : Κλεάνθ.1,129.

ἡμιαμβικός (ὁ) σχόλ. ὁ συγγράφων ἡμιαμβεῖα βλ.λ. : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.377 (ἀμφ.).

ἡμίαμβος (ὁ) σχόλ. κ. νεώτ. ἥμισυς ἴαμβος, ἤτοι ὁ τελευταῖος μετρικὸς πούς καταληκτικοῦ ἰαμβικοῦ κώλου : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.377.

ἡμιαμφόριον (τὸ) Ἐπιγρ. ἥμισυς ἀμφορεύς : Ἐπιγρ., Ἰώσ.Πἰ 2,21,2.

ἡμιαναισθησία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἀναισθησία τοῦ ἡμίσεος μόνον σώματος.

ἡμιαναίσθητος-ον νεώτ. ὁ πάσχων ἐξ ἡμιαναισθησίας βλ.λ.˙ || κατ' ἐπέκτ. ὁ σχεδὸν ἀναίσθητος˙ ἐπίρρ. **ἡμιαναισθήτως.**

ἡμιαναστροφή (ἡ) νεώτ. γυμναστ. ἐξάρτησις ἢ στήριξις τοῦ σώματος οὕτως, ὥστε ἡ κεφαλὴ νὰ εὑρίσκεται πρὸς τὰ κάτω καὶ τὰ σκέλη πρὸς τὰ ἄνω κατὰ γωνίαν 45° πρὸς τὸ ἔδαφος.

ἡμιανάτασις-εως (ἡ) νεώτ. γυμναστ. ἀνάτασις τῆς ἑτέρας τῶν χειρῶν ἄνω καὶ κατακορύφως.

ἡμιάνδριον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ ἡμίανδρος βλ.λ. ὡς ὕβρις : Θεοφύλ.Σ Ἐπ.43,57 **τὸ τεχνητὸν γύναιον, τὸ διγενὲς ἡμιάνδριον.**

ἡμίανδρος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἀνήρ, εὐνοῦχος˙ Σουΐδ. « Ἱππῶναξ δὲ ἡμίανδρον (λέγει) τὸν οἷον ἡμιγύναικα » : Ἱππῶν.114, Λουκ.Θε.Δ 23,1,Εὐστ.1431,46 **ἡμίανδρον καὶ ἡμιγύναικα καὶ σποδόρχην˙** **2)** εἰδ. νεώτ. βοταν. γένος χειλανθῶν φυτῶν.

ἡμιάνθρωπος (ὁ) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἄνθρωπος, ὁ ἐν μέρει ἄνθρωπος : Λουκ.Θε.Ε 4 **ὁ γάρ τοι γενναιότατος οὗτος Διόνυσος ἡμιάνθρωπος.**

ἡμιανοίγω νεώτ. ἀνοίγω τι κατὰ τὸ ἥμισυ ἢ ὀλίγον, μισοανοίγω˙ ρηματ. π. ἡμιάνοικτος.

ἡμιάνοικτος-ον νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἀνοικτός, μισοανοιγμένος : **ἡμιάνοικτος θύρα.**

ἡμιανοσμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐλάττωσις ἢ παντελὴς κατάλυσις τῆς ὀσφρητικῆς αἰσθήσεως κατὰ τὸ ἕτερον ἡμιμόριον τοῦ ρινικοῦ βλεννογόνου.

ἡμιανοψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. **ἡμιανωπία,** κ. ἡμιαοψία ἢ **ἡμιωπία** ὁ περιορισμὸς τοῦ ὀπτικοῦ πεδίου κατὰ τὰ ἥμισυ τῆς φυσιολογικῆς ἐκτάσεως.

ἡμιάνωρ-ορος (ὁ) ὁ ἡμίανδρος βλ.λ.

ἡμιαοψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἡμιανοψία βλ.λ.

ἡμίαργον (τὸ) νεώτ. σημεῖον χρονικῆς ἀγωγῆς τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς, καθ' ὃ ἐπιβραδύνεται εἰς τὸ διπλοῦν ὁ χρόνος.

ἡμιάργυρος (ὁ) νεώτ. χημ. κρᾶμα χαλκοῦ μετ' ἄλλων μετάλλων ὁμοιάζον πρὸς τὸν νεάργυρον.

ἡμιαρειανοί (οἱ) νεώτ. οἱ κατὰ τὸ ἥμισυ ἀρειανοὶ βλ.λ., ὀπαδοὶ θρησκευτικῆς αἱρέσεως δεχομένης τὸ ὁμοιούσιον τοῦ υἱοῦ ἀντὶ τοῦ ὀρθοδόξου ὁμοουσίου, ἀ. εὐσεβιανοί.

ἡμιαρκίζω μτγν. εἶμαι ἡμιαρειανὸς βλ.λ. : Ἐπιφάν. 1,845 **διασκοπήσωμεν πῶς τινες ἡμιαρείζουσιν.**

ἡμιάρειος (ὁ) μτγν. ἡμιαρειανὸς βλ.λ.: Ἐπιφάν.1,845.

ἡμιάρθρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἀνατ. εἶδος συναρμογῆς δύο ἀρθρικῶν ἐπιφανειῶν ὀστῶν, καθ' ἣν τελοῦνται μικραὶ κινήσεις.

ἡμιαρούριον (τὸ) πάπ. ἐπὶ ἐκτάσεως γῆς, τὸ ἥμισυ ἀρούρας˙ **2)** ὡς μέτρον, τὸ προϊόν, ἡ παραγωγὴ τοῦ ἡμιαραυρίου : **χόρτου ἡμιαρουρίου.**

ἡμιάρρην-ενος (ὁ) ὁ ἡμίανδρος, ὁ εὐνοῦχος, δ.γρ. ἐν Κτησ.ἀπ.29,5, Θεόπομπ.Ἱστ.101.

ἡμιαρτάβιον (τὸ) πάπ. τὸ ἥμισυ τῆς ἀρτάβης.

ἡμιάρτἄβος-ον πάπ. ὁ τῆς ἡμισείας ἀρτάβης : ἡμιάρταβον μέτρον.

ἡμιάρτιον (τὸ) ἥμισυς ἄρτος : Ἐπίχ.52, Σώφρ. 27,28 **ὀμώρους καὶ ἡμιάρτιον** **2)** Ἡσ. « εἶδος ἄρτου ἡμικυκλῶδες ».

ἡμιασσάριον (τὸ) μτγν. τὸ ἥμισυ ἀσσάριον βλ.λ. : Πολύβ.2,15,6 ὡς ἱκανὰ **πάντ' ἔχειν τὰ πρὸς τὴν χρείαν,** ἡμιασσαρίου.

ἡμιάστατον (τὸ) μτγν. ἡμιοκαθόριστον, ἡμιαβέβαιον, ρητορικὸν σχῆμα ἐκφράζον βεβαιότητα μὲν ὡς πρὸς τὸ γένος, ἀμφιβολίαν δὲ ὡς πρὸς τὸ εἶδος : Σοκέρδ.469Κ.

ἡμιαστρἄγάλιον (τὸ) ἥμισυς ἀστράγαλος βλ.λ.: Ἀριστλ.ΖΙ 499b,25 **ἡ μὲν λύγξ ὅμοιον ἡμιαστραγαλίῳ** (δ.γρ. ἡμιαστραγάλῳ).

ἡμιατροφία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μυϊκὴ ἀτροφία τοῦ ἑτέρου μόνον ἡμιμορίου τοῦ σώματος ἢ τοῦ ἡμίσεος μέλους τινὸς αὐτοῦ.

ἡμιαυτοματικός-ή-όν νεώτ. κ. **ἡμιαυτόματος -ον** ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ αὐτόματος, ἐπὶ μηχανημάτων, ὁ λειτουργῶν ἐν μέρει αὐτομάτως καὶ ἐν μέρει δι' ἐξωτερικῆς ἐνεργείας : **ἡμιαυτόματον τηλέφωνον - πυροβόλον.**

ἡμιαυτόματος-ον νεώτ. ὁ ἡμιαυτοματικός.

ἡμιβάρβἄρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ βάρβαρος, ὁ σχεδὸν βάρβαρος, ὁ ἔν τινι μόνον μέτρῳ πεπολιτισμένος:Στράβ.13,1,58 **ἡμιβαρβάρους γενέσθαι . . αὐτούς,** Φιλόστρ.Ἀπολλ.2,1,13.

ἡμιβασίδιοι (οἱ) νεώτ. βοταν. ἢ **ἡμιβασιδιομύκητες** κατηγορία **βασιδιομυκήτων** μυκήτων.

ἡμιβαττικός-ή-όν νεώτ. ὁ καταναλίσκων ἥμισυ βὰττ βλ.λ. κατὰ κηρίον φωτεινῆς ἰσχύος, ἐπὶ ἠλεκτρικοῦ λαμπτῆρος πυρακτώσεως.

ἡμιβἄφής-οῦς-ές μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ βεβαμμένος, μισοβαμμένος : Νόνν.Δ 1,358.

ἡμίβιος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ζῶν, ἡμίζως, ἡμιθανής : Μαν.2,358.

ἡμιβρἄχής-οῦς-ές ἢ ἡμιβρεχής-οῦς-ές ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ βεβρεγμένος, μισοβρεμένος, μισομουσκεμένος : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,23,1 **ἡμιβραχὴς γῆ˙** || διάβροχος : Ἀμμιαν.ΑΠ 11,413 **ἡμιβραχεῖς . θέρμους.**

ἡμιβρἄχυς-εος-εια-υ (βραχύς) σχόλ. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ βραχύς, ἐν τῇ προσῳδίᾳ : Σχόλ. Διον.Θρ.207Η **ἡμιβράχεια** (ἐνν. προσῳδία)˙ ὁμ. ἐν πληθ. **ἡμιβράχεα** (τὰ) : αὐτ.208Η˙ **2)** νεώτ. τὸ οὐδ. **ἡμίβραχυ** ὡς οὐσ. τὸ τρίτον κατὰ σειρὰν σημεῖον διαρκείας τῆς ἀναλογικῆς σημειογραφίας, ἀντιστοιχοῦν πρὸς δύο βραχέα.

ἡμιβρεχής-οῦς-ές ὁ ἡμιβροχὴς βλ.λ.

ἡμίβροτος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἄνθρωπος, ἡμιάνθρωπος : Ὀππ.Κυν.2,7 **ἡμίβροτοι ἵπποι.**

ἡμίβροχος-ον ὁ ἡμιβρεχὴς βλ.λ. : Θεόφρ.Φ13,1,6.

ἡμιβρώς-ῶτος (ὁ, ἡ) (βιβρώσκω) ὁ ἡμίβρωτος βλ.λ. : Ἀντιφάν.89 **ἄμητας ἡμιβρῶτας,** Παῦλ.Σιλ. ΑΠ 6,57,5 **αἰχμῇ δ' ἡμιβρῶτι.**

ἡμίβρωτος-ον ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ βεβρωμένος, μισοφαγωμένος : Ξεν.Ἀν.1,9,26 **χῆνας ἡμιβρώτους ἔπεμπε,** Ἀξιόν.8,2, Νίκ.Θηρ.919.

ἡμιγαλῆ (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος **βιβερριδῶν** σαρκοφάγων θηλαστικῶν.

ἡμιγαμία (ἡ) νεώτ. βοταν. φαινόμενον παρατηρούμενον **ἐπὶ τῶν ἀγρωστωδῶν φυτῶν,** καθ' ὃ ἐν τῷ αὐτῷ λέπει περιέχονται ἄρρενα,θήλεα καὶ ἀρρενοθήλεα ἄνθη.

ἡμίγἄμος-ον (γαμῶ) μτγν. κατὰ τὸ ἥμισυ ὕπανδρος, ἧς ὁ γάμος δὲν ἐξετελέσθη κατὰ τοὺς νόμους, παλλακή : Φιλόστρ.Σοφ.1,21,4 ἡμίγαμον **ἀγαγέσθαι καὶ οὐ κατὰ νόμους.**

ἡμιγένειος-ον (γένειον) μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ νεανίου, ὁ μήπω ἔχων ὅλα τὰ γένεια : Θεόκρ.6,3 **ὁ μὲν αὐτῶν πυρρός, ὁ δ' ἡμιγένειος** (σχόλ. « ὁ οὔπω πᾶσαν τὴν γένυν πεπληρωμένην ἔχων γενείων »).

ἡμιγενής-οῦς-ές ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ γεγενημένος, ἀτελής : Πλάτ.Τίμ 66D **τὸ γὰρ τῶν ὀσμῶν πᾶν ἡμιγενές**· ‖ εἰδ. ἐπὶ ὀπωρῶν, ὁ μήπω ὡριμάσας, μισογενωμένος : Θεόφρ.Φι Ι,14,1.
ἡμιγέρων-οντος (ὁ, ἡ) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, περίπου, σχεδὸν γέρων : Λόγγ.3,31.
ἡμιγλήνια πλευρικὰ (τὰ) νεώτ. ἀνατ. πλάγιαι ἀβαθεῖς ἀρθρικαὶ ἐπιφάνειαι τῶν θωρακικῶν σπονδύλων ἀνὰ δύο συνενούμεναι εἰς τελείας γλήνας.
ἡμιγονυπετής-οῦς-ές νεώτ. ὁ γονυπετῶν διὰ τοῦ ἑνὸς μόνον ποδός : **ἡμιγονυπετὴς θέσις** (στάσις τοῦ σώματος, καθ' ἣν τὸ μὲν ἓν σκέλος στηρίζεται διὰ τοῦ γόνατος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τὸ δ' ἕτερον εἶναι φυσικῶς κεκαμμένον καὶ προβάλλει στηριζόμενον διὰ τοῦ πέλματος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους).
ἡμίγοργον (τό) **νεώτ.** σημεῖον χρονικῆς ἀγωγῆς τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς, ἐνεργοῦν ἐπὶ τὸ ταχύτερον κατὰ τὸν κοινῶς λεγόμενον διπλοῦν χρόνον.
ἡμίγραμμον (γράμμα) μσν. ἥμισυ γράμμα βλ.λ. (2) βάρος ἴσον τῷ ὀβολῷ : Ἱππιατρ.22.
ἡμίγρᾰφος-ον μτγν. γεγραμμένος κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐν μέρει : Μέν.1014.
ἡμίγυμνος-ον μτγν. κ. νεώτ. τὸ θηλ. κ. -η ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐν μέρει γυμνός, ὁ μὴ ἐντελῶς ἐνδεδυμένος, μισόγδυμνος, μισόγδυτος : Ἀρρ.Ἰνδ.24,8, Λουκ.Ἐνάλ.Δ.14,3· ‖ νεώτ. κ. μτφ. : Παπαδ.Χριστ. Τεμπ.96 ἡ ἀτμοσφαῖρα, **ἡμίγυμνος ἀκόμη μὲ τὰ ἀπομείναντα ράκη τοῦ ἀέρος**· ‖ νεώτ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ κατάστασις τοῦ ἡμιγύμνου : **δὲν εἶναι τὸ γυμνὸν ποὺ ἐνοχλεῖ, ἀλλὰ τὸ ἡμίγυμνον.**
ἡμιγύναιξ-αικος (ὁ,ἡ) ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ὢν γυνή : Σιμων.179,9, Σουΐδ. ἐν λ. ἄρρεν.
ἡμιγύναιος-ον ὁ ἡμιγύναιξ βλ.λ. : Σουΐδ. ἐν λ. Πολύευκτος.
ἡμίγυνος-ον μτγν. ἡμιγύναιξ βλ.λ. : Συνέσ.184D.
ἡμιδᾰής-οῦς-ές (δαίω) ἡμίκαυστος, μισοκαμένος : Ἰλ.Π 294 **ἡμιδαὴς δ' ἄρα νηῦς λίπετ' αὐτόθι**· **2)** (δατέομαι) κατὰ τὸ ἥμισυ διῃρημένος, μισοσχισμένος, μισοκομμένος : ΑΠ 9,375 **ἡμιδαὲς σκύβαλον**, Νίκ.Ἀλεξ.55 **πολλάκι δ' ἡμιδαὲς χειρὸς** βάρος αἴνυσο θρίων (πρβλ. ἡμιδεής).
ἡμιδάϊκτος-ον (δαΐζω) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ φονευμένος, ἐσφαγμένος, μισοσκοτωμένος· Ἡσ. «ἡμιδάϊκτος, ἡμιθανής» : Ὀππ.Κυν.2,281.
ἡμιδακτυλιαῖος-α-ον μτγν. ὁ ἔχων μῆκος ἡμίσεος δακτύλου : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.10,137.
ἡμιδακτύλιον (τὸ) Ἐπιγρ. ἥμισυς δάκτυλος : Ἐπιγρ., Πολύβ.6,23,(1 **ὄντα τὸ πάχος . . τριῶν ἡμιδακτυλίων**, Πλούτ.Ἠθ.935D.
ἡμιδᾰμής-οῦς-ές μτγν. ποι. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ δαμείς, δαμασθείς, φονευθείς, μισοσκοτωμένος : Ὀππ.Ἁλ.1,716 (δ.γρ. ἡμιθανής, ἡμιδαής).
ἡμιδᾰνάκη (ἡ) (δανάκη) μτγν. κ. **ἡμιδᾰνάκιον** (τὸ) περσικὸν νόμισμα **τὸ ἥμισυ τῆς δανάκης** βλ.λ., πιθ. ἐν Θέων.Ρητ 13.
ἡμιδᾰνάκιον (τὸ) Ἡσ. ἡ ἡμιδανάκη βλ.λ.
ἡμιδᾰπής-οῦς-ές (δάπτω) Φώτ., Σουΐδ. ἡμιτελής.
ἡμιδᾰρεικόν (τὸ) ἥμισυς δαρεικὸς βλ.λ. : Ξεν. Ἀν.1,3,21 **δώσειν.. ἀντὶ δαρεικοῦ τρία ἡμιδαρεικά.**
ἡμιδεής-οῦς-ές (δέω) ὁ ἔχων ἔλλειψιν τοῦ ἡμίσεος, ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἐλλιπὴς ἢ κατὰ τὸ ἥμισυ μόνον πλήρης, μισογεμάτος : Ξεν.Ἀν.1,9,25 **βίκους οἴνου ἡμιδεεῖς**, Ποσειδ.Ἐπιγρ.ΑΠ 5,182 **τὸ πρῶτον ἡμιδεές**, Πάπ. **ἐλαίου ἡμιδεὲς κεράμιον**· ‖ ἐξ ἡμιδεοῦς κατὰ τὸ ἥμισυ : Θεμίστ.Λόγ.18, 222Β **ἐξ ἡμιδεοῦς γέμοντα ἤδη**· ‖ ἀντὶ ἡμιδαής βλ.λ.2) : Νίκ.Ἀλεξ.55.
ἡμίδελτα (τὸ) ἥμισυ δέλτα, μουσικὸν σῆμα: Ἀλύπ.4.
ἡμιδέξιον (τὸ) μτγν. δακτυλικὸν τρίμετρον : Σακέρδ.5(4,544K.
ἡμίδεσμος (ὁ) νεώτ. ψευδόδεσμος, χρήσιμος διὰ τὴν ταχυτέραν πρόσδεσιν τοῦ ἄκρου καλωδίου ἐπὶ στερεοῦ ἀντικειμένου· **2)** εἰδ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἀσκληπιαδιδῶν.**
ἡμιδιάμετρος (ἡ) νεώτ. τὸ ἥμισυ τῆς διαμέτρου, ἀκτίς· **2)** ἄστρον. τὸ ἥμισυ τῆς γωνίας ὑπὸ τὴν ὁποίαν φαίνεται ἡ διάμετρος τοῦ δίσκου οὐρανίου σώματος.
ἡμιδιαφάνεια (ἡ) νεώτ. ἀτελὴς διαφάνεια.
ἡμιδιαφανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἀτελῶς διαφανής, ὁ μὴ ἐπιτρέπων τὴν ἐντελῆ διάβασιν τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων : **ἡμιδιαφανὴς ὕελος**· ‖ όμ. **ἡμιδιαφανῆ σώματα** τὰ δι' ὧν διακρίνει τις ἀδρομερῶς τὴν ὕπαρξιν ἀντικειμένου τινός.
ἡμίδιμνον (τὸ) Ἐπιγρ. ἡμέδιμνον βλ.λ.
ἡμιδιπλοΐδιον (τὸ) χιτὼν γυναικεῖος διπλούμενος κατὰ τὸ ἄνω μέρος οὕτως, ὥστε νὰ καταπίπτῃ μέχρι τοῦ μέσου τοῦ σώματος : Ἀριστφ.Ἐκκλ.318 **τουτὶ τὸ τῆς γυναικὸς ἡμιδιπλοΐδιον.**
ἡμιδιώροφος-ον νεώτ., κυρ. ἐπὶ οἰκιῶν, ὁ ἔχων δύο ὀρόφους, ὧν ὁ πρῶτος εἶναι κατὰ τὰ ἥμισυ ἢ ἐν μέρει ὑπόγειος.
ἡμιδουλεία (ἡ) μτγν. **κατὰ τὸ ἥμισυ δουλεία** : Χρύσ.Στωϊκ.2,284.
ἡμίδουλος-ον ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, ὁ σχεδὸν δοῦλος : Εὐρ.Ἀνδρ.942 **ἢ δ' ἡμιδούλους τοῖς ἐμοῖς νοθαγενεῖς**, Χρύσ.Στωϊκ.2,284.
ἡμιδράκων-οντος (ὁ) μτγν. **ὁ** κατὰ τὸ ἥμισυ δράκων : Γρηγ.Ναζ.2,142.
ἡμιδραχμιαῖος-α-ον μτγν. ὁ ἔχων βάρος ἡμισείας δραχμῆς : Ἀλέξ.Τραλλ.8,446.
ἡμίδραχμον (τὸ) μτγν. ἡμίσεια δραχμή : Πολυδ. 6,160, Ἐπιγρ. **τέταρτον ἡμίδραχμον**· ‖ ὡς μονὰς σταθμικὴ ἐν χρ. παρὰ φαρμακοποιοῖς : Γαλ.13,674.
ἡμιδωδέκατον (τὸ) Ἡσ. «ἡμίχουν».
ἡμιεδραῖος-α-ον νεώτ. ὁ κατὰ τὰ ἥμισυ ἑδραῖος· ‖ **ἡμιεδραία θέσις** (ἡ) νεώτ. γυμν. ἑδραία θέσις ἐπὶ γυμναστικοῦ ὀργάνου, ἣν διὰ τοῦ ἑνὸς μόνον μηροῦ λαμβάνει ὁ γυμναζόμενος.
ἡμιεδρία (ἡ) νεώτ. ὁ σχηματισμὸς κρυσταλλικῶν στερεῶν μὲ ἠλαττωμένα στοιχεῖα συμμετρίας.
ἡμιεδρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐμφανίζων ἡμιεδρίαν βλ.λ. : **ἡμιεδρικὸς κρύσταλλος**· ἐπίρρ. -ῶς.
ἡμιείλος-ον (εἵλη) ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ εἰς τὸν ἥλιον ἐκτεθειμένος.
ἡμιεκατοστή (ἡ) μσν. τόκος ἀνερχόμενος, συμποσούμενος εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ κεφαλαίου : Βασιλικ.2 Παραρτ.254 (ἐκδ. Heimb)
ἡμιεκατοστιαῖος-α-ον μσν. οἱ τῆς ἢ ἐξ ἡμιεκατοστῆς βλ.λ.
ἡμιεκταΐδιον (τὸ) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ ἡμιέκτεων βλ.λ.
ἡμιέκτασις (ἡ) νεώτ. γυμν. ἡ ἔκτασις τῆς μιᾶς χειρὸς πρὸς τὰ πλάγια ὁριζοντίως.
ἡμιέκτειον (τὸ) Ἐπιγρ. ἡμιέκτεων βλ.λ.
ἡμιέκτεων-εω (τὸ) Ἐπιγρ., αἰτ. ἑν. -εων, ἡμίεκτον βλ.λ.· ‖ ὁμ. **-έον - έου** κ. **-ειον** : Ἀριστφ.Νεφ.643 **οὐδὲν πρότερον ἡμιεκτέου**, πληθ. -εια -έα καὶ ἰων. **-εκτῆ.**
ἡμίεκτον (τὸ) ἥμισυς ἑκτεύς : Δημ.918 **τὰ ἄλφιτα καθ' ἡμίεκτον μετρούμενοι καὶ καταπατούμενοι**· **2)** ἀγγεῖον περιέχον ἥμισυν ἑκτέα : Ἱππ.Ἀφ.230· **3)** ἡμίεκτον **χρυσοῦ** 8 ὀβολοί : Κράτ.20, Ἐπιγρ.
ἡμιεκφανής-οῦς-ές μτγν. κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκφαινόμενος : Πτολ.Μαθ.2,4 **ἡμιεκφανὴς ἀστήρ.**
ἡμιελλειπτική (ἡ) νεώτ. ὁπλομαχ. ἡ κίνησις ἀποκρούσεως, καθ' ἣν ἡ ἀκμὴ τοῦ ξίφους δὲν διαγράφει ὁλόκληρον ἔλλειψιν.
ἡμιέλλην-ηνος (ὁ) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ Ἕλλην, μισορωμιός : Λουκ.Ὀρχ.64 **ἡμιέλλην γάρ τις ὢν ἐτύγχανε.**
ἡμιέλυτρον (τὸ) νεώτ. ναυτ. ἔλυτρον περιβάλλον τὸ ἥμισυ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἱστοῦ, τῆς κεραίας ἢ ἐντυγμένου ἱστίου.

ἡμιεμκέφαλος (ὁ) πάπ. κεφαλαλγία, κεφαλόπονος : **πρὸς ἡμικράνιον ἡμιεμκέφαλον.**

ἡμιενδυμένος-η-ον νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἐνδεδυμένος, μισόγδυμνος : Παπαδ.Χριστ.Τεμπ 154 ἄνθρωποι ἡμιενδυμένοι **κατέβησαν εἰς τὴν ἀγοράν.**

ἡμιεξάρτησις-εως (ἡ) νεώτ. γυμν. ἐξάρτησις τοῦ σώματος ἀπὸ ὁριζοντίου ἢ κεκλιμένου ὀργάνου, μὲ τοὺς πόδας στηριζομένους ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

ἡμιεπής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐξ ἡμίσεος ἐπ. στίχου, ἐκ τριῶν δακτύλων συνιστάμενος : Μάρ.Βικτ.73Κ.

ἡμιεπίσημος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐν μέρει ἐπίσημος, μὴ ἔχων ἐντελῶς ἐπίσημον χαρακτῆρα : **ἡμιεπίσημος ἀνακοίνωσις - δήλωσις·** ‖ **ἡμιεπίσημον ὄργανον τῆς κυβερνήσεως** ἐφημερὶς ἀνήκουσα μὲν εἰς ἰδιώτην, ἀλλ' οἱονεὶ ἐγκύρως ἐκδηλοῦσα, ἑρμηνεύουσα τὰς γνώμας τῆς κυβερνήσεως· ἐπιρρ. **-ως,** δημ. **-α.**

ἡμιέργαστος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ εἰργασμένος, ἡμιτελής : Γαλ.5.538.

ἡμιεργής-οῦς-ές μτγν. ἡμιέργαστος βλ.λ. : Λουκ.Ἀστρολ.5 **ἡμιεργέα τὴν μαντικὴν . . ἤγειραν.**

ἡμίεργος-ον ἡμιέργαστος βλ.λ. : Ἱππ.Γυν.1,78 **ἡμίεργον ἔμβρυον,** Γαλ.5,535 **ἡμίεργον αἷμα·** ‖ ἐπὶ οἰκοδομημάτων : Ἡρ. 4,124 **τεῖχον ἡμίεργον μετῆκε,** Θουκ.7,2 **ἡμίεργον καταλείπειν.**

ἡμιέτης-ους-ες (ἔτος) μτγν. ὁ ἔχων ἡλικίαν ἡμίσεος ἔτους : Πολυδ.1,54 **ἡμίετες καὶ ἡμιέτης χρόνος.**

ἡμίεφθος-ον (ἕψω) κατὰ τὸ ἥμισυ βεβρασμένος, μισοβρασμένος : Ἱππ.Ἄρθρ.63, ΠΔ Ἡσ.51,20 **σευτλίον ἡμίεφθον,** Γαλ.6,725· ‖ ἐν κωμ. ἐκφρ. περὶ τοῦ Ἐμπεδοκλέους ῥίψαντος ἑαυτόν, ὡς ἀναφέρεται, εἰς τὸν κρατῆρα τῆς Αἴτνης, κατὰ τὸ ἥμισυ ἐφθημένος, μισοφημένος : Λουκ.Νεκρ.Δ 20,4 **ἡμίεφθος ἀπὸ Αἴτνης παρών.**

ἡμίζαρον (τὸ) μσν. Εὐστ 837,51 « σημαίνει δὲ ζειρά, φασί, ζώνην **καὶ** χιτῶνα **καὶ** χλαμύδα, **ἣν μέχρι καὶ ἐσάρτι παραφθείραντες οἱ Λυκιακοὶ ἡμί**ζαρον λέγουσι».

ἡμιζύγιος-ον ὁ ἰσορροπῶν, ὁ ἥμισυς ἐντεῦθεν καὶ ἥμισυς ἐκεῖθεν : Ἀριστλ.Μηχ.853b,26.

ἡμιζώνιον (τὸ) γλωσσ. λεπτὴ ζώνη, μισοζώναρο.

ἡμίζωνον (τὸ) γλωσσ. ἡμιζώνιον βλ.λ.

ἡμίζωος-ον (ζωή) γλωσσ. μόλις ζωντανός.

ἡμίζως (ὁ) μτγν. ἡμίζωος βλ.λ. : Ἡρωδιαν.Ἐπίμ.239.

ἡμίηλος-ον δ. γρ. τοῦ ἡμίειλος βλ.λ.

ἡμιθαλής-οῦς-ές (θάλλω) μτγν., ἐπὶ φυτῶν κ. κλάδων, ἐν μέρει ἀκόμη θάλλων, μισοπράσινος : Ἡράκλ.Ἐπιγρ.ΑΠ 7,465 **ἡμιθαλεῖς στέφανοι.**

ἡμιθαλπτος-ον μτγν. ἡμίβραστος : Ἡλιόδ.2,19 **τὰ δὲ ἡμίθαλπτα ταῖς παρειαῖς ἐν τῇ βρώσει τοῦ αἵματος ἀπέσταζεν** (διόρθ. ἡμίοπτος).

ἡμίθαμνος (ὁ) νεώτ. βοταν. πολυετὲς φυτόν, οὗ αἱ ἔμμονοι ἐκφυαὶ παραμένουσιν ὑπὸ τὴν γῆν ἢ ὑψοῦνται ὀλίγον ἄνωθεν αὐτῆς καὶ ἐκβλαστάνουσιν ἐτησίως, οἷον τὸ γεῖον.

ἡμιθανής-οῦς-ές μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐγγὺς τοῦ θανάτου εὑρισκόμενος, μισοπεθαμένος : Στράβ. 2,3,4 **λεγόντων εὑρεῖν** ἡμιθανῆ **καταχθέντα μόνον ἐν νηί,** ΚΔ Λουκ.10,30 **ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα,** Σέργ.Μακρ.3,223 **ὁ δὲ γυμνὸς λαθὼν** ἡμιθανὴς **ὑπὸ τῶν οἰκείων περιεσώθη,** Παπαδ. Χριστ. Διηγ.24 **ἀνέσυραν τὸν μπάρμπα Διόμαν παγωμένον καὶ** ἡμιθανῆ.

ἡμιθέα (ἡ) μτγν., ἐπ. **-έη,** Ἐπιγρ. γεν. πληθ. **-θεάων** κατὰ τὸ ἥμισυ θεά : Γαλλ.Ἀέτ.3,1,7), Ἐπιγρ.

ἡμιθέαινα (ἡ) μτγν. ἡμιθέα βλ. : Ὀππ.Κυν.3,245.

ἡμίθεος (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ., αἰολ. **αἰμί-,** δωρ. **ἀμί-,** ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ θεός, ἥρως : Ἡσίοδ.Ἔργ.160 **ἀνδρῶν ἡρώων θεῖον γένος, οἳ καλέονται ἡμίθεοι,** Πλάτ.Ἀπολ.28C **φαῦλοι γὰρ ἂν τῷ γε σῷ λόγῳ εἶεν τῶν ἡμιθέων ὅσοι ἐν Τροίᾳ τετελευτήκασιν,** Ἰσοκρ.9,70 **τῶν μὲν γὰρ ἡμιθέων τοὺς πλείστους καὶ ὀνομαστοτάτους εὑρήσομεν·** ‖ π. Ὁμ.μ. ἅπαξ ἐπὶ γένους : Ἰλ Μ 23 **ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν·** **2)** πυθαγ. ὄνομα τοῦ ἀριθμοῦ πέντε : Θεολ.Ἀριθμ.32· **3)** νεώτ. κ. δημ. ἐν χρ. κ. πρὸς ἐγκωμιαστικὸν χαρακτηρισμὸν ἐξαιρέτως ἀνδρείων.

ἡμίθηλυς-εος-υ μτγν., μσν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ θῆλυς : Ἀνακρεόντ.11,2 **τὸν ἡμίθηλυν Ἄττιν.**

ἡμίθηρ-ηρος (ὁ) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ θηρίον : Ἀπολλδ.1,6,3, Φιλόστρ.Νεώτ.Εἰκ.4.

ἡμιθῆτα (τὸ) μτγν. ἥμισυ θῆτα, εἶδος μουσικοῦ σημείου : Ἀλύπ.13.

ἡμίθλασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. βλάβη ἢ ἀλλοίωσις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, μὴ ὑπερβαίνουσα τὴν μέσην γραμμήν.

ἡμιθνής-ῆτος (ὁ) ἡμιθανὴς βλ.λ. : Ἀριστφ.Νεφ. 504 ἡμιθνὴς **γενήσομαι,** Θουκ.2,52 **ἀποθνῄσκοντες ἔκειντο . . περὶ τὰς κρήνας ἁπάσας ἡμιθνῆτες,** Πολύβ.14,5,7 **τῶν ἡμιθνήτων καὶ διεφθαρμένων ὑπὸ τοῦ πυρός·** ‖ ὁμ. ἐπὶ φόβου : Αἰσχίν. 3,159 **παριὼν** ἡμιθνὴς **ἐπὶ τὸ βῆμα εἰρηνοφύλακα ὑμᾶς αὐτὸν ἐκέλευσε χειροτονεῖν·** **2)** ἐπὶ ὕπνου ὡς ἐπίθ. ὁ περιάγων εἰς πλήρη ἀναισθησίαν : Φιλόστρ.Ἀπολλ.2,36 **ὕπνος βαθὺς καὶ ἡμιθνής.**

ἡμίθνητος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ θνητός, ἐπὶ τῶν Διοσκούρων : Λυκόφρ.511· **2)** σχεδὸν νεκρός, ἑτοιμοθάνατος : ΠΔ Σοφ.Σαλ.18,18 **καὶ ἄλλος ἀλλαχῇ ῥιφεὶς ἡμίθνητος, δι' ἣν ἔθνησκεν αἰτίαν ἐνεφάνιζεν.**

ἡμίθραυστος-ον κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἤτοι ἐν μέρει τεθραυσμένος, μισοσπασμένος : Εὐρ.Ἡρ. 1096 **πρὸς ἡμιθραύστῳ λαΐνῳ τυκίσματι,** Διοσκ. ΑΠ 9,568,5 - **ἡμίθραυστα σκεύη.**

ἡμιθωράκιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ πρόσθιον ἥμισυ μέρος τοῦ θώρακος : Πλούτ.Ἠθ.596Ι).

ἡμιθώραξ-ακος (ὁ) νεώτ. δερμάτινον προστήθιον, προστατεῦον τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τοῦ θώρακος ἐν χρ. κατὰ τὰς ἀσκήσεις τῆς ὁπλομαχητικῆς.

ἡμιιουδαῖος (ὁ) μτγν. κατὰ τὸ ἥμισυ Ἰουδαῖος : Ἰώσ.ΑΙ 14,15,2 **Ἰδουμαίῳ, τουτέστιν ἡμιιουδαίῳ.**

ἡμίιονος (ὁ) σχόλ. ὁ ἡμίονος : Σχόλ.Διον.Τραγ.167 ΙΙ.

ἡμικάδιον (τὸ) μτγν. μέτρον χωρητικότητος ἥμισυς κάδος : Φιλόχ.155Α.

ἡμίκακος-ον ὁ ἐν μέρει κακός, φαῦλος : Σοφ.ἀπ. 10,51, Ἀλεξ.10, Οἰνομ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.5,24.

ἡμικάκως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἡμίκακον, φαύλως : Ἀριστφ.Θεσμ.449 **ἡμικάκως ἐβοσκόμην.**

ἡμικαλάθιον (τὸ) Ἐπιγρ.. μέτρον χωρητικότητος, ἥμισυ καλάθιον : **ἀνθράκων κάλαθοι δύο καὶ** ἡμικαλάθιον, αὐτ. **ἡμικαλάθιον ἰσχάδων.**

ἡμικαντόνιον (τὸ) νεώτ. σύντομον καντόνιον βλ.λ. προελθὸν ἐκ διαιρέσεως πλήρους καντονίου.

ἡμίκαρπος (ὁ) νεώτ. βοταν. ἑκάτερον ἐκ τῶν δύο τμημάτων, εἰς ἃ ὁ καρπὸς φυσικῶς διαχωρίζεται.

ἡμικατάκλισις-εως (ἡ) νεώτ. γυμν. ἑδραία ἐπὶ τοῦ ἐδάφους θέσις μὲ τεταμένα τελείως τὰ σκέλη ἐπ' αὐτοῦ ἢ ἐπὶ ὀργάνου καὶ τὸν κορμὸν μὴ ἐγγίζοντα τὸ ἔδαφος.

ἡμικατάλυτος-ον μσν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ καταλυθείς, καταστραφείς : Ζωναρ.Συντ.καν.3,462 **ἡμικατάλυτοι ναοὶ τῶν εἰδώλων.**

ἡμίκαυ(σ)τος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, κατὰ τὸ πλεῖστον ἢ ἐν μέρει κεκαυμένος, μισοκαμένος : Αἰλ.ΠΙ 13,2, Δίων Κ 50,35, Ἰουλ.Λόγ.1,27D.

ἡμικελλουλόζαι (αἱ) νεώτ.χημ.ἡμικυτταρῖναι βλ.λ.

ἡμίκενος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ κενός, μισοάδειος : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5,77, Πολυδ.5,133.

ἡμίκεντρος-ον μτγν. ὁ κείμενος μεταξὺ δύο κυρίων σημείων : Ἰουλ.Λαοδ.π.Κατ.Ἀστρλ.Κ 5(1),190.

ἡμικεράμια (ἡ) γλωσσ. κ. **-κέραμον** μικρὰ ὑδρία, σταμνί.

ἡμικεραύνιος (ὁ) μτγν. εἶδος ἐπιδέσμου : Γαλ. 12,496.

ἡμίκερκος-ον μσν. ὁ ἡμίσειαν οὐρὰν ἔχων, κολοβό- : Νικ.Χρσν.2,10.
ἡμικεφάλαιον (τὸ) ἧττον ἀττ. τ. τοῦ ἡμίκρανον.
ἡμικέφαλον (τὸ) γλωσσ. τὸ ἥμισυ μέρος τῆς κεφαλῆς.
ἡμικίριον (τὸ) πάπ. ἔνδυμα ἐκ σάκκου, ἐνδύον τὸ ἥμισυ μέρος τοῦ σώματος.
ἡμικίων-ονος (ὁ) νεώτ. ἥμισυς κίων καθέτως διχοτομημένος, τοποθετούμενος ὡς παραστάς· ἄ. ἡμιστύλιον.
ἡμικλάδευτος-ον γλωσσ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἤτοι ἐν μέρει κλαδευμένος, μισοκλαδεμένος.
ἡμίκλαστος-ον (κλάω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ τεθλασμένος : Πλούτ.'Ηθ.306Β· ‖ νεώτ. κύρ. ἐπὶ φύλλου χάρτου ἐν φρ. **εἰς ἡμίκλαστον** καθέτως ἐπτυχωμένον εἰς δύο ἴσα, ἢ περίπου ἴσα μέρη, τσακισμένο στὰ δύο : **αἱ πρὸς τὰς ἀρχὰς αἰτήσεις καὶ ἀναφοραὶ γράφονται εἰς ἡμίκλαστον.**
ἡμίκλεις-ειδος (ὁ,ἡ) (κλείω) μσν. ἐπὶ πυλῶν πόλεως, φρουρίου κττ., ἡμίκλειστος, μισοκλεισμένος· ὀθ. φαινομενικῶς κλειστός : 'Ανών.π.Σουΐδ. **ἐξαίφνης ἐξανοίξαντες τὰς ἡμίκλεις πύλας, ἐξελαύνουσι τῆς πόλεως** (διόρθ. ἡμικλείστους).
ἡμίκλειστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ κεκλεισμένος, μισόκλειστος· πρβλ. ἡμίκλεις.
ἡμικλήριον (τὸ) (κλῆρος I) τὸ ἥμισυ κληρονομίας τινός : 'Ισαΐ.11,24 **τοῦ κλήρου τὸ ἡμικλήριον**, Δημ. 1173 **οὗτος ἔλαχεν εὐθὺς τοῦ ἡμικληρίου**· **2)** πάπ. τὸ ἥμισυ τοῦ κλήρου.
ἡμικλίβανος (ὁ) πάπ. τὸ ἥμισυ κλιβάνου κεχωρισμένου εἰς δύο, μισοφούρνι : **τὸ τρίτον μέρος τοῦ τε προθύρου καὶ πυλῶνος καὶ πεσσοῦ καὶ ἡμικλιβάνου.**
ἡμίκλινον (τὸ) 'Επιγρ. κλίνη βραχεῖα, ἡμισείας διαστάσεως.
ἡμικόγγιον (τὸ) μτγν. μέτρον χωρητικότητος τριῶν ξεστῶν βλ.λ., ἡμίχουν, ἥμισυς χοεὺς (λατ. congius) : Διοσκ.π.Γαλ.19,776.
ἡμικοίπη (ἡ) 'Επιγρ. ἄ. ἡμικύπη ἀγγεῖον ὡρισμένης τινὸς χωρητικότητος ὑγρῶν, ἡμίσεια κύπη· πρβλ. κούπα.
ἡμικόλλιον (τὸ) ἡμικόριον βλ.λ.
ἡμικόμβιον (τὸ) τὸ ἥμισυ τοῦ ναυτικοῦ μέτρου ταχύτητος τοῦ λεγ. κόμβος βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ.
ἡμίκοπος-ον πάπ. κεκομμένος εἰς δύο ἡμίση μέρη : ἡμίκοπον **δέλφακος** (τὸ ἥμισυ γαλαθηνοῦ χοιριδίου), - **ἡμίκοπα ϛ'** (ἓξ μισὰ μερτικά).
ἡμίκοπτος-ον μτγν. ἡμίκοπος βλ.λ. : Φιλόδ. ἐν 'Ηρακλ.1,105,1.
ἡμικόριον (τὸ) 'Ησ. ἥμισυς κόρος, μέτρον ξηρῶν καρπῶν.
ἡμίκορος (ὁ) μτγν. ἡμικόριον βλ.λ. : Θεοδατ. 'Ησ.3,2.
ἡμικόσμιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. τὸ ἥμισυ τοῦ κόσμου : Κλεομήδ.1,9,11,Βλεμμ.236.
ἡμίκοσμος (ὁ) νεώτ. ὁ κόσμος ἤτοι ἡ κοινωνικὴ μερὶς γυναικῶν ὑπόπτου ἠθικῆς, κτ. μτφρ. ἐκ τοῦ γαλλ. demi - monde.
ἡμικοτύλη (ἡ) ἡμίσεια κοτύλη, μέτρον χωρητικότητος ὑγρῶν.
ἡμικοτυλιαῖος-α-ον μτγν. ὅσον ἡμίσειά κοτύλη : Διοσκ.8 **ἡμικοτυλιαῖος οἶνος.**
ἡμικοτυλίσιος-α-ον πάπ. ἡμικοτυλιαῖος βλ.λ.
ἡμικοτύλιον (τὸ) ἀττ. μέτρον χωρητικότητος ὑγρῶν, ἥμισυ κοτύλης.
ἡμίκουρος-ον πάπ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐν μέρει ἢ κακῶς κεκαρμένος, μισοκουρεμένος : **πρόβατα ὑποδίφθερα ἡμίκουρα.**
ἡμικραιπάλος-ον μσν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἤτοι κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν κραιπάλῃ διατελῶν, μισομεθυσμένος : Θεοφύλ.Βουλγ.5,121.
ἡμίκραιρα (ἡ) τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς ἢ τοῦ προσώπου : 'Αριστφ.Θεσμ.227 **τὴν ἡμίκραιραν τὴν ἑτέραν τὴν ψιλὴν ἔχων**, 'Αμειψ.7, Κρόβυλ.6· **2)** ἡμικρανία βλ.λ. : Γαλ.12,591.
ἡμικρανία (ἡ) (κρανίον) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἄλγος ἐντοπιζόμενον κατὰ τὸ ἥμισυ τῶν μερῶν τοῦ κρανίου, τῆς κεφαλῆς : Γαλ.12,592.
ἡμικρανικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἰδιάζων εἰς τὴν ἡμικρανίαν : Γαλ.12,594 **ἡμικρανικὰ ἀλγήματα**, 'Αέτ.6,49 **ἡμικρανικὸν πάθος**· ‖ ὡς οὐσ. **ἡμικρανικοὶ οἱ πάσχοντες ἐξ ἡμικρανίας** : Γαλ.8,206, Παῦλ.Αἰγ.3,5· ‖ **ἡμικρανικὰ φάρμακα** τὰ λυσιτελῆ κατὰ τῆς ἡμικρανίας : Γαλ.12,592.
ἡμικράνιος-ον πάπ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς : **πρὸς ἡμικράνιον ἡμισμκέφαλον.**
ἡμίκρανον (τὸ) μτγν. ἡμίκραιρα βλ.λ.1 : 'Αλεξ. Τραλλ.1,12.
ἡμικράτησις (ἡ) νεώτ. ἱππευτ. ἡ ἐλαφρὰ ἕλξις, τέντωμα, τράβηγμα τῶν ἡνιῶν τοῦ ἐφίππου ἀνδρὸς πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἄνω.
ἡμικρής-ῆτος (ὁ) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ Κρής : Λυκόφρ.150.
ἡμικύαθος (ὁ) μτγν. ἥμισυς κύαθος, μέτρον ἢ ἀγγεῖον ὑγρῶν : Θεσσαλ.π.Κατ.'Αστρλ.Κ 8|31,149, 'Αρετ.'Οξ.Ναύσ.2,2.
ἡμικυκλικός-ή-ό(ν) σχόλ., νεώτ. κ. δημ. ἡμικύκλιος βλ.λ. : Σχόλ.Πλάτ.'Αλκ.1,129C· ‖ νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα ἡμίσεος κύκλου· ἐπίρρ. -ῶς.
ἡμικύκλιος-ο(ν) κ. μσν., νεώτ., δημ. μ. κτ. οὐδ. ὁ ἀνήκων εἰς ἥμισυν κύκλον : Σχόλ.'Απολλ.P 4,1613 **ἐστάθησαν εἰς ἡμικύκλιον**· ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ ἥμισυ τοῦ κύκλου : 'Αριστλ.Α 'Υστ.41b,17, - **τὸ ἡμικύκλιον διαιρεῖται εἰς 160 μοίρας**· ‖ εἰδ. ἐπὶ στρατιωτικοῦ τακτικοῦ σχηματισμοῦ : 'Ονήσανδρ.21,5 **κατὰ τὸ ἡμικύκλιον**· **2)** εἰδ. εἰς διαφ. πόλεις κτ. τὴν ἀρχαιότ. τόπος διαμεμορφωμένος ἀμφιθεατρικῶς, περιοριζόμενος συνηθ. ὑπὸ λιθίνων καθισμάτων, χρησιμεύων δὲ πρὸς δημοσίας συναθροίσεις : Πλούτ.'Αλκ.17 **πολλοὺς ἐν ταῖς ἡμικυκλίοις καθέζεσθαι**· ‖ ὀθ. κ. ὡς οὐσ. ὁ τόπος δημοσ. συνελεύσεων **ἐν** Σάμῳ : Πορφ.Πυθ.9· **3)** ὡς οὐσ. κάθισμα, ἕδρανον ἡμικυκλικόν : Κικ.1,2, Πολυδ.6,9· **4)** ὡς οὐσ. ἡμικυκλικὸν ἡλιακὸν ὡρολόγιον : Βιτρ.9,8,1· **5)** 'Επιγρ. ὁμ. ἡμικυκλικὴ βάσις ἀγάλματος· ‖ ὁμ. 'Επιγρ. τύμπανον ἡμιστήλης· **6)** θόλος : Φίλ. Βελοπ.87,12· **7)** ὡς οὐσ. θεατρικὴ τις μηχανή : Πολυδ.4,127· **8)** ἀντὶ ἡμισφαίριον : 'Αχιλλ.Τάτ. 27, 'Ηφαιστ.'Αστρ.2,11.
ἡμικυκλιώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς ἡμικύκλιον βλ.λ.1) : Στράβ.13,1,34 **δύο ἀγκῶνας . . ποιοῦντας ἐξ ἀμφοῖν γραμμὴν ἡμικυκλιώδη.**
ἡμικυκλοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ἡμικυκλιώδης βλ.λ. : 'Ηλιόδ.π.'Ορειβ.46,11,34.
ἡμικυκλοειδῶς ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἡμικυκλιώδη βλ.λ. : Τζέτζ.εἰς 'Ησίοδ."Εργ.450.
ἡμίκυκλος-ον μτγν. ἡμικύκλιος βλ.λ.1) : Φιλόστρ. Εἰκ.1,12 **ἡμίκυκλος στοά.**
ἡμικυκλώδης-ους-ες ἀρχ. λεξ. ἡμικυκλιώδης βλ.λ.· 'Ησ. ἐν λ. ἡμίαρτον.
ἡμικυλίνδριον (τὸ) μτγν. ἡμικύλινδρος βλ.λ. : Πορφ.'Αποχ.4,7. **ξύλινον δὲ ἡμικυλίνδριον**, ὑπόθημα **τῆς κεφαλῆς.**
ἡμικύλινδρος (ὁ) μτγν. ἥμισυς κύλινδρος:Διογ. Λ 8,83· **2)** ὡς ἐπίθ. ἡμικυλινδρικός : Φίλ.Βελοπ. 84,25 **ἡμικύλινδροι πύργοι.**
ἡμίκυνες (οἱ) κατὰ τὸ ἥμισυ κύνες, ὄντα μυθολογικοῦ τινος ἔθνους : 'Ησίοδ.ἀπ.62.
ἡμίκυπρον (τὸ) (κύπρος) εἶδος μέτρου : 'Ιππῶν. 24· ‖ 'Ησ. ἥμισυς μέδιμνος.
ἡμικυριαρχία (ἡ) νεώτ. τὸ γνώρισμα τοῦ ἡμικυριάρχου βλ.λ., ὑποτέλεια.
ἡμικυρίαρχος-ον νεώτ. ἐπὶ κρατῶν κ. ἡγεμό-

νων, ὁ μὴ ἐντελῶς κυρίορχος, ὁ ἐν μέρει κυρίαρχος, ἐν μέρει ὑποτελής : **ἡμικυρίαρχος** πολιτεία.
ἡμικυτταρῖναι (αἱ) νεώτ. χημ. πολυσακχαρῖται, ἀπαντῶντες παρὰ τὴν κυτταρίνην **εἴς** τινα φυτά, ἀ. ἡμικελλουλόζαι ἢ ἡμικυτταρόζαι.
ἡμικώνιον (τὸ) ἥμισυς κῶνος : Εὐκλ.᾿Οπτ.30.
ἡμίκωφον (τὸ) πάπ. τὸ ἥμισυ τοῦ κώφου βλ.λ.4|.
ἡμιλάβιον Ἡσ. «μέρος Μεσσηνίων».
ἡμιλᾰγὸς (ὁ) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ λαγωός, ὅμοιος λαγῷ, ἐπὶ τοῦ κονίκλου, τοῦ κουνελιοῦ : Διοκλητ.᾿Εδικτ.4,33.
ἡμιλάμιον δ.γρ. τοῦ ἡμιλάβιον βλ.λ.
ἡμίλαμπρος-ον σχόλ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἤτοι ἀτελῶς λάμπων : Σχόλ.᾿Αρατ.733 **ἡμίλαμπρον φῶς**.
ἡμιλαρχία (ἡ) νεώτ. στρατ. τὸ ἥμισυ ἴλης βλ.λ.
ἡμιλάσταυρος (ὁ) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐν μέρει πονηρός, μιαρός.
ἡμίλεκτος-ον μσν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ λεχθείς, μισοειπωμένος : Θεοφύλ.Σ 13 **ἡμίλεκτος λόγος**.
ἡμίλεμβος (ἡ) νεώτ. ναυτ. κ. ἡμιλέμβιον (τὸ) μικρὰ λέμβος ἔχουσα λεπτὸν καὶ ἐλαφρὸν σκελετὸν ξύλινον καὶ ἐπένδυσιν ἐξ ὀθόνης βεβαμμένης δι' ἐλαιοχρώματος.
ἡμιλεπιδωτὸς (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἰχθύων τῆς οἰκογ. τῶν **κοττιδῶν**.
ἡμιλέπιστος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκλελεπισμένος : Στράβ.17,1,34 **ἐνίας δὲ καὶ ὡς ἂν πτίσμα οἷον ἡμιλεπίστων ὑποτρέχει**.
ἡμίλεπτος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκλεπισθείς, ἐκκολαφθείς : ᾿Ανακρεόντ.25,10.
ἡμίλευκος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἢ οὐχὶ ἐντελῶς λευκός : Λουκ.Προμ.8.
ἡμιλιτριαῖος-α-ον μτγν. ὁ ζυγίζων ἡμίσειαν λίτραν : Στράβ.3,2,8 **ἡμιλιτριαίας βώλους ἃς καλοῦσι πάλας**.
ἡμιλίτριον (τὸ) ἡμίσεια λίτρα : ᾿Επίχ.9, Πάπ.,᾿Αρχιγ. π.᾿Ορειβ.8,1,27.
ἡμίλιτρον (τὸ) ἐν Σικελίᾳ, ἥμισυς ὀβολός : ᾿Αριστλ.ἀπ.510· **2)** ἡμιλίτριον βλ.λ. : ᾿Ασκληπιάδ.Πρ. π.Γαλ.13,445 **ἐλαίου ἡμίλιτρον**.
ἡμίλουτος-ον κατὰ τὸ ἥμισυ ἤτοι ἀτελῶς λελουσμένος, μισολουσμένος : Κρατῖν.416.
ἡμίλουτρον (τὸ) νεώτ. λοῦσις τοῦ ἡμίσεος σώματος καὶ ἰδ. ἀπὸ τῆς ὀσφύος καὶ κάτω.
ἡμιλοχία (ἡ) ἥμισυς λόχος βλ.λ. στρατοῦ· Σουΐδ. ἐν λ. διμοιρίτης.
ἡμιλόχιον (τὸ) μτγν. ἡμιλοχία βλ.λ. : ᾿Ασκληπιόδ. 2,2, Αἰλ.Τακτ.5,2.
ἡμιλοχίτης (ὁ) μτγν. ἀρχηγὸς ἡμιλοχίας βλ.λ. : ᾿Ασκληπιόδ.2,2,Αἰλ.Τακτ.5,2.
ἡμιμάθεια (ἡ) νεώτ. τὸ γνώρισμα τοῦ ἡμιμαθοῦς βλ.λ., ἔλλειψις **ἐμβριθείας** καὶ ἀκριβείας περὶ τὴν μάθησιν γνώσεων καθόλου κ. ἰδ. ἐπιστημονικῶν.
ἡμιμᾰθὴς-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τὸ ἥμισυ, ἀτελῶς, συγκεχυμένως πεπαιδευμένος, ὁ ἀτελῶς γνωρίζων ἐπιστήμην ἢ τέχνην τινά, ψευδεπιστήμων: Φιλόστρ.Σοφ.2,5,4,Πολυδ.6,160, γνωμ. **κρεῖττόν τινα ἀμαθῆ ἢ ἡμιμαθῆ εἶναι**.
ἡμιμᾰνὴς-οῦς-ές ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ μαινόμενος, μισότρελλος : Αἰσχίν.1,171 **νεανίσκος ὀρφανὸς ἡμιμανὴς διεχείριζε τὴν οὐσίαν**· ‖ ὁ προσωρινῶς μὴ ἔχων σώας τὰς φρένας, ὁ οὐχὶ νηφάλιος : Λουκ.Θε.Ε 4 **ἡμιμανής, ἀκράτου ἔωθεν ἀποπνέων**.
ἡμιμᾰραντος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἤτοι σχεδὸν μεμαραμμένος, μισομαραμμένος : Λουκ.Τόξ. 13 **στέφανοι ἡμιμάραντοι**.
ἡμιμάσητος-ον κατὰ τὸ ἥμισυ μεμασημένος, μισομασημένος : Κρά̣τ.49.
ἡμιμάχιμος-ον νεώτ. στρατεύσιμος ἔχων σωματικὴν βλάβην, χρησιμοποιούμενος δι' ἐλαφρὰς τῆς μαχίμου τάξεως ὑπηρεσίας.
ἡμιμέγιστον (τὸ) ἡμίσεια μνᾶ, ἡμιμναῖον.
ἡμιμέδιμνος-ον κ. νεώτ. ἥμισυς μέδιμνος : Φερεκρ.1,Δημ.1278 **μηδὲ τρεῖς μεδίμνους, ἀλεύρων δ' ὡς ἡμιμέδιμνον**, Δικαίαρχ.᾿Ιστ.23,Πολυδ.4,168.
ἡμιμεθὴς-οῦς-ές μτγν. ὁ σχεδὸν μεθυσμένος, μισομεθυσμένος : Φίλιππ.ΑΠ 6,251 **ἡμιμεθεῖ πινόμενον στόματι**.
ἡμιμέθῠσος-ον μτγν. ἡμιμεθὴς βλ.λ. : Πολυδ.6,160.
ἡμιμείλιον (τὸ) ᾿Επιγρ. ἥμισυ μίλιον.
ἡμιμελὴς-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων μέλος τι ἀτελές, πάσχων ἐξ ἡμιμελείας βλ.λ.
ἡμιμελία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. δυσμορφία τῶν ἄκρων καθ' ἣν οἱ βραχίονες καὶ οἱ μηροὶ ἔχουσι φυσιολογικὰς κανονικὰς διαστάσεις, ἐνῷ αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες εἶναι ἀτροφικοί.
ἡμιμελικὸς-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἡμιμελίαν βλ.λ.
ἡμιμερὴς-οῦς-ές (μέρος) μσν. ὁ συνιστάμενος ἐξ ἡμίσεος μέρους, ἥμισυς, ποὺ εἶναι μισὸ μερτικό : ᾿Αναστ.Σιν.᾿Οδ.308,27.
ἡμιμέριστος-ον σχόλ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ διῃρημένος, γλῶσσ. τοῦ ἡμιδάϊκτος : Σχόλ.᾿Οππ.᾿Αλ.2,287.
ἡμίμεστος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἢ ἐν μέρει μεστός, πλήρης, μισογεμισμένος : Πολυδ.5,133.
ἡμιμετάβολος (ὁ) νεώτ. ὁ μὴ ὑφιστάμενος ἐντελῆ μεταβολήν, ὁ ἐν μέρει μεταβαλλόμενος· ‖ **ἡμιμετάβολα** (τὰ) νεώτ. ζῳολ. ἔντομα παρουσιάζοντα προοδευτικὴν μεταμόρφωσιν ἄνευ τελείας μεταβολῆς τῆς μορφῆς των.
ἡμιμέταλλα (τὰ) νεώτ. τὰ μὴ ἐλατὰ μέταλλα ἢ τὰ μεταλλικῆς λάμψεως μεταλλοειδῆ.
ἡμίμετρον (τὸ) ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. ἥμισυ μέτρον, τὸ ἥμισυ μετρικῆς τινος μονάδος, Ἡσ. «ἡμικάδιον, τὸ ἡμίμετρον»· **2)** νεώτ. συνήθ. κτ. πληθ. **ἡμίμετρα** (τὰ) μέτρα, διαβήματα ἀτελῆ, ἀνεπαρκῆ : Καμπ.Δ'Αθην.Διηγ.207 **ἐξηρεθισμένος ἀπὸ τὰ ἐν Κων)πόλει ἡμίμετρα τῶν ᾿Αθηναίων**.
ἡμίμηδος (ὁ) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ Μῆδος, Πέρσης : Οἰνόμ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.213Β **ὁ ἡμίμηδος ἢ ἡμιπέρσης Κῦρος**.
ἡμιμηνιαῖος-α-ον (μήν) γλωσσ. κ. -μήνιος ὁ ἡμίσεος μηνός.
ἡμίμιτρον (τὸ) μτγν. ἡμίσεια μίτρα βλ.λ. : Πολυδ.10,191.
ἡμιμναῖον (τὸ) δ. τ. -μνέον-οῦν ἡμίσεια μνᾶ : Ξεν.᾿Απομν.2,5,2 **τῶν οἰκετῶν ὁ μὲν.. δυοῖν μναῖν ἄξιός ἐστιν, ὁ δὲ οὐδ' ἡμιμναίου**, Πλάτ. Νόμ.774D **τριῶν ἡμιμναίων**, Πλούτ.Λυκ.12 **σύκων ἡμίμνεα πέντε**, ᾿Ασκληπιάδ.Πρ.π.Γαλ.13,746 **ἡμιμνοῦν**, Πορφ.᾿Αποχ.4,4 (δ.γρ. -αῖα).
ἡμιμόδιον (τὸ) μσν. ἥμισυ μοδίου βλ.λ. : Γεωπ.7,24,2.
ἡμιμοιριαῖος-α-ον μτγν. ἴσος πρὸς ἡμίσειαν μοῖραν κύκλου:Κλεομήδ.2,2 **ἡμιμοιριαῖον μέγεθος**.
ἡμιμοίριον (τὸ) κ. νεώτ. ἥμισυ μέρος : ῾Ιππ.᾿Ελκ. 12· **2)** μτγν. κ. νεώτ. ἡμίσεια μοῖρα κύκλου : Κλεομήδ.2,1, Πτολ.Μαθ.1,10.
ἡμιμόνιμος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἐντελῶς μόνιμος, ὁ μὴ ἔχων ἀπόλυτον διάρκειαν : **ἡμιμόνιμα ὁδοστρώματα**· ἐπίρρ -ως.
ἡμιμόριον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. δ. τ. τοῦ ὁ ἡμιμοίριον βλ.λ. : Πολυδ.6,160 (δ.γρ. ἡμιμοίριον), - τὸ **δεξιὸν - τὸ ἀριστερὸν ἡμιμόριον τοῦ προσώπου**.
ἡμιμορφία (ἡ) νεώτ. ὀρυκτ. κ. -ισμός ὁ σχηματισμὸς κρυσταλλικῶν μορφῶν καθ' ὃν ἐλλείπει κέντρον συμμετρίας.
ἡμιμορφίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτ. ὀρυκτὸν τὸ ὁποῖον εἶναι βασικὸς πυριτικὸς ψευδάργυρος.
ἡμιμόχθηρος-ον ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐν μέρει μοχθηρός, μισόκακος : Πλάτ.Πολ.352C **ὥρμησαν δὲ ἐπὶ τὰ ἄδικα ἀδικίᾳ ἡμιμόχθηροι ὄντες**.
ἡμίμυ μτγν. τὸ ἥμισυ τοῦ μῦ, εἶδος μουσικοῦ σημείου : ᾿Αλύπ.4.
ἡμίνα (ἡ) (ἥμισυς) ᾿Επιγρ. ἥμισυς· **2)** ἐν Σικελίᾳ,

μέτρον, ἥμισυς ἑκτεύς, **κοτύλη** : Ἐπιχ.290,Σώφρ. 105· ‖ ὁμ. **ἡμίνα βασιλικὴ** ἡμικοτύλιον : Ἀριστείδ.Λόγ.49 (25),22.

ἡμίναυλον (τὸ) πάπ. ἥμισυς ναῦλος.

ἡμίναυον (τὸ) πάπ. πιθ. αἰγυπτ. μέτρον μήκους.

ἡμίνεκρος-ον μσν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἤτοι σχεδὸν νεκρός, μισοπεθαμένος : Φιλῆς 2,124, Μιχ. Ἀκομ.2,76.

ἡμινεοτελής-οῦς-ές μτγν. γλώσσ. τοῦ νεοτελής βλ.λ. : Ἑρμεί.Ἀλ.Φαῖδρ.159.λ.

ἡμίνηρος-ον μτγν. συνηρ. τοῦ ἡμινέαρος, ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πρόσφατος· ‖ ἐπὶ ἰχθύων, ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἡλισμένος, ἁλατισμένος : Ξενοκρ.77,Ἀθήν.3, 118F **ἢ τῶν καλῶν σου ἡμινήρων, ἢ τῶν ταριχηρῶν σιλούρων.**

ἡμίξενος-ον ΕΜ 651 «παράξενος, ἡμίξενος, οὐκ ἀληθινὸς πολίτης».

ἡμιξέστιον (τὸ) σχόλ. ὑποκορ. τοῦ ἡμίξεστον βλ.λ. : Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.737.

ἡμίξεστον (τὸ) μτγν. κ. μσν. μέτρον, ἥμισυς ξέστης, κοτύλη : Διοσκ.1,25, Ἱππιατρ.100· πρβλ.Σχόλ. Ἀριστφ.Πλ.436 «κοτύλη δέ ἐστιν εἶδος μέτρου, ὃ λέγομεν ἡμεῖς ἡμίξεστον».

ἡμίξηρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἤτοι ἀτελῶς ξηρός, μισοξηραμμένος : Πάπ. χόρτου ἡμιξήρου, ΑΠ 9,137· πρβλ.Σουΐδ. ἐν λ. λαιφηρόν.

ἡμιξύρητος-ον (ξυρῶ) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἤτοι κακῶς, ἀτελῶς ἐξυρημένος, μισοξυρισμένος : Διογ.Λ 6,33.

ἡμιοβόλιον (τὸ) μτγν. μονὰς βάρους, ἥμισυς ὀβολός : Παῦλ.Αἰγ.3,29· ‖ δ. τ. **ἡμιοβέλιν** ἐπὶ νομισμάτων τοῦ Αἰγίου.

ἡμιόγδοον Ἡσ. «οἱ δύο χόες».

ἡμιόδελος (ὁ) Ἐπιγρ. ἡμιοβόλιον βλ.λ.

ἡμιόδιος-ον κ. νεώτ. ὁ ὁδεύσας τὸ ἥμισυ τῆς ὁδοῦ : Ἀριστλ.Οἰκ.1352b,26 (ἀμφ.)· **2)** νεώτ. τὸ οὐδ. ἡμιόδιον ἡμίσεια κατὰ τὸ πλάτος, στενὴ ὁδός.

ἡμιοικότροφος-ον νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ οἰκότροφος, ἅπαξ τῆς ἡμέρας συσσιτῶν ἐν οἰκοτροφείῳ ἢ οἴκῳ ἔνθα κατοικεῖ.

ἡμιόκλασις-εως (ἡ) νεώτ. γυμν. κάμψις τῶν γονάτων ἀπὸ τὴν ἀκροστασίαν μέχρις ὀρθῆς γωνίας τοῦ μηροῦ πρὸς τὴν κνήμην.

ἡμιολιασμός (ὁ) δόσις τοῦ ὅλου καὶ ἡμίσεος : Ἀντιφ.Σοφ.75.

ἡμιολίζω Ἐπιγρ. αὐξάνω κατὰ τὸ ἥμισυ : **ἡμιολίζω χρέος.**

ἡμιόλιος-α-ον (ὅλος) κ. νεώτ., δωρ. **ἁμ-** ὁ περιέχων τὸ ὅλον καὶ ἥμισυ αὐτοῦ, ἥμισυ τοῦ -ὅλου περιπλέον : Πλάτ.Θεαίτ. 154C **πλείους φαμὲν εἶναι τῶν τεττάρων καὶ ἡμιολίους,** Πολύβ.6,32,7 **ἡμιόλιος περίμετρος** Διόδ.Σ 15,44 **ηὔξησε τὰ δόρατα ἡμιολίῳ μεγέθει**· ‖ μτ. γεν. : Ἡρ.5,88 **τὰς περόνας ἡμιολίας. . τοῦ τότε κατεστεῶτος. μέτρου** (κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου μεγαλυτέρας), Τίμ.Λοκρ. 98A (γωνία) **ἁμιόλιος τᾶς μέσας,** Ἀριστλ.Ζ1 619a, 13 **ὁ γνήσιος ἀετὸς ἡμιόλιος τῶν ἀετῶν**· ‖ ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. **ἡμιόλιον** ἥμισυ περιπλέον : Ξεν. Ἀν.1,3,21 **ἡμιόλιον οὗ πρότερον ἔφερον,** Ἐπιγρ. **ἡμιόλιον ὀφλέτω ὅ τι συλάσαι**· ‖ κ. ἐπὶ ἀριθμητικοῦ ποσοῦ : Πολύβ.10,17,12 **ποιήσας ἡμιολίους τοὺς ναύτας ἢ πρόσθεν**· **2)** κατὰ λόγον τοῦ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος πρὸς τὸ ἕν, οἷον ἐν μουσικοῖς φθόγγοις : Πλάτ.Τίμ.36A **ἡμιολίων δὲ διαστάσεων,** Φιλόλ.6 **τὸ δι' ὀξειᾶν ἡμιολιῶν**· ‖ τὸ θηλ. **ἡμιολία** ὡς οὐσ. ὁ λόγος τοῦ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος πρὸς τὸ ἕν : Πλάτ.Νόμ.956D **τὴν ἡμιολίαν τοῦ τιμήματος,** Πάπ. **ἀποτίνειν τὴν φερνὴν σὺν τῇ ἡμιολίᾳ**· **3)** **ἡμιολία ναῦς** πλοῖον ἐλαφρὸν ἔχον μίαν καὶ ἡμίσειαν σειρὰν κωπῶν : Διόδ.Σ 19,65 **ἀναλαβὼν ναῦς ἡμιολίας κατέπλευσε πλησίον τῆς πόλεως**· ‖ ὁμ. μ. **ἡμιολία** ὡς οὐσ. : Θεόφρ.Χαρ.25,2 **πλέων τὰς ἄκρας φάσκειν ἡμιολίας εἶναι,** Διόδ.Σ 16,61· ‖ ἐν χρ. π. πειραταῖς : Θεόφρ.Χαρ.25,2,Ἀρρ.Ἀν. 3,2,5 **ἡμιολίαι λῃστρικαί**· π. Ἡσ. ἐξήγ. τοῦ δίκροτος ναῦς· **4)** **τροχαϊκὸς ἡμιόλιος** (ἐνν. στίχος) τροχαϊκὸς στίχος περιέχων ἓν μέτρον καὶ ἥμισυ : Ἡφαιστ.15,2· **5)** νεώτ. μουσ. **ἡμιόλια** (τὰ) αἱ ὁμάδες τῶν μαύρων φθόγγων αἱ παρεντιθέμεναι μεταξὺ τῶν διακένων (λευκῶν) φθόγγων· **6)** νεώτ. ναυτ. **ἡμιόλια ἱστία** τετράπλευρα ἱστία ἐπὶ κέρατος ἀναδενόμενα, ἃ. ᾠοειδῆ.

ἡμιολίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἡμιολία βλ.λ.3) ναῦς : Παλυδ.1,82.

ἡμιολίως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἡμιόλιον βλ.λ. : Νικομ.Ἀριθμ.2,20,Πρόκλ.Τίμ.223D.

ἡμιόλκιον (τὸ) (ὁλκή) μτγν. ἡμίσεια - δραχμή : Ἀρχιγ.π.Ὀρειβ.8,46,16.

ἡμιονάγριον (τὸ) πάπ. ἡμίονος : **ἡμιονάγριον ἐξ ὄνου ἕν.**

ἡμιόνειος-α-ον, ἰων. **-εος** ὁ ἀνήκων εἰς ἡμίονον : Ἰλ.Ω 268 **ζυγὸν ἡμιόνειον,** Ὀδ.Ζ 72 **ἅμαξα ἡμιόνειος** (συρομένη ὑπὸ ἡμιόνων)· ‖ ὁμ. **κόπρος ἡμιονεία** ἡμιονὶς βλ.λ. : Πάμφ.π.Φιλοστρ.Ἡρ.2,19.

ἡμιονηγός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὁδηγῶν ἡμιόνον : Στράβ.14,2,24 **ἡμίονον κατέλιπε ξυλοφοροῦντα καὶ ἡμιονηγόν**· ‖ ὁμ. νεώτ. στρατ. στρατιώτης ὁδηγῶν πεζῇ σαγματοφόρον κτῆνος.

ἡμιονικός-ή-όν κ. νεώτ. ἡμιόνειος βλ.λ. : Ξεν. Ἀν.7,5,2 **ἡμιονικὸν ζεῦγος,** Πάπ. ἡμιονικὸν **ἅρμα** (συρόμενον ὑπὸ ἡμιόνων)· ‖ ὁμ. κ. νεώτ. **ἡμιονικὴ ὁδὸς** ὁδὸς στενή, δύσκολος, μόνον εἰς ἡμιόνους βατή : Στράβ.6,3,7 **δύο (ὁδοί) εἰσι, μία μὲν ἡμιονικὴ διὰ Πευκετίων.**

ἡμιόνιον (τὸ) εἶδος φυτοῦ, ὅπερ καὶ ἄσπληνον καὶ σκολοπένδριον καλεῖται : Θεόφρ.Φ1 9,18,7, Πλίν.Φ1 27,34, Διοσκ.3,134· **2)** ὑποκορ. τοῦ ἡμίονος βλ.λ. : Στράβ.5,3,6 **ῥυμαυλεῖ δὲ ἡμιόνιον**· **3)** εἶδος πτηνοῦ.

ἡμιονίς-ίδος (ἡ) ἡ κόπρος τοῦ ἡμιόνου, σβουνιὰ μουλαριοῦ : Ἱππ.Γυν.Φυσ.90.

ἡμιονίτης (ὁ) μτγν. ἡμιονηγός βλ.λ. : Πάπ. **οἱ ἡμιονῖται ἦροσαν ἐγ Μηᾶς**· **2)** ἵππος **ἡμιονῖτις** ἵππος κυοφοροῦσα ἡμίονον : Στράβ.5,1,4· **3)** τὸ θηλ. ἡμιονῖτις ὡς οὐσ. εἶδος πτέριδος : Διοσκ.3,135.

ἡμιονόκουρος (ὁ) γλωσσ. ὁ ἔχων τὴν φροντίδα τῶν ἡμιόνων.

ἡμίονος (ὁ,ἡ) κ. νεώτ., αἰολ. **αἰμίανος** κατὰ τὸ ἥμισυ ὄνος, μουλάρι : Ἰλ.Κ 352 **ἐπὶ οὖρα πέλονται ἡμιόνων,** αὐτ.Ψ 654 **ταλαεργὸς ἡμίονος,** Ἀριστλ. Ζ1 576b,11 **θηλάζειν δέ φασι τὸν ἡμίονον ἐξάμηνον,** Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.38 **ἤκουε κουδούνια καὶ πατήματα ἡμιόνων**· κ. παροιμ. : Θέογν.996 **γνοίης ὅσσον ὄνων κρέσσανες ἡμίονοι**· ‖ ὁμ. : Ἡρ. 3,153 **ἐπεὰν ἡμίονοι τέκωσι** (δηλ. οὐδέποτε)· ‖ ἐν φρ. **ἐφ' ἡμιόνων** ἐπὶ ἁμάξης συρομένης ὑπὸ ἡμιόνων : Ἰλ.Ω 702· ‖ ὁμ. **εἰς ἡμιόνους ποιεῖν** τὸ γράφειν ποίημα διὰ ζεῦγος ἡμιόνων : Ἀριστλ. Ρητ.1405b,26· **2)** μτφ. ὁ ἀνήκων εἰς δύο διαφόρους ἐθνικότητας : Χρησμ.π.Ἡρ.1,55 **ἡμίονος βασιλεὺς** κατὰ τὸ ἥμισυ Μῆδος καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ Πέρσης· **3)** **ἡμίονος ἀγροτέρα** εἶδος ὀνάγρου : Ἰλ.Β 852· κ. ἁπλῶς **ἡμίονος** : Ἀριστλ.Ζ1 491a,2 **αἱ ἐν Συρίᾳ καλούμεναι ἡμίονοι**· **4)** ὡς ἐπίθ. ἡμίονος-ον ὁ ἔχων ἡμιονικὴν φύσιν, ὁ ὢν ἡμίονος : Ἰλ.Ψ 266 **βρέφας ἡμίονον** (πῶλος ἡμίονος).

ἡμιονοστάσιον (τὸ) νεώτ. σταθμὸς ἡμιόνων, τόπος ὅπου διαιτῶνται ἡμίονοι.

ἡμίοπλος-ον γλωσσ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἤτοι οὐχὶ πλήρως ὡπλισμένος.

ἡμίοπος-ον (ὀπή) ὁ ἔχων ἥμισυν ἀριθμὸν ὀπῶν : Ἀνακρ.19 **ἡμίοποι αὐλοὶ** (**μὲ** τρεῖς μόνον ὀπάς, ἀτελεῖς αὐλοί)· **2)** μτφ. ἐπὶ μικροῦ, ἀτελοῦς πράγματος : Αἰσχ.ἀπ.91· **3)** Γαλ.19,102 «ἡμίοπον· ἥμισυ».

ἡμίοπτος-ον ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἤτοι ἀτελῶς ἑψημένος, μισοψημένος : Ἀλεξ.175, Λουκ.Ὄνειρ.2 **κρέα μυκώμενα, ἡμίοπτα** (δ.γρ. ἡμίεφθα), Ἡλιόδ.2,19 **τὰ ἡμίοπτα ταῖς παρειαῖς ἐν τῇ βρώσει τοῦ αἵματος ἀπέσταζεν.**

ἡμιουγκιαῖος-α-ον γλωσσ. ὁ ἔχων ἡμίσειαν οὐγκίαν, ὁ ἡμισείας οὐγκίας.

ἡμιούγκιον (τὸ) δ.γρ. **ἡμιούγγιον** ἡμίσειο οὐγγία: Ἐπίχ 8, Γαλ.13,558.

ἡμιοφία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡμιαοφία βλ.λ.

ἡμιπᾰγής-οῦς-ές ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πεπηγώς, ἐστερεοποιημένος : Πλάτ.Τίμ.59Ε **τὸ ἐπὶ γῆς κρύσταλλος, τὸ δὲ ἧττον ἡμιπαγές τε ὂν ἔτι**, Ἀριστλ. Κόσ.394a,26 **ἡμιπαγὴς δρόσος** ‖ **ᾠὰ ἡμιπαγῆ** ἡμίπηκτα, μελάτα : Ἱππ.Διαίτ.53· **2)** κ. μτφ. ἐπὶ μαθήσεως, ὁ οὐχὶ ἄρτιος, οὐχὶ πλήρης : Φίλ. 1,322 **ἡμιπαγὴς σοφία.**

ἡμιπαθής-οῦς-ές μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πάσχων: Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,7 **ἡμιπαθέα μέρεα.**

ἡμιπαίδευτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἀτελῶς πεπαιδευμένος, ἡμιμαθής : Συνέσ.307A.

ἡμιπαρασιτισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τῶν ἡμιπαρασίτων βλ.λ.

ἡμιπαράσιτον (τὸ) νεώτ. εἶδ. ἐπὶ φυτῶν, παράσιτον φυτὸν διατηροῦν τὴν χλωροφύλλην του καὶ διὰ τοῦτο ἐξαρτώμενον μόνον ἐν μέρει ἐκ τοῦ ἐφ' ὃ παρασιτεῖ.

ἡμιπαράφρων-ονος-ον νεώτ. ὁ μερικῶς παράφρων, ὁ ἐν μέρει φρενοβλαβής.

ἡμιπάρθενος (ἡ) νεώτ. κόρη ἔκδοτος εἰς παντοίους ἀφροδισιασμούς, διατηρήσασα ὅμως ἀλώβητον τὸν παρθενικὸν ὑμένα.

ἡμίπαυσις-εως (ἡ) νεώτ. μικρὸν διάλειμμα κατὰ τὸ μέσον τῶν στρατ. γυμνασίων πρὸς ἀνάπαυσιν.

ἡμιπᾰχής-οῦς-ές ἐσφ. γρ. τοῦ κνημοπαχὴς βλ.λ. : Θεόφρ.ΦΑἴτ.3,4,3.

ἡμιπελαγιανισμός (ὁ) νεώτ. ἡ μεταξὺ τῆς διδασκαλίας τοῦ Πελαγίου καὶ Αὐγουστίνου μεσάζουσα αἵρεσις περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος.

ἡμιπέλεκκον (τὸ) ἥμισυς πέλεκυς, μονόστομος (ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸν συνήθη διπλοῦν πέλεκυν) : Ἰλ. Ψ 851 **ἐτίθει δέκα πελέκεας, δέκα δ' ἡμιπέλεκκα.**

ἡμιπέπᾰνος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ὥριμος, μισωριμασμένος, μισόγουρμος : Ὀρειβ.81.

ἡμιπέπειρος-ον ἀρχ.λεξ. ἡμιπέπανος βλ.λ.· Ἡσ. « βλήσσας· βότρυν ἡμιπέπειρον ».

ἡμίπεπτος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ὥριμος : Πλούτ.Καῖσ.69 **καρποὺς ἡμιπέπτους καὶ ἀτελεῖς ἀπανθῆσαι**· **2)** ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ χωνευμένος, μισοχωνευμένος : Γαλ.11,666 **ἡμίπεπτος τροφή.**

ἡμιπέπων-ονος-ον μτγν. ἡμιπέπανος βλ.λ. : Ἡρόδ.Ἰατρ.π.Ὀρειβ.5,31,6.

ἡμιπεριβολή (ἡ) νεώτ. στρατ. ὀχύρωμα ἐκ τριῶν πλευρῶν, ὧν ἡ μεσαία εἶναι κάθετος πρὸς τὴν πιθανὴν κατεύθυνσιν τῆς ἐχθρικῆς προσβολῆς, αἱ δὲ ἄλλαι δύο ἑκατέρωθεν ταύτης πλαγίως.

ἡμιπεριστροφικός-ή-όν νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, κατά τινα ὡρισμένην διεύθυνσιν περιστρεφόμενος, ὁ ἐκτελῶν ἡμικυκλικὴν περί τι περιστροφήν.

ἡμιπέρσης (ὁ) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ Πέρσης: Οἰνόμ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.5,21.

ἡμιπήχειον (τὸ) μτγν. κ. **-πήχιον** ἥμισυς πῆχυς : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.10,132, Θέων Σμ.53Η.

ἡμιπηχυαῖος-α-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μῆκος ἡμίσεος πήχεως : Διοσκ.3,129, Γεωπ.10,4,1.

ἡμίπηχυς-εος-υ μτγν. ὁ ἔχων ἔκτασιν ἡμίσεος πήχεως : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.10,132 **ἡμίπηχυ διάστημα**· ‖ τὸ οὐδ. **ἡμίπηχυ** ὡς οὐσ. : **δύο ἡμιπήχεα**· ‖ ὁ ἔχων ὕψος ἡμίσεος πήχεως : Φιλόδ.Σημ.2.

ἡμιπίθηκος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. τάξις πιθήκων ἀποτελούντων τὸν ἐνδιάμεσον τύπον μεταξὺ τετραχείρων καὶ χειροπτέρων.

ἡμίπλαστος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πεπλασμένος, μισοπλασμένος : Ἐπιφάν.2,887 **ἄνθρωποι διφυεῖς καὶ ἡμίπλαστοι.**

ἡμίπλεθρον (τὸ) μονὰς μετρήσεως ἐμβαδοῦ, ἰσοδυναμοῦσα πρὸς ἥμισυ πλέθρον, ἤτοι πεντήκοντα τετραγ. πόδας : Ἡρ.7,176 **ἔσοδος ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐστὶ τῇ στεινοτάτῃ ἡμίπλεθρον**, Ξεν.Ἀν.4,7,6 **τὸ λοιπὸν γίγνεται ὡς ἡμίπλεθρον.**

ἡμίπλεκτος-ον ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πεπλεγμένος, μισοπλεγμένος : Φιλύλλ.31.

ἡμίπλευρος-ον Ἡσ. ἡμίκοπος βλ.λ.

ἡμίπλεως-ων μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πλήρης : Πολυδ.5,133.

ἡμιπληγής-οῦς-ές μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πληγείς, μισοκτυπημένος : Ὀλυμπ.Μετ.200,15.

ἡμιπληγία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. παράλυσις τοῦ ἑτέρου ἡμίσεος τοῦ σώματος, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ πάσχων ἀπώλεσε τὴν ἱκανότητα νὰ κινῆται προσιρετικῶς : Παῦλ.Αἰγ.3,16.

ἡμιπληγικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἡμιπληγίαν βλ.λ.· **2)** ὁ παθὼν ἡμιπληγίαν, ἡμίπληκτος.

ἡμίπληκτος-ον νεώτ. ὁ παθὼν ἡμιπληγίαν : Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.62 **ἦτο ἡμίπληκτος, παθοῦσα πρὸ μηνῶν ἐκ μερικῆς παραλυσίας.**

ἡμιπλήξ-ῆγος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἐσχισμένος, κυρ. ἐπὶ δένδρου : Ἀπολλ.Ρ4,1683 **ἡμιπλὴξ πεύκη.**

ἡμιπληξία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡμιπληγία βλ.λ. : Πρόδρ.8,3,73.

ἡμιπλήρης-ους-ες μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πλήρης, μισογεμάτος, ἄ. ἡμίπλεως βλ.λ. : Ἀρετ.Ὀξ. Νούσ.1,6.

ἡμιπλήρωτος-ον μτγν. ἐπὶ πλοίων, ὁ ἥμισυ ἔχων πλήρωμα : Πολυδ.1,121 **ἡμιπλήρωτα πλοῖα**· **2)** ἡμιπλήρης βλ.λ. : Πολυδ.5,133.

ἡμιπλίνθιον (τὸ) ἡμίσεια πλίνθος, μισὸ τοῦβλο : Ἡρ.1,50 **χρυσὸν ἄπλετον ἡμιπλίνθια ἐξ αὐτοῦ ἐξήλαυνε** (ἐλάσματα παχέα ἀκατεργάστου χρυσοῦ).

ἡμίπλινθος (ἡ) γλωσσ. ἡμιπλίνθιον βλ.λ.

ἡμίπνικτος-ον (πνίγω) γλωσσ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πνιγείς, μισοπνιγμένος.

ἡμίπνους-οος-ουν-ον ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, μόλις ἀναπνέων, ζῶν, μισοζώντανος : Βατραχομ.252, Γαλ.Χρ.Μορ.6,3.

ἡμιποδιαῖος-α-ον (πούς) μτγν. ὁ ἔχων μῆκος, πλάτος ἢ ὕψος ἡμίσεος ποδός : Ἀπολδ.Δαμ. Πολιορκ.146,7.

ἡμιπόδιον (τὸ) (πούς) τὸ ἥμισυ τοῦ ποδός, ἄ. ἡμίπους : Θεόφρ.Φ(7,2,7,Πολύβ.6,23,2 **οὐ τὸ μὲν πλάτος ἐστὶ τῆς κυρτῆς ἐπιφανείας πένθ' ἡμιποδίων.**

ἡμιπόδιος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. τὸ ἡμιπόδιον βλ.λ. : Γεωπ.4,12,2 (δ.γρ.)· **2)** νεώτ. ζῳολ. πτηνὸν τῆς τάξεως τῶν ἀλεκτροειδῶν.

ἡμιποίητος-ον (ποιῶ) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πεποιημένος, μισοκαμωμένος : Πολυδ.6,160.

ἡμίπολον (τὸ) (πόλος) π. Ἡσ. τὸ ἥμισυ τοῦ πόλου, τὸ ἡμισφαίριον τοῦ οὐρανοῦ.

ἡμιπόνηρος-ον ὁ ἐν μέρει πονηρός, ἄ. ἡμιμόχθηρος : Ἀριστλ.Πολιτ.1315b,10 καὶ μὴ πονηρὸν ἀλλ' ἡμιπόνηρον, αὐτ.ΗΝικ.1152a,17.

ἡμίπους-οδος (ὁ) (πούς) μτγν. ἥμισυς πούς, ἄ. ἡμιπόδιον : Ἀπολλ.Δαμ.Πολιορκ.178,3.

ἡμιπρηνής-οῦς-ές (πρηνής) νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πρηνής· ‖ ἰδ. ὡς γυμν. ὅρος **ἡμιπρηνὴς θέσις** στήριξις τοῦ σώματος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς καὶ τοῦ ἑνὸς ποδός.

ἡμιπρομαχών-ῶνος (ὁ) (προμαχών) νεώτ. στρατ. ὀχυρωματικὸν ἔργον συγκείμενον ἐξ ἑνὸς προσώπου καὶ ἑνὸς πλευροῦ.

ἡμίπτυχος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων ἡμιπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **μεμβρακιδῶν.**

ἡμίπτωτος-ον (πίπτω) ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. **ὁ** κατὰ τὸ ἥμισυ πεπτωκώς, ἡμιπεπτωκώς, μισοπεσμένος· Σουΐδ. ἐν λ. ἐρείπιον **ἡμίπτωτος οἰκία.**

ἡμιπύργιον (τὸ) (πύργος) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πύργος, κτίσμα κατὰ τὸ ἥμισυ κυκλοτερὲς καὶ κατὰ τὸ ἕτερον ἥμισυ ἔχον ἐπίπεδον ἐπιφάνειαν : Φιλόστρ.Σοφ.2,1,11.

ἡμίπυρος-ον (πῦρ) ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἀτελῶς ἢ ἐν μέρει πύρινος : Ἀριστλ.Κόσ.395a,23 **ἡμίπυρος σελήνη,** Πλούτ.Ἠθ.928E.

ἡμιπύροφις-εως (ἡ) νεώτ. στρατ. εἶδος ἐπιμήκους παλαιοῦ πυροβόλου βάλλοντος σφαιρικὰ βλήματα.

ἡμιπύρωτος-ον (πυρῶ) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πεπυρωμένος, κεκαυμένος : Κριναγ.ΑΠ 7,401,5 **ἡμιπύρωτα λείψανα.**

ἡμιρραγής-οῦς-ές (ῥήγνυμι) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ διερρωγώς, ραγισμένος, μισοσπασμένος : Ἀριστείδ.Λόγ.25(43),32 **ἡμιρ- πίνακες.**

ἡμίρραμφος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἰχθύων τῆς οἰκογ. τῶν **σκομβριδῶν.**

ἡμιρρηνιαία (ἡ) Ἐπιγρ. τὸ ἡμιρρήνιον βλ.λ.

ἡμιρρήνιον (τὸ) (ῥὴν) Ἐπιγρ. κ. **ἡμιρρηνιαία** (ἡ) τὸ πρόβατον ἐν τῇ ἡλικίᾳ μεταξὺ τοῦ ἀμνοῦ καὶ τοῦ τελείου οἰός.

ἡμιρρομβιαῖος-α-ον μτγν. ὁ ἐν εἴδει, ἐν σχήματι ἡμιρρομβίου βλ.λ., ὁ ὡς ἡμιρρόμβιον:Γαλ.18(1),788.

ἡμιρρόμβιον (τὸ) (ῥόμβος) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος ἐπιδέσμου, ὁμοιάζοντος πρὸς τὸ ἥμισυ ῥόμβου, ὁ. ἡμίτομος βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ. : Ἡλιόδ.Χειρ.π.'Ορειβ.48,20,13,Γαλ.18(1),797· **2)** νεώτ. ναυτ. διαίρεσις τοῦ ἀνεμολογίου τῆς ναυτικῆς πυξίδος ἴση πρὸς τὸ ἑξηκοστὸν τέταρτον τῆς περιφερείας, μετζοκάρτο, μέτζο.

ἡμιρρόπως ἐπίρρ. (ῥοπή) ἡμισεία ῥοπῇ, κλίσει, ὅθεν μετρίως, ἡσύχως, ἀντίθ. ἀθρόως : Ἱππ. Ἐπιδ.2,1,7.

ἡμίρρυπος-ον (ῥύπος) ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐν μέρει ρερυπωμένος, μισολερωμένος : Ἱππ.Γυν.2,205 **ἡμίρρυπον εἴριον** (ἔριον οὐχὶ τελείως πλυμένον, μαλλὶ μισοπλυμένο).

ἡμισάκιον (τὸ) (σάκ(κ)ος) μτγν. ἥμισυς σάκκος : Πολυδ.10,169 **σησάμων ἡμισακίων.**

ἡμισάκις (ἥμισυς) ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τὸ ἥμισυ, μισὴ φορά : Πάππ.556,16 **δὶς καὶ ἡμισάκις,** Ἰάμβλ.Νικ.'Αριθμ.17.

ἡμισάλευτος-ον (σαλεύω) Ἡσ. «ἐξ ἡμίσεος σεσαλευμένος (τάσσεται δὲ ἐπὶ τῶν μεθυόντων), σαλεύονται γὰρ αἱ κινήσεις (τούτων)».

ἡμισαπής-οῦς-ές (σήπομαι) ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ σεσηπώς, μισοσαπισμένος : Ἱππ.Νούσ.1,31,Γαλ.7,301.

ἡμίσβεστος-ον (σβέννυμι) νεώτ. ὁ οὐχὶ ἐντελῶς ἐσβεσμένος, μισοσβησμένος.

ἡμίσεια (ἡ) θηλ. τοῦ ἥμισυς βλ.λ.

ἡμισειάζω μτγν. κ. ἡμισιάζω βλ.λ.

ἡμισειαστής (ὁ) (ἡμισεύω) μσν. κ. νεώτ. π. βυζαντ. καλλιεργητὴς ἀλλοτρίου κτήματος, λαμβάνων ὡς ὁμοιβὴν τὸ ἥμισυ τῶν προϊόντων, μεσακός, μορτίτης : Ἀρμενόπ.6,1,24.

ἡμισελήνιον (τὸ) (σελήνη) μτγν. ἡ ἡμισέληνος βλ.λ., μισοφέγγαρο : Πτολ.Μαθ 9,10.

ἡμισεληνοειδής-οῦς-ές (ἡμισέληνος) νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα ἡμισελήνου, μηνοειδής· ἐπίρρ. **-ῶς.**

ἡμισέληνος (ἡ) (σελήνη) νεώτ. ἡμίσεια σελήνη, τὸ ἡμικυκλικὸν σχῆμα τῆς σελήνης τὸ ἐμφανιζόμενον κατὰ τὸ πρῶτον ἢ τὸ τελευταῖον τέταρτον αὐτῆς, μηνοειδές, μισοφέγγαρο· || κατ' ἐπέκτ. τὸ δρεπανοειδὲς αὐτῆς σχῆμα τὸ ἐμφανιζόμενον πρὸ τοῦ πρώτου αὐτῆς τετάρτου καὶ μετὰ τὸ τελευταῖον· **2)** μτφ. ὡς ἐπίθ. **ἡμισέληνος-ον** ὁ ἔχων σχῆμα ἢ ὁ εἰκονίζων ἡμισέληνον : **ἡμισέληνος καρφίς·** || τὰ θηλ. ὡς οὐσ. **ἡμισέληνος** ἡ σημαία τῆς τουρκικῆς Δημοκρατίας· || ὁμ. συνεκδ. τὸ τουρκικὸν κράτος· || **Ἐρυθρὰ Ἡμισέληνος νοσοκομειακὴ** ὀργάνωσις ἐν Τουρκίᾳ, ὡς ἡ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἰς τὰ χριστιανικὰ κράτη.

ἡμίσεος-α-ον, δωρ. **ἁμίσεος** ὁ ἥμισυς βλ.λ. : Λοβέκ.Φρύν.247.

ἡμισεύελπις-ιδος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, **ἐν** μέρει εὐέλπις, ὅθ. ὁ ἔχων ὀλίγας ἐλπίδας : Λουκ. Μὴ Πιστ.Διαβ.10 (δ.γρ. μίσους εὐέλπιδος).

ἡμίσευμα-ατος (τὸ) (ἡμισεύω) μτγν. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἡμισεύω βλ.λ., τὸ εἰς δύο ἡμίση μέρη διαιρεθέν, τὸ ἥμισυ : Θεολ.'Αριθμ.39 **αἱ (γωνίαι) τοῦ ἡμισεύματος τοῦ παραλληλογράμμου.**

ἡμισευτής (ὁ) (ἡμισεύω) γλωσσ. Ἡσ. ἐν λ. ἡμιτιεύς, ὁ ἡμισειαστὴς βλ.λ.

ἡμισεύω (ἥμισυς) μτγν. κ. μσν. διαιρῶ τι εἰς τὸ ἥμισυ, σμικρύνω κατὰ τὸ ἥμισυ : ΠΔ Ψαλμ.54,24 **ἄνδρες αἱμάτων καὶ δολιότητος οὐ μὴ ἡμισεύσωσι τὰς ἡμέρας αὐτῶν·** κ. παθ. : Θεσδόσ.86· **2)** εἰδ. βράζω τι ὥστε νὰ μείνῃ τὸ ἥμισυ : Ἱππιατρ.2· ρηματ. π. ἡμίσευμα,ἡμισευτής, ἡμισειαστής.

ἡμισέως ἐπίρρ. κατὰ τὰ ἥμισυ : Πλάτ.Πολ.601C **μὴ τοίνυν ἡμισέως αὐτὸ καταλίπωμεν ῥηθέν.**

ἡμισιάζω (ἥμισυς) μτγν. κ. **ἡμισειάζω** διαιρῶ εἰς δύο ἴσα μέρη, διχοτομῶ : Ἀσκληπιόδ.12,11· κ. παθ. : Ἥρων Γεωμ.7,4.

ἡμισίκλιον (τὸ) Ἡσ. «ἡμισίκλιον· νομισμάτιον»· πρβλ. ἡμίσικλον.

ἡμίσικλον (τὸ) (σίκλος) μτγν. ἥμισυς σίκλος βλ.λ. : Ἰώσ.ΑΙ 7,13,1 **αἰτήσοντες ὑπὲρ ἑκάστης κεφαλῆς ἡμίσικλον.**

ἡμίσιος-ον ἡμίθεος βλ.λ. : Ἀλκμ.23,7.

ἡμισκιά (ἡ) νεώτ. κ. **ἡμίσκιον** εἰδ. ἐν τῇ ζωγραφικῇ, ὁ μεταξὺ φωτὸς καὶ σκιᾶς τόνος, σκιόφως.

ἡμίσκουτον (τὸ) (σκούτα) μτγν. ἡμίσεια σκούτα : Ἥρων Πνευμ.14.

ἡμισοαγκωνοειδής-οῦς-ές μτγν. **ὁ** κατὰ τὸ ἥμισυ ἀγκωνοειδής : Βίτ.Πολιορκ.58.

ἡμισος-ον Ἐπιγρ. κ. μσν. ὁ ἥμισυς βλ.λ. : Χρον. Μορ.3248.

ἡμίσοφος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, ὁ ἀτελῶς, πλημμελῶς σοφός, συνετός : Λουκ.'Ερμότ.15.

ἡμισπάθιον (τὸ) (σπάθη) μτγν. ἐργαλεῖόν τι χειρουργικόν : Ἡλιόδ.Χειρ.π.'Ορειβ.44,14,4, Λεωνίδ. Ἰατρ.π.Παῦλ.Αἰγ.6,78.

ἡμισπάρακτος-ον (σπαράσσω) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, σχεδὸν ἐσπαραγμένος : Γρηγ.Ναζ.2,192.

ἡμισπασμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἑτερόπλευρος σπασμός, ἐκδηλούμενος ἰδίως κατὰ τὴν Ιαξώνειον ἐπιληψίαν καὶ ἐπὶ ὑστερικῶν.

ἡμίσπαστος-ον (σπῶ) νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἀπεσπασμένος, μισοξεκολλημένος· || κατ' ἐπέκτ. ὁ ἡμικατεστραμμένος.

ἡμισπιθαμιαῖος-α-ον ὁ ἡμισείας σπιθαμῆς : Ἱππ.'Αγμ.29 **σπλῆνες πλάτος ἡμισπιθαμιαῖοι.**

ἡμισπίθαμος-ον μτγν. ἡμισπιθαμιαῖος βλ.λ. : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.56,4.

ἡμίσπονδος-ον μτγν. ὁ ἔχων συνάφει περιωρισμένας οὐχὶ γενικὰς σπονδάς, ὁ ἐν μέρει ὡς πρός τινα μόνον ὑποχρεωμένος διὰ συνθήκης : Πολυδ.6,30.

ἡμισταδιαῖος-α-ον (ἡμιστάδιον) μτγν. ὁ ἔχων μῆκος ἡμίσεος σταδίου : Λουκ.'Αλ.'Ιστ.1,40 **ἄνδρας μεγάλους ὅσον ἡμισταδιαίους.**

ἡμιστάδιον (τὸ) μτγν. τὸ ἥμισυ στάδιον : Πολύβ. 3,54,7 **σχεδὸν ἐπὶ τρία ἡμιστάδια τῆς ἀπορρῶγος,** Στράβ.17,1,48 **ἡ δ' ἐν τῷ Νείλῳ** προκειμένη τῆς Συήνης νῆσος ἐν ἡ ισταδίῳ.

ἡμιστατήρ-ῆρος (ὁ) Ἐπιγρ. ἥμισυς στατήρ· Ἡσ. «ἥμιχο, ἡμιστατῆρα».

ἡμιστάτηρον (τὸ) ἥμισυς στατήρ, νόμισμα ἀξίας δέκα ἀργυρῶν δραχμῶν· Πολυβ.9,62 « στατὴρ καὶ ἡμιστάτηρον, χρυσᾶ νομίσματα ».
ἡμίσταυρος (ὁ) νεώτ. στρατ. μικρὸν σιδηροῦν τεμάχιον, χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν ἐλευθέραν προσαρμογὴν διαφόρων μερῶν τῆς σαγῆς.
ἡμιστερνίδιον (τὸ) νεώτ. ἀνατ. ἕκαστον τῶν καθέτων χονδρίνων τμημάτων **τῶν συζευγνυόντων τὰ** ἄκρα τῶν πλευρῶν.
ἡμίστερνον (τὸ) νεώτ. ἀνατ. χόνδρινον δίκην ταινίας πέταλον, συζευγνύον τὰ πρόσθια ἄκρα τῶν χονδρίνων πλευρῶν, ἄ. στερνική ταινία.
ἡμιστηθαῖον (τὸ) (στῆθος) νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ οἰκοδ. τοῖχος χρησιμεύων πρὸς ὑποστήριξιν παραθύρου, ποδιά.
ἡμιστήριξις-εως (ἡ) (στηρίζω) νεώτ. ὡς γυμναστ. ὅρος στήριξις τοῦ σώματος ἐπί τινος ὀργάνου ἢ τοῦ ἐδάφους διὰ τῆς μιᾶς μόνον χειρός.
ἡμιστίχιον (τὸ) (στίχος) μτγν. κ. νεώτ. κ. ἡμίστιχον (τὸ) ἡ ἡμίσεια γραμμή, σειρά, ἀράδα, εἰδ. ὁ ἥμισυς μετρικὸς στίχος : Διον.'Αλ.Συνθ.26,Σέξτ.'Εμπ. Μαθ.1,165,'Ιάμβλ.Πυθ.29,162.
ἡμίστιχον (τὸ) νεώτ. τὸ ἡμιστίχιον βλ.λ.
ἡμίστομον (τὸ) ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἡμίτομον βλ.λ.
ἡμιστρατιώτης (ὁ) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ στρατιώτης : Λουκ.Διόν.3 **μεθύον σμικρὸν γερόντιον καὶ ἡμιστρατιώτην ἄλλον** (κῶδ. Ι.
ἡμιστρόγγυλος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ στρογγύλος, μισοστρόγγυλος : Λουκ.'Ωκ.97 **τομὴν** ἡμιστρόγγυλον.
ἡμιστροφεῖον (τὸ) μτγν. θεατρικὴ μηχανὴ κατὰ τὸ ἥμισυ στρεφομένη : Πολυδ.4,127 **στροφεῖον καὶ** ἡμιστροφεῖον.
ἡμιστρόφιον (τὸ) νεώτ. ναυτ. ἡ κατὰ ἡμίσειαν στροφὴν ἐμπλοκὴ τῶν ἁλύσεων δύο πεποντισμένων ἀγκυρῶν τοῦ πλοίου, μετζοβόλτα.
ἡμίστροφος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **σαπινδοειδῶν**.
ἡμιστύλιον (τὸ) νεώτ. εἶδος παραστάδος ἐχούσης μορφὴν καὶ διακόσμησιν ἡμίσεος κίονος.
ἡμισύδουλος (ὁ) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ δοῦλος, ἡμίδουλος : Μαν.4,600.
ἡμισύθλαστος-ον (θλῶ) ἀρχ. λεξ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ τεθλασμένος, μισοσπασμένος· 'Ησ. « ἡμισύθλαστον· ἡμισύκλαστον ».
ἡμισυμερίτης (ὁ) σχόλ. ὁ συμμέτοχος ἀποικίας, ἡμισειαστής, μορτίτης : Σχόλ.Θεοφύλ.Σ « λεγαταρίου παρτιαρίου, τουτέστι ἡμισυμερίτου, ἤγουν ἥμισυ μέρος λαμβάνοντος ».
ἡμισύνθεσις-εως (ἡ) ἡμίσεια σύνθεσις· || πάπ. ἐπὶ σκεύους, τὸ ἥμισυ τμῆμα : **ὑελαῖ ἡμισυνθέσεις γ.**
ἡμισύπηχυς-εως (ὁ) μτγν. ἥμισυς πῆχυς:Μεθόδ.418.
ἥμισυς-εος-εια-υ κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. ἅμισυς, ἰων. θηλ. **ἡμισέη** κ. **ἡμισέα**, δημ.· **μισός-ή-ό**, γεν. ἐν. κ. **ἡμίσεως** κ. π. μτγν. **ἡμίσους**, ἰων. ὀνομ. κ. **αἰτ. πληθ.** ἀρσ. **ἡμίσεες**, **ἡμίσεας**, ἀττ. **ἡμίσεις**, ἀττ. οὐδ. πληθ. **ἡμίσεα** κ. π. μτγν. **ἡμίση**, πάπ. τὸ **ἥμισαν**, ΑΒ 41,31 « ἡμίσεας καὶ ἡμίσεις· ἄμφω μὲν ἀττικά. 'Αττικώτερον δὲ τὸ ἡμίσεας. 'Ημίσειαν σὺν τῷ ι. 'Ημισυ-ἡμίσεος-ἡμίσεα, ἀλλ' οὐχ ἡμίση», ὁ ἀποτελῶν τὸ ἕτερον ἐκ τῶν δύο ἴσων μερῶν ὅλου τινὸς θεωρουμένου ὡς ἑνός, ὁ μισός : 'Ιλ.Φ 7 **ἡμίσεες δὲ ἐς ποταμὸν εἰλεῦντο βαθύρροον ἀργυροδίνην**, 'Ηρ.9,51 **τοὺς ἡμίσεις ἀποστέλλειν**, Αἰσχ.Εὐμ.428 **ἥμισυς λόγος**, Πλάτ.Νόμ.946Α **ὁ ἥμισυς ἀριθμός**· || ὁμ. μτ. γεν. ὡς συγκρ. : Θουκ. 1,93 **τὸ τεῖχος ἥμισυ ἐτελέσθη οὗ διενοεῖτο**· || κ. παράλειπ. τῆς γεν. : Θουκ.3,20 **οἱ μὲν ἡμίσεις ἀπώκνησάν πως**· **2)** κ. μτφ. ὁ οὐχὶ πλήρης, οὐχὶ ἄρτιος : Πλάτ.Νόμ.806C **τέλεον καὶ οὐδ' ἥμισυν δεῖ τὸν νομοθέτην εἶναι**· **3)** μετὰ γεν. οὐσ. : 'Ηρ.2,10 **τῶν . . νήσων τὰς ἡμισέας**, Ξεν.ΚΠ 4,5,4 **οἱ ἡμίσεις τῶν ἄρτων**, Δημ.459 **ὥστε τὸν ἥμισυν ἐστ' ἀτελὴς τοῦ χρόνου**, Μιχ.'Ατταλ.ἐνΣάθ. 1,52 **ἡ ἡμίσεια πρόσοδος τοῦ οἴκου τοῦ περιελθόντος μοι ἀπὸ Θωμᾶ τοῦ Νικαέως**· **4)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. : 'Ιλ.Ι 616 **ἥμισυ μείρεο τιμῆς**, Ξεν. ΚΠ 3,3,47 **ὑπὲρ ἥμισυ πάντων**· || κ. συνήθ. μετὰ τοῦ ἄρθρ. : Θουκ.4,83 **τὸ ἥμισυ τοῦ στρατοῦ**, Πλάτ.Νόμ.672Ε **τὰ ἡμίσεα τῆς χορείας**, Πό 'Εξ. 30,15 **ὁ πενόμενος οὐκ ἐλαττονήσει ἀπὸ τοῦ ἡμίσεως τοῦ διδράχμου ἐν τῷ διδόναι τὴν εἰσφορὰν κυρίῳ**· || μτ' ἀριθμοῦ ἀκεραίου, πρὸς ὃν συνάπτεται διὰ τοῦ **καὶ** ἢ ἄνευ αὐτοῦ, ἰδίως π. μτγν. : Στράβ.2,5,39 **δεκατεττάρων καὶ ἡμίσους**, Πλούτ.Μάρ.34 **καὶ μυριάδων ἑπτὰ ἡμίσους**· **5)** τὸ οὐδ. ἥμισυ ἀπολ. ὡς ἐπίρρ., ἡμισέως : 'Ησίοδ.Θ 298 **ἥμισυ μὲν νύμφην**, . **ἥμισυ δ' αὖτε ὄφιν**· κ.κτ. πληθ. ἐνάρθρ. : Πλάτ.Πολ.535D **τὰ μὲν ἡμίσεα φιλόπονος, τὰ δὲ ἡμίσεα ἄπονος**· || ὁμ. κ. ἐμπρόθ. ὡς ἐπίρρ : 'Αριστφ.Θεσμ.452 **ὥστ' οὐκέτ' ἐμπολῶμεν οὐδ' εἰς ἥμισυ**, Πλάτ.Πολ.601C **ἐφ' ἡμίσεος**, Δημ.430 **οὐ γὰρ ἐφ' ἡμισείᾳ χρηστὸν εἶναι δεῖ τὸν τὰ τηλικαῦτα διοικεῖν ἀξιοῦντα**, Λουκ. Κατάπλ.1,**-θᾶ τὸ πληρώσωμεν ἐξ ἡμισείας**· **6)** τὸ θηλ. **ἡμίσεια** ὡς οὐσ. ἐνν. μοῖρα : Θουκ.5,31 **τῇ ἡμισείᾳ τῆς γῆς**, Πλάτ.Νόμ.956D **ἡ ἡμίσεια τοῦ τιμήματος**· **7)** νεώτ. κ. δημ. φρ. **τὸ τρυφερὸν ἥμισυ** ἢ σύζυγος· **τὸ ἕτερον ἥμισυ** ὁ εἷς ἐκ τῶν συζύγων.
ἡμισύτριτον (τὸ) τὸ τρίτον ἥμισυ, ἤτοι ἓν καὶ ἥμισυ : 'Αρχίλ.167.
ἡμισυχοῖνιξ-ικος (ἡ) μτγν. ἡμίσεια χοῖνιξ, ἄ. ἡμιχοῖνιξ : 'Ηρωδιαν.2,261.
ἡμισύχοιρος (ὁ) μτγν. ἄ. ἡμίχοιρον (τό), ἢ λ. π. 'Ηρωδιαν. ἀγνώστου σημ., πιθ. τὸ ἥμισυ χοιριδίου, πρβλ. ἡμίκοπον δέλφακος ἐν λ. ἡμίκοπος.
ἡμισφαγής-οῦς-ές (σφάττω) γλωσσ. κ. μσν. ὁ σχεδὸν ἐσφαγμένος, μισοσφαγμένος : Βίος 'Αλεξ. 951 **καὶ πάντας τοὺς ἐκεῖσε ἡμισφαγεῖς ἐποίησε φημὶ τοὺς κεκλημένους**.
ἡμισφαιρικός-ή-όν (ἡμισφαίριον) νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἡμισφαίριον : ἡμισφαιρικὴ **διατομὴ τῆς γῆς**· **2)** ὁ ἔχων σχῆμα ἡμισφαιρίου : **ἡμισφαιρικὸς τροῦλλος**· ἐπίρρ. **-ῶς**.
ἡμισφαίριον (τὸ) (σφαῖρα) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡμίσεια σφαῖρα, τὸ ἕτερον τῶν δύο ἴσων μερῶν εἰς ἃ διαιρεῖται πραγματικῶς ἢ νοερῶς ἡ σφαῖρα : Πλάτ.'Αξ.371Β **οὐ** (τοῦ πόλου) **τὸ μὲν ἕτερον ἡμισφαίριον θεοὶ ἔλαχον**, Πάπ. ἐν ἡμισφαιρίῳ **βορινῷ,-τὰ ἡμισφαίρια τῆς γῆς**· || νεώτ. κατ' ἐπέκτ. τὸ ἕτερον τῶν δύο ἴσων μερῶν ἑνὸς σώματος προσομοιάζοντος πρὸς σφαῖραν : **τὰ** ἡμισφαίρια τοῦ ἐγκεφάλου.
ἡμισφαιροειδής-οῦς-ές (ἡμίσφαιρον) νεώτ. κ. ἡμισφαιριοειδής ὁ ἔχων σχῆμα ἡμισφαιρίου ἢ ὁ ὁμοιάζων πρὸς ἡμισφαίριον : **ἡμισφαιροειδὲς ἀερόστατον**· ἐπίρρ. **-ῶς**.
ἡμισφήκιον (τὸ) 'Επιγρ. ἀμφ. σημ.
ἡμίσχετος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ σχετιζόμενος πρός τινα ἢ πρός τι· πρβλ. ἄσχετος : 'Ολυμπ.Φαίδ.19Ν **ἡμίσχετος σχέσις**· || τὸ οὐδ. **τὸ ἡμίσχετον** ὡς οὐσ. : Δαμάσκ.'Αρχ.131 **τὸ ἡμίσχετον τῆς προνοίας**.
ἡμισχέτως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἡμίσχετον βλ.λ. : Δαμάσκ.'Αρχ.131.
ἡμίσχοινον (τὸ) (σχοῖνος) 'Επιγρ. ἥμισυς σχοῖνος βλ.λ.· ΑΒ 263,3 « δεσμὰ καὶ σχοινία ἐστὶ πρὸς τοῖς ὁλκοῖς, οἷος ὁ σῖτος ἀνεκομίζετο ἐπιτήδεια, ὧν ἥμισυ ἐστι τὸ ἡμίσχοινον » : 'Ηρακλεωτ.Πίν.1,29.
ἡμισωλήνιον (τὸ) (σωλήν) νεώτ. ἀνατ. κτ. πληθ. τὰ δι' ὁριζοντίου διαφράγματος χωριζόμενα δύο ἡμιμόρια τοῦ ἐν τῷ λιθοειδεῖ ὀστῷ τοῦ κροταφικοῦ σχηματιζομένου μυοσαλπιγγικοῦ σωλῆνος.

ἡμίταγμα-ατος (τὸ) νεώτ. στρατ. δύναμις ἡμίσεος τάγματος.

ἡμιταινίδιον (τὸ) πάπ. τὸ ἥμισυ τῆς ταινίας.

ἡμιταλαντιαῖος-α-ον (ἡμιτάλαντον) Ἐπίγρ. ὁ ἐν ᾧ τὸ βραβεῖον εἶναι ἡμιτάλαντον βλ.λ. : **ἡμιταλαντιαῖος ἀγών.**

ἡμιτάλαντον (τὸ) (τάλαντον) τὸ ἥμισυ τοῦ ταλάντου, ἀρχικῶς ὡς μονὰς βάρους : Ἰλ.Ψ 751 **ἡμιτάλαντον δὲ χρυσοῦ λοισθήϊ' ἔθηκεν'** ‖ ὡς νόμισμα : Ἡρ.1,50 **τρίτον ἡμιτάλαντον ἕκαστον ἕλκοντα** (δύο καὶ ἥμισυ τάλαντα), Ἰσαῖ.7,44 **ἔχειν τοῦ τῆς γυναικὸς ἀδελφοῦ τιμὴν τοῦ ἡμικληρίου πένθ' ἡμιτάλαντα.**

ἡμιταξιαρχία (ἡ) νεώτ. στρατ. παλαιότερον ἰδίως ἐν Γαλλίᾳ, μονὰς πεζικοῦ συγκειμένη ἐκ τριῶν ταγμάτων, ὅ. σύνταγμα.

ἡμιτάριχος-ον (τάριχος) ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ τεταριχευμένος, μισοαλατισμένος : Ἀρχέστρ.ἀπ.38,7 **ἀμφορέως ἐντὸς νέον ἡμιτάριχον,** Αἰλ.ΖΙ 13,2.

ἡμιταχῶς ἐπίρρ. νεώτ. ναυτ. τὴν ἡμίσειαν ταχύτητα' ‖ εἰδ. παράγγελμα, πρὸς ἐπίσχεσιν τῆς ταχύτητος τοῦ σκάφους κατὰ τὸ ἥμισυ.

ἡμίτεια (ἡ) Ἐπιγρ. ἡμίσεια, τὸ ἥμισυ μέτρου τινὸς χωρητικότητος, πιθ. τὸ ἡμίεκτον : **οἴνου ἡμίτειαν.**

ἡμιτέλεια (ἡ) (τέλος) μτγν. ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος τέλους, οἷον φόρου, ποινῆς κττ.' κ. μτφ. : Λουκ.Νεκυομ.14 **ἡμιτέλεια τῶν κακῶν ἐδέδοτο.**

ἡμιτέλειος-α-ον μτγν. ὁ ἡμιτελής, μισοτελειωμένος : Διον.Ἀλ.Συνθ.14,158 **ἡμιτελεία φωνή.**

ἡμιτέλεστος-ον (τελῶ) κ. μσν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ τετελεσμένος, ἡμιτελής : Θουκ.3,3 **τὰ ἡμιτέλεστα τῶν τειχῶν,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,59,Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.1,195 **ἡμικύκλιον ἡμιτέλεστον γεγραφότα τῶν παιδευμάτων'** ‖ κ. ἐπὶ βρέφους, ὁ μήπω συμπληρώσας τοὺς ὅρους **τελείας τινὸς** καταστάσεως, ἀτελής : Νόνν.Δ 1,5.

ἡμιτελής-οῦς-ές (τέλος) κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἢ ἐν μέρει συντελεσθείς, μισοτελειωμένος : Ἰλ.Β 701 **δρόμος ἡμιτελὴς** (μτφ. περὶ τοῦ οἴκου τοῦ Πρωτεσιλάου ὡς ἀτέκνου), Διόδ.Ταρσ.ΑΠ 7,627 **ἡμιτελὴς θάλαμος,**Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,42 **ἡμιτελὴς νίκη,** Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.78 **εἶχα δώσει ἐνταλὴν ν' ἀποτελειώσῃ τὸ ἡμιτελὲς παράπηγμα'** ‖ ἰδ. ἐπὶ βρέφους, ὁ μήπω συμπληρώσας τοὺς ὅρους τελείας τινὸς καταστάσεως, ὅθεν γεν. ὁ μήπω φθάσας εἰς τελειότητα : Λουκ.Θυσ.5 **Διόνυσον ἡμιτελῆ ἐκ τῆς μητρὸς ἔτι καομένης ἁρπάσας,** Σχόλ. Ἀριστφ.Νεφ.137' ‖ κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ προσ., ὁ μὴ ψυχικῶς ἢ πνευματικῶς ἄρτιος : Ξεν.ΚΠ 3,3,38 **εἰκότως ἂν ἡμιτελῆ αὐτὸν νομίζοι.**

ἡμιτελῶ-έω (ἡμιτελής) Ἐπιγρ. συντελῶ τι κατὰ τὸ ἥμισυ : **ἡμιτελεῖν χρόνον.**

ἡμιτελῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἡμιτελῆ βλ.λ. : Λογγῖν.ἀπ.6,2.

ἡμιτενοντώδης-ους-ες νεώτ. ἀνατ. **ἡμ- μῦς** εἷς τῶν τριῶν ὀπισθίων καμπτήρων μυῶν τοῦ μηροῦ.

ἡμιτεσσέριον (τὸ) Ἐπιγρ. μέτρον τι ὑγρῶν.

ἡμιτέταρτον (τὸ) μτγν. Ἐπιγρ. κ. πάπ. ὄνομα σταθμίου μολυβδίνου, τὸ ὄγδοον τῆς μνᾶς' **2)** πάπ. γεν. τὰ τρία τέταρτα τινός : **ἡμιτετάρτου ὑδρεύματος.**

ἡμιτετράγωνος-ον, **δωρ. ἀμι-** ὁ ἀποτελῶν τὸ ἥμισυ τοῦ τετραγώνου : Τίμ.Λοκρ.98Α.

ἡμιτέχνιον (τὸ) (τέχνη) σχόλ. ἡμίσεια τέχνη, ἤτοι ἡ μὴ ἀπαιτοῦσα εἰδικήν τινα ἄσκησιν καὶ δεξιότητα, παρακατιανή' Διον.Θρ.ΑΒ 651 **«ἡ ἐξ ὀλίγων θεωρημάτων συνεστηκυῖα τέχνη, ὡς ἡ ξυστικὴ καὶ ἡ ἀπονυχιστική».**

ἡμιτιεύς-έως (ὁ) Ἡσ. **«ἡμιτιεύς, ἡμισευτής»,** ἡμισειαστὴς βλ.λ.

ἡμιτίμιον (τὸ) (τιμή) ἀρχ.λεξ. τὸ ἥμισυ τῆς τιμῆς : Ἀν.Βοασσ.5,93.

ἡμίτιον Ἡσ. «τετράχουν».

ἡμιτμήξ-ῆγος (ὁ, ἡ) (τμήγω) μτγν. ἡμίτομος, διχοτομημένος : Μαν.4,6 **ἐν ἡμιτμῆγι πορείᾳ** (πιθ. γρ. ἡμιτμῆτι), Παῦλ.Σιλ.243 **ἡμιτμῆγι ἄντυγι.**

ἡμιτμής-ῆτος (ὁ,ἡ) (τέμνω) μτγν. πιθ. ἡμιτμήξ βλ.λ.

ἡμίτμητος-ον (τέμνω) σχόλ. κ. νεώτ. ἡμίτομος, κομμένος στὰ δύο : Σχόλ.Λυκόφρ.152.

ἡμιτοιχαρχία (ἡ) νεώτ. ναυτ. τὸ ἥμισυ τοιχαρχίας, τὸ τέταρτον τοῦ πληρώματος.

ἡμιτομίας (ὁ) (τομή) σχόλ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ εὐνοῦχος, μισοευνουχισμένος : Σχόλ.Θεόκρ.3,4.

ἡμιτόμιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ἡμίτομον βλ.λ.(I) ἐπὶ κυάμων : Διοσκ.2,105 (ὅ.ἀνάγν.).

ἡμίτομος-ον (τέμνω) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ τετμημένος, διχοτομημένος, κομμένος στὰ δύο : Ἐπιγρ. **ἡμίτομα ξύλα** (κορμοὶ ἢ χονδροὶ κλάδοι ἐσχισμένοι εἰς δύο), Μόσχ.2,88 **ἡμ- ἄντυξ,** Τατιαν.Ἑλλ.9,251 **ἐν οὐρανῷ δείκνυται ἡ ἡμίτομος Ἀργώ,** Φωτ.Μαν.2,8 **ἡμίτομος ἀρχὴ** (ἡ ὑπὸ δύο ἀρχόντων ἀσκουμένη)' **2)** εἰδ. ἐπὶ τῆς σελήνης, ἡμισέληνος, μηνοειδής : Θεολ.Ἀριθμ.12' **3)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. εἶδος ποτηρίου' Πάμφ.Ἰατρ. π.Ἀθήν.11,470D **«ἔκπωμά τι παρ' Ἀττικοῖς ἀπὸ τοῦ σχήματος ὀνομασθέν, φησὶ Πάμφιλος ἐν Γλώσσαις»'** **4)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ ἥμισυ, τὰ μισά : Ἡρ.9,37 **ὀρέοντας τὸ ἡμίτομον τοῦ ποδὸς κείμενον,** Αἰλ. ΖΙ 15,4' **5)** ἐπὶ βιβλίων, ὁ περιλαμβάνων ἥμισυν τόμον ἐκ σειρᾶς τόμων συγγράμματός τινος' ‖ κτ. ἐπέκτ. κ. τμῆμα μ. ἑνὸς τόμου' **6)** εἶδος ἐπιδέσμου, ὅ. ἡμιρρόμβιον βλ.λ. : Ἱππ.Κατ' Ἰητρ.7.

ἡμιτονιαῖος-α-ον (ἡμιτόνιον) κ. νεώτ. μουσ. ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἡμιτονίου, ὁ περιέχων ἥμισυν τόνον : Ἀριστόξ.Ἁρμον.52Μ, Πτολ.Ἁρμ.2,9.

ἡμιτόνιον (τὸ) (τόνος) κ. νεώτ. ἥμισυς τόνος : Φιλόλ.6, Ἀριστόξ. Ἁρμον.21Μ' πρβλ. λεῖμμα. ‖ νεώτ. μουσ. τὸ ἥμισυ τῆς μεγαλυτέρας ἀποστάσεως μεταξὺ δύο διαδοχικῶν φθόγγων τῆς φυσικῆς κλίμακος' **2)** σχοινίον ἐκ χορδῶν, ἔχον ἥμισυ πάχος ἢ τὸ σύνηθες : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.68,46.

ἡμιτονισμός (ὁ) (ἡμίτονος) νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ τονισμός, ἡ διὰ διαμέσων τόνων ἐργασία, ἰδίως ἐν τῇ ζωγραφικῇ καὶ τῇ φωτογραφικῇ.

ἡμιτονοειδής-οῦς-ές νεώτ. μαθ. **ἡμιτ- καμπύλη** ἐπίπεδος καμπύλη, ἧς ἡ τεταγμένη εἶναι τὸ ἡμίτονον τοῦ τόξου λαμβανομένου ἐπὶ κύκλου ἔχοντος ἀκτῖνα ἴσην πρὸς τὴν τετμημένην.

ἡμίτονον (τὸ) νεώτ. μαθ. ἡ κάθετος ἡ ἀγομένη ἀπὸ ἑνὸς ἄκρου τόξου περιλαμβανομένου μεταξὺ τῶν πλευρῶν ἐπικέντρου γωνίας, ἐπὶ τὴν διὰ τοῦ ἑτέρου ἄκρου αὐτοῦ διερχομένην ἀκτῖνα.

ἡμίτονος-ον (τόνος) νεώτ. ἐπὶ συλλαβῶν, ὁ λαμβάνων ἥμισυν τόνον, ὁ ἐλαφρῶς τονιζόμενος, οἷον εἴς τινας ξένας γλώσσας, ὡς εἰς τὴν ἀγγλικήν, μερικαὶ λέξεις ἔχουσι τόνους εἰς δύο συλλαβάς, ὧν ἡ μία εἶναι ἡ κυρίως τονιζομένη, ἡ δὲ ἄλλη ἐλαφρῶς' **2)** ἐπὶ εἰκόνων καὶ φωτογραφιῶν, ὁ παρουσιάζων διάμεσον τόνον χρωματισμοῦ, ἡμιτονισμούς' **3)** μουσ. ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἡμιτονίων βλ.λ.' **4)** νεώτ. μαθ. τὸ ἡμίτονον ὡς οὐσ. βλ.λ.

ἡμίτραγος-ον (τράγος) μσν. ἐπίθ. τοῦ Πανός, ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ τράγος : Πλαν.Ὀβιδ.Μετμ.14,515' **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος οὐλατρίχων ἀγρίων αἰγῶν.

ἡμίτραυλος-ον ἀρχ. λεξ. ὁ κατὰ τὰ ἥμισυ τραυλός, μισότραυλος.

ἡμιτρής-ῆτος (ὁ,ἡ) (τιτρῶ) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ τετρημένος : Χοιροβ.Θεο.1,185.

ἡμιτριβακός-ή-όν μσν. ἡμιτριβής βλ.λ., μισότριβος : ASS Μαΐου 3,63,49 **στρῶμα ἡμιτριβακόν.**

ἡμιτριβής-οῦς-ές (τρίβω) σχόλ. κ. νεώτ. ἐπὶ ἐνδυμάτων, ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ τετριμμένος, ἐφθαρμένος, μισοτριμμένος, μισολειωμένος : Σχόλ.Ἀριστφ. Πλ.729, **- ἐπενδύτης ἡμιτριβής.**

ἡμιτρίγλυφος (ὁ) μτγν. ἡμίσεια τρίγλυφος, στοιχεῖον διακοσμητικὸν τοῦ δωρ. ἐπιστυλίου: Βιτρ.4,3,7.

ἡμιτρίγωνος-ον, δωρ. ἀμ· τὸ ἥμισυ τριγώνου : Θεολ.᾿Αριθμ.63,3 **τὸ τοῦ ἰσοπλεύρου ἥμισυ, τὸ καὶ** *ἡμιτρίγωνον*· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. : Τίμ.Λοκρ.98Β.

ἡμιτριταϊκός-ή-όν μτγν. ὁ ἡμιτριταῖος βλ.λ. : Πτολ.Τετράβ.199.

ἡμιτριταῖος-α-ον ἐπὶ πυρετοῦ, ὁ ἐπανερχόμενος μετὰ δύο καὶ ἡμίσειαν ἡμέρας : ῾Ιππ.᾿Επιδ.1,2 **ὁ δὲ τρόπος ἡμιτριταῖος.**

ἡμίτριτον (τὸ) ᾿Επιγρ. τὸ ἕκτον μέρος μνᾶς.

ἡμίτριψις-εως (ἡ) μτγν. ἡμίσεια ἤτοι ἐλαφρὰ μάλαξις μερῶν τοῦ σώματος, πρὸς θεραπευτικὸν σκοπόν, μασσάζ : Γαλ.18(2),873.

ἡμιτριώροφος-ον (ὄροφος) νεώτ. ἐπὶ οἰκιῶν, ὁ ἔχων τρεῖς ὀρόφους, ὧν ὁ εἷς ἡμιϋπόγειος.

ἡμίτρομος (ὁ) νεώτ. τρομώδης κίνησις τῶν ἄκρων.

ἡμιτροπία (ἡ) νεώτ. ὀρυκτ. περίπτωσις διδύμων ἢ καὶ πολυδύμων κρυσταλλικῶν μορφῶν.

ἡμίτροπος-ον νεώτ. ὀρυκτολ. ἐπὶ κρυστάλλων, ὁ ἐμφανίζων ἡμιτροπίαν βλ.λ.· ἐπίρρ. **-ως.**

ἡμίτρωτος-ον γλωσσ. τοῦ ἡμιδαής βλ.λ. : Σχόλ. ᾿Οππ.᾿Αλ.1,716.

ἡμιτύβιον (τὸ) λινοῦν μανδήλιον διὰ τὸν λαιμόν, χειρόμακτρον· Πολυδ.7,71 «τὸ δὲ ἡμιτύβιον ἔστι μὲν καὶ τοῦτο Αἰγύπτιον, εἴη δ᾿ ἂν κατὰ τὸ ἐν τῇ μέσῃ κωμῳδίᾳ καφιδρώτιον καλούμενον, ὃ νῦν σουδάριον ὀνομάζεται» : ῾Ιππ.῎Αρθρ.37, ᾿Αριστφ. Πλ.729 **καθαρὸν ἡμιτύβιον λαβὼν τὰ βλέφαρα περιέψησεν**· ‖ μικρὸν μάκτρον, πετσέτα : Δαμάσκ.Φωτ.Βιβλ.349,21 «τοῦ προσώπου τὸ ἐκμαγεῖον ἡμιτύβιον»· **2)** ῾Ησ. «λινοῦν ἔνδυμα ἢ σινδόνιον δίκροσσον».

ἡμιτύεκτον (τὸ) ᾿Επιγρ. ἡμιέκτεων βλ.λ.

ἡμιτύλιον (τὸ) πάπ. ἡμίση τέλη, ἥμισυς φόρος, δασμός.

ἡμιτύμβιον (τὸ) μτγν., μσν. ἀντὶ ἡμιτύβιον βλ.λ.· **2)** Σουΐδ. «μικρὸς τάφος» (πιθ. ἐσφ. ἑρμ.).

ἡμιτυμπάνιστος-ον (τυμπανίζω) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ τυμπανισθείς, μισοσκοτωμένος· ῾Ησ. «ἡμιθανής» : Πολυδ.6,160.

ἡμιυμενώδης μῦς (ὁ) νεώτ. ἀνατ. εἷς ἐκ τῶν τριῶν ὀπισθίων καμπτήρων μυῶν τοῦ μηροῦ.

ἡμίυπνος-ον (ὕπνος) γλωσσ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ κοιμώμενος, μισοκοιμισμένος.

ἡμιύφαντος-ον (ὑφαίνω) ὁ κατὰ τὰ ἥμισυ, ἀτελῶς, ἀραιῶς ὑφασμένος, μισοϋφασμένος : Αἰν. Τακτ.29 **ἐν δὲ ταρσοῖς καὶ ῥιποῖς καὶ ἱστοῖς ἡμιυφάντοις.**

ἡμιυφής-οῦς-ές ᾿Επιγρ. ἡμιύφαντος βλ.λ.

ἡμιφαής-οῦς-ές μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ φαινόμενος, ὁ ἀνοικτὸς κατὰ τὸ ἥμισυ : Λεωνίδ.Ταρ. ΑΠ 7,478 **ἐν ἡμιφαεῖ λάρνακι γυμνὰ μένει ὀστέα.**

ἡμιφάλακρος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ φαλακρός, μισοφαλακρὸς : Λουκίλλ.ΑΠ 11,132.

ἡμιφανῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἡμιφανῆ βλ.λ. : Γρηγ.Νύσσ.3,1045.

ἡμιφανής-οῦς-ές (φαίνομαι) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ φαινόμενος, ὁ ἀκάλυπτος κατὰ τὸ ἥμισυ : Στράβ.17,1,32 **ὑφ᾿ ὧν αἱ σφίγγες αἱ μὲν καὶ μέχρι κεφαλῆς ἑωρῶντο ὑφ᾿ ἡμῶν κατακεχωσμέναι, αἱ δ᾿ ἡμιφανεῖς.**

ἡμιφάριον (τὸ) (φᾶρος) μτγν. ἥμισυ φᾶρος, ἥμισυ ἱματίου : ᾿Ερισταίν.1,4 π. Σουΐδ. κ. π. ῾Ησ.

ἡμίφατος-ον (φημί, φάναι) ἀρχ.λεξ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ εἰρημένος, μισοειπωμένος, μισοείπωτος· ῾Ησ. «ἥμισυς»· πρβλ. δίφατος.

ἡμίφαυλος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ φαῦλος, ὁ ἐν πολλοῖς ἢ ἔν τισι φαῦλος, ἀχρεῖος : Λουκ. Δὶς Κατ.8 **ἐνίοις δὲ ἡμισόφοις καὶ ἡμιφαύλοις.**

ἡμίφαυστος-ον (πιφαύσκω) ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ φέγγων : Πολυδ.6,160.

ἡμίφθορον (τὸ) νεώτ. ἐν τῇ βυζαντ. μουσ. ἓν ἐκ τῶν τεσσαράκοντα μεγάλων σημαδίων, δι᾿ ὧν ἐνηργεῖτο ἡ σημειογραφία τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς.

ἡμίφι (τὸ) (Φ, φῖ) μτγν. ἐν τῇ μουσ. τὸ ἥμισυ φῖ (Ͻ), ὁ πρῶτος στίχος τῶν σημείων, ὁ σημαίνων τὴν ἐν τοῖς φθόγγοις βαρυτάτην δύναμιν : Γαυδ. ῾Αρμ.21,22.

ἡμιφλεγής-οῦς-ές νεώτ. ἡμίφλεκτος βλ.λ., μισοκαμένος.

ἡμίφλεκτος-ον (φλέγω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ὑπὸ τῆς φλογὸς διαβρωθείς, ἡμίκαυστος, μισοκαμένος : Πλούτ.Βροῦτ.20 **δαλοὺς ἀνασπῶντες ἡμιφλέκτους,** Λουκ.Θε.Δ 13,2· ‖ κ. μτφ. ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸν ἔρωτα : Θεόκρ.2,133 **ἐσκαλέσασα τεὸν ποτὶ τοῦτο μέλαθρον αὔτως** ἡμίφλεκτον.

ἡμιφόριον (τὸ) (φέρω) μτγν. κ. ᾿Επιγρ. ἡμιφάριον βλ.λ.· Φώτ.Λεξ.70,7 «ἥμισυ ἱμάτιον» : ᾿Επιφάν. ᾿Αόρ.69 ἡμιφόριον **γὰρ ὁ τοιοῦτος ἀεὶ καὶ κολοβιῶνα ἐνδιδυσκόμενος,** Παλλ.Λαυσ.148 **σηρικὰ** ἡμιφόρια.

ἡμιφόρμιον (τὸ) (φορμός) μτγν. ἥμισυς φορμός βλ.λ.3) : Πολυδ.10,169 **ἐν δὲ τοῖς δημιοπράτοις καὶ ἁλῶν τρία ἡμιφόρμια πέπραται.**

ἡμίφρακτος-ον (φράσσω) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πεφραγμένος, μισοφραγμένος : Πολυδ.6,160.

ἡμιφυής-οῦς-ές (φυή) μτγν. ἐπὶ φυτῶν, ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ αὐξηθείς, μισοφυτρωμένος : Μέν.101,4.

ἡμιφωνία (ἡ) κ. νεώτ. ἰατρ. ἰδίως ἐπὶ τῶν ὑστερικῶν, ἀδυναμία πρὸς τὸ ὁμιλεῖν ἄλλως ἢ χαμηλοφώνως, χαμηλοφωνία : ᾿Αν.᾿Οξ.3,87.

ἡμίφωνον (τὸ) (φωνή) κ. νεώτ. γραμμ. τὸ ἔχον ἡμίσειαν φωνήν, φθόγγος μεσάζων μεταξὺ τῶν φωνηέντων καὶ συμφώνων· ᾿Αριστλ.Ποι.1456b,27 «ἔστι δὲ φωνῆεν μὲν ἄνευ προσβολῆς ἔχον φωνὴν ἀκουστήν, οἷον τὸ α καὶ τὸ ω, ἡμίφωνον τὸ μετὰ προσβολῆς ἔχον φωνὴν ἀκουστήν, οἷον τὸ σ καὶ τὸ ρ», Διον.᾿Αλ.ἐν ΑΒ 361,15 «τούτων (τῶν συμφώνων) ἡμίφωνα μὲν ὀκτώ, ζ ξ ψ λ μ ν ρ σ· ἡμίφωνα δὲ λέγεται ὅτι παρόσον ἧττον τῶν φωνηέντων εὔφωνα καθέστηκεν ἔν τε τοῖς μυγμοῖς καὶ σιγμοῖς»· ‖ νεώτ. γραμμ. οἱ φθόγγοι ι καὶ ε πρὸ φωνήεντος, κατὰ συνίζησιν μετὰ τούτου προφερόμενοι, οἷον ἰατρός, πιάνω (jατρός, πjάνω), ἢ ὁ ι μετὰ φωνῆεν, οἷον καημένος, λεϊμόνι.

ἡμίφωνος-ον (φωνή) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ φωνηθείς, λεχθείς : ᾿Αρισταίν.1,10 **τὸν ἐρωτικὸν λόγον ἀπέρριψεν αἰδουμένη καὶ ἡμίφωνον καταλέλοιπε λέξιν τὴν ἐπ᾿ ἐσχάτῳ κειμένην**· **2)** κ. νεώτ. γραμμ. ἡμίφωνος φθόγγος ἢ ἡμίφωνον βλ.λ.· ἐπίρρ. **-ως.**

ἡμίφως-ωτος (τὸ) (φῶς) νεώτ. τὸ ἀσθενὲς φῶς ἰδίως τὸ ἐν ἀρχῇ τοῦ λυκαυγοῦς καὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ λυκόφωτος ἀμυδρὸν φῶς τῆς ἡμέρας, σύθαμπο, μούχρωμα, σούρουπο, σουρούπωμα.

ἡμιφωσώνιον (τὸ) (φωσώνιον) εἶδος λινοῦ φορέματος : ᾿Αριστφ.ἀπ.784· πρβλ. φώσων.

ἡμίχα ῾Ησ. «ἡμιστατῆρα».

ἡμιχανής-οῦς-ές (χαίνω) ἀρχ. λεξ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ χαίνων, ἀνοικτός, μισανοικτός· πρβλ.ἡμιφαής.

ἡμίχιον (τὸ) πάπ. εἶδος μέτρου, ἥμισυ χίου βλ.λ.

ἡμιχίτων-ωνος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων ἥμισυν χιτῶνα : ASS 8,175.

ἡμίχλωρος-ον γλωσσ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ χλωρός, πράσινος.

ἡμιχοαῖος-α-ον (χοεύς) ὁ περιέχων ἥμισυν χοῦν : Θεόφρ.ΦΙ 9,6,4.

ἡμιχοεῖος-α-ον πάπ. ὁ ἡμιχοαῖος βλ.λ.

ἡμιχοινίκιον (τὸ) (χοῖνιξ) ἡμίσεια χοῖνιξ, μισοσοίνικο : ῾Ιππ.Γυν.Φύσ.50.

ἡμιχοίνικος-ον (ἡμιχοῖνιξ) ὁ περιέχων ἡμίσειαν

χοίνικα· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. μέτρον ξηρῶν καρπῶν, ἡμιχοινίκιον βλ.λ., μισοσοίνικο : Θεόφρ. Φl 8,4,5, Διοσκ.5,72.

ἡμιχοῖνιξ-ῖκος (ὁ) (χοῖνιξ) ἡμίσεια χοῖνιξ : Ἱππ. Γυν.Φύσ.50 (δ.γρ.), αὐτ.Νούσ.3,17.

ἡμίχοιρον (τὸ) Ἡσ. « δέλιχρα, τὰ ἡμίχοιρα » ἄ. ἡμισύχοιρον βλ.λ.

ἡμιχολώδης-ους-ες ὁ ἐν μέρει χολώδης, ἐν μέρει κράσεως χολερικῆς : Ἱππ.Ἐπιδ.7,29 (ἀμφ.γρ.).

ἡμιχορεία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. χορεία, νευρικὴ πάθησις ἐντοπιζομένη εἰς τὸ ἕτερον τῶν ἡμιμορίων τοῦ σώματος.

ἡμιχόριον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ἐν τῇ τραγῳδίᾳ τὸ ἥμισυ τοῦ χοροῦ· Πολυδ.4,107 « ὁπόταν ὁ χορὸς εἰς δύο διαιρεθῇ, τὸ μὲν πρᾶγμα καλεῖται διχορία, ἑκατέρα δὲ μοῖρα ἡμιχόριον », Σχόλ. Ἀριστφ.Ἱππ.586.

ἡμίχους-ουν-οος (χοῦς) ὁ περιέχων ἥμισυν χοῦν· Ἡσ. «ἡμίχους, μέτρον μεδίμνου εἰκοστὸν τέταρτον» 2) τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἀγγεῖον ἢ μέτρον, ἥμισυς χοῦς : Ἱππ.Νούσ.3,17, Ἀριστλ.Ζl 627b,3 **βλίττεται δὲ σμῆνος χοᾶ ἢ τρία ἡμίχοα.**

ἡμίχρηστος-ον (χρηστός) ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐν μέρει χρηστός, ἀγαθός : Ἀριστλ.Πολιτ.1315b,9 **καλῶς πρὸς ἀρετὴν καὶ ἡμίχρηστον ὄντα καὶ μὴ πονηρόν, ἀλλ' ἡμιπόνηρον.**

ἡμίχριστος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ χριστιανός, δθ. ὁ αἱρετικός· || κτ. πληθ.· Στουδ.Θεόδ.752 «ἡμίχριστοί εἰσιν οἱ μὴ εἰκονίζοντες (ἁγίας εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ καὶ ἄλλων ἁγίων) » : Μιχ.Μοναχ.Βί. Στουδ.Θεόδ.328 ἡμιχρίστων αἵρεσις.

ἡμιχρόνιον (τὸ) νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ γυμναστικῇ, διάλειμμα ὀλίγων λεπτῶν εἰς τὸ μέσον ἀκριβῶς διαφόρων γυμναστικῶν παιδιῶν, μεσόχρονον.

ἡμίχρυσος (ὁ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ἥμισυς χρυσοῦς, ἥμισυς στατήρ, ἄ. ἡμιχρύσους· 2) νεώτ. κρᾶμα χαλκοῦ καὶ ψευδαργύρου, ἄ. τομβάκιον.

ἡμιχρύσους (ὁ) μτγν. κ. ἡμίχρυσος βλ.λ.ll : Ἀναξανδρ.5.

ἡμιχώνη (ἡ) Ἐπιγρ. ἡμίσεια χώνη βλ.λ.

ἡμιχώνιον (τὸ) νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ ἀρχιτεκτον. τμῆμα θόλου χρησιμεῦον διὰ τὴν ὑποβάστασιν ἐξεχούσης γωνίας οἰκοδομήματος.

ἡμιχώριον (τὸ) πάπ. ἐν φρ. εἰς ἡμιχώριον κατὰ περιωρισμένην ἐντολήν, μὲ δικαιοδοσίαν ἀξιώματος οὐχὶ πλήρη, ἀλλὰ περιωρισμένην : **ψήφισμα αὐτῷ ἐπὶ τούτοις γινέσθω εἰς ἡμιχώριον.**

ἡμίχωστος-ον (χώννυμι) γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ κεχωσμένος, μισοχωσμένος.

ἡμιφίλιον (τὸ) πάπ. φιλὴ ἡμίσεος μεγέθους.

ἡμιψυγής-οῦς-ές (ψύχω) μτγν. κ. μσν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ψυχρανθείς, μισοκρυωμένος : Διοσκ.3,100 ἡμιψυγεῖς κλίβανοι, Γεωπ.2,27,9 **ἡμιψυγὴς κάνυζα.**

ἡμίψυκτος-ον (ψύχω) μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ξηρανθείς, μισοξηραμμένος : Στράβ.15,1,18 **ἡμίψυκτον σπείρεσθαι τὴν γῆν·** || γεν. ὁ ἡμιψυγής.

ἡμίψυχος-ον (ψυχή) γλωσσ. ἡμίπνους, ἡμιθανής.

ἡμιωβέλιον (τὸ) ἀττ. ἡμιωβόλιον βλ.λ. : Ξεν. Ἀν.1,5,6 **ὁ δὲ σίγλος δύναται ἑπτ' ὀβολοὺς καὶ ἡμιωβέλιον Ἀττικούς,** Ἀριστλ.Ρητ.1374b,26 **παρελογίσατο τρία ἡμιωβέλια ἱερὰ τοὺς ναοποιούς.**

ἡμιωβολιαῖος-α-ον (ὀβολός) ὁ ἔχων ἀξίαν ἡμίσεος ὀβολοῦ βλ.λ. : Ἀριστφ.Βάτρ.554 **κρέα γε πρὸς τούτοισιν ἀνάβραστ' εἴκοσιν ἀν' ἡμιωβολιαῖα·** 2) ὁ ἔχων μέγεθος ἡμίσεος ὀβολοῦ : Ξεν. Ἀπομν.1,3,12 **τὰ φαλάγγια οὐδ' ἡμιωβολιαῖα τὸ μέγεθος ὄντα.**

ἡμιωβόλιον (τὸ) κ. νεώτ., ἀττ. ἡμιωβέλιον, βοιωτ. ἑμνιωβέλιον, δωρ. ἡμιωδέλιον ἥμισυς ὀβολὸς βλ.λ. : Θεόφρ.Χαρ.6,9, Διοσκ.4,185.

ἡμιώβολον (τὸ), δωρ. ἡμιώδελον, δημ. παλαιότ. μιώβολο τὸ ἥμισυ τοῦ ὀβολοῦ βλ.λ. : Θεόφρ. Λιθ.46 (κῶδ. ἡμιώβολος), Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.204.

ἡμιώβολος (ὁ) γρ. κωδ. τὸ ἡμιώβολον βλ.λ. : Θεόφρ.Λιθ.46.

ἡμιωδέλιον (τὸ) δωρ. τ. τοῦ ἡμιωβόλιον βλ.λ.

ἡμιωπία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἡμιανοψία βλ.λ.

ἡμιωρία (ἡ) μτγν. ἡμίσεια ὥρα : Δαμάσκ.Ἀρχ.389.

ἡμιωριαῖος-α-ον (ἡμιωρία) μτγν. ὁ διαρκῶν ἡμίσειαν ὥραν· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ διάρκεια ἡμισείας ὥρας : Φιλόπ.Ἰω.εἰς Ἀριστλ.Φυσ.802,15.

ἡμιώριον (τὸ) (ὥρα) μτγν., νεώτ. κ. ἡμίωρον χρονικὴ διάρκεια ἡμισείας ὥρας : Στράβ.2,5,36 **ἡ δὲ μακροτάτη ἡμέρα ὡρῶν ἰσημερινῶν ἐστι τρισκαίδεκα καὶ ἡμιωρίου,** Διοσκ.1,33.

ἡμίωρος-ον (ὥρα) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων διάρκειαν ἡμισείας ὥρας· || τὸ οὐδ. **ἡμίωρον** ὡς οὐσ. χρονικὴ διάρκεια ἡμισείας ὥρας : ΚΔ Ἀπ.8,1 **ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμιώριον** (δ.γρ.-ωρον).

ἧμμαι παθ. παρακ. τοῦ ἅπτω βλ.λ.

ἡμοιρικός-ή-όν Ἡσ. « ἡμοιρικοί, μὴ μετέχοντες» πρβλ. ἤμορος.

ἡμόριξαν Ἡσ. « ἄμοιρον ἐποίησεν ».

ἡμορίς-ίδος (ἡ) θηλ. τοῦ ἤμορος βλ.λ.: Αἰσχ.ἀπ.165.

ἤμορος-ον Φώτ.70,10 « ἄμοιρος, ἀμέτοχος ».

ἦμος σύνδεσμ. ἐπ. ἰων., δωρ. ἆμος ἀναφορ. κατ' ἀνταπόδοσιν εἰς τὸν σύνδεσμ. τῆμος, ἐνίοτε δὲ **τῶν τότ' ἔπειτα, καὶ τότε δή, δὴ τότε** κ.ἄ., ἔχων χρον. σημ., καθ' ὃν χρόνον, ὅταν, ὅτε, σάν : Ἰλ.Θ 68 **ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει, καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα,** Ὀδ.Ρ 1 **ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη.., δὴ τότ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,** Ἡρ. 4,28, Θεόκρ.13,25· || σπανίως συνάπτεται καὶ ἄνευ μορίου τινὰς ἡ ἀπόδοσις : Ὀδ.Γ 491 **ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη.. ἀνὰ θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον,** Εὐρ.Ἑκ.715· || ὁμ. ἡνωμένον μετὰ τοῦ ὅτε : Ἀπολλ.Ρ Δ 267 **ἦμος ὅτε·** || σπανίως μεθ' ὑποτακτ. ἄνευ τοῦ ἄν : Ὀδ.Δ 400 **ἦμος δ' ἠέλιος.. οὐρανὸν ἀμφιβεβήκῃ,** Ἱππ.Γυν.1,23 **ἦμος δ' ἥλιος δύνῃ·** 2) μετ' ἐνεστ. ἢ παρατ. ἐν ὅσῳ, ἐφ' ὅσον : Σοφ.Τρ.531 **ἦμος.. κατ' οἶκον ξένος θροεῖ ταῖς αἰχμαλώτοις παισὶν ὡς ἐπ' ἐξόδῳ,** αὐτ.Αἴ.935.

ἡμός-ή-όν, δωρ. **ἀμός** κ. αἰολ. **ἄμμος** ἀντὶ τοῦ ἐμός, ἡμέτερος.

ἡμοσύνη (ἡ) (ἧμων) π. Ἡσ. ἡ ἐμπειρία εἰς τὸ βάλλειν ἢ ῥίπτειν.

ἤμπισχον παρατ. τοῦ ἀμπίσχω, ἀμπέχω βλ.λ.

ἤμπλακον κ. **ἤμβλακον,** ἀόρ. β' τοῦ ἀμπλακίσκω βλ.λ. : Σοφ.Ἀντ.910.

ἠμπόλησα ἀόρ. τοῦ ἐμπολῶ βλ.λ.

ἠμπορῶ-έω (εὐπορῶ) μσν., δημ. κυρ. **μπορῶ, μποράω** ἔχω τὴν δύναμιν, τὴν ἱκανότητα ἢ τὴν εὐχέρειαν νὰ πράξω τι, δύναμαι : Πρόδρ.2,146 **καὶ οὐκ ἠμπορῶ ὁ κακότυχος καὶ πῶς νὰ ζήσω οὐκ οἶδα,** Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,25 **καὶ μὴν ἠμπαροῦντες οἱ Καζάκοι νὰ ὑποφέρουν πλέον τὲς ἀταξίες του,** Σολωμ.Ἔθν.Ὕμν.82 ποὺ ὅ τι θέλεις ἠμπορεῖς· 2) ἀπροσ. εἶναι ἐνδεχόμενον, πιθανόν, δυνατόν : **αὐτὰ ποὺ ζητᾷς δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνουν, - μπορεῖ κι ἔτσι κι ἄλλιώς·** 3) μτ. τοῦ δέν, εἶμαι ἀσθενής, ἄρρωστος : δ.τραγ. **δὲν μπαρῶ, μάννα μ', δὲν μπορῶ, | στεῖλε νὰ φέρῃς τὸ γιατρό, - δὲ μπόρεσα νὰ βαστάξω.**

ἠμυόεις-εσσα-εν (ἠμύω) μτγν. ὁ συνεσταλμένος : Νίκ.Θηρ.626 **κόρκαρον ἠμυόεντα πανάκτειόν τε κονίλην** (δ.γρ. μύοντα ἢ ἠμύοντα).

ἥμυσυ (τὸ) Ἐπιγρ. τὸ ἥμισυ βλ.λ.

ἠμύω ἐπ., ἀόρ. **ἤμυσα,** μτχ. παρακ. ἠμυκώς (συνήθ. τὸ ῡ ἐν τῷ ἐνεστ. κ. ῠ ἐν τῷ ἀορ.) κλίνω, γέρνω : Ἰλ.Θ 308 **ἑτέρωσ' ἤμυσε κάρη πήληκι βαρυνθέν,** αὐτ.Τ 405· || ἐπὶ τῶν σπαρτῶν, ὅταν οἱ στάχυες κλίνωσι πρὸς τὰ κάτω, οὐχὶ ἐκ τοῦ ἀνέμου, ἀλλ'

ἕνεκα τοῦ βάρους των: Ἰλ.Β 148 **ἐπί τ' ἠμύει ἀσταχύεσσιν**· **2)** μτφ. ἐπὶ πόλεων, καταπίπτω, καταρρέω: Ἰλ.Β 373 **τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος**, Σοφ.άπ.864 **χρόνῳ δ' ἀργῇ σαν ἤμυσε στέγος**· ‖ κ. ὡς μτβ. ἀφανίζω, καταστρέφω: Μουσαῖ.άπ.22 **ἠμ· πόλιν**· **3)** μτγν. γεν. καταστρέφομαι, φθείρομαι, χάνομαι: Φίλιππ. Θεσσ.ΑΠ 9,262 **λειπόμενοι δ' ἤμυσαν ἐν πελάγει**, Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 7,715 **οὔνομα δ' οὐκ ἤμυσε Λεωνίδου.**

ἠμφίεσα ἀόρ. α' τοῦ ἀμφιέννυμι βλ.λ.

ἠμφιεσμένος-η-ον μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ἀμφιέννυμι βλ.λ.

ἠμφισβητημένως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ παθ. παρακ. τοῦ ἀμφισβητῶ) ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἀμφισβητήσιμον: Φιλόδ.Ρητ.56S.

ἡμωδίαν Ἡσ. « αἱμωδίαν ».

ἡμωδίασαν ἀντὶ αἱμωδίασαν Ἡσ. «ἐνάρκησαν».

ἤμων παρατ. τοῦ ἀμῶ-άω βλ.λ.

ἥμων-ονος (ὁ) (ἵημι) κτ. πληθ. ἀκοντιστής, σφενδονήτης· Ἡσ. «ἥμονες· ἀκοντισταί, ὀρχησταί», Ζωναρ.995 «ἥμων, ἀκοντιστής»: Ἰλ.Ψ 886 **ἥμονες ἄνδρες ἀνέσταν.**

ἡμωνιᾶν Ζωναρ.995 «ἀκοντίζειν».

ἤν (1) σύνδ. ὑποθ. συνηρ. ἀντὶ τοῦ εἰ ἄν, ἐάν, ἰδίως π. Ὅμ. κ. Ἡρ., ἀλλὰ κ. Ἀττ. πάντοτε μεθ' ὑποτ. βλ.λ. ἄν (2) καὶ εἰ.

ἤν (2) ἐπιφ. ἰδέ, ἰδού, ἔ: Ἀριστφ.Ἱππ.26 **ἤν, οὐχ ἡδύ**, αὐτ.Πλ.75,Μέν.148 **ἀλλ' ἢν χιτὼν σοι**· ‖ ὁμ. μετὰ τοῦ ἰδού: Εὐρ.Ἡρ.867 **ἢν ἰδού**, Λουκ Ἀναχ.1· ‖ ὁμ. μετὰ τοῦ ἴδε, ἠνίδε: Πλάτ.Ἐπιγρ 19 **ἠνίδε καὶ Σαπφὼ Λεσβόθεν** ἡ δεκάτη, Θεόκρ.1,149.

ἦν (1) α' κ. γ' ἑν. παρατ. τοῦ εἰμὶ βλ.λ.

ἦν (2) α' ἑν. παρατ. τοῦ ἠμὶ ἀντὶ φημὶ βλ.λ.

ἥν αἰτ. ἑν. τῆς ἀναφ. ἀντων. ὅς βλ.λ.· **2)** αἰτ. ἑν. τῆς κτητικῆς ἀντων. ὅς ἀντὶ ἑός.

ἠναγκασμένως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ παθ. παρακ. τοῦ ἀναγκάζω) ἐπίρρ. μτγν. διὰ τῆς βίας, ἀναγκαστικῶς: Διον.Ἁλ.Πομπ.3 (πιθ. γρ.).

ἦναι Ἐπιγρ. ἀπαρφ. ἐνεστ. ἀντὶ εἶναι τοῦ εἰμί.

ἠναίνετο γ' ἑν. παρατ. τοῦ ἀναίνομαι βλ.λ.

ἠναντιωμένως (ἐκ τῆς παθ. μτχ. τοῦ παρακ. τοῦ ἐναντιοῦμαι) ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἐνάντιον, ἀντίθετον, ἐναντίως: Φιλόδ.Μουσ.103K.

ἤναξα ἀόρ. τοῦ ἀνάσσω βλ.λ.

ἤναρον ἀόρ. β' τοῦ ἐναίρω βλ.λ.

ἤνατος-η-ον κρητ. ἀντὶ ἔνατος βλ.λ.

ἤνεγκον ἀόρ. β' τοῦ φέρω βλ.λ. κ. α' ἤνεγκα.

ἤνεικα ἰων. ἀορ. α' τοῦ φέρω βλ.λ. ἀντὶ ἤνεγκο.

ᾔνεκα παρακ. τοῦ αἰνῶ βλ.λ.

ἠνεκέως (ἠνεκής) ἐπίρρ. μτγν. ἄνευ διακοπῆς, ἀδιακόπως: Ἐμπ.135,2 **τὸ πάντων νόμιμον δι' αἰθέρος ἠνεκέως τέταται**· **2)** ἐπὶ χρόνου, τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. συνεχῶς, ἀδιαλείπτως, διηνεκῶς: Καλλ.άπ.139, Νικ.Ἀλεξ.517.

ἠνεκής-οῦς-ές (φέρω - ἐνεγκεῖν) μτγν. ὁ μακρός, ἐκτεταμένος, πλατύς: Νίκ.Ἀλεξ.605 **ἠνεκέεσσι τρίβαις**· **2)** τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. ἠνεκέως βλ.λ. 2): Ἐμπ.17,35 **ἠνεκὲς αἰέν.**

ἠνέμιον (τὸ) μτγν. ἡ ἀνεμώνη: Διοσκ.2,207.

ἠνεμ⟨ο⟩ειδέες Ἡσ. «ἠχώδεες».

ἠνεμόεις-εσσα-εν (ἄνεμος), δωρ. **ἀνεμόεις** ὁ ὑπὸ τῶν ἀνέμων προσβαλλόμενος, ἀερικός: Ἰλ.Γ 305 **προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν**, Ὀδ.Γ 400 **δι' ἄκριας ἠνεμοέσσας**, Πίνδ.Ο 4,8,Εὐρ.Ἡρ.781· ‖ ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου πληρούμενος: Πίνδ.Π 1,92 **ἱστίον ἀνεμόεν**· **2)** ἐπὶ κινήσεως, ὁ ὁρμητικός, σφοδρός: Αἰσχ.Χο. 591 **πτανά τε καὶ πεδοβάμονα κἀνεμόεντα**, Σοφ. Τρ.953· **3)** μτφ. ὁ ταχὺς ὡς ἄνεμος, γρήγορος: Νίκ.Θηρ.453 **λαγωὸς ἠνεμόεις**· ‖ ἐπὶ σκέψεως ἢ γνώμης, ὁ ὡς ἄνεμος ταχύς, ὅθ. συνεκδ. κοῦφος: Σοφ.Ἀντ.354 **ἀνεμόεν φρόνημα**· **4)** ὁ σειόμενος ὑπὸ τοῦ ἀνέμου: Ἰλ.Χ 145 **παρὰ σκοπιὴν καὶ ἐρινεὸν ἠνεμόεντα.**

ἠνεμόφοιτος-ον (φοιτῶ) μτγν. ὁ πορευόμενος, ὁ ἐρχόμενος διὰ μέσου τοῦ ἀνέμου: Νόνν. Δ 2,24 **ἠνεμοφοιτος βροντή**, αὐτ.37,85 **ἠνεμ· ψυχή.**

ἠνεμόφωνος-ον (φωνῶ) μτγν. ποι. ὁ φωνῶν, ἠχῶν ὡς ὁ σφοδρὸς ἄνεμος, βοερὸς τὴν φωνήν, τὸν ἦχον.

ἠνεσχόμην ἀόρ. β' τοῦ ἀνέχομαι βλ.λ.

ἤνετο γ' ἑν. παθ. παρατ. τοῦ ἄνω βλ.λ.(1): Ἡρ. 8,71 **ἤνετο τὸ ἔργον.**

ἠνέῳγμαι παθ. παρακ. τοῦ ἀνοίγω βλ.λ. ἀντὶ ἀνέῳγμαι.

ἠνέῳξα ἀόρ. τοῦ ἀνοίγω βλ.λ. ἀντὶ ἀνέῳξα.

ἤνθον δωρ. ἀόρ. β' τοῦ ἔρχομαι βλ.λ. ἀντὶ ἦλθον: Ἐπίχ.άπ.126,1 **κἀπῆνθεν ὅθεν ἦνθον πάλιν.**

ἠνί ἐπιφ. ἤν βλ.λ.(2).

ἥνια (τά), γεν. **ἡνίων** Ἱππ.π.Γαλ.19,103 «τῶν κεκομμένων».

ἡνία (1) (τά) τὸ ἡνίον βλ.λ.

ἡνία (2) (ἡ) κ. νεώτ., δωρ. ἀνία χαλινός, τὸ λωρίον τοῦ χαλινοῦ, γκέμι: Αἰσχ.Πρ.1010 **πρὸς ἡνίας μάχεσθαι**, Σοφ.Αἶ.847 **ἐπισχὼν χρυσόνωτον ἡνίαν**, Πλάτ.Φαῖδρ.254C **εἰς τοὐπίσω ἑλκύσαι τὰς ἡνίας**, Ζαλοκ.Χάνι Γραβιᾶς 1,53 **καὶ ἡνίας καὶ σπάθην ἀφήνει ὁ δερβίσης τὰ στέρνα πληγείς**· ‖ κτ. ἑν. δι' ἕνα χαλινόν: Σοφ.Ἠλ.743 **ἔπειτα λύων ἡνίαν ἀριστεράν**· **2)** μτφ. ἡ διεύθυνσις, κυβέρνησις, διοίκησις: Ἀριστφ.Ἐκκλ.466 **μὴ παραλαβοῦσαι τῆς πόλεως τὰς ἡνίας ἔπειτ' ἀναγκάζωσι πρὸς βίαν**, Πλάτ.Πρωτ.338A **ἐφεῖναι καὶ χαλάσαι τὰς ἡνίας τοῖς λόγοις**, Πλούτ.Περ.11 **τῷ δήμῳ τὰς ἡνίας ἀνιέναι**· **3)** ὡς στρατ. ὅρος ἐν φρ. **ἐφ' ἡνίαν** πρὸς τὰ ἀριστερά (διότι ὁ διοικῶν κρατεῖ τὰ λωρία τοῦ χαλινοῦ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρός): Πλούτ.Μάρκελλ.6 (τὸν ἵππον) **περισπάσας ἐφ' ἡνίαν τῷ χαλινῷ**· πρβλ. Πολύβ.11,23,6· **4)** λωρίον δερμάτινον, δι' οὗ ἔδενον τὰ ὑποδήματα: Ἀριστφ.Ἐκκλ.508 **χάλα συναπτοὺς ἡνίας Λακωνικάς** (σχόλ. « τὰς συναπτούσας καὶ δεσμούσας τὰ ὑποδήματα »)· **5)** νεώτ. ἀνατ. **ἡνίαι οὐρηθραῖαι** αἱ δύο παράλληλοι πτυχαὶ εἰς τὸ μέσον τοῦ προδόμου τῆς γυναικείας οὐρήθρας· **6)** νεώτ. ἀνατ. **ἡνία τυφλοῦ ἐντέρου** μυϊκὴ δεσμὶς ἐνισχύουσα τὴν πρὸς τὸ ἔσω καὶ ὀπίσω ἔγκαμψιν τοῦ τυφλοῦ ἐντέρου πρὸς τὸ ὀνιὸν κόλον.

ἡνιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰς ἡνίας, ὁ τῶν ἡνιῶν.

ᾐνιγμένως (μτχ. παθ. παρακ. τοῦ αἰνίσσομαι) ἐπίρρ. μτγν. ὡς ἐν αἰνίγμασιν, αἰνιγματωδῶς: Κλήμ. Ἀλ.985 **ᾐνιγμένως καὶ παραβολικῶς.**

ἠνίδε ἐπιφ. ἤν βλ.λ.(2).

ἡνίκα σύνδ. χρον. κ. μον. δωρ. **ἀνίκα**, αἰολ. **ἄνικα** ἀνταπόδ. αὐτοῦ πηνίκα, τηνίκα, καθ' ὃν χρόνον, ὅτε, ὁπότε, μεθ' ὁριστ.: Ὀδ.Χ 198, Σοφ. Αἶ.1144 **ἡνίκ' ἐν κακῷ χειμῶνος εἶχετ'**, Θουκ.7,73· **2)** μεθ' ὑποτ. καὶ τοῦ ἄν, συνήθ. τὸ πολλάκις ἐπαναλαμβανόμενον ἐν τῷ παρόντι, ὁσάκις, ὁποτανδήποτε: Σοφ.Φιλ.310 **ἡνίκ' ἂν μνησθῶ**, Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,77 **ἡνίκα ἡ τῶν ποτὲ βασιλὶς παιάνων ἔμπλεως ἦν**· ‖ ὁμ. ἐν τῷ μέλλοντι: Σοφ.Φιλ. 880 **ἡνίκ' ἂν κόπος μ' ἀπαλλάξῃ ποτέ**· ‖ ἐνίοτε παραλειπ. τοῦ ἄν: Αἰσχ.άπ.305,7· ‖ μετ' εὐκτ. ἐκφράζον τὸ πολλάκις ἐπαναλαμβανόμενον ἐν τῷ παρελθόντι: Σοφ.Φιλ.705 **ἀνίκ' ἐξανείη δακέθυμος ἄτα**· ‖ ὁμ. μετὰ δυνητ. εὐκτ. ἐν τῷ μέλλοντι: Σοφ.Τρ.164 **χρόνον προτάξας ὡς τρίμηνον ἡνίκα χώρας ἀπείη κἀνιαύσιον βεβώς**, Δημ.48 **ἡνίκ' ἂν ἡμεῖς μὴ δυναίμεθα ἐκεῖσε ἀφικέσθαι**· ‖ ὁμ. μετὰ γεν.: Αἰλ.ΖΙ 12,35 **ἡνίκα τοῦ χρόνου**· **3)** ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὁπωσδήποτε: Ὀρειβ. Συν.6,13 **ἡνίκα χρὴ φλεβοτομεῖν.**

ἡνίον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. συνήθ. κτ. πληθ. οἱ προσδεδεμένοι ἀπὸ τοῦ χαλινοῦ ἱμάντες, λωρία τοῦ χαλινοῦ, γκέμια : Ἰλ.Ε 262 **ἐξ ἄντυγας ἡνία τείνας**, Ὀδ.Γ 483, Ἡσίοδ.Α 95, Πίνδ.Π 4,18· **2)** μτγν. τὸ σιδήριον τοῦ χαλινοῦ τὸ δακνόμενον ὑπὸ τοῦ ὑποζυγίου : Πολυδ.1,148 **τὸ μέσον τοῦ χαλινοῦ**· **3)** νεώτ. στρατ. τὸ ὑπὸ τὴν ἀκτηρίδα τῶν ταχυβόλων πυροβόλων χαλυβικὸν τεμάχιον, κατάλληλον διὰ τὴν ἑδραίωσιν τοῦ πυροβόλου κατὰ τὴν ἐπὶ βραχώδους ἐδάφους βολήν· **4)** νεώτ. κ. μτφ. κτ. πληθ. ἐν φρ. **τὰ ἡνία τοῦ κράτους - τῆς ἀρχῆς - τῆς ἐξουσίας** κττ. τὸ κυβερνᾶν, διοικεῖν· πρβλ. ἡνιοχεία 2).

ἡνιοποιεῖον (τὸ) (ἡνία-ποιῶ) ἐργαστήριον χαλινῶν : Ξεν.Ἀπομν.4,2,8 **μόνος ἦλθεν εἰς ἡνιοποιεῖον.**

ἡνιοποιός (ὁ) (ἡνία - ποιῶ) ἀρχ. λεξ. ὁ **κατα**σκευάζων ἡνία, χαλινούς.

ἡνιοποιῶ-έω ποιῶ, κατασκευάζω ἡνία, χαλινούς.

ἡνιορράφος (ὁ) (ἡνία-ράπτω) γλωσσ. ὁ ράπτων ἡνία, χαλινούς.

ἡνιοστροφία (ἡ) (ἡνία-στρέφω) μσν. ἡ διὰ τῶν ἡνιῶν στροφὴ τοῦ ἵππου : Κ Μανασσ.113.

ἡνιόστροφος-ον ὁ ὁδηγούμενος διὰ τοῦ χαλινοῦ : Αἰσχ.Χο.1022 **ἡνιοστρόφου δρόμου** (διορθ. ἡνιοστροφῶν δρόμου).

ἡνιοστρόφος (ὁ) (ἡνία - στρέφω) ὁ στρέφων, ὁ διευθύνων διὰ τῶν ἡνιῶν, ἡνίοχος : Σοφ.Ἠλ.731 γνοὺς δ' οὑξ Ἀθηνῶν **δεινὸς** ἡνιοστρόφος.

ἡνιοστροφῶ-έω (ἡνιοστρόφος) κ. μσν. στρέφω τὰς ἡνίας, διευθύνω, ὁδηγῶ τι μὲ τὸν χαλινόν : Εὐρ.Φοίν.172 **ὃς ἅρμα λευκὸν** ἡνιοστροφεῖ **βεβώς;**· **2)** μτφ. διευθύνω, κυβερνῶ, διοικῶ : Γλυκ.4,293 **ὕμνησε τὸ κράτος αὐτοῦ διὰ τὸ καλῶς δῆθεν** ἡνιοστροφῆσαι· ‖ κ. παθ. διευθύνομαι, δθ. παρασύρομαι ὑπὸ ἄλλου : Κ Μανασσ. Χρον.42Β **μηδὲ δουλεύειν φέροντες** ἡνιοστρο**φουμένῳ.**

ἡνιοχαράτης (ὁ) Ἡσ. « διδάσκαλος ἱππικῆς τῶν νέων, Λάκωνες ».

ἡνιοχεία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ὁδηγεῖν ἅρμα, τὸ ἔργον τοῦ ἡνιόχου : Πλάτ.Γοργ.516Ε **οὐκ ἔστι ταῦτ' οὔτ' ἐν ἡνιοχείᾳ οὔτ' ἐν ἄλλῳ ἔργῳ οὐδενί,** Ἡρωδιαν.1,13,8 **ἡνιοχεῖαι ἁρμάτων**· **2)** μτφ. γεν. ἡ διαχείρισις, ὁ χειρισμός : Πλούτ.Ἠθ.966Ε ἡ **τῆς μηχανῆς αὐτῆς** ἡνιοχεία **καὶ κυβέρνησις.**

ἡνιοχεύς-έως (ὁ), ἐπ. γεν. -ῆος ποι. τ. τοῦ ἡνίοχος βλ.λ. : Ἰλ.Ε 505 **ὑπὸ δ' ἔστρεφον** ἡνιοχῆες· **2)** εἰδ. ὁ ἀστερισμὸς τοῦ ἡνιόχου : Νόνν.Δ 1,178.

ἡνιοχευτικός-ή-όν σχόλ., ἡνιοχικὸς. βλ.λ. : Σχόλ. Πίνδ.Ο 10(11),83 μαρτυροῦ**ντα τῷ ἥρωϊ τοῦ ἅρματος ἡνιοχευτικὴν ἀρετήν.**

ἡνιοχευτικῶς ἐπίρρ. ΕΓουδ. κατὰ τρόπον ἡνιοχευτικὸν βλ.λ. : ΕΓουδ.672,29.

ἡνιοχεύω ποι. τ. τοῦ ἡνιοχῶ, δωρ. **ἀν-** ἐκτελῶ ἔργον ἡνιόχου, κρατῶ τὰς ἡνίας ἅρματος ἢ ἁμάξης : Ἰλ.Λ 103 **ὁ μὲν νόθος ἡνιόχευεν**· **2)** μτφ. ὁδηγῶ, διευθύνω : Ἀλεξ.Αἰτ.π.Ἀθήν.7,283Α **πηδαλίῳ ἄκρῳ ἔπι πομπίλος ἀνιοχεύων**· ‖ ὁμ. μτ. γεν. : Ἀνακρ.4 **τῆς ἐμῆς ψυχῆς ἡνιοχεύειν**· ‖ κ. μτ. αἰτ. : Ἐπιγρ. **χορὸν ἡνιόχευεν.**

ἡνιόχη (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ ἡνίοχος βλ.λ., ὄνομα τῆς Ἥρας : Παυσ.9,39,5 **Ἥρα Ἡνιόχη.**

ἡνιόχησις-εως (ἡ) ἡνιοχεία βλ.λ. : Πλάτ.Φαῖδρ. 246Β **δύσκολος ἐξ ἀνάγκης ἡ περὶ ἡμᾶς ἡνιόχησις,** Φίλ.2,174 **ἡνιόχησις νεφέλης.**

ἡνιοχητικός-ή-όν μτγν. ἡνιοχικὸς βλ.λ. : Πρόκλ. Παρμ.520S.

ἡνιοχικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ἡνιοχείαν ἢ εἰς ἡνίοχον βλ.λς. : Πλάτ.Φαῖδρ.253C **ἡνιοχικὸν εἶδος,** Καλλίξ.2 **χιτὼν ἡνιοχικὸς** (χιτὼν τοῦ ἡνιόχου) Ἰουλ.Λόγ.3,122C **ἡνιοχικὴ στολή**· **2)** μτγν., μσν. τὸ ἀρσ. ὁ ἱκανός, εἰδήμων, ἐπιδέξιος εἰς τὸ ἡνιοχεῖν : Εὐστ.1321,20 **ἀνδρεῖοι καὶ** ἡνιοχικοί· **3)** τὸ θηλ. ἡνιοχικὴ ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ ἡνιοχεῖν, ἐλαύνειν ἅρμα ἢ διευθύνειν ἅμαξαν : Πλάτ.Ἴων 538Β **ἡ δὲ ῥαψῳδικὴ τέχνη ἑτέρα ἐστὶ τῆς ἡνιοχικῆς.**

ἡνιοχικῶς ἐπίρρ. μσν. ἀπὸ ἀπόψεως ἡνιοχικῆς, κατὰ τρόπον ἡνιοχικὸν βλ.λ. : Εὐστ.1303,35.

ἡνίοχος (ὁ) (ἡνία-ἔχω) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ κρατῶν τὰ ἡνία καὶ διευθύνων τὸ πολεμικὸν ἅρμα, τὸν δίφρον ἐν μάχῃ, ἀντίθ. παρα(ι)βάτης : Ἰλ.Θ 89, αὐτ.Ψ 132 **ἂν δ' ἔβαν ἐν δίφροισι παραιβάται** ἡνίοχοί **τε**· ‖ κ. μτ. προσωνυμίας θεράπων, δηλουμένου οὕτως ὅτι εἶναι ὑποδεέστερος τοῦ παραβάτου, τοῦ ἐπιβαίνοντος τοῦ ἅρματος μαχητοῦ : αὐτ.Ε 580 **Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα βάλ' ἡνίοχον θεράποντα**· ‖ ἐνίοτε **ἡνίοχος** ἀντὶ τοῦ παραιβάτης : αὐτ.Θ 89, Τ 401 **2)** γεν. ὁ ὁδηγῶν ἅρμα, οἷον ἐν ἀγῶνι ἁρματοδρομίας, ἐν παρελάσει κττ. : Πίνδ.Π 5,50 **πετόντεσσιν ἀνιόχοις ὅλον,** Ἀριστφ.Εἰρ.905 **περὶ ταῖσι καμπαῖς** ἡνίοχοι **πεπτωκότες,** Ξεν.Ἑλλ.3,2,21, Πλάτ.Φαῖδρ.254Β **τοῦ ἡνιόχου ἡ μνήμη πρὸς τὴν τοῦ κάλλους φύσιν ἠνέχθη**· ‖ ἰδ. μτγν. κ. νεώτ. κ. ὁ ὁδηγὸς ἁμάξης, ἁμαξηλάτης· **3)** κ. νεώτ. ὁ ἱππεύς : Θέογν. 260, - **οἱ ἡνίοχοι τοῦ ἱπποδρομίου**· **4)** μτγν. μτφ. ἐν φρ. **ἡνίοχος νεὼς** ὁ πηδαλιοῦχος : Πολυδ.1,98· ‖ ὁμ. **ἡνίοχοι ἄνεμοι** οἱ κατευθύνοντες τὸ πλοῖον : Μαν 5,153· ‖ εἰδ. μτφ. κ. ἐπὶ τοῦ ἔρωτος : Πλούτ.Ἠθ.759D· **5)** γεν. μτφ. ὡς ἐπίθετον ὁ ὁδηγῶν, ὁ ὁδηγός : Χρυσ.Ἔπ.69 **ἡνίοχος γνώμη**· **6)** ὁμ. ὁ κυβερνῶν, ὁ διοικῶν, ὁ διευθύνων, ὁ δίδων **εἴς τι ἢ διά τι ἢ πρός τι κατεύθυνσιν** : Πίνδ. Ν 6,66 **χειρῶν καὶ ἰσχύος ἀνίοχος,** Σιμων.149 **παλαισμοσύνας δεξιὸς** ἡνίοχας, Ἐπίγρ. **παντοίης ἀρετῆς ἡνίοχος,** Ἐπίγρ. π. Στεφ.Βυζ. ἐν λ. Μίλητος **ἡνίοχος κιθάρας** (ἐξέχων κιθαριστής, διδάσκαλος ἐν τῷ κιθαρίζειν)· ‖ κ. π. πεζοῖς ἐν τῇ σημ. τοῦ κυβερνήτης, προτασσομένων τοῦ οἷον ἢ ὥσπερ : Πλάτ.Πολιτ.266Ε **φέραντα τὸν πολιτικὸν . . οἷον ἡνίοχον**· **7)** εἰδ. ποι. ὀνομ. τῆς Ἀθηνᾶς ὡς ὁδηγοῦ καὶ κυβερνήτου **αἰγίδος ἡνίοχος** : Ἀριστφ.Νεφ.602· **8)** εἰδ.κτ.πληθ. περιληπτ. ἐν Ἀθήναις τάξις πλουσίων πολιτῶν ὑποχρεουμένων νὰ παρέχωσιν εἰς τὴν πόλιν ἰδίαις δαπάναις μετὰ πλήρους ἐξαρτίσεως ἅρμα ἐν περιπτώσει πολεμικοῦ ἐξοπλισμοῦ· πρβλ. ἱππεύς, τριήραρχος ἐν παραπλ. σημ.· καὶ Φώτ.71,20 « ἡνίοχοι οἱ εὐπορώτατοι Ἀθήνησι κατελέγοντο, ἁρματοτροφήσαντες ὥσπερ οἱ ἱππεῖς»· **9)** ὁμ. πληθ. ἡνίοχοι τὰ σχοινία τῆς κατωτάτης σειρᾶς **τῶν ἱστίων πλοίου,** οἱ ἔκφοροι βλ.λ.9), οἱ μοῦδες· αὐτ. «ἡνιόχους τοὺς ἀκροκέρους κάλους, οὓς νῦν ἐκφόρους λέγουσιν »· **10)** κ. νεώτ. ἀστρον. κτ. ἑν. ὀνομασία ἀστερισμοῦ : Ἄρατ.156.

ἡνιοχῶ-έω κ. νεώτ., ποι. ἡνιοχεύω, λακων. ἀνιοχέω κρατῶ τὰ ἡνία, διευθύνω διὰ τῶν ἡνίων τὸν ἢ τοὺς ἵππους ἢ ἄ. ἐλαυνόμενον ζῷον σῦρον ἅρμα, ἅμαξαν κττ. : Ξεν.Ἱππ.7,10 **ἀνωτέρω . . κατωτέρω ταῖς χερσὶν** ἡνιοχεῖν (ὑψηλότερα, χαμηλότερα)· ‖ μτ. αἰτ. ἐλαύνω, ὁδηγῶ : Ἡρ.4,193 **ἡνιοχεῖν ἅρματα,** Λουκ.Θε.Δ 12,2 **ἡνιοχεῖν λέαντας**· **2)** μτφ. κυβερνῶ : Ἀριστφ.Σφ.1022 **Μουσῶν στόμαθ'** ἡνιοχήσας, Λουκ.Ἔρωτ.37 ἡνιοχήσας **τὴν διάνοιαν,** Ἐπίγρ. **ἔθνεα φρεσὶν** ἡνιοχήσας· ‖ ὁμ. ὁδηγῶ, διευθύνω : Πλούτ.Ἠθ.155Α **βασιλεύει καὶ ἡνιοχεῖ**· ‖ σπαν. μτ. γεν. : Πλάτ. Φαῖδρ.246Β **ὁ ἄρχων ξυνωρίδος ἡνιοχεῖ**· **3)** παθ. διευθύνομαι, ὁδηγοῦμαι : Ξεν.ΚΠ 6,1,29 **ὡς δύνωνται ἡνιοχεῖσθαι οἱ ἵπποι ὑπὲρ τῶν δίφρων**· ‖ κ μτφ. ἐπὶ τῶν μηνῶν : ΑΠ 7,482.

ἠνίπαπε ἐκτ. τ. ἀορ. β' τοῦ ἐνίπτω βλ.λ.

ἦνις-ιος (ἡ) ἐπιθ. ἀγελάδος ἀβεβ. σημ., πιθ. ἡλικίας

ἑνὸς ἔτους, π. Ὅμ. μ. κτ. αἰτ. ἑν. κ. πληθ.: Ἰλ.Ζ 94 βοῦς.. ἦνις ἠκέστας, αὐτ.Κ 382 βοῦν ἦνιν εὐρυμέτωπον ἀδμήτην, Ἀπολλ.Ρ 4,174.

ἠνίσκος (ὁ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ἡνία βλ.λ 21,41, μικρὸν λωρίον: Ἡρώνδ.7,22.

ἠνορέη (ἡ) (ἀνήρ), δωρ. **ἀνορέα,** ποι. ἡ ἀνδρεία βλ.λ.: Ἰλ.Θ 226 ἠνορέῃ πίσυνοι **καὶ κάρτεϊ χειρῶν,** αὐτ.Δ 303 **ἱπποσύνῃ τε καὶ ἠνορέηφι πεποιθώς,** Ὀδ.Ω 509,Πίνδ.Ο 8,67 **ἀνορέας οὐκ ἀμπλακών·** **2)** ἀνδρικὴ καλλονή: Ἰλ.Ζ 156 ἠνορέην ἐρατεινήν· **3)** γεν. δύναμις: Ἐπίγρ.π.ΑΙλ.Ζ1 10,40 **ὕδατος ἠνορέη,** Ἀπολλ.Ρ 3,189 **πολλάκι τοι ῥέα μῦθος, ὅ κεν μόλις ἐξανύσειεν ἠνορέη, τόδ' ἔρεξε·** **4)** ἐν τῷ πληθ. ἔπαινοι τῆς ἀνδρείας: Πίνδ.Ν 3,20 **ἀνορέαις ὑπερτάταις ἐπέβα παῖς.**

ἦνοψ-οπος (ὁ) λάμπων, λαμπρός, διαφανής: Ἰλ.Π 408 **ἤνοπι χαλκῷ,** Καλλ.ἀπ.24 **ἦνοψ οὐρανός,** αὐτ.28 **ἤνοπος πυρός.**

ἦνπερ ἀντίστοιχον πρὸς τὸ εἴπερ ὡς τὸ ἦν πρὸς τὸ εἰ, ἐὰν βεβαίως: Ξεν.Ἀν.3,2,21.

ἤνσει λακων. γ' ἑν. παρατ. τοῦ ἀνθέω βλ.λ.: Ἀριστφ.Λυσ.1258 **ἀμφὶ τὰς γένυας ἀφρὸς ἤνσει.**

ἦνται Ἐπιγρ. πιθ. (κάθωνται ἢ ὦσιν ὑποτ. τοῦ εἰμὶ βλ.λ.: **ὁ ἱερεὺς ἐπικρινέτω περὶ τῶν δραπετικῶν ὅσοι κα ἦνται ἐκ τῆς ἡμετέρας πόλεως.**

ηντι Ἐπιγρ. κατάλ. ὑποτ. -ωσιν.

ἧντο γ' πληθ. παρατ. τοῦ ἧμαι βλ.λ.

ἤνυστρον (τὸ) ὁ τέταρτος στόμαχος τῶν μηρυκαστικῶν, ἐν ᾧ ἡ πέψις συντελεῖται: Ἀριστλ.Ζ1 507b,9 **μετὰ δὲ τοῦτον τὸ καλούμενον ἤνυστρόν ἐστι, τῷ μὲν μεγέθει τοῦ ἐχίνου μεῖζον, τὸ δὲ σχῆμα προμηκέστερον·** || ἀγαπητὸν ἐν Ἀθήναις φαγητόν, πατσάς: Ἀριστφ.Ἱππ.356 **ἤνυστρον βοὸς καὶ κοιλίαν ὑείαν καταβροχθίσας·** || Ἡσ. «ἤνυστρα, αἱ κοιλίαι τῶν βοῶν καὶ τὸ παχὺ μέρος αὐτῶν. Ἤνυστρον ἡ πρώτη κοιλία τῶν μηρυκαζομένων ζῴων. Οἱ δὲ ὑπογάστριον ἡδυσμένον οἱ δὲ τὸ κόλον».

ἠνώγεα ἰων. ὑπερσ. τοῦ ἄνωγα βλ.λ.

ἡνωμένος-η-ον μτγν. παθ. παρακ. τοῦ ἑνῶ ἢ ἑνώνω βλ.λς.

ἡνωμένως (ἑνόω) ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἐκ μτχ. παθ. παρακ., ἐν ἑνὶ λόγῳ: Πρόκλ.Παρμ.525S· || ὁμ. εἰς μίαν ἑνότητα: Πρόκλ.Εὐκλ.138F,Δαμάσκ.Ἀρχ.Ι, Φῶτ.Βιβλ.462,11 **ἀεὶ νοεῖν τὸν θεὸν καὶ ἡνωμένως αὐτοῦ γνῶσιν ἔχειν·** || ὁμ. ὁμοῦ, μαζί: Ἥρων Γεωμ.12,53,Βασ.533C **ἡνωμένως χορεύουσιν.**

ἠνώρθουν ἀττ. παρατ. τοῦ ὀνορθῶ βλ.λ.

ἠνώχλουν ἀττ. παρατ. τοῦ ἐνοχλῶ βλ.λ.

ἦξα ἤγαγον, ἀόρ. τοῦ ἄγω βλ.λ.: Τιμόθ.Πέρσ.165 **καὶ νῦν ἐμὸς δεσπότης δεῦρό μ' ἐνθάδ' ἦξεν·** **2)** ἀόρ. α' τοῦ ἄσσω βλ.λ.

ἠξεύρω μσν. κ. νεώτ., δημ. δ. τ. ξεύρω κ. **ξέρω, ξαίρω,** γνωρίζω, γινώσκω: Πρόδρ.Β 64 **καὶ σὺ οὐδὲ τὸν Ἀλφάβητον ἠξεύρεις συλλαβῆσαι,** Καισάρ.Δαπ.ἐνΣάθ.3,53 **τὴν Χίον ἀπὸ λόγον του τὴν ἠξεύρει, - δὲν ξέρει τί θέλει·** || ὁμ. ἔχω γνωριμίαν μετά τινος: **ξέρω καλὰ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον·** κ. εἰρων. **ξερόμαστε** (εἴμεθα γνώριμοι)· || φρ. **δὲν θέλω πιὰ νὰ σὲ ξέρω** διαλύω πάντα δεσμὸν πρὸς σέ, διακόπτω πᾶσαν σχέσιν· ὁμ. **δὲν ξέρει ποῦ πᾶν τὰ τέσσερα** εἶναι τελείως ἀδαής· ὁμ. **τὸ ξέρει νεράκι** τὸ γνωρίζει πολὺ καλῶς, ὁμ. **αὐτὸ τὸ ξέρει κι ἡ γάτα** ἐπὶ πραγμ. πασιγνώστων· || παροιμ. **ξέρει ὁ βλάχος τί εἶναι τὸ σφουγγάτο;** (ἐπὶ ἀνθρώπου μὴ γνωρίζοντος νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ καλόν), ὁμ. **κάλλιο νὰ ξέρῃς παρὰ νὰ 'χῃς** (πολυτιμότερον ἡ μάθησις τοῦ πλούτου).

ἧξις-εως (ἡ) (ἥκω) ἄφιξις: Εὐρ.Τρῳ.396 **καὶ ταῦτ' Ἀχαιῶν ἧξις ἐξεργάζεται** (δ.γρ. Ἴξις).

ἠοῖος-α-ον, ἰων. θηλ. -η, δωρ. ἀοῖος, ἑῷος, πρωϊνός: ἸωνΛυρ.ἀπ.10 **ἠοῖος ἀστήρ,** Εὐφορ.53,2 **ἠοῖαι σαίρεσκον·** || ὁμ. ἡ ἠοίη (ἐνν. ὥρα) ἡ πρωΐα: Ὀδ.Δ 447 **πᾶσαν δ' ἠοίην·** **2)** ὁ πρὸς τὸ μέρος τῆς αὐγῆς, τῆς ἀνατολῆς, ἀνατολικός: Ὀδ.Θ 29 **ἠὲ πρὸς ἠοίων ἢ ἑσπερίων ἀνθρώπων,** Ἡρ.4,100 **πρὸς θαλάσσης ἠοίης·** || ὁμ. **πρὸς ἠοίην** (ἐνν. γῆν) πρὸς ἀνατολάς: Καλλ.Δηλ.280· πρβλ. κ. ἠῷος.

ἦομεν α' πληθ. παρατ. τοῦ εἶμι βλ.λ.

ἡονή ἐτυμ. τοῦ ἡδονή βλ.λ.: Πλάτ.Κρατ.419C **τὸ δέλτα ἔγκειται, ὥστε ἡδονὴ ἀντὶ ἡονῆς λέγεται.**

ἠόνιος-η-ον μτγν. συνηρ. τ. τοῦ ἠϊόνιος, ἐπὶ τῆς ἀκτῆς: Φίλιππ.ΑΠ 7,383 **ἠόνιον σῶμα,** αὐτ. 7,365 **ἠόνιος ψάμμος.**

ἠούκατος (ὁ) (λατ.) Ἐπιγρ. ἀνακλητός.

ἠπάνια (ἡ) μτγν. ἀπορία, σπάνις: Παῦλ.Σιλ. ΑΠ 5,238 **φορβῆς ἠπανίῃ φύχεται αὐτομάτως·** πρβλ ΕΜ 433,17, Ἡσ.

ἠπανῶ-άω κ. -έω ἀρχ. λεξ. ἀπορῶ, σπανίζω· Ἡσ.

ἠπάομαι, ἀπαρφ. μέσ. ἀόρ. α' **ἠπήσασθαι,** ἐπιδιορθῶ, ἐπισκευάζω, μπαλώνω: Ἡσίοδ.ἀπ.172, Ἀριστφ.ἀπ.227 **ἠπήσασθαι κόσκινον,** Γολ.Θρασ.5 **ἠπήσασθαι ῥαγὲν ἱμάτιον·** || ὁμ. μτχ. παθ. παρακ.: Ἀριστείδ.2,307J **ἱμάτια ἠπημένα** (φορέματα μπαλωμένα).

ἧπαρ-ατος (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μέγιστος τῶν ἀδένων τῶν σπονδυλωτῶν, ἐκκρίνων τὴν χολήν, συκώτι: Ὀδ.Ι 301 **οὐτάμεναι πρὸς στῆθος, ὅθι φρένες ἧπαρ ἔχουσιν·** || ἧπαρ διαφόρων ζῴων ὡς ἀγαπητὸν ἔδεσμα: Ἀριστφ.ἀπ.227 **ἧπαρ κάπρου,** Κρωβ.7 **ἧπαρ καπρίσκου,** Εὐβ.101 **εἰ μὴ σὺ χηνὸς ἧπαρ ἔχεις·** || ὡς καίριον μέρος: Ἰλ.Υ 469 **φασγάνῳ οὖτα καθ' ἧπαρ,** Σοφ.Ἀντ. 1315 **παῖσαι ὑφ' ἧπαρ,** αὐτ.Τρ.931 **πλευρὰν ὑφ' ἧπαρ καὶ φρένας πεπληγμένην·** || ἐπὶ ἐγκύου γυναικός: Εὐρ.Ἰκ.919 **ὑφ' ἥπατος φέρειν·** || ὡς ἕδρα τοῦ θυμοῦ, τῶν παθῶν, τοῦ πόνου, τοῦ φόβου κτλ.: Αἰσχ.Ἀγ.432 **πολλὰ γοῦν θιγγάνει πρὸς ἧπαρ,** Καλλ.ΑΤτ.2079,8 **τήκειν ἧπαρ** πρβλ.Τίμ.Λοκρ.100Α **τὸ μὲν θυμοειδὲς περὶ τὰν καρδίαν, τὸ δ' ἐπιθυματικὸν περὶ τὸ ἧπαρ·** || νεώτ. κ. δημ. ἐν πληθ. **ἥπατα** (τὰ) δύναμις πρὸς ἐργασίαν, βάδισιν κ. γεν. δύναμις, ἰσχύς: φρ. **μοῦ κόπηκαν τὰ ἥπατα,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.37· **λαχτάρες, τρόμοι, ἀραθυμιὲς καὶ πόνοι μοῦ κόβουν χέρια, πόδια καὶ ἡπατά μου·** **2)** ὡς τὸ οὖθαρ εὔφορος χώρα: Ἀγροίτας π.Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 2,1248· **3)** ἥπατος βλ.λ.: Πλίν.ΦΙ 37,186.

ἡπαραδένη (ἡ) νεώτ. φαρμακευτ. ἐκχύλισμα κατὰ τῶν παθήσεων τοῦ ἥπατος.

ἡπατέλαιον (τὸ) νεώτ. ἔλαιον λαμβανόμενον ἐκ τοῦ ἥπατος τῶν ἰχθύων τοῦ γένους τῶν γαδοειδῶν κοιν. λάδι τῆς μουρούνας.

ἡπαταλγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πόνος κατὰ τὴν ἡπατικὴν χώραν καὶ γενικῶς νευραλγία παντὸς εἴδους κατὰ τὸ ἧπαρ.

ἡπαταπόστημα (τὸ) νεώτ. ἰατρ. ἀπόστημα τοῦ ἥπατος.

ἡπαταργία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. λειτουργικὴ ἀνεπάρκεια τοῦ ἥπατος.

ἠπατημένως ἐπίρρ. μτγν. ἐκ μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ἀπατῶ, κατὰ λάθος, ἐσφαλμένως: Βασ.Ι,876.

ἡπατηρός-ά-όν μσν. ἡπατικὸς βλ.λ.Ι): Στεφ. Ἀθ.Ἱππ.Ι,130D **ἡπατηρὰ δυσεντερία.**

ἡπατιαῖος-α-ον ἡπατικὸς βλ.λ.Ι): Ἱππ.Ὀστ.18 **ἡπατιαῖος λοβός.**

ἡπατίας (ὁ) μτγν. ἡπατικὸς βλ.λ.Ι: Πολυδ.2, 215 **ἡπατίαι λοβοί.**

ἡπατίζω μτγν. ἔχω τὸ χρῶμα τοῦ ἥπατος: Διοσκ.3,22 **ἡπατίζουσα ἀλόη,** Ἀέτ.16,104,94· **2)** πάσχω ἀπὸ ἡπατικὴν ὕδρωπα: Διοκλ.ἀπ.46.

ἡπατικολιθοτριψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὁ δι' ἐπεμβάσεως θρυμματισμὸς χολολίθων ἐντὸς τοῦ ἡπατικοῦ πόρου.

ἡπατικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ἧπαρ : Πλούτ.'Ηθ.733C, - ἡπατικαὶ φλέβες, - ἡπατικός πόρος· || ἡπατικόν (τὸ) ὁ ἐκ τοῦ ἥπατος οἰωνισμός, ἡπατοσκοπία : Σχόλ.Αἰσχ.Πρ.484· 2) ὁ πάσχων ἐκ τοῦ ἥπατος : Διοσκ.2,70, Φιλάγρ.π.'Ορειβ.5,19,7· 3) ὁ ἐπὶ τοῦ ἥπατος δρῶν : Γαλ.11,749 ἡπατικὸν φάρμακον.

ἡπατικοστομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὁ σχηματισμὸς στομίου ἐν τῷ ἡπατικῷ πόρῳ καὶ ἡ σωλήνωσις τούτου πρὸς ἔκχυσιν τοῦ περιεχομένου.

ἡπάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ἧπαρ βλ.λ., συκωτάκια, σύνηθες ἔδεσμα ἐν 'Αθήναις : 'Αριστφ.Ἀχ.506, 'Αλκ.Κωμ.25, "Αλεξ.110,'6.

ἡπατισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἡπατικὴ ἀνεπάρκεια.

ἡπατίτης μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος ἥπατι : Πλίν. 37,11,31 ἡπατίτης λίθος· || νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτόν, τὸ ὁποῖον εἶναι βαρίτης βλ.λ. ἀναμεμιγμένος μὲ πισσάσφαλτον.

ἡπατῖτις-ιδος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἀνήκουσα εἰς τὸ ἧπαρ ἢ ἐν αὐτῷ : Γαλ.18(1),145 ἡπατῖτις δυσεντερία· || ἡ ἡπατῖτις (ἐνν.φλέψ) ἡ μεγάλη κοίλη φλέψ : 'Ιππ.'Οστ.10, Διογ.'Απ.6, 'Αριστλ.Ζ1 512a,6 τὸ σῶμα φλέβες διατείνουσιν .. καὶ καλεῖται ἡ μὲν σπληνῖτις, ἡ δὲ ἡπατῖτις· || νεώτ. ἰατρ. ὡς οὐσ. φλεγμονὴ τοῦ ἥπατος· 2) ἡ ἔχουσα τὸ χρῶμα τοῦ ἥπατος : Γεωπ.6,6,2 ἡπατῖτις ἀλόη, 'Αλέξ.Τραλλ.7,6· || ὡς οὐσ. ἡ ἡπατῖτις λίθος πολύτιμος : Πλίν.Φ1 37,186· 3) ὡς οὐσ. εἶδος φυτοῦ, τὸ εὐπατώριον : Διοσκ.4,41.

ἡπατογαστρικὸς σύνδεσμος (ὁ) νεώτ. ἀνατ. πτυχὴ τοῦ περιτοναίου, ἥτις προσφύεται ἔνθεν μὲν εἰς τὸ ἔλασσον τόξον τοῦ στομάχου, ἔνθεν δὲ εἰς τὰς πύλας τοῦ ἥπατος καὶ τὴν ἀριστερὰν ὀβελιαίαν αὔλακα αὐτοῦ.

ἡπατοδωδεκαδακτυλικὸς σύνδεσμος (ὁ) νεώτ. ἀνατ. ἡ δεξιὰ μοῖρα τοῦ ἐλάσσονος ἐπιπλόου.

ἡπατοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὁμοιάζων ἥπατι : Διοσκ.5,85 ἡπατοειδὴς χρώματι.

ἡπατοκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κήλη περιλαμβάνουσα τμῆμα τοῦ ἥπατος ἢ καὶ ὁλόκληρον.

ἡπατοκολικὸς σύνδεσμος (ὁ) νεώτ. ἀνατ. πτυχὴ τοῦ περιτοναίου ὁρισιῶσα τὸ δεξιὸν ἄκρον τοῦ ἡπατοδωδεκαδακτυλικοῦ συνδέσμου.

ἡπατοκυστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων σχέσιν πρός τε τὸ ἧπαρ καὶ τὴν χοληδόχον κύστιν.

ἡπατολογία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ περὶ τοῦ ἥπατος πραγματεία ἢ διδασκαλία.

ἡπατονεφρικὸς σύνδεσμος (ὁ) νεώτ. ἀνατ. πτυχὴ τοῦ περιτοναίου, ἥτις ἐντείνεται μεταξὺ τοῦ νεφρικοῦ ἐντυπώματος τοῦ ἥπατος καὶ τοῦ δεξιοῦ νεφροῦ ἢ ἐπινεφριδίου.

ἡπατοπάθεια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡπατικὴ πάθησις ὀξεῖα ἢ χρονία, λειτουργικῆς, φλεγμονώδους ἢ παρασιτικῆς φύσεως.

ἡπατοπηξία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ δι' ἐγχειρήσεως στερέωσις τοῦ ἥπατος ἐπὶ τῆς φυσιολογικῆς του θέσεως, ἐπὶ περιπτώσεων ἐκτοπίσεως πρὸς τὰ κάτω ἢ χαλαρώσεως τῶν συνδέσμων.

ἡπατοπτωσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀνώμαλος πτῶσις τοῦ ἥπατος, συνυπάρχουσα συνήθως μετὰ καθολικῆς σπλαγχνοπτώσεως.

ἡπατοπυρίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτόν, τὸ ὁποῖον εἶναι παραλλαγὴ τοῦ μαρκασίτου, ἀπαντῶν εἰς συσσωματώματα στιφρά, λάμψεως ἡμιμεταλλικῆς.

ἡπατορραγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ρῆξις τοῦ ἡπατικοῦ ἱστοῦ, ἐπερχομένη κατόπιν κακώσεων ἐξωτερικῶν, πτώσεως, θλάσεως, λακτίσματος καὶ τραυματισμῶν διαφόρων.

ἡπατορραφία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ραφὴ ἡπατικοῦ τραύματος ἢ στερέωσις ἥπατος διὰ ραφῆς.

ἡπᾶτος (ὁ) κ. νεώτ. ἰχθὺς ἀδήλου εἴδους : Εὔβουλ.Λακ.2 οὐκ ᾠου με χολὴν ἔχειν· ὡς δ' ἡπάτῳ μοι διελέγου, 'Αριστλ.Ζ1 508b,19 ἔνιοι δ' ἔχουσι μὲν (ἀποφυάδας), ὀλίγας δέ, οἷον ἥπατος καὶ γλαῦκος, Σπεύσ.π.'Αθην.7,300E παραπλήσια εἶναι φάγρον ἐρυθρῖνον ἥπατον· || ὁμ. νεώτ. ζωολ. εἶδος τῶν σερρανιδῶν περκιδῶν ἰχθύων.

ἡπατοσάκχαρον (τὸ) νεώτ. χημ. τὸ γλυκογόνον βλ.λ.

ἡπατοσκοπία (ἡ) μτγν. ἡ τοῦ ἥπατος παρατήρησις καὶ ἡ ἐκ τούτου μαντεία : 'Ηρωδιαν.8,3,7.

ἡπατοσκοπικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μαντείαν : Φλέγ.Μακροβ.4 ἡπατοσκοπικὴ τέχνη (ἡπατοσκοπία).

ἡπατοσκόπος-ον μτγν. ὁ παρατηρῶν, ἐξετάζων τὸ ἧπαρ, μάντις : 'Αρτεμίδ.Δαλδ.2,69· || ὁ δι' οὗ γίνεται ἡ ἡπατοσκοπία : 'Ησ. ἐν λ. ρυτὰ ἡπατοσκόπα ἱερά.

ἡπᾰτοσκοπῶ-έω μτγν. παρατηρῶ, ἐξετάζω τὸ ἧπαρ πρὸς μαντείαν : ΠΔ 'Ιεζ.21,21 ἐπερωτῆσαι ἐν τοῖς γλυπτοῖς καὶ ἡπατοσκοπήσασθαι ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ (δ. γρ. κατασκοπήσασθαι).

ἡπατοτομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐγχείρησις ἐπὶ τοῦ ἡπατικοῦ παρεγχύματος κατὰ τὰς διαφόρους παθήσεις τούτου.

ἡπατοτοξαιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀλλοίωσις τῆς συστάσεως τοῦ αἵματος ἐκ λειτουργικῆς ἀνεπαρκείας τοῦ ἥπατος.

ἡπᾰτουργός-όν μτγν. ὁ κατσκόπτων τὸ ἧπαρ διὰ μαντείαν, ἐπίθ. τοῦ Περσέως : Λυκόφρ.839.

ἡπατοφάγος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐσθίων τὸ ἧπαρ : Κ.Μανασσ.2,45· 2) ἡπατοφάγα (τὰ) νεώτ. ἰατρ. φαγοκύτταρα ἱκανὰ εἰς τὴν πρόσληψιν στερεῶν μορίων κηρωθέντος ἡπατικοῦ ἱστοῦ.

ἡπᾰτοφαγοῦμαι-έομαι παθ. καταβιβρώσκομαι τὸ ἧπαρ, μοῦ τρώγουν τὸ συκώτι : Σέξτ.'Εμπ. Μαθ.1,286 ὁ Τιτυὸς ὑπὸ γυπῶν διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἡπατοφαγεῖται.

ἡπατώδης-ους-ες μσν. ἡπατοειδὴς βλ.λ.: Ψελλ. π.'Αν.Βοασσ.1,215.

ἡπάτωσις (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐπὶ φλεγμονῆς τῶν πνευμόνων ἐπερχομένη παθολογοανατομικὴ ἀλλοίωσις, καθ' ἣν οἱ πνεύμονες ἐμφανίζουσι σύστασιν ὁμοίαν πρὸς τὴν τοῦ ἥπατος, ἕνεκεν πληρώσεων τῶν κυψελίδων δ' ἐξιδρώματος.

ἤπαφε γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ ἀπαφίσκω βλ.λ.

ἠπεδᾰνός-ή-όν ἀδύνατος, ἀσθενής : 'Ιλ.Θ 104 ἠπεδανὸς δέ νύ τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι· κ. ἐπὶ παιδός : 'Ιππ.Γυν.1,27· || οὐχὶ ἀρτιμελής, χωλαίνων, ἐπὶ τοῦ 'Ηφαίστου : 'Οδ.Θ 311 αὐτὰρ ἐγὼ γε ἠπεδανὸς γενόμην· || κ. γεν. : 'Απολλ.Ρ 2,800 ἠπεδανοὶ ἄνδρες, Βάβρ.9· || κ.μτφ.: Μαν.2,160 ἠπεδανὸς νοῦς· 2) μικρός, ὀλίγος : 'Ιππ.Γυν.1,4 ἠπεδανὸν πῦρ (ὀλίγος, μικρὸς πυρετός)· || ἐλαφρός : "Ιων Τραγ.4 (ἀμφ.)· || κ. ἐπὶ φασμάτων : Εὐφορ.134 (ἀμφ.)· 3) μτ. γεν. ἐστερημένας τινός : ΑΠ 9,521 φάμας ἔσσεαι ἠπεδανά· 4) ἐνεργ. ὁ φέρων ἀδυναμίαν, ἐξασθενῶν:'Ορφ. Λιθ.382 ἠπεδανὸν δεῖμα.

ἠπειγμένως (ἐπείγω) ἐπίρρ. ἐκ μτχ. παθ. παρακ. μετὰ σπουδῆς, ταχέως· 'Ησ.

ἠπειρογενής-οῦς-ές (γενέσθαι), κ. νεώτ. ὁ γεγεννημένος ἢ ζῶν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ἐπὶ τῆς ἠπείρου, ἠπειρώτης, ἐπὶ τῶν Λυδῶν κ. 'Ιώνων : Αἰσχ.Πέρσ. 42 οἵ τ' ἐπίπαν ἠπειρογενὲς κατέχουσιν ἔθνος.

ἠπειρόθεν ἐπίρρ. μτγν. ἐκ τῆς ἠπείρου, ἐκ τῆς ξηρᾶς, ἀπὸ στεριᾶς : "Αρατ.1094.

ἤπειρος (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ., δωρ. ἄπ- γῆ, ξηρά στεριά, ἀντίθ. θάλασσα, πέλαγος : 'Οδ.Γ 90 εἴθ' ὅ γ' ἐπ' ἠπείρου δάμη .. εἴτε καὶ ἐν πελάγει, 'Ησίοδ."Εργ.624 νῆα ἐπ' ἠπείρου ἐρύσαι, 'Αριστφ. 'Αχ.534 μήτ' ἐν θαλάσσῃ μήτ' ἐν ἠπείρῳ· φρ. κατ' ἤπειρον διὰ ξηρᾶς· || εἰδ. π. 'Ομ. 'Οδ. ἡ δυτικὴ Στερεὰ 'Ελλὰς κτ. ἀντίθ. πρὸς τὴν 'Ιθάκην

καὶ τὰς ἐγγὺς νήσους : Ὀδ.Ξ 97 **οὔτ' ἠπείροιο μελαίνης, οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης·** || κ. γεν. ἡ συνεχὴς στέρεὸ γῆ κτ. ἀντίθ. πρὸς νήσους : Ἡρ. 1,148 **ἡ δὲ Μυκάλη ἐστὶ τῆς ἠπείρου ἄκρη. . κατήκουσα Σάμῳ·** **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὡς γεωγραφικὸς ὅρος, μεγάλη ἐκτεταμένη ξηρὰ ἐκ πολλῶν συνεχομένων χωρῶν ἀποτελουμένη, φέρουσα ὄνομα, δι' οὗ περιληπτικῶς δηλοῦνται ὅλαι αἱ ἀπαρτίζουσαι αὐτὴν χῶροι, κυρ. πρῶτον ἐπὶ τῆς Ἀσίας, εἶτα κ. ἐπὶ τῆς Εὐρώπης καὶ ἐπὶ τῆς Λιβύης (Ἀφρικῆς)· νεώτ. κ. δημ. κ. ἐπὶ τῶν δύο κτ. τοὺς νεωτ. χρόνους ἀνακαλυφθεισῶν, τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ὠκεανίας (Αὐστραλίας)· || εἰδ. π. ἀρχ. ἡ Ἀσία ἐν ἀντιθ. ἢ ἀναφ. πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ τοὺς Ἕλληνας : Ἡρ.1,96 **ἐόντων δὲ αὐτονόμων πάντων ἀνὰ τὴν ἤπειρον ὧδε αὖτις ἐς τυραννίδας περιῆλθον,** Αἰσχ.Πέρσ.718 **Ξέρξης κενώσας πᾶσαν ἠπείρου πλάκα,** Δημ.1392 **τὸν ἐκ πάσης τῆς ἠπείρου στόλον·** || **δισσαὶ** ἤπειροι ἡ Εὐρώπη κ. ἡ Ἀσία : Σοφ.Τρ.101 **δισσαῖσιν ἀπείροις κλιθείς·** ὁμ. περιληπτ. αἱ δύο ἤπειροι : Ἰσοκρ.4,35 **ἐφ' ἑκατέρας τῆς ἠπείρου·** ὁμ. κ. ἐπὶ τῆς Λιβύης συμπεριλαμβανομένης, ὡς ἀποτελούσης μέρος τῆς ὅλης ἠπείρου ἤτοι τῆς γηΐνης ξηρᾶς : Πίνδ.Π 9,8 **ῥίζαν ἀπείρου τρίταν·** || νεώτ. κ. δημ. **αἱ πέντε ἤπειραι** αἱ πέντε μεγάλαι διαιρέσεις τῆς ὅλης γηΐνης ξηρᾶς· **3)** μτγν. ποι. πεδίον, πεδιάς, κάμπος, ἀντίθ. ὄρος : Ἀπολλ.Ρ 2,734 **ἠπειρόνδε·** **4)** πάπ. ἐν Αἰγύπτῳ ἔκτασις γῆς καλυπτομένης ὑπὸ τῶν ὑδάτων τοῦ Νείλου ἐν καιρῷ τῆς ἐτησίας πλημμύρας αὐτοῦ : **γῆ ἤπειρος.**

ἠπειρῶ-όω μεταβάλλω εἰς ἤπειρον, εἰς ξηράν, ἀντίθ. θαλαττόω : Ἀριστλ.Κόσ.400a,28 **ἠπείρους ἐθαλάττωσαν καὶ θαλάττας ἠπείρωσαν,** ΑΠ9,670 **ἠπείρωσαν βυθόν·** || παθ. γίνομαι ἤπειρος : Θουκ.2,102 **καί εἰσι τῶν νήσων, αἳ ἠπείρωνται.**

ἠπειρώτης (ὁ) κ. νεώτ., θηλ. -ῶτις-ιδος ὁ τῆς ξηρᾶς ἄνθρωπος, χερσαῖος, στεριανός : Λουκ.Ἀπαιδ.19 **ἂν τις πρίαιτο. . ἢ ὁ ἠπειρώτης κώπην ἤ,** Φιλόστρ.Εἰκ.130 **ἠπειρῶται ἵπποι·** || ὁμ. **ἄγειν ἠπειρώτην ἰχθὺν** χειρίζεσθαι αὐτὸν ὡς χερσαῖον : Θεόκρ.21,58· **2)** ὡς οὐσ. ὁ κάτοικος τῆς ξηρᾶς, ἀντίθ.νησιώτης: Ἡρ.6,49 **πολλοὶ ἠπειρωτέων ἔδοσαν τὰ προΐσχετο αἰτέων ὁ Πέρσης,** Ἰσοκρ.4,132 τοὺς **νησιώτας δασμολογεῖν . . τοὺς δ' ἠπειρώτας δι' ἀφθονίαν τῆς χώρας. . περιορῶντας·** || κ. θηλ. ἐπιθετ. : Ἡρ.1,151 **αἱ ἠπειρώτιδες Αἰολίδες πόλιες,** ἀντίθ. νησιώτιδες· || ὁμ. **ἠπειρῶτις ξυμμαχία** ἀντίθ. ναυτική, συμμαχία μετ' ἠπειρωτικῆς δυνάμεως : Θουκ.1,35· **3)** ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἤπειρον τῆς Ἀσίας, Ἀσιατικός : Εὐρ.Ἀνδρ.159 **ἠπειρῶτις ψυχή·** **4)** κ. νεώτ. ὁ κάτοικος τῆς Ἠπείρου, ὁ ἐξ Ἠπείρου : Ἀριστλ.ἀπ.494.

ἠπειρωτικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ τῆς ἠπείρου : Ξεν.Ἑλλ.6,1,12 **ἠπειρωτικὰ ἔθνη καρπουμένους,** Ἀριστλ.Πολιτ.1338b,22 **καὶ τῶν ἠπειρωτικῶν ἐθνῶν ἔτερα,** - **ἠπειρωτικὸν κλῖμα·** **2)** ὁ τοῦ κατοίκου τῆς ἠπείρου, τῆς ξηρᾶς : Μάξ.Τυρ.19,7 **ἠπειρωτικὸς βίος·** **3)** ὁ ἐκ τῆς Ἠπείρου : Θουκ.3,102 **πᾶν τὸ Ἠπειρωτικόν,** Διοσκ.1,115 **Ἠπειρωτικὰ μῆλα.**

ἠπειρωτικότης (ἡ) νεώτ. μετεωρ. μέτρον δεικνύον τὸν βαθμὸν μέχρι τοῦ ὁποίου τὸ κλῖμα τόπου τινὸς ἐπηρεάζεται ἐκ τῆς ἀποστάσεως αὐτοῦ ἀπὸ τῆς θαλάσσης.

ἠπειρωτικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἠπειρωτικὸν βλ.λ. : Συνέσ.111 **ὁ μὲν ἐπιποτάμιος ἠπειρωτικῶς λειτουργεῖν ἐτάττετο.**

ἤπερ, ποι. **ἠέπερ,** ἢ ἔτι, κατόπιν συγκρ.· πρβλ. ἤ (I).

ᾗπερ ἐπίρρ. καθ' ὃν τρόπον, ὅπως.

ἠπερόπευμα-ατος (τὸ) ἀπάτη, γέλασμα, ξεμυάλισμα, ἐπὶ τοῦ Ἀνακρέοντος δελεάζοντος τὰς γυναῖκας : Κριτί.1,3D **ἠπερόπευμα γυναικῶν.**

ἠπεροπεύς-έως (ὁ), ἐπ. γεν. -ῆος ἠπεροπευτὴς βλ.λ. : Ὀδ.Λ 364 **ἠπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπίκλοπον·** || ἐπὶ τοῦ Διονύσου : ΑΠ 9,524,8· || ἐπὶ ὀνείρων : Ἀπολλ.Ρ 3,617.

ἠπεροπευτής (ὁ) ποι. ἀπατεών, ψεύστης, ἐπὶ τοῦ Πάριδος : Ἰλ.Γ 39 **γυναιμανές, ἠπεροπευτά.**

ἠπεροπεύω ἐπ. ἐν χρ. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ. ἀπατῶ, ἐξαπατῶ, δελεάζω, ξεμυαλίζω, μτ. αἰτ. προσ. ἰδ. ἐπὶ τῶν ἀπατηλῶν λόγων τῶν ἐραστῶν : Ἰλ.Ε 349 **γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις,** Ὀδ. Ο 421 **τὰ τειφρένας** ἠπεροπεύει θηλυτέρῃσι γυναιξί· || ὁμ. ἐπὶ τῆς Ἀφροδίτης : Ἰλ.Γ 399 **τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν;** || κ. γεν. : Ἰλ.Ψ 605 **ἀλέασθαι ἀμείνονας ἠπεροπεύειν,** Ἡσίοδ. Ἔργ.55 **ἐμὰς φρένας** ἠπεροπεύσας.

ἠπεροπηΐς-ίδος (ἡ) θηλ. τοῦ ἠπεροπεύς βλ.λ. : Ὁμ.π.Στράβ.1,2,4 **ἠπεροπηΐς τέχνη** (ἀπατηλὰ τεχνάσματα).

ἠπήσασθαι ἀόρ. α' τοῦ ἠπάομαι βλ.λ.

ἤπησις-εως (ἡ) μσν. ἐπιδιόρθωσις : Εὐστ.1647,60.

ἠπητήριον (τὸ) μτγν. βελόνη δι' ἧς ράπτουσιν, ἀκέστρα : Αἰλ.Δ ἀπ.29.

ἠπητής (ὁ) ἐπιδιορθωτής, ἐπισκευαστής : Βατραχομ.18, Πάπ. **προστάτης τῶν ἠπητῶν·** || πάπ. κ. θηλ. -ήτρια ἐπισκευάζουσα, συρράπτουσα.

ἤπητρον (τὸ) πάπ. ἐν τῷ πληθ. ὁ μισθὸς τοῦ ἐπιδιορθωτοῦ.

ἠπιαίνω (ἤπιος) πραΰνω, κατευνάζω : Ἀριστλ. Κόσ.397b,1 (ἀμφ.).

ἠπιάλης-ητος (ὁ) ἐφιάλτης, βραχνάς, προσωποπ. : Σώφρ.68· || κ. κτ. αἰτ. Ἠπιάλητα : Σώφρ.70.

ἠπίαλος (ὁ) ποι. ἰσχυρὸς πυρετός : Θέογν.174, Ἱππ.Ἐπιδ.34, Διοσκ.4,68· || τὸ πρὸ τοῦ πυρετοῦ ῥῖγος, κρυάδες : Ἀριστφ.ἀπ.332 **ἠπίαλος πυρετοῦ πρόδρομος·** || κ. ἐν τῷ πληθ. : Ἱππ.Ἀέρ.3 **ἠπίαλοι καὶ πυρετοί·** || μτφ. **ἀηδόνων ἠπίαλος** ὁ ῥῖγος προξενῶν εἰς τὰς ἀηδόνας, κωμικὸν ὄνομα ψυχροῦ ποιητοῦ : Φρύν.Κωμ.π.Ἀθήν.2,44D **μουσῶν σκελετός, ἀηδόνων ἠπίαλος, ὕμνος ᾍδου·** **2)** ὁ ἠπιάλης βλ.λ. : Ἀριστφ.Σφ 1038 **τοῖς ἠπιάλοις ἐπιχειρῆσαι πέρυσιν καὶ τοῖς πυρετοῖσιν.**

ἠπιαλῶ-έω ἔχω πυρετὸν μετὰ ῥίγους, ριγοπύρετον : Ἀριστφ.Ἀχ.1165 **ἠπιαλῶν γὰρ οἴκαδ' ἐξ ἱππασίας βαδίζων.**

ἠπιαλώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς ἠπίαλον βλ.λ.1), ὁ μετὰ ῥίγους γινόμενος : Ἱππ.Ἐπιδ.4,20 **ἠπιαλώδεις πυρετοί.**

ἠπιάργυρον Ἡσ. « τὸ βάλσαμον ».

ἠπιοδίνητος-ον (ἤπιος-δινοῦμαι) μτγν. ὁ ἠπίως, ἡσύχως δινούμενος, περιστρεφόμενος· || εἰδ. ποι. ἐπὶ τῶν βλεφάρων : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,249.

ἠπιόδωρος-ον (ἤπιος-δωροῦμαι) ὁ οὗ τὰ δῶρα δίδουσι, φέρουσιν ἠπιότητα : Ἰλ.Ζ 251 **ἔνθα οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ,** Στησίχ.26 **ἠπιόδωρος Κύπρις.** Ὀππ.Ἁλ.4,7 **ἠπιόδωροι Μοῦσαι.**

ἠπιοδώτας (ὁ) ποι. ἐπὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ὁ δίδων ἠπιότητα, ὁ καταπραΰνων : Ὀρφ.Ὕμν.37 (δ.ἑρμ. ὁ δίδων ἤπια φάρμακα).

ἠπιόθυμος-ον κ. νεώτ. ὁ πρᾶος τὴν διάθεσιν, ἥμερος, ἤπιος, ἀγαθός : ΑΠλ.4,65, Ὀρφ.ἀπ.59,15.

ἠπιόλης (ὁ) κ. ἠπ-, ὁ ἠπιάλης βλ.λ. : Ἡρωδιαν.2,518.

ἠπιόλιον (τὸ) Ἡσ. ὡς ὑποκορ. τοῦ ἠπίαλος βλ.λ.

ἠπίολος (ὁ) πυραύστης, ὁ περὶ τὸν λύχνον πετόμενος, ἡ φωτοπεταλούδα : Ἀριστλ.ΖΙ 605b,14 **ὁ ἠπίολος ὁ περὶ τὸν λύχνον πετόμενος.**

ἠπιόμητις (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων ἠπίαν γνώμην, διάθεσιν : Γρηγ.Ναζ.2,112.

ἠπιόμοιρος-ον ὁ ἔχων ἠπίαν μοῖραν : Καστορ. π.Ἀθήν.12,542E (δ.ἀνάγν. ἡλιόμορφος).

ἠπιόμυθος-ον μτγν. ὁ ἠπίως ὁμιλῶν : Μάξιμ.68.

ἤπιος-α-ο(ν) κ. -ος-ον κ.μσν., νεώτ.κ.δημ. ἐπὶ προσ. πρᾶος, ἥμερος, προσηνής, μαλακός : Ἰλ.Ω 770

πατὴρ ὣς ἤπιος αἰεί. Νικ.Χων. ἐν Σάθ.Ι.84 περιδεξίου τοῖς ἅπασι, καὶ ἠπίου πατρὸς δίκην· ‖ ἐπὶ μονάρχου, βασιλέως: Ὀδ.Β 230 ἀγανὸς καὶ ἤπιος· ‖ ἐπὶ ἡνιόχου: Ἰλ.Ψ 281 κλέος.. ἀπώλεσαν ἡνιόχοιο, ἠπίου· ‖ ὁμ. μτ. δοτ. προσ.: Ἰλ.Θ 40 ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι, Ἡσίοδ.Θ 407 ἤπιος ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι· ‖ κ. ἐπὶ θεῶν: Σοφ.Φιλ.738 σωτῆρας.. ἠπίους θ' ἡμῖν μολεῖν, Εὐρ.Βάκχ.861 θεὸς ἀνθρώποισιν ἠπιώτατος· ‖ κ. π. μτγν. πεζ.: ΚΔ Θεσσ.2,7 ἐγενήθημεν ἤπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν· **2)** ἐπὶ αἰσθημάτων, εὔνους, εὐμενής: Ἰλ.Π 73 εἴ μοι κρείων Ἀγαμέμνων ἤπια εἰδείη (ἐὰν εἶχεν εὐμενῆ αἰσθήματα πρὸς μέ), Εὐρ.ἀπ.53 ἤπιαι φρένες, Θουκ.2,59 πρὸς τὸ ἠπιώτερον.. καταστῆσαι (τοὺς Ἀθηναίους ὁ Περικλῆς νὰ φέρῃ αὐτοὺς εἰς πραοτέρας διαθέσεις)· **3)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ θάλπους καὶ ψύχους, ὁ μὴ ἐντεταμένος, μὴ ἰσχυρός: Πλάτ.Φαῖδρ.279Β τὸ πνῖγος ἠπιώτερον γέγονεν, - χειμὼν(ας) ἤπιος· ‖ κ. νεώτ. ὁμ. ἐπὶ πυρετοῦ: Ἱππ.Ἐπιδ.7,1 ἠπιώτεραι αἱ θέρμαι· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ νόσων κ. ἐπιδημιῶν: γρίππη ἠπίας μορφῆς· ‖ ἐπὶ πυρός: Παρμ.8,57 αἰθέριον πῦρ ἤπιον ὄν· ‖ κ. ἐπὶ ρευμάτων τοῦ ποταμοῦ: Μένων 16,26 ἠπιώτερα ρεύματα· **4)** ἐνεργ. καταπραϋντικός, κατευναστικός: Ἰλ.Δ 218 ἤπια φάρμακα· ‖ ἀντίθ. ἰσχυρά: Ἡρ.3,130 ἤπια μετὰ τὰ ἰσχυρὰ προσάγων ὕπνου τέ μιν λαγχάνειν ἐποίεε· ‖ κ. π. τραγ.: Αἰσχ.Πρ.482 ἤπια ἀκέσματα, Σοφ.Φιλ.698 ἤπια φύλλα· ‖ εἰδ. ἐπὶ ποτῶν, ἤπια τὰ ἡδέα, τὰ γλυκά, ἀντίθ. φαρμακώδη, δριμέα: Σωρ.2,44 ποτήματα ἤπια· **5)** ἤπιον ἦμαρ μτ. ἀπαρφ. ἡμέρα εὐνοϊκὴ πρὸς ἔναρξιν πράγματός τινος: Ἡσίοδ.Ἔργ. 787 σηκόν τ' ἀμφιβαλεῖν ποιμνήϊον ἤπιον ἦμαρ.

ἠπιότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἠπίου, πραότης, μαλακότης, προσήνεια: Ἐπικ.ἀπ.462, Ἑκατ.Ἀβδ.π.Ἰώσ.ἀπ.1,22, ΠΔ Ἐσθ.3,13 μετὰ ἠπιότητος.. διεξάγων τοὺς τῶν ὑποτεταγμένων ἀκυμάντους.. καταστῆσαι βίους.

ἠπιόφρων-ονος (ὁ) ὁ ἔχων πραείας διαθέσεις, ἤπια φρονήματα, εὐμενής: Ἐμπ.35 ἠπιόφρων φιλότητος.. ὁρμή, Βακχ.12,78 ἠπιόφρων Αἴγινα, Ἐπιγρ. ἠπιόφρων Ἀσκληπιός.

ἠπιόχειρ-ειρος (ὁ) ὁ ἔχων χεῖρα ἤπιον, καταπραϋντικήν, ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος: ΑΠ 9,525,8.

ἠπιόχειρος-ον δ.γρ. τοῦ ἠπιόχειρ βλ.λ.: Ὀρφ. Ὕμν.22,8.

ἠπιστέατο ἰων. γ' πληθ. παρατ. τοῦ ἐπίσταμαι.

ἠπίταδες Ἡσ. « ἐπίτηδες ».

ἠπιώ-άω (1) ἀρχ. λεξ., παθ. ἀόρ. α' ἠπιήθην καταπραΰνω, καθησυχάζω, ἡμερώνω· **2)** Ἡσ. « ἠπιήθη, ἐταπεινώθη ».

ἠπιώ-όω (2) ἀμτβ. αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτόν μου ἐλαφρότερον, εἶμαι καλύτερα: Ἱππ.Ἐπιδ.5,20 ἠπίωσε τῷ σώματι· **2)** ἡδύνομαι, γλυκαίνομαι, κατακυλοῦμαι: Φιλόδ.Μουσ.33Κ ἠπιοῦσθαι ὑπὸ τῆς μουσικῆς, Σχόλ.Ἰλ.1,146 ἠπιώθην (ἀόρ.).

ἠπίως ἐπίρρ. κ. νεώτ. πράως, εὐναϊκῶς, μαλακά: Ἡρ.7,105 ἠπίως αὐτὸν ἀπεπέμφατο, Σοφ.Ἠλ.1439 ὡς ἠπίως ἐννέπειν, Μεν.Ἐπιτρ.495 χρῆσιτ' αὐτῇ σοι τότ' ἠπίως· ‖ ὁμ. συγκρ. -ωτέρως ν. -ώτερον μαλακώτερον: Δημ.1296 ἠπιωτέρως ἔχειν πρός τινα, Φιλόδ.Εὐσ.65 ἠπιώτερον καὶ κηδεμονικώτερον· ‖ ὑπερθ. -ωτάτως· Ἡσ.

ἠπλωμένως (ἁπλῶ) ἐπίρρ. ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ., γλώσσ. τοῦ ἐκτεταμένως βλ.λ. Ἡσ. (πιθ.).

ἤ που ἢ ἴσως, παρὰ ἴσως: Ἰλ.Ζ 438 ἤ πού τίς σφιν ἔνισπε. -

ἦπου κ. ἦ που ἀληθῶς, τῷ ὄντι, βεβαίως: Ἀριστφ.Σφ.725 ἦ που σοφὸς ἦν ὅστις ἔφασκεν· ‖ κ. εἰρων.: Σοφ.ΑΙ.1008 ἦ πού με Τελαμών, σὸς πατὴρ ἐμός θ' ἅμα· ‖ μτ. τοῦ δὴ περισσότερον βεβαίως: Θουκ.1,142 χαλεπὸν πόλιν κατασκευάσασθαι, ἦ που δὴ..· ‖ ὁμ. μτ. τοῦ γε: Ἰσοκρ. 1,49 ἦπού γε τοὺς τῷ βίῳ παντὶ ἐλαττουμένους φαύλους εἶναι φήσομεν· ‖ ὁμ. ἦ πού γε δὴ: Θουκ.6,37· ‖ κ. μτ. ἀρνήσ.: Ἀνδοκ.1,86 ἦ που ἀγράφῳ γε (χρήσασθαι) ψηφίσματι παντάπασιν οὐ δεῖ γε χρήσασθαι· **2)** εἰς ἔκφρ. ἐρωτήσεως μετὰ δισταγμοῦ, ἀλήθεια; εἶναι δυνατόν;: Ὀδ.Ν 234 ἤ πού τις νήσων εὐδείελος, ἦέ τις ἀκτὴ.. ἠπείροιο;, Αἰσχ.Πρ.521 ἦ πού τι σεμνὸν ἐστιν ὃ ξυναμπέχεις.

ἤπυα Ἡσ. « φωνή ».

ἠπύτα (ὁ) (ἠπύω) ἐπ. τ. τοῦ ἀχρ. ἠπύτης, φωνητής, βοητής, κράχτης: Ἰλ.Η 384 ἠπύτα κῆρυξ (μεγαλόφωνος κῆρυξ), Κόϊντ.6,170 ἠπύτα σῦριγξ (ὀξύφωνος σῦριγξ), Ὀππ.Κυν.2,136 ἠπύτα πόντος.

ἠπύω, δωρ., ἀρκ. κ. π. τραγ. ἀ ῡ ω, ἀόρ. α' ἤπῡσα καλῶ τινα, προσκαλῶ, φωνάζω: Ὀδ.Κ 83 ὅθι ποιμένα ποιμὴν ἠπύει, Πίνδ.Π 10,4 ἀλλά με Πυθώ.. ἀπύει· ‖ ἐπικαλοῦμαι: αὐτ.Ο 1,72 ἄπυεν Εὐτρίαιναν, Εὐρ.Τρῳ.1304 ἰαλέμῳ τοὺς θανόντας ἀπύεις· ‖ ὁμ. μτ. διπλ. αἰτ.: αὐτ.Ὀρ.1253 τί με τόδε χρέος ἀπύεις; (διατὶ μὲ καλεῖς διὰ τοῦτο;)· ‖ μτ. δοτ. προσ.: αὐτ.Ρῆσ.776 ἤπυσα δ' αὐτοῖς μὴ πελάζεσθαι (ἐφώναξα πρὸς αὐτοὺς νὰ μὴ..)· **2)** ἐπὶ ἀνέμου, μυκῶμαι, παταγῶ, πνέω ἠχηρῶς: Ἰλ.Ξ 399 οὔτ' ἄνεμος τόσσον περὶ δρυσὶν ὑψικόμοισι ἠπύει· **3)** ἐπὶ λύρας, ἠχῶ: Ὀδ.Ρ 271 ἐν δέ τε φόρμιγξ ἠπύει· ‖ ὁμ. ᾄδω: Πίνδ.Ο 5,19 Λυδίοις ἀπύων ἐν αὐλοῖς· ‖ κ. μτ. συστοιχ. αἰτ. ᾄδω: Μόσχ.2,124 μέλος ἀπύοντες· **4)** προφέρω, ἐκφέρω λόγον: Αἰσχ.Πρ.593 πατρὸς ὄνομ' ἀπύεις, Εὐρ.Ἱκ.800 ἀπύσατ' ἀντίφων' ἐμῶν στεναγμάτων, Ἀριστφ.Ἱππ.1023 πρὸ σοῦ γὰρ ἀπύω (χάσκω)· ‖ ἐπομ. ἐξηρτημένης προτάσ. λέγω Σοφ.ΑΙ.887 τίς ἂν ἀπύοι εἰ..; (τίς θὰ ἔλεγ' ἄν..;) **5)** Ἐπιγρ. μέσ. ἐγκαλῶ, καταδιώκ ἀπυέσθω ὁ ἀδικημένος τὸν ἀδικέντα.

ἦρ συνηρ. τ. τοῦ ἔαρ βλ.λ.: Ἀλκ.ἀπ.45,1 Ϝῆρι ἀνθεμόεντος.

ἦρα γ' ἑν. παρατ. τοῦ ἐρῶ· **2)** βοιωτ. ἀντὶ ἦρω, β' ἑν. μέσ. ἀόρ. α' τοῦ αἴρω: Ἀριστφ.Ἀχ.913.

ἦρα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν αἶρα ἡ μεθυστική.

ἦρα ἐπίρρ. συνηρ.τ. τοῦ ἦ ἄρα: Σαπφ.102 ἦρ' ἔτι παρθενίκας ἐπιβάλλομαι, Ἀλκμ.61, Βακχ.5,165.

ἦρα αἰτ. ἑν. ἐν χρ. π. Ὁμ. μτ. τοῦ ρ. φέρω καὶ ἐπιφέρω ἐπὶ τῆς ἐνν. τοῦ χαρίζομαι, προσφέρω εἴς τινα εὐεργεσίαν, τοῦ κάμνω χάριν: Ἰλ.Ξ 132 θυμῷ ἦρα φέροντες (εὐχαριστοῦντες, τέρποντες τὴν ψυχήν των), Ὀδ.Γ 164 ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἦρα φέροντες, Ὀρφ.Λιθ.761 ἦρα καμίζειν· **2)** μτγν. μτ. γεν. χάριν, ἕνεκα: Βακχ.10,21 ἦρα πάλας, Καλλ.ἀπ.41 ἦρα φιλοξενίης, ΑΠλ. 4,299 τίνος ἦρα (π. Ἡρωδιαν.1,398 ὡς αἰτ. οὐσ. ἦρ· ὁ Ἀρίσταρχος ἐκλαμβάνει τὸ ἐπὶ ἦρα ὡς μίαν λ. ἐπίηρα, οἷα ἀπαντᾷ π. μτγν. ποιητ.).

Ἥρα (ἡ), ἰων. Ἥρη ἄνασσα τῶν θεῶν, θυγάτηρ τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ρέας, ἀδελφὴ καὶ σύζυγος τοῦ Διός: Ἰλ.Π 432· ‖ τὸ ὄνομ. ἐν χρ. ὡς ὅρκος τῶν Ἀθηναίων γυναικῶν: Ξεν.Ἀπομν.1,5,5 νὴ τὴν Ἥραν· **2)** Ἐπιγρ. ἐπῶν. τῶν αὐτοκρατειρῶν τῆς Ρώμης, ὡς τὸ Ζεὺς τῶν αὐτοκρατόρων· **3)** πυθαγ. ὄνομα τοῦ ἐννέα: Θεολ.Ἀριθμ.58· **4)** ὁ πλανήτης Ἀφροδίτη: Τίμ.Λοκρ.96Ε δύο δ' ἰσόδρομοι ἀελίῳ ἐντί, Ἑρμᾶ τε καὶ Ἥρας, τὸν Ἀφροδίτας καὶ φωσφόραν πολλοὶ καλέοντι.

ἠραινεῖ Ἡσ. «ληρεῖ».

ἡραῖος-α-ον ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Ἥραν, ὅθ. Ἡραιον ἢ Ἡραῖον (ἐνν. ἱερὸν) (τὸ) ναὸς τῆς Ἥρας: Ἡρ. 1,70 ἀναθεῖναί μιν ἐς τὸ Ἡραῖον· ‖ ὁμ. Ἡραῖα (ἐνν. ἱερὰ) (τὰ) ἑορτὴ τῆς Ἥρας: Ἐπιγρ. Ἡραῖα τὰ ἐν Ἄργει, Παυσ.2,24,2 ἔχεται τὸ στάδιον,

ἐν ῷ . . **τὰ Ἡραῖα ἄγουσιν·** || Ἐπιγρ. ἐπίθ. τοῦ Διός : **Διὶ Ἡραίῳ χοῖμος·** **2)** **ἡραῖος** (ἐνν. μὴν) (ὁ) αἰολ. **ἦραος** κ. **ἡραιών-ῶνος,** μὴν τοῦ Δελφικοῦ ἔτους.

ἡραιωμένως (ἀραιῶ), ἐπίρρ. ἐκ μτχ. παθ. παρακ. γλώσσ. τοῦ ἀποκριδόν : Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.1,547.

ἤρακεν Ἡσ. «ἡνίασεν».

ἡρακλειέλαιον (τό) νεώτ. χημ. τὸ ἐκ τῶν καρπῶν διαφόρων εἰδῶν τοῦ ἡρακλείου βλ.λ. δι' ἀποστάξεως μεθ' ὑδρατμῶν λαμβανόμενον αἰθέριον ἔλαιον.

ἡράκλειον (τό) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν κοσμητικῶν εὐανθῶν τῆς οἰκογ. τῶν **σκιαδανθῶν.**

ἡράκλειος-α-ον (Ἡρακλῆς) κ. -ος-ον κ. νεώτ., ἐπ. -ήειος ὁ ἀνήκων ἢ ἰδιάζων εἰς τὸν Ἡρακλέα : Ἰλ.Λ 690 **βίη Ἡρακληείη** (ἡ ρώμη τοῦ Ἡρακλέους), Ἀθήν. 11,469C **ἡράκλειον . . τὸ δέπας ἐν ᾧ διέπλευσεν ὁ Ἡρακλῆς τὸν ὠκεανόν·** || ὁ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους γενόμενος : **ἡράκλειος ἆθλος, - Ἡράκλειαι στῆλαι** ὡς γεωγρ. ὀν. ὁ ἀπὸ τῆς Μεσογείου πρὸς τὸν Ἀτλαντικὸν στενὸς θαλάσσιος πόρος (πορθμὸς τῶν Γαδείρων, Γιβραλτάρ), ὅπου ὁ Ἡρακλῆς, ὡς ἐμυθολογεῖτο, ἔστησεν ἐπὶ τῶν ἑκατέρωθεν ὀχθῶν δύο στήλας· **2)** νεώτ.κ.μτφ. γιγαντώδης, τεράστιος, ὑπερφυσικός : **ἡρ- ἆθλος τῆς κυβερνήσεως εἶναι ἡ ἀποξήρανσις τῶν ἑλῶν τῆς Μακεδονίας,** Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.80 (ἔκδ. Φέξη) **μὲ τὸν ἕνα ἡράκλειον βραχίονα·** **3)** Ἡράκλειον (τὸ), ἰων. -ήϊον ναὸς τοῦ Ἡρακλέους : Ἡρ.2,44· **4)** **ἡράκλεια** (τὰ) (ἐνν. ἱερὰ) ἑορτὴ ἀγομένη εἰς μνήμην καὶ τιμὴν τοῦ Ἡρακλέους : Ἀριστφ.Βάτρ. 651 **Ἡράκλεια τἀν Διομείοις γίγνεται,** Δημ.368· **5)** **νοῦσος ἡρακλείη** ἡ ἐπιληψία : Ἱππ.Γυν.1,7· || **ἡράκλειον πάθος** ἡ ἐλεφαντίασις βλ.λ. : Ἀρετ. Χρον.Παθ.2,13· || **ἡράκλεια λουτρά** θερμὰ λουτρά : Ἀριστφ.Νεφ.1051 **ποῦ ψυχρὰ δῆτα πώποτ' εἶδες ἡράκλεια λουτρά;·** **6)** **ἡρακλεία** (ἡ) ὀν. φυτοῦ τινος : Θεόφρ.Φ1 9,12,5· **7)** **λίθος ἡρακλεία** ἢ **ἡράκλεια** τὸ μαγνητικὸν μέταλλον, ὁ μαγνήτης : Πλάτ.Τίμ.80C, Ἐπίκ.ἀπ.293· **8)** **πάνακες Ἡράκλειον** ὀποπάναξ βλ.λ. : Ζώπυρ.π.Ὀρειβ. 14,62,1 **9)** Ἐπιγρ. **ἡράκλειος** μήν τις δελφικός· **10)** **Ἡράκλειο(ν)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐν χρ. ὡς τοπωνυμία· || ὁμ. κ. τὸ θηλ. **Ἡράκλεια.**

ἡρακλείτειος-α-ον ὁ ἀνήκων εἰς τὸν φιλόσοφον Ἡράκλειτον : Πλάτ.Πολ.498B **ἡρακλείτειος ἥλιος·** || ὁμ. **Ἡρακλείτειοι** (οἱ) οἱ μαθηταὶ καὶ ὀπαδοὶ τοῦ Ἡρακλείτου : Πλάτ.Θεαίτ.179E **περὶ τούτων τῶν Ἡρακλειτείων,** Διογ.Λ 9,6.

ἡρακλειτίζω εἶμαι ὀπαδὸς τοῦ φιλοσόφου Ἡρακλείτου, πρόσκειμαι εἰς τὰς δοξασίας τοῦ Ἡρακλείτου : Ἀριστλ.Μεταφ.1010a,11.

ἡρακλειτιστής (ὁ) μτγν. ὀπαδὸς τοῦ Ἡρακλείτου : Διογ.Λ 9,15.

ἡρακλεωνῖται (οἱ) μτγν. αἱρετικοί τινες : Ἐπιφάν. Προοίμ. Κατὰ αἱρέσ.6,9.

ἡρακλεώτης (ὁ) ὁ κάτοικος τῆς Ἡρακλείας : Ἀριστλ.Πολιτ.1327b,14 **τῇ πόλει τῶν Ἡρακλεωτῶν.**

ἡρακλεωτικός-ή-όν ὁ ἐξ Ἡρακλείας : Ἀριστλ. ΖΙ 525b,5 **οἱ Ἡρακλεωτικοὶ καρκίνοι,** Ἡρακλ.π. Ὀρειβ.48,8,1 **Ἡρακλεωτικὸν ἄμμο,** Θεόφρ.Φ1 1, 10,6 **Ἡρακλεωτικὴ καρύα,** Διοκλῆτ.ἀπ.126 **Ἡρακλεωτικὰ ἀμύγδαλα,** Φιλούμ 16,9 **ὀρίγανος Ἡρακλεωτική·** || ὁμ. **Ἡρακλεωτικὸς σκύφος** ὁ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους τὸ πρῶτον χρησιμοποιηθεὶς διὰ τὰς στρατείας σκύφος : Ἀθήν.11,500A **εἰργάσαντο σκύφους . . χρησαμένου διὰ τὰς στρατείας πρώτου Ἡρακλέους· διὸ καὶ Ἡρακλεωτικοὶ καλοῦνται·** || θηλ. δ.τ. -ῶτις : Θεόφρ.Φ1 3,3,8.

Ἡρακλῆς-έης (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀλκμήνης, ὁ περιφημότατος τῶν Ἑλλήνων ἡρώων : Ἰλ.Ξ 266· || **Ἡρακλέος στᾶλαι** παροιμ. ἐπὶ τῶν πορευομένων εἰς τὸ ἔσχατον ἄκρον : Πίνδ.Ο 3,44 **ἅπτεται οἴκοθεν Ἡρακλέος σταλᾶν·** || ὁμ. **Ἡρακλέους ὀργήν τιν' ἔχειν** διάθεσιν ἢ φιλοδοξίαν Ἡρακλέους ἔχειν : Ἀριστφ.Σφ.1030· || ὁμ. **ἄλλος Ἡρακλῆς, ἄλλος αὐτός** ἐπὶ στενῆς φιλίας : Ἀριστλ.ΗΝικ. 1245a,30· || ὁμ. **ἄλλος οὗτος Ἡρακλῆς** δεύτερος Ἡρακλῆς : αὐτ.ΗΜ 213a,13· || ἡ κλητ. **Ἡράκλεις** ὡς ἐπιφ. θαυμασμοῦ, ὀργῆς ἢ δυσαρεσκείας : Ἀριστφ.Ἀχ.284, αὐτ.Νεφ.184· **2)** ὁ πλανήτης Ἄρης : Ἀριστλ.Κόσ.392a,25· **3)** νεώτ. ναυτ. βραχὺς ἱστός, εἶδος φορτωτῆρος, ἔχων τὴν πτέρναν ἐντὸς κοτύλης, ἐστερεωμένης ἐπὶ τοῦ προστέγου καὶ χειριζόμενος διὰ τριῶν συσπάστων, κρούβα.

ἡράνθεμον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν ἀνθεμίς βλ.λ. : Διοσκ.3,137.

ἡρανθές (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἡρανθωδῶν.**

ἡρανθώδη (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογ. φυτῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **δικοτυληδόνων.**

ἤρᾰνος (ὁ) κάτοχος, γνώστης : Ἑρμησιάν.7,22 **Ἡσίοδος πάσης ἤρανος ἱστορίης·** || ὁμ. φίλος : Ἑρμησιάν.7,16 **Μουσαῖος Χαρίτων ἤρανος·** **2)** γλώσσ. τοῦ βασιλεὺς ἢ βοηθός : ΕΜ 436,28· πρβλ. Ἡσ. «ἠρανέων·-βοηθῶν, χοριζόμενος».

ἤρᾰρε γ' ἑν. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ ἀραρίσκω βλ.λ.

ἠρασάμην μέσ. ἀόρ. α' τοῦ ἔραμαι βλ.λ.

Ἡράσιος (ὁ) Ἡσ. ὄνομα μηνὸς ἐν Σπάρτῃ.

ἤρᾰτο γ' ἑν. ἀορ. τοῦ ἄρνυμαι βλ.λ.· **2)** γ' ἑν. παρατ. τοῦ ἔραμαι βλ.λ. : Θέογν.1346, Πίνδ.Π 3,20.

ἠρᾶτο γ' ἑν. ἀόρ. β' τοῦ ἀρῶμαι βλ.λ.

ἤρᾱτον Ἡσ. «τὸν ἡρέα στράτιον».

ἦργμαι παθ. παρακ. τοῦ ἄρχω βλ.λ.

ἠργολεβηκότες πάπ. ἀντὶ ἠργολαβηκότες.

ἤρεικα παρακ. τοῦ ἐρείδω βλ.λ.

ἤρεισα ἀόρ. α' τοῦ ἐρείδω βλ.λ.

ἠρέμᾰ ἐπίρρ. κ. μον. κ. νεώτ. ἡσύχως, σιγὰ - σιγά, ὄχι βιαίως : Ἀριστφ.Εἰρ. 82 **ἥσυχος ἥσυχος, ἠρέμα κάνθων,** Πλάτ.Φαίδ 62Α **ἠρέμα ἐπιγελάσαι,** αὐτ.Κρατ.399E **ἔχε ἠρέμα** (στάσου ἥσυχα)· **2)** ἐν θεατρ. ἐκφρ. κατ' ἰδίαν, ψιθυριστά : Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.1023, Σχόλ.Αἰσχ.Χο.46· **3)** ὀλίγον τι, ἐλαφρῶς : Πλάτ.Θεαίτ.152B **ἠρέμα ῥιγοῦν,** Ἀριστλ.ΖΙ 517a,32 **δάκτυλοι . . ἠρέμα διηρθρωμένοι·** || **ὁμ. μτ. ἐπιθ.** : Πλάτ.Φαῖδρ.230C **ἐν ἠρέμα προσάντει,** Ἀριστλ.Μετ.375a,21 **ἠρέμα λευκός,** αὐτ.Τοπ.117b,23 **ἠρέμα ὅμοιος,** αὐτ.ΗΝικ. 1126b,8 **ἠρέμα ψεκτός·** || ὁμ. μᾶλλον, ὁπωσοῦν, ὀλίγον ἀκόμη καὶ . . : Λουκ.Μισθ.Συν.28 **ἠρέμα καὶ γελοῖον** (ἀμφ.)· **4)** βραδέως : Πλάτ.Πολ. 617A **ἠρέμα περιφέρεσθαι,** Βιζυην.39,8 **ἀχλὺς τὰς μορφὰς τῶν βουνῶν ἠρέμα σκοτίζει.**

ἠρεμάζω μτγν. εἶμαι ἥσυχος, σιωπῶ, ἰδ. ἐκ θλίψεως : ΠΔ Ἔσδρ.2,9,3 **ἐκαθήμην ἠρεμάζων.**

ἠρεμαῖος-α-ον κ. μον. ἥσυχος, ἀτάραχος : Πλάτ.Νόμ.734A **ἠρεμαῖαι λῦπαι,** Νικ.Χων.ἐν Σάθ. 1,98 **τὸ τῶν σαλπίγγων βαρύγδουπον ἠρεμαία παροίφασις ἔμπρακτος·** || ὁμ. **πῦρ ἠρεμαῖον** ἥσυχος, μικρὸς πυρετός : Ἱππ.Γυν.1,38· || ὁμ. **σμικρὰ καὶ ἠρεμαῖα,** ἀντίθ. μεγάλα καὶ σφοδρά : Πλάτ.Νόμ.733C· || κ. συγκρ. : Πλούτ.Σόλ.31 **πόλιν ἠρεμαιοτέραν ποιεῖν·** κ. ἀνώμ. : Ξεν.ΚΠ 7,5,63 **ἠρεμέστερος.**

ἠρεμαιότης-ητος (ἡ) ἠρεμία, ἡσυχία, ἀνάπαυσις : Ἱππ.Παραγγ.2.

ἠρεμαίως ἐπίρρ. ἠρέμα βλ.λ.1 : Ξεν.Ἱππ 9,5 **ἠρεμαίως προσάγεσθαι τῷ χαλινῷ,** Γεωπ.12,14,1· || συγκρ. **-εστέρως** κ. **-αίτερον** : Ξεν.ΚΠ 3,1,30 **ἠρεμεστέρως ἔχειν,** Ἀριστλ Μετ.368a,12 **ἠρεμαίτερον.**

ἠρέμησις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δωρ. **ἀρέμ-** ἠρεμότης, ἡσυχία, ἀκινησία, ἀντίθ. κίνησις : Ἀριστλ.Φυσ.

251a,26 **ἡ γάρ ἠρέμησις στέρησις τῆς κινήσεως·** **2)** μτφ. κ. νεώτ. καταπράϋνσις : Τίμ.Λοκρ.104Β **τῷ δ' ἀλόγῳ θυμόν μὲν πρᾶον εἶμεν, ἐπιθυμίαν δὲ ἐν ἀρεμήσει, ὡς μὴ δίχα λόγῳ κινέεσθαι.**

ἠρεμί ἐπίρρ. ἠρέμα βλ.λ.1) : Ἀριστφ.Βάτρ.315 **ἠρεμὶ πτήξαντες ἀκροασώμεθα.**

ἠρεμία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡσυχία, ἀταραξία, ἀκινησία, ἀντίθ. κίνησις : Ἀριστλ.Φυσ.202a,4 **ᾧ γάρ ἡ κίνησις ὑπάρχει, τούτῳ ἡ ἀκινησία ἠρεμία·** || ὁμ. νεώτ. ἡσυχία, τάξις : Παπαδ.Χριστ. Τεμπ.92 **ἠρεμία καὶ σιωπὴ ἐπεκράτει ἐπὶ τῶν πλοίων·** **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῆς ψυχῆς, ἀνάπαυσις, ἡσυχία, ψυχικὴ γαλήνη : Πλάτ.Ὅρ.412Α **ἠρεμία ψυχῆς περὶ τά δεινά,** Δημ.168 **ἐπὶ πολλῆς ἠρεμίας ὑμῶν** (ἐν πολλῇ ἀναπαύσει, ἡσυχίᾳ).

ἠρεμίζω κ. νεώτ. καθιστῶ τινα ἤρεμον, φέρω εἰς ἠρεμίαν, ἡσυχίαν : Ξεν.Ἱππ.7,18 **ἐκ τοῦ ταχέος αὖ ὡς ἐγγυτάτω ἠρεμίζειν** (ἵππον), Ἀριστλ.Ἠ Εὐδ.1224b,8 **ἠρεμίζειν ὁρμήν·** || παθ. εἶμαι ἥσυχος, ἡσυχάζω : Ἀριστλ.Α'Ὑστ.87b,9, αὐτ.Φυσ. 248a,2 **καθίσταται καὶ ἠρεμίζεται·** **2)** ἀμτβ. ἠρεμῶ : Ξεν.Λακ.1,3 **τάς κόρας οἱ ἄλλοι . . ἠρεμιζούσας ἐριουργεῖν ἀξιοῦσι.**

ἠρεμικός-ή-όν νεώτ. κ. δημ. ὁ πλήρης ἠρεμίας, ἀκίνητος, γαλήνιος, ἤρεμος : Ζερβ.Μῦθ.Ζ Β **μέσ' ἀπὸ τῆς ψυχῆς του τὰ ἠρεμικά βάθη.**

ἠρέμιος-α-ον μτγν. ἠρεμαῖος βλ.λ. : Πρόκλ. Παρμ.803S.

ἠρέμισις-εως (ἡ) ἡσύχασις, καθησύχασις: Ἀριστλ. Ρητ.1380a,8 **πράϋνσις, ἠρέμισις ὀργῆς.**

ἠρέμισμα-ατος (τὸ) μτγν. σημεῖον ἀναπαύσεως : Σιμπλίκ.Φυσ.1311,32.

ἤρεμος(-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἥσυχος, ἀκίνητος, ἀτάραχος : ΚΔ Τίμ.1,2,2 **ἤρεμος καὶ ἡσύχιος βίος,** Λουκ.Τραγῳδ 207 **ἤρεμος πούς,** Ἐπιγρ. **ἤρεμον ἑαυτὸν παρέχειν, - ἤρεμος εἶναι ψυχικῶς·** || κ. συγκρ. **-ώτερος** : Σωρ.1,73 **ἠρεμώτερος ἐπισπασμός** (εὐγενικώτερος)· **2)** τὸ οὐδ. τὸ **ἤρεμον** ὡς οὐσ. ἡ λειότης, στιλπνότης ἐπὶ ψιμυθίου : Θεόφρ.Λιθ.62.

ἠρεμότης-ητος (ἡ) μτγν. ἠρεμία βλ.λ.2) : Κλεωνίδ.Ἁρμ.13 **ἠρεμότης ψυχῆς.**

ἠρεμῶ-έω κ. νεώτ. κ. δημ., δωρ. **ἀρεμῶ** εἶμαι ἤρεμος, ἥσυχος, γαλήνιος, ἡσυχάζω, ἀναπαύομαι, ἀντίθ. κινοῦμαι, ἐπὶ προσ., καταστάσεων, πραγμ. (π.Στωϊκοῖς μ. ἐπὶ ζώντων ὄντων) : Ἱππ.Ἀγμ.6, Ἀριστλ.Φυσ.238b,23 **κινεῖται ἢ ἠρεμεῖ τὸ πεφυκός, - μετ' ὀλίγον ἡ ὀργὴ παρῆλθε καὶ ὁ ἄνθρωπος ἠρέμησεν, - ἠρεμεῖ ὁ ἀσθενής - ἡ θάλασσα - ἡ πολιτικὴ κατάστασις,** Κρυστ.11,11 (ἔκδ. Φέξη) **ἡ λίμνη ἠρεμοῦσε κι ἀντάρα 'πὸ τὰ Γιάννινα σκωνόνταν στὸν αἰθέρα·** || κτ. οὐδ. **τὸ ἠρεμοῦν** τὸ ἐν ἀκινησίᾳ, τὸ ἡσυχάζον : Πυθ.π. Ἀριστλ.Μεταφ.986a,24· || ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς γνώσεως : Πλάτ. Φαίδ.96Β **ἐκ μνήμης καὶ δόξης λαβούσης τὸ ἠρεμεῖν κατὰ ταῦτα γίγνεσθαι ἐπιστήμην,** Ἀριστλ.Α'Ὑστ.100a,6· **2)** εἰδ. ἐπὶ δικαστ. ἐνεργείας, ἀναγνωρίζω ἀπόφασιν δικαστηρίου, δὲν προβαίνω εἰς ἔφεσιν : Πλάτ.Νόμ. 956D **ἐὰν ὁ διώκων ἡττηθεὶς ἐν τοῖς πρώτοις μὴ ἠρεμῇ, εἰς δὲ τοὺς δευτέρους ἴῃ·** **3)** εἶμαι ἀκίνητος, διαμένω ἀκίνητος, ἀμετάβλητος : Πλάτ.Γοργ.527Β **οὗτος ἠρεμεῖ λόγος·** **4)** μτ. ἀπαρφ. ἀναχαιτίζω τινὰ ἀπὸ τοῦ ἐνεργῆσαί τι : Λουκ.Δίκ.Φων.4.

ἠρεμῶ-όω μσν. καθιστῶ τινα ἤρεμον : Νικήτ.Εὐγ.20 **εἰς γῆν ἦλθεν ἠρεμωμένην, ἀκινδύνως πλέουσα.**

ἠρεσίδες (αἱ) ἱέρειαι τῆς Ἥρας ἐν Ἄργει : ΕΜ 436,49 « ἠρεσίδες. αἱ ἱέρειαι τῆς ἐν Ἄργει Ἥρας, ἢ παρὰ τὸν ἀρύσω μέλλοντα ἀρυσίτιδες, αἱ ἀρυόμεναι τὰ λουτρά ».

ἤρευν ἰων. παρατ. τοῦ αἱρῶ βλ.λ. : Ἡσίοδ.Α 302.

ἠρήρειν ἐπ. κ. ἰων. ὑπερσ. τοῦ ἀραρίσκω βλ.λ.

ἠρήρειστο γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ ἐρείδω βλ.λ.

-ήρης ἐπιθετικ. κατάληξις ἀπὸ τοῦ ἀραρεῖν τοῦ ἀραρίσκω, οἷον φρενήρης, χαλκήρης, εὐήρης· **2)** ἀπὸ **ἐρε-** (ἐρέτης), οἷον ἀμφήρης, ἁλιήρης, τριήρης· **3)** πιθ. ἀπὸ (F)ηρ τοῦ ἦρα βλ.λ.(2) ἐν κυρ. ὀν. : **Περιήρης, Διώρης** (ἐκ Διοήρης).

ἥρης Ἡσ. « ἄφρων ».

ἦρι ἐπ. ἐπίρρ. ἐνωρίς, πρωΐ : Ἰλ.Ι 360 **ἦρι μάλ',** Ὀδ.Τ 320 **ἠῶθεν δὲ μάλ' ἦρι·** || πάπ. κατὰ τὴν πρωΐαν : **ἦρι μαντεύεσθαι.**

ἠριγένεια (ἡ) (ἦρι-γενέσθαι) ποι. πρωῒ γεννηθεῖσα, τέκνον τῆς πρωΐας, ἐπίθ. τῆς Ἠοῦς : Ὀδ.Δ 195 **ἀλλὰ καὶ ἠὼς ἔσσεται ἠριγένεια·** || ἀπολ. Ἠώς: Ὀδ.Χ 197 **οὐδὲ σέ γ' ἠριγένεια παρ' ὠκεανοῖο ῥοάων λήσει,** Θεόκρ.24,39 **καθαρᾶς ἅπερ ἠριγενείας** (ὡς κατὰ τὴν καθαρὰν αὐγήν)· **2)** ὡς οὐσ. ἡ πρωΐα : Λεων.Ἀλεξ.ΑΠ 9,353 **γενέθλιον ἠριγένειαν** (γενέθλιον πρωΐαν)· **3)** μτγν. ἐπίθ. τῆς σελήνης : Ὑμν.Μαγ.5,3· **4)** π. μτγν. ἐπ. ἡμέρα : Νόνν.Δ 38,271· **5)** (ἔαρ) ἡ κατὰ τὸ ἔαρ γεννῶσα : Αἰσχ.ἀπ.426 **ἠριγένεια λέαινα.**

ἠριγένειον (τὸ) μτγν. εἶδος φυτοῦ ἀκανθώδους, περιστερεὼν ὕπτιος : ΨΔιοσκ.4,61· **2)** Ἡσ. «τὴν ἠρύγγιον πόαν ».

ἠριγενής-οῦς-ές ἠριγένεια βλ.λ. 1), ἐπίθ. τῆς Ἠοῦς : Ἀπολλ.Ρ 3,1224· || ἀπολ. ἡ Ἠώς : αὐτ. 2,450· || ὁμ. ἡμέρα : Ὀρφ.ἀπ.275.

ἠριγέρων-οντας (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ἐνωρὶς γηράσας, ὄν. βοτάνης ἐκ τοῦ παλιοῦ χνοῦ, ὃν ἔχει ἐν τῷ σπόρῳ, σηνέκιον τὸ κοινόν, δημ. μαρτιάτικο ἢ μαρτιάκας : Θεόφρ.ΦΙ 7,7,1, Διοσκ.4,96· || ὁμ. νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν προσωπανθῶν.

ἠριεργής-οῦς-ές ἀρχ. λεξ. ὁ σκάπτων ἠρία, τάφους· Ἡσ. « ὁ τὰ ἠρία ἐργαζόμενος ».

ἠριεύς-έως (ὁ) ἀρχ. λεξ. νεκρός· Ἡσ.

ἠριθαλές-οῦς (τὸ) μτγν. φυτὸν θάλλον κατὰ τὸ ἔαρ : Πλίν.ΦΙ 25,13.

ἤρικε γ' ἑν. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ ἐρείκω βλ.λ.

ἠρινόθερμον Ἡσ. « τὰ ἄνθεμον ».

ἠρινολόγος-ον ἀρχ. λεξ. ὁ κατὰ τὸ ἔαρ λαλῶν, ἐπὶ τοῦ τέττιγος.

ἠρῐνός-ή-όν (ἦρ) ἐαρινὸς βλ.λ. : Σόλ.13,19, Πίνδ. Π 9,46 **ἠρινὰ φύλλα,** Κρατῖν.98 **ἠρινοὶ κάλυκες,** Εὐρ.Ἱκ.448 **ἠρινὸς λειμών,** Ἀριστφ.Ὄρν.683 **ἠρινὰ φθέγματα,** Ξεν.Ἑλλ.3,2,10 **ἠρινὸς χρόνος·** || τὸ οὐδ. κτ. ἑν. ἢ πληθ. ὡς ἐπίρρ., κατὰ τὸ ἔαρ : Εὐρ.ἀπ.316,3 **γῆ τ' ἠρινὸν θάλλουσα,** Ἀριστφ.Εἰρ. 800 **ὅταν ἠρινὰ . . χελιδὼν κελαδῇ.**

ἠρίον (τὸ) τάφος, τύμβος, μνημεῖον : Ἰλ.Ψ 126 **ἔνθ' ἄρ' Ἀχιλλεὺς φράσσατο Πατρόκλῳ μέγα ἠρίον,** Δημ.1319 **εἶτ' Ἀπόλλωνος πατρῴου καὶ Διὸς ἑρκείου γεννῆται, εἶθ' οἷς ἠρία ταὐτά,** Θεόκρ.2,13 **ἠρία νεκύων, Κορύθοιο,** Ἐπίγρ. **εἴσατο βωμόν . . ἠρίον ὄφρα γένοιτο,** Ἀπολλωνίδ.ΑΠ 7,180 **κατὰ χθονὸς ἠρία τεῦχον,** Πλούτ.ΤΓράκχ.9 **ἠρίον προγονικόν·** || ὁμ. μτφ. : Θεμίστ.Λόγ.4,59D **ἠρία τῶν ψυχῶν τὰς βίβλους.**

ἤριπε γ' ἑν. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ ἐρείπω βλ.λ.

ἠριπόλη (ἡ) (πολέω) μτγν. ποι. ἡ τὴν πρωΐαν βαδίζουσα, περιπατοῦσα, εἰδ. ὡς ὄνομ. τῆς πρωΐας, τῆς ἠοῦς : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,227 **φέγγος ἰδεῖν ἐθέλω χρύσεον Ἠριπόλης.**

ἠρισάλπιγξ-ιγγος (ὁ) ἀρχ.λεξ. ὁ πρωῒ σαλπίζων, ᾄδων, ὄν. πτηνοῦ· Ἡσ.

ἠρίσκος (ὁ) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ ἥρως βλ.λ.

ἠρίσταμεν μέσ. ἀόρ. τοῦ ἀριστῶ βλ.λ.

ἠρίστριον (τὸ) ἀρχ. λεξ. ἱμάτιον ἐαρινόν (κτ. ἀναλ. πρὸς τὸ θερίστριον)· Ἡσ.

ἠρίφακον Ἡσ. « θαμνίσκον· Λάκωνες ».

ἠρμένως (αἴρω) ἐπίρρ. μτγν. ἐκ μτχ. παθ. παρακ. ὑψηλῶς, ὑπερηφάνως : Πολυβ.9,147.

ἡρμοσμένως (ἁρμόζω) ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἐκ μτχ. παθ. παρακ. ἁρμοδίως, ἐπιτηδείως : Διόδ.Σ 17,19.
ἠροάνθια (τά) Φώτ.75,13 «ἑορτὴ (ἐν Πελοποννήσῳ) γυναικεία ὅτε τὸ ἔαρ ἀνθεῖ» πρβλ. ἠροσάνθια.
ἠροικάκαι Ἡσ. « κοιλώματα τῆς γῆς ».
ἡροϊκός-ή-όν μτγν. ἐπ. τοῦ ἡρωϊκὸς βλ.λ. : Μσν.1,13.
ἡροϊσταί (οἱ) Ἐπιγρ. ἡρωϊσταὶ βλ.λ.
ἦρος (ὁ) Ἐπιγρ. ἀμφ. σημ. : **ἦρον ὠνουμένων ἔδωκεν .. τὸν ἦρον ἐνδήσαντι.**
ἠροσάνθια Ἡσ. « ἀνθολόγια, ἑορτὴ γυναικεία λαμπρὰ ἀγομένη ἐν Πελοποννήσῳ κατὰ τὸ ἔαρ ».
ἠρόχια Ἡσ. « τὰ Θεοδαίσια· οἱ δὲ ἑορτήν, οἱ δὲ ἱερά ».
ἡρπαγμένως ἐπίρρ. γλωσσ. ἁρπακτικῶς.
ἦρσα ἀόρ. α' τοῦ ἀραρίσκω βλ.λ.
ἠρύγγη (ἡ) δ. τ. τοῦ ἤρυγγος βλ.λ. : Πλίν.Φl 22,18, Φώτ.· **2)** τὸ φυτὸν πόλιον βλ.λ. : Ἱππ.π.Ἐρωτιαν.
ἠρύγγιον (τό) κ. νεώτ. τὸ φυτὸν ἠρύγγιον τὸ ἀρουραῖον, δημ. ἀγκαθιά, φιδάγκαθο, μοσχάγκαθο : Θεόφρ.Φl 6,1,3, Πλούτ.Ἠθ.700D· ‖ νεώτ. πόα πολυετὴς τῆς τάξεως **τῶν σκιαδανθῶν** ἧς εἴδη καὶ τὰ ἠρύγγιον τὸ ἀρουραῖον καὶ ἠρύγγιον τὸ κρητικόν· **2)** τὸ φυτὸν ἀλόη : ΨΔιοσκ.3,22.
ἠρυγγίς-ίδος (ἡ) μτγν. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἤρυγγον : Νίκ.Ἀλεξ.564 **ἠρυγγίδες ῥίζαι.**
ἠρυγγίτης (ὁ) μτγν. ἠρύγγιον βλ.λ. : Πλούτ. Ἠθ.558E.
ἤρυγγος (ἡ) μτγν. τὸ φυτὸν ἠρύγγιον βλ.λ. τὸ κρητικόν : Νίκ.Θηρ.645,αὐτ.849.
ἤρυγε ἀόρ. τοῦ ἐρεύγομαι βλ.λ.
ἠρύκακε παρακ. τοῦ ἐρύκω βλ.λ.
ἤρχατο ἰων. ἀντὶ ἠργμένοι ἦσαν, γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. τοῦ ἄρχω βλ.λ.
ἤρχθην παθ. ἀόρ. α' τοῦ ἄρχω βλ.λ.
ἥρῳ ποι. δοτ ἑν. τοῦ ἥρως βλ.λ.· ‖ ὁμ. **ἥρω** ποι. γεν. κ. αἰτ. τοῦ ἥρως βλ.λ.
ἡρώασσα Ἐπιγρ. κρητ. τοῦ ἡρωΐνη βλ.λ.
ἡρωδιάζω μσν. ποιῶ ἔργα ἄνομα, ὡς ὁ τετράρχης Ἡρώδης : Μιχ.Ἀκομ.1,275.
ἡρώειον (τό) μτγν., μσν. **ἡρωεῖον** ἡρῷον, μνημεῖον : Ἐπιγρ.,Βl.Ἀλεξ.1384 **τύδιαν ἐγκαθίδρυσε, μέγιστον ἡρωεῖον.**
ἡρωελεγεῖον (τό) μσν. δίστιχον συνιστάμενον ἐξ ἑξαμέτρου καὶ πενταμέτρου : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,193 **ἰαμβικὸν Κανόνα .. οὗ τινος ἡ ἀκροστιχὶς διὰ στίχων ἡρωελεγείων.**
ἡρωΐαμβος (ὁ) μσν. ποίημα συγκείμενον ἐξ ἑξαμέτρων καὶ ἰάμβων : Τζέτζ.Χιλ.4,868.
ἡρωιασταί (οἱ) Ἐπιγρ. ἥρωος ἤτοι νεκροῦ μακαρίτου λάτραι.
ἡρωΐζω μσν. γράφω ἡρωϊκοὺς στίχους ἢ ἐπικὸν ποίημα : Εὐατ.4,1.
ἡρωϊκά ἐπίρρ. δημ. ἡρωϊκῶς βλ.λ.
ἡρωϊκός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς ἥρωας : Ἀριστλ.Πολιτ.1285b,4 **κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους,** Ἀμμών.140V **ἡ χλαῖνα ἡρωϊκὸν φόρημα,** Σολωμ.Λόρδ Μπάϊρ.2,4 ἀποπάνου του **ἂς χτυποῦνε μόνον στήθια ἡρωϊκά·** **2)** ὁ ἁρμόζων εἰς ἥρωα: Ἀριστλ.ΗΝικ.1145a,20 **ἡρωϊκὴ ἀρετή,** Λουκ.Ἔρωτ.20 **ἡρωϊκὰ φρονεῖν·** **3)** ἐν τῇ μετρ. **ἡρωϊκὸς στίχος** ὁ ἑξάμετρος : Πλάτ.Νόμ.958E, Ἀριστλ.Ποι.1459b,32 **ἡρωϊκὸν μέτρον** (δακτυλικὸν ἑξάμετρον)· ‖ ὁμ. **ἡρωϊκὴ τάξις** ἐπικὸν ποίημα : Δημ.1391 **εἰς τὴν ἡρωϊκὴν τάξιν ἐπανάγειν.**
ἡρωϊκῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ὡς ἥρως : Διόδ. Σ 2,45 **ἡρωϊκῶς τελευτῆσαι τὸν βίον, - οἱ πολιορκημένοι ἡρωϊκῶς ἠμύνθησαν·** **2)** εἰδ. ἐπὶ στίχων, κατὰ τὸ ἑξάμετρον, ἐπικῶς : Διον.Τραγ.629,18 **ἡρωϊκῶς τὴν τραγῳδίαν ἀναγνῶναι.**
ἡρωΐνη (ἡ) κ. νεώτ. θηλ. τοῦ ἥρως, ἡρωΐς, ἡρωΐσσα : Θεόκρ.13,20 **Ἀλκμήνας υἱός Μιδεάτιδος** ἡρωΐνας, Καλλ.Δῆλ.161, Λουκ.Νεκυομ.15· ‖ συνηρ. τ. **ἡρῴνη** : Ἀριστφ.Νεφ.315 **μῶν ἡρῷναι τινές εἰσιν;** **2)** Ἐπιγρ. γυνὴ ἀποθανοῦσα, μακαρῖτις· ‖ ὁμ. ἐπὶ αὐτοκρατείρας θεοποιηθείσης : Ἰούλ. Καῖσ.334B· **3)** νεώτ. χημ. τὸ δικετυλοπαράγωγον τῆς μορφίνης βλ.λ.
ἡρώϊνος-η-ον ἀρχ. λεξ. ἡρωϊκὸς βλ.λ. : Σουΐδ. ἐν λ. Ἡσίοδος.
ἡρώϊος-α-ον ἡρωϊκὸς βλ.λ. : Πίνδ.Ο 13,51 **ἡρώϊαι ἀρεταί,** αὐτ.Ν 7,46 **ἡρώϊαι πομπαί.**
ἡρωΐς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. θηλ. τοῦ ἥρως, γυνὴ μὲ ἡρωϊκὰς ἀρετάς : Πίνδ.Π 11,7 **ἐπίνομον ἡρωΐδων στρατὸν ὁμαγυρέα καλεῖ,** Καλλ.άπ.126· **2)** Ἐπιγρ. ἡρωΐνη βλ.λ.2)· **3)** ὡς θηλ. τοῦ ἡρωϊκὸς βλ.λ. : Ἀπολλ.Ρ 1,1048 **ἡρωϊκαὶ τιμαί·** ‖ ὁμ. ἐπικὸν ποίημα : ΑΠ 9,504 **ἡρωῒς ἀοιδή·** **4)** (ἐνν. ἐννεετηρίς) ἑορτὴ ἐν Δελφοῖς κατὰ πᾶν ἔνατον ἔτος : Πλούτ.Ἠθ.293C.
ἡρωϊσμός (ὁ) Ἐπιγρ., νεώτ. κ. δημ. ἡ λατρεία τῶν ἡρώων : Ἐπιγρ.· **2)** νεώτ. πρᾶξις ἀφοσιώσεως, θυσίας, περιφρονήσεως τῆς ζωῆς καὶ ἀνιδιοτελείας ὑπὲρ εὐγενοῦς σκοποῦ, εὐτολμία : **ὁ ἡρωϊσμὸς τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 1821·** ‖ ὁμ. γενναιότης, ανδρεία, θάρρος : Παπαντ.Ἅγ.Ὄρ.133 **ὁ ἀσκητὴς θὰ 'λεγε ἂν εἶχε τὴ γνώση τοῦ ἡρωϊσμοῦ του.**
ἡρωΐσσα (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. δημ., συνηρ. **ἡρῷσσα,** ἡρωῒς βλ.λ. : Ἀπολλ.Ρ 4,1309,Νικαίν.ΑΠ 6,225 **ἡρῷσσαι, Λιβύων ὄρος ἄκριτον αἵτε νέμεσθε,** Παλαμ. Πατρόκ.40,4 **καὶ τῆς ἡρωΐσσας κάποιου βιβλίου ρωμαντικοῦ.**
ἡρωϊστής (ὁ) Ἐπιγρ. ἡρωαστὴς βλ.λ. : **τὸ κοινὸν τῶν ἡρωϊστᾶν,** αὐτ. **ταμίας τῶν ἡρωϊστᾶν.**
ἡρών-ῶνος (ὁ) Ἐπιγρ. τόπος ἡρώων : **τὸν ναὸν καὶ ἡρῶνα τῇ πόλει** (ἀνέθηκεν).
ἡρώνα (ἡ) Ἐπιγρ. πιθ. λειτούργημα : **ἐπιτελέσσαντα ταῖς ἡρώναις παίσαις.**
ἡρωογονία (ἡ) ποίημα τοῦ Ἡσιόδου : Πρόκλ. Ἡσιόδ.8C.
ἡρωογράφος-ον μσν. συγγραφεὺς ἡρωϊκοῦ ποιήματος : Τζέτζ.Ἐξήγ.Ἰλ.29.
ἡρωολατρεία (ἡ) νεώτ. θεοποίησις ἢ ὑπερβολικὸς θαυμασμὸς ἥρωος ἐν τῇ δράσει ἢ ἐν τῇ σκέψει κατὰ τὸ παρελθόν, ζῶντος ἢ νεκροῦ.
ἡρωολογία (ἡ) ἡ περὶ ἡρώων διήγησις, τίτλ. ἔργου τοῦ Ἀναξιμάνδρου : Ἀθήν.11,498B **ὁμοίως Ἀναξίμανδρος ἐν Ἡρωολογίᾳ λέγει.**
ἡρωολογῶ-έω (λέγω) μτγν. λέγω, διηγοῦμαι περὶ ἡρώων : Στράβ.11,6,3 **ῥᾷον δ' ἄν τις Ἡσιόδῳ καὶ Ὁμήρῳ πιστεύσειεν ἡρωολογοῦσι καὶ τοῖς τραγικοῖς ποιηταῖς ἢ ..**
ἡρῷον (τό) κ. νεώτ. κ. δημ., ἰων. **-ώϊον** (ἐνν. ἱερὸν ἢ ἕδος) ἱερὸν ἀφιερωμένον εἰς ἥρωα : Ἡρ. 5,47 **ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ ἡρώϊον ἱδρυσάμενοι θυσίῃσι αὐτὸν ἱλάσκονται,** Θουκ.2,17 **τὰ ἐρῆμα τῆς πόλεως ᾤκησαν καὶ τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ἡρῷα πάντα πλὴν τῆς ἀκροπόλεως·** **2)** Ἐπιγρ. τύμβος : **ἡρῷον καμαρωτὸν καταπράξας·** **3)** ἡρῷον (τὸ) (ἐνν. μέτρον) ἑξάμετρος : Πλούτ.Νομ.4 **ἀποθεσπίζειν τόδε τὸ ἡρῷον·** **4)** ἡρῷα (τὰ) (ἐνν. ἱερά) ἑορτὴ πρὸς τιμὴν ἥρωος : Πλούτ.Ἠθ.811D **ἡρῷα δειπνεῖν.**
ἡρῷος-α-ον συνηρ. τοῦ ἡρώϊος βλ.λ.· ‖ ὁ ἡρῷος (ἐνν. ρυθμός) τὸ ἡρωϊκὸν μέτρον ἑξάμετρος : Πλάτ.Πολ.400B **ξύνθετον καὶ δάκτυλον καὶ ἡρῷόν γε·** ‖ ὁμ. κ. **ἡρῷον** (μέτρον) : Ἀριστλ.Ποιητ.1460a,3 **οὐδεὶς ἐν ἄλλῳ πεποίηκεν ἢ τῷ ἡρῴῳ·** ‖ ὁμ. **πούς ἡρῷος** δάκτυλος : Δομάγ.ΑΠ 7,9.
ἡρώπτω ΕΜ 437,27 « σκώπτω »· Ἡσ « ἡρώπτει· σκώπτει ».
ἥρως-ἥρωος (ὁ) κ. νεώτ., δημ κ. **ἥρωας,** γεν. κ. **ἥρω,** δοτ. **ἥρωϊ** κ. πλειστ. ἐν τ. **ἥρῳ,** αἰτ. **ἥρωα,**

συνήθ. ἐν τ. ἥρω κ. ἥρων, ὀν. πληθ. ἥρωες κ. σπαν. συνηρ. ἥρως, δοτ. ἥρωσιν κ. ἡρώνεσσι, αἰτ. ἥρωας κ. σπαν. ἥρως κύριος, ἐλεύθερας ἀνήρ, π. Ὁμ. πολεμιστής : Ἰλ.Β 110 ἥρωες Δαναοί, Ὀδ.Η 44 ἡρώων ἀγοράς· ‖ ἰδ. ὁ εὐγενής, ἐξέχων καὶ διακρινόμενος ἐπὶ γένει, δυνάμει, ἀνδρείᾳ: Ἀριστλ.Πρ.922b,18 οἱ ἡγεμόνες τῶν ἀρχαίων μόνοι ἦσαν ἥρωες, οἱ δὲ λαοὶ ἄνθρωποι· 2) αἱ τέσσαρες γενεαὶ τῶν ἀνθρώπων, αἱ μεταξὺ δαιμόνων καὶ ἀνθρώπων : Ἡσίοδ.Ἔργ.172 ὄλβιοι ἥρωες, τοῖσιν μελιηδέα καρπὸν τρὶς ἔτεος θάλλοντα φέρει .. ἄρουρα· 3) ἥρωες, ὡς ὑποκείμενα λατρείας : Πίνδ.Π 1,53 ἥρωες ἀντίθεοι· ‖ ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους : αὐτ.Ν 3,22 ἥρως θεός· ‖ κ. ἐπὶ ἄλλων μυθικῶν προσώπων, οἷον τοῦ Σισύφου κ. ἄ. : Θέογν.711 Σίσυφος ἥρως, Ἀντιφ.1,27 οὔτε θεούς, οὔθ' ἥρωας αἰσχυνθεῖσα· ‖ ἰδ. ἐπὶ τοπικῶν θεῶν, πόλεων ἱδρυτῶν, προστατῶν φυλῶν : Ἡρ.1,168 τιμὰς νῦν ὑπὸ Τηίων τῶν ἐν Ἀβδήροισι ὡς ἥρως ἔχει, Θουκ.4,87 μάρτυρας μὲν θεοὺς καὶ ἥρως τοὺς ἐγχωρίους ποιήσομαι, Ἀριστλ.Πολιτ.1332b,18 τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς ἥρωας ἡγούμεθα τῶν ἀνθρώπων διαφέρειν· ‖ εἰδ. ἐν Ἀθήν. ἥρωες ἐπώνυμοι οἱ ἡγέται ἐξ ὧν αἱ φυλαὶ ὠνομάσθησαν : Ἡρ.5,66 ἡρώων ἐπωνυμίας ἐπιχωρίων, Παυσ.1,5,1 ἀνδριάντες ἑστήκασιν ἡρώων, ἀφ' ὧν Ἀθηναίοις ὕστερον τὰ ὀνόματα ἔσχον αἱ φυλαί· ‖ ὁμ. ἥρωες ἱστορικά τινα πρόσωπα εἰς ἃ ἀπεδίδοντο θεῖαι τιμαί, οἷον εἰς τὸν Ὀνήσιλον ἐν Κύπρῳ κ. εἰς τὸν Βρασίδαν ἐν Ἀμφιπόλει : Ἡρ.5,114 Ὀνησίλῳ δὲ θύειν ὡς ἥρωϊ ἀνὰ πᾶν ἔτος, Θουκ.5,11 οἱ Ἀμφιπολῖται περιείρξαντες αὐτοῦ τὸ μνημεῖον ὡς ἥρῳ τε ἐντέμνουσι καὶ τιμὰς δεδώκασιν· ‖ ὅθ. μτγν. ἐν τῇ σημ. τοῦ θεὸς ἐπὶ προσ. : ΔίωνΚ 56,41 ἥρωα ἀπεδείξατε (τὸν Αὔγουστον)· ‖ φρ. ὁ κατ' οἰκίαν ἥρως ἡ ἐν τῷ οἴκῳ θεότης, ἑστία : Διον.Ἀλ.Συνθ. 4,2· 4) μτγν. ἐπὶ ἀποθανόντος, μακαρίτης : Ἀλκίφρ.3,37, Ἡλιόδ.7,13 δεξιὸν βούλημα δαίμονος τῇ πρὸς τὸν ἥρωα Καλάσιριν συντυχίᾳ χρησάμενοι· ‖ συχν. ἐν Ἐπιγρ. ὡς προσφ. : ἥρως χρηστέ, χαῖρε· 5) Ἡσ. «ἥρως ποικίλος· στιγματίας». 6) Ἐπιγρ. βοῦς ἥρως βοῦς ἡγεμὼν βλ.λ.

ἡρῷσσα (ἡ) συνηρ. τ. τοῦ ἡρώϊσσα βλ.λ.

ἡρωστής (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ἡρωϊστής βλ.λ.

ἡρωφόρος-ον ὁ ἥρωας φέρων : ΕΜ 230,40.

ἧς δωρ. κ. αἰολ. τ. γ' ἑν. παρατ. τοῦ εἰμί.

ἧς γεν. θηλ. τῆς ἀναφ. ἀντων. ὅς,ἥ,ὅ.

ἧς Ἐπιγρ. δωρ. ἀντὶ εἷς ; Ἡρακλεωτ.Πίν.1,136.

ἦσα ἀόρ. α' τοῦ ρ. ᾄδω.

ἧσα ἀόρ. α' τοῦ ρ. ἥδω.

ἦσαν ἀττ. τ. γ' πληθ. ὑπερσ. τοῦ οἶδα, ἀντὶ ᾔδεσαν : Αἰσχ.Πρ.451· 2) ὁμ. ἀττ. σπάν. ποι. τ. γ' πληθ. παρατ. τοῦ εἰμι, ἀντὶ ἦσαν (ἐν συνθ.).

ἥσατο ἐπ. γ' ἑν. μέσ. ἀόρ. α' τοῦ ρ. ἥδομαι.

ἦσθα ἀττ. κ. αἰολ. τ. β' ἑν. παρατ. τοῦ εἰμί.

ἠσθενημένως ἐπίρρ. μσν. ἀσθενῶς, μὲ ἐξηντλημένας τὰς δυνάμεις : Φώτ.Λόγ.π.Ψυχ. ἐν χειρογρ. μονῆς Ἰβήρων : ἠσθενημένως τρέχων (Κουμαν.Ἀθησ.λ.).

ἥσθημα-ατος (τὸ) (ἥδομαι) ἡδονή, ἀπόλαυσις : Εὐπ.131.

ᾔσθημαι παρακ. τοῦ αἰσθάνομαι.

ᾐσθημένως ἐπίρρ. μτγν. ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ. τοῦ αἰσθάνομαι, μετ' αἰσθήσεως, ἐν συναισθήσει, μτ. γεν. : Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.10,9.

ἥσθην παρ. ἀόρ. τοῦ ἥδομαι.

ἦσι ποι. τ. γ' ἑν. τοῦ ρ. ἠμί, ἀντὶ ἦ : Σαπφ.ἀπ.97.

ἧσι ἰων. τ. δοτ. πληθ. τοῦ θηλ. τῆς ἀναφ. ἀντων. ὅς, ἀντὶ αἷς.

ἡσιεπής-αῦς-ές (ἵημι - ἔπος) ΕΜ 669,7 «σημαίνει δὲ τὸν εὔστοχον ἐν τῷ λέγειν».

ἡσιόδειος-ον ὁ εἰς τὸν ποιητὴν Ἡσίοδον ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος : Πλάτ.Νόμ.658D.

-ήσιος ἐπιθετ. κατάλ. σημαίνουσα τὸν ἀνήκοντα εἴς τι, ἢ τὸν προερχόμενον ἔκ τινος (πρβλ. ἡμερήσιος, βουνήσιος κλπ.).

ἧσις-εως πάπ. κ. Σουΐδ. ἡ κατάστασις, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἥδομαι, τέρψις, ἡδονή, εὐχαρίστησις: Πάπ. ιγ ἐπὶ τῆς πόλεως ἥσει, ιδ ἦλθαν ἀπὸ τῆς πόλεως, Σουΐδ.

ἥσιχερ Ἡσ. «δαφιλής»· πρβλ. ἀσιχήρ.

ἧσκα (ἡ) δημ. ἀντὶ ὕσκα βλ.λ.

ἤσκειν γ' ἑν. παρατ. τοῦ ἀσκῶ, ἀντὶ ἤσκεεν : Ἰλ. Γ 388.

ἠσκημένως ἐπίρρ. ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ἀσκῶ, μετ' ἀσκήσεως, πρακτικῶς : Πολυβ.1,157.

ἠσκιάδα (ἡ) δημ. πλατεῖα, πυκνὴ σκιά : Μαλακ. Συντρίμ.82,7 ἑνὸς δεντροῦ λαμπροῦ τὴν ἠσκιάδα.

ἠσκιάζω δημ. σκιάζω, καλύπτω τι διὰ σκιᾶς : τὸ ἔμπασμα τῆς σπηλιᾶς ἠσκιάζει πλατάνι τετράφηλο· 2) κ. μτφ. δημιουργῶ βαρεῖαν ψυχικὴν διάθεσιν, καλύπτω οἱονεὶ διὰ σκιᾶς μελαγχολίας· πρβλ. σκοτεινιάζω, συννεφιάζω : Ζερβ. Μῦθ.Ζ 117 γιατὶ κάτι θλιβερόν, κάτι σὰν γλυκιὰ ἐνθύμηση καὶ σὰν πικρὴ μετάνοια ἠσκιάζει τὴν ψυχήν σου στὶς ὧρες τοῦ ἡδονικοῦ χορτασμοῦ;

ἠσκιερός-ή-ό δημ. σκιερός, σκιαζόμενος ἢ σχηματίζων σκιάν : ἠσκιερὰ βουνά.

ἠσκιογλιστρῶ δημ. ποι. διολισθαίνω ὡς σκιά, ξεγλιστρῶ σὰν ἥσκιος : Πορφύρ.Σκ.89,12 ἀλάργα στὰ βουνὰ κοπαδιαστὰ | χαμήλωναν τὰ σύννεφα ὁλοένα | .. κι ἠσκιογλιστροῦσαν στὶς πλαγιὲς θλιμμένα.

ἠσκιολούλουδο (τὸ) δημ. ἄνθος ἐκ σκιᾶς, λουλούδι ἀπὸ ἥσκιο, μτφ. σκιὰ ὡς ἄνθος, ὡς νέφος : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 61,6 νεράϊδες ποὺ ἀπ' τὰ πέπλα τους σκορπίζουν ἀσημένια ἠσκιολούλουδα.

ἠσκιόραμα (τὸ) δημ. ποι. ὅραμα, πλάσμα, ἀντικείμενον ὁρατόν, ἐν σκιᾷ : Σημηρ.Ὀνείρων Ἥσκιοι 151,8 σὰν μιᾶς φτερούγας τὸ ἠσκιόραμα.

ἥσκιος (ὁ) δημ. κ. ἴσκιος κ. γήσκιος τὸ σκοτεινὸν εἴδωλον ἀδιαφανοῦς σώματος φωτιζομένου ἔκ τινος διευθύνσεως, σχηματιζόμενον κατὰ τὴν ἀντίθετον διεύθυνσιν ἐπὶ ἐδαφικῆς ἢ ἄλλης ἐπιφανείας, ἡ σκιά : Σολωμ.Λόρδ Μπάϋρ.114,2 καθὼς βλέπεις καὶ μαυρίζει | ἥσκιος νέου κυπαρισσιοῦ, Βαλαωρ.Γέρο Δῆμος 9 κι ἂν ξεφυτρώσῃ πλάτανος, στὸν ἥσκιο του ἀποκάτω, Σημηρ.Ὀνείρων Ἥσκιοι 46,2 τὸ φεγγαρόφωτο ἔντυνε τοὺς δυό μας | τοὺς ἥσκιους· ‖ φρ. τρέμει τὸν ἥσκια του εἶναι καθ' ὑπερβολὴν δειλός· 2) κατὰ μτφ. ποιητικὴν ἀντίληψιν, εἴδωλον πραγμάτων στερουμένων ὑλικῆς ὑποστάσεως, ἐν τῇ φαντασίᾳ : Σολωμ.Ἐλ.Πολ.Α 2,12 σὰν ἥσκιους ὀνείρου, Παλαμ.Ἀσάλ.Ζ (γ' ἔκδ.) 97,11 θὰ 'χῃς τὸν ἥσκιο τῆς ἀγάπης· ὄχι ἐκείνη, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 67,22 καὶ τῆς ἐρμιᾶς ὁ γήσκιος στὸν ἀγέρα· 3) ὁμ. κατὰ ποι. ἀντίληψιν, φανταστικόν, ὑπερφυσικὸν ὄν, σκιώδης ὕπαρξις, ἀερικό : Χατζόπ. Βραδινοὶ Θρῦλοι 22,1 ἔτσι μιλοῦσα μὲ τοὺς ἥσκιους | κάπου μιὰ μέρα· ‖ κ.εἰδ. ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἐχουσῶν ἀόριστον μορφήν, ὑπόστασιν, ἐπιδιώξεων, ὀνειροπολήσεων τοῦ ἀνθρώπου : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 77,20 τί εἶμαι λοιπὸν ἐγὼ ποὺ γνοιάζουμαι | νὰ κυνηγῶ | γίγαντες ἥσκιους καὶ ξαφνιάζουμαι· 4) τὸ φάσμα, ἡ ψυχή, ἡ μετὰ θάνατον σκιώδης τοῦ ἀνθρώπου ἐπιβίωσις, τὸ φάντασμα : ἥσκιοι τριγυρνοῦν τὶς νύχτες στὸ Παλιόκαστρο· 5) ὁ ἐφιάλτης, βαρυπνάς : Γρυπ.Σκ.Τερρ.47,2 μὰ ἡ καρυδιὰ ἢ καλόβολη ἥσκιο βαρὺ καὶ κακὸν ἥσκιο κάνει· 6) ὁμ. μτφ. ψυχικὴ διάθεσις, ἐνέργεια, ἐπιδρῶσα ἐπὶ τῆς τύχης ἢ τῆς διαθέσεως ἑτέρων ὑποκειμένων : ἔχει κακὸν ἥσκιο αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος· πρβλ. ἀλαφρο-

ἤσκιωτος· **7)** σκιαζόμενος τόπος, ἄ. ἤσκιωμα : **πᾶμε νὰ καθίσουμε στὸν ἤσκιο.**

ἠσκιόφως (τὸ) δημ. (προφ. τρισύλλ.) ἄ. συνηθέστ. ἠσκιόφωτο βλ.λ. : Σημηρ.'Ονείρ."Ησκιοι III,3 **καὶ φάνταζεν ὁ κόρφος σου στὸ ἠσκιόφως τὸ αὐγινό.**

ἠσκιόφωτο (τὸ) δημ. ἀδύνατον, μελιχρόν, μουχρὸ φῶς, θαμπόφωτο : **μέσ' στὸ ἠσκιόφωτο τοῦ δειλινοῦ θάμπωναν ὁλοένα τὰ χρώματα τῶν λουλουδιῶν.**

ἤσκιωμα (τὸ) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἠσκιώνω, ἡ σκιά, κυρ. δένδρων κ. φυτῶν : παροιμ. **καημένε** (ἢ **ἔρμε**) **πλάτανε, ἤσκιωμα ποὺ τό'χεις, μὰ πεῖνα ποὺ δὲ χορταίνεις·** **2)** ὁ σκιαζόμενος τόπος **πᾶμε νὰ καθίσωμε στὸ ἤσκιωμα·** κ. κτ. πληθ. **πᾶμε ἀπὸ τὰ ἠσκιώματα, - δρόμος ἀνάβολος καὶ χωρὶς ἠσκιώματα·** **3)** μτφ. συμβὰν ἢ κατάστασις ἢ διάθεσις θορυβοῦσα, ἀνησυχοῦσα, θλίβουσα τὴν ψυχήν : **ἤσκιωμα βαρὺ γιὰ ὅλους ἐμᾶς τοὺς δικοὺς ἦταν ὁ θάνατός του·** ‖ κ. αὐτὴ ἡ ψυχικὴ ἀνησυχία, θλῖψις, μελαγχολία : Ζερβ. Μῦθ.Ζ 117 **καὶ εἰς τὴν ἀνθόσπαρτην ἔκταση τῶν αἰσθημάτων μου ἅπλωναν οἱ στοχασμοί μου κάποιο θλιβερὸν ἤσκιωμα·** **4)** ἡ πνευματικὴ ἢ ψυχικὴ συσκότισις ἣν ἐπάγει, κτ. λαϊκὴν πίστιν, ἤσκιος βλ.λ.4), φάντασμα, κακοποιὸν δυσμενὲς ἀόρατον πνεῦμα : **ἡ κόρη της ἔπαθε ἤσκιωμα καὶ δὲν εἶναι στὰ σύγκαλά της·** πρβλ. ἠσκιώνω (παθ.), λαμπάζω· **5)** κτ. πληθ. τὰ τῶν ὀνείρων εἴδωλα : Γρυπ.Σπ.Τερρ.11,2 **μπρόβαλε μέρα νὰ διώξῃς τὰ ἠσκιώματα τοῦ ὕπνου ἀπὸ κοντά μου**

ἠσκιώνω δημ., παθ. κ. ἠσκιάζομαι, μτχ. παθ. παρακ. **ἠσκιωμένος** σκιάζω, ἁπλώνω ἐπί τινος τὴν σκιάν μου : **μιὰ κληματαριὰ ἠσκιώνει τὴν εἴσοδο·** ‖ κ. ἀπολ. ρίπτω, ἁπλώνω σκιάν : Γρυπ.Σκ.Τερρ. 85,30 **δένει τὴ μοῦλα στὴν ξινομηλιὰ ποὺ ἠσκιώνει ἐμπρὸς στὸ σπήλιο·** ‖ εἰδ. ἐπὶ τῶν νεφῶν : **τὰ σύννεφα ἤσκιωναν τὸ βουνὸ - τὴ θάλασσα·** ὁμ. ἀποκρύπτω διὰ τῆς σκιάς μου : **τὰ σύννεφα ἤσκιωναν τὸν ἥλιο - τὸ φεγγάρι - τὰ ἄστρα κατὰ τὴ δύση·** **2)** μτφ. ἐπὶ τῶν ψυχικῶν συναισθημάτων ἐν ἀνσφ. πρὸς θλιβερὸν ἢ δυσάρεστον γεγονός : **χρηματικὲς διαφορὲς ἤσκιωσαν τὴ φιλία τους, - ὁ θάνατός της ἤσκιωσε τὴν ψυχή μου,-τὸ ἐπεισόδιο ἤσκιωσε τὴν εὐθυμία·** **3)** ὁμ. ἐπὶ κακῶν ἀοράτων πνευμάτων, ἤσκιων βλ.λ.4), ἐμβάλλω εἰς ταραχήν, εἰς σύγχυσιν τὸν νοῦν τινος, συσκοτίζω τὴν διάνοιαν : δ. τραγ. **κάποια ξωθιὰ τὸν ἤσκιωσε καὶ ὁλημεράει στὰ βράχια·** ‖ συνηθέστ. παθ. **ἠσκιώνομαι** ὑφίσταμαι τὴν ἐπήρειαν ἤσκιου ἢ ἤσκιων, ἤτοι ἐξ ἐπιδράσεως δυσμενοῦς ἢ δυσμενῶν πνευμάτων πάσχω τὰς φρένας, ἔχουν θολώσει τὰ συλλογικά μου : λαϊκὸν λόγ. **ἀπ' τ' ἅη Γιωργιοῦ καὶ πέρα ποὺ βγαίνει μεσημέρι ἠσκιώνεται·** ‖ ἡ μτχ. παθ. παρακ. **ἠσκιωμένος** ὡς οὐσ. ὁ κτ. λαϊκὴν πίστιν ἐξ ἐπιδράσεως πονηροῦ πνεύματος πάσχων θόλωσιν τοῦ νοῦ ἢ ψυχοπάθειάν τινα, οἷον φόβους, φαντασματοπληξίας κττ.· **4)** παθ. **ἠσκιώνομαι** ἐπὶ τόπου, ἔχω ἐπ' ἐμοῦ ἢ πρὸ ἐμοῦ σκιὰν ἁπλουμένην οἷον ἐκ δένδρου, βράχου, κτιρίου κττ. : **ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ σπιτιοῦ ἠσκιώνεται ἀπὸ ἕναν πανύψηλο τοῖχο·** **5)** εἰδ. τὸ ἐνεργ. ἐπὶ δενδροφύτων τόπων, κτῶμαι σκιὰν ἐξ ἀναφυλλώσεως τῶν δένδρων μου : Κρυστ. Τραγ.Χωριοῦ Τρύγος 27 **πότε νὰ ἠσκιώσουν τὰ βουνά, νὰ δροσερέψῃ ὁ κάμπος·** ρηματ. π. ἤσκιωμα, ἠσκιωσιά.

ἠσκιωσιὰ (ἡ) δημ. σκιὰ ἁπλουμένη που, ἤσκιωμα : Βλαχογ.Παληκ.97 **κολῶνες ποὺ θὰ κρατοῦσαν κάποιαν ἠσκιωσιά·** **2)** τόπος ἔχων ἐπ' αὐτοῦ σκιάν, σκιερός, κυρ. ἐν καιρῷ θέρους : **τοῦ νησιοῦ τ' ἀκρογιάλι, ποὺ ἀπὸ πάνω του κρέμεται θεάρατος βράχος, ἔχει τρανὲς ἠσκιωσιές.**

ἠσκιώτεμα (τὸ) δημ. ἐξ ἀχρ. ρ. ἠσκιωτεύω, εἰδ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἠσκιώνω βλ.λ. 3).

ἠσκιωτικός-ή-ό δημ. ἐπὶ πραγμ. κ. κυρ. δένδρων, ὁ ἐκτείνων πυκνὴν τὴν σκιὰν αὐτοῦ· **2)** ἐπὶ τόπου, ὁ ἔχων σκιάν, ὁ σκιαζόμενος, σκιερός· **3)** τὸ οὐδ. **(ἠ)σκιωτικὸ** πονηρόν, δυσμενὲς πνεῦμα, ἤσκιος βλ.λ.4) : **κάποιο ἠσκιωτικὸ τὸν ἐλάμπαξε·** κ. κτ. πληθ. : **στὰ χαλάσματα βγαίνουν τὴ νύχτα (ἠ)σκιωτικά·** πρβλ. βρικόλακας.

ἧσμαι παθ. παρακ. τοῦ ᾄδω.

ἤσμεν ἀττ. τ. α' πληθ. ὑπερσ. τοῦ οἶδα, ἀντὶ ᾔδειμεν.

ἧσο β' ἑν. προστ. τοῦ ἧμαι.

ἧσσα (ἡ), ἀττ. κ. νεώτ. **ἧττα** βλ.λ.

ἥσσημα-ατος (τὸ) μτγν., ἀττ. **ἥττημα** βλ.λ.

ἡσσόνως ἐπίρρ. μτγν. ἧττον, ὀλιγώτερον : Ἰώσ. ΙΑ 17,5,5.

ἡσσῶμαι-άομαι, ἀττ. κ. νεώτ. **ἡττῶμαι** βλ.λ.

ἥσσων-ονος-ον, ἀττ. κ. νεώτ. **ἥττων** βλ.λ.

ἦστε ἀττ. β' πληθ. ὑπερσ. τοῦ οἶδα, ἀντὶ ᾔδειτε.

ἤστην ἐπ. γ' δυϊκ. παρατ. τοῦ εἰμί, ἀντὶ ἤτην.

ἤστην γ' δυϊκ. ὑπερσ. τοῦ οἶδα, ἀντὶ ᾐδείτην.

ἡστία (ἡ) μσν. ἀντὶ ἑστία βλ.λ., πυρά, δημ. στιά : Χρον.Μορ.3718,P **καὶ κάθα νύχτα ἀνάφτασιν ὁ κάθε εἷς ἡστίαν** (**κι ἐφαίνοντά σου τὰ βουνὰ κι οἱ κάμποι ὅτι ἐκαιόνταν** (δ.γρ. κῶδ. ἱστία).

ἡστικός-ή-όν (ἥδομαι) μτγν. ἡδονικός, εὐάρεστος : Σέξτ.'Εμπ.Μυθ.6,33 **πάθος ἡστικόν.**

ἡστικῶς ἐπίρρ. μτγν. ἡδονικῶς, εὐαρέστως : Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.10.225 **ἡστικῶς πάσχειν.**

ἦστον β' δυϊκ. παρατ. τοῦ εἰμί, ἀντὶ ἦτον.

ἡστός-ή-όν (ἥδομαι) μτγν. ἡδονικός, εὐχάριστος : Σιμπλίκ.Ψυχ. 266,25,'Ησ.,Σουΐδ.

ἤστωσα ἀόρ. α' τοῦ ἀϊστῶ βλ.λ. : Σοφ.Αἴ.515.

ἥσυχα μτγν., δωρ. **ἅσυχα** τὸ οὐδ. πληθ. τοῦ ἐπιθ ἥσυχος ἐν ἐπιρρ. χρ. κ. δημ., ἡσύχως, ἠρέμα, ἀθορύβως : Θεόκρ.2,11,σὺτ.6,12 **ἅσυχα κοχλάζοντος . . αἰγιαλοῖο·** **2)** κ. δημ. ἐπίρρ. ἐν ἡσυχίᾳ, ἀκινησίᾳ, σιωπῇ : **καθίστε ἥσυχα·** ‖ ἄνευ ὑπερβολικοῦ θορύβου : **νὰ παίζετε - νὰ τραγουδᾶτε ἥσυχα·** ‖ ἐν γαλήνῃ, ψυχικῇ ἠρεμίᾳ : Παλαμ.Α' Λόγος Παρσδείσων 154 **νὰ ρέῃ μεγαλόπρεπα κι ἥσυχα ἡ σκέψη.**

ἡσυχάζω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **-άσω** κ. **ἡσυχάσομαι** (Λουκ.'Ονειρ.1) καθιστῶ τι ἥσυχον, ἤρεμον, καθησυχάζω, κατασπραΰνω ; Πλάτ.Πολ. 572A **ἀλλ' ἡσυχάσας μὲν τὼ δύο εἴδη, τὸ τρίτον δὲ κινήσας, - προσπάθησε νὰ ἡσυχάσῃς τὰ πράγματα·** ‖ κ. ἀπολ. ἐπιβάλλω σιωπήν, ἡσυχίαν : Δίων Κ 69,6· ‖ κ. μτ. ἀντικ. : **κοίταξε νὰ ἡσυχάσῃς τὰ παιδιά·** ‖ κ. ἐν τῷ παθ. ἀπροσ. : ΠΔ 'Ιὼβ 37,17 **ἡσυχάζεται δὲ ἐπὶ τῆς γῆς** (ὑπάρχει ἡσυχία)· **2)** ἀμτβ. εὑρίσκομαι ἐν ἡσυχίᾳ, ἠρεμίᾳ, ἀκινητῶ, ἀδρανῶ : Σοφ.ΟΤ 620 **εἰ δ' ἡσυχάζων προσμενῶ,** Θουκ.2,49 **ἡ ἀπορία τοῦ μὴ ἡσυχάζειν** (ἡ ἔλλειψις ἀναπαύσεως), Ξεν. 'Αν.5,4,16 **οἱ δὲ πολέμιοι προσιόντων τέως μὲν ἡσύχαζον·** ‖ καθεύδω, κατακλίνομαι, πλαγιάζω : Εὐρ.'Ορ.134 **τάχα μεταστήσουσ' ὕπνου τόνδ' ἡσυχάζοντ'·** ‖ σιωπῶ, καταπραΰνομαι, γαληνεύω : Αἰσχ.Πρ.327 **σὺ δ' ἡσύχαζε μηδ' ἄγαν λαβροστόμει,** Εὐρ.Μήδ.81 **ἡσύχαζε καὶ σίγα λόγον·** ‖ παύομαι ἐνεργῶν, κινούμενος, δημιουργῶν ταραχήν : Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,12 **ἀκούοντας ὁ βασιλεὺς πὼς οὔτε ἐκεῖ ἡσυχάζει, ἔστειλε φερμάνι νὰ πατήσουν τὸ σπίτι του, - ἂν δὲν ἡσυχάσῃς, θὰ σὲ πετάξω ἔξω·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ τῶν φυσικῶν στοιχείων, πραγμάτων, καταστάσεων, ἠρεμῶ, γαληνεύω : Θουκ.7,83 **τῆς νυκτὸς φυλάξαντες τὸ ἡσυχάζον** (τὸ ἡσυχώτατον τμῆμα τῆς νυκτός),

Σολωμ.'Ελ.Πολ.Β', 9,8 **τὰ σπλάχνα τους κι ἡ θάλασσα ποτὲ δὲν ἡσυχάζουν,** Κρυστ.'Αγροτ.Νησιωτοπούλα 35 **ταχιὰ ἡ φουρτούνα ἡσύχασε, τὰ κύματα μερέψαν·** **3**) κ. δημ. ἀπαλλάσσομαι ἀπό τινος: Μαικ.ἐν ΑΠ 5,132 **ὤμοσ' ἐγώ, δύο νύκτας ἀφ' Ἡδυλίου, Κυθέρεια, σὸν κράτος, ἡσυχάζειν·** δημ. φρ. **πότε θὰ ἡσυχάσωμε ἀπ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο;**

ἡσυχαῖος-α-ον, δωρ. **ἀσυχαῖος** ποι. τ. τοῦ ἥσυχος βλ.λ.: Σοφ.ΟΚ 197· || ἀργός, ἀδρανής: Εὐρ. Μήδ.807 **μηδείς με φαύλην κἀσθενῆ νομιζέτω μηδ' ἡσυχαίαν·** || γαλήνιος, ἥρεμος: Πλάτ. Πολιτ.307Α **ἡσυχαῖά πού φαμεν καὶ σωφρονικά·** **2**) τὸ οὐδ. **ἡσυχαῖον** ὡς οὐσ. ἡ ἡσυχία, γαλήνη: Σοφ.ἀπ.941,6· **3**) ὁμ. τὸ οὐδ. ἐν ἐπιρρ. χρ. κ. σημ.: Θεόφρ.Σημ 52 **ἡσυχαῖον κράζειν.**

ἡσυχαίτερος-ον κ. **ἡσυχαίτατος-ον** ἀνώμ. συγκρ. κ. ὑπερθ. τ. τοῦ ἥσυχος.

ἡσυχασμός (ὁ) νεώτ. ἡ κατάστασις, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἡσυχάζω, ψυχικὴ γαλήνη, ἠρεμία: **ἡσυχασμὸς ψυχῆς·** **2**) εἰδ. ἡ ἀναχωρητικὴ μοναστικὴ τάσις, πρβλ. ἡσυχαστής.

ἡσυχαστήριον (τὸ) μσν κ. νεώτ. ἀναχωρητήριον, διαμονητήριον ἡσυχαστοῦ, μοναχοῦ ἐν ἐρημίᾳ: Κεδρ.518, Σάθ.1,201 **τῆς παρὰ τὰς Σέρρας ἔτι καὶ νῦν ὑφισταμένης μονῆς τοῦ προδρόμου, ἣν καὶ Γεννάδιος ὁ Σχολάριος ὡς τελευταῖον ἐξελέξατο ἡσυχαστήριον.**

ἡσυχαστής (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ἀναχωρητής, μοναχὸς διερχόμενος τὴν ζωὴν ἐν ἐρημίᾳ, ἀπομονώσει ἀπὸ τῶν ἐγκοσμίων· || εἰδικώτ. **ἡσυχασταὶ** μυστικισταὶ μοναχοὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἀκμάσαντες κατὰ τὸν ΙΔ' αἰῶνα, δογματίζοντες τὴν δι' ὑπνωτισμοῦ, ἐν ἐκστάσει, ἕνωσιν μετὰ τοῦ θείου φωτός.

ἡσυχαστικά ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἡσυχαστικόν, καθησυχαστικόν.

ἡσυχαστικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ χρησιμεύων πρὸς ἡσυχασμόν, καθησύχασιν, καταπραϋντικός: **ἡσυχαστικὰ λόγια·** **2**) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς ἡσυχαστὰς βλ.λ. ἢ τὰ δόγματα αὐτῶν: Πσπαντ.'Αγ.'Όρ.168 **δικαιολόγησε τὴν ἡσυχαστικὴ ἕνωση μὲ τὸ θεῖο.**

ἡσυχαστικῶς ἐπίρρ. νεώτ., δημ. -ά καθησυχαστικῶς, καταπραϋντικῶς.

ἡσυχάστρια (ἡ) κ. μσν. θηλ. τοῦ ἡσυχαστής, ἡ καθησυχάζουσα, γλῶσσ. τοῦ εὐκηλήτειρα· Ἡσ., Σουΐδ.· **2**) ἐκκλ. μοναχή, καλογραῖα.

ἡσυχῇ ἐπίρρ., δωρ. **ἀσυχᾷ** ἡσύχως, ἠρέμα: Πίνδ.Π 11,55 **φθονεροὶ δ' ἀμύνονται ἆται, εἴ τις ἄκρον ἑλὼν ἡσυχᾷ τε νεμόμενος αἰνὰν ὕβριν ἀπέφυγεν,** Εὐρ.'Ιππ.444 **τὸν μὲν εἴκονθ' ἡσυχῇ μετέρχεται** (Κύπρις), Πλάτ.'Ιππ.Μ 298C **ἔχ' ἡσυχῇ** (ἔσο ἥσυχος, ἥρεμος)· || ἀθορύβως, σιωπηρῶς, ἀργά, ἥσυχα, σιγά: Πλάτ.Φαίδ.115C **ἡσυχῇ γελάσαι,** σὐτ.Χαρμ.159Β· || ἀκινήτως, ἀδρανῶς: Ἀριστφ.Πλ.692 **κατέκειτο δ' αὐτὴν ἐντυλίξασ' ἡσυχῇ,** Ξεν.Κυν.3,4· || μὲ ἥρεμον, ἥσυχον τὴν διάθεσιν, μὲ ψυχικὴν γαλήνην: Εὐρ.ἀπ.288,9 **καὶ ταῦτα δρῶντες μᾶλλόν εἰσ' εὐδαίμονες τῶν εὐσεβούντων ἡσυχῇ καθ' ἡμέραν,** Αἰσχίν.2,35 **ἀλλ' ἡσυχῇ καὶ κατὰ μικρὸν ἀναμιμνήσκεσθαι·** **2**) λάθρα, κρυφίως, μυστικά: Θουκ.8,69 **τοῖς δ' ἐν τῇ ξυνωμοσίᾳ εἴρητο ἡσυχῇ μὴ ἐπ' αὐτοῖς τοῖς ὅπλοις, ἀλλ' ἄπωθεν περιμένειν,** Πλούτ.'Αλκ.24 **ὁ δ' ἡσυχῇ προγνοὺς καὶ φοβηθεὶς τῶν μὲν πράξεων πασῶν ἐκοινώνει τοῖς Λακεδαιμονίοις,** Πλωτῖν. 2,9,18· **3**) ἐλαφρῶς, ὀλίγον: 'Ιππ.'Επιδ.4,27 **βηχίον ἡσυχῇ ξηρόν,** Θεόκρ.14,10 **τοιοῦτος μὲν ἀεὶ τύ, φίλ' Αἰσχίνα, ἀσυχᾷ ὀξύς,** Πλούτ.'Αλέξ.4 **τοῦ αὐχένος εἰς εὐώνυμον ἡσυχῇ κεκλιμένου,** πάπ. μελάνχρως ἡσυχῇ.

ἡσυχία (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἔλλειψις θορύβου, κινήσεως, παντὸς αἰτίου προκαλοῦντος ταραχήν, ἠρεμία, σιωπή, γαλήνη: Εὐρ.'Αλκ.77 **τί ποθ' ἡσυχία πρόσθεν μελάθρων, τί σεσίγηται δόμος Ἀδμήτου;,** Πίνδ.Ν 9,48 **ἡσυχίαν δὲ φιλεῖ μὲν συμπόσιον,** Σολωμ.'Ωδὴ εἰς τὴν Σελήνην 6 **εἰς τ' ἀκρογιάλι | τῆς νυκτὸς ἐμψυχεῖς τὴν ἡσυχία,** Σημηρ. 'Ονείρ.'Ησκιοι **ἀκροπατώντας ἦρθες στὰ λευκά σου πόδια, στῆς νυχτὸς τὴν ἡσυχία·** || κ. ἐν προσωποπ.: Πίνδ.Π 8,1 **φιλόφρων Ἡσυχία, Δίκας ὦ μεγιστόπολι θύγατερ,** Ἀριστφ.'Όρν.1321· **2**) ἡ κατάστασις τοῦ ἡσυχάζοντος, τοῦ εὑρισκομένου ἐν ἀταραξίᾳ, ἀναπαύσει, ψυχικὴ ἠρεμία: 'Οδ.Σ 22 **ἡσυχίη δ' ἂν ἐμοὶ καὶ μᾶλλον ἔτ' εἴη αὔριον,** Παπαντ.ΘΔ 37,9 **τότε θὰ γύρωμε κι οἱ δυὸ σὲ μιὰ βαθιὰ ἡσυχία,- δὲν μπορῶ νὰ βρῶ ἡσυχία μ' αὐτὸ τὸ ζήτημα·** || κ. κτ. πληθ.: Πλάτ.Θεαίτ. 153C· || κ. ἐμπροθ.: 'Ηρ.1,206,Θουκ.3,48 **κρῖναι καθ' ἡσυχίαν,** 'Ηρωδιαν.'Ιστ.2,5 **ἐν ἡσυχίᾳ διατρίβειν·** || κ. μτ. ρημ.: 'Ηρ.1,66 **καὶ δὴ σφι οὐκέτι ἀπέχρα ἡσυχίην ἄγειν,** Πλάτ.'Απολ.37D **καὶ διὰ τοῦτ' ἀδύνατον ἡσυχίαν ἄγειν,** 'Ισοκρ.6,2· κ. κτ. πληθ.: Πάπ. **ἡσυχίας εἶχον·** || μτ. γεν. ἀντικειμ. ἀνάπαυσις ἀπό τινος: 'Ηρ.6,135 **ὡς σφεας ἡσυχίη τῆς πολιορκίας ἔσχε,** Πλάτ.Πολ.583Ε **ἡ τῆς ἡδονῆς ἡσυχία λυπηρὸν ἔσται,** Δημ.63· **3**) εἰδ. εἰρήνη: Θουκ.3,12 **καὶ οἱ μὲν ἡμᾶς ἐν τῷ πολέμῳ δεδιότες ἐθεράπευον, ἡμεῖς δὲ ἐκείνους ἐν τῇ ἡσυχίᾳ τὸ αὐτὸ ἐποιοῦμεν·** **4**) ἡ κατάστασις τοῦ σιωπῶντος: 'Ηρ.5,92 γ' **συνέντες δὲ καὶ τοῦτο εἶχον ἐν ἡσυχίῃ,** Εὐρ.'Ανδρ.143 **δεσποτῶν δ' ἐμῶν φόβῳ ἡσυχίαν ἄγομεν,** Ἀριστφ.Σφ. 1517, **- κάνετε λίγο ἡσυχία,** Λασκαρ. Τ' Ἀηδόνια 2 **τ' ἀηδόνια νὰ σωπάσουνε, | λίγη ἡσυχία νὰ γένῃ·** **5**) τόπος ἐρημικός, ἥσυχος, στερούμενος θορύβου: 'Υμν.'Ερμ 356, Ξεν.'Απομν.2,1,21 **Ἡρακλέα.. ἐξελθόντα εἰς ἡσυχίαν καθῆσθαι ἀποροῦντα ποτέραν τῶν ὁδῶν τράπηται,- πᾶμε νὰ κουβεντιάσωμε, πέρα ἐκεῖ, στὴν ἡσυχία.**

ἡσυχίδας (ὁ) μτγν. ὁ ἥσυχος, ὁ ἐν ᾧ ἐπικρατεῖ ἡσυχία: Συνέσ.'Υμν.8,31 **ὅλον ἡσυχίδαν δόμον.**

ἡσυχικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀγαπῶν τὴν ἡσυχίαν, φιλήσυχος: Πλωτῖν.3,8,6.

ἡσύχιμος-ον, δωρ. **ἀσύχιμος** ἥσυχος: Πίνδ.Ο 2,32 **ἀσύχιμον ἁμέραν.**

ἡσύχιος-ον κ. μσν., δωρ. **ἀσύχιος** ἥσυχος, οὐχὶ ταραχώδης: 'Ιλ.Φ 598 **ἡσύχιον δ' ἄρα μιν πολέμου ἔκπεμπε νέεσθαι,** Πίνδ.Π 9,22· || ἥρεμος, γαλήνιος, σιωπηλός: 'Ηρ.1,107 **τρόπου δὲ ἡσυχίου,** Πλάτ.Χαρμ.160Β **οὐδ' ἡσύχιος ὁ σώφρων βίος,** αὐτ.Πολ.604Ε,Θ Λειτ.Χρυσοστόμου Πρόθεσις **ἵνα καὶ ἡμεῖς.. ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν·** || τὸ οὐδ. **τὸ ἡσύχιον** ὡς οὐσ. ἡ ἡσυχιότης, γαλήνη, ἠρεμία: Θουκ.1,120 **τὸ ἡσύχιον τῆς εἰρήνης.**

ἡσυχιότης-ητος (ἡ) ἡ ἰδιότης τοῦ ἡσυχίου βλ.λ., ἠρεμία, γαλήνη: Πλάτ.Χαρμ.160Β **τὰ τοῦ τάχους τε καὶ τῆς ὀξύτητος καλλίω φαίνεται ἢ τὰ τῆς βραδύτητός τε καὶ ἡσυχιότητος;**

ἡσυχίως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἡσύχιον βλ.λ., ἤρεμα, γαλήνια: 'Υμν.'Ερμ.438, Πλάτ.Θεαίτ. 179Ε **τὸ δ' ἐπιμεῖναι ἐπὶ λόγῳ καὶ ἐρωτήματι καὶ ἡσυχίως ἐν μέρει ἀποκρίνασθαι.**

ἡσυχοποιός (ὁ) γλωσσ. σιλεντιάριος βλ.λ., ἐπιστάτης ἐπιβάλλων τὴν ἡσυχίαν καὶ καθόλου ἐπιβλέπων τὴν τήρησιν τῆς ἐθιμοτυπίας εἰς τὰς βυζαντινὰς αὐλάς.

ἥσυχος(-η)-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐν ἡσυχίᾳ, ἀταραξίᾳ διατελῶν, ἤρεμος, γαλήνιος, παραθ. **-αίτερος, -αίτατος,** κ. **-ώτερος, -ώτατος:** 'Ησίοδ. 'Έργ.118 **οἱ δ' ἐθελημοὶ ἥσυχοι ἔργ' ἐνέμοντο σὺν ἐσθλοῖσιν πολέεσσιν,** 'Ανακρ.88,Σοφ.Αἴ.325 **ἐν μέσοις βοτοῖς σιδηροκμῆσιν ἥσυχος θακεῖ πε-**

σῶν, Εὐρ.'Εκ.35· || ὁ ἀπηλλαγμένος φροντίδων, ἀνησυχιῶν, ἀπολαύων ψυχικῆς γαλήνης : 'Ηρ.7,13 **ὡς ὦν μεταδεδογμένον μοι μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἥσυχοι ἔστε,** Εὐρ.Μήδ.550 **ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος,** Ἀριστφ.Ὄρν.1199 **μὲν' ἥσυχος, ἔχ' ἀτρέμας·** κ. νεώτ. κ. δημ.: **μεῖνε ἥσυχος,** Παλαμ.Παράκ. 117,8 **μέσ' στὴ γαλήνη ἀνήσυχος, ἥσυχος μέσ' στὴ μπόρα·** δθ. κ. **ἥσυχη ζωή,- ἥσυχα γεράματα,- ἥσυχη δουλειά·** || ἀδρανὴς ὡς πρός τι, ἀνεργος : Εὐρ.ἀπ.998 **ἥσυχος δορί·** **2)** πρᾶος, ἤρεμος, ἐπὶ ἀνθρωπίνου χαρακτῆρος, μαλακός : Αἰσχ. Εὐμ.223 **τὰ μὲν γὰρ οἶδ' οὐ κάρτα σ' ἐνθυμουμένην, τὰ δ' ἐμφανῶς πράσσουσαν, ἡσυχαιτέραν,** Καισάρ.Δσπ. ἐν Σάθ.3,9 ἐπειδὴ **αὐτὸς ἦτον ἄνθρωπος σοφός, πρᾶος, ἥσυχος·** || δθ. κ. : Αἰσχ.'Ικ.199 **ὄμματος παρ' ἡσύχου,** Σοφ.'Αντ.1089 **καὶ γνῷ τρέφειν τὴν γλῶσσαν ἡσυχαιτέραν,** Εὐρ.Βάκχ.647· κ. νεώτ. κ. δημ. : **ἥσυχο βλέμμα,- ἥσυχη κουβέντα,- ἥσυχοι τρόποι·** || ὁμ. ἐπὶ φυσικῶν καταστάσεων ἢ φαινομένων : **ἥσυχη θάλασσα,- ἥσυχη βραδιά,** Παλαμ.Τάφ.8,7 **ὡς κι ἡ βαρυχειμωνιά | μ' αἰφνίδια καλωσύνη | κι ἥσυχη καὶ σιγαλὴ σὲ δέχτηκε κι ἐκείνη·** **3)** προσεκτικός, περιεσκεμμένος : Εὐρ.'Ορ.1407 **ἡσύχου προνοίας·** || κ. ἐπὶ προσ. : αὐτ.'Ικ.509 **ἥσυχος καιρῷ σοφός·** **4)** μὴ ταρασσόμενος ὑπὸ ἐξωτερικῶν θορύβων, ἐν ᾧ ἡ καθ' οὗ ἐπικρατεῖ ἡσυχία : 'Ησίοδ.Θ 763 **ἥσυχος ἀνστρέφεται καὶ μειλίχιος ἀνθρώποισι** ("Υπνος), Πάπ. **νῦν γὰρ χῶρον ἔχεις ἥσυχον·** κ. νεώτ.κ.δημ.: **ἥσυχος ὕπνος,- ἥσυχη κάμαρα·** **5)** ἐπὶ φωνῆς κ. γεν. ἤχου, οὐχὶ ἔντονος, χαμηλός : Ξεν.ΚΠ 1,4,4 **τοῖς μὲν λόγοις μανοτέροις ἐχρῆτο καὶ τῇ φωνῇ ἡσυχαιτέρᾳ·** **6)** ἐν εἰδ. ἐνν. ὁ ὑπονοούμενος : Πλωτῖν.6,2,20.

ἡσυχοῦμαι-όομαι μτγν. ἡσυχάζω, σιωπῶ : Ἀκύλ. ΠΔ Ἀμὼς 6,10

ἡσύχως κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἥσυχον, ἤρεμον : Αἰσχ.'Ικ.724 **ἀλλ' ἡσύχως χρὴ καὶ σεσωφρονισμένως πρὸς πρᾶγμ' ὁρῶσας,** Εὐρ.'Ικ.305 **εἰ μὲν μὴ ἀδικουμένοις ἐχρῆν τολμηρὸν εἶναι, κάρτ' ἂν εἶχον ἡσύχως·** κ. κτ. συγκρ. κ. ὑπερθ. βαθμ. **ἡσυχέστερον, ἡσυχαίτατα** : 'Ιππ.Δισιτ.'Υγ.3,5, Πλάτ. Θεαίτ.179F· || ἀθορύβως, περιωρισμένα : Πάπ. **ἡσύχως βιῶναι** || μετὰ προσοχῆς, περισκέψεως : Εὐρ.'Ορ.698 **εἰ δ' ἡσύχως τις αὐτὸς ἐντείνοντι μὲν χαλῶν ὑπείκοι καιρὸν εὐλαβούμενος..,** Ξεν.ΚΠ 5,3,53 **τούτῳ μὲν ὁ Κῦρος δοὺς ἡγεμόνας τῆς ὁδοῦ πορεύεσθαι ἐκέλευσεν ἡσύχως.**

ἠσφαλισμένως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ἀσφαλίζω, ἀσφαλῶς : Διδ.'Αλ. 365C, Γρηγ.Νύσσ.3,268C· || νεώτ.δι' ἀσφαλίσεως, μὲ ἀσφάλισιν βλ.λ.

ᾐσχυμμένος-η-ον παθ. μτχ. τοῦ ρ. αἰσχύνω.

ἥσω μέλλ. τοῦ ἵημι.

ἦτα (τὸ) τὸ γράμμα η βλ.

ἦται Ἐπιγρ. γ' ἑν. ὑποτακτ. τοῦ εἰμί, ἀντὶ ᾖ : Ἐπιγρ. Δελφῶν **καὶ εἴ κά τι ἦται περισσὸν τῶν Λαρίσαις αὐτὸ ἐχέτω.**

ἠτακισμός (ὁ) νεώτ. ἡ προφορὰ τοῦ γράμματος **η** ὡς **ε** μακροῦ, κατὰ τὴν ἐρασμιακὴν θεωρίαν.

ἠτακιστής (ὁ) νεώτ. ὁ ἀκολουθῶν τὴν ἐρασμιακὴν προφορὰν τοῦ **η** ὡς **ε** μακροῦ.

ἠτε ἢ καί : Ἰλ.Τ 148.

ἤτε (ἡ κεχωρισμ. ἤ τε) βεβαίως, ὄντως, ἀναμφιβόλως : Ἰλ.Ρ 236.

ἦτε ἀττ. β' πληθ. παρατ. τοῦ εἰμι.

ἤτην ἀττ. γ' δυϊκ. παρατ. τοῦ εἰμι.

ἠτιμωμένως ἐπίρρ. μσν. ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ἀτιμῶ : Θεοφύλ.Σ 131,5.

ἧτις-ινος θηλ. τῆς ἀναφορ. ἀντων. ὅστις.

ἤτοι κ. νεώτ. μόριον ἐπιβεβαιωτικὸν (ὀ.γρ. τοῦ **ἤ τοι**) βεβαίως, δήπου, ἀληθῶς, πράγματι (συχνάκις τιθέμενον ὡς μεταβατικὸν ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως) : Ἰλ.Β 76 **ἤτοι ὅ γ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο,** Ὀδ.Β 224· || ὁμ. ἐν συνήθει ἐκφορᾷ μετὰ ἀντωνυμίαν : Ἰλ.Β 813 **αἰπεῖα κολώνη .. τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,** αὐτ.Μ 141,Σ 237 **τὸν ῥ ἤτοι μὲν ἔπεμπε σὺν ἵπποισιν,** Ὀδ.Μ 86 **ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλη ναίει .. [τῆς ἤτοι φωνὴ ..]·** ||.ὁμ. κατ' ἀκολουθίαν συνδέσμου ἢ ἐπιρρ. : Ἰλ. Α 140 **ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις,** αὐτ.Ψ 52 **ὄφρ' ἤτοι τοῦτον μὲν ἐπιφλέγῃ ἀκάματον πῦρ,** Ὀδ.Γ 126 **ἔνθ' ἤτοι,** αὐτ.Ε 24· **ὡς ἤτοι ..·** **2)** ὡς σύνδεσμος διαζευκτικός, ἀκολουθοῦντος τοῦ **ἢ** ἐν τῷ δευτέρῳ μέρει τῆς διαζεύξεως (ἤτοι .. ἤ) : Αἰσχ.Χο.497 **ἤτοι δίκην ἴαλλε σύμμαχον φίλοις, ἢ τὰς ὁμοίας ⟨αὐτὸς⟩ ἀντιδοὺς λαβεῖν,** Σοφ.'Αντ.1182 **ἐκ δὲ δωμάτων ἤτοι κλύουσα παιδὸς ἢ τύχῃ περᾷ,** Θουκ.2,40, Πλάτ.Φαίδ.68C **ἤτοι τὰ ἕτερα τούτων ἢ ἀμφότερα·** || ὁ ἀντίστροφος τύπος **ἢ .. ἤτοι** π. Πίνδ.Ν 6,8 **ἢ μέγαν νόον ἤτοι φύσιν,** αὐτ.ἀπ.103· || π. μτγν. κ. **ἤτοι-ἤτοι** : Σχόλ.'Απολλ.Ρ 4,1239,Γρηγ. Κορ.643· **3)** μτγν. π. γραμματ., κ. πάπ. κ. νεώτ. ὡς ἐπεξηγηματικὸν μόρ. ἤγουν, δηλαδή : Πάπ. **περὶ τοῦ ἀγοραίου γραμματίου ἤτοι τῶν ἐν αὐτῷ ἐκφερομένων οἰνουκνιδίων X.**

ἦτορ (τὸ) (ἄω, ἄημι) ἐπ. λ., πάντοτε κτ. ὀνομ. κ. αἰτ., δοτ. **ἤτορι** μ. π. Σιμων.137,6 κῶδ.'Αθ.), ἡ καρδία ἐν τῇ ὑλικῇ αὐτῆς σημασίᾳ ὡς μέλους τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος : Ἰλ.Χ 452 **ἐν δέ μοι αὐτῇ στήθεσι πάλλεται ἦτορ·** || δθ. ὡς ἡ ἕδρα τῆς ζωῆς, τῆς ψυχῆς, ἡ ζωή : αὐτ.Ε 250 **μηδέ μοι οὕτως θῦνε διὰ προμάχων, μή πως φίλον ἦτορ ὀλέσσῃς,** αὐτ.Ν 84,αὐτ.Φ 114 **ὣς φάτο, τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·** || ὡς ἡ ἕδρα τῶν συναισθημάτων τῆς χαρᾶς, λύπης, ὀργῆς, δυσαρεστήσεως : αὐτ.Ι 9 **Ἀτρεΐδης δ' ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος ἦτορ,** Φ 389, Ὀδ.Α 48,Αἰσχ. Πέρσ.991 **βοᾷ βοᾷ ⟨μοι⟩ μελέων ἔντοσθεν ἦτορ·** || γεν ὡς ἕδρα τῶν ποικίλων ἐπιθυμιῶν, συναισθημάτων τῆς ψυχῆς, πάσης ἐκδηλώσεως τοῦ ψυχικοῦ ἢ διανοητικοῦ βίου : Ἰλ.Α 188 **Πηλεΐωνι δ' ἄχος γένετ', ἐν δέ οἱ ἦτορ στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν,** Γ 31 **κατεπλήγη φίλον ἦτορ,** Ὀδ.Δ 467 **μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.**

ἠτριαῖος-α-ον (ἦτρον) (τὸ) ὁ τοῦ ὑπογαστρίου : Κωμ.'Αδέσπ.863· || **τὸ ἠτριαῖον** ὡς οὐσ. ὁ στόμαχος, ἡ κοιλία : Ἀριστφ.ἀπ.318,6· || ὁμ. **ἠτριαία** (ἡ) ἡ κοιλία : αὐτ.506,5,Λουκ.Λεξιφ.6,'Αθήν.1,4C.

ἤτριον (τὸ), δωρ. ἄτριον ὁ στήμων ἐν τῇ ὑφαντικῇ, τὸ στημόνι : Πλάτ.Φαῖδρ.268A, Θεόκρ.18,33 **ἐνὶ δαιδαλέῳ πυκινώτερον ἄτριον ἱστῷ κερκίδι συμπλέξασα,** Λεωνίδ.Ταρ. ἐν ΑΠ 6,288· || κτ. ἐπέκτ. ὕφασμα : Εὐρ.'Ιων 1421 **ἤτρια πέπλων·** || εἰδ. **ἤτρια βύβλων** λεπτὰ φύλλα παπύρου, σταυροειδῶς πεπλεγμένα δίκην ὑφάσματος : ΑΠ 9,350.

ἦτρον (τὸ) τὸ ὑπογάστριον, τὸ μεταξὺ ὀμφαλοῦ καὶ αἰδοίου μέρος : 'Ιππ.'Αφ.2,35,Πλάτ.Φαίδ.118A **ἤδη οὖν σχεδόν τι αὐτοῦ ἦν τὰ περὶ τὸ ἦτρον ψυχόμενα,** Ξεν.'Αν.4,7,15,Δημ.1260· || κ. κτ. μτφ. ἡ κοιλία χύτρας, ἀγγείου : Ἀριστφ.Θεσμ.509 **τὸ γὰρ ἦτρον τῆς χύτρας ἐλάκτισεν·** **2)** ἡ ἐντεριώνη καλάμου : Νικ.Θηρ.595.

ἧττα (ἡ) κ. νεώτ., ἐν τῇ παλαιοτ. ἀττ. ἧσσα ἀποτυχία, καταστροφὴ ἐν πολέμῳ, ἀτυχὴς ἔκβασις μάχης : Θουκ.5,13 **τῶν τε Ἀθηναίων ἥσσῃ ἀπεληλυθότων,** αὐτ.7,72,Πλάτ.Νόμ.638B **νίκας δὲ καὶ ἥττας ἐκτὸς λόγου τὰ νῦν θῶμεν,** Πλούτ.Φάβ.13· **2)** γεν. ἀτυχὴς ἔκβασις ἀγῶνος, προσπαθείας, ἐπιχειρήσεως, ἀποτυχία : Αἰσχίν.3,111 **ἧτταν δὲ αὐτοῖς εἶναι καὶ πολέμου καὶ δικῶν καὶ ἀγορῶν,- ἧττα τῶν συντηρητικῶν κομμάτων εἰς τὰς ἐκλογάς,- ἡ ἧττα τῶν Ἑλλήνων ποδοσφαιριστῶν**

κατὰ τοὺς χθεσινοὺς ἀγῶνας· **3)** ὑποχώρησις εἴς τι, ὅθ. μείωσις τῆς προσωπικότητος ἢ τῆς θελήσεως ἔναντί τινος, μτ. γεν. τοῦ πράγμ. : Πλάτ. Νόμ.869E **δι' ἥττας ἡδονῶν τε καὶ ἐπιθυμιῶν καὶ φθόνων·** ὁμ. ἥττα ἔν τινι : Δημ.1486 **ἡ γὰρ ἐν τοῖς τοιούτοις ἥττα καλὴ καὶ προσήκουσα νίκη παρὰ τοῖς εὖ φρονοῦσι κρίνεται·** ὁμ. μτ. ἐμπροθ. διορθ. ἥττα ὑπό τινος : Πλούτ.Βρούτ.6.

ἥττημα-ατος (τὸ) μτγν. ἥττα : ΠΔ 'Ησ.31,8 **οἱ δὲ νεανίσκοι ἔσονται εἰς ἥττημα·** **2)** ἀπώλεια : ΚΔ Κορ.1,6,2 **ἤδη μὲν οὖν ὅλως ἥττημα ὑμῖν ἔσται ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν.**

ἡττηματικός-ή-όν μσν. ἥττων, **κατώτερος** : Jul. Firmic.Mathes.3,9 (Κουμαν.'Αθησ.λ.).

ἥττησις-εως (ἡ) ἥττα· Σουΐδ.

ἡττοπάθεια (ἡ) νεώτ. ὁ ἐκ καταπτώσεως τοῦ ἠθικοῦ ἢ ἐξ ἀδικαιολογήτου ὑπερτιμήσεως τῶν δυνατοτήτων τοῦ ἀντιπάλου προερχόμενος παθολογικὸς φόβος περὶ ἐπικειμένης ἥττης.

ἡττοπαθής-οῦς-ές **νεώτ.** ὁ ὑπὸ ἀβασίμου, ἀδικαιολογήτου φόβου τῆς ἥττης κατεχόμενος, ὁ μὴ πιστεύων εἰς τὸ δυνατὸν τῆς νίκης.

ἡττῶ-άω μτγν. κ. μσν. σπάν. ἐνεργ. τ. τοῦ ἡττῶμαι, νικῶ, καταβάλλω : Πολύβ.1,75,3 **ἥττησε τὰς ψυχὰς τῶν ὑπεναντίων,** Διόδ.Σ 15,87 **τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπὸ κράτους ἡττηκότες,** Πρόδρ.5,174.

ἡττῶμαι-άομαι ἀττ., μσν. κ. νεώτ. ἀρχαιοτ. τ. **ἡσσῶμαι,** ἰων. **ἑσσοῦμαι,** μέλλ. **ἡσσηθήσομαι** (Εὐρ. 'Ιππ.727), **ἡττηθήσομαι** (Λυσ.20,32, Ξεν.ΚΠ 3,3,42), μέσ. μέλλ. ἡττήσομαι ἐν παθ. σημ. (Λυσ.28,9), ἀόρ. **ἡσσήθην** (Εὐρ.'Ανδρ.917), **ἡττήθην,** ἰων. **ἑσσώθην** ('Ηρ.2,169), παρακ. **ἥσσημαι** (Σοφ.Αἴ.1242), ἰων. **ἕσσωμαι** ('Ηρ.7,9) εἶμαι, γίνομαι ἥττων, κατώτερος, ὑποδεέστερός τινος, μτ. γεν. προσ. : Εὐρ. 'Αλκ.697 **εἶτ' ἐμὴν ἀψυχίαν λέγεις, γυναικὸς ὦ κάκισθ' ἡσσημένος,** Ξεν.'Αν.2,3,23 **καὶ τούτου εἴς γε δύναμιν οὐχ ἡττησόμεθα εὖ ποιοῦντες·** ‖ κ. μτ. δοτ. τοῦ πράγμ. : αὐτ.ΚΠ 8,2,13 **ἐκεῖνος τοίνυν λέγεται κατάδηλος εἶναι μηδενὶ ἂν οὕτως αἰσχυνθεὶς ἡττώμενος ὡς φίλων θεραπείᾳ·** **2)** νικῶμαι, καταβάλλομαι ὑπό τινος, ἐν μάχῃ, ἀγῶνι: 'Ηρ.3,106 **οὗτοι δὲ ἑσσοῦνται ὑπὸ τῶν Μηδικῶν, Νισσαίων δὲ καλευμένων ἵππων,** 'Ανδοκ.4,23 **τοσοῦτον δὲ διαφέρει Λακεδαιμονίων, ὥστ' ἐκεῖνοι μὲν καὶ ὑπὸ τῶν συμμάχων ἀνταγωνιζομένων ἀνέχονται ἡττώμενοι,** Θουκ.2,39 **κρατήσαντές τέ τινας ἡμῶν πάντας αὐχοῦσιν ἀπεῶσθαι καὶ νικηθέντες ὑφ' ἁπάντων ἡσσῆσθαι,** Διγεν.'Ακρ.3340 **καὶ ἀπ' αὐτὸν ἡττήθημεν ὡς ἄγνωστοι πολέμου·** ‖ κ. μτ. γεν. προσ. : Εὐρ.'Εκ. 1252, 'Αριστφ.'Ορν.70 **ὄρνις ἔγωγε δοῦλος. - ἡττήθης τινὸς ἀλεκτρυόνος;** ‖ κ. μτ. δοτ. τοῦ πράγμ. : 'Ηρ.5,46 **ἀπέθανον μάχῃ ἑσσωθέντες,** Δημ.127· ‖ ὁμ. μτ. αἰτ. : 'Ισοκρ.5,47 **ἐπειδὴ τὴν μάχην ἡττήθησαν τὴν ἐν Λεύκτροις,** ΔίωνΚ 63,9· ‖ κ. ἀπολ. : 'Ηρ.7,9 **οἱ νικῶντες ἀπαλλάσσονται, περὶ δὲ τῶν ἑσσωμένων οὐδὲ λέγω ἀρχήν, ἐξώλεες γὰρ δὴ γίνονται,** Αἰσχ.'Επτ.516 **πρὸς τῶν κρατούντων δ' ἐσμέν, οἱ δ' ἡσσημένων,- οἱ ἡττημένοι τοῦ παγκοσμίου πολέμου ὑπεχρεώθησαν εἰς βαρείας πολεμικὰς ἀποζημιώσεις, - ἡττήθη ἡ κυβέρνησις κατὰ τὰς χθεσινὰς ἐκλογάς·** **3)** εἰδ. ὡς δικαν. ὅρος, νικῶμαι ἐν δίκῃ, χάνω : Σοφ.Αἴ.1242 **κοὐκ ἀρκέσει ποθ' ὑμὶν οὐδ' ἡσσημένοις εἴκειν, ἃ τοῖς πολλοῖσιν ἤρεσκεν κριταῖς,** 'Αριστφ.Πλ.482, Ξεν.'Απομν.4,4,17 **ἥττον ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἡττῷτο·** **4)** ἐν μτφ. σημ. καταβάλλομαι, ὑφίσταμαι ἰσχυράν, καταθλιπτικὴν τὴν ἐπίδρασιν πάθους τινός, ψυχικοῦ συναισθήματος : Πλάτ.Φαῖδρ.233C **οὐχ ὑπ' ἔρωτος ἡττώμενος,** αὐτ.Πολιτ.305C **μηθ' ὑπό τινος ἄλλης ἔχθρας μηδὲ φιλίας ἡττηθεῖσα·** ὁμ. αὐτ. : Νόμ.650A **πρὸς τἀφροδίσια ἡττημένης τινὸς ψυχῆς·** ‖ ὁμ. κ. μτ. γεν. **ἐνδίδω, καταβάλλομαι** ὑπὸ αἰσθήματός τινος, φυσικοῦ ἢ ψυχικοῦ φαινομένου : Εὐρ.'Ιππ. 727 **πικροῦ δ' ἔρωτος** ἡσσηθήσομαι, Ξεν.'Αγησ. 5,1 **ἡ- τῶν ἡδονῶν,** αὐτ.ΚΠ 1,5,11, Πλάτ.Νόμ.635D **τοῖς ἡττωμένων τῶν φόβων·** ‖ κ. μτ. δοτ.:Θουκ. 3,38 **ἀκοῆς ἡδονῇ ἡσσώμενοι,** Αἰλ.ΖΙ 13,22 **τῷ ὕπνῳ ἡ-·** **5)** γεν. ὑποχωρῶ, ἐνδίδω, μτ. γεν. : Σοφ.ἀπ.674 **οἱ φύσαντες ἡσσῶνται τέκνων·** ‖ κ. ἐν ἀναφ. πρὸς πράγμ. ἢ καταστάσεις : Λυσ. 28,9 **χρημάτων ἡ-,** Ξεν.'Ελλ.5,2,5 **ἡττ- ὕδατας,** Δημ.317 **τῆς ἀληθείας ἡττώμενας·** κ. μτ. δοτ. : Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.16 **ἡττώμενος τοῖς δικαίοις·** **6)** εἶμαι ἐξηντλημένος, καταπεπτωκώς, μτ. δοτ. : 'Ηρ.8,130 **ἑσσωμένοι ἦσαν τῷ θυμῷ,** Θουκ.8,66 **ἡσσῶντο ταῖς γνώμαις** (σχόλ. « ἐτεταπείνωντο »).

ἥττων-ονας-ον κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **ἥσσων,** ἰων. **ἕσσων** (σχηματισθὲν ἐν τοῦ ἦκα, πρβλ. κ. ὑπερθ. **ἥκιστος**) ὡς συγκρ. τοῦ κακὸς ἢ μικρός, κατώτερος, ἀσθενέστερος, ὑποδεέστερος, μτ. γεν. προσ. : 'Ιλ.Π 722 **αἴθ',** ὅσον ἥσσων εἰμί, τόσον **σέο φέρτερος εἴην,** 'Ηρ.8,113 **οὗτοι δὲ πλῆθος μὲν οὐκ ἐλάσσονες** ἦσαν τῶν Περσέων, ῥώμῃ **δὲ ἕσσονες,** Θουκ.2,60 **οὐδενὸς** ἥσσων **γνῶναι τὰ δέοντα** (οὐδενὸς κατώτερος εἰς τὸ νὰ κρίνῃ τὰ δέοντα), Ξεν.ΚΠ 1,3,15 **ἱππεύειν ἥττων τῶν ἡλίκων·** ‖ κ. μτ. αἰτ. τοῦ κατά τι : Σοφ.'Ηλ.1023 **τὸν νοῦν ἥσσων·** ‖ ἀπολ. κτ. πληθ. **οἱ ἥσσονες** αἱ ἀσθενέστεροι, τὸ πλέον ἀδύνατον μέρος : Αἰσχ. 'Ικ.203 **θρασυστομεῖν γὰρ οὐ πρέπει τοὺς ἥσσονας,** αὐτ.489· **2)** εἰδ. **ἥσσων** κ. **ἥττων** ὁ ἐν πολέμῳ, μάχῃ ἡττημένος : Θουκ.4,72 **καὶ ἐγένετο ἱππομαχία ἐπὶ πολύ, ἐν ᾗ ἀξιοῦσιν ἑκάτεροι οὐχ ἥσσους γενέσθαι,** Ξεν.'Αν.5,6,32 **ἐν γὰρ τῷ κρατεῖν ἐστι καὶ τὸ λαμβάνειν τὰ τῶν ἡττόνων** (τὴν τῶν ἡττωμένων περιουσίαν)· κ.μτ.δατ.: 'Ηρ.5,86 **ἕσσονες . . τῇ ναυμαχίῃ·** **3)** μτφ. συνεκδ. ὁ ἐνδίδων, ὑποχωρῶν εἴς τι, ὁ ἀδυνατῶν νὰ ἀντισταθῇ, προβάλῃ ἀντίδρασιν κατά τινος, ὑπείκων, ὑποκείμενος, μτ. γεν. τοῦ πράγμ. : Σοφ.Τρ.489 **τοῦ τῆσδ' ἔρωτος εἰς ἅπανθ' ἥσσων ἔφυ,** αὐτ.ΑΠ 747, αὐτ. ἀπ.929 **ἡ- ὀργῆς,** Εὐρ.ΙΑ 1354, 'Αριστφ.Πλ.363 **ἀλλ' εἰσὶ τοῦ κέρδους ἅπαντες ἥττονες** (πρβλ. νεώτ. φρ. ἀνώτερος, σπαν. κ. κατώτερος, χρημάτων) : Πλάτ.Πρωτ.353C **τοῦτα. . ὃ ἡμεῖς ἥττω εἶναι τῶν ἡδονῶν ἐλέγομεν,** Ξεν.'Απομν.1,5,1 **ἄρ' ὄντινα αἰσθανοίμεθα ἥττω γαστρὸς ἢ οἴνου ἢ ἀφροδισίων [ἢ πόνου] ἢ ὕπνου, τοῦτον ἂν αἱροίμεθα;** ‖ ὅθ. κ. ἐξαντλούμενος, καταβαλλόμενος ὑπό τινος, ἐνδίδων : Εὐρ.'Ελ.1660 **ἀλλ' ἥσσον' ἦμεν τοῦ πεπρωμένου,** Λυσ.2,78 **νῦν δὲ ἡ τε· φύσις καὶ νόσων ἥττων καὶ γήρως·** **4)** κ. ἐπὶ πραγμ., ὁ μικροτέρας ἀξίας, σημασίας : 'Αριστφ.Νεφ.114, Πλάτ.'Απολ.18B **καὶ τὸν ἥττω λόγον κρείττω ποιῶν** (ἐμφανίζων τὰ ἄδικα ὡς δίκαια)· ‖ κ. κτ. πληθ. **οἱ ἥττους λόγοι** τὰ ἧττον ἰσχυρὰ ἐπιχειρήματα : 'Αριστφ.Νεφ.1042, 'Ισοκρ.15,15· **5)** τὸ οὐδ. **ἧττον, ἧσσον** ἐν ἐπιρρ. χρ. ὀλιγώτερον: 'Οδ. Ο 365 **ὀλίγον δέ τί μ' ἧσσον ἐτίμα,** Θουκ.1,84 **καὶ ξυμφοραῖς ἧσσον ἑτέρων εἴκομεν,** 'Αριστλ. Πολ.1307a,14 **ἀριστοκρατίαι . . αἱ μὲν μᾶλλον, αἱ δὲ ἧττον μόνιμοι,** ΚΔ Κορ.2,12,15 **εἰ καὶ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶν ἧττον ἀγαπῶμαι·** κ. μτ. συγκριτ. : 'Αριστλ.Πρ.957a,8, **ἧττον ἀκριβέστερον,** Διον.'Αλ.Ρωμ.3,43 **ἧττον εὐληπτοτέραν·** ‖ συχν. κ. νεώτ. προηγουμένης ἀρνήσεως **οὐχ ἧττον (ἧσσον)** ἢ **οὐδὲν ἧσσον, μηδὲν ἧσσον** ὄχι ὀλιγώτερον, ἐπίσης, **ἐξ ἴσου** : Αἰσχ.Χο.181 **οὐχ ἧσσον εὐδάκρυτά μοι λέγεις,** Θουκ.1,8 **καὶ οὐχ ἧσσον λῃσταὶ ἦσαν οἱ νησιῶται·** ‖ κ. νεώτ. ἐν φρ. **οὐχ ἧττον** (ὅμως) ἐν τούτοις· ‖ ὁμ. φρ. κ. νεώτ. **κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον** περίπου, πως, κάπως.

ἤτω μτγν. τ. γ' έν. προστ. τοῦ εἰμί, ἀντὶ ἔστω : Ἐπιγρ., Πάπ.
ἠϋγένειος-ον κ. **ἠϋγενής** ἐπ. ἀντὶ εὐγένειος, εὐγενής.
ηὔδα γ' ἑν. παρατ. τοῦ αὐδάω.
ηὔηνα ἀόρ. α' τοῦ αὐαίνω.
ἠϋθέμεθλος-ον ἐπ. τ. τοῦ εὐθέμεθλος βλ.λ.
ἠϋκάρηνος-ον εὐκάρηνος βλ.λ.: Μάρκελλ.Σιδ.24.
ηὐξημένως ἐπίρρ. μσν. ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ. τοῦ αὐξάνω : Εὐστ.769,23.
ἠΰς-ἠΰ ἐπ. ἀντὶ ἐΰς, μ.κτ. ὀνομ.κ.αἰτ., καλός, γενναῖος, ἀγαθός : Ἰλ.Β 653 **ἠΰς τε μέγας τε**, αὐτ.Π 464.
ἠΰτε ἐπ. ἐπιρρ. μόριον ὡς, καθώς, ἀκριβῶς ὅπως : Ἰλ.Α 359 **καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἁλὸς ἠΰτ' ὀμίχλη**, Ὀδ.Θ 518.
ηὐτοματισμένως μτγν. ἐπίρρ. ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ. τοῦ αὐτοματίζω, αὐτομάτως, ἑκουσίως : Πρόκλ.Παρμ.650Β
ἠΰχορος-ον ἐπ. ἀντὶ εὔχορος : ΑΠ Παράρτ.217,7.
ἡφαιστειακός-ή-όν νεώτ. ὁ τοῦ ἡφαιστείου, ὁ εἰς τὰ ἡφαίστεια ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ ἁρμόζων : **ἡφαιστειακὴ ἔκρηξις - ἐνέργεια** || κ. μτφ. λίαν παράφορος : **ἡφαιστειακὴ φαντασία**.
ἡφαιστειογενής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐξ ἡφαιστείου σχηματισθείς : **ἡφαιστειογενὲς ἔδαφος - πέτρωμα** || ὁ ἐξ ἡφαιστειακῆς ἐνεργείας προερχόμενος : **ἡφαιστειογενεῖς σεισμοί**.
ἡφαιστειολογία (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς γεωλογίας, ἀσχολούμενος μὲ τὰ φαινόμενα τὰ ὀφείλοντα τὴν γένεσίν των εἰς τὰς ἐπιδράσεις τῆς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς γῆς τετηκυίας ὕλης ἐπὶ τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ αὐτῆς.
ἡφαίστειο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ὕψωμα ἢ κύρτωμα ἐπὶ τῆς γηΐνης ἐπιφανείας (ξηρᾶς ἢ καὶ τοῦ θαλασσίου πυθμένος) συγκοινωνοῦν διὰ πόρου, ρήγματος μετὰ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς, ὁπόθεν καὶ ἐξέρχονται δι' ἐκρήξεων κατὰ καιροὺς ἐπανολαμβανομένων στερεαὶ καὶ ὑγραὶ οὐσίαι ἢ καὶ ἀέρια ἐν διαπύρῳ καταστάσει.
ἡφαιστειοπαθής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐξ ἐκρήξεως ἡφαιστείου ὑποστὰς ζημίας, καταστροφάς : **ὁ ἡφαιστειοπαθὴς πληθυσμὸς τῆς Σαντορίνης**.
ἡφαίστειος-αν, νεώτ. -α-ον ὁ εἰς τὸν Ἥφαιστον ἀνήκων : Ἡρ.2,110 **μνημόσυνα δὲ ἐλίπετο πρὸ τοῦ Ἡφαιστείου** (κτ. παράλ. τοῦ ἱεροῦ) || τὸ οὐδ. πληθ. **ἡφαίστεια** κ.- ὀρθότ. **ἡφαίστια** ὡς οὐσ. ἑορτὴ τοῦ Ἡφαίστου : Ἀνδοκ.1,132, Ξεν.Ἀθ. 3,4· **2)** νεώτ. ὁ εἰς τὸ ἡφαίστειον βλ.λ. ἀνήκων, ἀναφερόμενος : **ἡφαιστεία σποδός, - ἡφαιστεία ἔκρηξις** || τὸ οὐδ. ἡφαίστειον ὡς οὐσ. βλ.λ.
ἡφαιστειότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ σύνολον τῶν γεωλογικῶν φαινομένων τῶν προκαλουμένων ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τῆς ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς τετηκυίας ὕλης ἐπὶ τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ αὐτῆς.
ἡφαιστείωσις-εως (ἡ) νεώτ. ὁ βουλκανισμός.
ἡφαίστια (τὰ) τὰ ἡφαίστεια, βλ. ἡφαίστειος (ι).
ἡφαιστῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. ἄγνωστος πολύτιμος λίθος : Πλίν.Φ1 37,166.
ἡφαιστόδαπτα Ἡσ. « πυρίκαυτα ».
ἡφαιστόπονος-ον ὁ ὑπὸ τοῦ Ἡφαίστου κατασκευασθείς, ὅ. ἡφαιστότευκτος : Εὐρ.ΙΑ 1072 **χρυσέων ὅπλων ἡφαιστοπόνων**.
Ἥφαιστος (ὁ) θεὸς τοῦ πυρός, εὑρετὴς τῆς χαλκευτικῆς τέχνης καὶ διδάσκαλος πάσης ἐργασίας, διὰ τῆς χρήσεως τοῦ πυρὸς μετασχηματιζούσης τὰ μέταλλα : Ἰλ.Θ 195, Ἡσίοδ.Α 123· || μετωνυμ. τὸ πῦρ : Ἰλ.Β 426 **σπλάγχνα δ' ἄρ' ἀμπείραντες ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο**, Σοφ.Ἀντ.123 **καὶ στεφάνωμα πύργων πευκάενθ' Ἥφαιστον ἑλεῖν**.
ἡφαιστότευκτος-ον ὁ ὑπὸ τοῦ Ἡφαίστου κατασκευασθείς : Σοφ.Φιλ.987 **καὶ τὸ παγκρατὲς σέλας Ἡφαιστότευκτον**, Διογ.Λ 1,32.
ἡφαιστοτευχής-οῦς-ές ὁ ὑπὸ τοῦ Ἡφαίστου κατασκευασθείς, ἡφαιστότευκτος : Αἰσχ.ἀπ.69 **Ἡφαιστοτευχὲς δέπας**.
ἡφαιστοτυκής-ές δ.γρ. ἐν Αἰσχ.ἀπ.69 ἀντὶ ἡφαιστοτευχής βλ.λ.
ἦφι ἐπ. ἀντὶ ᾗ : Ἰλ.Χ 107.
ἠχαγωγός-όν νεώτ. ὁ πρὸς μετάδοσιν τοῦ ἤχου χρησιμεύων : **ἠχαγωγὸς σωλήν**.
ἤχανεν Ἡσ. « εἶπεν ».
ἠχάνω Σουΐδ. πτωχεύω· πρβλ. ἠχῆνες.
ἠχέεις-εσσα-εν ποι. ἀντὶ ἠχήεις βλ.λ. : Ἀρχίλ. 74,8, Ἡρωδιαν.2,925.
ἠχεῖον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὄργανον ἠχητικὸν ὡς τὸ χαλκεῖον, τὸ τύμπανον : Πλούτ.Κράσσ.23 **ῥόπτρα βυρσοπαγῆ καὶ κοῖλα περιτείναντες ἠχείοις χαλκοῖς ἅμα πολλαχόθεν ἐπιδουποῦσι**, Ἀπολλόδ.π.Σχόλ.Θεόκρ.2,36· || εἰδ. μηχάνημα ἐν τῷ θεάτρῳ χρησιμεῦον πρὸς ἀπομίμησιν τῆς βροντῆς, ὅ. βροντεῖον : Βιτρ.5,5,2· **2)** μεταλλικὴ ἠχητικὴ πλὰξ τῆς λύρας, ὅ. χάλκωμα· Ἡσ.· **3)** κ. ἐπιθετ. ὁ ἠχῶν : **ἠχεῖον ὄργανον**, Φίλ.1,588· **4)** νεώτ. τὸ ξύλινον κοίλωμα τὸ ἀποτελοῦν τὸ κύριον σῶμα τῶν ἐγχόρδων ὀργάνων.
ἠχερός-ή-ό δημ. ὁ ἠχηρός, παράγων ἦχον, θροῦν : Μαλακ.Ἀντίφ.129,7 **στὸ δάσος τρόμος ἠχερός**.
ἠχέτης (ὁ), ἐπ. **ἠχέτα**, δωρ. **ἀχέτα(ς)** ὁ καθαρόν, ἰσχυρὸν ἦχον παράγων, ἠχηρός : Αἰσχ.Πρ.575 **δόναξ ἀχέτας**, Ὀρφ.Ἀργ.1205 **ἠχέτα πορθμόν** || ὁ εὐήχως φωνῶν, λιγύφθογγος, ὀξύφωνος : Εὐρ. Ἠλ.151 **οἷα δέ τις κύκνος ἀχέτας ποταμίοις παρὰ χεύμασιν πατέρα φίλτατον καλεῖ** || εἰδ. ὡς ἐπίθ. τοῦ τέττιγος : Ἡσιόδ.Ἔργ.582 **ἠχέτα τέττιξ** || κ. παραλειπομ. τοῦ οὐσ. ὁ τερετίζων, ὁ ἄρρην τέττιξ : Ἀνάν.5,6, Ἀριστφ.Εἰρ.11,59 **ἡνίκ' ἂν δ' ἀχέτας ᾄδῃ τὸν ἡδὺν νόμον**, αὐτ.Ὀρν.1095.
ἠχή (ἡ), δωρ. **ἀχά** ἦχος, θόρυβος, βοή : Ἰλ.Β 209, αὐτ.Ν 837 **ἠχὴ δ' ἀμφοτέρων ἵκετ' αἰθέρα καὶ Διὸς αὐγάς**, Ἡσιόδ.Α 438 **ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ μεγάλου πέτρη .. πρηῶνος .. κυλίνδεται, ἡ δέ τε ἠχῇ ἔρχεται ἐμμεμαυῖα** || θροῦς, θρόϊσμα : Ἰλ.Π 769 **ἔβαλον τανυηκέας ὄζους ἠχῇ θεσπεσίῃ**· **2)** ἦχος μολπῆς, χαροποιοῦ ᾄσματος : Αἰσχ.Πέρσ.388 **πρῶτον μὲν ἠχῇ κέλαδος Ἑλλήνων πάρα μολπηδὸν ηὐφήμησεν**· **3)** π. τραγ. κραυγὴ ὀδύνης, θρήνου : αὐτ.Ἑπτ.915· **4)** κ. ἐπὶ ἐνάρθρων ἤχων, φθόγγων : Εὐρ.Φοίν.1148 **ἠχῆς δ' ὅπως ἤκουσαν οὔτις ἀργὸς ἦν**, Πλάτ.Κρίτ.54D, Ὀππ.Κυν.1,23.
ἠχήεις-εσσα-εν κ. νεώτ. ὁ παράγων ἦχον, θορυβῶν, ἠχηρός : Ἰλ.Α 157 **οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα**, Ἀπολλ.Ρ 1,1236 **ἠχήεις χαλκός** || ὁ ποιῶν βόμβον, θροῦν, ᾄδων : Ἐπίγ.π. Πλούτ.Ἠθ.654F **ἠ- θρόος αὐλῶν**, Μελέαγρ. ἐν ΑΠ 7,196 **ἠ- τέττιξ**· **2)** ὁ ἀντηχῶν ἰσχυρῶς : Ὀδ. Δ 72 **κὰδ δώματα ἠχήεντα**.
ἤχημα-ατος (τὸ), δωρ. **ἄχημα** τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἠχῶ, ὁ ἦχος : Φίλ.1,444· || ᾆσμα : Εὐρ.ΙΑ 1045 **μελῳδοῖς .. ἀχήμασι**.
ἠχῆνες (οἱ) Ἡσ. « πτωχοί ».
ἠχηρά ἐπίρρ δημ. κατὰ τρόπον ἠχηρόν, μεγολοφώνως : Ζαλοκ.Κυνήγιον 2,16 **ἐκάγχασεν ὁ δαίμων | τοσοῦτον ἠχηρά**.
ἠχηρός-ά-όν νεώτ., δημ. **ἠχερός** ὁ ἰσχηρὸν ἦχον, κρότον, παράγων : **ἠχηρὸν σῶμα - κτύπημα** || ὁ εὐκρινῶς ἀκουόμενος, γινόμενος ἀντιληπτός : **ἠχηρὰ φωνή, - ἠχηρὸν φίλημα**· ἐπίρρ. **-ῶς** || εἰδ. γραμμ. ἠχηροὶ **φθόγγοι** οἱ διὰ τῶν φωνητικῶν χορδῶν ἐν ἐντάσει ἐκφωνούμενοι (τὰ σύμφωνα β,γ,δ,ζ,λ,μ,ν,ρ).
ἠχηρότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τῶν ἠχηρῶν σωμάτων.
ἤχησις-εως (ἡ) μτγν. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἠχῶ.

ἠχητής (ὁ) Ἡσ. « ἠχηταί, κήρυκες, κράκται, ᾠδοί, τέττιγες ἡδύφθογγοι ».

ἠχητικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ παράγων ἦχον : Διομ.497Κ, Σιμπλίκ.Ψυχ.142,17, Σχόλ.Σοφ.Ἠλ. 149 **ἠχητικῶν κυμβάλων, ἠχητικὰ κύματα**· || ὁ διὰ τοῦ ἤχου ἐκτελούμενος : **ἠχητικὴ βυθομέτρησις**, - **ἠχητικὰ σήματα** (τὰ δι' ἠχογόνων συσκευῶν).

ἠχητικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. διὰ τοῦ ἤχου : Ἡσ. ἐν λ. καναχηδά.

ἤχθετο γ' ἐν. παρατ. τοῦ ρ. ἄχθομαι **2)** γ' ἐν. παθ. παρατ. τοῦ ἔχθω.

ἤχθημαι παθ. παρακ. τοῦ ἐχθάνομαι.

ἠχι ἐπίρρ. ἐπ. ἀντὶ ἧ, ὅπου : Ἰλ.Α 607, Καλλ. Ἀπόλλ.91.

ἠχικός-ή-όν (ἦχος) Ἐπιγρ. ὁ ἠχητικός, παράγων ἦχον, φάλλων : Ἐπιγρ.π.Σχόλ.Πίνδ.Ο 10D **ἠ- Αἰολίδης** (περὶ τοῦ Ἀλκαίου, ὁ εἰς τὴν Αἰολικὴν φάλλων).

ἠχοβολίζω νεώτ. δι' ἐκπομπῆς ἠχητικῶν σημάτων μετρῶ τὸ βάθος τῆς θαλάσσης ἢ τὴν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους εἰς ὕψος ἀπόστασιν ἀεροσκάφους.

ἠχοβόλισις-εως (ἡ) νεώτ. κ. **ἠχοβολισμός** (ὁ) ἡ ἐνέργεια τοῦ ἠχοβολίζω βλ.λ., ἡ διὰ τῆς χρήσεως σημάτων ἠχητικῶν μέτρησις τοῦ βάθους τῆς θαλάσσης ἢ τοῦ ὕψους ἀεροσκάφους.

ἠχοβόλισμα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἠχοβολίζω βλ.λ.

ἠχοβολισμός (ὁ) νεώτ κ. ἠχοβόλισις βλ.λ.

ἠχοβολῶ-άω δημ. παράγω ἦχον, ἀντηχῶ : Σολωμ.Ἐλ.Πολ.2,5 **κι ἠχοβολάει βροντόφωνα κατὰ τὸ μαῦρο κάστρο.**

ἠχογόνος-ον νεώτ. ὁ παράγων ἦχον, ἠχητικός : ἠχογόνα σώματα.

ἠχοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διὰ τῆς δονητικῆς δυνάμεως τῶν ἠχητικῶν κυμάτων θεραπεία νόσων τινῶν πρὸς τὸ νευρικὸν σύστημα σχετιζομένων.

ἠχοῖ ἐπίρρ Ἐπιγρ. δ.τ. τοῦ ἠχι βλ.λ.

ἠχοκινησία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ διάθεσις πρὸς αὐτόματον ἐπανάληψιν κινήσεων ἃς τὸ ἄτομον παθητικῶς ἐξετέλεσεν ἅπαξ, ἢ εἶδε παρ' ἄλλου ἐκτελουμένας, ἄ. ἠχοπραξία.

ἠχολογία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ τάσις ἐκδηλουμένη εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ πάσχοντος αὐτόματον ἐπανάληψιν λέξεων ἢ φράσεων παρ' ἄλλου προσφερομένων.

ἠχολόγημα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἠχολογῶ, ἡ παραγωγὴ ἤχων ἢ ἡ ἀντήχησις, δημ. ἠχολόϊ

ἠχολογῶ-άω νεώτ., δημ. **ἀχολογῶ** παράγω ἦχον, ἀντηχῶ, βουΐζω : **ἀχολογούσανε τὰ σήμαντρα μέσ' στὴν ἑσπέρα** || κ. μτβ. : Σολωμ.Σκιὰ Ὁμήρου 6 τριγύρω γύρω ἡ νυχτικὴ γαλήνη | **τὴ γλυκύτατη κλάψα ἠχολογοῦσε.**

ἠχολόϊ (τὸ) δημ. κ. **ἀχολόϊ** ἠχολόγημα, παραγωγὴ καὶ ἐκπομπὴ ἤχων· || ἦχοι ἐν ρυθμῷ καὶ διαρκείᾳ, δθ. ᾆσμα, μέλισμα : Κρυστ.Γκόλφω 248 **ἁρμονικὸ κι ὁλόγλυκο** καὶ ἀνάκουστο ἀχολόϊ, Σημηρ.Ὀνείρ.Ἥσκιοι 27,10 **στὴν πλώρη του ὁ Ὀδυσσέας ἀναγυρτὸς | ἀφογκραζόταν στὸ λαμπρὸ ἀστροφῶς | τῆς σειρήνας ψυχῆς του τὸ ἀχολόϊ.**

ἠχομετρία (ἡ) νεώτ. φυσικ. ἡ μελέτη τῆς διαρκείας, ἐντάσεως, ὕψους τῶν ἤχων.

ἠχόμετρον (τὸ) νεώτ. ἐν τῇ φυσ. μηχανικὴ συσκευή, δι' ἧς μελετῶνται οἱ νόμοι τῶν παλμικῶν κινήσεων τῶν χορδῶν.

ἠχοποντῶ δημ. ποι. ἐκπέμπω ἤχους, ἠχοβολῶ, ἀντηχῶ : Σολωμ.Ἐλ.Πολ.2,4 (ἡ σάλπιγγα) **ἠχοποντεῖ στὸν ἄπειρο καὶ καθαρὸν ἀέρα.**

ἠχόπους-οδος-ουν μσν. ὁ διὰ τῆς κρούσεως τῶν ποδῶν παράγων ἦχον, κρότον : Εὐστ.Ἰλ.918,20 ἵπποι **ἠχόποδες.**

ἠχοπραξία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἠχοκινησία βλ.λ.

ἦχος (ὁ) κ. νεώτ., δημ. κ. **ἠχός** κ. **ἀχός** βλ.λ. τὸ αἴτιον τὸ διὰ τοῦ ἐρεθισμοῦ τοῦ αἰσθητηρίου τῆς ἀκοῆς προκαλοῦν τὸ ἀντίστοιχον αἴσθημα, πᾶν ὅ τι διὰ τῆς ἀκοῆς γίνεται ἀντιληπτόν, κρότος, θόρυβος, βοή : Ἀριστλ.Ἀκουστ.804a,30,Θεόκρ. 27,57 **μίμνε, τάλαν· τάχα· τίς μοι ἐπέρχεται· ἦχον ἀκούω,** Ἀπολλ.Δύσκ.Σύντ.290,24 **οἱ τῶν πριόνων ἦχοι·** || εἰδ. κ. ἐπὶ τοῦ εὐαρέστου αἰσθήματος τὸ ὁποῖον προκαλεῖ ᾆσμα ἢ μουσικὸν ὄργανον : ΚΔ'Ἑβρ.12,19 **καὶ σάλπιγγος ἤχῳ καὶ φωνῇ ρημάτων,** Μοσχ.ἀπ.2,98 **ἠ- αὐλοῦ,** Κρυστ. Ἀγροτ.Φλογέρα 75 **ἀπ' τότες ἄλλαξες καὶ σύ, φλογέρα μου, τὸν ἦχο** (τὸ σκοπὸ τοῦ τραγουδιοῦ), Γρυπ.Σκ. Τερρ. Δικαιοσύνη 32 **σήκω | τῶν σαλπίγγων ἦχοι | τῆς Ἰεριχῶς σου ζώνουνε τὰ τείχη·** || εἰδ. ἐν τῇ φυσ. ἡ ἐκ παλμικῶς δονουμένου σώματος ἐκπομπὴ κυμάτων ἐπιδρώντων ἐπὶ τοῦ ἀκουστικοῦ τυμπάνου : ὁ **ἦχος μεταδίδεται ταχύτερον διὰ τῶν στερεῶν σωμάτων,** - **ἀνάκλασις τοῦ ἤχου·** **2)** ἠχώ, ἀντήχησις : Ἀριστλ. Πρ.899b,30, Σολωμ.Φαρμακωμένη στὸν Ἅδη 26 **ὅλους ἐξυπνοῦσε ταὺς ἤχους | τὸ τραγούδι ἐρωτεμένο** **3)** ἐν εἰδ. ἐνν. ὁ ἐν τοῖς ὠσὶ συγκεχυμένος βόμβος, ὃν αἰσθάνονται οἱ ἀσθενεῖς : Ἱππ.Κωακ.189· **4)** ἐν τῇ Βυζ. Μουσ. ἑκάστη τῶν ὀκτὼ διατάξεων, καθ' ἃς διαδέχονται ἄλληλα τὰ ἐν τῇ μουσικῇ κλίμακι διαστήματα.

ἠχοῦ ἐπίρρ. ποι. ἀντὶ ἠχι· πιθ. ἐν Ὕμν.Ἑρμ.400.

ἠχοφασία (ἡ) νεώτ. ψυχοπαθ. ἠχολαλία βλ.λ.

ἠχώ-οῦς (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. ἀχώ ἦχος ἐξ ἀνακλάσεως, ἀντήχησις, ἀντίλαλος : Ὕμν.Ὁμ. 19,21, Ἡσιοδ.Α 279 **τοὶ μὲν ὑπὸ λιγυρῶν συριγγων ἵεσαν αὐδήν, [ἐξ ἁπαλῶν στομάτων, περὶ δέ σφισιν ἄγνυτο ἠχώ],** Αἰσχ.Πέρσ.391 **πρῶτον μὲν [ἠχῇ] κέλαδος Ἑλλήνων πάρα μολπηδὸν ηὐφήμησεν, ὄρθιαν δ' ἅμα ἀντηλάλαξε νησιώτιδος πέτρας ἠχώ,** Σολωμ.Δυὸ Ἀδέρφια (Ιό **ὦ σήμαντρο, ὁπότε καλεῖς εἰς τὸ μυριστικὸ πανηγύρι, ἡ ἠχώ σου τερπνή·** **2)** ἐν προσωποπ. : Ἀριστφ. Θεσμ.1059 **Ἠχώ, λόγων ἀντῳδὸς ἐπικοκκάστρια,** Μοσχ.ἀπ.2 **ἤρατο Πὰν Ἀχῶς τᾶς γείτονος,** Γρυπ.Σκ.Τερρ. Τρελλὴ Χαρὰ 12 **νὰ σου πετιέται ἀπὸ τὰ κουφολίθια | ἡ γριὰ ἡ Ἠχώ·** **3)** νεώτ. κτ. μτφ. ἡ πιστὴ μίμησις τῶν ὑπὸ ἄλλου τινὸς λεχθέντων ἢ γραφέντων· || ὁμ. τὸ ἐπαναλαμβάνον ἢ μιμούμενον πρόσωπον· **4)** ἀντὶ τοῦ ἦχος, κρότος, βοή : Εὐρ.Ἱππ.1201 **ἔνθεν τις ἠχὼ χθόνιος ὡς βροντὴ Διὸς βαρὺν βρόμον μεθῆκε φρικώδη κλύειν·** || φωνή, κραυγή : αὐτ.791 **ἠχὼ βαρεῖα προσπόλων μ' ἀφίκετο·** **5)** φήμη : Ἡρ.9,24 **ἅπασαν τὴν Βοιωτίαν κατεῖχε ἠχὼ ὡς ἀνδρὸς ἀπολομένου λογιμωτάτου.**

ἠχῶ-έω κ. μσν., νεώτ., δημ. κ. δωρ. ἀχῶ παράγω ἦχον, κροτῶ, βουΐζω : Ἡρ.4,200 **ἠχέεσκε ὁ χαλκὸς τῆς ἀσπίδος,** Πλάτ.Πρωτ.329Α **ὥσπερ τὰ χαλκεῖα πληγέντα μακρὸν ἠχεῖ,** Μοσχ.ἀπ.1,4 **ἀλλ' ὅταν ἀχήσῃ πολιὸς βυθός,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.Χελιδόνια 7 **μὰ τώρα ἠχάει τὸ βούκινο τὸ πλοῖο νὰ ξεκινήσῃ·** || κ. ἐπὶ ᾄσματος, μέλους : Ἀριστφ. Θεσμ.327 **χρυσέα τε φόρμιγξ ἀχήσειεν ἐπ' εὐχαῖς ἡμετέραις,** Θεόκρ.16,96 **ἁνίκα τέττιξ ποιμένας ἐνδίους πεφυλαγμένος ὑψόθι δένδρων ἀχεῖ ἐν ἀκρεμόνεσσιν,** Χατζόπ.Βρ.Θρ.72 **καὶ τὸ τραγούδι τραγουδᾷ καὶ ἠχεῖ·** **2)** κ. μτ. συστ. αἰτ. κάμνω νὰ ἠχήσῃ : Αἰσχ.Ἑπτ.869 **τὸν δυσκέλαδον θ' ὕμνον Ἐρινύος ἀχεῖν,** Σοφ.Τρ.866 **ἠχεῖ τις οὐκ ἄσημον, ἀλλὰ δυστυχῆ κωκυτὸν εἴσω,** Εὐρ.Ἴων 883· κ. παθ. : Σοφ.ΟΚ 1500 **τίς αὖ παρ' ὑμῶν κοινὸς ἠχεῖται κτύπος·** **3)** ἀντηχῶ, ἀντιβοῶ : Ἡσιοδ.Θ 42 **τῶν δ' ἀκάματος ῥέει αὐδὴ ἐκ στομάτων ἡδεῖα . . ἠχεῖ δὲ κάρη νιφόεντος Ὀλύμπου·** **4)** νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἤχων, λόγων, ἀκούομαι,

γίνομαι ἀντιληπτός, αἰσθητός : Λασκαρ.Ποιήμ.162,10 (Φέξη) **λόγια γλυκὰ εἶναι τοῦτα** | **πού ἠχοῦνε στὴν καρδιά μου·** **5)** νεώτ. μτφ. ἔχω ἀπήχησιν, ἐντύπωσιν : αἱ **προτάσεις του δὲν ἤχησαν καλῶς** (προυκάλεσαν οὐχὶ καλὴν ἐντύπωσιν, δὲν ἐγένοντο δεκταὶ εὐμενῶς)· **6)** εἰδ. μέσ. ἐν φρ. **ἠχοῦμαί τινι** ἐξυμνῶ : Πίνδ.άπ.75,19.

ἠχώδης-ους-ες ἠχηρός, περὶ τοῦ ἐξαμέτρου : Δημήτρ.42· **2)** ὁ προξενῶν ἦχον, βόμβον εἰς τὰ ὦτα, ἢ ὁ ἐπιτείνων τὸν ἦχον : Ἱππ.Κῳακ.163· **3)** ὁ καλύτερον μεταδίδων τὸν ἦχον, ὁ συντελῶν εἰς τὴν εὐκρινεστέραν τοῦ ἤχου ἀντίληψιν : Πλούτ.Ἠθ. 720C **τῆς ἡμέρας ἠχωδεστέρα ἡ νύξ.**

ἦψε γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ ρ. ἅπτω· **2)** παρατ. τοῦ ἕφω.

ἠώα Ἡσ. « ἡ κέδρος, ἐθνικῶς ».

ἠωακτίς-ίδος (ἡ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐκλειφάντων ἐχινοδέρμων.

ἠωάνθρωπος (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος προϊστορικῶν ἀνθρώπων.

ἠωβάλανος (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐκλειφάντων θαλασσοβίων ὀστράκων τοῦ παλαιοζωϊκοῦ αἰῶνος.

ἠωζωϊκός αἰὼν (ὁ) νεώτ. γεωλ. ὁ τρίτος κατὰ σειρὰν ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων αἰώνων, εἰς οὓς ἡ προϊστορία τῆς γῆς διαιρεῖται καὶ καθ' ὃν τὰ πρῶτα ζωϊκὰ ὄντα ἐνεφανίσθησαν.

ἠώζῳον (τὸ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτοὶ σχηματισμοὶ ἐκ μίγματος μαρμάρου καὶ ὀφείτου, θεωρηθέντες ὡς ἀπολελιθωμένα λείψανα ἀτελεστάτων ὄντων τοῦ ἠωζωϊκοῦ αἰῶνος.

ἠωήματι Ἡσ. « μιᾷ ἡμέρᾳ ».

ἠῶθεν (ἠώς) ἐπίρρ., δωρ. **ἀῶθεν** ἀπὸ πρωΐας, ἕωθεν, ἀπ' τὴν αὐγή : Ἰλ.Λ 555 **ἠῶθεν δ' ἀπονόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ,** Ὀδ.Α 372 **ἠῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κιόντες πάντες,** Θεόκρ. 15,132 **ἄμμες νιν ἅμα δρόσῳ ἀθρόαι .. οἰσεῦμες·** **2)** αὔριον, τὴν ἐρχομένην πρωΐαν : Ὀδ.Ο 506 **ἠῶθεν δέ κεν ὔμμιν ὁδοιπόριον παραθείμην·** || κατὰ τὴν πρωΐαν, τὰ ταχύ : Ἀπολλ.Ρ 4,1224.

ἠωθήριον (τὸ) νεώτ. γένος ἐκλειφάντων θαλασσοβίων θηλαστικῶν τοῦ καινοζωϊκοῦ αἰῶνος.

ἠῶθι ἐπ. γεν. τοῦ ἠώς βλ.λ.

ἠωκαινικός-ή-όν νεώτ. γεωλ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠώκαινον ὑποπερίοδον τοῦ καινοζωϊκοῦ αἰῶνος : **ἠωκαινικὰ στρώματα.**

ἠώκαινος-ον νεώτ. γεωλογικὸς ὅρος δι' οὗ χαρακτηρίζεται ἡ οἱονεὶ ἀνατολὴ νέου κόσμου ἐπὶ τῆς γῆς : **ἠώκαινος ὑποπερίοδος** (ἡ δευτέρα ἐκ τῶν πέντε ὑποπεριόδων εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ τριτογενὴς περίοδος τοῦ καινοζωϊκοῦ αἰῶνος)· **2)** ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠώκαινον ὑποπερίοδον : **ἠώκαινος διάπλασις** (στρωμάτων).

ἠῷοιτος ὕπνος (ὁ) πρωϊνὸς ὕπνος· Ἡσ.,Σουΐδ.

ἠωλιθικός-ή-όν νεώτ. γεωλ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν περίοδον ζωῆς τοῦ προϊστορικοῦ ἀνθρώπου, καθ' ἣν οὗτος ἐχρησιμοποίει ὡς ἐργαλεῖα τοὺς ἠωλίθους βλ.λ. : **ἠωλιθικὴ ἐποχή.**

ἠώλιθος (ὁ) νεώτ. τεμάχιον πυρίτου λίθου φέρον θραυσιγενεῖς ἐπιφανείας, ἀκμὰς καὶ ἀκωκάς, ἐκ τῶν θεωρηθέντων ὡς ὅπλων καὶ ἐργαλείων προϊστορικῶν ἀνθρώπων τοῦ καινοζωϊκοῦ αἰῶνος.

ἠῶν-όνος (ὁ) συνηρ. τ. τοῦ ἠιών βλ.λ.

ἠῷος-ῴα-ῷον, ἀττ. **ἑῷος** πρωϊνός, ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠῶ, τὴν αὐγήν, αὐγινός : Ὕμν. Ἑρμ.17 **ἠ- γεγονώς,** Ἡσίοδ.Α 396 (τέττιξ) **πανημέριός τε καὶ ἠῷος χέει αὐδήν,** Ἀντίπ.Θεσσ. ἐν ΑΠ 5,2 **ὄρθρος ἔβη, Χρύσιλλα, πάλαι δ' ἠῷος ἀλέκτωρ κηρύσσων .. Ἠριγένειαν ἄγει·** **2)** ὁ ἐξ ἀνατολῶν, ἀνατολικός : Ἡρ.7,157 **τὸν ἠῷον στρατόν,** Ἀπολλ.Ρ 2,745 **εἰς ἅλα .. ἠῴην.**

ἠώς (ἡ) κ. νεώτ., γεν. **ἠοῦς,** ἐπ. **ἠῶθι,** δοτ. **ἠοῖ,** αἰτ. **ἠῶ,** κ. **ἠοῦν** (Ἡσύχ.π.Ἀθήν.11,473Α, ΑΠ 7,472), ἀττ. **ἕως,** δωρ. **ἀώς,** αἰολ. **αὔως** (Σαπφ.18), ἡ αὐγή, τὸ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου προαγγέλλον διάχυτον φῶς, τὸ γλυκοχάραμα : Ἰλ.Α 477 **ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,** Ὀδ.Β 1, Ἡρ.8, 83 **ἠώς τε δὴ διέφαινε·** **2)** ἡ πρωΐα ὡς χρονικὸν τμῆμα τῆς ἡμέρας : Ἰλ.Φ 111 **ἔσσεται ἢ ἠὼς ἢ δείλη ἢ μέσσον ἦμαρ,** Ἡρ.7,167 **ἐμάχοντο ἐξ ἠοῦς ἀρξάμενοι μέχρι δείλης ὀψίης,** Σοφ.ΟΚ 477 **χοὰς χέασθαι στάντα πρὸς πρώτην ἕω·** || **ἅμα ἠοῖ** ἢ **ἅμα** (τῇ) **ἕῳ** μὲ τὴν αὐγή : Ἡρ.7,219, Θουκ. 2,90· ὁμ. **ἐπὶ τὴν ἕω** ; αὐτ.2,84· **3)** συνεκδ. ἡ ἡμέρα : Ἰλ.Α 493 **ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' ἠώς,** αὐτ.Ν 794, Ὀδ.Τ 192 **τῷ δ' ἤδη δεκάτη ἢ ἑνδεκάτη πέλεν ἠώς·** || τὸ φῶς τῆς ἡμέρας : Ἰλ.Η 451· **4)** μτφ. ἡ ζωή : Κόϊντ.10,431, πρβλ. Ἐπιγρ. **φῶς λίπες ἠοῦς·** **5)** ὡς σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος, ἡ ἀνατολή : Ἡρ.2,8 **τῆς ὁδοῦ ἀπὸ ἠοῦς πρὸς ἑσπέρην,** Ξεν.Ἑλλ.5,4,49 **τὰ πρὸς ἕω τῆς** τῶν Θηβαίων πόλεως **ἐδῄου,** Πλούτ.Λούκ. 27, Ἐπιγρ. **πρὸ ἠοῦς τοῦ βωμοῦ.**

ἠωσίνη (ἡ) νεώτ. χημ. χρωστικὴ οὐσία ἐν χρήσει πρὸς βαφὴν ἐρίων ἢ μετάξης, **ὃ.** ἐοζίνη βλ.λ.

ἠωσινόφιλα αἱμοσφαίρια (τὸ) νεώτ. φυσιολ. τὰ αἱμοσφαίρια τὰ ἐν τῷ πρωτοπλάσματι αὐτῶν ἔχοντα μεγάλα χαρακτηριστικὰ κοκκία, ὑπὸ τῶν ὀξίνων χρωμάτων τῆς ἠωσίνης κεχρωσμένα.

ἠωσινοφιλία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐν τῷ αἵματι αὔξησις τῶν ἠωσινοφίλων λευκῶν αἱμοσφαιρίων, ἀποτελοῦσα χαρακτηριστικὸν γνώρισμα πλείστων παθολογικῶν καταστάσεων.

ἠώφυτον (τὸ) νεώτ. παλαιοφυτ. ἰδιάζων σχηματισμὸς ἀπολελιθωμένων ἀτελεστάτων φυτῶν ἁπαντῶν εἰς ψαμμιτικὰ στρώματα.

Θ,θ θῆτα τὸ ὄγδοον κατὰ τάξιν γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου καὶ πέμπτον σύμφωνον προελθὸν ἐκ τοῦ ὀγδόου ἐπίσης φοινικικοῦ γράμματος τὲθ ἢ τὲτ κ. σημαίνοντος πιθανῶς ὄφιν· ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ ἔσχε ποικίλας κατὰ τόπους καὶ χρόνους μορφάς, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν διαφόρων ἐπιγραφῶν· εἶναι ὀδοντικὸν προστριβὲς πνευματῶδες, ἐκφωνούμενον δι᾽ ἐκπνοῆς, καθ᾽ ἣν τὸ ἄκρον τῆς γλώσσης προβάλλεται μεταξὺ τῶν ἀκμῶν τῶν προσθίων ὀδόντων, ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ φιλὸν τ καὶ τὸ μέσον δ· ἀλλ᾽ ἐν τῇ ἀρχ. ἐξεφωνεῖτο ὡς κλειστὸν ὀδοντικὸν ἢ φατνιακὸν μετ᾽ ἐκπομπῆς πνεύματος, ὡς th, διὸ παριστάνετο διὰ δύο σημείων, οἷον διὰ τοῦ ΘΗ καὶ τθ, ὡς μαρτυροῦσιν ἐπιγραφαὶ τῶν νήσων Μήλου καὶ Θήρας. εἰκάζεται δὲ ὑπὸ τῶν γλωσσολόγων, ὅτι ἡ παρεμφερὴς πρὸς τὴν σημερινὴν διαρκὴς καὶ πνευματώδης προφορὰ τοῦ γράμματος συνετελέσθη εἰς τὴν ἀττ. τοὐλάχιστον διάλεκτον κατὰ τὸν Δ´ π.Χ. αἰ.· ‖ εἰς τὰς ἄ. ἐκ τῆς ἰαπετικῆς γλώσσας τὸ θ ἀντίστοιχα ἔχει τὰ dh τῆς σανσκριτικῆς, τὸ t τῆς λατινικῆς καὶ τὸ d καὶ t εἰς τὰς τευτονικὰς γλώσσας, οἷον· εἰς τὴν γοτθικήν, ἀρχ. νορδ., ἀγγλο-σαξον. τὸ d καὶ ἀρχ.γερμ. τὸ t: θαρσέω, σανσκρ. **dharsh, dhrishnômi,** γοτθ. **gadaursan,** ἀρχ. γερμ. **gitar**· **2)** ἐν τῇ λατινικῇ τὸ θ ἐναλλάσσεται συχνὰ πρὸς τὸ f, ὡς ἐν τῇ αἰολ. κ. δωρ. διαλέκτῳ, οἷον θυμός, σανσκρ. **dhûmas,** λατ. **fumus**· θύρα, λατ. **fores**· ‖ σπαν. πρὸς τὸ b, οἷον ἐρυθρός, λατ. ruber· ‖ ἐνίοτε ἐναλλάσσεται πρὸς τὸ d τῆς λατινικῆς καὶ τῶν ἄ. γλωσσῶν, ἀνάλογον δὲ γίνεται καὶ εἰς ἰδιωμ. δημοτικήν, οἷον πυθμήν, λατ. fundus, θυγάτηρ, σανσκρ. **duhitâ,** γοτθ. dauhtar, δημ. δυχατέρα· **3)** ἐν ταῖς ἀρχ. διαλέκτοις, κ. ἰδ. ἐν τῇ δωρικῇ, ἐναλλάσσεται πρὸς τὸ σ πρὸ φωνήεντος καὶ πρὸ τοῦ λ, καθὼς καὶ εἰς τὴν ἐξ αὐτῆς ἕλκουσαν ἰδιωμ. τσακωνικήν, οἷον **σάλασσα, σιό, Ἀσάνα, παρσένος, ἐσλός,** ἀντὶ θάλασσα, θεά, Ἀθάνα, παρθένος, ἐσθλὸς καὶ **σέρι** (τσακ.) ἀντὶ θέρος· ‖ σπαν. ἐν τοῖς ἄ. διαλέκτοις πρὸ τοῦ ι, οἷον **Παρνήσιος, ἐρυσίβη** ἀντὶ Παρνήθιος, ἐρυθίβη· ‖ καὶ ἐν τῇ ἰων. ἐναλλάσσεται πρὸς τὰ -σσ, οἷον **βυσσὸς** ἀντὶ βυθός· **4)** ἐν τῇ αἰολ. κ. δωρ. ἐναλλάσσεται πρὸς τὸ φ, ὡς καὶ ἐν τῇ λατ., οἷον **φήρ, φλάω, φλίβω** ἀντὶ θήρ, θλάω, θλίβω· ‖ κ. ἐν ἰδιώμ. τῆς δημοτικῆς, οἷον **Φήβα, φηκάρι, φεός,** ἀντὶ Θήβα, θηκάρι, θεός· ἀντίθ. γίνεται ἐν τῇ τσακωνικῇ, οἷον **χρυσάθι, βαθὴ** ἀντὶ χρυσάφι, βαφή· **5)** ἐν τῇ αἰολ. ἐναλλάσσεται πρὸς δ, οἷον **ἄνδηρον** ἀντὶ ἄνθηρον· ‖ κ. ἐν τῇ δημ. ἐναλλάσσεται εἴς τινα ἰδιώμ. πρὸς τὸ δ, οἷον **δειάφι, δειαφίζω** ἀντὶ θειάφι, θειαφίζω· πρβλ. Δ 6) ἐν εἰδ. σημ.· **6)** ἐν τῇ αἰολ. κ. δωρ. ἐναλλάσσεται ἐνίοτε πρὸς τὸ τ, οἷον **αὖτις** ἀντὶ αὖθις· **7)** ἔν τισι λέξεσιν ἐναλλάσσεται πρὸς τὸ δασὺ πνεῦμα, οἷον **θάλασσα** καὶ ἅλς, **θαμὰ** καὶ ἅμα· ‖ ἔν τισιν ἰδιώμ. τῆς δημοτ. πρὸς τὸ χ, οἷον ἐν Κύπρῳ **στῆχος, βάχος** ἀντὶ στῆθος, βάθος· **8)** κ. νεώτ. ὅταν τὸ θ εὑρίσκεται εἰς δύο ἀλλεπαλλήλους συλλαβὰς τρέπεται εἰς τ πρὸς ἀποφυγὴν διπλῆς δασείας, συνήθ. δὲ ἐν τῷ ἀναδιπλασιασμῷ, οἷον **τίθημι, τέθηκα, ἐτράφην, λύθητι, Ἀτθὶς** ἀντὶ θίθημι, θέθηκα, ἐθράφην, λύθηθι, Ἀθθίς· ‖ δημ. ἐναλλάσσεται πρὸς τὸ τ ἰδίως ἐν τοῖς συμπλέγμασι φθ, χθ, σθ, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν τῷ ρθ, οἷον **παιδεύτηκε, φτάνω, ἐχτές, μιστός, ἦρτα** ἀντὶ ἐπαιδεύθη, φθάνω, ἐχθές, μισθός, ἦρθα· **9)** ὡς ἀριθμητικὸν ὀξυτονούμενον ἄνωθεν (θ´) ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν ἀριθμὸν 9 καὶ τὸ τακτικὸν ἔνατος καὶ τὸ ἐπίρρ. ἐννεάκις ὀξυτονούμενον δὲ κάτωθεν (,θ) πρὸς τὸν ἀριθμὸν 9000, τὸ τακτικὸν ἐννεακισχιλιοστὸς καὶ τὸ ἐπίρρ. ἐννεακισχιλιάκις· **10)** Ἐπιγρ. π. ἀρχ. τὸ κεφαλαῖον Θ ἐπιγραφόμενον ἐπὶ τῶν ψήφων, δι᾽ ὧν ἐψήφιζον περὶ ζωῆς ἢ θανάτου, ἐσήμαινε τὴν εἰς θάνατον καταδίκην· ‖ ὁμ. ἀντὶ τῆς λ. θάνατος (ἢ ἀπέθανε, τέθνηκε, θανατωτέον) ἀπαντᾷ κ. εἴς τινα πτολεμαϊκὰ χειρόγραφα τοῦ Ἱππ.: Γαλ.17(1),612· ‖ ὁμ. π. Ρωμ. ἐπὶ τῶν ρωμαϊκῶν ἐπιτυμβίων πλακῶν ἦτο σύνηθες νεκρικὸν σύμβολον, διὸ ἐθεωρεῖτο δυσοίωνον γράμμα· **11)** μουσ. ἐν τῇ ἀρχ. ἑλληνικῇ μουσικῇ, τὸ κεφαλαῖον Θ εὕρηται προτασσόμενον ἑτέρου, οἷον λάμβδα ἀνεστραμμένου, ΘV, ἐδείκνυε δὲ τὴν τρίτην συνημμένων ἐν τῷ λυδίῳ τρόπῳ καὶ κατὰ τὰ τρία γένη, τὴν παρυπάτην μέσων ἐν τῷ ὑπερλυδίῳ τρόπῳ, τὴν τρίτην διεζευγμένων ἐν τῷ φρυγίῳ τρόπῳ καὶ τὴν τρίτην ὑπερβολαίων ἐν τῷ ὑπερφρυγίῳ· ‖ τὸ θῆτα καὶ τὸ λάμβδα ἀνεστραμμέναν ἐπὶ τὴν ὀξύτητα Θ´V´ ἐδείκνυε τὴν τρίτην ὑπερβολαίων ἐν τῷ ὑπερλυδίῳ τρόπῳ καὶ κατὰ τὰ τρία γένη.

-θα ἀχώριστον καταληκτικὸν μόριον ἐπιρρηματικῶν τύπων, ὡς ἔνθα.

θὰ νεώτ. κ. δημ. μόριον σχηματισθὲν ἐκ γοργῆς συνεκφορᾶς τοῦ ρήματος **θέλω** μετὰ τοῦ **νὰ** (ἐν διαλεκτ. τύποις ἀπαντῶν κ. ὡς **θενά, θανά, θελά, θαλά**), συντασσόμενον μεθ᾽ ὑποτακτ. ἐνεστ., ἀορ. ἢ παρακ. πρὸς δήλωσιν τοῦ μελλοντικοῦ: **θὰ τρέξω, - θὰ γράφω, - δὲ θὰ σ᾽ τὸ δώσω, - ἕως αὔριο θὰ ἔχω μιλήσει,** Ἐρωτόκρ.Α 1410 καὶ **θάμασμα θὰ τὸ κρατῶ μεγάλο,** Σολωμ.Γεώργ.Δὲ Ρώσση 5 **θὰ σκαρπίσουμε τὸ Μάη | πάνω στ᾽ ἄκακα τὰ στήθη**· **2)** μετὰ παρατ. ἢ ὑπερσ. πρὸς δήλωσιν δυνητικῆς διαθέσεως: **θὰ ἐκέρδιζα τὸ παιγνίδι, ἂν δὲν ἤμουν τόσο κουρασμένος, - θὰ τοῦ εἶχα γράφει ἤδη, ἂν δὲν ἀδιαθετοῦσα**· **3)** ὁμ. πρὸς δήλωσιν τοῦ πιθανοῦ, ὁριστ. ἐγκλ.: **θὰ ἔχασε τὸ τραῖνο, γι᾽ αὐτὸ ἀργεῖ, - θὰ τοῦ ἐμίλησαν σχετικῶς, - ἀκούω φωνὲς μέσα στὸ σπίτι, καβγὰς θὰ γίνεται,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.38,1 **μεσάνυχτα θὰ μ᾽ ἔφερε στὸ ὡραῖο | κι ἄσπρο χωριό μας τ᾽ ὄνειρο τὸ πλάνο.**

θαάσσω ἐπ. τ. τοῦ θάσσω, κάθημαι, μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ.: Ἰλ.Ι 194 **λιπὼν ἕδος, ἔνθα θάασσεν,** Ὀδ.Γ 336, Ὑμν.Ἑρμ.172.

θαβακόν (δηλ. θάϝσκον) Ἡσ. «θακὸν ἢ ὀμορόν» (πιθ. «θᾶκον ἢ θρόνον»).

θάβω δημ. θάπτω βλ.λ.

θαγάνεος-ον (θήγω) ὀξύς, κοφτερός: Ἐπίχ.ἀπ. 68,2 θαγάνεος **οἷόν περ βάτος.**

θάεο προστ. τοῦ θάομαι βλ.λ.

θαέομαι δωρ. ἀντὶ θηέομαι, θεῶμαι: Πίνδ.Π 8,45 **θαέομαι σαφὲς δράκοντα ποικίλον αἰθᾶς Ἀλκμᾶν᾽ ἐπ᾽ ἀσπίδος νωμῶντα πρῶτον ἐν Κάδμου πύλαις,** Λυρ.Ἀδέσπ.40.

θαζός-ή-όν Κύριλλ. καθιστός.

θάζω Κύριλλ. κάθημαι.

θάημα-ατος (τὸ) δωρ. ἀντὶ θέαμα : Θεόκρ.1,56 **αἰπολικὸν θάημα.**

θαητός-ή-όν (θαέομαι) δωρ. ἀντὶ θηητός, θεατός, ἄξιος θέας, θαυμασμοῦ : Πίνδ.Π 7,12 **οἳ τεὸν γε δάμον Πυθῶνι δίᾳ θαητὸν ἔτευξαν,** αὐτ.Ν 11,12 **θαητὸν δέμας.**

-θαι ἐν Ἐπιγρ. κατάλ.παθ. ἀπαρφ. ἐνεστ. ἀντὶ **-σθαι.**

θαιραῖος-α-ον ὁ τοῦ θαιροῦ βλ.λ.2) : Πολυδ. 1,253 **θαιραῖα ξύλα** (ὧν χρῆσις ἐγίνετο πρὸς κατασκευὴν θαιρῶν, ἀξόνων).

θαιροδύτης (ὁ) κτ. πληθ. οἱ κρίκοι δι' ὧν αἱ ἡνίαι διέρχονται· Ἡσ. « θαιροδύται· οἱ ἐν τῷ ζυγῷ δακτύλιοι, δι' ὧν οἱ ῥυτῆρες ».

θαιρός (ὁ) κ. νεώτ. ἡ πρὸς τὸν τοῖχον παραστὰς τῆς θύρας μετὰ τῶν στροφέων, οἱ ρεζέδες: Ἰλ.Μ 459 **ῥῆξε δ' ἐπ' ἀμφατέρους θαιρούς,** Κόϊντ. 3,27 **πύλας δ' εἰς οὖδας ἔρεισε θαιρῶν ἐξαιρέσας·** **2)** πλαγία δοκὸς κάτωθεν τοῦ πήγματος ἁμάξης, ἔχουσα ὀπὴν δι' ἧς ἐπεράτο ὁ ἄξων:Πολυδ 1,144· ‖ αὐτὸς ὁ ἄξων : Σοφ.ἀπ.596· **3)** νεώτ. παράπλευρον σανίδωμα, κιγκλίδωμα ἢ δικτυωτὸν φορτηγοῦ ἁμάξης, συγκρατοῦν τὸ φορτίον· **4)** εἰδ. ναυτ. σιδήριον στερεῶς προσηρμοσμένον ἐπὶ τῆς ῥίζης πηδαλίου, διὰ τὴν προσαρμογὴν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ποδοστήματος.

θαΐς-ίδος (ἡ) μτγν. εἶδος χειρουργικοῦ ἐπιδέσμου : Γαλ.18(1),792.

θακαθαλπάς-άδος (ἡ) ἡ ἐπωάζουσα ὄρνις : Λυρ.Ἀλ.Ἀδέσπ.4,22 **ὁ γὰρ ἀλέκτωρ ἠστόχηκέ μου καὶ θακαθαλπάδος ἐρασθεὶς ἐμὲν ἐγκατέλιπε** (πιθ. θακοθαλπάς).

θακεῖον (τὸ) Ἐπιγρ. ἕδρα, βάθρον.

θακεύω μτγν. ἀποπατῶ : Πλούτ.Λυκ.20 **ἐν ἀποχωρήσει θακεύοντας ἐπὶ δίφρων,** Ἀρτεμίδ.Δαλδ.1,2.

θάκημα-ατος (τὸ) τὸ καθῆσθαι, εἰδ. ἐπὶ ἱκετῶν παρὰ τὸν βωμὸν καθημένων : Σοφ.ΟΚ 1160 **τί προσχρῄζοντα τῷ θακήματι·** **2)** ὡς οὐσ. ἕδρα, θῶκος, κάθισμα : αὐτ.1380 **τοιγὰρ τὸ σὸν θάκημα καὶ τοὺς σοὺς θρόνους κρατοῦσιν,** Εὐρ.Ἴων 492 **ὦ Πανὸς θακήματα.**

θάκησις-εως (ἡ) τὸ καθῆσθαι : Σοφ.ΟΚ 9 **ἀλλ' ὦ τέκνον, θάκησιν εἴ τινα βλέπεις.. στῆσόν με.**

θᾶκος (ὁ), ἐπ. κ. Ἰων. κ. νεώτ. **θῶκος,** ἐπ. κ. **θόωκος** ἕδρα, κάθισμα : Ἰλ.Θ 439 **θεῶν δ' ἐξίκετο θώκους,** Ὀδ.Μ 518, Ἡρ 1,181 **μεσοῦντι δέ κου τῆς ἀναβάσιός ἐστι καταγωγή τε καὶ θῶκοι ἀμπαυστήριοι,** Αἰσχ.Πρ.282, Σοφ.Ἀντ.999 **εἰς γὰρ παλαιὸν θᾶκον ὀρνιθοσκόπου ἵζων,** Εὐρ.Ἡρ.1097· **2)** κ. νεώτ. ἕδρα ἀξιώματος, θέσις : Ἀριστφ. Βάτρ.1515 **τὸν θᾶκον τὸν ἐμὸν παράδος Σοφοκλεῖ τηρεῖν, - ὁ πρωθυπουργικὸς θῶκος·** ‖ εἰδ. ἕδρα ἱερέως : ΑΠ 8,12· **3)** ὅθ. συνέδριον, βουλή : Ὀδ. Β 26 **οὐδ' ἀγορὴ γένετ' οὐδὲ θόωκος,** αὐτ.Ο 461, Ἡρ.6,63 **καὶ τίς οἱ τῶν οἰκετέων ἐν θώκῳ κατημένῳ μετὰ τῶν ἐφόρων** (ἐν συνεδρίῳ)· **4)** ἐν εἰδ. σημ. ἀπόπατος, ἀφαδευτήριον : Θεόφρ.Χαρ.14.

θακῶ-έω, ἰων. κ. δωρ. θωκῶ κάθημαι : Ἡρ.2,173 **σὲ γὰρ χρῆν ἐν θρόνῳ σεμνῷ σεμνὸν θωκέοντα,** Αἰσχ Πρ.313, Σοφ.Αἴ.325 **ἥσυχος θακεῖ,** Εὐρ.Ἑκ. 1153· ‖ εἰδ. ἐπὶ ἱκετῶν παρὰ τὸν βωμὸν καθημένων: Σοφ.ΟΤ 20, Εὐρ.Ἡρακλ.239 **βώμιος θακεῖς.**

θάλαθθα (ἡ) Ἐπιγρ. Κρητ. ἡ θάλασσα.

θαλαμαῖος-α-ον μτγν. ὁ ἐν τῷ θαλάμῳ κεκλεισμένος, κρατούμενος : Φίλ.2,297 **θαλαμαία γυνή.**

θαλαμανθῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. τὰ ἄνθη ὧν οἱ στήμονες προσφύονται ἐπὶ τῆς ἀνθοδόχης (τοῦ θαλάμου) ἀνεξάρτητοι τοῦ κάλυκος.

θαλάμαξ-ακος (ὁ) κωπηλάτης τῆς κατωτάτης σειρᾶς τῶν ἑδωλίων, ὁ καὶ διὰ τὸ ἀπονώτερον τοῦ ἔργου, εὐτελέστερον λαμβάνων μισθόν, ἀ. θαλαμίτης : Ἀριστφ.Βάτρ.1074.

θαλαμάρχης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὑπαξιωματικὸς ἐπιφορτισμένος τὴν καθαριότητα καὶ τὴν τάξιν θαλάμου στρατῶνος ἢ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου ἢ ἄ.

θαλάμευμα-ατος (τὸ) θάλαμος : Εὐρ.Βάκχ.120 **ὦ θαλάμευμα Κουρήτων.**

θαλαμευτός-ή-όν ὁ ἐν θαλάμῳ κεκλεισμένος, κεκρυμμένος : Τιμόθ.Μιλ.Πέρσ.245 **θησαυρὸν πολύυμνον οἴξας Μουσᾶν θαλαμευτόν.**

θαλαμεύτρια (ἡ) ἡ παράνυμφος : Πολυδ.3,41.

θαλαμεύω μτγν. ὁδηγῶ, φέρω μετ' ἐμοῦ εἰς τὸν νυμφικὸν θάλαμον, ὅθ. συνεκδ. λαμβάνω ὡς σύζυγον : Ἡλιόδ.Αἰθ.4,6 **οὐ γάρ τις ἐμοῦ ζῶντος ἕτερος θαλαμεύσει Χαρίκλειαν·** **2)** παθ. μένω κεκλεισμένος ἐν θαλάμῳ· εἰδ. ἐπὶ γυναικῶν, διατρίβω εἰς τὸν γυναικωνίτην : Ἀρισταίν.2,5· ‖ ἐπὶ ζῴων, ζῶ κρύπτομαι ἐν τῇ φωλεᾷ : Συνέσ.16D.

θαλάμη (ἡ) κ. νεώτ., δημ. **θαλάμι** (τὸ) φωλεά, κοίτη, ἰδ. δὲ ὀπή, σπήλαιον ἐν ᾧ διαιτῶνται ὑδρόβια ζῷα, τρύπα : Ὀδ.Ε 432 **ὡς δ' ὅτε πουλύποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο πρὸς κοτυληδονόφιν πυκιναὶ λάιγγες ἔχονται,** Ἀριστλ.ΖΙ 599b,15, Νουμήν.ἀπ. π. Ἀθήν.7,315Β **τοῖσι κεν εὐμαρέως θαλάμης ἀπὸ μακρὸν ἀείροις σκορπίον ἢ ὀρφὸν περιτρηχέα·** **2)** καθόλου, σπήλαιον, κοίλωμα τῆς γῆς, τοῦ ἐδάφους : Εὐρ.Ἡρ.807 **ὃς γᾶς ἐξέβα θαλάμων,** αὐτ. Φοίν.931 **δεῖ τόνδε θαλάμαις, οὗ δράκων ὁ γηγενὴς ἐγένετο .., σφαγέντα·** ‖ εἰδ τάφος : αὐτ.Ἱκ.980 **καὶ μὴν θαλάμας τάσδ' ἐσορῶ δὴ Καπανέως ἤδη τύμβον θ' ἱερόν·** **3)** κοιλότης ἐντὸς τοῦ σώματος : Ἱππ.Τέχν.10, Ἀριστλ.Ὕπν.458a,17· ‖ εἰδ. **θαλάμαι** τὰ κοιλώματα τῆς ῥινός, τὰ ρουθούνια : Πολυδ.2,79· **4)** εἰδ. θάλαμος ἐν πλοίῳ, καὶ ἰδίᾳ τὸ κατώτερον μέρος ἔνθα οἱ θαλαμῖται βλ.λ. εἰργάζοντο : Λουκ.Πλ.2· **5)** εἰδ. νεώτ. στρατ. ἡ θέσις ἣν τὸ φυσίγγιον ἢ τὸ βλῆμα καταλαμβάνει ἐν τῇ κάννῃ τῶν ὅπλων ἢ τῷ κοίλῳ τῶν πυροβόλων.

θαλαμηγοδρομία (ἡ) νεώτ. ἀγὼν ἱστιοδρομίας μεταξὺ θαλαμηγῶν.

θαλαμηγός-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἄγων, ἔχων θαλάμους. εἰδ. ἐπὶ πλοίων : Στράβ.17,1,15 **ἐν σκάφαις θαλαμηγοῖς·** ‖ **θαλαμηγὸς ναῦς** ἢ ἁπλῶς ἡ **θαλαμηγός** κ. νεώτ. πολυτελές, ἄνετον πλοῖον μετὰ θαλάμων ἀναπαυτικῶν : Καλλίξ.1 **κατεσκεύασε .. ποτάμιον πλοῖον, τὴν θαλαμηγὸν καλουμένην,** Διόδ.Σ 1,85 **εἰς θαλαμηγὸν ναῦν οἴκημα κεχρυσωμένον ἔχουσαν ἐμβιβάσαντες·** ‖ ὁμ. τὸ **θαλαμηγὸν** (ἐνν. πλοῖον) : Ἀππ.Προοίμ. 10 **θαλαμηγὰ χρυσόπρυμνα καὶ χρυσέμβολα.**

θαλαμηιάδης (ὁ) κωμ. πατρωνυμ. τοῦ θύννου, ὁ υἱὸς τῆς θαλάμης : Μάτρ.Δεῖπν.53 **θύννου κεφαλὴ θαλαμηιάδεο.**

θαλαμήιος-ον κ. -η-ον ὁ τοῦ θαλάμου : Ἡσίοδ. Ἐργ.807 **ὑλοτόμον τε ταμεῖν θαλαμήια δοῦρα** (κατάλλ. πρὸς οἰκοδόμησιν θαλάμου)· **2)** γαμήλιος : Ἐπίγρ.π.Λουκ.Συμπ.41 **θαλαμήιον ὕμνον.**

θαλαμηπολία (ἡ) μσν. τὸ ἔργον τοῦ θαλαμηπόλου, ἡ ἐν τῷ θαλάμῳ ὑπηρεσία : Πρόδρ.458.

θαλαμηπόλος (ὁ, ἡ) καὶ μσν. ὁ ἐν τῷ θαλάμῳ ὑπηρετῶν, δημ. καμαριέρης : Ὀδ.Η 8 **δαῖε δέ οἱ πῦρ γρηῢς Ἀπειραίη θαλαμηπόλος Εὐρυμέδουσα,** αὐτ.Ψ 293, Αἰσχ.Ἐπτ.359, Διγεν.Ἀκρ 3723 **καὶ δι' αὐτὸ κατώκνησα νὰ πάγω εἰς τὴν κόρην (ἔστειλον τότε καὶ αὐτῆς δύο θαλαμηπόλους·** **2)** ὁ τοῦ νυμφικοῦ θαλάμου φύλαξ, εὐνοῦχος τοῦ κοιτῶνος : Πλούτ.Ἀλέξ.30· ‖ εἰδ. **θαλαμηπόλοι** (οἱ) οἱ εὐνοῦχοι ἱερεῖς τῆς Κυβέλης : Διοσκ. ΑΠ 6,220· **3)** ὁ τῆς νυμφικῆς κλίνης ἐπιβαίνων, νυμφίος, σύζυγος: Σοφ.ΟΤ 1209 **ἢ στέγας λιμὴν αὐτὸς ἤρκεσεν παιδὶ καὶ πατρὶ θαλαμηπόλῳ πεσεῖν;** **4)** κ. ἐπιθετ. νυμφικός, γαμήλιος : Μου-

σαί.231 θαλαμηπόλας ὄρφνη (νὺξ γαμήλιος)' || δθ. κ. ὡς ἐπιθ. τῆς 'Αφροδίτης : ΑΠ 4,177.
θαλαμηπολῶ-έω μτγν. κ. σχόλ. ὑπηρετῶ ἐν τῷ θαλάμῳ, τῷ κοιτῶνι, εἶμαι θαλαμηπόλος: Σχόλ.Λυκόφρ.13· **2)** ἐν εἰδ. μτθ. ἐννοίᾳ, φροντίζω τὰ τῆς ὀχείας τῶν ζώων: 'Οππ.Κυν.I,393.
θαλάμι (τό) δημ. ἡ θαλάμη βλ.λ. I), κοίτη, φωλεά, ὀπὴ ἐν ᾗ διαιτῶνται ὑδρόβια ζῷα : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.34 **τὸ ἄγκιστρον ἐβραχώθη κάτω εἰς τὸ θαλάμι καὶ δὲν ἐβγαίνει πλέον, - τὸ χταπόδι τρύπωσε στὸ θαλάμι του.**
θαλαμίας (ὁ) μτγν. θαλαμίτης βλ.λ. : 'Αππ.'Εμφ.Πολ.5,107, Θεμίστ.Λόγ.15,195Β.
θαλαμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὸν θάλαμον· || εἰδ. ἰατρ. **θαλαμικὴ** συνδρομὴ παθολογικὴ ἀλλοίωσις τοῦ ὀπτικοῦ θαλάμου τοῦ ἐγκεφάλου συνεπιφέρουσα ἡμιαναισθησίαν, ἄλγος καὶ ἀκουσίας κινήσεις.
θαλάμιος-α-ον, κτ. 'Αρκάδ.(40,13) **θαλαμιός,** ὁ τοῦ θαλάμου· **2)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ θαλαμίτης βλ.λ., ἐρέτης τῆς κατωτάτης σειρᾶς : Θουκ.4,32 **καὶ ὁ ἄλλος στρατὸς ἀπέβαινεν, ἐκ μὲν νεῶν ἑβδομήκοντα .. πάντες πλὴν θαλαμιῶν·** **3)** τὸ θηλ. **θαλαμία** (παραλειπ. τοῦ κώπη) ἡ τοῦ θαλαμίτου κώπη : 'Αριστφ.'Αχ.553· || ὁμ. (κτ. παράλ. τοῦ ὀπή) ἡ ἐν τῇ πλευρᾷ τοῦ πλοίου ὀπὴ δι' ἧς ἐξήρχετο ἡ τοῦ θαλαμίτου κώπη : 'Ηρ.5,33 **ἐκέλευσε τοῦ δορυφόρους .. τὸν ἄρχοντα ταύτης τῆς νεὸς .. δῆσαι διὰ θαλαμιῆς διελόντας τῆς νεός·** κ. μτφ. : 'Αριστφ.Εἰρ.1232.
θαλαμίς-ίδος (ἡ) πάπ. θαλαμεύτρια βλ.λ., παράνυμφος : 'Αν.'Οξ.2,376.
θαλαμίσκος (ὁ) νεώτ. ὑποκορ. μικρὸς θάλαμος, δωματιάκι : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.26 **θάλαμος .. συνεχόμενος πρὸς ἄλλον βορεινὸν θαλαμίσκον.**
θαλαμίτης (ὁ) σχόλ. ἐρέτης τῆς κατωτάτης σειρᾶς ἐδωλίων τῆς ἀρχαίας τριήρους, ἄ. θαλάμαξ, θρανίτης βλ.λ. : Σχόλ.'Αριστφ.Βάτρ.1106.
θαλαμοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα ἢ εὖρος θαλάμου, ὁ ἐν εἴδει θαλάμου κατεσκευασμένος : τάφοι θαλαμοειδεῖς.
θαλαμόνδε ἐπίρρ. εἰς τὸν θάλαμον : 'Οδ.Φ 8 **βῆ δ' ἴμεναι θαλαμόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι,** αὐτ.Χ 109.
θαλαμοποιός-όν ὁ τὸν θάλαμον παρασκευάζων, προετοιμάζων· **2)** κτ. Πολυδ.7,122 **Θαλαμοποιοί** τίτλος αἰσχυλείου δράματος.
θάλαμος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ ἐσώτατον τῆς οἰκίας μέρος, ὁ μυχός, ἰδίως δὲ ὁ γυναικῶν, τὸ εἰς τὴν οἰκοδέσποινσν ἀνῆκον δωμάτιον : 'Ιλ.Γ 142 **αὐτίκα δ' ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσιν ὡρμᾶτ' ἐκ θαλάμοιο τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα,** 'Οδ.Δ 121 **ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑψορόφοιο ἤλυθεν,** 'Ηρ.1,34 **ἐκ τῶν ἀνδρεώνων ἐκκομίσας εἰς τοὺς θαλάμους συνένησε·** || γαμήλιος, νυμφικὸς κοιτών, παστάς : 'Ιλ.Σ 492 **νύμφας δ' ἐκ θαλάμων δαΐδων ὕπο λαμπομενάων,** 'Οδ.Κ 340 **ἐς θάλαμόν τ' ἰέναι καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,** Πινδ.Π 2,33, Σοφ.Τρ.913, Εὐρ.'Ιππ.560 **Ἔρωτα .. τὸν τᾶς 'Αφροδίτας φιλτάτων θαλάμων κλειδοῦχον,** Κάλβ.εἰς Χίον II,2 **αἵ, πόσους πνέοντας ἔρωτα | θαλάμους τώρα ἡ φλόγα | βαρβάρως κατατρώγει·** || κ. εἰδ. ὁ κοιτὼν τῶν ἀγάμων τέκνων : 'Οδ.Α 45· **2)** γεν. δωμάτιον, κάμαρα : 'Οδ.4,192· || κ. νεώτ. κ. δημ. διαμέρισμα πρὸς διαμονὴν καὶ ὕπνον : **θάλαμος νοσοκομείου - δεσμωτηρίου - στρατῶνος - πλοίου** (καμπίνα)· || ὁμ. μικρὸς χῶρος ἔν τινι διαμερίσματι ἐν ᾧ ἐργάζεταί τις· || κ. εἰδ. θαλάμη βλ.λ.4) ἐν πλοίῳ : 'Αθήν.2,37D, Πολυδ.1,87· **3)** γεν. οἰκία, ἐνδιαίτημα, διαμονητήριον : 'Ιλ.Ζ 248 **ἔνδοθεν αὐλῆς δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,** Αἰσχ.Πέρσ.624, Σοφ.'Αντ.804 **τὸν παγκοίτην δθ' ὁρῶ θάλαμον τήνδ' 'Αντιγόνην ἀνύτουσαν** (περὶ τοῦ "Αδου), Εὐρ.Κύκλ.57 **ἀρνῶν θαλάμοις·** **4)** ταμεῖον, ἀποθήκη, κελλάρι : 'Ιλ.Ξ 188 **αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα περὶ χροῒ θήκατο κόσμον βῆ ῥ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο,** 'Οδ.Φ 8, Εὐρ.ἀπ.287,8· **5)** τὸ ἐσώτατον ναοῦ, τὸ ἄδυτον : Λουκ.Συρ.31 **ἐς μὲν οὖν τὸν μέγαν νηὸν πάντες εἰσέρχονται, ἐς δὲ τὸν θάλαμον οἱ ἱερεῖς μοῦνον·** || συνεκδ. ναός : ΑΙλ.ΖΙ II,10· **6)** εἰδ. νεώτ. ἀνατομ. **θάλαμοι ὀφθαλμοῦ** δύο χῶροι πλήρεις διαφανοῦς ὑγροῦ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ, περιλαμβανόμενοι ὁ μὲν μεταξὺ τοῦ κερατοειδοῦς χιτῶνος καὶ τῆς ἴριδος, ὁ δὲ μεταξὺ ἴριδος καὶ φακοῦ· **7)** ὁμ. νεώτ. κ. δημ. ἐν τῇ φυσ. **σκοτεινὸς θάλαμος** κλειστὸν κιβώτιον ἐπὶ τῆς μιᾶς ἕδρας φέρον μικρὰν ὀπὴν δι' ἧς εἰσερχόμενον τὸ φῶς σχηματίζει ἀνεστραμμένα τὰ εἴδωλα τῶν ἀντικειμένων· **8)** νεώτ. ἐν τῇ βοταν. τὸ πεπλατυσμένον ἄκρον τοῦ ἀνθοφόρου ἄξονος ἢ ποδίσκου, ἀφ' οὗ ἐκφύονται πάντα τὰ ἀνθικὰ μόρια, ἄ. ἀνθοδόχη.
θαλαμοφόρα (τά) νεώτ. ζῳολ. πρωτόζῳα ἔχοντα τὸ σῶμα περιβεβλημένον ὑπὸ ἀσβεστολιθικῆς θήκης, ἀποτελούσης εἶδος θαλάμου, ἐν ᾧ εἶναι ἐγκεκλεισμένον τὸ ζῳύφιον.
θαλαμοφύλαξ-ακος (ὁ) νεώτ., δημ. **-ύλακας** στρατιώτης ἐντεταλμένος τὴν φύλαξιν θαλάμου στρατῶνος ἢ νοσοκομείου.
θαλαμωτός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐν εἴδει θαλάμου· **2)** ὁ εἰς θαλάμους διῃρημένος.
θάλασσα (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀττ. **θάλαττα** ἡ ἀνώμαλος τὸν ὄγκον ὑδατίνη ἁλμυρὰ μᾶζα ἡ εἰς τὰς μεγάλας ἐν κατωτέρῳ τῆς ξηρᾶς ἐπιπέδῳ ἐκτενεῖς κοιλότητας ἁπλουμένη, καταλαμβάνουσα δ' οὕτω τὸ μέγιστον μέρος τῆς ἐπιφανείας τῆς γηΐνης σφαίρας· συνεκδ. κ. πᾶν τμῆμα τῆς ὅλης ταύτης ὑδατίνης μάζης· παρ' 'Ομ. ἡ λ. ἐν χρ. ἐπὶ τοῦ μεταξὺ Εὐρώπης, 'Ασίας καὶ 'Αφρικῆς ἐκτενοῦς τμήματος τοῦ κτ. τοὺς νεωτ. χρόνους ὀνομασθέντος Μεσόγειος θάλασσα, τῆς ἄ. πέραν ταύτης ὑγρᾶς ἐκτάσεως σημαινομένης διὰ τῆς λ. ὠκεανὸς βλ.λ., παρ' 'Ηροδ. δὲ κτ. διαστολὴν τῆς μὲν Μεσογείου καλουμένης **ἔσω ἢ ἐντὸς ἢ ἥδε ἢ καθ' ἡμᾶς θάλασσα,** τῆς δὲ ἄ. πάσης πέραν τῆς Μεσογείου καλουμένης **ἔξω ἢ ἐκτὸς θάλασσα·** ὁμ. βραδύτερον ἐπὶ τῆς Μεσογείου ἡ παρ' ἡμῖν θάλασσα : 'Ιλ.Θ 24 **αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ' αὐτῇ τε θαλάσσῃ,** αὐτ.Υ 228 **ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,** 'Οδ.Γ 5 **ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,** αὐτ.Ψ 269 **οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν ἀνέρες,** 'Ηρ.5,63 **πέμπουσι δὲ τούτους κατὰ θάλασσαν πλοίοισι,** 'Αριστλ.ΖΙ 598b,24,δ. τραγ. **θάλασσα, πικροθάλασσα** καὶ πικροκυματοῦσα· || κ. κτ. ἀντιδιαστ. πρὸς τὴν γῆν ἢ χέρσον ἤτοι τὴν ξηράν : Αἰσχ.Εὐμ.240 **χέρσον καὶ θάλασσαν ἐκπερῶν,** Πλάτ.Μενξ.241Α **καὶ οἷα ἐπιόντα ὑπέμειναν κατά τε γῆν καὶ κατὰ θάλατταν,** Πάπ. **ἀπολλύοιτο κ' ἐγ γῇ κ' ἐν θαλάσσῃ,** Σολωμ. Γαλήνη 3 **λὲς κι ἡ θάλασσα κοιμᾶται | μέσ' σ' τῆς γῆς τὴν ἀγκαλιά,** Κάλβ. Εἰς 'Ιερὸν Λόχον 10,4 **περιτρέχει τὴν θάλασσαν·** || εἰδικώτ. πᾶσα κλειστὴ ἁλμυρὰ ὑδατίνη ἔκτασις, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὴν ἀναπεπταμένην, τὸν 'Ωκεανόν : 'Ηρ.2,23 **ἐς θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου,** αὐτ.I,I **τούτους γὰρ ἀπὸ τῆς 'Ερυθρῆς καλεομένης θαλάσσης ἀπικομένους ἐπὶ τήνδε τὴν θάλασσαν** (τὴν Μεσόγειον), Πλάτ.Φαιδ.113Α **καὶ λίμνην ποιεῖ μείζω τῆς παρ' ἡμῖν θαλάττης** (τῆς Μεσογείου), 'Αριστλ.Κόσ.393b,29, Πολύβ.I,3,9 **τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης τῆς καθ' ἡμᾶς, - Μεσόγειος - 'Αζοφική - Βαλτικὴ θάλασσα, - θάλασσα τοῦ Μαρμαρᾶ·** **2)** φρ. μτφ. **κακῶν θάλασσα** πλῆθος δυστυχιῶν : Αἰσχ.'Επτ.758· **3)** τὸ θαλάσσιον ὕδωρ : 'Ιππ.Κφακ.427 **ἔστω ἐν χαλκῷ** ἡ θάλασσα, Μο-

σχί.π.'Αθήν.5,208Α **κλειστὸν ἰχθυοτροφεῖον· τοῦτο δ' ἦν πλῆρες** θαλάττης, Πολύβ.16,5,4,Διοσκ.2,83, - **φέρανε στὴν** *πισσίνα* **θάλασσα**, - **ἥπια θάλασσα·** **4**) ἡ θαλασσία ἐπιφάνεια : ἡ **κορυφὴ τοῦ βουνοῦ σημειοῦται ὡς ἔχουσα ὕψος 1000 μέτρων ὑπὲρ τὴν θάλασσαν**, - **τὸ ὑποβρύχιον ἔπλεεν ὑπὸ τὴν** θάλασσαν· **5**) δημ. ἡ θαλασσοταραχή, φουρτούνα, ἡ ἰσχυρῶς τεταραγμένη κύμανσις τῆς θαλασσίας ἐπιφανείας : φρ. **ἔχει θάλασσα** (ἔχει τρικυμίαν)· || δθ. μτφ. ἐν φρ. : **τά 'καμε θάλασσα** (ἐπέφερεν ἀναστάτωσιν, ἄ. τὰ θαλάσσωσε)· **6**) εἰδ. μτγν. διῶρυξ, κανάλι : ΠΔΒασ.3,18,32 **καὶ ἐποίησε θάλασσαν·** **7**) εἰδ. τὸ ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἐρεχθέως ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως φρέαρ ἁλμυροῦ ὕδατος : Ἡρ.8,55· **8**) εἰδ. **χαλκῆ θάλασσα** νιπτὴρ χαλκοῦς : ΠΔΒασ.2,88· **9**) **θάλασσα κοίλη** ξύλινον θέατρον : Παυσ.ἀπ.208.

θαλασσάγκαθο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἐχίνωψ ὁ ἑλληνικός, ἄ. κεφαλάγκαθο· **2**) τὸ φυτὸν ἁλμυρὶς βλ.λ. 3), ἄ. καλιά, τρίβολο, θαλασσόχορτο.

θαλασσάδα (ἡ) δημ. ἡ ὀσμὴ τοῦ θαλασσίου ὕδατος, ἄ. συνηθέστ. θαλασσίλα.

θαλασσαετός (ὁ) δημ. τὸ πτηνὸν ἁλιάετος ἢ ἀετὸς τῶν θαλασσῶν· **2**) μτφ. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ πολεμήσας, ριψοκινδυνεύσας, ὁ ἀψηφῶν τὰς τρικυμίας, θαλασσομάχος.

θαλασσαίγλη (ἡ) μτγν. εἶδος κράμβης : Πλίν. ΦΙ 24,164.

θαλασσαῖος-α-ον θαλάσσιος : Σιμων.57,4, Πίνδ. Π 2,50 **θαλασσαῖον .. δελφῖνα.**

θαλασσάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ θάλασσα, εἰδ. ἐλαφρὰ κύμανσις τῆς θαλασσίας ἐπιφανείας : δ. τραγ. **θαλασσάκι μου, | φύσα μαΐστραλάκι μου.**

θαλασσασφάλεια (ἡ) νεώτ. ἡ κατὰ τῶν ἐκ τῆς θαλάσσης κινδύνων ἀσφάλισις βλ.λ. πλοίου ἢ ἐμπορευμάτων, ἄ. ναυτασφάλεια.

θαλασσαυλῶ-έω μσν. ἐν τῇ θαλάσσῃ αὐλῶ, διατρίβω : Πτωχοπρ.Γ'Ανδρόν.Παλ.351 **πάσας τὰς ἡμέρας ἐκείνας θαλασσαυλῶν.**

θαλασσεύς-έως (ὁ) Ἡσ. ἁλιεύς.

θαλασσεύω εἶμαι ἐν τῇ θαλάσσῃ : Θουκ.7,12 **νῦν δὲ αἵ τε νῆες διάβροχοι, τοσοῦτον χρόνον ἤδη θαλασσεύουσαι·** || διὰ θαλάσσης ταξιδεύω : Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.1,62· **2**) καλύπτομαι ὑπὸ τοῦ θαλασσίου ὕδατος : Πλούτ.Λούκ.3 **τὰ θαλαττεύοντα τῆς νεὼς μέρη·** **3**) χρησιμοποιῶ ναυτικὰς ἐκφράσεις : Ἡράκλειτ.Ἀλληγ.5.

θαλασσῆμος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος θαλασσίων ζωνοσκωλήκων τῆς οἰκογεν. τῶν **νηρηΐδων.**

θαλασσένιος-α-ο δημ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς θαλάσσης· **2**) ἐσφ. χρ. ἀντὶ θαλασσινός, θαλάσσιος : Ἐφταλ.'Οδ.Ε 418.

θαλάσσερμα-ατος (τὸ) νεώτ. ναυτ. κενὸς χῶρος ἐν ὑποβρυχίῳ, πληρούμενος διὰ θαλασσίου ὕδατος προκειμένης καταδύσεως τοῦ σκάφους.

θαλασσερός (ὁ) μτγν. εἶδος βαλσάμου : Γαλ.12,781.

θαλάσσι (τὸ) μσν. ἡ θάλασσα : Ἐρωφ.Α 320 **κι ἂν εἶδες τὸ θαλάσσι | τὸ πῶς κτυπᾷ καμιὰ φορὰ κάτω στὸ περιγιάλι.**

θαλασσία (ἡ) κ. νεώτ. βοταν. τὸ ποῶδες φυτὸν ἀνδρόσακες βλ.λ. : ΨΔιοσκ.3,133· **2**) κ. νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **ναϊδιδῶν·** **3**) νεώτ. ζωολ. γένος κολεοπτέρων ἐντόμων τῆς οἰκογεν. τῶν **συλφιδῶν.**

θαλασσίγονος-ον μτγν. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἢ ἐκ τῆς θαλάσσης γεννηθείς : Νόνν.Δ 13,458 **θαλασσιγόνου Παφίης.**

θαλασσίδιος-α-ον θαλάσσιος : Ἡρ.4,199 **τὰ ὑπὲρ τῶν θαλασσιδίων χώρων.**

θαλασσίζω μτγν. ἔχω γεῦσιν θαλασσίου ὕδατος : Δίφιλ.π.'Αθήν.3,92Α **τὰ δὲ ἐαρινὰ ὄστρεα καὶ τὰ κατὰ τὴν τοῦ θέρους ἀρχὴν κρείσσονα, πλήρη θαλασσίζοντα μετὰ γλυκύτητος εὐστόμαχα·** **2**) κ. μτβ. δίδω εἴς τι τὴν γεῦσιν, τὰς ἰδιότητας θαλασσίου ὕδατος : Ξενοκρ.60· **3**) πάπ. βαπτίζω, πλύνω ἐντὸς θαλασσίου ὕδατος.

θαλασσίλα (ἡ) δημ. ἡ ὀσμὴ τοῦ θαλασσίου ὕδατος, ἄ. θαλασσάδα· **2**) ἡ ἁλμυρὰ πικρίζουσα γεῦσις τοῦ θαλασσίου ὕδατος.

θαλασσινά ἐπίρρ. δημ. ἀπὸ ἢ διὰ θαλάσσης.

θαλασσινός-ή-ό(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. θαλάσσιος, ὁ εἰς τὴν θάλασσαν ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ὁ ἐν αὐτῇ γινόμενος ἢ ὁ ἐξ αὐτῆς τὴν προέλευσιν ἔχων : **θαλασσινὸς ἀγέρας**, - **θαλασσινὸ νερό**, Σολωμ.ἐν Διαλόγῳ **νὰ νοτισθοῦμε ἀπὸ ὀλίγες σταλαγματιὲς θαλασσινές**, - **θαλασσινὰ μπάνια·** || ὁ διὰ θαλάσσης : **θαλασσινὸ ταξίδι·** **2**) ὁ **θαλασσινός** ὡς οὐσ. ὁ ἔχων ἐπάγγελμα σχετιζόμενον πρὸς τὴν θάλασσαν, ναυτικός : Παπαδ.Χριστ. Τεμπ.18 **ἡμεῖς οἱ θαλασσινοὶ γνωριζόμεθα, βλέπεις, καλά**, Ζερβ.Λυρ.Σάτ.'Ιστορία Μέρμηρα 5 **γιατ' εἶχεν ὁ θαλασσινὸς γνώση πολλὴ καὶ πράξη·** **3**) **τὰ θαλασσινὰ** ὡς οὐσ. τὰ ὄστρεα, τὰ διάφορα ὀστρακόδερμα τῆς θαλάσσης.

θαλάσσιος-α-ον κ.-ος-ον κ.μσν.κ.νεώτ., ἀττ.-ττιος ὁ εἰς τὴν θάλασσαν ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος, ὁ ἐν αὐτῇ ὑπάρχων ἢ γινόμενος, ἢ ὁ ἐξ αὐτῆς τὴν προέλευσιν ἔχων : Ἰλ.Β 614 **ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει**, Ὀδ.Ε 67, Ἀρχίλ.51, Πίνδ.Ν 3,59 **θαλασσίαις ἀνέμων ῥιπαῖσι πεμφθείς**, Εὐρ.Μήδ. 28 **ὡς δὲ πέτρος ἢ θαλάσσιος κλύδων ἀκούει νουθετουμένη φίλων**, Κάλβ.Φιλόπατρις 16,5 **καὶ πλέωσι γέμοντα ἔρωτος | καὶ φωνῶν μουσικῶν |** **θαλάσσια ξύλα**, - **θαλασσία αὔρα**, - **θαλάσσιον ὕδωρ**, - **θαλάσσιοι μεταφοραὶ - συγκοινωνίαι**, - **θαλάσσια λουτρὰ** (τὰ διὰ θαλασσίου ὕδατος, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰ τῶν ἰαματικῶν πηγῶν)· **2**) ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ βιῶν : Ἡρ.2,123 **ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατός ἐστι, τοῦ σώματος δὲ καταφθίνοντος ἐς ἄλλο ζῷον αἰεὶ γινόμενον ἐσδύεται· ἐπεὰν δὲ περιέλθῃ πάντα τὰ χερσαῖα καὶ τὰ θαλάσσια καὶ τὰ πετεινά**, Πλάτ.Εὐθύδ. 298D, Ἀριστλ.ΖΙ 487a,26 **τῶν δὲ ἐνύδρων** (ζῴων) **τὰ μὲν ἐστι θαλάττια, τὰ δὲ ποτάμια, τὰ δὲ λιμναῖα**, Λίβ.Ροδ.166 **θαύμασε καὶ τὴν σμέριναν πάλε τὴν θαλασσίαν | ὡς ἀποκάτω ἐκ τὸν βυθὸν διὰ πόθον ἀνεβαίνει·** || κ. ἐπὶ θεῶν : Ἀριστφ. Πλ.396 **νὴ τὸν Ποσειδῶ. - τὸν θαλάττιον λέγεις;** **3**) ἐπὶ προσ., ναυτικός, ἔμπειρος τῆς θαλάσσης, θαλασσινός, θαλασσόλυκος : Ἡρ.7,144 **οὗτος γὰρ ὁ πόλεμος συστὰς ἔσωσε τότε τὴν Ἑλλάδα, ἀναγκάσας θαλασσίους γενέσθαι Ἀθηναίους·** || κ. κτ. ἀντιδιαστ. πρὸς τὸ γεωργούς, πεζούς, χερσαίους : Αἰσχ.Πέρσ.558 **πεζούς τε καὶ θαλασσίους**, Θουκ.1,142 **ἄνδρες γεωργοὶ καὶ οὐ θαλάσσιοι·** **4**) ὁ ἐν εἴδει θαλασσίου ὕδατος, ποὺ μοιάζει μὲ θαλασσόνερο, θαλασσύς, θαλασσένιος : Πλούτ.'Ηθ.395Β **θαλάσσιος τῇ χρόᾳ·** **5**) ὁ θαλασσίῳ ὕδατι μεμιγμένος (οἶνος, ἔλαιον), πρβλ. θαλασσίτης· δθ. κ. Δουκάγγ. «οἴνου, ἐλαίου, θαλάσσια μέτρα»· **6**) **θαλάσσιαι** (αἱ) Ἐπιγρ. ἐπωνυμία ἱερειῶν τινων ἐν Κυζίκῳ.

θαλασσίς-ιά-ί δημ. κ. -ύς ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς θαλάσσης : **θαλασσιὰ μάτια**, - **θαλασσὶ φόρεμα·** || **τὸ θαλασσὶ** ὡς οὐσ. κτ. παράλ. τοῦ χρῶμα : Μωραϊτίδ.Διηγήμ.Α 27 **ἐδῶ θὰ βάλω ὀλίγο κόκκινο καὶ θαλασσί**, - **τὸ θαλασσὶ τῆς πηγαίνει.**

θαλασσίτης (ὁ) μτγν. εἰδ. οἶνος μεμιγμένος μετὰ θαλασσίου ὕδατος : Πλίν.ΦΙ 14,78.

θαλασσοβάτης (ὁ) μσν. ὁ διαπερῶν, διαβαίνων τὴν θάλασσαν.

θαλασσοβαφής-οῦς-ές σχόλ. ὁ ἐν θαλασσίῳ ὕδατι βαπτισθείς : Σχόλ.'Οδ.6,53.

θαλασσοβαφῶ-έω μτγν. βάπτω διὰ πορφύ-

ρας θαλασσίων κογχυλίων, δίνω βαθύ, κόκκινο χρῶμα : Φίλ.Βυζ.Θαυμ.2,4 **τοῖς διὰ τῶν κογχυλίων θαλασσοβαφουμένοις ἐξομοιοῦντα.**

θαλασσόβιος-ον σχόλ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ ζῶν, διαιτώμενος : Σχόλ.'Οππ.'Αλ.2,1, Κ Μανασσ.22 **θαλασσόβιοι ἰχθύες**· **2)** νεώτ. ὁ ἀπὸ τῆς θαλάσσης **ζῶν**, ὁ ἐξ αὐτῆς τὰ πρὸς τὸν βίον πορίζόμενος· **3)** κτ. ἐπέκτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν τὴν θάλασσαν ἀγαπῶν.

θαλασσοβίωτος-ον μτγν. ὁ ἀπὸ τῆς θαλάσσης ζῶν, θαλασσόβιος βλ.λ. **1)** : 'Απη.Λιβ.89 **χειρώνακτες θαλασσοβίωτοι.**

θαλασσοβραχής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐν θαλάσσῃ, ὁ διὰ θαλασσίου ὕδατος βεβρεγμένος : 'Αντυλλ. π. 'Ορειβ.8,12,3.

θαλασσόβραχος (ὁ) δημ. ὁ παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης βράχος : **Βλ.Συνμ.52.**

θαλασσοβρε(γ)μένος-η-ο δημ. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ βραχείς : **θαλασσοβρεμένο στάρι.**

θαλασσόγαμπρος (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν στατικὴ ἡ λειμώνιος, ὅ. λάπαθο, **προβάτσα.**

θαλασσογείτων-ονος-ον μσν. ὁ τῇ θαλάσσῃ γειτνιάζων : Κ Μανασσ.98.

θαλασσογέν(ν)ημα (τὸ) δημ. γέννημα, δημιούργημα, πρᾶγμα προελθὸν ἐκ τῆς θαλάσσης : Βιζυην.Βαρκούλα 55 **γειά σου, θαλασσογέννημα, φουρτουναθρεμμένο.**

θαλασσογενής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἐκ τῆς θαλάσσης γεννηθείς : 'Αρχέστρ. ἀπ. 56,7· **2)** εἰδ. νεώτ γεωλ. ὁ διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ θαλασσίου ὕδατος σχηματισθείς, **δημιουργηθείς : θαλασσογενεῖς ἀκταί.**

θαλασσογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ περιγραφὴ τῶν θαλασσῶν, ὅ. ὠκεανογραφία· **2)** εἶδος ζωγραφικῆς, ἐν ᾧ λαμβάνεται ὡς θέμα ἡ θάλασσα ἢ αἱ σχετικαὶ πρὸς τὸν ναυτικὸν βίον σκηναί· **3)** δθ. συνεκδ. ζωγραφικὸς πίναξ ἔχων θαλάσσιον θέμα.

θαλασσογραφικός-ή όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θαλασσογραφίαν βλ.λ.(1 κ.2): **θαλασσογραφικὸν ἰνστιτοῦτον, - θαλασσογραφικὸς πίναξ**· ἐπίρρ. **-ῶς.**

θαλασσογράφος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ περὶ τὴν περιγραφὴν τῆς θαλάσσης ἀσχολούμενος : Τζέτζ. Χιλ.1,843· **2)** ζωγράφος εἰδικῶς ἀσχολούμενος εἰς τὴν θαλασσογραφίαν βλ.λ.2).

θαλασσοδάνειο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ναυτοδάνειον βλ.λ., δάνειον μὲ ὑψηλὸν τόκον παρεχόμενον εἰς πλοιοκτήτην ἢ φορτωτήν, τῆς ἐπιστροφῆς του ἐξαρτωμένης ἐκ τῆς αἰσίας ἐκβάσεως ναυτικῆς ἐπιχειρήσεως : Καλλιγ.Θάν.6λ. 113 **οὗτος εἶχε λάβει ἐπὶ τοῦ ναυαγήσαντος πλοίου ἐν Σύρῳ θαλασσοδάνειαν παρά τινος ἐμπόρου**· **2)** μτφ. εἰρων. δάνειον ἐπὶ βαρυτάτῳ τόκῳ, οὗ ἡ ἀπόδοσις ἀβεβαία διὰ τὸ ἀφερέγγυον τοῦ ὀφειλέτου.

θαλασσοδαρμένος-η-ο δημ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ θαλασσοδέρνω, **εὔχρ. κ.** ὡς οὐσ., ὅ. θαλασσόδαρτος βλ.λ.

θαλασσόδαρτος-η-α δημ. καὶ **θαλασσοδαρμένος** ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ δοκιμασθείς, ἀγωνισθείς, κινδυνεύσας : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.25 **ὁ πατήρ της . . τῆς ἔφερε τὸ σκληραγωγημένον καὶ θαλασσόδαρτον ἄτομόν του**· **2)** μτφ. ὁ πολλὰ ὑποστὰς δεινὰ ἐν τῷ βίῳ, ὁ πλείστας ἀντιξόους περιστάσεις ἀντιμετωπίσας.

θαλασσοδέρνω δημ. ἀμτβ. παλαίω, ἀγωνίζομαι εἰς τὴν θάλασσαν, πλήττομαι ὑπὸ τῶν θαλασσίων κυμάτων, τῆς τρικυμίας, κινδυνεύω ἐν τῇ θαλάσσῃ : **θαλασσοδέρνει ἡ σκούνα στ' ἀνοιχτά**· **2)** κ. μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ ὡς ἄνω σημ : Γρυπ.Σκ.Τερρ. 61,1 **τὸ πλοῖο θαλασσοδέρνεται ξυλάρμενα**· **3)** μτφ. ὑφίσταμαι πλεῖστα δεινά, ἀντιμετωπίζω ἀντιξόους περιστάσεις, ἀγωνίζομαι ἀπεγνωσμένως τὸν βιοτικὸν ἀγῶνα : **ἀπὸ τότε ποὺ ἔχασε τὸ μαγαζί του, θαλασσοδέρνει ὁ δύστυχος**· **4)** κ. μτβ. ὁμ. μτφ. : **τὸν θαλασσόδειραν οἱ δυστυχίες**· **5)** ἡ μτχ. παθ. παρακ. **θαλασσοδαρμένος** ὡς οὐσ., ὅ. θαλασσόδαρτος βλ.λς.

θαλασσοδομέτρης (ὁ) μσν. ναυτικὸν δρομόμετρον : Τζέτζ.Χιλ.12,977 **βαρυουλκὰ τε σύμπαντα καὶ θαλασσοδομέτρας.**

θαλασσοδρόμος (ὁ) νεώτ. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ δρομῶν, ταξιδεύων· **2)** εἰδ. ζωολ. γένος νηκτικῶν πτηνῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **ἀελλωδιδῶν.**

θαλασσοδρομῶ-έω νεώτ. ταξιδεύω διὰ θαλάσσης, θαλασσοπορῶ.

θαλασσοειδής-οῦς-ές ὁ ὁμοιάζων πρὸς θάλασσαν, ἰδίως κατὰ τὸ χρῶμα, θαλασσῖς : 'Ιππ.'Οφ.1, Δημόκρ.'Εφ.1 **λάθοι δ' ἄν τις καὶ φλογίνας καὶ θαλασσοειδεῖς· ὑπάρχουσι δὲ καὶ περοικαὶ καλασίρεις,** Στράβ.17,1,35.

θαλασσόζωστος-η-ο δημ. κ. **θαλασσοζωσμένος** ὁ πανταχόθεν ὑπὸ θαλάσσης περιβαλλόμενος, οἱονεὶ ζωννύμενος : 'Εφταλ. 'Οδ.608 **μήτ' ἄλογα δὲ βρίσκονται, μήτε λιβάδια ἀπάνω | στὰ θαλασσόζωστα νησιά.**

θαλασσοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἡ πρὸς θεραπευτικοὺς σκοποὺς χρῆσις θαλασσίων λουτρῶν καὶ καθόλου θαλασσίου περιβάλλοντος.

θαλασσοθραύστης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. μέγας ἐξωτερικὸς κυματοθραύστης, μὴ συνδεόμενος πρὸς τὴν ἀκτὴν ἢ τὰς προκυμαίας τοῦ λιμένος ὃν προασπίζει, πληττόμενος πλευρικῶς ὑπὸ τοῦ κύματος.

θαλασσόθρεφτος-η-ο δημ. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ τρεφόμενος, διαιτώμενος, ποὺ μεγαλώνει στὴ θάλασσα : 'Εφταλ.'Οδ.Δ 442 **ἡ βῶχα τοῦ θανάτου | ἀπὸ τὶς θαλασσόθρεφτες . . φώκιες.**

θαλασσοκοπῶ-έω, ἀττ. **θαλαττοκοπῶ** πλήττω, κτυπῶ τὴν θάλασσαν, δθ. ἐν χρ. μτφ. ματαιοπονῶ, ματαιολογῶ (ΑΒ 42,28 « εἴ τις τὴν θάλασσαν κόπτοι, μάτην ἂν κόπτοι ») ; 'Αριστφ.'Ιππ.830 **τί θαλαττοκοπεῖς καὶ πλατυγίζεις;,** Λιβάν.Προγ.26,18 **τοιαῦτα ἄττα θαλαττοκοπεῖ καὶ φλυαρεῖ.**

θαλασσοκόρακας (ὁ) δημ. τὸ πτηνὸν κάρβων ὁ φαλακροκόραξ, ὅ. καλιτζακού.

θαλασσοκράμβη (ἡ) εἶδος κράμβης φυομένης παρὰ τὴν θάλασσαν : Γαλ.6,354,Γεωπ.12,1,1.

θαλασσοκρατία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., ἀττ. **θαλαττοκρατία** ἡ ἐπὶ τῶν θαλασσῶν κυριαρχία, ἡγεμονία : Στράβ.1,3,2 **ἥ τε Μίνω θαλαττοκρατία θρυλεῖται καὶ ἡ Φοινίκων ναυτιλία, - ἡ θαλασσοκρατία τῆς Μεγάλης Βρεττανίας.**

θαλασσοκρατορία (ἡ) νεώτ. θαλασσοκρατία.

θαλασσοκρατῶ-έω νεώτ. κυριαρχῶ, ἡγεμονεύω τῆς θαλάσσης : 'Ηρ.3,122 Πολυκράτης **γάρ ἐστι πρῶτος τῶν ἡμεῖς ἴδμεν 'Ελλήνων, ὃς θαλασσοκρατέειν ἐπενοήθη, πάρεξ Μίνω τε τοῦ Κνωσσίου,** Θουκ.7,48 **ταῖς ὑπαρχούσαις ναυσὶ θαλασσοκρατούντων**· **2)** παθ. ἡττῶμαι κατὰ θάλασσαν : Δημήτρ.Κωμ.2.

θαλασσοκράτωρ-ορος (ὁ) κ. νεώτ., δημ. -ορας, ἀττ. **θαλαττ-** ὁ κρατῶν τῆς θαλάσσης, ὁ ἐπικρατῶν ναυτικῶς : 'Ηρ.5,83, Θουκ.8,63 **ἐν τούτῳ δὲ οἱ Χῖοί τε θαλασσοκράτορες μᾶλλον ἐγένοντο,** Ξεν.'Ελλ.1,6,2 **ὅτε δὲ παρεδίδου ὁ Λύσανδρος τὰς ναῦς ἔλεγε τῷ Καλλικρατίδᾳ ὅτι θαλαττοκράτωρ τε παραδιδοίη καὶ ναυμαχίᾳ νενικηκώς.**

θαλασσόλουστος-η-α νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ λουόμενος : Μωραϊτίδ.Διηγ.Α 55 **ὡς νύμφη θαλασσόλουστος**· **2)** ὁ ὑπὸ θαλάσσης περιβαλλόμενος, οἱονεὶ περιλουόμενος : 'Εφταλ. 'Οδ.Μ 284 **στὸ θαλασσόλουστο νησί.**

θαλασσόλυκος (ὁ) δημ. κτ. μτφ. ἐκ τοῦ γαλλ. ὁ λίαν ἔμπειρος ναυτικός, ὁ ἐπὶ μακρὸν πλεύσας καὶ κινδυνεύσας ἐν θαλάσσαις.

θαλασσομάννα (ἡ) δημ. ἡ ἀκαλήφη βλ.λ.2), ἄ. τσαύχτρα, τρεμούλα.

θαλασσομαχητό (τὸ) δημ. ὁ πρὸς τὴν θάλασσαν ἀγών, ἡ πρὸς τρικυμίαν μάχη, πάλη : Παπαντ. ΘΔ 56,5 **ψυχή μου, θ' ἀπολάψωμε τὰ ὡραῖα | θαλασσομαχητά, θὰ ἰδοῦμε χῶρες.**

θαλασσομάχος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ θάλασσαν πολεμῶν, μαχόμενος, ναυμάχος· ; 'Απολλ. Δυσκ.'Επιγρ.118,26, Βέττ.Βάλ.18,35· **2)** ὁ ἀντιπαλαίων, οἱονεὶ μαχόμενος πρὸς τὰ θαλάσσια κύματα, πρὸς τὴν τρικυμίαν, ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ ῥιψοκινδυνεύων, ἐπὶ ναυτικῶν· **3)** νεώτ. ναυτ. τὸ ὑπὸ τὸν πρόβολον κάθετον ξύλον, δι' οὗ διαβάλλεται ἡ τὸ δοράτιον στερεοῦσα παρυφὴ τοῦ προβόλου.

θαλασσομαχῶ-έω μτγν. μάχομαι, πολεμῶ ἐν τῇ θαλάσσῃ : Βέττ.Βάλ.354,26· || ἀντιπαλαίω πρὸς τὰ θαλάσσια κύματα, δθ. ἀγωνίζομαι : Βιζυην.Μητέρα τῶν 'Επτὰ 298 **κι ὁ νοῦς ποῦ θαλασσομαχεῖ . . σὰν ναυαγὸς στὰ κύματα.**

θαλασσομέδων-οντος (ὁ) ἄρχων, κύριος τῆς θαλάσσης : Νόνν.Δ 21,48· || θηλ. λακων. σαλασσομέδοισα : 'Αλκμ.84,

θαλασσόμελι-ιτος (τὸ) μτγν. σκεύασμα ἐκ θαλασσίου ὕδατος καὶ μέλιτος : Διοσκ.5,12.

θαλασσομιγής-οῦς-ές 'Ησ. ὁ μετὰ θαλασσίου ὕδατος μεμιγμένος.

θαλασσόμοθος-ον μτγν. ὁ ἀγωνιζόμενος, μοχθῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ, πρὸς τὰ κύματα : Νόνν.Δ 39,370 **κύματα τέμνων χερσὶ θαλασσομόθοισιν.**

θαλασσόνερο (τὸ) δημ. τὸ θαλάσσιον ὕδωρ.

θαλασσονόμος-ον νεμόμενος, ζῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ : 'Εμπ.76,1 **θαλασσονόμοι κόγχαι,** Νόνν.Δ 37,265 **θαλασσονόμοι ἵπποι.**

θαλασσονύμφη (ἡ) νεώτ. ποι. νύμφη ἐκ τῆς θαλάσσης ἀναδυθεῖσα.

θαλασσοξακουσμένος-η-ο δημ. ἐν ποι. μτφρ. τοῦ ναυσίκλυτος, περίφημος εἰς τὴν θάλασσαν, ξακουστὸς θαλασσινός : 'Εφταλ.'Οδ.415 **κι ἤρθανε τότε Φοίνικες θαλασσοξακουσμένοι.**

θαλασσόπαις-αιδος (ὁ) μτγν. τέκνον τῆς θαλάσσης : Λυκόφρ.892 θαλασσόπαις Τρίτων.

θαλασσοπάλαιμα (τὸ) δημ. κ. -εμα ἡ ἐν τῇ θαλάσσῃ πάλη, ὁ πρὸς τὰ κύματα, τὴν τρικυμίαν ἀγών.

θαλασσοπαλεύω ἀγωνίζομαι, παλαίω εἰς τὴν θάλασσαν, μὲ τὴ θάλασσα : Σάρρ.μτφρ.Εὐρ.ΙΤ 416 **στοὺς μώρους ποὺ θαλασσοπαλεύουν . . τὸν πλοῦτό τους ν' αὐξήσουν.**

θαλασσοπέλαγος-ους (τὸ) μσν. τὸ ἐκτενὲς πέλαγος, ἡ εὐρεῖα ἔκτασις θαλάσσης : Λίβ.Ροδ.170 **πῶς τὸ θαλασσοπέλαγος τὸ τόσον παρατρέχει.**

θαλασσόπλαγκτος-ον (πλάζομαι) ὁ εἰς τὴν θάλασσαν πλανώμενος : Αἰσχ.Πρ.467 **θαλασσόπλαγκτα . ναυτίλων ὀχήματα.**

θαλασσοπλάνητος-ον σχόλ. θαλασσόπλαγκτος βλ.λ. : Σχόλ.'Οππ.'Αλ.4,582.

θαλασσοπλήκτης (ὁ) μσν. ὁ τὴν θάλασσαν πλήξας (περὶ τοῦ Ξέρξου ὡς μαστιγώσαντος τὴν θάλασσαν) : Πρόδρ.Rev.etc.(1873,348.

θαλασσόπληκτος-ον κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης πληττόμενος : Αἰσχ.Πέρσ.307 **θαλασσόπληκτον νῆσον Αἴαντος,** Παπαδ.Χριστ.Διηγ.32 **εἰς τὴν κρημνώδη θαλασσόπληκτον ἀκτήν.**

θαλασσοπλοΐα (ἡ) νεώτ. ὁ τῆς θαλάσσης διάπλους, τὸ διὰ θαλάσσης ταξιδεύειν.

θαλασσόπλους-οος-ουν-οον 'Ησ. ὁ τὴν θάλασσαν διαπλέων· 'Ησ. « ποντοπόρος ».

θαλασσοπνίγω δημ. πνίγω τινὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ : **θὰ μᾶς θαλασσοπνίξῃ κατὰ πῶς πάει ὁ καπετάνιος·** **2)** τὸ μέσ. **θαλασσοπνίγομαι** πνίγομαι ἐν τῇ θαλάσσῃ· **3)** ὡμ. μέσ. ὑφίσταμαι δεινὰ παλαίων πρὸς τὰς τρικυμίας, μοχθῶ εἰς ἔργον σχετιζόμενον πρὸς τὴν θάλασσαν : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.66 φελούκα παμπάλαιος **διὰ νὰ θαλασσοπνίγεται καὶ ποριζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν ὁ μπάρμπ' 'Αλέξης·** || μτχ. **θαλασσοπνιγμένος** ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ δεινοπαθήσας· || ἐν χρ. κ. μτφ. ὁ ἐν τῇ βιοτικῇ πάλῃ λίαν δοκιμασθείς.

θαλασσοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἀναστάτωσις, ἀταξία, ἀνώμαλος κατάστασις, θαλάσσωμα.

θαλασσοποιός-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ διὰ τῆς ἐνεργείας του δημιουργῶν τὰς θαλάσσας : Πορφ. π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.3,11 **θ- δύναμις·** **2)** νεώτ. μτφ. ὁ δημιουργὸς ἀναστατώσεως, ἀταξίας, ποὺ τὰ θαλασσώνει· πρβλ. θαλασσοποίησις.

θαλασσοποιῶ-έω νεώτ. κ. δημ. προκαλῶ ἀναστάτωσιν, ἀταξίαν, δημιουργῶ δυσχερείας, πράγματα εἴς τινα ὑπόθεσιν, τὸ θαλασσώνω : **μπῆκε συμβιβαστὴς καὶ τὰ θαλασσοποίησε, - κάθισε νὰ γράφῃ στὸ γραφεῖό μου καὶ μοῦ 'τὰ θαλασσοποίησε ὅλα.**

θαλασσοπόλεμος (ὁ) μσν. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ πόλεμος, ναυμαχία : Κορ.'Ατ.4Α,167.

θαλασσοπόνος-ον μσν. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ μοχθῶν, κοπιάζων, ἐργαζόμενος : Πρόδρ.ἐπ.82.

θαλασσοπορία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ θαλάσσης πορεία, τὸ διὰ θαλάσσης ταξιδεύειν, ποντοπορία.

θαλασσοπόρος (ὁ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ τὴν θάλασσαν διαπλέων, ποντοπόρος : Θεαίτ.ἐνΑΠ 6,27,7, Μουσαῖ.2· || νεώτ. ἐν χρ. ἐπὶ τῶν μεγάλων ἐξερευνητῶν ναυτικῶν τοῦ μεσαίωνος : **ὁ Βάσκο ντὲ Γκάμα ὑπῆρξε μέγας θαλασσοπόρος.**

θαλασσοπόρφυρος-ον ἁλιπόρφυρος βλ.λ. : Σουΐδ., ΑΒ 379.

θαλασσοπορῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. διέρχομαι, διαπλέω θάλασσαν : Καλλ.'Επιγρ.59 **αἰθυίῃ δ' ἴσα** θαλασσοπορεῖ.

θαλασσοποῦλι (τὸ) δημ. γενικὴ ὀνομασία τῶν παρὰ τὰς ἀκτὰς ζώντων, τῶν ὑδροχαρῶν πτηνῶν, πουλὶ τῆς θάλασσας : Βλαχογ.Παληκ.94 **σὰ δυὸ φτεροῦγες θαλασσοπουλιοῦ, ποὺ ἰσοζυγιάζονται·** || εἰδ. τὸ πτηνὸν αἰγιαλίτης βλ.λ. 3)· **2)** μτφ ἔμπειρος, δεξιὸς ναυτικός· **3)** ὁμ. μτφ. ταχύπλουν σκάφος, ἰδίως μικρόν.

θαλασσοσαύρια (τὰ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐκλειφθέντων θαλασσίων ἑρπετῶν τοῦ μεσοζωϊκοῦ αἰῶνος.

θαλασσοσφαιρίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογένεια θαλασσίων πρωτοζώων.

θαλασσοταραχή (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ταραχὴ τῆς θαλάσσης, τρικυμία, φουρτούνα.

θαλασσοτείχιστος-ον σχόλ. ὁ ὑπὸ θαλάσσης, ὡς περιφράγματος, περιβαλλόμενος, γλῶσσ. τοῦ ἁλιερκής : Σχόλ.Πίνδ.Ο 8,34.

θαλασσότοκος-ον μτγν. ὁ ἐκ τῆς θαλάσσης, ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ γεννηθείς : Νόνν.Δ 39,341.

θαλασσοτόμος (ὁ) νεώτ. ναυτ. τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ φάλκου, τὸ τὴν θάλασσαν διασχίζον κατὰ τὴν πρὸς τὰ πρόσω κίνησιν τοῦ πλοίου.

θαλασσουργία (ἡ) ἡ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐργασία, ἀσχολία : 'Ιππ.Διαίτ.3,68, Θεμίστ.Λόγ.24,305D.

θαλασσουργός (ὁ) (ἔργω) ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐργαζόμενος, ὁ μὲ τὰ ναυτικὰ ἀσχολούμενος : Χάρ.10,Ξεν.Οἰκ.16,7 **ἀνεμνήσθην τὸ τῶν ἁλιέων, ὅτι θαλαττουργοὶ ὄντες,** Πολύβ.10,8,5· || κ. ἐπιθ. : Φιλόστρ.'Απολλ.4,32 **θαλασσουργὸν ἔθνος.**

θαλασσουργῶ-έω μτγν. μετέρχομαι θαλάσσια ἔργα, ἀσχολοῦμαι περὶ τὰ ναυτικά : Πολύβ.6,52,1 **τὸ μὲν πρὸς τὰς κατὰ θάλατταν** (πολεμικὰς χρείας) **ἄμεινον ἀσκοῦσι καὶ παρασκευάζονται** Καρχηδόνιοι **διὰ τὸ . . θαλαττουργεῖν μάλιστα πάντων ἀνθρώπων,** Στράβ.6,1,1, Μάξ.Τύρ.22,3.

θαλασσοῦχος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ κατέχων τὴν θάλασσαν, ἐπικρατῶν ἐν θαλάσσῃ, κύριος τῆς θαλάσσης, θαλασσοκράτωρ : Φώτ.Βιβλ.143.

θαλασσοφοβία (ἡ) νεώτ. ψυχοπαθολ. νοσηρὸς φόβος ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς θαλάσσης.
θαλασσοφουρτούνα (ἡ) δημ. τρικυμία, θαλασσοταραχή· **2)** μτφ. βιοτικὴ περιπέτεια, ἰδ. δυσχερὴς οἰκονομικὴ περίστασις.
θαλασσοφυλακῶ-έω μτγν. φυλάσσω, περιφρουρῶ τὴν θάλασσαν : Νικ.Χων.Χρον.64 **τριήρεις θαλασσοφυλακοῦσαι.**
θαλασσόφυλλον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **λαμιναριδῶν.**
θαλασσόφυτα (τὰ) νεώτ. τὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀπαντῶντα φυτά.
θαλασσοχαρής-οῦς-ές νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν χαίρων ἐπὶ τῇ θέᾳ, τῇ ἀπολαύσει τῆς θαλάσσης, ποὺ ἀγαπᾷ νὰ ζῇ, νὰ ταξιδεύῃ στὴ θάλασσα.
θαλασσόχαρος-η-ο δημ. θαλασσοχαρὴς βλ.λ.: Ζερβ.Λυρ.Σάτ.Ι,112 **πάνω στ' ἀλαφροκύματο, μέσ' στοῦ πελάου τὰ μάκρη | σὰ θαλασσόχαρο πουλὶ ν' ἁπλώνῃ τὸν καημό του.**
θαλασσόχελυς-υος (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος θαλασσίων χελωνῶν.
θαλασσοχελώνη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος θαλασσίων χελωνῶν.
θαλασσόχρους-οος-ουν-οον μσν.κ.νεώτ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς θαλάσσης, ὁ θαλασσαῦς : Ψελλ.Λίθ.20.
θαλασσόχρωμος-η-ο δημ. θαλασσόχρους βλ.λ., θαλασσύς : **θαλασσόχρωμο φόρεμα.**
θαλασσύς-ιά-ύ δημ. κ. **θαλασσὶς** βλ.λ.
θαλασσῶ-όω κ. νεώτ., δημ. θαλασσώνω μεταβάλλω τμῆμα τῆς ξηρᾶς εἰς θάλασσαν, κατακλύζω δι' ὕδατος : Ἀριστλ.Κόσ.400a,27 **θ- ἠπείρους,** Ἡλιόδ.Αἰθ.2,28 **ὀργᾷ τε ὁ Νεῖλος, καὶ ποταμὸς εἶναι οὐκ ἀνέχεται, ἀλλὰ κατεξανίσταται τῆς ὄχθης καὶ θαλασσώσας τὴν Αἴγυπτον** (οἱονεὶ μεταβαλὼν εἰς θάλασσαν)· || παθ. ἐπὶ πλοίου, κατακλύζομαι ὑπὸ ὑδάτων, παίρνω νερό : Πολύβ. 16,15,2 **ἐκ δὲ τοῦ κινδύνου μιᾶς νηὸς ἐπαραμένης τὸν δόλωνα διὰ τὸ τετρωμένην αὐτὴν θαλαττοῦσθαι·** **2)** νεώτ. κ. δημ. καταδύομαι εἰς τὴν θάλασσαν, βουτῶ, πέφτω στὴ θάλασσα : Παπαδ. Χριστ.Τεμπ.42 **δύο νέοι ἐθαλάσσωσαν.., ἀνέσυραν τὸ ἀγωνιῶν παιδίον·** κ. παθ. : Κάλβ. εἰς Σάμον 2,5 **καὶ ἂν ἔπεσεν | ὁ πτερωθεὶς κι ἐπνίγη | θαλασσωμένος·** || ὁμ. παθ. πλύνομαι διὰ θαλασσίου ὕδατος· Ἡσ.· **3)** νεώτ. βυθίζω εἰς τὴν θάλασσαν, ἐντὸς τοῦ θαλασσίου ὕδατος· || ἐν εἰδ. ναυτ. ἐνν. **θαλασσῶ σκάφος** ἀνοίγων τὰ στόμια κατακλύσεως, βυθίζω τὸ πλοῖον κατά τινας πόδας, ὅπως διευκολύνω τὴν κατάσβεσιν πυρκαϊᾶς· **4)** μτγν. μέσ. ταξιδεύω διὰ θαλάσσης, πλέω τὴν θάλασσαν : Λουκ.Νέρ.Ι **τὰς γὰρ περιβολὰς τῆς Πελοποννήσου τὰς ὑπὲρ Μαλέαν ξυνῄρει τοῖς θαλαττουμένοις εἴκοσι σταδίων τοῦ Ἰσθμοῦ ῥήγματι·** **5)** δημ. μτβ. ἐν φρ. **μᾶς θαλάσσωσε ὁ καιρὸς** μᾶς παρέσυρεν εἰς ἀνοικτὸν πέλαγος· **6) οἶνος τεθαλασσωμένος** θαλασσίῳ ὕδατι μεμιγμένος : Θεόφρ.ΦΑἰτ.6,7,6, Ἀθήν.Ι,32D· ρηματ. π. θαλάσσωσις.
θαλασσώδης-ους-ες θαλασσοειδὴς βλ.λ. : Ἄννων Περίπλ.14 **θαλασσώδης λίμνη.**
θαλάσσωμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. κατάδυσις εἰς τὴν θάλασσαν· **2)** μτφ. ἀναστάτωσις, ἀκαταστασία, ἀταξία, πρβλ. **θαλασσώνω.**
θαλασσώνω δημ. καθελκύω εἰς τὴν θάλασσαν, βουτῶ, ρίχνω στὴ θάλασσα, πρβλ. θαλασσῶ· **2)** εἰδ. μτφ. προκαλῶ ἀναστάτωσιν, ἀταξίαν, ἐπιφέρω σύγχυσιν εἰς τάξιν πραγμάτων ἢ ὑπόθεσιν, ἀναστρέπω, μπερδεύω : **μοῦ τὰ θαλάσσωσε τὰ χειρόγραφα, - ὅλο τὰ θαλασσώνει στὰ μαθηματικά·** ρηματ. π. θαλάσσωμα.
θαλάσσωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ.· ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θαλασσῶ ἢ θαλασσοῦμαι, ἡ ὑπὸ θαλασσίων ὑδάτων κατάκλυσις, πλήμμυρα : Θεόφρ.ἀπ.30,3, Φίλ.2,174.
θάλαττα (ἡ) ἀττ. τ. τοῦ θάλασσα.
θαλαττεύω ἀττ. τ. τοῦ θαλασσεύω βλ.λ.
θαλάττιος-ία-ον ἀττ. τ. τοῦ θαλάσσιος βλ.λ.
θαλαττοβαδίζω μσν. βαδίζω ἐπὶ τῆς θαλάσσης : Στουδ.Θεόδ.801 (ἔκδ. Mi.).
θαλαττομοχθῶ-έω μσν. μοχθῶ, κοπιάζω εἰς θαλάσσια ἔργα : Μιχ.Ἀκομ.2,9,4 (ἔκδ. Λάμπρ.).
θαλαττῶ-όω ἀττ. τ. τοῦ θαλασσῶ βλ.λ., ὅθ. κ. θαλάττωσις.
θάλεα (τὰ), λακων. **σάλεα** εὐφροσύνη, εὐθυμία, εὐτυχισμένες σκέψεις : Ἰλ.Χ 504 **Ἀστυάναξ.. εὗδεσκ' ἐν λέκτροισιν.., θαλέων ἐμπλησάμενος κῆρ,** Ἀλκμ.10 **ἐν σάλεσι πολλοῖς ἥμενος,** Καλλ. ἀπ.ἀνών.31 **θαλέεσσιν ἀνατρέφειν τινά.**
θαλέθω ποι. τ. τοῦ θάλλω, ἀνθῶ : Ὀδ.Ψ 191 **θάμνος ἔφυ τανύφυλλος ἐλαίης ἕρκεος ἐντός, ἀκμηνὸς θαλέθων·** || κ. μτβ : Θεόκρ.25,16 **ἐπεὶ μελιηδέα ποίην λειμῶνες θαλέθουσιν ὑπόδροσοι·** **2)** ἀκμάζω, εὐζωῶ : Ἰλ.Ι 467, Ὀδ.Ζ 63 **ἠίθεοι θαλέθοντες,** Λυρ.Ἀδέσπ.98 **αἰεὶ θαλέθοντι βίῳ** (εὐτυχεῖ).
θάλεια (ἡ) ἡ θάλλουσα, ἐν ἀκμῇ, λαμπρά, ἄφθονος: Ἰλ.Η 475 **τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν,** Ὀδ.Γ 420, Ἡσίοδ.Ἔργ.740, Ἀνακρ.54 **θάλειαν ἑορτὴν ἀγάγωμεν,** Πίνδ.Ν 10,53 **μοῖραν θάλειαν** (πλουσίαν μερίδα), Σοφ.ἀπ.605· **2)** ὡς οὐσ. θαλία βλ.λ.2), πανήγυρις, εὐωχία, ξεφάντωση : Πλάτ.Πολ.573D **ἑορταὶ γίγνονται παρ' αὐτοῖς καὶ κῶμαι καὶ θάλειαι** (δ.γρ.χειρογρ. θαλίαι)· **3)** ὡς κύρ. ὄν. μία τῶν Μουσῶν : Ἡσίοδ.Θ 77· || μία τῶν Χαρίτων, προστάτις τῶν ἑορτῶν καὶ πανηγύρεων : Πλούτ.Ἠθ.788D.
θάλειον (τὸ) πάπ. θαλλός.
θαλερόμματος-ον ὁ ἔχων θαλερὸν ὄμμα, ἤτοι ζωηρούς, ὡραίους ὀφθαλμούς : Ὀρφ.Ὕμν.80,5.
θαλεροποιός-όν σχόλ. ὁ ποιῶν τι θαλερόν, ὅθ. ὁ δίδων ἀκμήν, ζωὴν εἴς τι : Σχόλ.Ἡσίοδ.Θ 138.
θαλερός-ά-όν (θάλλω) κ. νεώτ. ὁ θάλλων, ἀκμαῖος, ἀνθηρός, ζωηρός : Χαιρήμ.14,16 **θ- ἀμάρακας,** Ἐπιγρ. **θ ἄνθεον,** Κάλβ.εἰς Νίκην 17,1 **ζήτει τὰ θαλερώτερα | πλέον ἄφθαρτα κλωνάρια·** **2)** κυρίως μτφ. ἐπὶ προσ. : Ἰλ.Γ 26, αὐτ.Θ 190 **ὅς πέρ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι,** Ἡσίοδ.Θ 138 **θαλερὸν δ' ἤχθηρε τοκῆα,** Ἀλέξ.Αἰτ.3,7 **πρωθήβης ἔαρος θαλερώτερος,- θαλερὸς πρεσβύτης·** || ὅθ. κ. **θαλερὸς γάμος** ὁ γάμος νεαροῦ ζεύγους : Ὀδ.Ζ 66· || ὁμ. : Εὐρ.Ἠλ.20 **ταύτην ἐπειδὴ θαλερὸς εἶχ' ἥβης χρόνος·** κ. νεώτ. **θαλερὸν γῆρας, - θαλερὰ νεότης·** **3)** πυκνός, ἄφθονος, ἐν πλησμονῇ : Ἰλ.Β 266 **θαλερὸν δὲ οἱ ἔκπεσε δάκρυ,** Ὀδ.Κ 457, Μόσχ.4,56 **τὰ δὲ οἱ θαλερώτερα δάκρυα πηγῶν .. ἐχέοντο·** **4)** ἤπιος, μαλακός : Αἰσχ.Ἑπτ.707 **θαλερώτερον πνεῦμα.**
θαλερότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ θαλεροῦ, τοῦ ἐν ἀκμῇ ὄντος, ζωηρότης, εὐεξία, ἀνθηρότης.
θαλερῶπις-ιδος (ἡ) (ὤψ) θαλερόμματος βλ.λ. : Ἀγαθ.ἐν ΑΠ 7,204 **θαλερῶπις Ἠριγένεια.**
θαλέω (1) δωρ. τ. τοῦ θηλέω βλ.λ.
θαλέω (2) θάλλω, ἀκμάζω : Ἱππ.Ἐν. 90, Κόϊντ.Σ 11, 96, Νόνν.Δ 16,78.
θαλία (ἡ) (θάλλω), ἰων. **-ίη** ἀφθονία, πλοῦτος, εὐδαιμονία : Ἰλ.Ι 143 **τρέφεται θαλίῃ ἔνι πολλῇ·** **2)** συμπόσιον, εὐωχία, πανηγύρι, ξεφάντωμα, συνήθ.κτ.πληθ. : Ὀδ.Λ 603 **μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι τέρπεται ἐν θαλίῃς,** Ἡσίοδ.Ἔργ.115, Ἀρχίλ.9, Πίνδ.Ο 7,94 **Ἐρατιδᾶν τοι σὺν χαρίτεσσιν ἔχει θαλίας καὶ πόλις,** Ἀριστφ.Νεφ.309· || εἰδ. ἐπὶ ἑορτῆς, τελετῆς ἐπικηδείου : Χρησμὸς π.Πλούτ. Ἄρατ.53 **ἀμφ' ὅση θαλίῃ .. ἄνακτος·** **3)** βλα-

στός, κλάδος νέος, τρυφερός, θαλλός · Θεόφρ. ΦΑΙτ.2,2,12· **3)** ὡς οὐσ. θάλεια βλ.λ.3).

θαλιάζω μτγν. τέρπομαι ἐν θαλίαις, συμποσιάζω, ξεφαντώνω : Πλούτ.Ἠθ 746F· || κ. μτβ. μτ. συστ. αἰτ. : Πολύαιν 4,15 θ- ἑορτήν.

θάλικτρον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. βοταν. ποῶδες φυτὸν κοσμητικόν : Διοσκ.4,97.

θαλιοποιοί (οἱ) Ἡσ. οἱ κατασκευάζοντες θαλίας βλ.λ.2).

θαλιώδη (τὰ) νεώτ. ζῳολ. ὁμοταξία θαλασσίων ζῴων χιτωνοφόρων.

θαλλία (ἡ) μτγν. θαλλὸς βλ.λ. νέος, τρυφερὸς βλαστός : Θεόφρ.ΦΑΙτ.5,1,3, Ἀθήν.11,459, Διοσκ. 5,75· **2)** ἡ κάππαρις : Διοσκ.2,173.

θάλλινος-η-ον Ἐπιγρ. κ. σχόλ. ὁ ἐκ θαλλῶν βλ.λ. : **θάλλινος στέφανος**, Σχόλ. Ἀριστφ. Ὄρν.799.

θαλλινώδης-ους-ες Κύριλλ. ὁ διὰ θαλλῶν κεκαλυμμένος (περὶ τοῦ Δουρείου Ἵππου).

θάλλιον (τὸ) νεώτ. χημ. στοιχεῖον κατ' ἐλαχίστας ποσότητας ἁπαντῶν ἐν τῇ φύσει, ὡς μέταλλον, λάμψεως καὶ σκληρότητος προσομοιαζουσῶν ταῖς τοῦ μολύβδου, δηλητηριώδεις δὲ σχηματίζον ἑνώσεις.

θαλλίον (τὸ) μτγν. κ. πάπ. ὑποκορ. τοῦ θαλλός, μικρὸς βλαστός : Πάπ., Ἀποφθ.Πατέρων 93C.

θαλλοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐν εἴδει θαλλοῦ.

θαλλόκρινος (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐκλειφάντων ἐχινοδέρμων.

θαλλός (ὁ) κ. νεώτ. νέος, τρυφερὸς κλάδος, βλαστάρι : Ὀδ.Ρ 224 **θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι**, Ἡρ.7,19 **ἐδόκεε ὁ Ξέρξης ἐστεφανῶσθαι ἐλαίης θαλλῷ**, Αἰσχ.Χο.1035 **καὶ νῦν ὁρᾶτέ μ' ὡς παρεσκευασμένος ξὺν τῷδε θαλλῷ καὶ στέφει προσίξομαι** (κτ. παράλ. τοῦ ἐλαίας), Σοφ.Ἠλ.422, Εὐρ.Ἱκ.10 **ἱκτῆρι θαλλῷ** (ὃν οἱ ἱκέται φέρουσι), Πλάτ.Νόμ.943C· || φρ. **θαλλὸν προσείοντες ἄγουσι δελεάζουσι** δι' ὑποσχέσεων (κατὰ μτφ. ἐκ τῶν αἰγῶν, ἃς δύναταί τις νὰ προσελκύσῃ προδεικνύων θαλλόν) : Πλάτ.Φαῖδρ.230D· **2)** εἰδ. **θαλλοί** φύλλα **φοίνικος** : Γεωπ.10,6,2.

θαλλοφαγῶ-έω μτγν. τρώγω θαλλούς, βλαστούς, βλαστάρια : Ἀθήν.13.587Α **Σοφοκλῆς . . ὅτι θαλλοφαγεῖ τὸ ζῷον φησὶν οὕτως.**

θαλλοφόρος-ον ὁ φέρων θαλλόν· **2)** εἰδ. **θαλλοφόροι αἱ φέροντες** θαλλοὺς ἐλαίας κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Παναθηναίων, γέροντες καὶ γυναῖκες: Ἀριστφ.Σφ.544 **οὐκέτι πρεσβυτῶν ὄχλος χρήσιμος.. σκωπτόμενοι γὰρ ἄν.. θαλλοφόροι καλοίμεθα,** Ξεν.Συμπ.4,17 **θαλλοφόρους δὲ τῇ Ἀθηνᾷ τοὺς καλοὺς γέροντας ἐκλέγονται,** ὡς συμπαρομαρτοῦντας πάσῃ ἡλικίᾳ τοῦ κάλλους.

θαλλοφορῶ-έω φέρω θαλλὸν ἐλαίας : Κρατῖν. 31, Φερεκρ.57.

θαλλόφυτα (τὰ) νεώτ. βοταν. ἄθροισμα ἀτελεστέρων φυτῶν, ἀποτελουμένων μόνον ἐκ θαλλοῦ καὶ στερουμένων ριζῶν, κορμοῦ καὶ φύλλων

θάλλω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. α' **ἔθηλα**, ἀόρ β' **ἔθαλον** (Ὑμν.Ὁμ.19,33), παρακ. **τέθηλα**, δωρ. **τέθαλα**, μτχ. **τεθαλώς** κ. **τεθηλώς-υῖα**, ἀπαρφ. **τεθηλέναι**, ὑπερσ. γ' ἑν. **τεθήλει**, παθ. μέλλ. θα**λήσομαι** ἀνθῶ, βλαστάνω ἀφθόνως, πλουσίως, εἶμαι πλήρης φύλλων, ἀνθέων ἢ καρπῶν : Ὀδ.Ε 69 **ἡμερὶς ἡβώωσα, τεθήλει δὲ σταφυλῇσιν,** αὐτ.Μ 103 **τῷ δ' ἐν ἐρινεὸς ἔστι μέγας, φύλλοισι τεθηλώς,** Ὑμν.Δήμ.402 **ἄνθεσι γαῖα θάλλει**· || κ. ἀπολ. : Σοφ.ΟΚ 681 **θάλλει δ' οὐρανίας ὑπ' ἄχνας ὁ καλλίβοτρυς καὶ ἦμαρ ἀεὶ νάρκισσος,** Διήγ.Ἀχιλλέως 376 **ὅταν τὰ δένδρη ἄνθη ποιοῦν καὶ θάλλουσιν τὰ πάντα,** Βιζυην Στοργὴ 4 **σὰ κάθε μόσχο, κάθε ἀνθὸ ποὺ θάλλει**· || κ. μτ. συστ. αἰτ. : Πίνδ.Ο 3,23 **οὐ δένδρε' ἔθαλλεν χώρας**· || ἡ μτχ. παρακ. **τεθηλώς** κ. ἐν ἐπιθετ. χρ. ἀντὶ θαλερός, ἀνθηρός : Ὀδ.Ζ 293 **τεθαλυῖά τ' ἀλωή,** αὐτ.Λ 191· **2)** ἀκμάζω, εὐτυχῶ, εὐδαιμονῶ ἐπὶ προσ. : Ἀρχίλ.100, Σοφ.Ἀντ.703 **τί γὰρ πατρὸς θάλλοντος εὐκλείας τέκνοις ἄγαλμα μεῖζον;**, αὐτ.Φιλ.420 **ἀλλὰ καὶ μέγα θάλλοντές εἰσι νῦν ἐν Ἀργείων στρατῷ**· || κ. μτ. δοτ. τροπ. : Ἡσίοδ.Ἔργ.234 **θάλλουσιν δ' ἀγαθοῖσι,** Σοφ.Ἀντ. 1164 **θάλλων εὐγενεῖ τέκνων σπορᾷ,** Εὐρ.Ἱππ.422, Ἐπιγρ. **θάλλων ἐπὶ γυμνάδος ἔργοις**· **3)** ὁμ. κ. ἐπὶ ἀφῃρημ. ἐννοιῶν, καταστάσεων : Ἡσίοδ.Θ 902 **Εἰρήνην τεθαλυῖαν,** Πίνδ.Π 7,19 **θάλλουσαν εὐδαιμονίαν,** Πλάτ.Συμπ.203Ε **Ἔρως τότε μὲν θάλλει τε καὶ ζῇ ὅταν εὐπορήσῃ**· || κ. νεώτ. **θάλλουσα βιομηχανία, -θάλλουσα νεότης**· **4)** συνεκδ. εἶμαι ἐν ἐντάσει, ὀξύτητι, ἀναπτύξει : Σοφ. Φιλ.259 **ἡ δ' ἐμὴ νόσος ἀεὶ τέθηλε κἀπὶ μεῖζον ἔρχεται,** αὐτ.Ἠλ.260, Εὐρ.Φοίν 813 **ἔρις θάλλει**· **5)** ὁμ. εἶμαι ἐν ἀφθονίᾳ, πλησμονῇ : Ὀδ Ν 245 **τεθαλυῖα τ' ἐέρση** (ἄφθονος δρόσος), αὐτ.Λ 414 **εἰλαπίνῃ τεθαλυίῃ** (εἰς πλούσιον συμπόσιον)· ρηματ.π. θάλεια, θαλία, θαλερός, θαλερότης.

θάλος-εος-ους (τὸ) θαλλός, κλάδος, βλαστός· μ. ἐν μτφ. ἐνν. ἐπὶ νεαρῶν, ἀκμαίων προσώπων: Ἰλ.Χ 87 **οὐ σ' ἔτ' ἐγώ γε κλαύσομαι ἐν λεχέεσσι, φίλον θάλος, ὃν τέκον αὐτή,** Ὀδ Ζ 157, Ὑμν.Δήμ.66, Πίνδ.Ο 6,68 **Ἡρακλέης, σεμνὸν θάλος Ἀλκαϊδᾶν,** Εὐρ.Ἠλ.15.

θαλπεινός-ή-όν ΕΜ θαλπνὸς βλ.λ., θερμός· ΕΜ 479,22.

θαλπείω ἐπ. ἀντὶ θάλπω· ΕΜ 620,46.

θαλπερός-ά-όν νεώτ. ὁ παρέχων θάλπος, θερμότητα, ζεστός : **θαλπερὰ ἑστία**· **2)** μτφ ὁ περιθάλπων, ἐγκαρδιῶν, παρήγορος : **θαλπερὰ ἀγκάλη-στοργή-ἀγάπη.**

θαλπερότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ θαλπεροῦ βλ.λ.

θάλπημι σπάν. ποι. τ. ἀντὶ θάλπω : Βακχ.27,2 γλυκεῖ' **ἀνάγκα κυλίκων θάλπησι θυμόν.**

θαλπιῶ-άω (θάλπω) εἶμαι ἢ γίνομαι θερμός, θερμαίνομαι : Ὀδ.Τ 319 **εὖ θαλπιόων.**

θαλπνός-ή-όν ποι. ὁ θάλπων θερμαίνων: Πίνδ Ο 1,6 **μηκέτ' ἀελίου σκόπει ἄλλο θαλπνότερον ἐν ἁμέρᾳ φαεννὸν ἄστρον.**

θάλπος-εος-ους (τὸ) κ. νεώτ. θερμότης, ζέστη: Αἰσχ.Ἀγ.969 **θάλπος μὲν ἐν χειμῶνι σημαίνεις μολόν,** αὐτ.Ἑπτ.431 **μεσημβρινοῖσι θάλπεσιν,** Σοφ. Τρ.145 **καί νιν οὐ θάλπος θεοῦ** (ὄχι ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου), Ἱππ.Ἀφ.3,4, Ξεν.Οἰκ.7,23 **ρίγη μὲν γὰρ καὶ . . θάλπη τοῦ ἀνδρὸς τὸ σῶμα . . δύνασθαι καρτερεῖν κατεσκεύασεν** (ὁ θεός), **- ἀπολαυστικὸν τὸ θάλπος τῆς ἑστίας ἐν καιρῷ χειμῶνος**· **2)** μτφ. θέρμη, πυρετός, ἄλγος : Σοφ.Ἀντ.1086 **ἀφῆκα θυμῷ καρδίας τοξεύματα βέβαια, τῶν σὺ θάλπος οὐχ ὑπεκδραμεῖ,** Ἀρχί.ΑΠ 6,207 **μαλερὸν θάλπος** (π. ἔρωτος)· **3)** ὁμ. μτφ. νεώτ. περίθαλψις, ἐγκαρδίωσις, θαλπωρή, παρηγορία : τὸ θάλπος τῆς μητρικῆς ἀγκάλης, Παπαδ.Χριστ. Διηγ.79 **ἤναψαν πολλὰ κηρία αἱ γυναῖκες καὶ ηὗραν θάλπος καὶ παραμυθίαν.**

θαλπτήριος-ία-ον ποι, μτγν. κ. νεώτ. ὁ θάλπων, θερμαίνων : Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 6,206.1 **σάνδαλα . . ποδῶν θαλπτήρια,** Κάλβ εἰς Ψαρὰ 21,1 **θαλπτήριον τῆς ἡμέρας** (φῶς, διὰ πάντοτε χαῖρε.

θάλπω κ. νεώτ. θερμαίνω, ζεσταίνω : Ὀδ.Φ 179 **νέοι θάλποντες, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ, τόξου πειρώμεσθα καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον,** αὐτ.184, Σοφ. Ἀντ.417 **ἕς τ' ἐν αἰθέρι μέσῳ κατέστη λαμπρὸς ἡλίου κύκλος καὶ καῦμ' ἔθαλπε,** Ἀριστφ. Ὄρν.1092 **οὐδ' αὖ θερμὴ πνίγους ἡμᾶς ἀκτὶς τηλαυγὴς θάλπει**· κ. παθ. : Ἡσίοδ.Θ 864 **ἐτήκετο, κασσίτερος ὡς . . θαλφθείς**· **2)** κ. μέσ. θάλτομαι ξηραίνω, στεγνώνω εἰς τὸ πῦρ. : Σοφ

Φιλ.38 θάλπεται ῥάκη· πρβλ.Εὐρ.'Ελ.183· **3)** μτφ. ἐπὶ πάθους, φλέγω, ἀνάπτω, διεγείρω : Αἰσχ.Πρ. 590 **ἢ Διὸς θάλπει κέαρ ἔρωτι**, αὐτ.650, Σοφ.Τρ. 1082 **ἔθαλψεν ἄτης σπασμός**, αὐτ.'Ηλ.888· **4)** παρηγορῶ, ἐμψυχῶ, ἐγκαρδιώνω, περιθάλπω : Θεόκρ.14,38 **ἄλλον ἴσῖσα θάλπε φίλον**, 'Αλκίφρ. 2,4· ‖ 'Επιγρ. **τὴν πόλιν θάλπω** (φροντίζω, περιβάλλω δι' ἀγάπης, στοργῆς)· **5)** μτφ. παρακινῶ, παρασύρω, διεγείρω πόθον, ἑλκύω : 'Αλκίφρ. 2,2 **ἐμὲ οὐδὲν θάλπει ἡ δόξα**, 'Ἀρισταίν.1,24 **ἐμὲ οὐδὲν θάλπει κέρδος**· ρηματ. π. θαλπωρή, θαλπερός, θαλπωρός, θάλψις.

θαλπωρή (ἡ) κ. νεώτ. τὸ συναίσθημα τοῦ θάλπους, θερμότης, ἐλαφρά, εὐχάριστος ζέστη· **2)** συνήθ. μτφ. ἐγκαρδίωσις, στοργή, παρηγορία: 'Ιλ.Ζ 412 **σὺ γὰρ ἔτ' ἄλλη ἔσται θαλπωρή**, ἐπεὶ ἂν **σύ γε πότμον ἐπίσπῃς**, 'Οδ.Α 167, 'Επιγρ. **ἀντὶ δὲ θαλπωρᾶν [θῆκα γονεῦσι γόους]**.

θαλπωρός-ά-όν μσν. θερμός : Νικ.Χων.Χρον.195Α.

θαλυκρός-ά-όν μτγν. θερμός, διάπυρος : Καλλ. ἀπ. ἀνών.69,'Αγαθ.ΑΠ 5,219 **θαλυκρὸν κέντρον** ἐρωμανίης.

θαλυκροῦνται 'Ησ. « φεύδονται ».

θαλύνω 'Ησ. « θάλλειν ποιῶ ».

θαλύπτω 'Ησ. « θάλπω ».

θαλύσια (τά) (θάλος) προσφορὰ τῶν ἀπαρχῶν τοῦ θερισμοῦ πρὸς τὴν θεὰν 'Αρτέμιδα : 'Ιλ.Ι 534 οὔ τι θαλύσια γουνῷ ἀλωῆς Οἰνεὺς ῥέξ'· ‖ μτγν. προσφορὰ τῶν ἀπαρχῶν τοῦ θερισμοῦ εἰς τὴν Δήμητρα: Θεόκρ.7,3 **τᾷ Δηοῖ γὰρ ἔτευχε θαλύσια**.

θαλυσιάς-άδος (ἡ) μτγν. θηλ. ἡ εἰς τὰ θαλύσια βλ.λ. ἀναφερομένη : Θεόκρ.7,31 **ἁ δ' ὁδὸς ἅδε θαλυσιάς** (ἄγουσα εἰς τὰ θαλύσια)· **2)** θαλυσιάς κούρη (ἱέρεια τῆς θεᾶς Δήμητρος: Νόνν.Δ 12,103.

θαλύσιος (ὁ) μτγν. ὁ ἐκ τῶν θαλυσίων, τῶν ἀπαρχῶν ἄρτος : 'Αθήν.3,114Α.

θαλύσσω 'Ησ. θάλπω.

θάλψις-εως (ἡ) κ. μσν. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θάλπω, θέρμανσις, ζέσταμα : 'Ιππ.Διαίτ. 'Οξ.21, Σέξπ.'Ευπ.Μαθ.7,354, Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ. 3,101 **πρὸς θάλψιν τῶν πάντη κατεφυγμένων τῷ σκυθικῷ κρύει λαῶν τε καὶ πόλεων**· **2)** μτφ. παρηγορία, στοργή, θαλπωρή : Πάπ.· **3)** ἐν εἰδ. χρ. ἐπὶ τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους, ὑψηλὴ θερμοκρασία, καύσων, ἀντίθ. ψῦξις : 'Ιππ.'Αφ.3,1.

θάμα (τό) δημ. θαῦμα βλ.λ., τὸ παρὰ τοὺς φυσικοὺς νόμους γινόμενον : Χατζόπ.'Απλ.Τρ.Χαιρετισμός | **ἦταν ἀλήθεια κι ἦταν θάμα | μὲ ρόδα οἱ πάγοι εἶχαν γεμίσει**· **2)** δθ. κ. τὸ παρὰ προσδοκίαν γινόμενον, τὸ ὑπερβαῖνον τὰ ὅρια τοῦ πιθανοῦ, τοῦ ἐλπιζομένου, ἰδίως ἐπὶ γεγονότων ἢ καταστάσεων ἀποτελουσῶν πηγὴν χαρᾶς, εὐφροσύνης : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 25,28 **κι ἔκαμες, ὦ 'Αγάπη, μόνη ἐσύ, | τ' ὄμορφο, τ' ἀναπάντεχο τὸ θάμα**, παροιμ. **τρεῖς τὸ θάμα κι ἄλλες τρεῖς τὸ παραβάμα** ἢ ἄ. **τέσσαρες τὸ παράθωμα** (ἐπὶ τῆς παραδικότητος ἀσυνήθους τινὸς ἢ ἀπροσδοκήτου γεγονότος)· **3)** τὸ κινοῦν εἰς θαυμασμόν, κατάπληξιν : 'Ερωτόκρ.Β 2156 **ἐταιο θεριὸ νὰ δοῦσι | νὰ πέσῃ μ' ὅλο τ' ἄλογο | γιὰ θάμα τὸ κρατοῦσι**· ‖ δθ. τὸ ἐκτάκτου μορφικῆς ἢ ἐσωτερικῆς τελειότητος : Σολωμ.Δυὸ 'Αδέλφια 6 **κι ἐφώναξαν χαῖρε | νεοφώτιστο θάμα**.

θαμά ἐπίρρ. κ. μσν. συχνάκις, πολλάκις, συχνάπυκνά : 'Ιλ.Π 207 **ταῦτα μ' ἀγειρόμενοι θάμ' ἐβάζετε**, 'Οδ.Π 27,Πίνδ.Ο 1,17,Σοφ.'Ηλ 524 **κακῶς δὲ σε λέγω κακῶς κλύουσα πρὸς σέθεν θαμά**, 'Αριστφ.'Ιππ.990,Πλάτ.Φαῖδρ.72Β.Ξεν.'Απομν.2,1,22 **κατασκοπεῖσθαι δὲ θαμὰ ἑαυτήν**, Πάπ. **θαμὰ τῆς ἡμέρας** (πολλάκις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας), Σέογ.Μακρ.ἐνΣάθ.3,261 **καὶ θαμὰ πρὸς τὰς χρείας εἰς αὐτὸν ἀπέβλεπον οἱ ἐνδημοῦντες**.

θάμαγμα (τό) δημ. θαυμασμός· ‖ κατάπληξις.

θαμάζω δημ., ἀόρ. θάμαξα θαυμάζω βλ.λ., ἐκπλήσσομαι : **εἶναι νὰ θαμάξῃς μὲ τὴ δύναμή του**· ‖ ἀποθαυμάζω, θεωρῶ τι μετ' εὐχαριστήσεως : **μείναμε στὴν ἀκρογιαλιὰ θαμάζοντας τὸ ἡλιοβασίλεμα**· ‖ σέβομαι, ἐκτιμῶ τι καθ' ὑπερβολήν : Ζερβ.Λυρ.Σάτ.'Ιστ.Μέρμηρα 13 **θαμάζοντας τὴν τόση του τὴ μάθηση καὶ κρίση**· **2)** κ. παθ. θαμάζομαι κ. θιαμαίνομαι κ. θιαμάζομαι ἔχω τὸ συναίσθημα τοῦ θαυμασμοῦ, δθ. ἐκπλήσσομαι, ἀπορῶ : **θιαμάζομαι πῶς φέρνεσαι μ' αὐτὸ τὸν τρόπο**· ‖ ἐξίσταμαι, καταπλήσσομαι : **θιαμάχτηκα ποὺ τὸν εἶδα ἄξαφνα μπρὸς μου**· **3)** ὁμ. παθ. μτβ. μτ. ἀντικειμ. **τὸν θαμάζομαι** τὸν ἐκτιμῶ ὑπεράγαν, σέβομαι : 'Ερωτόκρ.Α 713 **ποὺ σὲ θαμάζοντα ὅλοι | ὁπού 'σου βρύση τσ' εὐγενειᾶς**.

θαμάκης (ὁ) Κύριλλ. « σύμβιος ».

θαμάκις ἐπίρρ. θαμά, συχνάκις:Πίνδ.Ι 1,28,Ν 10,38.

θάμασμα (τό) δημ. τὸ ἀντικείμενον θαυμασμοῦ, ἐκπλήξεως εὐαρέστου, ἀγλάϊσμα, καμάρι 'Ερωτόκρ.Α 60 **πῶς γιὰ νὰ τὸ 'χου θάμασμα στὸν κόσμον ἐγεννήθη**· ‖ κ. ἀντὶ τοῦ θαυμασμός **εἶναι γιὰ θάμασμα αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος**.

θαμασμός (ὁ) δημ. ὁ θαυμασμός.

θαμαστός-ή-ό δημ. ὁ θαυμαστός, ἄξιος θαυμασμοῦ, καταπλήξεως : 'Ερωτόκρ.Δ 1254 **καβαλλάρης θαμαστὸς σ' ὅλην τὴν οἰκουμένη**.

θαματουργός-ή-ό δημ. ὁ θαυματουργός.

θαματροχεῖ 'Ησ. « οὐχ ἡσυχάζει ».

θαμβαίνω (θάμβος) θαμβῶ βλ.λ., εἶμαι ἔκθαμβος, μένω ἔκπληκτος ἐπί τινι, μτ. αἰτ. : 'Υμν.'Αφρ. 84, Πίνδ.Ο 3,32 **τόθι δένδρεα θάμβαινε σταθείς**.

θαμβαλέος-α-ον μτγν.ἐκπεπληγμένος:Νόνν.Δ 1,126.

θαμβευτής (ὁ) μτγν. ὁ προκαλῶν κατάπληξιν, δέος : 'Ακύλ.

θαμβεύω (θάμβος) μτγν. προκαλῶ κατάπληξιν, δέος : 'Ακύλ.ΠΔΓέν.49,4· ρηματ. π. θαμβευτής.

θάμβημα-ατος (τό) μτγν. τὸ ἀντικείμενον θάμβους, ἐκπλήξεως, δέους : Μαν.4,559

θάμβησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ κατάστασις, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θαμβῶ βλ.λ. ἔκπληξις : 'Ακύλ.ΠΔ Ψαλμ.30(31),23.

θαμβήτειρα (ἡ) ἡ θάμβος, δέος προκαλοῦσα 'Ορφ.'Αργ.973 **'Ερινύες δειναί, θαμβήτειραι**.

θαμβητός-ή-όν μτγν. ἐκπληκτικός : Λυκόφρ.552

θάμβος-ους (τό) κ. νεώτ. συσκότισις, σύγχυσις τῆς ὁράσεως ἐξ ἀπλέτου ἢ αἰφνιδίου φωτός, θάμβωμα, θάμπος· ‖ δθ. μτφ. κατάπληξις, θαυμασμός : 'Ιλ.Δ 79 **θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας**, 'Οδ.Γ 372 **θάμβος δ' ἕλε πάντας ἰδόντας**, Πίνδ.Ν 1,55, Εὐρ.Ρῆσ 291 **θάμβει δ' ἐκπλαγέντες**, ΚΔ Λουκ.4,36 **καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας**· ‖ μεγαλεῖον, λαμπρότης προκαλοῦσα κατάπληξιν, θαυμασμόν : Θουκ.6,31 **καὶ ὁ στόλος οὐχ ἧσσον τόλμης τε θάμβει καὶ ὄψεως λαμπρότητι περιβόητος ἐγένετο**· ‖ φόβος, δέος Πλούτ.Περ 6 **δεισιδαιμονία θάμβος ἐργάζεται**· **2)** ἀντικείμενον, πρᾶγμα ἐκπληκτικόν, προκαλοῦν θάμβος : 'Επιγρ. **ὁ γὰρ κολοσσὸς θάμβος ἦν**.

θαμβός-ή-όν (θάμβος) μσν. κ. νεώτ., δημ. θαμπός ὁ ὑπὸ θάμβους κατειλημμένος, ὁ ἐν καταπλήξει διατελῶν : Εὐσ 906,53· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ πραγμ., ὁ ἔχων θολήν, οὐχὶ στιλπνήν, οὐχὶ διαυγῆ τὴν ἐπιφάνειαν, ἰδ. ὁ ὑποστὰς ἀπώλειαν ἢ μείωσιν τῆς πρώην στιλπνότητος ἢ διαυγείας αὐτοῦ. θαμβὸς λαμπτήρ, θαμπὸς καθρέπτης, - θαμβαὶ ὕαλοι (αἱ κατειργασμέναι οὕτως, ὥστε νὰ διέρχηται δι' αὐτῶν τὸ φῶς, ἀλλὰ νὰ μὴ ἔχωσι διαφάνειαν), - θαμβὰ μέταλλα ἢ ὀρυκτὰ (ὧν ἡ στιλπνότης δὲν δύναται νὰ εἶναι πλήρης διὰ λειάνσεως, ἢ ἄλλως), - θαμβὸς ἀδάμας (ὁ ἔχων κηλῖδα, ἐλαττωματικός)· **3)** εἰδ. ἐπὶ τοῦ φωτός, ἐπὶ

τῆς ἀτμοσφαίρας, ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ, ἐπὶ τῆς θαλάσσης, κτ. ἐπέκτ. κ. ἐπὶ τοῦ ἡλίου, τῆς σελήνης, τῶν ἄστρων ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ἡμέρας, ὁ ἠλαττωμένην ἔχων τὴν συνήθη φωτεινότητα ἢ διαύγειαν, θολός, θολωμένος : **τὸ φῶς ἦτο θαμβὸν ἐν τῇ κλειστῇ αἰθούσῃ ἐκ τῶν πολλῶν καπνῶν,** παροιμ. φρ. **μὲ θαμπὸ λυχνάρι τὴ διάλεξε** (ἐπὶ νυμφευθέντος δύσμορφον γυναῖκα), **σύννεφα μολυβιὰ στὸν οὐρανὸ καὶ ποῦ καὶ πότε θαμπὸς χειμωνιάτικος ἥλιος, - θαμπὸ μέσ' στὸ μούχρωμα ἁπλωνότανε πέρα τὸ πέλαγο·** **4**) εἰδ. δημ. ἐπὶ της ὁράσεως, ἡ ἐξησθενημένη, ἡ οὐχὶ καθαρῶς διακρίνουσα, ἡ ἀμαυρά : **ἀπὸ τὰ γεράματα ἔχει θαμπὴ τὴ βλέψη, - τὰ νυχτοπούλια ἔχουνε θαμπὰ τὰ μάτια·** **5**) ὁμ. εἰδ. ἐπὶ τοῦ οἴνου, ὁ θολός : φρ. **θαμπὰ κρασιὰ ὅπου νὰ 'ναι θὰ λαλήσουν** (ἡ θολότης τοῦ οἴνου εἶναι ἔνδειξις ἐπικειμένου ὀξινίσματος)· **6**) ὁμ. νεώτ. καὶ δημ. μτφ. ἐπὶ τοῦ νοῦ, ὁ πάσχων συσκότισιν, διατάραξιν τῆς ἀντιλήψεως καὶ τῆς κρίσεως ἢ ὁ φύσει ἀμβλύς· **7**) ὁμ. νεώτ. κ. δημ. ὁ οὐχὶ σαφῶς διακρινόμενος, ὁ οἱονεὶ ὑπὸ ἀχλύος περιβαλλόμενος : **θαμβὴ εἰκών.**

θαμβῶ-έω (1) κ. μαν., μέλλ. θαμβήσω κατέχομαι ὑπὸ θάμβους, ἐκπλήσσομαι, διατελῶ, μένω ἔκθαμβος : Ἰλ.Θ 77 **οἱ δὲ ἰδόντες θάμβησαν,** Ὀδ.Δ 638, Σοφ.Ἀντ.1246 **καὐτὸς τεθάμβηκ'·** ‖ κ. κτ. αἰτ. μένω ἔκπληκτος, κατάπληκτος ἐμβρόντητος, θορυβοῦμαι, σαστίζω, διά τι : Ὀδ.Β 155 **θάμβησαν δ' ὄρνιθας,** Πινδ Ν 3,50 **τὸν ἐθάμβεον Ἄρτεμίς τε καὶ θρασεῖ' Ἀθάνα,** Αἰσχ.Ἱκ.570 **τέρας δ' ἐθάμβουν·** **2**) κ. μον. κ. νεώτ. ἐκπλήσσω τινά, τὸν σκοτίζω, τὸν κάμνω νὰ σαστίσῃ ἀπὸ ἔκπληξιν, νὰ μείνῃ ἔκθαμβος, ἔκπληκτος : ΠΔ Βασ.2,22,5 **χείμαρροι ἀνομίας ἐθάμβησάν με·** ‖ παθ. : Πλούτ.Βροῦτ.20, αὐτ. Καῖσ.45 **διὰ θείας ἥττης τεθαμβημένος** (ἐκπεπληγμένος, σαστισμένος), ΚΔ Μᾶρκ.1,27 **τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον . . ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. Καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες,** Βίος Ἀλεξάνδρ.206 **Ὀλυμπιὰς δὲ μάλιστα μεγάλως θαμβηθεῖσα, - ἐκ τῶν νυκτίων ἐν τῇ οἰκίᾳ κρότων ἐθαμβήθησαν ὅλοι οἱ ἔνοικοι** (ἐταράχθησαν, ἐσάστισαν)· ρηματ. π. θάμβημα, θάμβησις θαμβήτειρα, θαμβητός

θαμβῶ-όω (2) μτγν μ. ἐν τῇ μτχ.παθ. παρακ., νεώτ. κ. -ώνω, δημ. θαμπώνω προκαλῶ εἴς τινα θάμβος, θάμπωμα, συσκότισιν, κυρ. τῆς ὁράσεως : Κάλβ.εἰς Ψαρὰ 16 **συχναὶ αἱ ὀλύμπιαι ἀστραπαὶ καὶ θαμβώνουσι τοὺς ὁδοιπόρους·** κ. ἀπολ. : **ἡ λευκότης τῆς χιόνος θαμβώνει·** **2**) μτφ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῆς διανοίας, συσκοτίζω, συγχύζω τὴν ἀντίληψιν, τὴν κρίσιν διὰ τῆς καταπλήξεως ἣν προκαλῶ : **τὰ πλούτη της τὸν ἐθάμβωσαν καὶ ἐλησμόνησε τὸ παρελθόν της·** ‖ κ. ἁπλῶς προκαλῶ κατάπληξιν : **διὰ τῆς ἐπιδείξεως πολυμαθείας ἐπιδιώκει νὰ θαμβώνῃ τοὺς ἀκροατάς του·** **3**) ἐπὶ πραγμ., ἀφαιρῶ ἢ μειῶ τὴν στιλπνότητα ἢ τὴν διαφάνειαν, θολώνω : **ἡ ὑγρασία ἐθάμβωσε τὸν καθρέπτην, - ἀπὸ τοὺς καπνοὺς ἐθάμπωσαν τὰ τζάμια τοῦ καφενείου·** **4**) ἀμτβ. παθαίνω συσκότισιν, σύγχυσιν, ἐξασθένησιν τῆς ὁράσεως : **ἐθάμβωσα ἀπὸ τὸ πολὺ φῶς, - τὰ μάτια μου θάμπωσαν·** **5**) ὁμ. ἀμτβ ἐπὶ πραγμ., ἀποβάλλω, χάνω τὴν στιλπνότητα ἢ τὴν διαφάνειάν μου : **ἐθάμβωσαν πολλοὶ τῶν μαργαριτῶν τοῦ περιδεραίου, - θάμπωσε ὁ καθρέφτης - ὁ ἀσημένιος δίσκος·** **6**) μτγν., νεώτ. κ. δημ. μτφ. καταπλήσσομαι, μένω ἐμβρόντητος · Ἀέτ.16,66 **τεθαμβωμένος** (ἀμφ.)· ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. ἐν πάσαις ταῖς ἀνωτ. σημ. : **θαμπώθηκα ἀπὸ τὶς ἀστραπὲς - ἀπὸ τὰ γεράματα - ἀπὸ τὴν ἀδυναμία - ἀπὸ τὰ μεγαλεῖα, - θαμβωμένος καθρέπτης, - θαμπωμένα γυαλιά·** ρηματ. π. θάμβωμα, θάμβωσις, θαμβωτικός.

θάμβωμα νεώτ., δημ. θάμπωμα κ. θαμπωσιά τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θαμβῶ βλ.λ., θάμβος, συσκότισις, κατάπληξις· ‖ ἐπὶ πραγμ., ἀπώλεια τῆς στιλπνότητος ἢ διαφανείας, θόλωμα, θολούρα· ‖ εἰδ. ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, μείωσις τῆς ὁράσεως.

θάμβωσις-εως (ἡ) νεώτ.,δημ. θάμπωση ἡ πρᾶξις, ἐνέργεια τοῦ θαμβῶ-όω βλ.λ.· ‖ ὁμ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θαμβῶ, τὸ θάμβωμα βλ.λ.

θαμβωτικός-ή-όν νεώτ., δημ. **θαμπωτικός** ὁ προκαλῶν θάμβος, συσκοτισμὸν τῆς ὁράσεως, τοῦ φωτός· ‖ ὁ προκαλῶν θαυμασμόν, κατάπληξιν : Μωραΐτ.Διηγ.167 **τὸ ἀρτιπαγὲς ἐμπόριον τῶν γυναικείων πίλων . . θὰ προέβαινεν εἰς θαμβωτικὴν προκοπήν.**

θαμέες (οἱ) ἐπ., δοτ. **θαμέσι,** αἰτ. **θαμέας,** θηλ. ὀνομ. κ. αἰτ. **θαμειαί-άς** μ. κτ. πληθ. πυκνός, πεπυκνωμένος, συνεσωρευμένος: Ἰλ.Α 52 **αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί,** αὐτ.Κ 264, Ὀδ.Ε 252 **ἴκρια . . ἀφορῶν θαμέσι σταμίνεσσι·** ‖ συγκρ. **θαμύντερος·** Ἡσ.

θαμειαί θηλ. πληθ. τοῦ θαμέες βλ.λ

θαμέως ἐπίρρ. θαμά, συχνά : Ἀλκ. ἐν Λυρ.Συμπλ 25,5 (ἀμφ.), Ἱππ.Ἐπίκ.25.

θαμίζω κ. μσν. συχνάζω, κατ ἐπανάληψιν ἔρχομαι, πηγαίνω που, πρός τινα : Ἰλ.Σ 386 **πάρος γε μὲν οὔ τι θαμίζεις,** Ὀδ Ε 88· κ. ἐμπροθ. : Πλάτ. Ἱππ.Μ 281Β **διὸ δὴ . . οὐ θαμίζω εἰς τούσδε τοὺς τόπους,** Ξεν ΚΠ 7,3,2 **θαυμάζω . . ὅτι πρόσθεν θαμίζων ἐφ' ἡμᾶς νῦν οὐδαμοῦ φαίνεται,** Νίκ Ἀλεξ. 591 **ἐν δονάκεσσι θαμίζων·** **2**) ἐν συνεχείᾳ ἢ κατ' ἐπανάληψιν ἀσχολοῦμαι εἴς τι, συνηθίζω : Ὀδ.Θ 451 **οὔτι κομιζόμενός γε θάμιζεν** (δὲν εἶχε συνηθίσει εἰς τὰς περιποιήσεις) Σοφ.ΟΚ 672 **ἁ λίγεια μινύρεται θαμίζουσα μάλιστ' ἀηδὼν** (συχνοθρηνεῖ)· κ. ἀπολ. : Πλάτ.Νόμ.843Β· **3**) κ. μέσ. συνεχῶς, διαρκῶς παρά τινα, μετά τινος μένω, μτ. δοτ. : Σοφ.ἀπ.503.

θαμινάκις ἐπίρρ. θαμά, συχνάκις : Ἱππ.Γυν.2,203.

θαμινός-ή-όν μτγν. κ. θαμεινός (Χοιροβ. ἐν Ἀν. Ὀξ.) συχνός, πυκνός : Καλλ.Δήμ 65 Λυρ. Ἀλ. Ἀδέσπ 7,14,Σουΐδ. **θαμινώτατος·** **2**) τὸ οὐδ. πληθ. θαμινὰ ἐν ἐπιρρ. χρ. θαμά, συχνὰ : Πινδ.Ο 1,53 **ἀκέρδεια λέλογχεν θαμινὰ κακαγόρους,** Ἀριστφ. Πλ.292, Ξεν. Ἀπομν.3,11,15

θαμινῶς μτγν. συχνά θαμά : Παρθ.ἀπ.29 θαμινώτερον, Ἡσ.

θάμιξ Ἡσ. « ἀλώπηξ »

θαμιστικός-ή-όν νεώτ. γραμμ. ὁ ἔχων τὴν ἔννοιαν τοῦ συχνῶς γινομένου· **θαμιστικὰ ρήματα** (τὰ εἰς **-όζω** παράγωγα ρήμ. τῆς ἀρχ. γλώσσης, δίδοντα εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου σημαινόμενον τὴν ἔννοιαν τῆς συχνῆς ἐπαναλήψεως).

θάμνα (ἡ) μσν. οἶνος στεμφυλίτης : Γεωπ.6,13,2 **ἡ ἐκ τῶν στεμφύλων τρύξ, ἣν ἐπιχωρίως καλοῦσι** θάμναν, οὐκ ἀηδὲς πόμα τοῖς ἀγροίκοις **γίνεται.**

θάμνα (τὰ) δημ. ὁ θάμνος κ. ἰδ. συστὰς θάμνων : Ζερβ.Τραγ ΚΚ 5,17 **κρυμμένοι πίσω ἀπὸ τὰ θάμνα (θὰ καρτεροῦμε τὶς παρθένες.**

θαμνάς-άδος (ἡ) ρίζα : ΕΜ 442,23.

θαμνίον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ θάμνος : Διοσκ.

θαμνίσκος (ὁ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ θάμνος : Διοσκ. 4 68, Γαλ.2,355.

θάμνισον Ἡσ. « ἀποκάλυψον ».

θαμνῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. ἡ θαμνοειδής, **ὁμοία θάμνῳ** : Νίκ.Θηρ.883 **θαμνῖτις ράμνος.**

θαμνόβιος-ον νεώτ. ἐπὶ ζῴων κ. πτηνῶν, **ὁ εἰς** θάμνους, θαμνώδη μέρη διαιτώμενος.

θαμνοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. **ὁ ἐν εἴδει** θάμνου : Θεόφρ.ΦΙ 3,17,3 ,Κρατεύ.π.Διοσκ.2,127.

θαμνοειδῶς ἐπίρρ. νεώτ. ἐν εἴδει θάμνου.

θαμνοκάλαμος (ὁ) νεώτ. **βοταν.** γένος καλαμωδῶν φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **βαμβουσοειδῶν.**

θαμνομήκης-ους (ὁ,ἡ) **ὁ** ἔχων μῆκος θάμνου: Ἴων ΧΤραγ.40 **θαμνομήκης ῥάβδος.**

θάμνος (ὁ) κ. νεώτ., δημ. πληθ. κ. **θάμνα** (τὰ) πᾶν πολυετὲς φυτόν, οὗ οἱ κλάδοι ἀμέσως ἀπὸ τῆς βάσεως (τῆς ἐδαφικῆς ἐπιφανείας) βλαστάνουσι μὴ μεσολαβοῦντος κορμοῦ, δημ. κ. χαμόκλαδο: Ἰλ. Χ 191 **τὸν δ᾽ εἴ πέρ τε λάθησι καταπτήξας ὑπὸ θάμνῳ,** Ὀδ.Ε 471 **καὶ δάσκιον ὕλην θάμνοις ἐν πυκινοῖσι καταδράθω,** αὐτ.Ζ 127,Αἰσχ.Ἀγ.1316, Σοφ.Ἠλ.55 **τύπωμα χαλκόπλευρον .. ὃ καὶ σὺ θάμνοις οἶσθά μοι κεκρυμμένον,** Ἀριστφ.Εἰρ.1298 Πλάτ.Πολ.422Β˙ ‖ ὁμ. πᾶν μονοστέλεχον ξυλῶδες, κληματῶδες ἢ ἀναρριχώμενον φυτὸν (ὡς ἡ ἄμπελος, ὁ κισσός)˙ **2)** εἰδ. βλάστημα, βλαστάρι: Ὀδ.Ψ 190 **θάμνος .. τανύφυλλος ἐλαίης.**

θαμνοσκεπής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὑπὸ θάμνων κεκαλυμμένος, κατάφυτος: Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.52 **τὸ πράσινον τῆς θαμνοσκεποῦς .. ἀκτῆς.**

θαμνοφάγος-ον μτγν. ὁ τρώγων θάμνους: Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,56 **θαμνοφάγα ζῷα.**

θαμνόφιλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **λανιιδῶν**˙ **2)** γένος κολεοπτέρων ἐντόμων τῆς οἰκογεν. τῶν **καραβιιδῶν.**

θαμνόφυτος-ον νεώτ. ἐπὶ ἐκτάσεως γῆς, ὁ ὑπὸ θάμνων καλυπτόμενος, ὁ ἐν ᾧ φύονται πολλοὶ θάμνοι, ὅθ. χέρσος: **θαμνόφυτοι τόποι.**

θαμνώδης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. ὁ θαμνοειδής, ὅμοιος θάμνῳ: Θεόφρ.Φl 3,12,1, - **θαμνώδη φυτά**˙ **2)** νεώτ. θαμνόφυτος, κεκαλυμμένος ὑπὸ θάμνων: **θαμνώδεις λόφοι.**

θαμνών-ῶνος (ὁ) γλωσσ. κ. νεώτ. **τόπος ὑπὸ θάμνων** κατάφυτος.

θαμοτροχῶ-έω Ἡσ. «οὐχ ἡσυχάζω».

θαμπά ἐπίρρ. δημ. ἀμυδρῶς, ὄχι εὐδιακρίτως: Παλαμ.Τάφ.59,4 **σὰ νὰ σὲ ξανοίγω πιὸ θαμπά,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 76,23 **καὶ μέσ᾽ στ᾽ ἀχόρταγό του μάτι θαμπὰ τὴν πλάση καθρεφτίζει.**

θαμπάδα (ἡ) δημ. θάμπωμα, θόλωσις, ἀπώλεια τῆς στιλπνότητος: **τὸ γυαλὶ ἔχει θαμπάδα**˙ ‖ εἰδ. θόλωσις τῶν ὀφθαλμῶν, τῆς ὁράσεως: **τὰ μάτια μου ἔχουν θαμπάδα**˙ **2)** μτφ. ἰδ. κτ. πληθ. τὸ ἀμυδρὸν φῶς τοῦ λυκαυγοῦς ἢ τῆς δείλης: Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 12,6 **καὶ στὶς θαμπάδες τ᾽ ἀποταχιὰ σβηοῦν οἱ νεράϊδες καὶ τὰ στοιχειά.**

θαμπάδι (τὸ) δημ., ἰδ. πληθ. **θαμπάδια τὰ** θάμβη, τὰ θαμπώματα βλ.λ.

θαμπαίνω δημ. θαμπώνω βλ.λ.: Κορ.Ἀτ.2,151 **καὶ θάμπηναν τὰ μάτια μου ἀπὸ τὸ πὲ καὶ κλάφε**˙ πρβλ. θαμβῶ-έω.

θαμπερός-ή-ό δημ. ἐπὶ πραγμ., ὁ ἐκ τοῦ πολλοῦ φωτὸς ἢ τῆς ἰσχυρᾶς ἀκτινοβολίας προκαλῶν, ἐπιφέρων θάμβος τῆς ὁράσεως: **θαμπερὰ καλοκαιριάτικα μεσημέρια - θαμπερὰ τὰ κρύσταλλα στοὺς ἀσημένιους γυαλιστεροὺς δίσκους**˙ **2)** ὁμ. ἐπὶ πραγμ., ὁ ἀμαυρός, ὁ σκοτεινός, εἰδ. ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαίρας ἢ τῆς θαλάσσης, ὁμιχλώδης, ζοφώδης: **θαμπερὸ τὸ μισοχωσμένο στὴ γῆς ἐκκλησιδάκι,** Ἐφταλ.Ὀδ.Θ 568 **θά ᾽ρθῃ ἀπὸ προσβόδημα στὰ θαμπερὰ πελάγη** (μτφρ. τοῦ «ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ»).

θαμπιά (ἡ) δημ. ἐπὶ πραγμ. στιλπνῶν, διαφανῶν, κηλὶς ἀμαυροῦσα που, θαμπάδα: **ἕνας παλιὸς καθρέπτης μὲ σκόρπιες ἐδῶ κι ἐκεῖ θαμπιές, - τὸ διαμάντι ξεπέφτει στὴν τιμή, ὅταν ἔχῃ καὶ τὴν παραμικρὴ θαμπιά.**

θαμπίζω δημ. γίνομαι θαμβός, ὠχριῶ: **τὸ λυχνάρι ὁλοένα θάμπιζε κι ἄρχισε νὰ τρεμοσβῆ**˙ ‖ κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ τῆς νυκτός: Μαλακ.Μπαταριάς 53 **καθὼς ἡ νύχτα θάμπιζε καὶ τῆς αὐγῆς ἡ χάρη σπιθίζ᾽ ἀντικρυνά**˙ **2)** εἰδ. ἐπὶ οἴνου, ἔχω ἐλαφρὰν θολότητα: **τὰ νέα κρασιὰ θαμπίζουν ὡς ποὺ νὰ πιάσῃ κρύο.**

θαμπογυαλίζω δημ. ἐπὶ πραγμ., ἔχω θαμβὴν στιλπνότητα, ἀκτινοβολίαν, γυάλισμα: **τῶν δαχτυλιδιῶ της τὰ φευτοπέτραδα θαμπογυάλιζαν.**

θαμποκόπημα (τὸ) **τὸ** ἀποτέλεσμα τοῦ θαμποκοπῶ βλ.λ.

θαμποκοπῶ-άω δημ. ἐπὶ πραγμ., ἔχω ἔκδηλαν, ἔντονον ἀμαύρωσιν: **θαμποκοποῦσαν σκονισμένα τὰ κρύσταλλα**˙ **2)** κυρ. ἐπὶ τοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας καὶ τῶν **φωτιζομένων** ἐκτάσεων, εἶμαι σκιερός, ἀμαυρός: **θαμποκοποῦσε στὸ μούχρωμα τὸ χωριὸ - μέσ᾽ στὴ μαύρη συννεφιὰ τὸ ταραγμένο πέλαγο.**

θάμπος (τὸ) δημ. θάμβος βλ.λ.1): Παλαμ.Τάφ.68,1 **στοῦ ὄρθρου τὰ θάμπη,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 38,11 **σὰν κάποια σκοτεινὰ τῆς αὐγῆς θάμπη ποὺ ἀντιφεγγᾶν σὲ πελαγήσια πλάτια.**

θαμπός-ή-ό μσν. κ. δημ. θαμβός, μὴ καθαρός, μὴ στίλβων, μὴ διαφανής: Πορφύρ Σκ.32,11 **φαίνεται μόνο βαθιὰ στὸ θαμπὸ μας καθρέφτη,** Ζερβ. Τραγ.ΚΚ 38,26 **καὶ καθὼς νὰ κυλᾶν μαργαριτάρια τριμμένα καὶ θαμπὰ μ᾽ ἀχνὲς κηλῖδες**˙ **2)** μὴ σαφῶς διακρινόμενος, σκοτερός: Ἐρωτ. Β 272 **ἥλιος θαμπός,** Κρυστ.Τραγ. ὁ Τρύγ.34 **καὶ τὸν ἁπλὸ τὸ δεῖπνό τους φωτάει θαμπὸ λυχνάρι**˙ ‖ ὁμ. μτφ. ἐπὶ βλέμματος, βολός, ἐξησθενημένος: Σολωμ.126 **ἡ μιλιά σου βραχνή, θαμπὸ τὸ βλέμμα κι ἔχεις θωριὰ σὰν μὴν εἶχες αἷμα.**

θαμπουλίζω δημ. θαμπίζω, ἔχω θαμπάδα βλ.λς.

θαμπούρα (ἡ) μσν. μουσικὸν ὄργανον ὁμοιάζον πρὸς τὴν κιθάραν, ταμπουράς: Διγεν.Ἄκρ.1838 **ἔκρουε τὴν θαμπούραν του ἀηδονικὰ ᾽τραγώδει.**

θαμποφαίνεται δημ. ἀπροσ. φαίνεται θαμπά, σκιερά, μισοφαίνεται.

θαμποφέγγω δημ. φέγγω θαμπά, σκιερά, τρεμοσβήνω: Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν 52,1 **θαμποφέγγει κανέν᾽ ἄστρο καὶ ἀναδεύοντο μαζί**

θαμποφεγγοβολῶ δημ. θαμποφέγγω βλ.λ.: Μαλακ.Συντρίμ.13,4 **οἱ μαργαριταρόρριζες θαμποφεγγοβολοῦνε.**

θαμποχαράζω δημ. δισγράφω θαμβῶς, οὐχὶ ἀκριβῶς: Σημηρ.Ὀνείρ.Ἥσκιοι 17,7 **μέτωπα λάμπουν ἱλαρά, θαμποχαράζουν ὥρια στήθη.**

θάμπωμα-ατος (τὸ) δημ. θάμπος, θάμβος βλ.λ.

θαμπώνω μσν. κ. δημ. ἀμτβ. ἀποβάλλω, χάνω τὴν στιλπνότητα, τὴν διαύγειαν: Βαλαωρ.Φωτειν. 3,143 **ὁ ἥλιος τὸ θαμπώνει**˙ ‖ ὁμ. κ. παθ.: Πορφύρ.Σκ.70 **μιὰ χώρα πάντα θαμπωμένη**˙ **2)** προκαλῶ θάμβος: Διγεν.Ἄκρ.4399 **ὅπου ῥαΐσθην ἡ καρδιά, καὶ θάμπωσεν τὸ φῶς του,** Ἐρωφ. Δ 215 **τὰ πόδια μου ἐκοπήκασι, κι ἐθάμπωσε τὸ φῶς μου**˙ ‖ κ. μτφ.: Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 10,2 **κάποιο ἔρωτα νὰ βρῶ, νὰ μὲ θαμπώσῃ.**

θαμπωτικός-ή-ό δημ. ὁ προκαλῶν θάμβος βλ.λ.: Παλαμ.Λόγ.Παραδ 65 **θαμπωτικὴ μιὰ πορφύρα στὴ μάγισσα γύμνια τῶν κύκλων**˙ ἐπίρρ. **-ά**: Βάρν.ΛΜ 5 **ὁ ἥλιος ἄστραβε θαμπωτικά.**

θαμπωτός-ή-ό δημ. ἐπὶ πραγμ., ὁ κατεσκευασμένος οὕτως ὥστε νὰ μὴ εἶναι διαφανής˙ ‖ ὁμ. **ὁ** μὴ στιλπνός: **θαμπωτὰ γυαλιά, - θαμπωτὸ ἀσήμι.**

θαμυρίζω Ἡσ. ἀθροίζω, συνάγω˙ **2)** πάπ. μετέχω συναθροίσεως: **θαμυριζόντων (τῶν δεῖνα).**

θάμυρις (ἡ) Ἡσ. «πανήγυρις, σύνοδος ἢ πυκνότης τινῶν».

θαμυρός-ά-όν ἀρχ. λεξ. συχναζόμενος˙ Ἡσ. «θαμυρὰ ὁδός˙ λεωφόρος».

θαμύς-έος (ὁ) μτγν. ὀν. ἐν. τοῦ **συχν.** πληθ. **θαμέες** βλ.λ.: Ἀπόλλ.Δυσκ.Ἐπιρρ.153,4.

θαμών-ῶνος (ὁ) νεώτ., δημ. -ώνας **ὁ** θαμίζων, ὁ συχνάζων εἴς τινα τόπον: **θαμὼν τῶν καφενείων** (διερχόμενος τὸν χρόνον του **εἰς** τὰ καφενεῖα)˙ ‖ **γεν.** πελάτης καταστήματος: **θαμὼν ἑστιατορίου παντοπωλείου.**

θἀνάσῐμος (-η)-ο(ν) (θάνατος) κ.μον., νεώτ. κ. δημ. ὁ φέρων τὸν θάνατον, θανατηφόρος : Ἱππ.Ἀφορ. 2,1, Αἰσχ.Ἀγ.1276 θανάσιμοι τύχαι, Σοφ.Αἶ.1033 ὄλωλε θανασίμῳ πεσήματι, Εὐρ.Ἴων 616, Σολωμ. Ἐθν.Ὕμν.1303 καὶ θανάσιμον τινάζεις ἐναντίον τοὺς κεραυνό· || ὁμ. ἐπὶ δηλητηριωδῶν ἑρπετῶν : Πολύβ.1,56,4 θηρία θανάσιμα· || τὸ αὐδ. θανάσιμαν ὡς οὐσ. οὐσία ἐπιφέρουσα τὸν θάνατον : ΚΔΜᾶρκ.16,18 κἂν θανάσιμόν τι πίωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψει· || ἐκκλ. θανάσιμον ἁμάρτημα τὸ φρικτόν, τὸ βαρύτατον, τὸ ἄξιον τῆς ἐσχάτης καταδίκης ἁμάρτημα : τὰ ἑπτὰ θανάσιμα ἁμαρτήματα· || μον. κ. δημ. ἐπὶ ὅρκου, ὃ ὃν ὀμνύει τις μαρτυρόμενος τὸν ἴδιον ἑαυτοῦ θάνατον ἐὰν ψεύδηται ἢ ἅ. ἐὰν ἤθελε παραβῇ αὐτόν : Βί.Ἀλεξ.843 θανάσιμον ὅρκον ἐξόμνυμί σοι· **2)** εἰδ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἔχθρας ἢ ἐχθροῦ, ὁ μέχρις ἐξοντώσεως, μέχρι θανάτου, ὁ διὰ βίου ἄσπονδος : θανάσιμον μῖσος, - εἶναι (ὁ)θανάσιμος ἀχτρός μου· **3)** τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ὡς ἐπίρρ. θανατηφόρως : Διόδ.Σ 1,87 ἀσπίδες θανάσιμα δάκνουσαι· **4)** ὁ τοῦ θανάτου, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν θάνατον : Αἰσχ.Ἀγ.1019 θανάσιμον αἷμα (τὸ αἷμα τοῦ ἀποθνήσκοντος), αὐτ.1445 μέλψασα θανάσιμον γόον (ἀφοῦ ἔψαλε τὸ θανάσιμον ᾆσμα τοῦ θανάτου μου)· **5)** ἐπὶ προσ., ὁ ἑτοιμοθάνατος : Σοφ.Φιλ.819 ὦ γαῖα, δέξαι θανάσιμόν μ' ὅπως ἔχω, Πλάτ.Πολ.408Β ὑπὸ χρυσοῦ πεισθῆναι πλούσιον ἄνδρα θανάσιμον ἤδη ὄντα ἰάσασθαι· **6)** ὁ ὑποκείμενος εἰς θάνατον : Πλάτ.Πολ.610Ε οὕτω πόρρω που, ὡς ἔοικεν, ἐσκήνηται τοῦ θανάσιμος εἶναι· **7)** συνεκδ. ὁ ὑποστὰς τὸν θάνατον, ὁ νεκρός : Σοφ.Αἶ.517 καθεῖλεν Ἅδου θανασίμους οἰκήτορας, αὐτ.ΟΤ 959 θανάσιμον βεβηκότα.

θανασίμως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. κ. -ιμα κατὰ τρόπον θανάσιμον, θανατηφόρως : Ἀντιφ.4,3,4 θανασίμως τύπτειν, Μωραΐτ.Διηγ.Α' 60 ὡς ἀετὸς πληγωμένος θανασίμως.

θανατάς (ὁ) δημ. ὁ θάνατος, ὁ χάρος : ἀρά νὰ σὲ φάῃ ὁ θανατάς· || φρ. εἶναι τοῦ θανατά εἶναι ἑτοιμοθάνατος, πεθαίνει.

θανατερά ἐπίρρ. δημ. θανασίμως βλ.λ. : Σολωμ. Τρελλὴ Μάννα 30,6 κι ἔλεε τὰ ἴδια, ὡς ὁπού ἐβράχνιασε θανατερά.

θανατερός-ή-ό μον. κ. δημ. ὁ θανάσιμος βλ.λ.) : Ἐρωτόκρ.Α 179 ἀθὸς του 'ναι θανατερός, τὸ πωρικόν του βλάπτει, Βαλαωρ.Ἀθ.Διάκ.3,157 τοῦ Βακογιάννη ὁ ἤσκιος εἶναι βαρύς, θανατερός.

θανατηγός-όν πάπ. ὁ φέρων τὸν θάνατον, ἐπίθ. τῆς Ἑκάτης.

θανατήριος-ον ὁ τοῦ θανάτου, ὁ ἐπιφέρων θάνατον : ΑΒ 93.

θανατηρός-ά-όν μον. κ. δημ. ὁ θανατηφόρος : Εὐστ 1336,20 θανατηρὰ βοτάνη, Βαλαωρ.Στιχουργ. Α' 9,13 πλατὺ καὶ δίστομο θανατηρὸ μαχαίρι.

θανατήσιος-ον ἀρχ. λεξ. θανάσιμος βλ.λ.· Φώτ. « θανατήσιον, οὐ θανάσιμον λέγουσιν ».

θᾰνᾰτηφορία (ἡ) μτγν. τὸ ἐπιφέρειν τὸν θάνατον : Μαικ.ΑΠ 5,113 δάκνει δ' οὐκ ἄλλως ἢ θανατηφορίην.

θανατηφόρος(-α)-ο(ν) κ. μον., νεώτ. κ. δημ. ὁ φέρων θάνατον : Αἰσχ.Χο.369 θανατηφόρος οἶσα, Πλάτ.Πολ.617D περίοδος θανατηφόρος· || ἐπὶ κτυπημάτων ἢ δυστυχημάτων : Ἱππ.Ἄρθρ.48· || ἐπὶ χειρουργικῶν ἐπεμβάσεων: Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.45,17,6· || ἐπὶ δηλητηριωδῶν φυτῶν : Θεόφρ.Φl 9,15,2 ῥίζα ἐν Αἰθιοπίᾳ θανατηφόρος· || εἰδ. ὁ φέρων θάνατον διὰ μιάσματος : Σοφ.ΟΤ 181 γένεθλα.. θανατηφόρα κεῖται, ΠΔ Ἀριθμ.18,22 καὶ οὐ προσελεύσονται . . λαβεῖν ἁμαρτίαν θανατηφόρον· || τὸ οὐδ. -όρον ὡς ἐπίρρ. : Αἰν Τακτ.27,9 ἐπλήγη οὐχὶ θανατηφόρον· **2)** φρ. θανατηφόρον ᾄδειν ψάλλειν ᾆσμα θανάτου : Νίκαρχ.ΑΠ 11,186· || μον. ὁ ἐξ ἑτοιμοθανάτου προερχόμενος : Ἱερ.Χρον.ἐν Σάθ.1,253 ἀνδροκτασίαι, στεναγμοί, βοαὶ θανατηφόροι.

θανατικός-ή-ό(ν) μτγν., μον., νεώτ. κ. δημ. θανατηφόρος, θανάτου ἄξιος : Διόδ.Σ 37,5 θανατικὰ ἐγκλήματα, Ἰώσ.Αἰ 15,11,5 θανατικὴ ζημία· || ὁμ. δίκη θανατικὴ δίκη καθ' ἣν ἡ ἀπόφανσις περὶ ἐνοχῆς τοῦ κατηγορουμένου ἐπάγεται καταδίκην αὐτοῦ εἰς θάνατον : Πλούτ.Περ.10· **2)** ἀστρολ. ἐπὶ τῶν πλανητικῶν ἐπιρροῶν, ἡ ἔνδειξις ἡ σημειοῦσα, προαγγέλλουσα θάνατον : Βεττ.Βάλ.129,4· **3)** ἰατρ. μοιραῖος, ὀλέθριος : Γαλ.16,545 θανατικὴ συνδρομή· **4)** μον., νεώτ. κ. δημ. θανατικό(ν) (τό) ὡς οὐσ. ἐπιδημία θανατηφόρος, λοιμός : Καισάρ.Δαπ.ἐνΣάθ.3,8 ηὗρε τὸν τόπον διεφθαρμένον ἀπὸ τὸ θανατικόν, ἀπὸ πεῖναν, Ἐρωφ.Β 508 βασανίζει πλιά ἀπὸ θανατικὸ τὴν οἰκουμένη, Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.80,2 στέλνει ὁ ἄγγελος τοῦ ὀλέθρου πεῖνα καὶ θανατικό, Ζερβ.Λυρ.Σάτ.Ἱστ. Μέρμ.45 θανατικὸ | ποὺ θέριζε τὸν τόπο μας.

θανατικῶς ἐπίρρ. μον. κατὰ τρόπον θανατικὸν βλ.λ. : Εὐστ.321,40 θανατικῶς λέγεσθαι (ὡς ἐξήγ. τοῦ δυσπλεγής).

θανατισμός (ὁ) νεώτ. φιλοσ. θανατοκρατία βλ.λ.

θᾰνᾰτιῶ-άω μτγν. σκωπτ. τείνω πρὸς τὸ θανεῖν, ζυγώνω τὸ θάνατο, φοφολογῶ : Λουκ.Περεγρ. 32 ἀπῆλθον μακρὰ χαίρειν φράσας θανατιῶντι σοφιστῇ.

θανατογραφή (ἡ) μον. δημ. διαταγὴ μονάρχου ἀπαγγέλλουσα θάνατον κατά τινος.

θανατογράφος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἰσχυρὰ εἰδικὴ κλειθρολαβίς, δι' ἧς ἐξακριβοῦται, ἂν ὁ ἐπελθὼν θάνατος εἶναι πραγματικὸς ἢ φαινομενικός.

θανατόεις-εσσα-εν θανάσιμος : Σοφ.Ἀντ.1262 θανατόεντα ἁμαρτήματα, Εὐρ.ΙΑ 1288 θανατόεις μόρος.

θανατοκρατία (ἡ) νεώτ. φιλοσ. κ. θανατισμός θεωρία καθ' ἣν μετὰ τὸν θάνατον ἐξαφανίζονται ὄχι μόνον αἱ ζωϊκαὶ λειτουργίαι κ. ἰδιότητες, ἀλλὰ καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου· πρβλ. ὑλισμός.

θανατολογία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐπιστήμη ἢ πραγματεία περὶ τοῦ φαινομένου τοῦ θανάτου.

θανατόμετρον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. θερμόμετρον, δι' οὗ ἐξακριβοῦται, ἂν ὁ ἐπελθὼν θάνατος εἶναι πραγματικὸς ἢ φαινομενικός.

θανατόπνους-οος-ουν-οον ἐκκλ. ὁ πνέων τὴν ὑστάτην πνοήν, τὴν τοῦ θανάτου.

θανατοποιός-όν σχόλ. ὁ ἐπιφέρων θάνατον : Σχόλ.Σοφ.Τρ.858.

θᾰνατος (ὁ) (θνήσκω) κ. μον., νεώτ. κ. δημ. θάνατος εἴτε φυσικὸς εἴτε βίαιος, ἡ νέκρωσις τῶν λειτουργιῶν τοῦ ζῶντος ἀτόμου : Ἰλ.Π 693 θανατόνδε (εἰς θάνατον), Αἰσχ.Ἑπτ.906 θανάτου τέλος, Ὀδ.Ο 275 ὑπαλευάμενος θάνατον (ὁ θάνατος ὃν τις ἀπειλεῖ), Σοφ.Αἶ.802 θάνατον ἢ βίον φέρει, Λυκοῦργ.61 πόλεως ἐστι θάνατος, ἀνάστατον γενέσθαι, Σεκοῦνδ.12 γῆρας ζῶν θάνατος, Πλούτ.Κράσσ.25 θάνατον ἀποθνήσκειν (πλεον.), Διήγ.Ἀχιλλ.1549 ἔφθασεν, ἦλθεν ὁ πικρὸς ὁ θάνατος τῆς κόρης, Σολωμ.Παράπ.Μαρίας 7,2 πάντα θανάτοι, δυστυχιὲς καὶ θρῆνοι, Κάλβ. Λυρ.1,23 εἶναι γλυκὺς ὁ θάνατος | μόνον ὅταν κοιμώμεθα | εἰς τὴν πατρίδα· || νεώτ. φρ. περίλυπος ἕως θανάτου (ἐκ τῆς ἐν Εὐαγγ.Ματθ.26, 38 φρ.) ὁ κατεχόμενος ἀπὸ ὑπερβολικὴν λύπην, ὥστε νὰ κινδυνεύῃ ν' ἀποθάνῃ· ὁμ. τὸν μισῶ μέχρι θανάτου ποθῶ τὸν θάνατόν τινος ἐκ μίσους ἢ τὸ μίσος που θὰ διαρκέσῃ καθ' ὅλην μου τὴν ζωήν· ὁμ. εἶναι μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου παλαίει πρὸς τὸν θάνατον· ὁμ. σιγὴ θανάτου βαθεῖα σιγή, ἄκρα σιωπή· **2)** νεώτ. κ. δημ. μτφ

παῦσις τῆς πνευματικῆς ζωῆς, νέκρωσις τῶν διανοητικῶν λειτουργιῶν : **θάνατος τοῦ λογικοῦ - τῆς μνήμης**˙ || ὁμ νεώτ. κ. δημ. μτφ. συμβὸν λίαν θλιβερὸν ἢ ὑλικῶς ὀλέθριον : **τοῦ ἦταν θάνατος ἡ παῦσίς του ἀπο τὴν ἐργασίαν του**˙ **3)** νεώτ. κ. δημ. **πολιτικὸς θάνατος** ἡ στέρησις ὅλων τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων˙ **ἠθικὸς θάνατος** ἡ ἀπώλεια τῆς κοινωνικῆς ὑπολήψεως καὶ τιμῆς˙ **4)** νομικ. κ. νεώτ. θανατικὴ ποινή, θάνατος διὰ καταδίκης τοῦ νόμου : Θουκ.3,81 **θάνατον καταγνῶναί τινος** (καταδικάζω τινὰ εἰς θάνατον), Ξεν.ΚΠ 1,2,14 **θανάτου κρίνειν** (δικάζειν διὰ θάνατον), Δημ. 53 **πρὸς ἐχθροὺς ἀγωνίσασθαι περὶ θανάτου**, Κοιαάρ.Δσπ. ἐν Σάθ 3 24 **ἀποφασίζοντάς τους διὰ θάνατον, τοὺς ἀπεκεφάλισε**˙ || ὁμ. ἐν φρ. **θανάτῳ ἡ ζημία ἐπίκειται** ἡ ποινὴ εἶναι θάνατος : Ἰσοκρ.8,50˙ || ὁμ ἐλλειπτ. : Ἡρ.1,109 **παιδίον κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ** (ἐνν. στολήν), Λουκ. Ἀλέξ.44 **τὴν ἐπὶ θανάτῳ προσαγαγεῖν τινα**˙ || ὁμ. ἐν φρ. Θουκ.4,54 **τοῖς Ἀθηναίοις ἐπιτρέψαι περὶ σφῶν αὐτῶν πλὴν θανάτου** (πᾶσαν τιμωρίαν πλὴν τοῦ θανάτου), Αἰσχ.1,183 **εἰργόμενον θανάτου καὶ τοῦ ἀνάπηρον ποιῆσαι** (πλὴν θανάτου καὶ ἀκρωτηριάσεως)˙ **5)** πληθ. **θάνατοι** εἴδη, τρόποι θανάτου : Ὀδ.Μ 341 **πάντες μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι**˙ || ὁμ. πληθ. οἱ θάνατοι πολλῶν προσώπων : Σοφ.ΟΤ 1200 **θανάτων δ᾽ ἐμᾷ χώρᾳ πύργος ἀνέστα**˙ || ἐνίοτε κ. ἑνὸς προσώπου : Αἰσχ.Χο.53 **δεσποτῶν θανάτοισιν**, Σοφ.Ἠλ.206 **θανάτους αἰκεῖς διδύμαιν χειροῖν**, Δημ.251 **πολλῶν θανάτων ἄξιος καὶ οὐχ ἑνός**˙ || ἰδ. κτ. πληθ. ἐπὶ βιαίου θανάτου : Αἰσχ.Ἀγ.1572 **θανάτων αὐθένται**, Πλάτ.Πολ.399Β **εἰς θανάτους ἰέναι**˙ **6)** ὡς κύρ. ὄν. **Θάνατος** (ὁ) ἀδελφὸς δίδυμος τοῦ Ὕπνου : Ἰλ.Ξ 231 **Ὕπνῳ . . κασιγνήτῳ Θανάτοιο**, Αἰσχ.ἀπ.161 **μόνος θεῶν γὰρ Θάνατος οὐ δώρων ἐρᾷ**, Σοφ.Τρ.834 **ὃν (ἰὸν) τέκετο Θάνατος**˙ **7)** συνεκδ. ὁ νεκρός, τὸ πτῶμα : Κριναγ.ΑΠ 9,439 **ἀτυμβεύτου θανάτοιο λείψανον**˙ **8)** δημ **θανάτου δένδρο** τὸ φυτὸν τάξος ἡ ραγοφόρος βλ.λ.

θανατοσυνάρτης (ὁ) πάπ. πιθ. ὁ **συναρτῶν**, ὁδηγῶν εἰς τὸν θάνατον, νεκροπομπός.

θανατουλίδα (ἡ) δημ. φῦμα θανατηφόρον τοῦ λοιμοῦ τοῦ λεγομένου θανατικοῦ : Κορ.Ἀτ 4Α,168.

θανατοφθαλμολογία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ σπουδὴ τῶν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν παρεχομένων σημείων διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ θανάτου καὶ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ μετ᾽ αὐτὸν διορρεύσαντος χρόνου.

θανατοφοβία (ἡ) νεώτ. ἡ ψυχικὴ πάθησις τοῦ καταλαμβάνεσθαι ὑπὸ ἀκατασχέτου φόβου πρὸς τὸν θάνατον.

θᾰνᾰτοφόρος-ον ποι. τ. τοῦ **θανατηφόρος** : Αἰσχ.Ἀγ.1176 **θανατοφόρα πάθη**.

θᾰνᾰτῶ-άω ἐφετ. τοῦ θανεῖν, ἐπιθυμῶ νὰ ἀποθάνω : Πλάτ.Φαίδ.64Β **οἱ φιλοσοφοῦντες θανατῶσι καὶ σφᾶς γε οὐ λελήθασιν ὅτι ἄξιοί εἰσι τοῦτο πάσχειν**, Ἰώσ.ΠΙ 3,7,18, Φιλόστρ.Ἀπολλ.7,31˙ **2)** εἶμαι ἑτοιμοθάνατος : Φίλ.2,505.

θᾰνᾰτῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -ώνω, μέλλ. **-ώσω**, παρακ. **τεθανάτωκα**, παθ. μέλλ. **-ωθήσομαι** μέσ. μέλλ. ἐν παθ. σημ. **θανατωσοίμην**, ἀόρ. α᾽ **ἐθανατώθην**, παρακ. **τεθανάτωμαι**, ἐπιβάλλω εἴς τινα θάνατον, φονεύω, ἀποκτείνω, σκοτώνω : Ἡρ. 1,113 **τὸν μὲν ἔφερε θανατώσων παῖδα**, Αἰσχ.Πρ. 1053 **πάντως ἐμέ γ᾽ οὐ θανατώσει**, Πρόδρ.Β 244 **παρὰ μικρὸν δὲν ἔλειψεν ἵνα μὲ θανατώσουν**, Διήγ.Ἀχιλλ.519 **ἡμᾶς τοὺς πέντε ἄφες μας, μηδὲν μᾶς θανατώσῃς**˙ || ἰδ. ἐπὶ τοῦ δημίου : Πλάτ. Νόμ.872C **ὁ τῆς πόλεως κοινὸς δήμιος θανατωσάτω**˙ **2)** κ. μτφ. ἐξαφανίζω, ἐξασθενίζω μέχρις ὀλέθρου : Φιλόδ.Ρητ.1,359 **τεθανατωκέναι τὰς Ἀθήνας** (ἐνν. ρήτορας)˙ **3)** παθ. ὑφίσταμαι τὸν θάνατον, ἀποθνῄσκω : ΚΔΡωμ.7,4 **ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ**˙ || κ. ἐν μτχ. ὁ **-ωθεὶς** ὁ φονευθείς : Πλάτ. Νόμ.865D **λέγεται δέ, ὡς ὁ θανατωθεὶς ἄρα βιαίως, ἐν ἐλευθέρῳ φρονήματι βεβιωκώς**˙ **4)** μτφ. ἐνεργ. νεκρώνω : ΚΔΡωμ.8,13 **τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε**˙ κ. παθ. ἐπὶ τῆς σαρκός, νεκροῦμαι : Ἱππ.Ἀγμ.26˙ **5)** καταδικάζω εἰς θάνατον δι᾽ ἀποφάσεως, θανατώνω διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως : Πλάτ.Νόμ.872C **ἐὰν περ βίᾳ παιόμενος ὁ φονεύς, θανατωσάτω**, ΚΔΜατθ. 26,59 **ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν . . ὅπως θανατώσωσιν αὐτόν**˙ ὁμ. κ. παθ. : Ξεν.Ἀν.2,6,4 **ἐθανατώθη ὑπὸ τῶν ἐν Σπάρτῃ τελῶν ὡς ἀπειθῶν**˙ || κ. κτ. μτχ. **οἱ τεθανατωμένοι** οἱ καταδεδικασμένοι εἰς θάνατον : Πολύβ.23,4,14˙ **6)** προκαλῶ, ἐπιφέρω τὸν θάνατον : ΠΔ Νεφ.21,6 **ὄφεις θανατοῦντες**, αὐτ.Ἐκκλ.10,1 **μυῖαι θανατοῦσαι**, Φίλ. 2.247 **θανατοῦσα νόσος**.

θᾰνᾰτώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος θανάτῳ, ὁ προκαλῶν θάνατον : Ἱππ.Προγν.2 **θανατῶδες σημεῖον**˙ **2)** ὁ προκαλῶν θάνατον, θανατηφόρος : Ἱππ.Ἀφορ.3,15 **θανατώδεις αὐχμοί**, Αἰλ.ΖΙ 7,5 **θανατώδεις σπασμοί**.

θανάτωμα (τὸ) δημ. φόνος, σκότωμα.

θανατωμός (ὁ) δημ. θανάτωμα βλ.λ.

θανάτωσις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. -ωση ἡ ἐνέργεια τοῦ θανατοῦν, φόνος, σκότωμα : **ἡ θανάτωσις τῶν λῃστῶν**˙ || συνήθ. ἡ ἐκτέλεσις τῆς θανατικῆς ποινῆς : **θανάτωσις τῶν καταδίκων**.

θανή (ἡ) μσν. κ. δημ. ὁ θάνατος βλ.λ.1) : Χρον. Μορ.185 **εἰς σφόδρα ἦτον θλιμμένος˙ τὸ μὲν ἦτον διὰ τὴν θανὴν τοῦ κόντου τῆς Τσαμπάνιας**, Διγεν. Ἀκρ.2329 **ἀπόμεινεν ἕως θανῆς, ὡς ἀπολελυμένος**, Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.15,4 **ποὺ ἀκατάπαυστα γυρεύει ἢ τὴν νίκη, ἢ τὴν θανή**, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 66,22 **κι ἀμίλητα εἶναι γύρα τὰ χωριὰ σὰν τῆς θανῆς ὁ δεῖπνος**˙ **2)** δημ συνεκδ. ἐκφορά, κηδεία : **οὔτε στὴ θανή του δὲν ἐπῆγε**.

θάνης (ὁ) νεώτ. τίτλος εὐγενείας˙ **διδόμενος ἐν** Ἀγγλίᾳ εἰς στρατιωτικοὺς καὶ γαιοκτήμονας.

θανός (ὁ) δημ. ἡ θανή, ὁ θάνατος βλ.λ.1).

θᾶξαι Ἡσ. « μεθῦσαι »˙ πρβλ. θώσσω.

θάομαι ἀχρ. ἐν. πρὸς ἐξήγ. τῶν ἑξῆς δωρ. τ. τοῦ θαέομαι βλ.λ., ἐν οἷς **θα-** εἶναι συνῃρ. ἐκ **θαε(ο)**- κ. **θαη-**, α᾽ πρόσ. πληθ. **θάμεθα**, β᾽ πληθ. **θᾶσθε**, προστ. **θᾶσο**, μτχ. **θάμενος**, μτχ. μέλλ. **θασόμενος**, ἀόρ. προστ. **θᾶσαι**, ἀπαρφ. **θάσασθαι**, μτχ. **θασάμενος**˙ **2)** ἐν τῷ ἐνεργ. μ. κτ. μτχ. Ἡσ « θάοντα˙ διδάσκαντα, θεωροῦντα »˙ || κ. λαν α᾽ πληθ. παρατ. Ἡσ. « **ἐσᾶμεν**. ἐθεωροῦμεν ».

θάπαν Ἡσ. « φόβον ».

θάπος (τὸ) μσν. διαλεκτ. τ. **τοῦ τάφος** (τὸ) βλ.λ.(2), θάμβος : Εὐστ.468,28.

θάπτα Ἡσ. « μυῖα. Κρῆτες ».

θαπτήριον (τὸ) γλωσσ. **τόπος, μέρος, ἐν ᾧ** θάπτουσι.

θαπτικά (τὸ) νεώτ., **δημ. θαφτικά** ἡ δαπάνη τῆς ταφῆς, τῆς κηδείας.

θάπτω κ. νεώτ., δημ. **θάφτω κ. θάβω**, μέλλ. θάψω, παθ. μέλλ. **ταφήσομαι** κ. **τεθάψομαι**, ἀόρ. α᾽ **ἐθάφθην**, μτχ. **(ἐν-)θαφείς**, παρακ. **τέθαμμαι**, Ἰων. γ᾽ πληθ. **τετάφαται**, προστ. **τεθάφθω**, ἀπαρφ. **τεθάφθαι**, παθ. ὑπερσ. **ἐτέθαπτο** τιμῶ τὸν νεκρὸν μὲ ἐπικηδείους τελετάς, ἐνταφιάζω : Ἰλ.Φ 323 **ὅτε μιν θάπτωσιν Ἀχαιοί**˙ **2)** ἐνεργῶ τὴν ταφήν, τὸν ἐνταφιασμόν τινος, κ. παθ. γίνεται, ἐκτελεῖται συντελεῖται ἡ ταφή μου, τὸ θάψιμό μου : Ὀδ.Λ 52 **οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονός**, Αἰσχ.Ἑπτ.1013 **θάπτειν . . γῆς φίλαις κατασκαφαῖς**, Σολωμ.Θάν.Βοσκοῦ 21 **κεῖνοι ποὺ θὰ**

μὲ θάφουνε, ἀκόμη ἂν μ' ἀγαποῦνε, (ἂς βάλουνε τὰ χέρια μας νεκρὰ ν' ἀγκαλιασθοῦνε' ‖ κ. μτ. προθ. : Ἡρ.2,41 **θάπτειν ἐς χῶρον,** Ἰσακρ.8,21 **θάπτειν ἐξ οἰκίας** (ἐκφέρω ἐκ τῆς οἰκίας καὶ κηδεύω)' ‖ ὁμ. ἐν φρ. : Ἀριστφ. Πλ.556 **καταλείφει μηδὲ ταφῆναι** (μηδὲ τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας του)' ‖ συχν. π. μτγν. ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν καῦσιν τῶν νεκρῶν : Διόδ.Σ 3,55 **τὴν Μυρίναν θάφασαν τὰς ἀναιρεθείσας τῶν συστρατευουσῶν ἐν τρισὶ πυραῖς,** Πλούτ.Ἠθ.286F πυρὶ θάπτειν (καίειν).

θαραπαή (ἡ) δημ. ἴασις, γιατρειά, γιάτρεμα.

θαράπαφη (ἡ) μσν., δημ. θαραπαή βλ. λ. : Ἐρωτόκρ.Δ 323 **θαράπαφη κι ἐλπίδα παίρν' οἱ γονεῖς καὶ χαίρουνται.**

θαράπειο (τὸ) μσν., δημ. θαραπαή βλ.λ. : Ἐρωτόκρ.Α 53 **θαράπειο κι ἀναγάλλιαση, χαρὰ παλλὰ μεγάλη.**

θἄρἄπευτής (ὁ) Ἐπιγρ. θεραπευτὴς βλ.λ. : **θαραπευτης τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ Ἀσκληπιοῦ.**

θαραπεύω Ἐπιγρ. κ. δημ. θεραπεύω βλ.λ. : Ἐπιγρ. **τὸν οἶκον ἐθαράπευσε.**

θαράπηνα (ἡ) Ἐπιγρ. βοιωτ. ἡ θεράπαινα βλ.λ.

Θαργήλια-ων (ἐνν. ἱερά) κ. ἐν Ἐπιγρ. ταργ- ἑορτὴ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος τελουμένη κατὰ τὸν μῆνα Θαργηλιῶνα βλ.λ. : Ἰππῶν.37, Ἀρχίλ.113, Νόμ.π.Δημ.517 **καὶ Θαργηλίων τῇ πομπῇ καὶ τῷ ἀγῶνι μὴ ἐξεῖναι·** πρβλ. θάργηλας.

Θαργηλιών-ῶνος ὁ ἑνδέκατος μὴν τοῦ Ἀττικοῦ ἔτους : Ἀντιφ.6,42' ‖ Ἐπιγρ. κ. ἐν Ἀμοργῷ' ‖ κ. ἐν Ἄνδρῳ· πρβλ. θαργήλια, θάργηλος.

θάργηλος (ἄρτος) (ὁ) μτγν. θαλύσιος βλ.λ.2) : Κράτ.Γραμμ.π.Ἀθήν.3,114Α **ὥσπερ καὶ τὸν θάργηλον, ὅν τινες καλοῦσι θαλύσιον.**

θαρνεύει Ἡσ. « ὀχεύει, σπείρει, φυτεύει ».

θάρνυσθαι Ἡσ. « ὀχεύειν, κυΐσκεσθαι ».

θαρρἄλέος-α-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀττ. τ. τοῦ θαρσαλέος βλ.λ. πλήρης θάρρους, ἄφοβος, τολμηρός : Πλάτ.Πρωτ.350Α **ἀπὸ τῶν ἵππων πολεμεῖν θαρραλέος,** Ἀριστλ.Ρητ.1305a,15 **καὶ περὶ ποῖα θαρραλέοι εἰσὶ καὶ πῶς διακείμενοι θαρραλέοι εἰσίν, - θαρραλέος μαχητής'** 2) ὅ τι δύναται νὰ τολμήσῃ τις μετὰ θάρρους : Πλάτ. Πρωτ.359C **οἱ μὲν δειλοὶ ἐπὶ τὰ θαρραλέα ἔρχονται, οἱ δὲ ἀνδρεῖοι ἐπὶ τὰ δεινά.**

θαρρἄλεότης-ητος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. θάρρος, τόλμη, ἀφοβία : Πλούτ.Αἰμ.36 **ἀνδρείας καὶ θαρραλεότητος ἀνθρώποις,** Ἰουλ.Λόγ.3,107Β, Θεμίστ.Λόγ.2,30Β.

θαρραλέως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. -α μὲ πολὺ θάρρος πολὺ θαρρετά : Πλάτ.Ἀπολ.34Ε **θαρραλέως ἔχειν πρὸς θάνατον** (εἶμαι πλήρης θάρρους πρὸς τὸν θάνατον), Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ.268 **ἐξεβόησαν θαρραλέως'** ‖ ὁμ. κ. συγκρ. **-ώτερον** : Ἰσοκρ.Ἐπ.7,3' 2) θρασέως, μὲ ἀναίδειαν: αὐτ.10,1 **ψευδῆ λέγειν θαρραλέως.**

θάρρεμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνθάρρυνσις, τόλμη' ‖ ὅ τι δίδει θάρρος : **ἔχασα τὴν ἐλπίδα μου καὶ τὸ θάρρεμά μου'** 2) δαξααία, γνώμη, ἀντίληψις, ἰδέα.

θαρρεσιὰ (ἡ) δημ. θάρρος, τόλμη : Ἐφτ.Ὀδ.Α 321 **μέσ' στὴν καρδιά του ὥστόσο ἀφῆκε θαρρεσιὰ κι ἀντρειά.**

θαρρετὰ ἐπίρρ. μσν. κ. δημ. μετὰ θάρρους, μετὰ τόλμης : Ἐρωφ.Δ 121 **τόσα τοὺς ἀφῆκε θαρρετὰ κι ἀσμίγα πάντα ἀντάμα,** Σολωμ.Ὠδὴ Πετράρχη 86 **κι ἐπρόβανες τὰ λόγια σου σ' τὸν κόσμα θαρρετά'** 2) ἄνευ δισταγμοῦ, ὅθ. ταχέως, γοργῶς : **πήγαινα θαρρετά.**

θαρρετός-ή-ό μσν. κ. δημ. ὁ ἔχων θάρρος, μὴ συστελλόμενος, τολμηρός, θαρραλέος : Διγεν. Ἀκρ.2735 **ἦτον κλέπτης φοβερὸς καὶ θαρρετὸς εἰς πάντα,** Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,69 **μέγας καὶ πολὺς καὶ θαρρετὸς εἰς τὸν βασιλέα'** ‖ ταχύς, γρήγορος : Βιζυην.71,24 **τοὺς Τούρκους κυνηγεῖ, σὰν θαρρετὸ ξαφτέρι.**

θαρρευτικός-ή-ό δημ. θαρρετὸς βλ.λ.

θαρρευτός-ή-ό δημ. θαρρετὸς βλ.λ. : Γρυπ. Σκ.Τερρ.98,2 **καὶ μπαίνει μὲ λαχτάρα ἐκείνη καὶ μπαίνω θαρρευτὸς μαζί.**

θαρρεύω μσν. κ. δημ. λαμβάνω θάρρος : Κρυστ.Σκ.Ἀδ.442 **σώπασε ἡ σάλπιγγα. Θαρρεύω. Σὰν λεοντάρι ἄναφα'** 2) νομίζω, πιστεύω : **ἐθάρρεψα πὼς θὰ ἐρχόσουνα'** 3) παθ. -ομαι μσν. κ. δημ. ἐμπιστεύομαι : Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ. 3,42 **θαρρευθεὶς εἰς κάποιον Χατζῆ Γρηγόρην Χαλεπλῆν, δὲν θαρρεύομαι σὲ κανένα.**

θαρρητικός-ή-όν ἀττ. τ. τοῦ θαρσητικὸς βλ.λ.

θάρρος-ους (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀττ. τ. τοῦ θάρσος βλ.λ., ἀφοβία, τόλμη, κουράγια : Κάλβ.Λύρ. Θάνατ.31,3 **βλέπω (τὸν θάνατον μὲ θάρρος,** Κρυστ.Γκόλφ.162 **τὰ θάρρητα τῆς παντοχιᾶς, τὰ βάλσαμα τοῦ πόνου'** ‖ νεώτ. κ. δημ. φρ. τυπική : **λαμβάνω τὸ θάρρος** τολμῶ' ‖ ὁμ. **ἔχω (τὸ) θάρρος** ἔχω οἰκειότητα ἐκ στενῆς σχέσεως : **ἔχω τὸ θάρρος μαζί του'** 2) δημ. ἐλπίς, πεποίθησις, στήριγμα : **εἶχε τὸ θάρρος στὸ παιδί του καὶ τὸ ἔχασε.**

θαρροῦντως κ.μσν. κ.νεώτ.ἐπίρρ.ἀττ. τ. τοῦ θαρσούντως βλ.λ., μετὰ θάρρους, εὐθαρσῶς : Μετοχ. Θ ἐν Σάθ.1,187 **μένειν ὑπαγορεύων ὅσον οὐκ ἤδη θαρρούντως τὸ πέρας ἑκάστοτε κατ' εὐχήν.**

θαρρύνω κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἀττ. τ. τοῦ θαρσύνω βλ.λ., ἐμβάλλω θάρρος, ἐμψυχώνω : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,82 **θάρρυνάν σύ με.**

θαρρῶ κ. μσν. κ. δημ., ἀττ. τ. τοῦ θαρσῶ βλ.λ., ἔχω θάρρος, πεποίθησιν' 2) μσν. κ. δημ. κυρ. νομίζω, φαντάζομαι : Διγεν.Ἀκρ.472 **κι ἐθαρρήσαμεν τέθνηκες παρθένος ἕως τέλος,** Ἐρωτόκρ.Α 790 **πολλὴ χαρὰ στὰ σωθικά ἐγρίκανε . . θαρρώντας πὼς ἡ Ἀρετὴ τὸ λογισμὸ τσ' ἀφήνει'** ‖ ὁμ. ἐμπιστεύομαι, ἔχω ἐμπιστοσύνην : Χρον. Μορ.728Η ποῖος νὰ θαρρέψῃ εἰς αὐτούς, ὅρκον νὰ τοὺς πιστέψῃ.

θαρσἄλέος-α-ον (θάρσος) κ. μσν., ἀττ. κ. νεώτ. θαρρἄλέος βλ.λ., πλήρης θάρρους, εὐθαρσής, τολμηρός, ἄφοβος : Ἰλ.Φ 589 **θαρσαλέος πολεμιστής,** Πινδ.Ν 9,49 **θαρσαλέα φωνά,** Ἱέρακ.Χρον. ἐν Σάθ. 1,259 **Ἄρεος ἔχων τὴν ὁρμήν, ἄλκιμος, θαρσαλέος'** ‖ ὁ εἰς ὃν πέποιθέ τις : Αἰσχ.Πρ.536 **ἐλπίδες θαρσαλέαι'** ‖ τὸ οὐδ. **τὸ θαρσαλέον** πεποίθησις, θάρρος, τόλμη : Θουκ.2,51 **ἐν τῷ θαρσαλέῳ εἶναι'** 2) ἐπὶ κακῆς σημ., ὑπὲρ τὸ δέον θαρραλέος, παράτολμος, θρασύς : Ὀδ.Ρ 449 **θαρσαλέος καὶ ἀναιδής,** Πλάτ.Νόμ.649C **θαρραλέοι εἶναι καὶ θρασεῖς.**

θαρσαλεότης-ητος (ἡ) ἀρχ. τ. τοῦ θαρραλεότης.

θαρσέως ἐπίρρ. μσν. : θαρραλέως, τολμηρῶς, φανερά : Διήγ.Ἀχιλλ.859 **καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐθρήνησεν καὶ ἔκλαυσεν θαρσέως.**

θαρσήεις-εσσα-εν μτγν. θαρσαλέος βλ.λ. : Καλλ.Ἐκ.1,1,5, Νόνν.Δ 13,562.

θαρσηρός-ά-όν μτγν. θαρσήεις βλ.λ. : Κατ. Ἀστρλ.Κ 7,218.

θάρσησις-εως (ἡ) τὸ λαμβάνειν θάρρος, ἔκ τινος, πεποίθησις ἔν τινι πράγματι : Θουκ.7,49 **θάρσησις ταῖς ναυσί.**

θαρσητικός-ή-όν ὁ πλήρης θάρρους, λίαν θαρραλέος : Ἀριστλ.Πρ.947b,26.

θαρσοποιός-όν μσν. ὁ ἐμποιῶν, παρέχων θάρρος : Εὐστ.Ι.244,12.

θαρσοποιῶ ἔω μτγν. ἐμποιῶ θάρρος, ἐνθαρρύνω : Ἀθανάσ.2,452.

θάρσος-εος (τὸ) (θρασύς) κ. μσν., ἀττ. κ. νεώτ. θάρρος, αἰολ. θέρσος θάρρος, τόλμη : Ἰλ.Ζ 126

προβέβηκας ἁπάντων σῷ θάρσει, Νικ.Χων. ἐν Σάθ.Ι,112 τὸ θάρσος καὶ τὸ μένος, ὅπερ ἡ Παλλάς Ἀθήνη τῷ Τυδείδῃ παρέσχετο· || μτ. γεν. τόλμη πρὸς πρᾶξίν τινα : Αἰσχ.Χο.91 τῶνδ' οὐ πάρεστι θάρσος· || ὁμ. μτ. γεν. θάρρος, τόλμη ἐναντίον τινός : Πλάτ.Νόμ.647Β θάρσος πολεμίων· || φρ. ἐν Σοφ.Φιλ.807 θάρσος ἴσχε ἔχε θάρρος· || ὁμ. ἐν Ὀδ.Γ 76 θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θεῖναι, Θουκ. 6,68 θάρσος παρασχεῖν, Ξεν.Ἀν.6,5,17 θάρσος ἐμποιεῖν τινι· || κ. κτ. πληθ. : Ἀριστλ.ΗΝικ. 1107a,33 φόβοι καὶ θάρρη· 2) τὸ παρέχον θάρρος : Αἰσχ.Ἑπτ.270 ὀλολυγμὸν . . θάρσος φίλοις· || κτ. πληθ. θάρση αἴτιο θάρρους, πεποιθήσεως : Εὐρ.ΙΤ 1281 θάρση βροτοῖς θεσφάτων ἀοιδαῖς· 3) σπαν. ἐπὶ κακῆς σημ. ἀπρεπὴς τόλμη, αὐθάδεια, θρασύτης : Ἰλ.Φ 395 θάρσος ἄητον ἔχουσα, αὐτ.Ρ 570 μυίης θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἐνῆκεν (πρὸς παράστασιν τῆς ἀπερισκέπτου τόλμης τοῦ Ἕκτορος).

θαρσούντως ἐπιρρ., ἀττ. κ. νεώτ. θαρρ- ἐκ τῆς γεν. πληθ. τῆς μτχ. ἐνεστ. τοῦ θαρσέω, μετὰ θάρρους : Ξεν.Συμπ.2,11 ἡ δὲ θαρρούντως τε καὶ ἀσφαλῶς ταῦτα διεπράττετο, Δίων Κ 53,3 θαρσούντως ἔχειν.

θάρσῠνος-ον θαρσαλέος βλ.λ. : Ἰλ.Π 70 Τρώων δὲ πόλις ἐπὶ πᾶσα βέβηκε θάρσυνος· || μτ. δοτ. ὁ ἔχων πεποίθησιν εἴς τι, πεποιθώς : Ἰλ.Ν 823 ἴαχε λαὸς Ἀχαιῶν θάρσυνος οἰωνῷ.

θαρσύνω, ἀττ. θαρρύνω μτβ. τοῦ θαρσέω βλ.λ. ἐμποιῶ, ἐμβάλλω θάρρος : Ἰλ.Π 242 θάρσυνον δέ οἱ ἦτορ, αὐτ.Δ 233 θαρσύνεσκε παριστάμενος ἐπέεσσιν· || ἀντίθ. φοβεῖν : Αἰσχ.Πέρσ. 216 οὔτ' ἄγαν φοβεῖν λόγοις οὔτε θαρσύνειν· 2) ἀμτβ. θαρσῶ βλ.λ. : Σοφ.Ἠλ.916 ἀλλ', ὦ φίλη, θάρσυνε.

θαρσύς-εῖα-ύ μτγν. πλήρης θάρρους, τολμηρός : Φιλ.2,665· πρβλ. κ. θράσος.

θαρσώ-οῦς (ἡ) σχόλ. ὄνομα τῆς Ἀθηνᾶς : Σχόλ. Ἰλ.5,2 Θαρσὼ παρά τισι τιμᾶται ἡ Ἀθηνᾶ.

θαρσῶ-έω, ἀττ. θαρρῶ, αἰολ. μτχ. θέρσεισα εἶμαι πλήρης θάρρους, ἔχω θάρρος, τόλμην, πεποίθησιν : Ἰλ.Ι 420 τεθαρσήκασι λαοί, Πλάτ.Μέν. 88Β θαρσεῖν ἄνευ νοῦ· 2) ἐπὶ κακῆς σημ., εἶμαι ὑπὲρ τὸ δέον θαρραλέος, εἶμαι θρασύς : Θουκ.2,65 ὕβρει θαρσῶ, Πλάτ.Θεαίτ.189D μάτην θαρσεῖν· 3) ἀπολ. ἔχω θάρρος, συχν. π. Ὁμ. κ. Ἀττ. : Ἰλ.Δ 184 θάρσει (ἔχε θάρρος), Αἰσχ.Ἱκ. 600 θαρσεῖτε, Σώπ.14 θάρσει, θυμέ· || κ. ὡς Ἐπιγρ. ἐν ἐπιταφίοις : θάρσει . . οὐδεὶς ἀθάνατος· || συχν. κτ. μτχ. ἐν ἐπιρρ. σημ. : Ἰλ.Α 85 θαρσήσας μάλα εἰπὲ (μετὰ πολλοῦ θάρρους), Αἰσχ.Ἀγ. 1671 κόμπασον θαρσῶν, Ἀλεξ.232 πῖθι θαρρῶν, Πλάτ.Φαῖδρ.243Ε λέγε τοίνυν θαρρῶν· || ὁμ. τὸ τεθαρρηκὸς θάρρος, πεποίθησις:Πλούτ.Φάβ.26· || ὁμ. τὸ θαρροῦν θάρρος, πεποίθησις : Πλούτ. Κάτ.Νεώτ.44· || κτ. ἀόρ. λαμβάνω, παίρνω θάρρος : Ἰλ.Α 92 καὶ τότε δὴ θάρσησε· 4) μτ. αἰτ. ἀναλαμβάνω μετὰ θάρρους, δὲν φοβοῦμαι : Ὀδ. Θ 197 θάρσει τόνδε γ' ἄεθλον (μὴ φοβοῦ τὸν ἀγῶνα τοῦτον)· || αἰσθάνομαι θάρρος ἀπέναντί τινος, περιφρονῶ, δὲν φοβοῦμαί τι : Ἡρ.7,50 θαρσεῖν πάντα, Εὐρ.Ἀνδρ.993 θαρσεῖν γέροντος χεῖρα, Πλάτ.Φαῖδρ.239D τὸ τοιοῦτον σῶμα . . οἱ μὲν ἐχθροὶ θαρροῦσι, Δημ.30 οὔτε Φίλιππος ἐθάρρει τούτους οὔτε οὗτοι Φίλιππον, Φιλόστρ. Ἡρ.1,3 ἐθάρρει χωρίον· || κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : Πλάτ.Φαῖδρ.95C ἠλίθιον θάρρος θαρρεῖν· || ὁμ. ριψοκινδυνεύω : Ξεν.Ἀν.3,2,20 τὰς μὲν μάχας θαρρεῖτε· κ παθ. : Φιλόστρ.Εἰκ.1,17· 5) μτ αἰτ. προσ. ἔχω πεποίθησιν ἢ ἐμπιστοσύνην εἴς τινα : Ξεν.ΚΠ 5,5,42 εὐώχει αὐτούς, ἵνα σε καὶ θαρρήσωσιν, ΔίωνΚ 51,11· 6) θαρσεῖν τινί τι ἐμπιστεύομαι εἴς τινά τι : Μαρῖν.Πρόκλ.9 7) μτ. δοτ. ἔχω πεποίθησιν εἴς τινα, δίνω βάση : Ἡρ.3,76 τεθαρσηκότες τοῖσι ὄρνισι, Πλούτ.Ἠθ.69D θαρρεῖν ἑαυτῷ καὶ τῇ διαθέσει παρακολοῦντος, Πάπ. θαρρεῖν τοῖς χρήμασι· || ὁμ. μτ. προθ. ἔχω πεποίθησιν : Σοφ.Αἶ.793 Αἴαντος.. οὐ θαρσῶ πέρι, Ἀριστφ.Ἐκκλ.1060 θαρσεῖν πρὸς ἐμαυτόν, Πλάτ. 566Β θαρρεῖν ὑπὲρ ἑαυτῶν, Ἰσοκρ.3,55 θαρσεῖν διά τι· 8) μτ. ἀπαρφ. πιστεύω ἐν πεποιθήσει ὅτι.. : Σοφ.Ἀντ 668 καὶ τοῦτον ἂν τὸν ἄνδρα θαρσοίην ἐγὼ καλῶς μὲν ἄρχειν· || ὁμ. πιστεύω ὅτι : Θουκ.1,81 θαρσεῖν ὅτι . . · 9) μτ. ἀπαρφ. λαμβάνω θάρρος, τολμῶ νὰ πράξω τι : Ξεν.ΚΠ 8,8,6, Πλούτ.Περ.22 συνάψαι εἰς χεῖρας οὐκ ἐθάρσησε· 10) ἀμτβ. ἐμπνέω ἐμπιστοσύνην : Ἰώσ.ΑΙ 19, 1,9 (λόγοι) οἵ με θαρσοῖεν.

θᾶσαι προστ. ἀόρ. τοῦ θάομαι βλ.λ.

θάσιος-α-ον κ. μσν. ὁ ἐκ Θάσου, εἰς Θάσον ἀνήκων : Ἕρμιππ.82,3 Θάσιος (οἶνος), Ἀριστφ.Λυσ. 196 Θάσιον οἴνου σταμνίον· || ὁμ. Θάσια κάρυα (τὰ) ἀμύγδαλα : Χρύσ.Τυαν.π.Ἀθήν.14,647F κάρυα Θάσια καὶ Ποντικά· || ὁμ.κ. μ. Θάσια : Πλούτ.Ἠθ.1097D, Διοσκ.4,188, Γεωπ.10,57· || ἡ Θασία ἅλμη βάμμα τι, ἔμβαμμα, δ. ἑρμ. ἁλμευτὸς θαλάσσιος ἰχθύς : Κρατῖν 6· || κ ἄνευ τοῦ ἅλμη : Ἀριστφ.Ἀχ.671 αἱ δὲ Θασίαν ἀνακυκῶσι· 2) Ἐπιγρ. Θάσιος (ὁ) (ἐνν. μήν) ὄν. μηνός· 3) Θάσιον (τὸ) πάπ. μέτρον ἐν Αἰγύπτῳ.

θασόροφον (τὸ) μσν. ῥόφημα ἐκ χυλοῦ θασίων ἀμυγδάλων : Θεοφάν.Νόνν.130.

θᾶσσον ἐπιρρ. κ. νεώτ., ἀττ. θᾶττον συγκρ. τοῦ ταχέως βλ.λ., ταχύτεραν· συνήθ. ἐν φρ. θᾶττον ἢ βράδιον γρήγορα ἢ ἀργά, κάποτε.

θάσσουσα Ἡσ. « σπεύδουσα ».

θάσσω, ἐπ. θαάσσω κάθημαι, ἡσυχάζω, μένω ἀργός : Εὐρ.Ἱκ.391 στρατὸς δὲ θάσσει, αὐτ ΙΤ 1253 θάσσει τρίποδι ἐν χρυσέῳ· || ὁμ. μτ. αἰτ.: Σοφ.ΟΤ 161 θάσσειν θρόνον, Εὐρ.Ἴων 91 θάσσειν τρίποδα· || κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : Εὐρ.Ἡρ.1214 θάσσω δυστήνους ἕδρας (κάθημαι ἐν σχήματι δυστυχοῦς, σὰν δύστυχος).

θάσσων-ονος-ον κ. νεώτ., ἀττ. θάττων συγκρ. τοῦ ταχὺς βλ.λ., ταχύτερος.

θάταλα (τὰ) δημ. τὸ φυτὸν λωτὸς ὁ τετραγωνοβόλας.

θάτας Ἡσ. « θῆτας, τοὺς δούλους ».

θάτερος-α-ον κ. μσν. ἕτερος βλ.λ. : Ἐπίχ.ἀπ. 239, Πάπ. ὅπως κελεύσῃς δυοῖν θάτερον γενέσθαι, Μετοχ.Θ ἐν Σάθ.Ι,150 τῆς ἐπὶ θάτερα ῥοπῆς ᾔσθετο.

θατέρως ἐπιρρ. μτγν. ἐξ ἄλλου : Σιμπλίκ.Φυσ. 210,10.

θατήρ-ῆρος (ὁ) δωρ. τοῦ θεατήρ, θεατής: Βακχ.9,23.

θατύς-ύος (ἡ) δωρ. τ. τοῦ ἀχρ. θαητύς-θεατύς θεωρία· Ἡσ. ἐν λ. ἐς θατύν.

θαυλακίζειν Ἡσ. « θυλακίζειν ».

θαύλια Ἡσ. «ἑορτὴ ἀχθεῖσα ὑπὸ Κεάτου· παρ' ὃ καὶ θαυλίζειν λέγειν τοὺς Δωριεῖς ».

θαύλιος (ὁ) Ἐπιγρ. ἐπίθ. τοῦ Διός.

θαυλωνίδαι Ἡσ. « γένος ἰθαγενῶν Ἀθήνησι ».

θαῦμα-ατος (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. θᾶμα, ἰων. θῶμα, πᾶν ὅ τι βλέπει τις μετὰ θαυμασμοῦ, θαυμάσιον πρᾶγμα, ἀξιοθέατον, π. ἐπ. μ. κτ. ἐν. : Ἰλ.Ν 99 ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι· || ἐπὶ ὡραίας γυναικός : Ὀδ.Λ 287 θαῦμα βροτοῖσι· || ἐκπληκτικός, ἐπὶ τοῦ Πολυφήμου : Ὀδ.Ι 190 θαῦμ' ἐτέτυκτο πελώριον· || ὁμ. ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους : Σοφ.Τρ.961 ἄσπετόν τι θαῦμα· || συχν.μτ.ἀπαρφ. : Ἰλ.Ε 725 θαῦμα ἰδέσθαι (θαυμάσιον πρᾶγμα νὰ τὸ ἴδῃ τις), Ὑμν.Ἀφρ.205 θαῦμ' ἰδεῖν, Εὐρ Βάκχ.693 θαῦμ' ἰδεῖν εὐκοσμίας· || οὐ θαῦμ' ὅτι . . παράδοξον ὅτι : Θεόκρ.15,2 θαῦμ' ὅτι καὶ νῦν ἦνθες· || οὐ θαυμά (ἐστι) οὐ

θαυμαστόν: Πίνδ.Ν 10,50· || φρ. καὶ θαῦμα γ' οὐδέν καὶ οὐδαμῶς εἶναι θαυμαστόν, παράδοξον: Ἀριστφ.Πλ.99· || ὁμ. θῶμα ποιεῖσθαί τι θεωρεῖν τι ἄξιον θαυμασμοῦ: Ἡρ.1,68· || μεθ' Ὅμ. ἐν πληθ.: Αἰσχ.Ἀγ.1116 θαύματ' ἐμοὶ κλύειν, Εὐρ. Βάκχ.667 θαυμάτων κρείσσονα (πράγματα ἀνώτερα θαυμάτων)· 2) κτ. πληθ. τεχνάσματα θαυματοποιοῦ: Πλάτ.Πολ.514Β θαύματα δεικνύναι || ὁμ. θαυμάσια, ἐκπληκτικὰ γυμναστικὰ παίγνια: Ξεν.Συμπ.2,1· || κ. κτ. ἐν. ἐκπληκτικὴ δεξιοτεχνία: Πλάτ.Νόμ.644D θαῦμα μὲν ἕκαστον ἡμῶν ἡγησώμεθα τῶν ζώων θεῖον· || συνεκδ. θέατρον τῶν τοιούτω θαυμάτων οἷον ἱπποδρόμιον, θηριατροφεῖον κτλ.: Ἰσοκρ.15,213 θεωροῦντες ἐν τοῖς θαύμασ τοὺς μὲν λέοντας πραότερον διακειμένους πρὸς τοὺς θεραπεύοντας, Ἀθήν. 10,452F ἐν τοῖς θαύμασιν ὑπεκρίνετο μίμους· 3) ἐξαιρετικὴ ἐπίνοια ἐπὶ μηχανικῶν ἐφευρημάτων: Ἀριστλ.Μηχ.848a,1 4) κ.μτφ. κτ.πληθ. ἄξια θαυμασμοῦ λίαν ἐπιτυχῆ τεχνάσματα: Φιλόδ.Ρητ.1, 99S ἔνια θαύματα ποιοῦσιν ἐν φιλοσοφίᾳ· || νεώτ. κ. δημ. ἐν παραπλ. σημ. γεν.: εἰς τὴν ἀπόκρουσιν ἐπιχειρημάτων κάνει θαύματα· || κ. κτ. ἐν: Πλάτ.Σοφ.233Α τὸ τῆς σοφιστικῆς δυνάμεως θαῦμα 5) γεν. θαυμασμός, ἔκπληξις: Ὀδ.Κ 326 θαῦμά μ' ἔχει ὡς..., Αἰσχ.Εὐμ.407 θαῦμα δ' ὄμμασιν πάρα, Ἀριστφ.Ὄρν.511 μ' ἐλάμβανε θαῦμα Εὐρ.Ἱππ.906 θαύματος ἄξιος (ἄξιος θαυμασμοῦ) | ὁμ. κ. κτ. πληθ.: Εὐρ.Βάκχ. θαυμάτων ἐπάξια || φρ. ἐν θώματί εἰμι εἶμαι ἔκθαμβος ἔκπληκτος, κατάπληκτος: Ἡρ.1,68· || ὁμ. θαῦμα ποιεῖσθαι περί τινος θαυμάζειν διά τι: Ἡρ.3,23· κ. ἁπλῶς ἐν θαύματι ποιεῖσθαι θαυμάζειν: Πλούτ.Πομπ.14 6) μσν., νεώτ. κ. δημ. πᾶν τὸ παρὰ τοὺς φυσικοὺς νόμους συμβαῖνον ἢ γινόμενον: Ἀκολουθ.Μεγ.Ἑβδ.Ὠδ.7 ἄφραστον θαῦμα, ὁ ἐν καμίνῳ ῥυσάμενος, Ἀκολουθ.Ἀκαθ.Ὕμν.Οἶκος 3 χαῖρε τὸ τῶν Ἀγγέλων πολυθρύλητον θαῦμα, Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,142 ὁ Θεὸς οἰκείαις θαύμασι.. τὴν σὴν εὐμένειαν ἐπὶ τόδε παρώτρυνεν, - τὰ θαύματα τῆς Παναγίας τῆς Τήνου || ὁμ. νεώτ. κ. δημ. πᾶν τὸ ἐξαιρετικόν, τὸ ὑπερβαῖνον τὴν συνήθη πραγματικότητα: Σολωμ.Πορφυρ.5,7 πουλί, πουλάκι, ποὺ σκορπᾷς τὸ θαῦμα τῆς φωνῆς σου· || ὁμ. ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία ἐν ἐπιστήμῃ, τέχνῃ, ἐπαγγέλματι, ἀσχολίᾳ κττ.: κά(μ)νει θαύματα εἰς τή(ν) ἰατρική(ν) - εἰς τή(ν) δικηγορία(ν) - εἰς τή(ν) διακοσμητική(ν).

θαυμάζω κ. μσν. κ. νεώτ. δημ. κ. θαμάζω ὡς κ. μέσ. θαμάζομαι κ. θιαμάζομαι, ἰων. θωμ-, μέλλ. θαυμάσομαι, ἐπ. θαυμάσσομαι κ. θαυμάσω, ἀόρ. ἐθαύμασα, ἐπ. θαύμασα, παρακ. τεθαύμακα, μέσ. ἀόρ. α' ἐθαυμασάμην, παθ. μέλλ. -ασθήσομαι, ἀόρ. -άσθην, παρακ. τεθαύμασμαι εἶμαι, μένω ἔκθαμβος, ἐκπλήττομαι: Ἰλ.Ω 394 ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν, Πλάτ.Ἱππ.Μ 232Β καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας θαυμάζειν τε καὶ ἐκπεπλῆχθαι· 2) μτ. αἰτ. βλέπω τι μετὰ θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως, ἀποθαυμάζω: Ἰλ.Ω 631 Πρίαμον θαύμαζεν Ἀχιλλεύς, Σοφ.ΟΤ 777 τύχη θαυμάσαι μὲν ἀξία, Σολωμ ἀπ. Ἰλ.Σ 467 ὅποιο μάτι τὰ ἰδῇ νὰ τὰ θαυμάσῃ, Κάλβ.Λύρ.1,11 καὶ τοὺς ναούς σου θαύμασα | τῶν Κελτῶν ἱερὰ πόλις· κ. παθ.: Ἡρ.4,28 ὡς τέρας θωυμάζεται (βροντὴ ἐν χειμῶνι), Σοφ.ΟΤ 289 μὴ παρὼν θαυμάζεται· 3) τιμῶ, λατρεύω, σέβομαι, ἅπαξ π. Ὅμ.: Ὀδ.Π 203 οὔτε τι θαυμάζειν.. οὔτ' ἀγάασθαι· || συχν. π. τοῖς μετέπ.: Ἡρ.3,80 αὐτὸν μετρίως θωμάζῃς, Εὐρ.Ἠλ.519 θαυμάζεις τύμβον πατρός, Δημ.582 μηδὲ τὸν πλοῦτον μηδὲ τὴν δόξαν τὴν τούτων θαυμάζετε, ἀλλ' ὑμᾶς αὐτούς, Πλούτ. Ηθ.44Β μηδὲν θαυμάζειν· || μτγν. ἐν φρ.: θαυμάζω πρόσωπόν τινος διατηρῶ σεβασμὸν εἴς τι πρόσωπον, ἐκπληρῶ τὴν παράκλησίν του: ΠΔ Γέν.19,21 ἐθαύμασά σου τὸ πρόσωπον· || ὁμ. θαυμάζω τινά τινος θαυμάζω τινὰ διά τι πρᾶγμα: Θουκ.6,36 τῆς μὲν τόλμης οὐ θαυμάζω· || ὁμ. θαυμάζω τί τινος θαυμάζω τινὰ διά τι: Εὐρ.Ἱππ.1047· || ὁμ. μτ. διπλ. γεν.: Λυσ.3,44· || σπαν. μτ. δοτ. πράγμ. ἐκπλήττομαι διά τι: Θουκ.4,85· || ὁμ. θ- ἐπί τινι κ. ἀπό τινος: Πλάτ. Θεαίτ.161C θαυμάζειν τινὰ ἐπὶ σοφίᾳ, Πλούτ.Ρωμ. 7 θαυμάζειν ἀπὸ τοῦ σώματος τὸν νεανίσκον· || παθ. τιμῶμαι: Ἡρ.7,204 ὁ δὲ θωμαζόμενος μάλιστα καὶ παντὸς τοῦ στρατεύματος ἡγεόμενος, Θουκ.2,39 ἀξίαν εἶναι θαυμάζεσθαι καὶ ἔτι ἐν ἄλλοις, Ἰσοκρ.6,105 τῶν προγεγενημένων μᾶλλον θαυμασθησόμεθα, Φιλόδ.Ποιημ.5,31 τοὺς ὁμοίως τεθαυμασμένους ποιητάς· || κ. μτ. γεν.: Φιλόστρ.Ἀπολλ.7,42 θαυμάζειν τῆς ῥώμης· κ. παθ.: Αἰσχ.Ἑπτ.703 χάρις δ' ἀφ' ἡμῶν ὀλομένων θαυμάζεται, Θουκ.1,38 τὰ εἰκότα θαυμάζεσθαι (λαμβάνω τὰς προσηκούσας τιμάς)· 4) λέγω μετ' ἐκπλήξεως: Δημ.349 ἵνα μηδεὶς .. «εἶτα τότ' οὐκ ἔλεγες ταῦτα;..» θαυμάζῃ· 5) μτ. γεν. ἐκπλήττομαι ἐπί τινι: Λυσ.7,23 θαυμάζειν τούτου· || κ. μτ. μτχ.: Πλάτ.Πρωτ.329C ὅδ' ἐθαύμασά σου λέγοντος· || ἑπομ. προθ. ἐκπλήττομαι διά τι, παραξενεύομαι, ἀπορῶ Πλάτ.Τίμ.80C τὰ θαυμαζόμενα περί τινος, Σωσίπ.1,37 θαυμάζω περί τινας τί τῇ τέχνῃ συμβάλλεται, Πολύβ.23,5,12, ΠΔ Λευίτ.26,32 θαυμάσονται ἐπ' αὐτῇ, Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,158 θαυμάζομαι.. ὁποὺ μὲ τὸ λέτε τάχα νὰ μὲ ἐξυπνάσετε, - θαυμάζω διὰ τὴν τόλμην σου· || συχν. ἀκολουθ. ἐξηρτημ. προτ.: Ἰλ.Β 320 θαυμάζομεν οἷον ἐτύχθη, Θουκ.3,38 θαυμάζομεν ὅστις ἔσται ὁ ἀντερῶν· || ὁμ. θαυμάζω ὅτι.., ἐκπλήττομαι ὅτι.: Πλάτ.Πολ.489Α· || κ. μτ. τοῦ ὅπως: Κωμ.Ἀδέσπ.22,461 πολλάκις τεθαύμακα ὅπως· || κ. συνήθ. διὰ τοῦ ἐνδοιαστ. εἰ, θαυμάζω εἰ.., θαυμάζω ἐάν.., ὡς εὐγενέστερος τρόπος ἐκφρ. τοῦ θαυμάζω ὅτι..: Ἡρ.1,155 θωμάζω εἴ μοι ἀπεστᾶσι, Πλάτ.Φαίδ.97Α θαυμάζω γὰρ εἰ..· || κ. μτ. αἰτ.: Ἰλ.Ω 629 θαύμαζ' Ἀχιλῆα, ὅσσος ἔην οἷός τε, Ὀδ.Α 382 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν, Αἰσχ.Ἀγ.1399 θαυμάζω σοῦ γλῶσσαν, ὡς θρασύστομος· || κ. ἄνευ συνδέσμ.: Ὀδ.Δ 655 ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ἴδον.. Σοφ.Φιλ.1362 σοῦ.. θαυμάσας ἔχω τόδε· χρῆν γάρ..· || κ. μτ. ἀπαρφ.: Ἰλ.Ε 601 θαυμάζομεν Ἕκτορα δῖον, αἰχμητὴν ἔμεναι· || κ. μτ. γεν.: Ἀντιφ.1,5 θαυμάζω τινός, ἥντινα γνώμην ἔχων, Ἰσοκρ.4,1 θαυμάζω τῶν.. ἐχόντων ὅπως οὐ λέγουσιν, Δημ.721 θαυμάζω αὐτοῦ τί τολμήσει λέγειν· || μτ. γεν. ἀκολουθ. εἰ..: Ἰσοκρ. 4,170 θαυμάζω τῶν δυναστευόντων εἰ ἡγοῦνται· || ὁμ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ.: Εὐρ.Μήδ.268 πενθεῖν οὔ σε θαυμάζω· || κ. μτ. γεν. κ. ἀπαρφ.: Αἰσχ. Ἀγ.1199 θαυμάζω δέ σου.. κυρεῖν λέγουσαν· 6) εἰδ. ἐπὶ μικρῶν πτηνῶν ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν γλαῦκα, περιίπταμαι οἱονεὶ μετὰ θαυμασμοῦ, μετὰ περιεργείας: Ἀριστλ.ΖΙ 609a,15 τὰ ἄλλα ὀρνίθια τὴν γλαῦκα περιπέτεται, ὃ καλεῖται θαυμάζειν.

θαυμαίνω ἐπ., μέλλ. θαυμανέω θαυμάζω, βλέπω μετὰ θαυμασμοῦ: Ὀδ.Θ 108 ἀέθλια θαυμανέοντες, Πίνδ.Ο 3,32 δένδρεα θαύμαινε· κ. παθ.: Καλλίστρ. π. Στοβ.4,28,17 θαυμαίνονται καὶ φιλέονται· || ἀπολ. ἐκπλήττομαι: Ἀρχύτ.π.Στοβ. 3,1,114 οὐδὲν δεῖ θαυμαίνειν, εἰ..

θαύμακτρον (τὸ) ἀργύριον διδόμενον ὅπως ἴδῃ τις τέχνασμα θαυματοποιοῦ: Σώφρ.120.

θαυμαλέος-α-ον θαυμαστός, φοβερός· Ἡσ.

θαυμασείω μσν. ἐφετ. τοῦ θαυμάζω, τείνω, ποθῶ νὰ θαυμάσω: Μοσχόπ.σχέδ.9.

θαυμασία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. θαῦμα, θαυμασμός : Γαλ.12,943· **2)** νεώτ. ζωολ. γένος ἀραχνῶν τῆς οἰκογ. τῶν θαυμασιΐδῶν· ‖ νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν νυκταγινωδῶν.

θαυμάσιος-α-ον κ. απαν. -ος-ον κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ιων. **θωμ-** ἄξιος θαυμασμοῦ, θαυμαστός : Ὕμν.443 **θαυμασία ὅσσα,** Ἡσίοδ.Θ 584 **θαυμασία χάρις,** Ἡρ.2,21 **ὁδὸς θωμασιωτέρη,** Κάλβ.Φιλόπ.Α 2 **ὦ θαυμασία νῆσος·** ‖ ἐν τῷ πληθ. οὐδ. θαυμάσια θαυμαστὰ πράγματα, θαύματα : Ἡρ.2,35 **πλεῖστα θωμάσια,** Πλάτ.Συμπ. 220Α **θαυμάσια ἐργάζεσθαι,** Πλούτ.Ἠθ.974D **ἧττον θαυμαστά, καίπερ ὄντα θαυμάσια** (ἧττον θαυμαζόμενα, ἂν καὶ εἶναι ἄξια θαυμασμοῦ), Καισάρ Δαπ. ἐν Σάθ.3,106 **κηρύττομεν τὴν δόξαν της καὶ τὰ θαυμάσιά της,** Σολωμ.Λόρδ Μπάϋρ.27,1 **καὶ θαυμάσια τόσα πράχτει·** ‖ μτ. ἀπαρφ. : Πίνδ.Π 1,26 **τέρας θαυμάσιον προσιδέσθαι·** ‖ θ- **ἐπί τινι, διά τι :** Ξεν.Ἀν.2,3,9 **θαυμάσιας τὸ κάλλος** (ἄξιος θαυμασμοῦ ἐπὶ καλλονῇ), Αἰσχίν.3,152 **πρὸς τὴν τόλμαν θαυμασιώτατε·** ‖ κ. μτ. ἀναφορ. ἀντων. : Πλάτ.Συμπ.217Α **θαυμάσιον ὅσον,** Δημ.348 **θαυμάσια ἡλίκα·** ‖ ὑπερθ. **τὸ θαυμασιώτατον** τὸ ἄξιον μεγίστου θαυμασμοῦ, τὰ τὰ μάλιστα ἀξιοθαύμαστον : Διόδ.Σ 1,63· **2)** κ. εἰρων. ἄξιος θαυμασμοῦ, ἔξοχος : Πλάτ.Φαῖδρ. 242Α **θεῖος γ' εἶ περὶ τοὺς λόγους . . καὶ ἀτεχνῶς** θαυμάσιος, Δημ.375 θαυμάσιος στρατιώτης· ‖ κ. συχν. κτ. κλητ. : Πλάτ.Πολ.435C **ὦ θαυμάσιε·** ε. σκωπτικῶς : Ξεν.Ἀν.3,1,27 **ὦ θαυμασιώτατε ἄνθρωπε·** **3)** θαυμάσιον **καὶ ἄλογον** παράδοξον καὶ παράλογον : Πλάτ.Γοργ.496Α· ‖ κ. νεώτ. παράδοξος, πρωτοφανής : **θαυμασία λαγική.**

θαυμασιότης-ητος (ἡ) χαρακτήρ, ἰδιότης ἀξιοθαύμαστος : Ἱππ.Ἱερ.Νούσ.1, Ἀριστλ.Τοπ.126b,15· **2)** θαυμασία φύσις ἢ ἰδιότης : Κλέαρχ.69 **ὅσα ἔχει θαυμασιότητά τινα·** **3)** Ἐπιγρ. ὡς τίτλος ἢ ἐξοχότης : **ἡ σὴ θαυμασιότης.**

θαυμασιουργία (ἡ) μτγν. ἡ ταχυδακτυλουργία, θαυματοποιΐα : Φιλόστρ.Ἀπολλ.6,10· ‖ μτφ. μαγεία : Φιλόδ.Ρητ.2,94S **λέξεως θαυμασιουργία** (μαγεία τῆς γλώσσης, τοῦ λόγου).

θαυμασιουργῶ-έω δ. ἀνάγν. τοῦ θαυματουργῶ βλ.λ. ἐν Ξεν.Συμπ.7,2.

θαυμασίως ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. θαυμάσια θαυμαστῶς, ἐξαιρετικά : Ἀριστφ.Νεφ.1240 **θαυμασίως ἥσθην θεοῖς,** Νικ.Χων.ἐνΣάθ.1,95 **θαυμασίως πως τὴν ὑπόβασιν ἀνάβασιν εὕρατο,** Κάλβ.Λύρ.11,9 **χθὲς θαυμασίως ἐστόλιζον** (**τὴν κεφαλήν σου·** ‖ συχν. μτ. τοῦ **ὡς :** Πλάτ.Γοργ.471Α **θαυμασίως ὡς ἄθλιος** (θαυμασίως ἄθλιος), Δημ. 844 **θαυμασίως ἂν ὡς εὐλαβοίμην** (θὰ ἤμην θαυμασίως προσεκτικός)· **2)** ἐν θαυμασμῷ : Ἱππ.Ἱερ.Νούσ.1 **ὧν οὐ θαυμασίως γ' ἔχουσι·** **3)** νεώτ. κ. δημ. **θαυμάσια** ἐν χρ. κ. ὡς ἐπιδοκιμαστικὴ ἐπιφώνησις.

θαυμασμός (ὁ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. τὸ θαυμάζειν βλ.λ.:Φιλόδ.Ρητ.242Α,Δίος π.Σταθ.4,21,16,Πλούτ. Αἰμ.39 **ἡ περὶ τὴν ἐκφορὰν πομπὴ θαυμασμὸν ἔσχε καὶ ζῆλον,** Σολωμ.Κρητικὸς 21,14 **σὲ ναὸ ζωγραφιστὴ μὲ θαυμασμὸ περισσο.**

θαυμαστής (ὁ) κ. νεώτ. κ.δημ., ἰων. θωμ- ὁ θαυμάζων, **ὁ** ἐκτιμῶν καὶ ἀποδεχόμενος : Ψ'Ηρ.Βί. Ὁμ., Ἀριστλ. Ρητ.1384b,37, Πλούτ. Κάτ. Νεώτ.25 **ἐν πολλοῖς ἐρασταῖς καὶ θαυμασταῖς τοῦ** Κάτωνος **ἦσαν, - θαυμαστὴς τῆς ἑλληνικῆς τέχνης.**

θαυμαστικός-ή-ό(ν) κ.νεώτ. κ.δημ. ὁ ἔχων κλίσιν ἢ διάθεσιν πρὸς θαυμασμόν, ὁ συνηθίζων νὰ θαυμάζῃ : Ἀριστλ.ΗΝικ.1125a,2, Πλούτ.Ἠθ.41Α **οἱ δὲ θαυμαστικοὶ καὶ ἀκοκοὶ μᾶλλον βλάπτονται·** ‖ νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. **θαυμαστικό(ν)** (τό) τὸ σημεῖον στίξεως (!) πρὸς δήλωσιν θαυμασμοῦ.

θαυμαστοθέατος-ον μσν. θαυμαστὸς ἰδεῖν : Δαμασκ.1 ἐν Μi.96,652.

θαυμαστοποιός (ὁ) μτγν. ἐκκλ. κ. γλωσσ. θαυμαστός, θαυμάσιος : Θλειτ.Ὄρθρ.Εὐχ.5 **πάτερ ἅγιε, θαυμαστοποιέ, παντοδύναμε.**

θαυμαστός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ιων. θωμαστός, γρ.κώδ. **θωυμαστός** θαυμάσιος, ἄξιος θαυμασμοῦ, ἔκτακτος, ἐξαίρετος : Ἡρ.1 Προοίμ. **ἔργα μεγάλα τε καὶ θω(υ)μαστά,** Ὕμν.Δημ.10 θαυμαστὸν γανόωντα, Διγεν.Ἀκρ.8 **κατορθώματά τε θαυμαστὰ πραχθέντα ἐξ ἐκείνων,** Σολωμ. Πορφύρ.8,4 **ἀπομεινάρι θαυμαστὸ ἐρμιᾶς καὶ μεγαλείου·** ‖ ἐπὶ τῶν Ἐρινύων : Αἰσχ.Εὐμ.46 **θαυμαστὸς λόχος γυναικῶν·** ‖ ἰατρ. **θαυμαστὸν πλέγμα** θαυμάσιον δίκτυον : Γαλ.5,196· ‖ ὁμ. μτ. αἰτ. : Πλάτ.Φαίδ.110C **θαυμαστὴ τὸ κάλλος·** ‖ μτ. γεν. : Πλούτ.Ποπλ.14 **θαυμαστὸν τῆς εὐσταθείας·** ‖ μτ. δοτ. : Πλούτ.Καῖσ.6 **θαυμαστὸν πλήθει·** ‖ ὁμ. ἀκολουθ. ὑπὸ ἀναφορ. ἀντων. : Πλάτ. Θεαίτ.150D **θαυμαστὸν ὅσον . . ,** Δημ.738 **θαυμαστὸν ἡλίκον·** ‖ κ. ἑπομ. **εἰ . . :** Ξεν.Συμπ.4,3 **θαυμαστά γ' εἰ . . ,** Πλάτ.Φαῖδρ.279Α **οὐδὲν θαυμαστόν, εἰ . . ,** Δημ.24 **οὐ δὴ θαυμαστὸν . . , εἰ . .·** **2)** θαυμάσιος, ἔξοχος : Πίνδ.Π 3,71 **θαυμαστὸς πατήρ,** Σοφ.ΟΚ 1665 **ἀνὴρ γὰρ οὐ στενακτὸς . . , ἀλλ' εἴ τις βροτῶν θαυμαστός·** ‖ ὁμ. παράξενος, ἀκατάληπτος, παράλογος : Πλάτ.Θεαίτ.154Β **θαυμαστὰ καὶ γελοῖα,** αὐτ.Συμπ.213D **θαυμαστὰ ἐργάζεται·** ‖ συνήθ. κτ. κλητ. εἰρωνικῶς : Ξεν. Ἀν.7,7,10 **ὦ θαυμαστότατοι,** Πλάτ.Πολιτ.265Α.

θαυμαστῶ-όω κ. μσν. καθιστῶ, κάμνω τι θαυμαστόν, μεγαλύνω : ΠΔ Ψαλμ.4,4 **ἐθαυμάστωσε κύριος τὸν ὅσιον αὐτοῦ,** Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,78 **ἐθαυμάστωσε κύριος τὰ ἡμέτερα·** ‖ παθ. θεωροῦμαι ὡς θαυμαστόν τι : Ἀριστλ.ΖΙ 633a,8, Πλούτ.Περ.28 **ἐπὶ τῶν σημάτων ἐθαυμαστώθη.**

θαυμαστῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον θαυμαστὸν βλ.λ.( ) : Πλάτ.Νόμ.633Β **κρυπτεία τις ὀνομάζεται θαυμαστῶς πολύπονος πρὸς τὰς καρτερήσεις,** αὐτ.Πολ.331Α **θαυμαστῶς ὡς σφόδρα,** Μετοχ.Θ ἐν Σάθ.1,186 **προήκει σφόδρ' οὕτω θαυμαστῶς·** ‖ ὁμ. τὸ οὐδ. πληθ. τοῦ θαυμαστὸς ὡς ἐπίρρ. : Πλάτ.Συμπ.192Β **θαυμαστὰ ἐκπλήττονται φιλίᾳ τε καὶ οἰκειότητι καὶ ἔρωτι.**

θαυμάστωσις-εως (ἡ) μσν. θαυμαστότης, θαυμασιότης : Εὐστ.Πον.47,55.

θαυμᾰτίζομαι Ἡσ. « ἐκπλήττομαι ».

θαυματοβρύτης (ὁ) γλωσσ. θαυματόβρυτος βλ.λ.

θαυματόβρυτος-ον μσν. ὁ πλήρης θαυμάτων : Εὐστ.Πον.172.

θαυματογραφία (ἡ) μσν. θαυμαστὴ γραφή : Σωφρόν. ἐν Ρωμ.3,619.

θαυματόεις-εσσα-εν μτγν. θαυμαστὸς βλ.λ. : Μαν.6 402.

θαυματολογία (ἡ) μτγν. θαυμαστὸς λόγος, τερατολογία : Συνέσ.44Α.

θαυματολόγος-ον νεώτ. **ὁ λέγων, ὁ** ὁμιλῶν περὶ θαυμάτων, τερατολόγος.

θαυματοποίησις εως(ἡ) μσν. θαυματοποιΐα βλ.λ.: Εὐστ.Πον.167,27.

θαυματοποιΐα (ἡ) κ. νεώτ. γοητεία, ἐκτέλεσις πλαστῶν θαυμάτων : Πλάτ.Πολ.602D **ἡ θαυματοποιΐα καὶ αἱ ἄλλαι πολλαὶ** τοιαῦται **μηχαναί,** Ἰάμβλ.Μυστ.3,29· **2)** ἐπὶ ρητόρων, τάσις πρὸς τὸ θαυμάσιον : Ἰσοκρ.10,7 **πρὸς τὰς περιττότητας καὶ τὰς θαυματοποιΐας οὕτω διακείμενοι διατελοῦσι·** **3)** θαυμασία ἐκτέλεσις, θαυμάσιον ἔργον : Δίων Κ 57,21.

θαυματοποιϊκός-ή όν **ὁ** ἀνήκων εἰς θαυματοποιΐαν ἢ γοητείαν : Πλάτ.Συμπ.224Α **ἡ θαυματοποιϊκὴ** (ἐνν. τέχνη) (ἡ θαυματοποιΐα), αὐτ.268D **τὸ θαυματοποιϊκὸν μόριον.**

θαυματοποιός-όν κ. νεώτ. ὁ ποιῶν θαύματα: Λουκ.Ἐνύπν.14 θαυματοποιοὶ ὄνειραι· 2) ὁ ἐκτελῶν θαυμάσια ἀκροβατικὰ ἔργα : Μάτρ.π.Ἀθήν.4,137B εἰσῆλθον κοῦραι δύο θαυματοποιοί· ‖ ὡς οὐσ. γόης, ἐκτελεστὴς πλαστῶν θαυμάτων, ταχυδακτυλουργός : Πλάτ.Σοφ.235B τοῦ γένους εἶναι τοῦ τῶν θαυματοποιῶν, Δημ.23 ὡς οὐ πολὺ τῶν θαυματοποιῶν ἀσελγεστέρους ὄντας.

θαυμᾰτοποιῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ποιῶ θαυμαστά, ἀξιοθαύμαστα ἔργα, γοητείας, ὡς θαυματοποιός : Λουκ.Περεγρ.17 παίων.. πολλὰ νεανικώτερα θαυματοποιῶν· ‖ ὁμ. κ. μτφ. : Φιλόδ.Ποιημ 5,24 θαυματαποιεῖν τοῖς ὀνόμασιν· ‖ κ. μτ. αἰτ. Πορφ.Χριστ.27 θαυματοποιεῖν παραπαίγνιον.

θαυμᾰτός-ή-όν ποι. τ. τοῦ θαυμαστὸς βλ. λ. Πίνδ.Ο 1,28 ἦ θαυματὰ πολλά· ‖ ἰδ. ἐν ἐπ. φρ Ὕμν.Ἑρμ.80,440 θαυματὰ ἔργα.

θαυματούργημα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ἔργον θαυμάσιον, θαῦμα : Φίλ.2,93, Ἡλιόδ.Αἰθ.10,39 αἰσθανώμεθα τοῦ θείου θαυματουργήματος.

θαυματουργία (ἡ) κ. νεώτ. θαυματοποιΐα βλ.λ.: Πλάτ.Νόμ.670A πᾶσά τις ἀμουσία καὶ θαυματουργία γίγνοιτ' ἂν τῆς χρήσεως, Ἰάμβλ.Μυστ. 3,29, Ἰουστ.Νεαρ.40,1,1 θαυματουργία τοῦ θεοῦ.

θαυματουργικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θαυματουργίαν : θαυματουργικὰ τεχνάσματα ‖ ὁ ποιῶν θαύματα, θαυματουργός : Παπαντ.Ἁγ.Ὄρ.44 ποὺ προσκυνοῦνται γιὰ τὴ θαυματουργική τους ἰδιότητα.

θαυματουργικῶς ἐπίρρ. νεώτ., δημ. -ά συνήθ. ἐν κακῇ σημ κατὰ τρόπον θαυματουργικὸν βλ.λ.

θαυματουργόβρυτον (τὸ) μσν. τὸ ῥέον θαυματουργὸν ὕδωρ : Βαλα.27,6 θαυματουργόβρυτον φρέαρ.

θαυματουργός-όν κ. μσν. κ. νεώτ., νεώτ. θηλ. κ. -ή, δημ. θαματουργός-ιά-ό ὁ θαυματοποιός βλ λ.2), ὁ ἀκροβάτης : Ἀθήν.4,129D θαυματουργοὶ γυναῖκες· 2) ὡς οὐσ ὁ κατασκευαστὴς πλαγγόνων ἢ ὁ ἐπιδεικνύων πλαγγόνας : Ἥρων Αὐτομ.1,7· 3) μσν.· νεώτ. κ.δημ. ὁ ποιῶν θαύματα, θαυμάσια ἔργα · Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,81 ἡ θαυματουργὴ εἰκὼν τῆς Παναγίας, Κάλβ.Λυρ.11,13 θαυματουργοί, φυσήσατε πνοαὶ τοῦ Παραδείσου, Βιζυην. Σιγηλὴ Θλῖψις 15 στὸ κάθε της βλαστάρι | θαυματουργὰ λουλούδια.

θαυμᾰτουργῶ-έω κ μσν κ. νεώτ., δημ. θαμθουματοποιῶ βλ.λ. Ξεν.Συμπ.7,2· ‖ ποιῶ θαύματα, ἀγυρτείας : Φίλ.2,18· ‖ φρ. τὰ περίγεια θαυματουργῶ κάμνω τεχνάσματα, ἐπὶ τοῦ Ξέρξου : Φίλ.1,674· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. τὰ τεθαυματουργημένα ὡς οὐσ. γοητεῖαι, τεχνάσματα θαυματοποιοῦ Πλάτ.Τίμ.80C· 2) μσν. κ. νεώτ. ποιῶ θαύματα ἰαματικά : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ. 3,112 θαυματουργεῖ ἡ κάρα του . . ἐθαυματούργησε δὲ καὶ ζωντανός· 3) μτφ. νεώτ. κ. δημ. ἔχω ἐπιτυχίας ἐξαιρετικὰς εἴς τι κάνω· θαύματα βλ.λ. : εἰς τὴν ὀργάνωσιν ὑπηρεσιῶν θαυματουργεῖ· ‖ κυρ. ἐν κακῇ σημ. ἐπικριτικῶς ἐπὶ ἀπατεώνων, δημιουργῶν σκανδάλων κττ. : αὐτὸς ὅπου πάει θαυματουργεῖ.

θαυματουργῶς ἐπίρρ. νεώτ., δημ. -ά κατὰ τρόπον θαυματουργὸν βλ.λ

θαυματοφόρος-ον μσν. ὁ ποιῶν θαύματα.

θαῦνον Ἡσ. « θηρίον ».

θαυσίκριον Ἡσ. « θεωρεῖον »· οὕτ. « ἰκρίον, θαυσίκριον ».

θαφή (ἡ) μσν. κ. δημ. ταφή, ἐνταφιασμός : Ἐρωτόκρ.Ε 18 νὰ σὲ συντρόφιαζ' ὡς ἐκεῖ νὰ κανα τὴ θαφή σου.

θαφτῆρι (τὸ) δημ. νεκροταφεῖον, κοιμητήριον.

θάφτης (ὁ) δημ. ὁ νεκροθάπτης : Πωριώτ.Ἠλ.1488.

θαφτιάρης (ὁ) δημ. θάφτης βλ.λ.

θαφτός-ή-ό δημ. θαμμένος : Παλαμ.Παρακ. 75,9 μέσ' στὰ σωθικά σου μύριοι θαφτοὶ σπόροι.

θάφτω μσν. κ. δημ. θάπτω βλ.λ. : Ἐρωφ.Ε 585 κι ἐγὼ σὲ θάφτω σήμερο, κι ὁμάδι μετὰ σένα.

θαχθῆμεν Ἡσ. « θωρηχθῆναι ».

θαφία (ἡ) κ. νεώτ., δημ. θαφιά εἶδος βοτάνης : Ἀριστλ.Πρ.864a,5, Θεόφρ.Φ1 9,9,1, Διοσκ.4,153· ‖ ὁμ νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν προσωπανθῶν.

θάφιμο (τὸ) δημ. ταφή, ἐνταφιασμός· 2) χῶσις πραγμάτων εἰς τὴν γῆν, παράχωσις.

θάψῐνος-η-ον ὁ κιτρίνου χρώματος, κίτρινος, ὠχρός · Ἀριστφ.Σφ.1413 θάψινος γυνή, Ἐπιγρ. θάψινος κρόκη, Πλοῦτ.Φωκ.28 θάψινον χρῶμα, Καλλίξ.2 θάψινος χιτών.

θάψος (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. φυτόν τι χρήσιμον πρὸς παρασκευὴν κιτρίνης βαφῆς, ἐξαγόμενον ἐκ τῆς νήσου Θάψου : Θεόκρ.2,88, Νίκ.Ἀλεξ.570· ‖ κ. δημ. τὸ φυτὸν ῥοῦς ὁ κότινος.

θάω ἐπ. τοῦ θηλάζω μ. ἐν ἀπαρφ. ἀορ. α' θῆσαι θηλάζω, βυζαίνω· Ἡσ. «θῆσαι· θρέψαι, θηλάσαι »· ‖ ὁμ.· μέσ. π. Ὁμ. κτ. ἀπαρφ. ἐνεστ. : Ὀδ Δ 89 ἀλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηετανὸν γάλα θῆσθαι (παρέχουσι γάλα διὰ νὰ θηλάζῃ τις καθ' ὅλον τὸ ἔτος)· ‖ μτχ. θησάμενος θηλάσας : Ὕμν.Δήμ. 236· 2) μτβ. θηλάζω : Ὕμν.Ἀπολλ.123 Ἀπόλλωνα θήσατο μήτηρ (ἡ μήτηρ ἐθήλασε τὸν Ἀπόλλωνα)

θάω, λακ. σάω, ἐνεργ. τοῦ θάομαι βλ.λ., βλέπω.

-θε κ. -θεν βλ.λ.

θέα (ἡ) (θεάομαι) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ , ἰων. θέη θεωρία, ὄψις, κοίταγμα : Ἡρ.1,25 θέης ἄξιος (ἀξιοθέατος)· ‖ ὁμ. θέαν λαμβάνω θεῶμαι, βλέπω : Σοφ.Φιλ.536· ‖ ὁμ. ἐν φρ. εἰς θέαν τινὸς ἔρχεσθαι ἵνα ἴδῃ τινά : Εὐρ.ΙΑ 427· ὁμ. κατὰ θέαν ἀναβαίνειν τοῦ χωρίου ἵνα ἴδῃ, κατοπτεύσῃ τὸ χωρίον Θουκ.5,7 ‖ ὁμ. ἐπὶ θέαν τινός : Ξεν. Οἰκ.3,7· ‖ φρ. ἐπὶ τῇ θέᾳ ἐπὶ τῇ ὄψει :Ξεν.ΚΠ 1,4,24· 2) μσν.κ. νεώτ. εἰκών, ἣν ἀντικρύζει ὁ θεώμενος : Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3 102 τῆς ἡδίστης αὐτῆς θέας ἀπολειφθέντα, Ψυχάρ.Ταξ.2 ἔβλεπα τὴν ὄμορφη θέα πού 'χα μπροστά μου· 3) ἐπὶ τῆς διανοίας, τοῦ νοῦ, ἐνατένισις : Πλάτ.Πολ.582C ἡ τοῦ ὄντος θέα· 4) ὄψις : Εὐρ.ΙΑ 1588 διαπρεπὴς τὴν θέαν, Ξεν.Ἱππ.7,2 αἰσχρὰν θέαν παρέχειν, Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.1,11 ἀπὸ τῆς θέας εἰκάζειν· 5) τὸ θεωρούμενον θέαμα : Αἰσχ.Πρ.243 Ζηνὶ δυσκλεὴς θέα, Σοφ.Ἠλ.1455 μάλ' ἄζηλος θέα, αὐτ.Τρ.23 ἀταρβὴς τῆς θέας (μὴ φοβούμενος τὸ θέαμα)· ‖ κ. κτ. πληθ. : Πλάτ Πολ.615A θέαι ἀμήχανοι τὸ κάλλος· 6) θέαμα, ἐν θεάτρῳ ἢ ἀλλαχοῦ : Θεόφρ.Χαρ.5,7 τοῦ δὲ θεάτρου καθῆσθαι, ὅταν ᾖ θέα, πλησίον τῶν στρατηγῶν, Ἐπιγρ. ἐν ταῖς θέαις καὶ ἐν ταῖς πομπαῖς· ‖ μεγάλαι θέαι μεγάλοι ἀγῶνες : Πλοῦτ.Κάμ.5 τὰς μεγάλας θέας ἄξειν· 7) μέρος, ἐξ οὗ θεᾶταί τις, θέσις, κ. εἰδ. ἑδώλιον ἐν τῷ θεάτρῳ : Αἰσχίν.2,55 θέαν εἰς τὰ Διονύσια κατανεῖμαι τοῖς πρέσβεσι, Δημ. 572 θέαν τινὸς καταλαμβάνοντος ἥψατο (κάθισμα καταλαμβάνοντος), Λουκ.Ἑρμότ.39 θέαν προκαταλαμβάνειν· 8) νεώτ. κ. δημ. μέρος, τοποθεσία, ἀφ' ὅπου εἶναι θεατὴ εὐχάριστος κ. κυρ εὐρεῖα ἔκτασις : τὸ σπίτι του ἔχει ὡραία θέα· 9) Ἐπιγρ. ἀκροατήριον· 10) στάσις, τρόπος, παρουσιαστικό : (ἀμφ.) Ὕμν.Δημ.64 αἴδεσσαί με θέας ὕπερ· 11) δημ. εἰδ. τὸ φυτὸν τεΐα βλ.λ.

θεά (ἡ) κ. νεώτ. καὶ δημ., ἐπ. θεή, δοτ. θεῇ, λακ. σιά, θηλ. τοῦ θεὸς π. ἐπ., τραγ. Ἀττ. ἐν ὡρισμέναις φρ., ἀντίθ. γυνή : Ἰλ.Ξ 315 οὐ γάρ πώ ποτέ μ' ὧδε θεᾶς ἔρος οὐδὲ γυναικὸς . . ἐδάμασσεν· ‖ συχν. μτ. ἄ. οὐσ. : Ἰλ.Α 280 θεὰ μήτηρ, Σοφ. Ἀντ.1184 Παλλὰς θεά· ‖ ἐν ἀντ. πρὸς τὸ θεός :

Αἰσχ.Ἑπτ.87 **θεοὶ θεαί τε,** Πλάτ.Συμπ.219C **μὰ θεούς, μὰ θεάς,** Δημ 362 **μὰ τοὺς θεοὺς καὶ ἁς θεάς,** Ἐπιγρ. **τοῖς δώδεκα θεοῖς καὶ ταῖς σεμναις θεαῖς·** ‖ κτ. δυϊκ. **μεγάλα θεά** ἡ Δημήτηρ καὶ ἡ Περσεφόνη : Σοφ.ΟΚ 683 **μεγάλαιν θεαῖν ἀρχαῖον στεφάνωμ'·** ‖ **σεμναὶ θεαὶ** αἱ Ἐρινύες : Σοφ.ΟΚ 458· κ. **δειναὶ θεαί** : Εὐρ.Ἠλ.1270· ‖ νεώτ. κ. δημ. κτ. ἐπέκτ ὡς ἐπίθ. γυναικὸς ἐκτάκτου καλλονῆς : Σολωμ.Ὄνειρ.1,2 **ἄκου ἐν' ὄνειρα, ψυχή μου, καὶ τῆς ὀμορφιᾶς θεά·** **2)** ἀστρολ. ὀνομασία τρίτου τόπου βλ.λ. ἐν εἴδ. ἀστρολ.σημ. : Βέττ.Βάλ.69,12, Παῦλ.Ἀλ.3.

θεαγγελεύς-έως (ὁ) ἀρχ. λεξ. ὁ προκηρύττων ἑορτὴν ἢ πανήγυριν· Ἡσ.

θεάγγελις-ιδος (ἡ) μτγν. ὄνομα δηλητηριώδους βοτάνης, ἐν χρ. ἐπὶ τῶν μάγων : Πλίν.ΦΙ 24,164.

θεαγενής Ἡσ. « ὅσιος, θεοσεβής ».

θεάγισσα (ἡ) πάπ. θηλ. τοῦ θεαγὰς βλ.λ.

θέαγον Ἡσ. « θεῖον ».

θεᾱγός (ὁ) (θεός-ἄγω) πάπ. ἱερεὺς ἄγων **εἰ**κόνας τῶν θεῶν ἐν Αἰγύπτῳ.

θεαγωγία (ἡ) μτγν. ἐπίκλησις θεῶν, ἐξορκισμός : Ἰάμβλ.Μυστ.2,10.

θεαγωγός-όν πάπ. ἐπικαλούμενος, παρακαλῶν τὸν θεόν : Πάπ. **θεαγωγὸς λόγος.**

θεᾱγωγῶ-έω μτγν. ἐπικαλοῦμαι τοὺς θεούς : Ἰάμβλ.Μυστ.3,6.

θεάδελφος (ὁ) μσν. ἀδελφόθεος: Στουδ.Θεόδ.785.

θεάζομαι δημ. θεῶμαι, βλέπω.

θεάζω εἶμαι θεῖος, ἐκ τοῦ γένους τῶν θεῶν, θείας φύσεως : Δημόκρ.21.

θεαιδέστατος (ὁ) δ. τ. τοῦ θεοειδέστατας : Ἀντιφ. π. ΕΜ 444,14.

θέαινᾰ (ἡ) ἐπ. τ. τοῦ θεά βλ.λ., συνήθ. ἐν φρ. : Ἰλ.Θ 5 **πάντες τε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι,** Ἀντιφάν.81,3 **θεῶν τε καὶ θεαινῶν,** Καλλ.Ἀρτ.29.

θεαίτητος-ον μτγν. ὃν ἐκ τοῦ θεοῦ λαμβάνει τις αἰτήσας, ἐπὶ τοῦ Σαμουήλ : Ἰώσ.ΑΙ 5,10,3.

θέᾱμα-ατος (τὸ) (θεάομαι) κ. νεώτ. κ. δημ., Ἰων. **θέημα** πᾶν ὅ τι θεᾶταί τις, βλέπει, θεωρεῖ, παρατηρεῖ μετὰ προσοχῆς : Σιμων.7,67, Αἰσχ.Πρ.306 **δέρκου θέαμα,** Πλάτ.Κωμ.130 **εἴ τις ὀρχοῖτ' εὖ, θέαμ' ἦν,** Ψυχάρ.Ταξ 84 **νὰ μὲ δείξῃ** τὸ θέαμα· ‖ ἀντίθ. μάθημα : Θουκ.2,39 **ἢ μαθήματος ἢ θεάματος·** ‖ ἰδ. ἐπὶ θέας ἥτις παρέχει τέρψιν : Ξεν. Συμπ.2,2 **θεάματα καὶ ἀκροάματα ἥδιστα παρέχεις,** Φιλόδ.Μουσ.26 Κ **ὀρχήσεις καὶ θεάματα·** ‖ **ἑπτὰ θεάματα** τὰ κτ. τὴν μτγν. ἀρχ. ἄ. λεγόμενα ἑπτὰ θαύματα, ἐν οἷς ἡ πυραμὶς τοῦ Χέοπος, ὁ κολοσσὸς τῆς Ῥόδου, οἱ κρεμαστοὶ κῆποι τῆς Βαβυλῶνος κτλ. : Στράβ. 14,2,5, Πλούτ. Ἠθ. 983 Ε· ‖ ὁμ. ἐπὶ θαυμασίως γεγλυμμένου δακτυλίου : Γαλ.Χρ.Μορ.17,1.

θεαματίζομαι ἀποθ. τοῦ θεῶμαι βλ.λ.

θεαματικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀποτελῶν, ὁ παρουσιάζων ὡραῖον, εὐάρεστον θέαμα : **ἡ παρέλασις ἦτο θεαματική.**

θεαματικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ θεαματικοῦ, ὡραία, εὐάρεστος θέα : **ἡ θεαματικότης τῶν παραθαλασσίων μερῶν τῆς Ἀττικῆς·** πρβλ. θέα 9).

θεαματισμός (ὁ) μσν. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θεᾶσθαι, βλέπειν : Γερμ.Α ἐν Σάθ 2,6.

θεάμων-ονος (ὁ), Ἰων. **θεήμων** θεατής : ΑΠλ.5, 365· πρβλ. φιλοθεάμων.

θεάναρχος (ὁ) μσν. ὁ τοῦ ἀνάρχου θεοῦ : Στουδ.Θεόδ.287,61 **θεάναρχος υἱός.**

θεανδρείκελος-ον μσν. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἀνθρωπομορφισμόν : Κ Πορφ.Ἔκθ.519 **θεανδρείκελος εἰκών.**

θεανδρία (ἡ) μσν. ἡ φύσις τοῦ θεάνδρου, θεανθρώπου. θεανθρωπία.

θεανδρικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θεανδρίαν, θεανθρωπίαν βλ.λς.

θέανδρος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐνέχων **ἐν ἑαυτῷ** θείαν καὶ ἀνθρωπίνην φύσιν, θεάνθρωπος.

θεανὴ νῆσος ἐσφ. γρ. **τοῦ θεία** νόσος : **Σοφ.** ἀπ.650· πρβλ. θεῖος 1).

θεανθρωπία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. θεανδρία βλ.λ.

θεανθρωπικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. θεανδρικὸς βλ.λ. : Ἰωσ.Ρακενδ.166.

θεανθρωπισμός (ὁ) νεώτ. ἀπόδοσις ἀνθρωπίνων ἰδιοτήτων εἰς τὴν θεότητα, ἰδ. συμβαίνουσα εἰς πολυθεϊστικὰς θρησκείας· **2)** ἀπόδοσις θείας ἰδιότητος εἰς ἄνθρωπον.

θεάνθρωπος (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. θέανδρος βλ.λ., ἐπίθ. τοῦ Ἰησ. Χριστοῦ.

θεανθρωπότης-ητος (ἡ) μσν. ἡ ἰδιότης τοῦ θεανθρώπου βλ.λ. : Δαμασκ.Ι.(Mi.)95,140.

θεανῶσται Ἡσ. « οἱ ξυστῆρες ».

θεάρεστος(-η)-ο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ πράξεων, ὁ ἀρεστὸς εἰς τὸν θεόν, εὐσεβής : Εὐστρ.Η Νικ.35,34, Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,78 **ἐν πάσῃ θεαρέστῳ ἐργασίᾳ.**

θεαρέστως ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. -α κατὰ τρόπον θεάρεστον, εὐσεβῶς : Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,296 **οἰκονομήσας δὲ καὶ τὰ τῆς μητροπόλεως θεαρέστως ἐν ἱκανῷ χρόνῳ.**

θεᾱ́ριον (τὸ) δωρ.τ. τοῦ θεώριον, μέρος ἔνθα συνήρχοντο οἱ θεωροί : Πίνδ.Ν 3,70 **πυθίου θεάριον.**

θεάριος (ὁ) δωρ. ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος ὡς θεοῦ τῶν μαντείων : Ἐπιγρ., Παυσ.2,31,6 **τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Θεαρίου.**

θεᾱρίς-ίδος (ἡ) Ἐπιγρ. θηλ. ἐπίθ. **ὁ τῶν θεωρῶν** βλ.λ. : **θεαρίδας ἡγέτα ὁδοῖο.**

θεαροδοκία (ἡ) δωρ. τ. τοῦ θεωροδοκία βλ.λ.

θεᾱροδόκος-ον δωρ. τ. τοῦ θεωροδόκος βλ.λ.

θεᾱρός (ὁ) δωρ. τ. τοῦ θεωρὸς βλ.λ.· ‖ ὁμ. θεαροί (οἱ) τίτλ. ποιημ. τοῦ Ἐπιχάρμου : Ἀθήν.9,408 D **Ἐπίχαρμος δ' ἐν θεαροῖς εἴρηκε.**

θεαρχία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ὑψίστη θεότης, αὐτὸς ὁ θεός· **2)** νεώτ. θεοκρατία βλ.λ.

θεαρχικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θεαρχίαν βλ.λ.· ‖ νεώτ. ὁ ἀσπαζόμενος τὴν θεαρχίαν ὡς πολίτευμα, θεοκρατικός.

θεαρχικῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον θεαρχικὸν βλ.λ.

θέᾱσις-εως (ἡ) μτγν. παρατήρησις, θεωρία : Πορφ.Ἀποχ.4,6· **2)** ἐσωτερικὴ ὄψις : Γαλ.1,52.

θεαστικός-ή-όν (θεάζω) πάπ. ἐνθουσιαστικός : **θεαστικὸν βῆμα.**

θεατήρ-ῆρος (ὁ) μσν. θεατὴς βλ.λ. : **Φώτ.**

θεατήρια (τὰ) μσν., Λέων Σοφ.Νεαρ.113 « ὕπαιθρα **ἃ** πρὸς μόνην καὶ ὑπαέριον ἀπόλαυσιν ἐπινενόηνται καὶ ἡλιακὰ προσαγορεύονται ».

θεατής (ὁ) (θεῶμαι) κ. νεώτ. κ. δημ., Ἰων. **θεητής** θεώμενος, μετ' ἐνδιαφέροντος παρατηρῶν : Ἡρ.3,139 **θεατὴς τῆς χώρης,** Εὐρ.Ἴων 301 **πότερα θεατὴς ἢ χάριν μαντευμάτων;·** ‖ εἰδ. ὁ ἐν τῷ θεάτρῳ παρακολουθῶν θεατρικὴν παράστασιν : Ἀριστφ.Νεφ.575 **ὦ σοφώτατοι θεαταί, δεῦρο τὸν νοῦν προσέχετε, - εἰς τὴν παράστασιν προσῆλθον ὀλίγοι θεαταί·** **2)** συνεκδ. ὁ ἐρευνῶν, ὁ ἐξετάζων μετ' ἐνδιαφέροντος : Ἀριστλ.Η Νικ.1098a,31 **θεατὴς τ' ἀληθοῦς·** **3)** νεώτ. εἰδ. διεθν. ὁ ὡς ἀντιπρόσωπος κράτους τινός, ἰδ. Μεγάλης Δυνάμεως, παρακολουθῶν τὰς συνεδριάσεις καὶ συζητήσεις διεθνοῦς συνεδρίου κ. εἰδ. τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, μὴ μετέχων εἰς τὰς διὰ ψηφοφορίας τῶν μελῶν ἀποφάσεις· **4)** νεώτ. κ. δημ συνεκδ. ὁ ἀμέτοχος εἰς ἐνέργειαν ἢ γεγονός, ὅθ. κ. ὁ ἀδιάφορος πρός τι : **παρακολουθῶ τὰ συμβαίνοντα - τὰς διενέξεις τῶν συγγενῶν μου ὡς ἁπλοῦς θεατής.**

θεᾶτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ θεᾶσθαι : Ἀρρ.Ἐπικτ.1,6,3 **δύναμις θεατικὴ τινων** (ὄψις, ὅρασις, δύναμις τοῦ ὁρᾶν).

θεατός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὃν δύναταί τις νὰ ἴδῃ : Σοφ.Αἴ.915 **οὔ τοι θεατός**, Πλάτ.Συμπ.197D **θεατὸς σοφοῖς** **2)** ἐπὶ ἀφηρ. ἐννοιῶν, ὁ ὃν δύναταί τις νὰ διακρίνῃ, νὰ παρατηρήσῃ, παρατηρούμενος : Πλάτ.Φαῖδρ.247C **θεατὸς μόνῳ νῷ.**

θεατράκι (τὸ) δημ. μικρὸν θέατρον.

θεατρεῖον (τὸ) Σουΐδ. « θέατρον ».

θεάτρια (ἡ) θηλ. τοῦ θεατής βλ.λ. Κωμ.π Πολυδ.2,56.

θεατρίδιον (τὸ) μτγν., ὑποκορ. τοῦ θέατρον· βλ.λ. : Βάρρ.3,5,13

θεατρίζω μτγν., νεώτ. κ. δημ. παριστάνω ἐπὶ τῆς σκηνῆς· Σουΐδ.· ‖ ἐκθέτω τι εἰς δημοσίαν θέαν· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἐκθέτω τινὰ εἰς κοινὸν ψόγον, ἐμφανίζω τινὰ ὡς γελοῖον, γελοιοποιῶ· ‖ παθ. μτγν., νεώτ. κ. δημ. γίνομαι θέατρον βλ.λ.5), ἐκτίθεμαι εἰς αἰσχύνην : ΚΔ Ἑβρ.10,33 **ὀνειδισμοῖς καὶ θλίψεσι θεατριζόμενοι.**

θεατρικογράφος (ὁ) νεώτ. ὁ γράφων τὰς θεατρικὰς εἰδήσεις κα' μικρὰς κριτικάς.

θεατρικός-ή-όν κ. νεώτ. κ. δημ., Ἰων. **θεητρικός** ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ θέατρον, ὁ τοῦ θεάτρου· Ἀριστλ.Πολιτ.1342a 18 **θεατρικὴ μουσική**, Πλούτ. Ἀλεξ.19 **θεατρικὴ ὄψις** ‖ πάπ. **θεατρικοὶ** (οἱ) οἱ ἠθοποιοί· **2)** Ἐπιρ. **θεατρικὰ** ἰδιότητες ἐμφανεῖς **3)** ὁ ἁρμόζων εἰς θέατρον πομπώδης ἐπιδεικτικός : Ἱππ.Ἰητρ.4 Ἀντυλλ. π. Ὀρειβ.1(.23,24· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ πρὸς ἐπίδειξιν τάσις, ροπή, ἡ ἰδιότης τοῦ ἐπιδεικτικοῦ, τοῦ ἐμφανιζομένου ἐπισήμως, οἱονεὶ ὡς ἠθοποιοῦ· Πλούτ.Ἠθ.7A, Καμπ.Δ Ἀθ.Διηγ.113 **εἶχε πολὺ τὸ θεατρικὸν ἡ ἐμφάνισις τοῦ ζεύγους**

θεατρικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. -ά κατὰ τρόπον θεατρικὸν βλ.λ.1) : Πλούτ.Ἠθ.1076C **θεατρικῶς παλεμεῖν, - ἠγόρευε θεατρικῶς.**

θεατρῖνος (ὁ) δημ., θηλ. -ῖνα ἠθοποιός : Πορφύρ. Σκ.65,4 **μόλις φαινόνταν ἡ σκηνὴ . . καὶ σὰ σκιὲς φαινόντανε μακριὰ μου οἱ θεατρῖνοι·** **2)** μτφ. ὁ ἐμφανίζων ἑαυτὸν διάφορον τοῦ πραγματικοῦ, δρῶν διὰ τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ὑποκρισίας, ὑποκριτής : **θεατρῖνος τῆς ζωῆς**

θεατρισμός (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. θεατρικὴ ἐπίδειξις : Βέττ.Βάλ.18,1, Θωμ.Μ 283P **2)** νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θεατρίζειν βλ.λ.2), ἐμπαιγμός, γελοιοποίησις.

θεατριστής (ὁ) ἀρχ. λεξ. ἠθοποιός, ὑποκριτής· Ἡσ., Σουΐδ.ἐν λ. ἠθολόγος.

θεατριστικός-ή-όν μσν. ἐπιδεικτικός : Εὐστ. Πον.191,10 **θεατριστικὸν καὶ οὐ . . ἀφιλένδειικτον.**

θεατροειδής-οῦς-ές μτγν.κ.νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς θέατρον, ὁ ἔχων σχῆμα θεάτρου, ἀμφιθεατρικός : Στράβ.4,1,4 **θεατροειδεῖ πέτρᾳ.**

θεατροειδῶς ἐπίρρ. μτγν. ὡς θέατρον· Στράβ. 16,2,41 **θεατροειδῶς πρὸς αὐτὸ κεκλιμένη·** **2)** ὡς θεατὴς ἐν θεάτρῳ : Κρίτ.π Γαλ.12,458.

θεατροκοπία (ἡ) μτγν. ἡ ἐπιδίωξις εὐνοίας, ἐπευφημιῶν : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,70.

θεατροκόπος-ον μτγν. ὁ ἐπιδιώκων ἐπευφημίας: Πτολ.Τετραβ.165· πρβλ. δημοκόπος.

θεατροκοπῶ-έω μτγν. ἐπιδιώκω ἐπευφημίας διά τι πρᾶγμα : Χρησμ.Σιβ.5,141.

θεατροκρασία (ἡ) Σουΐδ. θεατροκρατία βλ.λ.

θεατροκρᾶτία (ἡ) ἡ κατίσχυσις τῆς κρίσεως τῶν θεατῶν ἐπὶ τοῦ παριστανομένου δράματος:Πλάτ. Νόμ.701A **θεατροκρατία τις πονηρὰ γέγονεν.**

θεατροκῦνηγέσιον (τὸ) μτγν. συν. κτ. πληθ. θηριομαχία ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ : Ἰουστιν.Νεαρ.105,1.

θεατροκῦνήγιον (τὸ) μτγν. θεατροκυνηγέσιον : Ἰουστιν.Νεαρ.105,1.

θεατρομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ μανιωδῶς ἀγαπῶν τὸ θέατρον.

θεατρομανία (ἡ) νεώτ. ἡ μανιώδης ἐπιθυμία τοῦ θεάτρου.

θεατρομανῶ-έω μτγν. ἐμμανῶς ἐπιθυμῶ θεατρικῶν παραστάσεων, ἔχω μανίαν διὰ τὰ θέατρα: Μον.4,277,Φίλ.2,167.

θεατρομαχῶ-έω μσν. μάχομαι ἐν θεάτρῳ.

θεατρόμορφος-ον μτγν. ὁ θεατροειδής, ἔχων σχῆμα θεάτρου : Λυκόφρ.600.

θέατρο(ν) (τὸ) (θεῶμαι) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἰων. **θέητρον** τόπος ὅπου δίδονται θεατρικαὶ παραστάσεις, τόπος πρὸς ἀπόλαυσιν θεαμάτων Ἡρ.6,67 **κατακαλυψάμενος ἤιε ἐκ τοῦ θεήτρου ἐς τὰ ἑωυτοῦ οἰκία**, Θουκ.8,93 **Διανυσιακὸν θέατρον·** πρβλ. Ἰσοκρ.12,122 **εἰσφέρειν εἰς τὸ θέατρον** (παρουσιάζειν ἐπὶ τῆς σκηνῆς)· ‖ τόπος ὅπου ἐγίνετο ἡ ἐκκλησία : Λυσ.13,32 **ἡ ἐκκλησία Μουνυχίασιν ἐν τῷ θεάτρῳ ἐγίγνετο**, Ἀθήν.5,213D **τὸ θέατρον ἀνεκκλησίαστον·** **2)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. τόπος ὅπου ἐξειλίχθησαν σημαντικὰ γεγονότα κ. ἰδ. συμπλοκαί, μάχαι, πόλεμος, μτ. γεν. δηλωτικῆς τοῦ γεγονότος : **τὸ θέατρον τῆς συγκρούσεως τῶν δύο ἀντιπάλων στρατιῶν·** **3)** συνεκδ. οἱ θεαταί : Ἡρ.6,21 **ἐς δάκρυα ἔπεσε τὸ θέατρον**, Πλάτ.Συμπ.194B **βλέψαντος ἐναντία τοσούτῳ θεάτρῳ,-ὅλο τὸ θέατρο ἐχειροκρότησε·** **4)** νεώτ. κ. δημ. κτ. ἐπέκτ. ἡ δραματικὴ τέχνη ἢ ἡ δραματικὴ λογοτεχνία : **τὸ νεώτερον θέατρον δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ μεγάλους συγγραφεῖς·** **5)** θέαμα, παράστασις, ἰδ. ἐν ὑποτιμητικῇ σημ. : ΚΔ Κορινθ.1,4,9 **θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ·** ‖ μτφ. ἐπὶ τῆς ζωῆς : Πορφ.Μαρκ.2 **τουτὶ τὸ θέατρον ὑπεκριθημεν·** ‖ νεώτ. αἰτία πρὸς εἰρωνείαν, πρὸς γέλωτα, συνήθ. ἐν φρ. **γίνομαι θέατρο** γελοιοποιοῦμαι, ρεζιλεύομαι.

θεατροποιός-όν (θέατρον-ποιῶ) ὁ ποιῶν θέατρον· Ἀνεξανδρ.34,9 **καινὸς θεατροποιός.**

θεατροπώλης (ὁ) (πωλῶ) ὁ ἀναλαμβάνων τὴν συντήρησιν τοῦ θεάτρου ἀντὶ τοῦ τιμήματος τῶν εἰσιτηρίων, ὁ θέαν ἀπομισθῶν : Ἀριστφ.ἀπ.475, Πολυδ.7,199· πρβλ. θεατρώνης.

θεατροσκοπία (ἡ) μτγν. ἡ εἰς τὰ θέατρα φοίτησις : Συνέσ.100A.

θεατροτορύνη (ἡ) (τορύνη) μτγν. τορύνη, χουλιάρα θεάτρου, ὡς ἐπίθ. τῆς ἑταίρας Μελίσσης, πρὸς χλευασμόν : Ἀθήν.4,157A **παρῆν ἡ θεατροτορύνη Μέλισσα.**

θεατροφιλία (ἡ) (θεατρόφιλος) νεώτ. ἡ πρὸς τὸ θέατρον ἀγάπη, τάσις.

θεατρόφιλος-ον (θέατρον-φιλῶ) νεώτ. ὁ ἀγαπῶν τὸ θέατρον, ὁ λίαν συχνάζων εἰς αὐτό.

θεατρώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἀγαπῶν τὸ θέατρον, ὁ θεατρόφιλος βλ.λ. : Βέττ.Βάλ.14,27.

θεατρώνης (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐνοικιαστὴς θεάτρου καὶ ἐπιμελητὴς αὐτοῦ ἐν Ἀθήναις, ὅστις εἰσέπραττεν ὡς δικαίωμα εἰσόδου τὸ θεωρικόν, ὤφειλε δὲ νὰ διατηρῇ τὸ θέατρον ἐν καλῇ καταστάσει, ὁ θεατροπώλης: Θεόφρ.Χαρ.30,6· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἐργολάβος θεάτρου.

θεατύς-ύος (ἡ), δωρ. **θατύς** Ἡσ. « θεωρία ».

θεαύγεια (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ θεία λάμψις.

θεαυγής-οῦς-ές (αὐγῶ) Ἐπιγρ. ὁ θείᾳ λάμψει λάμπων, στίλβων.

θεάφιον (τὸ) π. Ἡσ. τὸ θεῖον, θειάφι, τειάφι.

θέαφος (ὁ) μσν. τὸ θεάφιον βλ.λ. : Εὐστ.1935,22.

θαβασιανὰ τρήματα (τὰ) νεώτ. ἀνατ. στόμια σμικρότατα φλεβῶν καρδιακῶν ἐπὶ τοῦ ἔσω τοιχώματος τοῦ δεξιοῦ κόλπου τῆς καρδίας.

θαβασιανὴ βαλβὶς (ἡ) νεώτ. ἀνατ. πτυχὴ λεπτοτάτη μηνοειδὴς σχηματιζομένη εἰς τὸ στόμιον τοῦ στεφανιαίου κόλπου τῆς καρδίας

Θεβατία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν ἀποκυνωδῶν.
Θεειδής-οῦς-ές [θεός] πιθ. ἄ. γρ. τοῦ θεοειδής βλ.λ. : Ἀντιφ.Σοφ.48 [ἄνθρωπος] **πάντων θηρίων θεειδέστατον** (ἀμφ. ἀνάγν.).
Θέειον (τὸ) ἐπ. τ. τοῦ θεῖον, θειάφι βλ.λ.
Θέειος-ον ἐπ. τ. τοῦ θεῖος βλ.λ.(Ι).
Θεειόω ἐπ. τ. τοῦ θειῶ βλ.λ.2).
Θεείω Σουΐδ. «θαυμάζω».
Θέη Ἰων. τοῦ θέα βλ.λ.
Θεηγενής-οῦς-ές ποι. τοῦ θεογενής βλ.λ., **ὁ ἐκ** θεοῦ γεννηθείς : Ὀρφ.Ἀργ.1344, Κόϊντ.6,9.
Θεηγόρημα-ατος (τὸ) [θεηγορῶ] μσν. ὁμιλία, πραγματεία περὶ τοῦ θεοῦ· ‖ εἰδ. κτ. πληθ. συνοδικὴ ἐπιστολὴ τριῶν πατριαρχῶν πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Θεόφιλον.
Θεηγορία (ἡ) μσν. **ἡ περὶ θεοῦ ὁμιλία.**
Θεηγορικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν θεηγόρον βλ.λ. : Κοσμ.Ἱερ.467.
Θεηγόρος-ον [θεὸς-ἀγορεύω] κ. μσν. ὁ περὶ θεοῦ λέγων, πραγματευόμενος, θεολόγος : Ὀλυμπ. Ἀλχ.83Β· **2)** ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐμπνεόμενος : Ἡλιόδ.Αἰθ.2,4 **τὸ μαντικὸν ἐκεῖνο καὶ θεηγόρον στόμα σιγὴ κατέχει**· **3)** ὁ ὑπὸ θεοῦ λεγόμενος ἢ λεχθείς : Ὀρφ.Ἀργ.541.
Θεηγορῶ-έω (θεηγόρος) μτγν. **ὁμιλῶ περὶ θεοῦ** : Ὀλυμπ.Ἀλχ.84Β· ρηματ. π. θεηγόρος (-ως), θεηγορία, θεηγόρημα, θεηγορικός (-ῶς).
Θεηγόρως ἐπίρρ. μσν. κατὰ θείαν ἔμπνευσιν, λαλιάν : Νικήτ.Παφλ.208· πρβλ. θεηγόρος 2) κ. 3).
Θεηδόχος-ον (θεὸς-δέχομαι) ποι. ἀντὶ θεοδόχος βλ.λ., ὁ τὸν θεὸν δεχόμενος : Νόνν.Δ 13,96.
Θεήϊος-η-ον ποι. Ἰων.τ. τοῦ **θέειος** · θεῖος βλ.λ.(Ι) : Βίων ἀπ.15,9.
Θεηκολεών-ῶνος (ὁ) μτγν. οἴκημα, κατοικία θεηκόλου, ἱερέως : Παυσ.5,15,8 **ἔστι δὲ πρὸ τοῦ καλουμένου Θεηκολεῶνος οἴκημα**· πρβλ. θεηκολῶ.
Θεηκόλος-ον θεοκόλος, ἱερεύς : Παυσ.5,15,10 **μέλει δὲ τὰ ἐς τὰς θυσίας θεηκόλῳ τε**· πρβλ. Λουκ. Ἀλέξ.41 **ταῖς Ποντικαῖς ἐπήγγελλε θεηκόλους πέμπειν ἐς τριετίαν ὑμνήσοντας παρ᾽ αὐτῷ** τὸν θεόν.
Θεηκολῶ-έω [θεηκόλος] Ἐπιγρ. κ. πάπ. κ. θεοκολῶ εἶμαι θεηκόλος, ἱερεύς : Πάπ. **παῖδας ἀοιδοπόλους Ζηνὶ θεηκολέοντας.**
Θεηκόρος (ὁ) μτγν. θεηκόλος βλ.λ.: Ἀπολλ.Τυαν.26.
Θεηλασία (ἡ) [θεήλατος] σχόλ. ἡ ἐκ θεοῦ τιμωρία, εἱμαρμένη : Σχόλ.Σοφ.Τρ.1235 (κῶδ.ἠλασία).
Θεήλατος(-η)-ο(ν) [ἐλαύνω] κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐλαυνόμενος, καταδιωκόμενος : Αἰσχ.Ἀγ.1297 **θεηλάτου βοὸς δίκην**· **2)** ἐπὶ πραγμ. κακῶν ἢ ἐχόντων κακὰ ἀποτελέσματα, ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ πεμπόμενος, ὁ μοιραῖος : Ἡρ.7,18 **φθορή τις καταλαμβάνει θεήλατος**, Σοφ.Ἀντ.278 **μή τι καὶ θεήλατον τοὔργον τόδε**, Ἡλιόδ.Αἰθ.2,4 **συμφορᾶς θεηλάτου**, Σημηρ.Ὀνείρ.Ἡσκιοι 88,4 **καθὼς σὰ θεήλατης τὰ νύχια ὀργῆς**· **3)** ὁ κατεσκευασμένος διὰ τοὺς θεούς, θεῖας : Εὐρ.Ἴων 1306 **θεηλάτους ἕδρας.**
Θεηλατοῦμαι-έομαι [θεήλατος] μτγν. καταδιώκομαι, πλήττομαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ : Ἡλιόδ.Αἰθ. 8,6 **θεηλατουμένων εἶναι καὶ δυσμενείας κρείττονος πειρωμένων**· **2)** παραπονοῦμαι διὰ κακὸν θεόπεμπτον : αὐτ.6,8 **τί ταῦτ᾽ ἀωρὶ θεηλατοῦμαι;** ρηματ. π. θεήλατος, θεηλασία.
Θέημα-ατος (τὸ) Ἰων. θέαμα βλ.λ. : Σιμων.Ἀμ.7,67.
Θεημαχία (ἡ) ποι. Ἰων. τ. τοῦ θεομαχία βλ.λ.
Θεημάχος-ον ποι. Ἰων. τ. τοῦ θεομάχος βλ.λ. : Ἀγαθ.ΑΠ 9,769.
Θεημοσύνη (ἡ) μτγν. θεωρία, παρατήρησις : Ἀγαθ.ΑΠ 11,352,10.
Θεήμων-ονος (ὁ,ἡ) Ἰων. θεάμων βλ.λ. : ΑΠλ.5 365
Θεήπνους-οος-ουν-οον μσν. ὁ ἐκ θεοῦ ἐμπνεόμενος, θεόπνευστος : Ἀναστ.Σιν.1,307.
Θεηπόλος-ον [πολῶ] μτγν. ὁ ὑπηρετῶν θεόν τινα, ἱερεύς : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.4,109· πρβλ. θεηκόλος.
Θεηπολῶ-έω Ἰων. τ. τοῦ θεοπολῶ βλ.λ.· Τίμ.Λεξ. « **θεηπολεῖν**· θεῶν εἰκόνας ἔχοντα περιπολεῖν, ἀργύριον εἰσπρασσόμενον ».
Θεητής (ὁ) Ἰων. τ. τοῦ θεατής βλ.λ.
Θεητρικός-ή-όν Ἰων. τ. τοῦ θεατρικὸς βλ.λ.
Θέητρον (τὸ) Ἰων. τ. τοῦ θέατρον βλ.λ.
Θεητόκος-ον Ἰων. τ. τοῦ θεοτόκος βλ.λ.
Θεθίς-ίδος (ἡ) Ἐπιγρ. ἀδελφὴ **πατρὸς ἢ μητρός**, ἄ. τηθίς : **θεθὶς πρὸς πατρός.**
Θέθμιον (τὸ) Ἐπιγρ. δωρ. ἀντὶ **θέσμιον**, θεσμός.
Θεθμός (ὁ) Ἐπιγρ.δωρ. ἀντὶ θεσμός, νόμος, **ἔθιμον.**
Θεία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **θειά** θηλ. τοῦ θεῖος, ἀδελφὴ πατρὸς ἢ μητρός, ἄ. τηθίς· Ἀμμών. 135 « **τηθὶς δέ ἐστιν ἡ τοῦ πατρὸς ἢ μητρὸς ἀδελφή, ἣν ἔνιοι θείαν καλοῦσιν**»· ‖ **νεώτ. κ. δημ. θεία κ. ἡ ἐξαδέλφη τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρός, ἐπίσης δὲ καὶ ἡ σύζυγος ἐξαδέλφου**· **2)** νεώτ. κ. κυρ. δημ. εἰς τὸν τ. **θειά** προσφώνησις ἢ ἐπιθετισμὸς ἡλικιωμένης γυναικός, συνήθ. ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ὀνόματος ἢ τοῦ ἐπιθέτου αὐτῆς: **καλῶς τὴν θεία Μαριγώ - ἄκουσε θειὰ Γιώργαινα**· πρβλ. τσάτσα· **3)** εἰδ. ἡ μήτηρ τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Σελήνης : Ἡσίοδ.Θ 135.
Θειαζῖναι (αἱ) νεώτ. χημ. τάξις συνθετικῶν ὀργανικῶν χρωστικῶν οὐσιῶν.
Θειάζω [θεῖος] **ἐνθουσιῶ καὶ ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ** μου προφητεύω : Θουκ.8,1 **ὠργίζοντο τοῖς χρησμολόγαις καὶ μάντεσι, καὶ ὁπόσοι τι τότε αὐτοὺς θειάσαντες ἐπήλπισαν**· ‖ μαντεύω, προλέγω : Δίων Κ ἀπ.57,48· κ. παθ. : Ἀρρ.Ἀν.7,18,6 [λόγος] **ἐπὶ τῇ τελευτῇ ἄρα τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐθειάσθη**· **2)** λαμβάνω θείαν ἔμπνευσιν : Φιλόστρ. Ἡρ.5,3 **ὁπόσοι τελεταῖς ἐθείαζον**· **3)** λατρεύω ὡς θεόν, ἀποδίδω θείας τιμάς : Δίων Κ 59,27, Δαμασκ.Ἰσίδ.36 **θ- Πυθαγόραν καὶ Πλάτωνα**· **4)** θεοποιῶ, κάμνω τι θεϊκόν : Κλήμ.Ἀλ.492 **καινὸν ἄλλο τεθείακε θεόν**· ρηματ. π. θειασμός, θειαστής, θειαστικός.
Θειαζῶλαι (αἱ) νεώτ. χημ. τάξις συνθετικῶν χρωμάτων ἀπ᾽ εὐθείας βαπτόντων.
Θειάκω (ἡ) δημ. κ. **θειακούλα**, **ὑποκορ. τοῦ** θεία βλ.λ. : **θειάκω μου, θειακούλα** μου.
Θειαλδεΰδαι (αἱ) νεώτ. ἀλδεΰδαι **περιέχουσαι** θεῖον ἀντὶ καρβονυλικοῦ ὀξυγόνου.
Θειανθρακικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐκ τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος προερχόμενος δι᾽ ἀντικαταστάσεως ἀτόμου ὀξυγόνου ὑπ᾽ ἀτόμου θείου.
Θειασμός (ὁ) [θειάζω] δεισιδαιμονία, πρόληψις: Θουκ.7,50 **ἄγαν θειασμῷ προσκείμενος**· **2)** θεία ἔμπνευσις, ἐνθουσιασμός, ἡ κατὰ τὸν ἐνθουσιασμὸν προφητεία : Διαν.Ἀλ.Ρωμ.7,68 **θειασμοῖς κάτοχοι** γυναῖκες.
Θειαστής (ὁ) [θειάζω] μσν. **ὁ σεβόμενος**, τιμῶν τινα ὡς θεόν, ὁ λάτρις : Τζέτζ.Χιλ.8,347.
Θειαστικός-ή-όν μτγν. **ὥς τις θεόπνευστος**· ‖ κ. ἐπίρρ. **-κῶς** : Πολυδ.1,16.
Θειάφι (τὸ) δημ. κ. **τειάφι** τὸ ὀρυκτὸν θεῖον βλ.λ. : Χριστόπ.Λυρ.77,14 **τὸ σῶμά της ν᾽ ἀνάφη, σὰν θειάφι νὰ τὸ κάφη, - τὸ θειάφι σὰν καίεται εἶναι πνιγερό, - τὰ νερὰ τῆς πηγῆς αὐτῆς ἔχουν** πολὺ θειάφι.
Θειαφίζω [θειάφι] δημ. κ. **θειαφώνω** ρίπτω θεῖον εἰς τὰ φύλλα φυτοῦ, πασπαλίζω μὲ θειάφι : Μωραΐτ.Διηγ.1,127 **εἴχον ἐξέλθει. . διά να θειαφίσωσι τὴν ἄμπελον**· **2)** ἐκθέτω τι εἰς τὸν καπνὸν τοῦ ἀνημμένου θείου πρὸς ἀπολύμανσιν, καπνίζω μὲ θειάφι : **θειαφίζω τὰ βαρέλια μου**· ρηματ. π. θειάφισμα, θειαφιστήρι,

θειάφιον (τὸ) μσν. ἀ. **θεάφιον** τὸ θεῖον, θειάφι : Τζέτζ.Χιλ.12,743.

θειάφισμα-ατος (τὸ) (θειαφίζω) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θειαφίζω βλ.λ., ἡ διὰ θείου ἐπίπασις τῶν φυτῶν τῶν προσβεβλημένων ἐκ μυκήτων· **2)** ἡ διὰ καπνίσματος ἐκ θείου ἀπολύμανσις ἰδ. δαχείων καὶ βυτίων οἰνοφόρων.

θειαφιστῆρι-ιοῦ (τὸ) (θειαφίζω) δημ ὁ θειωτὴρ βλ.λ. : Μωραΐτ.Διηγ.1,127 **κρατοῦντες καὶ τὰ ἐκ λευκοσιδήρου θειαφιστήρια.**

θειαφοκέρι-ιοῦ (τὸ) δημ. λεπτὸν καὶ μακρὸν κηρίον οἰκιακῆς κατασκευῆς ἐκ κηροῦ καὶ θείου: Βαλαωρ.Φροσ.2,587 **καὶ βλέπουν τὸν 'Αλήπασα χλωμὸ σὰν θειαφοκέρι.**

θειαφώνω δημ. κ. **θειαφίζω** βλ.λ.

Θείβαθεν ἐπίρρ. βοιωτ. τ. τοῦ Θήβηθεν ἐκ Θηβῶν : 'Αριστφ.'Αχ.862 **ὅσοι Θείβαθεν αὐληταί.**

Θείβαθι ἐπίρρ. βοιωτ. ἐν Θήβαις : 'Αριστφ.'Αχ. 868 **Θείβαθι γὰρ φύσαντες ἐξόπισθέ μου τὰνθεια τᾶς γλάχωνος ἀπέκιξαν χαμαί.**

θεῖεν γ' πληθ. εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ τίθημι βλ.λ

θειϊκός-ή-όν (θεῖον) νεώτ. χημ. ὁ περιέχων ἐν αὐτῷ θεῖον, θειάφι, ὑπὸ ὡρισμένας συνθήκας καὶ ἀναλογίας : **θειϊκὸν ὀξὺ** (ἄοσμον ἐλαιῶδες ὑγρὸν καυστικώτατον, βιτριόλι), **θειϊκὸς χαλκὸς** (γαλαζόπετρα), **-θειικὸς σίδηρος.**

θείκελος-ον θέσκελος βλ.λ : 'Αριστφ.Λυσ.1252 **ὅκα τοὶ μὲν ἐπ' 'Αρταμιτίῳ πρόκροον θείκελοι ποττὸ κᾶλα** (ἀμφ. γρ.).

θείκη (ἡ) 'Επιγρ. βοιωτ. τ. τοῦ θήκη βλ.λ.

θεϊκός-ή-ό(ν) (θεὸς) μτγν., μσν., νεώτ., δημ. θηλ. κ. -ιά ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν θεόν, ἢ ὁ ἐκ θεοῦ προερχόμενος : Κατ.'Αστρλ.Κ 1,116 **θ. θρησκεία,** 'Ακάθ.'Υμν.Οἶκος 21 **ὁδηγεῖ πρὸς γνῶσιν θεϊκὴν ἅπαντας, - θεϊκὴ ὀργή·** **2)** νεώτ. κ. δημ. θεσπέσιος, ὑπέροχος, ἐξαίρετος, θεῖος : Κρυστ. Γκόλφω 179 **μὲ τῆς θεϊκῆς της ἐμορφιᾶς τὴ μυστικιὰ τὴ γλῶσσα,** Πορφύρ.Σκ.24 **μὲ τὰ θεϊκά, χαμηλωμένα μάτια**

θεϊκῶς ἐπίρρ. μτγν κ νεωτ., δημ -ά κατὰ τρόπον θεϊκὸν βλ.λ., θεσπέσιον, ὑπέροχα **2)** δημ. εἰδ. ἐπὶ διανομῆς κτ. τρόπον ἰδιάζοντα εἰς τὸν θεόν, ἀνίσως, ἀνωμάλως : **ἡ ἀλεποῦ βλέποντας τὸ πάθημα τοῦ γαϊδάρου μοίρασε θεϊκά.**

θειλοπεδεύω (θειλόπεδον) μτγν. ξηραίνω, εἰς τὸν ἥλιον· κ. παθ. : Διοσκ.5,6 **θ. σταφυλήν.**

θειλόπεδον (τὸ) (εἵλη-πέδον) τόπος ἐκτεθειμένος εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, ἐφ' οὗ αἱ σταφυλαὶ ἐξηραίνοντο, λιάστρα· Σχολ. « θειλόπεδον, εἵλης βοτρύων τόπος, φυκτὴρ σταφυλῶν ὕπαιθρος ἡλίῳ ἐκκείμενος » : 'Οδ.Η 123 **τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ τέρσεται ἠελίῳ,** ΑΠ 6,169 **ἀπέκτεινεν τῷδ' ἐπὶ θειλοπέδῳ,** Διοσκ.1,32 **καταστρώσας θειλοπέδου τρόπον·** πρβλ. εἰλόπεδον.

θεῖλος (ὁ) σχόλ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ξηραίνω, ξηρασιά : Σχόλ.'Οδ.Η 123 **ἔνθα θεῖλος γίνεται βοτρύων καὶ ἡλιοῦνται καὶ ψύχονται.**

θεῖμεν α' πληθ ἀορ. β' τοῦ τίθημι βλ.λ., ἀ. θείημεν

θειμωνία βοιωτ. τ. τοῦ θημωνία βλ.λ. 'Ησ. « αἱ σωροὶ τῶν δραγμάτων ».

θεῖναι ἀπαρφ. ἀορ. β' τοῦ τίθημι βλ.λ· **2)** ἀπαρφ. ἀορ. α' τοῦ θείνω βλ.λ.

θεινίον (τὸ) θινίον βλ.λ.

θέϊνος-η ον 'Επιγρ. θεῖος βλ.λ.

θείνω, ἐπ. ἀπαρφ. **θεινέμεναι,** ἀόρ. **ἔθεινα** κ. β' **ἔθενον** τύπτω, κτυπῶ, φονεύω : 'Ιλ.Υ 481 **φασγάνῳ αὐχένα θείνας,** 'Αριστφ.'Ορν.54 **τῷ σκέλει θένε τὴν πέτραν·** κ. παθ. : 'Ιλ.Ζ 135 **ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυκούργου θεινόμεναι βουπλῆγι·** || κ. ἀπολ. : Εὐρ.'Ικ.702 **θεῖν', ἀντέρειδε τοῖς 'Ερεχθείδαις δόρυ·** || κ. μτφ.· πρβλ. δημ. **σκοτώνω** ἐν τῇ αὐτ. σημ. Αἰσχ.'Επτ.382 **θείνει δ' ὀνείδει μάντιν·** **2)** τὸ ἐνεργ. ἀμτβ. ἐπὶ πλοίων, εἶμαι ναυαγισμένος, βυθισμένος : Αἰσχ.Πέρσ.965 **στυφελοῦ θείνοντας ἐπ' ἀκτᾶς.**

θειοβακτηρία (ἡ) νεώτ. σχιζομύκης ἔχων ἀνάγκην ἐλευθέρου ὑδροθείου πρὸς διατροφήν.

θειογαμία (ἡ) (θεῖος - γαμῶ) μτγν. ὁ μετὰ θείου ἢ θείας γάμος : Τιμόθ.'Αλ.ἐν Συν.καν 4,337.

θειογενής-οῦς ές ποι τ. τοῦ θεογενὴς βλ.λ.

θειογραφικός-ή-όν (θεῖος - γράφω) μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰς θείας, ἱερὰς γραφάς · 'Ιωσὴφ 3.541 **θειογραφικαὶ ἱστορίαι.**

θειοδάμη (ἡ) (δαμῶ) Σουΐδ. ἡ τοὺς θεοὺς δαμάζουσα, ἐπίθ. τῆς 'Εκάτης.

θειοδάμος-η-ον (δαμῶ) μτγν. ὁ τοὺς θεοὺς δαμάζων : Χρησμ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.5,8 **θειοδάμαι ἀνάγκαι·** || τὸ θηλ. **θειοδάμη** βλ.λ.

θειόδετος-ον (δέω) μσν. ὁ ὑπὸ θεοῦ δεθείς : Πρόδρ.'Ερωτ.9,398.

θειόδμητος-ον ποι. θεόδμητος βλ.λ. : ΑΠ 9,157 (δ.γρ. θεοδηλήτου).

θειόδομος-ον ὁ κατεσκευασμένος ὑπὸ θεοῦ, ἀ. θεόδμητος : ΑΠ 7,138 **θειόδομον τεῖχος.**

θειόθεν ἐπίρρ. μτγν. ἐκ τοῦ αὐτοκράτορος· πρβλ. θεῖος 5) : 'Ιουστιν.Νεαρ.82,9.

θειοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διὰ τοῦ θείου θεραπεία.

θειόθριξ-τριχος (ὁ) νεώτ. βοταν γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν λυγκβιιδῶν.

θειοκόλη (ἡ) νεώτ. χημ κόνις λευκή, ἄοσμος καὶ διαλυτὴ ἐν ὕδατι.

θειόλη (ἡ) νεώτ. φαρμακ φάρμακον χρησιμοποιούμενον ὡς ἡ ἰχθυόλη βλ.λ.

θειολόγος (ὁ) ποι. τ τοῦ θεολόγος βλ.λ

θείομεν ἐπ. ἀντὶ **θέωμεν, θῶμεν,** α' πληθ. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ τίθημι βλ.λ.

θεῖον (τὸ) (1) κ. νεώτ., ἐπ. **θέειον** κ. **θήϊον, ἓν** τῶν σπουδαιοτέρων χημ. στοιχείων, μεταλλοειδὲς συνήθ ὀρυκτόν, χρώματος κιτρίνου, ἐλαφρῶς πρασινίζοντος ἢ κιτρινολεύκου ὅταν ἀπαντᾷ εἰς ἀλευρώδη σύστασιν, φλεγόμενον καὶ ἀναλυόμενον ἐν πυρί, πολύκαπνον, δυσαρέστου πνιγηρᾶς ὀσμῆς, δημ. θειάφι : 'Ιλ.Π 228 **δέπας . . ἐκάθηρε θεείῳ,** 'Οδ.Χ 493 **ἤνεικεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θήϊον,** Θουκ. 2,77 **ἐμβαλόντες δὲ πῦρ ξὺν θείῳ καὶ πίσσῃ,** ΠΔ Γέν.19,24 **Κύριος ἔβρεξεν ἐπὶ Σόδομα καὶ Γόμορρα θεῖον καὶ πῦρ·** || ὁ καπνὸς τοῦ θείου : 'Οδ.Μ 417 **ἐν δὲ θεείου πλῆτο.**

θεῖον (τὸ) (2) κ. νεώτ. τὸ οὐδ. τοῦ θεῖος βλ.λ.5) ὡς οὐσ. ἡ θειότης : **φθονερὸν τὸ θεῖον.**

θειοξέα (τὰ) νεώτ. χημ. παράγωγα καρβονικῶν ὀξέων περιέχοντα ἀντὶ ὀξυγόνου θεῖον.

θειοξενοχρώματα (τὰ) νεώτ. χημ. τάξις συνθετικῶν χρωμάτων τῆς ὁμάδος θειοχρωμάτων.

θειοπαγής-οῦς-ές (πήγνυμι) μτγν. ὁ ὑπὸ θεοῦ πεποιημένος, καμωμένος : Χρησμ.ἐν Φλέγ.Θαυμ.10 **θειοπαγὴς ἱστός.**

θειοπηγή (ἡ) νεώτ. πηγὴ θειούχου ὕδατος, περιέχουσα θεῖον βλ.λ.(1), θειάφι.

θειοποίησις-εως (ἡ) (θεῖον - ποιῶ) νεώτ. ἡ δι' εἰδικῶν μικροοργανισμῶν διάσπασις τῶν θειούχων καὶ θειικῶν ἀλάτων καὶ μετατροπὴ αὐτῶν εἰς θεῖον καὶ θειικὸν ὀξύ.

θειοποιῶ-έω μτγν. θεοποιῶ, κάμνω τινὰ θεόν : Χρησμ.Σιβ.1,29 **κνώδαλα θειοποιοῦντες.**

θειοπόλος (ὁ) ἐπ. ὁ ἱερεύς : Μαιΐστ.43.

θειοπομπός (ὁ) (πέμπω) μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πεμφθείς : Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ.3,339 **τοὺς θειοπομποὺς τῆς οἰκουμένης πάσης.**

θειοπρόπος (ὁ) ποι. τ. τοῦ θεοπρόπος βλ.λ. : Πορφ.'Αποχ.2,9 **ἔγγονε θειοπρόπων.**

θεῖος-α-ον (1) (θεός) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐπ. θέ-

ειος κ.θεήῖος, μτγν.αἰολ. θῆῖος, λακων.σεῖος, παραθ. -ότερος, -ότατος, ὁ ἐκ θεῶν ἕλκων τὴν καταγωγήν, ἢ ἀπὸ θεοῦ προερχόμενος : Ἰλ.Ζ 180 θεῖον γένος, αὐτ.Β 41 θεία ὀμφή, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 7,28 ποὺ φέρνεις ἀπὸ ἀστείρευτη πηγὴ σ᾿ ὀλόγεμο σταμνὶ τὸν θεῖαν ἰχῶρα· ‖ ὁ ἀπὸ τοῦ θεοῦ πεμφθείς : Ἰλ.Β 22 θεῖος ὄνειρος, Σοφ.Αἰ.611 θείᾳ μανίᾳ· ‖ ὁ γινόμενος κατὰ θεῖον βούλησιν : Αἰσχ. Ἱκ.577 θείαις ἐπινοίαις, Ξεν.Ἑλλ.7,5,10 θείᾳ τινὶ μοίρᾳ· **2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀφιερωμένος εἰς θεόν, ἱερός, ἅγιος : Ἰλ.Η 298 θεῖον . . ἀγῶνα, Ὀδ.Θ 264,-θεία λειτουργία - θεία εὐχαριστία· ‖ Θεία Κωμῳδία τίτλος δοθεὶς ὑπὸ τῶν θαυμαστῶν τοῦ Δάντου εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ Κωμῳδίαν· **3)** ὁ διατελῶν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν θεῶν : Ἰλ.Φ 526 θείου ἐπὶ πύργου, Ὀδ.Δ 691 θείων βασιλήων, - θεῖοι πατέρες· **4)** ὁ ὑπερβαίνων τὰς ἀνθρωπίνους δυνάμεις, ὑπερφυσικός, ἔξοχος, ἐξαίρετος, ὅθεν ὁ ὑπερφυῶς ἰσχυρός, μέγας, ὡραῖος : Ἰλ.Β 335 Ὀδυσσῆος θείοιο, Ὀδ.Π 1 θεῖος ὑφορβός, Πνδ.Π 6,38 θεῖος ἀνήρ, Πλάτ.Μέν.99D, Σολωμ. Λὸρδ Μπάϋρ.35 τὸν ἀκλούθησεν ὁ πλοῦτος, θεῖος στὰ χέρια τοῦ καλοῦ, Γρυπ.Σκ.Τερρ.27,9 μὰ ὄνειρα θεῖα κάνει· **5)** πάπ. κ. Ἐπιγρ. ὁ αὐτοκρατορικός, ἀπόδοσ. τοῦ λατ. divinus : Πάπ. θεῖαι διατάξεις, αὐτ. θεῖοι θησαυροί, αὐτ. θεῖος ὅρκος (ὁ διδόμενος ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος)· ‖ θειότατος ἐπὶ ζώντων αὐτοκρατόρων : Ἐπιγρ. Πριήν.· ‖ ὁμ. πρὸς ἀπόδοσ. τοῦ λατ. divus, ἐπὶ ζώντων αὐτοκρατόρων : Ἔδικτ.Κλαυδ.π.Ἰώσηπ. Α1 19,5,3 θεῖος Σεβαστός· **6)** τὸ θεῖον ὡς οὐσ. ἡ θεότης, ὁ θεός : Ἡρ.1,32 ἐπιστάμενόν με τὸ θεῖον πᾶν ἐὸν φθονερόν τε καὶ ταραχῶδες, Αἰσχ.Χο. 958, Θουκ.5,70 τοῦ θείου χάριν· ‖ ἐπὶ ἀφῃρημ. ἐννοίας, ἡ θεία φύσις : Πλάτ.Φαῖδρ.246D κεκοινώνηκε . . τοῦ θείου, Ἀριστλ.ΖΜ 656a,8 ἢ μόνον μετέχει τοῦ θείου . . , ἢ μάλιστα (ἄνθρωπος)· **7)** τὰ θεῖα τὰ πράγματα τῶν θεῶν, αἱ ἐνέργειαι καὶ ἰδιότητες αὐτῶν : Σοφ.Φιλ.452 ὅταν τὰ θεῖ᾿ ἐπαινῶν τοὺς θεοὺς εὕρω κακούς, Πλάτ.Σοφ. 232C· ‖ τὰ ὑπέργεια, τὰ μὴ ἐγκόσμια, τὰ ἱερὰ καὶ ἅγια, ὅθ. ἡ θρησκεία : Σοφ.ΟΤ 910 ἔρρει τὰ θεῖα, Ξεν.Ἑλλ.8,8,2 ἄρξαμαι διδάσκων ἐκ τῶν θείων, - ἐβλασφήμησε τὰ θεῖα.

θεῖος (ὁ) (2) κ. νεώτ., δημ. κ. θειός-θειά ἀδελφὸς πατρὸς ἢ μητρός, μπάρμπας : Εὐρ.ΙΤ 930 οὗ που νοσοῦντας θεῖος ὕβρισεν δόμους ;, Ἰσαῖ.5,10 ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος, Φίλ.2,172 ὁ πρὸς πατρὸς θεῖος, παροιμ. θειὸς καὶ θειά μ᾿ ἀνάθρεφαν, φωτιὰ καὶ φλόγα μ᾿ ἔκαψαν· ‖ νεώτ. κ. ὁ ἐξάδελφος ἢ σύζυγος τοῦ ἐξαδέλφου τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρός· **2)** δημ. τύπος προσφωνήσεως πρὸς γηραλέον ἄνθρωπον, εἰς ἔνδειξιν σεβασμοῦ καὶ οἰκειότητος· ‖ ὁμ.τὸ θηλ.θεία βλ.λ 3)· πρβλ. μπάρμπας.

θειότης-ητος (ἡ) (θεῖος) κ. νεώτ. ἡ θεία φύσις, θεότης : ΠΔ Σοφ.Σαλ.18,9 καὶ τὸν τῆς θειότητος νόμον ἐν ὁμονοίᾳ διέθεντο, Πλούτ.Ἠθ.665Α· **2)** ἡ πρὸς τὸν Θεὸν πίστις, τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα : Πλούτ.Σύλλ.6 ταῦτα μὲν οὖν περὶ τῆς θειότητος (διορθ. ὁσιότης)· **3)** ὡς τίτλος τῶν Ρωμαίων αὐτοκρατόρων : Ὀρειβ.1,1,1.

θειοῦχος-ον (θεῖον) νεώτ. χημ. ὁ περιέχων ἐν ἑαυτῷ θεῖον βλ.λ.(1), θειάφι: θειοῦχος σίδηρος, θειοῦχοι πηγαὶ (πηγαὶ περιέχουσαι ἐλεύθερον ὑδρόθειον ἢ ἄλατα ὑδροθειοῦχα).

θειοφαίνη (ἡ) νεώτ. χημ. θειοῦχος ἑτεροκυκλικὴ ὀργανικὴ οὐσία, ὁ. θειοφαινιον.

θειοφαινόλη (ἡ) νεώτ. χημ. ὑγρὸν ἄχρουν δυσαρέστου ὀσμῆς.

θειοφάνής-οῦς-ές (φαίνομαι) ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ φανερωθείς : Ἀλεξ.162,14 τό τε θειοφανὲς μητρῷαν ἐμοὶ μελέδημ᾿ ἰσχάς (ὁ. γρ. θειοπαγές).

θειοφόρμιον (τὸ) νεώτ. χημ. διθειοσαλικυλικὸν βισμούθιον.

θειόχρους-οος-ουν-οον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ θείου, θειαφιοῦ : Διοσκ.5,101.

θειόχρυσον (τὸ) νεώτ. χημ. τὰ πενταθειοῦχαν ἀντιμόνιον, τὸ συγκείμεναν ἀπὸ κόνιν ἐλαφρῶς χρυσίζουσαν.

θειοχρώματα-ων (τὰ) νεώτ. χημ. τάξις συνθετικῶν θειούχων χρωμάτων λαμβανομένων διὰ θερμάνσεως μετὰ θείου ἢ θειονατρίου.

θεϊσμός (ὁ) νεώτ. ἡ μεταφυσικὴ παραδοχὴ ἐννοίας θεοῦ ὑπερβατικοῦ, προσωπικοῦ καὶ διακρινομένου ἀπὸ τοῦ κόσμου· πρβλ. μονοθεΐα.

θείω ἐπ. τ. τοῦ θέω, τρέχω· **2)** ἐπ. τ. ἀντὶ θῶ, α᾿ ἑν. ὑποτ. ἀορ. β᾿ τοῦ τίθημι βλ.λ.

θειῶ-όω (1) (θεῖον (1)) κ. νεώτ., ἐπ. θεειόω, καθαρίζω διὰ θείου, καπνίζω μὲ θειάφι, θειαφίζω : Ὀδ. Χ 482 ὄφρα θεειώσω μέγαρον· κ. μέσ. : Ὀδ.Ψ 50 αὐτὰρ ὁ δῶμα θεειοῦται περικαλλές· **2)** μτφ. καθαρίζω, προσπαθῶ νὰ καθαρίσω, ἐξ ἀναφ. πρὸς τοὺς γναφεῖς ὑφ᾿ ὧν ἐχρησιμοποιεῖτο τὸ θεῖον πρὸς καθαρισμὸν ἐνδυμάτων : Λύσιππ.4 θειώσας τὰς ἀλλοτρίας ἐπινοίας· **3)** μέσ. θειοῦμαι γεν. ἐξαγνίζω, ἁγιάζω : Εὐρ.Ἑλ.866 θείου δὲ σεμνὸν θεσμὸν αἰθέρος μυχὸν (ἀμφ.)· **4)** ἐν τῇ ἀλχημείᾳ, προσθέτω εἴς τι θεῖον : Ψ Δημόκρ.π.Ζώσ.Ἀλχ. 153Β· ρηματ. π. θείωμα, θείωσις.

θειῶ-όω (2) (θεῖος) ποιῶ τι θεῖον, καθοσιῶ, ἁγιάζω : Πλάτ.Νόμ.771Β εὐτυχέστερον ἐθείωσαν τὴν διανομήν· ρηματ. π. θείωσις.

θειώδης-ους-ες (1) (θεῖον - εἶδος) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς θεῖον βλ.λ. (1), θειάφι : Στράβ. 1,3,18 θειώδους ὀσμῆς, Παῦλ.Σιλ.20 θ- μέταλλα ‖ νεώτ. χημ. ὁ περιέχων ἐν ἑαυτῷ θεῖον : θειῶδες ὀξύ, - θειώδη ἄλατα· **2)** ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ θείου, κίτρινος, κιτρινοπράσινος : ΚΔ Ἀπ.9,17 ἔχοντας θώρακας . . θειώδεις.

θειώδης-ους-ες (2) (θεῖος) μτγν. ὁ ὅμοιος τῷ θεῷ : Ἰουστ.

θειώδως ἐπίρρ. πάπ. δι᾿ αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος : κατὰ τὰ θειώδως ὑπὸ τῶν νόμων διηγορευμένα.

θείωμα-ατος (τὸ) (θειῶ (1)) ἀρχ. λεξ., ἐσφ. γρ. θεῶμα κάθαρσις διὰ θείου, θειάφισμα· Ἡσ. « θεώματα (γρ. θειώματα), τὰ περικαθαρτήρια ».

θειών-ῶνος (ὁ) (θεῖον) νεώτ. γεωλ. κ. θειωνιά παλαιὸς ἡφαιστείου κρατήρ, ἐξ οὗ ἀναδίδονται θειοῦχα ἀέρια.

θειωρυχεῖον (τὸ) (ὀρύσσω) νεώτ. ὀρυχεῖον θείου.

θείως ἐπίρρ. κ. μον. κ. νεώτ., δημ. θεῖα κατὰ τρόπον θεῖον βλ.λ., κατὰ θείαν πρόνοιαν, βούλησιν : Ξεν.ΚΠ 4,2,1 θείως πως ἀφικνοῦνται· ‖ κ. συγκρ. θειοτέρως κ. θειότερον : Ἡρ.1,122 ἵνα θειοτέρως δοκέῃ τοῖς Πέρσῃσι περιεῖναί σφι ὁ παῖς, αὐτ.1,174 μᾶλλόν τι καὶ θειότερον· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐξόχως, λαμπρῶς : Πλάτ.Θεαίτ.154D εὖ γε καὶ θείως, Ἀριστλ.Μεταφ.1074b,9 θείως εἰρῆσθαι, - μίλησε θεῖα· ‖ δημ. ἐξαιρέτως, ἐπιτυχῶς, πολὺ καλά : τὰ κατάφερε θεῖα, - ἔκανες θεῖα ποὺ παραιτήθηκες.

θείωσις-εως (ἡ) (1) (θειῶ (1)) νεώτ. ἡ ἐπίπασις φυτῶν διὰ κόνεως θείου, τὸ θειάφισμα· **2)** ἡ καῦσις θείου πρὸς ἀπολύμανσιν, τὸ θειάφισμα βλ.λ.2)· **3)** χημ. ἡ κατεργασία ὀργανικῆς τινος οὐσίας μετὰ θείου ἢ καταλλήλων θειούχων ἑνώσεων πρὸς εἰσαγωγὴν θειου εἰς τὸ μόριον αὐτῶν.

θείωσις-εως (ἡ) (2) (θειῶ (2)) μτγν. π.Πλούτ. ὡς ὁ. γρ. ἡ ἀποθέωσις.

θειωτήρ-ῆρος (ὁ) (θειῶ (1)) νεώτ. ἐργαλεῖον, δι᾿ οὗ γίνεται ἡ θείωσις, τὸ θειάφισμα, ὁ. θειαφιστήρι.

θέκλα (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων λεπιδοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν λυκαινιδῶν.

θέκλεον 'Ησ. « θαυμαστόν » (πιθ. θέσκελον).

θελγεσίμυθος-ον (θέλγω-μῦθος) μτγν. ὁ διὰ λόγων θέλγων, μαγεύων : ΑΠ 9,525,9 **θ- Ἀπόλλων.**

θέλγημα-ατος (τὸ) (θέλγω) τὸ θέλγητρον· Σουΐδ. ἐν λ. βουκολήσας.

θέλγητρον (τὸ) (θέλγω) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ δι' οὗ θέλγει, μαγεύει τις, ἡ γοητεία, ἡ χάρις: Εὐρ.'Ορ. 211 **ὦ φίλον ὕπνου θέλγητρον,** 'Αθήν.5,220F **πόθων θέλγητρα,** Χριστόπ.Λυρ.42,24 **καὶ σ' ὁρκίζει εἰς αὐτά σου τὰ παλλὰ τὰ θέλγητρά σου,** Παπαντ.'Αγ.'Ορ.149 **τί θέλγητρο ἔχει τὸ σιωπηλὸ δάσος. . γιὰ τὶς κουρασμένες ἀπ' τὸν κόσμο ψυχές·** **2)** μαγικὸν μέσον πρὸς ἔρωτα, φίλτρον : 'Ηλιόδ.Αἰθ.7,9 **οὐδεὶς οὕτως ἀδαμάντινος ὡς μὴ τοῖς ἡμετέροις ἁλῶναι θελγήτροις.**

θελγίν-ῖνος (ὁ) ὁ τελχίν βλ.λ.· 'Ησ. « θελγῖνες· τελχῖνες· γόητες, πανοῦργαι, φαρμακευταί ».

θέλγμα-ατος (τὸ) (θέλγω) σχόλ. τὸ θέλγητρον : Σχόλ.Πίνδ.Π 1,21· **2)** 'Ησ. « θαῦμα ».

θέλγω κ. μσν. κ. νεώτ., Ἰων. παρατ. **θέλγεσκον,** μέλλ. **θέλξω** κ. δωρ. **θελξῶ,** ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀόρ. **ἔθελχθεν,** ψαύω, θωπεύω, ὅθεν γοητεύω δι' ἐπιψαύσεως, μαγεύω, καταπραΰνω διὰ φαρμάκων, ἐπῳδῶν, μαγικῶν ποτῶν, ᾀσμάτων, ὡς ὁ 'Ερμῆς, ὁ Ποσειδῶν, ἡ Κίρκη, αἱ Σειρῆνες : 'Ιλ.Ω 343 **εἵλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,** αὐτ.Ν 435,'Οδ.Μ 40 (Σειρῆνες) **πάντας ἀνθρώπους θέλγουσιν, ὅ τέ σφεας εἰσαφίκηται·** κ.παθ.: 'Οδ.Κ 325 **ὡς οὔτι πιὼν τάδε φάρμακ' ἐθέλχθης·** ‖ ὁμ. ἐπὶ ἀνέμων : 'Ιλ.Μ 255 **'Αχαιῶν θέλγε νόον** (ἀπεπλάνα τὸν νοῦν τῶν 'Αχαιῶν)· **2)** ἐπάγομαί τινα, ἐξαπατῶ, πλανῶ, ξεγελῶ : 'Οδ.Π 195 **ἀλλά με δαίμων θέλγει,** Σοφ.Τρ.710· ‖ ὁμ. μετὰ δοτ. τοῦ τρόπου : 'Ιλ.Φ 276 **ἥ με ψεύδεσσιν ἔθελγεν,** 'Οδ.Α 56 **αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἱμυλίοισι λόγοισιν θέλγει·** **3)** κ. μσν. κ. νεώτ. μτφ. προσελκύω τινὰ εἰς ἐμαυτόν, ἐφέλκω, καταγοητεύω : 'Οδ. Ρ 521 **ἐμὲ κεῖνος ἔθελγε παρήμενος ἐν μεγάροισιν,** Αἰσχ.Πρ.174 **καί μ' οὔτι μελιγλώσσοις πειθοῦς ἐπαοιδαῖσιν θέλξει,** Πλάτ.Συμπ.197Ε **ᾠδῆς. . ἣν ᾄδει θέλγων . . νόημα,** Κάλβ.12,3 **ἡ τρυφερὰ κιθάρα τὸν κόσμον θέλγει·** κ. παθ. : 'Οδ.Σ 212 **ἔρῳ δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν,** Εὐρ.ΙΑ 142 **μήθ' ὕπνῳ θελχθῇς,** Σέργ.Μακρ.ἐνΣάθ.3,301 **θελγόμενος τῇ αἱμυλίᾳ καὶ ἡδύτητι τῆς διδασκαλίας καὶ παραινέσεως, - ἐθέλχθη ἀπὸ τὸ κάλλος της·** ‖ κ. μέσ. : 'Ελλ.'Επιγραμμ.674,8 **Μούσαισιν . . τὴν φρένα θελγομένη·** ‖ ὁμ. μετ' ἀπαρφ. : Αἰσχ. Πρ.865,Σοφ.Τρ.355 **ἔρως δέ νιν . . θέλξειεν αἰχμάσαι τάδε,** Αἰλ.ΖΙ 10,14 **καὶ ἕπεσθαι θέλγει·** **4)** παράγω τι διὰ μαγικῶν μέσων, κάμνω τι μὲ ξόρκια: Πίνδ.Ν 4,3 **ἀοιδαὶ θέλξαν νιν** (ἐνν. εὐφρασύναν), 'Αδαῖ.ΑΠ 9,544 (Γαλήνη) **θ- ἀνηνεμίην·** ρηματ. π. θέλξις, θέλγημα κ. θέλγμα, θέλγητρον κ. θέλκτρον, θέλκτωρ κ. ἄ.

θελειά (ἡ) δημ. ἡ θηλειὰ βλ.λ.

θέλεμνον 'Ησ. « ὅλον ἐκ ῥιζῶν ».

θελεμός-όν (θέλω, κτ. ἄ. ἐκ τοῦ θάλλω) κ. δημ. ὁ ἑκουσίως, ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ ῥέων, ὅθεν ὁ ἤρεμος, ἥσυχος: Αἰσχ.'Ικ.1027 **οἳ διὰ χώρας θελεμὸν πῶμα χέουσιν πολύτεκνοι·** πρβλ. 'Αρκάδ.61,3 « τὸ δὲ θελεμὸς ἀπὸ τοῦ θελημὸς ὀξύνεται »· **2)** δημ. (θέλω) ἡ δρῶσα ἢ ἐπιτάσσουσα θέλησις, ἐνεργὸς βούλησις, ἀπόφασις,ἐπὶ προσ., ἐν διαστ.,πρὸς τὸ θέλημα βλ.λ. ἐν χρ. κ. ἐπὶ προσ., ἀλλὰ κυρ. ἐπὶ τοῦ θεοῦ : παροιμ. **θελεμὸς τ' ἀφέντη στραβὸς ὁ τοῖχος** (ἡ θέλησις τοῦ ἄρχοντος ἢ τοῦ ἰδιοκτήτου ἐκτελεῖται καὶ ἂν εἶναι παράλογος).

θελεμῶς ἐπίρρ. 'Ησ. « οἰκτρῶς, ἡσύχως ».

θέλεος-ον (θέλω) ὁ θέλων, ὁ πρόθυμος : Αἰσχ. 'Ικ.862 **θέλεος ἀθέλεος.**

θέλημα-ατος (τὸ) (θέλω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. θέλησις, ἐπιθυμία : 'Αντιφ.Σοφ.58,Αἰν.Τακτ.18,19,ΚΔ Ματθ.7,21 **ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς,** Πάπ. **ταῦτα πράξεις κατὰ τὸ θέλημά σου,** 'Ερωτόκρ.Α 1696 **τίνος νὰ κάμω θέλημα, καὶ πάλι ποιοῦ ν' ἀφήσω,** δ. τραγ. **ἂν εἶναι θέλημα Θεοῦ ἡ Πόλη νὰ τουρκέψῃ·** **2)** εὐχαρίστησις : ΠΔ 'Εκκλ.12,1 **οὐκ ἔστι μοι ἐν αὐτοῖς θέλημα·** **3)** μσν., νεώτ. κ. δημ. συναίνεσις, συγκατάθεσις, ἄδεια : 'Ερωτόκρ.Ε 880 **νὰ τῶσε δώσῃ θέλημα ἀντρόγυνο νὰ σμίξου,** Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,9 **ἐζήτησε νὰ τὸν δώσῃ θέλημα ὁ βεζίρης διὰ νὰ παίξῃ τὲς τρίμπιτζες,** δ. τραγ. **παρακαλῶ σας, δῶστέ μου θέλημα ν' ἀρχινήσω·** **4)** δημ. μικρὰ ὑπηρεσία, ἐκτέλεσις παραγγελίας ἢ μεταφορᾶς φορητοῦ πράγματος, ἐκδούλευσις : **κάμε μου ἕνα θέλημα·** παροιμ. **πηγαίνει νιὸς στὸ θέλημα κι ἔρχεται ὀπίσω γέρος** (ἐπὶ νωθρῶν)· **5)** προσταγή : **θέλημα βγῆκε στὰ χωριά·** πρβλ. θελεμὸς 2).

θεληματαίνω μσν. θέλω : Νικ.Χων.361C.

θεληματάρης (ὁ) μσν. κ. δημ. ὁ ἐκτελῶν θελήματα βλ.λ.4), παραγγελίας· **2)** μσν. πείσμων, πεισματάρης : Χρον.Μορ.604Ρ **αὐτοὶ οἱ Φράγκοι, ὅπου θωρεῖς, πολλὰ εἶν' θεληματάροι, ὁμαίως κι ἐλαφροκέφαλοι, εἴ τι τοὺς δόξῃ, κάμνου.**

θεληματάριοι (οἱ) μσν. π. βυζαντινοῖς μισθοφόροι ἐθελονταί.

θεληματεύω (θέλημα) μσν. κ. δημ., μσν. τ. κ. **-εύγω,** ἀόρ. **ἐθεληματεψα** δίδω θέλημα, ἄδειαν, συγκατανεύω : 'Ερωτόκρ.Ε 213 **κάμε τη νὰ τὸ συβαστῇ, νὰ τὸ θεληματέψῃ.**

θεληματίας (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων ἰσχυρὰν θέλησιν, βούλησιν.

θεληματίζω δημ. ἀναθέτω εἴς τινα μικρὰν ὑπηρεσίαν, παραγγελίαν, θέλημα βλ.λ. : Βλ.Συνμ.70.

θεληματικά ἐπίρρ. μσν. κ. δημ., μσν. κ. **θεληματικῶς** ἑκουσίως, μὲ τὴν θέλησίν μου (-σου-του κλ.) : 'Ερωτόκρ.Δ 382 **κάμε το θεληματικά, γὴ γίνεται στανιό σου·** **2)** σκοπίμως, ἐξεπίτηδες.

θεληματικός-ή-ό(ν) (θέλω) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκ θελήσεως προερχόμενος, ἑκούσιος : 'Ερωτόκρ.Γ 1751 **θεληματικὴ φλακὴ καὶ σκοτεινὴ διαλέγει·** **2)** σκόπιμος : Σολωμ.Διάλογος **ὅποιος κάνει λοιπὸν αὐτὸ μὲ ἀπόφαση θεληματική, πρέπει οἱ ἄλλοι νὰ τὸν στοχάζωνται ἐχθρὸν τῆς ἀληθείας.**

θεληματικῶς ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -ά, ἑκουσίως : Εὐστ.920,19, Διγεν.'Ακρ.1095 **θεληματικῶς ὑπέμεινεν πτωχείαν δι' ἐμένα·** **2)** σκοπίμως, ἐξεπίτηδες, ἄ. θεληματικά.

θελημάτιον (τὸ) πάπ. ὑποκορ. τοῦ θέλημα βλ.λ.1): **ἔσχατον θελημάτιον.**

θελήμη (ἡ) (θέλω) μσν. θέλημα, θέλησις : Θεόγνωστ.Καν.112.

θελημός-όν (θέλω) ὁ θέλων, ὁ πρόθυμος : 'Εμπ. 35,6· **2)** ὡραῖος, θελκτικός : Βακχ.16,85 **πόντιόν τέ νιν δέξατο θελημὸν ἄλσος·** **3)** Φώτ. « θελημός· ἀντὶ τοῦ ἥσυχος »· πρβλ. θελεμός.

θελημοσύνη (ἡ) (θέλω) πάπ. ἡ θέλησις.

θελήμων-ονος-ον (θέλω) μτγν. ὁ θέλων, θεληματικός : 'Απολλ.Ρ 2,556 **θελήμων εἰρεσίη.**

θέλησις-εως (ἡ) (θέλω) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ βούλησις πρὸς ἐπιδίωξιν καὶ ἐπίτευξιν ὡρισμένου σκοποῦ, θέλημα βλ.λ.1) : Στωϊκ.ἀπ.3,41, ΠΔ Τωβ.12,18 **τῇ θελήσει τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἦλθον,** ΚΔ 'Εβρ.2,4 **κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν,** Πολυδ.5,165· ‖ ἐπιθυμία, πόθος, ἀξίωσις : Μιχ.'Ατταλ.ἐν Σάθ. 1,44 **ἐμοῦ τὴν τοῦ κτήτορος διάταξίν τε καὶ θέλησιν, - τὸ ἔκαμε παρὰ τὴν θέλησίν του·** **2)** εὔνοια, εὐμένεια : ΠΔ Παροιμ.8,35 **καὶ ἑτοιμάζεται θέλησις παρὰ κυρίου·** ‖ διάθεσις : **μὲ ὀλίγην καλὴν θέλησιν ὅλα διορθώνονται·** **3)** δύναμις τοῦ χαρακτῆρος : **ἄνθρωπος χωρὶς θέλησιν.**

θελητής (ὁ) (θέλω) μτγν. κ. δημ. προαιρετικός : ΠΔ Μιχ.7,18 **θελητής ἐλέους ἐστίν, - θελητής τοῦ κακοῦ·** πρβλ. καλοθελητής· **2)** γόης, μάγος : ΠΔ Βασ.4,21,6.

θελητικός-ή-όν (θέλω) μτγν. ὁ τῆς θελήσεως: ψ Ἀθανάσ.2,589 **θελητική δύναμις.**

θελητός-ή-όν (θέλω) μτγν. ὁ ἐπιθυμητός : ΠΔ Βασ.1,15,22 **εἰ θελητόν τῷ κυρίῳ ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας.**

θέλητρον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **μαγνολιωδῶν.**

θελιά (ἡ) μσν. κ. δημ. κ. θελειά ἡ θηλειά, ὁ βρόχας : Ἐρωτόκρ.Β 302 **κι εἰς κάθε μιὰ ἀπὸ τσὶ θελιὲς καρδιὰ σαϊτεμένη.**

θελιάζω (θελιά) δημ. κ. **θελειάζω** κάμνω θηλειάν : Βλ.Συνμ.50· πρβλ. θηλυκώνω.

θέλεταρ-**αρος** (τὸ) (θέλγω) Ἡσ. « θέλγητρον » (κῶδ. θέλκαρ).

θελκτήρ-ῆρος (ὁ) (θέλγω) ὁ καταθέλγων, καταπραΰνων τινὰ ἤ τι : Ὑμν.16,4 **θελκτὴρ ὀδυνάων.**

θελκτήριον (τὸ) (θέλγω) ἐπὶ τοῦ κεστοῦ τῆς Ἀφροδίτης, θέλγητρον, γοήτευμα, μαγεία : Ἰλ.Ξ 215 **ἔνθα τέ οἱ θελκτήρια πάντα τέτυκτο·** || ἐπὶ ᾀσμάτων, μέσον διασκεδάσεως, ἀναφυχῆς : Ὀδ. Α 337 **πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶδας·** || μέσον ἐξιλασμοῦ : αὐτ.Θ 509 **ἢ ἐάαν μέγ' ἄγαλμα θεῶν θελκτήριον εἶναι·** || μέσον πρὸς ἀνάπαυσιν ἐκ τῶν κόπων : Αἰσχ.Χο.670 **πόνων θελκτήρια·** || κ. ἐπὶ νεκρικῶν θυσιῶν : Εὐρ.ΙΤ 166 **ἃ νεκροῖς θελκτήρια κεῖται,** Μέν.559 **φυχῆς θελκτήριον.**

θελκτήριος-ον (θέλγω) ὁ θέλγων, ὁ καταπραΰνων, ὅθεν ὁ ἑλκυστικός, ἀπατηλός, ἐπαγωγός : Αἰσχ.Εὐμ.81 **θελκτηρίους μύθους ἔχοντας·** πρβλ. αὐτ.Ἱκ.1004 **ὄμματος θελκτήριον τόξευμα** (τὸ μαγικὸν βέλος τοῦ ὀφθαλμοῦ)· || ὁμ. μτ. γεν. : Εὐρ.Ἱππ.509 **ἔστιν κατ' οἴκους φίλτρα μοι θελκτήρια ἔρωτος.**

θελκτικός-ή-ό(ν) (θέλγω) σχόλ., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα ἢ τὴν δύναμιν νὰ θέλγῃ, ἑλκυστικός, γοητευτικός : Σχόλ.Εὐρ.Ὀρ.211, Παπαντ.Ἄγ. Ὄρ.13 **εἶχε βρῆ τὸν τρόπο νὰ κάμῃ τὸ μοναχισμὸ θελκτικὴ διασκέδαση, - θελκτικαὶ ὑποσχέσεις·** ἐπίρρ. νεώτ. -ῶς, δημ. -ά.

θέλκτρον (τὸ) (θέλγω) θελκτήριον βλ.λ. : Σοφ. Τρ.585 **φίλτροις . . θέλκτροισι τοῖς ἐφ' Ἡρακλεῖ.**

θελκτύς-ύος (ἡ) (θέλγω) μτγν. γοητεία, τέρψις : Ἀπολλ.Ρ 1,515 θελκτὺς **ἀοιδῆς** (δ.ἀνάγν.).

θελκτώ-οῦς (ἡ) ἀρχ. λεξ. ἡ γοητεύουσα, ἡ τέρπουσα· Σουΐδ.

θέλκτωρ-**ορος** (ὁ) (θέλγω) θελκτὴρ βλ.λ. : Αἰσχ. Ἱκ.1040 **θέλκτορι Πειθοῖ** (κῶδ. θεάκτορι).

θελξιέπεια (ἡ) μσν. θηλ. τοῦ **θελξιεπής** ἡ διὰ τῶν λόγων θέλγουσα, τέρπουσα : Εὐστ.1709.

θελξιεπής-οῦς-ές (θέλγω-ἔπος) ὁ θέλγων, τέρπων διὰ τῶν λόγων : Βακχ.14,48 **γάρυϊ θελξιεπεῖ.**

θελξίθεος-ον (θέλγω-θεὸς) μσν. ἐπίθ. τῆς Παρθένου Μαρίας, ὁ τὸν θεὸν ἐξιλεῶν.

θελξικάρδιος-**ον** (θέλγω-καρδία) μσν. κ. νεώτ. ὁ θέλγων, εὐφραίνων τὴν καρδίαν, ὁ εὐφραντικός: Καισάρ.Δαπ.ἐνΣάθ.3,127 **ἡ θελξικάρδιος γλῶσσα.**

θελξίμβροτος-**ον** (θέλγω-βροτός) ὁ θέλγων τοὺς ἀνθρώπους : Βακχ.5,175 **Κύπριδος θελξιμβρότου,** Ὀρφ.Λιθ.320 **θελξίμβροτος ᾠδή.**

θελξιμελής-οῦς-ές (θέλγω-μέλος) Ἐπίγρ. ὁ διὰ τοῦ μέλους θέλγων : **θ- Ἀμφιονίς** (**φόρμιγξ**).

θελξίνοος-**οος-ουν-οον** (θέλγω-νοῦς) μτγν. ὁ τὸν νοῦν, τὴν καρδίαν θέλγων, πραΰνων, **δελεάζων** : Ἀντιφάν.Μσκ.ἐνΑΠ 6,88 **ὡς ἂν θελξινόοισιν ἀεὶ** φίλτροισι δαμάζῃς **ἀνέρας,** Παῦλ.Σιλ.ἐν ΑΠ 10,15 **θελξίνουν ἔαρ.**

θελξίπικρος-**ον** (θέλγω-πικρός) μτγν. ὁ θέλγων, ἡδύνων διὰ πόνου, μὲ πικρίαν : ΑΠΠαράρτ.3,158 **θελξίπικροι κνησμοναί.**

θέλξις-**εως** (ἡ) (θέλγω) μτγν. γοητεία, μαγεία, τέρψις : Πλούτ.Ἠθ.622Α, Αἰλ.ΖΙ 8,24.

θελξίφρων-**ονος-ον** (θέλγω-φρήν) ὁ θελξίνους βλ.λ. : Εὐρ.Βάκχ.404 **θελξίφρονες . . ἔρωτες,** ΑΠ 9,505,17 **θελξίφρων παλμός·** || ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος : ΑΠ 9,525,9.

θελοκακῶ-έω δ.γρ. τοῦ ἐθελοκακῶ βλ.λ.

θελοντής (ὁ) (θέλω) μτγν. κ. **ἐθελοντής** βλ.λ. : Ἱεροκλ.Ἀστ.56Α.

θελυγάνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὁρμόνη προερχομένη ἐκ τῶν σπερματικῶν ἀδένων ἀνδρὸς ἢ γυναικός, συνδεδυασμένη μετὰ ὑοχιμπίνης.

θέλυμνον (τὸ) (θέλω) κτ. πληθ. τὰ θεμέλια ἢ στοιχεῖα τῶν πραγμάτων, ἄ. θέμεθλα· Σχόλ.Ἰλ.Κ 15 « θέλυμνα, οἱ θεμέλιοι » : Ἐμπ.21,6 **θέλυμνά τε στερεωπά** (εἰκ. ἀντὶ θελημνά, θελημά).

θέλω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀρχ. κ. **ἐθέλω,** δημ. ἐνεστ. **θέλω-εις-ει-ουμε-ετε-ουν** κ. παραλλ. ἰδίως ἐν ἰδιώμ. **θέου** (ἐν Μάν.), **θές** (γεν. χρ.) κ. **θέεις, θέει, θέμε, θέτε, θένε** κ. θέσι, παρατ. **ἤθελα-ες-ε -αμε-ατε-αν** κ. ἰδιωμ. **ἦθα** κ. **ἦθε** κ. **ἤθεκα, ἦθες** κ. **ἤθεκες, ἦθε** κ. **ἤθεκε, ἤθαμε, ἤθατε, ἦθαν** κ. **ἦθασι,** ἀόρ. **(ἠ)θέλησα** κ. **(ἐ)θέλησα,** κτ. ἐνεστ. καὶ παρατ. ἐν μεγάλῃ χρ. ὡς βοηθητικὸν ἄ. ρημάτων, οἷον θέλω γράφει ἀντὶ θὰ γράφω, θέλω γράψει ἀντὶ θὰ γράψω· κτ. παρατ. δὲ ἤθελον (-α) δηλοῖ δυνητικὴν διάθεσιν, οἷον ἤθελον(-α) γράφει-γράψει ἀντὶ θὰ ἔγραφον, ἤθελον(-α) γραφῇ ἀντὶ θὰ ἐγραφόμην, βούλομαι, ἐπιθυμῶ : Κρυστ.Τραγ.Ἤθελα νἄμουν τσέλιγγας 5 **ἤθελα νά 'μουν τσέλιγγας, νά 'μουν κι ἕνας σκουτέρης, νὰ πάω νὰ ζήσω στὸ μαντρί, ΜΜ ἐγὼ δὲν κλαίου περήφανα, δὲ θέου καπρικιαρίσματα,** παροιμ. **ὅπου δὲ θέλει νὰ ζυμώσῃ πέντε μέρες κοσκινίζει** (ἐπὶ τῶν ἀποφευγόντων τι, ἰδίως κοπιῶδες), φρ. **θέλεις δὲ θέλεις ἢ θέλεις καὶ δὲ θέλεις ἢ θέλοντας καὶ μὴ θέλαντας** (ἑκὼν ἄκων)· **2)** ἐπιθυμῶ σφοδρῶς, ἐπιζητῶ : ΜΜ **ἐγὼ θέου τὸ Νικολό,** | **ποὺ ἦταν ὁ πρῶτό μου καφός,** παροιμ. **ποιὰς στραβὸς δὲ θέλει τὸ φῶς του** (ὅλοι ἐπιθυμοῦν τὰ ὠφέλιμα), φρ. **τὸ καλὸ ποὺ μὲ (μοῦ) θέλεις νὰ τὸ 'χῃς** (ἀπάντησις εἰς τοὺς ὑποκρινομένους ὅτι ἐπιζητοῦν τὸ συμφέρον τινός, ἐνῷ τοὐναντίον συμβαίνει), **-θέλω τὴ συνδρομή σου, - θέλει χάδια·** **3)** ἐπιχειρῶ, προσπαθῶ, δοκιμάζω : Ζερβ.Μῦθ.Ζ 5 **κάποιος ἀπ' αὐτοὺς μάλιστα θέλοντας νὰ δείξῃ τὸν διχασμὸ τῆς φυχῆς, - θέλησε νὰ μᾶς ἐξοντώσῃ, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσε·** **4)** συναινῶ, συγκατατίθεμαι, δέχομαι : ΜΜ **κι ἂ θέῃς νὰ κάμετε καλά, ἐκεῖνοι τὸ πληρώνουσι τὸ γίδι πὸ σκοτώσασι** (ἐὰν συγκατατίθησθε εἰς συμβιβασμόν), ΜΜ **τί φτωχοπούλα ἤμου κι ἐγὼ καὶ σὰν ἐθέλησ' ὁ Θεὸς ἔγινα καπετάνισσα·** || δέχομαι ὡς ἐραστὴν ἢ ὡς σύζυγον, ἐπιθυμῶ ἐρωτικῶς : δ. δίστ. **ἀγάπα με νὰ σ' ἀγαπῶ, θέλε με νὰ σὲ θέλω,** ΜΜ **δὲν τονὲ θέου τὸν τσαρουχά, δὲν πάου στὴν ἀκραγιαλιά,** παροιμ. **πέ του, πέ του τὸ κοπέλλι** | **κάνει τὴν κυρὰ καὶ θέλει·** || φρ. ἐπὶ γυναικός : **τὰ θέλει** (ρέπει εἰς ἐρωτικὰς ὑποχωρήσεις)· **5)** ἔχω ἔλλειψίν τινος, χρειάζομαι : θέλω **ἀκόμη ἄλλες χίλιες δραχμές, - αὐτὴ ἡ δουλειὰ θέλει προσοχή·** || φρ. λίγο **ἤθελε** (ἀκόμα) παρ' ὀλίγον, λίγο ἔλειψε· πρβλ. ἀρχ. φρ. ὀλίγου δεῖν· || φρ. **θέλεις ξύλο - βρίσιμο - φτύσιμο** (σοῦ χρειάζεται, σοῦ ταιριάζει ξύλο κλπ.)· || παροιμ. **θέλει τριανταεννιὰ νὰ τὰ κάμῃ γρόσι** (ἐπὶ τῶν στερουμένων τῶν ἀναγκαίων καὶ αἰσιοδοξούντων)· **6)** ἀπαιτῶ τι ὡς ἐκ τῆς φύσεώς μου, ἔχω ἀνάγκην τινός, χρειάζομαι : δ. δίστ. **ὁ πλάτανος θέλει νερὸ** | **κι ἡ λεύκα θέλ' ἀέρα,** | **καὶ τὸ κο-**

ρίτσι φίλημα ὅσα νὰ πάρῃ ἡμέρα, δ.δίστ. τ' ἀμπέλι θέλει ἀμπελουργό, | τὸ σπίτι νοικοκύρη· **7)** ἀπαιτῶ, ἀξιῶ : **θέλει ὅλοι νὰ φωνίζουν ἀπὸ τὸ μαγαζί του, - θέλει ὅ τι πῆ νὰ γίνεται·** φρ.· **θέλει καλὰ καὶ σώνει** (ἀπαιτεῖ ἀπαραιτήτως)· || μτ. ἀρνήσεως, ὑποχωρῶ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν ἢ τὴν προσπάθειάν τινος, δέχομαι νὰ κάμω τι : **δὲν θέλει νὰ βάλῃ μυαλό, - τὸ κρέας δὲ θέλει νὰ βράση, - δὲν ἤθελε τὸ σπίτι μου νὰ τὴν παντρευτῶ·** **8)** ὀφείλω, χρεωστῶ : **κάτι λίγα τοῦ θέλω ἀκόμα, - δὲν θέλω σὲ κανένα μία πεντάρα·** **9)** ζητῶ, ἀναζητῶ, γυρεύω : **ποῖον θέλετε, παρακαλῶ; - τί ἤθελες τέτοια ὥρα στὸ δρόμο;** **10)** φρ. **θέλω νὰ πῶ** ἐννοῶ : **τί θέλετε νὰ πῆτε μ' αὐτὰ** (τί ἐννοεῖτε;), **- θέλω νὰ πῶ ὅτι μ' αὐτὴν τὴν κατάσταση δὲν πᾶμε καλά·** || φρ. **τί θέλεις ἢ τί γυρεύεις ἢ τί τὰ θέλεις** (ὁπωσδήποτε, ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα)· **11)** διαζευκτικῶς **θέλεις - θέλεις ἢ θέλει - θέλει,** εἴτε, εἴτε : δ.δίστ. **θέλεις μὲ πέτρα βάρα με, | θέλεις μὲ τὸ λιθάρι,** παροιμ. κ. μσν. **θέλεις μῆλον ἔπαρε, θέλεις κυδώνι(ν),** ὁμ. **θέλεις θέριζε καὶ δένε, θέλεις δένε καὶ κουβάλα** (ἐπὶ ἐπιπόνων ἐργασιῶν), **- θέλεις κάτσε, θέλεις φύγε·** **12)** φρ. **νὰ κάμω θέλω, - νὰ βάνω θέλω,- νὰ πῶ θέλω** κτλ. ἐν τῇ σημ. προτίθεμαι, ἔχω κατὰ νοῦν, πρόκειται : παροιμ. **νὰ βάνω θέλω φούντα στὰ παλιά μου τὰ τσαρούχια** (ἐπὶ μωρῶν προθέσεων ἢ σχεδίων)· ρηματ. π. θελητός, θελεμός, θελητής, θέλησις, θέλημα.

θέμα-ατος (τὸ) (τίθημι) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ τεθειμένον, τὰ κείμενον, οἷον τὰ παρὰ τῷ τραπεζίτῃ κατατεθειμένα χρήματα ὡς ἐγγύησις, ἡ χρηματικὴ κατάθεσις, ἡ παρακαταθήκη : Πλούτ.'Ηθ. 116Α **οὐδὲ γὰρ οἱ τραπεζῖται.. ἀπαιτούμενοι τὰ θέματα, δυσχεραίνουσιν ἐπὶ τῇ ἀποδόσει·** πρβλ. Πάπ. **ἐν θέματι ἔχειν παρά τινος·** **2)** δθ. θησαυρός, κατάθεμα : ΠΔ Τωβ.4,9 **θέμα γὰρ ἀγαθὸν θησαυρίζεις σεαυτῷ εἰς ἡμέραν ἀνάγκης·** **3)** ἐπὶ ἄρτων, στήλη, στίβα, σωρός : ΠΔ Λευΐτ. 24,6 **καὶ ἐπιθήσετε αὐτοὺς δύο θέματα, ἓξ ἄρτους τὸ ἓν θέμα ἐπὶ τὴν τράπεζαν·** πρβλ. αὐτ. Σοφ.Σειρ.30,18 **θέματα βρωμάτων παρακείμενα ἐπὶ τάφῳ·** **4)** θήκη, κιβώτιον : ΠΔ Βασ.1,6,8 **θήσετε ἐν θέματι Βερσεχθάν·** **5)** 'Επιγρ. τὸ διὰ τοὺς ἀθλητὰς τιθέμενον, ἆθλον, βραβεῖον· **6)** ἐν τῇ ἀστρολογίᾳ, ὡροσκόπιον : Μαν.1,278, Βέττ.Βάλ. 7,26 **ἡ τοῦ θέματος σχηματογραφία·** **7)** 'Επιγρ. κοινὸς τόπος ταφῆς ἢ κοινὴ γῆ : 'Επιγρ. **ἡ σορὸς καὶ τὸ βαθρικὸν καὶ τὸ ὑποκείμενον θέμα·** || 'Ησ. **«θέμα· ἕξις, τόπος, στάσις, μνῆμα»·** **8)** νεώτ. κ. δημ. τὸ προκείμενον πρὸς συζήτησιν ζήτημα, ἡ συζητουμένη ὑπόθεσις: Διογ.Λ 7,78,**- τὸ θέμα τῆς διαλέξεως, - περὶ ποίου θέματος πραγματεύεται τὸ βιβλίον του;·** || νεώτ. κ. δημ. εἰδ. τὸ διδόμενον εἰς ἐξεταζομένους ζήτημα πρὸς λύσιν, ἀνάπτυξιν ἢ μετάφρασιν : **θέματα συνθέσεως - ἱστορίας, - ἀπερρίφθη εἰς τὸ λατινικὸν θέμα·** **9)** μτγν., μσν. ἐν τοῖς νόμοις, περίπτωσις : 'Ιουστιν. Νεαρ.2,3· || νεώτ. νομ. τὸ περὶ ὃ στρέφεται ἡ ἀπόδειξις ἀντικείμενον· πρβλ. ἀπόδειξις· **10)** αὐθαίρετος ἀπόφασις : Φιλόδ.Ρητ.1,151S **ὁ κατὰ θέμα καλὸς λόγος,** αὐτ.259S **νόμοις καὶ θέμασιν διαφέρειν·** **11)** νεώτ. μουσ. μουσικὴ ἰδέα χρησιμεύουσα ὡς βάσις πρὸς σύνθεσιν ὁλοκλήρου ἔργου, μοτίβο· **12)** κ. νεώτ. κ. δημ. γραμμ. πρωτότυπος λέξις, ἐξ ἧς ἐν τῇ κλίσει καὶ τῷ σχηματισμῷ παράγονται οἱ λοιποὶ τύποι, ρίζα : 'Απολλ. Δύσκ.'Αντων.ΙΙ,21· **13)** π. **Στωϊκ.** τρόπος ἀναγωγῆς ἀνωμάλου συλλογισμοῦ : Στωϊκ.ἀπ.2,77· **14)** π. Βυζαντ. μεγάλη διοικητικὴ διαίρεσις τοῦ βυζαντ. κράτους· || **τίτλος ἔργου τοῦ Πορφυρογεννήτου·** **15)** π. βυζαντ. μεγάλη διοικητικὴ περιφέρεια· πρβλ. νεώτ. νομός : **θέμα Νικοπόλεως·** **16)** π. βυζαντ. στρατιωτικὴ μονὰς συγκειμένη ἐκ 4000 ἀνδρῶν.

θεματ(ε)ίτης (ὁ) (τίθημι) 'Επιγρ. ὁ κατατιθέμενος χρήματα παρὰ τραπεζίταις.

θεματίζω (θέμα - τίθημι) κ. μσν. ποιοῦμαι κατάθεσιν χρημάτων, καταθέτω ἐπὶ τόκῳ, ἀποταμιεύω που χρήματα· 'Ησ. « θεμστίζει, ἀποτίθεται, κυβερνᾷ » : 'Επιγρ. **θεματίζειν πρὸς τοὺς τραπεζίτας,** Πάπ. **φρόντισον τὸ πρόστιμον πᾶν θεματίζειν·** **2)** θέτω εἰς τὴν προσήκουσαν θέσιν, τάξιν, τακτοποιῶ : 'Απολλ.Δυσκ.Συντ.ΙΙ,8· κ. παθ. τακτοποιοῦμαι : αὐτ.ΙΙ,1 **κατὰ τύχην τεθεματίσθαι·** **3)** θετῶν, ὁρίζων θέμα τι ὑποστηρίζω τοῦτο : Φιλόδ.Ρητ.1,152S· || κ. παθ. ὑποστηρίζομαι αὐθαιρέτως : αὐτ.259S· **4)** γραμμ. ἀποδίδω αὐθαιρέτως σημασίαν τινὰ εἴς τινα λέξιν : Σεξτ.'Εμπ.Μαθ. 8,202· || γεν. προσδιορίζω αὐθαιρέτως γένος τι : αὐτ.1,149· **5)** μσν. ἀστρολ. ὡροσκοπῶ, προλέγω τὰ μέλλοντα τῆς ζωῆς τινος ἐκ τοῦ ζῳδίου καθ' ὃ ἐγεννήθη, γενεθλιαλογῶ· **6)** μσν. νομ. ἐν μτφρ. Πανδεκτῶν ὁρίζω, προσδιορίζω δικαστικήν τινα ὑπόθεσιν· ρηματ. π. θεματ(ε)ίτης, θεματισμός.

θεματικός-ή-όν (θέμα) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἀγώνων, ὁ συνδεδεμένος μετὰ θετοῦ βραβείου, ἁ. ἀργυρίτης, ἀντίθ. στεφανίτης, φυλλίτης : Πολυδ. 3,153 **ἀγῶνες θεματικοί·** **2)** ἐπὶ ρυθμοῦ, μουσικὸς τρόπος σκοπῶν μόνον εἰς τὴν ἐντύπωσιν : Πλούτ. 'Ηθ.1135D **ὁ φιλάνθρωπος καὶ θεματικὸς νῦν καλούμενος τρόπος·** **3)** ὁ αὐθαιρέτως, κατὰ παράδοσιν ὁριζόμενος, γενόμενος, πατροπαράδοτος : Φιλόδ.Ρητ.1,195S **θ- παρατηρήσεις·** || τὸ οὐδ. **θεματικὸν** ὡς οὐσ. ἐν τῇ αὐτ. σημ. : Φιλόδ.1,151S· **4)** κ. νεώτ. κ. δημ. γραμμ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ θέμα λέξεως : ΕΜ 91,33, **- θεματικὸν φωνῆεν·** || κ. συγκρ. ὁ περισσότερον σύμφωνος πρὸς τὸ θέμα, τὴν ρίζαν : 'Απολλ.Δύσκ.'Επίρρ. 121,5 **θεματικώτερα** (μέρη) **τοῦ λόγου ὀνόματά ἐστι καὶ ῥήματα·** || **-ικώτερον** τὸ αὐδ. ὡς ἐπίρρ. βλ. θεματικῶς : 'Απολλ.Δύσκ.Συντ.102,4· **5)** μσν. π. Βυζαντ. ἐπὶ ἀρχόντων, δικαστῶν, **ὁ** ἀνήκων εἴς τι θέμα, διαμέρισμα τοῦ βυζαντ. κράτους, ἐπαρχιακός : Μιχ.'Ατταλ.ἐν Σάθ.1,57 **ταγματικῶν καὶ θεματικῶν ἀρχόντων·** || **οἱ θεματικοὶ** οἱ εἰς τὸ θέμα ἀνήκοντες ἄνθρωποι, ἐπαρχιῶται.

θεματικῶς ἐπίρρ. μτγν. ἐν χρ. μ. τὸ συγκρ. **θεματικώτερον** ἐπὶ τύπων λέξ. ἐχουσῶν διάφ. θέματα, οἷον ἐγώ, ἐμοῦ : 'Απολλ.Δύσκ.Συντ.102,4.

θεμάτιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ θέμα βλ.λ. ἀστρολογικὸν μικρὸν ὡροσκόπιον : 'Αντίγ.Νικ.π. 'Ηφαιστ.'Αστρ.2,18.

θεματισμός (ὁ) (θεματίζω) μτγν. κ. μσν. διατύπωσις ὑποθέσεως πρὸς συζήτησιν : Βιτρ.1,2,5· **2)** γραμμ. αὐθαίρετος προσδιορισμὸς θέματος, ρίζης : Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.149· πρβλ. θεματίζω 4)· **3)** νεώτ. μουσ. **θεματισμοὶ** δύο τῶν ἀφώνων μεγάλων σημαδίων, δι' ὧν ἐγένετο ἡ σημειογραφία τοῦ στενογραφικοῦ συστήματος τῆς βυζαντ. μουσικῆς, ἁ. μεγάλαι ὑποστάσεις.

θεματίτης (ὁ) (θέμα) 'Επιγρ. ἐπὶ ἀγώνων, ὁ θεματικὸς βλ.λ.1)· **2)** δ.γρ. τοῦ θεματείτης βλ.λ.

θεματογραφία (ἡ) (θεματογράφος) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ θεματογραφεῖν, ἡ διὰ θεμάτων ἄσκησις : **θεματογραφία εἰς τὴν λατινικήν·** **2)** εἰρων. ὡς χαρακτηριστικὸν ἄρθρου ἢ πραγματείας ἐπιτετηδευμένης εἰς ἐπίδειξιν γλωσσικὴν ἢ ἁ. ἀπλοϊκῆς καὶ ἀτέχνου ὡς ἡ ἀνάπτυξις σχολικοῦ θέματος ὑπὸ μαθητοῦ.

θεματογράφος (ὁ) (θέμα - γράφω) νεώτ. ὁ γράφων θέματα· **2)** εἰρων. ὡς χαρακτηρισμὸς ἀρθρογράφου ἢ συγγραφέως ἐπιδεικτικοῦ ἢ ἀτέχνου· πρβλ. θεματογραφία 2).

θεματογραφῶ-έω (θεματογράφος) μσν. κ. νεώτ. γράφω θέματα, γυμνάσματα : Λασκ.Κ **ἐν** Προοιμίῳ γραμμ.π.Μi.161,932· **2)** νεώτ. ἀσκοῦμαι εἰς τὴν γραπτὴν ἔκθεσιν ἰδεῶν· **3)** εἴρων, εἶμαι θεματογράφος βλ.λ.2).

θεματοποιῶ-έω (θέμα - ποιῶ) σχόλ. σχηματίζω, κάμνω θέμα τι· κ. παθ. : Σχόλ.Ὀδ.Δ 807 **θεματοποιεῖται ὁ μέλλων.**

θεματοφύλαξ-ακος (ὁ,ἡ) (θέμα-φυλάττω) νεώτ., δημ. **-ύλακας** μ. ἀρσ. ὁ φύλαξ θέματος, καταθέσεως παρ' αὐτῷ γινομένης ὑπὸ ἄ.· κτ.νομ.ὁρισμ. ὁ ἀναδεχόμενος ἀμισθὶ κ. ἄνευ ὑπ' αὐτοῦ χρήσεως τὴν φύλαξιν ἀλλοτρίου κινητοῦ πράγμ. κτ. ἀμοιβαίαν συνεννόησιν αὐτοῦ μετὰ τοῦ κυρίου ἢ μετὰ τῶν διεκδικούντων τοῦτο ἢ ἐχόντων ἀπὸ κοινοῦ δικαιώματα ἐπ' αὐτοῦ : **εἰς τὰ ἔπιπλα τοῦ μακαρίτου οἱ κληρονόμοι ὥρισαν θεματοφύλακα τὸν ἰδιοκτήτην τῆς οἰκίας· 2)** μτφ. ὁ ἐκ τοῦ ἀξιώματός του ἢ τῆς κοινωνικῆς θέσεώς του ἢ ἀσχολίας του ἐντεταλμένος καὶ φυλάττων, προασπίζων, μεριμνῶν νὰ εἶναι ἀπαραβίαστον· καθεστώς τι ἠθικὸν ἀγαθόν, οἷα ἡ θρησκεία, ἡ ἐθνικὴ συνείδησις, τὰ πάτρια ἔθιμα κττ. : **οἱ διδάσκαλοι τοῦ Γένους ὑπῆρξαν θεματοφύλακες** τοῦ πατριωτισμοῦ - τῆς γλώσσης· ἐν χρ. κ. ἐπὶ οὐδ. : **τὸ Πατριαρχεῖον ἐγένετο θεματοφύλαξ τῆς Ὀρθοδοξίας· 3)** ὁμ. μτφ. ὁ εἰς ὃν ἄ. ἀνακοινοῦσι τὰ μὴ κοινῶς γνωστά, προσωπικῶς δὲ αὐτοὺς ἐνδιαφέροντα : Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.23 **ἦτο γενικὸς θεματοφύλαξ τῶν ἀλλοτρίων ὑποθέσεων, - ἦταν θεματοφύλακας ὅλων τῶν μυστικῶν τῆς γειτονιᾶς.**

θέμεθλον(τὸ) (τίθημι) κ. μσν. κτ. πληθ. βάσις, ἕδρα, θεμέλιον, ῥίζα : Ἰλ.Ξ 493 **τὸν τόθ' ὑπ' ὀφρύος οὖτα κατ' ὀφθαλμοῖο θέμεθλα,** Χρυσόθ. Λόγ.ἐνΣάθ.Ι,207 **ναόν τε ἐκ θεμέθλων αὐτῶν·** || δθ. τὸ ἐνδότατον καὶ βαθύτατον μέρος τινός : Ἡσίοδ.Θ 816 **δώματα ναιετάουσιν ἐπ' ὠκεανοῖο θεμέθλοις,** Πίνδ.Π 4,180 **Παγγαίου θέμεθλα,** Ζαλοκ.28,1 **ἐκ θεμέθλων δ' ἡ γῆ ἐκλονήθη·** || σπαν. κτ.ἑν. : Καλλ.Ἀρτ.248 (δ.γρ. **θέμειλον**).

θεμείλια (τὰ) (τίθημι) ἐπ. ἀντὶ **θεμέλια** (τὸ ει κατὰ μετρικὴν ἔκτασιν) ἄ. θέμεθλα, βάσεις, ῥίζα : Ἰλ.Μ 28 **θεμείλια.. τὰ θέσαν μογέοντες Ἀχαιοί,** Ὑμν.Ἀπόλλ.254,Καλλ.Δῆλ.260 **χρύσεά τοι τότε πάντα θεμείλια γείνετο Δῆλε.**

θέμειν Ἐπιγρ. κ. **θέμεναι** ἀπαρφ. ἀόρ. β' τοῦ τίθημι βλ.λ. ἀντὶ θεῖναι.

θεμελίᾳ ἐπίρρ. Ἐπιγρ. ἐκ θεμελίων, ἄρδην : **ὡς μὴ χρόνῳ θεμελίᾳ καταριφθείη.**

θεμελιακός-ή-ό(ν) (θεμέλιον) σχόλ., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὰ θεμέλια : Σχόλ. Λυκόφρ.715· || κ. μτφ. βασικός, ῥιζικός, θεμελιώδης : **αἱ θεμελιακαὶ ἀρχαὶ τοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος·** ἐπίρρ. **-ῶς,** δημ. **-ά.**

θεμελιόθεν ἐπίρρ. γλωσσ. μτγν. **ἐκ** θεμελίων : Δοσίθ.412Κ.

θεμέλιο(ν) (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **θεμελο** οὐδ. τοῦ ἐπιθ. θεμέλιος ὡς οὐσ., συνήθ. κτ. πληθ. ἡ ἐντὸς τοῦ ἐδάφους τοιχοποιΐα πρὸς στήριξιν ἐπ' αὐτῆς οἰκοδομήματος, ἡ βάσις παντὸς κτιρίου : Ἀριστλ.Φυσ.201a,4 **οἱ λίθοι μὲν κάτω καὶ τὰ θεμέλια,** Παυσ.4,32,1 **τοῦ θεάτρου δὲ οὐ πόρρω λείπεται τοῦ βουλευτηρίου θεμέλια,** Πάπ. **τὸ θεμέλιον ὀρύσσειν,** Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.107 **ἐπάνω ἀπὸ τὰ θεμέλια τοῦ μοναστηριοῦ·** || μτφ. στήριγμα, βάσις : Ἐπιστ.2,38Ὑ **τὰ ὑποβληθέντα θεμέλια,** Ἐρωτόκρ.Α 154 **ὁ λογισμός εἶν' πού βαλα δίχως θεμέλιο νὰ 'χη,** Ψυχάρ.Ταξ.76 **ποῦ εἶναι ὁ σιδερένιος διοργανισμός, ποῦ τὰ γερὰ θεμέλια·** || παροιμ. **ὅτι κάνουν τὰ θεμέλια προσκυνοῦν τὰ κεραμίδια** (οἱ ἐξαρτώμενοι ἐξ ἄλλων εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ δέχωνται τὰ ὑπ' αὐτῶν τελούμενα)· || κ. μτ. τῆς προθ. **ἐκ** ἐν ἐπιρρ. σημ. ἐκ βάθρων, συθέμελα, σύρριζα : Θουκ.3,68 **ἐκ τῶν θεμελίων ᾠκοδόμησαν,** ΔίωνΚ 39,20 **ἐκ θεμελίων αὐτὴν ἐναιρήσων, - ὁ οἶκος - ἡ πόλις κατεστράφη ἐκ θεμελίων· 2)** μτγν. ἀστρολ. τὸ ἀντιμεσουράνημα : Ἑρμ.Τρισμ. ἐν Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(3), 101· **3)** νεώτ. **τὸ θεμέλιον τῆς Σελήνης** ἡ ἡλικία τῆς Σελήνης **κατὰ** τὴν 1 Ἰανουαρίου ἢ τὴν 23 Μαρτίου, ἄ. ἐπακτή.

θεμέλιος-ον (τίθημι) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ θεμέλιον βλ.λ., τὴν βάσιν τοῦ οἰκοδομήματος, ὅθεν ὁ κατάλληλος, ὅπως τεθῇ τι ἐπ' αὐτοῦ : Ἀριστφ.Ὀρν.1137 **θεμελίους καταπεπωκυῖαι λίθους,** Διόδ.5,66· || κ. ἀπολ. ἐπὶ λίθου, ὁ ἀκρογωνιαῖος : Ἀριστλ.Φυσ.237b,13 **ὥσπερ τῆς οἰκίας τὸν θεμέλιον·** || κ. μτφ. : Μάχ. π.Ἀθήν.8,346Α **τοῦτο δ' ἐστὶ τῆς τέχνης θεμέλιος ἡμῖν,** Ἀριστλ.ΦΑἰτ.668a,19 **τοὺς θεμελίους ἐκ τῶν λίθων οἰκοδομεῖσθαι· 3)** τὸ θεμέλιον ὡς οὐσ.βλ.λ.

θεμελιοῦχος (θεμέλιον-ἔχω) μτγν. κ. νεώτ. ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος, ὁ κρατῶν τὰ θεμέλια : Ἐπιγρ. **θ- Ποσειδῶν,** Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.22· **2)** ἐπὶ λίθου, ὁ θεμέλιος βλ.λ. : Ἡράκλειτ.Ἀλληγ.48.

θεμελιῶ-όω (θεμέλιον) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **θεμελιώνω** (ἐν χρ. κ. ἐν τῇ νεωτ.) βάλλω θεμέλια, ρίχνω θεμέλια : Ξεν.ΚΠ 7,5,11 **πύργους.. φοίνιξι θεμελιώσας,** ΚΔ'Ἑβρ.1,10 **τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σού εἰσιν οἱ οὐρανοί,**Διγεν.Ἀκρ. 4566 **γῆν θεμελιώσας,** Κρυστ.131,20 **γεφύρι πέτρινο μπορῶ νὰ θεμελιώσω·** κ. παθ. : ΚΔΜατθ.7,25 **τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν·** || κ. μτφ. θέτω τὰς πρώτας βάσεις τινός, στερεώνω : Ἐρωτόκρ.Γ 1305 **κι ἔτσι καλὰ θεμέλιωσες μέσα στὸ λαγισμό σου ἀπόφε ν' ἀρραβωνιαστῇς μ' ἕνα μικρότερό σου·** κ. παθ. : Διόδ.Σ 11,68 **καλῶς θεμελιωθεῖσαν βασιλείαν παραλαβών,** ΚΔΚολ.1,23· **2)** Ἡσ. « θεμελιωθέντα· ἐκ ῥιζῶν ἀρθέντα »· ρηματ. π. θεμελίωσις, θεμελίωμα, θεμελιωτής.

θεμελιώδης-ους-ες (θεμέλιον-εἶδος) νεώτ. ὁ χρησιμεύων ὡς θεμέλιον, ὡς βάσις, βασικός : Παπαντ.Ἅγ.Ὄρ.24 **ἂν σ' αὐτὰ προσθέσωμε τὰ θεμελιώδη μοτίβα τοῦ μοναστηριοῦ, - θεμελιώδης κανών, - θεμελιώδες δόγμα·** || κ. ἐπίρρ. **-ῶς : διιστάμεθα θεμελιωδῶς.**

θεμελίωμα-ατος (τὸ) νεώτ., δημ. **θεμέλιωμα** τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θεμελιοῦν, ἡ θεμελίωσις.

θεμελίωσις-εως (ἡ) (θεμελιῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ καταβολή, τοποθέτησις θεμελίων, τὸ θεμέλιωμα : ΠΔ'Ἔσδρ.2,3,11 **πᾶς ὁ λαὸς ἐσήμαινε φωνῇ μεγάλῃ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ ἐπὶ τῇ θεμελιώσει τοῦ οἴκου κυρίου,** Φιλ.Βυζ.Θαυμ.5,1,- **ἡ θεμελίωσις ἐγένετο ἐπὶ βράχου.**

θεμελιωτής (ὁ) γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ θεμελιῶν τι· **2)** μτφ. ἱδρυτής : **θεμελιωτὴς τῆς Μωαμεθανικῆς θρησκείας - κόμματος - τῆς ἐπιχειρήσεως.**

θεμελιωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θεμελίωσιν, ὁ γινόμενος πρὸς θεμελίωσιν : **θεμελιωτικὰ ἔργα·** || κ. ἐπίρρ. **-ῶς.**

θέμελο (τὸ) (τίθημι) δημ. τὸ θεμέλιον βλ.λ. : Βαλαωρ.Βράχος κ. τὸ Κῦμα 18 **τὰ θεμέλά σου τά 'φαγα, σ' ἔκαμα κουφολίθι,** Παλαμ.Τάφ.3,15 **τοῦ ἔχτισα τὰ θέμελα, τοῦ σκέπασα τὸ θόλο.**

θέμεν δωρ. κ. **θέμεναι** ἀπαρφ. ἀόρ. β' ἀντὶ θεῖναι τοῦ τίθημι βλ.λ.

θεμέρη Ἡσ. « βεβαία, σεμνή, εὐσταθής ».

θέμερος-α-ον (πιθ. ἐκ τοῦ τίθημι) μτγν. ὁ ἔχων στερεάς, καλὰς βάσεις, ὁ σταθερός· Ἡσ. «βέβαιος, σεμνός, εὐσταθής »· κ. συγκρ. : ΑΠΠαράρτ. 239 **τῷ πᾶσιν καιροῖς θεμερώτερα πάντα φύοντι.**

θεμερόφρων-ονος-ον (θεμερός - φρήν)· Ἡσ. « συνετός, σώφρων ».

θεμερύνομαι Ἡσ. «σεμνύνομαι»· **2)** τρυφῶ: Κωμ. Ἀδέσπ.1017 [δ.γρ.].

θεμερῶπις-ιδος (ἡ) [θεμερός-ὤψ] ἡ ἔχουσα σεμνόν, σεβάσμιον ὄμμα, βλέμμα : Ἐμπ.23 **θεμερῶπις Ἁρμονίη**· πρβλ. Αἰσχ.Πρ.134 **ἐκ δ' ἔπληξέ μου τὰν θεμερῶπιν αἰδῶ.**

θέμησις Ἡσ. «δικαιοσύνη, παρὰ Πυτίᾳ» [πιθ. γρ. θέμισις].

-θέμι δημ. νεοελληνικὸν ἐπίθημα, δηλοῦν πλησμονὴν τοῦ στελέχους τῆς λέξεως, οἷον κοριτσοθέμι, ἀρνοθέμι· πρβλ. -μάνι.

θεμίζω (θέμις), μτχ. μέσ. ἀόρ. **θεμισσάμενος**, δικάζω, κρίνω, κολάζω· Ἡσ. «**θεμιζέτω**· μαστιγούτω, νομοθετείτω» : Παυσ.Γραμμ.ἀπ.202· **2)** κ. μέσ. κυβερνῶ, ρυθμίζω τὰ φρονήματά μου, τὰς ἐπιθυμίας μου κατὰ νόμον καὶ δικαίως : Πίνδ.Π 4,141 **ἐμὲ χρὴ καὶ σὲ θεμισσαμένους ὀργὰς ὑφαίνειν λοιπὸν ὄλβον.**

θεμινήσασα Ἡσ. «πρακτική, ἀνυσίμη, ἀποτελεσίμη» [μετὰ τὸ θεμιστός].

θεμίξενος-ον ὁ δίκαιος πρὸς τοὺς ξένους : Πίνδ. Παιάν.ς,131 **θεμίξενος ἀρετά.**

θεμίπλεκτος-ον [πλέκω] ὁ καλῶς πεπλεγμένος, πεποιημένος : Πίνδ.Ν 9,52 **θεμιπλέκτοις στεφάνοις.**

θέμις-ιδας (ἡ) [τίθημι] κ. μσν. κ. νεώτ., αἰτ. θέμιν κ. μτγν. **θέμιδα**, κλητ. **θέμι**, ἐπ. γεν. **θέμιστος**, δοτ. **θέμιστι**, αἰτ. **θέμιστα**, πληθ. ὀνομ. **θέμιστες**, γεν. **θεμιστέων**, δωρ. γεν. **θέμιτος** κ. Ἰων. **θέμιος**, θεσμὸς καθιερωθεὶς διὰ τῆς παραδόσεως ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, διάταξις, ὅθεν ὀρθόν, νόμιμον : Ἰλ.Ξ 386 **τῷ δ' οὐ θέμις ἐστὶ μιγῆναι ἐν δαῒ λευγαλέῃ**, Ὀδ.Ξ 56 **οὔ μοι θέμις ἔστ'.. ξεῖνον ἀτιμῆσαι**, Ἡσίοδ.Α 22 **ὃ οἱ Διόθεν θέμις ἦεν** (ἐκτελέσαι), Αἰσχ.Ἀγ.98 **ὅ,τι δυνατὸν καὶ θέμις αἰνεῖν**· || ὁμ. μετὰ δοτ. : Ἰλ.Ι 33 **ἣ θέμις ἐστίν.. ἀγορῇ**· || ὁμ. μετὰ γεν. : Ἰλ.Ι 134 **ἣ θέμις ἀνθρώπων πέλει**, Ὀδ.Ξ 130· || ὁμ. ὡς ἀκλ., διότι ὁ τύπος θέμις κεῖται ὡς αἰτ. : Αἰσχ.Ἱκ.336 **πότερα κατ' ἔχθραν ἢ τὸ μὴ θέμις λέγεις**, Πλάτ.Γοργ.505C **οὐδὲ.. φασὶ θέμις εἶναι**, Αἰλ.Ζ11,60· **2)** δθ.δικαιοσύνη, δίκαιον : Πλάτ.Συμπ.188D **ὅσα τείνει πρὸς θέμιν**· || ἱερότης: Αἰσχ.Ἀγ.1431 **καὶ τήνδ' ἀκούεις ὁρκίων ἐμῶν θέμιν** [δ. ἑρμ. Βερναρδ.Γρηγ. «καὶ τὸν ἐφεξῆς ἔνορκον καθορισμὸν ἀκούεις παρ' ἐμοῦ»· **3)** ποινή, τιμωρία : Αἰσχ.Ἱκ.436 **μένει δορὶ τίνειν ἀντίρροπον θέμιν**· **4)** αἱ νόμου τόπον ἐπέχουσαι ἀποφάσεις τοῦ Διός, ὅθεν αἱ χρησμοί : Ὀδ.Π 403 **εἰ μέν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο θέμιστες**, Πίνδ.Π 4,54 **τὸν μὲν πολυχρύσῳ ποτ' ἐν δώματι Φοῖβος ἀμνάσει θέμισσιν**· **5)** οἱ κείμενοι νόμοι, αἱ διατάξεις : Ἰλ.Α 238 **δικασπόλοι, οἵ τε θέμιστας πρὸς Διὸς εἰρύαται**, Ὀδ.Ι 112· **6)** ἡ δικαστικὴ ἐξουσία, προνόμιον : Ἰλ.Β 206 **σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστες, ἵνα σφίσι βασιλεύῃ**· **7)** εἰδ. ὁ τῷ δεσπότῃ διδόμενος φόρος : Ἰλ.Ι 156 **λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας**· **8)** ἐπὶ πραγμ. ἀμφισβητησίμων, φιλονικίαι, διαφοραί, διαδικασίαι : Ἰλ.Π 387 **οἵ.. σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας**, Ἡσίοδ.Ἔργ.221 **σκολιῇς δὲ δίκῃς κρίνωσι θέμιστας**· **9)** ὡς κύρ. ὄν. προσωποποίησις τῆς δικαιοσύνης : Ἰλ.Υ 4, Ἡρ.2,50· **10)** νεώτ. μτφ. **ναὸς τῆς θέμιδος** τόπος, ἐν ᾧ ἀπονέμεται ἡ δικαιοσύνη, τὸ δικαστήριον· || ἀμ. **οἱ λειτουργοὶ τῆς θέμιδος** οἱ νομικοὶ κ. ἰδίως οἱ δικασταί· || **ἡ ἀπάθη τῆς θέμιδος**,-ὁ **ζυγὸς τῆς θέμιδος** ὡς σύμβολα τῆς δικαιοσύνης· παράγ. θεμιτός, θεμιστός, θεμιστεύω, ἀθέμιτος. Ἐκ ρ.., θε- τοῦ τίθημι.

θεμισκόπος-ον [σκοπῶ] ὁ ἐπιτηρητὴς τῶν δικαίων : Πίνδ.Ν 7,47 **ἡρωΐαις δὲ πομπαῖς θεμισκόπον οἰκεῖν ἐόντα πολυθύτοις εὐώνυμον ἐς δίκαν.**

θεμισκρέων-οντος (ὁ) ὁ ἄρχων δικαίως, νομίμως, ὁ διὰ τοῦ δικαίου κυβερνῶν, βασιλεύων : Πίνδ.Π 5,29 **Βατιδᾶν.. θεμισκρεόντων.**

θεμίσσω θεμίζω βλ.λ.

θέμιστα αἰτ. ἑν. τοῦ θέμις βλ.λ.2) Ἡσ. «θέμιστα· ἔννομα, νόμιμα».

θέμιστας αἰτ. πληθ. τοῦ θέμις βλ.λ.2)· Ἡσ. «νόμους, δίκας».

θεμιστεία (ἡ) [θεμιστεύω] μτγν. μαντεία, προφητεία, χρησμός : Στράβ.17,1,43 **ἔξωθέν τε τῆς θεμιστείας ἀκροάσασθαι πάντας πλὴν Ἀλεξάνδρου.**

θεμιστεῖος-α-ον [θεμιστεύω] νόμιμος, δίκαιος : Πίνδ.Ο 1,12 **Ἱέρωνος ἑστίαν θεμιστεῖον ὃς ἀμφέπει σκᾶπτον** [Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. «τοῦ Ἱέρ. ὃς κυβερνᾷ κρατῶν ἀνὰ χεῖρας τὸ σκῆπτρον, τὸ σύμβολον τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας».

θεμίστευμα-ατος (τό) [θεμιστεύω] μσν. νομικὴ διάταξις, θέμις : Νικ.Χων.343D.

θεμιστευτός-ή-όν [θεμιστεύω] π. Ἡσ. καθιερωμένος διὰ νόμου, νομοθετικός.

θεμιστεύω [θέμις] μτ. δοτ. δικάζω, κρίνω : Ὀδ.Λ 569 **Μίνωα ἴδον.. θεμιστεύοντα νέκυσσιν**· **2)** μετὰ γεν. ἐνασκῶ τὴν ἀρχήν, ἐξουσιάζω : Ὀδ. Ι 114 **θεμιστεύει δὲ ἕκαστος παίδων ἠδ' ἀλόχων**· **3)** ἐπὶ θεῶν, συμβουλεύω, παραινῶ, χρησμοδοτῶ : Ὕμν.Ἀπόλλ.253 **νημερτέα βουλὴν πᾶσι θεμιστεύειν**, Λυσ.ἀπ.238· || κ. ἀπολ. : Εὐρ.Ἴων 371 **Φοῖβος δικαίως τὸν θεμιστεύοντά σοι δράσειεν ἄν τι πῆμα**, Διόδ.Σ 5,67· πρβλ. θεμιτεύω· ρηματ.π. θεμίστευμα, θεμιστευτός.

θεμιστέων ἐπ.γεν. πληθ. τοῦ θέμις : Ἡσίοδ.Θ 235.

θεμίστιος (ὁ) μτγν. ἐπίθ. τοῦ Διός, ὁ προστάτης τοῦ δικαίου καὶ τοῦ νόμου : Πλούτ.Ἠθ.1065Ε· **2)** Ἐπιγρ. ὄνομα μηνὸς ἐν Θεσσαλίᾳ.

θεμιστόκλειον (τό) νεώτ. ὡς οὐσ. ὁ τάφος τοῦ Θεμιστοκλέους.

θεμιστόνους-οος-ουν-οον μσν. ὁ τοὺς νόμους καὶ τὰ δίκαια γινώσκων.

θεμιστοπόλος-ον [θέμις - πολῶ] κ. νεώτ. ἐπὶ βασιλέων κ. δικαστῶν, ὁ ἀπονέμων τὸ δίκαιον : Ὕμν.Δήμ.103· **2)** Ἐπιγρ. ὁ χρησμοδοτικός, μαντικός : **θεμιστοπόλοι σηκοί**· **3)** νεώτ. ὁ θεράπων τῆς δικαιοσύνης, νομικός, δικηγόρος.

θέμιστος-ι-στα-ες-έων βλ. θέμις.

θεμιστός-ή-όν [θεμίζω] δίκαιος, ὅσιος, νόμιμος, δ. θεμιτός : Αἰσχ.Ἑπτ.694 **αἵματος οὐ θεμιστοῦ**· **2)** χρησμοδοτικός, μαντικός : Πίνδ.ἀπ.192.

θεμιστοσύνη (ἡ) ποι. κτ. πληθ. ἡ θέμις, τὸ νόμιμον : Ὀρφ.Ὕμν.79,6.

θεμιστοῦχος-ον [θέμις-ἔχω] μτγν. ὁ τηρῶν τὸ δίκαιον : Ἀπολλ.Ρ 4,347 **θ- βασιλῆες.**

Θεμιστύς-ύος (ἡ) μσν. ἡ Θέμις, ἡ θεὰ τῆς δικαιοσύνης.

θεμίστωρ-ορος (ὁ) [θέμις-οἶδα] ὁ γινώσκων τὸν νόμον, τὸ δίκαιον· Ἡσ. «συνετός».

θεμιστῶς ἐπίρρ. νομίμως, δικαίως : Αἰσχ.Χο.641 **τὸ πᾶν Διὸς σέβας παρεκβάντες οὐ θεμιστῶς.**

θεμιτεύω θεμιστεύω βλ.λ., τελῶ νομίμως : Εὐρ. Βάκχ.79 **ὄργια Κυβέλας θεμιτεύων.**

θεμιτός-ή-όν [θέμις] κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τοῦ θείου ἢ τοῦ ἀνθρωπίνου νόμου ἢ ὑπὸ τοῦ καθιερωμένου ἔθους ἐπιτρεπόμενος, ὅσιος, δίκαιος, νόμιμος, συνήθ. μετ' ἀρνήσ. **οὐ θεμιτὸν** (ἐστί)= οὐ θέμις, μετ' ἀπαρέμφ.: Ὕμν.Δήμ.207, Πίνδ.Π 9,42, Ἡρ. 3,37 **οὐ θεμιτόν ἐστι ἐσιέναι ἄλλον**, Σοφ.ΟΤ 993, Πλάτ.Ἀπολ.30D **οὐ.. θεμιτὸν εἶναι.. βλάπτεσθαι**, Δημ.562 **μηδὲ θεμιτὸν.. μηδ' ὅσιον**· ὁμ. ἐν πληθ. : **τὰ μὴ θεμιτ' ἦν** (ἰδεῖν), ἀμφ.γρ.ἐν Καλλ. Λουτρ.Παλ.78.

θεμιτουργός-όν [ἔργον] μσν. ὁ πράττων τὸ δίκαιον ἢ ὁ αἴτιος, ἢ ὁ προϊστάμενος πρὸς τήρησιν τοῦ δικαίου : Ἰω.Διάκ.Ἡσίοδ.458.

θεμιτώδης-ους-ες (εἶδος) μτγν. μαντικός : Χρησμ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.5,16.
θεμιτῶς ἐπίρρ. Φώτ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον θεμιτόν, νομίμως, δικαίως.
θεμός (ὁ) Ἡσ. « θεμούς· διαθέσεις, παραινέσεις ».
θεμῶ-όω (θεμός) εἰδ. ἐπὶ πλοίου μ. ἐν Ὀδ. κτ. ἀόρ. κ. ἐν φρ. **θέμωσε χέρσον ἱκέσθαι**, ἀναγκάζω, ὠθῶ διὰ τῆς βίας, σπρώχνω : Ὀδ.ι 486 (νῆα) **θέμωσε . . χέρσον ἱκέσθαι** (σχόλ. « ἐγγίσαι ἐποίησεν εἰς τὴν ξηράν »).
θεμῶν Ἡσ. « θελήμων ».
θε(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀρχαία κατάληξις τῆς γεν., οἷον **ἐμέθεν, σέθεν, Διόθεν** κτλ., συνήθ. ὡς ἐπιρρημ. ἐπίθημα σημαῖνον τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν, οἷον Κνωσόθεν : Ἐπιγρ. **Λεσβόθεν, ἄλλοθεν, οἴκοθεν, ἄνωθεν** κτλ.· ‖ κ. ἄνευ τοῦ τελικοῦ ν ἐν τῇ δημοτικῇ οἷον **πούθε, δῶθε, κεῖθε** κτλ.· ‖ ἐπ.κ.μτγν. μετὰ προθέσεων οἷον **ἀπὸ Τροίηθεν**: Ὀδ.ι 38 **ἐξ οὐρανόθεν**, αὐτ.Θ 19, Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ.184,12, **ἐξ ὄπισθεν, ἀπὸ ἄνωθεν** κτλ. κ. δημ. **ἀπὸ πούθε, ἀπ' ἀλλοῦθε** κτλ.· ‖ συνήθ. ὡς παροξύτ. οἷον **οἴκοθεν, ἄλλοθεν, πάντοθεν, ἔνδοθεν** : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ.191,27.
-θεν ἀντὶ **-θησαν** δωρ. κατάληξις γ' πληθ. προσ. παθ. ἀορ. : Ἐπιγρ. **ἀνέθεν** (ἀνέθησαν).
θέναρ-αρος (τὸ) κ. νεώτ. τὸ κοῖλον τῆς χειρός, ἡ παλάμη, ἡ φούχτα : Ἰλ.Ε 339 **πρυμνὸν ὕπερ θέναρος**, Ἀριστλ.Ζι 493b,32 **χειρὸς δὲ τὸ μὲν ἐντὸς θέναρ, σαρκῶδες καὶ διηρημένον ἄρθροις**· πρβλ. Πολυβ.2,143· ‖ εἰδ. νεώτ. ἀνατομ. ἡ κατὰ τὴν βάσιν τοῦ ἀντίχειρος σαρκώδης ἐξοχὴ τῆς παλάμης· ‖ οἱ ἀποτελοῦντες τὰ ἄκρα τῆς παλάμης δύο μύες : Γαλ.Χρ.Μορ.2,3 ‖ ἡ ἔσω ἐπιφάνεια τοῦ ἀντίχειρος : Ρούφ.Ὀνομ.87, Γαλ.18(2), 864· **2)** τὸ πέλμα τοῦ ποδός, ἡ πατούνα : Ἱππ. Γεν.2.116, Ἄρατ.718· **3)** μτφ.. **θέναρ βωμεῖο** τὸ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ βωμοῦ κοίλωμα, ἐν ᾧ ἐτίθεντο τὰ θύματα : Πίνδ.Π 4,206 **νεόκτιστον λίθων βωμοῖο θέναρ**· ‖ **ἁλὸς θέναρ** ὁ πυθμὴν τῆς θαλάσσης : αὐτ.Ι 3(4),7Α **ἁλὸς ἐξευρὼν θέναρ**.
θεναρδίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν θειϊκὸν νάτριον ἀπαντῶν μετὰ τοῦ ὀρυκτοῦ ἅλατος.
θεναρίζω Ἡσ. « θεναρίζει· τύπτει ».
θένιοι Ἡσ. « οἱ προσήκαντες ».
θένω ἀχρ.τ. τοῦ θείνω βλ.λ.
θέο ἐπ. ἀντὶ θοῦ, β' πρόσ. προστ. ἀορ. β' τοῦ τίθημι βλ.λ.
θεο- (θεὰς) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. πρῶτον συνθετικὸν πλείστων λέξεων ἐχουσῶν τὴν ἔννοιαν ὅτι τὸ διὰ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ δηλούμενον γίνεται ὑπὸ τῶν θεῶν (τοῦ θεοῦ) ἢ χάριν τοῦ Θεοῦ, ἢ ἔχει ὡς ἀντικείμενον τὸν Θεόν, οἷον θεόδμητος, θεοσεβής, θεόφρων· **2)** δημ. ἐπιτατικὸν τῆς ἐννοίας τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ, οἷον θεότρελλος, θεόκλειστος, θεόστραβος, θεόγυμνος, θεοσκότεινος, θεόφτωχος, θεομπσίχτης.
θεοβάδιστος-ον μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ τόπων, ὁ ἐφ' οὗ ἐβάδισεν, ἐπάτησεν ὁ Θεός : Ἀναστ.Γορδ.Βί. Εὐγ.Αἰτ. ἐν Σάθ.3,429 **εἰς τὸ ἅγιον καὶ θεοβάδιστον ὄρος τὸ Σίναιον ἀπελθεῖν**, - **τὸ θεοβάδιστον ὄρος Σινᾶ**.
θεοβάστακτος-ον ἐκκλ. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ βασταχθείς, βασταζόμενος.
θεοβδέλυκτος-ον μσν. ὁ τῷ θεῷ βδελυκτός : Θεοφάν.599,2 (ἔκδ. Βόνν.).
θεοβενθής-οῦς-ές μσν. ὁ ἐν τοῖς μυχίοις τῆς καρδίας ἔχων τὸν Θεόν : Φιλῆς 2,387 (ἔκδ.Mil.) **θεοβενθὴς εὐσεβίη**.
θεοβλάβεια (ἡ) ἡ κατάστασις, ὁ τρόπος τοῦ θεοβλαβοῦς βλ.λ., ἡ ὑπὸ τοῦ θεοῦ πεμφθεῖσα παραφροσύνη, τύφλωσις τῶν φρενῶν : Αἰσχίν.3,133, Διον. Ἀλ.Ρωμ.124, Δίων Κ 44,8 (γρ. κῶδ. θεοβλαβία).
θεοβλαβής-οῦς-ές (βλάπτω) ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ βεβλαμμένος τὰς φρένας, ὁ πάσχων τύφλωσιν τοῦ νοῦ, παράφρων : Ἡρ.Ι,127 **θεοβλαβὴς ἐὼν ἀπέδεξε Ἅρπαγαν**, Ἀντωνῖν.Λιβ.22,4.
θεοβλαβῶ-έω ἀσεβῶ πρὸς τοὺς θεούς : Αἰσχ. Πέρσ.831 **λῆξαι θεοβλαβοῦνθ' ὑπερκόμπῳ θράσει**· **2)** εἶμαι θεοβλαβὴς βλ.λ. : Θεμίστ.Λόγ.4,56C.
θεοβλαβῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον θεοβλαβῆ βλ.λ. : Πολυβ.1,22.
θεόβλυστος-ον (βλύζω) μσν. ὁ θεόθεν ἐκβλύζων, ἐκχεόμενος : Ἀνδρ.Κρ.150 **θεόβλυστον φῶς**, Φιλῆς Ἐλεφαντ.354 θεόβλυστος δρόσος.
θεόβλυτος-ον ὁ θεόβλυστος βλ.λ. : E.Mil Cetal. codd.Escur. 39 κ. 40.
θεοβούλητος-ον ἐκκλ. ὃν ὁ θεὸς ἠθέλησεν, ὁ τῷ θεῷ ἀρέσκων : **θεοβ- διδασκαλία - δόγμα**.
θεόβουλος-ον Φώτ.κ.Σουΐδ. ὁ θεῖα βουλευόμενος, φρονῶν, θεόμητις, ὁμ. τὸ θηλ. κ. θεοβούλη, ἐπὶ τῆς Σιβύλλης : Λακτάντ.Div.Inst.1,6,7.
θεοβράβευτος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ βραβευθείς, ὁρισθείς : Κεδρ.Γεώργ.1,741,23.
θεοβρόντητος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ βροντηθείς, οἱονεὶ ἐν βροντῇ λεχθείς : Ἀνών.ἐν Ἀνεκδ. Ἑρ.Στ.5,166 **ταῦτα θεοβρόντητα λόγου μυστήρια φρικτά**.
θεοβρότιον (τὸ) μτγν. τὸ ἐδώδιμον καὶ φαρμακευτικὸν φυτὸν ἀείζων τὸ μικρόν : ΨΔιοσκ.4,89.
θεοβρότιος (ἡ) μτγν. ἀ. θεόμβρωτος εἶδος ἀγνώστου φυτοῦ : Πλίν.Φι 24,162.
θεόβρυτος-ον μσν. ὁ ἐκ τοῦ θεοῦ βρύων, πηγάζων : ΚΜανασσ.94 **νάμασι θεοβρύτοις**.
θεόβρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος **στερκουλιωδιδῶν** φυτῶν, οὗ εἶδος **τὸ θ- τὸ κακάον**, ἐκ τῶν σπερμάτων τοῦ ὁποίου ἐξάγεται τὸ κακάον.
θεοβρωμίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀλκαλοειδὲς ἀνάλογον πρὸς τὴν καφεΐνην καὶ τὴν θεοφυλλίνην.
θεογαμία (ἡ) (γάμος) μτγν. γάμος τῶν θεῶν : Φίλ.2,205 (δ. γρ. θεομαχία)· ‖ ἐν πληθ. τίτλος ποιήματος τοῦ Πεισάνδρου : Ζώσ.5,29, Σουΐδ.
θεογάμια (τὰ) μτγν. ἑορτὴ τελουμένη ἐν Σικελίᾳ πρὸς ἀνάμνησιν τῶν γάμων τῆς Περσεφόνης καὶ τοῦ Πλούτωνος : Πολυβ.1,37 **θεογάμια κόρης**· ὁμ. ἐν Ἀθήναις πρὸς τιμὴν τῆς Ἥρας καὶ τοῦ Διός : Πλούτ.Ἡσιόδ.85· ὁμ. ἐν Νύσῃ τῆς Λυδίας : Ἐπίγρ. θεογάμια ἐν Νύσῃ.
θεογέναιος ὁ (ἐνν. μὴν) πάπ. ὄνομα μηνός τινος ἐν Αἰγύπτῳ.
θεογενεσία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ θεία γέννησις, ἡ διὰ τοῦ βαπτίσματος ἀναγέννησις : Διον. Ἀρεοπ.
θεογενής-οῦς-ές σχόλ. ὁ ἐκ θεοῦ γεννηθείς : Σχόλ.Αἰσχ.Πρ.351.
θεογένητος-ον μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ διὰ τοῦ βαπτίσματος ἀναγεννηθείς· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ θεοῦ γεννηθείς, θεογενής.
θεογεννής-οῦς-ές (γεννῶ) ὁ ἐκ θεοῦ γεγεννημένος, καταγόμενος, θείου γένους ὤν : Σοφ Ἀντ. 834 **θεός τοι καὶ θεογεννής**.
θεογεννησία (ἡ) μτγν. μσν. ἀντὶ θεογενεσία βλ.λ. : Διον. Ἀρεοπ.
θεογέννητος-ον μτγν. κ. μσν. θεογένητος βλ.λ.
θεογεννήτωρ-ορος (ὁ) μσν., τὸ θηλ. **θεογεννήτρια** ἡ τὸν θεὸν τεκοῦσα, γεννήσασα : Ἀνδρ.Κρ.
θεογέραστος-ον μσν. ὁ παρὰ τοῦ Θεοῦ λαβὼν γέρας : Συνοδ.Ἐπιστ. πρὸς αὐτοκράτ.Θεόφιλον, ἔκδ. Σακκελ. ἐν Ἀθήν. ΑΩΞΔ',σ.14.
θεογεώργητος-ον ἐκκλ. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ γεωργηθείς.
θεόγληνος-ον (γλήνη) μτγν. ὁ ἔχων ὄμματα θεοῦ : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.20,54.
θεόγλυπτος-ον Ἐπιγρ. κ. μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ γεγλυμμένος : Ἐπίγρ., Ἀνδρ.Κρ. ἐν Θησ.Στεφ.
θεόγλυφος-ον μσν. θεόγλυπτος βλ.λ. : Εὐστ. ἐν Taf. de Thes.422.

θεόγλωσσος-ον μτγν. ὁ ἔχων θείαν γλῶσσαν, ἐπὶ ποιητριῶν : Ἀντίπ.Θεσσ.ΑΠ 9,26 θεόγλωσσαι γυναῖκες.

θεογνωσία (ἡ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ γνῶσις τοῦ θεοῦ : Ἡφαιστ.Ἀστρ.1,1,Ἱεροκλ.Πλ.Χρ.Ἔπ. 20,463· ‖ ἡ γνῶσις τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ πρὸς αὐτὰς συμμόρφωσις : ΘΛειτ.Ὄρθρ.Εὐχὴ 9 **λάμψον, . . , ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν τὸ τῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς·** ‖ νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἡ ὀρθοφροσύνη, τὰ λογικόν, ἡ σύνεσις : Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.34 **κατώρθωσεν αὐτὴ νὰ τὸν φέρῃ εἰς θεογνωσίαν** (νὰ τὸν φρονιμέψῃ), φρ. **τὸν ἔβαλε σὲ θεογνωσία** (εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδόν), **- αὐτὸς δὲ μπαίνει σὲ θεογνωσία.**

θεόγνωστος-ον μτγν. κ. πάπ. ὁ γνωστὸς τῷ θεῷ : Γρηγ.Ναζ.3,200,Ἡφαιστ.Ἀστρ.1,1· ‖ πάπ. ὡς ὅρος φιλοφρονήσεως : **σὺ τῇ θεογνώστῳ σου μνήμῃ ἀνενεγκὼν τὴν γραφεῖσάν σοι ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ ἐπιστολήν.**

θεογονία (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. **θεογονίη** ἡ γενεαλογία τῶν θεῶν, ἡ περὶ τῆς γενέσεως τῶν θεῶν κρατοῦσα παράδοσις παρά τινι λαῷ, τίτλος ποιήματος τοῦ Ἡσιόδ. : Ἡρ.2,53 **οἱ ποιήσαντες θεογονίην Ἕλλησι,** Πρόκλ.Τίμ.3,107D· **2)** ἡ γέννησις ἢ καταγωγὴ τῶν θεῶν : Πλάτ.Νόμ.886C **θεογονίαν διεξέρχονται,** Φίλ.2,205, Διογ.Λ Προοίμ.3 **ποιῆσαι δὲ θεογονίαν καὶ σφαῖραν πρῶτον.**

θεογονικός-ή-όν μτγν. ὁ γεννήσας θεόν : Διον. Ἀρεοπ.

θεόγονος-ον ὁ ἐκ θεοῦ γεννηθείς, καταγόμενος, θεῖος, θεογένητος βλ.λ. 2) : Εὐρ.Ὀρ.346 **τὸν ἀπὸ θεογόνων γάμων. . σέβεσθαί με χρή.**

θεόγραπτος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ γεγραμμένος, γραφείς : Διον.Ἀρεοπ.

θεόγραφος-ον μτγν. κ μσν. ἃ. θεόγραπτος βλ.λ.: ΑΠ 1,121,4 **τὰς πλάκας φέρουσα τὰς θεογράφους,** Νικ.Χων.ἐνΣάθ.1,101 **ὡσεὶ δέρριν διελίττει θεόγραφον.**

θεογράφως ἐπίρρ. μσν.:Στουδ.Θεόδ.1781 (ἔ. Μί.).

θεοδαίμων-ονος (ὁ) Ἐπιγρ. ὑποδεεστέρα θεότης : **θεοδαίμονι ὕπνωι . . τὴν εὐχήν.**

θεοδαίσια (τὰ) Ἐπιγρ. τὰ Διονύσια ἐν Κρήτῃ : Ἐπιγρ., Καλλ. Αἴτ. ἐν Πάπ., πρβλ. Ἡσ.· ὁμ. ἐν Ρόδῳ : Ἐπιγρ.· **2)** **θεοδαίσιος** (ὁ) ἐπίθ. τοῦ Διονύσου καθ' Ἡσ.· ‖ Ἐπιγρ. **θεοδαίσιος** (ἐνν. μὴν) (ὁ) ὄνομα μηνὸς ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὸν ἀττικὸν Γαμηλιῶνα, ἀπαντῶν ὑπὸ διαφόρους τύπους, οἷον ἐν Κρήτῃ **Θιοδαίσιος,** ἐν Κῷ, Ρόδῳ, Καλύμνῳ **Θευδαίσιος,** ἐν Μυτιλήνῃ **Θεδαίσιος.**

θεοδέγμων-ονος-ον (δέχομαι) κ. νεώτ. ὁ τὸν θεὸν δεχόμενος ἢ δεξάμενος, θεοδόχος : ΑΠ 7,363 **θεοδέγμων θῶκος - φάτνη - τάφος·** ‖ θεῖος : Ἀρχέστρ.ἀπ.13,8 **ἐκ χειρὸς κατακρουνίζων θεοδέγμονα πηγήν.**

θεόδεκτος-ον ἐκκλ. ὁ παρὰ τῷ Θεῷ δεκτός : **θεόδεκτοι δεήσεις.**

θεοδέκτωρ-ορος (ὁ,ἡ) Ἡσ. « **θεοδέκτορα,** θεὸν δεδεγμένην ».

θεοδερκής-οῦς-ές (δέρκω) μτγν. **ὁ** τὸν θεὸν βλέπων : Συνέσ.331B.

θεόδευτος-ον (ὁδεύω) μσν. ὃν ὁ Θεὸς ὁδεύει, εἰς ὁδὸν ἄγει : Δαμασκ.1 2,584.

θεοδηγήτως ἐπίρρ. μσν. κατὰ θείαν ὁδήγησιν : Νικόλ.Μεθ., ἔκδ.Ἀνδρ.Δημ.4.

θεοδήλητος-ον (δηλέομαι) μτγν. ὁ ἐκ θεοῦ ὡς τιμωρία προερχόμενος, θεοβλαβής : ΑΠ 9,157 **θεοδήλητος μιαιφονίη** (δ.γρ.).

θεοδημιούργητος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ δημιουργηθείς : Συντίπ. ἐν Fab.roman.ed.Eberh.1,157.

θεοδίδακτος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διδαχθείς : ΚΔΘεσσ.1,4,9 **ὑμεῖς θεοδίδακτοί ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους,** Σέργ.Μακρ. ἐνΣάθ.3,314 **τὴν ἀποστολικὴν καὶ θεοδίδακτον ὁμολογίαν κατέχοντες·** ἐπίρρ. ἐκκλ. -ως.

θεοδικία (ἡ) νεώτ. κρίσις τοῦ Θεοῦ περὶ τῆς ἐνοχῆς ἢ τῆς ἀθῳότητος τοῦ κατηγορουμένου, δι' ὑπερφυσικῶν σημείων ἐκδηλουμένη, ἐν χρ. παρὰ τοῖς πρωτογόνοις λαοῖς, ἃ. θεοκρισία· **2)** εἰδ. φιλοσ. δικαίωσις τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ κακοῦ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἀπολογητικὴ τοῦ Θεοῦ.

θεοδινής-οῦς-ές (δινῶ) μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ περιδινηθείς, πεμφθεὶς ὡς δίνη : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.1,93.

θεοδιφής-οῦς-ές μτγν. ὁ ζητῶν, ὁ ἀναζητῶν τὸν Θεόν : Συνέσ.340B.

θεοδμής-ῆτος Κύριλλ. « θεοδμῆτι· θεόφρονι » (πιθ. θεόδμητι).

θεόδμητος-ον (δέμω) κ. νεώτ., δωρ. **θεόδματος-ον,** τὸ θηλ. κ. **θεοδμάτα** ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ οἰκοδομηθείς, κτισθεὶς ἢ θεμελιωθείς : Ἰλ.Α 519 **θεοδμήτων ἐπὶ πύργων,** Πίνδ.Ο 6,59 **Δάλου θεοδμάτας,** Σοφ.Ἠλ.707 **Ἀθηνῶν τῶν θεοδμήτων·** ‖ μτφ. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ τεθειμένος : Πίνδ.Ο 3,7 **πράσσοντί μοι τοῦτο θεόδματον χρέος,** αὐτ.Ι 5(6),11 **θεοδμάτους ἀρετάς· 2)** νεώτ. ὡς ἐπίθ. τῶν μονῶν, ὁ πρὸς προσκύνησιν καὶ λατρείαν τοῦ Θεοῦ κτισθείς· ‖ ὁμ. ἐπὶ ἐκκλησιῶν.

θεοδόλιχος (ὁ) νεώτ. κ. **θεοδολίδιον** (τὸ) γεωδαιτικὸν καὶ τοπογραφικὸν ὄργανον πρὸς μέτρησιν γωνιῶν κειμένων ἐπὶ ὁριζοντίου ἢ κατακορύφου ἐπιπέδου.

θεοδόμητος-ον μσν. κ. νεώτ. θεόδμητος βλ.λ.

θεοδόνιον (τὸ) μτγν. **ἡ θεοδώνιον** τὸ φυτὸν γλυκυσίδη βλ.λ., ἀμφ. ἐν ΨΔιοσκ.3,140.

θεοδόξαστος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δεδοξασμένος, εἰς ὃν ἔδωκεν ὁ Θεὸς δόξαν : Σέργ. Μακρ.ἐνΣάθ.3,233 **ἐν δὲ τῇ θεοδοξάστῳ αὐτοκρατορίᾳ τῶν Ρώσσων.**

θεοδοξία (ἡ) μτγν. τὸ δοξάζειν τὸν Θεόν : Κλήμ. Ἀλ.18,46S **τῆς θεοδοξίας τὸ σχῆμα τῇ ὕλῃ περιτεθείκασι.**

θεοδοσία (ἡ) μτγν. δῶρον ἢ προσφορὰ εἰς τοὺς θεούς, ἀφιέρωμα : Στράβ.17,1,37 **θυσίας τε καὶ θεοδοσίας** (δ.γρ. δικαιοδοσίας).

θεοδοσιανός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν αὐτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου Θεοδόσιον τὸν Α' : **θεοδ- λιμήν·** ‖ εἰς τὸν αὐτοκράτορα Θεοδόσιον τὸν Β' : **θεοδ- τεῖχος, - θεοδοσιανὸς κῶδιξ** (ἡ πρώτη ἐπίσημος νομοθετικὴ συλλογὴ τῶν ρωμαϊκῶν αὐτοκρατορικῶν διατάξεων ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τοῦ Θεοδοσίου τοῦ Β')· **2)** ἐν τῷ πληθ. **θεοδοσιανοί** (οἱ) ὀπαδοὶ τοῦ μονοφυσίτου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Θεοδοσίου (525 μ.Χ.).

θεοδόσιος-ον ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ δοθείς, θεόδοτος : Ἡσ. ἐσφ.γρ.ἐν Ἀριστέ.1 229.

θεοδοσμένος-η-ο δημ. ὁ παρὰ τοῦ Θεοῦ δεδομένος, θεόδοτος : **θεοδοσμένες συμφορές.**

θεοδότιος-α-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοδότου ἐφευρεθείς: Ἀλέξ.Τραλλ.2,148 **θεοδότια κολλύρια·** ‖ τὸ οὐδ. ἐν πληθ. **θεοδότια** ὡς οὐσ. ὀνομ.διαφ. κολλυρίων : Κέλσ.Ἰατρ.6,6,6,Γαλ.12,784,Ἀέτ.7,118.

θεόδοτος-ον (δίδωμι) ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ δοθείς : Πίνδ.1 4(5),23 **θεοδ- ἔργων,** Βακχ.750 **θεόδοτοι εὐχαί· 2)** τὸ οὐδ. **θεόδοτον** ὡς οὐσ. φάρμακον **κατὰ** τοῦ βηχός : Ἀλέξ.Τραλλ.5,4.

θεόδουλος (ὁ) μσν. ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ.

θεοδοχία (ἡ) μσν. ἡ τοῦ Θεοῦ δέξις, ἐπὶ τῆς Θεοτόκου : Διον.Ἀρεοπ.

θεοδόχος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ δεχόμενος ἢ δεξάμενος τὸν Θεόν : Ἀκολουθ.Ἀκαθίστ.Ὕμν.Οἶκος 5 **ἔχουσα Θεοδόχον ἡ Παρθένος τὴν μήτραν.**

θεοδρομία (ἡ) μσν. τὸ κατὰ Θεὸν πορεύεσθαι : Στουδ.Θεόδ.1 121 (ἔκδ. Μί.).

θεοδρόμος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ κατὰ Θεὸν πο-

ρευόμενος, ὁ ζῶν καὶ πράττων κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ : Ἰγνάτ.697Β, αὐτ.725Α· **2**) ὁ βαδίζων, κατευθυνόμενος πρὸς τὸν Θεόν : Ἀκολουθ. Ἀκαθ.Ὕμν.Οἶκος 8 **θεοδρόμον ἀστέρα θεωρήσαντες Μάγοι.**

θεοδρομῶ-έω Φώτ. κ. νεώτ. πορεύομαι κατὰ Θεόν, ἀκολουθῶ τὸν δρόμον τοῦ Θεοῦ, ζῶ, διάγω κατὰ τὰς θείας ἐντολάς· ρηματ. π. θεοδρόμος, θεοδρομία.

θεόδροσος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δροσιζόμενος, ραντιζόμενος : Φιλῆς Φυτ.340.

θεοδύναμος-ο(ν) μσν. κ. δημ. ὁ θεόθεν ἀντλῶν δύναμιν : Στουδ.Θεόδ.801 (ἔ. Μi.)· **2**) δημ. ὁ οἱονεὶ θείαν δύναμιν ἔχων, ὁ ἔχων ὑπερβαλλόντως μεγάλην, ὑπερφυσικὴν δύναμιν.

θεοδυνάμως ἐπίρρ. μσν. θείᾳ δυνάμει.

θεόδυτα Ἡσ. «ἱερόθυτα» (ἀναγν. θεόθυτα).

θεοδώρητος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δωρηθείς : Ἀσπάσ.ΗΝικ.25,28, Κλήμ.Ἀλ.172, Ἰάμβλ. Πυθ.2,6,Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,177 **χάρις .. θεοδώρητος·** **2**) **θεοδώρητος λίθος** ὁ ἀλαβαστρίτης : Ζώσ.Ἀλχ.114Β· **3**) τὸ θηλ. **θεοδώρητος** ὡς οὐσ. εἶδος καθαρσίου : Ἀέτ.13,112, Ἀλέξ.Τραλλ.1,15.

θεοείδεια (ἡ) μτγν. ἡ πρὸς τὸν θεὸν ὁμοιότης, ἡ θεοειδὴς ὄψις : Ἰάμβλ.Πυθ.2,10 **θ- φυσική.**

θεοειδής-οῦς-ές (εἶδος) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τὸν θεὸν κατὰ τὴν μορφήν, ὡραῖος ὡς θεός, π. Ὅμ. πάντοτε ἐπὶ ἐξωτερικῆς μορφῆς, συνήθ. ἐπὶ νέων ἡρώων : Ἰλ.Γ 16 **Ἀλέξανδρος θεοειδής,** Ἡσίοδ.Θ 350 **θεοειδὴς Οὐρανίη,** Πλάτ. Φαῖδρ.251Α **θεοειδὲς πρόσωπον,** Πλούτ.Ἠθ. 988D **οἱ ποιηταὶ τοὺς καλοὺς θεοειδεῖς ὀνομάζουσιν,** Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,74 **διαλεχθῆναί σοι τὰ πρὸς εἰρήνην τῷ θεοειδεῖ ἄνακτι,** Κάλδ.Ὠδ.6,6 **τὰ κάλλη τῶν παρθένων θεοειδέων·** **2**) γεν. ὁ ὅμοιος πρὸς τὸν θεόν : Πλάτ.Φαῖδ.59C **ἰσχυρόν τί ἐστιν ἡ ψυχὴ καὶ θεοειδές·** πρβλ. Μουσών. ἀπ. 17,91Η· **3**) ἐπὶ πραγμ., ὁ θεῖος : Ἰάμβλ.Μυστ.5,23 **θεοειδεῖς λίθους·** **4**) παραθ. -έστερος -έστατος ὁ μᾶλλον ὁμοιάζων ἢ κατ' ἐξοχὴν ὁμοιάζων εἰς τὰ τοῦ θεοῦ· πρβλ. θεοπρεπής : Πλάτ.Ἐπιν. 980D **ὃ γὰρ ἄμεινον καὶ .. θεοειδέστερον,** Εὐσ. Μύνδ.33 **θεοειδέστατος κόσμος ἐπῶν,** Φάλ.147,2· ὁμ. ἀνωμ. ὑπερθ. **θεειδέστατος** βλ.λ.· **5**) ἐπὶ ἀνθρ., θεοσεβής, θεάρεστος : Γρηγ. ἐν ΑΠ 8,1,68.

θεοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον θεοειδῆ : Ἀπολλ.Ρ 2,1180, Ἑρμεί.Ἀλ.Φαῖδρ.178Α, Σουΐδ.

θεοείκελος-ον (εἴκελος) κ. μσν. ὁ ὅμοιος πρὸς θεὸν τὴν ὄψιν, θεοειδής, θεόμορφος, ἐπὶ τοῦ Ἀχιλλέως : Ἰλ.Α 131 **θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ·** ὁμ. ἐπὶ τοῦ Τηλεμάχου : Ὀδ.Γ 416 **Τηλέμαχον θεοείκελον·** ὁμ. ἐπὶ τοῦ Ἕκτορος καὶ τῆς Ἀνδρομάχης : Σαπφ. ἐν Λυρ.Συμπλ.20C,6· ‖ κ. ἀπολ. ἐπὶ προσ. ἢ πραγμ.: Πλάτ.Πολ.501Β **θεοειδές τε καὶ θεοείκελον,** Νικ. Χων. ἐν Σάθ.1,73 **θεοείκελε βασιλεῦ.**

θεοεπής-οῦς-ές (ἔπος) Ἡσ. θεσπέσιος βλ.λ.

θεοεπίλεκτος-ον μσν. ὁ ἐπίλεκτος τοῦ Θεοῦ : Κ.Πορφ.Ἔκθ.198 (ἔ. Βόνν.).

θεοεχθρία (ἡ) μτγν. τὸ νὰ εἶναί τις μισητὸς τῷ θεῷ : Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.557, Λουκ.Λεξιφ.11 **θεοεχθρίᾳ σχεθεὶς ἀπῆγξεν ἑαυτόν** (δ.γρ. θεοσεχθρίᾳ).

θεόζευκτος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ζευχθείς : Διγεν.Ἀκρ.4715 **τὸ ζεῦγος τὸ θεόζευκτον ἀνδρείας τε καὶ κάλλους.**

θεόζηλος-ον μσν. ὁ μετὰ θείου ζήλου γινόμενος : Στουδ.Θεόδ.1101 (ἔκδ. Μi.).

θεοζήτητος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ζητούμενος : Στουδ.Θεόδ.1460 (ἔκδ. Μi.).

θεόθεν (θεός) ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **θεοῦθε(ς)** ἢ **ἀπὸ θεοῦθε,** κυρ. ἀρχαία γεν. τοῦ θεός ἐν χρ. ὡς ἐπίρρ. ἐκ θεοῦ, ἀπὸ θεοῦ : Ὀδ.Π 447 **θεόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι** (θάνατον), Ἐπιγρ. **εἴ τις ἄλλα θεάθεν ἀνθρώποισι τέρψις** (δοθεῖσα παρὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς ἀνθρώπους)· πρβλ.Πλάτ. Κωμ.173,14,Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,75 **ἅπερ πρότερον τῷ Δαβὶδ .. θεόθεν ἐπήγγελται·** **2**) τῇ θελήσει, βοηθείᾳ ἢ εὐνοίᾳ τῶν θεῶν : Πίνδ.Ο 12,8, Αἰσχ. Πέρσ.101 **θεόθεν γὰρ κατὰ Μοῖρ' ἐκράτησεν τὸ παλαιόν,** Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,168 **ἡ ἐλευθερία του λέγουσιν, ὅτι ἔγινε θεόθεν·** ‖ ὑπὸ τῶν θεῶν : Σαφ.Ἀντ.584 **οἷς γὰρ ἂν σεισθῇ θεόθεν δόμος.**

θεόθετος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τεθείς : Δαμασκ.1 2,854Β.

θεοθρέμμων-ονος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ συντηρούμενος : Χρησμ.π.Προκλ.Ἀλκ.56C.

θεόθρεπτος-ον σχόλ. θεοθρέμμων βλ.λ. : Σχόλ.Αἰσχ.Πέρσ.905.

θεόθυτος-ον (θύω) ὁ τοῖς θεοῖς θυσιασθείς, προσφερόμενος ὡς θυσία, δθ. **θεόθυτον** (τὸ) τὸ θῦμα : Κρατῖν.417 (πληθ.)· πρβλ. Πολυδ.1,29 (πληθ.).

θεοθυτῶ-έω μσν. θύω τῷ Θεῷ, προσφέρω θυσίαν τῷ Θεῷ : Στουδ.Θεόδ.736 (ἔκδ. Μi.).

θεοίνια (ἐνν. ἱερά) (τὰ) ἑορτὴ τοῦ Διονύσου ἐν Ἀττικῇ· Ἁρποκρ. «τὰ κατὰ δήμους Διονύσια» : Ὅρκος π. Δημ.1371 **τὰ θεοίνια καὶ τὰ ἰοβάκχεια γεραρῶ τῷ Διονύσῳ,** Λυκοῦργ. ἀπ.56.

θεοίνιον (τὸ) Φώτ. τὸ ἱερὸν τοῦ Διονύσου.

θέοινος (ὁ) (οἶνος) ὁ θεὸς τοῦ οἴνου, ὁ Διόνυσος : Αἰσχ.ἀπ.382· πρβλ. Λυκόφρ.1247.

θεοισεχθρία (ἡ) (ἔχθρα) τὸ πρὸς τοὺς θεοὺς μῖσος, ἀχρειότης, φαυλότης, μοχθηρία : Ἀριστφ. Σφ.418 **θεώρου θεοισεχθρία,** Δημ.611 **διὰ .. τὴν αὐτοῦ βδελυρίαν καὶ θεοισεχθρίαν** (γρ. θεοῖς ἐχθρίαν) **πεπανθότα,** πρβλ. θεοῖς ἐχθρός : αὐτ.371.

θεοϊστούργητος-ον (ἐργάζομαι) μσν. ὁ θεϊκῶς ὑφασμένος : Γερμ.Coil. Coisl.278, φύλλ.197.

θεοκαλῶ-έω νεώτ. κ. δημ. ἐπικαλοῦμαι, αἰτοῦμαι τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ : Κορ.Ἄτ.5Α,91.

θεοκαπηλεία (ἡ) νεώτ. ὁ χρηματισμὸς καὶ ἐκμετάλλευσις τῶν θείων, ἡ καπηλεία τοῦ Θεοῦ· ‖ εἰδ. ἡ σιμωνία βλ.λ.

θεοκάπηλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ καπηλεύων τὸν Θεὸν ἢ τὰ θεῖα : Ἰσίδ.452Β **θεοκάπηλοι εἶναι καὶ οἱ αἱρετικοί.**

θεοκατάρατος-ο(ν) μτγν. κ.μσν., δημ. θηλ. **θεοκατάρατη** ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κατηραμένος : Ζώσ. Ἀλχ.π.Ὀλυμπ.Ἀλχ.101Β, Ἀθανάσ.2,309, Χρον Μορ. 657Η **ἐκεῖνοι οἱ θεοκατάρατοι οἱ ἄνομοι δημηγέρτες,** Βλαχογ.Παληκ.73 **μαῦ ξανάφερε τὸ θεοκατάρατα μπιτιρμᾶ.**

θεοκατασκεύαστος-ον σχόλ. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ κατεσκευασμένος· Ἡσ. «θεότευκτον· θεοκατασκεύαστον» : Σχόλ.Πίνδ.Ο 3,11 **θεόδματον χρέος, θεοκατασκεύαστον ὕμνον.**

θεοκέλευστος-ον (κελεύω) Ἡσ. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ διατεταγμένος, γλῶσσ. τοῦ θέσκελα.

θεοκελεύστως ἐπίρρ. μσν. κατὰ θεῖον κέλευσμα, κατὰ διαταγήν:Στουδ.Θεόδ.1353 (ἔκδ.Μi.).

θεοκήδευτος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κηδευθείς : Ἀνδρ.Κρ.153.

θεοκηρύκτως ἐπίρρ. μσν. διὰ θείου κηρύγματος : Στουδ.Θεόδ.1937 (ἔκδ.Μi.).

θεοκήρυξ-υκος (ὁ) κ. **-ήρυξ** μτγν. κ. μσν. ὁ κῆρυξ τῶν θεῶν, ὁ θεῖος κῆρυξ, ἐπὶ τῶν Ἀποστόλων : Θ Λειτ.Τυπ.Κανον.Συμμαρτίας **οἱ τὰ πάντα καλῶς διαταξάμενοι θεοκήρυκες Ἀπόστολοι,** Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,111 **ηὔξω κατὰ τὸν ἐκ Ταρσοῦ θεοκήρυκα·** **2**) Ἡσ. πληθ. «θεοκήρυκες· γένος τὸ ὑπὸ Ταλθυβίου παρὰ Ἐλευθερίοις».

θεοκίνη (ἡ) νεώτ. χημ. τὸ φαρμακευτικὸν ὄνομα τῆς θεοφυλλίνης βλ.λ.

θεοκίνητος-ον σχόλ. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ κινηθείς, γλῶσσ. τοῦ θέορτος : Σχόλ.Πίνδ.Ο 2,67.

θεοκινήτως ἐπίρρ. μσν. κατὰ θείαν παρακίνησιν, προτροπήν: Στουδ.Θεόδ.1209 (ἔκδ.Mi.),Εὐστ. 704 (ἔκδ.Mi. τ. 136).
θεοκλεής-οῦς-ές (κλέος) μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δοξασθείς: Στουδ.Θεόδ.1808 (ἔκδ.Mi.) θ- **δρόμος**.
θεόκλειστος-η-ο (κλείω) δημ. ὁ καθ' ὁλοκληρίαν κεκλεισμένος, ὁ παντελῶς κλειστός, κατάκλειστος: **βρῆκε τὸ σπίτι θεόκλειστο**· **2)** ἐπὶ πρασ., ὁ ἐν κατακλείστῳ οἰκίᾳ, χώρῳ διαμένων: **μένει πάντα θεόκλειστη στὸ σπίτι της**.
θεοκλησία (ἡ) (καλῶ) μτγν. ἡ πρὸς τὸν θεὸν ἐπίκλησις: Ζώσ.Cod.Par.2325, φύλλ.92V°.
θεόκλητος-ον (καλῶ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ θεοῦ κληθείς, ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ φαλλόμενος: Νόνν.Δ 5,92 θ- **ὑμέναιος**· **2)** νεώτ. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ κεκλημένος ἢ κληθεὶς εἰς τὴν ζωήν, ὁ κατὰ θεῖαν βούλησιν ἢ ἐκλογὴν ὁρισθεὶς εἴς τι ἔργον· **3)** μτγν. ποι. **θεόκλητον μέλαθρον** ὁ οἶκος ἐν ᾧ ἐπικαλεῖταί τις τὸν θεόν: Νόνν.αὐτ.
θεοκλητῶ-έω μσν. καλῶ, ἐπικολοῦμαι τὸν Θεόν: Εὐστ.805,36 (ἐσφ. γρ. ἀντὶ θεοκλυτῶ).
θεοκλινής-οῦς-ές μσν. ὁ διὰ κλίσεως, διὰ γονυκλισίας πρὸς τὸν Θεὸν γινόμενος: Στουδ.Θεόδ. 1493 (ἔκδ.Mi.) **θεοκλινεῖς προσευχαί**.
θεοκλύτημα-ατος (τὸ) μσν. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θεοκλυτῶ βλ.λ., ἡ ἐπίκλησις τοῦ Θεοῦ: Πρόδρ.266.
θεοκλύτησις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ ἐπίκλησις τοῦ Θεοῦ: Πολύβ.24,8,7 **κατάραι καὶ θεοκλυτήσεις ἐγίγνοντο κατὰ τοῦ βασιλέως**, Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,83 **τὰς δ' ἐπὶ τούτοις θεοκλυτήσεις ὑπὲρ τῆς βασιλείας μου**.
θεόκλυτος-ον (κλύω) ὁ ἐπικαλούμενος, ἱκετεύων τοὺς θεούς: Αἰσχ.Ἑπτ.143 **λιταῖσί σε θεοκλύτοις ἀϋτοῦσαι πελαζόμεσθα**· **2)** παθ. μτγν ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰσακουσθείς, ἑρμηνεία τῆς λ. Ἰσμαήλ: Ἰώσ.Α) 1,10,4.
θεοκλυτῶ-έω ἐπικαλοῦμαι, ἱκετεύω τοὺς θεούς: Αἰσχ.Πέρσ.500 **ἐπεὶ δὲ πολλὰ θεοκλυτῶν ἐπαύσατο**, Πλούτ.Σύλλ.29 **τοιαῦτά φασι τὸν Σύλλαν θεοκλυτοῦντα**, Δίων Κ 74,13, Πορφ.Ἀποχ.2,26· ὁμ. μετ' αἰτ. προσ.: Εὐρ.Μήδ.207 **θεοκλυτεῖ ..Θέμιν**, Πλούτ.Ρωμ.28 **εὔχεσθαι Κυρίνῳ καὶ θεοκλυτεῖν ἐκεῖνον**· || ὁμ. μετ' αἰτ. πράγμ., ζητῶ ἐν δεήσει: Πλούτ.Ἀριστ.18 **ταῦτα τοῦ Παυσανίου θεοκλυτοῦντος**· **2)** παθ. ἀκούω τὴν φωνὴν τοῦ θεοῦ, εἶμαι θεόπνευστος: Πλούτ.Ἠθ.592C **τὸ μαντικὸν καὶ θεοκλυτούμενον γένος**· || ὁμ. τὸ ἐνεργ ἐν τῇ αὐτ. σημ.: Ἡλιόδ.Αἰθ.3,17· ρηματ. π. θεοκλύτημα, θεοκλύτησις.
θεόκμητος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ κατεσκευασμένος, ἐξειργασμένος: Κόϊντ.3,419 **θεόκμητα βέλεμνα**, Τρυφιόδ.40 (δ.γρ. θεόδμητος).
θεοκοίμητος-ον Ἐπιγρ. ὁ ἐν Θεῷ κοιμώμενος, ἀναπαυόμενος: **ἐκοιμήθη ἡ θεοκοίμητος Αἰγεία**· πρβλ. καλοκοίμητος.
θεοκοίρανος-ον μτγν. θείας τύραννος, ὁ οἱονεὶ ὡς θεὸς κυβερνῶν: Συνέσ.315Α.
θεοκολεύω Ἐπιγρ. αἰτωλ. ἀντὶ θεοκολῶ βλ.λ., ἱερεύω: **θεοκολευούσας Ἀλκήστιος**.
θεοκολία (ἡ) Ἐπιγρ. τὸ ἀξίωμα ἢ ἔργον τοῦ θεοκόλου βλ.λ.
θεοκόλλητος-ον μτγν. ὁ τῷ Θεῷ προσκεκολλημένος: Ἰω.Χρυσ.5,816.
θεοκόλος (ὁ) Ἐπιγρ. κ. **θεηκόλος** ὑπηρέτης τοῦ θεοῦ, ἱερεύς.
θεοκολῶ-έω Ἐπιγρ. κ. **θεοκολεύω** ὑπηρετῶ τὸν θεὸν ὡς ἱερεύς, ἱερεύω: θ- Ἀσκλαπιῷ.
θεοκορύφωτος-ον ἐπὶ τόπου, ὁ οὗ αἱ κορυφαὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐξαιρέτως ἐποιήθησαν, ὅθ. ὁ ἔχων ὑψηλὰς κορυφάς: Montf.Παλαιογρ.52 **ἐν θεοκορυφώτῳ νήσῳ Πανόρμῳ**.
θεοκόσμητος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ κεκοσμημένος: Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,138 **σῶμα ..θεοκόσμητον**.
θεόκουτος-η-ο δημ. ὁ πολύ, ἐντελῶς κουτός, βλάξ.
θεόκουφος-η-ο δημ. ὁ καθ' ὁλοκληρίαν, ἐντελῶς κωφός· || ὁ πολὺ βαρήκοος.
θεόκραντος-ον (κραίνω) ὁ ἐκτελεσθεὶς ἢ ποιηθεὶς ὑπὸ τῶν θεῶν: Αἰσχ.Ἀγ.1488 **τί τῶνδ' οὐ θεόκραντόν ἐστιν**.
θεοκρᾶσία (ἡ) (κρᾶσις) μτγν. κ. νεώτ. ἡ μετὰ τοῦ θεοῦ μεῖξις: Ἰάμβλ.Πυθ.33,240, Δαμάσκ.Ἰσίδ. 5· **2)** νεώτ. ἡ ἀνάμειξις καὶ συγχώνευσις διαφόρων θρησκειῶν, θεῶν καὶ τύπων λατρείας, ὁ. συγκρητισμός· **3)** κτ. Σουΐδ. τίτλος ἔργου τοῦ Φερεκύδου τοῦ Συρίου.
θεοκρατής-οῦς-ές γλωσσ. ὁ θείᾳ δυνάμει κρατῶν.
θεοκράτης (ὁ) (κράτος) νεώτ. ὁ ὀπαδὸς τῆς θεοκρατίας βλ.λ.· **2)** ὁ ἀσκῶν θεοκρατικὴν ἐξουσίαν.
θεοκρατία (ἡ) (κράτος) μτγν. κ. νεώτ. τὸ κράτος, ἡ ἐξουσία, κυβέρνησις τοῦ θεοῦ: Ἰώσ.Ἀπ. 2,16· **2)** νεώτ. πολιτικὸν σύστημα, καθ' ὃ ὑποτίθεται ἄρχων αὐτὸς ὁ θεὸς διὰ τῶν λειτουργῶν αὐτοῦ, ἐφαρμοζόντων τὰς ἐντολάς του.
θεοκρατικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θεοκρατίαν βλ.λ.2)· **2)** ὁ ὀπαδὸς τῆς θεοκρατίας· ἐπίρρ. **-ῶς**.
θεοκρηπῖς-ῖδος (ἡ) μτγν. ἐπὶ πόλεως ἢ κτίσματος, ἡ ὑπὸ θεοῦ θεμελιωθεῖσα: Νόνν.Δ 24,96 **ναετῆρα θεοκρήπιδος Ἀθήνης**.
θεοκρῖσία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ: Διον.Ἀεροπ.35,61· **2)** νεώτ. θεοδικία βλ.λ.
θεοκρίτης (ὁ) μτγν. ὁ κριτὴς τῶν θεῶν, ἐπὶ τοῦ Πάριδος: ΑΠ 15,26 (δ.γρ. ἀντὶ θεόκριτος).
θεόκρῖτος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐκλεχθείς: Διον.Ἀρεοπ.Ἐπιστ.444· **2)** ὁ κριτὴς τῶν θεῶν, ἐπὶ τοῦ Πάριδος: Δωσιάδ.(ΑΠ 15,26)10.
θεοκρίτως ἐπίρρ. μσν. κατὰ θείαν κρίσιν: Στουδ. Θεόδ.696 (ἔκδ.Mi.).
θεοκρότητος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ συγκροτηθείς: Νικόλ.Κερκ.ἐν Κερκ. Ἀνεκδ.40,284 **θεοκρότητος ὁμήγυρις**, Εὐστ. ἐν Taf.deThes.422, Φιλῆς 1,11 (ἔκδ.Mil.).
θεοκρυφής-οῦς-ές μσν. ὁ κρύπτων τὸν Θεόν: Πισίδ.Γ'Ἑξαημ.1504 **ἐν θεοκρυφεῖ γνόφῳ**.
θεόκταντος-ον (κτείνω) μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ φονευθείς, ἐπὶ ἀρᾶς, ὃν εἴθε νὰ ἐφόνευε ὁ θεός, θεοσκοτωμένος: Θεοφάν.760,20 (ἔκδ.Βόνν.).
θεόκτητος-ον μσν. ὃν ἐκ θεοῦ κτᾶταί τις: Εὐστ.Πον.233,92.
θεόκτιστος-(η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ., θηλ. κ. **θεοκτίστη** ὁ ἐκτισμένος, δημιουργηθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ: Τραγ. Ἀδέσπ.85, Πάπ. **θεόκτιστος πόλις Ἐλεφαντίνη**, ΠΔ Μακκ.2,6,23 **τῆς ἁγίας καὶ θεοκτίστου νομοθεσίας**· **2)** νεώτ. δημ. κ. ὁ λίαν μέγας τὸν ὄγκον· πρβλ. θεο-: Πσπαδ.Χριστ.Τεμπ.12 **τὸ Καμίνι .. ἀξιοθέατον πρᾶγμα, θεόκτιστον**, Βαλαωρ. Κίτσ.Γεράκ.(**σ' ἕνα κοντρὶ θεόκτιστο κάθεται .. ἕνας γεροπαλλήκαρος**· **3)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἀνομασία καλλυρίου τινός: Ἐπιγρ.
θεόκτῖτος-ον ὁ θεόκτιστος βλ.λ.: Σόλ.36,6, Ἑλλ. Ἐπιγράμμ.223,5 **θεόκτιτος γαῖα**.
θεοκτονία (ἡ) (κτείνω) κ. νεώτ. ἐκκλ. ὁ φόνος τοῦ Θεοῦ· || νεώτ. εἰδ. ἡ ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν Ἰουδαίων σταύρωσις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.
θεοκτόνος-ον πόπ. ὁ φονεύων ἢ φονεύσας τὸν Θεόν: **μετὰ τῶν θεοκτόνων Ἰουδαίων**.
θεόκτυπος-ον μσν. ὁ διὰ κτύπων τοῦ θεοῦ γενόμενος: Κοσμ.Ἱερ.497Β.

θεοκυβέρνητος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κυβερνώμενος, προστατευόμενος.
θεοκυδής-οῦς-ές ὁ τιμώμενος ὡς Θεός· Ἡσ. «θεοκυδῆ (πιθ. ἀντὶ θεοκυνεῖ)· δόξαν θείαν ἔχουσαν».
θεοκυήτωρ-ορος (ἡ) ἐκκλ. ὁ θεοκύμων βλ.λ.
θεοκύμων-ονος (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ τὸν Θεὸν συλλαβοῦσα, κυήσασα : Συνέσ.Ὕμν.1,33, ΑΠ 1,119, 12 **παρθενικῆς θεοκύμονος ἔσπασε μαζόν.**
θεοκυνεῖ Ἡσ. «δόξαν θείαν ἔχουσαν (πιθ. θεοκυδῆ)».
θεοκύρωτος-ον (κυρῶ) ἐκκλ. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κεκυρωμένος : **τὰς ἀποστολικὰς καὶ θεοκυρώτους παραδόσεις.**
θεολαμπής-οῦς-ές (λάμπω) μτγν. ὁ θείαν λάμψιν ἔχων, ἐκπέμπων : Συνέσ.1,116.
θεολάξευτος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ λαξευθείς : Ταράσ.1489 (ἐκδ. Mi.).
θεολατρεία (ἡ) μτγν. ἡ λατρεία, διακονία τοῦ Θεοῦ : Γρηγ.Ναζ.2,140.
θεολάτρης (ὁ) δημ. ὁ λατρεύων τὸν Θεόν : Πσλαμ.Παρακ.55,2.
θεόλβιος-ον μσν. ὁ λίαν ὄλβιος βλ.λ. : Στουδ. Θεόδ.1108 (ἐκδ.Mi.)· πρβλ. θεο-.
θεόλεκτος-ον (λέγω) μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰρημένος : Δαμασκ.1.
θεοληπτικός-ή-όν (λαμβάνω) μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν θεόληπτον, θεόπνευστον· δθ. **θεοληπτική** (ἐνν. μαντεία) ὡς οὐσ. ἡ θεοληψία : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.9,132.
θεόληπτος-ον (λαμβάνω) κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ κατεχόμενος, καταλαμβανόμενος ὑπ' ἐμπνεύσεως προερχομένης ἐκ Θεοῦ, θεόπνευστος, ἔνθεος : Ἀριστλ.ΗΕὐδ.1214a,23, Πλούτ.Ἠθ.1117A **θεόληπτος εἰς ἀρετὴν** (πρὸς ἀρετήν, δι' ἀρετήν), Ἀππ.Ἀνν.42 **θεόληπτος γνώμη**· **2)** ἐπὶ κακῆς σημ., θεοβλαβὴς βλ.λ. : Μαν.4,80, Βέττ.Βάλ.114,12· **3)** νεώτ. ἰστρ. ψυχοπαθὴς φανταζόμενος ὅτι ἐπικοινωνεῖ μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ κηρύσσει τὰς βουλὰς αὐτοῦ· **4)** δεισιδαίμων : Πλούτ.Ἠθ.855Β.
θεοληπτοῦμαι-έομαι μτγν. παθ. εἶμαι θεόληπτος βλ.λ.1), γίνομαι ἔνθεος, θεόπνευστος : Φἰλ.1,143 **ψυχῆς ἐμῆς εἰωθυίας τὰ πολλὰ θεοληπτεῖσθαι.**
θεοληψία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ κατάστασις τοῦ θεολήπτου, ἡ ἐκ θεοῦ ἔμπνευσις, θεοπνευστία : Πλούτ.Ἠθ.763Α· **2)** δεισιδαιμονία : Πλούτ.Ἠθ.56Ε **τὴν Πτολεμαίου θηλύτητα καὶ θεοληψίαν**· **3)** φρενῖτις, μανία, παραφροσύνη : Βέττ.Βάλ.210,4· || νεώτ. εἰδ. ἡ **φρενικὴ** νόσος τοῦ θεολήπτου βλ.λ.3).
θεολογεῖον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ἀρχαιολ. τὸ ἐν τῷ θεάτρῳ, ὑπὲρ τὴν σκηνὴν μέρος, ἐν ᾧ ἐπεφαίνοντο οἱ θεοί : Πολυδ.4,130 **ἀπὸ δὲ τοῦ θεολογείου, ὄντος ὑπὲρ τὴν σκηνήν, ἐν ὕψει ἐπιφαίνονται οἱ θεοί**· || ἐν τῶν σκηνικῶν μηχανημάτων τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ θεάτρου, ὅπερ ἦτο ἰδιαιτέρα τις σκηνὴ ἢ ἰδιαίτερον λογεῖον διὰ τοὺς θεούς, δι' οὗ παρουσιάζετο ἡ ἐν τῷ οὐρανῷ κατοικία αὐτῶν.
θεολόγια (τὰ) γλωσσ. τὰ λεγόμενα τοῦ θεοῦ.
θεολογία (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ περὶ θεοῦ καὶ θείας φύσεως λόγος, ἡ ἐπιστήμη, γνῶσις τῶν θείων πραγμάτων : Πλάτ.Πολ.379Α **οἱ τύποι περὶ θεολογίας τίνες ἂν εἶεν,** Φιλόδ.Εὐσ.72, Ἰάμβλ. Μυστ.1,1· ὁμ. ἐν τῷ πληθ. : Ἀριστλ.Μετ.353a,35· || εἰδ. τίτλος ὀρφικοῦ τινος ἔργου : Δαμάσκ. Ἀρχ.124· **2)** Ἐπιγρ. λόγος ἐγκωμιαστικὸς πρὸς θεόν· **3)** πάπ. ἐπίκλησις θεοῦ· **4)** ἡ περὶ τῆς θείας φύσεως τοῦ Χριστοῦ διδασκαλία, ἀντιθ. οἰκονομία (ἡ ἀνθρωπίνη φύσις τοῦ Χριστοῦ) : Ἰω.Χρυσ.Ὁμ.106 **οἱ μὲν ἤστραψαν τὴν οἰκονομίαν, ὁ δὲ** (ἐνν. Ἰωάννης) **βροντᾷ τὴν θεολογίαν**· || κ. νεώτ. ἡ ἐπιστήμη ἡ ἔχουσα ἀντικείμενον τὴν ἱστορίαν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καὶ ἐκκλησίας, ὡς καὶ τὴν ἔρευναν καὶ ἑρμηνείαν τῶν Γραφῶν : Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,141 **κοινοῦ τῆς φιλοσοφίας τε καὶ θεολογίας διδασκάλου**· || νεώτ. γεν. ἡ ἐπιστήμη τῶν θρησκειῶν, ἅ. θρησκειολογία· **5)** ἡ ἁγία Γραφή : Διον.Ἀρεοπ. **ὁ νόμος, ὡς ἡ θεολογία φησί, δι' ἀγγέλων ἡμῖν ἐδωρήθη,** Θεοδώρ. **τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς νέας θεολογίας.**
θεολογικός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θεολογίαν : Ἀριστλ. Μεταφ.1026a,19 **φιλοσοφία θ-**, Κλεάνθ.1,108, Διον. Ἁλ.Ρωμ.4,62 **θεολογικὴ πραγματεία**, Καισάρ. Δαπ. ἐν Σάθ.3,142 **σχόλια θεολογικά, - θεολογικὴ συζήτησις - σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου,** Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.105 **ἀπὸ θεολογικὴ ἀνάγκη ἀκολουθεῖ τὴν Πλατωνικὴ θεωρία**· || μτγν. κ. συγκρ. θεολογικώτερος : Δαμάσκ.Ἀρχ.135.
θεολογικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. **-ά** κατὰ τρόπον θεολογικόν, ἀντιθ. τραγικῶς : Πλούτ. Ἠθ.568D **θεολογικῶς ἀποφαίνεσθαι,** πρβλ. Ἰάμβλ. Μυστ.1,2· || νεώτ. κατὰ τὸν τρόπον ἢ τὰς ἀπόψεις τῆς θεολογίας : **ἐξήτασαν τὸ ζήτημα θεολογικῶς.**
θεολόγος (ὁ) (λέγω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ περὶ τοῦ θεοῦ καὶ τῶν θείων πραγμάτων λέγων, διδάσκων, ἐπὶ ποιητῶν γραψάντων θεογονίαν, οἷον Ἡσιόδου, Ὀρφέως κ. ἄ. : Ἀριστλ.Μεταφ.1000a,9, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.2,31· || ὁμ. ἐπὶ φιλοσόφων πραγματευθέντων περὶ κοσμογονίας, οἷον Ἐμπεδοκλέους, Ἀναξαγόρα κ. ἄ. : Ἀριστλ.Μεταφ.1071b,27, Κικ. Φύσ.Θε.3,21,53, Φιλόδ.Εὐσ.48 **θεολόγοι καὶ ποιηταί**· || ὁμ. ἐπὶ μάντεων καὶ προφητῶν : Φιλόλ.41 **θεολόγοι καὶ μάντιες,** Πλούτ.Ἠθ.417F **οἱ Δελφῶν θεολόγοι**· ὁμ. τὸ θηλ. ἐν Ἐπιγρ.· **2)** μτγν. ὁ σοφὸς περὶ τὰ θεῖα, ἐπὶ τοῦ Μωυσέως : Φἰλ.2,152· || διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας, ἐπὶ τοῦ ἁγ. Ἰωάννου : Ἐπίγρ.· ὁμ. ἐπὶ τοῦ Γρηγ.Ναζ. : Ἐπιγρ.· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ εἰδικῶς περὶ τὴν θεολογίαν ἀσχολούμενος, ὁ κάτοχος τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης.
θεολογῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ. εἶμαι θεολόγος, ὁμιλῶ περὶ θεοῦ καὶ τῶν θείων πραγμάτων : Ἀριστλ.Μεταφ.983b,29· || κ. μτ. ἔμπροθ. διορ. **θεολογῶ περί τινων** : αὐτ.Κόσ.391b,4· || κ. μτ. αἰτ. χαρακτηρίζω, ὀνομάζω, ἀποκαλῶ : Ἀντίγ. Καρ.10Β **Δία αὐτὸν** [τὸν Φαέθοντα] **ζωογόνον θεολογοῦσι** (καλοῦσι)· || παθ. **τὰ θεολογούμενα** ἡ περὶ θεοῦ καὶ θείων πραγμάτων ἔρευνα : Πλούτ.Ἠθ.421Ε (δ. γρ.), Σέξτ. Ἐμπ.Μαθ.9,55 **τὰ παρὰ ταῖς Ἕλλησι θεολ-**, Θεολ.Ἀριθμ.16 **τρεῖς αἱ Μοῖραι θεολογοῦνται**· || νεώτ. ἐνεργ. ἀσχολοῦμαι περὶ τὴν θεολογίαν· **2)** θεοποιῶ : Εὐσ. Εὐαγγ.Προπ.750C **θ- τὸν ἥλιον**· **3)** μτγν. κ. μσν. ἐκκλ. θεωρῶ τινα θεόν : Θλειτ. Ἀκολουθ.Γονυκλ. Πεντηκοστῆς Εὐχὴ **σὲ θεολογεῖν, σὺν τῷ Πατρί, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι**· **4)** ἐκκλ. ἀποδεικνύω τὴν θεότητά τινος· **5)** ἀνάγω τι εἰς τὴν θείαν ἐπιρροήν, ἐπενέργειαν : Σχόλ.Πτολ.Τετράβ. 103 **θεολογεῖν τοὺς τόκους.**
θεολωβήτης (ὁ) μτγν. ὁ βλασφημῶν, ὑβρίζων τοὺς θεούς, βλάσφημος : Μαν.4,234.
θεομακάριστος-ον μτγν. ἐκκλ. ἐπὶ ἁγίων, ὁ ἐκ Θεοῦ μακάριος, ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εὐλογημένος : Ἰγνάτ.Θεοφ.Πολυκ.7.
θεομανής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τῶν θεῶν καταστὰς ἐμμανής, μανιακός, παράφρων, δαιμονιζόμενος : Αἰσχ.Ἑπτ.653 **θεομανὲς .. στύγος** (μανιῶδες μῖσος τῶν θεῶν), Εὐρ.Ὀρ.845 **θεομανεῖ λύσσῃ** (διὰ μανίας πεμφθείσης ὑπὸ τῶν θεῶν).
θεομανία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ θεόθεν πεμφθεῖσα μανία, ἔμπνευσις : Φἰλ.1,571 **οὐκ ἀνθρωπίναις ἐπινοίαις ἀλλ' ἐν θεομανίᾳ** (κώδ. ἐνθεομανίᾳ, ἐν-

θέω μανίᾳ) **συνιστάμενον**· ‖ **νεώτ.** ἰδιότης, κατάστασις τοῦ θεομανοῦς βλ.λ. · ‖ **νεώτ.** συνεκδ. θεοληψία β.λ.3).

θεομαντεία (ἡ) μτγν. ἡ διὰ θείας ἐμπνεύσεως μαντεία, προφητικὸν πνεῦμα : Δίων Κ 62,18.

θεομαντεῖον (τὸ) πάπ. ἐπῳδή, μαγεία πρὸς ἐπίκλησιν θείας ἀποκαλύψεως.

θεόμαντις-εως (ὁ) ὁ θείᾳ ἐμπνεύσει μαντεύων, ὁ ἔχων προφητικὸν πνεῦμα, θεόπνευστος : Πλάτ. Ἀπολ.22C **ἐνθουσιάζοντες, ὥσπερ οἱ θεομάντεις καὶ οἱ χρησμῳδοί,** Μέν.99C, Γαλ.15,442.

θεομαντῶ-έω μτγν. μαντεύω, προφητεύω θείᾳ ἐμπνεύσει : Πολυδ.1,19.

θεομᾰνῶ-έω μτγν. εἶμαι θεομανής, ἔχω θεομανίαν βλ.λς : Πολυδ.1,19.

θεόμαρτυς-υρος (ὁ) μσν. ἡ **θεομάρτυς** ὁ μάρτυς τοῦ Θεοῦ : Εὐστ.Πον.2,27.

θεομᾰχία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ μάχη τῶν θεῶν πρὸς ἀλλήλους : Πλάτ.Πολ.378D **θεομαχίας ὅσας Ὅμηρος πεποίηκεν**· ὁμ. τίτλος τῆς ῥαψῳδίας Υ τῆς Ἰλ.· **2)** ἡ κατὰ τοῦ θεοῦ μάχη : Ἀρρ.Ἐπικτ.3, 24,24· **3)** νεώτ. τὸ πολεμεῖν τὴν περὶ ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ πίστιν ἢ τὸ καταδιώκειν τὴν θρησκείαν.

θεομάχος(-α)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μαχόμενος κατὰ τῶν θεῶν : Σκύμν.637 **θ-Γίγαντες**, Λουκ.ΖΤραγ. 45 **θεομάχε Δᾶμι**· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ πολεμῶν τὸν Θεόν, τὴν περὶ ὑπάρξεως Θεοῦ πίστιν, ἀντίθρησκας : ΚΔΠράξ.5,39 **μή ποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε,** Σκίπ.Μεγ.Αὔρ.17,9 **ναί, ποὺ δὲ σὲ πάτησαν βέβηλοι ἐαὲ θεομάχοι.**

θεομᾰχῶ-έω κ. νεώτ. μάχομαι κατὰ τοῦ θεοῦ ἢ τῶν θεῶν, εἶμαι θεομάχος βλ.λ. : Εὐρ.Βάκχ.45 **ὃς θεομαχεῖ,** Μέν.187 **μὴ θεομάχει,** ΠΔΜακκ.2,7,19 **θεομαχεῖν ἐπιχειρήσας,** Πλούτ.Ἠθ.168C **μὴ δόξῃ θεομαχεῖν καὶ ἀντιτείνειν**· ‖ κ. νεώτ. εἶμαι θεαμάχος βλ.λ., ἐναντιοῦμαι εἰς τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ : ΚΔΠράξ.23,9 **μὴ θεομαχῶμεν.**

θεόμβρωτος (ἡ) μτγν. ὁ θεοβρότιος βλ.λ.

θεομεγάλυντος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ μεγαλυνθείς, δοξασθείς : Πλαν.

θεομηνής-οῦς-ές (μῆνις) μσν. ὁ ἐκ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ προερχόμενος : Στουδ.Θεόδ.1352 (ἐκδ. Mi.) **θεομηνὴς πληγή.**

θεομηνία (ἡ) (μῆνις) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ μῆνις, ὀργὴ τοῦ Θεοῦ : Δίων Κ ἀπ.30,1 Παλλάδ.Ἰατρ. Ἱππ.2,142D, Εὐστ.891,24· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐκ καιρικῶν λόγων ἐπερχομένη (οἱονεὶ ἐκ θείας ὀργῆς) μεγάλη καταστροφή, οἷον πλήμμυρα, σεισμός, ἐπιδημίαι κττ. : Μαλακ.Ἀντίφ.32,8 **κι ὅπου σᾶς ρίξ' ἡ θεομηνία κι ὅπου σᾶς πάει.**

θεομήστωρ-ορας (ὁ) ὁ ὅμοιος τοῖς θεοῖς κατὰ τὴν βουλήν, ὁ οἱονεὶ ὡς θεὸς συμβουλεύων : Αἰσχ. Πέρσ.655 θεομήστωρ **δ' ἔσκεν,** Ἐπιγρ. **θεομήστορος ἀνδρός**· **2)** παθ. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐπινοηθείς : Μαν.4,7 **θεομήστορα κόσμον** (δ. γρ. θεομήτορα), Ἀλέξ.Ἐφ. π. Θέων.Σμ.141Η **θεομήστορος εἰκόνα κόσμου** (κῶδ. θεομήτορος).

θεόμητις-ιδος (ἡ) μτγν. ὁ ἔχων θείαν ἔμπνευσιν, ὁ συμβουλεύων θεῖα· Σουΐδ. «θεόμητι· θεόφρονι, θεοβούλῳ», Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.Β,43.

θεομητορικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Θεομήτορα : Ἀναστ. Γορδ.Βί.Εὐγεν.Αἰτωλ.ἐν Σάθ.3,471 **τούς τε τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν . . κανόνας** (τῶν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τιμὴν τῆς Παναγίας ἀγομένων).

θεομητρικός-ή-όν μσν. ὁ. θεομητορικὸς βλ.λ.: Δαμασκ.(· προβλ. θεομήτωρ.

θεομητῶ-έω Ἡσ. εἶμαι θεόμητις βλ.λ.

θεομήτωρ-ορος (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ μήτηρ τῶν θεῶν, ἐπὶ τῆς Ῥέας : Νόνν.Δ 25,334· **2)** μτγν. κ. νεώτ. ἐκκλ. ἡ μήτηρ τοῦ θεοῦ, δ. Θεοτόκος, ἐπὶ τῆς Παναγίας : Ἀκολουθ.Ἀκαθ.Ὕμν. Ὠδ.9 **τὴν ἱερὰν πανήγυριν τῆς** Θεομήτορος, Ζαλοκ.398,11 **δύο στεροῦμαι | παίδων ἐγώ, ἐνῷ σύ, Θεομῆτορ, θρηνεῖς μόνον ἕνα**· **3)** ἡ μήτηρ τοῦ θεοῦ, ἐπὶ τῆς μητρὸς τοῦ Μεγ.Ἀλεξάνδρου Ὀλυμπιάδος : Ἀνών.Ἱστ.826].

θεόμιλος-ον μσν. ὁ μετὰ τοῦ Θεοῦ ὁμιλῶν, συναναστρεφόμενος : Ἀνδρ.Κρ.130.

θεομιμησία (ἡ) ἐκκλ. ἡ μίμησις τοῦ Θεοῦ.

θεομίμητος-ον μσν. ὁ κατὰ μίμησιν ἰδιότητος ἢ ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ ἐσχηματισμένος : Ἐκκλ. θεομίμητος **δύναμις.**

θεομιμήτως ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον μιμούμενον τὸν τοῦ Θεοῦ, κατὰ μίμησιν τοῦ Θεοῦ.

θεόμιμος-ον μτγν. ὁ τὸν θεὸν μιμούμενος : Διοτογ.π.Στοβ.4,7,62.

θεομισής-οῦς-ές ὁ ὑπὸ τῶν θεῶν μισούμενος, ὁ μισητὸς εἰς τοὺς θεούς, ἀντίθ. θεοφιλής : Πλάτ. Εὐθφρ.7Α **ὁ θεοφιλὴς ἄνθρωπος ὅσιος, τὸ δὲ θεομισὲς καὶ ὁ θεομισὴς ἀνόσιος,** Θεμίστ.Λόγ. 16,210Α· κ. ὑπερθ. **θεομισέστατος** : Πλάτ.Νόμ.917Α **ὁ μὴ θεομισέστατος ἔσεσθαι μέλλων,** Φίλ.1,653· **2)** ἐνεργ. ὁ μισῶν τὸν θεόν : Ἀριστφ.Ὄρν.1548 **ἀεὶ δῆτα θεομισὴς ἔφυς,** Φίλ.2,597, Σουΐδ. εἰς Ἀριστφ.Ὄρν.1548 (δ.γρ. θεομίσης).

θεομισητία (ἡ) σχόλ. ἡ θεοισεχθρία βλ.λ. : Σχόλ. Ἀριστφ.Σφ.416.

θεομίσητος(-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ οἱονεὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ μισούμενος, θεομισής, κακός, ἀσεβής : Φίλ.2,202, Χριστόπ.Ἐρωτ.Ἀπολογούμ.145 **αὐτὸς ὁ θεομίσητος, ὁ ξετραχηλισμένος,** Σολωμ. Λόρδ Μπάϋρ.70 **ἡ θεομίσητη Διχόνοια.**

θεόμοιος-ον ἐκκλ. ὁ ὅμοιος πρὸς τὸν Θεόν.

θεομοιρία (ἡ) Ἐπιγρ. τὸ διὰ τοὺς θεοὺς προωρισμένον μέρος τοῦ θύματος : **τῶν ὀΐων τὸ ὠμὸν ἐξ οὗ ἁ θεομοιρία τάμνεται.**

θεόμοιρος-ον μτγν. ὁ μετέχων τῆς θείας φύσεως ἢ θείου τινὸς πράγματος : Ἐκφ.π.Στοβ.4,6, 22, Δαμάσκ.Ἰσιδ.191.

θεομονισμός (ὁ) νεώτ. φιλοσ. θεωρία, καθ' ἣν μόνον ὁ Θεὸς ὑπάρχει πράγματι, ἐν ᾧ τὰ ὡς ὑπάρχοντα θεωρούμενα, ἐπειδὴ ὑποπίπτουν εἰς τὰς αἰσθήσεις μας, ὑπάρχουσι μόνον ἐν αὐτῷ καὶ δι' αὐτοῦ· ἀντίθ. φυσιομονισμός.

θεομόριος-α-ον, ἐπ. **θευμόριος-η-ον,** δ.τ. τοῦ θεόμορος βλ.λ. : Ἀπολλ.Ρ3,676 **θευμορίη νοῦσος**· **2)** **θευμορίη** (ἡ) ἡ εἱμαρμένη, μοῖρα, τύχη : Καλλ. Ἐπ.32,4, Ἀντίπ.ΑΠ7,367· **3)** Ἡσ. «θευμορία· ἀπαρχή, θυσία [ἢ ὃ λαμβάνουσιν οἱ ἱερεῖς κρέας, ἐπειδὰν θύηται], θεοῦ μοῖρα»· δθ. κ. θευμοριάζω **βλ.λ.**

θεόμορος-ον, δωρ. **θεύμορος-ον** ὁ ὑπὸ τῶν θεῶν ὡρισμένος, δεδομένος : Πίνδ.Ι 7(8),39 **γάμου θεόμορον . . γέρας**· **2)** ὁ ὑπὸ τῶν θεῶν εὐλογημένος : Πίνδ.Π 5,5 **ὦ θεόμορ' Ἀρκεσίλα.**

θεομορφία (ἡ) μσν. ἡ ἰδιότης τοῦ θεομόρφου βλ.λ. : Στουδ.Θεόδ.1273 (ἐκδ.Mi.).

θεόμορφος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μορφὴν θεοῦ, ὡραῖος ὡς θεός : Στράτ.ΑΠ 12,196.

θεομπαίχτης (ὁ) δημ., θηλ. **θεομπαίχτρα** κ. **θεομπαίχτισσα** ὁ ἐμπαίζων τὸν Θεὸν ἢ τὰ θεῖα, ὁ οὐδὲν σεβόμενος καὶ τὰ πάντα καπηλεύων, ἀσεβής, κακοήθης, ἀπατεών : Βαλαωρ. μτφρ. Τριακοστοῦ τρίτου ᾆσμ. Κολ.Δάντου82 **ὅλα μοῦ τὰ 'φαγε ὁ θυμὸς αὐτοῦ τοῦ θεομπαίχτη.**

θεομύητος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ μυηθείς : Στουδ.Θεόδ.1124 (ἐκδ.Mi.).

θεομυθία (ἡ) μτγν. ἡ θεία μάθησις : Πρόκλ.Πλάτ. Θεολ.1,4· ὁμ. ἐν πληθ. : Ἑρμεί.Ἀλ.Φαῖδρ.73Α.

θεομῠσής-οῦς-ές ὁ μεμιασμένος ἕνεκα ἁμαρτήματος πρὸς τοὺς θεούς, βδελυρός, μυσαρὸς ἐνώπιον τῶν θεῶν : Αἰσχ.Εὐμ.40.

θεομυστίαι (αἱ) μσν. αἱ μυήσεις εἰς τὰ θεῖα : Στουδ.Θεόδ.732 (ἔκδ.Mi.).
θεονήστικος-η-ο δημ. ὁ ἐντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν νῆστις, : Βαλαωρ.Φανερωμένη 12 **τρεῖς μέρες θεονήστικη, νεκρή, ξεψυχισμένη.**
θεονόμως ἐπίρρ. μσν. κατὰ τὸν θεῖον νόμον : Στουδ.Θεόδ.448 (ἔκδ.Mi.).
θεονύμφευτος (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ τὸν Θεὸν νυμφευθεῖσα, ἐπὶ τῆς Θεοτόκου : Ἀκολουθ.Μεγ. Παρακλ.Καν.Ὠδ.9Τροπ. **οὐκ ἔστιν ἀριθμήσασθαι δυνατόν, μεγαλεῖα τὰ σά, Θεονύμφευτε,** Ἰωσὴφ 1128 (ἔκδ.Mi.), Λάσκ.Θεόδ.771,780 (ἔκδ.Mi.).
θεόνυμφος (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ νύμφη τοῦ Θεοῦ, ἐπὶ τῆς Θεοτόκου : Ἀκολουθ.Ἀκαθ.Ὕμν.Ὠδ.1 Τροπ. **χαῖρε, Παρθένε Θεόνυμφε,** Ἰωσὴφ 1020 (ἔκδ. Mi.), Λάσκ.Θεόδ.77 (ἔκδ.Mi.).
θεοξένια (τὰ) ἑορτὴ τελουμένη ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι πρὸς τιμὴν διαφόρων θεῶν, καθ' ἣν ἐπιστεύετο ὅτι ὁ ἑορταζόμενος θεὸς **ἐξένιζε** τοὺς ἄλλους ἐγχωρίους θεούς, οἷον πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Πελλήνῃ : Παυσ.7,27,4 **ἀγῶνα ἐπιτελοῦσι Θεοξένια τῷ Ἀπόλλωνι,** Σχόλ.Πίνδ.Ο 9,146· ὁμ. ἐν Δελφοῖς : Ἐπιγρ.,Πολ.π.Ἀθήν.372Α **διατέτακται παρὰ Δελφοῖς τῇ θυσίᾳ τῶν θεοξενίων,** Πλούτ.Ἠθ.557F· ὁμ. κ. πρὸς τιμὴν τῶν Διοσκούρων ἐν Ἀκράγαντι : Πίνδ.Ο 3 τίτλ. **Θήρωνι Ἀκραγαντίνῳ εἰς θεοξένια·** ὁμ. ἐν Πάρῳ : Ἐπιγρ.· ‖ γλῶσσ. ἐπὶ τοῦ Θεοδαίσια:Σχόλ.Καλλ.Αἰτ.ἐνΠάπ.
θεοξενιασταί (οἱ) Ἐπιγρ. οἱ μετέχοντες τῆς ἑορτῆς τῶν θεοξενίων βλ.λ. : Ἐπιγρ. **τὸ κοινὸν τῶν θεοξενιαστῶν.**
θεοξένιος (ὁ) ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Πελλήνῃ : Παυσ.7,27,4 **ἔστι καὶ Ἀπόλλωνος Θεοξενίου** Πελληνεῦσιν **ἱερόν·** ‖ ὄνομα μηνὸς ἐν Δελφοῖς: Ἐπιγρ.· **2)** θεοξένια (τὰ) βλ.λ.
θεοπαγής-οῦς-ές μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ θεμελιωθείς : Στουδ.Θεόδ.729 (ἔκδ. Mi.) **θ- νόμοι.**
θεοπάθεια (ἡ) Φώτ. τὸ πάσχειν τὸν θεόν.
θεοπαίγμων-ονος-ον μτγν. ὁ μετὰ θεοῦ ἢ θεῶν συμπαίζων : Νόνν.Δ 30,210.
θεόπαις-παιδος (ὁ,ἡ) παῖς, τέκνον ἐκ γονέων θεῶν ἢ θεοῦ γόνος : Μελέαγρ.ΑΠ 12,56 **θεόπαις Ἔρως·** ‖ ὁ ὑπὸ θεοῦ πλασθείς, ὅθ. αυνεκδ. ὁ θεῖος, ἐπὶ πόλεως : αὐτ.7,419 **θεόπαις Τύρος,** Ἡρόδικ.π. Ἀθήν.5,222Α **θεόπαις Βαβυλών.**
θεόπαιστος-ον (παίω) ἐπὶ μουσικοῦ ὀργάνου, ὁ ὑπὸ θεοῦ παιόμενος, πληττόμενος, κρουόμενος : Ἡσ. **θεόπαιστος κιθάρα.**
θεοπάλαιος-η-ο, δημ. ὁ ἐντελῶς ἢ ὁ λίαν παλαιός βλ.λ. : **παιδί-κορίτσι θεοπάλαιο.**
θεοπαράδοτος-ον (θεὸς - παραδίδωμι) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ λόγων, ἠθικῶν κανόνων, γνώσεων, ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ παραδεδομένος εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὁ θείας προελεύσεως : Μαρῖν.Πρόκλ.26 **θεοπαράδοτα λόγια,** Δαμάσκ.Ἀρχ.311 **θεοπαράδοτος σοφία,** Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ.3,216 **τῆς θεοπαραδότου Ἀποστολικῆς καθολικῆς διδασκαλίας·** ἐπίρρ. μτγν. **θεοπαραδότως.**
θεοπαράκλητος-ον μσν. ὁ παράκλητος τοῦ Θεοῦ : Στουδ.Θεόδ.1577 (ἔκδ. Mi.).
θεοπάρακτος-ον (παράγω) μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ παραχθείς : Ἰουστ. **εἰ αὐτοπάρακτός ἐστιν ὁ κόσμος οὐκ ἔστι θεοπάρακτος.**
θεοπάροχος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ παρεσχημένος, δεδομένος : Νικ.Χων.ἐνΣάθ.1,134 **τὸ . . θεοπάροχον τετέλεκας τρόπαιον.**
θεοπασχία (ἡ) ἐκκλ. ἡ θεοπάθεια βλ.λ.
θεοπασχῖται (οἱ) μτγν. ὀπαδοὶ θρησκευτικῆς αἱρέσεως, ὑποστηριζούσης ὅτι ἔπαθεν ἡ θεία φύσις τοῦ Σωτῆρος κατὰ τὴν σταύρωσιν : Ἀθανάσ.2,342.
θεοπατορία (ἡ) μσν. ἡ ἰδιότης τοῦ θεοπάτορος βλ.λ.2) : Γερμ.236 (ἔκδ. Mi.).
θεοπάτωρ-ορος (ὁ) Ἐπιγρ. κ. μσν. υἱὸς τοῦ θεοῦ, τίτλος τῶν βασιλέων τῶν Πάρθων:-Ἐπιγρ.· **2)** ἐκκλ. ὁ πατὴρ τοῦ Θεοῦ (τοῦ Χριστοῦ), ἐπὶ τοῦ Δαβίδ : Νικ.Χων.ἐν Σάθ.1,125 **φθέγγῃ μετὰ τοῦ φιλοψάλμου . . θεοπάτορος,** Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ. 3,183 **ὁ δὲ τὰς χεῖρας ἀνοίγων, πάντας εὐδοκίας ἐνεπίμπλα, κατὰ τὸν θεοπάτορα.**
θεοπείθεια (ἡ) (πείθομαι) μτγν. κ. μσν. ἡ ὑπακοὴ εἰς τὸν θεόν.
θεοπειθής-οῦς-ές (πείθομαι) μτγν. κ. μσν. ὁ πειθόμενος, ὑπακούων τῷ θεῷ, εὐπειθὴς τῷ θεῷ : Ἱεροκλ.Πλ.Χρ.Ἐπ.24,473Μ,ΑΠ 1,119,25 **ψυχὰς θεοπειθέας οὐρανὸν εἴσω ἤγαγεν·** ‖ κ. ἐπὶ ἐνεργειῶν : Νικ.Χων.ἐν Σάθ.1,101 **θεοπειθέσι πράξεσι συστοιχούμενον·** ἐπίρρ. -ῶς : Εὐστ.Πον.75,50.
θεόπεμπτος-ον (πέμπω) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τῶν θεῶν πεμφθείς : Ἀριστλ.ΗΝικ.1099b,15, Πολύβ. 32,15,14, Διον.Ἀλ.Ῥωμ.4,63 **θεόπεμπτον ἀγαθόν, - θεόπεμπτος τιμωρία·** **2)** ὑπεράνθρωπος, ἐξαιρετικός : Λόγγ.3,18.
θεοπέρατος-ον (περῶ) ὁ παρὰ τοῦ θεοῦ πεμφθείς : Ποιητ.π.Δημητρ 91 **θεοπέρατοι πλάναι** (ἐπὶ τῆς Ἰοῦς) (δ.γρ. θεοτέρατοι).
θεόπιστος-ον πάπ. ὁ πιστὸς τῷ θεῷ : **πάντες οἱ θεόπιστοι καὶ ἐλεήμονες.**
θεοπλάνησία (ἡ) μτγν. ἡ περὶ τοῦ Θεοῦ ἢ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ πλάνη, ἄγνοια τοῦ Θεοῦ ἢ ἀπομάκρυνσις ἀπ' αὐτοῦ : Ἀθανάσ.
θεοπλάστης (ὁ) ὁ πλάττων θεούς, ὁ κατασκευάζων εἰκόνας θεῶν, ἀγαλματοποιός : Ἀριστφ.ἀπ. 787,Πολυδ.1,12· **2)** ὁ θεῖος δημιουργός : Φιλ.2,490.
θεοπλαστία (ἡ) μσν. ἡ τοῦ θεοῦ ἐνσάρκωσις.
θεόπλαστος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ πλασθείς, ποιηθείς : Χρησμ.Σιβ.Προοίμ.1,Βασ. **ἄνθρωπος . . μόνον τῶν ζῴων θεόπλαστον.**
θεοπλαστῶ-έω μτγν. πλάττω, σχηματίζω θεόν, θεαποιῶ : Φιλ.1,559 **θ- τὸν χρυσοῦν μόσχον,** αὐτ. 2,164 **θεοπλαστεῖν τὸν Νεῖλον,** Ἡλιόδ.Αἰθ.9,9· ρηματ. π. θεοπλαστία, θεοπλάστης, θεόπλαστος.
θεοπλάστως Ἡσ. « δεισιδαιμόνως ».
θεοπληγής-οῦς-ές (πλήσσω) μτγν. θεόπληκτος βλ.λ. : Συνέσ.119D.
θεόπληκτος-ον (πλήσσω), δωρ. **θεόπλακτας -ον** Ἡσ. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ πληγείς, κτυπηθείς.
θεοπλήξ-ῆγος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. μσν. θεόπληκτος βλ.λ. : Μαιίστ.60 **θεοπλήγεσσιν ἐοικότας εἰδώλοισιν** (δ.ἀνάγν. θεοπληγέσσιν), Ἀνν.Κομν.14,423.
θεοπληξία (ἡ) μτγν. θεοβλάβεια βλ.λ. : Οἰνόμ. π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.5,36.
θεόπλοκος-ον (πλέκω) μτγν. κ. μσν. ὁ πρὸς θεοὺς προσπλεκόμενος : Κατ.Ἀστρλ Κ 8(4),166· **2)** μσν. ὁ θεόθεν πεπλεγμένος : Νικ.Χων.70Α **θεόπλοκον καὶ ἡδυφραδὲς εἰδύλλιον.**
θεόπλουτος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ γενόμενος πλούσιος, ὁ θεόθεν λαβὼν τὰ πλούτη : Ἰω. Χρυσ.4,294.
θεοπνευστία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐκ θεοῦ, ἡ θεία ἔμπνευσις.
θεόπνευστος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐμπνευσθείς ἢ ἐμπνεόμενος, ὁ κατὰ θείαν ἔμπνευσιν γινόμενος : ΨΦωκυλ.129 **θεόπνευστος σοφίη,** ΚΔ Τιμ.2,3,16 **γραφὴ θεόπνευστος,** Πλούτ. Ἠθ.904F **θ-ὄνειροι,** Δημητρ.ΠροκοπίουἐνΣάθ.3,487 **τὰ θεόπνευστα τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας συγγράμματα,** Κάλβ.Ὠδ.5,16 **θεόπνευστον ᾠδήν.**
θεόπνους-οος-ουν-οον μτγν. θεόπνευστος βλ.λ. : Ἑρμητ.1,30 **θεόπνευστος γενόμενος·** ‖ ὁ θείας πνοῆς τὸν τύπον, τὰ ἴχνη ἔχων : Ἑλλ.Ἐπιγράμμ. 1016 **θεόπνουν πρόσωπον** (ἐπὶ τῆς Σφιγγός), Νουμήν.Ἀπ.π.Πορφ.Νυμφ.10 **θεόπνουν ὕδωρ.**
θεοπόθητος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ τῷ θεῷ ποθητός, ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ποθούμενος.

θεοποίησις-εως (ἡ) σχόλ. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὰ ἀποτέλεσμα τοῦ θεοποιῶ, ἡ ἐξύψωσις ὄντος τινὸς μέχρι θεοῦ, ἀποθέωσις : Σχόλ.Λυκόφρ. 1349 (ἔκδ.Kink.).

θεοποιητικός-ή-όν μτγν. ὁ ἱκανός, ὁ δυνάμενος ποιεῖν θεοὺς ἢ εἴδωλα θεῶν : Πολυδ.Ι,13 **ἡ θεοποιητική** (ἐνν. τέχνη) (ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν ἀγάλματα θεῶν).

θεοποίητος-ον (ποιῶ) ὁ ὑπὸ τῶν θεῶν ἢ τοῦ θεοῦ πεποιημένος, θεότευκτος : Ἰσοκρ.7,62 **θεοποίητον** (ἐνν. πολιτείαν) **εἶναι**, Ἰω.Χρυσ.

θεοποιΐα (ἡ) μτγν. ἡ ποίησις θεῶν : Πορφ.Ἀποχ. 4,9· ‖ εἰδ. ἡ ποίησις, κατασκευὴ ἀγαλμάτων θεῶν, θεοποιητική : Πολυδ.Ι,13· **2)** τὸ νὰ ἔχῃ γίνει τις θεῖος, μέτοχος θείας φύσεως, ἡ θεία κατάστασις : Ἱεροκλ.Πλ.Χρ.Ἔπ.27,483Μ **ἵνα κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ βροτοῦ ἡ θεοποιΐα ἡμῶν νοῆται.**

θεοποίκιλτος-ον (ποικίλλω) μσν. ὁ οἱονεὶ θείᾳ τέχνῃ,ἐργασίᾳ πεποικιλμένος: Ἀνδρ.Κρ.1498-**στολή.**

θεοποιός-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ποιῶν θεούς, κατασκευάζων εἰκόνας, ἀγάλματα θεῶν : Ἀριστφ. ἀπ.786, Γλαῦκ.ΑΠ 9,774 **ἁ θεοποιὸς τέχνα** (θεοποιητική), Λουκ.Φιλοφ.20 **οὐ θεοποιός τις, ἀλλ' ἀνθρωποποιὸς ὢν· 2)** ὁ μεταβάλλων εἰς θεούς, ὁ ποιῶν τινα μέτοχον θείας φύσεως, ὁ ἀπαθεῶν : Ἱεροκλ.Πλ.Χρ.Ἔπ.19,462Μ **θεοποιὰ παραγγέλματα,** Σαυΐδ.ἐν λ. ἀποκλήρωσις, ΘΛειτ.Ἀκολουθ.ΘΜεταλήψ.Εὐχ.7 Συμεὼν τοῦ Νέου Θεολόγου **τῶν γὰρ θείων ὁ μετέχων καὶ θεοποιῶν χαρίτων.**

θεοποιῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ποιῶ τινα θεόν, ἐξυψῶ τινα καὶ κατατάσσω αὐτὸν μεταξὺ τῶν θεῶν, ἐκλαμβάνω τινὰ ὡς θεόν, ἀποθεώνω : Διον.Ἀλ. Ρωμ.2,56 **θ- τὰ θνητά,** Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,94 **θ- Πυθαγόραν, - οἱ ἄγριοι λαοὶ θεοποιοῦν τὸ πῦρ· 2)** ποιῶ τινα θεῖον, μέτοχον θείας φύσεως : Ἱεροκλ.Πλ.Χρ.Ἔπ.Προοιμ.417 **ἄνθρωπον θεοποιοῦσιν αἱ ἐπιστῆμαι·** ‖ νεώτ. σέβομαί τι ὡς θεόν : **ἐθεοποίησαν τὸ χρῆμα.**

θεοπόλος (ὁ,ἡ) μτγν. θεηπόλος βλ.λ. : Νόνν. Εὐαγγ.Ἰω.4,109.

θεοπολῶ-έω κ. θεηπολῶ εἶμαι θεοπόλος, ὑπηρετῶ τῷ θεῷ : Πλάτ.Νόμ.909D **μὴ ἐξεῖναι θεοπολεῖν παρὰ νόμον** (ἑρμ.Τίμ.Λεξ. **« θεῶν εἰκόνας ἔχοντα περιπολεῖν, ἀργύριον εἰσπρασσόμενον »**).

θεοπομπεῖν (πιθ. θεοπροπεῖν) Ἡσ. **«ἐνθουσιᾶν».**

θεοπόμπειος-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Θεόπομπον τὸν **κωμικόν·** ‖ οὐδ. τὸ οὐδ. **θεοπόμπειον** (ἐνν. μέτρον) κρητικὸν βλ.λ. πεντάμετρον ἐν χρ. παρὰ Θεοπόμπῳ τῷ κωμικῷ : Ἡφαιστ.13,5.

θεόπομπος-ον (πέμπω) ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ πεμφθείς, θεόπεμπτος : Πίνδ.Π 4,69 **θεόπομποί σφισιν τιμαί,** Βακχ.16,132 **θεόπομπος τύχα.**

θεοπόνητος-ον (πονοῦμαι) ὁ ὑπὸ τῶν θεῶν παρασκευασθείς, κατασκευασθείς : Εὐρ.Τρῳ.953 **θεοπόνητά μου λέχη.**

θεοπότιστος-ον (ποτίζω) μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ποτισθείς, διδαχθείς, φωτισθείς:Ταράσ.1489 (**Ε.Μί.**).

θεοπραξία (ἡ) (πράττω) μσν. κ. θεοπραξία ἡ θεία πρᾶξις, **ἐνέργεια, εὐποιΐα,** ἐλεημοσύνη : Εὐστ. Πον.215,86.

θεοπρέπεια (ἡ) μτγν. ἡ θεία μεγαλοπρέπεια, μεγαλειότης, λαμπρότης : Διόδ.Σ 5,43 **τῇ θεοπρεπείᾳ τῆς προσόψεως ἄξιον τῶν ἐγχωρίων θεῶν φαίνεσθαι,** Κλήμ.Ἀλ.830.

θεοπρεπής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ πρέπων, ἁρμόζων τῷ θεῷ : Πίνδ.Ν 10,2 **Ἥρας δῶμα θεοπρεπές,** Διόδ.Σ 11,89 **ἐν πεδίῳ θεοπρεπεῖ,** Πλούτ.Δίων 28 **ἱεράν τινα καὶ θεοπρεπῆ πομπήν,** Ζαλοκ.Κυνηγ. 2,51 **θεοπρεπὲς μυστήριον) ἐξαίφνης εἶδα· 2)** συνεκδ. θαυμάσιος, θαυμαστός : Φίλ.2,137, Πλούτ.Ἀλκ.34 **θέαμα σεμνὸν καὶ θεοπρεπές·** κ. ὑπερθ. **-έστατος** : Πλούτ.Ἠθ.780F **θεοπρεπέστατον ἄγαλμα.**

θεόπρεπτος-ον θεοπρεπὴς βλ.λ. : Αἰσχ.Πέρσ.904 **θεόπρεπτα τάδε** (δ.γρ. ἀντὶ θεότρεπτα).

θεοπρεπῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον θεοπρεπῆ βλ.λ. : Ἐπιγρ.,Διόδ.Σ 4,2 **τὸν .. Δία παραγενόμενον θεοπρεπῶς,** Λουκ.Ἀλέξ.15 **θεοπρεπῶς ἐσταλμένος·** κ. ὑπερθ. **-έστατα** : Ἀκολ.Μ Ἑβδομ.Μ Σάββατ.Ὄρθρ.Ὠδ.5 **ἀφθαρτίζεις γὰρ θεοπρεπέστατα ἀπαθανατίζων τὸ πρόσλημμα.**

θεοπρόβλητος-ον (προβάλλω) μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκλελεγμένος, ὡς ἐπίθετον ἡγεμόνων ἀλλ' ἰδ. κληρικῶν : Ἀνν.Κομν.408,412, Καισάρ. Δαπ. ἐν Σάθ.3,198 **θεοπρόβλητε μητροπολῖτα.**

θεοπρομήτωρ-ορος (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ μήτηρ τῆς μητρὸς τοῦ Θεοῦ, ἡ πρὸς μητρὸς μάμμη τοῦ Θεοῦ, ἐπὶ τῆς Ἄννης συζύγου τοῦ Ἰωακεὶμ καὶ μητρὸς τῆς Θεοτόκου : Ὡρολόγ.Ἀνατ.Ἐκκλ.7,25.

θεοπροπία (ἡ) (θεοπρόπος) θέσφατον, προφητεία : Ἰλ.Α 87 **Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις.**

θεοπρόπιον (τὸ) (θεοπρόπος) ἡ θεοπροπία βλ.λ. : Ἰλ.Α 85 **εἰπὲ θεοπρόπιον,** Ἡρ.1,7 **ἔσχον τὴν ἀρχὴν ἐκ θεοπροπίου,** Φίλ.1,514.

θεοπρόπος-ον (πρβλ. λατ. procus) ὁ ἐρωτῶν τοὺς θεούς, ὁ δίδων χρησμούς, προφητικός : Ἰλ.Ν 70 **θεοπρόπος οἰωνιστής,** Σοφ.Τρ.822 **τοὔπος τὸ θεοπρόπον** (χρησμός), Κόϊντ.12,534 **θεοπρόπον ἦταρ,** ΑΠ 1,10,5 **θυμὸν ἔχουσα θεοπρόπον· 2)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. μάντις, προφήτης· Ἡσ. **« μάντεις ἐκ θεοῦ προλέγοντες »** : Ὀδ.Α 416 **θεοπρόπου ἐξερέηται·** ‖ μτγν. εἰδ. ἐπὶ τοῦ Μωϋσέως : Φίλ. 1,199· ‖ μτγν. **θεοπρόπον** (τὸ) θεοπροπία βλ.λ. : Καλλ.Λουτρ.Παλλ.125 **πολλὰ δὲ Βοιωτοῖσι θεοπρόπα· 3)** ἰων. ἀντὶ θεωρός, δημόσιος ἀγγελιοφόρος, ἀπεσταλμένος ἵνα ἐρωτήσῃ τὸ μαντεῖον : Ἡρ.1,67 **εἰρωτῶσι δὲ ταῦτα τοῖσι θεοπρόποισι λέγει ἡ Πυθίη τάδε,** Αἰσχ.Πέρσ.659, Ἐπιγρ.,Πλούτ. Κίμ.18 **ταῦτα ἀκούσαντες οἱ θεοπρόποι κατέβαινον ἐπὶ τὴν θάλασσαν,** Πορφ.Ἀποχ.2,9.

θεοπροπῶ-έω (θεοπρόπος) δίδω χρησμούς, μαντεύω ἐκ θείας ἐμπνεύσεως, προφητεύω, μ. ἐν μτχ. ἀρσ. : Ἰλ.Α 109 **θεοπροπέων ἀγορεύεις,** Πίνδ.Π 4,190 **μάντις ὀρνίχεσσι καὶ κλάροισι θεοπροπέων ἱεροῖς,** Ἀπολλ.Ρ 2,922· **2)** Ἐπιγρ. βοιωτ. θιοπροπῶ εἶμαι θεοπρόπος βλ.λ.3).

θεοπρόσδεκτος-ον (προσδέχομαι) μσν. **ὁ εὐπρόσδεκτος** παρὰ τῷ Θεῷ : Εὐστ.Πον.167,10.

θεοπρόσπλοκος-ον (πλέκω) μτγν. ὁ τὸ θεῖον φοβούμενος **καὶ** προσπλεκόμενος πρὸς θεούς, θρησκομανής, φανατικός, γλώσσ. τοῦ ἱεροπρόσπολος : Πρόκλ.Τετράβ.224.

θεοπρόσπολος-ον μτγν. θεοπρόσπλοκος βλ.λ. : Πτολ.Τετράβ.71,155.

θεοπροστάκτως (προστάττω) ἐπίρρ. μσν. κατὰ θεῖαν προσταγήν, διὰ προστάγματος τοῦ Θεοῦ: Στουδ.Θεόδ.456 (**Ἔκδ.Μί.**).

θεοπρότακτος-ον (προτάσσω) μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πραταχθείς : Δαμασκ.Ἰ. ἐν Ἐλλ.Πατρολ.**Μί.** 96,648.

θεοπτεία (ἡ) μτγν.θεοπτία βλ.λ.:Εὐσ.Εὐάγγ.Ἀπ.309D.

θεόπτης (ὁ) (ὁρῶ, ὄφομαι) μτγν., μσν. κ νεώτ. ὁ ἰδὼν ἢ δυνάμενος νὰ βλέπῃ τὸν Θεόν, ἐπὶ τοῦ Μωϋσέως : Φίλ.1,579 (δ. γρ.), Νικ.Χων.ἐν Σάθ.1,88 **κατὰ τὸν θεόπτην Μωϋσῆν.**

θεοπτία (ἡ) Ἡσ. κ. νεώτ. τὸ βλέπειν τὸν θεόν· Ἡσ. **«θεοπτίαν· θεοφανίαν»,** αὐτ. **«θεοπτίας· θείας θεωρίας».**

θεοπτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ ἰδιάζων εἰς θεόπτην βλ.λ. : Ἑρμ.Τρισμ.π. Στοβ.1,3,52 **θ- δύναμις** (ἡ δύναμις πρὸς ὁράματα), Ἰάμβλ.Μυστ.8,6 **θ- ψυχή·** ‖ **οἱ θεοπτικοὶ** εἰδ. ἐκκλ. παλαιότ. τάξις τις ἐν τῷ Χριστιανικῷ ἱερατείῳ.

θεοπτικῶς ἐπίρρ. μσν. διὰ θεοπτίας : Εὐστ.Πον. 51,46 (ἔκδ.Taf.).

θεόπτυστος-ον (πτύω) ὁ ἀπόπτυστος τοῖς θεοῖς, βδελυκτός, μισητὸς εἰς τοὺς θεούς : Αἰσχ. Ἐπτ.604 **σὺν θεοπτύστῳ γένει.**

θεοπτῶ-έω μσν. καθορῶ, βλέπω τὸν Θεόν : Μιχ. Ἀκομ.2,123,14 (ἔκδ.Λάμπρ.).

θεόπῦρος-ον (πῦρ) ὁ ὑπὸ τῶν θεῶν ἀνημμένος: Εὐρ.Ἠλ.732 **φλογὶ θεοπύρῳ.**

θεόρατος-η-ο δημ. λίαν μέγας ἢ ὑψηλός, ὑπερμεγέθης, πελώριος, τεράστιος : Κρυστ.Τραγ.Πολιόκαστρο 31 **χάλαρα θεόρατα,** Γρυπ.Σκ.Τερρ. Ἀνδρομέδα 3,9 **σὰ δυὸ θεόρατα πανιὰ ὁ ἄνεμος φουσκώνει | τὶς δυὸ φτεροῦγες.**

θεόρβη (ἡ) νεώτ. μουσ. ἔγχορδον μουσικὸν ὄργανον τοῦ εἴδους τῶν λαούτων βλ.λ.

θεόργητος-ον θεομανής : Σχόλ.Αἰσχ.Ἐπτ.653.

θεόργιστος-ον μσν. θεόργητος βλ.λ.:Ἰωσ.Γενέσ. 104,16 (ἔκδ.Βόνν.).

θεορίχνω δημ. δι' ἐπικλήσεως τοῦ θεοῦ καταρῶμαί τινι· ρηματ. π. θεάριχτος.

θεόριχτος-η-ο δημ. ὁ θεοκατάρατος βλ.λ.

θεορός κ. θευρός Ἐπιγρ. Ἰων. ἀντὶ θεωρός βλ.λ.

θεόρρακτος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ καταστὰς φρενοβλαβής : Κικ.Verr.4,66,148.

θεόρρευστος-ον (ρέω) μτγν. ὁ θεόρρυτος βλ. λ. : Ἀπολλιν.Μεταφρ.164.

θεορρημοσύνη (ἡ) ἐκκλ. ἡ θεία ὁμιλία, διδασκαλία, κατήχησις.

θεορρήμων-ονος-ον μτγν. ὁ διὰ θείας δυνάμεως ὁμιλῶν ἢ ἐκφραζόμενος, ὁ οὗ τὰ ρήματα, οἱ λόγοι ἐκ θεοῦ προέρχονται : **θεορρήμων γλῶσσα·** **2)** ὁ περὶ θείων πραγμάτων ὁμιλῶν, πραγματευόμενος, διδάσκων : ΑΒ 4,379.

θεόρρητος-ον (λέγω-ἐρρήθην) μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ λεχθείς, ρηθείς : ΑΠ 9,505,13 - **μέτρον,** αὐτ. 1,19,3 **θεορρήτοιο βίου,** Ἐπικ. ἐν Πάπ. **θεορρή[των].. εὐ[ε]πιάων,**Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.14,25 **θ- μῦθος·** **2)** Ἐπιγρ. **Θεόρρητον** (τὸ) ὡς οὐσ. ὄνομα κτιρίου ἐν Δήλῳ : Ἐπιγρ. **τὸν οἶκον τὸν Θεορρήτου.**

θεόρρῦτος-ον (ρέω) μτγν. ὁ ἐκ θεοῦ ρέων, προερχόμενος : Ὀππ.Ἁλ.5,9 **θ- λύθρος.**

θέορτος-ον (ὄρνυμαι) ὁ ἐκ τῶν θεῶν ἐγερθείς, ὁρμηθείς, πηγάσας, θεόπεμπτος, θεόσταλτος : Πίνδ.Ο 2,40 **θεόρτῳ σὺν ὄλβῳ,** Αἰσχ.Πρ.765 **θέορτον ἢ βρότειον.**

θεός (ὁ,ἡ) μσν., νεώτ. κ. δημ., βοιωτ., κυπρ., κρητ. κ. δημ. **θιός,** λακων. **σιός,** δωρ. **θεύς,** αἰτ. **θεῦν,** κλητ. **θεός** κ. **θεέ,** τὸ θηλ. **θεά** κ. **θέαινα** ὂν κατέχον δυνάμεις καὶ ἰδιότητας ὑπερφυσικάς, θεωρούμενον δημιουργὸν ἢ κυρίαρχον τῆς φύσεως ἢ μέρους αὐτῆς, ἀποτελοῦν δὲ ἀντικείμενον λατρείας τῶν ἀνθρώπων· κτ. Ἀριστλ. « ὁ θεὸς . . τὸ πρῶτον κινοῦν ἀκίνητον, . . πρώτη καὶ κυριωτάτη ἀρχή, . . ἀνάγκη εἶναί τι ἓν καὶ ἀΐδιον τὸ πρῶτον κινοῦν »· || γεν. ἡ ἀνωτέρα, ὑπερφυσικὴ δύναμις ἡ πλάσασα καὶ ἀοράτως διέπουσα τὸ σύμπαν κ. εἰδ. τὴν γηΐνην φύσιν, μάλιστα δὲ ἄρχουσα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἅ. θεότης· κτ. ἑν. κ. πληθ. : Ἰλ.Ι 49 **σὺν . . θεῷ εἰλήλουθμεν** (μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ θεοῦ), αὐτ.Ω 430 **σὺν . . θεοῖσιν,** αὐτ.Ρ 101 **ἐκ θεόφιν,** αὐτ.327 **ὑπὲρ θεὸν** (παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ θεοῦ, ἐναντίον τοῦ θελήματος τοῦ θεοῦ), Ὀδ.Ξ 444 **θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει,** Πίνδ.Π 5,76 **οὐ θεῶν ἄτερ,** Ἡρ.1,86 **σὺν θεῷ εἰρημένον,** Σοφ.Αἴ.765 **σὺν θεῷ δ' ἀεὶ κρατεῖν,** Πλάτ.Νόμ.757Ε **θεὸν καὶ ἀγαθὴν τύχην,** αὐτ.Φαῖδρ.266Β, Ξεν.Ἱππαρχ. 9,8 **θεῶν συνελθόντων,** Ἄλεξ.247 **ἂν θεοὶ θέλωσιν,** Μέν.Μον.671 **θεοῦ θέλοντος** (ἐν συχν. χρ. κ. νεώτ. κ. δημ.),Λουκ.Μακρόβ.29 **θεῶν βουλομένων·** || ἐπὶ ὅρκου : Ἡρ.5,49 **πρὸς θεῶν** (δι' ὄνομα τῶν θεῶν), Σοφ.ΟΚ 522 **θεὸς ἴστω,** Δημ.13 **πρὸς θεῶν·** || ἐπὶ ἀναφωνήσεων ἐκπλήξεως : **τοὺς θεούς σοι!** ὁ θεὸς μαζί σου, σὲ καλό σου : Ἀρρ.Ἐπικτ.2,19,15, Μᾶρκ.Αὐρ.7,17 **ἀπέρχου, τοὺς θεούς σοι, ὡς ἦλθες,** Ἀρρ.Ἐπικτ.3,7,19· κ.κτ. ἀόρ.ἐκφ., ἰδ. μτ. τοῦ τις: Ὀδ.Ι 142 **καί τις θεὸς ἡγεμόνευεν,** Αἰσχ.Πέρσ.164 **οὐκ ἄνευ θεῶν τινος,** Εὐρ.ΙΑ 411,Πλάτ.Νόμ.682Α **κατὰ θεόν πως εἰρημένα·** || π. ποι. ἐπαναλαμβανόμενον ἐν τῇ προτάσει· Εὐστ.Ἰλ.258,26 « τὸ θεὸς θεός, ὅ κατὰ τὸν Παυσανίαν οἱ παλαιοὶ ταῖς ἀρχαῖς ἐπέλεγον ἐπιφημιζόμενοι· Αἴλιος δὲ Διονύσιός φησιν, ὅτι καὶ ἐν ἱεροποιίαις καὶ ἄλλαις πράξεσι τὸ θεὸς θεὸς ἐπελέγετο· ἐν δὲ ἑτέρῳ λεξικῷ ρητορικῷ φέρεται, ὅτι παντὸς ἔργου ἀρχόμενοι ἔλεγον θεὸς θεός » : Βάκχ.3,21 **θεὸν θεόν τις ἀγλαϊζέτω,** Εὐρ.Ἡρ.772 **θεοὶ θεοὶ τῶν ἀδίκων μέλουσι·** || π. πεζ.ἐνάρθρ.:Πλάτ.Πολ.379C **ὁ θεὸς . . πάντων . . αἴτιος,** Ξεν.Ἀπομν.1,3,1 **τὰ πρὸς τοὺς θεούς·** || **θεοί** κτ. ἀντίθ. πρὸς τὰ ἄνδρες: Ἰλ.Α 544 **πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,** αὐτ.Υ 74 **ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον·** || κ. ἐν συγκρίσει τῶν ἀνδρῶν πρὸς τοὺς θεούς: αὐτ.Ε 440 **μηδὲ θεοῖσιν ἶσ' ἔθελε φρονέειν,** αὐτ. Τ 250 **θεῷ ἐναλίγκιος αὐδήν,** αὐτ.Γ 381 **ὥς τε θεός,** αὐτ.Ε 78· παροιμ. **θεὸς πρὸς ἀνθρώπους** (ἐπὶ σπανιωτάτης ἐπισκέψεως) : Ἡρώνδ.1,9· || ὁμ. **θεοί** κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ δαίμονες : Μέν.Ἐπιτρ.485 **πρὸς θεῶν καὶ δαιμόνων·** κ. νεώτ. **τὸν βοηθοῦν θεοὶ καὶ δαίμονες·** || συνήθ. ἐπὶ ἑκάστου τῶν θεῶν μτ. προσδ. : Ἰλ.Ο 225 **οἵ περ ἐνέρτεροί εἰσι θεοί,** Ὑμν.Δήμ.55 **θεοὶ οὐράνιοι,** Αἰσχ.Ἀγ.89 **θεῶν . . χθονίων,** Σοφ.Ἀντ.1070 **τῶν κάτωθεν . . θεῶν,** Ἀριστφ.Ἱππ.235 **μὰ τοὺς δώδεκα θεούς,** Μέν. Σαμ 91· κ. ἐν τῷ δυϊκῷ, ἐπὶ τῶν Διοσκούρων Κάστορος κ. Πολυδεύκους : Ἀριστφ.Λυσ.81 **ναὶ τὼ σιώ,** Ξεν.Ἀν.6,6,34· ὁμ. ἐν Βοιωτίᾳ κ. ἐπὶ τοῦ Ἀμφίωνας καὶ τοῦ Ζήθου : Ἀριστφ.Ἀχ.905 **νεὶ τὼ σιώ·** **2)** ἐπὶ τῶν φυσικῶν φαινομένων θεοποιουμένων εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ θεοῦ : Ἡρ.2,13 **εἰ μὴ ἐθελήσει σφι ὕειν ὁ θεός,** αὐτ.4,79 **ἐς ταύτην ὁ θεὸς ἐνέσκηψε βέλος,** Ξεν.Ἑλλ.4,7,4 **ἔσεισεν ὁ θεὸς** (ὁ Ποσειδῶν), δ. δίστ. **βρέχει ὁ θεὸς καὶ βρέχομαι | χιονίζει κι ὄξω στέκομαι·** **3)** εἰδ. κ. ἐπὶ τοῦ Ἡλίου : Ἡρ.2,24 **τῆς γὰρ ἂν ἀγχοτάτω τε ἢ χώρης οὗτος ὁ θεός,** Αἰσχ.Πέρσ.502 **πρὶν σκεδασθῆναι θεοῦ ἀκτῖνας,** Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.4,79 **δύνοντος τοῦ θεοῦ·** κ. ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως, τοῦ καιροῦ : Θεόφρ.Χαρ.25,2 **τί . . δοκεῖ τὰ τοῦ θεοῦ·** **4)** εἰδ. ἀστρολ. θεοὶ οἱ ἀστέρες : Ἰουλ.Λαοδ. ἐν Κατ.Ἀστρλ.Κ 8|41,252· || ὁμ. ἀστρολ. **θεός** (Ἥλιος) ὀνομασία τοῦ ἐνάτου τόπου : Ρητόρ.αὐτ.163· **5)** μτγν., νεώτ. κ. δημ. γεν. πᾶν φυσικὸν ἢ τεχνητὸν ἀντικείμενον λατρευόμενον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὡς προσωποποίησις τοῦ θείου, οἷον οὐράνιον σῶμα, εἴδωλον, δένδρον, ζῷον : ΠΔ Ἡσ.44,15 **τὸ δὲ λοιπὸν** (ξύλον) **εἰργάσαντο θεοὺς καὶ προσκυνοῦσιν αὐτοῖς·** **6)** νεώτ. κ. δημ. ἐπιθετ. οἱονεὶ προσωποποίησις αἰσθήματος ἢ ἀντικειμένου, θεότης εἰδικῶς μεριμνῶσα περί τινος αἰσθήματος ἢ ἀντικειμένου : **ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης εἶναι ὁ Ἔρως, - ὁ Διόνυσος εἶναι θεὸς τοῦ οἴνου·** κ. κτ. παράλειψιν τοῦ ὀνόματος, τιθεμένης μόνον τῆς λ. θεὸς (θεὰ) μτ. οὐσ. : **ὁ θεὸς τοῦ πολέμου** (ἐπὶ τοῦ Ἄρεως), - **ὁ θεὸς τοῦ ἔρωτος·** **7)** εἰδ. π. Χριστ. τὸ ὑπέρτατον ὄν, ὁ δημιουργὸς τοῦ κόσμου, ἄναρχον καὶ αἰώνιον πνεῦμα : ΠΔ Ἰω.4,24 **πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν,** Πρόδρ.Β 335 **ἐκεῖνοι Θεὸς καὶ Κύριος ψάλλουσιν καθημέραν,** δ.δίστ. **θέλει ὁ θιός κι ἀνθοῦν τὰ δέντρη | θέλει καὶ μαραίνουνται·** **8)** κτ. ἐπέκτ. κ. νεώτ. κ. δημ. πᾶν ὅ τι πολὺ ἀγαπῶμεν, τιμῶμεν ἢ λατρεύομεν οἱονεὶ ὡς θεόν :

Αἰσχ.Χο.60 τὸ δ' εὐτυχεῖν, τόδ' ἐν βροτοῖς θεός τε καὶ θεοῦ πλέον, Σοφ.άπ.922 ἡ φρόνησις ἀγαθὴ θεὸς μέγας, Εὐρ.'Ελ.560 θεὸς γὰρ καὶ τὸ γιγνώσκειν φίλους, αὐτ.Κύκλ.316 ὁ πλοῦτος.. τοῖς σοφοῖς θεός, ΚΔΦιλ.3,19 ὧν ὁ Θεὸς ἡ κοιλία, - τὸ χρῆμα εἶναι ὁ θεός του· 9) νεώτ. κ. δημ. ὁ οἱονεὶ κάλλος θεοῦ ἔχων, οὗ τὸ κάλλος ἢ τὰ θέλγητρα ὑπερβαίνουσι τὸ σύνηθες μέτρον, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὡραῖος : αὐτὴ ἡ γυναίκα εἶναι θεά· 10) τὸ θεός μτ. οὐσ. ἢ ἐπιθ. ἐν χρ. πρὸς χαρακτηρισμὸν μεγεθυντικόν, ὑπερθετικόν : ΠΔΨαλμ. 79,11 ἐκάλυψεν ὄρη ἡ σκιὰ αὐτῆς, καὶ αἱ ἀναδενδράδες αὐτῆς τὰς κέδρους τοῦ θεοῦ (τὰς ὑψηλοτάτας, τις θεόρατες), αὐτ.'Ιων.3,3 ἡ δὲ Νινευὴ ἦν πόλις μεγάλη τῷ θεῷ (ἀντὶ μεγίστη)· || ὁμ. νεώτ. κ. κυρ. δημ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ ὡς πρῶτον συνθετικὸν πολλῶν λ. θεο- βλ.λ.· 11) μτγν. ὡς ἐπίθετον τιμητικόν, τίτλος ἡγεμόνων, ἀρχόντων, τὸ πρῶτον π. Πτολεμαίοις κ. Σελευκίδαις, εἶτα π. Ρωμαίοις : 'Ηρώνδ.1,30 θεῶν ἀδελφῶν (ἐπὶ τοῦ Πτολεμαίου Β' καὶ τῆς 'Αρσινόης), 'Επιγρ. Πτολεμαῖος ὑπάρχων θεὸς ἐκ θεοῦ καὶ θεᾶς, 'Επιγρ. θεὸς ἐκ θεοῦ (ἐπὶ τοῦ Αὐγούστου), 'Αππ. Συρ.65 'Αντίοχος ὅτῳ θεὸς ἐπώνυμον γίγνεται· || ὡς ἀπόδοσ. τοῦ λατ. divus : 'Επιγρ. οἱ ἐν θεοῖς αὐτοκράτορες, Στράβ.4,1,1 ὁ θεὸς Καῖσαρ ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν εἴρηκεν· 12) 'Επιγρ. κ. πάπ. κ. γεν. ἐπὶ ἀποθανόντος, ἐπὶ νεκροῦ : 'Επιγρ. θεοῖς χθονίοις (λατ. Dis Manibus)· 13) μτγν. ὁ ἄρχων, ἐξουσιάζων : ΠΔ'Εξ.21,6 προσάξει αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πρὸς τὸ κριτήριον τοῦ θεοῦ, αὐτ.22,8, αὐτ.28(27) θεοὺς οὐ κακολογήσεις· 14) θεὸς ὡς θηλ. ἀντὶ θεά, θέαινα : 'Ιλ.Θ 7 μήτε τις.. θήλεια θεὸς τό γε μήτε τις ἄρσην, Δημ 225 τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι καὶ πάσαις· || εἰδ. ἐν 'Αθήναις ἐπὶ τῆς 'Αθηνᾶς : Σοφ Αἶ.401 ἁ Διὸς ἀλκίμα θεός, Ψήφισμα π. 'Ανδοκ.1,77 τοὺς ταμίας τῆς θεοῦ, Πλάτ.Τίμ.21Α τὴν θεὸν.. ἐγκωμιάζειν· || π. ποι. μτ. ἐπιθ. ἐπὶ ἄλλων θεοτήτων : Πίνδ.Ι 7(8),34 ποντίαν θεόν, Σοφ.ΟΚ 1548 ἥ τε νερτέρα θεός (ἡ Περσεφόνη)· κ. ἐπὶ τῆς Θέτιδος : Πλάτ.'Απολ.28C θεὸς οὖσα· || κτ. ἐπέκτ. ποι. ὡς ἐπιθ. κ. ἐπὶ τῆς Νιόβης : Σοφ.'Ηλ.150 ἰὼ παντλάμων Νιόβα, σὲ δ' ἔγωγε νέμω θεόν· κ. κτ. δυϊκ. ἐπὶ τῆς Δήμητρος καὶ Κόρης : 'Αριστφ.Σφ.378 μὴ πατεῖν τὰ ταῖν θεαῖν ψηφίσματα, 'Ανδοκ.1,125 οὐδ' ἔδεισε τὼ θεώ· κ. συνήθ. ἐπὶ ὅρκου : 'Αριστφ.'Εκκλ. 155 ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ μὰ τὼ θεώ· 15) ὡς ἐπίθ. μτ. συγκρ. θεώτερος θεῖος, θύραι θεώτεραι, ἀντίθ.καταιβαταὶ ἀνθρώποισιν : 'Οδ.Ν 111 αἱ δ' αὖ (θύραι) πρὸς Νότου εἰσὶ θεώτεραι (σχόλ. «θειότεραι, δι' ὧν μόνοι θεοὶ εἰσέρχονται»), Καλλ.'Απόλλ.93 οὐ κείνου χορὸν εἶδε θεώτερον ἄλλον 'Απόλλων, Διον.Περ.257 θεώτερος ναός· 16) νεώτ. κ. δημ. φρ. θεός! ἐπιδοκιμαστικὴ ἀναφώνησις ἐπὶ εὐαρέστων ἐντυπώσεων ἢ ἐκλεκτῶν πραγμάτων : κρασὶ θεός!· || φρ. πρὸς Θεοῦ!, ἀναφώνησις παρακλητικὴ ἢ ἀποτρεπτική, ἄ. δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ· || ὁμ. νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς (κι ἡ Παναγιά) ὡς εὐχὴ ἢ ἀρά : δ.δίστ. ποιὸς ἤλλαξε τὰ στέφανα κι ἔκαμε καὶ τὸ γῦρο | νὰ δώσῃ ἡ θιὸς κι' ἡ Παναγιὰ νὰ πιάσῃ καὶ τὸ μύρο, φρ. ὁ Θεὸς νὰ μὴν τὸ δώσῃ -νὰ μὴν τὸ δείξῃ νὰ μὴν τὸ κάμῃ (μὴ γένοιτο), φρ. ὁ Θεὸς ξέρει τί θὰ γίνῃ (ἄγνωστον τί θὰ γίνῃ)· ὁμ. ὁ Θεὸς φυλάξοι ἢ ὁ Θεὸς νὰ φυλάῃ· Θεέ μου φύλαττε (ἀπευχή, ὅπως μὴ συμβῇ τι, εἴθε νὰ μὴ..)· δθ. φρ. αὐτὸς Θεέ μου φύλαγε, ἢ ὁ Θεὸς νά σε φυλάῃ (ἐξώλης καὶ προώλης, λίαν ἐπικίνδυνος)· φρ. ὁ Θεὸς βοηθὸς ἢ ὁ Θεὸς μαζί σας (εἴθε νὰ σᾶς βοηθήσῃ ὁ Θεός)· ὁμ. φρ. ὁ Θεὸς συχωρέσ' τον (εὐχὴ δι' ἀποθανόντα)· ὁμ. φρ. Θεοῦ θέλοντος καὶ καιροῦ εὐδοκοῦντος (ἐπὶ ναυλωτικῶν πλοίων, βλ. κ. ἀνωτ.)· ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ (ἀφιερωμένος εἰς τὸν Θεόν, κληρικὸς ἢ μοναχὸς κ. συνεκδ. θεοφοβούμενος, ἀγαθός)· φρ. δόξα σοι ὁ Θεὸς (εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεὸν διά τι ἐπιτευχθὲν ἀγαθόν)· ὁμ. φρ. ἐλέῳ Θεοῦ (τίτλος ἡγεμόνων ἢ ἀρχιερέων ἐμφαίνων ὅτι ἡ ἐξουσία αὐτῶν εἶναι δεδομένη παρὰ τοῦ Θεοῦ) : 'Όθων ἐλέῳ Θεοῦ βασιλεὺς τῆς 'Ελλάδος,-Γρηγόριος ἐλέῳ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως· || φρ. δὲν ἔχει τὸ θεό του ἐπὶ ἀλλοπροσάλλων ἢ παρατόλμων· || ὁμ.φρ.ἀπὸ μηχανῆς θεὸς ἢ θεὸς ἀπὸ μηχανῆς θεῖον ὂν ἐμφανιζόμενον ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ θεάτρου πρὸς λύσιν τοῦ δράματος, κ. νεώτ. μτφ. ὁ ἀπροόπτως καὶ κατ' εὐτυχῆ σύμπτωσιν ἐπεμβαίνων πρὸς λύσιν διαφορᾶς ἢ ζητήματός τινος δυσκόλου· || παροιμ. Θεέ μου, φύλαγέ με ἀπὸ τοὺς φίλους, καὶ τοὺς ἐχθραύς μου ἐγὼ τοὺς συγυρίζω (οἱ δόλιοι φίλοι εἶναι πλέον ἐπικίνδυνοι τῶν δεδηλωμένων ἐχθρῶν),-νὰ φαβᾶσαι κεῖνον ποὺ δὲ φοβᾶται Θεὸ (οἱ ἄπιστοι καὶ ἀσεβεῖς εἶναι οἱ ἐπικινδυνότεροι τῶν ἀνθρώπων), - ὁ Θεὸς ἀργεῖ, μὰ δὲ λησμονεῖ (ὁ Θεὸς ἀποδίδει δικαιοσύνην ἑκάστῳ, ἔστω καὶ ἀργά), - ἀρνὶ ποὺ τὸ βλέπει ὁ Θεός, ὁ λύκος δὲν τὸ τρώει (οἱ κακοὶ δὲν δύνανται νὰ βλάψωσι τοὺς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ προστατευομένους),-νηστεύω, Θεέ μου !.—στανιό σου, φτωχέ μου (ἐπὶ πτωχοῦ νηστεύοντος ἐξ ἀνεχείας καὶ καυχωμένου), πρβλ. νηστεύει ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ γιατὶ φαΐ δὲν ἔχει, - ὅλα τὰ ξέρει ὁ Θεός, μόνο διαίρεση δὲν ξέρει (δὲν διένειμε τ' ἀγαθὰ ἐξ ἴσου εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἢ κατὰ τὰς ἀνάγκας αὐτῶν), - ὅταν δίνῃ ὁ Θεὸς τ' ἀλεύρι, παίρνει ὁ διάολος τὸ σακκὶ (οἱ πλουτοῦντες εὐκόλως χάνουν ἢ διασπαθίζουν τὴν περιουσίαν των εὐκόλως), - Θεὸς παιδιὰ δὲ μοῦ 'δωκε καὶ μοῦ 'δωκε προγόνια (μοῦ ἔδωκε ὅ τι δὲν ἤθελα, ἐν ᾧ ὅ τι ἐπεθύμουν μοῦ τὸ ἠρνήθη), γνωμ. ἄλλαι μὲν βουλαὶ ἀνθρώπων ἄλλα δὲ θεὸς κελεύει (πρβλ. ἄλλα μελετᾷ τὸ βόϊδι κι ἄλλα ὁ ζευγάς, ἢ ἄ. ὁ γάϊδαρος κ. ἄ. ὁ γαϊδουριάρης), - τοὺς κρυφοὺς τοὺς καλογέρους μόνον ὁ Θεὸς τοὺς ξέρει (ἐπὶ τῶν ἀνειλικρινῶν, κρυψινόων) κ. ἄ. πολλαί· παράγ. θεῖος, θειῶ, ἀποθεῶ, ἐκθειάζω, ἀποθέωσις, ἄθεος, ἀντίθεος, ζάθεος, ἠγάθεος, ἔνθεος, ἐνθουσιάζω (πρβλ. θεσπέσιος, θέσφατος). 'Εκ τοῦ 'Ινδ.- Εὐρ. dhuesó-s - dhesos - thesos, λιθ. dvesti=πνεῖν, dvase =πνεῦμα (πρβλ. Χατζιδ. 'Ακ. 'Αν.[1] Β 27, 272, 319, 339, 370, 451)· καθ' 'Ηρόδ. (2,52) οἱ θεοὶ ὠνομάσθησαν οὕτω «ὅτι κόσμῳ θέντες τὰ πάντα πρήγματα καὶ πάσας νομὰς εἶχον». 'Ο Πλάτων (397C) παράγει τὴν λ. θεὸς ἐκ τοῦ θέειν, διότι πρῶτοι θεοὶ ἦσαν ὁ 'Ήλιος, ἡ Σελήνη κ. ἄ. 'Εκ τῶν νεωτέρων ἄλλοι παράγουσι τὴν λ. ἐκ ῥίζ. διϜ-, διϜ-ος, λατ. divus, deus, δῖος, Ζεύς· ἄλλοι (Curtius) ἐκ ῥίζ. θεσ- τοῦ θέσσασθαι, πολύθεστος, οἱονεὶ ὁ ἱκετευόμενος (πρβλ. θέσ-φατος, θέσ-κελος)· καὶ ἄλλοι (ἐν οἷς ὁ Χατζιδάκις) δέχονται τὴν ἐν ἀρχῇ μνημονευομένην ἐτυμολ., κυρ. διότι πρὸς τὸ θ τῆς 'Ελλην. δὲν ἀντιστοιχεῖ d τῆς Λατινικῆς, ἀλλὰ f.

θεόσδοτος-ον κ. μον. δ.τ. τοῦ **θεόδοτος**-ον ὁ ὑπὸ τῶν θεῶν δεδομένος, δοθείς : 'Ησίοδ.'Έργ.320 χρήματα δ' οὐχ ἁρπακτά, θεόσδοτα πολλὸν ἀμείνω, Πίνδ.Π 5,13 θεόσδοτον δύναμιν, 'Αριστλ. ΗΝικ.1099b,12 θεόσδοτος εὐδαιμονία, Μάξ.Τύρ. 38,4 θεόσδοτος ἀρετή, Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,102 τῆς θεοσδότου ἡγεμονίας.

θεόσδωρος-ον ποι. ἀντὶ θεοδώρητος βλ.λ., πλασθὲν ὑπὸ Τζέτζ.Λυκόφρ.47 οἱ γὰρ 'Ίωνες οὕτω μετὰ τοῦ σ λέγουσι θεόσδωρος, θεόσδοτος.

θεοσέβαστος-ον μον. ὁ σεβόμενος τοὺς θεούς: Φώτ.Βιβλ.269 (διορθ. θεοσεβέστατος).

θεοσέβεια (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ θεοσεβοῦς, τὸ σέβεσθαι τὸν Θεόν, ἡ πρὸς τὸν Θεὸν εὐσέβεια : Πλάτ.Ἐπιν.985C **μὴ τολμήσῃ καινοτομῶν ἐπὶ θεοσέβειαν**,Πλούτ.Ἡσίοδ.46,Ἰάμβλ.Προτρ. 20· **2)** εἰδ. νεώτ.φιλοσ. τὸ θρησκευτικὸν καὶ φιλοσοφικὸν σύστημα τοῦ Θεοφίλου Καΐρη.

θεοσεβής-οῦς-ές κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ σεβόμενος τὸν θεόν, εὐσεβής, θεοφοβούμενος, θρῆσκος : Ἡρ.Ι,86 **πυθόμενος τὸν Κροῖσον εἶναι θεοσεβέα**, Σοφ.ΟΚ 260, Πλάτ.Κράτ.394D **ἐξ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ θεοσεβοῦς ἀσεβὴς γένηται**· ‖ τὸ οὐδ. θεοσεβές (τὸ) ὡς οὐσ. ἡ θεοσέβεια : Πλάτ.Ἐπιν.977 **τὸ θεοσεβὲς γνωρισθήσεται**· ‖ νεώτ. **θεοσεβέστατος** τίτλος προσφωνήσεως ἀρχιμανδριτῶν.

θεοσεβῶ-έω μτγν. κ. μσν. εἶμαι θεοσεβὴς βλ.λ. : Πλούτ.ἀπ.ἀθέ6:22, Δίων Κ 54,30, Ἐπιγρ.

θεοσεβῶς ἐπίρρ κ. νεώτ. κατὰ τρόπον θεοσεβῆ, εὐσεβῶς : Ξεν.ΚΠ 3,3,58 **θεοσεβῶς πάντες συνεπήχησαν**, - **ἐβίωσε θεοσεβῶς**.

θεόσεπτος-ον (θεός - ἔπος) ὃν σέβεται, τιμᾷ τις ὡς θεόν, ὡς θεῖον : Ἀριστφ.Νεφ.292 **ᾔσθου .. βροντῆς μυκησαμένης θεοσέπτου**· **2)** ἅγιος, ὅσιος : Χρησμ.π.Ἰουλ.Ἐπιστ.89Β· **3)** ἐνεργ. θεοσεβὴς βλ.λ. : Μαν.4,427.

θεοσέπτωρ-ορος (ὁ) θεοσεβὴς βλ.λ. : Εὐρ.Ἱππ. 1364 **ὁ σεμνὸς ἐγὼ καὶ θεοσέπτωρ**.

θεοσεχθρία (ἡ) κ. θεοισεχθρία βλ.λ. : Ἀρχιππ. Πλούτ.2· πρβλ. θεοεχθρία.

θεοσήμαντος-ον μσν. ὁ θεῖα σημαίνων, ὁ τὴν θείαν βούλησιν δηλῶν:Στουδ.Θεόδ.757(ἔκδ.Mi.).

θεοσημεία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. κ. **θεοσημία** σημεῖον ἐκ τῶν θεῶν, τέρας· Σουΐδ. « ἡ τοῦ θεοῦ μαντεία» ; Χρηστόπ.Βασιλεῖς·28 **καὶ ἂν ποτε ἀσθένεια συμβῇ ἢ ἀνομβρία, (ἢ ἄλλη ὁπωσδήποτε ἁπλῶς θεοσημεία**· ‖ μσν. ἐν πληθ. θαυμάσια φαινόμενα, θαύματα : Μιχ.Ἀτταλ. ἐν Σάθ.Ι,10 **ἐξ ἐπιπνοίας θειοτέρας οὐκ ὀλίγαι θεοσημεῖαι ἐν τούτῳ γίνονται**.

θεοσήμειον (τό) ἐκκλ. ἡ θεοσημεία βλ.λ.

θεοσημία (ἡ) ἀντὶ θεοσημεία βλ.λ. Ἡσ. ἐν λ. εὐαμερία.

θεόσημος-ον μτγν. ὁ παρέχων θεῖα σημεῖα, ὁ ἐκδηλῶν τὴν θέλησιν τοῦ θεοῦ : Χρησμ.Σιβ.8· ‖ τὸ οὐδ. **τὸ θεόσημον** ὡς οὐσ. ἡ θεοσημεία.

θεοσθενής-οῦς-ές μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἰσχυροποιούμενος : Σταυδ Θεόδ.44Ι (ἔκδ. Mi.).

θεοσκέπαστος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ σκεπόμενος : ΚΠορφ.Ἔκθ.198 (ἔκδ. Βόνν.).

θεοσκεπής-οῦς-ές μσν. κ. νεώτ. ὅ. θεοσκέπαστος βλ.λ. : Ταράσ.1476Α.

θεόσκιος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ σκιαζόμενος, προστατευόμενος : Δαμασκ.Ι.Εἰκ.7,9.

θεοσκνεῖ Ἡσ. « θεοὺς τιμᾷ »· πρβλ. θυοσκῶ.

θεόσκοπος-ον ἐκκλ. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ σκοπούμενος.

θεοσκόταδο (τό) δημ. ὑπερβολικόν, πυκνὸν σκότος, βαθὺ σκοτάδι.

θεοσκότεινα ἐπίρρ. δημ. ἐν πλήρει σκότει, ἐντελῶς σκοτεινά.

θεοσκοτεινιά (ἡ) δημ. τὸ θεοσκόταδο βλ.λ.

θεοσκότεινος-η-ο δημ. ὁ καθ' ὁλοκληρίαν ἢ καθ' ὑπερβολὴν σκοτεινός : Ἐφταλ.Ὀδ.Μ.409 **θεοσκότεινα ἔγιναν τὰ πέλαγα**· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ , ὁ λίαν ἀμαθής, ἀγράμματος : **ἀπὸ τεμπελιά του ἀπόμεινε θεοσκότεινος**.

θεοσκοτωμένος-η-ο δημ. ἐπὶ ἀρᾶς, ὃν θὰ ἔπρεπε νὰ σκοτώσῃ, ν' ἀφανίσῃ ὁ Θεός : Νιρβ. Μαλλ.Κουβ.39 **ἐσὺ τὴ φώτισες τὴ θεοσκοτωμένη καὶ μοῦ 'φκιαξε αὐτὴ τὴ φέστα**· ‖ κ.ἐν φρ. ὡς ἀόριστος ἐπικριτικὸς ἐπιθετισμός : **βρὲ τὸ θεοσκοτωμένο !, κοτόπουλο δὲν ἄφησε στὴ γειτονιά**.

θεοσκυνῶ-έω Ἡσ. τιμῶ, λατρεύω τοὺς θεούς.

θεοσοφία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ γνῶσις τῶν θείων πραγμάτων, θεία σοφία : Πορφ.Ἀποχ.4,9 **ἡ ἄγαν θεοσοφία**· ‖ .ὅθ. κ. θεολογία : Πρόκλ.Πλάτ. Θεολ.5,35 **Ἑλληνικὴ θεοσοφία**, Δαμάσκ.Ἀρχ.350 **Χαλδαϊκὴ θεοσοφία**· **2)** εἰδ. νεώτ. φιλοσ. φιλοσοφικοθρησκευτικὴ δοξασία, καθ' ἣν ὁ ἄνθρωπος, ὡς πνευματικὸν ὄν, σύγκειται ἐκ τῆς αὐτῆς πρὸς τὸν Θεὸν οὐσίας, πρὸς ὃν ἐπιδιώκει νὰ ἐπικοινωνήσῃ· **3)** εἰδ. σύστημά τι διδασκαλίας θεολογικῆς ἅμα καὶ μεταφυσικῆς φιλοσοφίας, ὁρμώμενον μὲν ἀπὸ τῶν Ἰνδικῶν ἰδ. θρησκ. δοξασιῶν, προσπαθοῦν ὅμως νὰ περιλάβῃ πάσας τὰς ἀρχαίας καὶ νεωτέρας θρησκείας εἰς ἓν σύνολον ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ δεδομένα τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης, ὀνομασθὲν οὕτως ὑπὸ τῆς πρώτον συνθεσάσης αὐτὸ Ἑλένης Μπλαβάτσκυ, ὅ. θεοσοφισμός.

θεοσοφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θεοσοφίαν βλ.λ.3) ἢ τὸν θεόσοφον : **θεοσοφικὴ ἑταιρεία**· ‖ ἐπίρρ. **θεοσοφικῶς** κατὰ τὸν τρόπον τῆς θεοσοφίας βλ.λ.3).

θεοσοφισμός (ὁ) νεώτ. ἡ θεοσοφία βλ.λ.

θεοσοφιστής (ὁ) νεώτ., θηλ. **θεοσοφίστρια** ὁ περὶ τὴν θεοσοφίαν βλ.λ.3) ἀσχολούμενος ἢ ὁ ὀπαδὸς αὐτῆς, ὅ. θεόσοφος.

θεόσοφος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ σοφὸς περὶ τὰ θεῖα, ὁ ἔχων θείαν σοφίαν : Πορφ.Ἀποχ. 2,35, Ἰάμβλ.Μυστ.7,1, Θλειτ.Ἀκολ.Γονυκλισ.Πεντηκοστ.Ἑσπερ.Εὐχ. (σ. 130Α) **τὸν δὲν ἀρχέκακον .. δράκοντα, θεοσόφῳ δελεάσματι ἀγκιστρεύσας**· ὁμ. ἐν τῷ πληθ. ἐπὶ τῶν Γυμνοσοφιστῶν : Πορφ. Ἀποχ.4,17· **2)** νεώτ. τὸ ἀρσ. **θεόσοφος**, θηλ. **θεοσοφίστρια** ὡς οὐσ. ἀντὶ θεοσοφιστής, ὀπαδὸς τοῦ συστήματος τῆς θεοσοφίας βλ.λ.3).

θεοσοφῶ-έω μτγν. ἔχω θείαν σοφίαν, ἀσχολοῦμαι περὶ τὰ θεῖα, φιλοσοφῶ περὶ τῶν θείων : Πορφ.Ἀποχ.4,17.

θεοσόφως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον θεόσοφον, μετὰ θείας σοφίας : Κλήμ.Ἀλ.120,2 S **θεοσόφως συμπεριφερόμενοι**.

θεόσπορος-ον ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐσπαρμένος, πεποιημένος, θεῖος : Εὐρ.Ἀπ.107 **γέμουσαν κύματος θεοσπόρου**.

θεόσσυτος-ον (σεύω) κ. **θεόσυτος** θεόσταλτος : Αἰσχ.Πρ.643 **θεόσσυτον χειμῶνα**.

θεόσταλτος-η-ο δημ. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ σταλείς: Παλαμ.Παράκ.95,7 **θεόσταλτο ὄνειρο**.

θεόστασις-εως (ἡ) Ἐπιγρ. ὑπόβαθρον **ἐφ' οὗ** ἱδρύοντο ἀγάλματα θεῶν.

θεόστεπτος-ον Ἐπιγρ. κ. μσν., ποι. **θειό**- ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ στεφθείς : Ἐπιγρ., Πρόδρ.Β 562 **ἀλλ' ὦ μικρόν, Θεόστεπτε, τὰς ἀκοὰς σου πρόσχες**.

θεοστεφής-οῦς-ές Ἐπιγρ. κ. μσν. ὁ θεόστεπτος βλ.λ. : Ἐπιγρ., Χρυσόβουλλ.Λόγ.ἐν Σάθ.1,207 **ἐκ τοῦ .. θεοστεφοῦς αὐτῶν κράτους**.

θεοστήρικτος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ στηριζόμενος, προστατευόμενος : Κωνστ.Ρόδ.ΑΠ 15,15 **θεοστήρικτα σκῆπτρα**.

θεοστιβής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐφ' οὗ ἐβάδισεν ὁ θεός : Λιμέν.21 **θεοστιβὴς δειράς**, Γρηγ.Ναζ.2,949 (Mi.), Πρόκλ.Ὕμν.7,7 **θεοστιβεῖς πυλεῶνες**.

θεόστιβος-ον Ἐπιγρ. ἀντὶ θεοστιβὴς βλ.λ.

θεόστολος-ον μον. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐσταλμένος, θεόσταλτος : Στουδ.Θεόδ.1629 (ἔκδ. Mi.) **θεόστολοι ὁμοταγεῖς Παύλου**.

θεόστοργος-ον μτγν. ὁ ἀγαπῶν τὸν θεόν : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.4,45.

θεόστραβος-η-ο δημ. ὁ καθ' ὁλοκληρίαν, τελείως στραβὸς βλ.λ., θεάτυφλος.

θεοστυγής-οῦς-ές κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **θεοστύγητος**-ον ὃν στυγεῖ ὁ θεός, ὁ ὑπὸ τῶν θεῶν μισούμενος, θεομίσητος : Εὐρ.Κύκλ.602 **ἄκρατος**

ἐλθὲ θηρὶ τῷ θεαστυγεῖ, Πολυδ.Ι,2Ι, Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,23Ι **συσκευάζει τοιαῦτον, οἷον οὐδὲ Ἰουδαῖος θεοστυγὴς ἂν ἐτόλμησε·** 2) ἐνεργ. ὁ μισῶν τὸν Θεόν : ΚΔ Ρωμ.Ι,30 **καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὑβριστάς.**

θεοστύγητος-ον ὁ θεοστυγὴς βλ.λ. : Αἰσχ.Χο. 635 **θεαστυγήτῳ δ' ἄγει.**

θεοστυγῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον θεοστυγῆ, θεομίσητον.

θεοσύλης (ὁ) (συλῶ) μτγν. ὁ συλῶν, ἁρπάζων, κλέπτων τὰ τοῦ θεοῦ, ἱερόσυλος : Φίλ.π.Εὐσ. Εὐαγγ.Προπ.8,Ι4, Αἰλ.ΠΙ 5,Ι6.

θεοσυλία (ἡ) μτγν. ἡ σύλησις τῶν τοῦ θεοῦ, ἱεροσυλία : Αἰλ.ΖΙ Ι0,28· κ. πληθ. : αὐτ.ΠΙ 6,8.

θεοσύλλεκτος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ συνειλεγμένος : Βίος Μακαρ.Πατμίου ἐν Σάθ.3,5Ι3 **ταῖς θεοσυλλέκτοις ἱεραῖς συνόδοις.**

θεόσῦλος-ον μτγν. δ.γρ. ἀντὶ θεοσύλης βλ.λ.

θεοσύμμαχος-ον μσν. ὁ ἔχων τὸν Θεὸν σύμμαχον : Ψευδοσυν.Φωτ.289 (ἔκδ.Hardnin).

θεοσύμφῦτος-ον ἐκκλ. ὁ τῷ Θεῷ σύμφυτος, ὁ ἡνωμένος μετὰ τοῦ Θεοῦ : **θεοσυμφύτοις εὐαγγελισταῖς.**

θεοσύνακτος-ον ἐκκλ. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ συνηγμένος, συνηθροισμένος.

θεοσύναπτος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ συναφθείς, ἁρμολογηθείς : Στουδ.Θεόδ.Ι26Ι (ἔκδ.Mi.).

θεοσύνδετος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ συνδεδεμένος : Ἱεροκλ.Πλ.Χρ.Ἔπ.478Μ.

θεοσυνέργητος-ον μσν. ὁ τῇ συνεργίᾳ τοῦ Θεοῦ ὑπάρχων : Κ Πορφ.Ἔκθ.Ι,62 (ἔκδ.Βόνν.).

θεοσυνεσία (ἡ) μσν. ἡ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ συνέτισις : Στουδ.Θεόδ.98Ι (ἔκδ.Mi.).

θεοσύνετος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ συνετιζόμενος : Στουδ.Θεόδ.Ι484 (ἔκδ.Mi.).

θεοσύνθετος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ συντεθειμένος : Φιλῆς 2,385 (ἔκδ.Mi.), Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,Ι38 **σῶμα.. θεοκόσμητον καὶ θεοσύνθετον.**

θεοσύστᾰτος-ον (συνίστημι) μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ συνιστάμενος ἢ τῷ Θεῷ συνιστῶν, δ. ἑρμ. ὁ ὑμνῶν, δοξάζων τὸν Θεόν : Ἰω.Χρυσ.6,606.

θεόσῠτος-ον κ. θεόσσ- ὁ θεόπεμπτος, θεόσταλτος : Αἰσχ.Πρ.ΙΙ6 **θεόσυτος, ἢ βρότειος,** αὐτ.596 **θεόσυτόν τε νόσον·** πρβλ. θέορτος.

θεοσφαγία (ἡ) μτγν., ἐκκλ. ἡ διὰ τῆς τελετουργίας τοῦ μυστηρίου τῆς Θ. Εὐχαριστίας ἀναίμακτος σφαγή, θυσία τοῦ Θεοῦ πρὸς μετάληψιν ἀπὸ τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἤτοι τοῦ ἡγιασμένου ἄρτου καὶ οἴνου : Ἰω.Χρυσ.6,908.

θεοσφράγιστος-ον ἐκκλ. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐσφραγισμένος.

θεόσωμος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ τοῦ σώματος τοῦ Θεοῦ : Ἐπιφάν.ἐν Hardt Catal. cod. gr. Monacens. 5,292 **θεόσωμος ταφὴ τοῦ Κυρίου,** Ἀναστ.Συν.ἐν Mi.89,24Ι **θεόσωμος νέκρωσις.**

θεόσωστος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ σεσωσμένος ἢ σῳζόμενος, φυλαττόμενος, προστατευόμενος, ἰδ. ἐπὶ πόλεων : Χρυσάθ.Λόγοι ἐν Σάθ.Ι,225 **περὶ τὴν θεόσωστον πόλιν τῶν Σερρῶν.**

θεόταχτος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ταχθείς : Στουδ.Θεόδ.Ι032 (ἔκδ.Mi.) **θεότακτος διαγωγή.**

θεοταρπέ⟨ε⟩ς Ἡσ. «θεὸν τέρποντες», δωρ. ἀντὶ θεοτερπεῖς.

θεόταυρος (ὁ) μτγν. θεὸς ἅμα καὶ ταῦρος, ὡς ἐπίθ. τοῦ Διὸς μεταμορφωθέντος εἰς ταῦρον : Μόσχ.2,Ι35 **πῇ με φέρεις, θεόταυρε.**

θεοτείχης-ους-ες μτγν. ὁ ὑπὸ τῶν θεῶν τειχισθείς : ΑΠ Παράρτ.2Ι4.

θεοτελής-οῦς-ές μσν. ὁ θεόθεν πεποιημένος, τέλειος· 2) ὁ ἐκτελῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ· Φώτ.Λεξ.84,8 «θεοτελὴς φύσις, οἱ ἄγγελοι οἱ τὰ θεῖα τελοῦντες».

θεοτελῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ : Στουδ.Θεόδ.Ι62Β (ἔκδ.Mi.).

θεοτέρατος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἢ ὁ ἐμφανίζων θεῖα τέρατα, θεϊκὰ σημάδια : Δημήτρ.9Ι **πλάναι θεοτέρατοι** (ἐπὶ τῶν περιπλανήσεων τῆς Ἰοῦς).

θεοτερπής-οῦς-ές (τέρπω) ὁ τέρπων τοὺς θεούς, δθ. ὁ θεάρεστος : Φιλόξ.2,9, ΑΠ 9,Ι97 **θεοτερπὴς βιοτή·** πρβλ. θεοταρπέες.

θεότευκτος-ον (τεύχω) μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ποιηθείς, θεοκατασκεύαστος : Σιμμ.25 **θεότευκτοι πύργοι,** πρβλ. Δωρόθ.π.Ἡφαιστ.Ἀστρ.Ι,Ι, Γρηγ. Νύσσ.Ι,272 **θεότευκτοι πλάκες** (αἱ ἐφ' ὧν αἱ δέκα ἐντολαὶ τοῦ Μωϋσέως).

θεοτευχής-οῦς-ές (τεύχω) μτγν. δ. τ. τοῦ θεότευκτος βλ.λ. : Γρηγ.Ναζ.

θεοτήρητος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ τηρούμενος, φυλαττόμενος : ΚΠορφ.Ἔκθ.650 (ἔκδ.Βόνν.) **θεοτήρηται βασιλεῖς.**

θεότης-ητος (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. **θεότητα** κ. **θεότη** ἡ φύσις, ἡ οὐσία τοῦ θεοῦ, τὸ σύνολον τῶν ἰδιοτήτων τοῦ θεοῦ : ΚΔ Κολ.2,9 **ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς,** Πλούτ.Ἠθ.359D, Λουκ.Ἰκαρ.9, Ἀκολ.Μ Ἑβδ. ΜΣάββ.Ὀρθ.Ὠδ.6 Τροπ. **εἰ γὰρ καὶ πέπονθέ σου τῆς σαρκὸς ἡ χοϊκὴ οὐσία, ἀλλ' ἡ θεότης ἀπαθὴς διέμεινε·** ‖ φρ. **διὰ θεότητα** διὰ θρησκευτικοὺς λόγους : Ἡλιόδ.Χειρ.π.Ὀρειβ.50,7,Ι· 2) μσν., νεώτ. κ. δημ. συνεκδ. αὐτὸ τοῦτο τὸ ὑπέρτατον ὄν, ὁ θεός : Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,77 **ἀστασίαστον διαμανὴν ἐπευχόμεθα παρὰ τῆς.. ὁμοουσίου, καὶ τρισυπαστάτου θεότητος,** Σολωμ. Νικηφόρ.Βρυέννιος 2 **καὶ τὸ θεῖον αἴσθημα, μὲ τὸ ὁποῖον πλησιάζει τὴ θεότητα,** φρ. **μὲ τὸ ναῦ βρέθηκε ἡ θεότη·** ‖ εἰδ. θεὸς ἢ θεὰ ἐν εἰδωλολατρικῇ τινι θρησκείᾳ : **αἱ θεότητες τῶν Ἰνδῶν.**

θεοτικά ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον θεοτικόν, θεῖον : Σολωμ.Νικηφ.Βρυέννιος 3 **καὶ μὲ τοὺς ἤχους τ' ἀηδονιοῦ θεοτικὰ τὴ θρέφει** (ἐνν. τὴν ἐλπίδα)· 2) ἐπὶ διανομῆς κατὰ τρόπον ἄνισον, ἀνώμαλον, οὐχὶ ἰσομοίρως, ὡς ὁ θεὸς διανέμει : **μοίρασε τὸ ἔχει του στὰ παιδιά του θεοτικά.**

θεοτικός-ή-ὁ δημ., θηλ. κ. **θεοτικιά** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν θεόν, ὁ ἐκ θεοῦ προερχόμενος, θεῖος, θεϊκός : Σολωμ.Θάνατ.Αἰμιλίας Ροδόστ.3 **π' ὁ τρίτος ἄνθιζε σ' ἐσὲ θεοτικὸς Ἀπρίλης, - θεοτικιὰ φωνή·** ‖ τὸ οὐδ. **θεοτικό** δυστύχημα ἐκ Θεοῦ προερχόμενον· ‖ τὸ οὐδ. ἐν πληθ. **θεοτικὰ** περιληπτ. ὡς οὐσ. εἰκόνες ἁγίων, ἱερὰ βιβλία, θρησκευτικαὶ τελεταὶ κττ. : **δὲ μπόρεσαν νὰ τὴν κάμουν καλὰ μὲ τοὺς γιατροὺς καὶ προσπαθοῦνε τώρα μὲ τὰ θεοτικά.**

θεοτίμητος-ον δωρ. **θεοτίματος-ον** ὁ ἄξιος νὰ τιμηθῇ ἢ τετιμημένος ὑπὸ τῶν θεῶν : Τυρτ. 4,3(2,5) **ἄρχειν μὲν βουλῆς θεοτιμήτους βασιλῆας,** Βακχ.8,98 **θεοτίμητος πόλις,** Αἰσχ.Ἀγ.Ι337 **θεοτίμητος δ' οἴκαδ' ἱκάνει.**

θεότῑμος-ον ὁ θεοτίμητος βλ.λ.:Βακχ.Ι0,Ι2, Πίνδ.Ι 5(6),Ι3 **θεότιμος ἐών,** Ὀρφ.Ὕμν.27,Ι.

θεοτοκάριον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. ἐκκλ. βιβλίον τελετουργικὸν περιέχον τοὺς ἐν τακτικῇ ἐκκλ. χρ. ὕμνους εἰς τὴν Θεοτόκον.

θεοτόκειος-ον μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Θεοτόκον : Γερμ.732 (ἔκδ.Mi.).

θεοτόκιον (τὸ) ἐκκλ. κ. **θεοτοκίον** ὕμνος εἰς τὴν Θεοτόκον ἐξυμνῶν αὐτήν : **τὰ τροπάρια καὶ τὰ θεοτόκια.**

θεοτόκος (ἡ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ τεκοῦσα τὸν Θεόν, μήτηρ τοῦ Θεοῦ, ἐπίθ. τῆς Παναγίας : Ἰουστιν.Νεαρ.3,Ι, Ἐπιγρ.Μηναῖ.9,Ι Ἀπολυτίκιον **πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου.**

θεοτούμπης (ὁ) δημ. ὁ προσκυνῶν ψευδῶς τὸν Θεόν, ψευδευλαβής, ταρτοῦφος, ἁ. θεομπαίχτης

θεότρελλος-η-ο δημ. ὁ ἐντελῶς τρελλός· ‖ ὁ ὑπὸ πάθους παροδικῶς παραφερόμενος εἰς ἀσυνέτους καὶ ἄφρονας πράξεις, ἐπὶ προσ. κ. ἐπὶ συναισθημάτων, ἰδ. τοῦ ἔρωτος : Κρυστ.Κατάρα 20 **νά 'ρθῇ στὴν ἀγκαλιά σου σάν θεότρελλη, - θεότρελλη ἀγάπη.**

θεότρεπτος-ον ὁ ὑπὸ τῶν θεῶν τραπείς, μεταπραπείς, μεταμορφωθείς : Αἰσχ.Πέρσ.905 **θεότρεπτα** | θεόπρεπτα | **τάδ' αὖ φέρομεν.**

θεοτρεφής-οῦς-ές μτγν. ὁ τρέφων τοὺς θεούς : Πτολ.'Επιγρ.ΑΠ 9,577 **θεοτρεφὴς ἀμβροσίη** πρβλ. Νόνν.Δ 9,101.

θεοτρόφος-ον μσν. ὁ θεοτρεφὴς βλ.λ. : Θεοφάν.Κερ.1057 |ἐκδ. Mi.| **θεοτρόφοι μαστοί,** Φιλῆς 2,319 |ἐκδ.Mi.| **θεοτρόφος μήτρα.**

θεοτυπία (ἡ) μτγν. ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ὁμοιότης.

θεότυπος-ον μτγν. ὁ κατ' εἰκόνα τοῦ θεοῦ ποιηθείς.

θεοτύπωτος-ον ἐκκλ. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τυπωθείς, σχηματισθείς.

θεότυφλος-η-ο δημ. ὁ ἐντελῶς, τελείως τυφλός, θεόστραβος : Βαλαωρ.Ξερριζωμ.Δένδρο 15 **τὸ κῦμα στὸ θυμό του** | ἐρροβολοῦσε **πάντα ἐμπρός, θεότυφλο, ὠργιασμένο.**

θεούδεια (ἡ) μτγν. ὁ φόβος τοῦ θεοῦ, εὐσέβεια : 'Απολλ.Ρ 3,586· κ. πληθ. : ΑΠ 1,96 **Χριστὸν δὲ θεουδείῃσιν ἰαίνων,** Νόνν.Εὐαγγ.'Ιω.3,107.

θεουδής-οῦς-ές |θεός-δέος| ὁ φοβούμενος τὸν θεόν, εὐσεβής, θεοφοβούμενος : 'Οδ.Ζ 121 **καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής·** 2) μτγν. θεοειδὴς βλ.λ. : Κόιντ.1,65.

θεουδόχος-ον |θεὸς-δέχομαι| μτγν. θεοδόχος, θεοδέγμων : Νόνν.

θεουδῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον θεουδῆ, εὐσεβῶς : 'Ορφ.ἀπ.169.

θεοϋπόστατος-ον (ὑφίσταμαι) μσν. ὁ ἔχων θείαν ὑπόστασιν : Δαμασκ.| 2,842 **θεοϋπόστατος δογματίζεται ἡ Χριστοῦ σάρκωσις καὶ οὐδαμῶς ἀνθρωποϋπόστατος.**

θεουργία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, θεία πρᾶξις, θαυματούργημα : 'Ιουλ.Λόγ.7,219Α· 2) κ. νεώτ. εἶδος μαγείας δι' ἧς οἱ μεμυημένοι ἰσχυρίζοντο ὅτι ἐπεκοινώνουν μετὰ τῶν ἀγαθοποιῶν θεοτήτων, ἡ τέχνη τοῦ ποιεῖν θαύματα : 'Ιάμβλ. Μυστ.9,6 **ἱερατικὴ θεουργία,** Πρόκλ.'Αλκ.92C **οἱ περὶ θεουργίαν δεινοί.**

θεουργίασμα-ατος (τὸ) μτγν. θεουργία βλ.λ.2), μαγεία : Δαμάσκ.'Ισιδ.56 **οὔτε μαγεύειν εἰδὼς οὔτε θεουργίασμά τι μελετήσας.**

θεουργικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς θεουργὸν ἢ τὴν θεουργίαν βλ.λ.2): 'Ιάμβλ.Μυστ.2,11 **θεουργικὴ τέχνη·** ‖ ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θεουργίαν βλ.λ.2) : Πορφ.π.Αὐγουστῖν.Civ.D 10,9 **θεουργικαὶ τελεταί.**

θεουργικῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον θεουργίας βλ.λ.2) : Πρόκλ.Κρατ.32Ρ· κ. κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ τεχνικῶς : 'Ιάμβλ.Μυστ.3,28· κ. συγκρ. **θεουργικώτερον** : αὐτ.2,11· 2) δι' ἔργων θείας δυνάμεως, διὰ θαυμάτων : 'Ακολ.Μ'Εβδομ. Μ Σάββ.'Ορθρ.'Ωδ.3 Τροπ. **καὶ γὰρ τὴν δύναμίν σου ταῖς ἐνεργείαις ἐγνώρισας θεουργικῶς τοῖς μέλλουσιν.**

θεουργός-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐργαζόμενος, πράττων, ἐπιτελῶν θεῖα ἔργα : 'Ιάμβλ.Μυστ. 3,20 **ἡ θεουργὸς ἐνέργεια,** Θ Λειτ.Χρυσ.Εὐχαὶ Θ Μεταλήψ. **θεουργὸν αἷμα φρῖξον, ἄνθρωπε, βλέπων·** ὀμ. ἐπὶ τοῦ 'Αποστόλου Παύλου : 'Επιγρ. **σκεῦος θεουργόν·** 2) τὸ ἀρσ. θεουργὸς ὡς οὐσ. ἱερουργός, ἱερεύς : 'Ιάμβλ.Μυστ.3,18,'Ιουλ. Λόγ.5,173Α,Πρόκλ.'Αλκ.150C· 3) ὁμ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ ἐκτελῶν θεῖα ἔργα, θεῖος ἐργάτης, ἐπὶ τοῦ δημιουργοῦ : Δαμάσκ.'Αρχ.341· 4) νεώτ. ὁ διὰ μαγικῶν τρόπων ἢ ἀγυρτικῶς ἐκτελῶν ὑπερφυσικὰς πράξεις θαυματουργίας : **ὁ 'Απολλώνιος ὁ Τυανεὺς ὑπῆρξε διάσημος θεουργός.**

θεοΰφαντος-ον μτγν. ἐκκλ. κ. μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ὑφασμένος : **θεοΰφαντος πορφύρα.**

θεοφάνεια (ἡ) 'Επιγρ., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐμφάνισις τοῦ Θεοῦ ἐν σαρκὶ ἐν τῷ κόσμῳ : 'Επιγρ.,'Ακολ. Μ 'Εβδομ.Μ Σάββ.'Ορθρ.'Ωδ.5 **θεοφανείας σου, Χριστέ, τῆς πρὸς ἡμᾶς συμπαθῶς γενομένης·** ‖ νεώτ. μεταφυσ. ἡ ἀποκάλυψις τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ φύσει καὶ ἐν τῇ ψυχῇ· 2) ἐκκλ. ἡ ἐμφάνισις τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ κόσμῳ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς βαπτίσεως αὐτοῦ, ὅ. 'Επιφάνεια· ‖ εἰδ. ἡ ἑορτὴ τῶν Θεοφανίων, ὅ. Φῶτα.

θεοφάνερος-η-ο δημ. ὁ καθ' ὁλοκληρίαν, ἐντελῶς φανερός, ὁλοφάνερος.

θεοφανής-οῦς-ές μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ φανερωθείς, ἀποκαλυφθείς : Στουδ.Θεόδ.801 | ἐκδ. Mi.|· ‖ ἐπίρρ. **-ῶς** : αὐτ. **θεοφανῶς ἐν μέσῳ διδασκάλων καθεζόμενος.**

θεοφάνια (τὰ) | ἐνν.ἱερὰ | ἑορτὴ ἀγομένη ἐν Δελφοῖς καθ' ἣν ἐδεικνύαντο εἰς τὸν λαὸν τὰ ἀγάλματα τοῦ 'Απόλλωνος κ. ἄ. θεῶν : 'Ηρ.1,51 **ἐπικίρναται γὰρ ὑπὸ Δελφῶν Θεοφανίοισι,** Πολυδ.1,34· πρβλ. θεοξένια· ‖ ὁμ. ἑορτὴ ἐν Χίῳ : 'Επιγρ.· ‖ γεν. ἐπί τινος οἱουδήποτε τῶν θεῶν : Φιλόστρ.'Απολλ. 4,31 **θεοφάνεια ἄγειν τινί,** Αἰλ.ΖΙ 11,10 **θεοφάνεια θύειν·** 2) ἐκκλ. ἡ θεοφάνεια βλ.λ.2).

θεοφαντορία (ἡ) | θεοφάντωρ | μσν. ἡ θεία ἐμφάνισις, φανέρωσις.

θεόφαντος-ον | φαίνομαι | μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ φανερωθείς, ἀποκαλυφθείς : Μητρόδ.Λ 38 **θεόφαντα ὄργια.**

θεοφάντωρ-ορος (ὁ) ὁ ἀποκαλύπτων τὸν θεόν, ἱεροφάντωρ, ἱερεύς, θεολόγος· Σουΐδ. ἐν λ. Διονύσιος ὁ 'Αρεοπαγίτης.

θεοφατίζω 'Ησ. θεσφατίζω βλ.λ.

θεόφατος-ον 'Ησ. « θεόφατα· ἐκ θεοῦ σημαινόμενα »· πρβλ. θέσφατος.

θεοφεγγής-οῦς-ές |φέγγω| ἐκκλ. ὁ ἔχων θεῖον φέγγος, θείαν λάμψιν, ὁ θείως λαμπρός.

θεόφημος-ον μτγν. ὁ ἀγγέλλων τὴν θείαν θέλησιν : Μαν.1,293 **θεόφημοι ἀστρολόγοι.**

θεοφήτης (ὁ) |φημί| μτγν. ὑποφήτης, προφήτης : Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.5,7.

θεόφθεγκτος-ον (φθέγγομαι) μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ λαληθείς, λεχθείς : Εὐσ.1381,2.

θεοφθεγξία (ἡ) μσν. φθόγγος, λόγος τοῦ θεοῦ.

θεόφθογγος-ον μτγν. ὁ θεῖα φθεγγόμενος, ὅ. θεόφθεγκτος βλ.λ. : **θεόφθογγος λύρα,-θεόφθογγοι λόγοι.**

θεοφιλανθρωπία (ἡ) νεώτ. θρησκευτικὴ αἵρεσις ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Διευθυντηρίου βλ.λ.· ‖ κ. ἐπίθ. **θεοφιλανθρωπικός.**

θεοφίλεια (ἡ) μτγν. ἡ θεοφιλία βλ.λ. : Μαρῖν. Πρόκλ.32.

θεοφιλής-οῦς-ές | θεός - φιλῶ | κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τῶν θεῶν, νεώτ. ὑπὸ τοῦ θεοῦ, φιλούμενος, ἀγαπώμενος, ἐπὶ προσ. : 'Ηρ.1,87 **μαθόντα τὸν Κῦρον ὡς εἴη ὁ Κροῖσος καὶ θεοφιλὴς καὶ ἀνὴρ ἀγαθός,** Πλάτ.Πολ.382Ε **οὐδεὶς τῶν ἀνοήτων καὶ μαινομένων θεοφιλής·** ‖ μτγν. εἰδ. ἐπὶ τοῦ Μωϋσέως : Φιλ.2,218· ‖ ὁμ. ἐπὶ χωρῶν, πόλεων, τόπων : Πίνδ.Ι 6(5),66 **τάνδε πόλιν θεοφιλῆ ναίοισι·** κ. ὑπερθ. : Αἰσχ.Εὐμ.869 **χώρας . . θεοφιλεστάτης, - ἡ θεοφιλεστάτη τοῦ Κωνσταντίνου πόλις·** ‖ κ. ἐπὶ γεγονότων ἢ πράξεων : Αἰσχ.ἀπ.350,3 **θεοφιλεῖς τύχαι,** 'Αριστφ.Βάτρ.443 θεοφιλοῦς ἑορτῆς· κ. συγκρ. : 'Ισοκρ.8,35· ‖ **ἐπιτήδευμα . . θεοφιλὲς** (ἐστιν) **εἰ . .** = σημεῖον θείας εὐνοίας εἶναι ἄν . . , Πλούτ.'Ηθ.30F· 2) νεώτ. ἐκκλ. **θεοφιλέστατος** προσωνυμία τῶν χωροεπισκόπων καὶ τῶν

ἀρχιμανδριτῶν· προβλ. αἰδεσιμώτατος, σεβασμιώτατος· || ἀμ. εἰδ. τοῦ βασιλέως ἐν τῷ κτ. τὴν λειτουργ. πολυχρονίῳ· **3)** ἐνεργ. ὁ φιλῶν, ἀγαπῶν τὸν θεόν : Φἰλ.2,415, Λουκ.Ζ Τραγ.47 **ὦ θεοφιλέστατε Τιμόκλεις.**

θεοφίλητος-ον (φιλῶ) ὁ ὑπὸ τῶν θεῶν φιλούμενος, ἀγαπώμενος : Φίντ.π.Στόβ.4,23,61A **ἁγνὰν καὶ θεοφιλάταν γυναῖκα.**

θεοφιλία (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ ἀγάπη, εὔνοια τῶν θεῶν ἢ τοῦ θεοῦ : Οἰνόμ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.5, 34, Σχόλ.Σαφ.ΟΤ 40, Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ.3,329 **φυλάττειν δηλαδὴ τὴν θεοφιλίαν αὐτοῦ.**

θεοφίλιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. φάρμακον ἐπινοηθὲν ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ Θεοφίλου : Ἀέτ.7,115.

θεόφιλος-ον πάπ κ. μσν. θεοφίλητος, ἐπὶ πόλεως : Πάπ., Εὐστ.Πον.145,9.

θεοφιλότης-ητος (ἡ) μτγν. θεοφιλία : Μέν. Ρητ.361,362S «τὸ ὑπὸ τῶν θεῶν φιλεῖσθαι καὶ παρὰ τῶν θεῶν πολλῶν τυγχάνειν ».

θεοφίλτατος-η-ον μσν. ὑπερθ. τοῦ θεόφιλος κ. θεοφιλής βλ.λς.1): Εὐατ.Πον.141-146.

θεοφιλῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κατὰ τρόπον θεοφιλῆ, ἀγαπητὸν τοῖς θεοῖς : Πλάτ.Ἀλκ.1,134D **σύ τε καὶ ἡ πόλις θεοφιλῶς πράξετε** (ὡς οἱ θεοὶ φιλοῦσιν)· κ. συγκρ. : Ἰσοκρ.9,70 **εὐτυχέστερον καὶ θεοφιλέστερον ἐκείνων διαβεβίωκεν**· **2)** κατὰ τρόπον θεοφιλῆ βλ.λ.3),· μὲ ἀγάπην πρὸς τοὺς θεούς : Ἰσοκρ.4,29 **ἡ πόλις ἡμῶν οὐ μόνον θεοφιλῶς ἀλλὰ καὶ φιλανθρώπως ἔσχεν.**

θεόφιν ἐπ. γεν. κ. δοτ. τοῦ ἑν. κ. πληθ. τοῦ θεὰς βλ.λ.

θεόφοβος(-η)-ο(ν) μτγν. κ. δημ. ὁ φοβούμενος τὸν θεόν, θεοσεβής, ὅ. θεοφοβούμενος : Πορφ.Ἀποχ.1,1, Ἡσ., Κρυστ.Καλόγ.3,52 **σπιθοβολάει θεόφοβη ἡ φλογερὴ ματιά τους.**

θεοφοβούμενος-η-ο δημ. ὁ φοβούμενος τὸν Θεόν, εὐσεβής, εὐλαβής, ὅ. θεόφοβος.

θεοφόβως ἐπίρρ. ἐκκλ. κατὰ τρόπον θεόφοβον, εὐσεβῆ, μὲ εὐσέβειαν

θεόφοιτος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπὸ θείας μανίας κατειλημμένος, ἐλαυνόμενος, διωκόμενος : Τρυφιόδ.374 **Κασσάνδρη θεόφοιτος,** Τζέτζ.Μεθ' Ὅμ.571 **θεόφοιτος μάντις.**

θεοφόρησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ θεία ἔμπνευσις, ἐνθουσιασμός : Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,19, Πλούτ.Ἠθ.278C.

θεοφόρητος-ον κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ κατεχόμενος, ἐμπνευσμένος, θεόπνευστος : Αἰσχ.Ἀγ. 1140 **φρενομανής τις εἶ θεοφόρητος,** Στράβ.12,2,3 **πλεῖστον μέντοι τὸ τῶν θεοφορήτων πλῆθος,** Πλούτ.Ἠθ.54C, Σωρ.1,88· ὁμ. Θεοφόρητος ὄνομα ἔργου τινὸς τοῦ Ἀλέξιδος· **2)** νεώτ. **οἱ θεοφόρητοι** ὀπαδοὶ θρησκευτικῆς τινος αἱρέσεως τοῦ 16ου αἰῶνος πιστεύοντες ὅτι μεταξὺ αὐτῶν ὑπῆρχον ἄνδρες φερόμενοι ὑπὸ τοῦ θείου πνεύματος, ἄμεσα ὄργανα τοῦ θεοῦ πρὸς ἀναγέννησιν τοῦ κόσμου· **3)** ἐνεργ. ὁ βαστάζων θεὸν ἢ θεάν : Λουκ.Ὄν.37 **ἐγὼ μὲν ὁ θεοφόρητος ἱστάμην.**

θεοφορήτως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον θεοφόρητον, θεόπνευστον, διὰ θείας ἐμπνεύσεως : Πλούτ.Ἠθ.45F **'θείως' καὶ 'θεοφορήτως' καὶ 'ἀπροσίτως' ἐπιλέγοντες.**

θεοφορία (ἡ) (θεοφορῶ-οῦμαι) μτγν., ποι. θευφορίη θεοφόρησις βλ.λ. : Διοσκ.Ἐπιγρ.ΑΠ 6, 220,4 **χαλεπῆς . . θευφορίης,** Ἰάμβλ.Μυστ.3,5· κ. πληθ. : Φιλόδ.Μουσ.49K, Στράβ.12,3,32 **τῶν τε ἱερουργιῶν καὶ τῶν θεοφοριῶν καὶ τῆς περὶ τοὺς ἱερέας τιμῆς.**

θεόφορος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. (ἐκκλ.) ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ κατεχόμενος, θεόπνευστος, ἔνθεος : Αἰσχ. Ἀγ.1150 **πόθεν ἐπισσύτους θεοφόρους ἔχεις ματαίους δύας,** Ἐπιγρ., Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,230 **τῶν συγγραμμάτων τῶν θεοφόρων πατέρων.**

θεοφόρος-ον (θεὸς - φέρω) κ. μσν. κ. νεώτ. (ἐκκλ.) ὁ φέρων, ὁ βαστάζων θεόν : Αἰσχ. ἀπ.225 **θεοφόροι πόδες**· || μτγν. ἐκκλ., μσν. κ. νεώτ. ὁ βαστάσας τὸν θεὸν ἢ ὅστις ἔφερε τὸν θεὸν ἤτοι ὁ δι' οὗ ἦλθεν ἐπὶ γῆς ὁ θεός : ΘΛειτ. Ἀπολυτ. **τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης**· **2)** εἰδ. θεοφόρα ὀνόματα τὰ παραχθέντα ἐξ ὀνόματος θεοῦ, οἷον Ἀπολλόδωρος, Ἀρτέμιος, Διόδωρος, Ποσειδώνιος : Ἀθήν.10,448F **ἄθεα ὀνόματα οἷον Κλεώνυμος ἢ θεοφόρα οἷον Διονύσιος.**

θεοφορῶ-έω (θεὸς - φέρω) μτγν. φέρω ἐν ἐμαυτῷ τὸν θεόν : Κλήμ.Ἀλ.748· **2)** θεοποιῶ : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.9,32 **θεοφορεῖν τὸ πῦρ**· **3)** παθ. κατέχομαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ, εἶμαι θεόπνευστος, ἐνθουσιάζομαι : Φἰλ.2,146, Λουκ.Φιλοψ.38 **ὅσα θεοφορούμενοί τινες ἀναβοῶσιν,** Λογγῖν. 13,2· ὁμ. **Θεοφορουμένη** ὄνομα ἔργου τινὸς τοῦ Μεν. : Ἀθήν.11,504A **παρατιθέμενος Μενάνδρου . . ἐκ Θεοφορουμένης.**

θεοφραδής-οῦς-ές (φράζω) μτγν. ὁ θεῖα ὁμιλῶν, προφητικός : Ὀρφ.ἀπ.271 **θ- Μουσαῖος**· **2)** ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ λεχθείς : Πρόκλ.Ὕμν.6,8 **θεοφραδεῖς κέλευθοι,** Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.12,8,26.

θεοφραδία (ἡ) Ἡσ. θεῖος λόγος, χρησμός.

θεοφράδμων-ονος-ον (φράζω) μτγν. ὁ ὁμιλῶν θεῖα, θεοφραδής : Φἰλ.1,516.

θεοφρονῶ-έω μτγν. θεῖα φρονῶ : Ἡλιόδ.Αἰθ.2,11.

θεοφρόνως ἐπίρρ. ἐκκλ. θείᾳ φρονήσει, θείῳ πνεύματι.

θεοφροσύνη (ἡ) Ἡσ. «ἡ περὶ τὸ θεῖον διατριβὴ καὶ οὐ μαντεία, εὐσέβεια ».

θεοφρούρητος-ον (φρουρῶ) μσν. ἐπὶ βυζαντ. αὐτοκρατόρων κ. ἐπὶ τοῦ βυζαντ. κράτους, ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ φρουρούμενος, φυλαττόμενος : Χρυσόβουλλ.Λόγ. ἐν Σάθ.1,207 **τοῦ θεοφρουρήτου καὶ θεοστεφοῦς αὐτῶν κράτους.**

θεόφρουρος-ον Ἐπιγρ. ὁ ὑπὸ τῶν θεῶν φρουρούμενος, δ.ἑρμ. ὁ φρουρῶν θεούς.

θεόφρων-ονος-ον (φρήν) κ. μσν. ἐκκλ. ὁ ἔχων θεῖον φρόνημα, ὁ τὰ θεῖα φρονῶν, εὐσεβής : Θηβ. ἀπ.2,3 **Κάδμοια θεόφρονος,** Πίνδ.Ο 6,41 **τίκτε θεόφρονα κοῦρον,** Ἐκκλ.Θεοτ. **τὴν θείαν ταύτην καὶ πάνδημον τελοῦντες ἑορτὴν αἱ θεόφρονες** τῆς Θεομήτορος.

θεόφτηνος-η-ο δημ. ὁ λίαν εὐθηνός, πάμφθηνος.

θεόφτωχος-η-ο δημ. ὁ τελείως, ἐντελῶς πτωχός, πάμπτωχος.

θεοφύλακτος-ον πάπ., μσν., νεώτ. (ἐκκλ.) ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ φυλαττόμενος, προστατευόμενος : Πάπ. **θεοφύλακτοι δεσπόται τῆς οἰκουμένης** (ἐπὶ τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων), ΘΛειτ.Ἑσπερ.Εὐχὴ **ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν θεοφυλάκτων βασιλέων ἡμῶν,** Μιχ.Ἀττσλ.ἐνΣάθ.1,16 **ἐν τῇ θεοφυλάκτῳ πόλει**· || ἐν χρ. κ. ὡς κύρ. ὄνομα.

θεοφύλαξ-ακος (ὁ) σχόλ. ὁ φύλαξ τοῦ θεοῦ, γλώσσ. τοῦ θεωρός : Σχόλ.Πίνδ.Ν 3,122.

θεοφυλλίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀζωτοῦχος ὀργανικὴ βάσις ἐκ τῆς ὁμάδος τῆς πουρίνης βλ.λ.

θεοφυτεύομαι μσν. φυτεύομαι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ : Μελιτην.Γ 2973 **θεοφυτευθέντα φυτὰ τοῦ παραδείσου.**

θεοφύτευτος-ον μτγν. κ. **θεόφυτος-ον** ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ φυτευθείς.

θεόφυτος-ον μσν. ἐκκλ. θεοφύτευτος βλ.λ.

θεοφωνῶ-έω μτγν. ὁμιλῶ ἐκ μέρους τοῦ θεοῦ, δθ. μαντεύω, προφητεύω : Ἡλιόδ.Αἰθ.2,11.

θεοφώτιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων ἐκ θεοῦ φώτισιν, καθοδήγησιν· || ὁ ἐκ θείας φωτίσεως, μὲ τοῦ θεοῦ τὴ φώτιση πράττων ἢ πράξας τι, θεοφωτισμένος· **2)** νεώτ. εἰδ. πᾶς μυστικοπαθὴς ὑπολαμβάνων ὅτι ἔχει τὴν ὀρθὴν

περὶ τῆς θρησκείας γνῶσιν καὶ γεν. τὴν περὶ τοῦ ὑπερφυσικοῦ κόσμου ἀλήθειαν ἐξ ἀμέσου εἰς αὐτὸν ἀποκαλύψεως τοῦ θείου πνεύματος.

θεοχάρακτος(-η)-ο(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κεχαραγμένος, τυπωμένος : Θ Λειτ.Προηγιασμέν.Εὐχὴ (σ.98Β) **χειρίσας τὰ θεοχάρακτα γράμματα τῷ θεράποντί σου**, Παλαμ. Παράκ.54,7 **θεοχάρακτες καὶ οἱ πλάκες τοῦ στωϊκοῦ Σινᾶ.**

θεόχαρις-ιτος-ι γλωσσ ὁ ἀρεστὸς τῷ θεῷ.

θεοχάριστος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χαρισθείς : Στουδ.Θεόδ.668 (ἔκδ.Mi.).

θεοχαριτόμορφος-ον μτγν. μσν. ὁ ἔχων μορφὴν ἐμφαίνουσαν, φανεροῦσαν θείαν χάριτα : Φλῶρ.Πλαντζαφλῶρ.79 (ἔκδ.Μαυρ.).

θεοχαρίτωτος-ον μσν. ὁ τῷ Θεῷ κεχαρισμένος, εὐάρεστος, ὅθ. κ. ὁ ἠξιωμένος τῆς θείας χάριτος : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ. 3,138 **θεοχαρίτωτε βασιλεῦ . . σὲ ἐσχημάτισαν ἕνα σῶμα θεοχαρίτωτον, θεοκόσμητον.**

θεοχολωσία (ἡ) (χόλος) μτγν. ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ, θεομηνία : Σχόλ.'Οδ.Θ 232,'Ιω.Λυδ.Διοσ.37.

θεοχολωσύνη (ἡ) (χόλος) σχόλ. θεοχολωσία βλ.λ. : Σχόλ.Λουκ.Λεξιφ.10.

θεοχόλωτος-ον (χόλος) μτγν. ὁ ὑπὸ τὴν ὀργήν, τὸν χόλον τοῦ θεοῦ διατελῶν, ὁ ἔχων τὸ μῖσος τοῦ θεοῦ : 'Αρρ.'Επικτ.2,8,14, Βέττ.Βάλ.67,19.

θεοχολωτοῦμαι-έομαι (χολῶ) μσν. γίνομαι θεοχόλωτος, εἶμαι μισητὸς τῷ θεῷ : Μαλάλ.176,15 **Μαρσύας θεοχολωτηθείς.**

θεοχρημάτιστος-ον (χρηματίζω) μσν. ὁ θείους χρησμοὺς ἐκφέρων, ἐξαγγέλλων : 'Ανδρ.Κρ.149.

θεόχρηστος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χρησθείς, χρησμοδοτηθείς, ρηθείς : Φίλ.2,577 **λόγια θεόχρηστα** (ἐπὶ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου).

θεόχριστος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ κεχρισμένος : Διον.'Αρεοπ.' **2)** τὸ οὐδ. **θεόχριστον** ὡς οὐσ. Sichel Nouveau recueil σ.3942 « κολλύριον πρὸς τὰς ἐπιφορὰς (πάθος τῶν ὀφθαλμῶν) ».

θεόχτιστος-η-ο δημ. θεόκτιστος βλ.λ. : Κρυστ. Καλόγ.3,12 **κάθε θεόχτιστο κοντρί.**

θεοχώρητος-ον μτγν., μσν. ἐκκλ. ὁ χωρῶν, περιέχων, περιλαμβάνων τὸν θεόν : **-σκηνὴ - σκεῦος.**

θεοψάλτης (ὁ) μσν. ὁ θεῖος ψάλτης, ἐπὶ τοῦ Δαβίδ : Εὐστ.Πον.1,32.

θεόψηλος-η-ο δημ. ὁ λίαν ὑψηλός, πανύψηλος : **ἄντρας θεόψηλος, - σπίτι - βουνὸ θεόψηλο.**

θεόψηφος-ον μσν. ὁ διὰ τῆς ψήφου τοῦ Θεοῦ γινόμενος : Στουδ.Θεόδ.1128 (ἔκδ.Mi.).

θεοψία (ἡ) μσν. τὸ ἰδεῖν, τὸ βλέπειν τὸν Θεόν : Μιχ.'Ακομ.2,382 (ἔκδ. Λάμπ.).

θεράπαινα (ἡ) κ. νεώτ. θηλ. τοῦ θεράπων βλ.λ., ὑπηρέτρια : 'Ηρ.3,134 **Λακαίνας τέ μοι γενέσθαι θεραπαίνας**, Φερεκ.Σύρ.2, 'Ανδοκ.1,64, Ξεν.ΚΠ 6,4,11 **αἱ θεράπαιναι λαθοῦσαι ἀπῆγον αὐτήν.**

θεραπαινίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ θεράπαινα, δουλίτσα, δουλάκι : Μέν.Σαμ.36, Πλούτ. 'Αντ.29 **θεραπαινιδίου στολὴν λαμβάνουσα**, Λουκ.'Αλ.17.

θεραπαινίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ θεράπαινα ἄνευ ὑποκορ. σημ. : Πλάτ.Νόμ.808Α **δέσποιναν ἐν οἰκίᾳ ὑπὸ θεραπαινίδων ἐγείρεσθαί τινων**, Μέν.142, Παρθ.10,2, Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.32 **τῆς θεραπαινίδος τοῦ δημάρχου.**

θεραπεία (ἡ) (θεραπεύω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἰων. -ηίη κ. -είη ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θεραπεύω, περιποίησις, ἐπιμέλεια, ὅθ. ἐν ἀναφ. πρὸς θεοὺς ἢ ἥρωας, λατρείας ἐκδήλωσις, τελετή, ἐπὶ προσ. : Εὐρ.''Ιων 187 **οὐδ' ἀγυιάτιδες θεραπεῖαι** (ἐπὶ τῆς λατρείας τοῦ 'Αγυιέως 'Απόλλωνος), Πλάτ.Πολ.427Β **θεῶν τε καὶ δαιμόνων καὶ ἡρώων θεραπεῖαι**,'Αριστλ.Πολιτ.1329 **τὴν.. θεραπείαν ἀποδιδόναι τοῖς θεοῖς**, Πάπ. **ἡ τοῦ δεσπότου θεοῦ θεραπεία**' || ἐν ἀναφ. πρὸς τοὺς γονεῖς, ἡ πρὸς συντήρησιν μέριμνα, περιποίησις : Πλάτ.Νόμ.886C' || ὁμ. ἐν ἀναφ. πρὸς τοὺς παῖδας : Λυσ.13,45 **παῖδας μικροὺς πολλῆς ἔτι θεραπείας δεομένους**' || φρ. **θεραπεύομεν πᾶσαν θεραπείαν** ἐπὶ θεῶν ἢ προσ., τυγχάνω μεγίστης περιποιήσεως, οἱονεὶ λατρευόμενος : Πλάτ. Φαῖδρ.255Α **πᾶσαν θεραπείαν ὡς ἰσόθεος θεραπευόμενος** (ὁ ἐρώμενος)' **2)** ἐπὶ τοῦ σώματος, ἡ φροντίς, ἡ περιποίησις πρὸς καλὴν διατήρησιν : αὐτ.Γοργ.464Β **τὴν τοῦ σώματος περιποίησιν**' || συνεκδ. ἐν ἀναφ. πρὸς πράγμ. φερόμενα ἐπὶ τοῦ σώματος, στολισμός, κόσμησις πρὸς καλὴν ἐμφάνισιν : Ξεν.'Απομν.3,11,4 **μητέρα παροῦσαν αὐτῇ ἐν ἐσθῆτί τε καὶ θεραπείᾳ οὐ τῇ τυχούσῃ**' **3)** περιποίησις, πρόθυμος ὑπηρεσία, ἐξυπηρέτησις εἴς τι, ἐκδούλευσις γινομένη πρὸς τὸ κτᾶσθαι τὴν εὔνοιαν : Θουκ.3,11 **ἀπὸ θεραπείας τοῦ τε κοινοῦ αὐτῶν καὶ τῶν ἀεὶ προεστώτων**, 'Ισοκρ. 3,22, Δημ.1364 **ψυχαγωγουμένους ἐν τῇ ἀσθενείᾳ τῇ θεραπείᾳ**' **4)** κ. νεώτ. ἡ ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ παροχὴ εἰς ἀσθενῆ ἰατρικῆς περιποιήσεως, περίθαλψις, περιποίησις ἀσθενοῦς: 'Ιππ.'Αρθρ.80 **θ- χειρός**, Θουκ.2,51 **θεραπείᾳ ἀναπιμπλάμενοι. . ἔθνῃσκον**, Πλάτ.Πρωτ.354Α **τὰς ὑπὸ τῶν ἰατρῶν θεραπείας τὰς διὰ καύσεών τε καὶ τομῶν. . γιγνομένας**, αὐτ.345Α, 'Αριστλ.Πολιτ.1287a,40 **τὴν ἐκ τῶν γραμμάτων θεραπείαν** (τὴν ἐπιστημονικήν, secundum artem), Γαλ.1,400' || νεώτ. κ. δημ. τὸ σύνολον τῶν μέσων καὶ φαρμάκων, δι' ὧν ἐπιδιώκεται ἡ ἴασις ἀσθενοῦς τινος : **εὑρίσκεται ὑπὸ θεραπείαν, - πρέπει νὰ μπῇς σὲ θεραπεία**' || ὁμ. ἰατρ. γεν. ἡ μέθοδος νοσηλείας καὶ διαίτης εἰς ἣν ὑποβάλλεται ἀσθενής τις ἢ ἀκολουθεῖ τις πρὸς πρόληψιν ἀσθενείας, πρβλ. ἡλιοθεραπεία, ἠλεκτροθεραπεία κτπ.' **5)** μτγν., πάπ., νεώτ. κ. δημ. συνεκδ. ἴασις, ἀποθεραπεία : Πάπ. **ἰατρὸς ποιεῖ θεραπείας, - ἐπετεύχθη ἡ θεραπεία τοῦ ἀσθενοῦς**' **6)** νεώτ. μτφ. ἀποκατάστασις ζημίας : **τὸ κακὸν εἶναι ἀνεπίδεκτον θεραπείας** (οὐδόλως διορθοῦται)' || νεώτ. νομ. φρ. **αἴτησις θεραπείας** αἴτησις ἰδιώτου πρὸς νόμιμον ἀρχὴν πρὸς ἀναγνώρισιν καταπατηθέντος ὑπὸ τοῦ δημοσίου δικαίου του' **7)** ἐπὶ ζώων, ἐπιμέλεια, περιποίησις, ἀνατροφή : Πλάτ.Εὐθφρ.13Α **ἡ γάρ που ἱππικὴ ἵππων θεραπεία**, 'Αριστλ.ΖΙ 578a,7 **τὰ δὲ νέα καὶ τὰ παλαιὰ τετράποδα διαγιγνώσκουσιν οἱ περὶ τὰς θεραπείας ὄντες αὐτῶν**' **8)** ἐπὶ φυτῶν, περιποίησις, καλλιέργεια : Πλάτ.Θεαίτ.149Ε **τέχνης εἶναι θ- τε καὶ ξυγκομιδὴν τῶν ἐκ γῆς καρπῶν**, Θεόφρ.ΦΙ 2,2,12' **9)** εἰδ. συντήρησις ἢ ἐπιδιόρθωσις, ἐπισκευὴ ναῶν : 'Επιγρ.' **10)** εἰδ. παρασκευὴ λίπους πρὸς ἰατρικὴν χρῆσιν : Διοσκ. 2,76' **11)** κ. νεώτ. περιληπτ. οἱ θεράποντες, οἱ ἀκόλουθοι βασιλέως τινὸς ἢ ἡγεμόνος ἢ ἄρχοντος : 'Ηρ.1,199 **θεραπηίη δέ σφι ὄπισθε ἕπεται πολλή**, Ξεν.ΚΠ 4,6,1 **Γωβρύας. . παρῆν. . σὺν ἱππικῇ θεραπείᾳ**, Πολύβ.4,87,5 **τὸν ἐπὶ τῆς θεραπείας τεταγμένον 'Αλέξανδρον** (τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωματοφυλακῆς), ΠΔ Γέν.45,16 **ἐχάρη δὲ Φαραώ, καὶ ἡ θεραπεία αὐτοῦ**, Μετοχ.Θ ἐν Σάθ.1,153 **ἀνθρώπων μὲν οὐκ εὐαρίθμητον θεραπείαν, μυρίαν δὲ ἵππον**, Σέργ.Μακρ.αὐτ.3,267 **ἔκ τε τῆς βασιλείου θεραπείας καὶ τῆς τοῦ ἐπιτρόπου αὐλῆς.**

θεράπευμα-ατος (τὸ) (θεραπεύω) ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θεραπεύω, ὑπηρεσία, περιποίησις, λατρεία : Πλάτ.'Ορ.415Α **ὅσιον θεράπευμα θεοῦ** (θεία λατρεία)' **2)** περιποίησις, ὑπηρεσία πρός τινα : Πλάτ.Νόμ.718Α **ξενικὰ πρὸς θεῶν θεραπεύματα**' πρβλ. Πλούτ.'Ηθ.1117C' **3)** μέριμνα, φροντίς, περιποίησις τοῦ σώματος : Πλάτ.

Γοργ.524Β **τὰ θ- καὶ τὰ παθήματα ἔνδηλα πάντα·** όμ. ἐπὶ παιδός : Εὐρ.'Υψιπ.ἀπ.3(Ι),ΙΙΙ2· **4)** ἰατρικὴ θεραπεία : 'Ιππ.Μοχλ.40, 'Αριστλ.ΗΝικ.ΙΙ8Ιb,3, 'Επιγρ. **θεραπεία 'Ασκλαπιοῦ·** **5)** παρασκεύασμα χρήσιμον ὡς φάρμακον : 'Ιππ.Νούσ.4,34.

θεραπευσία (ἡ) δ. τ. τοῦ θεραπεία βλ.λ.4), ἰατρικὴ περίθαλψις· **2)** 'Ησ. « ἱκετεία ».

θεραπεύσιμος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὃν δύναταί τις νὰ θεραπεύσῃ, ὁ δεκτικὸς θεραπείας, ἰάσιμος: **τὸ τραῦμα εἶναι θεραπεύσιμον.**

θεράπευσις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. θεραπεία : Φιλόδ.Παρρ.20Ο, Παχυμ.Γ 2,274,14 (ἔκδ. Βόνν.).

θεράπευτήρ-ῆρος (ὁ) θεραπευτὴς βλ.λ. : Ξεν. ΚΠ 7,5,65 **τοὺς περὶ τὸ ἑαυτοῦ σῶμα θεραπευτῆρας,** 'Αριστόξ.'Ιστ.ἀπ.15, Πλούτ.Λυκ.ΙΙ **τοὺς συνήθεις ὑπηρέτας καὶ θεραπευτῆρας,** Μάξ.Τύρ.14,2 **θεραπευτῆρας τοῦ ἄντρου.'**

θεράπευτήριο(ν) μσν. κ. νεώτ. τρόπος θεραπείας : Νικ.Χων.· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἵδρυμα, ἐν ᾧ θεραπεύονται ἀσθενεῖς,νοσηλευτήριον, ἰδιωτ.νοσοκομεῖον, κλινική : **θεραπευτήριον ὁ Εὐαγγελισμός.**

θεράπευτήριος-α-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐπιφέρων θεραπείαν : 'Ανν.Κομν.· **2)** τὸ οὐδ. **θεραπευτήριον** ὡς οὐσ. βλ.λ.

θεράπευτής (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., τὸ θηλ. **θεραπεύτρια** ὁ θεραπεύων, ὑπηρετῶν, λατρεύων, λάτρις : Πλάτ.Φαῖδρ.252C **ὅσοι δὲ "Αρεώς τε θ-,** αὐτ.Νόμ.878Α **θεραπευτὴς ὁσίων τε καὶ ἱερῶν,** Φίλ.Ι,261 **θεραπευταὶ τοῦ καλοῦ·** ‖ εἰδ. μτγν. **οἱ θεραπευταί** οἱ λάτρεις τοῦ Σαράπιδος ἢ τῆς "Ισιδος : 'Επιγρ.· ‖ όμ. τίτλος ἔργου τοῦ Διφίλου : 'Επιγρ.· ‖ όμ. **θεραπευταὶ ὁσιότητος** οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Μωϋσέως : Φίλ.2,177· ‖ όμ. μτγν. κ. νεώτ. **θεραπευταί** ὀπαδοὶ θρησκευτικῆς αἱρέσεως τῶν ἐν Αἰγύπτῳ 'Ιουδαίων διάγοντες ἀσκητικὸν βίον : Φίλ.2,471· **2)** ὁ διακονῶν, ὑπηρετῶν ἄνδρα ὑψηλῆς περιωπῆς, αὐλικός : Ξεν.ΑΠ 1,3,7 **ταῖς ἀμφὶ τὸν πάππον θεραπευταῖς·** **3)** ὁ περιποιούμενός τι, ἐπιμελῶς φροντίζων περί τινος, μετὰ γεν. : Πλάτ.Γοργ.517Ε **θεραπευτὴν εἶναι σώματος,** αὐτ. Πολ.369D· **4)** ὁ θεραπεύων, περιποιούμενος ἀσθενεῖς : Πλάτ.Πολ.341C **τῶν καμνόντων θεραπευτής·** ‖ κ.μτφ. : Θλειτ.Προηγιασμ.Εὐχὴ Β' Στάσ. **ἰατρὲ καὶ θεραπευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν·** ‖ νεώτ. ὁ θεραπεύων ἀσθενεῖς καὶ ἰδίως ἄνευ φαρμάκων ἢ ἰατρικῶν ὀργάνων, ἀλλὰ δι' ὑποβολῆς ἢ ἐπῳδῶν.

θεράπευτική (ἡ) (ἐνν. ἐπιστήμη) νεώτ. κλάδος τῆς ἰατρικῆς ἔχων ἀντικείμενον τὴν ἀνακάλυψιν καὶ ἐφαρμογὴν μεθόδων πρὸς καταπολέμησιν καὶ θεραπείαν τῶν νόσων· ‖ τὸ σύνολον τῶν πρὸς καταπολέμησιν καὶ θεραπείαν τῶν νόσων χρησιμοποιουμένων μέσων.

θεράπευτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἔχων δύναμιν, ἱκανότητα ἢ διάθεσιν, κλίσιν πρὸς ὑπηρεσίαν : Ξεν.'Αγησ.8,Ι **φιλόστοργον καὶ θεραπευτικὸν τῶν φίλων,** Πλάτ."Ορ.412Ε **δύναμις θεραπευτικὴ θεῶν,** Φίλ.Ι,202· ‖ ὁ ἔχων διάθεσιν ἢ κλίσιν πρὸς ἐξυπηρετικὴν περιποίησιν, πρόθυμος εἰς τὸ ὑπηρετεῖν : Πλούτ.Λύσ.2 **θ- δὲ τῶν δυνατῶν,** αὐτ **τῷ θ- μάλιστα τῆς ὁμιλίας·** **2)** ἀπολ. εὐγενὴς τοὺς τρόπους, φιλόφρων, περιποιητικός, κολακευτικός, ἐπὶ καλῆς καὶ κακῆς σημ. : Ξεν.'Ελλ. 3,Ι,28 **εὐτακτότεροι καὶ θεραπευτικώτεροι ἔσονται,** Πλαύτ.Λούκ.16 **ἐμμελὴς ὁμιλῆσαι καὶ θεραπευτικός·** **3)** ὁ ἔχων κλίσιν ἢ διάθεσιν εἰς τὸ φροντίζειν περί τινος, προσεκτικός : **θεραπευτὴς λόγου** (ἀμφ.γρ.) : Μέν.402,15· **4)** εἰδ. ἐπὶ ἰατρικῆς θεραπείας : 'Αριστλ.Πολιτ.1335b,7 **ἡ θ-** (ἐνν. ἕξις) (ἀσθενικὴ κατάστασις τοῦ σώματος, δεομένη θεραπείας)· **5)** θεραπεία, περιποίησις : Πλάτ.Πολιτ.282Α **πᾶσαν τὴν περὶ ταῦτα θεραπευτικήν·** ‖ τὸ οὐδ. **τὸ θεραπευτικὸν** ὡς οὐσ. ἡ θεραπευτικὴ ἐπιστήμη : Διοσκ.Θηρ.Προοίμ.· ‖ **περὶ θεραπευτικῆς μεθόδου** τίτλος ἔργου τοῦ Γαληνοῦ· ‖ νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θεραπείαν, ὁ χρήσιμος πρὸς θεραπείαν, ἴασιν : **θ- μέθοδος, - μέσα, - ἰδιότης φαρμάκου·** ‖ νεώτ. ἰατρ. τὸ θηλ. **θεραπευτικὴ** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **6)** μτφ. ὁ θεραπεύων ἐλλείψεις : Γρηγ.Ναζ. **θεραπευτικὸς μώμων.**

θεράπευτικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον θεραπευτικόν, περιποιητικόν, κολακευτικόν : Στράβ.6,4,2 **ἐξομηρευσάμενος θερ- τὴν φιλίαν,** Φίλ.Ι,186 **θ- ἔχειν τινός,** Πλούτ.'Αρτξ.4· **2)** νεώτ. ἰατρ. κατὰ τρόπον ἢ ἀπὸ ἀπόψεως θεραπευτικῆς βλ.λ.· ‖ νεώτ. ἰατρ. κατὰ τρόπον θεραπευτικόν, ὥστε νὰ ἐπέλθῃ ἡ θεραπεία, ἴασις : **τὸ φάρμακον θὰ ἐπιδράσῃ θεραπευτικῶς ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ της.**

θεράπευτός-όν κ. μσν. κ. νεώτ., τὸ θηλ. κ. θεραπευτή ὃν δύναταί τις νὰ θεραπεύσῃ, νὰ καλλιεργήσῃ : Πλάτ.Πρωτ.325Β **διδακτοῦ δὲ ὄντος καὶ θεραπευτοῦ·** **2)** κ. νεώτ. ὃν δύναταί τις νὰ θεραπεύσῃ, ὁ δεκτικὸς θεραπείας, θεραπεύσιμος, ἰάσιμος : 'Αριστλ.ΖΙ 10,8,30 **τοῦτο τὸ πάθος . . ὅ ἐστι θεραπευτόν,** Παῦλ.Αἰγ.4,5.

θεράπεύτρια (ἡ) θηλ. τοῦ θεραπευτής· ΕΜ 47,45.

θεράπευτρίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἡ θεραπεύτρια βλ.λ. : Φιλ.Ι,261· **2)** ἐν τῷ πληθ. εἰδ. **θεραπευτρίδες** ὀνομασία γυναικῶν ἀσκητριῶν : αὐτ.2,471.

θεράπεύω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μτγν. κ. δημ. κ. **θαράπεύω,** μέλλ. **θεραπεύσω,** μέσ. μέλλ. **θεραπεύσομαι,** μέσ. ἀόρ. **ἐθεραπευσάμην,** παθ. μέλλ. **θεραπευθήσομαι,** παθ. ἀόρ. **ἐθεραπεύθην,** δημ. **θεραπεύτηκα** κ. **θαραπεύτηκα** εἶμαι θεράπων, ὑπηρετῶ ὡς θεράπων : 'Οδ.Ν 265 **οὕνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον·** ‖ κ. μέσ. ἐν τῇ αὐτ. σημ. : 'Υμν.'Απόλλ.390· **2)** ὑπηρετῶ ὡς ὑποχείριος εἴς τινα ἀνώτερον, ἤτοι δεικνύω πρὸς αὐτὸν σεβασμὸν διὰ τῆς θεραπείας μου, ἰδ. ὑπηρετῶ, λατρεύω, τιμῶ τοὺς θεούς : 'Ησίοδ.'Εργ.135 **ἀθανάτους θεραπεύειν,** Πίνδ.Π 3,109 **δαίμονα . . θεραπεύων,** 'Ηρ.2,37, Εὐρ.Βάκχ.82 **Διόνυσον θ-,** αὐτ."Ιων 111 **Φοίβου ναοὺς θεραπεύω** (περιποιοῦμαι), Ξεν.'Απομν.Ι,4,13, Πάπ. **θ- τὸν θεὸν Σάραπιν περὶ τῆς σῆς ὑγιείας·** ‖ κ. ἀπολ. λατρεύω : Λυσ.6,51 **θεραπεύοντες καὶ ἁγνεύοντες θύομεν·** ‖ ἐν ἀναφ. πρὸς τοὺς γονεῖς, ὑπηρετῶ, σέβομαι, τιμῶ : Εὐρ."Ιων 183 **τοὺς βόσκοντας θεραπεύων,** Πλάτ.Πολ.467Α **θεραπεύειν πατέρας τε καὶ μητέρας·** ‖ ὑπηρετῶ, ὑπακούω εἴς τινα κύριον : 'Αριστφ.'Ιππ.59, Πλάτ.Εὐθφρ.13D **οἱ δοῦλοι τοὺς δεσπότας θεραπεύουσιν·** ‖ κ. ἐπὶ πραγμ. **θεραπεύω τὰς θήκας** σέβομαι τοὺς τάφους τῶν ἀνθρώπων : αὐτ.Πολ.469Α **θεραπεύσαμέν τε καὶ προσκυνήσομεν αὐτῶν τὰς θήκας·** **3)** π. πεζογράφοις, ἐπιμελοῦμαί τινος, φροντίζω περί τινος, περιποιοῦμαί τινα ἢ τι : 'Ηρ.3,80 **ἄχθεται ὅτι οὐ κάρτα θεραπεύεται, ἤν τε θεραπεύῃ τις κάρτα,** Καλβ.'Ωδ.Ι,10 **οἱ ἀκτῖνες (μ' ἔθρεψαν, μ' ἐθεράπευσαν (τῆς ὑπεργλυκυτάτης (ἐλευθερίας·** ‖ ἐπὶ κακῆς σημ., κολακεύω : Θουκ.3,12 **οἱ μὲν ἡμᾶς ἐν τῷ πολέμῳ δεδιότες ἐθεράπευον,** Πλούτ. Περ.34 **θεραπεύων δὲ τοὺς πολλούς·** **4)** καταπραΰνω, συμβιβάζω, συνδιαλλάττω : Θουκ.Ι,137 **ἐκεῖνόν τε ἐθεράπευσε χρημάτων δόσει·** πρβλ. 'Ηρωδιαν.'Ιστ.2,2,8 **τό τε βάρβαρον οὐ χρήμασιν ἔτι θεραπεύσομεν·** ‖ **τὸ θεραπεῦον** οἱ θεραπεύοντες: Θουκ.3,39· ‖ φρ. **θεραπεύω γυναῖκα** περιποιοῦμαι : Ξεν.ΚΠ 5,Ι,18 **θεραπεύων αὐτὴν** (τὴν γυναῖκα)· ‖ όμ. φρ. **τὰς θύρας τινὸς θεραπεύω** ἀναμένω παρὰ τὴν θύραν τινὸς ὡς θεράπων : Ξεν.ΚΠ 8,Ι,6 **θεραπεύουσι τὰς τῶν ἀρχόντων θύρας,** Μέν.897 **αὐλὰς θεραπεύειν,** Διογ.

Λ 9,63· **5)** ἐπὶ πραγμ., σκέπτομαι περί τινος, ἐπιμελοῦμαί τινος : Θουκ.3,56 **τὸ δὲ ξυμφέρον μᾶλλον θεραπεύοντες,** Ξεν.ΚΠ 5,5,41 **τὴν ἐμὴν ἡδονὴν θεραπεύειν** (νὰ παραδίδωμαι εἰς τὰς ἡδονάς)· ‖ φρ. **θεραπεύω τὸ παρὸν** προσέχω εἰς τὸ παρόν, φροντίζω περὶ αὐτοῦ : Σοφ.Φιλ.149 **πειρῶ τὸ παρὸν θεραπεύειν·** ‖ ὁμ. ἀ. φρ. : Θουκ.2,65 **τὸ ναυτικὸν θεραπεύοντας,** Δημ.327 **καιροὺς.. θεραπεύειν** (γινώσκειν, τηρεῖν τὸν πρέποντα καιρόν), Πολύβ.11,4(5),2 **πάντα καιρὸν θεραπεύοντες·** ‖ μετ᾽ ἀπαρφ. προσέχω, φροντίζω ὥστε.. : Θουκ 6,61 **θεραπεύοντες τότε.. μὴ θορυβεῖν·** ὁμ. θεραπεύω ὅπως.. : αὐτ. 1,17 **ὅπως πολιτεύουσι θεραπεύοντες·** ὁμ. **θ- ὡς..** : Λόγγ.4,1· **6) θεραπεύω τὸ σῶμα** φροντίζω περὶ τοῦ σώματός μου, περιποιοῦμαι αὐτό, ἐνδύομαι, λούομαι κτπ. : Πλάτ.Γοργ.513D **θεραπεύειν καὶ σῶμα καὶ ψυχήν,** Ἀρχέστρ.ἀπ.62,3 **μύροις ἀγαθοῖς χαίτην θεράπευε,** ΓΙΔ Βασ.2,19,24 **ἐθεράπευσε τοὺς πόδας αὐτοῦ,** Πλούτ.Εὐμ.9 **θεραπεύσαντας αὐτούς,** Λόγγ.4,4 **θεραπεύω τὰς τρίχας·** ὁμ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ : Πλούτ.Λυκ,22 **ἐθεράπευον τὴν κόμην λιπαράν τε φαίνεσθαι·** **7)** ἐπιμελοῦμαι, περιποιοῦμαι, ἀναπτύσσω, περιθάλπω : Πίνδ.Ι 7(8),8 **μήτε κάδεα θεράπευε** (νὰ μὴν ἐμμένῃς εἰς τὴν λύπην), Πλάτ.Κρατ.440C **τὴν αὑτοῦ ψυχὴν θεραπεύειν,** αὐτ.Πολ.403D **τὴν διάνοιαν.. θεραπεύσαντες,** Λουκ.Ἀπαίδ.6 **θεραπεύων τὴν δυστυχίαν·** **8) θεραπεύειν ἡμέρην** τηρῶ, φυλάττω ἡμέραν τινὰ ὡς ἑορτήν : Ἡρ.3,79 **ταύτην τὴν ἡμέρην θεραπεύουσι Πέρσαι·** **9)** ἐπιμελοῦμαι, περιποιοῦμαι, νοσηλεύω ἀσθενῆ, ἀποκαθιστῶ τὴν ὑγείαν τινός, ἰῶμαί τινα, ἰατρεύω : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.9, αὐτ.Ἀφορ.6,38 **μὴ θεραπεύειν βέλτιον· θεραπευόμενοι γὰρ ἀπόλλυνται ταχέως,** Ἀντιφ.4,2,4 **εἰ ταύτην τὴν θεραπείαν θεραπεύσοιτο,** Ξεν.ΚΠ 3,2,12 **τοὺς δὲ τετρωμένους ἰατροὺς καλέσας θεραπεύειν ἐκέλευσεν,** Πλάτ.Νόμ.684C Ἰσοκρ.19,28 **θεραπεύειν νόσημα,** Ἀριστλ.ΗΝικ.1102a,19, ΚΔ Λουκ.7,21 **ἐθεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσων,** αὐτ. Ματθ.4,23 **θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν,** αὐτ.Ἀπ.13,3 **ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐθεραπεύθη·** ἀπολ. **οἱ θεραπεύοντες** οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἴασιν : Φιλόδ.Ὀργ.29W· ‖ ἐν χρ. κ. μτφ. : Φιλιππδ.32 **ὁ κοινὸς ἰατρός σε θεραπεύσει, χρόνος,** Μέν.591 **λύπην.. οἶδε θεραπεύειν λόγος,** Διόδ.Σ 4,41 **θεραπεύειν ἀεὶ τὰ πονοῦντα μέρη τῆς νεώς,** Πλούτ.Λούκ.22 **τὰς πρὸς ἀλλήλους ἐθεράπευον ὑποψίας,** Φιλόπ.Ἰω.Ὑπομν.Ψυχ.408,3 **θ- ὑπόνοιαν·** ‖ νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ἀποκαθιστῶ τὸ καταπατηθὲν δίκαιον, ἐπανορθῶ : **ἐθεραπεύθη τὸ κακόν·** ‖ νεώτ. μτφ. ἱκανοποιῶ : **θεραπεύει τὰς ὀρέξεις του·** **10)** ἐπὶ ζῴων, περιποιοῦμαι, τρέφω : Πλάτ.Γοργ.516E **ἐπειδὰν θεραπεύσωσι τοὺς ἵππους·** **11)** ἐπὶ γῆς, καλλιεργῶ : Ξεν.Οἰκ. 5,12 **τοὺς γὰρ ἄριστα θερ- αὐτὴν** (ἐνν. γῆν)· ‖ ἐπὶ δένδρων, περιποιοῦμαι, καλλιεργῶ : Ἡρ.1,193 **τοὺς συκέων τρόπον θεραπεύουσι τά τε ἄλλα,** Θεόφρ.ΦΙ 2,7,3· ‖ νεώτ. ἐπιμελοῦμαί τινος, ἀσχολοῦμαι περί τι, ἐπιδίδομαι εἴς τι : **θεραπεύει τὰς Μούσας - τὰ γράμματα·** **12)** παρασκευάζω, ἑτοιμάζω τροφὴν ἢ φάρμακα : Ἀρχέστρ.ἀπ.13,4, Διοσκ.2,76 (παθ.)· **13)** ἐπισκευάζω, ἐπιδιορθῶ : Πάπ. **τοὺς φαινούλας σου τεθεραπευμένους ἤνεγκεν·** **14)** δημ. ὁ παθ. ἀόρ. **θαραπάηκα** ἢ **θαραπαύτηκα** ηὐχαριστήθην ἐκ τῆς βρώσεως φαγητοῦ, ἔφαγον κατὰ κόρον : παροιμ. **ἂς θαραπαῇ ἡ γουργούρα κι ἂς κοπῇ ἡ ποδάρα** (ἂς χορτάσω καλὰ καὶ ἂς συμβῇ κατόπιν ὁ,τιδήποτε)· ‖ κ. μτφ.: **καλὰ νὰ τὴν πάθῃ· θαραπάηκα·** ρηματ. π. θέραψ, θεράπων, θεράπαινα, θεράπευμα, θεραπεία, θεραπευτήρ, θεραπευτής, ἀθεράπευτος, **δυσθεράπευτος.** Ἐκ ῥίζ. dhere (Ἰνδ.-Εὐρ.)=τείνω πρός τι σημεῖον· dharmas=στήριγμα (λατ. firmus)· κατ᾽ ἄλλ. ἐκ ῥίζ. θερ-, φερ-, λατ. ferveo (=ζέω), σανσκρ. gharmas (=θερμότης gh=θ) βλ. καὶ θέρομαι.

θεραπηΐη (ἡ) ἰων. τ. τοῦ θεραπεία βλ.λ.· **2)** Ἡσ. « θεραπηΐας· βωμολοχίας ».

θεραπήϊος-α-ον ἰων. κ. ποι. τ. ἀντὶ θεραπευτικὸς βλ.λ., **ἐν τῷ πληθ.** τοῦ αὐδ. **θεραπήϊα** ἰατρικά, ἴασις, περιποίησις : ΑΠ 7,158,8 **θεραπήϊα νούσων·** ὁμ.θηλ. κ. **θεραπηΐς-ίδος** : Χρησμ.π. Ἰούλ.Ἐπιστ.88B.

θεραπίδιον (τὸ) σχόλ. μέσον θεραπείας, φάρμακον, γιατρικά : Σχόλ.Λουκ.Ἀλέξ.21.

θεραπίνα (ἡ) δημ. τὸ ἐργαλεῖον τῶν λιθοξόων ἐπικοπὶς βλ.λ.

θεράπιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ θέραψ βλ.λ. : Ὑπερείδ.ἀπ.99.

θεραπίς-ίδος (ἡ) θεραπαινίς, ὑπηρέτρια : Πλάτ. Μενξ.244E **λίαν φιλοικτίρμων ἐστὶ καὶ τοῦ ἥττονος θεραπίς** (εὐνοοῦσα τὸ ἀσθενέστερον μέρος).

θεράπνη (ἡ) ποι. κ. συνηρ. τ. τοῦ θεράπαινα βλ.λ., ὑπηρέτρια, δούλη : Ὑμν.Ἀπόλλ.157 Ἑκατηβελέταο θ-, Εὐρ.Ἑκ.482 **λιποῦσ᾽ Ἀσίαν Εὐρώπας θεράπναν,** πρβλ. Ἀπολλ.Ρ 1,786· **2)** κατοικία, διαμονή : Εὐρ.Βάκχ.1043 **θεράπνας τῆσδε.. χθονὸς λιπόντες,** Νίκ.Θηρ.486 (ἐκτὸς ἐὰν εἶναι κύρ. ὄνομα ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ)· ‖ Ἡσ. « θεράπναι· αὐλῶνες· σταθμοί ».

θεραπνίδια Ἡσ. « ἑορτὴ παρὰ Λάκωσιν ».

θεραπνιόν (τὸ) ὑποκορ. τοῦ θεράπνη βλ.λ.1), δουλίδιον,. δουλάκι· Ἡσ.

θεραπνίς-ίδος (ἡ) ποι. τ. τοῦ θεραπαινὶς βλ.λ. : Ἀντίπ.Θεσσ.ΑΠ 9,603.

θεραπόντιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ θεράπων βλ.λ. : Διογ.Λ 4,59.

θεραποντίς-ίδος (ἡ) ἡ ἀνήκουσα εἰς θεράπαιναν, ἡ τῆς θεραπαίνης : Αἰσχ.Ἱκ.979 **θεραποντίδα φερνήν.**

θεραπουσία (ἡ) μτγν. περιληπτ. οἱ παρά τινι θεράποντες, ὑπηρέται, τὸ ὑπηρετικόν· Πολυδ.3,75 « τὸ δὲ πλῆθος τῶν οἰκετῶν θεραπεία· τὸ γὰρ θεραπουσία βιαιότερον ».

θεράπων-οντος (ὁ) κ. νεώτ. δοτ. πληθ. **θεραπόντεσσι,** αἰολ. **θεράπων,** γεν. **θερ(ρ)άπονος,** τὸ θηλ. θεράπαινα κ. **θεραπαινίς-ίδος** ἑταῖρος, σύντροφος, ἀκόλουθος : Ὀδ.Π 253 **δοιὼ θεράποντε** σύντροφας ἐν ὅπλοις, κατώτερος κατὰ τὴν τάξιν ἢ τὸ ὄνομα, ὡς ὁ Ἀχιλλεὺς ὀνομάζει τὸν Πάτροκλον : Ἰλ.Π 244· ὡς ὁ Μηριόνης τοῦ Ἰδομενέως : αὐτ.Ψ 113· ὁμ. πάντες οἱ Ἕλληνες ἡγεμόνες καλοῦνται θεράποντες τοῦ Ἀγαμέμνονος : αὐτ.Τ 143· ‖ ὁ προσφέρων ὡρισμένην τινὰ ὑπηρεσίαν, ὡς ὁ ἡνίοχος : αὐτ.Ε 580 **ἡνίοχον θεράποντα·** ὁ κῆρυξ : αὐτ. Α 321· ‖ συνεκδ. ἐν ἀναφ. πρὸς τοὺς θεοὺς οἱ βασιλεῖς : Ὀδ.Λ 255 **θεράποντε Διός·** οἱ πολεμισταί : Ἰλ.Β 110 **θεράποντας Ἄρηος·** οἱ ἀοιδοὶ καὶ ποιηταί : Ὑμν.Ὁμ.32,20, Θέογν.769 **Μουσάων θεράποντα,** Ἀριστφ.Ὀρν.909 **Μουσάων θεράπων ὀτρηρός·** ‖ εἰδ. ὁ Ἔρως ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν Ἀφροδίτην : Πλάτ.Συμπ.203C **τῆς Ἀφροδίτης ἀκόλουθος καὶ θεράπων γέγονεν ὁ Ἔρως·** ‖ ὁμ. ἐν ἀναφ. πρὸς τοὺς θνητοὺς ἐν τῇ σημ. τοῦ ἐξυπηρετικός : Σαπφ.74 **σύ τε κἀμὸς θεράπων Ἔρος·** ‖ γεν. λάτρις : Πίνδ.Ο 3,16 **Ἀπόλλωνος θεράποντα,** Πλάτ.Φαίδ.85A **παρὰ τὸν θεὸν ἀπιέναι, οὗπερ εἰσὶ θεράποντες·** ‖ ὁ πρόθυμος εἰς περιποίησιν, ἐξυπηρέτησιν τοῦ διὰ δοτ. δηλουμένου προσ. : Πίνδ.Ο 13,3 **οἶκον.., ξένοισι δὲ θεράποντα** (ἀφωσιωμένον εἰς τὴν περιποίησιν τῶν ξ-)· ‖ μτ. γεν. ὁ φροντίζων περί τινος : Γοργί.ἀπ.6D **θεράπων τῶν ἀδίκως δυστυχούντων·** **2)** ὁ ἐπὶ μισθῷ παρέχων πρός τινα τὰς ἑαυτοῦ ὑπηρεσίας,

ὁ ἐπ' ἀμοιβῇ περιποιούμενός τινα, ὑπηρέτης : Ἡρ. 1,30 **τὸν Σόλωνα θεράποντες περιῆγον**, Ἀριστφ. Πλ.5 **μετέχειν ἀνάγκη τὸν θεράποντα τῶν κακῶν**, Λυσ.7,34 **πάντες εἰσὶν οἱ θεράποντες**, ΚΔ Ἑβρ.3,5 **πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ὡς θεράπων**· ‖ εἰδ. ἐν Χίῳ δοῦλος : Εὐστ.Διον.Περ.533· ‖ νεώτ. **θεράπων ἰατρός** ὁ νοσηλεύων ἀσθενῆ ἰατρός, κουράντες· ‖ ὁμ. νεώτ. **θεράπων τῶν Μουσῶν - τῶν τεχνῶν-τῶν ἐπιστημῶν** ὁ μετὰ ζήλου ἀσχολούμενος περὶ τὴν ποίησιν, τὰς τέχνας κτπ.· ‖ φρ. **ταπεινότατος θ-** τιθεμένη πρὸ τῆς ὑπογραφῆς ἐν ἐπιστολῇ πρὸς πρόσωπον θεωρούμενον ἀνώτερον (ἀντίστοιχ. δοῦλός σας).

θεραφείν ἢ τεραφείμ (τὰ) (ἄκλ. ἑβρ.) νεώτ. εἰδώλια ἀγνώστου μορφῆς παρ' ἀρχ. Ἑβραίοις, εἰς ἃ ἀπέδιδον μαγικὴν ἀγαθοποιὸν δύναμιν.

θέραψ-ᾶπος (ὁ) ποι. τ. τοῦ θεράπων βλ.λ., σπαν. ἐν τῷ ἑν. : Ἑλλ.Ἐπιγράμμ.,Λεωνίδ.Ταρ. ΑΠλ.4,360,10 **Βακχιακὸν θέραπα**· ‖ συνήθ. κτ. ὀνομαστ. πληθ. **θέραπες**, Εὐρ.Ἴων 94 **Φοίβου Δελφοὶ θέραπες**, Στράτ.ΑΠ 12,229· κ. κτ. αἰτ. πληθ. **θέραπας** : Ἀντωνῖν.Λιβ.13,4.

θερεία (ἡ) θέρος, θηλ. τοῦ θέρειος βλ.λ.

θερείαυλος-ον μσν. ὁ ἐν θερινῇ κατοικίᾳ διατρίβων, διαμένων : Θεόγνωστ.Καν.96,5.

θερείβοτος-ον (βόσκω) μσν. ὁ κατὰ τὸ θέρος χρησιμεύων πρὸς βοσκήν, ὁ ἔχων βοσκὴν κατὰ τὸ θέρος : Εὐστ.222,20.

θερειγενής-οῦς-ές μτγν. ὁ κατὰ τὸ θέρος γεννηθείς, φυτρώσας : Νίκ.Θηρ.601 **θερειγενὲς κύμινον**· **2)** θερμός : Νόνν.Δ 26,229 **θερειγενῆ ὕδατα**, αὐτ.12,344 **θερειγενὴς ὥρα** ἡ ὥρα, ἐποχὴ τῆς θερμότητος, τὸ καλοκαίρι.

θερειλεχής-οῦς-ές μτγν. ὁ κατάλληλος πρὸς κατάκλισιν κατὰ τὸ θέρος : Νίκ.Θηρ.584 **θερειλεχὴς πλάτανος**.

θερεινόμος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ θέρος νέμων, τρέφων : Διον.Ἁλ.Ρωμ.2,2 **θερεινόμος πόα** (θερινὴ νομή, βοσκή).

θέρειος-ον (θέρος), τὸ θηλ. κ. **θερεία** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ θέρος, ὁ τοῦ θέρους, ἐν καιρῷ θέρους, θερινός, καλοκαιρινός : Ἐμπ.111,7 **αὐχμὸς θέρειος** (θερινὴ ξηρασία), Ὀρφ.Ὕμν.40,11 **θέρειον δρέπανον**, αὐτ.18 **θέρειοι καρποί**, Αἰλ.ΖΙ 2,25 **θέρειος ὥρα**· **2)** τὸ θηλ. **θερεία** κ. ἰων. **θερείη** (ἐνν. ὥρα) (ἡ) ἡ τοῦ θέρους ὥρα, τὸ θέρος, τὸ καλοκαίρι : Ἡρ.1,189 **τὴν θερείην πᾶσαν αὐτοῦ ταύτῃ διέτριψαν ἐργαζόμενοι**, Ἀριστλ. Θαυμ.841a,25,Πολύβ.5,1,3 **ἀρχομένης τῆς θερείας**, Πάπ. **ἐνδανίζειν ἐπὶ θερίᾳ ἀρτάβας Χ**, Νίκ.ἀπ.81 **θερείης** (ἐν καιρῷ θέρους), Διον.Ἁλ.Ρωμ.1,63 **μεσούσης θερείας**, Διόδ.Σ 3,24 **ὑπὸ τὴν θερείαν**· πληθ. **θερείαις** : Πίνδ.Ι 2,41· **3)** τὸ ὑπερθ. **θερείτατος-η-ον** θερμότατος : Ἄρατ.149, Νίκ. Θηρ.460· πρβλ. θερινός.

θερείποτος-ον (πίνω) μτγν. ὁ κατὰ τὸ θέρος ποτιζόμενος, βρεχόμενος : Λυκόφρ.847 **θερ- γύαι**.

θερείω μτγν. ποι. τ. τοῦ θέρω βλ.λ. ἐν χρ. τὸ μέσ.: Νίκ.Θηρ.124,αὐτ.Ἀλεξ.567.

θερέσιμος-ον ὁ εἰς τὸν θερισμὸν ἀφορῶν· τὸ οὐδ. θερέσιμον Ἡσ. « θεριστικόν ».

θερεστικός-ή-όν δ. τ. ἀντ) θεριστικὸς βλ.λ.

θέρετρον (τὸ) (θέρος) κ. νεώτ. τόπος κατάλληλος πρὸς διαμονὴν κατὰ τὸ θέρος· Γαλ.17(1),197 «τόπος ἐνδιατρίβειν θέρους ἐπιτήδειος» : Ἱππ.Ἐπιδ. 1,20 (ἀμφ.)· ‖ νεώτ. θερινὴ κατοικία, ἔπαυλις.

θερήγανον (τὸ) (θέρος) κ. συνηρ. **θέρηγνον** τὸ πλεκτὸν πάτωμα τῆς θεριστικῆς ἁμάξης· Ἡσ. «τὸ ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν παράπλεγμα, τὸ ἐπὶ τῇ τῶν ἀσταχύων παρακομιδῇ γιγνόμενον»· ΕΜ 447,14, πιθ. ἀνάγν. ἐν Εὐρ.ἀπ.781,1.

θεριάγκαθο (τὸ) δημ. ἀ. καλαγκάθι βλ.λ.

θεριακλῆς (ὁ) (τουρκ. τιριακί, ἐκ τοῦ περσ. τιριάκ, ὅπερ ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ θηριακή) δημ. ὁ ποιούμενος χρῆσιν θηριακῆς βλ.λ., ὀπιοπότης, ὁ μανιώδης διά τι καὶ ἰδίως διὰ τὸ κάπνισμα, ὁ μετὰ πάθους ἐχόμενός τινος : Μωραΐτ.Διηγ.1,74 **ἐπλήρου μικρὸν τσιμπουκάκι μεθ' ὑπομονῆς καὶ φιλοκαλίας θεριακλῆ, - θεριακλῆς τοῦ καφέ**· κ. γεν.: ΜΜ ἀκούσασι **νὰ ντελαλίζῃ ἕνα σπαθί, κι ὁ Γιάννης ποὺ ἦτα θεριακλῆς πιάνει τὸ ἐπιθεωρεῖ.**

θεριακλίκι (τὸ) δημ. κ. **τεριακλίκι** ἡ ἰδιότης τοῦ θεριακλῆ βλ.λ., τὸ πάθος, ἡ μανία πρός τι : **τὸν ἔπιασε τὸ θεριακλίκι καὶ πάει νὰ καπνίσῃ τὸ ναργιλέ του.**

θεριακός-ή-όν πάπ. (θέρος) κ. δημ. (θεριό) ὁ τοῦ θέρους, ὁ διὰ τὸ θέρος, θερινός : Πάπ. **θεριακὰ ἱμάτια**· **2)** δημ. ὁ οἱονεὶ ὡς θηρίον δυνατός, γερός, κοτσονάτος : Βλ.Συνμ.74 ἐν λ. δυνατός· **3)** δημ. τὸ θηλ. **θεριακή** ὡς οὐσ. ἀντὶ θηριακὴ βλ.λ.

θεριακώνω (θεριό) δημ., ἀόρ. (ἐ)θεριάκωσα, παθ. μ. μτχ. παρακ. **θεριακωμένος** ἀμτβ. γίνομαι ὑπὲρ τὸ σύνηθες μέγας, γιγάντιος, ἰδ. ἐπὶ φυτῶν, τρανεύω, θρασεύω, θεριεύω : **θεριακώνουν οἱ ἀγκαθιές, θεριάκωσε ὁ λόγγος**· ‖ ὁμ. σημ. ἡ μτχ. **θεριακωμένος** θρασεμένος, θεριεμένος : Καζ. Ν ΘΚωμ.1,1,5 **θεριακωμένο δάσο**· **2)** γίνομαι ἄγριος, ὁρμητικός, ἰσχυρός, οἱονεὶ θηρίον, ἰδ. ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἐπὶ κυμάτων, ἐπὶ ποταμῶν κτπ. : **θεριάκωσε ἡ ξεροποταμιὰ κι ὅλα τὰ συνεπαίρνει**· ‖ ἐπὶ βλαβερῶν ἢ ἐξαγριουμένων ζώων, εἶμαι ἔμπλεος τῆς θηριώδους διαθέσεώς μου ἢ καταλαμβάνομαι ὑπὸ ἀγρίων, θηριωδῶν διαθέσεων : Γρυπ.Σκ.Τερρ.45,4 **μ' ἄγριαν ἄφρη ἡ ὀχέντρα θεριακωμένη βαλαντώνει, - θεριάκωσε τὸ καραβόσκυλλο καὶ χύμηξε νὰ μὲ φάῃ**· ‖ κ. ἐπὶ ἀνθρ. σπαν. ἐξαγριοῦμαι ἐξ ὀργῆς, γίνομαι παράφορος, ὁρμητικὸς πρὸς ἐπίθεσιν· **3)** μτφ. ἐπὶ ἀνθρ., κτῶμαι ἰσχυρά, μεγάλα μέσα, ἰδ. οἰκονομικά : **θεριάκωσεν ὁ δάσκαλος καὶ νά τον βουλευτής, - ἀπὸ μπαλωματὴς σιγὰ σιγὰ θεριάκωσε κι ἔγινε βιομήχανος**· πρβλ. θεριεύω· ‖ συνεκδ. κ. ἐπὶ ἐπιχειρήσεων ἐμπορικῶν, βιομηχανικῶν κτπ.: **θεριάκωσε τὸ μαγαζὶ τοῦ γείτονα, - ἂν θεριακώσουν οἱ δουλειές μου, θὰ νοικιάσω καὶ τὸ διπλανό**· **4)** σπαν. μτβ. κ. ἰδ. ἐπὶ φυτῶν, καθιστῶ τι μέγα, εὔρωστον, ἀκμαῖον : **τὸ σβούνισμα θεριακώνει τὰ καμπρολάχανα**· **5)** ὁμ. μτβ. ἐπὶ ζώων, ἐξαγριῶ, καθιστῶ οἱονεὶ θηρίον : **τὸ κόκκινο πανὶ θεριακώνει τὸν ταῦρο.**

θερίδιον (τὸ) μτγν. θέρετρον, θερινὴ διαμονή : Ἰουλ.Ἐπιστ.4.

θέριεμα-ατος (τὸ) δημ., ἡ γεν. συνηθέστ. θεριεμάτου ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θεριεύω, ἐξαγρίωσις· **2)** κραταίωσις, αὔξησις : **τὸ θ- τοῦ σταριοῦ - τοῦ ἀμπελιοῦ.**

θεριεύω δημ., ἀόρ. (ἐ)**θέριεψα**, παθ. μ. μτχ. παρακ. **θεριεμένος** ἀμτβ. γίνομαι ἄγριος ὡς θηρίον, ἀποθηριοῦμαι, ἐπὶ ἀνθρ. ἰδ. ἐξ ὀργῆς κ. ἐπὶ ζώων ἐξ ἐρεθισμοῦ· πρβλ. θεριακώνω 2) : **πάνω στὸν καβγὰ θέριεψε καὶ τὸν ἄρχισε στὶς γροθιές**, παροιμ. **θέριεψε κι ἡ ἀλεπού καὶ ρίχτηκε στὶς κότες** (ἐπὶ τῶν πονηρῶν καὶ δολίων προσποιουμένων ὀργὴν)· **2)** ἐπὶ ἀνθρ. συνεκδ. γίνομαι γενναιότερος τοῦ συνήθους ἢ ἀπολ. γίνομαι ἀνδρεῖος, ἀντρειεύομαι : **βλέποντας τοὺς ἄλλους νὰ κάνουν ἔφοδο, θέριεψε καὶ τὸ πρωτόβγαλτο φανταράκι καὶ χούμηξε μπρός**· ‖ ὁμ. ἀνακτῶ πρὸς καιρὸν δυνάμεις : **μὲ τὸ πιοτὸ καὶ μὲ τὴν ξεσυνέριση θεριεύοντας κι ὁ γέρο Φώτης πηδάει τὸν τράφο**· ‖ ὁμ. ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου πρὸ κινδύνου ἢ ἐκ φόβου κτπ. : **βλέποντας νὰ ζώνῃ ἡ φωτιὰ τὸ σπίτι, θέριεψε κι ἄρχισε νὰ πετᾶ 'πὸ τὰ παρά-**

θυρα σεντούκια, ντουλάπια κι ὅ,τι ἄλλο' **3)** μτφ. ἐπὶ τῆς ψυχῆς καὶ τῶν συναισθημάτων : **θέριεψε ἡ ἀγάπη τους,** Παλαμ.Παράκ.81,10 **ὁ πόνος θεριεύει,** Σημηρ.ΜΚρ.93,6 **θεριεύει μέσα μου ἡ ψυχή'** **4)** ὁμ. μτφ. ἐπὶ ἐπιχειρήσεων, βιομηχανιῶν, ἐμπορίου κττ. : **ἄρχισαν μ' ἕνα φιλικατζίδικο καὶ σὲ λίγα χρόνια θέριεψε τὸ ἐμπόριό τους'** || ἐν τῇ αὐτ. σημ. ἐπὶ προσ. : παροιμ. **ποὺ δὲν φάῃ θεριὸ δὲν θεριεύει** (ἂν τις δὲν ἐκμεταλλευθῇ πλούσιον ἢ δὲν νοσφισθῇ μεγάλην ἀλλοτρίαν περιουσίαν, δὲν πλουτίζει)' **5)** εἰδ. κ. συνηθέστ. ἐπὶ φυτῶν, αὐξάνομαι μεγάλως, ἀναπτύσσομαι πολύ, τρανεύω : **θέριεψαν τὰ στάχυα - τὰ σπαρτά - τὰ δέντρα τοῦ κήπου'** || ἐπὶ δάσους, ἀκανθῶνος, γίνομαι πυκνός, θρασεύω : **θέριεψε τὸ λογγάρι κι ἔκλεισαν τὰ μονοπάτια'** **6)** ἐπὶ θαλάσσης, κυμάτων, ποταμοῦ, ἀέρος, γίνομαι βίαιος, ἄγριος, ἀγριεύω : **θέριεψε τὸ πέλαγο - ὁ καιρός'** **7)** ἐπὶ ἕλκους, λαμβάνω μέγαν ἐρεθισμόν, ἀγριεύω : **ὁ διάσονας ἐθέριεψε.**

θερίζω (θέρος) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., βοιωτ. ἀπαρφ. **θερίδδειν,** ἀττ. μέλλ. θεριῶ, ἀόρ. κ. νεώτ. κ. δημ. **(ἐ)θέρισα,** συγκεκ. **ἔθρισα,** ποι. **ἐθέρισσα,** μτγν. ὑποτ. **ἐκθερίξω,** παθ. ἀόρ. **ἐθερίσθην** κ. δημ. **(ἐ)θερίστηκα,** παθ. παρακ. **τεθέρισμαι,** δημ. ἐν μτχ. **θερισμένος** ἀποκόπτω διὰ δρεπάνου ἢ δι' ἄλλου ὀργάνου ἢ νῦν θεριστικῆς μηχανῆς, οἷον σιτηρὰ ἢ χόρτον : Ἡρ. 4,42 **θερίσαντες δ' ἂν τὸν σῖτον ἔπλωον,** Ἀριστφ.Ὄρν.506 **τὰς κριθὰς ἐν τοῖς πεδίοις ἐθέριζον,** Ξεν.Ἑλλ.7,2,8 **τῶν δραγμάτων ἃ ἔτυχον..τεθερισμένα,**Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.51,1 **πέφτουνε τὰ θερισμένα ἀστάχυα εἰς τοὺς ἀγρούς,- θέρισαν τὸ χόρτο'** ὅθ. γεν. καθαρίζω τόπον τινὰ διὰ θερισμοῦ, ἐκτελῶ τὴν ἐργασίαν τοῦ θερισμοῦ : Κρυστ.Τραγ.17 **οἱ ξενοδουλευτάδες | θερίζουν ἄϋπνοι ὁλονυχτὶς τὰ καρπερὰ χωράφια'** || κ. μτφ. : ΚΔ Ἀπ.14,16 **ἐθερίσθη ἡ γῆ'** || συνεκδ. ἀπολ. θερίζω, ἀποκομίζω : Πλάτ.Θεάγ.124Α **τῶν θεριζόντων ἐπιστάμεθα ἄρχειν καὶ τῶν τρυγώντων,** Φιλόδ.Μουσ.71 Κ.,ΚΔ Ματθ.6,26 **οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν** (τὰ πετεινά), Κρυστ.Τραγ.Ποθοπλσνt.1 **κάτω στὸν Μαραθόκαμπο, ποὺ ὁλονυχτὶς θερίζουν,** παροιμ. **θέλεις θέριζε καὶ δένε, θέλεις δένε καὶ κουβάλα** (δύνασαι νὰ πράξῃς κατὰ προτίμησιν τὸ ἓν ἐκ τῶν δύο)' || συνήθ. μτφ. μετὰ τοῦ σπείρω, ἀπολαμβάνω, συγκομίζω τοὺς καρποὺς τῶν μόχθων μου, τὰ ἀποτελέσματα τῶν πράξεών μου (ἐπὶ καλῆς ἢ κακῆς σημ.) : Γοργί.ἀπ.16D **αἰσχρῶς μὲν ἔσπειρας κακῶς δὲ ἐθέρισας,** Πλάτ. Φαῖδρ.260D **οἴει . . τὴν ῥητορικὴν καρπὸν ὧν ἔσπειρε θερίζειν,** Ἑλλ.Ἐπιγράμμ. **οὐκ ἔστι μὴ σπείραντα θερίσαι κάρπιμα,** ΚΔ Γαλ.6,8 **ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν, ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα . . θερίσει ζωὴν αἰώνιον,** φρ. **ὁ σπείρων ἀνέμους θερίζει τρικυμίας, - ὅ,τι σπείρεις θὰ θερίσῃς'** ὁμ. τὰ μέσ. : Ἀριστφ.Πλ.515 **καρπὸν Δηοῦς θερίσασθαι'** **2)** μτφ. φονεύω ὁμαδικῶς, ἐπιφέρω ἀθρόους θανάτους, ἐξολοθρεύω, καταστρέφω : Αἰσχ.Ἱκ.637 **Ἄρη τὸν ἀρότοις θερίζοντα βροτούς,** Εὐρ.Ὑψιπ.ἀπ.34(60),94 **βίον θ- ὥστε κάρπιμον στάχυν,** Πλούτ.Ἠθ.182Α **θ- Ἀσίαν** (λεηλατεῖν), Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.64 **κοίτα χέρια ἀπελπισμένα | πῶς θερίζουνε ζωές,** Ζερβ.Λυρ.Σάτ. Μέρμ.45 **θανατικὸ | ποὺ θέριζε τὸν τόπο μας τὰ χρόνια ἐκεῖνα, - θέρισε τὸν κόσμο ἡ πανούκλα, - τοὺς θέρισε τὸ πολυβόλο'** **3)** νεώτ. κ. δημ. ἐνοχλῶ ἰσχυρῶς, βασανίζω : **μὲ θέρισε ἡ πεῖνα, - μ' ἔπιασε ἕνα κόψιμο ποὺ μὲ θέρισε, - τὸν θέρισε ὁ πόνος'** **4)** κόπτω, ἀποκόπτω : Σοφ.Αἴ.239 **κεφαλὴν καὶ γλῶσσαν ἄκραν ῥιπτεῖ θερίσας,** Εὐρ.Ἱκ.717,ΑΠ 9,451 **θ- γλῶσσαν'** ὁμ.μτφ.: Φίλιππ.Θεσσ.αὐτ.4,2,3 **σελίδος νεαρῆς θερίσας στάχυν** (ἀποκόψας)' || ἀποκείρω, κουρεύω : Σοφ.ἀπ.659,4 **ἥτις** (πῶλος) **. . θέρος θερισθῇ ξανθὸν αὐχένων ἄπο** (ποὺ εἶχε κομμένα τὰ ξανθὰ μαλλιὰ τῆς χαίτης)' **5)** θερίζω καλὸν θερισμόν, κάμνω καλὴν ἐσοδείαν : Ἀριστφ.Ἀχ.947 **μέλλω γέ τοι θερίδδειν** (πρβλ.κ.Σχόλ. δίδοντα δ. ἑρμηνείαν)' || ἐπὶ δωροδοκίας, κερδαίνω : Λιβάν.Λόγ. 47,26' **6) ὁ θερίζων** (μετὰ τοῦ **λόγος** ἢ καὶ ἄνευ αὐτοῦ) ὀνομασία λογικοῦ σφάλματος : Χρύσ. Στωϊκ.2,94' κ. πληθ. : Διογ.Λ.7,44' **7)** ἀμτβ. διέρχομαι τὸ θέρος, περνῶ τὸ καλοκαίρι, παραθερίζω, ἀντίθ. χειμάζω : Ξεν.Αν.3,5,15 **Ἐκβάτανα . . ., ἔνθα θερίζειν λέγεται βασιλεύς,** Ἀριστλ.ΖΙ 596b, 26 **θερίζουσι μὲν ἐν τοῖς ψυχροῖς, χειμάζουσι δὲ ἐν τοῖς ἀλεεινοῖς'** ῥηματ. π. θέρος, θερισμός, θέρισις, θεριστήρ, θεριστήριον, θεριστής, θεριστικός, ἀθέριστος. Διὰ τὴν ἐτυμολ. ὁρ. θέρω.

θερίκλειον Ἡσ. «ποτήριον, κόνδυ» (ἤτοι Θηρίκλειον).

θερῖνός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ θέρος, ὁ τοῦ θέρους, ὁ κατὰ τὸ θέρος γινόμενος ἢ ὑπάρχων, ὁ κατάλληλος διὰ τὸ θέρος, θέρειος, καλοκαιρινός : Πίνδ.Π 3,50 **θερινῷ πυρί,** Ἡρ.2,19, Ἱππ.Ἀέρ.4 **τῆς ἀνατολῆς τῆς θερινῆς,** Ξεν.Κυν.6,26 **-μεσημβρίᾳ,** Πλάτ.Νόμ.683C **ἐκ θερινῶν εἰς τὰ χειμερινὰ τοῦ θεοῦ τρεπομένου** (ἀπὸ τὸ θέρος εἰς..), αὐτ.Φαῖδρ.230C **θερινόν τε καὶ λιγυρὸν ὑπηχεῖ** (ὅπως κατὰ τὸ θέρος, σὰν καλοκαίρι), Ἀριστλ.ΖΙ 601b,24 **θερινοὶ ὄμβροι,** αὐτ.Μετ.364b,2 **θερ- τροπαὶ ἢ τροπή** (τὸ θερινὸν ἡλιοστάσιον), Εὐκλ.Φαιν.34Μ **θερινὸς τροπικὸς** (ἐνν. κύκλος), Πάπ. **θ- ἱμάτιον,** Πολύβ.3,37,4 **θ- ἀνατολῶν,** Διόδ.Σ.4,84 **θερινὴ ἄνεσις καὶ ἀπόλαυσις,** Κλεομήδ.1,9 **θ- δύσεις,** Πάπ. **νομαὶ προβάτων θεριναὶ καὶ χειμεριναί,** Καλβ.Ὠδ.12,16 **κατὰ τὸ βράδυ | τὸ θερινάν,** Ζαλοκ.Ἀρματολ.1,14 **θερινῶν ἀγροκηπίων, - θερινὴ διαμονή.**

θεριό (τὸ) μσν. κ. δημ. τ. τοῦ θηρίον βλ.λ. : Ἐρωφ. Πρᾶξ.5,10 **σ' ποιὰ δάση βρίσκουνται ποτέ, σ' ποιὰ σπήλια κατοικοῦσι | θεριὰ τόσ' ἄγρια κι ἄπονα,** Ἐρωτόκρ.Δ 964 **δὲν ξεύρομε νὰ ποῦμε, ἄνθρωπος εἶναι γὴ θεριὸ** (ἐπὶ ἀγρίων κυνῶν), Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.104,2 **μόν' ἔκλεισε τὴν πόρτα της κι ἔλυσε τὰ θεριά της'** **2)** μτφ. ἄνθρωπος μεγαλόσωμος, γιγαντώδης ἢ θηριώδους ῥώμης : Ἐρωτόκρ.Δ 970 **μὲ τὴ βοήθεια τοῦ θεριοῦ οἱ λίγοι τσ' ἐνικοῦσα.**

θέρισις-εως (ἡ) γλωσσ. τὸ θερίζειν, ὁ θερισμός.

θέρισμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θερίζειν, ὁ θερισμός : Βαλαωρ.Φώτ. 123 **στὸ θέρισμα λογάριασε τὰ στάχυα ποὺ θὰ κόψῃ, - τὸ θέρισμα τοῦ σταριοῦ - τοῦ χόρτου'** **2)** μτφ. ὄλεθρος, θραῦσις, καταστροφή : **τὸ θέρισμα τῆς χολέρας - τῶν πολυβόλων.**

θερισμός (ὁ) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ θερίζειν, ἡ διὰ τοῦ δρεπάνου ἢ (νῦν) θεριστικῆς μηχανῆς ἢ ἄλλου ὀργάνου ἀποκοπὴ τῶν σιτηρῶν, θέρισμα, θέρος : Ξεν.Οἰκ.18,3 **περὶ θερισμοῦ εἰδὼς ἅπερ ἐγώ,** Πάπ., ΚΔ Ἰω.4,35 **θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαί εἰσι πρὸς θερισμόν, - ὁ θερισμὸς τοῦ σανοῦ'** **2)** ὁ καιρός, ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν θερίζουσι : Εὐπ.202, Πολύβ.5,95,5 **ἤδη δὲ τοῦ θερισμοῦ συνάπτοντος,** ΚΔ Ματθ.13,30 **ἄφετε συναυξάνεσθαι . .μέχρι τοῦ θερισμοῦ'** **3)** ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ σῖτος ὃν μέλλει τις νὰ θερίσῃ : ΠΔ Λευϊτ.19,9 **καὶ ἐκθεριζόντων ὑμῶν τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν,** ΚΔ Λουκ.10,2 **ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι,** αὐτ.Απ.14,15 **ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς'** πρβλ. ἄμητος.

θεριστήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. θεριστὴς βλ.λ. : Λυκόφρ.840.

θεριστήρι(ον) (τὸ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. τὸ ὄργανον δι' οὗ θερίζουσι, μικρὸν θεριστικὸν δρέπανον : ΠΔΒασ.Ι,13,20 **χαλκεύειν ἕκαστος τὸ θεριστήριον** (δ.γρ. θέριστρον) **αὐτοῦ,** Μάξ.Τύρ.30,6.

θεριστής (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δημ. πληθ. **θεριστάδες,** θηλ. κ. νεώτ. **θερίστρια,** δημ. κ. **θερίστρα** ὁ θερίζων, ἐργάτης ἐκτελῶν τὸν θερισμόν : Ξεν.'Ιέρ.6,10, Δημ.242 **τοὺς θεριστάς,** 'Αριστλ.ΖΙ 580b,20 **ἰδόντες ὅτι θερίζειν ὥρα, τῇ ὑστεραίᾳ ἕωθεν ἄγοντες τοὺς θεριστάς,** ΚΔ Ματθ.13,30 **ἐν καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς,** Διήγ.'Αχιλλ.572 **ὥσπερ νὰ κόπτουν θερισταὶ χωράφιν δασωμένον,** Πολίτ.'Εκλ.Τραγ. 138,17 **πουλεῖ χωράφια ἀθέριστα,** μ' ὅλους τοὺς **θεριστάδες,** Σολωμ.Καλοκαιρ.Μεταστασίου 7 **πάνω ἐκεῖ στὰ θερισμένα,** | . . **νὰ κοιμᾶται ὁ θεριστής,** Κρυστ.Ποθοπλανταγμ.2 **κάποιος λεβέντης θεριστής φιλὸ τραγοῦδι λέει,** παροιμ. βοὴ τοῦ **βγῇ τοῦ θεριστῆ κι ἂς πέσῃ κι ἂς κοιμᾶται** (ἂς ἔχει κανεὶς καλὴν φήμην καὶ ἂς εἶναι διαφορετικὸς εἰς τὴν πραγματικότητα)· **2)** μτφ. ὁ φονεύων ὁμαδικῶς, ὁ ἐπιφέρων μεγάλην καταστροφήν : Βαλαωρ.'Αθ.Διάκ.58 **χιλιάδες ἦρθαν θερισταὶ καὶ Χάρος ὀργατόμος,-ὁ Χάρος ὁ θεριστής·** **3)** δημ. ὀνομασία τοῦ μηνὸς 'Ιουνίου.

θεριστικός-ή-ό(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν θερισμόν, ὁ χρήσιμος πρὸς θερισμόν : Πάπ. **δρέπανον θεριστικόν,** Σουΐδ. ἐν λ. Λιτυέρσης,-**θεριστικὴ μηχανή·** **2)** τὸ οὐδ. **θεριστικὸν** ὡς οὐσ. ἡ καρπολογία,ἡ ἐσοδεία, ὁ ἀμητός : Στράβ.17,3,11 **δίκαρπον ἔχουσι τὴν γῆν, καὶ δύο θεριστικὰ καρποῦνται·** **3)** ὁμ.δημ. **τὰ θεριστικὰ** τὰ ἔξοδα τοῦ θερισμοῦ· **4)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. ὁ ἐξολοθρεύων, δεκατίζων : **θεριστικὴ βολὴ** (ἀ. πρόσγειος βολή).

θεριστικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἱκανότης πρὸς θερισμόν· || ἡ ἰδιότης τῆς θεριστικῆς βολῆς. ·

θέριστος (ὁ) κ. **θεριστός** βλ. θέριτος.

θεριστός-ή-όν μτγν. ὁ δεκτικὸς θερισμοῦ, εὐκολοθέριστος· **2)** τὸ οὐδ. **θεριστὸν** ὡς οὐσ. εἶδος βαλσάμου : Διοσκ.1,19 (διόρθ. εὐθέριστον).

θέριστρα (τὰ) πάπ. τὰ ἔξοδα τοῦ θερισμοῦ, τὰ θεριστικά.

θερίστρια (ἡ) κ. νεώτ., δημ. κ. **θερίστρα,** θηλ. τοῦ θεριστήρ, θεριστὴς βλ.λ. : 'Αριστφ.άπ.788.

θερίστριον (τὸ) μτγν. ἐλαφρὸν θερινὸν ἱμάτιον: Θεόκρ.15,69 **δίχα μευ τὸ θερίστριον ἤδη ἐσχισται,** 'Αρισταίν.1,27· πρβλ. χειμάστριον.

θέριστρον (τὸ) μτγν. θερίστριον βλ.λ. : Πάπ., ΠΔ Γέν.24,65 **ἡ δὲ λαβοῦσα τὸ θέριστρον περιεβάλετο,** Μυρῖν.ΑΠ 6,254,3 **τὰκ κόκκου βαφθέντα καὶ ὑσγίνοιο θέριστρα,** Φιλ.1,666· **2)** δρέπανον, θεριστήρι : ΠΔ Βασ.1,13,20 **χαλκεύειν ἕκαστος τὸ θέριστρον αὐτοῦ** (δ. γρ. ἀντὶ θεριστήριον).

θέριστρος-ον πάπ. θερινός, καλοκαιρινός : **χιτὼν θέριστρος.**

θέριτος (ὁ) κ. **θεριτός** ὁ θερισμὸς καὶ ὁ καιρὸς τοῦ θερισμοῦ· Τζέτζ.'Ησίοδ.571 «ἀμητὸς καὶ θεριτὸς οἱ καιροί, ἄμητος δὲ καὶ θέριτος τὰ θεριζόμενα καὶ ἀροτριώμενα» (**θέριστος** κ. **θεριστὸς** κτ. εἰκασ. Spohn ἐν Βλεμμ.40).

θερίτροπος-ον μσν. ὁ κατὰ τὸ θέρος τρεπόμενος· **θερίτροποι τροπαὶ** αἱ θεριναὶ τροπαὶ τοῦ ἡλίου : Τζέτζ.'Ησίοδ.596.

θεριώνω δημ., ἀόρ. **θέριωσα,** μτχ. παθ. παρακ. **θεριωμένος** θεριεύω βλ.λ. : Κρυστ.'Αγροτ.Νεραϊδόρ.3 **πέφτει .. τὸ νερὸ καὶ σκούζει καὶ βογγάει** | **καὶ θεριωμένο ἐκεῖθε** | **πηδάει τὲς πέτρες.**

θερμά (ἡ), αἰτ. **θέρμαν,** δ. τ. τοῦ θέρμη βλ.λ. : 'Αριστφ.άπ.690, Πλάτ.Θεαίτ.178C **οἷον θέρμα** (κῶδ. θερμά), πρβλ. Τίμ.Λέξ.1, Μέν.Γεωργ.51.

θερμά ἐπίρρ. δημ. θερμῶς βλ.λ. : Σολωμ.'Εθν. 'Υμν.19 **χοιρετῶντάς σε θερμά,- τὸν παρακάλεσε θερμὰ νὰ τὴν βοηθήσῃ.**

θερμαγωγός-όν νεώτ. ὁ ἄγων καλῶς τὴν θερμότητα, ὁ ἀγωγὸς τῆς θερμότητος : **θερμαγωγὸν δίκτυον κεντρικῆς θερμάνσεως.**

θερμαεροθεραπεία (ἡ) νεώτ. θεραπευτικὴ μέθοδος καθ' ἣν γίνεται χρῆσις θερμοῦ ἀέρος ὡς θεραπευτικοῦ μέσου· πρβλ. θερμοθεραπεία.

θερμάζω μτγν., μσν., δημ. τὸ μέσ. **θερμάζομαι,** ἐπ. ἀόρ. α' ἐν εὐκτ. **θερμάσσαιο** θερμαίνω βλ.λ. : Νίκ. 'Αλεξ.587, Εὐστ.'Οδ.276,19 **τεθέρμασμαι·** **2)** δημ. τὸ μέσ. ἔχω θέρμην, πάσχω, κατέχομαι ὑπὸ πυρετοῦ, ἀ. θερμαίνομαι : Βαλαωρ.Φανερωμ.11 **γιὰ ἰδές με!** **θερμασμένη,** | **τρεῖς μέρες θεονήστικη, νεκρή, ξεψυχισμένη.**

θέρμαι (αἱ) κ. νεώτ. αἱ θερμαὶ πηγαί, τὰ θερμὰ λουτρά, βλ. θέρμη.

θέρμαιμος-ον νεώτ. ἀντὶ θερμόαιμος βλ.λ.

θερμαίνω (θερμός) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **θερμανῶ,** ἀόρ. **ἐθέρμηνα** κ. **ἐθέρμανα,** παρακ. **τεθέρμαγκα,** παθ. ἀόρ. **ἐθερμάνθην** κ. δημ. **(ἐ)θερμάθηκα,** παθ.παρακ. **τεθέρμασμαι** κ. νεώτ. κ.δημ. ἐν μτχ. **θερμασμένος** ποιῶ, καθιστῶ τι θερμόν, ζεσταίνω : 'Ιλ.Ξ 7 **εἰς ὅ κε θερμὰ λοετρὰ ἐυπλόκαμος 'Εκαμήδη θερμήνῃ,** Αἰσχ.Πέρσ.505, Εὐρ. Βάκχ.679 **ἥλιος ἀκτῖνας ἐξίησι θερμαίνων χθόνα,** Εὐπ.108 **τὸ χαλκίον θέρμαινε,** - **θερμαίνω ὕδωρ·** **2)** παθ. εἶμαι, γίνομαι θερμός, λαμβάνω θερμότητα : 'Οδ.ι 375 **τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἤλασα πολλῆς, εἵως θερμαίνοιτο,** Πλάτ.Φαῖδρ.63D **θερμαίνεσθαι μᾶλλον διαλεγομένους,** 'Αριστλ.ΖΓ 768b,18 **τὸ θερμαῖνον ψύχεται ὑπὸ τοῦ θερμαινομένου·** ὁμ. αἰσθάνομαι, λαμβάνω θερμότητα : Πλάτ.Θεαίτ.186D **τί οὖν δὴ ἐκείνῳ ἀποδίδως ὄνομα, τῷ ὁρᾶν, .. ψύχεσθαι, θερμαίνεσθαι,** ΚΔ 'Ιω.18,18 **ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψῦχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο,** Λίθ.Ραδ.955 **γαύναν ἀπάνω νὰ φορῇ καὶ ὀμπρός του ἅπτει φλόγα,** | **τάχα διὰ νὰ θερμαίνεται διὰ τοῦ καιροῦ τὴν ψῦξιν,** Μωραΐτ.Διηγ.1,26 **τὰ λουλούδια .. θερμανθέντα ἐτάνυσαν .. τὰ φύλλα των·** **3)** εἰδ. πάσχω, κατέχομαι ὑπὸ πυρετοῦ : 'Ιππ.'Επιδ.1,26,12 **ἄνθρωπος θερμαινόμενος ἐδείπνησεν καὶ ἔπιε πλέον·** || δημ. προσβάλλομαι ὑπὸ ἐλώδους πυρετοῦ : **θερμαίνεται κάθε λίγο·** **4)** ὁμ. ἐπὶ ριζῶν, ξηραίνομαι : Ξεν.Οἰκ.19,11 **διὰ** [ξηρότητα ἤγουν] **χαυνότητα τῆς γῆς θερμαινομένων τῶν ῥιζῶν·** **5)** τὸ μέσ. καθιστῶ τι θερμόν, ζεσταίνω : Πάπ. **θ- τῇ ἐρωμένῃ χαλκία δύο ὕδατος·** **6)** μτφ. ἐνισχύω, ζωογονῶ, ἐμψυχώνω : Πίνδ.Ο 10(11),87 **θερμαίνει φιλότατι νόον,** Εὐρ.'Αλκ.758 **ἕως ἐθέρμην' αὐτὸν .. φλὸξ οἴνου,** 'Αριστφ.Βάτρ.844 **μὴ πρὸς ὀργὴν σπλάγχνα θερμήνῃς κότῳ,** 'Ηρώνδ.1,20 **οὐ τοῦτο μή σε θερμήνῃ,** - **τὸν ἐθέρμαινε πάντοτε ἡ συζήτησις·** κ. παθ. : Σοφ.ΑΪ.478 **κεναῖσιν ἐλπίσιν θερμαίνεται** (διαθουκολεῖται, βαυκαλίζεται μὲ ἀπατηλὰς ἐλπίδας), Εὐρ.'Ηλ.402 **χαρᾷ θερμαινόμεθα καρδίαν** (μὲ τί χαρὰ ἐνιαχύεται ἡ καρδιά μας!)· **7)** νεώτ. τὸ ἐνεργ. μτφ. ὑποθάλπω : **τὸν ἐθέρμανεν εἰς τὴν ἀγκάλην της·** ρηματ.π. θερμός, θέρμη, θερμασία, θερμαίνω, ἀθέρμαντος, θερμαντικός. Διὰ τὴν ἐτυμολ. ὅρ. θέρω.

θερμαῖος-α-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰς θέρμας : 'Αριστείδ.1,322 **θερμαία 'Αρτεμις** ἡ τὰς θερμὰς πηγὰς προστατεύουσα.

θερμαισθησία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ὡς πρὸς τὴν θερμότητα αἰσθητικότης τοῦ δέρματος, ἡ αἴσθησις τῆς θερμότητος.

θερμαισθησιόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον πρὸς μέτρησιν τῆς θερμαισθησίας βλ.λ.

θέρμανσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ

θερμαίνειν : Ἱππ.Ὑγρ.1 (ἐσφ.γρ.), Ἀριστλ.Μεταφ 1067b,12, Γαλ.1,253· || νεώτ. ἰδίως ἡ διὰ τεχνητῶν μέσων παραγωγὴ θερμότητος ἢ αὔξησις τῆς θερμοκρασίας κλειστῶν χώρων· **κεντρικὴ θέρμασις** σύστημα θερμάνσεως ὁλοκλήρου οἰκοδομήματος διὰ θερμοῦ ἀέρος ἢ ἀτμοῦ ἢ ὕδατος.

θερμαντήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. σκεῦος πρὸς θέρμανσιν ὕδατος : Πολυδ.6,89· || νεώτ. φυσ. εἰδικὴ συσκευὴ πρὸς θέρμανσιν σώματός τινος εἰς σταθερὰν θερμοκρασίαν ἐν χρήσει κατὰ τὰς θερμιδομετρικὰς μετρήσεις πρὸς προσδιορισμὸν τῆς εἰδικῆς θερμότητος· || εἰδ. νεώτ. ναυτ. εἰδικὸν μηχάνημα τῆς αὐτοκινήτου τορπίλλης, ἐν ᾧ θερμαίνεται κατὰ τὴν διάβασίν του πρὸς τὴν κινητήριον μηχανὴν ὁ ἀὴρ τοῦ ἀεροθαλάμου.

θερμαντήριος-α-ον ὁ κατάλληλος εἰς τὸ θερμαίνειν, ὁ παρέχων θερμότητα : Ἱππ.Τόπ.Ἀνθρ.17 **θ- φάρμακα**· **2)** χαλκίον **θερμαντήριον** θερμαντὴρ βλ.λ. : Ἐπιγρ., Γαλ.13,663.

θερμαντικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θέρμανσιν, ὁ ἔχων τὴν ἱκανότητα νὰ θερμαίνῃ, ὁ παράγων θερμότητα, θερμογόνος : Ἀριστλ.Ἑρμ.22b,38 **τὸ πῦρ θ-**, Ἐπικ.ἀπ.58 **θ- ὁ οἶνος**· ὁμ. μτ. γεν. : Πλάτ.Τίμ.60A **τὰ μὲν τῆς ψυχῆς μετὰ τοῦ σώματος θερμαντικὸν οἶνος**· κ. ὑπερθ. : Ἀριστλ.Οὐρ.307a,1, Διοσκ. 1,19,4· || νεώτ. τὸ οὐδ. **θερμαντικὸν** ὡς οὐσ. οἱονδήποτε εἴδους θερμὸν ὑγρὸν πρὸς θεραπευτικὸν σκοπὸν λαμβανόμενον· ἐπίρρ. νεώτ. **-ῶς.**

θερμαντικότης-ητος (ἡ) νεώτ. θερμαντικὴ δύναμις, ἱκανότης.

θερμαντός-ή-όν ὃν δύναταί τις νὰ θερμάνῃ, ὁ ἐπιδεκτικὸς θερμότητος : Ἀριστλ.Φυσ.224a,30 **ἡ θερμαντὸν ἕτερον.**

θερμασία (ἡ), δημ. **θερμασιά** θερμότης, ζέστη (π. Ἀττ. ἐν χρ.μ. τὰ θερμότης κ. θέρμη, πλὴν ἐν Ξεν.Ἀν.5,8,15· πρβλ. Θωμ.Μ 179R) : Ἱππ.Ἀφορ.5,63, Ξεν.Ἀν.5,8,15 **τὸ γὰρ κινεῖσθαι . . παρεῖχε θερμασίαν τινά**, Ἀριστλ.Πρ. 860a,19, Ἐπικ.Ἐπιστ.2.40U, ΠΔ Ἱερ.28,39 **ἐν τῇ θερμασίᾳ αὐτῶν δώσω πότημα αὐτοῖς**· κ. ὡς ἐπίθ. τῆς Δήμητρος : Διόδ.Σ 3,34, Παυσ.2,34,6 **ἱερὸν Δήμητρός ἐστιν ἐπίκλησιν Θερμασίας**· || θέρμανσις, ἀντίθ. ψῦξις : Ἀριστλ.ΖΓ 764b,7 **οὐ διὰ ψῦξιν ἢ θερμασίαν**· κ. πληθ. : Πλούτ.Ἠθ.128E **μὴ περιμένειν ἀπεψίας καὶ διαρροίας μηδὲ θερμασίας μηδὲ σάρκας**· **2)** δημ. **θερμασιά** (ἡ) παροξυσμὸς πυρετοῦ, διαλείπων πυρετός, ἑλώδης πυρετός, θέρμη : Χριστόπ.Ἀντιφλογιστικὸ 4 **καὶ θερμασιὰ μεγάλη | μὲ λαύρα, δίψα, ζάλη, | συχνὰ μὲ τυραννεῖ**, Βιζυην.Νεφέλη 20 **βλέπει τ' ἄνθη ποὺ χλωμιάζουν, | ποὺ, χωρὶς καλὴ δροσιά, | τὰ μικρὰ παιδάκια μοιάζουν, | ποὺ τὰ πιάν' ἡ θερμασιά.**

θέρμασμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. τὸ δι' οὗ θερμαίνει τις, θερμὸν κατάπλασμα, ζέσταμα : Ἱππ. Διαιτ.16 **τῆς ὀδύνης συνεχέος ἐούσης καὶ πρὸς τὰ θερμάσματα μὴ χαλώσης**, Γαλ.Χρ.Μορ.4,8· **2)** νεώτ. τὸ συνήθως πυρέσσειν.

θερμασοβότανο (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν ἐρυθραία βλ.λ. τὸ κενταύριον.

θέρμασσα (ἡ) μτγν. κάμινος : Ἡρωδιαν.Τεχν. Λείψ.1,267.

θερμαστῆθεν Ἡσ. διόρθ. θερμαστρῆθεν βλ.λ.

θερμαστής (ὁ) νεώτ. κ. δημ. εἰδικὸς τεχνίτης, οὗ ἔργον ἡ συντήρησις τῶν πυρῶν εἰς τὴν ἑστίαν λέβητος ἀτμοπλοίου, σιδηροδρόμων, ἐργοστασίου.

θερμάστιον (τὸ) θερμαστρὶς βλ.λ. : Αἰν.Τακτ. 18,6, Ἐπιγρ.

θέρμαστις-ιδος (ἡ) ἢ **θερμαστίς** Ἐπιγρ. πιθ. ἀντὶ θέρμαστρις βλ.λ. : παρυφὴν **ἔχειν θέρμαστιν** (ἐπὶ ἱματίου).

θερμάστρα (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κλίβανος, κάμινος· Ἡσ. « θερμάστραι· κάμινοι » : Καλλ.Δῆλ.144 **θερμάστραι τε βρέμουσιν ὑφ' Ἡφαίστοιο πυράγρῃς**, Εὐφορ.51,8· **2)** νεώτ. εἰδικὴ συσκευὴ ἐν ᾗ ἀνάπτεται πυρὰ πρὸς θέρμανσιν κλειστῶν χώρων, σόμπα : Ταντάλ. **στὴν θερμάστρα ἐμπρὸς ἕνας γάτος χονδρὸς πάντ' ἁπλώνεται.**

θερμαστρῆθεν Ἡσ. «(κώδ. θερμαστῆθεν)· ἐκ καμίνων ».

θέρμαστρις-ιδος (ἡ) ἢ **θερμαστρίς** κ. νεώτ. λαβὶς δι' ἧς κρατοῦνται πεπυρακτωμένα ἀντικείμενα, ἐν χρήσει παρὰ τοῖς σιδηρουργοῖς καὶ χρυσοχόοις, τσιμπίδα, μασιά· Ἡσ. « σκεῦος παραπλήσιον καρκίνῳ, ᾧ χρῶνται οἱ χρυσοχοῖ »· || γεν. πᾶν εἶδος λαβίδος : Ἀριστλ.Μηχ.854a,24 **θερμαστρίδος**· **2)** μτφ. εἶδος βιαίας ὀρχήσεως, καθ' ἣν ὁ ὀρχούμενος ἀναπηδῶν διεσταύρου τὰ σκέλη ἐν εἴδει λαβίδος· Ἡσ. « **καὶ** ὄρχησις ἔντονος καὶ διάπυρος τάχους **ἕνεκα** » : Πολυδ.4,102 (κώδ. θερμαυστρίς), Ἀθήν.14,630A **θερμαστρὶς** (κώδ. θαυμαστρεὶς) **ἑκατερίδες σκαπός**, πρβλ. θερμαυστρίζω· **3)** εἶδος σφηνὸς ἢ γόμφου : Ἀθήν. Μηχ.34,4· **4)** θερμαντὴρ βλ.λ. : ΠΔ Βασ.3,7,26(40) **τοὺς λέβητας καὶ τὰς θερμάστρεις καὶ τὰς φιάλας**, Πολυδ.10,66 θερμαυστρὶς κ. **θερμαστρίς**, ὁμ. πιθ. π. Εὐπ.228 **θέρμαυστριν.**

θέρματα (τὰ) πάπ. ἀντὶ θρέμματα τοῦ θρέμμα.

θερμαύστρα (ἡ) ἐσφ. γρ. ἀντὶ θερμάστρα βλ.λ.

θερμαυστρίζω ἢ θερμαστρίζω χορεύω τὸν χορὸν θερμαστρίδα βλ.λ.2)· Πολυδ.14,629 « θερμαστρίζειν λέγονται οἱ ὀρχούμενοι, ὅταν εἰς ὕψος ἀναπηδήσαντες πολλὰς παραλλαγὰς τοῖς ποσὶ ποιήσωνται πρὸ τοῦ εἰς τὸ ἔδαφος κατενεχθῆναι » : Κριτί.ἀπ.36D, Λουκ.Ὀρχ.34 **θερμαυστρίζειν καὶ γέρανον ὀρχεῖσθαι.**

θερμαφίς-ίδος (ἡ) γλωσσ. καμινος.

θερμερῶπις ἐσφ. γρ. ἀντὶ θεμερῶπις βλ.λ.

θέρμη (ἡ) κ. **θέρμα** κ. μον., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ θερμοῦ, θερμότης, καύσων, ζέστη : Ἱππ. Ἀρχ.Ἰητρ.19, ΠΔ Σοφ.Σειρ.38,28 **καὶ ἐν θέρμῃ καμίνου διαμαχήσεται**, ΚΔ Πράξ.28,3 **φρυγάνων πλῆθος . . ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυράν, ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θέρμης διεξελθοῦσα**, Λιβάν.Λόγ.59,145 **θέρμαις θεριναῖς**· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὑπερβολικὴ θερμότης τοῦ σώματος, πυρετός : Φερεκρ.158, Πλάτ.Θεαίτ.178C **οἷον θέρμη** (κώδ. θερμά), Ἀριστλ.Πρ.862a,18· κ. ἐν τῷ πληθ. : Ἱππ.Ἐπιδ.7,51, Θουκ.2,49 **τῆς κεφαλῆς θέρμαι ἰσχυραὶ . . ἐλάμβανε**, Ἀρρ.Ἀν.2,4,8 **σπασμῷ τε οὖν ἔχεσθαι Ἀλέξανδρον καὶ θέρμαις ἰσχυραῖς**, Κρυστ.Τραγ. Ἑτοιμοθ.Βοσκ.3 **μὴ σοῦ βαραῦν τὰ βότανα ; μή σ' ἄναψεν ἡ θέρμη**, Παλαμ.Τάφ.22 **ὦ ψυχούλα ὁλάκριβη, | ποὺ ἡ θέρμη τώρα τρώει**· || νεώτ. κ. δημ. ὀξεῖα προσβολὴ πυρετοῦ καὶ ἰδίως ἑλώδους, ἑλονοσία, τούρταυρο : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.98,2 **χωρὶς θέρμη θερμάθηκε, χωρὶς ὀριὸν ἐρριάστη**, παραιμ. **μπρὸς στὴ θέρμη, μούντζα νά 'χῃ τὸ χτικιό**, συνηθέστ. ἐν πληθ. **θέρμες** : ὁ τόπος **μας εἶναι** γεμάτος **θέρμες**· **3)** μτφ. ζωηρότης, ζῆλος, προθυμία, ζέσις : ὑποστηρίζει μετὰ **θέρμης τὴν γνώμην του**, - **ἐν τῇ θέρμῃ** τῆς συζητήσεως (ἐν τῇ ὁρμῇ . .)· **4)** νεώτ. μτφ. θερμότης, ζέσις, πάθος : Ἐρωφ.3,24 **τὴ θέρμη του** (ἐνν. τοῦ ἔρωτα) **ἔσβηνα** στὸ νοῦ μου τὴ μεγάλη, Σολωμ. Λόρδ Μπάϋρ.76 **ἀλλὰ πάει στοὺς νόας μιὰ θέρμη, | ποὺ εἶναι ἀλλοιώτικη ἀπ' αὐτή**· **5)** ἐν τῷ πληθ. **θέρμαι** (αἱ) αἱ θερμαὶ ἰαματικαὶ πηγαί : Ἐπιγρ.· || θερμὰ λουτρά : Πάπ.

θερμηγορέω-έω μτγν. ὁμιλῶ θερμῶς, μετὰ θέρμης : Χρησμ.π.Λουκ.Περεγρ.30 **ὡς μὴ ψυχρὸς ἐὼν θερμηγορέειν ἐπιχειρῇ.**

θερμηλασία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐξέλασις βλ.λ.2).

θερμήλατος-ον μσν. ὁ ἐν τῷ πυρὶ σφυρηλατηθείς : Μαλάλ.Ι 239,10.
θερμημερίαι (αἱ) αἱ θερμαὶ ἡμέραι τοῦ θέρους, ἡ ἐποχὴ τοῦ θέρους, τὸ καλοκαίρι : Ἱππ. Φύσ.Ἀνθρ.7, Ἀριστλ.Ζ Ι 544b,11 **τὰ δὲ τοῦ θέρους καὶ ἐν ταῖς θερμημερίαις χείριστα,** Θεόφρ.Φ17,1,7.
θερμηρός-ά-όν ὁ κατάλληλος διὰ θερμὸν ὑγρόν : Ἡσ. ἐν λ. κελέβη **ποτηρίου εἶδος θερμηροῦ** ‖ τὸ οὐδ. **θερμηρόν** γλωσσ. μιλιάριον, ὀκταστάδιον, ἄ. θέρμητρον.
θέρμης (ὁ) Ἡσ. « θέρους πνέων (δηλ. ἄνεμος) ».
θέρμητρον (τὸ) γλωσσ. τὸ θερμηρόν, βλ. θερμηρός.
θερμιδομετρία (ἡ) νεώτ. φυσ. ἡ διὰ τοῦ θερμιδαμέτρου μέτρησις τῶν ποσοτήτων θερμότητος· ‖ κλάδος τῆς φυσικῆς ἔχων ἀντικείμενον τὴν μέτρησιν τῶν ποσοτήτων θερμότητος.
θερμιδομετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θερμιδομετρίαν βλ.λ. : **θερμιδομετρικὴ ὀδὶς** συσκευὴ ἐν χρ. κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς θερμότητος καύσεως σώματός τινος : **θερμιδομετρικὸν πυρόμετρον.**
θερμιδόμετρον (τὸ) νεώτ. φυσ. εἰδικὸν ὄργανον πρὸς μέτρησιν τῶν ποσοτήτων θερμότητος.
θερμίζω Ἐπιγρ. κ. δημ. προσβάλλομαι ὑπὸ πυρετοῦ, πέφτω μὲ πυρετό : Ἐπιγρ. ἡ .. **Μοῖρα οὕτω ἐμιτώσατο, θερμίζειν με δι᾽ Ἀίδου** (δ. ἑρμ. Herwerden θερμοῖς λούειν)· **2)** δημ. περιχέω τινὰ διὰ θερμοῦ, ζέοντος ὕδατος· ‖ ὁμ. εἰδ. ἐπὶ πλύσεως λευκῶν ἱματίων, ἀσπρορρούχων, μετὰ τὸ πρῶτον πλύσιμον καὶ τὴν ἐν κοφίνῳ στρῶσιν (μπουγάδιασμα) ἐπιχέω ὕδωρ βεβρασμένον μετὰ στάχτης (ἀλισίβα).
θερμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θερμότητα, ὁ διὰ τῆς θερμότητος γινόμενος : **θερμικὴ μονὰς - διαστολή, - θερμικὸν ἐρέθισμα - κέντρον, - θερμικὸς συντελεστής.**
θέρμινος-η-ον (θέρμος) μτγν. ὁ ἐκ θέρμων, ἀπὸ λούπινα : Διοσκ.2,110 **θέρμινα-ἄλευρα**· ‖ κ. μτφ. ἐν ἐκφρ. παραδοξολογίας : Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.Ι,27 **πανοπλίαν θερμίνην.**
θέρμιον (τὸ) πάπ. κ. **θερμίον** ὑποκορ. τοῦ θέρμος βλ.λ. : Πάπ., Γλωσσ., Θωμ.Μ 183R.
θερμίς-ίδος (ἡ) νεώτ. μονὰς μετρήσεως ποσοτήτων θερμότητος, διεθν. ὅρος καλαρί : **μικρὰ θερμίς, - μεγάλη θερμίς.**
θερμίτης (ὁ) νεώτ. μεῖγμα κόνεως μεταλλικοῦ ἀργιλίου μετὰ μεταλλοξιδίων, οἷον ὀξιδίου τοῦ σιδήρου κττ.
θερμοαεροθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διὰ θερμοῦ ἀέρας θεραπεία, ἡ χρησιμοποίησις τοῦ θερμοῦ ἀέρος ἐν τῇ θεραπευτικῇ.
θερμοαιμία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ θερμοαίμου, τὸ ἀψίκορον, τὸ εὐερέθιστον, ἡ ζωηρότης· **2)** εἰδ. ζῳολ. ἡ ἰδιότης τῶν θερμοαίμων ζῴων.
θερμόαιμος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων αἷμα θερμόν, εὐερέθιστος, ζωηρός, ἀψίθυμος : **οἱ νότιοι Ἰταλοὶ εἶναι θερμόαιμοι**· **2)** ἐπὶ ζῴων, ὁ ἔχων θερμοκρασίαν σταθερὰν καὶ ἀνεπηρέαστον ἐκ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν, ὁμοιόθερμος, ἀντίθ. ψύχραιμος.
θερμοαισθησία (ἡ) νεώτ. ἡ θερμαισθησία βλ.λ.
θερμοαισθησιόμετρον (τὸ) νεώτ. τὸ θερμαισθησιόμετρον βλ.λ.
θερμοαναισθησία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. **θερμοαναλγησία** ἡ κατάργησις τῆς αἰσθήσεως, δι᾽ ἧς ἀντιλαμβάνεταί τις τῶν διαφορῶν τῆς θερμοκρασίας τῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ δέρματος τιθεμένων ξένων σωμάτων, ἀπαντῶσα ἰδίᾳ ἐπὶ συριγγομυελίας.
θερμοβαρογράφος (ὁ) νεώτ. μετεωρ. αὐτογραφικὸν ὄργανον καταγράφον ἐπὶ χαρτίνης ταινίας τὰς μεταβολὰς τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως ὡς καὶ τὰς τῆς θερμοκρασίας τοῦ ἀέρος, ἄ. βαροθερμογράφος.
θερμοβαροϋγρογράφος (ὁ) νεώτ. μετεωρ. ἄ. βαροθερμοϋγρογράφος βλ.λ.
θερμοβαφής-οῦς-ές ὁ βαφεὶς θερμός, ποὺ χρωματίστηκε ζεστός, ἀντίθ. ψυχροβαφής : Θεόφρ.Ὀσμ.22.
θερμόβλυστος-ον μτγν. ὁ ἀναβλύζων θερμός, ζεστός : Παῦλ.Σιλ.74,33 **τὸ θερμόβλυστον ῥεῖθρον.**
θερμοβόλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ βάλλων, ἀναδίδων, διαχέων θερμότητα : Λεόντ.Μαχ. ποιήμ. Matr.An.gr.2,566, **-θερμοβόλα σώματα.**
θερμοβότανο (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν ἐρυθραία βλ.λ. τὸ κενταύριον.
θερμόβουλος-ον ὁ ἔχων θερμὴν ἰδιοσυγκρασίαν, ὀξὺς εἰς τὰς ἀποφάσεις του, θερμόαιμος, ὁρμητικός : Εὐρ.ἀπ.852a **ὦ θερμόβουλον σπλάγχνον,** παρῳδούμενον ἐν Ἀριστφ.Ἀχ.119 **ὦ θερμόβουλον πρωκτὸν ἐξυρημένε** (σχόλ. « παρῳδίᾳ χρῆται »), Αἰλ. Ζ 18,17 **θερμόβουλος ἄνθρωπος.**
θερμογενεσία (ἡ) νεώτ. βιολ. ἐπὶ ἐμβίων ὄντων, ἡ συνεχὴς καὶ κανονικὴ ἀνάπτυξις τῆς θερμότητος.
θερμογονία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ θερμογόνου, ἡ παραγωγὴ θερμότητος κ. ἰδ. ζωϊκῆς.
θερμογόνος-ον νεώτ. ὁ παράγων θερμότητα, ὁ αὐξάνων τὸν ἀριθμὸν τῶν θερμίδων βλ.λ. : **θερμογόνοι τροφαί.**
θερμογράφος (ὁ) νεώτ. αὐτογραφικὸν ὄργανον καταγράφον ἐπὶ χαρτίνης ταινίας τὴν πορείαν τῆς θερμοκρασίας.
θερμοδοσία (ἡ) μτγν. τὸ διδειν, τὸ παρέχειν θερμὰ ποτὰ ὡς φάρμακα : Ἡρόδ.Ἰατρ.π.Ὀρειβ. 5,30,19.
θερμοδότης (ὁ) μτγν. κ. μσν., θηλ. **-ότις - ότιδος,** ὁ κομίζων, διδων θερμὸν ὕδωρ ἐν τοῖς λουτροῖς, ἐπιμελητὴς τῶν θερμῶν λουτρῶν, λουτράρης : Γλωσσ., Πρόδρ.Β 61 **ἐκεῖνος ἐν λογαριαστής, σὺ δὲ εἶσαι θερμοδότης**· ὁμ. τὸ θηλ. : Παλλδ.ΑΠ 9,183.
θερμοδοτῶ-έω μτγν. διδω, προσφέρω, κομίζω θερμὸν ὕδωρ· ‖ εἰδ. παρέχω θερμὸν ποτόν· πρβλ. θερμοδοσία.
θερμοδοχεῖον (τὸ) νεώτ. κ. **θερμοδόχη** (ἡ) βοηθητικὸν ἐξάρτημα τῆς ἀτμομηχανῆς ἀποτελοῦν δεξαμενὴν εἰς ἣν χύνεται τὸ ἐν τῷ ψυγείῳ ἐκ τῆς συμπυκνώσεως τοῦ ἀτμοῦ παραχθὲν ὕδωρ.
θερμοδυναμική (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς φυσικῆς ἔχων ἀντικείμενον τὴν ἔρευναν καὶ σπουδὴν τῆς θερμότητος ὡς μορφῆς ἐνεργείας ἢ τῆς μετατροπῆς αὐτῆς εἰς ἄλλας μορφὰς ἐνεργείας.
θερμοδυναμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θερμοδυναμικὴν βλ.λ. : **θερμοδυναμικὸν ἀξίωμα.**
θερμοειδής-οῦς-ές ΕΜ 557,23 ὁ ὅμοιος θερμῷ, ὁ ἔχων θερμὴν φύσιν.
θερμοεργός-όν ἐσφ.γρ. ἀντὶ θερμός : Αἰσχ.Εὐμ. 560 **γελᾷ δὲ δαίμων ἐπ᾽ ἀνδρὶ θερμοεργῷ** (ἀντὶ θερμῷ)· πρβλ. θερμουργός.
θερμοηλεκτρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν θερμοηλεκτρισμόν : **θερμοηλεκτρικὰ φαινόμενα.**
θερμοηλεκτρισμός (ὁ) νεώτ. τὸ μέρος τῆς ἠλεκτρολογίας τὸ ἐξετάζον τὰ θερμοηλεκτρικὰ φαινόμενα.
θερμοθεραπεία (ἡ) νεώτ. θεραπευτικὴ μέθοδος βασιζομένη ἐπὶ τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς θερμότητος.
θερμοκάρδιος-ον νεώτ. ὁ ἔχων θερμὴν καρδίαν, ἄ. θερμόαιμος βλ.λ.
θερμοκαυτήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. δημ. θερ-

μοκαυτήρας ἐργαλεῖον δι' οὗ ἐνεργοῦνται χειρουργικαὶ καυτηριάσεις.

θερμοκαυτηρίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ θερμοκαυτῆρος καυτηρίασις.

θερμοκέφαλος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων θερμήν, ἐξημμένην κεφαλήν, ὁ ἐνεργῶν ἀλογίστως, εὐέξαπτος, ἀψίκορος, παράφορος.

θερμοκήπιο(ν) (τὸ) νεώτ. ἐστεγασμένος καὶ περίφρακτος χῶρος, συνήθως ὑαλόφρακτος, χρησιμεύων διὰ τὴν ἐν αὐτῷ καλλιέργειαν εὐαισθήτων ἢ ἐξωτικῶν φυτῶν, διεθν. ὅρος σέρρα.

θερμοκινητῆρες (οἱ) νεώτ. αἱ μηχαναὶ δι' ὧν μετατρέπεται ἡ θερμότης εἰς μηχανικὸν ἔργον, ἄ. θερμικαὶ ἢ θερμοδυναμικαὶ μηχαναί.

θερμοκοίλιος-ον ὁ ἔχων θερμὴν κοιλίαν, θερμὸν στόμαχον : Ἱππ.Ἐπιδ.6,4,19.

θερμοκρᾶσία (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀνάμιξις θερμοῦ ποτοῦ : Ἀέτ.9,30· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ βαθμός, τὸ ποσὸν τῆς θερμότητος σώματός τινος : **θερμοκρασία ἀνθρώπου - ζώου - ὕδατος - ἀέρος - ὑψηλὴ - χαμηλὴ** (ἡ μετρουμένη εἰς περισσοτέρους ἢ ὀλιγωτέρους βαθμούς), **- ἀνῆλθεν - κατῆλθεν ἡ θερμοκρασία** (ἔγινε θερμοτέρα - ψυχροτέρα), **- θετικὴ θερμοκρασία** (ἡ ἄνω τοῦ μηδενός), **- ἀρνητικὴ θερμοκρασία** (ἡ κάτω τοῦ μηδενός, ἐπὶ τῆς θερμομετρικῆς κλίμακος σημειουμένη).

θερμοκύᾰμος (ἡ) εἶδος ὀσπρίου (μεταξὺ τοῦ θέρμου καὶ τοῦ κυάμου) : Δίφιλ.87 **ῥόδα ῥαφανῖδος θερμοκυάμους.**

θερμολογῶ-άω δημ. θερμίζω βλ.λ.2)· **2)** τὸ μέσ. θερμολογιέμαι ὑποφέρω ἀπὸ πυρετούς, ἀπὸ θέρμες, ἑλονοσίαν.

θερμολοίμη (ἡ) νεώτ. λοιμώδης πυρετός : Κορ. Ἄτ.2,157.

θερμολουσία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ διὰ θερμοῦ ὕδατος λούεσθαι, τὸ λούσιμο μὲ ζεστὸ νερό, θερμὸν λουτρόν: Ἱππ.Ἐν.93,Κωμ. Ἀδέσπ.56, Φίλ.2,548,Ἀρετ. Χρον.Νούσ.1,3.

θερμολούτης (ὁ) μτγν. ὁ ποιούμενος χρῆσιν θερμῶν λουτρῶν, ποὺ κάμνει ζεστὰ λουτρά : Ἀγαθιν.π.Ὀρειβ.10,7,9.

θερμολουτία (ἡ) ἐσφ.γρ. ἀντὶ θερμολουσία βλ. λ. : Ἱππ.Ἐν.93.

θερμόλουτρο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ διὰ θερμοῦ ὕδατος λουτρόν.

θερμολουτρῶ-έω θερμολουτῶ βλ.λ. : Ἀριστλ. Πρ.863a,4 (ἐσφ. γρ. ἀντὶ θερμολουτῶ).

θερμολουτῶ-έω ποιοῦμαι χρῆσιν θερμῶν λουτρῶν, κάμνω ζεστὰ λουτρά : Ἑρμιππ.76,Ἡρόδ. Ἰατρ.π.Ὀρειβ.10,39,6.

θερμομέτρημα (τὸ) νεώτ. κ. δημ. θερμομέτρησις βλ.λ.1).

θερμομέτρησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ θερμομέτρου μέτρησις τῆς θερμοκρασίας ἐμβίου τινὸς ὄντος κ. ἰδίως τοῦ ἀνθρώπου· **2)** μτφ. ἡ μετὰ προσοχῆς ἐκτίμησις **τῶν** διαθέσεων ἄλλου ἢ ἄλλων : **θερμομέτρησις τῆς κοινῆς γνώμης**· πρβλ. συνηθέστ. σφυγμομέτρησις.

θερμομετρία (ἡ) νεώτ. ἡ μέτρησις τῆς θερμοκρασίας, θερμομέτρησις ἢ θερμιδομετρία.

θερμομετρικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θερμομετρίαν ἢ τὸ θερμόμετρον βλ.λ. : **θερμομετρικὴ κλῖμαξ - πλάξ.**

θερμομετρογράφος (ὁ) νεώτ. ἄ. θερμογράφος βλ.λ.

θερμόμετρο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ὄργανον τῆς φυσικῆς, δι' οὗ μετρεῖται ἡ θερμοκρασία, ἀποτελούμενον ἐκ κλειστοῦ στεγανῶς ὑαλίνου λεπτοῦ σωλῆνος ἀπολήγοντος εἰς σφαιρικὴν κοιλότητα καὶ περιέχοντος ἐν μέρει ὑδράργυρον ἢ καθαρὸν ἔγχρωμον οἰνόπνευμα, κενοῦ δὲ κατὰ τὰ λοιπὸν ἀτμοσφ. ἀέρος, ἔχον δὲ εἰς τὰς παρειὰς κεχαραγμένας ἢ παραπλεύρως διαβαθμητικὴν δι' ἀριθμῶν κλίμακα (ἤτοι τὸ τοῦ Κελσίου 1-100, τοῦ μηδενὸς ἀντιστοίχ. εἰς τὴν θερμοκρασίαν τοῦ πάγου καὶ τοῦ 100 εἰς τὴν τοῦ ζέοντος ὕδατος, τὸ τοῦ Φαρενάϊτ 1-212, τοῦ 32 ἀντιστοίχ. εἰς τὴν θερμοκρασίαν τοῦ πάγου, καὶ τὸ τοῦ Ρεωμύρου 1-80), λόγῳ δὲ τῆς εἰς τὴν θερμότητα εὐαισθησίας τοῦ περιεχομένου ὑγροῦ διαστελλομένης ἢ συστελλομένης τῆς ἐξ αὐτοῦ στήλης ἀναλόγως τῆς ἐξωτερικῆς θερμοκρασίας καὶ δεικνυούσης αὐτῷ διὰ τοῦ ἄκρου τῆς στήλης τὸν βαθμὸν θερμότητος.

θερμομετρῶ-έω νεώτ. κ. δημ. μετρῶ διὰ τοῦ θερμομέτρου βλ.λ. τὴν θερμοκρασίαν τινός· ‖ σπαν. ἐν χρ. κ. μτφ. ἐν ᾗ σημ. μτφ. σφυγμομετρῶ βλ.λ.·ρηματ. π. θερμομέτρησις, θερμομέτρημα.

θερμομιγής-οῦς-ές μτγν. ὁ μεμιγμένος θερμῷ, κατὰ τὸ ἥμισυ θερμός : Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.2,20,13 **τοῦ ἀέρος τοῦ θερμομιγοῦς.**

θερμόνους-οος-ουν-οον ὁ ἔχων θερμόν, ὀξὺν νοῦν, ἐξημμένος : Αἰσχ.Ἀγ.1172 **ἐγὼ δὲ θερμόνους τάχ' ἐμπέδῳ βαλῶ.**

θερμοουδετερότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ διατήρησις τῆς οὐδετερότητος κατὰ τὴν ἐπίδρασιν τῆς θερμότητος· **2)** εἰδ. χημ. τὸ φαινόμενον τῆς ἑνώσεως δύο σωμάτων, καθ' ὃ οὔτε ἐκλύεται οὔτε ἀπορροφεῖται θερμότης.

θερμοπαγία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐξ ἡλιάσεως προερχομένη θερμικὴ ἀκαμψία τῆς καρδίας.

θερμοπαραγωγός-όν νεώτ. ὁ παράγων θερμότητα, θερμογόνος.

θερμοπαρακάλι(ο) (τὸ) δημ. ἡ θερμὴ παράκλησις : Ἐφταλ.Ὀδ.Ζ 193 **μήτ' ἄλλο ποὺ ταιριάζει | σὲ παθιασμένον ποὺ ἔρχεται μὲ θερμοπαρακάλια.**

θερμοπαρακαλῶ-έω δημ. παρακαλῶ θερμῶς, ἱκετεύω : Ἐφταλ.Ὀδ.Γ 444 **τὴ θεὰ θερμοπαρακαλοῦσε.**

θερμοπερατός-ή-όν νεώτ. ὃν δύναται νὰ διαπεράσῃ ἡ θερμότης, ἡ θερμικὴ ἀκτινοβολία : **θερμοπερατὰ σώματα.**

θερμοπερίπατος (ὁ) Ἐπιγρ. **περίπατος ὑπὸ τὴν** ἡλιακὴν θερμότητα.

θερμοπηγή (ἡ) νεώτ. πηγὴ θερμοῦ ὕδατος, θερμὴ πηγή : **αἱ θερμοπηγαὶ τῆς Ὑπάτης.**

θερμοπῖδαξ-ακος (ὁ) νεώτ. πηγὴ θερμοῦ ὕδατος ἐκτινασσομένου ὑπὸ μορφὴν πίδακος.

θερμόπλα (ἡ) Ἡσ. νόσος τῶν ἵππων, προερχομένη ἐκ τῆς θερμότητος εἰς τὰς ὁπλὰς αὐτῶν (ἀμφ.), πρβλ. θερμόπλησις.

θερμοπληξία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος βαρείας μορφῆς προερχομένη ἐκ τῆς ἐν τῷ σώματι συσσωρεύσεως μεγάλης ποσότητος ἡλιακῆς ἢ ἄλλης θερμότητος, ἣν ἀδυνατεῖ τοῦτο ν' ἀποβάλῃ.

θερμόπλησις-εως (ἡ) μσν. φλόγωσις ἐν τῇ ὁπλῇ, νόσος τῶν ἵππων ὀφειλομένη εἰς τὴν ὑπερθέρμανσιν τῶν ὁπλῶν αὐτῶν : Ἱππιατρ.53.

θερμοπλῶ-άω μσν. ἐπὶ ἵππων, ἔχω θερμόπλησιν, πάσχω ἐκ φλογώσεως ἐν ταῖς ὁπλαῖς : Ἱππιατρ. 53· ρηματ. π. θερμόπλησις.

θερμοποιός-όν μτγν. ὁ ποιῶν τι θερμόν, ὁ παράγων θερμότητα : Ὀλυμπ.Μετ.136,1.

θερμοπομπός (ὁ) νεώτ. εἰδικὴ θερμαντικὴ συσκευὴ πρὸς θέρμανσιν κλειστῶν χώρων, διεθν. ὅρος καλοριφέρ.

θερμοποσία (ἡ) μτγν. τὸ πίνειν θερμὰ ποτά : Σωρ.1,117.

θερμοπότης (ὁ) μτγν. ὁ πίνων θερμὰ ποτά : Γαλ. 10,828,Ἀθήν.8,352B **τοὺς δὲ Ῥοδίους.. σπαταλῶνας καὶ θερμοπότας θεωρῶν.**

θερμοποτίς-ίδος, δ.γρ. -ότις μτγν. ποτήριον διὰ τὰ θερμὰ ποτά : Ἀθήν.11,475D **Πάμφιλος δὲ τὸ ποτήριον θερμοποτίδα καλουμένην τὴν**

κελέδην εἶναι, Σχόλ.᾿Αριστφ.᾿Αχ.643 **τὴν λεγομένην θερμοποτίδα**· πρβλ. ῾Ησ. ἐν λ. σκαμβὶς θερμοποτίς.

θερμόπρωκτος-ον σχόλ. ὁ ἔχων θερμὸν πρωκτόν, ἀσελγής, λάγνος, ἀκόλαστος : Σχόλ.᾿Αριστφ. Σφ.1035.

θερμόπτερος-ον ὁ ἔχων θερμὰ πτερά : Cod. Par.2662, φύλλ /9 1⁰.

θερμοπύλαι (αἱ) κ. νεώτ. θερμαὶ πύλαι, ἤτοι πέραμα ὅμαιον πρὸς πύλην, ἐν ᾧ ὑπῆρχον θερμαὶ πηγαί, εἰδ. περίφημος στενωπὸς τοῦ ὄρους Καλλιδρομίου, ἀπὸ τῆς Θεσσαλίας εἰς Λοκρίδα : ῾Ηρ. 7,176 **τῶν δὲ Θερμοπυλέων τὰ μὲν πρὸς ἑσπέρης οὖρος ἄβατον**, Στράβ.9,4,12.

θερμοπωλεῖον (τὸ) [θέρμος] γλωσσ. κατάστημα ἐν ᾧ πωλοῦνται θέρμοι, λούπινα.

θερμοπώλιον (τὸ) μτγν. καπηλεῖον, μαγειρεῖον, ἐν λατ. τ. thermopolium : Πλαῦτ.Curc.292.

θερμορρόη (ἡ) μσν. ὀχετὸς δι᾿ οὗ ἐκρεῖ θερμὸν ὕδωρ ἢ θερμὰ ποτά : Νικ.Χων.5,7.

θερμορρυθμιστής (ὁ) νεώτ. ἅ. θερμοστάτης βλ.λ.

θερμορρύτης μσν. ὁ ρέων θερμὸν ὕδωρ : Νικ.Χων.97 θερμορρύτης ποταμός.

θέρμος (ὁ) κ. νεώτ. εἶδος ὀσπρίων, λούπινος ὁ λευκός, λούπινο : ῎Αλεξ.162,11, Θεόφρ.Φ18,11.2, Διοσκ.2,109, ᾿Αμμιαν.ΑΠ 11,413 **θέρμοι ἡμιβρεχεῖς**· ‖ φρ. **εἰς τοὺς θέρμους** εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν θέρμων, τὸ θερμοπωλεῖον : Τέλ.13Η· ‖ εἰδ. νεώτ. βοταν. γένος ἐλλοβοκάρπων **ἀγρωστοειδῶν** φυτῶν· **2**) νεώτ. φιάλη **εἰδικῆς κατασκευῆς** πρὸς διατήρησιν τῆς θερμοκρασίας τῶν ἐν αὐτῇ τιθεμένων θερμῶν ἢ ψυχρῶν ποτῶν ἢ τροφῶν, διεθν. ὅρος τερμό.

θερμός(-ή)-ό(ν) [θέρω] κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων θερμοκρασίαν ὑπερβαίνουσαν τὴν συνήθη (φυσιολογικὴν) ἢ ἀνωτέραν τῆς τοῦ περιβάλλοντος, ζεστός : ᾿Ιλ Ξ 6 **θερμὰ λοετρὰ** (ἐπὶ τῆς ἠπίας θερμοκρασίας τοῦ ὕδατος τῶν λουτρῶν), ᾿Οδ.Τ 362 **δάκρυα δ᾿ ἔκβαλε θερμά**, Πλάτ.Νόμ.761C **λουτρὰ θερμά**, Πάπ. **θερμὰ βαλανεῖα**· ‖ **τὰ θερμὰ** (ἐνν. χωρία) : ῾Ηρ.4,29 **ἐν τοῖσι θερμοῖσι ταχὺ παραγίνεσθαι τὰ κέρεα**· ‖ ὁμ. **θερμὰ** (ἐνν.λουτρά) θερμὰ λουτρά : Ξεν.῾Ελλ.4,5,3 **αὐτὸς μὲν κατὰ τὰ θερμὰ προῄει**· ‖ εἰδ. αἱ θερμοπηγαί, θέρμαι βλ.λ.: Στράβ.9,4,2 **ὅπου τὰ θερμὰ τὰ ῾Ηρακλέους**· ‖ νεώτ. **θερμαὶ χῶραι** αἱ τροπικαὶ χῶραι· ‖ εἰδ. ἐπὶ ζέοντος ὕδατος : ᾿Οδ.Τ 388 **ὕδωρ . . θερμὸν ἐπήφυσεν**· ἐπὶ καιομένου ξύλου : αὐτ.Ι 388· ‖ ὁμ. ἐπὶ μεγάλης ἀτμοσφαιρικῆς θερμοκρασίας : ῾Ηρ.3,104 **καυμάτων τῶν θερμοτάτων** (ἐπὶ μεγάλης θερμότητος), ᾿Αριστφ.῾Ιππ.382· ‖ γεν. ἀντίθ. τοῦ ψυχρός, συνήθ.π.᾿Αττ. ἰδίως ἐπὶ θερμῶν μετάλλων ἢ ποτῶν : Τελεκλ.1,8,32, Φερεκρ. 130,8· ἐπὶ τοῦ αἵματος : Σοφ.ΟΚ 622, αὐτ.Φιλ.696· **ἐπὶ πυρετικῶν νόσων** : Πίνδ.Π 3,66 **θερμᾶν νόσων**, Θουκ.2,49 **σῶμα. . θερμὸν ἦν**· ‖ νεώτ. ὁ περιβάλλων διὰ θερμότητος ἢ ὁ διατηρῶν τὴν θερμοκρασίαν : **θερμὸν δωμάτιον -ἔνδυμα, -θερμὴ κλίνη**· **2**) μτφ. ἐπὶ προσ., θερμόαιμος, ὀξύς, **ἐμπαθής, παράφορος**, θρασύς, ὁρμητικός : Αἰσχ. ῾Επτ.603 **ναύταισι θερμοῖς** (μετὰ ναυτῶν θρασέων), ᾿Αριστφ.Θεσμ.735 **ὦ θερμόταται γυναῖκες**, ᾿Αντιφ.2,4,5 **θερμὸν καὶ ἀνδρεῖον ἄνθρωπον**· ‖ κ. ἐπὶ πράξεων : Σοφ.Τρ.1046 **πολλὰ . καὶ θερμὰ. . μοχθήσας**, ᾿Αριστλ.Πλ.415 **θερμὸν ἔργον**, ῎Αμφις 33,10 **δρᾷ τι νεανικὸν καὶ θερμόν**· ‖ τὸ συγκρ. μετ᾿ ἀπαρφ. : ᾿Αντιφ.2,1,7 **θερμότερον ἐπιχειρεῖν**· **3**) ὁμ. μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ προσ. ἢ ψυχικῶν καταστάσεων, ὁ χαρακτηριζόμενος ὑπὸ ἰσχυρᾶς ἐνεργείας, συγκινήσεως ἢ μεγάλης ζωηρότητας : Σοφ.᾿Αντ.88 **θερμὴν ἐπὶ ψυχροῖσι καρδίαν ἔχεις**, Φιλόδ.ΑΠ 5,114,6 **θερμὸς ἔχει με πόθος**, Κάλβ.᾿Ωδ.2,7 **θερμότατον τὸν πόθον | ἐφύτευσας τῆς δόξης**, Σολωμ.᾿Αμουσία | **εἰς τὸ θερμό σου στῆθος**, **-θερμὴ γυναίκα** (ἡ ἔντονον ἀφροδισιασμὸν ἐκδηλοῦσα), **- θερμὴ φύσις - συζήτησις**· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ δηλωτικὸς ζωηρῶν καὶ εἰλικρινῶν αἰσθημάτων, ὁ ἐκ καρδίας προερχόμενος, ἐγκάρδιος : Σολωμ.Εἰς Μοναχὴν 12 **καὶ λόγια ἐτραγουδοῦσανε | ἐγκάρδια καὶ θερμά**, **-θερμὴ φιλία - παράκλησις - ὑποδοχή,-θερμὰ συγχαρητήρια - συλλυπητήρια**· **4**) νέος, νωπός, πρόσφατος : Πλαύτ.᾿Ηθ.798F **θερμὰ ἀτυχήματα**, αὐτ.517F **οὐχ ἕωλα κακά, ἀλλὰ θερμὰ καὶ πρόσφατα**, Λουκ.Περεγρ.15 **τὸ ἔγκλημα θερμὸν ἦν**, Φιλόστρ.᾿Απολλ.4,25 **γάμοι θερμοί**· **5**) τὸ οὐδ. **θερμὸν** ὡς οὐσ. θερμότης, καύσων, ζέστη : ῾Ηρ. 1,142 **ὑπὸ τοῦ θερμοῦ τε καὶ αὐχμώδεος**, Πλάτ. Κρατ.413C **τὸ θερμὸν τὸ ἐν τῷ πυρὶ ἐνόν**· ‖ ῾Ησ. « θερμόν· τὸ θέρος. Βυζάντιοι »· **6**) ὁμ. κ. δημ. **θερμό(ν)** (τὸ) (ἐνν. ὕδωρ) ὡς οὐσ. τὸ ζέον ὕδωρ, τὸ ζεστὸ νερό : ᾿Αριστφ.Νεφ.1044 **ὅστις σε θερμῷ φησι λοῦσθαι. . οὐκ ἐάσειν**, Γαλλ.11,56 **θερμῷ κεκραμένος οἶνος**, Πρόδρ.1,119 **εὐθὺς τὸ βράσειν τὸ θερμόν**, Λίβ.Ροδ.385 **τὰ δάκρυα νὰ σταλάσουν καὶ νὰ κοχλάζουν ὡς θερμόν**, ᾿Ερωτόκρ.Β 771 **τὰ σωθικά ντ᾿ ὡς τὸ θερμὸ βράζου ἀναχοχλακίζου**· ὁμ. κ. ἐπὶ θερμοῦ ποτοῦ : ᾿Αρρ.᾿Επικτ. 1,13,2· ‖ δημ. τὸ ἀρσ. **θερμὸς** ὡς οὐσ. θερμὸν ὕδωρ παρασκευασθὲν πρὸς πλύσιν ἀσπρορρούχων, διὰ ζύμωμα ἢ διὰ λουτρόν· ‖ ὁμ. δημ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ἡ ἀλισίβα, σταχτόνερο : **πλύνει τὰ πιάτα μὲ θερμό**· πρβλ. θερμίζω· **7**) τὸ οὐδ. **θερμὸν** ὡς οὐσ. ἡ χάρις, ἡ εὔνοια : ΠΔ ῾Ιερ. 38(31)1,2 **εὗρον θερμὸν ἐν ἐρήμῳ**.

θερμοσίφων-ωνος (ὁ) νεώτ. εἰδικὴ συσκευὴ πρὸς θέρμανσιν ὑγροῦ ὑπὸ συνεχῆ ροήν.

θερμοσκοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν μεταβολῶν τῆς θερμοκρασίας : **θερμοσκοπικὸς χάρτης**.

θερμοσκόπιον (τὸ) νεώτ. εἰδικὴ συσκευή, δι᾿ ἧς δεικνύονται αἱ μεταβολαὶ τῆς θερμοκρασίας.

θερμοσποδιά (ἡ) μτγν. κ. δημ. θερμὴ σποδός, ζεστὴ στάκτη, χόβολη : Διοσκ.2,170, ᾿Αρχιγ.π.᾿Ορειβ.Β,2,30, Φιλούμ.π.᾿Αετ.5,120.

θερμοσταθής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων, διατηρῶν σταθερὰν θερμοκρασίαν : **θερμοσταθὴς κλίβανος** (ἐπωαστικός).

θερμοστάτης (ὁ) νεώτ. εἰδικὴ συσκευὴ πρὸς διατήρησιν ἐντὸς αὐτῆς σταθερᾶς θερμοκρασίας.

θερμοστρωμνή (ἡ) νεώτ. τμῆμα ἐδάφους κήπου ἢ ἀγροῦ προφυλασσόμενον ἀπὸ τοῦ βορρᾶ καὶ τεχνητῶς θερμαινόμενον, χρησιμεῦον δὲ ὡς φυτώριον πρωίμων φυτῶν ἢ ὡς απορεῖον, τζάκι.

θερμοταξία (ἡ) νεώτ. φυτολ. τὸ φαινόμενον, καθ᾿ ὃ τὰ φυτὰ ἢ τὰ μόρια αὐτῶν κινοῦνται πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς θερμότητος.

θερμότης-ητος (ἡ) (θερμός) κ. νεώτ. πᾶσα ἐνέργεια γινομένη αἰσθητὴ διὰ τοῦ δέρματος ἐξ ἀποστάσεως ἢ ἐξ ἐπαφῆς καὶ προκαλοῦσα αἴσθημα ἀντίθετον πρὸς τὸ τοῦ ψύχους, ζέστη : ῾Ιππ.᾿Αρχ.᾿Ιητρ.16, Πλάτ.Πολ.335D **οὐ γὰρ θερμότητος . . ἔργον ψύχειν**, Διοκλ.Καρ.112,- θερ- **ἀναδιδομένη ἐκ τῆς καμίνου, - ἡλιακὴ θερμότης, - διὰ τῆς τριβῆς ἀναπτύσσεται θερ-**· ‖ εἰδ. νεώτ. φυσ. μορφὴ ἐνεργείας ἥτις μεταβιβαζομένη εἴς τι σῶμα αὐξάνει τὴν θερμοκρασίαν αὐτοῦ· ‖ νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ὑποστάντος ἢ ἐκπέμποντος τὴν ἐνέργειαν ταύτην σώματος : **ἡ θερμότης τοῦ ζέοντος ὕδατος - τῆς ἀτμοσφαίρας**· ‖ νεώτ. καύσων, καῦμα, ζέστη : **ἡ θερμότης τοῦ θέρους**· **2**) μτφ. ἔντασις αἰσθήματος, ζωηρότης ἐκδηλώσεως, ὀξύτης, ἔξαψις, πάθος : Φιλόστρ.῾Ηρ.12(1) 8- **τοῦ ᾿Αχιλλέως**, ᾿Αθήν.1,18 **ὑπὸ τῆς ἐν τῷ λέ-**

γειν θερμότητας· ‖ νεώτ. μτφ. θέρμη, ζέσις, ἐγκαρδιότης : θερμότης ὑποδοχῆς - φιλίας.
θερμοτραγῶ-έω (θέρμος) μτγν. τρώγω θέρμους, λούπινα : Λουξ.Λεξιφ.5 **ἄλλος ἐθερμοτράγει, ὁ δὲ ἤμει τὸν νῆστιν.**
θερμοτροπία (ἡ) νεώτ. φυτολ. κ. **θερμοτροπισμός** (ὁ) ἡ ἰδιότης τῶν φυτῶν νὰ κάμπτωνται ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν μονοπλεύρου θερμάνσεως.
θερμοτροπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θερματροπίαν βλ.λ., ὁ ἔχων τάσιν πρὸς τὴν θερμοτροπίαν : **θερμοτροπικὰ φυτά**· ἐπίρρ. -ῶς.
θερμοϋγρογράφος (ὁ) νεώτ. μετεωρολ. αὐτογραφικὸν ὄργανον καταγράφον τὴν πορείαν τῆς θερμοκρασίας καὶ ὑγρασίας τοῦ ἀέρος.
θερμοϋγροσκόπιον (τὸ) νεώτ. μετεωρ. ὄργανον ἀμέσου παρατηρήσεως τῆς θερμοκρασίας καὶ ὑγρασίας τοῦ ἀέρος, χρήσιμον διὰ τὴν τοπικὴν πρόγνωσιν τοῦ καιροῦ.
θέρμουθις (ἡ) μτγν. εἶδος τοῦ ὄφεως ἀσπίδος, ἱερᾶς τῇ Ἴσιδι : Πάπ.,Αἰλ.ΖΙ 10,3Ι.
θερμουργία (ἡ) μτγν. θερμή, ὁρμητική, τολμηρὰ πρᾶξις : Ἀππ.Μιθριδ.108.
θερμουργός-όν κ. νεώτ. ὁ μετὰ θέρμης ἐνεργῶν, ἀπερίσκεπτος, ριψοκίνδυνας : Ξεν.Ἀπομν. 1,3,9 **νόμιζε αὐτὸν θερμουργότατον εἶναι καὶ λεωργότατον,** Λουκ.Τίμ.2 ἐπίρρ. νεώτ. -ῶς.
θερμουργῶ-έω μσν. πράττω τι μετὰ θέρμης, τολμηρῶς, αὐθαδῶς ἐνεργῶ : Εὐστ.Πον.99,53.
θερμούτσικος-η-ο κ. θερμούτζικος μσν. κ. δημ. ὁ ὀλίγον θερμός, ὑπόθερμος· **2)** μσν. τὸ οὐδ. θερμούτζικον ὡς οὐσ. ποτὸν ὑπόθερμον : Πρόδρ. 2,106 **νερὸν κουβάλει στὸ κακάβιν, | καὶ δίδε καὶ θερμούτζικον.**
θερμοφαγία (ἡ) μτγν. τὸ τρώγειν θερμὰ φαγητά.
θερμοφαγῶ-έω μτγν. ὅ. θερμοτραγῶ βλ.λ.
θερμοφιλία (ἡ) νεώτ. ἡ πρὸς τὴν θερμότητα ἀγάπη· ‖ βοταν. ἡ ἰδιότης ὡρισμένων μικροοργανισμῶν καὶ ἰδίως βακτηρίων, ἐχόντων ἀνάγκην ὑψηλοτέρας θερμοκρασίας πρὸς ἀνάπτυξιν.
θερμοφιλικός-ή-όν νεώτ. ὁ θερμόφιλος.
θερμόφιλος-ον νεώτ. ὁ ἀγαπῶν τὴν θερμότητα, ὁ ἔχων ἀνάγκην ὑψηλοτέρας θερμοκρασίας πρὸς ἀνάπτυξιν (ἐπὶ μικροοργανισμῶν).
θερμοφοβία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ κατάστασις, καθ' ἣν οἱ πάσχοντες κατέχονται ὑπὸ φόβου τῆς ὑψηλῆς θερμοκρασίας.
θερμοφόρον (τὸ) γλωσσ. κ. νεώτ. λέβης, τσέντζερης· **2)** νεώτ. φυσ. συσκευὴ ἐν χρ. κατὰ τὰς μετρήσεις εἰδικῆς θερμότητος τῶν ὑγρῶν.
θερμοφόρος-ον γλωσσ. κ. νεώτ. ἐπὶ ἀγγείου, θερμαντικός, θερμαντήριος· **2)** νεώτ. ἡ **θερμοφόρος** ὡς οὐσ. μικρὸς ἐλαστικὸς σάκκος, πληρούμενος διὰ θερμοῦ ὕδατος ἢ δι' ἠλεκτρικῶς θερμαινομένου ἀέρος πρὸς θέρμανσιν τῆς κλίνης ἢ τῶν ποδῶν ἀσθενῶν· **3)** ὁμ. κ. πεπλατυσμένον ἐκ λεπτοῦ μετάλλου σκεῦος πρὸς ὁμοίαν χρ.· **4)** γλωσσ. κ. νεώτ. τὸ οὐδ. θερμοφόρον βλ.λ.
θερμόφρων Ἡσ. «δσίμων· δαήμων».
θερμοφύλαξ-ακος (ὁ) γλωσσ. ὁ λέβης.
θερμοφύσησις-εως (ἡ) πάπ. ἐν ἀναφορᾷ πρὸς μαγεῖον, ἡ θερμὴ ἐμφύσησις, τὸ θερμὸν φύσημα.
θερμοχημεία (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς φυσικοχημείας ἐρευνῶν τὰ θερμικὰ φαινόμενα, τὰ συναδεύοντα τὰς χημικὰς ἀντιδράσεις.
θερμοχόρταρο (τὸ) δημ. κ. θερμόχορτο τὸ φυτὸν ἐρυθραία τὸ κενταύριον, ὅ. θερμοβότανο.
θερμόχορτο (τὸ) δημ. ὅ. θερμοχόρταρο βλ.λ.
θερμοχύτης (ὁ) (χέω) μτγν. ἀγγεῖον, ἐξ οὗ χύνονται θερμὰ ποτά : ΑΠ 9,587.
θερμοχώνη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὑάλινον δοχεῖον χρήσιμον πρὸς μικροβιολογικὰ παρασκευάσματα ἀπαιτοῦντα ὑψηλὴν θερμοκρασίαν.
θερμοχωρητικότης-ητος (ἡ) (χωρῶ) νεώτ. φυσ. τὸ γινόμενον τῆς μάζης ἑνὸς σώματος ἐπὶ τὴν εἰδικὴν αὐτοῦ θερμότητα· πρβλ. θερμιδομετρία.
θερμοψίδη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ποδαλυριδῶν.**
θέρμυδρον (τὸ) (ὕδωρ) μτγν. κ. μσν. πληθ. τὰ **θέρμυδρα** κ. αἱ **θέρμυδραι** ἐπί τινος λιμένος τῆς Ρόδου, τόπος ἐν ᾧ ὑπάρχουσι θερμαὶ πηγαί : Ἀπολλδ.2,5,11, Τζέτζ.Χιλ.2,385.
θέρμω (θέρω) ποι. θερμαίνω, ζεσταίνω : Ὀδ.Θ 426 **θέρμετε δ' ὕδωρ,** Ἀριστφ.Βάτρ.1339· ‖ κ. παθ. γίνομαι θερμός, ζεσταίνομαι : Ἰλ.Ψ.382 **πνοιῇ δ' Εὐμήλοιο μετάφρενον εὐρέε τ' ὤμω θέρμετο,** Ὀδ.Θ 437 **θέρμετο δ' ὕδωρ,** Ὀππ.Ἀλ.3,522.
θερμῶ-όω (θερμός) κ. νεώτ. καθιστῶ τι θερμόν, θερμαίνω, ζεσταίνω κ. παθ. : Ἀν.Ὀξ.2,448· ‖ κ. μτφ. ἐνισχύω, ἐνθαρρύνω : Κάλβ.2,23 **ἐὰν ἡ δόξα θερμώσῃ τὴν ψυχὴν τῶν Ἑλλήνων, ποῖος τὴν νικάει;** κ. παθ. : Ἀριστφ.Λυσ.1079 **τεθερμῶσθαί γε χεῖρον φαίνεται** (ἀμφ. γρ.).
θερμώδης-ους-ες (εἶδος) μτγν. χλιαρός : Ἀρετ. Ὀξ.Νούσ.2,3.
θερμωλή (ἡ) κ. μσν. ὑπερβολικὴ θερμότης, ζέστη : Ἱππ.Τόπ.Ἀνθρ.19· **2)** ἐπὶ ἀσθενῶν, πυρετός, ζέστη : Γρηγ.Κορ.569.
θερμῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **-ά** κατὰ τρόπον θερμὸν βλ.λ. : Πλάτ.Εὐθ.284Ε **μεγάλως λέγουσι καὶ τοὺς θερμοὺς θερμῶς,** Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,13 **τοῦτον παρακαλῶν θερμῶς καθ' ἑκάστην μετὰ δακρύων, - μᾶς ὑποδέχθηκαν θερμά·** ‖ κ. συγκρ. : Εὐθ.7,1 **θερμότερον ἔχειν.**
θερόεις-εσσα-εν (θέρος) μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφεράμενος εἰς τὸ θέρος, ὁ θερινός: Νίκ.Ἀλεξ.583.
θερόκαλο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν θυμελαία ἡ δασεῖα.
θεροκοπῶ-έω μσν. κ. δημ. θερίζω συνεχῶς, μετὰ ζήλου ἢ κ. ἁπλῶς καταγίνομαι εἰς θερισμόν : Χρον.Ἱέρ.ἐν Σάθ.3,247 **ὡς λῆϊα διέβαινε θεροκοπῶν εὐκόλως.**
θέρος-ους (τὸ) (θέρω) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **κ. ὁ θέρος,** ἐπ. γεν. **θέρευς,** μία τῶν τεσσάρων ὡρῶν, ἐποχῶν τοῦ ἔτους, τὸ καλοκαίρι : Ὀδ.Η 118 **χείματος οὐδὲ θέρευς,** Ἡρ.1,202 **ῥίζας τὸ θέρος ὀρύσσοντες παντοίας,** Σοφ.Φιλ.1340, Ξεν.Ἑλλ.5,3,19 **κατὰ θέρους ἀκμήν,** Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.1 **θέρους μεσοῦντος,** Πάπ. **χειμῶνί τε καὶ θέρει·** ‖ π. Θουκ. ἡ ἐποχὴ τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων, οἷον ἀπὸ τοῦ ἔαρος ἕως τοῦ φθινοπώρου, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸν χειμῶνα, καθ' ὃν ἐγίνοντο αἱ πολεμικαὶ προπαρασκευαί : Θουκ.2,68 **τοσαῦτα μὲν ἐν τῷ θέρει ἐγένετο,** αὐτ.4,117 **ἅμα ἦρι τοῦ ἐπιγιγνομένου θέρους·** **2)** θερινοὶ καρποί, ἡ συγκομιδή, ἡ σοδιά : Ἀριστφ.Ἱππ.392 **τἀλλότριον ἀμῶν θέρος,** Δημ.1253, Πλούτ.Φάβ.2 **θέρη σταχύων,** Γρυπ.Σκ. Τερρ.59,10 **πρῶμα ξασπρίζουν τ' ἅμεστά μας θέρη·** ‖ κ. μτφ. : Αἰσχ.Πέρσ.822 **πάγκλαυτον ἐξαμᾶν θέρος,** Εὐρ.Βάκχ.1026 τὸ γηγενὲς δράκοντος.. θέρος· ‖ ὁμ. ἐπὶ πώγωνος νεανίου : Καλλ. Δηλ. 298 **παῖδες δὲ θέρος τὸ πρῶτον ἰούλων ἄρσενες ἠϊθέοισιν ἀπαρχόμενοι φορέουσιν,** Ἀπολλωνίδ.ΑΠ 10,19· **3)** νεώτ. ἡ περίοδος τοῦ θερισμοῦ, ὁ θέρας· **4)** ἀστρον. χρονικὴ περίοδος, ἐν ᾗ πάντες οἱ πλανῆται εὑρίσκονται ἐν τῷ θερινῷ ζῳδίῳ· πρβλ. μέγας ἐνιαυτός : Ὀλυμπ.Μετ.3,30 **τὸ μέγα θέρος, ὅταν πάντες οἱ πλάνητες ἐν θερινῷ ζῳδίῳ γένωνται·** **5)** Ἐπιγρ. συνεκδ. ἐν ἔτος.
θέρος (ὁ) δημ. ἡ ἐποχὴ τοῦ θερισμοῦ : Κρυστ. Τραγ.137,7 κι ἂν θέλῃς πάλι κάθεσαι καὶ μοῦ **βοηθᾷς στὸ θέρο·** ‖ παροιμ. θέρος, τρύγος, **πόλεμος** (ἐπὶ τῶν μὴ ἐπιδεχομένων ἀναβολήν).
θερσιεπής-οῦς-ές (θέρσος) ὁ μετὰ θράσους λαλῶν : Βακχ.12,199.
θερσίτειος-ον μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμε-

νος εἰς τὸν Θερσίτην, ὅθεν ὁ ἀναιδής : **θερσίτειον βλέμμα - θερσίτειον εἴδωλον.**

θερσιτικός ή·όν νεώτ. ὁ ἔχων τὰ ἐλαττώματα τοῦ Θερσίτου, ἰδίως ὁ μετέχων θράσους καὶ δειλίας : **θερσιτικὴ διαγωγή.**

θερσίχθων Ἡσ. «θερμαίνων, γῆν καίων».

θέρσος (τὸ) αἰολ. τ. τοῦ θάρσας βλλ. : Χοιροβ. Θεο.Ι,166.

θερσός (ὁ) πάπ. τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ ἄκρου ποδός, ὁ ταρσός : **οὐλὴ θερσῷ ἀριστερῷ.**

θερτήρια Ἡσ. «ἑορτή τις» (πιθ. τὰ ἀνθεστήρια).

θέρω, μέσ. μέλλ. θέρσομαι, ἀόρ.β' **ἐθέρην,** ὑποτ. ἐπ. θερέω-ἀντὶ θερῶ θερμαίνω, ζεσταίνω : Ἀπολλ.Ρ 4,1312 ὀξύτατοι θέρον **αὐγαὶ ἠελίου Λιβύην·** ‖ συνήθ. ἐν παθ. χρ. π. ποιηταῖς, σπαν. π. πεζοῖς, γίνομαι θερμός, ζεστός, θερμαίνομαι, πυρέσσω : Ὀδ.Τ 64 **νήησαν ξύλα πολλά, φόως ἔμεν ἠδὲ** θέρεσθαι, Ἀριστφ.Πλ.953,Πλάτ.Φίλ.46C ὁπόταν . . τις . . ποτὲ ῥιγῶν θέρηται, Ἀριστλ.ΖΜ 645a,19 εἶδον (Ἡράκλειτον) **θερόμενον πρὸς τῷ ἰπνῷ,** Λουκ.Λεξιφ.2 **θέρεσθαι πρὸς τὴν εἵλην·** **2)** κ. μτφ. ἐπὶ τοῦ ἔρωτος, φλέγομαι, καίγομαι : Καλλ.ἀπ.27 **ἀρσενικῷ θέρεται πυρί·** **3)** ἐπὶ πραγμ., καίομαι : Ἰλ.Ζ 331 **μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηΐοιο θέρηται,** αὐτ.Λ 667· ρηματ. π. θερμαίνω, θέρω, θέρος, θερμός, θέρμη, θερμαίνω· πρβλ. θεράπων, θεραπεύω, θάλπω. Ἐκ ρίζ. θερ-, φέρ-, λατ. ferveo (=ζέω), formus (θερμός), fornus - furnus (νεοελλ. φοῦρνος), σανσκρ. gharmas=θερμότης.

θέρωτρα (τά) δημ. προγαμιαία δωρεὰ διδομένη ὑπὸ τοῦ γαμβροῦ εἰς τὴν νύμφην κατὰ τὴν παραλαβὴν τῆς προικός, ἀρχ. **θεώρητρα.**

θές (1) β' ἑν. προστ. ἀορ. β' τοῦ τίθημι βλλ.

θές (2) νεώτ. μουσ. ἀκλ. π. βυζαντ. ἓν τῶν τεσσαράκοντα ἀφώνων μεγάλων σημαδίων τοῦ στενογραφικοῦ συστήματος τῆς βυζαντ. μουσικῆς.

θεσιθήρας (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπιδιώκων θέσιν δημοσίου ἰδίως ὑπαλλήλου.

θεσιθηρία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐπιδίωξις θέσεως δημοσίου ἰδίως ὑπαλλήλου.

θεσιθηρῶ-έω νεώτ. ἀμτβ. ἐπιδιώκω θέσιν δημοσίου ἰδίως ὑπαλλήλου· **2)** κτ. ἐπέκτ. ἀπέχομαι ἄλλης ἐργασίας, ἀεργῶ, φυγοπονῶ.

θέσις-εως (ἡ) (τίθημι) κ. μον. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ πρᾶξις τοῦ τίθημι, θέτω, ἡ τοποθέτησις : Πίνδ.Ο 3,8 **ἐπέων θέσιν,** Πλάτ.Πολ.333Β **εἰς πλίνθων καὶ λίθων θέσιν, - κατὰ τὴν τελετὴν τῆς θέσεως τοῦ θεμελίου λίθου παρίσταντο αἱ ἀρχαί·** **2)** κατάταξις, τακτοποίησις : Πλάτ.Θεαίτ. 206Α ἵνα μὴ ἡ θέσις **σε ταράττοι λεγομένων τε καὶ γραφομένων, - ἡ θέσις τῶν εἰδήσεων ἑλληνικῆς ἐφημερίδος εἶναι συνήθως εἰς τὴν τελευταίαν σελίδα·** ‖ ἐν φρ. ἡ **θέσις τῶν νόμων** ἡ νομοθεσία : Ξεν.Ἀθ.3,2 θ- νόμων, Δημ.328· ‖ φρ. **θέσις ὀνόματος** ὀνομασία : Πλάτ.Κρατ. 390D ἡ **τοῦ ὀνόματος θέσις·** ‖ ὁμ. **θέσις τελῶν** ἡ ἐπιβολὴ τελῶν, ἡ φορολογία : Πλάτ.Πολ. 425D **εἴ που τελῶν τινὲς ἢ πράξεις ἢ θέσεις ἀναγκαῖοί εἰσιν ἢ κατ' ἀγορὰς ἢ λιμένας . . τούτων τολμήσομέν τι νομοθετεῖν·** **3)** ἵδρυσις, καθιέρωσις, σύστασις, οἷον ἀγώνων, βραβείων κτλ. : Διόδ.Σ 4,53 **ἐκλέξασθαι δὲ καὶ Ἑλλάδος τὸν ἐπιφανέστατον τόπον εἰς ἀγώνων θέσιν, - θέσις ἐπάθλου·** **4)** ἡ κατάθεσις, ἀντίθ. ἀναίρεσις : Πλάτ.Νόμ.814Α **θέσεως καὶ ἀναιρέσεως ὅπλων·** ‖ ἡ κατάθεσις χρημάτων πρὸ τῆς δίκης : Ἀριστφ.Νεφ.1191 **ἵν' αἱ θέσεις γίγνοιντο τῇ νουμηνίᾳ** (σχόλ. « αἱ δίκαι καὶ αἱ καταβολαὶ τῶν πρυτάνεων »)· ‖ ἡ ἐπ' ἀγορᾷ πράγματός τινος προπλήρωσις χρημάτων, ἀρραβών, καπάρο : Λυσ. 8,10 **περὶ τῆς θέσεως τοῦ ἵππου,** Δημ.896 **ὅσου περ ἡ θέσις ἦν·** **5)** ἡ υἱοθέτησις, υἱοθεσία : Πολύβ.18,35,9 **κατὰ θέσιν υἱωνός,** Ἐπιγρ. (Ἀνάφης) **Κρινοτέλην Πινδάρου, θέσει δὲ Φιλοξένου·** πρβλ. θέτης, θετός, υἱοθεσία ἐν εἰδ. σημ.· ‖ ἡ πολιτογράφησις : Σουίδ. ἐν λξ Ἀρίσταρχος, Ἀριστοφάνης Ρόδιος, **Ἀλεξανδρεὺς θέσει, Ἀθηναῖος θέσει** (ἀντίθ.φύσει)· **6)** κ. νεώτ., δημ.-η τοποθεσία : Ἱππ.Ἀέρ.6, Θουκ.Ι,37 **πόλις . . αὐτάρκη θέσιν κειμένη,** Πολύβ.Ι,41,7 **ἡ θέσις τῆς Θεσ/νίκης τὴν καθιστᾷ σπουδαῖον λιμένα διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου, - θέσις προωρισμένη διὰ κῆπον·** **7)** νεώτ. κ. δημ. ὁ τόπος, τὸ μέρος, ἐν ᾧ τίθεταί τι : **βάλε αὐτὸ τὸ βιβλίον στὴ θέση του, - κάθε πρᾶγμα ἔχει τὴ θέση του·** ‖ ἐπὶ μέσων συγκοινωνίας, θεάτρων κτλ., χῶρος, κάθισμα δι' ἓν ἄτομον : **στὸ τρὰμ δὲν ἐβρῆκα θέση, - ὅλες οἱ θέσεις τοῦ κινηματογράφου ἦταν πιασμένες, - αὐτοκίνητον πέντε θέσεων·** **8)** εἰδ. ἐπὶ ἀτμοπλοίων, σιδηροδρόμων, θεάτρων κτλ., διαμέρισμα : **εἰσιτήριον πρώτης θέσεως·** **9)** νεώτ. μαθημ. ὁ κλάδος τῆς καθαρᾶς γεωμετρίας, ὁ ἐξετάζων τὰς ἰδιότητας τῶν σχημάτων τὰς μὴ ἐξαρτωμένας ἐκ τῆς ἐννοίας τῆς μετρήσεως, **ἀ.** προβολικὴ γεωμετρία· **10)** κ. νεώτ. φιλοσ. πρότασις, ζήτημα προτιθέμενον εἴς τινα πρὸς ἀπόδειξιν : Πλάτ. 335Α **καὶ περὶ τοῦ ἐχθροῦ δὲ ἡ αὐτὴ θέσις,** Ἀριστλ.Τοπ.104b,19, Πλούτ.Ἠθ.687Β· **11)** νεώτ. κ. δημ. ὑποβολή, εἰσήγησις, πρότασις : **ἡ θέσις ζητήματος ἐμπιστοσύνης ἐγενίκευσε τὴν συζήτησιν·** **12)** ἡ ἐπί τινος θέματος, ἄποψις, ἀντίληψις, γνώμη : **ἡ θέσις τοῦ ζητήματος κατ' ἐμὲ εἶναι ἡ ἑξῆς·** ‖ ἀντίληψις, γνώμη, θεωρία ἐπί τινος ζητήματος, ἰδίως κοινωνικοῦ, ἐκτεθειμένη εἴς τι σύγγραμμα : **εἰς τὸ βιβλίον του παίρνει ὡρισμένη θέση·** **13)** νεώτ. κ. δημ. ἡ κατάστασις, εἰς ἣν εὑρίσκεταί τις : **ἡ θέσις τῶν στρατευμάτων του ἐβελτιώθη·** ‖ ὁμ. ἡ ἱκανότης πρός τι : **δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ διαχειρισθῇ - νὰ μᾶς κυβερνήσῃ·** ‖ φρ. **δὲν ἔχεις θέσιν** (δὲν εἶσαι δεκτὸς ὡς ἀναρμόδιος ἢ κατωτέρας κοινωνικῆς ἢ ἠθικῆς τάξεως)· **14)** νεώτ. κ. δημ. σχέσις, συσχέτισις, ἀναλογία : **τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο δὲν ἔχει θέσιν ἐν προκειμένῳ·** **15)** νεώτ. κ. δημ. ὑπηρεσία, λειτούργημα : **θέσις καθηγητοῦ - δικαστοῦ·** **16)** νεώτ. κ. δημ. ἐναίσιμος διατριβὴ ὑποβαλλομένη εἴτε πρὸς ἀπόκτησιν διδακτορικοῦ πτυχίου, εἴτε πρὸς διορισμὸν καθηγητοῦ ἢ ὑφηγητοῦ· **17)** ἡ καταβίβασις, ἡ κροῦσις τοῦ ποδός, ὅθ. μουσ. κ. μετρ. ἡ μακρὰ συλλαβὴ τοῦ μετρ. ποδὸς καὶ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ μουσ. μέτρου, ἀντίθ. ἄρσις : Ἀριστλ.Πρ.885b,6 **πᾶσα πορεία ἐξ ἄρσεως καὶ θέσεως συντελεῖται·** ‖ κ. κτ. ἐπέκτ. τὸ ἓν ἐκ τῶν δύο μερῶν παντὸς μετρικοῦ ποδός, τὸ κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν μετ' ἰσχυροτέρας δυνάμεως σημαινόμενον (νεώτ. τονούμενον) : Βακχ.24· πρβλ. ἄρσις (1)· **18)** κ. νεώτ. γραμμ. βραχὺ φωνῆεν, ἀκολουθούμενον ὑπὸ δύο ἢ πλειόνων συμφώνων καὶ λαμβανόμενον ἐν τῇ προσῳδίᾳ ὡς μακρόν, ἀντίθ. φύσει : Διόδ.Ταρ.632,30, Ἡφαιστ.Ι,3· **19)** ἡ ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ θέσις τῶν διακριτικῶν τοῦ λόγου σημείων, στίξις : Δοσιθ.4,372Κ· **20)** μον. μέρος τῆς ὁπλῆς ἵππου: Ἱππιατρ.82.

θέσκελος-ον (θεός - κέλλω) ἐπ. λ. ὁ ὑπὸ θεοῦ κινούμενος, ἐμπνεόμενος : Νόνν.Εὐάγγ.Ἰω.3,10 **προφήτης θέσκελος,** Κόλουθ.126 **θ- Ἑρμῆς·** **2)** ὁ ὑπὸ θεοῦ τελούμενος, ὅθεν θαυμαστός, ὑπεράνθρωπος : Ἰλ.Γ 130 **θέσκελα ἔργα ἴδηαι,** Ὀδ.Λ 610, Καλλ.ἀπ.385 **θέσκελα εἰδώς·** ‖ **τὸ θέσκελον** ὡς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον θαυμάσιον : Ἰλ.Ψ 107 **ἔϊκτο δὲ θέσκελον αὐτῷ.**

θεσκέλως ἐπίρρ. σχόλ. κατὰ τρόπον θέσκελον, θαυμαστόν, ὑπερβολικά : Σχόλ.Ἰλ.Ψ 107.

θέσμιος-ον κ. -α-ον (θεσμός) κ. νεώτ., δωρ. **τέθμιος** ὁ τῷ ἔθει ἁρμόζων, ὁ σύμφωνος πρὸς τοὺς νόμους, νόμιμος : Πίνδ.Ν 11,27 **πενταετηρίδ' ἑορτάν.. τέθμιον,** Καλλ.'Απολλ.87 **τέθμιαι ὧραι,** 'Οππ.Κυν.1,450 **θηρευτῆρσι σιγὴ τέθμιός ἐστι·** ‖ φρ. θέσμιόν (ἐστι) θέμις ἐστί, εἶναι νόμιμον, δίκαιον : 'Απολλ.Ρ 2,12· **2)** κ. νεώτ. **τὸ θέσμιον** ὡς οὐσ. συνήθ. κτ. πληθ. θεσμός, νόμος, παράδοσις : 'Ηρ.1,59 **θέσμια μεταλλάξας,** Αἰσχ.Εὐμ.491 **καταστροφαὶ νέων θεσμίων,** Εὐρ.Τρῳ.267 **τίς δδ' ἢ νόμος ἢ τί θέσμιον.. 'Ελλάνων;·** ‖ νεώτ. νομ. κτ. πληθ. οἱ κτ. τόπους νόμοι τῶν ἐλευθέρων πολιτειῶν· **3)** 'Επιγρ. συμφωνία : **τῶ τεθμίω Fίστωρ·** **4)** ἐπίθ. τοῦ 'Απόλλωνος : Παυσ.5,15,7 ('Απόλλων) **ὡς κατὰ 'Ατθίδα γλῶσσαν εἴη Θέσμιος·** ‖ ἐπίθ. κ. τῆς Δήμητρας : Παυσ.8,15,4 **ἐποιήσαντο μὲν Δήμητρος ναὸν Θεσμίας.**

θεσμογράφος (ὁ) (θεσμός - γράφω) μτγν. ὁ γράφων θεσμούς, ὁ θέτων νόμους : 'Απολλιν.Λ ΠΔ 9,39.

θεσμοδοκῶ-έω ἀρχ. λεξ. δέχομαι νόμον τινά, ὑπακούω εἰς αὐτόν.

θεσμοδοσία (ἡ) (θεσμοδότης) μτγν. ἡ νομοθεσία : Δίδ.'Αλ.401.

θεσμοδότειρα (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. θηλ. τοῦ θεσμοδότης βλ.λ. : 'Οππ.'Αλ.1,25.

θεσμοδότημα-ατος (τὸ) μσν. κ.νεώτ. ἡ δόσις θεσμῶν, νόμων· **2)** νεώτ. ὁ δοθεὶς νόμος.

θεσμοδότης (ὁ) (δίδωμι) μτγν., μσν. κ. νεώτ., θηλ. **θεσμοδότειρα** ὁ δοτὴρ θεσμῶν, νόμων, νομοθέτης : Λογγῖν.'Υφ.9,9, 'Ορφ.Εὐχὴ 25.

θεσμοδοτῶ-έω (θεσμοδότης) μσν. κ. νεώτ. δίδωμι θεσμούς, νόμους, νομοθετῶ : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,101 ὁποῖα **κριτὴς ἀδέκαστος ἀπὸ τοῦ θρόνου τοῖς προσερχομένοις θεσμοδοτοῦσα·** ρηματ.π. θεσμοδότης, θεσμοδοσία, θεσμοδότημα.

θεσμοθεσία (ἡ) (θεσμοθέτης) ἡ ἀπόφασις τῆς μοίρας, τὸ μοιραῖον, τὸ γραμμένον : Πλούτ.'Ηθ. 573F· **2)** κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θεσμοθετῶ βλ.λ., ἡ νομοθεσία : **αἱ θεσμοθεσίαι τοῦ μοναστικοῦ βίου·** ‖ ὁ τεθεὶς νόμος.

θεσμοθέσιον (τὸ) μτγν. θεσμοθετεῖον βλ.λ. : Πλούτ.714C, Σχόλ.Πλάτ.Πρωτ.337D.

θεσμοθετεῖον (τὸ) (θεσμοθέτης) κ. π. Σουΐδ. θεσμοθέτιον, ἄ. θεσμοθέσιον αἴθουσα, ἐν ᾗ συνήρχοντο τὸ πρῶτον οἱ θεσμοθέται, ὕστερον καὶ οἱ ἐννέα ἄρχοντες ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ καλουμένου ἄρχοντος : 'Αριστλ.'Αθ.3,5 **θεσμοθέται δ' εἶχον τὸ θεσμοθετεῖον, ἐπὶ δὲ Σόλωνος ἅπαντες εἰς τὸ θεσμοθετεῖον συνῆλθον,** Πλούτ.'Ηθ.613B.

θεσμοθέτης (ὁ) (τίθημι) κ. νεώτ., θηλ. **-έτις** ἐπὶ τοῦ Μωϋσέως, ὁ θέτων νόμους, νομοθέτης : Λογγῖν.9,9· πρβλ. θεσμοδότης· ‖ συνήθ. κτ. πληθ. ἐν 'Αθήναις ἦσαν οἱ ἓξ ἐκ τῶν ἐννέα ἐνιαυσίων ἀρχόντων, ἔχοντες ἔργον πρὸ μὲν τοῦ Σόλωνος τὴν καταγραφὴν τῶν θεσμίων, μετὰ δ' αὐτὸν τὴν ἀναθεώρησιν τῶν ὑπαρχόντων νόμων: 'Αντιφ.6,35,'Αριστφ. Σφ.775 **οὐδείς σ' ἀποκλείσει θεσμοθέτης τῇ κιγκλίδι,** 'Αριστλ.'Αθ.3,10 **θεσμοθέται δὲ πολλοῖς ὕστερον ἔτεσιν ᾑρέθησαν,.. ὅπως ἀναγράψαντες τὰ θέσμια φυλάττωσι πρὸς τὴν τῶν παρανομούντων κρίσιν,** Πλούτ.Σόλ.25· ‖ 'Επιγρ. ὄνομα ἀρχόντων ἐν 'Αμοργῷ.

θεσμοθέτησι-, εως (ἡ) (θεσμοθετῶ) ἐκκλ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θεσμοθετῶ, νομοθεσία, ἄ. θεσμοθεσία.

θεσμοθέτιον (τὸ) τὸ θεσμοθετεῖον βλ.λ.· Σουΐδ. ἐν λ. Πρυτανεῖον.

θεσμοθέτις-ιδος (ἡ) μτγν., θηλ. τοῦ θεσμοθέτης. ἐπίθ. τῆς Δήμητρος, ἡ θεσμοφόρος βλ.λ. : Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.28· ‖ ἐπίθ. τῆς 'Ισιδος : 'Υμν.'Ισ.20.

θεσμοθετῶ-έω (θεσμοθέτης) κ. νεώτ. κ. δημ. εἶμαι θεσμοθέτης βλ.λ. : 'Ισαῖ.7,34, Δημ.1367 **λαβὼν ἐγγυητὰς τούτων 'Αριστόμαχόν τε τὸν θεσμοθετήσαντα·** ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. γεν. τίθημι θεσμούς, νόμους, νομοθετῶ : Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.5 **ηὑρέουν μόνον διὰ τοὺς ἄλλους νὰ θεσμοθετοῦν·** ρηματ. π. θεσμοθέτησις.

θεσμολόγιον (τὸ) (λέγω) νεώτ. συλλογὴ νόμων, διαταγμάτων, ἐγκυκλίων κττ.

θεσμολογῶ-έω (λέγω) μσν. ἀπονέμω δικαιοσύνην, δικάζω : ΚΠορφ.Θεμ.1.

θεσμοποιῶ-έω (ποιῶ) θέτω θεσμούς, νόμους, νομοθετῶ : Εὐρ.Φοίν.1645 **τί θεσμοποιεῖς ἐπὶ ταλαιπώρῳ νεκρῷ;**

θεσμοπόλος (ὁ) (πολῶ) μτγν. ὁ θεμιστοπόλος βλ.λ. : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,292,3 **θεσμοπόλοιο μεληδόνας ἔργον ἐρύκει.**

θεσμός (ὁ) (τίθημι) κ. νεώτ., δωρ. **τεθμός,** πληθ. **θεσμοί** κ. ποι. **θεσμά** τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τίθημι, νόμος, ἰδίως ἔθος, συνήθεια, ἅπαξ π.'Ομ. : 'Ιλ.Ψ 296 **λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο** (σχόλ. «ὑπεμνήσθησαν τοῦ πάλαι τῆς συνουσίας νόμου» δ.ἑρμ. θέσις, τόπος), 'Ηρ.3,31 **ἐξηγηταὶ τῶν πατρίων θεσμῶν γίγνονται,** Σοφ.'Αντ.800 **ἵμερος.. τῶν μεγάλων πάρεδρος θεσμῶν,** Ξεν.ΚΠ 1,6,6 **οἱ τῶν θεῶν θεσμοί,** Πλούτ.'Ηθ.111E **τοῖς τῆς εἱμαρμένης καὶ προνοίας θεσμοῖς·** ‖ ἐν 'Αθήναις θεσμοὶ ὠνομάζοντο οἱ νόμοι τοῦ Δράκοντος, ἐν ᾧ οἱ τοῦ Σόλωνος ἐκαλοῦντο νόμοι : 'Ανδοκ.1,81, 'Αριστλ. 'Αθ.4,1 **Δράκων τοὺς θεσμοὺς ἔθηκεν,** Αἰλ.ΠΙ 8,10· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ ἱερῶν νόμων, κανών, παράγγελμα : Πίνδ.Ο 6,69 **τεθμὸς ἀέθλων·** **2)** μσν. κ. νεώτ. θεμελιώδεις καταστατικοὶ νόμοι τινάς, οἷον κράτους, ἐκκλησίας κττ. : Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,113 **τοὺς θεστοὺς ἀγνοοῦσαι τῆς φύσεως,** Ζαλοκ.305,6 **ἔχει θεσμοὺς ἀλλαφανεῖς ὁ σκοτεινὸς 'Αχέρων, - οἱ κοινοβουλευτικοὶ θεσμοί·** **3)** νεώτ. εἰδικὸς ὀργανισμὸς κοινωνικὸς ἢ πολιτικὸς ἀνεγνωρισμένος ἔθει ἢ νόμῳ : **ὁ θεσμὸς τοῦ γάμου - τῶν κοινοτήτων·** **4)** τεθειμένον τι καὶ ὡρισμένον, ἵδρυμα, οἷον ἡ ὑπὸ τῆς 'Αθηνᾶς ἱδρυμένη βουλὴ τοῦ 'Αρείου Πάγου : Αἰσχ.Εὐμ.615 **τὸνδ' 'Αθηναίας μέγαν θεσμόν,** Πίνδ.Ν 10,33 **Ποτειδᾶνος τεθμοί** (οἱ τῶν 'Ισθμίων ἀγῶνες)· **5)** θησαυρός : 'Ανακρ. 58· **6)** 'Ησ. «θεσμοί· αἱ συνθέσεις τῶν ξύλων».

θεσμοσύνη (ἡ) (θεσμός) μτγν., δωρ. -α ἡ δικαιοσύνη : 'Αγαθ.ΑΠ 7,593.

θεσμοτόκος-ον (τίκτω) μτγν. ποι. ὁ γεννῶν, δίδων θεσμούς, θεσμοδότης : Νόνν.Εὐαγγ.'Ιω.9,146.

θεσμοφόρια (τὰ) ἑορτὴ τελουμένη ἐν 'Αθήναις ὑπὸ ἐγγάμων γυναικῶν πρὸς τιμὴν τῆς Θεσμοφόρου Δήμητρος : 'Ηρ.2,171 **τῆς Δήμητρος τελετῆς πέρι, τὴν οἱ 'Ελληνες θεσμαφόρια καλέουσι,** 'Αριστφ.Θεσμ.80 **ἐπεὶ τρίτη 'στὶ Θεσμοφορίων ἡ μέση,** 'Ισαῖ.3,80· ‖ ὁμ. τελετὴ καὶ ἐν ἄ. πόλεσι, οἷον ἐν Θήβαις, Σπάρτῃ, 'Εφέσῳ : 'Ηρ.6,16.

θεσμοφοριάζω ἀμτβ. μ. ἐπὶ γυναικῶν, ἄγω, ἑορτάζω τὰ Θεσμοφόρια βλ.λ. : Ξεν.'Ελλ.5,2,29 **διὰ τὸ τὰς γυναῖκας ἐν τῇ Καδμείᾳ θεσμοφοριάζειν·** ‖ αἱ Θεσμοφοριάζουσαι τίτλος κωμῳδίας τοῦ 'Αριστοφάνους.

θεσμοφόριον (τὸ) κ. θεσμοφορεῖον ναὸς τῆς Θεσμοφόρου Δήμητρος, ἐν ᾧ ἐτελοῦντο τὰ Θεσμοφόρια : 'Αριστφ.Θεσμ.278 **ὡς τὸ τῆς ἐκκλησίας σημεῖον ἐν τῷ Θεσμοφορίῳ φαίνεται,** Θέων Ρήτ.1,204 **Θεσμοφορεῖον.**

θεσμοφόριος-ον μτγν. ἐν ἀναφ. πρὸς μέτρον, **θεσμοφόριον μέτρον** εἶδος δακτυλικοῦ μέτρου : Μάρ.Βικτ.6,145K· **2)** 'Επιγρ. ὁ **Θεσμοφόριος** ὡς οὐσ. ὄνομα μηνὸς π. Ροδίοις· **3)** **τὸ θεσμοφόριον** ὡς οὐσ. βλ.λ.

θεσμοφοριών-ῶνος (ὁ) 'Επιγρ. ὄνομα μηνὸς ἐν 'Ηρακλείᾳ ἐπὶ Λάτμῳ.

θεσμοφόρος-ον (φέρω) κ. νεώτ. ὁ φέρων, παρέχων θεσμούς, νομοθέτης· || συνήθ. ἐπίθ. τῆς Δήμητρος, ὡς εἰσαγαγούσης θεσμοὺς διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, τὸν καταρτισμὸν τῆς κοινωνίας, τὸν νόμιμον γάμον κτλ. : Ἡρ.6,91· || κτ. δυϊκὸν κ. πληθ. ἐπίθ. Δήμητρος κ. Περσεφόνης : Ἀριστφ.Θεσμ.83 **κἀν Θεσμοφόροιν μέλλουσι περί μου τήμερον ἐκκλησιάζειν ἐπ᾽ ὀλέθρῳ**, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.2,70· πρβλ. : Διόδ.1,14 (ἔνθα ἡ Δημήτηρ ταυτίζεται πρὸς τὴν θεὰν τῶν Αἰγυπτίων Ἶσιδα)· **2)** ὀμ. ἓν τῶν ἐπιθέτων τοῦ Διονύσου : Ὀρφ.Ὕμν.41,1.

θεσμοφύλαξ-ακος (ὁ) κ. νεώτ., βοιωτ. **τεθμοφούλαξ** ὁ φύλαξ τῶν θεσμῶν, τῶν νόμων, νομοφύλαξ : Φίλ.1,171 (ἐπὶ τοῦ Μωυσέως)· || κτ. πληθ. ὄνομα ἀρχόντων ἐν Ἤλιδι κ. ἐν ἄ. πόλεσι : Θουκ. 5,47 **ἐν Ἤλιδι . . οἱ δημιουργοὶ καὶ οἱ θεσμοφύλακες**, Διόδ.5,67 **θεσμοφύλακας καὶ θεσμοθέτας ὀναμάζεσθαι τοὺς τὰ περὶ τοὺς θεοὺς ὅσια καὶ τοὺς τῶν ἀνθρώπων νόμους διαφυλάττοντας.**

θεσμοφυλᾰκικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς θεσμοφύλακας : Πλούτ.Ἠθ.292D.

θεσμοφυλάκιον (τὸ) πάπ. τὸ γραφεῖον τῶν θεσμοφυλάκων βλ.λ.

θεσμῳδὸς (θεσμὸς - ᾠδή) μτγν. ὁ ὁμιλῶν περὶ θεσμῶν, νόμων : Φίλ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.8,7.

θεσμῳδῶ-έω (θεσμῳδός) μτγν. ψάλλω θεσμούς, ὁμιλῶ περὶ θεσμῶν· || κ. παθ. ἐν μτχ. **τὰ θεσμῳδούμενα** οἱ χρησμοί : Φίλ.1,650.

θεσπέσιος-ία-ο(ν) (θεὸς-εἰπεῖν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐπ. κ. ἰων. θηλ. -ίη κ. δικατάλ. -ος-ον ἐπὶ φωνῆς, ἐπὶ λόγου, ὁ ὑπὸ θεοῦ ῥηθείς, ὁ θείως ἠχῶν, ὅθ. συνεκδ. ὁ ὑπὸ θεοῦ ἐμπνευσθείς : Ἰλ.Β 600 **ἀοιδὴν θεσπεσίην ἀφέλοντο**, Ὀδ.Μ 158 **Σειρήνων . . θεσπεσιάων**, Πίνδ.Ι 4(3),57 **θεσπεσίων ἐπέων**· **2)** γεν. ὁ ἐκ θεοῦ προερχόμενος, ὁ εἰς θεὸν ἀνήκων, ὁ θεῖος ἢ οἱονεὶ θεῖος : Ἰλ.Α 591 **βηλοῦ θεσπεσίοιο**, Εὐρ.Ἀνδρ.296 **θεσπεσίῳ δάφνᾳ**, Λουκ.Ἀλεξ.4 **σοφὸς ἀνὴρ καὶ τὴν γνώμην θεσπέσιος** (ὁ Πυθαγόρας), Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ. 3,101 **θεσπεσίαν . . ψυχήν**, - **θεσπέσιον τὸ φρόνημα τῶν θυσιαζομένων ὑπὲρ τῆς πατρίδος**· || ἐπ. ἡ δοτ. θηλ. **θεσπεσίῃ** ἐν ἐπιρρ. χρ., κατὰ θείαν θέλησιν, κατὰ θεϊκὴν ἀπόφασιν : Ἰλ.Β 367 **καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἐξαλαπάξεις**· **3)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ καταστάσεων, πράξεων, πραγμ., ὁ ἐκ φύσεως ἢ τῇ ἐνεργείᾳ ἀνθρ. θαυμάσιος, ἐξαίρετος, μεγαλειώδης, ὑπέροχος, ἐνίοτε συνυπονοουμένης κ. τῆς σημ. τοῦ ὑπερφυοῦς : Ἰλ.Ο 668 **νέφος ἀχλύος ὦσεν . . θεσπέσιον**, Ὀδ.Ι 434 **ἀώτου θεσπεσίοιο** (χαλκοῦ), Πλάτ.Εὐθ.289Ε **τέχνη θεσπεσία τις καὶ ὑψηλή**, -θ- **μουσική**, - **καλλονὴ θεσπεσία**, - **ἄγαλμα θεσπέσιον**, - **θεσπέσια ὀμορφιά**, - **θεσπέσιο κρασί**· || τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. θεσπεσίως βλ.λ. : Ἡρ.3,113 **ἀπόζει θεσπέσιον ὡς ἡδύ**, Θεόκρ.25,70· **4)** νεώτ. βοταν. τὸ θηλ. **θεσπεσία** γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν μαλαχοειδῶν.

θεσπεσιότης-ητος (ἡ) μσν. ἡ θειότης: Εὐστ.240,8.

θεσπεσίως ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -α ἀνεκφράστως, καθ᾽ ὑπερβολήν : Ἰλ.Ο 637 **Ἀχαιοὶ θεσπεσίως ἐφόβηθεν ὑφ᾽ Ἕκτορι**, Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ.3,323 **Ἥλιος γὰρ θ᾽ ὡς κεῖνος κατὰ πείρατα γαίης λάμψας θεσπεσίως κάλλεσι τῶν ἀρετῶν**· || νεώτ. κ. δημ. κτ. τρόπον θεσπέσιον βλ.λ.3).

θεσπιαοιδός-όν (θέσπις) ποι. π. Ἡσ. ἀντὶ θεσπιῳδός βλ.λ., ποιητής.

θεσπιάς-άδος (ἡ) νεώτ. ἀρχαιολ. ὡς ὅρος, χαλκοῦν ἄγαλμα ἐκ τῶν παριστώντων τὰς θυγατέρας τοῦ Θεσπίου ἢ τὰς Μούσας.

θεσπιδαής-οῦς-ές (δαίω) ἐπ. ὁ ὑπὸ θεοῦ ἀνημμένος, ὅθεν ὁ ἰσχυρῶς καίων, ὁ σφοδρός : Ἰλ.Μ 177 **θεσπιδαὲς πῦρ**, Ὀδ.Δ 418.

θεσπιέπεια (ἡ) (ἔπος), θηλ. τοῦ ἀχρ. θεσπιεπής, ἡ ἐκπέμπουσα θεῖα ἔπη, ἡ προφητική : Σοφ.ΟΤ 463 **τίς ὅντιν᾽ ἁ θεσπιέπεια Δελφὶς εἶπε πέτρα..;**

θεσπίζω (θέσπις) κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. θεσπίσω κ. ἀττ. **θεσπιῶ**, ἰων. ἀπαρφ. θεσπιέειν ἀόρ. **ἐθέσπισα** κ. δωρ. **ἐθέσπιξα** χρησμοδοτῶ, προφητεύω, προλέγω : Ἡρ.1,47 **τὰ λοιπὰ τῶν χρηστηρίων ἐθέσπισε**· || μτ. δοτ. κ. αἰτ. : Αἰσχ.Ἀγ.1210 **πολίταις πάντ᾽ ἐθέσπιζον πάθη**, Εὐρ.Ἀνδρ.1161· κ. παθ. : Σοφ.ΟΚ 388 **τί δὲ τεθέσπισται;** **2)** μτ. αἰτ. ἐμπνέω, διδάσκω : Ἐπιγρ. **μαντοσύνην, τὴν θέσπισε Φοῖβος**· κ. παθ. : Φίλ.2,38 (χρησμοὶ) **οὓς ἐθεσπίσθη Μωϋσῆς**· **3)** μτγν. κ. μσν. ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων ἢ δικαστῶν, ἐκδίδω διατάγματα, προστάγματα : Ἰουλ.Ἀθ.75Β, Μιχ.Ἀτταλ.ἐν Σάθ.1,24 **οὕτω θεσπίζει καὶ διορίζεται**· || νεώτ. εἰσάγω θεσμόν, νομοθετῶ· κ. παθ. **διὰ τοῦ νόμου τοῦ ἰδιωνύμου θεσπίζονται αὐστηραὶ ποιναί**· ῥηματ. π. θέσπισμα, θέσπισις, θεσπιστής.

θεσπιόμαντις-εως (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ χρησμοδοτικός, μαντικός : Ἀριστόν.1,3 **θεσπιόμαντις ἕδρα.**

θέσπιος-ον (θεὸς-ἔπος) θεσπέσιος βλ.λ.: Ἡσίοδ. ἀπ.197, Ἀριστφ.Ὀρν.977 **θέσπιε κοῦρε**· **2)** Ἡσ. «Θέσπιος· ποταμὸς Βοιωτίας».

θεσπιόφημον Ἡσ. «παροιμίαν τινά».

θέσπις-ιος (ὁ,ἡ) (θεὸς-εἰπεῖν) γεν. κ. **θέσπιδος** π. Νόνν., αἰτ. **θέσπιν** κ. **θέσπιδα** π. Νόνν., ὁ ὑπὸ θεοῦ ἐμπνευσθείς, θεόπνευστος, θεῖος : Ὀδ.Ρ 385 **θέσπιν ἀοιδόν**, Εὐρ.Μήδ.425 **θέσπιν ἀοιδάν**, Νόνν. Δ 25,452· **2)** ὑπερμεγέθης, ὑπερφυσικός, τρομερός : Ὕμν.Ἀφρ.203 **θέσπις ἄελλα**· **3)** Ἡσ.«θέσπιδες· θυσίαι, θεοσέβειαι»· **4)** ὡς ὄν. κύρ. ὁ δημιουργὸς τῆς τραγῳδίας : Ἀριστφ.Ὀρν.1479.

θέσπισις-εως (ἡ) (θεσπίζω) σχόλ. μαντικὴ ἔκφρασις : Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.11.

θέσπισμα-ατος (τὸ) (θεσπίζω) κ. μσν. κ. νεώτ. συνήθ. κτ. πληθ. χρησμός, μαντικὴ ῥῆσις, προφητεία : Ἡρ.2,29 **ἐπεὰν ὁ θεὸς.. κελεύῃ διὰ θεσπισμάτων**, Σοφ.ΟΤ 971 **τὰ δ᾽ οὖν γέροντα συλλαβὼν θεσπίσματα κεῖται παρ᾽ Ἅιδῃ**· **2)** μτγν. κ. μσν. π. Βυζαντ. δόγμα τῆς συγκλήτου ἢ πρόσταγμα τοῦ αὐτοκράτορος : Ἰουστιν.Νεαρ.113.1,1, Σέργ. Μακρ.ἐν Σάθ.3,329 **διά τε βασιλικῶν θεσπισμάτων τῶν ἀοιδίμων εὐσεβῶν βασιλέων**· **3)** νεώτ. κτ. πληθ. ἐκτελεστικὰ διατάγματα ἐκδοθέντα ὑπὸ τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως τῆς σχηματισθείσης μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν τοῦ 1862· **4)** νεώτ. ἀπόφασις ἢ πρᾶξις πανεπιστημιακῆς συγκλήτου· **5)** νεώτ. νομ. θέσπισμα **κλητήριον ἔγγραφον**, δι᾽ οὗ καλεῖται πρὸς ἐμφάνισιν ἐνώπιον πλημμελειοδικείου ἢ πταισματοδικείου ὁ κατηγορούμενος.

θεσπιστής (ὁ) μτγν. ὁ θεσπίζων, ὁρίζων τὰ μέλλοντα, μάντις, προφήτης : Μαν.6,378.

θεσπιῴδημα-ατος (τὸ) (θεσπιῳδῶ) μσν. μαντικὴ ῥῆσις, προφητεία, ἄ. θέσπισμα : Νικ.Χων.359Α.

θεσπιῳδός (ὁ) (θέσπις-ᾠδή) ἐπὶ προσ., ὁ ᾄδων θεῖα, ὁ ἔνθους, ὅθεν ὁ προφητεύων, μαντεύων : Εὐρ.Ἑλ.145 **τὴν θεσπιῳδὸν Θεονόην χρῄζων ἰδεῖν** αὐτ.Μήδ.668 **ὀμφαλὸν γῆς θεσπιῳδόν**, Φιλόστρ. Σοφ.1· || ἡ θεσπιῳδός ὡς οὐσ. ἡ Carmenta τῶν Ῥωμαίων, μάντις: Διον.Ἀλ.Ῥωμ.1,31· **2)** ἐν ἀναφορ. πρὸς φόβον, ὁ ἐμποιηθεὶς ὑπὸ μαντείας, προφητείας : Αἰσχ.Ἀγ.1134 **πολυεπεῖς τέχναι θεσπιῳδὸν φόβον φέρουσιν μαθεῖν** (διορθ. θεσπιῳδοί, ὅπως συμφωνῇ πρὸς τὸ τέχναι).

θεσπιῳδῶ-έω (θέσπις-ᾠδή) εἶμαι θεσπιῳδός, χρησμοδοτῶ, προφητεύω : Αἰσχ.Ἀγ.1161 **ἔοικα θεσπιῳδήσειν**, Ἀριστφ.Πλ.9 **ὃς θεσπιῳδεῖ τρίποδος ἐκ χρυσηλάτου** (Ἀπόλλων), Πλάτ.Ἀξ.367D, Πολυδ.1,17 **τὸ γὰρ θεσπιῳδῆσαι διθυραμβῶδες**· ῥηματ. π. θεσπιῴδημα.

θεσπρωτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερό-

μενος εἰς τοὺς Θεσπρωτούς : Ἀριστλ.άπ.452F Θεσπρωτικὸν ἔθνος οἱ Ἀμῦνται.

θεσσαλίζω μτγν., ἀττ. θετταλίζω μιμοῦμαι τὰ ἤθη τῶν Θεσσαλῶν, οἷον πολιτεύομαι, ὁμιλῶ, ἐνδύομαι ὡς Θεσσαλός : Αἰλ.ΠΙ 4,15, Παρθ.24,2.

θεσσαλικός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀττ. **θετταλικός** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἢ τοὺς Θεσσαλούς : Ἡρ.7,128 **οὔρεα τὰ Θεσσαλικά,** Ἱππ.Ἄρθρ.7 **Θεσσαλικὸν ἕδος** (εἶδος καθίσματος ἢ ἀνακλίντρου), Ἀριστφ.άπ. 492 **Θετταλικὰ δεῖπνα** (ἦτο παροιμιώδης ἡ λαιμαργία τῶν Θεσσαλῶν), Ἀθήν.10,418C **θετταλικὴν ἔνθεσιν, - θεσσαλικὸς τυρός.**

θεσσαλικῶς ἐπίρρ., ἀττ. **θετταλικῶς** κατὰ τρόπον θεσσαλικὸν βλ.λ. : Κράτ.19 **ἔπη τριπήχη θετταλικῶς τετμημένα,** Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.109,1· κ. συγκρ. : αὐτ.Συντ.159,9.

Θεσσαλίς-ίδος (ἡ), ἀττ. **Θετταλίς** θηλ. τοῦ Θεσσαλὸς βλ.λ., ὁ Θεσσαλικός : Σοφ.ΟΚ 314 **κυνῆ πρόσωπα Θεσσαλίς νιν ἀμπέχει,** Εὐρ.Ἀλκ.332 **νύμφη Θεσσαλίς·** **2)** ὡς οὐσ. εἶδος ὑποδήματος : Λύσιππ.2.

θεσσαλοικέτης (ὁ), ἀττ. **θετταλοικέτης** ὁ Θεσσαλοῦ ἢ Θεσσαλῶν οἰκέτης, δοῦλος, ἄ. πενέστης : Φιλοκρ.π.Ἀθήν.6,264Λ **καλεῖσθαί φησι τοὺς πενέστας καὶ θετταλοικέτας.**

Θεσσαλός-ή-όν κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀττ. **Θετταλός,** θεσσ. **Πετθαλός,** βοιωτ. **Φετταλός,** θηλ. **Θεσσαλίς** βλ.λ., ὁ Θεσσαλικός : Εὐρ.Ἱππ.221 **Θεσσαλὸν ὅρπακα** || παροιμ. : Εὐρ.Φοίν.1407 **Θεσσαλὸν σόφισμα** (θεσσαλικὴ πανουργία, φευτιά, διότι εἰς τοὺς Θεσσαλοὺς περιήπτετο ἡ αἰσχύνη τῆς δολιότητος καὶ ἀπιστίας)· πρβλ. Φώτ. **Θεσσαλὸν νόμισμα** (νόμισμα κίβδηλον)· || **ὁ Θεσσαλὸς** ὡς οὐσ. ὁ κάτοικος τῆς Θεσσαλίας : Ἡρ.5,63 **Θεσσαλοὶ δέ σφι δεομένοισι ἀπέπεμψαν καινῇ γνώμῃ.**

θεσσαλότμητος-ον (τέμνω), ἀττ. **θετταλότμητος** ὁ τετμημένος διὰ Θεσσαλόν, ἰδίως ἐπὶ κρέατος κεκομμένου διὰ λαίμαργον : Φιλέτ.π.Ἀθήν.10, 418C **θετταλότμητον κρέας.**

θέσσασθαι (τίθημι) ποι. ἀπαρφ. μέσ. ἀόρ. μετ' αἰτ. ζητῶ τι **διὰ** προσευχῆς, **εὔχομαι** : Ἡσίοδ.άπ. 201 **θεσσάμενος γενεήν,** Ἀρχίλ.11, Ἀπολλών.Ρ 1,824 **θ- παίδων γένος·** || ὁμ. μετ' ἀπαρφ. : Πίνδ.Ν 5,10 **εὔανδρον (εἶναι) . . θέσσαντο** (σχόλ. « ηὔξαντο »)· ρημστ. π. θεστός (μ. ἐν συνθ., οἷον ἀπό-θεστος).

θεστόρειος-ον ὁ τοῦ Θέστορος : Σοφ.Αἴ.801 **τοῦ Θεστορείου μάντεως.**

θεσφατηλόγος-ον (θέσφατα-λέγω) μ. π. Αἰσχ. χρησμολόγος, μάντις : Αἰσχ.Ἀγ.1442 **ἡ κοινόλεκτρος τοῦδε θεσφατηλόγος.**

θεσφατίζω π. Ἡσ. προφητεύω, χρησμολογῶ.

θέσφατος-ον (θεός-φημί) κ. νεώτ. ἐπὶ τῶν θείᾳ βουλήσει συμβαινόντων, ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ λεχθείς, ἐξαγγελθείς : Αἰσχ.Ἀγ.1321 **οἰκτίρω σε θεσφάτου μόρου,** Σοφ.ΟΚ 1472· || συνήθ. ἐν τῇ φρ. **θέσφατόν ἐστι** εἶναι ὡρισμένον, γραμμένον : Ἰλ.Θ 477 **ὡς γὰρ θέσφατόν ἐστι·** κ. μτ. δοτ. προσ. κ. ἀπαρφ. : Ὀδ.Δ 561 **σοὶ δ' οὐ θέσφατόν ἐστι . . θανέειν,** Πίνδ.Π 4,71· **2)** κ. νεώτ. **τὰ θέσφατα** ὡς οὐσ. τὰ θεῖα ρήματα, αἱ θεῖαι προφητεῖαι, οἱ χρησμοί : Ὀδ.Ι 507 **ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει,** Σοφ.ΟΤ 907 **θέσφατ' ἐξαιροῦσιν ἤδη·** || σπαν. κτ. ἑν. : Εὐρ.ΙΤ 121 **ἄκραντον θέσφατον·** **3)** ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ποιηθείς, πεμφθείς, ὅθεν θεῖος : Ὀδ.Η 143 **χύτο θέσφατος ἀήρ.**

θεσφατῶ-όω π. Ἡσ. ἐν τῷ παθ. εἶμαι θεόπνευστος, ἐμπνευσμένος Ἡσ. « θεσφατοῦται· θεσφατίζει, μαντεύεται, περισσὰ λαλεῖ ».

θετήρ-ῆρος (ὁ) (τίθημι) μτγν. ὁ θέτης βλ.λ.· Ἡσ. « τολμητής, πράκτης » : Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.1.

θέτης (ὁ) (τίθημι) κ. μσν. κ. νεώτ., θηλ. **θέτις** ὁ θέτων, ὁ βάλλων, ὁ ὁρίζων τι, ἰδίως ἐν φρ. **θέτης ὀνόματος** ὁ ὀνοματοθέτης : Πλάτ.Κρατ.389D· **2)** ὁ ὑποθηκεύων τι, ἐνεχυριάζων· Ἁρποκρ. « ὁ ὑποθήκην τεθεικώς » : Ἰσαῖ.10,24 **θ- χωρίων·** πρβλ. θέσις ἐν εἰδ. σημ.· **3)** ὁ υἱοθετῶν, ὁ ἀναγνωρίζων ξένον τέκνον ὡς ἰδικόν του· Φώτ. ἐν ΑΒ 264 « ὁ εἰσποιησάμενος θετούς τινας »· πρβλ. θέσις ἐν εἰδ. σημ.· **4)** νεώτ. ἐν χρ. ὡς δεύτερον συνθετικόν, οἷον ἀγωνοθέτης, νομοθέτης, ταξιθέτης.

θετίδειον (τὸ) κ. π. μτγν. **Θετίδιον** τὸ ἱερὸν τῆς Θέτιδος : Εὐρ.Ἀνδρ.20 **λεὼς θετίδειον αὐδᾷ θεᾶς,** Στράβ.9,5,6.

θετικισμός (ὁ) (τίθημι) νεώτ. φιλοσ. θεωρία, καθ' ἣν μόνον τὸ κατ' αἴσθησιν ἀντιληπτὸν ὂν ἢ φαινόμενον, τὸ ὑποκείμενον τῆς ἐμπειρίας, θεωρητέον ὡς ὑπάρχον, ὅθεν κ. μ. ἐπὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ συνδυασμοῦ καὶ συνθέσεως τῶν οὕτως ὄντων καὶ φαινομένων βασιστέα πᾶσα φιλοσοφικὴ θεωρία καὶ πίστις, ἀποκλειομένης τῆς ὑπερβατικῆς μεταφυσικῆς, ἄ. θετικοδοξία, διεθν. ὅρος **ποζιτιβισμός.**

θετικιστής (ὁ) νεώτ., θηλ. **θετικίστρια** ὀπαδὸς τοῦ θετικισμοῦ βλ.λ.

θετικοδοξία (ἡ) νεώτ. φιλοσ. ὁ θετικισμὸς βλ.λ.

θετικός-ή-ό(ν) (τίθημι) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἱκανὸς ἢ ἁρμόδιος εἰς τὸ τιθέναι, ὁρίζειν τι : Διον. Ἀλ.Συνθ.16 **ὀνομάτων θετικός** (ὁ ἔχων τὴν εὐφυΐαν νὰ ἐφευρίσκῃ ὀνόματα)· **2)** ἐπὶ νόμων, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν υἱοθεσίαν, **ὁ** περὶ αὐτῆς πραγματευόμενος : Ἀριστλ.Πολιτ.1274b,4 **οὓς καλοῦσιν ἐκεῖνοι νόμους θετικούς·** **3)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς θέσιν, ζήτημα ἢ ὑπόθεσιν, ὅθεν ὁ συζητήσιμος, ἀμφισβητήσιμος : Στράβ. 2,3,7 **τὴν ζήτησιν θ- ποιεῖσθαι,** Φιλόστρ.Σοφ.2,6 **θετικὴ ὑπόθεσις·** **4)** ὁ βεβαιωτικός, ὁ καταφατικός, ἀντίθ. ἀρνητικός : Νουμήν.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ. 14,8, **-θετικὴ ἀπάντησις·** **5)** νεώτ. κ. δημ. ὁ σταθερός, ὁ ἀσφαλής, ὁ βέβαιος, ὁ πραγματικός : **τίποτε θετικὸν ἀκόμη δὲν ἔχομεν, - θετικὰ κέρδη** (ὄχι φανταστικά, ὑποθετικά), **-θετικὴ ἐπιχείρησις, -θετικὴ ζημία** (ζημία ἐκ τῶν κεφαλαίων καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν διαφυγόντων κερδῶν)· || ἐπὶ προσ., ὁ ἐφ' οὗ δύναταί τις νὰ βασισθῇ, ὁ οὐχὶ ἀλλοπρόσαλλος, ὁ μὴ λέγων καὶ ξελέγων : **θετικὸς ἄνθρωπος·** **6)** μτγν. αὐθαίρετος : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.2,256 **θ- χρῆσις τῶν ὀνομάτων·** **7)** κ. νεώτ. γραμμ. **τὸ θετικὸν** ὡς οὐσ. ἢ **ὁ θετικὸς βαθμὸς** ὁ πρῶτος βαθμὸς τῶν ἐπιθέτων ἢ ἐπιρρημάτων : Σχόλ. Ἰλ.Δ 277· **8)** νεώτ. φιλοσ. **θετικὴ φιλοσοφία** ὁ θετικισμὸς βλ.λ.· ὅθ. || **θετικὸς φιλόσοφος** ὁ μὴ ἀσχολούμενος εἰς μεταφυσικὰς θεωρίας, ὁ πραγματιστής· **9)** μαθ. ὁ ἀνώτερος τοῦ μηδενός, ὁ μὴ ἀρνητικός, ὁ χαρακτηριζόμενος διὰ τοῦ σημείου +, ἀντίθ. ἀρνητικὸς βλ.λ.2)· **10)** φυσ. ἐν τῇ ἠλεκτρολογίᾳ, τὸ εἶδος τοῦ ἠλεκτρισμοῦ τοῦ ἀναπτυσσομένου διὰ τῆς προστριβῆς ὑφάσματος ἐπὶ ὑέλου ἢ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος τοῦ βαίνοντος ἀπὸ τοῦ ἑνὸς πόλου ἠλεκτρικῆς στήλης ἢ ἠλεκτρικῆς γεννητρίας πρὸς τὸν ἄλλον, ἀντίθ. ἀρνητικός : **θετικὸς πόλος μαγνήτου·** **11)** φωτογρ. **θετικὴ εἰκὼν** ἡ διὰ τυπώσεως τῆς ἀρνητικῆς εἰκόνος προκύπτουσα εἰκών.

θετικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ θετικοῦ, ἡ προσαρμογὴ πρὸς τὴν πραγματικότητα.

θετικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **-ά** ἁρμοδίως, καταλλήλως : Διαν.Ἀλ.Ρητ.3,5· **2)** κατὰ τρόπον θετικὸν βλ.λ.3), **συζητήσιμον·** κ. συγκρ. : Ἀφίν.Ρητ. 75· **3)** βεβαιωτικῶς, καταφατικῶς : Διογ.Λ 9,75· **4)** αὐθαιρέτως : Σέξ.Ἐμπ.Πυρρ.1,38.

θετός-ή-όν (τίθημι) κ. νεώτ. ὁ τεθείς, ὁ ὁρισθείς : Εὐρ.ΙΑ 251 **ἔχων..θετὸν εὔσημόν τε φάσμα·** **2)** ὁ λογιζόμενος ἐν θέσει ἄλλου τινός, ὅθεν ὁ εἰσ-

ποιηθείς, ό υίοθετηθείς, **ά.** ψυχοπατέρας, ψυχομάννα, ψυχογιός, ψυχοκόρη : Ἡρ.6,57 **θετὸν παῖδα ποιεῖσθαι,** Πίνδ.Ο 9,62 **θετὸν υἱόν,** Πλούτ.Νόμ. 929C, Πλούτ.Θησ.3· **3)** σχόλ. **τὸ θετὸν** ὡς ούσ. ὁ κεκρύφαλος : Σχόλ.ΑΠ 5,270.

θετταλικός-ή-όν άττ. τ. τοῦ θεσσαλικός βλ.λ.

θετταλοικέτης (ὁ) άττ. ὁ θεσσαλοικέτης βλ.λ.

Θετταλός (ὁ) άττ. τ. τοῦ Θεσσαλὸς βλ.λ.

θετταλότμητος-ον άττ. τ. τοῦ θεσσαλότμητος.

θέτω μσν., νεώτ. κ. δημ., άρχ. **τίθημι,** παρατ. μσν. **ἤθετον,** άόρ. **ἔθηκα** κ. **ἔθεσα** κ. μσν. **ἤθεκα,** παθ. άόρ. **ἐτέθην,** μτχ. παθ. παρακ. **τεθειμένος** τοποθετῶ, βάλλω, βάζω : **θέτω τὰ βιβλία ἐπὶ τῆς τραπέζης·** **2)** μτφ. προτείνω, ὑποβάλλω : **ἡ κυβέρνησις ἔθεσε ζήτημα ἐμπιστοσύνης·** **3)** πρεσβεύω τι, πιστεύω, παραδέχομαι : **ἔχω θέσει ὡς ἀρχὴν νὰ μὴ δανείζωμαι·** **4)** ἱδρύω, καθιερῶ τι : **θέτω ἀγώνισμα - βραβεῖον·** **5)** ἐν φρ. **θέτω ὑπὸ ἀμφισβήτησιν** ἀμφισβητῶ· ‖ **θέτω ὑπὸ ἐπιτήρησιν** ἐπιτηρῶ· ‖ **θέτω ὑπὸ κηδεμονίαν** κηδεμονεύω, προστατεύω· ‖ **θέτω τινὰ εἰς δύσκολον θέσιν** περιάγω εἰς δυσκολίαν, πιέζω, στενοχωρῶ· ‖ **θέτω νόμους** νομοθετῶ· **6)** μσν. άμτβ. κατακλίνομαι, πλαγιάζω: Ἐρωτόκρ. 2,1238 **καθένας στὸ κλινάρι ἤθεκε γιὰ νὰ ἀναπαῇ·** ρηματ. π. ὡς τοῦ τίθημι βλ.λ.

θεῦ δωρ. κ. Ιων. άντὶ θέο, θοῦ, β' ἐν. προστ. άόρ. β' τοῦ τίθημι βλ.λ.· Ἡσ. «δεῦρο· τρέχε».

θεύγεσθαι Ἡσ. «θέλγεσθαι. Κρῆτες».

θευμορία (ἡ) δωρ. άντὶ θεομορία βλ.λ.

θευμοριαζέτω Ἡσ. «θεῷ γέρας ἀναφερέτω».

θεύμορος (ὁ) δωρ. θεόμορος βλ.λ.

θευξένια δωρ. άντὶ θεοξένια βλ.λ.· Ἡσ. «Ἀπόλλωνος ἑορτή».

θευπροπία (ἡ) δωρ. θεοπροπία βλ.λ. : Βακχ.9,41.

θεῦρός (ὁ) Ἐπιγρ. άντὶ θεωρὸς βλ.λ.

θεύσομαι αἰολ. μέσ. μέλλ. ὡς ἐνεργ., σπαν. θεύσω π. Λυκόφρ. τοῦ ρ. θέω βλ.λ.

θευφορία (ἡ) δωρ. θεοφορία : ΑΠ 6,220,4.

θεύω αἰολ. τ. τοῦ θέω βλ.λ.

θέω (1), ἐπ. θείω, μέσ. μέλλ. ὡς ἐνεργ. **θεύσομαι,** π.Λυκόφρ. θεύσω, θαμιστ. παρατ. **θέεσκον** οἱ ἄλλοι χρόνοι ἐκ τοῦ τρέχω, ἐπὶ προσ. κ. ζώων, τρέχω, προχωρῶ γοργῶς : Ἰλ.Ψ 623 **οὐδὲ πόδεσσιν θεύσεαι,** Ὀδ.Θ 247, Πλάτ.Κρατ.423Α **καὶ εἰ ἵππον θέοντα ἢ τι ἄλλα τῶν ζῴων ἐβουλόμεθα δηλοῦν,** αὐτ.Νόμ.822Β· ‖ π.Ὁμ. ἡ μτχ. τιθεμένη μτ. ρημ.κινήσεως ἐν ἐπιρρ.σημ.ταχέως : Ἰλ.Ζ 54· ‖ μετ' αἰτ. τόπου : Ξεν.Κυν.4,6 **θ- τὰ ὄρη·** **2)** μτφ. ἀγωνίζομαι, μάχομαι περί τινος : Ἰλ.Χ 161 **περὶ ψυχῆς θέον Ἕκτορος,** Ἡρ.8,140, Πλάτ.Νόμ.691C, Πλούτ. Φάβ.26 **πόλει θεούσῃ τὸν ἔσχατον κίνδυνον·** **3)** ἐπὶ πτηνῶν, ἵπταμαι, πετῶ : Ἀριστφ.Ὄρν.205 **θεύσονται δρόμῳ·** **4)** ἐπὶ πάσης ταχείας κινήσεως ἀψύχων, οἷον ἐπὶ πλοίων, πλέω ταχέως : Ἰλ.Α 483 **ἡ δ' ἔθεε κατὰ κῦμα,** Ξεν.Ἑλλ.6,2,29 **καὶ εἰ μὲν αὔρα φέροι, θέοντες ἅμα ἀνεπαύοντο·** ‖ ὁμ. ἐπὶ καταφερομένης ἀπορραγείσης πέτρας, κινοῦμαι ταχέως, κυλίομαι, κυλιέμαι γρήγορα : Ἰλ.Ν 141 **ἀσφαλέως θέει ἔμπεδον·** ‖ **ὁμ.** ἐπὶ τοῦ τροχοῦ τοῦ κεραμέως, γυρίζω ταχέως : Ἰλ.Σ 601 **ὅτε τις τροχὸν ἄρμενον ἐν παλάμῃσιν ἑζόμενος κεραμεὺς πειρήσεται, αἴ κε θέῃσιν·** ‖ ὁμ. ἐπὶ δισκοβολίας : Ὀδ.Θ 193 **θέων ἀπὸ χειρὸς** (πετῶν ἐκ τῆς χειρός)· **5)** ἐπὶ πραγμ. ἐν σταθερᾷ θέσει κειμένων, οἷον ἡ φλέψ, ἐκτείνομαι, ἁπλώνομαι εἰς μεγάλας διαστάσεις ἐν συνεχεῖ γραμμῇ, διακλαδίζομαι : Ἰλ.Ν 547 **φλέψ ἀνὰ νῶτα θέουσα διαμπερές·** ‖ ἐπὶ κυκλοειδοῦς ἐπιστρέφοντος εἰς ἑαυτό, περιτρέχω, περιβάλλω : Ἰλ.Ζ 118 **ἄντυξ, ἣ πυμάτη θέεν ἀσπίδος** (ἡ περιφέρεια τῆς ἀσπίδος, ἡ ὁποία περιέτρεχε τὰς ἐσχατιὰς αὐτῆς)· ρημστ. π. θοός, θοάζω, βοηθός, βοηθῶ (βοῇ - θέω), βοήθεια. Ἐκ ρίζ. θεϝ-, θευ-.

θέω (2) ἀποτελῶ λευκὴν γραμμήν, λάμπω, ἀστράπτω : Ἡσίοδ.Α 146 **τοῦ καὶ ἰδόντων μὲ πλῆτο στόμα λευκὰ θεόντων.**

θεῶ-άου β' ἐν. ἐνεστ. προστ. τοῦ θεῶμαι βλ.λ.

θεῶ-όω (θεός) κ. μσν. θεοποιῶ, κάμνω τινὰ θεόν : Οἰνόμ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.5,34· ‖ παθ. γίνομαι θεός : Καλλ.Ἀρτ.159 **γυῖα θεωθείς·** **2)** ἐκκλ. πληροῦμαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ : Πρόκλ.Παρμ.490S **καθ' ὅσον πάντα τεθέωται,** ΘΛειτ.114Β **πανάγνων Μυστηρίων οἷς ζωοῦται καὶ θεοῦται·** **3)** θειῶ, θειαφίζω : Ἀρσρ.12· ρημστ. π. θέωσις.

θεῶμαι-άομαι (θέα) κ. μσν. κ. νεώτ., ἀποθ. ἐπ. κ. Ιων. θηέομαι, προστ. θεῶ, εὐκτ. θηοῖο, δωρ. θαέομαι, προστ. θάεο, παρατ. γ' ἐν. **ἐθηεῖτο** κ. ἐπ. **θηεῖτο,** γ' πληθ. κ. **ἐθηεῦντο,** μέλλ. **θεάσομαι,** ἰων. **θεήσομαι,** άόρ. **ἐθεασάμην,** ἐπ. εὐκτ. **θηήσαιο, θηήσατο,** παρακ. **τεθέαμαι,** παθ. άόρ. **ἐθεάθην,** θαμιστ. παρατ. γ' ἐν. **θηέσκετο** θεωρῶ τι μετὰ θαυμασμοῦ, θαυμάζω, ἐκπλήσσομαι : Ἰλ.Η 444 **θηεῦντο μέγα ἔργον,** Ὀδ.Κ 180, Πλάτ.Χαρμ.154C **πάντες ὥσπερ ἄγαλμα ἐθεῶντο αὐτόν·** ‖ θεωρῶ, παρατηρῶ, κοιτάζω : Θουκ.5,7 **ἐθεᾶτο τὰ λιμνῶδες τοῦ Στρυμόνος καὶ τὴν θέσιν τῆς πόλεως,** Ξεν.ΚΠ 4,5,7, Διήγ'Αχιλλ.236 **ἐάν τινα θεάσωμαι εἰς τὴν μάχην νὰ δειλιάσῃ,** Διγεν.Ἀκρ.4094 **θέασον τὸ πάμφιλόν σου τέκνον·** κ. παθ. : ΚΔ Μάρκ.16,11 **ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς·** **2)** ἐπὶ τοῦ νοῦ, βλέπω, θεωρῶ, ἐξετάζω : Πλάτ.Φαίδ.84Β **θ- τὸ ἀληθές** κ. μτ. ἀνσφ. προτ. : Δημ.275 **ὅση δεινότης ἦν ἐν τῷ Φιλίππῳ θεάσεσθε·** **3)** θεωρῶ θέαμα, παράστασιν, εἰς τὸ θέατρον : Ἰσοκρ.4,44 **τοῖς δὲ θεάσασθαι τούτους πρὸς ἀλλήλους ἀγωνιζομένοις·** ‖ **οἱ θεώμενοι** οἱ θεαταί : Ἀριστφ.Νεφ.518 **ὦ θεώμενοι·** **4)** μτφ. διὰ πληροφοριῶν, διὰ παρατηρήσεων παρακολουθῶ γεγονός τι : Ἡρ.8,116 **θηήσασθαι τὸν πόλεμον·** ρηματ. π. θεατός, θεατέος, θεατής, θέατρον, θεατήρια, θεατρίζω.

θεώματα Ἡσ. «περικαθαρτήρια» (δ. ἀνάγν. θειώματα).

θεωνῖνα (ἡ) μτγν. εἶδος φυτοῦ (portulaca) : Ἀπουλ.103.

θεωνυμίαι (αἱ) (ὄνομα) μτγν. κ. μσν. ἐκκλ. θεῖα ὀνόματα, θεῖαι ὀνομασίαι.

θεωνυμικός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ἐκκλ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ θεῖον ὄνομα, εἰς τὸν θεόν, θεῖος : Διον.Ἀρεοπ.162 **θεωνυμικὴ γνῶσις.**

θεωνυμικῶς ἐπίρρ. μσν. ἐκκλ. κατὰ τρόπον θεωνυμικὸν βλ.λ. : Εὐστ.Πον.144,10.

θεώνυμος-ον (ὄνομα) μτγν. κ. μσν. ἐκκλ. ὁ θείῳ ὀνόματι καλούμενος.

θεωνυμῶ-έω (ὄνομα) μτγν. κ. μσν. καλῶ θείῳ ὀνόματι : Εὐστ.Πον.40,14.

θεώρατος-η-ο δημ. ἀντὶ θεόρατος βλ.λ.

θεωρεῖο(ν) (τό) ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. κ. δημ. μέρος ἐξ οὗ θεωρεῖ ἢ βλέπει τις· Ἡσ.· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἕκαστον τῶν ἰδιαιτέρων διαμερισμάτων θεάτρου, τῶν κειμένων ὑψηλότερον τῆς πλατείας καὶ προωρισμένων δι' ὁμίλους θεατῶν· **3)** ἐξέδρα βουλευτηρίου προωρισμένη διὰ μὴ βουλευτάς : **θεωρεῖον δημοσιογραφικόν - διπλωματικόν.**

θεώρετρα (τό) μσν. τὰ θεώρητρα βλ.λ. : Διγεν. Ἀκρ.2278 **ὁμοίως καὶ ὁ Ἀμηρᾶς θεώρετρα παρέσχε τῆς νύμφης τῆς εὐγενικῆς.**

θεώρημα-ατος (τό) (θεωρῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ θεωρούμενον, ὁρώμενον, θέαμα : Δημ.247 **ἐν πᾶσι καὶ λόγοις καὶ θεωρήμασι,** ΔίωνΚ52,60 **θεωρήματα καὶ ἀκούσματα·** ‖ ἑορτασμός, γιόρτασμα : Πλάτ.Νόμ.753Α **ὅσα Μουσῶν ὡσὶν ἔχεται θεωρήματα·** **2)** τὸ ὑποκείμενον παρατηρήσεως,

σκέφεως : Ἀριστλ.Μνήμ.450b,25 **τὸ ἐν ἡμῖν φάντασμα δεῖ ὑπολαβεῖν . . εἶναι θ-** 3) ἐπὶ διανοίας, θεωρία, σκέψις : Ἀριστλ.Μεταφ.1083b,18, Μητρόδ.831,8 **τὰ κατὰ φυσιολογίαν θεωρήματα** 4) πρότασις δι' ἐρεύνης εὑρεθεῖσα καὶ αἰτιολογηθεῖσα, κανών : Φιλόδ.Ρητ.2,94S **τέχνης θεωρήματα,** Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.33 **ἰατρικῆς θεωρήματα** || σχῆμα, σχέδιον : Πολύβ.6,26,10 **ἑνὸς ὑπάρχοντος παρ' αὐτοῖς θεωρήματος ἁπλοῦ** 5) κτ. πληθ. αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπιστῆμαι : Πολύβ. 10,47,12 **ἔφαμεν γὰρ πάντα τὰ θεωρήματα καθ' ἡμᾶς ἐπὶ τοσοῦτον εἰληφέναι τὰς προκοπάς,** Γαλ. 1,106 **αἱ τέχναι ἐκ θεωρημάτων εἰσίν** 6) κ. νεώτ. μαθ. πρότασις ἧς ἡ ἀλήθεια δὲν εἶναι ἀφ' ἑαυτῆς καταφανής, ἀλλὰ δεῖται ἀποδείξεως : Πάππ.30,6, Πρόκλ.Εὐκλ.201F 7) ὑποκείμενον ἐρεύνης, ἐξετάσεως : Πολύβ.1,2,1 **μέγα τὸ περὶ τὴν ἡμετέραν ὑπόθεσιν θεώρημα γένοιτ' ἄν** 8) ἔρευνα, ἐξέτασις, ζήτησις : Πλούτ.'Ηθ.1131C **σχολῆς δεῖται τὸ θεώρημα.**

θεωρηματικός-ή-όν ὁ συμφωνῶν πρὸς ὅ τι τις βλέπει, ἀντίθ. ἀλληγορικός : Ἀρτεμίδ.4,1 **θεωρηματικοὶ ὄνειροι** 2) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ θεώρημα, ὁ ἐν τοῖς θεωρήμασι διδασκόμενος, ὁ θεωρητικός, ἀντίθ. πρακτικός : Διογ.Λ 3,49 || ἐπίθ. τοῦ Μητροδώρου τοῦ μαθητοῦ τοῦ Στιλπωνος, ὁ ἐν θεωρήμασι πραγματευόμενος τὴν διδασκαλίαν του, ὁ δογματικός : αὐτ.2,113 3) ὁ εἰς θεωρίαν βλ.λ.2) ἐπιδιδόμενος, ἀφορῶν, ἀντίθ. πρακτικός : Ἰουλ.Λόγ.6,109A.

θεωρημάτιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ θεώρημα βλ.λ. : Ἀρρ.'Επικτ.2,21,17.

θεωρήμων-ονος (ὁ) μτγν. ὁ θεωρῶν, θεωρητικός: Χοιροβ.ἐν Ἀν.'Οξ.2,220.

θεώρησις-εως (ἡ) (θεωρῶ) κ. νεώτ., δημ. -η ἡ θεωρία, σκέψις : Πλάτ.Φίλ.48A **τραγικὰς θεωρήσεις** 2) νεώτ. ἐξέτασις, ἐξέλεγξις, ἔγκρισις : **θεώρησις χειρογράφων, - θ- διαβατηρίου.**

θεωρητήριον (τὸ) (θεωρῶ) μτγν. ἑδώλιον ἐν τῷ θεάτρῳ : Πλούτ.Γ Γράκχ.12 **θεωρητήρια κύκλῳ κατασκευάσαντες ἐξεμίσθουν.**

θεωρητής (ὁ) (θεωρῶ) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ θεατής : Φιλόδ.Οἰκ.63J **ἐργάται τῶν καλῶν καὶ θεωρηταί,** π. Ἡσ. ἐν λ. θεωρός 2) σχόλ. ἐπιστάτης : Σχόλ.'Oππ.'Αλ.3,257 3) νεώτ., δημ. πληθ. **-άδες** ὁ ἐντεταλμένος τὴν θεώρησιν ἐγγράφων.

θεωρητικός-ή-ό(ν) (θεωρῶ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἱκανός, ὁ τείνων ἢ ὁ σύντελῶν εἰς τὸ θεωρεῖν : Ἀριστλ.Πολιτ.1338b,1 **ποιεῖ θεωρητικὸν τοῦ περὶ τὰ σώματα κάλλους,** Φιλόδ.Ρητ.2,180S **μὴ πάντων θ- ἀλλὰ ἐνίων** 2) ἐπὶ τῆς διανοίας, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θεωρίαν, ὁ ἔχων τάσιν πρὸς τὴν θεωρίαν : Πλάτ.'Ορ.414B **μαντικὴ ἐπιστήμη θεωρητικὴ τοῦ ὄντος καὶ μέλλοντος ζῴῳ θνητῷ,** Ἀριστλ.Μεταφ.1005a,35 || ὁ περὶ τὴν θεωρίαν διατρίβων ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν ἐμπειρίαν : Ἀριστλ.ΗΝικ.1095b,19 **θεωρητικὸς βίος** (ἀντίθ. ἀπολαυστικός, πολιτικός), Πλούτ.Περ.16 **θ- φιλόσοφος,** Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ.3,261 **θεωρητικῆς φιλοσοφίας,** Παπαντ.'Αγ.'Ορ.133 **ἂς ἀφήσωμε νὰ μιλήσῃ μὲ λίγες γραμμὲς ὁ θεωρητικὸς τῆς Ἄρνησης τοῦ Ζῆν** κ. συγκρ. : Ἑρμεί.'Αλ.Φαῖδρ.59A || νεώτ. ὁ ἄσχετος πρὸς τὴν πρᾶξιν, ὁ μὴ πραγματικός, ὁ φανταστικός : **θεωρητικὰ κέρδη, - θ- εἰσοδήματα** 3) θεωρικὸς βλ.λ. : Ἰουστιν.Κῶδ. 10,56,1 4) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπιδεικτικὸς τὴν θέαν, ὁ ἔχων καλὴν ἐμφάνισιν ἐξωτερικήν, φιγουράτος : **θεωρητικὴ γυναίκα.**

θεωρητικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **-ά** ὑπὸ ἔποψιν θεωρίας : Ἐπίκ.Φύσ.28,7,Πολυδ.4,8,- **θεωρητικῶς εἶναι ἄριστος ἐπιστήμων.**

θεωρητός-ή-όν (θεωρῶ) ὁ δυνάμενος νὰ θεωρηθῇ, νὰ παρατηρηθῇ : Διόδ.Σ 14,60 **θεωρητὸν ποιῆσαι τὸ μέγεθος τοῦ προτερήματος,** Αἰλ.ΖΙ 9,6 **οὐδὲ ταύτην ὄφει θεωρητήν** 2) ἐπὶ νόσου ἐν ἀναφορᾷ πρὸς ἐπερχομένην κρίσιν, ἣν πρέπει νὰ παρακολουθῇ τις καὶ νὰ ἐξετάζῃ : Ἱππ.'Αφορ.2,24 πρβλ. ἐπίδηλος 3) ἐπὶ τῆς διανοίας, ὁ ὃν δύναταί τις νὰ καταφθάσῃ διὰ τῆς θεωρίας: Πλούτ. 'Ηθ.722B **διανοίᾳ θεωρητός,** Διογ.Λ 10,47.

θεώρητρα (τὰ) (θεωρῶ) μτγν. κ. μσν. συνήθ. κτ. πληθ. γαμήλια δῶρα διδόμενα ὑπὸ τοῦ γαμβροῦ εἰς τὴν νύμφην, ὅτε αὕτη ἀπεκαλύπτετο· πρβλ. ἀνακαλυπτήρια 2) : Εὐστ.881,31.

θεωρητῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον θεωρητὸν βλ.λ.3) : Γαλ.18(1),363.

θεωρία (ἡ) (θεωρῶ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἰων. **θεωρίη,** δωρ. **θεᾱρία,** βοιωτ. **θιαωρία** ἡ πρᾶξις τοῦ θεωρῶ, ἡ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐξέτασις, παρατήρησις, θέα : Ἡρ.1,30 **γῆν πολλὴν θεωρίης εἵνεκεν ἐπελήλυθας,** Θουκ.6,24, Ἰσοκρ.17,4 **ἐξέπεμψεν ὁ πατὴρ ἅμα κατ' ἐμπορίαν καὶ κατὰ θεωρίαν** 2) ἐπὶ πνευματικῆς, διανοητικῆς ἐνεργείας, σκέψις, ἐξέτασις, φιλοσοφικὴ ἢ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα, γνῶσις : Πλάτ.Νόμ.951C **ἄνευ γὰρ ταύτης τῆς θεωρίας καὶ ζητήσεως οὐ μένει ποτὲ τελέως πόλις,** Ἀριστλ.Μεταφ.989b,25, Ἐπίκ.'Επιστ. 1,317 **ἡ περὶ φύσεως θεωρία, - ἡ θεωρία τῆς μουσικῆς** || ἡ πνευματικὴ ἢ νοητικὴ ἔρευνα, ἡ λογική, ἀντιθ. ἡ πρᾶξις ἢ ἡ ἐμπειρία : Πολύβ.1,5,3 **ἡ τῆς ὅλης ὑποθέσεως ἀρχὴ γένηται καὶ θεωρία,** αὐτ.6,42,6 **ἡ περὶ τὰ στρατόπεδα θεωρία,** Πλούτ. Ρωμ.12 **ἡ μαθηματικὴ θεωρία, - ἰατρὸς ἄριστος εἰς τὴν θεωρίαν** 3) νεώτ. γενικὴ ἀρχὴ ἐπαγγελλομένη τὴν ἐξήγησιν διαφόρων φαινομένων εἴτε ἐπὶ τῇ βάσει γεγονότων εἴτε διὰ σειρᾶς συλλογισμῶν : **ἡ θεωρία τῆς ὑπεραξίας καὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως, - ἡ θ- τῆς ἐξελίξεως τῶν ὄντων, - ἡ θεωρία τῆς σχετικότητας** 4) νεώτ. στρατ. διδασκαλία γινομένη ἐν τῷ στρατῷ ὑπὸ κατωτέρου ἀξιωματικοῦ ἢ ὑπαξιωματικοῦ πρὸς στρατιώτας 5) πσθ. θέα, θέαμα : Αἰσχ.Πρ.802 **ἄλλην δ' ἄκουσον δυσχερῆ θεωρίαν** || παράστασις ἐν θεάτρῳ ἢ ἐν ἄλλῳ δημοσίῳ τόπῳ, δημόσιον θέαμα : Ἀριστφ.Σφ.1005 **ἄγων μετ' ἐμαυτοῦ πανταχοῦ, ἐπὶ δεῖπνον, . . ἐπὶ θεωρίαν,** Ξεν.'Ιερ.1,12 6) πανήγυρις, ἑορτή : Πλάτ.Νόμ.650A **ἡ τοῦ Διονύσου θεωρία** || ἡ θέα τῆς πανηγύρεως, τὸ νὰ εἶναί τις θεατής : Σοφ.ΟΤ 1491 **ποίας δ' ἑορτάς, ἔνθεν οὐ κεκλαυμέναι πρὸς οἶκον ἵξεσθ' ἀντὶ τῆς θεωρίας ;,** Πλάτ.Κρίτ.52B **οὔτ' ἐπὶ θεωρίαν.. ἐκ τῆς πόλεως ἐξῆλθες** 7) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐξωτερικὴ ὄψις, ἐμφάνισις, ἰδίως ὡραία, ἐπιβλητική : Διγεν.'Ακρ.4009 **ἐκεῖθεν δὲ τὸν Γαλιάθ,.. στὴν θεωρίαν φοβερόν** || παροιμ. **θεωρία ἐπισκόπου καὶ καρδία μυλωνᾶ** (ἐπὶ τῶν ὑποκριτῶν, ἢ ἐπὶ πραγμ. ἐχόντων μόνον ὡραίαν ὄψιν) 8) π. ἀρχ. ἀποστολή, πρεσβεία πεμπομένη ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν πόλεων, ὅπως μετέχῃ τῶν ἐθνικῶν πανηγύρεων : Πλάτ.Φαίδ.58C **θεωρίαν ἀπάγειν εἰς Δῆλον,** Δημ.552 **ἄγειν τῷ Διὶ τῷ Νεμείῳ τὴν κοινὴν ὑπὲρ τῆς πόλεως θεωρίαν,** Πολύβ.28,16,4 || τὸ ἀξίωμα τοῦ θεωροῦ, ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ ἔργου αὐτοῦ : Θουκ.6,1 **τῆς Ὀλυμπίαζε θεωρίας.**

θεωρικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς θεωρίαν, συνήθ. εἰς πανηγυρικὴν θεωρῶν ἀποστολήν, ὅθ. ὁ ἑορταστικός : Εὐρ.'Ικ.97 **πεπλώματα οὐ θεωρικά** || ὁ τῶν θεωρῶν, ὃ ὃν χρησιμοποιοῦσιν οἱ θεωροί : Ἡλίοχ.5,8 θεωρικὴ σκηνή, Πολυδ.2,55 **θεωρικὴ ὁδός** (ἡ ὁδός, δι' ἧς πορεύονται οἱ θεωροί, ὅ. θεωρίς) 2) ἐν Ἀθήναις **τὰ θεωρικά** (ἐνν. χρήματα) τὰ ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου εἰς τοὺς ἀπόρους πολίτας διδόμενα χρήματα πρὸς πληρωμὴν τοῦ νενομισμένου ἐν

τοῖς θεάτροις εἰσιτηρίου ἢ πρὸς δαπάνην ἐν ταῖς ἑορταῖς : Δημ.31 **λέγω δὲ τοὺς περὶ τῶν θεωρικῶν,** Πάπ. **δὸς αὐτῷ λόγῳ θεωρικῶν δραχμὰς Χ·** || **τὸ θεωρικὸν** ὡς οὐσ. τὸ θεατρικὸν ταμεῖον : Δημ.264 **συκοφαντῶν ὅτι ἐπὶ τῷ θεωρικῷ τότε ὢν ἐπέδωκα τὰ χρήματα,** Ἀριστλ.Ἀθ.43,1.

θεωρικῶς ἐπίρρ. π. Ἡσ. κατὰ τρόπον θεωρικόν.

θεώριος-ον, δωρ. **θεάριος** βλ.λ. ὁ τῶν θεωρῶν βλ.λ.2)· || τὸ οὐδ. **θεώριον** ὡς οὐσ. θέσις διὰ τοὺς θεωρούς, θεωρεῖον· || π. Ἡσ. ἐπών. τοῦ Ἀπόλλωνος· Ἡσ. « Θεώριος ὁ Ἀπόλλων »· **2)** μτγν. ἐκκλ. τὸ οὐδ. **θεώριον** θέαμα.

θεωρίς-ίδος (ἡ) ἡ ἀνήκουσα εἰς τὴν ἱερὰν πομπὴν ναῦς καὶ χρησιμοποιουμένη εἰς ἀποστολὴν τῶν θεωρῶν ὡς καὶ εἰς μετακόμισιν καὶ παραλαβὴν προσώπων καὶ χρημάτων ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς πόλεως: Ἡρ.6,87 **λοχήσαντες ὦν τὴν θεωρίαν νέα εἷλον πλήρεα ἀνδρῶν,** Καλλ.Δῆλ.314· **2)** μτφ. τὸ πορθμεῖον τοῦ Χάρωνος : Αἰσχ.Ἑπτ.858 **δι' Ἀχέροντ' ἀμείβεται τὰν ναύσταλον μελάγκροκον θεωρίδα·** **2)** Ἡσ. « θεωρίς, ὁδός, δι' ἧς ἴασιν ἐπὶ τὰ ἱερά »· **3)** κτ. πληθ.· Ἡσ. « θεωρίδες· αἱ περὶ τὸν Διόνυσον Βάκχαι »· || ἐπὶ τῶν θεραπόντων τοῦ Ἀπόλλωνος : Νόνν.Δ 9,261.

θεωροδοκία (ἡ) Ἐπιγρ., δωρ. **θεᾱροδοκία** τὸ ὑπούργημα τοῦ θεωροδόκου βλ.λ.2) : Ἐπιγρ. **τὴν θεαροδοκίαν τῶν Δηλίων.**

θεωροδόκος-ον, Ἐπιγρ. δωρ. κ. ἀρκ. **θεᾱροδόκος,** Θεσσ. **θεουροδόκας,** Κερκ. **θιᾱροδόκος·** Σουΐδ. « ὁ τῶν θεωρικῶν χρημάτων ἐπιμελούμενος »· **2)** ὁ ὑποδεχόμενος τοὺς θεωροὺς βλ.λ.2).

θεωροδοκῶ-έω Ἐπιγρ. ἔχω τὸ ἀξίωμα τοῦ θεωροδόκου βλ.λ.

θεωρός (ὁ) [θεῶμαι] κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. **θεᾱρός,** θεσσ. **θεουρός,** Θάσ. **θευρός,** Κερκ. **θιᾱρός,** Πολυδ.2,55 « ἀπὸ τοῦ πρὸς θεὸν ὀρούειν », θεατής, παρατηρητής : Αἰσχ.Πρ.118 **πόνων ἐμῶν θεωρός,** Πλάτ.Νόμ.953C **ὄμμασιν ὄντως θεωρός·** || ὁ παρευρισκόμενος κατὰ τὰς ἑορτὰς καὶ παρατηρῶν αὐτάς : Εὐρ.Ἴων 1076 **λαμπάδα θεωρὸν εἰκάδων·** **2)** π. ἀρχ. ὁ ὑπὸ τῆς πολιτείας πεμπόμενος, ὅπως ἐρωτήσῃ μαντεῖον, ἢ ὅπως προσφέρῃ θυσίαν ἢ ἀνάθημά τι, ἢ πρὸς τέλεσιν ἱερουργίας τινὸς κατὰ τοὺς ἀγῶνας : Σοφ. ΟΤ 114 **θεωρὸς .. πάλιν πρὸς οἶκον οὐκέθ' ἵκεθ', ὡς ἀπεστάλη,** Χρησμ.π.Δημ.531 **αἱρετοὺς πέμπειν κελεύει θεωροὺς ἐννέα,** αὐτ.380· || μτγν. πρεσβευτής, ἀπεσταλμένος : Πλούτ.Δημ.11 **ὅπως οἱ πεμπόμενοι . . ἀντὶ πρεσβευτῶν θεωροὶ λέγοιντο,** Ἀθήν.13,607C· **3)** Ἐπιγρ. ἄρχων τις ἐν Μαντινείᾳ : Θουκ.5,47 **ἐξορκούντων δὲ οἱ θεωροὶ καὶ οἱ πολέμαρχοι,** Ἐπιγρ. ἐπὶ Στασία θεαροῦ· **4)** κ. νεώτ. ἐκκλ. ἐκκλησιαστικὸν διακόνημα, οὗ οἱ κάτοχοι ὀφείλουσι νὰ μεριμνῶσι περὶ τῆς διαφυλάξεως τῶν ἱερῶν σκευῶν καὶ τῶν καλυμμάτων αὐτῶν· **5)** νεώτ. ζῳολ. γένος σκωλήκων τῆς οἰκογ. τῶν τροχοφόρων· παράγ. θεωρία, θεωρῶ, θεωρικόν· πρβλ. καὶ θεῶμαι. Ἐκ τοῦ θέα + ϝορος (τοῦ ὁράω-ῶ), πρβλ. προ-ϝορός=φρουρός, τιμαορός=τιμωρός, πυλωρός, θυρωρός, οὖρος, (φύλαξ), ὥρα (φυλακή).

θεωροσύνη (ἡ) μτγν. ἡ θεωρία : Μαν.4,460.

θεωρῶ-έω [θεωρός] κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **θωρῶ,** μέσ. μέλλ. μετὰ σημ. παθ. **θεωρήσομαι** π. Σέξτ. κ. Αἰλ., κ. παθ. **θεωρηθήσομαι,** παθ. ἀόρ. **ἐθεωρήθην** κ. δημ. **-ήθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **τεθεωρημένος** βλέπω, παρατηρῶ, θεῶμαι, κοιτάζω : Ἡρ.4,76 **γῆν πολλὴν θεωρήσας,** Αἰσχ.Πρ. 302 **θεωρήσων τύχας ἐμὰς ἀφῖξαι,** Σολωμ.Τρελλὴ Μάννα 34 **μὲ λύπη ἐγκάρδια | ἐθεωροῦσε ὅλα τὰ μνήματα·** || ἐπὶ ἡγεμόνος, στρατηγοῦ, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς στρατιώτας, ἐπιθεωρῶ : Ξεν.Ἀν. 1,2,16 **ἐθεώρει οὖν ὁ Κῦρος πρῶτον μὲν τοὺς βαρβάρους·** **2)** μτφ. ἐπὶ νοητικῆς ἐνεργείας, σκέπτομαι, λογίζομαι, στοχάζομαι : Πλάτ.Γοργ. 523E **αὐτῇ τῇ ψυχῇ αὐτὴν τὴν ψυχὴν θεωροῦντα ἐξαίφνης ἀποθανόντος ἑκάστου,** Δημ.12 **θεωρεῖ τὸν τρόπον δι' ὃν μέγας γέγονεν . . Φίλιππος;·** || μετ' ἐξηρτ. προτ. : Δημ.29 **τοῦτο θεωροῦντας εἰ τἀληθῆ λέγω,** Ἀριστλ.ΖΓ 761a,11· || μετὰ προθ. κρίνω τι ἔκ τινος : Ἰσαΐ.1,13 **θ- τὴν ἔννοιαν ἐκ τῶν ἔργων·** || κ. παθ. κρίνομαι, παραβάλλομαι : Δημ.330 **πρὸς τοὺς πρὸ ἐμαυτοῦ . . κρίνωμαι καὶ θεωρῶμαι·** **3)** παρατηρῶ, ἐξετάζω, ἐρευνῶ : Ἀριστλ.ΗΝικ.1169b,33 **θ- μᾶλλον τοὺς πέλας δυνάμεθα ἢ ἑαυτούς·** κ. παθ. : Ἀριστλ.ΖΙ 562a,23 **τεθεώρηται τοῦτο μάλιστα ἐπὶ τῶν περιστερῶν·** κ. ἀπολ. : Φιλόδ.Θε.1,13 **ὡς καὶ ἐπὶ ἄλλων θεωρεῖται·** **4)** νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ὑπαλλήλων, ἐξετάζω, ἐλέγχω ἢ ἐγκρίνω τι : **ἐθεώρησε τὰς ἀποδείξεις πληρωμῆς, - ἠρνήθη νὰ θεωρήσῃ τὸ διαβατήριόν του·** || ἐπὶ ἰδιωτῶν, δίδω τι πρὸς θεώρησιν : **πρέπει νὰ θεωρήσω τὸ διαβατήριόν μου·** **5)** ἀπολ. φιλοσοφῶ, κάμνω θεωρίαν : Ἀριστλ.1280b,28 **οὐδ' οὕτως ἂν εἶναι δόξειεν πόλις τοῖς ἀκριβῶς θεωροῦσιν·** κ.παθ. : αὐτ.Μεταφ.1029a,26· πρβλ.Αἰν.Τακτ.Προοίμ. **ἡ παρὰ τοῖς Ἕλλησι τεθεωρημένη μάθησις·** **6)** εἶμαι θεατὴς ἐν θεάτρῳ ἢ ἐν δημοσίαις ἀγῶσι : Ἡρ.1,59 **θεωρέοντι τὰ Ὀλύμπια,** Ξεν.Ἀν. 1,2,10 **ἐθεώρει τὸν ἀγῶνα καὶ Κῦρος,** Δημ.315· || μετὰ προθ. εἰσέρχομαι ὡς θεατής : Θουκ.3,104 **ἐθεώρουν, ὥσπερ νῦν ἐς τὰ Ἐφέσια Ἴωνες,** Λουκ.Τίμ.50· **7)** π. ἀρχ. εἶμαι θεωρός, πρεσβευτὴς τῆς πόλεως εἰς μαντεῖον ἢ εἰς ἀγῶνας : Ἀριστφ.Σφ.1188 **ἐγὼ δὲ τεθεώρηκα πώποτ' οὐδαμοῖ πλὴν ἐς Πάρον·** || ἐπὶ πόλεων, πέμπω, στέλλω θεωροὺς βλ.λ. : Θουκ.8,10 **οἱ Ἀθηναῖοι ἐθεώρουν ἐς τὰ Ἴσθμια·** || ἀπολ. πέμπομαι, πηγαίνω, ὅπως ἐρωτήσω τὰ μαντεῖον : Πλάτ.Ἐπιστ.315B **ὡς ἤγγειλαν οἱ τότε θεωροῦντες·** **8)** μσν. κ.νεώτ., δημ. συνηθέστ. θωρῶ νομίζω, φρονῶ, ἐκλαμβάνω : **τὸν ἐθεώρει ὡς ἀδελφόν, - σὲ θεωροῦσα γιὰ τίμιον ἄνθρωπο·** ρηματ. π. θεωρητός, θεώρημα, θεώρησις, θεωρητήριον.

θέωσις-εως (ἡ) [θεῶ] μτγν. κ. μσν. ἡ ἀποθέωσις : Δαμάσκ.Ἀρχ.100, Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,101 **καὶ κοινωνὸς τῆς αὐτοῦ βασιλείας καὶ τῆς θεώσεως.**

θεώτερος-α-ον συγκρ. τοῦ θεὸς βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ., θειότερος, μᾶλλον θεῖος.

θηβαγενής-οῦς-ές (γίγνομαι) κ. Θηβαιγενής ὁ ἐν Θήβαις γεννηθεὶς ἢ ὁ ἐκ Θηβῶν καταγόμενος : Ἡσίοδ.Θ 530 **Ἡρακλῆος Θηβαγενέος,** Εὐρ. Ἱκ.136, Διον.Περ.623.

θήβαζε ἐπίρρ. σχόλ. ἀττ. τ. τοῦ **Θήβασθε** εἰς Θήβας : Σχόλ.Ἰλ Γ 29.

θηβαιγενής-οῦς-ές κ. **Θηβαγενής** βλ.λ.: Εὐρ.Ἱκ.136.

θηβαιεύς-έως (ὁ), ἰων. γεν. **-έος** ἐπίθ. τοῦ Διός, ὁ Θηβαῖος : Ἡρ.1,182 **τοῦ Διὸς τοῦ Θηβαιέος.**

θηβαϊκός-ή-όν κ. νεώτ., δημ. **Θηβαϊκος** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰς Θήβας : Ἡρ.2,4 **πλὴν τοῦ Θηβαϊκοῦ νομοῦ·** || ἡ **Θηβαϊκή** (χώρα) ὡς οὐσ. : Στράβ.9,2,22 **Σχοῖνος δ' ἐστὶ χώρα τῆς Θηβαϊκῆς·** || ὁ ἐκ Θηβῶν προερχόμενος ἢ καταγόμενος : Διοσκ.1,149 **Θ- βάλανοι, - Θηβαϊκα πεπόνια·** **2)** νεώτ. Θηβαϊκὸς λεγεὼν ρωμαϊκὸς λεγεὼν ἐκ Χριστιανῶν στρατολογηθέντων ἐν Θηβαΐδι τῆς Αἰγύπτου κτ. τὸν 3ον αἰ.

θηβαϊσμός (ὁ) νεώτ. χρονία δηλητηρίασις διὰ τοῦ δηλητηριωδεστέρου τῶν ἀλκαλοειδῶν τοῦ ὀπίου, τῆς θηβαΐνης.

θηβάνας (ὁ), π. Λεσβίοις, ἄνεμος ἐκ τοῦ Θηβαϊκοῦ πεδίου πνέων, ὁ καικίας : Ἀριστλ.Ἀν.973a,9

θήβανις Θηβάνας βλ.λ.· Στεφ.Βυζ. ἐν λ. Ἄδανα

θηβάρχης (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ προεστὼς τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Θηβῶν.
Θήβασδε κ. σχόλ., ἀττ. Θήβαζε εἰς Θήβας: Ἰλ.Ψ 679 **ὅς ποτε Θήβασδ' ἦλθε.**
Θήβηθεν ἐπίρρ. κ. ποι. Θήβηθε, βοιωτ. Θείβαθεν ἐκ Θηβῶν: Ἐφιππ.15,7, Ἀριστφ.Ἀχ.862 **ὅσοι Θείβαθεν αὐληταὶ πάρα.**
Θήβησιν ἐπίρρ. ἐν Θήβαις: Ἰλ.Χ 479, Ἀριστλ. Ρητ.1398b,2.
θῆβος Ἡσ. « θαῦμα ».
θηγαλέος-α-ον (θήγω) μτγν., π. Ἡσ. θηγάνεος ὀξύς, ἠκονημένος, κοφτερός: Ἀντίπ.Σιδ.6,109 **πυρὶ θηγαλέους ὀξυπαγεῖς στάλικας** 2) ἐνεργ. μετὰ γεν. ὁ ὀξύνων, ἀκονῶν: Ἰουλ.Αἰγ.ΑΠ 6,68 **λίθος εὐσχιδέων θηγαλέη καλάμων.**
θηγάνεος-η-ον π. Ἡσ. ὀξύς, ἠκονημένος.
θηγάνη (ἡ) (θήγω) ἡ ἀκόνη, τὸ ἀκόνι: Αἰσχ.Ἀγ. 1536 **πρὸς ἄλλαις θηγάναις,** Σοφ.Αἶ.820· 2) μτφ. παροξυσμός, ἐρεθισμός: Αἰσχ.Εὐμ.859 **σὺ δ' ἐν τόποις τοῖς ἐμοῖς μὴ βάλῃς μήθ' αἱματηρὰς θηγάνας,** Λουκ.Λεξιφ.14 **τὸ γὰρ ἐρεσχελεῖν ἀλλήλους συχνάκις λάλης θηγάνη γίγνεται.**
θηγανίτης (ὁ) (θήγω) Ἐπιγρ. λίθος σκληρὸς χρησιμεύων ὡς ἀκόνη: **ἐττὰν στρῶσιν τᾶς πλατείας τὰν ἀπὸ τοῦ λίθου τοῦ θηγανείτα.**
θήγανον (τὸ) π. Ἡσ. ὅ. θηγάνη βλ.λ., ἡ ἀκόνη.
θηγάνω (θήγω) θήγω, ὀξύνω, ἀκονίζω· Ἡσ. «θηγάνει, ὀξύνει»: Αἰσχ.Ἀγ.1535 **Δίκα δ' ἐπ' ἄλλο** πρᾶγμα **θηγάνει βλάβας.**
θήγεια Ἡσ. « θαυμαστά, ψευδῆ ».
θηγόν Ἡσ. « ὀξύ, ἀκονητόν ».
θηγυλίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς: Δράκ.75,22.
θήγω, δωρ. θάγω ὀξύνω, ἀκονίζω: Ἰλ.Λ 416 **θήγων λευκὸν ὀδόντα,** Αἰσχ.Ἀγ.1262 **θήγουσα φωτὶ φάσγανον,** Ἰουλ Λόγ.7,229Α· κ. παθ.: Εὐρ.1142 **τε θηγμένη σφαγίς·** ‖ ὁμ. σημ. κ. μέσ.: Ἰλ.Β 382 **εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω·** 2) μτφ. παροτρύνω, ἐνθαρρύνω, ἐγκαρδιώνω: Πίνδ.Ο 10(11),20 **θήξαις δέ κε φύντ' ἀρετᾷ ποτὶ πελώριον ὁρμάσαι κλέος,** Ξεν.ΚΠ 2,1,25 **θήγειν δὲ τὰς ψυχὰς εἰς τὰ πολεμικά·** κ. παθ.: Αἰσχ.Ἑπτ.715 **τεθηγμένον τοί μ' οὐκ ἀπαμβλυνεῖς λόγῳ,** Σοφ.Αἶ 584, Ἀλκίδ. π Ἀριστλ.Ρητ.1406a,10 **ἀκράτῳ τῆς διανοίας ὀργῇ τεθηγμένον·** ‖ ἀμτβ.: Σοφ.ἀπ.894 **ὀργὴ γέροντος . . ἐν χειρὶ θήγει σὺν τάχει δ' ἀμβλύνεται·** ρηματ. π. θηγάνω, θηγάνη, θηκτός, ἄθηκτος. Ἐκ ῥίζ. θᾱγ-, θάγω - θήγω· πρβλ. Ἰνδ.-Εὐρ. ῥίζ. dhag, σανσκρ. dhâv-ami (τρέχω), ἑλλ. θέω (τρέχω) - θοόω (ὀξύνω).
θηέομαι ἰων. τ. τοῦ θεῶμαι βλ.λ.
θῇς ἐπ. β' ἑν. ὑποτ. ἐνεργ. ἀόρ. β' ἀντὶ θῇς τοῦ τίθημι βλ.λ.
θηητήρ-ῆρος (ὁ) (θηέομαι-θεῶμαι) ἐπ. ὁ θεατής, ὁ θεώμενος, ὁ θαυμάζων: Ὀδ.Φ 397 **θηητὴρ καὶ ἐπίκλοπος ἔπλετο τόξων** (σχόλ. « θαυμαστικός, ἔμπειρος »), Περικτ.π.Στοβ.4,28,19.
θηητής (ὁ) Ἡσ. « ἀπατεών, θεωρός ».
θηητός-ή-όν ἰων. τ. τοῦ **θεατός,** δωρ. **θᾱητός,** ὁ ἄξιος θαυμασμοῦ, ἐκπλήξεως, θαυμαστός: Ἡσίοδ.Θ 31 **σκῆπτρον . . θηητόν,** Πίνδ.Ο 3,36 **θαητὸν ἀγῶνα.**
θηήτωρ-ορος (ὁ) ποι. τ. τοῦ θηητὴρ βλ.λ.: Νόνν. Εὐαγγ.Ἰω.7,26.
θήϊον (τὸ) ἐπ. κ. ἰων. τ. τοῦ θεῖον, θειάφι: Ὀδ. Χ 493 **ἤνεικεν πῦρ καὶ θήϊον.**
θήϊος-α-ον ἐπ. τ. τοῦ θεῖος βλ.λ., ὁ ἐκ θεοῦ.
θηκαῖος-α-ον (θήκη) ὁ ὅμοιος πρὸς θήκην, ὁ ἐν χρήσει ὡς θήκη, εἰδ. ὁ σαρκοφάγος· ‖ ὁμ. κ. **οἴκημα θηκαῖον** σαρκοφάγος: Ἡρ.2,86 **ἐν οἰκήματι θηκαίῳ·** ‖ Ἐπιγρ. τὸ οὐδ. θηκαῖον ὡς οὐσ. ἡ θήκη βλ.λ.
θηκάρι-ιοῦ (τὸ) δημ. κ. **φηκάρι** θηκάριον βλ.λ.
θηκαρίζω (θηκάρι) δημ. κ. **φηκαρίζω** θέτω ἐν θήκῃ τι, κατασκευάζω, προμηθεύομαι θήκην διά τι, ἰδίως ὅπλον· ὅ. θηκαρώνω.
θηκάριον (τὸ) (τίθημι) σχόλ., δημ. **θηκάρι** κ. **φηκάρι** ὑποκορ. τοῦ θήκη, ἡ θήκη, ὁ κολεὸς ξίφους ἢ μαχαίρας: Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.2,356, Σολωμ. Λὸρδ Μπάϋρ.99 **αυχνὰ σπώντας τὰ θηκάρια | μὲ τὰ χέρια τὰ λιγνά,** Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.87,46 **τὸ χρυσομάχαιρο ἔβγαλε ἀπ' τ' ἀργυρὸ θηκάρι.**
θηκαρώνω (θηκάρι) δημ. κ. φηκαρώνω θέτω, βάζω τι εἰς τὴν θήκην του, εἰς τὸ θηκάρι του· **2)** θηκαρίζω βλ.λ.
θήκη (ἡ) (τίθημι) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τόπος, δοχεῖον ἢ σκεῦος κατάλληλον πρὸς τοποθέτησιν καὶ φύλαξιν ἀντικειμένου τινός, κιβώτιον, κίστη, ἁρμάριον: Ἡρ.3,130 **χρυσοῦ θήκῃ,** Εὐρ.Ἑκ.1147 **ὡς κεκρυμμένας θήκας . . χρυσοῦ,** Ξεν.Οἰκ.8,17· **2)** π. Ἀττ. νεκροθήκη, σαρκοφάγος, τάφος, τύμβος: Ἡρ.1,187 **νεκρῶν θήκας ἀνοίγειν,** Αἰσχ.Πέρσ.405 **θήκας τε προγόνων,** Ξεν.ΚΠ 7,3,5 **θήκας ὀρύττειν·** **3)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ κολεός, τὸ θηκάρι: ΚΔ Ἰω.18,11 **βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην,** Πολυδ.10,144 **ξίφους θήκη,** Διγεν.Ἀκρ.2917 **καὶ ἀπομάξας τὸ σπαθὶ τὸ ἔβαλον εἰς θήκην,** Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.34 **ξίφος ἔξω ἀπὸ τὴν θήκη·** **4)** νεώτ. κ. δημ. πᾶν περίβλημα ἐκ μετάλλου, ξύλου, δέρματος, χαρτονίου κτλ., χρησιμεῦον πρὸς ἐν αὐτῷ φύλαξιν ὡρισμένου ὀργάνου, οὗ συνήθως μιμεῖται τὸ περιφερὲς διάγραμμα καὶ ἔχει περίπου τὰς διαστάσεις: θήκη **περιστρόφου· ὀμματοϋαλίων - βιβλίου·** ‖ νεώτ. κ δημ. εὔχρ. ἐν συνθ. ὡς β' συνθετικόν, οἷον βελονοθήκη, ὁπλοθήκη, σιγαροθήκη, πιατοθήκη· **5)** νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐκλειφάντων θαλασσίων ζῴων, εὑρισκομένων ἐν ἀπολιθώσει.
θηκιάζω (θήκη) δημ. ἐπισωρεύω πράγμ. ὁμοῦ ἐντὸς θήκης, σκεύους ἢ κιβωτίου κττ.: **θηκιάζω τὰ ροῦχα τῆς μπουγάδας - τὰ παστὰ φάρια.**
θηκιδεΐδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογέν. ἀρθρωτῶν μαλακιδιοζῴων.
θηκιόδους-οντος (ὁ) νεώτ. ἡ θήκη τοῦ ὀδόντος, τὸ φατνίον.
θηκίον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. πάπ. ὑποκορ. τοῦ θήκη βλ.λ.: **θηκίων β' εἰς βείβλια·** ‖ Ἡσ. « θηκία τὰ ἐντάφια· δηλοῖ δὲ καὶ θησαυρόν, καὶ τάφον· καφίον, γλωσσοκομεῖον ».
θηκοδάκτυλος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἑρπετῶν τῆς οἰκογ. τῶν **γκεκιδῶν.**
θηκόδους-οντος (ὁ) νεώτ. ὁ **ἔχων** τοὺς ὀδόντας ἐγκεχωσμένους ἐντὸς ἰδιαιτέρου κοιλώματος τοῦ σιαγονικοῦ ὀστοῦ, φατνίου: **τὰ θηλαστικὰ καί τινα ἑρπετὰ εἶναι θηκόδοντα·** **2)** ὁ ἐντὸς τοῦ φατνίου ἐγκεχωσμένος ὀδούς· ‖ κτ. πληθ. ἡ ὀδοντοστοιχία ἡ συγκειμένη ἐκ τοιούτων ὀδόντων.
θηκοποιός (ὁ) (θήκη-ποιῶ) μτγν. ὁ ποιῶν, κατασκευάζων θήκας ξιφῶν: Ἰω.Λυδ.Ρωμ.1,46.
θηκοποιῶ-έω (θήκη-ποιῶ) πάπ. τοποθετῶ εἰς ἀποθήκην, ἀποθηκεύω· κ. παθ.: **χόρτον τεθηκοποιημένον** (ἀποθηκευμένον).
θηκοσπόριοι (οἱ) νεώτ. βοταν. μύκητες τῆς τάξεως τῶν **ἀσκομυκήτων.**
θηκόσωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογ. μαλακίων τῆς τάξεως τῶν **πτεροπόδων.**
θηκοφόρος-ον (θήκη - φέρω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κιστοφόρος βλ.λ.: Ἰω.Λυδ.Ρωμ 3,8· πρβλ αὐτ.Ρωμ. 3,21 **τῶν λεγομένων θηκοφόρων, οἳ τὰς προνομὰς τῆς ἀρχῆς φέρουσιν·** **2)** νεώτ. ἐπὶ ζῴων, ὁ φέρων θήκην, οἷον ἡ χελώνη· **3)** εἰδ. κτ. πληθ. ὡς οὐσ. γένος **πολυπόδων** φερόντων γονοθήκην ἢ χέλυον, ὅ. καλυπτόβλαστα.
θηκτικός-ή-όν (θήγω) νεώτ. ὁ κατάλληλος δι' ἀκόνισμα, ἀκόνημα, ἀκονιστικός: **θηκτ- ἀμμίτης.**

θηκτός-ή-όν (θήγω) ὁ ἠκονημένος, ὀξύς, κοφτερός : Αἰσχ.Ἐπτ.144 **θηκτὸς σίδηρος**, Λεωνίδ. ἢ Μνασάλκ.ΑΠ6,110 **θηκτῷ σαυρωτῆρι**.

θηλάζω (θηλή) κ. νεώτ., μέλλ. **θηλάξω**, κ. **θηλάσω**, ἀόρ. **ἐθήλαξα**, ἐπὶ μητρὸς ἢ τροφοῦ κ. ἐπὶ μαστοφόρου ζώου, παρέχω τὴν θηλὴν τοῦ μαστοῦ πρὸς θηλασμόν, γαλουχῶ, βυζαίνω : Φρύν.29, Λυσ.1,9 **ἡ μήτηρ αὐτὸ ἐθήλαζεν**, Ἀριστλ.ΖΙ 576b, 10,-**θηλάζει δύο παιδία**· ‖ κ. ἀπολ. : ΚΔ Λουκ. 23,29 **αἱ μαστοί, οἳ οὐκ ἐθήλασαν**· ‖ κ. μέσ. : Πλάτ.Πολ.460D **ἐπιμελεῖσθαι, ὅπως μέτριον χρόνον θηλάσανται**, Ἀριστλ.ΖΓ 777a,12 **οὐ συλλαμβάνουσι θηλαζόμεναι**· ‖ κ. παθ. βυζαίνομαι : Ἀριστ.ΖΙ 504b,25 **ὁ δελφὶς . . θηλάζεται ὑπὸ τῶν τέκνων**· **2)** ἀμτβ. ἐπὶ βρέφους ἢ νεαροῦ θηλαστικοῦ ζώου, ροφῶ ἐκ τῆς θηλῆς γάλα, βυζαίνω : Ἀριστλ.ΖΙ 578a,22 **ὁ δὲ σκύμνος, ὅταν γένηται, θηλάζει τῷ στόματι**, Θεόκρ.14,15 **θηλάζων χοῖρος**· ‖ ἀμ. μτ. αἰτ. : Ἀριστλ.ΖΙ 577b,16 **ἐὰν μὴ τύχῃ τεθηλακὼς ὁ ὄνος ἵππον**, Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.11 **ἀπὸ τοὺς μαστοὺς . . ἐζήτεις νὰ θηλάσῃς γάλα**· ρηματ. π. θηλασμός, θήλασμα, θηλαμών, θηλαμινός, θηλάστρια, θηλαστικός, θήλαστρον.

θηλαῖος-α-ον (θηλή) νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θηλὴν τοῦ μαστοῦ : **θηλαῖος μῦς** (δεσμίδες λείων μυϊκῶν ἰνῶν),- **θηλαία ἅλως** (ἡ περὶ τὴν θηλὴν κυκλοτερὴς μελάγχρους ἐπιφάνεια).

θηλαλγία (ἡ) (θηλή - ἄλγος) νεώτ. ἰατρ. ὁ πόνος τῆς θηλῆς τοῦ μαστοῦ.

θηλᾱμινός (ὁ) π. Ἡσ. δ. ἀνάγν. θηλαμόνος ὁ θηλάζων, ὁ βυζαίνων, τὸ βυζαχτάρι.

θηλαμών-όνος (ἡ) (θηλάζω) ἡ θηλάζουσα, ἡ βυζαίνουσα, ἡ θηλάστρια· Ἡσ. « τροφὸς » (κῶδ. «τάφος ») : Σώφρ.43 **βλέννῳ-θηλαμόνι**, Λυκόφρ.31.

θηλάρσην-ενος-εν μτγν. θηλυκὸς καὶ ἀρσενικός : Γρηγ.Ναζ.2,19.

θήλασμα-ατος (τὸ) (θηλάζω) πάπ. κ. νεώτ. ὁ θηλασμὸς βλ.λ.

θηλασμός (ὁ) (θηλάζω) μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ τῆς μητρὸς ἢ μαστοφόρου ζώου καὶ ἐπὶ τῶν νεογνῶν αὐτῶν, ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θηλάζω, τὸ βύζαγμα, γαλουχία : Πλούτ.Ρωμ.4 **διὰ τὸν τῶν βρεφῶν θηλασμόν**.

θηλαστικός-ή-ό(ν) νεώτ. καὶ δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν θηλασμόν, ὁ τρεφόμενος διὰ θηλασμοῦ : **θηλαστικὰ ζῷα**· **2)** ζωολ. **τὰ θηλαστικὰ** ὡς οὐσ. τάξις τῆς ὁμοταξίας τῶν **σπονδυλωτῶν** ζῴων, ἐχόντων κύριον χαρακτηριστικὸν τὴν παρουσίαν μαστῶν, ἅ. μαστοφόρα.

θηλάστρια (ἡ) (θηλάζω) ἡ θηλάζουσα, ἡ βυζαίνουσα· Ἡσ. « τροφὸς » : Σοφ.ἀπ.98, Εὐπ.417.

θήλαστρον (τὸ) νεώτ. μικρὰ συσκευὴ χρησιμεύουσα πρὸς τεχνητὴν γαλουχίαν τοῦ βρέφους, ρωγοβύζι, μπιμπερό.

θήλεια (ἡ) θηλ. τοῦ θῆλυς βλ.λ.

θηλ(ε)ιά (ἡ) (θῆλυς) νεώτ. κ. δημ. κ. **θελ(ε)ιά, φηλ(ε)ιά** εἶδος κομβιοδόχης σχηματιζομένης διὰ πλέγματος· **2)** βρόχος : **τοῦ πέταξε θηλειά**· ‖ κ. μτφ. ἐν φρ. **μοῦ ἔβαλε τὴ θελειὰ στὸ λαιμὸ** μ' ἐπίεσε μέχρι πνιγμοῦ, μ' ἔφερε εἰς ἀπόγνωσιν· **3)** εἶδος παγίδος πρὸς σύλληψιν πτηνῶν ἢ ἄλλων θηραμάτων, ἅ. αυρτοθηλειά : Μωραΐτ.Διηγ. 134 **πῶς στήνουσα τὰς θηλειὰς ὑπὸ τοὺς θάμνους συνελάμβανε τοὺς κοσσύφους τὸν χειμῶνα**· **4)** τὸ διάκενον τοῦ δικτύου, βρόχος, βροχίς, μάτι.

θηλ(ε)ιάζω (θηλειά) δημ. κ. **θελιάζω** κομβῶ, ἐμπορπῶ, κουμβώνω, ἅ. θηλυκώνω· **2)** κατασκευάζω θηλειά, βρόχον.

θηλεογονία (ἡ) θηλυγονία βλ.λ.

θηλέω (ἐκ τοῦ παρακ. τέθηλα τοῦ θάλλω) ποι. τ. **τοῦ θάλλω**, δωρ. **θαλέω**, παρατ. **θήλεον**, μέλλ. θηλήσω, ἀόρ. δωρ. θάλησα κ. μτχ. θηλήσας ἐπὶ φυτῶν κ. λειμώνων, θάλλω, πρασινίζω, ἀνθῶ, μτ. γεν. : Ὀδ.Ε 73 **λειμῶνες μαλακοὶ ἴου ἠδὲ σελίνου θήλεον**· ὁμ. μτ. δοτ. : Πίνδ.Ν 4,87 **θάλησε Κορινθίοις σελίνοις**· ‖ κ. ἀπολ. ἀκμάζω, ἀνθῶ: Ἀπολλ.Ρ 3,221 **ἡμερίδες ἐθήλεον**, ΑΠ 9,363,4· ‖ κ. μτφ. : Πίνδ.Ν 10,42 **νικαφορίαις . . ἄστυ θάλησε**· κ. ἀπολ. : Ἐπίγρ.π.Πλούτ.Ἠθ.110B **πρόσθ' ἄλλοι ἐθάλεον**· ‖ **μτβ.** κάμνω τι νὰ ἀνθῇ : Ἀλέξ.Αἰτ.3,9.

θηλή (ἡ) (θάω) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποστρόγγυλος προεξοχὴ τοῦ μαστοῦ, ἡ ρώγα : Εὐρ.Κύκλ.56 **δέξαι θηλαῖσι σποράς**, Πλάτ.Κρατ.414A, Ἀριστλ.ΖΙ 493a,13 **τῶν μαστῶν ἡ θηλή, δι' ἧς . . τὸ γάλα διηθεῖται**, Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.78 **τοῦ πιπιλίζοντος τὴν θηλήν της βρέφους**· ‖ νεώτ. ἀνατ. μικρὸν ἔπαρμα τῆς ἐπιφανείας ὀργάνου τινός : **θηλαὶ γλώσσης, - θ- δέρματος, - θ- νεφρικαί, - θ- ὀδοντικαί**· **2)** νεώτ. βοταν. ἡ σχηματιζομένη ἀπόφυσις ἐπὶ τῶν πετάλων τῶν ἀνθέων, στυλίσκων ᾠοθήκης καὶ ἐπὶ τῶν φύλλων· **3)** πάπ. ἐπὶ κοντοῦ, τὸ προεξέχον μέσος, ἡ κεφαλή : **κοντοὶ σὺν θηλαῖς σιδηραῖς**· παράγ. θηλώ (=τιθήνη= τροφός), θηλάζω, θηλασμός, ἀθήλαστος, θηλάστρια· θῆλυς - θήλεια - θῆλυ. Ἐκ ρίζ. θα- (θῆσθαι=ἀμέλγειν, θηλάζειν· θῆναι=θηλάσαι, Ἡσύχ.)· πρβλ. σανσκρ. dhajâmi (θηλάζω), λατ. fe-lare, filius, fe-mina (ἡ θηλάζουσα)· πρβλ. κ. τιθήνη, τίτ-θη, τιτ-θός, τη-θύς, τή-θη, θήνιον (γάλα, Ἡσύχ.), γαλα-θη-νός.

θηληνός-ή-όν Κύριλλ. ἤρεμος, ἥσυχος.

θηληπρωκτόφυλλον (τὸ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων νευροπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **ἀσκαλαριδῶν**.

θηληπώγων-ωνος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἀνδραπωγωνιδῶν**.

θηλητήρ Ἡσ. « κυνηγός ».

θηληφορίδαι (οἱ) νεώτ. βοταν. οἰκογ. μυκήτων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **βασιδιαμυκήτων**.

θηλία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων ἡμιπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **μεμβρακιδῶν**.

θηλιά (ἡ) δημ. ἡ θηλειὰ βλ.λ.

θηλιάζω δημ. κάμνω θηλιὰν βλ.λ.· **2)** ἐσφ. γρ. ἀντὶ θυλλιάζω δ. τ. τοῦ φυλλιάζω βλ.λ. μπολιάζω, κεντρώνω : Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.136 **θηλιάζων ἀγριελαίας διὰ νὰ κάμῃ ἐλαιῶνα**· ρηματ. π. θήλιασμα.

θήλιασμα-ατος (τὸ) (θηλιάζω) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θηλιάζω βλ.λ.2), τὸ φύλλιασμα, τὸ μπόλιασμα : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.36 **τρώγουν τὶς ἐλιὲς καὶ τὰ θηλιάσματα τῶν χριστιανῶν**.

θηλίδη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων διπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **μυιϊδῶν**.

θηλῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ φλεγμονὴ τῆς θηλῆς τοῦ μαστοῦ.

θηλοειδής-οῦς-ές γλωσσ. κ. νεώτ. ἀνατ. ὁ ὅμοιος πρὸς θηλήν : **θηλοειδεῖς μύες τῆς καρδίας**.

θηλονή (ἡ) μτγν. τροφός, θηλαμών : Πλούτ.Ἠθ.278.

θηλορραγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ αἱμορραγία τῆς θηλῆς τοῦ μαστοῦ.

θῆλυ (τὸ) οὐδ. τοῦ ἐπιθ. θῆλυς βλ.λ. : Διγεν.Ἀκρ.34.

θηλυγενής-οῦς-ές (θῆλυς-γίγνομαι) ὁ θῆλυς τὸ γένος, ὁ γυναικεῖος : Αἰσχ.Ἱκ.29 **θηλυγενῆ στόλον**· κ. συγκρ. : Πλάτ.Νόμ.802E **τὸ δὲ πρὸς τὸ κόσμιον καὶ σῶφρον μᾶλλον ἀποκλῖνον θηλυγενέστερον**.

θηλυγενῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον θηλυγενῆ βλ.λ. : Εὐστ.10,27.

θηλύγλωσσος-ον (θῆλυς-γλῶσσα) μτγν. ὁ ἔχων γυναικείαν, τρυφερὰν γλῶσσαν, ὁμιλίαν : Ἀντίπ.Θεσσ.ΑΠ 9,26,7.

θηλυγονία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ γεννᾶν θήλεα, ἡ γέννησις θηλέων, ἀντίθ. κουρογονίη : Ἱππ.Γον.8· ‖ ὁμ. ἀντίθ. ἀρρενογονία : Ἀριστλ.ΖΙ 585b,11 **περὶ ἀρρενογονίας καὶ θηλυγονίας**, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5,7·

2) μτγν. κ. νεώτ. νομ. συγγένεια ἐκ μητρός : Ἡρωδιαν.Ι,7,4, Ἰουστιν.Νεαρ.ΙΙ5,3,14 **ἐξάδελφος ἐκ θηλυγονίας.**

θηλυγονικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θηλυγονίαν βλ.λ. : **ἀπόγονος ἐκ θηλυγονικῆς γραμμῆς.**

θηλυγονοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοτσν. οἰκογεν. φυτῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **δικοτυληδόνων.**

θηλυγόνος-ον κ. νεώτ. ὁ γεννῶν θήλεα τέκνα : Ἱππ.Ἀφ.230, Ἀριστλ.ΖΙ 586b,13 **εἰσὶ καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες θηλυγόνοι καὶ ἀρρενογόνοι·** || κ. ἐπὶ τῶν ζῴων : Ἀριστλ.ΖΙ 573b,32 **θηλυγόνα καὶ ἀρρενογόνα γίγνεται διά τε τὰ ὕδατα καὶ διὰ τὰς ὀχείας·** **2)** **θηλυγόνον** (τὸ) φυτόν τι περὶ οὗ ἐπιστεύετο ὅτι συνήργει εἰς τεκνογονίαν θηλέων, ἡ θήλεια λινόζωστις : Θεόφρ.ΦΙ 9,18,5· || ὁμ. ποικιλίο τις τοῦ ἰδ. φυτοῦ : Διοσκ.3,125.

θηλυγονῶ-έω εἶμαι θηλυγόνος, γεννῶ θήλεα : Θεόφρ.ΦΙ 9,18,5, Φίλ.Ι,262, Διοσκ.3,126.

θηλυδρίας (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., Ἰων. -ίης -εω, θηλυπρεπής, γυναικώδης τοὺς τρόπους, γυναικοπρεπής : Ἡρ.7,153 **θηλυδρίης τε καὶ μαλακώτερος ἀνήρ,** Λουκ.Θε.Δ 5,3, Λιβάν.Λόγ.64,83, Νικ. Χων.ἐν Σάθ.Ι,109 **ἔπαινος γάρ τοῖς μὲν βλαξὶ καὶ θηλυδρίαις·** || κ. ἐπὶ ζῴων : Ἀριστλ.ΖΙ 631b,17 **γίγνονται καὶ θηλυδρίαι . . τῶν ὀρνίθων τινές.**

θηλυδριῶ-άω γλωσσ. φέρομαι ὡς θηλυδρίας.

θηλυδριώδης-ους-ες θηλυπρεπὴς τὸ εἶδος, γυναικώδης : Ἀριστφ.Θεσμ.131 **μέλος . . θηλυδριῶδες,** Σχόλ.Εὐρ.Ἀνδρ.757 **θηλυδριώδεις λόγοι.**

θηλυδριωδῶς ἐπίρρ. σχόλ. κατὰ τρόπον θηλυδριώδη βλ.λ. : Σχόλ.Διον.Τραγ.247Η.

θηλυδριῶτις-ιδος (ἡ) μτγν. δ.τ. τοῦ θηλυδριώδης, θηλυπρεπής : Πρίσκ.332D **θηλυδρ- ῥαστώνη.**

θηλύθαμνος-ον ἐπίθ. τοῦ φυτοῦ ἀβροτόνου βλ.λ. : Κῶδ.Παρισ.2286,2.

θηλυκάρδιος (ὁ) μτγν. εἶδός τι πολυτίμου λίθου : Πλίν.ΦΙ 37,68.

θηλυκεύομαι μτγν. φέρομαι ὡς γυνή : Κλήμ. Ἀλ.Στρωμ.4,324.

θηλυκόμορφος-ον ὁ θηλύμορφος βλ.λ. : Κῶδ. Παρισ.2411,92.

θηλυκός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ὁμοιάζων πρὸς γυναῖκα : Ἀριστλ.ΖΓ 747a,1 **θηλυκοὶ ἄνδρες·** || κ. ἐπὶ ἀρρένων ζῴων, ὁ ὁμοιάζων πρὸς τὸ θῆλυ : Ἀριστλ.ΖΙ 589b,30 **ἔνια γίγνεται θηλυκὰ καὶ τῶν θηλέων ἀρρενωπά·** **2)** ἐπὶ γυναικῶν, ἡ ὑπερβαλλόντως γυναικώδης, ἀντίθ. **ἀρρενωπός** : Ἀριστλ.ΖΓ 728a,3· **3)** γραμμ. ὁ ἔχων θηλυκὸν γένος : Διον.Τραγ.634,17, Διον. Ἀλ. Ἀυμ.2,11 **θηλυκὸν μόριον,** Φίλ.Ι,294 **θηλυκὸν ὄνομα·** **4)** κ. μσν. κ. δημ. τὸ οὐδ. **θηλυκό(ν)** ὡς οὐσ. τὸ θῆλυ, γυνή : ΠΔ Ἀριθμ.5,3 **ἀπὸ τοῦ ἀρσενικοῦ ἕως τοῦ θηλυκοῦ ἐξαποστείλατε ἔξω τῆς παρεμβολῆς,** Ἐρωτόκρ.Α 63 **χαριτωμένα θηλυκὸ τὴν ἤκαμεν ἡ φύσις,** Παπαντ.ΘΔ 24,2 **τὸ μαραμμένο θηλυκὸ δίχως ἐλπίδα καὶ μιλιά | ποτίζει τὸ βασιλικό·** || δημ. ἐπὶ γυναικὸς ἰδ. ἐν ἐκφορᾷ ὑποτιμητικῇ : **κακὸ θηλυκό, - κάθε λογῆς θηλυκά·** κ. παροιμ. **τοῦ θηλυκοῦ πρέπει νὰ δέρνεται κι ὁ τόπος ὅπου κάθεται** (αἱ γυναῖκες μόνον διὰ ξύλου συμμορφοῦνται)· **5)** **θηλυκὰ κεντήματα** νυγμοί, κεντήματα θηλειῶν ἐχιδνῶν : Φιλούμ.16,3· **6)** μτφ. νεώτ. κ. δημ. γόνιμος, παραγωγικός : **θηλυκὸ μυαλὸ** (δημιουργικὴ διάνοια)· **7)** δημ. ἐπὶ ὀργάνων καὶ ἐργαλείων, ὁ φέρων κοιλότητα, ὀπήν, ἐντὸς τῆς ὁποίας εἰσδύει ἀντίστοιχος προεξοχή : **θηλυκὴ σούστα - κόπιτσα·** **8)** ἀστρολ. ἐπιθ. ἐπὶ τινων πλανητῶν : Πτολ.Τετράβ.20,33.

θηλυκόσωμον (τὸ) μσν. τὸ παριστῶν θῆλυ σῶμα : **θηλυκόσωμον κηρίον** (κήρινον εἴδωλον δ. γρ.).

θηλυκοχρονιά (ἡ) δημ. ἔτος ἔχον πλουσίαν παραγωγὴν γεωργικῶν προϊόντων, καλὴ χρονιά· || εἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἓν πρόσ. ἢ μίαν τάξιν ἐπαγγελματιῶν, ἔτος πολλῶν κερδῶν, εὐημερίας, εὐτυχισμένος χρόνος : **σπίτια πολλὰ χτιζόντανε ὁλόγυρα κι ὁ μοναδικὸς ἐκεῖ ταβερνιάρης εἶχε θηλυκοχρονιά,- γιὰ τοὺς λαδάδες φέτος εἶναι θηλυκοχρονιά.**

θηλυκόψυχος-ον μσν. κ. δημ. ὁ ἔχων ψυχὴν θήλεος, δειλός : Κῶδ.Παρισ.2411,92.

θηλυκράνεια (ἡ) τὸ φυτὸν κράνεια ἡ θήλεια : Θεόφρ.ΦΙ 1,8,2.

θηλυκρατής-οῦς-ές ὁ κυβερνῶν τὰς γυναῖκας : Αἰσχ.Χο.599 **θηλυκρατὴς ἔρως.**

θηλυκτόνος-ον ὁ διὰ γυναικείας χειρὸς φονεύων : Αἰσχ.Πρ.860 **θηλυκτόνος Ἄρης.**

θηλυκώδης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. θηλυπρεπὴς βλ.λ., γυναικώδης : Πρόκλ.Τετράβ.265.

θηλύκωμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θηλυκώνω βλ.λ., ἡ διὰ κομβίου ἢ πόρπης ἢ περόνης ἢ σειρητίου σύνδεσις, σύναψις τῶν δύο ἐμπροσθίων ἄκρων ἀνοίγματος ἱματίου, κούμπωμα· **2)** εἰδ. ἐν τῇ ξυλουργικῇ, σύνδεσις συναρμογὴ δύο σανίδων διὰ τῆς ἐμβολῆς ἐπίτηδες κατεσκευασμένων προεξοχῶν τοῦ ἄκρου τῆς μιᾶς εἰς τὰ ἀντιστοίχως κατεσκευασμένα κοιλώματα τοῦ ἄκρου τῆς ἄλλης : **ἔπιπλο καμωμένο χωρὶς καρφιά, ὅλο μὲ θηλυκώματα·** **3)** ὁμ. εἰδ. ἐπὶ θύρας, παραθύρου κτλ., ἡ προσαρμογὴ τοῦ σιδηροῦ στροφέως, γιγγλύμου, ἐμβόλου ἐν τῇ στρόφιγγι, ἤτοι ἐντὸς τοῦ γομφωτῆρος, ὀλμίσκου, τὸ σύμβλημα βλ.λ., τὸ ταίριαγμα τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ τοῦ ρεζέ· **4)** ἡ περιτύλιξις πράγματος δι' ὑφάσματος ἢ χάρτου· πρβλ. θηλυκώνω.

θηλυκώνω δημ., μτχ. παθ. παρακ. **θηλυκωμένος** ἐπὶ ἱματίων, προσαρμόζω, συνάπτω, συνδέω τὰ δύο ἀντίστοιχα ἐμπρόσθια ἄκρα ἐνθέτων εἰς τὰς θηλειὰς τοῦ ἑνὸς τούτων τὰ κομβία ἢ τὰς γναμπτάς, ἀγκιστρώδεις πόρπας τοῦ ἑτέρου· || ὁμ. συνεκδ. τὰ δύο ὡς ἄνω ἄκρα τοῦ ἱματίου συνάπτω διὰ πόρπης ἢ πορπῶν, προσπερονῶ ἢ ἄ. συμβάλλω, συμπλησιάζω ταῦτα διὰ σειρητίου διερχομένου δι' ἑκατέρωθεν θηλειῶν· || ὁμ. ἐπὶ ὑποδημάτων· πρβλ. κουμπώνω· **2)** ἐν τῇ ξυλουργικῇ ἐπὶ συναπτομένων σανίδων, οἷον πρὸς κατασκευὴν κυτίου, ἐπίπλου, σανιδοστρώσεως κτλ., ἐνεργῶ, συντελῶ, κάμνω θηλύκωμα βλ.λ.2)· || ἐν τῇ αὐτῇ σημ. κ. ἀμτβ. : **οἱ σανίδες στὸ πάτωμα τῆς μπασιᾶς δὲ θηλυκώνουν καλά·** πρβλ. ταιριάζω, συνταιριάζω ἐν παραπλ. σημ. μτβ. κ. ἀμτβ.· **3)** ὁμ. ἐπὶ θυρῶν, παραθύρων κτλ., ἐκτελῶ, κάμνω τὸ θηλύκωμα βλ.λ.3), ταιριάζω τοὺς ρεζέδες· || ἐν τῇ αὐτῇ σημ. κ. ἀμτβ. : **πολλὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ δὲ θηλυκώνουν καλά·** **4)** περιτυλίσσω, περιβάλλω πρᾶγμά τι δι' ὑφάσματος ἢ χάρτου : **μὴ θηλυκώνῃς τὰ ψάρια, γιατὶ θὰ κάνουμε κάμποση ὥρα δρόμο καὶ χωρὶς ἀέρα θὰ βρωμήσουν,- θηλύκωσε καλὰ τὴ ζάχαρη νὰ μὴ τὴν πειράξουν μυρμήγκια·** **5)** εἰδ. ἐπὶ τῶν χειρῶν, συμπλέκω, συναρμόζων τοὺς δακτύλους : Βιζυην.Ποιήμ. (ἐκδ. Φέξη) 122,35 **στὰ γόνατά της τ' ἄσαρκα τὰ χέρια θηλυκώνει·** **6)** ἡ μτχ. παθ. παρακ. θηλυκωμένος εἰς δήλωσιν καταστάσεως ἤτοι ἀποτελέσματος τοῦ θηλυκώνω ἐν πάσαις ταῖς ἀνωτ. σημ. : **εἶχε τὸ γιλέκο του στραβὰ θηλυκωμένο,- τὰ σανίδια τοῦ σεντουκιοῦ ὅλα θηλυκωμένα** (ἄ. θηλυκωτὰ βλ.λ.),- **ὅλες οἱ πόρτες εἶναι πιὰ θηλυκωμένες,** Μωραΐτ.Διηγ.Α 76 **βλέπεις ἐκεῖνο τὸ πανὶ μπροστὰ στὴν πλώρη ποὺ εἶναι θηλυκωμένο στὸ πλωριὸ κατάρτι,- μὲ σκυφτὸ τὸ κεφάλι καὶ τὰ χέρια θηλυκωμένα μπρὸς στὰ γόνατα·** **7)** μτφ. διὰ δόλου, πλεκτάνης περιπλέκω τινὰ εἴς τι ἐπιβλαβὲς εἰς αὐτόν, τὸν τυλίγω : **τὸν ἔχει θηλυκώσει γιὰ καλά·** || εἰδ. παρασύ-

ρω παῖδα εἰς ἀσέλγειαν: ὁ **παλιάνθρωπος μὲ τὶς γαλιφιὲς καὶ τὰ χαρίσματα θηλύκωσε τὸ παιδάκι.**

θηλυκῶς ἐπίρρ. κατὰ θηλυκὸν γένος : Ἀριστλ. ἀπ.499, Φιλόδ.Εὐσ.12, Στράβ.6,1,10 **μετὰ δὲ Λοκροὺς Σάγρα, δν θηλυκῶς ὀνομάζουσιν.**

θηλυκωτῆρι (τὸ) δημ. κ. -άρι πόρπη γυναικείων ἐνδυμασιῶν· ‖ ὁμ. ὄργανον δι' οὗ γίνεται τὸ θηλύκωμα, κόμβωμα ὑποδημάτων, κουμπωτήρι.

θηλύλαλος-ον μτγν. θηλύγλωσσος βλ.λ.: Μαν.4,164.

θηλυμανής-οῦς-ές μτγν.κ.νεώτ. ὁ μανιωδῶς ἀγαπῶν τὰς γυναῖκας: Ρουφῖν.Ἐπιγρ.ΑΠ 5,18 **οὐκέτι παιδομανής, ὡς πρίν ποτε, νῦν δὲ καλοῦμαι θηλυμανής·** ‖ κ. ἐπὶ τῶν ζῴων: ΠΔ Ἱερ.5,8 **ἵπποι θηλυμανεῖς ἐγεννήθησαν·** **2)** ἐνεργ. ὁ εἰς μανίαν ἄγων τὰς γυναῖκας : Ἀντίμ.Ἐλεγ.ἀπ.17 **κροτάλων θηλυμανεῖς ὄταβοι.**

θηλυμανία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ μανιώδης ἀγάπη πρὸς τὰς γυναῖκας, γυναικομανία ; Σχόλ.Ὀππ. Ἀλ.1,536, Κατ.Ἀστρλ.Κ 2,177.

θηλυμανῶ-έω μτγν. μαίνομαι, τρελλαίνομαι διὰ γυναῖκας, ἀγαπῶ ὑπερβολικῶς τὰς γυναῖκας : Φιλ. 2,20, Μαν.4,164.

θηλυμελής-οῦς-ές μτγν. ὁ ψάλλων, ᾄδων ὡς γυνή, γλυκὰ ᾄδων : ΑΠ 9,164 **θηλυμελεῖς Ἀλκμᾶνος ἀηδόνες.**

θηλυμίτρης (ὁ) μτγν. ὁ φορῶν γυναικείαν μίτραν, ἐνδεδυμένος ὡς γυνή : Λουκ.Θε.Δ 18,1.

θηλυμορφία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐπικράτησις τῶν σωματικῶν χαρακτήρων καὶ ἰδιοτήτων τοῦ θήλεος ἐπὶ ἄρρενος ὀργανισμοῦ.

θηλύμορφος-ον ὁ ἔχων σχῆμα, μορφὴν γυναικός : Εὐρ.Βάκχ.353 **ἐξιχνεύσατε τὸν θηλύμορφον ξένον·** ‖ ὁμ. ὁ ἔχων τὸν τύπον γυναικός : Ἀριστλ. Φυσιογν.809b,37, Φιλ.2,261 **θηλύμορφος ἰδέα,** Δαμάσκ.Ἀρχ.204 **θηλύμορφος θεότης·** ‖ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ 4 : Νικόμ.π.Φώτ.Βιβλ.144Β.

θηλύνους-οος-ουν-οον ὁ ἔχων γυναικεῖον νοῦν, γυναικεῖα μυαλά : Αἰσχ.Πρ.1003 **γνώμην φοβηθεὶς θηλύνους γενήσομαι.**

θηλύνω (θῆλυς), ἀόρ. **ἐθήλυνα,** παρακ. **τεθήλυκα,** παθ. ἀόρ. **ἐθηλύνθην,** παρακ. **τεθήλυσμαι,** κ. -υμμαι, γ' ἑν. **-υνται,** ἀπαρφ. **-ύνθαι** καθιστῶ τινα θηλυπρεπῆ, γυναικώδη, ἐκθηλύνω : Εὐρ.ἀπ. 360,29, Πλούτ.Ἠθ.999Α **θηλύνω τὴν ἡδονήν,** Βέττ. Βάλ.76,6 **θηλύνειν τοὺς ἄνδρας·** ‖ ὁμ. μαλάσσω, πραΰνω, ἡσυχάζω : Μᾶρκ.Ἀργ.ΑΠ 10,4 **Ζέφυρος κῦμα θηλύνει·** κ. παθ. : Ξεν.Οἰκ.4,2 **τῶν σωμάτων θηλυνομένων·** ‖ ὁμ. παθ. γίνομαι μαλακός : Ἱππ.Ἄρθρ.52 **αἱ σάρκες θηλύνονται,** Σοφ. Αἶ.651 **βαφῇ σίδηρος ὥς, ἐθηλύνθην στόμα·** ‖ ὁμ. μτφ. **ἐν φρ. οὔπω ἐθηλύνθης** δὲν ἔδειξας ἀκόμη σημεῖον ὑποχωρήσεως : ΑΠ 5,250· ‖ ὁμ. εἶμαι φιλάρεσκος : Βίων 2,18, Θεόκρ.20,14 **μορφᾷ θηλύνετο·** ‖ ὁμ. γίνομαι κίναιδος : Βέττ.Βάλ. 7,26· ‖ κ.ἀστρολ. ἐπὶ τῶν πλανητῶν:Πτολ.Τετράβ.20.

θηλυπαθής-οῦς-ές μσν. ὁ πάθος τρέφων πρὸς τὰς γυναῖκας : Φιλῆς 1,458.

θηλυπαθῶ-έω μτγν. παθικεύομαι, κίναιδος γίγνομαι : Φιλόδ. ἐν Ἡρακλ.312,4 (ἀμφ.).

θηλύπαις-παιδος (ἡ) μτγν. ἡ γεννήσασα θῆλυ, κόρην : Λυκόφρ.851.

θηλυποιός-όν μτγν. ὁ κάμνων τινὰ γυναῖκα, ἐξασθενῶν, ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ 8 : Νικόμ.π.Φώτ.Βιβλ.144Β.

θηλύπους-ποδος (ὁ) βῆμα, βηματισμὸς γυναικείου ποδός : Εὐρ.ΙΑ 421 **θηλύπους βάσις.**

θηλυπρέπεια (ἡ) νεώτ. ὁ κατὰ τὰς γυναῖκας τρόπος, γυναικώδης συμπεριφορά.

θηλυπρεπής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ πρέπων, ὁ ἁρμόζων εἰς γυναῖκας, γυναικώδης : Ἀγαθ.3,28 **θηλυπρεπῆ ποικίλματα,** Ζαλοκ.Ἀρματ. κ. Κλέφτ. Α 15 **ὁ οἶκος ὁ θηλυπρεπὴς πασᾶ καταχθονίου·** ‖ ὁμ. γυναικείας : Στράτ.ΑΠ 12,175 **θηλυπρεπεῖς οἰνοχόοι·** ‖ κ. μτφ. : Δαμάσκ.Ἀρχ.192 **θηλυπρεπὴς θεότης** (ἐπὶ τῆς διχονοίας)· ἐπίρρ.νεώτ. -ῶς.

θηλυπρῖνος (ἡ) μσν. ἀρκ. ὄνομα τοῦ φελλοῦ : Εὔστ.302,30 «φελλόν, μέσον τι πρίνου καὶ δρυός».

θηλυπρόσωπος-ον ἀρχ. λεξ. ὁ ἔχων πρόσωπον γυναικός· Σουΐδ. ἐν λ. Σειρῆνας.

θηλυπτέριον (τὸ) μτγν. θηλυπτερὶς βλ.λ.: Ἀλέξ. Τραλλ.π.Φαβρ.Βιβλ.12,611.

θηλυπτερίς-ίδος (ἡ) τὸ φυτὸν θήλεια πτέρις : Θεόφρ.ΦΙ 9,18,8, Διοσκ.4,185, Πλίν.ΦΙ 27,78.

θηλύρριζος (ὁ) μτγν. ἄγνωστός τις πολύτιμος λίθος : Πλίν.ΦΙ 37,68.

θῆλυς-εια-υ κ. νεώτ., ἐπ. θηλ. **θήλεα,** αἰτ. πληθ. **-εας,** ἰων. θηλ. **θήλεα, θήλεαν, θηλέης, θηλέη,** πληθ. **θήλεαι, θηλέας, θηλέων,** γεν. **θήλυδος,** αἰτ. θηλ. **θηλείην,** οὐδ. πληθ. **θήλεια,** ἐπ. **θηλύτερος** (ἄνευ συγκρ.), π. μτγν. πεζ. συγκρ. **θηλύτερος,** ὑπερθ. **θηλύτατος** ὁ γένους θηλυκοῦ, θηλυκός, ἐπὶ προσ. : Ἰλ.Θ 7 **θήλεια θεός,** Αἰσχ.Ἀγ.1231 **θῆλυς ἄρσενος φονεὺς ἔστιν·** ‖ κ. ἐπὶ ζῴων : Ἰλ.Κ 216 **ὄϊς θῆλυς** (προβατῖνα), Ὀδ.Δ 636 **θήλειαι ἵπποι** (φορβάδες), Πίνδ.Ο 3,29 **θήλεια ἔλαφος,** Ἡρ.3,102 **θήλεια κάμηλος,** Σοφ.ἀπ.477 **θήλεια ὄρνις,** Πλάτ.Κριτ.110C **ζῷα θήλεα·** ‖ φρ. **ἄπαις θήλεος γόνου** στερούμενος θήλεος τέκνου : Ἡρ.3,66· ‖ κ. κτ. πλεονασμ. : Εὐρ.Ὀρ. 1205 **θήλειαι γυναῖκες,** Πλάτ.Νόμ.764D **θήλειαι κόραι·** ‖ ὁμ. μτ. ἀρσ. ὀνόμ. : Ἀριστλ.ΖΙ 577b,22 **ὁ θῆλυς ὀρεὺς** (ἡμίονος), αὐτ.ΖΜ 688b,31 **ἄνθρωπος θῆλυς** (γυνή)· ‖ κ. ἀρσ. κτ. πληθ. : Κριτί. 1,8D **θήλεις χοροί,** Φιλόδ.Εὐσ.12 **μὴ εἶναι θεοὺς ἄρρενας μηδὲ θηλείας·** **2)** ἡ **θήλεα,** ἀττ. **-εια** ἡ θηλυκή, ἡ γυνή : Ἡρ.3,109 **ἡ θήλεα τίσιν τοιήνδε ἀποτίνει τῷ ἔρσενι,** Αἰσχ.Ἀγ.1671 **ἀλέκτωρ ὥστε θηλείας πέλας,** Ξεν.Ἀπομν.2,1,4 **πρὸς τὴν τῆς θηλείας φωνὴν τῇ ἐπιθυμίᾳ.. φερόμενοι·** **3)** κ. νεώτ. **τὸ θῆλυ γένος** τὸ γένος τῶν γυναικῶν : Εὐρ.Ἑκ.885· ‖ ὁμ. μ. **τὸ θῆλυ** : Εὐρ.Ἡρ. 536· ‖ ἀντίθ. τὸ ἄρρεν : Πλάτ.Πολ.454D **τῷ τὸ μὲν θῆλυ τίκτειν, τὸ δὲ ἄρρεν ὀχεύειν,** Ἀριστλ. Μεταφ.988a,5· **4)** ἐπὶ τινων φυτῶν, τὸ θῆλυ, τὸ φέρον τὸν καρπόν : Θεόφρ.ΦΙ 3,9,1, Διοσκ.1,85 **θῆλυς κάλαμος,** Ἀχιλλ.Τάτ.1,17 **θῆλυς φοῖνιξ, θήλεια συκῆ·** **5)** ὡς ἐπίθ. ὁ ἀνήκων, ἰδιάζων εἰς τὰς γυναῖκας, γυναικεῖος : Ἡρ.1,105 **θήλεα νοῦσος** (παρὰ τοῖς Σκύθαις), Αἰσχ.Χο.821 **θῆλυς νόμος,** Πλάτ.Παλ.453Α **θήλεια φύσις,** Λεόντ.ΑΠ 4,287 **θήλεια χάρις·** ‖ ὁμ. ὁ ὑπὸ γυναικὸς τελούμενος : Εὐρ.Βάκχ.796 **φόνον γε θῆλυν·** **6)** μτφ. ἐπὶ προσ. κ. πραγμ., μαλακός, ἁπαλός : Ὀδ.Ε 467, Ἡσίοδ.Α 395 **πόσις καὶ βρῶσις θῆλυς ἐέρση,** Σοφ.ἀπ.1053 **θῆλυς νὺξ** (ὑπομβρος)· ‖ ὁμ. τρυφερός, λεπτός, χαρίεις : Καλλ.Ἀπόλλ.37 **Φοίβου θήλειαι παρειαί·** ‖ κ. ἐπὶ τοῦ δέρματος : Θεόκρ.16,49 **θῆλυς ἀποχροιῆς·** ‖ ὁμ. ἐπὶ κράσεως ἢ χαρακτῆρος, μαλακός, ἤπιος, ἀσθενής, ἀδύνατος : Σοφ.Τρ.1075 **θῆλυς ηὕρημαι τάλας,** Εὐρ.Μήδ.928 **γυνὴ δὲ θῆλυ κἀπὶ δακρύοις ἔφυ·** ‖ ὁμ. τὸ **θῆλυ τῆς ψυχῆς** ἡ ἐκθήλυνσις : Μεν. 599· **7)** ὁμ. γόνιμος : Θεόφρ.ΦΑἴτ.2.6,3 **ὕδωρ θῆλυ καὶ μαλακόν,** Καλλ.ἀπ.296 **θηλύτατον πεδίον** (γονιμώτατον)· ‖ δθ. γονιμοποιός : αὐτ. Σωσ.7,5 **θηλύτατον ὕδωρ** (ἐπὶ τοῦ Νείλου)· **8)** συγκρ. κ. ὑπερθ. ὁ πλέον ἢ ὁ κατ' ἐξοχὴν ἁρμόζων, ἰδιάζων εἰς γυναῖκα, θηλυπρεπέστερος -έστατος : Πλούτ.Μάρ.34 **δίαιτα θηλυτέρα ἢ κατ' ἄνδρα,** Λουκ.Εἰκ.13 **πᾶς δὲ ὁ τόνος τοῦ φθέγματος.. θηλύτατος,** Φιλόστρ.Σοφ.2,21,2 **παλλακὴ θηλυτάτη·** **9)** γραμμ. ὁ γένους θηλυκοῦ : Ἀριστοφ.Νεφ.682 **θήλεα ὀνόματα,** Ἀριστλ.Ποιητ. 1458a,10· **10)** πυθαγ. ὁ ἄρτιος ἀριθμός : Πλούτ. Ἠθ.264Α· **11)** ἀστρολ. ὡς ἐπίθ. ἐπὶ τινων πλανη-

τῶν : Πτολ.Τετράβ.19· **2)** εἰδ. **θήλειαι** (αἱ) εἶδος τυροῦ ἐν Κρήτῃ : Σέλευκ.π.'Αθήν.14,650D **τοὺς δὲ λεπτοὺς τῶν τυρῶν καὶ πλατεῖς Κρῆτες θηλείας καλοῦσιν.**

θήλυσμα (τὸ) μτγν. ἐκθήλυνσις, θηλυπρέπεια.

θηλύσπορος-ον τοῦ θήλεος γένους, ἐπὶ τῶν θυγατέρων τοῦ Δαναοῦ : Αἰσχ.Πρ.855 **θηλύσπορος γέννα.**

θηλυστολία (ἡ) μτγν. γυναικεία στολή, ἐνδυμασία : Εὐστ.782,47.

θηλύστολος-ον μσν. ὁ ἐνδεδυμένος στολὴν γυναικείαν· ‖ τὸ οὐδ. **τὸ θηλύστολον** = ἡ θηλυπρέπεια : Εὐστ.10,24.

θηλυστολῶ-έω μτγν. φορῶ γυναικεῖον ἱματισμόν : Στράβ.10,3,8 **θηλυστολοῦντας γὰρ ὡς αἱ κόραι.**

θηλύτεκνος-ον πάπ. ὁ γεννῶν θήλεα τέκνα : θηλύτεκνοι γάμοι.

θηλύτης-ητος (ἡ) (θῆλυς) θήλεια φύσις, εἰδ. φύσις γυναικεία : 'Αριστλ.ΖΓ 775a,16· ‖ ὁ φυλετικὸς χαρακτὴρ τοῦ θήλεος γένους : Γαλ.4 570· **2)** γυναικεῖος τρόπος, λεπτότης : Πλούτ.Κράσσ.32 **εἰς θηλύτητα καὶ ἀνανδρίαν τοῦ Κράσσου·** ‖ φρ. **ἡ θηλύτης τοῦ κάλλους** ἡ γυναικώδης φύσις τοῦ κάλλους : αὐτ.24· **3)** θηλυπρέπεια : Πλούτ. 'Αλκ.16 **θηλύτης ἐσθήτων.**

θηλυτοκία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ γεννᾶν θήλεα τέκνα : 'Αριστλ.ΖΙ 767a,35,'Ιώσ.ΑΙ 3,11,5.

θηλυτόκος-ον (τίκτω) ὁ γεννῶν θήλεα τέκνα : 'Αριστλ.Πολιτ.1335a,13 **ἐν πᾶσι ζῴοις ἀτελῆ τὰ τῶν νέων ἔκγονα καὶ θηλυτόκα μᾶλλον,** Θεόκρ. 25,125 **ζωοτόκοι τ' ἦσαν περιώσια θηλυτόκοι τε.**

θηλυτοκῶ-έω (τίκτω) κ. νεώτ. γεννῶ θήλεα τέκνα : 'Ιππ.Γυν.7,'Αριστλ.ΖΙ 574a,1 **βορείοις ὀχευόμενα ἀρρενοτοκεῖ μᾶλλον, νοτίοις δὲ θηλυτοκεῖ.**

θηλύτροπος-ον μτγν. μτφ. ἐπὶ τοῦ πλανήτου τῆς 'Αφροδίτης, ὁ ἔχων τρόπους, ἰδιότητας, ἐπιδράσεις γυναικείας : Κατ.'Αστρλ.Κ 1,136.

θηλυφανής-οῦς-ές (φαίνομαι) μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς γυναῖκα : Πλούτ.Θησ.23 **θηλυφανεῖς νεανίσκοι,** Παλλδ.ΑΠ 11,285.

θηλυφθόριον (τὸ) μτγν. ἁ.ἀβρότονον:ΨΔιοσκ.3,24.

θηλυφόνος (ὁ) ζῳολ. γένος ἀραχνῶν τῆς οἰκογ. **τῶν σκορπιονιδῶν.**

θηλύφρων-ονος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων γυναικεῖα φρονήματα, ὁ ὡς γυνὴ σκεπτόμενος : 'Αριστφ. 'Εκκλ.110 **καὶ πῶς γυναικῶν θηλύφρων ἐξουσία δημηγορήσει;**

θηλύφωνος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων φωνὴν γυναικείαν, ἐν χρ. κ. μτφ. : Αἰλ.ΖΙ 6,19,Εὐστ.10,22 **εὐγενὴς φιλοσοφία φεύγουσα τὸ θηλύφωνον** (τὴν θηλυπρεπῆ ἔκφρασιν).

θηλύχειρ-χειρος (ὁ) μσν. ἐπὶ ἀνδρός, ὁ ἔχων γυναικείας χεῖρας : Εὐστ.550,37.

θηλυχίτων-ωνος (ὁ) μτγν. ὁ φορῶν γυναικεῖον χιτῶνα, ἔνδυμα : 'Αντίπ.ΑΠ 6,219 **σεσοβημένος οἴστρῳ . . θηλυχίτων,** Χρησμ.π.Λουκ.'Αλέξ.27 **μή σοι θηλυχίτων τις ἀνὴρ . . παύσῃ βιότοιο φάους.**

θηλυχοίρα (ἡ) σχόλ. ὕαινα βλ.λ.:Σχόλ.'Οππ.'Αλ.5,31.

θηλύψυχος-ον μτγν. ὁ ἔχων γυναικείαν ψυχήν : Πτολ.Τετραβ.162.

θηλῶ-οῦς-όος (ἡ) μτγν. **τροφός** : Πλούτ.'Ηθ.278D.

θηλώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ἔχων θηλάς· **2)** ὁ ὅμοιος πρὸς θηλήν.

θήλωμα (τὸ) νεώτ. δερματ. ὄγκος τοῦ δέρματος, προερχόμενος κυρίως ἐκ τῆς ὑπερτροφίας τῆς θηλώδους στιβάδος αὐτοῦ.

θῆμα-ατος (τὸ) (τίθημι) θήκη : Σοφ.άπ.541· **2)** γλωσσ. προοίμιον.

θῆμισυ ἀττ. κρᾶσ. τοῦ τὸ ἥμισυ βλ.λ.

θημολογῶ-έω μτγν. συναθροίζω εἰς θημωνιάν : 'Αντίφιλ.ΑΠ 9,551 **θαμολογεῖν φομμίτην δόρπον.**

θημονιά (ἡ) 'Ησ. δ.γρ. τοῦ θημωνιὰ βλ.λ.

θημών-ῶνος (ὁ) (τίθημι) σωρός : 'Οδ.Ε 368 **ἠΐων θημῶνα . . καρφαλέων,** 'Αριστλ.Μετ.344a,26 **θημῶν ἀχύρων,** 'Οππ.'Αλ.4,496· προλ. 'Ησ. « πᾶν τὸ συσσωρευμένον, οἷον ἀχύρων ἢ πυρῶν ».

θημωνιά (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. θημών, σωρός: ΠΔ'Εξ.8,14 **συνήγαγον αὐτοὺς θημωνιὰς θημωνιάς·** ‖ νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ὁ παρὰ τὸ ἁλώνιον σωρὸς τῶν εἰς δεμάτια συλλεγέντων σταχύων μέχρι τοῦ ἁλωνισμοῦ : Κρυστ.93,23 (ἔκδ. Φέξη) **παίρνει μιὰ-μιὰ τὲς θημωνιές, τ' ἁλώνια ἀράδα-ἀράδα.**

θημωνιάζω δημ. κάμνω τὰ δεμάτια τῶν σταχύων θημωνιές, σωρούς : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.213,11 **γιὰ νὰ θερίζῃς σταυρωτά, νὰ δένῃς ἀντρειωμένα, νὰ θημωνιάζῃς πυργωτά, νὰ ζῇς γιὰ νὰ σὲ πάρω.**

θημωνιῶ-άω μσν. θημωνοθετῶ βλ.λ. : 'Αχμ.'Ονειροκρ.213.

θημωνοθετῶ-έω σχόλ. θέτω, τοποθετῶ εἰς σωρόν : Σχόλ.Θεοκρ.10,46.

θήν ἐγκλ. μόριον ἐν χρ. π. ἐπ. κ. δωρ., σπαν. π. τραγ., τώρα βεβαίως, τώρα δὰ λοιπόν, κυρ. εἰρων. : 'Ιλ.Ν 620 **λείψετέ θην νέας** (ὥστε τώρα δὰ λοιπὸν θὰ ἀφήσετε τὰ πλοῖα)· ‖ κ. μτ. ἐπιτάσ. : 'Ιλ.Λ 365 **ἦ θην** (κατ' ἀλήθειαν), αὐτ.2,276 **οὔ θην** (βεβαίως οὐχί), αὐτ.Φ 568 **καὶ γάρ θην·** ‖ ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ **γα** : 'Επίχ.34, Καλλ.'Αετ.2079,46.

θήνιον 'Ησ. « γάλα ».

θῆξις-εως (ἡ) 'Ησ. « ῥοπή, στιγμή, τάχος »· ‖ γλωσσ. **θήξει** ἐν στιγμῇ· **2)** μσν. ἀκόνημα : Εὐστ.Πον.313 **θῆξις ὀδόντων.**

θηοῖο ἐπ. τοῦ θεῷο, β' ἑν. εὐκτ. τοῦ θηῶμαι βλ.λ.

θῆος-α-ον δωρ. **τοῦ** θεῖος βλ.λ. : Καλλικρατ.π. Στοβ.28,17, Εὐρύφ.π,Στοβ.4,39,27.

θηπαλέος 'Ησ. « βωμολόχος ».

θήπη 'Ησ. « ἔκπληξις, φόβος ».

θηπητής 'Ησ. « ἀπατεών ».

θηπόν 'Ησ. « καταθύμιον, θαυμαστόν ».

θήπω 'Ησ. « ἐπιθυμῶ, θαυμάζω ».

θήρ-ός (ὁ,ἡ) κ. μσν., ἐπ. δοτ. θήρεσσι ἄγριον θηρίον, ζῷον σαρκοβόρον, ἰδ. ἐπὶ τοῦ λέοντος : 'Ιλ.Ο 586 **ἔτρεσε θηρὶ κακὸν ῥέξαντι ἐοικώς,** Εὐρ.'Ηρ.153 **ὁ Νέμειος θήρ·** ‖ μτ. τοῦ **λέων** : Εὐρ.'Ηρ.465 **στολήν τε θηρὸς ἀμφέβαλλε σῷ κάρᾳ λέοντος·** κ. μτ. τοῦ **λέαινα** : Μεσομ.ΑΠ 14,63,4· ‖ ἐπὶ τοῦ ἀγρίου κάπρου : Σοφ.Τρ.1097 **ἐρυμάνθιος θήρ·** ‖ ἐπὶ τοῦ Κερβέρου : Σοφ. ΟΚ 1569 **ἀμαιμάκου θηρός·** ‖ ἐπὶ ἐλάφου:Σοφ. 'Ηλ.572 **ἀντίσταθμον τοῦ θηρὸς ἐκθύσειε τὴν αὑτοῦ κόρην·** **2)** κτ. πληθ. γεν. ζῷα, κτ. ἀντιθ. πρὸς τὰ πτηνὰ κ. τοὺς ἰχθῦς : 'Οδ.Ω 291 **ἠέ που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου θηρσὶ καὶ οἰωνοῖσιν ἕλωρ γένετ',** 'Ησίοδ.'Εργ.277 **ἰχθῦσι μὲν καὶ θηρσὶ καὶ οἰωνοῖς πετεηνοῖς,** 'Ηρ.3,129 **ἐν ἄγρῃ θηρῶν,** Σοφ.άπ.941,12 **ἐν θηρσίν, ἐν βροτοῖσιν, ἐν θεοῖς ἄνω·** ‖ κ. μτφ. : Εὐρ.'Ορ.1272 **θῆρες ξιφήρεις** (ἐπὶ τοῦ 'Ορέστου καὶ Πυλάδου), 'Αλεξ.245,12 **ἡ σφοδρότης . . θηρὸς** (ἐνν. "Ερωτος)· κ. παροιμ.ἐν 'Αριστλ.Ρητ.1371b,16 **ἔγνω θὴρ θῆρα·** **3)** ἐπὶ παντὸς ζῴου : 'Αρίων 1,5 **πλωταὶ θῆρες** (δελφῖνες)· ‖ **ἐπὶ** σκωλήκων φονευομένων ὑπὸ πτηνῶν : 'Αριστφ."Ορν.1064 **κτείνων παμφύλων γένναν θηρῶν·** ‖ ἐπὶ κωνώπων : Μελέαγρ.ΑΠ 5,150 **θῆρες ἄτεγκτοι τέρπανται·** ‖ πάπ. ἐπὶ ἱερῶν ζῴων ἐν Αἰγύπτῳ : **ἀρχιστολιστὴς θηρῶν·** **4)** πᾶν μυθῶδες θηρίον, οἷον ἡ Σφίγξ: Αἰσχ.'Επτ.558 **θηρὸς ἐχθίστου δάκος·** ‖ ἐπὶ Κενταύρου : Σοφ.Τρ.556 **δῶρον ἀρχαίου ποτὲ θηρός·** ‖ ἐπὶ σατύρου : Εὐρ.Κύκλ.624 **σιγᾶτε πρὸς θεῶν, θῆρες, ἡσυχάζετε·** παράγ. θηρίον, θηριώδης, θήρα, θηρῶ - θηρεύω, φιλόθηρος. 'Ετ ρίζ. **θερ-, φέρ-** (αἰολ. **φήρ**), σανσκρ. **ghver-, ghvero-s,** λατ. **ferus.**

θήρα (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων. θήρη κυνήγιον ἀγρίων ζώων : Ἰλ.Ε 49 **αἵμονα θήρης,** Ὀδ.Τ 429 **βάν ῥ' ἴμεν ἐς θήρην,** Ἡρ.1,37 ἰέναι ἐπὶ τὴν θήρην, Ξεν.ΚΠ 1,4,14 ἐποίησε μεγάλην θήραν, Ἀριστλ. ΖΙ 541a,20 **θήραν ποιεῖσθαι·** ‖ κ. μτ. γεν. προσδ.: Ἐπιγρ. **στρατηγὸς ἐπὶ τὴν θήραν τῶν ἐλεφάντων·** ‖ ὁμ. **τοῦ πτηνοῦ γένους θήρα** ὀρνιθευτική : Πλάτ.Σοφ.220Β, Διόδ.Σ 1,60 **τὰς θήρας τῶν ὀρτύγων ἐποιοῦντο·** ‖ κ. **ἡ περὶ τὴν θάλασσαν θήρα** ἡ ἁλιεία : Πλάτ.Νόμ.823D· ‖ ἐν τῷ πληθ. ἐπὶ ἀγριμαίων πτηνῶν : Ἀριστλ.ΖΓ 751a,14 **πέρδικες εἰς τὰς θήρας ἀγόμεναι·** **2)** μτφ. ἐπιμελὴς ἐπιδίωξις παντὸς πράγματος, ἐπιμέλεια, σπουδή : Σοφ.Φιλ.840 **θήραν.. ἔχομεν τόξων** (θηρῶμεν τὰ τόξα), Πλάτ.Σοφ.222Β **θήρα ἀνθρώπων,** αὐτ. Θεαίτ.198Α **θήρα ἐπιστημῶν·** **3)** γεν. ἡ ἄγρα, λεία, κυνήγι : Ὀδ.Ι 158 **αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μενοεικέα θήρην,** Ξεν.ΚΠ 2,4,25 **πρὶν κινεῖσθαι τὴν θήραν·** ‖ ἐπὶ πτηνῶν, ἐν τῷ πληθ. : Σοφ.Φιλ.1146 **ὦ πταναὶ θῆραι·** ‖ ἐπὶ ἀραχνῶν : Ἀριστλ.ΖΙ 623a,13 **τὴν θήραν ἐπὶ τοῦ μέσου τηροῦσα** (παραφυλάττουσα τὴν λείαν της)· ‖ κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ αἰχμαλώτου : Σοφ.Φιλ.609 **θήραν καλήν** (καλὸ κυνήγι)· **4)** τόπος ἔνθα γίνεται τὸ κυνήγιον : Δίων Κ 69,10 **Ἀδριανοῦ θῆραι·** **5)** ἐπίγρ. ἐν Ῥωμ. χρόνοις, οἱ ἀγῶνες τοῦ ἱπποδρομίου.

θηραγρέτης (ὁ) κυνηγός : Εὐρ.Βάκχ.1020 **ἴθ',.. θηραγρέτα βάκχαν** (δ.γρ. -ευτᾷ), Ζώσιμ.ΑΠ 6,184 **τρισσὰ τάδε τρισσαὶ θηραγρέται.**

θηραγρευτής (ὁ) μσν. θηραγρέτης:Πρόδρ.213.

θηραγρία (ἡ) μτγν. θήρα, κυνήγιον ἀγρίων ζώων : Πολυδ.5,12.

θήραγρος-ον (ἄγρα) ἐπὶ ὀργάνου, ὁ κατάλληλος, ὁ ἐν χρ. πρὸς σύλληψιν ἀγρίων θηρίων : Ἴων ΧΤραγ.40 **θήραγρος πέδη·** ‖ ὄνομα θηρευτικοῦ κυνός : Πεισ.ΑΠ 7,304 (ἀμφ.).

θηραϊκός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν νῆσον Θήραν : **θηραϊκὴ γῆ·** **2)** θηραϊκόν (τὸ) ἱματισμὸς ὃν ἐφόρουν ἐν ταῖς σατυρικοῖς δράμασιν ἐν Ἀθήναις, ἐπινοηθεὶς ὡς ἀναφέρεται ἐν τῇ νήσῳ Θήρᾳ ἢ ἀνάλογαν πρὸς τὴν ἀμφίεσιν τῶν Θηραίων, ὅ. θήριον : Θεόφρ.ἀπ.119.

θήραιον (τὸ) τὸ θηραϊκὸν βλ.λ.2).

θηράλιθος (ὁ) νεώτ. πετρογρ. πέτρωμα πυριγενὲς πλουτώνειον, συνιστάμενον ἐξ ἀσβεστονατρούχων ἀστρίων καὶ νεφελίνου καὶ ἀφθόνων ἐγχρώμων ἄλλων ὀρυκτῶν.

θήραμα-ατος (τὸ) (θηρῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ συλλαμβανόμενον, ἄγρευμα, κυνήγιον : Εὐρ.Βάκχ. 869 **ἡνίκ' ἂν φοβερὰν φύγῃ θήραν ἔξω φυλακᾶς,** Ἀπολλωνίδ.ΑΠ 6,105 **δίδου θηράμασιν αἰὲν δίκτυα,** Πλούτ.Λούκ.17 **ἐκ μακροῦ θήραμα Ῥωμαίοις ἀφείλετο,** Νικ.Χων.ἐν Σάθ.1,83 **θήραμα ταῖς ἐκ τῶν ἡμετέρων εὐΐπποις ἐκκείμενοι πραχειρότατον·** ‖ κ. μτφ. : Ἀριστλ.ἀπ.675 **ἀρετά.. θήραμα κάλλιστον βίῳ·** **2)** νεώτ. ζῷον θεωρούμενον κατάλληλον πρὸς ἄγραν : **ἡ Ἤπειρος ἔχει θηράματα.**

θηραρχία (ἡ) μτγν. ὁδήγησις θηρίων, ἐπιστασία : Ἀσκληπιόδ.9.

θήραρχος (ὁ) μτγν. ὁ ὁδηγῶν ἐλέφαντας : Ἀσκληπιόδ.9, Αἰλ.Τακτ.23.

θηράσιμος-ον ὃν δύναταί τις νὰ θηρεύσῃ : Αἰσχ. Πρ.858 **θηρεύοντες οὐ θηρασίμους γάμους.**

θηράτειρα (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ θηρατήρ, ἡ κυνηγός : Καλλ.Δῆλ.230.

θηρατήρ-ῆρος (ὁ), ἰων. **-ητήρ,** ποι. τ. τοῦ θηρατής βλ.λ. : Ἰλ.Ε 51 **ἐσθλὸν θηρητῆρα,** αὐτ.Φ 574 **ἀνδρὸς θηρητῆρος.**

θηρατήριος-α-ον θηρατικὸς βλ.λ., μτ. γεν. : Σοφ. ἀπ.474,1 **ἴυγγα θηρατήριον ἔρωτος·** **2)** **θηρατήριον** (τὸ) ἐργαλεῖον θήρας· Ἡσ. ἐν λ. ἄγκιστρον.

θηρατής (ὁ) (θηρῶ) κυνηγός : Αἰλ.ΖΙ 13,12· ‖ ὁμ. κ. μτφ. : Ἀριστφ. Νεφ.358 **θηρατὴς λόγων,** Διογ.Λ 8,8 **θηρατὴς δόξης,** Φιλόστρ.Νεώτ.Εἰκ.1 **θηρατὴς τῶν ἀδήλων.**

θηρατικός-ή-όν θηρευτικός, κυνηγετικός : Φιλ.1 628 **θηρατικοὶ σκύλακες,** Αἰλ.ΖΙ 14,5 **θηρατικὰ ἔργα·** ‖ ὁ ἀνήκων εἰς θήρας, ἐπὶ τῶν ἰχνῶν τὰ ὁποῖα ἀφήνουσι τὰ ζῷα : Πλάτ.Ἠθ.593Β **θηρατικὰ σημεῖα·** ‖ ὁμ. πάπ. φρ. **θηρατικὸς φόρος** τέλος ἀδείας κυνηγίου· **2)** κ. μτφ. ἐπιτήδειος εἰς τὴν θήραν, τὴν ἄγραν, προσοικείωσιν, προσέλκυσιν : Ξεν.Ἀπομν.2,6,33 **τὰ θηρατικὰ τῶν φίλων** (τὰ τεχνάσματα δι' ὧν ἀγρεύει τις φίλους)· **3)** ἔμπειρος εἰς τὴν θήραν : Πλούτ.Ἠθ.960Α.

θηρατός-ή-όν μτγν. ὁ συλληφθείς, κυρ. μτφ. ὃν δύναταί τις νὰ θηρεύσῃ, νὰ συλλάβῃ : Πολύβ.10, 47,11 **τὴν ἕξιν ᾗ τὰ καλὰ θηρατὰ γίγνεται τοῖς ἀνθρώποις,** Διον.Ἀλ.Συνθ.12 **οὐδ' ὅλως ἐπιστήμῃ θηρατὸς ὁ καιρός, ἀλλὰ δόξῃ,** Φιλόδ.Ῥητ.1,167S **κριτήριον οὐδὲ στοχασμῷ θηρατῷ.**

θήρατρον (τὸ) κ. νεώτ. ὄργανον συλλήψεως θηραμάτων, οἷον δίκτυον, παγίς, δόκανον : Ξεν.Ἀπομν.2,1,4 **τοῖς θηράτροις ἐμπίπτουσι,** Πλούτ.Ἠθ. 961C· ‖ κτ. πληθ. ἐπὶ τῶν ἀραχνίων : Μάξ.Τύρ.16,5.

θηράτωρ-ορος (ὁ), ἰων. **-ήτωρ** θηρατὴς βλ.λ.: Ἰλ.Ι 554 **θηρήτορας ἄνδρας,** Νικόλ.Δαμ.56J **κύων θ-.**

θηράφη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων τῆς οἰκογ. τῶν **κορεϊδῶν.**

θηράφιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ θηρίον βλ.λ., ἐπὶ ἐντόμων : Δημόκρ.π.Γαλ.14,91.

θήρεθος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων διπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **ξυλοστομιδῶν.**

θηρεία (ἡ) γλωσσ. ἡ θήρα.

θήρειος-ον κ.-α-όν (θήρ) ὁ ἀνήκων εἰς ἄγρια ζῷα: Παν.1 **δέρμα θήρειον λέοντος,** Ἐμπ.101 **θήρεια μέλεα·** ‖ ὁμ. **θήρειος γραφὴ** εἰκόνες ζῴων ἐξειργασμέναι ἐπὶ ὑφάσματος : Αἰσχ.Χο.232· ‖ ὁμ. **θήρειον δάκος** περιφρ. ὁ θήρ : Εὐρ.Κύκλ.325· ‖ ὁμ. περιφρ. **θήρειος βία** ὁ Κένταυρος : Σοφ. Τρ.1059· ‖ κ. **θήρια κρέα** κυνήγιον : Ξεν.ΚΠ 1,3,6· ‖ ὁμ. **θήρειος αὐλὸς** ὁ ἐκ νεβροῦ κώλων εἰργασμένος : Πολυδ.4,75· **2)** Ἐπιγρ. **θήρεια στόματα** ἡ εἴσοδος τοῦ ἱπποδρομίου.

θηρεπῳδός-όν ἀρχ. λεξ. ὁ δι' ἐπῳδῶν μαγεύων ἄγρια ζῷα· Σουΐδ. ἐν λ. σοφός.

θηρεσία (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων διπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **μυιϊδῶν.**

θήρευμα-ατος (τὸ) (θηρεύω) κ. νεώτ. θήραμα, λάφυρον, λεία : Σοφ.Ἰχν.285, Εὐρ.ΙΑ 1162 **σπάνιον δὲ θήρευμ' ἀνδρὶ τοιαύτην λαβὴν δάμαρτα·** **2)** ἐν τῷ πληθ. κυνήγιον : Πλάτ.Νόμ.823Β **τὰ πεζὰ θηρεύματα.**

θηρεύσιμος-ον κ. νεώτ. ὃν δύναταί τις νὰ θηρεύσῃ.

θήρευσις-εως (ἡ) **ἡ θήρα,** τὸ κυνήγιον : Πλάτ. Νόμ.824Α **θήρευσις πεζῶν·** ‖ κ. μτφ. : Πλάτ. Θεαίτ.166C **ὀνομάτων θηρεύσεις.**

θηρευτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. θηρευτὴς **βλ.λ.** : Ὀππ. Κυν.1,449.

θηρευτής (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ θηρεύων, κυνηγός (ἐν χρ. π. Ὁμ. ὡς ἐπίθ.) : Ἰλ.Μ 41 **κύνεσσι καὶ ἀνδράσι θηρευτῇσιν,** Ἡσιόδ.Α 303 **θηρευταὶ ἄνδρες,** Θέογν.1254 **θηρευταὶ κύνες·** ‖ ὡς οὐσ. : Ἡρ.1,123 **δίκτυα δοὺς ἅτε θηρευτῇ τῶν οἰκετέων τῷ πιστοτάτῳ·** ‖ κ. ἐπὶ ἁλιέως : Ἡρ.2,70 **ὁ θηρευτὴς πηλῷ κατ' ὧν ἔπλασε αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς·** ‖ **θηρευτὴς πέρδιξ** ἐν χρ.πρὸς προσέλκυσιν ἄλλων : Ἀριστ.ΖΙ 614a,10 **ἐπὶ δὲ τὸν θηρευτὴν πέρδικα ὠθεῖται τῶν ἀγρίων ὁ ἡγεμὼν ἀντάσας ὡς μαχούμενος·** ‖ ὁμ. **θηρευτὴς ἰξὸς** ἰξὸς πτηνοῦ, ξόβεργα : ΑΠ 5,99· **2)** μτφ. ὁ ἐπιδιώκων, ὁ ἐπιζητῶν : Πλάτ.Σοφ.231D **θηρευτὴς**

νέων καὶ πλουσίων, Ἀθήν.3,122C **θηρευτὴς καλλίστων ὀνομάτων,** Νικ.Χων. ἐν Σάθ.Ι,121 **ἀποστελῶ θηρευτὰς καὶ θηρεύσαυσιν ἡμᾶς.**

θηρευτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς θήραν : Ἀριστφ.Πλ 157 **κύνες θηρευτικοί,** Ἀριστλ.Πολιτ.1256b,2 **βίος θηρευτικός** (ὁ βίος τῶν κυνηγῶν)· ‖ ὡς οὐσ. **ἡ θηρευτική** (ἐνν. τέχνη) ἡ θήρα, τὸ κυνήγιον : Πλάτ.Πολιτ.289Α **γεωργικῇ καὶ θηρευτικῇ καὶ γυμναστικῇ·** **2)** μτ. γεν. ὁ θηρεύων, ἐπιδιώκων τι : Ἀριστ.ΖΙ 598a,19 **θηρευτικὸς τῆς τροφῆς·** ‖ κ. μτφ. : Πλάτ.Εὐθύδ.290Β **θηρευτικὴ τέχνη ἀνθρώπων·** ἐπίρρ. νεώτ. **-ῶς.**

θηρευτός-ή-όν κ. νεώτ. θηρατός βλ.λ. : Ἀριστλ. Πολιτ.1324b,40 **ἐστι θηρευτὸν ὃ ἂν ἄγριον ᾖ ἐδεστὸν ζῷον.**

θηρεύτρια (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ θηρευτὴρ βλ.λ. : Πάπ. **θηρεύτρια βοῦς·** πρβλ. Ἡσ. ἐν λ. θηρότις· **2)** ὡς ἐπίθ. θηρευτική : Θεμίστ.Λόγ.18,220Β **θηρεύτριαι κύνες.**

θηρεύτωρ-ορος (ὁ) Ἐπιγρ. κυνηγός, ἐπὶ ἀνδρῶν μετεχόντων εἰς ἀγῶνα τοῦ ἱπποδρόμου : **θηρεύτορες ἄνδρες.**

θηρεύω κ. μσν. κ. νεώτ., παρακ. **τεθήρευκα,** μέσ. μέλλ. **-σομαι,** ἀόρ. **ἐθηρευσάμην,** παθ. παρακ. **τεθήρευμαι,** ἀόρ. **ἐθηρεύθην** καταγίναμαι, ἀσχολοῦμαι εἰς τὴν θήραν, κυνηγῶ : Ὀδ.Τ 465 **θηρεύοντα** (ἐνῷ ἐκυνήγει)· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῶν κινήσεων τῶν χειρῶν ἀποθνῄσκοντος ἀνθρώπου : Ἱππ.Προγν. 4 **θηρεύειν διά κενῆς·** **2)** μτφ. δελεάζω, ἑλκύω : Ἀριστλ.ΖΙ 614a,13 **ἐὰν μὲν οὖν ἄρρην ᾖ ὁ θηρεύων, τοῦτο ποιοῦσιν· ἐὰν δὲ θήλεια ἡ θηρεύουσα ᾖ καὶ ᾄδουσα.. ἀποδιώκουσιν ἀπὸ τῆς θηλείας·** **3)** μτ. αἰτ. κυνηγῶ, ἐπιδιώκω, συλλαμβάνω : Ἡρ.4,172 **θηρεύειν ἀττελέβους,** Ξεν.Ἀν.1,2,7 **θηρεύειν θηρία,** Πλάτ.Θεαίτ.197C **θηρεύειν ὄρνιθας,** Ἀριστλ.ΖΙ 603a,7 **θηρεύειν ἰχθῦς,** Διγεν.Ἀκρ.1289 **ἐνῷπερ καὶ ἐθήρευσαν ἄρκτους μετὰ λεόντων·** ‖ ὁμ. ἐπὶ ἀνθρώπων : Ἡρ.4,183 **τοὺς τρωγλοδύτας Αἰθίοπας θηρεύουσι τοῖσι τεθρίπποισι,** Ἀριστλ.Πολιτ.1324b,39 **θηρεύειν ἀνθρώπους ἐπὶ θοίνην ἢ θυσίαν·** **4)** πλήττω : Πίνδ.Π 4,90 **Τιτυὸν βέλος θήρευσε·** **5)** μέσ. συλλαμβάνομαι : Ἀριστφ.ἀπ.51, Πλάτ.Γοργ.464D **τῷ ἡδίστῳ θηρεύεται τὴν ἄνοιαν·** **6)** παθ. κυνηγοῦμαι, καταδιώκομαι : Ἡρ.3,102 **παρὰ βασιλέϊ τῷ Περσέων ἐνθεῦτεν θηρευθέντες·** ‖ ὁμ. συλλαμβάνομαι ὡς λεία, λαφυραγωγοῦμαι : **αὐτ.3,108 ὁ λαγὸς ὑπὸ παντὸς θηρεύεται θηρίου·** ‖ περικλείομαι : Αἰσχ.Χο.493 **θηρεύεται πέδαις·** ‖ κ. μτφ. συλλαμβάνομαι ὡς αἰχμάλωτος : Λύσιππ.7· **7)** μτφ. καταδιώκω, ἐπιζητῶ : Πίνδ.Ν 11,47 **θηρεύειν κερδέων μέτρον,** Αἰσχ.Πρ.858 **θηρεύειν γάμους,** Αἰσχίν.1,170 **θηρεύειν νέους πλουσίους ὀρφανούς,** Ἰσοκρ.1,16 **θηρεύειν ἡδονάς,** Ἀριστλ. Πολιτ.1328b,1 **θηρεύειν εὐδαιμονίαν,** ΘΛειτ.6Α **τῶν θηρευόντων τὰς ψυχὰς ἡμῶν·** ‖ κ. ἐπὶ ῥητόρων : Φιλόδ.Ρητ.2,55 **θηρεύειν τὸν πλησίον.**

θηρεφόνος-ον μτγν. θηροφόνος βλ.λ. : Ἡρωδιαν.2,260.

θήρημα (τὸ) Ἰων. τ. τοῦ θήραμα βλ.λ.

θηρητήρ-ῆρος (ὁ) ἰων. τ.τοῦ θηρατὴρ βλ.λ.· ‖ θηλ. -ήτειρα ἡ κυνηγός : Καλλ.Δῆλ.230.

θηριάζομαι Ἐπιγρ. μεταβάλλομαι εἰς θηρίον, γίνομαι θηρίον.

θηριακός-ή-όν (θηρίον) κ. μσν. ὁ πραγματευόμενος περὶ ἀγρίων θηρίων : Διοσκ.Θηρ.Προοίμ. **θηριακὸς λόγος·** ‖ ὡς ἐπίθ. : Φιλούμ. Δηλ.6,1 **Φιλῖνος ὁ θηριακός·** ‖ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰ ἄγρια θηρία· ὅθ. τὸ θηλ. **θηριακὴ** ὡς οὐσ. (ἐνν. ἀντίδοτος) ἀντίδοτον κατὰ δηλητηριώδους δήγματος : Ἀνδρομ.π.Γαλ.14,32· ‖ ὁμ. **θηριακὰ** (τὰ) ὄν. ποιήματος τοῦ Νικάνδρου, πραγματευομένου περὶ τῶν ἀντιδότων τούτων : Γαλ.14,7· ‖ ὁμ. κ. ὡς ἐπίθ. : Διοσκ.5,53 **θηριακὸς (οἶνος),** Γεωπ.4,8,1 **θηριακὴ ἄμπελος.**

θηριάλωσις-εως (ἡ) μτγν. σύλληψις ἀγρίων θηρίων Σύμμ.ΠΔ Γέν.49,9.

θηριάλωτος-ον μτγν. ὁ συλληφθεὶς ὑπὸ ἀγρίων θηρίων : ΠΔ Λευῖτ.5,2 **θηριαλώτου θνησιμαίου,** Φιλ.2,355.

θηρίαμβος ἐτυμ. τοῦ θρίαμβος βλ.λ.· Σουΐδ.

θηριάνθρωπος-ον μτγν. ὁ θηρίον καὶ ἄνθρωπος ὤν : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.76.

θηρίβορος-ον ὁ ὑπὸ ἀγρίων ζῴων, θηρίων φαγωθείς : Φωκυλ.146.

θηρίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ θηρίον βλ.λ., ζωάριον, κτ. πληθ. : Θεόφρ.ΦΙ 2,8,3, Γαλ.16.162.

Θηρίκλειος-ον κ.-α-ον πεποιημένος ὑπὸ Θηρικλέους, περιφήμου Κορινθίου κεραμέως: Ἄλεξ.96 **Θηρίκλειος κύλιξ,** αὐτ.119 **κρατὴρ Θηρίκλειος,** Θεόφρ. ΦΙ 5,3,2· ‖ ὁμ. **Θηρικλεία** (ἡ) ἢ **-ος** εἶδος ποτηρίου ἐκ χώματος ἢ καὶ ξύλου μαύρου μὲ πλατεῖαν βάσιν : Διώξιππ.4 **θηρικλεία ἡ μεγάλη,** Ἀριστφ.14 **τῶν Θηρικλείων εὐκύκλωτον ἀσπίδα,** Διον.Κωμ. 5,1 **ὅσα δ' ἐστὶν εἴδη Θηρικλείων τῶν καλῶν.**

θηριό (τὸ) δημ. κ. θεριό τὸ θηρίον βλ.λ.

θηριόβλητος-ον μσν. ὁ βληθείς, ἐρριμμένος εἰς τὰ ἄγρια θηρία : Θεοφύλ.Σ Ἱστ.3,37Α **τιμωρίᾳ θηριοβλήτῳ.**

θηριοβολία (ἡ) μτγν. ἐπιδρομὴ θηρίων: Ἐπιφάν.1,22.

θηριοβόλος-ον μτγν. τόπος παράγων θηρία, ποὺ βγάζει θεριά : Ἐπιφάν.1,1078.

θηριοβρωσία (ἡ) μσν. βρῶσις, φάγωμα ὑπὸ ἀγρίων θηρίων : Σταυδ.Θεόδ. ἐν Κώδ.Coisl.94,272.

θηριόβρωτος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ ἀγρίων θηρίων καταφαγωθείς : Διόδ.Σ 18,36 **τούτων οὐκ ἐλαττόνων ἢ χιλίων θηριοβρώτων γεγονότων.**

θηριογνώμων-ονος (ὁ) μσν. ὁ ἔχων θηρίου φρόνημα, νοῦν : Κ Μανασσ.85C.

θηριοδαμαστής (ὁ) νεώτ., θηλ. **-άστρια** ὁ δαμαστὴς θηρίων, θηριοτρόφος.

θηριοδεῖκται (οἱ) μτγν. ἐκθέται, ἐκτιθέντες ἄγρια ζῷα : Ἀντίοχ.Ἀστρ.π.Κωδ.Ἀστρλ.Κ7,118.

θηριόδηγμα-ατος (τὸ) μτγν. δῆγμα ὄφεως : Διοσκ.2,79.

θηριόδηκτος-ον ὁ δηχθεὶς ὑπὸ ἀγρίου θηρίου, ἰδ. ὑπὸ ὄφεως : Δημόκρ.π.Γαλ.14,122,Διοσκ.1,103.

θηριοδηκτῶ-έω μσν. καταδιώκω ἄγρια θηρία : Κ Μανασσ.95.

θηριοειδής-οῦς-ές ὁ ὅμοιος ἀγρίῳ θηρίῳ : Ἀδαμ.1,4.

θηριοθήρας (ὁ) θηροθήρας βλ.λ.

θηριοκόμος (ὁ) μτγν. ὁ τρέφων καὶ περιποιούμενος ἄγρια θηρία : Προκ.9.

θηριοκτόνος-ον μσν. θηροκτόνος βλ.λ. : Εὐστ. 1416,14 **θηριοκτόνον φάρμακον.**

θηριομαχεῖον (τὸ) μσν. τόπος ἐν ᾧ γίνεται θηριομαχία : Πράξ.Παύλ.κ.Θέκλης 54.

θηριομάχης (ὁ) μτγν. ὁ μαχόμενος πρὸς ἄγρια θηρία : Διόδ.Σ 36,10.

θηριομαχία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. μάχη θηρίων πρὸς ἄλληλα ἢ πρὸς ἀνθρώπους : Στράβ.2,5,33 **διὰ τὴν σπουδὴν τὴν περὶ τὰς θηριομαχίας.**

θηριομάχος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μαχόμενος πρὸς ἄγρια θηρία : Μᾶρκ.Αὐρ.10,8 **ὁμοίου τοῖς ἡμιβρώτοις θηριομάχοις,** Λουκ.Λεξιφ.19 **τὸν μέγαν θηριομάχον Ἡρακλέα.**

θηριομαχῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. μάχομαι πρὸς ἄγρια θηρία, ἀγωνίζομαι κατὰ θηρίων, κ. μτφ. : Διόδ.Σ 3,43 **ἀναγκάζονται καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ θηριομαχεῖν ὑπὲρ τῶν θρεμμάτων,** ΚΔ Κορινθ.1,15,32 **εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος;** Βέττ.Βάλ.129,33.

θηριομιγής-οῦς-ές μσν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἀν-

θρωπας καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ θηρίον, οἷον ἡ Σκύλλα: Τζέτζ.Λυκόφρ.45.

θηριομιξία (ἡ) συνουσία, μίξις μετὰ θηρίων.

θηριομορφία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. μορφὴ θηρίου.

θηριόμορφος-ον (μορφὴ) μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μορφὴν θηρίου : Εὐστ.1139,57 **θηριόμορφος κώδων**· || ὁμ. **θηριόμορφοι παραστάσεις** αἱ εἰκονίζουσαι θηριομόρφους θεούς.

θηρίο(ν) (τό) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **θεριό** ὑποκορ. τοῦ θὴρ ἄνευ ὑποκορ. σημ., ἄγριον θηρίον, ἄγριον ζῶον, ἰδ. ἐπὶ τῶν θηρευομένων : Ὀδ. Κ 171 **μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν** (ἐπὶ ἐλάφου)· || εἰδ. ἐπὶ τῆς ἀράχνης : Ἀριστλ.ΖΙ 623a,27 **ἐὰν δέ τις λυμήνηται τοῦ ἀραχνίου, . . διὰ τὸ μάλιστα ἐν ταύταις ταῖς ὥραις ἐμπίπτειν τὰ θηρία**· || συχν. ἐπὶ ἐλεφάντων : Πολύβ.11,1,12 **τῶν θηρίων τὰ μὲν ἓξ ἅμα τοῖς ἀνδράσιν ἔπεσε . .**· || ἐν τῷ πληθ. κτήνη, ζῷα, ἀντιθ. ἄνθρωποι, πτηνά, ἰχθύες : Ὑμν.Ἀφρ.4, Ἡρ.3,108 **ὁ λαγὸς ὑπὸ παντὸς θηρεύεται θηρίου**· **2)** γεν. ζῷον : Ἡρ.1,119 **εἴρετο . . εἰ γινώσκοι ὅτευ θηρίου κρέα βεβρώκοι** || ἐπὶ κυνός : Θεόκρ.25,79 **τοῦτα θεοὶ ποίησαν ἄνακτες θηρίον ἀνθρώποισι μετέμμεναι, ὡς ἐπιμηθές**· **3)** ἐπὶ ἀνθρώπων ὡς ἐπιθ. προσδ.: Ἀντιφ.Σαφ.48 **ἄνθρωπος πάντων θηρίων θεειδέστατον**· || ἐπὶ ἰχθύων : Ἀριστλ.ΖΙ 598b,1 **διὰ τὰ θηρία τὰ μεγάλα, ὅτι ἐλάττω εἰσὶν ἐκεῖσε**· || ἐπὶ ἐγχέλεων : Ἀντιφάν.147,7 || Ἐπιγρ. ἐπὶ βδελλῶν· || κ. ἐπὶ ἄλλων μικρῶν ζῴων : Ἀριστλ. ΖΙ 552b,11 **ἐνταῦθα γίγνεται θηρία ἐν τῷ πυρί**· || κτ. ἀντίθ. πρὸς τὰ φυτά : Πλάτ.Συμπ.188Β **πολλὰ νοσήματα καὶ τοῖς θηρίοις καὶ τοῖς φυτοῖς**· || κ. παροιμ.π. Ἀριστλ.Πολιτ.1253a,29 **ἢ θηρίον ἢ θεός** ἢ κατώτερον ἢ ἀνώτερον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως· **4)** ἄγριον θηρίον, εἰδ. τὸ ἐχθρικῶς διακείμενον πρὸς τὸν ἄνθρωπον : Πλάτ.Μενξ.237D **θηρία τε καὶ βοτὰ** (κρεοφάγα καὶ σποροφάγα), Διγεν.Ἀκρ.1288 **καὶ εἰς τὸ δάσος ἤλθοσαν θηρία κυνηγῆσαι**, Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.32,1 **τὸ θηριὸ π' ἀναγνωρίζεται, πὼς τοῦ λείπουν τὰ μικρά**· || ὁμ. τέρας, ἐπὶ καρχαρίου : Ἡρ.6,44 **ὑπὸ τῶν θηρίων διεφθείροντο ἁρπαζόμενοι**· || ἐπὶ τοῦ Τυφῶνος : Πλάτ.Φαῖδρ.230Α **θηρίον τυγχάνω Τυφῶνος πολυπλοκώτερον**· || ἐπὶ Σατύρων : Σοφ.Ἰχν. 147, Ἀριστφ.Νεφ.184 **ταυτὶ ποδαπὰ τὰ θηρία**· **5)** ἰατρ. θηρίωμα βλ.λ. : Ἱππ.Κωσκ.459· **6)** ὡς ὕβρις, πρβλ. κτῆνος, ζῷον : Ἀριστφ.Πλ.439 **ὦ δειλότατον σὺ θηρίον**, Ἐπιμενίδ.1 **Κρῆτες, κακὰ θηρία**· || ἐπὶ πτωχείας : Μέν.Γεωργ.78 **δυσνουθέτητον θηρίον**· || λεγόμ. ὑπὸ τοῦ Αἰσχίνου περὶ τοῦ Δημοσθένους : Πλίν.Ἐπ.2,3,10· || ἐπὶ γυναικός : Σεκοῦνδ.Γνωμ.8 **7)** νεώτ. κ. δημ. ὡς χαρακτηριστικὸν μεγαλοσώμου, γιγαντώδους : **ἐμεγάλωσε, ἔγινε θηρίο**· || κ. ἐπὶ ἀσθενοῦς ἀναλαβόντος : **ἔγινε θηρίο**· **8)** ἀστρον. κ. ἀστρολ. ἀστερισμός τις: Εὔδοξ.π. Ἱππάρχ.1,2,20, Βέττ.Βάλ.6,13.

θηριονάρκη (ἡ) μτγν. βοτάνη τις φέρουσα νάρκην εἰς τοὺς ὄφεις : Πλίν.Φ1 24,163.

θηριόπληκτος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ δηλητηριώδους θηρίου πεπληγμένος, θηριόδηκτος : Κατ. Ἀστρλ.Κ 8(4),150.

θηριόποδα (τὰ) νεώτ. παλαιοζ. ὑπόταξις ζῴων τῆς τάξεως τῶν **δεινοσαυρίων** ἑρπετῶν, ἀπαντώντων ἐν ἀπολιθώσει.

θηριοποιῶ-έω μσν. μτφ. μεταβάλλω τινά, μεταμορφῶ εἰς θηρίον : Τζέτζ.Λυκόφρ.815.

θηριοπρεπής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἁρμόζων, πρέπων εἰς θηρίον.

θηριοπρεπῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον θηριοπρεπῆ βλ.λ. : Κύριλλ.ἐν Απ.2,293C.

θηριόστερνος-ον μσν. ὁ ἔχων στέρνον, καρδίαν ἀγρίου θηρίου : Νικήτ.Εὐγ.4,178.

θηριότης-ητος (ἡ) ἡ φύσις τοῦ θηρίου, ἀγριότης, ἠθ. κ. κτηνωδία : Ἀριστλ.Η Νικ.1145a,17, Μεταπ.π. Στοβ.3,1,115.

θηριοτροπία (ἡ) μσν. τρόπος, διάθεσις, δρᾶσις θηριώδης· πρβλ. θηριότης.

θηριοτρόπος-ον μσν. ἐκκλ. ὁ ἔχων τρόπους θηρίου, ὁ φερόμενος, ὁ δρῶν ὡς θηρίον.

θηριοτροφεῖο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ κλειστὸς χῶρος ἐν τῷ ὁποίῳ, συνήθ. ἐν κλωβοῖς, ἐγκλείονται καὶ τρέφονται ἄγρια θηρία : Βάρρ.3.13,2· **2)** νεώτ. δημ. κ. μτφ. ἐπὶ ὁμίλου γυναικῶν πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς ἀσχημίας αὐτῶν : **ἡ χθεσινὴ συγκέντρωση διανοουμένων γυναικῶν ἦτανε σωστὸ θηριοτροφεῖο.**

θηριότροφος-ον μτγν. ὁ ἐκ σαρκῶν θηρίων τρεφόμενος, ὁ τρώγων θηρία : Γαλ.11,143.

θηριοτρόφος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ χώρας, ὁ ἐν ᾧ τρέφονται, βιοῦσιν, εὑρίσκονται πολλὰ θηρία, θηριοβριθής : Στράβ.2,5,33 **ἡ ἀπὸ Καρχηδόνος μέχρι στηλῶν ἐστιν εὐδαίμων, θηριοτρόφος δὲ ὥσπερ καὶ ἡ μεσόγαια**· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ τρέφων, συντηρῶν θηρία : Πρόκλ.Τετράβ.250· || ὁ διατηρῶν θηριοτροφεῖον βλ.λ.· || νεώτ. κ. ὁ ἀσκῶν, ἐκγυμνάζων θηρία, οἷον πρὸς θεαματικὴν ἐπίδειξιν.

θηριοτροφῶ-έω μτγν. ἐν χρ. εἰς τὰ παθ. **θηριατροφοῦμαι** ἀνατρέφομαι, ἀσκοῦμαι ὑπ' ἄλλου, γυμνάζομαι ὡς ἄγριον θηρίον : Ἀλκίφρ.ἀπ.5.

θηριοφόνος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ φονεύων ἢ ὁ φονεύσας θηρία· || ὁ κυνηγὸς θηρίων.

θηριόχορτο (τὸ) δημ. κ. **θεριόχορτο** τὸ φυτὸν ψευδοβρυωνία ἡ σικελική.

θηριόψυχος(-η)-ο(ν) μσν. κ. νεώτ., δημ.κ. **θεριόψυχος** ὁ ἔχων ψυχὴν θηρίου, ὁ ἄγριος καὶ σκληρὸς τὴν ψυχήν : Πρόδρ.25· **2)** δημ. εἰς τὸν τ. **θεριόψυχος** ὁ ἔχων μεγάλην γενναιότητα καὶ ὁρμητικότητα, οἷαν τὰ μεγάλα ἐπιθετικὰ θηρία, ὁ γενναιόκαρδος, ἀντρειωμένος : **θεριόψυχος ἦταν ὁ Διγενής**· πρβλ. θεριεύω 2).

θηριῶ-όω μεταβάλλω, μεταμορφῶ εἰς ἄγριον θηρίον : Φιλόδ.Εὐσ.144 **τοὺς πρὸς αὐτὴν ἀφικνουμένους ἡ Κίρκη θηριοῖ**· || παθ. Ἐπιγρ. μεταβάλλομαι εἰς ἄγριον θηρίον, ἐπὶ τοῦ Ὀδυσσέως· **2)** παθ. ἐπὶ ζῴων, αὐξάνομαι εἰς πλῆρες καὶ τέλειον θηρίον, ἤτοι παύω νὰ εἶμαι νεοσσός : Εὔβουλ.107,14 **πρὶν θηριοῦσθαι τὸν γόνον**· **3)** μτφ. ἐπὶ προσ. ἐν μέσ.σημ., γίνομαι θηριώδης, ἄγριος, ἐξαγριοῦμαι : Πλάτ.Νόμ.935Α **ἐμπιπλὰς ὀργήν.. θηριούμενος ἐν δυσκολίᾳ ζῶν γίγνεται**, Φιλόδ.Παρρ. 250 **θηριοῦσθαι πρός τινας**, Φίλ.2,53 **θηριοῦσθαι πρὸς ἀγριότητα**· **4)** ἐπὶ τόπων εἰδ. εἶμαι πλήρης, γεμᾶτος ἑρπετῶν : Παῦλ.Αἰγ.5,1· **5)** ἰατρ. γίνομαι κακοήθης, κακοφορμίζω, θεριεύω βλ.λ. : Θεόφρ. Χαρ.19,3 **ἕλκη ἐᾶσαι θηριωθῆναι**, Διοσκ.3,9 **τεθηριωμένον ἕλκος**.

θηριώδης-ους-ες κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ τόπων, ὁ πλήρης ἀγρίων θηρίων : Ἡρ.4,181 **ἡ θηριώδης Λιβύη**, αὐτ.1,110 **ὄρεα θηριωδέστατα**, αὐτ.6,44 **θηριωδεστάτης οὔσης τῆς θαλάσσης** (οὔσης πλήρους μεγάλων σαρκοβόρων ἰχθύων)· **2)** ἐπὶ ζῴων, ὁ λίαν ἄγριος : Ἀριστλ.ΖΜ 663a,13 **τὰ θηριώδη καὶ μάχιμα ἀποφεύγουσι** (οἱ βούβαλοι καὶ αἱ δορκάδες)· **3)** τὸ οὐδ. ἐνάρθρ. ὡς οὐσ. ἡ ἰδιότης τοῦ θηρίου, τοῦ κτήνους, τὸ γένος τῶν κτηνῶν, ἡ ζωϊκὴ φύσις, αὐτὸ τὸ κτῆνος : Εὐρ.Τρῳ.671 **τὸ θηριῶδες ἄφθογγον τ' ἔφυ ξυνέσει τ' ἄχρηστον** (ἐν ἀναφ. πρὸς πῶλον), Πλάτ.Κρατ.394Ε· **4)** κ. νεώτ. ἐπὶ προσ., ὁ ἄγριος, ὁρμητικός, ἐπιθετικὸς οἱονεὶ ὡς θηρίον : Ἀριστλ.Πολιτ.1338b,12 **οἱ Λάκωνες . . θηριώδεις ἀπεργάζονται** (τοὺς παῖδας), Πολύβ.30,12,3 **θηριωδέστερος ἄνθρωπος**· || νεώτ. εἰδ. ὁ ἔχων ἀγριότητα, σκληρότητα ψυχικήν· || ὁμ. νεώτ. ὁ ἐξαγριωθείς, ἰδ. ἐξ

ὀργῆς : **ἅμα ἤκουσε τὴν ὕβριν ἔγινε θηριώδης·** **5)** κ. νεώτ. ἐπὶ πράξεων, ἰδιοτήτων, καταστάσεων ἐν ἀναφ. πρὸς πρόσ., ὁ διὰ τὴν ἀγριότητα ἢ τὴν κτηνωδίαν προσήκων, ἰδιάζων εἰς θηρίον, κτηνώδης : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.3 **θηριώδης δίαιτα,** Εὐρ. Ἰκ.202 **θηριώδης βίοτος,** Πλάτ.Πολ.591C **θηριώδης ἡδονή,** Σέργ.Μακρ.ἐνΣάθ.3,226 **τὴν θηριώδη γνώμην ταῦ κρατοῦντος . . μετήλλαξε, - θηριώδης συμπεριφορά - ἀστοργία - σκληρότης - ἐνέργεια·** **6)** ἄστρον. ζῴδια **θηριώδη** θηριόμορφα, ἃ. τὰ εἰς ἃ ἐδόθησαν ὀνομ. θηρίων, οἷον λέων, ταῦρος : Πτολ.Τετράβ.200· **7)** ἰατρ. ἐπὶ ἕλκους, ὁ κακῆς **φύσεως,** κακοήθης : Φιλόδ.44W,Πλούτ. Ἠθ.165E **νομαὶ σαρκὸς θηριώδεις·** ‖ ὁμ. ἐπὶ ἑλμίνθων, ὁ λίαν κακῆς φύσεως, λίαν ἐπιβλαβής, ἐπικίνδυνος : Ἱππ.Ἐπιδ.6,1,11.

θηριωδία (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. θηριότης, ὠμότης, σκληρότης, ἀπανθρωπία : Ἀριστλ.ΗΝικ. 1145a,24, Σέργ.Μακρ.ἐνΣάθ.3,266 **ἡ κατὰ τῶν χριστιανῶν θηριωδία ἐξέμηνεν.**

θηριωδῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον θηριώδη βλ.λ.4), ἄγριον, σκληρόν : Ἰσοκρ.11,25 **θηριωδῶς διακεῖσθαι πρὸς ἀλλήλους.**

θηρίωμα-ατος (τὸ) μτγν. κακόν ἕλκος, πεφλογισμένον : Κέλσ.Ἰατρ.5,28,3,Διοσκ.2,109,Ἐρωτιαν.ἐν λ. θηριῶδες.

θηριώνυμος-ον μσν. ὁ ἐκ τοῦ ὀνόματος ἀγρίου θηρίου ὀνομασθείς : Εὐστ. εἰς Διον.Περ.976.

θηρίωσις-εως (ἡ) μτγν. μεταβολή, μεταμόρφωσις εἰς θηρίον : Λουκ.Ὀρχ.48 **Καλλιστοῦς θηρίωσις.**

θηρόβατος-ον μσν. ὁ βατὸς ὑπὸ ἀγρίων ζῴων.

θηροβολῶ-έω βάλλω κατ' ἀγρίων ζῴων, πλήττω, φονεύω ἄγρια θηρία : Σοφ.Φιλ.165 **θηροβολοῦντα πτηνοῖς ἰοῖς σμυγερὸν σμυγερῶς.**

θηρόβορος-ον καταβρωθείς, κατασπαραχθεὶς ὑπὸ ἀγρίων θηρίων : ΨΦωκυλ.147 **θηρόβορον κρέας·** **2)** ὁ δι' ἀγρίων θηρίων γινόμενος : Μσν.4,614 θηρόβορος θάνατος.

θηρόβοτος-ον μτγν. ὁ τρέφων, ἀνατρέφων ἄγρια ζῷα : Κυλλήν.ΑΠ 9,4 **θηρόβοτος ἐρημοσύνη.**

θηρόβρωτος-ον μτγν. θηρόβοτος βλ.λ. : Στράβ. 6,1,12 **ἀπολειφθέντα δ' αὐτὸν ἐν τῇ τοιαύτῃ πάγῃ θηρόβρωτον γενέσθαι.**

θηρόδηκτος-ον σχόλ. **ὁ** δηχθεὶς ὑπὸ ὄφεως : Σχόλ.Σοφ.Φιλ.696.

θηροδιδασκαλία (ἡ) μτγν. τὸ δαμάζειν, ἡμερώνειν ἄγρια θηρία : Μσν.4,245.

θηροδιώκτης (ὁ) μσν. ὁ διώκων θηρία, κυνηγὸς θηρίων : ΚΜανασσ.6304.

θηροδίωξ-ωκος (ὁ) μσν. **ὁ** θηροδιώκτης βλ.λ. : Χοιροβ.Θεο.1,296.

θηροειδής-οῦς-ές Ἡσ. ὁ ὅμοιος ἀγρίῳ θηρίῳ.

θηροζυγοκαμψιμέτωπος-ον ὁ θήρας ζυγῶν καὶ κάμπτων τὰ μέτωπα : ΑΠ 9,538.

θηροθήρας (ὁ) Ἡσ. ὁ θηρευτής, κυνηγός.

θηρόθυμος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ψυχὴν θηρίου, θηριώδης : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠλ.3,25, Καλλιγ. Θαν.Βλ.285 **νὰ..ἐξημερώσῃ τὸν θηρόθυμον Σκιᾶν.**

θηροκόμος-ον μτγν. ὁ τρέφων καὶ περιποιούμενος ἄγρια θηρία, εἰδ. ὁ συντηρῶν καμήλους : Ἡλιόδ.Αἰθ.10,27 **ἄγεσθαι πρὸς τοῦ θηροκόμου, καθάπερ ἀφύκτῳ δεσμῷ τῷ ἐκείνου βουλήματι ὁδηγούμενον.**

θηροκομῶ-έω μσν. τρέφω, συντηρῶ ἄγρια θηρία : Νικ.Χων.Χρον.80D.

θηροκράτωρ-ορος μσν. ὁ ἄρχων, ἐξουσιαστὴς τῶν θηρίων : Φιλῆς π. Ζῴων 35,23.

θηροκτονία (ἡ) μσν. φόνος ἀγρίων θηρίων.

θηροκτόνος-ον ὁ **φονεύων** ἄγρια θηρία, ἐπίθ. τοῦ Ἡρακλέους : Ἐπιγρ.· ‖ ἐπὶ τῆς Ἀρτέμιδος : Εὐρ.ΙΑ 1570 **ὦ . . θηροκτόνε·** ‖ ὁμ. **ἐν φοναῖς θηροκτόνοις** ἐν κυνηγίῳ : αὐτ.Ἑλ.154.

θηροκτονῶ-έω μτγν. φονεύω ἄγρια θηρία.

θηρολέξης Ἡσ. **« ὁ τὰς** λέξεις θηρώμενος »· δ.γρ. θηρολέκτης.

θηρολετήρ-ῆρος μσν. θηρολέτης βλ.λ. : Τζέτζ. Κῶδ.Παρ.2644· ‖ κ.θηλ. **-τειρα** : Εὐστ.Πον.20,56.

θηρολέτης (ὁ) (ὄλλυμι) μτγν. ὁ φονεύων ἄγρια θηρία· Ἡσ.· ‖ ὁμ. **ὄζος ὁ θηρολέτης** ἐπὶ τοῦ ῥοπάλου τοῦ Ἡρακλέους : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠλ.4,104· ‖ κ. θηλ. **-ολέτις-ιδος** θηρεύτρια· Ἡσ.

θηρόλετος-ον (ὄλλυμι) μτγν. ὁ καταστραφείς, φονευθεὶς ὑπὸ ἀγρίων θηρίων : ΑΠ 8,210.

θηρολετῶ-έω (ὄλλυμι) μσν. καταστρέφω, φονεύω ἄγρια θηρία : Εὐστ.561,3, ΔοσΙθ.432Κ.

θηρομαχία (ἡ) Ἐπιγρ. μάχη πρὸς ἄγρια θηρία.

θηρομαχῶ-έω γλωσσ. μάχομαι κατ' ἀγρίων θηρίων.

θηρομιγής-οῦς-ές μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ θηρίον (περὶ τῶν Κενταύρων) : Ὀππ.Κυν.2,6 **θηρομιγῆ φῦλα·** **2)** θηραμιγὴς **ὠρυγή** κραυγὴ ὡς ἡ τῶν θηρίων : Πλούτ.Μάρ.20.

θηρόμικτος-ον μτγν. θηρομιγὴς **βλ.λ.1)** : Λυκόφρ. 963 **θηρόμικτος δαίμων.**

θηρομορφία (ἡ) μτγν. θηριομορφία βλ.λ. : Διον. Ἀρεοπ.2,14.

θηρονόμος-ον (θήρ - νέμω) μτγν. ἐπὶ ὄρους, ὁ τρέφων ἢ ἔχων ἄγρια θηρία : Ἀντίπ.ΑΠ 6,111 **νῶτά τε θηρονόμου φερβομέναν Φολόας·** **2)** εἰδ. ἐπὶ τοῦ Πανός, ὁ βόσκων θηρία, ζῷα : Καστορ. π. Ἀθήν.10,455Α· **3)** ὁμ. εἰδ. ἐπὶ τῆς μάστιγος, δι' οὗ ὁδηγοῦνται τὰ ζῷα ἢ γυμνάζονται θηρία : Νόνν.Δ 11,122 **θηρονόμος μάστιξ.**

θηρόπεπλος-ον ὁ ἐνδεδυμένος δέρματα θηρίων : Ὀρφ.Ὕμν.69,7· ‖ **θηρόπεπλος μανία** ἡ μανία τοῦ νὰ **φορῇ** τις δέρματα θηρίων : Στρατόνικ.π.Τιμ.80.

θηρόπλαστος-ον μτγν. ἐπὶ τῆς Κίρκης, ὁ μεταβάλλων, μεταμορφώνων εἰς θηρία : Λυκόφρ.673.

θηροπλαστῶ-έω μσν. πλάττω, σχηματίζω θηρία : Τζέτζ.Λυκόφρ.673.

θηροσκόπος-ον ὁ ἀναζητῶν, θηρεύων ἄγρια θηρία, ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος : Ὕμν.Ὁμ.27,11, Βακχ. 10,107 **ἀριστοπάτρα θηροσκόπος,** Φίλιππ.Θεσσ. ΑΠ 6,240 **Λητοῦς θηροσκόπε τοξότι κούρη.**

θηροσύνη (ἡ) μτγν., δωρ. **-να** κυνήγιον : Ὀππ.Κυν. 443, Ἀγαθ.ΑΠ 6,167 **ὦ δισσὰς ἀγέτα θηροσύνας.**

θηρότις Ἡσ. « θηρεύτρια ».

θηροτόκος-ον μτγν. ὁ γεννῶν, παράγων ἄγρια θηρία : Διοκλ.ΑΠ 6,186 **δικτυβόλει τούτῳ δ' ἄγκεσι θηροτόκοις.**

θηρότροφος-ον **ὁ ἐκ** σαρκῶν θηρίων τρεφόμενος, ὁ ἔχων ὡς τροφὴν ἄγρια ζῷα : Εὐρ.Φοίν. 280 **θηρότροφος δράκων.**

θηροτρόφος-ον ἐπὶ τόπων, ὁ τρέφων, ὁ ἐφ' οὗ βιοῦσιν, ἀφθονοῦσιν ἄγρια ζῷα : Εὐρ.Βάκχ.556 **πόθι Νύσας ἄρα τᾶς θηροτρόφου** θυρσοφορεῖς θιάσους, Ἀπολλ.Ρ 4,1561· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ τρέφων, συντηρῶν θηρία, ἄγρια ζῷα : Ἐπιγρ. **θηροτρόφος ἀνήρ·** ‖ εἰδ. ἐπὶ τῆς Τηθύος : Ὀρφ. Ὕμν.22,6· πρβλ. Ἡσ. **«Τηθύς·** ἡ γῆ».

θηροτροφῶ-έω μτγν. θηριοτροφῶ βλ.λ. : Ἀρισταίν.2,20.

θηρότυπος-ον ὁ ἔχων τὸν τύπον, τὴν μορφὴν θηρίου : Ὀρφ.Ὕμν.24,5.

θηροφανής-οῦς-ές μτγν. **ὁ** φαινόμενος ὡς θηρίον : Πρόκλ.Ἡσίοδ.151.

θηροφονεύς-έως (ὁ) μτγν. ὁ φονεύων θηρία, ἄγρια ζῷα : Ὀππ.Κυν.1,538.

θηροφονία (ἡ) μτγν. κ. μσν. φόνος ἀγρίων ζῴων : Εὐστ.Πον.356,29.

θηροφόνος-ον κ.-η-ον ὁ φονεύων ἄγρια ζῷα : Εὐρ.Ἱππ.216 **θηροφόνοι κύνες·** ‖ εἰδ. ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος· ὁμ. τοῦ Ἀπόλλωνος : Θέογν.11,

Εύρ.'Ηρ.378 **θηροφόνος θεά,** ΑΠ 9,525,9· **2)** μτγν. **θηροφόνον** (τό) έσφ. ἀνάγν. τοῦ θηλυφόνον βλ.λ. : Διοσκ.4,76.

θηροφόντης (ὁ) μσν. θηροφόνος βλ.λ.1).

θηροφονῶ-έω μτγν. φονεύω θηρία : 'Οππ.Κυν.14,24.

θηροφόρος-ον ἐπιγρ. ὁ φέρων, παράγων θηράματα, ὁ ἔχων ἄφθονον θήραμα, ποὺ ἔχει κυνήγι : ΑΠ 14,24 (ἀμφ.).

θηροφυλάκιον (τό) μτγν. θηριοτροφεῖον βλ.λ. : Θεμίστ.91C.

θηροφυλακιπολιτικός (ὁ) πάπ. ὑπάλληλος ἐπιστάτης ἐπὶ τῶν ἐλεφάντων.

θηροφύλαξ-ἄκος (ὁ) πάπ. ὁ κυνηγός.

θηρόχλαινος-ον (χλαίνη) μτγν. ὁ ἐνδεδυμένος δέρμα θηρίου : Λυκόφρ.871.

θηρόψυχος-αν μτγν. ὁ ἔχων ψυχὴν θηρίου : 'Ανών.Κῶδ.Παρισ.2506,7.

θήρῳον κτ. κρᾶσ. τὸ ἡρῷον : 'Αριστφ.Σφ.819.

θής-θητός (ὁ) · ἐργάτης ἢ δουλοπάροικος καλλιεργῶν τοὺς ἀγρούς τοῦ κυρίου του : 'Οδ.Δ 644 **θῆτές τε δμῶές τε·** ‖ μισθωτὸς ἐργάτης τῆς γῆς : 'Ησίοδ."Εργ.602 **θῆτά τ' ἄοικον ποιεῖσθαι,** Πλάτ.Πολιτ.290A **μισθωτοὺς καὶ θῆτας,** 'Αριστλ. Πολιτ.1278a,13 **βάναυσοι καὶ θῆτες** (ἀντίθ. δοῦλοι)· **2)** ἐν 'Αθήναις, μέλος τῆς τετάρτης καὶ ἐσχάτης τάξεως κατὰ τὸ πολίτευμα τοῦ Σόλωνος : Θουκ.6,43 **ἑπτακόσιοι θῆτες ἐπιβάται τῶν νεῶν,** 'Αριστλ.'Αθ.7,3 **ἱππέα καὶ ζευγίτην καὶ θῆτα·** **3)** θηλ. **θῆσσα** (ἡ), ἀττ. **θῆττα** πτωχὴ κόρη, ἀντίθ. ἐπίκληρος : Ποσείδ.35, 'Απολλ.Ρ 1,193 **θῆσσα γυνή·** ‖ ὡς ἐπίθ. ἐπὶ πραγμ., θητική, δουλική, λιτή : Εὐρ."Αλκ.2 **θῆσσα τράπεζα,** αὐτ.'Ηλ.205 **θῆσσα ἑστία.**

θῆσαι ἀπαρφ. ἐνεργ. ἀορ. α' τοῦ ἀχρ. ἐπ. ρ. **θάω** μ. π. 'Ησ., πανταχοῦ ἀλλαχοῦ τὸ μέσ. **ἐνεστ.** ἀπαρφ. **θῆσθαι,** ἀόρ. α' **θήσατο** κ. μτχ. **θησάμενος,** μυζῶ, ροφῶ, πίνω : 'Οδ.Δ 89 **αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηετανὸν γάλα θῆσθαι·** ‖ θηλάζω, βυζαίνω : 'Ιλ.Ω 58 **θήσατο μαζόν,** Καλλ.Σωσ.7,4 **θ- γάλα·** **2)** παρέχω πρὸς θηλασμὸν εἴς τινα, θηλάζω τινά:"Υμν.'Απόλλ.123 **'Απόλλωνα θήσατο μήτηρ.**

θησαυρίζω κ. νεώτ. κ. δημ. θέτω ἐντὸς ἀποθήκης, ἀποθηκεύω, ἀποθέτω:'Ηρ.2,121 α' **ἐν ἀσφαλείῃ τὰ χρήματα θησαυρίζειν,** Ξεν.ΚΠ 8,2,24 **φάρμακα, σῖτα θησαυρίζειν παρ' αὐτῷ,** Κάλβ.Λύρ.4, 22 **τί δὲν ἐθησαυρίσατε τὰ σίμβλα αἰωνίως;** ‖ ἐπὶ καρπῶν, ἀποθηκεύω, διατηρῶ : Θεόφρ.ΦΙ 6,4,10 **θ- (καυλοὺς) ἐν ἅλμῃ,** αὐτ.ΦΑΙτ.6,19,3 **τὸ ἔλαιον θησαυρίζειν (τὰς ὀσμὰς)** (διατηρεῖν αὐτάς)· ‖ κ. παθ. ἀποθηκεύομαι, διατηροῦμαι : Σοφ.άπ.398,2 **ῥὰξ εὖ τεθησαυρισμένη,** Θεόφρ. ΦΙ 4,4,6 **(ἡ ἐβένη) τὴν χρόαν οὐ θησαυριζομένη λαμβάνει τὴν εὔχρουν ἀλλ' εὐθὺς τῇ φύσει,** 'Αγαθρχ.97 **ἡ τεθησαυρισμένη τῶν ἀρωμάτων ἀπόλαυσις·** **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἀπολ. συσσωρεύω, συνάγω ἐν θησαυρῷ : Φιλόδ.Οἰκ.71J,ΚΔ 'Ιακ.5,3 **ὡς πῦρ ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις·** ‖ νεώτ. δημ. κ. ἀμτβ. σχηματίζω θησαυρόν, περιουσίαν, πλουτίζω : **ὁλοένα μὲ τὴν τοκαγλυφία θησαυρίζει·** ‖ ὁμ. εἰδ. κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ φιλολογικῶν συναγωγῶν, καταρτίζω συλλογήν : **θησαυρίζω τὰς παροιμίας - τὰς λέξεις·** **3)** μτφ. ἀποταμιεύω : ΚΔΡωμ.2,5 **θησαυρίζειν σεαυτῷ ὀργήν,** 'Απп.Σαυν.4,3 **θησαυρίζειν εὐτυχίαν·** ‖ κ. μέσ. ἀποταμιεύω δι' ἐμαυτόν : Πλάτ.Φαῖδρ. 276D **ἑαυτῷ ὑπομνήματα θησαυριζόμενος·** κ. παθ : Διόδ.Σ 20,36 **τεθησαυρισμένος κατά τινος φθόνος,** αὐτ.1,90 **χάριτας θησαυρισθησομένας,** ΚΔ Πέτρ.2,3,7 **οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ αὐτοῦ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶ πυρὶ τηρούμενοι** (εἶναι ἀποτεταμιευμένοι).

θησαυρικός-ή-όν μτγν. θησαυριστικός βλ.λ.

θησαύρισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ θησαυρίζειν, κτῆσις θησαυροῦ, πλούτου· ‖ ἐν εἰδ. σημ. ἐπὶ φιλολογ. συναγωγῶν, συλλογή : **θησαύρισις λέξεων.**

θησαύρισμα-ατος (τό) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀποταμιευθέν, ὁ θησαυρός : Σοφ.Φιλ.37 **κείνου τὸ θησαύρισμα σημαίνεις τόδε,** Εὐρ.'Ηλ.497 **παλαιόν τι θησαύρισμα Διονύσου τόδε,** Βέττ.Βάλ.352,5· ‖ κ. μτφ. : Δημόκρ.149 **θησαύρισμα κακῶν.**

θησαυρισμός (ὁ) κ. νεώτ. τὸ θησαυρίζειν, ἀποταμιεύειν τι, φύλαξις : 'Αριστ.Πολιτ.1256b,28 **θησαυρισμὸς χρημάτων·** ‖ ὁμ. εἰδ. διατήρησις, συγκράτησις:Θεόφρ.'Οσμ.14 **θησαυρισμὸς ὀσμῶν.**

θησαυριστής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ θησαυρίζων, ἀποταμιεύων : Πολύδ.3,115.

θησαυριστικός-ή-όν ὁ ἔχων τὴν συνήθειαν ν' ἀποταμιεύῃ, ἀποταμιευτικός : 'Αριστλ.ΖΙ 488a,20 (ζῷα) **τροφῆς θησαυριστικά.**

θησαυριστός-ή-ό δημ. ἰδ. τὸ οὐδ. σημαντικός, πολύτιμος : **τῆς χάρισε στὸ γάμο της θησαυριστὸ σερβίτσιο.**

θησαυροδοτῶ-έω ἐκκλ. δίδωμι θησαυρούς.

θησαυρομανία (ἡ) ἐκκλ. μανιώδης ἐπιθυμία τοῦ θησαυρίζειν, τοῦ πλουτεῖν.

θησαυροποιός (ὁ) ὁ θησαυρίζων, θησαυριστής : Πλάτ.Πολ.554A **θησαυροποιὸς ἀνήρ.**

θησαυροποιῶ-έω μτγν. σχηματίζω, συσσωρεύω θησαυρόν, θησαυρίζω βλ.λ.1) : Πολύδ.3,116.

θησαυρός (ὁ). κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀποταμιευθέν, συναχθὲν καὶ ἐν ἀποθήκῃ φυλαττόμενον : 'Αριστφ.'Ορν.599 **τοὺς θησαυροὺς τ' αὐτοῖς δείξουσ' οὓς οἱ πρότερον κατέθεντο,** Κρυστ. Γκόλφ.50 **κι ὅσο ἀγαπάει τὸ θησαυρό του ὁ γέρος χρυσολάτρης·** ‖ ὁμ. ἐπὶ τῶν ἀργυρείων μετάλλων τοῦ Λαυρείου : Αἰσχ.Πέρσ.238 **θησαυρὸς χθονός,** 'Αριστλ.Πολιτ.1303b,35 **θησαυρὸν εὑρεῖν·** ‖ παροιμ. κ. νεώτ. ἐπὶ ἀποτυχίας ἀνευρέσεως τοῦ ἀναζητουμένου θησαυροῦ : Λουκ. Ζεῦξ.2 **ἄνθρακες ὁ θησαυρός·** ὁμ. 'Αλκίφρ.2,3,13 **ἀποδὸς οἱ θησαυροὶ γενήσονται·** ‖ συνήθ. μτφ. : 'Ησίοδ."Εργ.719 **θησαυρὸς γλώσσης φειδωλῆς,** Πίνδ.Π 6,8 **θησαυρὸς ὕμνων,** Εὐρ."Ιων 923 **θησαυρὸς κακῶν, - θησαυρὸς τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης** (τίτλος λεξικοῦ)· ‖ ποι. ἐπὶ κεραυνοῦ πεσόντος : Εὐρ.'Ικ.1011D **Διὸς θησαυρός·** ‖ ὁμ.ἐπὶ νεκροῦ σώματος : Σοφ.'Αντ.30 **οἰωνοῖς γλυκὺν θησαυρόν·** ‖ ἐπὶ συγγραμμάτων : Ξεν.'Απομν.1,6,14 **θησαυροὺς οὓς κατέλιπον ἐν βιβλίοις·** **2)** τόπος, ἀποθήκη ἔνθα ἀποτίθενται πολύτιμά τινα πρὸς φύλαξιν, θησαυροφυλάκιον : 'Ηρ.2,150 **χρήματα φυλασσόμενα ἐν θησαυροῖσι καταγαίοισι,** ΠΔΔευτ. 32,34 **ἐσφράγισται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου·** ‖ ἰδ. θησαυροφυλάκιον ἐν σχήματι ναοῦ, οἷον τῶν Δελφῶν καὶ ἄ. ἑλλ. πόλεων : 'Ηρ.1,14 **ἐν τῷ Κορινθίων θησαυρῷ,** Ξεν.'Αν.5,3,5 **ἀνάθημα ἀνατίθησιν εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς τῶν 'Αθηναίων θησαυρόν,** Στράβ.4,1,13 **τοὺς θησαυροὺς τοὺς εὑρεθέντας παρ' αὐτοῖς·** ‖ ὁμ. πάπ. θολωτὸν θησαυροφυλάκιον· **3)** πάπ. σιτοβολών : **οἱ δημόσιοι θησαυροί·** **4)** δοχεῖον πολυτίμων πραγμάτων, κίστη, κιβώτιον, θήκη: 'Ηρ.7,190 **θησαυροὺς τῶν Περσέων εὗρε·** ‖ κ. ἐπὶ φαρέτρας : Αἰσχ.Πέρσ.1022 **θησαυρὸς βελέεσσιν·** **5)** πάπ. κυτίον ἐράνων : **τῶν λογευομένων ἐν 'Αλεξανδρείᾳ καὶ ἐπὶ χώρᾳ εἰς θησαυροὺς καὶ φιάλας καὶ ποτήρια ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν·** **6)** σπήλαιον : Σοφ.'Ιχν.276· ‖ ὁμ ὑπόγειος φυλακή : Πλούτ.Φιλ.19 **κομίσαντες αὐτὸν εἰς τὸν καλούμενον θησαυρόν, οἴκημα κατάγειον οὔτε πνεῦμα λαμβάνον οὔτε φῶς ἔξωθεν οὔτε θύρας ἔχον.**

θησαυροφυλακικόν (τό) πάπ. κ. -φυλακιτικόν φόρος διὰ τὴν φύλαξιν τῶν σιτοβολώνων.

θησαυροφυλάκιο(ν) (τὸ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. τόπος ἔνθα φυλάττεται ὁ θησαυρός : Ἀρτεμίδ. Δαλδ.1,74,Θεμίστ.Λόγ.7,91D.
θησαυροφυλακῶ-έω μτγν. θέτω εἰς τὸν θησαυρόν, εἰς τὸ ταμεῖον, ἀποταμιεύω : Φίλ.2,215 **θησαυροφυλακῶ ἀργύριον,** αὐτ.1.237 **θησαυροφυλακεῖν μνήμας·** **2)** εἶμαι θησαυροφύλαξ : Διόδ.Σ 19,15 **παρὰ τῶν θησαυροφυλακούντων Εὐμένης ἔλαβε χρημάτων πλῆθος.**
θησαυροφύλαξ-άκος (ὁ) μτγν., νεώτ., δημ. -ακας φύλαξ θησαυροῦ : Διόδ.Σ 18,58 **γράμματα ἀπέστειλαν . . πρὸς τοὺς . . θησαυροφύλακας, ὅπως αὐτῷ τὰ πεντακόσια τάλαντα δῶσι,** Πολύαιν. 4,9,4, Βέττ.Βάλ.85,23· || δημ. κ. μτφ. : Παλαμ.Παρακ.121,5 **παθῶν θησαυροφύλακας·** **2)** πάπ. φύλαξ δημοσίου σιτοβολῶνος.
θησαυρώδης-ους-ες μτγν. πλήρης θησαυροῦ : Φιλόστρ.Ἀπόλλ.7,23,1 **θησαυρώδεις τάφοι.**
θησαυρωρυχεία (ἡ) νεώτ. ἀνόρυξις θησαυροῦ.
θησειομύζων (ὁ) (θησεῖα - μύζω) σκωπτ. ὁ κατὰ τὰ θησεῖα μύζων, ροφῶν, ὁ τρώγων ἐκ τῶν δωρεὰν εἰς τοὺς πτωχοὺς διανεμομένων τροφίμων : Ἀριστφ.ἀπ.459.
Θησεῖον (τὸ) κ. νεώτ. ναὸς τοῦ Θησέως, ὅστις ἦτο ἄσυλον τῶν ἀποδιδρασκόντων : Ἀριστφ.Ἱππ. 1312 **εἰς τὸ Θησεῖον πλεούσαις ἢ 'πὶ τῶν σεμνῶν θεῶν·** **2)** θησεῖα (τὰ) κ. ἐν Ἐπιγρ. θησέα ἡ ἑορτὴ τοῦ Θησέως : Ἀριστφ.Πλ.627 **ὦ πλεῖστα θησείοις μεμυστιλημένοι γέροντες ἄνδρες·** **3)** **θησεῖον** (τὸ) κ. **θήσειον** ἄνθος τι : Θεόφρ.Φl 7,12,3, Πλίν.Φl 21,107· || κ. νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **σανταλωδῶν.**
θησειότριψ-ίβος (ὁ) (τρίβω) ὁ πάντοτε ἐν τῷ Θησείῳ διατρίβων, δοῦλος ἀποδράς : Ἀριστφ. ἀπ.458.
θησεύμεθα δωρ. μέσ. μέλλ. τοῦ τίθημι βλ.λ.
θησηΐς-ΐδος (ἡ) κ. συνηρ. θησῄς-ῇδος ἡ ἀνήκουσα εἰς τὸν Θησέα : Αἰσχ.Εὐμ.1026 **θησηῒς χθών·** **2)** ὡς οὐσ. ποίημα περὶ τοῦ Θησέως : Ἀριστλ. Ποιητ.1451a,20 **ὅσοι τῶν ποιητῶν . . Θησηΐδα καὶ τὰ τοιαῦτα ποιήματα πεποιήκασιν,** Διογ.Λ 2,59· **3)** εἶδος κουρᾶς τῆς κόμης, ἣ πρῶτος ἐχρήσατο ὁ Θησεύς : Πλούτ.Θησ.5 **καὶ τοῦτο τῆς κουρᾶς τὸ γένος θησηῒς ὠνομάσθη δι' ἐκεῖνον.**
θῆσθαι ἀπαρφ. παθ. τοῦ ἀόρ. θάω, βλ. θῆσαι.
θήσκιον (τὸ) πάπ. θυμιατήριον : θήσκια ἀργύρια.
θησομύζειν ἐσφ.ἀνάγν. τοῦ θησειομύζων βλ.λ. : ΕΜ 451,52.
θῆσσα (ἡ) θηλ. τοῦ θής βλ.λ.· **2)** μτγν. ἅρμα, ἐφ' οὗ τὰ τῶν θεῶν ἀγάλματα φερόμενα ἱδρύοντο ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ : Πλούτ.Κοριολ.25 **ἵππου τε γὰρ ἑνὸς τῶν ἀγόντων τὰς καλουμένας θήσσας** ἀτονήσαντος.
θήσω Ἡσ. « ἤσω, αἰτήσω. Βοιωτοί », **θησόμενοι** Ἡσ. « αἰτούμενοι», **θησάμενοι** Ἡσ. « αἰτησάμενοι. Κρῆτες » (πιθ. τύποι τοῦ θέσσασθαι βλ.λ.).
θῆτα (τὸ) κ. νεώτ. ἀκλ. τὸ ὄγδοον γράμμα τοῦ ἑλλ. ἀλφαβήτου : Ἀριστφ.Ἐκκλ.685 **τὸ δὲ θῆτ' ἐς τὴν παρὰ ταύτην·** πρβλ. Θ· || π. Δημοκρ. 20 γεν. **θήτατος·** ἐν Ἐπιγρ. ὀν. πληθ. **θήτατες·** **2)** ὀν. τοῦ Αἰσώπου : Πτολ.π.Φώτ.Βιβλ.151B.
θητακισμός (ὁ) νεώτ. σύμπτωμα διαταραχῆς τοῦ λόγου, καθ' ὃν προφέρει τις **ἐν ᾗ δύο** σύμφωνα ἐλαττωματικῶς, ἐν οἷς κ. τὸ θ.
θηταλά Ἡσ. « ψεύδεσιν ὅμοια, θαυμαστά ».
θητεία (ἡ) (θητεύω) κ. νεώτ. ἡ ἐπὶ μισθῷ ὑπηρεσία : Σοφ.ΟΤ 1029 **ποιμὴν γὰρ ἦσθα κἀπὶ θητείᾳ πλάνης,** Ἰσοκρ.14,48 **ἄλλους δ' ἐπὶ θητείαν ἰόντας·** || ὁμ. κ. ἐν πληθ. : Ἰσοκρ.11,38 **οὐ μόνον κλοπὰς καὶ μοιχείας καὶ παρ' ἀνθρώποις θητείας ὠνείδισαν,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,19· || νεώτ. ἡ ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσία τῶν κληρωτῶν : μονοετὴς - διετὴς θητεία· || κ. συνεκδ. ἡ δι' ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα ὑπηρεσία : ἡ **θητεία τοῦ ἀντιβασιλέως·** **2)** μτγν. μτ. γεν. δουλοπρέπεια, χαμέρπεια : Ἐπίκ.Γνωμολ.67 **θητεία ὄχλων ἢ δυναστῶν.**
θητεῖον (τὸ) μτγν. μίσθωμα, μισθός, ρόγα : Ἀθήν.4,175C **Μυστάκου θητεῖον** (τίτλος ἔργου τοῦ Σωπάτρου).
θητεύω κ. νεώτ. ἐργάζομαι, δουλεύω ἐπὶ μισθῷ : Ἰλ.Φ 444 **Λαομέδοντι . . θητεύσαμεν εἰς ἐνιαυτόν,** Εὐρ.Ἄλκ.6 **καί με θητεύειν πατὴρ θνητῷ·** || ἀπλ. ἐργάζομαι, δουλεύω : Ἡρ.8,137 **θητεύειν ἐπὶ μισθῷ παρά τινι,** Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.46 **οἱ πατέρες . . θεωροῦσι** (τοὺς υἱούς) **ὡς καλοὺς νὰ θητεύωσι διὰ νὰ βοηθήσωσι πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ἀδελφάδων των·** || ἐργάζομαι εἴς τι : Φιλόστρ.Ἡρ.12a,3 **θητεύειν εἰς τὸ τεῖχος·** || ὁμ. ὑπηρετῶ : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,292,12 **θητεύειν Παλλάδι.**
θητικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμάζων εἰς μισθωτὸν ἐργάτην : Ἀριστλ.Ρητ.1367a,31 **θητικὸν ἔργον,** αὐτ.Πολιτ.1341b,14 **θητικωτέρα ἐργασία,** αὐτ.1337b,21 **θητικὸν καὶ δουλικὸν πράττειν·** **2)** τὸ θητικόν οἱ θῆτες,. ἡ τάξις τῶν θητῶν βλ.λ.: Ἀριστλ.Πολιτ.1274a,21 **τὸ δὲ τέταρτον θητικόν, οἷς οὐδεμιᾶς ἀρχῆς μετῆν·** || ὁμ. ὁ φόρος ὃν ἐπλήρωνον οἱ θῆτες : Ἀριστλ.Ἀθ.7,4 **ἐπειδὰν ἔρηται τὸν μέλλοντα κληροῦσθαί τιν' ἀρχήν, ποῖον τέλος τελεῖ, οὐδ' ἂν εἷς εἴποι** θητικόν, Δημ.1067 **τῶν ἐπικλήρων ὅσαι θητικὸν τελοῦσιν·** || ἐπὶ στρατείας, ἐπιμεληταὶ στρατοπέδων: Ἀρρ.Τακτ.2,1· **3)** ὁ ὅμοιος πρὸς θῆτα, δουλικός : Ἀριστλ.ΗΝικ. 1125a,2 **πάντες οἱ κόλακες θητικοί.**
θητόν Ἡσ. « βωμόν ».
θῆττα ἀττ. τ. τοῦ θῆσσα βλ.λ.
θητώνιον (τὸ) (θής-ῶνος) μισθός, πληρωμή·Σουΐδ.
θητωνῶ-έω Ἐπιγρ. λαμβάνω μισθόν.
-θι κατάλ. τῆς τοπικῆς πτώσεως : Ἰλ.Θ 561 **Ἰλιόθι πρό·** **2)** ἀχώρ. μόριον, ἐπισυναπτόμενον εἰς οὐσ., ἐπίθ. κ. ἀντων. σημαῖνον τὴν ἐν τόπῳ στάσιν, οἷον ἀγρόθι, οἴκοθι, ἄλλοθι, αὐτόθι.
θιαγών-όνος (ὁ) μτγν. αἰτωλικὸς πλακοῦς εἰς θυσίαν προσφερόμενος : Νίκ.π.Ἀθήν.3,114C **θιαγόνας φησὶν ἄρτους ὑπ' Αἰτωλῶν καλεῖσθαι τοὺς τοῖς θεοῖς γινομένους·** πρβλ. Ἡσ. « θιαγόνες· ἄρτοι οἳ παρετίθεντο τοῖς θεοῖς».
θιακιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἐλαία ἡ κοινή.
θιακό (τὸ) δημ. ποικιλία οἰνοφόρου ἀμπέλου.
θιακχά Ἡσ. « ἄνθη ἐν Σικυῶνι ».
θιάλλαι Ἡσ. « θῆμνες ».
θιάμα (τὸ) δημ. κ. θυάμα θαῦμα βλ.λ. : Βηλαρ. 54 **νὰ ἰδῇς τῆς τέχνης θυάμα.**
θιαμάζω δημ. θαυμάζω, ἐκπλήττομαι, ἀπορῶ: Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.234,17 θιαμαίνομαι, ξενίζομαι καὶ **μοναχὸς θιαμάζω** (**πῶς δὲ ραγίζουν τὰ βουνά.**
θιαμαίνομαι δημ. κ. -άζομαι, θαυμάζω βλ.λ.)): Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.150,25 **στέκει καὶ τὴ θιαμαίνεται, στέκει καὶ τὴ ρωτάει.**
θιάρατος Ἡσ. « εὐκτάς ».
θιαρμίζω δημ. βασκαίνω, ματιάζω.
θιάρμισμα (τὸ) δημ. κ. θιαρμός ἡ βασκανία, τὸ μάτιασμα.
θιάρός (ὁ) Ἐπιγρ. συνηρ. τ. τοῦ θεωρός βλ.λ.
θιάσαι Ἡσ. « χορεῦσαι ».
θιασάρχης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ διευθύνων θίασον βλ.λ.)), ἀρχηγὸς θιάσου : Λουκ.Περεγρ.11 **προφήτης καὶ θιασάρχης . . καὶ πάντα μόνος αὐτὸς ὤν·** || νεώτ. ὁ ἀρχηγὸς θιάσου ἠθοποιῶν.
θιἄσαρχῶ-έω Ἐπιγρ. εἶμαι ἀρχηγὸς θιάσου, διευθύνω θίασον βλ.λ.)).
θιασεία (ἡ) μτγν. πανηγυρικὴ πομπὴ θιάσου βλ.λ.)) : Πρόκλ.Ὕμν.1,21.
θιασεύω εἰσάγω, μυῶ εἰς θίασον ἢ εἰς βακχικὴν συνοδείαν : Εὐρ.Ἴων 552 **ὅς με . . κόραις ἐθιά-**

σευσε· κ. παθ. : Εὐρ.Βάκχ.75 **θιασεύεται ψυχάν·** **2)** ἑορτάζω βακχικὰ ὄργια : Στράβ.12,4,3 ὀρειβασία **θιασευόντων.**

θιασίτης (ὁ) Ἐπιγρ. θηλ. **-ῖτις-ιδος** θιασώτης βλ.λ.

θιασιτικός-ή-όν Ἐπιγρ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν θίασον : **θιασιτικὰ χρήματα.**

θίασος (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. ὅμιλος, συνοδεία ἀνθρώπων, θυσίας χοροὺς καὶ πομπὰς εἰς τὰς ὁδοὺς τελοῦσα, ἰδ. εἰς τιμὴν τοῦ Βάκχου : Ἡρ. 4,79 **παρήιε σὺν τῷ θιάσῳ ὁ Σκύλης καὶ εἶδόν μιν βακχεύοντα,** Εὐρ.Βάκχ.680 **ὁρῶ δὲ θιάσους τρεῖς** γυναικείων χορῶν, Δημ.313 **τοὺς.. θιάσους ἄγων διὰ τῶν ὁδῶν τοὺς ἐστεφανωμένους τῷ μαράθῳ καὶ τῇ λεύκῃ·** ‖ ὁμ. Ἐπιγρ. θρησκευτικὸν σωματεῖον, ἀδελφότης· **2)** γεν. μερίς, ὁμάς, πλῆθος ἀνθρώπων, συντροφιά : Εὐρ.ΙΑ 1059 **θίασος Κενταύρων,** Ἀριστφ.Θεσμ.41 **θίασος Μουσῶν,** Πλούτ.Ἀντ.24 **Ἀσιανῶν ἀκροαμάτων** θίασος· ‖ ἐπὶ πολεμιστῶν : Εὐρ.Φοίν.796 **ἐνόπλιος θίασος·** ‖ ἑταιρεία : Ξεν.Ἀπομν.2,1,31 **τοῦ σοῦ θιάσου·** **3)** ἑορτή, συμπόσιον : Πλούτ. Κλεομ.34 **ἐν γυναιξὶ καὶ θιάσοις καὶ κώμοις** συνέχοντος **ἑαυτόν·** **4)** νεώτ. κ. δημ. ὅμιλος συνεργαζομένων ἠθοποιῶν.

θιασώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος θιάσῳ, ἑορταστικός : Νόνν.Δ 45,270 **θιασώδεις ἀμφίπολοι.**

θιασῶνες Ἡσ. « οἶκοι ἐν οἷς συνιόντες δειπνοῦσιν οἱ θίασοι ».

θιασώτης (ὁ) κ.νεώτ., θηλ. **-ῶτις-ιδος,** μέλος θιάσου βλ.λ.ΙΙ : Ἀριστφ.Βάτρ.327 **ὁσίους ἐς θιασώτας,** Ἀριστλ.ΗΝικ.1160a,19 **θιασῶται καὶ ἐρανισταί·** **2)** μτ. γεν. λάτρις, ὀπαδός : Ξεν.Συμπ.8,1 **θιασῶται τοῦ θεοῦ τούτου** (Ἔρωτος), Ἐπιγρ. **Ἀφροδίτης οἱ θιασῶται·** ‖ ὁμ. συνοργιαστής, ὁμοῦ ὀργιάζων:Εὐρ.Βάκχ.548 **ὁ ἐμὸς θιασώτης·** **3)** ἐπὶ τοῦ Βάκχου, ἀρχηγὸς θιάσων : ΑΠ 9,524,9· **4)** κ. νεώτ. γεν. ὀπαδός, θαυμαστής : Λουκ.Δραπ.4 Θεμιστ.Λόγ.2,33C **θιασῶται Πλάτωνος.**

θιασωτικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς θιασώτην βλ.λ. : Ἀριστλ.Οἰκ.1346b,15.

θιασῶτις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ θιασώτης βλ.λ. : Ὀππ.Κυν.4,298.

θιαωρία (ἡ) Ἐπιγρ. βοιωτ. θεωρία βλ.λ.

θίβα (ἡ) Ἡσ. « πλεκτόν τι κιβωτοειδὲς ὡς γλωσσοκομεῖον ».

θίβεις Ἡσ. « γυναῖκές τινες ».

θιβετικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ Θιβέτ, ὁ τοῦ Θιβέτ.

θίβηνος Ἡσ. « κιβωτός. Κύπριοι ».

θῖβις-εως (ἡ) **ἢ θίβις** Ἐπιγρ. κάλαθος ἐκ παπύρου πεπλεγμένος· πρβλ. θίβα : **εὑρεῖν ὅτι ἐν τῇ θίβει ἐνείη τὸ ἀργύριον.**

θιβόλι (τὸ) δημ. ὑπόδειγμα, ἀνθίβολον, ἀντιβόλαιον βλ.λ., τύπος, σχέδιον ἐκ χάρτου ἢ καὶ μετάλλου, ἀχνάρι : **θιβόλια γιὰ παπούτσια - σκούφιες.**

θιβρός-ά-όν μτγν. κ. θιμβρός θερμός, ζεστός: Νίκ.Ἀλεξ.555 **ὠεὰ θιβρὰ χελύνης** (σχόλ. « ἐφηθέντα ἐπ' ἀνθράκων »)· **2)** ἁπαλός, τρυφερός, ἁβρός : Καλλ.ἀπ.267 **θιβρὰ Κύπρις,** Εὐφορ.81.

θιβωδία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἐρικοειδῶν.**

θιγάνα (ἡ) Ἐπιγρ. σκέπασμα, καπάκι.

θιγγάνω κ. μσν., νεώτ. θίγω βλ.λ., μέλλ. **προσθίξῃ,** β' μέλλ. **τεθίξομαι,** ἀόρ. β' **ἔθιγον,** λακ. ἀπαρφ. **σιγῆν,** παθ. ἀόρ. **θιχθῆναι,** ἐγγίζω, χειρίζομαι, φαύω : Ἐπιγρ. **μὴ θίγγανε·** μτ. γεν. : Αἰσχ. Ἀγ.663 **θιγγάνειν οἴακος,** Σοφ.ΟΚ 470 **θιγγάνειν δι' ὁσίων χειρῶν,** Βί.Ἀλεξ.4291 **ὅστις δ' αὐτῶν ἐθίγγανε, κατεφλογοῦτο τάχει·** κ. μτ. αἰτ. : Ἀρχιλ.71 **χεῖρα Νεοβούλης θιγεῖν,** Λιμέν.6 **χερσὶ γλαυκᾶς ἐλαίας θιγοῦ [σ' ὄζον]** (ἀμφ.). ‖ παθ. ἐγγίζομαι, φαύομαι : Ἀριστλ.ΖΙ 495a,6 **θιγγανόμενος κατὰ φύσιν ψυχρός·** **2)** κρατῶ, πιάνω τι διὰ τῆς χειρός : Σοφ.Αἴ.1410 **φιλότητι θιγὼν πλευρὰς σὺν ἐμοὶ τάσδ' ἐπικούφιζε·** **3)** ἐναγκαλίζομαι, περιπτύσσομαι : Εὐρ.Φοίν.300 **θιγγάνειν ὠλέναισιν τέκνου·** ‖ συνεκδ. συνέρχεσθαι μετὰ γυναικός : αὐτ.Ἱππ.1044 **θιγγάνειν γυναικός·** **4)** πλησιάζω, προσεγγίζω (πρὸς τὸν θεόν) : Φιλόδ.Θε.3,1 **γλίχεται θιγεῖν καὶ συνεῖναι·** **5)** ἐγγίζω, ἐπιχειρῶ : Σοφ.Φιλ.408 **παντὸς.. λόγου κακοῦ γλώσσῃ θιγγάνειν,** Ἰσυλλ.5 **θίγγανε πονηρίας·** ‖ κ. ἐν ἐχθρικῇ σημ. προσβάλλω : Εὐρ. Βάκχ.1183 **θιγγάνειν θηρός,** αὐτ.ΙΑ 1351 **θιγγάνειν σώματος τοῦ σοῦ·** **6)** μτφ. ἐπὶ αἰσθημάτων, ἐγγίζω : Εὐρ.Ἱππ.310 **θιγγάνει σέθεν τόδε;,** Αἰσχ.Ἀγ.432 **πολλὰ θιγγάνει πρὸς ἧπαρ** (ἐγγίζουσι τὴν καρδίαν μου)· **7)** μτφ. ἐπιλαμβάνομαι θέματος, ἐγγίζω, ἀναφέρω ὁμιλῶν ἢ συζητῶν : Ἀριστλ.Μεταφ.988a,23, αὐτ.Πολιτ. 1323b,38 **οὔτε γὰρ μὴ θιγγάνειν αὐτῶν δυνατόν, οὔτε πάντας τοὺς οἰκείους ἐπεξελθεῖν ἐνδέχεται λόγους·** **8)** ἐπὶ νοός, ἀντιλαμβάνομαι, τὸ παίρνω : Ἀριστλ.Μεταφ.1072b,21 **νοῦς.. θιγγάνων καὶ νοῶν·** **9)** λαμβάνω μέρος εἴς τι : Πίνδ.Ι 1,18 **ἔν τ' ἀέθλοισι θίγον πλείστων ἀγώνων·** **10)** μτ. δοτ. τυγχάνω, εὑρίσκω : Πίνδ.Π 4,296 **θιγγάνειν ἡσυχίᾳ·** **11)** μτφ. φθάνω μέχρι τινὸς πρὸς βλάβην του, τὸν πλήττω, τὸν κτυπῶ : Πλούτ.Ἀλέξ.10 **διαβολὴ θιγγάνειν τινός.**

θίγημα-ατος (τὸ) μτγν. φαῦσις (**ἀμφ.,** πιθ. ἀντὶ φιλήματα) : Στράτ.ΑΠ 12,209.

θίγμα-ατος (τὸ) Ἐπιγρ. θίγημα **βλ.λ.·** **2)** Ἡσ. «μίασμα ».

θιγμοτακισμός (ὁ) νεώτ. ἐρεθισμὸς παραγόμενος ὑπὸ μηχανικῆς τινος **ἐνεργείας** ἐπί τινων βλεφαριδοφόρων ὀργανισμῶν.

θιγμοτροπισμός (ὁ) νεώτ. ἡ τάσις τῶν ριζῶν καὶ τῶν ἀναρριχητικῶν ὀργάνων φυτῶν τινων νὰ ἀντιδρῶσι διὰ κυρτώσεων εἰς τὸν ἐρεθισμὸν τῆς ἐπαφῆς πρὸς διάφορα στερεὰ ἀντικείμενα.

θίγω νεώτ. κ. δημ. ἐγγίζω, φαύω, ἅπτομαι : **μὴ τὸ θίξῃς, γιατὶ λερώνει·** ‖ ὁμ. δοκιμάζω, γεύομαι: **δὲν ἔθιξε κἂν τὸ φαγητό του·** **2)** μτφ. ἐπιλαμβάνομαί τινος ἀκροθιγῶς: **ἔθιξεν οἰκογενειακὰ ζητήματα·** **3)** μτφ. προσβάλλω, πειράζω, κεντῶ : **ἐθεώρησε τὸν ἑαυτόν του θιγέντα.**

θίγωνος Ἡσ. « κιβωτοῦ ».

θιδρακίνη Ἡσ. « θριδακίνη ».

θίδραξ δ.γ. τοῦ θρίδαξ βλ.λ.· Ἡσ.ἐν λ. θιδρακίνη.

θιήιον Ἡσ. « θεῖον τὸ ὀρυκτόν ».

θίημι Ἡσ. « ποιῶ ».

θιῆσαι Ἡσ. « παιῆσαι, φιλῆσαι ».

θικέλιον Ἡσ. « τὴν γογγυλίδα. Λάκωνες ».

θίλα Ἡσ. « ὁ θημών ».

θιλαμίνη (ἡ) νεώτ. χημ. θειολσνολίνη βλ.λ.

θιλύκι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν φιλλυρέα ἢ μεσαία.

θιμβρός-ά-όν δ.γρ. τοῦ θιβρὸς βλ.λ.

θιμωνιά (ἡ) δ. γ. τοῦ θημωνιὰ βλ.λ.

θίν δ.τ. τοῦ θὶς βλ.λ.

θινίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ θὶς βλ.λ.Ι), 2) : Φιλόδ.Θε. 3,7 (ἀμφ.)· **2)** ὡς ἐτυμ. τοῦ ἀκροθίνιον : ΑΒ 367.

θινόβιος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογεν. τῶν **σταφυλινιδῶν.**

θινοκόρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἀλεκτοροειδῶν.**

θινολογῶ-έω ἐσφ.γρ. τοῦ θημολογῶ βλ.λ.

θινονόμος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογεν. τῶν **σταφυλινιδῶν.**

θῖνος (ὁ) Ἐπιγρ., κρητ. τ. τοῦ θεῖνος, ἱερός.

θινώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος ἀμμώδει ἀκτῇ, ἀμμώδης : Στράβ.8,3,14 **θινώδης δὲ καὶ στενός ἐστιν ὁ τῆς θαλάττης αἰγιαλός,** Τραγ.Ἀδέσπ. 379 **θινῶδες ἄγκιστρον** (ἄγκυρα ἐν τῇ ἄμμῳ).

θίξις-εως (ἡ) φαῦσις, ψηλάφησις : Ἱππ.Γυν.1,40, Ἀριστλ.ΖΓ 751a,19, αὐτ.Φυσ.202a,7 **τοῦτο δὲ ποιεῖ θίξει, ὥστε ἅμα καὶ πάσχει,** Γαλ.15,45, Βέττ.Βάλ. 12,20 **ἄχρι τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης κατὰ θίξιν** (ἣν πλησιάζομεν)· ‖ ὁμ. ἐν Πάπ. **ὁ κατὰ θίξιν περισκυθισμὸς** ἐγχείρισις τοῦ κρανίου, καθ᾽ ἣν τὰ ἄκρα τοῦ τραύματος ἤγοντο εἰς προσέγγισιν· **2)** μτφ. ἀντίληψις, ἐπὶ τοῦ νοῦς : Πλωτῖν.5,3,10· κ. κτ. πληθ. : Πρόκλ.Παρμ.628S.

θιός (ὁ) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ θεός· Ἡσ. « θεός· Κρῆτες » : Θυσ.Ἀθρ.220, Παπαδ.Χριστ. Τεμπ.12 θιός **τόνε στέλνει, - θιός σχωρέ᾽στον.**

θῖπόβρωτος (ὁ) θριπόβρωτος βλ.λ.

θῖς-θινός (ὁ κ. ἡ) κ. νεώτ. σωρός : Ὀδ.Μ 45 **πολὺς ὀστεόφιν θίς,** Αἰσχ.Πέρσ.818 **θῖνες νεκρῶν**· ‖ κ. μτφ. : Λυκόφρ.812 **θὶς πημάτων**· ‖ ἰδ. ἐπὶ ἀμμωδῶν σωρῶν, μτ. ἄ. λέξεων : Ἡρ. 3,26 **θῖνες ψάμμου,** Πλούτ.Φάβ.6 **θῖνες ἄμμου** γῆς, Φιλόδ.Εὐσ.20 **τοὺς ἐν ἄμμῳ θῖνας**· ‖ κ. ἁπλ. : Ἀριστλ.ΖΙ 548b,6 **ἐν ταῖς θισίν,** Παρφ. Ἀποχ.4,21 **θῖνας καὶ ψάμμους**· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῶν ἀμμωδῶν ἐκτάσεων τῆς Λιβύης : Ἀπολλ.Ρ 4,1384· **2)** συνήθ. ἡ ἀμμώδης ἀκτὴ τῆς θαλάσσης, ἀκροθαλασσιά, πάντοτε ἐν πλαγ. πτώσ. μτ. τῆς λ. θάλασσα : Ἰλ.Α 34 **παρὰ θῖνα . . θαλάσσης,** αὐτ. Α 316 **παρὰ θῖν᾽ ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,** Εὐρ.Ἀνδρ.109 **θῖνα θαλάσσας,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,44 **θὶς θαλαττία**· ‖ ὁμ. κ. ἁπλῶς θίς : Ὀδ.Η 290 **ἐπὶ θινί**· ‖ σύρτις εἰς τὸ στόμιον ποταμοῦ : Πολύβ.4,41,6 **τὰς εἰσβολὰς οἱ θῖνες συνίστανται**· ‖ κ. ὄχθη χειμάρρου : Διόδ.Σ 1,30 **θινῶν τε μεγάλων πάντη περικεχυμένων**· **3)** ἄμμος ἢ ἰλὺς ἐν τῷ πυθμένι τῆς θαλάσσης : Σοφ.Ἀντ.591 **οἶδμα . . κυλίνδει βυσσόθεν κελαινὰν θῖνα**· **4)** μτφ. τὸ ἐσωτερικόν, ἡ καρδία : Ἀριστφ.Σφ.696 **ὡς μου τὸν θῖνα ταράττεις** (τὸ βάθος τῆς καρδίας μου)· **5)** εἰδ. φυτὸν παραθαλάσσιον : Ἰλ.Ψ 693 **θίν᾽ ἐν φυκιόεντι,** Ἀριστλ.ΖΙ 620a,15 **θινὸς ὄζειν**· **6)** εἰδ. φρ. **ἄκρης πόλιος θίς** ὁ ναὸς ὁ ἐπιστέφων τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν : Καλλ.ἀπ.ἀνων.332 (**ἀμφ.**).

θίσθη Σουΐδ. « σωρός ».

θισπῶσαι Ἡσ. « εἰκάσαι ».

θιώτης (ὁ) (ἄρτος) πάπ. εἶδος τροφῆς.

θλᾰδίας (ὁ) μτγν. εὐνοῦχος : ΠΔ Λευῒτ.22,24 **θλαδίαν καὶ ἐκτεθλιμμένον καὶ ἐκτομίαν.**

θλαδιῶ-άω ἀρχ. λέξ. καθιστῶ, κάμνω τινὰ εὐνοῦχον· Ἡσ. ἐν λ. φλαδιᾶν.

θλᾰσις-εως (ἡ) (θλάω) κ. νεώτ. σύντριψις, θραῦσις, σπάσιμο : Ἀριστλ.Μετ.386a,18, Θεόφρ.Κόπ.18, Διοσκ.2,170, **- θλάσις τοῦ ὀστοῦ**· ‖ νεώτ. ῥῆξις τῶν ἱστῶν ἐκ βιαίας δράσεως ἀμβλέος ὀργάνου, μωλώπισμα· ‖ **σημεῖον θλάσεως** κορυφὴ τῆς σχηματιζομένης γωνίας ἐκ τῆς θλάσεως τῆς εὐθείας.

θλᾰσμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. σπάσιμον, σύντριμμα : Ἀριστλ.Θαυμ.841b,11, ΠΔ Ἀμ.6,11 **πατάξει τὸν οἶκον τὸν μέγαν θλάσματι**· **2)** κοίλωμα ἄνευ ῥήξεως, πληγή : Διοσκ.2,170, Σωρ.Κατ.9.

θλασμός (ὁ) ἡ ἐνέργεια τοῦ θλῶ· ‖ θλάσμα βλ.λ.

θλάσπι (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ θλάσπις βλ.λ. : Διοσκ.2,156· **2)** νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **ῥοιαδωδῶν.**

θλασπίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ θλάσπις βλ.λ. : ΨΔιοσκ.2,156.

θλᾰσπις-εως (ἡ) (θλῶ-άω), ἰων. γεν. **-ιος** εἶδος βοτάνης, ἧς ὁ καρπὸς ἐχρησίμευεν ἐν τῇ ἰατρικῇ, καψάκιον βλ.λ., τὸ βαλλάντιον : Ἱππ.Γυν.1,78.

θλάστης (ὁ) (θλῶ-άω) ὁ συντρίβων· ἰδ. ἰατρ. τὸ ἐργαλεῖον ἐμβρυοθλάστης : Ἱππ.π.Γαλ.19,104.

θλαστικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἱκανός, ἁρμόδιος εἰς θλάσιν, ὁ συντρίβων : Ἀριστλ.Πρ.884b,35.

θλαστός-ή-όν (θλῶ-άω) ὁ θλασθείς, τσακισμένος, τσακιστός : Ἀριστφ.ἀπ.391 **θλαστὴ ἐλάα**· **2)** ὃν δύναταί τις νὰ συντρίψῃ ἢ συνθλίψῃ, ἀντίθ. θραυστός : Ἀριστλ.ΖΙ 523b,7 **τὰ δὲ σκληρὸν αὐτῶν ἐστιν οὐ θραυστόν, ἀλλὰ θλαστόν.**

θλάττω μτγν. τ. τοῦ θλάω βλ.λ. : Γαλ.Χρ.Μορ. 10,6 (ἐσφ.ἀνάγν.).

θλείβομαι Ἐπιγρ ἐσφ.γρ. τοῦ θλίβομαι βλ.λ.

θλιβά ἐπίρρ. δημ. θλιβερά, κατὰ τρόπον θλιβερὸν βλ.λ.3) κ. 4), λυπημένα, λυπητερά : Μαλακ. Ἀντίφ.143,1 **κι ἐκοίταξες θλιβὰ πιὸ πέρα.**

θλιβεροκάρδιος-ον μσν. ὁ ἐγκαρδίως, λίαν θλίβων, λυπῶν : Καλλίμ.Χρυσ.247.

θλῖβερός-ά-ό(ν) (θλίβω) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. θηλ. -ή, κ. διάφ. προφ. **χλιβερός** ὁ συντεθλιμμένος, συμπεπιεσμένος, στενός : Παῦλ.Αἰγ.6,106· **2)** συνεκδ. μτφ. καταπιεστικός, καταθλιπτικός : Ἰουστιν.Νεαρ.135,1, Ἀχμ.Ὀνειροκρ.200,259· **3)** μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ φέρων, προκαλῶν, γεννῶν θλῖψιν, λυπηρός, δημ. λόγιον (ἐκ τοῦ Ἐρωτοκρ.) **τὰ ᾽μαθες, Ἀρετούσα μου, τὰ θλιβερὰ μαντάτα, - ἡ θλιβερὰ περίοδος τῶν τελευταίων χρόνων τοῦ Βυζαντίου, - θλιβερὰ κατάστασις τῶν προσφύγων, - θλιβερὴ εἴδηση,** Πορφύρ.Σκ.9,4 **στὸ θλιβερὸ νησάκι τῆς Χιμαίρας**· ‖ ὅθ. νεώτ. ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων ψυχικὰς ἰδιότητας ἢ ὁ διατελῶν ὑπὸ βιοτικὰς συνθήκας προκαλούσας ἢ δυναμένας νὰ προκαλέσωσιν εἰς τοὺς ἄλλους θλῖψιν, λύπην, συνεκδ. ὁ ἐστερημένος χαρᾶς : **παρ᾽ ὅλα τὰ πλούτη του εἶναι θλιβερὸς ἄνθρωπος, - εἶναι θλιβερὰ ἐν τῇ προσπαθείᾳ της νὰ φαίνεται νέα**· ‖ δημ. συνήθ. ἐν τῇ προφ. χλιβερός ὁ ἀξιολύπητος, ὁ δυστυχισμένος, ἄθλιος, δύστυχος, καψερός, κακόμοιρος: Σολωμ.Λάμπρ.19,6 **κι ἔπεσε τ᾽ ἀστροπελέκι | κι ἄψυχα τ᾽ ἄφησε τὰ θλιβερά**· **4)** ἐπὶ ἐκφράσεως διὰ λόγου ἢ διὰ τῆς ὄψεως ἢ τῆς στάσεως ἢ τοῦ βλέμματος κττ., ὁ ἐκδηλῶν, ἐμφαίνων, φανερώνων θλῖψιν, λύπην, πικρίαν : Ἐρωτόκρ.Δ 394 **τὸν ἐθεώρει μὲ θλιβερὸν ἀνάβλεμμα ἡ πικραμμένη κόρη, - θλιβερὸν μειδίαμα, - θλιβερὴ λαλιά.**

θλιβερῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον θλιβερὸν βλ.λ.3) κ. 4).

θλιβή (ἡ) μτγν. τρῖψις, τρίψιμον : Γαλ.18(2),923.

θλιβίας (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. θλαδίας βλ.λ. : Στράβ. 13,4,1 **ἀνὴρ Τιανός, θλιβίας ἐκ παιδός.**

θλιβόμετρον (τὸ) νεώτ. τὸ μανόμετρον βλ.λ.

θλιβός-ή-όν δημ. ὁ θλιβερὸς βλ.λ.3) κ. 4).

θλῖβω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. θλίψω, ἀόρ. **ἔθλιψα,** παρακ. **τέθλῖφα,** μέσ. μέλλ. **θλίψομαι,** παθ. μέλλ. **θλῖβήσομαι,** ἀόρ. α' **ἐθλίφθην,** μτχ. ἀορ. β' **θλῖβείς,** παρακ. **τέθλιμμαι,** πιέζω, σφίγγω, συμπιέζω, ζουλίζω, ζορεύω : Ἀριστφ.Εἰρ.1239 **θλίβει τὸν ὄρρον** (ὁ θώραξ), Δημ.313 **τοὺς ὄφεις θλίβων,** Πλούτ.Ἠθ.141A **ὅπου με θλίβει** (τὸ πέδιλον)· **2)** πιέζω, στενοχωρῶ, ἐνοχλῶ : Πλάτ.Τίμ. 60C **σφόδρα ἔθλιψε ξυνέωσέ τε αὐτὸν εἰς τὰς ἕδρας**· ‖ καταπιέζων, ὠθῶν ἰσχυρῶς, ἀφανίζω: Ἐπικ.Ἐπιστ.1,160 **εἰς τὸ μὴ ὂν τὰ ὄντα θλίβοντες**· κ. παθ. : Πλάτ.Τίμ.91A **τῷ πνεύματι θλιφθὲν ξυνεκπέμπει δεχομένη**· **3)** μέσ. προστρίβω, κατατρίβω που ἐμαυτόν, ἰδ. ἐπὶ ἐπαίτου : Ὀδ.Ρ 221 **πολλῇς φλιῇσι παραστὰς θλίψεται ὤμους** (θὰ προστρίψῃ τοὺς ὤμους του εἰς παραστάτας πολλῶν θυρῶν)· **4)** εἰδ. θλίβειν χείλη ἐπὶ φιλήματος, ζωηρῶς, σφοδρῶς φιλῶ εἰς τὸ στόμα:Θεόκρ. 20,4 **οὐ μεμάθηκα ἀγροίκους φιλέειν, ἀλλ᾽ ἀστικὰ χείλεα θλίβειν**· **5)** παθ. ἐπὶ φέροντος φορτίον, καταπιέζομαι, τσακίζομαι ἀπὸ τὸ βάρος : Ἀριστφ.Βάτρ.5 **πλὴν γ᾽, ὡς θλίβομαι**· **6)** παθ. μτχ. ἐνεστ. **θλιβόμενος** κ. παρακ. **τεθλιμμένος** μτφ. ἐν τῇ σημ. τοῦ στενός, στενόχωρος : Θεόκρ.21,18 **θλιβομένα καλύβα** (στενὴ καλύβη), ΚΔ Ματθ.7,14 **ὁδὸς τεθλιμμένη** (ἀντίθ. εὐρύχω-

ρος), Διον.'Αλ.Συνθ.8,73 **βίος τεθλιμμένος** (στενόχωρος, δθ. πενιχρός, ένδεής)· **7)** μτφ. προξενώ, κάμνω, προκαλώ ψυχικήν πίεσιν, θλίψιν, στενοχωρίαν : 'Ηροδ.'Ιατρ.4,53 **δούλης ώτα νωθρίη θλίβει**· **8)** δθ. όμ. μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. προξενώ λύπην, είμαι λύπης, θλίψεως αίτιος, έπί προσ., καταστάσεων, ένεργειών κ. γεν. πραγμ. : Καλλ. Δήλ.35 **ανάγκη έθλιψέ τινα,-μάς έθλιψεν ή διαγωγή του - ό θάνατος τού γείτονος**· || κ. μέσ. : 'Αριστλ.ΗΝικ.1100b,28 **θλίβεσθαι και λυμαίνεσθαι τό μακάριον**· || κ. παθ. λυπαύμαι : 'Αριστλ. Πολιτ.1307a,1 **θλίβομαι διά τόν πόλεμον**, Φιλόδ. Παρρ.610 **θλίβομαι ύπό τής άδοξίας**, Διγεν.'Ακρ. 1802 **τί σαί συνέβη, τέκνον μου, καί θλίβεσαι τοιούτως**, Χρον.Μορ.3252Η **κι ό πρίγκιπας, ώς ήκουσεν τήν πράξιν καί τόν βίον [. . πολλά τού έφάνη βαρετόν, έθλίβη το μεγάλως.**

θλιβώδης-ους-ες μτγν. καταπιεστικός : 'Ακύλ. ΠΔΓέν.32,7(8).

θλιμμένα έπίρρ. δημ. θλιβερώς, λυπητερά : Πορφύρ.Σκ.10 **παρακαλώ τίς καλαμιές | μέ τούς αύλούς θλιμμένα.**

θλιμμένος-η-ο(ν) μσν. κ. δημ. μτχ. τού θλίβομαι, λυπημένος : 'Ερωτόκρ.Ε 1179 **όλοι στή χώρα χαίρουνται κι έτούτος είν' θλιμμένος**, Πορφύρ.Σκ. 20,2 **άπό τήν όμορφιά σου τή θλιμμένη.**

θλιμμός (ό) μτγν. θλίψις : ΠΔ'Εξ.3,9 **έώρακα τόν θλιμμόν, όν οί Αίγύπτιοι θλίβουσιν αύτούς.**

θλιπτικός-ή-όν μτγν. ό έκ θλίψεως προελθών : Γάλ.8,949 **θλιπτικόν πάθημα.**

θλιπτικώς έπίρρ. μτγν. διά πιέσεως : Σέξτ.'Εμπ. Μαθ.10,83.

θλιψτικός-ή-ό μσν. κ. δημ. λυπηρός, λυπητερός: 'Ερωτόκρ.Γ 1758 **δέ θέλ' ή κακορρίζικη μπλιό τ' άσπρα νά φορέση, | μά θλιφτικά πολλά παλιά κι άπόκοντ' ώς τή μέση.**

θλιφτός-ή-ό δημ. θλιμμένος βλ.λ. : Κρυστ.'Αγρατ. Τραγουδ.Πιατικού 31 **καί τό τραγούδι τό θλιφτό στό στόμα μου άνεβάζει.**

θλιψεγκεφαλία (ή) νεώτ. τερατογ. τερατογενής διάπλασις, ύπαγομένη είς τά ψευδεγκεφάλια τέρατα.

θλιψιοδείκτης (ό) νεώτ. μανόμετρον.

θλίψις-εως (ή) κ. μσν κ. νεώτ., δημ. κ. -η, διάφ. προφ. **χλίψη** πίεσις, συμπίεσις, ζούλισμα : 'Αριστλ. Μετ.382a 13, 'Επικ.'Επιστ.2,49Ο **θλίψις τών νεφών**, Στράβ.1,3,6 **άντέρεισις καί θλίψις**· || ίατρ. κ. έπί σφυγμού ή σπασμού : Ρούφ.π.'Ορειβ.8,24,6), 'Ορειβ.άπ.42 **θλίψις σταμάχου**, Σωρ.1,42 **ύστερικαί θλίψεις**· **2)** μσν. ό διά συμπιέσεως εύνουχισμός : 'Ιπιατρ.20 **θλίψις πώλων**· **3)** μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. λύπη, στενοχωρία : ΠΔΓέν.35,3 **ποιήσωμεν θυσιαστήριον τώ θεώ . . έν ήμέρα θλίψεως**, ΚΔΠράξ.14,22 **διά πολλών θλίψεων δεί ήμάς είσελθεΐν είς τήν βασιλείαν τού θεού**, Σέργ. Μακρ. έν Σάθ. 3,279 **μή έκκακεΐν έν ταίς θλίψεσι**, Χρον.Μορ.153 **θρήνος καί θλίψη.. σ' όλους τούς πελεγρίνους**, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 33,1 **μιά θλίψη νιώθουμε κρυφή, σάν έγνοια κάποιου άγνώσταυ.**

θλώ-άω κ. νεώτ. άπαρφ. **θλάν**, γ' έν. παρατ. **έθλα**, μέλλ. **θλάσω**, άόρ. **έθλάσα** κ. έπ. **θλάσσα**, παθ. μέλλ. **θλασθήσομαι**, άόρ. **έθλάσθην**, παρακ. **τέθλασμαι** συντρίβω, σπάζω, τσακίζω : 'Ιλ.Ε 307 **θλάσσε δέ οί κοτύλην**, 'Οδ.Σ 97 **όστέα δ' είσω έθλασσεν**, 'Ησιοδ.Α 140 **ούτ' έρρηξε βαλών ούτ' έθλασσε**, Βιζυην.136,28 **καί κάμπτει καί θλά τούς μοχλούς τών είρκτών**· || νεώτ.γραμμή **τεθλασμένη** ή έκ θραυσθείσης εύθείας άποτελουμένη γραμμή, ή συγκειμένη έκ πολλών εύθειών γωνιωδώς συνδεομένων· || κτ. έπέκτ. έπί τής φωνής **έν άναφ.** πρός τήν άκοήν, ένοχλώ λίαν, έρεθίζω δυσαρέστως, σχίζω τ' αφτιά : Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.6,40 **ώσπερ θλώσαν** (τήν άκοήν)· **2)** παθ. συντρίβομαι, σπάζομαι, τσακίζομαι : 'Αριστλ.Πρ.890a,3, Θεόκρ.22,45 **τεθλασμένος ούατα πυγμαίς**, ΠΔ Βασ.4,18,21 **ράβδος τεθλασμένη**· **3)** πάπ. πιθ. συμπιέζω λίαν διά τού βάρους, ύπερφορτώνω, τσακίζω άπό τό φόρτωμα : **θλάν τάς άλως**· **4)** μτφ. καταπιέζω : ΠΔΚριτ.10,8 **καί έθλιψαν καί έθλασαν τούς υίούς.**

θνάσίδιον (τό) 'Επιγρ.αίολ.τ. τού θνησείδιον βλ.λ. : **μή είσφέρην δέ μηδέ όπλα . . μηδέ θνασίδιον.**

θνάσκω δωρ. τ. τού θνήσκω βλ.λ.

θνάτός-ή-όν δωρ. κ. αίολ. τ. τού θνητός βλ.λ. : 'Επίχ.άπ.132 **θνατά χρή τόν θνατόν, ούκ άθάνατα τόν θνατόν φρονείν.**

θνηξιμαΐος-α-ον μτγν. θνησιμαίος βλ.λ. : Κλήμ. 'Αλ.Παιδ.175.

θνησείδιον (τό) μτγν. νεκρόν σώμα, πτώμα ζώου, ψοφίμι : Αίλ.ΖΙ 6,2 **έσθίειν κενέβρειόν τε καί θνησείδιον**, Φιλόστρ.'Απολλ.8,7,4 **έσθήτα άπό θνησειδίων φορεΐν** (ένδύματα άπό δοράς άποθανόντων ζώων), Πορφ.'Αποχ.4,16 **άψασθαι θνησειδίων.**

θνησιγένεια (ή) νεώτ. ή σχέσις ήτις ύφίσταται μεταξύ τών θνησιγενών νεογνών καί τού όλικού άριθμού τών γεννήσεων.

θνησιγενής-ούς-ές νεώτ. ό οίονεί θνησιμαίος γεννηθείς, ό άποθνήσκων εύθύς ώς γεννηθή· || θνησιγέννητος, γεννηθείς νεκρός : **θνησιγενές παιδίον.**

θνησιγονία (ή) νεώτ. τάσις πρός θνησιγενή νεογνά.

θνησιμαΐος-α-ον μτγν. κ. νεώτ. τό ούδ. ώς ούσ. -ον νεκρόν πτώμα : ΠΔΒασ.3,13,25 **είδον τό θνησιμαΐον έρριμμένον έν τή όδώ**, Ζαλοκ.'Αρματ.κ.Κλέπτ.19,4 **Σατανάς ώσφράνθη θνησιμαΐον**· || σάρξ άποθανόντος ζώου : 'Ιεροκλ.218 **θνησιμαίων άπέχεσθαι.**

θνήσιμος-ον θανάσιμος βλ.λ.

θνησιμότης-ητος (ή) νεώτ. : τό σύναλον τών άπαθανόντων ή τών άποθνησκόντων : **ή θνησιμότης τού μηνός - είς τούς έλώδεις τόπους.**

θνήσις-εως (ή) μτγν. κ. μσν. τό θνήσκειν, ό θάνατος : Ρούφ.άπ.69, Πάπ. **πολλή θνήσις γέγονε**, Κατ.'Αστρλ.Κ 7,126 **θνήσις νηπίων**, 'Ιέρακ.Χρον. έν Σάθ.1,266 **θνήσις πλείστη μοναχών.**

θνησκόγεννον (τό) νεώτ. βρέφος άποθνήσκον κατά τήν γέννησιν, θνησιγενές : Κορ.'Ατ.4Α,174.

θνήσκω κ. μσν. κ. νεώτ., 'Επιγρ. **θνείσκω**, αίολ. **θναίσκω**, δωρ. **θνάσκω**, μέλλ. **θάνούμαι**, έπ. άπαρφ. **-έεσθαι**, μτγν. μέλλ. **θνήξομαι**, άόρ. β' **έθάνον** κ. έπ. **θάνον**, άπαρφ. έπ. κ. ίων. **θανέειν** κ. **θανέμεν**, παρακ. **τέθνηκα**, ύπατ. **τεθνήκω**, ύπερσ. **έτεθνήκειν**, γ' πληθ.**-ήκεσαν**, γ' δυϊκ. πληθ. **τέθνάτον**, α' πληθ. **τέθνάμεν**, γ' πληθ. **τεθνάσι**, γ' πληθ. ύπερσ. **έτέθνάσαν**, προσ. **τέθνάθι**- **τεθνάτω**, εύκτ. **τεθναίην**, άπαρφ. **τεθνάναι**, έπ. **τεθνάμεναι**, **-άμεν**, αίολ. **τεθνάκην**, μτχ. **τεθνεώς**, θηλ. **τεθνεώσα**, ούδ. **τεθνεός**, γεν. **-ώτος**, ποι. **-ότος** δωρ. **τεθνάότα**, έπ. **τεθνηώς-ηυΐα**, γεν. **τεθνηώτος**, κ. **-ηότος**, μτγν. κ. **τεθνώς-ώτος**, δοτ. **τεθνώτι**, θηλ. **τεθνώση**, αίτ. πληθ. θηλ. **τεθνώσας**, έκ τού παρακ. **τέθνηκα**, μέλλ. **τεθνήξω** κ. μτγν. **τεθνήξομαι**, μτχ. **τεθνηξόμενος**· π. πεζ. οί άπλ. τ. μ. έν παρακ. κ. ύπερσ., έν ένεστ., μέλλ. κ. άορ. οί σύνθεται έκ τού **άποθνήσκω**, κτ. ένεστ. κ. παρατ. άποθνήσκω, έκπνέω, έπί τε φυσικού καί βιαίου θανάτου· έν άορ. κ. παρακ. έχω άποθάνει, είμαι νεκρός : 'Ιλ.Η 52 **θανεΐν καί πότμον έπισπεΐν**, 'Οδ. Δ 553 **ζωός ήέ θανών**, 'Ηρ.1,31 **ώς άμεινον είη τεθνάναι μάλλον ή ζώειν**, Δημ.127 **τεθνάναι κρεΐττον ή . .**, Ζαλοκ.10,4 **όπου αίματα ρέουν πολλά, | όπου θνήσκουν άνδρεΐοι**· || συχν. κτ. μτχ. : 'Ιλ.Σ 173 **νέκυος πέρι τεθνηώτος**, 'Οδ.Μ 10 **τεθνηώτα** (νεκρόν πτώμα)· || όμ. **οί τεθνηκότες ή τεθνεώτες, οί θανόντες** οί νεκροί : Εύρ.'Εκ.

278 **τῶν τεθνηκότων ἅλις,** Ἡρ.4,14 **οὔτε τεθνεῶτα οὔτε ζῶντα·** || ὁμ. ὁ θανὼν ἀντίθ. ὁ κτανών : Σοφ.Φιλ.336 **εὐγενὴς μὲν ὁ κτανών τε χὡ θανών·** || κ. μσν. κ. νεώτ. **ὁ θανὼν** ὁ ἀποθανών, ἐκλιπὼν : Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ.3,345 **ὑπὲρ τῶν χρημάτων τῆς τοῦ θανόντος κληρονομίας·** || ὁμ. κτ. ἐνεστ. ἐν σημ.παρακ. : Σοφ.ΟΤ.118 **θνῄσκουσι γάρ** (τεθνήκασι)· **2)** συχν. μτ. ἐμπροθ. διορ. (ὑπό, ἐκ μτ. γεν. | ἐν χρ. ἐν πσθ. σημ. φονεύομαι : Ἰλ.Ο 239 **χερσὶν ὑπ' Αἴαντος θανέειν,** Πίνδ.Π 4,72 **θανεῖν ἔκ τινος,** Εὐρ.Ἑκ.773 **θνῄσκει δὲ πρὸς τοῦ καὶ τίνος πότμου τυχών;,** Πλάτ. Ἐπιστ.329C **θνῄσκειν ὑπό τινος,** Ἀριστλ.ΖΙ 625a,16 **ἁλισκόμενοι θνῄσκουσιν ὑπὸ τῶν χρηστῶν μελιττῶν·** || κ. μτ. δοτ. ὀργ. : Σοφ.ΟΚ 1388 **θανεῖν χερί,** Εὐρ.ἀπ.464 **θανεῖν φαρμάκοισι·** || ὁμ. μτ. ἐμπροθ. δοτ. (ἐν) : Αἰσχ.Χο.558 **θανεῖν ἐν βρόχῳ·** **3)** μτ. σῖτ. ἔχω θανάσιμον φόβον τινός : Δημ.53 **οἱ σύμμαχοι τεθνᾶσι τῷ δέει τοὺς τοιούτους ἀποστόλους·** **4)** **θνῄσκω ἐπί** τινι ἀποθνήσκω ἀφήνων τινὰ ὡς κληρονόμον : Λουκ. Νεκρ.Δ 7,1· **5)** μτφ. ἐπὶ πραγμ., χάνομαι, ἀπόλλυμι, καταστρέφομαι : Πίνδ.ἀπ.121 **θνᾴσκει σιγαθὲν καλὸν ἔργον,** Αἰσχ.Χο.846 **λόγοι θνῄσκοντες μάτην,** Ἀριστφ.Βάτρ.986 **τὸ τρύβλιον τέθνηκέ μοι,** Δημ.434 **τέθνηκε τὸ τοὺς ἀδικοῦντας μισεῖν,** Δίων Κ 40,54 **τεθνηκός τι φθέγξασθαι.**

θνητά ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἁρμόζοντα εἰς θνητούς : Σάρρ.μτφρ.Εὐρ.Ἄλκ.799 **κι ἀφοῦ εἴμαστε θνητοὶ θνητὰ ἂς σκεφτόμαστε.**

θνητάδιος (ὁ) μτγν. ἀγν. ἐνν. : Ἡρωδιαν.2,924.

θνητάθνητος-ον μτγν. θνητὸς καὶ μὴ θνητός : Ἐπιφάν.2,268Β.

θνητίδια Ἡσ. « νεκριμαῖα ».

θνητογᾱμία (ἡ) μσν. ὁ γάμος μετὰ θνητοῦ : Εὐστ.20,17.

θνητογενής-οῦς-ές, δωρ. θνᾱτ- ἐκ θνητοῦ γένους καταγόμενος : Σοφ.Ἀντ.835 **ἡμεῖς δὲ βροτοὶ καὶ θνητογενεῖς.**

θνητοδοξία (ἡ) νεώτ. ἡ δόξα περὶ τῆς παντελοῦς θνητότητος τοῦ ἀνθρώπου, περὶ ἀνυπαρξίας ψυχῆς μετὰ θάνατον.

θνητοειδής-οῦς-ές θνητὸς τὴν φύσιν : Πλάτ. Φαίδ.86Α **τὰς χορδὰς θνητοειδεῖς οὔσας.**

θνητός (-ή)-ό(ν) (θνῄσκω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. κ. αἰολ. **θνᾱτός** ὁ ὑποκείμενος εἰς τὸν θάνατον, συνών. βροτός, ἀντίθ. ἀθάνατος : Ὀδ. Ε 213 **θνητὰς ἀθανάτῃσι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν,** Ἡσίοδ.Θ 967 **θνητοὶ ἄνδρες,** Ἡρ.8,98 **οὐδὲν . . θνητὸν ἐόν,** Πλάτ.Σοφ.265C **ζῷα πάντα θνητὰ καὶ φυτά·** || ὡς οὐσ. **θνητοί** (οἱ) οἱ ἄνθρωποι : Ὀδ. Τ 593 **μοῖραν ἔθηκαν ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν,** Ἡρ.1,216 **πάντων τῶν θνητῶν,** Εὐρ.Ἡρ.491 **εἴ τις φθόγγος εἰσακούεται θνητῶν παρ' Ἅιδῃ,** Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.100,4 **κατατρώγει, ὡσὰν τὴν σχίζα (. . ζῷα, καὶ δένδρα καὶ θνητούς·** || κ. συγκρ. μᾶλλον βραχύβιος : Πορφ. Ἀποχ.4,20 **ἐν θνητῷ ὄντες, ἔτι θνητοτέρους ἑαυτοὺς ποιοῦντες·** || κ. ὑπερθ. : Πλωτῖν.5,1,1 **θνητότατος πάντων·** **2)** ἐπὶ πραγμ., ἁρμόζων εἰς θνητούς, ἀνθρώπινος : Εὐρ.Βάκχ.1069 **θνητὰ ἔργματα,** Πίνδ.Ι 5(4),16 **θνατὰ θνατοῖσι πρέπει,** Ἐπίχ. 263 **θνατὰ χρὴ τὸν θνατὸν . . φρονεῖν.**

θνητότης-ητος (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ θνητοῦ, τὸ νὰ ἀποθνήσκῃ τις : Διογ.Οἰν. 36,Φιλόπ.Ἰω.Ὑπομν. εἰς Α Ὑστ.400,28.

θνητόφρων-ονος-ον μσν. ὁ θνητά, ὁ μάταια καὶ ἐφήμερα φρονῶν : Φιλῆς 2,364.

θνητοψυχίτης (ὁ) νεώτ. ὁ θνητόψυχος βλ.λ.

θνητόψῡχος-ον μσν. ὁ ἀποδεχόμενος τὸ θνητὸν τῆς ψυχῆς : Τζέτζ.Χιλ.400,28.

θοάδ(δ)οι Ἐπιγρ. Ἠλ.ἀντὶ θωάζοι τοῦ θωάζω βλ.λ.

θοάζω (1) (θοός) μτβ. κινῶ ταχέως, βιαίως, σφοδρῶς : Εὐρ.ΙΤ 1142 **θοάζειν πτέρυγας·** || ὁμ. βιάζω : Εὐρ.Ὀρ.335 **τίς δδ' ἀγὼν . . θοάζων σε** (τί ἔργον σὲ βιάζει ;)· || ἐπισπεύδω : Εὐρ.Βάκχ. 65 **θοάζω Βρομίῳ πόνον ἡδύν·** || καταβιβρώσκω, καταβροχθίζω λαιμάργως : Εὐρ.Ἡρ.382 **ἐθόαζον . . σῖτα γένυσιν·** **2)** ἀμτβ. κινοῦμαι ταχέως, σπεύδω, ὁρμῶ : Εὐρ.Ὀρ.1542 **θοάζων αἰθέρος ἄνω καπνός,** αὐτ.Τρφ.307 **θοάζων δρόμῳ,** αὐτ.ἀπ.949 **κῆτος θοάζον ἐξ Ἀτλαντικῆς ἁλός.**

θοάζω (2) θαάσσω, κάθημαι : Ἐμπ.4,8 **θοάζων σοφίης ἐπ' ἄκροισι,** Αἰσχ.Ἱκ.595 **ὑπ' ἀρχᾶς οὔτινος θοάζων** (Ζεύς) .. **κρατύνει,**Σοφ.ΟΤ 2 **τίνας ποθ' ἕδρας τάσδε μοι θοάζετε·** πρβλ. κ. ἐπιθοάζω.

θόαξος Ἡσ. « Ἀπόλλων ».

θοάς-άδος (ἡ) θηλ. ἐπίθ. ταχεῖα, σπεύδουσα : Πίνδ.ἀπ.107,7 (ἀμφ.).

θόασμα-ατος (τὸ) τόπος πρὸς ὄρχησιν κττ. : Ὀρφ.Ὕμν.49,6.

θοδράκιον (τὸ) μσν., ὑποκορ. τοῦ θρόδαξ βλ.λ. : Χοιροβ. εἰς Ἀν.Ὀξ.2,218.

θοηρός Ἡσ. « τετραγμένος».

θοιά (ἡ) Ἡσ. « ζεῦγος ἡμιόνων ».

θοίηθος (ὁ) Κύριλλ. θαῦμα.

θοιμάτιον κρᾶσ. τοῦ τὸ ἱμάτιον· || κ. ὑποκορ. θοιματίδιον κρᾶσ. τοῦ τὸ ἱματίδιον.

θοίνα (ἡ) δωρ. τ. τοῦ θοίνη βλ.λ. : Τιμόθ.Πέρσ.150 **ἔνθα κείσομαι μητρὸς ὀρνίθων ἔθνεσιν ὠμοβρῶσι θοίνα.**

θοινάζω σπάν. τ. τοῦ θοινῶ βλ.λ. : Ξεν.Ἀγησ.8,7, Αἰλ.ἀπ.267.

θοίνᾱμα-ατος (τὸ) φαγητόν, συμπόσιον : Εὐρ. Ὀρ.814 **οἰκτρότατα θοινάματα καὶ σφάγια γενναίων τεκέων,** Ποσειδών. 12J.

θοιναρμόστρια (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ κυρία, ἡ προϊσταμένη συμποσίου, τίτλος λατρείας, ἰδ. ἐπὶ τῆς λατρείας τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Κόρης ἐν Λακωνίᾳ καὶ Μεσσηνίᾳ : **εἶτεν ἁ θοιναρμόστρια ἁ τᾶς Δάματρος καὶ αἱ ὑποθοιναρμόστριαι.**

θοινᾱτήρ-ῆρος (ὁ) ὁ παρέχων συμπόσιον : Αἰσχ. Ἀγ.1502 **χαλεπὸς θοινατὴρ** (κύριος φοβεροῦ συμποσίου).

θοινατήριον (τὸ) ἡ εὐωχία, τὸ συμπόσιον : Εὐρ. Ῥῆσ.515 **στήσω πετεινοῖς γυψὶ θοινατήριον.**

θοινατικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς συμπόσιον : Ξεν.Οἰκ.9,7 **θοινατικὰ ὄργανα.**

θοινάτωρ-ορος (ὁ) θοινατήρ, εὐωχούμενος : Εὐρ. Ἴων 1206 **ἐθάμβησεν δὲ πᾶς θοινατόρων ὅμιλος ὄρνιθας πόνους.**

θοίνη (ἡ), δωρ. **θοίνα,** μτγν. κ.**θοῖνα,** συμπόσιον, εὐωχία, δεῖπνον : Ἡσίοδ.Α 114 **τά σφιν πολὺ φίλτερα θοίνης,** Ἡρ.1,119 **εἰρετό μιν εἰ ἥσθείη τι τῇ θοίνῃ,** Αἰσχ.ἀπ.350,7, Πλάτ.Φαῖδρ.247Β **ἐπὶ θοίνην ἰέναι,** Ἀριστλ.ἀπ.549 **παρακαλεῖν ἐπὶ τὴν θοίνην·** || κτ. πληθ. : Αἰσχ.Πρ.530 **μηδ' ἐλινύσαιμι θεοὺς ὁσίαις θοίναις ποτινισσομένα,** Ἐπιγρ. **τὰς θοίνας κάτ τὰν ὥραν ἀπάγεσθαι·** || φρ. **ἐκ θοίνης** μετὰ τὸ γεῦμα : Ἐπίχ.148,2· || ὁμ. **ἐν θοίνῃ λέγειν τινά** ὑπολογίζω τινὰ ὡς δαιτυμόνα κ. γεν. τὸν ὑπολογίζω, τὸν λογαριάζω : Πλάτ.Νόμ.649Α· || κ. μτφ. τέρψις, διασκέδασις : Ξεν.ΚΠ 4,2,39 **αὕτη ἂν ἡ θοίνη πλέον εὐφράνειεν, . . ἢ τὸ παραχρῆμα τῇ γαστρὶ χαρίσασθαι,** Πλάτ.Σοφ.251Β **τοῖς νέοις καὶ τῶν γερόντων τοῖς ὀψιμαθέσι θοίνην παρεσκευάκαμεν·** **2)** τροφή, φαγητόν : Εὐρ. Ἴων 504 **πτανοῖς ἐξώρισε θοίναν θηρσί τε φοινίαν δαῖτα,** Παρθ.12,2 **θοίνη παντοδαπή·** **3)** διάβρωσις, φάγωμα, μτ. γεν. : Πορφ.Ἀποχ.2,47 **θοίνη τῶν σαρκῶν.**

θοίνημα-ατος (τὸ) μτγν. θοίναμα βλ.λ. : Ποσειδών.π.Ἀθήν.4,153Β **τὴν τράπεζαν . . πλήρη βαρβαρικῶν θοινημάτων παρακειμένην.**

Θοινήτωρ-ορος (ὁ) μτγν. θοινάτωρ βλ.λ.: Ἀντίπ. Σιδ.ΑΠ 7,241.

Θοινίζω ἐσφ.γρ. τοῦ θοινῶ βλ.λ.

Θοινοδοτῶ-έω (θοίνη - δίδωμι) Ἐπίγρ. παρέχω, προσφέρω γεῦμα, κάνω τραπέζι, ἄ. θοινῶ.

Θοινῶ-άω τρώγω, ἐσθίω, καταβιβρώσκω: Ἡσίοδ. Α 212 **δελφῖνες ἐθοίνων ἰχθῦς** (ἀμφ.)· κ. παθ. τρώγομαι ἐν εὐωχίᾳ, θυσιάζομαι: Ἐπίγρ. **ὗς τέλεας θοινῆται**· **2**) ἑστιῶ, δίδω συμπόσιον, φιλεύω: Ἡρ.1,129 **τὸ δεῖπνον, τὸ μιν ἐκεῖνος σαρξὶ τοῦ παιδὸς ἐθοίνησε** (τὰ δεῖπνον εἰς τὸ ὁποῖον ἐφίλευσεν αὐτὸν μὲ τὰς σάρκας τοῦ τέκνου του), Εὐρ.Ἴων 982 **θοινᾷ φίλους**· **3**) συχν. ἐν τῷ μέσ. κ. παθ. μέλλ. -άσομαι κ. **-ήσομαι,** ἀόρ. α' **ἐθοινήθην,** μέσ. ἀόρ. α' **-ησάμην,** παρακ. **τεθοίνᾶμαι,** ἀπολ. ἑστιῶμαι, εὐωχοῦμαι: Ὀδ.Δ 36 **ἐς δ' αὐταὺς προτέρω ἄγε θοινηθῆναι** (τοὺς εἰσήγαγε νὰ φάγωσιν), Εὐρ.Ἀλκ.542 **αἰσχρὸν παρὰ κλαίουσι θοινᾶσθαι φίλους,** Κρατῖν.164 **θοινᾶσθαι καλῶς**· || μτ. αἰτ. τρώγω ἐν εὐωχίᾳ: Εὐρ. Κύκλ.377 **μῶν τεθοίναται ἑταίρους;**, Πορφ. Ἀποχ.2,2 θοινάσομαι **τὰ ζῷα**· κ. μτ. συστοίχ. αἰτ.: Εὐρ.Ἠλ.836 **θοινάσομαι παστήρια**· || μτ. γεν.: Εὐρ.Κύκλ.248 **ἅλις λεόντων ἐστί μοι θοινωμένῳ,** Ἀπολλωνίδ.ΑΠ 9,244 **θοινήσατο θήρης**· || ὁμ. ἐπὶ διαβρωτικοῦ ἕλκους: Εὐρ.ἀπ.792 **σάρκα θοινᾶται ποδός.**

Θοῖτο θεῖτο γ' ἑν. εὐκτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ τίθημι.

Θολά ἐπίρρ. δημ. θαμπά, ἀμυδρά: **βλέπω θολά.**

Θολάδα (ἡ) δημ. ἐπὶ πραγμ., ἡ θολότης, τὸ εἶναί τι θολόν: **τὸ γυαλὶ ἔχει θολάδες**· **2**) μτφ. ἐπὶ προσ., ζάλη, σκοτούρα, θαμπομάρα.

Θολαίνω μσν. κ. δημ. θολώνω, θαμπώνω, ταράσσομαι, συνήθ.παθ.: Ἐρωτόκρ.Β 1908 **ἦτο μιὰ βρύσ' ἐκεῖ κοντά, καὶ τὸ νερὸ θολάθη.**

Θολερά ἐπίρρ. δημ. θολερῶς βλ.λ.

Θολερεῖν Ἡσ. «ταραχίζεσθαι».

Θολερός-ά-όν (θολός) κ. νεώτ. ὁ πλήρης ἰλύος, λασπώδης, βορβορώδης, τεταραγμένος, ἀντίθ. καθαρὸς ἢ λαμπρός, ἰδ. ἐπὶ τεταραγμένου ὕδατος: Ἡρ.4,53 **ῥέει τε καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι,** Ἱππ.Ἀέρ.8 **τὸ θολερὸν αὐτοῦ.. ἐξίσταται καὶ γίνεται ἠὴρ καὶ ὀμίχλη,** Θουκ.2,102 **ῥεῦμά ἐστι μέγα καὶ πολὺ καὶ θολερόν**· || ὁμ. κ. μτφ. σκοτεινός: Εὐρ.Ἰκ.222 **λαμπρὸν δὲ θολερῷ δῶμα συμμείξας,** Πλάτ.Τιμ.58D **θολερώτατος ἀήρ,** Ἀριστλ.Ἐνυπν.458a,14 **θολερώτατον αἷμα,** Θεόφρ.Φ Αἴτ.6,3,4 **θολεροὶ χυμοί,** Ἀντίφιλ.ΑΠ 9,277 **θολεραὶ νεφέλαι**· || ὁμ. ἀκάθαρτος, ρυπαρός: Θεόκρ. 16,62 **ὕδατι νίζειν θολερὰν πλίνθον,** Πλούτ.Ἠθ. 670A **δύσμορφον ἡ ὗς καὶ θολερόν**· **2**) μτφ. τεταραγμένος ἕνεκα πάθους ἢ μανίας, συγκεχυμένος: Αἰσχ.Πρ.885 **θολεροὶ λόγοι,** Σοφ.Αἴ.206 **θολερῷ χειμῶνι νοσήσας** (μὲ τεταραγμένην θύελλαν μανίας)· || ὀργίλος, ἐξωργισμένος: Νίκ.Θηρ.130 **θολερῷ κυνόδοντι.**

Θολερότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ θολοῦ, θολεροῦ: Ἱππ.Ἐπιδ.2,3,11.

Θολερόφρον Ἡσ. «μέγα».

Θολερόχρους-ουν ἀρχ. λεξ. ὁ ἔχων χρῶμα θολόν, σκοτεινόν, ἀκάθαρτον· Ἡσ.

Θολερώδης-ους-ες ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ θολώδης βλ.λ.: Θεόφρ.Σημ.24.

Θολερῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον θολερόν, σκοτεινά: Κωμ.Ἀδέσπ.865 (ἀμφ.).

Θολία (ἡ) (θόλος) κ. νεώτ. κωνικὸς πλατύγυρος πῖλος τῶν γυναικῶν πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τοῦ καύματος τοῦ ἡλίου· Πολυδ.7,174 «θολία δ' ἐκαλεῖτο πλέγμα τι θολοειδές, ᾧ ἀντὶ σκιαδίου ἐχρῶντο αἱ γυναῖκες»· || πιθ. κ. ἀλεξήλιον: Θεόκρ.15,39 **τώμπέχανον φέρε μοι καὶ τὰν θολίαν**· **2**) νεώτ. σκιά, σκίασις ὑπὸ δένδρων, ἥσκιωμα: Νιρβ.Μαλλ. Κουβ.78 **τὸ παρκάκι τοῦ προσφέρει τὰς** θολίας του· **3**) Πολυδ.10,138 «κίστη ἔχουσα θολοειδὲς τὸ πῶμα»· πρβλ. θαλιοποιοί.

Θολιάζω δημ. θολαίνω, θολώνω: Βλ.Συνμ.86.

Θολίδιον (τὸ) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ θόλος, ἡ μικρὰ θόλος.

Θολικός-ή-ό(ν) μσν. κ. δημ. ὁ ἔχων θόλον ἢ σχῆμα θόλου: Σουΐδ. ἐν λ. Δαμιανός **τὴν στοάν.. θολικὴν κατεσκεύασε,** ΨΚωδ. (ἐκδ. Preg.) 149,1 **καμάρα θολική**· || δημ. τὸ οὐδ. **θολικὸ** ὡς οὐσ. θόλος ἐν σχήματι καμάρας: **γκρεμίστηκε τὸ θολικὸ τῆς μπασιᾶς, - τὰ θολικὰ θέλουν τέχνη στὸ χτίσιμο, - τὰ θολικὰ τῆς ἐκκλησίας.**

Θολίσκος (ὁ) νεώτ. ὑποκορ. τοῦ θόλος, θόλος μικρῶν διαστάσεων.

Θολισμός (ὁ) μτγν. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θολῶ, τὸ θόλωμα, ἡ ἀκαθαρσία, τὸ ἀνακάτωμα (παρ' Ἡρωδιαν. ἀμφ.).

Θολίτης (ὁ) νεώτ. ἕκαστος τῶν αφηνοειδῶν λίθων τῶν ἀπαρτιζόντων θόλον ἢ τόξον.

Θολοβάτης (ὁ) νεώτ. τοῖχος κατασκευαζόμενος κάτωθεν θόλου τινὸς πρὸς στήριξιν αὐτοῦ.

Θολοδομία (ἡ) νεώτ. τὸ σύνολον τῶν ἐργασιῶν κατασκευῆς οἱουδήποτε εἴδους θόλου.

Θολοειδής-οῦς-ές (εἶδος) κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς θόλον, ὁ ἔχων σχῆμα θόλου: Καλλίξ.1 **ναός.. θολοειδής,** Στράβ.4,4,3 **τοὺς δ' οἴκους.. μεγάλους θολοειδεῖς**· || εἰδ. τὸ ἐν Ρώμῃ Πάνθεον: Δίων Κ 53,27· **2**) ὁ ὅμοιος πρὸς θολίαν βλ.λ., ἀντὶ θηλοειδῆ ἐν Θεόφρ.ΦΙ 3,9,6 (πιθ. θολιοειδής).

Θολοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον θολοειδῆ, ὁμοίως πρὸς θόλον: Διοσκ.4,153 **θολοειδῶς κοιλανθεῖσα,** Διογ.Λ 2,9 **τὰ δ' ἄστρα θολοειδῶς ἐνεχθῆναι.**

Θολόεις-εσσα-εν μτγν. θολερός: Ὀππ.Ἁλ.3,164.

Θολομιγής-οῦς-ές ὁ μετὰ ρύπου, πηλοῦ μεμιγμένος, ἀνακατωμένος μὲ λάσπη: Ὀνάτ.π.Στοβ.(.1,39.

Θολόνερο (τὸ) δημ. κ. **θολονέρι** τὸ θολόν, λασπῶδες ὕδωρ.

Θολόρρεμα (τὸ) δημ. θολὸν ρεῦμα βλ.λ., ἰδίως ἐπὶ ποταμοῦ: Βιζυην.Μάρτης 34 **τὸ γιόμα μυρολογητὴ τῆς φέρν' ἕνα θαλόρρεμα.**

Θόλος (ἡ κ. ὁ) κ. μον., νεώτ. κ. δημ. παρ' Ὁμ. κυκλοτερὲς οἰκοδόμημα μετὰ κωνικῆς στέγης κείμενον ἐν τῇ αὐλῇ βλ.λ., ἐν ᾧ ἐφυλάττοντο σκεύη τῆς τραπέζης, ζωοτροφίαι κττ. (κστ' ἄ. δὲ ἀγνώστου χρήσεως): Ὀδ.Χ 442 **μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκεος αὐλῆς**· **2**) ὡς οὐσ. κυκλοτερές, στρογγύλον οἰκοδόμημα ἐν Ἀθήναις, ἐν ᾧ παρέμενον καὶ ἐσιτίζοντο οἱ πρυτάνεις· Σουΐδ. «τόπος ἔνθα ἐδειπνοποιοῦντο οἱ πρυτάνεις διὰ τὸ οἰκοδομεῖσθαι αὐτὸν στρογγύλον»: Πλάτ.Ἀπολ. 32C **μεταπεμψάμενοί με πέμπταν αὐτὸν εἰς τὴν θόλον,** Δημ.419, Ἀριστλ.Ἀθ.43,3 **οἱ δὲ πρυτανεύοντες αὐτῶν πρῶτον μὲν συσ(σ)ιτοῦσιν ἐν τῇ θόλῳ,** Παυσ.1,5,1 **Θόλος ἐστὶ καλουμένη, καὶ θύουσί τε ἐνταῦθα οἱ πρυτάνεις**· || γεν. κυκλοτερὲς οἰκοδόμημα μετὰ ἡμισφαιρικῆς ἢ κωνικῆς στέγης, ὡς ἐν τῇ παρὰ τὸν Μαίανδρον Μαγνησίᾳ: Ἐπιγρ. **ὑπὲρ τοῦ πήγνυσθαι θόλον ἐν τῆι ἀγορᾶι**· ὁμ. ἐν Ἐπιδαύρῳ: Παυσ.2,27,3 οἴκημα **δὲ περιφερὲς λίθου λευκοῦ, καλούμενον** Θόλος· **3**) **θόλος** (ὁ) ἐν τοῖς δημοσίοις λουτροῖς, θολοειδὴς δι' ἀτμοῦ λουτρών: Πάπ. **γυναικεῖος θόλος,** Ἀσκληπιάδ.Μ π.Ἀθήν.11,501D **τῶν βαλανείων οἱ θόλαι,** Ἀλκίφρ.1,23· πληθ. θόλα (τὰ): Μαλάλ.1· **4**) ὁμ. νεώτ. δημ. ὀροφὴ καμπυλόγραμμος, ἰδίως ἡμισφαιρική, ἄ. τροῦλλος: Κάλβ.Ὠδ.19,4 **ὡσὰν νὰ 'τρεχες | ἐπὶ τὸν κούφιον θόλον | βαθείας ἀβύσσου,** Παλαμ.Τάφ.16 **τοῦ ἔχτισα τὰ θέμελα, | τοῦ σκέπασα τὸ θόλο, - ὁ θόλος τῆς Ἁγιᾶς Σοφιᾶς**· || νεώτ. κ. δημ. κτ. ἐπέκτ. **ὁ θόλος τοῦ οὐρανοῦ**

ἡ ὁ οὐράνιος θόλος τὸ ὑπεράνω τοῦ ὁρίζοντος φαινόμενον ἡμισφαίριον τοῦ οὐρανοῦ· **5)** ὁμ. ἐπίδεσμος περὶ τὴν κεφαλήν, ἐπινοηθεὶς ὑπὸ τοῦ Διοκλ.Καρ. : Ἡλιόδ.Χειρ.π.Ὀρειβ.48,25· **6)** ὁμ. εἰδ. νεώτ. ἀνατ. θολοειδὲς κοίλωμα ἐντὸς τοῦ σώματος: **ὁ θόλος κρανίου, - θόλος κολεοῦ.**

θολός (ὁ) (I) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **ὁ** πηλός, ἀκαθαρσία, λάσπη, ἰδίως τὸ ἀκάθαρτον καὶ βορβορῶδες ὕδωρ : Ἀριστλ.άπ.311 **λεπτὰ γὰρ ἔχουσι τὰ βραγχία αὐτίκα ὑπὸ τοῦ θολοῦ τοὺς πόρους ἐπιπωματίζονται·** **2)** μτφ. ἀτιμία, ὄνειδος : Θεοφύλ.Σ 188,20Β **θολοῦ . . γεγονότος τῇ ἐκκλησίᾳ·** **3)** ἔμμηνα, καταμήνια : Ὀρφ.Λιθ.490· **4)** κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ πυκνὸν μέλαν ὑγρόν, ὅπερ ἐκχέουσι τὰ κεφαλόποδα, σηπία, τευθὶς κττ., ὅπως θολώσωσι τὸ ὕδωρ καὶ διαφύγωσι τὸν ἀπειλοῦντα αὐτὰ κίνδυνον, μελάνι : Ἱππ.Νούσ.2,73, Ἀριστλ.ΖΙ 524a,13 **ἀφιᾶσι δὲ καὶ τὸν θολὸν ταύτῃ·** || ἡ κύστις ἐν ᾗ φυλάττεται τὸ ὑγρὸν τοῦτο:αὐτ.ΖΜ 681b,27 **τὸ ἔντερον ἔξωθεν, καὶ ὁ θολὸς πρὸς τῷ ἐντέρῳ.**

θολός-ή-ό(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. θολερός, τεθολωμένος, ἐπὶ ὑγρῶν ἢ φύσει διαφανῶν στερεῶν σωμάτων, ὁ μὴ ἔχων διαύγειαν, ὁ μὴ καθαρὸς ἢ λαμπρός : Ἀθήν.10,420D **πολὺ θολώτερος ἐφαίνετο ὁ οἶνος,** Ὀλυμ.Μετ.127,13, πρβλ. Ἡσ., Ἐρωτόκρ.Β 260 **νέφολο θολό,** αὐτ.Α 2164 **θολὸ νερὸ** γεμάτη, Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.76,3 **θολὸ ποτάμι πέρναγα,** Κρυστ.Ἀγροτ.Χιονούρα 70 **ἡ καταχνιὰ θολὴ κι ἡ νύχτα μαύρη, - θολὸς οὐρανός** (νεφελώδης)· **2)** μσν., νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν κ. ἰδ. τοῦ βλέμματος : Ἐρωτόκρ.Α 1954 **ἀνάβλεμμ' ἄγριο καὶ θολό, - μὲ θολοὺς ἐκ τῶν δακρύων τοὺς ὀφθαλμούς·** λόγ. **θολὸ πρωῒ καθάρια μέρα** (ὡς προγνωστικὸν τοῦ καιροῦ· κ. μτφ. ὡς παροιμ.)· || φρ. **φαρεύει στὰ θολά** (ἀσχολεῖται περὶ ὑπόπτους ὑποθέσεις).

θολοσκέπαστος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων θολωτὴν στέγην.

θολοστάτης (ὁ) νεώτ. ὁ τοῖχος ἐφ' οὗ ἑδράζεται ὁ θόλος.

θολόσταχτη (ἡ) δημ. κ. **θολόσταχτο** (τὸ) στακτὴ κονία, σταχτόνερο δι' οὗ μετὰ τὴν πρώτην πλύσιν διαποτίζονται πρὸς τέλειον καθαρισμὸν καὶ λεύκανσιν τὰ ἀσπρόρρουχα, θέρμος, ἀλισίβα.

θολότης-ητος (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ θολοῦ, ἡ ἔλλειψις διαυγείας : Θεοφάν.Κερ.981 (Mi.).

θολούρα (ἡ) δημ. θολότης βλ.λ. : Παρφύρ.Σκ.62,7 **καὶ μιὰ θολούρα ἀδιάκοπη, ποιὸς ξέρει πού 'χει πάρει τὸ τρέκλισμα τοῦ κάβουρα·** **2)** νεφελώδης καιρός, σκοτεινιά, συννεφιὰ κακοκαιρίας : Κρυστ.Καλόγ.6,52 **πῶς φεύγουν τὰ πουλιά, | ὅταν βολούρα τὰ βαρῇ ἀλάργα ἀπ' τὴ φωλιά.**

θολύνω μσν. θολῶ βλ.λ. : Ἰω.Χρυσ.8,20,27.

θολῶ-όω (θολός) κ. νεώτ., δημ. **θολώνω,** ἀόρ. **(ἐ)θόλωσα,** παθ. ἀόρ. δημ. **θολώθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **(τε)θολωμένας** ποιῶ, καθιστῶ τι θολόν, κάμνω κάτι νὰ χάσῃ τὴν διαύγειαν ἢ τὴν διαφάνειάν του, κυρίως ἐπὶ ὕδατος : Ἱππ.Ἀέρ.7 (ὕδατα) **ψυχρὰ καὶ τεθολωμένα ὑπό τε χιόνος,** Φιλλύλ.20 **τεθολωμένος ἀήρ,** Ἀντιφάν.26,2 **θολοῖ ἅπαντα** (ἐπὶ τῆς σηπίας), δ.τραγ. **ὁπού βρῇ γάργαρο νερὸ θολώνει το καὶ πίνει·** κ. ἐπὶ ἄλλων ὑγρῶν : **κούνησες τὸ βαρέλι καὶ θόλωσε τὸ κρασί·** || φρ. **θολώνει τὰ νερά** συγχέει τὰ πράγματα διὰ νὰ συγκαλύψῃ τι· **2)** μτφ. ταράττω, συγχύζω, θορυβῶ : Εὐρ.Ἄλκ.1067 **θολοῖ δὲ καρδίαν,** Φερεκρ.115 **τεθολωμένος** (συγκεχυμένος ἐκ χαρᾶς), Φιλόστρ.Ἀπολλ.8,7 **θολοῦσθαί τι τῶν σπλάγχνων,** Προκ.Γοτθ.4,19 **γένος . . τεθολωμένον γειτόνημα·** **3)** νεώτ. κ. δημ. ἀμτβ. καθίσταμαι, γίνομαι θολός, ἀμαυροῦμαι, συσκοτίζομαι : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.89,26 **θόλωσαν τὰ μάτια μου, μπροστά μου δὲ σᾶς βλέπω,** Σολωμ.Κρητ.12 **τὰ νερὰ θολώνουν,** Κρυστ.Τραγ.Γέννος 3 **θολώνουν αἱ νερόσυρμές, οἱ βρύσες κρουσταλλιάζουν, - θολώνει ὁ οὐρανός** (νεφοῦται)· || **φρ. ὅταν θολώσῃ τὸ μάτι τ' ἀνθρώπου** ὅταν περιέλθῃ εἰς ὑπερέντασιν ὀργῆς, ἀγανακτήσεως, πάθου κτλ.· **4)** ἐμβρέχω, ἐμποτίζω : Ὀρειβ.8,6,36 **σπόγγοις διὰ ψυχροῦ ὕδατος . . τεθολωμένοις·** ρηματ. π. θόλωσις, θόλωμα.

θολώδης-ους-ες κ. νεώτ. τεθολωμένος, τεταραγμένος, θολός, βορβορώδης, ἀκάθαρτος, ἐπὶ ὕδατος : Ἱππ.Ἀέρ.8 **τὸ δὲ θολωδέστατον** (ὕδωρ), Ἀριστλ.ΖΙ 620b,16 **ἐν τοῖς ἀμμώδεσιν ἢ θολώδεσιν·** κ. ἐπὶ ἄλλων : Βέττ.Βάλ.345,21 **θολώδης καπνός,** Ἰάμβλ.Μυστ.2,4 **θολῶδες πῦρ.**

θόλωμα-ατος (τὸ) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θολῶ βλ.λ., θολωσιά, θολούρα : Εὐστ.Παν.239,55.

θολωσιά (ἡ) δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ θολῶ βλ.λ.

θόλωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θολῶ, θόλωμα, ἰδ. ἐπὶ ὕδατος : Ἀριστλ.ΖΜ 679a,7 **τὴν τοῦ ὑγροῦ μελανίαν καὶ θόλωσιν·** ἐπὶ ἀέρος : Γαλ.16,609.

θολωτός-ή-ό(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων θόλον ἢ ὁ κατεσκευασμένος εἰς σχῆμα θόλου : Προκ.Κτισμ.4,11 **θολωτὸν τεῖχος,** ΨΚωδιν.148,13Ρ, Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,310 **μηκέτι ἔχειν θολωτοὺς καὶ μαλυβδοσκεπεῖς** (ἐνν. ναούς), **-αἱ θολωταὶ τάφοι τῶν Μυκηνῶν,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 39,2 **θεμέλια | ἁπλώνουν θολωτὰ μέσα στὴ γῆ.**

θομσωνίτης (ὁ) νεώτ. σύνθετον πυριτικὸν ὀρυκτόν, ἄ. κομπτανίτης.

θονανία Ἡσ. «(πιθ. θοὴ ἀνία)· ὀξεῖα».

θοός-ή-όν (θέω) ποι. ἐπίθ. ταχύς, εὐκίνητος, δραστήριος, ἐνεργητικός, ἐπὶ πολεμιστῶν : Ἰλ.Ε 430 **Ἄρηι θοῷ·** κ. μετ' ἀπαρφ.: αὐτ.536 **θοὸς ἔσκε.. μάχεσθαι·** κ. ἐπὶ τῶν χειρῶν ἢ τῶν ποδῶν : αὐτ.Μ 306 **θοῇς ἀπὸ χειρός,** Ὀδ.Χ 83· ὁμ. ἐπὶ ζῴων : Πίνδ.Π 4,17 **ἵππους . . θοάς,** Εὐρ.Βάκχ.977 **θοαὶ . . κύνες·** || κ. ὡς ἐπίθ. τῶν πολεμικῶν πλοίων, πιθ. κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ ἐμπορικά : Ἰλ.Ξ 410 **θοάων ἔχματα νηῶν,** Ὀδ.Η 34 **νηυσὶ θοῇσιν τοί γε πεποιθότες ὠκείῃσιν** (ἔνθα τὸ ὠκὺς ἐκφράζει τὴν πραγματικὴν ταχύτητα κινήσεως, τὸ δὲ θοὸς τὴν ἐλαφρότητα)· || **κτ.** ἐπέκτ. **θοὴ νὺξ** (διότι ἐν ταῖς μεσημβριναῖς χώραις ἡ νὺξ ἐπέρχεται ταχέως μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου) : Ἰλ.Κ 394· || ὁμ. κ. ἐπὶ ἐνεργείας ἢ πράξεως : Ὀδ.Θ 38 **θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα** (ἑτοιμάσατε ταχέως γεῦμα), Πίνδ.Π 8,26 **θοαῖς . . ἐν μάχαις,** αὐτ.Ν 7,72 **θοὴν γλῶσσαν,** Αἰσχ.Ἀγ.476 **πόλιν διήκει θοὰ βάξις,** Σοφ.ΑΙ.249 **θοῆς εἰρεσίας ζυγὸν** (ὁ ζυγὸς τῆς ταχείας κωπηλασίας), Εὐρ.Ἀνδρ.479 **πνοαὶ .. θοαί,** Ἀπολλ.Ρ 4,201 **ἀσπίδας . . θοὸν ἔχμα βολάων·** || ἐν χρ. ὡς ἐπίρρ., μτ. ρ. κινήσεως : Ἀντίμ.71 **ἐκπρολιποῦσα θοὸν δόμον** (ταχέως, γρήγορα), Σοφ.Τρ.857 **θοὰν νύμφαν ἄγαγες·** **2)** **νῆσοι θοαὶ** αἱ ὀξὺ ἢ ἀκανθοειδὲς σχῆμα ἔχουσαι, κατὰ τὸν Berard εἶναι οἱ σημερινοὶ σκόπελοι οἱ ἐν μέρει βυθισμένοι μεταξὺ Ζακύνθου καὶ Κεφαλληνίας (Monte acuto, la Roche montagne) : Ὀδ.Ο 299.

θοραῖος-α-ον (θορός) μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν θορόν, τὸ σπέρμα, ὁ περιέχων σπέρμα : Νίκ.Θηρ.586 **θοραῖος πηρὶν·** || **ὁ θοραῖος** ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος ὡς θεοῦ τῆς αὐξήσεως (Λυκόφρ.452 (κατὰ Σχολ. γεννητικός).

θοράνας Ἡσ. «τὸ ἔξω. Πάφιοι» (διόρθ. θοράνδις = θύραζε).

θοράνδις Ἡσ. διόρθ. ἀντὶ θοράνας βλ.λ.

θόραξ-ακος (ὁ) αἰολ. ἀντὶ θώραξ βλ.λ. : Ἀλκμ. ἀπ.15,5.

θόρε ἀόρ. **β'** τοῦ θρῴσκω βλ.λ., **ἐν** ἀπαρφ. θορεῖν.

θορή (ἡ) ὁ θαρὸς βλ.λ.: Ἡρ.3,101 τοιαύτην δὲ καὶ Αἰθίοπες ἀπίενται θορήν, Ἀλκ.ἀπ.3D.

θορἴκόνδε ἐπίρρ. εἰς τὸν Θορικόν: Ὕμν.Δήμ.126· κ. θαρικοῖ: Ἐπιγρ.

θορικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν θορόν, τὸ σπέρμα, ὁ περιέχων σπόρον: Ἀριστλ. ΖΓ720b,13 ἔχουσι δὲ οἱ μὲν ἄρρενες λεπτοὺς πόρους θορικούς· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. τὰ θορικά ὡς οὐσ. τὰ ἐνέχοντα τὸ σπέρμα μόρια (Partes seminales): αὐτ.755b,20.

θορινεῦσαι Ἡσ. «ὁ ξιφίας ἰχθύς».

θοριομόλυβδος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. στοιχεῖον ἰσότυπον τοῦ μολύβδου, τελικὸν προϊὸν τῆς ἀκτινεργοῦ ἐξελίξεως τοῦ θορίου.

θόριον (τὸ) νεώτ. χημ. χημικὸν στοιχεῖον ἐκ τῶν μετάλλων χρώματος ἀργυρόχρου.

θορίσκομαι μτγν. παθ. δέχομαι σπέρμα, συλλαμβάνω: Ἀντωνῖν.Λιβ.29,3 θ- διὰ τῶν ὤτων.

θόρισμα-ατος (τὸ) Ἡσ. «δέλεαρ ἰχθύσιν».

θορίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν προϊὸν τοῦ θορίου, ἰσόμορφον πρὸς τὸ ζιρκόνιον.

θόρναξ (= θρόναξ) Ἡσ. «ὑποπόδιον· Κύπριοι· ἢ ἱερὰν Ἀπόλλωνος ἐν τῇ Λακωνικῇ· ἀπό τε θόρνακος Θορνάκιος Ἀπόλλων».

θόρνυμαι (θορὸς) θρώσκω, ὀχεύω, βατεύω, ἐπὶ συνουσίας ζώων: Ἡρ.3,109 ἐπεὰν θορνύωνται κατὰ ζεύγεα, [Σοφ.] ἀπ.1127,9, Νίκ.Θηρ.130.

θορόεις-εσσα-εν (θορὸς) μτγν. ὁ ἐν σπέρματι, ἐν ἐμβρύῳ, ὁ μήπω σχηματισθείς: Ὀππ.Κυν.3,522.

θορόνιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἀέριον ἀκτινεργὸν στοιχεῖον, ἰσότοπον πρὸς τὸ ραδόνιον.

θοροποιός-όν (θαρὸς) ὁ γεννῶν, παράγων σπέρμα· ΕΜ 453,51 «θαῦρις ἡ θοροποιός» (δ.γρ. φθοροποιός ἢ θυραποιός).

θορός (ὁ) τὸ σπέρμα τοῦ ἄρρενος: Ἡρ.2,93 οἱ ἔρσενες ἀπορραίνοντες τοῦ θοροῦ, Ἱππ.Νούσ.2,51, Ἀριστλ.ΖΙ 509b,20 (οἱ πόροι) γίγνονται περὶ τὴν ὥραν τῆς ὀχείας θοροῦ πλήρεις, Πλούτ.Ἠθ.637F, Παρφ.Ἀποχ.4,9· 2) ὡς ἐπίθ. Ἡσ. «θορός· ἀφροδισιαστής»

θορῦβάζω (θόρυβος) μτγν. θορυβῶ: Δοσίθ. 432Κ, ΕΜ633,34· ‖ παθ. θορυβάζομαι θορυβοῦμαι: ΚΔΛουκ.10,41 μεριμνᾷς καὶ θορυβάζῃ (δ.γρ. τυρβάζῃ) περὶ πολλά.

θορύβηθρον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν λεοντοπέταλον: Ψ Διοσκ.3,96.

θορύβησις-εως (ἡ) (θορυβῶ) νεώτ. τὸ θορυβεῖσθαι, ταραχή, σύγχυσις, ἔκπληξις, ψυχικὴ ἀνησυχία.

θορῦβητικός-όν, τὸ θηλ. κ. -ή, ὁ ἐγείρων θόρυβον, ταραχήν, σύγχυσιν: Ἀριστφ.Ἱππ.1380 καταληπτικός τ' ἄριστα τοῦ θορυβητικοῦ.

θορῦβητό (τὸ) δημ. θόρυβος, ταραχή.

θορῦβοποιός-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ποιῶν θόρυβον, ὁ ἐγείρων ταραχήν, ταραχοποιός, ταραξίας, φασαρίας: Πλούτ.Μάρ.28 πλῆθος ἄπορον καὶ θορυβοποιόν, αὐτ.Φωκ.16, - ἦσαν εἰς τὴν συνέλευσιν πολλοὶ θορυβοποιοί.

θορυβοποιῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ποιῶ, προκαλῶ θόρυβον, ἐγείρω ταραχήν, σύγχυσιν: Κικ.Οἰκ.16,23,2 Διόδ.Σ 13,111 πυρὰ καίειν δι' ὅλης τῆς νυκτός, καὶ θορυβοποιεῖν, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.2,74.

θόρῦβος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. σύμμικτος βοὴ ἐκ φωνῶν ἢ κρότων, ταραχή, σάλαγος, ἰδ. συγκεχυμένη βοὴ πολυπληθοῦς συγκεντρώσεως ἀνθρώπων: Πίνδ.Ο 10(11),72 θόρυβον παραίθυξε μέγαν, Σοφ.Φιλ.1263 θόρυβος ἵσταται βοῆς (συγκεχυμένη κραυγή), Ἀριστφ.Ἀχ.546 ἦν δ' ἂν ἡ πόλις πλέα θορύβου στρατιωτῶν, Θουκ.8,92,Πάπ. θόρυβον παρέχειν ἐν ταῖς βουλαῖς, ΚΔΜατθ.27, 24 ἰδὼν δὲ ὁ Πιλᾶτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, Χρον.Μορ.632Ρ τὸν θόρυβον καὶ τὰς φωνὰς αὐτῶν ὅπου ἐσκοτῶναν, Κάλβ.Ὠδ.6,14 τὸν θόρυβον τῶν μεγάλων πτερύγων, - ὁ θόρυβος τῆς μηχανῆς - τῶν ὁδῶν· ‖ σπαν.ἐπὶ προσ.: Εὐρ.Ὀρ.905 θορύβῳ τε πίσυνος κἀμαθεῖ παρρησίᾳ· κ. ἐπὶ ζῴων: Καλλ.Αἴτ.ἐν Πάπ. θόρυβον δ' οὐκ ἐφίλησαν ὄνων· ‖ μτγν., μσν. νεώτ. κ. ἀπολ.: Ἀναστ.Γορδ.ἐνΣάθ.3,473 ἐν πολλοῖς ἀνατρέφεσθαι τοῖς θορύβοις, - εὐχαριστεῖται στὸ θόρυβο· 2) κραυγὴ ἐπιδοκιμασίας ἢ ἀποδοκιμασίας: Πλάτ.Πολ.492Β ξὺν πολλῷ θορύβῳ τὰ μὲν ψέγωσι.. τὰ δὲ ἐπαινῶσιν· ‖ ἐπικρότησις, ἐπευφημία: Ἀριστφ.Ἱππ.547 θόρυβον χρηστὸν ληναΐτην, Πλάτ.Πρωτ.339D πολλοῖς θόρυβον παρέσχε καὶ ἔπαινον, Δημ.402 κρότον καὶ θόρυβον καὶ ἔπαινον παρὰ πάντων γενέσθαι· 3) κ. ἀντιθ. παράπονον, γογγυσμός: Σοφ.Αἴ.142 μεγάλοι θόρυβοι κατέχουσ' ἡμᾶς ἐπὶ δυσκλείᾳ (μεγάλοι γογγυσμοὶ γίνονται καθ' ἡμῶν), Ἀνδοκ. 2,15· 4) συνεκδ. ταραχή, σύγχυσις, ἀταξία: Ἡρ. 7,181 καί τινά σφι θόρυβον παρέσχε, Θουκ.4,104, Μέν.Μον.239 θόρυβοι ὀχλώδεις καὶ παροινίαι, Φιλόδ.Ὀμ.22Ο· 5) ἡ σύγχυσις τῆς διανοίας: Ἐπικ.Φύσ.14,9 θορύβους ἐνθυμηματικοὺς καὶ ἀποφθεγματικοὺς παρασκευάζειν, Φιλόδ.Ρητ.2,31S ὁ παρὰ κακὰς δόξας θόρυβος· 6) ἐν φρ. μτ. ἀπαρφ.: Εὐρ.ΙΑ 1349 εἰς θόρυβον.. ἤλυθον.. λευσθῆναι (ἐκινδύνευσα ἐκ τοῦ θορύβου νὰ λιθοβοληθῶ)· 7) νεώτ. κ. δημ. κτ. ἐπέκτ. γενικὴ ὁμιλία ἢ συζήτησις περί τινος προσώπου ἢ πράγματος: ἀνεδείχθη χωρὶς κανένα θόρυβον, - ἐδημιουργήθη μέγας θόρυβος διὰ τὸ ζήτημα.

θορῦβῶ-έω (θόρυβος) κ. μσν. κ. νεώτ., παθ. ἀόρ. ἐθορυβήθην, μτχ. παθ. παρακ (τε)θορυβημένος ποιῶ, προκαλῶ θόρυβον, ἐγείρω ταραχήν, ἰδ. ἐπὶ πλήθους ἀνθρώπων: Ἱππ.Ἐπιστ.12, Ἀριστφ.Ἱππ. 666 οἱ δ'- ἐθορύβουν περὶ τῶν ἀφύων ἑστηκότες, Δημ.577 βλέπων εἰς τὸν ἀεὶ θορυβοῦντα τόπον τῆς ἐκκλησίας, - οἱ μαθηταὶ ἐθορύβουν ἐν τῇ τάξει· 2) προσφθέγγομαι, ἐπιβοῶ, φωνάζω ἐπιδοκιμαστικῶς· ‖ δεικνύω τὴν εὐχαρίστησίν μου διὰ θορύβου, ἐπευφημῶ, ἐπικροτῶ: Πλάτ.Εὐθ.303Β ἐθορύβουν μόνοι αἱ τοῦ Εὐθυδήμου ἐρασταί, Ἰσοκρ.12,264 ταῦτ' εἰπόντος αὐτοῦ.. οὐκ ἐθορύβησαν· κ. παθ.: αὐτ.233 ὁ λόγος, ἀπηνημένος δ' ἦν καὶ τεθορυβημένος (γενόμενος δεκτὸς μετὰ χειροκροτημάτων)· 3) συνήθ. ἐγείρω θόρυβον κατά τινος, δεικνύω τὴν δυσαρέσκειάν μου διὰ θορύβου: Πλάτ.Ἀπαλ.30C μὴ θορυβεῖτε,.. ἀλλ' ἐμμείνατέ μοι οἷς ἐδεήθην ὑμῶν, μὴ θορυβῶν ἐφ' οἷς ἂν λέγω· ‖ κτ. μτχ. ὁ θορυβῶν ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ ὁ θέλων λέγειν καὶ ἀκούειν: Ἀνδοκ.4,7· 4) παθ. ὑφίσταμαι θόρυβον, ἐπίκρισιν, κατακραυγὴν ἐναντίον μου: Σοφ.Αἴ.164 ὑπὸ τοιούτων ἀνδρῶν θορυβεῖ· 5) μτφ. νεώτ. προκαλῶ τὴν προσοχὴν τοῦ κοινοῦ, τὴν γενικὴν ὁμιλίαν, συζητήσεις: θορυβεῖ περὶ τὸ ἔργον του· 6) μτβ. περιάγω τινὰ εἰς σύγχυσιν, προκαλῶ ταραχήν, ἀνησυχίαν, καταπλήσσω, διαταράσσω: Θουκ.3,78 ἐπειρῶντο θορυβεῖν, Πλάτ. Φαῖδρ.245Β μηδέ τις ἡμᾶς λόγος θορυβείτω δεδιττόμενος, ΚΔΠράξ.17,5 ὀχλοποιήσαντες ἐθορύβουν τὴν πόλιν, - ἡ ἐμφάνισις τοῦ κομήτου ἐθορύβησε τὸν κόσμον· ‖ φρ. θορυβῶ πρός τινας ἐξεγείρω, προτρέπω τινάς: Θουκ.6,61 ἐθορυβοῦντο.. πρὸς Βοιωτούς τι πράσσοντες· 7) παθ. ἰδ. κτ. μτχ. ταράσσομαι, καταπλήσσομαι, ἀνησυχῶ: Ἡρ.3,78 εἶδον τοὺς εὐνούχους τεθορυβημένους τε καὶ βοῶντας, Πλάτ.Ἐπιστ.348Ε, ΚΔΜατθ. 9,23 ἰδὼν.. τὸν ὄχλον θορυβούμενον, Σέργ. Μακρ.ἐνΣάθ.3,335 δείσαντες καὶ θορυβηθέντες, Κάλβ.Ὠδ.14,20 ἰδοὺ τὰ πόδια τρέμουσι (μυρίων ἀνδρῶν καὶ ἀλόγων) θορυβουμένων· ‖ κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. θ- ὑπό τινος, - θ- περί τι - ἐπί τι -

πρός τι - ἐπί τινι : Πλάτ.Λύσ.210Ε **ἀγωνιῶντα καὶ τεθορυβημένον ὑπὸ τῶν λεγομένων,** Θουκ.6,61 περὶ **ταῦτα ἐθορυβοῦντο,** Πλούτ.Κάμ.29 πρὸς **ταῦτα θορυβηθεὶς ὁ Βρέννος,** Βάτ.7,2 || ὁμ. μτ. δοτ. θορυβοῦμαί τινι διά τι πρᾶγμα : Δημ.237 **οὐ δεῖ θορυβεῖσθαι τῷ παρεληλυθέναι Φίλιππον·** ρηματ. π. θορύβησις.

θορυβώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ πλήρης θορύβου, ὁ προκαλῶν θόρυβον, ταραχώδης, ταραχοποιός : Πλάτ.Νόμ.671Α **θορυβώδης . . ὁ ξύλλογος.. ξυμβαίνει γιγνόμενος,- θορυβώδης συζήτησις,** Ζαλοκ.Κλείσοβα127 **Ἀλβανοὶ θορυβώδεις·** **2)** συγκεχυμένος : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.10 **θορυβώδεα ἐνυπνιάζεσθαι,** Ἀριστλ.Ζ1 631b,18 **φθέγγεται θορυβῶδες·** **3)** ὁ ἐπιφέρων θόρυβον, ἐμβάλλων εἰς ταραχήν : Ξεν.Ἱππ.9,15 **τῷ ἵππῳ θόρυβον μηδὲν προσφέρειν·** **4)** ὁ περιάγων εἰς σύγχυσιν : Δημήτρ.Λακ. ἐν Ἡρακλεωτ.Πίν.1696,4 **θορυβώδεις δόξαι.**

θορυβωδῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον θορυβώδη, μετὰ θορύβου : Πολυδ.5,123,Ἰάμβλ. Μυστ.3,25, Μωραΐτ.Διηγ.1,139 **αἱ δὲ νεάνιδες ἀνεκάγχασαν θορυβωδῶς·** κ.συγκρ. **-έστερον,** ὑπερθ. **-έστατα** : Πλούτ.Ἠθ.656F -ερον διατίθενται.

θορώδης-ους-ες μτγν. θοραῖος βλ.λ. : Γαλ.4,556, Νεμέσ.Φύσ.Ἀνθρ.25 **τὸ θορῶδες ὑγρόν.**

θοσίῃς Ἐπιγρ. ἀντὶ θυσίαις.

θου- ἀττ. ἀντὶ θεο- βλ.λ. θευ-.

θοῦ προστ. μέσ. ἀόρ. β' τοῦ τίθημι βλ.λ.

θούγια (ἡ) νεώτ. βοταν. ἡ θυΐα βλ.λ.

θουϊνία (ἡ) νεώτ. γένος **σαπινδοειδῶν** φυτῶν.

θοῦϊος-ίω Ἐπιγρ. ὀνομασσία μηνός.

θούλιον (τὸ) νεώτ. χημ. σπάνιον χημικὸν στοιχεῖον.

θουλίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. πολύτιμος λίθος ἐν χρήσει πρὸς κατασκευὴν περιδεραίων.

θουμβεργία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **ἀκανθοειδῶν** φυτῶν.

θουραῖος-α-ον Ἡσ. θοῦρος, βίαιος, ὁρμητικός, ἀσελγής, λάγνος.

θουράς-άδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ θουραῖος βλ.λ. : Νίκ.Θηρ.131, Λυκόφρ.612 **θουρὰς κύων.**

θουρήεις-εντος-εσσα-εν Ἡσ. θουραῖος βλ.λ.

θούρης (ὁ) Ἡσ. ἄρρην, ὀχευτής, ἐπιβήτωρ, ἐπὶ ζῴων (εἰμὴ δ. γρ.).

θουρηταῖς Ἡσ. « αἱ τῶν ζῴων μίξεις ».

θούρητρα Ἡσ. « ὀχεῖα ».

θουριόμαντις-εως (ὁ) ὁ μάντις τοῦ Θουρίου, ἐπὶ τοῦ μάντεως Λάμπωνος, ἀρχηγοῦ τῆς εἰς τὸ Θούριον ἀποικίας τῷ 443 π.Χ. : Ἀριστφ.Νεφ.332 **θουριομάντεις, ἰατροτέχνας** (πρβλ. σχόλ.).

θουριοπέρσαι (οἱ) μτγν. τίτλος κωμῳδίας τοῦ Μεταγένους : Ἀθήν.6,270Α.

θούριος-ον κ. νεώτ., τὸ θηλ. κ. **θουρία** θοῦρος, ὁρμητικός, ἀκράτητος, ὀξύς, πολεμικός : Αἰσχ. Πέρσ.73 **Ἀσίας θούριος ἄρχων,** Σοφ.Αἶ.212, Ἀριστφ.Ἱππ.757 **λῆμα θούριον, - θούριος ὕμνος·** || νεώτ. τὸ οὐδ. **θούριον** ὡς οὐσ. πολεμικὸν ᾆσμα, ἐμβατήριον : Ζαλοκ.Στόμιον Πρεβέζης 2,63 **τὸ θούριον ᾆσμα | τοῦ Ρήγ' ἀντηχεῖ.**

θοῦρις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ θοῦρος βλ.λ.· || πληθ. **θούριδες·** Ἡσ. « νύμφαι, μοῦσαι. Μακεδόνες ».

θουριῶν Ἡσ. « ἐνεργῶν ».

θοῦρος-ον (θρώσκω) ὁρμητικός, σφοδρός, ἀκάθεκτος, πολεμικός : Ἰλ.Ο 127 **θοῦρον Ἄρηα,** Αἰσχ. Πρ.354 **Τυφῶνα θοῦρον,** Εὐρ.Ρῆσ.492, Ἐλ.Αλ.Ἀδ. 2,14 θοῦρος **ἀνὴρ Γαλάτης·** || τὸ θηλ. **θοῦρις -ιδος** ὡς ἐπίθ. τοῦ ἀλκή : Ὀδ.Δ 527 **μνήσαιτο δὲ θούριδος ἀλκῆς·** || ὁμ. ὡς ἐπίθ. τοῦ ἀσπίς : Ἰλ.Λ 32 **ἂν δ' ἕλετ' . . ἀσπίδα θοῦριν** (πιθ. ἐκ τοῦ ὅτι μετὰ τῆς ἀσπίδος ὁρμᾷ τις εἰς τὴν μάχην).

θουρῶ-άω μτγν. θόρνυμαι, ἐπιπηδῶ, ἐφορμῶ, μετ' αἰτ. : Λυκόφρ.85 **ἐπὶ λέκτρα θουρῶσαι βροτῶν** (κοιν. θουροῦσαι).

θούσχοινοι ἢ θόσχοινοι Ἡσ. « ἅρπαγες, πλανῆτες ».

θοῶ-όω καθιστῶ τι ὀξύ, αἰχμηρόν, σουβλερό, ὀξύνω, λεπτύνω: Ὀδ.Ι 327 **ἐθόωσα . . ἄκρον,** Νίκ.Θηρ. 228 **τεθοωμένος·** || κτ. ἐπέκτ. **θοῶ ἰάμβους** ποιῶ ὀξεῖς, ἤτοι προσβλητικοὺς ἰάμβους : Χριστόδ. Ἔκφρ.359· **2)** μτφ. παθ. ἐρεθίζομαι, παροργίζομαι, παροξύνομαι, ἰδ. ἐν μτχ. παρακ. : Ἑρμησιάν.7,11 **ἐν πυρὶ φωνὴν τεθοωμένος,** Ὀππ.Ἁλ. 1,557 **λύσσῃ τεθοωμένος.**

θόωκος (ὁ) ἐπ. τ. τοῦ θῶκος, θᾶκος βλ.λς : Ὀδ. Μ 318.

θοῶς ἐπίρρ. ἐν σπουδῇ, ταχέως, γρήγορα : Ἰλ. Γ 325 **θοῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν,** Βακχ.14,59, Ἱππ. Γυν.2,132, Αἰσχ.Πέρσ.398 **θοῶς δὲ πάντες ἦσαν ἐκφανεῖς ἰδεῖν·** κ. συγκρ. **θοώτερον:** Ἀπολλ.Ρ 3,1406.

θόωσα (ἡ) ἡ ταχύτης, μ. ὡς κύρ. ὄνομα : Ὀδ.Α 71 **Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη,** Εμπ.122,3.

-θρα κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπίθημα θηλυκῶν οὐσιαστικῶν, σημαῖνον τόπους, ὄργανα, φυτά, πτηνά, ἐδώδιμους οὐσίας, κτ. πληθ. -ες καὶ σωματικὰ παθήματα, οἷον ἀποβάθρα, κολυμβήθρα, μυζήθρα, ξυνήθρα, κερήθρα, μαγουλῆθρες.

θραγμός (ὁ) μτγν. κρότος, τριγμός : Σέξτ. Ἐμπ.Πυρρ.1,58 **θραγμὸς κυάμων ἐρεικομένων·** πρβλ. θραύω.

θράζω μσν., ἀόρ. α' **ἔθρασα,** θραύω βλ.λ. : Τζέτζ. Χιλ.9,34.

θραίειν Ἡσ. « λοιδορεῖν. Λάκωνες ».

θράκα (ἡ) δημ. κ. **θρακιά** ἢ ἀνθρακιὰ βλ.λ. : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 55,17 **νὰ ζεσταθῇ στὴ θράκα.**

Θρᾴκηθεν ἐπίρρ. ν. Ἰων. Θρῄκηθεν βλ.λ.

Θρᾴκηνδε ἐπίρρ. κ. Ἰων. Θρῄκηνδε βλ.λ.

θράκια (τὰ) δημ. ἀνημμένοι ἄνθρακες, ἀνθρακιά : Βαλαωρ.Ἀθ.Διάκ.3,191 **ἄγρια μάτια φλαγερά, ἀνάμεσα στὰ φύλλα, | λὲς κι ἦταν θράκια σκεπαστά,** Κρυστ.Τραγ.Σκάρος 32 **ἄλλος ξανοίγει τὴ φωτιά, τραβάει ὀλίγα θράκια.**

θρακία (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἀκεφάλων **ἀνατινιδῶν** μαλακίων.

θρακιά (ἡ) δημ. ἡ θράκα βλ.λ.

θρᾳκίας (ὁ) κ. **θρᾱκίας** (Ἐπιγρ.Ι, δημ. **θρακιάς** δημ. βόρειος ἄνεμος πνέων ἐκ τῆς Θρᾴκης, ἄ. θρασκίας : Ἀριστλ.Ἀν.973b,17, Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.(Ι),Ι **φύσα, θρακιά, γιὰ ν' ἀγριέψῃ ἡ λίμνη,** Βιζυην.Ἀποχωρισμὸς 2,1 **φυσᾷ βοριάς, φυσᾷ θρακιάς, γεννιέται μπόρα φοβερή·** **2)** (ἐνν. λίθος) λίθος περὶ οὗ ἐλέγετο ὅτι ἥναπτεν ἐρχόμενος εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὸ ὕδωρ : Διοσκ.5,129· πρβλ.Πλίν.ΦΙ 33,94.

θρᾳκίζω μτγν. μιμοῦμαι τοὺς Θρᾷκας, ὁμιλῶ, φέρομαι ὡς Θρᾷξ : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ.162,4, Στέφ.Βυζ.ἐν λ.Θρᾴκη.

θρᾳκικός-ή-ό(ν) μτγν., νεώτ. κ.δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Θρᾴκην ἢ τὸν Θρᾷκα, ὁ ἐκ Θρᾴκης προερχόμενος : Λουκ.ΖΤραγ.21 **ἵππων τῶν Θρᾳκικῶν, - θρακικὴ πεδιάς.**

θρᾴκιος-α-ον κ. νεώτ., Ἰων. **θρηΐκιος-η-ον** κ. συνηρ. **θρῄκιος-α-ον** (τὸ θηλ. κ. **θρῄκιος**) θρακικός : Ἰλ.Κ 559 **ἵπποι . . Θρηΐκιοι,** αὐτ.Ν 13 **Σάμου . . Θρηϊκίης** (τῆς Σαμοθρᾴκης), Ἡρ.1,168, Αἰσχ.Ἀγ. 654 Θρῄκιαι **πνοαί,** Εὐρ.ἀπ.370 4 Θρῄκιον **πέλταν** (θρηῗκιος π. Ὁμ., θρηῗκιος Φανοκλ.1,1, Ἀπολλ.Ρ 4,905)· **2)** νεώτ. γεωλ. θρᾴκιος **βαθμὶς** ἡ ἀποτελουμένη ἐκ στρωμάτων σχηματισθέντων εἰς τὰς μεταξὺ τῆς Χαλκιδικῆς Χερσονήσου καὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου πεδιάδας τῆς βορείου Αἰγηΐδος κατὰ τὴν πόντιον ἡλικίαν τῆς μειοκαίνου ὑποπεριόδου τοῦ καινοζωϊκοῦ αἰῶνος.

θρᾳκιστί ἐπίρρ. κατὰ τρόπον θρακικόν : Θεόκρ. 14,46 **οὐδ' εἰ Θρᾳκιστὶ κέκαρμαι·** **2)** εἰς θρακικὴν γλῶσσαν : Στράβ.7,6,1.

θρακόβολη (ἡ) δημ. θερμὴ τέφρα πυρᾶς περιέ-

χαυσα μικρὰ τεμάχια ἀνημμένων ἀνθράκων : **τὰ κάστανα τὰ φήνουν στὴ θρακόβολη.**

θρᾳκοφοίτης (ὁ) ὁ φοιτῶν, συχνάζων εἰς Θρᾴκην· πρβλ. Ἀιδοφοίτης : Ἀριστλ.ἀπ.149,7.

θρᾳκοφρυγικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐκ Θρᾳκῶν καὶ Φρυγῶν ἀποτελεσθεὶς, ἐπὶ λαῶν, πληθυσμῶν.

θρακτικόν Ἡσ. «πορευτόν», ἄ.τ. τοῦ θρεκτικόν.

θρακώνω δημ., παθ. μ. κτ. μτχ. παρακ. **θρακωμένος** μεταβάλλομαι εἰς θράκα βλ.λ., καίομαι, χωνεύω, ἐπὶ καυσίμων εἰδῶν : **θράκωσαν τὰ κάρβουνα - τὰ ξύλα**· ‖ σχεδὸν ἀπανθρακοῦμαι : θράκωσαν **τὰ κάστανα.**

θρᾳκῷος-α-ον μσν. θρᾳκικός.

θραμβόν Ἡσ. « κσπυρόν ».

θραμίς ἢ θράμις Ἡσ. « κριός ».

θρᾰνεύομαι (θρᾶνος) παθ., μέσ. μέλλ. **θρανεύσομαι,** ἰδ. ἐπὶ βύρσης, δέρματος, τομαριοῦ, ἐκτείνομαι, τεντώνομαι ἐπὶ θράνου πρὸς κατεργασίαν : Ἀριστφ.Ἱππ.369 **ἡ βύρσα σου θρανεύσεται**· 2) Ἡσ. «θρανεύομαι· συντρίβομαι, συγκόπτομαι»· Φῶτ. «**τεθράνευμαι**· συγκέκλασμαι ἀπὸ τοῦ θραύω ».

θρᾰνίας (ὁ) μτγν. εἶδος ἰχθύος : Μάρκ.Σιδ. 29 **ξιφίαι θρανίαι τε**· πρβλ. θρανίς· **2)** Ἡσ. « θρανίαι· θρόμβοι ».

θρᾰνίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ θρᾶνος, θρανίον βλ.λς : Ἀριστφ.ἀπ.399.

θρᾰνίο(ν) (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. ὑποκορ. τοῦ θρᾶνος βλ.λ., μικρὸς θρόνος : Ἀριστφ.Βάτρ.121 **ἀπὸ κάλω καὶ θρανίου,** Αἰλ.Ζ1 16,33· ‖ κ. νεώτ. κάθισμα τῶν ἐρετῶν ἐν τῇ λέμβῳ, ὁ πάγκος : Πολυδ. 1,94 (πληθ. μετὰ δ.γρ. θρανεῖα)· ‖ νεώτ. ἄνευ ὑποκορ. σημ. ξύλινον ἢ μετάλλινον κάθισμα μετὰ ἢ ἄνευ ἐρεισινώτου διὰ πλείονας τοῦ ἑνὸς καθημένους· ‖ νεώτ. κ. δημ. τὸ εἰδικὸν διὰ τοὺς μαθητὰς ἢ σπουδαστὰς ἑδώλιον· **2)** ὑποπόδιον· Ἡσ.· **3)** Ἡσ. « τὸ ὑπὸ τοῖς φατνώμασι σανίδωμα »· **4)** εἰδ. νεώτ. εἰδικόν τι ὄργανον τῆς σουηδικῆς γυμναστικῆς.

θρᾰνίς-ίδος (ἡ) μτγν. ὁ ἰχθὺς ξιφίας βλ.λ. : Ξενοκρ.17· πρβλ. θρανίας.

θρανίτης (ὁ) (θρᾶνος) κ. νεώτ. ὁ ἐρέτης, κωπηλάτης τῆς ἀνωτάτης σειρᾶς τῆς τριήρους : Ἀριστφ.Ἀχ.162 **ὑποστένοι μὲν τᾶν ὁ θρανίτης λεώς,** Θουκ.6,31 **ἐπιφορὰς τε πρὸς τῷ ἐκ δημοσίου μισθῷ διδόντων τοῖς θρανίταις**· πρβλ. ζυγίτης, θαλαμίτης· **2)** ὡς ἐπίθ. ὁ τῆς ἀνωτάτης σειρᾶς τῶν θρανίων : Πολύβ.16,3,4 **ὑπὸ τὸν θρανίτην σκαλμὸν ἐδέθη**· ‖ ὁμ. τὸ θηλ. **θρανῖτις κώπη** ἡ τοῦ θρανίτου : Ἐπιγρ., ΕΜ 454,12 (πληθ.).

θρανῑτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν θρανίτην, ὁ τοῦ θρανίτου : Καλλίξ.1 **κώπας δὲ θρανιτικὰς ὀκτὼ . . τὰς μεγίστας.**

θραννομένη Ἡσ. « προορῶσα ».

θρανογράφος (ὁ) μτγν. τοιχογράφος· Ἡσ. «θρανογράφοι· εὐπρεπεῖς τοιχογράφοι» : Πολύβ. 15,25,24 **τοῦ θρανογράφου καὶ τῆς σαμβυκιστρίας.**

θρᾶνος (ὁ) (θράσμαι) θρόνος, θρανίον, ἕδρα, ἑδώλιον, κάθισμα : Ἀριστφ.Πλ.545 **ἀντὶ δὲ θράνου στάμνου** (κῶδ. θρόνους) **κεφαλὴν κατεαγότος** (σχόλ. ὑποπόδιον)· **2)** δίφρος ἀφοδευτικός, κάθισμα ἀποπάτου : Ἱππ.π.Γαλ.19,104· **3)** ξυλίνη δοκός· Πολυδ.10,49 « τὰ ξύλα τὰ κατακλείοντα τοὺς πλινθίνους τοίχους » : Ἐπιγρ. **ὅσα κατέρρωγεν τοῦ τείχους ἐνδήσει θράνοις,** Ἐπιγρ. **θράνους ἐπιθήσει διανεκεῖς** (ἐπὶ δοκῶν ὑποβασταζουσῶν πατώματα)· **4) ὁ θράνος τοῦ νεὼ** ἡ τοιχοποιία τῆς κορυφῆς τοῦ ναοῦ : Ἐπιγρ., Πάπ. **θρᾶνος ποικίλος.**

θρᾶνυξ-υκος (ὁ) βοιωτ. τ. τοῦ θρῆνυξ : Κόρινν.38.

θρᾰνύσσω μτγν. θραύω εἰς τεμάχια, συντρίβω, κομματιάζω : Λυκόφρ.664 (πρβλ. συνθρανόω).

θρᾶξαι ἀπαρφ. ἀόρ. α' τοῦ θράσσω βλ.λ.

θραξεῖται Ἡσ. « πορεύσεται», δωρ. ἀντὶ θρέξεται τοῦ τρέχω βλ.λ.

θρασά ἐπίρρ. δημ. ζωηρῶς· ‖ ἐν βίᾳ, βιαστικά, ἄτακτα : Παλαμ.Παράκ.56,4 **βιβλία, φυλλάδες, φύλλα σπαρτά, πασπατευτά, | θρασὰ ἀπὸ τὸ μολύβι παντοῦ σημαδευτά.**

θρασάετος (ὁ) νεώτ. γένος **ἱερακιδῶν** σαρκοφάγων πτηνῶν.

θρᾰσαύχην-ενος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ ἔχων θρασύν, σκληρὸν αὐχένα, αὐθάδης, σκληροτράχηλος : Νικ.Χων.366Α **θρασαύχην ἵππος.**

θράσεμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θρασεύω βλ.λ., τὸ φούντωμα, ἰδ. ἐπὶ φυτῶν : **τὸ θράσεμα τοῦ χορταριοῦ.**

θρασεύω δημ. ἀναδίδω πυκνὰ φύλλα καὶ κλάδους, ἀναπτύσσομαι, φουντώνω : **θράσεψαν κιόλα τὰ σπαρτά - τ' ἀγκάθια**· ‖ εἰδ. κ. ἐπὶ δάσους : **θράσεψε ὁ λόγγος.**

θρασέως ἐπίρρ. κ. νεώτ., αἰολ. **θροσέως,** τὸ συγκρ. **θρασύτερον** κ. **θρασυτέρως,** ὑπερθ. **θρασύτατα** κ. **θρασυτάτως** κατὰ τρόπον θρασύν, ὑπὲρ τὸ δέον τολμηρῶς : Ἀριστφ.Σφ.1031 **θρασέως ξυστὰς εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς αὐτῷ τῷ καρχαρόδοντι,** Φάλ.Ἐπιστ.34 **θρασυτέρως,** Θουκ. 8,103 **αἱ πρὸς τὸ πέλαγος τότε θρασύτερον ἐν τῇ διώξει ἀπάρασαι περιέπεσον αὐτοῖς,** αὐτ.8,84 **θρασύτατα προσπεσόντες τὸν μισθὸν ἀπῄτουν,** Διόδ.Σ 17,44 **θρασύτατα** (δ.γρ. θρασυτάτως), Φιλόπ.Ἰω.Διαλέκτ.2,1 **θροσέως**· ‖ νεώτ. κατὰ τρόπον θρασύν, αὐθάδη, ἀναιδῶς: **τοῦ ὡμίλησε θρασέως.**

θρασίμι (τὸ) δημ., σπαν. **θνασίμι,** ἰδιωμ. **χρασίμι** θνησιμαῖον ζῷον, ψοφίμι· **2)** (θράσος) θρασύδειλος, αὐθάδης : Βαλαωρ.Φωτ.210 **παρὰ τὴν ἄτιμη ξυλιά, ποὺ μὄχει καταφέρει | ἐδῶ, Θωδούλα, στὰ μαλλιὰ τὸ φράγκικο θρασίμι.**

θράσις-εως (ἡ) Ἡσ. « θραῦσις· **φθορά.** θάνατος. ἀρρωστία. ἧττα ἐν πολέμῳ ».

θράσκειν Ἡσ. « ἀναμιμνήσκειν ».

θρασκίας (ὁ) κ. **θρᾳκίας** κ. **θρᾱκίας** ὁ ἐκ Θρᾴκης πνέων ἄνεμος (ΒΒΔ) : Ἀριστλ.Μετ.363b,29, Θεόφρ.Ἀν.42, Ἀγαθήμ.2,27, Ἰω.Λυδ.Ρωμ,3,32 **πρὸς ἄρκτον καὶ θρασκίαν ἄνεμον.**

θρασκικός-ή-όν μτγν. ὁ πρὸς τὸν θρασκίαν ἄνεμον ἐστραμμένος,ἐπὶ παραθύρων:Ζώσ.Ἀλχ.141Β.

θρασομανῶ-άω δημ. ἀναδίδω πυκνὰ φύλλα, πολλοὺς βλαστούς, αὐξάνομαι, γιγαντώνομαι, φουντώνω, θεριεύω, ἐπὶ φυτῶν καὶ **δένδρων** : **θρασομανοῦν τὰ δένδρα στὴ ρεματιά**· **2)** γεν. μὲ ζωηρότητα οἱονεὶ μὲ θράσος, ἀναιδῶς, ἐμφανίζομαι, ἐνεργῶ : Βαλαωρ.Ἀθ.Διάκ.4,194 **μ' ὀλόρθα δαγκανάρια | μὲ τὸ λαρύγγι διάπλατο, θρασομανάει καὶ χάσκει | τὸ μισοφέγγαρο χρυσό.**

θράσος-ους(-εος) (τὸ) (θρασὺς) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. θάρσος, θάρρος, τόλμη, ἀφοβία : Ἰλ.Ξ 416 **τὸν δ' οὔ περ ἔχει θράσος,** Αἰσχ.Πρ.628· ‖ **θράσος πολέμων** θάρρος ἐν πολέμῳ : Πίνδ.Π 2,63· ‖ κτ. δοτ. **θράσει** ἐν ἐπιρρ. σημ. θρασέως : Βακχ.16,63· ‖ φρ. **ἰσχύος θράσος** πεποίθησις ἐπὶ τῆς ἰσχύος : Σοφ.Φιλ.104· **2)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐν κακῇ σημ. παράβολον ἢ μάταιον θάρρος, ὑπερβολικὴ τόλμη ἐνέχουσα ἀσέβειαν, ἰταμότης, αὐθάδεια, ἀδιαντροπιά· Ἀμμών.71V « θράσος μὲν γάρ ἐστιν ἄλογος ὁρμή, θάρσος δὲ ἔλλογος ὁρμή »· ἀντίθ. αἰδὼς (Ἀριστλ.Οὐρ.291b,26): Ἡρ.7,9,3 **ἐς τοῦτο θράσεος** (δ. γρ. θάρσεος) **ἀνήκει,** Σοφ.Ἀντ.853 **προβᾶσ' ἐπ' ἔσχατον θράσους,** Ἀριστφ.Ἱππ.331, Θουκ.1,120 **θράσει ἀπίστῳ ἐπαιρόμενος,** Πλάτ.Νόμ.701Β **τὴν τοῦ βελτίονος δόξαν μὴ φοβεῖσθαι διὰ θράσος,** Αἰσχίν.1,189, Ἀριστλ.ΗΕὐδ.1234b,12 **οἷον πέπονθε τὸ θάρσος πρὸς τὸ θράσος,** Λουκ.Μυί.Ἐγκ.5 **οὐδὲ γὰρ θρά-**

σος ἀλλὰ θάρσος φησὶν αὐτῇ προσεῖναι, Μετοχ.Θ.ἐν Σάθ.1,148 τῆς γὰρ Ἀρείου δυσσεβείας τὸ θράσος, - εἶχε τὸ θράσος νὰ ἔρθῃ νά μ' ἔβρῃ, πρβλ. θρασύς, θρασύνω, θροσύτης.
θράσος-α-ο δημ. ἀηδής, ἄνοστος, ἰδ. ὁ σεσηπώς, σάπιος, ἐπὶ τροφῶν: **θράσο κρέας - τυρί - πεπόνι'** || συνεκδ. ἐπὶ προσ., ἄχρηστος, ἀνωφελής, ἀπρόκοπος' || φρ. **πῆγε θράσος** ἐχάθη ματαίως, ἀνωφελῶς.
θράσσω, ἀττ. θράττω, οὐδ. μτχ. ἐνεστ. **θρᾶττον,** μέλλ. **θράξω,** ἀόρ. α' ἀπαρφ. **θρᾶξαι,** παθ. ἀόρ. **ἐθράχθην,** τοῦ παρακ. **τέτρηχα** (βλ. ταράσσω) συντετμ. τ. τοῦ ταράσσω, συγχέω, ἀνησυχῶ, ἐνοχλῶ: Πίνδ.Ι 6(7),39 **ὁ δ' ἀθανάτων μὴ θρασσέτω φθόνος,** Ἱππ.Γυν.1,70, Αἰσχ.Πρ.628 **σάς δ' ὀκνῶ θρᾶξαι φρένας,** Κρατῖν.363, Πλάτ.Φαίδ.86Ε **τί ἦν τὸ σὲ αὖ θρᾶττον,** Σοφ.ἀπ.1055, Ἰουλ.Λόγ.6,192Α **ὑπὸ ἐδωδῆς θράττεσθαι'** 2) καταστρέφω, θρσύω, ἀφανίζω: ΑΠλ.4,255'
θρᾰσύβουλος (ὁ) ὁ ἔχων θρασεῖαν βουλὴν: Ἀριστλ.Ρητ.1400b,19.
θρᾰσυβρέμων-οντος μσν. ὁ θρασέως βρέμων: Πρόδρ.Ροδ.Ι,22 **θρασυβρέμων θὴρ** (ἀμφ.).
θρᾰσυγλωσσής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων θρασεῖαν, αὐθάδη γλῶσσαν, ὁ ἀναισχύντως, προπετῶς ὁμιλῶν: Μαν.4,184.
θρᾰσύγλωσσος-ον μτγν. ὁ θρασυγλωσσής βλ.λ.: Πισίδ.Γ εἰς Ματ.Βίον 190.
θρᾰσυγλωττία (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ θρασυγλώσσου, ἡ θρασύτης, αὐθάδεια τῆς γλώσσης: Πολυδ.2,108.
θρᾰσύγλωττος-ον μτγν. θρασύγλωσσος βλ.λ.: Πισίδ.Γ εἰς Ματ.Βίον 190.
θρᾰσύγυιος-ον (γυῖα) ὁ ἔχων ἰσχυρά, δυνατὰ μέλη τοῦ σώματος, ἰσχυρός, δυνατός: Πίνδ.Π 8,37 **Κλειτομάχοιο νίκαν Ἴσθμοῖ θρασύγυιον.**
θρᾰσυδειλία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ θρασυδείλου βλ.λ.
θρᾰσύδειλος-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ θρασὺς ἅμα κ. δειλός, ὁ ὑποκρινόμενος τὸν γενναῖον δειλός: Ἀριστλ.ΗΝικ.1115b,32, Βέττ.Βάλ.20,14' || εἶδος πολυτίμου λίθου: ΨΠλούτ.Πατ.17,2 **λίθος περικεφαλαίᾳ παρόμοιος, θρασύδειλος προσαγορευόμενος.**
θρᾰσυδείλως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τὸν τρόπον τοῦ θρασυδείλου,μὲ θρασυδειλίαν: **συμπεριεφέρθη** θρασυδείλως.
θρᾰσυεργός-όν μτγν. ὁ θρασέως ἐνεργῶν, ὁ τολμηρὸς ἐν τοῖς ἔργοις: Νόνν.Δ 35,365.
θρᾰσύθυμος-ον μτγν. ὁ θρασύς, τολμηρὸς τὴν ψυχήν, ὁ ἔχων τολμηρὰν ψυχήν: Μαν.4,529' πρβλ. θρασύμυθος.
θρᾰσυκάρδιος-ον κ. μσν. ὁ ἔχων θρασεῖαν, τολμηρὰν καρδίαν, τολμηρός, γενναιόκαρδος: Ἰλ. Κ 41 **μάλα τις θρασυκάρδιος ἔσται,** Ἡσίοδ.Α 448, Ἀνακρ.1,5, Βακχ.19,5' 2) μσν. ἐν κακῇ σημ. αὐθάδης, προπετής: Νικ.Χων.ἐν Σαθ.1,90 **παῖς ἐκεῖ θρασυκάρδιος, ὑβριστὴς καὶ μεγαλόφρων.**
θρᾰσυλογία (ἡ) μτγν. τὸ μετὰ θρασύτητος λέγειν, ἡ θρασεῖα,-τολμηρὰ ὁμιλία: Βασ.2,660.
θρᾰσυλόγος-ον ὁ μετὰ θρασύτητος, τόλμης ὁμιλῶν: ΕΜ 133,42.
θρᾰσυλογῶ-έω σχόλ. μετὰ θράσους, εὐτόλμως ὁμιλῶ: Σχόλ.Σοφ.ΑΙ.1258.
θρᾰσυμαχειοληψικέρματοι (οἱ) οἱ λαμβάνοντες χρήματα ὡς ὁ Θρασύμαχος, οἱ Ἀκαδημαϊκοί: Ἔφιππ.ἐν Ἀθήν.11,509C **θρασυμαχειοληψικερμάτῳ** (δ. γρ. βρυσωνοθρασυμαχειαληψικερμάτῳ) **πληγεὶς ἀνάγκῃ.**
θρᾰσυμάχειος-α-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Θρασύμαχον, ὁ ἰδιάζων παρὰ Θρασυμάχῳ: Διον.Ἀλ.Δημ.3 **θρασυμάχειος ἑρμηνεία** (ὕφος τοῦ Θρασ.).

θρασυμᾰχος-ον ὁ μετὰ θράσους, τόλμης μαχόμενος: Ἀριστλ.Ρητ.1400b,20.
θρᾰσυμέμνων-ονος (θρασὺς - μέμνων, πρβλ. Ἀγαμέμνων) ὁ θρασέα φρονῶν, τολμηρὸς μένων, εὐτόλμως σταθερός, τολμηρός, τραχύς, ἐπίθ. τοῦ Ἡρακλέους: Ἰλ.Ε 639 **ἐμὸν πατέρα θρασυμέμνονα'** || ὁμ. ἐπίθ. τοῦ Μελεάγρου: Βακχ.5,69.
θρᾰσυμήδης-ους-ες (μήδεα) ὁ θρασύς, τολμηρὸς εἰς τὰ διανοήματά του, ὁ τολμηρῶς σκεπτόμενος ἢ σχεδιάζων, ἀποφασιστικός: Πίνδ.Π 4,143 **μία βοῦς Κρηθεῖ τε μάτηρ καὶ θρασυμήδεϊ Σαλμωνεῖ,** Βακχ.15,15 (π. Ὁμ. μ. ὡς κύριον ὄνομα).
θρᾰσύμητις-ιδος (ὁ, ἡ) (μῆτις) ποι. ὁ θρασυμήδης βλ.λ.: Λεωνίδ.Ἀλ.ΑΠ 6,324 θρασύμητις Ἄρης.
θρᾰσυμήχᾰνος-ον, δωρ. θρασυμάχανος ὁ τολμηρὸς ἐν τῷ μηχανᾶσθαι, ὁ ἐπινοῶν τολμηρὰ σχέδια: Πίνδ.Ο 6,67 **θρασυμάχανος ἐλθὼν Ἡρακλέης,** αὐτ.Ν 4,62.
θρᾰσύμυθος-ον ὁ θρασέως ὁμιλῶν, ὁ τολμηρὰς τὴν γλῶσσαν' πρβλ. ἀθυρόστομος: Πίνδ.Ο 13,10 **ὕβριν, κόρου ματέρα θρασύμυθον.**
θρᾰσύνος ΕΜ 204,17 θρασύς.
θρᾰσύνω (θρασύς) κ. μσν. κ. νεώτ. θαρσύνω, καθιστῶ τινα θρασύν, εὔτολμον, πληρῶ τινα θάρρους, τόλμης, ἐνθαρρύνω, ἐγκαρδιώνω: Αἰσχ.Ἀγ. 222 **βροτοὺς θρασύνει,** Θουκ.1,142 **πλήθει τὴν ἀμαθίαν θρασύνοντες** (παρέχοντες θάρρος εἰς τὴν ἄγνοιαν αὐτῶν διὰ τοῦ πλήθους), Βίος Ἀλεξάνδρ. 3595 **εἰπὼν δὲ ταῦτ' Ἀλέξανδρας ἐθράσυνε τὰ πλήθη'** 2) μετ' αἰτ. κομπάζω, καυχῶμαι ἐπί τινι: Πολύβ.4,31,4 **ἐπεί τι καὶ θρασύνομεν τὴν ἰσηγορίαν καὶ παρρησίαν'** 3) παθ. κ. μέσ. ἀόρ. α' ἀπαρφ. **θρασυνθῆναι,** μέσ.ἀόρ. **ἐθρασυνάμην,** λαμβάνω θάρρος, γίναμαι τολμηρός, πράττω τι μετὰ θάρρους: Αἰσχ.Ἀγ.1188 **καὶ μὴν πεπωκώς γ', ὡς θρασύνεσθαι πλέον,** Θουκ.5,104 **οὐ .. ἀλόγως θρασυνόμεθα'** || κ. μτ. δοτ.: Αἰσχ. Ἱκ.772 **πρὶν ὅρμῳ ναῦν θρασυνθῆναι** (πρὶν ἢ τὸ πλοῖον ἀσφαλισθῇ καλῶς ἐν τῷ λιμένι)' || κ. μτ. ἐμπραθ. διαρ. **θ- τι πρός τινα** ἐκτελῶ τι πραξικοπηματικῶς κατά τινος: Αἰν.Τακτ.9,1' || ὁμ. **θ- ἐπί τι** λαμβάνω θάρρος πρὸς ἐκτέλεσίν τινος: Φιλόστρ.Σοφ.33,2' 4) ὁμ. τὸ παθ. ἐν κακῇ σημ. εἶμαι ὑπὲρ τὸ δέον τολμηρός, εἶμαι θρασύς, αὐθάδης, ἀναιδής: Σοφ.Φιλ.1387 **διδάσκου μὴ θρασύνεσθαι κακοῖς,** Ἀριστφ.Βάτρ.846, Δημ.272 **θρασυνομένῳ καὶ πολλῷ ῥέοντι καθ' ὑμῶν,** Πολύατρ.30W' || ὁμ. κ. μτ. δοτ.: Πλούτ.Ἠθ.1125Α **λαμυργίᾳ ἀθεότητι θρασυνομένη'** || κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. **θ- ἐπί τινι**: Ἀριστφ.Ἀχ.330, Ἰσοκρ. 5,23 **ᾐσχύνοντο μὲν ἐφ' οἷς ἐθρασύναντο'** ὁμ. **θ- πρός τι**: Πλούτ.Ἠθ.794D, Λουκ.Ἀπολ.6' ὁμ. **θ- ἔκ τινων**: Πολύατρ.22W.
θρᾰσυξενία (ἡ) ἡ θρασύτης, ἡ τόλμη ξένου: Πλάτ.Νόμ.879Ε **τῇ μάστι γι τὸν ξένον ὅσας ἂν αὐτὸς πατάξῃ τοσαύτας δόντες τῆς θρασυξενίας παυόντων.**
θρᾰσυπόλεμος-ον μτγν. ἀντὶ θρασυπτόλεμος βλ.λ.: ΑΠ Παράρτ.201.
θρᾰσύπονος-ον κ. νεώτ. ὁ μετὰ θράσους ἐργαζόμενος, ὁ τολμηρὸς ἢ πρόθυμος εἰς ἔργον: Πίνδ.Ο 1,99 **ἀκμαὶ τ' ἰσχύος θρασύπονοι,** Ζαλοκ. Μεσολόγγιον 1,22 **ὁπλῖται .. θρασύπονοι.**
θρασυπτόλεμος-ον Ἐπιγρ. θρασύς, τολμηρὸς ἐν πολέμῳ.
θρᾰσύς-εῖα-ύ (θράσος) κ. μσν. κ. νεώτ., τὸ θηλ. κ. **θρασέα** (χάριν τοῦ μέτρου), ὁ ἔχων θράσος, τολμηρός, θαρραλέος, γενναῖος, παράτολμος, ἐπὶ προσ.: Ἰλ.Θ 89 **θρασὺν .. Ἕκτορα'** κ. γεν.: Ὀδ. Δ 146 **πόλεμον θρασύν,**Πίνδ.Π 10,44 **θρασείᾳ .. δὲ πνέων,** Ἡρ.7,49, Ἀριστφ.Βάτρ.330, Θουκ.7,77 ἡ

μὲν ἐλπίς . . θρασεῖα τοῦ μέλλοντος, 'Αριστλ. Πολιτ.1315a,11 τὸ γε ἦθος θρασύν, Βίος 'Αλεξ. 595 ὡς ἄσκημα γὰρ εἶχε | τρέχειν ἀεὶ διὰ παντὸς μεθ' ἵππων θρασυτέρων· **2)** κ. νεώτ. συνήθ. ἐν κακῇ σημ. ἐπὶ προσ., ἐνεργειῶν, λόγων, ὁ ὑπὲρ τὸ δέον τολμηρός, ριψοκίνδυνος, ἀρμητικός, αὐθάδης, προπετής, ἀναιδής : 'Οδ.Κ 436 ὁ θρασὺς εἶπετ' 'Οδυσσεύς | σχόλ. προπετής |, Πίνδ.Π 12,7 θρασειᾶν Γοργόνων, Αἰσχ.Πρ.180, αὐτ.Εὐμ.863 "Αρη ἐμφύλιόν τε καὶ πρὸς ἀλλήλους θρασὺν | ἐπὶ ἐμφυλίου πολέμου |, Πρόδρ.Β 493 καὶ ἂν ἕνε κἂν εἷς δόκιμος, καὶ 'χει ψυχὴν θρασεῖαν· ‖ κ. μτ. δοτ. γλώσσῃ θρασεῖα : Σοφ.Αἰ.1142· ‖ κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. θ- ἐν τοῖς λόγοις : αὐτ.Φιλ.1307· ὁμ.θ- ἐπὶ τῶν λόγων : Δημ.Προοίμ.32· ‖ κ.ἀπολ. : Πλάτ. Νόμ.630Β θρασεῖς καὶ ἄδικοι καὶ ὑβρισταί, 'Αριστλ.ΗΝικ.1115b,29 ἀλαζὼν ὁ θρασὺς καὶ προσποιητικὸς ἀνδρείας· ‖ τὸ μὴ θρασὺ ἡ μετριοφροσύνη : Αἰσχ.'Ικ.197 φθογγῇ δ' ἑπέσθω πρῶτα μὲν τὸ μὴ θρασύ· ‖ συγκρ. θρασύτερος : Πλάτ.Λάχ.184Β, Φιλόδ.Παρρ.61Ο· κ. ὑπερθ. θρασύτατος : 'Ισοκρ.12,133· **3)** ἐπὶ πραγμ., ἐκεῖνο ὅπερ τολμᾷ τις, μετ' ἀπαρφ. : Πίνδ.Ν 7,50 θρασύ μοι τόδ' εἰπεῖν | ταλμῶ νὰ εἴπω τοῦτο |, Σοφ.Φιλ.106 οὐκ ἄρ' ἐκείνῳ γ' οὐδὲ προσμῖξαι θρασύ ;· **4)** τὸ οὐδ. θρασύ ὡς ἐπίρρ. θρασέως : Κρατῖν. 24D ἀναιδὲς καὶ θρασὺ βλέπειν.

θρᾰσύσπλαγχνος-ον ὁ ἔχων θρασεῖαν καρδίαν, γενναιόκαρδος, ἄφοβος : Εὐρ.'Ιππ.424 δουλοῖ γὰρ ἄνδρα, κἂν θρασύσπλαγχνός τις ᾖ.

θρᾰσυσπλάγχνως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον θρασύσπλαγχνον, ἄφοβον : Αἰσχ.Πρ.730 ἂν θρασυσπλάγχνως σε χρὴ λιποῦσαν αὐλῶν' ἐκπερᾶν.

θρᾰσυστομία (ἡ) μτγν. τὸ μετὰ θράσους ὁμιλεῖν, αὐθάδεια, προπέτεια : Μελέαγρ.ΑΠ 12,141.

θρᾰσύστομος-ον ὁ θρασὺς τὴν γλῶσσαν, ὁ αὐθαδῶς, ἀλαζονικῶς ὁμιλῶν : Αἰσχ.'Επτ.612 ἀνοσίοισι συμμιγεὶς θρασυστόμοισιν ἀνδράσιν, Εὐρ. ἀπ.3 δειλῶν γυναῖκες δεσποτῶν θρασύστομοι.

θρᾰσυστομῶ-έω εἶμαι θρασύστομος, θρασὺς τὴν γλῶσσαν, ὁμιλῶ μετὰ θράσους.

θρᾰσύτης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ὑπερβολικὴ τόλμη, θράσος, αὐθάδεια, ἀναίδεια, προπέτεια : 'Ιππ. Νόμ.4,Θουκ.2,61 μισεῖν τὸν θρασύτητι ὀρεγόμενον, Λυσ.3,45,Πλάτ.'Ορ.417 θρασύτης, ὑπερβολὴ θράσους· ‖ τὸ σφόδρα θαρρεῖν : 'Αριστλ.Ρητ. 1390a,31· κ. κτ. πληθ. : 'Ισοκρ.4,77 τὰς θρασύτητας τὰς ἀλλήλων ἐζήλουν, Δημ.1452 αἱ διὰ τῶν λόγων ἀνδρεῖαι καὶ θρασύτητες.

θρᾰσύτολμος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ μετὰ θράσους τολμῶν : Κατ.'ΑστρλΚ 8(4),212,Νικόλ.Μεθ.72 | ἔκδ.'Ανδρ.Δημητρακοπούλου|.

θρᾰσύφρων-ονος-ον μτγν. ὁ θρασὺς τὸ φρόνημα, τολμηρὸς τὸν νοῦν : 'Οππ.'Αλ.1,112.

θρᾰσυφωνία (ἡ) μτγν. ἡ θρασυστομία βλ.λ. : Πολυδ.2,112.

θρασύφωνος-ον μτγν. ὁ θρασύστομος βλ.λ. : Πολυδ.2,112.

θρᾰσυχάρμης (ὁ) μτγν. ὁ θρασὺς ἐν τῷ πολέμῳ, τολμηρὸς ἐν τῇ μάχῃ : Κόϊντ.4,502.

θρᾰσύχειρ-χειρος (ὁ,ἡ) ὁ θρασύς, τολμηρὸς τὰς χεῖρας, δυνατὸς στὰ χέρια : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 7,234· ‖ θρασύχειρ μ[άχ]α ἐπὶ πυγμαχίας : Βακχ. 2,4· ‖ ἐν κακῇ σημ. βίαιος, κακοποιός : Βακχ.Σχόλ. 'Οξυρύγχ.1361 ἀπ.5,10 (= Σχόλ.'Οξυρύγχ.2081(e)10) θρασύχειρ καὶ μιαίφονος.

θρᾰσυχειρία (ἡ) μτγν. τὸ θράσος, ἡ τόλμη τῶν χειρῶν : Πολυδ.2,148.

θρᾰσύχειρος (ὁ) ὁ θρασύχειρ βλ.λ. : Βακχ.2,4 | διόρθ. ἀντὶ θρασύχειρ |.

θρᾰσώ-οῦς(-όος) (ἡ) μτγν. ἡ πλήρης τόλμης, τολμηρά, ἐπίθ. τῆς 'Αθηνᾶς : Λυκόφρ.936.

θρᾷττα (ἡ) εἶδος μικροῦ θαλασσίου ἰχθύος : 'Αντιφάν.211, Μνησίμ.4,41, 'Αριστλ.ΖΙ 785b,23 ἰχθύων ἔνιοι, οἷον αἱ καλούμεναι θρᾷτται, 'Αθήν.7, 329D ἰχθύδιον οὖν ἐστιν . . ἡ θρᾷττα θαλάττιον.

θρᾴττης 'Ησ. « ὁ λίθος, ὑπὸ Θρᾳκῶν »· πρβλ. θρᾳκίας.

θραττίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ θρᾷττα βλ.λ. : 'Αναξάνδρ.27 συμπαίζειν κορακινιδίοις μετὰ περκιδίων καὶ θραττιδίων.

θράττον 'Ησ. « ὕπερον, κόλουρον ».

θράττω ἀττ.τ. τοῦ θράσσω βλ.λ.: Πλάτ.Φαίδ.86Β.

θραυλός-ή-όν | θραύω | μσν. εὔθραυστος, εὔθρυπτος, μαλακός, ἁπαλός, συγκρ. -ότερος : 'Αγών.π.Σουίδ. τὰς πέτρας θραυλοτέρας ποιεῖν.

θραῦμα-ατος (τὸ) | θραύω | θραῦσμα: Αἰσχ.Πέρσ. 425 θραύμασίν τ' ἐρειπίων ἔπαιον, 'Επιγρ., Διόδ. Σ 3,12 τὰ λατομούμενα θραύματα | δ.γρ. θραύσματα |· **2)** ἀποζημίωσις θραύσεως : 'Ιουλ. Λόγ.2,60Α· **3)** ὄλεθρος, καταστροφή : ΠΔ'Ιουδ. 13,5 εἰς θραῦμα ἐχθρῶν οἳ ἐπανέστησαν ἡμῖν· **4)** μτφ. : Αἰσχ.'Αγ.1166 θραύματ' ἐμοὶ κλύειν | δ.γρ. θαύματ' |.

θραύπαλος (ὁ) τὸ φυτὸν ἐφέδρα ἡ καμπυλόπους, πολύκομπος, πολυκόμπι : Θεόφρ.ΦΙ 3,6,4· ὁμ. ἡ θρ- : αὐτ.4,1,3.

θραυπίς-ίδος (ἡ) εἶδος ἀκανθοφάγων μικρῶν πτηνῶν : 'Αριστλ.592b,30 τὰ δὲ τοιάδε ἀκανθοφάγα, ἀκανθίς, θραυπίς.

θραῦρος 'Ησ. ἀντὶ θραῦλος βλ.λ.

θραυσάντυξ-ῠγος (ὁ,ἡ) | θραύω | ὁ θραύων τὰς ἄντυγας βλ.λ. ἅρματος, συντρίβων τοὺς τροχοὺς τῆς ἁμάξης : 'Αριστφ.Νεφ.1264 τύχαι θραυσάντυγες ἵππων ἐμῶν.

θραυσίπτερος-ον μσν. ὁ θραύων τὰς πτέρυγας : 'Ιερακοσ.132 θραυσίπτερος ἱέραξ.

θραῦσις-εως (ἡ) | θραύω | κ. μσν. κ. νεώτ.,δημ. -η κ. θράψη ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θραύω, βίαιος ἀποχωρισμὸς ἀπ' ἀλλήλων τῶν μορίων σκληροῦ τινος σώματος, σύντριψις, τσάκισμα, σπάσιμο, ἀντίθ. κάταξις: 'Αριστλ.Μετ.389a,13, Πλούτ.'Αρέσκ.Φιλ.3,3,7 τῇ μὲν θραύσει τὸν κτύπον ἀποτελεῖ, Σωρ.Κατ.12· **2)** φόνος, σφαγή, φθορά, καταστροφή· Φώτ.κ.Σουίδ. « φθορά, ἧττα ἐν πολέμῳ, θάνατος, ἀρρωστία, συντριβή, πληγή » : ΠΔ Βασ.2,17,9 ἐγενήθη θραῦσις ἐν τῷ λαῷ τῷ ὀπίσω 'Αβεσσαλώμ, 'Ιέρακ.Χρον. ἐν Σάθ. 1,265 | στ.615 | ἕνεκα τῶν βολίδων, | τῶν φόνους, θραῦσιν ἐν αὐτοῖς πλείστων προξενησάντων,-τὸ πυραβολικὸν ἔκαμε | ἐπροξένησε | θραῦσιν εἰς τὸν ἐχθρόν· ‖ κ. ἐπὶ τῆς ἐκ τοῦ λοιμοῦ καταστροφῆς : ΠΔ 'Αρ.16,49 καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ θραύσει τεσσαρεσκαίδεκα χιλιάδες, - ἔκαμε θραύση ἡ πανούκλα· **3)** εἰδ. ἡ κατὰ τόπους πτῶσις τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς: Γαλ.19,430· **4)** 'Ησ. « ὀργή, πληγή, σφῦρα ἢ τοὺς βώλους θραύουσα ».

θραῦσμα-ατος (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θραύειν, τεμάχιον ἀποσπασθὲν ἐκ σκληροῦ τινος σώματος διὰ θραύσεως, σύντριμμα, κομμάτι : 'Αριστλ.Κόσ.394b,4, 'Αγαθρχ.25, Διον. 'Αλ.Ρωμ.10,2 θραύσματα σαρκῶν, Μωραΐτ.Διηγ. 1,89 ὅσα θραύσματα ἔρριπτον οἱ κάτοικοι εἰς τὸν ἄνω τῆς ἀκτῆς βράχον, - ἐτραυματίσθη ἀπὸ θραῦσμα ὀβίδος· **2)** εἰδ. ἐπὶ τῆς λέπρας, ἡ ἐφελκίς : ΠΔ Λευΐτ.13,30 θραῦσμά ἐστι, λέπρα τῆς κεφαλῆς ἢ λέπρα τοῦ πώγωνός ἐστι· **3)** τὸ ἄριστον εἶδος τοῦ ἀμμωνιακοῦ βλ.λ. : Διοσκ.3,84· **4)** κάταγμα : 'Ιππιατρ.74 | πληθ. |.

θραυσμός (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἡ ἐνέργεια τοῦ θραύειν, ἡ σύντριψις, τὸ σπάσιμο : ΚΜανασσ.65 δοράτων θραυσμὸς καὶ συντριβὴ ἀσπίδων· κ. μτφ. : ΠΔ Να.2,10 καρδίας θραυσμός.

θραυστήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. ἐργαλεῖον εἰδικὸν πρὸς θραῦσιν σκληρῶν ὑλικῶν.

θραυστήριος-α-ον μτγν. ὁ ἱκανός, κατάλληλος εἰς τὸ θραύειν : Ἀέτ.2,19 **θ- λίθων.**

θραύστης (ὁ) πάπ. κ. νεώτ. ὁ θραύων, ὁ συντρίβων : Πάπ. (εἰμὴ γραπ. θραυστός)· **2)** νεώτ. ὁ θραυστήρ βλ.λ. ἐν χρ. κ. σύνθετον (κεφαλοθραύστης, καρυοθραύστης).

θραυστός-ή-όν ὃν δύναταί τις νὰ θραύσῃ εὐκάλως, εὔθραυστος : Τίμ.Λοκρ.99C **τὸ δὲ θραυστὸν θεῖαν, ἄσφαλτον,** Θεόφρ.Φ1 5,3,6· **2)** ὁ κατάλληλος, ἐπιτήδειος πρὸς κατακρήμνισιν : Ἀσκληπ. Ἰατρ.π.Γαλ.14,698, ΔίωνΚ 36,18, Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.3,33· **3)** ἐν ἐνεργ. σημ. ὁ θραύων, ὁ συντρίβων : Ἐπιγρ. ἐν Πάπ.· **4)** τὸ οὐδ. **θραυστόν** ὡς οὐσ. θραῦσμα βλ.λ.3) : Πλίν.Φ1 12,107.

θραύω κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. παρατ. **θραύεσκον,** μέλλ. **θραύσω,** ἀόρ. α' **ἔθραυσα,** παθ. μέλλ. **θραυσθήσομαι,** παθ ἀόρ. **ἐθραύσθην,** παθ. παρακ. **τέθραυσμαι** ἐν μτχ. **τεθραυσμένος** ἀποχωρίζω βιαίως ἀπ' ἀλλήλων τὰ μόρια σκληροῦ τινος σώματος, συντρίβω, κομματιάζω, τσακίζω, σπάζω : Σιμων.57, Ἡρ.1,174 **θραυομένης τῆς πέτρης,** Αἰσχ. Πέρσ.196, Εὐρ.Ἱππ.1239, Σοφ.Ἀντ.476, Πλάτ.Φαῖδρ. 248B **πτερὰ θραύονται** (συντρίβονται), **- ἔθραυσε τὰ πινάκια, - τὸ πλοῖον ἐθραύσθη ἐπὶ τῆς ἀκτῆς·** **2)** μτφ. θρύπτω, ἐξασθενῶ, ἀδυνατίζω, καταβάλλω : Πίνδ.Ο 6,97 **μὴ θραύσαι** (δ. γρ. θράσσοι) **χρόνος ὄλβον,** Τιμόθ.Μιλ.Πέρσ.160 **διάτορον σφραγῖδα θραύων στόματος** (κατὰ Wilam. τὸ συνετὸν τοῦ λόγου), Ἀριστφ.Ὀρν. 466 **ἔπος τι, ὅ,τι τὴν τούτων θραύσει ψυχήν,** Πλούτ.Ἀλκ.23 **θραῦσαι τὴν ἐκεῖ τῶν Ἀθηναίων δύναμιν,** Ἐπιγρ. **θ- τι τῶν ἐκ χρόνου φυλασσομένων δικαίων,** Θ Λειτ.Διάταξ. Προσκομιδ. Εὐχ.Διακόνου **ἡ δεξιά σου, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς·** κ. παθ. : Ἀσπασία π.Ἀθήν.5,219E **πόθος ὄμμασι θραυσθείς,** Πλούτ. Ἀντ.17 **θραυομένων τὸν λογισμόν·** ‖ ὁμ.μτ.ἐμπροθ. διορ. θ- ἐπί τινα λυποῦμαι διά τινα : ΠΔΒασ.1,20,34 **οὐκ ἔφαγεν ἐν τῇ δευτέρᾳ τοῦ μηνὸς ἄρτον, ὅτι ἐθραύσθη ἐπὶ τὸν Δαυίδ·** **2)** νεώτ. κ. μτφ. φρ. **ἔθραυσε πάντα δεσμὸν μετὰ τοῦ γείτονος** διέκοψε ὁριστικῶς τὰς σχέσεις, **- τὸ ἔθνος ἔθραυσε τὰς ἁλύσεις του** ἐπανεστάτησεν ἢ ἠλευθερώθη ἀπὸ τῆς δουλείας· ρηματ.π. θραῦσις, θραυστήρ, θραυσμός, θραῦσμα, θραύστης, θραυστός.

θράφαλο (τὸ) δημ. κ. **θράφαλος** (ὁ) θρύφαλο, θρύμμα : **ἔγινε θράφαλο ἢ θράφαλος·** **2)** εἶδος μεγάλης τευθίδος, μεγάλο καλαμάρι : **πιάσαμε ἕνα θράφαλο ποὺ ἔπλεε πάνω στὴ θάλασσα.**

θραφερός-ή-ό δημ. ὁ εὐτραφής, εὔσαρκος, καλοθρεμμένος, παχύς : Γρυπ.Σκ.Τερρ.9,11 **ἔτσι, μ' ὅσα τὰ κάλλη της μ' ἄλλα στολίδια τόσα | μέσ' στὸ συμπόσιο πετᾷ τὴ θραφερὴ Σαλώμη.**

θράφη (ἡ) δημ. τ. τοῦ θραῦσις βλ.λ.2).

θράω μτγν. μ. ἐν μέσ. ἀόρ. **θρήσασθαι** καθέζομαι, καθίζω· Εὐστ.1400,5 « ἀπὸ τοῦ θρῆσαι, ὅ ἐστι καθίσαι » : Φιλητ.π.Ἀθήν.5,192E **θρήσασθαι πλατάνῳ λασίῃ ὕπο.**

θρεκτικός-ή-όν (τρέχω) ὁ ἱκανός, κατάλληλος εἰς τὸ τρέχειν, ταχύς, ἀττ. ἀντὶ τροχαστικός· Μοῖρ. 187P, Ἡσ. « θρεκτικώτατος, ὀξύτατος ».

θρεκτός-ή-όν τροχαῖος βλ.λ.· Ἡσ. « θρεκτὸς δρόμος· ταχὺς θρέξαι, δραμεῖν, δρόμῳ διανυσθείς » : Σοφ.ἀπ.463 **θρεκτοῖσι νόμοις** (ἐσφ.γρ. ἀντὶ κρεκτοῖσι)· ‖ Φώτ. « θρεκτός· δρόμος ».

θρέμμα-ατος (τὸ) (τρέφω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὅ,τι ἔθρεψεν ἢ τρέφει τις, ἀνάθρεμμα : Ἀρίων 1,9 **θ- Νηρεΐδων** (ἐπὶ δελφίνων)· ‖ ἰδίως τὰ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου τρεφόμενα ζῷα εἰς ποίμνια ἢ ἀγέλας, βοσκήματα : Ξεν.Οἰκ.20,23 **πᾶν κτῆμα καὶ θρέμμα,** Πλάτ.Πολιτ.261D **τῶν ἐν ταῖς ἀγέλαις θρεμμάτων,** αὐτ.Νόμ.819D, Πολύβ.2,26,5 **τὸ τῶν σωμάτων καὶ θρεμμάτων πλῆθος,** ΚΔ'Ἰω.4,12 **οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ·** ‖ ἐπὶ κατοικιδίων πτηνῶν : Πλάτ.Νόμ.789B **ὀρνίθων θρέμματα·** ‖ γεν. ἐπὶ πάντων τῶν ζῴων : Πλάτ.Κριτ 118B **τροφὴν τοῖς πᾶσιν ἡμέροις καὶ ἀγρίοις ἱκανὴν θρέμμασιν·** **2)** ἐπὶ προσ. : Σοφ.ΟΤ 1143 **ὡς ἐμαυτῷ θρέμμα θρεψαίμην ἐγώ,** Ἀριστφ.Ἐκκλ.973 **Χαρίτων θ-,** Πλάτ.Νόμ.777B **δύσκολόν ἐστι τὸ θρέμμα ἄνθρωπος,** Κάλβ.Ὠδ.2 **πολυτέκνου θεᾶς, .. θρέμματα πτερωτά·** ‖ φρ. νεώτ. **εἶμαι γέννημα καὶ θρέμμα Ἀθηναῖος** ἐγεννήθην καὶ ἀνετράφην ἐν Ἀθήναις· **3)** ἰδίως ὁ οἰκογενὴς (ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ δεσπότου γεννηθεὶς) δοῦλος : Ἐπιγρ. **τὸ Χρυσίππου θρέμμα·** **4)** γεν. πλάσμα, δημιούργημα, ἐπὶ λέοντος : Σοφ.Τρ.1093 **ἄπλατον θρέμμα κἀπροσήγορον·** ‖ εἰδ. ἐπὶ τοῦ Κερβέρου : αὐτ.1099 **Ἐχίδνης θρέμμα,** Ἀρχέστρ. ἀπ.12 **θρέμμα Σελινοῦντος** (ἐπὶ ἰχθύος τινός), Μελέαγρ. ΑΠ 5,150 **κακὰ θρέμματα** (ἐπὶ σμήναυς κωνώπων)· **5)** ἐπὶ πραγμ. ὁμ. μτ. γεν. τόπου, προϊόν : Ἀντιφάν. 182,3 **Καρύστου θρέμμα** (ἐπὶ ποτηρίου πεποιημένου ἐν Καρύστῳ)· **6)** ὡς ὀνειδιστικὸς ὅρος : Αἰσχ.Ἑπτ.181 **θρέμμ' οὐκ ἀνασχετά,** Σοφ.Ἠλ.622 **ὦ θρέμμ' ἀναιδές·** πρβλ. Ἀριστφ.Λυσ.369· **7)** πολλάκις ἐν περιφρ. **ὕδρας θρέμμα** ἀντὶ ὕδρα : Σοφ. Τρ.574, Πλάτ.Νόμ.790D **τὰ νεογενῆ παίδων θρέμματα** (ἀντὶ παῖδες), Πλούτ.Σόλ.7 **θρέμμασαι παλλακῶν** (ἀντὶ παλλακαῖς τρεφομέναις).

θρεμματικός-ή-όν Ἐπιγρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ θρέμματα, ὁ φροντίζων διὰ τὰ θρέμματα βλ.λ 3) : **θρεμματικὴ ἐργασία** (ἑταιρεία ἐπικουροῦσα τοῖς παισὶ τῶν δούλων).

θρεμμάτιον (τὸ) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ θρέμμα βλ. λ. 2), μικρὸς δοῦλος.

θρεμματοτροφῶ-έω μτγν. τρέφω κτήνη: Στράβ. 15,1,41 **οἷς μόνοις ἔξεστι θηρεύειν καὶ θρεμματοτροφεῖν,** Διόδ.Σ 2,54 **θρεμματοτροφοῦντες ἀγέλας.. βοσκημάτων.**

θρέμπο ἥμερο (τὸ) δημ. **τὸ** ποῶδες φυτὸν μικρομερὶς βλ.λ. ἢ νευρώδης.

θρέξασκον ἐπ. γ' πληθ. πρόσ. ἀόρ. α' τοῦ τρέχω.

θρέξομαι μέλλ. τοῦ τρέχω βλ.λ.

θρεοκάρδιος-ον ὁ συντετριμμένος, τεθλιμμένος τὴν καρδίαν : Ἀνακρ.65,5 (διόρθ. θρασυκάρδιος).

θρέομαι ἀποθ. μ. κατ' ἐνεστ. κράζω μεγαλοφώνως, ξεφωνίζω : Αἰσχ.Ἑπτ.78 **θρέομαι φοβερὰ μεγάλ' ἄχη·** ἀλλαχοῦ μ. κτ. μτχ. : αὐτ.Ἀγ.1165 **μινυρὰ θρεομένας,** πρβλ. Εὐρ.Ἱππ.363 **πάθεα μέλεα θρεομένας·** ‖ τὸ ἐνεργ. μ. π. Ἡσ.

θρέπτα (τὰ) μτγν. τ. τοῦ θρέπτρα (τὰ) βλ.λ. : Ἑλλ.Ἐπιγράμμ. (ἀμφ.), Κόϊντ.11,89.

θρεπτάριον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. πάπ. θρεμμάτιον, οἰκογενὴς δοῦλος : Ἐπιγρ., Πάπ. **τὰ ἀβάσκαντά σου θρεπτ' ρια·** πρβλ. θρεφτάρι.

θρέπτειρα (ἡ) θηλ. τοῦ θρεπτήρ βλ.λ. : Εὐρ.Τρῳ. 195 **παίδων θρέπτειρα,** Διότ.ΑΠ 5,105,1 **γραῖα, φίλη θρέπτειρα·** ‖ ἐν χρ. κ. μτφ. : Ὀππ.Ἁλ.2,680 Δίκη θρέπτειρα **πολήων.**

θρεπτήρ-ῆρος (ὁ) κ. νεώτ., τὸ θηλ. **θρέπτειρα** ὁ τρέφων, ἀνατρέφων, τροφεύς : Ἐπιγρ. θρεπτῆρος ἐμεῖο (ἐπὶ πατρός), Μελέαγρ.ΑΠ 12,137· κ.κτ.πληθ.: Ἐπιγρ.· ‖ κ. ὡς ἐπίθ. **θρεπτὴρ ἀγοστός :** Νόνν.Δ 3,387.

θρεπτήριος-ον κ. μσν. ὁ τρέφων, ἱκανός, κατάλληλος εἰς τὸ τρέφειν, θρεπτικός : Αἰσχ.Χο.545 **μαστὸν .. ἐμὸν θρεπτήριον·** **2)** ὁ τραφείς, ἀναtραφείς : αὐτ.6 **πλόκαμον Ἰνάχῳ θρεπτήριον** (κόμη τρεφαμένη ὡς ἀφιέρωμα εἰς τὸν Ἰ.)· **3)** τὸ οὐδ. **θρεπτήριον** ὡς οὐσ. ἁ.θρεπτάρισν βλ.λ.: Πάπ.· **4)** ὁμ. τὸ οὐδ. πληθ. **θρεπτήρια** ὡς οὐσ. μισθὸς τροφῆς, **ἀμοιβὴ τιτθείας, ἡ ἀμοιβὴ ἡ παρεχομένη**

παρὰ τῶν γονέων εἰς τὰς τροφοὺς ἢ τοὺς παιδαγωγοὺς τῶν τέκνων των, θρέπτρα : Ὑμν.Δήμ.168, αὐτ.223· || ὁμ. ἀττ. **τροφεῖα** τὰ ὑπὸ τῶν τέκνων πρὸς τοὺς γονεῖς ἀνταποδιδόμενα θρέπτρα: Ἡσίοδ. Ἔργ.188 **οὐδέ κεν οἵ γε γηράντεσσι τοκεῦσιν ἀπὸ θρεπτήρια δοῖεν**, Αἰλ.Π| 2,7· **5)** ὁμ. τὰ πρὸς τὸ ζῆν, τροφή : Σοφ.ΟΚ 1263 **τὰ.. νηδύος θρεπτήρια**· **6)** ὁμ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τόπος διατροφῆς, ἀνατροφῆς : Ἀνδρ.Κρ.10.

θρεπτήτωρ-ορος (ὁ) πάπ. ὁ τρέφων, ἀνατρέφων, φροντίζων περὶ τῆς τροφῆς: **πενήτων θρεπτήτορες.**

θρεπτικά ἐπίρρ. δημ. θρεπτικῶς βλ.λ.

θρεπτικός-ή-όν (τρέφω) κ. νεώτ., δημ. κ. **θρεφτικός-κιά-κό** ὁ ἁρμόδιος, ἐπιτήδειος εἰς τὸ τρέφειν ἢ τὸ ἀνατρέφειν : Πλάτ.Πολιτ.267Β **τέχνη τῆς ἀκεράτου φύσεως θρεπτική**· || ὁ κατάλληλος πρὸς θρέψιν : Δίφιλ.Σ π. Ἀθήν.3,82F **θρεπτικώτερα δὲ τῶν μήλων**, Μνησίθ.Ἀθ.π.Ἀθήν.1,32D **ὁ μέλας οἶνός ἐστι θρεπτικώτατος**, - **θρεπτικαὶ οὐσίαι - τραφαί**· **2)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θρέψιν, ὁ ἐκτελῶν τὴν ἀφομοίωσιν τῶν τραφῶν : **θρεπτικὸν σύστημα** (τὸ σύνολον τῶν ὀργάνων δι' ὧν τελεῖται ἡ θρέψις τοῦ ὀργανισμοῦ)· **3)** ὁ συντελῶν εἰς τὴν θρέψιν, προάγων τὴν αὔξησιν : Ἀριστλ.Ψυχ.416a,19 **ἡ δύναμις τῆς ψυχῆς θρεπτικὴ καὶ γεννητική**, αὐτ. 415a,23· || **τὸ θρεπτικὸν** ὡς οὐσ. ἡ δύναμις, ἡ αἰτία τῆς αὐξήσεως : αὐτ.ΗΝικ.1102b,11· ἀντίθ. φθαρτικός : Πολύστρ.23W· **4)** ὁ συντελῶν εἰς τὴν θεραπείαν, **εἰδ.** εἰς τὴν θρέψιν, ἐπούλωσιν, πληγῆς : Διοσκ.1,43 **θ- ἑλκῶν.**

θρεπτικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ θρεπτικοῦ : **ἡ θρεπτικότης τῶν καρπῶν.**

θρεπτικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. **θρεπτικά** κατὰ τρόπον θρεπτικόν, συντελοῦντα εἰς τὴν θρέψιν, τὴν αὔξησιν : Πορφ.Ἐμβρ.1,1.

θρεπτός-ή-όν (τρέφω), τὸ ἀρσ. **θρεπτός** κ. τὸ θηλ. **θρεπτή ὡς οὐσ.** δοῦλος ἀνατραφεὶς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ δεσπότου αὐτοῦ, οἰκότριψ, οἰκογενής : Φερεκρ.125, Λυσ.ἀπ.215S, ΠΔ Ἐσθ.2,7 **ἦν τούτῳ παῖς θρεπτή**, Ἐπιγρ. **οἱ θρεπτοὶ καὶ αἱ θρεπταί**, Πάπ. **τῷ ἐμοῦ πάτρωνι παρὰ τοῦ θρεπτοῦ αὐτοῦ**· ὁμ. ἐπὶ υἱοθετηθέντων βρεφῶν : Ἐπιγρ. **τὴν ἰδίαν θρ-**, Πλίν.Ἐπιστ.Τραϊ.65· **2)** μτγν. μαθητής, πιθ. οἰκόσιτος : Βέττ.Βάλ.157,29.

θρέπτρα (τά) ἡ ἀμοιβὴ τῶν τέκνων πρὸς τοὺς γονεῖς διὰ τὴν ἀνατροφὴν αὐτῶν, θρεπτήρια,.τροφεῖα : Ἰλ.Δ 478 **οὐδὲ τοκεῦσιν θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε.**

θρέπτρα (ἡ) Ἐπιγρ. θρέπτειρα, τροφός.

θρεσκεία (ἡ) ἀντὶ θρησκεία βλ.λ.

θρέσκος-ον ἀντὶ θρῆσκος βλ.λ.· Ἡσ. « θρέσκος· ἁγνή »· πρβλ. φιλόθρεσκος.

θρεττάνελό (ἄκλ.) μίμησις τοῦ ἤχου τῆς κιθάρας γινομένη διὰ τῆς φωνῆς· πρβλ. τραλαρά : Ἀριστφ.Πλ.290 **καὶ μὴν ἐγὼ βουλήσομαι θρεττανελὸ τὸν Κύκλωπα.**

θρέττε (τό) βαρβαρισμός, τὸ θάρρος· Ἡσ. « ἀνδρεῖαν, ἔστι δὲ ἀμετάφραστον » : Ἀριστφ. Ἱππ.17 **οὐκ ἔνι μοι τὸ θρέττε** (δὲν ἔχω τὸ θάρρος, κτ. Σχολ. «τὸ θαρραλέον, τὸ θρασύ»).

θρεῦμαι ποι. συνηρ. τ. τοῦ θρέομαι βλ.λ.

θρεφτάρι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ θρεφτὸ ἄνευ ὑποκορ. σημ., ζῷον διατρεφόμενον πρὸς σφαγήν, τὸ οἰκόσιτον βόσκημα, σιτευτόν : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 63,2 **ἀπ' τὸ κοπάδι τὰ 'φεραν γιὰ μένα (θρέφτάρια οἱ μπιστικοὶ οἱ καλόβολοι**· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ τραφείς, ἀνατραφείς, μεγαλώσας που, θρέμμα, ἀνάθρεμμα : Κρυστ.Καλόγ.5,137 **γιὰ τὸ Βλαχάβα μόλεγε, τοῦ Ὀλύμπου τὸ θρεφτάρι.**

θρέφω μσν. κ. δημ. τ. τοῦ τρέφω βλ.λ. : Διγεν. Ἀκρ.1814 **θρέφει δὲ σῶμα ἀνθρώπινον νὰ μὴν ἔχῃ φροντίδες**, Ἐρωφ.4,734 **γῆ ἐσὺ τὰ κάνεις ὅλα, γῆ ἀπὸ σένα | θρέφουνται**, Σολωμ.Νικηφ. Βρυένν.3 **θεοτικὰ τὴ θρέφει**, Κρυστ.Γκόλφ.97 **θὰ βουρλισθῶ μὲ τὸν καημὸ ποὺ θρέφω.**

θρέψα ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ τρέφω βλ.λ.

θρεφερός-ή-ό δημ. γόνιμος, καρπερός· **2)** εὐτραφής, καλοθρεμμένος, θραφερὸς βλ.λ.

θρεψήνωρ-ορος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ τρέφων τοὺς ἄνδρας : Ἀπολλιν.ΛΨαλμ.106,36 **ἀποπτύξαντες ὅλην θρεψήνορα δαῖτα.**

θρέψιμο-ατος (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τρέφειν, ἡ θρέψις : **τί εἶναι αὐτὸ τὸ θρέψιμο ποὺ ἔκαμες** (πόσον παχὺς ἔγινες), -**τὸ θρέψιμο τῆς πληγῆς θ' ἀργήσῃ** (ἡ ἐπούλωσις).

θρεψίππας (ὁ) μτγν. ἱπποτρόφος, ὡς κύρ. ὄνομα : Ἀπολλδ.2,7,8.

θρέψις-εως (ἡ) (τρέφω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τρέφειν, τὸ τρέφεσθαι, **τὸ θρέψιμο** : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.11,97· πρβλ. Γαλ. 1,655, Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.2,66· || εἰδ. νεώτ. βιολ. τὸ σύνολον τῶν λειτουργιῶν, δι' ὧν τὰ ἔμβια ὄντα ἀφομοιοῦσι τὰς πρὸς συντήρησιν καὶ αὔξησιν αὐτῶν οὐσίας : **ὁ στόμαχος εἶναι ὄργανον τῆς θρέψεως**· **2)** ἡ ἐπούλωσις ἕλκους, τὸ θρέψιμο.

θρηΐκη Ἡσ. « ὑποδημάτων εἶδος Περσικῶν ».

Θρηΐκιος-η-ον κ. συνηρ. Θρῄκιος-α-ον ἀντὶ Θράκιος βλ.λ. : Ἰλ.Κ 559 **ἵπποι δ' οἵδε,.. Θρηΐκιοι**, Εὐρ.Ἑκ.36 **ἐπ' ἀκταῖς τῆσδε Θρηκίας χθονός.**

Θρῄκηθεν ἐπίρρ. Ἰων. ἐκ Θράκης, ἀπὸ τὴν Θράκην : Ἰλ.Ι 5 **τώ τε Θρῄκηθεν ἄητον.**

Θρῄκηνδε ἐπίρρ. Ἰων. εἰς Θράκην : Ὀδ.Θ 361 **ὁ μὲν Θρῄκηνδε βεβήκει.**

θρήνερως-ωτος (ὁ,ἡ) μτγν. θρηνώδης ἐραστής, δύσερως : Πολυδ.6,189.

θρηνεύω ἐπίρρ. θρηνῶ βλ.λ.

θρήνημα-ατος (τὸ) ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θρηνεῖν, θρῆνος, ὀδυρμός, κλάψιμο, μυρολόγι : Εὐρ.Ὀρ.132 **αἵδ' αὖ πάρεισι τοῖς ἐμοῖς θρηνήμασι φίλαι ξυνῳδοί**, αὐτ.Ἑλ.174.

θρηνήσιμος-ον (θρηνῶ) γλωσσ. ὁ ἄξιος θρήνου.

θρηνητήρ-ῆρος (ὁ) (θρηνῶ), θηλ. **θρηνήτρια** ὁ θρηνῶν, ὁ μυρολογῶν, **ὁ.** θρηνητής : Αἰσχ.Πέρσ. 937 **Μαριανδυνοῦ θρηνητῆρος.**

θρηνητήριος-ον μσν. ὁ θρηνητικὸς βλ.λ. : Εὐστ.1372,26 **ᾠδαὶ θρηνητήριοι.**

θρηνητής (ὁ) (θρηνῶ) ὁ θρηνητὴρ βλ.λ. : Αἰσχ. Ἀγ.1075 **οὐ γὰρ τοιοῦτος ὥστε θρηνητοῦ τυχεῖν.**

θρηνητικός-ή-όν (θρηνῶ) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπιρρεπὴς πρὸς θρῆνον, θρηνώδης, κλαψιάρικος : Ἀριστλ.ΗΝικ.1171b,15· **2)** ὁ κατάλληλος, ὁ ἁρμόδιος πρὸς θρῆνον : Πολυδ.4,73 **θρηνητικὸς αὐλός**· || **τὸ θρηνητικὸν** ὡς οὐσ. ὕλη πρὸς θρῆνον : Πλούτ.Ἠθ.623Α· **3)** νεώτ. κ. δημ. πένθιμος, λυπητερός : Μωραΐτ.Διηγ.1,179 **μὲ τοὺς θρηνητικοὺς κρωγμοὺς τῆς ροκάνας τοῦ Σπύρου.**

θρηνητικῶς ἐπίρρ., μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. **-ά** κατὰ τρόπον θρηνητικόν, θρηνωδῶς, κλαψιάρικα : Πολυδ.6,202, Διγεν.Ἀκρ.4562 **θρηνητικῶς ἐβόα.**

θρηνητός-ή-όν (θρηνῶ) σχόλ. ὁ ἄξιος νὰ θρηνηθῇ : Σχόλ.Αἰσχ.Πέρσ.931· πρβλ. αἰακτὸς 2).

θρηνήτρια (ἡ) σχόλ. θηλ. τοῦ θρηνητὴρ βλ.λ., ἡ μυρολογίστρια : Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.1489.

θρηνήτωρ-ορος (ὁ) (θρηνῶ) μτγν. ὁ θρηνητὴρ βλ.λ. : Μαν.4,190.

θρηνίζω μσν. θρηνῶ, ὀδύρομαι, κλαίω : Διήγ. Ἀχιλλ.1592 **ἐκεῖ ὡς ἐπῆγεν παρευθὺς νὰ ἐθρήνιζεν μεγάλως**· ρηματ.π. θρηνισμός.

θρηνισμός (ὁ) (θρηνίζω) μσν. θρῆνος, ὀδυρμός, κλάμα : Βέλθ.Χρυσ.ἐν Κορ.Ἄτ.2,158 **ὁ θρηνισμός, ὁ πικρασμός, ὃν εἶχεν ἐκ καρδίας.**

θρηνολάλος-ον (θρῆνος-λαλῶ) Ἐπιγρ. ὁ θρηνῳδῶν : **θρηνολάλοι Σειρῆνες.**

θρηνολογία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. κοπετός, ὀλοφυρμός : Μιχ. Ἀκομ.2,409.

θρηνολόγος-ον νεώτ. ὁ θρηνολογῶν, ὁ ὀλοφυρόμενος, ὁ θρηνῳδῶν.

θρηνολογῶ-έω (θρῆνος - λέγω) Ἐπιγρ. κ. νεώτ., δημ. -άω θρηνῶ, ὀλοφύρομαι, θρηνῳδῶ, μυρολογῶ: Βηλαρ.15,8 **μαραμμένο θρηνολογῶ,** Ζερβ. Τραγ.Βύρ.44 **θρηνολογᾷ γιὰ δεινὰ φανταστικά.**

θρήνομαι μσν. κ. **θρηνοῦμαι** θρηνῶ, ὀλοφύρομαι : Ἐρωφ.Ε 13 **ποιὸς κλαίγ' ᾄδῶ, ποιὸς θρήνεται.**

θρηνοποιός-όν (θρῆνος - ποιῶ) γλωσσ. ὁ παρέχων θρήνους, ὁ πένθιμος, ὁ λυπητερός.

θρῆνος (ὁ) (θρέομαι) κ. μσν. κ. νεώτ. ὀλοφυρμός, ὀδυρμός, κλάμα, μυρολόγι : Ἰλ.Ω 721 **παρὰ δὲ εἷσαν ἀοιδοὺς θρήνων ἐξάρχους,** Ἡρ.2,79 **ἀποθανόντα δ' αὐτὸν ἄνωρον θρήνοισι ὑπ' Αἰγυπτίων τιμηθῆναι,** Αἰσχ.Ἀγ.1322 **εἰπεῖν . . θρῆνον θέλω ἐμὸν τὸν αὐτῆς,** Σολωμ.Μάρκ.Μπότσ.35 **καὶ θρῆνος καὶ κλάψα πολλή,** Κρυστ.Σκ.Ἀδ. 2,93 **ἀκούονται ὀλολυγμοί, καὶ κοπετοί, καὶ θρῆνοι·** **2)** θρηνῶδες ᾆσμα, θρηνοτράγουδο : Ὑμν.Πάν.18, Πίνδ.Π 12,8 **Γοργόνων οὔλιον θρῆνον,** Σοφ.Ἠλ.88 **θρήνων ᾠδάς·** || Ἐπιτάφιος θρῆνος ἡ κατὰ τὴν Μεγάλην Παρασκευὴν ψαλλομένη ἀκολουθία τῆς κηδεύσεως τοῦ Ἰησοῦ· || **Θρῆνος τῆς Κων/πόλεως** τίτλος ποιήματος ἀναφερομένου εἰς τὴν ἅλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

θρηνοτράγουδο (τό) δημ. θρηνῶδες ᾆσμα :Ποριώτ.μτφρ.Σοφ.Ἠλ.88 **πόσα ἀπὸ μὲ δὲν ἀκοῦς** θρηνοτράγουδα.

θρηνόφθογγος-ον μσν. ὁ ἐκβάλλων θρηνώδη φθόγγον, ὁ θρηνῳδῶν : Ἰσίδ.Θεσσ.72.

θρῆνυξ-υκος (ὁ), βοιωτ. **θρᾶνυξ** ὁ θρῆνυς βλ.λ. : Κόριννν.38, Εὐφορ.39.

θρῆνυς-υος (θρῶμαι-ἄομαι) ἐπ. ὑποπόδιον, χαμηλὸν σκαμνάκι **ἐφ' οὗ βάλλει τοὺς πόδας του ὁ** ἐπὶ τοῦ θρόνου καθήμενος : Ἰλ.Ξ 14,240 **ὑπὸ δὲ θρῆνυν ποσὶν ἥσει,** Ὀδ.Τ 57· **2)** τὸ ἑδώλιον τοῦ πηδαλιούχου ἢ ἡ ἕδρα τῶν κωπηλατῶν : Ἰλ. Ο 729 **θρῆνυν ἐφ' ἑπταπόδην.**

θρηνῶ-έω (θρῆνος) κ. μσν. κ. νεώτ. ἀμτβ. ὀδύρομαι, ὀλοφύρομαι, κλαίω, θρηνολογῶ : Ὀδ.Ω 61 **Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ θρήνεον,** Αἰσχ.Ἀγ.1541 **τίς ὁ θρηνήσων·** μετ' ἔμπροθ. προσδ. : αὐτ.Χο.926, Ἰσοκρ.8,128, **- ἐθρήνει ἐπὶ τῇ συμφορᾷ·** || ὁμ. μτ. συστ. αἰτ. θρηνῳδῶ, μυρολογῶ : Ἰλ.Ω 722 **στονόεσσαν ἀοιδὴν . . ἐθρήνεον,** Σοφ.Αἴ.582· || μ. αἰτ. ὀδύρομαι, κλαίω διά τι ἤ τινα : Αἰσχ.Πέρσ.615 **θρ- τοὺς ἐμοὺς πόνους,** Σοφ.Ἠλ.94 **ὅσα τὸν . . ἐμὸν θρηνῶ πατέρα,** Πλάτ.Φαίδ.85A, **- ἐθρήνει τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του·** κ. παθ. : Σοφ.Αἴ.852 **οὐδὲν ἔργον ταῦτα θρηνεῖσθαι·** κ. μέσ. : Αἰσχ.Πρ.43 **ἄκος γὰρ οὐδὲν τόνδε θρηνεῖσθαι·** || ὁμ. μτ. διπλῆς αἰτ. ἐπὶ χελιδόνος : Ἀριστφ.Ὄρν.211 **οὓς (ὕμνους) διὰ θείου στόματος θρηνεῖς τὸν ἐμὸν Ἴτυν·** κ. παθ. : Σοφ.Φιλ.1401 **ἅλις μοι τεθρήνηται γόοις,** Λουκ.Κατάπλ.20 **ἱκανῶς τεθρήνηται·** ρηματ. π. θρηνητέος, θρηνητός, θρήνημα, θρηνητής, θρηνητήρ, θρηνήτωρ, θρηνητήριος.

θρηνῴδημα-ατος (τό) (θρηνῳδῶ) σχόλ. θρῆνος, κλαυθμός, μυρολόγι : Σχόλ.Σοφ.Ἠλ.92.

θρηνώδης-ους-ες (εἶδος) κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς θρῆνον, ὁ μετὰ θρήνου γινόμενος : Πλάτ. Πολ.398E **τίνες οὖν θρηνώδεις ἁρμονίαι ;,** Πλούτ. Σόλ. **θ- φθόγγος·** || φρ. **τὸ θρηνῶδες τῆς ψυχῆς** ψυχικὴ διάθεσις ῥέπουσα πρὸς τὸν θρῆνον : Πλούτ.Ἠθ.822C· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ ῥέπων πρὸς τὸν θρῆνον, ὁ θρηνητικός : Πλάτ.Νόμ.792A **ἆρ' οὐ δοκεῖ σφῷν θρηνώδης τε εἶναι καὶ ὀδυρμῶν . . πλήρης·** πρβλ. αὐτ.Πολ.606B.

θρηνῳδία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ μετὰ θρήνου ᾠδή, πένθιμον ᾆσμα, μυρολόγι : Πλάτ.Πολ.604D **ἰατρικῇ θρηνῳδίαν ἀφανίζοντα,** Πλούτ.Ἠθ.657A, Ζαλοκ. 157,3 (Φέξη) **μεμφίμοιραν τελοῦμεν θρηνῳδίαν.**

θρηνῳδικός-ή-όν μτγν. ὁ ἁρμόζων, ὁ κατάλληλος πρὸς θρηνῳδίαν, μυρολόγι : Πλούτ.Ἠθ. 1136E **θρηνωδικὴ ἁρμονία.**

θρηνῳδός (ὁ,ἡ) κ. νεώτ. ὁ ᾄδων θρηνητικὰ ᾄσματα, ποὺ μυρολογάει : Ἀλκ(φρ.),36, Πτολ.Τετράβ.180.

θρηνῳδῶ-έω (θρῆνος-ᾠδή) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ᾄδω θρῆνον, μυρολογῶ : Εὐρ.ΙΑ 1176 **τήνδε θρηνῳδοῦσ' ἀεί,** Διγεν.Ἀκρ.2627 **ταῦτα καὶ ἄλλα περισσὰ ἐβόων θρηνῳδοῦσα,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.76,32 **βουβοὶ τὸ θρῆνο θρηνῳδοῦν τοῦ ἀκλήρου·** ρηματ. π. θρηνῴδημα.

θρηνωδῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον θρηνώδη βλ.λ. : π.Ἰώσ., Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.37 **τῆς προβατίνας ἥτις ἐβέλασε θρηνωδῶς.**

θρήνωμα-ατος (τό) πάπ. ὁ θρῆνος, ὀδυρμός, ὁ. θρήνημα : **θρηνώματα εἰς τὸν** Ὄσιριν.

θρῆσκα ἐπίρρ. δημ. εὐλαβῶς, εὐσεβῶς : Παλαμ. Παράκ.442 **μπροστὰ στάθηκ' ἁγνὰ καὶ θρῆσκα καὶ παρακαλεστά·** πρβλ. θρῆσκος.

θρησκεία (ἡ) (θρησκεύω) κ. νεώτ. κ. δημ., ἰων. **θρησκηίη ἢ θρησκείη** ἡ θρησκευτικὴ λατρεία : Ἡρ.2,18 **τῇ περὶ τὰ ἱρὰ θρησκηίῃ,** Ἰώσ.ΑΙ 17,9,3· || κτ. πληθ. θρησκευτικαὶ τελεταί : Ἡρ.2,37 **ἄλλας τε θρησκηίας ἐπιτελέουσι,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,63· **2)** μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ περὶ ὑπάρξεως θεοῦ πίστις καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν λατρεία : ΚΔ Ἰακ.1,26 **τούτου μάταιος ἡ θρησκεία,** Ἑρμητ.12 **θρησκεία τοῦ θεοῦ μία ἐστί, μὴ εἶναι κακόν·** || κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ τῶν ἀγγέλων : ΚΔ Κολ.2,18 **ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων·** || τὸ σύνολον τῶν δοξασιῶν τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν εἰς θεοὺς ἢ Θεὸν πίστιν: Θεμίστ.Λόγ.5,69C **ἑκατέρα θρησκεία, - θρησκεία πολυθεϊστική - χριστιανική - μουσουλμανική·** || κτ.προσωπ. : Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.89 **σαῦ ἦλθε ἐμπρὸς λαμποκοπώντας ἡ Θρησκεία μ' ἕνα σταυρό·** || τὸ σύνολον τῶν ἐξωτερικῶν πράξεων ἢ τύπων, δι' ὧν ἐκδηλοῦται ἡ πίστις εἰς τὴν ὕπαρξιν τοῦ θεοῦ· **3)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἡ ἀφοσίωσις εἰς ἀνώτερόν τι ἰδεῶδες ἢ σύμβολον : Παλαμ.Τάφ.53,12 **μ' ἀνυψώνει ὁ πόνος σου καὶ μοῦ 'γινε θρησκεία, - ἡ θρησκεία τῆς ἐπιστήμης - τῆς ἐλευθερίας·** **4)** ἐν κακῇ σημ. ἡ ἄνευ πίστεως ἐκτέλεσις τῶν θρησκευτικῶν τύπων : Φίλ.1,195 **θρησκεία ἀντὶ ὁσιότητος.**

θρησκειολογία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπιστήμη ἡ ἐρευνῶσα τὰς θρησκείας ἀπὸ ἱστορικῆς, ψυχολογικῆς καὶ φιλοσοφικῆς ἀπόψεως.

θρήσκευμα-ατος (τό) (θρησκεύω) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ θρησκευτικὴ λατρεία : Ἰουστιν.Νεαρ. 103,2· **2)** νεώτ. κ. δημ. σύνολον δοξασιῶν καὶ τύπων ἀναγομένων εἴς τινα θρησκείαν, θρησκεία, δόγμα : **θρήσκευμα ἀνατολικόν - δυτικόν·** || **ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.**

θρησκεύσιμος-ον (θρησκεύω) μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν λατρείαν τὴν τῶν θεῶν ἢ τοῦ θεοῦ : Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.7,13.

θρήσκευσις-εως (ἡ) (θρησκεύω) ἡ θρησκευτικὴ λατρεία : Φίντ.π.Στοβ.4,23,61A.

θρησκευτήριον (τό) (θρησκεύω) **τόπος πρὸς** λατρείαν τῶν θεῶν : Σχόλ.Πίνδ.Ο 7,33.

θρησκευτής (ὁ) (θρησκεύω) μτγν. ὁ λατρεύων τὸν θεόν, ὁ μοναχός : Πτολ.Τετράβ.159, Συνέσ.167C.

θρησκευτικός-ή-ό(ν) (θρησκεύω) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ ἰδιάζων εἰς τὴν θρησκείαν : Ψυχάρ.Ταξ.69 **μὲ τὰ θρησκευτικὰ περνᾷ τοὐλάχιστο ὁ καιρός,** Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.4 **ἀφιερώθηκε στὴ θρησκευτικὴ ζωή, - θρησκευτικοὶ πόλεμοι - κανόνες·** **2)** ὁ τηρῶν τὰ τῆς θρησκείας, φιλόθρησκος· ἐπίρρ. νεώτ. **-ῶς.**

θρησκευτικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ θρησκευτικοῦ βλ.λ.2), ἡ **εὐσέβεια**, ὁ θρησκ. ζῆλος.

θρησκεύω (θρῆσκος) κ. νεώτ. ἀμτβ. ἐκτελῶ θρησκευτικοὺς τύπους: Ἡρ.2,64 **οὗτοί εἰσιν οἱ πρῶτοι θρησκεύσαντες**· || μέσ. τηρῶ τὰ παραγγέλματα τῆς θρησκείας, ἐκτελῶ τὰ θρησκευτικά μου καθήκοντα: Παπαντ.'Αγ.'Ορ.12 **ἔτσι θρησκεύονται οἱ Ἕλληνες**· **2)** μτ. αἰτ. τιμῶ τὸ θεῖον μετὰ πολλῶν τελετῶν, λατρεύω: Διον.'Αλ.Ρωμ.2,23 **θρησκεύομεν τοὺς θεούς**, Ἡρωδιαν.'Ιστ.1,11,1 **θρησκεύουσι δὲ μάλιστα τὴν θεὸν τήνδε οἱ Ρωμαῖοι**· κ. μτ. δοτ.: Χρησμ.Σιβ.8,49· || κ. παθ. ἐπὶ προσ., τυγχάνω λατρείας, λατρεύομαι: Δείνων 17 **ὑπὸ τῶν παλλακίδων θρησκεύεσθαι**· **3)** εἶμαι θρῆσκος, εὐσεβής: Πλούτ.'Αλέξ.2 **ἀφ' ὧν δοκεῖ καὶ τὸ θρησκεύον ὄνομα ταῖς κατακόροις γενέσθαι**· ρηματ. π. θρήσκευμα, θρησκευτής, θρησκευτήριον, θρήσκευσις, θρησκεύσιμος, θρησκευτικός, θρησκευτικότης.

θρήσκια (τὰ) Ἐπιγρ. αἱ θρησκευτικαὶ πράξεις.

θρησκολέκτης (ὁ) (λέγω) μσν. ὁ ὁμιλῶν περὶ θρησκείας, ὁ ἱεροκήρυξ: Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3, 352 **διεγείρας .. καὶ θρησκολέκτας κηρύττειν καὶ διδάσκειν ἐν ταῖς συναγωγαῖς**.

θρησκόληπτος(-η)-ο(ν) (λαμβάνω) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ τῆς θρησκείας κατειλημμένος, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀφωσιωμένος εἰς τὴν θρησκείαν, θρησκομανής, ἰδιωμ. τακουνάς: Παπαντ.'Αγ.'Ορ.72 **γιὰ νὰ ξεσηκώσουν τὶς θρησκόληπτες γριές**.

θρησκοληψία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ θρησκολήπτου, ἡ καθ' ὑπερβολὴν ἀφοσίωσις εἰς τὴν θρησκείαν, θρησκομανία.

θρησκομανής-οῦς-ές (μαίνομαι) νεώτ. ὁ μέχρι μανίας, φανατισμοῦ προσκείμενος πρὸς τὴν θρησκείαν, θρησκόληπτος.

θρησκομανία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ θρησκομανοῦς, ἡ θρησκοληψία.

θρησκοπάθεια (ἡ) (πάσχω) νεώτ. κ. δημ. ἡ μέχρι πάθους ἀφοσίωσις πρὸς τὴν θρησκείαν, θρησκομανία: Παπαντ.'Αγ.'Ορ.161 **μαζὶ μὲ νοσηρὲς ἐκδηλώσεις ὁμαδικῆς θρησκοπάθειας**.

θρησκοπαράδοτος(-η)-ο(ν) (παραδίδωμι) νεώτ. κ. δημ. ὁ παραδεδομένος ὑπὸ τῆς θρησκείας, ὁ κατὰ θρησκευτικὴν παράδοσιν ὑφιστάμενος.

θρῆσκος(-α)-ο(ν) (πιθ. ἐκ τοῦ θρέομαι) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ τηρῶν τὰ τῆς θρησκείας, ὁ εὐσεβής, ὁ θεοφοβούμενος: ΚΔ 'Ιακ.1,26 **εἴ τις δοκεῖ θρῆσκος εἶναι ἐν ὑμῖν μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν αὐτοῦ**, Θεοτόκ.Κατάδ.84 **ἦταν τόσον θρῆσκος ποὺ ἦταν ἀδύνατο νὰ τὸν ὑποθέσῃ κανεὶς ἐγκληματία**· || ἐν κακῇ σημ. ὁ δεισιδαίμων· Ἡσ.

θρησκώδης-ους-ες μτγν. ὁ θρῆσκος βλ.λ.: Βέττ.Βάλ.104,14.

Θρῆσσα (ἡ) Ἰων. τ. τοῦ Θρᾷσσα βλ.λ.

θρήτττανον (τὸ) Ἡσ. «**τῆς ἁμάξης ἐφ' ᾧ τὸ ἀγόμενα ἐπιτίθεται**».

θριάζω (Θριαί) ἐνθουσιῶ, προφητεύω, μαντεύω: Σοφ.ἀπ.466, Εὐρ.ἀπ.481· **2)** (ἐκ τοῦ θρῖον) π. Ἡσ. συλλέγω **φύλλα συκῆς, φυλλολογῶ**· ρηματ. π. θρίασις, θριαστής.

Θριαί (αἱ) αἱ Παρνασσίδες νύμφαι, αἱ τροφοὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, αἱ **ἐφευροῦσαι ἴδιον τρόπον μαντείας** διὰ ψήφων λαμβανομένων **ἔκ τινος ἀγγείου**: Ὕμν.'Ερμ.552· **2)** αἱ δι' αὐτῶν γενόμενοι μαντεῖαι: Καλλ.'Απόλλ.45 **κείνου δὲ θριαὶ μάντιες**.

θριαμβεία (ἡ) (θριαμβεύω) μτγν. τέλεσις θριάμβου, θρίαμβος: Εὐστ.67.

θριάμβευμα-ατος (τὸ) μσν. ὁ θρίαμβος.

θριάμβευσις-εως (ἡ) (θριαμβεύω) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θριαμβεύω βλ.λ.

θριαμβευτής (ὁ) (θριαμβεύω) ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. κ. δημ., θηλ. θριαμβεύτρια ὁ τελῶν ἢ ὁ κατάγων θρίαμβον στρατηγός· π. Σουΐδ.· **2)** ὁ λαμπρόν τι ἐπιτυχών: **θριαμβευτὴς τῆς ἡμέρας**.

θριαμβευτικός-ή-ό(ν) (θριαμβεύω) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν θριαμβευτήν: Πλούτ.Κάτ.Πρεσβ.24 **κηδεύματα θριαμβευτικά**, - **θριαμβευτικαὶ τιμαί**· **2)** ὁ ἔχων μορφὴν ἢ τρόπον θριάμβου: **θριαμ- ῦφος**.

θριαμβευτικῶς ἐπίρρ. νεώτ., δημ. -ά κατὰ τρόπον θριαμβευτικὸν βλ.λ.: Μωραΐτ.Διηγ.111 **ἐφώνησε θριαμβευτικῶς ὁ γερο-Γιάννης**, Βιζυην.Μητέρα τῶν 'Επτὰ 570 **κι ἐστράφη θριαμβευτικὰ κι εἶδε χωρὶς φοβέρα τοὺς λύκους**.

θριαμβεύω (θρίαμβος) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. τελῶ θρίαμβον: Πολύβ.6,53,7 **ἐὰν δὲ καὶ τεθριαμβευκὼς ἢ τι τοιοῦτον κατειργασμένος**, Πλούτ. Ρωμ.25 **ἐθριάμβευσε δὲ ἀπὸ τούτων εἰδοῖς 'Οκτωβρίαις**· || ὁμ. μτ. αἰτ. συστ.: Πλούτ.Φάβ.23 **δεύτερον θρίαμβον ἐθριάμβευσε λαμπρότερον τοῦ προτέρου**· **2)** ὁδηγῶ, ἄγω τινὰ ἐν θριάμβῳ, ἀναφορ. πρὸς ἡττηθέντος: Πλούτ.Συγκρ.Θησ. Ρωμ.4 **καὶ βασιλεῖς ἐθριάμβευσε καὶ ἡγεμόνας**· κ. παθ. ἄγομαι ἐν θριάμβῳ: Πλούτ.'Αντ.84 **μηδ' ἐν ἐμοὶ περιΐδῃς θριαμβευόμενον σεαυτόν**· || μτφ. ὁδηγῶ θριαμβευτικῶς ὡς ὁ στρατηγὸς τὸν στρατόν του: ΚΔΚορινθ.2,2,14 **τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ**· **3)** συνεκδ. ἀναδεικνύομαι νικητὴς ἐν πολέμῳ ἢ ἀγῶνι, νικῶ: Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ. 3,283 **καὶ διὰ ξηρᾶς ἐπήρχετο καὶ ἐφηπλοῦτο θριαμβεύουσα ἡ τῶν Ρώσσων δύναμις**, - **ὁ στρατός μας ἐθριάμβευσεν εἰς τὴν μάχην ταύτην**· || κ. μτφ.: Βιζυην.Πύργος τῆς Κόρης 314 **κι ἐπάνω Σταυρὸς θριαμβεύει**, Ζερβ.Τραγ.Βύρ.91 **τῆς ἀπελευθέρωσης ὁ ἀγώνας .. πάντα θριαμβεύει στὸ τέλος**· **4)** ἐπιτυγχάνω πλήρως, ἐπιτελῶ μέγα τι: **ἐθριάμβευσεν εἰς τὰς ἐξετάσεις του**, - **ἡ κυβέρνησις ἐθριάμβευσεν εἰς τὰς ἐκλογάς**· ρηματ. π. θριαμβευτής, θριάμβευμα, θριάμβευσις, θριαμβευτικός.

θριαμβικός-ή-ό(ν) (θρίαμβος) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ ὁ ἁρμόζων εἰς θρίαμβον: Διον.'Αλ.Ρωμ.5,35 **θρ- ἐσθής**, Πλούτ.Αἰμ.30, **θριαμβικὴ πομπή**,αὐτ.Σερτ.18 **θριαμβευτικαὶ τιμαί**, Παπαντ.'Αγ.'Ορ.54 **δὲν ἔχει δραματικό,ἀλλὰ μόνο θριαμβικὸ χαρακτῆρο**· **2)** μτγν. ἐπὶ στρατηγῶν, ὁ τελέσας θρίαμβον, ὁ θριαμβεύσας: Πλούτ.Κάμ. 21 **οἵ τε γηραιοὶ τῶν ὑπατικῶν καὶ θριαμβικῶν ἀνδρῶν τὴν μὲν πόλιν ἐκλιπεῖν οὐχ ὑπέμειναν**.

θριαμβικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. -ά κατὰ τρόπον θριαμβικὸν βλ.λ.1), ὅθεν μεγαλοπρεπῶς: 'Απп.'Εμφ.Πολ.2,106 **θριαμβικῶς ἠμφιεσμένος**.

θριαμβίς-ίδος (ἡ) ἀρχ. λεξ. θηλ. τοῦ θριαμβικὸς βλ.λ.: 'Ανών.π.Σουΐδ. **θριαμβὶς στολή**.

θριαμβοδιθύραμβος-ον ἐπίθ. τοῦ Διονύσου: Πρατίν.Λυρ.1,16 **θριαμβοδιθύραμβε .. ἄναξ**.

θρίαμβος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὕμνος παρ' Ἕλλησιν ᾀδόμενος ἐν ἑορταστικῇ πομπῇ πρὸς τιμὴν τοῦ Βάκχου: Κρατῖν.36· **2)** ἐπίθ. τοῦ Διονύσου, ὁ. θριαμβοδιθύραμβος· Σουΐδ. «**ἐκ τοῦ θρίαμβος, διότι ἐπὶ θηρῶν ταυτέστιν ἐπὶ λεόντων βέβηκεν**»: Διόδ.Σ 4,5 **Θρίαμβον δ' αὐτὸν ὀνομασθῆναί φασιν ἀπὸ τοῦ πρῶτον τῶν μνημονευομένων καταγαγεῖν ἀπὸ τῆς στρατείας θρίαμβον εἰς τὴν πατρίδα**, 'Αρρ.'Αν.6,28,2 **Θρίαμβόν τε αὐτὸν ἐπικληθῆναι τὸν Διόνυσον**· **3)** μτφ. τὸ σκάνδαλον, ἡ διαβολή: Κόνων 31,1 **δεδιὼς τὸν ἐκ λόγων θρίαμβον**· **4)** μτγν. π. Ρωμ. ἐπινίκιος πομπὴ τελουμένη ὑπὸ στρατηγοῦ νικήσαντος κατὰ κράτος ἐξωτερικὸν πόλεμον, λατ. triumphus: Πολύβ.6,15,8 **τοὺς γὰρ προσαγορευομένους παρ' αὐτοῖς θριάμβους**, Πλούτ.Ποπλ.20· **5)** κ. νεώτ.

κ. δημ. συνεκδ. νίκη, κατάκτησις: **κατήγαγε θρίαμβον κατὰ τῶν ἐχθρῶν,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ37,ΙΙ **κάποιου θριάμβου γιόρτασμα·** ‖ κ. μτφ. ἐπιτυχία κατορθουμένη κατ' ἀντιξόων περιστάσεων ἢ ἐμποδίων: Κάλβ.10,33 **τὴν κόμην πάντα ὁ θρίαμβος στέφει τῶν ὑπὲρ πάτρης κινδυνευόντων·** ‖ ἐπικράτησις, κατίσχυσις: **ὁ θρίαμβος τῆς ἐπιστήμης - τῶν ἰδεῶν τῆς ἐλευθερίας καὶ ἰσότητος·** ‖ ἐν θριάμβῳ ἐν ἐπιρρ. σημ. θριαμβευτικῶς: Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.28 **ἐξήρχοντο ἐν θριάμβῳ διὰ τοῦ ἀντικρυνοῦ τοίχου.**

θρίᾰσῐς-εως (ἡ) (θριάζω) ποιητικὴ ἔκστασις, ἐνθουσιασμός, μανία: Σουΐδ. ἐν λ. θρίαμβος.

θριαστής (ὁ) (θριάζω, θρῖον) μτγν. ὁ καλλιεργητὴς συκῶν: Πολυδ.7,140.

θριάτιον Ἡσ. «ἁπαλωτέρα τροφή».

θριγγίον (τὸ) μτγν. τ. τοῦ θριγκίον βλ.λ.

θριγγός (ὁ) μτγν. τ. τοῦ θριγκὸς βλ.λ.

θριγγῶ-όω μτγν. τ. τοῦ θριγκῶ βλ.λ.

θριγκίον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ θριγκὸς βλ.λ.: Λουκ.Ὄνειρ.22 **ὑπερβὰς τὸ θριγκίον,** Ἰουστιν.Νεαρ.133,1· **2)** νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **προσωπανθῶν.**

θριγκός (ὁ) κ. νεώτ. κ. **θριγγὸς** κ. **θριγχός,** τριγχός· τὸ ὑπὲρ τοὺς στύλους οἰκοδομήματός τινος τμῆμα, συγκείμενον ἐκ τοῦ ἐπιστυλίου, τῆς ζωοφόρου καὶ τοῦ γείσου, ἡ στεφάνη τοῦ τοίχου, τὸ ἀκροτοίχιον· Ἡσ.«θριγκός· τὸ ἀνάστατον τοῦ τοίχου (οἰκοδομῆς) ἐφ' οὗ καὶ ἡ στέγη κεῖται»: Ὀδ. Ρ 267 **ἐπήσκηται δέ οἱ αὐλὴ τοίχῳ καὶ θριγκοῖσι,** Εὐρ.Ἑλ.430 **δῶμα περιφερὲς θριγκαῖς·** **2)** μτφ. τὰ ἀνώτατον ἄκρον, ἡ κορυφὴ πράγματός τινος, ἡ κορωνίς: Εὐρ.Τρῳ.489 **θριγκὸς ἀθλίων κακῶν,** Πλάτ.Πολ.534Ε **ὥσπερ θριγκὸς τοῖς μαθήμασιν ἡ διαλεκτικὴ.. ἐπάνω κεῖσθαι,** Παπαδ.Διηγ.69 **ἔστησε τὸ αὐτοσχέδιον τοῦτο ἀνδρείκελον ἐπὶ τοῦ θριγκοῦ τῆς πρώρας·** **3)** τεῖχος, περίφραγμα, περιτείχισμα, περίβολος: Εὐρ.Ἴων 1321 **λιποῦσα θριγκοῦ τοῦδε,** Παυσ.1,42,7, Πλούτ.Ἠθ.85F **θριγκὸν οἰκοδομοῦσιν·** **4)** σειρά, στίχος: Ἱππ. Ἐπιστ.23 **θριγκὸς ὀδόντων.**

θριγκῶ-όω (θριγκός) περιστέφω διὰ θριγκοῦ, κάνω θριγκόν, στεφάνην τοίχου: Ὀδ.Ξ 10 (αὐλὴν) **ἐθρίγκωσεν ἀχέρδῳ** (ἔβαλε ἐπάνω εἰς τὸν τοῖχον κλωνάρια ἀγριαπιδιᾶς)· κ. παθ.: Ἀριστλ.Φυσ.246a,19 **θριγκουμένη καὶ κεραμουμένη.. ἡ οἰκία·** **2)** μτφ. φέρω τι εἰς τὸ ἔσχατον ἄκρον, συμπληρῶ, τελειώνω: Αἰσχ.Ἀγ.1283 **ἄτας τάσδε θριγκώσων φίλοις,** Εὐρ.Ἡρ.1280 **δῶμα κακαῖς θριγκοῦν·** ρηματ. π. θρίγκωμα, θρίγκωσις.

θριγκώδης-ους-ες ἀρχ. λεξ. ὁ ὅμοιος θριγκῷ· Ἡσ. ἐν λ. αἱμασιά.

θρίγκωμα-ατος (τὸ) (θριγκῶ) κ. **θρίγχωμα,** θριγκός, ἀκροτοίχιον: Εὐρ.ΙΤ 73 **ἐξ αἱμάτων γοῦν ξανθ' ἔχει θριγκώματα** (διόρθ. τοῦ τριχώματα)· ‖ μτφ. ἐπὶ ἅλατος: Πλούτ.685Β **θρίγκωμα τροφῆς.**

θρίγκωσις-εως (ἡ) (θριγκῶ) ἀρχ. λεξ. περιτείχισμα, περίφραγμα, περίβολος.

θριγχός (ὁ) μτγν. τ. τοῦ θριγκὸς βλ.λ.

θρίγχωμα-ατος (τὸ) μτγν. τ. τοῦ θρίγκωμα βλ.λ.: Ἰώσ.ΑΙ 15,11,3.

θρῐδᾰκηΐς-ίδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ θριδάκινος βλ. λ.: Νίκ.Θηρ.838.

θρῐδακίας (ὁ) μτγν.μανδραγόρας θῆλυς:Διοσκ.4,75.

θρῐδᾰκίνη (ἡ) ἀττ. τ. ἀντὶ **θρίδαξ** ἢ θρίδαξ, τὸ μαρούλι· Ἀθήν.2,68F «θρίδαξ· ταύτην Ἀττικοὶ θριδακίνην καλοῦσιν»: Κρατῖν.330,Θεόφρ.Φ1,7,16,2 **θριδακίνη ἥμερος·** ‖ ἡ ἀγρία θρίδαξ, ἀντίθ. θρίδαξ: Γαλ.13,387· **2)** εἶδός τι ζυμαρικῶν: Λουκ. Λεξιφ.3, Ἀθήν.3,114F **θριδακίνας τε καὶ οἰνοῦτταν καὶ μελιτοῦτταν καὶ κρίνον·** **3)** νεώτ. φαρμακ. φάρμακον κατοπραϋντικὸν καὶ ὑπνωτικὸν λαμβανόμενον δι' ἐκχυλίσματος ἐν θερμῷ δι' ὕδατος τοῦ θριδακίου βλ.λ.2).

θρῖδᾰκινίς-ίδος (ἡ) ὑποκορ. τοῦ θριδακίνη βλ.λ.: Στράττ.66,6 **θριδακινίδων εὐόσμων τε σελίνων.**

θρῖδάκῐνος-η-ον ὁ ὅμοιος πρὸς θρίδακα ἢ ἐκ θρίδακος: Λουκ.Ἀλ.Ἰστ.1,30 (ἐσφ.γρ.).

θριδάκιον (τὸ) μτγν. κ.νεώτ. ὑποκορ. τῆς λ. θρίδαξ, μικρὰ θρίδαξ, μαρουλάκι: Πλούτ.Ἠθ.349· **2)** νεώτ. βοταν. γαλακτώδης ὀπὸς τῆς θρίδακος· **3)** νεώτ. φάρμακον πραϋντικὸν κατὰ τῶν βρογχιτίδων.

θρῖδάκισκα (ἡ) λακων. τ. τοῦ θριδακίνη βλ.λ.2): Ἀθήν.4,114F **αἱ δὲ παρ' Ἀλκμᾶνι θριδακίσκαι.. αἱ αὐταί εἰσι ταῖς ἀττικαῖς θριδακίναις.**

θριδακόνη (ἡ) νεώτ. χημ. λευκὴ κρυσταλλικὴ οὐσία λαμβανομένη ἐκ τοῦ ὀποῦ τῆς θρίδακος.

θριδακώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος θρίδακι: Διοσκ.2,160.

θρίδαξ-ᾰκος (ἡ) ἰων., δωρ. κ. νεώτ. ἀντὶ τοῦ ἀττ. θριδακίνη, Κυπρ. **θρόδαξ,** πάπ. **θρύδαξ·** φυτόν τι, τὸ μαρούλι: Ἡρ.3,32 **λαβοῦσαν θρίδακα,** Θεόφρ. Φ1 7,2,4· ‖ νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **προσωπανθῶν.**

θρίζω ποι. συγκεκ. τ. τοῦ θερίζω βλ.λ.: Αἰσχ.Ἀγ.536.

θριήλοοι Ἡσ. «ἱερεῖς».

θριῆσαι Ἡσ. «καπρίσαι».

θριληδεῖν Ἡσ. «θρυλλεῖν» (πιθ. θρυλίδδην).

θριμμός Ἡσ. «γογγυσμός».

θρινάκη (ἡ) μτγν. ἡ θρῖναξ βλ.λ., τρικράνι: Καλλ. ἀπ.46Ρ (δ.ἀνάγν. θρίνακ' ἦν), Σχόλ.Θεόκρ.7,155.

θρῖναξ-ᾰκος (ἡ) (1) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **φοινικιδῶν.**

θρῖναξ-ᾰκος (ὁ) (2) (τρὶς-ἀκὴ ἀντὶ τρῖναξ) γεωργικὸν ἐργαλεῖον πρὸς λίκμησιν τοῦ σίτου, τρικράνι, καρπολόγι: Ἀριστφ.Εἰρ.567 **αἵ τε θρίνακες διαστίλβουσι πρὸς τὸν ἥλιον,** Νίκ.Θηρ.114.

θρινία Ἡσ. «ἄμπελος ἐν Κρήτῃ».

θρίξ-τριχὸς (ἡ) κ. νεώτ., δημ. **τρίχα,** δοτ. πληθ. θριξί, π. Ὁμ. κτ. πληθ. ἐπὶ ἀνθρώπων, κεράτινον νημάτιον ἐκφυόμενον ἐκ τοῦ δέρματος: Ἰλ.Ω 359 **ὀρθαὶ τρίχες ἔσταν ἐνὶ.. μέλεσσι,** Ὀδ.Ν 399, Θουκ.1,6 **αἱ ἐν τῇ κεφαλῇ τρίχες·** ‖ κ. π. τραγ. κ. π. πεζοῖς περιληπτικῶς, κόμη, μαλλιά: Αἰσχ.Ἑπτ. 564 **τριχὸς πλόκαμος ἢ βόστρυχος·** ‖ ὁμ. περιληπτικῶς ἐπὶ τῶν τριχῶν τοῦ γενείου: Αἰσχ.Πέρσ. 1056 **γενείου θρίξ,** Ἐπιγρ. **Ἐπαφρόδιτος.. τὴν παιδικὴν τρίχα Ὑγίᾳ·** ‖ ἐπὶ προβάτων, ἔριον, μαλλί: Ἰλ.Γ 273 **ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας,** Ἡσίοδ.Ἔργ.515· κ. ἐπὶ ἄλλων ζῴων, οἷον κάπρου, ἵππου κτλ.: Ἰλ.Τ 254 **κάπρου ἀπὸ τρίχας ἀρξάμενος,** αὐτ.Ψ 519 **οὐραῖαι τρίχες,** Πλάτ.Πρωτ.334Β **ταῖς θριξὶ ..ταῖς τῶν ἄλλων ζῴων πλὴν ταῖς τοῦ ἀνθρώπου·** **2)** μτφ. ἐν παροιμ.: Θεόκρ.14,9 **θρὶξ ἀνὰ μέσσον** (μιᾶς τριχὸς διάστημα)· ‖ ἐπὶ πραγμ. ἐνδεικτικῶς εἰς δήλωσιν τοῦ ἀσημάντου ἢ τῆς εὐτελείας αὐτῶν: Εὔπ.7,18D **οὐδ' ἂν τριχὸς πριαίμην,** Ἀριστφ.Βάτρ.614 **ἄξιόν τι τριχός·** ‖ ἐπὶ τῶν σφοδρῶς διακινδυνευόντων: Ἀρισταίν.2,1 **ἐκ τριχὸς κρέμασθαι,** Προκ.Κτισμ.6,6 **ἐπὶ τριχὸς ἦν ἡ σωτηρία,** Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,229· ‖ εὐχή: αὐτ. ΑΠ7,164 **ἔλθοι ἐς ὀλβίστην ἱερὴν τρίχα** (εἴθε νὰ φθάσῃ εἰς λιπαρὸν καὶ εὐδαιμονέστατον γῆρας)· πρβλ. φρ. κ. παροιμ. δημ. ἐν λ. τρίχα· **3)** ἰατρ. φλὲψ ἐν τῷ δεξιῷ λοβῷ τοῦ ἥπατος: Ἱππ.Γυν.1,43 (δ.γρ. ἡ σῦριγξ, Γαλ.19,104· **4)** νεώτ. βοταν. λεπτὸν εὔκαμπτον νημάτιον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὀργάνων τοῦ φυτοῦ· ‖ κ. μτφ. πᾶν λεπτὸν νημάτιον ἐξ οἱασδήποτε οὐσίας ἀποτελούμενον καὶ προσομοιάζον πρὸς τρίχα.

θριοβόλος (ὁ) (θριαὶ-βάλλω) ἀρχ. λεξ. ὁ ρίπτων ψήφους, λιθαράκια εἰς τὸ μαντικὸν ἀγγεῖον, δθ. ὁ μάντις: Στέφ.Βυζ. ἐν λ. Θρῖα **πολλοὶ θριοβόλοι, παῦροι δέ τε μάντιες ἄνδρες,** κ. π. Σουΐδ.

θρίοι (οἱ) ἐσφ. γρ. τοῦ τέθριοι βλ.λ. : Ἀριστφ.Ἱππ. 440 | σχόλ. « ἔσχατοι κάλοι, οὓς πρώτους, ὅταν ἐκδιδῶ τὸ πνεῦμα, ἐκ πρώρας χαλῶσι» |.

θρῖον (τὸ) | πιθ. ἐκ τοῦ τρίς, τρία, διὰ τὰς τρεῖς ἐντομάς) φύλλον συκῆς : Ἀριστφ.Ἐκκλ.707 θρῖα λαβόντας διφόρου συκῆς, Σωτ.Κωμ.π.Ἀθήν. 7,293D· || γεν. κ. ἐπὶ ἄλλων φύλλων : Νίκ.Ἀλεξ.55· || ὁμ. ἐπὶ τῶν φυλλοειδῶν ἡμιμαρίων τοῦ μυελοῦ : Ἀριστφ.Βάτρ.134 ἐγκεφάλου θρίω δύο· 2) φαγητόν τι κατασκευαζόμενον δι' ᾠῶν, γάλακτος, στέατος ὑείου ἢ ἐριφείου, σεμιδάλεως, μέλιτος καὶ τυροῦ καὶ περιτυλισσόμενον ἐντὸς φύλλων συκῆς : Ἀριστφ.Ἀχ.1101 θρῖον ταρίχους οἶσε δεῦρο, αὐτ.Ἱππ.954.

θρῖος (ὁ) νεώτ. ναυτ. ἑκάτερος τῶν ἀκραίων συστολέων τετραγώνου ἱστίου πλοίου, σκοτίνα.

θριοφόρος-ον | θριαί-φέρω | ἀρχ. λεξ. ὁ φέρων τὰς θριάς, τὰς μαντευτικὰς ψήφους, ὁ μάντις : Λοβέκ.Ἀγλαόφ.2,814.

θρῖπήδεστος-ον | θρίψ-ἐδήδεσμαι | ὁ ὑπὸ σκωλήκων βρωθείς, σκωληκόβρωτος, σκουληκοφαγωμένος : Ἐπιγρ. κῶπαι ἢ κεραῖαι θριπήδεστοι· || σφραγίδια θριπήδεστα πιθ. τὸ πρῶτον ξύλα σκωληκόβρωτα χρησιμεύοντα ὡς σφραγῖδες, καὶ ἔπειτα σφραγῖδες κεχαραγμέναι κατὰ μίμησιν αὐτῶν· Σχόλ. « ξύλα ὑπὸ θριπῶν βεβρωμένα, οἷς ἐσφράγιζον » : Ἀριστφ.Θεσμ.427 ἐδίδαξε θριπήδεστ' ἔχειν σφραγίδια ἐξαψαμένους, Λουκ.Λεξιφ.13 φυλάττω δ' αὐτὰς ὑπὸ σφραγῖσι θριπηδεστάτοις· 2) μτφ. ὁ ψυχικῶς τετριμμένος, διεφθαρμένος : Ὑπερείδ.ἀπ.82 Ἑλλάδα θριπήδεστον.

θρῖπόβρωτος-ον (θρίψ-βιβρώσκω) ὁ θριπήδεστος βλ.λ., σκωληκόβρωτος· Φιλοστέφ.π.Ἡσ. «οἱ Λάκωνες σφραγῖσιν ἐχρῶντο ξύλοις ὑπὸ σητῶν βεβρωμένοις, κατασημαινόμενοι ὁπότε βούλοιντο· Φιλοστέφανος δέ φησι πρῶτον Ἡρακλέα χρήσασθαι » : Λυκόφρ.508 θριπόβρωτος σφραγίς.

θρῖποφάγος-ον | θρίψ-φαγεῖν | ὁ τρώγων τοὺς θρίπας, τοὺς σκώληκας τῶν ξύλων, σκουληκοφάγος : Ἀριστλ.ΖΙ 616b,29 οἰκεῖ περὶ δένδρα καὶ ἐστι θριποφάγος.

θριπώδης-ους-ες ὁ ἐκτεθειμένος εἰς θρῖπας, σκώληκας, ὅθεν ὁ σκωληκόβρωτος, σαρακοφαγωμένος : Θεόφρ.ΦΙ 3,8,5 θριπωδέστατον ξύλον | κῶδ. Urb. θριπηδέστατον |.

θρίσκειν Ἡσ. « τὸν θροῦν »

θρίσοφ-οπος (ὁ) νεώτ. γένος ἐκλειφάντων φυσαστόμων ἰχθύων τῆς οἰκογ. τῶν λεπτολεπιδῶν.

θρίσσα (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. φρίσσα, ἀττ. θρίττα, πάπ. θρείσσα ἰχθύς τις, εἶδος σαρδέλλας : Ἀναξανδρ.41,52, Ἀριστλ.ΖΙ 621b,16 οὔτε θρίσσα οὔτε ἄλλο τῶν ἀκανθηρῶν οὐδέν· || νεώτ. ζωολ. γένος ἰχθύων τῆς οἰκογ. τῶν κλυπεϊδῶν.

θρισσέμπορος (ὁ) πάπ. ὁ ἔμπορος θρισσῶν.

θρισσίον (τὸ) πάπ. ὑποκορ. τοῦ θρίσσα βλ.λ., μικρὰ θρίσσα, φρισσάκι.

θρίσσος (ὁ) ἡ θρίσσα βλ.λ. : Φαν.ΑΠ 6,304 | ἐσφ. γρ. τοῦ θρίσσα |.

θρίψ-ῖπός (ὁ) (πιθ. ἐκ τοῦ τρίβω· πρβλ. ἶφ) κ. νεώτ. κ. π. Μέν. ἡ θρίψ σκώληξ διαβιβρώσκων τὰ ξύλα, σής, σκῶρος, σαράκι : Θεόφρ.ΦΙ 5,4,4 οἱ δὲ θρῖπες ὅμοιοί εἰσι τοῖς σκώληξιν, ὑφ' ὧν περαίνεται κατὰ μικρὸν τὰ ξύλα, Μέν.540,5 ἡ θρὶψ τὸ ξύλον | λυμαίνεται |, Στράτ.ΑΠ 12,190· || νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων ὀρθοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν θριψιδῶν· 2) μτφ. π. Ἡσ. φιλάργυρος, αἰσχροκερδής.

θριψίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογέν. ἐντόμων ὀρθοπτέρων τοῦ ἀθροίσματος τῶν ψευδονευροπτέρων.

Θριώ Ἡσ. « λίπος· ἑορτὴ Ἀπόλλωνος, καὶ ἡ σύντροφος αὐτοῦ ».

θρόδαξ-ακος (ἡ) Κυπρ. ἀντὶ θρίδαξ βλ.λ.

θροδάκιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ θρόδαξ, θριδάκιον βλ.λ. : Χοιροβ.π.Ἀν.Ὀξ.2,218 | κῶδ. |.

θρόησις-εως (θροῶ) μτγν. φόβος, τρόμος, ἔκπληξις : Γρηγ.Νύσσ.1,640Β.

θροῖα (τὰ) πάπ. τὰ θρῖα, φύλλα συκῆς, συκόφυλλα : ὥστε ὠνήσασθαι θροῖα.

θροΐζω | θροῦς | δημ. θροῶ βλ.λ.· ρηματ. π. θρόϊσμα.

θροιοδέσμη (ἡ) πάπ. κτ. πληθ. ἐσφ.γρ. ἀντὶ θριοδέσμη, δέσμη θρίων, φύλλων συκῆς.

θροιοπώλιον (τὸ) πάπ. ἐσφ.γρ. ἀντὶ θριοπώλιον, τόπος ἐν ᾧ ἐπωλοῦντο θρία, συκόφυλλα.

θρόϊσμα-ατος (τὸ) (θροΐζω) δημ. ὁ θροῦς βλ.λ., ἀσθενὴς καὶ συνεχὴς θόρυβος : Μαλακ.Ἀντίφ.96,7 τῶν φύλλων τὰ θροΐσματα.

θροκαλιά (ἡ) δημ. φυτὸν θυμέλαια ἡ τσρτοναῖρα.

θρομβαγγειΐτις-ιδος (ἡ) | θρόμβος, ἀγγεῖον | νεώτ. ἰατρ. ἡ φλεγμονὴ τεθρομβωμένου ἀγγείου.

θρομβάση (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ θρομβίνη βλ.λ.

θρομβεῖον (τὸ) μτγν., ἰων. θρομβήϊον ὑποκορ. τοῦ θρόμβος βλ.λ., ἀ. θρομβίον : Νίκ.Ἀλεξ 295.

θρομβίνη (ἡ) νεώτ. χημ. δραστικὸν ἔνζυμον προκαλοῦν τὴν πῆξιν τοῦ αἵματος.

θρομβινογόνος (ἡ) νεώτ. κ. θρομβογόνον (τὸ) πρόδρομον ἔνζυμον τῆς πήξεως τοῦ αἵματος.

θρομβίον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ θρόμβος βλ.λ., ἀ. θρομβεῖον : Διοσκ.Ἀλεξ.25.

θρομβογόνον (τὸ) νεώτ. ἡ θρομβινογόνος βλ.λ.

θρομβοειδής-οῦς-ές (εἶδος) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ πλήρης θρόμβων, ὁ θρομβώδης : Ἱππ.Γυν.1,11,38· || μτφ. ἐπὶ ἱδρῶτος, ὁ συγκείμενος ἀπὸ μεγάλας σταγόνας : Βί.Μακρ.Πατμ.ἐνΣάθ.3,505 τοὺς τε θρομβοειδεῖς ἱδρῶτας καὶ ἀκαμάτους πόνους.

θρομβοκινάση (ἡ) νεώτ. ἡ θρομβινογόνος βλ.λ.

θρομβόλιθος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. προϊὸν μετασχηματισμοῦ τοῦ τετραδίτου, ἰδίως ἔνυδρον ἀντιμονικὸν ἅλας μετὰ χαλκοῦ.

θρόμβος (ὁ) (τρέφω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ στερεῶν, συμπεπηγμένων ἐκ πολλῶν μορίων εἰς βώλους, ὄγκος, τεμάχιον, οἷον ἀσφάλτου, ἅλατος ἀτρίπτου : Ἡρ.1,179 θρόμβους ἀσφάλτου ἀναδιδοῖ πολλούς, Σουΐδ. θρόμβοι ἁλῶν· || ἐπὶ αἵματος, σταγὼν πεπηγυῖα : Αἰσχ.Χο.533 ὥστ' ἐν γάλακτι θρόμβον αἵματος σπάσαι, Πλάτ.Κριτί.120Α· κ. ἐπὶ γάλακτος πηκτοῦ : Ἀντιφ.52,8 αἰγῶν ἀπόρρουν θρόμβον· 2) μτφ. ἐπὶ ἱδρῶτος, σταγών, ρανίς : ΚΔ Λουκ.22,44 ὁ ἱδρὼς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν· 3) πάπ. θηλή, ρώγα· 4) Ἡσ. « θρόμβος· ὑψηλὸς τόπος ».

θρομβοῦμαι-όομαι (θρόμβος) μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ αἵματος, μέλιτος κτλ., πήγνυμαι εἰς βῶλον, σχηματίζω θρόμβους : Νίκ.Ἀλεξ.315, Γαλ.18(1),33· || ἐπὶ γάλακτος, πήγνυμαι, πήζω : Διοσκ.Εὐπ.1,128· 2) περιέχω θρόμβους : Ἱππ.Γυν.2,165 ἢν θρομβωθέωσιν αἱ μῆτραι· ρηματ. π. θρόμβωσις.

θρομβοφλεβῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τῶν τοιχωμάτων φλεβὸς μετὰ θρομβώσεως τοῦ ἐν αὐτῇ αἵματος.

θρομβώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ πλήρης θρόμβων, ὁ εἰς βώλους πεπηγώς : Ἱππ.Ἀφ.4,69 θροῦρα, Σοφ.Τρ.702, Ἀριστλ.ΖΙ 582a,31 θρομβώδη σπέρματα· || νεώτ. κ. ἐπίρρ. -ῶς.

θρόμβωσις-εως (ἡ) | θρομβοῦμαι | μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ θρομβοῦμαι, ἡ πῆξις ὑγροῦ τινος εἰς θρόμβους καὶ ἰδίως τῶν συστατικῶν τοῦ αἵματος ἔν τινι ἀγγείῳ : Διοσκ.5,13 θρ- αἵματος καὶ γάλακτος, Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.7,7,9 θρ- αἵματος, Ἰω.Λυδ. Μην.4,116.

-θρο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπίθημα οὐσιαστικῶν, δηλοῦν τόπον ἢ ὄργανον, οἷον μέλαθρον, σκάλευθρον, ἄνηθρο κτλ.

θρονί(ν)-ιοῦ (τὸ) μσν. κ. δημ. μικρὸς θρόνος,

ἕδρα, κάθισμα, σκαμνὶ μὲ ἀκουμπιστήρι : Διγεν. Ἀκρ.256 **θρονὶ ἐκράτει καὶ γυαλὶ εἰς τὸ κλουβὶ ὁποὺ 'τον**, Βιζυην.Βορκοῦλα 89 **ἔχει θρονί, ποὺ ὡς κι αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ζηλεύει**, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 49,1 **νὰ φτιάνουν θρόνους καὶ θρονιά**· **2)** ὁ βασιλικὸς θρόνος : Ἐρωτόκρ.4,1291 **εὑρῆκάν τονε στὸ θρονί, κι ὡς τὸν ἐπροσκυνῆσα**· **3)** δημ. τὸ ἐν ἐκκλησίᾳ μέρος, ἐν ᾧ ἀπόκειται μονίμως ἁγία τις εἰκών : **τὸ θρονὶ τῆς Παναγίας**.

θρονιάζω (θρόνος) μσν. κ. δημ. ἐγκαθιστῶ τινα ἐπὶ θρόνου, ἕδρας, καθίσματος· κ. μέσ. τοποθετοῦμαι, κάθημαι ἀνέτως : **ἡ γάτα θρονιάστηκε στὸν καναπέ**· ‖ κ. μτφ. : Βηλαρ.59,20 **τὸν ἑαυτό του στῶν πολλῶν τὴ γνώμη νὰ θρονιάσῃ**· κ. μέσ. : Παλαμ.Τάφ.71,2 **κι ὕστερα πᾶμε στὴν ἄλλη Κορφὴ ποὺ θρονιάζεται κύρης κι εἶναι ἄρχοντάς της ὁ Πρόγονος**· **2)** εἰδ. ἐπὶ ἡγεμόνων, ἀρχιερέων, ἀναβιβάζω, ἐγκαθιστῶ τινα εἰς τὸν θρόνον, ἐνθρονίζω, ἄ. θρονίζω : Χρον. Μορ.490Η **εἰς τὸ σκαμνὶ τῆς βασιλείας νὰ τὸν ἔχουν θρονιάσει**· ρηματ.π. θρόνιασμα.

θρόνιασμα-ατος (τὸ) (θρονιάζω) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θρονιάζω, ἐνθρονισμός, ἐγκατάστασις, τοποθέτησις.

θρονίζω (θρόνος) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐγκαθιστῶ τινα ἐπὶ θρόνου, καθίσματος, θρονιάζω· ‖ κ. μέσ. : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.217,26 **ἐν δίφρῳ θρονιζόμενος**· **2)** μτγν. κ. νεώτ. παθ. ὡς μέσ. ἐπὶ βασιλέως, ἐγκαθίσταμαι εἰς τὸν θρόνον, ἐνθρονίζομαι : ΠΔ Ἐσθ.1,2 **ὅτε ἐθρονίσθη ὁ βασιλεύς**· **3)** πάπ. παθ. ὡς μέσ. μτ. δατ. μυοῦμαι· ρηματ.π. θρονισμός, θρονιστήριον, θρονιστής, θρονιτικός.

θρονικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν θρόνον : **θρονικαὶ ἐπιτροπεῖαι** (αἱ ἐν Κύπρῳ ἐπιτροπεῖαι αἱ διοικοῦσαι καὶ διαχειριζόμεναι τὴν περιουσίαν τῶν ἀρχιερατικῶν θρόνων).

θρόνιον (τὸ) ἀρχ. λεξ. ὑποκορ. τοῦ θρόνος βλ.λ.: ΕΜ 456,28· **2)** μέρος τοῦ ἀστερισμοῦ Κασσιόπη : Πτολ.Μαθ.8,2.

θρονίς-ίδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ θρόνος, μικρὸς θρόνος, θρονί : Θεμίστ.Λόγ.81,353D, Νικ.Χων. ἐν Σάθ.3,87 **ὡς οὗτος ἐν ἀκαρεῖ θρονίδος τῆς ἀρχικῆς κατωκάρα.. ἀνατέτραπται**· **2)** νεώτ. στρατ. εἰδ. ἐν τῇ παλαιᾷ ὀχυρωτικῇ περιωρισμένον φάτνωμα πυροβολείου χαμηλοῦ.

θρονισμός (ὁ) (θρονίζω) μτγν. κ. νεώτ. τὸ θρόνιασμα βλ.λ. : Δίων Χρ.12,33, Μαν.4,104.

θρονιστήριον (τὸ) (θρονίζω) μσν. αἴθουσα τοῦ θρόνου βλ.λ. : Βίος Ἀλεξ.1481 **Ἡφαίστου θρονιστήριον οὗτος κατεθρονίσθη**.

θρονιστής (ὁ) (θρονίζω) μτγν. ὁ ἐγκαθιστῶν τινα ἐπὶ θρόνου, ὁ ἐνθρονίζων : Συνέσ.Ἐπιστ.67.

θρονιτικός-ή-όν Ἐπιγρ. ὁ ἔχων σχῆμα θρόνου : **θρονιτικὸν συνψέλιον**.

θρονῖτις Ἡσ. « πρώτιστας ».

θρόνον (τὸ) μ.κτ.πληθ.-α ἄνθη κεντημένα ἐπὶ ὑφάσματος· Σχόλ.Θεόκρ.2,59 « Θεσσολαὶ μὲν τὰ πεποικιλμένα ζῷα, Κύπριοι δὲ τὰ ἀνθινὰ ἱμάτια » : Ἰλ.Χ 441 **θρόνα ποικίλ' ἔπασσε**· **2)** ἄνθη ἢ βοτάναι ἐν χρ. ὡς φάρμακα καὶ φίλτρα : Θεόκρ. 2,59 **λαβοῖσα τὺ τὰ θρόνα**, Νίκ.Θηρ.493.

θρονοποιός-όν (θρόνος - ποιῶ) μτγν. ὁ κατασκευάζων θρόνους, καθίσματα : Πολυδ.7,182.

θρόνος (ὁ) (θρῶμαι) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. εὐρύχωρος καὶ ὑψηλὴ ἕδρα, ἔχουσα ἐρεισίνωτον, βραχίονας καὶ ὑποπόδιον, συνήθ. πολυτελῶς ἐξειργασμένη καὶ διακεκοσμημένη, ἐκ πολυτίμου ξύλου ἢ μετάλλου : Ἀθήν.5.192Ε « ὁ γὰρ θρόνος αὐτὸ μόνον ἐλευθέριός ἐστι καθέδρα σὺν ὑποποδίῳ, ὅπερ θρῆνυν καλοῦντες ἐντεῦθεν αὐτὸν ὠνόμασαν θρόνον τοῦ θρήσασθαι χάριν »· παρ' Ὁμ. κ. γέν. ἕδρα ἐξαίρετος, ἐν ᾗ ἐκάθηντο οἱ ἄρχοντες ἢ τιμητικῶς **οἱ ξένοι**· πρβλ. κλισμός, δίφρος : Ἰλ.Α 536 **ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου** (ἐπὶ τοῦ Διός), αὐτ.Σ 389 **τὴν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου** (ὁ Ἥφαιστος τὴν προσελθοῦσαν Θέτιδα), Ὀδ.Α 145 **ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε καὶ θρόνους**, Αἰσχ.Χο.975 **σεμνοὶ μὲν ἦσαν ἐν θρόνοις τόθ' ἥμενοι**· πρβλ. θῶκος· ‖ εἰδ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐξέχουσα πολυτελὴς (βλ. ἀνωτ.) ἕδρα, ἐφ' ἧς, ἰδίως ἐν ἐπισήμῳ συνελεύσει, κάθηται ἀνώτατος πολιτικὸς (μτγν., μσν., νεώτ., δημ. ἢ ἐκκλησιαστικὸς) ἀξιωματοῦχος, οἷον αὐτοκράτωρ, βασιλεύς, ἡγεμών, πατριάρχης, ἐπίσκοπος, συνήθ. μτ. ἐπιθ. ἢ μτ. γεν. πρὸς δήλωσιν τοῦ ἀξιώματος : Ἡρ.1,14 **τὸν βασιλήϊον θρόνον, - ὁ ἡγεμονικὸς θρόνος**· ‖ κτ. ἐπέκτ. τὸ μαντικὸν κάθισμα τοῦ Ἀπόλλωνος ἢ τῆς Πυθίας : Αἰσχ.Εὐμ.616 **μαντικοὶ θρόνοι**, Εὐρ.ΙΤ 1251 **ἐν ἀψευδεῖ θρόνῳ**· ‖ ὁμ. ἡ ἕδρα τοῦ διδασκάλου : Πλάτ.Πρωτ.351C· ‖ ὁμ. ἐν χρ. κ. ἐπὶ τῆς ἕδρας δικαστοῦ : Πλούτ.Ἠθ.807Β, Βιζυην.Ἡ Κυρὰ ἡ Κριτική 92 **βιάστηκα νὰ κατεβῶ ἀπ' τὸν θρόνον μου στὸν δρόμο**· **2)** κτ. πληθ. συνεκδ. ὕψιστον πολιτικὸν ἀξίωμα καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ πηγάζουσα ἐξουσία, βασιλεία, ἡγεμονία, πρβλ. σκῆπτρον, -α : Σοφ.ΟΚ 425 **ὃς νῦν σκῆπτρα καὶ θρόνους ἔχει**· ‖ νεώτ. κ. δημ. κτ. πληθ. περιληπτ. πᾶσαι ἢ πολλαὶ βασιλικαὶ ἐξουσίαι : **κατέρρευσαν - ἐκλονίσθησαν οἱ θρόνοι τῆς Εὐρώπης**· ‖ μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. κτ. ἑν. ὁμ. βασιλεία, ἡγεμονία : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,10 **καὶ ἐγύρισε πάλιν εἰς τὸν θρόνον του, - κατέλαβε διὰ πραξικοπήματος τὸν θρόνον** (ἀνῆλθεν εἰς τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα), **- τὸν ἔδιωξαν ἀπὸ τὸ θρόνο**· ‖ ὁμ. ἐκκλ. τὸ ἀξίωμα ἢ ἡ ἐξουσία ἢ ἡ περιφέρεια ἐφ' ἧς ἀσκεῖται ἡ ἐξουσία ἐπισκόπου : **χηρεύουσι τρεῖς ἐπισκοπικοὶ θρόνοι, - μετέβη κατὰ διαταγὴν τῆς συνόδου εἰς τὸν θρόνον του**· ‖ φρ. ἐκκλ. **θρόνου προβιβασμὸς** ἡ προαγωγὴ μητροπόλεως εἰς τάξιν ἀνωτέραν· ‖ εἰδ. ἐπὶ τῶν πατριαρχῶν καὶ τοῦ πάπα : ὁ παπικὸς θρόνος,-ὁ θρόνος **Ἀλεξανδρείας - Ἱεροσολύμων - Ἀντιοχείας**· **3)** γεν. μτγν. ἐκκλ., μαν., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τοῦ θεοῦ, ἡ ἐπὶ τοῦ κόσμου δεσποτεία, συνήθ. ἐν τῇ ΠΔ κ. ΝΔ μτ. ἀλληγορικῆς ἐκφρ. τῆς κυριολεκτ. σημ. : ΠΔ Ἡσ.66,1 **ὁ οὐρανός μου θρόνος καὶ ἡ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου**, Ματθ.19,28 **ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ**· ‖ μτγν. ἐκκλ. κ. ἐπὶ τοῦ Σατανᾶ, κυριαρχία, κράτος : ΚΔ Ἀποκ 2,13 **καὶ ποῦ κατοικεῖς· ὅπου ὁ θρόνος τοῦ Σατανᾶ**· **4)** εἰδ. ἐκκλ. κτ πληθ. **αἱ θρόνοι** ὡς οὐσ. τάξις ἀγγέλων ἀνηκόντων μετὰ τῶν Χερουβὶμ καὶ Σεραφεὶμ εἰς τὴν πρώτην ἀγγελικὴν τάξιν· **5)** νεώτ. κ. δημ. ἐνίοτε ἐν χρ. κτ. γεν. ἀντὶ τοῦ βασιλεύς : **ὁ λόγος - τὸ διάγγελμα τοῦ θρόνου**· **6)** πάπ. ἀστρολ. ὕψωμα βλ.λ. ἀστέρος ἐν τῷ ὁρίζοντι· **7)** μτγν. ἀστρολ. εὐοίωνος συνδυασμὸς πλανητικῶν θέσεων : Πτολ. Τετράβ.51· **8)** ὄνομα εἴδους τινὸς ἄρτου : Νεάνθ.π Ἀθήν.3,111Ε **τόμον ἄρτου τὸν καλούμενον θρόνον**· **9)** ὄνομα ῥόμβου : Παῦλ.Αἰγ.3,48.

θρονοῦμαι-όομαι (θρόνος) μτγν. ἐγκαθίσταμαι ἐπὶ θρόνου, ἀναλαμβάνω αὐτογνωμόνως ἐξουσίαν, ἐνθρονίζω ἐμαυτόν : Λέοντ.μαγ.ποίημ.Ματρ. An.gr.2,685 **θρονούμενος κριτής**· ρηματ.π. θρόνωσις.

θρόνωσις-εως (ἡ) (θρονοῦμαι) ὁ θρονισμός, ὁ ἐνθρονισμὸς τῶν νεωστὶ μυηθέντων εἰς τὰ μυστήρια τῶν Κορυβάντων : Πλάτ.Εὐθ.277D **θρόνωσιν ποιεῖν περὶ τοῦτον, ὃν ἂν μέλλωσι τελεῖν**.

θρός (ὁ) δημ. ὁ θροῦς, τὸ θρόϊσμα : Βάρν.ΛΜ 44 **ἕνας ἀλαφρὸς ἀχός, σὰ θρὸς φύλλων**.

θρασέως ἐπίρρ. αἰολ. τ. τοῦ θρασέως βλ.λ

θρουβάλιασμα-ατος (τὸ) δημ. θρυμμάτισμα, κομμάτιασμα : Βλ.Συνμ.199.

θρουβαλίζω δημ. θρύβω, θρύπτω : Βλ.Συνμ.87.

θρούβαλο (τὸ) δημ. θρύμμα, θρύψολο.

θρουλίζω δημ. θρύπτω, θρουβαλίζω : Βλ.Συνμ.87.

θρούμπα (ἡ) δημ. ἐπὶ τῶν ἐλαιῶν, ἡ ὅλως ὥριμος καὶ ἀπὸ δένδρου ἀποπίπτουσα, ἡ δρυπεπής· 2) φυτόν τι θύμβρα ἡ κοινή.

θρούμπι (τὸ) δημ. κ. θρουμπί, θύμπρι τὸ φυτὸν θύμβρα βλ.λ.

θρούνα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν βελλαρδία ἡ τρισσόχειλος.

θροῦς όος (ὁ) (θρέομαι) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. θρός θόρυβος, κραυγή : Ἰλ.Δ 437 οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος, Μετοχ.Θ ἐν Σάθ 3.157 θροῦς ἐκ τῆς χώρας προσβάλλει καὶ ἦν ἄπορον ὅ τι ποτ' ἂν εἴη· ‖ ἐπὶ μουσικοῦ ἤχου : Πινδ Ν 7,81 παλύφατος θρόος ὕμνων, Πλούτ.Ἠθ.2.654F θρόος αὐλῶν· ‖ γεν. μικρὸς συνεχὴς θόρυβος, ψιθύρισμα : Μωραΐτ.Διηγ.1,58 ὁ γλυκὺς ψίθυρος συγχέεται πρὸς τὸν μαλακὸν θροῦν τῆς πλεούσης σκούνας· 2) ἐπὶ δυσηρεστημένου πλήθους, γογγυσμός, μουρμουρισμός : Θουκ.4,66 οἱ δὲ φίλοι τῶν ἔξω τὸν θροῦν αἰσθόμενοι φανερῶς, Διον. Ἁλ.Ρωμ.6,57· 3) φήμη, διάδοσις : Ξεν.ΚΠ 6,1,37 ὡς γὰρ ὁ θροῦς διῆλθε τῆς ἐμῆς συμφορᾶς, Πλούτ.Γάλβ.26 θροῦς διῆλθε πολύς.

θρουφαλιάζω δημ. θρύπτω, θρυμματίζω : Βλ.Συνμ.198

θρούφαλο (τὸ) δημ. θρύμμα, θραῦσμα, θρύψαλον : Βάρν Φῶς 11 θὰ πέση ἀπάνου στ' ἀντικρυνὰ τὰ βράχια καὶ θὰ γίνη θρούφαλα.

θροφανός-ή-ό μσν. κ. δημ. ὁ γόνιμος, εὔφορος : Γεωργιλ.Θαν.Ρ ἐν Κορ.Ἄτ.2,158 ἕνι κι οἱ τόποι θροφανοὶ ἀπὸ ζωὴν μεγάλην.

θροφερός-ή-ό δημ. θροφανός : Βλ.Συνμ.62

θροφή (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ τραφή : Ἐρωτόκρ.Γ 9 κι ὄχ τὰ βυζά μου τὴ θροφὴ σοῦ 'διδα μὲ τὸ γάλα, Σαλωμ. Καλοκαίρι 6 τῆς ἔδωσε θροφή.

θροφός (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ τροφός.

θροῶ-έω (θροῦς) κ. μσν. κ. νεώτ. κράζω, φωνάζω μεγαλοφώνως : Σοφ.Ἠλ.1410 ἰδοὺ μάλ' αὖ θροεῖ τις, αὐτ.Φιλ.1195· ‖ ὁμιλῶ φωνάζων, λέγω, θορυβῶ : Αἰσχ.Πρ.608 θρόει, φράζε τᾷ δυσπλάνῳ παρθένῳ· ‖ κ. μτ. συστ. αἰτ. : Εὐρ.Ὀρ.1249 τίνα θροεῖς αὐδάν, Σοφ.Ἀντ.1287· ‖ κ. μέσ. : Αἰσχ.Εὐμ.510 τοῦτ' ἔπος θροούμενος· 2) μτ. αἰτ. διηγοῦμαί τι μεγαλοφώνως : Αἰσχ.Ἀγ.1137 τὸ γὰρ ἐμὸν θροῶ πάθος ἐπεγχέασα, Ἰώσ.ΑΙ 18,6,10· 3) κ. νεώτ. προκαλῶ θροῦν, θρόϊσμα, θροΐζω : Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.95 ἐθρόει καὶ ἐμορμύριζεν ἀπὸ μυρίας.. δονήσεις· 4) παθ. ὡς μέσ. φοβοῦμαι, ταράσσομαι: ΚΔΜατθ.24,6 ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε, Διγεν.Ἀκρ.1726 ἀκούσας ταῦτα ὁ Διγενὴς ποσῶς δὲν ἐθροήθη· ρηματ. π. θρόησις.

θρυαλλίδιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ θρυαλλὶς βλ.λ. : Λουκ.Τίμ.14.

θρυαλλίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. ὄνομα φυτοῦ καταλλήλου πρὸς κατασκευὴν ἐλλυχνίων, ἀρνόγλωσσον : Θεόφρ.ΦΙ 7,11,2· 2) τὸ ἐλλύχνιον, τὸ φιτίλι : Ἀριστφ.Ἀχ.874, Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.109 τὰ ἐξεφιτίλισε καὶ ἐσήκωσε ὑψηλὰ τὰς θρυαλλίδας· 3) κηροπήγιον, κηραστάτης, καντηλέρι: Ἀρχιππ.3D κηρίνη θρυαλλίς· 4) φλόμος : ΨΔιοσκ.4,103, Πλίν.ΦΙ 25,121· 5) νεώτ. νηματοειδὲς κυλινδρικὸν πλέγμα ἐκ καννάβεως ἢ βάμβακος ἐμβεβαπτισμένον εἰς εὐφλέκτους ὕλας ἢ περιέχον τοιαύτας πρὸς μετάδοσιν τοῦ πυρὸς εἰς ἐκρηκτικὰς ὕλας.

θρύαλλον (τὸ) μτγν. βροχὴ πυκνῆς αἰθάλης ἐκ πυρᾶς : Βέττ.Βάλ.345,22.

θρυαρίς Ἡσ. «φιασθής».

θρυασμός Ἡσ. «φωνή» (πιθ. θρυλισμός).

θρυβόξυλα (τὰ) μσν. ἡ θρυπτόξυλα κλωνία τῆς θύμβρης : Πρόδρ.2,391 καὶ βάλλει καὶ θρυβόξυλα τινὰ διὰ μυρωδίαν (δ.γρ. θρυπτόξυλα).

θρύβω μσν. κ. δημ. δ. τ. τοῦ θρύπτω βλ.λ. : Μιχ. Ἐφ.Μ Φυσ 14,16, Βλ.Συνμ.134.

θρυγανῶ-άω κτυπῶ ἐλαφρῶς τὴν θύραν· Ἡσ. «θρυγανᾷ· κνᾶται, ξύει» : Ἀριστφ.Ἐκκλ.34 θρυγανῶσα τὴν θύραν (δ.γρ. τρυγανῶσα).

θρυγονᾶν Θεόγνωστ.Καν.10 «τὸ ξύειν»· πρβλ. θρυγανῶ.

θρύδαξ-ακος (ἡ) πάπ. δ.γρ. τοῦ θρίδαξ βλ.λ.

θρύϊνος-η-ον (θρύον) μτγν. ὁ κατεσκευασμένος ἐκ θρύου, βούρλου : Δίων Κ Ἐκλ.Βατ.563 θρυΐνη ψίαθος, Ἀνών.π.Σουΐδ.

θρυΐτις-ιδος (ἡ) (θρύον) πάπ. ἡ παράγουσα θρύα, βοῦρλα : γῆς ἰδιωτικῆς χέρσου θρυΐτιδος ἀσπόρου ἄρουραι Χ.

θρύλημα-ατος (τὸ) (θρυλῶ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θρυλῶ βλ.λ., τὸ θρυλούμενον, ἡ διάδοσις : ΠΔ Ἰὼβ 17,6 ἔθου δέ με θρύλημα ἐν ἔθνεσι, Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.60 εἶχον διαδοθῆ πρὸ δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν τὰ περὶ ὀπτασιῶν θαυμάσια θρυλήματα.

θρυλητής (ὁ) (θρυλῶ) γλωσσ. ὁ φλύαρος, φαφλατάς.

θρυλητός ή-όν (θρυλῶ) μσν. ὁ ὑπὸ τῶν πολλῶν θρυληθείς, διαδοθείς : Τζέτζ.Χιλ.12,36 κατὰ τὸ περιφόρητον καὶ θρυλητὸν τοῖς πᾶσιν.

θρύλιγμα-ατος (τὸ) (θρυλίζω) μτγν. τὸ σύντριμμα : Λυκόφρ.880.

θρυλιγμός (ὁ) (θρυλίζω) μτγν. κ. θρυλισμός ἡ παραφωνία, παρατονία : Διον.Ἁλ.Συνθ.11,Πορφ. Ἁρμον.204W ὅταν αὐλητὴς μὴ πιέσας τὸ στόμα θρυλισμὸν ἢ ἐκμελές τι αὐλήσῃ.

θρυλίζω (θρῦλος) παραφωνῶ, κάμνω παραφωνίαν, φάλτσο : Ὑμν.Ἑρμ.488 (κῶδ. θρυαλίζω)· ρηματ. π. θρυλιγμός.

θρυλικός-ή-ό(ν) (θρυλῶ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν θρῦλον, μυθικός, περίφημος, ἔνδοξος : Πσλαμ.Παρακ.11,1 καὶ τεράστια σὰ γρύπα θρυλικοῦ τὸ φτερό· κ. ἐπίρρ. -ῶς.

θρυλισμός (ὁ) κ. θρυλιγμός βλ.λ.

θρυλίσσω θραύω, συντρίβω, τσακίζω, κομματιάζω : Λυκόφρ.487 θρυλίξας δέμας· κ. παθ. : Ἰλ. Ψ 396 θρυλίχθη δὲ μέτωπον.

θρύλλημα, θρυλλητός, θρῦλλος, θρυλλῶ κλπ. ἐσφ.γρ. τῶν θρύλημα, θρυλητός, θρῦλος, θρυλῶ.

θρῦλος (ὁ) (θρέομαι) κ. νεώτ. κ. δημ. κραυγή, βοή, θόρυβος : Βατραχομ.135 πόθεν ἡ στάσις ἢ τίς ὁ θρῦλος, Δημήτρ.Λακ.1786,1F· 2) νεώτ. κ. δημ. προφορικὴ παράδοσις ἀπὸ γενεὰν εἰς γενεάν, μῦθος : Μαλακ.Κυρὰ τοῦ Πύργου 38,2 σὰ θρῦλο, σὰν παραμυθάκι, - ὁ θρῦλος τοῦ μαρμαρωμένου βασιλιᾶ· ‖ προφορικὴ διάδοσις, ἀβεβαία φήμη : Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.69 ὅ,τι ἔχει τὴν χροιὰν τοῦ θρύλου, φήμης.

θρυλῶ-έω (θρῦλος) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. φλυαρῶ, πολυλογῶ : Ἀριστφ.Ἱππ.348 τὴν νύκτα θρυλῶν καὶ λαλῶν, Θεόκρ.2,142· 2) μετ' αἰτ. πράγμ. συχνάκις ἐπαναλαμβάνω, διαδίδω : Εὐρ.Ἠλ.910 θρυλοῦσ' ἅ γ' εἰπεῖν ἤθελον, Πλάτ. Φαίδ.65B, Δημ.11 ὃ πάντες ἐθρύλουν τέως· ‖ κ. παθ. εἶμαι θέμα κοινῆς ὁμιλίας, φημολογοῦμαι, κοινολογοῦμαι : Εὐρ.ἀπ.287 τὸ μὲν δὴ πανταχοῦ θρυλούμενον κράτιστον εἶναι, Δημ.528 ἡ ὑπὸ πάντων θρυλουμένη εἰρήνη, Ἀριστλ.ΖΙ 620b,11,Βίος Ἀλεξ.1537 κατὰ χρησμὸν τὸν ἔκπαλαι θρυλούμενον ἐν τούτοις, Καισάρ.δαπ. ἐν Σάθ.3,93 μέχρι τῶν ὁρίων τῆς θρυλουμένης ἐκείνων ἀρχῆς· ‖ νεώτ. κ. δημ. εὔχρ. τὸ γ' πρόσ. ἐνεστ. ὁριστ. διαδίδεται, κοινολογεῖται : φρ. λέγεται καὶ θρυλεῖται, - πολλὰ λέγονται καὶ θρυ-

λοῦνται διὰ τὴν δικτατωρίαν· ρηματ. π. θρῦλος, θρυλῶ, θρυλητός, πολυθρύλητος, θρύλημα, θρυλίζω. Δι' ἐτυμολ. βλ.λ. θόρυβος.
θρύμβη (ἡ) κ. θρύμβος κ. θύμβρος βλ.λ.
θρυμίς Ἡσ. «ἰχθὺς ποιός».
θρύμμα-ατος (τὸ) (θρύπτω) κ. μον. κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θρύπτω, σύντριμμα, λιάνισμα, θρούφαλα : Ἱππ.Γυν.Ι,75,Κριναγ.ΑΠ 6,232 **ροιῆς θρύμματα,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 69,27 **καὶ πέφτοντας τὸ φῶς γίνεται θρύμματα·** ‖ ψιχίον ἄρτου, ψίχουλο : Πολυδ.6,77,Πρόδρ.2,171 **νὰ ἔφαγα τὰ θρύμ-.**
θρυμματίζω (θρύμμα) νεώτ. κ. δημ. μεταβάλλω τι εἰς θρύμματα, θραύω, συντρίβω, τσακίζω : **δι' ἑνὸς κτυπήματος ἐθρυμμάτισε τὸν καθρέπτην·** ‖ κ. μτφ. καταστρέφω, ἐκμηδενίζω : **τὸ πάθος τοῦ ποτοῦ ἐθρυμμάτισε τὴν ζωήν του·** ρηματ. π. θρυμμάτισις, θρυμμάτισμα, -ισμός.
θρυμματίς-ίδος (ἡ) εἶδος πλακοῦντας· Φώτ.Λεξ. «θρυμματίς· σκεύασμα διὰ στέατος καὶ σεμιδάλεως καὶ συκαλίδων» : Φιλόξ.2,18 **θρυμματίδες δ' ἐπὶ ταύταις εὐπέταλοι χλωραί,** Λουκ.Λεξιφ.6.
θρυμμάτισις-εως (ἡ) (θρυμματίζω) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ θρυμματίζω βλ.λ., ἡ μεταβολὴ εἰς θρύμματα, συντρίμματα, ἄ. θρυμματισμός.
θρυμμάτισμα-ατος (τὸ) (θρυμματίζω) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θρυμματίζω βλ.λ., σύντριμμα.
θρυμματισμός (ὁ) (θρυμματίζω) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θρυμματίζω βλ.λ.
θρυμνεύεται Ἡσ. «ὑπερηφανεύεται» (κῶδ. θρημνεύεται)· πρβλ. θρύπτω ἐν εἰδ. σημ.
θρυόεις-εντος-εσσα-εν (θρύον) μτγν. ἐπὶ τόπου, ὁ πλήρης θρύων, βούρλων, βουρλότοπος : Νίκ. Θήρ.200 **θρ- Αἰγύπτοιο Ἴαμνοι.**
θρυοκάλαμος (ὁ) πάπ. τὸ θρύον, τὸ βοῦρλον.
θρυοκοπία (ἡ) (θρυοκοπῶ) πάπ. ἡ πρᾶξις τοῦ θρυοκοπῶ βλ.λ., τὸ κόψιμο τῶν βούρλων κ. γεν. ἀγρίων χόρτων : **θρυοκοπία τῆς γῆς.**
θρυοκοπῶ-έω (θρύον-κόπτω) πάπ. κόπτω θρύα, βοῦρλα· κ.παθ : **παραδῶναι τὴν γῆν τεθρυοκοπημένην καὶ καθαρὰν ἀπὸ θρύου καὶ δείσης πάσης.**
θρύον (τὸ) κ. νεώτ., δημ. **ὁ θρύος** τὸ βοῦρλον : Ἰλ.Φ 351 **καίετο δὲ λωτός τε ἰδὲ θρύον ἠδὲ κύπειρον** (σχόλ. «εἶδος πόας, ὁ λεγόμενος θρύσις»), Ἀριστλ.Θαυμ.844a,27,Διόδ.Σ3,10, Πάπ. **παραδώσω τὸν ἀμπελῶνα καθαρὸν ἀπὸ θρύου καλάμης ἀγρώστεως δίσης πάσης·** ‖ νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν ἀγρωστοειδῶν· **2)** στρύχνον μανικόν : Ὀρφ.Ἀργ.916,Διασκ.4,73.
θρυοπώλης (ὁ) πάπ. ὁ πωλῶν θρύα, βοῦρλα.
θρυοπώλιον (τὸ) πάπ. κ. **θροιοπόλιον** τόπος ἐν ᾧ πωλοῦνται θρύα, βοῦρλα.
θρυοτίλλω (θρύον-τίλλω) πάπ. ἀποσπῶ θρύα, βοῦρλα, ἐκριζῶ, ξερριζώνω.
θρύπτακον Ἡσ. «κλάσμα ἄρτου. Κρῆτες».
θρυπτικός-ή-όν (θρύπτω) κ. νεώτ. ὁ ἱκανὸς ἢ ἐπιτήδειος εἰς τὸ θρύπτειν, συντρίβειν, ὁ λιανίζων, τσακίζων : Διοσκ.Ι,121 **θρ- λίθων·** **2)** ἐν παθ. σημ. ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ θρύπτεσθαι, τσακίζεσθαι, ὁ εὔθραυστος· ‖ μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ φιλήδονος, τρυφηλός, καμαρωτός : Ξεν.Ἀπομν.Ι,2,5 **οὐ μὴν θρυπτικός γε οὐδὲ ἀλαζονικὸς ἦν,** Δίων Κ 51,12 θρυπτικόν τι προσεφθέγγετο· κ. συγκρ. : Ξεν.ΚΠ 8,8,15 **θρυπτικώτεροι πολὺ νῦν ἢ ἐπὶ Κύρου εἰσί·** **3)** σκληρός, τραχύς, αὐθάδης : Αἰλ.ΠΙ 3,12 **θρυπτικὸς πρὸς τοὺς ἐραστάς.**
θρυπτικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον θρυπτικόν, τρυφηλόν, γυναικώδη : Αἰλ.ΖΙ 2,11.
θρυπτόξυλα (τὰ) μον. ἢ θρυβόξυλα βλ.λ.
θρύπτω (συγγ. τοῦ θραύω) κ. μον κ. νεώτ., παθ. μέλλ. θρυφθήσομαι, παθ. **ἀόρ. ἐθρύφθην, κ. β' ἐτρύφην, κ. ἐθρύβην,** παρακ. τέθρυμμαι θραύω εἰς μικρὰ τεμάχια, συντρίβω κομματιάζω, τσακίζω, λιανίζω : Αἰσχ.Ἀγ.1595 **τὰ μὲν ποδήρη καὶ χερῶν ἄκρους κτένας ἔθρυπτε,** Θεόκρ.17,80 **Νεῖλος ἀναβλύζων διερὰν ἅτε βώλακα θρύπτει·** κ. παθ. : Πλάτ.Παρμ.165Β **θρύπτεσθαι κερματιζόμενον ἀνάγκη πᾶν τὸ ὄν,** ΑΠ 12,61 **θρυπτομένα πέτρα,** Λίβ.Ροδ 76 **εἰς ἑκατὸν νὰ διαρραγῇ καὶ νὰ θρυβῇ ὡς χῶμαν·** πρβλ. διαθρύπτω· ‖ ἐπὶ ἀέρος, διασκορπίζομαι : Ἀριστλ.Ψυχ.2,8,8,Θέων Σμ. 50Η· **2)** μτφ. ἐπὶ ἠθικῆς σημ., φθείρω, ἐξασθενῶ, ἀμαυρώνω : Τίμ.Λοκρ.103 **θρ- τὰν ψυχάν,** Φίλ. Ι,453 (**οἱ κόλακες**) **ἀποκναίουσι τῶν κολακευομένων τὰ ὦτα θρύπτοντες·** ‖ κ. παθ. ἐξασθενοῦμαι, ἐκθηλύνομαι, γίνομαι φιλήδονος : Ξεν. Συμπ.Β,8 **μαλακίᾳ θρυπτόμενος,** Λουκ.Χαρίδ.4 **ἁπαλός τε καὶ τεθρυμμένος·** **3)** ζῶ ἀβροδιαίτως, ἀσώτως, ἀκολασταίνω : Σοφ.ἀπ.708,9 **ὅλην ἐκείνην εὐφρόνην ἐθρύπτετο,** Λουκ.Ἀνάχ.29· πρβλ. Πλούτ.Ἠθ.751Β **θρυπτόμενος ἡδοναῖς ἀνάνδροις·** **4)** μέσ. ἀκκίζομαι, ὡραΐζομαι, κομπάζω, κάμνω νάζια : Εὐπ.358 **ὡραζομένη καὶ θρυπτομένη,** Πλάτ.Φαῖδρ.228C **ἐθρύπτετο ὡς οὐκ ἐπιθυμῶν λέγειν·** ‖ προσποιοῦμαι, ὑποκρίνομαι, ὅτι ἀπορρίπτω τι προσφερόμενον : Πλούτ.Μάρ.14 **θρυπτομένου δὲ τοῦ Μαρίου καὶ παραιτεῖσθαι τὴν ἀρχὴν φάσκοντος·** ‖ φέρομαι ἀλαζονικῶς πρός τινα, κομπορρημονῶ : Πλούτ.Φλαμ.11,Λουκ. Ἑταιρ.Δ 12,1 **θρύπτῃ, ὦ Λυσία, πρὸς ἐμέ;** ‖ ἐπαίρομαι, ἀλαζονεύομαι εἴς τι ἢ διά τι πρᾶγμα : Ἀντίπ.Σιδ.7,218,2 **θρ- χρυσῷ καὶ ἁλουργίδι,** Αἰλ. ΠΙ 1,19 **θρ- ἐσθῆτι πολυτελεῖ·** ‖ καυχῶμαι, κομπάζω : Ἡλιόδ.Αἰθ.2,10 **ὃς καὶ ὑπασπιστὴς εἶναι τοῦ λῃστάρχου θρύπτεται·** πρβλ. διαθρύπτομαι· ρηματ. π. θρυπτικός, τρυφή, τρυφῶ, τρυφερός. Ἐκ ρίζ. τερ-, τέρ-ϳω -τείρω (λατ. tero), τρυ- (τρύω, τρύχω), τρυφή, θρύπτω, θρύψις, **εὔθρυπτος·** πρβλ. θραύω.
θρυσάλινον (τὸ) φυτόν τι σκιαδανθές : Πλίν. ΦΙ 25,141.
θρύσιος (ὁ) κ. σχόλ. κ. **θρύσις** **τὸ** θρύον, βοῦρλον : ΕΜ 456,31.
θρύσις-εως (ὁ) σχόλ. θρύσιος βλ.λ.
θρύσκα Ἡσ. «ἄγρια λάχανα».
θρύφαλο (τὸ) δημ. κ. **θρούφαλο** θρύμμα, σύντριμμα, ἄ. θρούβαλο : **τὸν ἔκαμε θρύφαλα τὸν καθρέφτη** (τὸν ἐτσάκισε).
θρυφικός-ή-όν ἀρχ.λεξ. ὁ τῆς θρύψεως βλ.λ.2), ὅθεν ὁ μαλακὸς ὁ τρυφερός· π.Ἡσ.
θρυψίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἔνζυμον τοῦ παγκρεατικοῦ πέπτον τὰ λευκώματα, ἄ. θρυπτάση.
θρυψινογόνος (ἡ) νεώτ. κ. θρυψινογόνον (τὸ) οὐσία ὑπάρχουσα ἐντὸς τοῦ παγκρέατος καὶ τοῦ παγκρεατικοῦ ὑγροῦ καὶ παράγουσα τὴν θρυψίνην.
θρύψις-εως (ἡ) (θρύπτω) κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θρύπτω βλ.λ., ἡ συντριβή, τὸ τσάκισμα : Ἀριστλ.Γεν.Φθορ.316b,30 **αὕτε . . εἴη ἂν ἄπειρος ἡ θρύψις·** ‖ ἐπὶ ἀέρος, ἡ διασπορά, τὸ σκόρπισμα : Ἀριστλ.Ψυχ.419b,23 **ἡ θρύψις τοῦ ἀέρος·** **2)** ἡ μαλθακότης, ἀδυναμία, τρυφερότης : Πλούτ.Δημ.4 **διὰ τὴν τοῦ σώματος ἀσθένειαν καὶ θρύψιν·** **3)** μτφ. ἀσέλγεια, ἀσωτία : Ξεν.ΚΠ 8,3,16 **σαφηνίσαι δὲ βούλομαι καὶ τὴν θρύψιν αὐτῶν,** Πλούτ.Λυκ.14· **4)** καλλωπισμός : Πλούτ.Ἠθ.693Β **θρ- κόμης.**
θρυψίχος-ον μον. ὁ θρυπτικὸς βλ.λ.· Ἡσ. «τρυφερός, μαλακός, **αἰσχρός,** χαῦνος» : Θεόγνωστ. Καν.20.
θρυψίχρως-ωτος (ὁ,ἡ) ἀρχ.λεξ. ὁ ἔχων λεπτήν, μαλακὴν ἐπιδερμίδα· Ἡσ. «τρυφερόχρως».
θρύω μον. θορυβῶ : Θεόγνωστ.Καν.20,28.
θρυώδης-ους-ες (θρύον-εἶδος) μτγν. ὁ πλήρης θρύων, βούρλων : Στράβ.8,3,24 **πᾶσα μὲν αὕτη ἡ χώρα θρυώδης,** Σχόλ.Ἰλ.Λ 155.

θρῶμαι-άομαι Ἰων. ἀόρ. α' θρήσασθαι κάθημαι : Φιλέτ.14 θρήσασθαι πλατάνῳ γ(ρ)αίῃ ὕπο.

θρῶναξ-ακος (ὁ) Ἡσ. « κηφήν. Λάκωνες ».

θρώπτει Ἡσ. « σκώπτει ».

θρῶσις-εως (ἡ) (θρώσκω) μσν. σχοινίον, νῆμα : Θεόγνωστ.Καν.20· || Ἡσ. « διαίρεσις, σπαρτίον, σειρά, καὶ ἡ κάτω σχοῖνος τοῦ δικτύου ».

θρῶσκος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογεν. τῶν **εὐκνημιδῶν**.

θρῴσκω ποι. κ. **θρώσκω**, ἐπ. παρατ. **θρῷσκον**, μέλλ. **θοροῦμαι**, Ἰων. γ' πληθ. **θορέονται**, ἀόρ. **ἔθρωξα** κ. β' **ἔθαρον** κ. ἐπ. **θόρον**, ἀπαρφ. **θορεῖν** κ. ἰων. **θορέειν**, ἅλλομαι, πηδῶ : Ἰλ.Κ 528 **χαμᾶζε θορών**, Ὀδ.Ψ 32· || ἐπὶ βελῶν, πετῶ : Ἰλ.Ο 314 **ἀπὸ νευρῆφι δ' ὀϊστοὶ θρῷσκον**· || ἐπὶ κυάμων καὶ ἐρεβίνθων, ἐκπηδώντων ἐκ τοῦ λικμητηρίου, πηδῶ ἐπάνω : Ἰλ.Ν 589 **ἀπὸ .. πτυόφιν.. θρώσκωσιν κύαμοι**· πρβλ. ἐκθρῴσκω· || ὁμ. ἐπὶ κώπης : Σοφ.ΟΚ 717 **ἁ δ' εὐήρετμος ἔκπαγλ' ἁλία χερσὶ παραπτομένα πλάτα θρῴσκει**· **2**) μτ. προθ. οἷον ἐπί τινι, εἴς τινα, πλησίον τινός, κινοῦμαι αἰφνιδίως κατά τινος, ἐφορμῶ, προσβάλλω : Ἰλ.Θ 252 **ἐπὶ Τρώεσσι θόρον**, Εὐρ.Ὀρ.257 **αὗται πλησίον θρῴσκουσί μου**, Ἀπολλ.Ρ 12/6· **3**) ἐπὶ νόσου, ἐνσκήπτω, προσβάλλω : Σοφ.Τρ. 1028 **θρῴσκει δ' αὖ .. ἀγρία νόσος**· **4**) ὁρμῶ, σπεύδω, τρέχω : Πίνδ.Π 1,119 **ὃς ἂν πρῶτος θορών**, Εὐρ.Βάκχ.874 **μόχθαις τ' ὠκυδρόμοις τ' ἀέλλαις θρῴσκει πεδίον παραποτάμιον**· **5**) μτφ. ἐπὶ λόγου, οἱονεὶ ὁρμῶ πρὸς τὸν ἀέρα, ὅθ. ἐξαεροῦμαι, ἐξαφανίζομαι : Αἰσχ.Χο.846 **δειματούμενοι λόγοι πεδάρσιοι θρῴσκουσι**· **6**) μτβ. ὀχεύω, μαρκαλίζω : Αἰσχ.άπ.15 **θρῴσκων κνώδαλα**· πρβλ. θόρνυμαι· || ὅθ. **ὁ θρῴσκων** ὡς οὐσ. ὁ ἄρρην : Αἰσχ.Εὐμ.660 **τίκτει δ' ὁ θρῴσκων**· —ρηματ. π. θρωσμός, θοῦρος, θούριος, θοῦρις (πρβλ. θορός, θόρνυμαι)· συγγ. τῷ θώραξ, θωρήσσω. Ἐκ ῥίζ. συγγενοῦς τῇ ῥίζ. θερ-, φερ-, θήρ, φήρ, θηρίον, λατ. ferus· πρβλ. θήρ.

θρωσμός (ὁ) (θρῴσκω) προεξοχή, ὕψωμα, φήλωμα : Ἰλ.Κ 160 **ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο**, Ἀπολλ.Ρ 2,823 θρωσμός **ποταμοῖο**.

θρώσσει Ἡσ. « γεννᾷ, φοβεῖται ».

θύα (ἡ) τὸ θύον βλ.λ.(Ι) : Θεόφρ.ΦΙ 5,3,7.

θυάζω Βαρῖν. « ἐναγίζω, ἔρδω, ὀργιάζω, θύω ».

θυάκτας (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ τελῶν τὴν θυσίαν ἱερεύς, ὁ θυσιάζων.

θυάλημα-ατος (τὸ) ἄ. θυήλημα βλ.λ.

θυαλόν Ἡσ. « τὸ θυταῖς διαλαβεῖν, θυμιᾶσαι ».

θυάμα (τὸ) δημ. κ. **θάμα**, γεν. **-άτου**, συνήθ. κτ. πληθ. θάματα θαῦμα βλ.λ. : Βηλαρ.54,14 **νά ἰδῇς τῆς τέχνης θυάμα**.

θυαμάζομαι (θυάμα) δημ. ἐκπλήττομαι, θαυμάζω, ἐξίσταμαι : παροιμ. **ὅπου δὲν εἶδε κάστρο, εἶδε φοῦρνο καὶ θυαμάστηκε** (ἐπὶ ἁπλοϊκῶν ἢ ἀμαθῶν θαυμαζόντων ἀσήμαντα πράγμ.), ὁμ. **θυαμάζεται τὸν κάβουρα ποὺ περπατάει πισόκωλα** (σκωπτικῶς ἐπὶ ἀέργου ἐξ ὀκνηρίας).

θυαμαίνομαι δημ. μτ. προσωπ. ἀντων. β' ἢ γ' προσ. κτ. αἰτ. ἀπορῶ, διαπορῶ, ἐκπλήττομαι ἐν ἐπικριτικῇ σημ. : **σὲ πυαμαίνομαι ποὺ παρατᾷς τὴ δουλειά σου καὶ τρέχεις στὸν καφενέ**, - σᾶς θυαμαίνομαι ποὺ **μπεκρολογᾶτε**· || κ. ἀπολ. ἐνίοτε ἀντὶ θυαμάζομαι βλ.λ.

θυάματα Ἡσ. « τὸ θύμον καὶ θυμιάματα ».

θυανία (ἡ) διαμάχη, χειρομαχία : Ἐπίχ.148 (ἐσφ. γρ. τοῦ δωρ. τ. ὑανία ἀντὶ ὑηνία).

θύανον Ἡσ. « τὴν θυώνην, ἐστὶ δὲ πέμμα ἀντὶ βοός ».

θύαρος (ὁ) μτγν. αἶρα βλ.λ.(Ι) ἡ μεθυστική : Ψ Διοσκ.2,100.

θυάρπαξ-ἄγος (ὁ,ἡ) Ἡσ. ὁ ἱερόσυλος.

θύας Ἡσ. « πηδήσας ».

θυάς-άδος (ἡ) (θύω) κ. **θυιάς** βλ.λ.· ΕΜ 457,19 «θυάδες αἱ Βάκχαι καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι θυιάδες»· **2**) προσβολή : Μιχ.Ἐφ.ΜΦυσ.30,20.

θύασσε Κύριλλ. «ἐπήδησε».

θυαφόρος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ φέρων θύα, ὁ λιβανοφόρος.

θυγατέρα (ἡ) δημ., ἰδιωμ. **δυχατέρα** θυγάτηρ βλ.λ.

θυγατερεῖς-ίδος (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ θυγάτηρ τῆς θυγατρός, ἐγγόνη, ἄ. θυγατριδῆ.

θυγάτηρ-τρός (ἡ) κ. μσν., νεώτ., δημ. **-έρα**, ποι. γεν. κ. **θυγατέρος**, δοτ. **θυγατρί** ποι. κ. **θυγατέρι**, αἰτ. **θυγατέρα** κ. ἐπ. **θύγατρα**, κλητ. **θύγατερ**, πληθ. ὀν. **θυγατέρες** κ. ἐπ. **θύγατρες**, γεν. **θυγατέρων** κ. ποι. **θυγατρῶν**, δοτ. **θυγατράσι** κ. ἐπ. **θυγατέρεσσι**, αἰτ. **θυγατέρας** κ. ἐπ. **θύγατρας** (τὸ υ εἶναι μακρὸν εἰς τὰς τετρασυλλάβους καὶ πεντασυλλάβους πτώσεις χάριν τοῦ μέτρου), τὸ θῆλυ τέκνον, ἡ κόρη : Ἰλ.Α 538 **θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος**, Ὀδ.Δ 4, Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,146 **ὅστις εἶχε εἰς γυναῖκα Ἑλένην τὴν θυγατέρα τοῦ Ρωμανοῦ**, Κρυστ.τὸ Μαγεμένο μαντήλι 34 **χαρὰ στὴ χήρα πὄκαμε τὴν τέτοια θυγατέρα**· || ὁμ. ἐπὶ ζῴων : Σιμων.7 **θύγατρες ἵππων** (ἐπὶ τῶν θηλειῶν ἡμιόνων), Φίλ.Ταρσ.π.Γαλ.13,269 θ- ταύρων (ἐπὶ τῶν μελισσῶν)· || μτφ. **εἰδ.** π. Πινδάρῳ ἐπὶ τῶν ᾠδῶν : Πίνδ.Ν 4,3 **Μοισᾶν θυγατέρες**· || κ. ἐπὶ τῆς ἀμπέλου : Ἰουλ.Καίσ.25 θ- **Σειληνοῦ**· || κ. ἐπὶ λαγύνου : Μᾶρκ.Ἀργ.ΑΠ 6,248 **ψήφου συμβολικῆς θυγάτηρ**· || ὁμ. **νεώτ.** ἐπὶ γλωσσῶν : **ἡ ἱσπανικὴ γλῶσσα εἶναι θυγάτηρ τῆς λατινικῆς**· **2**) μτγν. θεραπαινίς, δούλη : Φάλαρ.Ἐπιστ.360.

θυγατριδεύς-έως (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ υἱὸς τῆς θυγατρός, ἔγγονος : **θυγατριδῆ Ζήνωνα**.

θυγατριδῆ (ἡ) θυγάτηρ θυγατρός, ἐγγονή : Ἀνδοκ.1,128, Λυσ.32,2 **ἔχω δὲ τούτων ἀδελφήν, Διογείτονος δὲ θυγατριδῆν**, Διον.Ἁλ.Λυσ.21· || πληθ. **-δέαι** : Εὔφορ.94,2.

θυγατρίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ θυγάτηρ βλ.λ.

θυγατριδοῦς-οῦ (ὁ), ἰων. **-δέος** θυγατριδεὺς βλ.λ.: Ἡρ.5,67 **ἦν Πολύβου θυγατριδέος**, Ἰσαῖ.8,17, Ἀριστλ.ἀπ.473, Φίλ.2,82.

θυγατρίζω καλῶ τινα θυγατέρα : Ἀραρ.7.

θυγατρίνη (ἡ) πάπ. θυγάτηρ βλ.λ. : **τῇ θυγατρίνῃ Βικτωρίνῃ**.

θυγάτριον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ θυγάτηρ βλ.λ., μικρὰ θυγάτηρ ἢ κόρη : Στράττ.63, Μέν.428, Μάχ. π. Ἀθήν.13,581C **ἀποδώσεις τῷ θυγατρίῳ μου διπλοῦν**, Κωμ.Ἀδέσπ.14,19D, Πλούτ.Ἀντ.33 **ἄχρι τῆς Ἑλλάδος ἐπήγετο θυγατρίου γεγανότος αὐτοῖς**.

θυγατρίς-ίδος (ἡ) μσν. κορασίς, κοράσιον : Στουδ.Θεόδ.893.

θυγατρόγαμος-ον μτγν. ὁ νυμφευθεὶς τὴν ἰδίαν του θυγατέρα : Νόνν.Δ 12,73.

θυγατρογόνος-ον μτγν. ὁ γεννῶν θυγατέρας, κόρας : Νόνν.Δ 7,212.

θυγατροθετῶ-έω μσν. λαμβάνω ὡς θετὴν θυγατέρα, ὡς κόρην μου : Τζέτζ. Λυκόφρ.183.

θυγατρομιξία (ἡ) πάπ. μίξις μετὰ θυγατρός

θυγατρόπαις-αιδος (ὁ) μσν. υἱὸς τῆς θυγατρός : Νικ.Χων.Χρον.304Β.

θυγατροποιΐα (ἡ), Ἐπιγρ. κ. **-ποία** τὸ θυγατροθετεῖν : **κατὰ θυγατροποιΐαν δὲ Αἰσχίνα τοῦ Τιμοκλείδα**.

θυγατροποιός-όν μτγν. ὁ γεννῶν θυγατέρας, ἐπὶ τοῦ Λώτ : Φίλ.1,382.

θύεια (ἡ) δ.γρ. τοῦ θυΐα βλ.λ.(Ι).

θυεία (ἡ), ἰων. **-είη**, μτγν. **θυία** κ. **θυΐα** κ. **θυΐη** ἰγδίον, γουδί : Ἀριστφ.Νεφ.676 **ἐν θυείᾳ στρογγύλῃ 'νεμάττετο**, Λυσ.Ἀπ.62Α· **2**) ἀγγεῖον κοττάβου : Πλάτ.Κωμ.46,3, Φίλ.Βελοπ.88,49, Διοσκ. 2,76,3· **3**) πάπ. ἐλαιοπιεστήριον.

θῦείδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ θυεία βλ.λ.1) : Ἀριστφ. Πλ.710 **λίθινον θυείδιον.**

θυεῖον (τὸ) πάπ. θυεία βλ.λ.1) : **λίθινον θυεῖον** μικρόν.

θῦελλα (ἡ) (θύω, πρβλ. **ἄελλα** ἀπὸ ἄημι) κ. νεώτ. σφοδρὸς ἄνεμος, καταιγίς, ἀνεμοστρόβιλος : Ἰλ.Ζ 346 **θύελλα κακὴ ἀνέμοιο,** αὐτ.Μ 68 **πυρὸς τ' ὀλοοῖο θύελλαι** (καταιγίδες μετ' ἀστραπῶν καὶ βροντῶν), Σοφ.ΟΚ 1660 **ποτνία θύελλα·** ‖ ἐν παρομοιώσεσι : Ἰλ.Ν 39 **φλογὶ ἶσοι ἠὲ θυέλλῃ,** Ἡσίοδ.Α 345 **ἴκελοι πυρὶ ἠὲ θυέλλῃ·** **2)** μτφ. κ. νεώτ. ταραχή, σύγχυσις : Αἰσχ. Ἀγ.819 **ἄτης θύελλαι,** Φιλόδ.Ρητ.1,184S **ὀχλικὴ θύελλα, - ἠγέρθη θύελλα κατὰ τὴν συζήτησιν.**

θυελλαῖος-α-ον μτγν. θυελλήεις βλ.λ. : Χρησμ. π. Σουΐδ. ἐν λ. Ἰουλιανός.

θυελλήεις-εσσα-εν μτγν. ὁ ὅμοιος θυέλλῃ, θυελλώδης, τρικυμιώδης : Νόνν.Δ 1,22.

θυελλίζω ταράσσω μ. κτ. μτχ. ἐνεστ. κ. Ἡσ. κτ. μτχ. παθ. παρακ. : Ἰωσ.Γενέσ.75,3 **θυελλίζουσα ἀπανθρωπία,** Ἡσ. « θυελλισμένον· τεταραγμένον».

θῦελλόπους-οδος (ὁ) μτγν. ποι. ὁ ἔχων πόδας θυέλλης, ταχὺς ὡς θύελλα : Νόνν.Δ 37,441 **θυελλοπόδων ἵππων.**

θυελλοτόκος-ον μτγν. **ποι. ὁ** παράγων θυέλλας : Νόνν Δ 28,277.

θυελλοφοροῦμαι-έομαι μτγν. παθ. φέρομαι ὑπὸ θυέλλης, ἁφαρπάζομαι : Διόδ.Σ 16,80.

θῦελλώδης-ους-ες σχόλ. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος θυέλλῃ, τρικυμιώδης : Σχόλ.Σοφ.Ἀντ.418· ‖ κ. νεώτ. μτφ. : **θυελλώδης συζήτησις, - θυελλώδεις διακυμάνσεις ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ·** ἐπίρρ. νεώτ.-ῶς.

θῦέστειος-α-ον ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Θυέστην : Ἀριστφ. Ἀχ.433 **Θυέστεια ῥάκη,** Πορφ.Χριστ.69 **Θυέστειον δεῖπνον.**

θυέστης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. δοίδυξ, γουδοχέρι : Διον.Τραγ.12· **2)** νεώτ. παλαιοζ. γένας ἰχθύων τῆς οἰκογ. **τῶν κεφαλασπιδῶν ὀστεοστράκων.**

θύεστον Ἡσ. «ποτὸν τὸ ἀπὸ ἀρωμάτων».

θυευτός (ὁ) μσν. ὁ **ἐξ** ὄμβρων ποταμός : Θεόγνωστ.Καν.20 (ἀμφ.).

θυηδόχος-ον (δέχομαι) μτγν. ἐπὶ πράγμ., ὁ δεχόμενος θυμίαμα : ΑΠ 8,25 **θυηδόχος τράπεζα.**

θυήεις-εσσα-εν (θύος) ὁ ἐκ καπνοῦ θυμιάματος ἢ θυσίας ὀσμὴν εὐάρεστον ἀναδίδων, ἐκπέμπων, ἰδ. ἐπίθ. τοῦ βωμός : Ἰλ.Θ 48 **ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις,** Ἡσίοδ.Θ 557 **καίουσ' ὀστέα λευκὰ θυηέντων ἐπὶ βωμῶν·** ‖ γεν. εὐώδης : Ὑμν.Ἑρμ.237 **θυήεντα σπάργανα.**

θυηκόος Ἡσ. «θυοσκόος».

θυηλή (ἡ) (θύω) τὸ μέρος τοῦ θύματος, ὅπερ ἐτίθετο εἰς τὸ πῦρ καὶ ἐκαίετο, ἡ πρώτη προσφορά, ἰδ. κτ. πληθ. : Ἰλ.Ι 220 **ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς,** Ἀθήν.13,566Α **θυηλὰς ἐπιτίθησιν·** ‖ γεν. θυσία : Ἀριστφ. Ὀρν.1520 **ἄνευ θυηλῶν,** Λεωνίδ. Ἀλ.ΑΠ 6,324,3 **θυηλαὶ ἀναίμακτοι,** Διόδ Σ 3,62 **θυσίαι καὶ θυηλαί·** ‖ κ. μτφ. **θυηλὴ Ἄρεος** προσφορὰ εἰς τὸν Ἄρην, **τὸ αἷμα τῶν φονευθέντων :** Σοφ.Ἠλ.1423.

θῦήλημα-ατος (τὸ), ἰων. θυ-ἄλημα ἱερὰ προσφορά, θυσία : Θεόφρ Χαρ.10,13 ἀπαγορεῦσαι **τῇ γυναικὶ μήτε ἅλας χρηννύναι .. μήτε θυηλήματα.**

θυηλοῦμαι-έομαι μτγν. δ.γρ. τοῦ θυλοῦμαι βλ.λ.: Πολυδ.1,27 (ἀμφ.).

θύημα-ατος (τὸ) (θύω) θυήλημα βλ.λ. : **Τίμ.Λέξ. ἐν λ.·** **2)** Ἱππ. π. Ἐρωτ. «ἀρώματα».

θυηπολεῖον (τὸ) κ. θυηπόλιον τὸ μέρος, ὁ τόπος ἔνθα τελοῦνται θυσίαι, βωμός.

θυηπολία (ἡ) κ. μσν., ἰων. **-ίη** θυσία : Ἀπολλ.Ρ 1,1124, Γαιτ.ΑΠ 5,16 **δῶρα θυηπολίης,** Ἡλιόδ.3,2 **δέχνυσο δ' εὐμενέων τάνδε** θυηπολίην, **Σέργ.** Μακρ. ἐν Σάθ.3,340 **ηὔγασε .. τὴν μὲν τῇ γενεῇ, τὰς δὲ θυηπολίῃς·** **2)** μυστηριώδεις **τελεταί :** Ὀρφ. Ἀργ 470.

θυηπολικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς θυσίαν : Ἰάμβλ.Μυστ.5,11 **θυηπολικὸν πῦρ,** Ζώσιμ. 4,59 θυηπολικὸς **θεσμός.**

θυηπόλιον (τὸ) μτγν. ὁ βωμός : Δωρ.π. Ἀθήν. 10,413Α **πρόσθεν Πισαίου θυηπολίου.**

θῦηπόλος-ον κ.**-η-ον** ὁ ἀσχολούμενος **εἰς** θυσίας: Αἰσχ.Πέρσ.202 **θυηπόλος χείρ·** ‖ ὡς οὐσ. μάντις, ἐπῳδός : Εὐρ.ΙΑ 746 **Κάλχαντι τῷ θυηπόλῳ·** ‖ Ἐπιγρ. ἱερεύς· ‖ μτγν. εἰδ. **αἱ θυηπόλοι αἱ** Ἐστιάδες : Διον. Ἀλ.Σύνθ.2,64.

θῦηπολῶ-έω εἶμαι θυηπόλος, ἀσχολοῦμαι εἰς θυσίας : Αἰσχ. Ἀγ 262 **μὴ πεπυσμένη εὐαγγέλοισιν ἐλπίσιν θυηπολεῖς,** Πλάτ.Πολ.364Ε · **θυηπολοῦσι·** **2)** μτβ. θυσιάζω : Σοφ.ἀπ.126 **γέρας βρότειον τῷ Κρόνῳ θυηπολεῖν·** κ. παθ. : Εὐρ. Ἡρακλ. 401 **θυηπολεῖται δ' ἄστυ μάντεων ὕπο** (πληροῦται θυσιῶν ἡ πόλις ὑπὸ τῶν μάντεων).

θῦησις-εως (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ θυσία.

θυητός-ή-όν μτγν. ὁ προσφερόμενος ὡς θυσία : Ἀρετ.Χρον.Νούσ.1,4.

θῦηφάγος-ον ὡς ἐπίθ. τοῦ πυρὸς τῶν βωμῶν, ὁ κατατρώγων, καταβροχθίζων τὰς προσφοράς : Αἰσχ. Ἀγ.597 **θυηφάγος φλόξ.**

θυηχοῦς-όος (ὁ) Ἐπιγρ. θυηκόος βλ.λ.

θυθέντος Ἐπιγρ. τυθέντος, μτχ. ἀορ. τοῦ θύω.

θυία (ἡ) κ. νεώτ. δένδρον τι εὐῶδες τῆς Ἀφρικῆς : Θεόφρ.Φἱ 1,9,3· ‖ νεώτ. γένας φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **κωνοφόρων·** **2)** **τὸ θύον** βλ.λ.1)· **3)** μτγν. δ γρ. τοῦ θυεία βλ.λ.2).

θυῖα (τὰ) (θύω) μτγν. ἑορτή τις τοῦ Διονύσου ἐν Ἤλιδι : Παυσ.6,26,1.

θυῖαι (αἱ) μτγν. θυιάδες, βλ. **θυιάς : Στράβ.** 10,3,10 Θυῖαι **καὶ Μιμαλλόνες.**

θυιάς-άδος (ἡ) (θύω) δ.γρ. **θυάς** γυνὴ μαινομένη, μαινάς, Βάκχη : Αἰσχ. Ἱκ.564 **μαινομένα πόνοις ..** θυιὰς Ἥρας, Πλούτ. Ἠθ.293F· **2)** μτγν. ὡς ἐπίθ. ἐμμανὴς ἐξ ἔρωτος, ἐρωτόληπτας : Λυκόφρ.143.

θυΐδιον (τὸ) δ.γρ. τοῦ θυείδιον βλ.λ.

θυίη (ἡ) κ. θυεία βλ.λ.

θῦϊνος-η-ον μτγν. ὁ τοῦ δένδρου θύαν βλ.λ. : Στράβ.4,6,2 **θύϊνον δένδραν,** Διοσκ.1,22 **θύϊνον ξύλον·** ‖ ὁ πεποιημένος, καμωμένος **ἐκ** τοῦ δένδραυ θύον : Καλλίξ.π. Ἀθήν.5,205Β **θύραι .. θυΐναις κατεκεκόλληντο σανίσιν,** ΚΔ Ἀπ.18,12 **πᾶν ξύλον θύϊνον καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον.**

θυϊόεν Ἡσ. « πλῆρες ».

θυϊόεντες Ἡσ. « ἀνθοῦντες ».

θυΐον (τὸ) ρητίνη : Θεόφρ.Φἱ 5,2,1.

θυιοφις (ἡ) νεώτ. **βοταν.** γένος φυτῶν τῆς **οἰκογ. τῶν πιτυοειδῶν.**

θυΐς-ίδος (ἡ) θυεία βλ.λ. : Δημόκρ.π.Γαλ.14,130.

θυΐσκη (ἡ) μτγν. θυμιατήριον, λιβανιστήρι : ΠΔ Μακκ 1,1.22 **τὰς θυΐσκας τὰς χρυσᾶς.**

θυΐτης (ὁ) (λίθος) μτγν. Αἰθιοπικός τις λίθος : Διοσκ.5,136, Γαλ.12,198.

θυίω θύω, διατελῶ **ὑπὸ ἔμπνευσιν·** κτ. ὑποτ. : Ὑμν. Ἑρμ.560 **θυίωσι.**

θυκάγαθᾶι Ἐπιγρ.Κρῆτ. τυχάγαθῆι, τύχῃ ἀγαθῇ.

θύκια (τὰ) δημ. φύκια βλ.λ. : Πολίτ. Ἐκλ.Τραγ. 220,25 **εἶχε τὰ θύκια πάπλωμα.**

θυλάγροικος-ον λίαν ἄγροικος, ἄξεστος, ἀμβλὺς τὴν διάνοιαν : Ἀριστφ.ἀπ.707.

θυλάκη (ἡ) μσν. ἡ ὄσχη, τὸ ὀρχίπεδον : Ἱππιατρ.50.

θυλακίζω ἀρχ. λεξ. βάλλω **εἰς τὸ** θυλάκιον, σακκουλιάζω· ‖ δθ. **ἐπαιτῶ·** Ἡσ.

θυλάκιον (τὸ) κ. νεώτ., ὑποκορ. τοῦ θύλακος βλ.λ.1) : Ἡρ 3,105 **ἔχοντες θυλάκια, ἐμπλήσαντες ταῦτα τῆς ψάμμου τὴν ταχίστην ἐλαύνουσι,** Ἀριστφ.Σφ.314 **ἀνόνητον ἄρ' ὦ θυλάκιον σ' εἶχον**

ἄγαλμα· ‖ νεώτ. εἶδ. σακκίδιον τῶν ἐνδυμάτων, τσέπη· **2)** ἡ θήκη τοῦ σπέρματος : Σχόλ. Νίκ.Θηρ 852· **3)** νεώτ. ὁ θύλακος βλ.λ.5).
θυλακίς-ίδος (ἡ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ θύλακος, τὸ θυλάκιον βλ.λ.2) : Αἰλ.ΖΙ 6,43, Νίκ.Θηρ.852.
θυλακίσκιον (τό) ὑποκορ. τοῦ θυλακίσκος βλ.λ.: Ἀριστφ.ἀπ.32.
θυλακίσκος (ὁ) καλάθιον ἄρτου, σακκοῦλι : Ἀριστφ.ἀπ.545, Κράτ.14· **2)** θυλάκιον βλ.λ.2) : Διοσκ.2,106.
θυλακῖτης (ὁ) μτγν. θυλακοειδής βλ.λ. μ. θηλ.: Διοσκ.4,64 **θυλακῖτις μήκων** (κοινὴ παπαρούνα), αὐτ.1,9 **θυλακῖτις νάρδος** (ὀρεινὴ νάρδος)· ‖ τὸ θηλ. θυλακῖτις (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ φλεγμονὴ τοῦ θυλακίου τῶν τριχῶν.
θυλακοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς θύλακον, μὲ σακκοῦλι : Ἀριστλ.ΖΙ 543b,13 **τίκτει δὲ θυλακ-, ἐν ᾧ μικρὰ ἐγγίγνεται καὶ πολλὰ ᾠά.**
θυλακόεις-εσσα-εν μτγν. θυλακοειδής, ὁ ἐν εἴδει θύλακος βλ.λ. : Νίκ.Ἀλ.403.
θύλακος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. μικρὸς σάκκος, ἰδ. πήρα διὰ τραφάς : Ἡρ.3,46 **θύλακον δὲ φέροντες ἔφασαν τὸν θύλακον ἀλφίτων δέεσθαι,** Ἀριστφ.Πλ.763 **ἀλφιτ. οὐκ ἔνεστιν ἐν τῷ θυλάκῳ,** φρ. αὐτ.Ἱππ.370 **δερῶ σε θύλακον** (θὰ σοῦ ἀργάσω τὸ τομάρι), Νικ.Χων.ἐν Σάθ.1,88 **ὁ κρεοβριθὴς θύλακος**· ‖ ἐν χρ. κ.μτφ. ἐπὶ προσ. : Πλάτ. Θεαίτ.161Α **θύλακός τις λόγων**· ‖ κ. ἐν παροιμ.: Κόρινν.π.Πλούτ.2,348Α **τῇ χειρὶ δεῖν σπείρειν, ἀλλὰ μὴ ὅλῳ τῷ θυλάκῳ**· **2)** ὁ θύλακος ἐν ᾧ τὰ ᾠὰ τοῦ θύννου εἰσὶν ἐγκεκλεισμένα : Ἀριστλ. ΖΙ 571a,14 **τίκτουσι δὲ οἷον ἐν θυλάκῳ τὰ ᾠά**· **3)** ἐν τῷ πληθ. αἱ εὐρεῖαι ἀναξυρίδες τῶν Περσῶν καὶ λοιπῶν Ἀσιανῶν : Εὐρ.Κύκλ.182, Ἀριστφ. Σφ.1087 **ἐσπόμεσθα θυννάζοντες εἰς τοὺς θυλάκους**· **4)** τὸ κοῖλον σφαίρας : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.6,32,12· **5)** ἑκάτερος τῶν ἰνωδῶν σακκιδίων τῶν περιβαλλόντων τὰς ῥίζας τῶν τριχῶν.
θυλακοτρώξ-ῶγος (ὁ) μτγν. ὁ κατατρώγων θυλάκας : Ἡρωδιαν.2,37.
θυλακοῦμαι όομαι σχόλ. παθ. γίνομαι θύλακος βλ.λ.1) : Σχόλ.Ἀριστφ.Εἰρ.198.
θυλακοφόρος-ον ἀρχ. λεξ. ὁ φέρων μεθ' ἑαυτοῦ πήραν, σάκκον, σακκοῦλ., ὀνομ. τῶν ὀρεινῶν χωρικῶν· Ἡσ., Φώτ.
θυλακοφορῶ-έω φέρω πήραν, σάκκον, ντορβᾶ : Ἀριστφ.ἀπ.789.
θυλακώδης-ους-ες θυλακοειδής βλ.λ. : Θεόφρ. ΦΙ 3,7,3, Διοσκ.1,90.
θυλακώνω νεώτ. κ. δημ θέτω εἰς τὸν θύλακον, στὴ σακκούλα ἢ στὴν τσέπη, τσεπώνω.
θυλάκωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐντὸς τοῦ θυλάκου ἀπόθεσις, ἐνθυλάκωσις, τσέπωμα.
θύλαξ-ακος (ἡ) κ. νεώτ. ὁ θύλακος βλ.λ.1) : Ἀρκεσ. 1D, Αἴσωπ.15· **2)** Ἡσ. «προσκεφάλαιον».
θυλάς-άδος (ἡ) θύλαξ βλ.λ. : ΑΠ 7,413· πρβλ. κ. σύλάς.
θύλημα-ατος (τό) τὸ προσφερόμενον, ἰδ. κτ. πληθ. **θυλήματα** πλακοῦντα, θυμίαμα κττ. : Ἀριστφ.Εἰρ.1040 **ἐγὼ δ' ἐπὶ σπλάγχν' εἶμι καὶ θυλήματα,** Θεόφρ.ἀπ.97,3, Πορφ.Ἀποχ.2,6,29· πρβλ. κ. θυάλημα, θυήλημα
θύλλα Ἡσ. « **κλάδους ἢ φύλλα, ἢ ἑορτὴ Ἀφροδίτης** ».
θυλλίς-ίδος (ἡ) μτγν. θύλακος βλ.λ. : Ἡρωδιαν. 1,89, Ἡσ.
θυλλοφόρος (ὁ) Ἐπιγρ. ἐπίθ. τοῦ Διονύσου ἐν Κῷ.
θύλλωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἀντίδρασις διαφ. φυτῶν πρὸς ἐπούλωσιν τῶν πληγῶν τῶν ἀγγείων των.
θύλον Ἡσ. « **ὀλέθριον** ».
θυλοῦμαι-έομαι μτγν. προσφέρω ὡς θυσίαν: Πορφ.Ἀποχ.2,17 **θυλοῦμαι ἀλφίτων . . δράκας.**
θῦμα-ατος (τό) (θύω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ θυσιαζόμενον ἢ προσφερόμενον, πᾶν ὅ τι προσφέρεται ὡς θυσία, προσφορά : Αἰσχ.Ἀγ.1310 **τόδ' ὄζει θυμάτων ἐφεστίων,** Σοφ.Φιλ.8 **οὔτε λοιβῆς ἡμῖν οὔτε θυμάτων παρῆν ἑκήλοις προσθιγεῖν,** Θουκ.5,53 **τὸ θῦμα τοῦ Ἀπόλλωνος,** Πλάτ.Πολιτ. 290Ε **θύματα θύειν**· ‖ ἐπὶ ζῴων : Σοφ.Ἠλ.634 **πάγκαρπα θύματα** (προσφορὰ ἐκ παντὸς καρποῦ)· ‖ ὁμ. **ἐπιχώρια θύματα,** ἀντίθ. ἱερεῖα (σχόλ.), πλακούντια ἢ ζυμαρικὰ ἀπεικονίζοντα ζῷα : Θουκ.1,126· ‖ κ. παροιμ. **θῦμα Δελφόν** ἐπὶ ἐπιθαύλου ὁμαδικῆς σφαγῆς ἢ διώξεως φίλων: Καλλ.Ἰάμβλ.1,98· **2)** κτ. πληθ. σφάγια προωρισμένα διὰ τροφήν : ΠΔ Γέν.43,15 **εἰσάγαγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ σφάξον θύματα, καὶ ἑτοίμασον**· **3)** μτφ. ἐπὶ προσ., θυσία : Αἰσχ. Ἀγ.1118 **θῦμα λεύσιμον,** Ἡρωδιαν.2,13,5 **πρόκεισθε θύματα τῆς ἡμετέρας ἐξουσίας**· ‖ ὁμ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναξιοπαθήσας, ὑποστὰς ζημίαν, ἐκμετάλλευσιν : Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ.3,396 **θῦμα καὶ θύτης αὐτὸς ὁ Χριστός, - ἔγινε θῦμα τῆς ἰδεολογίας του,** Παλαμ.Τάφ.32,2 **καὶ μοῦ φάνταξες ἐσὺ κριτὴς μαζὶ καὶ θῦμα**· **4)** πρᾶξις θυσίας : Σοφ.Ἠλ.573 **ὧδ' ἦν τὰ κείνης θύματα.**
θυμάγροικος-ον ὁ ἔχων ἄγροικον νοῦν, ἄξεστον ψυχήν : Ἀριστφ.ἀπ.790.
θυμαδέων δωρ. τ. τοῦ θυμηδέων Ἡσ. « ἀθυμῶν » (γραπτ. «εὐθυμῶν»).
θυμαίνω (θυμός), ἐπ. παρατ. θυμαίνεσκον ὀργίζομαι, θυμώνω : Ἡσίοδ.Α 262 **δύμασι θυμήνασαι,** Ἀριστφ.Νεφ.609 **θυμαίνειν ἔφασκε,** Εὐρ.191 θυμαίνειν τινὶ (ὀργίζεσθαι ἐναντίον τινός).
θυμαλγής-οῦς-ές (ἀλγῶ) ὁ θλίβων τὴν ψυχήν, ἐπιφέρων πόνον, θλῖψιν, εἰδ. ἐπὶ λόγων : Ἰλ.Δ 513 **θυμαλγὴς χόλος,** Ὀδ.Θ 872, Ἡρ.1,129 **λέγων θυμαλγέα ἔπεα**· **2)** παθ. ὁ ἐσωτερικῶς θλιβόμενος : Αἰσχ.Ἀγ.1031 θυμαλγὴς καρδία.
θυμαλίς δ γρ. ἀντὶ τιθύμαλος βλ.λ.
θύμαλλος (ὁ) μτγν. εἶδος ἰχθύος : Αἰλ.ΖΙ 14,22.
θυμάλωψ-ωπος (ὁ) τεμάχιον ξύλου ἢ ἄνθρακος ἀνημμένου, δαυλός, ἄνθραξ: Ἀριστφ.Ἀχ.321 **μέλας τις ὑμῖν θυμάλωψ ἐπέζεσεν,** Στράττ.55, Λουκ. Λεξιφ.24 **οἷον πρώην τὸν θυμάλωπα οὐδὲ εἰδὼς ὅ τι σημαίνει, ἀπέρριφας.**
θυμᾶμαι δημ. κ. θυμοῦμαι κ. θυμιέμαι ἐνθυμοῦμαι βλ.λ. : παροιμ. **θυμᾶται ἡ πεθερὰ σὰν ἦταν νύφη καὶ χολιάζει** (ἐπὶ ἀτυχησάντων ζηλοφθόνων), Μαλακ.Πεπρ.48,1 **θυμᾶσαι, βράδυ ἦταν.**
θυμαμοργάς Ἡσ. « **ἡ νόσος** ».
θυμαντικός-ή-όν γλωσσ. ζωτικός.
θυμάντρια (ἡ) πάπ. ἀμφ. ἐνν., πιθ. θηλ. ἀχρ. ἀρσ. θυμαντὴρ ἐκ τοῦ θυμαίνω βλ.λ., ἐρεθίζουσα, ὀργίζουσα : Πάπ. **φασγάνων θυμάντρια.**
θυμαράκι (τό) δημ. τὸ φυτὸν θύμος βλ.λ. ὑποκοριστικόν, κυρ. κτ. πληθ., ἐν χρ. κ. ὡς τοπωνύμ.· **2)** ἰδιωμ. ἡ λαθαντὶς βλ.λ.
θυμαρής-οῦς-ές (θυμός - ἀραρίσκω) ὁ ἁρμόζων εἰς τὴν καρδίαν· δθ. εὐάρεστος, ἀγαπητός, εὐφρόσυνος : Ἰλ.Ι 336 **ἄλοχον θυμαρέα,** Ὀδ.Ρ 199 **σκῆπτρον θυμαρὲς ἔδωκεν.**
θυμάρι (τό) δημ. τὸ φυτὸν θύμος ὁ κεφαλωτός : Κρυστ.Γκόλφω 91 **κι ὀλόβολη μοσχοβολᾶς σὰν τὸ θαμνὸ θυμάρι,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 29,17 **κι ὀλοῦθε θυμάρι στὰ πετροτοπια.**
θυμαριά (ἡ) δημ. **ἔκτασις ἐν ᾗ φύεται πυκνῶς θύμος,** συστὰς θύμων : **βουναλάκι σκεπασμένο ἀπὸ θυμαριές**· **2)** ἰδιωμ. αὐτὸ τὸ φυτὸν θύμος ὁ κεφαλωτός.
θυμάρμενος-ον θυμαρής βλ.λ. : Βακχ.16,71 **θυμάρμενον τέρας,** Νίκ.Ἀλεξ.577.
θυμαρνόλιον (τό) μτγν. κ. θύμαρνον εἶδός τι φυτοῦ : **Διοσκ.3,71.**

θυμαρῶ-έω εὑρίσκω εὐχαρίστησιν εἴς τι : Θεόκρ. 26,9 ὡς αὐτὸς ἐθυμάρει Διόνυσος.
θυματίδης (ὁ) θυμίτης βλ.λ.
θυματικός-ή-όν σχόλ. ἐπὶ μαντείας, ὁ ἐκ θυμάτων, δι' ἐπισκοπήσεως τῶν σπλάγχνων θυμάτων γινόμενος : Σχόλ.Αἰσχ.Πρ.495 **θυματικὴ μαντεία.**
θυμάτιον (τό) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ θῦμα βλ.λ.
θυματῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. τὸ φυτὸν πεντάφυλλον : ΨΔιοσκ.4,42 (ἀμφ.).
θυμάω δημ. θυμίζω βλ.λ. : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.59, 13 **νά μοῦ θυμάῃ τὸν πόλεμο,** όμ. **μὴ μοῦ θυμᾶς τὸν πόνο μου καὶ μὲ κακακαρδίζεις.**
θύμβρα (ἡ) κ. νεώτ. πικρά τις καὶ δριμεῖα βοτάνη : Εὐπ.14,5, Θεόφρ.ΦΑἴτ.3,1,4, Διοσκ.3,37, Πλίν.Φl 19,165· || ὁμ. νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **χειλανθῶν.**
θυμβραία (ἡ) θύμβρα βλ.λ. : 'Ιππ.π.Γαλ.19,104.
θυμβρεπίδειπνος-ον ὁ δειπνῶν μὲ πικρὰ χόρτα, δθ. ὁ ζῶν πενιχρῶς : 'Αριστφ.Νεφ.421 **τρυσιβίου γαστρὸς καὶ θυμβρεπιδείπνου.**
θυμβρίτης (ὁ) μτγν. ὁ μετὰ θύμβρης βλ.λ. παρεσκευασμένος : Διοσκ.5,50 **θυμβρίτης οἶνος.**
θύμβρον (τό) θύμβρα βλ.λ. : Θεόφ.Φl 7,1,2, Σχόλ. 'Αριστφ.'Αχ.253.
θύμβρος (ὁ) νεώτ. βοταν. θύμβρα βλ.λ.
θυμβροφάγος-ον ὁ τρώγων θύμβρα, δθ. δριμύς : 'Αριστφ.'Αχ.254 **βλέπουσα θυμβροφάγον** (**νὰ ξινίζῃς τὰ μοῦτρά σου**) πρβλ. ΑΒ 43,5 « **ἀντὶ τοῦ δριμύ, ὅτι καὶ ἡ θύμβρα δριμυτάτη ἐστίν** ».
θυμβρώδης-ους-ες ὅμοιος θύμβρα: Θεόφ.Φl 6,7,5.
θυμελαία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. θάμνος τις οὗ ὁ καρπὸς εἶναι δραστήριον καθάρσιον : Διοσκ.4,172, Πλίν.Φl 13,114· || ὁμ. νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **θυμελαιωδῶν.**
θυμελαιίδαι (οἱ) νεώτ. βοταν. κ. **θυμελαιοειδῆ** οἰκογ. φυτῶν τοῦ ἀθροίσμ. τῶν δικοτυληδόνων.
θυμέλαιον (τό) νεώτ. χημ. αἰθέριον ἔλαιον λαμβανόμενον δι' ἀποστάξεως δι' ὑδρατμῶν τῶν ἠνθισμένων βλαστῶν τῶν εἰδῶν τοῦ θύμου.
θυμελαΐνης (ὁ) μτγν. οἶνος παρεσκευασμένος διὰ θυμελαίας : Διοσκ.5,68.
θυμέλη (ἡ) (θύω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἀρχαιολ., δωρ. -α ὁ πρὸς τέλεσιν τῶν θυσιῶν ὡρισμένος τόπος, ἐφ' οὗ ἐκαίοντο αἱ πρὸς τοὺς θεοὺς προσφοραί, θυσιαστήριον, βωμός, εἴτε ἐν γένει τῶν θεῶν, εἴτε είδ. θεοῦ τινος : Εὐρ.'Ικ.64 **ἔμολον δεξιπύρους θεῶν θυμέλας,** αὐτ.'Ίων 114 **ἃ τὰν Φοίβου θυμέλαν σαίρεις·** || ὁμ. **ὁ ἐν οἴκῳ βωμός,** δθ. ἡ τοῦ οἴκου ἑστία, ὡς ἱερότητα θυμέλης ἔχουσα : Αἰσχ.'Ικ.669 **καὶ γεραροῖσι πρεσβυτοδόκοι** (γερόντων) **θυμέλαι φλεόντων,** αὐτ.Ρῆσ.234 **καὶ κάμψειε πάλιν θυμέλας οἴκων πατρὸς** 'Ιλιάδας (**τὰς ἐν 'Ιλίῳ τοῦ πατρικοῦ οἴκου ἑστίας**)· || 'Επίγρ. **ἡ θυμέλη τοῦ βωμοῦ** ὁ χῶρος, τὸ μέρος **ἐφ' οὗ ἦτο** ἡ πυρά, ἡ τοῦ βωμοῦ ἐσχάρα, ἑστία· **2)** συνεκδ. ἱερὸς τόπος, ἕδος, σηκὸς βλ.λς : Εὐρ.'Ηλ.713 θυμέλαι **δ' ἐπίτναντο χρυσήλατοι** (δ. ἑρμ. ἐν Liddell-Sc. πύραυνα), αὐτ.ΙΑ 152 **ἐπὶ Κυκλώπων ἱεὶς θυμέλας** (δ.ἑρμ.αὐτ.ἑστίας· ὁμ. ἄ. τὰ κυκλώπεια τείχη· πρβλ. 'Ησ. ἐν λ. Κυκλώπων **ἕδος**)· **3)** ἰδ. **θυμέλη ὁ ἐν τῇ** ὀρχήστρᾳ τῶν ἀρχ. θεάτρων ὑψούμενος βωμὸς τοῦ Διονύσου : Πρατίν.Λυρ.1 **Διονυσιάδα πολυπάταγα** θυμέλην· || ἐν τῷ 'Αθηναϊκῷ θεάτρῳ ἡ θυμέλη ἦτο ὑψηλόν πως, προσόμοιον βωμῷ, τετράγωνον κτίσμα κείμενον **ἐν τῷ** μέσῳ τῆς ὀρχήστρας βλ.λ.ΙΙ, ἔχον βαθμίδας ὅπου ἵστατο ὁ κορυφαῖος (ἀρχαιότερον αὐτὸς ὁ ποιητής), ἐκεῖθεν κατευθύνων τὰς κινήσεις τοῦ χοροῦ· **4)** συνεκδ. ὁ ὅλος τῆς ὀρχήστρας χῶρος : Φρύν.142, Σχόλ.'Αριστείδ. 536D· || ὁμ. ἐν περιφράσει κτ. πληθ. καὶ αὐτὸς **ὁ χορός** : Σιμμ.ΑΠ 7,21 **θυμέλῃσι καὶ ἐν σκηνῇσι τεθηλὼς** (ὁ Σοφοκλῆς)· || κτ. ἐπέκτ. τὸ ἰκρίωμα τοῦ θεάτρου, ἡ σκηνή : Φρύν.Σοφ.Παρ. 74Β, Λουκ.'Ορχ.76 **θεόμεθα, ἔφησαν, πεφεῖσθαι τῆς θυμέλης·** || ὁμ. κτ. πληθ. αὐτὰ **τὰ θεάματα,** αἱ θεατρικαὶ παραστάσεις : 'Αλκίφρ.2,3 **αἱ ἐτήσιαι θυμέλαι·** || φρ. **ἀναβαίνειν ἐπὶ τὴν θυμέλην** ἢ ἁπλῶς **ἀναβαίνειν** ἐπὶ δραματικοῦ ποιητοῦ ἢ ἐπὶ τοῦ κορυφαίου : Σχόλ.'Αριστφ.'Ιππ.149· ὁμ. **ὁ ἀπὸ τῆς θυμέλης** ὁ δραματικὸς ποιητὴς ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸν **ἀπὸ τοῦ βήματος** (τὸν ῥήτορα) : Πλούτ.Δημήτρ.12· ὁμ. **ὥσπερ ἐκ θυμέλης** ὡσεὶ θεατρικός : αὐτ.'Ηθ.405Ε· **5)** εἶδος πλακοῦντος ἐκ τῶν προσφερομένων εἰς θυσίαν τοῖς θεοῖς, πιθ. ταυτόσημον τῷ θυλήματα βλ.λ. : Εὔπολ.ἐν 'Αδήλ.63, Φερεκρ.214· **6)** μτγν. κτ. ἐπέκτ. γεν. ὑψηλός πως περιφανὴς τόπος, ἰδ. ὁ ὡς βῆμα ῥήτορος ἁρμόδιος : Πλούτ.'Αλεξ.67 **μετὰ τῶν ἑταίρων ὑπὲρ θυμέλης ἐν ὑψηλῷ καὶ περιφανεῖ πλαισίῳ πεπηγυίας·** **7)** πάπ. εἰδ. ὡς ὀνσμ. τῆς θόλου τῆς 'Επιδαύρου· **8)** μτγν. μσν. ὁ **τῆς** θυμέλης **δαμέστικος** ἀξιωματοῦχος ἐπιμελούμενος τῶν λαϊκῶν θεαμάτων καὶ διασκεδάσεων.
θυμελικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν θυμέλην, σκηνικός, θεατρικός · Κωμ.'Αδέσπ. 57, Πλούτ.Φάβ.4 **θυμελικαὶ θεαί·** **2)** τὸ **θυμελικὸν** ὡς οὐσ. θεατρικόν, χυδαῖον ὕφος : Πλούτ.'Ηθ.853Β· **3)** ἐπὶ παραστάσεων, μουσικῆς, ὀρχήσεως κττ., αὐτὴ ἡ ὀρχήστρα : 'Επιγρ. **θυμελικὸς ἀγών,** Διόδ. Σ 4,5 **τῶν θυμελικῶν ἀγώνων φασὶν εὑρετὴν γενέσθαι,** Καρνοῦτ.Φύσ.Θε.30 **θυμελικὰ ἀκροάματα·** **4) οἱ θυμελικοὶ** ὡς οὐσ. μουσικοί, ἀντίθ. οἱ σκηνικοί : Πλούτ.Νεώτ.46 **διδοὺς καὶ τοῖς θυμελικοῖς στεφάνους,** ἀντίθ. ὑποκριταί : Πτολ. Τετράβ.180· || ἐπιγρ. **ἡ θυμελικὴ σύνοδος** ὁ ὅμιλος τῶν θυμελικῶν, τῶν τοῦ θεάτρου μουσικῶν.
θυμελικῶς ἐπίρρ. 'Επιγρ., ὡς ἐν θυμέλῃ βλ.λ., ἀπὸ ἀπόψεως θεατρικῆς.
θυμελοποιοί (οἱ) 'Επιγρ. οἱ ἐπιμεληταὶ τῆς θόλου τῆς 'Επιδαύρου.
θυμερής (ἡ) 'Επιγρ. ἀντὶ θυμαρὴς βλ.λ., **κτ.** ὑπερθ. **θυμερεστάτη -ε(η)στάτη στήλη.**
θυμηγερῶ-έω (θυμὸς - ἀγείρω) συνάγω, ἀναζωπυρῶ ἐμαυτόν, ἀνακτῶμαι τὴν ψυχήν, τὸ θάρρος μου, ἐμψυχοῦμαι : 'Οδ.Η 283 **ἐκ δ' ἔπεσον θυμηγερέων, ἐπὶ δ' ἀμβροσίη νὺξ ἤλυθε.**
θυμηδής-οῦς-ές (ἦδος) κ. μσν. εὐάρεστος, ἀγαπητός, προσφιλής : 'Οδ.Π 389 **θυμηδῆ χρήματα,** Αἰσχ.'Ικ.962 **τὰ λῷστα καὶ τὰ θυμηδέστατα,** 'Επίγρ. **θυμηδεῖς παῖδας,** Θλειτ.'Ακολ.Γονυκλ.Εὐχ. **ἀπὸ τῶν λυπηροτέρων ἐπὶ τὰ χρηστότερα καὶ θυμηδέστερα,** Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,97 **οὐδὲν ἄλλο ἡμῖν θυμηδέστερον.**
θυμηδία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων. -ίη ψυχικὴ ἡδονή, χαρά, **εὐχαρίστησις τῆς** ψυχῆς : Εὐπ.161, Καλλ. ἀπ.2Ρ, Πλούτ.'Ηθ.713D, Διγεν.'Ακρ.1029 **τὸ ἀγαλλίαμα ἐμόν, ἡ ἐμὴ θυμηδία·** || νεώτ. φαιδρότης παροδική, συνήθ. ἐν σκωπτ. σημ. : **προεκάλεσε τὴν θυμηδίαν τῶν παρισταμένων·** **2)** μτγν. κτ. πληθ. εὐάρεστοι συναναστροφαί : Φίλ.2,548, Λουκ. 'Αποκ.5 **ἐν εὐφροσύναις καὶ θυμηδίαις ἦμεν ἀλλήλους ἀπειληφότες,** Δίων Κ 47,1.
θυμηδιοδότης (ὁ) μσν. ὁ δίδων, προκαλῶν θυμηδίαν βλ.λ.ΙΙ : Λάσκ.Θεόδ.770.
θυμηδῶ-έω, δωρ. -ᾱδέω εἶμαι πλήρης χαρᾶς : Σιμων.7,103, 'Ηλιόδ.Αἰθ.10,3 **ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῇ τοῦ 'Υδάσπου θυμηδούντων.**
θυμήρης-ους-ες κ. μσν. θυμαρὴς βλ.λ., π. 'Ομ. κ. ἀλλ. μ. ἐν τῷ οὐδ. ὡς ἐπίθ. : 'Οδ.Κ 362 **θυμῆρες κεράσασα,** 'Απολλ.Ρ 1,705 **θυμῆρες ἔπος·** || κ. γεν. : Λουκ.'Ερωτ.43 **βίος ὁ δυστυχὴς οὗτος θυμήρης,** ΠΔ Σοφ.Σαλ.3,14 **κλῆρος ἐν ναῷ κυρίου θυμηρέστερος,** Φίλ.2,36, Μιχ.'Ατταλ.ἐν Σάθ.1,41.

θύμηση (ἡ) μσν., δημ. ἡ ἐνθύμησις, ἡ μνήμη : Ἐρωτόκρ.Α 115 **μά πάντα ὁ νοῦς κι ἡ θύμηση ἤτονε μετά κείνη·** **2**) εἶδ. ἐνθύμησίς τις, ἀνάμνησις περί τινος : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 33,8 **κι Ἴσαμ' ἐκεῖ μὲ θύμησες στρωμένο μονοπάτι.**

θυμητάρι (τὸ) δημ. ἐνθύμιον, ἀναμνηστικόν, θυμητικό : Ἐφταλ.Ὀδ.Α 312 **κινᾶς .. μὲ δῶρο πλούσιο, λαμπρό, ἀπὲ λόγου μου νὰ τό'χῃς θυμητάρι.**

θυμητικός-ή-ό δημ. ἐνθυμητικός βλ.λ. : Παλαμ. Παρακ.60,14 **ποιά πρόσωπα ποιῶν πόθων καὶ ποιά θυμητικά·** **2**) τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. δῶρον ἀναμνηστικόν, θυμητάρι : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 37,4 **θυμητικά τῆς γνωριμιᾶς σοῦ ἔχουν πολλά χαρίσει.**

θῡμία (ἡ) μτγν., ἰων. -ίη θυμίαμα : Ἀρετ.Χρον. Παθ.2,11 **θυμίῃσι κακώδεσι.**

θυμιάζω κ. μσν. κ. νεώτ. καίω θυμίαμα, καπνίζω διὰ θυμιάματος : Bl.Ἀλεξ.5574.

θυμίαμα-ατος (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **θυμιάμα**, ἰων. -ημα τὸ χρησιμεῦον πρὸς θυμίασιν : Ἡρ.1,198 **περὶ θυμίημα καταγιζόμενον ἵζει,** Ἀμφις 27, Φιλόδ.Κακ.37 J, Θλειτ.Ἑσπερ.Εὐχὴ 7 **κατευθυνον την προσευχήν ἡμῶν, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου,** Βιζυην.71,31 **χωρίς θυμίαμα καὶ κερὶ | χωρίς παππᾶ καὶ διάκο·** **2**) κτ. πληθ. γεν. εὐώδεις ὗλαι, ἀρώματα πρὸς καῦσιν ἢ κάπνισμα : Ἡρ.2,130 **θυμιήματα παρ' αὐτῇ παντοῖα καταγίζουσι,** Σοφ.ΟΤ 4 **πόλις δ' ὁμοῦ θυμιαμάτων γέμει,** ΚΔ Ἀπ.5,8 **φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων·** **3**) **θυμιάματα ἑρπετῶν** κάπνισμα : Φιλούμ.Δηλητ.6· **4**) εἶδ. τὸ χρησιμεῦον πρὸς ταρίχευσιν ἄρωμα : Ἡρ.2,86 **οἴνῳ φοινικηΐῳ αὖτις διηθέουσι θυμιήμασι τετριμμένοισι·** **5**) νεώτ. μτφ. ἐγκώμιον, ἔπαινος πρὸς κολακείαν : Κάλβ. Λύρ.92,1 **κρότους χειρῶν καὶ ἐπαίνους, καὶ τ' ἄπιστον θυμίαμα τῆς κολακείας·** πρβλ. λιβανωτόν, λιβάνι ἐν τῇ αὐτ. σημ.

θυμιάμα (τὸ) δημ. θυμίαμα βλ.λ.

θυμίασις-εως (ἡ) κ. νεώτ. θυμίασμα, θυμιάτισμα : Διοσκ.1,98, Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.10,19,1· **2**) ἀναθυμίασις, ἐξάτμισις : Ἀριστλ.Μετ.387a,30, Πορφ. Ἀποχ.2,5 **θυμιάσεων τῶν ἀπὸ τῆς γῆς.**

θυμίασμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. θυμίαμα βλ.λ.

θυμιαστής (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ θυμιάζων· **2**) μτφ. ἐπαινέτης, ἐγκωμιαστὴς πρὸς κολακείαν, κόλαξ.

θυμιατερό (τὸ) δημ. θυμιατό βλ.λ.

θυμιάτεύω σχόλ. θυμιῶ, θυμιατίζω : Σχόλ. Αἰσχίν.1,23 **θυμιατεύω τὴν ἐκκλησίαν.**

θυμιατήρ-ῆρος (ὁ) ἐκκλ. θυμιατήριον βλ.λ.

θυμιάτήρι(ον) (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ., ἰων. θυμιητσκεῦος, δοχεῖον ἐν ᾧ καίουσι θυμίαμα, θυμιατήρι, θυμιατό, λιβανιστήρι : Ἡρ.4,162 **ἐν Δελφοῖσι θυμιατήριον ἀξιοθέητον ἀνέθηκε,** Θουκ.6,46 **οἰνοχόας καὶ θυμιατήρια καὶ ἄλλην κατασκευήν,** Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.73 **αἱ εὐωδίαι .. ἀνήρχοντο, ὡς δι' ἀκάπνου θυμιατηρίου, - θυμίαμα εἰς τὸν οὐράνιαν θόλον,** Βιζυην.9,22 **λιβάν' ἡ Τριανταφυλλιά | στὰ θυμιατήρι βάλλει,** Πορφύρ.Σκ.60,5 **σά θυμιατήρια ἀγροτικὰ κι ἐφήμερα·** **2**) δοχεῖον διὰ κάπνισμα : Ἀέτ.9,41· **3**) ὄνομα τοῦ ἀστερισμοῦ Βωμός : Εὔδοξ.π.Ἱππαρχ.1,11,6, Πτολ. Τετράβ.28.

θυμιατής (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ὁ θυμιαστής βλ.λ.

θυμιάτίζω μσν., νεώτ. κ. δημ. θυμιῶ, καίω θυμίαμα, λιβανίζω : Γεωπ.6,13,3, Κρυστ.62,37· **2**) νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἐπαινῶ, ἐγκωμιάζω τινὰ πρὸς κολακείαν, κολακεύω : **τὸν θυμιατίζει γιά νά φωμοζῇ κοντά του.**

θυμιάτικός-ή-όν ὁ κατάλληλος πρὸς θυμίασιν : Πλάτ.Τίμ.61C **θυμιατικὰ σώματα.**

θυμιατιστής (ὁ) νεώτ. ὁ θυμιῶν, θυμιατίζων.

θυμιατά(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ θυμιατήριον βλ.λ.: Σολωμ.Ἔθν.Ὕμν.91,4 **καὶ τὸ σύγνεφο τὸ ἀχνὸ | γύρω γύρω της πυκνώνει | ποὺ σκορπάει τὸ θυμιατό·** ; κ. μτφ. : Παλαμ.Παράκ.58,1 **τοῦ θαυμασμοῦ κρατοῦσες τὸ θυμιατό.**

θυμιᾱτός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ., ἰων. -ητός ὃν δύναταί τις νὰ καύσῃ ὡς θυμίαμα : Ἱππ.Γυν.2,114, Θεόφρ.Ὀσμ.12 **πᾶν τὸ θυμιατόν·** || ὁμ. ὁ ἱκανός, κατάλληλος διὰ νὰ βγάζῃ καπνόν : Ἀριστλ. Μετ.387b,7· || ἐν τῷ πληθ. **θυμιητά** θυμιάματα : Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,11· **2**) νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. **θυμιατό(ν)** ὡς οὐσ. τὸ θυμιατήριον βλ.λ.· || ὁμ. δημ. τὸ ἀρσ. **ὁ θυμιατός** τὸ θυμιατήρι(ον) βλ.λ.

θυμιᾱτρίς-ίδος (ἡ) μτγν. θυμιατήριον βλ.λ. : Δαμάσκ.Ἰσίδ.183.

θυμίατρον (τὸ) Ἐπιγρ. θυμιατρίς βλ.λ.

θῡμίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ θυμός βλ.λ. : Ἀριστφ. Σφ.878 **μικρὸν τῷ θυμιδίῳ παραμίξας.**

θυμιδόλη (ἡ) νεώτ. χημ. προϊὸν συμπυκνώσεως μινθόλης καὶ θυμόλης.

θυμίζω μτγν., μσν. κ. δημ. ἔχω γεῦσιν θύμου : Ἀρχιγ.π.Ὀρειβ.8,1,32· || κ. παθ. εἶμαι πικρός· Ἡσ. «θυμιχθείς, πικρανθείς»· **2**) μσν. κ. δημ. ὑπενθυμίζω, κάμνω νὰ θυμηθῇ τις : Ἐρωτόκρ. Β 1023 **κι ὅ τι κατέχει πᾶσα εἰς καὶ ξέρει, τοῦ θυμίζει,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 29,9 **καὶ γραμμὲς τῶν βαυνῶν ποὺ τὴ σμίλη τοῦ Φειδία θυμίζουν.**

θυμίημα-ατος (τὸ) ἰων. τ. τοῦ θυμίαμα βλ.λ.

θυμιητήριον (τὸ) ἰων. τ. τοῦ θυμιατήριον βλ.λ.

θυμιητός-ή-όν ἰων. τ. τοῦ θυμιατὸς βλ.λ.

θῡμικός-ή-όν (θυμός) κ. νεώτ. ὀξύς, ὁρμητικός, ζωηρός, ἐπὶ τοῦ κυνός : Ἀριστλ.ΖΙ 488b,21 **τὰ δὲ θυμικὰ καὶ φιλητικὰ καὶ θωπευτικά, οἷον κύων,** αὐτ.ΖΜ 661b,33 **τὸ ἄρρεν θυμικώτερον,** Δίων Κ 49,36· **2**) τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὸ θυμοειδές** βλ.λ.3) (ἀντίθ. τὸ λογιστικόν, τὸ ἐπιθυμητικόν) : Πλάτ.Ὅρ.415E ὀργὴ παράκλησις **τοῦ θυμικοῦ εἰς τὸ τιμωρεῖσθαι,** Ἀριστλ.Ψυχ.432a,25, Ἱεροκλ. Χρ.Ἐπ.26,480M· || κ. νεώτ. ψυχολ. τὸ σύνολον τῶν ψυχικῶν φαινομένων, τὰ ὁποῖα ὀφείλονται εἰς τὸ συναισθηματικὸν ἅμα καὶ βουλητικὸν τῆς ψυχῆς· **3**) θυμώδης, ὀργίλος : Ἀριστλ.Ρητ.1389a,9 **θυμικοὶ καὶ ὀξύθυμοι νέοι·** **4**) νεώτ. παιδιατρ. **θυμικὸν ἄσθμα** ὁ ἰδιοπαθὴς σπασμὸς τῆς γλωττίδος· **5**) νεώτ. χημ. **θυμικὸν ὀξὺ** ἡ θυμόλη βλ.λ.

θυμικῶς ἐπίρρ. μτγν. μετὰ θυμοῦ, ὀργίλως : Πολύβ.18,37,12 **ἐξ ἕδρας καὶ θυμικῶς .. φησί·** || συγκρ. -ώτερον : Πολύβ.7,13,3 **τὰ λοιπὰ τῶν ἀναθημάτων θυμικώτερον διαφθεῖραι.**

θυμίνη (ἡ) νεώτ. χημ. μεθυλιωμένον παράγωγον τῆς οὐρακίλης.

θυμιό δημ. ἰδιωμ. τὸ φυτὸν θύμος βλ.λ.

θύμιον (τὸ) σμῖλαξ : Διοσκ.Ἀλεξ.12· **2**) μεγάλη ἀκροχορδών : Ἱππ.Ἑλκ.14, Διοσκ.5,1, Πλίν.ΦΙ 32,128.

θυμιπίνη (ἡ) νεώτ. φαρμακευτ. σκεύασμα λαμβανόμενον ἐκ τῆς πόας τοῦ θύμου καὶ τῆς πόας τοῦ λιπαρίου, χρήσιμον διὰ τὴν φαρμακευτικήν.

θυμίτης (ὁ) (θύμον) ὁ παρεσκευασμένος μετὰ θύμου : Ἀριστφ.Ἀχ.1099 **ἅλες θυμῖται,** Διοσκ.5,49 **θυμίτης οἶνος.**

θυμιῶ-άω, ἰων. ἀόρ. **ἐθυμίησα,** μέσ. ἰων. μέλλ. -ήσομαι, ἀόρ. **ἐθυμιησάμην,** παθ. μέλλ. -αθήσομαι, ἀόρ. **ἐθυμιάθην,** καίω οὕτως, ὥστε νὰ παράγω καπνόν : Ἡρ.3,107 **θυμιῶ τὴν στύρακα,** αὐτ.8,99 **θυμιῶ θυμιήματα,** Πίνδ.ἀπ.122,4 **θυμιῶ λιβάνου δάκρυα·** || ἀπολ. καίω θυμίαμα, θυμιάζω : Ἕρμιππ.8, ΠΔ Βασ.4,22,17 **ἐθυμίων θεοῖς ἑτέροις·** || ὁμ. θ- τινι καίω θυμίαμα εἰς τιμήν τινος : Ἀθήν.7,289F **τοῖς ἀμφὶ Μενεκράτην ἐθυμίων καὶ ἔσπενδον οἱ παῖδες·** || κ. μέσ. : Αἰλ. ΠΙ 12,51· **2**) παθ. καίομαι : Ἡρ.4,75 **τὸ σπέρμα τῆς καννάβιος θυμιᾶται,** Ἀριστφ.ἀπ.635 **λίθος .. τεθυμιαμένος,** Πλάτ.Τίμ.66D **θυμιωμένων τινῶν (καιομένων)·** || ἀθ. **μεταβάλλομαι εἰς καπνόν :**

᾿Αριστλ.Μετ.362a,11· **3)** καπνίζω τι πρὸς ἀπολύμανσιν κττ. : Πάπ.· κ. παθ. : ᾿Αριστλ.Ζl 623b,20 **θυμιώμεναι μέλισσαι**· ‖ μέσ. : ῾Ιππ.Γυν.2,126· **4)** ἀμτβ. καπνίζω, ἐκβάλλω καπνόν : Θεόφρ.Πυρ. 75 **ἄνθρακες θυμιῶντες.**

θυμοβάρεια (ἡ) μτγν., μσν. θηλ. τοῦ θυμοβαρὴς βλ.λ. : ΕΜ 458,24.

θυμοβάρής-οῦς-ές μτγν. βαρύς, βεβαρημένος τὴν καρδίαν, λυπηρός : ᾿Αντίπ.Σιδ.ΑΠ 7,146.

θυμοβολῶ-έω μσν. προσβάλλω τινὰ ὁρμητικῶς, βιαίως : Εὔστ.Πον.225,21.

θυμοβόρος-ον (βιβρώσκω-βορά) κ. νεώτ. ὁ καταβιβρώσκων τὴν καρδίαν : ᾿Ιλ.Τ 58 **θυμοβόρῳ ἔριδι**, ᾿Απολλ.Ρ 4,1666 **θυμοβόροι Κῆρες**, Βιζυην. 144,8 **κι ἐρώτων φροντὶς θυμοβόρος πληροῖ.**

θυμοβορῶ-έω κατατρώγω, ἐνοχλῶ τὴν καρδίαν : ῾Ησίοδ.῎Εργ.799 **ἄλγεα θυμοβορεῖν· μάλα τοι τετελεσμένον ἦμαρ.**

θυμοδάκής-οῦς-ές ὁ δάκνων, ἐγγίζων,καταλυπῶν τὴν καρδίαν : ᾿Οδ.Θ 185 **θυμοδακὴς γὰρ μῦθος**, ᾿Αντίπ.Θεσσ.ΑΠ 9,77 **θυμοδακὲς ζάλου κέντρον**, ᾿Αρετ.᾿Οξ.Νούσ.1,1 **θυμοδακεῖς νοῦσοι.**

θυμόδοξος-ον μσν. κ.-**δόξαστος** : Λάσκ.Θεόδ.769.

θυμοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. εὔτολμος, θαρραλέος, ζωηρός : ῾Ιππ.᾿Αέρ.12 **τὸ ἔμπονον καὶ τὸ θυμοειδὲς οὐκ ἂν δύναιτο ἐν τοιαύτῃ φύσει ἐγγίνεσθαι**· ἀντίθ. ἄθυμος : Πλάτ.Πολ.456a **καὶ θυμοειδής, ἡ δ᾿ ἄθυμος**· κ. ἀντίθ. ὀργίλος : αὐτ.411C **ὀργίλοι ἀντὶ θυμοειδοῦς γεγένηνται**· **2)** ὁρμητικός, ὀξύθυμος, ἀντίθ. πρᾶος : Πλάτ.Πολ.375C **ἐναντία γάρ που θυμοειδεῖ πραεῖα φύσις**· ‖ ἐπὶ ἵππων, δυσπειθής, ἄγριος : Ξεν.᾿Απομν.4,1,3 **τῶν ἵππων τοὺς εὐφυεστάτους, θυμοειδεῖς τε καὶ σφοδροὺς ὄντας**· ἀντίθ. εὐπειθέστατος : αὐτ. Συμπ.2,10· κ. ἀντίθ. βλακωδέστερος : αὐτ.῾Ιππ.9,1· **3)** φιλοσ. **τὸ θυμοειδές** τὸ μέρος τῆς ψυχῆς ὅπερ εἶναι ἕδρα τοῦ θάρρους, τῆς ἐλπίδος, τῆς ὀργῆς, ἀντίθ. **τὸ** λογιστικόν, τὸ ἐπιθυμητικόν : Πλάτ.Πολ.440Ε **ἐν ψυχῇ τρίτον . . τὸ θυμοειδές.**

θυμοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. εὐτόλμως, θαρραλέως : ῾Ηρωδιαν.4,3,3.

θυμόεις-εσσα-εν (θυμὸς) πλήρης θυμοῦ : Χοιρίλ.8.

θυμοκάτοχος-ον (κατέχω) πάπ. ὁ συγκρατῶν τὸν θυμόν· **2)** τὸ οὐδ. **θυμοκάτοχον** ὡς οὐσ. μαγικὸν βοήθημα, ξόρκι πρὸς συγκράτησιν τοῦ θυμοῦ : Πάπ. **θυμοκάτοχον πρὸς βασιλέας.**

θυμοκατοχῶ-έω (κατέχω) μτγν. θεραπεύω, συγκρατῶ τὸν θυμόν : ᾿Επικ.Δόξ.62 **θυμοκατοχοῦντα** (ἀμφ.).

θυμοκράτωρ-ορος (κρατῶ) μσν. **ὁ κρατῶν** τοῦ ἑαυτοῦ θυμοῦ : Λάσκ.Θεόδ.770.

θυμοκτόνος-ον (κτείνω) ἐκκλ. ὁ ἀποκτείνων, φονεύων ἤτοι φθείρων τὴν ψυχήν.

θυμολέαινα (ἡ) μτγν., θηλ. τοῦ θυμολέων βλ.λ. : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,299 **παρθένε θυμολέαινα.**

θυμολεοντοφθόρος-ον πάπ. ὁ **ἔχων τόσην** τόλμην, ὥστε νὰ φονεύσῃ λέοντα.

θυμολευστῶ (λεύω) μσν. ἐν ὀργῇ διατελῶν ρίπτω τι ὡς λίθους : Βαλσ. **θυμολευστεῖν.. χάλαζαν.**

θυμολέων-οντος (ὁ) ὁ ἔχων λέοντος καρδίαν, λεοντόκαρδος, ἐπὶ τοῦ ᾿Αχιλλέως : ᾿Ιλ.Η 228 **μετ᾿ ᾿Αχιλλῆα ῥηξήνορα θυμολέοντα**, ῾Ησίοδ.Θ 1007· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ ᾿Οδυσσέως : ᾿Οδ.Δ 724 **πόσιν ἀπώλεσα θυμολέοντα**· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ ῾Ηρακλέους : ᾿Οδ.Λ 267 **῾Ηρακλῆα θρασυμέμνονα θυμολέοντα.**

θυμόλη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀνωτέρα φαινόλη, ἀπαντῶσα εἰς τὰ θυμέλαιον κ. εἰς ἄ. αἰθέρια ἔλαια.

θυμολικός-ή-όν νεώτ. ὁ περιέχων θυμόλην, ἰδ. ἐπὶ διαφόρων **φυτῶν** ἐχόντων θυμέλαιον, οἷον ὁ θύμος, τὸ ὀρίγανον, ἡ θύμβρος κττ.

θυμολιπής-οῦς-ές (λείπω) λιπόθυμος : Καλλ.ἀπ. 1,55P,Νόνν.Δ 37,540.

θυμόμαντις-εως (ὁ) ὁ ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ κρίσεως προλέγων τὰ μέλλοντα, ὁ προφητεύων ἀφ᾿ ἑαυτοῦ : Αἰσχ.Πέρσ.224 **ταῦτα θυμόμαντις ὤν σοὶ πρευμενῶς παρῄνεσα.**

θυμομαχία (ἡ) (μάχη) μτγν. πεισματώδης, ὁρμητική μάχη : Πολύαιν.2,1,19.

θυμομαχῶ-έω (μάχομαι) μτγν. εἶμαι ὠργισμένος, θυμωμένος : Πολύβ.9,40,4 **θυμομαχοῦντες, ἐπί τινα παράστασιν κατήντησαν**, Πλούτ.Δημήτρ.22 **ἐθυμομάχει πρὸς αὐτούς**, ΚΔ Πράξ.12,20 **῾Ηρώδης θυμομαχῶν Τυρίοις**· **2)** πολεμῶ πεισματωδῶς : Διόδ.Σ 17,33· ‖ ἁμιλλῶμαι ἐπιμόνως, διαμάχομαι, φιλονικῶ, μτ. δοτ. : Διον.᾿Αλ.Συνθ.5,11.

θυμόμελι σκίλλης (τὸ) νεώτ. φαρμακευτ. σκεύασμα ἐκ μέλιτος, ἐνέχοντος ἐκχύλισμα θύμου τοῦ ἑρπύλλου καὶ σκίλλης.

θύμον (τὸ), δυϊκ. θύμω, πληθ. θύμα, γεν. **θύμων κ. θυμέων**, τὸ φυτὸν θύμος, θυμάρι : ῾Ιππ.Δl 2,54, Θεόφρ.Χαρ.4,1 **τὸ μύρον φάσκειν οὐδὲν τοῦ θύμου ἥδιον ὄζειν**· ‖ ὁμ. φυτὸν θαλάσσιον : αὐτ. Φl 4,7,2· **2)** μεῖγμα θύμου, μέλιτος καὶ ὄξους, ἐν χρ. ὡς ἐδώδιμον βάμμα παρὰ τοῖς πένησι τῶν ᾿Αθηναίων : ᾿Αριστ.Πλ.253 **ὦ πολλὰ δὴ τῷ δεσπότῃ ταυτὸν θύμον φαγόντες ἄνδρες φίλοι . .**, Λουκ.Δραπ.14 **τὰ δὲ ὄψον οὐ τάριχος ἢ θύμον**· **3)** ῾Ησ. **«θύμον· τὸ σκόροδον».**

θυμοξάλμη (ἡ) μτγν. ποτὸν ἐκ θύμου, **ὄξους** καὶ ἅλμης : Διοσκ.5,16.

θυμοπληθής-οῦς-ές (πλήθω) ὀργίλος, πλήρης ὀργῆς : Αἰσχ.῾Επτ.686 **μή τί σε θυμοπληθὴς δορίμαργος ἄτα φερέτω.**

θυμοποιῶ-έω μτγν. **ἐγκαρδιῶ, ἐνθαρρύνω** : Σάτυρ.Εὐρ.ἀπ.19iv,31.

θυμοραϊστής (ὁ) (ῥαίω) ὁ τὴν ζωὴν καταστρέφων : ᾿Ιλ.Ν 544 **θυμοραϊστὴς θάνατος**, αὐτ.Π 591 **δηΐων ὕπο θυμοραϊστέων.**

θύμος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ φυτὸν θύμον βλ.λ.(1): Διασκ.3,36, Κάλβ.Λύρ.5,17 **μὲ θύμον καὶ μὲ κλήματα σταφυλοφόρα**, Πσπαδ.Χριστ.Τεμπ.73 **αἱ εὐωδίαι τοῦ θύμου, τοῦ σχοίνου, τῆς φασκομηλέας**· **2)** ἀκροχορδών, κρεαταελιά : ῾Ιππ.Τροφ.17, Διοσκ.2,28, Παῦλ.Αἰγ.6,71· ‖ ἰδ. εἰς τὸν πρωκτὸν καὶ τὰ γεννητικὰ ὄργανα : Γαλ.7,731· **3)** ἐνδοκρινὴς ἀδὴν κατασκηνῶν εἰς τὸν λαιμὸν ἢ τὸν τράχηλον νεαρῶν ζῴων, ἐν τῷ ἄνω μέρει τοῦ μεσοπνευμονίου χώρου, νεώτ. ἀνατ. **θύμος ἀδήν** : Ρουφ. ᾿Ονομ.168, Γαλ.Χρ.Μορ.6,4.

θυμός (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ψυχὴ ἢ τὸ πνεῦμα, τὸ στοιχεῖον τῆς ζωῆς, τῆς αἰσθήσεως ἢ σκέψεως, ἰδ. τῶν ἰσχυρῶν αἰσθημάτων καὶ παθῶν : Πλάτ.Κρατ.419Ε **τῇ γὰρ ἐπὶ τὸν θυμὸν ἰούσῃ δυνάμει δῆλον ὅτι τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα. θυμὸς δὲ ἀπὸ τῆς θύσεως καὶ ζέσεως τῆς ψυχῆς ἔχοι ἂν τοῦτο τὸ ὄνομα**· **2)** ἐν κοιν. χρήσεως σημασία, ψυχή, πνοή, ζωή, συχν. π. ῞Ομ. : ᾿Ιλ.Λ 334 **θυμοῦ καὶ ψυχῆς κεκαδών**, ᾿Οδ.Κ 163 **ἀπὸ δ᾿ ἔπτατο θυμός**, Αἰσχ.᾿Αγ.1388 **τὸν αὐτοῦ θυμὸν ὀρυγάνει πεσών**, Εὐρ.Βάκχ.620 **θυμὸν ἐκπνέων**· ‖ κ. ἐπὶ ζῴων : ᾿Ιλ.Γ 294 **στομάχους ἀρνῶν . . ἀσπαίροντας, θυμοῦ δευομένους**· **3)** συνεκδ. ἡ ἰσχύς, ἡ δύναμις τοῦ ἀνθρώπου : ᾿Ιλ.Σ 744 **ἂν δέ τε θυμὸς τείρεθ᾿ ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἱδρῷ**, ᾿Οδ.Κ 78 **τείρετο δ᾿ ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ᾿ εἰρεσίης**· **4)** ἡ καρδία : ᾿Ιλ.Ψ 370 **πάτασσε δὲ θυμὸς ἑκάστου** (ἑκάστου ἀνδρὸς ἡ καρδία μεγάλως ἐπάλλετο)· **5)** ἡ ψυχή, ὡς ἐκφαίνεται διὰ τῶν αἰσθημάτων καὶ παθῶν, ἡ καρδία· ὅθ. ἐπιθυμία, κλίσις, ῥοπή, ἰδ. ἐπιθυμία τροφῆς καὶ ποτοῦ, ὄρεξις : ᾿Ιλ.Δ 263 **πιέειν ὅτε θυμὸς ἀνώγῃ**, ᾿Οδ. Ρ 603 **πλησάμενος . . θυμὸν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος**· ‖ γεν. ἡ ψυχικὴ διάθεσις, ἐν ᾗ σημ. πολλάκις μαν. νεώτ. ἡ καρδία, δημ. καρδιά : ᾿Ιλ.Η 68 **τά με θυ-**

μός ἐνὶ στήθεσσι κελεύει, αὐτ.Τ 255 ἤθελε θυμῷ (ἐπεθύμει ἐν τῇ καρδίᾳ του), Πίνδ.Ο 3,25 θυμὸς ὦρμα, Ἡρ.5,49 θυμῷ βουλόμενοι (ἐπιθυμοῦντες ἐξ ὅλης τῆς καρδίας), Σοφ.Ἠλ.286 θυμὸς ἡδονὴν φέρει, Ἡρόδ.Ἰατρ.7,61 ὧν ἐρᾷ θυμός· ‖ μτ. ἀπαρφ. ἔχω διάθεσιν νά..: Ἱππ.Προγν.8 βῆξαι θυμὸς ἐγγίγνεται, Ἡρ 8,116 ἄλλως σφι θυμὸς ἐγένετο θεήσασθαι τὸν πόλεμον· ‖ κ. παραλειπ. τοῦ ρ.: Ἀλκ.5 σὲ γάρ μοι θύμος ὔμνην, Σοφ.Ἠλ. 1319 ἄρχ' αὐτὸς ὥς σοι θυμός· ‖ ὅθ. διάθεσις, ἰδιοσυγκρασία, θέλησίς τις: Ἰλ.Θ 39 θυμὸς πρόφρων, Ὀδ.Ε 191 σιδήρεος θυμός· ‖ φρόνημα: Ἰλ.Ο 710 ἕνα θυμὸν ἔχειν, αὐτ.Χ 263 οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄρνες ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσιν, Πλάτ. Νόμ.633D θωπείας κολακικάς, αἳ.. τοὺς θυμοὺς ποιοῦσιν κηρίνους· **6)** ὁμ. τόλμη, θάρρος, ὡς τὸ δημ. καρδιά: Ἰλ.Υ 174 μένος καὶ θυμός, Ὀδ.Κ 461 θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι λαβεῖν, Σαπφ.16 ψῦχρος ἔγεντο θῦμος, Ἡρ.1,120 θυμὸν ἔχειν ἀγαθόν, Σοφ.Ἠλ.26 θυμὸν οὐκ ἀπώλεσεν, Ξεν.ΚΠ 4,2,21 ἴωμεν ῥώμῃ καὶ θυμῷ ἐπί.., Πλάτ.Πολ. 411C φρονήματός τε καὶ θυμοῦ ἐμπίπλασθαι· **7)** φιλοσ. ἐπιθυμία, ἀντίθ. λόγος: Πλάτ.Πολ.440B τῷ λόγῳ γιγνόμενον τὸν θυμὸν τοῦ τοιούτου ταῖς δ' ἐπιθυμίαις κοινωνήσαντα, αἱροῦντος λόγου μὴ δεῖν, Ἀριστλ.Πολιτ.1328a,7 ἀρχικὸν γὰρ καὶ ἀήττητον ὁ θυμός, Φιλόδ.Μουσ.26K· **8)** κτ. προσωποπ. πάθος, συγκίνησις, ἀντίθ. λογισμός: Κλεάνθ.Στωϊκ.1,129· **9)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὡς ἕδρα τοῦ θυμοῦ, τῆς ὀργῆς: Ἰλ.Α 429 χωόμενοι κατὰ θυμόν, αὐτ.Π 616 θυμὸν ἐχώσατο· ‖ ὅθ. ὀργή, πάθος, ἀγανάκτησις: Ἰλ.Ι 496 δάμασον θυμόν, αὐτ.Β 196 θυμὸς μέγας ἐστὶ.. βασιλήων, Σοφ.ΟΚ 1193 θυμὸς ὀξύς, Εὐρ.Μήδ.1079 θυμὸς κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων, Πλάτ.Νόμ 867Ε οἱ τῷ θυμῷ πραχθέντες φόνοι, Διγεν.Ἀκρ. 1056 αὐτίκα τε μετὰ θυμοῦ καὶ μετ' ὀργῆς μεγάλης ἀπειλικῶς μὲ ἤλεγξαν, Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ. 3,158 κακίζει, θυμώνει, καὶ ἀπὸ τὸν θυμόν του κοκκινίζει καὶ μὲ φωνὴν μεγάλην.. λέγει, Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.107,4 καὶ τὸ ρεῦμα γαργαρίζει τὲς βλασφήμιες τοῦ θυμοῦ· ‖ ἀντίθ. λογισμός: Θουκ.2,11 οἱ λογισμῷ ἐλάχιστα χρώμενοι θυμῷ πλεῖστα ἐς ἔργον καθίστανται· ‖ κ. μτ. ἀπαρφ.: Ἡρ.7,160 ἐπανάγειν τὸν θυμόν, Ἀνδοκ.3,31 θυμῷ ἐκτείνειν, Ἀριστφ.Σφ.567 θυμὸν καταθέσθαι· ‖ ὁμ. ἐπὶ ἵππων: Ξεν.Ἱππ.9,2· ‖ ἐν τῷ πληθ. παροξυσμοὶ ὀργῆς, πάθη: Πλάτ.Φίλ.40E περὶ φόβων τε καὶ θυμῶν, αὐτ Πρωτ.323E οἵ τε θυμοὶ καὶ κολάσεις· **10)** ἡ καρδία ὡς ἕδρα τῶν ἠπιωτέρων αἰσθημάτων, χαρᾶς ἢ λύπης: Ἰλ.Ξ 156 χαῖρε δὲ θυμῷ, αὐτ.Ν 494 θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γεγήθει, Σαπφ.1,4 μηδ' ὀνίαισι δάμνα.. θυμόν· ‖ ἐπὶ φόβου: Ἰλ.Ρ 625 δέος ἔμπεσε θυμῷ· ‖ ἐπὶ ἀγάπης: Ἰλ.Ι 343 τὴν ἐκ θυμοῦ φίλεον, Θεόκρ. 17,130 ἐκ θυμοῦ στέργοισα· ‖ κ. ἀντιθέτως: Ἰλ. Α 543 ἀπὸ θυμοῦ μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι (θὰ εἶσαι ξένος πρὸς τὴν καρδίαν μου), αὐτ.Ψ 595 ἐκ θυμοῦ πεσέειν (σχόλ. «ἀποπεσεῖν τῆς ψυχῆς, ὅ ἐστι μισηθῆναι»), Εὐρ.Μήδ.8 ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσα, Φιλήτ.11 ἐκ θυμοῦ κλαῦσαι· **11)** νοῦς, ψυχή, ὡς ἡ ἕδρα τῆς σκέψεως: Ἰλ.Α 193 ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, αὐτ.Ο 566 ἐν θυμῷ ἐβάλλοντο ἔπος, Αἰσχ.Πρ.706 τοὺς λόγους θυμῷ βάλε, Σοφ.ΟΤ 975 εἰς θυμὸν βαλεῖν τι, Εὐρ.Ἠλ. 1347 οὐκ ἐς θυμὸν φέρω (οὐδ' ἀμυδρὰν ἐνθύμησιν περὶ αὐτοῦ ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου, δὲν τὸν βάζει κἂν ὁ νοῦς μου)· –παράγ. ἄθυμος, ἀθυμῶ, ἀθυμία, ἐνθυμοῦμαι, ἐπιθυμῶ, ἐπιθυμία, ἐπιθυμητής, πρόθυμος, προθυμοῦμαι, προθυμία, ῥάθυμος, ῥαθυμῶ, ῥαθυμία, θυμῶ (=ὀργίζομαι), θυμοῦμαι (καὶ θυμαίνω=θυμώνω). Ρίζ. βλ. θύω.

θυμοσοφία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης, τὸ γνώρισμα τοῦ θυμοσόφου βλ.λ.

θυμοσοφικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς θυμόσοφον, εὐφυής: Ἀριστφ.Σφ.1280 **Ἀριφράδην, πολύ τι θυμοσοφικώτατον.**

θυμόσοφος-ον κ. νεώτ. ὁ ἐκ φύσεως σοφός, εὐφυής, ἔξυπνος, ὁ ἔμφυτον καὶ κατ' ἔμπνευσιν σοφίαν ἔχων: Ἀριστ.Νεφ.877 θυμόσοφός ἐστιν φύσει, Πλούτ.Ἀρτξ.17 θυμόσοφος γυνὴ καὶ δεινὴ κυβεύειν· ‖ ἐπὶ ζῴων, ὁ εὐφυὲς ἔνστικτον ἔχων: Ἀρρ.Ἰνδ.14,4, Αἰλ.ΖΙ 16,15, αὐτ.3 ὄρνεον θυμοσοφώτερον· **2)** τὸ οὐδ. **θυμόσοφον** ὡς οὐσ. ἡ εὐμάθεια βλ.λ.: Πλούτ.Ἠθ.970E.

θυμοσοφῶ-έω μσν. εἶμαι θυμόσοφος βλ.λ., ἀγχίνους: Νικ.Χων.Χρον.279D.

θυμοσόφως ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον θυμοσοφικὸν βλ.λ., εὐφυῶς.

θυμοτερπής οῦς-ές (τέρπω) μσν. ὁ τέρπων τὴν ψυχήν: Φιλῆς 2,125,150.

θυμοτολμία (ἡ) (τόλμη) μσν. ἡ τόλμη τῆς ψυχῆς: Κ Μανασσ.26,77.

θυμοῦμαι-όομαι (1) τὸ μέσ. τοῦ θυμῶ-όω.

θυμοῦμαι (2) μσν. κ. δημ. κ. θυμᾶμαι κ. θυμιέμαι ἐνθυμοῦμαι: Ἐρωτόκρ.Α 544 κι ἐκείνου τοῦ τραγουδιστῆ τῆς νύχτας ἐθυμᾶτο, Σολωμ.Λάμπρ.19,11 σὰν κάτι νὰ θελε νὰ θυμηθῇ.

θυμοφθόρος-ον ὁ φθείρων τὸν θυμόν, καταστρέφων τὴν ψυχήν, τὴν ζωήν: Ὀδ.Β 329 θυμοφθόρα φάρμακα (δηλητηριώδη φάρμακα), Νίκ. Θηρ.140 θυμοφθόρος ἰός· ‖ κ. μτφ. ὁ ἐπιβουλευτικὸς ἐναντίον τῆς ζωῆς τινος: Ἰλ.Ζ 169 γράψας ἐν πίνακι θυμοφθόρα πολλά· **2)** ὁ κατατρώγων τὴν καρδίαν, ἐξαντλῶν τὰς δυνάμεις: Ὀδ.Δ 716 τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θυμοφθόρος, Ἡσίοδ.Ἔργ.717 θυμοφθόρος πενίη· **3)** ἐπὶ προσ., ταραχώδης, ἐνοχλητικός: Ὀδ.Τ 323 τοῦτον ἀνιάζῃ θυμοφθόρος· πρβλ. θυμοβόρος.

θυμοφθορῶ-έω (θυμός - φθείρω) φθείρω, βασανίζω τὴν ψυχήν, τὴν καρδίαν, στενοχωροῦμαι, θλίβομαι: Σοφ.Τρ.142 ὡς δ' ἐγὼ θυμοφθορῶ, μήτ' ἐκμάθοις παθοῦσα νῦν τ' ἄπειρος εἶ.

θυμοφονῶ-έω λεξ. πνέω τὰ λοίσθια, ἀποθνῄσκω Ἡσ. ὡς γλώσσ. τοῦ βεβρυχότες.

θυμοφόρος-ον (θύμος) μσν. ὁ φέρων, ἔχων θύμον, θυμάρι: Εὐστ.εἰς Διον.Περ.791.

θυμοφυσίνη (ἡ) νεώτ. χημ. σκεύασμα συγκείμενον ἐξ ἐκχυλίσματος θύμου καὶ ἐκχυλίσματος ὑποφύσεως.

θυμοχεύων ΕΓουδ.267,34 «θυμὸν ἀχεύων».

θυμῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. θυμώνω παροργίζω, παροξύνω, κάμνω τινὰ νὰ καταληφθῇ ὑπὸ θυμοῦ: ΠΔ Ὠσ 12,14(15) ἐθύμωσεν Ἐφραίμ, καὶ παρώργισε, - τὸν ἐθύμωσαν τὰ λόγια σου - οἱ τρόποι της· **2)** μέσ. κ. παθ. θυμοῦμαι, μέλλ. -ώσομαι κ. -ωθήσομαι, ἀόρ. -ωσάμην κ. -ώθην, ἀπαρφ. παρακ. τεθυμῶσθαι καταλαμβάνομαι ὑπὸ θυμοῦ, ὀργίζομαι, ἀγανακτῶ, ἀπολ.: Ἡρ.3,1 τοῦτο δὴ τὸ ἔπος καὶ αὕτη ἡ αἰτίη ἐγγενομένη ἤγαγε Καμβύσεα τὸν Κύρου θυμωθέντα ἐπ' Αἴγυπτον, Αἰσχ.Ἀγ.1069 ἐγὼ δ' ἐποικτίρω γάρ, οὐ θυμώσομαι, ΚΔ Ματθ.2,16 τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων ἐθυμώθη λίαν, Καισάρ. Δαπ.ἐν Σάθ.3,30 τὸν ἀπεκεφάλισεν.. θυμωθεὶς διατὶ ἠνάγκασεν καὶ ἔγινεν αὐτὸς ὁ πόλεμος· ‖ μτ. δοτ. προσ. θυμοῦμαί τινι ὀργίζομαι κατά τινος: Αἰσχ.Εὐμ.733 ἐπεὶ καθιππάζει με πρεσβῦτιν νέος, δίκης γενέσθαι τῆσδ' ἐπήκοος μένω, ὡς ἀμφίβουλος οὖσα θυμοῦσθαι πόλει, Σοφ.Τρ.543 ἐγὼ δὲ θυμοῦσθαι μὲν οὐκ ἐπίσταμαι νοσοῦντι κείνῳ πολλὰ τῇδε τῇ νόσῳ, αὐτ.1230, Πλάτ.Πρωτ. 324A· ‖ ὁμ. μτ. ἐμπροθ. γεν. ἢ αἰτ.: Ἡρ.3,52 μαθὼν.. ὁποῖόν τι ἐς τοὺς τοκέας καὶ ἐς τοὺς

κρέσσονας τεθυμῶσθαι, Αἰσχ.'Αγ.1368 τῶνδε θυμοῦσθαι πέρι, Πλούτ.Δίων 38 θ- πρός τινα· ‖ όμ. μτ. δοτ. τοῦ πράγμ. : 'Αριστφ.Βάτρ.1006 θυμοῦμαι μὲν τῇ ξυντυχίᾳ· μτ.γεν. κ. δοτ. όργίζομαί τινι περί τινος : Εὐρ.'Ορ.751 ἴσως σοι θυγατέρος θυμούμενος· ‖ θ- εἴς τι ἐκδηλῶ τὸν θυμόν μου διά τινος : Εὐρ.Βάκχ.743 ταῦροι δ' ὑβρισταὶ κεἰς κέρας θυμούμενοι· ‖ τὸ θυμούμενον θυμός, ὀργή : 'Αντιφ.2,3,3· **3)** νεώτ. κ. δημ. ἐνεστ. θυμώνω ἐν χρ. κ. άμτβ. ὀργίζομαι, καταλαμβάνομαι ὑπὸ θυμοῦ : ἐθύμωσα μὲ τὴ συμπεριφορά της, - πρόσεξε μὴ θυμώσῃ καὶ σοῦ σπάσῃ τὰ μοῦτρα· **4)** κ. μτφ. ἐπὶ ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως, φυσικῶν στοιχείων, λαμβάνω ἔντασιν, γίνομαι θυελλώδης, ἀγριεύω· ἐν συνήθ. χρ. ἡ μτχ. παθ. παρακ. θυμωμένος ἐξηγριωμένος, βίαιος : θύμωσε ἡ θάλασσα, 'Ερωτόκρ.Γ 136 κι εἰς ἴντα πέλαγας βαθὺ καὶ θυμωμένο μπαίνεις· ‖ όμ. ἡ μτχ. θυμωμένος ἐπὶ δερματικῶν νοσημάτων, ἐπιδεδεινωμένος, χειροτερεμένος : εἶναι πιώτερο θυμωμένο σήμερα τὸ σπυρί· ‖ μτ. γεν. τῆς προσ. ἀντων. διακόπτω τὰς μετά τινος σχέσεις μου, χολιάζω, κακιώνω : γιὰ ἕνα μικρὸ ἀστεῖο μοῦ θύμωσε.

θυμῶ-άω δημ. ἐπαναφέρω εἰς τὴν μνήμην, ἐνθυμίζω, θυμίζω : Κρυστ.'Αγροτ.Φλογέρα27 σώπα, φλογέρα, μὴ μοῦ λὲς τραγούδι τῆς ἀγάπης· | σώπα καὶ μὴ μοῦ τὴν θυμᾷς |, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 40,2 κι οἱ ἀγάπες μας ποὺ γύρω φτερουγίζουν | τὰ χείλη μοῦ θυμᾶν τὰ κορσλλένια.

θυμώδης-ους-ες (1) (θύμος) ὁ ὅμοιος πρὸς θύμον, ὁ ἐν εἴδει θύμου : Θεόφρ.Φ] 6,7,2.

θυμώδης-ους-ες (2) (θυμὸς) κ. μσν. κ. νεώτ. ὀργίλος, εὐέξαπτος, ὀξύς : 'Αριστλ.Ρητ.1389a,26, Πλούτ.'Ηθ.462A, Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,49 ὁ βασιλεύς, ἀγκαλὰ καὶ ἦτον ἄνθρωπος θυμώδης καὶ ἂν ἦτον ἄλλος ἤθελε κακοπάθει, Χριστόπ.Μάθημα 7 τὸν ἔλεγα δὲν πρέπει | νὰ εἶν' πολλὰ σκανιάρης | καὶ πάντοτε θυμώδης.

θύμωμα-ατος (τὸ) τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θυμῶ-όω βλ.λ. ἢ θυμοῦμαι, ὀργή, πάθος, σφοδρότης ἐνεργείας : Αἰσχ.Εὐρ.860 αἱοίνοις ἐμμανεῖς θυμώμασιν, 'Επιγρ. θύμωμα τὸ πόντου.

θυμώνω νεώτ. κ. δημ. θυμῶ-όω βλ.λ.

θύμωσις-εως (ἡ) μτγν. τὸ θυμοῦσθαι, ὀργίζεσθαι : Κικ.Tusculanae Disputationes 4,9,21.

θυναρμόστρια (ἡ) 'Επιγρ. Λακων. θοιναρμόστρια.

θυνάσαι 'Ησ. « ἀπολαῦσαι, ἐνθουσιάσαι ».

θύνει 'Ησ. « ὠθεῖται, φέρεται, τρέχει, χαίρει, ὁρμᾷ ».

θυνέω ὁρμῶ, ἐφορμῶ, ἅ. θύνω : 'Ησίοδ.Α 210 δελφῖνες τῇ καὶ τῇ ἐθύνεον ἰχθυάοντες, αὐτ.286 ἵππων ἐπιβάντες ἐθύνεον.

θύννα (ἡ) κ. μσν. θῆλυς θύννος βλ.λ. : 'Αντιφ. 129,4, 'Αρχέστρ.ἀπ.37,1, Πρόδρ.Β 223 ἢ παλαμύδαν ἢ σκουμπρίν, ἢ θύνναν βρωμιαρέαν.

θυννάζω κεντῶ, κτυπῶ θύννον, καμακώνω, μτφ. κεντρίζω : 'Αριστφ.Σφ.1087 θυννάζοντες ἐς τοὺς θυλάκους (σχόλ. «κεντοῦντες ὡς θύννοις τοῖς τριόδουσι »).

θυνναῖος-α-ον μτγν. ὁ τοῦ θύννου, θύννειος βλ.λ.· **2)** τὸ θυνναῖον ὡς οὐσ. ἡ προσφορὰ θύννου τῷ Ποσειδῶνι : 'Αντίγ.Καρ.π.'Αθήν 7,297F.

θύνναξ-ακος (ὁ) ὑποκορ. τοῦ θύννος : 'Εριφ.3.

θυννάς-άδος (ἡ) ὑποκορ. τοῦ θύννα βλ.λ.:'Αντιφ.181).

θυνναῖον (τὸ) 'Επιγρ. κ. νεώτ. θέσις, τόπος κατάλληλος διὰ τὴν ἁλιείαν θύννων.

θύννειος-ον ὁ εἰς τὸν θύννον ἀνήκων : 'Ικέσ. π.'Αθήν.3,116F τῶν ταρίχων . . τὰ θύννεια· ‖ τὸ θύννειον (ἐνν. κρέας) : 'Αριστφ.'Ιππ.354,Κλέαρχ 65.

θυννευτικός-ή-όν μτγν. ὁ κατάλληλος, ὁ ἐν χρ. πρὸς ἁλιείαν θύννων : Λουκ.'Επ.Κρον.24 σαγήνης θυννευτικῆς.

θυννίζω Σουΐδ. θυννάζω.

θυννίς-ίδος (ἡ) ἅ. θύννα θηλ. τοῦ θύννος : 'Επίχ. 74, Κρατῖν.161, 'Αριστλ.ΖΙ 543a,9.

θυννίτης (ὁ) 'Επιγρ. ἁλιεὺς θύννων.

θυννοθήρας (ὁ) ὁ θύννους ἁλιεύων, τίτλος μίμου τοῦ Σώφρ. : 'Αθήν.7,303C, Αἰλ.ΖΙ 15,6.

θυννοκέφαλος (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων κεφαλὴν ὁμοίαν τῇ τοῦ θύννου : Λουκ.'Αλ.'Ιστ.1,35 καρκινόχειρες καὶ θυννοκέφαλοι.

θυννολογῶ-έω μσν. ἔχω ὁμιλίαν σχετικὴν πρὸς τὸν θύννον, κουβεντιάζω γιὰ θύννους : Εὐστ.994,47.

θυννομαγειρία (ἡ) μσν. μαγειρία θύννου, φαγητὸν ἐκ θύννου μαγειρευμένου : Πρόδρ.Α 95 φωμὶν κρασὶν πληθυντικὸν καὶ θυννομαγειρίαν.

θύννος (ὁ) κ. νεώτ. εἶδος εὐμεγέθους βρωσίμου ἰχθύος, ἅ. τόννος· νεώτ. ζωολ. ὁρισμ. γένος ἰχθύων τῆς οἰκογεν. τῶν σκομβριδῶν : 'Ηρ. 1,62 θύννοι δ' οἰμήσουσι σεληναίης διὰ νυκτός, Αἰσχ.Πέρσ.424, 'Αριστλ.ΖΙ 571a,12, Θεόκρ.3,26 τὼς θύννως σκοπιάζεται 'Ολπις ὁ γριπεύς.

θυννοσκοπεῖον (τὸ) μτγν. τόπος ὑψηλός, ἐξέχων, ἀφ' οὗ παραμονεύουσι τοὺς θύννους : Στράβ. 5,2,6 ἔστι δὲ καὶ θυννοσκοπεῖον ὑπὸ τῇ ἄκρᾳ.

θυννοσκοπία (ἡ) μτγν. ἡ ἐνέδρευσις, παρακολούθησις τῶν θύννων : Στράβ 17,3,16.

θυννοσκόπος (ὁ) ὁ παραμονεύων, ἐνεδρεύων τοὺς θύννους, ὁ ἀφ' ὑψηλῆς τινος σκοπιᾶς παρακολουθῶν τὴν διέλευσιν τῶν ἀγελῶν τῶν θύννων καὶ εἰδοποιῶν τοὺς ἁλιεῖς : 'Αριστλ.ΖΙ 537a,19.

θυννοσκοπῶ-έω παραφυλάττω, παραμονεύω τοὺς θύννους, πρβλ. θυννοσκοπία, θυννοσκόπος· **2)** μτφ. παρακολουθῶ ἐπισταμένως, προσεκτικά, τινὰ ἤ τι : 'Αριστφ.'Ιππ.313 τοὺς φόρους θυννοσκοπῶν.

θυννώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος θύννῳ, βλακώδης, ἠλίθιος : Λουκ.ΖΤραγ.25 ἄπαγε, θυννῶδες τὸ ἐνθύμημα, ὦ Πόσειδον.

θῦνος 'Ησ. « πόλεμος, ὁρμή, δρόμος ».

θύνω θύω, ὁρμητικῶς φέρομαι, ἐφορμῶ : 'Ιλ.Ε 250 μηδέ μοι οὕτως θῦνε διὰ προμάχων, αὐτ.Λ 73 οἱ δὲ λύκοι ὣς θῦνον· κ. μτ. μτχ. : αὐτ.Β 446, 'Οδ.Ο 449 μνηστῆρας ὀρίνων θῦνε κατὰ μέγαρον· **2)** μτφ. : Πίνδ.Π 10,54 ἐπ' ἄλλοτ' ἄλλον . . θύνει λόγον (πετιέται ἀπὸ τὴ μιὰ κουβέντα στὴν ἄλλη).

θυοδόκος-ον (θύος) ὁ δεχόμενος θυμιάματα, εὐώδης : Εὐρ.'Ιων 511 ἀμφὶ κρηπῖδας δόμων θυοδόκων, αὐτ.'Ανδρ.1157.

θυόεις-εντος-εσσα-εν (θύος) ὁ πλήρης θυμιάματος, εὐώδης : 'Ιλ.Ο 153, Πίνδ.ἀπ.75,3, Εὐρ.Τρφ.1061 τὸν ἐν 'Ιλίῳ ναὸν καὶ θυόεντα βωμὸν προὔδωκας 'Αχαιοῖς, Δαμάγ. ἐν ΑΠ 6,277.

θυοκόχθεις 'Ησ. « μάντεις ».

θύον (τὸ) (θύω) δένδρον οὗ τὸ ξύλον ἐκαίετο ὡς ἀρωματικὸν : 'Οδ.Ε 60 τηλόσε δ' ὀδμὴ κέδρου τ' εὐκεάτοιο θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδειν δαιομένων· **2)** πλακοῦς προσφερόμενος εἰς θυσίαν : Σαπφ.Συμπλ.8,2,Πίνδ.ἀπ.129,7,Διον.Περ.936.

θύος-ους(-εος) (τὸ) θυσία, προσφορά : 'Ιλ.Ζ 270 ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν 'Αθηναίης ἀγελείης ἔρχεο σὺν θυέεσσιν, 'Οδ Ο 261 λίσσομ' ὑπὲρ θυέων, 'Ησίοδ.'Εργ.336, Αἰσχ.Εὐμ.835 θύη πρὸ παίδων· **2)** θυμίαμα : 'Ιπп.π.Γαλ.19,104· **3)** εἶδός τι πλακοῦντος : Εὐπ.108.

θυοσκόος (ὁ) (κοέω) ὁ θύτης, ὁ τὴν θυσίαν τελῶν : 'Ιλ.Ω 221 ἢ οἳ μάντιές εἰσι θυοσκόοι ἢ ἱερῆες, 'Οδ.Φ 145, Εὐρ.Ρῆσ.68· **2)** ἐν τῷ πληθ. ἱεροσκόπος, θυοσκόπος, ἀπόδοσ. τοῦ λατ. haruspices : Διον.'Αλ.Ρωμ.1,30.

θυοσκοπία (ἡ) μτγν. ἡ διὰ τῆς σκοπήσεως τῶν θυμάτων μαντευτική : 'Ιω.Λυδ.Ρωμ.Προοίμ.

θυοσκόπος (ὁ) μάντις διὰ τῆς παρατηρήσεως τῶν σφαγίων προφητεύων· 'Ησ., Φώτ.

θυοσκῶ-έω θύω, προσφέρω θυσίαν : Αἰσχ.'Αγ.87 **περίπεμπτα θυοσκεῖς** (κώδ. θυοσκινεῖς).
θυοφόρος (ὁ) μτγν. ὁ κληρικός, ὁ κατὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς τελετὰς θυμιάζων.
θύπτης (ὁ) 'Ησ. « ὁ τυρός ».
θύρα (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ιων. **θύρη**, γεν. πληθ. θυρέων ('Ηρ.1,9), ἄνοιγμα δι' οὗ τις εἰσέρχεται εἰς οἰκίαν καὶ καθόλου εἰς κλειστόν, περιωρισμένον χῶρον, πόρτα, δθ. κ. φράγμα, μετάλλινον ἢ ξύλινον, μονόφυλλον ἢ δίφυλλον, δι' οὗ τὸ ὡς ἄνω ἄνοιγμα κλείεται· κ.π.'Ομ. συνήθ. κτ. πληθ. ἐπὶ διφύλλου θύρας : 'Ιλ.Ι 475 **καὶ τότ' ἐγὼ θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας ῥήξας ἐξῆλθον**, αὐτ.Ξ 167, Ω 317, 'Οδ.Ρ 267 **ἐπήσκηται δέ οἱ αὐλὴ τοίχῳ καὶ θριγκοῖσι, θύραι δ' εὐερκέες εἰσὶν δικλίδες**, αὐτ.Τ 30, 'Ηρ.3,78 **ἐπεὶ . . ἦν . . θάλαμος ἐσέχων ἐς τὸν ἀνδρεῶνα, ἐς τοῦτον καταφεύγει, ἐθέλων αὐτοῦ προσθεῖναι τὰς θύρας**, Αἰσχ.Χο.652 **παῖ παῖ, θύρας ἄκουσον ἑρκείας κτύπον**, 'Αριστφ.Νεφ.132 **ἀλλ' οὐχὶ κόπτω τὴν θύραν;**, αὐτ.Βάτρ.38 **τίς τὴν θύραν ἐπάταξεν;**, Πλάτ.Πρωτ.314D **ἐπειδὴ γοῦν ἐκρούσαμεν τὴν θύραν**, Λυσ.1,24, Λουκ.'Ερωτ.14, ΚΔ Λουκ.11,7 **κἀκεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἴπῃ· μή μοι κόπους πάρεχε. ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται καὶ τὰ παιδία μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν . . .**, Πάπ. **θύρα ξυλίνη, - θύρα στάβλου**, Σολωμ.Λάμπρ.25,41 **πάει γιὰ νὰ βγῇ στὴ θύρα ἀργά, καὶ ἀνοίγει .** Κρυστ.Σκ.'Αδ.2,5 **μιὰ θύρα ἐκεῖ θεόρατη ὑφώνονταν μεγάλη, - ἡ θύρα τοῦ δωματίου - τοῦ καταστήματος - τῆς αὐλῆς, - ξυλίνη - κιγκλιδωτὴ θύρα**· || π. 'Ηρ 5,16 θύρη καταπακτή καταρράκτης, γκλαβανή· || φρ. **πρὸ θυρῶν**, ἐπὶ ἢ **παρὰ θύραις** (πρὸ τῆς κατοικίας, ἢ πλησιέστατα εἰς τὴν κατοικίαν, τὸν οἶκον) : 'Ιλ.Β 788 **οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσιν** (πρὸ τῶν ἀνακτόρων), Σοφ.'Ηλ.109 **πατρῴων πρὸ θυρῶν**· || κ. μτφ. ἐπὶ θύραις ἐγγύτατα : Ξεν.'Αν 6,5,23 **καὶ τοῦτο ἐννοήσατε ὅτι ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς 'Ελλάδος ἐσμέν**, Δημ.140, Πλούτ.Σύλλ.29 **ἐπὶ θύραις τῆς Ρώμης**, ΚΔ Ματθ 24,33 **οὕτω καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε ταῦτα πάντα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν, ἐπὶ θύραις**, Φιλόπ.'Ιω.'Υπομν.'Αριστλ.Μετ.130,25 **χειμῶνος ἐπὶ θύραις ὄντος**· κ. νεώτ. **ὁ ἐχθρός - ὁ κίνδυνος - ὁ πόλεμος εἶναι ἐπὶ θύραις** (λατ. ante portas)· ὁμ. **περὶ θύρας** : Πλούτ.'Ηθ.128F **πυρετοῦ περὶ θύρας ὄντος**· || φρ. κ. νεώτ. **κεκλεισμένων τῶν θυρῶν** ἰδίως ἐπὶ μυστικῆς συνεδρίας, μηδενὸς ξένου παρόντος : ΚΔ 'Ιω.20,19 **καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν αἱ μαθηταὶ συνηγμένοι, - αἱ ἀρχαιρεσίαι διεξήχθησαν κεκλεισμένων τῶν θυρῶν**, Ποιν.Δικον.ἄρθρ.78 **ὅταν . . ., τὸ δικαστήριον δύναται νὰ κάμνῃ τὴν συζήτησιν κεκλεισμένων τῶν θυρῶν**· || παροιμ. Θέογν.421 **γλώσσῃ θύραι οὐκ ἐπίκεινται** (πρβλ. ἀθυρόστομος), Εὐπ.265 **οὐδέποτ' ἴσχει ἡ θύρα** (ἐπὶ περιέργων)· **2)** κτ. πληθ **αἱ θύραι** τὰ ἀνάκτορα, ἡ αὐλή (ἐκ τῆς π. τοῖς ἀνατολικοῖς λαοῖς συνηθείας τοῦ νὰ δίδωνται αἱ αἰτήσεις ἐν τῇ πύλῃ· πρβλ. νεώτ. 'Υψηλὴ Πύλη !) : 'Ηρ.3,119 **ἡ δὲ γυνὴ τοῦ 'Ινταφέρνεος φοιτέουσα ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ βασιλέως**, Ξεν.'Ελλ.1,6,7 **αἱ ἐπὶ τὰς θύρας φοιτήσεις** (τὸ συχνάζειν εἰς τὰ ἀνάκτορα), αὐτ.'Αν.1,9,3 **οἱ τῶν ἀρίστων Περσῶν παῖδες ἐπὶ ταῖς βασιλέως θύραις παιδεύονται** (ἐκπαιδεύονται εἰς τὰ ἀνάκτορα), 'Αριστλ.Πολιτ.1313b,7 **καὶ διατρίβει περὶ θύρας . . καὶ τἄλλα ὅσα τοιαῦτα Περσικὰ καὶ βάρβαρα τυραννικά ἐστιν**, Θεόπομπ.'Ιατ.121· **3)** ὁμ. **ἡ θύρα** ἢ **αἱ θύραι** ἐν χρ. ἀντὶ τῶν κατοικία, ἐντευκτήριον : 'Αριστφ.Πλ.1007 **καὶ μὴν πρὸ τοῦ γ' ὁσημέραι . . ἐπὶ τὴν θύραν ἐβάδιζεν ἀεὶ τὴν ἐμήν**, αὐτ.Νεφ.467, Πλάτ.Πολ.364Β **ἀγύρται δὲ καὶ μάντεις ἐπὶ πλουσίων θύρας ἰόντες**· κ. μτφ. : αὐτ.Φαῖδρ.245Α **ὃς δ' ἂν ἄνευ μανίας Μουσῶν ἐπὶ ποιητικὰς θύρας ἀφίκηται** **4)** γεν. εἴσοδος, ἔμπασμα οἷον εἰς σπήλαιον : 'Οδ.Ι 243 **τόσσην ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε θύρῃσιν**, αὐτ.Μ 256, Ν 109· **5)** διάβασις, διέξοδος, πέρασμα· ἰδίως κτ. μτφ. : ΚΔ 'Ιω.10,9 **ἐγώ εἰμι ἡ θύρα, δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται**· || κ. νεώτ. εἰδ. διεθν. δίκ. : **θυρῶν ἀνοικτῶν πολιτική** ἡ ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἔν τινι χώρᾳ ἐλευθέραν οἰκονομικήν, ἐμπορικὴν διέξοδον, ἐπέκτασιν· **6)** ὁμ. κτ. μτφ. ἐπὶ τῶν αἰσθητηρίων, οἱονεὶ ὡς εἰσόδων εἰς τὴν ψυχήν : Σερῆν.Γνωμ.π. Στοβ.3,6,17, 'Αρισταίν.2,7 **ἐγγὺς τοῦ στόματος ἡ καρδία, ἡ δὲ ψυχὴ τῶν θυρῶν**· **7)** ἐν εἰδ. ἐνν. κατασκεύασμα ἐκ σανίδων, σανίδωμα, σχεδία : 'Ηρ.8,51 **φραξάμενοι τὴν 'Ακρόπολιν θύρῃσί τε καὶ ξύλοισι**, Θουκ.6,101 **θύρας καὶ ξύλα πλατέα ἐπιθέντες καὶ ἐπ' αὐτῶν διαβαδίσαντες**·—ρηματ. π. θυρωρὸς (θύρα-ορος), θυραῖος, θύραζε, πρόθυρον, θυρίς, θυρεός, θυρῶ, θυραυλῶ, θυρωτός, θύρωμα. 'Εκ ρίζ. θυρ-, λατ. fores (ἔξω), foris (θύρα), foras (ἔξω), forum.
θυραβάθρα (ἡ) πάπ. κλῖμαξ ἀποβάσεως πλοίου.
θυράγματα (τά) (θυράζω) 'Ησ. « ἀφοδεύματα ».
θυραδὴν-ένος (ὁ) νεώτ. τὸ διὰ διαλύματος χλωριούχου νατρίου λαμβανόμενον ἐκχύλισμα τῶν θυρεοειδῶν ἀδένων τοῦ χοίρου.
θύραζε ἐπίρρ. ἔξω τῆς θύρας : 'Ιλ.Σ 29 **ἐκ δὲ θύραζε ἔδραμον**, 'Οδ.Ο 465 **ἡ δ' ἐμὲ χειρὸς ἑλοῦσα δόμων ἐξῆγε θύραζε**· || γεν. ἐκτός, ἔξω : 'Ιλ.Ε 694 **ἐκ δ' ἄρα οἱ μηροῦ δόρυ μείλινον ὦσε θύραζε**, αὐτ.Π 408 **ἐκ πόντοιο θύραζε**, αὐτ.Σ 447, 'Αριστφ.'Ιππ.365· || **οἱ θύραζε** οἱ ἐκτός : αὐτ. Βάτρ.752· || ὁμ. **τὰ θύραζε** τὰ ἐκτός, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ τὰ ἔνδον : Εὐρ.'Ορ.604 **οἷς δὲ μὴ πίπτουσιν εὖ, τά τ' ἔνδον εἰσὶ τά τε θύραζε δυστυχεῖς**, 'Αριστλ.ΖΓ 718b,32· **2)** κ. μτφ. μτ. γεν. : Εὐρ.Βάκχ. 330 **θύραζε τῶν νόμων**.
θύραθεν κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. **θύρηθε** ἔξωθεν τῆς θύρας, ἀπ' ἔξω πρὸς τὰ ἐντός : Εὐρ.'Ανδρ. 952 **αἱ θύραθεν εἴσοδοι**, αὐτ.'Ηρ.713,'Αριστλ.ΖΓ 736b,28· **2)** γεν. ἔξωθεν, ἐκτός : Εὐρ.ἀπ.1063,4, 'Αριστλ.'Αναπν.480a,30 **τὸν ἀέρα τὸν θύραθεν**· **3)** εἰδ.ρl **θύραθεν** οἱ ἐχθροί, οἱ ξένοι : Αἰσχ.'Επτ.68 **εἰδὼς τὰ τῶν θύραθεν ἀβλαβὴς ἔσει**· || ὁμ. **οἱ θύραθεν** οἱ ἐθνικοί, οἱ ἐκτὸς τῆς χριστιανικῆς πίστεως : Δημήτρ.Προκόπ. ἐν Σάθ.3,490 **ἱκανὸς νοῆσαι τὰ συγγράμματα καὶ τῶν θύραθεν φιλοσόφων καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας**· || δθ. κ. **ἡ θύραθεν παιδεία** ἡ τῆς ἀρχαίας φιλολογίας (ἡ λεγ. κλασσική), ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικήν : Δημήτρ.Προκόπ. ἐν Σάθ 3,481 **ἀνὴρ σοφὸς καὶ κατὰ τὴν θύραθεν παιδείαν**.
θύραθι ἐπίρρ. ἔξω, πρὸ τῶν θυρῶν : ΕΜ 25,17.
θυραῖος-ον κ.-α-ον κ. μσν. **ὁ ἔξω**, πρὸ τῆς θύρας ἱστάμενος : Αἰσχ.'Αγ.1055, Σοφ.Αἰ.793,αὐτ.Τρ.595 **τόνδε γὰρ βλέπω θυραῖον ἤδη**· **2)** κτ. ἐπέκτ. ὁ ἐκτὸς τῆς χώρας, ὁ ἐξωτερικός : Αἰσχ.Εὐμ.864 **θυραῖος ἔστω πόλεμος**, Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,77 **ἐν πολέμῳ καὶ ἐν εἰρήνῃ, ἐν τοῖς ἔνδον καὶ θυραίοις κακοῖς**· **3)** ὁ ἀπουσιάζων, ὁ ἔξω εὑρισκόμενος : Αἰσχ.'Αγ.1608,αὐτ.Χο.115 **μέμνησ' 'Ορέστου καὶ θυραῖος ἔσθ' ὅμως**, Εὐρ.'Ιων 702 **θυραῖος ἐλθὼν δόμους**· **4)** ὁ ἐκ τῆς ξένης γῆς, ἀλλότριος, ξενικός : Εὐρ.'Ιππ.409 **πρὸς ἄνδρας θυραίους**· || δθ. κ. ἐπὶ πράγμ. ὁ ξένος, ὁ εἰς ἄλλον ἀνήκων : Αἰσχ.'Αγ.837 **τὸν θυραῖον ὄλβον εἰσορῶν στένει** (τὴν ξένην εὐτυχίαν), Εὐρ.'Αλκ.778 **θυραίου πήματος σπουδὴν ἔχων**· **5)** **ἡ θυραία** ὡς οὐσ. ἡ εἴσοδος, τὸ ἄνοιγμα τῆς θύρας : Μέν.389,'Επιγρ.
θυραμάχος-ον ὁ τὰς θύρας πλήττων, οἱονεὶ μα-

χόμενος πρὸς τὰς θύρας : Πρατίν.Λυρ.1,8 **κώμῳ . . θυραμάχοις τε πυγμαχίαισι νέων.**

θυρανοίκτης (ὁ) μτγν. ὁ ἀνοίγων τὰς θύρας : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.324,8.

θύραξ Ἡσ. «πύργος, χιτών».

θύρασι(ν) ἐπίρρ. ἔξω, πρὸ τῆς θύρας : Ἀριστφ. Σφ.891 **εἴ τις θύρασιν ἡλιαστής, εἰσίτω,** αὐτ.Εἰρ. 1023· **2)** ἐκτὸς τῆς οἰκίας ἢ τῆς χώρας : Σοφ.ΟΚ 401 **γῆς δὲ μὴ 'μβαίνης ὅρων - ἡ δ' ὠφέλησις τίς θύρασι κειμένου ;** (κῶδ. θύραισι).

θυραυλία (ἡ) κ. μσν. τὸ πρὸ τῆς θύρας, δθ. γεν. τὸ ἐν ὑπαίθρῳ αὐλίζεσθαι : Τίμ.Λοκρ.103Β **ταὶ γὰρ θυραυλίαι καὶ ἁπλαῖ τροφαὶ τά τε γυμνάσια καὶ τὰ ἤθεα τῶν συνόντων·** εἰδ. ἐπὶ στρατιωτῶν : Πλούτ.Ἠθ.498C· ‖ κ. ἐπὶ ζῴων : Ἀριστλ. ΖΓ 783a,19· **2)** εἰδ. τὸ πρὸ τῆς θύρας ἀναμένειν, ἐπὶ ἐραστῶν : Φίλ.1,155.

θυραυλικός-ή-όν μτγν. ὁ εἰς θυραυλίαν ἀναφερόμενος : Φιλόστρ.Ἐπιστ.53.

θύραυλος-ον (ὁ) καθ' Ἡσ. ὁ ἐν ὑπαίθρῳ αὐλιζόμενος.

θυραυλῶ-έω κ. νεώτ. αὐλίζομαι, ζῶ ἐν ὑπαίθρῳ ἐκτὸς τῆς οἰκίας : Πλάτ.Πολιτ.272Α, αὐτ.Νόμ. 695Α **ποιμένας . . μάλα ἰσχυροὺς καὶ δυναμένους θυραυλεῖν καὶ ἀγρυπνεῖν,** Ξεν.Οἰκ.17,30 **τῇ μὲν γὰρ γυναικὶ κάλλιον ἔνδον μένειν ἢ θυραυλεῖν·** ‖ ἰδ. ζῶ ἐν στρατοπέδῳ, ἐν στρατιωτικῷ καταυλισμῷ : Ἀριστλ.Πολ.1319a,24 **πρὸς τὰς πολεμικὰς πράξεις μάλισθ' οὗτοι γεγυμνασμένοι τὰς ἕξεις καὶ χρήσιμοι τὰ σώματα καὶ δυνάμενοι θυραυλεῖν,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.9,15· **2)** εἰδ. ἐπὶ ἐραστῶν, διατριβόντων τὴν νύκτα πρὸ τῶν θυρῶν τῆς ἐρωμένης : Πλούτ.Ἠθ.759Β, Φίλ.1,306· ‖ δθ. Πλωτῖν. 6,5,10 ὁ θυραυλῶν Ἔρως.

θυραωρός (ὁ) θυρωρός, δ. ἀνάγν. **ἀντὶ** πυλαωρὸς ἐν Ἰλ.Χ 69.

θυργανᾶν Ἡσ. «κρούειν».

θύρδα ἐπίρρ. ἀρκ. ἀντὶ θύραζε, ἔξω· Ἡσ.

θυρεαμαχία (ἡ) Ἐπιγρ. συμπλοκή, μάχη εἰς ἣν ἐφέροντο θυρεοί, ἀσπίδες.

θυρέασπις-ιδος (ἡ) μτγν. θυρεὸς βλ.λ.2), μεγάλη ἐπιμήκης ἀσπίς : Λεωνίδ.Ταρ. ἐν ΑΠ 6,131 **αἵδ' ἀπὸ Λευκανῶν θυρεάσπιδες.**

θυρεατικός-ή-όν ὁ εἰς τὴν πόλιν Θυρέαν ἀνήκων, ὁ τῆς Θυρέας· Ἀθήν.15,678Β **«θυρεατικοί· οὕτω** καλοῦνται στέφανοί τινες παρὰ Λακεδαιμονίοις, ὥς φησι Σωσίβιος ἐν ταῖς περὶ θυσιῶν, φιλίνους αὐτοὺς φάσκων νῦν ὀνομάζεσθαι, ὄντας ἐκ φοινίκων, φέρειν δ' αὐτοὺς ὑπόμνημα τῆς ἐν Θυρέᾳ γενομένης νίκης . . » : Σωσίβ.5.

θυρεαφόρος-ον θυρεοφόρος βλ.λ., ὁ φέρων θυρεὸν : Πολύβ.5,53,8 **τοὺς δὲ θυρεαφόρους καὶ Γαλάτας καὶ καθόλου τὰ βαρέα τῶν ὅπλων,** Πλούτ.Αἰμ.29, Ἀρρ.Τακτ.4,4.

θύρεθρα Ἡσ. «θύραι».

θυρεΐσκος (ὁ) νεώτ. μικρὸς θυρεὸς ἐν μέσῳ τοῦ κυρίου θυρεοῦ εἰς οἰκόσημα ἢ ἐθνικὰ ἐμβλήματα.

θυρεογλωσσικὸς πόρος (ὁ) νεώτ. ἀνατομ. πόρος ἐκφορητικὸς τοῦ θυρεοειδοῦς βλ.λ. ἀδένος εἰς τὰ ἔμβρυα.

θυρεοειδεκτομή (ἡ) νεώτ. χειρουργ. κ. **θυρεοειδεκτομία** ἐκτομὴ τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος ἐκτελουμένη ἐπὶ βρογχοκήλης, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἀδύνατος πρόκειται ἡ δι' ἄλλων μέσων καταπολέμησις τῆς νόσου.

θυρεοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ἰατρ. ὁ ἔχων σχῆμα θυρεοῦ : Στράβ.17,2,2 **τὴν δὲ νῆσον θυρεοειδῆ φασιν τὸ σχῆμα,** Ἱππιατρ.40· ‖ ἐν τῇ ἀνατομ. : Γαλ.2,839 **θυρεοειδὴς χόνδρος** (ὁ τοῦ λάρυγγος) κ. νεώτ. : θυρεοειδὴς ἀρτηρία, - **θυρεοειδὴς ἀδὴν** (ὁ κάτωθεν τοῦ λάρυγγος καὶ ἔμπροσθεν τῆς ἀρχῆς τῆς τραχείας ἀρτηρίας ἀδὴν).

θυρεοειδίνη (ἡ) νεώτ. φαρμακευτικὸν σκεύασμα λευκωματοῦχον λαμβανόμενον ἐκ τῶν θυρεοειδῶν ἀδένων, κατάλληλον δι' ὑποδορίους ἐνέσεις.

θυρεοειδῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος.

θυρεοειδοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐν ἀνεπορκείᾳ τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος καὶ τῶν ἐκ τούτου ἐξαρτωμένων λειτουργιῶν ὀποθεραπεία διὰ θυρεοειδοῦς ἀδένος προβάτου.

θυρεοειδοπτωσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ μετατόπισις τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος πρὸς τὸ ἀνώτατον μέρος τοῦ θώρακος.

θυρεοεπιγλωττιδικὸς μῦς (ὁ) νεώτ. ὁ συνδέων τὸν θυρεοειδῆ χόνδρον μετὰ τῆς ἐπιγλωττίδος.

θυρεοϊωδίνη (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ τῶν θυρεοειδῶν ἀδένων κριοῦ λαμβανομένη φαιὰ ἄμορφος οὐσία, ἥτις ἀφοῦ συναναστραφῇ μετὰ γαλακτοσακχάρου δίδεται ὡς θεραπευτικὸν τῆς βρογχοκήλης, ραχίτιδος, ἀνωμαλιῶν **τῆς** ἐμμήνου ῥύσεως, **δερ**ματικῶν παθήσεων.

θυρεοκοιλίτης (ὁ) Ἐπιγρ. **στρατιώτης ὡπλισμένος** μὲ κοῖλον θυρεόν.

θυρεός (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. μέγας λίθος τιθέμενος ὄπισθεν θύρας, ὅπως κρατῇ αὐτὴν κεκλεισμένην : Ὀδ.Ι 240 **αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας, ὄβριμον,** αὐτ.313,340· **2)** μεγάλη ἐπιμήκης ἀσπὶς ἐν σχήματι θύρας : ΠΔ Ἡσ.21,5 **ἀναστάντες οἱ ἄρχοντες ἑτοιμάσατε θυρεούς,** Ἐπίγρ.π.Πλούτ.Πύρρ.26, Πολύβ.2,30,3 **οὐ γὰρ δυναμένου τοῦ Γαλατικοῦ θυρεοῦ τὸν ἄνδρα περισκέπειν,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,16, Ἀρρ.Τακτ.3,2· **3)** τὸ ἐν σχήματι ἀσπίδος κύριον μέρος οἰκοσήμου ἢ ἐθνικοῦ **ἐμβλήματος** : Μαλαχ.Ἀντίφ 147,12 **λαὸς κηρύκων καὶ ἱερέων μὲ τρόπαια καὶ μὲ θυρεούς, - ἐραλδικοὶ θυρεοί.**

θυρεοϋοειδής μῦς (ὁ) νεώτ. ἀνατομ. μῦς τοῦ τραχήλου κείμενος κάτωθεν τοῦ ὑοειδοῦς ὀστοῦ.

θυρεοφόρος-ον μτγν. ὁ φέρων θυρεὸν βλ.λ.2), μεγάλην ἀσπίδα ἐπιμήκη : ΠΔ Παραλ.Ι,12,24 **υἱοὶ Ἰούδα θυρεοφόροι καὶ δορατοφόροι,** Πολύβ.10, 29,6, Πλούτ.Κράσσ.25.

θυρεοφορῶ-έω μτγν. **εἶμαι ὡπλισμένος μὲ θυ**ρεὸν βλ.λ.2) : Πολύβ.10,13,2 **εἶχε γὰρ μεθ' ἑαυτοῦ τρεῖς ἄνδρας θυρεοφοροῦντας.**

θυρεπανοίκτης (ὁ) μτγν. ὁ δι' ὃν πᾶσαι αἱ θύραι ἠνοίγοντο, ἐπίθ. **τοῦ** φιλοσόφου Κράτητος, πανταχοῦ **εὐμενῶς δεκτοῦ** γινομένου : Πλούτ.Ἠθ. 632F, Διογ.Λ 6,86 **ἐκαλεῖτο δὲ θυρεπανοίκτης διὰ τὸ εἰς πᾶσαν εἰσιέναι οἰκίαν καὶ νουθετεῖν.**

θυρεσόλη (ἡ) νεώτ. **φαρμ.** χημ. ὑγρὸν **ἄχρουν**, ἐλαιῶδες, διδόμενον, ἐπὶ βλενορροϊκῆς κυστίτιδος, οὐρηθρίτιδος, προστατίτιδος.

θυρετρικός-ή-όν Ἐπιγρ. ὁ ἀνήκων εἰς θύρετρον: **θυρετρικὸν πῆγμα.**

θύρετρον (τὸ) ἡ θύρα, συνήθ. κτ. πληθ. : Ἰλ.Β 415 **πρῆσαι δὲ πυρὸς δηΐοιο θύρετρα,** Ὀδ.Σ 385, Πίνδ.Ι 7(6),6 **Ἀμφιτρύωνος ἐν θυρέτροις σταθείς,** Εὐρ.Βάκχ.448· **2)** τὸ πλαίσιον τῆς θύρας : Ἐπιγρ. Δήλ. θύραις ἁρμοζοίσαις τοῖς **θυρέτροισι.**

θυρευτής (ὁ) γλωσσ. θυρωρὸς (ἀμφ.).

θυρεῶ-όω μτγν. καλύπτω, προστατεύω **διὰ** θυρεοῦ : Ἀκύλ.ΠΔ Ἡσ.31,5.

θύρη (ἡ) Ἰων. κ. **ἐπ.** τ. τοῦ θύρα.

θυρηβόλιον (τὸ) ἔπαυλις· Ἡσ. «τὴν ἐπ' ἀγρῷ οἴκησιν» : ΕΜ 459,13.

θυρηβόλος (ὁ) Σουΐδ. «τέκτων».

θύρηφι(ν) **ἐπ.** δοτ. τοῦ θύρα ἐν ἐπιρρ. χρ. ἔξω : Ὀδ.Χ 220 **τά τ' ἔνδοθι καὶ τὰ θύρηφιν,** Ἡσίοδ Ἔργ.365.

θυριδεύς-έως (ὁ) Ἐπιγρ. τὸ πλαίσιον θυρίδος, παραθύρου.

θυρίδιον (τὸ) **μσν.** κ. **νεώτ.** ὑποκορ. τοῦ θύρα :

Γεωπ.15,6,2· || εἰδ. νεώτ. ναυτ. μικρὰ τετράγωνος ὃ οδος διὰ τῶν καθεκτῶν.

θυριδῶ-όω πάπ. κατασκευάζω, τοποθετῶ θυρίδας, παράθυρα εἴς τινα οἰκίαν· κ. παθ. : **οἰκία τεθυρωμένη καὶ τεθυριδωμένη.**

θυρίδωσις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ σύνολον τῶν παρσθύρων οἰκοδομῆς.

θυριδωτός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων θυρίδας, παράθυρα : Δημιοπράτ.π.Πολυδ.10,138 **θυριδωτὴ κιβωτός**, Ἐπιγρ. **θ- καταπέλτης.**

θύριον (τὸ) κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ θύρα, θυρίς, πορτούλα : Ἀριστφ.Νεφ.92 **ὁρᾷς τὸ θύριον τοῦτο καὶ τῳκίδιον**, αὐτ.Θεσμ.26, Πλούτ.Κλεομ.8, Ἀλκίφρ. 3,30· || κ. μτφ. : Πλούτ.Ἠθ.940F **τὸ τοῦ λόγου θύριον παραβάλλεσθαι** (οἱονεὶ κλείειν τὴν θύραν τοῦ λόγου)· **2)** παπ. μικρὸς φράκτης.

θυρίς-ίδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **θυρίδα** ὑποκορ. τοῦ θύρα, μικρὰ θύρα, ἄνοιγμα, παραπόρτι, παράθυρο : Πράξιλλ.5, Ἀριστφ.Σφ.379 **ἐξάψας διὰ τῆς θυρίδος τὸ καλῴδιον**, αὐτ.Θεσμ.797, Πλάτ.Πολ.359C **ἵππον χαλκοῦν .. θυρίδας ἔχοντα**, Πλούτ.Ἠθ.273B, Διγεν.Ἀκρ.1990 **καὶ παρευθὺς ἐπήδησαν ἐκ τῆς χρυσῆς θυρίδος**· || μικρὸν ἄνοιγμα εἰς τοῖχον, φεγγίτης, παραθυράκι : Σολωμ. Λόρδ Μπάϋρ.III,3 **γλυκοφέγγει ἀπ' τὴ θυρίδα τσ' Ἅγιας Τράπεζας τὸ φῶς** || νεώτ. εἰδ. μικρὸν ἄνοιγμα εἰς διαχώρισμα γραφείου, ταμείου κττ. πρὸς διενέργειαν συναλλαγῶν : **θυρὶς ταχυδρομείου - σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ** **2)** Ἐπιγρ. τὸ πλαίσιον τῆς θύρας, ἡ κορνίζα : **ἐναρμόσαι .. χαλκᾶς θυρίδας**· **3)** ἐν εἰδ. σημ κυψέλη σφηκῶν : Ἀριστλ.Ζ 628a,20 **γίγνονται δὲ οὗτοι ἄνω ἐπὶ τοῦ σφηκίου ἐπιπολῆς μείζους σκώληκες ἐν θυρίσι συνεχέσι τέτταρσιν**, αὐτ.629a,30· || ὁμ. εἰδ. ἐπὶ τῶν ὀστράκων διθύρων ὀστρακοδέρμων : αὐτ.529b 7 **οὗτοι δ' εἰσὶν** (οἱ κτένες) **οἱ τὴν ἑτέραν θυρίδα πλατεῖαν ἔχοντες**· **4)** κτ. πληθ. σανίδες : Ἡρακλ.Πον.π.Ἀθήν.12,521F **καὶ ἐπὶ τοῖς φάναις τούτοις .. τὸ δὲ ἔδαφος ἀνῆκε πηγὴν αἵματος, ὥστε τὸν σύνεγγυς ἅπαντα τόπον κατεχάλκωσαν θυρίσι, βουλόμενοι στῆσαι τὴν τοῦ αἵματος ἀναφοράν**· **5)** Ἡσ. «θυρίδας· Ἀττικοὶ τὰς τῶν γραμματείων πτυχάς».

θυριώτης (ὁ) Σουΐδ. ὁ ἔξω τῆς θύρας, ὁ πρὸ τῶν θυρῶν διατρίβων.

θυρξεύς-έως (ὁ) μτγν. τίτλος τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Ἀχαΐᾳ : Παυσ.7,21,13.

θυρογένη (ἡ) νεώτ. φαρμ. χημ. σκεύασμα ληφθὲν ἐκ τῶν κεκορεσμένων ὑδατικῶν ἐκχυλισμάτων τῶν θυρεοειδῶν ἀδένων.

θυροδέρνω δημ. ποι. κρούω τὰς θύρας ἐπαιτῶν, ὅθ. συνεκδ. ζητῶ ἱκετευτικῶς ἀρωγήν : Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.14,3 **σὰν φτωχοῦ ποὺ θυροδέρνει | κι εἶναι βάρος του ἡ ζωή.**

θυροειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐν εἴδει θύρος ἢ ὁ θύρας θέσιν ἐπέχων, ἐν χρ. ἐν τῇ ἀνατομ. : Γαλ.2,414 **διὰ τοῦ τῆς ἥβης ὀστέου τρήματος, ὃ καλοῦσι θυροειδές**, - **θυροειδὴς μῦς -ὑμὴν - πόρος.**

θυροιγός (ὁ) (οἴγνυμι) καθ' Ἡσ. ὁ τὰς θύρας ἀνοίγων, θυρωρός.

θυροκιγκλίδες (αἱ) Ἐπιγρ. κιγκλίδες σχηματίζουσαι θύραν, καγκελλόπορτες.

θυροκοπία (ἡ) ἡ πρᾶξις τοῦ θυροκοπῶ βλ.λ., τὸ νὰ κτυπᾷ τις τὴν θύραν : Δίφιλ.128, Λιβάν.Λόγ.11,47.

θυροκοπικός-ή-όν μτγν. ὁ εἰς θυροκοπίαν ἀναφερόμενος· || **τὸ θυροκοπικὸν** εἶδος ὀρχήσεως μετ' αὐλήματος ᾀδομένου πρὸ τῆς θύρας τῆς ἐρωμένης : Τρυφ.π.Ἀθήν.14,618C.

θυροκόπος-ον (θύρα-κόπτω) ὁ κτυπῶν τὴν θύραν, ἐπαιτῶν, ζήτουλας : Αἰσχ.Ἀγ.1195 **ἢ ψευδόμαντίς εἰμι θυροκόπος φλέδων;**

θυροκοπῶ-έω κρούω τὴν θύραν, χτυπῶ τὶς πόρτες : Ἀριστφ.Σφ.1254 **ἀπὸ γὰρ οἴνου γίγνεται καὶ θυροκοπῆσαι**, Ἀντιφ.239 **θυροκοπῶν ὦφλεν δίκην**· **2)** μτγν. κ. γεν. κτυπῶ, κρούω ὡσεὶ ἔκρουον θύραν : Πλούτ.Ἠθ.503A **τὴν πλευρὰν τῇ χειρὶ θ-**· || κ. μτφ. : Ἀλκίφρ.3,70 **ὁ λιμὸς τὴν γαστέρα ἐθυροκόπει.**

θυροκροτῶ-έω μτγν. θυροκοπῶ βλ.λ.

θυροκρουστία (ἡ) πάπ. κροῦσις τῆς θύρας (ἀμφ.).

θυροξίνη (ἡ) νεώτ. φαρμ. χημ. σκεύασμα λαμβανόμενον ἐκ τῶν θυρεοειδῶν ἀδένων καὶ διδόμενον ἐπὶ ἐνδοκρινίου φύσεως ἀνωμαλιῶν.

θυροπηγία (ἡ) μτγν. ἡ κατασκευὴ θυρῶν : Θεόφρ.Φ15,7,6.

θυρόπλοιον (τὸ) νεώτ. ναυτ. πλωτὴ θύρα δι' ἧς κλείεται ἡ πρὸς καθαρισμὸν καὶ ἐπισκευὴν τῶν ὑφάλων πλοίου μόνιμος δεξαμενή.

θυροποιός (ὁ) ὁ κατασκευαστὴς θυρῶν : Πολυδ. 7,111, Ἡσ., Σουΐδ.

θυρουρός (ὁ) πάπ. θυρωρός.

θυροφύλαξ-ακος (ὁ) σχόλ. ὁ φυλάσσων τὴν θύραν, θυρωρός : Σχόλ.Ἰλ.Χ 69.

θυρόφυλλο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἕκαστον τῶν κινητῶν μερῶν θύρας : Βλαχογ.Παληκ.80 **στοῦ πύργου τὴν αὐλόπορτα, διάπλατα ἀνοιγμένη καὶ βγαλμένα τὰ θυρόφυλλα.**

θυρσάζω φέρω, κινῶ θύρσον βλ.λ. θυρσοφορῶ βλ.λ. : Ἀριστφ.Λυσ.1313 **ταὶ δὲ κόμαι σείοντ' ᾇπερ Βακχᾶν θυρσαδδωᾶν καὶ παιδωᾶν** (λακων. τ. μτχ. ἀντὶ θυρσαζουσῶν).

θυρσάριον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ θύρσος : Πλούτ.Ἠθ.614A.

θυρσαχθής-οῦς-ές (θύρσος-ἄχθος) ὁ φέρων ὡς ἄχθος θύρσον, ὁ θυρσοφόρος : Ὀρφ.Ὕμν.45,5 (διόρθ. θυρσεγχής).

θυρσίαμβος (ὁ) μτγν. ὡς ἐτυμολ. τοῦ θρίαμβος· Ἰω.Λυδ.Μην.1,2 «θρίαμβον ὠνόμαζον οἱ Διονύσου θεράποντες τὴν πομπὴν ἀπὸ τῶν θύρσων καὶ τῶν ἰάμβων, οἱονεὶ σκωμμάτων, ὡσανεὶ θυρσίαμβον».

θυρσίνη (ἡ) μτγν. τὸ φυτὸν ὀροβάγχη : Διοσκ.2,172.

θύρσιον (τὸ) μτγν. τὸ θύμον : ΨΔιοσκ.3,36· **2)** εἶδος ἀναρριχωμένου φυτοῦ, ἄ. κατανάγκη : αὐτ.4,134.

θυρσίον (τὸ) μτγν. μικρὸς θύρσος βλ.λ. : Ἥρων Πνευμ.2,9.

θυρσίτης (ὁ) μτγν. εἶδος εὐώδους φυτοῦ, ἄ. ὠκιμοειδές : Διοσκ.4,28· **2)** κ. νεώτ. ζῳολ. γένος ἰχθύων τῆς οἰκογεν. τῶν τριχιουριδῶν.

θυρσίων-ωνος (ὁ) μτγν. μέρος ἰχθύος· Ἀθήν.7,310E «τούτου τοῦ ἰχθύος (τοῦ καρχαρίου) μέρος ἐστὶ καὶ ὁ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων καλούμενος θυρσίων»· **2)** δελφινοειδὴς ἰχθύς : Πλίν.Φ19,34.

θυρσοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὅμοιος θύρσῳ, ὁ ἐν εἴδει θύρσου : Διοσκ.3,19.

θυρσοκόμος (ὁ) ὁ τοῦ θύρσου βλ.λ. ἐπιμελούμενος, ὡς ἐπίθετον τοῦ Διονύσου : Βι.Ἀλεξ.287 **Διόνυσον, θεὸν τὸν θυρσοκόμον**· || τίτλος δράματος τοῦ Λυσίππου· Σουΐδ. ἐν λ. Λύσιππος.

θυρσόλογχος (ὁ) μτγν. λόγχη ἐν θύρσῳ περιτετυλιγμένη : Καλλίξ.2 **εἶχε δ' ἐν ταῖς χερσὶν θυρσόλογχον χρυσοῦν**· **2)** κ. ἐπιθετ. : Στράβ.1,2,8 **καὶ θυρσόλογχα τῶν θεῶν ὅπλα.**

θυρσομανής-οῦς-ές μαινόμενος θυρσοφόρος : Εὐρ Φοίν.792, Ὀρφ.Ὕμν.50,8 **Βάκχος θυρσομανής.**

θυρσοπλήξ-ῆγος (ὁ,ἡ) (θύρσος-πλήττω) μτγν. ὁ οἱονεὶ ὑπὸ θύρσου πληγείς, ἔνθους, βεβακχευμένος : Λιμέν.19 **[ἑσμὸς] τεχνιτῶν θυρσοπλήγων.**

θύρσος (ὁ) κ. νεώτ. ῥάβδος ἐκ καλάμου περιτετυλιγμένη μὲ φύλλα κισσοῦ ἢ ἀμπέλου, ἀπολήγουσα δὲ εἰς κῶναν πίτυος, ἥν, ὡς ἔμβλημα διονυσιακόν, ἔφερον κατὰ τὰς πανηγυρικὰς πομπὰς οἱ ὀργιασταὶ τοῦ Βάκχου· Ἡσ. «κλάδος, ῥάβδος» :

Εὐρ.Βάκχ.80 ἀνὰ θύρσον τε τινάσσων κισσῷ τε στεφανωθεὶς Διόνυσον θεραπεύει· μτγν. ποι. πληθ. θύρσα : Σαβῖν. ἐν ΑΠ 6,158 Πανὶ Βίτων χίμαρον, Νύμφαις ῥόδα, θύρσα Λυαίῳ . . ἔθηκε· 2) συνεκδ. οἱ θύρσοι οἱ πανηγυρισταί, οἱ φέροντες θύρσον, οἱ λάτρεις τοῦ Διονύσου : Σχόλ. Εὐρ.Ἑκ.261· 3) νεώτ. βοταν. ἡ σύνθετος ταξιανθία, εἰς ἣν οἱ πλάγιοι πρὸς τὸν κύριον ἄξονα κλάδοι βοτρυοειδῶς διακλαδοῦνται.

θυρσοτινάκτης (ὁ) (τινάσσω) ὁ σείων, κινῶν τὸν θύρσον, ἐπὶ τοῦ Βάκχου : Ὀρφ.Ἀργ.52,4.

θυρσοφορία (ἡ) μτγν. τὸ φέρειν θύρσον κατὰ τὰς διονυσιακὰς τελετάς : Πλούτ.Ἠθ.671Ε.

θυρσοφόρος-ον ὁ φέρων θύρσον : Εὐρ.Κύκλ. 64 Βάκχαι τε θυρσοφόροι, ΑΠ 9,524,9.

θυρσοφορῶ-έω φέρω τὸν θύρσον : Διόδ.Σ 4,3 **βακχεῖά τε γυναικῶν ἀθροίζεσθαι, καὶ ταῖς παρθένοις νόμιμον εἶναι θυρσοφορεῖν καὶ συνενθουσιάζειν**· || **θυρσοφορῶ** θιάσους φέρω τὸν θύρσον, ἄγω θιάσους βλ.λ. : Εὐρ.Βάκχ.556.

θυρσοχαρὴς-οῦς ές μτγν. Ἐπιγρ. ὁ χαίρων ἐπὶ τῷ θύρσῳ, ἤτοι ὁ ἐπὶ ταῖς διονυσιακαῖς πομπαῖς εὐφραινόμενος : ΑΠ 3,1 (Ἐπιγρ. Κυζίκου).

θυρσῶ-όω μτγν. μεταχειρίζομαί τι ὡς θύρσον, δίκην θύρσου· || περιτυλίσσω, περιβάλλω τι διὰ φύλλων, ὡσεὶ θύρσον· ἐν χρ. τὸ παθ. : Διόδ. Σ 44 **λόγχαις τεθυρσωμέναις**.

θυρῶ-όω θύραν τίθημι, κλείω διὰ θύρας, πορτιάζω : Ἀριστφ.Ὄρν.613 **νεὼς . . θυρῶσαι χρυσαῖσι θύραις**· κ. παθ. : Ἡρακλεωτ.Πίν.1,142 **στεγόμενα καὶ τεθυρωμένα**, Πάπ. οἰκία . . τεθυρωμένη· || ὁμ. παθ. ἔχω ὡς θύρας : Λουκ.Ἱππ.8 **πολλαῖς ἐξόδοις τεθυρῶσθαι**· || ὁμ. παθ. **φέρω** ἀνοίγματα : Ἐπιγρ. τεθυρωμένος πίναξ· || κ. μτφ.: Ξεν.Ἀπομν.1,4,6 **ἐπεὶ ἀσθενὴς μέν ἐστιν ἡ ὄψις, βλεφάροις αὐτὴν θυρῶσαι.**

θύρωμα-ατος (τὸ) (θύρα) κ. νεώτ., εὔχρ. κτ. πληθ., Ἡσ. κ. μτγν.. ἰδ. Ἐπιγρ. κ. κτ. ἑν. ἐσοχὴ σπηλαιώδης, ἐν εἴδει δωματίου ἐκτεινομένη ἐν τῷ τοίχῳ κτιρίου, στοᾶς, αἰθούσης, κεκλεισμένη διὰ θύρας, ἐν χρ. συνήθ. πρὸς ἀπόθεσιν ἐν αὐτῇ νεκρικῆς θήκης, λάρνακος, σαρκοφάγου : Ἡρ.2,169 **ἔσω δὲ ἐν τῇ παστάδι διξὰ θυρώματα ἕστηκε, ἐν δὲ τοῖσι θυρώμασι ἡ θήκη ἐστί**· 2) κ. νεώτ. τὸ σύνολον τῆς δομῆς τῆς ἀπαρτιζούσης θύραν ἢ παράθυρον ἤτοι ἡ παραστὰς μετὰ τοῦ πλαισίου, τῶν θυροφύλλων κλ., τὸ κούφωμα, τὰ κουφώματα : Θουκ.3,68 **καὶ ὀροφαῖς καὶ θυρώμασι τοῖς τῶν Πλαταιῶν ἐχρήσαντο**, Λυσ.19,31,Πλάτ.Πολιτ.280D **καὶ τὰς τῶν θυρωμάτων πήξεις**, Δημ.845 **καὶ τὰ θυρώματ' ἀποσπάσας καὶ μόνον οὐκ αὐτὴν τὴν οἰκίαν ἐμπρήσας**· || κ. νεώτ. ἐν χρ. κ. κτ. ἑν. ἡ δομὴ ἡ συναρμοζομένη ἐν τῷ τοίχῳ διὰ τὴν τοποθέτησιν τῆς θύρας, τὸ περβάζι τῆς πόρτας : ΠΔ Βασ.3,7,5 **καὶ ἀπὸ τοῦ θυρώματος ἐπὶ θύραν χρυσός, - σήμερον θὰ τοποθετηθῇ τὸ θύρωμα τῆς εἰσόδου**· || συνεκδ. τὰ ἐν τῇ τοιχοποιίᾳ ἀνοίγματα, τὰ ἀφιέμενα πρὸς τοποθέτησιν θυρῶν· 3) συνεκδ. ἐπιφάνεια μαρμαρίνη ἢ ἐκ τοίχου ἢ ξυλοδομῆς πλαισιωμένη, ἐν χρ. πρὸς ἐγχάραξιν ἐπ' αὐτῆς νόμου ἢ ἀνάρτησιν πλακὸς ἐφ' ἧς ἦτο ἐγκεχαραγμένος ὁ νόμος, πινακίς : Διοτογ.π.Σταθ. 4,1,96,Ἀρχύτ.αὐτ.41,138 **τὸν νόμον οὐκ ἐν θυρώμασιν ἐνῆμεν δεῖ, ἀλλ' ἐν τοῖς ἤθεσι**· 4) μτγν. κτ. ἐπέκτ. σανίδωμα πρὸς φραγμὸν προσωρινόν, μπάρα : Διόδ.Σ 20,86 **περιεχαράκωσε τὸν τόπον καὶ διέφραξε θυρώμασι καὶ πέτροις.**

θυρὼν-ῶνος (ὁ) τὸ πρὸ τῆς θύρας, τὸ προπύλαιον : Σοφ.Ἠλ.328 **τίν' αὖ σὺ τήνδε πρὸς θυρῶνος ἐξόδοις ἐλθοῦσα φωνεῖς,** Λουκ.Μισθ.Συν.42.

θυρωρεῖον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. δωμάτιον, διαμέρισμα ἐν ᾧ διαμένει ὁ θυρωρός : Βιτρ.6,7,1 (ὁμφ.).

θυρωρὸς (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐπ. θυραωρός, πάπ. θυρουρός φύλαξ τῆς θύρας, τῆς εἰσόδου : Σαπφ.98, Ἡρ 1,120 **δορυφόρους καὶ θυρωροὺς καὶ ἀγγελιηφόρους**, Αἰσχ.Χο.565 **καὶ δὴ θυρωρῶν οὔτις ἂν φαιδρᾷ φρενὶ δέξαιτ' ἐπειδὴ δαιμονᾷ δόμος κακοῖς**, Πλάτ.Φίλ.62C, ΚΔ Μᾶρκ.13,34 **καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ**, Πρόδρ. 2,521, **- θυρωρὸς ξενοδοχείου - πολυκατοικίας.**

θυρωρῶ-έω μτγν. εἶμαι θυρωρός : Πλούτ.Ἠθ.830Β.

θύρωσις-εως (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ θέσις, τοποθέτησις θύρας, τὸ νὰ βάζῃ κανεὶς πόρτα : Ἐπιγρ.Ἐπιδ. **θύρωσις ἐργαστηρίου.**

θυρωτὸν (τὸ) Ἐπιγρ. θύρωμα βλ.λ.2).

θυρωτὸς-ή-όν μτγν. ὁ ἔχων θύραν, ἄνοιγμα εἰσόδου : Βάβρ.59,11.

θῦσαι (αἱ) μτγν. ποι. αἱ θυιάδες, βάκχαι, μαινάδες : Λυκόφρ.106.

θυσανηδὸν μτγν. ἐν εἴδει, ἐν μορφῇ θυσάνου βλ.λ., σὰν φούντα : Αἰλ.ΖΙ 16,11.

θυσανία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος **ἐντόμων λεπιδοπτέρων** τῆς οἰκογεν. τῶν **νυκτιλιδῶν.**

θυσανοβόστρυχος (ὁ) νεώτ. σύνθετος ταξιανθία, ἐν ᾗ οἱ θύσανοι τάσσονται βοστρυχοειδῶς.

θυσανόβοτρυς-υος (ὁ) νεώτ. βοταν. σύνθετος ταξιανθία ἐκ θυσάνων καὶ βοτρύων.

θυσανοειδὴς-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐν εἴδει θυσάνου, ὅμοιος πρὸς θύσανον : Εὐνάπ.Ἱστ.ἀπ. 239D **τὸ τῶν στρωμάτων θυσανοειδές**· ἐπίρρ. ῶς.

θυσανόεις-εσσα-εν, ἐπ. θυσσανόεις ὁ μετὰ θυσάνων, κροσσωτός : Ἰλ.Ο 229 **αἰγίδα θυσσανόεσσαν,** αὐτ.Φ 400.

θυσανοκεφάλιον (τὸ) νεώτ. βοταν. σύνθετος ταξιανθία ἐκ θυσάνων καὶ κεφαλίων.

θυσανόμορφος-ον νεώτ. ὁ ὑπὸ μορφὴν θυσάνων· || εἰδ. **θυσανόμορφος ἐκκένωσις** ἐν τῇ ἠλεκτρολ. ἠλεκτρικὴ ἐκκένωσις ἐκπεμπομένη ὑπὸ μορφὴν φωτεινῶν θυσάνων.

θυσανόπτερα (τὰ) νεώτ. ζωολ. κατηγορία ὀρθοπτέρων ἐντόμων.

θύσανος (ὁ) κ. νεώτ. κροσσός, φούντα : Ἰλ.Β 448 **αἰγίδ' . . ἐρίτιμον . . τῆς ἑκατὸν θύσανοι παγχρύσεοι ἠερέθονται,** αὐτ.Ξ 181, Πίνδ.Π 4,231 **χρυσέῳ θυσάνῳ,** Θεμίστ.Λόγ.18,222C **πέπλος ἄχρι τῶν θυσάνων πεποικιλμένος,** Μωραΐτ.Διηγ.1,120 **καὶ ῥάκος χρυσοῦ θυσάνου ἐν τῇ ἐσκωριασμένῃ σπάθῃ**· || εἰδ. **ἐπὶ τῶν** πλοκάμων τῆς σηπίας : Ὀππ.Ἁλ.3,178· 2) νεώτ. μετεωρ. εἷς ἐκ τῶν τεσσάρων πρωτευόντων τύπων καθ' οὓς διαπλοῦνται τὰ νέφη· 3) ὁμ. νεώτ. ἐν τῇ βοταν. ὀνομ. νηματώδους ταξιανθίας.

θυσανόστρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. μετεωρ. ὑπόλευκον στρῶμα ἐκ θυσανωδῶν νεφῶν σχηματιζόντων συνεχῆ, λεπτόν, διαφανῆ πέπλον.

θυσανοσφαιρίτης (ὁ) νεώτ. μετεωρ. ὁμὰς μικρῶν, λευκῶν, σφαιροειδῶν νεφῶν, ἄνευ σκιᾶς, πλησίον ἀλλήλων διατεταγμένων.

θυσάνουρος-ον λεξ. κ. νεώτ. Ἡσ. « δασύκερκος, ἄρσην »· 2) νεώτ. ζωολ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **θυσάνουρα** (τὰ) τάξις ἀπτέρων ἐντόμων.

θυσανῶ-όω νεώτ. σχηματίζω τι ὡς θύσανον, δίδω εἴς τι τὸ σχῆμα θυσάνου.

θυσανώδης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐν εἴδει θυσάνου ἐσχηματισμένος : Θεόφρ.ΦΙ 1,6,4 **ῥίζα θυσανώδης, - θυσανώδης διάπλωσις νεφῶν.**

θυσανωτὸς-ή-όν κ. νεώτ. ὁ μετὰ θυσάνων, κροσσωτός, θυσανόεις βλ.λ. : Ἡρ.2,81 **ἐνδεδύκασι δὲ κιθῶνας λινέους περὶ τὰ σκέλεα θυσανωτούς,** αὐτ.4,189, Ἰώσ.ΠΙ 5,5,7 **θ- ἔνδυμα.**

θυσείω μτγν. ἐφετ. τοῦ θύω ἐπιθυμῶ νὰ θύσω : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.249.

θύσθεν ἐπίρρ. Ἐπιγρ. ἀντὶ θύρθεν, θύραθεν. ἔξωθεν : **θύσθεν τᾶς κελεύθω.**

θύσθλα (τὰ) τὰ κατὰ τὰς βακχικὰς πομπὰς χρησιμοποιούμενα ἱερὰ σκεύη : Ἰλ.Ζ 134 **ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσήιον· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν**, Ἰουλ.Λόγ.7,209D· **2)** αὐτὴ ἡ βακχικὴ πομπή : Ὀππ.Κυν.Ι,26· **κ. καθ' ἕν.** : Πλούτ. Ἠθ.501F· **3)** γεν. θυσία : Ὀρφ.Ἀργ.904.

θυσία (ἡ) (θύω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰων. **θυσίη** ἡ λατρευτικοῦ χαρακτῆρος ἀναίμακτος ἢ καὶ αἱματηρὰ προσφορὰ πρὸς θεότητα, συνήθ. πληθ. : Βατραχομ.176, Ἐμπ.128,6, Ἡρ.1,50 **θυσίῃσι μεγάλῃσι τὸν ἐν Δελφοῖσι θεὸν ἱλάσκετο**, αὐτ.2,63, Πίνδ. Π 5,86 **δέκονται θυσίαισιν ἄνδρες**, Αἰσχ.Ἑπτ.701 **ὅταν ἐκ χερῶν θεοὶ θυσίαν δέχωνται**, Πλάτ.Πολ. 362C **καὶ θεοῖς θυσίας καὶ ἀναθήματα**, ΠΔ Ἐξ. 29,34 **ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας**, αὐτ.Λευϊτ.3,1, ΚΔ Πράξ.7,41 **καὶ ἀνήγαγον θυσίας τῷ εἰδώλῳ**, Θυσ.Ἀβρ.91, - **εὐχαριστήριος** - **ἱλαστήριος θυσία**· || νεώτ. παικτ. λεγόμ. **θυσία** εἰς **τὸν Βάκχον** ἢ **τὸν Διόνυσον** (ἐπὶ πολλῆς οἰνοποσίας)· ὁμ. **θυσία εἰς τὴν Ἀφροδίτην** (ἐπὶ ἀφροδισιασμοῦ)· **2)** εἰδ. ὁ τρόπος τῆς προσφορᾶς : Ἡρ.2,39 **θυσίη δὲ σφι ἥδε κατέστηκε**, αὐτ.4,60 **θυσίη δὲ ἡ αὐτὴ πᾶσι κατέστηκε περὶ πάντα τὰ ἱρὰ ὁμοίως**· **3)** συνεκδ. ἑορτή, πανήγυρις, ἐν ᾗ καὶ προσφοραὶ πρὸς τοὺς θεοὺς τελοῦνται : Πλάτ.Φαίδ.61B **εἰς τὸν θεὸν .. οὗ ἦν ἡ παροῦσα θυσία**, αὐτ.Τίμ. 26E, Θέογν.Ρόδ.Τίτλος Ἔργου περὶ τῶν ἐν Ῥόδῳ **θυσιῶν**· **4)** τὸ θῦμα : Πλούτ.Ἠθ.184F, Λουκ. Θυσ.12· **5)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἡ ἑκουσία στέρησις, ἐγκατάλειψις ὑλικῶν ἢ ἠθικῶν ἀγαθῶν, ἡ χάριν ἄλλου τινὸς ἢ ὑπὲρ ὡρισμένου εὐγενοῦς σκοποῦ γινομένη : **ἔκαμε θυσίες γιὰ νὰ τὰ μεγαλώσῃ τὰ παιδιά της**, - **πρέπει νὰ ὑποβαλλώμεθα εἰς θυσίας ὑπὲρ τοῦ ἔθνους**, Παπαδ.Χρ.ιστ'Διηγ.6 **πρὸ ποίας θυσίας ἠδύνατο νὰ ὀπισθοδρομήσῃ διὰ τὴν ἀγάπην τῶν δύο ταύτων παιδίων! ..** || δημ. φρ. **γίνομαι θυσία** ἀντὶ θυσιάζομαι, βλ. θυσιάζω 4) : **ἔγινε θυσία γιὰ τοὺς φίλους του**.

θυσιάζω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. θύω, προσφέρω τι ὡς θυσίαν : Στράτ.Κωμ.1,21 **μῆλα θυσιάζεις ἄρα;**, Θυσ.Ἀβρ.14· || ὁμ. **θ- ὑπέρ τινος** : Λυσ. 6,4, Ἐπιγρ. **ὑπὲρ τοῦ δήμου θ-**· || μτ. συστ. αἰτ. : ΠΔ Ἔσδρ.2,6,3 **καὶ τόπος οὗ θυσιάζουσι τὰ θυσιάσματα**· **2)** μτ. δοτ. προσ. προσφέρω εἴς τινα θυσίαν : Διόδ.Σ 4,3 **τὰς δὲ γυναῖκας κατὰ συστήματα θυσιάζειν τῷ θεῷ καὶ βακχεύειν**, Ἐπιγρ. **θ- τῷ Διὶ ὑπὲρ τῶν πλοϊζομένων**· **3)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἀπαρνοῦμαι, ἀποστεροῦμαί τι χάριν ἄλλου τινός : **θυσίασε τὰ νιάτα του** - **τὴ ζωή του γι' αὐτὴ τὴ γυναῖκα**· πρβλ. θυσία 5)· || καταναλίσκω, δαπανῶ : **ἐθυσίασε πολλὰ γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς φίλους του**· **4)** ὁμ. κ. παθ. μτφ. θυσιάζομαι ὑφίσταμαι σοβαρὰν ὑλικὴν δαπάνην ἢ ἠθικὴν μείωσιν χάριν ἄλλου τινός, ἄνευ ἰδιοτελείας τινὸς ἐνεργῶν : **εἶναι πρόθυμος νὰ θυσιαστῇ γιὰ τοὺς γονεῖς του**, - **θυσιάστηκε γιὰ μιὰ γυναῖκα**· || εἰδ. ἀποθνήσκω ὑπέρ τινος σκοποῦ ἢ ἐν τῇ ἐπιδιώξει ἢ ἐκτελέσει σκοποῦ : **αὐτοὶ ποὺ θυσιαστήκανε γιὰ τὴν πατρίδα**.

θυσίασμα-ατος (τὸ) (θυσιάζω) μτγν. τὸ εἰς θυσίαν προσφερόμενον: ΠΔ Ἐξ.29,18 **καὶ ἀνοίσεις ὅλον τὸν κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. θυσίασμα κυρίῳ ἐστὶ** (ὁ.γρ. κώδ. θυμίαμα), αὐτ.Ἔσδρ.2,6,3 **καὶ τόπος οὗ θυσιάζουσι τὰ θυσιάσματα**.

θυσιαστήριο(ν) (τὸ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ μέρος ἐφ' οὗ τελεῖται ἡ θυσία, βωμός : ΠΔ Ἐξ.27,1 **καὶ ποιήσεις θυσιαστήριον ἐκ ξύλων ἀσήπτων**, ΚΔ Ματθ.23,18 **καὶ ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ**, Ἰουστιν.Κῶδ.1,12,3,2· **2)** εἰδικώτ. ἡ ἁγία Τράπεζα τῶν χριστιανικῶν ναῶν.

θυσιαστήριος-α-ον μτγν. ὁ εἰς θυσίαν ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος : Τίμ.15,4 **θυσιαστήριος ὕμνος**.

θυσιαστής (ὁ) σχόλ. κ. νεώτ. ὁ θυσιάζων, ὁ θύτης : Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.224.

θύσιμος-ον (θύω) ἁρμόδιος, κατάλληλος εἰς θυσίαν : Ἡρ.1,50 **κτήνεά τε γὰρ τὰ θύσιμα πάντα τρισχίλια ἔθυσε**, Ἀριστφ.Ἀχ.784· || **τὸ θύσιμον** τὸ πρὸς θυσίαν κατάλληλον, τὸ εἰς θυσίαν προοριζόμενον ζῷον : Πλούτ.Ἠθ.437A.

θυσιουργός-όν μτγν. ὁ τελῶν θυσίας : Πτολ. Τετράβ.179.

θύσις ἡ **θῦσις-εως** (ἡ) (θύω (2)) ταραχή, μανία : Πλάτ.Κρατ.419E **ἀπὸ τῆς θύσεως .. τῆς ψυχῆς**.

θύσκα Ἡσ. « κύρια ».

θυσκάριον (τὸ) ὑποκορ.τοῦ θύσκη βλ.λ.: ΕΜ 458,53.

θύσκη (ἡ) ΕΜ « σκάφη ἢ τὰ θύματα δεχομένη· ἀπὸ τοῦ θύω »· πρβλ. θυΐσκη.

θυσμικός-ή-όν Ἐπιγρ. ὁ εἰς θυσίαν ἀνήκων, ἀναφερόμενος : **θυσμικὸν ἔτος**.

θυσπολίαι Ἡσ. « θυηπολίαι ».

θυσσανόεις-εντος-εσσα-εν ἐπ. τ. τοῦ θυσανόεις.

θυσσάς-άδος (ὁ) Ἐπιγρ. ἐπίθ. τοῦ Βάκχου, μαινόμενος, μανιώδης.

θύσσομαι Ἡσ. « τινάσσομαι ».

θύστας (ὁ) Ἡσ. « ὁ ἱερεὺς παρὰ Κρησί ».

θυστάς-άδος (ἡ) (θύω I) ἡ εἰς θυσίαν ἀνήκουσα, ἀναφερομένη, θυτική : Αἰσχ.Ἑπτ.269 **θυστάδος βοῆς** (σχόλ. « τῆς παρὰ τοῖς θυσίαις γινομένης »), Σοφ.Ἀντ.1019 **κἆτ' οὐ δέχονται θυστάδας λιτὰς ἔτι θεοὶ παρ' ἡμῶν** (θυσιαστηρίους προσευχάς)· || ὡς οὐσ. θυτήρ : Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.5,417· || ὁμ. ἡ θυιὰς βλ.λ.· Ἡσ.· **2)** ἔνδυμα φερόμενον κατὰ τὰς θυσίας : Εὐρ.ἀπ.1101.

θυστήριον (τὸ) Σουΐδ. « ὁρμητήριον »· **2)** Ἡσ. « θυστηρίοις· θυμιατηρίοις ».

θυστήριος (ὁ) ἐπίθ. τοῦ Διονύσου : ΕΜ 455,31.

θύστης (ὁ), δωρ. **θύστας** βλ.λ.

θύστινον Ἡσ. « τρίχινον, οἱ δὲ μεσοτριβῆ ».

θύστρα (τὰ) Ἐπιγρ. τὰ θύματα.

θυτεῖον (τὸ) (θύω (I)) τόπος ὡρισμένος διὰ τὰς θυσίας : Αἰσχίν.3,122.

θυτήρ-ῆρος (ὁ) (θύω(I)) ὁ θυσιάζων, θύτης : Αἰσχ.Ἀγ.225 **ἔτλα δ' οὖν θυτὴρ γενέσθαι θυγατρός**, αὐτ.240, Σοφ.Τρ.613, αὐτ.1192.

θυτήριον (τὸ) θῦμα, τὸ εἰς θυσίαν προσφερόμενον : Εὐρ.ΙΤ243 **θεᾷ φίλον πρόσφαγμα καὶ θυτήριον Ἀρτέμιδι**· **2)** βωμός, θυσιαστήριον, ὡς ὄνομα τοῦ ἀστερισμοῦ Βωμὸς βλ λ.10) : Ἀρατ.402· **3)** θυμιατήριον : Φώτ.

θύτης (ὁ) (θύω) μτγν. κ. νεώτ., δωρ. **θύτας** ὁ θύων, τελῶν θυσίαν, θυτήρ : Ἀππ.Ἰβηρ.85, Ἡρωδιαν.Ἱστ. 4,12, Ἐπιγρ.· **2)** νεώτ., συνήθ. ἐν μτφ. χρ. ὁ ὑλικῶς ἢ ἠθικῶς λίαν ζημιώσας ἢ ζημιῶν τινά : φρ. **ὁ θύτης καὶ τὸ θῦμα**.

θυτικός-ή-όν μτγν. ὁ τῆς θυσίας, ὁ διὰ τὴν θυσίαν χρήσιμος : Λουκ.Ἀλ.95 **μαχαιρίδιον θυτικόν**· **2)** **θυτικὴ μαντεία** ἡ κατὰ τὰς θυσίας γινομένη μαντεία : Σχόλ.Αἰσχ.Πρ.496· || **ἡ θυτική** (ἐνν. τέχνη) ἡ μαντευτική : Φίλ.2,221, Ἀθήν.14,659D· **3)** ὁ ἐπιδιδόμενος εἰς θυσίας : Στράβ.4,3,6 **θυτικοὶ δ' εἰσὶ Λυσιτανοί**.

θῦτις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ θύτης, ἱέρεια· Ἡσ.

θυφλός-ή-όν Ἐπιγρ. τυφλός.

θύψαι ἀπαρφ. ἀορ. τοῦ τύφω.

θῦψις-εως (ἡ) (τύφω) σχόλ. ἡ καῦσις : Σχόλ. Ἀριστφ.Ἀχ.320.

θύω (I) κ. μσν. κ. νεώτ., παρατ. **ἔθυον**, ἐπ. **θῦον** (Ὀδ.Ο 222), ἰων. **θύεσκον** (Ἱππῶν.28), μέλλ. **θύσω**, δωρ. **θυσῶ** (Θεόκρ.2,33), ἀόρ. **ἔθυσα**, ἐπ. **θῦσα** (Ὀδ.Ξ 446), παρακ. **τέθυκα**, μέσ. μέλλ. **θύσομαι**, ἀόρ. **ἐθυσάμην**, παθ. μέλλ. τυθήσομαι (Διόδ.Σ 16, 91), ἀόρ. **ἐτύθην** (Ἡρ.1,216, Αἰσχ.Χο.242), παρακ.

τέθυμαι (Αἰσχ.Εὐμ.341), ὑπερσ. γ' ἑν. ἐτέθυτο (Ξεν. Ἑλλ.3,1,23) προσφέρω μέρος τῶν καρπῶν, γεν. τῶν τροφίμων ὡς ἀπαρχὴν εἰς τοὺς θεούς : Ἰλ.Ι 219 θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγειν Πάτροκλον ὃν ἑταῖρον· ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς, Ὀδ.Ξ 446 ἦ ῥα καὶ ἄργματα θῦσε θεοῖς αἰειγενέτῃσιν, Πίνδ.Ο 10,57 ἀκρόθινα διελὼν ἔθυε, Αἰσχ.Πέρσ. 204 ἀποτρόποισι δαίμοσι θέλουσα θῦσαι πέλανον, αὐτ.Εὐμ.109, Ἀριστφ.Ὄρν.565 ἢν Ἀφροδίτῃ θύῃ, πυροὺς ὄρνιθι φαληρίδι θύειν· 2) σφάζω εἰς θυσίαν, προσφέρω ὡς θῦμα : Ἡρ.1,216 θεῶν δὲ μοῦνον ἥλιον σέβονται, τῷ θύουσι ἵππους, Πίνδ.Ο 13,69 καὶ Δαμαίῳ νιν θύων ταῦρον ἀργάεντα πατρὶ δεῖξον, Ἡρ.1,59, Αἰσχ. Ἀγ.1417 ἔθυσεν αὑτοῦ παῖδα, Θουκ.1,126 Διὸς ἑορτῇ .. ἐν ᾗ θύουσι πολλὰ οὐχ ἱερεῖα, ΚΔ Πράξ.14,13 ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Διὸς .. ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας .. ἤθελε θύειν· κ. παθ. τὰ τεθυμένα (ἱερὰ) αἱ σάρκες τῶν θυμάτων : Ξεν.Ἑλλ.4,3,14, αὐτ.3,5,5· ὁμ. τὰ θυόμενα : αὐτ.Λακ.15,3· 3) γεν. σφάζω, ἀποκτείνω : Ἡρ.1,126 ἐν δὲ τούτῳ τά τε αἰπόλια καὶ τὰς ποίμνας καὶ τὰ βουκόλια ὁ Κῦρος πάντα τοῦ πατρὸς συναλίσας ἐς τὠυτὸ ἔθυε καὶ παρεσκεύαζε ὡς δεξόμενος τῶν Περσέων τὸν στρατόν, Ἀριστφ.Λυσ.1061 δελφάκιον ἦν τί μοι, καὶ τοῦτο τέθυχ', ὥστε κρέ' ἔδεσθ' ἁπαλὰ καὶ καλά, ΚΔ Λουκ.15,30 ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος .. ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν (ἔσφαξες γιὰ χατίρι του)· || κ. νεώτ. μτφ. ἀφανίζω, καταστρέφω· 4) ἀπολ. προσφέρω θυσίας, θυσιάζω : Ἡρ.1,31 μετὰ ταύτην δὲ τὴν εὐχὴν ὡς ἔθυσάν τε καὶ εὐωχήθησαν, Αἰσχ.Ἀγ. 594, Σοφ.ΟΚ 1159 προσπεσόντα πως βωμῷ καθῆσθαι τῷ Ποσειδῶνος, παρ' ᾧ θύων ἐκύρουν· || κ. μτ. δοτ. προσ. : Ἡρ.4,60 ἐπικαλέει τὸν θεόν, τῷ ἂν θύῃ, αὐτ.8,138· || διὰ προσφορῶν εἰς τοὺς θεούς, διὰ θυσιῶν ἑορτάζω τι, πανηγυρίζω ἐπί τινι : αὐτ.1,118 σῶτρα γὰρ τοῦ παιδὸς μέλλω θύειν, Πλάτ.Ἀλκ.1,121C βασιλέως γενέθλια ἅπασα θύει καὶ ἑορτάζει ἡ Ἀσία, Ξεν.Ἀν.1,2,10 Ξενίας ὁ Ἀρκὰς τὰ Λύκαια ἔθυσε, Δημ.368 καὶ τὰ Ἡράκλεια θύειν, Πλούτ.Πομπ.55 ὁ δὲ στεφανοῦται καὶ θύει γάμους, ΚΔ Μάρκ.14,12 καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ Πάσχα ἔθυον· κ. παθ. : αὐτ.Λουκ.22,7 ἡ ἡμέρα .. ἐν ᾗ ἔδει θύεσθαι τὸ Πάσχα· || κ. μτ. διπλ. αἰτ. : Ἀριστφ. Ἱππ.656 εὐαγγέλια θύειν ἑκατὸν βοῦς τῇ θεῷ (ἐπὶ τῇ καλῇ ἀγγελίᾳ)· 5) νεώτ. μτφ. ἐπιδίδομαι εἰς ὄργια· φρ. θύω καὶ ἀπολλύω (παρεκτρέπομαι εἰς μέγιστον βαθμόν)· ὁμ. θύω εἰς τὸν Βάκχον (γενναίως οἰνοποτῶ)· θύω εἰς τὴν Ἀφροδίτην (παραδίδομαι ὑπερβαλλόντως εἰς αἰσθησιακὰς ἀπολαύσεις)· 6) κ. μέσ. θύομαι τελῶ θυσίαν : Πλάτ.Σοφ.201D καὶ Ἀθηναίοις ποτὲ θυσαμένοις πρὸ τοῦ λοιμοῦ· || ἰδίως θύων μαντεύομαι, διὰ μελέτης τῶν σπλάγχνων θύματος ζητῶ νὰ λάβω μαντείαν : Ἡρ.7,167 ὁ δὲ Ἀμίλκας ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ μένων ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐθύετο καὶ ἐκαλλιερέετο, αὐτ.9,62 καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι .. ἐγίνετο θυομένοισι τὰ σφάγια χρηστά, Εὐρ.Ἡρακλ.340 μάντεις δ' ἀθροίσας θύσομαι· || κ. μτ. ἐμπροθ. δοτ. ἢ αἰτ. προσδιοριστικῆς τοῦ σκοποῦ : Ἡρ.5,44 θυομένῳ ἐπὶ Κρότωνα (ζητοῦντι νὰ λάβῃ μαντείαν περὶ ἐκστρατείας κατὰ τοῦ Κρότωνος), αὐτ.9,10 θυομένῳ οἱ ἐπὶ τῷ Πέρσῃ, Ξεν.Ἀν.6,4,9 ἐπ' ἐξόδῳ ἐθύετο Ξενοφῶν· σπαν. κ. μτ. ἀπαρφ. : αὐτ.2,2,3 ἐμοί, ὦ ἄνδρες, θυομένῳ ἰέναι ἐπὶ βασιλέα (προκειμένου νὰ ..)· ὁμ. αὐτ.5,9,31 ἐθυόμην εἰ βέλτιον ἦν .. || ὁμ. τὸ μέσ. θύομαι ἑορτάζω διὰ θυσιῶν, πρβλ. ἐνεργ. 4) : Θουκ.5,54 τὰ διαβατήρια θυομένοις· 7) ἐπὶ ἀγρίων θηρίων, κατασπαράσσω : Αἰσχ.Ἀγ.137 κυσὶ.. μογερὰν πτάκα θυομένοισιν· 8) ῥηματ.π. θυάς, θυιάς, θῦμα, θυσία, θυμιῶ, θυμέλη, θύος, θυήεις (καὶ θυώδης), θύμος (κ. θύμον). Ἐκ ῥίζ. θυ- (=βράζω, ταράττω), λατ. fumus.

θύω (2), ἀόρ. ἔθυσα σφοδρῶς, βιαίως κινοῦμαι, ὁρμητικῶς φέρομαι, ἐπὶ πνοῆς ἀνέμου : Ὀδ.Μ 400 καὶ τότ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων, αὐτ.408 Ζέφυρος, μεγάλῃ σὺν λαίλαπι θύων· || ὁμ. ἐπὶ ὑδατίνου ῥεύματος, θαλασσίου ἢ ποταμίου : Ἰλ.Φ 234 καὶ Ἀχιλλεὺς μὲν .. ἔνθορε μέσσῳ κρημνοῦ ἀπαΐξας, ὁ δ' ἐπέσσυτο οἴδματι θύων (μτφρ.Ζερβ. «χοιμώντας ἀπ' τὴν ὄχθη πήδησε στοῦ ποταμοῦ τὸ μέσο, κι αὐτὸς ὥρμησε τρέχοντας μὲ κῦμα φουσκωμένα»), αὐτ. Ψ 230, Ὀδ.Ν 85 κῦμα δ' ὄπισθεν πορφύρεον μέγα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης, Ἡσ. Θ 109 καὶ πόντος ἀπείριτος, οἴδματι θύων· 2) ὅθ. γεν. μαίνομαι : Ἰλ.Α 342 ἦ γὰρ ὅ γ' ὀλοιῇσι φρεσὶ θύει, αὐτ.Λ 180 ἔγχεϊ θῦεν, Πίνδ.Π 3,33, Αἰσχ. Ἀγ.1235 θύουσαν Ἅιδου μητέρα, Ἀπολλ.Ρ 3,755 πυκνὰ δὲ οἱ κραδίη .. ἔθυεν· || κ. μτ. ἀπαρφ. σφοδρῶς ἐπιθυμῶ : αὐτ.3,685 θ- ἐνισπεῖν· 3) Ρηματ.π. θύνω, (π.Ὁμ.) θύελλα, θυμός, λατ. furo.

θυῶ-άω (1) ἐπὶ θηλέων χοίρων, ὀργῶ πρὸς ὀχείαν, καπρῶ : Ἀριστλ.ΖΙ 546a,27 κυΐσκεται δὲ μάλιστα ἡ ὗς, ἐπειδὰν θυῶσα καταβάλλῃ τὰ ὦτα.

θυῶ-όω (2) (θύος) πληρῶ εὐωδίας· κ. παθ.: Ἰλ.Ξ 172 ἀλείψατο δὲ λίπ' ἐλαίῳ .. τό ῥά οἱ τεθυωμένον ἦεν, Ὑμν.Ἀπόλλ.184, Καλλ.Λουτρ.Παλ.63 τεθυωμένον ἄλσος (γεμάτα ἀπὸ εὐωδιές).

θυώδης-ους-ες (θύος-ὄδωδα) ὁ ἔχων τὴν εὐωδίαν θυμιάματος, ἀρωματικός, εὐώδης, μυρωδάτος : Ὀδ.Ε 264 εἵματά τ' ἀμφιέσασα θυώδεα καὶ λούσασα, Ὑμν.Ἀπόλλ.87 βωμὸς θ-, Ἐμπ.422 θ- λίβανος, Εὐρ.Ἀνδρ.1025 καπνῷ θυώδει· 2) ὁ ἀνήκων εἰς τὸ δένδρον θύον : Θεόφρ.ΦΙ 3,15,3.

θυώεις-εσσα-εν καθ' Ἡσ. ἀντὶ θυόεις.

θύωμα-ατος (τό) (θυῶ-όω) τὸ ὡς θυμίαμα καιόμενον, ἄρωμα : Σιμων.Ἀμ.14, Ἡρ.2,40 καὶ λιβανωτοῦ καὶ σμύρνης καὶ τῶν ἄλλων θυωμάτων.

θυωναῖος (ὁ) μτγν. ἐπίθ. τοῦ Διονύσου ὡς υἱοῦ τῆς Θυώνης (Σεμέλης) : Ὀππ.Κυν.1,27.

θυώνη (ἡ) ἐπίθ. τῆς Σεμέλης : Ὑμν.Ὁμ.5,21, Πίνδ.Π 3,99· 2) κ.δωρ. -ᾶ μερὶς θύματος : Ἐπιγρ.

θυώνη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος θαλασσίων ζώων ἐχινοδέρμων τῆς οἰκογεν. τῶν ὁλοθουριδῶν.

θυωρεῖσθαι Ἡσ. «θυωθεῖσθαι, εὐωχεῖσθαι».

θυωρίς-ίδος (ἡ) μτγν. τράπεζα διὰ προσφοράς, θυσίας : Πολυβ.4,123.

θυωρίτης (ὁ) ὁ ὡς θυωρὸς βλ.λ. ὑπηρετῶν, ὁ τὰς θυωροὺς τραπέζας ἐπιβλέπων, ἐπιμελούμενος· Ἡσ.· 2) κριτής, ἐξεταστής : Λυκόφρ.93 θυωρίτης κάλλους (περὶ τοῦ Πάριδος).

θυωρός (ὁ) (θύος) ὁ τῶν θυσιῶν, τῶν προσφορῶν ἐπιμελούμενος· || θ- τράπεζα ἡ τὰ θύη βλ.λ., τὰ πρὸς θυσίαν οἱονεὶ φυλάττουσα, ἡ διὰ τὰς θυσίας ὡρισμένη : Φερεκ.Σύρ.π.Διογ.Λ 1,119, Καλλ. Ἀρτ.134· 2) μυρεψός : Νίκ.Θηρ.103.

θῶ (ὁ) συγκεκομμ. τ. τοῦ θῶραξ : ΑΠ 6.85.

θωάζω Ἐπιγρ., ἠλ. θωάδδω, καταβάλλω, πληρώνω τὴν θωήν, πρόστιμον : Ἐπιγρ. Ἠλ. θωάδδειν βοῖ.

θωάω Ἐπιγρ., δελφ. θωέω, κρητ. θωαίω ζημιῶ, ἐπιβάλλω θωήν, πρόστιμον· κ. παθ. : Ἐπιγρ.Λοκρ. διπλείῳ θωιήστω (προστ.).

θωή (ἡ) (τίθημι) ζημία, πρόστιμον : Ἰλ.Ν 669 θωὴν ἀλέεινεν Ἀχαιῶν, Ὀδ.Β 192 σοὶ δέ, ὦ γέρον, θωὴν ἐπιθήσομεν, ἣν κ' ἐνὶ θυμῷ τίνων ἀσχάλλῃς.

θωθῆναι Ἡσ. «φαγεῖν, γεύσασθαι».

θωίασις-εως (ἡ) Ἐπιγρ. ἐπιβολὴ ποινῆς, ζημίωσις : Ἐπιγρ.Δελφ. αἱ δὲ κα ἀμφιλλέγηι τᾶς θωιάσεως.

Θωιή (ἡ) ἰων. τ. τοῦ θωὴ βλ.λ. : Ἀρχίλ.109.
Θωκέω ἰων. κ. δωρ. ἀντὶ θακέω.
Θωκίζω ἐγκαθιδρύω, καθίζω· Ἡσ.
Θῶκος (ὁ) ἰων., μσν. κ. νεώτ. ἀντὶ θᾶκος· πρβλ. ἕδρα, κάθισμα : Ἰλ.Θ 439, Ἡρ.1,181 **θῶκοι ἀμπαυστήριοι**, Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,94, - **ὑπουργικοὶ θῶκοι** 2) συνέλευσις, συνεδρία : Ὀδ.Β 26 **οὔτε ποθ' ἡμετέρη ἀγορὴ γένετ' οὔτε θόωκος**, αὐτ.Ε 3.
Θῶμα-ατος (τὸ) ἰων. τ. τοῦ θαῦμα βλ.λ.
Θωμάζω ἰων. τ. τοῦ θαυμάζω βλ.λ.
Θῶμαι δωρ. ἀντὶ τοῦ θοινῶμαι, εὐωχοῦμαι,ἀπαρφ. θῶσθαι· Ἡσ. «θῶται·.. θοινᾶται» : Αἰσχ.ἀπ.49, ΕΜ 461,1· μέλλ. **θωσούμεθα** : Ἐπίχ.139.
Θωμαϊκός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος, ἀνάγων τὴν ἀρχήν του εἰς τὴν θεολογικὴν δοξασίαν Θωμᾶ τοῦ Ἀκινάτου.
Θωμασία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος κοσμητικῶν θάμνων, ἰθαγενὲς τῆς Αὐστραλίας.
Θωμάσιος-ία-ον ἰων. ἀντὶ θαυμάσιος βλ.λ.
Θωμεύω (θωμός) καθ' Ἡσ. συνάγω, συμμιγνύω.
Θῶμιγξ-ιγγος (ὁ) λεπτὸν σχοινίον, τριχιά, σπάγγος : Ἡρ.1,199 **ἐν τεμένεϊ Ἀφροδίτης κατέαται στέφανον περὶ τῇσι κεφαλῇσι ἔχουσαι θώμιγγος πολλαὶ γυναῖκες**, Αἰλ.ΠΙ 3,26· 2) χορδή, νευρά : Αἰσχ.Πέρσ.461 **ταξικῆς τ' ἀπὸ θώμιγγος ἰοὶ προσπίτνοντες ὤλλυσαν**, αὐτ.Εὐμ.182, Τραγ.Ἀδέσπ.215 **θώμιγγα νευρῶν ἱππικήν**· 3) εἰδ. ἁλιευτικὴ ὁρμιά : Ὀππ.Ἁλ.3,76 **θώμιγγα λινόστροφον**.
Θωμίζω ἢ θωμίσσω μαστίζω, δέρνω· κ. παθ. : Ἀνσκρ.20,10 **νῶτον μάστιγι θωμιχθείς**.
Θωμισίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογ. ἀραχνοειδῶν.
Θωμισμός (ὁ) νεώτ. τὸ σύνολον τῶν φιλοσοφικῶν καὶ θεολογικῶν δοξασιῶν Θωμᾶ τοῦ Ἀκινάτου· 2) τὸ πρόσκεισθαι ταῖς δοξασίαις ταύταις· πρβλ. πλατωνισμός, δαρβινισμός.
Θώμισσον Ἡσ. « τὸν μισθόν » (πιθ. «θώμισσον· τὸ ἥμισσον»).
Θωμός (ὁ) (τίθημι) σωρός : Αἰσχ.Ἀγ.295 **γραίας ἐρείκης θωμὸν ἅψαντες πυρί**, Ἀριστφ.Λυσ. 973, Φανί. ΑΠ 6,299· ‖ κ. μτφ. πλῆθος : Ἀριστφ.ἀπ.217 **θωμὸς ψηφισμάτων**.
Θωός (ὁ) καθ' Ἡσ. εἶδος πτηνοῦ.
Θωπεία (ἡ) κ. νεώτ. κολακεία, ὑπερβολικὴ περιποίησις : Εὐρ.Ὀρ.669 **κοὐχ ὑποτρέχων σε τοῦτο θωπείᾳ λέγω**, Ἀριστφ.Ἱππ.890 **ἀλλ' οὐχ ὑπερβαλεῖ με θωπείαις**, Πλάτ.Νόμ.633D **θωπεῖαι κολακικαί**, Ἰουλ.Λόγ.3,102C, Καλλιγ.Θάν.Βλ.217 **αἱ πρὸς τὸν πρέσβυν θωπεῖαί του ἦσαν εὐπρόσδεκτοι**· 2) νεώτ. ἐλαφρὰ διὰ τῆς παλάμης ψαῦσις γενομένη εἰς ἐκδήλωσιν στοργῆς, προστασίας, τρυφερότητος, χάδι : **μητρικαὶ - ἐρωτικαὶ θωπεῖαι**.
Θώπευμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. κολακεία, κολακευτικὸς λόγος, περιποίησις, ἔκδήλωσις εὐνοίας, τρυφερότητος : Εὐρ.Ἱκ.1103 **ἀρσένων δὲ μείζονες ψυχαὶ γυναικεῖαι δ' ἧσσον εἰς θωπεύματα**, Ἀριστφ.Σφ.563, Πλάτ.Πολ.590C.
Θωπευμάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ θώπευμα, ἐκδήλωσις στοργῆς, τρυφερότητος : Ἀριστφ.Ἱππ.788 **ὡς ἀπὸ μικρῶν εὔνους αὐτῷ θωπευματίων γεγένησαι**.
Θωπευτής (ὁ) (θωπεύω) θηλ. θωπεύτρια μσν. κ. νεώτ. μτφ. ὁ **κόλαξ**.
Θωπευτικός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. **ὁ ῥέπων**, κλίνων εἰς τὰς θωπείας, ποὺ ἀγαπᾷ **νὰ κολακεύῃ**, νὰ περιποιῆται : Ἀριστλ.ΖΙ 488b,21 **τὰ δὲ θυμικὰ καὶ φιλητικὰ καὶ θωπευτικὰ** (ζῷα)· κολακευτικός, τρυφερός, χαϊδευτικός : Διγεν.Ἀκρ.3397 **τοιαῦτα ὁ Φιλόπαππος θωπευτικὰ φωνήσας**· ‖ ἁθ. ἁπαλός, ἐλαφρός, σὰν χάδι : Παπαδ.Χριστ.Τεμπ. 99 **ἡ πνοὴ τοῦ ἀγγέλου θωπευτικωτέρα καὶ τῆς αὔρας τῆς νυκτός**· 2) **τὰ θωπευτικὰ** θωπεία, κολακεία : Πλάτ.Νόμ.634Α.

Θωπευτικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κολακευτικῶς : Δίων Κ 69,6,Γαλ.14,600· ‖ εἰς ἐκδήλωσιν στοργῆς, τρυφερότητος : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.6 **τὸ ταλαίπωρον .. τὸ ἐκάλει Πατρώναν θωπευτικῶς**.
Θωπεύω (θώψ) κ. νεώτ. κολακεύω, καθ' ὑπερβολὴν περιποιοῦμαι, παρέχω ὑπηρεσίας, διακονῶ : Σοφ.ΟΚ 1336 **ἄλλους δὲ θωπεύοντες οἰκοῦμεν σύ τε κἀγώ**, Εὐρ.Ἡρακλ.983 **γύναι σάφ' ἴσθι μή με θωπεύσοντά σε**, Ἀριστφ.Ἀχ.657,Πλάτ.Θεαίτ.173Α **ἐπιστάμενοι τὸν δεσπότην λόγῳ θωπεῦσαι**, Αἰσχίν.3,226· κ. παθ. : Ἀριστφ.Ἱππ.1116 **θωπευόμενός τε χαίρεις κἀξαπατώμενος**· ‖ φρ. **τὸν καιρὸν θωπεύω** ἐξοικονομῶ τὰς περιστάσεις : ΨΦωκυλ.93· 2) ἐλαφρῶς ψαύω, χαϊδεύω : Ξεν.Ἱππ.10,13, αὐτ.Κυν.6,21, - **μητρικῶς - ἐρωτικῶς θωπεύω**.
Θωπικός-ή-όν (θώψ) θωπευτικός : Ἀριστφ.Λυσ. 1037· ἐπίρρ. **-ῶς** Σουΐδ.
Θῶπλα (τὰ) ἀττ. κρᾶσ. ἀντὶ τοῦ τὰ ὅπλα : Ἀριστφ.Ὄρν.449.
Θώπτω θωπεύω βλ.λ., κολακεύω, περιποιοῦμαι : Αἰσχ.Πρ.937 **θῶπτε τὸν κρατοῦντ' ἀεί**, αὐτ.ἀπ. 234· ‖ Ἡσ. « θώπτει· σκώπτει, θεραπεύει ».
Θωρακεῖον (τὸ) θωράκιον, τεῖχος ἀμυντικόν, προπέτασμα : Αἰσχ.Ἑπτ.32 **πληροῦτε θωρακεῖα, κἀπὶ σέλμασιν πύργων στάθητε**, Διόδ.Σ 17,44· 2) ἀκροστόλιον βλ.λ. : Ἐπιγρ. 3) μικρὸς θώραξ:Πάπ.
Θωρακίζω κ. μσν. κ. νεώτ. ἐνδύω, ὁπλίζω διὰ θώρακος : Ξεν.ΚΠ 8,8,22 **θωρακίσας αὐτοὺς καὶ ἵππους**· κ. παθ. : αὐτ.Ἀν.3,4,35· ὁθ. **τεθωρακισμένοι** οἱ διὰ θώρακος ὡπλισμένοι : Θουκ.2,100· ‖ κ. μέσ. **θωρακίζομαι** φορῶ θώ[ρα]κα : Ξεν. Ἀν.2,2,14· 2) γεν. ἐφοδιάζω δι' ἀμυντικοῦ ὁπλισμοῦ : αὐτ.ΚΠ 6,1,29 **τοὺς δ' ἡνιόχους ἐθωράκισε πάντα πλὴν τῶν ὀφθαλμῶν**· κ. παθ. : Ἔφιππ. 14,10 **ὄγκῳ.. χλανίδος εὖ τεθωρακισμένος**, Στράβ.17,1,39, Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,115 **πρῶτος ἀναβαίνεις τὸν ἵππον τὸν πολεμήτορα καὶ θωρακίζῃ πρὸ τῶν ἄλλων**· 3) νεώτ. εἰδ. ἐπενδύω τι διὰ σιδηρῶν πλακῶν, ἐλασμάτων, καθιστῶ ἀπρόσβλητον ἀπὸ παντὸς βλήματος : **τεθωρακισμένον αὐτοκίνητον**· 4) νεώτ. τὸ παθ. ἐν μέσ. σημ. μτφ. προφυλάσσομαι, περιφρουρῶ ἐμαυτόν : **θωρακίζομαι δι' ὑπομονῆς**.
Θωρακικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ εἰς τὸν θώρακα ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος : Παλλάδ.Ἰατρ. Ἱππ.2,97 **θωρακικὰ** (μόρια), - **θωρακικοὶ μύες**, -**θωρακικαὶ ἀρτηρίαι**,- **θωρακικὰ νεῦρα - ὄργανα**· 2) ὁ πάσχων νόσον τοῦ θώρακος, στηθικὸν νόσημα : Ἀέτ.8,63.
Θωράκιον (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ θώραξ βλ.λ.1) : Λουκ.Παράσ.49 **ὁ μέν τις ἀκριβῶς ἁρμόζει τὸ κράνος, ὁ δὲ θωράκιον ἐνδύεται**· 2) ἔπαλξις τείχους, ἀμυντικὸν προτείχισμα : Πολύβ.8,4,4, Διόδ.Σ 17,44, Φίλ.2,324· ‖ προφυλακτικὸν προστέγασμα τῶν διευθυνόντων πολιορκητικὴν ἐνέργειαν, ἐπιχείρησιν : Ἀθήν.Μηχ.18,11,Διόδ.Σ 14,51· 3) τὸ ἐπὶ τῶν νώτων ἐλέφαντος πυργοειδὲς ἰκρίωμα : Πολύβ.ἀπ.162b,Διόδ.Σ 2,17 **διὸ καὶ συνέβαινε κατὰ τὴν ἔφοδον αὐτῶν** (τῶν ἐλεφάντων) **διά τε τὸ πλῆθος καὶ τὴν ἐπὶ τῶν θωρακίων κατασκευήν, ἀνυπόστατον ἀνθρωπίνῃ φύσει φαίνεσθαι τὴν ἐπιφάνειαν**· 4) ἐν τῷ ναυτικῷ, θέσις ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ ἀμυντικῶς πρακεκαλυμμένη, ἀφ' ἧς ἔβαλλον οἱ ἀκονησταί : Ἀσκληπιάδ.Μ π.Ἀθήν.11, 475Α· ‖ κ. νεώτ. ναυτ. σανίδωμα ἢ μετάλλινος προφυλακτὴρ στερεούμενος εἰς τὸν λαιμὸν τῆς στήλης ἱστοῦ, δημ. κόφα· 5) νεώτ. πᾶν ξύλινον, μετάλλινον, λίθινον κατασκεύασμα ἐντεθειμένον ὡς προτείχισμα εἰς τὸ χεῖλος κρηπῖδος, μώλου, γεφύρας κλπ., ἁ. στηθαῖον, δημ. παραπέτο.
Θωρακίς-ίδος (ἡ) γλώσσ. θώραξ.

θωράκισις (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θωρακίζω βλ.λ., ἰδίως ἡ διὰ θώρακος ἐπένδυσις πλοίου· || μετωνυμ. αἱ πλάκες τοῦ θώρακος, ὁ θώραξ : **βαρεῖα-ἰσχυρὰ θωράκισις**.

θωράκισμα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θωρακίζω βλ.λ., ἡ προσαρμογὴ τοῦ θώρακος.

θωρακισμός (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ διὰ θώρακος ὁπλισμός : ΠΔ Μακκ.2,5,3 **καὶ βελῶν βολὰς καὶ χρυσῶν κόσμων ἐκλάμψεις**, καὶ παντοίους θωρακισμούς, Εὐστ.Πον.218,35.

θωρακίτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. στρατιώτης διὰ θώρακος ὡπλισμένος, θωρακοφόρος : Πολύβ.10, 29,6 **τελευταίους δὲ** (ἐπέταξε) **θωρακίτας καὶ θυρεοφόρους**· **2**) νεώτ. ναυτ. ναύτης ἢ δίοπος εἰδικὸς εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν ἁρμένων, ἠσκημένος δὲ εἰς τῶν πρφρατικῶν ἔργων τὴν ἐκτέλεσιν, πρβλ. ἁρμενιστής, δημ. γαμπιέρος-ης : παράγγελμα **θωρακῖται ἄνω!** (εἰς τὰ θωράκια, πρὸς ἐκτέλεσιν χειρισμοῦ).

θωρακῖτις-ιδος (ἡ) πάπ. ἡ τοῦ θώρακος : **θωρακῖτις ζώνη**.

θωρακοβάρις-ιδος ἢ -εως (ἡ) νεώτ. ναυτ. ἀτμοκίνητος τεθωρακισμένη κανονιοφόρος, διὰ βαρέων πυροβόλων ἐξωπλισμένη καὶ χρησιμοποιουμένη ὡς ἀκτσιωρός.

θωρακογράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ διὰ τοῦ θωρακογράφου βλ.λ., ληφθὲν σχεδίασμα, παριστῶν ἐγκαρσίαν τομὴν τοῦ θώρακος.

θωρακογράφος (ὁ) νεώτ. μεταλλίνη συσκευή, ἐν τῇ ὀρθοπεδικῇ χρησιμοποιουμένη πρὸς γραφικὴν παράστασιν ἐγκαρσίας τομῆς τοῦ θώρακος.

θωρακοδρόμων-ωνος (ὁ) νεώτ. ναυτ. ἐξειλιγμένος τύπος δρόμωνος ἀτμοκινήτου καὶ τεθωρακισμένου, βοηθητικὴν ἔχοντος τὴν ἱστιοφορίαν.

θωρακοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐν εἴδει, ἐν σχήματι θώρακος : Φίλ.2,226 θ- **ὕφασμα**.

θωρακοζώνη (ἡ) σχόλ. ἡ τοῦ θώρακος ζώνη : Σχόλ.Ἰλ.Λ 234· πρβλ. θωρακῖτις.

θωρακοκέντησις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐπὶ προσ. παρακέντησις τοῦ θώρακος πρὸς ἐξαγωγὴν παθολογικοῦ ὑγροῦ.

θωρακομετρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. διαγνωστικὴ καταμέτρησις τῶν διαστάσεων τοῦ θώρακος.

θωρακοπλαστική (ἡ) νεώτ. πλαστικὴ ἐγχείρησις ἐπὶ τοῦ θωρακικοῦ τοιχώματος, δι' ἧς σκοπεῖται ἡ ἐξάλειψις παθολογικῆς κοιλότητος.

θωρακοποιός (ὁ) ὁ κατασκευαστὴς θωράκων : Ξεν.Ἀπομν.3,10,9.

θωρακοπώλης (ὁ) ὁ πωλῶν θώρακας ἐν Ἀριστφ. Εἰρ. ὡς πρόσ. τοῦ δράματος.

θωρακοσκοπία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐξέτασις τοῦ θώρακος, στηθοσκοπία.

θωρακόστρακα (τὰ) νεώτ. ζωολ. οἰκογένεια μαλακοστράκων.

θωρακοτομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τομή, διαίρεσις τοῦ θωρακικοῦ τοιχώματος τοῦ σώματος μεταξὺ δύο πλευρῶν πρὸς ἐξαγωγὴν πύου ἐκ τῆς κοιλότητος τοῦ ὑπεζωκότος.

θωρακοφορία (ἡ) μσν. τὸ φέρειν ἐπὶ τοῦ σώματος θώρακα : ΚΜανασσ.134.

θωρακοφόρος-ον κ. νεώτ., ἰων. θωρηκο- ὁ φέρων θώρακα στρατιώτης, θωρακίτης βλ.λ. : Ἡρ.7,89 **τὸ δὲ πλῆθος αὐτῶν θωρηκοφόροι ἦσαν, μαχαίρας δὲ μεγάλας εἶχον**, αὐτ.8,113, Ξεν. ΚΠ 5,3,36, Ἰουλ.Λόγ.2,63C· **2**) νεώτ. εἰδ. ὡς οὐσ. στρατιώτης ἀνήκων εἰς σῶμα βαρέως ὡπλισμένων ἱππέων, διατηρούμενον ἀπὸ τοῦ μεσαίωνος εἴς τινα κράτη ὡς σῶμα παρατάξεως : **Γάλλοι θωρακοφόροι τῆς α' αὐτοκρατορίας**.

θωρακοφρεγάτα (ἡ) νεώτ. ναυτ. θωρακοδρόμων βλ.λ.

θωρακωτός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ διὰ θώρακος ἐπενδεδυμένος· **2**) κ. δημ. **θωρακωτό(ν)** (πλοῖον) τὸ ἔχον τοὺς ἱστοὺς ἐφωδιασμένους διὰ θωρακίων, ἀντίθ. ἀθωράκωτον.

θώραξ-ᾱκος (ὁ) κ.νεώτ., ἰων.κ.ἐπ. **θώρηξ**, αἰολ. **θόρραξ** μετάλλινον ἢ δερμάτινον περίβλημα προφυλάσσον τὸ στῆθος καὶ τὰ νῶτα τῶν πολεμιστῶν : Ἰλ.Δ 133 **ἄθι ζωστῆρος ὀχῆες χρύσειοι σύνεχον καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ** (διὰ διπλοῦ ἐλάσματος), αὐτ.Υ 415, Ψ 560 **δώσω οἱ θώρηκα . . χάλκεον, ᾧ περὶ χεῦμα φαεινοῦ κασσιτέροιο ἀμφιδεδίνηται**, Ἡρ.3,47 θώρηκα . . λίνεον, αὐτ.9,22, Ἀριστφ.Εἰρ. 1224 **δεκάμνουν θώρηκος κύτος**, Παυσ 6,19,7, Ζαλοκ.429,2 (ἐκδ. Φέξη) **ἀκτῖνας ἐκπέμπουν αἱ λόγχαι μυρίας | καὶ λάμπουν οἱ θώρακες ὅπου περάτε**· || νεώτ. κατ' ἐπέκτ. ἡ διὰ μεταλλίνων πλακῶν ἐπένδυσις πολεμικοῦ πλοίου, πυροβολείου πύργου κλπ.· **2**) μετωνυμικῶς, τὸ μέρος τοῦ σώματος τὸ ὑπὸ τοῦ θώρακος καλυπτόμενον, τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ κορμοῦ εἰς ὃ ἐμπερικλείεται ἡ καρδία καὶ οἱ πνεύμονες, τὸ στῆθος : Ἱππ.Τέχν.10, Εὐρ.Ἡρ.1095 **νεανίαν θώρακα καὶ βραχίονα**, Ἀριστλ.ΖΙ 493a,5 **αὐχὴν δὲ τὸ μεταξὺ προσώπου καὶ θώρακος**· || ἐνίοτε λαμβανόμ. ὡς καὶ κάτω τοῦ διαφράγματος ἐκτεινόμενον : Πλάτ.Τίμ.69F, Ἀριστλ.ΖΙ 491a,30· **3**) στηθόδεσμος : Γαλ.12,493· **4**) ἔπαλξις τείχους, ἀμυντικὸν προτείχισμα, θωράκιον βλ.λ.2) : Ἡρ.1,181 **τοῦτο μὲν δὴ τὸ τεῖχος θώρηξ ἐστί**, Δίων Κ 74,10.

θωρηκοφόρος-ον ἰων. ἀντὶ θωρακοφόρος.

θωρηκτής (ὁ) (θωρήσσω) ὁ διὰ θώρακος ὡπλισμένος : Ἰλ.Μ 317 **Λυκίων πύκα θωρηκτάων** (δι' ἰσχυρῶν θωράκων ὡπλισμένων), αὐτ.Φ 429 **ὅτ' Ἀργείοισι μαχοίατο θωρηκτῇσιν**.

θωρηκτός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ διὰ θώρακος μεταλλικοῦ ἐπενδεδυμένος : **θωρηκτὸν κατάστρωμα πλοίου, - θωρηκτὰ διαφράγματα**· || τὸ **θωρηκτό(ν)** ὡς οὐσ. πλοῖον πολεμικὸν διὰ μεταλλικοῦ θώρακος προστατευόμενον ἀπὸ τῶν βλημάτων.

θώρημα (τὸ) δημ. τὸ ἀντικείμενον τοῦ θωρῶ, τὸ ὃ βλέπει, παρατηρεῖ τις· **2**) βλέμμα, ματιά, ἀνάβλεμμα : **βάσκανο τὸ θώρημά του**.

θώρηξ-ηκος (ὁ) ἰων. κ. ἐπ. θώραξ.

θώρηξις-εως (ἡ) (θωρήσσω) τὸ πίνειν ἀμιγῆ, ἄκρατον οἶνον, φιλοποσία, ἀκρατοποσία : Ἱππ. Ἀφ.2,21, αὐτ.7,48, Γαλ.17(2),498.

θωρήσσω (θώραξ), μέλλ. θωρήξω, ἐπ. ἀόρ. θώρηξα, μέσ. κ. παθ. θωρήσσομαι, ἀόρ. ἐθωρήχθην διὰ θώρακος ὁπλίζω· ὅθ. κ. ὁπλίζω, ἑτοιμάζω πρὸς μάχην, πρὸς πόλεμον : Ἰλ.Β 11 **θωρῆξαί ἑ κέλευε κάρη κομόωντας Ἀχαιοὺς πανσυδίῃ**, αὐτ.Π 155 **Μυρμιδόνας δ' ἄρ'** ἐποιχόμενος **θώρηξεν Ἀχιλλεὺς πάντας ἀνὰ κλισίας**· || συνηθέατ. ἐν τῷ μέσ. κ. παθ. ὁπλίζομαι, ἐνδύομαι τὸν ὁπλισμόν μου, ὅθ. ἑτοιμάζομαι πρὸς μάχην : Ἰλ.Α 226 **οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι . τέτληκας θυμῷ**, αὐτ.Υ 329, Ὀδ.Μ 227, Ψ 369, **ἐθωρήσσοντο δὲ χαλκῷ**, Ἀριστφ.Ἀχ.1134· **2**) καταπαύω τινός τὴν δίψαν, ποτίζω, εὐφραίνω διὰ ποτοῦ : Ἱππ.Ἐπιδ.2,5,10· κ. παθ. : Νίκ.Ἀλεξ.32 **ποτῷ φρένα θωρηχθέντες**· || μεθύσκω τινά : Θέογν. 842 **οἶνος ἐμοὶ τὰ μὲν ἄλλα χαρίζεται, ἓν δ' ἀχάριστον, εὖτ' ἂν θωρήξας μ' ἄνδρα πρὸς ἐχθρὸν ἄγῃ**· κ. μέσ. μεθύω πίνων ἄκρατον : αὐτ. 413 **πίνων δ' οὐχ οὕτως θωρήξομαι**, Πίνδ.ἀπ.72, Ἱππ.Νούσ.4,56 **θωρηχθεὶς ὑπὸ οἴνου**· || κ. μέσ. ἐν ἐνεργ. μτβ. χρ. : Νίκ.Ἀλεξ.225 **τὸν μὲν νέκταρι θωρήξαιο**.

θωριά (ἡ) δημ. θεωρία, ὄψις, ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις, παράστασις : Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.145,2 κειὸ τὸ **σκῆπτρο, ποὺ σᾶς δείχνει, | ἔχει ἀλήθεια ὡραία θωριά**· || χρῶμα, χροιά : Βαλαωρ.Ἀφιέρ. Γεωργίῳ Α' ἤθελα νά 'μαι **πέλαγο, τὰ κύματά του**

νά'χω | . . τή γαλανή τους τή θωριά . .' || ὡραία, τερπνή ὄψις : Βιζυην.Μάρτης 14 **ἐγώ 'μ' ὁ μήνας πού γυρνῶ σέ κάθε χρόνου κύλημα | καί φέρει μόσχαυς καί θωριές εἰς τ' ἄνθη μ' ἕνα φίλημα,** φρ. **ἔχασε τή θωριά του** (ἐπί ἀνθρώπων, ὠχρίασεν ἐκ φόβου' κ. ἐπί πραγμ., **ξεθώριασε**)' **2)** βλέμμα : 'Ερωτόκρ.Α 299 **ἐλόγιασα νά τή θωρῶ, κι ὡς τή θωριά νά σώνω.**

Θωριάζω δημ. χρωματίζω, ἐναρμονίζω, συνδυάζω χρωματισμούς, βάζω χρῶμα, θωριά βλ.λ.1).

Θωριακός-ή-ό δημ. ἐπί πραγμ. ὁ καλόν, ἐπιτυχῆ χρωματισμόν ἔχων : **θωριακός γένηκε ὁ τοῖχος**' || ὁ ζωηράν χροιάν ἔχων : **θωριακά φουστάνια φοροῦσαν οἱ νιές καί κατάμαυρα οἱ γριές**' || ἐπί χρώματος, ὁ καλῆς ἀπαχρώσεως : **θωριακή βαφή**' ἐπίρρ. -ά : **σπίτι βαμμένο -ά.**

Θώριασμα (τό) δημ. τεχν. ἐπιτυχής, ἁρμονικός συνδυασμός χρωματισμῶν, καλό ταίριαγμα, ταίριασμα χρωμάτων.

Θωρῶ μσν. κ. δημ., απαν. ποι. κ. ἀσυναίρ. θωράω, δ. θαρῶ (κτ. διαφ. παραγ. κ. γρ. θαρρῶ β.λ.), παρατ. **(ἐ)θώρουν** (κυρ. μσν.) **-εις -ει,** δημ. κ. **ἐθώρειες-ειε,** δημ. συνήθ. **(ἐ)θωροῦσα,** ἐξ οὗ κ. μ. ὁ εὐχρ. πληθ. **ἐθωρούσαμε-ούσατε -ούσαν(ε),** ἀόρ. **ἐθώρησα,** παθ. μ. τριτοπρ. κτ. ἐνεστ. θωριέται - θωριοῦνται, κ. κτ. παρατ. **ἐθωριόταν, ἐθωριοῦνταν,** θεωρῶ, παρατηρῶ, βλέπω τι : Διγεν.'Ακρ.257 **εἰς τό θρονίν ἐκάθητο καί τό γυαλί ἐθώρει,** 'Ερωτόκρ.Α 91 **ἄμε ταχιά, πήγαιν' ἀργά, θώρειε τήν 'Αρετοῦσα,** δ.τραγ. θωράω **τή γῆ πού σκίζεται, τό πέλαγα πού βράζει,** Βαλαωρ.'Ανδριάς Γρηγ.1 **πῶς μᾶς θωρεῖς ἀκίνητος,** παραιμ. **μή θωρῆς με πώς κουτσαίνω, δές τήν ἴσια μαυ τή μοῖρα** (ἐπί ἀναξίων εὐδοκιμούντων κοινωνικῶς), ὁμ. **θώρησα δέντρη στό λογγό, μά πόρεφη δέν εἶχα** (ἐπί ἐπιδιώξεως ἀτελεσφορήτου ἕνεκα κακῆς ἐνεργείας)' || παθ. τριτοπρ. κυρ. ἀλληλοπαθ. : παροιμ. **μάτια πού δέ θωριοῦνται γλήγορα λησμονιοῦνται**' || κ. μέσ. κατοπτρίζομαι : παροιμ.**θωριέται ὁ βλάχος στό βηρό καί λέει μαυρίλα πού 'χω'** **2)** μτφ. κ. θαρ(ρ)ῶ διακρίνω, ατοχάζομαι, διαισθάνομαι : 'Ερωτόκρ.Α 905 **θωρῶ ξαναγιαγύρασι κι ἦρθαν τά περασμένα,** - **τό θωρεῖ πώς δέν τήν ἀγαπάει πλιά**' || ἐκτιυῶ, ἀντιλαυβάνομαι, κρίνω : **θωρῶ πῶς ἦρθε κι ἐμέ ἡ σειρά μου νά μιλήσω - πώς εἶναι ὥρα νά ξεκινήσουμε,** Σολωμ.Λόρδ Μπάϋρ.25,3 **πού τά δίκαιά σου θωρώντας, ἀποκρίθηκε Εἶμαι δῶ**' || ὑποθέτω (συνηθέστ. ἐν τῷ τ. θαρ(ρ)ῶ) εἰκάζω, μοῦ φαίνεται πώς : **θωρῶ πώς δέν τά πάει καλά μέ ταύς δικούς του, - θώρησε πώς εἶμαι τοῦ χεριοῦ του**' || κ. παθ. τριτοπρ. ἐν ταῖς αὐτ. σημ. : **σήμερα οἱ μαϊμουδισμοί θωριοῦνται εὐγένειες, - στό χωριά μας τό χρωστιμιό θωριόταν ντροπή.**

Θώς-οός (ὁ) κ. **νεώτ.,** γεν. πληθ. **θώων** ζῷον θηλαστικόν ἐκ τῶν σσρκοβόρων, δημ. τσακάλι : 'Ιλ.Λ 474 **ἀμφί δ' ἄρ' αὐτόν Τρῶες ἕπονθ' ὡς εἴ τε δαφοινοί θῶες ὄρεσφιν ἀμφ' ἔλαφον κεραόν βεβλημένον,** αὐτ.Ν 103, 'Ηρ.4,192, 'Αριστλ.ΖΙ 507b, 17 **ἔχει δέ ὁ θώς πάντα τά ἐντός ὅμοια λύκῳ.**

Θώσσω ἀόρ. α' ἀπαρφ, **θῶξαι,** δωρ. **θᾶξαι,** μτχ. παθ. ἀόρ. **θωχθείς** ('Ησ.) θωρήσσω βλ.λ.2) : Σοφ.ἀπ.183.

Θωστήριον (τό) 'Ησ. « εὐωχητήριον » : 'Αλκμ.23,81.

Θωτάζω καθ' 'Ησ. τωθάζω, χλευάζω, ἐμπαίζω.

Θωϋκτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ὁ κραυγάζων, ὑλακτῶν, φωνῶν : ΑΠλ.4,91.

Θωϋμα-άζω (θωΰσσω) ἰων. τ. τῶν **θαῦμα-άζω.**

Θωϋσμός (ὁ) (θωΰσσω) μσν. κραυγή, ὑλακή : Νικ.Χων.Χρον.214Β **θωϋσμός κυνῶν.**

Θωΰσσω, μέλλ. **θωΰξω** μεγαλοφώνως κράζω, φωνάζω : Σοφ.Αἴ.308 **παίσας κάρα θώυξεν,** Εὐρ.'Ορ. 168 **σύ γάρ νιν, ὦ τάλαινα, θωΰξασ' ἔβαλες ἐξ ὕπνου,** αὐτ.Τρῳ.153' μτ. συστ. αἰτ. : Αἰσχ.Πρ.395 **τόνδ' ἐθώϋξας λόγον,** αὐτ.1041, Σοφ.Αἴ.335' **2)** μτ. αἰτ. προσ. καλῶ τινα, ἐπικαλοῦμαι : αὐτ. ΟΚ 1624 **φθέγμα δ' ἐξαίφνης τινός θώϋξεν αὐτόν, ὥστε πάντας ὀρθίας στῆσαι φόβῳ δείσαντας ἐξαίφνης τρίχας**' || ὁμ. μτ. δοτ. : Εὐρ. 'Ιππ.219 **κυσί θωΰξαι**' **3)** ἐπί κυνῶν, ὑλακτῶ : Σουΐδ.' || ἐπί κωνώπων, βομβῶ : Αἰσχ.'Αγ.893.

Θώψ-θωπός (ὁ) ὁ κόλαξ, ὁ ἀνειλικρινῶς, φευδῶς ἐγκωμιάζων, θεραπεύων τήν ματαιοδοξίαν, τόν ἐγωϊσμάν τινος : 'Ηρ.3,80 **ἤν τε γάρ αὐτός μετρίως θωμάζῃς, ἄχθεται ὅτι οὐ κάρτα θεραπεύεται, ἤν τε θεραπεύῃ τις κάρτα, ἄχθεται ἅτε θωπί,** 'Αντιφ.Σοφ.65 **θ- πλούτου**' || κ. ἐπιθετ. : Τραγ. 'Αδέσπ.24 **θῶπες λόγοι** (ἐγκωμιαστικοί, καλακευτικοί), Πλάτ.Θεαίτ.175Ε, Φίλ.2,52.

I

Ι,ι,ἰῶτα (τὸ) (ἄκλ.) κ. νεώτ., δημ. **γιῶτα** τὸ ἔνατον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ, τοῦ λατινικοῦ, τῶν ρωμανικῶν καὶ τοῦ γερμανικοῦ ἀλφαβήτου, προελθὸν ἐκ τοῦ δεκάτου γράμματος τοῦ φοινικικοῦ γιὼδ (ὅπερ σημαίνει χείρ)· προφερόμενον ἀείποτε ὡς φωνῆεν, ὡς ἡμίφωνον δὲ μόνον κατὰ συνίζησιν παρὰ ποιηταῖς περίπου ὡς τὸ ἀγγλ. y : **Αἰγυπτίης**, (Ὀδ.Δ 127) **Ἀΐδης, γήραϊ**, μὴ ἐπιδρῶν ὅμως καὶ οὕτω ἐπὶ τῆς ποσότητος τῆς προηγουμένης συλλαβῆς : Ὀδ.Θ 560 **καὶ πάντων ἴσασι πόλιας** (=πόλjας)· || ἐν τῇ νεωτ.κ.δημ. τὴν προφορὰν ταύτην (j=γι) ἔχει εὐκρινεστέραν, συνεκφωνούμενον μεθ᾽ ἑπομένου φωνήεντος εἴτε ἐν ἀρχῇ λέξεως, ὁπότε ἐν τῇ δημ. κ. γράφεται γ(ι), οἷον **ἰατρὸς〉 γιατρός, ἱέραξ〉 γεράκι, ἰόφυλλον〉 γιοφύλλι**, ἢ μετά τὰ σύμφωνα β,δ,ζ κ. ρ, μὲ ἐλαφροτέραν προφορὰν (γι), οἷον **βιός, διάκος, διῇ, νάζια, Μαριώ**, ὡς κ. μετὰ τὰ μπ(=β), ντ(=δ), οἷον **κουμπιά, δόντια**, ἐν ᾧ μετὰ τὰ θ,ξ,π,σ,τ,φ,ψ, ἠχεῖ ἔν τισιν ἰδιωμ. περίπου ὡς χ!, οἷον **ἀγκάθια Ἀξιά, κουπιά, ἴσια, μάτια, ἀφιόνι, ταφιά**, κατόπιν δὲ τῶν λ,μ,ν καθιστᾷ ὑγρότερον τὸν ἦχον αὐτῶν, οἷον **λιάπης, μιά, νιός**· || ἀλλαχοῦ ἡ ἀντικατάστασις τοῦ j διὰ τοῦ ι εἰκάζεται ἐκ συγγενῶν τύπων ἄλλων γλωσσῶν, οἷον **πάτρ-ιος**=σανσκρ. pitr-yas, **ἅγιος**=σανσκρ. yag-yas, γεν. **ἵππο-ιο** (ἵπϜοσ-jo)= σανσκρ. asvas-ya, **κεινὸς** (ἰων. ἀντὶ κενὸς)= **κενjος**, σανσκρ. sun-yas, **μέσσος** (ἐπ. ἀντὶ μέσος)= **μέσjος**, σανσκρ. madyas, λατ. medius· || τὸ ὑπογεγραμμ. ι ἐκαλεῖτο ὑπὸ τῶν Ἑλλ.γραμματικῶν ι προσγεγραμμένον (λατ. adscriptum), γραφόμενον οὕτω : **τῶι**, ὡς κ. νῦν ἔτι ἐν τοῖς κεφαλαίοις γράμμασιν (Διον.Θρ.639,14, Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.87,10), ἀπὸ δὲ τοῦ ιδ´ αἰῶνος μ.Χ. ὑπογράφεται, οἷον **τῷ φίλῳ**· || κτ. AB 1187 « οἱ Αἰολεῖς ταῖς εἰς ῳ ληγούσαις δοτικαῖς οὐ προσγράφουσι τὸ ῖ,- τῶ Ὁμήρω γάρ φασι καὶ τῶ σόφω χωρὶς τοῦ ῖ—καὶ πάλιν οἱ Βοιωτοὶ τοῖς εἰς ῃ ληγούσαις δοτικαῖς οὐ προσγράφουσι τὸ ῖ κ.τ.ἑ. »· **2**) ἐν τῇ δωρ. διαλέκτῳ κεῖται τὸ ι ἀντὶ τοῦ υ ἐν τῷ γ´ πληθ. προσ. κ. τῇ μτχ. τοῦ ἐνεστ., οἷον **φιλέοισι, γελάοισι, ἔοισα**, ἀντὶ **φιλέουσι, γελάουσι, ἐοῦσα**· ὁμ. κ. **Μοῖσα, Ἀρέθοισα**, ἀντὶ **Μοῦσα, Ἀρέθουσα** κττ.· || ὁμ. προστίθεται εἰς τὸ α ἔν τισιν ἐπιθ. κ. ἐν τῇ μτχ. τοῦ ἀορ., οἷον **μέλαις, τάλαις, ῥίψαις**, ἀντὶ **μέλας, τάλας** κττ.· κ. ἐν τῇ αἰτ. πληθ. τῶν θηλ. τῆς α´ κλίσεως, οἷον **ταῖς νύμφαις**, ἀντὶ **τὰς νύμφας**· **3**) π. τοῖς Βοιωτοῖς τὸ ι ἀντὶ ε πρὸ τῶν α,ο,ω, ου, οἷον **θιὸς** ἀντὶ **θεός, πολεμαρχίω**, ἀντὶ **πολεμαρχέω**· || ὁμ. κ. π. Λάκωσι, οἷον **σιός, σιόρ, σεῖος**, ἀντὶ **θεός, θεῖος**· || ἐν τῇ ἀρκαδικῇ κ. κυπριακῇ διαλέκτῳ ὑστερογενὲς ι ἀντὶ ε παρὰ τὰ ἔνρινα ν,μ, οἷον **ἀπεχόμινος〉 ἀπεχόμενος**· **4**) τὸ ῖ μεταβάλλεται εὐκόλως εἰς ει, οἷον **εἴλλω〉 ἴλω, εἴλη〉 ἴλη), εἴρην〉 ἴρην**, πρβλ. Πλάτ.Κρατ.418ι, διὸ καὶ ἀπὸ τοῦ β´ αἰῶνος π.Χ. λέξεις ἐτυμολογικῶς ἔχουσαι ῖ, εὕρηνται κ. διὰ τοῦ ει, οἷον **Σαλαμεῖνος, νείκη**· || παρ᾽ ἀρχ. ἰδ. ἰων. τὸ ι συχνάκις ἐναλλάσσεται μεταπτωτικῶς πρὸς τὸ ε, ἰδ. τὸ ἄτονον, οἷον **κίρνημι** κ. **κεράννυμι, ἑστία**, ἰων. **ἱστίη**· || συνήθ. τὸ ι παρεμβάλλεται πρὸς μήκυνσιν τῆς συλλαβῆς, οἷον **εἰν, εἰς, ξεῖνος, κεινός, πνείω, ὑπείρ, διαί, παραί**, ἀντὶ ἐς, ξένος, κενός, πνέω κττ., σπαν. ἐν τῷ μέσῳ λέξεως, οἷον **μεσαιπόλιος, ὁδοιπόρος, παραιβάτης**· || κ. ῥίζαι ἔχουσαι ῖ μηκύνονται εἰς ει, οἷον **ἴμεν〉 εἶμι, πιθ-〉 πείθω, λιπ-〉 λείπω** κττ.· || ὁμ. τὸ ι μηκύνεται εἰς οι, οἷον **ἴμεν οἶμος**, πρβλ. **οἶκος** vicus, **οἶνος** vinum, (**λείβω**) **λοιβή** libare· **5**) ἐνίοτε ἐν Θεσσαλίᾳ κ. Λέσβῳ τὸ ι ἐτρέπετο εἰς ε παρὰ τὸ ρ, οἷον **κρεννέμειν〉 κρίνειν, Δημόκρετος〉 Δημόκριτος**· || δημ. ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τῶν γειτονικῶν συμφώνων τὸ ι κ. γεν. ὁ φθόγγος **i** λαμβάνει διαφόρους τροπάς, οἷον πρὸ τοῦ ρ συνηθέστ. τρέπεται εἰς ε, οἷον **περεχύνω**· πρβλ. **κηρίον〉 κερί, θηρίον〉 θεριό, μάγειρος〉 μάγερας**· || ὁμ. δημ. πρὸ τοῦ ν ἐνίοτε τὸ ι τρέπεται εἰς ου, οἷον **κινῶ〉 κουνῶ, πρινάρι〉 πουρνάρι**, ἢ κ. ἀφομοιοῦται, οἷον **ᾠοτάριχον〉 ἀβγοτάραχο**· **6**) κ. δημ. τὸ ι τρέπεται εἰς ἡμίφωνον ἑπομένου φωνήεντος, οἷον **πλούτιος〉 πλούσιος, ἐνιαύτιος〉 ἐνιαύσιος**· || δημ. πᾶν ἄτονον ι (ἢ κ. πρώην τονιζόμενον, ἐξ οὗ μετεκινήθη ὁ τόνος) πρὸ φωνήεντος μεταβάλλεται εἰς ἡμίφωνον, οἷον **θεριό, σκολειό, ἀφτιά, χέρια, πόδια, πιάνω, ποιός, παιδιοῦ** κττ.· **7**) ἐν τῇ κυπριακῇ κ. παμφυλιακῇ διαλέκτῳ ἀνεπτύσσετο ι ἡμίφωνον μεταξὺ φωνηέντων, οἷον **ἰjατῆραν, διjά, ἄλιjος, Ϝέπιjα**, ἀντὶ **ἰατῆρα, διά, ἄλιος, ἔπεα**· || πάπ. κ. δημ. ἐν τῷ μέσῳ φωνηέντων ἀναπτύσσεται ἡμίφωνον j γραφόμενον ὡς γ, οἷον **Σαραπιγῆον, ὑγίγεια, ἐκφόρηγα** κ. ἄ.· κ. δημ. ἐνίοτε ἐν ἀρχ. **ἡ jῶρα, ὁ jέρημος** κ. ἄ.· || ὁμ. τὸ ι ἀναπτύσσεται πρὸ τῶν συμφώνων δ κ. μ, οἷον **κλαϊδεύω, συναϊδεύω, λαιϊμός, λεϊμόνι**· **8**) ἐν τῷ σχηματισμῷ λ. τὸ ι κ. γ ἐναλλάσσονται ἐνίοτε· πρβλ. Buttm.Λεξιλ. ἐν λ. ἀνήνοθεν σ. 30· **9**) ἐνίοτε προτάσσεται ἓν ι ἢ παρεντίθεται εἴς τινας λέξεις οἷον **αἰβοῖ〉 ἰαιβοῖ, οὖλος〉 ἴουλος, αὔω〉 ἰαύω, ἐθνῶν〉 ἐθινῶν**· κ. δημ. **καπ(ι)νός, π(ι)νίγω, φαλ(ι)τῆρι, χ(ι)ράμι**· **10**) λέξεις τινὲς λαμβάνουσι **λ** πρὸ τοῦ ι, οἷον **ἴγδη λίγδος, ἰκμάω λικμάω**· **11**) Ἐπιγρ. τὸ ι παρεντίθεται ἐν ῥήμασιν ἀσυναιρέτοις : Ἐπιγρ. **διαθησιόμενον** (= διαθησόμενον), Ἐπιγρ. **ἐπελθιόντες** (= ἐπελθόντες), Ἐπιγρ. **πραξίομεν** (= πράξομεν) κττ.· **12**) κ. δημ. τὸ ι ἀποβάλλεται κατ᾽ ἀποσιώπησιν ἢ κατ᾽ ἀνομοίωσιν, οἷον **λεῖος〉 λεαίνω, Λαύρειον〉 Λαυρεώτης, ἐλά(ι)νος** κττ.· κ. δημ. **περ(ι)βόλι, τρ(ι)αντάφυλλο**· || δημ. γεν. τὸ ι ἀποβάλλεται μεταξὺ σ (ξ, ψ) κ. φωνήεντος, οἷον **κεράσα, σαγόνι, ψαθί, ἀνοιξάτικος** (ἀντὶ κεράσια, σιαγόνι, ψιαθί, ἀνοιξιάτικος)· || ὁμ. τὸ ι ἀποβάλλεται μετὰ φωνῆεν, οἷον **βόδι, ρόδι** (ἀντὶ βόϊδι, ρόϊδι)· || ὁμ.τὸ ι ἀποβάλλεται ἐν ἀρχῇ λέξεως, οἷον **(ἰ)ξόβεργα, (ἰ)σιάζω** κττ.· **13**) ὡς ἀριθμητικὸν ὀξυτονούμενον ἄνωθεν ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν ἀριθμὸν δέκα (10) καὶ τὸ τακτικὸν δέκατος καὶ τὸ ἐπίρρ. δεκάκις· ὀξυτονούμενον δὲ κάτωθεν ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν ἀριθμὸν δέκα χιλιάδες κ. τὸ τακτικὸν αὐτοῦ δεκακισχιλιοστὸς κ. τὸ ἐπίρρ. δεκακισχιλιάκις· || ὡς ἀριθμητικὸν ἐπίσης εἰς τὸ ἀττ. σύστημα ἀριθμήσεως δηλοῖ τὴν μονάδα, ἧς τὸ σχῆμα συμπίπτει πρὸς τὸ ἀρχικὸν γράμμα τῆς συχνῆς παρὰ ποιηταῖς ἰων. λ. **ἴα** (=μία), ἐπαναλαμβανόμενον δὲ σχηματίζει τοὺς ἀριθμοὺς II (=2), III (=3), IIII (=4)· || ἐν τῇ Ἰλ. ὡς Ι κ. ἐν τῇ

Ὀδ. ὡς ι σημαίνει τὴν ἐνάτην ῥαφῳδίαν· εἰς Ἡρ. κ. Θουκ. τὸ ἔνατον βιβλίον· **14)** εἰδ. νεώτ. μηχαν. ὡς σύμβολον πρὸς δήλωσιν τῆς ῥοπῆς τῆς ἀδρανείας· || εἰδ. νεώτ. ἠλεκτροτεχν. ἡ μονὰς ἐντάσεως τοῦ ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος (ἀμπέρ).

-ι κατάληξις οὐδετέρων τινῶν τριτοκλίτων σχηματιζόντων ἀνωμάλως τὰς πλαγίας πτώσεις εἰς -ιτος, οἷον μέλι, εὔχαρι, ὁμ. εἰς -εως, οἷον πέπερι, ἄκαρι, ὁμ. εἰς -ιδος, οἷον τὸ φιλόπατρι, τὸ φιλόπολι· **2)** δημ. ἐπίθημα οὐδετέρων οὐσ. (μσν. -ιν), ὧν τὰ πλεῖστα προῆλθον ἐκ τῶν εἰς -ιον ὑποκοριστικῶν (παροξυτόνων κ. προπαροξυτόνων) τῆς ἀρχ. ἑλλ. γλώσσης, σχηματιζόντων τὴν μὲν γεν. εἰς -ιοῦ, ἀδιαφόρως τοῦ ἀρχικοῦ τονισμοῦ ἢ τῆς ἐτυμολογικῆς ἢ γλωσσικῆς προελεύσεως αὐτῶν, τὸν **δὲ** πληθ. εἰς -ια καὶ ιά, οἷον γατί, κουπί, δόντι, μέλι, πληθ. γατιά, κουπιά, δόντια, μέλια κττ.· κατὰ ταῦτα σχηματίζονται καὶ τὰ **ἐκ** τῶν ἀρχαίων ἀπαρφ. εἰς -ειν προελθόντα, οἷον φιλί, φαγί.

-ί ἀττ. (ἰῶτα μακρὸν) δεικτικόν, προστιθέμενον εἰς τὸ τέλος τῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιρρ. πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἐννοίας αὐτῶν, ὡς ἐὰν ἐδείκνυέ τις διὰ τοῦ δακτύλου τὸ περὶ οὗ πρόκειται πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, οἷον οὑτοσί, αὑτηί, τουτί, ἐκεινοσί, ὁδί, ταδί, τοσουτανί, οὑτωσί, δευρί, νυνί· || ὁμ. τῶν μορίων γέ, δέ, μέν, παρεντιθεμένων, οἷον τουτογί, τουταδί, τουτομενί, ἀντὶ τουτί γε, τουτί δε κτλ.· **2)** κ. νεώτ. ἐπίθημα εἰς ὃ καταλήγουσι **τὰ** ἐκ ῥηματ. ἐπιθέτ. τροπικὰ ἐπιρρήματα, οἷον ἀπνευστί, ἀμαχητί, ἀτιμωρητί· || ὁμ. τὰ ἐκ μτχ., οἷον ἀκοντί, ἐθελοντί· || ὁμ. τὰ ἐκ ῥηματ. εἰς -άζω κ. -ίζω, οἷον Ἰαστί, ἑλληνιστί· || ὁμ. τὰ ἐκ τῶν εἰς -ως **ἐπιρρ.**, οἷον νεωστί, μεγαλωστί, ὁμ. κ. τὰ ἀμισθί, ἀσιτί, ἀτοκί, αὐτονυκτί, αὐτονυχί, αὐτοχειρὶ καὶ ἀωρί, ἤτοι σχεδὸν πάντα τὰ εἰς φθόγγον -ί λήγοντα ἐπιρρ., ἐξαιρουμένων μόνον τῶν διὰ -ει βλ.λ. γραφομένων.

-ι κατάληξις δοτ. προελθοῦσα ἐκ συναιρέσεως ΐΐ (ει) π.Ἰῶσι, Αἰολ. κ. Δωρ., οἷον πόλι· || ὁμ. ἀντὶ τῆς καταλήξεως -ιδι, οἷον Ἀρτάμι, Θέτι, ὄπι, κνήστι κ. ἄ.· **2)** αἰολ. κατάλ. τῶν εἰς **-εἰ** ἐπιρρ., οἷον πάνδαμι, ἄσυλι, ἄσπονδι.

ἰ Ἐπιγρ. δελφ. ἀντὶ εἶ βλ.λ.

ἰ Ἐπιγρ. ἀργ. ἀντὶ εἰ (δωρ.) βλ.λ.

ἴ κυπρ. ἀντὶ ἢ βλ.λ., πρὸ φωνήεντος : Ἐπιγρ.Κύπρ.

ἵ ἀπηρχαιωμένη ὀνομαστ. τῆς ἀντων. τοῦ τρίτου προσ. οὗ (sui) : Σοφ.ἀπ.471 **ἡ μὲν ὡς ἵ θάσσον', ἡ δ' ὡς ἵ τέκοι παῖδα,** Διον.Θρ.ἐν ΑΒ 640, πρβλ. Wackernagel Ἰλ.Ω 608, Βεκκήρου Πλάτ. Συμπ.175C· κ. δοτ. **ἶν αὐτῷ** (sibi ipsi, ἑαυτῷ) : Ἡσίοδ.ἀπ.11· ὁμ. κ. ἶν : Πίνδ.Π 4,36 **οὐδ' ἀπίθησέ Fιν** (πιθ.), Ἐπιγρ. **Fιν αὐτῷ.**

ῖ Ἐπιγρ. ἀντὶ εἶ : Ἐπιγρ. Ἄργ.

-ια κ. **-ιά** κ. νεώτ. κατάληξις πλείστων πρωτοκλίτων θηλ. ὀνομάτων, ποικίλων παραγωγῶν καὶ χρήσεων.

ἰά (ἡ) κ. ἰων. **ἰή** ἰωή, βοή, κραυγή, φωνή, ἐπὶ ἐμψύχων : Χρησμ.π.Ἡρ.1,85 **πολύευκτον ἰὴν ἀνὰ δώματ' ἀκούειν παιδὸς φθεγγομένου,** Αἰσχ.Πέρσ. 937 **κακομέλετον ἰὰν . . θρηνητῆρος·** ὁμ. ἐπὶ ἀψύχων, κλαγγή, ἦχος, τόνος : Εὐρ.Ῥῆσ.553 **σύριγγος ἰὰν κατακούω.**

ἴα, (ἰῆς, ἰῇ, **ἴαν,** ἀρχ. ἰων. θηλ. τοῦ **εἷς** βλ.λ. ἀντὶ μία, μιῆς : Ἰλ.Δ 437 **οὐδ' ἴα γῆρυς·** ὁμ. βοιωτ. : Κόριν.56· κ. θεσσαλ. **ἴαν** : Ἐπιγρ.· κ. αἰολ. : Σαπφ. 69· πρβλ. Ἡσ. ἴγγια.

ἰά (τὰ) ἑτερόκλιτον, πληθ. τοῦ **ἰὸς** βλ.λ., βέλη : Ἰλ. Υ 68 **ἔχων ἰὰ πτερόεντα.**

ἴα (τὰ) πληθ. τοῦ **ἴον** βλ.λ., μενεξέδες : Ὑμν.Δήμ.2.

ἰαβαῖος (ὁ) νεώτ. ὁ κάτοικος τῆς μεγάλης νήσου τοῦ Μαλαϊκοῦ ἀρχιπελάγους Ἰάβας· ἐπιθ. **ἰαβανικός.**

ἰαβέρειος-ον νεώτ. ὁ συμπεριφερόμενος κατὰ τὸν τρόπον τοῦ Ἰαβέρη, τύπου ἀτέγκτου σκληροκαρδίου ἀστυνομικοῦ **ἐν** τῷ μυθιστορήματι Ἄθλιοι τοῦ Β. Οὐγκώ.

ἰαγουάριος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. **ἡ ἰαγουάρος** γένος **αἰλουροειδῶν** σαρκοφάγων θηλαστικῶν.

ἰάζω (1) (ἰάς), μέλλ. **ἰάσω** ἰωνίζω, ἰωνιστὶ λαλῶ, φέρομαι ὡς οἱ Ἴωνες : Δικαίαρχ.Γεωγ.3,2, Ἀπολλ. Δύσκ.Ἐπιρρ.134,31, Ἑρμογ.Ἰδ.2,4.

ἰάζω (2) (ἴον) μτγν. ἔχω χρῶμα ἴου β.λ. : Ἡλιόδ. Αἰθ.2,30· **2)** (ἰὸς) εἶμαι πράσινος, ἐπὶ χολῆς : Γαλ.18(2),141· **3)** (ἰὰ) μσν. κράζω μεγαλοφώνως, κραυγάζω, βοῶ : Θεόγνωστ.Καν.18,3.

-ιάζω νεώτ. κ. δημ. ῥηματ. ἐπίθημα ἐκ τοῦ ἀρχαίου -άζω μετὰ τοῦ τελικοῦ ι τῶν ἐπιθέτων, οἷον, κατὰ τὸ ἅγιος-ἁγιάζω, βραχνιάζω, καταχωνιάζω, περιδρομιάζω κττ.

ἰαθενεῖ Ἡσ. « διαπορεῖ ἐπὶ κακῷ· Κῷοι ».

ἰαθμός κ. **ἰαυθμός** βλ.λ.

ἴαθος Ἡσ. « πρόθυμος ».

ἰαί 1) βαρβαρικὸν ἐπιφώνημα λύπης· Ἡσ. « βάρβαρον θρήνημα » : Σοφ.ἀπ.631· **2)** ἐπιφ. χαρᾶς, θριάμβου : Ἀριστφ.Λυσ.1292 **ἰαί, ὡς ἐπὶ νίκῃ, ἰαί,** αὐτ.Ἐκκλ.1180 **ἰαί, ἰαί.**

ἰαιβοῖ κωμ. ἐπιφ. θαυμασμοῦ, ἐκπλήξεως, αἰβοῖ : Ἀριστφ.Σφ.1338 **ἰαιβοῖ αἰβοῖ τάδε μ' ἀρέσκει.**

ἰαίνω κ. νεώτ., ἰων. παρατ. ἰαίνεσκον, ἀόρ. **ἴηνα,** δωρ. κ. νεώτ. **ἴᾶνα,** παθ. ἀόρ. **ἰάνθην** κ. νεώτ. **ἰάθην** θερμαίνω, πυρώνω, ζεσταίνω : Ὀδ. Θ 426 **ἀμφὶ δέ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἰήνατε, θέρμετε δ' ὕδωρ·** κ. παθ. : αὐτ.Κ 359 **ἰαίνετο δ' ὕδωρ·** **2)** καθιστῶ τι μαλακὸν διὰ τῆς θερμότητος, διαλύω, τήκω : αὐτ.Μ 175 **ἰαίνετο κηρός·** || καθιστῶ τι χαλαρὸν διὰ τῆς θερμότητος : Ἱππ.Γυν.1,69 (παθ.)· **3)** φαιδρύνω, εὐφραίνω, ἀνακουφίζω : Ὀδ.Ο 379, Ὑμν.Δήμ.435 **κραδίην καὶ θυμὸν ἰαίνειν,** Πίνδ.Π 1,11, αὐτ.2,90, πρβλ. Θεόκρ.7,29 **τὸ δὴ μάλα θυμὸν ἰαίνει·** συνήθ. ἐν τῷ παθ. φαιδρύνομαι, εὐφραίνομαι : Ἰλ.Τ 174 **σὺ δὲ φρεσὶ σῇσιν ἰανθῇς,** Ὀδ.Δ 549, Ἀνακρεόντ.48,2 **ἦτορ ἰανθέν·** || μτ. δοτ. : Ἰλ.Ψ 600 **σοί, . . μετὰ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη·** κ. ἀπολ. **ἐν φρ. θυμὸν ἰάνθην :** Ὀδ.Ψ 47, αὐτ.Ω 382· || ὁμ. μτ. δοτ. πράγμ. ἥδομαι, εὐφραίνομαι ἔν τινι : Ὀδ.Τ 537 **σφιν ἰαίνομαι εἰσορόωσα,** Πίνδ.Ο 2,15 **ἰανθεὶς ἀοιδαῖς·** ὁμ. σημ. ἐν φρ. **καρδίην ἰαίνομαι** : Ἀρχίλ.36· || μτγν. μτ. δοτ. κ. αἰτ. ἐν τῇ αὐτ. σημ. **ἰαίνειν τινά τινι** : Μαν.3, 184· πρβλ. Πλούτ.Ἠθ.947D· **4)** μτγν. κ. νεώτ. ἰῶμαι, θεραπεύω, ἰατρεύω, σῴζω : Κόϊντ.10,327 **εἰσόκε σ' ἰήνειεν ἀνιαρῶν ὀδυνάων,** αὐτ.4,402 **ὑπὲκ κακοῦ ἰαίνονται·** **5)** τραγ. Ἡσ. « ἰαίνεται· χολοῦται, πικραίνεται, παρὰ τὸν Ἰόν. Φρύνιχος Αἰγυπτίοις ».

-ιαῖος-α-ον ἐπίθημα ἐπιθέτων σημαῖνον τοπικὴν ἢ χρονικὴν ἔκτασιν ἢ βάρος, οἷον σταδιαῖος, σπιθαμιαῖος, μηνιαῖος, ὡριαῖος κττ.

ἰαιφόνος (ὁ) Ἡσ. « μιαιφόνος ».

ἰακός-ή-όν (ἰάς) μτγν. ἰωνικός : Πολύβ.32,11,10 **Ἰακὴν καὶ τεχνητὴν ἀσωτίαν,** ὁμ. **τὸ Ἰακὸν** ὁ ἰωνικὸς τύπος : Ἀθήν.9,400C **τὸ μὲν Ἰακὸν λαγώς,** Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.98,8 **ἡ Ἰ- ἔγκλισις·** || ἰακῶς ἐπίρρ. μτγν. ἰωνιστί : αὐτ.4,21.

-ιακός-ή-ό(ν) κ. δημ. ἐπίθημα ἐπιθέτων σημαῖνον **1)** τὸν ἀνήκοντα εἰς τὸν ὑπὸ τῆς ῥίζης σημαινόμενον, οἷον σημαδιακός· **2)** ἐθνικὴν προέλευσιν, οἷον Δηλιακός, Ῥοδιακός, Θιακός.

ἰακοφίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸς μαγγανιοῦχος μαγνητίτης.

ἰακυνθοτρόφος (ἡ) Ἐπιγρ. ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος : **ἰακυνθοτρόφος Ἄρτεμις.**

ἴακχα (ἡ) μτγν. Ἡσ. « στεφάνωμα εὐῶδες ἐν Σικυῶνι » : Ἀθήν.15,678A **ἀλλὰ μὴν καὶ ἴακχαν τινὰ**

καλούμενον οἶδα **στέφανον ὑπὸ Σικυωνίων, ὡς φησὶ** Τιμαχίδας· πρβλ. ἰακχαῖος.

ἰακχᾰγωγός (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ φέρων, ἐξάγων τὸν Ἴακχον, ἤτοι ἱερεὺς τοῦ Βάκχου ἡγούμενος τῆς ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Ἐλευσῖνα πομπῆς τῶν μεγάλων Ἐλευσινίων (τὴν 19ην Βοηδρομιῶνος) καὶ κρατῶν τὸ παλαιὸν ξόανον τοῦ θεοῦ : Ἐπιγρ., Πολυδ.1,35.

ἰακχάζω κραυγάζω, φωνάζω Ἴακχος, ὀλαλάζω βακχικῶς, χαίρων ὀλολύζω εἰς τὰς ἑορτὰς τοῦ Βάκχου : Λόγγ.3,11 (δ.γρ. ἀντὶ ἰακχεύσαντες)· ὁμ. μετὰ αυστοίχ. αἰτ. : Ἡρ.8,65 **τὴν φωνὴν .. ἰακχάζουσι** (ρηγνύουσι φωνὴν μαινόμενοι ἐκ χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ)· **2)** γεν. ἰαχῶ, ἐπὶ πτηνῶν : Ὀρφ.Λιθ.46 **ἰακχ- ἀοιδήν.**

ἰακχαῖος-α-ον μτγν. ἐπὶ στεφάνου ἐξ εὐωδῶν φύλλων ἢ ἀνθέων, βακχικός : Φιλήτ.π.Ἀθήν. 15,678A **ἰακχαῖος στέφανος** (ἡ ἴακχα).

ἰακχεῖον (τὸ) μτγν. ναὸς τοῦ Βάκχου ἐν Ἀθήναις : Πλούτ.Ἀριστ.27 **παρὰ τὸ Ἰακχεῖον.. καθεζόμενος.**

ἰακχεύω δ.γρ. ἀντὶ ἰακχάζω βλ.λ. : Λογγ.3,11.

ἰακχή (ἡ) ἡ ἰαχὴ βλ.λ.

ἰακχιαστής (ὁ) Ἐπιγρ. λάτρις τοῦ Ἰάκχου, ἑορταστὴς μετέχων τῶν Μεγάλων Ἐλευσινίων καὶ κραυγάζων **κατὰ τὴν** διάρκειαν **τῆς** πομπῆς **Ἴακχε, Ἴακχε.**

ἰάκχιος-ία-ιον διόρθ. **ἀντὶ** ἰαχέων τοῦ ἰαχῶ βλ.λ. : Σοφ.ΟΤ 1219.

Ἴακχος (ὁ) μυστικὸν ὄνομα τοῦ Διονύσου : Σοφ.ἀπ.959, Ἀριστφ.Βάτρ.398 **Ἴακχε πολυτίμητε,** Ἐπιγρ. **ἡ Ἐλευσῖνι τοῦ Ἰαάκχου (sic) ὑποδοχή** || συνεκδ. ἡ τοῦ Ἰάκχου τελετή : Πλούτ.Ἀλκ.34 **ὅταν ἐξελαύνωσι τὸν Ἴακχον** (ὅταν ὁδηγοῦν τὴν βακχικὴν πομπήν), Παυσ.1,2,4· **2)** ᾠδή, ὕμνος ᾀδόμενος κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Βάκχου : Ἡρ.8,65 **οἱ φαίνεσθαι τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἴακχον,** Ἀθηνl.π.Πασειδων.36J, Ἀνών.π.Σουΐδ. **Ἴακχος ἠκούσθη ὑμνούμενος καὶ ᾀδόμενος,** Ἡσ. ἐν λ. Διαγόρας, **ᾄδειν τὸν Ἰ-** || κ. ὡς ἐπίθ. **Ἴακχος ᾠδά** : Εὐρ.Κύκλ.69 **Ἴακχον Ἴακχον ᾠδὰν μέλπω πρὸς τὰν Ἀφροδίταν·** **3)** ἐν τῷ πληθ. : Ἑλλ.Ἐπιγράμμ., γεν. χορός : αὐτ.Τρῳ.1230 **νεκρῶν Ἴακχον·** **4)** κατὰ τὸν Διονύσιον, τὸν τύραννον τῆς Σικελίας, χοῖρος : Ἀθαν.1 (= Διον.Τραγ.12)· **5)** εἰδ. νεώτ. ζωολ. γένος **ἀρκτοπιθήκων** τετραχείρων, ἀ. οὐΐστιτι.

ἰάκχω κτ.Σουΐδ. ἰάχω πρὸς παραγωγὴν τοῦ Ἴακχος.

ἰακχῶ-έω ἰαχῶ βλ.λ.

ἰακωβινία (ἡ) νεώτ. βοταν. γέν. **ἀκανθωδῶν** φυτῶν.

ἰακωβῖνοι (οἱ) νεώτ. πολιτικὴ μερὶς κατὰ τὴν γαλλικὴν ἐπανάστασιν (1789) ἐκπροσωποῦσα τὴν ἄκρον ἀριστεράν.

ἰακωβῖται (οἱ) νεώτ. μονοφυσῖται ἐν Συρίᾳ, ὀπαδοὶ τοῦ κατὰ τὸν 6ον αἰῶνα διοργανώσαντος τὰς μονοφυσιτικὰς ἐκκλησίας τῆς Συρίας Ἰακώβου τοῦ Βαραδαίου· **2)** ὀπαδοὶ τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1688 μ.Χ. ἐξορισθέντος βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Ἰακώβου τοῦ Β', μετέπειτα δὲ ὀπαδοὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ ὡς καὶ τῶν ἐκ τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τῶν Στούαρτ καταγομένων.

ἰακωβσώνειον ὄργανον (τὸ) νεώτ. ἀνατ. ὀσφρητικὸν ὄργανον ἀποτελοῦν βραχὺν σωλῆνα, τυφλὸν πρὸς τὰ ὀπίσω, κείμενον ἑκατέρωθεν τῆς προσθίας κάτω μοίρας τοῦ ρινικοῦ διαφράγματος, ἀ. ὑνιορρινικὸν ὄργανον.

ἰάλαι Ἡσ. «πέμψαι», δωρ. ἀντὶ ἰῆλαι, βλ. ἰάλλω.

ἰαλάπη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **νυκταγινιδῶν** φυτῶν· || ἡ ρίζα τοῦ φυτοῦ Ἰπομοία βλ.λ. ἡ φαρμακευτικὴ παρεχομένη ὡς καθαρτικόν.

ἰαλεμίζω (ἰάλεμος) μτγν., ἰων. **ἰηλεμίζω** θρηνῶ, ὀδύρομαι : Καλλ.ἀπ.176.

ἰαλεμίστρια (ἡ), ἰων. **ἰηλεμίστρια** γυνὴ θρηνοῦσα : Αἰσχ.Χο.424 **ἔκοψα κομμὸν Ἄριον ἔν τε Κισσίας νόμοις ἰηλεμιστρίας** (κτ. Herm. ἐκ τοῦ Ἡσ. «ἰηλεμιστρίας· θρηνητρίας»).

ἰάλεμος (ὁ) κ. νεώτ., ἰων. ἰήλεμος θρῆνος, θρηνῶδες ᾆσμα· Μοῖρ.190 «ἰάλεμος Ἀττικοί· σημαίνει δὲ τὸν θρῆνον καὶ τὸν ψυχρὸν ἄνθρωπον» : Αἰσχ.Ἱκ.115 **ἰηλέμοισιν ἐμπρεπῆ,** Εὐρ.Φοίν.1033, Θεόκρ.15,98 **ἅτις καὶ πέρυσιν τὸν ἰάλεμον ἀρίστευσε·** κ. παροιμ. : Ζηνόβ.4,39 **ἰαλέμου ψυχρότερος** (ἐπὶ προσ. κ. πραγμ. ὀχληρῶν καὶ λυπηρῶν)· **2)** ὡς ἐπίθ.κακοδαίμων, ἀτυχής, μελαγχολικός:Εὐρ. Ἡρ.109 **ἰαλέμων γόων ἀοιδός·** **3)** ὁμ. ἐπαχθής, ἀνιαρός, ἄθλιος, ἠλίθιος, μωρός : Λουκ.Ψευδολ.24 **ἐν γωνίᾳ που τάχα τῶν ἰαλέμων τινὸς ποιητῶν κατορωρυγμένα,** Γαλ.14,617 **ἰάλεμοι ἰατροί·** || κ. ὡς οὐσ. ἀνόητος, ἠλίθιος, βλάξ : Μέν.236, Ἑρμογ. Ἰδ.2,6· || τίτλος ἔργου τοῦ Ἄμφιδος : Ἀθήν.2,69B.

ἰᾰλεμῶ-έω μτγν. ἰαλεμίζω βλ.λ. : Ἡρωδιαν. Τεχν.Λειφ.2,236.

ἰᾰλεμώδης-ους-ες ὁ ὅμοιας πρὸς ἰάλεμον βλ.λ., ἐλεεινός· Ἡσ., Φώτ., Σουΐδ. «ἰαλεμώδη· τὰ ψυχρὰ καὶ οὐδενὸς ἄξια».

ἰαλία (ἡ) Ἡσ. «φωνή. Κρῆτες».

ἰάλιον Ἡσ. «ἐρέβινθον ἢ τὴν θάλασσαν. Κρῆτες».

ἰάλλω, ἀττ. **ἰάλλω,** μέλλ. **ἰᾰλῶ,** ἀόρ. **ἦλα** κ. δωρ. **ἶᾱλα** πέμπω, ρίπτω, ἐκτοξεύω, σφενδονίζω : Ἰλ. Θ 300 **ὀιστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν,** Λεωνίδ. Ταρ.ΑΠ 5,187 **θερμὸν δ' ἐπὶ θερμῷ ἰάλλει ἄτρακτον·** π. Ὁμ. συνήθ. ἐν φρ. : Ἰλ.Ο 19 **περὶ χερσὶ δὲ δεσμὸν ἴηλα** (ἔβαλα δεσμὰ εἰς τὰ χέρια του, σχόλ. «περιέβαλον»), Ὀδ.Α 149 **οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον** (ἅπλωναν τὰ χέρια των εἰς τὰ φαγιά), αὐτ.Κ 376, αὐτ.Ι 288 **ἑτάροις ἐπὶ χεῖρας ἴαλλεν** (ἐσήκωνε τὸ χέρι νὰ χτυπήσῃ τοὺς ..)· || ἰάλλω **ἴχνος** πατῶ, βάλλω τὸν πόδα μου, ὥστε νὰ φαίνηται ἡ πατησιά μου : Νίκ.Ἀλεξ.242· || ὁμ. **ἰάλλω ὑλακὴν** (βγάζω γλῶσσα, γαυγίζω) : Ἰουλ. Αἰγ.ΑΠ 7,69· **2)** μτ. αἰτ. ἀντικειμ. : Ὀδ.Ν 142 **ἄριστον ἀτιμίῃσιν ἰάλλειν** (περιβάλλειν δι' ἀτιμιῶν, ἀτιμάζειν, ὀνειδίζειν)· **3)** πέμπω, ἐξαποστέλλω : Θέογν.573 **τί κ' ἄγγελον ἄλλον ἰάλλοις,** Αἰσχ.Πρ.659 **κἀπὶ Δωδώνης .. θεαπρόπους ἴαλλεν,** Σώφρ.14 **ἰάλλειν ἄρτον τοῖς παιδίοις,** Θεοδωρίδ.ΑΠ 7,529 **Φθίᾳ ἐλεύθερον ἦμαρ ἰάλλειν·** || ὁμ. **ἰ- τινὰ παρά τινα** : Σωφρ.61· **4)** **εὑρίσκω** : Ἡσ. ἐν λς ἰάλαι, ἰάλλει· **5)** ἀμτβ. (ἐνν. ἑαυτὸν) ἐξαποστέλλω ἐμαυτόν, ἤτοι φεύγω, τρέχω, πετῶ : Ἡσίοδ.Θ 269 **μεταχρόνιαι γὰρ ἴαλλον** (σχόλ. «ἔτρεχον, ἐπέταντο»)· ρηματ.π. ἰαλτός.

ἰαλτός-ή-όν (ἰάλλω) ὁ πεμφθείς, ἐξαποσταλείς : Αἰσχ.Χο.22 **ἰαλτὸς ἐκ δόμων ἔβαν.**

ἰαλύσια Ἡσ. «τὰ ἐν Ἰαλυσῷ νομίσματα».

ἰάλω Ἡσ. «προπέμπω»· πρβλ. ἰᾶλαι.

ἴᾱμα-ατος (τό) (ἰῶμαι) κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων. **ἴημα** τὸ μέσον δι' οὗ ἰώμεθα, φάρμακον, γιατρικό : Ἡρ.3,130 **Ἑλληνικοῖσι ἰήμασι χρεόμενος,** Ἱππ. Διαίτ.6, Αἰσχ.ἀπ.385 **στεναγμοί, τῶν πόνων ἰάματα** (δ.γρ.), Θουκ.2,51, Πλάτ.Νόμ.771C· **2)** κ. μσν. κ. νεώτ. ἴασις, θεραπεία : Ἐπιγρ. **ἰάματα τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τοῦ Ἀσκλαπιοῦ,** ΚΔ Κορινθ. 1,12,30 **μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων,** Ἁγ.Σπυρίδ.Τροπαρ. **δόξα τῷ ἐνεργοῦντι διά σοῦ πᾶσιν ἰάματα·** **3)** καταπράυνσις, εἰρηνοποίησις, διαλλαγή : ΠΔ Ἐκκλ.10,4 **ὅτι ἴαμα καταπαύσει ἁμαρτίας μεγάλας.**

ἰᾰματικός-ή-όν μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ χρησιμεύων ἢ συντελῶν εἰς τὴν ἴασιν, θεραπεύων, θεραπευτικός : Μακάρ.Ὁμ.92B **φάρμακον ἰαματικόν,** Ἰω.Κλίμ.28,430, - **ἰαματικαὶ πηγαί - ἰαματικὰ λουτρά·** ἐπίρρ. νεώτ. -ῶς.

ἰαματικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἰαματικοῦ, θεραπευτικὴ δύναμις, ἰδιότης.

ἰαματουργῶ-έω μσν. θεραπεύω, ἰατρεύω : Στουδ.Θεόδ.797 (ἔκδ. Mi.).

ἰαμβανάπαιστος-ον μσν. ἐπὶ μέτρου, ὁ ἐξ ἰάμβων καὶ ἀναπαίστων ἀποτελούμενος : Τζέτζ. ἐν ΑΚρ.'Οξων.3,307.

ἰαμβαυλεῖν ᾄδειν δι' αὐλοῦ ἰάμβους' 'Ησ. «**τὸ** δι' αὐλοῦ παριαμβίζειν τῇ κιθάρᾳ καὶ ᾠδῇ».

ἰαμβειογράφος (ὁ) ὁ γράφων ἰάμβους, στίχους ἐξ ἰάμβων : Δημ.274 **ὁ βάσκανος οὗτος ἰαμβειογράφος** (δ.γρ. ἀντὶ ἰαμβ(ει)οφάγος).

ἰαμβεῖος-ον (ἴαμβος) κ. νεώτ. φιλολ. ἰαμβικός : 'Αριστλ.Ποιητ.1448b,31 **ἰαμβεῖον .. μέτρον'** **2)** κ. νεώτ. τὸ οὐδ. **ἰαμβεῖον** ὡς οὐσ. ὁ ἰαμβικὸς στίχος καὶ ἰδίως τὸ ἰαμβικὸν τρίμετρον: 'Αριστφ.Βάτρ. 1133Α τρισὶν ἰαμβείοισι, Πλάτ.Πολ.602Β, 'Αριστφ. Ποιητ.1458b,19 **τὸ αὐτὸ ποιήσαντος ἰαμβεῖον Αἰσχύλου καὶ Εὐριπίδου'** || ἐν πληθ. ἰαμβικὸν ποίημα : Λουκ.'Ορχ.27 **περιᾴδων τὰ ἰαμβεῖα'** || γεν. στίχος, ἐπὶ ἀναπαιστικοῦ τετραμέτρου ἐν 'Αθήν.8,355Α **ἐπειπὼν .. ἰαμβεῖον'** **3)** ὁμ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἰαμβικὸν μέτρον: 'Αριστλ.Ρητ.1404a,31.

ἰαμβειοφάγος (ὁ) ὁ τρώγων ἰάμβους, ὁ καταστρέφων τοὺς ἰάμβους ἐν τῇ ἀπαγγελίᾳ : Δημ.274 **ὁ βάσκανος οὗτος ἰαμβειοφάγος** (δ.γρ. ἰσμβειογράφος, ἐπὶ τοῦ Αἰσχίνου, πρότερον ὄντος ὑποκριτοῦ' κτ.σχόλ.'Ερμογ.«ἰαμβοφάγος, ὁ ὑβριστής»).

ἰαμβέλεγος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἀσυνάρτητος στίχος ἀποτελούμενος ἐκ τοῦ πρώτου μέρους ἰαμβικοῦ τριμέτρου καὶ τοῦ δευτέρου ἡμίσεος ἐλεγειακοῦ πενταμέτρου : 'Ηφαιστ.15,11.

ἰάμβηλος 'Ησ. «λοιδορητικός».

ἰαμβιάζω μτγν. ἰαμβίζω βλ λ. : ΑΠ 7,405.

ἰαμβίζω γράφω, λέγω ἰάμβους, ἐπιτίθεμαι κατά τινος δι' ἰάμβων, ὁθ. συνεκδ. σκώπτω, λοιδορῶ, κακολογῶ : Γοργί.π.'Αθήν.11,505D **καλῶς οἶδε Πλάτων ἰαμβίζειν,** 'Αριστλ.Ποιητ.1448b,32 **ἐν τῷ μέτρῳ ταύτῳ ἰάμβιζαν ἀλλήλους,** Διον.'Αλ.Ρωμ.7,72 **ἰαμβίζειν καὶ κατασκώπτειν'** **2)** λέγω ἐν ἰαμβικῷ μέτρῳ : Λουκ.ΖΤραγ.33 **παῦε, .., ἰαμβίζων'** **3)** ὡς ἔτυμον τοῦ θρίαμβος : Κορνοῦτ.Φύσ.Θε 30' **4)** ρηματ. π. ἰαμβιστής, ἰαμβισμός.

ἰαμβικός-ή-ό(ν) κ.νεώτ.κ.δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ἴαμβον βλ.λ. : 'Αριστλ.Ποιητ.1449b,8 **ἦρξεν ἀφέμενος τῆς ἰαμβικῆς ἰδέας'** || ἐπὶ στίχων, ὁ ἐξ ἰάμβων ἀποτελούμενος : Διον.'Αλ.Συνθ.18, 'Ηφαιστ. 5, - **ἰαμβικὸς στίχος - ρυθμὸς - μέτρον'** || ἡ ἰαμβικὴ ὡς οὐσ. εἶδος ὀρχήσεως : 'Αθήν.14,629F **ἰαμβική, μολασσική, ἐμμέλεια.**

ἰαμβικῶς κατὰ τρόπον ἰαμβικόν:Φιλόδ.Ποιημ.2,29.

ἰαμβίς-ίδος (ἡ) 'Ησ. «'Ιαμβίς' Αἰσχύλος θεωροῖς ἢ 'Ισθμιασταῖς' τοῖς κιθαρίζουσιν ὁ αὐλὸς συνήει καὶ αἱ τοιαῦται κιθαρίσεις **ἐλέγοντο** παριαμβίδες» : 'Αἰσχ.ἀπ.81.

ἰαμβισμός (ὁ) μσν. τὸ ἰαμβίζειν βλ.λ. : Μιχ. 'Ακομ.2,227,7 (ἔκδ. Λάμπρ.).

ἰαμβιστής (ὁ) μτγν. ὁ ἀπαγγέλλων, ᾄδων ἰάμβους : 'Αθήν.5,181C **'Αθηναίων τοὺς διονυσιακοὺς χοροὺς καὶ τοὺς κυκλίους προτιμώντων, Συρακοσίων δὲ τοὺς ἰαμβιστάς.**

ἰαμβλίχειος-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων τῷ νεοπλατωνικῷ φιλοσόφῳ 'Ιαμβλίχῳ : Πρόκλ.Τίμ. 161 **ταῖς 'Ιαμβλιχείοις ἐπιβολαῖς.**

ἰαμβογραφία (ἡ) (γράφω) μσν. τὸ γράφειν ποιήματα ἐν ἰάμβοις : Τζέτζ. ἐν 'Αν.Κρ.3,334,15.

ἰαμβογράφος (ὁ) (γράφω) ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. ὁ γράφων ἰάμβους, ἰαμβικὰ ποιήματα, ἄ. ἰαμβοποιός : Σουΐδ. ἐν λ. Σωτάδης.

ἰαμβοειδής-οῦς-ές (εἶδος) μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς ἴαμβον : 'Αριστείδ.Κ 1,17 **χορεῖος ἰαμβοειδής.**

ἰαμβόκροτος-ον (κροτῶ) ὁ ἐν ἰαμβικῷ ρυθμῷ κροτῶν, ἠχηρὸς ὥσπερ οἱ ἴαμβοι : Ρητ.1,443 **ἰαμβόκροτοι** λόγοι, αὐτ.5,450.

ἰαμβόπλοκος-ον (πλέκω) μσν. ὁ ἐξ ἰάμβων πεπλεγμένος, συγκείμενος : Κ Μανασσ.

ἰαμβοπλοκῶ-έω μσν. πλέκω, ποιῶ ἰάμβους : 'Αρσέν. ἐν προλ. εἰς Φιλῆ περὶ ζῴων.

ἰαμβοποιός (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ποιῶν ἰάμβους, ἰαμβογράφος : 'Αριστλ.Ποιητ.1451b,14 **ὥσπερ οἱ ἰαμβοποιοὶ .. ποιοῦσιν,** Φιλόδ.Ποιημ 2,29, 'Αθήν.8, 359Ε **Φοίνικα τὸν Κολοφώνιον ἰαμβοποιόν.**

ἰαμβοποιῶ-έω ποιῶ, γράφω ἰάμβους κ. συνεκδ. παρῳδῶ : 'Αριστλ.Ποιητ.1458b,9 **ἰαμβοποιήσας ἐν αὐτῇ τῇ λέξει.**

ἰαμβοπυρρίχιος (ὁ) μσν. στίχος ἀποτελούμενος ἐξ ἰάμβου καὶ πυρριχίου : Τζέτζ.ἐν 'Αν.Κρ.3,311.

ἴαμβος (ὁ) κ. νεώτ. μετρικὸς πούς ἀποτελούμενος ἐκ δύο συλλαβῶν, μιᾶς βραχείας καὶ μιᾶς μακρᾶς (υ —) : Πλάτ.Πολ.400Β **εἰς βραχύ τε καὶ μακρὸν γιγνόμενον, καί, .. ἴαμβον .. ὠνόμαζε,** 'Αριστλ.Ρητ.1408b,33 **ὁ ἴαμβος αὐτὴ .. ἡ λέξις ἡ τῶν πολλῶν,** 'Αριστείδ.Κ 1,17,'Ανών.Ρυθμ. ἐν Πάπ. 'Οξ.2,3 **δάκτυλος ὁ κατὰ ἴαμβον** (υ—υ—)' || νεώτ. μετρικὸς πούς ἀποτελούμενος ἐκ δύο συλλαβῶν, μιᾶς ἀτόνου καὶ μιᾶς τονιζομένης' **2)** ὁ ἰαμβικὸς στίχος, ὁ τρίμετρος : 'Αρχίλ.22(28) **καί μ' οὔτ' ἰάμβων οὔτε τερπωλέων μέλει,** 'Ηρ.1,12 **ἐν ἰάμβῳ τριμέτρῳ ἐπεμνήσθη,** 'Αριστφ.Βάτρ.661, Πλάτ. 'Ιων 534C, 'Αριστλ.Ποιητ.1448b,33 ἰάμβων ποιηταί' **3)** ποίημα ἐξ ἰάμβων, ἰαμβικὸν ποίημα : Στράβ. 8,3,30 **Καλλίμαχος ἐν ἰάμβῳ τινὶ ἐξεῖπε'** ἰδίως σκωπτικόν, ὑβριστικὸν ποίημα, συνήθ. ἐν πληθ. : Πλάτ. Νόμ.935Ε **ποιητῇ δὴ κωμῳδίας ἤ τινος ἰάμβων.. μὴ ἐξέστω .. μηδαμῶς μηδένα τῶν πολιτῶν κωμῳδεῖν,** 'Αριστλ.Πολιτ.1336b,20, ΑΠ 7,352 **ἐφ' ὑβριστῆρας ἰάμβους,** 'Αθήν.10,445Β **ἐν τοῖς καταλογάδην ἰάμβοις'** || ἐπὶ προσ. σκωπτομένων, σστιριζομένων : Λουκ.Ψευδολ.2 **μυρία συνειδὼς ἰάμβων ἄξια βεβιωμένα'** **4)** εἶδος αὐτοσχεδίων δραματικῶν ρήσεων ἀπαγγελλομένων ὑπὸ τῶν αὐτοκαβδάλων, οἵτινες βραδύτερον ὠνομάσθησαν καὶ οἱ ἴδιοι ἴαμβοι : Σῆμ.20.

ἰαμβοτριτεπίτριτος ποὺς (ὁ) μσν. : Τζέτζ. ἐν 'Αν.Κρ.3,311.

ἰαμβοφάγος (ὁ) ἀντὶ ἰαμβειοφάγος βλ.λ.' ΑΒ 190 «ἰαμβοφάγον τὸν πταίοντα λέγουσιν».

ἰαμβύκη (ἡ) εἶδος τριγώνου μουσικοῦ ὀργάνου, διαφόρου τῆς σαμβύκης' 'Ησ. «ἰαμβῦκαι, μουσικὰ ὄργανα, ἐν οἷς ταὺς ἰάμβους ᾖδον» : Εὐπ.139, Φιλλ.π.'Αθήν 14,636Β **ἐν οἷς γάρ (φησι) .. τοὺς ἰάμβους ᾖδον** ἰαμβύκας **ἐκάλουν.**

ἰαμβύλος (ὁ) μτγν., π.'Ησ. **ἰάμβηλος** λοιδορητικός, σκώπτης : 'Αρκάδ.57,10.

ἰαμβώδης-ους-ες μτγν. ἰαμβικός, σκωπτικός : Φιλόστρ.'Απολλ.6,11 **ἰαμβώδης ἐπίδειξις.**

ἰάμεναι (αἱ) μτγν. τ. τοῦ εἰαμεναί βλ.λ.' 'Ησ. «ἰαμεναί' οἱ ὑλώδεις καὶ ἔνυδροι τόποι, καὶ πόαν ἔχοντες' ἀπὸ τοῦ ἀνιέναι τὴν ὕλην. τενάγη, τέλματα».

ἴαμνοι (οἱ) μτγν. ἰαμεναί βλ.λ.' 'Ησ. «θάμνοι, κοῖται, νομοί» : Νίκ.Θηρ.30 **ἴαμνοι χλοάοντες.**

'Ιάν-ᾶνος (ὁ) συνηρ. τ. τοῦ 'Ιάων, 'Ιων, ἐξ 'Ιωνίας : Αἰσχ.Πέρσ.950 **'Ιὰν γὰρ ἀπηύρα, 'Ιὰν ναύφαρκτος 'Αρης.**

ἴανα (κώδ. ἴαννα)' 'Ησ. «τὰ βαλλόμενα, ἀπὸ τοῦ ἱέναι».

ἰανέλλη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος γαστεροπόδων λειμακιδῶν μαλακίων.

ἰάνθην παθ. ἀόρ. τοῦ ἰαίνω βλ.λ.

ἰάνθινος-η-ον (ἴον-ἄνθος) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ἴου : Στράτ.15,3,19 **ἱμάτιον δὲ θέρους μὲν πορφυροῦν ἢ ἰάνθινον,** πρβλ. Πλίν.Φ| 21,27,Σύμμ.ΠΔ 'Εξ.25,5' **2)** εἰδ. νεώτ. ζῳολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. γένος γαστεροπόδων **ἰανθινιδῶν** μαλακίων.

ἴανθον (τὸ) ὁ ἴανθος βλ.λ.

ἰανθόνη (ἡ) νεώτ. χημ. χημικὴ κυκλικὴ ἕνωσις ἔχουσα ὀσμὴν ἴων.
ἴανθος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. κ. ἴανθον (τό) τὸ ἄνθος τοῦ φυτοῦ ἴον τὸ εὔοσμον, βιολέττα, μενεξές : Θεόγνωστ.Καν.18,2· Ἡσ. « ἴανθον· ἄνθος, καὶ χρῶμά τι πορφυροειδές ».
ἰανογλέφαρος-ον μαλακοβλέφαρος : Ἀλκμ. 23,69 **νεανίδων ἰανο(γλεφ)άρων ἄγαλμα.**
ἰανοκρήδεμνος-ον Ἡσ. « ἰοῖς ὅμοιον τὸ ἐπικράνισμα »· **2)** Σουΐδ. « ὁ στέμμα ἐξ ἴων φορῶν ».
ἰανόκροκος-ον Ἡσ. « ἰανόκροκα· λεπτά ».
-ιανός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπιθετικὸν ἐπίθημα, σημαῖνον κυρίως ἐθνικά, οἷον Πάρος-Παριανός, Σῦρος-Συριανός· **2)** δημ. ἐνίοτε κ. ἰδιότητας, ἐν ᾗ συνήθ. χρ. ἡ **-ικός**, οἷον σκολιανός.
Ἰανουάριος (ὁ) πάπ. κ. νεώτ. ὁ πρῶτος μὴν τοῦ Γρηγοριανοῦ καὶ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου, ὀνομασθεὶς οὕτως ἐκ τοῦ θεοῦ τῶν Ρωμαίων Ἰανοῦ : Πάπ. **πρὸ ιϛʹ καλανδῶν Ἰανουαρίων.**
ἰανόφρυς-υος πάπ. πιθ. ἐσφ.γρ. ἀντὶ κυανόφρυς.
ἰανσενισμός (ὁ) νεώτ. ἡ κατὰ τὸν 16ον-17ον αἰῶνα αἱρετικὴ διδασκαλία τοῦ Ὁλλανδοῦ θεολόγου Κορνηλίου Ἰάνσεν.
ἰανσενισταί (οἱ) νεώτ. κ. **ἰανσενῖται** ὀπαδοὶ τοῦ ἰανσενισμοῦ βλ.λ.
Ἰάοναῦ βαρβαρισμὸς ἀντὶ ὦ Ἴων : Ἀριστφ.Ἀχ. 104 **χαυνόπρωκτ᾽ Ἰαοναῦ.**
Ἰάονες (οἱ) ἐκτετ.τ. ἀντὶ Ἴωνες βλ.λ.: Ἰλ.Ν 685 **Ἰάονες ἑλκεχίτωνες** (οἱ κάτοικοι τῆς Ἰωνίας), Ὕμν. Ἀπόλλ.147· ὁμ. ἐν τῇ Περσικῇ γλώσσῃ οἱ Ἕλληνες : Αἰσχ.Πέρσ.178 **Ἰαόνων γῆν οἴχεται πέρσαι θέλων·** || σπαν. κ. ἐν τῷ ἑν. **Ἰάων** : Θεόκρ. 16,57 **Ἰάονος ἀνδρὸς ἀοιδαί.**
Ἰαονίηθε ἐπίρρ. μτγν. ἐξ Ἰωνίας : Νίκ.ἀπ.74,2.
ἰαόνιος-α-ον ἰωνικός, Ἑλληνικός : Ἰσχ.Ἀἰκ.69 **Ἰαονίοισι νόμοισιν·** || εἰδ. ἀθηναϊκός : Χρησμ. π.Πλούτ.Σόλ.10 **ὁ θεὸς Ἰαονίαν τὴν Σαλαμῖνα προσηγόρευσε.**
ἰαονίς-ίδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ Ἰάων, βλ. Ἰάονες : Νίκ.ἀπ.74,8 **Νύμφαισιν Ἰαονίδεσσιν.**
ἰαονιστί ἐπίρρ. Στέφ.Βυζ.ἰωνικῶς, εἰς γλῶσσαν ἰωνικήν.
ἰαόντυς Ἐπιγρ. βοιωτ., ἀττ. ἐῶσιν, **δοτ.** πληθ. τῆς μτχ. τοῦ ἐνεστ. τοῦ ἐῶ βλ.λ.
ἰαπετικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μυθικὸν πρόγονον τῶν λαῶν τῆς Ἀσίας καὶ τῆς ΒΔ Εὐρώπης Ἰαπετὸν (Ἰάφεθ) : **ἰαπετικὴ γλωσσικὴ ὁμοεθνία** (τὸ σύνολον τῶν ὑπὸ τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν καὶ τινων ἀσιατικῶν λαλουμένων γλωσσῶν, δ. ἰνδοευρωπαϊκή, ἰνδογερμανική, ἰνδοκελτικὴ ἢ ἀρία).
ἰαποδικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἐν Ἰλλυρίᾳ Κελτικὴν φυλὴν τῶν Ἰαπόδων : Στράβ.7,5,4.
ἰαππαπαιάξ ἐπιφ. θαυμασμοῦ, ἐκπλήξεως : Ἀριστφ.Θεσμ.945 **ἰαππαπαιάξ· ὦ κροκώθ᾽.**
ἰάπτω (πιθ. ῥίζ. ἰαπ- ἰακ-, λατ. jacio), ποι. μέλλ. ἰάψω, ἀόρ. ἴαψα (π. Ὁμ. σύνθετ. προϊάπτω ἢ ἐν τμ. κατὰ ἰάπτω βλ. κατωτ.) ῥίπτω ἐναντίον, βάλλω, κατευθύνω, στέλλω κατά τινος, **ἐκτοξεύω**, ἐκσφενδονίζω, ἐξακοντίζω, μτ. ἐμπροθ. διορ. (**εἴς τινα, ἐπί τινι**) : Αἰσχ.Ἀγ.510 **τόξοις ἰάπτειν μηκέτ᾽ εἰς ἡμᾶς βέλη,** αὐτ.Ἑπτ.299 **τοὶ δ᾽ ἐπ᾽ ἀμφιβόλοισιν ἰάπτουσι πολῖται χερμάδ᾽** (ἐναντίον τῶν δύο διαμαχομένων)· ὁμ. κ. παθ. ὑφίσταμαι κατ᾽ ἐμοῦ βολήν, ῥῖψιν : αὐτ.544 **ὡς πλεῖστ᾽ ἐπ᾽ ἀνδρὶ τῷδ᾽ ἰάπτεσθαι βέλη·** || κ. ἁπλῶς μτ. ἀντικειμ. πλήττω, κτυπῶ : αὐτ.525 **πρόσθε πυλᾶν κεφαλὰν ἰάφειν** (κυρ. ἐν ἀμτβ. σημ. ἤτοι πρὸ τῶν πυλῶν θὰ πλήξῃ τὴν κεφαλήν του, πρβλ. δημ. θὰ σπάσῃ τὴν κεφαλή του, τὰ μοῦτρά του)· **2)** ὅθ. συνεκδ. μτγν. ποι. ἐπὶ ὅπλου, τραυματίζω, διατρυπῶ : Κόϊντ.546 **τοῦ δ᾽ οὐ χρόα καλὸν ἴαψεν** (τὸ ἀκόντιον)· **3)** μτφ. μτ. ἀντικειμ. βλάπτω, ζημιῶ, ὅθ. κ. λυπῶ, θλίβω, πρβλ. νεώτ. δημ. πληγώνω, λαβώνω ἐν τῇ αὐτ. σημ. : Ὀδ.Β 376 **ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃ** (κυρ. τμ. κατὰ - ἰάπτῃ, νὰ μὴ ἀσχημίζῃ τὸ ὡραῖον δέρμα της· Εὐστ. « τὸ διαφθείρειν καὶ βλάπτειν »), Θεόκρ.3,17 **ὅς** (Ἔρως) **με κατασμύχων καὶ ἐς ὀστέον ἄχρις ἰάπτει** (μὲ λαβώνει ὣς τὰ κόκκαλα)· ὁμ. κ. παθ. ἐν μέσ.σημ.: Βακχ.ἀπ.7,5 **ὅς δὲ..μελλόντων χάριν ἐὸν ἰάπτεται κέαρ,** Μόσχ.4,39 **ἰάπτομαι ἄλγεσιν ἦτορ·** || παρασύρω εἰς δεινόν τι : Κόϊντ.3,455 **ἃ δειλὸς χαλεποῖς ἐνὶ πένθεσι γῆρας ἰάψει·** **4)** ὁμ. μτφ. ἐπὶ λόγου μτ. ἐμπροθ. διορ. ἢ μτ. αἰτ. ἀντικειμ. κ. δοτ. ἀπευθύνω, ἐκπέμπω, ἐκστομίζω λόγον περί τινος, ὑπέρ τινος ἢ κατά τινος (ὅθ. **κτ. τινας ὁ ἴαμβος ἐκ τοῦ ἰάπτω**), ὑμνολογῶ τινα, ἀλλὰ συνήθ. προσβάλλω τινὰ διὰ λόγων, ὑβρίζω : Αἰσχ.Ἀγ.1548 **αἶνον ἐπ᾽ ἀνδρὶ θείῳ.. ἰάπτων,** Σοφ.Αἴ.501 **πικρὸν πρόσφθεγμα δεσποτῶν ἐρεῖ λόγοις ἰάπτων,** Ριαν.1,4 **μακάρεσσιν ἐπι φόγον αἰνὸν ἰάπτειν·** **5)** εἰδ. μτφ. ἐν φρ. **ἐπὶ χοροῦ ἰάπτειν ὀρχήματα** ὠθεῖν, παιεῖσθαι ἔναρξιν τῆς ὀρχήσεως : Σοφ.Αἴ.700 **ὦ Πὰν.. φάνηθ᾽.. ὅπως μοι Νύσια Κνώσι᾽ ὀρχήματ᾽ αὐτοδαῆ ξυνὼν ἰάψῃς·** **6)** ἀμτβ. οἱονεὶ ῥίπτω ἐμαυτὸν πρός τι, μεθ᾽ ὁρμῆς σπεύδω, τρέχω, πρβλ. δημ. πετιέμαι : Αἰσχ.Ἱκ.547 **ἰάπτει δ᾽ Ἀσίδος δι᾽ αἴας.**
Ἰαπύγιος-α-ον ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Ἰάπυγας, τὸν ἀρχαῖον λαὸν τῆς νοτίου Ἰταλίας· ὅθ. Ἰαπυγία, ἡ χώρα τῶν Ἰαπύγων : Θουκ. 6,30 **ἐπὶ ἄκραν Ἰαπυγίαν.**
ἰᾶπυξ-υγος (ὁ), ἰων. ἰῆπυξ ὁ σκιρωνοζέφυρος (ΔΒΔ) ἄνεμος : Ἀριστλ.Ἀν.973b,14, αὐτ.Κόσ.394,26.
ἰαπωνικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Ἰαπωνίαν ἢ τοὺς Ἰάπωνας, ὁ ἐκ τῆς Ἰαπωνίας προερχόμενος : **ἰαπωνικὸν κάτοπτρον** (κάτοπτρον μεταλλικόν, οὗ ἡ ἐστιλβωμένη ἐπιφάνεια, ἐὰν ἀνακλασθῇ ἐπ᾽ αὐτῆς ὁ ἡλιακὸς δίσκος, ἐμφανίζει τὴν κεχαραγμένην ἐπὶ τῆς ἄλλης ἐπιφανείας εἰκόνα)· || ἐπίρρ. νεώτ. εἰδ. ἰαπωνιστί (ἐπὶ τῆς γλώσσης) **κ. -ῶς** γεν., δημ. **-ὰ κ. -έζικα.**
ἴαρ Ἡσ. « αἷμα », πρβλ. εἶαρ, ἔαρ.
ἰαρανθεσία (ἡ) Ἐπιγρ. ἀνάθεσις εἰς ἱερόν.
ἴαραξ δωρ. ἀντὶ ἱέραξ βλ.λ.· Ἡσ. « ἰχθύς ποιός. Δωρικώτερον διὰ τὸ ἐοικέναι τῷ πτηνῷ. καὶ λύχνος ὁ πρὸς τὰ ἱερά » : Ἐπίχ.68 (πιθ. ἀνάγν.).
ἰαράρχας (ὁ) βοιωτ. Ἐπιγρ. ἀντὶ ἱεράρχης βλ.λ.
ἰαρατεύειν Ἐπιγρ. ἱερεύειν βλ.λ.
ἰάρεα Ἐπιγρ. ἀντὶ ἱέρεια βλ.λ.
ἰαρειάδδω Ἐπιγρ. βοιωτ., ἀόρ. μτχ. ἰαρειάξασα κ. **ἱερεάξασα,** ἀντὶ ἱερειάζω, ἱερατεύω βλ.λς.
ἰαρεῖον (τὸ) ἀντὶ ἱερεῖον βλ.λ.· Ἡσ. « πρόβατον. βοῦς ».
ἰαρειτεύω Ἐπιγρ. ἀντὶ ἱεριτεύω βλ.λ.
ἰἀρεύς-έος (ὁ) Ἐπιγρ., αἰτ. **ἰαρῆ**, ὀν. πληθ. **οἱ ἰαρές,** αἰτ. πληθ. **τὸς ἰαρές,** δωρ. τ. τοῦ ἱερεὺς βλ.λ.
-ιάρης-α-ικο δημ. κατάληξις δι᾽ ἧς ἐξ οὐσ. σχηματίζονται ἐπίθετα δηλοῦντα ὅτι ὁ εἰς ὃν ἀπονέμεται τὸ ἐπίθετον ἔχει τὴν ὑπὸ τοῦ οὐσ. δηλουμένην (ἰδίως κακήν, ἐπίψογον) ἰδιότητα, οἷον ζηλιάρης, ἀρρωστιάρης, χτικιάρης, βρωμιάρης, ζημιάρης· **2)** ἐνίοτε κ. ἐπὶ ἐπαγγέλματος, οἷον σκουπιδιάρης, μεροκαματ(ι)άρης, γελαδ(ι)άρης· πρβλ. -άρης.
ἰαρής (ὁ) Ἐπιγρ. ἀρκ. τ. τοῦ ἱερεὺς βλ.λ.
ἰαριγμόν Ἡσ. « χαράν, καὶ θροῦν. Κρῆτες ».
ἰαριτεύω Ἐπιγρ. δωρ. ἀντὶ ἱεριτεύω βλ.λ. : Ἐπιγρ. **ἰαριτεύοντα τῶ Ἀπόλλωνος.**
ἰαρομάος (ῥίζ. μα-, πρβλ. μαίομαι, μῶμαι) Ἐπιγρ., πιθ. ὡς παρ᾽ Ἡσ. ἱερόμας, ὁ τῶν ἱερῶν ἐπιμελούμενος : **γνώμα δὲ κ᾽ εἴη τ᾽ ἰαρομάωι.**

ἰαρομνάμων-ονος Ἐπιγρ. ἱερομνήμων βλ.λ.
ἰαροπότης Ἡσ. «αἱμοπότης»· πρβλ. ἔαρ, εἶαρ.
ἰαρουργός (ὁ) Ἐπιγρ. Κρητ. ἀντὶ ἱερουργὸς βλ.λ.: Ἐπιγρ.
ἰαροχρείαν Ἡσ. «τὴν ὀσφύν. Ἰταλοί».
ἰαροχρής Ἡσ. «καθαρός, θύσιμος» ἀντὶ ἱεροχρής.
ἰαρπάλαμος Ἡσ. «ἀκρόχειρ».
ἰάρωμα Ἡσ. «κοσμάριον παιδικόν», φυλαχτό.
Ἰάς-άδος (ἡ) ἐπίθ. θηλ. τοῦ Ἴων βλ.λ., ἰωνική, ἡ ἐξ Ἰωνίας: Ἡρ.5,33 **τὴν Ἰάδα στρατιήν**, αὐτ.1,92 **ἐξ Ἰάδος** (γυναικός), Θουκ.4,61, Στράβ.8,1,2 **γλώττῃ Ἰάδι**, Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ.189,5 **Ἰ- διάλεκτος**· ‖ ὁμ. ὡς οὐσ. (ἐνν. γλῶσσα ἢ φωνή) ἡ ἰωνικὴ διάλεκτος: Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.16 **ἐν τῇ Ἰάδι γράφειν**· **2)** ἰωνικὸν ἄνθος, ἴον: Νίκ.ἀπ.74,2.
ἴᾱσῐ γ' πληθ. πρόσ. ἐνεστ. τοῦ εἶμι βλ.λ.
ἰᾶσι ἀντὶ ἱέασι, γ' πληθ. πρόσ. ἐνεστ. τοῦ ἵημι βλ.λ.
ἰάσιμος-ον (ἰῶμαι) κ. νεώτ., ἰων. ἰήσιμος ὃν δύναταί τις νὰ θεραπεύσῃ, ὁ δεκτικὸς θεραπείας, θεραπεύσιμος, ἐπὶ προσ.: Ἱππ.Ἱερ.Νούσ.11, Αἰσχ. Πρ.475 **φαρμάκοις ἰάσιμον**· ὁμ. ἀντίθ. ἀνίατος: Ἀντιφ.4,2,4 **ὅτι ἰάσιμος ὢν διαφθαρήσοιτο**, Πλάτ.Νόμ.941D· ‖ κ. ἐπὶ τραυμάτων: Πλάτ. Νόμ.878C **ἂν τὸ τραῦμα ἰάσιμον ἀποβῇ**· ‖ μτφ.: Πλάτ.Γοργ.525B **ἰάσιμα ἁμαρτήματα** (δυνάμενα νὰ θεραπευθῶσιν), Ἀλεξ.124,4 **ἰ- πάθος**· **2)** μτφ. ὁ εὐκόλως ἐξιλεούμενος, πραϋνόμενος: Εὐρ.Ὀρ. 399 **δεινὴ γὰρ ἡ θεός, ἀλλ' ὅμως ἰάσιμος**.
ἰασιμότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἰασίμου: **ἡ ἰασιμότης τοῦ τραύματος**.
ἴασις-εως (ἡ) (ἰῶμαι) κ. νεώτ., ἰων. ἴησις ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἰῶμαι, θεραπεία, γιατρειά: Ἱππ.Ἀφορ.2,17, Σοφ.ΟΤ 68 **ηὕρισκον ἴασιν**, Πλάτ.Φίλ.46Α **τὰς τῆς ψώρας ἰάσεις**, Παπαδ.Χριστ.Διηγ.3 **μετὰ τὴν ἴασιν τῶν ἀρρώστων**· κ. πληθ.: ΚΔ Λουκ.13,32 **ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶ**· ‖ μτφ.: Πλάτ. Συμπ.188C **περὶ Ἔρωτος φυλακήν τε καὶ ἴασιν**, Ἀριστλ.Ρητ.1374b,41 (ἀδίκημα) **οὗ μή ἐστιν ἴ-**, Ἀρρ.Ἀν.7,29,2 **ἴασις ἁμαρτίας ὁμολογεῖν τε ἁμαρτόντα**, Πάπ. **ἰάσεώς μου ψυχῆς χάριν**.
ἰασιώνη (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ποῶδες φυτὸν καμβόλβουλος βλ.λ. ὁ συχνανθής: Θεόφρ.Φ1 1,13,2· **2)** νεώτ. βοταν. γένος **κωδωνανθῶν** φυτῶν.
ἰάσκειν Ἡσ. «ἄγειν».
ἰασμέλαιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. κ. **ἰάσμη** περσικόν τι μύρον· Ἀέτ.1,119 «ἐκ τῶν ἀνθῶν τῶν λευκῶν τοῦ ἴου, καὶ ἐλαίου σησαμίνου», ἅ. ἰάσμη, ἰάσμινον· ‖ νεώτ. χημ. ἀρωματικὸν αἰθέριον ἔλαιον ἐξαγόμενον ἐκ τῶν ἀνθέων τοῦ φυτοῦ ἰάσμου τοῦ μεγαλανθοῦς, ἰάσμη, γισσεμόλαδο.
ἰάσμη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ **φυτὸν** ἴασμος ὁ φαρμακευτικός: Ἀέτ.π.ΨΔιοσκ.1,63· **2)** τὸ ἰασμέλαιον βλ.λ.
ἰάσμῐνος-ον μτγν. κ. νεώτ., τὸ θηλ. κ. **ἰασμίνη** ὁ ἐξ ἰάσμης: **ἰάσμινον μύρον**· ‖ τὸ οὐδ. ἰάσμινον ὡς οὐσ. τὸ ἰασμέλαιον: Ἀέτ.π.ΨΔιοσκ.1,63.
ἰασμόνη (ἡ) νεώτ. χημ. κυκλικὴ κετόνη βλ.λ., εὑρισκομένη ἐν τῷ ἰασμελαίῳ.
ἴασμος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος ἐλαιωδῶν **φυτῶν, παραγόντων εὐώδη ἄνθη, γιασεμί**.
ἰασπᾰχάτης (ὁ) μτγν. ἀχάτης ὅμοιος πρὸς ἴασπιν: Πλίν.Φ1 37,139, Ἀέτ.2,37.
ἰασπίζω μτγν. **εἶμαι** ὅμοιος πρὰς ἴασπιν, ἔχω τὸ χρῶμα τῆς ἰάσπιδος βλ.λ.: Διοσκ.5,136.
ἴασπις-ῐδος (ἡ, νεώτ. ὁ) κ. νεώτ., αἰτ. **-ιν** (Ὀρφ. Λιθ.267, αὐτ.613) εἶδος πολυτίμου λίθου: Πλάτ. Φαίδ.110Ε **ἰάσπιδας καὶ** σμαράγδους, Θεόφρ.Λίθ. 23, Πολ.ΑΠ 9,746· ‖ νεώτ. ὀρυκτολ. κρυπτοκρυσταλλικὴ παραγωγὴ τοῦ ὀρυκτοῦ χαλαζίου βλ.λ.· **2)** χρυσόγονον βλ.λ.: Διοσκ.4,56.

ἰασπόνυξ-ῠχος (ὁ) μτγν. ὄνυξ ὅμοιος πρὸς ἴασπιδα: Πλίν.Φ1 37,118.
ἰασποπάλλιος (ὁ) μτγν. ὀπάλλιος, ὅμοιος πρὸς ἴασπιν: Ἐπιφάν.
ἰασσεῖν Ἡσ. «θυμοῦσθαι, δάκνειν».
ἰαστί (Ἰάς) ἐπίρρ. κατὰ τὸν ἰωνικὸν τρόπον, ἐπὶ μουσικῆς: Πρατίν.Λυρ.5, Πλάτ.Πολ.398Ε **τίνες οὖν μαλακαί τε καὶ συμποτικαὶ τῶν ἁρμονιῶν; Ἰαστί, ἦ δ' ὅς, καὶ λυδιστί**, Ἡρακλ.Ποντ.π.Ἀθήν. 14,624D **ἰαστὶ δὲ τὴν τρίτην** (ἐνν. ἁρμονίαν) **ἔφασκον, ἣν ἤκουον ᾀδόντων τῶν Ἰώνων**· ‖ μτφ. κατὰ τὸν τρόπον τῶν Ἰώνων, ἀντίθ. δωριστί: Πλάτ.Λάχ.188D **ζῆν.. δωριστὶ ἀλλ' οὐκ ἰαστί**· **2)** ἐν τῇ ἰωνικῇ διαλέκτῳ: Καλλ.Ἴαμβ.1,354, Στράβ.13,4,8 **ἰαστὶ λέγεσθαι Ἡσιονεῖς τοὺς Ἀσιονεῖς**, Λουκ.Ἡρ.2· **3)** ἑλληνιστί· Ἡσ.
ἰαστιαιόλιος-ον μτγν. ἰωνικὸς καὶ αἰολικός, ἐπὶ μουσικῆς κλίμακος: Πτολ.Ἁρμ.2,1 **τὸ τῶν καλουμένων Ἰαστιαιολίων τὸ ἀπὸ τρίτης ἐπιδιάτονον διὰ τεσσάρων**.
ἰάστιος-α-ον μτγν. ἰωνικός, ἐπὶ μουσικῆς: Μάξ. Τύρ.7,1 **ἰαστία ἁρμονία**· ‖ εἰδ. μουσ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ δέκατος τρόπος (ἦχος) τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς μουσικῆς, ἅ. ἰώνιος.
ἰαστόν (τὸ) μσν. ἐν τῷ πληθ. ἐπὶ ἐνδυμάτων, πιθ. ὁ ἰάζων, ὁ ἔχων ἰῶδες χρῶμα: ΚΠορφ.Ἔκθ.496.
Ἰᾱσώ-οῦς (-όος) (ἰῶμαι), ἰων. **Ἰησώ**, κλητ. Ἰασοῖ θεὰ τῆς ἰάσεως καὶ τῆς ὑγιείας: Ἀριστφ.Πλ.701 **Ἰασὼ μὲν.. ὑπηρυθρίασε**, Ἡρώνδ.4,6, Παυσ. 1,34,3 **Ἰασοῦς καὶ Ὑγιείας**.
ἰάτειρα (ἡ) μτγν. κ. μσν., ἰων. **ἰήτειρα** ἡ θεραπεύουσα: Μάρκελλ.Σιδ.1 **ἰ- φύσις**, Πρόδρ.374.
ἰατήρ-ῆρος, ἐπ. **ἰητήρ** κυπρ. αἰτ. ἑν. **ἰϳατῆραν**, παι. ἀντὶ ἰατρὸς βλ.λ., συνήθ. χειρουργός: Ἰλ.Β 732 **ἰητῆρ' ἀγαθώ**, Πίνδ.Π 3,65· γεν. ἰατρός: Θεόκρ.Ἐπιγρ.8 **ἰ- νόσων**· ‖ μτφ.: Ὀδ.Ρ 384 **ἰητῆρα κακῶν**, Σοφ.Τρ.1209 **ἰατῆρα τῶν ἐμῶν κακῶν**, Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 7,466,8 **πένθεος εἴης ἰητήρ**· κ. ἀπολ. σωτήρ, λυτρωτής: Πίνδ.Π 4,270 **ἐσσὶ δ' ἰατὴρ ἐπικαιρότατος**.
ἰατήριον (τὸ) μτγν., ἰων. **ἰητήριον** τρόπος θεραπείας, θεραπεία: Ἱππ.Ἐπιδ.2,3,7, Ἀρετ.Ὀξ. Νούσ.1,4, Κόϊντ.7,61 **ἰητήρια νούσων**.
-ιάτης κ. νεώτ. κ. δημ. κατάληξις σημαίνουσα κυρ. τὴν ἐθνότητα τοῦ προσ., οἷον Σπαρτιάτης, Κροτωνιάτης, Κυδωνιάτης.
ἰατής (ὁ) μτγν. ἰατὴρ βλ.λ.: ΠΔ Ἰὼβ 13,4 **ὑμεῖς δὲ ἐστὲ ἰατροὶ ἄδικοι, καὶ ἰαταὶ κακῶν**, Πάπ.
ἰατικός-ή-όν μτγν. ἰαματικός: Στράβ.14,1,6 **ἰατικὸς γὰρ ὁ Ἀπόλλων**, Διοσκ.3,75 **ἰατικὸς ἰκτέρου**, Μάξ.Τύρ.28,7, Γαλ.18(2),394.
ἰατορία (ἡ), ἰων. **ἰητορίη** ἡ τέχνη τοῦ θεραπεύειν, ἡ ἰατρική: Βακχ.1,39 **ἀμφί τ' ἰατορίᾳ ξείνων τε φιλάνορι τιμᾷ**, Σοφ.Τρ.1002 **τίς ὁ χειροτέχνης ἰατορίας** (ἐπὶ χειρουργοῦ), Ἐπιγρ.· πρβλ. Γρηγ. Ναζ.ΑΠ 8,91,92.
ἰᾰτός-ον (ἴον) μτγν. ὁ ἐξ ἴων παρεσκευασμένος, **τὸ ἰᾶτον** ποτὸν παρεσκευασμένον ἐκ μέλιτος, οἴνου καὶ ἴων: Ὀρειβ.5,33,6, Ἀλέξ.Τραλλ. 1,16, Ἀέτ.1,118 **ἔλαιον ἰᾶτον**.
ἰᾱτός-ή-όν ὃν δύναταί τις νὰ θεραπεύσῃ, ὁ δεκτικὸς ἰάσεως, θεραπεύσιμος: Πίνδ.Ι 7(8),15 **ἰατὰ δ' ἔστι βροτοῖς**, Πλάτ.Νόμ.862C **τούτων ὁπόσα μὲν ἰατά, ὡς οὐσῶν ἐν ψυχῇ νόσων**.
ἴατρα (τὰ) μτγν., ἰων. **ἴητρα** ἀμοιβὴ ἰατροῦ διὰ θεραπείαν· Ἡσ. «ἴατρα· μισθοὶ (μισθὸς;) θεραπείας»: Ἡρώνδ.4,16 **ἴητρα νούσων ἐπαιεύμεθα**· **2)** εὐχαριστίαι διὰ θεραπείαν: Ἐπιγρ. **Ὑγιείᾳ τῷ Τελεσφόρῳ ἴατρα**.
ἰάτραινα (ἡ) γλωσσ. ἰατρίνη, γιάτρισσα.
ἰατρᾰλείπτης (ἀλείφω) μτγν. μσν. ἰατρὸς θεραπεύων δι' ἀλοιφῶν, ἐντριβῶν: Πλίν.Ἐπ.10,5, Γαλ.13,104.

ἰατρᾰλειπτική (ἡ) μτγν. (ἐνν. τέχνη) ἡ τέχνη τοῦ ἰατραλείπτου, μαλοκτική : Πλίν.Φl 29,4.

ἰατρεία (ἡ) (1) (ἰατρεύω) κ.μσν.κ.νεώτ., ἰων. **ἰητρείη,** δημ. γιατρειά ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἰατρεύειν, θεραπεία : Ἱππ.Ἀγμ.34,Ἑλλ.Ἐπιγράμμ.305,1,Πλούτ.Πύρρ.3 **μὴ τυχεῖν τῆς ἰατρείας,** Πρόδρ.Β 570 **ἂς γένεται τοιαύτη ἰατρεία,** Βιζυην. Νὺξ Ξένου 61 **ἰατρείαν θ' ἀπαντήσῃς | εἰς τὸν οὐρανόν,** Καλλιγ.Θάν.Βλ.118 **οὐδεμία ἐγίνετο φροντὶς ψυχικῆς ἰατρείας·** **2)** μτφ. θεραπεία, διόρθωσις, διευθέτησις : Ἀριστλ.Πολιτ.1267a,7 **διὰ τὴν ταύτης** (ἐνν. ἐπιθυμίας) **ἰατρείαν ἀδικήσουσιν,** αὐτ.1272b,2 **τῆς ἁμαρτίας . . ἰατρείαν,** Πλούτ. Ἠθ.510C· κ. πληθ. : Ἀριστλ.ΗΝικ.1104b,17.

ἰατρεία (ἡ) (2) νεώτ. βοτσν. γένος **σκιαδανθῶν** φυτῶν, σανικόλη.

ἰατρεῖο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ., ἰων. **ἰητρεῖον** ὁ χῶρος, τὸ κατάστημα, διαμέρισμα ἐν ᾧ ὁ ἰατρὸς δέχεται τοὺς ἀσθενεῖς πρὸς ἐξέτασιν : Ἱππ.Κατ' Ἰητρ.,αὐτ.Ἐπιδ.1,1 **ὅσα κατ' ἰητρεῖον ἀνόσως διῆγον** (ἔμεναν ἐν τῷ ἰατρείῳ χωρὶς νὰ εἶναι ἀσθενῆ), Πλάτ.Πολ.405A **δικαστήριά τε καὶ ἰατρεῖα,** Αἰσχίν.1,40,Πάπ. **ἔχων ἰατρεῖον ἐν κώμῃ, - λαϊκὸν ἰατρεῖον·** ‖ μτφ. : Διόδ.Σ 1,49 **ψυχῆς ἰατρεῖον·** **2)** φάρμακον, μέσον θεραπείας : Ἀνδρόμ.π.Γαλ. 13,832· **3)** ἐν πληθ. ἡ διὸ τὴν θεραπείαν ἀμοιβὴ ἰατροῦ, ἴατρα, γιατρευτικά : ΠΔ Ἔξ.21,19 **ἀποτίσει, καὶ τὰ ἰατρεῖα,** Πολυδ.4,177· **4)** εὐχαριστίαι εὐχαριστήρια διὰ θεραπείαν : Ἐπιγρ. **ἰατρεῖα θεοῖς ἐπηκόοις.**

ἰάτρευμα-ατος (τὸ) μτγν. ἴαμα, γιάτρεμα : Δαμάσκ.Ἰσιδ.189 **ἰατρεύματα παθῶν·** ‖ ρητ. τρόπος θεραπείας ἐφαρμοζομένης ὑπὸ τοῦ ρήτορος κατὰ τῆς προλήψεως ἢ ἀδιαφορίας τῶν ἀκροατῶν : Ἀριστλ.Ρητ.1415a,25.

ἰάτρευσις-εως (ἡ) (ἰατρεύω) ἰατρεία βλ.λ. : Πλάτ. Πολ.357C **ἰάτρευσίς τε καὶ ὁ ἄλλος χρηματισμός,** Ἀριστλ.Ρητ.193b,14.

ἰατρευτικός-ή-όν σχόλ. κ. νεώτ. ἰατικός βλ.λ. : Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.1211 **ἰατρευτικὰ φάρμακα·** **2)** εἰδ. νεώτ. βοτσν. γένος **εὐφορβιοειδῶν** φυτῶν.

ἰατρεύω (ἰατρός) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **γιατρεύω,** ἰων. παρακ. **ἰήτρευκα** ἰῶμαί τινα, θεραπεύω : Ἱππ. Διαίτ.2 **ἰ- ἕκαστα,** Πλάτ.Νόμ.857D **οὐκ ἰατρεύεις τὸν νοσοῦντα,** Φιλόδ.Μουσ.69K **οὐδὲν ἰ- τῆς λύπης,** Πρόδρ.Β 599 **νὰ σὲ ἰατρεύσῃ,** Λασκαρ.Μυστ. 159 **ἰατρεύει τοὺς ἀρρώστους·** πρβλ. γιατρεύω· ‖ ὁμ. τὸ παθ. τίθεμαι, διατελῶ ὑπὸ ἰατρικὴν θεραπείαν : Πλάτ.Πολ.357C **κάμνοντα ἰατρεύεσθαι·** ‖ ὁμ. θεραπεύομαι : Ἐπιγρ.· **2)** ἀπολ. εἶμαι ἰατρός, μετέρχομαι, ἐξασκῶ τὸ ἰατρικὸν ἐπάγγελμα : Ἱππ.Ἄρθρ.72,Ἀριστλ.Πολιτ.1281b,40 **τίς ὀρθῶς ἰάτρευκεν·** **3)** μτφ. θεραπεύω, διορθῶ, διευθετῶ : Ἀριστλ.ΖΜ 665a,8 **τὴν φαυλότητα τῆς θέσεως ἰάτρευκεν ἡ φύσις·** **4)** ρηματ.π. ἰάτρευμα, ἰατρεία, ἰάτρευσις.

ἰάτρια (ἡ) θηλ. τοῦ ἰατήρ βλ.λ.· Εὐστ.859,5) « φησὶ γοῦν Αἴλιος Διονύσιος ἰατρὸν γυναῖκα, Ἄλεξις δὲ ἰάτριαν » : Ἀλεξ.318.

ἰατρική (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. **ἰητρική,** δημ. **γιατρική** ἡ ἐπιστήμη καὶ τέχνη ἡ ἔχουσα ὑποκείμενον τὴν διατήρησιν τῆς ὑγείας καὶ τὴν θεραπείαν τῶν νόσων : Ἡρ.2,84 **ἡ δὲ ἰητρικὴ κατὰ τάδε σφι δέδασται,** Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.1,Πλάτ.Γοργ. 478B **ἰατρικὴ δὲ νόσου** (ἀπαλλάττει), Ἐπίκ.ἀπ. 221,Πολυδ.4,177, **- σπουδάζει ἰατρικήν.**

ἰατρικόν (τὸ) νεώτ., δημ. **γιατρικό** θεραπευτικὸν μέσον, φάρμακον, γιατρικὸ βλ.λ.

ἰατρικός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰων. **ἰητρικός-ή-όν** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἰατρόν : Ἐπιγρ. **ἰ- καρκίνος,** Πάπ. **ἰατρικὴ ἐπιστήμη,** Πρόδρ.Β 571 **ὁ μὲν ὑπάγει σ' ἀγορὰν ἰατρικῶν σπερμάτων, - ἰατρικὴ σχολὴ - ἑταιρεία, - ἰατρικὸς σύλλογος - κόσμος·** ‖ τὸ οὐδ. **ἰατρικόν** (ἐνν. τέλος) ὡς οὐσ. ὁ πρὸς συντήρησιν τοῦ ἰατροῦ φόρος : Ἐπιγρ., ὁμ. **τὸ ἰατρικόν** τὸ ἰατρικὸν σῶμα : Ἀρρ.Τακτ.2,1· ‖ τὸ θηλ. **ἰατρική** (ἐνν. τέχνη ἢ ἐπιστήμη), ὡς οὐσ. βλ.λ.· **2)** ὁ ἔμπειρος τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης : Πλάτ.Πολ.455E **γυνὴ ἰατρική,** Ἀριστλ.ΗΝικ.1181b,2 **ἰ- ἐκ τῶν συγγραμμάτων γίνεσθαι·** κ. συγκρ. **ἰατρικώτερος :** αὐτ.1097a,10,Φιλόδ.Μουσ.6K **-ώτερον τῶν ἰατρικῶν·** κ. ὑπερθ. : Πλάτ.Συμπ.186D **οὗτός ἐστιν ὁ ἰατρικώτατος,** Γαλ.Προτρ.10· **3)** μτφ. : Πλάτ. Πρωτ.313E **περὶ τὴν ψυχὴν . . ἰατρικὸς ὤν·** **4)** ἐπὶ φαρμάκων, ὁ χρήσιμος, ἐπιτήδειος πρὸς θεραπείαν, δραστικός : Ἱππ.Ἐπιστ.16 **ἰατρικώτατα φάρμακα·** **5)** πάπ. **ἰατρικὸς** (ἐνν. δάκτυλος) (ὁ) ὁ λιχανός.

ἰατρικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. δι' ἰατρικῶν ὅρων : Φιλόδ.Ποιημ.5,29 **ἰατρικῶς ἐκφέρεσθαι·** **2)** μετ' ἐμπειρίας περὶ τὴν ἰατρικήν : Ἀλεξ.124,13· **3)** νεώτ. **κατὰ τὴν ἄποψιν τῆς** ἰατρικῆς ἐπιστήμης, ἀπὸ ἰατρικῆς ἀπόψεως.

ἰατρίνη (ἡ) ἰάτρισ, μαῖα : Ἐπιγρ.,Πάπ. **ἡ ἰατρίνη σε ἀσπάζεται,** Γολ.8,414,Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.2,64.

ἰατρίσκος (ὁ) μσν. ὑποκορ. ὑποτιμ. τοῦ ἰατρός, γιατρουδάκι : Σωφρόν. ἐν Spicil. Rom.3,448-9.

ἰατρογυμναστής (ὁ) νεώτ. ἰατρὸς ἢ γυμναστὴς ἐφαρμόζων τὰς γυμναστικὰς ἀσκήσεις πρὸς θεραπευτικοὺς σκοπούς.

ἰατροδικαστής (ὁ) νεώτ. ἰατρὸς ὁριζόμενος ὑπὸ τῆς πολιτείας πρὸς ἐπιστημονικὴν ἐξακρίβωσιν καὶ προσδιορισμὸν τῆς φύσεως, τοῦ τρόπου καὶ τῆς προελεύσεως τραυμάτων, κακώσεων, τῶν αἰτιῶν θανάτου κτπ.

ἰατροδικαστική (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς ἰατρικῆς βοηθῶν τὴν δικαιοσύνην εἰς ζητήματα ἀστικοῦ καὶ ἰδίως ποινικοῦ δικαίου· πρβλ. ἰατροδικαστής.

ἰατροδικαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἰατροδικαστήν, ὁ τοῦ ἰατροδικαστοῦ : **ἰατροδικαστικὴ ἐξέτασις τοῦ πτώματος-ἔκθεσις·** ‖ τὸ θηλ. **ἰατροδικαστική** ὡς οὐσ. βλ.λ.

ἰατροκαύτης (ὁ) πάπ. εἰδικὸς ἰατρὸς ἐφαρμόζων τὴν διὰ καυτηριάσεως θεραπείαν τῶν πληγῶν καὶ τῶν ἀσθενειῶν.

ἰατροκλύστης (ὁ) πάπ. ἰατρὸς ἐφαρμόζων τὴν διὰ ψυχρολουσίας θεραπείαν.

ἰατρολογία (ἡ) μτγν. μελέτη, σπουδὴ τῆς ἰατρικῆς ἢ πραγματεία περὶ ἰατρικῆς : Φίλ.1,302.

ἰατρολογῶ-έω μτγν. λέγω, ὁμιλῶ, πραγματεύομαι περὶ ἰατρικῆς : Διογ.Λ 8,78 **ὑπομνήματα δὲ κατέλιπεν ἐν οἷς φυσιολογεῖ, ἰατρολογεῖ, γνωμολογεῖ.**

ἰατρομαθηματική (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς ἰατρικῆς ἔχων ὑποκείμενον τὴν ἔρευναν τῶν φυσιολογικῶν καὶ παθολογικῶν φαινομένων ἀπὸ φυσικῆς καὶ μηχανικῆς ἀπόψεως, ὅ. ἰατρομηχανική, ἰατροφυσική.

ἰατρομαθηματικός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἰδίως ἐν πληθ. ἰατρομαθηματικοὶ οἱ ἰατροὶ ἅμα καὶ ἀστρολόγοι, ἰδίως ἐν Αἰγύπτῳ : Πτολ.Τετράβ.16, Ἡφαιστ. Ἀστρ.Πρόλ., Κατ.Ἀστρλ.Κ 1,126· **2)** νεώτ. ἰατρὸς ὑποβάλλων τὰ φυσιολογικὰ καὶ παθολογικὰ φαινόμενα εἰς μαθηματικοὺς νόμους, ὅ. ἰατρομηχανικός, ἰατροφυσικός· ‖ τὸ θηλ. **ἰατρομαθηματική** ὡς οὐσ. βλ.λ.

ἰατρόμαια (ἡ) Ἐπιγρ. μαῖα, ἰατρίνη.

ἰατρόμαντις-εως (ὁ) ὁ ἰατρὸς ἅμα καὶ μάντις, ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ : Αἰσχ.Ἱκ. 263 **ἰατρόμαντις παῖς Ἀπόλλωνος·** ‖ μτφ. : αὐτ.Ἀγ.1623 **φρενῶν ἰατρομάντεις.**

ἰατρομηχανικός (ὁ) νεώτ. ὁ ἰατρομαθηματικός

βλ.λ.21· ‖ τὸ θηλ. ἰατρομηχανικὴ ἀντὶ ἰατρομαθηματικὴ βλ.λ.

ἴατρον (τὸ) κ. ἐν πληθ. ἴατρα βλ.λ.

ἰατρονίκης (ὁ) μτγν. ὁ νικητὴς τῶν ἰατρῶν: Ἐπιγρ.π.Πλίν.Φ! 29,9.

ἰατρόρριζα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος μηνισπερμιδῶν φυτῶν.

ἰατρός (ὁ,ἡ) (ἰῶμαι) κ. μσν. κ. νεώτ., Ἰων. **ἰητρός**, δημ. γιατρός, θηλ. **γιάτρισσα, γιάτρινα** κ. **γιάτραινα, γιατρίνα** ὁ ἰώμενος, ὁ ἰατρεύων, ὁ κατ' ἐπάγγελμα θεραπεύων τοὺς πάσχοντας ἐκ νόσων ἢ τραυμάτων, ὁ ἐπαγγελλόμενος τὴν ἰατρικήν: Ἰλ.Π 28, αὐτ.Λ 514 **ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων**, Ἡρ.3,130 **ὁμιλήσας δὲ ἰητρῷ φλαύρως ἔχειν τὴν τέχνην**, Αἰσχ.Ἱκ.261, Σοφ.Αἶ. 581 **οὐ πρὸς ἰατροῦ σοφοῦ θρηνεῖν ἐπῳδὰς πρὸς τομῶντι πήματι**, Δημ.419 **πρὸς τῷ τοῦ ἥρω τοῦ ἰατροῦ** (τοῦ ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ λατρευομένου), ΚΔ Μᾶρκ.2,17 **οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ**, Πλούτ.Ἠθ.13D, Πάπ. **ὁ δεῖνα διάκονος καὶ ἰατρός**, Πρόδρ.Β 565 **κράζει γοργὸν τοὺς ἰατρούς**· ‖ κ. μτ. προσδ. δηλοῦντος εἰδίκευσιν εἰς κλάδον τινὰ τῆς ἰατρικῆς: Ἡρ.2,84 **οἱ μὲν γὰρ ὀφθαλμῶν ἰητροὶ κατεστέασι, οἱ δὲ κεφαλῆς, αἱ δὲ ὀδόντων**, Ἡσ. ἐν λ. μαῖα **περὶ τὰς τικτούσας ἰατρός**, - ἰατρὸς **παθολόγος - χειρουργὸς - δερματολόγος - μαιευτήρ**· ‖ ἐν χρ. κ. ὡς ἐπίθ. ἢ ἰδιότης τοῦ Ἀπόλλωνος, τῆς Ἀρτέμιδος, τῆς Ἀφροδίτης κ. Νυμφῶν τινων ἐν Ἤλιδι: Ἀριστφ.Ὄρν.584 **εἶθ' Ἀπόλλων ἰατρός γ' ὢν ἰάσθω**, Διογ.Τραγ.1,5 **σοφὴν ὑμνῳδὸν ἰατρόν θ' ἅμα** (περὶ τῆς Ἀρτέμιδος), Πλούτ.Ἠθ. 143D **Ἀφροδίτην παρακαλοῦντας ἰατρὸν οὖσαν τῶν τοιούτων**, Ἡσ. (ἐπὶ τῶν Νυμφῶν)· ‖ κτ θηλ. **ἰατρὸς** κ. ἡ μαῖα βλ.λ.: Ἑλλάδ.π.Φωτ.Βιβλ. 513Β, Ἡσ.· ‖ μτγν. φρ. **ἰατρῶν παῖδες** = ἰατροί: Λουκ.Ἰστ.Συγγρ.7· ‖ νεώτ. τὸ ἀρσ. στρατ. κ. ναυτ. βαθμὸς ἀξιωματικοῦ ἐν τῷ ὑγειονομικῷ σώματι ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν τοῦ λοχαγοῦ ἢ ὑποπλοιάρχου· **2)** κ. μτφ. ὁ καταπαύων κακόν τι, ὁ καταπραΰνων ψυχικὸν πάθος, πόνον, ἐπὶ προσ., καταστάσεων, ἐνεργειῶν κ. πραγμ.: Πίνδ.Ν 4,2 **εὐφροσύνα πόνων . . ἰατρός**, Αἰσχ.Πρ. 378 **ὀργῆς νοσούσης εἰσὶν ἰατροὶ λόγοι**, Θουκ. 6,14 **τῆς δὲ πόλεως βουλευσαμένης ἰατρὸς ἂν γενέσθαι**, Δίφιλ.117 **λύπης ἰατρὸς χρόνος**, Ἀθήν. 14,627Ε **ἰατρὸν λαμβάνῃ τῆς ὕβρεως καὶ τῆς ἀκοσμίας τὴν μουσικήν**· κ. κωμικῶς: Τιμοκλ. 13,3 **ἰατρὸς βουλιμίας** (ἐπὶ τραπέζης)· ‖ φρ. μτγν. **γῆς ἰατρὸς** = γεωργός: Σεκοῦνδ.16· ‖ μτγν., μσν., νεώτ. μτφ. ἐπὶ τοῦ θεοῦ: **ἰατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν.**

ἰατρόσημον (τὸ) νεώτ. τὸ ἐπὶ τῶν ἰατρικῶν συνταγῶν, ἐκθέσεων καὶ ἐνόρκων πιστοποιητικῶν ἐπικολλώμενον ἔνσημον.

ἰατροσόφι(ον) (τὸ) μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **γιατροσόφι** βλ.λ.: Δουκάγγ.· **2)** ἐμπειρικὸν κατὰ παράδοσιν φάρμακον παρασκευαζόμενον κατὰ παλαιὰν συνταγήν, τηρουμένην συνήθως μυστικήν.

ἰατροσοφιστής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ σοφὸς περὶ τὴν ἰατρικήν, καθηγητὴς τῆς ἰατρικῆς: Δαμάσκ.π.Σουΐδ.ἐν λ.Γέσιος.

ἰατροσοφιστική (ἡ) μτγν. ὡς ἐπίθ. ἡ τέχνη τοῦ ἰατροσοφιστοῦ βλ.λ.: Ἐπιφάν.1,709C.

ἰατροσυμβούλιο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. συμβούλιον ἰατρῶν συγκαλούμενον εἰς περιπτώσεις σοβαρᾶς τροπῆς νόσου ἢ δυσχεροῦς διαγνώσεως.

ἰατροσυνέδριο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. σῶμα ἐξ ἰατρῶν συμβουλευτικὸν τοῦ ὑπουργείου Ὑγιεινῆς, ἃ. ἀνώτατον ὑγειονομικὸν συμβούλιον.

ἰατροσύνεδρος (ὁ) νεώτ. ἰατρὸς μέλος τοῦ ἰατροσυνεδρίου βλ.λ.

ἰατροτέχνης (ὁ) ὁ μετερχόμενος τὴν ἰατρικὴν τέχνην, τὸν ἰατρόν: Ἀριστφ.Νεφ.332 **ἰατροτέχνας**.

ἰατροτομεύς-έως (ὁ) Ἐπιγρ. ἰατρὸς χειρουργῶν, χειρουργός.

ἰατροφιλόσοφος (ὁ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ὁ ἐπιστήμων ἰατρός· **2)** νεώτ. ὁ φιλοσοφῶν ἰατρός, ὁ περὶ τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὰ γράμματα εὐδοκίμως ἀσχολούμενος ἰατρός.

ἰατροφυσική (ἡ) νεώτ. ἡ ἰατρομαθηματικὴ ἢ ἰατρομηχανικὴ βλ.λ. **2)** θεωρητικὸν ἰατρικὸν σύστημα τοῦ 17ου αἰῶνος ἐπεξηγοῦν πάντα τὰ φυσιολογικὰ φαινόμενα διὰ τῶν γνωστῶν δεδομένων τῆς φυσικῆς, μαθηματικῆς καὶ μηχανικῆς.

ἰατροχημεία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐφαρμογὴ τῆς χημείας ἐν τῇ ἰατρικῇ πρὸς θεραπευτικοὺς σκοπούς· **2)** ἐξήγησις τῶν φυσιολογικῶν καὶ παθολογικῶν φαινομένων ὡς καθαρῶς χημικῶν.

ἰατροχημικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἰατροχημείαν βλ.λ.· ‖ τὸ ἀρσ. **ἰατροχημικός** ὡς οὐσ. ὁ ἰατρὸς ἅμα καὶ χημικός, ἰατρὸς ἐφαρμόζων τὰ πορίσματα τῆς χημείας πρὸς θεραπευτικοὺς σκοποὺς καὶ ἐξηγῶν τὰς ζωϊκὰς λειτουργίας ὡς καθαρῶς χημικὰ φαινόμενα.

ἰαττα κρητ. θηλ. μτχ. ἐνεστ. τοῦ εἰμὶ βλ.λ.

ἰατταταῖ, ἰατταταιάξ σχετλιαστικὰ ἐπιφ.: Ἀριστφ. Ἱππ.1 **ἰατταταιὰξ τῶν κακῶν, ἰατταταῖ**.

ἰατύς-ύος (ἡ) ἰατρικὴ βοήθεια Ἡσ. «ἰατύι· θεραπείᾳ».

ἰάτωρ-ορος (ὁ), Ἰων. **ἰήτωρ-ορος** ἰατρός: Ἀλκμ. 23,89, Ἐπιγρ., Ἡσ.

ἰαῦ κραυγὴ δι' ἧς ἀποκρίνεταί τις καλούμενος, ὡς εἰ ἔλεγε, πάρειμι, ἐδῶ εἶμαι, ἤκουσα, ὁρίστε: Ἀριστφ.Βάτρ.272 **ποῦ Ξανθίας; ἢ Ξανθίας; ἰαῦ** (σχόλ. «ἰαῦ, μίμημά ἐστι συριγμοῦ»).

ἰαυθμός (ἰαύω) μτγν. ὁ τόπος ἐν ᾧ κοιμῶνται, κοίτη, ἰδίως ἐπὶ θηρίων, φωλεός, σπήλαιον: Λυκόφρ.606 (πληθ.)· **2)** ὕπνος· Ἡσ.

ἰαυοῖ ἐπιφ. χαρᾶς: Ἀριστφ.Βάτρ.1029 **τὼ χεῖρ' ὡδὶ συγκρούσας εἶπεν ἰαυοῖ**.

ἴαυος Ἡσ. «κοίτη, ἀπὸ τοῦ ἰαύειν».

ἰαύω, ἐπ. παρατ. **ἰαύεσκον**, μέλλ. **ἰαύσω**, ἀόρ. α' **ἴαυσα** ποι. ἐν χρ. συνήθ. κατ' ἐνεστ. κ. παρατ. (π. τραγ. μ. ἐν λυρ. χωρίοις) κοιμῶμαι, διέρχομαι τὴν νύκτα, διανυκτερεύω: Ἰλ.Ξ 213 **Ζηνὸς . . ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαύεις** (κοιμᾶσαι στὴν ἀγκάλη του . .), Ὀδ.Τ 340 **ἀΰπνους νύκτας ἴαυον**· ‖ κ. ἐπὶ ζῴων: αὐτ.Ι 184 **ὄϊές τε καὶ αἶγες ἰαύεσκον**, Εὐρ.Ῥῆσ.1537· ‖ μετὰ συστοιχ. αἰτ.: Σοφ.Αἶ. 1204 **ἐννυχίαν τέρψιν ἰαύειν**, Εὐρ.Ῥῆσ.740 **ὑπασπίδιον κοῖτον ἰαύει** (ἐπὶ στρατιώτου κοιμωμένου ὑπὸ τὴν ἀσπίδα), Θεόκρ.3,49 **ὕπνον ἰαύων**· **2)** μτγν. μετ' αἰτ. κ. γεν. παύω: Λυκόφρ.101· **3)** ῥηματ. π. ἰαυθμός, ἴαυος. Ἐκ ῥίζ. αϝ-αϝω, ἄω, αὔρα, ἀὴρ (αϝερ), αὐλός, ἰαύω (μετὰ τοῦ ι ὡς ἀναδιπλ.), λατ. ventus.

ἰαφέτης (ὁ) (ἰὸς - ἀφίημι) μτγν. τοξότης, ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος: ΑΠ 9,25,10.

ἰαχή (ἡ) (ἰάχω) κ. νεώτ. βοή, κραυγή, ἀλαλαγμός, ἰδ. τῶν μαχομένων: Ἰλ.Ο 396 **ἰαχή τε φόβος τε**· ‖ κραυγὴ ἀγωνίας, θρῆνος, ὀλοφυρμός: Ὀδ.Λ 43 **θεσπεσίῃ ἰαχῇ**· ‖ βοή, ἦχος, θόρυβος, κρότος: Πίνδ.Π 317 **ἰαχὰν ὑμεναίων**, Εὐρ.ΙΑ 1039 **συρίγγων . . ἰαχάν**, Λυρ.Ἀδέσπ.96 **ἰαχὴ αὐλῶν**· ‖ κ. κτ. πληθ. γεν. κραυγή, ἐπιφώνησις χαρᾶς: Θέογν.779 **παιάνων τε χοροῖς ἰαχῇσί τε**, Αἰσχ.Πέρσ.939 **πέμψω πολύδακρυν ἰαχάν**, Εὐρ. Φοίν.1302· ‖ νεώτ. κ. ἦχος συγκεχυμένος ἐκ βοῆς πλήθους ἀνθρ. προερχόμενος: **ἡ ἰαχὴ τοῦ ἐξηγριωμένου λαοῦ**· ‖ ἰσχυρὰ βοή, ἰδίως ἀνέμου ἢ τρικυμίας: Παπαδ.Χριστ.Διηγ.27 **ἀντηχεῖ . . ἀπὸ τὴν . . ἰαχὴν τῆς λαίλαπος.**

ἰάχημα-ατος (τὸ) ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἰαχῶ βλ.λ., κραυγή, βοή· ‖ **εἰδ.** τὸ σύριγμα τοῦ ὄφεως : Εὐρ.Ἡρ.884 **ὄφεων ἰαχήμασι·** ‖ ὁμ. εἰδ. ἦχος ὀργάνου : Φόλαικ.ΑΠ 6,165,3 **ἰαχήματα . . ῥόπτρων.**

ἴαχος (ὁ) ἰαχὴ βλ.λ. : Ὀρφ.Ὕμν.48,3 (ἀμφ.).

ἰαχρὸς-όν ὁ διὰ τήξεως μαλακυνθείς· **2)** μτφ. ἥσυχος, ἥμερος· Ἡσ. « ἰαχρόν· εὐδιεινόν ».

ἰάχω, ἰων. παρατ. **ἰάχεσκε,** αἰολ. **ἴαυχεν** (= ἴαχεν) μ. κατ' ἐνεστ. κ. παρατ. ἐκπέμπω κραυγήν, βοῶ, φωνάζω δυνατά, ἰδ. ἐπὶ πολεμικῶν κραυγῶν : Ἰλ.Ρ 317 **Ἀργεῖοι δὲ μέγα ἴαχον·** ‖ ἐπὶ φωνῶν πτοηθέντος παιδός, κραυγάζω, ξεφωνίζω : Ἰλ.Ζ 468 **ὁ πάις πρὸς κόλπον . . τιθήνης ἐκλίνθη ἰάχων·** ‖ ὁμ. ἐπὶ γυναικὸς ἐν τρόμῳ ἢ ὀδύνῃ διατελούσης, ὡς κ. ἐπὶ δούλων γυναικῶν θρηνολογουσῶν : αὐτ.Ε 343 **ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα,** αὐτ.Σ 29 **θυμὸν ἀκηχέμεναι μεγάλ' ἴαχον·** ‖ γεν. ἀπαγγέλλω λίαν μεγαλοφώνως : Εὐρ.Ἠλ.707 **κᾶρυξ ἴαχεν βάθροις·** **2)** ἐπὶ πραγμ., ἠχῶ, ἀντηχῶ, ἀντιλαλῶ, ψοφῶ, θορυβῶ, βούζω, ἐπὶ ἠχοῦς : Ὀδ.Ι 395 **περὶ δ' ἴαχε πέτρη·** κ. ἐπὶ κυμάτων : Ἰλ.Α 482 **κῦμα . . ἴαχε νηὸς ἰούσης·** ἐπὶ πυρός : αὐτ.Ψ 216· ‖ ἐπὶ νευρᾶς τόξου, ἐκβάλλω κλαγγήν, συρίζω : αὐτ.Δ 125· κ. ἐπὶ πεπυρακτωμένου σιδήρου ἐμβαπτιζομένου ἐν ὕδατι, σίζω : Ὀδ.Ι 392· κ. ἐπὶ πληττομένης ἀσπίδος : Ἡσίοδ.Α 232 **ἰάχεσκε σάκος·** **3)** μετὰ συστοίχ. αἰτ. **ἰάχειν ἀοιδήν - μέλος** ᾄδειν, μελῳδεῖν : Ὀμ.Ὕμν.18,18, Σαπφ.ἐνΛυρ. Συμπλ.20C,4 **ἄνδρες ἐπήρατον ἴαχον ὄρθιον,** Καλλ.Δήμ.39 **μέλος ἴαχεν,** Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.4,239· ‖ κ. μτ. δοτ. προσ. : Ἀριστφ.Ἱππ.1016 **λογίων ὁδόν, ἥν σοι Ἀπόλλων ἴαχεν ἐξ ἀδύτοιο** (ἥν σοι ἐξέπεμψεν ἐκ τοῦ ἀδύτου)· ‖ ὁμ. μτ. αἰτ. προσ. ψάλλω ὕμνους πρός τινα, ἐξυμνῶ αὐτόν : αὐτ.Ὀρν.772 **ἴακχον Ἀπόλλω,** Ἑλλ.Ἐπιγράμμ.932Α **με Νεμέα ἴαχεν ἀθλοφόρον·** **4)** ρηματ. π. ἰαχή, ἰαχῶ (ἢ ἰακχῶ). Ἐκ FιFάχω, ἀχεῖν (δωρ. ἀντὶ ἠχεῖν) καὶ ἀχῶ (ἀντὶ ἠχῶ) ἀχή, Fαχή, FιFαχή.

ἰαχῶ-έω, μέλλ. **ἰαχήσω,** ἀόρ. **ἰάχησα** ἰάχω, κραυγάζω, βοῶ, φωνάζω, χουγιάζω : Εὐρ.Ἡρακλ.752 **ἰαχήσατε δ' οὐρανῷ·** ‖ κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : αὐτ.Τρῳ.515 **μέλος . . ἰαχήσω,** Ἀριστφ.Βάτρ.217 (ἀοιδὰν) **ἰαχήσαμεν,** Ἐπιγρ. **χρησμὸν ἰαχέεν·** **2)** σπαν. μτ. αἰτ. ἀντικειμ. θρηνῶ, ὀδύρομαι, κλαίω διά . . : Εὐρ.Φοίν.1295 **νέκυν ὀλόμενον ἰαχήσω** (δ.γρ. ἀχήσω), αὐτ.1523· κ. παθ. : αὐτ.Ἑλ. 1147 **κἀτ' ἰαχήθης . . ἄδικος** (προεκηρύχθης . .) (πιθ. ἀντὶ καὶ ἰαχὴ σὴ . .)· **3)** ἐπὶ πραγμ., ἐκβάλλω ἦχον, βοήν, ἠχῶ, ἀντηχῶ : Ὀμ.Ὕμν.28,11 **γαῖα σμερδαλέον ἰάχησεν,** Εὐρ.Ἡρακλ.783 **ὀλολύγματα . . ἰαχεῖ,** Καλλ.Δῆλ.146 **τρίποδες . . ἰαχεῦσι·** πρβλ. Ὀρφ.Ἀργ.997.

ἴβα Ἡσ. « σιώπα ».

ἴβα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. γένος **συνθέτων** φυτῶν· **2)** δημ.τὸ φυτὸν ἀστεροκέφαλος βλ.λ. ὁ κρητικός.

ἰβανατρὶς-ίδος (ἡ) τὸ σχοινίον τοῦ κάδου, δι' οὗ ἀντλοῦσιν ἐκ φρέατος· Ἡσ. «σχοινίον ἱμητήριον».

ἰβάνη (ἡ) Ἡσ. «κάδος, ἀντλητήριον».

ἴβανον (τὸ) Ἡσ. «κάδον, σταμνίον, χαλκίον».

ἰβανῶ-άω Ἡσ. «ἰβανᾷ· ἀντλεῖ».

ἰβάρβιον Ἡσ. «χαλεπόν, ἀνυπόστατον».

ἰβάρι (τὸ) δημ. τὸ βιβάρι βλ.λ.

ἴβδης (ὁ) κ. **ἴβδη** (ἡ) μαν. κ. νεώτ. ξύλινος πεῖρος κολουροκωνικοῦ σχήματος περιτυλισσόμενος καὶ διὰ στυππείου πρὸς ἔμφραξιν τῆς ἐν τῷ πυθμένι τοῦ πλοίου ὀπῆς διὰ τὴν ἐκροὴν τῶν ὑδάτων, χείμαρος, πεῖρος, κουτοφύλι : Εὐστ.525,34.

ἴβη Ἡσ. « σορός ».

ἴβηνα Ἡσ. «τὸν οἶνον Κρῆτες».

ἴβηνος (ὁ) Ἡσ. «ἴβηνοι· σοροί, θῆκαι ὀστράκιναι, κιβωτοί»· ‖ αὐτ. «ἴβηνος· πλησμονή».

ἴβηξ-ηκος (ὁ,ἡ) νεώτ. ζωολ. εἶδος αἰγάγρου.

ἴβηρ-ηρος (ὁ) Ἡσ. « ἴβηρ· χερσαῖόν τι θηρίον· ἀφ' οὗ καὶ Ἴβηρες ».

ἰβηράρχης (ὁ) μσν. ὁ ἄρχων, ἡγεμὼν τῶν Ἰβήρων : ΚΜανασσ.121.

ἰβηρικὸς-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Ἰβηρίαν ἢ ὁ ἐξ Ἰβηρίας προερχόμενος : Ἰβηρ- **χερσόνησος,** ἄ. Πυρηναϊκὴ ἢ Ἰσπανική.

ἰβηρὶς-ίδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος καρδάμου βλ.λ. : Δαμοκράτ.π.Γαλ.13,350· . . **2)** τὸ φυτὸν λεπίδιον βλ.λ. : Ἀέτ.π.ΨΔιοσκ.2,174· ‖ **εἰδ. νεώτ.** βοταν. γένος **σταυρανθῶν** φυτῶν.

ἰβηροβοσκὸς-όν (βόσκω) μτγν. **ὁ** βόσκων, τρέφων τοὺς Ἴβηρας : Λυκόφρ.643.

ἰβίβυος Ἡσ. « παιανισμός ».

ἴβινος Ἡσ. « ἀετός ».

ἰβϊοβοσκὸς (ὁ) πάπ. ὁ βόσκων ἴβεις βλ.λ.

ἰβϊοπρόσωπος-ον πάπ. ὁ ἔχων πρόσωπον ἴβιος βλ.λ.

ἰβϊοστολιστὴς (ὁ) πάπ. ὁ κατασκευαστὴς ἐνταφίων, σαβάνων διὰ τὸ ἱερὸν πτηνὸν ἴβιν βλ.λ.

ἰβϊοταφεῖον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. πάπ. ὁ τάφος τοῦ ἱεροῦ πτηνοῦ ἴβιος βλ.λ.

ἰβϊοτάφος (ὁ) **πάπ.** ὁ νεκροθάπτης τοῦ ἱεροῦ πτηνοῦ ἴβιος.

ἶβις-ιος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἡ γεν. **ἴβεως** κ. **ἴβιδος,** αἰτ. ἶβιν, πληθ. **ἴβιες,** γεν. πληθ. **ἰβίων,** δοτ. πληθ. **ἴβεσι,** ἰων. αἰτ. **ἶβῖς,** εἶδος λιμνοβίου ἱεροῦ αἰγυπτιακοῦ πτηνοῦ, εἰς ὃ ἀπεδίδοντο θεῖαι τιμαί : Ἡρ.2,75 **τὰς δ' ἴβις τὰς ὄρνιθας,** Ἀριστφ. Ὀρν.1296, Ἀριστλ.ΖΙ 617b,27 **αἱ δ' ἴβιες αἱ ἐν Αἰγύπτῳ εἰσὶ μὲν διτταί,** Πάπ. **ἰβίων τραφή,** Παυσ. 8,22,5 **ἐοίκασι δὲ ἴβεσι,** Εὐάγρ.Ι,7,26Α **δάσεως τῆς ἴβεως ἐκ πολλῶν πρώην ἀφανισθείσης,** Γεωπ.13,8,5, Σουΐδ. ‖ εἰδ. νεώτ. ζωολ. γένος **ἐρωδιιδῶν** πτηνῶν.

ἰβίσκος (ὁ) κ. **ἐβίσκος** μτγν. κ. νεώτ. τὸ φυτὸν ἀλθαία βλ.λ. : ΨΔιοσκ.3,146 (δ.γρ.), Ἐρωτιαν. ἐν λ. ῥίζη ἀλθαίης· ‖ νεώτ. βοταν. γένος **μαλαχωδῶν** φυτῶν.

ἰβιὼν-ῶνος (ὁ) πάπ. ναΐσκος **τοῦ** ἱεροῦ πτηνοῦ ἴβιδος.

ἰβρίκαλοι Ἡσ. « χοῖροι »· πρβλ. ὀβρίκαλα,

ἰβύ ἐπίρρ. λεξ. μεγαλοφώνως· Ἡσ. « τινὲς τὸ βοᾶν· οἱ δὲ τὸ πολύ. ἔστι δὲ Λυδῶν », Φώτ.

ἰβύζω γρσμμ. βυκανῶ, βυκανίζω, σαλπίζω, πρβλ. ἰύζω.

ἰβυκάνη Σουΐδ. βυκάνη βλ.λ.

ἰβυκανητὴς (ὁ) βυκανητὴς βλ.λ. : Σουΐδ. (ἐκ Πολυβ.2,29,6) **τὸ τῶν ἰβυκανητῶν . . πλῆθος.**

ἰβυκανίζω Σουΐδ. βυκανίζω, σαλπίζω, βυκανῶ.

ἰβύκειον μέτρον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. φιλολ. τὸ μέτρον καθ' ὃ δύο δακτυλικαὶ τετραποδίαι συνάπτονται ἀποτελοῦσαι μίαν δακτυλικὴν ὀκταποδίαν, ὁπότε ὁ στίχος ἀποτελεῖται ἐξ ὀκτὼ ποδῶν, ἐχόντων σχῆμα δακτύλου, ὁ δὲ τελευταῖος πούς εἶναι καταληκτικὸς εἰς τὴν θέσιν, ἤτοι λείπει ἡ ἄρσις τοῦ τελευταίου ποδός· **2)** **ἰβύκειον σχῆμα** (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ **κατὰ** πρόσθεσιν τῆς συλλαβῆς -σι σχηματισμὸς **εἰς -ησι** τοῦ γ' ἑν. προσ. τῆς ὁριστ. **τοῦ ἐνεστ.** τῶν βαρυτόνων καὶ τῶν περισπωμένων ρημάτων τῆς α' συζυγίας, οἷον φέρησι, λέγησι, φίλησι, ἀντὶ φέρει, λέγει· κτ. ἄ. τοῦτο γίνεται ἐν τῇ ὑποτ., ὅθεν γραπτέον φέρῃσι, μεθ' ὑπογεγραμμένου ι : Ἡρωδιαν.Ρήτ.101S.

ἰβόκη Ἡσ. « εὐφημία ».

ἰβυκινήτης (ὁ) Ἡσ. « σαλπιγκτὴς καὶ ἰβυκτήρ ».

ἰβυκινίζω κ. **ἰβυκινῶ (-έω)** ἀόρ. ἀπαρφ. **ἰβυκινῆσαι** κ. **ἰβυκινίσαι·** Ἡσ. « ἰβυκινῆσαι· ἐπευφημῆσαι, βοῆσαι » : Τελεκλ.58, ΕΜ 464,44· ‖ Ἡσ. «ἰβυκινίσαντες· ἀναφθεγξάμενοι μέγα· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἰβῦ (sic) παρῆκται ἡ λέξις ».

ἰθύκινον (τὸ) κατὰ Σουΐδ. μουσικὸν ὄργανον λαβόν τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ ποιητοῦ Ἰβύκου.

ἰθυκτὴρ-ῆρος (ὁ) Ἡσ. κ. νεώτ. ζῳολ. παρὰ Κρησίν, ὁ ἀρχόμενος πολεμικοῦ ᾄσματος· **2)** νεώτ γένος ἁρπακτικῶν **ἱερακιδῶν** πτηνῶν.

ἰθύκχα Ἡσ. « σεμνότης, ἢ σωρὸς **κρεῶν** ».

ἶθυξ-υκος (ὁ) καθ' Ἡσ. ἶβις βλ.λ.

ἰθύω Ἡσ. « βοῶ· πλήττω ».

ἰθῶν Ἡσ. « εὐφημῶν, στάζων ».

ἴγα Ἡσ. « σίγα ».

ἴγγι Ἡσ. « τινί· ἐπιθυμίᾳ τινὶ ἑλκομένη »

ἴγγια Ἡσ. « εἷς ».

ἴγγιος (ὁ) Ἐπιγρ. ἔγγυος, ἐγγυητής.

ἴγγλα (τὸ) (λατ.) δημ. ἔποχον, ζώνη δι' ἧς στηρίζεται τὸ ἐφίππιον ἐπὶ τοῦ ἵππου ἢ ὄνου· ἄ. ἴγ(ί)γλο.

ἰγγλέζικος-η-ο δημ. ἄ. ἐγγλέζικος βλ.λ.

ἴγδην Ἡσ. « ἄρσην ».

ἰγδίζω νεώτ. κοπανίζω ἐν ἰγδίῳ, στουμπίζω εἰς τὸ γαυδί.

ἰγδίον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. δοχεῖον κοῖλον βαθύ, μετάλλινον ἢ ξύλινον ἢ μαρμάρινον ἢ ἐκ πορσελάνης, ἐντὸς τοῦ ὁποίου λειοτριβοῦνται διάφοροι ὗλαι σκληραὶ ἢ μαλακαί, γουδί : Γεωπ.12,19,5,Παῦλ. Αἰγ.3,59, - ἰγδίον **μαγειρικόν-φαρμακευτικόν.**

ἴγδις-εως (ἡ) κ. **ἴγδη** ἰγδίον βλ.λ. : Σόλ.39, Δημόκρ.π.Γαλ.14,130,Διοσκ.5,89, Ἀγαθ.ΑΠ 9,642 Ἡρωδιαν.2,523· **2)** εἶδος ὀρχήσεως· προβλ. ἴγδισμα : Ἀντιφάν.127 **γύναι πρὸς αὐλὸν ἦλθες· ὀρχήσει πάλιν ἴγδιν,** Κωμ.Ἀδέσπ.140.

ἴγδισμα-ατος (τὸ) (ἰγδίζω) κοπάνισμα· ὅθ. εἶδος ὀρχήσεως, καθ' ἣν οἱ πόδες συνεχῶς ἐπλήττοντο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους· ΕΜ 464,51 « εἶδος ὀρχήσεως ἐν ᾗ ἐλύγιζον ἐμφερῶς τῷ δοίδυκι ».

ἰγδοκόπανον (τὸ) σχόλ. κόπανος ἰγδίου, γουδοχέρι : Σχόλ.Ἰλ.Λ147.

ἰγδόλης Ἡσ. « ὁ ἐπὶ μέρει γεωργῶν ».

ἴγκα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **φυτῶν** τῆς «οἰκογεν. τῶν **χεδροπῶν.**

ἴγκρος (ὁ) μτγν. ἐγκέφαλος : Ἡρωδιαν.1,204,Ἡσ.

ἶγμαι παρακ. τοῦ ἱκνοῦμαι βλ.λ.

ἰγμαλέος-α-ον μσν. δ.τ. τοῦ ἱκμαλέος : Ἡρωδιαν.Τεχν.Λειφ.2,523.

ἰγμένος μτχ. παρακ. τοῦ ἱκνοῦμαι βλ.λ.

ἰγμή Ἡσ. « βοή ».

ἰγμόρειος-ον νεώτ. ἰατρ. ὁ ὑπὸ τοῦ Ἄγγλου ἰατροῦ Ἴγμορ διατυπωθείς, περιγραφείς : **ἰγμόρειον σῶμα·** || **ἰγμόρειον ἄντρον** (τὸ) νεώτ. ἀνατ. κοιλότης ἀεροφόρος τοῦ ὀστοῦ τῆς ἄνω γνάθου.

ἰγνατία (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν φευδόστρυχνος ὁ ἰγνάτιος.

ἴγνην Ἡσ. « ἄρσην ».

ἴγνητες-ήτων (οἱ) μτγν. οἱ αὐθιγενεῖς ἐν Ῥόδῳ : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.56,4, Χοιροβ.Θεο.1,161· || ὡς κύρ. ὄν. ἐν συνεκφορᾷ μετὰ τῆς λ. Τελχῖνες: Σιμμ.11· κτ. ἑν. **ἴγνης** μ. ἐν ΕΜ 465,1.

ἰγνύα (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. **-ύη** τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ γόνατος, τὸ ὑποκάτω τοῦ γόνατος μέρος : Ἀριστλ.ΖΙ 515b,8 **τὸ μόριον τὸ τῆς ἀλσεως κύριον,** Ἰλ.Ν 212 **κατ' ἰγνύην βεβλημένος,** Ἱππ.Ἀγμ.13, Στράτ.ΑΠ 12,176, Πλούτ.Ἀρτξ.11, ΠΔ Βασ.3,18,21 **χωλανεῖτε ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς ἰγνύαις.**

ἰγνυακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἰγνύν, ὁ τῆς ἰγνύος : **ἰγνυακὸς μῦς, - ἰγνυακὴ φλέψ - ἀρτηρία.**

ἰγνύς-ύος (ἡ) κ. νεώτ., ἄ. ἰγνύα βλ.λ.: Ὕμν.Ἑρμ.152, Ἀριστλ.ΖΙ 494a,8 **ἀνεσπασμένη ἄνω πρὸς τὴν ἰγνύν,** Γαλ.10,902, Πλούτ.Γάλβ.26 **τυφθεὶς τὰς ἰγνύας ἔπεσε.**

ἰγονικόν (τὸ) μσν. ἀντὶ γονικόν, **ὁ** τῶν **γονέων** οἶκος, τὸ πατρικὸ σπίτι : Χρον.Μορ.1371Η.

Ἰδαῖος-α-ον ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Ἴδην βλ.λ.2) : Ἰλ.Π 605 **Ἰδαῖος Ζεύς·** **2)** **Ἰδαία ῥίζα** εἶδος φυτοῦ, ὀξυμυρσίνη τὸ ἱππόγλωσσον : Διοσκ.4,44· || τὸ θηλ. **Ἰδαία** ὡς οὐσ. τὸ φυτὸν δάφνη Ἀλεξάνδρεια : Διοσκ.4,145· **3)** **Ἰδαῖοι Δάκτυλοι** βλ. δάκτυλος 10) κ.11), κυρ. οἱ νᾶνοι τοῦ δάσους : Ἡσίοδ.ἀπ.176· || πάπ. κ. ἐν τῷ ἑν. **Ἰδαῖος δάκτυλος** ὄν. ἑνὸς τῶν δακτύλων.

ἰδαλγός (ὁ) (ἰσπαν.) νεώτ. ἰσπανικὸς τίτλος τῆς κατωτέρας **εὐγενείας.**

ἰδάλιμος-ον (ἶδος) ἐπιφέρων ἱδρῶτα : Ἡσίοδ. Ἔργ.415 **ἰδάλιμον καῦμα.**

ἰδαλίς Ἡσ. « ὄρνις ποιός ».

ἰδανίζουσα (ἡ) νεώτ. φιλοσ. ἐπὶ θεωρίας, ἡ τείνουσα πρὸς ἰδανισμὸν βλ.λ.

ἰδανίκευσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ἰδανικεύειν, ἡ ἀνύψωσις εἰς ἰδανικὴν βλ.λ. μορφὴν πράγματός τινος ἢ ἰδιότητος, ἐξιδανίκευσις : **ἡ ἰδανίκευσις τῆς γενναιότητος - τοῦ διδασκάλου.**

ἰδανικεύω νεώτ. ἀνυψῶ τι εἰς ἰδανικὴν βλ.λ. μορφήν· προβλ. ἐξιδανικεύω.

ἰδανικός-ή-ό(ν) (ἰδεῖν-ἰδέα) κ. νεώτ., δημ. (ἐν εἰδ. σημ. μ. τὸ οὐδ.) ὁ κατ' ἰδέαν μόνον ὤν, ὁ ἐν διανοίᾳ συλλαμβανόμενος, ἰδεώδης, ἰδεατός : Τίμ.Λοκρ.97D **τὸν ἰδανικὸν κόσμον·** || νεώτ. κ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ μ. ἐπὶ συναισθήματος ἀγάπης κτ. ἀντίθ. πρὸς τὰ αἰσθησιακός, ὑλικός : **ἰδανικὸς ἔρως, - ἰδανικὴ ἀφοσίωσις·** **2)** νεώτ. μτφ. ἐν ἀγαθῇ σημ. ἤτοι ἐν ἀναφορ. πρὸς ἀρετὰς ἢ ἐναρέτους πράξεις, ὁ ὑπὲρ τὴν συνήθη πραγματικότητα, ὅλως ἐξαιρετικός, ὑπέρτερος, ὅθ. ἀσύγκριτος : **ἰδανικὴ ἐντιμότης - μεγαλοψυχία - εὐγένεια - μεγαλοδωρία·** **3)** νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. κτ. ἑν. κ. κτ. πληθ. **ἰδανικό(ν)-ἰδανικά** ὡς οὐσ. ὁ ὕψιστος, ἀγαθός, ἐνάρετος σκοπὸς πρὸς ὃν ἀποβλέπουσι καὶ τείνουσιν αἱ ἐλπίδες, αἱ ἐνέργειαι, αἱ ἐπιδιώξεις ἀτόμου ἢ ὁμάδος ἢ ἔθνους, συνήθ. μτ. γεν. δηλούσης, εἰδικευούσης τὸν σκοπὸν ἢ μτ. προτασσομένου ὁμοιοπτώτ. ἐπιθέτου : **τὸ ἰδανικὸν τῶν τιμίων ἀνθρώπων - τῆς μητρός, - τὰ ἰδανικὰ τοῦ λαοῦ - τῶν ἀληθῶς ἐπιστημόνων - τὰ ἐθνικὰ ἰδανικά, - ἔπεσεν ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ τῶν πατριωτικῶν ἰδανικῶν·** || ὁμ. κ. ἐπὶ συνόλου ἀφηρημ. ἐννοιῶν λαμβανομένων περιληπτ. ὡς ἕν τι ἐν προσωποποι. : **τὰ ἰδανικὰ τῆς ἐπιστήμης - τοῦ πατριωτισμοῦ·** || ὅθ. κτ. ἐπέκτ. ἡ ἐλπίς, ὁ τελικὸς πόθος, ἡ ἐπιδίωξις : **τὰ ἰδανικὰ τοῦ ἐργάτου - τοῦ νέου βιοπαλαιστοῦ·** || ἐνίοτε κτ. φροστ. ἀντίθ. ἐν κακῇ σημ. ἤτοι ἐπὶ ἐπιφόγων ἢ αἰσχρῶν ἢ κακοποιῶν ἐπιδιώξεων : **τὸ ἰδανικό(ν) τοῦ τοκογλύφου - τοῦ κλέφτη - τοῦ τεμπέλη - τῶν διεστραμμένων κοριτσιῶν·** || ἐν χρ. κ. ἀπολ. μ. ἐν ἀγαθῇ σημ. : **εἶναι ἄνθρωπος μὲ ἰδανικά, - ἔχω κι ἐγὼ στὴ ζωή μου κάποιο ἰδανικό·** **4)** εἰδ. νεώτ. φιλοσ. **ἰδανικὴ πραγματοκρατία** γνωσιολογικὸν σύστημα, καθ' ὃ ὁ ἐξωτερικὸς κόσμος, εἰ καὶ ἐν τῇ διανοίᾳ παραστατικῶς ὑπάρχων, ἔχει οὐχ ἧττον καὶ ἀντικειμενικὴν ὑπόστασιν, εἶναι τουτέστι καὶ ἐν τῇ πραγματικότητι τοιοῦτος ἢ περίπου τοιοῦτος οἷον ἀντιλαμβάνεται αὐτὸν ἡ ὑγιῶς ἔχουσα διάνοια· **5)** εἰδ. **νεώτ. φυσ. ἰδανικὰ ἀέρια** τὰ ἀκολουθοῦντα ἐπακριβῶς ὡρισμένους φυσικοὺς νόμους, ἄ. τέλεια· ἐπίρρ. νεώτ. **-ῶς,** δημ. **-ά,** ἐν ἀναφ. πρὸς τὰς σημ. 1), 2) κ. 3).

ἰδανικότης-ητος νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἰδανικοῦ βλ.λ.1) κ. 2), ἀντίθ. πραγματικότης : **ἰδανικότης τῆς προσπαθείας - τοῦ αἰσθήματός** του.

ἰδανισμός (ὁ) νεώτ. φιλοσ. ἡ ἀφοσίωσις πρὸς τὸ ἰδανικὸν βλ.λ.

ἰδανός-όν (ῐ) (ἰδεῖν) μτγν. ὡραῖος, ἐπίχαρις, κομψός : Καλλ.ἀπ.535.

ἰδανόχρους-οος-οον-οον (ῐ) μτγν. ὁ ἔχων ὡραῖα χρώματα : Ἐπ.Ἀλ.Ἀδ.9111,10 **ἰδανόχροα ἄνθη.**

ἴδδιος Ἐπιγρ. θεσσ. δ.γρ. τοῦ ἴδιος βλ.λ.

ἰδὲ (1) ἐπ. σύνδ. κ. ἠδέ καί : Ἰλ.Δ 147 **εὐφυέες κνῆμαί τε ἰδὲ σφυρὰ κάλ' ὑπένερθεν,** Ἑμπ.20,7· **2)** Ἐπιγρ. κυπρ. ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει.

ἴδε (1) κ. νεώτ.κ. **ἰδέ,** δημ. κ. **ἰδὲς** προστ. τοῦ εἶδον, ἀορ. β' τοῦ ὁρῶ βλ.λ. : Ἰλ.Ρ 179 **παρ' ἔμ' ἵστασο καὶ ἴδε ἔργον,** Σοφ.Τρ.222 **ἴδ, ὦ φίλα γυναικῶν,** δ.τραγ. **γιὰ ἰδὲς καιρὸ ποὺ διάλεξε.**

ἴδε (2) ἐπ. τ. τοῦ εἶδε, γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ εἶδον βλ.λ.

ἰδέα (ἡ) (ἰδεῖν) κ. νεώτ. κ. δημ., Ἰων. **ἰδέη** μορφή : Πλάτ.Πρωτ.315Ε **τὴν ἰδέαν πάνυ καλός,** Ἀνδοκ.1,100 **τὴν ἰδέαν μοχθηρὸς** (βλοσυρὸς τὴν ὄψιν)· || ἀντίθ. χρῶμα : Ἡρ.4,109 **οὐδὲν τὴν ἰδέην ὅμοιοι οὐδὲ τὸ χρῶμα·** || ὁμ. ἀντίθ. μέγεθος : Πλάτ.Φαίδ.109Β **πολλὰ κοῖλα καὶ παντοδαπὰ καὶ τὰς ἰδέας καὶ τὰ μεγέθη·** || ἐν χρ. κ. ἐπὶ τῶν στοιχειωδῶν σχημάτων : Δημόκρ.π. Πλουτ.Ἠθ 1111Α· || κ. ἐπὶ τῶν τεσσάρων στοιχείων : Φιλιστ.π.Ἀνων.Λονδ.20,25· **2)** ὁμοιότης, φαινόμενον, ἀντίθ. πραγματικότης : Θέογν.128 **γνώμην ἐξαπατῶσ' ἰδέαι** (ἐξωτερικὰ φαινόμενα παραπλανῶντα τὸν νοῦν)· **3)** εἶδος, τρόπος : Ἡρ. 1,203 **φύλλα τοιῆσδε ἰδέης,** αὐτ.6,100 **ἐφρόνεον διφασίας ἰδέας** (ἐσκέπτοντο δύο τρόπους ἐνεργείας), Ἀριστφ.Νεφ.547 **καινὰς ἰδέας εἰσφέρειν,** Θουκ.3,81 **πᾶσα ἰδέα θανάτου** (παντὸς εἴδους θανάτου), αὐτ.2,19 **πᾶσαν ἰδέαν πειράσαντες** (δοκιμάσαντες πάντα τρόπον), Ἰσοκρ.3,44 **οὐκ ἐν ταῖς αὐταῖς ἰδέαις** (οὐχὶ ἐν ταῖς αὐταῖς σχέσεσι), Πλάτ.Θεαίτ.184D **εἰς μίαν τινὰ ἰδέαν** (εἰς ἓν εἶδος ὑπάρξεως), Ἐπίκ.ἀπ.196 **ἀγοραίας . . ἰδέας τοῦ βίου·** **4)** ἰδ. ἐν τῇ ρητορ. φιλολογικὴ μορφή : Ἰσοκρ.2,48 **ἀμφοτέραις ταῖς ἰδέαις κατεχρήσαντο πρὸς τὴν ποίησιν,** Ἀριστλ.Ποιητ.1449a, 8 **ἡ ἰαμβικὴ ἰδέα,** Φιλόδ.Ρητ.2,258S **ἡ ἐν τῷ λέγειν ἰδέα·** || ὁμ. ὕφος : Συριαν.Ἑρμ.1,112R **Πλατωνική, Δημοσθενικὴ ἰδέα·** || ὁμ. ποιότης ὕφους (σαφήνεια, γοργότης) : Ἑρμογ.Ἰδ.τίτλ.· **5)** ἐν τῇ Λογ. εἶδος· ὅθ. γενική τις ἀρχὴ ταξινομήσεως : Πλάτ.Εὐθ.60 **ἔφησθα . . μιᾷ ἰδέᾳ τά τε ἀνόσια ἀνόσια εἶναι καὶ τὰ ὅσια ὅσια** **6)** ἐν τῇ Πλατ. φιλοσ., **ἰδέαι** γενικοὶ τύποι, ἀρχέτυπα : Πλάτ.Πολ.507Β **τὰς . . ἰδέας . . νοεῖσθαι μέν, ὁρᾶσθαι δ' οὔ,** Ἀριστλ.Μεταφ.990a,34· || κ. κτ. ἑν. : Πλάτ.Πολ.508Ε **ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ἰδέα·** **7)** γνῶσις : Ναυσιφ.2 **προάγειν τὸν ἀποκρινόμενον ἐπὶ τὴν ἰδέαν τοῦ ἀγνοουμένου πράγματος·** || ἀμυδρὰ γνῶσις περί τινος, εἴδησίς τις ἀσαφής : **δὲν ἔχω ἰδέαν τοῦ πράγματος·** **8)** νεώτ. κ. δημ. ἀρχή, ἀλήθεια : Σολωμ.Ἐλ.Πολ. Στοχασμοί **μιὰ μεστὴ καὶ ὡραία δημοκρατία ἰδεῶν·** **9)** ὁμ. νεώτ. κ. δημ. παράστασις ἐν τῇ διανοίᾳ, γνώμη, κρίσις : **τί ἰδέαν ἔχεις γι' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο;** **10)** δημ. ὑπερηφάνεια, ἐκτίμησις : **ἔχει μεγάλην ἰδέαν γιὰ τὸν ἑαυτό του·** **11)** εἰδ. δημ. ἐλάχιστόν τι, ὀλίγον : **μάκραινε τὸ φόρεμα μιὰ ἰδέα.**

ἰδεάζω δημ. παρέχω τινὶ ἰδέαν, εἰδοποιῶ : **τὸν ἰδέασα γιὰ τὰ χρέη τοῦ ἀδελφοῦ του.**

ἰδεαλισμός (ὁ) νεώτ. φιλοσοφικὸν δόγμα, καθ' ὃ ὁ ἐξωτερικὸς κόσμος ἔχει ὑπόστασιν μόνον ἐν τῇ νοήσει καὶ μόνη πραγματικότης εἶναι ἡ νόησις, ἀ. ἰδεοκρατία· **2)** ἐπιδίωξις τοῦ ἰδεώδους εἰς τὰ ἔργα τῆς τέχνης.

ἰδεαλιστής (ὁ) νεώτ. ὁ ὀπαδὸς τοῦ ἰδεαλισμοῦ, ἀ. ἰδεοκρατικός· **2)** ὁ ἐπιδιώκων ἰδεώδη.

ἰδεαλιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ἰδεαλιστήν, εἰς ἰδεολόγον, ἰδεολογικός : **ἰδεαλιστικὴ ἀποψις·** ἐπιρρ. **-ῶς.**

ἰδεάρχης (ὁ) μσν. ἡ πηγὴ τῶν ἰδεῶν, ἤτοι τῆς νοήσεως : Λάσκ.Θεόδ.768 **ἰδεάρχης θεός.**

ἰδέατος Ἡσ. « ἰδήρατος ».

ἰδεατός-ή-όν νεώτ. ὁ ὡς ἰδέα μόνον ὑπάρχων, ἰδεώδης· ἐπιρρ. **-ῶς.**

ἴδεδρος-ον μτγν. ὁ ἰδίων τὴν ἕδραν, ὁ ἱδρώνων εἰς τὸ κάθισμα : Δίδ.Ἀλ.Δημ.158.

ἰδεόγραμμα (τὸ) νεώτ. γράμμα, σημεῖον ἐκφράζον ἰδέαν, ἔννοιαν καὶ οὐχὶ φθόγγους τῆς λέξεως τῆς δηλούσης τὴν ἔννοιαν, οἷον οἱ ἀριθμοί, τὰ ἱερογλυφικὰ σημεῖα.

ἰδεογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ ἰδεογραμμάτων παράστασις ἰδεῶν, ἐννοιῶν.

ἰδεογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἰδεογραφίαν βλ.λ. : **ἰδεογραφικὴ γραφή.**

ἰδεοκράτης (ὁ) νεώτ. ὁ ὀπαδὸς τῆς ἰδεοκρατίας ὡς φιλοσοφικοῦ δόγματος, ἀ. ἰδεοκρατικός.

ἰδεοκρατία (ἡ) νεώτ. ἰδεαλισμὸς βλ.λ.

ἰδεοκρατικός (ὁ) νεώτ. ἰδεαλιστὴς βλ.λ.

ἰδεοληψία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐμφάνισις καὶ ἐπιβολὴ ἐπὶ τοῦ πνεύματος ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων ξένων πρὸς τὸ ἐνσυνείδητον ἐγώ.

ἰδεολογία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ προσήλωσις πρὸς ἰδέαν, πρὸς ἠθικήν τινα ἀρχὴν ἄνευ ἰδιοτελείας ἢ φιλαυτίας : **ἀνήκει εἰς τὸ ὑπεραυντηρητικὸν κόμμα ἐξ ἰδεολογίας·** **2)** ἡ ἠθικὴ ἢ κοινωνικὴ ἢ πολιτικὴ ἀρχή, πρὸς ἣν προσηλοῦταί τις: **βασιλικὴ ἰδεολογία·** **3)** κ. δημ. θεωρία ἐστερημένη πρακτικότητος : **ἀλο ἰδεολογίες λέγεις.**

ἰδεολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἰδεολογίαν βλ.λ. : **ἀγὼν ἰδεολογικός·** ἐπιρρ. **-ῶς,** δημ. **-ά.**

ἰδεολόγος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ προσηλωμένος πρὸς ἰδέαν, πρὸς ἠθικήν τινα ἀρχὴν ἄνευ ἰδιοτελείας : **ἰδεολόγας δημοκρατικὸς - βασιλόφρων·** **2)** κ. δημ. σκωπτ. ὁ ἐστερημένος πρακτικοῦ πνεύματος, ὁ ἀπασχολούμενος μὲ τὴν ἀφηρημένην σκέψιν, αὐτοπιστής.

ἰδεοπλασία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπίδρασις τῆς ἰδέας ἐπὶ τῆς ὕλης.

ἰδέοφις (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων τῆς οἰκογ. τῶν **ροπαλοκέρων δαναϊδῶν.**

ἰδέρως-ωτος Ἡσ. « **ὁ ἅμα τῷ ἰδεῖν ἐρῶν** ».

ἴδεσκον-ες-ε Ἰων. τ. τοῦ εἶδον βλ.λ.

ἰδέω δ. τ. τοῦ εἰδέω, ἐπ. ἀντὶ εἰδῶ, ὑποτ. τοῦ οἶδα, γινώσκω : Ἰλ.Ξ 235 **ἐγὼ δέ κέ τοι ἰδέω χάριν ἤματα πάντα.**

ἰδεώδης-ους-ες νεώτ. **ὁ** ἰδανικὸς βλ.λ.· || τὸ οὐδ. **ἰδεῶδες** ὡς οὐσ. τὸ ὡς ἰδέα μόνον ὑπάρχον, τὸ νοούμενον ἐν τῇ ὑφίστῃ τελειότητι, τὴν ὁποίαν δύναταί τις νὰ φαντασθῇ : **ἰδεώδη κοινωνικὰ - πολιτικά·** || ὁ δυνάμενος νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πρότυπον, θαυμάσιος, ἐξαίρετος : **ἰδεώδης ἄνθρωπος - κοινωνία·** πρβλ. ἰδανικός 2) κ. 3).

ἴδη (ἡ) (1), δωρ. **ἴδα** δένδρον πρὸς ξυλείαν, ἐν τῷ πληθ. : Ἡρ.1,110 **χώρη ὑψηλή τε καὶ ἴδῃσι συνηρεφής·** || ἐν τῷ ἑν. δάσος, ἄλσος : Ἡρ.4,109 **ἐν τῇ ἴδῃ τῇ πλείστῃ,** Θεόκρ.17,9 **ἴδαν ἐς πολύδενδρον·** || ὁμ. **ἴδη ναυπηγήσιμος** ξυλεία : Ἡρ.5,23· **2)** ὡς κύρ. ὄν. Ἴδη δηλ. τὸ σύνδενδρον ὄρος· || ἐν Τρωάδι : Ἰλ.Β 821 **Ἴδης ἐν κνημοῖσι θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα·** || κ. ἐν Κρήτῃ, ἔνθα ἐγεννήθη ὁ Ζεύς : Διον.Περ.502.

ἴδη (ἡ) (2) μτγν. ἡ λάμψις τοῦ μετάλλου· δ.γρ. τοῦ εἴδη : Φιλόστρ.Εἰκ.1,28.

ἴδηαι ἐπ. τοῦ ἴδῃ, β' **ἑν.** ὑποτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ εἰδόμην βλ.λ.

Ἴδηθεν ἐπιρρ. ἀπὸ τῆς Ἴδης : Ἰλ.Δ 475 **Ἴδηθεν κατιοῦσα παρ' ὄχθῃσιν Σιμόεντος.**

ἴδημα-ατος (τὸ) Ἡσ. « ὅραμα ».

ἰδήμων Ἡσ. « εἰδήμων ».

ἰδήματος-ον Ἡσ. « καλός. ὡραῖος ».

-ίδης κ. νεώτ. κ. δημ. πατρωνυμικὸν ἐπίθημα : **Αἰακίδης, Ἰωαννίδης.**

ἰδησῶ δωρ. μέλλ. τοῦ εἶδον, θὰ ἴδω:Θεόκρ.3,37.

ἴδια ἐπίρρ. μσν. κ. δημ. ἀκριβῶς, ὁμοίως, παρομοίως, ἀπαραλλάκτως : Ἐρωτόκρ.Α 1536 ὁπού **'το σὰν τὴ ζωντανὴ ἴδια ζουγραφισμένη' ἐν** φρ. συνήθ. **ἴδια κι ἀπαράλλαχτα.**

ἰδίᾳ ἐπίρρ. κ. νεώτ., ἰων. -ίῃ, κατ' ἰδίαν, ἰδιαιτέρως, χωριστά : Ἡρ.1,132 θύοντι **ἰδίῃ μούνῳ,** Ἀριστφ.Ἱππ.467 **ἰδίᾳ δ' ἐκεῖ Λακεδαιμονίοις ξυγγίγνεται,** Θουκ.1,141 **οὔτε ἰδίᾳ οὔτε ἐν κοινῷ,** Ἀριστλ.Ἀθ.40,3 **καὶ ἰδίᾳ καὶ κοινῇ·** || μτ. γεν. χωριστά, ἔξω : Ἀριστφ.Βάτρ.102 **ἰδίᾳ τῆς φρενός·** || δμ. κατ' ἰδίαν ὁμιλίαν, ἀντίθ. ὑπὸ ποιητῶν : Πλάτ.Πολ.363Ε **ἄλλο αὖ εἶδος λόγων περὶ δικαιοσύνης τε καὶ ἀδικίας ἰδίᾳ τε λεγόμενον καὶ ὑπὸ ποιητῶν·** || ὁμ. **κατ' ἰδίαν** ἰδιαιτέρως : Φιλήμ.169,Διόδ.Σ 1,21 **κατ' ἰδίαν εἰπεῖν τινι·** || κ. κατὰ μέρος, χωριστά : Πολύβ.4,84,8 **κατ' ἰδίαν λαβεῖν τινα·** || ὁμ. **οἱ κατ' ἰδίαν βίοι** οἱ ἰδιαίτεροι, ξεχωριστοὶ βίοι : Πολύβ.1,71,1· **2)** νεώτ. πρὸ πάντων, μάλιστα : **ἐφρόντισε δι' ὅλων, ἀλλ' ἰδίᾳ διὰ κυβερνητικῶν μέσων.**

ἰδιάζόντως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ ἰδιαίτερον, εἰδικὸν τρόπον, ἐξαιρετικῶς : Στωϊκ.άπ.3,94, Διόδ. Σ 19,99 **ἰδιαζόντως τὴν κομιδὴν ποιούμενοι,** Κῶδ. Ἰουστιν.1,3,35,3· **2)** πάπ. κατ' ἰδίαν, ἰδιαιτέρως, χωριστά, ἀντίθ. κοινῇ.

ἰδιάζω [ἴδιος] μτγν. κ. νεώτ. εἶμαι μόνος, ἀποκεχωρισμένος τῶν ἄλλων, ἰδιωτεύω : Ἡρωδιαν. 4,12,7,Δίων Κ 66,9, Ἡρόδ.Ἰατρ.6 τίτλ. **ἰδιάζουσαι,** Ἡλιόδ.7,12 **δωμάτιον ἰδιάζον** [ἀπομεμονωμένον]· || ὁμ. **ἰδιάζω τινὶ** ἀφοσιοῦμαι εἴς τι πρᾶγμα : Κωμ.Ἀδέσπ.414· || μέσ. ἐπὶ μελῶν χοροῦ, τραγουδῶ ἰδιαιτέρως, ἀνεξαρτήτως : Ἀριστλ.Πρ. 922a,35· **2)** εἶμαι διάφορος τῶν ἄλλων, ἰδιόρρυθμος, ἰδιότροπος : Φιλόδ.Σημ.28 **ἰδιάζοντα γένη λίθων,** Διόδ.Σ 2,58 **ἰδιάζοντα τῇ φύσει,** Ἀθήν. 1,12Α **ἰδιάζον συμπόσιον,** Δαμάσκ.Ἀρχ.134 **αἱ ἰδιάζουσαι ἀρχαί·** || ἐπὶ φαρμάκων, ἰδιάζων ξεχωριστός, ἀνωτέρας ποιότητος : Διοσκ.1,14· || μτ. δοτ. προσ. ἢ πράγμ., ἰδιαιτέρως ἁρμόζω εἴς τινα ἢ τι : Αἰλ.ΖΙ 6,19,Ἡλιόδ.Αἰθ.10,6 **βωμὸς τῷ Διονύσῳ ἰδιάζων** [τῷ Διονύσῳ ἁρμόζων]· || ὁμ. μτ. γεν. ἀνήκω εἴς τινα : Ἰώσ.ΑΙ 16,7,3· || φρ. **ἡ ἰδιάζουσα θερμοκρασία** ἡ ἰδιαιτέρα εἴς τι, ξεχωριστή : Ἡράδ.Ἰατρ.π.Ὀρειβ.5,30,12· || γραμμ. ἐπὶ λέξεως, ἔχω ἰδιαιτέραν, διάφορον προσαρμογήν, ἰδιορρύθμως συνάπτομαι : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.105,4· || ὁμ. κ. μέσ. γραμματικῶς συνάπτομαι, προσαρμόζομαι, ἀνήκω εἴς τινα λέξιν ἢ φράσιν τοῦ κειμένου : αὐτ.Συντ.84,20 [τὸ «βασιλεύς»] **μᾶλλον ἰδιάζεται τοῦ Πτολεμαίου.**

ἰδιαίτατος-η-ον κ. νεώτ., κανονικὸς τ. **ἰδιώτατος** βλ.λ., ὁ ἐξόχως ἴδιος, ἰδιάζων, ὁ ὅλως ἐξαίρετος, χωριστός, ὅθ. ὁ ἀποκλειστικῶς ἀνήκων, ἐπὶ γνωρισμάτων, ἐπὶ ψυχικῶν διαθέσεων, ἐπὶ λειτουργιῶν τοῦ ὀργανισμοῦ, νεώτ. κ. γεν. ἐπὶ ἐνεργειῶν : Ἀριστλ.ΖΜ 658b,33 **ὁ δ' ἐλέφας ἰδιαίτατον ἔχει τοῦτο τὸ μόριον τῶν ἄλλων ζῴων, - ἰδιαιτάτη φροντὶς ἐλήφθη διὰ τὴν τάξιν, - ἰδιαίτατον** γνώρισμα τοῦ μοχθηροῦ εἶναι ἡ κακολογία.

ἰδιαίτερος-α-ο(ν) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. θηλ. **ἰδιαίτερη** συγκρ. τοῦ ἴδιος, οὗ ὁ κανονικὸς συγκρ. τ. ἰδιώτερος, μτ. ὑπερθ. **ἰδιαίτατος** βλ.λ. [Ἀριστλ., μτγν., νεώτ.] κ. **ἰδιώτατος** [Δημ.,Θεόφρ.] ὁ μᾶλλον ἢ παρ' ἄλλοις, ἰδίως ἀνήκων εἴς τινα, ὁ πλέον ἁρμόζων ἢ ὁ πλέον ἐκδηλούμενος εἴς τινα· ὅθ.κ. ἄνευ συγκρ. ἐννοίας ὁ ἰδιάζων, ὁ ἐξαίρετος, ὁ ξεχωριστός : Ἀριστλ.ΖΜ 656a,26 **ἔνιαι τῶν αἰσθήσεων ἐν τῇ κεφαλῇ τοῖς ζῴοις εἰσί, τοῦτο δ' ὁρῶντες ἰδιαίτερον ὂν τῶν ἄλλων μορίων·** πρβλ. ἴδιος ΙΙΙ· || νεώτ. κ. δημ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ πάντοτε μτ. οὐσ. ἤτοι ἐπιθετικῶς : **ἰδιαίτεραι ἱκανότητες, - ἰδιαίτερα χαρακτηριστικά, - ἔχει ἰδιαιτέραν εὐχέρειαν εἰς τὸ ρητορεύειν, - κορίτσι ποὺ ἔχει ἰδιαίτερες χάρες·** || ὁ ὑπὲρ τὸ σύνηθες, ὁ πεφροντισμένος, ὁ ἐπιμεμελημένος : **ἰδιαιτέρα περιποίησις - καθαριότης, - διὰ τὸ κυλικεῖον κατεβλήθη ἰδιαιτέρα φροντίς·** πρβλ. ἐξιδιασμένος· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ χωρὶς ὢν ἀπὸ ἄλλων, χωριστός, ξέχωρος : **ἰδιαίτεραι αἴθουσαι δι' οἰκογενείας·** || ὁμ. ὁ μόνος, ὁ μοναχικός : **θέλω ἰδιαίτερο(ν) δωμάτιο(ν), - τὸ σπίτι ἔχει ἰδιαίτερη εἴσοδο·** || ὅθ. ὁ ἀνήκων εἰς ἕνα ἢ κ. εἴς τινας ἐνιαίως λαμβανομένους, ὁ τινὶ ἴδιος βλ.λ.2) : **ἔχει ἰδιαιτέραν κατοικίαν, - ἰδιαιτέρα πατρὶς** [ὁ τόπος τῆς γεννήσεως], φρ. **ἔχουν ἰδιαίτερα** [ἐνν. μυστικά, ἢ ἄ. αἴτια διαφωνίας, δυσαρεσκείας, διαμάχης πρὸς ἀλλήλους]· || ὅθ. κτ. πληθ. οὐδ. ἐν χρ. ὡς οὐσ. ἐν φρ. **ἀφῆστε τὰ ἰδιαίτερα** [τὰς οὐχὶ εἰς ἐπήκοον τῶν συμπαρισταμένων ἢ τὰς μὴ ἐνδιαφερούσας τοὺς συμπαρισταμένους συζητήσεις]· || ὁμ. ὡς οὐσ. **ὁ ἰδιαίτερος** ὁ εἰς τὴν ἀτομικὴν ὑπηρεσίαν ἐπισήμου προσώπου κ. ἰδ. ὑπουργοῦ γραμματεύς.

ἰδιαιτέρως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. -α κατ' ἰδίαν, ἰδιαζόντως, ἐξαιρετικῶς : **σᾶς συνέστησα ἰδιαιτέρως πρὸς αὐτόν, - τὸν ἐκτιμᾷ ἰδιαιτέρως· 2)** κατ' ἰδίαν, χωρὶς ἀπὸ τῶν ἄλλων : **τὸν ἐκάλεσεν εἰς τὸ γραφεῖον του καὶ τοῦ τὸ ἀνεκοίνωσε - τὸν ἐπετίμησεν ἰδιαιτέρως.**

ἰδίασις-εως (ἡ) [ἰδιάζω] μσν. τὸ μένειν κατ' ἰδίαν, ἀπομόνωσις : Ἰω.Κλίμ.410,10 **ἵνα σπουδαῖοι ἐκ τῆς ἰδιάσεως γίνωνται.**

ἰδιασμός (ὁ) [ἰδιάζω] μτγν. ἴδιος τρόπος, ἰδιορρυθμία : Ἰάμβλ.Πυθ.35,255· **2)** ἡ ἰδιάζουσα, ἰδιαιτέρα κατάστασις, θέσις, σύνθεσις : Δαμάσκ. Ἀρχ.28 **ὁ τοῦ ἑνὸς ἀπεστενωμένος ἰδιασμός.**

ἰδιαστής (ὁ) μτγν. ὁ κατ' ἰδίαν ζῶν, ἡσυχαστής : Διαγ.Λ 1,25.

ἰδιαστικός-ή-όν μσν. ὁ ἀποκεχωρισμένος τῶν ἄλλων : Μιχ.Ἀκομ.1,349 **ἰδιαστικὸς βίος.**

ἰδικός-ή-όν (εἶδος) μτγν. κ. νεώτ., δημ. **δικός** βλ.λ., ὡς μτγν. τ. τοῦ εἰδικὸς βλ.λ. : Στοβ.2,7,11η, Ἀθήν.9, 373Β,Γαλ.1,333· **2)** [ἴδιος] ὁ ἀνήκων εἴς τινα, ἰδιός τινος : Διόγ.ΑΠ 5,105 **τῆς ἐπιβαίνων ἴχνεσι τὴν ἰδικὴν οἶμον ἴδ' ὡς φέρομαι·** || νεώτ. κ.δημ.συνήθ. μτ.γεν. προσωπ. ἀντων. **μου-σου-του-μας-σας-των** [τους] : **ὁ δικός μου φίλος, - αὐτὰ εἶναι δικά μας κι αὐτὰ δικά τους.**

ἰδικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἰδικὸν βλ.λ.2), οὐχὶ κοινῶς, ἀτομικῶς, προσωπικῶς : Ἑρμεί.Ἀλ. Φαῖδρ.185Α, Σιμπλίκ.Φυσ.848,21· κ. συγκρ. **-ώτερον** : Ἀθήν.7,299D.

ἰδιόβιος-ον μσν. ὁ βιῶν καθ' ἑαυτόν, ζῶν βίον ἴδιον : Εὐατ.Πον.224,44.

ἰδιόβλαστον (τὸ) νεώτ. βοταν. κύτταρον μεμονωμένον καὶ σκληρᾶς συστάσεως, ἀπαντῶν εἴς τινα φυτὰ τῶν τροπικῶν χωρῶν.

ἰδιοβουλεύω ἐσφ.γρ. τοῦ ἰδιοβουλῶ βλ.λ.

ἰδιόβουλος-ον νεώτ. ὁ ἰδίαν ἔχων βουλήν, ὁ ἀκολουθῶν τὴν ἰδικήν του γνώμην, αὐτόβουλος.

ἰδιοβουλῶ-έω ἀκολουθῶ τὴν ἰδίαν μου βουλήν, γνώμην : Ἡρ.7,8,δ' **μὴ ἰδιοβουλεύειν ὑμῖν δοκέω.**

ἰδιοβούλως ἐπίρρ. νεώτ. κατ' ἰδίαν γνώμην, ἀπὸ κεφαλιοῦ μου [σου, του], αὐτογνωμόνως.

ἰδιογαμία (ἡ) μτγν. μονογαμία, ἀντίθ. κοινογαμία : Γρηγ.Ναζ.23,414.

ἰδιογενής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἴδιον γένος, ἀντίθ. κοινογενής : Πλάτ.Πολιτ.265Ε **κοινογενοῦς φύσεως ἢ τινος ἰδιογενοῦς.**

ἰδιόγλωσσος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων, ὁμιλῶν ἰδίαν, διακεκριμένην, ξεχωριστὴν γλῶσσαν : Στράβ. 5,2,9 **πόλιν ἰδιόγλωσσον.**

ἰδιογνωμονῶ-έω μτγν. πράττω κατὰ τὴν ἰδίαν μου γνώμην· || ἔχω τὴν ἰδίαν μου γνώμην περί τινος : Φιλόδ.Κακ.30], Δίων Κ 45,42.

ἰδιογνωμοσύνη (ἡ) μτγν. ἡ ἰδία τινός, ἡ ἀτομική γνώμη : Μακάρ.53C.

ἰδιογνωμῶ-έω μτγν. ἐσφ.γρ. τοῦ ἰδιογνωμονῶ βλ.λ. : Δίων Κ 43,27.

ἰδιογνώμων-ονος-ον ὁ πράττων ἢ ἐνεργῶν κατ' ἰδίαν γνώμην, αὐτογνώμων, δθ. ἰδιότροπος : Ἱππ. Ἀέρ.24 **τά ἤθεα καὶ τὰς ὀργάς αὐθάδεάς τε καὶ ἰδιογνώμονας**, Φρύν.Κωμ.18, Ἀριστλ.ΗΝικ.1151b,12.

ἰδιογονία (ἡ) τὸ γεννᾶν ἐκ τοῦ ἰδίου γένους, ἀντιθ. κοινογονία : Πλάτ.Πολιτ.265D **ἢ τῇ κοινογονίᾳ τε καὶ ἰδιογονίᾳ.**

ἰδιογραφία (ἡ) πάπ. τὸ αὐτόγραφον, ἄ. ἰδιόγραφον : **ἣν προείκατο ὁ δεῖνα τῆς καταβολῆς ἰδιογραφίαν.**

ἰδιόγραφος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἰδιοχείρως γεγραμμένος, αὐτόγραφος : Γέλλ.9,14,7, Πάπ. **συγγραφὴ ἰδιόγραφος**, Λίβ.Ραδ.1619 **γραφὴν μου ἰδιόγραφον καὶ πάλε ἀνάγνωσέ την - ἰδιόγραφος διαθήκη**· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ αὐτόγραφον : Πάπ. **καὶ ἔστιν μου ἰδιόγραφον**· **2)** ὁ εἰδικῶς ἢ ἰδιαιτέρως γεγραμμένος : ΠΔΨαλμ.151 **ψαλμὸς ἰδιόγραφος εἰς Δαυίδ**· ἐπίρρ. νεώτ. **-ως.**

ἰδιοθάνατος-ον μτγν. ὁ κατ' ἴδιον τρόπον ἀποθνήσκων : Βέττ.Βάλ.19,2.

ἰδιοθανατῶ-έω μσν. ἰδιοθανῶ βλ.λ. : Ἀχμ. Ὀνειροκρ.141,151.

ἰδιοθανῶ-έω μτγν. ἀποθνήσκω κατ' ἰδιαίτερον τρόπον : Πρόκλ.Τετράβ.277.

ἰδιόθελα ἐπίρρ. δημ. ἰδιοθελῶς βλ.λ.

ἰδιοθελῶς ἐπίρρ. μσν., δημ. **ἰδιόθελα** κατ' ἰδίαν θέλησιν, αὐτόθελα, αὐτοθέλητα : Βl.Νεΐλ.Νεωτ.39,7.

ἰδιόθερμος-ον νεώτ. ὁ ἐξ ἑαυτοῦ θερμαινόμενος, ὁ ἔχων ἰδικήν του θερμότητα· ‖ **ἰδιόθερμα** (τά) ζωολ. τὰ ζῷα τὰ ἔχοντα ἰδίαν θερμοκρασίαν.

ἰδιοθηρευτικός-ή-όν ὁ θηρεύων μόνος· ἢ δι' ἑαυτόν· ‖ **ἡ ἰδιοθηρευτική** (τέχνη) ἰδιοθηρία, τὸ ἐν ἰδίοις κτήμασι θηρεύειν, θήρα ἰδιωτική : Πλάτ. Σοφ.222D **τῆς ἰδιοθηρευτικῆς τὸ μὲν** μισθαρνητικὸν **ἐστι, τὸ δὲ δωροφορικόν.**

ἰδιοθηρία (ἡ) τὸ θηρεύειν ἐν ἰδίοις κτήμασι, πρὸς ἴδιον ὄφελος, ἄ. ἰδιοθηρευτική : Πλάτ.Σοφ.223B **τέχνης οἰκειωτικῆς, θηρευτικῆς, . . ἰδιοθηρίας.**

ἰδιοθρονῶ-έω μτγν. ἀστρολ. ἐπὶ πλανήτου, εἶμαι ἐπὶ τοῦ ἰδίου μου θρόνου, ἤτοι εἰς θέσιν ἐξ ἧς ἐπιδρῶ : Πτολ.Τετράβ.51, Παῦλ.Ἀλ.4.

ἰδιοκατοίκητος-ον (οἰκῶ) νεώτ. ἐπὶ οἰκίας, ὁ ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου κατοικούμενος : **ἰδ- οἰκία.**

ἰδιόκλιτος-ον (κλίνω) νεώτ. ὁ κατ' ἰδίαν κλίσιν κλινόμενος, ἔχων ἰδιαιτέραν κλίσιν παρὰ τὴν τῶν ἄλλων ὀνομάτων· ‖ ὁμ. **ἰδιόκλιτα** (τά) νεώτ. γραμμ.τὰ εἰς -ας καὶ -ης λήγοντα πρωτόκλιτα, ἅτινα ἔχουν ἐν τῇ γενικῇ κατάληξιν -α κ. -η ἀντὶ -ου, κατὰ τὴν αἰολικὴν καὶ δωρικὴν διάλεκτον, κ. γεν. ὅσα σχηματίζουν τὴν γεν. δι' ἀποβολῆς τοῦ ἐν τῇ ὀνομαστ. ς.

ἰδιοκρᾶσία (ἡ) (κεράννυμι) μτγν. ἡ ἰδιαιτέρα ἑκάστου κρᾶσις : Πτολ.Τετράβ.13.

ἰδιοκρατορία (ἡ) (κρατῶ) μσν. ἡ αὐτοτελὴς κρατικὴ ἐξουσία, κυβέρνησις : ΚΠορφ.Θεμ.58.

ἰδιοκρατῶ-έω μσν. ἐπὶ χωρῶν, αὐτοκυβερνῶμαι : ΚΠορφ.Ρωμ.114 **τῆς Ἀφρικῆς ἀποσπασθείσης ἀπὸ τῆς τοῦ . . ἐξουσίας καὶ ἰδιοκρατησάσης.**

ἰδιόκρῖτος-ον Ἡσ. « ἰδιόρρυθμος ».

ἰδιοκτημοσύνη (ἡ) μσν. τὸ ἔχειν ἴδια κτήματα : Στουδ.Θεόδ.1556 **ὅπου ἰδιοκτημοσύνη καὶ οὐ κοινότης, ἄπεστιν ἐκεῖθεν ὁ Χριστός.**

ἰδιοκτήμων-ονος (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων ἴδια κτήματα : Ἡφαιστ.Ἀστρ.1,1.

ἰδιοκτησία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰδία τοῦ ἀτόμου κτῆσις, ἡ περιουσία τὴν ὁποίαν κατέχει τις ὡς ἴδιον κτῆμα, ἡ κινητὴ ἢ ἀκίνητος περιουσία : **μικρά - μεγάλη ἰδιοκτησία**· ‖ κυριότης : **περιῆλθεν εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν του**· ‖ ὁμ. μτφ. **πνευματικὴ ἰδιοκτησία** τὸ δικαίωμα τῆς ἀποκλειστικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν προϊόντων τοῦ πνεύματος.

ἰδιοκτήτης (ὁ) νεώτ. ὁ κτήτωρ ἰδίας περιουσίας· ‖ εἰδ. ὁ κύριος ὡρισμένου κτήματος : **ἰδιοκτήτης ἀγροῦ - ἐφημερίδας.**

ἰδιόκτητος-ον κ. νεώτ. ὁ κατεχόμενος ὡς ἴδιον κτῆμα, ἰδιωτικὴ περιουσία : Ἱππ.Ἐπιστ.26, Στράβ. 14,6,5 **ἔχειν ἰδιόκτητον καὶ ἀτελῆ τὴν διακαθαρθεῖσαν γῆν,- ἰδιόκτητον αὐτοκίνητον**· **2)** Ἐπιγρ. ὃν κτᾶταί τις μόνος : **ἰδιόκτητος πανευτυχίη**, Ὀνήσανδρ.1,25 **ἰδιόκτητος ἀρετή.**

ἰδιοκτήτωρ-ορος (ὁ) μτγν. ἰδιοκτήτης βλ.λ. : Κλήμ.Ἀλ.1912.

ἰδιολατρεία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἰδιολάτρου, ἡ περὶ ἑαυτοῦ φροντίς, ἐγωϊσμός.

ἰδιολάτρης (ὁ) νεώτ. ὁ λατρεύων τὸν ἑαυτόν του, δθ. ὁ ἐγωϊστής.

ἰδιολογία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἰδιαιτέρα συνομιλία, ξεχωριστὴ συζήτησις : Χαρίτ.4,6· **2)** ὑποκειμενικὴ θεωρία : Ἐπίκ.Ἐπιστ.2,36Ϋ.

ἰδιολόγος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατ' ἴδιον τρόπον ἐξετάζων, σκεπτόμενος· **2)** εἰδ. ἄρχων τις ἰδιαίτερος ἐν Αἰγύπτῳ : Στράβ.17,1,12 **ἰδιολόγος ὃς τῶν ἀδεσπότων καὶ τῶν εἰς** Καίσαρα πίπτειν **ὀφειλόντων ἐξεταστής ἐστι.**

ἰδιολογῶ-έω ἀναπτύσσω τὰς ἰδίας ἐμοῦ ἰδέας : Φιλόδ.Ἀκαδ.4Μ (ἀμφ.)· ‖ μέσ. -οῦμαι-έομαι κατ' ἰδίαν συνδιαλέγομαι μετά τινος, συζητῶ ξεχωριστά : Πλάτ.Θεάγ.121Α **ἐδεόμην ἄττα σοι ἰδιολογήσασθαι**, Φίλ.1,197 **ἰδιολογήσασθαι θεῷ**, Χαρίτ.4,6 **ἰδιολογεῖσθαι πρός τινα.**

ἰδιόμελον (τό) βυζ. μουσ. τροπάριον ψαλλόμενον κατ' ἴδιον μέλος ἀπόλυτον καὶ οὐχὶ κατὰ μίμησιν πρὸς ἕτερον παραπλήσιον ᾆσμα : **τὰ ἰδιόμελα τοῦ ἐπιταφίου θρήνου.**

ἰδιομήκης-ους-ες μτγν. ὁ ἔχων ἴδιον μῆκος, ἤτοι ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ μῆκος ἑκατέρωθεν, ἐπὶ τετραγώνων ἀριθμῶν : Νικόμ.Ἀριθμ.2,18.

ἰδιομορφία (ἡ) νεώτ. τὸ γνώρισμα ἢ ἡ ἰδιότης τοῦ ἰδιομόρφου, τὸ ἔχειν μορφὴν ἰδίαν, ἰδιάζουσαν, ξεχωριστή.

ἰδιόμορφος-ον κ. νεώτ. ἐπὶ προσ. κ. ἐπὶ πραγμ., ὁ ἔχων ἰδίαν μορφήν, ἰδιάζουσαν εἰς αὐτόν, ξεχωριστή : Θεόφρ.Φl 9,13,6, Στράβ.4,6,10 **ἰδιόμορφόν τι γεννᾶσθαι ζῷον**, Πλούτ.Μάρ.25 **προτομαῖς ἰδιομόρφοις ἔχοντες, - ἰδ- πρόσοψις** κτιρίου.

-ίδιον κ. νεώτ., δημ. **-ίδι** κατάληξις ὑποκορ. οὐσιαστ. δηλούντων πράγμ., οἷον πινακίδιον, μαχαιρίδιον· ‖ νεώτ. ἐπὶ προσώπ. θηλ. κ. ἐν ὑποτιμητικῇ ἢ ὑβριστικῇ σημ., οἷον γραΐδιον, πορνίδιον· πρβλ. δημ. **-άκι**· **2)** δημ. **-ίδι** πολλάκις ἐν χρ. κ. ἄνευ ὑποκοριστ. σημ., συνήθ. δὲ προερχ. ἐκ τῶν εἰς **-ις-ιδος** θηλ., οἷον βάρος-βαρίδι, κέραμος-κεραμίδι, πόνος-πονίδι, γλωσσίς-γλωσσίδι, γράστις-γρασίδι, σανίς-σανίδι, στάσις-στασίδι· ‖ ὁμ. κ. ἐκ ρ. ἐπὶ ἐνεργειῶν, οἷον σκουπίζω-σκουπίδι, βρίζω-βρισίδι· ἐνίοτε μ. κτ. πληθ. : **τὸν ἄρχισε στὰ κερατίδια.**

ἴδιον (τό) κ. νεώτ. τὸ οὐδ. τοῦ ἐπιθ. ἴδιος βλ.λ.6).

ἰδιονομία (ἡ) μσν. αὐτονομία βλ.λ. : Εὐστ.Πον.27,4.

ἰδιοξενία (ἡ) Σουΐδ. ἡ κατ' ἰδίαν φιλοξενία· πρβλ. ἰδιόξενος.

ἰδιόξενος-ον κ. νεώτ. φίλος ἰδιώτου ἐν ξένῃ ἐπικρατείᾳ· Σουΐδ. « ὁ ἰδίᾳ καθ' ἑαυτὸν ξένος ὤν, πρόξενος δὲ ὁ ὅλης πόλεως ξένος, παρ' ᾧ καὶ οἱ πρέσβεις κατάγονται » : Διόδ.Σ 13,5 **οἱ γὰρ ἰδιόξεναι συνθέμενοι καταλῦσαι** τὴν ἐν Ἄργει **δημοκρατίαν**, Λουκ.Φάλ.2,1 **οὔτε πρόξενος ὢν οὔτε ἰδιόξενος αὐτοῦ**· ‖ κ. ὡς ἐπίθ. : Διον.Ἀλ.Σύνθ. 1,84 **ἰδιόξενοι ἄνδρες.**

ἰδιοπάθεια (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., ἰατρ. πάθος ἔχον

τοπικὴν προέλευσιν, ἰδ. ἐπὶ ψυχικῆς παθήσεως: Γαλ.8,31, 'Αλέξ.'Αφρ.Πρ.2,35.

ἰδιοπαθής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἴδιον ψυχικὸν πάθος: Γαλ.· **2)** νεώτ. ἰδιοπαθὴς νόσος νόσος ἀφ' **ἑαυτῆς** γεννηθεῖσα, μὴ προελθοῦσα ἐξ ἄλλης.

ἰδιοπαθῶ-έω μτγν. πάσχω ἐκ τοπικῆς παθήσεως, ἐξ ἰδιοπαθείας: Γαλ.8,31.

ἰδιοπαθῶς ἐπίρρ. μτγν **ἐξ ἰδίου** πάθους, ἰδίων λόγων: Βασ.4,153C.

ἰδιοπεριγνώριμος-ον μσν. **ὁ ἀφ'** ἑαυτοῦ γνωστός, περίφημος: 'Αχμ.'Ονειροκρ.108,5.

ἰδιοπερίγραφος-ον μσν. ὁ περιγράφων ἑαυτόν: Στουδ.Θεόδ.400 **ἰδιοπερίγραφον πρόσωπον.**

ἰδιοπεριόριστος-αν μτγν. ὁ εἰδικῶς, **ἀφ'** ἑαυτοῦ ὁριζόμενας ἢ περιοριζόμενος : Σουΐδ.ἐν λ.Θεόδωρος **ἰδιοπεριόριστος φύσις.**

ἰδιοπεριορίστως ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ἰδιοπεριόριστον: Κεδρ.Γεώργ.1,458,20.

ἰδιόπλασμα-στος (τὸ) νεώτ. βιολ. πλασματικὴ οὐσία πρὸς ἐξήγησιν τῶν ἰδιοτήτων τῆς ζώσης οὐσίας καὶ τῶν φαινομένων ἐν γένει τῆς ζωῆς ἐν τῷ κυττάρῳ· πρβλ. ἰδιόπλαστος.

ἰδιόπλαστος-ον μτγν. **ὁ ἀφ'** ἑαυτοῦ πλασθεις, αὐτόπλαστος: Σεκοῦνδ.Γνῶμ.3,14.

ἰδιοποίημα-ατος (τὸ) γλωσσ. πρᾶξις οἰκειοποιήσεως.

ἰδιοποίησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἰδιοποιεῖσθαι, σφετερισμὸς ἀλλοτρίου κτήματος, οἰκειοποίησις: 'Αθανάσ.'Ομ.1,61.

ἰδιοποιός-όν μτγν. ὁ ποιῶν δι' ἑαυτὸν ἢ ἰδιαιτέρως: Δαμάσκ.'Αρχ.76 **ἰδιοποιὸς ἐπιστροφή.**

ἰδιοποιῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. κάμνω τι κατ' ἰδίαν, ἰδιαιτέρως: Γαλ.2,672 **τὴν ἐπίδειξιν ἰδιοποιῆσαι τοῖς παροῦσι· 2)** οἰκειοποιοῦμαι, σφετερίζαμαι: Βέττ.Βάλ.96,26· ‖ κ. μέσ. οἰκειαποιοῦμαι, σφετερίζομαι δι' ἐμαυτόν: Φιλόδ.ἐν 'Ηρακλ.1788,1, Διόδ. Σ 5,13 **τὰς νήσους ἰδιοποιούμενοι**· ‖ ὁμ. κερδίζω ἐπὶ πλέον φίλον, τὸν κάμνω ἰδικόν μου: Διόδ. Σ 15, ΠΔ Βασ.2,15,6 **ἰδιοποιεῖται 'Αβεσσαλὼμ τὴν καρδίαν ἀνδρῶν 'Ισραήλ· 3)** παθ. ἔχω ἰδιαίτερον χαρακτῆρα: Δαμάσκ.'Αρχ.75.

ἰδιοπραγία (ἡ) τὸ πράττειν τὰ ἑαυτοῦ, ἀσχολία περὶ τὰ ἴδια συμφέροντα: Πλάτ.Νόμ.875B **πλεονεξία καὶ ἰδιοπραγία·** ‖ ἡ ἐπιδίωξις ἰδίων συμφερόντων: Διόδ.Σ 18,52 **πρὸς ἰδιοπραγίαν ὡρμημένος· 2)** ἀνεξάρτητος ἐνέργεια: Κλήμ.'Αλ.803.

ἰδιοπραγμονῶ-έω σχόλ. ἰδιοπραγῶ βλ.λ.: Σχόλ. Θουκ.1,32, Σχόλ.Εὐρ.Μήδ.217.

ἰδιοπράγμων-ανος-αν μτγν. ὁ φροντίζων περὶ τῶν ἰδίων του συμφερόντων, ὁ περὶ τὰ ἴδια ἀσχολούμενος, ἀντίθ. πολυπράγμων: Διογ.Λ 9,112, Πτολ.Τετράβ.161, Βέττ.Βάλ.185,6 **ἰδιοπράγμων βίος.**

ἰδιοπραγῶ-έω μτγν. ἐνεργῶ κατ' ἰδίαν, πράττω ἐξ ἰδίας βουλήσεως: Πολύβ.8,28,9 **μηδὲν ἰδιοπραγεῖν παρὲξ τῶν προστατττομένων,** Φιλόδ. Στωϊκ.Π 60· ‖ **ὁμ.** πράττω τὰ ἐμαυτοῦ, ἐπιμελοῦμαι τῶν ἰδίων ἐμοῦ πραγμάτων, κάνω (χωριστὰ) τὴ δουλειά μου: Διόδ.Σ 18,39,64 **παρέζευξε δὲ ..., ὅπως μὴ δύνηται διαλαθεῖν ἰδιοπραγῶν,** Στράβ.12,3,28 **δυνάσται δ' αὐτὴν κατεῖχον ἀεὶ .. τοτὲ μὲν φίλοι τοῖς ἄλλοις ὄντες, τοτὲ δὲ ἰδιοπραγοῦντες,** 'Επιγρ. **εἰερεὺς ὢν ἰδιοπραέων** (πιθ. ἀντὶ ἰδιοπραγέων)· ‖ 'Ησ. «ἰδιοπραγεῖ· τὰ ἴδια πράσσει, ἡσυχάζει».

ἰδιοπροσωπία (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιαιτέρα ἔκφρασις τοῦ προσώπου: Πτολ.Τετράβ.155.

ἰδιοπρόσωπος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἰδιαιτέραν ἔκφρασιν προσώπου: Πταλ.Τετράβ.50.

ἰδιοπροσωπῶ-έω μτγν. ἀστρολ. ἐπὶ πλανήτου, ὁ ἔχων ἰδιαιτέραν ὄψιν ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην: Πτολ.Τετράβ.114.

ἰδιορίστως ἐπίρρ. μσν. αὐτογνωμόνως, αὐτοβούλως, αὐθαιρέτως: Στουδ.Θεόδ.940 **ἰδιορίστως οὐκ ἀποθησαυρίσεις εἰς ἑαυτόν.**

ἰδιορρυθμία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἰδιαίτερος, ξεχωριστὸς τρόπος ζωῆς, ἰδιοτροπία: 'Ιω.Κλίμ.42,338.

ἰδιορρυθμίζομαι μσν. ἔχω ἰδιαίτερον τρόπον ζωῆς: Βασιλικ.1,21.

ἰδιόρρυθμος (-η)-ο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἰδιότακτος, ὁ ἔχων ἴδιον τρόπον ζωῆς, ἰδιότροπος· 'Ησ.· ‖ γλώσσ. τοῦ αὐθέκαστος: Θωμ.Μ 25R· ἐπίρρ. νεώτ. **-ως,** δημ. **-α.**

ἴδιος-ια-ο(ν) (ἰδ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., γρ. ποι. κ. **Fίδιος,** ἀττ. κ. **ἴδιος-αν,** δημ. θηλ. **ἴδια** ὁ ἀνήκων εἰς τὸ εἶδος (Fιδ-), εἰς τὸ ἄτομον, εἰς ἕνα, ὁ ὢν ἰδικός του καὶ οὐχὶ ἄλλου ὁμοῦ, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸν ἀνήκοντα τῷ δήμῳ, τῷ δημοσίῳ, τῷ κοινῷ, τῇ πόλει, ἤτοι πρὸς τὰ δήμιος, κοινός, δημόσιος, πολιτικός, ὅθ. ὁ ἀτομικός, ὁ προσωπικός, ὁ ἰδιαίτερος, ὁ ἰδιωτικός (π.'Ομ. μ. ἐν 'Οδ. δίς): 'Οδ.Γ 82 **πρῆξις δ' ἥδ' ἰδίη οὐ δήμιος** (ἀτομική μου, οὐχὶ κατ' ἐντολὴν ἢ διὰ συμφέροντα τοῦ δήμου), αὐτ.Δ 314 **τίπτε δέ σε χρειὼ δεῦρ' ἤγαγε .. δήμιον ἢ ἴδιον** (ἔλλειψις, ἀνάγκη τοῦ δήμου ἢ ἀτομική σου), 'Ηρ.5,63 **ἰδίῳ στόλῳ εἴτε δημοσίῳ χρησόμενοι,** Σοφ.ΟΤ 636, Εὐρ.'Εκ. 641 **κοινὸν ἐξ ἰδίας ἀνοίας κακόν** (ἀπὸ ἰδικήν σας ἄνοιαν), Θουκ.1,80 **πλούτῳ τε ἰδίῳ καὶ δημοσίῳ** (ἰδιωτικῷ), Πλάτ.Πολ.535B **οἰκειότερος γὰρ αὐταῖς** (ταῖς ψυχαῖς) **ὁ πόνος, ἴδιος ἀλλ' οὐ κοινὸς ὢν μετὰ τοῦ σώματος** (ὁ κόπος ὢν ἰδιαίτερος, ἀποκλειστικῶς ἀνήκων εἰς αὐτάς), - **ἔχω ἰδίας ἀντιλήψεις περὶ ἠθικῆς** (ἀτομικάς, προσωπικάς), - **ἡ νεαρὰ ἔλαφος ἔχει καὶ ἴδιον** ὄνομα (ἰδιαίτερον, χωριστόν, πλὴν τοῦ κοινοῦ)· ‖ νεώτ. φρ. **ἐξ ἰδίων** (ἢ **ἐκ τῶν ἰδίων**) **τὰ ἀλλότρια** (ἀπὸ τὴν ἀτομικήν του ψυχικὴν ἢ καὶ πραγματικὴν κατάστασιν κρίνει, ἀποφαίνεται περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἄλλων)· ‖ **ἐπὶ** προσ. **ἴδιος** ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ, ὁ ὡς ἄτομον, ὡς ἰδιώτης: Πίνδ.Ο 13,49 **ἐγὼ δὲ Fίδιος ἐν κοινῷ σταλείς·** ὁμ κ. ἐν φρ. **τὸ ἐν ἰδίοις** (ἐνν. ἀμφισβητεῖν, ἀντιλέγειν) συζητεῖν ὡς ἰδιώτην, οὐχὶ δημοσίᾳ (πρὸ δικαστηρίου): Πλάτ.Σοφ.225B· **2)** ἐπὶ πραγμ., ὁ ὢν κτῆμά τινος, ποὺ εἶναι δικός του, ποὺ τοῦ ἀνήκει ἀτομικῶς, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ ἀλλότριος: Πίνδ. Ν 6,37 **ἴδια ναυστολέοντες ἐπικώμια,** Αἰσχ.Πρ. 404 **Ζεὺς ἰδίοις νόμοις κρατύνων,** Εὐρ.'Ανδρ.376 **φίλων οὐδὲν ἴδιον** (κοινὰ τὰ τῶν φίλων), Δημ. 1274 **χωρίον ἡμέτερον ἴδιον·** ‖ νεώτ. συνήθ. μτ. προσ. ἀντων. κτ. γενικ. κ. κτ. οὐδ.: **ἰδία ἐμοῦ γνώμη, - ἴδιον αὐτοῦ κτῆμα·** ‖ ὅθ. εἰδ. κ. νεώτ. ἐν φρ. **ἀπὸ τῶν ἰδίων,** μαν. κ. νεώτ. κ. **ἐξ ἰδίων** ἐκ τῆς ἰδίας περιουσίας, ἀπὸ τὰ κτήματά μου, ἀπὸ τὸ ἔχει μου, ἀπὸ τὸ δικό μου, ἀπὸ δικά μαυ: Θουκ.1,141 **ἀπὸ τῶν ἰδίων τε ἅμα ἀπόντες καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν δαπανῶντες, - τὴν ἐπὶ πλέον δαπάνην κατέβαλεν ἀπὸ τῶν ἰδίων, - τὰ ὁδοιπορικὰ καταβάλλονται ἐξ ἰδίων· 3) τὰ ἴδια** αἱ ἰδιωτικαὶ ὑποθέσεις, τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα: Θουκ.1,82 **πόλεμον δὲ ξύμπαντας ἀραμένους ἕνεκα τῶν ἰδίων·** ‖ ὅθ. φρ. **τὰ ἴδια πράττειν** φροντίζειν περὶ τῶν ἀτομικῶν, τῶν προσωπικῶν ὑποθέσεων κ. κτ. ἐπέκτ. διάγειν ἰδιωτικὴν ζωήν, ἰδιωτεύειν βλ.λ.: Φρύν.Κωμ. 405, ΚΔ Θεσσ.1,4,11 **ἡσυχάζειν καὶ πράττειν τὰ ἴδια·** πρβλ. δημ. φρ. **κοιτάω τὴ δουλειά μου - τὶς δουλειές μου·** ‖ ὁμ. φρ. κτ. ἐν. **οὐκ εἰς τὸ ἴδιον** (ἐνν. ταμεῖον, βαλλάντιον) **κατεθέμην** δὲν διέθεσα ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, δὲν τὰ ξόδιασα γιὰ μέ, δὲν τἄ'βαλα στὴν τσέπη μου· **4)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. μτ. ἐνάρθο. τῶν α' προσ. προσωπ. ἀντων. ἡ προσωπικὴ γνώμη μου, ἡ ἰδική μου ἀντίληψις,

τὸ κατ' ἐμέ : Ἰσοκρ.6,8 **τοὐμὸν ἴδιον εἰπεῖν,** Λουκ.Μισθ.Συν.9 **ἔγωγε τοὐμὸν ἴδιον** (ἐγὼ τοὐλάχιστον τὸ κατ' ἐμέ)· **5)** ἐπὶ προσ., **ἴδιος** ὁ ἀφωσιωμένος, προσκεκολλημένος εἴς τινα ἢ εἴς τι : Πολύβ.21,6,4 **ἴδιοι Σελεύκου,** Πάπ. **ἄνθρωπος ἴδιος τῇ εὐνοίᾳ τῇ πρός...,** Διόδ.Σ ΙΙ,26 **ταῖς εὐνοίαις ἴδιος·** **6)** πάπ. **οἱ ἴδιοι** τὰ μέλη μιᾶς οἰκογενείας, οἱ συγγενεῖς, τὸ συγγενολόγι, οἱ δικοί· **7)** ὁμ. πάπ. **ἡ ἰδία** κ. κτ. πληθ. **αἱ ἴδιαι** ἐν χρ. ἔμπροθ. ἡ ἰδιαιτέρα πατρίς, ὁ τόπος καταγωγῆς (κτ. παράλειψιν τοῦ κώμη ἢ πόλις κττ.) : **καταπορεύεσθαι εἰς τὰς ἰδίας·** **8)** μτγν. γραμμ. ἐν χρ. ἀντὶ τῆς κτητ. ἀντων. ἑαυτοῦ - ἑαυτῶν : Ἐπιγρ. **ἡ ἰδία φιλαγαθία,** αὐτ. **χρῶνται ὡς ἰδίοις,** τίτλος ἔργου τοῦ Γαλ. **περὶ τῶν ἰδίων βιβλίων,** Πτολ.Τετράβ.199 **ἰδίοις τελευτῶσι θανάτοις** (διὰ θανάτων ἀφ' ἑαυτῶν ἐπερχομένων, ἤτοι φυσικῶν)· || φρ. κ. νεώτ. **ἐπανῆλθεν - ἐπανέκαμψεν εἰς τὰ ἴδια** (εἰς τὰ ἑαυτοῦ πράγματα, νεώτ. συνήθ. εἰς τὴν πατρίδα του)· **9)** νεώτ. κ. δημ. **ὁ ἴδιος-α-ον** κ. ὡς ἀντων. ἀντὶ ὁ αὐτός-ή-ό : Καβάφ.Πόλις ΙΙ **στοὺς δρόμους θὰ γυρνᾷς τοὺς ἴδιους· καὶ στὲς γειτονιὲς τὲς ἴδιες θὰ γερνᾷς,** φρ. δημ. **τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια** (τὰ αὐτὰ τοῖς αὐτοῖς)· ὁμ. **τὸ ἴδιο κάνει** (τὸ αὐτό)· ὁμ. **βάλε μας-φέρε μας τὰ ἴδια** (τὰ αὐτὰ ὡς πρότερον)· ὁμ. **ἴδια σὰν τὰ περσινά** (τὰ αὐτά, ἐν σχετλιαστικῇ χρ.)· || κ. ἐν ἐπιτατ. σημ. αὐτὸς οὗτος : **ἡ ἴδια ἡ λογική, - ἡ ἰδία ἡ κατάστασις σοῦ ἐπιβάλλει νὰ ὑποκύψῃς** (αὐτὴ αὕτη), - **ἦλθεν ὁ ἴδιος** (αὐτὸς οὗτος, προσωπικῶς)· **10)** ἄνευ ἄρθρ. δημ. ὅμοιος : **εἶναι ἴδιος ὁ πατέρας του, - φοροῦν ἴδια ροῦχα·** || ὅθ. κ. ἐν ἐπιρρ. χρ. ὡς, ὡσάν, ὅμοια μὲ... : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 15,22 **ὅλα τῆς σφαντάζουν ἴδιο πανηγύρι,** φρ. **ἴδιος διάολος σπιρουνάτος** (ἐπὶ προσ. ἐρεθίζοντος, παροργίζοντος ἄλλον ἢ ἄλλους)· **11)** ἰδιαίτερος, χωριστός, διακεκριμένος : Ἡρ.4,18 **ἔθνος ἴδιον καὶ οὐδαμῶς Σκυθικόν·** πρβλ. ἰδιαίτερος : Ἀριστφ.Βάτρ.890 **ἴδιοί τινές σοι** (θεοί), Πλάτ.Πρωτ. 349Β **ἑκάστῳ τῶν ὀνομάτων ὑπόκειταί τις ἴδιος οὐσία·** || ἰδιάζων : Ἀριστλ.ΖΙ 536a,8 **ὁ βάτραχος ἰδίαν ἔχει τὴν γλῶτταν·** || νεώτ. φρ. **εἶναι ἴδιον** ἰδιάζει, ἀποτελεῖ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα : **δὲν εἶναι ἴδιον τοιούτου ἀνθρώπου·** || κ. ἑπομένου ἢ : Πλάτ.Γοργ.481C **ἴδιον ἔπασχεν πάθος ἢ οἱ ἄλλοι** (ἰδιαίτερον καὶ διάφορον τῶν ἄλλων)· **12)** πάπ. **ἴδιος λόγος** ἐν Αἰγύπτῳ ἐπὶ Πτολεμαίων καὶ Ρωμαίων, ὁ ἰδιωτικὸς λογαριασμός : **δεδώκαμεν Πύρωνι τὸν ἔσχατόν σου ἴδιον λόγον·** || ὁμ. πάπ. εἰδικὸν λογιστήριον, κλάδος τῆς ταμιακῆς διαχειρίσεως· || κ. ὡς τίτλ. τοῦ ἐλεγκτοῦ· πρβλ. ἰδιολόγος· **13)** παράδοξος, ἀσυνήθης : Εὐρ.Ὀρ.558 **ἰδίοισι ὑμεναίοισι κοὐχὶ σώφροσιν·** || ὁμ. διάφορος, ἐξαίρετος : Ἀριστφ.ΖΓ 760a,5 **περιττὸν καὶ ἴδιον γένος,** Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,7,1 **τὰ περιττὰ καὶ ἴδια τῶν δένδρων,** Πλούτ.Ἠθ.1068Β **παράδοξον εἰπεῖν τι καὶ περιττὸν καὶ ἴδιον·** || ἐπὶ προσ., παράδοξος, ἰδιότροπος : Θεμίστ.18 **ἴδιός τις ἐν πᾶσι βουλόμενος εἶναι·** **14)** ἰδιαίτερος, εἰδικός, ὅθ. κατάλληλος : Ἀριστλ.Ρητ.1407a,31 **ἴδια ὀνόματα** (εἰδικά), ἀντίθ. **περιέχοντα** (γενικά), Λουκ.Εἰκ. 19 **τὸ ἴδιον τοῦ ἐποίουν·** **15)** εἰδ. **ἴδιοι λόγοι** οἱ πεζοί, ἀντίθ. ποίησις : Πλάτ.Πολ.366Ε **οὔτ' ἐν ποιήσει οὔτ' ἐν ἰδίοις λόγοις ἐπεξῆλθεν ἱκανῶς τῷ λόγῳ·** **16)** **τὸ ἴδιον** τὸ ἰδιάζον, ἡ χαρακτηριστικὴ ἰδιότης **εἴδους** τινός : Ἀριστλ.Τοπ.102a, 18, Χρυσ.Στωϊκ.2,75, Πλωτῖν.5,5,13· || ὁμ. **τὸ ἴδιον** διακριτικὸν γνώρισμα, χαρακτηριστικὸν ἐν σχετ.ἐνν. : Ἀριστλ.Τοπ.128b,25· **17)** δημ. **ἴδια** ἐν ἐπιρρ. χρ. ὁμ. : φρ. **δὲν τὸν ἔχω ἴδια μὲ σένα** (δὲν τὸν ἀγαπῶ ἢ ἐκτιμῶ ἐπίσης), φρ. **ἴδια κίσσα κι ἴδια πέρδικα** (εἴρων. ἐπὶ ἀξιούντων ἰσοτιμίαν πρὸς ἀνωτέρους αὐτῶν).

ἰδιόσημος-ον σχόλ. ὁ ἔχων ἰδίαν σημασίαν : Σχόλ.Ἑρμογ.Ρητορ.7,195W.

ἰδιοσπορία (ἡ) πάπ. σπορὰ ὑπὸ ἰδιοκτήτου.

ἰδιόσπορος (ἡ) (γῆ) πάπ. γῆ σπειρομένη ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου· || **ἰδιόσπαρα** (τὰ) τὰ ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου σπειρόμενα κτήματα.

ἰδιοσποροῦμαι-έομαι πάπ. ἐπὶ γῆς, σπείρομαι ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου.

ἰδιόστατον (τὸ) νεώτ. πρόχειρον δημόσιον βιβλίον π. Ρωμαίοις, ἐν ᾧ ἀνεγράφοντο τὰ πρὸς καταβολὴν ἐγγείου φόρου ὑποκείμενα κτήματα.

ἰδιόστολος-ον (στέλλω) μτγν. ἐξηρτισμένος, ὡπλισμένος δι' ἰδίας δαπάνης : Πλούτ.Ἀλκ.1 **ἰδιοστόλῳ τριήρει περὶ Ἀρτεμίσιον ἐνδόξως ἐναυμάχησεν·** || ὁμ. μεμισθωμένος πρὸς χρῆσιν : Ἀθήν.12,521Α **ἰδιόστολον ἐναυλώσατο πλοῖον,** Πλούτ.Θησ.26 **ἰδιόστολος πλεῦσαι.**

ἰδιοσυγκρᾶσία (ἡ) (κρᾶσις) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιαιτέρα κρᾶσις ἑκάστου, ἕξις τοῦ σώματος, ἡ ἰδιάζουσα εἰς ἕκαστον διάθεσις τοῦ ὀργανισμοῦ, τὸ φυσικό : Πτολ.Τετράβ.12, Γολ.10,169, - **βιαία,** παράφορος - **ἀσθενικὴ - γερὴ ἰδιοσυγκρασία.**

ἰδιοσύγκρᾶσις-εως (ἡ) μτγν. ἰδιοσυγκρασία βλ.λ.: Πτολ.Τετράβ.142.

ἰδιοσυγκρῐσία (ἡ) μτγν. ἰδιοσυγκρασία βλ.λ.: Ἡρόδ.Ἰατρ.π.Ὀρειβ.6,20,24, Σωρ.2,56, Σέξτ.Ἐμπ. Πυρρ.1,79.

ἰδιοσύγκρῐσις-εως (ἡ) μτγν. ἰδιοσυγκρασία βλ.λ. : Διοσκ.Ἀλεξ.Προοίμ. (πληθ.).

ἰδιοσύγκρῖτος-ον μτγν. ὁ κατ' ἴδιον τρόπον συντεθειμένος : Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,49,44.

ἰδιοσυντήρητος-ον νεώτ. ὁ ἐξ ἰδίων **πόρων** συντηρούμενος : **ἰδιοσυντήρητον σχολεῖον.**

ἰδιοσυστᾰσία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἰδία σύστασις, σύνθεσις : Σωρ.2,56 (ἀμφ.)· **2)** νεώτ. ἰατρ. ὁ ἴδιος εἰς ἕκαστον ἄτομον τρόπος ἀντιδράσεως εἰς ἐξωτερικὰ νοσογόνα αἴτια : **ἀσθενικὴ ἰδιοσυστασία·** **3)** κ. νεώτ. ἡ ἰδία ψυχολογικὴ σύστασις ἑκάστου, ἡ προσδιορίζουσα τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν διανοητικότητα αὐτοῦ : **ἰδιοσυστασία παρανοϊκὴ - μυϊκή.**

ἰδιοσύστατος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐξ ἑαυτοῦ συνεστὼς καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ ὑπάρχων : Δίδ.Ἀλ.977Α· **2)** νεώτ. ὁ συνιστάμενος μόνος, αὐτοσύστατος : **ἦλθε ἰδιοσύστατος·** ἐπίρρ. νεώτ. **-ως.**

ἰδιότακτος-ον γλώσσ. τοῦ ἰδιόρρυθμος βλ.λ.· Ἡσ.

ἰδιοτέλεια (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἰδιοτελοῦς, ἡ πέρα τοῦ δέοντος προσήλωσις πρὸς τὸ ἴδιον συμφέρον.

ἰδιοτελής-ούς-ές νεώτ. ὁ ἀποβλέπων εἰς τὸ ἴδιον συμφέρον, ἐπιδιώκων ἴδια ὠφελήματα : **ἰδιοτελὴς ἄνθρωπος·** ἐπίρρ. **-ῶς.**

ἰδιότης-ητος (ἡ) (ἴδ) (ἴδιος) κ. νεώτ. ἰδιαιτέρα φύσις, εἰδικὸς χαρακτὴρ : Δαμόξ.2,41, Ἐπίκ. Ἐπιστ.1,17U· || κ. μτ. **δοτ.** : Ξεν.Ἀν.2,3,16 **ἡ ἰδιότης τῆς ἡδονῆς,** Πλάτ.Πολιτ.305D **ἡ ἰδιότης τῶν πράξεων,** Πολύβ.1,13,13 **ἡ ἰδιότης τοῦ πολιτεύματος,** ΠΔΣοφ.Σαλ.2,23 **εἰκὼν τῆς ἰδίας ἰδιότητος·** || ἐπὶ ὅρους : Ἀγαθρχ.81· || ἐν τῷ πληθ. φύσις, φυσικόν : Πολύβ.9,22,7 **διαπαρουμένας ἰδιότητας ὑπὲρ αὐτοῦ δηλῶσαι,** Δημήτρ.Λάκ.Ἡρακλ.1012, 41F· || ἐπὶ τῆς γλώσσης : Φιλόδ.Ρητ.1,154S **ἰδιότητες ἐθνικαί,** αὐτ.Μουσ.49Κ **ἰδιότητες ῥυθμῶν·** **2)** γραμμ.ἰδιαιτέρα τάξις, ἰδιορρυθμία: Διον.Τραγ. 639,31 **ἰδιότητός τινων μετέχειν·** || Στέφ.Βυζ.ἐν λ. Θεσσαλία **εἰς ἰδιότητα τεθὲν** (τεθὲν ὡς κύριον ὄνομα)· **3)** διάφορος ὕπαρξις : Χρύσ.Στωϊκ. 2,126· || ὁμ. ἀταμικότης : Δαμάσκ.Ἀρχ.280 **τὰ ὀλίγης ἰδιότητος·** **4)** πάπ. συγγένεια, σχέσις.

ἰδιότοπος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἰδιαιτέραν ἰδιότητα: Περίπλ.Ἐρ.Θαλ.47 **ἰδιότοποι βασιλεῖς.**

ἰδιοτοπῶ-έω μτγν. ἀστρολ. καταλαμβάνω σχετικὴν θέσιν ἐν τῷ ζῳδιακῷ κύκλῳ : Βέττ.Βάλ.71,7.

ἰδιοτροπία (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἰδιαίτερος τρόπος : Κλεομήδ.2,4, Πτολ.Τετράβ.1, Ἡφαιστ.Ἀστρ.1,20· **2)** εἰδικὴ μορφὴ ἢ τρόπος : Σιμπλίκ.Φυσ.1073,19· ‖ ἰδιορρυθμία, παραξενιά : Δαμάσκ.Ἀρχ.90,·**ἔχει μεγάλην ἰδιοτροπίαν**· **3)** ἰδιοσυγκρασία βλ.λ. : Δαμάσκ.Ἀρχ.388.

ἰδιότροπος-ον μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἰδιαιτέρου τρόπου, οὐχὶ συνήθης, ἰδιόρρυθμος : Ἐπικ.Ἐπιστ.1,131, Διόδ.Σ 3,35 **ἰδιότροπος φύσις, - ἰδιότροπας ἄνθρωπος, - ἰδιότροπο κτένισμα**· ‖ ὁ ἰδιαιτέρου εἴδους : Στράβ.17,2,4 **ἰδιότροπος νυκτικόραξ**· ‖ ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. -ως, δημ. -α : Διόδ.Σ 3,19, Μαρκελλῖν.Ἰατρ.Σφυγμ.506.

ἰδιοτροπῶ-έω μσν. εἶμαι ἰδιότροπος : Σκυλλίτζ.Ἰω.π.Κεδρ.Γεώργ.2,674,13.

ἰδιότροφος-ον ὁ ἐσθίων ὡρισμένα εἴδη τροφῆς, ἀντίθ. παμφάγος : Ἀριστλ.ΖΙ 488a,15 **τὰ μὲν σαρκοφάγα . . , τὰ δὲ παμφάγα, τὰ δὲ ἰδιότροφα, οἷον τὸ τῶν μελιττῶν γένος.**

ἰδιοτρόφος-ον ὁ τρέφων τινὰς ἰδιαιτέρως : Πλάτ.Πολιτ.261D **τὸν πολιτικὸν εὑρήσομεν ἰδιοτρόφον, ὥσπερ βοηλάτην ἤ τινα ἱπποκόμον.**

ἰδιοτυπία (ἡ) νεώτ. τὸ γνώρισμα τοῦ ἰδιοτύπου, ἰδισμορφία, ἰδιαιτέρα μορφή.

ἰδιότυπος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἴδιον τύπον, ξεχωριστὴν μορφήν, ἀλλοῖος, διαφορετικός : Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,49,44· ‖ ἐπίρρ. νεώτ. -ως.

ἰδιοῦμαι-όομαι (ἴδιος) κάμνω τι ἰδικόν μου, λαμβάνω δι' ἐμαυτόν, οἰκειοποιοῦμαι : Πλάτ.Πολ.547C **γῆν καὶ οἰκίας κατανειμαμένους ἰδιώσασθαι**· ‖ ἐπὶ λογοκλοπίας : Φιλόδ.Θε.1,9· **2)** κάμνω τινὰ φίλον : Δίων Κ 39,29 **ἰδιοῦμαί τινα**· **3)** παθ. ἔχω ἰδίαν, ἰδιαιτέραν σύστασιν : Δαμάσκ.Ἀρχ.34.

ἰδιοϋπόστατος-ον σχόλ. ὁ ἔχων ἰδίαν ὑπόστασιν, ἀφ' ἑαυτοῦ ὑπάρχων : Σχόλ.Ἐπίκτ.Ἐγχ.17.

ἰδιοϋποστάτως ἐπίρρ. μσν. κατ' ἰδίαν ὑπόστασιν : Θεόδ.Ἀνδιδ.429.

ἰδιοφεγγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ φέγγων, ἔχων ἴδιον φέγγος, ἐπὶ τῆς σελήνης : Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.2,28,4 | ἀμφ. 1.

ἰδιοφυής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων ἰδίαν φύσιν, ποιότητα : Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.1,7,20, Διόδ.Σ 5,30 **ἰδιοφυεῖς σάλπιγγες**· ‖ **τὰ ἰδιοφυῆ** τίτλ. ἔργου τοῦ Ἀρχελάου : Διογ.Λ 2,17.

ἰδιοφυΐα (ἡ) νεώτ. τὸ γνώρισμα τοῦ ἰδιοφυοῦς, ἡ ἐξαιρετικὴ καὶ ἔμφυτος ἐπίδοσις πρός τι, ταλέντο : **ἔχει ἰδιοφυΐαν εἰς τὴν μουσικήν**· ‖ χαρακτηριστικὸν ἀνθρώπου ἰδιοφυοῦς : **εἶναι ἰδιοφυΐα εἰς τὴν ζωγραφικήν.**

ἰδιόφυτον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν κῆμος : ΨΔιοσκ.4,133.

ἰδιόφωνος-ον ὁ τῇ ἰδίᾳ φωνῇ ὑπό τινος λεγόμενος : Ἀν.Βοασσ.3,350 **ἰδιόφωνον ὁμολογίαν.**

ἰδιόχειρος(-η)-ο(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ γεγραμμένος διὰ τῆς ἰδίας χειρός, αὐτόγραφος : Ἰουστιν.Νεαρ.48,1, **- ἰδιόχειρος ὑπογραφή**· ‖ ὁμ. νεώτ. φρ. **ἰδιόχειρος ἐπίδοσις τῆς ἐπιστολῆς** ἡ ἐπίδοσις εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ τοῦ πρὸς ὃν ἀπευθύνεται· ‖ τὸ οὐδ. **ἰδιόχειρον** ὡς οὐσ. πρωτότυπον χειρόγραφον : Ἰουστιν.Νεαρ.49,2,1.

ἰδιοχείρως ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.42 **εἶχε κατασκευάσει παράπηγμα ἰδιοχείρως κατέμπροσθεν τῆς θύρας τοῦ ἐργαστηρίου**· ‖ ὁμ. εἰς τὰς ἰδίας χεῖρας : **ἔδωσε τὴν ἀναφορὰν ἰδιοχείρως εἰς τὸν ὑπουργόν.**

ἰδιόχρεος-ον πάπ. ὁ ἐπάγων προσωπικὴν ὑποχρέωσιν : **σύμβολα ἰδιόχρεα.**

ἰδιοχρησία (ἡ) νεώτ. νομ. ἡ χρῆσις κτήματος ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδιοκτήτου, οἷον οἰκίας, καταστήματος, ἀγροῦ κττ.

ἰδιόχροιος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἰδίαν χροιάν, φυσικὸν χρῶμα : Πτολ.Τετράβ.103.

ἰδιόχρους-οος-ουν-οον μτγν. **κ. νεώτ.** ἰδιόχροιος βλ.λ.

ἰδιοχρυσεῖν Στουδ.Θεόδ.1556 « ἔχειν χρυσὸν ὡς ἴδιον κτῆμα ».

ἰδιοχρωματόσωμα (τὸ) νεώτ. βιολ. ἰδίου τύπου καὶ μορφῆς χρωματόσωμα πρὸς σχηματισμὸν γενετησίων κυττάρων.

ἰδιόχρωμος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἴδιον, φυσικὸν χρῶμα, ὁ μὴ βεβαμμένος : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,3, Πάπ. **σουβρικοπάλλιον ἰδιόχρωμον.**

ἴδισις-εως (ἡ) ἴδω ἵδρωμα : Ἀριστλ.Πρ.965a,2.

ἰδίω (ἶδος), ἀόρ. α' **ἴδισα** ἱδρῶ, ἱδρώνω, ἐπὶ τοῦ ψυχροῦ ἱδρῶτος τοῦ ἐκ τρόμου : Ὀδ.Υ 204 **ἴδιον, ὡς ἐνόησα,** Ἀριστφ.Εἰρ.85 **πρὶν ἂν ἰδίῃς καὶ διαλύσῃς ἄρθρων ἶνας,** Διοκλ.ἀπ.142.

ἰδιῶ-όω ἀχρ. ἐνεργ. τοῦ μέσ. ἰδιοῦμαι βλ.λ.

ἰδίωμα-ατος (τὸ) (ἰδιῶ) κ. νεώτ. κ. δημ. πᾶν ὅ τι ἔχει τις ὡς ἴδιον, ἰδιότης, ποιότης : Ἐπίκ.Ἐπιστ.2 51Π **τὰ τῶν χρωμάτων ἰδιώματα,** Πολύβ.2,38,10 **ἰδίωμα τῆς πολιτείας,** Ἀπολλ.Δύσκ.Σύντ 15,19 **τὸ ἐξαίρετόν τινος ἰδίωμα,** Πρόκλ.Στοιχ.Θεολ.133 **ἀγαθότητος ἰδίωμα**· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἕξις, συνήθεια : **ἔχει πολὺ κακὰ ἰδιώματα**· ‖ ἰδιότης : Γαλ.13,785· ‖ **ἐπὶ** τῶν ἰδιοτήτων τῶν ἀριθμῶν : Θεολ.Ἀριθμ.5,Δαμάσκ.Ἀρχ.5 **τὸ ἰδίωμα τοῦ ἑνός**· ‖ εἰδικὸν θέμα, ἀντικείμενον : Σωρ.1,126 **ἰδίωμα τῆς πραγματείας**· **2)** ἴδιος τρόπος φρασιολογίας, ὕφους : Διον.Ἀλ.Ἀμμ.2 τίτλ.· **3)** κ. νεώτ. τὸ σύνολον τῶν εἰς τόπον τινὰ ἰδιαζουσῶν παραλλαγῶν γλώσσης τινός, νεώτ. συνήθ. **γλωσσικὸν ἰδίωμα** : Ἀπολλ.Δύσκ.Σύντ.157,9, **- τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τοῦ Πόντου - τῆς Κύπρου**· **4)** ὕφος : Ἀθήν.15,696Ε **παιανικὸν ἰδίωμα.**

ἰδιωματικός-ή-ό(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων ἰδίωμα, ἰδιαίτερον χαρακτηριστικόν : Κλήμ.Ἀλ.80· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς γλωσσικὸν ἰδίωμα : **ἰδιωματικὴ λέξις - φράσις**· ‖ ἐπίρρ. -ῶς νεώτ., δημ. **-ά.**

ἰδιώνυμος-ο(ν) μτγν., **νεώτ. κ. δημ.** ὁ δι' ἰδίου ὀνόματος χαρακτηριζόμενος : Δαμάσκ.Ἀρχ.40· **2)** νεώτ. κ. δημ. **ἰδιώνυμο(ν)** (ἀδίκημα) ἀδίκημα χαρακτηριζόμενον ἰδιαιτέρως καὶ ὑποκείμενον εἰς ἰδιαιτέρας ποινάς· ‖ ἐπίρρ. νεώτ. **-ως.**

ἰδιωνυμῶ-έω **μσν.** ὀνομάζω, χαρακτηρίζω δι' ἰδίου ὀνόματος : Παχυμ.Γ Ἀνδρ.288C **οὕτω γὰρ ἰδιωνυμεῖτο τὸ ἔθνος.**

ἰδίως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐξαιρέτως : Ἰσοκρ.5,108 **τὸ γνῶναι περὶ τούτων αὐτὸν ἰδίως καὶ τὴν βασιλείαν γεγενῆσθαι πολὺ τῶν ἄλλων**· ‖ ὁμ. χωριστά : Πλάτ.Νόμ.807Β **οἰκήσεις τε ἴδιαι καὶ ἰδίως ἅπαντ' ᾗ τὰ τοιαῦτα ἑκάστοις ἡμῶν κατεσκευασμένα**· ‖ συγκρ. **ἰδιωτέρως** : Θεόφρ.ΦΙ 1,13,4· κ. **ἰδιώτερον,** Φιλόδ.Οἰκ.68 Ι· κ. **ἰδιαίτερον,** Ἡρωδιαν.7,6,7· ‖ κ. ὑπερθ. **-ώτατα** : Διόδ.Σ 19,1· **2)** δι' ἰδίου ὀνόματος : Ἀριστλ.Κόσ.394b,28 **ἰδίως καλεῖσθαι** (καλεῖσθαι δι' ἰδίου ὀνόματος)· ‖ ἀντίθ. κοινῶς : Δημήτρ.Λακ.Ἡρακλ.1014,41F **ἰδίως καὶ κοινῶς λέγεσθαι**· ‖ κ. ὑπερθ. **-αίτατα** : Ἀριστλ.Μετ.382a,3 **ἰδιαίτατα λέγεσθαι**· **3)** ἐν εἰδικῇ ἐννοίᾳ ἢ χρήσει : Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.115· **4)** ἔξω τοῦ στίχου : Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.41 **τὸ «φεῦ» ἰδίως**· **5)** νεώτ. πρὸ πάντων, μάλιστα κατ' ἐξοχήν : **συχνάζει εἰς τὰ κέντρα, ἰδίως ὅμως εἰς τὰ θέατρα, - τὸν χειμῶνα ἰδίως ὑποφέρω.**

ἰδίωσις-εως (ἡ) μόνωσις, ἀπομόνωσις, ἀντίθ. κοινωνία : Πλάτ.Πολ.462Β **ἡ μὲν ἡδονῆς καὶ λύπης κοινωνία ξυνδεῖ, . . ἡ δὲ γε τῶν τοιούτων ἰδίωσις διαλύει**· **2)** οἰκειοποίησις : Πλούτ.Ἠθ.644D

ἰδιωτεία (ἡ) κ. νεώτ. ἰδιωτικὸς βίος, ἀντίθ. τυραννίς : Ξεν.'Ιέρ.8,1· ‖ ἀντίθ. βασιλεία : Πλάτ. Νόμ.696Α πενίᾳ καὶ πλούτῳ καὶ ἰδιωτείᾳ καὶ βασιλείᾳ· ‖ πληθ. ἀντίθ. ἀρχαί : Πλάτ.Πολ.618D ἰδιωτεῖαι καὶ ἀρχαὶ καὶ ἰσχύες· ‖ ὁμ. ἐν ἰδιωτείᾳ, ἀντίθ. ἐν φιλοσοφίᾳ : Φιλόδ.Ρητ.2,277S· **2)** ἀδεξιότης, ἔλλειψις ἀνατροφῆς : Λουκ.'Ιστ. Συγγρ.27 ὑπὸ δὲ ἰδιωτείας καὶ ἀπειροκαλίας καὶ ἀγνοίας . . τὰ μικρότατα . . φιλοπόνως ἑρμηνεύουσιν· **3)** 'Επιγρ.ἔλλειψις ἰσχύος, ἀδυναμία, εἰδ. πρὸς ἄμυναν : τῆς ἰδιωτείας ἡμῶν καταφρονοῦντες· πρβλ. ἰδιωτεύω 2)· **4)** νεώτ. ψυχιατρ. ἡ κατάστασις πλήρους διανοητικῆς ἀνεπαρκείας.

ἰδιωτεύω κ. νεώτ. εἶμαι ἰδιώτης, ζῶ κατ' ἰδίαν, μὴ ἀναμιγνυόμενος εἰς τὰ δημόσια, ἀντίθ. ἀττ. δημοσιεύω : Πλάτ.'Απολ.32Α ἰδιωτεύειν ἀλλὰ μὴ δημοσιεύειν· ‖ ὁμ. ἀντίθ. ἄρχω : Ξεν.'Ιερ.8,5· ‖ ὁμ. ἀντίθ. τυραννεύω : 'Ισοκρ.2,4 πότερον . . ἑλέσθαι τὸν βίον τὸν τῶν ἰδιωτευόντων .., ἢ τὸν τῶν τυραννευόντων· ‖ ὁμ. κ. νεώτ. ἀντίθ. πολιτεύεσθαι : Αἰσχίν.1,195 οὐδὲ γὰρ ὁ νόμος τοὺς ἰδιωτεύοντας ἀλλὰ τοὺς πολιτευομένους ἐξετάζει· **2)** ἐπὶ χώρας, εἶμαι ἀνάξιος λόγου : Ξεν.ΚΠ 8,7,7 τὴν πατρίδα πρόσθεν ἰδιωτεύουσαν ἐν τῇ 'Ασίᾳ νῦν καταλείπω· **3)** εἰδ. ἐπὶ ἰατροῦ, ἐξασκῶ τὸ ἐπάγγελμά μου ἰδιαιτέρως, ἀντίθ. ἀττ. δημοσιεύω : Πλάτ.Πολιτ.259Α τῶν δημοσιευόντων ἰατρῶν ἱκανὸς ξυμβουλεύειν ἰδιωτεύων αὐτός· **4)** μτ. γεν. πράγμ. εἶμαι ἄπειρος, δὲν ἔχω πεῖράν τινος : Πλάτ.Πρωτ.327Α τῆς ἀρετῆς . . οὐδένα δεῖ ἰδιωτεύειν· **5)** ἐπὶ ἐκφράσεως, ἐπὶ ὕφους, εἶμαι κοινός, τετριμμένος : Λογγῖν.31,2.

ἰδιώτης (ὁ) (ἴδιος) κ. νεώτ. κ. δημ. πολίτης ὡς ἄτομον ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν πόλιν, τὴν πολιτείαν, τὸ κράτος : Θουκ.1,124 ξυμφέροντα καὶ πόλεσι καὶ ἰδιώταις· ‖ ὁμ. ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰ γένος, φατρία : 'Επιγρ. Χίου· **2)** κ. νεώτ. ὁ διάγων, ζῶν βίον ἰδιωτικόν, ἀντίθ. πρὸς τὸν ἔχοντα θέσιν δημοσίαν ἢ συμμετέχοντα τῶν πραγμάτων τῆς πόλεως : 'Ηρ.1,59 ἰδιώτῃ καὶ θεωρέοντι, Θουκ.4,2 Δημοσθένει δὲ ὄντι ἰδιώτῃ· ‖ ἀντίθ. βασιλεύς : 'Ηρ.7,3 Δαρείῳ βασιλεύοντι . . 'Αρτοβαζάνης δὲ ἔτι ἰδιώτῃ ἐόντι Δαρείῳ· ‖ ὁμ. κ. νεώτ. κ. δημ., ἀντίθ. ἄρχων : Λυσ.5,3 οὔτ' ἰδιώτης ἐνεκάλεσεν οὔτε ἄρχων· ‖ ὁμ. ἀντίθ. δικαστής : 'Αντιφ.6,24 δικασταὶ καὶ ἕτεροι ἰδιῶται . . παρῆσαν· ‖ ὁμ. κ. νεώτ. ἀντίθ. πολιτευόμενος : Δημ.150 τὸν μὲν τῶν ἰδιωτῶν βίον ἀσφαλῆ . . τὸν δὲ τῶν πολιτευομένων φιλαίτιον· ‖ ὁμ. ἀντίθ. ῥήτωρ : 'Υπερείδ.Εὐξ.27· ‖ ὁ ἁπλοῦς στρατιώτης, ἀντίθ. στρατηγός : Ξεν.'Αν.1,3,11 οὔτε στρατηγοῦ οὔτε ἰδιώτου ὄφελος οὐδέν· ‖ ὁ λαϊκός, ἀντίθ. κληρικός : Πάπ., ΚΔ Κορινθ.1,14,16 ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου πῶς ἐρεῖ τὸ ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ; **3)** κ. ὡς ἐπίθ. ἁπλοϊκός, ὅλως κοινός, ἀπειρόκαλος : 'Ηρ.1,32 ὥστε οὐδὲ ἰδιωτέων ἀνδρῶν ἀξίους ἡμᾶς ἐποίησας, 'Αριστφ.Βάτρ.891 ἰδιῶται θεοί· **4)** κοινὸς ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ, παρακατιανός, τῆς φτωχολογιᾶς· πρβλ. πληθεῖος : Πλούτ.Θησ.24 οἱ ἰδιῶται καὶ πένητες· **5)** ἐν φρ. ἰδιώτης βίος τρόπος ζωῆς οὐχὶ δημόσιος, ἀσχολίαι ἰδιωτικαί : Πλάτ.Πολ.578C· ‖ ὁμ. φρ. ἰδιώτης λόγος ὁ κοινός, ὁ καθημερινός, ὁ τετριμμένος λόγος : Διον.'Αλ.Δημ.2· **6)** ὁ μὴ ἔχων ὡς ἐπάγγελμα ἐπιστήμην τινὰ ἢ τέχνην ἢ μὴ ἐνεργῶς μετέχων εἰς τὰ τῆς πόλεως πράγματα : Θουκ. 2,48 καὶ ἰατρὸς καὶ ἰδιώτης, Πλάτ.Σοφ.221C ἰδιώτης ἤ τινα τέχνην ἔχων· **7)** εἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὸν γραπτὸν ἢ προφορικὸν λόγον, ὁ κοινὸς πεζογράφος, ὁ ἄμοιρος καλλιεπείας, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸν ποιητὴν ἢ τὸν ῥήτορα : Πλάτ.Φαῖδρ. 258D ἐν μέτρῳ ὡς ποιητὴς ἢ ἄνευ μέτρου ὡς ἰδιώτης, 'Ισοκρ.4,11 ἐπιτιμῶσι τῶν λόγων τοῖς ὑπὲρ τοὺς ἰδιώτας ἔχουσι καὶ λίαν ἀπηκριβωμένοις· **8)** ὁμ. γεν. ἐν ἀναφ. πρὸς πνευματικὴν ἢ σωματικὴν ἄσκησιν ἢ ἐμπειρίαν ἢ ἱκανότητα εἴς τι, ὁ ἄπειρος, ὁ ἀνάσκητος, ὁ ἀδαής, ὁ ἀπράγμων, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰ δημιουργός, φιλόσοφος (διδάσκαλος φιλοσοφίας), πολιτικός, τεχνίτης, ἀσκητὴς (ἐπὶ στρατιώτου), ἀθλητής : Πλάτ.Πρωτ. 312Β οὐκ ἐπὶ τέχνῃ ἔμαθες ὡς δημιουργὸς ἐσόμενος, ἀλλ' ἐπὶ παιδείᾳ ὡς τὸν ἰδιώτην καὶ τὸν ἐλεύθερον, 'Αριστλ.Πολιτ.1266a,31 εἰσὶ πολιτεῖαι, αἱ μὲν ἰδιωτῶν αἱ δὲ φιλοσόφων καὶ πολιτικῶν, Πλούτ.Περ.12 ἑκάστη δὲ τέχνη . . τὸν θητικὸν ὄχλον καὶ ἰδιώτην συντεταγμένον εἶχεν, Λουκ.'Απαίδ.29 καὶ ὄψει τοὺς μὲν τεχνίτας αὐτῶν (τῶν κουρέων) ξυρὸν . . ἔχοντας, τοὺς δὲ ἀμαθεῖς καὶ ἰδιώτας πλῆθος μαχαιριδίων προτιθέντας, Ξεν. 'Απομν.3,7,7 τῶν ἀσκητῶν ὄντα κρείττω τοὺς ἰδιώτας φοβεῖσθαι; ‖ ἐν τῇ σημ. ταύτῃ μτ. γεν. πράγμ. δηλούσης τὴν εἴς τι ἀπειρίαν, ὁμ. κ. μτ. αἰτ., ὁμ. μτ. ἐμπροθ. διορ. (κατά τι, ὡς πρός τι) : Ξεν.Οἰκ.3,9 ὅπως μὴ ἰδιώτης ἔσει τούτου τοῦ ἔργου (ἄπειρος), Πλάτ.Πρωτ.345Α ἡμεῖς δὲ οἱ ἰατρικῆς ἰδιῶται (ἀδαεῖς), 'Ηρωδιαν.'Ιστ.4,12,1 τὰ μὲν ἄλλα ἰδιώτης καὶ πολιτικῶν πραγμάτων ἀπείρως ἔχων, Ξεν.ΚΠ 1,5,11 οὗτοι ἰδιῶται εἰσὶ κατὰ τοὺς πόνους, αὐτ. ἰδιώτας ὄντας ὡς πρὸς ἡμᾶς ἀγωνίζεσθαι· ‖ ὁμ. κ. ἀπολ. ἄνευ εἰδ. ἀντιθ. ὁ ἄπειρος, ὁ ἀδαής, ὁ ἀδίδακτος, ὁ ἀνίκανος : Δημ.50 ἄν τε δεινοὶ λάχωσιν ἄν τε ἰδιῶται· ‖ μτγν. ἐν σημ. ὑποτιμητικῇ κ. ἐπὶ δούλων : Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.1,234 παιδάρια καὶ ἰδιῶται· ‖ δθ. ἡ κλητ. ἰδιῶτα ὡς ὕβρις : Μέν.Σαμ.71· πρβλ. δημ. βλάκα, χαμένε κττ.· **9)** μτγν. κ. ὁ μεσαίας τάξεως ἄνθρωπος ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ διακεκριμένος : Πλούτ.'Ηθ.1104Α· **10)** κτ. πληθ. ἐνάρθρ. οἱ ἰδιῶται πολῖται, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ ξένοι : 'Αριστφ. Βάτρ.459 εὐσεβῆ τε διήγομεν τρόπον περὶ τοὺς ξένους καὶ τοὺς ἰδιώτας.

ἰδιωτίζομαι μσν. ἐπὶ λέξεως, διαμορφοῦμαι ἢ προφέρομαι κατὰ τὸν τρόπον τῆς καθωμιλημένης, τῆς κοινῆς, ἰδιωματικῶς : Εὐστ.145,10.

ἰδιωτικός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων εἰς ἰδιώτην (βλ.λ.1), κτ. ἀντίθ. πρὸς τὰ δημόσιος, κοινός, βασιλικός, πολιτικός : 'Ηρ.1,21 σῖτος καὶ ἑωυτοῦ καὶ ἰδιωτικός, αὐτ.4,164 εἰς πύργον μέγαν . . ἰδιωτικόν, Πλάτ.Κριτ.117Β χωρὶς μὲν βασιλικάς, χωρὶς δὲ ἰδιωτικὰς (δεξαμενάς), 'Επιγρ. ἰδιωτικὰ ἱερά, ὁμ. ἰδιωτικαὶ οἰκίαι, πάπ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἰδιωτικὰ δάνεια (ὑπὸ ἰδιώτου οὐχὶ ὑπὸ τοῦ δημοσίου δοθέντα), - ἰδιωτικό(ν) σχολεῖο(ν), - ἔχω εἴσοδο(ν) ἀπὸ ἕνα δρόμο(ν) ἰδιωτικό(ν) (μὴ περιλαμβανόμενον εἰς τὴν ρυμοτομίαν)· ‖ ἰδιωτικὸν σύγγραμμα (τὸ ἐπὶ ἰδιωτικῆς ὑποθέσεως, τὸ οὐχὶ πολιτικοῦ περιεχομένου) : Πλάτ.Φαῖδρ. 258D Λυσίαν τε περὶ τούτου ἐξετάσας καὶ ἄλλον, ὅστις πώποτέ τι γέγραφεν . . εἴτε πολιτικὸν σύγγραμμα εἴτε ἰδιωτικόν· ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. ἰδιωτικὰ συμβόλαια τὰ μεταξὺ ἰδιωτῶν· νεώτ. κ. δημ. τὰ οὐχὶ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου καὶ ἐπὶ τοῦ ὡρισμένου φύλλου συντεταγμένα· ‖ ὁμ. νεώτ. κ. δημ. ἰδιωτικὸν ἔγγραφον : μίσθωσις δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου· ‖ ἰδιωτικαὶ λόγοι ἰδιωτικαὶ ὑποθέσεις, συμβάσεις ἢ διαφοραὶ ἢ ἄ. νομ. σχέσεις μεταξὺ ἰδιωτῶν : Διον. 'Αλ.Δημ.56· ‖ εἰδ. ἰδιωτικὴ τριήρης ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν ἱεράν, τὴν Πάραλον : Δημ.570· ‖ ὁμ. εἰδ. πάπ. ἰδιωτικὸς κανών φόρος ἐπιβεβλημένος ἐπὶ γῆς ἀνηκούσης εἰς ἰδιώτην ἢ ἰδιώτας· ‖ ὁμ. ἐπὶ κτημάτων, πάπ. φρ. καθαρὸς ἀπὸ δημοσίου ἢ ἰδιωτικῆς ἐλεύθερος βάρους δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ· ‖ ὁμ. οἰωνὸς ἰδιωτικὸς ὁ μικρᾶς

σημασίας, ὁ οὐχὶ περὶ μεγάλων προλέγων : Ξεν. Ἀν.6,1,23 **μέγας μὲν οἰωνὸς εἴη καὶ οὐκ ἰδιωτικὸς, καὶ ἔνδοξος** (ἤτοι δόξαν, βασιλείαν τοῦ Κύρου προαγγέλλων)· **2)** ἐπὶ λόγου, ὕφους, ἐκφράσεως, ὁ μὴ πεποιημένος ἐντέχνως, ἄξεστος, ἄτεχνος, ἄκομψος : Πλάτ.Εὐθ.282D **τὸν λόγον.. ἰδιωτικὸν ἴσως καὶ μόλις διὰ μακρῶν λεγόμενον**· ‖ κ. ἐπὶ λέξεων, ἡ ἐκ τῆς κοινῆς, τῆς ὑπὸ τῶν ἀπαιδεύτων λαλουμένης εἰλημμένη : Σέξτ.Ἐμπ. Μαθ.1,234, Γαλ.5,213 **ἰδιωτικὰ λήμματα**· ‖ ὁμ. γεν. ἐπὶ γλώσσης, ἡ κοινὴ λαϊκῶς ἐν χρ., καθωμιλημένη, ἡ οὐχὶ ἐν τῷ ἐπιμεμελημένῳ λόγῳ κ. ἰδίως ἡ οὐχὶ ἐν τῇ ποιήσει οὖσα ἐν χρ. : Ἀριστλ.Ποιητ. 1458a,21· ‖ ὅθ. κ. ἡ χυδαία γλῶσσα : Φιλόδ. Ποιημ.2,71, Λογγῖν.43,1· **3)** εἰδ. πάπ. **ἰδιωτικοὶ ἄρτοι** εὐτελεῖς, εὔθηνοὶ διὰ χρ. τῶν ἰδιωτῶν, ἤτοι τῶν ἀνθρ. τῆς πτωχῆς λαϊκῆς τάξεως· **4)** μτγν. ἐπὶ προσ., ὁ μὴ εἰδικὸν ἐπάγγελμα ἔχων, ἀσκῶν : Ἀπολλ.Κιτ.3· **5)** μτγν κ. μον. **ἰδιωτικὸς βίος** ὁ ἐν μονῇ, μοναχικός : Μαρκελλῖν.Ἰατρ.Σφ 138.

ἰδιωτικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀτέχνως, ἀξέστως : Πλάτ.Νόμ.966E **μὴ φαύλως μηδὲ ἰδιωτικῶς**, αὐτ. Εὐθ.278D **ἰδιωτικῶς καὶ γελοίως**· ‖ **ἰδιωτικῶς τὸ σῶμα ἔχειν** ἀμελεῖν τῶν σωματικῶν ἀσκήσεων: αὐτ.Νόμ.839E· **2)** κατ' εἰδικὸν τρόπον : Φιλόδ. Θε.3,θ' **3)** νεώτ. κατὰ τρόπον συνήθη ἢ ἁρμόζοντα εἰς ἰδιώτην.

ἰδιῶτις-ιδος (ἡ) μτγν. κ. μον., πληθ. ἐν Ἐπιγρ. **ἰδιώτιες**, θηλ. τοῦ ἰδιώτης βλ.λ., κοινή, ἀναξία λόγου : Ἰώσ.ΙΑ 8,11,1· ἀντίθ. ἡγεμονίς : Ἀππ.Ἐμφ. Πολ.4,16,95 **ἰδιῶτις πάλις**· ἀντίθ. φιλόσοφος : Μουσαῖ.άπ.3,11Η· ἀντίθ. ἱερά : Ἐπιγρ. **ἰδιώτιες**· **2)** ἀδέξιος, οὐχὶ ἔμπειρος : Λουκ.Εἰκ.13, Ἀλκίφρ. 2,4· ‖ ἀμαθής, ἀσυνήθιστος : Δαμάσκ. Ἀρχ.5· **3)** μον. ἐπὶ γλώσσης, ἡ κοινή, ἡ χυδαία : Θεοφύλ.Σ Ἱστ.211Β **τῆς ἰδιώτιδος φωνῆς**.

ἰδιωτισμός (ὁ) κ. νεώτ. τρόπος ἰδιώτου : Ἐπίκτ. Ἐγχ.33,6, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.1,67, Δαμάσκ.Ἰσιδ.223· **2)** κ. νεώτ. ἐπὶ τῆς γλώσσης, κοινὸν ἢ χυδαῖον ἰδίωμα : Φιλόδ.Ποιημ.2,71, Λογγῖν.31,1, Διογ.Λ 7,59· ‖ νεώτ. ἡ χρ. φράσ. ἢ λέξ. ἢ ὕφους οὐχὶ ἐκ τῆς ἐν χρ. γραπτῆς (λογίας) ἢ τῆς καθωμιλημένης γλώσσης, ἀλλ' ἐκ τοπικοῦ ἰδιώματος βλ.λ.· **3)** ὁμ. νεώτ. σχέσις ῥήματος καὶ προσδιορισμοῦ παρὰ τὴν συνήθη, φράσις εἰδική· **4)** ῥητορ. ἐπιχείρημα ἐκ τῆς κοινῆς λογικῆς, κατ' ἄνθρωπον, συνήθ. ἐν χρ. δι' ὑποθετικῆς ἐρωτήσεως : Ρουφινιαν.10.

ἰδιωφέλεια (ἡ) νεώτ. ὠφέλεια ἰδιωτική, ἀτομική, ἀντίθ. κοινωφέλεια.

ἰδιωφελής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὠφελῶν ἑαυτόν, ἀτομικῶς ὠφέλιμος : Ἀρχύτ.π.Στοβ.4,1,138, Ἀλέξ. Ἀφρ.Τοπ.234, Σχόλ. Ἀρρ.Ἐπικτ.4,10,12· ἐπίρρ. νεώτ. -ῶς.

ἰδμάν-ᾶνος (ὁ) μτγν. κοινωνός : Ἡρωδιαν.1,13,32· πρβλ. κοινάν.

ἴδμεν ἰων., αἰολ. κ. δωρ. τ. τοῦ ἴσμεν, α' πληθ. τοῦ οἶδα βλ.λ.· **2)** ἐπ. τ. τοῦ εἰδέναι, ἀπαρφ. τοῦ οἶδα.

ἴδμεναι ἐπ. τ. τοῦ εἰδέναι, ἀπαρφ. τοῦ οἶδα βλ.λ.

ἰδμή (ἡ) μτγν. ποι., Ἡσ. ἴδμη φρόνησις· Ἡσ. «ἴδμην· φρόνησιν» : Ἡρώνδ.6,68 **ἀμ' ἴδμη(ι) τὤμματ' ἐξεκύμηνα**.

ἰδμοσύνη (ἡ) γνῶσις, ἐμπειρία : Κριναγ.ΑΠλ. 4,273· ‖ κ. ἐν τῷ πληθ. : Ἡσίοδ.Θ 377 **πᾶσι μετέτρεπεν ἰδμοσύνῃσιν**.

ἴδμων-ονος-ον (ἴδμεν = εἰδέναι) μτγν. ποι. πεπειραμένος, εἰδήμων, ἔμπειρος: Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.7,56 **ἴδμονι τέχνῃ**· ‖ κ. μτ. γεν. ἔμπειρος εἴς τι πρᾶγμα : Λεοντ.ΑΠ 7,575 **εὐνομίης ἴδμονα θῆκε πόλιν**.

ἰδνοῦμαι-όομαι παθ. κάμπτομαι, κυρτοῦμαι, ἰδ. ἕνεκα ἄλγους : Ἰλ.Β 266 **ὁ δ' ἰδνώθη, θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ**· ‖ ἐπὶ ὄφεως : Ἰλ.Μ 205 **ἰδνωθεὶς ὀπίσω** (καμφθείς)· ‖ ὁμ. ἐπὶ ῥίπτοντος σφαῖραν κατακορύφως : Ὀδ.Θ 375 **ἰδνωθεὶς ὀπίσω**· **2)** ἐπὶ τῆς μήτρας, συσπειροῦμαι, μαζεύω : Ἱππ.Γυν.1,2 **ἢν.. ἰδνωθῇ**· **2)** τὸ ἐνεργ. **ἰδνῶ-όω** μ. π. Ἡρωδιαν.Τεχν.Λείψ.1,451.

ἰδογενής-οῦς-ές (ὁ) μτγν. γεγεννημένος ἐπὶ τῆς Ἴδης : Χρησμ.π.Παυσ.10,12,3 **μητρόθεν Ἰδογενής**.

ἰδόζαι (αἱ) νεώτ. χημ. ἀλδοεξόζαι ληφθεῖσαι δι' ἀναγωγῆς τῶν ἀντιστοίχων ἰδονικῶν ὀξέων.

ἴδοι Ἡσ. « ὀφθαλμοί ».

ἰδομαλιᾶσθαι Ἡσ. « οἱ τὰς ὄψεις κοσμούμενοι ».

ἰδονικὰ ὀξέα (τὰ) νεώτ. χημ. παράγωγα τοῦ καπρονικοῦ ὀξέος.

ἶδος-ους(-εος) (τὸ) ἱδρώς : Ἐμπ.άπ.21,4 ‖ ἐν τῷ πληθ. : Ἱππ.Κωακ.105· **2)** θερμότης : Ἐμπ.62,5· ‖ ἰσχυρὰ θερμότης, καῦμα : Ἡσίοδ.Α 397 **χέει αὐδὴν ἴδει ἐν αἰνοτάτῳ**.

ἰδός Ἡσ. « ὁδός, σῶμα ».

ἴδοσαν ἀλεξ. τ. τοῦ εἶδον, ἀόρ. τοῦ ὁρῶ βλ.λ.

ἰδού κ. **ἰδοῦ** κ. νεώτ., προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ὁρῶ βλ.λ.· **2)** ὡς ἐπίρρ. ἴδε ἐδῶ, νά, μτ. παντὸς εἴδους λέξεων : Σοφ.ΑΙ.870 **ἰδοὺ δοῦπον αὖ κλύω τινά**, - **ἰδοὺ πρᾶξις γενναία**· ‖ ὁμ. μτ. ὀν. κ. ἀντων. : Ἐπιγρ. **ἰδοὺ χελιδών**, ΠΔ Γέν.27,1 **ἰδοὺ ἐγώ**, αὐτ.Ἐξ.4,14 **οὐκ ἰδοὺ Ἀαρών**, ΚΔ Λουκ.19,20 **ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου**· ‖ νεώτ. παροιμ. **ἰδοὺ ἡ Ρόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πήδημα** (ἐπὶ τῶν καυχωμένων διὰ παρῳχημένας πράξεις καὶ προκαλουμένων νὰ ἐπαναλάβουν αὐτάς)· **3)** μτ. ῥημ. : Σοφ.Τρ.1079 **ἰδοὺ θεᾶσθε**· ‖ ἰδ. ὅταν προσφέρῃ τίς τι εἴς τινα, νὰ πάρε : Σοφ.Φιλ.776 **ἰδοὺ δέχου, παῖ**· ‖ ἐν ὁριστ. ἐφ' ὅλων τῶν χρόνων : Εὐρ.Ὀρ.143 **ἰδοὺ πειθόμεθα**, *Κάλβ.Λύρ.2,2* **τοῦ ἀνθρώπου τὰ γόνατα** / **ἰδοὺ πετάουν**· ‖ *συχν. μτ.* παρελθ. χρόνων : ΠΔ Γέν.24,15 **καὶ ἰδοὺ.. ἐξεπορεύετο**, ΚΔ Ματθ.27,51 **καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη**· ‖ κ. ἐν μέσῳ περιόδου τινός : ΚΔ Λουκ.13,16 ταύτην.. **ἣν ἔδησεν ὁ σατανᾶς, ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι..;** ‖ μτ. ἐρωτήσ. : Ἀριστφ.Νεφ.825 **ἰδοὺ.., τί ἐστιν;**· **4)** ἐν ἐπαναλήψει τῶν λέξεων ἄλλου προσώπου χλευαστικῶς : Ἀριστφ.Ἱππ.87 **ἰδοὺ γ' ἄκρατον**, αὐτ.Θεσμ.206 **ἰδού γε κλέπτειν**.

ἰδοῦθοι Πολυδ.4,77 « αὐλῶν εἶδος ».

ἰδρεία (ἡ) (ἴδρις), ἰων. -είη γνῶσις, ἐμπειρία, πεῖρα : Ἰλ.Π 359 **ἰδρείῃ πολέμοιο**, Ἀπολλ.Ρ 2,72.

ἴδρις-ιος (ὁ,ἡ), οὐδ. -ι (οἶδα), ἀττ. **ἴδρεως**, πληθ. **ἴδριες, ἴδριδες κ. ἴδριδα**, ποι. ἐπίθ. πεπειραμένος, εἰδήμων, μτ. ἀπαρφ. ἢ γεν. πράγμ. ἢ ἔμπροθ. : Ὀδ.Ζ 233 **ἀνὴρ ἴδρις**, Ἡσίοδ.Α 351 **ἴδρις πόνου καὶ οἰζύος**, Πινδ.Ο 1,104 **ἴδρις καλῶν**, Ἀρχίλ. 39 **ἴδρις ἔργων**, Σοφ.ΟΤ 1087 **κατὰ γνώμαν ἴδρις**, Διον.Π 857 **ἴδρις ἐν πολέμοισι**· **2)** ὡς οὐσ. ὁ προνοητικός, ὅθ. εἰδ. ὁ μύρμηξ : Ἡσίοδ.Ἐργ.778 **ἴδρις σωρὸν ἀμᾶται**.

ἰδρίτας-ου (ὁ) μτγν., ἀμφ. ἀνάγν. τοῦ ἴδρις βλ.λ. : Ἀλέξ.Μαγνησ.ΑΠ 6,182.

ἱδρό (τὸ) δημ. ὁ ἱδρὼς βλ.λ.

ἱδροκόπι (τὸ) δημ. ὁ πολὺς ἱδρώς, τὸ ἵδρωμα : Ἀρέτ.Βατοπ.2,158 **ὥστε δίχως ἱδροκόπι** / **δίχως μόχτο νὰ βολῇ** / **πέρα ὡς πέρα οἱ παλιανθρῶποι** / **νὰ 'χουν βόσκημα πολύ**.

ἱδροκοπιά (ἡ) δημ. κόπος, μόχθος.

ἱδροκόπος (ὁ) δημ. ὁ καλῶς ἐργαζόμενος, δουλευτής.

ἱδροκοπῶ δημ. δουλεύω, κοπιάζω, μοχθῶ.

ἱδροσύνη (ἡ) Ἐπιγρ. κόπος, μόχθος : **ἱδροσύνη σώματος**.

ἱδρύλιον (τὸ) νεώτ. χημ. φλουορανθένιον βλ.λ.

ἵδρυμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. ἱδρυθὲν κτίσμα, οἰκοδόμημα : Στράβ.6,1,1 **Ἰάσονος ἵδρυμα**· ‖ νεώτ. ὀργανισμὸς ἔχων ἀγαθοεργὸν ἢ ἄλλον κοινωφελῆ σκοπόν : **φιλανθρωπικὸν - ἐκπαιδευτικὸν ἵδρυμα**·

2) ἕδος, ναός, ἱερόν : Ἡρ.8,144 **ἵδρυμα θεῶν**, Αἰσχ.Ἀγ.339 **θεῶν ἱδρύματα**, Πλάτ.Νόμ.717Β **ἱδρύματα ἴδια πατρῴων θεῶν**· ‖ ὁμ. ἄγαλμα : Αἰσχ. Πέρσ.811 **ἵδρυμα δαιμόνων**· **3)** **τὸ σὸν ἵδρυμα πόλεως** προπύργιον, στήριγμα τῆς πόλεως, ἐπὶ τῶν ἀρχηγῶν : Εὐρ.Ἰκ.631.

ἱδρύς (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν δρῦς ἡ χνοώδης.

ἵδρυσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἱδρύειν, ἀνέγερσις, ἰδ. ναῶν : Πλάτ.Πολ.427Β **ἱερῶν ἱδρύσεις**· ‖ κτίσις : Πλούτ.Ρωμ.9 **πόλεως ἵδρυσιν λαμβανούσης**· ‖ τοποθέτησις, οἷον ἀγαλμάτων : Διον. Ἀλ.Ρωμ.2,18· **2)** εἰδ. φρ. Ἑρμέω ἱδρύσιες ἀγάλματα Ἑρμοῦ : Κριναγ.ΑΠ 6,253· **3)** διαμονή, κατοικία : Στράβ.8,7,1 **τοὺς δ' ἄλλους ἔξω διαπέμψαι ζητήσοντας ἵδρυσιν ἕκαστον αὑτῷ**, Πλούτ.Ἠθ.408Α· ‖ κ. μτφ. σύστασις, συγκρότησις : Πλούτ.Ἠθ.651D **οὐκ ἔχειν ἵδρυσιν**.

ἱδρυτής (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἱδρύων ἢ ἱδρύσας, ὁ θεμελιώσας : **ἱδρυτὴς τραπέζης - συλλόγου**.

ἱδρυτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἵδρυσιν ἢ τὸν ἱδρυτὴν βλ.λ. : **ἱδρυτικοὶ τίτλοι· ἱδρυτικαὶ μετοχαί**.

ἱδρύω κ. νεώτ., μέλλ. **-ύσω**, ἀόρ. **ἵδρυσα**, παρακ. **ἵδρυκα**, μέσ. μέλλ. **ἱδρύσομαι**, ἀόρ. **ἱδρυσάμην**, παθ. μέλλ. **ἱδρυθήσομαι**, ἀόρ. **ἱδρύθην** κ. **ἱδρύνθην** (συνήθ. γρ. κωδ.), παρακ. **ἵδρυμαι**, ἐν χρ. ἐπὶ παθ. κ. μέσ. σημ., βάλλω, κάμνω τινὰ νὰ καθίσῃ : Ἰλ.Β 191 **αὐτός τε κάθησο καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς**, Εὐρ.Ἴων 1573 **ἵδρυσε θρόνῳ ἔνι θοῦρον**· ‖ ὁμ. τοποθετῶ τὸ στράτευμα, στρατοπεδεύω : Ἡρ.4,124 **ἵδρυσε τὴν στρατιὴν ἐπὶ ποταμῷ**· **2)** κ. παθ. καθίζω, μένω : Ἰλ.Γ 78 **τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες**, Εὐρ.Ἱππ.639 **κατ' οἶκον ἵδρυται γυνή**, Αἰσχ.Ἱκ.413 **ἐν θεῶν ἕδραισιν ὧδ' ἱδρυμένας**· ‖ ἐπὶ στρατοῦ, στρατοπεδεύω : Ἡρ.4, 203 **ἱδρυθέντι τῷ στρατοπέδῳ ἦλθε . . ἄγγελος ἀποκαλέειν αὐτούς**, Θουκ.8,40 **ἡ στρατιὰ βεβαίως ἔδοξεν ἱδρῦσθαι** (ἐφάνη ὅτι ἔλαβεν ἀσφαλῆ θέσιν), Αἰλ.Τακτ.2,4 **ἱδρῦσθαι ἐπὶ τῶν ἵππων**· **3)** ἐγκαθιστῶ τινα εἴς τινα τόπον : Εὐρ.Ἄλκ.841 **δεῖ γάρ με σῶσαι τὴν θανοῦσαν ἀρτίως γυναῖκα κεἰς τόνδ' αὖθις ἱδρῦσαι δόμον**, Πλούτ.Πομπ.28 **ἱδρύων πολλοὺς ἐν πόλει**· **4)** μτφ. διεγείρω, καθιστῶ, ἐν κακῇ σημ. : Αἰσχ.Εὐμ.862 **ἐν τοῖς ἀστοῖσιν ἱδρύσῃς Ἄρη ἐμφύλιον** (ἐμφύλιον πόλεμον)· **5)** παθ. μένω πάντοτε, εἶμαι ἐγκατεστημένος : Ἡρ.8,73 **δύο** (ἔθνεα) **αὐτόχθονα ἐόντα κατὰ χώρην ἵδρυται νῦν τῇ καὶ τὸ πάλαι οἴκεον**, Σοφ.Τρ.68 **ποῦ κλύεις νιν ἱδρῦσθαι χθονός;**, Θουκ.1,131 **ἐς Κολωνὰς ἱδρυθείς**, Πλάτ.Τίμ.77Β **μεταξὺ φρενῶν ὀμφαλοῦ τε ἱδρῦσθαι**· ‖ ἐπὶ τοπικῶν νοσημάτων : Ἱππ.Κωακ.309 **πόνος ἐς στῆθος ἱδρυνθείς**, Θουκ.2,49 **τὸ ἐν κεφαλῇ ἱδρυθὲν κακόν**· **6)** μέσ. τοποθετῶ ἀσφαλῶς, ἐγκαθιδρύω : Εὐρ.Φοίν.1008 **ἵδρυται ἄνακτα γῆς**, Διον. Ἀλ.Ρωμ.1,68 **ἱδρύσασθαι τοὺς βίους** (ἐκλέγειν ὡρισμένους τρόπους ζωῆς)· **7)** παθ. παρακ. **ἵδρυμαι** ἐπὶ πόλεων ἐν ἀναφ. πρὸς τόπον ἢ θέσιν, κεῖμαι, εὑρίσκομαι : Ἡρ.2,59 **ἵδρυται ἡ πόλις αὕτη τῆς Αἰγύπτου ἐν μέσῳ τῷ Δέλτα**· **8)** μτφ. ἐφησυχάζω : Ἱππ.Ἐπιδ.3,17 ιε' **ἐνάτῃ πολλὰ παρέλεγε καὶ πάλιν ἱδρύνθη**· **9)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὀρθῶ, στήνω, ἰδ. ἐν τῷ μέσ. ἀνεγείρω ναούς, ἀνδριάντας κττ. : Σιμων.140, Ἡρ.6,105 **ἱδρύσαντο ὑπὸ τῇ ἀκροπόλι Πανὸς ἱρόν**, Εὐρ.ΙΤ 1455 **ἱδρύσαντο βρέτας**, Ἀριστφ.Πλ.1153 **ἱδρύσασθαι Ἑρμῆν**, Πλάτ.Πρωτ.322Α **ἱδρύσατο βωμούς**· ‖ κ. μτ. δοτ. : Ἀριστφ.ἀπ.26D **τὴν δαίμον' ἣν ἀνήγαγον ἐς τὴν ἀγορὰν ἄγων ἱδρύσωμαι βοΐ**· κ. παθ. : Ἡρ.2,44 **ἐξ οὗ τὸ ἱερὸν ἵδρυται**, Ἀριστφ.ἀπ.245 **βωμὸς ἱδρύθη**· ‖ ἐν Ἀθήναις, **ἥρωες κατὰ πόλιν ἱδρυμένοι** ἥρωες πρὸς τιμὴν τῶν ὁποίων ἐστήθησαν ἀγάλματα : Λυκοῦργ.1· ‖ κ. ἐν παθ. παρακ. ἐν μέσ. σημ. : Ἡρ.2,42 **ὅσοι μὲν Διὸς . . ἵδρυνται ἱερὸν ἢ νομοῦ τοῦ Θηβαίου εἰσί, . . οὗτοι αἶγας θύουσι**· **10)** ρηματ.π. ἕδρα, ἵδρυμα, ἵδρυσις. Ἐκ ρίζ. σεδ—, ἑδ- (λατ. sedes, ἕζομαι, ἕδος ἕδρα (· sid—, ἱδ— (λατ. sido, ἵζω).

ἱδρώ-όω κ. **ἱδρώω** βλ.λ. (ἴδος) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **ἱδρώνω**, μέλλ. **-ώσω**, ἀόρ. **ἵδρωσα**, παρακ. **ἵδρωκα**, παθ. παρακ. **ἵδρωμαι** (οἱ συνηρ. τ. ἔχουν -ω κ. ῳ ἀντὶ ου κ. οι, μτχ. θηλ. **ἱδρῶσαι**, -ᾳ' πληθ. **ἱδρῶσι**, εὐκτ. **ἱδρῴη**), δημ. μτχ. παθ. παρακ. **ἱδρωμένος** ἐκβάλλω ἱδρῶτα, ἱδρώνω, κυρ. ἕνεκα κόπου : Ἰλ.Σ 372 **τὸν δ' ἱδρώοντα**, Ὀδ. Δ 39 **ἵππους λῦσαν . . ἱδρώοντας**, Σολωμ.Καλοκαίρι Μεταστασίου 7,1 **ἱδρωμένος στήθια, πρόσωπο**· ‖ ἐπὶ ἐλάφου διωκομένης : Ἰλ.Λ 119 **ἤιξε . . σπεύδουσ' ἱδρώουσα**· ‖ κ. μτ. συστοιχ. αἰτ. : Ἰλ.Δ 27 **ἱδρῶ καθ' ὃν ἵδρωσα μόγῳ**, Ἀριστλ.Πρ.867b,34 **διὰ τί τὸ πρόσωπον μάλιστα ἱδροῦσιν;** Ἐρωτόκρ.Α 292 **κι ἵδρω τοῦ ψυχομαχισμοῦ τὸ πρόσωπό μου δρώνει**· **2)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. κοπιάζω λίαν : **ἱδρώνει νὰ βγάλῃ τὸ καρβέλι**· ‖ ὁμ. σημ. κ. ἐν φρ. **ἱδρώνω αἷμα**· **3)** δημ. πράγμ., καλύπτομαι ὑπὸ λεπτῶν σταγονιδίων : **ἵδρωσε τὸ κανάτι**· **4)** ρηματ.π.βλ. ἱδρώς.

ἵδρωα κ. **-ῶα** (τὰ) (ἱδρώς) κ. νεώτ. ἐξάνθημα τοῦ δέρματος ἐξ ἱδρῶτος προερχόμενον : Ἱππ. Ἀφορ.3,21· **2)** ἱδρῷον βλ.λ.

ἱδρώδης-ους-ες ὁ εὐκόλως ἱδρώνων: Ἱππ.Ἐπιδ.5,73.

ἱδρώεις-εσσα-εν ὁ ἔχων ἱδρῶτα· ‖ ὁ προκαλῶν ἱδρῶτα : Βακχ.12,57 **ἱδρώεις πόνος**.

ἱδρῷον ἢ **ἱδρῶον** πάπ. ὕφασμα πρὸς ἀπόμαξιν τοῦ ἱδρῶτος, ὡς ἐξάρτημα ἱπποσκευῆς· πρβλ. ἱδρωμάκτρα.

ἵδρωμα-ατος (τὸ) (ἱδρῶ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἱδρῶ, ἡ ἵδρωσις, διαφόρησις : Ἀριστλ.ΖΙ 10,3,7, - **ἵδρωμα ποὺ κάμνουν τὰ χέρια μου**.

ἱδρωμάκτρα (ἡ) νεώτ. ἔλασμα ἐκ χάλυβος, κατάλληλον διὰ τὴν ἀφαίρεσιν, ἀπόξεσιν τοῦ ἱδρῶτος τοῦ ἵππου μετὰ ἐπίπονον ἐργασίαν.

ἱδρώνω δημ. ἱδρῶ βλ.λ.

ἱδρώς-ῶτος (ὁ, αἰολ. ἡ) (ἴδος) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **ἱδρώτας** ἢ **ἵδρωτας** κ. **ἵδρος**, δοτ. **ἱδρῶτι** κ. π. Ὁμ. **ἱδρῷ**, αἰτ. **ἱδρῶτα** κ. π. Ὁμ. **ἱδρῶ** (τὸ ῑ π. Ὁμ., ῐ π. Ἀττ.) τὸ ἐκκρινόμενον διὰ τῶν πόρων τοῦ σώματος ὑδατῶδες ὑγρόν : Ὀδ.Λ 599 **κατὰ δ' ἱδρὼς ἔρρεεν ἐκ μελέων**, Σοφ.Τρ.767 **ἱδρὼς ἀνῄει χρωτί**, Πλούτ.Κοριολ.3 **ῥέεσθαι ἱδρῶτι**· ‖ **τὸν ἔκοψε κρύος ἱδρώτας** (ἐφοβήθη, ἐταράχθη)· ‖ κ. κτ. πλ. οἱ ἐκ σωματικῆς ἀσκήσεως προερχόμενοι ἱδρῶτες : Πλάτ.Φαῖδρ.239C **ἱδρῶτες ξηροί**· **2)** ἐπὶ δένδρων, ὁ ἐξερχόμενος χυμός, ρητίνη, κόμμι : Εὐρ.Ἴων 1175 **ἐξεθυμία σμύρνης ἱδρῶτα**· ‖ ἐν αἰνίγμασιν, ὁ οἶνος, τὸ κρασί : Ἀντιφάν.52,12 **βρομιάδος δ' ἱδρῶτα πηγῆς;**· **3)** κόπος, μόχθος, στενοχώρια : Ἡσίοδ.Ἔργ.289 **τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν**, Ξεν.ΚΠ 2,1,29 **ἱδρῶτα αὐτοῖς παρεῖχεν**, Κάλβ.8,12 **πάντ' ὅσα ὁ ἵδρωτάς μας ὥρίμασεν ἀστάχυα**, Παλαμ.Τρισεύγ. 34 **ὅταν ἀπόχτησες αὐτὸ ποὺ ἀπόχτησες μὲ τὸν ἵδρό σου**, φρ. **μὲ τὸν ἱδρῶτα τοῦ προσώπου μου** ἢ ἁπλῶς **μὲ τὸν ἱδρῶτά μου**, δημ. **μὲ τὸν ἵδρο μου** (διὰ τοῦ κόπου μου, τῆς ἐργασίας μου)· **4)** μτφ. τὸ μετὰ κόπου καὶ μόχθου κτώμενον : Ἀριστφ.Ἐκκλ.750 **οὐ γὰρ τὸν ἐμὸν ἱδρῶτα . . ἐκβαλῶ**· **9)** ρηματ.π. ἱδρῶ, ἀνιδρωτί, ἱδρώδης, ἱδρώεις, ἵδρωμα, ἵδρωσις, ἱδρωτήριον, ἱδρωτικός, ἱδρωτοποιός, ἱδρωτοποιῶ. Ἐκ ρίζ. σFιδ-, ἰδ-, ἰδίω, ἴδος, ἱδρός, λατ. sudor, sudarium.

ἵδρωσις-εως (ἡ) (ἱδρῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἔκκρισις ἱδρῶτος, ἐφίδρωσις, ἵδρωμα: Ὀλυμπ.Μετ.103,5.

ἱδρώσσω [ἱδρώς] μτγν., ἀττ. ἱδρώττω ἱδρῶ βλ.λ. : Γαλ.16,778, Σχόλ.'Αριστφ.Βάτρ.238.
ἱδρωτάρι-οῦ (τὸ) [ἱδρώς] δημ. κ. **δρωτάρι** ἄφθονος ἔκκρισις ἱδρῶτος, πολὺς ἱδρῶτας.
ἱδρωτάρια (τὰ) μτγν. τὰ ἵδρωαβλ.λ.: 'Ορειβ.ἀπ.117.
ἱδρωτήριον (τὸ) [ἱδρῶ] γλωσσ. κ. νεώτ. δωμάτιον ἀφιδρώσεως τοῦ βαλανείου, μέρος τοῦ λουτρῶνος, ἐν ᾧ ἠδύνατό τις νὰ ἱδρώσῃ ἐκ τῶν θερμῶν ἀτμῶν, πυριατήριον· **2)** κτ. πληθ. φάρμακα ἱδρωτικά, διαφορητικά : Παυλ.Αἰγ.3,74.
ἱδρωτίδες-ων (αἱ) [ἱδρώς] μσν. τὰ ἵδρωα βλ.λ. : Στέφ.'Αθ.'Ιππ.2,370D.
ἱδρωτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ προκαλῶν ἵδρωσιν, ἐφιδρωτικός, διαφορητικός : 'Ιππ.Δι.3,72 **ἱδρ. χρίσματα**, 'Ορειβ.2,58,78, - **ἱδρωτικὰ φάρμακα** [τὰ ἐπαυξάνοντα τὴν ἔκκρισιν τῶν ἱδρωτοποιῶν ἀδένων]· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων τάσιν πρὸς ἵδρωσιν, ὁ εὐκόλως ἱδρώνων : Θεόφρ.'Ιδρ.36· κ. συγκρ. : Γαλ.14,290 **ἱδρωτικώτεραι γίνονται.**
ἱδρωτικῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἱδρωτικὸν βλ.λ.2)·κ.συγκρ.**ἱδρωτικωτέρως** : 'Αριστλ.Πρ.870b,7 **ἱδρωτικωτέρως διάκεισθαι** [μᾶλλον ἐπιρρεπὴ εἶναι εἰς τὸ ἱδροῦν].
ἱδρώτιον (τὸ) ὑποκορ.τοῦ ἱδρώς βλ.λ.: 'Ιππ.'Επιδ.7,5.
ἱδρωτοειδῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ὁμοιάζοντα πρὸς ἱδρῶτα, καθὼς ὁ ἱδρώς : Στέφ.'Αθ. 'Ιππ.1,112D **ἱδρωτοειδῶς κενοῦσθαι.**
ἱδρωτοθεραπεία (ἡ) [ἱδρώς - θεραπεύω] νεώτ. ἰατρ. θεραπεία ἐπιδιωκομένη διὰ προκλήσεως ἐκκρίσεως ἀφθόνου ἱδρῶτος.
ἱδρωτοποιία (ἡ) [ἱδρώς-ποιῶ] ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἱδρωτοποιῶ βλ.λ. : 'Αριστλ.Πρ. 870b,38, Παῦλ.Αἰγ.5,3.
ἱδρωτοποιός-όν [ἱδρώς - ποιῶ] μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐμποιῶν, ὁ παράγων ἱδρῶτα : Διοσκ.3,68, Φιλούμ.π.'Αέτ.9,12· ‖ νεώτ. ἀνατ. **ἱδρωτοποιοὶ ἀδένες** [σωληνοειδεῖς ἀδενίσκοι τοῦ σώματος, ἄ. δερματικοὶ ἀδένες].
ἱδρωτοποιῶ-έω [ἱδρώς] ἐμποιῶ ἱδρῶτα : 'Ορειβ.ἀπ.128· ‖ κ. παθ. ἱδρῶ, ἱδρώνω : 'Αριστλ. Πρ.870b,31.
ἱδρώω ὁ κυρ. ἀσυναίρ. τ. τοῦ ἱδρῶ βλ.λ., ἐπ. μτχ. **ἱδρώοντα, ἱδρώοντας, ἱδρώουσα** : 'Αριστφ.Εἰρ. 1283, Λουκ.Συρ.10 **ἱδρώει ... τὰ ξόανα,** αὐτ.17 **ἱδρώειν ἄρξατο καὶ τρόμῳ ἔχετο.**
ἱδύθολαι 'Ησ. « προφαίνεται ».
ἰδυῖα (ἡ) (ῑ) ἐπ. τ. τοῦ **εἰδυῖα,** τοῦ οἶδα : 'Ιλ.Α 356.
ἴδυιοι (οἱ) κ. ἀττ. **ἴδυοι** ἐν τοῖς νόμοις τοῦ Δράκοντος καὶ Σόλωνος, συνίστορες, μάρτυρες : 'Αριστφ.ἀπ.222, Παυσ.Γραμμ.ἀπ.151· ‖ 'Ησ. « οἱ τὰς φονικὰς δίκας κρίνοντες ».
ἰδύλευμα 'Ησ. « μάθημα ».
ἰδυλιτρίχες π. 'Ησ. ἄνευ ἑρμηνεύματος.
ἰδυναγής 'Ησ. « μάντις ».
ἶδυξ-υκος (ὁ) μτγν. ἡ ἰκτίς : 'Ηρωδιαν.1,44.
ἴδω ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ ὁρῶ βλ.λ.
ἴδωμι ἐπ. ὑποτ. ἀορ. β' ἀντὶ ἴδω τοῦ ὁρῶ βλ.λ.
ἰδών-όντος-οῦσα-όν μτχ. ἀορ. β' τοῦ ὁρῶ βλ.λ.
ἰέ βραχύτερος τ. τοῦ ἰή βλ.λ. : 'Αριστόν.1,4.
ἴε κ. **ἴεν** ἐπ. παρατ. γ' ἑν. τοῦ ἔρχομαι βλ.λ.
ἱεῖ ἰων. κ. ἀττ. γ' ἑν. παρατ. τοῦ ἵημι βλ.λ.
ἱείας 'Ησ. « τὰς κυρίας, οἰκογενεῖς ».
ἰείη ἐπ. εὐκτ. γ' ἑν. ἐνεστ. ἀντὶ ἴοι τοῦ ἔρχομαι βλ.λ. : 'Ιλ.Τ 209.
ἱείς-έντος-εῖσα-έν μτχ. ἐνεστ. τοῦ ἵημι βλ.λ.
ἰέλαιον (τὸ) [ἴον-ἔλαιον] μτγν. ἔλαιον ἐξ ἴων : Συνέσ.Πυρετ.102,194.
ἴελος 'Ησ. «ὁ τῶν ἐντέρων ταραγμός. Συρακόσιοι».
ἱέμεν κ. **ἱέμεναι** ἐπ. ἀπαρφ. ἐνεστ. τοῦ ἵημι.
ἱεμένως [ἐκ τοῦ ἱέμενος] ἐπίρρ. σχόλ. προθύμως : Σχόλ.'Απολλ.Ρ 3,890.
ἵεν ἐπ. γ' πληθ. παρατ. ἀντὶ ἵεσαν τοῦ ἵημι βλ.λ.
ἱερά (ἡ) ὄνομα ὄφεως : 'Αριστλ.ΖΙ 607a,31 **ἔστι δέ τι ὀφίδιον μικρόν, ὃ καλοῦσί τινες ἱεράν, ὃ οἱ πάνυ μεγάλοι ὄφεις φεύγουσι** [ὁ.γρ. ἱερόν]· **2)** ὄνομα πολλῶν φαρμάκων : Γαλ.13,126· **3)** θηλ. τοῦ ἐπιθ. ἱερὸς βλ.λ.
ἱεράγγελοι (οἱ) [ἱερός-ἀγγέλλω] 'Ησ. «θεωροί, ἀγγέλλοντες τὰς πανηγύρεις ».
ἱεραγῶ-έω πάπ. φέρω προσφοράς.
ἱεραγωγός-όν [ἱερά-ἄγω] ὁ φέρων, ὁ βαστάζων ἱερὰ σκεύη : 'Ηδύλ.π.'Αθήν.11,497D **μύσταις ἱεραγωγοῖς**, Πολύβ.31,20,11 **ναῦν ἱεραγωγόν,** Διον. 'Αλ.Ρωμ.16,3· ‖ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. : 'Επιγρ. **αἱρεθέντες ἱεραγωγοὶ ὑπὸ τοῦ σύμπαντος δήμου.**
ἱεράζω 'Επιγρ., βοιωτ. **ἱαρειάδδω,** μτχ. ἀορ. ἱαρειάξασα ὑπηρετῶ ὡς ἱερεύς, ἱερατεύω : **ἱεράζοντα τῷ 'Ασκληπιῷ·** κ. μτ. γεν. : **ἱεράζειν τοῦ 'Ασκληπιοῦ.**
ἱερακανθώδης-ους-ες νεώτ. ἀνατ. κτ. πληθ. **ἱερακανθώδεις σύνδεσμοι** οἱ συνδέοντες τὰς ἀκάνθας τοῦ ὀστοῦ τῶν λαγόνων μετὰ τοῦ **ἱεροῦ ὀστοῦ.**
ἱερακάρης (ὁ) μσν. ἱερακάριος βλ.λ.· ‖ ἀξίωμα, λειτούργημα π. Βυζαντινοῖς τοῦ εἰς ὃν ἦτο ἀνατεθειμένη ἡ μέριμνα καὶ ἐποπτεία τῶν θηρευτικῶν ἱεράκων κ. γεν. τῶν τῆς θήρας τοῦ παλατίου.
ἱερακάριος (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἱερακοτρόφος, ἱερακάρης : Κατ.'Αστρλ.Κ 8(4),217.
ἱερακεῖον (τὸ) πάπ. λειψανοθήκη ἱέρακος.
ἱεράκειος-α-ον [ἱέραξ] μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς ἱέρακα : Πορφ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.3,12.
ἱερακία βοτάνη (ἡ) ἱεράκιονβλ.λ.:'Ωραπ.'Ιερογλ.1,6.
ἱερακιάς-άδος (ἡ) μτγν. ἄ. ἱερακία: 'Αλέξ.Τραλλ.2.
ἱερακίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογ. πτηνῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἁρπακτικῶν.**
ἱερακιδεύς-έως (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ νεοσσὸς τοῦ ἱέρακος : Εὐστ.753,56· πρβλ. ἀετιδεύς.
ἱερακίδιον (τὸ) 'Επιγρ. εἰδώλιον ἱέρακος.
ἱερακίζω [ἱέραξ] φωνάζω, φέρομαι ὡς ἱέραξ : Θεόφρ.Σημ.16, Αἰλ.ΖΙ 7,7.
ἱεράκιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. βοτάνη τις : Διοσκ. 3,72 **ἱεράκιον τὸ μέγα** [οὐρόσπερμα τὸ πικριδιοειδές], αὐτ.3,73 **ἱεράκιον τὸ μικρόν** [ὑμενόνημα τὸ ἑλληνικόν]· ‖ νεώτ. βοταν.γέν. φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **συνθέτων·** **2)** μικτὸν κολλύριον : Γαλ.12,783.
ἱερακίσκος (ὁ) ὑποκορ. τοῦ ἱέραξ βλ.λ. : 'Αριστφ. 'Ορν.1112 **ὀξὺν ἱερακίσκον ἐς τὰς χεῖρας ὑμῖν δώσομεν.**
ἱερακιστί ἐπίρρ. πάπ. εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν ἱεράκων.
ἱερακίτης (ὁ) μτγν. εἶδος λίθου ἔχοντος τὸ χρῶμα τοῦ τραχήλου ἱέρακος : Πλίν.Φ.Ι 37,167,Γαλ.12, 207· **2)** πάπ. βοτάνη τις, ἱεράκιον βλ.λ.
ἱερακοβοσκός (ὁ) [ἱέραξ-βόσκω] μτγν. ὁ τρέφων ἱέρακας : Αἰλ.ΖΙ 7,9.
ἱερακοειδής-οῦς-ές [ἱέραξ-εἶδος] μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς ἱέρακα, ἱερακώδης, γρυπός : 'Ανών.ἐν 'Αν.Βοασσ.132 **ῥὶς ἱερακοειδής·** ἐπίρρ. **-ῶς.**
ἱερακοκέφαλος (ὁ) νεώτ. ἐπίθ. τοῦ Αἰγυπτίου θεοῦ Ὥρου, ὁ ἔχων κεφαλὴν ἱέρακος.
ἱερακοκτόνος-ον [ἱέραξ-κτείνω] ὁ φονεύων ἱέρακας· 'Ησ. ἐν λ. φαβοκτόνος.
ἱερακόμματος-ον μσν. ὁ ἔχων ὄμμα καὶ χρῶμα ὀφθαλμῶν ἱέρακος, μάτια γερακωτά : Θεόφιλ.Πρωτ.165,2.
ἱερακόμορφος-ον μτγν. ἐπὶ τοῦ Αἰγυπτίου θεοῦ 'Ηλίου, ὁ ἔχων μορφὴν ἱέρακος : Φίλ.π.Εὐσ. Εὐαγγ.Προπ.1,10,Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.3,219, 'Ωραπ.1,6.
ἱερακοπόδιον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν λυχνὶς ἀγρία : ΨΔιοσκ.3,101.
ἱερακοπρόσωπος-ον μτγν. ὁ ἔχων μορφὴν ἱέρακος, ἁρπακτικῆς ἐκφράσεως : Πορφ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.3,12· πρβλ. ἱερακόμορφος.

ἱερακοσόφιον (τὸ) νεώτ. βιβλίον περὶ θεραπείας ἢ ἀνατροφῆς ἱεράκων.
ἱερακοτάφος (ὁ) πάπ. ὁ θάπτων ἱεροὺς ἱέρακας.
ἱερακοτροφία (ἡ) νεώτ. διατροφὴ καὶ ἐκγύμνασις ἱεράκων πρὸς θήραν.
ἱερακοτρόφος-ον (τρέφω) κ. νεώτ. ὁ τρέφων ἱέρακας : Κατ.'Αστρλ.Κ7,118· || ὅμ. τὸ ἄρσ. ὡς οὐσ. ὁ ἱερακάρης, ὁ γερακάρης βλ.λς· **2)** ὁ μαθητὴς τοῦ Ἱέρακος : Εὐνάπ.'Ιστ.ἀπ.268D.
ἱερακώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς ἱέρακα, ὁ. ἱερακοειδής : Εὐνάπ.'Ιστ.ἀπ.206D.
ἱεράμοιβοι (οἱ) 'Ησ. « προφῆται θεῶν ».
ἱερανάγκη (ἡ) μσν. ἱερὰ ἀνάγκη : **πρόνοια καὶ ἱερανάγκη.**
ἱερανθεσία (ἡ) 'Επιγρ. μ. δωρ. **ἱαρ-** ἀφιέρωσις.
ἱερανομῶ-έω (ἱερός) 'Επιγρ. ἀναλαμβάνω ὑπηρεσίαν ὡς ἱερεὺς ἱεροτελεστιῶν.
ἱέραξ-ακος (ὁ) νεώτ., δημ. **γέρακας, γεράκι,** ἰων. κ. ἐπ. **ἴρηξ**-ηκος, δωρ. **ἱάραξ** ἁρπακτικόν τι ὄρνεον, τὸ γεράκι : 'Ιλ.Ν 62 **ἴρηξ ὠκύπτερος,** 'Ηρ. 2,65 **ὃς δ' ἂν ἶβιν ἢ ἴρηκα ἀποκτείνῃ,** 'Αριστλ. ΖΙ 160a,17· || ὡς ἱερὸν πτηνὸν τοῦ 'Απόλλωνος : 'Αριστφ.'Ορν.516 **ὁ δ' Ἀπόλλων ὥσπερ θεράπων ἱέρακα·** || νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἱερακιδῶν·** **2)** εἶδος ἰχθύος : 'Αθῆν.8,356Α **ὁ δὲ ἱέραξ σκληροσαρκότερος μὲν κόκκυγος·** **3)** ὀνομασία βαθμοῦ, ἀξιώματος τῶν μεμυημένων εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Μίθρα : Πορφ.'Αποχ.4,16· **4)** ὀνομασία ἐπιδέσμου : Σωρ.'Επιδ.12.
ἱεραοιδός (ὁ) ἀρχ. λεξ. ἱερὸς ἀοιδός, θεῖος ψάλτης· 'Ησ. « ποιητής ».
ἱεραπολία (ἡ) μτγν., ἰων. **ἱεραπολίη** τὸ ἀξίωμα τοῦ ἱεραπόλου βλ.λ. : Συνέσ.327Β·
ἱεραπόλος (ὁ) (πολῶ) κ. **ἱερηπόλος** ἀνώτατος ἱερεὺς ἔν τισιν ἑλλην. πόλεσιν : Πίνδ.Παρθ.1,6, 'Επιγρ. **ἱεραπόλου γνώμα.**
ἱεραπολῶ-έω (ἱεραπόλος) 'Επιγρ. εἶμαι ἱεραπόλος βλ.λ.
ἱεραποστολή (ἡ) νεώτ. ἡ ἀποστολὴ κληρικῶν ἢ μοναχῶν πρὸς διάδοσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς μὴ χριστιανικὰς χώρας· **2)** ἡ πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν ὀργάνωσις.
ἱεραποστολικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ἱεραποσταλὴν ἢ ἱεραπόστολον βλ.λ.: **ἱεραποστολικὴ περιοδεία, - ἱεραποστολικὸν κήρυγμα·** κ. ἐπίρρ. **-ῶς.**
ἱεραπόστολος (ὁ) νεώτ. ὁ ἀποστελλόμενος ἢ μεταβαίνων ἐξ ἰδίας προαιρέσεως εἰς χώραν μὴ χριστιανικὴν πρὸς διάδοσιν καὶ διδασκαλίαν τοῦ χριστιανισμοῦ : Καλλιγ.Θάν.Βλ.157 **ὁ μὲν ἱεραπόστολος Ἀμερικανός, ὁ δὲ καλόγηρος γνωστὸς διὰ τὸ μισαλλόθρησκον.**
ἱεράρχης (ὁ) (ἄρχω) 'Επιγρ. κ. νεώτ., βοιωτ. **ἱαράρχας** ὁ ἄρχων τῶν ἱερῶν τελετῶν, ὁ φροντίζων περὶ αὐτῶν : 'Επιγρ.· **2)** κ. νεώτ. ἐκκλ. ὁ προϊστάμενος τῶν **ἔν τινι περιφερείᾳ ἱερατικῶν** ἀρχῶν, ἐπίσκοπος, μητροπολίτης : ΨΔιον.'Αρεοπ. 181Β, Εὐάγρ.2468Α· || **οἱ τρεῖς ἱεράρχαι** Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, Βασίλειος ὁ Μέγας κ. Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός,οἱ τρεῖς ἐπιφανεῖς θεολόγοι κ. ἅγιοι θεωρούμενοι κ. προστάται τῶν γραμμάτων.
ἱεραρχία (ἡ) 'Επιγρ. κ. νεώτ. ἐκκλ. τὸ ἀξίωμα τοῦ ἱεράρχου : 'Επιγρ.ΨΔιον.'Αρεοπ.121Α· **2)** νεώτ. ἐκκλ. τὸ σύνολον τῶν βαθμούχων τῆς ἐκκλησίας· || εἰδ. τὸ σύνολον τῶν ἱεραρχῶν ὁλοκλήρου τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας ἢ τινος τῶν αὐτοκεφάλων ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν : **ἡ ἱεραρχία τῆς Ἑλλάδος·** **3)** ἡ τάξις τῶν βαθμῶν τῆς τε ἐκκλησιαστικῆς καὶ τῆς πολιτικῆς καὶ στρατιωτικῆς ἀρχῆς : **ἀνεφέρθη ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν ὑπουργὸν κατὰ παράβασιν τῆς ἱεραρχίας.**
ἱεραρχικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἱεραρχίαν ἢ τὸν ἱεράρχην βλ.λς : ΨΔιον.'Αρεοπ.429C, Θεοφύλ.Σ 31,9, **- ἱεραρχικὴ τάξις, - ἱεραρχικὸν σχῆμα.**
ἱεραρχικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἱεραρχικὸν βλ.λ.3), κατὰ τὴν τάξιν τῶν προϊσταμένων ἀρχῶν : ΨΔιον.'Αρεοπ.257C, **- ἀνεφέρθη ἱερ-.**
ἱεράρχιος-ον μτγν. ὁ ἱεραρχικὸς βλ.λ.1) : ΑΠ 1,88 **οὐρανίων θιάσων ἱεράρχια τάγματα μέλψας.**
ἱεραρχῶ-έω μτγν.,μσν. κ. νεώτ., βοιωτ. **ἱαραρχίω** εἶμαι ὁ ἀνώτατος ἀρχηγὸς ἐν τοῖς ἱεροῖς πράγμασι : Διον.'Αρεοπ.,'Επιγρ.· **2)** κ. νεώτ. εἶμαι ἱεράρχης,ἐπίσκοπος, ἐκτελῶ καθήκοντα ἱεράρχου: Λεόντ. 1369Β· || παθ. ἐπὶ τόπου, τελῶ ὑπὸ ἱεράρχην.
ἱερατεία (ἡ) (ἱερατεύω) κ. νεώτ., ἰων. ἱρητήη κ. βραδύτ.**ἱερητείη-α** τὸ ἀξίωμα τοῦ ἱερέως, ἡ ἱερωσύνη : 'Αριστλ.Πολιτ.1328b,13 **τὴν περὶ τὸ θεῖον ἐπιμέλειαν, ἣν καλοῦμεν ἱερατείαν,** ΚΔΛουκ.1,9 **κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας.**
ἱερατεῖον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ μέρος τοῦ ναοῦ, ἐν ᾧ ἵστανται οἱ ἱερεῖς, τὸ ἱερόν : 'Αθανάσ. 1,676Α, Προκ.Κτισμ.1,4· **2)** κ. νεώτ. τὸ σύνολον, τὸ σῶμα τῶν ἱερέων μιᾶς θρησκείας, ὁ κλῆρος : 'Αθανάσ.1,244C.
ἱεράτευμα-ατος (τὸ) (ἱερατεύω) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀξίωμα τοῦ ἱερέως, ἡ ἱερωσύνη : ΠΔ 'Εξ.19,6 **ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασίλειον ἱεράτευμα καὶ ἔθνος ἅγιον,** ΚΔ Πέτρ.1,2,9· **2)** τὸ ἱερατεῖον, ὁ κλῆρος : ΚΔΠέτρ.1,2,5 **ἱεράτευμα ἅγιον.**
ἱερατεύω κ. νεώτ., ἰων. **ἱερητεύω,** λεσβ. **ἰρητεύω** εἶμαι ἱερεὺς ἢ ἱέρεια βλ.λς : 'Επιγρ. **ἱ- τοῦ Διὸς τοῦ Σωτῆρος,** ΠΔ 'Εξ.28,1 **ἱερατεύειν μοι Ἀαρών,** ΚΔ Λουκ.1,8· || ὁμ. κ. **ἱερατεύομαι ἐν** 'Επιγρ.· **2)** παθ. γίνομαι ἱερός : Ζώσ.'Αλχ.108Β· **3)** ρηματ.π. ἱεράτευμα, ἱερατεία, ἱερατεῖον.
ἱερατικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἱερέα ἢ τὴν ἱερατείαν : 'Αριστλ.Πολιτ.1285b,10 **καὶ τῶν θυσιῶν, ὅσαι μὴ ἱερατικαί,** Πλούτ.'Ηθ. 34Ε **ἱερατικὸν στέφανον, - ἱερατικὸς σύνδεσμος - ἱερατικὸν ἀξίωμα·** || **ἡ ἱερατικὴ** (**τέχνη**) ὡς οὐσ. ἡ ἱερατεία : Πλάτ.Πολιτ.290Ε **περὶ μὲν Αἴγυπτον οὐδ' ἔξεστι βασιλέα χωρὶς ἱερατικῆς** (**τέχνης**) **ἄρχειν·** || **οἱ ἱερατικοὶ** ἡ τάξις τῶν ἱερέων : 'Ηλιόδ.Αἰθ.7,11 **τῶν . . προφητικῶν τε καὶ ἱερατικῶν γένος·** || ὄνομα παπύρου : Στράβ.17,1,15 **ἡ δὲ βελτίων ἡ ἱερατική·** **2)** ὁ ἀφιερωμένος εἰς ἱεροὺς σκοπούς : Λουκ.Φιλοφ.12 **ἱερατικά τινα ἐκ βίβλου παλαιᾶς ὀνόματα ἑπτά·** || 'Επιγρ. **τὰ ἱερατικὰ** τὸ ἱερὸν ταμεῖον· **3)** τὸ **ἱερατικὸν ὄνομα ἐμπλάστρου** : Γαλ.13,183· **4)** νεώτ. **ἱερατικὴ γραφὴ** ἢ **ἱερατικὰ** ἢ ἱερογλυφικὴ βλ.λ.
ἱερατικῶς ἐπίρρ., μτγν., μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἱερατικὸν βλ.λ., ἀπὸ ἀπόψεως ἱερατικῆς : Δαμάσκ.'Αρχ.259· || εἰδ. μσν. δι' ἱερατικοῦ δικαστηρίου : 'Ιουστιν.Νεαρ.79,1 **καὶ ἱερατικῶς κρίνειν δίκας.**
ἱερατισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἀπὸ τῶν ἱερέων ἐξάρτησις.
ἱερατίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν κρυσταλλούμενον εἰς μικρὰ ὀκτάεδρα.
ἱεραύλης (ὁ) 'Επιγρ. ὁ ἐν ταῖς θυσίαις παίζων τὸν αὐλόν.
ἱεραφορία (ἡ) (φέρω) μτγν. τὸ φέρειν ἱερὰ σκεύη : Διον.'Αλ.Ρωμ.16,7.
ἱεραφόρος-ον μτγν. κ. **ἱεροφόρος** ὁ φέρων, βαστάζων τὰ ἱερὰ σκεύη : Πλούτ.'Ηθ.352Β.
ἱέρεια (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ., ἰων. **ἱρείη,** ἐπ. **ἱερέη** κ. **ἱερῆ,** δωρ. **ἱρέα** κ. **ἱαρέα** κ. **ἱαρία,** θηλ. τοῦ ἱερεὺς βλ.λ. : 'Ιλ.Ζ 300 **τὴν . . ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν,** Πορφύρ.Σκ.28,2 **ποῦ . . σὰν ἱέρεια σὲ κρατοῦσε.**
ἱερεία (ἡ) (ἱερεύω) μτγν., Κυπρ. **ἱερηϜίja** θυσία, ἑορτή, πανήγυρις· 'Ησ. « ἱερεῖαν, θυσίαν, θῦμα » : ΠΔ Βασ.4,10,20 **ἁγιάσατε ἱερείαν τῷ Βάαλ·**

2) Ἐπιγρ. ἡ ἱερατεία, ἱερωσύνη· 3) Ἐπιγρ. (Κύπρ.) τὸ ἱερὸν τοῦ ναοῦ, τὰ ἄδυτον : ἱερϜίja τᾶς Ἀθάνας.

ἱερεῖον (τὸ) (ἱερεύς), Ἰων. π. Ὁμ. ἱερήϊον κ. π. Ἡρ. ἱρήϊον, δωρ. ἱἄρήϊον τὸ πρὸς σφαγὴν προσφερόμενον ζῷον, σφάγιον : Ἰλ.Χ 159 ἐπεὶ οὐχ ἱερήϊον οὐδὲ βοείην ἀρνύσθην, Ὀδ.Ξ 250, Ἡρ.1,132 διαμιστύλας κατὰ μέρεα τὸ ἱρήϊον, Ἀνδοκ.1,126· 2) θυσία πρὸς τιμὴν τῶν νεκρῶν : Ὀδ.Λ 23 (ἀνθ' οὗ κτ. Σχόλ. ὀρθότερον τὸ τόμιον ἢ ἔντομον)· 3) ζῷον σφαζόμενον πρὸς τροφήν, σφάγιον, σφαχτόν, συνήθ. κτ. πληθ. : Ἡρ.2,69 σιτία ἀποτακτὰ διδόντες καὶ ἱρήϊα, Ξεν.ΚΠ 1,4,17 ἱερείων ἂν πολλὴν ἀφθονίαν ἐνόμιζε γενέσθαι.

ἱερειτεύω Ἐπιγρ. κ. Θεσσ. ἱερητεύω ἱερατεύω.

ἱερεῖτις-ίδος (ἡ) ἱερῖτις βλ.λ.

ἱερεμιάς-άδος (ἡ) νεώτ., δημ. ἱερεμιάδα τὸ ᾆσμα τοῦ προφήτου Ἱερεμίου, θρηνολογία· 2) μτφ. ἡ διὰ πενθίμων χρωμάτων ἐξεικόνισις καταστάσεως, μεμψιμοιρία, εὐχρ. κτ. πληθ. : κάθε μέρα μᾶς διαβάζει τὶς ἱερεμιάδες του.

ἱερεξεταστής (ὁ) νεώτ. κ. ἱεροεξεταστής μέλος τοῦ δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως· 2) γεν. ὁ ὑποβάλλων τινὰ εἰς μεγάλα βασανιστήρια, μαρτύρια : οἱ ἱερεξετασταὶ τῆς Ἀσφαλείας.

ἱερεύς-έως (ὁ) κ. νεώτ., δημ. ἱερέας, Ἰων. ὀνομαστ. ἱρεύς, γεν. -ῆος, αἰτ. ἱερῆα, ὀνομαστ. πληθ. ἱερῆες κ. αἰτ. ἱερῆας, κ. ἱέρεως, γεν. ἱέρεω, δοτ. ἵρεῳ (Ἐπιγρ. Χίου), αἰτ. ἱέρεω, ἀττ. πληθ. ὀνομαστ. ἱερῆς, δωρ. ἱαρεύς, γεν. ἱαρέος, ὀνομαστ. κ. αἰτ. πληθ. ἱαρές, ἀρκαδ. ἱαρής, αἰτ. ἱερῆν, θηλ. ἱέρεια ὁ τελῶν τὰς θυσίας τὰς τῷ θεῷ προσφερομένας καὶ προφητεύων ἐκ τῶν σπλάγχνων τοῦ ἱερείου, ὁ ἱεροθύτης μάντις : Ἰλ.Α 62 μάντιν ἐρείομεν ἢ ἱερῆα, Ἡρ.2,3 τῶν ἱρέων τοῦ Ἡφαίστου, Ἀνδοκ.1,124· || πρὸς δήλωσιν χρονολογίας : Ἐπιγρ. ἐφ' ἱερέως || π. Ἰουδ. ἱερεὺς ὁ μέγας ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Ἰουδαίων : ΠΔ Λευ.21,10· || π.Ρωμ. ἱερεὺς ὁ μέγιστος ὁ pontifex : Διόδ.Σ 27,2· || μτφ. ὁ λειτουργός, ὁ ἐξυπηρετῶν τι: Αἰσχ.Ἀγ.735 ἱερεύς τις ἄτας κ.κωμ.: Ἀριστφ.Νεφ.359 λεπτοτάτων λήρων ἱερεῦ· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. π. Χριστιανοῖς ὁ θρησκευτικὸς λειτουργός, ἐφημέριος, παπάς : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.40 ὁ ἱερεὺς . . εἶχε ψάλει τὴν μικρὰν παράκλησιν ἐμπρὸς εἰς τὴν εἰκόνα.

ἱερεύσιμος-ον μτγν. ὁ κατάλληλος ἢ ἁρμόδιος εἰς θυσίαν, ἰδίως εἰς τὴν ἐκ τῶν σπλάγχνων μαντείαν : Πλούτ.Ἠθ.729C ἰχθύων θύσιμος οὐδεὶς οὐδὲ ἱερεύσιμός ἐστιν.

ἱέρευσις-εως (ἡ) σχόλ. τὸ ἱερεύειν βλ.λ.1), ἡ πρὸς θυσίαν σφαγὴ τῶν ἱερείων : Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.224.

ἱερεύω (ἱερεύς), Ἰων. ἱρεύω, θαμιστ. παρατ. ἱρεύεσκον, γ' ἐν. παθ. ὑπερσυντ. ἱέρευτο σφάζω τι πρὸς θυσίαν, θυσιάζω : Ἰλ.Ζ 94 βοῦς . . ἤνις ἠκέστας ἱερευσέμεν, Ὀδ.Ν 24· κ. ἀπολ. : Ἀντωνῖν.Λιβ.20,2· 2) σφάζω διὰ συμπόσιον : Ὀδ.Β 56 βοῦς ἱερεύοντες . . εἰλαπινάζουσιν· κ. μέσ. : Ὀδ.Τ 198 βοῦς ἱρεύσασθαι, Ἀπολλ.Ρ 2,302 ἐπικριδὸν ἱρεύσαντο μῆλα· κ. παθ. : Ἰλ.Ω 125 ὄις λάσιος μέγας ἐν κλισίῃ ἱέρευτο· 3) ἀφιερῶ, καθιερώνω, παθ. : Παυσ.3,18,4 παρθένον τὴν ἱερευομένην· 4) μτγν. μσν. ἐπὶ ἀνθρώπων, θυσιάζω, φονεύω : Φίλ.2,34, Προκ.Γοτθ.2,25· 5) ρηματ.π. ἱέρευσις, ἱερεύσιμος.

ἱερεώσυνα (τὰ) Ἐπιγρ. κ. ἱερειώσυνα κ. ἱερώσυνα Ἡσ. « τὰ τῷ ἱερεῖ διδόμενα ἱερεῖα ».

ἱερεωσύνη (ἡ) Ἐπιγρ. ἱερωσύνη βλ.λ.

ἱερή (ἡ) μτγν., ἀττ. ἱερὰ βλ.λ., ἡ ἱέρεια : Διόδ.ΑΠ 7,733 (δ. ἀνάγν. ἱερῆ).

ἱερήϊον Ἰων. ἀντὶ ἱερεῖον βλ.λ. : Ὀδ.Ξ 94.

ἱερηΐς-ίδος (ἡ) ποι. ἀντὶ ἱέρεια.

-ιέρης δημ., θηλ. -ιέρα (Ἰταλ. -iere) ἐπίθημα τῆς δημοτικῆς δηλοῦν ἐπαγγελματικὴν ἰδιότητα, οἷον καμαριέρης -ιέρα· 2) τὸ θηλ. δηλοῖ καὶ πράγματα οἰκιακῆς χρήσεως, οἷον ἔπιπλα, σκεύη δοχεῖα ἢ ἀγγεῖα, οἷον ζαρδινιέρα, κουνουπιέρα, ἀλατιέρα, πορτιέρα.

ἱερητεία (ἡ) Ἰων. ἀντὶ ἱερατεία βλ.λ.

ἱερητεύω Ἰων. ἀντὶ ἱερατεύω βλ.λ.

ἱερία (ἡ) κ. Ἰων. ἱερίη ἡ ἱέρεια βλ.λ.

ἱερίζω ἀρχ. λεξ. ἐξαγνίζω, ἁγιάζω, καθαρίζω Ἡσ. ἐν λ. ἁγνίτης· 2) ρημστ.π. ἱερισμός, ἱεριστής.

ἱερίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἡ ἱέρεια: Πλούτ.Ἠθ.435B (ἀμφ.).

ἱερισμός (ὁ) (ἱερίζω) Ἐπιγρ. ἐξαγνισμός, ἁγιασμός, καθαρμός : εἰς ἱερισμόν.

ἱέρισσα (ἡ) πάπ. ἡ ἱέρεια.

ἱεριστής (ὁ) (ἱερίζω) Ἐπιγρ. ὁ ἐξαγνίζων, ἁγνιστής Ἡσ. ἐν λ. ἁγνίτης (πιθ. γρ.).

ἱερῖτεύω Ἐπιγρ., δωρ. ἱἄριτεύω, μτχ. παθ. παρακ. ἱαριτευωκότες ἱερατεύω βλ.λ., ὑπηρετῶ ὡς ἱερεύς.

ἱερῖτις-ιδος (ἡ) ἡ ἱκέτις Ἡσ. « καθαρμοῦ δεομένην ἱκέτιν » : Αἰσχ.ἀπ.93.

ἱερόβλαστος-ον μσν. ἐπὶ τῆς ῥάβδου τοῦ Ἀαρών, ἡ ἐξ ἱερᾶς ῥίζης : Στουδ.Θεόδ.721.

ἱεροβοτάνη (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἱερὰ βοτάνη βλ.λ.6), χρήσιμος εἰς θυσίας, ἁγιασμοὺς καὶ ὡς φυλακτήριον, σιδηρῖτις, σιδερόχορτο, χαϊμαλί : Ἰσίδ. Ἐτυμ.17,9,55· 2) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν ἱεροβοτανωδῶν.

ἱερογενής-οῦς-ές μσν. ἐπίθ. τῆς Θεοτόκου, ἡ τεκοῦσα ἱερὸν τέκνον : Ἀνδρ.Κρ.118.

ἱερογλυφικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἱερογλύφον· || ὁ ἀναπαριστώμενος διὰ συμβολικῶν εἰκόνων : ἱερογλυφικὴ γραφή· || τὰ οὐδ. κτ. πληθ. μτ. ἢ ἄνευ τῆς λ. γράμματα τὰ συμβολικὰ σημεῖα τῆς εἰκονικῆς τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων γραφῆς : Διόδ.Σ 3,4 τῶν παρ' Αἰγυπτίοις καλουμένων ἱερογλυφικῶν, Πλούτ.Ἠθ.354F· 2) νεώτ. κ. δημ. κ. μτφ. ἐπὶ ἐκφράσεως, ὁ αἰνιγματικός, ὁ δυσνόητος· ἐπίρρ. πάπ. κ. νεώτ. -ῶς, δημ. -ά.

ἱερογλυφιστί ἐπίρρ. πάπ. διὰ χαρακτήρων ἱερογλυφικῶν βλ.λ., συμβολικῶς.

ἱερογλύφος (ὁ) (γλύφω) μτγν. ὁ χαράττων ἱερογλυφικὰ γράμματα : Πάπ.,Πτολ.Τετράβ.180.

ἱερογλυφ-έω μτγν. κ. μσν. χαράττω ἱερογλυφικὰ γράμματα : Ὡραπ.Ἱερογλ.2,34· || χαράττω τι ἱερογλυφικῶς : Εὐστ. 632,52 ζῴδιά τινα ἱερογλυφοῦντες.

ἱερογλωσσόκομον (τὸ) Ἐπιγρ., δωρ. ἱἄρογλωσσόκομον ἱερὸν χρηματοκιβώτιον, ταμεῖον· πρβλ. γλωσσόκομον ἐν εἰδ. σημ.

ἱερόγλωσσος-ον (γλῶσσα) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ἐπὶ μάντεων καὶ προφητῶν, ὁ ἔχων ἱερὰν, προφητικὴν γλῶσσαν : Ἐπιγρ.ἐν Παυσ.6,17,6 τῶν δ' ἱερογλώσσων Κλυτιδᾶν γένος εὔχομαι εἶναι μάντις· || πάπ. τὰ ἱερόγλωσσον ὡς οὐσ. ὡριαμένος εὐχητικός, ἐξορκιστικὸς κτπ. τύπος.

ἱερογνωσία (ἡ) (γιγνώσκω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ γνῶσις τῶν ἱερῶν πραγμάτων, ἱεροπραξιῶν, ἐκκλ. τελετῶν : Διον.Ἀρεοπ.5,183.

ἱερογομφία (ἡ) (γόμφος) μτγν. ἡ ἱερογλυφικὴ γραφή : Συνέσ.114C.

ἱερογραμματεύς-έως (ὁ) π. Αἰγυπτ. ἱερὸς γραμματεύς, οὗ ἔργον ἦτο ἡ τήρησις τῶν ἱερῶν ἐγγράφων, ἡ διδασκαλία τῶν ἱερῶν τύπων καὶ τελετῶν καὶ ἡ ἐπιμέλεια πρὸς τήρησιν αὐτῶν : Λουκ. Μακρόβ.4 ὥσπερ Αἰγυπτίων οἱ καλούμενοι ἱερογραμματεῖς, Ἰώσ.Ἀπ.1,32.

ἱερόγραπτος-ον (γράφω) ἐκκλ. ὁ γεγραμμένος ἐπὶ ναοῦ ἢ ἐντὸς ναοῦ.

ἱερόγραφα (τὰ) νεώτ. παραστάσεις, συμβολικαὶ εἰκόνες ἱερῶν πραγμάτων.

ἱερογραφία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. συμβολικὴ

παράστασις ἱερῶν πραγμάτων, ἡ ζωγραφία· **2)** κτ. πληθ. ἡ ἁγία Γραφή.
ἱερογραφικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἱερογραφίαν βλ.λ. : Μαν. 512 M **ἱερ· γράμματα**· **2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἁγίαν Γραφήν· ἐπίρρ. νεώτ. -**ῶς**.
ἱερογράφος (ὁ) (γράφω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ γράφων περὶ ἱερῶν πραγμάτων, ὅθεν ὁ συγγραφεὺς ἱερῶν βιβλίων : Καισάρ.1100· **2)** ὁ γράφων συμβολικὰς παραστάσεις ἱερῶν πραγμάτων.
ἱερογραφῶ-έω (ἱερογράφος) νεώτ. εἰκονίζω, γράφω συμβολικὰς παραστάσεις ἱερῶν πραγμάτων· **2)** γράφω περὶ θρησκευτ. πραγμάτων.
ἱερόδακρυς-υος-υ μτγν. ἐπίθ. τοῦ λιβάνου, ὁ συγκείμενος ἐξ ἱερῶν δακρύων : Μελανιππ.1 **ἱερόδακρυν λίβανον**.
ἱεροδενδρία (ἡ) μον. ἄλσος ἱερῶν δένδρων : Βί. 'Αλεξ.4893 (ἔκδ. Mi.).
ἱεροδιάκονος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ κατώτερος βαθμὸς τοῦ ἱερατείου, διάκονος, διάκος.
ἱεροδιδασκαλεῖον (τὸ) νεώτ. σχολή, ἐν ᾗ μορφώνονται μαθηταὶ προοριζόμενοι νὰ γίνωσιν ἱερεῖς ἅμα καὶ διδάσκαλοι, ἅ. ἱερατικὴ σχολή.
ἱεροδιδάσκαλος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ διδάσκαλος ἱερῶν πραγμάτων : Διον.'Αρεοπ.2,73· ‖ ἐν Ρώμῃ, ὁ ἀρχιερεύς : Διον.'Αλ.2,73 (πληθ.)· **2)** νεώτ. ὁ ἱερεὺς ἅμα καὶ δημοδιδάσκαλος.
ἱεροδικαστήριον (τὸ) νεώτ. ἱεροδικεῖον βλ.λ.
ἱεροδικαστής (ὁ) νεώτ. ἅ. ἱεροδίκης βλ.λ.
ἱεροδικαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἱερὰν ἐξέτασιν : **ἱεροδικαστικὴ ἐξουσία**· **2)** κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ δικαστ. ἢ ἀστυνομ. ἀνακρίσεως, βίαιος, αὐθαίρετος.
ἱεροδικεῖον (τὸ) νεώτ. μεσαιωνικὸν δικαστήριον τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας πρὸς ἀνεύρεσιν καὶ τιμωρίαν τῶν αἱρετικῶν καὶ τῶν ὁπωσδήποτε ἐλευθεροφρονούντων· **2)** μωαμεθανικὸν δικαστήριον δικάζον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου τοῦ 'Ισλάμ.
ἱεροδίκης (ὁ) νεώτ. δικαστὴς μετέχων τοῦ ἱεροδικείου βλ.λ.1) κ. 2), ἅ. ἱεροδικαστής.
ἱεροδόκος-ον (δέχομαι) ὁ λαμβάνων ἱερά, θυσίας, ἢ **ἱερόδοκος** ὁ γινόμενος δεκτὸς εἰς ναοὺς (ἀμφ. ἀνάγν.) : Αἰσχ.'Ικ.363 **ἱεροδόκα θεῶν . . λήμματα ἀπ' ἀνδρὸς ἁγνοῦ**.
ἱεροδουλία (ἡ) 'Επιγρ. κ. νεώτ. κ. **ἱεροδουλεία** ἡ ἰδιότης, ἡ κατάστασις τοῦ ἱεροδούλου βλ.λ. : 'Επιγρ.· πρβλ. Κόντ.Γλωσσ.Παρατ.152.
ἱερόδουλος-ον κ. νεώτ. ὁ δοῦλος τοῦ ἱεροῦ, ὁ ἐν τῷ ναῷ ἢ εἰς θεότητά τινα ὑπηρετῶν : Φίλ. 2,420 **νεωκόροι καὶ ἱερόδουλοι**· **2)** εἰδ. **ἱερόδουλοι** (αἱ) ὡς οὐσ. αἱ ἐν τῷ ναῷ τῆς 'Αφροδίτης ὑπηρετοῦσαι γυναῖκες καὶ παρέχουσαι ἑαυτὰς πρὸς συνουσίαν : Στράβ.8,6,20 **τό τε τῆς 'Αφροδίτης ἱερὸν . . πλείους ἢ χιλίας ἱεροδούλους ἐκέκτητο ἑταίρας**· **2)** νεώτ. **ἱερόδουλος** (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ πόρνη, ἰδίως ἡ διαιτωμένη ἐν πορνείῳ λειτουργοῦντι ὑπὸ τὴν ἀστυνομικὴν ἐποπτείαν.
ἱερόδρομος-ον (τρέχω), ποι. δωρ. **ἱρόδρομος** ὁ τρέχων ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀγῶσι : Φιλόξ.15· ‖ ἐπὶ ἱερᾶς πηγῆς, ὁ τρέχων ὡς ἱερὸν ρεῦμα : 'Ελλ.'Επιγράμμ.835,6 **ἱερόδρομον ὕδωρ**.
ἱεροεξεταστής (ὁ) νεώτ. ὁ ἱερεξεταστὴς βλ.λ.
ἱεροεργός-όν ἱερουργός βλ.λ.
ἱεροθαλλής-οῦς-ές (θάλλω) ὁ ἱερῶς θάλλων : 'Ορφ.'Υμν.40,17 **μορφαὶ πολυάνθεμοι, ἱεροθαλλεῖς** (διόρθ.'Ερμάνν. ἱεροθηλής).
ἱερόθεος-ον μσν. ὁ ἱερὸς κ. θεῖος : Θεοφύλ.Σ 34.
ἱεροθεσία (ἡ) ἐκκλ. ἡ διάθεσις, διάταξις, κατάστασις τῶν ἱερῶν.
ἱεροθέσιον (τὸ) 'Επίγρ. μνημεῖον, μαυσωλεῖον.
ἱεροθέτης (ὁ) (τίθημι) μτγν. ὁ ὁρίζων ἢ διατάσσων τὰς ἱερὰς τελετάς.
ἱεροθετῶ-έω (τίθημι) ὁρίζω, διαθέτω, διατάσσω τὰ τῆς θείας λατρείας : 'Αριστλ.ἀπ.404.
ἱεροθήκη (ἡ) (τίθημι) γλωσσ. κιβωτός, τόπος περιέχων ἱερὰ πράγματα ἢ σκεύη, ἱερόν.
ἱεροθρησκεία (ἡ) μτγν. ἱερὰ λατρεία : Εὐσ. Εὐάγγ.Προπ.9,7.
ἱεροθύσιον (τὸ) (θύω) μτγν. κ. νεώτ. τόπος πρὸς τέλεσιν ἱερῶν θυσιῶν, ἅ. ἱεροθυτεῖον : Παυσ. 4,32,1 **τὸ δὲ ὀνομαζόμενον παρὰ Μεσσηνίων ἱεροθύσιον ἔχει μὲν θεῶν ἀγάλματα**.
ἱεροθυτεῖον (τὸ) 'Επιγρ. ἱεροθύσιον βλ.λ. : 'Επιγρ. **σίτησις ἐν ἱεροθυτείῳ**.
ἱεροθύτης (ὁ) (θύω) 'Επιγρ., δωρ. -**ας** ὁ τελῶν τὰς θυσίας, ὁ ἱερεύς : Παυσ.8,42,12 **σὺν δὲ αὐτῇ καὶ τῶν ἱεροθυτῶν καλουμένων ὁ νεώτατος**.
ἱερόθυτος-ον (θύω) ὁ τῶν θυσιῶν ἢ ὁ ἐκ τῶν θυσιῶν προερχόμενος : 'Αριστφ.'Ορν.1265 **ἱερόθυτον . . καπνόν**· **2)** ὁ καθιερωμένος τῷ θεῷ, ὁ ἱερός : 'Επιγρ. **μὴ ἐχέτω . . ὑποδήματα, εἰ μὴ πίλινα ἢ δερμάτινα ἱερόθυτα**· **3)** ὁ θυσιασθείς, ὁ ὡς θυσία τελεσθεὶς ἢ τελούμενος ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἢ ὑπὲρ ἱεροῦ τινος σκοποῦ : Πίνδ.ἀπ.78 **ἱερόθυτος θάνατος**· **4)** τὰ ἱερόθυτα ὡς οὐσ. τὰ θύματα : 'Αριστλ.Οἰκ.1349b,13, Θεόπομπ.'Ιστ.79.
ἱεροθυτῶ-έω (ἱεροθύτης) προσφέρω θυσίας, θυσιάζω : 'Ηράκλειτ.'Αλληγ.39 **ἱεροθυτεῖν βοῦς**· **2)** εἶμαι ἱεροθύτης βλ.λ. : 'Επιγρ. **ἱεροθυτέαντος Φάωνος**.
ἱεροκατήγορος (ὁ) μσν. ἐκκλ. ὁ κατήγορος ἱερέων : Δαμασκ. 1.126.
ἱεροκαυτῶ-έω (καίω) μτγν. προσφέρω ὡς ὁλοκαύτωμα· Φρύν. ἐν ΑΒ 5,18 « **μηροκαυτεῖν**, ὁμοίως τῷ ἱεροκαυτεῖν καὶ ὁλοκαυτεῖν »· ‖ κ. παθ.καίομαι ὡς θῦμα: Διόδ.Σ 20,65 **καὶ πολλοῦ πυρὸς τοῦ ἱεροκαυτουμένους ἄνδρας κατέχοντος**.
ἱεροκηρυκεύω εἶμαι ἱεροκήρυξ βλ.λ.:'Αριστέ.184.
ἱεροκήρυκτος-ον (κηρύττω) μσν. ὁ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας κηρυχθεὶς ἱερός : Στουδ.Θεόδ.720 **ἱεροκήρυκτος ἡμέρα**.
ἱεροκῆρυξ-υκος (ὁ) κ. μσν.κ.νεώτ., δημ. -**ας**, δωρ. **ἱεροκᾶρυξ** κῆρυξ ἢ ὑπηρέτης ἐν θυσίᾳ : Δημ. 1371 **βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τὸν ἱεροκήρυκα καλέσαι**, 'Ερμεί.π.'Αθήν.4,149 E **τοῦ ἱεροκήρυκος τὰς πατρίους εὐχὰς καταλέγοντος συσπένδοντες**· **2)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐκκλ. ὁ κηρύσσων τὸν θεῖον λόγον· Συνέσ.1413A· ‖ νεώτ. δημ. εἰδ. ὁ ὑπὸ τῆς ἐκκλ. ἀρχῆς ἀνεγνωρισμένος καὶ ἐντεταλμένος νὰ κηρύσσῃ, νὰ ὁμιλῇ ἐν ἐκκλησίαις ἐπὶ θεολογικῶν, θρησκευτικῶν καὶ συναφῶν ἠθικῶν θεμάτων : **ἱεροκῆρυξ τοῦ νομοῦ - τῆς ἀρχιεπισκοπῆς**.
ἱεροκοκκυγικός-ή-όν (κόκυξ) νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἱερὸν ὀστοῦν καὶ τὸν κόκκυγα : **ἱεροκοκκυγικὴ ἄρθρωσις** (ἡ συνάρθρωσις τοῦ κάτω ἄκρου τοῦ ἱεροῦ ὀστοῦ πρὸς τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν τοῦ κόκκυγος), - **ἱεροκοκκυγικοὶ μύες** (μύες μεταξὺ ἱεροῦ ὀστοῦ καὶ κόκκυγος),- **ἱεροκ· σύνδεσμοι** (ἰνώδεις σύνδεσμοι συνδέοντες τὸ ἱερὸν ὀστοῦν καὶ τὸν κόκκυγα).
ἱεροκόμος (ὁ) (κομῶ) 'Επιγρ. ἐπιμελητὴς ναοῦ· 'Ησ. « **τῶν ἱερῶν ἐπιμελούμενος** » (κῶδ. -**ας**).
ἱεροκορακικά (κόραξ) 'Επιγρ. εἶδος μυήσεως ἢ βαθμὸς ἐν τοῖς τοῦ Μίθρα μυστηρίοις.
ἱεροκόρος (ὁ) μτγν., ὁ νεωκόρος : Μεθόδ.364B.
ἱεροκρατία (ἡ) νεώτ. ἡ κυβέρνησις χώρας τινὸς ὑπὸ τοῦ ἱερατείου· ‖ ἡ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὑποταγὴ τῆς πολιτείας.
ἱεροκρατικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἱεροκρατίαν : **ἱεροκρατικὸν σύστημα**· ‖ ἐπὶ προσ., ὁ ἀσπαζόμενος τὴν ἱεροκρατίαν ὡς σύστημα διοικητικόν· ἐπίρρ. **ῶς**.
ἱεροκρίτης (ὁ) (κρίνω) νεώτ. κριτής, δικαστὴς τῆς ἱερᾶς ἐξετάσεως, ἱεροεξεταστὴς βλ.λ.

ἱεροκριτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἱεροκριτήν, ἱερεξεταστικός.

ἱεροκρύφιος-α-ον (κρύπτω) μσν. κ. νεώτ. ὁ περὶ τὰ ἱερὰ μυστηριώδης, μυστικός, ὁ τὰ μάλιστα ἀπόκρυφος : Στουδ.Θεόδ.1720 **ἱεροκρυφία εὐχή.**

ἱεροκρυφίως ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἱεροκρύφιον βλ.λ. : Δαμασκ.1· ‖ μυστηριωδῶς, μυστικῶς· ὅθ. νεώτ. λάθρα.

ἱεροκτίστης (ὁ) (κτίζω) μτγν. ὁ κτίστης, ἱδρυτὴς ἱεροῦ, ναοῦ : Κατ.'Αστρλ.Κ 8(4),165.

ἱερόκτιτος-ον (κτίζω) μτγν. ὁ ἐγκατασταθεὶς ὡς βωμός : 'Αριστόν.1,1 **ἱερόκτιτος πέτρα.**

ἱεροκτόνος-ον (κτείνω) μσν. κ. νεώτ. ὁ φονεύων ἱερεῖς, φονεὺς ἁγίων, μαρτύρων: Δαμασκ.'Ι.2,373C.

ἱεροκώμη (ἡ) (κώμη) 'Επιγρ. ἱερὰ κώμη.

ἱερολαγόνιος-ον (λαγόνιον) νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἱερὸν ὀστοῦν καὶ τὴν λαγόνα : **ἱερολαγόνιος σύνδεσμος,- διάρθρωσις** (ἡ πρὸς ἀλλήλας σύνταξις τῶν ὠτοειδῶν ἐπιφανειῶν τοῦ ἱεροῦ ὀστοῦ καὶ τοῦ λαγονίου).

ἱερόλαμπρος-ον μτγν. ὁ λάμπων ἱερῶς : Μαν. 4,227 **ἱερόλαμπρος προφήτωρ.**

ἱερόλας (ὁ) ὁ ἱερεύς : Σοφ.ἀπ.57.

ἱερόληπτος-ον (λαμβάνω) μτγν. θεόληπτος, θεόπνευστος : Μαν.4,227.

ἱερολογία (ἡ) (λέγω) μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἰων. **ἱρολογίη** ἡ περὶ ἱερῶν πραγμάτων ὁμιλία : Λουκ. 'Αστρολ.10 **ἐς γαητείην καὶ ἱρολογίην, οἵη διανοίη ἐκείνου,** Διον.'Αρεοπ.92Α· **2)** μσν. κ. νεώτ. ἐκκλ. ἐπὶ μνηστείας καὶ ἐπὶ γάμου, ἡ ὑπὸ ἱερέως γινομένη θρησκευτικὴ τελετὴ καὶ εὐλογία, τὸ στεφάνωμα : Νικηφ.Πατρ 860Α, Κεδρ.Γεώργ.2,505,21, **- μνηστεία μετὰ ἱερολογίας.**

ἱερολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἱερολογίαν βλ.λ.2) : **ἱερολογικὴ πρᾶξις**· ἐπίρρ. -ῶς.

ἱερολογιώτατος (ὁ) νεώτ. ἐκκλ. προσαγορευτικὸς τίτλος διακόνων· ‖ ὁμ. κ. εὐπαιδεύτων περὶ τὰ θεολογικὰ ζητήματα.

ἱερολόγος (ὁ) (λέγω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὁμιλῶν περὶ ἱερῶν πραγμάτων, ὁ μελετητὴς τῶν θρησκειῶν : Φίλ.Βύβλ.π.Εὐσ.3,72D· ‖ ὁ ἱερὸς συγγραφεύς : Δίδ.'Αλ.681Β,Διον.'Αρεοπ.709Α· ‖ κτ. πληθ. **ἱεραλόγοι** οἱ συγγραφεῖς ἱερῶν λόγων : Δαμάσκ.'Αρχ.38· **2)** ὁ ἱερολογῶν, ὁ εὐλογῶν τὸν γάμον ἱερεύς : Εὐστ.Πον.64,85.

ἱερολογῶ-έω (λέγω) μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἰων. τ. **ἱρολογῶ** ὁμιλῶ, συζητῶ περὶ ἱερῶν πραγμάτων, θεολογῶ : Λουκ.Συρ.26 **ἄλλοι δὲ ἱρολογέουσιν ἐπὶ τῷ πρήγματι λέγοντες**· **2)** μτβ. ἐπὶ ἱερέων ἐν ἀναφ. πρὸς γάμον, εὐλογῶ τινα ἐκκλησιαστικῶς, στέφω : Νικηφ.Πατρ.1064Β· κ. παθ. : Κεδρ.Γεώργ. 2,485 **ἱερολογεῖται ὁ Ρωμανὸς τῇ Ζωῇ.**

ἱερολοχίτης (ὁ) νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἱερὸν λόχον τῶν ἀρχ. Θηβαίων· ‖ ὁμ. κ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ὑπὸ φοιτητῶν τὸ 1886 συσταθέντα ἱερὸν λόχον· **2)** εἰδ. μέλος τοῦ ὑπὸ τοῦ 'Αλεξ. 'Υψηλάντου καταρτισθέντος κατὰ τὴν 'Ελλ. 'Επανάστασιν στρατιωτικοῦ ἐθελοντικοῦ σώματος.

ἱερομανία (ἡ) (μαίνομαι) μτγν. ἱερά, θρησκευτικὴ μανία : Κλήμ.'Αλ.11 **ἱερομανίαν ἄγειν.**

ἱερομαντεία (ἡ) ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ προλέγειν τὸ μέλλον διὰ τῆς παρατηρήσεως τῶν σπλάγχνων τῶν θυομένων ζῴων, ἱεροσκοπία.

ἱερόμαντις-εως (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ προλέγων τὸ μέλλον διὰ τῆς παρατηρήσεως τῶν σπλάγχνων τῶν θυομένων ζῴων, ὁ ἱεροσκόπος : Κατ.'Αστρλ.Κ 8(4),148.

ἱερομάρτυς-υρος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ἱερὸς μάρτυς, ὁ ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας μαρτυρήσας : Νικήτ.Παφλ.565D.

ἱερόμας 'Ησ. « τῶν ἱερῶν ἐπιμελούμενος ».

ἱερομηνία (ἡ) (μήν, μήνη) ἱερὸς μήν, καθ' ὃν ἐτελοῦντο μεγάλαι ἑορταὶ ἐν 'Ελλάδι καὶ διεκόπτοντο αἱ ἐχθροπραξίαι· Σουΐδ. « ἱερομηνίαι, αἱ ἑορτώδεις ἡμέραι ἱερομηνίαι καλοῦνται » : Πίνδ.Ν 3,2 **ἱερομηνία Νεμέας,** Θουκ.3,56 **ἐν σπονδαῖς καὶ προσέτι ἱερομηνίᾳ**· πρβλ. ἱερονουμηνία, αὐτ.5,54 **Καρνεῖος δ' ἦν μήν, ἱερομηνία Δωριεῦσι** (καθ' ἣν ἐτελοῦντο τὰ Κάρνεια, ἐσφ.γρ. ἱερομήνια (τὰ)).

ἱερομηνιακός-ή-όν 'Επιγρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἱερομηνίαν : 'Επιγρ. **ἱερ- ἡμέρας.**

ἱερομητρικός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἱερὸν ὀστοῦν καὶ τὴν μήτραν : **ἱερομητρικοὶ σύνδεσμοι.**

ἱερομνήματα 'Ησ. « ὀχυρώματα ».

ἱερομνημονικός ἐν δωρ. τ. **ἱερομναμονικός** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἱερομνήμονα βλ.λ.2) : 'Επιγρ. **ἱερομναμονικὴ ψᾶφος.**

ἱερομνημονῶ-έω εἶμαι ἱερομνήμων βλ.λ. : 'Αριστφ.Νεφ.624 **ἀνθ' ὧν λαχὼν 'Υπέρβολος τῆτες ἱερομνημονεῖν,** Πολύβ.4,52 **τοῦ ἱερομνημονοῦντος ἐν τῷ Βυζαντίῳ.**

ἱερομνημοσύνη (ἡ) 'Επιγρ., δωρ. **ἱερομναμοσύνα** τὸ δικαίωμα τοῦ ὁρίζειν, ἐκλέγειν ἱερομνήμονα.

ἱερομνήμων-ονος (ὁ,ἡ) (μιμνήσκω) κ. νεώτ., δωρ.κ. ἀρκ. **ἱερομνάμων** ὁ διατηρῶν ἐν τῇ μνήμῃ αὐτοῦ πάντα τὰ ἱερά, ὁ μνήμων τῶν τῆς θρησκείας : 'Αλκίφρ.2,4 **εὐσεβεῖ σοι κέχρηται ἐραστῇ ὅρκων ἱερομνήμονι**· **2)** ὡς οὐσ. ὁ ἐν τῷ ἀμφικτυονικῷ συνεδρίῳ πεμπόμενος ὑφ' ἑκάστης πόλεως ἱερεὺς ἢ γραμματεύς· 'Ησ. «οἱ εἰς Πυλαίαν ἐκπεμπόμενοι ἱερογραμματεῖς» : Δημ.276 **τῶν παρ' ἑαυτοῦ πεμπομένων ἱερομνημόνων**· **3)** εἰδ. ἐν Βυζαντίῳ, ὁ πρῶτος ἄρχων ὁ φροντίζων περὶ τῶν θυσιῶν κ. γεν. περὶ τῆς δημοσίας λατρείας : Δημ.255 **ἐπὶ ἱερομνήμονος . . Δαμάγητος**· **4)** ὁμ. εἰδ. ἀττ. δικ. **ἱερομνήμονες** (οἱ) δημόσιοι λειτουργοὶ ἀσκοῦντες καθήκοντα γραμματέων, οἷον πρὸς καταγραφὴν μηνύσεων, τήρησιν πρακτικῶν ἐν δίκαις, συνομολόγησιν συμβολαίων (πιθ. ἐπὶ ζητημάτων ἱεροῦ δικαίου) : 'Αριστλ.Πολιτ.1321b,38· **5)** μτγν. ὀνομ. τοῦ ἐν Ρώμῃ ποντίφικος : Διον.'Αλ. Ρωμ.8,55· **6)** ἐκκλ. π. Βυζαντ. κ. νεώτ. εἷς τῶν εἰς ἱερεῖς ἀπονεμομένων τίτλων.

ἱερομόναχος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. μοναχὸς κεχειροτονημένος, καλογηρόπαππας : Εὐχολόγ.

ἱερόμορφος-ον μσν. ὁ ἐμφαίνων, παριστῶν, εἰκονίζων μορφὴν ἱεράν.

ἱερομοσχοσφραγιστής (ὁ) πάπ. ὁ πωλῶν ἱεροὺς μόσχους πρὸς θυσίαν.

ἱερόμυρτος (ἡ) μτγν. μυρσίνη ἀγρία:ΨΔιοσκ.4,144.

ἱερομύστης (ὁ) (μυῶ) μτγν. ὁ μυῶν εἰς τὰ ἱερὰ μυστήρια, ὁ κατηχῶν τινα· Σουΐδ. « ὁ τὰ ἱερὰ μυστήρια εἰσηγούμενος »· **2)** παθ. ὁ τὰ ἱερὰ μεμυημένος : Διον.'Αρεοπ.681D.

ἱερό(ν) (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ., ἰων. **ἱρόν** τόπος ἀφιερωμένος εἰς θεότητα, τέμενος : 'Ηρ.5,119 **οἱ διαφυγόντες αὐτῶν κατειλήθησαν εἰς Λάβραυνδα ἐς Διὸς στρατίου ἱρόν**· ‖ τὸ σύνολον τῶν ἱερῶν οἰκοδομῶν κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ ναός : 'Ηρ.2,170 **ἐν τῷ ἱρῷ τῆς 'Αθηναίης,** Θουκ. 4,90 **τάφρον μὲν κύκλῳ περὶ τὸ ἱερὸν καὶ τὸν νεὼν ἔσκαπτον**· **2)** ναός : 'Ηρ.2,112 **ἔστι δὲ ἐν τῷ τεμένεϊ . . ἱρόν**· ‖ ἐπὶ τοῦ ναοῦ τῶν 'Ιουδαίων : Πολύβ.16,39,4 **προσεχώρησαν . . καὶ τῶν 'Ιουδαίων οἱ περὶ τὸ ἱερὸν τὸ προσαγορευόμενον 'Ιεροσόλυμα κατοικοῦντες,** ΚΔ Ματθ.24,1 **ἐξελθὼν ὁ 'Ιησοῦς ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ**· ‖ μτφ. : Εὐρ.'Ελ.1002 **ἔνεστι δ' ἱερὸν τῆς δίκης ἐμοὶ μέγα ἐν τῇ φύσει**· **3)** νεώτ. κ. δημ. ἐκκλ. τὸ ἐνδότερον μέρος τοῦ ναοῦ τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας, τὸ ἅγιον βῆμα : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.80 **πλησίασα πρὸς τὴν πύλην τοῦ ἱεροῦ τὴν βορείαν.**

ἱερονίκης (ὁ), δωρ. **ἱερονίκας** κ. Ἐπιγρ. **-νείκης** νικητὴς εἰς ἕνα τῶν τεσσάρων ἱερῶν ἀγώνων, τῶν Ὀλυμπίων, Πυθίων, Ἰσθμίων καὶ Νεμείων : Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.30 **Ἀντιοχιανοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερονίκου**· πρβλ. περιοδονίκης.

ἱερονικῶ-έω Ἐπιγρ. εἶμαι ἱερονίκης βλ.λ. κτ. μτχ. ἀορ. : **ἱερονικησάντων.**

ἱερονόμος (ὁ) μτγν. ὁ ἱεροδιδάσκαλος : Ἐπιγρ. **τοὺς παρ' ἐνιαυτὸν .. ἱερονόμους**· **2)** ἐν Ῥώμῃ, εἶμαι ἀρχιερεύς : Διον.Ἀλ.Ῥωμ.2,73.

ἱερονομῶ-έω Ἐπιγρ. εἶμαι ἱερονόμος, ἱεροδιδάσκαλος.

ἱερονουμηνία (ἡ) σχόλ. ἡ ἑορτὴ τῆς νουμηνίας, τῆς νέας σελήνης· Σχόλ.Πίνδ.3,1 « ἱερομηνίαν δὲ λέγουσι κατὰ σύντμησιν τὴν ἱερονουμηνίαν, αἱ γὰρ τῶν μηνῶν ἀρχαὶ ἱεραί εἰσι τοῦ Ἀπόλλωνος »· πρβλ. ἱερομηνία.

ἱερονωτιαῖος-α-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἱερὸν ὀστοῦν καὶ τὴν σπονδυλικὴν στήλην : **ἱερονωτιαῖος μῦς** (ὁ ἐκτεινόμενος ἀπὸ τῆς ὀπισθίας ἐπιφανείας τοῦ ἱεροῦ ὀστοῦ μέχρι τῆς κεφαλῆς).

ἱερόξυλον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν, ἃ: γουαϊάκον· || νεώτ. φαρμακ. τὸ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενον ξύλον ἐν χρ. εἰς τὴν φαρμακευτικήν.

ἱεροόστεον (τὸ) πάπ. πιθ. τὸ ἱερὸν ὀστοῦν.

ἱεροπαράδοτος-ον (παραδίδωμι) μσν. ὁ ἐξ ἱερᾶς παραδόσεως : Εὐστ.423 **ἱεροπαράδοτα λόγια.**

ἱεροπαρέκτης (ὁ) (παρέχω) Ἐπιγρ. ὁ βοηθός, ὑπηρέτης τοῦ ἱερέως.

ἱεροπάτωρ-ορος (ὁ) (πατήρ) μσν. ἅγιος πατήρ : Ἀνδρ.Κρ.195.

ἱερόπλαστα (τὰ) μτγν. τὰ ἱερόγραφα βλ.λ. : Διον.Ἀρεοπ.124Α.

ἱεροπλαστία (ἡ) μτγν. συμβολικὴ σύνθεσις ἱερῶν πραγμάτων : Ἀρεοπ.141Α.

ἱερόπλαστος-ον (πλάσσω) μτγν. ὁ ἱερότυπος, ἱερόγραφος : Διον.Ἀρεοπ.124Α || **τὰ ἱερόπλαστα** ὡς οὐσ. βλ.λ.

ἱεροπλάστως ἐπίρρ. μτγν. ἐν ἱερᾷ ἐξεικονίσει : Διον.Ἀρεοπ.137Α.

ἱερόπλοκος-ον (πλέκω) μτγν. ὁ ἐν τοῖς ἱεροῖς πεπλεγμένος, ὅθ. ὁ θρησκευτικός, ὁ εὐσεβής : Κάτ.Ἀστρλ.Κ 8(4),212 (δ.γρ.).

ἱερόπνευστος-ον (πνέω) μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐμπεπνευσμένος, ὁ θεόπνευστος : Στουδ.Θεόδ.801.

ἱεροποίημα-ατος (τὸ) Ἐπιγρ. θυσία, προσφορά.

ἱεροποίησις-εως (ἱερόν - ποιῶ) νεώτ. ἰατρ. ἡ συνοστέωσις τοῦ πέμπτου ὀσφυϊκοῦ σπονδύλου μετὰ τοῦ ὑποκειμένου ἱεροῦ ὀστοῦ.

ἱεροποιία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ περὶ τῶν ἱερῶν τελετῶν ἢ θυσιῶν φροντίς : Ἰώσ.ΑΙ 14,10,23 **αἱ εἰς τὸν θεὸν ἱεροποιίαι,** Στράβ.5,2,9 **ἧς τέμενός ἐστιν . . θαυμαστὴν ἱεροποιίαν ἔχον.**

ἱεροποιΐον (τὸ) Ἐπιγρ. τὸ ἱεροπόιον βλ.λ.

ἱεροποίμην-ενος (ὁ) μσν. ἱερὸς ποιμήν, ἀρχιερεύς : Ἰγνάτ.Διάκ. ἐν Βί.Νικηφ.194,25.

ἱεροπόιον (τὸ) Ἐπιγρ. ἀντὶ ἱεροποιΐον, τὸ ἀξίωμα τῶν ἱεροποιῶν· || δ.ἑρμ. πιθανωτ. ὁ τόπος ὁ πρὸς διαμονὴν τῶν ἱεροποιῶν : **ἐλαίου χοῦς εἰς ἱεραπόιον.**

ἱεροποιός-όν (ποιῶ) ὁ ἐπιμελητὴς τῶν ἱερῶν τελετῶν καὶ ἰδίως θυσιῶν· || ἐν Ἀθήναις δέκα κληρωτοὶ ἄρχοντες ἐκ τῶν φυλῶν ἐκλελεγμένοι, οἵτινες ἐφρόντιζον νὰ εἶναι τὰ θύματα ἄμωμα καὶ ἐπεστάτουν εἰς τὰς δημοσίας θυσίας, ἃ. μωμοσκόποι : Πλάτ.Λύσ.207 D **ἐδόκει γάρ μοι ἱεροποιῶν τυγχάνειν,** Ἀριστλ.Ἀθ.54,6 **κληροῖ δὲ καὶ ἱεροποιοὺς δέκα, τοὺς ἐπὶ τὰ ἐκθύματα καλουμένους**· || αἱρετοὶ ἄρχοντες ἐν Ἀθήναις ἐκλεγόμενοι κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἀνάγκας : Δημ.552 **οἱ ἱεροποιοὶ τῶν σεμνῶν θεῶν**· **2)** ὁ προσφέρων θυσίαν, ὁ θυσιάζων : Διον.Ἀλ.Ῥωμ.1,40 **ἱεροποιοὶ νεανίσκοι,** αὐτ.8,40 **ἱεροποιοὶ παρθένοι.**

ἱεροποιῶ-έω (ἱεροποιός) κ. μσν. εἶμαι, ὑπηρετῶ ὡς ἱεροποιός, φροντίζω περὶ τῶν ἱερῶν τελετῶν καὶ θυσιῶν : Ἀντιφ.6,45 **ἱεροποιῶν καὶ θύων ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας,** Πλάτ.Λύσ.207 D· κ. μετ' αἰτ. : Δημ.552 **εἰσιτήρια ὑπὲρ τῆς βουλῆς ἱεροποιῆσαι καὶ θῦσαι**· **2)** μσν. θυσιάζω τι : Τζέτζ. Ἐξήγ.Ἰλ.113· **3)** μτγν. ποιῶ τι ἅγιον : Κλήμ.Ἀλ.71· || θεοποιῶ : Ἀριστείδ.1,191.

ἱερόπολις-εως (ἡ) μτγν. ἱερὰ πόλις, ἐπὶ τῆς Ἱερουσαλήμ : Φίλ.2,146.

ἱεροπομπός (ὁ) (πέμπω) μτγν. ἱερὸς πρεσβευτής, ἀπεσταλμένος : Φίλ.2,224.

ἱερόπρακτος (ὁ) (πράττω) μτγν. ἱεροποιός : Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(4),138 (δ.γρ., πιθ. ἱεροπράκτωρ).

ἱεροπρακτῶ-έω μσν. κ. νεώτ. τελῶ τὰ τῆς θείας λατρείας, ἱεροποιῶ, ἱερουργῶ : Πλαν.,Θησ. Στεφ. ἐν λ. ὑδροποτέω· **2)** ῥηματ.π. ἱεροπραξία.

ἱεροπράκτωρ-ορος (ὁ) ἀντὶ ἱερόπρακτος βλ.λ.

ἱεροπραξία (ἡ) (ἱεροπρακτῶ) νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἱεροπρακτῶ, ἡ τέλεσις τῶν τῆς θείας λειτουργίας, θρησκευτικὴ λειτουργία, ἱερουργία : **καθ' ἡμέραν τελεῖ ἱεροπραξίας,** Λασκαρ.Μυστ. 103 **προστρέχω στὴν ἐκκλησία γιὰ ὅλες ἐκεῖνες τὲς ἱεροπράξες** (ἐσφ. ἀντὶ ἱεροπραξίες).

ἱεροπρέπεια (ἡ) ἐκκλ. ἱερὸν ἀξίωμα.

ἱεροπρεπής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ εἰς ἱερὸν πρόσωπον ἢ εἰς τὰ ἱερὰ ἁρμόζων, θεοπρεπής : Πλάτ. Θεάγ.122Ε **τῷ υἱεῖ τὸ ὄνομα ἔθου καὶ ἱεροπρεπές**· **2)** ἐπὶ προσ., σεβάσμιος, ἅγιος, κ. ὑπερθ. : Ξεν.Συμπ.8,40 **ἐν τῇ ἑορτῇ ἱεροπρεπέστατος δοκεῖς εἶναι τῶν προγεγενημένων,** ΠΔ Μακκ.4,9,25.

ἱεροπρεπῶς ἐπίρρ., μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἱεροπρεπῆ, θεοπρεπῶς· Ἡσ. « θεοπρεπῶς » : Στράβ.12,5,3 **κατεσκεύασται δ' ὑπὸ τῶν Ἀτταλικῶν βασιλέων ἱεροπρεπῶς τὸ τέμενος.**

ἱεροπρόσπολος (ὁ) (πρόσπολος) μτγν. ἱερὸς θεράπων, ἱερεύς : Πτολ.Τετρ.159.

ἱερόπτης (ὁ) (ὁρῶ) μτγν. ὁ παρατηρῶν τὴν θυσίαν, ὁ προφητεύων ἐκ τῶν ἐντοσθίων, ἀπόδοσ. τοῦ λατ. haruspex : Δίων Κ 52,36.

ἱερορράπτης (ὁ) (ῥάπτω) νεώτ. ῥάπτης ἱερατικῶν ἐνδυμάτων.

ἱερορραφεῖον (τὸ) (ῥάπτω) νεώτ. ῥαφεῖον ἱερατικῶν ἐνδυμάτων.

ἱερός(-ή)-ό(ν) κ. -ά-όν κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰων. κ. ποι. **ἱρός-ή-όν,** δωρ. **ἱαρός,** αἰολ. **ἶρος** κ. **ἴαρος,** παραθ. **ἱερώτερος, ἱερώτατος** ὁ ἔχων θείαν, ὑπερφυσικὴν δύναμιν : Ὀδ.Β 409 **ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο,** αὐτ.Θ 419· || ὁμ. ἐπὶ φυσικῶν πραγμ. ἢ φαινομένων : Ἰλ.Λ 726 **ἔνδιοι ἱκόμεσθ' ἱερὸν ῥόον Ἀλφειοῖο,** αὐτ.Ρ 455 **ἱερὸν κνέφας,** Εὐρ.Μήδ.410 **ἄνω ποταμῶν ἱερῶν χωροῦσι παγαί**· **2)** ὅθ. πρὸς ἔκφρασιν ἐκπλήξεως ἢ θαυμασμοῦ, θεῖος, λαμπρός, ἔξοχος : Ἰλ.Ρ 464 **ἱερὸς δίφρος,** Ὀδ.Ω 81 **Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητάων,** Εὐρ.Ἱππ.1206 **ἱρὸν κῦμα**· **3)** ἐπὶ θείων πραγμάτων, ὁ μετέχων θεότητος ἢ ἀπὸ θεοῦ προερχόμενος : Ὀδ.Κ 426 **ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,** Ἡσίοδ.Θ 21 **ἄλλων τ' ἀθανάτων ἱερὸν γένος αἰὲν ἐόντων**· **4)** κ. νεώτ.κ.δημ. ἐπὶ γηΐνων πραγμ., ὁ πρὸς διακονίαν ἢ λατρείαν τοῦ θεοῦ προωρισμένος, ἀφιερωμένος, ὁ καθηγιασμένος : Ἰλ.Β 305 **ἱεροὺς κατὰ βωμούς,** Σοφ.ΟΚ 469 **ἱερὰς . . χοάς,** Πλάτ.Πολ. 568 D **ἱερὰ χρήματα, - ἱερὸς ἄμβων, - ἱερὰ ἄμφια**· || δημ. **τὰ ἱερὰ** ὡς οὐσ. : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ. Ἅγια Σοφιὰ 10 **παπάδες, πᾶρτε τὰ ἱερά**· || νεώτ. δημ. **τὰ ἱερὰ** (μαθήματα) τὰ θρησκευτικά· **5)** εἰδ. **ἱερὰ σώματα** ἱερόδουλοι βλ.λ. : Στράβ. 6,2,6· **6)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τόπου, ὁ τελῶν ὑπὸ τὴν προστασίαν θεοῦ (νεώτ. κ. δημ. τοῦ Θεοῦ) :

Ἰλ.Σ 504 **οἱ δὲ γέροντες εἵατ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοις ἱερῷ ἐνὶ κύκλῳ** (εἰς δικαστικὰς ἕδρας ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Διός), Ὀδ.Α 2 **Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον**· κ. μετὰ γεν.: Ὀδ.Ζ 322 **ἄλσος ἱερὸν Ἀθηναίης**, Εὐρ.Ἀλκ.75,Ξεν.Ἀν.5,3,13 **ἱερὸς ὁ χῶρος τῆς Ἀρτέμιδος**· ‖ σπαν. μετὰ δοτ.: Ἡρ.2,42· **7)** ὁμ. ἐπὶ προσ. οἷον βασιλέων, ἡρώων, κηρύκων κτλ., σεβαστός, σεπτός: Ἰλ.Ω 681 **λαθὼν ἱεροὺς πυλωρούς**, Πινδ.Π 5,97,Σοφ.ΟΚ 287, Κάλβ.Β,15 **τί φιλεῖτε τὸ μέτωπον ἱερὸν τῶν γονέων σας..;**- **ἡ γυναῖκα αὐτὴ εἶναι δι' ἐμὲ ἱερά,** - **μᾶς συνδέει ἱερὰ φιλία**· ‖ ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων δημάρχων, ὁ ἀπαραβίαστος, ἀπόδοσ. τοῦ λατ. sacrosanctus· πρβλ. νεωτ. φρ. **ἱερὸς καὶ ἀπαραβίαστος**: Πλαύτ. Τ.Γράκχ.14,15 **ἱερὸς καὶ ἄσυλος**· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ Αὐγούστου: Ἐπιγρ.· **8)** τὸ οὐδ.κτ.πληθ. ὡς οὐσ.σπαν. ἐν τῷ ἑν., τὰ πρὸς θυσίαν σφάγια, αἱ προσφοραί: Ἰλ.Β.420 **ἀλλ' ὅ γε δέκτο μὲν ἱρά**, αὐτ.Κ 571 **ὄφρ' ἱρὸν ἑτοιμασσαίατ' Ἀθήνῃ**, Ἡρ.1,59 **θῦσαι ἱρά**, Σοφ.Φιλ.1033· ‖ μεθ' Ὅμ. τὰ ἐντόσθια τοῦ θύματος, ἐξ ὧν ἐμαντεύοντο: Ἡρ.5,44 **τὰ ἱρὰ οὐ προεχώρεε χρηστά**, Ξεν.Ἀν.1,8,15 **τὰ ἱερὰ καλὰ ἦν**· **9)** γεν. θρησκευτικαὶ τελεταί: Ἡρ.1,172, Δημ. 1300 **τῶν ἱερῶν καὶ κοινῶν μετέχειν**· **10)** τὸ ἱερὸν ὡς οὐσ. βλ.λ.· **11)** παροιμ. **ἱερὰ ἄγκυρα** ἡ ἐσχάτη ἐλπίς: Λουκ.ΖΤραγ.51 **ἐξαψάμενός σου τὴν ἄγκυραν, καὶ ταῦτα ἱεράν οὖσαν**, Πολυδ. 1,93· **12)** **ἱερὸς ἰχθὺς** ὁ ἀνθίας: Ἀριστλ.ΖΙ 620b, 35 **καλοῦσιν ἱεροὺς ἰχθῦς ταύτους**· **13)** **ἱερὸς λόχος** σῶμα Θηβαίων στρατιωτῶν: Δείν.99,25, Πλούτ.Πελ.18· ‖ νεώτ. τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀλεξ. Ὑψηλάντου καταρτισθὲν ἐπαναστατικὸν σῶμα ἐν Μολδοβλαχίᾳ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς Ἑλλην.Ἐπαναστάσεως· ‖ ὁμ. κ. ὁ ὑπὸ φοιτητῶν συγκροτηθεὶς τὸ 1886 λόχος· **14)** κ. νεώτ. ἰατρ. **ἱερὰ νόσος** ἡ ἐπιληψία, σεληνιασμός: Ἡρ.3,33· **15)** **ἡ ἱερὰ ὁδὸς** ἡ εἰς Δελφοὺς ἄγουσα: Ἡρ.6,54· **16)** κ.· νεώτ. **ἱερὸν ὀστοῦν** τὸ ἔσχατον τῆς σπονδυλικῆς στήλης ὀστοῦν: Πλούτ.Ἠθ 981D· **17)** **ἡ ἱερὰ** τριήρης τὸ πλοῖον τὸ πεμπόμενον ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων εἰς Δῆλον εἰς θρησκευτικὴν πομπήν, ἡ Σαλαμινία ἢ ἡ Πάραλος: Δημ.50 **τὴν ἱερὰν ἀπὸ τῆς χώρας ᾤχετ' ἔχων τριήρη**· **18)** μσν. κ. νεώτ. **ἱερὰ ἐξέτασις** δικαστηριακὸς ὀργανισμὸς ἐν τῇ Δύσει συγκείμενος ἐκ κληρικῶν, περίφημος διὰ τὴν ἀπηνῆ δίωξιν καὶ τὰ βασανιστήρια τῶν ἑτεροδόξων, τῶν ἀλλοθρήσκων καὶ τῶν κατὰ τὸ καθολικὸν δόγμα αἱρετικῶν· ‖ δθ. νεώτ. μτφ. ἡ ἀπηνὴς καὶ ἀπανθρώπως ἐνεργουμένη δικαστικὴ ἢ ἀστυνομικὴ ἀνάκρισις.

ἱεροσαλπιγκτής (ὁ) (σαλπίζω) Ἐπιγρ. δ.γρ.**-ικτής** ὁ σαλπίζων ἐν καιρῷ θυσίας· Πολυδ. « ὁ ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς (τῇ σάλπιγγι χρώμενος) ἱεροσαλπιγκτής· ἄμεινον δὲ τὸ ἱερὸς σαλπιγκτής ».

ἱεροσαλπιστής (ὁ) Ἐπιγρ.ὁ ἱεροσαλπιγκτής βλ.λ.

ἱεροσέβαστος (ὁ) Ἐπιγρ. ὀνομασία μηνὸς ἐν τῷ ἰωνικῷ ἡμερολογίῳ.

ἱερόσκευον (τό) μσν. δημιούργημα: Μαρτυρολ.Ἁγ.Δημ.117.

ἱεροσκοπία (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. -ίη μαντεία ἐκ τῶν σπλάγχνων τῶν θυμάτων ἱερομαντεία: Ἱππ.Διαιτ.8 **καὶ ἐν ἱεροσκοπίῃ δὲ τοιάδε**, Ἰάμβλ.Πυθ.19,93.

ἱεροσκόπος-ον κ. νεώτ. ὁ ἐπισκοπῶν τὰ σπλάγχνα τῶν θυμάτων, ὁ μάντις: Ὀρφ.Εὐχὴ 23 **θέμιν θ' ἱεροσκόπων ἀνδρῶν**· ‖ ἀπόδοσ. τοῦ λατ. haruspex: Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,22.

ἱεροσκοποῦμαι-έομαι μτγν. μέσ. παρατηρῶ, ἐξετάζω τὰ σπλάγχνα τῶν θυμάτων, μαντεύομαι ἐξ αὐτῶν: Πολύβ.34,2,6 **μάντεις τε καὶ ἱεροσκοπουμένους ἀποδεικνυσθαι βασιλέας**· ‖ μαντεύομαι ἐκ τῶν ἐντοσθίων: Διόδ.Σ 1,70 **τοῦ βασιλέως ἱεροσκοπησαμένου μόσχῳ καὶ καλλιερήσαντος**· **2)** Ἡσ. « θύεται, ἱεροσκοπεῖται ».

ἱεροσπονδυλικός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἱερὸν ὀστοῦν καὶ τοὺς σπονδύλους: **ἱεροσπονδυλικὴ ἄρθρωσις** (ἡ συναρμογὴ τοῦ ἱεροῦ ὀστοῦ πρὸς τὸν τελευταῖον ὀσφυϊκὸν σπόνδυλον).

ἱεροσπουδαστήριον (τό) νεώτ. σχολεῖον πρὸς προπαρασκευὴν ἱερέων, ἱεροδιδασκαλεῖον.

ἱεροσπουδαστής (ὁ) νεώτ. σπουδαστής, μαθητὴς ἱερατικῆς σχολῆς.

ἱεροστάτης (ὁ) μτγν. ὁ ἐπιστάτης τῶν ἱερῶν ἔργων, ἐπιμελητὴς τοῦ ναοῦ: ΠΔ Ἐσδρ.1,72 **ἐπιστάτουν τῶν ἱερῶν ἔργων ἐπιμελέστερον συνεργοῦντες τοῖς .. ἱεροστάταις**.

ἱερόστεπτος-ον ὁ πρὸς ἱερὰν χρῆσιν πεπλεγμένος: Αἰσχ.Ἱκ.23 **ἱεροστέπτοισι** (δ. γρ. ἐριοστέπτοισι) **κλάδοισιν** (οὓς ἔφερον οἱ ἱκέται).

ἱεροστολικά (τὰ) τίτλος ὀρφικοῦ ποιήματος περὶ ἱερῶν στολῶν: Σουΐδ. ἐν λ. Ὀρφεύς.

ἱεροστολιστής (ὁ) (στολίζω) ὁ ἱερόστολος βλ.λ.: Χαιρήμ. π. Πορφ.Ἀποχ.4,8,Πάπ.

ἱερόστολος (ὁ) μτγν. ἱερεὺς ἐν Αἰγύπτῳ ἔχων τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἱερῶν στολῶν: Πλούτ.Ἠθ. 352B **δεικνύουσαν τὰ θεῖα τοῖς .. ἱεροστόλοις**.

ἱεροσύλημα-ατος (τό) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ἱεροσυλῶ, ἱερόσυλος διαρπαγή, κλοπὴ ἱερῶν κινητῶν πραγμάτων, ἰδίως ἀνηκόντων εἰς ναὸν καὶ ἐκ ναοῦ· Ἡσ. « ἱεροσυλημάτων· τῶν κλοπῶν τοῦ ἱεροῦ »: ΠΔ Μακκ.2,4,39 **γενομένων δὲ πολλῶν ἱεροσυλημάτων κατὰ τὴν πόλιν**· **2)** νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἱεροσυλῶ, τὸ ἐξ ἱεροσυλίας προερχόμενον ἀντικείμενον, τὸ ἐκ τοῦ ναοῦ ἢ ἄλλοθεν κλαπὲν ἱερὸν ἀντικείμενον.

ἱεροσύλησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ σύλησις, διαρπαγὴ ἢ κλοπὴ πραγμάτων ἱερῶν τοῦ ναοῦ, ἱεροσυλία: Διόδ.Σ 16,14 (ἐαφ. γρ.).

ἱεροσυλία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ἱεροσυλεῖν, κλοπή, ἁρπαγὴ ἱερῶν ἀντικειμένων ἐκ ναοῦ: Ξεν.Ἀπολ.25, Πλάτ.Πολ.443A **καὶ ἱεροσυλιῶν καὶ κλοπῶν**, Ἐπιγρ.· **2)** νεώτ. κατ' ἐπέκτ. μτφ. ἀθέμιτος πρᾶξις ἐνέχουσα ἀσέβειαν πρὸς πρόσωπα ἢ πράγματα.

ἱεροσυλικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων, ἁρμόζων ἢ ἰδιάζων εἰς τὸν ἱερόσυλον: Εὐστ.Πον.72,9 **τοῦτο τὸ ἱεροσυλικόν**.

ἱερόσυλος (ὁ) (συλῶ) κ. νεώτ. ὁ συλῶν ναόν, ὁ διαπράττων ἱεροσυλίαν, ὁ κλέπτων ἱερὰ ἀντικείμενα ἐκ ναοῦ: Ἀριστφ.Πλ.30, Πλάτ.Πολ.344B **ἱερόσυλοι καὶ ἀνδραποδισταί**· κ. θηλ.: Μέν.Ἐπιτρ. 524 **ἱερόσυλε γραῦ**· ‖ κ. ὡς ἐπιθ. **ἱερόσυλος-ον**: αὐτ.Περικ.176 **ἱερόσυλα θηρία**· **2)** ἐπὶ πραγμ., τὸ ἐξ ἱεροσυλίας προερχόμενον: Εὔβουλ.7,4 **ἱεροσύλοις καὶ πικραῖς παροψίσι**.

ἱεροσυλῶ-έω κ. νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἱεροσύλησα**, παρακ. **ἱεροσύληκα** κλέπτω ἐκ τοῦ ναοῦ ἱερὰ ἀντικείμενα, διαπράττω ἱεροσυλίαν βλ.λ.: Ἀριστφ. Σφ.845 **εἶθ' ἱεροσυλήσας φέρεις**; Ἀντιφ.5,10,Πλάτ. Πολ.575B **λωποδυτοῦσιν, ἱερασυλοῦσιν**, Λασκαρ. Μυστ.121 **νὰ βάλῃ σὲ πούληση τὴ θρησκεία καὶ νὰ ζῇ ἱεροσυλώντας**· ‖ κ. μτ. αἰτ.: Δημ.1318 **ἱεροσυλήσαντες τὰ ὅπλα** (ληστεύσαντες τὰ ἱερὰ ὅπλα)· ‖ ὁμ. **ἱεροσυλεῖν τοὺς θεοὺς** ληστεύειν τὰ τῶν θεῶν: Φάλ.84,1· ‖ ὁμ. **ἱεροσυλεῖν τὰ ἱερὰ** ληστεύειν, διαρπάζειν τοὺς ναούς: Πολύβ. 31,4,10 **ἱεροσυλήκει δὲ καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἱερῶν**· **2)** νεώτ. μτφ. διαπράττω, ἐκδηλῶ ἀσέβειαν πρὸς πρόσωπα ἢ πράγματα θεωρούμενα ἱερά· **3)** ρηματ. π. ἱεροσύλημα, ἱεροσύλησις, ἱεροσυλία, ἱερόσυλος.

ἱεροσύλως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἱερόσυλον, βέβηλον, ἀσεβῆ.

ἱεροσφυϊκός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἱερὸν ὀστοῦν καὶ τὴν ὀσφύν, ἱερονωτιαῖος: **ἱεροσφυϊκὸς μῦς**.

ἱεροτᾰμίας (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ταμίας ναοῦ, θησαυροφύλαξ τῶν ἱερῶν.
ἱεροταμιεύω Ἐπιγρ. κ. πάπ. εἶμαι ἱεροταμίας, ἐκτελῶ καθήκοντα ἱεροταμίου : Ἐπιγρ. **ἱεροταμιεύσαντος** (τοῦ δεῖνα), Πάπ.
ἱεροτάφιον (τὸ) μσν. ἱερὸς τάφος.
ἱεροτέκτων-ονος (ὁ) πάπ. τέκτων, οἰκοδόμος ναῶν : **τῶν . . ἱεροτεκτόνων Ἀθηνᾶς**.
ἱεροτελεστής (ὁ) μτγν. ὁ μυῶν, εἰσάγων τινὰ εἰς θρησκευτικὰ μυστήρια, ἱερομύστης, περὶ τοῦ Χριστοῦ : Διον.Ἀρεοπ.200D· **2)** νεώτ. ὁ τελῶν θρησκευτικὴν λειτουργίαν, ἱερουργός.
ἱεροτελεστία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ μύησις εἰς τὰ ἱερὰ πράγματα, θρησκευτικὰ μυστήρια· κτ. Σουΐδ. ἐν λ. ἁγίασμα « ἁγιστεία δὲ ἡ ἱεροτελεστία » : Σωφρόν.3985Β· || ὁμ. ἱερολογία : Λέοντ.Νεαρ. 211· || ὁμ. ἡ τέλεσις θρησκευτικῆς λειτουργίας, ἱερουργία.
ἱεροτελεστικός-ή-όν ἐκκλ. κ. νεώτ. ὁ κατάλληλος πρὸς τέλεσιν ἱεροπραξιῶν· || νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἱεροτελεστίαν· ἐπίρρ. νεώτ. -ῶς.
ἱεροτεύκτης (ὁ) μτγν. οἰκοδόμος, κατασκευαστὴς ναῶν : Βέττ.Βάλ.4,11.
ἱερότευκτος-ον μσν. ὁ κατὰ τρόπον ἱερὸν ἢ πρὸς τέλεσιν ἱεροτελεστιῶν κατεσκευασμένος : Ἀνδρ.Κρ.18,126 **ἱερότευκτος οἶκος**.
ἱερότης-ητος (ἡ) μσν. κ. νεώτ., δημ. -η κ. -ότητα ἰδιότης τοῦ ἱεροῦ, ἁγιότης, ἁγιωσύνη, ὡς προσωνυμία : Τζέτζ.Ἐπιστ.1,267, - **ἡ ἱερότης σας**· πρβλ. παντερίτης· || τὸ σεβαστόν, σεπτόν, ἀπαραβίαστον : **ἡ ἱερότης τῆς μητρικῆς στοργῆς**.
ἱερότροχον ἅρμα (τὸ) τὸ ἐν χρήσει εἰς ἑορτὰς καὶ πανηγύρεις ἱερὸν ἅρμα : Ὀρφ.Ὕμν.14,2.
ἱεροτῡπία (ἡ) μσν. ἐκκλ. ἱερὰ τελετή.
ἱερότυπος-ον μσν. ἐκκλ. ὁ ἔχων ἱερὸν τύπον, ἱερόπλαστος, ἐπὶ τῶν ἱερῶν εἰκόνων.
ἱεροτύπως ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ἱερότυπον, δι' ἱεροτυπίας:Φώτ.Ἐπιστ.76 (ἐκδ.Ἰω.Βαλ.40)).
ἱερουλίζω μτγν. ἀμφ. σημ. ἐπὶ οἴνου, πιθ. εἶμαι ἀφοδεις : Ἀλέξ.Τραλλ.10 **τὸν παλαιὸν καὶ ἱερουλίζοντα**.
ἱερουπώλης (ὁ) πάπ. πιθ. πωλητὴς ἱερῶν πραγμάτων : Πάπ. **ἱερουπώλου Ἰσιδος**· || διαφ. ἑρμ. ἱερεύς· πρβλ. ἱερούπωλος.
ἱερούπωλος (sic) Ἰσιακος πάπ. ἱερεύς.
ἱερουργεῖον (τὸ) μσν. ἐκκλ. ἱερὰ πρᾶξις.
ἱερούργημα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ἱερουργία βλ.λ. : Ἰώσ.ΑΙ 8,4,5,Ἰάμβλ.Πυθ.28,147.
ἱερουργία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., Ἰων. **ἱρουργία** ἡ ἐνέργεια τοῦ ἱερουργῶ, ἡ τέλεσις τῶν τῆς θείας λατρείας, θρησκευτικὴ τελετή, θυσία : Ἡρ.5,83 **εἰσὶ δὲ σφι καὶ ἄρρητοι ἱρουργίαι** (δ.γρ. ἱοργίαι), Πλάτ.Νόμ.775Α **ὅσα δὲ προτέλεια γάμων ἤ τις ἄλλη περὶ τὰ τοιαῦτα ἱερουργία**.
ἱερουργός (ὁ) μτγν. κ.νεώτ., δωρ. **ἱερω[ργός]**, ἐπ. τ. **ἱεροεργός** ὅστις ἱερουργεῖ βλ.λ., ὁ τελῶν τὰς θυσίας ἱερεύς : Καλλ.ἀπ.450· || ἐκκλ. κ. νεώτ. γεν. ὁ ἱερεὺς ὁ ἐκτελῶν τὰς θρησκευτικὰς τελετὰς κ. ἰδ. τὴν θείαν λειτουργίαν· **2)** Ἐπιγρ. **ἱερουργοὶ τῆς Ἀθηνᾶς** τὰ μέλη θρησκευτικοῦ τινος σωματείου, συλλόγου ἐπιμελουμένου τῶν τῆς λατρείας τῆς Ἀθηνᾶς.
ἱερουργῶ-έω μτγν., Ἐπιγρ., νεώτ. κ. δημ. ἐκτελῶ ἱερὰς τελετὰς κ. ἰδ. ἐκκλ. τὴν θείαν λειτουργίαν : Φίλ.2,94, Ἐπιγρ.,-**ὁ ἐφημέριός μας ἱερουργεῖ ἐπὶ τριάκοντα ἔτη ἀνελλιπῶς**, - **στὸ πανηγύρι τοῦ χωριοῦ ἔρχεται καὶ ἱερουργεῖ ὁ δεσπότης**· **2)** μτγν. ἐν φρ. μτ. αἰτ. **ἱερουργεῖν ζῷον** σφάζειν τὸ πρὸς θυσίαν ἱερεῖον· Ἀμμών.127V « **σφάξαι δὲ τὸ ἱερουργῆσαι τὸ ζῷον** »· **3)** μτγν. τὸ μέσ. **ἱερουργοῦμαι** τελῶ τῇ συμπράξει θύτου, ἱερέως, μάντεως θυσίαν : Πλούτ.Ἀλέξ.31 **Ἀλέξανδρος δὲ . . μετὰ τοῦ μάντεως Ἀριστάνδρου διέτριβεν ἱερουργίας τινὰς ἀπορρήτους ἱερουργούμενος**· **4)** Ἐπιγρ. φρ. **ἱερουργεῖν τὴν κλίνην** στρωννύναι τὴν ἱερὰν κλίνην (ἑορτὴ π. Ρωμαίοις, καθ' ἣν ἐκόσμουν τὰς κλίνας τῶν θεῶν καὶ παρετίθεσαν αὐτοῖς θοίνην)· || ὁμ. φρ. μτγν. ἐκκλ. **ἱερουργεῖν τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ** ἀφοσιοῦσθαι εἰς τὴν διάδοσιν, τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς θείας ἐν τῷ ἱερῷ εὐαγγελίῳ διδασκαλίας : ΚΔ Ρωμ.15,16· || ὁμ. φρ. **ἱερουργεῖν τὸν νόμον** ἀσχολεῖσθαι εἰδικῶς εἰς ἐκτέλεσιν, εἰς τήρησιν τῶν ἐν τῷ μωσαϊκῷ νόμῳ (τῇ Πεντατεύχῳ) καθωρισμένων : ΠΔ Μακκ.4,7,8 **τοιούτους δὲ δὴ εἶναι τοὺς ἱερουργοῦντας τὸν νόμον ἰδίῳ αἵματι**· **5)** παθ. κτ. μτχ. ἐνεστ. **ἱερουργούμενοι βωμοὶ** οἱ ἐφ' ὧν προσφέρονται θυσίαι : Πορφ.Μαρκ.18· **ἱερουργούμεναι τελεταὶ** αἱ τελούμεναι : Ἰάμβλ. Πυθ.3,14· κ. κτ. μτχ. ἀορ. **τὰ ἱερουργηθέντα** αἱ γενόμεναι θυσίαι : Ἡρωδιαν.Ἱστ.5,5,9· || νεώτ. **ἱερουργούμενοι ναοὶ** οἱ ἐν οἷς τελεῖται τακτικῶς κτ. Κυριακὴν ἡ θεία λειτουργία ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰ παρεκκλήσια, τὰ (ἐ)ρημοκκλήσια· **6)** ρηματ.π. ἱερουργός, ἱερουργία, ἱερουργεῖον, ἱερούργημα.
ἱεροφάντης (ὁ) (φαίνω) κ. νεώτ., Ἰων. **ἱροφάντης**, τὸ θηλ. **ἱεροφάντις-ιδος** ὁ φαίνων, δεικνύων τὰ ἱερά, ὁ διδάσκων τὴν τάξιν τῶν θυσιῶν καὶ τῆς λατρείας· καθ' Ἡσ. «ἱεροφάντης· μυσταγωγός, ἱερεὺς ὁ τὰ μυστήρια δεικνύων » : Ἡρ.7,153 **ἱεροφάνται τῶν χθονίων θεῶν**· || εἰδ.ἀνώτατος ἱερατικὸς ἄρχων τῆς ἐν Ἐλευσῖνι λατρείας τῆς Δήμητρος καὶ Κόρης : Ἐπιγρ., Λυσ.6,1 **ἤκουον τοῦ ἱεροφάντου λέγοντος**, Πλούτ.Ἀλκ.33 **Θεόδωρος ὁ ἱεροφάντης**· || ὁμ. θρησκευτικός τις ἄρχων ἐν Ἀθήναις : Ἐπιγρ.· || ὁμ. ἐν Ρώμῃ ὁ ἀρχιερεὺς (pontifex) : Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,73· || ὁμ. ἐν Ρώμῃ, ὁ μέγιστος ποντίφιξ, ὁ ἄκρος ἀρχιερεὺς (pontifex maximus) : Πλούτ.Νομ.9 **ὁ δὲ μέγιστος τῶν Ποντιφίκων οἷον ἐξηγητοῦ καὶ προφήτου, μᾶλλον δὲ ἱεροφάντου τάξιν εἴληχεν**· || ὁμ. ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Ἑβραίων : Φίλ.2,322· ὁμ. ἐπὶ τοῦ Μωϋσέως : αὐτ.1,117· || ὁμ. ὁ ἱερεύς, κατὰ τοὺς χριστιανικοὺς χρόνους : Ἑλλ.Ἐπιγράμμ.· **2)** μτγν. μυστικὸς ἐξηγητής, ἑρμηνευτής : Ἱεροκλ.Χρ.Ἐπ.20, 466Μ (- **τῆς τετρακτύος**· **3)** νεώτ. μτφ. βαθὺς μύστης ἐπιστήμης τινὸς ἢ τέχνης, ἣν ἀσκεῖ οὗτος λίαν εὐσυνειδήτως ὡς ἱεροτελεστίαν : ἱεροφάντης τῶν Μουσῶν·τῆς θείας τοῦ Ἀσκληπιοῦ τέχνης.
ἱεροφαντία (ἡ) μτγν. τὸ ἀξίωμα, τὸ ἔργον τοῦ ἱεροφάντου : Πλούτ.Ἀλκ.34 **ἱεροφαντίαν καὶ μυσταγωγίαν**, Λουκ.Ἀλέξ.38.
ἱεροφαντικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ἱεροφάντην : Λουκ.Ἀλέξ.60 **στεφανωθῆναι τῷ ἱεροφαντικῷ καὶ προφητικῷ στέμματι**· || **βίβλοι ἱεροφαντικοὶ** βιβλία περὶ τῶν pontifices (libri pontificales) : Πλούτ.Νομ.22 **δώδεκα μὲν εἶναι βίβλους ἱεροφαντικάς**.
ἱεροφαντικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τὸν τρόπον τῶν ἱεροφαντῶν, ὡς ἱεροφάντης : Λουκ.Ἀλέξ.39 **ἐσήει ἱεροφαντικῶς ἐσκευασμένος ἐν . . σιωπῇ**.
ἱεροφάντις-ιδος (ἡ) κ. νεώτ., θηλ. τοῦ ἱεροφάντης βλ.λ.· Φώτ. « ἱεροφάντιδες· αἱ τὰ ἱερὰ φαίνουσαι τοῖς μυουμένοις » : Ἐπιγρ., Πλούτ.Σύλλ.13 **τῇ δὲ ἱεροφάντιδι . . ἡμίεκτον . . πεπέρεως ἔπεμψε**, Ἰουλ.Λόγ.7,221C.
ἱεροφάντρια (ἡ) Ἐπιγρ. θηλ. τοῦ ἱεροφάντης βλ.λ.
ἱεροφαντῶ-έω μτγν. εἶμαι ἱεροφάντης : Λουκ. Ἀλέξ.39 **ἐδᾳδούχει δὲ καὶ ἱεροφάντει ὁ Ἐνδυμίων**, Ἐπιγρ.· **2)** μυῶ τινα τὰ μυστήρια : Φίλ. 2,403· ὁμ. μτ. δοτ. : αὐτ.1 146· κ. παθ. : αὐτ.2,187 **ἱεροφαντουμένη ψυχή**· **3)** μτβ. ἐξηγῶ, διδάσκω ὡς ἱεροφάντης : Ἡράκλειτ.Ἀλληγ.64 (- **τελετάς**· κ.

παθ. : Φίλ.1,194 **τοὺς ἱεροφαντηθέντας λογισμοὺς θεοῦ** (τοὺς ἐμπνευσθέντας).
ἱεροφάντωρ-ορος (ὁ) ἀντὶ ἱεροφάντης βλ.λ. : Σουΐδ.ἐν λ.᾿Ιουλιανός.
ἱεροφεγγής-οῦς-ές μσν. ὁ ἐκπέμπων, ἀναδίδων ἱερὸν φέγγος, ὁ ἔχων ἱερὸν φῶς : ᾿Ανδρ.Κρ.195.
ἱεροφοιτῶ-άω μτγν. φοιτῶ ἐν τοῖς ἱεροῖς, ἐπισκέπτομαι τοὺς ναούς : Πτολ.Τετράβ.158 (κῶδ. ἱεροφοιτοῦντας).
ἱεροφόρος-ον δ. τ. τοῦ ἱεραφόρος βλ.λ. : ᾿Επιγρ., Πτολ.Τετράβ.181.
ἱερόφρων-ονος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ ἱερὰ φρονῶν : Μιχ.Μοναχ.Βί.Στουδ.Θεόδ.265 (ἔκδ.Mi.).
ἱεροφῠλάκιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ μέρος, ἔνθα φυλάττονται τὰ ἱερὰ σκεύη τῶν ναῶν, ἱεροθήκη : Διον.᾿Αλ.Ρωμ.2,70.
ἱεροφύλαξ-ᾰκος (ὁ) κ. νεώτ., ποι. **ἱροφύλαξ** ὁ φύλαξ, ἐπιστάτης τοῦ ναοῦ, ναοφύλαξ : Εὐρ.ΙΤ 1027 **εἴσ᾿ ἔνδον ἱεροφύλακες** (διόρθ. ἱεροῦ φύλακες), ᾿Επιγρ.· ‖ νεώτ. εἰδ. ὁ φύλαξ τῶν ἱερῶν σκευῶν· **2**) ὁ ἀρχιερεὺς (pontifex) ἐν Ρώμῃ : Διον.᾿Αλ.Ρωμ.2,73.
ἱερόφωνος-ον ᾿Επιγρ. ὁ ἔχων ἱερὰν φωνήν, ὡς οὐσ. πιθ. ὁ ἀπαγγέλλων τοὺς χρησμοὺς ἱερεύς, ὑπαφήτης : ᾿Επιγρ.· ‖ πιθ. ἀνάγν. ἀντὶ **ἠεροφώνων** ἐν ᾿Ιλ.Σ 505 **κηρύκων . . ἠεροφώνων** (ἑρμ. Σουΐδ. κ. Φώτ. μεγαλοφώνων)· ‖ ἐσφ. γρ. ἀντὶ ἱμερόφωνος : ᾿Αλκμ.26,1.
ἱεροφωρῶ-έω ᾿Επιγρ. ἱεροσυλῶ βλ.λ. : ᾿Επιγρ. ἱεροφώρεον [καὶ νό]**μισμα ἔκοπτον χάλ[κεον]**.
ἱερόχθων-ονος (ὁ,ἡ) ᾿Επιγρ. ποι. **ἱρόχθων** ὁ ἐξ ἱερᾶς γῆς : ᾿Επιγρ. **ἱερόχθων βῶλος.**
ἱεροχλόη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **ἀγρωστωδῶν** φυτῶν.
ἱεροψάλτης (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἱερὸς ψαλμῳδός : ᾿Αντίοχ.π.᾿Ιωσ.ΑΙ 12,3,3, Βασ.2,72 **ἱεροψάλτης Δαβίδ**· **2**) κ. νεώτ. ὁ ψάλλων τοὺς ἱεροὺς ὕμνους ἐν τῷ ναῷ, ψάλτης : ΠΔ῎Εσδρ.1,1,14 **οἱ ἱεροψάλται υἱοὶ ᾿Ασάφ ἦσαν ἐπὶ τῆς τάξεως αὐτῶν,** Εὐστ.Πον.323,94 **ὁ ἱεροψάλτης μοναχός.**
ἱερόψῡχος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἱεράν, εὐσεβῆ ψυχήν : ΠΔ Μακκ.4,17,4 **ὦ μήτηρ ἱερόψυχε.**
ἱερῶ-όω (ἱερός) κ. νεώτ., δημ. μ. κτ. μτχ. παθ. **ἱερωμένος,** δωρ. **ἱαρόω,** παθ. **κ.ἱερεοῦμαι** (᾿Επιγρ.), μτχ. κ. **ἱερειωμένος** (᾿Επιγρ.), καθιστῶ τι ἱερόν, καθιερῶ, ἀφιερῶ, ἀνατίθημι : Πλάτ.Νόμ.771Β **ἱεροῦν αὐτάς,** ᾿Επιγρ. (**τὰν γᾶν**) **ἂν ᾿Αμφικτίονες ἱάρωσαν,** ᾿Επιγρ. ϊιαρόντα (=ἱερούντων) **᾿Απόλλωνος ᾿Εχέτο ἄγαλμα**· ὁμ. θεσσ. μτχ. **ἱερούοντος** : ᾿Επιγρ.· ὁμ. παθ. παρακ. **ἱερῶσθαι** : Θουκ.5,1, ᾿Επιγρ.· ‖ **ἱεροῦμαι ἱερωσύνην** ἐκτελῶ ἔργα ἱερέως : Αἰσχίν.1,19 **μηδ᾿ ἱερωσύνην ἱερώσασθαι** (δ.γρ. ἱεράσασθαι)· ‖ ὁμ. σημ. ἐν τῷ τ. **ἱερεοῦμαι** : ᾿Επιγρ. **τὴν ἱερωσύναν ἀξίως ἱερεώσατο τοῦ θεοῦ**· ‖ ἡ μτχ. ἱερ(ει)ωμένος ἀφιερωμένος : αὐτ. **τῷ θεῷ οὗ ἂν ᾖ ἱερειωμένος,** αὐτ. **Δωρίδος ἱερεωμένης** (πιθ. μτχ. ἐνεστ. τοῦ ἱεράομαι = ἱερωμένης), Διον.᾿Αλ.1,57,10, Πλούτ.᾿Ηθ.403F· ‖ μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὡς οὐσ. **ἱερωμένος** βλ.λ.
ἱέρωμα-ατος (τὸ) ᾿Επιγρ. **ἱάρ-** τὸ εἰς τὸν θεὸν καθιερωμένον πρᾶγμα, ἀνάθημα : ΠΔ Μακκ.2,12,40 **εὗρον δὲ ἑκάστου τῶν τεθνηκότων ὑπὸ τοὺς χιτῶνας ἱερώματα τῶν ἀπὸ ᾿Ιαμνείας εἰδώλων,** ᾿Ιώσ.ΑΙ 1,19,10, Δαμάσκ.᾿Ισιδ.71· **2**) ῾Ησ. « ἱέρωμα· τὸν κάννον Λάκωνες, ὃν τινες μᾶλλον ⟨ἢ⟩ σκόλλυν ».
ἱερῶμαι-άομαι, ἰων. **ἱράομαι,** μέλλ. **ἱεράσομαι** κ. ἰων. ἱρήσομαι, ἀόρ. **ἱερησάμην,** παρακ. μτχ. **ἱερημένας,** παθ. ἀόρ. α' μτχ. **ἱερασθεῖσα** εἶμαι ἱερεὺς ἢ ἱέρεια, μτ. γεν. : ῾Ηρ.2,35 **ἱρᾶται γυνὴ μὲν οὐδεμία οὔτε ἄρσενος θεοῦ οὔτε θηλέης,** Διον.᾿Αλ. Ρωμ.2,19· κ. μτ. δοτ. : Παυσ.6,11,2 **ἱερᾶσθαι μὲν** **῾Ηρακλεῖ** ἀπολ. : Θουκ.2,2 **πεντήκοντα .. ἔτη ἱερωμένης,** Φίλ.2,157· κ. μτ.συστ. αἰτ. : Αἰσχίν.1,19 **μηδ᾿ ἱερωσύνην ἱεράσασθαι** (δ.γρ. ἱερώσασθαι)· συνήθ. ἐν ᾿Επιγρ. **ἱερασάμενος τῇ πατρίδι,** πρβλ. ἱερῶ-όω.
ἱερωμένος (ὁ) μτγν., νεώτ. κ.δημ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ἱερῶ(-όω) βλ.λ.· ὡς οὐσ. ὁ καθιερωμένος τῷ θεῷ, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ἱερατεῖον, κληρικός, οἷον διάκονος, ἱερεύς, ἐπίσκοπος : Εὐσ.2,956C.
ἱερωνία (ἡ) πάπ. ἀμφ. σημ.
ἱερωνυμία (ἡ) μσν. ἱερὸν ὄνομα : Εὐστ.Πον.40,96.
ἱερωνυμῖται (οἱ) νεώτ. μοναχικὸν τάγμα τῆς Δυτικῆς ᾿Εκκλησίας, ἀσχολούμενοι κυρίως περὶ τὴν ἐκπαίδευσιν.
ἱερώνῠμος-ον (ὄνομα) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἱερὸν ὄνομα : Λουκ.Λεξιφ.10 **ἀνώνυμοί τέ εἰσι καὶ οὐκέτι ὀνομαστοὶ ὡς ἂν ἱερώνυμοι ἤδη γεγενημένοι**· **2**) εἰδ. νεώτ. βοταν. τὸ θηλ. **ἱερώνυμος** ὡς οὐσ. γένος **εὐφορβιοειδῶν** φυτῶν.
ἱερωνυμῶ-έω μσν. καλῶ δι᾿ ἱεροῦ ὀνόματος : Πρόδρ. ἐν ᾿Επιστ. (Lazerii Misc.1,60, κ. Notitt. Mss.6,54)), Εὐστ.Πον.145,1.
ἱερῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. **-ά** κατὰ τρόπον ἱερόν, ἅγιον : Πλούτ.Λυκ.27 **τῶν ἱερῶς** (δ.γρ. ἀντὶ ἱερῶν) **ἀποθανόντων**· **2**) Σουΐδ. μεγάλως
ἱέρωσις-εως (ἡ) μτγν. καθιέρωσις, εἰκασ. ἀντὶ ἵδρυσις ἐν Δίων Κ ἀπ.13,3.
ἱερωστί ἐπίρρ., ἰων. **ἱρωστί** κατὰ τρόπον ἱερόν, ἅγιον, ὁσίως, **εὐσεβῶς** : ᾿Ανακρ.149.
ἱερωσύνη (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰων. **ἱρωσύνη,** ἐν ἀττ. ᾿Επιγρ. **ἱερεωσύνη,** τὸ ἀξίωμα τοῦ ἱερέως, ἱερατεία : ῾Ηρ.3,142 **ἱρωσύνην . . αἱρεῦμαι,** Δημ.1376, ΚΔ῾Εβρ.7,11 **τελείωσις διὰ τῆς Λευιτικῆς ἱερωσύνης ἦν,** Βί.᾿Αλεξ.2486 **ἦν Στασαγόρας ὀργισθεὶς μετέστησεν αὐτίκα** (**ἱερωσύνης τὴν αὐτήν,** Λασκαρ.Μυστ.110 **τὰ ἤθη τους πρὶν καὶ μετὰ τὴν ἱερωσύνη τους, τὰ γνωρίζουμε,** τ. ὅρκου ἱερέως **ὀμνύω ἐπὶ τῇ ἱερωσύνῃ μου**· ‖ ἐν τῷ πληθ. ἱερατικὰ ἔργα, θυσίαι, τελεταί : Σχόλ. ᾿Αριστοφ.Εἰρ.923· **2**) κτ. ἐπέκτ. τὸ σύνολον τῶν ἱερέων, ὁ κλῆρος, τὸ ἱερατεῖον : ᾿Ιω.Χρυσ.1,382Β, ᾿Επιφάν.1,868D, Θ Λειτ.Χρυσοστόμου, Εὐχὴ ἱερέως **τῆς ἱερωσύνης ἡμῶν μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ**· **3**) νεώτ. ἐκκλ. τὸ μυστήριον, δι᾿ οὗ **καθιεροῦταί** τις λειτουργὸς τῆς θρησκείας, **ὃ.** χειροτονία.
ἱερωσύνιον (τὸ) γλωσσ. ἱερωσύνη, ἱερατεία.
ἱερώσυνος-η-ον, ἐν ἀττ. ᾿Επιγρ. κ. **ἱερεώσυνος** κ. **ἱερειώσυνος** ἱερατικός, **ὅθ.** τὸ οὐδ. πληθ. **ἱερώσυνα** ὡς οὐσ. τὸ μερίδιον τοῦ ἱερέως ἐκ τῶν θυσιαζομένων ζῴων : ᾿Αμειψ.7, ᾿Επιγρ.· ‖ κατὰ ΑΒ 44 «τὰ τοῖς θεοῖς ἐξαιρούμενα μέρη καὶ θυμιώμενα ».
ἱερωτεία (ἡ) ᾿Επιγρ. δ. τ. τοῦ ἱερατεία βλ.λ. : ᾿Επιγρ. **ὁ πριάμενος τὰν ἱερωτε[ίαν τῶν θεῶ]ν.**
ἱερωτεύω ᾿Επιγρ. δ.τ. τοῦ ἱερατεύω βλ.λ. : ἱερωτευσεῖ **ἐ[πὶ ζωᾶς].**
ἱερωτός-ή-όν ᾿Επιγρ., θεσσαλ. **ἱαρωτός,** κ. **ἱαρουτός ἀφιερωμένος,** καθιερωμένος.
ἴεσις-εως (ἡ) (εἶμι) ἡ ἐνέργεια τοῦ ἰέναι, τὸ πορεύεσθαι, ὑπάγειν, πορεία, λ. πλασθεῖσα ὑπὸ Πλάτ.ἐν Κρατ.426C **δῆλον ὅτι ἴεσις βούλεται εἶναι· . . ἴεσις ἂν ὀρθῶς καλοῖτο.**
ἴεσις-εως (ἡ) (ἵημι) ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἵημι, τὸ ρίψιμο : ΕΜ 469,54.
ἴεσσα ῾Ησ. « βαδίζουσα ».
ἰέττας (διόρθ. τέττας) ῾Ησ. « πατέρας Κρῆτες, ἢ τοὺς ἀγρίους τράγους ».
ἰεῦ ἐπιφ. εἰρωνικὸν : ᾿Αριστοφ.Σφ.1335 **ἰὴ ἰεῦ,** καλούμενοι.
ἰζαίνω μτγν. τ. τοῦ ἰζάνω, ἐγκαθιστῶ, κατοικίζω τινά : ᾿Αρετ.Χρον.Παθ.1,15 (δ.γρ.).
ἰζάνω (ἵζω) κ. νεώτ. μ. ἐνεστ. κ. παρατ., αἰολ.**ἰσδά-**

νω,μτβ. καθίζω τινά, βάλλω τινὰ νὰ καθίσῃ, ἱδρύω: Ἰλ.Ψ 258 **ἵζανεν εὐρὺν ἀγῶνα·** || νεώτ. καθιζάνω, κατακαθίζω· **2)** ἀμτβ. καθέζομαι, κάθημαι: Ὀδ.Ω 209 **ἐν τῷ** [κλισίῳ] . . **ἵζανον,** πρβλ.Σαπφ. 2,3· κ. ἐπὶ πραγμ. : Ἰλ.Κ 92 **οὔ μοι ἐπ' ὄμμασι νήδυμος ὕπνος ἱζάνει,** Φιλόστρ.Ἡρ.19,19 **ἡ δρόσος ἱζάνει ἐπὶ δόνακας·** **3)** ἀμτβ. ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, κατακαθίζω, καθιζάνω : Θουκ.2,76 **τοῦ χώματος.. ἱζάνοντος.. ἐπὶ τὸ κενούμενον·** **3)** ρηματ.π.ἵζημα.

ἰζέλα Ἡσ. « ἀγαθὴ τύχη. Μακεδόνες».

ἰζέλος Ἡσ. « ὁ θαλάττιος σκορπίος ».

ἵζημα-ατος (τό) (ἱζάνω) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἱζάνειν βλ.λ., ἡ καθίζησις, βύθισις, ἡ πρὸς τὸ κάτω ὑποχώρησις : Στράβ.1,3,17 **διαστὰς ὁ ἰσθμὸς ἢ ἵζημα λαβών,** Πλούτ.Ἠθ.434C· || μτφ. ἐπὶ λόγου, ὕφους : Λογγῖν.Ὕφ.9,13 **ὕφη ἱζήματα μηδαμοῦ λαμβάνοντα·** **2)** νεώτ. τὸ κατακάθισμα, ἡ ὑποστάθμη· || γεωλ. πέτρωμα σχηματισθὲν ἐκ καθιζήσεως οὐσιῶν αἰωρουμένων ἐν τῷ ἀέρι ἢ εὑρισκομένων ἐν τῷ ὕδατι.

ἰζηματίας (ἐνν. σεισμός) (ὁ) σεισμὸς ἐπιφέρων καθιζήσεις, χάσματα γῆς· Ἰω.Λυδ.Διοσ.53 « ἰζηματίαι δὲ [σεισμοὶ] οἳ τοῖς κοιλώμασι τὴν ὑπερκειμένην εἰσκαθίζουσι γῆν » : Ἀριστλ.Κόσ.396a,4 (δ. γρ. ἀντὶ χασματίαι).

ἰζηματίνη (ἡ) νεώτ. μικροβ. λευκωματοειδὴς οὐσία ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἀντισωμάτων, ἀναπτυσσομένη ἐν τῷ αἵματι καὶ ἔχουσα τὴν ἰδιότητα νὰ καθιζάνῃ τὰ βακτήρια καὶ διαφόρους πρωτεΐνας.

ἰζηματογένεσις-εως (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ γένεσις ἐξ ἱζήματός τινος, τὸ φαινόμενον τοῦ σχηματισμοῦ ἰζηματογενῶν πετρωμάτων ἢ ἀποθεμάτων.

ἰζηματογενής-οῦς-ές νεώτ. γεωλ. ὁ ἐξ ἱζημάτων βλ.λ.3) σχηματισθείς, προερχόμενος : **ἰζηματογενῆ πετρώματα.**

ἰζηματογόνος-ον νεώτ. ὁ γεννῶν, παράγων ἵζημα βλ.λ.2)· **2)** εἰδ. μικροβ. ὁ περιέχων ἰζηματίνας : **ἰζηματογόνος ὀρός.**

ἰζηματώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς ἵζημα, ὁ ἐξ ἱζημάτων, ὁ περιέχων ἱζήματα βλ.λ.

ἵζησις-εως (ἡ) νεώτ. καθίζησις, κατάπτωσις, κατακρήμνισμα, κατακάθισμα.

ἰζίνας Ἡσ. « οἰωνοί, ὄρνιθες, προχόοι, λέβητες, τρίποδες ».

ἰζοῦνα Ἡσ. « βοόστασις ».

ἵζω (πρβλ. ἕζομαι, ἕδος), δωρ. **ἴσδω,** μ. ποι. κ. π. μτγν. πεζοῖς, ἀττ. **καθίζω,** προστ. **ἵζε,** παρατ. **ἷζον,** κ. ἰων. **ἵζεσκον,** ἀόρ. **εἷσα,** κ. ἐν προστ. **εἶσον,** ἐν μτχ. **ἕσας,** αἰτ. **ἕσσαντο,** ἐν ἀπαρφ. **ἕσσαι,** ἀόρ. μτγν. **ἵζησα,** μέλλ. **ἰζήσω,** παρακ. **ἵζηκα** μτβ. καθίζω τινά, τὸν βάζω νὰ καθίσῃ, ἱδρύω : Ἰλ.Ω 553 **μή με πω ἐς θρόνον ἵζε,** αὐτ.Β 53 **βουλὴν . . ἷζε γερόντων** (συνεκρότησε συμβούλιον), Ἡρ.3,61 **εἷσε ἄγων ἐς τὸν . . θρόνον,** Αἰσχ.Εὐμ.18 **ἵζει . . τοῖσδε μάντιν ἐν θρόνοις·** || ἵστημι, τοποθετῶ, τάσσω, ἐγκαθιδρύω τινά που, τὸν βάζω κάπου : Ἰλ.Ψ 359 **παρὰ δὲ σκοπὸν εἷσεν . . Φοίνικα** (ἔβαλε σκοπόν), αὐτ.Δ 392 **λόχον εἷσαν** (ἔστησαν ἐνέδραν), Ὀδ.Υ 210 **ὅς μ' ἐπὶ βουσὶν εἷσε** (μ' ἔταξεν ἐπόπτην τῶν . .), αὐτ.Ζ 8 **εἷσεν δὲ Σχερίῃ** (τοὺς ἔβαλεν εἰς τὴν νῆσον Σ.), Πίνδ.Π 4,273 **ἐπὶ χώρας . . ἕσσαι,** Ἡρ.6,57 **ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἵζειν τοὺς βασιλέας,** Ἐπιγρ. **ἕσαντα ἐπὶ τῷ ὠδῷ** (ἐπὶ ἱκέτου, βάζοντάς τον νὰ καθίσῃ)· σπαν.π. τραγ. : Σοφ.ΟΚ 713 **σὺ γάρ νιν εἰς τόδ' εἷσας αὔχημ'** (διότι σὺ ἤγαγες αὐτὴν εἰς τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς δόξης)· **2)** μεθ' Ὅμ. ἐν μέσ. ἀόρ. α' **εἱσάμην,** γ' ἑν. πρόσ. **εἵσατο,** κ. δωρ. Ἐπιγρ. **ἱσατο,** κ. ἵσσατο, γ' πληθ. πρόσ. [ἑ]σσαντο, μτχ. **ἑσσάμενος,** ἀττ. μτχ. πιθ. **ἑσάμενος,** μτγν. **εἱσάμενος,** μτγν. μέσ.μέλλ. **εἴσομαι** ἱδρύω, ἐγείρω ναούς, ἀγάλματα κττ καὶ ἀφιερῶ ταῦτα τοῖς θεοῖς, τιμῶ τοὺς θεοὺς ἱδρύων αὐτοῖς ναούς, βωμούς : Θέογν.12 **ἥν** (Ἄρτεμιν) **Ἀγαμέμνων εἵσαθ',** Πίνδ. Π 4,204 **Ποσειδάωνος ἕσαντο . . τέμενος,** Ἡρ. 1,66 **Λυκούργῳ . . ἱρὸν εἱσάμενοι σέβονται,** Θουκ.3,58 **θυσίας τὰς πατρίους τῶν ἑσαμένων** (κῶδ. ἑσσαμένων), Ἀπολλ.Ρ 2,807 **εἴσομαι ἱερόν,** Πλούτ.Θεμ.22 **τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἱσάμενος,** Λουκ.Συρ.1· **3)** ἀμτβ. καθίζω ἐμαυτόν, κάθημαι, τοποθετοῦμαι : Ἰλ.Β 96 **ὑπὸ δὲ στεναχίζετο γαῖα λαῶν ἱζόντων·** κ. ἐμπροθ. (ἐν, ἐπί, ἐς) : αὐτ. Υ 15 **ἷζε . . ἐν μέσσοισι,** αὐτ.Σ 422 **ἐπὶ θρόνου ἷζε,** Ὀδ.Γ 409 **οἷς** (λίθοισιν) **ἔπι . . ἵζεσκεν,** Εὐρ. Ἄλκ.441 **ὃς τ' ἐπὶ κώπᾳ πηδαλίῳ τε . . ἵζει,** Ἀριστφ.Βάτρ.199 **ἵζω 'πὶ κώπην,** Ἐπικρ.3,12· || κ. μτ. δοτ. : Πίνδ.Παιάν.6,93 **νέφεσσι . . Ὀλύμποιο . . ἵζων Ζεύς·** || ὁμ. μετ' αἰτ. τόπου· κ. μτφ. : Αἰσχ.Ἀγ.982 **θάρσος εὐπειθὲς ἵζει φρενὸς φίλον θρόνον,** Εὐρ.Ἴων 1314· ὁμ. κ. μετὰ συστοίχ. αἰτ. : αὐτ.Ρῆσ.512 **ἵζειν φὴς σὺ κλωπικὰς ἕδρας·** **4)** κάθημαι ἥσυχος, ἡσυχάζω : Ὕμν.Ἑρμ.457 (ἀμφ.)· **5)** μτφ. πίπτω, βυθίζομαι : Πίνδ.Ο 10 (11),38 **εἰς ὀχετὸν ἄτας ἵζοισαν . . πόλιν,** Πλάτ. Τίμ.53A **τὰ δὲ μανὰ . . εἰς ἑτέραν ἵζει . . ἕδραν·** **6)** τὸ μέσ. μτγν. μέλλ. εἴσεται, δωρ. ἐνεστ. προστ. **ἴσδευ** (Ἐπιγρ.), ἀμτβ. κάθημαι : Ἰλ.Γ 162 **πάροιθ' . . ἵζευ ἐμεῖο,** Ὀδ.Χ 335 **ποτὶ βωμὸν ἑρκείου ἵζοιτο,** Ἐπιγρ. **ἰσσάμενος ἐπὶ τῷ δαμοσίῳ ἱαρῷ·** **7)** ὁμ. μέσ. συνεκδ. ἐνεδρεύω : Ἰλ.Σ 522 **ἔνθ' ἄρα τοί γ' ἵζοντ'·** **8)** ὁμ. μέσ. συνήθ. ἐπὶ στρατοῦ, λαμβάνω θέσιν, κάθημαι : Ἡρ.9,26 **ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἱζόμεθα ἀντίοι τοῖσι κατιοῦσι,** αὐτ.4,145 **ἱζόμενοι δὲ ἐν τῷ Τηϋγέτῳ·** ὁμ. κ. ἐπὶ στόλου : αὐτ.6,5· **9)** ὁμ. μέσ. γεν. κάθημαι, καθίζω : αὐτ.1,199 **ἱζαμένην ἐς ἱρὸν Ἀφροδίτης,** Αἰσχ.Ἱκ.224 **ἐν ἁγνῷ . . ἵζεσθε,** Εὐρ.Ἴων 1618 **εἰς θρόνους δ' ἵζου·** || κ. μετ' αἰτ.: αὐτ.ΙΑ 141 **μήτ' ἀλσώδεις ἵζου κρήνας·** **10)** ὁμ. ἐπὶ πραγμ. καθιζάνω, κατακαθίζω, βυθίζομαι, βουλιάζω : Πλάτ. Τίμ.25D **ἡ νῆσος ἱζαμένη παρέσχετο** (πηλόν).

ἰή ἐπιφ.χαρᾶς ἢ ἐνθουσιασμοῦ,ὅ.ἰέ: Ἀριστφ.Εἰρ.195 **ἰὴ ἰὴ ἰή·** εἰδ. ἐν χρ. ἐν τῇ λατρείᾳ τοῦ Ἀπόλλωνος : αὐτ.453 **ἰὴ παιών, ἰή,** αὐτ.Λυσ.1291 **ἀλαλαλαὶ ἰὴ παιών,** Καλλ.Ἀπόλλ.21 **ἰὴ παιῆον** (δ.γρ. ἰή)· **2)** ἐπιφ. λύπης, θλίψεως : Αἰσχ.Πέρσ.1004 **ἰὴ ἰή,** αὐτ.Ἱκ.114 **ἰὴ ἰή, ἰηλέμαισιν ἐμπρεπῆ,** αὐτ.Ἀγ.1485. **ἰή** (ἡ) ἰων. τ. τοῦ ἰά βλ.λ. : Χρησμ.π.Ἡρ.1,85 **πολύευκτον ἰὴν . . παιδὸς φθεγγομένου.**

ἰηγορεῖν Ἡσ. « ἐγρηγορέναι. Λάκωνες ».

ἰηδών-όνος (ἡ) (ἰαίνω) Ἡσ. «ἰηδόνες· εὐφροσύνη (ἀναγν. -ναι), ἐπιθυμίαι, χαραὶ», πρβλ. ἀλγηδών.

ἰηθενῶ-έω ἰων. τ. τοῦ ἰαθενῶ βλ.λ.· Ἡσ. «ἰηθενέουσα· ἐκπεπληγμένη καὶ ἀποροῦσα», σχηματισθὲν κατὰ τὸ εὐθενῶ.

ἰήϊος-ον (ἰή) τὸ θηλ. κ. **-α,** ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, ὃν ἐπεκαλοῦντο διὰ τοῦ ἐπιφωνήματος ἰὴ βλ.λ. ἢ ἰὴ παιών ἢ ἰὴ παιάν : Πίνδ.Παιάν.2,35 **ἰήιε παιάν,** Αἰσχ.Ἀγ.146 **ἰήιον . . Παιᾶνα,** Σοφ.ΟΤ 154, Ἀριστφ.Σφ.874 **ἰήιε Παιάν,** Ἀπόλλ.Ρ 2,702· **2)** ἐπίπονος, θλιβερός, λυπηρός : Σοφ.ΟΤ 174 **ἰηΐων καμάτων ἀνέχουσι γυναῖκες·** || φρ. **ἰήϊος βοά-γόος** κραυγὴ θλίψεως, θρῆνος : Εὐρ.Φοίν. 1036 **ἰήιον βοάν βοάν,** αὐτ.Ἠλ.1211 **γόον ματρός.**

ἰήϊος (ἵημι) ἵήϊος βλ.λ. : Ἡσ.κ.Μακράβ.Κράν.1,17,16.

ἰήκοπος-ον γρ. κῶδ. ὁ πλήττων, ὁ νικῶν τὸν πόνον, τὴν λύπην· || δ.ἑρμ. ὁ πλήρης πόνου καὶ λύπης : Ἀριστφ.Βάτρ.1255 **τί ποτ' ἀνδροδάϊκτον ἀκούων ἰήκοπον** (διόρθ. ἰὴ κόπον).

ἴηλα ἀόρ. τοῦ ἰάλλω βλ.λ.

ἰηλεμίζω ἰων τ. τοῦ ἰαλεμίζω βλ.λ. : Καλλ.ἀπ.176.

ἰηλεμίστρια (ἡ) ἰων. τ. τοῦ ἰαλεμίστρια βλ.λ. : Αἰσχ.Χο.424 **ἔκοψα κομμὸν . . ἐν τε Κισσίας νόμοις ἰηλεμιστρίας.**

ἰήλεμος (ὁ) ἰων. τ. τοῦ ἰάλεμος βλ.λ. : Αἰσχ.Ἱκ.114 **ἰηλέμοισιν ἐμπρεπῆ** (πάθεα).
ἰηλενές Ἡσ. « πορφυροῦν, μέλαν ».
ἴημα-ατος (τὸ) ἰων. κ. Ἐπιγρ. τ. τοῦ ἴαμα βλ.λ. : Ἡρ.3,130 **Ἑλληνικοῖσι ἰήμασι χρεόμενος.**
ἵημι, ἵης (κ. δ.γρ. **ἱεῖς** : Σοφ.Ἠλ.596), **ἵησι,** γ' πληθ. πρόσ. **ἱᾶσι,** ἰων. κ. ἐπ. **ἱεῖσι,** προστ. **ἵει,** ὑποτ. **ἱῶ,** εὐκτ. **ἱείην** (κ. **ἀφ-ίοιμι** : Ξεν.Ἑλλ.4,3), ἀπαρφ. **ἱέναι,** μτχ. **ἱείς**· πρόσωπά τινα τοῦ ἐνεστ. τῶν συνθέτων **μεθ-ιεῖς, -ιεῖ, συν-ιοῦσι** ὡς ἐκ ρ. **ἱέω,** ἀμ. ὡς ἐκ ρ. **ἴω,** γ' ἑν. πρόσ. **ἴει,** προστ. **ξύν-ιε, -ἴετε,** παρατ. γ' ἑν. πρόσ. **ἵει κ.** δωρ. **ἀν-ίη,** γ' πληθ. πρόσ. **ἵεσαν, ἵεν, ξύν-ιεν** (δ.γρ. -ίον), ὁμ. β' ἑν. **ἵεις,** ἰων. παρατ. **ἵεσκε** (ἀν-ίεσκε), μέλλ. **ἥσω,** ἀόρ. α' **ἧκα** κ. ἐπ. **ἕηκα** (μ. ἐν συνθέτοις), γ' ἑν. πρόσ. ὑποτ. **ἧσι,** γ' ἑν. πρόσ. εὐκτ. **εἵη,** ἀπαρφ. **εἶναι** κ. ἐπ. **ἐξ-έμεναι,** παρακ. **εἶκα** (μ. ἐν συνθέτοις ἐκ προθ. ἀφ-, καθ-, παρ-, συν-), ὁμ. κ. **ἔωκα** (ἀφ-έωκα)· τὸ μέσ. ἐνεστ. **ἵεμαι,** γ' πληθ. πρόσ. **προ-ίονται,** παρατ. **ἱέμην,** μέλλ. **ἥσομαι** (κ. μετὰ τῶν προθ. **μετ-, προ-, ἐξαν-**), ἀόρ. α' **ἡκάμην** (μ. ἐν συνθέτοις ἐκ τῶν προθ. προσ-, προ-), ἀόρ. β' **εἵμην,** ἐπ. κ. ἰων. **ἕμην,** ἐξ οὗ αἱ τ. **εἶτο** (ἐφ-, ἀφ-), **ἕτο** (συν-), **ἕντο** (ἐξ-) κ.ἄ., προστ. **ἕο** (ἐξ-), **οὗ** (ἀφ-), ὑποτ. **ὧμαι** (συν-), εὐκτ. **εἵμην** (ἀφ-) ἢ **οἵμην** (προ-), ἀπαρφ. **ἕσθαι** (προσ-), μτχ. **ἕμενος** (προ-)· τὰ παθ., μέλλ. **ἑθήσομαι** (ἀν-), ἀόρ. **εἵθην** (μ. ἐν συνθέτοις ἐκ τῶν προθ. ἀφ-, καθ-, παρ-), παρακ. **εἷμαι** (μ. ἐν συνθέτοις) κ. **ἕωμαι** (ἐν συνθέτοις ἐκ τῶν προθ. ἀν-, ἀφ-, ἐφ-), ὑπερσυντ. **εἵμην** (μ. ἐν συνθέτοις)· π. Ὁμ. τὸ παθ. κ. μέσ. μ. κατ' ἐνεστ., παρατ. κ. γ' πληθ. πρόσ. μέσ. ἀορ. β' **ἕντο**· πλεῖστοι διάφ. τ. ἰδιάζουσι μόνον παρά τισι συνθέτοις, πρβλ. ἀνίημι, ἀφίημι, ὑφίημι, κυρ. κινῶ, θέτω εἰς κίνησιν καὶ ἰδ. ταχεῖαν, κάμνω κάτι νὰ κινηθῇ· δθ. κ. ἀφήνω : Ἰλ.Μ 120 **τὸν .. ἧκε φέρεσθαι,** Ὀδ.Μ 442 **ἧκα .. πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,** αὐτ.Ζ 231 **κὰδ δὲ κάρητος οὔλας ἧκε κόμας** (ἀφῆκε τὴν κάμην νὰ κρέμαται ἀπὸ τὴν κεφαλήν), αὐτ.Χ 84 **ἐκ .. χειρὸς φάσγανον ἧκε χαμᾶζε,** Εὐρ.Ῥῆσ.798 **οἱ δ' ὄχημα πωλικὸν λαβόντες ἵππων ἵεσαν φυγῇ πόδα** (ἔβαλαν τὸν πόδα εἰς κίνησιν), Ἀριστφ. Σφ.355 **ἱεὶς σαυτὸν κατὰ τοῦ τείχους,** Ξεν.Ἀν. 4,5,18 **ἧκαν αὑτοὺς κατὰ τῆς χιόνος** (ἔρριψαν ἑαυτούς), Διοσκ.Ἐπιγρ. ἐν ΑΠ 6,220,10 **ἐς .. τύμπανον ἧκε χέρας**· 2) πέμπω, στέλλω, ἀποστέλλω, ἰδ. ἐπὶ ἐμψύχων : Ἰλ.Σ 182 **τίς γάρ σε θεῶν ἐμοὶ ἄγγελον ἧκεν,** αὐτ.Κ 274 **τοῖσι δὲ δεξιὸν ἧκεν ἐρῳδιόν,** Ὀδ.Κ 158 **ἔλαφον .. εἰς ὁδὸν αὐτὴν ἧκεν**· ‖ εἰδ. ἀναφ. πρὸς ἄνεμον, κ. ἐπὶ τοῦ ἀνέμου, πέμπω : Ἰλ.Α 479 **τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει** (οὔριον ἄνεμον πέμπει)· 3) φωνήν, λέξεις, θρῆνον κττ. ἐκπέμπω, ἐκβάλλω, προφέρω : Ἰλ.Γ 221 **ὄπα .. ἐκ στήθεος εἵη καὶ ἔπεα,** Ἡρ.9,16 **Πέρσην .. Ἑλλάδα γλῶσσαν ἱέντα** (λαλοῦντα ἑλληνιστί), Αἰσχ.Χο.563 **φωνὴν ἥσομεν Παρνησίδα,** αὐτ.Πέρσ.634 **ἱέντος τὰ δύσθροα βάγματα,** αὐτ.Ἑπτ.865 **ἐκ .. στηθέων ἥσειν ἄλγος,** Σοφ.Αἴ.851 **ἥσει μέγαν κωκυτόν,** αὐτ.Ἠλ. 596 **πᾶσαν ἵης γλῶσσαν** (ποι. ἀντὶ πᾶσαν φωνὴν ἵης), αὐτ.ΟΚ 133 **τὸ τᾶς εὐφάμου στόμα φροντίδος ἱέντες** (κινοῦντες τὰ χείλη ἡμῶν ἄνευ φωνῆς ἢ λέξεων μετὰ σιωπηλῆς ἀφοσιώσεως)· ‖ κ. ἀπολ. : Πλούτ.Ἠθ.973Ε **ἧκε** (ἐνν. φωνήν)· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ μουσικῶν ὀργάνων : Πλάτ.Νόμ.812D **ἄλλα μὲν μέλη τῶν χορδῶν ἱεισῶν**· 4) ρίπτω, ἐκτινάσσω, ἐξακοντίζω, σφενδονίζω, τοξεύω : Ἰλ.Δ 498 **βέλος ἧκεν,** Ὀδ.Ι 537 **λᾶαν ἀείρας ἧκ' ἐπιδινήσας,** Ἡσίοδ.Θ 684 **ἐπ' ἀλλήλοις ἵεσαν βέλεα,** Εὐρ.Ῥῆσ.63 **ἱέναι δόρυ,** αὐτ.Ἡρ.320 **ἱέναι τινὰ** (**πέτρας ἄπο**· ‖ κ. μτ. γεν. προσ. ρίπτω κατά τινος : Ἰλ.Ν 650 **Μηριόνης δ' ἀπιόντος ἵει χαλκήρε' ὀϊστόν**· ‖ ἐν χρ. κ. μτφ. : Πινδ.Ο 2,99 **ἐκ μαλθακᾶς .. φρενὸς ὀϊστοὺς ἱέντες**· 5) ἀπολ. βάλλω, ρίπτω : Ἰλ.Ρ 515 **ἥσω γὰρ καὶ ἐγώ,** Ὀδ.Ι 499 **τόσον γὰρ ἵησιν,** Ξεν.Ἀν.3,4,17 **ἐμελέτων τοξεύειν ἄνω ἱέντες μακράν,** Πλάτ.Θεαίτ.194Α· κ. μτ. γεν. ἀντικειμ. : Σοφ.Αἴ.154 **τῶν .. μεγάλων ψυχῶν ἱεὶς** (ὅταν ρίπτῃς τὸ βέλος σου κατὰ τῶν ἐξόχων ψυχῶν)· κ. ἐμπροθ. (ἐπί) : Ξεν.Ἀγησ.1,25 (- **ἐπὶ στόχον** (κῶδ. στοίχων)· ‖ κ. μτ. δοτ. ὀργαν. : αὐτ.Ἀν.1,5,12 **Κλέαρχον .. , ἵησι τῇ ἀξίνῃ** (ἐπιτίθεται ρίπτων κατὰ τοῦ Κ. τὴν ἀξίνην)· 6) ἐπὶ ὕδατος ποταμοῦ, ἀφήνω νὰ ρέῃ, χύνω : Ἰλ.Μ 25 **ἐννῆμαρ δ' ἐς τεῖχος ἵει ῥόον** (Γαζ.Θ « ἐπὶ ἐννέα δὲ ἡμέρας ἐπὶ τὸ τεῖχος ἔπεμπε τὸ ρεῦμα »), αὐτ.Φ 158 **Ἀξιοῦ, ὃς κάλλιστον ὕδωρ ἐπὶ γαῖαν ἵησιν,** Αἰσχ.Πρ.812 **ἵησι σεπτὸν Νεῖλος εὔποτον ῥέος**· κ. ἀπολ. : Ὀδ.Λ 239 (ποταμὸς) **ἐπὶ γαῖαν ἵησιν,** αὐτ.Η 130 **ἡ δ' ἑτέρωθεν** (κρήνη) **ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἵησιν**· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ δακρύων : Ὀδ. Π 191 **δάκρυον ἧκε χαμᾶζε** (ἄφησε νὰ πέσῃ κατὰ γῆς τὸ δάκρυον), Αἰσχ.Χο.152 **ἵετε δάκρυ**· ‖ κ. ἐπὶ πυρός : Αἰσχ.Ἑπτ.493 **ἱέντα .. διὰ στόμα λιγνὺν μέλαιναν,** Εὐρ.Μήδ.1187 **ἵει νᾶμα παμφάγου πυρός**· 7) γεν. θέτω, βάζω : Ὀδ.Κ 317 **ἐν δέ τε φάρμακον ἧκε**· 8) τὸ μέσ. πέμπω ἐμαυτόν, σπεύδω, συνήθ. κτ. μτχ. μτ. ἐπιρρ. ἢ ἐμπροθ. διορ. (κατά, ἐς, πρός, ἐπί) : Ἰλ.Μ 274 **πρόσσω ἵεσθε,** Ὀδ.Τ 187 **ἱέμενον Τροίηνδε,** Ἡρ.2,70 **ἵεται κατὰ τὴν φωνήν,** αὐτ.9,78, Σοφ.ΟΤ 1242 **ἵετ' εὐθὺ πρὸς τὰ νυμφικὰ λέχη,** Εὐρ.Βάκχ.140 **ἱέμενος ἐς ὄρεα,** Ἀριστλ.ΖΙ 629b,24 (λέων) **τὸν βάλλοντα τηρήσαντα ἵεσθαι ἐπὶ τοῦτον** (ὁρμᾶν κατὰ τούτου)· ‖ κ. ἀπολ. : Σοφ.Ἀντ.432 **χἠμεῖς ἰδόντες ἱέμεσθα,** Πλάτ.Κρατ.420Α **ἱέμενος ῥεῖ**· 9) τὸ μέσ. μτφ. τείνω εἴς τι, ἐπιδιώκω τι, ἐπιθυμῶ, προθυμοῦμαι νὰ πράξω τι, μτ. ἀπαρφ. : Ἰλ.Π 383 **ἵετο γὰρ βαλέειν**· κ. μτ. τοῦ θυμός, ἔχω κατὰ νοῦν, προτίθεμαι : αὐτ.Θ 301 **βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός,** αὐτ.Β 589 **ἵετο θυμῷ τίσασθαι**· 10) μτ. γεν. ἐπιθυμῶ τι σφόδρα· κτ. μτχ. : Ἰλ.Λ 168 **ἱέμενοι πόλιος,** Ὀδ.Ο 69 **ἱέμενον νόστοιο,** αὐτ.Κ 529 **ἱέμενος ποταμοῖο ῥοάων,** Σοφ.Τρ.514 **ἱέμενοι λεχέων**· ‖ κ. ἀπολ. ἐν μτχ. : Ὀδ.Α 6 **ἱέμενός περ** (σχόλ. « καίπερ προθυμούμενος »)· 11) τὸ γ' πληθ. πρόσ. τοῦ μέσ. ἀορ. β' **ἕντο** π. Ὁμ. μ. ἐν φρ. **ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο** (ἀφ' οὗ ἀπέβαλον τὴν ἐπιθυμίαν φαγητοῦ καὶ ποτοῦ, δθ. ἀφ' οὗ ἔφαγον καὶ ἔπιον καλῶς) : Ἰλ.Α 469.
ἴηνα ἀόρ. α' ἐνεργ. τοῦ ἰαίνω βλ.λ.
Ἰηπαιήων-ονος (ὁ) ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος ἐκ τῆς συνήθους ἐπικλήσεως **ἰὴ παιῆον** ἢ **ἰὴ παιάν** : Ὑμν.Ἀπόλλ.272· 2) ὕμνος ᾀδόμενος πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος : Ὑμν.Ἀπόλλ.500.
ἰηπαιωνίζω, μέλλ.-ίσω φωνάζω, κραυγάζω ἰὴ παιών! : Ἀριστφ.Ἱππ.408 **ἡσθέντ' ἰηπαιωνίσαι καὶ Βακχέβακχον ᾆσαι.**
ἰήρια (τὰ) Ἐπιγρ. ἀντὶ ἰατήρα βλ.λ. ι Ἐπιγρ. (ἀμφ.).
ἰησάμην ἰων. ἀόρ. α' τοῦ ἰῶμαι (-άομαι) βλ.λ.
ἵησι ἐπ. γ' ἑν. πρόσ. ἐνεστ. ὑποτ. τοῦ εἶμι (πορεύομαι) βλ.λ.
ἰήσιμος-ον ἰων. τ. ἰάσιμος : Ἱππ.Ἱερ.Νούσ.11.
ἴησις-ιος (ἡ) ἰων. τ. τοῦ ἴασις βλ.λ. : Ἱππ.Ἀφορ.2,17.
ἰήσομαι ἰων. κ. ἐπ. μέλλ. τοῦ ἰῶμαι (-άομαι) βλ.λ. : Ὀδ.Ι 525, Ἱππ.Νούσ.1,6.
Ἰησουίτης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. μοναχὸς τοῦ καθολικοῦ δόγματος ἀνήκων εἰς τὸ θρησκευτικὸν τάγμα τοῦ Ἰησοῦ· 2) μτφ., θηλ. **Ἰησουίτισσα,** ἐπὶ προσ., ὑποκριτής, δόλιος.
Ἰησουιτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Ἰησουίτας, ὁ τῶν Ἰησουιτῶν· 2) μτφ. ὑποκριτικός· ἐπίρρ. νεώτ. **-ῶς,** δημ. **-ά.**

ἰησουιτισμός (ὁ) νεώτ. τὸ ἠθικόν, κοινωνικὸν καὶ θρησκευτικὸν σύστημα τῶν ἰησουιτῶν· **2)** μτφ. ἡ ὑποκρισία, ἡ ὡς ἀγαθότης ἐμφανιζομένη δολιότης, τὸ ἐπίβουλον τοῦ χαρακτῆρος.
ἰησουτόκος (ἡ) μσν. ἡ τὸν Ἰησοῦν τεκοῦσα : Θεόδ.Ἀβουκ.Διάλ.470,16.
ἰήτειρα (ἡ) ἰων. τ. τοῦ ἰάτειρα βλ.λ.
ἰητήρ-ῆρος (ὁ) ἐπ. τ. τοῦ ἰατήρ βλ.λ. : Ἰλ.Β 732.
ἰητήριον (τὸ) ἰων. τ. ἰατήριον βλ.λ. : Ἱππ.Ἐπιδ.2,3,7.
ἰήτης Ἡσ. « τοξότης, ἰοβόλος ».
ἰητορίη (ἡ) ἰων. τ. τοῦ ἰατορία βλ.λ.
ἴητρα (τὰ) ἰων. τ. τοῦ ἴατρα βλ.λ. : Ἡρώνδ.4,16 ἴητρα **νούσων ἐποιεύμεθα**.
ἰητρός (ὁ) ἰων.τ. τοῦ ἰατρὸς βλ.λ. : Ἰλ.Λ 514, Ἡρ.3,130.
ἰήτωρ-ορος (ὁ) ἰων. τ. τοῦ ἰάτωρ βλ.λ.
ἰθαγένεια (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἰθαγενοῦς βλ.λ.· || **εἰδ.** ὁ νομικὸς καὶ πολιτικὸς δεσμὸς ὁ συνδέων ἕκαστον πολίτην πρὸς τὸ κράτος εἰς ὃ ἀνήκει.
ἰθαγενής-οῦς-ές κ. νεώτ., ἐπ. **ἰθαιγενής** ὁ κατ' εὐθεῖαν ἐκ νομίμου γάμου γεννηθείς, νόμιμος, γνήσιος : Ὀδ.Ξ 203 **ἀλλά με ἶσον ἰθαιγενέεσσιν ἐτίμα**, Ἀλέξ.Αἰτ.3,2 (ἰθαιγενής, κῶδ), Ἀπολλ.Ρ ἀπ.12,2· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ κατάγόμενος ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς χώρας ἐν ᾗ κατοικεῖ, αὐτόχθων, ἐντόπιος, ἀντίθ. ἔπηλυς, ἔποικος, πρόσφυξ : Ἡρ.6,53 **ἡγεμόνες Αἰγύπτιοι ἰθαγενέες**, Αἰσχ.Πέρσ.306 **Τενάγων τ' ἀριστεὺς Βακτρίων ἰθαγενής**, Στράβ.7,7,8 **οἱ λοιποὶ δὲ ὑπὸ ἰθαγενῶν ἦρχοντο**· πρβλ. Ἀγαθ. 2,15,25· **3)** **ἰθαγενὲς κύημα**, ἀντίθ. ἔκτρωμα : Ἱππ.Γυν.1,71· **4)** ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ ὑπάρχων, αὐτοφυής, φυσικός, ἐπὶ τινων στομάτων τοῦ Νείλου, ἀντίθ. ὀρυκτά : Ἡρ.2,17 **τὸ δὲ Βολβίτινον στόμα καὶ τὸ Βουκολικὸν οὐκ ἰθαγενέα στόματά ἐστι, ἀλλ' ὀρυκτά**· **5)** εἰδ. ἐπὶ ἀνέμων, ἰθαγενὴς **νότος - ζέφυρος** ὁ κατ' εὐθεῖαν ἐκ νότου, δυσμῶν πνέων, γνήσιος : Ἀριστλ.Μετ.364a,16· || ὁμ. ἰθαγενὲς **χρυσίον** γνήσιος χρυσός : Κλήμ.Ἀλ.342.
ἰθαίνω μτγν. Ἡσ. « ἰθαίνειν· εὐφρονεῖν »· ὡς ἐτυμ. τοῦ ἰθαγενής : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ.187,25· || κ. μτβ. εὐφραίνω : Ἀνών. ἐν Ἀν.Ὀξ.1,61 **ἴθαινε θυμόν**.
Ἰθάκηθεν ἐπίρρ. μτγν. ἐξ Ἰθάκης : Κόϊντ.7,187.
Ἰθάκηνδε ἐπίρρ. εἰς τὴν νῆσον Ἰθάκην : Ὀδ.Α 163 **εἰ κεῖνόν γ' Ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοστήσαντα**.
ἰθακήσιος (ὁ) κ. νεώτ., θηλ. **-ία** ὁ ἐκ τῆς νήσου Ἰθάκης, ὁ κάτοικος τῆς Ἰθάκης, ὁ Θιακός : Ὀδ. Β 26 **κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι**, Βακχ.ἀπ.25.
ἴθανα Ἡσ. « σχοινία ».
ἶθαρ καθ' Ἡσ. εἶθαρ βλ.λ.
ἰθαρός-ά-όν (ἰθαίνω), συγκρ. **-ώτερος** εὔθυμος, φαιδρός : Ἀλκ.4,18· **2)** καθαρός : Σιμμ.25,6 **ἰθαραὶ κρᾶναι**· || Ἡσ. « ἰθαραῖς· ταχείαις, κούφαις, ἱλαραῖς, καλαῖς, καθαραῖς ».
Ἴθας Ἡσ. « ὁ τῶν Τιτάνων κήρυξ Προμηθεύς· τινὲς Ἴθαξ ».
ἰθείη (ἡ) Ἡσ. « ἅμαξα.Θεσσαλοί ».
ἰθέως (ἰθύς) ἐπίρρ. ἰων. ἐπὶ τόπου, κατ' εὐθεῖαν, ἴσια πρός . . : Ἡρ.8,108 **τὰς νέας πλέειν ἰθέως ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον**· **2)** ἐπὶ χρόνου, ἀμέσως, αὐθωρεί, ἄνευ χρονοτριβῆς : αὐτ.2,121 **ὡς δὲ γνῶναι αὐτὸν ἐν οἵῳ κακῷ ἦν, ἰθέως καλέειν τὸν ἀδελφεὸν καὶ δηλοῦν αὐτῷ τὰ παρεόντα**· **3)** Ἡσ. « ἰθέως, ὀρθῶς »· πρβλ. ἰθύς 3).
ἰθή (ἡ) Ἡσ. « εὐφροσύνη ».
ἰθθάναι Ἐπιγρ. ἀντὶ ἱστάναι, βλ. ἵστημι : Ἐπιγρ. **αἰ δὲ κα μὴ ἰθθάντι ἢ ἰθθάντες** (= ἱστῶσι, ἱστῶντες).
ἴθι πρστ. τοῦ εἶμι (πορεύομαι) βλ.λ. ὕπαγε, πήγαινε, ἐλθέ, ἔρχου· Ἡσ. « ἴθι· ἧκε, ἔρχου »· **2)** κ. ὡς ἐπίρρ. παρακελευσματικόν, ὡς τὸ ἄγε βλ.λ. : Ἰλ.Δ 362 **ἴθι, ταῦτα δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθα**, Ἀριστφ.Βάτρ.519 **ἴθι νυν, φράσον . . ταῖς ὀρχηστρίσιν . . ὡς εἰσέρχομαι**.

ἰθίτας Ἡσ. « ὁ βλεννὸς καὶ μωρός ».
ἴθμα-ατος (τὸ) (εἶμι) ἴχνος, πάτημα, βῆμα κ. γεν. κίνησις, συνήθ. κτ. πληθ. : Ἰλ.Ε 778 **τὼ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι**, Ὑμν.Ἀπόλλ.114· **2)** οἱ πόδες : Καλλ.Δήμ.58 **ἴθματα μὲν χέρσῳ, κεφαλὰ δὲ οἱ ἅψατ' Ὀλύμπω**.
ἰθμαίνων Ἡσ. « ἀσθμαίνων ».
ἰθμία Ἡσ. « ἡ τῶν μελισσῶν ἐρυθρὰ κόπρος ».
ἰθμίν (sic) Ἡσ. « περιστόμιον, περιτραχήλιον, ἡ στεφανίς »· πρβλ. ἴσθμιον.
ἴθρις (ὁ) μτγν. Ἡσ. « σπάδων, τομίας, εὐνοῦχος » : Ἀντίπ.ΑΠ 6,219 **ἴθρις ἀνὴρ κοιλῶπιν ὀρειάδα δύσατο πέτραν** (διόρθ. ἐκ τοῦ Ἡσ. ἀντὶ ἴδρις).
ἰθύβιος-ον (ἰθύς) Ἐπιγρ. ὁ εὐθύς, ὁ τίμιος.
ἰθυβόλος-ον (ἰθύς) μτγν. ὁ βάλλων κατ' εὐθεῖαν, ὁ ῥίπτων ἴσια, ὁ ἐπιτυγχάνων τοῦ σκοποῦ : Ἀπολλδ.3,15,1 **ἔχοντος . . αὐτοῦ . . ἀκόντιόν τε ἰθυβόλον**· κ. ὑπερθ.**-ώτατος**, ἐπὶ προσ. : Ἰώσ.Π1 1,21,13 **ἀκοντιστὴν ἰθυβολώτατον**· **2)** ἀγχίνους, νοήμων, συνετός : Δαμάσκ.Ἰσιδ.160 **ἰθυβόλος φύσις**.
ἰθυγενές Ἡσ. « εἰς εὐθύτητα τεταμένον ».
ἰθύγραμμος-ον μτγν. εὐθύγραμμος : Ἀγαθ.5,9 **ἰθύγραμμα σχήματα**.
ἰθυδίκης (ὁ) ὁ κρίνων δικαίως, ποὺ κρίνει δίκαια, ὀρθά : Ἡσίοδ.Ἔργ.230 **οὐδέ ποτ' ἰθυδίκῃσι μετ' ἀνδράσι λιμὸς ὀπηδεῖ**, ΑΠλ.4,35.
ἰθύδικος-ον ἐπίγρ. ἰθυδίκης, δίκαιος, εὐθύς, χρηστός : Ἑλλ.Ἐπιγράμμ.906.
ἰθυδρομία (ἡ) μτγν. τὸ τρέχειν κατ' εὐθεῖαν, εὐθυδρομία : Ἁρποκρ.Ἰατρ. ἐν Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(3),148.
ἰθυδρόμος-ον (ἰθύς-δρόμος) μτγν. ὁ τρέχων κατ' εὐθεῖαν, ἴσια, ὁ ἔχων εὐθεῖαν κίνησιν, εὐθυδρόμος : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 6,103 **πέλεκυν στελεχητόμον ἰθύδρομόν τε πρίονα**.
ἰθυδρομῶ-έω (ἰθύς-τρέχω) μτγν. τρέχω, πηγαίνω κατ' εὐθεῖαν γραμμήν, εὐθυδρομῶ : Εὐάγρ. 270,28.
ἰθύθριξ-τριχος (ὁ,ἡ) (ἰθύς-θρίξ) ὁ ἔχων εὐθείας τρίχας, ἀντίθ. οὐλόθριξ : Ἡρ.7,70 **αἱ μὲν γὰρ ἀπ' ἡλίου Αἰθίοπες ἰθύτριχές εἰσι**, Ἱππ.Ἐπιδ.1,19 **ὑπολευκόχρωτες, ἰθύτριχες, μελανότριχες**.
ἰθυκέλευθος-ον (ἰθύς-κέλευθος) μτγν. ὁ πορευόμενος τὴν εὐθεῖαν ὁδόν, ποὺ βαδίζει, πηγαίνει ἴσια, ἐπὶ βέλους : Νόνν.Δ 15,365.
ἰθυκρήδεμνος-ον (ἰθύς-κρήδεμνον) ἐπὶ πλοίων, πιθ. ὁ ἔχων τὰ ἱστία εὐθέα ἢ ἀναπεπτασμένα : Πάμφως π.Παυσ.7,21,9 **ἵππων τε δωτῆρα νεῶν τ' ἰθυκρηδέμνων**.
ἰθυκτέανος-ον (ἰθύς-κτέανον) ἀρχ. λεξ. ὑψηλὸς καὶ εὐθύς· Ἡσ. « ἰθυκτέανον· τὸ ἰθὺ πεφυκὸς καὶ ὀρθὸν δένδρον »· πρβλ. εὐκτέανος.
ἰθυκτίων-ωνος (ὁ,ἡ) ἀνάγν. Ζηνοδότου ἀντὶ ἰθυπτίων βλ.λ. ἐν Ἰλ.Φ 169.
ἰθυκυφής-οῦς-ές ὁ ἰθύκυφος βλ.λ. : Ἱππ.Μοχλ.1.
ἰθύκυφος-η-ον (ἰθύς-κυφός) ἐπὶ τῆς σπονδυλικῆς στήλης, ὁ ἐκ τῶν ἔμπροσθεν σχηματίζων κοιλότητα, ἀντίθ. ἰθύλορδος : Ἱππ.Ἄρθρ.45.
ἰθύλορδος-ον (ἰθύς-λόρδος), θηλ. κ. **ἰθυλόρδη** ὁ ἐκ τῶν ἔμπροσθεν σχηματίζων κυρτότητα : Ἱππ. Ἄρθρ.45· πρβλ. Γαλ.18(2),542.
ἰθυμαχία (ἡ) (ἰθύς-μάχη), ἰων. **-ίη** δικαία, εἰλικρινὴς μάχη· || δ. ἑρμ. ἡ ἐν ἀνοικτῷ πεδίῳ γινομένη μάχη : Ἡρ.4,120 **ἰθυμαχίην . . ποιέεσθαι**, αὐτ.102 **τὸν . . στρατὸν ἰθυμαχίῃ διώσασθαι**.
ἰθυμάχος-ον (ἰθύς-μάχομαι) ὁ δικαίως καὶ εἰλικρινῶς μαχόμενος· || δ.ἑρμ. ὁ ἐν ἀνοικτῷ πεδίῳ μαχόμενος : Σιμων.1,37.
ἰθυμαχῶ-έω (ἰθύς - μάχομαι) μσν. μάχομαι δικαίως, νομίμως ἢ μάχομαι εἰς ἀνοικτὸν χῶρον : Νικ.Χων.19,3.
ἴθυμβος (ὁ) ἀρχ. λεξ. βακχικὸς χορὸς καὶ ᾆσμα·

Πολυδ.4,104, ῾Ησ. « ἴθυμβος· γελοιαστής· καὶ τὸ σκῶμμα, ἀπὸ τῶν ἰθύμβων . . », Φώτ.· || δ. ἑρμ. (Herwerden) ὀρχηστής, χορευτής : Πολυδ.4,104.

ἴθῦνα (ἡ) ᾿Επιγρ. εὔθυνα, ζημία, πρόστιμον : **ἡμίεκτον ἴθυνα ἔστω κατὰ κτῆνος ἕκασταν.**

ἰθύνους-οος-ουν -οον (ἰθύς - νοῦς) μτγν. ὁ ἔχων εὐθὺν νοῦν : Παῦλ.Σιλ.601.

ἴθυνσις εως (ἡ) (ἰθύνω) ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἰθύνειν βλ.λ., τὸ ποιεῖν τι εὐθύ, εὔθυνσις : ῾Ιππ.B6F.

ἰθύντατα ἐπίρρ. ὑπερθ. ἐκ τοῦ ἰθὺς βλ.3), δικαιότατα : ᾿Ιλ.Σ 508 **ὃς μετὰ τοῖσι δίκην ἰθύντατα εἴποι.**

ἰθύντειρα (ἡ) θηλ. τοῦ ἰθυντὴρ βλ.λ., ὡς ἐπίθ. τῆς Δίκης : ᾿Ορφ.᾿Αργ.352.

ἰθυντήρ-ῆρας (ὁ) (ἰθύνω), θηλ. **ἰθύντειρα** ὁ ἰθύνων, διευθύνων, ὁδηγῶν, οἰακιστής, πηδαλιοῦχος· Φώτ.Λεξ.105,5 « ὁδηγός, κυβερνήτης, χαλινός, πηδάλιον » : ᾿Απολλ.Ρ 4,209,᾿Ιούλ.Λόγ.1,25C· || Θεόκρ.Σῦρ.2 **Μακροπολέμοια δὲ μάτηρ μαίας ἀντιπέτροιο θοὸν τέκεν ἰθυντῆρα** (ἐπὶ βοσκοῦ), Κόλουθ.54 **ἰθυντὴρ πυρὸς** (δ. γρ.) (ἐπὶ τοῦ ῾Ηφαίστου)· **2)** ἡγεμών, διοικητής, κυβερνήτης : ῾Ελλ. ᾿Επιγράμμ. **῾Εσπερίης χθονὸς ἰθυντήρ,**᾿Επιγρ. **προτέρων ὑπέρτερος ἰθυντήρων.**

ἰθυντήριος-ον (ἰθύνω) κ. νεώτ., τὸ θηλ. κ. **-ία** ὁ ἰθύνων, διευθύνων, κατευθύνων, ὁ ὁδηγῶν : Σοφ. ᾿Ιχν.73· || **εἰδ.** νεώτ. ναυτ. **ἰθυντήρια σημεῖα** διάφορα σημεῖα ἐπὶ τῆς ξηρᾶς καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἐπ᾿ εὐθείας εὑρισκόμενα καὶ βοηθοῦντα τοὺς ναυτιλλομένους εἰς τὴν τήρησιν εὐθυγραμμίσεως κατὰ τὸν διάπλουν ἐπικινδύνων μερῶν· || **ἰθυντήριον καλώδιον** τὸ καθοδηγοῦν τοὺς ναυτιλλομένους κατὰ τὸν διάπλουν αὐτῶν ἐν μέσῳ πεδίου ναρκῶν· **2)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ ἐκ δάφνης σκῆπτρον, ὅπερ ἐκράτουν συνήθως ἐν χειρὶ οἱ μάντεις κατὰ τὰς ἀπὸ σκηνῆς θεατρικὰς παραστάσεις· **3)** γλωσσ. ὁμ. τὸ οὐδ. τὸ δι᾿ οὗ διευθύνει τις (regimen)· **4)** τὸ θηλ. -τηρία ὡς οὐσ. γλωσσ. σωλήν· **5)** κατὰ Διοσκ. ἑτέρα ὀνομασία τοῦ φυτοῦ κισσὸς βλ.λ.

ἰθυντής (ὁ) (ἰθύνω) λεξ. ἰθυντὴρ βλ.λ.· ῾Ησ. ἐν λ. διιθυντής, γλωσσ. rector.

ἰθύντωρ-ορος (ὁ) (ἰθύνω) κ. νεώτ. κ. **ἰθυντὴρ** βλ.λ., ὁ ἰθύνων, ὁ διευθύνων : ᾿Ορφ.᾿Αργ.122, ᾿Επιγρ. **ἰθύντορος ἀνθυπάτοιο.**

ἰθύνω (ἰθύς) κ. νεώτ., Ἰων. παρατ. **ἰθύνεσκον,** ἀόρ. α' **ἴθυνα,** μέσ. ἀόρ. α' ἀπαρφ. **ἰθύνασθαι,** παθ. ἀόρ. α' **ἰθύνθην,** παρακ. **ἴθυμμαι,** κυρ. ἰων. κ. ἐπ. ἀντὶ τοῦ εὐθύνω βλ.λ., ποιῶ τι ἰθύ, καθιστῶ τι εὐθύ, τὸ κάμνω ἴσιο, ἰσάζω, εὐθυγραμμίζω : ᾿Οδ.Ε 245 **ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν,** αὐτ.Φ 121· κ. παθ. : Διον. Περ.341 **ἐκ στάθμης ἰθυμμένος·** **2)** διευθύνω, ὁδηγῶ κατ᾿ εὐθεῖαν γραμμήν : ᾿Ιλ.Λ 528 **κεῖσ᾿ ἵππους τε καὶ ἅρμ᾿ ἰθύνομεν,** αὐτ.Ψ 317 **νῆα θοὴν ἰθύνει** (ὁ κυβερνήτης), ᾿Οδ.Λ 10,Εὐρ.῾Ιππ.1227 **ἔχων οἴακας ἰθύνοι δρόμον** (δ. γρ. εὐθύνοι), ῞Υμν.᾿Ισ. 153 **ἰθύνεσκον τρόπιν,** Φιλόστ.Γυμν.48 **λεπτοὶ ὕπνοι ἰθύνοντες τὰ σιτία·** κ. παθ. : ᾿Ιλ.Π 475 **τὼ δ᾿ ἰθυνθήτην** (ἐπὶ ἵππων ὁμοῦ ἐζευγμένων, σχόλ. «ἀπ᾿ εὐθείας ἔστησαν τεταγμένοι»), ΑΠλ.74 **οὐ γὰρ ἄτερ μάστιγος ἰθύνεται·** κ. ἐπὶ πλοίων : ῾Ηρ.1,194 **ἰθύνεται δὲ ὑπό τε δύο πλήκτρων·** || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : ᾿Οδ.Ε 270 **ὁ πηδαλίῳ ἰθύνετο** (σχεδίην), ῾Ησίοδ.Α 324 **ἡνίοχος . . ἰθύνετο καμπύλον ἅρμα·** **3)** τὸ ἐνεργ. ἐν ἐχθρικῇ σημ. διευθύνω, κατευθύνω κατά τινος, ῥίπτω ἐναντίον τινός : ᾿Ιλ.Ε 290 **βέλος δ᾿ ἴθυνεν ᾿Αθήνη ῥῖνα παρ᾿ ὀφθαλμόν,** Αἰσχ.Πέρσ.411 **ἐπ᾿ ἄλλην δ᾿ ἄλλος ἴθυνεν δόρυ·** κ. μέσ. μτ. γεν. : ᾿Ιλ.Ζ 3 **ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα** (σχόλ. « ἀντὶ τοῦ ἐπ᾿ ἀλλήλοις ἰθυνόντων, τουτέστιν, ἀπ᾿ εὐθείας βαλλόντων»)· **4)** ἐνεργ. μτφ. κατευθύνω, καθοδηγῶ : ᾿Ακολουθία Α' ῞Ωρας Εὐχὴ **ἴθυνον τὴν ζωὴν ἡμῶν πρὸς τὰς ἐντολάς σου·** **5)** κυβερνῶ, διοικῶ, διευθύνω : ᾿Ιλ. Ρ 632 **Ζεὺς δ᾿ ἔμπης πάντ᾿ ἰθύνει,** Παρμ.6,6 **ἀμηχανίη ἰθύνει νόον,** Αἰσχ.Πέρσ.773 **Κύρου . . παῖς . . ἴθυνε στρατόν,** Χρησμ.π.Δημ.531 **ὅσοι . . ἰθύνεθ᾿ ἑορτάς,** ᾿Ιουλ.Αἰγ.ΑΠ 6,68,10 **ἴθυνε ζωὴν λειπομένοιο βίου, -οἱ ἰθύνοντες·** || νεώτ. διευθύνω, δίδω κατεύθυνσιν : ἡ ἰθύνουσα τάξις· **6)** ἐπὶ δικαστῶν, μύθους ἰθύνω ἐκδίδω ὀρθὰς καὶ δικαίας ἀποφάσεις ἢ ἐπανορθῶ ἀδίκους κρίσεις : ῾Ησίοδ.῎Εργ.263 **ἰθύνετε μύθους** (δ. γρ. δίκας) **δωροφάγοι·** πρβλ.Καλλ.Δία 83 **ἐπόψιος οἵ τε δίκῃσι λαὸν ὑπὸ σκολιῇς οἵ τ᾿ ἔμπαλιν ἰθύνουσιν·** || φρ. **ἰθύνω τὸ πλέον τινὶ** κρίνων ἀπονέμω τὸ μεγαλύτερον μέρος εἴς τινα : Θεόκρ.5,71 **μήτε Κομάτᾳ τὸ πλέον ἰθύνῃς, μητ᾿ ὦν τύγα τῷδε χαρίξῃ·** κ. παθ. φρ. **ἰθύνεσθαι θανάτῳ** κολάζεσθαι, ζημιοῦσθαι θανάτῳ : ῾Ηρ.2,177 **μὴ δὲ ποιεῦντα ταῦτα μηδὲ ἀποφαίνοντα δικαίην ζόην ἰθύνεσθαι θανάτῳ·** **7)** ῥηματ. π. ἰθυντήρ, ἰθυντής, ἰθυντήριος, ἰθύντωρ, ἴθυνσις.

ἰθῦπετεῖν (κῶδ. ἰθυνπ-) ῾Ησ. « ἐπ᾿ εὐθείας ὁρμῆσαι ».

ἰθῦπόρος-ον (ἰθύς - πόρος) μτγν. ὁ πορευόμενος κατ᾿ εὐθεῖαν, ποὺ πηγαίνει ἴσια : Παῦλ.Σιλ. ΑΠ 6,64,4 **κανόνα γραμμῆς ἰθυπόρου ταμίην,** ᾿Ιουλ.Αἰγ.αὐτ.68,1 **αὔλακας ἰθυπόρων γραφίδων.**

ἰθυπορῶ-έω πορεύομαι κατ᾿ εὐθεῖαν, πηγαίνω ἴσια : ῾Ιππ.᾿Οστ.15.

ἰθυπτίων-ωνος (ὁ, ἡ) (ἰθύς - πέτομαι) ὁ κατ᾿ εὐθεῖαν πετῶν, **φερόμενος·** ῾Ησ. « τὴν ἐπ᾿ εὐθείας πετομένην καὶ κατ᾿ ἀντικρὺ καὶ ὀρθόβολον, κατ᾿ εὐθὺ φερομένην » : μ. ἐν ᾿Ιλ.Φ 169 **μελίην ἰθυπτίωνα ᾿Αστεροπαίῳ ἐφῆκε** (ἀνάγνωσις Ζηνοδότου **ἰθυκτίωνα,** ἐκ τοῦ **κτείς** ἢ **κτηδών,** ὁ εὐθείας ἔχων τὰς ἶνας).

ἰθύρ ῾Ησ. « τὸ σιδήριον τοῦ ἄξονος τὸ τριβόμενον ».

ἰθύρροπος-ον (ἰθύς - ῥοπή) **ὁ καθέτως κρεμάμενος** : ῾Ιππ.῎Αρθρ.44.

ἰθύς-εῖα-ύ, ἰων. θηλ. **ἰθέα,** κ. ἐν πλαγίαις πτώσεσιν **ἰθείης, -ῃ, -αν,** τὸ συγκρ. **ἰθύντερος,** ὑπερθ. **ἰθύντατος ἢ -ύτατος,** ἰων. κ. ἐπ. τ. τοῦ εὐθὺς βλ.λ. ὁ κατ᾿εὐθεῖαν βαίνων, π.᾿Ομ. **ἐν τῇ** σημ. ταύτῃ μ. ἐν τῷ ἐπιρρ. ἰθὺς βλ. κατ. : ῾Ηρ.2,17 **ἡ δὲ δὴ ἰθέα τῶν ὁδῶν τῷ Νείλῳ ἐστὶ ἥδε,** Νίκ.Θηρ.265 **ἰθεῖα ἀτραπός,** ᾿Αππ.᾿Ιβηρ.1 **ἰθύτατον ὄρος** (ὑπερβολικὰ ἀπότομον), Διον.Περ.651 **ἰθύντατον ἴχνος·** || φρ. **ἰθέῃ τέχνῃ** κατ᾿ εὐθεῖαν εὐθύς, ἀμέσως : ῾Ηρ.9,57 **καταδόξαι αὐτοὺς ἰθέῃ τέχνῃ ἀπολιπεῖν αὐτόν·** || κ. κτ. παράλειψιν τοῦ οὐσ. **ἰθεῖαν** (ὁδόν) κατ᾿ εὐθεῖαν : αὐτ.7,193 **ἰθέαν ἔπλωον ἐς τὸν κόλπον·** || ὁμ. ἐκ τῆς ἰθείης ἀπ᾿εὐθείας, παρρησίᾳ, φανερά : αὐτ.2,161 **οἱ τῶν ἀπολομένων φίλοι ἀπέστησαν ἐκ τῆς ἰθέης·** **2)** μτφ. εὐθύς, δίκαιος, ὀρθός, εἰλικρινής : ᾿Ιλ.Ψ 580 **εἰ δ᾿ ἄγ᾿ ἐγὼν αὐτὸς δικάσω, . . ἰθεῖα γὰρ ἔσται** (ἡ δίκη), ῞Υμν.Δήμ.152 **ἰθείῃσι δίκῃσιν·** ἀντίθ. σκολιαὶ δίκαι : ῾Ησίοδ.῎Εργ. 224,Θέογν.535 **οὔποτε δουλείη κεφαλὴ ἰθεῖα πέφυκεν,** αὐτ.1026 **πρήξιες ἰθύτεραι,** Βακχ.14,54, ῾Ηρ. 1,96 **ἰθύς τε καὶ δίκαιος ἦν,** αὐτ.118 **ἰθὺν ἔφαινε λόγον·** || τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ὑπερθ. **ἰθύντατα,** ὡς ἐπίρρ. δικαιότατα : ᾿Ιλ.Σ 508 **ὃς . . δίκην ἰθύντατα εἴποι** (ἤθελε κρίνει δικαιότατα)· **3)** τὸ ἀρσ. **ἰθύς,** κ. σπαν. τὸ οὐδ. **ἰθύ,** ὡς ἐπίρρ. κατ᾿εὐθεῖαν πρός, ἴσια **ἐναντίον** τινός, συνήθ. μτ. γεν. ἀντικειμένου : ᾿Ιλ.Ε 849 **ὁ βῆ ῥ᾿ ἰθὺς Διομήδεος,** αὐτ.Ω 471 **γέρων δ᾿ ἰθὺς κίεν οἴκου** (κατ᾿ εὐθεῖαν πρὸς τὸν οἶκον), αὐτ.Χ 99 **τοῦ γ᾿ ἰθὺ βέλος πέτετ᾿ οὐδ᾿ ἀπολήγει,** ῾Ηρ.4,89 **ἔπλωε ἰθὺ τοῦ ῎Ιστρου,** αὐτ. 1,207 **ἐλᾷς ἰθὺ τῆς ἀρχῆς τῆς Τομύριος,** αὐτ 5,64

ἰθὺς ἐπὶ Θεσσαλίης, Σῆμ.20 ἰθὺ βαδίζειν· κ. ἀπολ. : Ἰλ.Μ 124 **ἰθὺς φρονέων ἵππους ἔχε** (Γαζ. Θ. « ἐκεῖσε δὴ κατ' εὐθὺ ἐπὶ φρονήματι ἐπαιρόμενος ἤλαυνε τοὺς ἵππους »), αὐτ.Λ 95 **τὸν δ' ἰθὺς μεμαῶτα**, αὐτ.Ρ 168 **οὐκ ἐτάλασσας . . ἰθὺς μαχέσσασθαι** (Γαζ.Θ «ἐπ' εὐθείας μάχεσθαι»), αὐτ.Ε 506 **οἱ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον** (Γαζ.Θ « οἱ δὲ (ἀναβάται) τὴν τῶν χειρῶν ἰσχὺν εὐθὺ τῶν ἐναντίων ἔφερον »), αὐτ.Ξ 403 **ἐπεὶ τέτραπτο πρὸς ἰθύ οἱ** (ἀφ' οὗ ἐστράφη ἐναντίον αὐτοῦ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον), Ἱππ.Κατ' Ἰητρ.3 **κατ' ἰθὺ γούνασιν** (ἀπέναντι, ἤτοι καθέτως ὑπὸ τὰ γόνατα)· || ἐπὶ χρόνου, εὐθύς, ἀμέσως : Ἡρ.3,58 **πυθόμενοι δ' ἰθὺς ἧκον οἱ Σίφνιοι βοηθέοντες.**

ἰθύς-ύος (ἡ) (ῑ) π.Ὁμ. κτ. αἰτ. ἰθύν ἡ κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν πορεία, κ. ἁπλῶς πορεία, φρ. ἀν' **ἰθὺν** κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὰ ἄνω, ὑψηλά : Ἰλ.Φ 303 **τοῦ ὑψόσε γούνατ' ἐπήδα πρὸς ῥόον ἀΐσσοντος ἀν' ἰθύν**, Ὀδ.Θ 377 **αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαίρῃ ἀν' ἰθὺν πειρήσαντο·** **2)** γεν. πρᾶξις ἀποιτοῦσα ταχεῖαν ἐκτέλεσιν, ἐπιχείρησις : Ἰλ.Ζ 79 **ἄριστοι πᾶσαν ἐπ' ἰθὺν ἔστε μάχεσθαί τε φρονέειν τε**, Ὀδ.Δ 434 **οἷσι μάλιστα πεποίθεα πᾶσαν ἐπ' ἰθύν·** **3)** κλίσις, διάθεσις, ἐπιθυμία : αὐτ.Π 304 **οἷοι σύ τ' ἐγώ τε γυναικῶν γνώομεν ἰθύν** (Εὐστ. « τὴν κατὰ ψυχὴν ὁρμήν»).

ἰθυσκόλιος-ον (ἰθύς-σκολιός) ὁ κυρτὸς κατὰ μίαν διεύθυνσιν καὶ εὐθὺς κατ' ἄλλην, ἐπὶ τῆς σπονδυλικῆς στήλης : Ἱππ.Ἄρθρ.45.

ἰθυτένεια (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ ἰθυτενοῦς βλ.λ., εὐθυγραμμία : Πτολ.Γεωγρ.1,2,4.

ἰθυτενής-οῦς-ές (ἰθύς-τείνω) μτγν. ὁ κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἐκτεινόμενος, εὐθυτενής, εὐθύς : Φίλιππ.Θεσσ. ΑΠ 6,103 **στάθμην ἰθυτενῆ**, Σιμπλίκ.Οὐρ.180,11 **ἰθυτενὴς γραμμή**, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 6,65,3 **ἰθυτενῆ κανόνα**, Ἀγαθ.5,21 ἰθυτενῆ ξύλα, Ἀρισταίν.1,27· || δθ. ὄρθιος, κάθετος : Λεωνίδ. Ταρ.ΑΠλ.4,261 **ἰθυτενὲς ῥόπαλον**· ἐπίρρ. μσν. **-ῶς** : Νικήτ.Εὐγ.1,206, Εὐστ.Πον.130,60.

ἰθύτης-ητος (ἡ) (ἰθύς) μτγν. εὐθύτης : Ἀρετ.Ὀξ. Νούσ.2,6 ἰθύτης **ὁδοῦ.**

ἰθυτμής-ῆτος (ὁ) (ἰθύς-τέμνω) μτγν. ὁ κατ' εὐθεῖαν τετμημένος, εὐθύς : Νόνν.Δ 2,451,αὐτ.5,282.

ἰθύτομος-ον (ἰθύς-τέμνω) μτγν. ὁ ἰθυτμὴς βλ.λ. : Διον.Ἀρεοπ. ἰθύτομος **οἶμος.**

ἰθύτονος-ον (ἰθύς-τείνω) μτγν. ἰθυτενὴς βλ.λ. : Ἀλφ.ΑΠ 6,187,4 **ἔμπαλιν ἰθυτόνων Δᾶμις ἀπὸ σταλίκων** (δ.γρ. ἰθυτενῶν).

ἰ(θ)υτρεχὲς διάζωμα (τό) Ἐπιγρ. τὸ βαῖνον κατ' εὐθεῖον γραμμήν, τὸ εὐθύ, τὸ ἴσο.

ἰθύτρην (τὸ) ἰθύτρητον, τὸ τρυπημένον κατ' εὐθεῖαν : Δημόκρ.128.

ἰθύτριχες (οἱ,αἱ) πληθ. τοῦ ἰθύτριξ βλ.λ.

ἰθυφαλλικός-ή-όν (ἰθύς-φαλλός) μτγν. κ. νεώτ. φιλολ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἰθύφαλλον βλ.λ., ἐπὶ μέτρου : Ἡφαιστ.15,2, Ἑρμογ.Ἰδ. 1,6· || εἰδ. νεώτ. μετρ. **ἰθυφαλλικὸν μέτρον** ἡ τροχαϊκὴ βραχυκατάληκτος τετραποδία ἢ τὸ τροχαϊκὸν βραχυκατάληκτον δίμετρον, ἤτοι στίχος ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων ποδῶν τροχαίων (—υ), ὧν οἱ δύο τελευταῖοι στεροῦνται ἄρσεως· || **τὰ ἰθυφαλλικὰ** ποιήματα ἐν ἰθυφαλλικῷ μέτρῳ : Διον. Ἁλ.Συνθ.4 (κῶδ. ἰθυφάλλια), Πολυδ.4,53.

ἰθύφαλλος (ὁ) (ἰθύς-φαλλός) κ. νεώτ. ἀρχαιολ. ὁμοίωμα τοῦ ἀνδρικοῦ γεννητικοῦ μορίου ἐν στύσει, ὅπερ ἔφερον προπορευόμενοι τινὲς ἐκ τῶν μετεχόντων ἐν ταῖς ἑορταῖς τοῦ Διονύσου : Κρατῖν.14· **2)** ᾆσμα καὶ χορὸς τελούμενος ἐν ταῖς ἑορταῖς ταύταις : Ὑπερείδ.ἀπ.50,Δοῦρ.13J· **3)** ὁ ἐν τῷ χορῷ τούτῳ ὀρχούμενος: Ὑπερείδ.π. Ἁρποκρ. « ἰθύφαλλοι, οἱ τοὺς ἰθυφάλλους ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ ὀρχούμενοι » : Δημοχ.2J **προσόδια καὶ χοροὶ καὶ ἰθύφαλλοι μετ' ὀρχήσεως καὶ ᾠδῆς ἀπήντων αὐτῷ**, Σῆμ.20 **οἱ δὲ ἰθύφαλλοι (φησὶ) καλούμενοι προσωπεῖον μεθυόντων ἔχουσι·** **4)** μτφ. λάγνος, ἀσελγής, ἄσωτος καὶ διεφθαρμένος : Δημ. 1261 **καλοῦσι τοὺς μὲν ἰθυφάλλους, τοὺς δ' αὐτοληκύθους.**

ἰθυφάνεια (ἡ) (ἰθύς-φαίνομαι) μτγν. ἡ κατ' εὐθεῖαν πρόσπτωσις ἢ λάμψις τοῦ φωτός : Δαμιαν.Ὀπτ.12 **κατ' ἰθυφάνειαν.**

ἰθυφανής-οῦς-ές (ἰθύς-φαίνομαι) μτγν. ἐν φρ. **κατ' ἰθυφανὲς** κατ' ἰθυφάνειαν : Δαμιαν.Ὀπτ.12.

ἰθυφορικός-ή-όν μτγν. ὁ κινούμενος κατ' εὐθεῖαν γραμμήν : Φιλόπ.Ἰω.Μετ.30,18.

ἰθύφρων-ονος-ον μτγν. ὁ ἔχων εὐθείας, ὀρθὰς τὰς φρένας, ὁ ὀρθοφρονῶν : Ἀπολλιν.Ψ 7,23.

ἰθύω (ῑ) (ἰθύς), ἀόρ. ἴθυσα πορεύομαι, σπεύδω, τρέχω κατ' εὐθεῖαν, κατευθύνομαι, δθ. ἐφορμῶ, σπαν. κτ. ἐνεστ. : Ἰλ.Α 552 **ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων ἰθύει** (Γαζ.Θ « ἐπ' εὐθείας ὁρμᾷ »), αὐτ.Ζ 2 **ἔνθα καὶ ἔνθ' ἴθυσε μάχη πεδίοιο** (Βερναρδ.Γρηγ. « κατὰ ταῦτο ἢ κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος προεχώρησε κατ' εὐθεῖαν ἡ μάχη ἀνὰ τὴν πεδιάδα »), Πίνδ.ἀπ. 234 **ἰθύει τάχιστα δελφίς**, Ἱππ.Γυν.1,32 **ἰθύει τὸ ἔμβρυον πρὸς τὸ ἧπαρ·** || κ. μτ. γεν. ἀντικειμ. : Ἰλ.Ο 693 **ὣς Ἕκτωρ ἴθυσε νεὸς** (ὥρμησε κατ' εὐθεῖαν πρὸς) · κ. ἐμπροθ. (ἐπί, πρὸς) : Ἰλ.Μ 443 **ἴθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχος**, Ἡρ.4,122 **πρὸς γὰρ τὴν μίαν τῶν μαιρέων ἴθυσαν·** **2)** μτ. ἀπαρφ. προθυμοποιοῦμαι, σπεύδω, ὁρμῶ νὰ πράξω τι, ποθῶ : Ὀδ.Λ 591 **τῶν ὁπότ' ἰθύσειε . . ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι**, αὐτ.Χ 408, Ἡρ.1,204 ὅκῃ . . **ἰθύσειε στρατεύεσθαι** (καθ' οἱανδήποτε διεύθυνσιν προυτίθετο νὰ βαδίσῃ), αὐτ.7,8,β'· || κ. μτ. αἰτ. ἐπιθυμῶ διακαῶς : Ἀπολλ.Ρ 2,950 **ἰθύειν τι μετὰ φρεσίν·** **3)** ἀπολ. : Βακχ.9,51 **τί μακρὰν γλῶσσαν ἰθύσας ἐλαύνω ἐκτὸς ὁδοῦ;** (Βερναρδ.Γρηγ. « διατί ὁρμήσας μακρὰν μὲ τὴν γλῶσσάν μου ἐξέρχομαι ἐκτὸς τῆς ὁδοῦ;»).

ἰθυωρίη (ἡ) Ἰων. τ. τοῦ εὐθυωρία βλ.λ., ἡ εὐθεῖα, φυσικὴ διεύθυνσις ἢ θέσις μέλους τινὸς τοῦ σώματος : Ἱππ.Κατ' Ἰητρ.15, αὐτ.Ἀγμ.30.

ἰθών Ἡσ. « **πυγή, λαγαρός, καὶ πρωκτός** » (πιθ. ἴθων).

ἰίζω (ἰός) μτγν. εἶμαι ὅμοιος πρὸς ἰόν, φαίνομαι ὡς σκωρία, εἶμαι σκουριασμένος : Διοσκ.5,75.

ἱκανᾶτοι (τὰ) (ἱκανός) μσν. κ. **ἱκανάτοι** (οἱ) λίαν ἐκλεκτὸν σῶμα τῆς ἀνακτορικῆς φρουρᾶς τοῦ Βυζαντίου ἐξ ἐπιλέκτων ἀνδρῶν ἀποτελούμενον καὶ διοικούμενον ὑπ' ἀρχόντων τῆς ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης τοῦ αὐτοκράτορος.

ἱκανοδοσία (ἡ) (ἱκανὸς-δίδωμι) μτγν. ἱκανοποίησις, ἐγγύη, ἐγγύησις : Ἰουστιν.Νεαρ.131,15 Εἰσαγ.

ἱκανοδότης (ὁ) (ἱκανός-δίδωμι) πάπ. ὁ παρέχων ἀσφάλειαν, ἐγγύησιν, ἐγγυητής· **2)** ὁ ἀνταποδίδων, ἀνταμείβων : Πάπ. **ὁ ἱκανοδότης θεός.**

ἱκανοδοτῶ-έω (ἱκανός-δίδωμι) πάπ. ἱκανοποιῶ, παρέχω ἐγγύησιν ἢ ἐγγυητήν.

ἱκανοκόσμητος-ον (ἱκανός-κοσμῶ) μσν. ὁ ἱκανῶς, πλουσίως κεκοσμημένος : Ἰω.Χρυσ.7,479,15.

ἱκανοποίησις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ., δημ. -η ἐν ἐκκλ. χρ. ἀναφ. πρὸς παράπτωμα, ἁμάρτημα χριστιανοῦ κ. ἰδ. κληρικοῦ, ἡ δι' ἐπιβολῆς ποινῆς (κανόνος) καὶ ἐκτελέσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ παραβάτου ἀποκατάστασις, ἐπάνοδος τούτου εἰς ἱκανότητα : Γαβρ.Φιλαδελφ.Μετων.144 « ἔμπρακτος πλήρωσις καὶ τελείωσις τοῦ κανόνος »· || συνεκδ. γενικώτ. δίκασις, τιμωρία, ποινὴ ἐπανορθοῦσα· **2)** δθ. νεώτ. κ. δημ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἀδικηθέντα, ζημιωθέντα, προσβληθέντα, ἐπανόρθωσις τῆς κατ' αὐτοῦ ἀδικήσεως, τῆς ζημίας, τῆς προσβολῆς : **ἐζήτησε τὴν ἄμεσον εἰς χρῆμα ἱκανοποίησίν του διὰ τὴν γενομένην εἰς τὸ κτῆμά του φθοράν·**

|| εἰδ. νομ. ἡ ἐπανόρθωσις διαπραχθέντος ἀδικήματος διὰ χρηματικῆς ἀπαζημιώσεως καταβαλλομένης ὑπὸ τοῦ δράστου ἢ τοῦ ὑπαιτίου τοῦ ἀδικήματος εἰς τὸν παθόντα ἢ ζημιωθέντα, ὁριζομένη διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως (μετὰ ἀγωγὴν) ἢ διὰ διαιτησίας ἢ δι' ἀπ' εὐθείας συμβιβασμοῦ· || συνήθ. ἐν χρ. ἐπὶ ζητημάτων προσβολῆς τιμῆς : **διὰ τοῦ γάμου παρέσχεν ἱκανοποίησιν εἰς τὴν παραπλανηθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ, - ἐζήτησεν ἔγγραφον ἱκανοποίησιν διὰ τὴν ὕβριν - διὰ τὸν εἰς βάρος του ὑπαινιγμόν, - ἱκανοποίησις διὰ τῶν ὅπλων** (ἢ διὰ μονομαχίας)· || δθ. δικαίωσις, ἐκ τῶν ἐπιγενομένων προκύπτουσα κοινὴ ἀναγνώρισις τῆς εὐθύτητος, τῆς ὀρθῆς ἐνεργείας ἢ τῆς ὀρθῆς ἀντιλήψεως, γνώμης, κρίσεως προσώπου τινός, καθ' οὗ προϋπῆρξε παραγνώρισις, κατάκρισις : **ἡ μεταπολεμικὴ οἰκονομικὴ κρίσις ἀποτελεῖ ἱκανοποίησιν τῆς γνώμης τῶν εἰρηνοφίλων, - τὰ γεγονότα δίδουν πληρεστάτην ἱκανοποίησιν εἰς τὴν πολιτικήν του, - ἀπέθανε δυσφημισμένος χωρὶς ἱκανοποίησιν**· **3**) συνεκδ. νεώτ. κ. δημ. χαρά, εὐχαρίστησις, ψυχικὴ ἀνακούφισις ἐκ τῆς πληρώσεως ἐλπίδος, πόθου, προσδοκίας, προβλέψεως : **ᾐσθάνθη ἱκανοποίησιν ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ σκοποῦ του, - ἠθικὴ ἱκανοποίησις** (εὐχάριστον συναίσθημα προερχόμενον ἐκ τῆς ἐπιγνώσεως τῆς ἐκτελέσεως τοῦ καθήκοντος)· **4**) ὁμ. εἰδ. ἐπὶ ἐρωτικῶν κ. γεν. ἀφροδισίων σχέσεων, πραγμάτωσις τῆς συνουσίας κ. ἰδ. ὁ διὰ ταύτης κορεσμός : **προέβη εἰς τὸ ἔγκλημα διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ κτηνώδους πάθους του, - πολύχρονος ἔρωτας χωρὶς ἱκανοποίηση εἶναι παθολογικός**· **5**) ὁμ. εἰδ. ἐπὶ ἀμοιβῆς μισθίου ἐργασίας, ἐπαρκὴς πληρωμή, ἀνταμοιβή : **ἀπὸ τὴν μεταφραστικὴν ἐργασίαν δὲν ἔχουν οἱ εὐσυνείδητοι μεταφρασταὶ ἱκανοποίησιν**· || ὁμ. κ. ἐπὶ ἀποδόσεως χρημ. ὠφελείας ἐξ ἔργου ἢ ἐπιχειρήσεως, ἐπαρκὲς κέρδος : **ἀπὸ τὸ ἐμπόριόν του - ἀπὸ τὸ μαγαζί του - ἀπὸ τὴν καλλιέργειά του δὲν ἔχει ἱκανοποίησιν** (**-η**)· πρβλ. ἱκανοποιῶ, ἱκανοποιητικὸς ἐν τῇ σημ. ταύτῃ· **6**) εἰδ. ἐν τῇ χριστ. δογματικῇ ἡ λ. ἐν χρ. πρὸς δήλωσιν τῆς διὰ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξαγορᾶς τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος, ἤτοι τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ κανόνι τοῦ Θεοῦ.

ἱκανοποιητικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἐνεργειῶν, καταστάσεων, πραγμ., ὁ ἔχων τὴν ἱκανότητα, τὴν ἰδιότητα, τὴν ἐπάρκειαν τοῦ ἱκανοποιεῖν, παρέχειν ἱκανοποίησιν βλ.λ.. **οἱ ἀθληταί μας ἔχουν ἱκανοποιητικὰς ἐπιδόσεις, - δήλωσις ἱκανοποιητική**· **2**) εἰδ. ἐπὶ ἀμοιβῆς ἐργασίας ἢ κέρδους ἐπιχειρήσεως, ὁ ἐπαρκής, ὁ πρέπων, ὁ ἀρκετός : **μισθὸς ἱκανοποιητικός, - ἱκανοποιητικὴ ἀπόδοσις ἐσοδείας - κτήματος - ἐπιχειρήσεως.**

ἱκανοποιΐα (ἡ) ἐκκλ. ἡ ἱκανοποίησις βλ.λ.I).

ἱκανοποιῶ-έω (ἱκανός - ποιῶ) γλωσσ. νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἱκανοποίησα,** παθ. ἀόρ. **ἱκανοποιήθην** κ. δημ. **ἱκανοποιήθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **ἱκανοποιημένος** παρέχω ἱκανοποίησιν, ἀποδίδω τινὶ τὸ δίκαιον, ἀποζημιώνω : **ἱκανοποιήθη ἡ τρωθεῖσα φιλοτιμία του**· || παρέχω τὸ ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν, τὰς ἀπαιτήσεις ἢ τὰς ἀνάγκας τινός : **ἱκανοποίησε τὴν πεῖνά του μ' ἕνα κομμάτι ψωμί, - δὲν μᾶς ἱκανοποιοῦν καθόλου αἱ εἰδήσεις τῶν σημερινῶν ἐφημερίδων**· || ἐκπληρῶ προσδοκίαν, ἀνταμείβω : **αἱ τράπεζαι ἱκανοποιοῦν ἀρκετὰ τοὺς ὑπαλλήλους των**· || κ. ἀπολ. ἀνταποκρίνομαι εἰς τὰς προσδοκίας τινὸς ἢ τοῦ κοινοῦ : **δὲν ἱκανοποίησεν ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου**· || κατ' ἐπέκτ. παρέχω τὴν ζητουμένην εὐχαρίστησιν, εὐχαριστῶ : **ἡ ἐκτέλεσις τοῦ μουσικοῦ τεμαχίου ἱκανοποίησε τοὺς ἀκροατάς, - καμιὰ γυναίκα δὲν τὸν ἱκανοποιεῖ**· **2**) ρηματ. π. ἱκανοποίησις, ἱκανοποιΐα.

ἱκᾰνός-ή-ό(ν) (Ψ (ἱκνέομαι) κ. μαν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τὴν δύναμιν ἢ τὴν δεξιότητα, τὴν ἐπιτηδειότητα νὰ ἐπιτελέσῃ, νὰ πράξῃ τι, ἐπιτήδειος, ἁρμόδιος, κατάλληλος εἴς τι, δεξιός, ἄξιος, συνήθ. ἐν χρ. π. πεζογράφοις, σπανιώτατα δὲ π. τραγικοῖς, ἐπὶ προσ. μτ. ἀπαρφ. : Ἡρ.3,45 **ἱκανοὶ ἦσαν Πολυκράτεα παραστήσασθαι,** Θουκ.1,9 **ἱκανὸς τεκμηριῶσαι** (ἐπιτήδειος, ἄξιος ν' ἀποδείξῃ τι), Λυσ.2,42 **ἱκανώτατον εἰπεῖν καὶ γνῶναι καὶ πρᾶξαι,** Ξεν.ΚΠ 1,4,12 **τίς . . σοῦ γε ἱκανώτερος πεῖσαι,** αὐτ.Λακ.8,4 **ἱκανὸς ζημιοῦν** (ἀρκετὰ δυνατὸς ἵνα τιμωρήσῃ), Πλάτ.Φαῖδρ.277A **οἱ . . βοηθεῖν ἱκανοί,** ΚΔ Λουκ.3,16 **οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ,** αὐτ. Κορινθ.1,15,9 **ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος**· κ. μτ. τοῦ **ὥστε** : Πλάτ.Νόμ.875A **φύσις ἀνθρώπων οὐδενὸς ἱκανὴ φύεται ὥστε γνῶναί τε τὰ συμφέροντα**· μτ. τελικ. προτάσ. : ΚΔ Ματθ. 8,8 **οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς**· κ. ἐμπροσθ. (κατά) : Πολύβ.26,5,6 **κατά τε γὰρ τὴν ἐπιφάνειαν ἦν ἱκανός**· κ. μτ. αἰτ. πράγμ. : Ἡρ.3,4 **ἀνὴρ . . γνώμην ἱκανὸς** (ἄνθρωπος ἔχων ἀρκετὴν φρόνησιν), Ξεν.ΚΠ 1,6,15 **ἱκανοὺς τὴν ἰατρικὴν τέχνην ἔχειν ἄνδρας** (ἱκανοὺς περὶ τὴν ἰατρικήν)· κ. μτ. δοτ. πράγμ. : Ξεν.Ἱππ. 2,1 **οἱ τοῖς χρήμασιν ἱκανώτατοι,** Πλάτ.Πολ.467D **τοὺς ἐμπειρίᾳ τε καὶ ἡλικίᾳ ἱκανοὺς ἡγεμόνας . . εἶναι**· κ. ἀπολ. : Σοφ.ΟΤ 377 **ἱκανὸς Ἀπόλλων,** Πλάτ.Λύσ.204A **ἱκανὸς σοφιστής,** αὐτ. Πρωτ.327C **αὐληταὶ . . ἱκανοὶ ὡς πρὸς τοὺς ἰδιώτας** (ἄξιοι ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ἰδιώτας), Ἰσοκρ.10,38 **κριτὴν ἱκανώτερον,** αὐτ.12,132, Λουκ.Θε.Δ 20,3 **γυνὴ ἱκανὴ μέν, ἄγροικος δέ, - ἱκανὸς ὑπάλληλος,** Καβάφ.Τοῦ Μαγαζιοῦ 7 **δεῖγμα τῆς τολμηρῆς δουλειᾶς του κι' ἱκανῆς, - ἱκανὸς ἐπιστήμων,** φρ. δημ. **δὲν σ' ἔχω ἱκανὸ νὰ . .** (δὲν σὲ νομίζω δυνάμενον νὰ . .)· κ. θετ. **σὲ ἔχω ἱκανὸ νά . .** (σὲ προκαλῶ νὰ . .)· || κ. μτ. δοτ. προσ. ἰσόπαλος, ἰσοδύναμος πρός τινα : Πλάτ.Πρωτ. 322C **εἷς ἔχων ἰατρικὴν πολλοῖς ἱκανὸς ἰδιώταις**· πρβλ. αὐτ.Θεαίτ.169A· || τὸ ἀρσ. **ἱκανός** ὡς οὐσ. ὁ παντοδύναμος : ΠΔ Ῥοὺθ 1,21 **κύριος ἐταπείνωσέ με, καὶ ὁ ἱκανὸς ἐκάκωσέ με**· || νεώτ. στρατ. ὁ ὑγιὴς καὶ ἄρτιος σωματικῶς, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐκτελέσῃ τὴν στρατιωτικήν του ὑπηρεσίαν : **ὅλοι οἱ νεοσύλλεκτοι ἐκρίθησαν ἱκανοί**· **2**) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐν κακῇ σημ., ἐπιτήδειος, καπάτσος : Μέν.Σαμ.69 **ἱκανὸς εἶ λαλῶν κατακόψαι πάντα, - ἄνθρωποι ἀνήθικοι, ἱκανοὶ γιὰ ὅλα**· **3**) μον. ὁ ἱκανοποιῶν, ἱκανοποιητικός : Βί.Ἀλεξ.819 (ἔκδ. Wagner) **μὴ γαυρία,** (. . **τῇ δόξῃ σου καὶ σώματος τῇ ῥώμῃ**·) **ἕξεις γὰρ κύριον ζωὴν ἱκανωτέραν μᾶλλον**· **4**) ἐπὶ πραγμ. πρὸς ἔκφρασιν τοῦ ποσοῦ, ὁ ἐξαρκῶν εἴς τι, ἐπαρκής, ἀρκετός, σχετικῶς πολύς : Εὐρ. Φοίν.554 **τά γ' ἀρκοῦνθ' ἱκανὰ τοῖς γε σώφροσιν,** Ἀριστφ.Λυσ.1047 **ἱκανὰ γὰρ τὰ κακὰ καὶ τὰ παρακείμενα,** Θουκ.7,77 **ἱκανὰ γὰρ τοῖς τε πολεμίοις ηὐτύχηται** (ἀρκετὰς ἐπιτυχίας ἔσχον), ΚΔ Ματθ.28,12 **ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις**· κ. ἐμπροσθ. (εἰς, ἐπί, πρός) : Ἡρ.4,121 **πρόβατα . . ὅσα σφι ἐς φορβὴν ἱκανὰ ἦν,** Ξεν.Ἱέρ. 4,9 **τῷ οὖν τυράννῳ τὰ πολλαπλάσια ἧττον ἱκανά ἐστιν εἰς τὰ ἀναγκαῖα δαπανήματα ἢ τῷ ἰδιώτῃ,** Πλάτ.Πολ.371E **τὴν δὲ τοῦ σώματος ἰσχὺν ἱκανὴν ἐπὶ τοὺς πόνους ἔχωσιν,** αὐτ.Πρωτ.322B **ἡ δημιουργικὴ τέχνη αὐτοῖς πρὸς μὲν τροφὴν ἱκανὴ βοηθὸς ἦν**· || ὁμ. ἐπὶ μεγέθους, ἀρκούν-

τως μέγας : Εὐρ.Τρῳ.996 οὐδ' ἦν ἱκανὰ . . μέλαθρα . . ἐγκαθυβρίζειν, Θουκ.1,2 οὐχ ἱκανῆς οὔσης τῆς Ἀττικῆς, Πλάτ.Πολ.373D ἡ χώρα . . ἱκανὴ τρέφειν τοὺς τότε· || κ. ἐπὶ ἀριθμοῦ ἢ πλήθους, ἀξιόλογος, σημαντικός, πολύς : Ἀντιφ. 2,2,2 ἱκανὰς λύπας καὶ φροντίδας, αὐτ.2,1,6 ἱκανὸν μέρος τῶν ὄντων ἀποβέβληκε· || ὁμ. κ. ἐπὶ χρόνου, ἀρκετός, μακρός, πολύς : Ἀριστφ. Εἰρ.354 ἱκανὸν χρόνον ἀπολλύμεθα, Λυσ.3,10 ἱκανὸν εἶναι τὸν χρόνον Σίμωνι ἐπιλαθέσθαι, ΚΔ Λουκ.20,9 ἀπεδήμησε χρόνους ἱκανούς, αὐτ. Πράξ.9,43 ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι αὐτὸν ἐν Ἰόππῃ, Πάπ. μεθ' ἱκανὰ ἔτη· κ. ἱκανόν ἐστί τινι : Δαμόξ.1,1· κ. μτ. προσωπ. συντ. : Ἰσαῖ. 2,7 ἔφη ἱκανὸς αὐτὸς ἀτυχῶν εἶναι· || ἐπαρκής, ἱκανοποιητικός : Πλάτ.Συμπ.179Β ἱκανὴν μαρτυρίαν παρέχεται, αὐτ.Ἱππ.Ε 369C ἀποδείξω σοι ἱκανῷ λόγῳ· || φρ. τὸ ἱκανὸν λαμβάνειν λαμβάνειν ἱκανοποίησιν, ἐγγύησιν χρηματικὴν ἢ ἄλλην : ΚΔ Πράξ.17,9 λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος . . ἀπέλυσαν αὐτούς· ὁμ. φρ. τὸ ἱκανὸν ποιεῖν διδόναι ἱκανοποίησιν, ἐγγύησιν : Πολύβ. 32,3,13, Διογ.Λ 4,50 τὸ ἱκανόν σοι ποιήσω, φησίν, ἐὰν παρακλήτους πέμψῃς, Πάπ. ἱκανὸν ποίησον αὐτῷ, Ἰουστιν.Νεαρ.86,4· ὁμ. φρ. ἱκανὸν δρῦναι, Πάπ. ἔφη διδόναι τὸ ἱκανόν· ὁμ. ἐφ' ἱκανόν, ἱκανῶς : Πολύβ.11,25,1 πεῖραν εἰληφὼς τῶν πραγμάτων ἐφ' ἱκανόν, Διόδ.Σ 11,40· || μτγν. φρ. ἱκανὸν ποιῶ τινι ἱκανοποιῶ, εὐχαριστῶ τινα : ΚΔ Μᾶρκ.15,15 βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλυσεν . . τὸν Βαραββᾶν.

ἱκανότης-ητος (ἡ) [ἱκανός] κ. νεώτ., δημ. -η κ. -ότητα ἡ ἰδιότης τοῦ ἱκανοῦ βλ.λ., τὸ νὰ ἔχῃ τις τὴν δύναμιν νὰ ἐπιτελέσῃ τι, ἐπιτηδειότης, δεξιότης : Πλάτ.Λυσ.215Α ὁ δέ γε ἱκανὸς οὐδενὸς δεόμενος κατὰ τὴν ἱκανότητα, Καλλιγ.Θάν.Βλ.44 κατὰ τὴν ἱκανότητα καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ . . ἀξιωματικοῦ, - ἡ ἱκανότης τῆς χώρας μας πρὸς ἄμυναν· || εἰδ. νεώτ. στρατ. ἡ κατάστασις τοῦ ὑγιοῦς καὶ ὀρτίου σωματικῶς πολίτου καλουμένου πρὸς στράτευσιν· || εἰδ. νεώτ. νομ. ἱκανότης πρὸς δικαιοπραξίαν ἡ ἱκανότης τοῦ κτᾶσθαι δικαιώματα καὶ ἀναλαμβάνειν ὑποχρεώσεις : οἱ ἀνήλικοι καὶ οἱ παράφρονες δὲν ἔχουν ἱκανότητα πρὸς δικαιοπραξίαν· || κατ' ἐπέκτ. νεώτ. ἀξία : ἐπιστήμων μεγάλης ἱκανότητος, - ἀνεγνωρισμένη ἱκανότης· **2)** ἐπάρκεια : Πλάτ. Νόμ.930C παίδων δὲ ἱκανότης ἀκριβὴς ἄρρην καὶ θήλεια ἔστω τῷ νόμῳ.

ἵκαντι γ' πληθ. πρόσ. τοῦ ἵκω βλ.λ.· Ἡσ.«ἥκουσιν».

ἱκάντιν Ἡσ. «εἴκοσιν»· πρβλ. Fίκατι.

ἱκάνω, παρατ. ἵκᾶνον ἐν χρ. μ. ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις, ὁ δὲ μέλλ. κ. παρακ. ἐκ τοῦ ἱκνοῦμαι [-έομαι], ἐπ. ἐκτετ. τ. τοῦ ἵκω βλ.λ., σπαν. π. τραγ., ἔρχομαι, φθάνω, ἐμπροθ. [ἐς, ἐπί, πρός] : Ἰλ.Α 431 ἐς Χρύσην ἵκανεν, αὐτ.Ι 354, αὐτ.Β 17 ἵκανε . . ἐπὶ νῆας, Πινδ.Ο 3,43 πρὸς ἐσχατιὰν . . ἱκάνων· κ. μτ. ἐπιρρ. : Ὀδ.Ο 492 ἐνθάδ' ἱκάνω, Αἰσχ.Ἀγ. 1337 θεοτίμητος δ' οἴκαδ' ἱκάνει, Σοφ.Ἠλ.8 ὅδε Ἥρας ὁ κλεινὸς ναός· οἷ δ' ἱκάνομεν· || π.Ὁμ. συνήθ. μτ. αἰτ. ἔρχομαι πρός τι : Ἰλ.Ω 501 ἱκάνω νῆας Ἀχαιῶν, Ὀδ.Δ 139 ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ, Αἰσχ.Πέρσ.159 ἱκάνω . . δόμους· κ. ἀπολ. : Ἰλ.Ι 197 ἦ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον, Σοφ.Ἠλ.1102 εὖ θ' ἱκάνεις· || ὁμ. τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ὀδ. ψ 7 ἦλθ' Ὀδυσεὺς καὶ οἶκον ἱκάνεται· **2)** ἐξικνοῦμαι, ἐκτείνομαι, φθάνω : Ἰλ.Ξ 288 [ἐλάτη] δι' ἠέρος αἰθέρ' ἵκανεν, αὐτ.Ο 686 φωνὴ δέ οἱ αἰθέρ' ἵκανεν, Ὀδ.Σ 217 ἥβης μέτρον ἱκάνεις, Σοφ.13,21 [ἄνεμος] αἰπὺν ἱκάνει οὐρανόν· **3)** μτ. αἰτ. προσ. ἐπὶ ψυχικῶν καταστάσεων, διαθέσεων κττ., καταλαμβάνω : Ἰλ.Α 254 μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει, αὐτ.Ο 245 τί σε κῆδος ἱκάνει, αὐτ.Σ 465 ὅτε μιν μόρος . . ἱκάνοι, αὐτ.Α 610 ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι, Ὀδ.Β 41 μάλιστα δέ μ' ἄλγος ἱκάνει, αὐτ.Ε 457 κάματος δέ μιν . . ἵκανεν, αὐτ.Ι 507 με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει [ἐκπληροῦνται εἰς ἐμέ]· κ. μτ. διπλῆς αἰτ. : Ἰλ.Β 171 ἐπεί μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανεν· κ. σπαν. μτ. δοτ. : Ὀδ.Φ 209 σφῶϊν ἐελδομένοισιν ἱκάνω· || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἰλ.Κ 118 χρειὼ γὰρ ἱκάνεται· **4)** ἐπὶ ἱκέτου, προσπίπτω εἰς τὰ γόνατά τινος : Ὀδ.Ο 147 σόν τε πόσιν σά τε γούναθ' ἱκάνω· || ὁμ. τὸ μέσ. : Ἰλ.Σ 457 τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, Ὀδ.Γ 92, αὐτ.Δ 322.

ἱκᾰνῶ-όω μτγν., μέλλ. -ώσω ποιῶ τινα ἱκανόν, καθιστῶ τινα ἄξιον, ἐπιτήδειον εἴς τι : ΚΔ Κορινθ. 2,3,6 ὃς καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης· **2)** τὸ παθ. εἶμαι ἐξουσιοδοτημένος, ἐπιτετραμμένος, ἐπιφορτισμένος : Πάπ. ἐὰν λογάρια ἀπαιτῶνται ἱκανωθῆναί σε μέχρι τοῦ με παραγενέσθαι· **3)** τὸ παθ. καθίσταμαι πλήρης, τέλειος, τελειοποιοῦμαι, ἐπὶ τῆς ψυχῆς : Ἱεροκλ. Στ.9Α ἱκανοῦσθαι τῷ περιέχοντι· **4)** τὸ παθ. ἱκανοποιοῦμαι, εὐχαριστοῦμαι, ἀρκοῦμαι : Διον. Ἁλ.Ρωμ.2,74 ἱκανοῦσθαι τοῖς ἑαυτῶν κτήμασι· κ. ἀπολ. : Τέλ.39Η· || φρ. ἱκανούσθω τινί μτ.ἀπαρφ. ἔστω αὐτῷ ἱκανόν, δηλ. οὐκ ἔστι πλέον χρεία : ΠΔ Βασ.3,12,28 ἱκανούσθω ὑμῖν ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλήμ· κ. ἄνευ τοῦ ἀπαρφ. : αὐτ.Ἀρ.16,7 ἱκανούσθω ὑμῖν, υἱοὶ Λευί· **5)** ρηματ.π. ἱκάνωσις.

ἱκανῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀρκούντως, ἐπαρκῶς, ἀρκετά : Θουκ.6,92 κἂν φίλος ὢν ἱκανῶς ὠφελοίην, Ξεν.Κυν.5,30 λαγόνες λαπαραὶ ἱκανῶς, Ἀριστλ.ΗΝικ.1096a,3 ἱκανῶς εἴρηται περί τινος· || πλήρως, ἀξιολόγως, σημαντικά : Ἀντωνῖν.Λιβ. 7,7, Φιλόστρ.Ἀπολλ.3,6, αὐτ.Σοφ.1,8,3· || ἐξ ὁλοκλήρου, ἐντελῶς : Πτολ.Μαθ.4,6 μιᾶς ὥρας ἱκανῶς παρελθούσης· || ἄγαν, ὑπερμέτρως, ὑπερβολικῶς : Γαλ.6,765 αὗτε γὰρ ἱκανῶς ὑγρόν ἐστι, αὐτ.Λεπτ.Δι.8 ἱκανῶς βλαβερά, αὐτ. παχὺ ἱκανῶς αἷμα· **2)** φρ. ἱκανῶς ἔχειν εἶμαι ἱκανός, ἀρκετός, ἐπαρκής : Θουκ.1,91 ἀγγέλλαντες ἔχειν ἱκανῶς τὸ τεῖχος [ὅτι προεχώρησεν ἡ οἰκοδομὴ τοῦ τείχους ἀρκετά, ὅτι ἔλαβεν ἀρκετὸν ὕψος]· ὁμ. φρ. ἱκανῶς ἐχέτω ἂς εἶναι τοῦτο ἀρκετόν : Πλάτ.Σοφ.245Ε· ὁμ. ἱκανῶς ἔχειν πρός τι : αὐτ.Πολ.430C πρὸς . . τὴν ἐκείνου ζήτησιν, . . ἱκανῶς ἔχει· ὁμ. ἱκανῶς ἔχειν περί τινος : αὐτ.402Α· κ. μτ. δοτ. : αὐτ.Γοργ.493C τοῖς ἀεὶ παροῦσιν ἱκανῶς . . ἔχοντα βίον ἑλέσθαι· κ. μτ. γεν. : αὐτ.Θεαίτ.194D σημεῖα . . ἱκανῶς τοῦ βάθους ἔχοντα [ἀρκετὰ βαθέα], αὐτ.Φίλ.62Α ἱκανῶς ἐπιστήμης ἕξει κύκλου· ὁμ. φρ. ἱκανῶς πεφυκέναι πρός τι : αὐτ.Χαρμ.158Β· κ. ἀπολ. : Ἀντιφ.2,1,1 οἱ ἱκανῶς . . πεφυκότες· ὑπερθ.-ωτάτως : Ἱππ.Τέχν.12· κ. -ώτατα : Πλάτ.Φίλ.67Α.

ἱκάνωσις-εως (ἡ) [ἱκανῶ] μσν. ἡ ἱκανότης, ἡ ἐπάρκεια : Μετοχ.Θ 685.

Ἰκάριος-α-ον κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν νῆσον Ἰκαρίαν ἢ τὸν Ἴκαρον· ὅθ. Ἰκάριος πόντος ἢ Ἰκάριον πέλαγος τὸ μεταξὺ τῶν νοτίων Σποράδων, τῶν Κυκλάδων καὶ τῆς Ἰκαρίας τμῆμα τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἔνθα ἐπνίγη ὁ Ἴκαρος : Ἰλ.Β 145 κύματα μακρὰ θαλάσσης, πόντου Ἰκαρίοιο, Ἡρ.6,96 ἐκ τοῦ Ἰκαρίου πελάγεος προσφερόμενοι προσέμιξαν τῇ Νάξῳ, Σοφ. Αἶ.702 Ἰκαρίων δ' ὑπὲρ πελαγέων μολών.

ἱκάς-άδος (ὁ) Ἐπιγρ. δωρ. τ. τοῦ εἰκὸς βλ.λ., ἡ εἰκοστὴ τοῦ μηνός.

ἱκαστός Ἐπιγρ. ἀντὶ εἴκοσι βλ.λ.

Fίκατι Ἐπιγρ. δωρ. τ. τοῦ εἴκοσι βλ.λ.

Fικατίδειος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ἔχων ἔκτασιν εἴκοσι ποδῶν : Ἡρακλεωτ.Πίν.2,18 [ἄντομος] Fικατίδειος.

ϝικατιϝέτης Ἐπιγρ. ἀντὶ εἰκοσαέτης βλ.λ.

ϝικατίπεδος-ον Ἐπιγρ. ἀντὶ εἰκοσίπεδος βλ.λ. : ϝικατίπεδος ὁδός.

ἴκελος-η-ον (ῐ) ποι. κ. ἰων. ἀντὶ εἴκελος βλ.λ., ὁ ὅμοιος, ὁμοιάζων τινί : Ἰλ.Λ 467 **ἴκετ' αὐτῇ τῷ ἰκέλη,** Πίνδ.Π 2,77 **ὀργαῖς . . ἀλωπέκων ἴκελοι** (σχόλ. «τοῖς τῶν ἀλωπέκων τρόποις ὅμοιοι»), Ἡσίοδ. Α 198, Ἡρ.3,81 **χειμάρρῳ ποταμῷ ἴκελος,** Ἱππ. Ἐπιδ.3,4, Ἀριστφ.Ὄρν.575 **ἰκέλην εἶναι τρήρωνι πελείῃ,** Θεόκρ.2,51 **μαινομένῳ ἴκελος·** ‖ κ. μτ. γεν. : Σαπφ. ἐν Λυρ.Συμπλ.25,4 **θέας ἰκέλαν** (ἀμφ.)· ἐπίρρ. **-ως** μτ. δοτ. κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὁμοίως ὡς. . : Ἱππ.Ἀδ.8,Διοτογ.π.Στοβ.4,1,133.

ἰκελῶ-όω μτγν. ποιῶ τινα ἴκελον, καθιστῶ τινα ὅμοιον : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 9,83.

ἰκανάς Ἡσ. «ὀρχήσεις» (πρβλ. σικανοί, σίκιννις).

ἱκεσία (ἡ) (ἱκέτης) δέησις ἱκέτου, ζήτησις βοηθείας, προστασίας : Εὐρ.Ὀρ.1337 **ἐλθὲ καὶ μετάσχες ἱκεσίας φίλοις,** αὐτ.Φοίν.91 **ἱκεσίαισι σαῖς,** Αἰσχίν.3,121 **τὰς ἱκεσίας ποιήσεσθε** (ὑπὲρ τῆς πόλεως), Διον.Ἀλ.Ρωμ.8,43, Διόδ.Σ 20,14 **ἐτράπησαν πρὸς παντοίαν ἱκεσίαν τοῦ δαιμονίου,** Πλούτ.Σόλ.12 **τῆς θεοῦ τὴν ἱκεσίαν ἀπολεγομένης,** Ἀγαθ.ΑΠ 5,215 **μὴ . . ὑποκλασθέντα χαλάσσῃς θυμὸν . . ἔμπλεον ἱκεσίης·** ‖ νεώτ. θερμή, ταπεινὴ παράκλησις· **2)** ἱκέτευμα βλ.λ. : Πλούτ.Θεμ.24 **ταύτην μεγίστην καὶ μόνην σχεδὸν ἀναντίρρητον ἡγουμένων ἱκεσίαν τῶν Μολοσσῶν.**

ἱκεσιάζω μσν. ἱκετεύω βλ.λ. : Νικ.Χων.251C· **2)** ρηματ.π. ἱκεσιασμός.

ἱκεσιασμός (ὁ) (ἱκεσιάζω) μσν. ἡ ἐνέργεια τοῦ ἱκεσιάζω, ἡ ἱκεσία : Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,85 **τοῖς πρὸς τὸ θεῖον ἱκεσιασμοῖς καὶ γουνάσμασι.**

ἱκέσιος-ον, τὸ θηλ. κ. **-ία,** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἱκέτην, ὁ τῷ ἱκέτῃ ἁρμόζων, ἐπίθ. τοῦ Διὸς ὡς προστάτου τῶν ἱκετῶν : Αἰσχ.Ἱκ.616 **Ζηνὸς ἱκεσίου κότον,** Σοφ.Φιλ.484,Εὐρ.Ἑκ.345 **πέφευγας τὸν ἐμὸν ἱκέσιον Δία·** κ. μ. **Ἱκέσιος :** Ἐπιγρ.,Λουκ.Ἀλ.3 **πρὸς Ἱκεσίου·** ὁμ. κ. **ἱκεσία Θέμις Διός :** Αἰσχ.Ἱκ.360· **2)** ὁ ἐξ ἱκετίδων ἀποτελούμενος, συνιστάμενος : Αἰσχ.Ἑπτ.111 **ἴδετε παρθένων ἱκέσιον λόχον·** **3)** ἱκετήριος, ἱκετευτικός : Σοφ.Φιλ.495 **ἱκεσίους πέμπων λιτάς,** Εὐρ.Ἡρακλ. 108 **ἱκεσίαν . . προστροπάν,** αὐτ.Ἱκ.102 **ἱκεσίοις δὲ σὺν κλάδοις,** αὐτ.108 **ἱκεσίᾳ χερί·** κ. ἐπὶ προσ. : Σοφ.Ἀντ.1230 **ἱκέσιός σε λίσσομαι,** Εὐρ.Μήδ.710 **ἱκεσία τε γίγνομαι·** ‖ τὸ ἀρσ. **ἱκέσιος** ὡς οὐσ. ὁ ἱκέτης βλ.λ. : Ἐπιγρ.· **4)** ἡ **Ἱκέσιος** (ἔμπλαστρος) εἶδος ἐμπλάστρου : Παῦλ.Αἰγ.3,62· ὁμ. ἐν φρ. **ἡ Ἱκεσίου :** αὐτ.3,64.

ἱκετᾰδόκος-ον ὁ δεχόμενος τοὺς ἱκέτας : Αἰσχ. Ἱκ.713 **ἱκεταδόκου γὰρ τῆσδ' ἀπὸ σκοπῆς ὁρῶ τὸ πλοῖον.**

ἱκετεία (ἡ) ἀττικώτ. τ. τοῦ ἱκεσία βλ.λ., τὸ ἱκετεύειν, δέησις, θερμὴ παράκλησις : Θουκ.1,24 **τὴν ἱκετείαν οὐκ ἐδέξαντο,** αὐτ.3,67 **ὑμῶν ἱκετείαν ποιοῦνται** (ἱκετεύουσιν ὑμᾶς), Λυσ.2,39 **ἱκετεῖαι θεῶν** (πρὸς τοὺς θεούς), Πλάτ.Ἀπολλ.39Α **ἐφ' ἱκετείαν τραπόμενος,** αὐτ.Συμπ.183Α, Πάπ. **μετὰ δεήσεως καὶ ἱκετείας.**

ἱκέτευμα-ατος (τὸ) τρόπος ἱκεσίας, δεήσεως : Θουκ.1,137 **μέγιστον ἦν ἱκέτευμα τοῦτο,** Δίων Κ 68,21,3 **ὁ μὲν παῖς λαμπρὸν οἱ ἱκέτευμα ἦν.**

ἱκετεύσιμος-η-ον καθ' Ἡσ. ἱκετήριος.

ἱκέτευσις-εως (ἡ) κατὰ Σουίδ. ἱκεσία.

ἱκετευτικός-ή-όν σχόλ. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ἱκέτην, ὁ μεθ' ἱκεσίαν γινόμενος, ὁ ἐνέχων ἱκεσίαν, παρακλητικός : Σχόλ.Σοφ.ΟΤ 143· ἐπίρρ. **-ῶς,** κ. δημ. **-ά :** Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.147.

ἱκετεύω (ἱκέτης) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. -σω, ἀόρ. α' **ἱκέτευσα** προσέρχομαι, πλησιάζω τινὰ ὡς ἱκέτης βλ.λ., ζητῶ τὴν βοήθειαν, προστασίαν τινός : Ὀδ.Ο 277 **ἐπεί σε φυγὼν ἱκέτευσα·** κ. ἐμπροσθ. (ἐς) : Ἰλ.Π 574 **ἐς Πηλῆ' ἱκέτευσε,** Ἡσίοδ.Α 13 **ἐς Θήβας ἱκέτευσε·** ‖ ὁμ. ἐν φρ. **ἱκετεύω τῶν γουνάτων ἢ πρὸς τῶν γουνάτων :** Εὐρ.Ἑκ.752 **ἱκετεύω σε τῶνδε γουνάτων,** αὐτ.Μήδ. 854 **πρὸς γονάτων . . σ' ἱκετεύομεν·** κ. ἀπολ. Ἡρ.3,48 **ὅσον χρόνον ἱκέτευον οἱ παῖδες,** Ἰσοκρ. 7,69 **ἱκετεύσοντας καὶ δεησομένους,** Φιλόδ.Εὐσ. 63· ‖ δέομαι, θερμῶς παρακαλῶ, μτ. αἰτ. προσ. κ. ἀπαρφ. : Ὀδ.Λ 530 **ὁ δέ με μάλα πολλ' ἱκέτευεν ἱππόθεν ἐξίμεναι,** Σοφ.ΟΚ 1414 **ἱκετεύω σε πεισθῆναί τί μοι·** μ. μτ. ἀπαρφ. : Πλάτ.Εὐθ.282Β **δεόμενον καὶ ἱκετεύοντα σοφίας μεταδιδόναι,** Δημ.835 **δέομαι . . ὑμῶν . . καὶ ἱκετεύω καὶ ἀντιβολῶ, . . , βοηθῆσαι,** Βί.Ἀλεξ.1226 (ἔκδ. Wegner) **ἱκέτευον ἐκστῆναι τοῦτον τῆς πόλεως αὐτῶν·** ὁμ. ἑπομένης τελικῆς ἢ εἰδικῆς προτάσεως: Ἀριστέ.1 233 **ἱκετεύειν τὸν θεὸν ἵνα . . ,** Ἀρρ. Ἐπικτ.3,24,76 **ἱκετεύεις ἵνα ἀφεθῇς,** Λουκ.Ἀνάχ.1 **ἱκετεύειν ὡς . .·** κ. μτ. γεν. προσ. κ. ἀπαρφ. παρακαλῶ τινα νὰ . . : Εὐρ.ΙΑ 1242 **ἱκέτευσον πατρὸς τὴν σὴν ἀδελφὴν μὴ θανεῖν·** κ. μτ. δοτ. : Ἰσαῖ.2,8 **οὐδεὶς γὰρ μισῶν τινα ἱκετεύει αὐτῷ·** κ. παθ. : Ἰώσ.ΑΙ 6,2,2 **τοῦ θεοῦ ἱκετευθέντος ὑπὸ σοῦ·** ‖ μτ. αἰτ. πράγμ. ζητῶ διὰ παρακλήσεως, παρακλητικά : Εὐρ.Ὀρ.673 **ὑπὲρ γὰρ οἴκου παντὸς ἱκετεύω τάδε,** Θουκ.2,47 **ὅσα τε πρὸς ἱεροῖς ἱκέτευσαν,** Ἐπιγρ. **περὶ ὧν ἔδοξεν ἔννομα ἱκετεύειν ἐν τῇ βουλῇ·** κ. παθ.: Ἀριστέ.1 192 **τὰ ἱκετευόμενα·** **2)** π. τραγ. συνήθ. παρενθετικῶς, ἱκετεύω ἢ ἱκετεύω σε, ὡς τὸ λίσσομαι κ. νεώτ. τὸ παρακαλῶ : Σοφ.Φιλ.932 **ἀπόδος, ἱκετεύω, τέκνον,** Εὐρ.Ἑκ. 97, Ἀριστφ.Νεφ.696· ‖ τὸ μέσ. κτ. ὁμ. σύνταξιν ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : αὐτ. Ἐκκλ.915 **ὦ μαῖ', ἱκετεύομαι, κάλει τὸν Ὀρθαγόραν·** **3)** ρηματ. π. ἱκετεία, ἱκέτευσις, ἱκετεύσιμος, ἱκετευτικός, ἱκέτευμα.

ἱκετήρ-ῆρος (ὁ, ἡ) δ.γρ. τοῦ ἰκτὴρ βλ.λ. : Σοφ. ΟΤ 185 **λυγρῶν πόνων ἱκετῆρες** (ἑρμ.Βερναρδ.Γρ. «ὑπὲρ λυγρῶν πόνων ἱκετεύουσαι»).

ἱκετήριος-α-ον (ἱκέτης) κ. μσν. κ. νεώτ., ποι. **ἰκτήριος** ὁ ἀνήκων ἢ ἰδιάζων ἢ ἁρμόζων εἰς ἱκέτην βλ.λ. (π. ἀρχ. μ. κτ. τὸν ποι. τ. **ἰκτήριος** ἐν ἐπιθ. χρ.) : Σοφ.Αἴ.1175 **ἐν χερσὶν ἔχων κόμας ἐμὰς . . ἱκτήριον θησαυρόν,** αὐτ.ΟΤ 3 **ἕδρας . . θοάζετε ἱκτηρίοις κλάδοισιν ἐξεστεμμένοι - ἱκετήριος ἐπιστολή - ἔκφρασις - στάσις - χειρονομία·** ‖ τὸ ἀρσ. πληθ. **ἱκτήριοι** ὡς οὐσ. ἱκέται : αὐτ.327 **πάντες σε προσκυνοῦμεν οἵδ' ἱκτήριοι·** ‖ ὁμ. τὸ οὐδ. πληθ. ἐν περιφράσει : αὐτ.ΟΚ 923 **βίᾳ ἄγοντα φωτῶν ἀθλίων ἱκτήρια** (φῶτας ἀθλίους ἱκτηρίους, ἤτοι ἀθλίους ἱκέτας)· **2)** τὸ θηλ. **ἱκετηρία** κ. ποι. **ἱκτηρία** κ. ἰων. **ἱκετηρίη** ὡς οὐσ. **ὁ κλάδος ἐλαίας,** δι' ἐρίου περιεστεμμένος, **ὃν ὁ ἱκέτης ἔφερεν ἐν** ταῖς χερσὶν ὡς σύμβολον τῆς καταστάσεως **καὶ** τῶν αἰτήσεων **αὐτοῦ,** κατέθετε **δὲ εἰς** τὸν βωμὸν ἢ τὴν ἑστίαν τοῦ πρὸς ὃν κατέφευγεν : Ἡρ.5,51 **λαβὼν ἱκετηρίην ἤϊε ἐς τοῦ Κλεομένους,** Αἰσχ.Ἱκ.192 **λευκοστεφεῖς ἱκτηρίας . . ἔχουσαι διὰ χερῶν εὐωνύμων,** Ἀριστφ. Πλ.383 **ὁρῶ τιν' ἐπὶ τοῦ βήματος καθεδούμενον, ἱκετηρίαν ἔχοντα·** ‖ φρ. **ἱκετηρίαν τίθημι - ἔθηκα - τιθέμενος - θείς** ἱκετεύω, ἱκέτευσα κλπ., ὡς ἱκέτης προσέρχομαι, προσῆλθον κλπ. : Ἀνδοκ.1,110 **νόμος δ' εἴη πάτριος ὃς ἂν θῇ ἱκετηρίαν μυστηρίοις τεθνάναι,** Πάπ. **ὑπὲρ θυγατρὸς ἱκετηρίαν τιθεμένη·** εἰδ. ἡ φρ. ἐν χρ. ἐπὶ αἰτήσεων ὑποβαλλομένων ἐνώπιον τοῦ ἀθηναϊκοῦ λαοῦ : Δημ. 262 **ἱκετηρίαν ἔθηκε . . παρ' ὑμῖν** (ἱκέτευσεν ὑμᾶς), Αἰσχίν.1,104 **ἱκετηρίαν θέντος εἰς τὴν βουλήν,** Ἀριστλ.Ἀθ.43,6 **ἐν ᾗ θεὶς ὁ βουλόμενος ἱκετηρίαν (ὑπὲρ) ὧν ἂν βούληται . . διαλέξεται πρὸς τὸν δῆμον·** ‖ μτγν. κ. **εἰς** φρς **ἱκετηρίαν**

πέμπειν-προσάγειν-προβάλλεσθαι: Πλούτ.Πομπ.28 πέμψαντες ἱκετηρίας παρέδωκαν ἑαυτούς, ΚΔ Ἑβρ.5,7 **δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σῴζειν.. προσενέγκας,** Αἰλ.ΠΙ 3,26 **ἱκετηρίας προβάλλεσθαι,** Πάπ. **ἱκετηρίαν προσάγειν·** ‖ κ. μτφ. : Εὐρ.ΙΑ 1216 **ἱκετηρίαν δὲ γόνασιν ἐξάπτω σέθεν τὸ σῶμα τοὐμὸν** (ὅπου ὁ ἱκέτης παριστᾷ τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ὡς κλάδον ἐλαίας), Δημ. 1078 **νομίζετε.. τὸν παῖδα τουτονὶ.. ἱκετηρίαν.. προκεῖσθαι·** **3)** ὁμ. τὸ θηλ. **ἱκετηρία** ὡς οὐσ. ἱκεσία βλ.λ. : Ἰσοκρ.8,138· **ἱκετηρίας καὶ δεήσεις ποιούμενοι** (δ. γρ. ἱκετείας), Πολύβ.3,112,8 **θεῶν ἱκετηρίαι καὶ δεήσεις ἐπεῖχον τὴν πόλιν,** Ἡλιόδ. Αἰθ.7,7 **τὰς χεῖρας εἰς ἱκετηρίαν προτείνας.**

ἱκετηρίς-ίδος (ἡ) ἀνώμαλ. θηλ. τοῦ ἱκετήριος βλ.λ. : Ὀρφ.Ὕμν.3,13,αὐτ.34,27.

ἱκέτης (ὁ) (ἵκω, ἱκνέομαι) κ. νεώτ., τὸ θηλ. **-έτις -ιδος,** ὁ καταφεύγων πρός τινα καὶ ζητῶν βοήθειαν, προστασίαν, ἰδ. π. Ὁμ. ὁ παρακαλῶν ὅπως τύχῃ καθάρσεως, ἐξαγνισμοῦ ἐκ φόνου ὃν διεπράξατο : Ἰλ.Ω 158 **μάλ' ἐνδυκέως ἱκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρός,** Ὀδ.Ι 270 **Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἱκετάων τε ξείνων τε,** αὐτ.Η 165· κ. γεν. : Πίνδ.Ο 5,19 **ἱκέτας σέθεν ἔρχομαι,** Ἡρ.2,113 **ἱκέται δὲ ἱζόμενοι τοῦ θεοῦ,** Αἰσχ.Ἱκ.27 **δέξαιθ' ἱκέτην,** Θουκ.1, 136 **ὁ δὲ τῆς γυναικὸς ἱκέτης γενόμενος,** Ἐπιγρ. **ἐγκεκοιμισμένων τῶν ἱκετῶν** (ἐπὶ προσκυνητῶν ἱεροῦ βωμοῦ), Φιλόδ.Ὀργ.35W· **ὑβρίζειν.. εἰς ἱκέτας·** ‖ νεώτ. ὁ ὑποβάλλων εἴς τινα ἱκεσίαν, ἤτοι ταπεινῶς αἴτησιν, παράκλησιν ἀρωγῆς, προστασίας, περιθάλψεως· **2)** κατὰ τοὺς ἀρχαίους σχολ. κ. ὁ ὑποδεχόμενος τοὺς ἱκέτας : Ὀδ.Π 422 **οὐδ' ἱκέτας ἐμπάζεται** (σχόλ. «ὡς ἂν τις εἴποι τὸν ἱκετοδόχον»)· **3)** νεώτ. εἰδ. ὁ ἀνήκων εἰς τάγμα μονοφυσιτῶν μοναχῶν, οὗ τὰ μέλη ἐξισλαμισθέντα ἀπετέλεσαν τὸ τάγμα τῶν δερβισῶν.

ἱκετήσιος-α-ον (ἱκέτης) ἐπίθ. τοῦ Διὸς ὡς προστάτου τῶν ἱκετῶν, ἱκέσιος : Ὀδ.Ν 213 **Ζεὺς σφέας τίσαιτο ἱκετήσιος·** **2)** ἱκέτης : Νόνν.Δ 36,379.

ἱκετικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ἱκετήριος, ἱκετευτικός : Φίλ.2,546,Ἀκύλ.ΠΔ Παροιμ.27,6,Καλλιγ.Θάν. Βλ.257 **ἔστρεφεν ἱκετικὸν βλέμμα πρὸς τὴν εἰκόνα τῆς.. Θεομήτορος.**

ἱκετικῶς ἐπίρρ. σχόλ., μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἱκετικόν, παρακλητικῶς, μὲ παρακάλια : Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 1,824, Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.147, Βί.Ἀλεξ.2898 (ἐκδ. Wagner) **οἱ ἐξ αὐτῶν σωθέντες ἱκετικῶς προσφεύγουσι λέγοντες,** Καλλιγ.Θάν.Βλ.263 **ἠνάγκασαν τὸν πάρεδρον καὶ τὸν ἱερέα νὰ προσέλθουν.. ἱκετικῶς.**

ἱκέτις-ιδος (ἡ) κ. νεώτ. θηλ. τοῦ ἱκέτης βλ.λ. : Ἡρ. 4,165 **ἱκέτις ἕζετο,** Αἰσχ.Ἱκ.349 **ἴδε με τὰν ἱκέτιν φυγάδα,** Σοφ.ΟΤ 920, Ἀπολλ.Ρ 4,743.

ἱκετοδόχος-ον σχόλ. ἀντὶ ἱκεταδόκος βλ.λ. : Εὐστ.1807,9.

ἱκετώσυνα (ἱερά) (τά) καθάρσεις, ἁγνισμοὶ ἀπὸ ἀνθρωποκτονίας· Ἡσ. «καθαρτήρια, ἱκέσια».

ἵκηαι ἐπ. ἀντὶ ἵκῃ, β' ἑν. πρόσ. ὑποτ. ἀόρ. β' τοῦ ἱκνοῦμαι βλ.λ. : Ἰλ.Ζ 143.

ἵκκος (ὁ) ΕΜ 474,12 ἵππος.

ἰκμαδώδης-ους-ες ἀρχ. λεξ. ὁ πλήρης ἰκμάδος, νοτερός : Σχόλ.Ὀδ.Λ 7, Ἡσ. ἐν λ. ἴκμενος.

ἰκμάζω (ἰκμάς) μτγν. ἰκμαίνω βλ.λ. : Νίκ.ἀπ. 70,17· **2)** διηθῶ, διυλίζω, σουρώνω : Ἀλέξ.Ἀφρ. Μετ.87,27· **3)** ἐξατμίζω τὴν ὑγρασίαν, καταξηραίνω· Ἡσ. «ἰκμάζειν· κατασκελετεύειν» : Πλούτ. Ἠθ.954Ε **ἰκμασθέντος δὲ τούτου.**

ἰκμαίνω (ἰκμάς) μτγν. ὑγραίνω, νοτίζω, βρέχω : Νίκ.Ἀλεξ.112 **ὅτ' ἰκμήνῃ δέμας ἱδρώς·** κ. παθ. : Ἀπολλ.Ρ 4,1066, Νίκ.ἀπ.70,8· ‖ τὸ μέσ. ἐν φρ. **δέμας ἰκμαίνεσθαι** ὑγραίνειν τὸ σῶμα, ἀλείφεσθαι δι' εὐώδους τινὸς ἐλαίου : Ἀπολλ.Ρ 3,847.

ἰκμαῖος (ὁ) (ἰκμάς) μτγν. ὁ ὑγραίνων, ὁ βρέχων, ἐπίθ. τοῦ Διὸς ὡς θεοῦ τῆς βροχῆς, πρβλ. ὑέτιος : Ἀπολλ.Ρ 2,522, Νόνν.Δ 5,270.

ἰκμαλέος-α-ον (ἰκμάς) ὁ πλήρης ἰκμάδος, ὑγρός, νοτερός : Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,1,Ὀππ.Ἁλ.3,595· **2)** εἰδ. ἐπὶ τοῦ ἥπατος, ὁ πλήρης ὑγροῦ: Ἱππ.Γυν.1,7.

ἴκμαρ Ἡσ. «νοτίς»· **2)** π. Ἐρωτιαν. δ.γρ. ἀντὶ ἴκταρ βλ.λ.2).

ἰκμάς-άδος (ἡ) κ. νεώτ. νοτίς, φυσικὴ ὑγρασία : Ἰλ.Ρ 392 **ἄφαρ δέ τε ἰκμὰς ἔβη** (ἐπὶ ἐλαίου, Γαζ.Θ «ταχέως δὲ ἡ ὑγρασία ἀπῆλθεν»), Ἡρ.4,185 **ἰκμάδος ἐστὶ ἐν αὐτῇ οὐδέν,** αὐτ.3,125 **ἀνιεὶς αὐτὸς ἐκ τοῦ σώματος ἰκμάδα** (ἐπὶ πτώματος ἐκτεθειμένου εἰς τὸν ἥλιον), Αἰσχ.ἀπ.229 **θανόντων ἰσὶν οὐκ ἔνεστ' ἰκμάς** (δὲν ὑπάρχει «αἷμα»)· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῶν χυμῶν τοῦ σώματος : Ἱππ.Νούσ.4,40· ‖ ὁμ. ἐπὶ παντὸς εἴδους ζωϊκῶν χυμῶν ἢ ἐκκρίσεων : Ἀριστλ.ΖΜ 668b,4 **τῷ δὲ περιττώματι τῆς ὑγρᾶς ἰκμάδος, ὃν καλοῦμεν ἱδρῶτα,** αὐτ.ΖΓ 727b,11 **ἡ τῶν.. καταμηνίων ἰκμάς·** **2)** μτγν. κ. νεώτ. εἰδ. ἡ ὑγρασία τῆς γῆς καὶ ἡ θρεπτικὴ αὐτῆς δύναμις, ἣν ἀπομυζῶσι τὰ φυτά : ΚΔ Λουκ. 8,6 **ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα·** ‖ κωμ. μτφ. : Ἀριστφ.Νεφ.233 **ἕλκει πρὸς αὑτὴν τὴν ἰκμάδα τῆς φροντίδος·** ‖ ἰκμὰς Βάκχου ὁ οἶνος : Ποσείδ. Ἐπιγρ. ΑΠ 5,133 **Κεκροπὶ ῥαῖνε λάγυνε πολύδροσον ἰκμάδα βάκχου·** ἰκμὰς δρυός τὸ κόμμι, τὸ δάκρυ τῆς δρυός : Ἀντίπ.ΑΠ 6,109 **τὰν εὔκολλον δρυὸς ἰκμάδα·** **3)** νεώτ. μτφ. στοιχεῖον ζωτικότητος, ἡ πρὸς τὴν ζωὴν δύναμις· **4)** σταγών, σταλιά : Προκ.Πολ.6,14 **μαρτυράμενος τὸν θεόν, οὔπερ τῆς ῥοπῆς καὶ βραχεῖά τις ἰκμὰς πάσῃ τῇ ἀνθρώπου δυνάμει ἀντίξοος.**

ἰκμασία (ἡ) Ἡσ. «ὁ ἔνδροσος ἀήρ, ὑγρασία».

ἰκμάσαι Ἡσ. «ἐφορμῆσαι».

ἰκματώδης-ους-ες μτγν. ἰκμαδώδης βλ.λ. : Ἀχιλλ.Τάτ.Εἰσ.34.

ἴκμενος (ἵκω, ἱκνοῦμαι) μτχ. μ. ἐν φρ. ἴκμενος **οὖρος** οὔριος, εὐνοϊκὸς ἄνεμος : Ἰλ.Α 479 **τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει.. Ἀπόλλων,** Ὀδ.Β 420.

ἴκμη (ἡ) (ἰκμάς) τὸ ὑδρόβιον φυτὸν λέμνα ἡ ἐλάσσων βλ.λ. : Θεόφρ.4,10,1.

ἴκμιος-ον μτγν., τὸ θηλ. κ. -ία ὑγρός, νοτερός : Νόνν.Δ 2,490· **2)** ἰκμαῖος βλ.λ., ὡς ἐπίθ. τοῦ Ἀρισταίου : Καλλ.Αἴτ.3,1,34.

ἰκμόβωλον (τό) μτγν. ὑγρὸς βῶλος γῆς:Διοσκ.2,106.

ἰκμώ-άω (1) Ἡσ. «ἰκμᾶν· λικμᾶν, σῖτον καθαίρειν».

ἰκμώ-άω (2) Ἐπιγρ.Κύπρ. βάλλω, τιτρώσκω, κτυπῶ, τραυματίζω, αἰτ. πληθ. ἀρσ. μτχ. παθ. παρακ. **ἰκμαμένος : τὸς ἐν τᾶι μάχαι ἰκμαμένος.**

ἰκμώδης-ους-ες σχόλ. ὁ πλήρης ἰκμάδος, ἰκμαδώδης βλ.λ. : Σχόλ.Αἰσχ.Πρ.88.

ἰκνά Ἡσ. «τροφεῖα».

ἰκναῖαν Ἡσ. «τροφεῖαν».

ἰκναῖος Ἡσ. «τροφεύς. Ῥόδιοι».

ἴκνος (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν ὕδνον τὸ μέλαν βλ.λ.

ἱκνοῦμαι-έομαι ἐκτετ. τ. τοῦ ἵκω, ἱκάνω βλ.λς, ἅπερ εἶναι οἱ π. Ὁμ. τ. τοῦ ἐνεστ., τοῦ δὲ ἐνεστ. ἱκνοῦμαι ἐν χρ. π. Ὁμ. μ. οἱ τ. **ἱκνεύμεναι, ἱκνεύμεσθα,** παρατ. ἱκνεῖτο, μέλλ. **ἵξομαι,** κ. δωρ. **ἱξοῦμαι,** ἀόρ.α' **ἱκόμην,** αἰολ. ἀπαρφ. ἴκεσθαι, παρακ. ἶγμαι, κ. ἐν μτχ. ἰγμένος, ὑπερσ. ἶκτο· π. Ἀττ. πεζογράφοις ἐν χρ. τὸ σύνθετον ἀφικνοῦμαι κ. σπαν. ὁ ἀόρ. **ἵκετο, ἵκηται,** συνηθέστ. δὲ παρὰ μτγν., ἔρχομαι, φθάνω : Ἰλ.Σ 532 **αἶψα δ' ἵκοντο·** κ. μτ. ἐπιρρ. : αὐτ.Γ 233 ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο (ὁσάκις ἤρχετο ἐκ Κρήτης), Ὀδ.Χ 35 **οἴκαδ' ἱκέσθαι·** κ. ἐμπροθ. (ἐς, ἐπί, κατά, πρός, ὑπό) : Ἰλ.Δ 446 **ἐς χῶρον.. ἵκοντο,** αὐτ.Ζ 69 **ὡς κεν.. ἐπὶ νῆας ἵκηται,** Ὀδ.Ω 13 **ἵκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,** Ἡσίοδ.Θ 460 **μητρὸς πρὸς γοῦναθ' ἵκοιτο,**

Ἰλ.Λ 182 ἔμελλεν ὑπὸ πτόλιν . . ἵξεσθαι, Παρμ.8,46]- εἰς ὁμόν, Ἐμπ.62,6]- πρὸς ὁμοῖον· || συνήθ. π. Ὁμ. μτ. αἰτ. ἔρχομαι, φθάνω εἴς τι : Ἰλ.Θ 149 ἵκετο νῆας, αὐτ.Ι 56 οὐ τέλος ἵκεο μύθων (δὲν φθάνεις εἰς τὸ τέλος; δὲν τελειώνεις)· ὁμ. κ. παρ' ἀ. ποι. : Πίνδ.Π 4,118 ἵκω ξέναν μὰν γαῖαν ἄλλων, Αἰσχ.Ἱκ.556 ἱκνεῖται . . ἄλσος, Σοφ.ΟΤ 534 τὰς ἐμὰς στέγας ἵκου· || φθάνω εἰς : Ἰλ.Λ 352 πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφι χαλκός, οὐδ' ἵκετο χρόα καλόν, Ὀδ.Θ 376 ποσὶν οὖδας ἱκέσθαι· κ. ἐπὶ ἤχου, καπνοῦ κττ. : Ἰλ.Ν 837 ἠχὴ . . ἵκετ' αἰθέρα, αὐτ.Σ 207 καπνὸς . . ἵκηται, Ὀδ.Ξ 265 ἐς πόλιν ἵκετ' ἀϋτή· ὁμ. κ. ἐπὶ χρόνου : Ἰλ.Λ 225 ἥβης . . ἵκετο μέτρον, αὐτ.Ω 728, Ὀδ.Ο 246 ἵκετο γήραος οὐδόν, αὐτ.Ρ 497 οὐκ ἄν τις . . Ἠῶ ἵκοιτο (οὐδεὶς θὰ ἔζη ἕως τὸ πρωΐ)· ὁμ. κ. ἐπὶ γεγονότων ἢ καταστάσεων : Ἰλ.Ζ 143 ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι, Ὀδ.Ψ 296 λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο (σχόλ. «ὑπεμνήσθησαν τοῦ πάλαι τῆς συνουσίας νόμου»), Ἡρ.1,216 οὐκ ἵκετο ἐς τὸ τυθῆναι, Ἐμπ.110,9 φίλην ἐπὶ γένναν ἱ-, Πλάτ.Φαῖδρ.276D εἰς τὸ λήθης γῆρας ἐὰν ἵκηται· || ὁμ. ἐν ποικίλαις φρ. κτ. παραλλαγήν τινα τῆς σημ. οἷον : Ἰλ.Λ 227 μετὰ κλέος ἵκετ' Ἀχαιῶν (ἀπῆλθεν εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς παρακολουθῶν τὴν φήμην αὐτῶν), αὐτ.Κ 448 ἐπεὶ ἵκεο χεῖρας ἐς ἁμάς (ἀφ' οὗ ἔπεσες εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν), αὐτ.Α 166 ἤν ποτε δασμὸς ἵκηται (ἐάν ποτε ἔλθῃ πάλιν περίστασις πρὸς μερισμὸν λαφύρων), Ὀδ.Μ 331 ὅ τι χεῖρας ἵκοιτο (ὅ τι ἔπιπτεν εἰς τὰς χεῖράς των), Πίνδ.Ν 10,14 ἵκετ' ἐς κείνου γενεάν (εἰς τὴν οἰκογένειαν ἐκείνου), Σοφ.Ἠλ.315 ἐς λόγους τοὺς σοὺς ἱκοίμην (ἐπεθύμουν νὰ συνομιλήσω μαζί σου), αὐτ.Αἴ.1365· **2)** μτ. προσωπικοῦ ἀντικειμ. : Ἰλ.Α 139 ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἵκωμαι (Γαζ.Θ «οὗτος δὲ ὀργισθείη ἂν πρὸς ὃν ἂν ἀφίκωμαι»)· κ. ἐμπροθ. (ἐς) : Ὀδ.Ζ 176 ἐς πρώτην ἱκόμην· || ἔρχομαι εἰς τὴν οἰκίαν τινός : Ἰλ.Ω 338 πρὶν Πηλεΐωνάδ' ἱκέσθαι (πρὶν νὰ ἔλθω εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Π.), Ὀδ.Υ 372 ἵκετο δ' ἐς Πείραιον, Ἰλ.Γ 264 ἵκοντο μετὰ Τρῶας· σπαν. κ. μτ. δοτ. : Ἰλ.Μ 374 ἐπειγομένοισι δ' ἵκοντο· **3)** ἐπὶ καταστάσεων, ψυχικῶν παθῶν, θλίψεως, δυστυχίας κττ., ἐπέρχομαι εἴς τινα, φθάνω, καταλαμβάνω : Ἰλ.Α 240 ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν, αὐτ.362 τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος, αὐτ.Ν 711, αὐτ.Λ 88 ἄδος τέ μιν ἵκετο θυμόν, Ὀδ.Ο 345 ὅν κεν ἵκηται ἄλη καὶ πῆμα καὶ ἄλγος, Σοφ.Φιλ.601 τίς ὁ πόθος αὐτοὺς ἵκετο, αὐτ.ΟΚ 1566· **4)** ἱκετεύω, ἔρχομαι πρός τινα ὡς ἱκέτης : Ἰλ.Ξ 260 τὴν ἱκόμην φεύγων, Ὀδ.Ι 267 τὰ σὰ γοῦνα ἱκόμεθα, Αἰσχ.Πέρσ.216 θεοὺς δὲ προστροπαῖς ἱκνουμένη, αὐτ.Ἱκ.159, Θεόκρ.Ἐπιγρ.8,3 (θεὸν) θυέεσσιν ἱκνεῖσθαι (πλησιάζειν θεόν τινα μετὰ προσφορῶν καὶ δεήσεων)· || ποι. ὁ ἐνεστ. ἐν χρ. ὡς τὸ ἱκετεύω : Σοφ.ΟΚ 1011 τάσδε τὰς θεὰς ἐμοὶ καλῶν ἱκνοῦμαι, αὐτ.Αἴ.588, Εὐρ.Ὀρ.671 ταύτης ἱκνοῦμαί σ'· κ. μτ. ἀπαρφ. : αὐτ.Ἱκ.130 πάντες σ' ἱκνοῦνται . . θάψαι νεκρούς· || συχνάκις παρενθετικῶς : Σοφ.Φιλ.932 ἀπόδος, ἱκνοῦμαί σ', ἀπόδος, αὐτ.Ἠλ.136, Ἀριστφ.Ἐκκλ.958 μέθες, ἱκνοῦμαί σ', Ἔρως, Τιμόθ.Μιλ.Πέρσ.139· **5)** κτ.ἐνεστ. κ. παρατ. προσήκει, ἁρμόζει, πρέπει, μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Ἡρ.9,26 τοῦ δὲ ἑτέρου φαμὲν ἡμέας ἱκνέεσθαι ἡγεμονεύειν, αὐτ.2,36 τοὺς μάλιστα ἱκνέεται (ἐνν. κεκάρθαι), Ἱππ.Ἄρθρ.63 ἱκνέεται (εἶναι σύνηθες νὰ . .)· || κ. μτγν. οὐχὶ ἀπροσ. : Ἐπιγρ. ὅ[σα τὰς δίκας ἱ]κνεῖται, Δίων Κ ἀπ.25,5 οὗ ἡ ἱερουργία ἱκνεῖτο· || Ἐπιγρ. αὐτὸς καὶ ὧν ἱκνεῖται ἐπὶ ἀνδρὸς καὶ ἐκείνων εἰς οὓς ἀνήκει, δηλ. τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ· **6)** συχνάκις κτ. μτχ. τὸ ἱκνεύμενον τὸ πρέπον, τὸ ἁρμόζον, τὸ ἀνῆκον : Ἡρ.6,84 τοῦ ἱκνευμένου μαθεῖν τὴν ἀκρητοποσίην· ὁμ. ὁ ἱκνεύμενος μτ. ἢ ἄνευ τοῦ χρόνος, ὁ ἁρμόζων, ὁ πρέπων, ὁ κατάλληλος χρόνος : Ἡρ.6,86,α συνενειχθῆναι δέ οἱ ἐν χρόνῳ ἱκνευμένῳ τάδε λέγομεν, Ἱππ.Ἀέρ.7, Ἀριστλ.ΖΓ 750b,13 κατὰ τοὺς ἱκνουμένους χρόνους, Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,13,3 ἱκνούμενοι καιροί· ἡ ἱκνουμένη ἡμέρα : Χρησμ.π.Δημ.1072 ἐν ἱκνουμένᾳ ἁμέρᾳ τελεῖν· τὸ ἱκνούμενον ἀνάλωμα ἢ ἀναλογοῦσα δαπάνη : Θουκ.1,99 τὸ ἱκνούμενον ἀνάλωμα φέρειν, Ἀριστλ.ΖΓ 772a,8 τὰ ἱκνούμενα μεγέθη, αὐτ.Πολιτ.1288b,16 ἐὰν τις μὴ τῆς ἱκνουμένης ἐπιθυμῇ μηθ' ἕξεως μήτ' ἐπιστήμης, αὐτ.1332b,41 ὅταν τύχῃ τῆς ἱκνουμένης ἡλικίας· ὁμ. ἱκνούμεναι ἀποδείξεις πειστικαί : Φιλόδ.Εὐστ.79, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.1,205 οὐδὲν εὕρηται ἱκνούμενον· || φρ. λόγος τινὶ ἱκνούμενος εὐνοϊκός : Ἐπιγρ.· ἐπίρρ. -μένως βλ.λ.

ἱκνουμένως ἐπίρρ., ἰων. ἱκνουμένως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ ἱκνοῦμαι βλ.λ.) κατὰ τὸν πρέποντα τρόπον, προσηκόντως, ἁρμοδίως, ὀρθῶς : Ἡρ.6,65 φὰς αὐτὸν οὐκ ἱκνευμένως βασιλεύειν Σπαρτιητέων, Ἱππ.Γυν.2,135, Μᾶρκ.Αὐρ.5,12 ἱκνουμένως καὶ ἀστείως εἰρημένον.

ἴκνυον Ἡσ. «κονίαν, σμῆμα».

ἴκνυς·υος Ἐπιγρ. κόνις ἢ τέφρα : τὰν ἴκνυν ἀπὸ τῷ βωμῷ . . ἀφελὲν ἐς καθαρόν.

Ἰκονιάρχης (ὁ) μσν. ὁ ἄρχων τῆς πόλεως Ἰκονίου : Νικ.Χων.256.

Ἰκονιαρχία (ἡ) μσν. ἀρχή, ἐξουσία τοῦ Ἰκονιάρχου βλ.λ. : Νικ.Χων.403.

ἴκοντες βοιωτ. ἀντὶ εἴκοντες βλ.λ. εἴκω· Ἡσ. «ὑπακούσαντες (-οντες;), παραχωροῦντες».

ἰκός βοιωτ. ἀντὶ εἰκός, εἰκότως· Ἡσ.«τάχα. ἴσως».

ἴκρια (τὰ) κ. νεώτ. τὸ κατὰ τὴν πρῷραν καὶ τὴν πρύμναν σανίδωμα τὸ ἀποτελοῦν τὸ κατάστρωμα τῶν (Ὁμηρικῶν) πλοίων : Ἰλ.Ο 676 νηῶν ἴκρι' ἐπῴχετο μακρὰ βιβάσθων, Ὀδ.Μ 414 (κυβερνήτης) κάππεσ' ἀπ' ἰκριόφιν, αὐτ.229, αὐτ.Γ 353 νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν καταλέξεται, Βακχ.16,83 εὐπάκτων ἐπ' ἰκρίων σταθεὶς ὄρουσε· **2)** αἱ πλευραὶ τοῦ πλοίου ἢ αἱ ἀποτελοῦσαι τὸ ἀνώτατον χεῖλος τῶν παρειῶν τοῦ πλοίου σανίδες, ἡ κουπαστή : Ὀδ.Ε 252 ἴκρια δὲ στήσας, ἀραρὼν θαμέσι σταμίνεσσιν (κατ' Εὐστ. «ἐνταῦθα . . τὰ ἴκρια δοκεῖ τὰ ἐγκοίλια λέγεσθαι, ὡς δηλοῖ τὸ 'ἴκρια στήσας'· αὐτὰ γάρ εἰσιν ὀρθά, οὐ μὴν τὰ καταστρώματα»), αὐτ.163 ἴκρια πῆξαι ἐπ' αὐτῆς ὑψοῦ (Σουΐδ. «προβλήματα δὲ ξύλων κατὰ τῶν ἡμιτελέστων ἐφίστασαν καὶ ἰκρία προσπήξαντες, διαβάσεις παρὰ σφᾶς ἐμηχανῶντο»), Νόνν.Δ 40, 447· **3)** κτ. Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 1566 κεραία· κ. κτ. Ἐρατοσθ. ἐν Σχόλ. αὐτ. ἓν μέρος τοῦ ἱστοῦ· **4)** γεν. ξύλινον κατασκεύασμα, ἐξέδρα : Ἡρ.5,16 ἴκρια ἐπὶ σταυρῶν . . ἔστησε· || ξύλινος πύργος : Στράβ.12,3,18 ἐπιτίθενται δὲ καὶ τοῖς ὁδοιποροῦσι καταπηδήσαντες ἀπὸ τῶν ἰκρίων· || Ἐπιγρ. προσωρινὸν σανίδωμα, ἰκρίωμα, σκαλωσιά : Ἐπιγρ. **5)** τὰ καθίσματα ἐν τῷ θεάτρῳ· Ἡσ. «τὰ ἐπὶ τοῖς ξύλοις κατασκευαζόμενα θεωρεῖα, ἐφ' ὧν ἐθεῶντο πρὸ τοῦ τὸ ἐν Διονύσου θέατρον γενέσθαι» : Κρατῖν.323, Ἀριστφ.Θεσμ.395 ἀπὸ τῶν ἰκρίων ὑποβλέπουσ' ἡμᾶς· **6)** Ἡσ. «τὰ πλάγια καὶ τὰ μακρὰ σανιδώματα τῆς νεὼς καλοῦνται ἴκρια, ἀλλὰ καὶ τὰ ὀρθὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τῆς πρύμνης καὶ πρῴρας»· **7)** κτ.ἑν. ἱστός, κατάρτι : Εὐστ.1533,31· || εἰδ. Ἡσ. «σανίδωμα ἢ ξύλον, ἐν ᾧ οἱ κακοῦργοι ξέονται»· || ὁμ. εἰδ. ἐκκλ. ὁ σταυρός : ἰκρίῳ προσεπάγη· **8)** ῥάβδος : Νίκ.Θηρ.198 (ἀμφ. γρ.)· || στήλη : Μαρκελλῖν.Θουκ.31 ἴκριον γὰρ ἐπὶ τοῦ τάφου κεῖσθαι.

ἰκρίον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τ. τοῦ ἴκριον θεωρεῖον· πρβλ. ἴκρια 5) : Ἀθήν.4,167F τοῖς δὲ Παναθηναίοις ἵππαρχος ὢν ἰκρίον ἔστησε . . μετεωρό-

τερον τῶν ἐρμῶν· **2)** νεώτ. βλ. ἴκρια, προσωρινὸν σανίδωμα, ἰκρίωμα, σκαλωσιά : Παπαδ. Χριστ.Διηγ.18 **ἐγνώριζε ποῦ ὑπῆρχαν ὀπαὶ ἀπὸ τὰ ἰκρία . . τῆς οἰκοδομῆς.**

ἰκριοποιός (ὁ) ἀρχ.λεξ. ὁ κατασκευάζων, συναρμόζων, στήνων ἴκρια ἢ θρανία· Πολυδ.7,125 « τοὺς ποιοῦντας τὰ περὶ τὴν ἀγορὰν ἴκρια ».

ἰκριῶ-όω (ἴκριον) Ἐπιγρ. κατασκευάζω ἰκρίωμα, σκαλωσιά· **2)** κατασκευάζω τι ἐκ ξύλων ἢ σανίδων ἐν εἴδει ἰκριώματος μετὰ καθισμάτων ἐκ σανίδων, ἑδωλιάζω : Δίων Κ 43,22 **θεάτρόν τι κυνηγετικὸν ἰκριώσας** (κατασκευάσας ξύλινον θέατρον)· κ. παθ : αὐτ.59,7· **3)** ρηματ.π. ἰκρίωμα, ἰκριωτῆρες.

ἰκρίωμα-ατος (τὸ) (ἰκριῶ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ξύλινον κατασκεύασμα, εἶδος ἰκρίων : Ἐπιγρ., Ἡσ. ἐν λ. κατῆλιφ· ‖ νεώτ. προσωρινὸν κατασκεύασμα ἐκ σανίδων στηριζομένων ἐπὶ δοκῶν, ἵνα ὑποβαστάζῃ τοὺς ἐργαζομένους εἴς τινα οἰκοδομήν, σκαλωσιά· ‖ ὁμ. προσωρινὸν ἐκ σανίδων κατάστρωμα ὑψηλότερον τοῦ ἐδάφους ἐν χρήσει ὡς πρόχειρος ἐξέδρα· ‖ γεν. πᾶν πρόχειρον σανίδωμα ἐν χρήσει ἐν ταῖς οἰκοδομαῖς, οἷον αἱ τύποι τῶν θόλων καὶ γεφυρῶν (τὰ καλούπια) κττ.· **2)** ἀντηρίδες : Εὐστ.903,54 « τὰ λεγόμενα ἰκριώματα, ἃ ἔξωθεν ἐπ' ἀσφαλείᾳ τείχους πρῶτα τίθενται »· **3)** νεώτ. τὰ σανίδωμα λαιμητόμου.

ἰκριωτήρ-ῆρος (ὁ) ἀρχ. λεξ. κ. Ἐπιγρ. ὀρθοστάτης ὑποστηρίζων, ὑποβαστάζων στοὰν ἢ ὑπερῷον· Ἐπιγρ.· **2)** κτ. πληθ. **ἰκριωτῆρες τὸ ἔδαφος**, τὸ πάτωμα τοῦ καταστρώματος : Ἐπιγρ.· ‖ ὁμ. κτ. πληθ. ἰκριώματα βλ.λ. : Πολυδ.10,157.

ἶκται γ' ἐν. πρόσ. παρακ. τοῦ ἱκνοῦμαι βλ.λ. : Εὐρ. Ἀντ.ἀπ.Α 4 (ἶ)κται . . **εἰς τοσοῦταν συμφορᾶς.**

ἰκταῖος-α-ον ἱκέσιος, ἱκετήριος : Αἰσχ.Ἱκ.385 **Ζηνὸς ἱκταίου** (δ.γρ. ἱκτίου).

ἴκταρ (1) ἐπίρρ. δι' ἑνὸς κτυπήματος, συγχρόνως, ὁμοῦ, ἀντάμα : Ἡσίοδ.Θ 691 **κεραυνοὶ ἴκταρ ἅμα βροντῇ τε καὶ ἀστεροπῇ ποτέοντο·** **2)** ἐπὶ τόπου, πλησιέστατα, πλησίον, ἐγγύς : Αἰσχ. Ἀγ.116 **ἴκταρ μελάθρων,** αὐτ. Εὐμ.998 **ἴκταρ ἥμενοι Διός·** ‖ κ. ἀπολ. : Πλάτ.Πολ.575C (παροιμ.) **ταῦτα πρὸς τύραννον . . οὐδ' ἴκταρ βάλλει** (πολὺ ἀπέχουσι τοῦ σκοποῦ).

ἴκταρ (2) (τὸ) τὰ γυναικεῖον αἰδοῖον : Ἱππ.Γυν.2,174.

ἴκταρ (3) (ὁ) μτγν. εἶδος ἰχθύος : Καλλ.ἀπ.38.

ἰκτέα Ἡσ. « ἀκόντιον ».

ἰκτερίας λίθος (ὁ) μτγν. εἶδος κιτρίνου λίθου: Πλίν.Φ! 37,170.

ἰκτερικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ πάσχων ἴκτερον : Γαλ.Φυσ.Δυν.1,13, Γεωπ.12,17,9· **2)** ὁ διὰ τὸν ἴκτερον : Ρουφ.π.Ὀρειβ.7,26,142 **ἰκτερικὸν φάρμακον.**

ἰκτερίτης (ὁ) γλωσσ. τὸ φυτὸν λιβανωτίς.

ἰκτερῖτις (ἡ) μτγν. ἰκτερίτης βλ.λ. : Ψ Διοσκ. 3,75, Ἀπουλ.80.

ἰκτεριῶ-άω μτγν. κ. νεώτ. πάσχω ἴκτερον, ἔχω χρυσῆ : Διοσκ.3,1, Μάρκ.Αὐρ.6,57.

ἰκτεριώδης-ους-ες ἰκτερικὸς βλ.λ. : Ἱππ.Ἀφορ. 5,72, Διοσκ.3,1.

ἰκτερόεις-εσσα-εν μτγν. ἰκτεριώδης βλ.λ. : Νίκ. Ἀλεξ.475.

ἴκτερος (ὁ) κ. νεώτ. νόσος χαρακτηριζομένη διὰ τῆς κιτρίνης χροιᾶς τοῦ δέρματος καὶ τῶν βλεννογόνων, χρυσῆ : Ἱππ.Ἀφορ.4,62· **2)** μτγν. ὄνομα πτηνοῦ τινος χρώματος κιτρινοπρασίνου, ὅπερ προσβλέπων ὁ πάσχων ἐξ ἰκτέρου ἐθεραπεύετο, ἀπέθνησκε δὲ τὸ πτηνόν : Πλίν.Φ! 30,94.

ἰκτεροῦμαι-όομαι παθ. ἔχω ἴκτερον, χρυσῆ : Ἱππ.Προρρ.1,32, Γαλ.16,574.

ἰκτερώδης-ους-ες ἰκτερικὸς βλ.λ. : Ἱππ.Ἐπιδ.3, 17, ιγ' **ἰκτερώδης ἐγένετο.**

ἴκτευ Ἡσ. « κρατεῖς ».

ἰκτήρ-ῆρος (ὁ) ἱκέτης : Εὐρ.Ἡρακλ.764 **εἰ ξένους ἱκτῆρας παραδώσομεν·** ‖ κ. ἐπιθ. : Σοφ.ΟΤ 143 **ἱκτῆρας κλάδους,** Εὐρ.Ἱκ.10 **ἱκτῆρι θαλλῷ·** **2)** **Ζεὺς ἱκτὴρ** προστάτης τῶν ἱκετῶν: Αἰσχ.Ἱκ.479.

ἱκτήριος-α-ον συγκεκ.τ. τοῦ ἱκετήριος βλ.λ.

ἴκτης (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἱκέτης βλ.λ. : Λυκόφρ.763, Θεόγνωατ.Καν.15.

ἰκτίδεος-α-ον (ἰκτίν) ἀχρ. τ. τοῦ κτίδεος βλ.λ.

ἰκτιδίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογέν. θηλαστικῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἁρπακτικῶν.**

ἰκτίν-ῖνος κ. -ίς (γλωσσ.), αἰτ. ἰκτῖνα, ὀν. πληθ. **ἰκτῖνες,** δατ. **ἰκτῖσι** ἴκτινος βλ.λ. : Ἀριστφ.ἀπ.628, Κτησ.ἀπ.57,11, Πλάτ.Κωμ.243, Παυσ.5,14,1 **αἱ γὰρ ἰκτῖνες πεφυκότες ἁρπάζειν ὀρνίθων ἀδικοῦσιν οὐδὲν ἐν Ὀλυμπίᾳ τοὺς θύοντας.**

ἴκτῖνος (ὁ) κ. **ἰκτῖνος** εἶδος ἁρπακτικοῦ πτηνοῦ, εἶδος ἱέρακος : Σιμων.12, Ἡρ.2,22 **ἰκτῖνοι δὲ καὶ χελιδόνες δι' ἔτεος ἐόντες οὐκ ἀπολείπουσι,** Ἀριστφ.Ὄρν.502 **ἐκυλινδούμην ἰκτῖνον ἰδών,** Πλάτ.Φαίδ.82Α **ἱεράκων καὶ ἰκτίνων γένη·** **2)** εἶδος λύκου : Ὀππ.Κυν.3,331.

ἴκτιος-α-ον δ.τ. τοῦ ἰκτσῖος βλ.λ.

ἰκτίς-ίδος (ἡ) ἀγρία γαλῆ, κουνάδι : Ἀριστφ. Ἀχ.880 **πικτίδας, ἰκτίδας, ἐνύδριας, ἐγχέλεις Κωπαΐδας,** Ἀριστλ.ΖΙ 612b,10 **ἡ ἴκτις ἐστὶ μὲν τὸ μέγεθος ἡλίκον Μελιταῖον κυνίδιον τῶν μικρῶν.**

ἰκτίς-ῖνος γλωσσ. ἰκτίν βλ.λ.

ἶκτο γ' ἐν. ὑπερσ. τοῦ ἱκνέομαι βλ.λ.

ἰκτορεύω ποι. τ. τοῦ ἱκετεύω βλ.λ. : Σοφ.ἀπ.58.

ἰκτός-ή-όν μσν. ὅμοιος : Θέογν.Καν.15,32 **ἰκτὸν τὸ ἐοικός.**

ἴκτωρ-ορος (ὁ) ποι. τ. τοῦ ἱκέτης βλ.λ., ἐν χρ. ἐπὶ γυναικῶν : Αἰσχ.Ἱκ.653 **ἅζονται γὰρ ὁμαίμους Ζηνὸς ἵκτορας ἁγνοῦ.**

ἵκω κυρ. ἐπ., λυρ., δωρ. κ. ἀρκ. (οὐδέποτε π.Ἡρ. κ. τραγ.), παρατ. **ἷκον,** ποι. ἀπαρφ. μέλλ. **ἱξέμεν,** δωρ.μέλλ. **ἱξῶ,** ἐπ. ἀόρ. **ἷξον,** ἀόρ.α' ἷξα, ἔρχομαι, ἐπὶ προσ. : Ὀδ.Σ 353 **ἐς δόμον ἵκει,** Ἰλ.Ι 414 **εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἵκωμι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·** ‖ π.Ὁμ. συχν. μτ. αἰτ. ἔρχομαι εἰς : Ἰλ.Σ 406 **ἵκω δόμον,** Πίνδ.Ν 5,50 **εἰ Θεμίστιαν ἵκεις ὥστ' ἀείδειν·** **2)** ἐπὶ πραγμ., ἔρχομαι ἢ φέρομαι, κομίζομαι εἴς τι : Ἰλ.Σ 292 **Φρυγίην . . κτήματα περνάμεν' ἵκει,** Μαιστ.52 **ὁπότε χρόνος ἷξε δι κασπόλος·** **3)** φθάνω μέχρι . . : Ἰλ.Α 317 **κνίση δ' οὐρανὸν ἷκεν,** Ὀδ.Ι 20 **κλέος οὐρανὸν ἵκει.** Σιμων.58,6 **ἵκῃ τ' ἐς ἄκραν ἀνδρείας·** **4)** ἐπὶ αἰσθημάτων : Ἰλ.Ι 525 **ὅτε κέν τινα . . χόλος ἵκοι** Ὀδ.Β 28 **χρειὼ ἵκει με** (ἀνάγκη μοι ἐπίκειται) ‖ κ. ἀπολ. : Ἰλ.Κ 142 **χρειὼ τόσον ἵκει·** πρβλ. ἱκάνω, ἱκνοῦμαι.

ἴλα (ἡ) δωρ. τ. τοῦ ἴλη βλ.λ.

ἰλαδόν (ἴλη) ἐπίρρ. κατ' ἴλας : Ἰλ.Β 93 **ἐστιχόωντα ἰλαδὸν εἰς ἀγορήν,** Ἡρ.1,172 **ἰλαδὸν συγγίνεσθαι ἐς πόσιν·** ‖ γεν. ἐν ἀφθονίᾳ, σωρηδόν, ἀθρόως : Ἡσίοδ.Ἔργ.287 **κακότητα καὶ ἰλαδὸν ἔστιν ἑλέσθαι.**

ἰλάειρα (ὁ) ἡ ἱλαρῶς φωτίζουσα : Ἐμπ.85 **φλὸξ ἰλάειρα,** αὐτ.40 **ἰλάειρα σελήνη·** ‖ κ. ὡς κύρ. ὄν. : Κυπρ.ἀπ.8.

ἰλάεις-εντος (ὁ), συνηρ. ἰλᾶς, ἰων. ἰλῆς, αἰολ. **ἰλάεις** ἵλαος βλ.λ.· Ἡσ. « ἰλάεις· ἱλαρός » : Ἀλκ. Λυρ.Συμπλ.4,19 **ἰλλάεντι θυμῷ.**

ἴλαθι ἴληθι, προστ. τοῦ ἵλημι βλ.λ.

ἰλαῖος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ δωδέκατος μὴν τοῦ δελφικοῦ ἔτους : (ἀφ' οὗ) **ἄρχει μὴν Ἰλαῖος ἐν Δελφοῖς, ἐν Θεσσαλίᾳ** Ἱπποδρόμιος.

ἴλαμαι ἐπ. τοῦ ἱλάσκομαι βλ.λ.· πρβλ. ἵλημι : Ὕμν.Ὁμ.19,48 **ἴλαμαι δέ σ' ἀοιδῇ,** Ὀρφ.Ἀργ.944 **Ἄρτεμιν ἴλασθαι θέλξαι θ' ὑπερήνορα θῆρα.**

ἴλαξ Ἡσ. « ἡ πρῖνος, ὡς Ρωμαῖοι καὶ Μακεδόνες ».

ἱλάομαι (ῑ) ἐπ. ἐνεστ. τοῦ ἱλάσκομαι βλ.λ.: Ἰλ.Β 550 **ταύροισι καὶ ἀρνειοῖς ἱλάονται,** Ἀπολλ.Ρ 2,847.

ἵλαος-ον ἐπ. κ. λυρ., ἀττ. κ. μτγν. ἵλεως-ων, οὐδ. ἵλεα, π. Ἡσ. ἵληϝος, αἰολ. ἴλλαος, ἐπὶ θεῶν, εὐμενής, εὔνους : Ἰλ.Α 583 **ἔπειθ' ἵλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμῖν,** Ἡσίοδ.Ἔργ.340 **ἵλαον κραδίην καὶ θυμὸν ἔχωσιν,** Αἰσχ.Εὐμ.1040 **ἵλαοι καὶ εὐθύφρονες γᾷ,** Πλάτ.Νόμ.712Β **ἵλεως εὐμενής τε ἡμῖν ἔλθοι,** Θεόκρ.5,18 **ἵλαοί τε καὶ εὐμενέες τελέοιθεν,** ΠΔ Γέν.43,22 **ἵλεως ὑμῖν,.. ὁ θεὸς ὑμῶν,** ΚΔ Ἑβρ.8,12 **ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν·** ‖ κ. ἐν ἀρᾷ : ΚΔ Ματθ.16,22 (ὁ θεὸς) **ἵλεώς σοι, κύριε** (νὰ εἶναι μακράν σου)· **2)** Ἐπιγρ. ἐπὶ πράγμ., ἄφογος : **ἵλαον ἦναι,** ἀντίθ. ἰνμενφὲς ἦναι· **3)** ἐπὶ ἀνθρ., εὐμενής, ἀγαθός, πρᾶος : Ἰλ.Ι 639 **σὺ δ' ἵλαον ἔνθεο θυμόν,** Σοφ. Ἠλ.655 **ἵλεως κλύειν,** Ἐφιππ.6,7 **ἐποίησε θ' ἱλαρὸν.. κἀπέδειξεν ἵλεων·** ‖ ἱλαρός : Ὕμν.Δήμ. 204 **μειδῆσαι γελάσαι τε καὶ ἵλαον σχεῖν θυμόν,** Πλάτ.Νόμ.649Α **ὁ οἶνος τὸν ἄνθρωπον ποιεῖ ἵλεων.**

ἱλαπίνη (ἡ) δ. τ. τοῦ εἰλαπίνη βλ.λ. : Ἡσ. « ἱλαπίνας· θυσίας, ἑορτάς ».

ἶλαρ δ.τ. τοῦ εἶλαρ βλ.λ.· Ἡσ. « ἶλαρ, ἀσφάλεια, φυλακή, κώλυμα ».

ἱλαρά (ἡ) νεώτ. μολυσματική νόσος χαρακτηριζομένη ὑπὸ εἰδικοῦ ἐξανθήματος, τοῦ ὁποίου προηγοῦνται καταρροϊκὰ φαινόμενα καὶ πυρετός.

ἱλᾰρεία (ἡ) μτγν. χαρά, φαιδρότης· ‖ κτ. πληθ. = τὰ ἱλάρια βλ.λ. : Σαλλ.4.

ἱλαρεύομαι μτγν. γίνομαι φαιδρός, περιχαρής, χαίρω, ἀγάλλομαι : Σύμμ.ΠΔ Ἀσμ.1,4, Δοσίθ.431Κ.

ἱλάρια (τὰ) (ἐνν. ἱερά) Ἐπιγρ. ἑορτὴ χαρᾶς πρὸς τιμὴν διαφόρων θεοτήτων, εἰδ. τῆς Κυβέλης.

ἱλαρία (ἡ) (ἱλαρός) μτγν. ἱλαρότης βλ.λ. : Ἡρόδ. Ἰατρ. π. Ὀρειβ.5,27,20, Βέττ.Βάλ.3,27, Πάπ. **μετὰ πάσης χαρᾶς καὶ ἱλαρίας·** **3)** θωπευτικὸν ὄνομα τῆς γαλῆς : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.3,28 (παρεμβολή).

ἱλάρινος-ον μτγν. ἱλαρὸς βλ.λ. : Φίλ.Μωϋσ.3,27 **ἐν ἱλαρίνοις διάγοντας εὐθυμίαις.**

ἱλαριώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ἔχων τὸν χαρακτῆρα τῆς ἱλαρᾶς βλ.λ. : **ἱλαριῶδες ἐξάνθημα.**

ἱλαροποιῶ-έω γλωσσ. εὐφραίνω, χαροποιῶ.

ἱλαροπρόσωπος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων πρόσωπον ἱλαρόν, γελαστόν, χαρωπός : Στουδ.Θεόδ. ἐν Κῶδ.Παρ.891,21.

ἱλᾰρός-ά-όν (ἵλαος) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. πλήρης χαρᾶς, εὔθυμος : Ἀριστφ.Βάτρ.456 **ἱλαρὸν φέγγος,** Ξεν.Ἀπομν.2,7,12 **ἱλαροὶ ἀντὶ σκυθρωπῶν,** Θεόφρ.Χαρ.17,9 **ἱλαρὸς ἴσθι,** Μελέαγρ. ΑΠ 12,159 **ἱλαρὸν βλέψαι,** ΚΔ Κορινθ.2,9,7 **ἱλαρὸς δότης,** Βί.Ἀλεξ.1778 **ὁ δ' ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς μεθ' ἱλαροῦ τοῦ τρόπου,** Σολωμ.Λόρδ Μπάϋρ.57 **καὶ ἀναδεύονται, καὶ γέρνουν, | καὶ εἰς τὸ πρόσωπο ἱλαροί·** ‖ ἐν πάπ. ἵλεως, φαιδρός· ‖ κ. μτφ. δημ. : Παλαμ.Παρακ.8,6 **ἱλαρώτατο γύρω τὸ ἀττικὸ δειλινό·** ‖ ὁμ. τὸ οὐδ. ἔνάρθρ. τὸ ἱλαρὸν ὡς αὐσ. ἡ ἱλαρότης βλ.λ. : Ἡρακλ.Πον.π. Ἀθήν.14,624D **τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ οὐ διακεχυμένον οὐδ' ἱλαρόν, ἀλλὰ σκυθρωπόν,** Πλούτ. Σύλλ.34 **τὰ γὰρ εὐτυχὲς καὶ ἱλαρὸν Ῥωμαῖοι φαῦστον καλοῦσιν·** ‖ συγκρ. : Ἐπιγρ. **ἱλαρωτέρα ἀγγελία** (περισσότερον φαιδρὰ ἀγγελία)· **2)** μτγν. ἐπὶ αἵματος, ὁ σφύζων ταχέως : Φιλόστρ. Γυμν.48· **3)** πάπ. ἐπὶ μιμήσεως χρυσοῦ, λαμπρός.

ἱλᾰρότης-ητος (ἡ) (ῐ) μτγν. κ. μσν. φαιδρότης, εὐθυμία : ΠΔ Παροιμ.18,22 **ἔλαβεν παρὰ τοῦ θεοῦ ἱλαρότητα,** Διόδ.Σ 3,17 **εὐωχούμενοι πανδημεὶ μεθ' ἱλαρότητος,** Πλούτ.Ἀγησ.2 **ἡ ἱλαρότης καὶ τὸ εὔθυμον ἐν ἅπαντι καιρῷ καὶ παιγνιῶδες,** Καλλιγ.Θάν.Βλ.110 **ἔκτοτε ἐπανῆλθε πάλιν ἡ ἱλαρότης εἰς τὸ ἀγλαὸν πρόσωπόν της·** ‖ κ. ἐν τῷ πληθ. : Φιλόδ.Μουσ.85Κ.

ἱλᾰροτρᾰγῳδία (ἡ) ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. ἡ ἐκ τοῦ τραγικοῦ εἰς τὸ κωμικὸν καταπεσοῦσα τραγῳδία : Σουΐδ. ἐν λ. Ῥίνθων· ‖ νεώτ. γεγονὸς ἔχον ἐπίφασιν τραγικότητος, ἀλλὰ κατ' οὐσίαν κωμικὸν ἢ καταλῆγον εἰς κωμικότητα.

ἱλαρυντικός-ή-όν νεώτ. ὁ ποιῶν, προκαλῶν ἱλαρότητα.

ἱλαρύνω μτγν. κ. νεώτ. καθιστῶ τινα ἱλαρόν, φαιδρόν, χαρωπόν, φαιδρύνω : ΠΔ Ψαλμ.103(104),15 **ἱλαρύναι πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ·** ‖ κ. παθ. πάπ. κ. νεώτ. **-ύνομαι,** μέλλ. **-υνθήσομαι,** ἀόρ. **-ύνθην** γίνομαι ἱλαρός, χαρωπός, φαιδρύνομαι.

ἱλάρχης (ὁ) (ἴλη) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀρχηγὸς ἴλης : Ἀσκληπιόδ.7,2, Πλούτ.Τιμ.31 **ἱλάρχαις ἔρις ἐμπεσοῦσα..** ‖ ὁμ. ἀρχηγὸς ἴλης ἱππέων : Πολύβ. 6,25,1 **τοὺς ἱππεῖς εἰς ἴλας δέκα διεῖλον, ἐξ ἑκάστης δὲ τρεῖς προκρίνουσιν ἱλάρχας·** **2)** ἀρχηγὸς ὀκτὼ ἐλεφάντων : Ἀσκληπιόδ.9· **3)** νεώτ. ὁ ταγματάρχης τοῦ ἱππικοῦ.

ἱλαρχία (ἡ) μτγν. ἴλη ὀκτὼ ἐλεφάντων : Αἰλ.Τακτ.23.

ἴλαρχος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἱλάρχης βλ.λ.1) : Ἐπιγρ. Ἀππ.Ἰβηρ.43· **2)** νεώτ. ὁ λοχαγὸς τοῦ ἱππικοῦ.

ἱλαρχῶ-έω μτγν., βοιωτ. ϝιλαρχίω διευθύνω ἱππικόν : Ἐπιγρ.· ‖ ἐν Ῥώμῃ, εἶμαι ἀρχηγὸς ἱππέων : Δίων Κ 55,10·

ἱλᾰρῶ-όω μτγν. καθιστῶ τι ἱλαρόν, φαιδρύνω : ΠΔ Σοφ.Σειρ.7,24 **μὴ ἱλαρώσῃς πρὸς αὐτὰς τὸ πρόσωπόν σου,** Φιλόδ.Μουσ.99Κ **ἱλαρῶ λόγους.**

ἱλαρῳδία (ἡ) μτγν. ἡ τέχνη τοῦ ἱλαρῳδοῦ βλ.λ. : Ἀριστόξ.Ἱστ.ἀπ.π.Ἀθήν.14,621C **ἱλαρῳδίαν σεμνήν.**

ἱλᾰρῳδός (ὁ) (ᾠδή) μτγν. ὁ ᾄδων ἱλαρά, φαιδρὰ ᾄσματα : Ἀριστοκλ.Ἱστ.π.Ἀθήν.621C **δίδοται ὁ στέφανος τῷ ἱλαρῳδῷ καὶ τῷ αὐλῳδῷ.**

ἱλαρῳδῶ-έω μτγν. εἶμαι ἱλαρῳδὸς βλ.λ. : Ἀριστοκλ.Ἱστ.7.

ἱλαρῶπις-ιδος (ἡ) πάπ. ἡ ἔχουσα ἱλαρὰν ὄψιν.

ἱλαρῶς ἐπίρρ. κ. μσν., δημ. -ά εὐθύμως, φαιδρῶς : Ξεν.Ἀπολ.33 **ἱλαρῶς καὶ προσεδέχετο αὐτὸν καὶ ἐπετελέσατο,** ΠΔ Ἰὼβ 22,26 **ἀναβλέψας.. ἱλαρῶς,** Φιλόδ.Μουσ.85Κ, Βί.Ἀλεξ.984 **πείσω ταύτην ἱλαρῶς προσκαταλλαγῆναι.**

ἱλᾶς-ἄντος (ὁ) μτγν. εὐμενής : Ἡρωδιαν.2,657· ‖ κ. ἐν τῷ πληθ. **ἱλάντες·** Ἡσ.

ἱλάσιμος-ον μτγν. ἐξιλεωτικός : Μᾶρκ.Αὐρ.12,14 **ἱλάσιμος πρόνοια.**

ἱλάσκομαι (ἵλαος), μέλλ. ἱλάσομαι, ἐπ. **ἱλάσσομαι,** κ. **ἱλάξομαι,** ἀόρ. α' **ἱλᾰσάμην,** ἐπ. μτχ. **ἱλασσάμενοι,** ἐπ. ὑποτ. β' ἑν. **ἱλάσσεαι - ηαι,** ἀπαρφ. **ἱλάσσασθαι,** κ. **ἱλάξασθαι** ἐξιλεώνω, καταπραΰνω (π.Ὁμ. πάντοτε ἐπὶ θεῶν) : Ἰλ.Α 386 **ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἱλάσκεσθαι,** αὐτ.Α 472 **μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο,** Ἡσίοδ.Ἔργ.338 **σπονδῇσι θύεσσί τε ἱλάσκεσθαι** (θεούς)· ‖ μτ. μτχ. : Πίνδ.Ο 7,9 **ἱλάσκομαι μέλπων,** Μέν.Ἐπιτρ.558 **τοῦτον** (θεόν) **ἱλάσκου ποῶν μηδὲν ἄτοπον·** ‖ κ. ἐπὶ θεῶν ὡς ἡρώων : Ἡρ.5,47 **θυσίῃσί τινα ἱλάσκεσθαι·** ‖ κ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ἐξευμενίζω : Ἡρ. 8,112 **ἱλάσκεσθαί τινα χρήμασι,** Πλάτ.Φαίδ.95Α **πῶς ἱλασόμεθα καὶ τίνι λόγῳ;** Πλούτ.Κάτ.Νεώτ. 61 **ἱλάσκεσθαι τὴν ὀργήν τινος·** ‖ ἐξιλεῶ, ἐξαγνίζω : ΚΔ Ἑβρ.2,17 **ἱλάσθητι τὰς ἁμαρτίας·** **2)** παθ. μτ. μέλλ. ἱλάσομαι κ. **ἱλασθήσομαι** εὐσπλαγχνίζομαι, εἶμαι ἐλεήμων : Βασ.4,5,18 **καὶ ἱλάσεται κύριος τῷ δούλῳ σου,** αὐτ.Ἐξ.32,14 **καὶ ἱλάσθη κύριος** περιποιῆσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ (καὶ συγκατετέθη ἀπὸ εὐσπλαγχνίαν κύριος.) ‖ ὁμ. συγχωρῶ : ΚΔ Λουκ.18,13 **ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.**

ἵλασμα-ατος (τὸ) μτγν. ἐξιλέωσις, ἐξευμένισις : Χρησμ.π.Φλέγ.Μακροβ.4.

ἱλασμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. μέσον ἐξιλεώσεως, κτ.πληθ. : Πλούτ.Σόλ.12, Ὀρφ.Ἀργ.39,554· **2)** ἐξι-

λεωτική ποινή, ἱλαστήριος προσφορά : ΠΔ Ἰεζ. 44,27 **εἰσπορεύωνται εἰς τὴν αὐλὴν . . τοῦ λειτουργεῖν ἐν τῷ ἁγίῳ, προσοίσουσιν ἱλασμόν,** ΚΔ Ἰω.Ι.2,2 **ἱλασμός ἐστι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν.**

ἱλαστήριος-α-ον κ.-ος-ον μτγν.κ.νεώτ.ἐξιλαστικός, εἰς ἐξιλέωσιν προσφερόμενος: Ἰωσ.ΑΙ 16,7,1 ἱλαστήριον μνῆμα, ΠΔ Μακκ.4,17,22 **ἱλαστήριος θάνατος,** Πάπ. **ἱλαστήριοι θυσίαι·** **2)** ἱλαστήριον ἐπίθεμα τὸ κάλυμμα τῆς κιβωτοῦ εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων : ΠΔ Ἐξ.25,16(17) **ποιήσεις ἱλαστήριον ἐπίθεμα χρυσίου καθαροῦ·** ‖ ὁμ. κ. ἱλαστήριον ὡς οὐσ. : ΠΔ Λευΐτ.16,2 **ἐν γὰρ νεφέλῃ ὀφθήσομαι ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου,** ΚΔ Ἑβρ.9,5 **ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβὶμ δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον·** **3)** ἱλαστήριον (ἀνάθημα) ἀνάθημα πρὸς ἐξιλέωσιν, ἱλασμός : ΚΔ Ρωμ.3,25 **ὃν προέθετο ὁ θεὸς ἱλαστήριον διὰ τῆς πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι·** **4)** μοναστήριον : Μέν.Πρ.15D.

ἱλαστήριον (τό) Ἐπιγρ. ἐξιλεωτικὴ προσφορά.

ἱλαστής (ὁ) μτγν. ὁ ἱλάσκων, ὁ ἐξιλεωτής : Ἀκύλ., Θεοδοτ.ΠΔΨαλμ.85 (86).5.

ἱλέομαι ἐπ. τ. τοῦ ἱλάσκομαι βλ.λ. : Αἰσχ.Ἱκ.117 **ἱλέομαι μὲν Ἀπίαν βοῦνιν.**

ἵλεος, ἀττ.. ἵλεως-ων ἵλαος βλ.λ.

ἰλεός (ὁ) εἰλεὰς βλ.λ.) κ. 2)· Ἡσ.

ἱλεσίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτ. ὀρυκτὸν τῆς ὁμάδος τῶν βιτριολίων.

ἱλεῶ-όω ἱλάσκομαι βλ.λ.

ἱλέωσις-εως (ἡ) μτγν. ἐξιλέωσις : Πλαύτ. εἰς Ἡσίοδ.26.

ἱλεωτήριον (τό) ἱλαστήριον βλ.λ.· Φώτ.,Σουΐδ.

ἴλη (ἡ) (Ι) κ. νεώτ., δωρ. **ἴλα,** ἰων. **εἴλη** πλῆθος, ὁμὰς ἀνθρώπων : Ἡρ.1,73 **εἴλη ἀνδρῶν στασιάσασα ὑπεξῆλθε ἐς γῆν τὴν Μηδικήν,** Πίνδ.Ν 5,38 **εὔφρονες ἶλαι·** ‖ ὁμ. κ. ζῴων : Εὐρ.Ἄλκ.581 **ἴλα λεόντων·** **2)** ὡς στρατιωτικὸς ὅρος, ἴλη ἱππικοῦ, κυρ. ἀποτελουμένη ἐξ 64 ἀνδρῶν : Ἀρρ. Τακτ.18,2· ‖ κ. ποικίλως κατὰ τὸν ἀριθμόν : Πολύβ.6,25,1 **τοὺς ἱππεῖς εἰς ἴλας δέκα διεῖλον,** Πλούτ.Καῖσ.45 **οἱ ἱππεῖς . . ἐπήλαυνον εἰς κύκλωσιν τοῦ δεξιοῦ τὰς ἴλας·** ‖ ὁμ. **κατὰ ἴλας** ἰλαδόν, ἀντίθ. κατὰ τάξεις : Ξεν.Ἀν.1,2,16 **οἱ δὲ παρήλαυνον τεταγμένοι κατ' ἴλας καὶ κατὰ τάξεις·** ‖ γεν. στράτευμα, ὅμιλος στρατιωτῶν : Σοφ.Αἴ. 1407 **μία δ' ἐκ κλισίας ἀνδρῶν ἴλη τὸν ὑπασπίδιον κόσμον φερέτω·** **3)** ἐν Σπάρτῃ, διαίρεσίς τις τῶν νέων : Ξεν.Λακ.2,11, Πλούτ.Λυκ.16 **κατ' ἴλην.**

ἰληδόν (Ι) ἐπίρρ. μτγν. ἰλαδὸν βλ.λ. : Κόιντ.1,7.

ἴληθι προστ. τοῦ ἵλημι βλ.λ.

ἰληκίδαι (οἱ) νεώτ. βοταν. οἰκογένεια φυτῶν.

ἱλήκω (Ι) (ἱλάσκομαι) εἰμὶ ἵλεως, εὐμενής, ἐπὶ θεοῦ : (π. Ὀμ. ἅπαξ καθ' ὑποτ.):Ὀδ.Φ 365 **εἴ κεν Ἀπόλλων ἡμῖν ἱλήκῃσι,** Ὑμν.Ἀπόλλ.165 **ἱλήκοι Ἀπόλλων,** Ρουφῖν.ΑΠ 572 **ἠλίκοις Δέσποινα,** Ἀλκίφρ.3, 68 **θεοὶ μάκαρες, ἱλήκοιτε.**

ἵλημι ἱλήκω βλ.λ., ἐν χρ. μ. κτ. προστ. **ἵληθι,** αἰολ. **ἔλλαθι,** δωρ. **ἵλαθι,** γενοῦ ἵλεως : Ὀδ.Γ 380 **ἄνασσ' ἵληθι, δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλόν,** Θεόκρ.15,143 **ἵλαθι νῦν, φίλ' Ἄδωνι, καὶ ἐς νέον,** Μελέαγρ.ΑΠ 12,158 **ἵλαθ', ἄναξ, ἵληθι,** Ἀπολλ.Ρ 4,984 **ἵλατε.**

ἴλησι Ἡσ. « θηρία διὰ φρυγάνων ».

ἰλῆς ἰων. συνηρ. τ. τοῦ ἰλήεις, ἰλάεις βλ.λ.

ἴλια Ἡσ. « δῶρα γυναικεῖα ».

Ἰλιάδαι (οἱ) (Ι) οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἴλου, Τρῶες : Σαπφ.20a,13,Ἀντιπ.Θεσσ.ΑΠ 9,77· ‖ ὡς ἐπίθ. : Εὐρ. Ἀνδρ.1023 **Ἰλιάδαι βασιλῆες.**

Ἰλιακός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν πόλιν Ἴλιον, Τρωϊκός : Ἀντίφιλ.ΑΠ 9,192 **Ἰλιακοὶ μῦθοι,** Στράβ. 1,2,9 **Ἰλιακὸς πόλεμος·** ‖ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Ἰλιάδα : τίτλ. ἔργ. τοῦ Ἡρωδιαν.**Ἰλιακὴ προσῳδία·** **2)** **Ἰλιακά** (τά) πάπ. ἀμφ. σημ.

Ἰλιάς-άδος (ἡ) (Ι) ἀνώμ. θηλ. τοῦ Ἰλιακὸς βλ.λ.) : Ἡρ.5,94 **Ἰλιὰς χώρη,** Εὐρ.Ἑκ.102 **πόλεως ἀπελαυνομένη τῆς Ἰλιάδος·** ‖ ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς : Ἡρ. 7,43 **τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Ἰλιάδι ἔθυσε βοῦς·** **2)** ὡς οὐσ. **Ἰλιάς** (γῆ) ἡ Τρωϊκὴ γῆ, Τρωάς : Ἡρ.5,122 **ὅσοι τὴν Ἰλιάδα νέμονται·** **3)** **Ἰλιάς** (γυνή) ἡ ἐκ Τροίας γυνή, Τρῳάς : Εὐρ Ἑλ.1114 **τὸν Ἰλιάδων τ' ἀειδοῦσα δακρυόεντα πότμον·** **4)** **Ἰλιάς** (ποίημα) ἡ Ἰλιὰς τοῦ Ὁμήρου : Ἡρ.2,116 **ἐπαίησε ἐν Ἰλιάδι . . πλάνην τὴν Ἀλεξάνδρου,** Ἀριστλ. Ποιητ.1448b 38 **ἀνάλογον ἔχει, ὥσπερ Ἰλιὰς καὶ ἡ Ὀδύσσεια·** ‖ κ. παροιμ. π. Δημ.387 **κακῶν Ἰλιὰς** ἀτελεύτητος σειρὰ δυστυχημάτων· **5)** παραλλαγή τις τοῦ πτηνοῦ κίχλη : Ἀριστλ.ΖΙ 617a,21.

ἰλιγγιῶ-άω κ. νεώτ. πάσχω ἴλιγγον, σκοτοδινίαν, ζαλίζομαι, σκοτοδινιῶ, ὡς ὅταν θεᾶταί τις ἀφ' ὑψηλοῦ μέρους πρὸς τὰ κάτω : Πλάτ.Θεαίτ.175D **ἰλιγγιῶν ἀφ' ὑψηλοῦ κρεμασθείς·** κ. ἐκ μέθης : Πλάτ.Φαίδ.79C **ψυχὴ ἰλιγγιῶσα ὥσπερ μεθύουσα·** ‖ γεν.: Ἀριστφ.Ἀχ.1218 **ἰλιγγιῶ κάρα λίθῳ πεπληγμένος** : Πλάτ.Λύσ.216C **ἰλιγγιῶ ὑπὸ τῆς τοῦ λόγου ἀπορίας,** Φιλόσ.Ρητ.2,176S **ἰλιγγιᾶν καὶ χασμᾶσθαι,** Λουκ.Τοξ.30 **ἰλιγγιῶ ἐπί τινι,** Ἡλιόδ.Αἰθ. 5,6 **ἰλιγγιῶ πρὸς τὴν θέαν.**

ἰλιγγιώδης-αυς-ες γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ ἐπιφέρων ἴλιγγον, σκοτοδίνην, ζάλην : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.38 **ἐκαλουμάρησαν σιγὰ - σιγὰ . . εἰς τὸ ἰλιγγιῶδες κενὸν . . εἰς τὴν αἰώραν τῆς ἀβύσσου.**

ἰλιγγιωδῶς νεώτ. κατὰ τρόπον ἰλιγγιώδη βλ.λ.

ἴλιγγος (ὁ) (ἴλλω, εἴλω) ὁ τῆς κεφαλῆς σκοτισμός, σκοτοδίνη, ζάλη, ἰδ. λιποθυμία : Ἱππ.Ἀφορ. 3,17,Πλάτ.Πολ.407C **διατάσεις καὶ ἰλίγγους ὑποπτεύουσα,** Παπαδ.Χριστ.Διηγ.39 **ὁ ἴλιγγος ἤρχισε νὰ τὸν καταλαμβάνῃ·** ‖ ὁμ. ταραχή, διατάραξις τῆς καιλίας : Νίκ.Ἀλεξ.597· **2)** ἐν τῷ πληθ. δῖναι, στροφαὶ τοῦ καπνοῦ : Ἀπολλ.Ρ 4,142· **3)** δίνη τοῦ ὕδατος, ταραχὴ τοῦ νεροῦ : Προκ.Γοτθ.4,6· **4)** διατάραξις τῶν φρενῶν : Πλούτ.Ἠθ.1068C.

ἴλιγξ-ιγγος μτγν. δίνη, συστροφή : Διόδ.Σ 17,97, Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.2,71· **2)** ἴλιγγος βλ.λ.) : Γαλ.Χρ. Μορ.7,13.

Ἰλιεύς-έως (ὁ) μτγν. ὁ ἐξ Ἰλίου καταγόμενος· ἰδ. μτφ. ἐν παροιμ. ὁ παθὼν πολλά : Λουκ.60,10 **Ἰλιεὺς ὢν τραγῳδοὺς ἐμισθώσω.**

Ἰλιόθεν ἐπίρρ. ἐκ τῆς πόλεως ἢ χώρας τῆς Ἰλίου βλ.λ., ἀπὸ τὴν Τροίαν: Ἰλ.Ξ 25 **ἔπλεον Ἰλιόθεν.**

Ἰλιόθι ἐπίρρ. ἐν τῇ πόλει ἢ τῇ χώρᾳ τῆς Ἰλίου βλ.λ., ἐν Τροίᾳ, κ. ὡς ἐπ. γεν., τῆς Ἰλίου : Ἰλ.Θ 561 **Τρώων καιόντων πυρὰ φαίνεται Ἰλιόθι πρό.**

ἴλιον Ἡσ. « τὸ τῆς γυναικὸς ἐφήβαιον δηλοῖ, καὶ κόσμον γυναικεῖον παρὰ Κῴοις ».

Ἴλιον (τό) ἡ πόλις τῆς Τροίας Ἴλιος (ἡ) βλ.λ., π. Ὀμ. ἅπαξ : Ἰλ.Ο 71 **εἰς ὅ κ' Ἀχαιοὶ Ἴλιον αἰπὺ ἕλοιεν·** πάντοτε π. τραγ. πλὴν ἅπαξ κτ. θηλ. π. Εὐρ.Ἀνδρ.103.

Ἰλιοπόρος (ὁ) ὁ περῶν, ὁ ταξιδεύων εἰς Ἴλιον : Τιμόθ.Μιλ.Πέρσ.132.

Ἴλιος (ἡ) ἡ π. Ὀμ. κυρία πόλις τῆς Τροίας, πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου τοῦ Πριάμου : Ἰλ.Ε 210 **ὅτε Ἴλιον ἐς ἐρατεινὴν ἡγεάμην Τρώεσσι,** Ὀδ. Θ 378 **κλαίεις . . Ἰλίου οἶτον ἀκούων·** κ. ἀλλαχοῦ π. Ὀμ., Εὐρ.Ἀνδρ.103 **Ἰλίῳ αἰπεινᾷ Πάρις . . ἠγάγετο·** ‖ συνεκδ. ἡ χώρα τῆς Ἰλίου, ἡ Τρωϊκὴ ἐπικράτεια : Ἰλ.Α 71 **ἡγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω,** Ὀδ.86 **ἰὼν εἰς Ἴλιον ἱρήν.**

Ἴλιος-α-ον ὁ τοῦ Ἴλου, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Ἶλον· **2)** ὁ τῆς πόλεως Ἰλίου ἢ τῆς χώρας τοῦ Ἰλίου, ὁ τρωϊκός : Εὐρ.Ἑκ.1008 **Ἀθάνας Ἰλίας.**

ἰλιάς Ἡσ. « μῦς τις » ‖ ἐν τῷ πληθ. **ἴλιοι** Ἡσ. « θηρία διὰ φρυγάνων, ἢ σκώληκες ἐν ταῖς δρυσίν, οἷς χρῶνται εἰς δέλεαρ. Ἀντίγονος δὲ ὁ Καρύστιος ἐν τῷ περὶ ζῴων τὸν καλούμενον μῦν ἐλειόν ».

Ἰλιόφι ἀπηρχαιωμένη κτητ. πτῶσις ἐν χρ. ὡς ἡ γεν., ὁ τοῦ Ἰλίου: Ὀδ.Θ 581 **Ἰλιόφι κλυτὰ τείχεα.**
ἰλίσσαι Ἡσ. « κατωχῆσαι » (πιθ. «εἰλῦσαι· καταχῶσαι »).
Ἰλῖσ(σ)ός (ὁ) ποταμὸς ἐν Ἀττικῇ : Ἡρ.7,189 **ἱδρύσαντο παρὰ ποταμὸν Ἰλισόν,** Πλάτ.Κριτ.112Α **πρὸς τὸν Ἠριδανὸν καὶ τὸν Ἰλισὸν ἀποβεβηκυῖα,** Στράβ.9,1,24 **ἔστι δὲ τοιοῦτος μᾶλλον ὁ Ἰλισσός, ἐκ θατέρου τοῦ ἄστεος ῥέων.**
ἶλκι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν πρίνος βλ.λ.
ἰλλάζει Ἡσ. «δεσμεύει, συστρέφει, ἀγελάζει».
ἶλλαι Ἡσ. «συστροφαί».
ἰλλαινίδαι (οἱ) νεώτ. παλαιοζ. οἰκογ. ζῴων τῆς τάξ. τῶν **τριλοβιτῶν,** ἀπαντώντων ἐν ἀπολιθώσει.
ἰλλαίνω στροβίζω, βλέπω λοξῶς, ἀλλοιθωρίζω : Ἱππ.Ἐπιδ.3,ιγ' **παρέκρουσε, δεξιῷ ἴλλαινε, γλῶσσα ἐπίξηρος·** || ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, εἶμαι ἢ γίνομαι διάστροφος, ἀλλοιθωρίζω : Ἱππ.Κωακ.214· κ. παθ. -αίνομαι : Ἱππ.Νούσ.3,12.
ἰλλάς-άδος (ἡ) (ἴλλω, εἴλω) κ. μσν. ἐξ ἱμάντων πεπλεγμένος δεσμός, σχοινίον ἐξ ἱμάντων : Ἰλ.Ν 572 **βοῦς, τόν τ' οὔρεσι βουκόλοι ἄνδρες ἰλλάσιν . . δήσαντες ἄγουσιν·** **2)** ὡς ἐπίθ. ἐπὶ ζῴων, ὁ ὁμοῦ βόσκων : Σοφ.ἀπ.70 **ἰλλάδες γοναί·** **3)** ἡ ἰλιὰς βλ.λ.5), εἶδος κίχλης : Ἀθήν.2,65Α **τὴν δὲ τρίτην ἐλαχίστην τῶν προειρημένων οὖσαν ἰλλάδα ὀνομάζεσθαι,** Εὐστ.947,8.
ἰλλίζω ἀρχ. λεξ. ρίπτω πλάγιον βλέμμα, λοξοκοιτάζω, γλωσσ. τοῦ διανεύω· Σουίδ.
ἰλλίκιον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **μαγνολιοειδῶν.**
ἰλλίς-ίδος (ἡ) Ἡσ. «ἰλλίς· στρεβλή, διεστραμμένη»· πρβλ. ἀρσ. ἰλλός.
ἴλλομαι μτγν. παθ. ἐμποδίζομαι· Ἀθήν.7,308Β «ἔστι γὰρ τὸ μὲν ἴλλεσθαι εἴργεσθαι»· πρβλ. ἴλλω.
ἰλλός (ὁ) (ἴλλω) ὁ βλέπων λοξῶς, ὁ στραβίζων, ἀλλοίθωρος : Ἀριστφ.Θεσμ.846 **ἰλλὸς γεγένημαι προσδοκῶν·** κ. συγκρ. : Σώφρ.ἀπ.228 **ἰλλοτέρα τᾶν κορωνᾶν.**
ἶλλος (ὁ) μτγν. ἰων. ὀφθαλμός : Πολυδ.2,54.
ἰλλουμινισμός (ὁ) (λατ.) νεώτ. περιληπτ. αἱ δοξασίαι τῶν διαφόρων νεωτ. χριστιανικῶν αἱρέσεων, κυρ. τῶν μὴ ὀργανωθεισῶν εἰς ἰδίαν ἐκκλ. παρασυναγωγήν.
ἰλλούστριος (ὁ) (λατ.) πάπ. κ. μσν. προσηγορία ἀνωτάτων ὑπαλλήλων τοῦ βυζαντινοῦ κράτους.
ἶλλοψ-οπος (ὁ) μτγν. ἐτυμ. τοῦ ἔλλοψ βλ.λ. : Ἀθήν. 7,308Β **ἔλλοπες . . κατὰ τὴν ἀναλογίαν ἴλλοπές τινες εἶναι διὰ τὸ εἴργεσθαι φωνῆς. ἔστι γὰρ τὸ μὲν ἴλλεσθαι εἴργεσθαι, ἡ δὲ ὄψ φωνή.**
ἰλλυρικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Ἰλλυρίαν ἢ τοὺς Ἰλλυριούς· || ἡ **Ἰλλυρική** (ἱστορία). τίτλ. ἔργου τοῦ Ἀππιανοῦ.
ἰλλυρικόν (τὸ) περιοχὴ ἢ ἐπαρχία τῆς Ἰλλυρίας : ΚΔ Ρωμ.15,19 **ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι τὸ Εὐαγγέλιον.**
Ἰλλύριοι (οἱ) κ. νεώτ. οἱ κάτοικοι τῆς Ἰλλυρίας : Ἡρ.1,196 **τῷ καὶ Ἰλλυριῶν Ἐνετοὺς πυνθάνομαι χρᾶσθαι.**
ἰλλυρισμός (ὁ) νεώτ. φιλολογικὴ καὶ πολιτικὴ κίνησις ἐν ταῖς σλαυϊκαῖς χώραις πρὸς τόνωσιν τῶν δεσμῶν τῶν νοτιοσλαυϊκῶν λαῶν.
ἰλλυριστί ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατ' ἰλλυρικὸν βλ.λ. τρόπον : Στέφ.Βυζ. ἐν λ. Ἰλλυρία.
ἴλλω Ἐπιγρ., μέσ. ἀόρ. α' **ἰλλάμην** συστρέφω, στριφογυρίζω : **ἰλλάμην πλοκάμους·** πρβλ. εἴλω.
ἰλλώδης-ους-ες διάστροφος, ἀλλοίθωρος : Ἱππ. Γυν.1,41 **ἰλλώδη ὄμματα.**
ἰλλωπίζω σχόλ. ἰλλίζω βλ.λ.· Σχόλ.Ἀριστφ.Ἱππ. 292 « σκαρδαμυκτεῖν γὰρ τὸ σκαίρειν καὶ μύειν τοὺς ὀφθαλμούς, τὸ πυκνῶς βλεφαρίζειν, ὃ καὶ ἰλλωπεῖν λέγεται ἢ ἰλλωπίζειν ».
ἰλλώπτω μτγν. ἰλλωπίζω βλ.λ. : Κωμ.Ἀδέσπ.1019, Ἀδαμ.1,23· πρβλ. Ἡσ. «ἰλλώπτειν· στραβίζειν, ἀπὸ τῶν ἴλλων, τῶν ὀφθαλμῶν».
ἰλλωπῶ-έω ἰλλωπίζω βλ.λ.
ἴλλωσις-εως (ἡ) διαστροφή : Ἱππ.Προρρ.1,69 **ἴλλωσις ὀφθαλμῶν.**
ἰλμενίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. πέτρωμα πυριγενὲς πλουτώνιον.
ἴλμη Θεόγνωστ.Καν.15 «δεσμός, σειρά».
Ἰλοραϊστής (ὁ) (ραίω) μτγν., δωρ. -**τάς-α** ὁ τῆς Ἰλίου, τῶν Τρώων φθορεύς : Δοσιαδ.ΑΠ 15,26.
Fίλασις-ιος (ἁ) Ἐπιγρ. δυστυχία.
ἰλύθματα Ἡσ. «πέταλα».
ἴλῦμα-ατος (τὸ) μτγν. καθίζημα ἐξ ὕδατος, κατακάθι : Γαλ.13,45.
ἰλυοδόχη (ἡ) νεώτ. στόμιον ὑπονόμου ἢ ὀχετοῦ, εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁδοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου εἰσρέουν τὰ ὕδατα τῶν βροχῶν ἢ τοῦ καταβρέγματος.
ἰλυόεις-εντος-εσσα-εν (ἰλύς) μτγν. κ. νεώτ. πλήρης ἰλύος, βορβορώδης : Ἀπολλ.Ρ 2,823 **ἰλυόεις ποταμός,** Νίκ.Θηρ.568 **ἰλυόεις ζάλος·** || κ. μτφ. ἐπὶ τοῦ ὑλικοῦ περιβλήματος τῆς ψυχῆς : Θέων ΑΠ Συμπλ.3,146.
ἰλυόλουτρον (τὸ) νεώτ. λουτρὸν ἐντὸς ἰλύος ἰαματικῶν ὑδάτων, λουτρὸ μέσα σὲ λάσπη.
ἰλυός (ὁ) (ἴ) μτγν. εἰλεός βλ.λ.3), φωλεός, κοίτη : Καλλ.Δία 25.
ἰλύς-ύος (ἡ) (ῐ) κ. νεώτ. πηλός, λάσπη, καταλειπομένη ἐν ταῖς κοίταις ποταμῶν ἢ λιμνῶν : Ἰλ.Φ 318 **τεύχεα . . κείσεθ' ὑπ' ἰλύος κεκαλυμμένα,** Ζήν. 1,29· || ἐπὶ ἐδάφους σχηματισθέντας ἐκ προσχώσεως : Ἡρ.2,7 **ὑπτίη τε καὶ ἔνυδρος καὶ ἰλύς,** Ἱππ.Ἀέρ.9· **ἰλὺς καὶ ψάμμος·** **2)** καθίζημα, καταπάτι, κατακάθι : Ἱππ.Γυν.1,66· || ἐπὶ οἴνου : Ἀριστλ.ΖΓ 753a,24· **3)** ἀκαθαρσία : Γαλ.1,603 **ἰλὺς αἵματος,** Ἀνδρόμ.π.Γαλ.14,35.
ἰλυσία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἑρπετῶν τῆς οἰκογ. τῶν **πυθωνιδῶν.**
ἰλύσπασις-εως (ἡ) συστροφή, σκωληκοειδὴς κίνησις : Ἀριστλ.ΖΠ 709a,28.
ἰλυσπαστικός-ή-όν ὁ ἀνήκων εἰς ἰλύσπασιν βλ.λ., ὁ σκωληκοειδοῦς κινήσεως : Ἀριστλ.ΖΙ 487b, 21 **τῶν πεζῶν τὰ μὲν πορευτικά, τὰ δὲ ἑρπυστικά, τὰ δὲ ἰλυσπαστικά.**
ἰλυσπῶμαι-άομαι (ῐ) ἕρπω συστρεφόμενος ὡς σκώληξ : Ἱππ.Γον.5, Πλάτ.Τίμ.92Α **ἄποδα αὐτὰ καὶ ἰλυσπώμενα ἐπὶ γῆς ἐγέννησαν,** Ἰώσ.ΑΙ 1,1,4, Πλούτ.Ἠθ.567Β, Αἰλ.ΖΙ 14,9,32.
ἰλύω (ῐ) (ἰλύς) ἀρχ. λεξ. καλύπτω δι' ἰλύος, σκεπάζω μὲ λάσπην· Ἡσ.· **2)** εἰλύω βλ.λ.
ἰλυώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ πλήρης ἰλύος : Ἱππ. Κωακ.512, Μάξ.Τύρ.41,3, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5,75,Στράβ. 4,1,6 **ἰλυῶδες ὕδωρ,** Ἀρρ.Ἰνδ.41,3, Γαλ.6,616 **ἰλυῶδες περίττωμα·** || τὸ οὐδ. **ἰλυῶδες** ὡς οὐσ. : Πλούτ.Ἠθ.935Α.
ἰλύωμαι Ἡσ. « ἐρρύπωμαι ».
ἶμα-ατος (τὸ) ἀρχ. λεξ. εἷμα βλ.λ.· Ἡσ. «ἶματα· ἱμάτια ».
ἱμαῖος-α-ον (ῑ) (ἱμάω) μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ἄντλησιν ὕδατος· **2)** θθ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **ἱμαῖον** (ἐνν. μέλος) τὸ ᾆσμα ὃ ᾄδουσιν οἱ ἀντληταί : Καλλ.Ἐκ.1,4,12 **ἀείδει καὶ πού τις ἀνὴρ ὑδατηγὸς ἱμαῖον·** πρβλ. Τρύφ.π.Ἀθήν.14,618D **ἱμαῖος ἡ ἐπιμύλιος καλουμένη.**
ἱμαλιά (ἡ) Ἡσ. « τὸ ἐπίμετρον τῶν ἀλεύρων. ἐπιγέννημα ἀλετρίδος. καὶ ὁ ἀπὸ τῶν ἀχύρων χνοῦς. καὶ περιουσία »· πρβλ. κ. Τρύφ.π.Ἀθήν.14,618D.
ἱμάλιον Ἡσ. « πολυφόρον. καρποφόρον. νόστιμον »· || ὄν. ὄρους τῆς Ἱεραπύτνης.
ἱμαλίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἐπίθ. τῆς Δήμητρος παρὰ Συρακοσίοις : Πολ.π.Ἀθήν.3,109Α **ὑπὸ τῆς σιτοῦς καλουμένης Δήμητρος καὶ ἱμαλίδος.**

ἱμάμης (ὁ) (ἀραβ. I-μὰν) νεώτ. κ. δημ. θρησκευτικὸς λειτουργὸς ἐν μουσουλμανικῷ τεμένει ὁ γεγωνυίᾳ τῇ φωνῇ καλῶν κατὰ τὰς τεταγμένας ὥρας τοὺς πιστοὺς (μωαμεθανοὺς) εἰς προσευχήν· **2)** τίτλος διαφόρων ἀνεξαρτήτων ἡγεμονίσκων τῆς Ἀραβίας, ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Ὑεμένης : **ὁ ἱμάμης τῆς Μασκάτης.**

ἱμάμ-μπαϊλντί (τὸ) τουρκ. εἶδος ἐδέσματος ἐκ στρύχνων (ἀπὸ μελιτζάνες) μαγειρευομένου δι' ἐλαίου καὶ καρυκευομένου διὰ κρομμύων, σκορόδων καὶ ἀρωματ. χορταρικῶν.

ἱμανήθρη (ἡ) μτγν. ἱμονιὰ βλ.λ. : Ἡρώνδ.5,11 **τὴν ἱμανήθρην τοῦ κάδου ταχέως λῦσον.**

ἱμαντάριον (ῐ) (τὸ) μτγν. κ. νεώτ., ὑποκορ. τοῦ ἱμὰς βλ.λ. : Ἐπιγρ., Πάπ.· **2)** νεώτ. γένος μυριαπόδων χειλοπόδων τῆς ὁμοιογ. **τῶν γεωφιλιδῶν.**

ἱμαντελιγμός (ὁ) μτγν. κ. μσν. συστροφὴ σχοινίου, εἶδος παιδιᾶς : Πολυδ.9,118, Εὐστ.979,28.

ἱμαντελικτής (ὁ) (ἑλίσσω) ὁ συστρέφων σχοινία· μτφ. ὁ ἀκανθώδη, δύσκολα προβάλλων ζητήματα, ἐπὶ τῶν σοφιστῶν : Δημόκρ.150.

ἱμάντηρις (πιθ.-ῆρες) γλωσσ. ἱμάντες.

ἱμαντίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ἱμὰς βλ.λ.Ι) : ΕΜ 671,8.

ἱμάντῐνος-η-ον ἐκ δερματίνων δεσμῶν, λουριῶν : Ἡρ.4,189 **οἱ θύσανοι οἱ ἐκ τῶν αἰγίδων οὐκ ὀφιές εἰσι ἀλλὰ ἱμάντινοι,** Ἱππ.Ἄρθρ.78.

ἱμάντιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ἱμὰς βλ.λ.Ι) : Ἱππ.Μοχλ. 41· **2)** ἱμὰς βλ.λ.3) : Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.1,8.

ἱμαντίσκος (ὁ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ **ἱμὰς** βλ.λ.Ι): Ἡρώνδ.6,71.

ἱμαντισμός (ὁ) πάπ. ἐπὶ τοιχοδομίας, ἡ κατασκευὴ ἁρμῶν, οἱ δέσες τοῦ τοίχου.

ἱμαντόγλωσσον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. **τῶν ὀρχεοειδῶν.**

ἱμαντόδεσμος (ὁ) ἀρχ. λεξ. δερμάτινος δεσμός· Ἡσ. ἐν λ. ζεύγλας.

ἱμαντόδετος-ον σχόλ. ὁ δεδεμένος δι' ἱμάντων, γλώσσ. τοῦ τρητοῖσι : Σχόλ.Ὀδ.1,440.

ἱμαντοκίνητος-ον νεώτ. ὁ κινούμενος δι' ἱμάντος ἑνοῦντος δύο τροχούς, εἰς ὧν τὸν ἕνα μεταδίδεται ἡ κίνησις : **ἱμαντόδετος μηχανή.**

ἱμαντομάχος-ον μσν. ὁ μὲ ἱμάντας πυγμαχίας ἀγωνιζόμενος, ὁ πυγμάχος : Χρησμ.π.Τζέτζ. Χιλ.7,422.

ἱμαντοπάροχος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ παρέχων ἱμάντας διὰ τοὺς ἀγῶνας.

ἱμαντοπέδη (ἡ) μτγν. ἱμάντινος δεσμός, ἐπὶ τῶν πλοκάμων τοῦ πολύποδος : Ἰσίδ.Αἰγ.ΑΠ 9,94.

ἱμαντόπους-οδος (ὁ) (ἱμὰς 3)) μτγν. ὁ ἔχων τὰς κινήσεις στρεβλάς· ἰδ. ὡς ὄν. ἔθνους τινὸς Αἰθιοπικοῦ : Πλίν.ΦΙ 5,46, Ἀπολλδ.π.Τζέτζ.Χιλ.7, 767· **2)** εἶδος ὑδροβίου πτηνοῦ : Διον.Ὀρν.2,9.

ἱμαντοσκελής-οῦς-ές μσν. ἱμαντόπους βλ.λ.

ἱμαντοτόμος (ὁ) μτγν., μσν. ὁ τέμνων, κατασκευάζων ἱμάντας, λωρία.

ἱμαντοτομῶ-έω μτγν. τέμνω, κατασκευάζω ἱμάντας : Πολυδ.7,81.

ἱμαντόφυλλον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος **φυτῶν** τῆς οἰκογ. **τῶν ἀμαρυλλιδῶν.**

ἱμαντῶ-όω μσν. δένω τι δι' ἱμάντων· ἐν χρ. τὰ παθ. ἐπὶ πραγμάτων, **εἶμαι** δι' ἱμάντων δεδεμένος, προσηρμοσμένος, ἐστορεσμένος: Βί.Ἀλεξ.5240 **οἰνακλήτα** (διορθ. ἀνακλιτὰ) **δὲ χρύσεα καλῶς ἱμαντωμένα** ποβλ. Ἡσ. ἐν λ. πυξίνην.

ἱμαντώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς ἱμάντα, ἐπὶ τῆς κόμης : Πλάτ.Τίμ.76C **ἐν τῷ δέρματι πέφυκε, ξυγγενὲς μὲν ἱμαντῶδες ὂν αὐτοῦ,** Διοσκ.1,84 **ἱμαντώδης φλοιός·** || ἐπὶ ἀσβέστου : Διοσκ.5,138· **2)** ἐπὶ τῆς κόμης, ὁ ὅμοιος σχοινίῳ : Γαλ.1,615· || κ. ἐπὶ τοῦ σταφυλίτου : Γαλ.10,988 **3)** νευρώδης, ἐπὶ ἀθλητῶν : Φιλόστρ.Γυμν.37

ἱμάντωμα-ατος (τὸ) Ἡσ. χανδρὸν σχοινίον.

ἱμάντωσις-εως (ἡ) μτγν. σύνδεσις διὰ λωρίων· Ἡσ.· || ὁμ. ἐπὶ τῶν λωρίων ἀμάξης : Πολυδ. 1,142· **2)** δέσις ξύλων ἐμβαλλομένων τοῖς οἰκοδομήμασιν : ΠΔ Σοφ.Σειρ.22,16 ἱμάντωσις **ξυλίνη ἐνδεδεμένη εἰς οἰκοδομήν.**

ἱμᾰοιδός (ῐ) (ὁ) μτγν. ὁ ᾄδων τὸ ἱμαῖον μέλος βλ.λ. : Πολυδ.4,53, Ἡσ.

ἱμάς-άντος κ. νεώτ., ἐπ. δοτ. πληθ. ἱμάντεσσι δερμάτινον λωρίον, λουρί : Ἰλ.Κ 262 **πολέσιν.. ἱμᾶσιν ἐντέτατο στερεῶς,** αὐτ.Γ 375 **ἱμάντα βοὸς·** συνήθ. κτ. πληθ. λωρία ἀμάξης : Ἰλ.Κ 475 **ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης ἱμᾶσι δέδεντο·** || ὁμ. τὰ ἡνία : Ἰλ.Ψ 324 ὅπως . . τανύσῃ **βοέοισιν ἱμᾶσιν,** Σοφ.Ἠλ.747 **τμητοῖς ἱμᾶσι·** || τὰ λωρία δι' ὧν εἶναι δεδεμένος ὁ δίφρος : Ἰλ.Ε 727 **δίφρος δὲ χρυσέοισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμᾶσιν ἐντέταται·** || μάστιξ, ἥτις συνίστατο ἐκ πολλῶν λωρίων : Ἰλ.Ψ 363 **πέπληγόν θ' ἱμᾶσιν ὁμόκλησάν τ' ἐπέεσσιν ἐσσυμένως·** || τὰ λωρία δι' ὧν οἱ πυκτεύοντες περιετύλισσον τὰς χεῖράς των : αὐτ.Ψ 684 **δῶκεν ἱμάντας ἐυτμήτους βοὸς ἀγραύλοιο,** Πίνδ. Ν 6,40 **χεῖρας ἱμάντι δεθεὶς Πυθῶνι κράτησεν,** Πλάτ.Πρωτ.342C **ἱμάντας περιειλίττονται καὶ φιλογυμναστοῦσι·** **2)** ἐν τῷ ἑν. ὁ κεστὸς τῆς Ἀφροδίτης : Ἰλ.Ξ 214 **καὶ ἀπὸ στήθεσφιν ἐλύσατα κεστὸν ἱμάντα·** || τὸ λωρίον, ὅπερ περιδενόμενον ὑπὸ τὴν σιαγόνα ἐκράτει τὴν περικεφαλαίαν : Ἰλ.Γ 371 **ἄγχε δέ μιν πολύκεστος ἱμὰς ἁπαλὴν ὑπὸ δειρήν·** || τὸ λωρίον τῶν θυρῶν, δι' οὗ ὁ μοχλὸς ἐσύρετο εἰς τὴν θέσιν του καὶ προσεδένετο εἰς τὴν κορώνην : Ὀδ.Α 442 **ἐπὶ δὲ κληῖδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι·** || μεθ' Ὅμ. κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ λωρίον ὑποδήματος : Ξεν.Ἀν.4,5,14 **εἰσεδύοντο εἰς τοὺς πόδας οἱ ἱμάντες καὶ τὰ** ὑποδήματα **περιεπήγνυντο,** Ἔφιππ.14,9 Μέν.109,2, ΚΔ Μάρκ.1,7 **οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ·** || σχοινίον ἱστίου : Ἀρισταγ.5· || τὸ σχοινίον δι' οὗ ἀντλοῦσιν ὕδωρ ἐκ τοῦ φρέατος : Πολυδ.10,31· || λωρίον κυνός : Ξεν.Κυν.7,6· κ. παροιμ. π. Ἀριστφ. Σφ.231 **ἦσθ' ἱμὰς κύνειος** (σκληρός, ἰσχυρὸς ὡς λωρίον σκύλου)· || μάστιξ, βούνευρον : Ἀντιφάν. 74,8, Πάπ. **ἡ διὰ τῶν ἱμάντων αἰκεία,** Λιβάν. Ἐπιστ.911,2 **ἱμάντες παιδαγωγῶν·** || χορδή : Γαλ. 10,1001· **3)** νοσηρὰ κατάστασις τοῦ σταφυλίτου : Γαλ.17(1),379· **4)** Ἐπιγρ. **ἱμάντες** ἐν τῇ ἀρχιτεκτ. σειρὰ λίθων χρησιμευόντων εἰς σύνδεσιν.

ἱμάσθλη (ἡ) (ἱμάς) λωρίον μάστιγος, μάστιξ : Ἰλ.Ψ 582 **ἱμάσθλην χερσὶν ἔχε ῥαδινήν, ἧπερ τὸ πρόσθεν ἔλαυνες·** **2)** μτφ. τὸ πηδάλιον τοῦ πλοίου : Ἰουλ.ΑΠ 6,28 **νηὸς ἱμάσθλη·** **3)** μτγν. γεν. πᾶν λωρίον : Ὀπ.Κυν.4,217.

ἱμάσκω (ἱμάς) Ἐπιγρ. μαστίζω (πιθ.).

ἱμασσία (ἡ) Ἐπιγρ. αἱμασιὰ βλ.λ.

ἱμάσσω, μέλλ. **ἱμᾶσω,** ἀόρ. ἵμᾶσα μαστίζω, κτυπῶ διὰ τῆς μάστιγος τοὺς ἵππους : Ἰλ.Ε 589 **τοὺς ἵμασ' Ἀντίλοχος·** || κ. ἐπὶ ἀνθρώπων : Ἰλ.Ο 17 **εἰ.. σε πληγῇσιν ἱμάσσω·** || γεν. πλήττω : Ὕμν.Ἀπόλλ.340 **ἵμασσε χθόνα χειρί·** κ. παθ. : Ἀρχί.ΑΠ 7,696 **ἱμασσόμενος δ' ἵμας αὔραις·** || εἰδ. πλήττω διὰ κεραυνοῦ : Ἰλ.Β 782 **ὅτε.. γαῖαν ἱμάσσῃ.**

ἱμάστα Ἡσ. «μάστιξ».

ἱμᾰτεύομαι Ἐπιγρ. ἱματιοπωλῶ.

ἱματηγός-όν ὁ φέρων, μεταφέρων ἱμάτια : Θεόφρ.Λίθ.68 **ἱματηγὸς ναῦς.**

ἱματιδάριον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ἱμάτιον βλ.λ. : Ἀριστφ.άπ.90.

ἱματίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ἱμάτιον βλ.λ. : Ἀριστφ. Πλ.985 **ἀγοράσαι . . τῇ μητρὶ ἱματίδιον,** Λυσ.άπ. 316S· || κ. κτ. κρᾶσιν μτ. ἄρθρ. : Ἀριστφ.Λυσ.401 **ὥστε θαἰματίδια σείειν.**

ἱματιεύομαι δ.γρ. τοῦ ἱματεύομαι βλ.λ.

ἱματίζω μτγν., μέλλ. -ιῶ ἐνδύω· κ. παθ. : Πάπ. τοῦ παιδὸς τρεφομένου καὶ ἱματιζομένου, Σεκοῦνδ Γνῶμ.8, ΚΔ Μᾶρκ.5,15 ἱματισμένος.

ἱμᾰτιοθήκη (ἡ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. θήκη ἱματίων, ἱματιοφυλάκιον· πρβλ. Ἡσ. ἐν λ. κανδυτάναι.

ἱματιοκάπηλος (ὁ) μτγν. πωλητὴς ἱματίων : Λουκ. Μισθ.Συν.38.

ἱματιομίσθης (ὁ) μτγν. ὁ δανείζων ἐπὶ μισθῷ ἐνδύματα ὑποκριτῶν : Ἐπιγρ., Πολυδ.7,78, ΑΒ 100.

ἱματιομισθωτής (ὁ) μτγν. ἀντὶ ἱματιομίσθης βλ.λ. : Πολυδ.7,78.

ἱμάτιον (ῐ) (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ., ὑποκορ. τοῦ ἷμα (εἷμα) βλ.λ., ἔνδυμα, φόρεμα, ἐν χρ. πάντοτε ἐπὶ ἐξωτερικοῦ ἐνδύματος, ἐπανωφόριον φορούμενος ἄνωθεν τοῦ χιτῶνος : Ἀριστλ.Ἐκκλ.333 τὸ δ' ἱμάτιόν σου ποῦ 'στιν;, Ἐπίχ.277 λαμπρὸν ἱμάτιον ἔχων, Δημ.736 ἱμάτιον ἢ ληκύθιον ἢ ἄλλο τι . . ὑφέλοιτο· ‖ κ. ἐν κράσ. μτ. ἄρθρ. : Ἀριστφ.Νεφ.179 θοἰμάτιον (τὸ ἱμάτιον), Δημ.442 θοἰμάτιον καθεὶς ἄχρι τῶν σφυρῶν· ‖ π. Ρωμ. ἡ τήβεννος : Πλαύτ.Βροῦτ.17 Τίλλιος ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ἐκ τῶν ὤμων κατέσπασε τὸ ἱμάτιον· ‖ δθ. φρ. ἐν ἱματίοις ἐπὶ πολίτου ἐν τῇ συνήθει καθημερινῇ ἐνδυμασίᾳ ἐν καιρῷ εἰρήνης : αὐτ. Κάμ.10 ἐν ἱματίοις κατὰ τὴν πόλιν ἀναστρέφεσθαι· ‖ ἱμάτιον Ἑλληνικὸν τὸ φόρεμα, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ τήβεννος : Λουκ.Μισθ.Συν.25· 2) ἱμάτια (τὰ) κ. νεώτ. γεν. ἐνδύματα : Ἡρ.1,9 τῶν ἱματίων κατὰ ἓν ἕκαστον ἐκδύνουσα, Πλάτ. Πολιτ.279Ε τοῖς ἐκ τῶν ἑαυτοῖς συνδουμένων ἐργασθεῖσιν . . ἱμάτια ἐκαλέσαμεν, Δημ.816 καὶ ἱμάτια καὶ κόσμον τῆς μητρός, Διήγ.Ἀχιλλ.268 ἱμάτια ὁλοπόρφυρα διὰ λίθων καὶ μαργάρων· ‖ Ἐπιγρ. κ. ἐπὶ ἐνταφίων : Ἐπιγρ. ἐν εἱματίοις τρισὶ (θάπτειν)· ‖ κ. μτφ. μσν. : Εὐστ.1871,50 ἱμάτια πόλεως τείχη· 3) συνεκδ. ὕφασμα καλύπτον, περιβάλλον, διακοσμοῦν τινα ἤ τι, σκέπασμα : Ἡρ.4,23 σακκέουσι ἱματίοισι, Διόδ.Σ 14,109 πολυτελέσι ποικίλοις ἱματίοις κεκοσμημένας, Αἰλ.ΠΙ 8,7, Ἰάμβλ.Πυθ.21,100.

ἱμᾰτιοπαραλήμπτης (ὁ) πάπ. ὁ παραλαμβάνων, συλλέγων ἱμάτια.

ἱματιοπλύτης (ὁ) πάπ. κναφεὺς βλ.λ. (ἀμφ.).

ἱματιοπράτης (ὁ) πάπ. κ. νεώτ. ἱματιοπώλης βλ.λ.

ἱματιοπώλης (ὁ) κ. νεώτ. πωλητὴς ἐνδυμάτων : Κριτί.ἀπ.64D, Πτολ.Τετράβ.179· ‖ θηλ. -όπωλις-ιδος : Ἐπιγρ., Ἀθήν.3,76Α ἐκ δράματος προικιζομένης ἢ ἱματιοπώλιδος· τάδε, Πολυδ. 7,78 ἡ ἱματιόπωλις ἀγορά.

ἱματιοπωλῶ-έω μσν. πωλῶ ἱμάτια, ἐμπορεύομαι ἐνδύματα : Εὐστ.Πον.99,26.

ἱμᾰτιουργικός-ή-όν ὁ ἀνήκων εἰς κατασκευὴν ἱματίων· ‖ ἡ ἱματιουργική (τέχνη) ἡ τέχνη τοῦ ἱματιουργοῦ βλ.λ. : Πλάτ.Πολιτ.280Α καὶ νῦν ταύτην προσείπωμεν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἱματιουργικήν, Γαλ.Θρασ.26.

ἱματιουργός (ὁ) Ἐπιγρ. κατασκευαστὴς ἱματίων.

ἱμᾰτιοφόριον (τὸ) πάπ. ἱματιοφορίς· βλ.λ.

ἱματιοφορίς-ίδος (ἡ) πάπ. κιβώτιον ἐνδυμάτων : ἔπεμψαν ὑμεῖν ἐν τῇ ἱματιοφορίδι μου μέτρον Ὀμβρετικοῦ φοίνικος.

ἱματιοφῠλάκιον (τὸ) γλωσσ. κ. νεώτ., δ.τ. εἱματ- ὁ τόπος ἔνθα φυλάσσονται τὰ ἱμάτια, ἱματιοθήκη· ‖ νεώτ. κ. τὸ σύνολον τῶν ἱματίων ἀτόμου τινός : πλούσιον ἱματιοφυλάκιον.

ἱματιοφῠλᾰκῶ-έω μτγν. εἶμαι ἱματιοφύλαξ : Λουκ.Ἱππ.8 τὰς κοινὰς τῶν ἱματιοφυλακούντων κατασκευάς.

ἱματιοφῠλαξ-ᾰκος (ὁ) μτγν. φύλαξ, ἐπιμελητὴς ἱματίων, εἰδ. ἐν ναῷ : ΠΔ Βασ.4,22,14 υἱοῦ Ἀρὰς τοῦ ἱματιοφύλακος.

ἱμᾰτισμός (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐνδυμασία, στολή, φορέματα : Θεόφρ.Χαρ.23,8, ΑἰνΤακτ. 31,15, Πάπ., Πολύβ.11,9,2 τὴν ἐπιμέλειαν, ἣν νῦν ποιοῦνται περὶ τὸν ἱματισμόν, ΚΔ Λουκ.7,25 ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον, Πλούτ.Ἀλέξ.39 χιλίων ταλάντων εὑρεθῆναι ἱματισμόν, Βί.Ἀλεξ.5229 βασιλικοῖς ἱματισμοῖς καλῶς κεκοσμημένη· ‖ νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἐπὶ στρατιώτου, τὸ σύνολον τῶν παρεχομένων εἰς τὸν ὁπλίτην στρατιωτικῶν ἐνδυμάτων κ.ἄ. συναφῶν.

ἱμάω, ἀττ. ἀπαρφ. ἱμῆν, ἀνασύρω, ἀντλῶ, ἰδ. ἐκ τοῦ φρέατος ὕδωρ : Ἀθήν.8,352Α εἰπόντων τῶν ἱμώντων, ἡμεῖς γε τοῦτο πίνομεν, Ὀρειβ.Εὐπορ. 1,1,2 ἱμᾶν κάδῳ· ‖ παθ. ἐξάγομαι δι' ἐκθλίψεως : Ἀριστλ.ΖΙ 522b,12 ἱμᾶσθαι γάλα.

Ϝιμβάναι Ἡσ. «ζεύγανα».

Ἴμβηρις Ἡσ. «ἔγχελυς. Μηθυμναῖοι».

ἱμείρω (ἵμερος), αἰολ. ἰμέρρω ἐπιθυμῶ σφοδρῶς, ποθῶ, μτ. γεν. : Ὀδ.Κ 431 τί κακῶν ἱμείρετε τούτων; Ἡσίοδ.Α 31 ἱμείρων φιλότητος ἐυζώνοιο γυναικός, Βακχ.1,62 ἱμείρω μεγάλων, Αἰσχ.Ἀγ.940 ἱμείρων μάχης, Σοφ.ἀπ.952 ἱμείρω βίου· ‖ μτ. ἀπαρφ. ἐπιθυμῶ, ποθῶ νὰ πράξω τι : Σόλ.13,7, Αἰσχ.Πέρσ.233 ἵμειρ' ἐμὸς παῖς τήνδε θηρᾶσαι πόλιν· ‖ μτ. οὐδ. ἐπιθ. : Σοφ.ΟΤ 59 γνωτὰ κοὐκ ἄγνωτά μοι προσήλθεθ' ἱμείροντες· ‖ κ.ἀπολ. : Σοφ.Ἠλ.1053 οὐδ' ἦν σφόδρ' ἱμείρουσα τυγχάνῃς, Πλάτ.Κρατ.418D ἀσμένοις . . καὶ ἱμείρουσιν . . τὸ φῶς ἐγίγνετο· 2) μέσ. ἱμείρομαι, ἀόρ. α' ἱμειράμην· κ. παθ. ἀόρ. α' ἱμέρθην, ὀρέγομαι, ἐπιθυμῶ, μτ. γεν. κ. ἀπαρφ. : Ὀδ.Α 41 ὁππότ' ἂν ἡβήσῃ τε καὶ ἧς ἱμείρεται αἴης, Ἰλ.Ξ 163 εἴ πως ἱμείραιτο παραδραθέειν φιλότητι, Ἡρ.3,123 χρημάτων ἱμείρεται μεγάλως, Σοφ.ΟΤ 386 λάθρᾳ μ' ὑπελθὼν ἐκβαλεῖν ἱμείρεται.

ἴμεν ἐπ. ἀπαρφ. τοῦ εἶμι βλ.λ.

ἱμέρα (ἡ) ἀρχ. τ. τοῦ ἡμέρα βλ.λ. : Πλάτ.Κρατ.418C οἱ ἀρχαιότατοι ἱμέραν τὴν ἡμέραν ἐκάλουν.

ἱμεράμπυξ-ῠκος (ἡ) ἡ ἔχουσα ἱμερόεσσαν ἄμπυκα, ὡραῖον διάδημα, ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης : Βακχ. 16,9 ἱμεράμπυξ θεά.

ἱμερόγυιος-ον ὁ ἔχων ἱμερόεντα γυῖα, ὡραῖα μέλη τοῦ σώματος : Βακχ.12,137.

ἱμεροδερκής-οῦς-ές μτγν. ὁ προσβλέπων μὲ ἐπιθυμητικὸν ἐρωτικὸν βλέμμα : Παῦλ.Σιλ.Ἀμβ.275.

ἱμερόεις-εσσα-εν (ἵμερος) ὁ διεγείρων ἵμερον, πόθον, ἐπιθυμίαν, ἀγαπητός, θελκτικὸς (π. Ὁμ. πάντ. ἐπὶ πραγμ.) : Ἰλ.Ε 429 ἱμερόεντα . . ἔργα γάμοιο, Ὀδ.Α 421 ἱμερόεις ἀοιδή, Διον.Περ.947 ἱμερόεις κισσός, Ἀγαθ.ΑΠ 5,277 ἱμερόεντες ἔρωτες· ‖ ἐπὶ προσ. : Πίνδ.ἀπ.87,Θέογν.1365,Θεόκρ 7,118 τὸν ἱμερόεντα Φιλῖνον, Κόλουθ.295 ἱμερόεσσα νύμφη.

ἱμεροθαλής-οῦς-ές (θάλλω) μτγν. δωρ. τ. τοῦ ἱμεροθηλὴς βλ.λ. ὁ ἡδέως θάλλων, ἀνθῶν : Νικί. ΑΠ 564 ἱμεροθαλὲς ἔαρ.

ἱμερόνους-ουν (ἵμερος-νοῦς) ὁ ἔχων ἀξιέραστον ψυχήν : Ὀρφ.Ὕμν.56,8.

Ἵμερος (ὁ) κ. νεώτ. πόθος, ἐπιθυμία πρός τι, μτ. γεν. πράγμ. ἢ κ. γεν. ἀντικ. ἢ ἀπαρφ. : Ἰλ.Λ 89 σίτου . . περὶ φρένας ἵμερος αἱρεῖ, αὐτ.Ψ 14 γόου ἵμερον ὦρσε (ἤγειρεν ἐπιθυμίαν θρήνου, πρὸς ἀνακούφισιν τῆς θλίψεως), Ὀδ.Δ 113 πατρὸς ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο, Πίνδ.Ο 3,33 γλυκὺς ἵμερος ἔσχεν . . φυτεῦσαι, Ἡρ.1,30 ἵμερος ἐπείρεσθαί μοι ἐπῆλθε· ‖ ὁμ. ἵμερον ἔχειν ἱμείρεσθαι : Ἡρ.5,106· ‖ ἐν τῷ πληθ. ὁρμαὶ ἢ αἰσθήματα : Αἰσχ.Χο.299 πολλοὶ γὰρ εἰς ἓν ξυμπίτνουσιν ἵμεροι· ‖ ἀπολ. ἐπιθυμία, ἔρως : Ἰλ.Γ 446 ὥς σεο νῦν ἔραμαι καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ, Πίνδ. Ο 1,41 δαμέντα φρένας ἱμέρῳ, Αἰσχ.Ἀγ.544 ἱμέρῳ πεπληγμένος· ‖ ὡς κύρ. ὂν : Ἡσίοδ.Θ 64 Χάριτές τε καὶ Ἵμεροι, Πλάτ.Συμπ.197D Ἔρως . .

Χαρίτων, Ἱμέρου, Πόθου πατήρ· **2)** ὡς ἐπίθ. μ. ἐν τῷ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. : Ἀντίπ.ΑΠ 9,226 **ἵμερον αὐλήσαντι,** Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 7,30 **ἵμερα μελίζεσθαι.**

ἱμερόφρων-ονος (ὁ) (ἵμερος-φρήν) μτγν. ὁ ἔχων θελκτικὴν διάθεσιν : Δωρόθ.π.Ἡφαιστ.Ἀστρ.3,9.

ἱμερόφωνος-ον (ἵμερος-φωνή) ὁ ἔχων φωνὴν θελκτικήν : Σαπφ.39 **ἱμερόφωνος ἀηδών,** Ἀλκμ.26.

ἰμέρρω αἰολ. τ. τοῦ ἱμείρω βλ.λ.

ἱμερτός-ή-όν (ἱμείρω) ἐπιθυμητός, ποθητός, ἀγαπητός : Ἰλ.Β 751 **ἱμερτὸς Τιταρήσιος,** Ὑμν.Ἑρμ.510 **ἱμερτὴ κίθαρις,** Ἡσίοδ.Θ 577 **ἱμερτοὶ στέφανοι,** Πίνδ.Π 3,99 **ἱμερτὸν λέχος,** Σιμων.115 **ἱμερτὴ ἡλικίη** (ἀγαπητὴ ζωή)· || ἐπὶ προσ. : Ἰουλ.ΑΠ 5, 297 **ἱμερτὴ Μαρίη μεγαλίζεται·** || ὁμ. ἐπίθ. τοῦ Ἀπολλ. κ. τοῦ Διονύσου : Ἰουλ.ΑΠ 9,524,10· || τὸ οὐδ. **ἱμερτὸν** τὸ ἐπέραστον : Πλούτ.Ἠθ.926F.

ἱμερώδης-ους-ες μτγν. ἱμερόεις βλ.λ :Καλλίστρ.11.

ἱμέσος Ἐπιγρ., δ.γρ. **ἱμέσουν** πρόθ. μτ. γεν. ἐν μέσῳ, μεταξύ : Ἐπιγρ. **ἱμέσος Πελειᾶν,** αὐτ. **ἱμέσουν τοῖς Διδύμοιυν.**

ἵμεστος Ἡσ. «δίκη».

ἱμητός-ή-όν (ῑ) (ἱμάω) ἀρχ. λεξ. ὃν δύναταί τις νὰ ἀντλήσῃ, ἀντλητός· Ἡσ.

ἰμίδια (τὰ) νεώτ. χημ. αἱ δευτεροταγεῖς ἀμῖναι.

ἰμίνη Ἡσ. «κοτύλη»· **2)** νεώτ. χημ. ἕκαστον τῶν ὀργανικῶν παραγώγων τῆς ἀμμωνίας.

ἰμίτραον Ἡσ. «ὑπόζωσον».

ἰμμεμφής Ἐπιγρ. ἐμμεμφής βλ.λ.

ἴμμεναι ποι. τοῦ ἴμεναι, ἰέναι, ἀπαρφ. τοῦ εἶμι βλ.λ.

ἰμμοραλισμός (ὁ) νεώτ. (γαλλ.) ἡ ἔλλειψις ἠθικότητος· **2)** φιλοσ. ἡ ἠθικὴ δοξασία, ἡ ὁδηγοῦσα εἰς τὴν σχετικότητα τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν.

ἱμονιά (ἡ) (ἱμάς) τὸ σχοινίον δι' οὗ ἀντλοῦσιν ἐκ φρέατος ὕδωρ : Ἄλεξ.174,9, Ἀπολδ.Γελ.1,Φίλ.2,89, Λουκ.Ἰκαρ.7 **ὑδατοποιεῖν τοὺς ἀστέρας τοῦ ἡλίου καθάπερ ἱμονιᾷ τινι τὴν ἰκμάδα ἐκ τῆς θαλάττης ἀνασπῶντος·** || ἱμονιὰν ἀπολ. μῆκος σχοινίου : Ἀριστφ.Ἐκκλ.351 **ἀλλὰ σὺ μὲν ἱμονιὰν ἀποπατεῖς** (ἀλλὰ σὺ ἀποπατεῖς τόσην ὥραν, ὡς νὰ ἔβγαζές τι μακρὺ ὡς σχοινίον φρέατος).

ἱμονιοστρόφος (ὁ) ὁ περιστρέφων τὴν ἱμιονιάν, ἀντλῶν ὕδωρ : Ἀριστφ.Βάτρ.1297 **πόθεν συνέλεξας ἱμονιοστρόφου μέλη.**

ἱμονιοστροφοῦμαι-έομαι μσν. στρέφομαι ὡς ἱμονιὰ βλ.λ. : Μιχ.Ἀκομ.1,80,17.

ἴμπασις-εως (ἡ) ἀρκ. τ. τοῦ ἔμπασις βλ.λ.

ἰμπάταον Ἡσ. «ἔμβλεψον».

ἰμπερατορία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **σκιαδανθῶν.**

ἰμπεριαλισμός (ὁ) νεώτ. τάσις κράτους πρὸς κυριαρχίαν ἢ πρὸς ἐξάπλωσιν τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐπιβολῆς, ἐπιρροῆς **αὐτοῦ ἐπὶ ἄ.** χωρῶν.

ἰμπεριαλιστής (ὁ) νεώτ. ὀπαδὸς τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ βλ.λ.

ἰμπεριαλιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἰμπεριαλισμὸν βλ.λ.· || δθ. κατακτητικός : ἰμπεριαλιστικὴ **πολιτική.**

ἰμπέριουμ (τὸ) (λατ.) νεώτ. ἡ παρὰ Ρωμαίοις ἀνωτάτη στρατιωτικὴ καὶ πολιτικὴ ἐξουσία· **2)** ὁμ. αὐτὸ τὸ Ρωμαϊκὸν κράτος.

ἰμπλατία (ἡ) Ἐπιγρ. ἀρκ. τ. τοῦ ἐμπλατία βλ.λ., ἱερὰς πλακοῦς.

ἰμπόλης Ἡσ. « λήπτης ».

ἰμπρεσσάριος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἰδίαις δαπάναις ἀναλαμβάνων θεατρικὴν ἐπιχείρησιν· || εἰδ. ὁ ἰδίαις δαπάναις ἐπιχειρῶν τὴν ἀνὰ τὰ μεγάλα κέντρα τοῦ κόσμου ὀργάνωσιν συναυλιῶν, θεατρικῶν παραστάσεων, ἱπποδρομιῶν κττ.

ἰμπρεσσιονισμός (ὁ) νεώτ. τεχνοτροπία ἐν ταῖς καλαῖς τέχναις ἀποβλέπουσα εἰς ἀπόδοσιν τῆς πραγματικότητος ἐν τῇ φύσει καὶ ἐν τῇ ἀπεικονίσει τῶν συναισθημάτων.

ἰμπρεσσιονιστής (ὁ) νεώτ. καλλιτέχνης ἢ φιλότεχνος, ὀπαδὸς τοῦ ἰμπρεσσιανισμοῦ βλ.λ.

ἰμπρεσσιονιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἰμπρεσσιονισμὸν βλ.λ.

ἵμπτω δ.γρ. τοῦ ἵπτω ἐνεργ. τοῦ ἵπτομαι βλ.λ.

ἰμφαίνειν Ἐπιγρ. ἐμφαίνειν βλ.λ.

ἴμφας Ἡσ. « ζεύξας. Θετταλοί ».

ἴμφιος Ἡσ. « Ποσειδῶν ὁ ζύγιος ».

ἰν ἀρκ., κυπρ. κ. κρητ. τ. τοῦ ἐν βλ.λ.· Ἡσ.

ἶν-ός (τὸ) (ἐν ΠΔ κ. ἄλλ.) μτγν. κ. μσν., δ. γρ. **εἶν,** ἑβραϊκὸν μέτρον ὑγρῶν : ΠΔ Ἔξ.29,40 **ἐν ἐλαίῳ κεκομμένῳ τῷ τετάρτῳ τοῦ εἶν. καὶ σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ εἶν τοῦ οἴνου,** Ἰώσ.Πl 565 **πλέον τοῦ ἲν ἠλείφετο** (τῷ ἐλαίῳ),Εὐστ.1282,51.

ἵνα κ. μσν. κ. νεώτ. Α. Ὡς ἐπίρρ. τόπου, ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ, ἐκεῖ : Ἰλ.Κ 127 **ἵνα γάρ σφιν ἐπέφραδον ἠγερέεσθαι·** || κοιν. ἀναφορ. ὅπου : Ἰλ.Β 558 **στῆσε δ' ἄγων ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες,** Ἡρ.2,133 **εἰς τὰ ἄλσεα πλανώμενον καὶ ἵνα πυνθάναιτο εἶναι ἐνηβητήρια ἐπιτηδεότατα,** Πίνδ. Ο 1,98 ἐν δρόμοις **Πέλοπος, ἵνα ταχυτὰς ποδῶν ἐρίζεται,** Αἰσχ.Πρ.21 **τῷδ' ἀπανθρώπῳ** πάγῳ, **ἵν' οὔτε φωνὴν οὔτε του μορφὴν βροτῶν ὄψει,** Πλάτ.Ἀπολ.17C **εἴωθα λέγειν καὶ ἐν ἀγορᾷ, ... ἵνα ὑμῶν πολλοὶ ἀκηκόασι,** Ἐπιγρ. **ἵνα ἡ Νίκη** (ἐστίν), Ἀρρ.Ἀν.1,3,2.,Λουκ.Χάρ.22· κ. μτ. μορ. : Ἰλ.Υ 478 **ἵνα τε,** αὐτ.Ψ 382 **ἵνα περ,** Λυσ.13,72 **ἐν τῇ αὐτῇ στήλῃ, ἵνα περ Θρασύβουλον·** || μτ. ὑποτ. ὁπουδήποτε : Σοφ.ΟΚ 405 **μηδ' ἵν' ἂν σαυτοῦ κρατοῖς·** || κ. ὡς πλαγ. ἐρωτημ. : Ἡρ.1,179 **δεῖ με πρὸς τούτοισι ἔτι φράσαι ἵνα τε ἐκ τῆς τάφρου ἡ γῆ ἀναισιμώθη·** || ὁμ., μεθ' Ὅμ. ὡς ἄλλα ἐπιρρ. τόπου, μτ. γεν.: Ἡρ.1,98 **ἵνα τῆς χώρης** (ὅπου τῆς χώρας), Σοφ.ΟΤ 367 **οὐδ' ὁρᾶν ἵν' εἶ κακοῦ** (εἰς ποίαν δυστυχίαν εὑρίσκεται), Πλάτ.Σοφ.243B **ὁρᾷς ἵν' ἐσμὲν αὐτοῦ πέρι τῆς ἀπορίας·** || μτ. ρημ. κινήσεως, ποῦ, ὅπου : Ὀδ.Δ 821 **ὅ γε τῶν ἐνὶ δήμῳ, ἵν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ,** Σοφ.ΟΤ 687 **ὁρᾷς ἵν' ἥκεις,** Θουκ.4,74 **ἵνα περ ὥρμητο·** **2)** ἐπὶ περιστάσεων, ὁπότε : Ὀδ.Ζ 27 **σοὶ δὲ γάμος ἐστίν, ἵνα χρὴ καλὰ μὲν αὐτὴν ἕννυσθαι** (καθ' ὃν γάμον πρέπει ..), Ἀντιφ.6,9 **ἵνα μὲν ἐξῆν αὐτοῖς.. ἐνταῦθα . .** (ὅτε ἦτο εἰς τὴν ἐξουσίαν των)· || ὁμ. ἐάν : Ἰλ.Η 353 (ἀμφ.), Ἀρχίλ.74,7.

Β. Ὡς σύνδ. τελικ., ὅπως, διὰ νά, μεθ' Ὅμ. συνήθ. ἐν ἀρχῇ κ. ἐνίοτε ἔχον πρὸ αὐτοῦ ἐμφαντικήν τινα λέξιν : Ἰλ.Η 26, Ἡρ.1,29 **ἵνα δὴ μή τινα τῶν νόμων ἀναγκασθῇ λῦσαι,** Πλάτ.Πολ.420E **ἵνα δὴ ὅλη ἡ πόλις εὐδαιμονῇ·** || μτ. ὑποτ., ἡγουμ. ἀρχικοῦ χρν. ὁριστ. ἢ ὑποτ. ἢ προστ.· ἡγουμ. ἐνεστ. ὁριστ : Ὀδ.Β 111 **ὑποκρίνονται ἵν' εἰδῇς αὐτὸς σῷ θυμῷ,** Ξεν.Ἀπομν.3,2,3 **βασιλεὺς αἱρεῖται οὐχ ἵνα ἑαυτοῦ καλῶς ἐπιμελῆται,** Ἰσοκρ.3,2 **καὶ τὰς ἀρετὰς ἐπιτηδεύομεν, οὐχ ἵνα τῶν ἄλλων ἔλαττον ἔχωμεν·** ἡγουμ.παρακ. ὁριστ. : Ἰλ.Α 203 **εἰλήλουθας, ἦ ἵνα ὕβριν ἴδῃ Ἀγαμέμνονος·** || ἡγουμ. μέλλ.: Ὀδ.Β 307 **πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοί, . . ἵνα θᾶσσον ἵκηαι,** Ξεν.ΚΠ 1,2,15 **διατελεῖ τὸν λοιπὸν βίον. ἵνα δὲ . . δηλωθῇ πᾶσα ἡ πολιτεία·** ἡγουμ. ὑποτ. : Σοφ.ΟΤ 364 **εἴπω τι . . ἵν' ὀργίζῃ πλέον·** ἡγουμ.προστ.: Ἰλ.Τ 348 **ἴθι . . ἵνα μή μιν λιμὸς ἵκηται,** Αἰσχ.Πρ.61 **πόρπασον ἀσφαλῶς, ἵνα μάθῃ·** || ἡγουμ. ἱστορ. χρν., ἐν παρομοιώσεσιν, ἔνθα ὁ ἀόρ. ἀναφέρ. εἰς οἱανδήποτε περίστασιν : Ὀδ.Ε 490 **σποδιῇ ἐνέκρυψε μελαίνῃ ἀγροῦ . . ἵνα μὴ πόθεν ἄλλοθεν αὔοι·** || ὁ ἀόρ. ἐν χρ. ὡς ἰσοδύναμος τῷ παρακ. : Ἰλ.Ι 99 **τοι Ζεὺς ἐγγυάλιξεν . . ἵνα σφίσι βουλεύησθα,** Ἡρ.5,91 **Ἱππίην μετεπεμψάμεθα . . ἵνα κοινῷ τε λόγῳ ἀποδῶμεν,** Δημ.117 **τετραρχίας κατέστησεν, ἵνα μὴ κατὰ πόλεις δουλεύωσιν·** || ἡγουμ. εὐκτ. μτ. τοῦ **ἂν** ἢ προηγ. εὐκτ. μτ. τοῦ **οὐκ ἄν,** ἐν χρ. ἐπὶ ἐνν. προστ. : Ἰλ.Ψ 264 **οὐκ**

ἄν δή μοι ἄμαξαν ἐφοπλίσσαιτε, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο, Λυσ.7,12 βουλοίμην ἄν . . ἵνα· ‖ ἡγουμ. παρατ. μτ. τοῦ ἄν : Δημ.623 λέγειν πρὸς ὑμᾶς ἐπεχείραυν, ἵν' εἰδῆτε . . ‖ μτ. εὐκτ. ἡγουμέν. ἱστορικοῦ χρν. : Ἰλ.Ε 3 δῶκε θάρσος, ἵν' ἔκδηλος μετὰ πᾶσιν . . γένοιτο, Αἰσχ.Ἑπτ.215 ἦρθην φόβῳ πρὸς μακάρων λιτάς, πόλεος ἵν' ὑπερέχοιεν ἀλκάν, Λυσ.3,11 φύλακας κατέστησαν . . ἵν' . . εἰσαρπάσειαν αὐτόν· ἡγουμ. ἱστορικοῦ ἐνεστ. : Εὐρ. Ἑκ.11 ἐκπέμπει λάθρᾳ, ἵν' εἴ ποτ' Ἰλίου τείχη πέσοι· ἐνίοτ. εὐκτ. κ. προστ. ἀκολουθ. ἐν ἀλλεπαλλήλοις προτ. : Ὀδ.Γ 77 ἵνα μιν περὶ πατρός . . ἔραιτο, Ἡρ.8,76 ἀνῆγον τὰς νέας, ἵνα δὴ τοῖσι . . μηδὲ φυγεῖν ἐξῇ, Δημ.651 ἔγραφεν ἵνα . . μηδὲν ἀηδὲς ὑμῖν συμβῇ· ἡγουμέν. εὐκτ. ἢ εὐκτ. μτ. τοῦ ἄν: Ὀδ.Σ 369 δρέπανον ἔχοιμι.. ἵνα πειρησαίμεθα ἔργου, Σοφ.Φιλ.325 θυμὸν γένοιτο χειρὶ πληρῶσαί ποτε, ἵν' αἱ Μυκῆναι γνοῖεν, Ἀριστφ.Εἰρ.413 βούλοιντ' ἄν ἡμᾶς ἐξολωλέναι, ἵνα . . λάβοιεν· σπαν. ἡγουμένου ἀρκτικοῦ χρν.: Ὀδ.Ρ 250 ἄξω τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺ ἄλφοι, Ἀριστφ.Βάτρ. 24 ταὐτὸν ὀχῶ, ἵνα μὴ ταλαιπωροῖτο, Πλάτ.Πολ. 410C οἴανται καθιστᾶσιν, ἵνα . . τὸ σῶμα θεραπεύοιντο· ‖ μτ. παρῳχημ. χρν. ὁριστ., προηγουμ. ἀνεκπληρώτου εὐχῆς : Πλάτ.Κρίτ.44D εἰ γὰρ ὤφελαν . . οἷοί τε εἶναι οἱ πολλοὶ τὰ μέγιστα κακὰ ἐξεργάζεσθαι, ἵνα οἷοί τε ἦσαν αὖ καὶ ἀγαθά· προηγουμ. ὁριστ. μτ. τοῦ ἄν πρὸς ἔκφρασιν πράγμ. μὴ ἐπακολουθήσαντος ἢ μὴ δυναμένου νὰ ἐπακολουθήσῃ : Σοφ.ΟΤ 1389 οὐκ ἄν ἐσχόμην . . , ἵν' ἦ τυφλός τε καὶ κλύων μηδέν, Πλάτ. Μέν.89D ἡμεῖς ἄν παραλαβόντες . . ἐφυλάττομεν ἐν ἀκροπόλει, . . ἵνα μηδεὶς αὐτοὺς διέφθειρεν, Δημ.849 τὸ πρᾶγμ' ἄν ἐξελέγξαι ἐζήτησεν ἄν. . , ἵν' εἰ μὴ παρεδίδουν, μηδὲν δίκαιον λέγειν ἐδόκουν· κατόπιν ρημ., οἷα τὸ ἐχρῆν κ. ἔδει : Εὐρ. Ἱππ.647 χρῆν δ' εἰς γυναῖκα πρόσπολον οὐ περᾶν, . . ἵν' εἶχον . . , Πλάτ.Πρωτ.335C σὲ ἐχρῆν ἡμῖν συγχωρεῖν τὸν ἀμφότερα δυνάμενον, ἵνα συνουσία ἐγίγνετο, Δημ.715 χρῆν σε εἰδότα τὸν νόμον . . , ἵνα τοῦτον τὸν τρόπον πράττων . .· ἐπὶ μὴ ἐκπληρωθείσης ἐπιθυμίας : Πλάτ.Θεαίτ.161C τεθαύμακα ὅτι (ἔδει εἰπεῖν) . . ἵνα . . , Δημ.958 ἀντὶ τοῦ κοσμεῖν (δέον κοσμεῖν), ἵνα : . .· μετὰ ἐνεστ. ὁριστ. εἰς γενικὰς διαβεβαιώσεις : Πλωτῖν.1,8,5 οὐδὲ γὰρ τὸ εἶναι ἔχει ἡ ὕλη, ἵνα ἀγαθοῦ ταύτῃ μετεῖχεν· ‖ ἵνα μὴ ὡς τὰ ἀρνητ. τοῦ ἵνα, διὰ νὰ μή : Ἰλ.Τ 349 στάξον ἐνὶ στήθεσσ', ἵνα μή μιν λιμὸς ἵκηται· **3)** μτγν. ὡς τὸ ὅπως κατόπιν ρημ. σημαινόντων θέλησιν καὶ προσπάθειαν, διαταγὴν κ. παράκλησιν: Δημ.279 ἀξιοῦν ἵνα βοηθήσῃ, Διον.Ἁλ.1,82 δεήσασθαι ἵνα . . , Ἀρρ.Ἐπικτ.3,23,27 παρακαλεῖν ἵνα, ΚΔ Μᾶρκ.6,12 ἐκήρυξαν ἵνα μετανοήσωσιν· ὅθ. ἵνα μτ. ὑποτ. ὡς ἀπαρφ. : ΚΔ Ἰω.15,8 ἐν τούτῳ ἵνα καρπὸν φέρητε (ἐν τῷ φέρειν)· κ. ὥστε νά : ΠΔ Γέν.22,14 . . ἵνα εἴπωσι σήμερον, ἐν τῷ ὄρει κύριος ὤφθη, Πλούτ.Ἠθ.333Α, Πορφ.Ἀποχ.2,33· ‖ ὁμ. διότι : Ἀνών.π.Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.266,5 ἵνα ἀναγνῶ ἐτιμήθην· **4)** ἐλλειπτικαὶ χρήσεις· ὅπου ὁρίζεται ὁ σκοπὸς τοῦ λεγομένου : Σοφ.Φιλ.989 Ζεύς ἐσθ', ἵν' εἰδῇς, Πλάτ.Πολ.507D ἵνα μὴ εἴπω ὅτι οὐδεμιᾷ, Δημ.1102 ἵνα συντέμω, Σέξτ.Ἐμπ. Πυρρ.2,34 ἵνα δῶμεν . . ‖ ἐν διαταγαῖς, ὅπως εἰσαγάγῃ ἀρχικὴν γνώμην : Πάπ. ἵνα συντάξῃς, αὐτ. ἵνα λαλήσῃς, ΚΔ Μᾶρκ.5,23 ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς τὰς χεῖρας αὐτῇ· ‖ ἵνα τί (γένηται) πρὸς τί τέλος; πρὸς τί; ἀπολ. εἴτε ὡς ἐρώτημα : Ἀριστφ.Ἐκκλ.719 ἵνα τί; - δῆλον τουτογί· ἢ ἀκολ. ρήμ. : αὐτ.Εἰρ.409 ἵνα δὴ τί τοῦτο δρᾶτον; ‖ εἰς φράσεις περιεχούσας ἀγανάκτησιν, νὰ σκεφθῇς ὅτι . . : Ἀρρ.Ἐπικτ.1,29,16· ‖ π. μτγν. γραμμ. μτ. ὁριστ., διὰ νά: ΠΔ Ἔξ 1,11 καὶ ἐπέστησεν αὐτοῖς ἐπιστάτας τῶν ἔργων, ἵνα κακώσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔργοις.

ἰναγόντω Ἐπιγρ. ἐναγόντων προστ. τοῦ ἐνάγω βλ.λ.

ἰναία (ἡ) μτγν. δύναμις, ἐπὶ δίνης ἢ ρεύματος ἐν τῇ θαλάσσῃ : Περίπλ.Ἐρ.Θαλ.46.

ἰναλίνω κυπρ. τ. τοῦ ἐναλίνω βλ.λ.

ἴναντι Ἐπιγρ. κρητ. τ. τοῦ ἔναντι βλ.λ.

ἰνάρετος Ἡσ. « ἱκανός, ἐνάρετος. Κύπριοι».

ἰνάριον (τὸ) μσν., ὑποκορ. τοῦ ἴς βλ.λ. : Φιλόπ. Ἰω.Ὑπομν.61,31.

ἰνάσσω μτγν. κ. μσν., μέλλ. -άσω ἰνῶ, ἰσχὺν παρέχω : Χοιροβ.Θεο.2,154, ΕΜ 100,39, Σουΐδ.· ‖ κ. μέσ. : Καλλ.ἀπ.126 ὅταν μ' ἰνάσσατο.

ἰνάτερες Ἡσ. δ.γρ. τοῦ εἰνάτερες βλ.λ.

ἰνάτι (τὸ) δημ. τὸ γινάτι βλ.λ. : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ. 15,12 κι ἀκόμα θὰ ζητήσῃ τὸν Πατριάρχη μας, | ὁποὺ τὸν ἐκρεμάσαν γιὰ τὸ ἰνάτι μας.

ἰνάχειος-α-ον ὁ τοῦ Ἰνάχου, ὁ ἐξ αὐτοῦ καταγόμενος : Αἰσχ.Πρ.590 κόρης τῆς Ἰναχείας.

-ινδα κατάληξις ἐπιρρ. σημαίνουσα παιδιάς, συνήθ. ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ρ. παίζειν : Πολυδ.9,110, Θεόγνωστ.Καν.164.

ἰνδαρθρένιον (τὸ) νεώτ. χημ. πολύτιμον κυανοῦν συνθετικὸν ὀργανικὸν χρῶμα.

ἰνδαλίμη (ἡ) ἀμφ. ἐν πάπ., ἐπίθ. τῆς σελήνης.

ἰνδάλλομαι, ἀόρ. **ἰνδάλθην,** ἀποθ. σπαν. ἐν χρ. κ. συνήθ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ. φαίνομαι ὅμοιος, ὁμοιάζω : Ἰλ.Ψ 460 ἄλλοι μοι δοκέουσι παροίτεροι ἔμμεναι ἵπποι, ἄλλος δ' ἡνίοχος ἰνδάλλεται, αὐτ.Ρ 213 ἰνδάλλετο δὲ σφισι πᾶσι τεύχεσι λαμπόμενος μεγαθύμου Πηλείωνος, Ἀριστφ.Σφ.188 ὥστ' ἔμοιγ' ἰνδάλλεται ὁμοιότατος κλητῆρος εἶναι πωλίῳ, Πλάτ.Θεαίτ.189Ε τοῦτο γάρ μοι ἰνδάλλεται διανοουμένη (ἡ ψυχή), οὐκ ἄλλο τι ἢ διαλέγεσθαι, Ἀριστλ.Κόσ.397b,18 τὰ δι' ὀφθαλμῶν ἰνδαλλόμενα ἡμῖν· ‖ ὁμ. φαίνομαι εἰς τὸν νοῦν τινος : Ἀπολλ.Ρ 3,81Ε ἀμφὶ δὲ . . μεληδόνες ἰνδάλλοντο· ‖ μτ. δοτ. ὁμοιάζω : Πλάτ.Πολ. 381Ε θεοὶ ξένοις ἰνδαλλόμενοι, Θεόκρ.22,39 ἰνδάλλετο ἀργύρῳ, Λυκόφρ.597.

ἴνδαλμα-ατος (τὸ) (ἰνδάλλομαι) κ. μσν. κ. νεώτ. μορφή, εἰκών, ὁμοίωμα· Ἡσ. « φαντάσματα, ἀφομοιώματα, εἰκόνες » : ΠΔ Σοφ.Σαλ.17,3 ἰνδάλμασιν ἐκταρασσόμενοι, Αἰλ.ΖΙ 17,35· ‖ εἴδωλον : Ἐπιγρ. ἴνδαλμα ψυχῆς, Εἰρην.ΑΠ 5,250 ἰνδάλματα πυρσῶν, Φώτ.1,4,3 ἴνδαλμα ζωῆς· **2)** εἰκὼν φανταστική, ἰδεατὴ μορφή : Θεμίστ.Λόγ.26,237D ἴνδαλμα καὶ διοίκησις ψυχῆς· ‖ νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ἰδεώδης ὕπαρξις, ἀντικείμενον λατρείας : ἡ γυναῖκά του εἶναι τὸ ἴνδαλμά του.

ἰνδαλματίζομαι μτγν. ἰνδάλλομαι βλ.λ. : Λιβάν.4,1069 (ἀμφ. γρ.).

ἰνδαλματικός-ή-όν μτγν. φαντασιώδης, εἰκονικός : Ἐπιφάν.1,352Α.

ἰνδαλμός (ὁ) (ἰνδάλλομαι) τὸ ἴνδαλμα βλ.λ. : Ἱππ.Ἐπιδ.18· ‖ κτ. πληθ. τίτλος ποιήματός τινος τοῦ Φλιασίου Τίμωνος : Διογ.Λ 9,65.

ἰνδαμῖναι (αἱ) νεώτ. χημ. χρωστικαὶ οὐσίαι λαμβανόμεναι διὰ κοινῆς ὀξιδώσεως τῆς διφαινυλαμίνης.

ἰνδάριον (τὸ) μτγν. ὄνομα κολλυρίου : Ἀέτ.7,118.

ἰνδέα Ἡσ. « μεσημβρία. Μακεδόνες ».

ἰνδένιον (τὸ) νεώτ. χημ. κυκλικὸς ὑδρογονάνθραξ.

ἰνδιανίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. πολυπυριτικὸν ἅλας τῆς ὁμάδος τῶν πλαγιοκλάστων.

ἰνδιάνος (ὁ) δημ., θηλ. ἡ **ἰνδιάνα** ὁ κάτοικος τῶν Ἰνδιῶν, ὁ Ἰνδός· **2)** κ. **ντιάνος, διάνας** ἰνδόρνις βλ.λ., κοῦρκος, γάλλος.

ἰνδικάζω Ἐπιγρ. ἐνδικάζω βλ.λ.

ἰνδικάνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἰνδ- ἡ οὐρικὴ οὐσία εὑρισκομένη ἐντὸς τῶν οὔρων καὶ ἄλλων ἐκκρί-

σεων τῶν ζώων· **2)** **Ἰνδικάνη ἡ φυτική** γλυκοζίτης ὤν ἐν τοῖς φύλλοις Ἰνδικοφόρων φυτῶν.

Ἰνδικανουρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἀπέκκρισις τῆς ἰνδικάνης διὰ τῶν οὔρων.

Ἰνδικοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὁμοιάζων πρὸς τὸ χρῶμα Ἰνδικόν· || χημ. **Ἰνδικοειδῆ χρώματα** τάξις ὀργανικῶν **χρωμάτων μεγάλης** βιομηχανικῆς σπουδαιότητος.

Ἰνδικοκαρμίνη (ἡ) νεώτ. χημ. κυανῆ χρωστικὴ οὐσία βάπτουσα ἀπ' εὐθείας **τὸ ἔριον.**

Ἰνδικοκίτρινον (τὸ) νεώτ. χημ. πολύτιμον κίτρινον χρῶμα ὑδατογραφίας καὶ ἐλαιογραφίας.

Ἰνδικόν (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. πολύτιμος κυανῆ χρωστικὴ οὐσία ἐξαγομένη ἐκ τοῦ φυτοῦ Ἰνδικοφόρος ἡ βαφική, τὸ λουλάκι : Διοσκ.5,101.

Ἰνδικοπλάστης (ὁ) (πλάττω) γλωσσ. χρωματιστής, βαφεὺς (κῶδ. ἰνδικοπλεύστης).

Ἰνδικοπλεύστης (ὁ) (πλέω) μτγν. ὁ πλεύσας εἰς 'Ινδικήν' πρβλ. Ἰνδικοπλάστης· || ἐπίθ. τοῦ μοναχοῦ Κοσμᾶ συντάξαντος ἴδιον γεωγρ. χάρτην τῆς ὑδρογείου.

Ἴνδικος-ον Ἐπιγρ. Ἀρκαδ. ἔνδικος βλλ. : **μή οἱ ἔστω ἴνδικον μηδέποθι ἀλλ' ἢ ἐν Τεγέαι.**

Ἰνδικός-ή-όν κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰς Ἰνδίας ἢ τοὺς Ἰνδούς, ὁ ἐκ τῶν Ἰνδιῶν προερχόμενος : Ἡρ.3,98 **ἔστι τῆς Ἰνδικῆς χώρης τὸ πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα ψάμμος,** Βί.Ἀλεξ.5600 **τὰ τείχη δὲ τῆς πόλεως ἐξ Ἰνδικοῦ χρυσέου,** - **Ἰνδικαὶ χῶραι**· κ. ὑπερθ. : Φιλάστρ.Ἀπολλ.1,10 **λίθους . . τῶν Ἰνδικωτάτων καὶ θαυμασίων**· || τὸ θηλ. **Ἰνδική** ὡς οὐσ. ἡ χώρα τῶν Ἰνδῶν, αἱ Ἰνδίαι· **2)** **Ἰνδικὸν φάρμακον** εἶδος πεπέρεως : Ἱππ.Γυν.1,81· **3)** εἶδος κολλυρίου : Γαλ.12,780· **4)** ἡ χρωστικὴ **τὸ Ἰνδικὸν** ὡς οὐσ. βλλ.· **5)** νεώτ. ζωολ. **Ἰνδικὴ ὄρνις** ἡ Ἰνδόρνις βλλ., ὁ διάνος, καῦρκος, γάλλος· **6)** νεώτ. βοταν. ὁμ. **Ἰνδικὸς κάλαμος** ὁ Ἰνδοκάλαμος βλλ.· **7)** ὁμ. Ἰνδικὴ **κάνναβις** (θαγενὲς τῶν Ἰνδιῶν δένδρον, ἐξ οὗ παρασκευάζεται τὸ χασίς· **8)** **Ἰνδικὰ τάγματα** τέσσαρα βρεττανικὰ παράσημα συσταθέντα πρὸς ἀνταμοιβὴν ὑπηρεσιῶν πρὸς τὸ βρεττανικὸν κράτος τελεσθεισῶν ἐν Ἰνδίαις· **9)** **Ἰνδικὴ τέχνη** ἡ χαρακτηριζομένη ὑπὸ τῆς ὑπομονῆς καὶ ἐπιτηδειότητος περὶ τὴν ἐκτέλεσιν· **10)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Ἐρυθροδέρμους, ὅ. Ἰνδοὺς τῆς Ἀμερικῆς : **Ἰνδικὸν τόμαχωκ** (ὁ πέλεκυς τῶν ἐρυθροδέρμων).

Ἰνδικοφόρος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **χεδροπῶν** : **Ἰνδικοφόρος ἡ βαφική** (ἐξ ἧς ἐξάγεται τὸ ἰνδικόν, τὸ λουλάκι).

Ἰνδικτιών-ῶνος (ἡ) (λατ. indictio) μτγν., μσν. κ. νεώτ. κ. ἡ **Ἴνδικτος** ἡ ἐπινέμησις βλλ., μονὰς χρονολογίας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, κύκλος 15 ἐτῶν, ἑκάστου τούτων ἀρχομένου ἀπὸ (**Σεπτεμβρίου** : Ἀθανάσ.2,725Α, Κύριλλ.377Β.

Ἴνδικτος (ἡ) μσν.κ. νεώτ. ἡ Ἰνδικτιών : Πασχ.Χρον. 355,17, Χρον.Μορ.7300Η **καὶ τῆς Ἰνδίκτου ὀγδόης.**

Ἴνδιξ-ικος (ὁ) (λατ. index) μσν. κ. νεώτ. κ. **Ἴνδηξ**, Ἴντεξ δείκτης, πίναξ : Βασιλάκ.60,35,2.

Ἴνδιον (τὸ) νεώτ. χημ. χημικὸν στοιχεῖον, εὑρισκόμενον εἰς μικρὰν ποσότητα ἐντὸς τοῦ ὀρυκτοῦ σφαλερίτης βλλ.

Ἰνδίς-ίδος (ἡ) ἐπ. θηλ. τοῦ Ἰνδικός, ἐσφ. ἀνάγν.

Ἰνδιστί ἐπίρρ. μτγν. ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν Ἰνδῶν : Κτησ.ἐν Φωτ.Βιβλ.45,39.

Ἴνδιτσι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν πολυανθὲς τὸ βολβόρριζον.

Ἰνδο- νεώτ. κ. δημ. πρῶτον συνθετικὸν πολλῶν λέξεων δηλωτικὸν σχέσεως πρὸς τὰς Ἰνδίας ἢ τοὺς Ἰνδούς, οἷον Ἰνδοευρωπαϊκός, Ἰνδοπέπερι.

Ἰνδοαριανικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς Ἰνδοαρίους : **Ἰνδοαριανικαὶ γλῶσσαι.**

Ἰνδοάριος-ον νεώτ., θηλ. κ. **-ία** ὁ ὑπαγόμενος ἐθνολογικῶς εἰς μίαν τῶν ἀριανῶν φυλῶν τῶν Ἰνδιῶν.

Ἰνδοβακτριανός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων Ἰνδικὴν ἅμα καὶ βακτριανὴν **καταγωγήν** : **Ἰνδοβακτριανὸν ἀλφάβητον.**

Ἰνδογενής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐν Ἰνδίᾳ γεννηθείς : Μαν.1,297 **Ἰνδογενὴς ἐλέφας.**

Ἰνδογερμανικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Ἰνδογερμανούς, ὅ. Ἰνδοευρωπαϊκός, Ἰαπετικός : **Ἰνδογερμανικὴ γλωσσικὴ ὁμοεθνία.**

Ἰνδογερμανοί (οἱ) **νεώτ.** περιληπτικὴ ὀνομασία τῶν λαῶν, ὧν αἱ γλῶσσαι ἔχουσι καινὴν καταγωγὴν ἐκ τῆς λεγομένης Ἰνδαγερμανικῆς.

Ἰνδογονίδια (τὰ) **νεώτ.** χημ. προϊόντα συμπυκνώσεως Ἰνδοξυλίου μετ' ἀρωματικῶν ἀλδεϋδῶν, ὅ. Ἰνδογανίδαι

Ἰνδοειρηνικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Ἰνδικὴν χερσόνησον ἢ τὸν Ἰνδικὸν Ὠκεανὸν καὶ τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν : **Ἰνδοειρηνικὴ περιοχὴ** (μία τῶν θαλασσίων ζῳογεωγραφικῶν περιοχῶν).

Ἰνδοευρωπαϊκός-ή-όν νεώτ. **ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος** εἰς τοὺς Ἰνδοευρωπαίους, ὅ. Ἰνδογερμανικός, Ἰαπετικός.

Ἰνδοευρωπαῖος (ὁ) νεώτ., θηλ. **-α** μέλος μιᾶς τῶν Καυκασίων φυλῶν τῆς Εὐρώπης ἢ τῆς Ἰνδίας· || κτ. πληθ. ὅ. Ἰνδογερμανοὶ βλλ.

Ἰνδόθεν ἐπίρρ. μσν. ἐξ Ἰνδίας : Εὐστ.Πον.302,57.

Ἰνδοϊρανικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μίαν ἐκ τῶν δύο συστάδων τῶν ἀρίων γλωσσῶν : **Ἰνδοϊρανικὴ γλῶσσα.**

Ἰνδοκάλαμος (ὁ) νεώτ. βοταν. τὸ ἰνδικὸν δένδρον βαμβοῦσα ἢ μπαμπού, ὅ. Ἰνδικὸς κάλαμος.

Ἰνδόκερας-ατος (τὸ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐκλειφάντων ζῴων τῆς οἰκογ. τῶν **ἐγγενοκερατιδῶν.**

Ἰνδοκινεζικός-ή-όν νεώτ. **ὁ ἀνήκων ἢ** ἀναφερόμενος εἰς τὴν Ἰνδοκίναν, ὁ τῆς Ἰνδοκίνας· **2)** ὁ Ἰνδικὸς ἅμα καὶ κινεζικός, ὁ ἀνήκων εἰς τὰς μογγολικὰς φυλὰς τῶν Ἰνδιῶν, ὅ. Ἰνδοσινικός : **Ἰνδοκινεζικὴ γλωσσικὴ ὁμοφυλία.**

Ἰνδολέτης (ὁ) (ὄλλυμι) μτγν. ἐπίθ. τοῦ Διονύσου, **ὁ καταστροφεὺς** τῶν Ἰνδῶν : ΑΠ 9,524.

Ἰνδολογία (ἡ) **νεώτ.** ἡ μελέτη τῆς **ἱστορίας, φιλολογίας, τέχνης κλπ. τῶν Ἰνδιῶν.**

Ἰνδολόγος (ὁ) (λέγω) **νεώτ.** ὁ μελετῶν **τὰς ἐκδηλώσεις** τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Ἰνδιῶν, ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν Ἰνδολογίαν.

Ἰνδομαλαϊκός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Ἰνδίαν ἅμα καὶ τὴν Μαλαισίαν.

Ἰνδοξύλη (ἡ) νεώτ. χημ. ὀργανικὴ οὐσία σημαντικὴ ἀπὸ βιοχημικῆς ἀπόψεως ἐμφανιζομένη εἰς μὲν τὰ ζῷα ὑπὸ μορφὴν ἐστέρος τοῦ θειικοῦ ὀξέος, εἰς δὲ τὰ φυτὰ ὡς γλυκοζίτης.

Ἰνδοπέπερι-εως (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **μυρτοειδῶν.**

Ἰνδόρνις-ιθος (ὁ,ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **φασιανιδῶν,** Ἰνδιάνος, διάνος, κοῦρκος.

Ἰνδός (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., θηλ. δημ. **-ή** ὁ κάτοικος τῶν Ἰνδιῶν : Ἡρ.3,38· || συνήθ. κτ. πληθ. ἐπὶ τῶν ὁδηγούντων τοὺς ἐλέφαντας : Φύλαρχ.36J, Πολύβ.1,40,15 **θηρία δὲ σὺν αὐτοῖς μὲν Ἰνδοῖς ἔλαβε δέκα**· **2)** ὁ ποταμὸς Ἰνδός : Ἡρ.4,44· **3)** εἶδος παραλογισμοῦ : Πλούτ.Ἠθ. 133Β **ὅταν τὸν Ἰνδὸν ἀναλύειν ἢ διαλέγεσθαι περὶ τοῦ Κυριεύοντος ἐν δείπνῳ μέλλωμεν**· **4)** ὡς ἐπίθ. ὁ Ἰνδικός : Ἀδαῖ.ΑΠ 9,544,1· **5)** ἡ Ἰνδὴ (ἔμπλαστρος), ὀνομασία ἐμπλάστρου : Ὀρειβ.ἀπ.88· **6)** νεώτ. κ. ὁ τῆς ἐν Ἀμερικῇ φυλῆς τῶν Ἐρυθροδέρμων.

Ἰνδοσίνης (ὁ) νεώτ. ὁ κάτοικος τῆς Ἰνδοκίνας, Ἰνδοκινέζος.

Ἰνδοσινικός-ή-όν νεώτ. ὁ Ἰνδοκινεζικὸς βλλ.

ἰνδουϊσμός (ὁ) νεώτ. περιληπτικὸς ὅρος δηλῶν τὸ σύνολον τῶν θρησκευτικῶν πίστεων, προλήψεων, ἐθίμων τῆς πλειονότητος τοῦ Ινδικοῦ λαοῦ, ἀνηκόντων οὕτως εἰς μίαν ἐκ τῆς καταπτώσεως τοῦ βραχμανισμοῦ προελθοῦσαν θρησκείαν, κατὰ τόπους ἐν πολλοῖς παραλλάσσουσαν καὶ ἐστερημένην ἑνιαίου δόγματος καὶ μεταφυσικῆς θεολογίας, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν βραχμανισμὸν καὶ τὸν βουδδισμόν.

ἰνδουϊστής (ὁ) νεώτ. ὁ ὀπαδὸς τοῦ ἰνδουϊσμοῦ.

ἴνδουρος Ἡσ. «ἀσπάλαξ».

ἰνδουστανικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ Ἰνδουστάν: **ἰνδουστ. γλῶσσα.**

ἰνδοφόνος-ον (φένω) μτγν. ὁ φονεύων Ἰνδούς: Νόνν.Δ.17,387· πρβλ. Ἰνδολέτης.

ἰνδοφυής-οῦς-ές (φύω) μσν. ὁ φυεὶς ἢ φυόμενος ἐν τῇ Ἰνδικῇ : Φιλῆς I,205.

ἰνδόχοιρος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος θηλαστικῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἡμιοπλιδῶν.**

Ἰνδῷος-α-ον μτγν. ποι. ὁ Ἰνδικός : Νόνν.Δ 17,380.

ἶνες (αἱ) πληθ. τοῦ ἴς βλ.λ.

ἰνεῦαι Ἡσ. «τείνει».

ἰνέω (λατ. inanis) ἰων. κ. **ἰνάω,** μέσ. μέλλ. **ἰνήσομαι** κενῶ, ἀδειάζω, καθαρίζω· Γαλ.Λεξ.Ἱππ. «ἰνέοι, κενοῖ»· κ. μέσ. : Ἱππ.Γυν.1,52· κ. παθ. : αὐτ. Τόπ.Ἄνθρ.27· **2)** ῥηματ. π. ἰνηθμός, ἴνησις.

ἰνϜοικος (ὁ) Ἐπιγρ. Ἀρκ. τ. τοῦ ἔνοικος βλ.λ.

ἴνη (ἡ) (ἴς) μτγν. ἡ ἴς βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ. : Περίπλ. Ἐρ.Θαλ.65 **ταῖς ἀπὸ τῶν καλάμων ἴναις.**

ἰνηθμός (ὁ) (ἰνέω) κένωσις, κάθαρσις κοιλίας : Ἱππ.Τοπ.Ἄνθρ.16,33.

ἴνησις-εως (ἡ) (ἰνέω) ὁ ἰνηθμὸς βλ.λ. : Ἱππ.Τόπ. Ἀνθρ.16,20, Ἐρωτιαν.186.

-ίνι δημ. ἐπίθημα ὑποκοριστικόν, προελθὸν ἀπὸ λατινοϊταλικὰ ὀνόματα, οἷον σκαρπίνι, λουατρίνι.

ἰνία (ἡ) νεώτ. γένος κητῶν ἐκ τῶν **δελφινιδῶν.**

ἰνιακός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἰνίον, εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ κρανίου : **ἰνιακὸν ὀστοῦν** (μονοφυὲς ὀστοῦν τοῦ κρανίου πρὸς τὸ ὀπίσθιον καὶ κατώτερον μέρος) - **ἰνιακὸς λοβός** (ὁ ὀπίσθιος τοῦ ἐγκεφάλου).

ἰνίδιον (τὸ) νεώτ. ἀνατ. ἑκάστη τῶν λεπτοτάτων ἰνῶν τῶν ἀποτελουσῶν τὰ συνδετικὰ ἢ κολλογόνα.

ἰνιεγκέφαλος (ὁ) νεώτ. τερατογονικὴ διάπλασις, ἔνθα ὁ ἐγκέφαλος εὑρίσκεται κατὰ μέγα μέρος ἐντὸς τοῦ κρανίου.

ἰνική (ἡ) νεώτ. φυσιολ. οὐσία λευκωματοειδοῦς φύσεως τοῦ αἵματος, ἀποχωριζομένη αὐτομάτως αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐκ φλεβὸς ἔκχυσιν.

ἰνικογόνον (τὸ) νεώτ. φυσιολ. ἰνωδογόνον βλ.λ.

ἰνίνη (ἡ) νεώτ. φυσιολ. λευκωματοειδὴς οὐσία τοῦ αἵματος, ὄ. ἰνῶδες.

ἰνιοαυχενικός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἰνίον καὶ τὸν αὐχένα : **ἰνιοαυχενικοὶ μύες** (πέντε βραχεῖς μύες μεταξὺ τοῦ ἰνιακοῦ ὀστοῦ καὶ τῶν δύο πρώτων αὐχενικῶν σπονδύλων).

ἰνιόδυμος (ὁ,ἡ) νεώτ. τερατογονικὴ διάπλασις, καθ' ἣν ἀμφότεραι αἱ κεφαλαὶ εἶναι ἡνωμέναι ἐπὶ τὰ πλάγια πρὸς τὸ μέρος τῶν ἰνιακῶν ὀστῶν.

ἰνιοεπιστροφικός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ὁ διφυής : ἰνιοεπιστροφικὴ διάρθρωσις.

ἰνιομαστοειδής-οῦς-ές νεώτ. ἀνατ. ὁ κείμενος μεταξὺ τοῦ ἰνίου καὶ τῆς μαστοειδοῦς ἀποφύσεως : ἰνιομαστοειδὴς ραφή.

ἰνίον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ ἴς, τὸ ὀπίσθιον καὶ κάτω μέρος τοῦ τριχωτοῦ τῆς κεφαλῆς, τὸ ἰνιακὸν ὀστοῦν: Ἰλ.Ε 73 **βεβλήκει κεφαλῆς κατὰ ἰνίον ὀξέϊ δουρί,** Ἀριστλ.ΖΙ 491a,33 **τοῦ τριχωτοῦ κρανίου τὸ μὲν πρόσθιον βρέγμα, τὸ δὲ ὀπίσθιον ἰνίον.**

ἴνιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ἶν, π. Αἰγυπτίοις, μέτρον ὑγρῶν, ὁ ξέστης : Πάπ.,Γαλ.19,769.

ἶνις-εως (ὁ,ἡ) υἱός : Αἰσχ.Εὐμ.323 **ἶνίς μ' ἄτιμον τίθησιν,** Λύκ.570· || θηλ. ἡ θυγάτηρ : Εὐρ.ΙΑ 119 **μὴ στέλλειν τὰν σὰν ἶνιν·** **2)** σκύμνος : Αἰσχ. Ἀγ.717 **ἔθρεψε δὲ λέοντος ἶνιν δόμοις** (διόρθ. ἀντὶ σίνιν)· πρβλ. ἴννην κ. ἴννος.

ἴνκεστος (ὁ) (λατ. incestus) νεώτ. νομ. π. βυζαντ. ὁ ἀθέμιτος γάμος, αἱμομιξία.

ἰνκόνιτο (λατ. incognito) νεώτ. διεθν., ἐσφ. ἡ προφορὰ **ἰνκόγκνιτο,** ἐπὶ ἐπισήμων προσώπων, ἀνεπισήμως, ἰδιωτικῶς· || κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ πράξεων, κρυφίως, μυστικά : **εὐεργετεῖ ἰνκόνιτο·** **2) τὸ ἰνκόνιτο** ὡς οὐσ. ἄκλ. ἡ μυστικότης πράξεως ἢ ἐνεργείας ἐπισήμου τινὸς προσώπου, ὁ ἀνεπίσημος χαρακτήρ : **ἐπέμεινε νὰ διατηρήσῃ τὸ ἰνκόνιτο.**

ἰνμενφής-οῦς-ές Ἐπιγρ. ἐπίμεμπτος, ἀσεβής.

ἴνμονφος-ον Ἐπιγρ. ἐπίμεμπτος, καταδικαστέος, κατακριτέος.

ἴννην Ἡσ. «κόρην μικράν. καὶ τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ».

ἴννος (ὁ) ὁ γίννος βλ.λ.· **2)** Ἡσ. «ἴννους, παῖδος».

ἴννουλα (ἡ) (λατ. inula) μσν. τὸ ἑλένιον βλ.λ. : Γεωπ.9,27.

ἰνοβλάστη (ἡ) νεώτ. ἀνατ. ἕκαστον τῶν μονίμων κυττάρων τοῦ ἰνώδους συνδετικοῦ ἱστοῦ, ὄ. ἰνοκύτταρον.

ἰνοειδής-οῦς-ές (ἴς - εἶδος) ὁ ἰνώδης βλ.λ., ὁ νευρώδης : Θεόφρ.Φ1 3,12,7.

ἰνόκαρπος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **δαλβεργιιδῶν.**

ἰνοκύτταρον (τὸ) νεώτ. ἀνατ. ἡ ἰνοβλάστη βλ.λ.

ἰνολίπωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. μεικτὸς καλοήθης ὄγκος ἐξ ἰνώδους καὶ λιπώδους ἱστοῦ.

ἰνολυτικός-ή-όν νεώτ. φαρμακ. ὁ ἐπενεργῶν διαλυτικῶς ἐπὶ τῶν ἰνῶν : **ἰνολυτικὴ ἐνέργεια.**

ἰνομύωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. νεόπλασμα συγκείμενον ἐξ ἰνώδους ἱστοῦ μετὰ λείων μυϊκῶν ἰνῶν.

ἰνοπαγής-οῦς-ές (πήγνυμι) νεώτ. ὁ συγκείμενος, κατεσκευασμένος ἐξ ἰνῶν: **ἰνοπαγεῖς δοκίδες.**

ἰνοπηξία (ἡ) (πήγνυμι) νεώτ. ἰατρ. ἡ ὑπερβολικὴ πηκτικότης τοῦ αἵματος.

-ῖνος-η-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπιθετικὸν ἐπίθημα δηλοῦν τὴν ὕλην ἢ τὴν κτῆσιν, οἷον ξύλινος, πέτρινος, κρίθινος, πάνινος, ἀνθρώπινος· **2)** τὸ χρῶμα, οἷον κόκκινος, κίτρινος.

-ῖνος κατάληξις κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. σημαίνουσα τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς, οἷον Ἀμοργῖνος, Βυζαντῖνος, μσν. δημ. **Ἀλτζερῖνος,** Μπαρμπερῖνος, **νεώτ.** δημ. Λεβαντῖνος, Τριεστῖνος· **2)** συγκεκριμένα τινὰ οὐσ. οἷον κ. νεώτ. ἐχῖνος, ἰκτῖνος, δημ. **πελεγρῖνος,** λικουρῖνος· **3)** ἐν χρ. ὡς κατάληξις κυρίων ὀνομάτων οἷον Φαλῖνος, Κρατῖνος, μσν., νεώτ. κ. δημ. Κωνσταντῖνος, Μαρῖνος, Μαρτῖνος· **4)** νεώτ. κ. δημ. (ἐκ τῆς λατ. καταλ. -inus) τὸν ἀνήκοντα εἴς τινα ὁμάδα, σωματεῖον κττ., οἷον καπουκῖνος.

-ινός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπιθετικὸν ἐπίθημα δηλοῦν τὸν χρόνον, οἷον **πρωϊνός,** σημερινός· **2)** τὸν ἀνήκοντα εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ στελέχους σημαινόμενον, οἷον ἀληθινός, πεδινός· **3)** νεώτ. κ. δημ. δηλοῦν καὶ τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς, οἷον Πατρινός, Καστρινός· || κ. κατ' ἀναλογίαν, Βυζαντινός, Ἀλεξανδρινός· πρβλ. -ῖνος (I).

ἰνοσάρκωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. ὄγκος ἐξ ἰνώδους ἱστοῦ, ἔχων καὶ ὑφὴν σαρκώματος.

ἰνοσιδηρίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. σπάνιον ὀρυκτὸν τοῦ σιδήρου.

ἰνοσίτης (ὁ) νεώτ. χημ. παραλλαγὴ **σακχάρου** ἐκ ζυμώσιμου.

ἰνοσιτουρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ κατάστασις, καθ' ἣν τὰ οὖρα περιέχουσιν ἰνοσίτην· πρβλ. διαβήτης ἐν εἰδ. σημ.

ἰνοσκοπία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μέθοδος βακτηριασκοπική, ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν ἐξιχνίασιν τῶν μικροβίων τῶν περιεχομένων ἐν τῷ ὀργανισμῷ.
ἰνούλη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν φρυγανωδῶν καὶ ποωδῶν.
ἰνουλίνη (ἡ) νεώτ. οὐσία συγγενὴς τῷ ἀμύλῳ.
ἰνουλινικός-ή-όν νεώτ. φαρμακ. ἐπὶ φαρμάκων, ὁ περιέχων ἰνουλίνην βλ.λ.
ἴνουος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **κερκοπιθήκων.**
ἰνοχονδρώδης-ους-ες νεώτ. ἰατρ. ὁ συγκείμενος ἐξ ἰνῶν καὶ χόνδρων.
ἰνοχόνδρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. μεικτὸς ὄγκος συγκείμενος ἐξ ἰνοχονδρώδους ἱστοῦ.
ἰνστιτοῦτον (τὸ) (λατ. institutum) νεώτ. κ. δημ. ἵδρυμα ἢ ὀργάνωσις ἔχουσα μορφωτικὴν ἀποστολήν, ἰδίως δημόσιον ἐπιστημονικόν, τεχνικὸν ἢ ἐκπαιδευτικὸν ἵδρυμα : **Ἰνστιτοῦτον Παστέρ**· || **Ἰνστιτοῦτον καλλονῆς** ἐργαστήριον ἔνθα ἐφαρμόζονται αἱ νεώτεραι μέθοδοι ἐξωραϊσμοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος· || τὸ κτίριον, ἐν ᾧ στεγάζεται τοιοῦτον ἵδρυμα· **2)** νεώτ. νομ. κτ. πληθ. σύνοψις νομικῶν ἀρχῶν καὶ ἀποφάσεων, εἰσηγήσεις νόμων : **τὰ Ἰνστιτοῦτα τοῦ Ἰουστινιανοῦ** (συνοπτικὴ ἔκθεσις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου).
ἰντάλιο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ἀκλ. χάραξις ἐπὶ μετάλλου ἢ ἄ. σκληρᾶς ὕλης· **2)** ἡ τορνευτικὴ ἢ τὸ διὰ τῆς τορνεύσεως ἐκτελεσθὲν καλλιτέχνημα.
ἰνταρσία (ἡ) (ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἐν τῇ ξυλογλυπτικῇ, ἡ διακόσμησις διὰ ποικίλων χρωματιστῶν ξύλων ἑτέρου ξύλου.
ἰντερβιού (τὸ) (ἀγγλ. interview) δημ. ἀκλ. δημοσιογραφικὴ συνέντευξις.
ἰντερμέδιον (τὸ) (ἰταλ. intermezzo) μσν. κ. νεώτ. εἰδ. ἐν τῷ θεάτρῳ, αὐτοτελὲς δραμάτιον ἢ χορόδραμα παρεμβαλλόμενον κατὰ τὰ διαλείμματα τῶν πράξεων τοῦ δράματος, τὸ ἐμβόλιμον, οἷον ἐν Ἐρωφ.· **2)** νεώτ. μουσ. ἰντερμέτζο βλ.λ.
ἰντερμέτζο (τὸ) (ἰταλ. intermezzo) νεώτ. μουσ. ἐνδιάμεσον μουσικὸν τεμάχιον παρεντιθέμενον κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν μουσικῆς συνθέσεως, ἄ. ἰντερμέδιον.
ἰντερνούντσιος (ὁ) (λατ.) νεώτ. παπικὸς ἀντιπρόσωπος παρ' αὐλῇ ἢ κυβερνήσει παρ' ᾗ δὲν ὑπάρχει προσωρινῶς ἢ δὲν στέλλεται νούντσιος, διάγγελος.
ἰντετερμινισμός (ὁ) (indeterminisme) νεώτ. φιλοσ. θεωρία, καθ' ἣν ἡ βούλησις εἶναι ἐλευθέρα, μὴ καθοριζομένη ὑπὸ αἰτίων ἢ ἐλατηρίων· πρβλ. αὐταρχία, ἀντίθ. ντετερμινισμός.
ἰντιβιντουαλισμός (individualismus) νεώτ. φιλοσ. ἀτομοκρατία βλ.λ.
ἴντσα (ἡ) (ἀγγλ.) δημ. ἀγγλικὴ μονὰς μετρήσεως, τὸ δωδέκατον τοῦ ποδός, ὁ δάκτυλος.
ἰντυβολάχανον (τὸ) μτγν. ἴντυβος βλ.λ.:Γαλ.14,321.
ἴντυβος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἴντυβον κ. ἴντουβος ὁ ἔντυβος, τὸ ἀντίδι : Γαλ.6,628· || νεώτ. βοταν. εἶδος φυτοῦ τοῦ γένους **κιχώριον.**
ἰνύεται Ἡσ. «κλαίει, ὀδύρεται» (κῶδ. ἰννύεται).
ἴνυξ Ἡσ. «ὀρνεόν τι, ᾧ χρῶνται αἱ φαρμακίδες», ἄ. ἴυγξ.
ἰνφάντης (ὁ) νεώτ., θηλ. -α κ. -ίς τίτλος τῶν υἱῶν καὶ θυγατέρων τοῦ βασιλέως ἐν Ἰσπανίᾳ, πλὴν τοῦ πρωτοτόκου.
ἰνφορβισμός (ὁ) Ἐπιγρ. ἀρκ. ἐμφορβισμὸς βλ.λ.
ἰνφορβίω Ἐπιγρ. ἀρκ. ἐμφορβίω βλ.λ.
ἰνό-όω (ἴς) μτγν. καθιστῶ τι ἰνῶδες, στερεόν, ἐνδυναμώνω : Ἡρωδιαν.49· **2)** ρηματ.π. **ἴνωμα.**
ἰνώδης-ους-ες κ. νεώτ. ἐπὶ μερῶν τοῦ σώματος ζῴου, ὁ πλήρης ἰνῶν, νεύρων : Ξεν.Κυν. 4,1, Ἀριστφ.Ζ1497a,21 **ἰνώδεσιν ὑμενίοις ἐστὶ προσειλημμένη**, - **ἰνώδης δακτύλιος** (ἡ περιφερικὴ μοῖρα ἑκάστου μεσοσπονδυλίου συνδέσμου)· || κ. ἐπὶ αἵματος : Ἀριστλ.ΖΜ 651a,3 **ἰνωδέστατον αἷμα**· || κ. ἐπὶ φυτῶν ἢ λαχάνων : Θεόφρ. ΦΙ 3,12,1, Διοσκ.4,20.
ἰνωδογόνον (τὸ) νεώτ. φυσιολ. λευκωματοειδὴς οὐσία διαλελυμένη ἐν τῷ πλάσματι τοῦ αἵματος καὶ ἄλλοις ὑγροῖς εὐπήκτοις τοῦ σώματος.
ἴνωμα-ατος (τὸ) (ἰνῶ) νεώτ. ἰατρ. νεόπλασμα συγκείμενον ἐξ ἰνώδους ἱστοῦ καὶ κυττάρων.
Ἰνωποφύλαξ-ακος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ φύλαξ τοῦ ποταμοῦ Ἰνώπου.
ἴξ-ικός (ἡ) κ. ἴξ-ικος εἶδος σκώληκος ἀμπελοφάγου, πιθ. ἡ ζύγαινα· Ἡσ. «θηρίδιόν τι ἀμπέλους ἐσθίον» : Ἀλκμ.27 **ποικίλαν ἶκα, τῶν ἀμπέλων ὀφθαλμῶν ὀλετῆρα** (πιθ. δ. τ. τοῦ ἴψ).
ἰξάλη (ἡ) κ. κῶδ. ἰξάλη δέρμα αἰγός· Ἐρωτιαν. «τελείας αἰγὸς δέρμα» : Ἱππ.Ἀγμ.29· || ἔνδυμα ὑποκριτῶν ἐν τοῖς σατυρικοῖς δράμασι : Πολυδ. 4,118 «ἐσθὴς σατυρική», ἄ. ἰσάλη, ἰσσέλη· πρβλ. Κόντ. ἐν Ἀθηνᾷ 4,320.
ἴξαλος-ον κ. νεώτ. ἐπίθ. τῶν ἀγρίων αἰγῶν, ὁ αἴγαγρος : Ἰλ.Δ 105 **τόξον εὔξοον ἰξάλου αἰγὸς ἀγρίου**, Ἀγαθ.ΑΠ 6,113· || νεώτ. ζωολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. γένος βατραχίων τῆς οἰκογ. τῶν **ὑλιδῶν.**
ἰξερός-ή-ό δημ. κολλώδης, γλιτζιάρικος : Βλ. Συνμ.108· πρβλ. ἰξός.
ἴξευμα-ατος (τὸ) (ἰξεύω) γλωσσ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἰξεύω βλ.λ., ἡ θήρα.
ἰξευτήρ-ῆρος (ὁ) (ἰξεύω) μτγν. ὁ συλλαμβάνων πτηνὰ διὰ τοῦ ἰξοῦ : Μαν.4,339.
ἰξευτήριος-α-ον (ἰξεύω) μτγν. ὁ ἰξευτικὸς βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.281Ε (πιθ. γρ.)· **2)** γλωσσ. τὸ ἰξευτήριον ὡς οὐσ. ἡ θήρα, τὸ κυνήγι.
ἰξευτής (ὁ) (ἰξεύω) μτγν. κ. νεώτ., δωρ. **ἰξευτάς,** θηλ. **ἰξεύτρια** ὁ συλλαμβάνων πτηνὰ δι' ἰξοῦ, μὲ τὶς ἰξόβεργες, ὁ ὀρνιθοθήρας : Λυκόφρ.105, ΠΔ Ἀμ.8,1 **ἄγγος ἰξευτοῦ,** Πορφ.Ἀποχ.1,53· || Ἡσ. «ἰξευτής· στρουθοπιάστης»· **2)** ὡς ἐπίθ. ὁ ἰξευτικὸς βλ.λ. : Ἄγις ΑΠ 6,152 **σὺν ἰξευταῖς ἐκρέμασεν καλάμοις.**
ἰξευτικός-ή-όν (ἰξεύω) μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ ἰδιάζων εἰς τὸν **ἰξευτήν** : Ἀρτεμίδ. Δαλδ.2,19· || **ἡ ἰξευτικὴ** ἡ τέχνη τοῦ ἰξεύειν, τοῦ πιάνειν πουλιὰ μὲ ξόβεργες : Πολυδ.7,139· || **τὰ ἰξευτικὰ** τίτλος ποιήματος τοῦ Ὀππιανοῦ.
ἰξεύτρια (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., θηλ. τοῦ ἰξευτής βλ.λ., ὡς ἐπίθ. τῆς τύχης : Πλούτ.Ἠθ.321F· **2)** νεώτ. βοταν. γέν. φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **καρυαφυλλιδῶν.**
ἰξεύω (ἰξός) μτγν. συλλαμβάνω πτηνὰ διὰ τοῦ ἰξοῦ : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,19· κ. μέσ. : Πολυδ.7,135· || μτφ. γεν. συλλαμβάνω, πιάνω : Ἰω.Χρυσ.8,1· **2)** νεώτ. ἀλείφω διὰ κόλλας ἰξοῦ· **3)** ρηματ.π. ἰξευτής, ἰξευτήρ, ἰξευτήριος, ἰξευτικός, ἴξευμα.
ἰξία (ἡ) κ. νεώτ. φυτόν τι παράσιτον φυόμενον ἐπὶ τῶν δρυῶν, ἄ. **ἰξός** : Θεόφρ.ΦΙ 3,7,6· || νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **λωρανθοειδῶν**· **2)** τὸ φυτὸν χαμαιλέων ὁ λευκός : Διοσκ.3,8· || εἶδος κρητικοῦ φυτοῦ, ἡ τραγάκανθα : Θεόφρ.ΦΙ 9,1,3 **ἡ ἰξία ἡ ἐν Κρήτῃ**· **3)** κιρσός : Ἀριστλ.ΖΙ 518b,25 **οἱ δ' ἰξίαν ἔχοντες ἧττον φαλακροῦνται,** Πλούτ.Ἠθ.202Β.
ἰξίας (ὁ) μτγν. φυτόν τι δηλητηριῶδες, χαμαιλέων ὁ μέλας : Διοσκ.3,9, Γαλ.14,140.
ἰξίνη (ἡ) εἶδος θαμνώδους καὶ ἀκανθώδους φυτοῦ, ἐξ οὗ συνάγεται ἡ μαστίχη, ἄ. νεώτ. καρλίνη ἡ κομμιοφόρος : Θεόφρ.ΦΙ 9,1,2 ἄκανθα ἡ **ἰξίνη.**
ἰξιόεις-εντας-έσσα-εν (ἰξία) μτγν. ὁ ἐκ τοῦ φυτοῦ ἰξίας κατεσκευασμένος : Νίκ.Ἀλεξ.279 **ἰξιόεν . . πῶμα οὐλοφόνον.**
ἰξίον (τὸ) κ. μσν. τὸ φύλλον τῆς ἰξίας βλ.λ.2) : Γαλ.19,106· **2)** μσν. ὑποκορ. τοῦ ἰξός : Νικήτ. Εὐγ.2,130.

ἰξιόνιος-η-ον ἐπ. ἐπίθ. τοῦ Ἰξίονος, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν βασιλέα Ἰξίονα : Ἰλ.Ξ 317 Ἰξιονίης ἀλόχοιο.

Ἴξιος (ὁ) μτγν. ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος π. Ροδίοις : Ἀρτεμίδ.π.Στεφ.Βυζ.ἐν λ.

ἶξις-εως (ἡ) (ἵκω), Ἰων. ἶξις ἄφιξις, ἐρχομὸς : Εὐρ. Τρῳ.396 καὶ ταῦτ' Ἀχαιῶν ἶξις ἐξεργάζεται (πιθ. γρ.) 2) διάβασις, πέρασμα : Ἱππ.Διαίτ.15 οὐδὲ μένει κατὰ τὴν τοῦ θώρηκος ἶξιν, Διογ.Λ 10,43 ἶξιν παρέχεσθαι (ἀμφ., ἐπιτρέπειν ἐλευθέραν διάβασιν)· 3) διεύθυνσις, γραμμὴ κατακόρυφος : Ἱππ.Κατ' Ἰητρ.3 καθημένῳ πόδες ἐς τὴν ἶξιν κατ' ἰθὺ γούνασι, αὐτ.Ἀγμ.26 βάλλεσθαι χρὴ τὸ ὀθόνιον κατ' αὐτὴν τὴν ἶξιν τοῦ ἕλκεος, Γαλ.18(2),423· ‖ μτ. γεν. κατὰ τὴν διεύθυνσίν τινος, κατ' εὐθεῖαν πρός τι : Ἱππ.Ἐπιδ 1,26 γ' ἤλγησεν κατὰ βουβῶνα, σπληνὸς κατ' ἶξιν, Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.2,2· ‖ γεν. εἰς τὴν αὐτὴν γραμμήν, κατ' εὐθεῖαν διεύθυνσιν πρός τι : Ἱππ.Τέχν.75 κατ' ἶξιν τοῦ πυγαίου ποιησάμενον τὴν σανίδα.

ἰξόβεργα (ἡ) νεώτ., δημ. κ. ξόβεργα ράβδος ἐπικεχρισμένη δι' ἰξώδους οὐσίας καὶ χρησιμοποιουμένη πρὸς σύλληψιν μικρῶν πτηνῶν.

ἰξοβόλος-ον (ἰξός-βάλλω) μτγν. ὁ βάλλων ἰξευτικοὺς καλάμους· ‖ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ ἰξευτής, ὁ ὀρνιθοθήρας : Μαν.4,243.

ἰξοβολῶ-έω (ἰξοβόλος) μτγν. συλλαμβάνω, πιάνω μικρὰ πτηνὰ διὰ τοῦ ἰξοῦ· ‖ κ. γεν. συλλαμβάνω : Βιάν.ΑΠ 9,273 οὐκ ἰδίην ἰξοβολῶν μελέτην.

ἰξοβόρος-ον (ἰξός-βιβρώσκω) κ. νεώτ. ὁ τρώγων τὸν καρπὸν τοῦ ἰξοῦ, ὁ ἰξοφάγος : Ἀριστλ.ΖΙ 617a,18 κίχλη ἰξοβόρος (κ. νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν κιχλιδῶν, δημ. γερακότσιχλα, δεντρότσιχλα, βουνότσιχλα, τσαρῖνα).

ἰξοδία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν σηνεκιιδῶν.

ἰξοειδής-οῦς-ές γλωσσ. ὁ ἰξώδης, κολλώδης.

ἰξοεργός-όν μτγν. ὁ διὰ τοῦ ἰξοῦ συλλαμβάνων πτηνά, ὀρνιθοθήρας : Ἀπολλωνίδ.ΑΠ 9,264,5.

ἶξον ἐπ. ἀορ. β' τοῦ ἵκω βλ.λ.

ἰξοποιῶ-έω (ἰξός-ποιῶ) μτγν. ἐπὶ ἐμπλάστρων, ποιῶ τι ἰξῶδες, κατασκευάζω : Παῦλ.Αἰγ.2,43.

ἰξός (ὁ) κ. νεώτ., δημ. κ. ὀξός φυτὸν φυόμενον ἐπὶ τῆς δρυὸς καὶ ἄλλων δένδρων : Ἀριστλ.ΖΓ 715b,30, Διοσκ.3,89· ‖ νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν λωρανθοειδῶν, ἁ. ἰξία· 2) ὁ καρπὸς αὐτοῦ : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,17,8· 3) κολλώδης οὐσία περιβάλλουσα τὸν καρπὸν τοῦ φυτοῦ καὶ χρησιμοποιουμένη εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ἰξοβεργῶν : Εὐρ.Κύκλ.433 ὥσπερ πρὸς ἰξῷ τῇ κύλικι λελημμένος πτέρυγας ἀλύει, Πλούτ.Κοριολ.3 θήρας ὄργανον φέρουσα τὸν ἰξόν· 4) γεν. πᾶσα κολλώδης οὐσία : Ἱππ.Γυν.1,74· 5) μτφ. τὸ δέλεαρ, τὸ μέσον δι' οὗ σαγηνεύεταί τις : Τιμόθ.2 ἰξὸς ὀμμάτων (ὁ ἑλκύων τὴν ἀτενῆ προσοχὴν τῶν ὀφθαλμῶν τῶν ἄλλων), Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.57 ἐκφυγὼν τὸν ἰξὸν τὸν ἐν πράγματι· 6) μτγν. αἰσχροκερδής, φειδωλός, φιλάργυρος, τσιγκούνης : Ἀριστφ.ἀπ.718.

ἰξοφάγος-ον (φαγεῖν) μτγν. ὁ ἰξοβόρος βλ.λ.: Ἀθήν.2,65Α ἣν (κίχλαν) καὶ καλεῖσθαι ἰξοφάγον.

ἰξοφορεύς-έως (ὁ) (ἰξός-φέρω) μτγν. ὁ ἀληλιμμένος δι' ἰξοῦ : ΑΠ 9,209 δόνακες ἰξοφορῆες.

ἰξοφόρος-ον (ἰξός-φέρω) κ. νεώτ. ἐπὶ δένδρων, ὁ φέρων ἰξόν, ὁ ἐφ' οὗ φύεται ὁ ἰξός : Σοφ.ἀπ.403 ἰξοφόροι δρύες· 2) κ. νεώτ. ὁ ἀληλιμμένος, ἐπικεχρισμένος δι' ἰξοῦ, ἡ ἰξόβεργα : Ὀππ.Ἀλ.1,32 ἰξοφόρος δόναξ.

ἰξύα (ἡ) κ. -η ΕΜ ἡ ἰξὺς βλ.λ.· ΕΜ 770,13, αὐτ.636,24.

ἰξύας (ὁ) Ἡσ. «ἰχθύς τις».

ἰξυόθεν ἐπίρρ. ἐκ τῆς ὀσφύας : Ἄρατ.144, Ὀππ.Κυν.2,6 (δ. ἀνάγν. ὀξυόφιν).

ἰξύς-ύος (ἡ) (συγγ. τοῦ ἰσχύς) δοτ. ποι. συνηρ. ἰξυῖ ἀντὶ ἰξύϊ, ἡ ὀσφύς, ἡ μέση, ἡ λαγών : Ὀδ.Ε 231 περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ καλὴν χρυσείην· ‖ ἐπὶ ζώνης γυναικῶν : Λόγγ.1,4 ζῶμα περὶ τὴν ἰξύν· ‖ ἐπὶ ἀνδρός : Ἄρατ.310· ‖ ἐπὶ κενταύρων, ἐλάφου : Ὀππ.Κυν.2,6, Ἀπλ.4,96· ‖ Γαλ. Λεξ. «τὸ μεταξὺ τῶν ἰσχίων καὶ τῆς ὀσφύος».

ἰξῶ-όω (ἰξός) κ. μσν. ἀλείφω δι' ἰξοῦ· κ. παθ. : Θεόφρ.Πυρ.61 τὰ ἰξούμενα μὴ καίεσθαι, Πλαν. μτφρ. Ὀβιδ.15,474 πρέμνοις ἰξωθεῖσι· 2) ρηματ. π. ἰξωτός.

ἰξώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς ἰξόν, κολλώδης : Ἱππ.Ἑλκ.12· 2) μτφ. φιλάργυρος, φειδωλός : Λουκ.Τίμ.29 ἡ πενία ἰξώδης καὶ εὐλαβής· 2) νεώτ. φυσ. τὸ οὐδ. ἰξῶδες ὡς οὐσ. ἡ ἐσωτερικὴ τριβή.

ἰξωδόμετρον (τὸ) νεώτ. φυσ. ὄργανον κατάλληλον πρὸς μέτρησιν τοῦ ἰξώδους, τῆς ἐσωτερικῆς τριβῆς τῶν ὑγρῶν.

ἰξώδους-οντος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων τῆς οἰκογ. τῶν ἰξωδιδῶν.

ἰξωτός-ή-όν (ἰξῶ) μσν. ὁ διὰ τοῦ ἰξοῦ συλλαμβανόμενος, πιανόμενος : Εὐστ.Πον 311,65.

ἰοβάκχεια (τὰ) ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἰοβάκχου Διονύσου : Δημ.1371 καὶ τὰ Θεοίνια καὶ τὰ Ἰοβάκχεια γεραρῶ τῷ Διονύσῳ κατὰ τὰ πάτρια.

ἰοβάκχιος (ὁ) Ἐπιγρ. ὄνομα μηνὸς ἐν Ἀστυπαλαίᾳ.

Ἰόβακχος (ὁ) ἐπίθ. τοῦ διὰ τῆς κραυγῆς ἰὼ καλουμένου Βάκχου : Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.30· 2) Ἐπιγρ. κτ. πλ. τὰ μέλη θρησκευτικοῦ τινος θιάσου πρὸς λατρείαν τοῦ Διονύσου ἐν Ἀθήναις· 3) ὕμνος ἀρχόμενος διὰ τοῦ ἰὼ Βάκχε : Ἡφαιστ.Ποιημ.15,9.

ἰοβάπτης (ὁ) (ἴον-βάπτω) γλωσσ. βαφεὺς βάπτων μὲ χρῶμα ἴου.

ἰόβας Ἡσ. «κάλαμος παρὰ Κρησίν».

ἰοβαφής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ἴου : Δημόκρ.Ἐφ.1 τὰ δὲ τῶν Ἰώνων ἰοβαφῆ καὶ πορφυρᾶ· ‖ ὁμ. ἐπὶ ὕδατος : Ἀθήν.2,42Ε τὸ δὲ τοῦ Βορυσθένους .. ἰοβαφές.

ἰοβάφινος-ον μσν. ἰοβαφής : Νικ.Χων.9,12.

ἰοβηλαῖος-α-ον μτγν. δ.γρ. ἰωβηλαῖος βλ.λ. : Ἀποστ.Διατ.3(9.

ἰοβλέφαρος-ον, δωρ. ἰογλέφαρος ὁ ἔχων βλέφαρα μὲ ἰόχρους βλεφαρίδας, μάτια σκοτεινογάλαζα : Πίνδ.ἀπ.307, Λουκ.Εἰκ.26 ἰοβλέφαρον τὴν Ἀφροδίτην· ‖ Ἡσ. «ἰοβλέφαροι· καλλιβλέφαροι».

ἰοβολία (ἡ) (ἰοβόλος) μσν. ἐκκλ. ἡ χύσις ἰοῦ, τὸ ρίψιμο δηλητηρίου.

ἰοβόλος-ον (ἰός-βάλλω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ τόξου, ὁ ρίπτων βέλη : Ριαν.ΑΠ 6,34 ἰοβόλον .. τόξον· 2) ἐπὶ ζώων, ὁ χύνων δηλητήριον, δηλητηριώδης, φαρμακερός : Νουμήν.π.Ἀθήν.7,304F ἰοβόλον σκολόπενδραν, Ἡρωδιαν.3,9,5, Βί.Ἀλεξ.1388 θηρίον ἰοβόλον, - ἰοβόλοι ἀδένες (εἰδικοὶ ἀδένες ἐκκρίνοντες δηλητηριῶδες ὑγρόν)· κ. ὑπερθ. : Ἰώσ.ΑΙ 17,5,5 ἰοβολώτατα τῶν ἑρπετῶν· ‖ τὰ ἰοβόλα ὡς οὐσ. τὰ δηλητηριώδη, τὰ φαρμακερὰ ζῷα, οἷον οἱ ὄφεις : Ἀριστλ.ΖΙ 607a,28, Φιλόστρ.Ἀπολλ.3,44 τὰ τῶν ἰοβόλων ἄκη· ‖ περὶ ἰοβόλων ζῴων τίτλος ἔργου τοῦ Φιλουμένου· 3) ἐπὶ βελῶν, ὁ βεβαμμένος εἰς δηλητήριον : Ὀρφ.Ὕμν.12,16· ‖ ὁ περιέχων δηλητηρίους οὐσίας, ὁ δηλητηριώδης : Δημόδ.ΑΠ 11,237 ἔχιδνα γευσαμένη αἵματος ἰοβόλου· ‖ κ. νεώτ. μτφ. ἐπὶ τοῦ Μώμου, ὁ μοχθηρός, ὁ κακόβουλος : ΑΠλ. 4,266 ἰοβόλοι γένυες, - ἰοβόλος ψυχή.

ἰοβολῶ-έω (ἰός-βάλλω) κ. μσν. ρίπτω βέλη, τοξεύω : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 5,187 λωφᾷ δ' οὐδ' ὅσον ἰοβολῶν· 2) μσν. χύνω δηλητήριον, φαρμακώνω : Γεωπ.2,47,12 μυγαλαῖ ἰοβολοῦσαι.

ἰοβόρος-ον (ἰός (2)-βιβρώσκω) μτγν. ὁ τρώγων δηλητήριον: Ὀππ.3,223· ‖ ἐπὶ ὄφεως: Ἑλλ. Ἐπιγράμμ.465,4· **2)** ὁ βιβρώσκων δηλητηριώδη: Νίκ.Θηρ.467 **ἰοβόροι πυθεδόνες**· **3)** Ἡσ. «ἰοβόρον· παλίγκοτον, ἤγουν ὀργίλον».
ἰοβόστρυχος-ον ὁ ἔχων ἰώδεις, μέλανας βοστρύχους: Πίνδ.Ι 7(6),23 (δ.τ. Fιοπλόκαμος).
ἰογάστριος-ον ὁμογάστριος βλ.λ.: Ἰλ.Φ 95 (Ζηνόδ. ὁμογάστριος).
ἰόγληνος-η-ον ὁ ἔχων ἰοειδεῖς, μελανίζοντας ὀφθαλμούς· Ἡσ. «ἰόγληναι· μελαίνας γλήνας ἔχουσαι» (κῶδ. ἰογλῆναι).
ἰόδετος-ον (δέω) ὁ δεδεμένος ἢ πεπλεγμένος δι' ἴων: Πίνδ.ἀπ.75,6 **ἰοδέτων στεφάνων**.
ἰοδνεφής-οῦς-ές (δνόφος) ἐπ. ὁ βαθὺς ἰόχρους, γαλάζιος: Ὀδ.Δ 135 **ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχουσα**.
ἰοδόκη (ἡ) μτγν. ποι. θηλ. τοῦ ἰοδόκος κ. **ἰοδόχη** ἡ φαρέτρα: Ἀπολλ.Ρ 2,679 **ἀμφὶ δὲ νώτοις ἰοδόκη τετάνυστο**, Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6,296.
ἰοδόκος-ον (ἰός-δέχομαι) ἐπὶ φαρέτρας, ὁ δεχόμενος, ὁ ἐγκλείων ἐν ἑαυτῷ τὰ βέλη: Ἰλ.Ο 443 **φαρέτρην ἰοδόκον**· **2)** ὁ περιέχων ἰόν, ὁ δηλητηριώδης: Νίκ.Θηρ.184 **ἰοδ- ὀδόντες**.
ἰοδόχη (ἡ) ἀρχ. λεξ. ἡ ἰοδόκη βλ.λ.· Ἡσ., Φώτ.
ἰοειδής-οῦς-ές (ἴον-εἶδος) κ. νεώτ., π.Ὁμ. ἀεὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ὁ ὅμοιος πρὸς ἴον, ὁ ἔχων τὰ χρῶμα τοῦ ἴου, ὁ ἰόχρους: Ἰλ.Λ 298 **ἰοειδέα πόντον**, Ὀδ.Λ 107, Ἡσίοδ.Θ 844· ‖ **τὸ ἰῶδες** ὡς οὐσ. τὸ χρῶμα τοῦ ἴου· **2)** ὁ ὅμοιας πρὸς ἴον κατὰ τὴν εὐωδίαν, εὐώδης, εὔοσμος: Ὀρφ.Ἀργ. 920 **(- κυκλαμίς**· **3)** (ἰὸς (2)) μτφ. ὁ περιέχων ἰόν, ὁ δηλητηριώδης, ὁ φαρμακερός: Νίκ.Θηρ. 243 **(- λοιγός**, αὐτ.886 **(- κέντρον**· **4)** νεώτ. βοταν. **τὰ ἰοειδῆ** οἰκογένεια **δικατυληδόνων** φυτῶν.
ἰόεις-εντος-εσσα-εν (ἴον) ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ἴου, ὁ σκοτεινογάλαζος, ὁ μέλας: Ἰλ.Ψ 850 **ἰόεντα σίδηρον**, Νίκ.Ἀλεξ.171 **ἰόεντα θάλασσαν**· **2)** (ἰὸς (2)) ὁ δηλητηριώδης, ὁ φαρμακερός: Ἀνδρόμ.π.Γαλ.14,38 **ἰόεσσαι ἄκανθαι**.
ἰόζωνος-ον (ζώνη) ὁ ἔχων ζώνην χρώματος ἴου· Ἡσ. «πορφυρόζωνος».
ἰοθαλής-οῦς-ές (ἴον-θάλλω) ὁ θάλλων, ὁ ἀνθηρὸς ἐκ τῶν ἴων: Φιλόξ.2,42 **στεφάνους ἰοθαλέας**.
ἰόκολπος-ον (ἴον-κόλπος) ὁ ἔχων πορφυροῦν, εὐώδη κόλπον, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν ἐσθῆτα, πιθ. ἰόζωνος βλ.λ.: Ἀλκ.63.
ἰόκουρος (ὁ) ὁ βιόκουρος: Ἐφεσ.3,165.
ἰόλιθος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτ. ὄνομα τοῦ ὀρυκτοῦ κορδιερίτης.
ἰολόχευτος-ον (ἰὸς (2)) μτγν. ὁ γεννηθεὶς ἐκ δηλητηρίου, ποὺ βγῆκε ἀπὸ φαρμάκι: Πρόκλ.Ὕμν.1,4).
ἴομεν ἐπ. α' πληθ. ἐνεστ. ὑπότ. ἀντὶ ἴωμεν.
ἰομιγής-οῦς-ές (ἡ) (ἰὸς (2)) μτγν. ὁ μεμιγμένος μὲ δηλητήριον: Πολύαιν.Ἐπιγρ.ΑΠ 9,1 **ἰαμιγὴς θηλή**.
ἰόμματος-ον μτγν. ὁ ἔχων ὀφθαλμοὺς χρώματος ἰοειδοῦς, μελανόφθαλμος, μαυρομάτης: Ἀνών.Ὕμν.Παρθ.10.
ἰόμωροι (οἱ) (πιθ. ἰὰ = φωνή) ἐπ. **δὶς** π.Ὁμ. ἐπίθ. φεκτικὸν τῶν Ἀχαιῶν, ὁ θαρυβώδης, ταραχώδης, φωνακλάς: Ἰλ.Δ 242 **Ἀργεῖοι ἰόμωροι, ἐλεγχέες**, αὐτ.Ξ 479 (δ. ἑρμ. δυστυχής, δύσμοιρος, ἄθλιος).
-ιον κ. μον., νεώτ. κ. δημ., μον. **-ιν**, δημ. **-ιο**, ἐπίθημα ὑποκοριστικόν, τονιζόμενον εἰς τὴν προπαραλήγουσαν μέν, ὅταν εἶναι ὑπερτρισύλλαβα οἷον, μαχαίριον, ὀρνίθιον, ἀνθρώπιον, καθὼς δὲ καὶ ὅταν εἶναι τρισύλλαβα καὶ ἀποτελοῦσι τρίβραχυν, οἷον κτένιον, θρόνιον, σάλιο, εἰς τὴν παραλήγουσαν δέ, ὅταν ἀποτελοῦσι δάκτυλον, οἷον κλειδίον, παιδίον, φορτίο(ν)· ‖ τὸ ἐπίθημα τοῦτο εἰς πολλὰ ἔχασε τὸ ὑποκοριστικὸν αὐτοῦ νόημα, οἷον βιβλίον, θηρίον, θρανίον, δαιμόνιον· **2)** π. ἀρχ. δηλοῖ καὶ τοπικά, οἷον στρατήγιον, ἱπποφόρβιον.

ἴον (ἴ) (τὸ) κ. νεώτ., δοτ. πληθ. **ἴασι** (ἴ) ὁ μενεξές, ἡ βιολέττα: Ὀδ.Ε 72 **λειμῶνες μαλακοὶ ἴου**, Σαπφ. ἀπ.23,12 **στέφανοι ἴων**, Θεόκρ.10,28 **καὶ τὸ ἴον μέλαν ἐντί**, Διοσκ.4,121· ‖ νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ποωδῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἰοειδῶν**· **2)** τὸ λευκόϊον: Θεόφρ.ΦΙ 6,6,3· **3)** τὸ κρίνον: Φιλῖνος π.Ἀθήν.15,681Β **τὸ κρίνον ὑφ' ὧν μὲν λείριον ὑφ' ὧν δ' ἴον καλεῖσθαι**· **4)** γεν. πᾶν ἄνθος: ΕΜ 473,10· **5)** κοσμητικὸς λίθος σκοτεινόχρους: Πλίν.ΦΙ 37,170.
ἰόν-όντος (τὸ) κ. νεώτ. οὐδ. μτχ. τοῦ εἶμι βλ.λ.· **2)** νεώτ. φυσ. ὡς οὐσ. ἄτομον ἢ μόριον ἢ σύμπλεγμα ἀτόμων, φέρον φορτίον ἠλεκτρισμοῦ καὶ ὁδεῦον πρὸς τὸν ἑτερωνύμως πρὸς ἑαυτὸ πεφορτισμένον πόλον ὑφ' οὗ ἕλκεται.
ἰονθάς-άδος (ἡ) ἐπ. ἐπίθ. τῆς ἀγρίας αἰγός, μαλλιαρᾶς: Ὀδ.Ξ 50 **ἰονθάδος ἀγρίου αἰγὸς** (σχόλ. «νέας, δασείας, ταχείας ἴονθους ἐχαύσης»).
ἴονθος (ὁ) ἡ ῥίζα τριχός, νέα θρίξ· Σουΐδ. «ἡ πρώτη ἔκφυσις τῶν τριχῶν», Φρύν. ἐν ΑΒ 44 «ἡ ἐπὶ τοῦ προσώπου ἅμα τῇ τῶν τριχῶν ἐκφύσει τῶν πρώτων γινομένη οἴδησις»: Φιλόδ.Σημ.13 **ἰόνθους ἐκθλιβομένους**· **2)** ἐξάνθημα ἐπὶ τοῦ προσώπου συνοδεῦον τὴν πρώτην ἐμφάνισιν τοῦ γενείου: Ἱππ.Ἐπιδ.1,26 β' **ἐξανθήματα . . μικρὰ οἷον ἴονθοι**, Ἀριστλ.ΖΙ 556b,29 οἷον ἴονθοι μικροί.
ἰονθώδης-ους-ες (ἴονθος) ὁ ὅμοιος πρὸς ἴονθον: Θεόφρ.Ἱδρ.16 **ἐπάρσεις ἰονθώδεις**.
ἰονίδιον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἰοειδῶν**.
ἰονίζω νεώτ. καθιστῶ τι ἠλεκτρισμένον ἰὸν βλ.λ., ὅ. ἰοντῶ· **2)** ρηματ. π. ἰονισμός.
ἰονικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ Ἰόνιον πέλαγος ἢ τὰς Ἰονίους νήσους, ὁ ἑπτανησιακός, ὅ. ἰόνιος.
ἰόνιον (τὸ) νεώτ. ἓν τῶν ἀκτινεργῶν στοιχείων.
ἰόνιος-α-ον (Ἰώ) κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Ἰώ, ὁ πρὸς τιμὴν αὐτῆς ὠνομασμένος: Ἡρ.6,127 **Ἰονίου κόλπου** (ὁ μεταξὺ τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Ἰταλίας), Αἰσχ.Πρ.839 **πόντιος μυχὸς . . Ἰόνιος κεκλήσεται, τῆς σῆς πορείας μνῆμα**, Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 6,251 **Ἰονίῳ πελάγει**· ‖ **Ἰόνιοι νῆσοι** ἡ Ἑπτάνησος· **2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰς Ἰονίους νήσους ἢ τὸ Ἰόνιον πέλαγος, ἰονικός, ἑπτανησιακός: **Ἰόνιος Πολιτεία - Ἀκαδημία - κῶδιξ**· **3)** ὁ κάτοικος τῶν Ἰονίων νήσων, ὁ ἑπτανήσιος.
ἰονισμός (ὁ) (ἰονίζω) νεώτ. φυσ. ὅ. ἰόντωσις βλ.λ.
ἰονοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἰοντοθεραπεία βλ.λ.
ἰονόνη (ἡ) νεώτ. χημ. πολύτιμον συνθετικὸν ἄρωμα, παρέχον τὴν ὀσμὴν τοῦ ἴου.
ἰονοφίδιον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **σταυρανθῶν**.
ἰόνοφις-εως (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ὀρχεοειδῶν**.
ἰοντίζω νεώτ. ὅ. ἰοντῶ βλ.λ.· **2)** ρηματ. π. ἰοντισμός.
ἰοντισμός (ὁ) νεώτ. φυσ. ὅ. ἰόντωσις βλ.λ.
ἰοντοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διὰ τῆς ἰοντώσεως ἐπιδιωκομένη θεραπευτικὴ ἐνέργεια βλ.λ.
ἰοντῶ-όω νεώτ. προκαλῶ ἰόντωσιν, διασπῶ ἄτομα ἢ μόρια εἰς ἀντιθέτως ἠλεκτρισμένα τεμαχίδια, εἰς ἰόντα, ὅ. ἰοντίζω· **2)** ρηματ. π. ἰόντωσις.
ἰόντωσις-εως (ἡ) (ἰοντῶ) νεώτ. φυσ. ἡ διάσπασις ἀτόμων ἢ μορίων εἰς ἀντιθέτως ἠλεκτρισμένα τεμαχίδια, ὅ. ἰοντισμός.
ἰοπάρειος-ον (παρειά) μον. ὁ ἔχων παρειὰς ὡς τὰ ἴα, καλλιπάρειος: Ἀνών.Ὕμν. εἰς Παρθ.10.
ἰόπεπλος-ον (πέπλος) ἀρχ. λεξ. ὁ φέρων πέπλον χρώματος ἴου· Ἡσ. ἐν λ. ἰοπλόκος.
ἰοπλόκαμος-ον ὁ ἔχων πλοκάμους χρώματος ἴου, μέλανας: Πίνδ.Π 1,1 **ἰοπλοκάμων . . Μοισᾶν**.

ἰόπλοκος-ον (πλέκω) ἐσφ.π.'Ησ. ἰοπλόκος ὁ πεπλεγμένος δι' ἴων : 'Αλκ. π. 'Ηφαιστ.80 ἰόπλοχ' ἀγνά, μειλιχόμειδε· ‖ ἐπιθ. τοῦ Βάκχου : ΑΠ 9, 524,10· ‖ ὡς ἐπιθ. τῆς 'Αφροδίτης : Βακχ.8(9),72 (F)ιόπλοκον εὖ εἰπεῖν· πρβλ. ἰοπλόκαμος· ‖ 'Ησ. « ἰοπλόκος· ἰόπεπλος ἀπὸ τοῦ χρώματος».

ἰοποίησις-εως (ἡ) (ποιῶ) μτγν. ἡ ἴωσις βλ. : Ζώσ.'Αλχ.252 Β.

ἰόππα 'Ησ. «μιξόδης».

ἰορδάνειος-ον νεώτ. ὁ ἐπωνυμούμενος ἐκ τοῦ διασήμου Γάλλου βοτανικοῦ Ζορντάν : ἰορδάνεια εἴδη (στοιχειώδη φυτικὰ εἴδη).

ἰορδανισμός (ὁ) νεώτ. σχολὴ βοτανολόγων ὀνομασθεῖσα ἐκ τοῦ ἱδρυτοῦ αὐτῆς Ζορντάν.

ἰορδανίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν τῆς κατηγορίας τῶν θειοαλάτων.

ἴορκος (ὁ) μτγν. ἡ δορκάς : 'Οππ.Κυν.3,3 δόρκους ὀρυγάς τε καὶ αἰγλήεντας ἰόρκους.

-ιος-ια-ιο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. κατάληξις δηλοῦσα τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς, οἷον Κορίνθιος, Κλαζομένιος· ‖ πολλάκις τὸ ι τῆς καταλήξεως συναιρεῖται μετὰ τοῦ προηγουμένου φωνήεντος, οἷον 'Αθηναῖος, Κεῖος, Χῖος· **2)** κ. νεώτ. κύρια ὀνόματα, οἷον Εὐλάμπιος, Εὐτύχιος· **3)** δημ. ἰδιότητα, οἷον περίσσιος, γαλάζιος.

-ιός-ιά-ιό δημ. κατάληξις προελθοῦσα ἐκ διαφόρων καταλήξεων τῆς ἀρχαίας καὶ δηλοῦσα τὸν ἀνήκοντα εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ στελέχους σημαινόμενον, οἷον χηριός, χοντροκοπιός· ‖ ἐκ τῆς καταλήξεως -αῖος, οἷον Μυτιληνιός (Μυτιληναῖος), ὡριός (ὡραῖος)· ‖ ἐκ τῆς -αιός, οἷον παλιός (παλαιός)· ‖ ἐκ τῶν εἰς -ύς ἐπιθέτων, οἷον βαθιός (βαθύς), βαριός (βαρύς).

ἰός (ῐ) (ἵημι) κ. μσν. κ. νεώτ., πληθ. ἰοί, κ. ἑτερογ. ἰά, τὸ ριπτόμενον, τὸ βαλλόμενον, τὸ βέλος : 'Ιλ.Α 48 ἰὸν ἕηκε, 'Ιλ.Υ 68, Σοφ.Τρ.567 ἧκεν κομήτην ἰόν· **2)** κ. νεώτ. τὸ δηλητήριον, οἷον ὄφεων, μελίσσης κ.ἄ. : Πίνδ.Ο 6,47 ἰὸς ἀμεμφής μελισσᾶν, Σοφ.Τρ.771 ἐχθρᾶς ἐχίδνης ἰός· ‖ μτφ. μοχθηρία, κακία, συκοφαντία : Αἰσχ.'Αγ.834 δύσφρων γὰρ ἰὸς καρδίαν προσήμενος ἄχθος διπλοΐζει τῷ πεπαμένῳ νόσον, ΚΔ Ρωμ.3,13 ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν· **3)** κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ σκωρία, αἱ ἐρυθρωπαὶ κηλῖδες αἱ σχηματιζόμεναι ἐπὶ τοῦ σιδήρου ἢ τοῦ χαλκοῦ : Πλάτ.Πολ.609Α χαλκῷ δὲ καὶ σιδήρῳ ἰόν, Θεόκρ.16,17, Διοσκ.5,80, Πρόδρ.2,404 ὁ ἰὸς τοῦ λέβητος ἐπάνω πρασινίζει· **4)** νεώτ. ἰατρ. ὁ φορεὺς ἀσθενείας τινός, ἧς τὸ μικρόβιον δὲν ἀνεκαλύφθη : λυσσικὸς ἰός.

ἰός-ἴα-ἰόν (ῐ) εἷς, συνήθ. κτ. θηλ. ἴα βλ. : 'Ιλ.Ζ 422 ἰῷ κίον ἤματι· ‖ μόνος : Τρύφων π.'Απολλ.Δύσκ. 'Αντων.56,4· **2)** ἐκεῖνος : 'Επιγρ.Γόρτ. ἰῷ (ἐκείνῳ)· **3)** ὁ ἴδιος : 'Επιγρ.'Ανδαν. τὸν γ' ἰὸν ἐνιαυτόν.

ἰός βοιωτ. ἀντὶ ἑός βλ.

ἰόστεπτος-ον (στέφω) ἀρχ. λεξ. ὁ ἐστεμμένος μὲ ἴα, ἰοστέφανος, ἰοστεφανωμένος.

ἰοστέφανος-ον κ. δημ. ποι. ὡς κοσμητικὸν ἐπίθ. οἷον τῆς 'Αφροδίτης, τῶν Μουσῶν κ.ἄ., ὁ ἐστεφανωμένος μὲ ἴα : 'Υμν.6,18, Σόλ.19,4, 'Αριστφ.'Αχ.637 ὑμᾶς . . ἰοστεφάνους ἐκάλουν· **2)** μτφ. ἐπὶ τόπου ἐν ἀναφ. πρὸς τοὺς χρωματισμοὺς τοῦ ὁρίζοντος : 'Αριστφ.'Ιππ.1323 ἰοστεφάνοις . . 'Αθήναις, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 28,14 κι εἶναι τὰ ἰοστέφανα γύρω βουνά· **3)** δημ. γεν. ὁ ἔχων ἀποχρώσεις ἴων : Παλαμ.Περ.Χαιρ.168,2 ἰ- ἄνθη.

ἰοστεφής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἰοστέφανος βλ. : ἰοστεφὲς ἄστυ.

ἰότης-ητος (ἡ) ποι. συνήθ. π. 'Ομ. κτ. δοτ., κ. ἐπὶ θεῶν, βούλησις, θέλησις, ἐπιθυμία· 'Ησ. « ἰότητι, βουλήσει, θελήσει» : 'Ιλ.Σ 396 μητρὸς ἐμῆς ἰότητι, 'Οδ.Η 214 θεῶν ἰότητι, 'Απολλ.Ρ 4,360· **2)** ἅπαξ π.Αἰσχ. χάριν τινός, ἕνεκα : Αἰσχ.Πρ.559 ἰ- γάμων.

ἰοτόκος (ἰός-τίκτω) μτγν. ὁ γεννῶν, ὁ ἐκβάλλων ἀφ' ἑαυτοῦ ἰόν, ὁ δηλητηριώδης : 'Οππ.Κυν. 3,73 ἰοτόκοι τε περὶ στομάτεσσιν ὀδόντες.

ἰοτυπής-οῦς-ές (ἰός - τύπτω) μτγν. ὁ βληθείς, κτυπηθεὶς διὰ βελῶν: 'Απολλωνίδ.ΑΠ 9,265 ἰοτυπὴς ὄρνις· ‖ ὁμ. μτφ. : Ρουφῖν.'Επιγρ.ΑΠ 5,86 κοῖλαι βλεφάρων ἰοτυπεῖς βάσιες.

ἰού κ. **ἰοῦ** ἐπιφ. σχετλιαστικόν, συνήθ. κατ' ἐπανάληψιν, οἴμοι, ἀλίμονον : Σοφ.Τρ.1143 ἰοὺ ἰοὺ δύστηνος ἢ δύστηνε, 'Αριστφ.Νεφ.543 ἰοὺ ἰοὺ βοᾶν κεκραγέναι, Δημ.406· ‖ σπανίως ἅπαξ : 'Αριστφ.Θεσμ.245 φεῦ, ἰοὺ τῆς ἀσβόλου· ‖ μετ' ἄλλων ἐπιφωνημάτων : Αἰσχ.'Αγ.1214 ἰοὺ ἰοὺ ὢ ὢ κακά· πρβλ. οὔχ, ὄχ· **2)** κραυγὴ ἐκπλήξεως, θαυμασμοῦ : Πλάτ.Γοργ.499Β ἰοὺ ἰοὺ ὡς πανοῦργος εἶ· **3)** κραυγὴ χαρᾶς, ἀγαλλιάσεως : Εὐρ. Κύκλ.464 ἰοὺ ἰού, γέγηθα, μαινόμεσθα τοῖς εὑρήμασιν· πρβλ. ἰώ.

ἰουθα (ἡ) μτγν. ἡ χαίτη τῶν ζῴων, ἡ λοφιά : 'Ιω.Λυδ.Ρωμ.1,8.

ἰουδαλίτης (ὁ) νεώτ. χημ. τεχνητὴ ρητίνη λαμβανομένη διὰ συμπυκνώσεως.

ἰουδενάλειος-ον νεώτ. ὁ ὁμοιάζων πρὸς τὰς σατίρας τοῦ 'Ιουβεναλίου ὑπὸ ἔποψιν δηκτικότητος.

ἰουγγαγινοειδῆ-ῶν (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογένεια μονοκοτυληδόνων φυτῶν τῆς τάξεως τῶν ἑλοβίων.

ἰουγγερμαννικά (τὰ) νεώτ. βοταν. τάξις τοῦ ἀθροίσμ. τῶν ἡπατικῶν.

ἰουδαΐζω μτγν. μιμοῦμαι ἢ φρονῶ τὰ τῶν 'Ιουδαίων : Πλούτ.Κικ.7 ἔνοχος τῷ ἰουδαΐζειν ὄνομα Κεκίλιος· **2)** ρηματ.π. ἰουδαϊσμός, ἰουδαϊστής.

'Ιουδαίηθεν ἐπίρρ. μτγν. ποι. ἐξ 'Ιουδαίας.

ἰουδαϊκός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς 'Ιουδαίους, ὁ ἑβραϊκός, ὁ ἰσραηλιτικός : ΠΔ Μακκ.2,8,11 ἐπ' ἀγορασμὸν ἰουδαϊκῶν σωμάτων, - ἰουδαϊκὴ θρησκεία· ‖ ἰουδαϊκὴ ἡμέρα ὁ χρόνος ἀπὸ τῆς μιᾶς δύσεως τοῦ ἡλίου μέχρι τῆς ἄλλης· ‖ ἰουδαϊκὸς πῖλος κάλυμμα, ὃ ἔφερον ὑποχρεωτικῶς οἱ 'Ιουδαῖοι κατὰ τὸν Μεσαίωνα· ‖ ἰουδαϊκὸς σταυρός τὸ ἑξάγραμμα βλ.

ἰουδαϊκῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τὸν τρόπον τῶν 'Ιουδαίων, ἑβραϊκῶς : ΚΔ Γαλ.2,14 ἐθνικῶς ζῇς καὶ οὐκ 'Ιουδαϊκῶς, 'Ιουστιν.Κώδ.1,7,4.

ἰουδαϊόφρων-ονος-ον μσν. ὁ φρονῶν τὰ τῶν 'Ιουδαίων : Δαμασκ.1 2,313 C.

ἰουδαϊσμός (ὁ) (ἰουδαΐζω) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἔθνος, τὸ πολίτευμα καὶ ἡ θρησκεία τῶν 'Ιουδαίων : ΠΔ Μακκ.2,2,21 καὶ τὰς ἐξ οὐρανοῦ γενομένας ἐπιφανείας τοῖς ὑπὲρ τοῦ 'Ιουδαϊσμοῦ φιλοτίμως ἀνδραγαθήσασιν, - ὁ ἁπανταχοῦ ἰ-.

ἰουδαϊστής (ὁ) (ἰουδαΐζω) μτγν. ὀπαδὸς τῆς ἰουδαϊκῆς θρησκείας, ὁ ἰουδαΐζων : 'Αδαμ.1784Β.

ἰουδαϊστί μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τὴν γλῶσσαν τῶν 'Ιουδαίων, ἑβραϊστί : ΠΔ Βασ.4,18,26 καὶ οὐ λαλήσεις μεθ' ὑμῶν ἰουδαϊστί.

ἰουδοτέλεστος (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων τὸ τέλος, ἀποθανὼν ὡς ὁ 'Ιούδας : Στουδ.Θεόδ.1476.

ἴουκαι 'Ησ. « πεπόρευται ».

ἰουλιανικά (τὰ) νεώτ.βοταν. τάξις δικοτυληδόνων.

ἰουλιανός-ή-όν νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν 'Ιούλιον Καίσαρα : ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον (τὸ εἰσαχθὲν ὑπὸ τοῦ 'Ιουλίου Καίσαρος)· **2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μῆνα 'Ιούλιον ἢ ὁ γενόμενος κατὰ μῆνα 'Ιούλιον : ἡμέρα ἰουλιανή· ‖ ἰουλιανὴ μοναρχία ἡ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 'Ιουλίου 1830 ἐγκατασταθεῖσα ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ Λουδοβίκου Φιλίππου· ‖ ὡς οὐσ. τὰ ἰουλιανά ταραχαὶ λαβοῦσαι χώραν ἐν 'Αθήναις κατὰ μῆνα 'Ιούλιον τοῦ 1920.

ἰουλίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. ὁμοιογένεια μυριαπόδων τῆς τάξεως τῶν διπλοπόδων.

ἰουλίζω (ἴουλος) μτγν. ἀποκτῶ ἴουλον, ἄρχομαι τῆς γενειάδος· Φώτ.Λεξ. : Τρυφιόδ.53.

ἰουλίς-ίδος (ἡ) εἶδός τι ἰχθύων, κοκκινόψαρο, γύλος : Ἀριστλ.ΖΙ 610b,6, Νουμήν.π.Ἀθήν.7,304F ἰουλίδας ἔφειν μὲν ἐν ἅλμῃ, ὀπτᾶν δὲ ἐπὶ τηγάνου· || νεώτ. ζωολ. γένος ἰχθύων φαρυγγογνάθων τῆς οἰκογεν. τῶν λαβριδῶν.

ἰουλόπεζος-ον (πέζη) σχόλ. ὁ ἔχων πολλοὺς πόδας, οἷον ὁ πολύπους, ἡ σαρανταποδαροῦσα· || μτφ. ἐπὶ τῶν κωπῶν νεώς, ἡ ἔχουσα πολλὰς κώπας· Σχόλ.Λυκόφρ.23 «ἰουλόπεζοι, αἱ πολλὰς κώπας ἔχουσαι, ἐκ μεταφορᾶς τινος σκώληκος ἰούλου ὀνομαζομένου πολλοὺς πόδας ἔχοντος»· πρβλ. ἴουλος 6).

ἴουλος (ὁ) κ. νεώτ., συνήθ. κτ. πληθ. ὁ χνοῦς, τὸ χνούδι, αἱ κατὰ τὸ πρῶτον φυόμεναι κάτωθεν τῶν κροτάφων τρίχες : Ὀδ.Λ 319 πρίν σφωϊν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους ἀνθῆσαι, Αἰσχ.Ἑπτ.534 στείχει δ' ἴουλος ἄρτι διὰ παρηΐδων, Ἀντίπ.Θεσσ.6,198 ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους κειράμενος· 2) δέμα, δράγμα σταχύων, ἐξ οὗ ἡ Δημήτηρ ἐκλήθη Ἰουλώ· Ἡσ. «αἱ ἐκ τῶν δραγμάτων συναγόμεναι δέσμαι» : Σῆμ.π.Ἀθήν.14,618D σθένα δὲ καὶ ἐκ πολλῶν μίαν γενόμενα δέσμην οὔλους καὶ ἰούλους, καὶ τὴν Δήμητρα ὁτὲ μὲν χλόην ὁτὲ δὲ Ἰουλώ, Ἀρτεμίδ.2,24· 3) ᾠδή τις πρὸς τιμὴν τῆς Δήμητρος : Σῆμ.π.Ἀθήν.14,618E τοὺς ὕμνους τοὺς εἰς τὴν θεὸν οὔλους καλοῦσι καὶ ἰούλους· 4) τὸ πράσινον περικάλυμμα τοῦ λεπτοκαρύου· Φώτ. «τὸ ἐπὶ τοῖς καρύαις ἄνθος» : Θεόφρ.ΦΙ 3,7,3· 5) τὸ ἄρρεν οὐλῶδες ἐξάνθισμα τῶν μονοοίκων φυτῶν, φαλίδα : Θεόφρ. 3,18,11· || νεώτ. βοταν. εἶδος βοτρυώδους ταξιανθίας· 6) κ. νεώτ. ἔνταμόν τι ἔχον πολλοὺς πόδας, πολύπους, σαρανταποδαροῦσα· Σχόλ. Ἀπολλ.2,979 «λέγεται δὲ ἴουλος ζῷόν τι θηρίδιον πολύπουν· ἑκατέρωθεν γὰρ ἔχει πολλοὺς πόδας, ὥσπερ ἡ σκολόπενδρα» : Ἀριστλ.ΖΙ 523b,18 ἔστι δ' ἔντομα καὶ ἄπτερα, οἷον ἴουλος καὶ σκολόπενδρα· || νεώτ. ζωολ. γένος μυριαπόδων τῆς οἰκογεν. τῶν ἰουλιδῶν· 7) εἶδος ἰχθύος, ἄ. ἰουλίς : Ἐρατοσθ.ἀπ.12 (πιθ. οὖλος).

ἰουλοφόρος-ον Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ὁ φέρων ἰούλους, τρίχας : Ἐπιγρ. ἀμφὶ γένυν χνοάων πρῶτον ἰουλοφόρον· 2) νεώτ. βοταν. ὁ φέρων βοτρυώδεις ταξιανθίας.

ἰουλοφυῶ-έω μσν. ἰουλίζω βλ.λ., χνοάζω.

ἰουλώδης-ους-ες εἶδος ἐντόμου, ὁμοιάζον πρὸς τὸν ἴουλον βλ.λ.6) : Ἀριστλ.ΖΜ 682a,5 καθάπερ τοῖς ἰουλώδεσι καὶ μακροῖς.

Ἰούνιος (ὁ) (λατ. junius) νεώτ. ὁ ἕκτος μὴν τοῦ πολιτικοῦ ἔτους, ἔχων 30 ἡμέρας, ὁ θεριστής.

ἰοῦνκος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ποωδῶν, τὸ βοῦρλο.

ἰουράσιος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Ἰούραν· || νεώτ. γεωλ. ἰουράσιος περίοδος (ἡ μεσαία τῶν τριῶν περιόδων τοῦ μεσοζωϊκοῦ αἰῶνος)· || ἰουράσιος διάπλασις στρωμάτων (ἡ κατὰ τὴν ἀνωτέρω περίοδον σχηματισθεῖσα διάπλασις).

ἰουράτωρ-ορος (ὁ) πάπ. ὁ ἔνορκος δικαστής.

ἰουρινεία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν συνθέτων.

ἰούρτη (ἡ) νεώτ. εἶδος καλύβης ἐκ ξυλίνου σκελετοῦ κεκαλυμμένου διὰ δερμάτων χρησιμοποιουμένη ὑπὸ τῶν Λαπώνων καὶ Σαμογετῶν.

ἰουστιεία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν ἀκανθωδῶν.

ἰουστινιάνειος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Ἰουστινιανὸν τὸν Α', ἡ γενόμενος τῇ ἐμπνεύσει αὐτοῦ : ἰουστινιάνειος νομοθεσία,- ἰουστινιάνειος κῶδιξ.

ἰοῦτα (ἡ) νεώτ. εἶδος ἐτησίου φυτοῦ τοῦ γένους κόρχορος· 2) κτ. πληθ. κλωστικαὶ ἶνες ἐξαγόμεναι ἐκ τοῦ ἄνω φυτοῦ καὶ ἄλλων εἰδῶν τοῦ αὐτοῦ γένους, τζιούτα, γιούτα.

ἰοῦ ἐπιφ. ἀηδίας, ἀποστροφῆς : Αἰσχ.Ἱκ.82,8 (κτ. σχολ. πιθ. ἐφθ.).

ἰοφοβία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νοσηρὰ κατάστασις ψυχοπαθείας ἐκδηλουμένη διὰ φόβου πρὸ πᾶν δηλητήριον ἢ οὐσίαν θεωρουμένην δηλητηριώδη.

ἰοφόρος-ον (ἰός-φέρω) μτγν. ὁ φέρων ἰόν, ὁ δηλητηριώδης : Ὀππ.Κυν.3,433.

ἰοχέαιρα (ἡ) (ἰός-χέω) ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος, ἡ ἐκχέουσα βέλη, ἡ τοξεύτρια· Ἡσ. «ἰοχέαιρα· τοξοφόρος. ἢ ἰοὺς χέουσα. ἢ ἰσχυρά. ἢ βέλεσι χαίρουσα» : Ἰλ.Ε 53 Ἄρτεμις ἰοχέαιρα, Πίνδ.Π 2,9· || ὡς οὐσ. : Ἰλ.Φ 480 νείκεσεν ἰοχέαιραν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν· || ὁμ. ἐπὶ τῆς φαρέτρας : Μνασάλκ.ΑΠ 6,9 ἰοχέαιρα φαρέτρα· 2) ἐπίθ. ὄφεως, ὁ ἐκχέων ἰόν, δηλητηριώδης : Νίκ.π.Ἀθήν. 3,99B ἰοχέαιραν τὴν ἀσπίδα τὸ ζῷον.

ἰόχρους-οος-ουν-οον νεώτ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ἴου, ἰοβαφής, μενεξεδένιος.

ἰόχρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν σολαναειδῶν.

ἶπαμα Ἡσ. «κάμνη».

ἶπαρ αἰολ. ἀντὶ ὕπαρ βλ.λ.

ἰπεκακουάνα (ἡ) νεώτ. βοταν. κ. φαρμακ. κ. ἰπέκα ρίζα διαφόρων ἐξωτικῶν φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν ρουβιοειδῶν χρησιμοποιουμένη ὡς φάρμακον ἐμετικόν.

ἰπνασία Ἡσ. «γαστήρ. Ταραντῖνοι».

ἰπνευτής (ὁ) (ἰπνεύω) μτγν. κ. γλωσσ. ὁ φρύγων τι ἐν κλιβάνῳ, ὁ φούρναρης : Φανί.ΑΠ 6,299 καὶ τρύφος ἰπνεύτα πυαλέου φθόιος πάρκειται σῦκόν τε μελαντραγὲς (πιθ. ἀντὶ ἰπνίτης).

ἰπνεύω ἢ -ομαι (ἰπνός) Ἐπιγρ. κ. Ἡσ. φρύγω, ξηραίνω τι ἐν τῷ κλιβάνῳ : Ἐπιγρ. καὶ τὰς ζακόρος [μὲ ἔχεν οἴ]κεμα. ταμιεῖον ἐμ πόλει μεδὲ ἰπνε[ύεσθαι]· || κ. παθ.· Ἡσ. ἐν λ. ἐκοδομεύετο· «ἐφρύγετα, ἰπνεύετο» (κῶδ. ὑπνεύετο)· 2) ρηματ. π. ἰπνευτής.

ἴπνη (ἡ) (ἵπταμαι) μτγν. τὸ πτηνὸν δρυκολάπτης, τσιμπλιτάρα : Ἀντωνῖν.Λιβ.21,6· πρβλ. ἵππα.

ἰπνή (ἡ) Ἡσ. «ἐφιππίς. Σικελοί».

ἰπνίον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ἰπνὸς βλ.λ. : Διεύχ.π. Ὀρειβ.4,5,2.

ἴπνιος-α-ον (ἰπνός) ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἰπνόν, τὸν κλίβανον, τὸν φοῦρνον· || Ἡσ. «ἴπνια· τὰ καθάρματα τοῦ ἰπνοῦ»· 2) ἡ κόπρος τῶν ζῴων: Καλλ.ἀπ.216, Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.832 ἴπνια λύματα· πρβλ. ἰπνὸς ἐν εἰδ. σημ.

ἰπνίτης (ὁ) (ἰπνός) ὁ ὀπτηθεὶς ἐν κλιβάνῳ, ὁ φημένος στὸ φοῦρνο : Ἱππ.Δι.2,42 ἰπνῖται ἄρτοι, Τιμοκλ.33 θερμῶν ἰπνιτῶν ἤσθιον, Φανί.ΑΠ 6,299 (δ.ἀνάγν. ἰπνευτά).

ἰπνοδόμαν Ἡσ. «τὴν φρυγίαν. Κρῆτες».

ἰπνοκαής-οῦς-ές (ἰπνός-καίω) μτγν. ὁ ὀπτηθεὶς ἐν κλιβάνῳ : Λουκ.Λεξιφ.6 οἶν δὲ ὅλον ἰπνοκαῆ εἴχομεν.

ἰπνοκαύστης (ὁ) (καίω) γλωσσ. ὁ καίων τὸν ἰπνόν, τὸν κλίβανον, ὁ ἀρτοποιός, ὁ φούρναρης.

ἰπνοκαύτης (ὁ) γλωσσ. ὁ ἰπνοκαύστης βλ.λ.

ἰπνοκήλιον (τὸ) (ἰπνός) ἀρχ. λεξ. ἡ τρύπα δι' ἧς ἀνάπτεται ὁ κλίβανος· Ἡσ. «φρύγιον, οἱ δὲ τὴν ὑπόκαυσιν τοῦ ἰπνοῦ».

ἰπνολέβης-ητος (ὁ) μτγν. ἐν ἀναφορᾷ πρὸς λουτρά, λέβης κτιστὸς κατάλληλος πρὸς θέρμανσιν ὕδατος : Λουκ.Λεξιφ.8 ὁ μέντοι ἰπναλέβης ὑπερπαφλάζων ἐς κεφαλὴν ἡμῖν ἐπέτρεπε τοὺς ἄνθρακας, Ἀθήν.3,98C.

ἰπνολεβήτιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ἰπνολέβης βλ.λ. : Πολυδ.10,66.

ἶπνον [τὸ] τὸ φυτὸν ψευδιππουρὶς βλ.λ. ἡ κοινή : Θεόφρ.Φ| 4,10,1.
ἰπνοπλάθης [ὁ] μτγν. ἰπνοπλάθος : Πολυδ.7,163.
ἰπνοπλάθος [ὁ] (πλάσσω) ὁ ἐργαζόμενος ἐν κλιβάνῳ ἢ καμίνῳ, ὁ κεραμεύς, τσουκαλάς : Πλάτ. Θεαίτ.147A **πηλὸς ὁ τῶν ἰπνοπλάθων** [δ.γρ.-**αθῶν**]· πρβλ. καροπλάθος.
ἰπνοπλάστης [ὁ] (πλάσσω) μτγν. ὁ ἰπνοπλάθος βλ.λ. : Γαλ.Θρασ.43.
ἰπνοποιός-όν (ποιῶ) μτγν. ὁ κατασκευάζων ἰπνούς, κλιβάνους, φούρνους : Λουκ.Προμ.2,Θεμίστ.Λόγ.2,256D.
ἰπνός [ὁ] κ. μσν. κλίβανος, φοῦρνος, κάμινος : Ἡρ.5,92,8 **ὅτι ἐπὶ ψυχρὸν τὸν ἰπνὸν Περίανδρος τοὺς ἄρτους ἐπέβαλε,** Δίφιλ.Σ π.Ἀθήν. 2,54A **τὰ δ' ἐν τοῖς** ἰπνοῖς **φρυγόμενα ὀλιγότροφα,** Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,349 **ἔστι δὲ τοῦτο κάτω τῶν ἀνακτόρων .. παρὰ τὸν ἰπνόν**· ‖ συνήθ. ὁ τῶν βαλανείων βλ.λ., δι' οὗ θερμαίνουσι τὸ πρὸς λουτρὸν ὕδωρ κ. συνεκδ. αὐτὸς ὁ τοῦ θερμοῦ λουτροῦ χῶρος : Ἀριστφ.Σφ.139 **ὁ γὰρ πατὴρ εἰς τὸν ἰπνὸν εἰσελήλυθεν**· **2)** ὁ τόπος ἐν ᾧ εὑρίσκεται ὁ κλίβανος, τὸ μαγειρεῖον, ἡ ἑστία: Ἀριστφ.Σφ.837 **ὁ κύων παρᾴξας εἰς τὸν ἰπνὸν** **3)** λαμπτήρ, φανός, θερμάστρα : Ἀριστφ.Εἰρ.841 **ἰπνοὺς ἔχοντες,** Αἰλ.Ζ| 2,8· **4)** κοπρών, ἀπόπατος· Ἡσ. **«** Ἀριστοφάνης ἐν Κωκάλῳ καὶ τὸν κοπρῶνα αὐτὸς εἶπεν **»** : Ἀριστφ.άπ.353.
ἰπνῶ-όω φρύγω τι εἰς τὸν ἰπνόν, ξηραίνω, ψήνω : Πίνδ.άπ.168 **ἐς ἀνθρακιὰν στέφαν πυρὶ ἰπνοῦν τε σώματα** (ἀντὶ ὑπνόοντε)· ‖ κ. παθ. μτφ. πιέζομαι : Αἰσχ.Πρ.365 **ἰπνούμενος ῥίζαισιν Αἰτναίαις ὕπο** (διορθ. ἰπούμενος).
ἰπνών-ῶνος [ὁ] Ἐπιγρ. κοπρών, σωρὸς κόπρου : ἰπνὼν **ἄθυρος ἐν κήπῳ.**
ἰποκτόνος-ον (ἶπ ἶψ-κτείνω) μτγν. ἐπίθ. τοῦ Ἡρακλέους ἐν Ἐρυθραῖς, ὁ φονεύων τοὺς φθείροντας τὰς ἀμπέλους ἶπας, σκώληκας : Στράβ.13,1,64 **ἰποκτόνον δὲ παρ' Ἐρυθραίοις τοῖς τὸν Μίμαντα οἰκοῦσιν.**
ἰπομοία [ἡ] νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **περιαλλοκαυλοειδῶν,** καμπανέλλα.
ἶπος [ὁ ἢ τὸ] κ. μσν. τὸ πῖπτον ἐπὶ τοῦ ποντικοῦ ξύλον καὶ κατέχον αὐτόν, ὁ σκάνταλος τῆς μυάγρας, τῆς ποντικοπαγίδας : Πολυδ.10,155, Εὐστ. 16,40· πρβλ. κ. εἶπος· **2)** πᾶν τὸ βαρῦνον, πιέζον, βάρος, φορτίον : Ἀρχίλ.169· ‖ εἰδ. βάρος ἐν χρ. εἰς τὴν χειρουργικήν : Ἱππ.Μοχλ.38· ‖ κτ. ποι. παρομοίωσιν τὸ ἡφαίστειον ὄρος Αἴτνα, διὰ τὸ βάρος του τὸ πιέζον τὸν κρατοῦντα αὐτὸ Τυφωέα : Πίνδ.Ο 4,8 **ἶπος ἀνεμόεσσα.**
Ἵππα [ἡ] Ἡσ. «δρυοκόλαψ»· ‖ ὡς κύρ. ὄν. **Ἵππα** ἡ τροφὸς τοῦ Διονύσου : Ὀρφ.Ὕμν.48,4.
ἱππαγορά [ἡ] νεώτ. τόπος ἔνθα πωλοῦνται καὶ ἀγοράζονται ἵπποι, ἀλογοπάζαρο.
ἱππαγρέται-ῶν [οἱ] (ἀγρέω) τρεῖς ἄρχοντες ἐν Σπάρτῃ, οἵτινες ἐξέλεγον τριακοσίους ἐπιλέκτους ἱππεῖς ἐκ τῶν ἐφήβων, ὅπως ὑπηρετῶσιν ὡς σωματοφύλακες τοῦ βασιλέως : Ξεν.Ἑλλ.3,3,9 **τὸν πρεσβύτατον τῶν ἱππαγρετῶν κέλευέ σοι συμπέμψαι,** Ἀρχύτ.π.Στοβ.4,1,138· ‖ κ. κτ. ἑν. εἷς τῶν τριῶν ἱππαγρετῶν : Θουκ.4,38 **τοῦ δὲ μετ' αὐτὸν ἱππαγρέτου ἐφῃρημένου.**
ἵππαγρος [ὁ] μτγν. ἵππος ἄγριος βλ.λ. : Ὀππ. Κυν.3,252.
ἱππᾰγωγός-όν κ. **νεώτ.** ὁ φέρων ἵππους, ἰδ. ἐπὶ τῶν πλοίων, δι' ὧν μετέφερον ἱππικὸν στράτευμα : Ἡρ.6,48 **ἱππαγωγὰ πλοῖα,** Θουκ.2,56 **ἱππαγωγὸς ναῦς,** Δημ.44 **ἱππαγωγοὶ τριήρεις**· ‖ κ. μ. **ἱππαγωγός** [ἡ] : Ἀριστφ.Ἱππ.599 **εἰς τὰς ἱππαγωγοὺς εἰσεπήδων ἀνδρικῶς**· ‖ ἐν Ἐπιγρ. **Ἱππαγωγός** ὡς κύρ. ὄν. πλοίου.

ἱππάζομαι δωρ., μέλλ. γ' ἑν. ἱππασεῖται, ἐλαύνω ἵππους, ὁδηγῶ ἅρμα : Ἰλ.Ψ 426 **Ἀντίλοχ' ἀφραδέως ἱππάζεαι**· ‖ βραδύτ. ἱππεύω : Ἡρ. 4,114 τοξεύομεν καὶ ἀκοντίζομεν καὶ ἱππαζόμεθα, Ἱππ.Ἀέρ.17 **ἱππάζονται καὶ τοξεύουσι,** Ἀριστφ.Νεφ.15 **ἱππάζεταί τε καὶ ξυνωρικεύεται**· ‖ κ. μτ. τοῦ ἵππου : Ἡρ.4,110 **ἱππάζομαι ἐφ' ἵππων,** Ξεν. Ἱππ.10,1 **ἱππάζεται ἵππῳ**· ‖ σπαν. ἐν τῷ ἐνέργ. : Πολυδ.1,182 **ἱππάσαι πῶλον**· **2)** παθ. ἐπὶ τοῦ ἵππου, ἐλαύνομαι ἢ ἱππεύομαι : Πλάτ.Ἴων 540B **ἵππους εὖ καὶ κακῶς ἱππαζομένους**· ‖ ὁμ. δαμάζομαι, τιθασεύομαι, ὅπως ἱππεύωμαι εὐχερῶς : Ξεν.Ἱππ.3,1· **3)** μτ. αἰτ. τόπ. διέρχομαι ἐφ' ἵππου, περνῶ ἔφιππος : Πλούτ.Κάμ.23 **ἱππάζεσθαι χώραν,** Διόδ.Σ 13,88 **ἱππάζεσθαι τὰς ὁδούς.**
ἱππᾰΐς-ΐδος [ἡ] ἐπίγρ. ὑπερδωρ.ικὸν τοῦ ἱππηΐς, θηλ. τοῦ ἱππικὸς βλ.λ.2) : Ἑλλ.Ἐπιγράμμ. **ἱππαῒς πόρπα** (πόρπη συγκρατοῦσα τὸ ἱμάτιον τοῦ ἱππότου Ρωμαίου).
ἱππαιχμία [ἡ] σχόλ. ἱπποτικὴ πρᾶξις : Σχόλ.Πινδ. Ν 1,23.
ἱππαίχμος-ον ὁ πολεμῶν ἐπὶ ἵππου, ἔφιππος : Πίνδ.Ν 1,17 **λαὸν ἱππαιχμον.**
ἱππᾴκη [ἡ] τυρὸς ἐκ γάλακτος φορβάδος π. Σκύθαις : Ἱππ.Ἀέρ.18 **ἱππάκην τρώγουσι· τοῦτο δ' ἐστὶ τυρὸς ἵππων**· **2)** εἶδος φυτοῦ : Διοσκ.2,75.
ἱππάκης [ὁ] μσν. ἱππάκη βλ.λ. : Εὐστ.916,16.
ἱππᾰκοντιστής [ὁ] μτγν. ἱππεὺς ἀκοντιστής : Αἰλ.Τακτ.2,13, Ἀρρ.Ἀν.4,4,7, Πολυδ.1,131.
ἱππᾰλεκτρυών-όνος [ὁ] μυθῶδές τι ζῷον, οἷος κ. ὁ γρὺψ βλ.λ., ἵππος ὁμοῦ καὶ ἀλεκτρυών : Αἰσχ.άπ.134.
ἱππᾰλέος-α-ον μτγν. ποι. τ. **ἀντὶ** ἱππικὸς **βλ.λ.** : Ὀππ.Κυν.1,169.
ἱππαλίδας [ὁ] ποι. ἐκτετ. τ. τοῦ ἱππεὺς βλ.λ.
Ἵππᾰλος [ὁ] μτγν. ὄνομα τῶν περιοδικῶν βιαίων ἐτησίων ἀνέμων (μουσσώνων) τῶν πνεόντων ἐν τῷ Ἰνδικῷ Ὠκεανῷ : Περίπλ.Ἐρ.Θαλ.57 (ἀμφ.).
ἱππαναβάτης [ὁ] πάπ. ἱππεὺς βλ.λ.
ἱππάνθρωπος [ὁ] (ἵππος-ἄνθρωπος) μτγν. κ. μσν. ὁ κένταυρος : Γαλ.Χρ.Μορ.3,1, Εὐστ.1909,53.
ἱππαπαῖ κραυγὴ τῶν ἱππέων, παρῳδ. τῆς κραυγῆς τῶν κωπηλατῶν ρυππαπαῖ : Ἀριστφ.Ἱππ.602 **ἀνεβρύαξαν, ἱππαπαῖ τίς ἐμβαλεῖ ;**
ἱππαρίδιον [τὸ] μσν. ὑποκορ. τοῦ ἵππος βλ.λ. : Εὐστ.Θεσσ.97.
ἱππάριον [τὸ] κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ ἵππος, μικρὸς ἵππος : Πάπ., Ἀρρ.Τακτ.19,3, Διήγ. Ἀχιλλ.365 **φαρία καὶ ἱππάρια ὑπόσελλα τοῦ δρόμου**· **2)** γηραιὸς ἵππος, παλιάλογο : Ξεν.ΚΠ 1,4, 19 **ἐπὶ πονηρῶν ἱππαρίων ἄγουσιν ἡμῶν τὰ χρήματα,** Πλούτ.Φιλ.7 **φαύλοις ἱππαρίοις**· **3)** Ἐπιγρ. ἀγαλμάτιον ἵππου· **4)** νεώτ. **ἱππάριον τοῦ Πικερμίου** [τὸ] γένος ζῴων τῆς ὁμοιογεν. τῶν **ἱππιδῶν,** ἀπαντώντων ἐν ἀπολιθώσει, εὑρεθὲν ἐν τοῖς γεωλογ. **στρώμασι** τοῦ Πικερμίου Ἀττικῆς· **5)** ὁμ. νεώτ. βοηθητικὸν μηχάνημα εἰς ἐργοστάσια κ. ἀτμόπλοια.
ἱππαρμοστής [ὁ] λακ. ἀντὶ ἵππαρχος βλ.λ. : Ξεν.Ἑλλ.4,4,10 **Πασίμαχος ὁ ἱππαρμοστής.**
ἱππάρχης [ὁ] μτγν., δωρ. -άρχας, γενικ. ἐν Ἐπιγρ. -άρχεω ἵππαρχος βλ.λ.1) : Πολύβ.10,22,6 **κατασταθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ἱππάρχης ἐν τοῖς προειρημένοις καιροῖς,** Πλούτ.Τιμ.32· ‖ κ. ἐν Σπάρτῃ, ἀρχηγὸς ἱππικοῦ : Πολύβ.3,87,9 **κατέστησαν ἱππάρχην Μάρκον Μινύκιον,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.5,75.
ἱππαρχία [ἡ] κ. νεώτ. τὸ ἀξίωμα τοῦ ἱππάρχου βλ.λ.1) : Ξεν.Ἀθ.1,3· ‖ ὁμ. τὸ ἀξίωμα τοῦ ἱππάρχου βλ.λ.2) : Δίων Κ άπ.36,26, Ἰω.Λυδ.2,13· **2)** σῶμα ἱππικοῦ διοικούμενον ὑπὸ τοῦ ἱππάρχου: Πολύβ.10,23,4 **εἰς ἴλας, εἰς ἱππαρχίας,** Διόδ.Σ 17, 57, Στράβ.17,1,12 **εἶναι καὶ ἱππαρχίαι τρεῖς ὁμοίως**

διατεταγμένοι κατὰ τοὺς ἐπικαιρίους τόπους, Πλούτ.Εὐμ.7 **δύο ἱππαρχίας ξενικάς·** ‖ σῶμα ἱππικοῦ ἐκ 512 ἀνδρῶν : Ἀσκληπιόδ.7,11.

ἱππαρχικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ἵππαρχον· ‖ ὁμ. **ἡγεμονία ἱππαρχική** ἱππαρχία· Σουΐδ. ἐν λ. ἵππαρχος· ‖ **ἱππαρχικόν ἐστι εἶναι ἔργον** τοῦ ἱππάρχου : Ξεν.Ἱππαρχ.5,1· ‖ ὡς οὐσ. **ἱππαρχικός** (ὁ) (λόγος) τίτλος πραγματείας τοῦ Ξενοφῶντος.

ἵππαρχος (ὁ) ὁ ἄρχων τοῦ ἵππου, ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος : Πινδ.Π 4,45 **υἱὸς ἱππάρχου Ποσειδάωνος ἄναξ·** **2)** διοικητὴς ἱππικοῦ : Ἡρ.7,154 **ἵππαρχος τῆς ἵππου·** ‖ κ. ἐν Ρωμ. ὁ ἀρχηγὸς ἱππικοῦ : Διόδ.Σ 12,64 **ἵππαρχον Λεύκιον Ἰούλιον ἐποίησαν,** Πλούτ. Κάμ.5· ‖ **ἐν Ἀθήν.** εἷς τῶν αἱρετῶν δύο ἱππάρχων, οἵτινες εἶχον ὑφ' ἑαυτοὺς δέκα φυλάρχους : Ἀριστοφ.Ὄρν.799 **ἡρέθη φύλαρχος εἶθ' ἵππαρχος,** Λυσ.16,8, Πλάτ.Νόμ.755C **ἱππάρχους καὶ φυλάρχους καὶ τῶν πεζῶν φυλῶν κοσμητὰς τῶν τάξεων·** ‖ κ. ἀλλαχοῦ : Θουκ.4,72 **τὸν ἵππαρχον τῶν Βοιωτῶν καὶ ἄλλους τινὰς . . ἀποκτείναντες,** Ὑπερείδ.Λυκόφρ.17 **ἵππαρχον εἰς Λῆμνον χειροτονεῖν.**

ἱππαρχῶ-έω εἶμαι ἵππαρχος, διευθύνω τὸ ἱππικόν : Ἡρ.9,20 **ἱππάρχεε Μασίστιος εὐδοκιμέων παρὰ Πέρσῃσι,** Δημ.570 **ἱππάρχεε τῶν ἱππέων·** ‖ κ. ἀπολ. : Ξεν.Ἀγησ.2,4 **ἱππαρχῶν ἀνέστρεψέ τε καὶ μαχόμενος σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἀποθνήσκει,** Ὑπερείδ.Λυκόφρ.14 **οἱ ἱππαρχηκότες·** ‖ παθ. ὑπηρετῶ ὑπὸ ἵππαρχον : Ἀριστλ.Πολιτ. 1277b,10 **ἱππαρχεῖν ἱππαρχηθέντα, στρατηγεῖν στρατηγηθέντα καὶ ταξιαρχήσαντα.**

ἱππάς-άδος (ἡ) ἐν χρ. ὡς θηλ. τοῦ ἱππικὸς βλ.λ. 1) : Ἡρ.1,80 **ἄνδρας ἐπ' αὐτάς** (τὰς καμήλους) ἀνέβησε **ἱππάδα στολὴν [ἐν]εσταλμένους,** Δίων Κ 38,14 **ἱππὰς ἐσθής,** Ἡρωδιαν.5,1,5 **ὄντα με ἐκ τῆς ἱππάδος τάξεως·** ‖ θυσίαι ἱππάδες αἱ προσφερόμεναι ὑπὸ τῆς τάξεως τῶν ἱππέων· Ἡσ.· ‖ **πύλαι ἱππάδες** ὄν. πύλης τινὸς τῶν Ἀθηνῶν· **2)** ὡς οὐσ. ἡ ἱππὰς ἡ δευτέρα ἐκ τῶν τεσσάρων τάξεων τῶν πολιτῶν ἐν Ἀθήναις, ἡ τῶν ἱππέων : Ἀριστλ.Πολιτ.1274a,21 **ἐκ πεντακοσιομεδίμνων καὶ ζευγιτῶν καὶ τρίτου τέλους τῆς καλουμένης ἱππάδος·** ‖ μτγν. ὁμ. ἡ λ. ἐν χρ. ὡς οὐσ. κ. ἐπὶ τῆς ἐν Ρώμῃ τάξεως τῶν ἱππέων : Δίων Κ 40,57· **3)** ὁμ. ὡς οὐσ. ἱππάς ὁ φόρος εἰς ὃν ὑπεχρεοῦτο ὁ εἰς τὴν τάξιν τῶν ἱππέων ὑπηγμένος ἐν Ἀθήναις : Ἰσαῖ.7,39 **ἱππάδα τελεῖν,** Ἀριστλ.Ἀθ.7,4 **ἀντὶ τέλους ἱππάδ' ἀμειψάμενος,** Πλούτ.Σόλ.18 **καὶ τούτους ἱππάδα τελοῦντας ἐκάλουν·** **4)** ὁμ. ὡς οὐσ. παιδιά τις παιδική : Πολυδ.9,122· **5)** Ἐπιγρ. **ἱππάδες** ἀγῶνες ἱππικοί· **6)** μτγν. ἡ ἵππος, ἡ φοράδα : Ὀππ.Κυν.1,162, Ἱππιατρ.14.

ἱππασία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἱππεύειν, ἡ ἱππευτικὴ γύμνασις : Ἀριστοφ.Ἀχ.1165 **οἴκαδ' ἐξ ἱππασίας βαδίζων·** ‖ ὁμ. **ἱππασίαν ποιεῖσθαι** ἱππάζεσθαι, ἐκτελεῖν πορείαν ἐφ' ἵππου : Ξεν.Ἱππ.8,9· ὁμ. κ. **ἱππασίαν ἱππάσασθαι** : Ξεν.Οἰκ.11,17· **2)** ἡ παρέλασις ἱππικοῦ, ἡ ἱπποδρομία : Ξεν.Ἀν.2,5,33 **τὴν ἱππασίαν ἐθαύμαζον ἐκ τοῦ στρατοπέδου ὁρῶντες·** ‖ Ἐπιγρ. ἱππικοὶ ἀγῶνες· **3)** συνεκδ. τὸ ἐλαύνειν ἅρμα, ἁρματηλασία : Λουκ.Θε.Δ 12,1· **4)** μτγν. τὸ ἱππικόν : Ἀρρ.Ἀν.4,4,7 **ἐξελίσσειν τὴν ἱππασίαν ἐς κύκλους·** **5)** νεώτ. εἰδ. κ. θέσις τις τοῦ σώματος ἐν τῇ ἐνοργάνῳ γυμναστικῇ.

ἱππάσιμος-η-ον κ. νεώτ. ἐπὶ τόπου, ὁ κατάλληλος πρὸς ἱππασίαν, ἱππήλατος : Ἡρ.2,108 **Αἴγυπτον τὸ πρὶν ἐοῦσαν ἱππασίμην καὶ ἁμαξευομένην** (ἀντίθ. ἄνιππος), Ξεν.ΚΠ 1,4,14 **ἱππάσιμα χωρία,** Αἰλ.Τακτ.6,6, Πολύβ.10,49,5 **τῶν πεδίων ἱππασίμων ὑπαρχόντων·** ‖ τὸ οὐδ. ἱππάσιμον τὸ πεδινόν : Ξεν.Ἑλλ.7,2,12 **ἐπιδιώκοντες μέχρι τοῦ ἱππασίμου,** Αἰλ.Τακτ.8,4 **τὰ ἱππάσιμα τῆς χώρας ἄνιππα ποιεῖν·** ‖ κ. μτφ. : Πλούτ.Ἀλέξ.23 **τοῖς κόλαξιν ἑαυτὸν ἀνεικῶς ἱππάσιμον** (ἀφήσας τὸν ἑαυτόν του νὰ τὸν καβαλλικεύσουν οἱ κόλακες).

ἱππάσιον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ ἵππος βλ.λ. : Θεόγνωστ.Καν.125.

ἵππασμα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ ἱππεύειν, ἵππευμα, καβαλλίκεμα : Ἀχιλλ.Τάτ.1,13.

ἱππασμός (ὁ) σχόλ. κ. μσν. ἵππασμα βλ.λ. : Σχόλ.Εὐρ.Ἑλ.1355, Νικ.Χων.ἐν Σάθ.1,79 **ἱππασμὸς ὁμοῦ καὶ βοὴ καὶ βολή.**

ἱππαστήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ἱππευτὴς βλ.λ., μτφ. ἐπὶ τοῦ μύωπος : Ἀσκληπιάδ.ΑΠ 5,202 **τὸν ἱππαστῆρα μύωπα·** **2)** ὁ δι' οὗ ἱππάζεται, ἐλαύνεται ὁ ἵππος : Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 7,424 **ἱππαστὴρ κημός.**

ἱππαστής (ὁ) ἐπὶ ἵππου, ὁ κατάλληλος πρὸς ἱππασίαν, ὁ πρὸς ἱππασίαν, ἄλογο τῆς καβάλλας : Ξεν.Ἱππ.10,17· **2)** μτγν. ἐπὶ προσ., ὁ ἱππευτής, ὁ καβαλλάρης : Λουκ.Ἔρωτ.46 **ἱππαστὴν ὡς κάστορα.**

ἱππαστί (ἡ) ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. καθ' ὃν τρόπον κάθηταί τις ἐπὶ τοῦ ἵππου, καβάλλα, καβαλλικευτά : Ἡσ. «**ἱππαστὶ καθίζειν·** ὅταν οἱ παῖδες ἐπὶ τῶν ὤμων περιβάδην καθέζωνται».

ἱππαστικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐπιδίδων εἰς τὴν ἱππασίαν : Πλούτ.Ἀλκ.23 **ῥᾴθυμος, ἐν Θρᾴκῃ μεθυστικός, ἐν Θετταλοῖς ἱππαστικός.**

ἱππαστός-ή-όν ὃν δύναταί τις νὰ ἱππεύσῃ : Ἀριστλ.ΖΙ 576b,17 **τῶν ἱππαστῶν γίγνεται μικρὸς διὰ τὴν τρῖψιν· . . τῶν δὲ μὴ ἱππαστῶν μέγας.**

ἱππάστρια (ἡ) μτγν. ἐπὶ καμήλων, ἡ δρομευτική, ἡ δρομάς : Πλούτ.Εὐμ.15 **ἔπεμψαν ἱππαστρίαις καμήλοις ἀγγέλους πρὸς Πευκέσταν·** **2)** νεώτ. ἐπὶ γυναικός, ἡ ἠσκημένη εἰς τὸ ἱππεύειν, ἡ ἱππεύουσα, ἡ ἱππεύς : **πολλαὶ Ἀγγλίδες εἶναι** ἐξαίρετοι ἱππάστριαι.

ἱππάφεσις-εως (ἡ) μτγν. ἀφετηρία ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ : Πολύβ.ἀπ.52, Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,68.

ἱππαφίδες γλώσσ. τοῦ ἱππάφεσις βλ.λ.

ἱππέαστρον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν ἀμαρυλλιδοειδῶν.

ἱππεία (ἡ) (ἱππεύω) ἐπιτηδειότης ἢ ἐμπειρία εἰς τὸ ἱππεύειν ἢ ἐλαύνειν ἵππους : Σοφ.Ἠλ.505 **πολύπονος ἱππεία·** ‖ κ. κτ. πληθ. : Εὐρ.374 **ἱππείαις ἐδάμαζον·** **2)** ἱππικόν : Ξεν.Ἀν.5,6,8 **ἱππείαν ἣν αὐτοὶ οἱ βάρβαροι νομίζουσι κρείττω εἶναι ἁπάσης τῆς βασιλέως ἱππείας·** **3)** ἱπποφορβία, ἱπποτροφία βλ.λς : Στράβ.5,1,9 **ἐνδόξου γενομένης ἐνθένδε ἱππείας.**

ἵππειος-α-ον (ἵππος) κ. νεώτ., δ.γρ. π. τραγ. **ἵππιος** ὁ ἀνήκων εἰς ἵππους ἢ ἵππον ἢ ὁ ἐξ ἵππου προερχόμενος : Ἰλ.Ε 799 **ἱππείου δὲ θεὰ ζυγοῦ ἥψατο,** αὐτ.Ο 537 **ῥῆξε δ' ἀφ' ἵππειον λόφον αὐτοῦ** (τὸ ἐξ ἱππείων τριχῶν λοφίον), Πινδ.Ν 9,22 **χαλκέοις ὅπλοισιν ἱππείοις τε σὺν ἔντεσιν,** Σοφ. Ἀντ.340 **ἱππείῳ γένει πολεύων,** Ἀριστλ.ΖΙ 522a,28 **τὸ δὲ ἵππειον καὶ τὸ ὄνειον** (γάλα) **μίγνυται εἰς τὸν φρύγιον τυρόν** (ἀλογινό), Ποσείδ.Ἰατρ.π.Γαλ. 19,712, Ἐπιγρ. **κάλω ἱππείω δύο, - ἵππειον κρέας** (ἀλογήσιο)· **2)** Ἐπιγρ. **ἵππειος** (ὁ) ὡς οὐσ. ὄνομ. μηνὸς εἰς τὸ Θρόνιον.

ἱππείως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἵππειον βλ.λ. : Δαμάσκ.Ἀρχ.58.

ἱππελάτης (ὁ) μτγν. ὁ ἐλαύνων ἢ ἱππεύων ἵππους : Ὀππ.Κυν.1,95· ‖ θηλ. **-άτειρα** : Ὀρφ.Ὕμν.32,12.

ἱππέλαφος (ὁ) κ. νεώτ. ἵππος καὶ ἔλαφος, πιθ. τὸ ζῷον ἀντιλόπη : Ἀριστλ.ΖΙ 498b,32 **ἔχει δὲ καὶ ὁ ἱππέλαφος καλούμενος ἐπὶ τῇ ἀκρωμίᾳ χαίτην·** ‖ νεώτ. ζωολ. γένος ζῴων θηλαστικῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **ἐλαφιδῶν.**

ἱππεμπορεία (ἡ) νεώτ. τὸ ἐμπόριον τῶν ἵππων.

ἱππέμπορος (ὁ) νεώτ. ἔμπορος ἵππων, ἀλογοέμπορος, ἀλογάρης, ἀλογάς, ἀλογατάρης, τσαμπάζης.

ἱππεραστής (ὁ) μτγν. ὁ λίαν ἀγαπῶν τοὺς ἵππους : Αἰλ.Ζ 2,28· πρβλ. φίλιππος.

ἵππερος (ὁ) [ἵππος-ἔρος] ἱππομανία [σχημ. κτ. τὸ ἴκτερος, ὕδερος] μτ. λογοπαιγνίου πρὸς τὴν λ. ἔρος (=ἔρως) : Ἀριστ.Νεφ.74 **ἵππερόν μου κατέχεεν τῶν χρημάτων.**

ἱππετοῦμαι Ἡσ. «ἠγώνισμαι. Λάκωνες».

ἵππευμα-ατος (τὸ) πορεία ἐφ' ἵππου ἢ ἐφ' ἅρματος : Εὐρ.ΙΤ 1428 **ὡς ἐκ θαλάσσης ἔκ τε γῆς ἱππεύμασι λαβόντες αὐτούς.**

ἱππεύς-έως (ὁ) [ἵππος] κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. γενικ. -ῆος ὁ ἐλαύνων ἐπὶ ἵππου, καβαλλάρης, ἀντίθ. πεζός : Σοφ.5,1 **ἱππείων στρατός**, Ἡρ.3,88 **τύπον ποιησάμενος λίθινον ἔστησε· ζῷον δὲ οἱ ἐνῆν ἀνὴρ ἱππεύς**, Αἰσχ.Πέρσ.14 **κοὔτε τις ἄγγελος οὔτε τις ἱππεὺς .. ἀφικνεῖται·** ‖ στρατιώτης ἀνήκων εἰς σῶμα ἱππικοῦ, ἠσκημένος εἰς τὸ ἱππεύειν καὶ μάχεσθαι ἀπὸ τοῦ ἵππου, ἀντίθ. ὁπλίτης, πεζός : Ἰλ.Μ 66 **οὔ πως ἔστιν καταβήμεναι οὐδὲ μάχεσθαι ἱππεῦσι**, αὐτ.Λ,151 [γρ.κώδ. ἱππεῖς], ἐν Ὀδ. ἅπαξ Ω 70 **πεζοί θ' ἱππῆές τε**, Ξεν.Ἀν.1,8,21 **συνεσπειραμένην ἔχων τὴν τῶν σὺν ἑαυτῷ ἑξακοσίων ἱππέων τάξιν** [ὁ Κῦρος], Ἀριστλ.Πολιτ.1270a,29 **χιλίους ἱππεῖς τρέφειν καὶ πεντακοσίους καὶ ὁπλίτας·** ‖ π. Ὁμ. ἱππῆες κ. οἱ βαρέως ὡπλισμένοι μαχηταὶ ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς ἐλαφρῶς ὡπλισμένους πεζοὺς καὶ τοξότας : Ἰλ.Δ 297 **ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι, πεζοὺς δ' ἐξόπισθε στῆσε·** 2) ὁ ἡνίοχος ἅρματος ἢ ὁ ἐκ τοῦ ἅρματος μαχόμενος πολεμιστής, ὅθ. κ. ὁ δι' ἅρματος μετέχων ἀγώνων ἁρματοδρομίας : Ἰλ.Ψ 262 **ἱππεῦσιν μὲν πρῶτα ποδώκεσιν ἀγλά' ἄεθλα θῆκε·** 3) Ἐπιγρ. κ. ὁ ἱπποκόμος, ὁ σεΐζης· 4) μτγν. τῆς πολιτείας ἱππεύς δημόσιος ταχυδρόμος : Ἀρισταίν.1,26· 5) ἱππεῖς ἐν κοινωνικῇ κ. πολιτικῇ ἐννοίᾳ, οἱ ἱππόται, οἱ ἀποτελοῦντες κτ. τὴν ἀρχαιότητα ἀριστοκρατικὴν τάξιν εἰς πολλὰς ἑλληνικὰς πόλεις : Ἀριστλ.Πολιτ. 1297b,18 **ἡ πρώτη πολιτεία .. ἐγένετο μετὰ τὴς βασιλείας ἐκ τῶν πολεμούντων, ἡ μὲν ἐξ ἀρχῆς ἐκ τῶν ἱππέων· [τὴν γὰρ ἰσχὺν .. ἐν τοῖς ἱππεῦσιν ὁ πόλεμος εἶχεν ..]·** ‖ εἰδ. ἐν Σπάρτῃ, οἱ ἀποτελοῦντες τὴν σωματοφυλακὴν τοῦ βασιλέως : Ἡρ.8,124 **προέπεμψαν ἀπιόντα τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, οὗτοι οἵ περ ἱππέες καλέονται·** ‖ ἐν Ἀθήναις ἡ δευτέρα τάξις κατὰ τὸ πολίτευμα τοῦ Σόλωνος : Ἀριστλ.Ἀθ. 7,3 **πεντακοσιομέδιμνον καὶ ἱππέα καὶ ζευγίτην καὶ θῆτα·** κ. τὸ ἀριστοκρατικὸν σῶμα τῶν ἱππέων : Ἀριστφ.Ἱππ.225 **ἀλλ' εἰσὶν ἱππῆς ἄνδρες ἀγαθοὶ χίλιοι**, Φιλόχ.100· ‖ μτγν. κ. ἐπὶ τῶν Ρωμαίων ἱππέων : Διόδ.Σ 37,8, Διον.Ἁλ.Ρωμ.4,24, Ἀππ. Ἐμφ.Πολ.1,22, Ἐπιγρ. **ἱππεὺς Ρωμαίων·** 6) εἶδος εὐκινήτων ἐλαφρῶν καρκίνων : Ἀριστ.ΖΙ 525b,8 **πάγουροι καὶ .. καρκίνοι. περὶ δὲ τὴν Φοινίκην γίγνονται ἐν τῷ αἰγιαλῷ, οὓς καλοῦσιν ἱππεῖς διὰ τὸ οὕτω ταχέως θεῖν·** 7) Ἡσ. κόσμημά τι ἐν χρ. διὰ μικρὰς κόρας· 8) Ἐπιγρ. μέτρον τι χωρητικότητος καρπῶν : **ἱππεὺς πυρῶν, ἀμυγδάλων, ἀλεύρων·** 9) ὄνομα κομήτου τινός : Πλίν.ΦΙ 2,90.

ἵππευσις-εως (ἡ) σχόλ., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐπὶ ἵππου ἀνάβασις, ὁ ἐπὶ ἵππου καθεσμός, ἱππασία : Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.791, Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,75 **ἐν χρήσει ἐγενόμην διὰ τὸ μικροδιάστατον ἱππεύσεως**, - ἵππος δύσκολος κατὰ τὴν ἵππευσιν, - κατὰ τὸν τρόπον γυναικείας ἱππεύσεως.

ἱππευτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ἱππευτής βλ.λ. : Βιάν.ΑΠ 9,295 **πῶλος, ἱππευτὴρ πεδίων οὐχ ἁλός.**

ἱππευτής (ὁ) ὁ ἱππεύς, ὁ ἔφιππος, ὁ ἱππεύων: Πινδ. Π 9,123 **ἄγεν ἱππευτᾶν Νομάδων δι' ὅμιλον·** ‖ ὡς ἐπίθ. : Βακχ.12,160 **ἱππευταὶ Τρῶες**, Εὐρ.Ἡρακλ.408 **ἱππευτὴς στρατός.**

ἱππευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἱππέα : **ἱππευτικοὶ ἀγῶνες·** ‖ τὸ θηλ. ἱππευτική ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τῆς ἱππασίας.

ἱππεύω κ. νεώτ. εἶμαι ἱππεὺς ἢ ἔφιππος : Ἡρ. 1,136 **ἱππεύειν καὶ τοξεύειν καὶ ἀληθίζεσθαι**, Ἀριστλ.ΖΙ 576a,21 **ἱππεύειν ταῖς κυούσαις ἵπποις·** ‖ συνεκδ. κ. ἐν ἀναφ. πρὸς ὄνον ἢ ἡμίονον : Λουκ.Διον.2 **ἐπ' ὄνου τὰ πολλὰ ἱππεύοντα·** ‖ ἐπὶ ἔθνους ἢ λαοῦ, ἔχω τὴν συνήθειαν, τὴν κλίσιν, τὴν ἱκανότητα, τὴν ἄσκησιν νὰ εἶμαι ἱππεύς : Ἡρ.7,84 **ἱππεύει ταῦτα τὰ ἔθνη·** ‖ κ. μέσ. : Ἡρ.1,27 **νησιώτας ἱππευομένους λαβεῖν ἐν ἠπείρῳ·** 2) μτφ. ἐπὶ τοῦ ἀνέμου, φέρομαι, κινοῦμαι ὁρμητικῶς : Εὐρ.Φοίν.212 **ζεφύρου πνοαῖς ἱππεύσαντος·** ‖ μτφ. ποι. ἐφορμῶ πρὸς τὰ ποιῆσαί τι : Εὐρ.Ἡρ.1001 **ἱππεύειν πρὸς φόνον·** 3) εἶμαι ἔφιππος στρατιώτης, ὑπηρετῶ ἐν τῷ ἱππικῷ : Λυσ.14,7 **ἱππεύειν εἵλετο**, Ξεν.Ἑλλ.3,1,4 **τῶν ἐπὶ τῶν τριάκοντα ἱππευσάντων**, Πλάτ.Νόμ.756B **τούτους ἡγεμόνας εἶναι πάντων τῶν ἱππευσάντων·** ‖ ἐν Ρώμῃ, εἶμαι ἱππεύς, ἀνήκω εἰς τὴν τάξιν τῶν ἱππέων : Δίων Κ 49,12· ‖ ὅθ. τὸ ἱππεῦον ἡ ἱππικὴ τάξις : Δίων Κ 60,7· 4) ἐπὶ ἵππου, φέρω ἀναβάτην : Ξεν.Ἱππ. 1,6· 5) ὁδηγῶ ξυνωρίδα ἢ κ. τέσσαρας ἵππους συνεζευγμένους, οἷον ἐν ἅρματι, ἁμάξῃ κττ. : Ἀριστφ.Νεφ.1406 **ἵππευε τοίνυν, νὴ Δί', ὡς ἔμοιγε κρεῖττόν ἐστιν ἵππων τρέφειν τέθριππον.**

ἱππηγέτης (ὁ) μτγν. ὁ ὁδηγῶν ἵππους, ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος : Λυκόφρ.767.

ἱππηγός-όν [ἵππος-ἄγω] κ. νεώτ. ἐπὶ πλοίων, ἱππαγωγὸς βλ.λ. : Φιλόχ.132, Πολύβ.1,27,9 **ῥυμουλκούντων τὰς ἱππηγοὺς ναῦς**, Διόδ.Σ 20,83 **τὰς στρατιωτικὰς καὶ τὰς ἱππηγοὺς ῥυμουλκουμένας·** ‖ Ἐπιγρ. **τριήρης Ἱππηγός** ὡς κύρ. ὄν.

ἱππηδόν ἐπίρρ. ὡς ἵππος : Αἰσχ.Ἑπτ.328 **ἱππηδὸν πλοκάμων·** 2) ὡς ἀναβάτης ἵππου, ὡς ἱππεύς, ἱππαστί, καβάλλα : Ἀριστφ.Εἰρ.81 **αἴρεται ἱππηδὸν ἐς τὸν ἀέρ' ἐπὶ τοῦ κανθάρου.**

ἱππηλασία (ἡ) [ἐλαύνω] μτγν. κ. νεώτ. τὸ ὁδηγεῖν, ἐλαύνειν ἵππους: Ἡλιόδ.Αἰθ.8,14 **πρὸς τῆς συνεχοῦς ἱππηλασίας ἀπειρηκυῖαν ὁρῶντες**, Θεμίστ. Λόγ.15,188A, - ἔμπειρος εἰς τὴν ἱππηλασίαν.

ἱππηλάσιος-α-ον [ἐλαύνω] ἁρμόδιος, κατάλληλος πρὸς ἱππασίαν ἢ ἁρματηλασίαν : Ἰλ.Π 340 **δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη·** 2) μσν. τὸ οὐδ. **ἱππηλάσιον** ὡς οὐσ. ἡ ἱππηλασία βλ.λ. : Νικ.Χρον. 146B, Ἀνν.Κομν.15,466.

ἱππηλάτης (ὁ) [ἐλαύνω] κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐλαύνων ἢ ὁδηγῶν ἵππους, εἰδ. ὁ μαχόμενος ἀπὸ τοῦ ἅρματος, π. Ὁμ. ἐν χρ. μ. ὡς τιμητικὸν ἐπίθ. ὑπὸ τὸν ἐπ. τ. ἱππηλάτα : Ἰλ.Δ 387 **ἱππηλάτα Τυδεύς**, Ὀδ.Γ 436 **ἱππηλάτα Νέστωρ**, Εὐρ.Ῥῆσ.117 **πῶς δ' αὖ γεφύρας διαβαλοῦσ' ἱππηλάται**, Βί.Ἀλεξ.5604 **ἅρμα τῶν ἵππων ἵστατο, καὶ τούτων ἱππηλάτης ἦν ὅλος αὐτὸς χρύσεος·** ‖ κ. ὡς ἐπίθ., ἀντίθ. πεδοστιβής : Αἰσχ.Πέρσ.126 **ἱππηλάτης λεώς.**

ἱππήλατος-ον [ἐλαύνω] ἁρμόδιος πρὸς ἱππασίαν ἢ ἁρματοδρομίαν : Ὀδ.Δ 607 **οὐ γάρ τις νήσων ἱππήλατος οὐδ' εὐλείμων**, Λουκ.Ῥητ.Διδ.3 **ὁδὸς ἱππήλατος** [ὁδὸς ἁμαξιτός], Νόνν.Δ 20,157 **ἱππήλατον οἶδμα**, Ἀγαθ.4,29 **ἱππήλατος θάλασσα·** ‖ ὁμ. **ἱππήλατον ἔργον Ἀθήνης** ὁ Δούρειος ἵππος : Τρυφιόδ.2.

ἱππηλατέω [ἱππηλάτης] κ. νεώτ. ἱππεύω ἢ ἐλαύνω ἵππους : Ἀριστφ.Ὄρν.1443 **λέγων ἀνεπτέρωκεν ὥσθ' ἱππηλατεῖν.**

ἱππημολγία (ἡ) [ἀμέλγω] μτγν. τὸ ἄμελγμα τῶν θηλέων ἵππων : Σκύμν.855.

ἱππημολγός (ὁ) [ἀμέλγω] ὁ ἀμέλγων τὰς ἵππους, ὅθ. ὁ ποιούμενος πρὸς τροφὴν χρῆσιν τοῦ ἱππείου γάλακτος, ἐν ἀναφ. πρὸς σκυθικὴν ἢ ταταρικὴν φυλήν : Ἰλ.Ν 5 **ἀγαυῶν ἱππημολγῶν**, Καλλ.Ἄρτ.252.

ἱππιάζω (Ἱππίας) μτγν. ὁμιλῶ, πολιτεύομαι ὡς ὁ σοφιστὴς Ἱππίας : Φιλόστρ.Σοφ.2,21,3.

ἱππιάναξ-ακτος (ὁ) ἄναξ, ἀρχηγός, ἡγεμὼν τῶν ἱππέων : Αἰσχ.Πέρσ.996 **Διάϊξίν τ' ἠδ' Ἀρσάκην ἱππιάνακτας.**

ἱππίας (ὁ) μτγν. ἱππεὺς βλ.λ.9), εἶδος κομήτου : Ἀπουλ.π.Ἰω.Λυδ.Μην.4,7.

ἱππιατρικός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἰατρείαν τῶν ἵππων : Δημήτρ.Ἱερακ.158· ‖ ἱππιατρικὸν (τὸ) ἔργον περὶ ἱππιατρικῆς· Σουΐδ. ἐν λ. Χείρων· ‖ ἱππιατρικά (τὰ) τίτλος σχετικοῦ συμπιλήματος· **2)** μτγν. κ. πάπ. εἶδ. ἱππιατρικὸν (τὸ) φόρος ἐπιβαλλόμενος εἰς τοὺς ἱππιάτρους διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος· **3)** κ. νεώτ. τὸ θηλ. ἱππιατρική (ἡ) (τέχνη) ὡς οὐσ. κλάδος τῆς κτηνιατρικῆς.

ἱππίατρος (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ εἰδικὸς περὶ τὴν θεραπείαν τῶν ἵππων : Ἐπιγρ.,Πάπ.,Ἱππιατρ.12.

ἱππίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογέν. τοῦ ἀθροίσματος τῶν **περιττοδακτύλων.**

ἱππίδιον (τὸ) κ. νεώτ. ὀνομασία εἴδους τινὸς ἰχθύος : Ἐπίχ.44· **2)** νεώτ. ὑποκορ. τοῦ ἵππος, μικρὸς ἵππος, ἀλογάκι.

ἱππικός-ή-ό(ν) (ἵππος) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ἵππον ἢ ἵππους : Αἰσχ.Ἑπτ.61 **ἱππικῶν ἐκ πλευμόνων,** Σοφ.Αἶ.1030 **ἱππικὰ ὀχήματα,** Εὐρ.Βάκχ.509 **ἱππικαὶ φάτναι**· ‖ ὁ ἀνήκων εἰς ἱππεῖς ἢ εἰς ἅρματα : Ἡρ.1,167 **ἱππικὸς ἀγών,** Σοφ. Ἠλ.754 **ἱππικὸς δρόμος,** Πλάτ.Νόμ.949A **ἱππικὸν ἆθλον**· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ ἀνήκων εἰς τὴν κοινων. τάξιν τῶν ἱππέων : Στράβ.3,4,20 **ἱππικοὶ ἄνδρες**· ‖ κ. ἐν Ρώμῃ : Διον.Ἁλ.Ρωμ.12,1 **ἱππικὴ τάξις,** Πλούτ.Πομπ.23 **ἀξίωμα ἱππικὸν ἔχων**· **3)** ὁ ἀνήκων εἰς ἱππασίαν ἢ ἱππικήν, ἱππευτικός : Ξεν.Ἑλλ. 5,3,20 **ἱππικῶν καὶ παιδικῶν λόγων μετέχειν**· ‖ Ἐπιγρ. **ἱππικὴ ἄσκησις** γύμνασις εἰς τὸ ἱππεύειν· ‖ Ἐπιγρ. **ἱππικὸς ἡγήτωρ** ἀρχηγὸς τῶν ἱππέων ἢ ἱπποτῶν· **4)** ὁ ἔμπειρος εἰς τὸ ἱππεύειν, ἀντίθ. ἄφιππος : Πλάτ.Πρωτ.350A **πότερον οἱ ἱππικοὶ ἢ ἄφιπποι**· ‖ κ. συγκρ. **-ώτερος** : Σάτυρ.1,Φιλόδ. Μουσ.6 Κ· ‖ κ. ὑπερθ. **-ώτατος** : Ἀρρ.Τακτ. 16,9· **5)** τὸ θηλ. ἡ ἱππικὴ ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ ἱππεύειν : Ἀριστφ.Νεφ.27 **ὀνειροπολεῖ γὰρ καὶ καθεύδων ἱππικήν**· ‖ **περὶ ἱππικῆς** τίτλος πραγματείας τοῦ Ξενοφῶντος· **6)** τὸ ἐλαύνειν ἐπὶ ἵππου, τὸ εἶναί τινα ἱππέα : Λυσ.24,10 **περὶ δὲ τῆς ἐμῆς ἱππικῆς .. οὐ πολὺς ὁ λόγος**· **7)** ἐπὶ ἵππων κ. μτφ. ἐν αἰσχρ. σημ. ὁ ἁρμόδιος πρὸς ἱππευσιν : Ἀριστφ.Λυσ.677 **ἱππικώτατον γάρ ἐστι χρῆμα κἄποχον γυνή**· **8)** κ. νεώτ. κ. δημ. **τὸ ἱππικό(ν)** ὡς οὐσ. τὸ σύνολον τῶν ἐφίππων στρατιωτῶν, στρατὸς ἱππέων : Ἡρ.7,87 **ἵνα μὴ φοβέοιτο τὸ ἱππικόν,** Εὐρ.Ἱκ.682 **οἵ τ' αὖ τὸ Κάδμου διεφύλασσον ἱππικόν,** Ξεν.Ἀν.6,5,29 **τὸ γὰρ ἱππικὸν φόβον παρεῖχε τὸ τῶν πολεμίων πολὺ ὄν,** Πολύβ.3,114,5 **ἦν δὲ τὸ μὲν τῶν ἱππικῶν πλῆθος** τὸ σύμπαν **τοῖς Καρχηδονίοις εἰς μυρίους**· **9)** ὁδὸς ἢ διάστημα τεσσάρων σταδίων : Πλούτ. Σόλ.23 **τὸ δ' ἱππικὸν διάστημα τεσσάρων ἦν σταδίων**· **10)** πάπ. ὁ ἱππόδρομος ἐν Ρώμῃ.

ἱππικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ὡς ἁρμόζει εἰς ἱππέα· ‖ ὑπερθ. **-ώτατα** κατὰ τὴν ἀρίστην ἱππικὴν τέχνην : Ξεν.Οἰκ.21,7 **ὡς ἱππικώτατα καὶ πελταστικώτατα προκινδυνεύωσιν.**

ἱππιλάρχης (ὁ) (ἵππος-ἰλάρχος) μτγν. ἀρχηγὸς στρατιωτῶν ἱππέων : Ἰουλ.Ἀφρικ.Κεστ.73,313.

ἱππιλαρχία (ἡ) μτγν. τάγμα ἱππικοῦ : Ἰουλ.Ἀφρικ.Κεστ.313,28 **ὡσαύτως καὶ τὸ ἱππικὸν εἰς λβ' διῄρηται τάγματα ἱππιλαρχίαι ὀνομαζόμενα.**

ἵππιος-α-ον (ἵππος) ποι. τ. τοῦ ἵππειος βλ.λ., ὁ ἀνήκων εἰς ἵππον ἢ ἵππους : Πίνδ.2,12 **ἵππιον σθένος,** Βακχ.18,15 **Ἄργος ἵππιον**· ‖ ὀμ. **Ἱππία ἄνασσα** ἡ βασίλισσα τῶν Ἀμαζόνων : Εὐρ.Ἱππ.307· ‖ ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος ὡς δημιουργοῦ τοῦ ἵππου : Βακχ. 16,99, Αἰσχ.Ἑπτ.130 **ὁ ἵππιος ποντομέδων ἄναξ, .. Ποσειδᾶν**· ὅθ. ἐπὶ τοῦ Κολωνοῦ ὡς ἱεροῦ εἰς αὐτόν : Ὑπόθ.Σοφ.ΟΚ **ἐπὶ τῷ λεγομένῳ Ἱππίῳ Κολωνῷ,** Παυσ.1,30,4 **χῶρος καλούμενος Κολωνὸς ἵππιος**· ‖ ὁμ. περὶ τῆς Ἀθηνᾶς : Σοφ.ΟΚ 1070 **τὰν Ἱππίαν τιμῶσιν Ἀθάναν**· ‖ ἐπὶ τῆς Ἥρας ἐν Ὀλυμπίᾳ : Παυσ.5,15,5 **Ἥρας εἰσὶν Ἱππίας βωμοί**· ‖ ἐπὶ τοῦ Ἄρεως : Παυσ.5,15,6 **τῆς δὲ πρὸς τὸν ἔμβολον καλούμενον ἐσόδου τῇ μὲν Ἄρεως Ἱππίου, τῇ δὲ .. βωμός**· **2)** ὁ ἀνήκων εἰς ἱππεῖς ἢ εἰς τὸ ἱπποδρόμιον, εἰς ἱπποδρομικοὺς ἀγῶνας : Πίνδ.Ο 1,101 **ἐμὲ δὲ στεφανῶσαι κεῖνον ἱππίῳ νόμῳ Αἰοληΐδι μολπᾷ χρή,** Ἀνύτ. ΑΠ 6,312 **ἵππια ἄεθλα**· **3)** Ἐπιγρ. ὡς οὐσ. Ἵππιος (ὁ) μήν τις ἐν Ρηγίῳ.

ἱππιοχαίτης (ὁ) ὁ ἐξ ἱππείων τριχῶν ἀποτελούμενος : Ἰλ.Ζ 469 **λόφον ἱππιοχαίτην.**

ἱππιοχάρμης (ὁ) ποι. ὁ ἀπὸ τοῦ ἅρματος μαχόμενος : Ἰλ.Ω 257 **Τρωΐλον ἱππιοχάρμην,** Ἡσίοδ. ἀπ.7· ‖ βραδύτ. ἀναβάτης ἵππου, ἱππεύς : Αἰσχ. Πέρσ.29 **Ἀρτεμβάρης θ' ἱππιοχάρμης καὶ Μασίστης**· **2)** ὡς ἐπίθ. : Αἰσχ.Περσ.105 **ἱππιοχάρμας κλόνους** (θορύβους τῆς συμπλοκῆς τῶν ἱππέων).

ἱππίσκος (ὁ) ὑποκορ. τοῦ ἵππος βλ.λ., τίτλος κωμῳδίας τοῦ Ἀλέξιδος : Ἀθήν.3,120B **Ἄλεξις ἐν Ἱππίσκῳ . . .**

ἱππισμός (ὁ) νεώτ. βιαία ἔκτασις τοῦ ἄκρου ποδός, ὅστις κατὰ τὴν ὀρθίαν στάσιν στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μόνον διὰ τοῦ ἄκρου αὐτοῦ.

ἱππιστί ἐπίρρ. πάπ. ἱππηδὸν βλ.λ. : **Ἀφροδίτη ἱππιστὶ καθημένη ἐπὶ ψυχῆς.**

ἱππίτας Ἡσ. «ἱπποφορβός».

ἱππιχνευτής (ὁ) μσν. ἰχνευτὴς ἵππων : Βἰ.Ἀλεξ.865 **ἱππιχνευτὴς καθέστηκεν, ἠνοίχθησαν αἱ πύλαι.**

ἱππιών-ῶνος (ὁ) (μήν) Ἐπιγρ. μὴν ἐν Ἐρετρίᾳ.

ἱπποβάμων-ονος-ον (βαίνω) ὁ βαίνων ἐπὶ ἵππου, ἱππικός, ἔφιππος : Αἰσχ.Πρ.805 **Ἀριμασπὸν ἱπποβάμονα στρατόν**· ‖ κ. ἐπὶ τῶν κενταύρων : Σοφ.Τρ.1095 **στρατὸς ἱπποβάμων**· **2)** ὁ τρέχων ὡς ἵππος ἢ χρησιμεύων πρὸς ἵππευσιν : Αἰσχ.Ἱκ. 284 **ἱπποβάμονες κάμηλοι**· **3)** μτφ. **ῥήματα ἱπποβάμονα** πομπώδεις λέξεις : Ἀριστφ.Βάτρ.821.

ἱπποβάτης (ὁ) κ. μσν. ἀναβάτης ἵππου, ἱππεύς : Αἰσχ.Πέρσ.26 **τοξοδάμαντές τ' ἠδ' ἱπποβάται**· **2)** ἐπὶ ἵππου ἢ ὄνου, ὁ ἐπιβήτωρ, βατευτής : Στράβ.8,8,1 **ἵπποις καὶ ὄνοις τοῖς ἱπποβάταις.**

ἱπποβατῶ-έω βυζαντ. ἀναβαίνω ἐπὶ ἵππου.

ἱπποβδέλλα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος βδελλῶν τῆς οἰκογ. τῶν **γναθοβδελλιδῶν.**

ἱππόβινος (ὁ) (βινέω) κωμ. διαστροφὴ τοῦ ὀν. Ἱππόνικος, Ἱππόπορνος : Ἀριστφ.Βάτρ.429 **τὸν Ἱπποβίνου κύσθον λεοντῆν ναυμαχεῖν ἐνημμένον.**

ἱπποβόσιον (τὸ) (ἵππος-βόσκω) μσν. βοσκή, βόσκημα ἵππων : Θεόγνωστ.Καν.125.

ἱπποβοσκός-όν (βόσκω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ βόσκων ἵππους : Αἰλ.Ζ16,10· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων τῆς ὁμοιογεν. τῶν **ἱπποβοσκιδῶν.**

ἱπποβοσκῶ-έω κ. νεώτ. βόσκω ἵππους.

ἱπποβότης (ὁ) (βόσκω) ὁ τρέφων ἵππους : Εὐρ. Ὀρ.1000 **Ἀτρέος ἱπποβότα** (δ.γρ. **-ῶτα**)· **2)** **ἱπποβόται** (οἱ) ἐν Χαλκίδι τῆς Εὐβοίας τάξις πολιτῶν : Ἡρ.5,77,Ἀριστλ.ἀπ.603 **ἡ ἱπποβοτῶν πολιτεία.**

ἱππόβοτος-ον (βόσκω) ὁ ἐπιτήδειος εἰς βοσκὴν ἵππων : Ὀδ.Δ 606 **καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἱπποβότοιο,** Εὐρ.Ἀνδρ.1229 **πορθμευόμενος τῶν ἱπποβότων Φθίας πεδίων ἐπιβαίνει,** Ἰουστιν.Νεαρ.25,1· ‖ ἐπὶ τῆς χώρας τῶν ἱπποβοτῶν ἐν Χαλκίδι : Αἰλ. Π16,1· ‖ ἰδ. ἐπὶ τοῦ πεδίου τοῦ Ἄργους, ἕνεκα τῶν πλουσίων νομῶν τῆς Λέρνης : Ἰλ.Β 287 **ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο,** Βακχ.10,80, Εὐρ.Ἱκ.365.

ἱπποβουκόλος (ὁ) ὁ βόσκων ἵππους : Σοφ.ἀπ. 1057, Εὐρ.Φοίν.28 **ἱπποβουκόλοι φέρουσ' ἐς οἴκους.**
ἱππόβροτος-ον μτγν. ὁ φέρων εἰς φῶς ἵππον καὶ βροτόν : Λυκόφρ.842 **ἱππόβροτοι ὠδῖνες** (αἱ ἐπενεγκοῦσαι τὴν γέννησιν τοῦ Πηγάσου καὶ τοῦ Χρυσάορος).
ἱππόβρωτος-ον μαν. ὁ ὑπὸ ἵππων καταβρωθείς : Ἀρσέν. ἐν Ἰωνιᾷ εἰς Παλαίφ.104.
ἱππογέρανοι (οἱ) μτγν. ἱππικὸν ἐκ γεράνων : Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.1,13 **ἱππογέρανοι πεντακισχίλιοι.**
ἱππόγλωσσος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἰχθύων τῆς ὁμοιογεν. τῶν **πλευρονηκτιδῶν.**
ἱππογνώμων-ονος-ον ὁ δυνάμενος νὰ κρίνῃ καλῶς περὶ ἵππων· ἀθ. γεν. ταχύς, ὀξὺς εἰς τὸ κρίνειν : Αἰσχ.ἀπ.243.
ἱππόγυποι (οἱ) μτγν. ἱππικὸν ἐκ γυπῶν : Λουκ.Ἀλ. Ἱστ.1,13 ὀκτακισμύριοι ἦσαν **οἱ ἱππόγυποι.**
ἱπποδαμάντ(ε)ιος Ἡσ. «οἶνος ποιὸς ἐν Κυζίκῳ».
ἱπποδαμαστής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἱππόδαμος βλ.λ. : Πολυδ.1,181.
ἱπποδάμειος-α-ον κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων τῷ Ἱπποδάμῳ : Ξεν.Ἑλλ.2,4,11 **εἰς τὴν Ἱπποδάμειον ἀγορὰν ἐλθόντες·** ‖ τὸ θηλ. **Ἱπποδάμεια** ὡς κύρ. ὄν. : Ἰλ.Β 742 **τέκετο κλυτὸς Ἱπποδάμεια ἤματι τῷ·** **2)** **ἱπποδάμεια** (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς ὁμοιογεν. τῶν **κοκκινελλιδῶν.**
ἱππόδαμος-ον (δαμάω) κ. νεώτ. ὁ δαμάζων τοὺς ἵππους· κυρ. ἐπίθ. τῶν ἡρώων : Ἰλ.Β 23 **Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,** Ὀδ.Γ 17 **Νέστορος ἱπποδάμοιο,** Ἡσίοδ.ἀπ.15 **Ἱππόδαμοι Γερηνοί,** Πίνδ.Ν 4,29 **ἱππόδαμοι ἥρωες.**
ἱπποδάσεια (ἡ) ἐπίθ. τοῦ κόρυς κ. κυνέη, ἡ δασεῖα ἐξ ἱππείων τριχῶν : Ἰλ.Γ 369 **ἦ καὶ ἐπαΐξας κόρυθος λάβεν ἱπποδασείης.**
ἱππόδεσμα-ων (τὰ) δεσμοὶ ἵππων, ἡνίαι : Εὐρ. Ἱππ.1225 **οὔθ' ἱπποδέσμων οὔτε κολλητῶν ὄχων.**
ἱππόδεσμοι δακτύλιοι (οἱ) Ἐπιγρ. κρίκοι χαλινοῦ ἵππου.
ἱπποδέτης (ὁ) ὁ δένων τοὺς ἵππους : Σοφ.Αἴ. 241 **ἱπποδέτην ῥυτῆρα·** ‖ ἐπίθ. τοῦ Ἡρακλέους ἐν Θήβαις καὶ Ὀγχηστῷ : Παυσ.9,26,1 **καὶ Ἡρακλέους ἱερὸν μέγα ἐπίκλησιν Ἱπποδέτου.**
ἱπποδίνητος-ον ὁ ὑπὸ τῶν ἵππων δινούμενος ἐν ἁρματηλασίᾳ : Βακχ.5,2.
ἱπποδιώκτης (ὁ) μτγν., δωρ. -**ας** ἱππηλάτης βλ.λ. : Θεόκρ.14,12 **Θεσσαλὸς ἱπποδιώκτας·** ‖ Ἐπιγρ. εἶδος μονομάχου.
ἱπποδρομία (ἡ) κ. νεώτ. ἱπποδρομικὸς ἀγὼν ἵππων ἢ ἁρμάτων : Πίνδ.Π 4,67 **ἐξ ἀμφικτιόνων ἔπορεν ἱπποδρομίας,** Ἀριστοφ.Εἰρ.900 **ἱπποδρομίαν ἄγειν,** Ξεν.Συμπ.1,2 **Παναθηναίων τῶν μεγάλων ἱπποδρομία,** Πλάτ.Ἴων 537Α **εὐλαβηθῆναι περὶ τὴν καμπὴν ἐν τῇ ἱπποδρομίᾳ τῇ ἐπὶ Πατρόκλῳ,** Ἀριστλ.Ἀθ.60,1 **τὸν γυμνικὸν ἀγῶνα καὶ τὴν ἱπποδρομίαν·** **2)** παιδιά τις : Πλούτ.Κάτ. Νεώτ.3 **ἱπποδρομία παιδική, ἣν καλοῦσι Τροίαν.**
ἱπποδρομικός-ή-όν σχόλ. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἱπποδρομίαν βλ.λ. : Σχόλ. Ἰλ.Ψ 757 **ἱπποδρομικὸς ἀγών.**
ἱπποδρόμιος-α(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων εἰς ἀγῶνα ἵππων· ‖ -**δρόμιος** (μήν) (ὁ) Ἐπιγρ. βοιωτικὸς μήν· κ. ἐν Δελφοῖς· κ. ἐν Ναυπάκτῳ· ‖ ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος : Πίνδ.Ι 1,54 **ἁρμάτων ἱπποδρόμιον κελαδῆσαι·** πρβλ. κ. ἵππιος· **2)** κ. νεώτ. τὸ οὐδ. **ἱπποδρόμιο(ν)** (τὸ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἱππόδρομος βλ.λ.2) : Σωκρ.Ἐκκλ.Ἱστ.7,22· ‖ νεώτ. κ. δημ. κυκλικὴ κονίστρα ἐν ᾗ ἐκτελοῦνται ἀκροβατικὰ κυρίως γυμνάσματα ἐπὶ ἵππων ἢ γυμναστικῶν ὀργάνων κ.ἄ., φέρουσα πέριξ θεωρεῖα καὶ θρανία διὰ τοὺς θεατάς· ‖ ἐν στρατ. χῶρος διὰ τὰς ἀσκήσεις τῶν ἵππων τῶν ἐφίππων σωμάτων.
ἱπποδρομομανῶ μαν. ἱπποδρόμου μανίαν ἔχω : Βαλσ.Συντ.καν.2,470.
ἱππόδρομος (ὁ) κ. νεώτ. ὁδὸς κατάλληλος δι' ἅρματα : Ἰλ.Ψ 339 **λεῖος δ' ἱππόδρομος ἀμφίς·** **2)** τόπος ἔνθα τελοῦνται ἀγῶνες ἱππικοί, ἱπποδρόμιον : Πλάτ.Κριτί.117C **ἐξῃρημένος ἱππόδρομος ἦν αὐτοῖς,** Δημ.1155 **γεωργῶ πρὸς τῷ ἱπποδρόμῳ, καὶ οἰκῶ ἐνταῦθ' ἐκ μειρακίου,** Βιζυην.137 **καὶ πλήρη λαοῦ τὸν Ἱππόδρομον βλέπει·** ‖ εἰδ. περὶ τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ἱπποδρόμου : Παυσ.6,20,15 **παρεχομένου δὲ τοῦ ἱπποδρόμου παρήκουσαν ἐς πλέον τὴν ἑτέραν τῶν πλευρῶν·** ‖ ἐν Ἐπιγρ. περὶ τοῦ Δελφικοῦ· ‖ κ. περὶ τοῦ ἐν Ῥώμῃ : Διον.Ἁλ.Ῥωμ.1,79, αὐτ.5,36 **ὁ μέγας ἱππόδρομος·** ‖ μτφ. κωμικ. : Ποσειδ.26,23 **ἱππόδρομος οὗτος ἐστί σου μαγειρικῆς.**
ἱπποδρόμος (ὁ) ἐλαφρὸν ἱππικόν : Ἡρ.7,158 **ἱπποδρόμοι ψιλοί.**
ἱπποδρομῶ-έω μαν. λαμβάνω μέρος εἰς ἱπποδρομικὸν ἀγῶνα : Πρόδρ.8,33.
ἱπποδύναμις-εως (ἡ) νεώτ. δύναμις ἑνὸς ἵππου ὡς μονὰς μετρήσεως ἐν τῇ μηχανικῇ.
ἱπποειδής-οῦς-ές (εἶδος) νεώτ. ὁ ὅμοιος ἵππῳ· ‖ **ἱπποειδῆ** (τὰ) νεώτ. ζωολ. οἰκογέν. περισσοδακτύλων μαστοφόρων ζῴων.
ἱπποζώνη (ἡ) μσν., Ἡσ. «ἡ ἵππους θηλάσασα»· **2)** τὸ ἀμέσως πρὸ τῶν προσθίων ποδῶν τοῦ ἵππου μέρος : Ἱππιατρ.90,2.
ἱππόθεν (ἵππος) ἐπίρρ. ἐκ τοῦ ἵππου, ἐπὶ τῶν ἡρώων τῶν καταβαινόντων ἀπὸ τοῦ δουρείου ἵππου : Ὀδ.Θ 515 **υἷες Ἀχαιῶν ἱππόθεν ἐκχύμενοι.**
ἱπποθήλης (ὁ) ὄνος θηλάσας θήλειαν ἵππον καὶ τρεφόμενος, ὅπως ὀχεύῃ τὰς ἵππους : Ἀριστλ.ΖΙ 577b,17 **ὑποβάλλουσι γὰρ ἐπίτηδες, οὓς καλοῦσιν ἱπποθῆλας.**
ἱππόθοος-ον Ἡσ. «ἱπποδιώκτης»· ‖ ἐν Ἰλ. μ. ὡς κύρ. ὄν.
ἱππόθορος νόμος (ὁ) μτγν. μέλος παιζόμενον ὅτε ὠχεύοντο φοράδες, ὡς ὁρμῆς ἐγερτικόν : Πλούτ.Ἠθ.138Β.
ἱπποθόρος (ὁ) (θόρνυμι) ἀρχ.λεξ. ὁ ὀχεύων θηλείας ἵππους, κυρ. ἐπὶ ὄνου πρὸς παραγωγὴν ἡμιόνων· Ἡσ.
ἱπποθοόντειον (τὸ) ἀρχ. λεξ. βωμὸς τοῦ Ἱπποθόωντος· Ἡσ.
ἱπποθυτῶ-έω μτγν. θυσιάζω ἵππους : **Στράβ.** 11,8,6 **τῷ Ἡλίῳ . . ἱπποθυτοῦσι.**
ἱππογιατρική (ἡ) μσν. ἵππων ἰατρική : ΓΜελιτην.1340.
ἱππογιατρὸς (ὁ) μσν. ἰατρὸς ἵππων : Ἱππιατρ.27.
ἱπποκάμπειος ἕλιξ (ἡ) νεώτ. ἀνατ. ζώνη τοῦ φλοιοῦ τοῦ ἐγκεφάλου, ἀπαρτίζουσα μετ' ἄλλων ἑλίκων τὴν φαλιδωτὴν ἕλικα· ‖ ὁμ. **ἱπποκάμπειος σχισμὴ** τὸ μῆκος τοῦ κροταφικοῦ λοβοῦ.
ἱπποκαμπίδαι (οἱ) νεώτ. παλαιοζ. οἰκογέν. ζῴων ἀπαντώντων ἐν ἀπολιθώσει.
ἱπποκάμπιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ἱππόκαμπος βλ.λ.1) : Ἐπίχ.115· **2)** εἶδος ἐνωτίων : Πολυδ.5,97.
ἱππόκαμπος (ὁ) μτγν. κ. **ἱπποκάμπη** τέρας τι ἔχον σῶμα ἵππου καὶ οὐρὰν ἰχθύος, ἐφ' οὗ οἱ θαλάσσιοι θεοὶ ὠχοῦντο : Μέν.831, Στράβ.8,7,2 **ἑστήκει Ποσειδῶν χάλκεος, ἔχων ἱππόκαμπον ἐν τῇ χειρί·** **2)** εἶδος μικροῦ ἰχθύος : Διοσκ.2,3, Αἰλ.ΖΙ 14,20, Γαλ.12,362.
ἱπποκαστανέα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τοῦ ἀθροίσμ. τῶν **σαπινδωδῶν.**
ἱπποκέλευθος-ον ὁ ταξιδεύων δι' ἵππων, ὁ ἐλαύνων ἵππους, ἐπίθ. τοῦ Πατρόκλου : Ἰλ.Π 126 **Διογενὲς Πατρόκλεις, ἱπποκέλευθε·** ‖ ὁμ. ἱππεύς : ΑΠ 9,210.
ἱπποκενταύρειος-α-ον μτγν. ὁ ἀνήκων εἰς κένταυρον : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.9,125.
ἱπποκένταυρος (ὁ) κένταυρος, κατὰ τὸ ἥμισυ

ἄνθρωπος καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ἵππος: Πλάτ.Φαῖδρ. 229D **τὸ τῶν Ἱπποκενταύρων εἶδος**, Ξεν.ΚΠ 4,3,17 **ἐζηλωκέναι ἱπποκενταύρους**, Λουκ.Ζεῦξ.3 **θήλειαν ἱπποκένταυρον ἐποίησεν.**

ἱπποκενταυρότης (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ ἱπποκενταύρου : Σιμπλίκ.270,25.

ἱπποκλείδης (ὁ) (κλείω) τὸ τῆς γυναικὸς μόριον: Ἀριστφ.άπ.703.

ἱπποκομία (ἡ) νεώτ. ἡ φροντὶς καὶ αἱ μέθοδοι διὰ τὴν καλὴν δίαιταν καὶ διατήρησιν τῶν ἵππων· ‖ ἡ πρὸς τοῦτο γνῶσις, τέχνη.

ἱππόκομος-ον (κόμη) κεκοσμημένος μὲ κόμην ἵππου, ἐπίθ. τῆς περικεφαλαίας : Ἰλ.Ν 132 **ἱππόκομος κόρυς·** ‖ κ. γεν. : Ἰλ.Π 797 **ἱππόκομος πήληξ**, αὐτ.Μ 339 **ἱππόκομος τρυφάλεια.**

ἱπποκόμος (ὁ) (κομῶ) θεράπων, ἀκόλουθος τοῦ ἱππέως ἐν πολέμῳ : Ἡρ.3,85 **Δαρείῳ ἦν ἱπποκόμος ἀνὴρ σοφός**, Ξεν.Ἑλλ.2,4,6 **οἱ ἱπποκόμοι ψήχοντες τοὺς ἵππους ψόφον ἐποίουν·** ‖ γεν. ὑπηρέτης ἵππου, ὁ περιποιούμενος τὸν ἵππον, ὁ φροντίζων διὰ τὴν καλὴν δίαιταν καὶ διατήρησιν τοῦ ἵππου : Πλάτ.Πολιτ.261D **βουλάτην ἢ ἱπποκόμον**, Πολύβ.13,8,3 **ἐψυχαγώγησάν τινα τῶν.. ἱπποκόμων ὥστε συναποχωρῆσαι μεθ' ἑαυτῶν ἔχοντα λευκὸν ἵππον·** ‖ φύλαξ, ὁδηγὸς καμήλων: Φιλόστρ.Ἀπολλ.2,1 **ἱπποκόμος τῶν καμήλων.**

ἱπποκομῶ-έω τρέφω, περιποιοῦμαι ἵππους· ‖ περιποιοῦμαι ὡς ἱπποκόμος : Ἀριστφ.Εἰρ.74 **κἄπειτα τοῦτον** (τὸν κάνθαρον) **ἱπποκομεῖν μ' ἠνάγκασεν** (μὲ ἠνάγκασεν νὰ περιποιοῦμαι ὡς ἱπποκόμος τὸν κάνθαρον).

ἱπποκόρυθος-ον μτγν. (λ. πεπλασμένη ὡς σύνθετος ἐκ τοῦ ἵππος καὶ κόρυς) ἱπποκορυστὴς βλ.λ. : Πορφ. εἰς Ἰλ.Β 1.

ἱπποκορυστής (ὁ) ποι. ὁ ἀπὸ τοῦ ἵππου, τοῦ ἅρματος μαχόμενος : Ἰλ.Β 1 **ἀνέρες ἱπποκορυσταί·** ‖ ἐπίθ. τῶν Παιόνων : Ἰλ.Π 287 **Παίονας ἱπποκορυστὰς ἤγαγεν ἐξ Ἀμυδῶνος.**

ἱπποκόσμια (τὰ) μτγν. κοσμήματα ἵππων : Ἡσ. ἐν λ. φάλαρα, Χαρίσ.549K.

ἱπποκούριος (ὁ) μτγν. ὁ φροντίζων, περιποιούμενος τοὺς ἵππους, ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος ἐν Σπάρτῃ : Παυσ.3,14,2 **θεῶν ἱερὰ Ποσειδῶνός ἐστιν Ἱπποκουρίου καὶ Ἀρτέμιδος.**

ἱπποκράτεια (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **κηλαστροειδῶν.**

ἱπποκράτειος-α-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Ἱπποκράτην : Γαλ.6,753 **ἱπποκράτειος διδασκαλία**, Παῦλ.Αἰγ.6,78 **ἱπποκράτειος ἀπολίνωσις.**

ἱπποκράτης (ὁ) μαν. ὁ κρατῶν τοὺς ἵππους, ἱπποκόμος : Κ Πορφ.Ἔκθ.698.

ἱπποκρατία (ἡ) (κρατῶ) νίκη τοῦ ἱππικοῦ ἐν μάχῃ : Ξεν.ΚΠ 1,4,24 **χαίρων τῇ ἱπποκρατίᾳ.**

ἱπποκρατικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Ἱπποκράτην, μ. ὡς ἰατρικὸς ὅρος : **ἱπποκρατικὸς δάκτυλος** (δάκτυλος οὗ ἡ ὀνυχοφόρος φάλαγξ εἶναι πεπαχυσμένη ὡς κορύνη), - **ἱπποκρατικὴ ὄψις** (ἡ καθ' ἣν τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἀρρώστου οἱονεὶ ὀξύνονται).

ἱπποκρατισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἐπιστημονικὴ αἵρεσις, καθ' ἣν δέον ν' ἀπομιμῆταί τις τὸν Ἱπποκράτη ἐν σχέσει πρὸς τὴν μελέτην τῆς φύσεως.

ἱπποκράτωρ-ορος (ὁ) ὄν. τοῦ ἀστερισμοῦ Κένταυρος : Τεῦκρ.Βαβ.20.

ἱππόκρημνος-ον ὁ καθ' ὑπερβολὴν κρημνώδης, δύσβατος, εἰδ.ἐπὶ λέξεων, βαρύφθογγος : Ἀριστφ. Βάτρ.929 **γρυπαέτους χαλκηλάτους καὶ ῥήμαθ' ἱππόκρημνα, ἃ ξυμβαλεῖν οὐ ῥᾴδιον.**

ἱπποκρήνη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ Ἵππου κρήνη, ἡ πηγὴ τῶν Μουσῶν ἐπὶ τοῦ Ἑλικῶνος : Στράβ.9,2,25.

ἱπποκρηπίς-ῖδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **χεδροπῶν.**

ἱππόκροτος-ον ποι. ὁ ἠχῶν ἐκ τῶν πατημάτων τῶν ἵππων : Πίνδ.Π 5,92 **ἱππόκροτος ὁδός**, Εὐρ. Ἱππ.229 **γυμνασίων τῶν ἱπποκρότων**, Ποσειδ.Ἐπιγρ.ΑΠ 12,131, Χορίκ.Λυδ.17.

ἱπποκροτοῦμαι-έομαι μτγν. ἀντηχῶ ἐκ πατημάτων τῶν ἵππων : Συνέσ.Ἐπιστ.130 **ἀλλ' ἱπποκροτεῖται ἅπαντα καὶ τὴν χώραν ἔχουσι νῦν οἱ πολέμιοι.**

ἱπποκύων-κύνος (ἡ) πάπ. κατὰ τὸ ἥμισυ ἵππος καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ κύων, ἐπίθ. τῆς θεᾶς Σελήνης.

ἱππολάπαθον (τὸ) μτγν. εἶδος λαπάθου, φυομένου ἐν τοῖς ἕλεσι : Διοσκ.2,115.

ἱππολειχήν-ῆνος (ὁ) σχόλ. εἶδος λειχῆνος· Σχόλ.Νίκ.Θηρ.945 « **βοτάνη ἡ ἱππολειχὴν θεραπευτική, θεραπεύουσα τῶν ἵππων τὰς λειχῆνας,** ἣν λέγουσιν ἱπποσέλινον ».

ἱππολέτας (ὁ) (ὄλλυμι) μτγν. ὀλετήρ, καταστροφεὺς τῶν ἵππων : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.211.

ἱππολεχής-οῦς-ές μτγν. ἡ τεκοῦσα ἵππον : Χρησμ.π.Παυσ.8,42,6 **ἱππολεχοῦς Δηοῦς κρυπτήριον ἄντρον.**

ἱππόλη (ἡ) νεώτ. χημ. μεθυλενοϊππουρικὸν ὀξύ, χρήσιμον εἰς τὴν ἰατρικήν.

ἱππολήπτρας Ἡσ. « τὰς τριχίνας σειρὰς Πάρθοι οὕτω καλοῦσιν ».

ἱππολογία (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς ζῳοτεχνίας, ἀσχολούμενος μὲ τὸν ἵππον.

ἱππολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἱππολογίαν βλ.λ.· ἐπίρρ. **-ῶς.**

ἱππολούστρας Ἡσ. « ἔνθα τοὺς ἵππους ἀπένιζον ».

ἱππολοφία (ἡ) (λόφος) μτγν. ἡ χαίτη τοῦ ἵππου: Ἰάμβλ. μτ. Πολ.Σοφ.50 (Hinck).

ἱππόλοφος-ον ὁ ἔχων λόφον, λοφίον ἐξ ἱππείων τριχῶν : Ἐπιγρ. **ἱππόλοφος κόρυς·** ‖ κτ. κωμ. μτφ. : Ἀριστφ.Βάτρ.818 **ἱππόλοφοι λόγοι.**

ἱππόλυτος-ον (λύω) ὁ λύων, ἀφήνων ἐλευθέρους τοὺς ἵππους : ΑΠλ.4,44 (ἀμφ.).

ἱππομανής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ βρίθων ἵππων, ἔχων πολλοὺς ἵππους : Σοφ.ΑΙ.143 **σὲ τὸν ἱππομανῆ λειμῶν' ἐπιβάντ' ὀλέσαι Δαναῶν·** **2)** ὡς οὐσ. **ἱππομανὲς** (τὸ) εἶδος φυτοῦ ἐν Ἀρκαδίᾳ τὸ ὁποῖον οἱ ἵπποι μανιωδῶς ἀγαπῶσιν, ἢ τὸ ὁποῖον τρωγόμενον κάμνει τοὺς ἵππους νὰ μαίνωνται : Θεόκρ.2,48 **ἱππομανὲς φυτόν ἐστι παρ' Ἀρκάσι· τῷ δ' ἐπὶ πᾶσαι καὶ πῶλοι μαίνονται ἀν' ὤρεα καὶ θοαὶ ἵπποι·** ‖ όμ. τὸ φυτὸν κάππαρις : Διοσκ.2,173· ‖ νεώτ. **ἱππομανὲς ἢ μαγκινέλλα** γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **εὐφορβιαειδῶν·** **3)** κτ. οὐδ. μικρὰ μέλαινα σαρκώδης οὐσία ἐπὶ τοῦ μετώπου νεογεννήτου πώλου, ἥτις ἂν ἐλαμβάνετο πρὶν ἢ λειχῇ ὑπὸ τῆς μητρός, ἐθεωρεῖτο ὡς ἰσχυρὸν φίλτρον : Ἀριστλ.ΖΙ 577a,9 **ὅταν τέκῃ ἡ ἵππος.. ἀπεσθίει τοῦ πώλου, ὃ ἐπιφύεται ἐπὶ τοῦ μετώπου τῶν πώλων, ὃ καλεῖται ἱππομανές.. τοῦτο αἱ φαρμακίδες ζητοῦσι καὶ συλλέγουσιν**, Θεόφρ.άπ.175, Αἰλ.ΖΙ 3,17· **4)** όμ. ὑγρόν τι ἐκρέον ἐκ τοῦ γεννητικοῦ μορίου τῶν θηλειῶν ἵππων κατὰ τὴν ὥραν τῆς ὀχείας : Ἀριστλ.ΖΙ 572a,21 **ἐκρεῖ δ' αὐταῖς ἐκ τοῦ αἰδοίου ὅμοιον γονῇ, λεπτότερον πολὺ ἢ τὸ τοῦ ἄρρενος·** καὶ καλοῦσι **τοῦτό τινες ἱππομανές**, Παυσ.5,27,3 **τὸ ἱππομανὲς λόγῳ τῷ Ἠλείων ἔγκειται.**

ἱππομανία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ μανιώδης ἀγάπη πρὸς τοὺς ἵππους : Λουκ.Νιγρ.29.

ἱππομανῶ-έω εἶμαι ἐμμανὴς δι' ἵππον, οἷον αἱ φοράδες : Ἀριστλ.ΖΙ 572a,10 **αἱ μὲν οὖν ἵπποι αἱ θήλειαι ἱππομανοῦσι·** **2)** μτγν. ἐπὶ ἀνθρώπων, ἀγαπῶ μανιωδῶς τοὺς ἵππους : Συνέσ.250A.

ἱππομάραθον (τὸ) κ. νεώτ. εἶδος μεγάλου μα-

ράθου : Διοκλ.ἀπ.155, Θεόφρ.ΦΙ 6,1,4, Ζώπυρ.π.'Ορειβ.14,64,1· || ὁμ. νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **σκιαδανθῶν.**

ἱππομαχία (ἡ) μάχη ἱππικοῦ στρατεύματος : Θουκ. 2,22 **ἱππομαχία τις ἐγένετο βραχεῖα ἐν Φρυγίοις,** Πλάτ.Λάχ.193B **τὸν μετ' ἐπιστήμης ἱππικῆς** καρτεροῦντα ἐν ἱππομαχίᾳ **ἧττον φήσεις ἀνδρεῖον εἶναι ἢ τὸν ἄνευ ἐπιστήμης.**

ἱππομαχικός-ή-όν ὁ ἀνήκων εἰς ἱππομαχίαν : Στέφ.Βυζ. ἐν λ. 'Αλάβανδα **νίκη ἱππομαχική.**

ἱππομάχος-ον ὁ μαχόμενος ἀπὸ τοῦ ἵππου, ἱππεὺς στρατιώτης : Σιμων.10,8.Λσυκ.Μακρόβ.17 **ἱππομάχων καὶ πεζομάχων οὐδενὸς ἧττων ἐφάνη.**

ἱππομαχῶ-έω κ. νεώτ. μάχομαι ἀπὸ τοῦ ἵππου, ἔφιππος : Θουκ.4,124 **οἱ ἱππῆς ἐς αὐτὸ καταδραμόντες ἱππομάχησαν πρῶτα ἀμφοτέρων,** Ξεν. ΚΠ 6,4,18 **ἱππομαχεῖν τε καὶ φαλαγγομαχεῖν.**

ἱππομέδων-αντος (ὁ) ἡγεμὼν ἵππου, ἱππικοῦ, ὡς κύρ. ὄν. : Αἰσχ.'Επτ.488 **'Ιππομέδοντος σχῆμα καὶ μέγας τύπας.**

ἱππόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον, δι' οὗ γίνεται ἡ καταμέτρησις τοῦ ἀναστήματος τοῦ ἵππου.

ἱππόμητις (ὁ, ἡ) ἔμπειρος εἰς ἵππους ἢ εἰς ἱππασίαν : Πίνδ.Ι 7(6),12 **ἀμφ' 'Ιόλαον ἱππόμητιν.**

ἱππομιγής-αῦς-ές μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἵππος καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ἄνθρωπος : Αἰλ.ΠΙ 9,16.

ἱππομολγία (ἡ) ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ ἱππημολγία βλ.λ.

ἱππομολγός (ὁ) ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ ἱππημολγὰς βλ.λ.

ἱππόμορφος-ον ὁ ἔχων μορφὴν ἵππου, ὅμοιος ἵππῳ : Πλάτ.Φαῖδρ.253C **ἱππομόρφω δύο.**

ἱππομύρμηξ-ηκος (ὁ) μέγας μύρμηξ, ἀλογομύρμηκας : 'Αριστλ.ΖΙ 606a,5 **ἐν Σικελίᾳ ἱππομύρμηκες οὐκ εἰσίν·** **2)** ἐν τῷ πληθ. ἱππικὸν ἐκ μυρμήκων : Λσυκ.'Αλ.'Ιστ.1,12 **ἐκώλυε τὴν ἀποικίαν κατὰ** μέσον **τὸν** πόρον **ἀπαντήσας ἐπὶ τῶν ἱππομυρμήκων.**

ἱππόνικος-ον (νικῶ) ὁ νικῶν ἐν τοῖς ἱππικοῖς ἀγῶσι : Βακχ.13,22 **Πυρρίχου .. ἱππόνικον υἱόν.**

ἱππονόη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐχινοστόμων ζώων τῆς τάξεως τῶν κανονικῶν **ἐχινοειδῶν.**

ἱππόνομα (τὰ) 'Ησ. ἡ πληρωμὴ διὰ τὴν βοσκὴν τῶν ἵππων.

ἱππονομεύς-έως (ὁ) γλωσσ. ὁ βόσκων ἵππους.

ἱππονομή (ἡ) (νέμω) νεώτ. ἡ παρατιθεμένη μερὶς νομῆς εἰς τὰ κτήνη ἐν τῷ στρατῷ ἀνὰ εἰκοσιτετράωρον· **2)** περιληπτ. τὸ σύνολον τῆς διὰ τοὺς ἵππους τοῦ στρατοῦ ἀγοραζομένης **νομῆς.**

ἱππονόμος-ον μτγν. ὁ νέμων ἵππους : Πολυδ.1,181.

ἱππονώμας (ὁ) ὁδηγῶν ἢ διατηρῶν ἵππους : Σοφ. ΑΙ.232 **βοτῆρας ἱππονώμας,** Εὐρ.'Ιππ.1399.

ἱπποπαραγωγή (ἡ) νεώτ. τρόπος ἀναπαραγωγῆς ἵππων· || ὁ ἀριθμὸς ἵππων, ὅστις ἀπαντᾷ ἐν ἑκάστῃ χώρᾳ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν παραγομένων πώλων ἐτησίως.

ἱπποπαραγωγός (ὁ) νεώτ. ὁ περὶ τὴν παραγωγὴν ἵππων ἀσχολούμενος· || κ. ἐπὶ χωρῶν, ὁ παράγων ἵππους, ἱπποτρόφος.

ἱπποπάρῃος-α-ον μτγν. ὁ ἔχων μεγάλας παρειάς : 'Απολλ.Σοφ.Λεξ.'Ομ. ἐν λ. ἱππόβοτον.

ἱπποπέδη (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. δεσμὸς τῶν ποδῶν ἵππου πρὸς παρεμπόδισιν τῆς ἐλευθέρας κινήσεως τοῦ ἵππου : 'Ιππιατρ.106· **2)** ὄν. τῆς τροχιᾶς πλανήτου : Σιμπλίκ.Οὐρ.500,10.

ἱπποπῆραι-ῶν (αἱ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ διάκκιον τοῦ ἱππέως : Σενέκ.'Επιστ.87,7.

ἱππόποδες (οἱ) μτγν. ἄνθρωποι ἔχοντες ὁπλὰς ἵππων, ὡς ὄνομα μυθώδους φυλῆς τῆς Σαρματίας : Διον.Περ.310.

ἱπποπόδιος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος σιφωνοφόρων ζώων τῆς οἰκογ. τῶν **ἱπποποδιδῶν.**

ἱπποποίητος-ον σχόλ. ὁ προξενηθεὶς ὑπὸ ἵππου: Σχόλ. εἰς ΑΠ 3,622 **ἱπποποίητος κήρ.**

ἱπποπόλος-ον ὁ ἀσχολούμενος μὲ τοὺς ἵππους, ἐπὶ τῶν Θρᾳκῶν : 'Ιλ.Ν 4 **ἐφ' ἱπποπόλων Θρῃκῶν καθορώμενος αἶαν.**

ἵπποπορ πιθ. ἐφθαρμ. τοῦ ἵππορ βλ.λ.

ἱππόπορι 'Ησ. « κοιλάς, αὐλή, δῶμα ».

ἱππόπορνος (ὁ, ἡ) μτγν. ὁ σφόδρα πόρνος, ἀσελγὴς πόρνος : 'Αθήν.13,565C **ἔφησε ζητεῖν τί ἐστιν ἱππόπορνος,** 'Αλκίφρ.1,38· || ὁμ. ὁ ἐπὶ τοῦ ἵππου, ἔφιππος : Διογ.π.Εὐστ.1909,63.

ἱπποπότᾰμος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ., πάπ. **«ποτάμις** ἵππος ποτάμιος, ἰδ. ἐν Νείλῳ διαιτώμενος : Διοσκ. 2,23,Γαλ.14,241,Δσμάσκ.'Ισίδ.98· || νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν τοῦ ἀθροίσμ. των **ἀρτιοδακτύλων.**

ἱππόπους-οδος (ὁ) νεώτ. ὁ ἔχων πόδας ἵππου· πρβλ. κ. ἱππόποδες· **2)** νεώτ. ζωολ. γένος μαλακίων πετολοβραγχίων τῆς οἰκογ. τῶν **τριδακνιδῶν.**

ἱπποπρόσωπος-ον πάπ. ὁ ἔχων μορφὴν ἵππου, ἐπίθ. τῆς θεᾶς Σελήνης ('Εκάτης)· || μτγν. ἐπὶ μυθώδους τινὸς φυλῆς : Περίπλ.'Ερ.Θαλ.62.

ἱπποπώλης (ὁ) νεώτ. ὁ μεταπράτης ἵππων.

ἵππορ 'Ησ. « τόν τε ἵππον, καὶ τὸν τετράχαλκον, καὶ τῆς ὄρνης τὸ στῆθος » (λ. λακωνική).

ἵππος (ὁ,ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἵππος, τὸ ἄλογον· π. ποι.συνήθ.θηλ. ἡ ἵππος, ἡ **φοράδα** : 'Ιλ.Β 763 **ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο, τὰς 'Εύμηλος ἔλαυνε ποδώκεας ὄρνιθας ὥς·** || πρὸς ἐναργεστέραν δήλωσιν τοῦ γένους προστίθεται τὸ **ἄρρην ἢ θήλεια** : 'Ιλ.Ε 269 **θήλεες ἵπποι,** 'Οδ.Ν 81 **ἄρσενες ἵπποι,** 'Ηρ.3,86 **τῇ ἵππῳ ἐγχρίπτων τῇ θηλέῃ,** Πλάτ.'Ιππ.Μ 288B **θήλεια δ' ἵππος καλὴ οὐ καλόν·** **2)** ἐν δυϊκῷ κ. πληθ. οἱ ἅρμα σύροντες ἵπποι : 'Ιλ.Π 370 **ἐρυσάρματες ὠκέες ἵπποι·** αὐτ.Ε 13 **τὼ μὲν ἀφ' ἵπποιιν,** αὐτ.19 **ἀφ' ἵππων** (ἀπὸ τοῦ ἅρματος)· ὁμ. **ἵππων ἐπιβησόμενος** προτιθέμενος, μέλλων ν' ἀνοβῇ εἰς τὸ ἅρμα του : 'Ιλ.Ε 46· || ἀντίθ. **πεζοί, ἀνέρες, λαός** : 'Οδ.Ξ 267 **πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,** 'Ιλ.Β 554 **ἵπποι τε καὶ ἀνέρες,** αὐτ.Σ 153 **λαός τε καὶ ἵπποι** (οἱ πεζοὶ στρατιῶται κ. ἱππεῖς)· **3)** ὡς περιληπτικὸν ὄν. ἵππος (ἡ) τὸ ἱππικόν : 'Ηρ 5,64 **ἡ τῶν Θεσσαλῶν ἵππος·** || ἐν τῷ ἑν. κ. μτ. ἀριθμητικῶν : 'Ηρ.7,41 **ἵππος χιλίη** (χίλιοι ἱππεῖς), Αἰσχ.Πέρσ.302 **ἵππος μυρία,** Θουκ.1,62 **ἡ διακοσία ἵππος,** Ξεν.ΚΠ 4,6,2 **ἵππον ἔχω εἰς χιλίαν·** **4)** μτφ.ἐπὶ πλοίων: 'Οδ.Δ 708 **νηῶν.. ἐπιβαινέμεν, αἵ θ' ἁλὸς ἵπποι ἀνδράσι γίγνονται·** || μτγν. παροιμ. ἐπὶ καλοῦ γήρατος : Δίων Χρυσ.6,42 **οὐ ῥᾴδιον μὲν γὰρ ἄνδρα γηρᾶσαι τύραννον, χαλεπὸν δὲ τυράννου γῆρας οὐχ οἷον ἵππου φασίν·** || κ. ἐπὶ ἀποχῆς : Πλούτ.'Ηθ.679B **ἵππου δρόμον ἀπέχειν·** **5)** ὁ ἀστερισμὸς Πήγασος : Εὔδοξ.π.'Ιππαρχ.1,2,12,Πτολ.Τετράβ.27,Βέττ.Βάλ.12,11· **6)** τίτλ. τῆς 'Εκάτης εἰς τὴν Μιθραϊκὴν λατρείαν: Πορφ.'Αποχ.4,16· **7)** πιθ. βασανιστήριον ὄργανον : Πλούτ.Λουκ.20 **κιγκλίδες καὶ ἵπποι καὶ στάσεις ὕπαιθροι·** **8)** θαλάσσιος ἰχθύς : 'Αντίμ. κ. Νουμήν.π.'Αθήν.7,304E **ἢ μύας ἢ ἵππους ἠὲ γλαύκην κορύδυλιν ...ἢ ὕκην ἢ ἵππον ἢ ὃν κίχλην καλέουσιν·** || ὁμ. ἵππος ποτάμιος ἢ τοῦ Νείλου ὁ ἱπποπόταμος : 'Ηρ.2,71,'Αριστλ.ΖΙ 502a,9 **ὁ δὲ ἵππος ὁ ποτάμιος ὁ ἐν Αἰγύπτῳ χαίτην ἔχει, ὥσπερ ἵππος ..,** 'Αχιλλ.Τάτ.4,2 **ὁ ἵππος τοῦ Νείλου·** **9)** μτγν. γυνὴ ἀσελγής· πρβλ. δημ. **φοράδα** : Αἰλ.ΖΙ 4,11· **10)** 'Ησ. «τὸ μόριον καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ ἀνδρός»· **11)** πάθος τῶν ὀφθαλμῶν καθ' ὃ ἀνοιγοκλείουσιν ἀπαύστως : Γαλ.16,611· **12)** 'Επιγρ. τίτλος λειτουργῶν εἴς τινας ἱεροτελεστίας· **13)** νεώτ. γυμναστικὸν ὄργανον, χρησιμεῦον δι' ὑπερπηδήσεις· **14)** ὁμ. νεώτ. μονὰς μετρήσεως τῆς ἰσχύος τῆς ἀτμομηχανῆς· **15)** ἐν συνθέσει, μέγας, τραχύς : **ἱππόκρημνος, ἱππολάπαθον, ἱππομάραθον, ἱππόπορνος, ἱπποτυφία·** **16)** παραγ.

ἵππαρχος, ἱππάζω, ἵππειος, ἱππικός, ἐφίππιον, ἱππεύς, ἱπποσύνη, ἱπποκρατῶ, ἱπποκρατία, ἱπποτρόφος, ἱπποτροφῶ, ἱπποτροφία, ἱππομάχος, ἱππομαχία, ἱππομαχῶ, ἱππώνης, ἱππωνία, ἱππωνῶ. Ἐκ ῥιζ. ἱππ-, λατ. equus.

ἱπποσείρης (ὁ) ὁ ὁδηγῶν ἵππους ἀπὸ τῆς σειρᾶς, ἀπὸ τὸ καπίστρι : Ἀνακρ.75,6.

ἱπποσέλῑνον (τὸ) εἶδος τραχέος ἀγριοσελίνου : Θεόφρ.Φl 2,2,1, Ἀριστ Πρ.923a,34, Διοσκ.3,67· || κ. μτφ. : Φερεκρ.13),4 **γελᾶν ἱπποσέλινα.**

ἱπποσιδηρόδρομος (ὁ) νεώτ. μέγα ὄχημα συράμενον ἐπὶ τροχιῶν ὑπὸ ἵππων.

ἱπποσκελής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων σκέλη ἵππου : Γαλ.Χρ.Μορ.3,1.

ἱπποσκευὴ (ἡ) νεώτ. **τὰ** εἴδη τῆς σαγῆς τοῦ ἵππου.

ἱπποσκοπικὸν βιβλίον (τὸ) ἀρχ.λεξ. βιβλίον περὶ δοκιμασίας τῶν ἵππων· Σουΐδ. ἐν λ. Κίμων.

ἱπποσκόπος (ὁ) πάπ. ἐπόπτης τῶν ἵππων.

ἱπποσόας (ὁ) (σεύω), δ. τ.-**σσόος** ὁ διεγείρων εἰς δρόμον, ἐλαύνων τοὺς ἵππους : Πίνδ.Π 2,65 **ἱπποσόαι ἄνδρες,** αὐτ.Ι 5(4),32 **ἱπποσόας** Ἰόλαος, Νόνν.Δ 37,320 **ἱπποσσόος**· || θηλ. **ἱπποσόα** ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος : Πίνδ.Ο 3,26 **ἱπποσόα Ἄρτεμις.**

ἱππόσπογγος (ὁ) **νεώτ.** ζῳολ. γένος σπόγγων τῆς τάξεως τῶν **κερατοσπόγγων.**

ἱπποστᾰσία (ἡ) μσν. ἱπποστάσιον βλ.λ.: Ἱππιατρ.29.

ἱπποστάσιον (τὸ) κ. νεώτ. ἱππόστασις βλ.λ, στάβλος : Λυσ.ἀπ.56S, Ἀππ.Λιβ.95.

ἱππόστᾰσις-εως (ἡ) μτγν. τόπος ὅπου σταθμεύουν ἵπποι ἢ ἄλλα ὑποζύγια, στάβλος : Πολύβ.13, 8,3 **λευκὸν ἵππον, ὃς ἐδόκει γενναιότατος εἶναι τῶν ἐκ τῆς τυραννικῆς ἱπποστάσεως,** Φίλ.2,307, Πολυδ.1,184· || κ. μτφ. **Ἀελίου κνεφαία ἱππόστασις** ὁ σκοτεινὸς στάβλος τοῦ Ἡλίου, δηλ. αἱ δυσμαί: Εὐρ.Ἀλκ.594· || ὁμ.ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς ἐν φρ. **Ἕω φαεννάς Ἡλίου θ' ἱπποστάσεις** : αὐτ.ἀπ.771 5.

ἱπποσύνη (ἡ) (ἵππος) δεξιότης εἰς τὸ ἡνιοχεῖν τοὺς ἵππους ἅρματος· γεν. ἡ τέχνη τοῦ διευθύνειν ἢ διοικεῖν ἵππους : Ἰλ.Δ 403 **ἱπποσύνῃ.. πεποιθώς,** Σιμων.108 **ἔξοχοι ἱπποσύνᾳ**· || κ. κτ. πληθ. : Ἰλ.Π 776 **λελασμένος ἱπποσυνάων,** αὐτ.Ψ 307 **ἱπποσύνας ἐδίδαξαν**· **2)** ἡ ἵππος βλ λ.5), ἱππικόν : Χρησμ.π.Ἡρ.7,141 **μηδὲ σύ γ' ἱπποσύνην τε μένειν καὶ πεζὸν ἰόντα**· **3)** νεώτ. ἡ μεσαιωνικὴ περίοδος καθ' ἣν εἶχον κοινὴν ἀναγνώρισιν καὶ φήμην οἱ ἐκ τῶν εὐγενῶν πολεμισταί· **4)** ὁμ. νεώτ. περιληπτ. ἡ κοινων. τάξις τῶν ἱπποτῶν· || ἡ ἰδιότης τοῦ ἱππότου.

ἱππόσῠνος-η-ον ἱππικός βλ.λ.1) : Εὐρ.Ὀρ.1392 **Δαρδανία τλάμων Γανυμήδεος ἱπποσύνα**· || τὸ θηλ. ἱπποσύνη ὡς οὐσ. βλ.λ.

ἱππότᾰ (ὁ) ἐπ. τ. τοῦ ἱππότης βλ.λ.

ἱπποτακτικά Ἡσ. « ἵππων τάξεις μισθοφόρων ».

ἱππόταυρος (ὁ) μτγν. ἵππος καὶ ταῦρος : Ἡλιόδ. Αἰθ.10,29 **ἱπποταύρου ξυνωρίδα ζευξάμενον.**

ἱπποτέκτων-ονος (ὁ) μτγν. ὁ τέκτων, κατασκευαστὴς τοῦ δουρείου ἵππου : Λυκόφρ.930.

ἱπποτεχνία (ἡ) νεώτ. τὰ ἀνατρέφειν, ἐκγυμνάζειν ἵππους· πρβλ. ἱπποκομία 2).

ἱππότης (ὁ) (1) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐλαύνων ἢ ἱππεύων ἵππους, ἱππεύς : Ἡρ.7,55 **οἵ τε ἱππόται καὶ οἱ τὰς λόγχας κάτω τράποντες**· || π. Ὁμ. ὁ ἐπ. τ. ἱππότα ἐπίθ. τῶν ἡρώων : Ἰλ.Β 336 **Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ**· || βραδύτ. κ. ἐπὶ τοῦ Κολωνοῦ : Σοφ.ΟΚ 59 **ἱππότης Κολωνός**· || ὁρ. ἔφιππος : Λουκ.Τόξ.47 **ἱππότης ἑκάτερος**· || ἐν Ἐπιγρ. **τοὶ ἱππότη** οἱ ἱππεῖς· **2)** ὡς ἐπίθ. : Πίνδ. Π 4,153 **ἱππόται λαοί,** Αἰσχ.Ἑπτ.80 **ἱππότης λεὼς** οἱ ἱππεῖς, τὸ ἱππικόν : Σοφ.ΟΚ 899 **λεὼν ἄνιππον ἱππότην τε,** Πλούτ.Αἰμ.9 **ἱππότης στρατός**· **3)** μσν., νεώτ. κ. δημ. εὐγενής, εὐπατρίδης, ἰδίως ὁ ἐμπειροπόλεμος· **4)** νεώτ. ὁ τετιμημένος διὰ παρασήμου τάγματός τινος : ἱππότης τοῦ **Σωτῆρος,-** σταυρὸς τῶν ἱπποτῶν· **5)** ὁμ. νεώτ. κ. δημ. ὡς ἐπίθ. εὐγενής, τίμιος, γενναῖος, ἐλευθέριος, - ἀξιοπρεπής· πρβλ. ἱπποτικὸς 2).

ἱππότης-ητος (ἡ) (2) ἱππεία φύσις, ἡ περὶ τοῦ ἵππου ἀντίληψις : Ἀντισθ. κ. Πλάτ.π.Σιμπλικ.Κατ.208,30, Σχόλ.Ἀριστείδ.167F.

ἱππότιγρις-ιδος (ὁ) μτγν. εἶδός τι τίγρεως μεγάλης τὸ σῶμα : Δίων Κ 77,6.

ἱπποτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἱππότην βλ.λ.3) : **ἱπποτικὸν τάγμα,** - **ἱπποτικὸν ποίημα** (ποίημα ὑμνοῦν τοὺς ἄθλους τῶν ἱπποτῶν),-**ἱπποτικοὶ χρόνοι** (οἱ χρόνοι τοῦ ἱπποτισμοῦ)· **2)** μτφ. γενναῖος, τίμιος, εὐγενής, ἀξιοπρεπής : **ἱπποτικὸς χαρακτήρ.**

ἱππότῑλος (ὁ) (τιλῶ) μσν. διάρροια τῶν ἵππων, τσίρλα : Ἱππιατρ.56.

ἱππότις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ ἱππότης βλ.λ.1) : Τρυφ.670, Νόνν.Δ 1,172.

ἱπποτισμός (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ θεσμὸς τῶν ἱπποτῶν· || ἡ τάξις τῶν ἱπποτῶν· || ἡ ἰδιότης τοῦ ἱππότου· **2)** μτφ. γεννσιότης, ἀνδρεία, εὐγένεια ἤθους, ἐντιμότης, ἐλευθεριότης.

ἱπποτόκος-ον μτγν. ἡ τεκοῦσα ἵππον, ἐπὶ τῆς Μεδούσης : Νόν.Δ 47,693.

ἱπποτοξεία (ἡ) μσν. ἡ τέχνη τοῦ ἱπποτοξότου βλ.λ. : Τζέτζ.Χιλ.6,996.

ἱπποτοξότης (ὁ) τοξότης ἔφιππος : Ἡρ.9,49 **ἱπποτοξόται τε ἐόντες καὶ προσφέρεσθαι ἄποροι,** Θουκ.2,13 **ἱππέας δὲ ἀπέφαινε διακοσίους καὶ χιλίους ξὺν ἱπποτοξόταις**· || ἐχρησιμοποιοῦντο ἐν Ἀθήναις κ. ὡς ἔφιπποι χωροφύλακες : Λυσ. 15,6 **ὑπὸ πάντων προπηλακιζόμενον κἂν τοῖς ἱπποτοξόταις ἱππεύοντα**· **2)** μτφ. κωμ. : Ἀριστφ. Ὀρν.1179 **ἱέρακας ἱπποτοξότας.**

ἱπποτραγέλαφος (ὁ) ζῷον φανταστικὸν ἀποτελούμενον ἐξ ἵππου, τράγου καὶ ἐλάφου, ἀναφορ. μὲ παράστασιν αὐτοῦ ἐπὶ ποτηρίου : Φιλήμ.87.

ἱππότραγος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἀρτιοδακτύλων μηρυκαστικῶν τῆς ὁμοιογεν. τῶν **κοιλοκερωτιδῶν.**

ἱπποτροφεῖον (τὸ) μτγν. κ. **νεώτ.** τόπος, ἔνθα τρέφονται ἵπποι, ἱπποφορβεῖον : Στράβ.5,1,4 **τὸ ἱπποτροφεῖον συνεστήσατο τῶν ἀθλητῶν ἵππων.**

ἱπποτροφία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ τρέφειν ἢ διατηρεῖν ἵππους, ἰδ. χάριν ἱπποδρομικῶν ἀγώνων : Σιμων.15 **ἱπποτροφία γὰρ οὐ Ζακύνθῳ, ἀλλ'** ἀρούραισι πυρφόροις ὀπαδεῖ, Θουκ 6,12 **ὅπως θαυμασθῇ ἀπὸ τῆς ἱπποτροφίας,** Πλούτ.Ἀγησ.20 **ἀπὸ ἱπποτροφίας δοκοῦντας εἶναί τινας καὶ μεγάλα φρονοῦντας**· κυρ. ἐν τῷ πληθ. : Πίνδ.Ι 2,38 **ἱπποτροφίας νομίζειν,** Πλάτ.Λυσ.205C **πλούτους τε καὶ ἱπποτροφίας καὶ νίκας,** Ἀριστλ.Πολιτ. 1289b,35 **τὰ μεγέθη τῆς οὐσίας, οἷον ἱπποτροφίας**· **2)** κ. νεώτ. κλάδος τῆς ζωοτεχνίας, ἀσχολούμενος μὲ τὴν ἀναπαραγωγὴν καὶ ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἵππου· **3)** Ἐπιγρ. ὡς λειτουργία, ὑποχρέωσις πολίτου πρὸς συντήρησιν πολεμικοῦ ἵππου : Ἐπιγρ. **ἀτελὴς ἔσται . . ἱπποτροφίας.**

ἱπποτροφικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων **εἰς** ἱπποτρόφον· || πάπ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **ἱπποτροφικόν** μερὶς διδομένη εἰς ἱπποτρόφους· || ὁμ. τὸ θηλ. **ἡ ἱπποτροφικὴ** (τέχνη) ἡ εἰδημοσύνη εἰς τὸ τρέφειν ἵππους· || τὸ σύνολον τῶν γνώσεων καὶ κανόνων πρὸς τροφήν, ἀνάπτυξιν, ἄσκησιν ἵππων· || τὸ τρέφειν ἵππους, ἡ ἱπποτροφία : Κλήμ.Ἀλ.338.

ἱπποτρόφος-ον κ. νεώτ. ἐπὶ χώρας, ὁ τρέφων, διατηρῶν ἵππους : Ἡσίοδ.Ἔργ.507 **διὰ Θρῄκης ἱπποτρόφου εὐρέϊ πόντῳ ἐμπνεύσας ὤρινε**· || κ. **ἐπὶ** τοῦ Ἄργους : Πίνδ.Ν 10,41 **καθ' ἱπποτρόφον ἄστυ θάλησαν Κορίνθου τ' ἐν μυχοῖς**·

|| κ. γεν. : Βακχ.10,114 ἱπποτρόφος πόλις· 2) ἐπὶ προσ., ὁ τρέφων, διατηρῶν ἵππους δι' ἱπποδρομικοὺς ἀγῶνας : Πίνδ.Ι 4(3),32 ἱπποτρόφοι τ' ἐγένοντο, Δημ.331 μέγας καὶ λαμπρὸς ἱπποτρόφος, Παυσ.6,2,1 τῶν ἐκ Σπάρτης ἱπποτρόφων· 3) γεν. ὁ τρέφων ἵππους : Πάπ., Ἱππιατρ.34.

ἱπποτῦφία (ἡ) (τῦφος) μτγν. ὑπεροψία τοῦ ἱππέως, ὑπερβολικὴ ὑπερηφανία, ἀλαζονεία : Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.45 ἱπποτυφία τις καὶ ἐν λόγοις πάθος οὐ μικρὸν γίγνεται.

ἱπποῦμαι-όομαι μτγν. παθ. ὑφίσταμαι, ἔχω τὴν ἀντίληψιν ὅτι εἶναί τι ἵππος : Πλούτ.Ἠθ.1120D· πρβλ. ἀνθρωποῦμαι, τοιχοῦμαι.

ἱππούρειον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ἵππουρις βλ.λ.2), ἵππου οὐρά : Ἄρατ.438· 2) νεώτ. ναυτ. μάκτρον ἐκ κλωσμάτων παλαιοσχοίνου, χρησιμεῦον πρὸς σμῆξιν καὶ στέγνωσιν τῶν καταστρωμάτων.

ἱππουρεύς-έως (ὁ) μτγν. ἵππουρος βλ.λ.2) : Ἱκέσ.π.Ἀθήν.7,304C ἱππουρεῖς αὐτοὺς προσαγορεύει.

ἱππουριδοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογέν. πτεριδοφύτων ἔχουσα ἓν μ. γένος, τὴν ἵππουριν.

ἱππουρικὸν ὀξὺ (τὸ) νεώτ. χημ. ὀργανικὸν ὀξὺ ὑπαρχον εἰς ἱκανὴν ποσότητα εἰς τὰ οὖρα τῶν ἵππων καὶ ἄλλων χορτοφάγων ζώων.

ἵππουρις-ιδος (ἡ) (οὐρά) κ. νεώτ. (βοταν.) ὡς θηλ. ἐπίθ. ὁ κεκοσμημένος μὲ ἵππου οὐράν, συχν. π.Ὁμ.κτ.ὀναμ.κ.αἰτ. : Ἰλ.Ζ 495 κόρυθ᾽ . . ἵππουριν, αὐτ.Τ 382 ἵππουρις τρυφάλεια, Ὀδ.Χ 124 ἵππουρις κυνέη· 2) ὡς οὐσ. ἵππου οὐρά : Αἰλ.ΖΙ 16,21· || συνεκδ. οὐρὰ σατύρου : Φρύν.Σοφ.Παρ.77Β· || ὁμ. νεώτ. ἵππου οὐρά, θύσανος πρὸς διακόσμησιν περικεφαλαίας· 3) κ. νεώτ. εἶδος ἐνύδρου φυτοῦ : Διοσκ.4,46 φύεται ἐν τόποις ἐφύδροις . . καυλία ἔχει κενά.. κατακρημνᾶται περικεχυμένη κόμαις πολλαῖς μελαίναις, καθάπερ ἵππου οὐρά· 4) πάθος τι τοῦ μέρους ἔνθα χωρίζονται τὰ σκέλη, προξενούμενον ἐκ τῆς συνεχοῦς ἱππασίας : Ἱππ.Ἐπιδ.7,122· || ὁμ. νεώτ. ἀνατ. αἱ ρίζαι τῶν ὀσφυϊκῶν καὶ τῶν ἱερῶν νεύρων, αἵτινες φέρονται παραλλήλως τῷ τελικῷ νηματίῳ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, συγκαλύπτουσαι ὡς αἱ τρίχες τὴν οὐρὰν ἵππου.

ἱππουρίφιλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων τῆς ὁμοιογεν. τῶν χρυσομηλιδῶν.

ἵππουρος-ον (οὐρά) ὁ ἔχων οὐρὰν ἵππου, ὡς ὄνομα εἴδους θαλασσίου ἰχθύος : Ἐπιχ.51, Ἀριστλ.ΖΙ 543a,23 ταχεῖαν αὔξησιν λαμβάνει τὰ γενόμενα, ὥσπερ καὶ τὰ τοῦ ἱππούρου, Νουμήν.π.Ἀθήν.7,304D ἀρνευτὴν ἵππουρον, Ὀππ.Ἁλ.1,184· 2) εἶδος ἐντόμου : Αἰλ.ΖΙ 15,1· 3) μσν. ἵππουρις βλ.λ. 3) : Ἱππιατρ.27.

ἱπποφαγία (ἡ) μαν. κ. νεώτ. τὸ ἐσθίειν ἵππειον κρέας : Πρόδρ.2,24.

ἱπποφάγος (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ τρώγων ἵππεια κρέατα, ὁ διατρεφόμενος δι' ἱππείων κρεάτων· συνήθ. κτ. πληθ. Ἱπποφάγοι (οἱ) ὄν. σκυθικῆς φυλῆς : Πτολ.Γεωγρ.5,9, Καισάρ.Δοπ.ἐν Σάθ.3,185 τὸ τῶν Ἱπποφάγων Ταρτάρων συναχθὲν πλῆθος.

ἱπποφαές-οῦς (τὸ) κ. νεώτ. ἀ. ὑπόφεως (ὁ) εἶδος φυτοῦ χρησίμου εἰς τὴν κναφικήν, βοταν. εὐφόρβιον τὸ ἀκανθόθαμνον : Ἀσκληπ.π.Γαλ.Φυσ.Δυν.1,13, Διοσκ.4,159 (δ.γρ. ἱππόφαος)· 2) τὸ φυτὸν ὑπόφαιστον βλ.λ. : ΨΔιοσκ.4,160· || ἐν χρ. κ. ὡς φάρμακον : Θεόφρ.ΦΙ 9,15,6.

ἱππόφαιστον (τὸ) ἀ. ὑποφαές εἶδος φυτοῦ, κενταύριον τὸ ἀκανθῶδες, δημ. φόνος, ἀλιφός, ἀλιφόνι : Διοσκ.4,160· || κτ. ἄ. ἐκδοχήν, κίρσιον τὸ ἀστρωτόν : Γεννάδ.Π Λεξ Φυτολ.437.

ἱπποφανία (ἡ) μσν., πιθ. ἱπποφονία βλ.λ. : Βί. Ἀλεξ.551 πανήγυριν ποιοῦμεν θεοῖς πᾶσιν, ἱπποφανίαν τῷ Διΐ, Κρόνῳ καὶ Ποσειδῶνι σὺν Ἄρει.

ἱππόφαος (ὁ) μτγν. δ.γρ. τοῦ ἱπποφαὲς βλ.λ. ἐν Διοσκ.4,159.

ἱππόφεως-εω (ὁ) ἀ. ὑποφαὲς βλ.λ.1) : Ἱππ.Ἐντ.Παθ.13,25,26, Θεόφρ.ΦΙ 6,5,2· 2) ὁμ. τὸ φυτοπαρασιτικὸν φυτὸν ἐπίθυμον βλ.λ. : Πλίν.ΦΙ 26,55.

ἱππόφλομος (ὁ) μτγν. εἶδος μεγάλου φλόμου βλ.λ. : Πλίν.ΦΙ 25,148.

ἱπποφορβάς-άδος (ἡ) σχόλ. θηλ. τοῦ ἱπποφορβεύς βλ.λ. : Σχόλ.Λουκ.Ἀποίδ.5.

ἱπποφονία (ἡ) μσν. θυσία ἵππων : ΨΚαλλισθ.3,25 ἱπποφονίαν ἄγομεν θύουσαι τῷ Διΐ.

ἱπποφορβεῖον (τὸ) νεώτ. μέρος, τόπος, περιοχὴ ἔνθα ἀνατρέφονται ἵπποι πρὸς ἀναπαραγωγὴν καὶ ἐπίτευξιν βελτιώσεως τῶν εἰδῶν κυρ. διὰ διασταυρώσεων.

ἱπποφορβεύς-έως (ὁ) μτγν. ἱπποφορβὸς βλ.λ.: Πολυδ.7,185.

ἱπποφορβία (ἡ) τὸ τρέφειν ἵππους, ἱπποτροφία : Πλάτ.Πολιτ.299D ἱπποφορβίαν κατὰ συγγράμματα θεασαίμεθα γιγνομένην.

ἱπποφόρβιον (τὸ) ἀγέλη ἵππων : Ἡρ.4,110 ἐντυχοῦσαι δὲ πρώτῳ ἱπποφορβίῳ τοῦτο διήρπασαν καὶ ἐπὶ τούτων ἱππαζόμενοι ἐληΐζοντο τὰ τῶν Σκυθέων, Ξεν.Ἑλλ.4,6,6 ἱπποφόρβια καὶ ἄλλα παντοδαπὰ βοσκήματα, Ἀριστλ.ΖΙ 576a,20 τέλειον εἶναι τὸ ἱπποφόρβιον· 2) ἱπποτροφεῖον βλ.λ. : Εὐρ.Ἠλ.623 ἀγρῶν πέλας τῶνδ᾽ ἱπποφορβίων ἔπι, Ἀριστλ.ΖΙ 576a,25 καὶ οἱ ἰδίᾳ τρεφόμενοι τῶν ἐν τοῖς ἱπποφορβίοις.

ἱπποφορβός-όν (φέρβω) ὁ τρέφων, διατηρῶν ἵππους, ἱπποτρόφος : Πλάτ.Πολιτ.261D ἱπποφορβῷ τε καὶ βουφορβῷ μᾶλλον προσεοικότα, Ἀριστλ.ΖΙ 577a,15 ἵππων ἡγεμόνα οὐ καθιστᾶσιν οἱ ἱπποφορβοὶ ὥσπερ βοῶν, Ἰουλ.Λόγ.7,227C· || κ. ὡς ἐπίθ. : Διον.Ἁλ.Ρωμ.1,37 ἱπποφορβὸς γῆ· 2) μτγν. αὐλὸς ἱπποφορβὸς εἶδος αὐλοῦ, τὸν ὁποῖον μετεχειρίζοντο οἱ ἱπποφορβοί : Πολυδ.4,74.

ἱπποφυής-οῦς-ές (φύω) μαν. ὁ ἵππου φυὴν ἢ φύσιν ἔχων, ἱπποειδής : Εὐστ.1050,59 ἱπποφυές τι δαιμόνιον ἡ Ποδάγρη, εἰ κατὰ τὸν μῦθον καὶ βόσκεται καὶ ἵππους γεννᾷ.

ἱπποφύλαξ-ακος (ὁ) (φυλάττω) νεώτ. ὁ σταβλοφύλαξ βλ.λ.

ἱπποχάρμης (ὁ), δωρ. -ας ἱππιοχάρμης βλ.λ. : Πίνδ.Ο 1,23 Συρακόσιον ἱπποχάρμαν βασιλῆα.

ἱππόχθων-ονος (ὁ) πόπ. πιθ. ἐσφ. γρ. τοῦ ὑπόχθων βλ.λ. : ῥηξίχθων ἱππόχθων.

ἱππώδης-ους-ες κ. μσν. ὁ ὅμοιος ἵππῳ : Ξεν.Ἱππ.1,11, Πολυδ.1,192, Ἱππιατρ.14 ἱππώδης κεφαλή.

ἱππώκης-εος (ὁ) (ἵππος-ὠκύς) ὁ ἔχων ταχεῖς ἵππους : Βακχ.10,101 χεῖρας ἀντείνων πρὸς αὐγὰς ἱππωκέος ἀελίου.

ἱππών-ῶνος (ὁ) (ἵππος) τόπος δι' ἵππους, ἱπποστάσιον, στάβλος : Ξεν.Ἱππ.4,2, Μοσχί.π.Ἀθήν.5,207F ἱππῶνες ἦσαν ἑκατέρου τῶν τοίχων δέκα· 2) σταθμὸς ταχυδρομικός : Ξεν.ΚΠ 8,6,17 ἐποιήσατο ἱππῶνας τοσοῦτον διαλείποντας.

ἱππωνία (ἡ) (ἱππωνῶ) κ. νεώτ., ἰων. -ίη τὸ ὠνεῖσθαι, προμηθεύεσθαι δι' ἀγορᾶς ἵππους διὰ τὸν στρατόν : Ξεν.Ἱππαρχ.1,12.

ἱππωνῶ-έω (ἵππος-ὠνέομαι) ὠνοῦμαι, ἀγοράζω ἵππους : Ξεν.Ἱππαρχ.1,14.

ἵπταμαι κ. νεώτ. ἀποθ. πέτομαι, ὑψοῦμαι εἰς τὸν ἀέρα, πετῶ : Μόσχ.3,43, Βάβρ.65,4, Ἰουλ.Λόγ.2,72A· || ἱπτάμεναι μυῖαι (αἱ) νεώτ. ὀφθαλμ. ἐνδοπτικὰ φαινόμενα· πρβλ. ἐνδοπτικός.

ἵπτομαι, μέλλ. ἴψομαι, ἀόρ. α' ἰψάμην, πιέζω ἰσχυρῶς, καταπιέζω : Ἰλ.Α 454 μέγα δ᾽ ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν, αὐτ.Β 193 τάχα δ᾽ ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν· || γεν. ἐπιφέρω βλάβην, βλάπτω : Θεόκρ.Ἀδ.19 σὺ τόνδε μηρὸν ἴψω ;· πρβλ. Στράβ.8,6,7 «τὸ γὰρ ἴψασθαι φθοράν τινα καὶ βλάβην σημαίνει»

|| τὸ ἐνεργ. ἵπτω βλάπτω : ΕΜ 481,3· πρβλ. Ἡσ. «ἶφαι· φθεῖραι, βλάψαι».
ἰπύα (ἡ) Ἡσ. «σιπύα».
ἵπφαρμος Ἡσ. «ἀρχή τις».
ἰπῶ-όω καταπιέζω, καταθλίβω : Κρατῖν.91· ἰδ. ἐπὶ ἐγχειρήσεων : Ἱππ.Ἀρθρ.47, Ἡλιόδ.π.Ὀρειβ.49 ἰπῶν τὴν κεφαλὴν τοῦ βραχίονος· || παθ. πιέζομαι: Αἰσχ.Πρ.365 **ἰπούμενος ῥίζαισιν Αἰτναίας ὕπο**, Ἀριστφ.Ἱππ.924 **ἰπούμενος ταῖς ἐσφοραῖς** (καταπιεζόμενος διὰ τῶν εἰσφορῶν).
ἴπωσις-εως (ἡ) (ἰπόω) ἰσχυρὰ πίεσις, θλῖψις, ἰδ. ἐπὶ ἐπαναφορᾶς ἐξαρθρωμάτων : Ἱππ.Ἀρθρ.47, Ἡλιόδ.π.Ὀρειβ.49,27,5.
ἰπωτήριον (τὸ) γλωσσ., πάπ., πιεστήριον : γλωσσ. ἰπωτήριον ληνοῦ, **Πάπ. ὅλμοι καὶ ἰπωτήρια· 2)** ἰατρ. εἶδος καθετῆρος : Ἡλιόδ.π.Ὀρειβ.50,9,7, Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.44,23,61· **3)** εἶδος ἐμπλάστρου Ἡρακλ.Ταρ.π.Γαλ.13,725, Ὀρειβ.ἀπ.52.
ἰραδές (ὁ) (τουρκ.) ἔγγραφος διαταγὴ κοινοποιουμένη ὑπὸ τοῦ μεγάλου βεζίρου εἰς τὸν λαόν· || σουλτανικὸν διάταγμα.
ἶραι-ῶν (αἱ) ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ εἶραι βλ.λ.
ἰράνα (ἡ) βοιωτ. τ. τοῦ εἰρήνη βλ.λ.
ἰράνθεμον (τὸ) μσν. ἠράνθεμον βλ.λ.
ἰρανικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν γεωγραφικὴν περιοχὴν Ἰράν : **ἰρανικαὶ γλῶσσαι** (κλάδος τῆς ἀρίας γλωσσικῆς ὁμοεθνίας).
ἰράομαι ἰων. τοῦ ἱερῶμαι βλ.λ.
ἰρέα ἰων. τ. τοῦ ἱέρεια βλ.λ.
ἴρερος δ. ἀνάγν. τοῦ εἴρερος βλ.λ.
ἴρετη Ἡσ. «εἰσείρεται, συνάπτεται».
ἰρεύς ἰων. κ. ἐπ. τ. τοῦ ἱερεὺς βλ.λ.
ἰρεύω ἰων. κ. ἐπ. τ. τοῦ ἱερεύω βλ.λ.
ἰρήν-ένος (ὁ) ἰων. τ. τοῦ εἰρὴν βλ.λ.
ἴρηξ-ηκος (ὁ) ἰων. κ. ἐπ. τ. τοῦ ἱέραξ βλ.λ.
ἰρήτειρα (ἡ) ἀρχ. λεξ. ἱέρεια· Ἡσ.
ἰριδεκτομία (ἡ) νεώτ. ὀφθαλμ. ἀφαίρεσις τμήματος τῆς ἴριδος τοῦ ὀφθαλμοῦ.
ἰριδερημία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ ἔλλειψις τῆς ἴριδος τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὅ. ἀνιριδία.
ἰριδίδαι (οἱ) νεώτ. βοταν. οἰκογέν. φυτῶν τοῦ ἀθροίσμ. τῶν **μονοκοτυληδόνων.**
ἰριδίζω νεώτ. δίδω τὰ χρώματα τῆς ἴριδος, παρουσιάζω ἰριδισμόν.
ἰριδίνεια (τὰ) νεώτ. βοταν. ὑποδιαίρεσις τῆς τάξεως τῶν λειριανθῶν φυτῶν.
ἰρίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. εὐγενὲς μέταλλον τῆς ὁμάδος τῆς πλατίνης.
ἰριδιοῦχος-ον νεώτ. ὁ περιέχων ἰρίδιον βλ.λ.
ἰριδισμός (ὁ) νεώτ. τὸ φαινόμενον, καθ' ὃ σώματά τινα παρουσιάζουν τὰ χρώματα τῆς ἴριδος (φυσαλίδες, σταγόνες ὕδατος κττ.).
ἰριδῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. πάθησις τῆς ἴριδος τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὅ. ἰρῖτις.
ἰριδοδιάλυσις (ἡ) νεώτ. κ. **ἰριδοδιαλυσία** ἀποκόλλησις τῆς ἴριδος τοῦ ὀφθαλμοῦ, πρὸς διάλυσιν τῆς μεταξὺ ἴριδος καὶ ἀκτινωτοῦ συνοχῆς.
ἰριδοκήλη (ἡ) νεώτ. ὀφθαλμ. ἡ διὰ τοῦ κερατοειδοῦς πρόπτωσις τμήματός τινος τῆς ἴριδος τοῦ ὀφθαλμοῦ.
ἰριδόσμιον (τὸ) νεώτ. ὀρυκτ. ὀρυκτόν, κρᾶμα ἰριδίου καὶ ὀσμίου, εἰς κρυστάλλους ῥομβοεδρικούς.
ἰριδοχοριοειδῖτις-(τιδος) (ἡ) νεώτ. ὀφθαλμ. πυώδης φλεγμονὴ τοῦ ἀκτινωτοῦ σώματος, τοῦ χοριοειδοῦς καὶ τῆς ἴριδος.
ἰριδωτός-ή-ό δημ. ὁ ἔχων ποικίλα χρώματα, σμερδωτός.
ἰρίζω πάπ. ἰριδίζω βλ.λ.
ἰρικάν Ἡσ. «ἵππος οἰνωπὸς χρώματι».
ἴρινεος-α-ον μτγν. ἴρινος βλ.λ. : Νίκ.Ἀλεξ.203.
ἰρινόμικτος-ον μεμιγμένος μὲ ἔλαιον ἴριδος : Φιλόξ.π.Ἀθήν.9,409Ε **σμήμασιν ἰρινομίκτοις χλιεροβαλπὲς ὕδωρ ἐπεγχέαντες.**
ἴρινος-η-ον κατεσκευασμένος ἐκ τοῦ φυτοῦ ἶρις: Πλάτ.Κωμ.69,7, Θεόφρ.Φ| 9,9,2, Πολύβ.30,26,2.
ἰριοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς ἶριν βλ.λ.2) Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.19 **καὶ ζώνη ἰριδοειδὴς καὶ δράκοντες ἑλικηδόν,** Ὀλυμπ.Μετ.320,21.
Ἶρις-ιδος (ἡ) κ. νεώτ., αἰτ. Ἶριν, κλητ. Ἶρι, ὄνομα τοῦ ἀγγέλου τῶν θεῶν πρὸς ἀλλήλους : Ἰλ.Θ 398 **Ἶριν δ' ὄτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν·** || κ. ἀπὸ τῶν θεῶν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐκόμιζεν ἀγγελίας: Ἰλ.Β 786 **Τρωσὶν δ' ἄγγελος ἦλθε.. ὠκέα Ἶρις·** || κ. ἀντιθ. ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους εἰς τοὺς θεούς : Ἰλ.Ψ 198 **ὠκέα Ἶρις ἀράων ἀΐουσα μετάγγελος ἦλθ' ἀνέμοισιν· 2)** κ. νεώτ. ὡς προσηγορ. ἶρις -ιδος κ. **-εως, αἰτ. ἶριν κ. ἴριδα,** ἐπ. δοτ. πληθ. **ἴρισσιν,** τὸ οὐράνιον τόξον, ὅπερ φαίνεται μετὰ βροχὴν εἰς τὸν αἰθέρα, δόξα : Ἰλ.Λ 27 **δράκοντες . . , ἴρισιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων ἐν νέφεϊ στήριξε, τέρας μερόπων ἀνθρώπων,** Ἀριστλ.Μετ. 375a,1, Ἐπικ.Ἐπιστ.2,51Ū, Κάλβ.Λύρ.12,9 **καθὸ ἡ ταχύπους ἶρις λάμπει, καὶ ἀδίαστος . . φεύγει· 3)** πᾶς ποικιλόχρους κύκλος περὶ ἄλλα σώματα, οἷον τῆς σελήνης ἢ τῆς φλογὸς καιομένης λαμπάδος : Ἀριστλ.Μετ.375a,18, Θεόφρ.Σημ.13· || εἰδ. τὸ σύνολον τῶν χρωματισμῶν περὶ τὰ ὄμματα τῆς οὐρᾶς τοῦ ταῶ : Λουκ.Οἶκ.11 ἐπὶ τῶν **κύκλων, οὓς ἐπ' ἄκροις ἔχει τοῖς πτεροῖς, ἴριδός τινος ἕκαστον περιθεούσης· 4)** κ. νεώτ. εἷς τῶν χιτώνων τοῦ βολβοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται ἡ κόρη : Ῥουφ.Ὀνομ.24, Γαλ.14,702· || ὁμ. τμῆμα τῆς περιοχῆς τοῦ ὀφθαλμοῦ : Γαλ.Χρ.Μορ.10,2· **5)** Ἐπιγρ. συνεκδ. τὸ ἰριδίζον **ἔνδυμα· 6) ἶρις** κ. μσν. **ἰρίς** γένος φυτοῦ, οὗ σπουδαιότερον εἶδος εἶναι ἶρις ἡ πορφυρᾶ : Μελέαγρ.ΑΠ 4,1,9 **εὐάνθεμον ἶριν·** || ὁμ. ἡ λευκὴ ἶρις, ἧς ἡ ἀρωματικὴ ῥίζα ἐμπορικῶς περιζήτητος : Θεόφρ.Φ| 1,72, Διοσκ.1,1 **ἶρις Ἰλλυρική,** Εὐστ.391,33 **ἰρίς·** || ὁμ. νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἰριδοειδῶν· 7)** πολύτιμός τις λίθος : Πλίν.Φ| 37,136.
ἰρισίνη (ἡ) νεώτ. κ. **ἐριζίνη** ὑδατάνθραξ εὑρισκόμενος εἰς τοὺς βολβοὺς τοῦ φυτοῦ ἶρις.
ἰρῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. πολύτιμός τις λίθος· πρβλ. ἶρις 7) : Πλίν.Φ| 37,138· **2)** νεώτ. ὀφθαλμ. φλεγμονὴ τῆς ἴριδος τοῦ ὀφθαλμοῦ.
ἰριώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς ἶριν βλ.λ.2) : Ἀριστλ.Μετ.374a,28.
ἰρλανδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν νῆσον Ἰρλανδίαν : **Ἰρλανδικὴ ἀκτὴ - γλῶσσα - μυθολογία.**
ἰρμοφόρος (ὁ) πάπ., πιθ. ὁ φέρων ἐπ' ὤμων σάκκον ἢ ἐπίνωτον, τύλην ἀχθοφόρου.
ἰρο- ἰων. κ. ἐπ. συνηρ. τ. τοῦ ἱερο- βλ.λ.
ἰροδρόμος (ὁ) ποι. τ. τοῦ ἱεροδρόμος βλ.λ.
ἰρόν (τὸ) ἰων. τ. τοῦ ἱερὸν βλ.λ.
ἰρόνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἐλαιῶδες ὑγρὸν ἀρωματικόν, συστατικὸν τῆς ῥίζης τοῦ φυτοῦ-ἴριδος.
ἰροπόλος (ὁ, ἡ) Ἐπιγρ. ἱερεὺς ἢ ἱέρεια.
ἰροργίη ἰων. τ. τοῦ ἱερουργία βλ.λ. : Ἡρ.5,83.
Ἶρος (ὁ) ὁ Ἰθακήσιος ἐπαίτης Ἀρναῖος, οὕτως ἐπικληθεὶς ὑπὸ τῶν μνηστήρων ὡς ἀγγελιαφόρος· πρβλ. Ἶρις : Ὀδ.Σ 5 **Ἀρναῖος . . Ἶρον δὲ νέοι κίκλησκον·** || π. μτγν. γεν. ὡς προσηγορ. ἐπαίτης : Λιβάν.Λόγ.18,140· || κ. πληθ. : Λουκ.Πλ.24 **οἱ δὲ νῦν πλούσιοι πρὸς ἐμὲ Ἶροι δηλαδὴ ἅπαντες.**
ἶρος-α-ον αἰολ. τ. τοῦ ἱερὸς βλ.λ. : Ἀλκ.ἀπ.82 **κινήσαις τὸν ἀπ' ἴρας . . λίθον.**
ἰρός-ή-όν ἰων. κ. ποι. τ. τοῦ ἱερὸς βλ.λ.
ἰρουδίνη (ἡ) νεώτ. δραστικὴ οὐσία ἐκκρινομένη ἐκ τοῦ στόματος τῶν βδελλῶν, παρακωλύουσα τὴν πῆξιν τοῦ αἵματος.

ἱροφάντης (ὁ) ἰων. τ. τοῦ ἱεροφάντης βλ.λ.

ἱρόχθων-ονος (ὁ,ἡ) Ἐπιγρ. ὁ ἀνήκων εἰς ἱερὰν γῆν : ἱρόχθων **βῶλος**.

ἱρρασιοναλισμός (ὁ) (γαλλ.) νεώτ. φιλοσ. ἐν χρ. ὡς διεθνὴς ὅρος, ἐν μτφρ. ἀλογοκρατία, ὀρθότ. ἀλογικοκρατία, φιλοσοφικὴ δοξασία καθ' ἣν τὸ ὄντως ὄν, ἤτοι τὰ πράγματι ὑπάρχον, εἶναί τι ἄλογον, οὐ ἡ ἐνέργεια, κατὰ πολλοὺς δὲ καὶ ἡ αἰτία τῆς ὑπάρξεως, δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν λογικήν, δὲν ἐξηγεῖται διὰ τῆς λογικῆς, οἷον **κτ.** Σοπενάουερ ἡ βούλησις, κτ. Μπέρξον ἡ ζωή· **2)** ἡ θεωρία καθ' ἣν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ εἶναι ὑπάρχουσι φαινόμενα ἢ καὶ πράγματα πέρα τῆς ἀνθρωπίνης διὰ τῶν αἰσθητηρίων μορφουμένης συνειδήσεως καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἀδιόριστα καὶ ἀνερμήνευτα διὰ μόνης τῆς λογικῆς· τούτων δὲ ἡ κατάληψις καὶ ἡ ἑρμηνεία γίνεται διὰ τῆς διαισθήσεως ἅμα καὶ τῆς λογικῆς.

ἱρρεδεντισμός (ὁ) (ἰταλ.) πολιτικὴ κίνησις ἐν Ἰταλίᾳ, ἐπιδιώκουσα τὴν προσάρτησιν τῶν ὑπὸ ξένα κράτη ἄλλοτε Ἰταλικῶν ἐδαφῶν.

ἱρών-ῶνος (ὁ) Ἐπιγρ. Κύπρ. πιθ. χῶρσ, τόπος : **ἐν τῷ ἱρῶνι τῷ Ἀλαμπριjάται**, αὐτ. **οἶ'ν τῷ ἱρῶνι τῷ Ἠδαλιῆϝι ἴωναι** (=ὦαι).

ἱρωστί ἰων. τ. τοῦ ἱερωστί, κατὰ ἱερὸν τρόπον, ἱερῶς : Ἀνακρ.149.

ἱρωσύνη (ἡ) ἰων. τοῦ ἱερωσύνη, ἱερατικὸν ἀξίωμα : Ἡρ.4,161 **τεμένεα ἐξελὼν καὶ ἱρωσύνας τὰ ἄλλα πάντα τὰ πρότερον εἶχον βασιλέες**.

ἴς-ἰνός (ἡ) (Ἰ) κ. νεώτ.,αἰτ. ἶνα, ὀνρμ. πληθ. ἶνες, δοτ. ἶνεσι κ. ἰσίν τένων, νεῦρον, κτ. ἐν. ἅπαξ μ. π. Ὁμ.: Ἰλ.Ρ 522 **ὡς δ' ὅτ' ἂν . . ἀνὴρ . . ἶνα τάμῃ διὰ πᾶσαν**· || συνήθ. ἐν τῷ πληθ. τὰ νεῦρα : Ὀδ.Λ 219 **οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἶνες ἔχουσιν**, Ἀριστφ.Εἰρ.86 **ἶνες ἄρθρων**, Φιλ.2,432 **ἶνες αὐτὸ μόνον καὶ λεπτὴ δορά**· **2)** μτφ. ποι. ἥρωες : Πίνδ.Ι 8(7),57 **Τρωΐας ἶνας ἐκταμὼν δορί**· **3)** τὰ ἐντὸς τῶν μυώνων μιτοειδῆ ἀγγεῖα : Πλάτ.Τίμ.84Α **ἐξ ἰνῶν αἷμα καὶ νεύρων**, Ἀριστλ.ΖΙ 515b,27 **αἱ ἶνες εἰσὶ μεταξὺ νεύρου καὶ φλεβός**· || ὁμ. ἡ ἰνικὴ βλ.λ. τοῦ αἵματος : Ἀριστλ.ΖΜ 650b,14 **τὰς δὲ καλουμένας ἶνας τὸ μὲν ἔχει αἷμα τὸ δ' οὐκ ἔχει** : Μένων Ἰατρ.17,34· || συνεκδ. ἐπὶ μετάλλων καὶ ὀρυκτῶν : Πλούτ.Ἠθ.434Β· || κ. νεώτ. ἑκάστη τῶν διατρεχουσῶν τὸ σῶμα μετάλλου τινὸς ἀκανονίστων ἀραιῶν γραμμῶν· || νεώτ. ὀρυκτ. ὅμοια νημάτια ἀπαρτίζοντα ὀρυκτόν τι : **αἱ ἶνες τοῦ ἀμιάντου**· **4)** κ.νεώτ.ραβδώσεις ἐπὶ τῶν φύλλων τῶν φυτῶν : Θεόφρ.ΦΙ 3,12,7· || νεώτ. βοταν. κύτταρον τοῦ φυτοῦ ἐπίμηκες μὲ παχεῖαν μεμβράναν, ἀπολῆγον εἰς ὀξὺ κατὰ τὰ δύο ἄκρα· **5)** λωρὶς παπύρου : **Σωρ 1,13 ταῖς τῶν χαρτῶν ἰσίν**· || **λεπτὴ ἴς** μικρὰ ἴς παπύρου : Γολ. 17(1),795· **6)** ἐν τῷ ἐν. ἰσχύς, δύναμις, ἐπὶ προσ. : Ἰλ.Μ 320 **ἀλλ' ἄρα καὶ ἲς ἐσθλή**, Ὀδ.Φ 283 **ἢ μοι ἔτ' ἐστὶν ἴς, οἵη πάρος . .** · πρβλ. Ἡσ. « γίς· ἰσχύς »· || συχν. περιφρ. : Ὀδ.Β 409 **ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο** (ὁ κραταιὸς Τηλέμαχος), Ἰλ.Ψ 720 **κρατερὴ ἲς Ὀδυσσῆος** (ὁ κραταιὸς Ὀδυσσεύς), Ἡσίοδ.Θ 951 **ἲς Ἡρακλῆος**· κ. ἐν διπλῇ περιφρ. : Ἡσίοδ.Θ 332 **ἲς βίης Ἡρακληείης**· || κ. ἐπὶ πράγμ.: Ἰλ.Ο 383 **ἲς ἀνέμου**, αὐτ.Φ 356 **ἲς ποταμοῖο**.

ἴσα ἐπίρρ. δημ. κ. ἴσια κατ' ἴσον τρόπον, ἐξ ἴσου : **τὸ μοίρασα ἴσα**, παροιμ. Ἀραβαντ.Παροιμ.55 **ἴσα ὑφάδι, ἴσα στημόνι** (πρὸς τοὺς μὴ ἐπιτηδευομένους εἰς ἔργον τι καὶ ἐπιχειριζομένους αὐτὸ ἐν ζημίᾳ)· **2)** κ. ἴσια ἐπὶ τόπου, κατ' εὐθεῖαν : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 49,19 **κι ἴσα τραβᾷ 'πὸ τὴ σπηλιὰ | στοῦ Χάρου τὰ καμίνια**· || ὡς κέλευσμα, **ἴσα !** ἐμπρός : **ἴσα τραβᾶτε !** · **3)** ἴσα ἴσα μάλιστα, ἀκριβῶς : **αὐτὸ ἴσα ἴσα θέλω κι ἐγώ**.

ἰσάγαθος-ον μσν. ὁ ἐξ ἴσου ἀγαθός: Ἀνδρ.Κρ.15.

ἰσάγγελος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἴσος, ὅμοιος ἀγγέλοις : ΚΔ Λουκ.20,36 **ἰσάγγελοι γάρ εἰσι καὶ υἱοί εἰσι τοῦ Θεοῦ**, Ἱεροκλ.Πλ.Χρ.Ἔπ.4,425Μ.

ἰσαγγέλως ἐπίρρ. μσν. ὁμοίως ὡς ἄγγελος.

ἰσαδελφία (ἡ) νεώτ. ἡ κατάστασις τῶν ἰσαδέλφων βλ.λ.

ἰσάδελφος-ον κ. νεώτ. ὡς ἀδελφός, ἴσος ἀδελφῷ, ἐπὶ τοῦ Πυλάδου : Εὐρ.Ὀρ.1015 **ἰσάδελφος ἀνήρ**· || κ. γεν. κ. νεώτ. ἀδελφικός : Πάπ. **ἰσάδελφος εὔνοια - φιλία**.

ἰσάζω (ἴσος) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **κ. σάζω κ. σιάζω**, παθ. μέλλ. ἰσασθήσομαι, ἀόρ. **α' ἰσάσθην**, παρακ. ἴσασμαι καθιστῶ, κάμνω τι ἴσον, φέρω εἰς ἰσορροπίαν, ἐπὶ ἀνθρώπου ζυγίζοντος : Ἰλ.Μ 435 **σταθμὸν . . καὶ εἴριον . . ἀνέλκει ἰσάζουσα**· || κ. γεν. ἴσον ποιῶ : Ἀριστλ.Πολιτ.1265a,38 **ἰσάζων τὰς κτήσεις**, αὐτ.ΗΝικ.1132a,7 **ὥστε τὸ ἄδικον τοῦτο ἄνισον ὂν ἰσάζειν πειρᾶται ὁ δικαστής**, Λιβ.Ροδ.1719 **μὲ τὸ φέγγος τὸν ἰσάζει καὶ νικᾷ τον ἡ ὡραιωμένη**· || συνήθ. νεώτ. κ. δημ. διορθώνω, ἐπισκευάζω : **σιάζει τὸν τοῖχο - τὸ ροῦχο - τὸ χαρτί - τὸ σύρμα**· || μέσ. καθιστῶ, κάμνω ἐμαυτὸν ἴσον πρός τινα ἢ πρός τι : Ἰλ.Ω 607 **οὕνεκ' ἄρα Λητοῖ ἰσάσκετο**· || παθ. γίνομαι ἢ εἶμαι ἴσος τινί : Πλάτ.Τίμ.41C **ἰσάζεται θεοῖς**, Ἀριστλ.ΗΝικ.1133a,14, Νίκ.Θηρ.286 **μήκει ποδὸς ἴχνος ἰσάζεται**, Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 9,356 **δίστιχα ψήφοισιν ἰσάζεται**· **2)** ἀμτβ. ἐνεργ. εἶμαι ἴσος : Πλάτ.Νόμ.773Α **ἐὰν τἄλλα ἰσάζῃ τὸν ὑποδεέστερον ἀεὶ τιμῶντα εἰς τὴν κοινωνίαν ξυνιέναι**, Ἀριστλ.Πολιτ.1304a,39 **τἀναντία εἶναι δοκοῦντα μέρη τῆς πόλεως ἰσάζῃ ἀλλήλοις**· || ὁμ. εἶμαι κανονικός : Ἱππ.Νούσ.4,49.

ἰσαθάνατος-ον ὁ ἴσος πρὸς τοὺς ἀθανάτους : Ἀριστλ.ἀπ.675,7 **τοῖον ἐπὶ φρένα βάλλεις καρπὸν ἰσαθάνατον χρυσοῦ τε κρείσσω**.

ἰσαίομαι μτγν., ποι. τ. τοῦ ἰσάζομαι, ὁμοιάζω : Νικ.Ἀλεξ.399· || γίνομαι ἴσος : Ἄρατ.235· || ἐνεργ. ἰσαίω· Ἡσ. «ἰσοῖ, ἰσάζει».

ἰσαῖος-α-ον μτγν. ποι. τ. τοῦ ἴσος βλ.λ. : Νίκ.Θηρ. 360· || **ἡ ἰσαία** (μοῖρα) ἰσότης : Καλλ.Δία 63, Φιλόστρ.Νεώτ.Εἰκ.3· || **τὰ ἰσαῖα** Ἐπιγρ. ἴση μερίς.

ἰσαίτερος, ἰσαίτατος συγκρ. κ. ὑπερθ. τοῦ ἴσος βλ.λ.

ἰσάκις (ἴσ) (ἴσος) ἐπίρρ. ἴσα, ἴσας φοράς : Στράβ. 3,5,8 **πολλάκις μέν, μὴ ἰσάκις δέ ; ἢ καὶ ἰσάκις μέν**. || **ἰσάκις πολλαπλάσιος** μτ. γεν. ὁ αὐτὸς πολλαπλάσιός τινος : Εὐκλ.7 Ὁρισμ.21 **ἰσάκις πολλαπλάσιος**, αὐτ.5 Ὁρισμ.5 **ἰσάκις πολλαπλάσια**· || ἐπὶ ἀριθμ. **ἰσάκις ἴσος** ἴσος πολλαπλασιασθεὶς ἐπὶ ἴσον, τετράγωνος ἀριθμός : Πλάτ. Πολ.546C, Εὐκλ.7 Ὁρισμ.19, Φιλ.1,11· || ὁμ. ἴσος πολλαπλασιασθεὶς ἐπὶ ἴσον πολλαπλασιασθέντα ἐπὶ ἴσον, κυβικὸς ἀριθμός : Εὐκλ.7 Ὁρισμ.20· **2)** νεώτ. λογικ. θετικὸς τρόπος τοῦ τριτοσχήμονος συλλογισμοῦ, ἐν ᾧ ἡ μία τῶν προκειμένων εἶναι κρίσις ἐπὶ μέρους καταφατική.

ἰσάκτιος-ον Ἐπιγρ. ἰσοδύναμος, ἰσάξιος μὲ τοὺς ἀγῶνας τοῦ Ἀκτίου.

ἰσαλλοβαρεῖς καμπύλαι (αἱ) νεώτ. μετεωρ. αἱ γραμμαὶ αἱ ἑνοῦσαι ἐπὶ μετεωρολογικοῦ χάρτου τοὺς τόπους, ἔνθα αἱ μεταβολαὶ τῆς πιέσεως εἶναι αἱ αὐταὶ δι' ἓν ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα.

ἰσαλλοβαρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ὁ σχετιζόμενος μὲ τὰς ἰσαλλοβαρεῖς βλ.λ. καμπύλας : **ἰσαλλοβαρικαὶ μέθοδοι**.

ἰσαλλόθερμοι γραμμαί (αἱ) νεώτ. μετεωρ. αἱ γραμμαὶ αἱ ἑνοῦσαι ἐπὶ μετεωρολογικοῦ χάρτου τοὺς τόπους ἔνθα αἱ μεταβολαὶ τῆς θερμοκρασίας ἀέρος, ἐντὸς ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος, εἶναι αἱ αὐταί.

ἴσαλος-ον **νεώτ.** ὁ εἰς τὴν αὐτὴν ὁριζοντίαν

γραμμὴν μετὰ τῆς θαλάσσης κείμενος : ἡ **ἴσαλος** γραμμή,-τὰ ἴσαλα τοῦ πλοίου.

ἴσαμε ἐπίρρ. δημ. ἐπὶ τόπου, ἕως : Πορφύρ.Σκ. 85,6 **κι ἄδειος ὁ δρόμος πέρα, ἴσαμε πέρα,** | **ἴσαμ' ἐκεῖ ποὺ ὁ μαῦρος οὐρανὸς** | **τὸν ἐσφαλοῦσεν,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 33,8 **κι ἴσαμ' ἐκεῖ μὲ θύμησες στρωμένο μονοπάτι'** || ὁμ. ἐπὶ χρόνου ἴδ. παρελθ. : **ἴσαμε χθὲς'** κ. μέλλοντ. : **ἴσαμε νὰ ἴδῃς.**

ἰσαμέριος (ὁ) δωρ. τ. τοῦ ἰσημέριος, ὁ διαρκῶν ἴσον διάστημα χρόνου : Σοφ.ἀπ.593,2 **ἰσαμέριος φύλλοις αἰγείρου.**

ἰσαμετρικαὶ γραμμαὶ (αἱ) νεώτ. μετεωρ. ἰσανώμαλοι βλ.λ. γραμμαί.

ἴσᾱμι δωρ. τ. τοῦ οἶδα βλ.λ., β' ἑν. ἴσαις, γ' ἑν. **ἴσᾱτι,** α' πληθ. **ἴσατε,** γ' πληθ. **ἴσαντι,** ἀπαρφ. γισάμεναι (Ἡσ. «εἰδέναι»), ἀρκ. **ἰσάμεν,** γ' πληθ. ὑποτ. **ἴσαντι** . Πινδ.Π 4,248 **οἶμον ἴσαμι βραχύν,** Θεόκρ.5,119 **μάλα τοῦτο γ' ἴσαμι.**

ἰσάμιλλος-ον μτγν. ὁ ἰσόπαλος ἐν ἀγῶνι δρόμου' || τὸ οὐδ. **ἐν τῷ** πληθ. ὡς ἐπίρρ. : Φιλιππ. ΑΠ 9,311 **ἰσάμιλλα δραμεῖν τινι.**

ἰσάμμορος Ἡσ. «δύσμορος».

ἴσαν γ' πληθ. παρατ. ἐπ. τοῦ εἶμι βλ.λ., ἐπορεύοντο, ἀπήρχοντο' **2)** γ' πληθ. ὑπερσ. ἐπ. τοῦ οἶδα βλ.λ., ᾔδεσαν, ἐγίγνωσκον : Ἰλ.Σ 405 **ἀλλὰ Θέτις τε καὶ Εὐρυνόμη ἴσαν.**

ἰσάναν Ἡσ. «ἰσάνιον, ῥητίνην».

ἰσανάτολος-ον μτγν. ὁ χρειαζόμενος, θέλων τὸν αὐτὸν χρόνον ἵνα ἀνατείλῃ : Βέττ.Βάλ.142,27.

ἰσανάφορος-ον μτγν. ὁ ἰσανάτολος:Πσῦλ.'Αλ.Ε 4.

ἴσανδρος-ον (ἀνήρ) ἀρχ. λεξ. ὁ ἴσος ἀνδρί, ὅμοιος πρὸς ἄνδρα Ἡσ.

ἰσάνεμος-ον ὁ ταχὺς ὡς ὁ ἄνεμος : Εὐρ.ΙΑ 206 **τὸν ἰσάνεμόν τε ποδοῖν λαιψηροδρόμον Ἀχιλῆα.**

ἰσάνθρωπος-ον ἐκκλ. ὁ ὅμοιος, ἴσος ἀνθρώπῳ.

ἴσαντι δωρ. τοῦ ἴσασι, γ' πληθ. τοῦ οἶδα **βλ.λ.**

ἰσανώμαλος-ον νεώτ. ὁ ἴσος, ὅμοιος πρός τινα, ἄνισος δέ, ἀνόμοιος πρὸς ἄλλον' || **ἰσανώμαλοι γραμμαὶ** (αἱ) νεώτ. μετεωρ. γραμμαὶ ἐπὶ τοῦ χάρτου ἑνοῦσαι τοὺς τόπους τῆς γῆς τοὺς ἔχοντας τὴν αὐτὴν διαφορὰν θερμοκρασίας

ἰσάξιος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἴσην ἀξίαν, ἰσότιμος : Πορφ.'Αποχ.2,55,Πρόκλ.Κρατ.50Ρ **ἰσάξιος τῷ Διΐ,** Ἰάμβλ.Μυστ.3,21 **ἰσάξιος τοῖς θεοῖς'** **2)** ἐπαρκής, ἀνάλογος : Δαμάσκ.'Αρχ.43.

ἰσαξίως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. -α ἐξ ἴσου, ἐπίσης ἀξίως : Ἰάμβλ.Μυστ.3,21

ἰσαπόστολος (ὁ,ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἴσος, ὅμοιος, ἰσότιμος πρὸς τοὺς Ἀποστόλους' || **εἰδ.** ἰσαπόστολοι Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας, ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἑλένη, Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Θέκλα καὶ ὁ ἅγιος Ἀβέρκιος : Κύριλλ.349Δ.

ἰσάργῡρος-ον ὁ ἔχων ἴσην ἀξίαν πρὸς τὸν ἄργυρον : Αἰσχ.'Αγ.959 **ἔστιν θάλασσα . . τρέφουσα πολλῆς πορφύρας ἰσάργυρον κηκῖδα παγκαίνιστον, εἱμάτων βαφάς,** Ἀχαι.π.'Αθήν.15,689Β **ἰσαργύρου τ' ἐς χεῖρα κυπρίου λίθου δώσουσι κόσμον.**

ἰσαρία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος μυκήτων **τῆς τάξεως τῶν ὑφομυκήτων.**

ἰσαρίθμιος-ον Ἐπιγρ. ἰσάριθμος βλ.λ., μτ. γεν. : ἰσαρίθμιος Μουσῶν.

ἰσάριθμος-ον κ. νεώτ., ποι. **ἰσήριθμος** ἴσος κατὰ τὸν ἀριθμὸν πρός τι : Πλάτ.Τίμ 41D **ψυχὰς ἰσαρίθμους τοῖς ἄστροις,**'Αριστλ.ΗΝικ 1156a,7, Καλλ. Δῆλ.175,Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 6,84 **ἰσάριθμός τε χαλάζῃ χερμάς καὶ ξιφέων ἐξεκόλαψε γένυς'** || ὁμ. Ἐπιγρ. ἰσόψηφος βλ.λ.: **εἰσαρίθμοις ἔπεσι' 2)** μτγν. γραμμ.ὁ τοῦ αὐτοῦ γραμματικοῦ ἀριθμοῦ : Ἀπολλ. Δύσκ.Συντ.70,13.

ἰσαριθμῶ-έω μσν. εἶμαι ἰσάριθμος, ἴσος κατὰ ἀριθμόν : Τζέτζ.Χιλ.1,939 **στρατὸν . . ἰσαρι-** -- **. . ψάμμῳ τῇ θαλασσίᾳ.**

ἰσαρίθμως ἐπίρρ. μτγν. κατ' ἴσον ἀριθμόν : Γαλ. 19,469,Θεμίστ.Λόγ.33,367Β' **2)** κατὰ τὸν αὐτὸν γραμματικὸν ἀριθμόν : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.14,3,9.

ἰσάρτητος-ον (αἴρω, ἀρτάω) μτγν. ὁ ἰσοβαρῶς ἠρτημένος, **ἐν ἰσορροπίᾳ** : Φίλ 1,462.

ἰσάρχαιος-ον μτγν. ὁ ὁμοίως ἀρχαῖος, τῆς αὐτῆς ἀρχαιότητος : Χοιροβ.Θεο.2,55.

ἰσάρχων-οντος (ὁ) πάπ. δίκαιος ἄρχων.

ἰσάσκετο ἐπ. γ' ἑν. **μέσ.** παρατ. τοῦ ἰσάζω **βλ.λ.**

ἴσασμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰσασμὸς βλ.λ.

ἰσασμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἰσάζειν, ἐξίσωσις, εὐθέτησις : Ἐπικ.Φύσ.15,21' || **ἰσασμὸς κεραιῶν** νεώτ. ναυτ. κέλευσμα καὶ χειρισμὸς τῶν ἀρμένων, ἐκτελούμενος εἰς τὰ μετὰ σταυρωτῶν κεραιῶν πλοῖα ἐγγὺς τοῦ λιμένος εἰς ὃν καταπλέουσι.

ἰσάστερος-ον μτγν. ὁ ὅμοιος, ἴσος πρὸς ἀστέρα, λαμπρὸς ὡς ἀστήρ, μτφ. : ΠΔΜακκ.4,17,5 **ὡς σὺ τοὺς ἰσαστέρους ἑπτὰ παῖδας φωταγωγήσασα πρὸς τὴν εὐσέβειαν καθέστηκας Θεῷ.**

ἰσαστικός-ή-όν μσν. ὁ ἰσάζων, κάμνων τι ἴσον, ἐπὶ ἀγώνων : Εὐστ.1023,5 **ἰσαστικὴ στάθμη.**

ἰσατίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὀργανικὴ ἕνωσις, λαμβανομένη δι' ὀξιδώσεως ἰνδικοῦ ἢ ἰνδοξύλης.

ἴσατις-ιδος νεώτ. τ. τοῦ ἰσάτις βλ.λ. γένος **σταυρανθῶν** φυτῶν, οὗ γνωστότερον εἶδος **ἴσατις ἡ** βαφική, ἐξ οὗ τὸ ἰνδικὸν χρῶμα.

ἰσάτις-ιδος (κ. **-ιος, -εως**) (ἡ) κ. νεώτ. φυτόν τι, ἐκ τῶν φύλλων τοῦ ὁποίου γίνεται βαφὴ βαθέος κυανοῦ χρώματος, νεώτ. ἴσατις ἡ βαφική : Ἱππ.'Ελκ. 11,Θεόφρ.Αἰσθ.77,Διοσκ.2,184,Πλίν.ΦΙ 20,59' || νεώτ. βοταν. ἡ ἁ. ἴσατις βλ.λ.

ἰσατώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς ἰσάτιδα βλ.λ. : Ἱππ.'Επιδ.4,45,2,'Αρετ.Χρον.Νοῦσ.1,15.

ἰσαύδης-ους-ες (αὐδή) μτγν. ὁ ὁμοίως ἠχῶν : Θεόκρ.Σῦρ.9 **σβέσεν ἀνορέαν ἰσαυδέα.**

ἰσαυρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Ἰσαύρους' || Ἰσαυρικά (τὰ) ὡς οὐσ. ὁ παρεχόμενος ὑπὸ **τῶν** αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου εἰς τοὺς πειρατὰς Ἰσαύρους.

ἰσαχῶς (ἴσος) **ἐπίρρ.** κατ' ἴσον ἀριθμὸν τρόπων, ἴσια : Ἀριστλ.Μεταφ.1013a,16,σύτ.ΗΝικ.1096a,23 **τἀγαθὸν ἰσαχῶς λέγεται τῷ ὄντι.**

ἰσγινόσημος-ον Ἐπιγρ. ὁ ἔχων χρῶμα ὑσγινον, κόκκινον.

ἴσεια-ων (τὰ) μτγν. ἑορτὴ τῆς Ἴσιδος : Διόδ.Σ 1,14 **τοῖς Ἰσείοις ἐν τῇ πομπῇ . . φέρεσθαι.**

ἴσεῖον (τὸ) μτγν. ναὸς τῆς Ἴσιδος : Πλούτ.'Ηθ.352Α.

ἰσεννύω ἔχω τὴν αὐτὴν ἡλικίαν : Ἱππ.Γυν.2,111.

ἰσεντροπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων ἴσην ἐντροπίαν **βλ.λ.31** πρὸς ἄλλον τινά : **ἰσεντροπικαὶ καμπύλαι - μεταβολαί'** || τὸ οὐδ. **ἰσεντροπικὸν** (φαινόμενον) ὡς οὐσ. φαινόμενον, καθ' ὃ σύστημά τι δὲν ἀνταλλάσσει θερμότητα πρὸς τὸ περιβάλλον καὶ ἑπομένως ἡ ἐντροπία αὐτοῦ **μένει ἀμετάβλητος, ἁ. ἀδιαβατικὸν** βλ.λ.

ἰσεπίπτησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ γραμμῶν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον γραφικὴ ἐπὶ τοῦ χάρτου παράστασις τῆς καθ' ὡρισμένας ἡμερομηνίας μεταναστευτικῆς κινήσεως τῶν ἀποδημητικῶν πτηνῶν.

ἰσήβας (ὁ) (ἥβη) ἰσῆλιξ βλ.λ. : Τιμόθ.Μιλ.Πέρσ.226.

ἰσηγορία (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. -ίη ἴση περὶ τὸ ὁμιλεῖν ἐλευθερία, παρρησία κ. γεν. πολιτικὴ ἐλευθερία, ἰσότης : Ἡρ.5,78 **ἰσηγορίη ἐστὶ χρῆμα σπουδαῖον,** Εὐπ.291,Ξεν.ΚΠ 1,3,10 **τοῦτ' ἦν ἡ ἰσηγορία ὃ ὑμεῖς τότ' ἐποιεῖτε,** Ζήν.1,54,Φιλόδ.'Ομ.200' **2)** ἰσονομία : Δημ.555 **τὰς τῆς ἰσηγορίας καὶ τὰς τῆς ἐλευθερίας ἡμῶν μετουσίας ἀφαιρεῖσθαι,** Ἰουλ.Λόγ.1,171Β ἰσηγορία καὶ παρρησία.

ἰσήγορος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἴσην ἐλευθερίαν λόγου, ἰσολογίαν : Πολυβ.6,174.

ἰσηγορῶ-έω μτγν. κ. μσν. ὁμιλῶ πρὸς ἄλλον μετὰ τῆς αὐτῆς ὡς αὐτὸς ἐλευθερίας, παρρησί-

ας. ἔχω τὴν ἰδίαν ἐλευθερίαν νὰ ὁμιλῶ : Σχόλ.Ἰλ. Α 187˙ || μέσ. ἐξ ἴσου, ὁμοτίμως λέγω : ΠΔ Σοφ. Σειρ.13,11 **μὴ ἔπεχε εἰσηγορεῖσθαι μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ μὴ πίστευε τοῖς πλείοσι λόγοις αὐτοῦ.**

ἰσηῒ Ἡσ. «ἰσοῖ. ἰσάζει. Βοιωτοί».

ἰσήλικος-η-ον μτγν. ἴσος κατὰ τὸ μέγεθος : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.91,21 **ἰσήλικος τάφρος**˙ || ἴσος τὴν ἡλικίαν : Πρόκλ.Παρμ.944S.

ἰσῆλιξ ἴκος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων ἴσην ἡλικίαν πρὸς ἄλλον τινά, ὁμῆλιξ, κ. μτ. γεν. : Ξεν.Συμπ.8,1 **δαίμονος μεγάλου . . ἰσήλικος τοῖς ἀειγενέσι θεοῖς,** Φίλ.1,6 **ἰσήλικος χρόνος κόσμου,** Κωμ.Ἀδέσπ.874.

ἰσηλύσια (τὰ) μτγν. τ. τοῦ εἰσηλύσια βλ.λ.

ἰσημερία (ἡ) κ. νεώτ. ἰσότης τῆς ἡμέρας πρὸς τὴν νύκτα : Ἀριστλ.Μετ.364a,1 **ἰσημερία ἐαρινή,** αὐτ.ΖΙ 570b,14 **φθινοπωρινὴ ἰσημερία**˙ || κ. κτ. πληθ. : Ἱππ.Ἀέρ.11 **ἡλίου τροπαὶ ἀμφότεραι καὶ μᾶλλον αἱ θεριναὶ καὶ αἱ ἰσημερίαι νομιζόμεναι εἶναι ἀμφότεραι,** Πλάτ.Ἀξ.370C **ἰσημερίας τε καὶ τροπὰς διττὰς χειμῶνος,** Πορφ.Νυμφ.24.

ἰσημερινός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἰσημερίαν βλ.λ. : Ἀριστλ.Μετ.363a,34.Ἱππαρχ.1,3.6 **ἰσημερινὴ σκιά,** Πτολ.Τετράβ.31 ἰσημερινὸν ζῴδιον˙ || **ἰσημεριναὶ ὧραι** ἑκάστη ὥρα τὸ 1/24 τοῦ νυχθημέρου : Ἱππαρχ.1,1,10,Πτολ Μαθ.2.9, Γαλ.10,479˙ || ὁμ. **πυρὸς ἰσημερινὸς** σῖτος σπειρόμενος κατὰ τὴν ἰσημερίαν : Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,11,4˙ || **ὁ ἰσημερινὸς κύκλος** ὁ κύκλος τῆς σφαίρας, ὁ ἀπέχων ἐξ ἴσου ἀπὸ τῶν δύο πόλων : Ἀριστλ.Μετ. 345a,3,Πλούτ.Ἠθ.429F˙ κ. ἀπλ. **ἰσημερινὸς** ὁ ἰσημερινὸς κύκλος : Ἱππαρχ.1,10,22˙ ὡς κ. **ἰσημερινὴ ἀψίς** : Ἰουλ.Λόγ.5,168C˙ **2)** νεώτ. γραμμὴ διαιροῦσα σῶμά τι εἰς δύο ἴσα μέρη : **ἰσημερινὸς κυττάρου**˙ || **ἰσημερινοὶ χρόνοι** αἱ μοῖραι τοῦ ἰσημερινοῦ : Πτολ.Μαθ.1,16.

ἰσημέριον (τὸ) γλωσσ. ἰσημερία βλ.λ.

ἰσήμερος-ον γλωσσ. ὁ ἔχων τὰς αὐτὰς ἡμέρας, ἴσον χρόνον διαρκῶν.

ἰσήμορτεν Ἡσ. «ἀπέθανεν».

ἰσήρετμος-ον ὁ ἔχων ἴσον ἀριθμὸν κωπῶν: Εὐρ.ΙΑ 242 **Ἀργείων δὲ ταῖσδ᾽ ἰσήρετμον νᾶες ἔστασαν.**

ἰσήρης-ους-ες ἴσος κ. μτ. γεν. : Εὐρ.ΙΤ 1472 **νικᾶν ἰσήρεις ὅστις ἂν ψήφους λάβῃ,** Νίκ.Θηρ.788.

ἰσήριθμος-ον ποι. τ. τοῦ ἰσάριθμος βλ.λ.

ἴσθι προστ. τοῦ οἶδα βλ.λ., γίνωσκε˙ **2)** προστ. τοῦ εἰμὶ βλ.λ., ἔσο.

ἴσθμα Ἡσ. «ἆσθμα».

ἰσθμαίνω Ἡσ. «ἀσθμαίνω».

ἴσθμια-ων (τὰ) βλ. ἴσθμιος 6).

ἰσθμιάζω ἀρχ.λεξ. παρευρίσκομαι εἰς τοὺς ἰσθμικοὺς ἀγῶνας˙ παροιμ.Σουΐδ. κ. Ἡσ. «ἰσθμιάζειν, ἐπὶ τῶν κακῶς βιούντων˙ ἐπίνοσος γὰρ ὁ τῶν Ἰσθμίων καιρός»˙ **2)** Φώτ. «ἰσθμιάζει, καταπίνεται˙ ἰσθμὸς γὰρ ὁ τράχηλος».

ἰσθμιακός-ή-όν ἰσθμικὸς βλ.λ.˙ || **ἰσθμιακὰ** (τὰ) εἶδος στεφάνων : Ἀριστφ.ἀπ.491.

ἰσθμιάς-άδος ἀνώμ. θηλ. τοῦ ἰσθμιακὸς βλ.λ. : Πίνδ.Ι 8(7),3 **Ἰσθμιάδος τε νίκας ἄποινα,** Θουκ. 8,9 **αἱ Ἰσθμιάδες σπονδαί**˙ **2)** ἡ Ἰσθμιάς (ἑορτή) ὡς οὐσ. ἡ τῶν Ἰσθμίων ἑορτή : Πλάτ.Κωμ. 46,10˙ κ. ἐν τῷ πληθ. **αἱ Ἰσθμιάδες** τὰ Ἴσθμια : Πίνδ Ο 13.33 **πλόκοι σελίνων ἐν Ἰσθμιάδεσσιν φανέντα**˙ **2)** ὁμ. ἡ Ἰσθμιὰς περίοδος δύο ἐτῶν μεταξὺ ἑκάστης τελέσεως τῶν ἀγώνων : Ἀπολλδ.2,7.2.

ἰσθμιαστής (ὁ) ὁ θεατὴς κατὰ τοὺς Ἰσθμικοὺς ἀγῶνας˙ || **ἰσθμιασταί** (οἱ) δρᾶμα τοῦ Αἰσχύλου.

ἰσθμικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Ἰσθμόν, ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ : Στράβ.8,6,20 **ἰσθμικὸς ἀγών,** Παυσ.5,2,1 **ἰσθμικαὶ σπονδαί.**

ἰσθμιονίκης (ὁ) ὁ νικῶν ἐν τοῖς Ἰσθμικοῖς ἀγῶσιν : Βακχ.9,26˙ || **ἰσθμιονῖκαι** (οἱ) ᾠδαί τινες τοῦ Πινδάρου : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.156,11.

ἴσθμιος-α-ον κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Ἰσθμόν, Ἰσθμικός : Πίνδ.Ο 13,4 **Ἰσθμίου πρόθυρον Ποτειδᾶνος,** Σοφ.ΟΤ 940 **Ἰσθμία χθών**˙ **2)** ἴσθμιον (τὸ) (ἰσθμός) πᾶν ἀνῆκον εἰς τὸν τράχηλον ἢ λαιμόν, περιδέραιον : Ὀδ. Σ 300 **ἴσθμιον ἤνεικεν θεράπων, περικαλλὲς ἄγαλμα**˙ || ἐν τῷ πληθ. **ἴσθμια** (τὰ) τὰ περὶ τὸν τράχηλον ἢ τὸν λαιμὸν μέρη : Ἱππ.Ὀδοντ.21, Νίκ.Ἀλεξ.191˙ **3)** ἴσθμιον (τὸ) ὁ λαιμὸς ἀμφορέως : Ποιητ.π.Σουΐδ. **ἴσθμιον ἀμφιφορῆος**˙ || ὁμ. εἶδος φιάλης π. Κυπρ. ἐχούσης εὐρεῖαν κοιλίαν καὶ στενὸν λαιμόν : Παμφ.π.Ἀθήν.11, 472Ε **ἴσθμιον .. τὶ ποτήριον**˙ || ὁμ. στόμιον πηγαδίου˙ Φώτ., Μοῖρ.˙ **4)** μτγν. μέρος τι τοῦ ἐγχειριδίου, πιθ. ἡ λαβή : Φιλήτ.π.Ἀθήν.15,677C **λέγω δὲ τὸ ἐπὶ τοῦ φρέατος καὶ τοῦ ἐγχειριδίου ἴσθμιον**˙ **5)** γῆ στενὴ μεταξὺ δύο θαλασσῶν, ἰσθμός˙ Ἡσ.˙ **6)** Ἴσθμια (τὰ) (ἱερά) οἱ Ἰσθμικοὶ ἀγῶνες, τελούμενοι ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου : Ἀριστφ.Εἰρ.879 **τὸ δεῖν᾽, εἰς Ἴσθμια σκηνὴν ἐμαυτοῦ τῷ πέει καταλαμβάνω,** Σιμων.153 **Ἴσθμ᾽ ἐνίκα,** αὐτ.188 **Ἴσθμια . . ἐστεφανώθην.**

ἰσθμοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς ἰσθμόν: Περίπλ.Ἐρ.Θαλ.58.

Ἰσθμόθεν ἐπίρρ. ἀπὸ τοῦ Ἰσθμοῦ : Ἀλκ. ΑΠ 9,588.

Ἰσθμόθι ἐπίρρ. μτγν. εἰς τὸν Ἰσθμόν : Φίλιππ. ΑΠ 6,259 **Ἰσθμόθι κὴν Νεμέᾳ.**

ἰσθμοῖ ἐπίρρ., Ἐπιγρ. Ἰθμοῖ ἐπὶ τοῦ ἰσθμοῦ, τοῦ τραχήλου˙ **2)** εἰς τοὺς Ἰσθμικοὺς ἀγῶνας : Πίνδ.Ο 13,98 **Ἰσθμοῖ τά τ᾽ ἐν Νεμέᾳ,** Λυσ.19,63 **ἀθλητάς, οἷς ἐνίκησεν Ἰσθμοῖ καὶ Νεμέᾳ**˙ || κ. μτ. τῆς ἐν : Σιμων.125 **ἐν Ἰσθμοῖ.**

ἰσθμός (ὁ κ. ἐν Ἐπιγρ. ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. λαιμός, στενὴ διάβασις, ἰδ. ἐπὶ τοῦ σώματος, λαιμός : Ἐμπ.100,19, Πλάτ.Τίμ.69Ε **ἰσθμὸς καὶ ὅρος τῆς τε κεφαλῆς καὶ τοῦ στήθεος**˙ || ὁμ. κ. μτφ. : Σοφ.ἀπ.146 **βίου βραχὺν ἰσθμόν**˙ || νεώτ. γεν. κοιλότης ἑνοῦσα δύο εὐρυτέρας κοιλότητας ἐν τῷ σώματι : **ἰσθμὸς μήτρας - ἀορτῆς**˙ **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. λαιμὸς γῆς μεταξὺ δύο θαλασσῶν : Ἡρ.6,36 **ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ ταύτου ἡ χερσόνησος ἔσω πᾶσά ἐστι σταδίων εἴκοσι,** Αἰσχ.Πρ. 729 **Κιμμερικὸς ἰσθμός,** Θουκ.1,56 **ὁ ἰσθμὸς τῆς Παλλήνης**˙ || ὁ Ἰσθμὸς ὡς κύρ. ὄν. ὁ Ἰσθμὸς τῆς Κορίνθου : Πίνδ.Ι 1,9 **Ἰσθμοῦ δειράς,** Ἡρ.8,40 **ἐπυνθάνοντο τὸν Ἰσθμὸν αὐτοὺς τειχέοντας**˙ || κ. κτ. δοτ. **Ἰσθμῷ** πιθ. ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ Ἰσθμοῖ βλ.λ. : Θουκ.5,18 **Ἰσθμῷ καὶ Ἀθήνησιν**˙ **3)** στενὴ κορυφογραμμὴ ἢ ῥάχις ἔχουσα μόνον ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους τὴν θάλασσαν, ἐπὶ τοῦ Καυκάσου, μεταξὺ Κασπίας καὶ Εὐξείνου: Ἀριστλ.Κόσ.393b,25, Διον.Περ.20˙ **4)** ἐπὶ θαλάσσης, διῶρυξ : Ἐπιγρ., Ἀππ.Ἀννίβ.34.

ἰσθμώδης-ους-ες ἰσθμοειδὴς βλ.λ. : Θουκ.7,26 **ἐτείχισαν ἰσθμῶδές τι χωρίον.**

ἴσι Ἡσ. «γνῶσιν».

ἴσια ἐπίρρ., μον. κ. νεώτ., δημ. κ. **ἴσα** βλ.λ. ἐξ ἴσου : Ἐρωφ.2,112 **χίλιες φοβέρες τ᾽ οὐρανοῦ μὲ τυραννοῦσιν ἴσια,** Χριστόπ Ποιήμ.79 **καὶ οἱ τρεῖς ἐσεῖς οἱ νέες ἴσια ὅλες εἶστ᾽ ὡραῖες**˙ **2)** κατ᾽ εὐθεῖαν : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 8 **κι ἐγὼ φιλιὰ πὄρχοντ᾽ ἴσια ἀπὸ τὸ λόγγο**˙ **3)** ἴσια ἴσια μάλιστα, κατ᾽ ἀκολουθίαν˙ || φρ. **ἦρθαν ἴσια κι ἴσια** ἐπὶ ἀγώνων, ἰσοψήφησαν˙ || ὁμ. κ. ἐπὶ χρηματικῶν δοσοληψιῶν, ἐξώφλησαν ἀμοιβαίως.

ἰσιάδα (ἡ) νεώτ. τὸ ἴσον, ἡ **ἐξίσωσις**˙ || ἡ εὐθύτης, τὸ δίκαιον.

ἰσιάζω μσν. κ. νεώτ. ἰσάζω βλ.λ.˙ || μέσ., μσν. ἰσιάζομαι συμφωνῶ : Χρον.Μορ.309Ρ **ἀφότου ἐσυμφουλούτησαν ἰσιάστησαν ἀλλήλους || τὸ πέραμα νὰ ποιήσουσιν ἀπὸ τὴν Βενετίαν.**

ἰσῐᾰκός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θεὰν Ἶσιν : Ἐπιγρ. Ἰσιακὸς πίναξ· || Ισιακός (ὁ) μτγν ὡς οὐσ. ἱερεὺς τῆς Ἴσιδος : Διοσκ 3,23, Πλούτ. Ἠθ.352Ι).
ἴσιασμα (τὸ) δημ. ἐξίσωσις, ἐξισασμός, ὁμαλισμός : Βυζάντ.Λεξ.ἐν λ.
ισιασμός (ὁ) μον. ἴσσσμα βλ.λ. : Χρον.Μορ. 508Η **τοὺς χριστιανοὺς νὰ βάλουν | εἰς ισιασμὸν . . τοὺς Φράγκους μὲ τοὺς Ρωμαίους.**
Ἰσιασταί (οἱ) Ἐπιγρ. θίασος λάτρεων τῆς Ἴσιδος ἐν Ρόδῳ.
Ἰσῐθεῖον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. **Ἰσιεῖον** ναὸς τῆς θεᾶς Ἴσιδος· προβλ. Ἰσεῖον.
ἰσῑκιάριος (ὁ) (Ιτσ) πάπ. ὁ κατασκευαστὴς ἰσικίων.
ἰσῑκιομάγειρος (ὁ) πάπ. ἰσικιάριος βλ.λ.
ἰσῑκιον μτγν. κ. **ἴσικος** (ὁ) (Ιτσ) ἔδεσμα ἐκ λεπτοκοπανισμένου κρέατος : Ἀθήν.9,376Β **ἰσίκια γὰρ ὀνομάζειν . . ὁ ἐμὸς συγγραφεὺς Πάξαμος τῶν ἰσικίων μέμνηται,** Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.Ι,22,Ἀλέξ.Τραλλ. Πυρ.· || κ. κτ. πληθ. : Ὀλυμπ.Γοργ.360J.
ἰσιοβολῶ δημ. κάμνω ἴσους τοὺς βώλους τοῦ χώματος : Θεοτ.Κ Κατάδ.8 **ισιοβόλησε τὸ χῶμα κι ἐπροχώρησε ἕνα βῆμα.**
ἰσινδίη Ἡσ. « καθίνη ».
ἴσιον μτγν. καθαρτικὸς φλοιός : Ἀέτ.3,37,104.
ἰσιονόμος (ὁ) πάπ. φύλαξ τοῦ ναοῦ τῆς Ἴσιδος.
ἴσιος-α-ο(ν) δημ. ἴσος βλ.λ., εὐθὺς τὸ σχῆμα : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ 207,3 **μεγάλο σὰν ψηλὸ βουνό, ἴσιο σὰν κυπαρίσσι·** 2) μτφ. ἐπὶ προσ., εὐθὺς τὸν χαρακτῆρα, δίκαιος, ντρίτος : Καβάφ.Θερμοπύλαι 4 **δίκαιοι κι ἴσιοι σ' ὅλες των τὲς πράξεις.**
Ἶσις-ιδος (ἡ) ἰων. κ. μτγν. γεν. **Ἴσιος,** δοτ. **Ἴσιδι,** Ἴσι ἢ Ἴσει, αἰτ. Ἶσιν, αἰγυπτία θεότης : Ἡρ.2,41 **τὸ γὰρ τῆς Ἴσιος ἄγαλμα ἐὸν γυναικήιον βούκερών ἐστι,** Καλλ.Ἐπιγρ.58, Ἀπολλδ.2,1,3, Πλούτ. Ἠθ.2,351F· 2) εἶδός τι ἐμπλάστρου : Γαλ.11, 126· 3) πυθαγορ. ὀνομ. τῆς δυάδος· προβλ. δυὰς 2) : Θεολ.Ἀριθμ.12· 4) **Ἴσιδος τρίχες** ὀνομ. φυτοῦ τινος : Πλούτ.Ἠθ.939D.
ἴσιωμα (τὸ) δημ. μικρὰ ἐπίπεδος ἔκτασις ἐν μέσῳ ἀνωμάλων ἰδίως ὀρεινῶν, βραχωδῶν ἐδαφῶν : σταματήσαμε καὶ στήσαμε τὴ σκηνὴ ἀπὸ ἀπάνω ἴσιωμα τοῦ βουνοῦ· || συνήθ. κτ. πληθ. κ. ἰσιώματα ἐν ἀναφ. πρὸς καλλιέργειαν, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὰ βουνήσιος, βραχερός, ὀρεινός : **μὲ ξερολιθιὲς ἔχουνε φτιάξει πολλὰ ἰσιώματα στὴ ράχη κι ἔκαμαν περιβόλια,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 56 **καὶ τ' ἀμπέλι στὰ σκαλώματα καὶ στὰ ἰσιώματα τὸ ἀστάχυ·** || ὁμαλόν, ἐπίπεδον τμῆμα ὁδοῦ, ἀντίθ. ἀνηφόρι,-ιά, κατηφόρι,-ιά.
ἴσκα (ἡ) μτγν., μον., νεώτ. κ. δημ. **ἀ.** ὕσκα βλ.λ.· || εἰδ. τὸ παράσιτον φυτὸν μύκης τὸ ἀγαρικόν, ἰδ. ἐπὶ τῶν δρυῶν φυόμενον ἐν χρ. ὡς καυτὴρ ἑλκῶν : Ἀέτ.7,91, Παῦλ.Αἰγ.6,49, Ἀλέξ.Τραλλ.12.
ἰσκάνδιον Ἡσ. « σαλπίγγιον ».
ἰσκανδοτόν Ἡσ. « σαλπιγγωτόν ».
ἴσκε(ν) ποι. γ' ἑν. παρατ. τοῦ ἴσκω βλ.λ., ἐφαντάζετο, ἐσκέπτετο : Ὀδ.Χ31 **«τῷ σ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται». ἴσκεν ἕκαστος ἀνήρ·** 2) ἤκαζεν, ὡμοίου (σχόλ.) : Ὀδ.Τ 203 **ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα·** προβλ. Ἡσ. « ἴσκε· ἤκαζε. ὡμοίου »· προβλ. κ. ἴσκω.
ἴσκλος δ. γρ. τοῦ ὕσκλος βλ.λ.
ἰσκός Ἡσ. « κλέπτης ».
ἴσκω (1) Ἐπιγρ. **δ.** ἐνεστ. τοῦ **εἶμι,** πορεύομαι : **ἴσκω ἐν πόλεμον.**
ἴσκω (2) συντετμ. τ. τοῦ ἐίσκω βλ.λ., συνήθ.κτ. γ' ἑν. παρατ. ἴσκε(ν) βλ.λ., ἐξομοιῶ, κάμνω τι ὅμοιον πρὸς ἄλλο : Ὀδ.Δ 279 **φωνὴν ἴσκουσ' ἀλόχοισιν** (ἐξομοιοῦσα τὴν φωνήν σου τῇ φωνῇ τῶν ἀλόχων)· 2) νομίζω τινὰ ὅμοιον πρός τινα, παρομοιάζω : Ἰλ.Π 41 **ἐμὲ σοὶ ἴσκοντες** (νομίζοντές με ὅμοιόν σου), αὐτ.Λ 798 **σὲ τῷ ἴσκοντες·** 3) ὑποθέτω, θεωρῶ, μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Σιμων.130· 4) π. Ἀλεξ. ποι. κτ. παρερμηνείαν τοῦ Ὁμ., ὁμιλῶ (α' ἑν. παρατ. **ἴσκον,** μτχ. **ἴσκων**) : Θεόκρ.22,167 **ἴσκον τοιάδε πολλά,** Ἀπολλ.Ρ 2,240,Λυκοφρ.574.
ἰσλαμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἰσλαμισμὸν βλ.λ. : **ἰσλαμικὸς πολιτισμός.**
ἰσλαμισμός (ὁ) (ἀραβ.) νεώτ. κ. δημ. ἡ ὑπὸ τοῦ Μωάμεθ διδαχθεῖσα θρησκεία, μωαμεθανισμὸς ἢ μουσουλμανισμός· 2) τὸ σύνολον τῶν Μωαμεθανῶν· 3) ὁ πολιτισμὸς τῶν μωαμεθανικῶν λαῶν.
ἰσλανδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν νῆσον Ἰσλανδίαν.
ἴσμα-ατος (τὸ) (ἵζω) μτγν. θεμέλιον, ἵδρυμα, κτίσμα : Λυκόφρ.731.
ἴσμα, ἰσμαίνω βλ. ἴσθμα, ἰσθμαίνω.
ἰσμή (ἡ) (οἶδα, ἴσμεν) Ἡσ. **«πρόφασις, σύνεσις, φρόνησις».**
ἰσο- νεώτ. α' συνθ. πρὸς δήλωσιν ἰσότητος ἢ ὁμοιότητος : **ἰσοβασιλεύς** (ἴσος πρὸς βασιλέα), -ἰσόδραχμος (ἴσος πρὸς δραχμὴν) -ἰσόνεφος (ὅμοιος πρὸς τὰ νέφη)· || ἐν τῇ ὀργ. χημ. χάριν συντομίας ἀντὶ τοῦ ἐπιθέτου ἰσομερές : **ἰσοβουτάνιον** (ἰσομερὲς βουτάνιον).
ἰσόαλος-ον νεώτ. ὁ περιέχων ἴσην ποσότητα ἅλατος πρὸς ἄλλον τινά· || **ἰσόαλαι γραμμαί** αἱ καμπύλαι γραμμαί, αἱ ἑνοῦσαι τὰ σημεῖα, **εἰς ἃ** ἡ ἁλμυρότης εἶναι ἡ αὐτή.
ἰσοαχθής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ ἄχθος, βάρος : Νίκ.Θηρ.44.
ἰσοβᾰθής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἴσον βάθος μὲ ἄλλον : Θεόφρ.ΦΑἴτ.3,4,2, Ἡλιόδ.π.Ὀρειβ. 46,8,2· || νεώτ. **ἰσοβαθὴς γραμμή** καμπύλη γραμμή, ἑνοῦσα **τὰ** σημεῖα εἰς **ἃ** τὸ βάθος εἶναι τὸ αὐτό.
ἰσοβάθμιος-ία-ον κ. -ος-ον νεώτ. κ. **ἰσόβαθμος** -ον ὁ ἔχων τὸν αὐτὸν βαθμόν : **ἰσοβάθμιοι** σχολαί.
ἰσοβᾰρής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἴσον, τὸ αὐτὸ βάρος: Ἀριστλ.Οὐρ.273b,24,Χρύσ.Στωϊκ.2,175,Λουκ. ΒΠρ.27· || νεώτ. ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν βαρομετρικὴν πίεσιν : **ἐπιφάνειαι ἰσοβαρεῖς·** || τὸ θηλ. ὡς οὐσ.: ἰσοβαρῶν χάρται χάρται ἰσοβαρῶν καμπύλων.
ἰσοβαρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς ἰσοβαρῆ ἢ εἰς τὰς ἰδιότητας τοῦ ἰσοβαροῦς.
ἰσοβαρῶ-έω μτγν. ἔχω ἴσον, τὸ αὐτὸ βάρος : Ἀρχιμ.Ὀχουμ.1,3.
ἰσοβασίλειος-ον μσν. ἰσοβασιλεύς βλ.λ. : Μιχ. Ἀκομ.1,340,13.
ἰσοβασιλεύς-έως (ὁ, ἡ) μτγν. κ.νεώτ. ὁ ἴσος πρὸς βασιλέα : Πλούτ.Ἀλέξ.39 **ἰσοβασιλέας πάντας ποιεῖς καὶ πολυφιλίας παρασκευάζεις.**
ἰσόβῐος(-α)-ο(ν) Ἐπιγρ., νεώτ. κ. δημ. ὁ διαρκῶν καθ' ὅλον τὸν βίον, ἐφ' ὅρου ζωῆς : Ἐπιγρ. **ἰσόβιος γραμματεύς, - ἰσόβιος ὑπάλληλος - ἰσόβια δεσμά.**
ἰσοβιότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ ἐφ' ὅρου ζωῆς ἀμετακίνητον δικαίωμά τινος.
ἰσοβίτης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ εἰς ἰσόβια δεσμὰ καταδικασθείς.
ἰσοβίως ἐπίρρ. νεώτ., δημ.-**α** καθ' ὅλην τὴν ζωήν, ἐφ' ὅρου ζωῆς.
ἰσόβοιος-ον (βοῦς) ἀρχ. λεξ. ὁ ἔχων ἀξίαν ἑνὸς βοός· Ἡσ. ἐν λ. **ἀντίβοιος·** 2) **ἰσόβοιον** (τὸ) ἄνθος ὅμοιον μήκωνι· Ἡσ.
ἰσοβόλων Ἡσ. « ἰσοστασίων. ἔνιοι δὲ διπλῶν ».
ἰσόβροντος-ον νεώτ. μετεωρ. συνήθ. ὡς ὅρ. **ἰσόβροντοι καμπύλαι ἢ γραμμαί** αἱ ἑνοῦσαι ἐπὶ τοῦ χάρτου τόπους τῆς αὐτῆς συχνότητος θυελλῶν.
ἰσόβροχος-ον νεώτ. μετεωρ. συνήθ. ὡς ὅρ. **ἰσό-**

βροχοι γραμμαί αἱ ἑνοῦσαι ἐπὶ τοῦ χάρτου τόπους, εἰς οὓς πίπτει ἡ αὐτὴ μέση ποσότης βροχῆς.
ἰσόβρυον (τὸ) μτγν. φυτὸν ὅμοιον πρὸς βρύον: Διοσκ.3,49 **μάρον ἢ ἰσόβρυον . . , πόα γνώριμος, φρυγανώδης, ὁμοία τῷ ἄνθει ὀριγάνῳ· τὰ μέντοι φύλλα τούτου λευκότερα πολλῷ καὶ τὸ ἄνθος εὐῶδες.**
ἰσοβύθιστος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ βύθισμα εἰς πρῷραν καὶ πρύμνην: **ἰσοβύθιστον πλοῖον.**
ἰσόγαιος ο(ν) κ. νεώτ., ἀττ. **-γεως**, Ἐπιγρ. **-ειως** ὁ ἔχων ἴσην, τὴν αὐτὴν ἐπιφάνειαν μὲ τὴν γῆν: Λουκ. Νέρ.5 **τὰς γὰρ θαλάσσας ἰσογαίους καὶ ἰσοπέδους οἶδα·** ‖ ὁμ. ἀττ. **-γεως** εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος πρὸς τὸ ἔδαφος : Θεόφρ.ΦΑἴτ.3,7,3 **τέμνειν ἰσόγεων.**
ἰσογαμέται (οἱ) νεώτ. γενετήσια κύτταρα μὴ διακρινόμενα εἰς ἄρρενα καὶ θήλεα, ἑνούμενα ὅμως κατὰ δύο, ἵνα παραγάγωσι νέον ὄν.
ἰσογαμία (ἡ) νεώτ. τρόπος πολλαπλασιασμοῦ κατωτέρων φυτῶν καὶ ζῴων δι' ἀμφιμειξίας δύο ἰσογαμετῶν βλ.λ.
ἰσόγαμος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τῆς ἰσογαμίας βλ.λ. : **ἰσόγαμα φυτά.**
ἰσόγειος(-α)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἰσόγαιος βλ.λ.· ‖ τὸ οὐδ. **ἰσόγειο(ν)** ὡς οὐσ. **ὁ ἰσόγειος ὄροφος** τῆς οἰκίας : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.15 **τὰ ἔσυρε πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἰσογείου τῆς . . οἰκίας.**
ἰσογενής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἴσος ἢ ὅμοιος κατὰ τὸ γένος, ὁμοειδής : Κύριλλ.Διάλ.5 π.'Αγ.Τριάδ.581.
ἴσογκος-ον μτγν. ἴσος κατὰ τὸν ὄγκον : 'Αρχιμ. 'Ονομ.1,7.
ἰσογλυκίτης (ὁ) νεώτ. τὸ φυτὸν ραμνόζα βλ.λ.
ἰσογλώχῖν-ῖνος μτγν. ἰσογώνιος : Νόνν.Δ 6,23 **καὶ τύπον ἄλλον ἔτευξεν ἰσογλώχινι τριγώνῳ.**
ἰσογνωμῶ-έω μτγν. κ. **ἰσογνωμονῶ** ἔχω τὴν αὐτὴν γνώμην μὲ ἄλλον : Κύριλλ.6,220C.
ἰσογνώμων-ονος (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν γνώμην ἄλλῳ τινί : Κύριλλ.6,388.
ἰσογονία (ἡ) ἰσότης γένους, γενεᾶς : Πλάτ.Μενξ. 239A **ἡ ἰσογονία ἡμᾶς ἡ κατὰ φύσιν ἰσονομίαν ἀναγκάζει ζητεῖν κατὰ νόμον,** Δίων K 52,4.
ἰσογράμματος-ον μσν. ὁ ἔχων ἴσον ἀριθμὸν γραμμάτων : Εὐστ.512 Mi.186.
ἰσόγραμμος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ἴσας γραμμάς.
ἰσογραφή (ἡ) μτγν. σύγγραμμα τοῦ 'Αντιοθένους : Διογ.Λ 6,15.
ἰσογραφία (ἡ) νεώτ. πιστὴ ἀναπαράστασις γραφῆς πίνακος, σχεδίου κττ. διὰ τῆς ἀναστατικῆς βλ.λ. μεθόδου.
ἰσόγρᾰφος-ον κ. νεώτ. ἡ **-γράφος** ὁ γράφων ὁμοίως τινί· ‖ μτφ. **ἰσόγραφος τέττιξιν** μουσικὸς ὡς τέττιξ, ἐπὶ τοῦ Πλάτωνος : Τίμ.30,2· ‖ τὸ οὐδ. **ἰσόγρᾰφον** ἀντίγραφον : Μέν.Πρ.24D.
ἰσογώνιος-ον κ. νεώτ. ὁ ἴσας ἔχων τὰς γωνίας : 'Αριστλ.Μεταφ.1054b,2 **ἰσογώνια τετράγωνα,** Γαλ.5,67 **ἰσογώνιον πεντάγωνον· 2)** **ἰσογώνιοι γραμμαί** γραμμαὶ παρουσιάζουσαι τὴν αὐτὴν μαγνητικὴν ἀπόκλισιν.
ἰσογωνισμός (ὁ) νεώτ. ἰσομορφία βλ.λ.
ἰσοδαίμων-ονος-ον ὁ ἴσος, ὅμοιος τῷ θεῷ, ἰσόθεος : Αἰσχ.Πέρσ.634 **ἰσοδαίμων βασιλεύς,** 'Αρίφρ. 1,4,'Ιεροκλ.Χρ.'Επ.4,425M· **2)** ὁ ἴσος κατὰ τὴν εὐδαιμονίαν, **εὐτυχὴς ὡς ἐκεῖνος** : Πίνδ.Ν 4,84 **ἰσοδαίμων βασιλεῦσι.**
ἰσοδαίτης (ὁ) (δαίω) ὁ διανέμων, μοιράζων εἰς πάντας ἐξ ἴσου, ἐπίθ. τοῦ Διονύσου καὶ Πλούτωνος : Πλούτ.'Ηθ.389A, 'Ησ.· ‖ ὁμ. ὁ μερίζων ἢ μοιράζων εἰς τὴν τράπεζαν : Λουκ.'Επ.Κρον.32 **ὁ ἰσοδαίτης . . ἡγεῖται ὑμῖν τῶν συμποσίων· 2)** ὡς οὐσ. ὁ δαίμων : 'Υπερείδ.ἀπ.177.
ἰσοδακτυλία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἰσότης τοῦ μήκους τῶν δακτύλων.
ἰσόδενδρος-ον ὁ ἴσος πρὸς χαρακτηριστικόν τι τοῦ δένδρου : Πίνδ.ἀπ.165 **ἰσοδένδρου . . αἰῶνος· 2)** ὁ μέγας ὡς δένδρον : Θεόφρ.Φl 3,1,1.
ἰσοδέξιος-ον μτγν. ἀμφιδέξιος : Φιλόστρ.Γυμν.41.
ἰσοδιαίρετος-ον μσν. ὁ διαιρούμενος εἰς ἴσα μέρη : Βλεμμ.705.
ἰσοδιαιροῦμαι-έομαι μσν. διαιροῦμαι εἰς ἴσα μέρη : Βλεμμ.706.
ἰσοδίαιτος-ον ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν δίαιταν, τρόπον ζωῆς, οἵαν καὶ ἄλλος τις, ὁ ζῶν ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι : Θουκ.1,6 **καὶ ἐς τὰ ἄλλα πρὸς τοὺς πολλοὺς οἱ τὰ μείζω κεκτημένοι ἰσοδίαιτοι μάλιστα κατέστησαν** (σχόλ. «ὁμοδίαιτοι»), Λουκ.Δὶς Κατ.33 **ἰσοδίαιτον τοῖς πολλοῖς ἐποίησε.**
ἰσοδιάστασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ σταθερὰ κατακόρυφος ὑψομετρικὴ διαφορὰ μεταξὺ δύο συνεχῶς ἰσοϋψῶν καμπύλων.
ἰσοδιάστατος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ τῶν αὐτῶν διαστάσεων : Νικόμ.'Αριθμ.2,16, Εὐστ.εἰς Διον. Περ.2,-**ἰσοδιάστατα σχήματα.**
ἰσοδιαφορά (ἡ) νεώτ. ἀριθμ. ἡ ἰσότης διαφορῶν.
ἰσοδιμορφία (ἡ) νεώτ. ὀρυκτ. κ. **ἰσοδιμορφισμός** (ὁ) ἰσομορφία σωμάτων διμόρφων.
ἰσόδομος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ τοίχου, ὁ κατ' ἴσους δόμους ᾠκοδομημένος, ὁ ἐκτισμένος εἰς στοίχους λίθων εὐθεῖς καὶ ἴσους πρὸς ἀλλήλους : Βιτρ.2,8,6· ‖ νεώτ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τεχνοτροπία τοῦ κατ' ἴσους δόμους κτίσματος.
ἰσόδοξος-ον γλωσσ. τοῦ ἰσοκλεής, ἴσος κατὰ τὴν δόξαν· 'Ησ., Φώτ., Σουΐδ.
ἰσόδουλος-ον σχόλ. ὁ ἴσος, ὅμοιος πρὸς δοῦλον : Σχόλ.Αἰσχ.Χο.135.
ἰσόδρομος-ον ὁ τρέχων ἴσα μὲ ἄλλον : Πλάτ. Τίμ.38D **εἰς τὸν τάχει ἰσόδρομον ἡλίῳ κύκλον ἰόντας,** Τίμ.Λοκρ.96E **δύο ἰσόδρομοι ἀελίῳ ἐντί,** 'Αριστλ.Κόσ.399a,8 **ἰσόδρομός τινος,** Φἰλ.1,469· ‖ ἀπολ. **ἰσόδρομον μῆκος** δρόμος τοῦ αὐτοῦ μήκους : Μνασάλκ.ΑΠ 7,212· **2)** ἡ **ἰσοδρόμη Μήτηρ** ἡ Κυβέλη : Στράβ.9,5,19.
ἰσοδρομῶ-έω τρέχω ἴσα μὲ ἄλλον : 'Αριστλ. Πρ.913a,33 **ἰσοδρομεῖν τινι,** Νίκ.ἀπ.74,33 **ἰσοδρομεῦσα χελιδόσι· 2)** μτφ. συντρέχω πρός τινα : Λογγῖν.15,4 **ἰσοδρομεῖν τοῖς οὐρανίοις ἔργοις·** ‖ κ. ἀπολ. συνεργῶ : 'Αριστλ.ΖΓ 727b,10.
ἰσοδυναμία (ἡ) κ. νεώτ. ἴση δύναμις ἢ ἰσχύς : Τίμ.Λοκρ.95B **συντεθέντα ἐν ἰσοδυναμίᾳ οὔτε κρατεῖ ἀλλάλων ἐκ μέρεος οὔτε κρατέεται· 2)** ἴση ἀξία, σημασία : 'Απολλ.Δύσκ.Συνδ.244,17.
ἰσοδυναμικός-ή-όν νεώτ. ὁ εἰς οὗ πάντα τὰ μέρη τὸ δυναμικὸν ἔχει τὴν αὐτὴν τιμήν : **ἰσοδυναμικὴ ἐπιφάνεια, - ἰσοδυναμικαὶ γραμμαί.**
ἰσοδύναμος (-η)-ο(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἴσος πρὸς ἄλλον τινὰ κατὰ τὴν δύναμιν ἢ τὴν ἰσχὺν ἢ τὴν ἐνέργειαν, ἀσχέτως τῶν ἐπὶ μέρους διαφορῶν πρὸς ἀλλήλους, κ. συνήθ. ὑπανοουμένων μάλιστα διαφορῶν : 'Αλέξ.'Αφρ.Πρ.1,135, Παῦλ. Αἰγ.2,30 (ἐπὶ φαρμάκων), - **τὰ δύο κόμματα** ὑπολογίζονται **ἰσοδύναμα, - ἰσοδύναμοι τροφαί** (αἱ διὰ τὴν συντήρησιν δυνάμεναι ν' ἀντικαταστήσωσιν ἡ μία τὴν ἄλλην), - **ἰσοδύναμες μηχανές·** ‖ ὁ ἴσος ἢ ὁ θεωρητέος ἴσος πρὸς ἄλλον κατὰ τὴν ἀξίαν ἢ τὴν ἀπαξίαν, τὴν σημασίαν ἢ τὴν ἀσημότητα κττ. : Μέν.Πρ.24D· ἐν συντάξ. συνήθ. μτ. **δοτ.** ἢ αἰτ. μτ. **ἐμπροθ.** (πρός, δημ. **μέ**) : ΠΔΜακκ. 4,3,15 **λογισθὲν ἰσοδύναμον τὸ ποτὸν αἵματι, - νίκη ἰσοδύναμος πρὸς ἧτταν, - ἂν καὶ δευτεροετὴς φοιτητής, εἶναι ἰσοδύναμος μὲ τελειόφοιτο(ν)·** ‖ νεώτ. λογ. κ. γραμμ. **ἰσοδύναμοι προτάσεις** αἱ ἐκφράζουσαι κατ' οὐσίαν τὴν αὐτὴν ἔννοιαν· ‖ μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ χρόνων ρημ. : EM 637,36 **ὁ παρατατικὸς ἰσοδύναμος τῷ ἐνεστῶτι·** ‖ τὸ οὐδ. ἔνάρθρ. ὡς οὐσ. ἡ ἰσοδυναμία.

ἰσοδυναμῶ-έω μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἔχω ἴσην πρὸς ἄλλον τινὰ δύναμιν, ἰσχύν, ἀξίαν, σημασίαν, εἶμαι ἰσοδύναμος βλ.λ. τινί : Πολύβ.2,56,2 **τὸ ψεῦδος ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν ἀλήθειαν, - ἡ ἀπάντησίς του ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἄρνησιν**· ‖ ὁμ. εἶμαι ἴσος πρός τινα : Στωϊκ.ἀπ.3,9, Ἀρρ.Ἐπικτ.1,8,1· ἰδ. κατὰ τὴν σημασίαν : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.41,15· κ. μαθ. : Πτολ.Μαθ.2,7· κ. ἀπολ. : Χρύσ.Στωϊκ.2,83, ΠΔ Σοφ.Σειρ.Προλ.13 **οὐ γὰρ ἰσοδυναμεῖ αὐτὰ ἐν ἑαυτοῖς ἑβραϊστὶ λεγόμενα**· ‖ ἐπὶ τῶν ἤχων ἐν τῷ λόγῳ : Φιλόδ. ἐν Ἡρκλ.994, ἀπ.22· ‖ ἐπὶ φαρμάκων, ἔχω τὰς αὐτὰς ἰδιότητας : Διοσκ.1,70.

ἰσοδυνάμως ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἰσοδύναμον βλ.λ. : Εὐστ.72,33 **ἰσοδυνάμως ἔχειν.**

ἰσόεδρος-ον νεώτ. κ. **ἰσοεδρικός** ὁ ἔχων τὰς ἕδρας ἴσας πρὸς ἀλλήλας.

ἰσοελκής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἴσην ὁλκήν, τὸ αὐτὸ βάρος ἔχων, ἰσοβαρής : Νίκ.Θηρ.41.

ἰσοεπής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἴσος ἐν τῷ λέγειν, ἐν τῇ ὁμιλίᾳ : Κύριλλ.Δισλ.7 π.Ἁγ.Τριάδος 657.

ἰσοεπίπεδος (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων ἴσον ἐπίπεδον : Ἰάμβλ.Νικ.Ἀριθμ.93Ρ.

ἰσοέτηρος-ον μτγν. ὁ ἴσος κατὰ τὰ ἔτη : Νόνν.Δ 21,177.

ἰσοετής-οῦς-ές μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἰσοέτηρος βλ.λ., γλῶσσ. τοῦ οἰέτεας : Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ., Σχόλ.Ἰλ.1086ί 21· **2)** **ἰσοετές** (τὸ) τὸ φυτὸν ἀείζωον τὸ μικρόν : Πλίν.25,160· ‖ κ. νεώτ. βοτσν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **ἰσοετιδῶν.**

ἰσοευρής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἴσος κατὰ τὸ εὖρος·Φώτ.

ἰσοζυγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἴσος κατὰ τὸ μέγεθος : Θεαίτ.ΑΠ 10,16,3 **ἰσοζυγέων κυπαρίσσων.**

ἰσοζυγίζω νεώτ., δημ. κ. **-ιάζω** μτβ. κάμνω τι νὰ ἔχῃ ἰσοζύγιον, ἰσοσταθμίζω· ‖ ὁμ. ἰσοφαρίζω τι· ‖ ἀμτβ. θέτω εἰς ἰσορροπίαν, ἰσορροπῶ : Βλοχογ.Παληκ.94 **σὰ δυὸ φτεροῦγες θαλασσοπουλιοῦ, ποὺ ἰσοζυγιάζονται.**

ἰσοζύγιο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἰσορροπία τοῦ ζυγοῦ, ἰσοσταθμία· **2)** κυρ. μτφ. ἐξίσωσις ἐσόδων καὶ ἐξόδων : **ἰσοζύγιον προϋπολογισμοῦ**· ‖ ὁμ. **ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον** ἡ διαφορὰ μεταξὺ ἐξαγομένων καὶ εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων· ‖ **ἰσοζύγιον λογαριασμοῦ** ἐξίσωσις τῶν πιστώσεων καὶ τῶν χρεώσεων.

ἰσοζυγισμός (ὁ) νεώτ. ἐπὶ ἱπποδρομιῶν, ἰσοβάθμισις τῶν δυνάμεων τῶν ἵππων, ἵνα οὗτοι συγκεντρώνωσι τὰς αὐτὰς πιθανότητας ἐπιτυχίας.

ἰσοζυγιστής (ὁ) νεώτ. ἐπὶ ἱπποδρομιῶν, ὁ προσδιορίζων τὰ πρόσθετα βάρη ἅτινα δέον νὰ φέρῃ ἕκαστος τῶν μετεχόντων ἵππων.

ἰσοζυγῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. κάμνω τι ἴσον πρὸς ἄλλο : Νίκ.Θηρ.908· ‖ νεώτ. ἀμτβ. εἶμαι τοῦ αὐτοῦ βάρους, **εὑρίσκομαι** ἐν ἰσορροπίᾳ, ἰσορροπῶ· ‖ ὁμ. ἔχω ἰσοζύγιον : **τὰ ἔσοδα ἰσοζυγοῦσι πρὸς τὰ ἔξοδα.**

ἰσόζυξ-ύγος μτγν. ἰσόζυγος βλ.λ.

ἰσοήλιος-ον νεώτ. μετεωρ. ὡς ὅρ. **ἰσοήλιοι γραμμαί** (αἱ) οἱ ἐπὶ χάρτου ἑνοῦσαι τοὺς τόπους τοὺς ἔχοντας τὴν αὐτὴν ἡλιοφάνειαν.

ἰσοθάνατος-ον μτγν. ὁ ἴσος πρὸς θάνατον : Σοφ.ἀπ.359, Πάπ. **ἰσοθάνατος ἀρρωστία,** Βέτ. Βάλ.293,4 **ἰσοθάνατος κίνδυνος.**

ἰσοθεΐα (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἰσότης, ἐξίσωσις πρὸς τὸν θεόν : Ἰω.Χρυσ.2,443Β.

ἰσόθεος-ον κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἴσος, ὅμοιος πρὸς τοὺς θεούς, ἐπίθ. ἡρώων : Ἰλ.Β 565 **ἰσόθεος φώς**· ‖ π. τραγ. κ. μσν. κ. δημ. ἰδίως ἐπὶ βασιλέων : Αἰσχ.Πέρσ.80 **χρυσογόνου γενεᾶς ἰσόθεος φώς,** Εὐρ.ΙΑ 626 **ἰσόθεον γένος,** Βί.Ἀλεξ. 2275 **ἰσόθεον σεβόμεθα τῇ πείρᾳ προσμαθόντες,** Παλαμ.Ὕμν.Ἀθ.18,4 **ἀπὸ θνητὲς βασίλισσες ἰσόθεους βασιλιάδες**· προλ. ἡμίθεος· ‖ κ. γεν. : Ἱππ.Εὔσχ 5 **ἰητρὸς φιλόσοφος ἰσόθεος**· ‖ κωμ. μτφ. : Ἀντιφάν.147,2 **νομίσαι τ' ἰσόθεον τὴν ἔγχελυν**· **2)** ἐπὶ πραγμ., ὁ ἴσος πρὸς τὸν εἰς τοὺς θεοὺς ἀνήκοντα, ἁρμόζοντα : Εὐρ.Τρ.1169 **ἰσόθεος τυραννίς,** Ἰσοκρ.5,145 **ἰσόθεος δόξα,** Ἐπικ.ἀπ.165 **ἰσόθεος εἴσοδος,** Μέν.Μον 378, Πολύβ.10,10,11 **τῶν ἀργυρείων μετάλλων ἰσοθέων τετευχέναι τιμῶν**· ‖ συχν. ἐπὶ φαρμάκων, ἔξοχος : Γαλ.13,65, Ἀέτ.7,11· ‖ ἐν πάπ. ἰσόθεον ὡς ἐπίρρ. ἰσοθέως.

ἰσοθεοῦμαι-όομαι παθ. γίνομαι ἴσος πρὸς θεόν : Αἰσώπ.Μῦθ.160 **Ἡρακλῆς ἰσοθεωθεὶς καὶ παρὰ Διὶ ἑστιώμενος.**

ἰσοθερμία δερματική (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἰσότης τῆς θερμοκρασίας μεταξὺ πάντων τῶν σημείων τοῦ καλυπτηρίου συστήματος.

ἰσοθερμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων σταθερὰν θερμοκρασίαν : **ἰσοθερμικὴ ἰσορροπία** (ἐξίσωσις τῆς θερμοκρασίας τῶν μερῶν ἀερίας τινὸς μάζης).

ἰσόθερμος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ἴσην πρὸς ἄλλον θερμοκρασίαν : Καλλιγ.Θάν.Βλ.165 **συγκιρνᾷ ὅλας τὰς θερμοκρασίας πρὸς τὸ ἰσόθερμον**· ‖ ὁμ. **ἰσόθερμοι καμπύλαι** (αἱ) νεώτ. μετεωρ. γραμμαὶ ἑνοῦσαι ἐν τῷ χάρτῃ **τόπους ἔχοντας** τὴν αὐτὴν μέσην θερμοκρασίαν.

ἰσόθερος-ον νεώτ. μ. ὡς ὅρ. τῆς μετεωρ. **ἰσόθερος γραμμή** ἡ ἰσόθερμος γραμμὴ βλ.λ.

ἰσοθέως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἰσόθεον βλ.λ. : Γρ.Ναζ.3,470Α.

ἰσόθι ἐπίρρ. Ἐπιγρ. ἀρκ. ἐντός : **ἰσόθι πλέθρῳ.**

ἰσόθρους οος-ουν-οον μτγν. ὁ ἠχῶν ὁμοίως : Νόνν.Δ 36,473 **ἰσόθροος ἔβρεμεν Ἠχώ.**

ἰσόθυμος-ον σχόλ. ὁ ἔχων ἴσον φρόνημα, θάρρος : Σχόλ.Ἰλ.7,295.

ἰσόκαινος-ον ἀρχ. λεξ. **ὁ ἴσος** πρὸς καινόν, νέος· Ἡσ. ἐν λ. ἀντίκαινον.

ἰσοκάμπανος-ον (κάμπανος) σχόλ. ὁ ἴσος πρὸς στατῆρα : Σχόλ.Ὀδ.Δ 129· προλ. κάμπανος.

ἰσοκαπιτώλιος-ον πάπ. ἐπὶ ἀγώνων, ὁ ὢν τῆς αὐτῆς τιμῆς, ἰσότιμος, ἰσάξιος πρὸς τὰ Καπιτώλια : **ἰσοκαπιτώλιος ἀγών.**

ἰσοκαρδία (ἡ) νεώτ. ζῳολ. κ. παλαιοζ. **γένος** μαλακίων τῆς οἰκογ. τῶν **κυπρινιδῶν.**

ἰσοκατάληκτος-ον (λήγω) μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων ὁμοίαν κατάληξιν, ὁμοιοκατάληκτος : Εὐστ.1839,53 **κατὰ ἰσοκατάληκτον κλίσιν**· ‖ **τὰ ἰσοκατάληκτα** ὡς οὐσ. : Γέλλ.18,8,1.

ἰσοκέλευθος-ον (κέλευθος) μτγν. ὁ πορευόμενος τὴν αὐτὴν ὁδόν : Νόνν.Δ 48,316· **2)** μτφ. κοινός : Γρηγ.Ναζ.2,105 **ἰσοκέλευθον εὖχος.**

ἰσόκερως-ωτος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **τενεβριονιδῶν.**

ἰσοκεφαλία (ἡ) νεώτ. τεχνοτροπία, καθ' ἣν ἐπὶ τῶν ἀναγλύφων ἢ ζωγραφικῶν παραστάσεων αἱ κεφαλαὶ τῶν παριστανομένων εἶναι τοῦ αὐτοῦ ὕψους ἀνεξαρτήτως τῆς διαφορᾶς μεγέθους ἢ στάσεως ἑκάστης μορφῆς.

ἰσοκέφαλος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων κεφαλὴν ὁμοίαν, ἴσην ἄλλῳ τινί : Ἴβυκ.16 **ἅλικας ἰσοκεφάλους ἐνιγυίους** (ἀμφ.γρ.)· **2)** νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ δασολογίᾳ, κορμὸς ἔχων τὸ αὐτὸ περίπου πάχος εἰς τὰ δύο ἄκρα, κυλινδρόμορφος.

ἰσοκίνδυνος-ον (κίνδυνος) ὁ ὢν εἰς ἴσον κίνδυνον μὲ ἄλλον : Δίων Κ 41,55· **2)** ὁ ἱκανὸς ὅπως ἀντιμετωπίσῃ τὸν κίνδυνον, ὁ ἀξιόμαχος : Θουκ. 6,34 **ἰσοκινδύνους ἡγούμενοι.**

ἰσοκινδύνως ἐπίρρ. πάπ. μὲ τὸν αὐτὸν κίνδυνον ; ἵνα οὗτοι ἰσοκινδύνως **πληρώσωσι τὸ** ὑπολοιπαζόμενον.

ἰσοκίνητος-ον μσν. ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν κίνησιν, ὁ ἴσως κινούμενος : Εὐστ.Ὀδ.1851,61.

ἰσοκιννάμωμος-ον μτγν. ἐπὶ τῆς κασσίας, ὁ ὅμοιος τῷ κινναμώμῳ : Πλίν.ΦΙ 12,98.

ἰσοκλεής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων ἴσον κλέος, δόξαν, ἰσόδοξος : Εὐσ.2,60Λ,Καισάρ.1024.
ἰσοκλεῶς ἐπίρρ. μον. κατὰ τρόπον ἰσοκλεῆ βλ.λ., ἰσοδόξως : Νικ.Χων.256,7.
ἰσοκληρία (ἡ) μσν. ἴσος κλῆρος, ἰσότης περιουσίας : Εὐστ.Πον.146,36.
ἰσοκληρονόμος-ον σχόλ. ὁ λαμβάνων ἴσην κληρονομίαν : Σχόλ.Ἑρμογ.4,169W.
ἰσόκληρος-ον μτγν. ὁ ἴσος κατὰ τὸν κλῆρον, κατὰ τὴν περιουσίαν : Πλούτ.Λυκ.8 **ἰσόκληροι τοῖς βίοις γενόμενοι.**
ἰσοκλινής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἴσην κλίσιν, ἰσόρροπος : Ἀριστλ.Κόσ.400b,28 **νόμος ἡμῖν ἰσοκλινὴς ὁ θεός, οὐδεμίαν ἐπιδεχόμενος διόρθωσιν ἢ μετάθεσιν· 2)** νεώτ. φυσ. ἰσοκλινεῖς γραμμαὶ αἱ διερχόμεναι διὰ τῶν τόπων ἢ τῶν σημείων τῶν ἐχόντων τὴν αὐτὴν μαγνητικὴν ἔγκλισιν.
ἰσόκλινος-ον νεώτ. ὁ ἰσοκλινὴς βλ.λ.
ἰσόκνημος-ον μτγν. ὁ ἔχων κνήμας ἰσομήκεις.
ἰσόκοιλος-ον μτγν. ὁ ἔχων πανταχοῦ τὴν αὐτήν, ἴσην κοιλότητα : Πλούτ.Ἠθ.1021Λ **ἰσόκοιλος αὐλός,** Θέων Σμ.60Η.
ἰσοκολλητίνη (ἡ) νεώτ. φυσιολ. οὐσία γινομένη ἐν τῷ ὀρῷ τοῦ αἵματος ζῴου τινός.
ἰσόκορμος-ον μσν. ὁ ἔχων ἴσον ἤτοι εὐθὺν κορμόν, ὀρθοτενής : Βέλθ.Χρυσ.579.
ἰσοκόρυφος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἴσην κορυφήν, ὁ ἰσοϋψής· ‖ κ. μτφ. ὁ ἴσης σημασίας, ἀξίας : Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,9 **ἰσοκόρυφοι πόλεις.**
ἰσοκραής-οῦς-ές ὁ ἐξ ἴσου κεκραμένος : Ἱππ. Νούσ.2,42 (διόρθ. ἀντὶ ἰσοκρατεῖ).
ἰσόκραιρος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἴσα κέρατα : Νόνν.Δ 27,24.
ἰσοκράς (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἰσοκραὴς βλ.λ. : Ἡρωδιαν.1,525.
ἰσοκράτεια (ἡ) μτγν. (κράτος) ἡ ἰσοκρατία βλ.λ. : Γαλ.Φιλ.Ἱστ.126.
ἰσοκράτειος-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Ἰσοκράτην : Φιλόδ.Ρητ.1,100S **ἰσοκράτειοι λόγοι,** Διον.Ἀλ.Ἰσοκρ.20 **ἰσοκράτειος ἀγωγή.**
ἰσοκράτης-ου (ὁ) νεώτ. εἶδ. ἐν τῇ βυζαντ. μουσικῇ ὁ διὰ τῆς φωνῆς του ἢ διὰ τοῦ μουσικοῦ ὀργάνου του κρατῶν τὸ ἴσον κατὰ τὴν ψαλμῳδίαν· **2)** μουσ. ὁ παρατεταμένος, χαμηλὸς φθόγγος, ἐφ' οὗ ἔρχονται ποικίλαι σύμφωνοι ἢ ξέναι συγχορδίαι.
ἰσοκρατής-οῦς-ές ὁ ἔχων ἴσην ἰσχὺν ἢ δύναμιν, ὁ ἔχων ἴσα δικαιώματα μετὰ τῶν ἄλλων : Ἡρ.4,26 **ἰσοκρατέες . . αἱ γυναῖκες τοῖσι ἀνδράσι,** Πλούτ. Ἠθ.827Β· ‖ γεν. ἴσος : Ἀριστλ.Πρ.942b,37 **ἡ ἰσημερία ἐστὶ χειμὼν καὶ θέρος ἰσοκρατής· 2)** ἐπὶ ὑγρῶν κ. ἰδ. οἴνου, ὁ κατ' ἴσα μέρη κεκραμένος : Ἱππ.Νούσ.2,42 **ἰσοκρατὴς οἶνος,** Γαλ. 6,528 **ἐκ τῆς ἀμφοῖν ἰσοκρατοῦς μίξεως.**
ἰσοκρατία (ἡ) κράτος ἢ ἰσότης ἰσχύος ἢ δυνάμεως : Τίμ.Λοκρ.95C· **2)** ἰσονομία : Ἡρ.5,92 **ἰσοκρατίας καταλύοντες.**
ἰσοκρατικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Ἰσοκράτην : Σχόλ.Εὐρ.Μήδ.217 **ἰσοκρατικὸς λόγος·** ‖ οἱ διάδοχοι τοῦ Ἰσοκράτους : Φιλόδ.Ρητ 1,148S.
ἰσόκρατος-ον μτγν. ὁ ἐξ ἴσου κεκραμένος, ἰσοκραής : Πραξαγ.Ρουφ.Ὀνομ.226.
ἰσοκρατῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἰσοκρατῆ βλ.λ. : Φἰλ.1,198 **ἰσοκρατῶς ἀπομάχεσθαι.**
ἰσόκριθος-ον (κριθή) μτγν. ὁ ἴσος, ὅμοιος πρὸς τὴν κριθὴν κατὰ τὴν τιμήν : Πολυβ.2,15,1 **τοῦ δ' οἴνου τὸν μετρητὴν ἰσόκριθον.**
ἰσόκτιτος-ον (κτίζω) ἀρχ. λεξ. ὁ ἐκτισμένος ὅμοιος, ὁ ἔχων ἴσην κατασκευήν· Ἡσ., **Φώτ.**
ἰσόκτυπος-ον μτγν. ὁ ἠχῶν ὁμοίως τινί, ὁ ἐξ ἴσου ἰσχυρῶς κτυπῶν : Νόνν.Δ 27,92 **βρονταίοις πατάγοισιν ἰσόκτυπον.**

ἰσοκυαψίδια (τὰ) νεώτ. χημ. ἑνώσεις περιέχουσαι ὁλκύλιον.
ἰσοκυανῖναι (αἱ) νεώτ. χημ. ἀσταθῆ κυανᾶ χρώματα.
ἰσόκυκλος-ον ὁ ἐξ ἴσου ἤτοι κανονικῶς κυκλικός, στρογγύλος : Φιλόξ.2,10.
ἰσοκωλία (ἡ) μτγν. ἡ ἰσότης κώλων : Ἑρμογ.Ἰδ.1,12.
ἰσόκωλος-ον ὁ ἔχων ἴσα κῶλα, μέλη περιόδου : Ἀριστλ.Τοπ.148b,33· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. περίοδος συγκειμένη ἐξ ἴσων κώλων : Πλούτ.Ἠθ.350Ε **φοβούμενος συλλαβῇ τὸ ἰσόκωλον ἐνδεὲς ἐξενεγκεῖν,** Ἀθήν.5,187C **χλευάζει τε τὰ ἰσόκωλα τὰ Ἀγάθωνος καὶ τὰ ἀντίθετα· 2)** ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ μῆκος: Νικόμ.Γερ.Ἁρμον.6 **ἰσόκωλοι χορδαί.**
ἰσολαχής-οῦς-ές (λαγχάνω) ὁ ἰσόμοιρος.Φιλόλ.6.
ἰσόλεκτος-ον (λέγω) μον. ἐπὶ στίχων, ὁ ἔχων ἴσας λέξεις, ὁ ἐκ λέξεων ἰσοσυλλάβων συγκειμένος : Διομ.498Κ.
ἰσολεξία (ἡ) (λέγω) ἡ ἰσότης, ὁμοιότης λέξεων : Ρήτ.6,328.
ἰσολεχής-οῦς-ές (λέχος) ἀρχ. λεξ. ὁ ἔχων ὁμοίαν κλίνην, ὁμόλοχος, ὁμόκοιτος· Ἀπολλ.Σοφ. Λεξ.Ὁμ.2 **«ὅταν οἱ ποιηταὶ τὴν ἰσολεχῆ καὶ ὁμόκοιτον ἄλοχον καὶ ἄκοιτιν καλῶσιν».**
ἰσόλιθος-ον μσν. ἐκκλ. ὁ ὅμοιος πρὸς λίθον, ἐν μτφ. σημ. ὁ ἀνόητος, ὁ ἀμβλύνους· πρβλ. δημ. ντονβάρι, κοτρόνι αὐτ. σημ.
ἰσολογία (ἡ) (λέγω) μτγν. ἡ ἰσηγορία, ἰδ. ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου : Πολύβ.26,3,9 **κατὰ ποσὸν ἰσολογίαν ἔχειν πρὸς Ρωμαίους· 2)** κτ. πληθ. ἐπιχειρήματα ἴσης ἀξίας : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.1,144.
ἰσολογίζω νεώτ. ποιῶ ἰσολογισμὸν βλ.λ., καταγράφω τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα μιᾶς οἰκονομικῆς ἑνότητος καὶ συγκρίνω αὐτά· **2)** ρηματ. π. ἰσολογισμός.
ἰσολογισμός (ὁ) (ἰσολογίζω) νεώτ. ἡ σύγκρισις τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ παθητικοῦ, ἐσόδων καὶ ἐξόδων· ‖ συνοπτικὸς πίναξ ἐμφαίνων τὴν περιουσιακὴν κατάστασιν ἐπιχειρήσεως ἢ κράτους.
ἰσόλογος-ον νεώτ. χημ. ἑτεροκυκλικὴ ἕνωσις, διαφέρουσα μόνον κατὰ τὸ ποιὸν τῶν χαρακτηριστικῶν ἀτόμων τοῦ πυρῆνός της.
ἰσολόγχητος-ον Ἐπιγρ. ὁ τὰ ἴσια λαχών : Ἐπιγρ. (ἀμφ.)· πρβλ. λόγχη.
ἰσολογῶ-έω (λέγω (2)) σχόλ. ἰσηγορῶ, ὁμιλῶ ἐλευθέρως, παρρησίᾳ πρός τινα : Σχόλ.Εὐρ.Ἱππ.702.
ἰσολύμπιος-ον ὁ ὅμοιος πρὸς τοὺς Ὀλυμπίους θεούς, ὁ θεῖος : Φἰλ.2,181 **ἰσολύμπιοι τιμαί· 2)** Ἐπιγρ. ἐπὶ ἀγώνων, ὁ ὅμοιος πρὸς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας : **εἶναι τὸν ἀγῶνα ἰσολύμπιον.**
ἰσόλυρος-ον σχόλ. ὁ ὅμοιος πρὸς λύραν : Σχόλ.Σοφ.Τραχ.643· πρβλ. ἀντίλυρος.
ἰσόλωμος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **γεσνεριιδῶν.**
ἰσόμαλος-ον ὁ σχεδὸν ἴσος, ἰσόρροπος, ἀγχώμαλος : Ξεν.Ἀγ.2,9 (διόρθ. ἰσόπαλος).
ἰσομάτωρ-ορος (ὁ,ἡ) δωρ. τ. τοῦ ἰσομήτωρ βλ.λ.· Ἡσ. **« ὁ τῇ μητρὶ ἴσος. Κρῆτες»** : Θεόκρ.8,14.
ἰσόμαχος-ον ὁ ἴσος ἐν τῇ μάχῃ, ὁ ἰσόπαλος : Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,52,Διόδ.Σ 16,12 **ἰσόμαχος κίνδυνος.**
ἰσομεγέθης-ους-ες ὁ ἔχων ἴσον μέγεθος : Ξεν. Κυν.5,29,Πολύβ.10,44,2 (ἀγγεῖα) **κατά τε τὸ πλάτος καὶ κατὰ τὸ βάθος ἰσομεγέθη πρὸς ἀκρίβειαν.**
ἰσομεγέθως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἰσομεγέθη : Ἀριστείδ.Κ 3,6.
ἰσόμελον (τό) μσν. ἐπὶ τροπαρίων, τὸ ἔχον ἴσα μουσικὰ μέλη : ΚΠορφ.Ἔκθ.776 **τὸ ἰσόμελον.**
ἰσομέρεια (ἡ) πάπ. ἰσότης, ἀμοιβαία σχέσις· **2)** νεώτ. χημ. τὸ φαινόμενον ἐν τῇ χημείᾳ, καθ' ὃ ἑνώσεις διάφοροι ἀλλήλων κατὰ τὰς φυσικὰς καὶ χημικὰς των ἰδιότητας ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἑκατοστιαίαν σύνθεσιν καὶ τὸ αὐτὸ μοριακὸν βάρος.

ἰσομερής-οῦς-ές (μέρος) μτγν. κ. νεώτ. ὁ συνιστάμενος ἐξ ἴσων μερῶν : Πάπ. **ἰσομερεῖς δόσεις**,- **τὰ κλάσματα εἶναι ἰσομερεῖς διαιρέσεις**· ‖ ὁ λαμβάνων ἴσον μερίδιον : Ἀθήν.4,143Γ: **τοὺς δ' ὀρφανοὺς ἰσομερεῖς εἶναι**· ‖ κ. γεν. ἴσος : Ἰουστιν. Νεαρ.97,1 **ἰσομερὲς κέρδος**· ‖ νεώτ. χημ. ὁ συντεθειμένος ἐξ ὁμοίων μερῶν : **ἰσομερεῖς ἑνώσεις**.

ἰσομερίζομαι νεώτ. χημ. ὑφίσταμαι ἰσομερισμὸν βλ.λ.· **2)** ρηματ. .π. ἰσομερισμός.

ἰσομερισμός (ὁ) νεώτ. χημ. ἡ μετατροπὴ χημικῆς τινος ἑνώσεως εἰς ἄλλην ἰσομερῆ αὐτῆ : **ἡ εὐγενόλη ὑφίσταται ἰσομερισμὸν τῇ ἐπιδράσει καυστικοῦ κάλεως**.

ἰσομερῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἰσομερῆ βλ.λ. : Γρηγ.Νύσσ.1,39Β.

ἰσομέτρητος-ον ὁ ἔχων ἴσον μέτρον, βάρος, ἀξίαν : Πλάτ.Φαῖδρ.235D **χρυσῆν εἰκόνα ἰσομέτρητον**, Πλούτ.Σόλ.25· ‖ ὁμ. μτ. δοτ. : Δίων Κ 59,11.

ἰσομετρήτως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. ἀναλόγως τῆς χρείας, κατὰ τὸ μέτρον αὐτῆς : Μετοχ.Θ 70.

ἰσομετρία (ἡ) (μέτρον) κ. νεώτ. ἡ ἰσότης κατά τι μέτρον : Ἀριστλ.ἀπ.47.

ἰσομετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἰσομετρίαν : **ἰσομετρικὰ κρύσταλλα**· ‖ φυσιολ. ἰσομετρικὴ **συστολή** συστολή, καθ' ἣν ἡ μὲν τάσις τοῦ μυὸς αὐξάνεται, τὸ μῆκος δὲ παραμένει σχεδὸν ἀμετάβλητον.

ἰσόμετρος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἴσος κατὰ τὸ μέτρον πρὸς ἄλλον τινά, συμμετρικός : Ἔφιππ. 14,9 **ἱματίων ἰσόμετρα ἐλίγματα**· ‖ ὁ ἰσομήκης, ἰσομεγέθης : Σευῆρ.Ἰατρ.π.Ἀέτ.7,92 **ἰσόμετρος σφηνίσκος**, Εὐστ.352 **ἐπιστολὴν ἰσόμετρον καὶ ἰσοδύναμον**· μτ. δοτ. : Ἰουστιν.Νεαρ.97,5 **ἰσόμετρον τῇ προτέρᾳ δοῦναι προῖκα**· **2)** εἰδ. ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ, ὁ ἐν τῷ αὐτῷ πλάτει τῆς γῆς εὑρισκόμενος : Κατ.Ἀστρλ.Κ 7,149· **3)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. πάπ. ἄγαλμα ἔχον φυσικὰς διαστάσεις.

ἰσομέτρως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἐν ἴσῳ μέτρῳ : Κύριλλ.1,637Α.

ἰσομέτωπος-ον (μέτωπον) ἐπὶ παρατάξεως μάχης, ὁ ἔχων ἴσον, ὅμοιον μέτωπον : Ξεν.Ἑλλ.4,5,16 σὺν τοῖς ἐκδρόμοις **ἰσομέτωποι**.

ἰσομήκης-ους-όμηκες κ. νεώτ. ὁ ἴσος κατὰ τὸ μῆκος, ἰσόμετρος : Ἀριστλ.ΖΙ 506b,14 **ἡ μὲν οὖν ἁμία παρὰ τὸ ἔντερον παρατεταμένην ἰσομήκη ἔχει**· κ. μτ. δοτ. : Στράβ 9,2,1 **ἰσομήκης πως τῇ Ἀττικῇ**· ‖ ἐπὶ ἀριθμῶν, ὁ ἔχων τὸν αὐτὸν συντελεστήν : Πλάτ.Πολ.546C **τὴν δὲ ἰσομήκη μὲν τῇ**.. (προρρηθείσῃ ἁρμονίᾳ).

ἰσομήτωρ-ορος (ὁ), δωρ. ἰσομάτωρ ὁ ἴσος πρὸς τὴν μητέρα, ὁ ἐπέχων τόπον μητρός : Θεόκρ. 8,14 **ἰσομάτωρ ἀμνός**.

ἰσομιλήσιος-α-ον μτγν. ὁ ὡς Μιλήσιος, ὁ ὁμοιάζων πρός τι ἀνῆκον εἰς Μιλήσιον : Διόδ.Σ 12,21 **ἰσομιλήσιον ἱμάτιον**.

ἰσομοιρία (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. -ίη ἴση μοῖρα, ἴσον μερίδιον : Θουκ.7,75 **ἰσομοιρία τῶν κακῶν**, Πάπ. **κέρδος εἶναι ἐξ ἰσομοιρίας**· ‖ νεώτ. ἐν φρ. **κατ' ἰσομοιρίαν** κατ' ἴσον μερίδιον· **2)** ἰσονομία : Νυμφόδ.21, Δίων Κ 52,4· **3)** ἐπὶ κλίματος, ἡ εὐκρασία : Ἱππ.Ἀέρ.12· **4)** ἀστρολ. ἰσοβαθμία : Βέττ.Βάλ.139,16.

ἰσομοιρικός-ή-όν (μοῖρα) μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἰσομοιρίαν βλ.λ.4), ἰσοβαθμίαν : Βέττ.Βάλ.139.16.

ἰσόμοιρος-ον (μοῖρα) κ. νεώτ. μτ. γεν. πράγμ., ὁ λαμβάνων ἴσον μερίδιον μετὰ τῶν ἄλλων, ὁ μετέχων ἐξ ἴσου πράγματός τινος : Ξεν.ΚΠ 4,6,12 **ἰσόμοιρον δὲ ἐποίησαν καὶ τὸν παρὰ Κυαξάρου ἄγγελον**· ‖ ὁμ. μτ. δοτ. : Ἐπιγρ. **τιμαῖς ἰσόμοιρον ἔθηκε τὴν ὁμόλεκτρον ἡρωσιν**· ‖ κ. ἀπολ. : Διογ.Λ 8,26 **ἰσόμοιρα.. ἐν τῷ κόσμῳ φῶς καὶ σκότος**· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ ἰσομοιρία, τὸ ἴσον μερίδιον : Νίκ.Θηρ.592· **2)** ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν ἔκτασίν τινι : Αἰσχ.Χο 319 **σκότῳ φάος ἰσόμοιρον** (δ.γρ. ἰσοτίμοιρον, διόρθ. ἀντίμοιραν)· **3)** μτγν. ἀστρολ. ὁ ὢν τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ βλ.λ.6), ὁ τὴν αὐτὴν πρὸς ἄ. ἀσκῶν ἐπίδρασιν : Βέττ.Βάλ. 70,31 **αἱ κατ' ἰσόμοιρον στάσεις**, Πρόκλ.Ὑποτ.1,21 **τὴν Ἀφροδίτην ἰσόμοιρον οὖσαν ἡλίῳ**.

ἰσομοίρως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. κατὰ τρόπον ἰσόμοιρον, ἰσομερῆ : Εὐστ.161,20· **2)** μτγν. ἀστρολ. ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ βλ.λ.6) : Κατ.Ἀστρλ.Κ 5(1),219.

ἰσόμορος-ον (μόρος) ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος, ὁ ἐν ἴσῃ μοίρᾳ, ὁ ἰσόμοιρος : Ἰλ.Ο 209 **ὁππότ' ἂν ἰσόμορον καὶ ὁμῇ πεπρωμένον αἴσῃ νεικείειν ἐθέλῃσι.. ἐπέεσσιν**· **2)** ὁ ὅμοιος : Ἀντιπ.Σιδ.ΑΠ 6, 206 **ἔργον ἀραχναίοις νήμασιν ἰσόμορον**· **3)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ ἴσον μέρος, μερίδιον:Νίκ.Θηρ.105.

ἰσομορφία (ἡ) νεώτ. ἡ κατὰ τὴν μορφὴν ἰσότης, ὁμοιότης· **2)** ὀρυκτολ. ἰδιότης κρυσταλλογραφικῶν σταθερῶν.

ἰσομορφισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἰσομορφία βλ.λ.

ἰσόμορφος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ἴσην, ὁμοίαν μορφὴν πρὸς ἄλλον, ὁ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διαμεμορφωμένος.

ἴσον (τὸ) κ. νεώτ., δημ. ἴσο οὐδ. τοῦ ἴσος βλ.λ.· **2)** νεώτ. μουσ. π. Βυζαντ. ἓν ἐκ τῶν σημαδίων τῆς βυζαντ. μουσικῆς, δηλοῦν ἐπανάληψιν τοῦ αὐτοῦ φθόγγου· ‖ πᾶς ἐπαναλαμβανόμενος φθόγγος, ὁ τηρῶν ἀμετάβλητον τὸ ὕφος αὐτοῦ· **2)** δημ.μτφ. ἐν φρ. **τοῦ κρατάει τὸ ἴσο** (ἐπὶ συζητήσεως ἢ λογομαχίας, τάσσεται μὲ τὸ μέρος του, συμφωνεῖ τυφλῶς πρός τινα, τὸν σιγοντάρει).

ἰσονάνδρα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **σαποτοειδῶν**.

ἰσόνειρος-ον (πιθ. ī) ὁ ὅμοιος πρὸς ὄνειρον, κενός, μάταιος, ἀνύπαρκτος : Αἰσχ.Πρ.549 **οὐδ' ἐδέρχθης ὀλιγοδρανίαν ἄκικυν, ἰσόνειρον**.

ἰσόνεκυς-υος (ὁ,ἡ) ὁ ἴσος, ὅμοιος πρὸς νεκρόν : Εὐρ.Ὀρ.200 **ὀλόμεθ' ἰσονέκυες**.

ἰσονέμεος-ον Ἐπιγρ. κ. ἰσονέμειος ἐπὶ ἀγώνων, ὁ ἴσος, ὅμοιος πρὸς τὸν ἐν Νεμέᾳ διεξαγόμενον : Ἐπιγρ. **ἰσονέμεος ἀγών**.

ἰσονέμητος-ον μτγν. ὁ ἐξ **ἴσου διανενεμημένος** : Γρηγ.Ναζ.2,105C.

ἰσονέφελος-ον νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ μετεωρολογίᾳ τόπος παρουσιάζων ἴσην νέφωσιν πρὸς ἄλλον : **ἰσονέφελοι γραμμαὶ** (αἱ ἐπὶ τοῦ χάρτου χαρασσόμεναι γραμμαὶ καὶ δεικνύουσαι τοὺς τόπους τοὺς ἔχοντας τὴν αὐτὴν νέφωσιν).

ἰσονεφής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ὕψος ἴσον τῷ ὕψει τῶν νεφῶν, ὁ φθάνων μέχρι τῶν νεφῶν, ὁ ὕψιστος : Βασ.Σελ.Θέκλ.294Α **ἰσονεφέσιν ὄρεσιν**· **2)** νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ μετεωρολογίᾳ, ἐπὶ τόπων, ὁ ἰσονέφελος βλ.λ.

ἰσονημία (ἡ) μσν. ἐπὶ ὑφαινομένων, ἡ ἰσότης νήματος εἰς τὸ πάχος : Στουδ.Θεόδ.1748C.

ἰσονομία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ., ἰων. **ἰσονομίη** ἴση διανομή, ἴσον μερίδιον, ἀναλογία : Ἀλκμαί.4 **τῆς μὲν ὑγείας εἶναι συνεκτικὴν τὴν ἰσονομίαν τῶν δυνάμεων, ὑγροῦ, ξηροῦ, θερμοῦ**, Τίμ.Λοκρ.99Β· **2)** ἰσότης τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων : Ἡρ.3,80 **πλῆθος δὲ ἄρχον πρῶτα μὲν οὔνομα πάντων κάλλιστον ἔχει, ἰσονομίην**, Πλάτ.Πολ. 563Β **ἰσονομία ἐν γυναιξὶ πρὸς ἄνδρας καὶ ἀνδράσι πρὸς γυναῖκας**.

ἰσονομικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἰσονομίαν, ὁ ζῶν ἐν ἰσονομίᾳ : Πλάτ.Πολ.561Ε **διελήλυθας βίον ἰσονομικοῦ τινὸς ἀνδρός**.

ἰσόνομος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ πόλεων, ὁ ἀπολαύων ἰσονομίας : Πλάτ.Ἐπιστ.326D **δίκαιος καὶ ἰσόνομος πολιτεία**, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.1,15 **ἐν ἰσονόμῳ πολιτεύειν**, Νικόλ.Δαμ.130,28 Γαλατία ἰσό-

νομος· **2)** πάπ. ὁ ἐν ἰσοτιμίᾳ : **χαλκὸς ἰσόνομος,** ἀντίθ. χαλκὸς οὐ διολλαγή.

ἰσονομοῦμαι-έομαι ἀπολαύω ἴσων δικαιωμάτων μετά τινος, ζῶ ἐν ἐλευθέρᾳ πολιτείᾳ : Θουκ.6,38 **ἀλλὰ δὴ μὴ μετὰ πολλῶν ἰσονομεῖσθαι.**

ἰσονύκτιος-ον γλωσσ. ὁ ἔχων τὰς αὐτάς, ἴσας κατὰ χρόνον νύκτας : Γαλ.16,407.

ἴσοξ-οκος (ὁ) Ἡσ. «ἰχθύς ποιὸς κητώδης» ‖ νεώτ. ζῳολ. γένος τελεοστέων ἰχθύων ἰσοκιδῶν.

ἰσόξυλος-ον ἀρχ. λεξ. ὁ ὅμοιος ἢ ὁ παρεμφερὴς πρὸς ξύλον· Ἡσ. ἐν λ. ὄξυλον.

ἰσόογκος-ον μτγν. ὁ ἴσου ὄγκου, μεγέθους : Σιμπλίκ.Φυσ.1016,23.

ἰσοπαγὴς-οῦς-ές (πήγνυμι) μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ τῶν χορδῶν, ὁ ἴσου πάχους, ἰσοπαχής : Νικόμ. Ἁρμον.11· **2)** νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ μετεωρολογίᾳ **ἰσοπαγεῖς γραμμαὶ ἐφ'** ὧν παρατηρεῖται ἡ αὐτὴ χρονικὴ διάρκεια τοῦ στρώματος πάγου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν ποταμῶν.

ἰσοπάθεια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐπιστημονικὴ θεωρία, καθ' ἣν ὁ ὀργανισμὸς διατελῶν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς νόσου, κατεργάζεται οὐσίας προωρισμένας πρὸς καταπολέμησιν αὐτῆς τῆς νόσου.

ἰσοπαθῶς ἐπίρρ. μσν. μετ' ἴσου πάθους, ὁμοιοπαθῶς : Στουδ.Θεόδ.1620

ἰσόπαις-δος (ὁ,ἡ) ὁ ἴσος, ὅμοιος πρὸς παῖδα : Αἰσχ.Ἀγ.74 **ἰσχὺν ἰσόπαιδα.**

ἰσοπάλαιστος-ον μτγν. ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος μιᾶς παλαιστῆς, παλάμης: Ἀντίπ.ΑΠ 6,287 **τὸν δὲ νυ δεξιτερῶν νασμῶν πέλας** ἰσοπάλαιστον τοῦτον.

ἰσοπαλὴς-οῦς-ές ὁ ἴσος ἐν τῇ πάλῃ, ὁ ἰσόπαλος ἐν τῇ μάχῃ : Ἡρ.1,82 **μαχομένων δὲ σφεων καὶ γιναμένων ἰσοπαλέων·** ‖ ἰσοδύναμος, ἴσος : Θουκ.2,39 **ἐπὶ τοὺς ἰσοπαλεῖς κινδύνους χωροῦμεν,** ΑΠ 9,384,18 **ἰσοπαλὴς ἤματι νύξ.**

ἰσόπαλις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ ἰσοπαλὴς βλ.λ. : ΠΔ Μακκ.4,13,10 **οἱ τῆς ἰσοπάλιδος καμίνου κατεφρόνησαν.**

ἰσόπαλος-ον (πάλη) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἴσος εἰς τὴν πάλην : Λουκ.Πλ.35 **τὸ δὲ κατ' ἐμὲ ἰσόπαλον ἔτι,** Δίων Κ 40,42· ‖ νεώτ. γεν. ὁ ἴσης ἀξίας πρὸς ἄλλον, ἰσοδύναμος, ἴσος : οἱ **διαγωνιζόμενοι εἶναι ἰσόπαλοι.**

ἰσοπαλῶ-έω (πάλη) μσν. ἐκκλ. εἶμαι ἰσόπαλος πρός τινα.

ἰσοπαλῶς ἐπίρρ. σχολ. κατὰ τρόπον ἰσοπαλῆ βλ.λ. : Σχόλ.Ἄρατ.364.

ἰσοπαχὴς-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἴσος κατὰ τὸ πάχος πρός τινα, ἀ. ἰσόπαχυς : Ἀριστλ.ΖΙ 527a,7 **τῆς δὲ κοιλίας ἐκ τοῦ πλαγίου ἔντερόν ἐστιν ἁπλοῦν καὶ ἰσοπαχές,** Διοσκ.5,90.

ἰσόπαχυς-εος-υ μτγν. ὁ ἰσοπαχὴς βλ.λ. : Ἡρόδ.Ἰατρ.π.Ὀρειβ.8,4,3 (κῶδ.).

ἰσοπεδὴς-οῦς-ές γλωσσ. ὁ ἰσόπεδος.

ἰσόπεδον (τὸ) (πέδον) ἔδαφος ἐπίπεδον, ὁμαλόν· Ἡσ. «ἰσόπεδον, ἴσον τῇ γῇ, ὁμαλὸν ἔδαφος, ἰσόχωρον» : Ἰλ.Ν 142 **ὄφρ' ἂν ἵκηται ἰσόπεδον,** Λουκ. Εἰκ.21 **φυλάττειν ἐπὶ τοῦ ἰσοπέδου ἑαυτήν.**

ἰσόπεδος-ον (πέδον) κ. νεώτ. ὁ ἔχων ὁμαλήν, ἐπίπεδον ἐπιφάνειαν : Ἱππ.Κεφ.Τρωμ.11 **ἐξ ἰσοπέδου χωρίου·** κ. μτ. δοτ. : Ἡρ.4,201 **χοῦν ποιῆσαι τῇ ἄλλῃ γῇ ἰσόπεδον,- ἰσόπεδος ἐπιφάνεια·** ‖ ὁ ἐπιτιθέμενος ἐπὶ ἐπιπέδου : Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.1, 49 **ἰσόπεδα χρώματα·** **2)** νεώτ. εἰδ. ἐν τοῖς σιδηροδρ. **ἰσόπεδος διάβασις** (ἡ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐπιφανείας διασταύρωσις ὁδοῦ καὶ σιδηροδρομικῆς γραμμῆς).

ἰσοπεδῶ-όω (πέδον) μτγν. κ. νεώτ., δημ. **ἰσοπεδώνω,** παθ. ἀόρ. **ἰσοπεδώθην,** μτχ. παρακ. **ἰσοπεδωμένος** καθιστῶ τι ἰσόπεδον, κάμνω ὁμαλὴν τὴν ἐπιφάνειαν : **ἰσοπεδῶ δρόμον·** **2)** νεώτ. μτφ. καταργῶ τὰς ὑφισταμένας διαφορὰς καὶ διακρίσεις, ἐξισώνω : **ὁ κομμουνισμὸς ἐπιδιώκει νὰ ἰσοπεδώσῃ τὰς κοινωνικὰς τάξεις·** **3)** ρημστ. π. ἰσοπέδωσις.

ἰσοπέδωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ ἰσοπέδωσις βλ.λ.

ἰσοπέδωσις-εως (ἡ) (ἰσοπεδῶ) ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἰσοπεδῶ, ἡ ὁμάλυνσις τῆς ἐπιφανείας : **ἡ ἰσοπέδωσις τοῦ ἀνωμάλου ἐδάφους·** **2)** μτφ. κατάργησις τῶν ὑφισταμένων διαφορῶν καὶ διακρίσεων, ἡ ἐξίσωσις : **κοινωνικὴ ἰσοπέδωσις·** **3)** ἐν τῇ τέχνῃ τοῦ λόγου, ἑκουσία παραμέλησις, ἀτημελησία.

ἰσοπέλεθρος-ον ἀρχ. λεξ. ὁ ἔχων τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν πλέθρων πρὸς ἄλλον, ἰσομήκης· π. Ἡσ.

ἰσοπενθὴς-οῦς-ές (πένθος) σχόλ. ὁ ἔχων ἴσον πένθος, ὁμοίαν λύπην : Σχόλ.Αἰσχ.Εὐμ.783.

ἰσοπέραστος-ον (περῶ) σχόλ. ὁ ἴσα ὅρια, πέρατα ἔχων, ἀ. ἰσοπέρατος : Σχόλ.Ὀδ.Α 98 .

ἰσοπεριμέτρητος-ον μτγν. ὁ ἰσοπερίμετρος βλ.λ. : Ψ'Ἰουστ.1381B.

ἰσοπεριμετρικὸς-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἴς τι ἰσοπερίμετρον : **ἰσοπεριμετρικὸν πρόβλημα.**

ἰσοπερίμετρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἴσην περίμετρον, ὁ ἐκτεινόμενος ὁλόγυρα ὡς καὶ ἄλλο τι : Συνέσ.71C,Πρόκλ Τίμ.2,71D, -**ἰσοπερίμετρα πολύγωνα** - **ἰσοπερίμετρα σχήματα** (ἐπίπεδα σχήματα ἔχοντα τὴν αὐτὴν περίμετρον).

ἰσοπέταλος-ον νεώτ. ἐπὶ ἀνθέων, ὁ φέρων ἴσα, ὅμοια πέταλα : **ἄνθος ἰσοπέταλον·** ‖ **βοταν. τὰ ἰσοπέταλα** ὡς οὐσ. ἄνθη φέροντα ὅμοια πέταλα πρὸς ἄλληλα καὶ ὅλα ἐφ' ἑνὸς κονδυλώματος.

ἰσοπετὴς-οῦς-ές (πέτομαι) σχόλ. ὁ πετόμενος μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητος : Σχόλ.Εὐρ.Ὀρ.321 **δύο αἰετοὺς ἰσοπετεῖς.**

ἰσόπετρος-ον σχόλ. ὁ ὅμοιος πρὸς πέτραν, βραχώδης : Σχόλ.Σοφ.ΟΚ 192· πρβλ. ἀντίπετρος.

ἰσόπηχυς-εος-υ (πῆχυς) μτγν. ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος ἑνὸς πήχεως, ἢ κατ' ἄλλους ὁ ἔχων τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν πήχεων : Ὀππ.Ἀλ.1,213.

ἰσοπλασιάζω μσν. πολλαπλασιάζω, κ. παθ. : Μάξ.Ὁμολ.90,781 **δεκὰς διὰ πεντάδος ἰσοπλασιασθείσης αὐτῇ ποιοῦσα τὴν Πεντηκοστήν.**

ἰσόπλαστος -ον (πλάττω) ἀρχ. λεξ. ὁ ἴσος, ὅμοιος, ὁ ἴσια πλασμένος· Ἡσ. ἐν λ. ἀντίπλαστος.

ἰσοπλατὴς-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἴσος κατὰ τὸ πλάτος : Ἀριστλ.Οἰκ.1345a,33, Ἀρχιμ.π.Ἀθήν.5,209C **τοίχοις ἀμφοτέρωθεν ἰσοπλατές,** - **ἰσοπλατεῖς γέφυραι·** κ. μετὰ δοτ. : Θουκ.3,21.

ἰσόπλατυς-εος-υ ὁ ἰσοπλατὴς βλ.λ. : Ἀθήν.4, 128D **ἄρτος ἰσόπλατυς** (κῶδ.).

ἰσοπλάτων-ωνος (ὁ) μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς τὸν Πλάτωνα : ΑΠ 11,354 **Νικόστρατον ἰσοπλάτωνα.**

ἰσόπλευρος-ον ὁ ἔχων τὰς πλευρὰς ἴσας : Πλάτ.Τίμ.54A **ἰσόπλευρον τρίγωνον,** Πολύβ.6,31,10 **τετράγωνον ἰσόπλευρον·** **2)** ἐπὶ ἀριθμῶν, ὁ τετράγωνος, ἀντίθ. ἑτερομήκης : Πλάτ.Θεαίτ.147E **τετράγωνόν τε καὶ ἰσόπλευρον προσείπομεν,** Ἀριστλ.ΑΠρ.73a,40· **3)** π. ρητ. ἐπὶ περιόδων, ἰσομήκης : Ἑρμογ.Εὑρ.4,3.

ἰσοπλεύρως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἰσόπλευρον, τετράγωνον : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.2,13.

ἰσοπληγὴς-οῦς-ές (πλήττω) μτγν. ἐπὶ χορδῶν, ὁ ἔχων ἴσας πλήξεις χρόνου : Πορφ.Ἁρμον.296W.

ἰσοπληθὴς-οῦς ές κ. νεώτ. ὁ ἴσος κατὰ τὸ πλῆθος, ἰσάριθμος : Ξεν.Ἀγησ.2,9 **καὶ οἱ ἱππεῖς ἦσαν ἑκατέρων ἰσοπληθεῖς,** Πάππ.332,14 **σχήματα τὰς πλευρὰς ἰσοπληθῆ ἔχοντα·** κ. μετὰ δοτ. : Θουκ.9,37 **ὁπλίτας ἰσοπληθεῖς τοῖς ἡμετέροις·** **2)** μετὰ δοτ. ὁ ἔχων ἴσον μέγεθος πρός τινα : Πολυβ.3,103 **ἰσοπληθεῖς θαλάσσῃ ποταμοί.**

ἰσοπληθόπλευρος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἴσον ἀ-

ριθμόν πλευρῶν : Ἀνων.Γεωμ. ἐν Πάππ.Ι142,2Ι **ἰσοπληθόπλευρα εὐθύγραμμα σχήματα.**

ἰσοπληθῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἰσοπληθῆ, ἰσαρίθμως· **2)** κατὰ τρόπον ἰσομεγέθη : Εὐκλ.12,5.

ἰσόπνους-οος-ουν μσν. ὁ ἔχων ἴσην πνοήν:Πρόδρ.

ἰσοπολῖτεία (ἡ) κ. νεώτ. ἰσότης πολιτικῶν δικαιωμάτων, ἡ πρὸ τῶν νόμων ἰσότης πάντων : Ἀριστλ.ἀπ.537,Πολύβ.16,26,9 **πᾶσι Ῥοδίοις ἰσοπολιτείαν ἐψηφίσαντο· 2)** ἀμοιβαιότης πολιτικῶν δικαιωμάτων, ἐξασφαλιζομένη διὰ συνθήκης μεταξὺ δύο κρατῶν : Πλούτ.Ἠθ.300Β **Λεβαδεῦσίν ἐστιν ἰσοπολιτεία πρὸς Ἀρκάδας.**

ἰσοπολίτης (ὁ), θηλ. **ἰσοπολῖτις** ὁ ἔχων ἴσα πολιτικὰ δικαιώματα πρὸς τοὺς ἄλλους πολίτας, πολίτης ἐν δημοκρατίᾳ : Ἰώσ.ΑΙ 12,1,1 **τινὰς τοῖς Μακεδόσιν ποιήσας ἰσοπολίτας,** ΠΔ Μσκκ.3,2,30 **τούτους ἰσοπολίτας Ἀλεξανδρεῦσιν εἶναι· 2)** ὁ ἔχων ἀμοιβαιότητα πολιτικῶν δικαιωμάτων, ἐπὶ τῶν πολιτῶν ρωμαϊκῆς ἰσοπολίτιδος πόλεως : Διον. Ἀλ.Ρωμ.Β.76· ‖ **ἡ ἰσοπολῖτις** πόλις, ἡ ἠξιωμένη τελείας πολιτείας, εἰς ἣν ἀνεγνωρίζοντο δικαιώματα ἴσα πρὸς **τὰ** τῶν πολιτῶν τῆς Ρώμης, λατ. municipium : Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.1,10 **αἱ ἰσοπολίτιδες** πόλεις· **3)** πάπ. ἴσος, δίκαιος πολίτης.

ἰσοπολῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ ἰσοπολίτης βλ.λ.2).

ἰσοπολλαπλασιασμός (ὁ) νεώτ. ὁ πολλαπλασιασμὸς δύο ἢ πλειόνων ἀριθμῶν ἐπὶ τὸν αὐτὸν παράγοντα.

ἰσοπολλαπλάσιος-ον νεώτ. μαθ. ἐπὶ ἀριθμῶν, ὁ προκύπτων ἐκ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ δύο ἢ πλειόνων ἀριθμῶν ἐπὶ τὸν αὐτὸν παράγοντα : **γινόμενα ἰσοπολλαπλάσια** (τὰ ἀνάλογα πρὸς δοθέντας ἀριθμοὺς πολλαπλασιασθέντας ἐπὶ τὸν αὐτὸν παράγοντα).

ἰσόπορα ἐπίρρ. μσν. ὡς ἐν ἴσῃ μοίρᾳ ὤν : Χρον.Μορ.6058Η **καὶ διατὶ ἐκάθισε ἰσόπορα μετ᾽ αὐτές** (δ. γρ. ἰσόπυρα).

ἰσοπορία (ἡ) ἰσότης, ἰσοδυναμία, ἰσοτιμία : Χρον. Μορ.5516 **οὐδὲν ἔχομεν ἀδελφέ, πρίγκιπα τοῦ Μορέως, ἰσοπορίαν.**

ἰσόποσος-ον ὁ ἴσος κατὰ τὸ ποσόν : Ὀρνεοσόφ.π.Αἱλ.2· ‖ νεώτ. οὐδ. ἴσον ποσόν.

ἰσοπραξία (ἡ) (πράσσω) μσν. ἴση, ὁμοία θέσις, κατάστασις : Εὐστ.662,35 **διὰ τὴν ὁμοιότητα καὶ τὴν ἰσοπραξίαν τῶν ἔτι μαχομένων καὶ τὴν τοῦ τέλους ἀδηλίαν.**

ἰσοπρένιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὑδρογονάνθραξ ἀκόρεστος, παραγόμενος κατὰ τὴν ξηρὰν ἀπόσταξιν τοῦ καουτσούκ.

ἰσόπρεσβυς-εος-υ ὁ ὅμοιος πρὸς ἰδιότητα γέροντος : Αἰσχ.Ἀγ78 **νεαρὸς μυελὸς στέρνων ἐντὸς ἀνάσσων ἰσόπρεσβυς.**

ἰσόπροικος-ον ὁ ἀντίπροικος βλ.λ.· Ἡσ. ἐν λ. ἀντίπροικα· **2)** πάπ. τὸ ἰσόπροικον δῶρον γαμήλιον τοῦ γαμβροῦ πρὸς τὴν νύμφην.

ἰσοπρόξενος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ἀπολαύων προνόμια προξένου βλ.λ.Ι).

ἰσόπτερος-ον σχόλ. ὁ ἴσος πτερῷ, ταχὺς ὡς πτέρυξ : Σχόλ.Αἰσχ.Ἀγ.276.

ἰσοπτέρυξ-γος (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων ὀρθοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν περλιδῶν.

ἰσοπτυχής-οῦς-ές Ἐπιγρ. ὁ ἔχων ἴσας πτυχάς : ἰσοπτυχὲς χιτώνιον.

ἰσόπτωτος-ον (πτῶσις) μτγν. ἐπὶ λέξεων, ὁ ἔχων πάσας τὰς πτώσεις ἴσας, ἰσοσυλλάβους : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.375Β.

ἰσοπύθιος-ον Ἐπιγρ. ἐπὶ ἀγώνων, ὁ ἴσος, ὅμοιος πρὸς τὰ Πύθια : **ἰσοπύθιον μουσικὸν ἀγῶνα·** ‖ **τὰ ἰσοπύθια** ὄνομα ἀγῶνος. Νέα Πύθια : Ἰσοπύθια, **Αὐγούστεια μεγάλα ἱερά.**

ἰσόπυκνος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ χορδῶν, ὁ ἔχων ἴσην πυκνότητα : Πορφ.Ἁρμον.296ΙΙ· **2)** νεώτ. φυσ. **ἰσόπυκνος μεταβολὴ καταστάσεως** πᾶσα μεταβολὴ καταστάσεως αερίου, συντελουμένη ὑπὸ σταθερὸν ὄγκον.

ἰσόπυργος-ον ἀρχ. λεξ ὁ ἴσος, ὅμοιος πρὸς πύργον, ὁ ἔχων τὸ ὕψος τοῦ πύργου· Ἡσ. ἐν λ. ἀντίπυργος.

ἰσόπυρον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. φυτόν τι φυόμενον ἐν τοῖς ἕλεσι : Διοσκ.4,121· ‖ νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **βατραχιοειδῶν.**

ἰσόπῡρος-ον πάπ. ὁ θεωρούμενος ἴσος, ἰσότιμος πρὸς τὸν σῖτον, ἰσάξιος : **ἰσόπυρος λωτός, σύτ. ἰσόπυρος κρότων.**

ἰσοπώγων-ωνος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν πρωτεϊδῶν.

ἰσορρεπής-οῦς-ές μτγν. ἰσόρροπος: Νίκ.Θηρ.646.

ἰσορρινίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **εὐκνημιδῶν.**

ἰσορροπή (ἡ) μτγν. ἰσορροπία:Γρηγ.Νύσσ.2,1062C.

ἰσορρόπησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἰσορροπῶ, ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἰσορροπίας: Ἥρων.Πνευμ.1,1,-**ἰσορρόπησις τορπιλλῶν-φορτίου.**

ἰσορροπία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰσότης μεταξὺ ἕλξεως κ. ἀντιστάσεως, βαρύτητος:Πλάτ.Φαιδ.109Α **τῆς γῆς αὐτῆς τὴν ἰσορροπίαν, - ἰσορροπία ἕλξεως καὶ ἀντιστάσεως·** ‖ ἡ κατάστασις σώματος, **ἐφ᾽** οὗ ἐνεργοῦσιν ἰσοζυγοῦσαι πρὸς ἀλλήλας δυνάμεις : **εὐσταθὴς ἰσορροπία, - ἔχασε τὴν ἰσορροπία του καὶ ἔπεσε στὴ θάλασσα··** ‖ κ. μτφ. : Ἀγαθ.4,25 **ἰσορροπία τοῦ χρόνου· 2) εἰδ.** ἐν τῇ γυμναστικῇ, ἡ στάσις τοῦ σώματος· **3)** νεώτ. κατ᾽ ἐπέκτ. ἡ ἰσότης δύο ἢ πλειόνων ἀντιθέτων τάσεων ἢ ὁμοειδῶν ποσοτήτων : ἰσορροπία **πολιτική - οἰκονομική· 4)** μτφ. ἐπὶ τοῦ νοῦ, ὁμαλή, ὑγιὴς διανοητικὴ κατάστασις, ἀντίθ. ἀνισορροπία : **ἰσορροπία διανοητική.**

ἰσορροπικά (τὰ) μτγν. τίτλος δύο συγγραμμάτων τοῦ Ἀρχιμήδους περὶ ἰσορροπίας.

ἰσόρροπος-ον (ῥοπή) κ. νεώτ. ὁ ἐξ ἴσου ῥέπων πρὸς ἑκάτερα τὰ μέρη, ὁ ἐν ἰσορροπίᾳ εὑρισκόμενος : Αἰσχ.Πέρσ.346 **τάλαντα βρίσας οὐκ ἰσορρόπῳ τύχῃ,** Πλάτ.Φαιδ.109Α **ἰσόρροπον . . πρᾶγμα·** ‖ γεν. ἐπὶ ἀνθρώπου ἔχοντος σκέλη τοῦ αὐτοῦ μήκους : Ἱππ.Ἀγμ.19 **ἰσόρροπος αὐτὸς ἑαυτῷ·** ‖ ὁμ. ἐπὶ ρινὸς πεπλατυσμένης : Ἱππ. Ἄρθρ.37· ‖ ὁμ. ἐπὶ ὀστοῦ, ὁ κυλινδρικός : αὐτ. Ἄρθρ.34· **2)** ἐπὶ ἀγῶνος ἢ μάχης, ἀδιάκριτος, ἀναποφάσιστος : Εὐρ.Ἰκ.706 **ἦν δ᾽ ἀγὼν ἰσόρροπος,** Θουκ.1,105 **μάχης γενομένης ἰσορρόπου· 3)** μτ. δοτ. ὁ ὢν ἰσάπαλος : Ἡρ.5,91 **τὸ γένος τὸ Ἀττικὸν ἐὸν ἰσόρροπον τῷ ἑωυτῶν·** ‖ κ. νεώτ. ὁ ἀντισταθμίζων ἀκριβῶς ἄλλον τινά : **ἰσόρροποι δυνάμεις·** ‖ ἐπὶ χρυσοῦ, ὁ ἴσου βάρους : Ἐπιγρ. **Δήλου ἰσόρροπον χρυσίον· 4)** ὁ ἀνάλογος : Θουκ.2,42 **ἰσόρροπος . . ὁ λόγος τῶν ἔργων φανείη·** ‖ κ. ἐμπροθ. ὡς ἐπίρρ. ἀναλόγως, ἐν ἀναλογίᾳ : Πάπ. **βούλομαι αὐτοὺς κληρονομῆσαι ἐξ ἰσορρόπου μοίρας.**

ἰσορροπῶ-έω κ. νεώτ. κ. δημ., μτχ. παθ. παρακ. ἰσορροπημένος εὑρίσκομαι ἐν ἰσορροπίᾳ : Πλάτ. Νόμ.733C **ἐν ᾧ δ᾽ αὖ βίῳ ἰσορροπεῖ·** ‖ κ. μτ. δοτ. ἰσοσταθμίζω, ὅθ. ἐξουδετερώνω : Πολύβ. 1,11,1 **ἐδόκει . . ἰσορροπεῖν τοῖς ἐκ τῆς βοηθείας συμφέρουσιν· 2)** νεώτ. κ. δημ. κ. μτφ. ἐν μτχ. παθ. παρακ. ὁ εὑρισκόμενος ἐν ὑγιεῖ πνευματικῇ καταστάσει, ὁ λελογισμένος : **ἄνθρωπος ἰσορροπημένος· 3)** ρηματ.π. ἰσορρόπησις.

ἰσορρόπως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἰσόρροπον, ἐν ἰσορροπίᾳ : Ἱππ.Ἄρθρ.43 **ἰσορρόπως ἀφιέναι,** Πλάτ.Φαῖδρ.247Β· πρβλ. Δίων Κ 41,6Ι **ἰσορρόπως ἀγωνίζεσθαι.**

ἰσόρρυμος-ον νεώτ. μαθ. ὁ ἔχων ἴσην ρύμην βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ.: ἰσόρρυμος ἐπιφάνεια.
ἰσόρυθμος-ον ποιθ. ὁ τοῦ αὐτοῦ, τοῦ ὁμοίου ρυθμοῦ : Πινδ.Παιάν.90.
ἴσος-η-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐπ. **ἶσος** κ. **ἔϊσος**, κρητ. κ. ὀρκ. **FίσFος**, μσν. **ἴσος-σ-ον**, δημ. κ. **ἴσιος-ια-ο**, συγκρ. **ἰσαίτερος**, μτ. δοτ., σπαν. μτ. γεν. (ἀμφ. κτ. Θωμ.Μ 649), μτ. δοτ. κ. αἰτ. τῆς ἀναφορᾶς κ. ἀπολ. ὁ αὐτὸς ὢν κατὰ ποσόν, διαστάσεις, ἀξίαν πρός ἄλλον τινά, ὁ ὅμοιος, ἀντίθ. ἄνισος : Ἰλ.Η 205 ἴσην ἀμφοτέροισι βίην **καὶ κῦδος ὄπασσον**, Ὀδ.Γ 290 **κύματα ἶσα ὀρέσσιν**, Ἡρ.2,32 **ἐν τῇ πάντας εἶναι τοῖς ἄγουσι τὸ μέγαθος ἴσους**, Εὐρ.Φοίν.547 **σὺ δ᾽ οὐκ ἀνέξει δωμάτων ἔχων ἴσον**, Ξεν.Ἀν.5,4,32 οὐ πολλοῦ δέοντας ἴσους τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος **εἶναι**, Ἐρωτόκρ.Ι,64 **κι ἴσα τζι δὲν εὑρίσκετο σ᾽ Ἀνατολὴ καὶ Δύση**, παροιμ. **ὅλα τὰ δάχτυλα δὲν εἶναι ἴσα** (ὅλοι οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι τῆς αὐτῆς ἀξίας), φρ. δημ. **γίνομαι ἴσα κι ἴσα μὲ . .** (φέρομαι οὕτω πρός τινα ὑποδεέστερον ὡς ἐὰν εἴμεθα ἴσοι)· ‖ τὸ ἀντικ. τῆς συγκρίσεως παραλείπεται ἀναπληρούμενον διὰ τοῦ ὑποκειμένου, κ. ἀντὶ τῆς δοτ. τοῦ πράγμ. τίθεται ἡ δοτ. τοῦ προσ. : Ἰλ.Α 163 **οὐ μὲν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας** (ἐνν. τῷ σῷ γέραϊ), Εὐρ.ΙΑ 262 **τοσοῦδ᾽ ἴσας ἄγων ναῦς** (ἐνν. ταῖς τῶνδε), Δημ.172 **ἴσα τοῖς νῦν στρατηγοῖς ἀγάθ᾽ εἰργασμένους**· ‖ μεθ᾽ Ὁμ. ἑπομένου ἀναφορικοῦ : Ἀριστφ.Ἐκκλ.173 **ἐμοὶ δ᾽ ἴσαν μὲν τῆσδε τῆς χώρας μέτα ὅσονπερ ὑμῖν**, Δημ.634 **τὰ ἴσα ὀφείλειν ὅσαπερ ἂν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ δράσῃ**· ‖ συνήθ. ἐπαναλαμβάνεται : Ἡρ.1,2 **ταῦτα μὲν δὴ ἴσα σφι πρὸς ἴσα γενέσθαι**, Εὐρ.Φοίν.750 **ἴσους ἴσοισι . . ἀντιθείς**, Πλάτ.Νόμ.774C **ἴσα ἀντὶ ἴσων λαμβάνειν, ἐκδοῦναι**, - **συζητεῖ ὡς ἴσος πρὸς ἴσον**· ‖ ἰδίως ἐπὶ τῆς συμμείξεως οἴνου μεθ᾽ ὕδατος κ.ἄ. : Κρατῖν.184 **αἰτούντων οὖν τῶν μὲν πλέον οἴνου τῶν δὲ ἴσον ἴσῳ φασκόντων κίρνασθαι**, Ἀριστφ.Πλ. 1132 **κύλικος ἴσον ἴσῳ κεκραμένης** (τὸ ἴσον ἐν ἐπιρρ. σημ.)· πρβλ. αὐτ.Ἱππ.1040D **διδόναι γάλα καὶ οἶνον πίνειν ἴσον ἴσῳ**· **2)** τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. κ. κτ. πληθ. μτ. δοτ. κ. ἀπολ., συνήθ. ἑπομένου τοῦ καί, ἢ καὶ ἐξηρτημένης προτ. εἰσαγομένης διὰ τοῦ ὥσπερ, ὥστε, ὡς, ἅτε, ὅσονπερ, ἐξ ἴσου, ὁμοίως : Ἰλ.Ι 603 **ἶσον γάρ σε θεῷ τίσουσιν Ἀχαιοί**, αὐτ.Ε 71 **ἶσα φίλοισι τέκεσσιν**, αὐτ.441 **μηδὲ θεοῖσιν ἶσ᾽ ἔθελε φρονέειν**, Ἡρ.8,132 **τὴν δὲ Σάμον ἠπιστέατο δόξῃ καὶ Ἡρακλέας στήλας ἴσον ἀπέχειν**, Σοφ.ΟΤ 1347 **δείλαιε τοῦ νοῦ τῆς τε συμφορᾶς ἴσον**, αὐτ.ΟΤ 1187 **ὡς ὑμᾶς ἴσα καὶ τὸ μηδὲν ζώσας ἐναριθμῶ**, αὐτ.Ἠλ.532, Εὐρ. Ὀρ.882 **τὸν δ᾽ ὥστε ἀδελφὸν ἴσα φίλῳ λυπούμενον**, αὐτ.Ἴων 1363 **ἴσον γάρ σ᾽ ὡς τεκοῦσ᾽ ἀσπάζομαι**, αὐτ.Ἡρ.667 **ἴσον ἅτ᾽ ἐν νεφέλαισιν ἄστρων γαύταις ἀριθμὸς πέλει**, Δημ.191 **τότε ἴσον τοῦ πραχθῆναι ἀπέχει ὅσονπερ πρὶν δόξαι**· ‖ ὁμ. ἐν ἐπιρρ. σημ. μτ. προθ. (ἐξ, ἐν, ἀπὸ κ.ἄ.) : Ἡρ.7,135 **οὐκ ἐξ ἴσου γίνεται ἡ συμβουλίη ἡ ἐς ἡμέας τείνουσα**, Σοφ.Ἀντ.516 **εἶ τοί σφε τιμᾷς ἐξ ἴσου τῷ δυσσεβεῖ**, Εὐρ.ΙΑ 1199 **ἐν ἴσῳ γὰρ ἦν τόδ᾽**, Θουκ.2,60 **καὶ μὴ σαφῶς διδάξας ἐν ἴσῳ καὶ εἰ μὴ ἐνεθυμήθη**, αὐτ.3,40 **διαφυγὼν τοῦ ἀπὸ τῆς ἴσης ἐχθροῦ**, Δημ.179 **οὐδ᾽ ἀπ᾽ ἴσης ὁρῶ τοῖς τ᾽ ἄλλοις Ἕλλησι**· ‖ νεώτ. κ. δημ. μτφ. **ἀνταποδίδω τὰ ἴσα** (ἀντεκδικοῦμαι)· **3)** ἐπὶ προσ., ὁ ἀπολαύων τῶν αὐτῶν πρὸς ἄλλον τινὰ δικαιωμάτων : Ἀριστλ.Πολιτ.1295b,25 **βούλεται δέ γε ἡ πόλις ἐξ ἴσων εἶναι καὶ ὁμοίων**, - **οἱ πολῖται εἰς τὰ δημοκρατικὰ πολιτεύματα εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου**· ‖ νεώτ. φρ. **πρῶτος ἐν ἴσοις** (πρὸς δήλωσιν τυπικῆς ὑπεροχῆς κατὰ παράδοσιν ἢ τιμῆς ἕνεκα ἀναγνωριζομένης, λατ. primus inter pares)· **4)** ὁ καθ᾽ ὁμοίαν ποσότητα πρὸς ἄλλον τινὰ μεμερισμένος, μοιρασμένος : Ἰλ.Ι 318 **ἴση μοῖρα μένοντι**, Κρατῖν. 250 **τὴν ἴσην ἔχων . . μοῖραν**· ‖ ἡ ἴση ὡς οὐσ. ἡ ἰσομοιρία : Ὀδ.Ι 42 **μή τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης**, Σοφ.ΟΤ 810 **οὐ μὴν ἴσην ἔτισεν**· ‖ κ. ἔμπροθ. **ἄχρι τῆς ἴσης** μέχρι τοῦ σημείου τῆς ἰσότητος : Δημ.61 **οὐκ ἄχρι τῆς ἴσης ἕκαστος ἐστιν εὔνους**· ‖ ὁμ. **τὰ ἴσα** ὡς οὐσ. : Ἡρ.6,11 **τῶν θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων**· ‖ ὁμ. ἐπὶ ἴσης (ἐνν. μοίρας) ἐπίσης βλ.λ., εἰς ὁμοίαν μοῖραν, ὁμοίως : Ἡρ.1,74 **ἐπὶ ἴσης διαφέρειν τὸν πόλεμον**· πρβλ. Δημ.261, Πολύβ.1,18,10· ἐν φρ. **τῶν ἴσων μετέχειν** - **τυγχάνειν τινί**, ἀντίθ. πλεονεκτεῖν : Ξεν. ΚΠ 2,2,20 **ὥστε μὴ ἴσων ἕκαστον τυγχάνειν, ἀλλὰ τοὺς κρατίστους καὶ τιμαῖς καὶ δώροις πλεονεκτεῖν**· **5)** ἐπὶ ἰσονομίας, ἰσότητας δικαίων τῶν πολιτῶν αὐτονόμου, ἐλευθέρας πολιτείας, οἵα ἡ τῶν Ἀθηναίων δημοκρατία : Ξεν. Ἑλλ.7,1,45 **ὡς τῆς πολιτείας ἐσομένης ἐν τοῖς ἴσοις καὶ ὁμοίοις**, Αἰσχίν.1,5 **ὑμῖν δὲ τοῖς τὴν ἴσην καὶ ἔννομον πολιτείαν ἔχουσι**, Δημ.320 **ἐπὶ ποίας ἴσης καὶ δικαίας προφάσεως;**· ‖ ὁμ. τὰ ἴσα ὡς οὐσ. συναπτόμενον μτ. τοῦ τὰ ὅμοια ἢ τὰ δίκαια, ἡ ἰσότης τῶν δικαιωμάτων : Δημ.536 **τῶν ἴσων καὶ τῶν δικαίων ἕκαστος ἡγεῖται ἑαυτῷ μετεῖναι ἐν τῇ δημοκρατίᾳ**· ‖ ὁμ. ἡ ἴση (ἐνν. δίκη) : Θουκ.4,105 **τῆς ἴσης καὶ ὁμοίας μετέχοντα**· **6)** μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ προσ., ὁ εὐθύς, ὁ δίκαιος : Σοφ.Φιλ.685 **ἴσος ὢν ἴσοις ἀνήρ**, Πλάτ.Νόμ.957C **χρὴ τὸν μέλλοντα δικαστὴν ἴσον ἔσεσθαι**, Δημ.844 **ἂν περ ἴσοι καὶ κοινοὶ γένησθ᾽ ἡμῶν ἀκροαταί**, Πολύβ.25,5,3 **αὐτοὺς γενέσθαι κριτὰς τῶν πραγμάτων ἴσους καὶ δικαίους**· ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. **τὸ ἴσο(ν)** ὡς οὐσ. τὸ δίκαιον, τὸ ὀρθόν, τὸ σωστό : Ἀριστφ. Ἀχ.354 **ὥστε βάλλειν καὶ βοᾶν ἐθέλειν τ᾽ ἀκοῦσαι μηδὲν ἴσον ἴσῳ φέρον** (σχόλ. «ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ κιρναμένου οἴνου πρὸς ὕδωρ ἴσον· λέγει δὲ κατ᾽ ἴσον εἰπεῖν καὶ ἀκοῦσαι»), παροιμ. **τὸ κάθε ἴσα δὲν βαρεῖ** (τὸ δίκαιον δὲν φέρει διενέξεις), - **δὲν ἀγαπᾷ τὸ ἴσο**· κ. κτ. πληθ. : **ὁ Θεὸς τὰ ἴσα θέλει**· ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ εἰλικρινής, ὁ ντόμπρος : **ἴσ(ι)ος ἄνθρωπος**· ‖ φρ. **πηγαίνει τὸν ἴσο δρόμο** (ζῇ ἐντίμως, εἰλικρινῶς), - **ἔφυγε ἀπὸ τὸν ἴσιο δρόμο καὶ κατεστράφη**· **7)** σχόλ. ὁ ἐπαρκής, ὁ κατάλληλος : Σχόλ.Θουκ. 7,27 **ἡ ἴση φρουρά** (ἑρμην. ὁ Σχολ. **τὸ τεταγμένη**), αὐτ.1,132 **ἴσας τοῖς παροῦσι**· **8)** ἐπὶ ἐδάφους, ὁ μὴ παρουσιάζων ἀνωμαλίας, ὁμαλός, ἐπίπεδος : Ξεν.Ἀν.4,6,18 **οὐδὲ γὰρ νῦν ἐθέλουσι καταβαίνειν εἰς τὸ ἴσον ἡμῖν**· ‖ κ. ἐν φρ. : Ξεν.Ἀν.1,8,11 **ἐν ἴσῳ καὶ βραδέως προσιέναι** (νὰ πορεύωνται μὲ ὅμοια βήματα, ὥστε τὸ μέτωπον νὰ μένῃ ἴσον)· ‖ γεν. ὁ ἐκτεινόμενος εἰς εὐθεῖαν γραμμήν, εὐθυτενής, ἀντίθ. κεκλικώς, κυρτός:Φιλόπ.Ἰω.Ὑπομν.ΑΠρ.2,27,-**ἴσος τοῖχος**,-**στέκει ἴσος σὰν τὴ μαρμαροκολόνα**· **9)** δημ. τὸ ἄρσ. ὡς οὐσ. εἶδος νησιωτικοῦ χοροῦ· **10)** νεώτ.μαθ. τὸ οὐδ. ἐν ἐπιρρ. σημ. πρὸς δήλωσιν ἀριθμητικοῦ συμπεράσματος, συμβολιζόμενον καὶ διὰ τοῦ σημείου = : **τρία ἐπὶ πέντε ἴσον δεκαπέντε**.
ἰσοσαφρόλη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀρωματικὸν ἔλαιον.
ἰσοσθένεια (ἡ) (σθένος) ἡ ἰδιότης τοῦ ἰσοσθενοῦς, ἰσοδυναμία : Ἐπικ.ἀπ.36, Διογ.Λ.9,74· ‖ φιλοσ. χαρακτὴρ δύο κρίσεων ἢ συλλογισμῶν καταληγόντων λογικῶς εἰς ἀντίθετα συμπεράσματα.
ἰσοσθενής-οῦς-ές (σθένος) ὁ ἔχων ἴσον σθένος, δύναμιν, ἰσοδύναμος : Δημόκρ.284 **πενίαν ἰσοσθενῆ πλούτῳ ποιεῖν**, Ὀππ.Ἁλ.2,466 **ἀδάμαντος ἰσοσθενὲς ἄορ**.

ἰσοσθενία (ἡ) μτγν. ἡ ἰσοσθένεια βλ.λ.: Κλήμ. Ἀλ.877.
ἰσοσθενῶ-έω μτγν. ἔχω ἴσον σθένος, δύναμιν : Γαλ.Χρ.Μορ.I,19 (κινήσεων) **κατ' ἴσον ἀμφοῖν ἰσοσθενουσῶν**· ‖ ὁμ. ἐπὶ ἐπιχειρημάτων : Διογ.Λ 9,73.
ἰσοσθενῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἰσοσθενῆ, ἰσοδύναμον : Γαλ.9,81.
ἰσοσκέλεια (ἡ) (σκέλος) μτγν. κ. νεωτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἰσοσκελοῦς, ἡ ἰσότης τῶν σκελῶν : Πτολ. Τετράβ.125 **κατ' ἰσοσκέλειαν.**
ἰσοσκελής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἴσα σκέλη : Πλάτ.Τίμ.54Α **τοῖν δὴ δυοῖν τριγώνοιν τὸ μὲν ἰσοσκελὲς μίαν εἴληχε φύσιν**· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. : Ἀριστλ.Α'Ύστ.41b,14· **2)** νεώτ. μτφ. ἐπὶ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ, ὁ ἔχων τὰ σκέλη ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἴσα, ὁ παρουσιάζων ἰσοζύγιον δαπανῶν καὶ ἐξόδων· **3)** ἐπὶ ἀριθμῶν, ἄρτιος, ζυγός, ἀντίθ. σκαληνός, περιττός : Πλάτ. Εὐθφρ.12D **ὃς ἂν μὴν σκαληνὸς ᾖ ἀλλ' ἰσοσκελής**· **4)** γραμμ. ἐπὶ περιόδων, ἡ ἔχουσα ἴσα κῶλα : Ἑρμογ.Εὑρ.4,3· **5)** ἰατρ. ἐπὶ ἐπιδέσμων, ὁ ἔχων ἴσας οὐράς : Ἡλιόδ.Χειρ.π.Ὀρειβ.48,62.
ἰσοσκελία (ἡ) μτγν. ἡ ἰσοσκέλεια βλ.λ. : Πρόκλ. Τετράβ.178.
ἰσοσκελίζω (ἰσοσκελής) νεώτ. εἰδ. ἐπὶ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ κ. ἐπὶ λογαριασμῶν, καθιστῶ τινα ἰσοσκελῆ βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ., μὲ ἴσα ἔσοδα καὶ ἔξοδα· **2)** ρηματ. π. ἰσοσκέλισις, ἰσοσκελικός.
ἰσοσκελικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἰσοσκέλειαν : **ἰσοσκελικὸν σημεῖον** (σημεῖον ἐπιφανείας κοιλοκύρτου).
ἰσοσκέλισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἰσότης δύο σκελῶν· **2)** μτφ. ἐπὶ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ, ἡ πρᾶξις τοῦ ἰσοσκελίζω.
ἰσοσμάραγδος-ον μσν. ὁ ἴσος σμαράγδῳ : Στουδ.Θεόδ.1809 **ἰσοσμάραγδος ῥοὴ δακρύων.**
ἰσόσπορον (τὸ) νεώτ. βοταν. ὄνομ. τῆς συνομοταξίας τῶν **πτεριδοφύτων** βλ.λ.
ἰσόσπριος-ον ὁ ἴσος, ὅμοιος πρὸς ὄσπριον : Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 1,982· **2)** εἰδ. ἔντομόν τι συσπειρούμενον καὶ γινόμενον ὡς ὄσπριον, δ.ἴουλος βλ.λ.: Σοφ.ἀπ.363 **ὄνος ἰσόσπριος.**
ἰσοστάδην (ἵστημι) ἐπίρρ. ἀρχ. λεξ. μὲ ἴσην δύναμιν, ἀντίστασιν, ἰσοπάλως· Σουΐδ. ἐν λ. ἀνταγωνιστής (πιθ.ἑαφ.γρ. **ἀντὶ συστάδην**),δ.ἰσοστασίως.
ἰσοσταθμής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἰσόσταθμος βλ.λ. : Πτολ.Τετράβ.98.
ἰσοσταθμία (ἡ) (σταθμίζω) μσν. κ. νεώτ. ἰσορροπία, ἰσοζυγία : Καλλιγ.Θάν.Βλ.262 **ἐκλείπει ἐξ ἀρχῆς ἡ ἰσοσταθμία.**
ἰσοσταθμίζω (ἰσοσταθμής) νεώτ. φέρω εἰς ἰσοσταθμίαν, ἰσορροπίαν δύο πράγματα πρὸς ἄλληλα, ἰσορροπῶ, ἰσοζυγίζω· ‖ κ. ἀμτβ. ἰσοσταθμῶ βλ.λ.· **2)** ρηματ.π. ἰσοστάθμισις.
ἰσοστάθμισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἰσοσταθμίζω βλ.λ., ἡ ἰσορρόπησις δύο πραγμάτων.
ἰσόσταθμος-ον (σταθμός) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἴσον σταθμόν, βάρος πρὸς ἄλλο τι, ὁ ἰσόρροπος : Διοσκ.1,44, Ἀππ.Σικελ.3· **2)** ἐπὶ σφυγμοῦ, ὁ κανονικός : Γαλ.19,641.
ἰσοσταθμῶ-έω ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. ἀμτβ. εἶμαι ἴσος κατὰ τὸ βάρος πρὸς ἄλλον τινά, ἰσοβορής, ἰσόζυγος· Σουΐδ.ἐν λ. ἄγουσαν· πρβλ. ἰσοσταθμίζω.
ἰσοστασία (ἡ) (ἵστημι) νεώτ. γεωλ. θεωρία, καθ' ἣν ὁ φλοιὸς τῆς γῆς πρέπει νὰ εὑρίσκηται διαρκῶς εἰς κατάστασιν ἰσορροπίας καὶ πᾶσα διατάραξις τῆς καταστάσεως ταύτης νὰ ἐξουδετερῶται διὰ καταλλήλων φαινομένων.
ἰσοστάσιος-ον (ἵστημι) ὁ ἰσόσταθμος βλ.λ., ὁ ἰσοβαρής, ὁ ἰσόζυγος : Πλούτ.Γράκχ.17 **ἰσοστάσιον χρυσίον**· ‖ ἰσοδύναμος πρός τινα : Ἱππ. Ἐπιστ.16, Δαμάσκ.Ἀρχ.91 **ἆρ' οὖν ἰσοστάσιος τῷ Κρόνῳ ὁ Ζεύς;**· ‖ κ. μτφ. ὁ ἰσόρροπος : αὐτ.Ἀρχ.122· ‖ τὸ οὐδ. πληθ. ὡς ἐπίρρ. : Φίλ. 1,462 **ἰσοστάσια βαίνειν.**
ἰσοστασίως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἰσοστάσιον βλ.λ. : Πολυδ.8,11.
ἰσοστατῶ-έω μτγν. ἰσοσταθμῶ βλ.λ. : Λιβάν. Προγ.43,2
ἰσοστελέχης-ους (ὁ) νεώτ. κορμὸς ἔχων τὰ δύο ἄκρα ἰσοπαχῆ.
ἰσοστοιχία (ἡ) μσν. ἰσότης στοίχων, σειρῶν : Κίνναμ.320 **ἰσοστοιχία παρατάξεων.**
ἰσόστοιχος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἴσους, κανονικοὺς στοίχους, ὁ κατέχων ἀντίστοιχον θέσιν πρὸς ἄλλον : Σιμπλίκ.Οὐρ.156,18· ‖ γλώσσ. τοῦ ἀντίστοιχος : Σχόλ.Εὐρ.Ἀνδρ.745.
ἰσοστοιχῶ-έω μτγν. ἐπὶ γραμμάτων, ἀντιστοιχῶ· ΑΒ 811,21 «ἀντιστοιχεῖ τὰ δασέα τοῖς ψιλοῖς, τουτέστιν ἰσοστοιχεῖ· **πολλάκις γὰρ** εἰς τὸν τόπον τῶν ψιλῶν τὰ δασέα τίθεται» : Σιμπλίκ.Φυσ.408,13.
ἰσοστροφή (ἡ) μτγν. σχέσις, ἀνταπόκρισις : Φιλόπ.Ἰω.Ὑπομν.ΑΠρ.40,3.
ἰσόστροφος-ον (στρέφω) μτγν. ἐπὶ χορδῶν, ὁ ἴσως ἐστραμμένος, στριμμένος, κλωσμένος : Νικόλ.Ἁρμον.6 **ἰσόστροφοι χορδαί**· **2)** ὁ ἀντίστροφος : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,6, Δαμάσκ.Ἀρχ.312 **ἀνάγκη πᾶν πρὸς πᾶν ἰσόστροφον εἶναι ἢ ἕτερον.**
ἰσοσύγκριτος-ον (κρίνω) σχόλ. ὁ ἀμφίβολος : Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.1,90 (ἐξήγ. τοῦ ἀμφήριστος).
ἰσοσυλλαβία (ἡ) (ἰσοσύλλαβος) μτγν.κ.νεώτ.γραμμ. ἐπὶ λέξεων, ἰσότης συλλαβῶν : Ἀπολλ.Δύσκ. Ἐπίρρ.174,16.
ἰσοσύλλαβος-ον (συλλαβή) μτγν. κ. νεώτ. γραμμ.ἐπὶ λέξ., ἡ περιέχουσα ἰσαρίθμους συλλαβὰς πρὸς ἄλλην τινά : Πλούτ.Ἠθ.739Α, Ἀπολλ.Δύσκ. Ἀντων.11,8· ‖ νεώτ. **τὰ ἰσοσύλλαβα** ὡς οὐσ. ὀνόματα ἔχοντα ἴσας συλλαβὰς εἰς ὅλας τὰς πτώσεις, ἀντίθ. περιττοσύλλαβα : **τὰ ὀνόματα τῆς πρώτης καὶ δευτέρας κλίσεως εἶναι** ἰσοσύλλαβα.
ἰσοσυλλαβῶ-έω μτγν. γραμμ. ἐπὶ λ., ἔχω ἴσας, ἰσαρίθμους συλλαβάς : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.11,20.
ἰσοσυλλάβως ἐπίρρ. ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. δι' ἰσαρίθμων, ἴσων, συλλαβῶν : **Στεφ.**Βυζ.ἐν λ. Ἄβσι, ΕΜ 552,34.
ἰσοσυσχετική γραμμή νεώτ. μετεωρολ. ἐν χρ. κτ. πληθ. αἱ γραμμαὶ ἃς δυνάμεθα νὰ χαράξωμεν ἐνδεικτικῶς ἐπὶ τοῦ γεωγραφικοῦ χάρτου τῆς ὑδρογείου, κατὰ μῆκος τῶν ὁποίων ἡ συσχέτισις μεταξὺ δύο μετεωρολογικῶν στοιχείων (καταστάσεων) ἔχει τὴν αὐτὴν τιμὴν (κατ' εὐθὺν ἢ ἀντίθετον λόγον), οἷον αἱ ἐπὶ τοῦ γεωγρ. χάρτου γραμμαὶ πρὸς δήλωσιν τῆς συσχετίσεως τῆς μέσης κατὰ τὸν χειμῶνα πιέσεως εἰς τοὺς πόλους καὶ τῆς ἀνὰ τὴν Μεσόγειον, δεδομένου ὄντος ὅτι αὐξανομένης τῆς εἰς τοὺς πόλους πιέσεως ἐλαττοῦται ἡ ἀνὰ τὴν Μεσόγειον.
ἰσοσώματος-ον σχόλ. κ. **ἰσόσωμος** ὁ ἔχων ἴσον, ὅμοιον σῶμα πρὸς ἄλλον τινά, γλώσσ. τοῦ ἀντίστοιχος : Σχόλ.Εὐρ.Ἀνδρ.745.
ἰσοταγής-οῦς-ές (τάττω) μτγν. ὁ κατὰ τάξιν ἀντίστοιχος πρὸς ἄλλον : Φιλόλ. (δ.γρ.) Θεολ.Ἀριθμ.51 **ἰσοταγεῖς χῶραι.**
ἰσοταλαντικός-ή-όν νεώτ. μετεωρολ. συνήθ. κτ. πληθ. **ἰσοταλαντικαὶ γραμμαὶ** ἢ **καμπύλαι** αἱ ἐπὶ τοῦ χάρτου καμπύλαι γραμμαὶ αἵτινες ἑνοῦσι τοὺς τόπους, εἰς οὓς τὸ εὖρος τῆς ἐτησίας μεταβολῆς τῆς θερμοκρασίας ἔχει τὴν αὐτὴν τιμήν.
ἰσοτάλαντος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἴσον, ὅμοιον βάρος, ἰσόζυγος : Εὐστ.Πον.158,40.
ἰσοταλαντῶ-έω μσν. ἔχω τὸ αὐτὸ βάρος πρὸς ἄλλον.
ἰσόταυρος-ον ὁ ὅμοιος ταύρῳ: Σοφ.ΟΤ 478 (πιθ.).

ἰσοτάχεια (ἡ) μτγν. ἴση ταχύτης : Σιμπλίκ. Φυσ.1019,23.
ἰσοταχής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἴσην ταχύτητα πρὸς ἄλλον, ὁ ἐξ ἴσου ταχύς : Ἀριστλ.Φυσ. 216a,20 **ἰσοταχῆ ἄρα πάντ' ἔσται**, Πολύβ.10,44,9 **κατὰ τὸν χειρισμὸν ἰσοταχῆ καὶ σύμφωνα**· κ. μτ. δοτ. : Ἀριστλ.Φυσ.240a,8· **2)** ἐπὶ σφυγμῶν, ὁ κανονικός : Γαλ.8,459· || ὁ διατηρῶν σταθερὰν κίνησιν, ἀντίθ. ἀνισοταχής.
ἰσοταχέω-ῶ τρέχω ἐξ ἴσου ταχέως πρὸς ἄλλον: Θεόφρ.ἀπ.89,11, Ἡλιόδ.Αἰθ.8,17 **τοὺς δὲ ὡς ὑπὸ τῶν δεσμῶν εἰς τὸ ἐπισπεῦδον τῆς πορείας ἰσοταχεῖν ἀδυνατοῦντας**.
ἰσοταχῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἰσοταχῆ, μὲ ἴσην ταχύτητα : Ἀριστλ.Μηχ.848a,16, Στράβ.1,2,17 **τοῦτο θείημεν ἐν ταῖς ἐννέα ἡμέραις διηνύσθαι ἰσοταχῶς**.
ἰσοτέλεια (ἡ) κ. νεώτ., βοιωτ. **Ϝισοτέλια** ἡ ἰδιότης τοῦ ἰσοτελοῦς βλ.λ., ἡ ἰσότης εἰς τὰς δημοσίους εἰσφοράς : Ξεν.Ἑλλ.2,4,25 **καὶ εἰ ξένοι εἶεν, ἰσοτέλειαν ἔσεσθαι**· || κ. νεώτ. γεν. ἡ ἰσότης τῶν καταβαλλομένων φόρων· **2)** κτ. ἐπέκτ. ἡ ἰσότης πρὸ τοῦ νόμου.
ἰσοτέλεστος-ον (τελῶ) ὁ ὁμοίως κατεσκευασμένος, ὁ ἀκριβής : Νόνν.Δ 18,247 **ἰσοτέλεστον μίμημα**· **2)** ὁ ἴσα τελῶν πᾶσιν, οἷον ἐπὶ τοῦ θανάτου, ὁ εἰς πάντας καινὸς ἐρχόμενος : Σοφ.ΟΚ 1220 **ὁ δ' ἐπίκουρος ἰσοτέλεστος . . θάνατος ἐς τελευτάν** (ὁμοίως ἀποθνήσκουσιν οἱ τοιοῦτοι).
ἰσοτελεύτητον (τὸ) σχόλ. ἡ ἰσότης κληρονομίας : Σχολ.Ἑρμογ.4,169,14 « **κατὰ γὰρ τὸν νόμον κληρονομεῖ τὸ ἴσον ὁ νόμος** (τῷ γνησίῳ)· διὸ καὶ ἰσοτέλευτον ἐκλήθη ».
ἰσοτελής-οῦς-ές (τέλος) κ. νεώτ. ἐπὶ τῶν μετοίκων, ὁ ἔχων ὑποχρεώσεις χρήμασι καὶ σώμασι ἴσας πρὸς τὰς τῶν πολιτῶν Ἀθηναίων : Λυσ.ἀπ. 225S, Ἀριστλ.Πολ.Ἀθ.58,2 **αἵ τε τοῖς μετοίκοις καὶ τοῖς ἰσοτελέσι καὶ τοῖς προξένοις γιγνόμεναι**· || νεώτ. ὁ ἴσα τέλη ἀποτίνων, ὁ ἐξ ἴσου φορολογούμενος· || νεώτ. κ. παθ. ὁ δι' οὗ καταβάλλεται τὸ αὐτὸ τέλος : **ἰσοτελῆ ἐμπορεύματα**· **2)** μτφ. ἐπὶ τῆς Ἥρας, ὁ ἰσότιμος : Ὀρφ. ἀπ.163 **ἰσοτελὴς τῷ Διί**.
ἰσοτενής-οῦς-ές (τείνω) μτγν. κ. νεώτ. ἰσόπεδος, ἐπίπεδος : Τιμόθ.Γαζ.π.Ἀριστφ.Βυζ.147,4 (ἵπποι) **τὰ νῶτα ἰσοτενεῖς**.
ἰσοτερπής-οῦς-ές μσν. ὁ παρέχων ἴσην τέρψιν : Στουδ.Θεόδ.190.
ἰσοτετράγωνος-ον μτγν. ὁ τεσσάρων ἴσων ὀρθογωνίων : Ψ'Ἥρων Πολιορκ.238W **ἰσοτετράγωνος συναγωγή**.
ἰσότεχνος-ον μτγν. ὁ ἴσος ἢ ὁ ὅμοιος τὴν τέχνην, ὁμότεχνος, συντεχνίτης : Πλούτ.Εὐγ.9 **τοῖν ἰσοτέχνοιν αὐληταῖν**.
ἰσότης-ητος (ἡ) (ἴσος) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ σχέσις μεταξὺ δύο ἢ περισσοτέρων ἴσων πραγμάτων ἢ ἐννοιῶν, παντελὴς ταυτότης : Εὐρ.Φοίν. 536 **ἰσότητα τιμᾶν**, Πλάτ.Νόμ.757B **δυοῖν γὰρ ἰσοτήτοιν οὔσαιν**, Λίβ.Ροδ.718 **τοῦ πόθου τὴν ἰσότητάν ὁ Λίβιστρας διδάσκει**, - **ἰσότης ἐπιφανειῶν** - **κοινωνικὴ ἰσότης** (ἡ ἐξομοίωσις τῶν κοινωνικῶν τάξεων), - **πολιτικὴ ἰσότης**· || ὁμ. μαθ. : Πλάτ.Γοργ.508A **ἰσότης γεωμετρική**· **2)** δικαιοσύνη, ἀμεροληψία : Πολύβ.2,38,9 **δύο συνεργοῖς χρωμένη . . ἰσότητι καὶ φιλανθρωπίᾳ**· **3)** ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοιότης, ὁμοιομορφία : Ἐπίκ.Φύσ.11,10.
ἰσοτίμημα-ατος (τὸ) ἀρχ. λεξ. ἴση τιμή, ἀξία ἀγοραπωλησίας· Ἡσ.ἐν λ. Ἰσωνία.
ἰσοτιμία (ἡ) κ. νεώτ. ἴση, ὁμοία τιμή, ἰδίως ἐν τῷ πολιτικῷ βίῳ, ἰσότης προνομίων : Ξεν.Ἱέρ.8,10 **οὐ γὰρ τυράννοις ἰσοτιμίας . . ἕνεκα νομίζουσι τούτους τρέφεσθαι** (δ.γρ. ἰσότητος), Λουκ.Ἀλ.34 **ἐξ ἰσοτιμίας διαλέγεσθαί τινι**· **2)** νεώτ. ἰσότης τῆς ὀνομαστικῆς καὶ τῆς ἀγοραστικῆς, τῆς πραγματικῆς ἀξίας χαρτονομίσματος, συναλλάγματος ἢ χρηματιστηριακοῦ τίτλου.
ἰσότιμος-ον κ. νεώτ. ὁ ἀπολαύων ἴσης τιμῆς, ὁ ἔχων τὰ αὐτὰ προνόμια : Λουκ.Νεκρ.Δ 24,3 **ἰσότιμος ἔσται Μαύσωλος καὶ Διογένης**, Πλούτ. Λύσ.19 **οἱ πρῶτοι καὶ ἰσότιμοι**, Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,59 **οἱ δύο ἰσότιμοι καὶ αὐτοδύναμοι πρέσβεις**· κ. συγκρ. : Δίων Χρ.39,4 **ἰσοτιμότεροι τοῖς κρατοῦσιν**· || **τὸ ἰσότιμον** ὡς οὐσ. ἢ ἰσοτιμία βλ.λ. : Φιλ.2,246· **2)** γεν. ὁ ἴσης ἀξίας : Φιλ. 2,248 **ἁμάρτημα ἀκούσιον ἰσότιμον ἑκουσίῳ**, Ἡρωδιαν.2,3,6 **τὸ ἰσότιμον δυσέφικτον ἐν ταῖς ἀμοιβαῖς**, - **κτήματα ἰσότιμα**· || ἴσος, ἰσόρροπος : Αἰλ.ΖΙ 10,1 **ἰσότιμος μάχη**· **3)** πάπ. ἀξίωμά τι παρὰ Πτολεμαίοις : **τῶν ἰσοτίμων τοῖς πρώτοις φίλοις**.
ἰσοτίμως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἰσότιμον, ἐν ἴσῃ τιμῇ : Ἀθήν.5,177C **εἴ τις ἰσοτίμως τινὰς τούτοις ἄγει**, Ἐπιγρ. **ζῶντα . . ἰσοτίμως**.
ἰσότοιχος-ον σχόλ. ἐπὶ πλοίου, ὁ ἔχων ἴσους τοίχους ἢ πλευρὰς ἑκατέρωθεν : Σχόλ.Ἰλ.Α 306.
ἰσότομος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **κωδωνοειδῶν**.
ἰσοτονία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἰδιότης τοῦ ἰσοτόνου, τοῦ ἔχοντος ἴσον τόνον, ἴσην ἔντασιν : Πορφ. Ἁρμον.287W, - **ἰσοτονία αἰσθήσεων**· **2)** νεώτ. ἰατρ. ἡ κατάστασις τῶν ὑγρῶν ἢ τῶν διαλυμάτων τῶν ἐχόντων ὠσμωτικὴν τάσιν.
ἰσοτονικός-ή-όν νεώτ. φυσιολ. εἰδ. ἐν τῷ ὅρῳ **ἰσοτονικὴ συστολή** ἡ συστολὴ τοῦ μυὸς ἡ προκαλουμένη ὑπὸ ἐρεθίσματος.
ἰσοτονισμός (ὁ) νεώτ. φαρμακ. ἡ μετατροπὴ τῆς πυκνότητος φαρμάκου τινός, προωρισμένου πρὸς ἔνεσιν τῇ προσθήκῃ ἢ ἀφαιρέσει ὕδατος ἢ φυσιολογικοῦ ὀροῦ.
ἰσότονος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐξ ἴσου τεταμένος, τεντωμένος : Γαλ.18(1),351 **ἰσότονος βρόχος**, Παῦλ. Αἰγ.6,102· **2)** κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἴσον τόνον, ἔντασιν : Ἑρμογ.Ἰδ.1,12, Πτολ.Ἁρμον.14, - **ἰσότονοι ἐρεθισμοί**· **3)** ἴσος, ὁμαλός, ἐπίπεδος : Διοσκ.5, 123 (- **τῇ συγκρίσει τοῦ χρώματος**· **4)** νεώτ. φυσ. **ἰσότονα διαλύματα** τὰ δεικνύοντα τὴν αὐτὴν ὠσμωτικὴν πίεσιν.
ἰσοτόνως ἐπίρρ. μτγν. ἐξ ἴσου : Διοσκ.68,6 **ἰσοτόνως θυμιᾶσθαι**.
ἰσοτοπία (ἡ) νεώτ. φυσ. φαινόμενον παρουσιαζόμενον ἐν τῇ σπουδῇ τῶν διαυλικῶν ἀκτίνων, ἔνθα ὑφίστανται στοιχεῖα ἔχοντα τὰς αὐτὰς χημικὰς ἰδιότητας, διάφορον ὅμως ἀτομικὸν βάρος.
ἰσότοπος-ον νεώτ. φυσ. κτ. πληθ. οὐδ. ἐπὶ τῶν στοιχείων, τὰ παρουσιάζοντα τὰς αὐτὰς χημικὰς ἰδιότητας, διάφορον ὅμως ἀτομικὸν βάρος.
ἰσοτράπεζος-ον ὁ ἴσος κατὰ τὸ μέγεθος πρὸς τράπεζαν : Ἀντιφάν.182,2 **μέγας ἥξει τις ἰσοτράπεζος εὐγενὴς** (ἐνν. κάκκαβος)· πρβλ. Φιλόξ.2,15.
ἰσοτριβής-οῦς-ές (τρίβω) ὁ ἐξ ἴσου τρίβων, πιέζων τὰ σέλματα, τὰ ἐδώλια : Αἰσχ.Ἀγ.1443 **σελμάτων ἰσοτριβὴς** (κῶδ. ἱστοτριβής).
ἰσοτροπία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἰσότης, ὁμοιότης ἠθῶν, τρόπων : Κύριλλ.1,680,5· **2)** νεώτ. φυσ. κατάστασις δημιουργουμένη ἐκ τῆς ἔν τινι χώρῳ ἀτάκτου διανομῆς τῶν συνιστώντων τὴν ὕλην μορίων καὶ καθ' ἣν ἡ ἐν τῷ χώρῳ κατάρτισις εἶναι ὁμοία πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις καὶ ἡ τιμὴ τῶν διαφόρων ἰδιοτήτων ἴση, ἀντίθ. ἀνισοτροπία βλ.λ.
ἰσοτροπίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἐλλοβοκάρπων**.
ἰσότροπος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τοὺς αὐτοὺς τρόπους, ὁ ὁμοίου χαρακτῆρος· **2)** νεώτ.

φυσ. ἐπὶ σωμάτων, οἷον ἀήρ, ὕδωρ, ὁ παρουσιάζων ἰσοτροπίαν βλ.λ., ὁ δεικνύων τὰς αὐτὰς φυσικὰς ἰδιότητας κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις.
ἰσοτροπῶ-έω μτγν. ἔχω τοὺς αὐτοὺς τρόπους, εἶμαι ὁμοίων ἠθῶν : Κύριλλ.
ἰσοτρόπως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἰσότροπον βλ.λ.) : Παλλάδ.Λαυσ.142Α.
ἰσότυπος-ο μτγν. κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ὅμοιον τύπον ἢ σχῆμα : Νόνν.Δ 1,448· **2)** πάπ. ὁ γενόμενος εἰς διπλοῦν : **ἐν ταύταις ταῖς ἰσοτύποις δυσὶ ὁμολογίαις·** **3)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἀντίγραφον νομικοῦ ἐγγράφου : Ἰουστιν.Νεαρ.7,12.
ἰσοτύπως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἰσότυπον βλ.λ. : Ἐπιφάν.1,257C.
ἰσοτυπῶ-όω μσν. ἔχω τὸν αὐτὸν τύπον, τὸ ἴδιον σχῆμα : Στουδ.Θεόδ.421.
ἰσοτύραννος-ον ὁ ἴσος, ὅμοιος πρὸς τύραννον, ὁ δεσποτικός : Ἀριστλ.Πολιτ.1270b,14 **τὴν ἀρχὴν εἶναι . . ἰσοτύραννον,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.5,70.
ἰσοϋετος-ον νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ μετεωρολογίᾳ : **ἰσοϋετοι γραμμαὶ** συμβολικαὶ γραμμαὶ ἐπὶ γεωγραφικοῦ χάρτου ἑνοῦσαι τοὺς τόπους τοὺς ἔχοντας τὴν αὐτὴν ποσότητα βροχῶν.
ἰσόϋλος-ον ἀρχ. λεξ. ὁ ἔχων ἴσην ὕλην.
ἰσουράνιος-α-ον Ἐπιγρ. ὁ μέχρι τοῦ οὐρανοῦ διήκων, φθάνων : **συγγενικῆς τε φορῶν δόξαν ἰσουρανίαν.**
ἰσουργία (ἡ) μτγν. ἡ ἴση ἐργασία πρὸς ἄλλου τινός : Κύριλλ.1,361C.
ἰσουργός-όν (ἔργον) μτγν. ὁ ἐργαζόμενος ἐξ ἴσου, ὁμοίως πρὸς ἄλλον τινά : Δίδ.Ἀλ.804C, Κύριλλ.1,165Β.
ἰσουργῶ-έω μτγν. ἐργάζομαι ὁμοίως, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον πρὸς ἄλλον τινά : Κύριλλ.8,841Β.
ἰσουρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ καθημερινὴ ἀπεκβολὴ τῆς αὐτῆς ποσότητος οὔρων.
ἰσοϋφής-οῦς-ές (ὕφος) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἴσον ὕψος πρὸς ἄλλον τινά : Πολύβ.8,6,4 **κλίμακα . . ὥστ' ἐξ ἀποβάσεως ἰσοϋψῆ** γενέσθαι τῷ **τείχει,** - **ἰσοϋψεῖς οἰκίαι·** **2)** ὁ ἐνδεικτικὸς ἴσου ὕψους· ‖ νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ τοπογραφίᾳ : **ἰσοϋψεῖς γραμμαὶ** αἱ ἐν τινι χάρτῃ ἑνοῦσαι σημεῖα ἔχοντα τὸ αὐτὸ γεωγραφικὸν ὕψος.
ἰσόϋψος-ον μτγν. ὁ ἰσοϋψής : Γαλ.18(1),757.
ἰσοφαής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων ἴσην λάμψιν, ὁμοίαν λαμπρότητα : Γρηγ.Ναζ.3,1434Α.
ἰσοφανής-οῦς-ές (φαίνομαι) ὁ φαινόμενος ὅμοιος πρός τινα : Νόνν.Δ 9,233.
ἰσοφαρίζω (φέρω) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐξισῶ ἐμαυτόν, εἶμαι ἴσος πρός τινα, ἐξισώνομαι, ἄ. ἀντιφερίζω : Ἰλ.Ζ 101 **οὐδέ τις οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν** (σχόλ. « ἐξισοῦσθαι »), Σιμων.146 **μνήμην οὔτινά φημι Σιμωνίδῃ ἰσοφαρίζειν·** ‖ γεν. εἶμαι ἰσοδύναμος πρός τινα : Ἰλ.Φ 194 **τῷ οὐδὲ κρείων Ἀχελώιος ἰσοφαρίζοι,** Ἡσίοδ.Ἔργ. 490 **οὕτω κ' ὀψαρότης πρωτηρότῃ ἰσοφαρίζοι·** **2)** μτβ. καθιστῶ τι ἴσον πρὸς ἄλλο τι, ἐξισώνω, ἀντισταθμίζω : Νικ.Θηρ.572 **τοῦ μὲν** ἀπαιποταμῶν δραχμῆς **βάρος ἰσοφαρίζειν,** - **τὰ κέρδη ἰσοφαρίζουν τὶς ζημίες.**
ἰσοφέριστος-ον μτγν. ὁ ἴσος πρὸς τὸν φέριστον, τὸν ἄριστον : Γρηγ.Ναζ.3,1401Α.
ἰσόφθογγος-ον (φθόγγος) μτγν. ὁ ἐκπέμπων ἴσον φθόγγον πρός τινα, ὁ ἔχων ἴσον τόνον, φωνὴν πρός τινα : Νόνν.Δ 6,202.
ἰσοφθογγῶ-έω (φθόγγος) φθέγγομαι ἴσα τινί: Ἰω. Σταυρακ. Αγ.Δημήτρ.146.
ἰσόφονος-ον σχόλ. ὁ ἐξ ἀλληλοσφαγῆς, γλώσσ. τοῦ ἀντίφονος : Σχόλ.Αἰσχ.Θηβ.893.
ἰσοφορία (ἡ) μτγν. ὁμοιόμορφος κίνησις : Πολυδ.4,97.
ἰσοφόρμιον (τό) νεώτ. χημ. ὀργανικὴ ἕνωσις, χρησιμοποιουμένη ὡς φάρμακον ἀντισηπτικὸν πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἰωδοφορμίου.
ἰσοφόρος-ον (φέρω) ὁ φέρων ἢ ἕλκων ἴσα βάρη, ἰσοδύναμος : Ὀδ.Σ 373 **βόες . . ἥλικες, ἰσοφόροι,** Ξεν.Συμπ.2,20 **τὰ σκέλη τοῖς ὤμοις ἰσοφόρα ἔχειν·** **2)** προπαροξύτονον, ἐπὶ ὀρχηστοῦ, ὁ συμμέτρως, εὐρύθμως κινούμενος : Πολυδ.4,97.
ἴσοφρυς-υος (τό) μτγν. πάπ. ὄνομα φυτοῦ τινος.
ἰσόφρων-ονος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ὀρθῶς σκεπτόμενος, ὁ μυαλωμένος : **ἰσόφρων εὐθυντήρ.**
ἰσοφυής-οῦς-ές (φύω) ὁ ἴσης φυῆς, ὁ ἐξ ἴσου ἀνεπτυγμένος, όθ. συμμετρικός, λ. πλασθεῖσα πρὸς **ἐτυμολ.** τοῦ ὀσφύς : Ἀριστλ.Ζ1 493a,23· **2)** ὁ τοῦ αὐτοῦ χαρακτῆρος : Θεόφρ.Φ1 3,7,4.
ἰσοφυλλία (ἡ) νεώτ. βοταν. ἐπὶ **φυλλοφόρου** βλαστοῦ, ὁ φέρων φύλλα ὅμοια μεταξύ των.
ἰσοφυῶς ἐπίρρ. μτγν. φυσικῶς, ἀντίθ. τυπικῶς : Γρηγ.Νύσσ.1,864C.
ἰσόφωνος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ἴσην, ὁμοίαν πρὸς ἄλλον φωνήν.
ἰσοφωνῶ-έω ἀρχ. λεξ. ἔχω ἴσην, ὁμοίαν φωνήν : Ἀν.Βοασσ.2,344.
ἰσόφωτος-ον (φῶς) μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων ἴσον φῶς, ὁ ἐξ ἴσου φωτίζων : Μιχ.Ἀκομ.1,331,20· **2)** ὄνομα κολλυρίου : Ἀέτ.7,112.
ἰσοχειλής-οῦς-ές (χεῖλος) ὁ μέχρι χείλους πλήρης : Ξεν.Ἀν.4,5,26 **οἶνος κρίθινος ἐν κρατῆρσιν· ἐνῆσαν δὲ καὶ αὐταὶ αἱ κριθαὶ ἰσοχειλεῖς,** Ἀπολλωνίδ.ΑΠ 6,105 **ζωρὸν κεράσας ἰσοχειλέα·** **2)** ὁ εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον μὲ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος εὑρισκόμενος : Ἀριστλ.Ζ1 536a,16 **ἰσοχειλῆ τὴν κάτω σιαγόνα ποιήσας ὁ βάτραχος·** ‖ ὁμ. κ. μτ. δοτ. : Ἀρρ.Ἀν.7,7 **Εὐφράτης ἰσοχειλὴς τῇ γῇ.**
ἰσόχειλος-ον μσν. ὁ ἰσοχειλὴς βλ.λ. : Γεωπ.12. 19,4 **κατόρυξον τοὺς κεράμους ἰσοχείλους τῇ γῇ** (μέχρι τῶν χειλέων εἰς τὴν γῆν).
ἰσόχειρ-ειρος (ὁ, ἡ) μτγν. ἐκκλ. ἐπὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων ἴσην χεῖρά τινι, **δύναμιν** : Κύριλλ.578 **ἰσόχειρ τε καὶ ἰσοσθενὴς τῷ πατρί.**
ἰσοχίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογένεια τελεοστέων ἰχθύων, ἄ. ἐσοχίδαι.
ἰσόχνους-οος-ουν-οον (χνοῦς) μτγν. **ὁ ἔχων** ὅμοιον χνοῦν πρός τινα, χνούδι, μαλλί : Ἀντίφιλ.ΑΠ 6,25,2 **μῆλον . . ἰσόχνοον ὀρτιγόνοισιν.**
ἰσόχοιρον (τό) τὸ φυτὸν βούθυτον (διόρθ. ἀντὶ βούθουτον) Ἡσ. **«Ἀχαιοὶ δὲ ἰσόχοιρον ».**
ἰσοχόνδρος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ἴσους χόνδρους: **πυρῖτις ἰσόχονδρος.**
ἰσόχορδος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἰσομήκεις ἢ ἰσαρίθμους χορδάς· Ἡσ. ἐν λ. ἀντίχορδος.
ἰσόχους-οος-ουν-οον : ὁ ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ χοῶν συγκείμενος : Ἱππ.Νούσ.2,26.
ἰσοχρόνιος-ον ὁ ἴσος κατὰ τὸν χρόνον, ὁμόχρονος, σύγχρονος, ἄ. ἰσόχρονος : Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,11,2 **τὸ δὲ μὴ ἰσαχρονίους εἶναι κοινὸν καὶ ἐπὶ τῶν δένδρων,** Κλεομήδ.2,4 **ἰσοχρόνιος στροφή·** ‖ ὁμ. μτ. δοτ. : Σιμπλίκ.Οὐρ.430,6 **τὸ ἰσοχρόνιον εἶναι τὸ παρὰ φύσιν τῷ κατὰ φύσιν.**
ἰσοχρονισμός (ὁ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τι ἰσόχρονον, ὁ συγχρονισμός : **ὁ ἰσοχρονισμὸς τῶν ταλαντώσεων τοῦ ἐκκρεμοῦς.**
ἰσοχρονίως ἐπίρρ. μτγν. ἰσοχρόνως, συγχρόνως: Πτολ.Μαθ.13,2,Ἡφαιστ. Ἀστρ.1,10.
ἰσόχρονος-ον κ. νεώτ. ὁ ἴσου χρόνου, ἴσης περιόδου, ὁ σύγχρονος, ἄ. ἰσοχρόνιος : Εὐδοξ.16,15 **οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες ἰσόχρονοί εἰσιν ἀλλήλων,** Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,8,3 **ἰσόχρονα κατὰ τὰς κινήσεις** (κῶδ. περισσόχρονος)· ‖ σύγχρονος, μετὰ γεν. : γλωσσ. Βί.Θεοκρ. **ἐγένετο δὲ ὁ Θεόκριτος ἰσόχρονος τοῦ Ἀράτου·** **2)** ἐπὶ σφυγμοῦ, ὁ κανονικός, ὁμαλός : Γαλ.8,830 **ἰσόχρονος σφυγμός·** **3)** γραμμ. ὁ ἔχων τὸν αὐτὸν χρόνον, ὁμόχρονος : Ἀπολλ.

Δύσκ.Συντ.272,᾽Αριστεiδ.Κ Ι,23· || εἰδ. ἐν τῇ μετρικῇ· Σχόλ.᾽Ηφαιστ.184 « ἰσόχρονος (στίχος) .. ἐστὶν ὁ τὰ μεγέθη τῶν συλλαβῶν καὶ τοὺς πόδας ἀπὸ τῶν πρώτων μέχρι τῶν ἐσχάτων τὰ αὐτὰ ἔχων, ἤγουν ἐξ ὅλων σπονδείων συγκείμενος ».

ἰσοχρονῶ-έω εἶμαι ἰσόχρονος, σύγχρονός τινι, ἔχω τὴν αὐτὴν ἡλικίαν : Λουκ.Συρ.3 **ἔστιν ἱρὰ καὶ ἐν Συρίῃ οὐ παρὰ πολὺ τοῖς Αἰγυπτίοισιν ἰσοχρονέοντα·** || ἐν ἀναφορᾷ πρὸς ὡριμότητα, γίνομαι ὥριμος κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον : Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,11,9 **τὸ μὲ ἰσοχρονεῖν τὰ σπέρματα καθάπερ καὶ τὰ ζῷα·** **2)** γραμμ. ἐπὶ συλλαβῶν, εἶμαι ἰσόχρονός τινι : ᾽Απολλ.Δύσκ.Συντ.257,16 **τὰ δεύτερα πρόσωπα πληθυντικὰ εἰς τε λήγοντα ἰσοχρονεῖ κατὰ τὴν παραλήγουσαν τοῖς πρώτοις, λέγοιμεν,** λέγοιτε· || ὁμ. ἐπὶ ποδῶν : ᾽Αριστεiδ.Κ Ι,23 **ἰσοχρονοῦντες πόδες.**

ἰσοχρόνως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κ. δημ. **ἰσόχρονα** ὁμοχρόνως, συγχρόνως : Εὐδοξ.5,8,Σέξτ.᾽Εμπ.Μαθ.5,83.

ἰσόχρους-οος-ουν-οον μτγν. ὁ ὁμοιόχρωμος, μονόχρωμος : Διοσκ.2,146.

ἰσόχρυσος-ον ὁ ἴσος πρὸς χρυσὸν κατὰ τὴν ἀξίαν, ὁ ἰσάξιος τῷ χρυσῷ : ᾽Αρχιππ.49,᾽Αρχέστρ. ἀπ.15,3 **τὸν κάπρον ἂν ἐσίδῃς ὠνοῦ καὶ μὴ κατάλειπε, κἂν ἰσόχρυσος ᾖ.**

ἰσοχρωμία (ἡ) νεώτ. ὁμοιοχρωμία.

ἰσόχρωμος-ον νεώτ. ὁ ἰσόχρους, ὁμοιόχρωμος.

ἰσόχωρος-ον νεώτ. ὁ ἴσος κατὰ τὸν χῶρον· **2)** φυσ. **ἰσόχωρος μεταβολὴ** μεταβολή, καθ᾽ ἣν ὁ ὄγκος μένει ἀμετάβλητος.

ἰσόψαμμος-ον μσν. ὁ ἴσος πρὸς τὴν ἄμμον κατὰ τὸν ἀριθμόν, ἀπειράριθμος, ἀμέτρητος : Κ Μανασσ.77Α **φάλαγγες ἰσόψαμμοι.**

ἰσοψηφία (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἰσότης ἀριθμοῦ ψήφων : Διον.᾽Αλ.Ρωμ.7,64 **διὰ τὴν ἰσοψηφίαν ἀπελύετο, - ἐν ἰσοψηφίᾳ νικᾷ ἡ ψῆφος τοῦ προέδρου·** **2)** μτγν. ἴσον δικαίωμα ψήφου : Πλούτ.Γ Γράκχ.9 **τοῖς Λατίνοις ἰσοψηφίαν διδούς.**

ἰσοψηφιστής (ὁ) γλωσσ. ὁ ἐκτιμητής.

ἰσόψηφος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἢ λαμβάνων ἴσον ἀριθμὸν ψήφων, ἰσαρίθμους ψήφους : Αἰσχ.Εὐμ.741 **νικᾷ δ᾽ ᾽Ορέστης, κἂν ἰσόψηφος κριθῇ·** **2)** ὁ ἔχων ἴσην ψῆφον μετ᾽ ἄλλων, ἴσην δύναμιν : Θουκ. 1,141 **ἰσόψηφοι ξύμμαχοι,** Εὐρ.᾽Ικ.353 **ἐλευθερώσας τήνδ᾽ ἰσόψηφον πόλιν·** || ὁμ. ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν βαρύτητα, ἐπισημότητα : Πλάτ.Νόμ.692Α **τῶν .. γερόντων ἰσόψηφον εἰς τὰ μέγιστα τῇ τῶν βασιλέων ποιήσασα δυνάμει·** **3)** ἐπὶ λέξεων ἢ στίχων, ὅταν τὰ γράμματα αὐτῶν συναριθμούμενα κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν αὐτῶν σημασίαν παράγωσι τὸν αὐτὸν ἀριθμόν : ΑΠ ΙΙ,334 **Δαμαγόραν καὶ λοιμὸν ἰσόψηφόν τις ἀκούσας.**

ἰσοψηφῶ-έω νεώτ. κ. δημ. λαμβάνω ἴσαν ἀριθμὸν ψήφων : **γίνεται κλήρωσις μεταξὺ τῶν ἰσοψηφησάντων.**

ἰσοψίστης (ὁ) γλωσσ. πιθ. ὁ ἰσόψιστος βλ.λ.

ἰσόψιστος (ὁ) γλωσσ. ὁ διατιμητής.

ἰσοψυχία (ἡ) μτγν. ἰσότης ψυχῆς, ἀταραξία, πραότης : ᾽Ιω.Χρυσ.6,752,12.

ἰσόψυχος-ον (ψυχή) κ. μσν. ὁ ἔχων ἴσην ψυχὴν πρός τινα, ὁ ἐξ ἴσου ἀνδρεῖος, γενναῖος : Αἰσχ. ᾽Αγ.1470 **κράτος ἰσόψυχον ἐκ γυναικῶν·** **2)** ὁ ἔχων ὁμοίαν ψυχὴν πρός τινα, ὁ ὁμοφρονῶν : ΚΔ Φιλ.2,20 **οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον,** Χρον.Μορ. 7536 **ἐκεῖνον εἶχε ἰσόψυχον καὶ πρῶτον στὴν βουλήν του.**

ἰσοψύχως ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ἰσόψυχον, γενναίως, ἀνδρείως : Εὐστ.831,52 **ἰσοψύχως μάχεσθαι.**

ἴσπαλις-ιδος (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **καραβιδῶν.**

ἱσπανικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ᾽Ισπανίαν ἢ τοὺς ᾽Ισπανούς, σπανιόλικος : **ἱσπαν. πολιτισμός - λογοτεχνία - ἐπανάστασις·** || **τὰ ἱσπανικά** ἡ ἱσπανικὴ γλῶσσα, σπανιόλικα· || **ἱσπανικὸν πέπερι** ἡ ἀπεξηραμμένη ῥὰξ καψικοῦ τοῦ κοινοῦ, ἧς ἡ κόνις φέρεται ὡς ἐρυθρὸν πέπερι τῆς Οὐγγαρίας.

ἱσπανιστί ἐπίρρ. νεώτ., δημ. -ικά εἰς τὴν ἱσπανικὴν γλῶσσαν.

ἱσπανοαμερικανικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς ᾽Ισπανοὺς καὶ ᾽Αμερικανοὺς ὁμοῦ, ἢ τὴν ᾽Ισπανίαν καὶ ᾽Αμερικήν : **ἱσπανοαμερικανικὸς πόλεμος.**

ἱσπανογαλλικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς ᾽Ισπανοὺς καὶ τοὺς Γάλλους ὁμοῦ, εἰς τὴν ᾽Ισπανίαν καὶ τὴν Γαλλίαν.

ἱσπανομάθεια (ἡ) νεώτ. ἡ γνῶσις τῆς ἱσπανικῆς γλώσσης.

ἱσπανομαθής-οῦς-ές (μανθάνω) νεώτ. ὁ κάτοχος, ὁ γνώστης τῆς ἱσπανικῆς γλώσσης.

ἱσπανός-ή-όν μτγν., νεώτ. κ. δημ., ἀρχ. τ. κ. **σπανός** ὁ ἱσπανικός : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.71,14 **ἱσπαναὶ μάχαιραι·** **2) ὁ ᾽Ισπανός,** θηλ. **᾽Ισπανίς** κ. δημ. **᾽Ισπανίδα** ὁ κάτοικος τῆς ᾽Ισπανίας, ὁ ἐξ αὐτῆς καταγόμενος, Σπανιόλος.

ἱσπανοφιλία (ἡ) νεώτ. ἡ πρὸς τοὺς ᾽Ισπανοὺς ἢ τὴν ᾽Ισπανίαν φιλία, ἀγάπη.

ἱσπανόφιλος-ον (φιλῶ) νεώτ. ὁ φίλος τῶν ᾽Ισπανῶν ἢ τῆς ᾽Ισπανίας.

ἰσπίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογένεια ἀραχνῶν.

ἰσραήλα (ἡ) νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ λαογραφίᾳ, νεοελληνικὴ παιδιά, παιζομένη ἐν Φθιώτιδι.

᾽Ισραηλίτης (ὁ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. θηλ. ᾽Ισραηλῖτις-ιδος μέλος τοῦ λαοῦ ᾽Ισραήλ,᾽Εβραῖος, ᾽Ιουδαῖος : ΚΔ᾽Ιω.1,48 **ἴδε ἀληθῶς ᾽Ισραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι.**

ἰσραηλιτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ᾽Ισραήλ, ὁ ἑβραϊκός : **ἰσραηλιτικαὶ κοινότητες - ἰσραηλιτικὰ σχολεῖα.**

ἴσσα ἐπιφ. ἐπιχαρτικόν, δηλοῦν κακεντρεχῆ χαρὰν ἐπὶ τῇ δυστυχίᾳ ἑτέρου· Φώτ. « ἐπίφθεγμα ἐπὶ τῶν ἀπολαχόντων καὶ ὅλως δυσπραγούντων » : Πλάτ.Κωμ.66, Μέν.36.

-ισσα κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπίθημα θηλυκῶν ὀνομάτων, οἷον Κίλισσα, Φοίνισσα, βασίλισσα, διδασκάλισσα, γάλισσα.

ἰσσᾶσθαι ᾽Ησ. « κληροῦσθαι. Λέσβιοι ».

ἰσσάλα κ. ἰτθάλα ἴξαλῆ βλ.λ.

ἰσσίτης (ὁ) νεώτ. πέτρωμα πυριγενὲς καὶ πλουτώνειον τῆς οἰκογ. τῶν **περιδοτιτῶν καὶ πυροξενιτῶν.**

ἰσσόθεος αἰολ. τ. ἰσόθεος βλ.λ.

ἴσσωπος (ἡ) πάπ. φυτόν τι, ἡ ὕσσωπος βλ.λ.

ἰστάκη ᾽Ησ. « δρέπανον. Βοιωτοί ».

ἱσταμένως (ἐκ τῆς μτχ. ἱστάμενος) ἐπίρρ. μτγν. εὐσταθῶς, σταθερῶς, ἐνδελεχῶς:Θεολ.᾽Αριθμ.31,31.

ἱστάνω μτγν. ἵστημι βλ.λ. : ᾽Ορφ.᾽Αργ.904,᾽Αθήν. 3,105Ε **οὔτε γὰρ ἱστάνει κοιλίαν οὔτε παρατείνει.**

ἱστάριον (τό) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ἱστὸς βλ.λ.:Μέν.142.

ἱστάρχης (ὁ) πάπ. ὁ ἱστωνάρχης : **ὁ δεῖνα γέργιος ἱστάρχης.**

ἴσταρχος (ὁ) νεώτ. ναυτ. ὑπαξιωματικὸς τῶν ἀρρένων διευθύνων τὴν κατὰ τοὺς χειρισμοὺς ἐργασίαν ἐπὶ ἑκάστου ἱστοῦ.

ἱστάω ἕτερος τ. τοῦ ἵστημι βλ.λ., συνήθ. π. μτγν. : ᾽Ηρ.2,106, Στράβ.9,5,16, Θεμίστ.Λόγ.23,292C.

ἰστεῖον (τό) πάπ., γεν. πληθ. **ἰστέων** ἰστεὼν βλ.λ.

ἰστέον (οἶδα) κ. νεώτ. πρέπει νὰ γινώσκωμεν, νὰ μάθωμεν : Πλάτ.Συμπ.217C **(.. τί ἐστι τὸ πρᾶγμα.**

ἴστερος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογενείας τῶν **ἱστεριδῶν.**

ἱστεὼν-ῶνος (ὁ) μτγν. ὁ ἱστών, ἐριουργεῖον· Φρύν. « ἱστὼν λέγε, μὴ ἱστεών » : Πολυδ.7,28

Ἵστημι κ. μον. κ. νεώτ., δημ. στήνω, προστ. β' έν. ἵστη κ. μέσ. ἵστασο κ. ἵστω (π.Σοφ.Φιλ.893), παρατ. ἵστην κ. έπ. ἵστασκε, κ. μέσ. ἱστάμην, μέλλ. στήσω, δωρ. στᾶσῶ (π. Θεόκρ.5,54) κ. μέσ. στήσομαι κ. παθ. στἄθήσομαι, ἀόρ. α' ἔστησα κ. π. μτγν. ποι. ἐστἄσας-ἔστασε κ. ένεργ. ἀόρ. β' ἐν ἀμτβ. σημ. ἔστην κ. έπ. στάσκον, ὑποτ. α' πληθ. στῶμεν κ. στείομεν κ. στέωμεν, προστ. β' έν. στῆθι κ. δωρ. στᾶθι, ἀπαρφ. στῆναι κ. έπ. στήμεναι, δωρ. στᾶμεν (π.Πινδ.Π 4,2), μτχ. στάς, μέσ. ἀόρ. α' μτ. ένεργ. σημ. ἐστησάμην κ. παθ. ἐστάθην, παρακ. στήσας ἔχω κ. έν ἀμτβ. σημ. ἕστηκα κ. συγκεκ. κτ. δυϊκὸν κ. πληθ. ἕστατον κ. ἕστἄμεν-ἕστἄτε-ἑστᾶσι κ. ἑστέᾶσι π. Ἡρ., ὑποτ. ἑστήκω κ. ἑστῶ, εὐκτ. ἑσταίην, προστ. ἕστἄθι, ἀπαρφ. ἑστηκέναι κ. ἑστάναι κ. έπ. ἑστάμεν κ. ἑστάμεναι, μτχ. ἑστηκώς κ. ἑστώς-ῶσα-ός (ἢ -ός) κ. Ιων. ἑστεώς κ. ἑστηώς, μέσ. ἕσταμαι (ὡς δ.γρ. π. Πλάτ.Τιμ.81D), ὑπερσυντ. στήσας εἶχον κ. έν ἀμτβ. σημ. εἱστήκειν κ. ἰων. γ' έν. ἑστήκεε (π. Ἡρ.7,152) κ. συγκεκ. κτ. δυϊκὸν κ. πληθ. ἑστάτην, ἕστἄμεν-ἕστἄτε-ἕστἄσαν κ. μέσ. ἐστάμην, τετελ. μέλλ. ἐν ἀμτβ. σημ. ἑστήξω, (π. Ξεν.ΚΠ 6,2,17) κ. μέσ. ἑστήξομαι, τοποθετῶ τι ὄρθιον, ὀρθῶ, στήνω : Ἰλ.Ο 126 ἔγχος δ' ἔστησε στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ἑλοῦσα χάλκεον, Ὀδ.Τ 574 τοὺς πελέκεας τοὺς κεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσιν ἵστασχ' ἑξείης δρυόχους, Πινδ.Ι 7(6),13 Δωρίδ' ἀποικίαν οὕνεκεν ὀρθῷ ἔστασας ἐπὶ σφυρῷ Λακεδαιμονίων, Εὐρ. Ἰκ,1230 σύ με αἰς ὀρθὸν ἵστη· ‖ κ. μέσ. έν ένεργ. σημ. : Ὀδ.Β 431 στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο, Ὀδ.Ι 77 ἱστοὺς στησάμενος· πρβλ. ἱστὸς 1 κ. 2)· ‖ ἐπὶ ἀνδριάντων, μνημείων, οἰκοδομῶν, τροπαίων κ. ἄ., ἐγείρω, ἱδρύω, ἀνεγείρω : Ἡρ.2,110 οὐ περιεῖδε ἱστάντα ἔμπροσθεν ἀνδριάντα, Σοφ.Τρ.1102 κοὐδεὶς τροπαῖ' ἔστησε τῶν ἐμῶν χειρῶν, Δημ.172 μὰ Δί' οὐ χαλκοῦς ἵστασαν οὐδ' ὑπερηγάπων· ‖ κ. μέσ. ἰδ. ἐπὶ τροποίων : Ἀριστφ.Πλ.453 μόνος γὰρ ὁ θεὸς οὗτος οἶδ' ὅτι τροπαῖον ἂν στήσαιτο τῶν ταύτης τρόπων, Θουκ. 2,4,7 ἐπαναχωρήσαντες δὲ καὶ τροπαῖον στησάμενοι, Δημ.172· ‖ κ. ἀμτβ. κ. παθ. : Ἰλ.Ρ 435 ἤ τ' ἐπὶ τύμβῳ ἀνέρος ἑστήκῃ τεθνηότος ἠὲ γυναικός, Ἡρ.2,141 οὗτος ὁ βασιλεὺς ἕστηκε ἐν τῷ ἱρῷ τοῦ Ἡφαίστου λίθινος, Αἰσχ.Ἑπτ.956 ἕστηκε τροπαῖαν, Πλάτ.Φαῖδρ.236Β σφυρήλατος ἐν Ὀλυμπίᾳ στάθητι, Ἀριστλ.Ρητ.1410α,33 σταθῆναι χαλκοῦς· **2)** ἀνακινῶ, διεγείρω, σηκώνω : Ἰλ. Ν 336 κονίης . . ἱστᾶσιν ὀμίχλην, Ὀδ.Μ 405 νεφέλην ἔστησε Κρονίων, αὐτ.Π 292 ἔριν στήσαντες, Εὐρ.Ὀρ.1529 τοῦ δὲ μὴ στῆσαί σε κραυγὴν εἵνεκ' ἐξῆλθον δόμων· ‖ κ. μέσ. : Ἡρ.7,9 πολέμους ἵστασθαι ὑπό τε ἀγνωμοσύνης καὶ σκαιότητος· ‖ κ.παθ. ἐγείρομαι, ἀρχίζω : Σοφ.Φιλ.1263 τίς αὖ παρ' ἄντροις θόρυβος ἵσταται βοῆς ;· ‖ κ. ἀμτβ.: Ἰλ.Σ 172 οὗ εἵνεκα φύλοπις αἰνὴ ἕστηκε πρὸ νεῶν· ‖ ἐπὶ χρόνου, ἄρχομαι, εἰμί, ὑφίσταμαι : Ἰλ.Τ 117 ὁ δ' ἕβδομος ἑστήκει μείς· ‖ μέσ. συνήθ. ἐπὶ μηνῶν κ. ἐποχῶν, ἄρχομαι : Ὀδ.Ξ 162 τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἱσταμένοιο, αὐτ.Τ 519 ἔαρος νέον ἱσταμένοιο, Ἡσίοδ.Ἔργ.780 μηνὸς δ' ἱσταμένου τρισκαιδεκάτην ἀλέασθαι σπέρματος ἄρξασθαι, Ἡρ.6,57· πρβλ. Πλάτ. Φαῖδρ.242Α σχεδὸν ἤδη μεσημβρία ἵσταται· **3)** ἐπὶ προσ. κ. πραγμ., τοποθετῶ, βάζω εἰς θέσιν τινά : Ὀδ.Θ 435 αἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ, Σοφ.ΟΚ 399 ὥς σ' ἄγχι γῆς στήσωσι Καδμείας· ‖ κ. ἀμτβ. κ. παθ. τοποθετοῦμαι, στέκομαι : Ἰλ.Β 172 ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη, αὐτ.Ρ 30 ὥς θην καὶ σὸν ἐγὼ λύσω μένος, εἴ κέ μευ ἄντα στήῃς, Ὀδ. Ρ 447 στῆθ' οὕτως ἐς μέσσον, Ἡρ.3,130 σταθέντα δὲ ἐς μέσον εἰρώτα ὁ Δαρεῖος· ‖ κ. βραχυλογικῶς : Ἰλ.Ω 169 στῆ δὲ παρὰ Πρίαμον Διὸς ἄγγελος· ‖ ὁμ. μτ. αἰτ. τοῦ τόπου : Εὐρ.Ἰκ.987 τί τοῦτ' αἰθερίαν ἕστηκε πέτραν (διὰ τί ἐπῆγε καὶ ἐστάθη ἐπάνω εἰς τὸν βράχον)· ‖ κ. μτ. αυστ. αἰτ. : Σοφ.Φιλ.277 ποίαν μ' ἀνάστασιν δοκεῖς . . στῆναι· ‖ κ. μτφ. ἐν παροιμ. ἐπὶ κρισίμων περιστάσεων : Ἰλ.Κ 173 ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς· ‖ ἐπὶ προσ. ἰδίως στρατιωτῶν, τακτοποιῶ, παρατάσσω : Ἰλ.Δ 298 πεζοὺς δ' ἐξόπιθε στῆσεν πολέας τε καὶ ἐσθλούς, Ξεν.ΚΠ 6,3,25 τελευταίους μέντοι στήσω τοὺς ἐπὶ πᾶσι καλουμένους· **4)** ἀμτβ. εὑρίσκομαι, εἶμαι ὄρθιος : Ὀδ.Η 89 ἀργύρεοι σταθμοὶ ἐν χαλκέῳ ἕστασαν οὐδῷ, Σοφ. Αἶ.200 ἐμοὶ δ' ἄχος ἕστακεν· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.28 οἱ τέσσαρες τοῖχοι ἵσταντα ἀκόμη ἀρραγεῖς· ‖ μτ. ἐπιρρ. εὑρίσκομαι, διατελῶ ἔν τινι καταστάσει : Σοφ.Τρ.1145 φρονῶ δὴ ξυμφορᾶς ἵν' ἕσταμεν, αὐτ.Αἶ.102 ποῦ σοι τύχης ἕστηκεν ;· ‖ μτγν. μτ. τῶν ἐπιρρ. ἀδίκως, ὀρθῶς φέρομαι : Πολύβ.33,12,3 οἱ μὲν οὖν Πριηνεῖς, . . ὀρθῶς ἵσταντο· **5)** ἀμτβ. μτ. προθ. ἐπὶ ἀνέμου, ἐν ἀναφ. πρὸς τόπον, εὑρίσκομαί που : Θουκ.6,104 ὃς ἐκπνεῖ ταύτῃ μέγας κατὰ βορέαν ἑστηκώς· **6)** ἀναχαιτίζω, ἐμποδίζω, σταματῶ : Ἰλ.Ζ 433 λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεόν, Ὀδ.Η 4 στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι (ἐνν. ἡμιόνους), αὐτ.Υ 111 ἦ ῥα μύλην στήσασα ἔπος φάτο, Ξεν.ΚΠ 7,1,5 στήσαντες τὴν ἑαυτῶν φάλαγγα, Πλάτ.Κρατ.437Β ἵστησι τὸν ῥοῦν· ‖ ἀμτβ. : Ἰλ.Λ 348 ἄγε δὴ στέωμεν καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες, Ὀδ.Ζ 211 αἱ δ' ἔσταν τε καὶ ἀλλήλῃσι κέλευσαν· **7)** ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, προσηλῶ, κρατῶ ἀκίνητα τὰ μάτια μου εἴς τι : Πλάτ.Φαίδ.118 ὁ ἄνθρωπος ἐξεκάλυφεν αὐτὸν καὶ ὃς τὰ ὄμματα ἔστησεν· ‖ κ. ἀμτβ. : Ὀδ.Τ 211 ὀφθαλμοὶ δ' ὡσεὶ κέρα ἕστασαν ἠὲ σίδηρος· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ τοῦ νοῦ, ἐφιστῶ, διευθύνω, κρατῶ τὸν νοῦν μου εἴς τι : Πλάτ.Κρατ. 437Α ὅτι ἵστησιν ἡμῶν ἐπὶ τοῖς πράγμασι τὴν ψυχήν· **8)** ἀμτβ. ἐπὶ ῥαθύμου καὶ ἀδρανοῦς στάσεως, διαμένω ἀργός, ἡσυχάζω : Ἰλ.Δ 246 ὣς ὑμεῖς ἕστητε τεθηπότες οὐδὲ μάχεσθε, αὐτ.Ε 485 τύνη δ' ἕστηκας, ἀτὰρ οὐδ' ἄλλοισι κελεύεις λαοῖσιν μενέμεν· **9)** μτφ. παύω, σταματῶ, τελειώνω : Πολυβ.3,2,6 στήσαντες δ' ἐπὶ τούτων τὴν διήγησιν· ‖ κ. ἀμτβ. : Δημ.547 οὐ μὴν ἐνταῦθ' ἕστηκε τὸ πρᾶγμα· πρβλ. Ἀριστλ.ΖΙ 588α,8 ἐὰν ἡ κοιλία στῇ (ἐὰν μείνῃ ἀνέκκριτος, συμβῇ ἐπέλθῃ δυσκοιλιότης)· ‖ κ. μέσ. μτ. μτχ. κατηγορ., παύω νὰ . . : Δημ.134 ὅτι οὐ στήσεται πάντας ἀνθρώπους ἀδικῶν· ‖ κ. ἀμτβ. μέσ. κ. ἀπροσ. γίνεται στάσις, σταμάτημα : Ἀριστλ.ΑΠρ. 43α,37,Πλωτῖν.3,2,8 οὐκ ἔστη ἐνταῦθα κακοῖς γενομένοις ἀποθανεῖν· **10)** ἀμτβ. μτφ. μένω σταθερός : Ξεν.Ἑλλ.5,2,23 τάς τε οὔπω προσκεχωρηκυίας πόλεις στῆναι ἂν καὶ τὰς βεβιασμένας ἧττον ἂν συμμαχεῖν, Πολύβ.21,9,3 διαναγνοὺς ἐπὶ ποσὸν ἔστη τῇ διανοίᾳ· ‖ κ. κτ. μτχ. ὁ εὐσταθής, σταθερός, στερεός : Ἀριστλ.ΖΙ 776α,35, Πολύβ.3,105,9 λογισμὸς ἑστὼς καὶ νουνεχής, Ἐπιγρ. δεῖ τὸ κρῖμα ἑστηκὸς καὶ κύριον εἶναι· ‖ ὁμ. μτ. μτχ. ἐπὶ ἡλικίας : Πλάτ.Νόμ.802C ἑστηκυῖα ἡλικία· **11)** ἐπὶ προσ., διορίζω, κάμνω, ἐγκαθιστῶ : Ἡρ.1,97 φέρε στήσωμεν ἡμέων αὐτῶν βασιλέα, Σοφ.ΟΤ 940 τύραννον αὐτὸν οὑπιχώριοι χθονὸς τῆς Ἰσθμίας στήσουσιν· ‖ κ. παθ. : Ἡρ.7,105 τὸν ὑπὸ Δαρείου σταθέντα (ἐνν. ὕπαρχον)· ‖ κ. μέσ. : Ἀλκ.37Α ἐστάσαντα τύραννον, Πλάτ. Πολ.484D φύλακας τούτοις στησόμεθα· ‖ κ. ἀμτβ. : Ἡρ.3,80 ἂν τὸν ἄριστον ἀνδρῶν πάντων στάντα ἐς ταύτην τὴν ἀρχήν· **12)** ἐπὶ χορῶν, ὁρίζω, δίδω, κανονίζω, στήνω : Ἡρ.3,48 ἵστασαν

χορούς παρθένων τε καί ἠϊθέων, Δημ.530 **χορούς ἱστάναι κατά τά πάτρια·** πρβλ. Ἡρ.4,76 **παννυχίδα στήσειν** [ἑορτάσειν]· ‖ ὁμ. κ. ἐπί ἀγώνων, διατάττω, κανονίζω, ρυθμίζω : Ὕμν.Ἀπόλλ.150 **ἱ- ἀγῶνα·** ‖ κ. μέσ. ἐπί νόμων, καθίστημι, θέτω : Ἡρ.7,35 **ἤθεα καί νόμους ἐστήσαντο·** ‖ κ. παθ. ἐπί τόκου, ἐνοικίου, ὁρίζομαι κατόπιν συνεννοήσεως : Πάπ. **ὁ σταθείς τόκος,** Πάπ. **τό ἐσταμένον ἐνοίκιον·** **3)** ἐπιφέρω, προκαλῶ : Πίνδ. Π 4,199 **ἀμπνοάν δ' ἥρωες ἔστασαν θεοῦ σάμασιν πιθόμενοι,** Αἰσχ.Εὐμ.825 **στῆσαι δύσκηλον χθόνα** [σχόλ. «καταστῆσαι τήν κατάστασιν αὐτῆς ἀπεγνωσμένην, δυσθεράπευτον»· **4)** θέτω εἰς τήν πλάστιγγα, ζυγιάζω : Ἰλ.Τ 247 **χρυσοῦ δέ στήσας Ὀδυσεύς δέκα πάντα τάλαντα ἦρχε,** Ἀριστφ.Σφ.40 **ἡ μιαρά φάλαιν' ἔχουσα τρυτάνην ἵστη βόειον δημόν,** Πλάτ.Πρωτ.356B **καί τό ἐγγύς καί τό πόρρω στήσας ἐν τῷ ζυγῷ·** κ.παθ. : Ἀρρ. Ἐπικτ.1,29,15 **ἵστασθαι ἐπί ζυγοῦ·** **5)** ρηματ.π. ἱστός, ἱστίον, στάσις, στασιάζω, στασιώτης, ἀντιστασιώτης, στάσιμος, σταθμός, στάθμη, σταθερός, ἀσταθής, στατήρ, στάδιος, στάδιον, στήμων, στήλη, στῆθος, ἀνάστημα, διάστημα, ἀνίστημι, ἀφίσταμαι, διαστῆναι, ἐφίστημι, καθίστημι, μεθίσταμαι, περιίσταμαι, παρίσταμαι, προΐσταμαι, συνίσταμαι, ὑφίσταμαι. Ἐκ ρίζ. στα-, σί-στα-μι = ἵστημι, λατ. sto, sisto.

ἱστία (ἡ) κ. μσν. ἰων. τ. ἀντί ἑστία βλ.λ.: Πρόδρ.1,229 **καί βλέπω τήν ἱστίαν των πῶς συχνοφλαμαρίζει.**

ἱστιαϊκός-ή-όν Ἐπιγρ. ἐπί νομισμάτων, ὁ τῆς Ἱστιαίας· ‖ ὁ κάτ. τοῦ δήμου Ἱστιαίων.

ἱστίασις-εως (ἡ) πάπ. ἰων. τ. ἀντί ἑστίασις βλ.λ.

ἱστιατορία (ἡ) πάπ. ἰων. τ. ἀντί ἑστιατορία βλ.λ., ἑστίασις, συμπόσιον : Πάπ. **ἱστιατορία γερδίων.**

ἱστιατόριον Ἐπιγρ. ἰων. τ. ἀντί ἑστιατόριον βλ.λ.

ἱστιάτωρ-ορος (ὁ) ἰων. τ. ἀντί ἑστιάτωρ βλ.λ., ἐπιστάτης τοῦ μετά τήν θυσίαν δείπνου : Παυσ.8,13,1 **τούς τῇ Ἀρτέμιδι ἱστιάτορας .. γινομένους.**

ἱστιεύς-έως (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος κλυπεομόρφων ἰχθύων τῆς οἰκογ. τῶν **ἀλβουλιδῶν.**

ἱστίη Ἐπιγρ. ἰων. τ. ἀντί τοῦ ἑστία βλ.λ.

ἱστιητόριον ἐπιγρ. ἰων τ. ἑστιατόριον. βλ.λ.

ἱστιοδέτης (ὁ) νεώτ. ναυτ. σχοινίον πέντε ἤ ἕξ ὀργυιῶν, κατάλληλον διά τήν δέσιν τῶν ἱστίων, σάγουλα τῶν πανιῶν τῆς ἀποθήκης.

ἱστιοδρομία (ἡ) νεώτ. ναυτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἱστιοδρομῶ βλ.λ., ὁ δρόμος τοῦ πλοίου μέ γεμάτα τά πανιά, ἀρμενισιά· **2)** ἀγών ταχύτητος ἱστιοφόρων πλοίων· ‖ ἀγών ταχύτητος ἱστιοφόρων ὀχημάτων ἐν ξηρᾷ.

ἱστιοδρομῶ-έω (δραμεῖν) κ. νεώτ. ἐπί πλοίων, πλέω πλησιίστιος, ἀρμενίζω μέ γεμάτα τά πανιά : Ἱππ.Ἐπιστ.17,Πολύβ.1,60,9 **ναῦς ἱστιοδρομούσας.**

ἱστιοθέτησις εως (ἡ) νεώτ. ναυτ. ἡ ἐν τῇ ἱστιοθήκῃ τοῦ πλοίου φύλαξις τῶν ἱστίων μετά τήν ἔκλυσιν αὐτῶν.

ἱστιοθετῶ-έω (ἱστίον-τίθημι) νεώτ. ναυτ. τοποθετῶ ἐν τῇ ἱστιοθήκῃ τοῦ πλοίου τά ἱστία πρός φύλαξιν· **2)** ρηματ. π. ἱστιοθέτησις.

ἱστιοθήκη (ἡ) (τίθημι) νεώτ. ναυτ. εἰδική ἀποθήκη ἐπί τῶν πλοίων διά τήν ἔνθεσιν τῶν ἱστίων.

ἱστιόκεντρον (τό) νεώτ. ναυτ. τό σημεῖον τῆς ἱστιοφορίας, καθ' ὅ ὑποθέτομεν ἐφηρμοσμένην τήν δύναμιν τήν ἀσκουμένην ὑπό τοῦ ἀνέμου ἐπί συμπάσης τῆς ἱστιοφορίας.

ἱστιοκεραία (ἡ) νεώτ. ναυτ. ἀνεπίσημος ὅρος, δηλῶν τάς κεραίας τάς προωρισμένας διά τήν ἄρτησιν ἀπ' αὐτῶν ἱστίου.

ἱστιοκώπη (ἡ) μτγν. πλοῦς διά κωπῶν, ταξίδι μέ κουπιά : Πολυδ.1,103.

ἱστιόκωπος (ἡ) μτγν. [ἐνν. ναῦς] εἶδος πλοίου πλέον δι' ἱστίων ἅμα καί κωπῶν : Γέλλ.10,25,5.

ἱστίον (τό) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ ἱστός, π.Ὁμ. συνήθ. κτ. πληθ. κατασκεύασμα ἐκ φύλλων πυκνῆς χονδρῆς ὀθόνης συνερραμμένων, ἀναρτώμενον ἀπό τοῦ ἱστοῦ καί καταλλήλως διατεινόμενον, ὅπερ δέχεται τόν ἄνεμον καί μεταβάλλει τήν δύναμιν αὐτοῦ εἰς κίνησιν προώσεως τοῦ πλοίου, πανί τοῦ καραβιοῦ, ἄρμενο : Ὀδ.Β 426 **ἕλκον δ' ἱστία λευκά ἐυστρέπτοισι βοεῦσιν,** Πίνδ.Ν 5,51 **τέταθ' ἱστία,** Ἡρ.4,110 **ἱστίοισι χρᾶσθαι,** Πλάτ.Παρμ.131B **ἱστίῳ καταπετάσας πολλούς ἀνθρώπους,** Κάλβ. 10,35 **σκάφη, ναύτας, ἱστία, κατάρτια ἡ φλόγα τρώγει·** πρβλ. ἀναπετάννυμι· **2)** μτγν. ὕφασμα, κάλυμμα, σινδών : ΠΔ Ἐξ.27,15 **καί τό κλίτος τό δεύτερον δεκαπέντε πήχεων τῶν ἱστίων τό ὕψος·** **3)** νεώτ. ἀνατ. ὄνομα διδόμενον εἰς τινα τριγωνικά τμήματα τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος : **ἱστίον χοριοειδές** (τρίγωνον ὁριζόντιον πέταλον τῆς χοριοειδοῦς μήνιγγος τοῦ ἐγκεφάλου),-**ἱστίον μυέλινον.**

ἱστιόπανον (τό) νεώτ. ὀθόνη κατάλληλος πρός κατασκευήν ἱστίων καί σκηνῶν, καραβόπανο.

ἱστιοπετής-οῦς-ές (πέτομαι) γλωσσ. ἐπί πλοίων, ὁ οἱονεί πετῶν διά τῶν ἱστίων, ταχυπόρος.

ἱστιοπλοΐα (πλέω) νεώτ. ναυτ. πλοῦς δι' ἱστίων, ἀρμένισμα.

ἱστιοπλοῶ-έω νεώτ. ναυτ. ἐπί πλοίων, πλέω διά τῶν ἱστίων, ἀρμενίζω.

ἱστιοποιεῖον (τό) (ποιῶ) νεώτ. ναυτ. ἐργαστήριον, οἷον ἐν ναυστάθμῳ, ἐν ᾧ κόπτονται καί ράπτονται ἱστία.

ἱστιοποιΐα (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν ἱστία.

ἱστιοποιός (ὁ) (ποιῶ) νεώτ. ὁ κατασκευάζων ἱστία, ἐργάτης ἱστιοποιείου.

ἱστιοποιοῦμαι-έομαι (ποιῶ) μτγν. παθ. ἐπί πλοίων, ἐφοδιάζομαι μέ ἱστία : Στράβ.15,1,15 (νοῦς) **φαύλως μέν ἱστιοπεποιημένας, κατεσκευασμένας δέ ἀμφοτέρωθεν .. ἐγκοιλίων μητρῶν χωρίς.**

ἱστιόρραμμα-ατος (τό) (ράπτω) νεώτ.ναυτ. λεπτότατον σχοινίδιον, συγκείμενον ἐκ δύο ἀκεδρώτων νημάτων συνεστραμμένων καί χρησιμοποιούμενον διά τήν ραφήν τῶν ἱστίων, ράμμα τῶν πανιῶν.

ἱστιορραφίς-ίδος (ἡ) (ράπτω) νεώτ. ναυτ. εἰδική ραφίς ἐκ χάλυβος κατάλληλος διά τήν ραφήν τῶν ἱστίων τοῦ πλοίου, σακκορράφα, ἀρμενοβελόνα.

ἱστιορράφος (ὁ) (ράπτω) κ. **ἱστιορράφος** ὁ ράπτων ἤ ἐπισκευάζων ἱστία : Πολυδ.7,160· **2)** μτφ. μηχανορράφος, δολοπλόκος, οἷον Αἰγύπτιός τις λινοποιός : Ἀριστφ.Θεσμ.935 **ὡς νῦν δή γ' ἀνήρ ὀλίγου μ' ἀφείλετ' αὐτόν ἱστιορράφος.**

ἱστιορραφῶ-έω (ράπτω) νεώτ. ναυτ. συρράπτω ἱστία, ράφτω πανιά.

ἱστιόστιγμα-ατος (τό) νεώτ. ναυτ. ἐπί πλοίων, σημεῖον, καθ' ὅ συναντᾷ τήν ἀπό τό κέντρον τοῦ βάρους τοῦ πλοίου κατακόρυφον ἡ διεύθυνσις τῶν ἀντιστάσεων τῆς πρῴρας.

ἱστιοτευθίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακίων κεφαλοπόδων τῆς οἰκογεν. τῶν **μυοφιδῶν.**

ἱστιοῦχος (ὁ) (ἔχω) νεώτ. ναυτ. σχοινίον τεταμένον κατά μῆκος τῆς κεραίας, ἐφ' οὗ προσδένεται τό ἱστίον, βαρδαβέλα.

ἱστιοφορία (ἡ) νεώτ. ναυτ. τό σύνολον τῶν ἱστίων, δι' ὧν πλοῖόν τι ἱστιοδρομεῖ : **ἱστιοφορίας διάγραμμα** (διάγραμμα ὑπό κλίμακα, ἐμφαῖνον τά μεγέθη καί τάς ἐπιφανείας τῶν ἱστίων καί τήν συσχετικήν θέσιν αὐτῶν ὡς πρός τό σκάφος καί τούς ἱστούς). - **ἱστιοφορίας ἐπιφάνεια** (τό σύνολον τῶν ἐπιφανειῶν πάντων τῶν ἱστίων).

ἱστιοφόρο(ν) (τό) νεώτ. κ. δημ. ναυτ. πᾶν πλοῖον κινούμενον δι' ἱστίων, καράβι, καΐκι.

ἱστιοφόρος-ο(ν) (ἱστίον - φέρω) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ φέρων, ὁ μεταχειριζόμενος ἱστία : **ἱστιοφόρος ναυτιλία** ‖ τό **ἱστιοφόρον** ὡς οὐσ. βλ.λ.

2) νεώτ. ζωολ. γένος ἰχθύων ἀκανθοπτερυγίων τῆς οἰκογεν. τῶν ξιφιιδῶν.

ἱστοβοεύς-έως (ὁ) κ. νεώτ., ἰων. γεν. **ἱστοβοῆος**, αἰτ. **ἱστοβόην** πιθ. **ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἱστοβοῆ ἐν** Φιλίππ. Θεσσ.ΑΠ 6,104, ὁ ρυμὸς τοῦ ἀρότρου, τὸ μακρὸν ξύλον τὸ συνδέον τὸν ζυγὸν μετὰ τοῦ ὑνίου, ρούδα, σταβάρι : Ἡσίοδ.Ἔργ.431 **γόμφοισιν πελάσας προσαρήρεται ἱστοβοῆϊ**, Ἀπολλ.Ρ 3,1318· ‖ μτφ. ἐπὶ γέροντος νυμφευομένου : Χρησμ. π.Παυσ.9,37,4 **ἱστοβοῆϊ γέροντι νέην ποτίβαλλε κορώνην** (δὸς εἰς τὸν γέροντα νέαν γυναῖκα).

ἱστοβόη (ἡ) μτγν. ὁ ἱστοβοεύς βλ.λ. : Φιλίππ. Θεσσ.ΑΠ 6,104 **ἱστοβόην τε σὺν γυροῖς ἀρότροις καὶ φιλόγαιον ὕνιν** (πιθ. ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἱστοβοῆ).

ἱστογενής-οῦς-ές νεώτ. ὁ προερχόμενος ἐκ φυσιολογικῶν καὶ παθολογικῶν στοιχείων τῶν ἱστῶν.

ἱστογόνος-ον νεώτ. ὁ γεννῶν, ὁ παράγων ὀργανικοὺς ἱστούς· ‖ **νεώτ.** ζωολ. **τὰ ἱστογόνα** ὡς οὐσ. τάξις **ἀρθροπόδων** ἐκκρινόντων ἐξ **εἰδι**κῶν ἀδένων ὑγρὸν ἰξῶδες.

ἱστοδόκη (ἡ) (δέχομαι) ἐπ. ἀ. ἱστοθήκη, ξύλον κατὰ τὸ ἄκρον διχαλωτὸν ἐμπεπηγμένον κατὰ τὴν πρύμναν, ἐφ' οὗ κατεβιβάζετο καὶ ἐστηρίζετο ὁ ἱστός : Ἰλ.Α 434 **ἱστὸν δὲ ἱστοδόκῃ πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες** (σχόλ. « τὸ κατὰ τὴν πρύμναν ἀνέχον ξύλον καθ' οὗ κλίνεται ὁ ἱστός »).

ἱστοδρομῶ-έω ἀ. ἱστιοδρομῶ βλ.λ.

ἱστοθέτησις-εως (ἡ) (ἱστοθετῶ) νεώτ. ναυτ. τοποθέτησις ἱστοῦ εἰς πλοῖον.

ἱστοθετικός-ή-όν νεώτ. ναυτ. ὁ χρησιμεύων εἰς τὴν ἱστοθέτησιν : **ἱστοθετικ- γέρανος - κάτεργον**· ‖ **τὰ ἱστοθετικά** ὡς οὐσ. τὰ μηχανικὰ μέσα δι' ὧν ἐπιτελεῖται ἡ ἱστοθέτησις, οἷον οἱ ἀμείβοντες, ἡ ἱστοθέτις κλπ.

ἱστοθέτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ναυτ. (ἐνν. μηχανή) μηχανὴ δι' ἧς ἱστοθετοῦνται τὰ πλοῖα, μαλτσίνα.

ἱστοθετῶ-έω (τίθημι) νεώτ. τοποθετῶ ἱστούς, κατάρτια ἐπὶ τοῦ σκάφους τοῦ πλοίου, ἀρμπορίζω· **2)** ρηματ.π. ἱστοθέτησις.

ἱστοθήκη (ἡ) (τίθημι) σχόλ. ἡ ἱστοδόκη βλ.λ. : Σχόλ.Ἰλ.Α 434, ΕΜ 478,30.

ἱστοκαλλιέργεια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. καλλιέργεια ἱστῶν ἐντὸς καταλλήλων θρεπτικῶν οὐσιῶν.

ἱστοκεραία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ κεραία τοῦ ἱστοῦ, ἡ **ἀντένα** : Ὀρφ.Ἀργ.696, Ἀρτεμίδ.Δαλδ. 1,35· **2)** νεώτ. ναυτ. μακρὸν ἀκατέργαστον στέλεχος ἐλάτης κατάλληλον πρὸς κατασκευὴν κεραιῶν ἢ ἐπιστηλίων, σφηκίσκος, ἀντενοκάταρτο.

ἱστολογία (ἡ) νεώτ. ἀνατ. κλάδος τῆς ἀνατομικῆς πραγματευόμενος περὶ τῶν ἱστῶν καὶ ἐν γένει περὶ τῆς λεπτῆς ὑφῆς τοῦ σώματος.

ἱστολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἱστολογίαν βλ.λ. : **ἱστολογικαὶ παρατηρήσεις**· ‖ κ. ἐπίρρ. **ἱστολογικῶς**.

ἱστολυσία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ διαφόρων μέσων ἀποσύνθεσις καὶ διάλυσις τῶν ὀργανικῶν ἱστῶν.

ἱστολυτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐπιφέρων ἱστολυσίαν.

ἱστοπαράσιτον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. παράσιτον ὀργανικοῦ ἱστοῦ.

ἱστοπέδη (ἡ) (πέδη) κ. νεώτ., δωρ. **ἱστοπέδα** ξύλον ἢ πάσσαλος ἢ τρῦπα ἐπὶ τῆς τρόπιδος τοῦ πλοίου πρὸς στερέωσιν τοῦ ἱστοῦ· ΕΜ «ὁ ἐν μέσῳ τῆς νεὼς κοῖλος τόπος, εἰς ὃν ὁ ἱστὸς ἐντίθεται» : Ὀδ.Μ 51 **δησάντων σ' ἐν νηὶ θοῇ χεῖράς τε πόδας τε ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ** (Ἐφταλ. «ἂς σὲ δέσουν ὀλόρθο χεροπόδαρα στοῦ καταρτιοῦ τὴ ρίζα»), Ἀλκ.18,6· ‖ νεώτ. ναυτ. κυλινδρικὴ διάτρησις τοῦ καταστρώματος, δι' ἧς διέρχεται κατὰ τὴν τοποθέτησιν ὁ ἱστός, τρῦπα τοῦ καταρτιοῦ.

ἱστοπόδιον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ ἱστόπους βλ.λ., ἐν χρ. κτ. πληθ. : ΚΠορφ.Ἔκθ.587,8.

ἱστοποιία (ἡ) σχόλ. ἡ κατασκευὴ ἱστοῦ, ὑφάσματος : Σχόλ.Θηρ.11.

ἱστοπονία (ἡ) μτγν. ἡ ἐργασία εἰς τὸν ἀργαλειόν, ἱστουργία : Κλήμ.Ἀλ.269.

ἱστοπόνος-ον μτγν. ὁ ἐργαζόμενος εἰς τὸν ἱστόν, ὁ ὑφαντής, ἱστουργός : Μαν.4,423, ΑΠ 6,48 **στυγερὰς φροντίδας ἱστοπόνων**, Φίλιππ.Θεσσ. ΑΠ 6,247 **Παλλάδος ἱστοπόνου**.

ἱστόπους-οδος (ὁ) συνήθ. κτ. πληθ. τὰ δύο μακρὰ ξύλα τοῦ ἱστοῦ, τῆς κρεββατῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐκτείνεται καθέτως τὸ ὕφασμα, ἀ. κελέοντες : Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 7,424 **ἔργα ἱστοπόδων** (ὑφάσματα)· ‖ σπαν. καθ' ἕν. : Εὔβουλ.145, Πάπ.

ἱστόρημα-ατος (τὸ) (ἱστορῶ) κ. νεώτ. πᾶν ὅ,τι εἶδεν ἢ ἔμαθέ τις : Ἀνακρεόντ.4,9 **φευκτὸν ἱστόρημα**· **2)** διήγημα, διήγησις, ἱστορία : Διον.Ἀλ. Ρωμ.2,61 **μυθικὰ ἱστορήματα**, Ἀριστείδ.Λόγ.46(3),28 **μαθήματα καὶ ἱστορήματα**.

ἱστόρησις-εως (ἡ) (ἱστορῶ) νεώτ., δημ. **στόρηση** ἡ ἐξιστόρησις, μακρὰ διήγησις : Ζερβ. Μῦθ.Ζ 3 **ἐφαίνοντο ἁπλᾶ καὶ ἀνάξια ἱστορήσεως ἐπισήμου**· **2)** ἀπεικόνισις, ζωγραφία : **ἡ ἱστόρησις τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ**.

ἱστορίζω μσν. ζωγραφίζω, ἀπεικονίζω· κ. παθ. : Λίβ.Ροδ.363 **καὶ τὸ καθέναν ἔμπροσθεν εἶχεν ἱστορισμένα**· **2)** ρηματ. π. ἱστόρισμα.

ἱστορία (ἡ) (οἶδα) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰων. **ἱστορίη** ἔρευνα, ἐξέτασις : Ἡρ.2,118 **ἱστορίῃσι φάμενοι εἰδέναι παρ' αὐτοῦ Μενέλεω**, Πλάτ. Φαίδ.96Α **ἡ περὶ φύσεως ἱστορία**, Ἀριστλ.ΖΜ 674b,16 **ἡ ἱστορία ἡ περὶ τὰ ζῷα**· ‖ ἐπὶ γεωμετρίας : Ἰάμβλ.18,89· ‖ κ. γεν. ἐπὶ ἐπιστήμης : Εὐρ.ἀπ.902 **ὄλβιος ὅστις τῆς ἱστορίας ἔσχε μάθησιν**· **2)** ἡ ἐκ τῆς ἐρεύνης, ἐξετάσεως κτηθεῖσα γνῶσις, πληροφορία : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.20 **λέγω δὲ ταύτην τὴν ἱστορίην, εἰδέναι ἄνθρωπος τί ἐστιν καὶ δι' οἵας αἰτίας γίνεται**, Ἡρ.2,99 **ὄψις τε ἐμὴ καὶ γνώμη καὶ ἱστορίη**, Δημ.275 **πρὸς ἱστορίαν τῶν κοινῶν**· **3)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἔκθεσις, ἀφήγησις γεγονότων, συνήθ. γραπτή, διήγησις, ἐξιστόρησις : Ἡρ.7,96, Ἀριστλ.Ρητ.1360a,37 **αἱ τῶν περὶ τὰς πράξεις γραφόντων ἱστορίαι**, Πολύβ.1,57,5 **οὔτε γὰρ τῶν ἐξ ἱστορίας στρατηγημάτων**, **- ἡ ἱστορία τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου**· ‖ νεώτ. κ. δημ. διήγησις ἐπεισοδίου τινὸς ἀφορῶντος εἰς ἄτομον : **πές μας τὴν ἱστορία σου**· ‖ σύγγραμμα περιέχον μίαν τῶν ἀνωτέρω ἀφηγήσεων : Ζερβ.Μῦθ.Ζ 3 **δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ περιληφθοῦν εἰς μίαν συγγραφὴν ἱστορίας**· ‖ ὡς τίτλος διαφόρων βιβλίων, οἷον τοῦ Ἀριστοτέλους, τοῦ Θεοφράστου, τοῦ Αἰλιανοῦ, τοῦ Παπαρρηγοπούλου· ‖ ἡ περὶ τὴν ἔρευναν, ἐξακρίβωσιν, ἑρμηνείαν τῶν ἱστορικῶν γεγονότων ἐπιστήμη : **ὁ Ἡρόδοτος θεωρεῖται πατὴρ τῆς Ἱστορίας**· ‖ τὸ ἐν τοῖς σχολείοις διδασκόμενον ἱστορικὸν μάθημα : **καθηγητὴς τῆς ἱστορίας, - Φυσικὴ Ἱστορία** (μελέτη καὶ γνῶσις τῶν πραγμάτων τῆς φύσεως), **- Ἱερὰ Ἱστορία** (ἡ ἀφορῶσα τὰ θρησκευτικὰ πράγματα), **- Φιλοσοφία τῆς Ἱστορίας** (ἐπιστήμη τῶν νόμων τῶν διεπόντων τὰ γεγονότα)· **3)** πλαστὴ διήγησις, μῦθος, παραμύθι : Παπαδ. Χριστ.Διηγ.79 **πέτε μας καμμίαν ἱστορίαν γιὰ κανένα στοιχειό**· **4)** δημ. ἐν φρ. γεγονός, ὑπόθεσις, συνήθ. ἐνοχλητικὸν ἢ παράδοξον : **εἶναι παλιὰ ἱστορία, - μοῦ δημιουργεῖ κάθε μέρα ἱστορίες** (ἐνοχλήσεις διαρκεῖς, φασαρίες)· **5)** ἐκκλ. ἡ κατὰ γράμμα ἔννοια τῆς Γραφῆς, ἀντίθ. ἀλληγορία· **6)** μσν. π.Βυζαντ. ζωγραφία, εἰκών· πρβλ. ἱστόρησις 2) : Δουκάγγ. **καὶ ἐν τῷ κοινῷ οἴκῳ χιλίους σταυρούς . . καὶ ἱστορίας πτηνῶν καὶ ἑρπετῶν καὶ βλαστημάτων παντοδαπῶν**.

ἱστοριαγράφος (ὁ) ὁ ἱστοριογράφος βλ.λ.

ἱστορικός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν ἔρευναν, ἐξέτασιν, ὁ ἐπιστημονικός, ὁ ἀκριβής : Πλάτ.Σοφ.267Ε **τὴν δὲ μετ' ἐπιστήμης ἱστορικὴν μίμησιν**· || ὁ καλῶς πληροφορημένος, γνώστης : Ἀριστλ.Ρητ.1359b,32 **ἀναγκαῖον καὶ τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις εὑρημένων ἱστορικὸν εἶναι** (νὰ εἶναι γνώστης)· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἱστορίαν βλ.λ.3) : Διον.Ἀλ.Θουκ.50 **τοῖς δὲ τὰς ἱστορικὰς πραγματείας ἐκφέρουσι,** Πλούτ.Θεμ.13 **ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ γραμμάτων οὐκ ἄπειρος ἱστορικῶν,** - **ἱστορικοὶ χρόνοι** (οἱ χρόνοι τῶν μεμαρτυρημένων γεγονότων, ἀντίθ. μυθικοί), - **ἱστορικὸν μουσεῖον** (ἐν ᾧ ἐκτίθενται ἀντικείμενα σχετικὰ πρὸς τὴν ἱστορίαν ἢ ἀναπαριστῶντα σειρὰν γεγονότων), - **ἱστορικὸν μυθιστόρημα** (τὸ ἔχον ὑπόθεσιν εἰλημμένην ἐκ τῆς ἱστορίας)· || **ἱστορικὸς ὑλισμός** (θεωρία καθ' ἣν ἡ ἐξέλιξις τῆς ἱστορίας τῶν λαῶν βασίζεται ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῶν κοινωνικῶν τάξεων καὶ τῶν πολιτῶν), - **ἱστορικὴ γραφὴ** (ἡ παραδεδομένη ὑπὸ τῶν κειμένων ὀρθογραφία, κτ. ἀντιδιαστ. πρὸς τὴν ἐτυμολ. γραφήν),- **ἱστορικὴ σχολὴ** (ἡ δεχομένη τὰ διδάγματα τῆς ἱστορίας εἰς τὰ ζητήματα οἰκονομίας)· ὁμ. **ἐν τῇ νομ. ἐπιστήμῃ, ἡ ἐρευνῶσα καὶ καθορίζουσα τὰ τοῦ δικαίου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐρεύνης τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου**· || τὸ ἀρσ. κ. θηλ. ὡς οὐσ. συγγραφεὺς ἱστορίας ἢ καθηγητὴς τοῦ μαθήματος τῆς ἱστορίας : Ἀριστλ.Ποι 1451b,1, Διόδ.Σ 1,6 **παρὰ τοῖς νομιμωτάτοις τῶν τε φυσιολόγων καὶ τῶν ἱστορικῶν**· κ. ὑπερθ. : Πλούτ.Σερτ.9 **Ἰόβα τοῦ πάντων ἱστορικωτάτου βασιλέων**· || τὸ **ἱστορικὸν** ὡς οὐσ. ἡ ἱστορία· **3)** νεώτ. κ.δημ. ὁ καθιερωμένος ὑπὸ τῆς ἱστορίας, ὁ πραγματικός : Ζερβ.Μῦθ.Ζ 3 **δὲν εἶχαν τὴν ἐπίσημη μορφὴ μεγάλων ἱστορικῶν γεγονότων,** - **ἱστορικὸν πρόσωπον**· **4)** νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ γεγονότων, ὁ ἐμποιήσας μεγάλην ἐντύπωσιν, ὁ ἀξιομνημόνευτος : **ἡ εἰς τὴν βουλὴν ἀγόρευσίς του θὰ παραμείνῃ ἱστορική**· **5)** νεώτ.γραμμ. **ἱστορικοὶ χρόνοι** (οἱ) οἱ δηλοῦντές τι ἐν τῷ παρελθόντι, οἷον παρατατ. ἀόρ. καὶ ὑπερσυντελ.

ἱστορικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἐπὶ πραγμ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἱστορικοῦ, ὁ ἱστορικὸς χαρακτήρ, ὅθεν τὸ πραγματικὸν καὶ ἀληθές.

ἱστορικῶς ἐπίρρ. κ νεώτ., δημ. -ά ἀκριβῶς, ἐπιστημονικῶς : Ἀριστλ.ΖΓ 757b,35· || κατὰ τρόπον ἱστορικὸν βλ.λ.2), ὡς διηγεῖται ὁ συγγραφεὺς ἱστορίας : Στράβ.1,1,10 **προσπέπλεκται τοῖς λεγομένοις ἱστορικῶς καὶ διδασκαλικῶς, εἶναι ἱστορικῶς ἐξηκριβωμένον.**

ἱστοριογραφία (ἡ) (γράφω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ συγγραφὴ ἱστορίας : Ἰώσ.Ἀπ.1,19.

ἱστοριογραφικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἱστοριογραφίαν, ὁ ἱστορικός : Σχόλ.Διον.Θρ.167Η· || ἐπίρρ.νεώτ. -ῶς.

ἱστοριογράφος (ὁ) (γράφω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ συγγραφεὺς ἱστορίας, ὁ ἱστορικός : Πολύβ.2,62,2 **ἣν μάλιστα δεῖ παρὰ τοῖς ἱστοριογράφοις ὑπάρχειν,** Διόδ.Σ 1,9 **τὸ τῶν ἱστοριογράφων γένος.**

ἱστοριογραφῶ-έω (γράφω) μτγν. γράφω, συγγράφω ἱστορίαν : Διον.Ἀλ.Θουκ.42.

ἱστοριοδίφης (ὁ) νεώτ., θηλ. **ἱστοριοδίφις**-ιδος ὁ ἀναδιφῶν τὴν ἱστορίαν, ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν ἱστορίαν, εἰς τὴν συλλογὴν στοιχείων χρησίμων εἰς τὴν συγγραφὴν ἱστορίας ἢ εἰς τὴν ἐπιστήμην ἐν γένει.

ἱστοριοκρατία (ἡ) νεώτ. φιλοσ. ἡ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις τάσις πρὸς ἀναγωγὴν πασῶν τῶν πνευματικῶν ἐκδηλώσεων τοῦ ἀνθρωπίνου βίου εἰς ἱστορικὰ αἴτια, ἀντίθ. φυσιοκρατία.

ἱστόριον (τό) (ἵστωρ) ἱστορικὴ μαρτυρία, ἀπόδειξις : Ἱππ.Φύσ.Παιδ.31.

ἱστοριοσυγγραφεύς-έως μτγν. ὁ συγγραφεὺς ἱστορίας : Λουκ.Μακρόβ.20 (δ.γρ. ἀντὶ ἱστορίας συγγραφεύς).

ἱστόρισμα-ατος (τό) (ἱστορίζω) μτγν. τὸ ἱστορικὸν τῆς ἀσθενείας : Γαλ.17(1),648.

ἱστορισμός (ὁ) (ἱστορίζω) νεώτ. φιλοσ. ὁ. ἱστοριοκρατία βλ.λ.

ἱστοριώδης-ους-ες μσν. ὁ ὅμοιος πρὸς ἱστορίαν : Τζέτζ.Χιλ.8,781.

ἱστορῶ-έω (ἵστωρ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μαν. **στορῶ,** ἀόρ. παθ. **ἱστορήθην,** δημ. **ἱστορήθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **ἱστορημένος** πληροφοροῦμαι, μανθάνω τι βλέπων, ἐρευνῶν, ἐρωτῶν περί τινος : Ἡρ.2,113 **οἱ ἱρέες ἱστορέοντι τὰ περὶ Ἑλένην,** Αἰσχ.Πρ.632 **τὴν τῆσδε πρῶτον ἱστορήσωμεν νόσον,** Πολύβ.3,48,12· || κ. ἀναφορ. πρὸς πρόσωπα : Σοφ.ΟΤ 1150, Εὐρ.Ὀρ.380 **σὺ δ' εἶμ' Ὀρέστης.. ὃν ἱστορεῖς**· ὁμ. κ. μτ. ἀναφορ. προτάσ.: Σοφ.Ἠλ.1101 **Αἴγισθον ἔνθ' ᾤκηκε ἱστορῶ**· **2)** παρατηρῶ, ἐν λεπτομερείᾳ μετὰ προσοχῆς,ἐξετάζω : Πλούτ.Θησ.30 **τὴν χώραν ἱστορῆσαι**· || μτ. αἰτ. προσ. ἡ διπλῆς αἰτ., ἐξετάζω, ἐρωτῶ τινα : Ἡρ.2,19 **ἱστορέων αὐτοὺς ἥντινα δύναμιν ἔχει ὁ Νεῖλος,** Εὐρ.Φοίν.621 **ὡς τί μ' ἱστορεῖς τόδε ;,** Λυκόφρ.1 **ἅ μ' ἱστορεῖς**· κ. ἀπολ. : Ἡρ.2,29 **ἀκοῇ ἱστορέων,** Σοφ.ΟΤ 1484 **οὔθ' ὁρῶν οὔθ' ἱστορῶν**· || κ. παθ. ἐρωτῶμαι, ἐξετάζομαι : Ἡρ.1,24 **κληθέντας ἱστορέεσθαι, εἴ τι λέγοιεν περὶ Ἀρίονος,** Σοφ.Τρ.415· **3)** ὁθ. εἶμαι καλῶς πληροφορημένος, διαγινώσκω : Αἰσχ.Πέρσ.454 **κακῶς τὸ μέλλον ἱστορῶν**· **4)** κ. μσν. κ. νεώτ. ἐκθέτω λεπτομερῶς συμβάν τι, διηγοῦμαι, ἀφηγοῦμαι, ἐξιστορῶ : Θεόφρ.Φ1 4,13,1 **ἱστ. τοὺς βίους τῶν χερσαίων,** Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.7 **ἀμελήσαντες γὰρ οἱ πολλοὶ αὐτῶν τοῦ ἱστορεῖν τὰ γεγενημένα,** Κάλβ.14, 8 **ὅταν τὰ ἔργα ἱστόρει** (θεῶν καὶ ἡρώων· κ. παθ. : Πλούτ.Ἠθ.227Ε **ἱστορεῖται περὶ Γοργοῦς τάδε,** Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,106 **τὸ Πνεῦμα εἰς τοὺς μαθητάς, καθὼς μᾶς ἱστορήθη,** Ζερβ.Μῦθ. Ζ 5 **πρόγονος ἦταν ὁ Δισκέφιος, ποὺ ἱστορήθηκεν ἀπὸ ἐμὲ τὸν Νουκρίδην**· || παθ. παριστάνομαι ὡς, περιγράφομαι : Στράβ.10,3,4 **Ἀπολλόδωρος εἴρηκεν ἐπελθόντας Ὕαντας ἱστορεῖσθαι**· **5)** μσν. κ. **στορῶ,** π. βυζαντ. ζωγραφίζω, εἰκονίζω, ἀνιστορῶ : Δουκάγγ. **Θεοῦ φύσιν ἀδύνατον ἱστορῆσαι καὶ ζωγραφῆσαι,** Διγεν.Ἀκρ.3996 **σ' ἐκεῖνας ἀπάνω ἐστόρησεν τοὺς ἀπ' ἀρχῆς ἀνδρείους**· || κ. παθ. Σουΐδ. « ἱστορημέναι, πρὸς θέαν ἱστάμεναι » : Δουκάγγ. **τὰς ἱστορηθείσας εἰκόνας**· **6)** ρηματ. π. ἱστορητέον, ἱστόρημα, ἱστόρησις.

ἱστός (ὁ) (ἵστημι) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ πλοίων, μακρὰ καὶ σχεδὸν κυλινδρικὴ δοκός, ὀξυνομένη βαθμηδὸν πρὸς τὸ ἄνω ἄκρον, κάθετος ἐπὶ τὸν διαμήκη ἄξονα τοῦ πλοίου, κατάρτι, ἄρμπουρο : Ὀδ.Ο 289 **ἱστὸν .. στῆσαν ἀείραντες,** Ξεν.Ἑλλ.6, 2,29 **ἱστὸν αἱρεσθαι,** Πάπ. **πλοῖον σὺν ἱστῷ**· || γεν **ῥάβδος** μακρά : Ἡρ.8,122 **ἀνέθεσαν ἀστέρας χρυσέους, οἳ ἐπὶ ἱστοῦ χαλκέου ἑστᾶσι**· **2)** κ. νεώτ. μηχάνημα δι' οὗ γίνεται ἡ ὕφανσις, ἀργαλειός : Ἰλ.Ζ 491 **ἱστόν τ' ἠλακάτην τε,** Ἡσίοδ.Ἔργ.777 **ἱστὸν στήσασθαι**· πρβλ. ἀργαλειός· **3)** κ. μσν. κ. νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ὁ στήμων, τὸ στημόνι, αὐτὸ τὸ ὑφαινόμενον ὕφασμα : Ἰλ.Γ 125 **ἡ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινε,** Πλάτ.Φαίδ.84Α **ἱστὸν μεταχειρίζεσθαι,** Πάπ. **ἱστὸς ταρσικουφικὸς μήκους πηχῶν δέκα, πλάτους πηχῶν ἕξ,** Βί.Ἀλεξ.2456 **εὗρε δὲ τὴν ἱέρειαν ἐντὸς αὐτοῦ τεμένους προσεπυφαίνουσαν ἱστόν**· || τεμάχιον ὑφάσματος : Πολύβ.5,89,2 **ὀθονίων ἱστοὶ τρισχίλιοι,** Στράβ.8,6, 20 **τρεῖς ἱστοὺς καθελεῖν**· || μτφ. ἐπὶ τῆς ἀράχνης, **τὸ ἐν εἴδει δικτύου πλέγμα αὐτῆς, ὑφα-**

σμα : Βάκχ.3,7 **ἀραχνᾶν ἱστοὶ πέλονται,** Καισάρ. Δαπ.ἐν Σάθ.3,164 **ἱστὸς ἀράχνης·** **4)** κτ. πλ. ἐπὶ τῶν μελισσῶν, τὰ μελίττια, αἱ κυψέλαι : Ἀριστλ. ΖΙ 624a,5 **ἄρχονται δὲ τῶν ἱστῶν ἄνωθεν ἀπὸ τῆς ὀροφῆς τοῦ σμήνους·** **5)** μτγν. τὸ ὀστοῦν τῆς κνήμης, ἡ κνήμη, τὸ καλάμι : Ὀππ.Κυν.Ι,408· **6)** μτγν. ἀστερισμός τις : Ἀέτ.3,164· **7)** νεώτ. ἀνατ. ἄθροισμα κυττάρων ὁμοεργῶν καὶ ὁμοῦ φων καὶ ἐπιτελούντων τὴν αὐτὴν λειτουργίαν : **ἱστὸς ἐπιθηλιακὸς-ἐρειστικὸς-νευρικός·** **8)** νεώτ. ὀρυκτολ. τὸ σχῆμα καὶ ἡ πρὸς ἄλληλα σχέσις τῶν ἀποτελούντων ὀρυκτόν τι συστατικῶν· **9)** νεώτ. εἰδ. ἐπὶ μετάλλων : **μεταλλογραφικὸς ἱστὸς** ἡ διὰ καταλλήλων μεθόδων καθισταμένη ἀντιληπτὴ ὑφὴ τῶν μετάλλων.

ἱστοταξία (ἡ) νεώτ. βοταν. ἡ ταξινόμησις τῶν φυτῶν κατὰ τὴν φύσιν τῶν ἱστῶν αὐτῶν.

ἱστοτέλεια (ἡ) μτγν. ἡ **ὑφαίνουσα,** ἡ ὑφάντρια : Νόνν.Δ 6,154.

ἱστοτομία (ἡ) νεώτ. ἀνατομικὴ ἐξέτασις τῶν ἱστῶν.

ἱστότονος-ον (τείνω) ἐπὶ ἀραχνῶν, ὁ τεταμένος ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ : Ἀριστφ.Βάτρ.1315 **ἱστότονα πηνίσματα** (σχόλ. « **τοὺς** ἱστοὺς οὓς ἐν **τῷ** ἀέρι αἱ ἀράχναι ὑφαίνουσι »).

ἱστοτριβής-οῦς-ές ἐπὶ πλοίου, ὁ περὶ τὸν ἱστὸν τριβόμενος, στρεφόμενος : Αἰσχ.Ἀγ.1442 **σελμάτων** ἱστοτριβής (διόρθ. ἰσοτριβής).

ἱστουργεῖον (τὸ) γλωσσ. ἐργαστήριον ἱστουργοῦ, ὑφάντου.

ἱστούργημα-ατος (τὸ) (ἱστουργῶ) μσν. τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἱστουργίας, **τὸ** ὕφασμα : Τζέτζ. Ἐπιστ.71,63.

ἱστουργία (ἡ) ἡ τέχνη τοῦ ἱστουργοῦ, ἡ ταλασιουργία, ἡ ὑφαντική : Πλάτ.Συμπ.197Β **Ἀθηνᾶ ἱστουργίας,** Ἀλκίφρ.3,41.

ἱστουργικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς** τὸν ἱστουργὸν ἢ τὴν ἱστουργίαν βλ.λ.ς : Πολυδ.7,35· || **ἡ ἱστουργική** (ἐνν. τέχνη) ὡς οὐσ. ἡ ἱστουργία, ἡ **ὑφαντική** : Φιλόδ.Μουσ. 24Κ, Γρηγ.Ναζ.Ι,151C.

ἱστουργικῶς μτγν. δι' ἱστιουργίας βλ.λ. : Πολυδ.7,35· || ἀπὸ **ἀπόψεως** ἱστουργίας.

ἱστουργός (ὁ) μτγν. ὁ ἐργαζόμενος **εἰς** τὸν ἱστόν, ὑφαντουργός : Ἰώσ.ΠΙ Ι,24,3.

ἱστοϋφάντης (ὁ) νεώτ. ἑκάστη **τῶν στασίμων** μορφῶν τῶν συγκροτουσῶν τὴν δευτέραν τάξιν τῶν διπνευμόνων ἀραχνίων ὧν ὁ ἱστὸς χρησιμεύει **διὰ** τὴν σύλληψιν **τῶν πτερωτῶν ἐντόμων.**

ἱστοφόρος-ον Ἡσ. ὁ φέρων ἱστόν.

ἵστραξ Ἡσ. « ὄρνις τις ποιός ».

Ἰστριανός-ή-όν, ἰων. **-ιηνός,** θηλ. κ. **-ιανίς,** ὁ παρὰ τὸν ποταμὸν Ἴστρον κατοικῶν, ὅθ. ὁ Σκυθικός : Ἡρ.4,78 **ἐξ Ἰστριηνῆς δὲ γυναικός·** **2)** **Ἰστριανὰ πρόσωπα** προσωπεῖα κατάστικτα, ἐστιγμένα, ὁμοιάζοντα πρὸς τὰ πρόσωπα τῶν Σκυθῶν **δούλων,** Ἀριστφ.ἀπ.88· **3)** **τὰ Ἰστριανὰ** ὡς οὐσ. **καλύμματα ἐξ** ὑφάσματος, δι' ὧν **ἐκάλυπτον** τὰ ἱερὰ κανᾶ, **τὰ** ὑπὸ τῶν κανηφόρων φερόμενα **κατὰ τὰς ἑορτάς** : Πολυδ.10,199· **4)** Ἡσ. **Ἰστριανίδες** ὁμ. ὡς οὐσ. σκυθικαὶ στολαί· || ὁμ. σημ. κ. **Ἰστριανίδων ὕφη** : Σοφ.ἀπ.210,67.

ἰστρίδες-ων (αἱ) Ἡσ. « **ἐσθῆτές τινες** οὕτω λεγόμεναι » (πιθ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ Ἰστριανίδες).

ἱστρίων-ωνος (ὁ) Ἐπιγρ. ἠθοποιὸς θεάτρου, θεατρῖνος.

ἰστρογείτων-ονος (ὁ) μσν. ὁ γειτνιάζων μὲ τὸν ποταμὸν Ἴστρον : Κ Μανασσ.

ἰστυάζει Ἡσ. « ὀργίζεται ».

ἰστυλόν Ἡσ. « τὸ στυχηδὸν » (δ. ἀνάγν. στοιχηδόν).

ἴστω γ' ἑν. προστ. ἐνεστ. τοῦ **οἶδα βλ.λ.**

ἱστῶ-άω νεώτ. ἐφθ. τ. τοῦ ἵστημι, ἐν χρ. ἐν συνθέσει ἐφιστῶ, καθιστῶ· **2)** ναυτ. ἐπὶ πλοίων, προσάγω τὸ πλοῖον πρὸς τὴν εὐθεῖαν τοῦ ἀνέμου, ὅπως ἀντιμείνω ἢ ἀνακωχεύσω, τραβερσώνω.

ἱστών-ῶνος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ ἱστουργοῦ ἢ ὑφαντουργοῦ : Πολυδ.7,28· **2)** νεώτ. ναυτ. τάφρος ἢ διῶρυξ κλειστὴ ἐν ταῖς ναυστάθμοις πρὸς φύλαξιν τῆς διὰ τοὺς ἱστοὺς ξυλείας.

ἱστωνάρχης (ὁ) πάπ. ὁ ἄρχων τοῦ ἱστοῦ, ὁ προϊστάμενος, ὁ ἐπὶ κεφαλῆς εἰς τὸν ἀργαλειόν.

ἵστωρ-ορος (ὁ,ἡ) (εἰδέναι) κ. **ἴστωρ,** βοιωτ. **Ϝίστωρ** ὁ γινώσκων τοὺς νόμους καὶ τὸ δίκαιον, κριτής, δικαστής : Ἰλ.Σ 501 **ἐπὶ ἵστορι πεῖραρ ἑλέσθαι** (σχόλ. « ἐπὶ κριτῇ »)· || Ἐπιγρ. κτ. πληθ. διαιτητής· **2)** μάρτυς, βεβαιωτής : Ἱππ.Ὅρκ.ἐν ἀρχ. **θεοὺς πάντας ἵστορας** ποιεύμενος, ΑΠ 8,24 **ἀχέων ἵστωρ·** **3)** ὡς ἐπίθ., μτγν. εἰδήμων, ἔμπειρος : Ἡσίοδ.Ἔργ.790 **ἵστορα φῶτα γείνασθαι·** || κ. μτ. γεν. : Ὕμν.Ὁμ.32,2 **ἡδυεπεῖς κοῦραι Διὸς . . ἵστορες ᾠδῆς,** Σοφ.Ἠλ.850 **κἀγὼ τοῦδ' ἵστωρ·** πρβλ. Πλάτ.Κρατ.406Β **ἀρετῆς ἵστορα ἐκάλεσεν.**

ἰσφαίνειν Ἡσ. « μεριμνᾶν ».

ἴσφνιον (τὸ) λαιμός, τράχηλος ἀγγείου : Εὐρ.ἀπ. 656 (πιθ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ ἴσθμιον).

ἴσφωρες λακων. Ἡσ. « λῃσταί, κλέπται ».

ἴσχα (ἡ) μσν. μύκης τοῦ εἴδους πολύπορος ἐκ τῶν ἐδωδίμων, ἃ. κτ. κοινὴν τοῦ εἴδους ὀνομ. ὕσκα : Πρόδρ.2,99 **καὶ μὴ θωρῇς τοὺς βαθρακούς, τὰς ἴσχας, τὰ φησία, καὶ τρέχουσιν τὰ σάλια σου** (δ.γρ. ἴσκα)· || δ. ἑρμ. **ἴσχα** ἀντὶ ὕσκα, εἶδος ἰχθύας· πρβλ. Κορ.Ἄτ.Ι,242, κ. 4Β,631.

ἰσχάδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ἰσχὰς βλ.λ., ἄνευ ὑποκορ. σημ. : Ἀριστφ.Πλ.798 **ἰσχάδια καὶ τρωγάλια τοῖς θεωμένοις προβάλλοντ'.**

ἰσχαδόδεσμος (ὁ) νεώτ. ναυτ. δεσμὸς δι' οὗ προσδένεται ὁ τόνος τῆς ἰσχάδος εἰς τοὺς ἀγκῶνας τῆς μεγάλης ἀγκύρας.

ἰσχαδοκάρυον (τὸ) μτγν. μῖγμα ξηρῶν σύκων μετὰ καρύων ἢ ἀμυγδάλων : Ἀρρ.Ἐπικτ.4,7,23· || κ. κτ. πληθ. : αὐτ.Ἐπικτ.3,9,22.

ἰσχαδοπώλης (ὁ), θηλ. -όπωλις ὁ πωλῶν, ὁ ἐμπορευόμενος ἰσχάδας, ξηρὰ σῦκα . Φερεκρ.4, Νικοφ.19 **μεμβραδοπώλαις , . . ἰσχαδοπώλαις.**

ἰσχαδόπωλις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ ἰσχαδοπώλης βλ.λ. : Ἀριστφ.Λυσ.564 **ἕτερος δ' αὖ Θρᾷξ .. ἐδεδίσκετο τὴν ἰσχαδόπωλιν.**

ἰσχαδοφάγος-ον ἀρχ. λεξ. ὁ τρώγων ἰσχάδας, ξηρὰ σῦκα· Ἡσ.ἐν λ. κραδοφάγος.

ἰσχαδώνης (ὁ) (ὠνοῦμαι) ὁ ἰσχάδας ὠνούμενος, ὁ ἀγοράζων ξηρὰ σῦκα : Φερεκρ.4.

ἰσχάζω (ἰσχάς) νεώτ. ναυτ. ποντίζω ἄγκυραν, ἐφ' ἧς εἶναι προσδεδεμένη ἰσχάς, μικροτέρα ἄγκυρα, πινελάρω· **2)** ρηματ.π. ἴσχασις.

ἰσχαιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐλάττωσις ἢ ἀναστολὴ τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος εἴς τι μέρος ἢ ὄργανον τοῦ σώματος.

ἴσχαιμος-ον (ἴσχω-αἷμα) κ. νεώτ. ὁ ἐπιφέρων ἰσχαιμίαν, ὁ προκαλῶν τὴν ἀναστολὴν τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος : Θεόφρ.ΦΙ 9,13,1,Διοσκ. 4,42,-ἴσχαιμος **περίδεσις** (ἡ πρόχειρος κατάπαυσις τῆς αἱμορραγίας ἀπό τινος τραύματος)· || ἐπὶ φαρμάκων, ὁ στυπτικός : Λουκ.Τίμ.46 **δεινῶς γὰρ ἴσχαιμόν ἐστι τὸ φάρμακον·** **2)** **ἡ ἴσχαιμος** ὡς οὐσ. ῥίζα φυτοῦ ἀνασταλτικὴ τῆς ἐκροῆς τοῦ αἵματος : Θεόφρ.ΦΙ 9,15,3, Σχόλ.Ἰλ.Λ 846· **3)** νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. **τῶν κυπειριοειδῶν.**

ἰσχαίνω κωλύω, ἐμποδίζω : Εὐρ.Ὀρ.298 (ἐσφ. γρ. τοῦ ἰσχναίνω).

ἰσχαλέος-α-ον ποι. ἀντὶ ἰσχνός, κ.π. Εὐστ. **ἰσχα-**

λέος ἐπὶ κρομμύων, ὁ ξηρός : Ὀδ.Τ 233 **χιτῶν . . οἷόν τε κρομύοιο λοπὸν κάτα ἰσχαλέοιο·** **2)** μτγν. λεπτός, μηδαμινός : Μαν.6,434 **ἰσχαλέαι περόναι.**

ἰσχαλεῦσαι Ἡσ. « θηλάσαι ».

ἰσχαλωμέναι Ἡσ. « δεδερματωμέναι ».

ἰσχάνω (ἴσχω) ἐπ. ἐκτετ. τ. τοῦ ἴσχω, μτ. αἰτ. κρατῶ ὀπίσω, ἐμποδίζω, συγκρατῶ τινα, τὸν ἀναχαιτίζω : Ἰλ.Ξ 387 **δέος ἰσχάνει ἄνδρας,** Ὑμν.Βακχ. 13 **τὸν δ' οὐκ ἴσχανε δεσμά·** ‖ μτ. αἰτ. κ. γεν. κωλύω, ἐμποδίζω τινὰ ἀπό τι : Ἡσίοδ.Ἔργ.495 **ὁπότε κρύος ἀνέρα ἔργων ἰσχάνει·** **2)** λαμβάνω, ἐπιτυγχάνω, ἔχω : Ἐπίκ.Φύσ.27C **ἀπεμνημόνευεν ἢ ἀνάλογον τῇ ἀπομνημονεῦσαι πάθος ἴσχανε,** Φιλόδ. ἐν Ἡρακλ.873,6 **μᾶλλον ἐκ τῶν πραγμάτων . . τὰς λαβὰς ἰσχάνουσι,** Ἀπολλ.Ρ 1,902 **ἐμέθεν πέρι θυμὸν ἀρείω ἴσχανε.**

ἰσχᾰνῶ-άω (ἴσχω) ἐπ. ἐκτετ. τ. ἰσχάνω βλ., ἰων. γ' πληθ. παρατ. **ἰσχανάασκον** κρατῶ τι ὀπίσω, κωλύω, ἀναχαιτίζω : Ἰλ.Ε 89 **τὸν δ' οὔτ' ἄρ τε γέφυραι ἐεργμέναι ἰσχανόωσιν,** Ὀδ.Ο 346· ‖ μέσ. κρατῶ ὀπίσω ἐμαυτόν, βαστιέμαι : Ἰλ.Μ 38 **νηυσὶν ἔπι . . ἐελμένοι ἰσχανόωντο,** Ὀδ.Η 161 **σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἰσχανόωνται·** **2)** ἀμτβ. μτ. γεν. μένω προσκεκολλημένος εἴς τι, ἐφίεμαί τινος, ποθῶ : Ἰλ.Ψ 300 **μέγα δρόμου ἰσχανόωσαν,** Ὀδ.Θ 288· ‖ ὁμ. μτ. ἀπαρφ. : Ἰλ.Ρ 572 (μυῖα) . . **χρόος ἀνδρομέοιο ἰσχανάᾳ δακέειν,** Πρόκλ.Ὑμν.Ἀφρ. 2,6 **ἰσχανόωσιν ἰδεῖν.**

ἰσχάριον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ἰσχίον βλ. ἐν εἰδ. σημ. : Ἥρων Αὐτομ.29.

ἰσχάς-άδος (ἡ) (ἰσχνός) κ. μαν. κ. νεώτ. ξηρὸν σῦκον, ἀσκάδι : Ἀριστφ.Ἱππ.755 **κέχηνεν ὥσπερ ἐμποδίζων ἰσχάδας,** Ἑρμιππ.63,16 **ἡ Ῥόδος ἀσταφίδας τε καὶ ἰσχάδας ἡδυονείρους** (παρέχει), Πάπ. **ἰσχάδος ἐγκώμιον·** **2)** ἐπὶ ἐλαιῶν, ὥριμος, παραγενομένη : Εὐστ.1963,55 **τὰς δρυπετεῖς καὶ γεργερίμους ἐλάας καὶ ἰσχάδας οἱ πάλαι ἔλεγον·** **3)** ἀπόφυσις ἐν εἴδει σύκου εἰς τὸν πρωκτόν : ΑΠλ.240 **4)** τὸ φυτὸν εὐφόρβιον, φλομάκι : Θεόφρ.ΦΙ 9,9,6, Διοσκ.4,175· **5)** (ἴσχω) κ. νεώτ. ἡ τὸ πλοῖον κρατοῦσα ἄγκυρα : Σοφ.ἀπ.761, Λουκ. Λεξιφ.15 **ἰσχάδας σιδηρᾶς ἀφείς·** ‖ νεώτ. ναυτ. ἄγκυρα ἐλαφρὰ χρησιμοποιουμένη διὰ τὴν ἴσχασιν μείζονος ἀγκύρας, ἢ πρὸς πλαγιοδέτησιν τοῦ πλοίου, πινέλι.

ἴσχασις-εως (ἡ) (ἰσχάζω) νεώτ. ναυτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἰσχάζω βλ.

ἰσχαυδαι Ἡσ. « ἰσχνόφωνοι ».

ἰσχέγᾱον (τὸ) (ἴσχω - γῆ) Ἐπιγρ. ὁ συγκρατῶν τοῖχος : Ἐπιγρ. **Πασίωνι ἰσχεγάου μνᾶς δέκα** (ἔδωκεν ἡ πόλις).

ἰσχέθυρον (τὰ) Ἐπιγρ. πιθ. τὸ πλαίσιον παραθύρου.

ἰσχέπλινθα (τὰ) Ἐπιγρ. οἱ ὀρθοστάται.

ἰσχερῶ Ἡσ. « ἑξῆς »· πρβλ. σχερός.

ἰσχητήριος-α-ον (ἴσχω) στυπτικός : Ἱππ.Τόπ. Ἀνθρ.20.

ἰσχιάδδεν λακων. Ἡσ. « ἰσχιάζειν ».

ἰσχιάδελφος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὀνομ. τῆς τερατογονικῆς διαπλάσεως δύο ὁμοῦ τικτομένων τεράτων ἐχόντων ἕνα κοινὸν ὀμφαλόν.

ἰσχῐᾰδικός-ή-όν (ἰσχίον) κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ ἰσχία : Ἱππ.Κωακ.140 **ἰσχιαδικὴ φθίσις·** **2)** ὁ πάσχων κατὰ τὰ ἰσχία, ὁ ἔχων χρονίαν ἰσχιαλγίαν : Διοσκ.1,30,6, Γαλ.13,985· **3)** συνήθ. ἐπὶ φαρμάκων, ὁ συντελῶν εἰς τὴν θεραπείαν τῆς ἰσχιαλγίας : Διοσκ.2,174 **ἰσχιαδικὸν ἐπίπλασμα.**

ἰσχιάζω (ἰσχίον) μτγν. κ. μσν. περιπατῶ κινῶν καθ' ὑπερβολὴν τὰ ἰσχία· Φώτ. « ἰσχιάζειν, τὸ ἐν τῷ βαδίζειν ἐπὶ πολὺ ἑκατέρωσε μεταφέρειν » : Κίνναμ.46Α· ‖ εἰδ. ἐπὶ γυναικὸς κ. ἐπί τινος λάγνου κινήσεως ἢ στάσεως τοῦ σώματος : Προκ. Γοτθ.4,31, αὐτ.9 **βωμολόχως ἰσχιάζουσα·** **2)** παθ. ἐπὶ ἐπιδέσμου, χωρίζομαι ὡς τὰ ἰσχία : Γαλ.18(1), 786 (πιθ.ἐσφ.γρ. ἀντὶ σχισθέντα).

ἰσχιακός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ πάσχων κατὰ τὰ ἰσχία, ὁ ἔχων χρονίαν ἰσχιολγίαν, ἰσχιαδικός : Θεόφρ.ἀπ.87 **ἰσχιακοὺς φάσκων ἀνόσους διατελεῖν·** **2)** νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ ἰσχία : **ἰσχιακὰ τρήματα** (αἱ διὰ τῶν ἰσχιοϊερῶν συνδέσμων ἐντομαί, δι' ὧν διέρχονται μύες καὶ ἀγγεῖα), - **ἰσχιακὸν νεῦρον - ὀστοῦν.**

ἰσχιαλγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νευραλγία τοῦ ἰσχιακοῦ νεύρου, ἐπερχομένη ἐκ ψύξεων, ὑπερκοπώσεων τῶν κάτω ἄκρων ἢ τραυμάτων, ἄ. ἰσχιάς.

ἰσχιαλγικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἰσχιαλγίαν : **ἰσχιαλγικὸς πόνος·** **2)** ἐπὶ προσ., ὁ πάσχων ἰσχιαλγίαν, ἰσχιαδικός.

ἰσχιαλγῶ-έω (ἄλγος) νεώτ. ἀμτβ. πάσχω ἰσχιαλγίαν, ἔχω πόνους κατὰ τὰ ἰσχία.

ἰσχιαρθροκάκη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φυματιώδης ἀρθρῖτις τῆς κατ' ἰσχίον διαρθρώσεως, ἄ. λευκὸς ὄγκος τοῦ ἰσχίου ἢ κοξαλγία.

ἰσχιάς-άδος (ἡ) κ. νεώτ. (ἐνν. νόσος) νευραλγία τοῦ ἰσχιακοῦ νεύρου, ἰσχιαλγία : Ἱππ.Ἀφ.6,59,60, Θεόφρ.ΦΙ 9,13,6, Διοσκ.1,10 **ἰσχιὰς χρονία·** **2)** εἶδος ἀκάνθης, λευκάκανθα : Διοσκ.3,19, Γαλ.12,58.

ἰσχίασις-εως (ἡ) (ἰσχιάζω) σχολ. κ. νεώτ. ἡ ἰσχιαλγία, ἡ ἰσχιάς : Παλλάδ.Ἰατρ.Ἱππ.2,13D.

ἰσχιοβολβώδης-ους-ες νεώτ. ἀνατ. ἐπὶ τῶν μυῶν, μοῖρα τοῦ βολβοσηραγγώδους μυὸς τῆς περινεϊκῆς χώρας.

ἰσχιοδακτυλιακός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ἐπὶ μυῶν, ὁ ἔχων σχέσιν πρὸς τὸ ἰσχίον καὶ τὸν δακτύλιον : **ἰσχυοδακτυλιακὸς μῦς.**

ἰσχιοηβικός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ἐπὶ μυῶν, λεπτὸς μῦς τῆς περινεϊκῆς χώρας, ἐκφυόμενος ἐκ τοῦ ἰσχιακοῦ καὶ ἡβικοῦ ὀστοῦ.

ἰσχιοηβιοτομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐγχείρησις συνισταμένη εἰς τὴν διατομὴν τοῦ ἀνιόντος κλάδου τοῦ κατ' ἰσχίον ὀστοῦ.

ἰσχιοΐδης-ους-ες (οἰδῶ) ὁ ἔχων μεγάλα ἰσχία : Κωμ.Ἀδέσπ.1022.

ἰσχιοϊερός (ὁ) νεώτ. ἀνατ. κτ. πληθ. **ἰσχιοϊεροὶ σύνδεσμοι** σύνδεσμοι τῆς ἱερολαγονίου ἀρθρώσεως, ἔχοντες τὰς προσφύσεις των εἰς τὰ πλάγια ἱεροῦ ὀστοῦ καὶ κόκκυγος καὶ εἰς τὰ ἰσχιακὸν κύρτωμα καὶ τὴν ἰσχιακὴν ἄκανθαν.

ἰσχιοκοκκυγικὸς μῦς (ὁ) νεώτ. ἀνατ. τρίγωνος μῦς μεταξὺ κόκκυγος καὶ ἰσχιακῆς ἀκάνθης.

ἰσχιομηριικὸς σύνδεσμος (ὁ) νεώτ. ἀνατ. σύνδεσμος τῆς κατ' ἰσχίον ἀρθρώσεως τοῦ μηριαίου ὀστοῦ.

ἰσχίον (τὸ) κ. νεώτ. τὸ ὑποδεχόμενον τὴν τοῦ μηροῦ κεφαλὴν κοῖλον, ἡ κλείδωσις τοῦ γόμφου, ἡ κοτύλη· Ἡσ. « τὸ κοῖλον τοῦ γλουτοῦ, ἐν ᾧ ἡ κοτύλη στρέφεται » : Ἰλ.Ε 305 **τῷ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἰσχίον, ἔνθα τε μηρὸς ἰσχίῳ ἐνστρέφεται, κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσιν·** **2)** ὁ γόμφος, ἡ ὀσφύς, ὁ γοφός, τὰ γοφί : αὐτ.Λ 339 **οὔτασε.. Παιονίδην .. κατ' ἰσχίον,** Ὀδ.Ρ 234· **3)** τὰ ἄνω μέρη τῶν μηρῶν, τὰ κωλομέρια : Ἡρ.6,75 **ἐκ τῶν μηρῶν ἔς τε τὰ ἰσχία καὶ τὰς λαπάρας·** πρβλ. Ἀριστλ.ΖΜ 689b,15 **ἰσχίων φύσιν . . πρὸς τὰς ἀναπαύσεις χρήσιμον·** ‖ ὁμ. ἐπὶ μεγάλων τετραπόδων, οἷον λέοντος, κάπρου, ἵππου, τὰ νῶτα, τὰ καπούλια : Ἰλ.Υ 170 **πλευρὰς τε καὶ ἰσχία ἀμφοτέρωθεν μαστίεται,** Πλάτ.Φαῖδρ.254C **τὰ σκέλη καὶ τὰ ἰσχία πρὸς τὴν γῆν ἐρείσας·** **4)** μτγν. ἀνατ. τὸ προέχον μέρος τοῦ ἀνωνύμου ὀστοῦ, ἐφ' οὗ ὁ ἄνθρωπος στηρίζεται καθήμενος : Γαλ.2,772· **5)** νεώτ. ναυτ. συνεκδ. ἕκαστον τῶν δύο ὑπὲρ

τὴν ἴσαλον γραμμὴν μερῶν τοῦ πλοίου, **φούσκα,** γοφός.

ἰσχιοπηγής (ὁ,ἡ) νεώτ. τερατογονικὴ διάπλασις.

ἰσχιορρωγικός-ή-όν (ρώξ) κ. νεώτ. ὁ ἔχων διερρωγότα τὰ ἰσχία, ὁ παθὼν μετακίνησιν τῶν ἰσχίων, ὁ ξεγκοφιασμένος· || γραμμ. ἐπὶ στίχων, ὁ ἔχων σπονδεῖον εἰς τὴν β', δ' καὶ στ' χώραν : Βάβρ.17· πρβλ. χωλίαμβος, ἀ. ἰσχιορρώξ.

ἰσχιορρώξ-ῶγος (ὁ) μσν. (ἐνν. στίχος) ἰσχιορρωγικὸς βλ.λ. : Τζέτζ. ἐν Ἀν.Ὀξ.3,310.

ἰσχιοσηραγγώδης-ους-ες νεώτ. ἀνατ. ἐπὶ τῶν μυῶν, μῦς τῆς περινεϊκῆς χώρας, περιβάλλων ἐκ **τῶν πλαγίων καὶ κάτω** τὰ σηραγγώδη σώματα **τοῦ** πέους.

ἰσχιοτομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐγχείρησις διατομῆς τοῦ κατ' ἰσχίον ὀστοῦ.

ἰσχιωδυνία (ἡ) νεώτ. πόνος τῶν ἰσχίων, ἡ ἰσχιαλγία.

ἰσχναίνω (ἰσχνός) κ. νεώτ. κ. δημ. κ. **ἰσχνεύω,** δ. τ. ἰδίως ἐν μτφ. σημ. **ἰσχαίνω,** μέλλ. **ἰσχνανῶ,** ἀόρ. **ἴσχνανα,** ἰων. κ. δημ. **ἴσχνηνα,** παθ. ἀόρ. **ἰσχνάνθην,** εἰδ. ἐπὶ ταριχεύσεως, ἀποξηραίνω, **στεγνώνω** : Ἡρ.3,24 **ἐπεάν τὸν νεκρὸν ἰσχνήνωσι·** **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. καθιστῶ, κάμνω τινὰ ἰσχνόν, λεπτόσαρκον, λιπόσαρκον, λιγνόν, τὸν ἀχαμναίνω : Αἰσχ.Εὐμ.267 **καὶ ζῶντα σ' ἰσχνάνασ' ἀπάξομαι κάτω,** Πλάτ.Γοργ.522 **τοὺς νεωτάτους ὑμῶν διαφθείρει, τέμνων τε καὶ κάων καὶ ἰσχναίνων** (ὁ ἰατρός)· || λεπτύνω, ἀπολεπτύνω : Αἰσχ.ἀπ.124 **ἔπινε βρῦτον ἰσχναίνων χρόα·** || **κάμνω τινὰ** ν' ἀποβάλῃ τὴν ἐξοίδησιν, τὴν διόγκωσιν, τὸ φούσκωμα, τὸν ξεφουσκώνω, ἰδ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ μτφ. : Ἀριστφ.Βάτρ.941 **οἰδοῦσαν ὑπὸ κομπασμάτων .. ἴσχνανα μὲν πρώτιστον αὐτὴν** (τὴν τραγῳδίαν), **- ἡ ἀποχὴ ἀπὸ ἀμυλωδῶν τροφῶν ἰσχναίνει - τὸν ἴσχνηναν οἱ στενοχώριες** (συνηθέστ. ἴσχνεψαν, βλ. ἰσχνεύω)· || νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἐπὶ περιουσίας, ἐλαττῶ, ὀλιγοστεύω : **αἱ προικοδοτήσεις τῶν θυγατέρων του ἴσχναναν σημαντικῶς τὰ κεφάλαιά του·** || δημ. κ. ἀμτβ. γίνομαι ἰσχνός, ἰσχνεύω, ἀχαμναίνω, λιγνεύω, **ἀδυνατίζω** : **ὅσο πάει κι ἰσχναίνει·** || ὁμ. δημ. κ. ἐπὶ **φυτῶν κ.** ἰδ. καρπῶν, γίνομαι λεπτότερος, ἀσθενέστερος, ὡς ἐπὶ ζώων τὸ ἀχαμναίνω : **σὰ γεράσῃ ἡ ροδακινιά, ἰσχναίνουν τὰ ροδάκινα·** **3)** παθ. κ. νεώτ. **ἰσχναίνομαι** πάσχω ἴσχνανσιν : Ἱππ.Κωακ.369,**-ἰσχνάνθη ἐκ τῶν γηρατείων·** **4)** μτφ. ἐπὶ ἄλγους σωματικοῦ, ἐλαττῶ, μειώνω, ἀδυνατίζω, μετριάζω, λιγοστεύω : Ἱππ.Ἀφ.5,25· || ὁμ. μτφ. ἐπὶ ψυχικοῦ πάθους, καταπραΰνω : Αἰσχ.Πρ.380 **καὶ μὴ σφριγῶντα θυμὸν ἰσχναίνῃ βίᾳ,** Εὐρ.Ὀρ.298 **τὸ δεινὸν καὶ διαφθαρὲν φρενῶν ἴσχναινε·** **5)** ρηματ.π. ἴσχνανσις, ἰσχνασία, ἰσχνασμός.

ἰσχνάκανθος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος **ἀκανθωδῶν** ἐλασμοβραγχίων ἰχθύων.

ἰσχνἄλέος-α-ον μσν. ὁ ἰσχαλέος βλ.λ. : Εὐστ. 1863,60.

ἴσχνανσις-εως (ἡ) (ἰσχναίνω) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. **ἴσχνεμα** κ. **ἴσχνεψη** ἡ πρᾶξις τοῦ ἰσχναίνω βλ.λ., ἡ λέπτυνσις, τὸ στέγνωμα : Παῦλ.Αἰγ.3,69, Ἀέτ.16,80,Ἀχμ.Ὀνειροκρ.77,3 **περὶ λεπτοσωμασίας ἤτοι ἰσχνάνσεως,** Εὐστ.Πον.129,23· || νεώτ. φυσιολογικὴ ἐλάττωσις τοῦ ἐν τῷ σώματι τοῦ ἀνθρώπου ἢ τῶν ζώων ἀποθηκευμένου λίπους, λίγνεμα.

ἰσχνἄντικός-ή-όν ὁ ἁρμόδιος πρὸς ἴσχνανσιν, ἐπιφέρων ἴσχνανσιν : Ἀριστλ.Πρ.885a,28,Διοσκ.1,24.

ἰσχνἄσία (ἡ), ἰων. ἰσχνασίη ἡ κατάστασις ἰσχνότητος, λεπτότητος.

ἰσχνασμός (ὁ) (ἰσχναίνω) **ἡ ἴσχνανσις** βλ.λ. : Ἱππ. Ἀγμ.14 **ἰσχνασμὸς σώματος.**

ἴσχνεμα (τὸ) δημ. ἡ ἴσχνανσις, τὸ λίγνεμα.

ἰσχνεῦσαι Ἡσ. «ὑφεῖναι, θηλάσαι».

ἰσχνεύω δημ., ἀόρ. **ἴσχνεψα,** μτχ. παθ. παρακ. ἰσχνεμένος, ἐπὶ προσ. ἀμτβ. ἰσχναίνομαι, γίνομαι (ἰδ. ἐν τῷ ἐνεστ.) βαθμηδὸν ἰσχνός, ἀδυνατίζω, ἀχαμνεύω, ἀχαμναίνω βλ.λ. : **τὸ παιδὶ ὅσο πάει καὶ ἰσχνεύει, - μὲ τὴ δίαιτα ἴσχνεψε, - τὸν βλέπω κάμποσο ἰσχνεμένο·** || κ. μτφ. ἐπὶ περιουσίας : **ἴσχνεψαν τὰ εἰσοδήματά του·** **2)** μτβ. ὡς τὸ ἰσχναίνω βλ.λ.2) : **τὸν ἰσχνεύουν οἱ ἔγνοιες, - τὸν** ἴσχνεψαν **τὰ γεράματα.**

ἰσχνίδες Ἡσ. «ἄγκυραι ἰσχάδες· καὶ φιλήματος εἶδος».

ἰσχνογάστωρ-ορος (ὁ) κ. νεώτ. συνήθ. ἐπὶ ἵππων, ὁ ἔχων ἰσχνὴν γαστέρα : Τζέτζ.Ἐπιστ.81· **2)** νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων ὑμενοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **σφηκιδῶν.**

ἰσχνόγλωσσα (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν τῆς τάξεως τῶν **χειροπτέρων.**

ἰσχνόγλωσσος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **σταφυλινιδῶν.**

ἰσχνοεπής-οῦς-ές (ἔπος) μσν. ὁ ἰσχνὸς κατὰ τὸ λέγειν : Στουδ.Θεόδ.748.

ἰσχνοεπῶ-έω (ἔπος) μτγν. συζητῶ λεπτομερῶς τι, λεπτολογῶ **σοφιστικῶς** : Κύριλλ.3,996Α.

ἰσχνοκἄλἄμώδης-ους-ες (εἶδος) σχόλ. ἐπὶ ποταμοῦ, ὁ ἔχων ἰσχνόν, λεπτὸν κάλαμον : Εὐστ.Ἰλ. Σ 576 **εἰσὶ δέ τινες οἵ φασιν ὑφ' ἓν ῥοδανονδονακῆα, ἤγουν ἰσχνοκαλαμώδη.**

ἰσχνόκωλος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἰσχνὰ κῶλα, μέλη : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.7,16,15 **ἐπὶ τῶν κυρτῶν καὶ ἰσχνοκώλων.**

ἰσχνολέσχης (ὁ) (λέγω) μσν. λεπτολόγος, φλύαρος, σοφιστής : Πισίδ.Γ π.Σουΐδ. ἐν λ. ἐπιστάτης.

ἰσχνολογία (ἡ) μτγν. ἡ λεπτολογία, ἡ φλυαρία : Κύριλλ.Προοίμ. **εἰς** Ἀγγαῖον 627.

ἰσχνολόγος (ὁ) (λέγω) μτγν. ὁ λίαν λεπτολόγος, ὅθ. ὁ φλύαρος : Κύριλλ.Ἁγ.Τριάδ.1,413 **πικροὺς καὶ ἰσχνολόγους.**

ἰσχνολογῶ-έω (λόγος) μτγν. συζητῶ τι μετὰ λεπτομερείας, λίαν λεπτολογῶ, ὅθ. φλυαρῶ : Κύριλλ. Προοίμ. εἰς Ἀγγαῖον 627 **περιττὸν τὸ .. ἰσχνολογεῖν.**

ἰσχνόμηρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων **κολεοπτέρων** τῆς οἰκογ. **τῶν οἰδημηριδῶν.**

ἰσχνομυθία (ἡ) μτγν. ἡ ἰσχνολογία βλ.λ.· Ἡσ. «λεπτολογία» : Κύριλλ. κατ' Ἰουλ.110Α **διὰ πάσης ἰσχνομυθίας.**

ἰσχνομυθῶ-έω (μυθῶ) μτγν. ἰσχνολογῶ βλ.λ., λεπτολογῶ, φλυαρῶ· Ἡσ. ἐν λ.

ἰσχνοπάρειος-ον (παρειά) μτγν. ὁ ἔχων ἰσχνάς, ξηρὰς παρειάς : Πολυδ.4,143 **ἰσχνοπάρειος γραῦς.**

ἰσχνοποιός-όν (ποιῶ) μσν. ὁ καθιστῶν τινα ἰσχνόν, λεπτόν : Εὐστ.Πον.128,33 **νηστείας ἰσχνοποιοῦ.**

ἰσχνοποιῶ-έω (ποιῶ) μτγν. καθιστῶ τι ἰσχνόν : Ἑρμ.Τρισμ.37,21 **τὰ μὲν οὖν φύχοντα πάντα καὶ ἰσχνοποιοῦντα.**

ἰσχνόπους-οδος (ὁ,ἡ) σχόλ. ὁ ἔχων ἰσχνάς, λεπτὰς κνήμας : Σχόλ.Ὀδ.Ι 464 **ταναύποδα, ἰσχνόποδα.**

ἰσχνός-ή-όν κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ φύλλων, ὁ ξηρός, ὁ μαραμμένος, **ὁ** εὐτελής : Ἀριστφ.Ἀχ.469 **εἰς τὸ σπυρίδιον ἰσχνά μοι φυλλεῖα δός·** || ἐπὶ τυροῦ, ἀντίθ. χλωρός : Πολυδ.7,48· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ λιπόσαρκος, λεπτός, ἀδύνατος : Ἀριστφ. Πλ.561 **ἰσχνοὶ καὶ σφηκώδεις,** Πλάτ.Νόμ.665Ε **ἰσχνοὶ καὶ ἄσιτοι,** Παπαδ.Χριστ.Διηγ.11 **τὰ δὲ δύο ὀρφανὰ εἶχον καθαρὰ** ὑποκαμισάκια διὰ τὰ **ἰσχνὰ μέλη των·** πρβλ. Πλούτ.Λυκ.17 **ἰσχναὶ καὶ διάκενοι ἕξεις·** || **νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῶν** πρὸς θρέψιν συνήθ. λιπωδῶν, ἢ λιπαρῶν οὐσιῶν, ὁ ἔχων ὀλίγον πάχος, ἄπαχος : ἰσχνὸν **κρέας - γάλα·** **3)** μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ φωνῆς, ἀσθενής, ἄτονος, σιγανός, **ἀδύνατος**: Λουκ.Νιγρ.11 **ἰσχνὸν φθέγ-**

γεσθαι· ‖ νεώτ. **ἰσχνὰ μέσα** (ὀλίγα, ὄχι ἐπαρκῆ, πτωχά), ὁμ. **ἰσχνὴ περίθαλψις** (λίαν φειδωλή, ἀνεπαρκής)· ‖ κ. ἐπὶ σφυγμοῦ, ὁ μόλις ἀκουόμενος, ἀσθενής, ἀντίθ. ἁδρός : Γαλ.8,506· ‖ νεώτ. κατ' ἐπέκτ. ὁ μὴ πλούσιος, ὁ ἐστερημένος δυνάμεως ἢ παραγωγικότητος, ἐνδεής, πτωχός : **ἰσχνὸν βαλάντιον, - ἰσχνὴ φιλολογικὴ παραγωγή·** **4)** μτφ. ἐπὶ ὕφους, λεπτός, ξηρός, ἀπέριττος : Διον.'Αλ.Πομπ.2 **ἰσχνὸς χαρακτήρ.**

ἰσχνόσαρκος-ον (σάρξ) μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἰσχνὰς σάρκας, ὁ ἀδύνατος : 'Ιω. Εὐχαΐτης 1167Α.

ἰσχνοσκελής-οῦς-ές (σκέλος) μτγν. ὁ ἔχων ἰσχνά, λεπτὰ σκέλη : Διογ.Λ 5,1,Γαλ.6,327 **ἐπὶ τῶν ἰσχνοσκελῶν.**

ἰσχνοσύνθετος-ον μσν. ὁ ἰσχνῶς ἢ χαλαρῶς συντεθειμένος, πεπλεγμένος : Πισίδ.Γ 150.

ἰσχνόσωμος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. **τῶν σταφυλινιδῶν.**

ἰσχνότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. λεπτότης, ἀδυναμία, λιποσαρκία : 'Ιππ.'Αέρ.21 **ἰσχνότητα τῆς σαρκός,** 'Αριστλ.ΖΙ 581b,26 **περὶ τὴν τοῦ σώματος ἰσχνότητα καὶ παχύτητα·** **2)** νεώτ. μτφ. ἡ εὐτέλεια, ἡ ἔνδεια, πενιχρότης : **ἐπιστημονικὴ ἰσχνότης·** **3)** ἐπὶ ὕφους, ἁπλότης, λεπτότης, τὸ ἀπέριττον ἢ ἀκαλλώπιστον : Διον.'Αλ.'Αρχ.Ρητ.5,1 **ἰσχν- φράσεως·** πρβλ. ἰσχνὸς 3)· ‖ ἡ λεπτότης τῆς προσφορᾶς, ἀντίθ. πλατειασμός : Κόϊντ.1,5,32.

ἰσχνουργής-οῦς-ές (ἔργον) σχόλ. ὁ λεπτῶς εἰργασμένος, λεπτοδουλευμένος : Σχόλ.Σοφ.Τρ.64.

ἴσχνουρος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἀρθροπόδων τῆς οἰκογ. **τῶν ἀραχνιδῶν.**

ἰσχνοφωνία (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. -ίη λεπτή, ἀδύνατος, σιγαλὴ φωνή : 'Ιππ.'Επιδ.2,5,1,'Αριστλ.Πρ. 895a,16.

ἰσχνόφωνος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων ἰσχνήν, λεπτήν, σιγανὴν φωνήν : Γαλ.17(1),186, Πλούτ.'Ηθ.837Α, Πισίδ.Γ'Εξαήμ.1839 **ἰσχνόφωνος ἐξ ἀσιτίας·** ‖ κ. ἐπὶ ζῴων : 'Αντίγ.Καρ.6 (ἐπὶ τῶν περδίκων)· **2)** βατταριστής, φελλός, τραυλός : 'Ιππ.'Επιδ.1,19,'Ηρ.4,155 **παῖς ἰσχνόφωνος καὶ τραυλός,** ΔΠ'Εξ.4,10 **ἰσχνόφωνος καὶ βραδύγλωσσος·** **3)** ἐπὶ μετάλλων, ὁ ποιῶν ἰσχνόν, ἀσθενῆ ἦχον : Πλούτ.'Ηθ.721C **χρυσὸς καὶ λίθος ὑπὸ πληρότητος ἰσχνὰ καὶ δυσηχῆ·** **4)** μτφ. ἐπὶ τῆς φιλίας : Πλούτ.'Ηθ.89Β **ἡ φιλία ἰσχνόφωνος γέγονεν ἐν τῷ παρρησιάζεσθαι.**

ἰσχνοφωνῶ-έω μτγν. ἔχω λεπτήν, ἀδύνατον φωνήν : 'Επιφάν.2,291C **ἰσχνοφωνεῖ γὰρ πρὸς ταύτην καὶ ὑποστέλλεται ἡ γλῶσσα.**

ἰσχνοφώνως ἐπίρρ. μτγν. διὰ ἰσχνῆς, λεπτῆς φωνῆς : Ζώσ.'Αλχ.108Β.

ἰσχνῶ-όω καθιστῶ τι ἰσχνόν, ξηρόν, ξηραίνω : 'Αριστλ.Πρ.885a,19· **2)** ρηματ. π. ἴσχνωσις.

ἰσχνώδης-ους (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. **τῶν ἐλατεριδῶν.**

ἰσχνῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. -ά καθαρῶς, δηλῶς, ξηρῶς : Πολύβ.1,2,6 **ἰσχνῶς εἰπεῖν·** **2)** ἄνευ ἐξωτερικοῦ οἰδήματος : 'Ιππ.Κωακ.481.

ἴσχνωσις-εως (ἡ) (ἰσχνῶ) μτγν. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἰσχνῶ, ἡ ξηρασία, στέγνωμα : Σωρ.1,56 **ἴσχνωσις μαστῶν.**

ἰσχνωτικός-ή-όν ὁ δυνάμενος, ἐπιτήδειος νὰ ἰσχνάνῃ τι : Διοσκ.5,109 **ἰσχνωτικὴ δύναμις.**

ἰσχομένως (ἴσχω) ἐπίρρ. μετὰ κωλυμάτων, ἐμποδίων, ἀναχαιτισμένα : Πλάτ.Κρατ.415C **τὸ ἰσχομένως τε καὶ ἐμπαδιζομένως πορεύεσθαι.**

ἰσχουρία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐπίσχεσις τῶν οὔρων, δυσουρία· Γαλ.2,265 «**Ἰσχουρία** ἐστὶ παντελὴς τῶν οὔρων ἐπίσχεσις, κίνδυνον ἐπιφέρουσα» : Σωρ.2,26, 'Ηρόδ.'Ιατρ.π.'Ορειβ.10,37,16.

ἰσχουρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἰσχουρίαν, ὁ τῆς ἰσχουρίας : **ἰσχουρικὰ φάρμακα·** **2)** ἐπὶ προσ., ὁ πάσχων ἰσχουρίαν.

ἰσχουρῶ-έω μτγν. πάσχω ἐξ ἰσχουρίας : 'Αρετ. Χρον.Παθ.2,4, 'Ηρόδ.'Ιατρ.π.'Ορειβ.10,37,2 **ἀλγούντων καὶ ἰσχουρούντων.**

ἰσχόφωνος-ον δ.γρ. τοῦ ἰσχνόφωνος βλ.λ.

ἰσχόρησις-εως (ἡ) κ. ἰσχύρισις ὁ ἰσχυρισμός, ἡ πεποίθησις : 'Ιππ.26,19.

ἰσχυριείω ἐφετικὸν τοῦ ἰσχυρίζομαι, ἔχω ἔφεσιν, ἐπιθυμῶ νὰ διισχυρισθῶ : 'Ιππ.'Αρθρ.1, Γαλ. 18(1),309.

ἰσχυρίζομαι κ. νεώτ. κ. δημ., μέσ. ἀποθ. μέλλ. ἀττ. **ἰσχυριοῦμαι,** ἀόρ. **ἰσχυρισάμην,** κ. νεώτ. παθ. ἀόρ. **ἰσχυρίσθην,** καθιστῶ ἐμαυτὸν ἰσχυρόν, γίνομαι ἰσχυρός : Πλάτ.Γοργ.489C **ἐὰν συρφετὸς συλλεγῇ δούλων καὶ παντοδαπῶν ἀνθρώπων μηδενὸς ἀξίων πλὴν ἴσως τῷ σώματι ἰσχυρίσασθαι·** κ. παθ. : Ξεν.ΚΠ 6,4,18 **ἰσχυριζόμενος ὑφ' ἵππων σίδηρος·** **2)** δεικνύω τὴν ἰσχύν μου εἴς τινα : 'Αριστλ.ΗΝικ.1124b,23 **ὥσπερ εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ἰσχυρίζεσθαι·** ‖ ἐπὶ ἀθλητῶν, ἀγωνίζομαι περί τινος : ΑΙλ.ΖΙ 15,15 **ὑπὲρ ἄθλων μεγίστων ἰσχυριζόμενοι·** **3)** μτ. μτχ. ἢ μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. ἢ μτ. εἰδ. προτ. ἐπιμένω εἴς τι, ὑποστηρίζω μετ' ἐπιμονῆς γνώμην ἢ ἀπόφασιν, διατείνομαι : Θουκ.7,49 **ὁ μὲν Νικίας τοσαῦτα λέγων ἰσχυρίζετο,** Πλάτ.Γοργ.495Β, Πλάτ.Θεαίτ. 172Β **ἐθέλουσιν ἰσχυρίζεσθαι ὡς οὐκ ἔστι φύσει αὐτῶν οὐδὲν οὐσίαν ἑαυτοῦ ἔχον, - ἰσχυρίζομαι, ὅτι εἶναι ἀθῷος·** **4)** μτ. δοτ. ἐμπιστεύομαι εἴς τι, ἔχω πλήρη πεποίθησιν, ἐμμένω : 'Ηράκλειτ.114 **ξὺν νόῳ λέγοντας ἰσχυρίζεσθαι χρὴ τῷ ξυνῷ πάντων,** Λυσ.44,3, Δημ.901 **οὐκ ἰσχυρίζομαι τῷ νόμῳ·** ‖ κ. ἀπολ. : 'Αντιφ.5,76· **5)** ρηματ. π. ἰσχυριστέον, ἰσχυρικός, ἰσχυρισμός.

ἰσχυρικός-ή-όν τραχύς, ἐπίμονος : Πλάτ.Θεαίτ. 169Β **ἰσχυρικώτερος μέντοι ἐγὼ ἐκείνων.**

ἰσχυρίσκος (ὁ) ὑποκορ. τοῦ ἰσχυρός, μικρὸς ἰσχυρογνώμων : 'Αλεξ.1.

ἰσχυρισμός (ὁ) (ἰσχυρίζομαι) νεώτ. ἡ μετ' ἐπιμονῆς βεβαίωσις γεγονότος ἢ πληροφορίας τινός· ‖ νομ. διατύπωσις πρὸς ὑποστήριξιν, ἄρνησιν ἢ ἔνστασιν.

ἰσχυριστικός-ή-όν ἀρχ. λεξ. ὁ ἰσχυρογνώμων.

ἰσχυριστικῶς ἐπίρρ. μτγν. συνήθ.ἐν φρ. **ἰσχυριστικῶς ἔχω** ἰσχυρογνωμονῶ βλ.λ. : Γαλ.18(1),309.

ἰσχυρογνωμονῶ-έω (ἰσχυρογνώμων) μσν. εἶμαι ἰσχυρογνώμων : Εὐστ.Πόν.252,51, Παχυμ.Γ 'Ανδρόν.81C **ὅτι ἰσχυρογνωμονοίη καὶ μῶμον προστρίβεσθαι θέλοι τῇ ἐκκλησίᾳ.**

ἰσχυρογνωμοσύνη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐπιμονή, ἰδίως ἀδικαιολόγητος, εἰς γνώμην τινά: Φίλ.1,653, **ἰσχυρογνωμοσύνῃ κέχρηται,** 'Ιώσ.'Απ.1,22.

ἰσχυρογνώμων-ονος-ον (ἰσχυρός - γνώμη) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **-ονας** ὁ ἐπιμένων εἰς τὴν γνώμην του, ὁ πεισματάρης : 'Αριστλ.ΗΝικ.1151b,5, Διογ.Λ 2,25, Σέργ.Μακρ.3,259 **αὐθέκαστός τις καὶ ἰσχυρογνώμων καὶ προπετὴς γινόμενος·** ‖ κ. μτφ. : Φίλ.2,413 **ἰσχυρογνώμων λογισμός·** ἐπίρρ. νεώτ. **-ως.**

ἰσχυρόδετος-ον (δέω) σχόλ. ὁ ἰσχυρῶς, στερεὰ δεδεμένος : Σχόλ.Αἰσχ.Πρ.148.

ἰσχυροθώραξ-ᾶκος (ὁ,ἡ) ἀρχ. λεξ. ὁ ἔχων ἰσχυρόν, στερεὸν θώρακα : 'Ησ. ἐν λ. χαλκοχιτώνων.

ἰσχυροκάρδιος-ον ἀρχ. λεξ. ὁ ἔχων ἰσχυρὰν καρδίαν· 'Ησ.ἐν λ. τλήθυμος.

ἰσχυρόκερως-ωτος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακοστράκων τῆς τάξεως **τῶν ἀμφιπόδων.**

ἰσχυρόμαχος-ον μσν. ἐπὶ μάχης, ἡ πεισματωδῶς, ἐρρωμένως διεξαγομένη : ΚΜανασσ.27Ε **μάχας ἰσχυρομάχους.**

ἰσχυρόμυς-υος (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐκλειψάντων τρωκτικῶν θηλαστικῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἁπλοδοντοειδῶν**.

ἰσχυροπαθῶ-έω (πάθος) σχόλ. πάσχω δεινῶς, δεινοπαθῶ : Σχόλ.Ἄρατ.71.

ἰσχυροπαίκτης (ὁ) (παίζω) ὁ ἰσχυρός, καλὸς παίκτης : Ἐπιγρ. **Δημήτρις υἱὸς Δημητρίου ἰσχυροπαίκτου**.

ἰσχυροπλήκτης (ὁ) (πλήττω) ἀρχ. λεξ. ὁ πλήττων ἰσχυρῶς· Ἡσ. ἐν λ. διοπλήκταν.

ἰσχυροποίησις-εως (ἡ) (ἰσχυροποιῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἰσχυραποιῶ, **ἐνίσχυσις** : Κλήμ.Ἀλ.601, Ἀέτ.12,21 **ἰσχ- τῶν ἀσθενούντων μορίων**· **2**) γλωσσ. ἐπικύρωσις, ἐπιβεβαίωσις· || νεώτ. νομ. **ἰσχυροποίησις συμβάσεως** ἡ διὰ παρεπομένης συμφωνίας ἐξασφάλισις.

ἰσχυροποιός-όν (ποιῶ) μτγν. ὁ καθιστῶν τι ἰσχυρόν, ὁ δυναμωτικός : Σχόλ.Αἰσχ.Χο.415.

ἰσχυροποιῶ-έω (ποιῶ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. καθιστῶ τι ἰσχυρόν, ἐνισχύω, ἐνδυναμώνω : Πολύβ.28,17,7 ἰσχυροποιῶν . . **τὰς ἐπικρατείας τὰς Ἀντιγόνου**, Διόδ.Σ 17,65 **τὴν δύναμιν ἰσχυροποιῆσαι τῷ τε πλήθει καὶ ταῖς ἀρεταῖς τῶν ἡγεμόνων**· κ. παθ. : Διόδ.Σ 14,9 **τῆς δυναστείας ἰσχυροποιουμένης**· || ὁμ. ἀπολ. ἐπὶ λογικῶν ἐπιχειρημάτων: Κλήμ.Ἀλ.427, Σέργ.Μακρ.Σάθ.3,304 **προσεκυρώσατο ἰσχυροποιήσας κρατερῶς ὁ μονάρχης**· **2**) ρημοτ. π. ἰσχυροποίησις.

ἰσχῡροπότης (ὁ) ἀρχ. λεξ. ὁ πίνων ἰσχυρῶς, ὁ πίνων πολύ· Ἡσ. ἐν ζαπότης.

ἰσχυρόπους-ποδος (ὁ,ἡ) ἀρχ. λεξ. ὁ ἔχων ἰσχυροὺς πόδας· Ἡσ. ἐν λ. χαλκόποδας.

ἰσχυροπράγμων-ονος-ον μτγν. ὁ ἰσχυρά, μεγάλα ἔργα πράττων, ὁ κατορθώνων μεγάλας, ἀνδρείας πράξεις : Σχόλ.Ἰλ.Ε 403.

ἰσχυρόρριζος-ον (ῥίζα) ὁ ἔχων ἰσχυράς, στερεὰς ῥίζας : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,12,3.

ἰσχῡρός-ά-ό(ν) (ἰσχύς) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δημ. θηλ. -η, παραθ. **ἰσχυρότερος, -ότατος** ἐπὶ σωματικῆς δυνάμεως, ὁ ἔχων μεγάλην σωματικὴν δύναμιν, δυνατός, ρωμαλέος, ἀντίθ. ἀσθενής : Σοφ.Φιλ.945 **ὡς ἄνδρ' ἑλὼν ἰσχυρὸν ἐκ βίας μ' ἄγει**· || γεν. ὁ ἔχων ἰσχύν, κράτος, δύναμιν : Αἰσχ.Ἱκ.302 **ἄλοχος ἰσχυρὰ Διός**, Ἀριστφ.Πλ.946 **τοῦτον τὸν ἰσχυρὸν θεὸν ἐγὼ ποιήσω τήμερον δοῦναι δίκην**, Ξεν.Ἀθ.1,14 **ἰσχυροὶ ἐν ταῖς πόλεσιν**, Καισάρ. Δαπ.ἐν ΣάΒ.3,110 **ἰσχυρὸς κατὰ τὰ πολιτικὰ ἀνάμεσα εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς**· κ. συγκρ. : ΚΔ Ματθ. 3,11 **ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μού ἐστιν**· || **οἱ ἰσχυροὶ** ὡς οὐσ. οἱ διαθέτοντες μεγάλην κοινωνικὴν ἢ πολιτικὴν δύναμιν· || **ὁ** ἀποτελῶν σύνολον διαθέτον **μεγάλην δύναμιν** : **Ξεν.ΚΠ 7,1 ἰσχυρὰ φάλαγξ**, Βιζυην. Πύργος τῆς κόρης 367 **εἰρήνην χρυσῆν κι ἰσχυρὰν συμμαχίαν**, - **ἰσχυρὸς στρατός**· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ δύναμις, ἡ ἰσχύς : Θουκ.3,6 **οἱ πολὺ θᾶσσον παρῆσαν ὁρῶντες οὐδὲν ἰσχυρὸν ἀπὸ τῶν Λεσβίων**· κτ. πληθ. : αὐτ.3,111 **τὰ ἰσχυρότατα ἐλπιζόμενα μέλλεται** (οἱ δυνατώτατοι ἐπίκουροι, οὓς περιμένετε, βραδύνουσι καὶ δὲν ἔρχονται)· **2**) ἐπὶ πραγμάτων, ὁ ἔχων ὡς ἐκ τῆς κατασκευῆς του μεγάλην ἀντοχήν, ὁ ἀνθεκτικός : Ἀλκ.15,4 **ἰσχυρὸν βέλος**, - **ἰσχυρὸν σκάφος**· **3**) ἐπὶ χωρίων, θέσεων, ὁ ἀσφαλής, δυσάλωτος, ὀχυρός : Θουκ.4,9 **οὔτε γὰρ αὐτοὶ ἐλπίζοντές ποτε ναυσὶ κρατήσεσθαι οὐκ ἰσχυρόν**· κ. ὑπερθ. : Ἡρ.1,76 **ἡ δὲ Πτερίη ἐστὶ τῆς χώρης.. τὸ ἰσχυρότατον**· **4**) ἐπὶ τῆς γῆς, τραχύς, σκληρός : Αἰσχ.Πέρσ.310 **ἰσχυρὰν χθόνα**· **5**) ἐπὶ τροφῆς, ὁ δύσπεπτος, δυσκολοχώνευτος : Ἱππ.817C· **6**) ὁ ἔχων μεγάλην ἔντασιν, σφοδρός, βορύς, μέγας : Ἡρ.4,29 **ἐν δὲ τοῖσι ἰσχυροῖσι ψύχεσι**, Θουκ.2,49 **κατέβαινε εἰς τὰ στήθη ὁ πόνος μετὰ βηχὸς ἰσχυροῦ**, Πλάτ. Πολ.388Ε **ἰσχυρὸς γέλως**, ΚΔ Λουκ.15,14 **ἰσχυρὸς λιμός**, - **ἰσχυρὸς ἄνεμος** - **πυρετός**· || φρ. **τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου** (ἡ εἰς βάρος τοῦ δικαίου **ἐπιβολὴ** τῆς ἀτομικῆς θελήσεως διὰ τῆς βίας)· || **ὁ** αὐστηρός : Ἡρ.7,102 **νόμου ἰσχυροῦ**· || ὁμ. ἐν φρ. ὡς ἐπίρρ. **κατὰ ἰσχυρὸν** διὰ τῆς βίας : Ἡρ 4,201· || νεώτ. ὁ περιέχων συστατικόν τι εἰς μέγαν βαθμόν : **ἰσχυρὰ** δόσις φαρμάκου, - **ἰσχυρὰ διάλυσις ὀξέος**· **7**) νεώτ. κ. δημ. ὁ στηριζόμενος ἐπὶ σαθαρῶν δεδομένων, ὁ μὴ ἀνατρεπόμενος εὐχερῶς, ὁ σημαντικός, ἀκαταμάχητος : **ἰσχυρὸν ἐπιχείρημα**, - **ἰσχυροὶ λόγοι τὸν κωλύουν**· **8**) νεώτ. ὁ ἔχων νομικὴν ἰσχύν, κῦρος : **ἰσχυρὰ διαθήκη**· || ἐπὶ νόμου, ὁ ἐν ἰσχύϊ, ἐν ἐφαρμογῇ : **ἰσχυρὸς νόμος**.

ἰσχυροσώματος-ον σχόλ. ὁ ἔχων ἰσχυρὸν σῶμα, ρωμαλέος, δυνατός : Σχόλ.Ὀππ.Ἀλ.1,360.

ἰσχῡρότης-ότητος (ἡ) μτγν. ἡ ἰσχύς, δύναμις: Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,65 **οὐ ῥᾳδίαν οὖσαν αὐτὴν ἁλῶναι δι' ἰσχυρότητα**, Φίλ.1,128.

ἰσχῡρόφρων-ονος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων ἰσχυρὸν φρόνημα, ὁ γενναῖος : Δίων Κ ἀπ.43,25.

ἰσχυρόφωνος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἰσχυρὰν φωνήν: Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.6,10,10.

ἰσχυρόχρως-ωτος (ὁ,ἡ) (χρώς) σχόλ. ὁ ἔχων ἰσχυρόν, στερεὸν δέρμα, γλῶσσ. τοῦ ταλαύρινος : Σχόλ.Ἰλ.Ε 289.

ἰσχυρόψῡχος-ον ἀρχ. λεξ. ὁ ἔχων ἰσχυράν, γενναίαν ψυχήν, γενναιόψυχος, μεγαλόκαρδος : Ἡσ. ἐν λ. λάσιον κῆρ.

ἰσχυρῶ-όω (ἰσχύς) μτγν. κ. νεώτ. καθιστῶ τι ἰσχυρόν, ἰσχυροποιῶ, ἐνισχύω : ΠΔ Ἡσ.41,7 **ἰσχύρωσαν αὐτὰ ἐν ἥλοις**, Παπαδ.Χριστ.Διηγ.15 **ἰσχύρωσε τὸ ἄνοιγμα μὲ τὸ ἴδιον σῶμά του**.

ἰσχυρῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., συγκρ. **ἰσχυρότερον** κ. **ἰσχυροτέρως** μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως : Θουκ. 1,69 **ἰσχυρῶς ἐγκείσονται**· **2**) μτ. ἐπιθ. λίαν, καθ' ὑπερβολήν, δυνατά : Ἡρ.4,108 **πολλὸν γλαυκόν τε πᾶν ἰσχυρῶς ἐστὶ καὶ πυρρόν**, Ξεν.Ἀν.1,7,15 **διῶρυξ ἰσχυρῶς βαθεῖα**· κ. συγκρ. : Ἡρ.3,129 **ἰσχυροτέρως ἐστράφη**, Ξεν.ΚΠ 4,5,12 **ἰσχυρότερον ἔτι ἢ πρόσθεν τοῖς Μήδοις ἀπειλῶν**· || κ. ὑπερθ. ἐν ἀποκρίσεσι, **ἰσχυρότατά γε** βεβαιότατα : Ξεν.Οἰκ.1,15.

ἰσχύς-ύος (ἡ) (Fισχύς, πρβλ. Ἡσ. γισχύν, πιθ. συγγ. τῷ ἔχω—ἴσχω.) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ υ ἐν ταῖς δισυλλάβοις πτώσεσιν εἶναι μακρόν, πλὴν ἅπαξ π. Πινδ. (Ν 11,41) σωματικὴ δύναμις, εὐρωστία, ῥώμη : Ἡσίοδ.Θ 146 **ἰσχὺς τ' ἠδὲ βίη καὶ μηχαναὶ ἦσαν ἐπ' ἔργοις**, Πλάτ.Συμπ.190Β **ἦν οὖν τὴν ἰσχὺν δεινὰ καὶ τὴν ῥώμην** (τὰ ἀνδρόγυνα)· || ἐπὶ στρατοῦ, τὸ σύνολον τῆς δυνάμεως πρὸς ἐπίθεσιν ἢ πρὸς πίεσιν, κύκλωσιν, ἀπόκρουσιν τοῦ ἀντιπάλου (πρβλ. κατωτ. 5) : Θουκ.4,35 **κύκλωσιν χωρίου ἰσχύι οὐκ εἶχον**, - **οὐχὶ διὰ τῆς ἰσχύος, ἀλλὰ δι' εὐφυοῦς στρατηγήματος κατήγαγε τὴν νίκην**· || ὁμ. ἐν τῇ τακτικῇ πολέμου, τὸ σύνολον τοῦ στρατεύματος, ἡ στρατιωτικὴ δύναμις : Ξεν.ΚΠ 1,4,19 **ἡμῖν δ' οὔπω ἡ ἰσχὺς πάρεστιν**· || γεν. ἡ ὑλικὴ δύναμις : Σοφ.Φιλ.104 **ἔχει τι δεινὸν ἰσχύος θράσος**, Βἰ.Ἀλεξ.2965 **ἔγνων γὰρ τοῦτον φρόνησιν, ἰσχὺν καὶ χαρακτῆρα**, - **ἡ ἰσχὺς πτοεῖ τοὺς ἀδυνάτους**· || κ. μτ. γεν. κτητ. Σοφ.ΟΚ 610 **φθίνει μὲν ἰσχὺς γῆς, φθίνει δὲ σώματος** (ἡ ἀκμή, ἡ ἀποδοτικότης τῆς γῆς), Πλάτ.Νόμ.744C **κατὰ σωμάτων ἰσχῦς καὶ εὐμορφίας**, ΚΔ Μᾶρκ.12,30 **ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου**· **2**) κ. νεώτ. ἡ ἐξουσία, τὸ κράτος ὅπερ ἔχει τις, ἡ δύναμις ἐπιβολῆς : Αἰσχ.Ἑπτ.226 **θεοῦ δ' ἔτ' ἰσχὺς καθυπερτέρα**, Θουκ.2,97 **ὥστε ἐπὶ μέγα ἡ βασιλεία ἦλθεν ἰσχύος**, ΚΔ Ἀπ.7,12 **ἡ τιμὴ καὶ**

ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τῷ θεῷ ἡμῶν, - ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου - τῆς κυβερνήσεως, φρ. ὡς ἔμβλημα τῆς β' ἑλλ. δυναστείας ἰσχύς μου ἡ ἀγάπη τοῦ λαοῦ· 3) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐπιβολή, ἐπίδρασις, ῥοπὴ ἣν ἀσκεῖ τις ἤ τι ἐπί τινος, συνήθ. νεώτ. κ. δημ. μτ. ἐπιθ. μεγεθυντ. ἢ ἐλαττ. κ. μτ. ἐμπροθ. διορισμ.: Θουκ.4,65 εὐπραγία αὐτοῖς ὑποτιθεῖσα ἰσχὺν τῆς ἐλπίδος, - ἔχει μεγάλην ἰσχὺν παρὰ τῇ κυβερνήσει - εἰς τὸ συμβούλιον τῆς ἑταιρείας - ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ, - τὸ χρῆμα ἔχει ἰσχύ(ν)· 4) μτγν., νεώτ. κ. δημ. νομικὸν ἢ πρακτικὸν κῦρος, ἐγκυρότης : Πάπ. τοῦτο ἄκυρον εἶναι καὶ μηδεμίαν ἰσχὺν ἔχειν, - νόμος μὴ δημοσιευθεὶς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἔχει ἰσχύν, - συναλλαγματικὴ ἀδιαμαρτύρητος δὲν ἔχει ἰσχὺν διὰ τὸν ἐκδότην· 5) ἡ ὑλικὴ βία, ἰδ. ἡ ἕνεκα ὑπεροχῆς δυνάμεως ἀσκουμένη κατ' ἄλλου, ἀντίθ. δόλος : Αἰσχ.Πρ.212 οὐ κατ' ἰσχὺν οὐδὲ πρὸς τὸ κρατερόν, Θουκ.3,62 κατέχοντες ἰσχύϊ τὸ πλῆθος, Πλάτ.Πρωτ.338Β εἴ τι ἰσχύϊ πράττεται, ἰσχυρῶς πράττεται· 6) ἡ κινοῦσα, ἡ κινητήριος δύναμις : Ἀριστλ.Φυσ.250a,6 ὁμοίως δὴ ἔχουσι καὶ ἀνάλογον ἡ ἰσχὺς πρὸς τὸ βάρος, αὐτ.Οὐρ.275b,20· || νεώτ. φυσ. ἡ ἐν τῇ μονάδι τοῦ χρόνου ἀναπτυσσομένη ἐνέργεια : μονάδες ἰσχύος εἶναι ὁ ἵππος ἢ ἀτμόϊππος, τὸ βὰτ καὶ τὸ κιλοβάτ· 7) εἰδ. ἐπὶ φιλολογικῆς κριτικῆς, εὔρωστος ἔκφρασις, ἔντονον ὕφος : Διον.Ἁλ.Πομπ.3.

Ἴσχῦσις-εως (ἡ) (ἰσχύω) μτγν. ἐνίσχυσις, ἐνδυνάμωσις, δύναμις : Φίλ.1,354.

ἰσχῦτήριος-α-ον ὁ ἐνισχύων, ὁ δυναμωτικός : Ἱππ.416,38 τοῖσι σιτίοισι ἰσχυτηρίοισι χρῆσθαι.

ἰσχύω (ἰσχύς) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. εἶμαι ἰσχυρὸς κατὰ τὸ σῶμα, δυνατός, ῥωμαλέος : Σοφ.Τρ. 234 ἰσχύοντά τε καὶ ζῶντα καὶ θάλλοντα, Ξεν. ΚΠ 6,1,24 ὅπως ὑγιαίνοιεν καὶ ἰσχύοιεν· || ἀναφ. πρὸς νόσον, ἀναλαμβάνω δυνάμεις, συνέρχομαι ἐξ ἀσθενείας, ἀναρρώννυω : Ξεν.Ἑλλ.6,4,18 ἰσχύειν ἐκ νόσου· 2) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἔχω ἰσχὺν βλ. λ.3), δύναμιν, ῥοπήν, ἐπίδρασιν, ἐπιβολήν : Αἰσχ. Πρ.510 μηδὲν μεῖον ἰσχύσειν Διός, Σοφ.Αἴ.502 ὃς μέγιστον ἴσχυσε στρατοῦ, Θουκ.1,143 ὅθεν ἰσχύομεν, Δημ.20 ὅταν δ' ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας τις ὥσπερ οὗτος ἰσχύσῃ, - δὲν ἰσχύει παρὰ τῇ κυβερνήσει· || μσν., νεώτ. κ. δημ. δύναμαι, κατορθώνω, μπορῶ : Βί.Ἀλεξ.3530 πλεῖστοι δὲ τοῦτον βάρβαροι διώκοντες μεθ' ἵππων καταλαβεῖν οὐκ ἴσχυσαν, - δὲν ἴσχυσαν τὰ δάκρυά της νὰ τὸν μαλάξουν· || κ. ἐμπροθ. 1- παρά τινι ἔχω δύναμιν, ἀσκῶ ἐπιρροὴν παρά τινι, ἐπιδρῶ : Δημ. 990 ἰσχύειν πλέον παρ' ὑμῖν, - ἰσχύει παρὰ τῷ ὑπουργῷ - παρὰ τῷ νομάρχῃ· || γεν. οὐχὶ ἐπὶ προσ., ἐπικρατῶ, ἐπιβάλλομαι : Αἰσχ.Εὐμ.621 ὅρκος γὰρ οὔ τι Ζηνὸς ἰσχύει πλέον, Δημ.483 τὸ δίκαιον ἐν πᾶσιν ἰσχύει, Πρόδρ.2,445 οὐ γὰρ ἰσχύει τὸ λοιπὸν ἀλήθεια πολλάκις· || ἀπροσ. : Δημ. 416 ἃ γὰρ ὥρισω σὺ δίκαια, . . ταῦτά δήπου ταῦτα καὶ κατὰ σοῦ προσήκει τοῖς ἄλλοις ἰσχύειν· || π. μτ. ἀπαρφ. : Δημ.214 τὸ μὲν καιρόν ποτ' ἰσχύειν καὶ ἄνευ τοῦ δικαίου τὸ συμφέρον πράττειν, Πλούτ.Πομπ.58 Κουρίων ὅμως ἴσχυσε μετὰ Ἀντωνίου καὶ Πείσωνος ἐξελέγξαι τὴν σύγκλητον· 3) νεώτ. κ. δημ. διατελῶ ἐν ἰσχύϊ, εἶμαι ἐν ἐφαρμογῇ, ἔχω νομικὸν ἢ πρακτικὸν κῦρος : δὲν ἰσχύει ὁ νόμος περὶ αἰσχροκερδείας, - αἱ προσκλήσεις τῶν δημοσίων θεαμάτων δὲν ἰσχύουν κατὰ τὰς Κυριακάς· 4) εἶμαι ἰσοδύναμος πρός τι, ἀξίζω : Ἰώσ.ΑΙ 14,7,1 ἡ μνᾶ ἰσχύει λίτρας δύο καὶ ἥμισυ (πιθ. ἴσχει), Πάπ. νομὴ ἄδικος οὐδὲν ἰσχύει· 5) μτβ. εἰδ. συμπυκνῶ : ΠΔ Σοφ.Σειρ.43,15 ἴσχυσε νεφέλας καὶ διεθρύβησαν λίθοι χαλάζης· 6) ὁμ. μτβ. ἐνισχύω, ἐνδυναμώνω τι : ΠΔΣοφ.Σαλ.16,20 ἕτοιμον ἄρτον αὐτοῖς . . πᾶσαν ἡδονὴν ἰσχύοντα· 7) μτγν. ἀστρολ. ἐπὶ ἀστέρων, ὁ εὑρισκόμενος εἰς πρωτεύουσαν, κυρίαρχον θέσιν : Σεραπ. ἐν Κατ.Ἀστρλ. Κ 8(4),226 ἰσχύοντες ἀστέρες· 8) ῥηματ. π. ἴσχυσις, ἰσχυτήριος.

Ἴσχω, ἐκτετ. τ.τοῦ ἔχω ἀπαντῶν μ. ἐν ἐνεστ. κ. παρατ., ἐπ. ἀπαρ. ἰσχέμεναι κ. ἰσχέμεν, κρατῶ, κωλύω, ἐμποδίζω, βαστῶ : Ἰλ.Ε 812 ἤ νύ σέ που δέος ἴσχει, Ὀδ.Δ 558 Καλυψοῦς ἡ μιν ἀνάγκῃ ἴσχει, Ἡσίοδ.Θ 687 Ζεὺς ἴσχεν ἑὸν μένος, Ἡρ.3,77 ἴσχον βουλομένους τοὺς ἑπτὰ ἐς τὸ πρόσω παριέναι, Ἀριστφ.Σφ.1264 μηδὲν ἡμᾶς ἰσχέτω· || ὁμ. μτ. αἰτ. κ. γεν. : Εὐρ.Ἑλ.1656 ἀλλ' ἴσχε μὲν σῆς συγγόνου . . ξίφος (μὴ φονεύσῃς αὐτήν), Πλάτ. Κρατ.416Β τὸ γὰρ ἐμποδίζον καὶ ἴσχον τῆς ῥοῆς τὰ ὄντα· || τὸ οὐδ. μτχ. ὡς οὐσ. τὸ κωλῦον, τὸ ἐμπόδιον : Ξεν.Ἀν.6,3,13 θαυμάσας ὅ τι τὸ ἴσχον εἴη τὴν πορείαν· || κ. παθ. ἐμποδίζομαι, ἀναχαιτίζομαι : Γαλ.Χρ.Μορ.15,3· 2) ἀμτβ. κρατῶ ἐμαυτόν, συνήθ. ἐν τῷ β' ἑν. προστ. ἐνεστ. ἴσχε κράτησον σεαυτόν, στάσου : Αἰσχ.Χο.1052 ἴσχε, μὴ φοβοῦ, νικῶν πολύ· || π. Ὁμ. εὔχρ. τὸ μέσ. κρατῶ, συγκρατῶ που ἐμαυτόν, στέκομαι καὶ δὲν φεύγω : Ὀδ.Ω 54 ἴσχεσθ' Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε· || μένω ἥσυχος, σιωπῶ : Ἰλ.Α 214 σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν, Ὀδ.Λ 251 καὶ ἴσχεο μηδ' ὀνομήνῃς· || μτ. γεν. κρατῶ ἐμαυτὸν ἀπό τινος, ἀφίσταμαι, ἀπομακρύνομαι : Ὀδ.Σ 347 λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος· || κ. ἀπροσ. : Ξεν.Ἀν.6,3,9 ἴσχετο ἐν τούτῳ (ἐσταμάτησε ἐδῶ ἡ διαπραγμάτευσις, δὲν ἐτελείωσε)· 3) ἐπὶ πλοίων, ἀγκυροβολῶ : Θουκ.7,35 ἴσχοντες πρὸς ταῖς πόλεσι· 4) ἐπὶ ποταμῶν, ἐλαττοῦμαι, ὀλιγοστεύω : Ἀρρ. Ἀν.5,9 χειμῶνος δὲ ἔμπαλιν ἴσχουσιν· 5) κρατῶ στερεῶς, σφιχτά : Ἰλ.Ψ 762 (κανόνα) ἀγχόθι δ' ἴσχει στήθεος, Σοφ.Αἴ.575 ἴσχε διὰ πολυρράφου στρέφων πόρπακος· || κ. μτφ. φυλάττω, διατηρῶ : Σοφ.Τρ.178 εὐφημίαν νῦν ἴσχ' (εὐφήμει), Πλάτ.Θεαίτ.198Α ἐπιστήμην λαβόντα ἴσχειν· πρβλ.Σοφ.Φιλ.853 εἰ ταύταν τούτῳ γνώμαν ἴσχεις (ἐὰν ἐξακολουθῇς νὰ ἔχῃς ταύτην τὴν γνώμην περὶ τούτου τοῦ ἀνδρός)· || ἐπὶ ἐξωτερικῆς ἐπιδράσεως, κατέχω, κρατῶ : Ἱππ.Γυν.Φύσ.14 ὀδύνη ἴσχει τὴν γαστέρα, Σοφ.Αἴ.256 τὸν οἶσ' ἄπλατος ἴσχει· κ.παθ.: Ἰσοκρ.19,11 φθόῃ ἴσχεσθαι (δ.γρ.)· 6) μεθ' Ὅμ. ὡς τὸ ἔχω, ἔχω ὑπὸ τὴν κατοχήν μου, κατέχω τι ὡς κτῆμά μου : Ἡρ.3,39 ἴσχων δὲ ξενίην Ἀμάσι τῷ Αἰγύπτου βασιλέϊ συνεθήκατο (δ.γρ.), Θουκ.3,58· || ἔχω γυναῖκά τινα σύζυγον, νυμφεύομαι : Ἡρ.5,92b ταύτην . . ἴσχει Ἠετίων· || κ. μτ. διπλῆς αἰτ. : Σοφ.Αἴ.1301 ἴσχει ξύνευνον μητέρα· 7) εἰδ. ἐπὶ γυναικῶν, κυοφορῶ, ἐγκυμονῶ : Ἱππ.Ἐπιδ.2,2,10 ἐν γαστρὶ ἴσχειν· 8) μτφ. ἐν φρεσὶ κρατῶ, συγκρατῶ ἐν νῷ : Σοφ.Αἴ. 520 ἴσχε κἀμοῦ μνῆστιν (ἔχε καὶ ἐμὲ εἰς τὴν μνήμην σου), Σοφ.ΟΚ 584 λῆστιν ἴσχεις (ἐπιλανθάνει, λησμονεῖς), Σοφ.Ἠλ.214 γνώμην ἴσχειν (γνῶναι)· 9) ἐπιφέρω, προκαλῶ : Πίνδ.Π 11,29 φθόνον ἴσχει ὄλβος· 10) εἶμαι ἐπιδεκτικὸς θεραπείας : Ἱππ.Ἀφ.5,7 μετάστασιν ἴσχειν· 11) εἶμαι ἰσοδύναμος πρός τι, ἀξίζω : Πολύβ.5,26,13 (ἀμφ. γρ. ἀντὶ ἰσχύουσι), Ἰώσ.ΑΙ 14,7,1· πρβλ. ἰσχύω· 12) ἀμτβ. μτ. ἐπιρρ. ὡς τὸ ἔχω, διάκειμαι, εὑρίσκομαι εἴς τινα κατάστασιν : Θουκ.7,50 τοῖς πᾶσι χαλεπώτερον ἴσχοντα, Πλάτ.Πολιτ.307Ε ἀπολέμως ἴσχοντες· 13) ῥηματ. π. ἰσχάνω, ἰσχανάω· ὑπισχνοῦμαι, ἰσχύς. Ἐκ ῥίζ. σεχ—, ἔχω, σισέχ - ω—σίσχω—ἴσχω· πρβλ. καὶ ἔχω.

ἰσῶ-όω κ. νεώτ., δημ. ἰσώνω καθιστῶ τι ἴσον πρὸς ἄλλο τι, ἐξισῶ : Σοφ.Ἠλ.686 δρόμου δ' ἰσώσας τἀφέσει τὰ τέρματα, Ἀριστφ.Σφ.565

ἕως ἀνιῶν ἂν ἰσώσῃ τοῖσιν ἐμοῖσιν· || κ. παθ. γίνομαι ἴσος, ὅμοιος πρός τινα : Σοφ.ΟΤ 31 θεοῖσι μὲν νῦν οὐκ ἰσούμενόν σ'.. κρίνοντες, Πλάτ. Φαῖδρ.239Α οὔτε κρείττω οὔτ' ἰσούμενον ἑκὼν ἐραστὴς παιδικὰ ἀνέξεται· || κ. μέσ. ἐξισῶ ἐμαυτὸν πρός τινα : Ὀδ.Η 212 τοῖσίν κεν ἐν ἄλγεσιν ἰσωσαίμην· πρβλ. Ἡσίοδ.Α 263 πᾶσαι δὲ (αἱ κῆρες) ἀμφ' ἑνὶ φωτὶ μάχην ἔθεντο.. ἐν δ' ὄνυχας χεῖράς τε.. ἰσώσαντο (ἐπολεμοῦσαν ὁ ἕνας κατὰ τοῦ ἄλλου ἐπίσης μὲ τὰ νύχια καὶ τοὺς γρόνθους)· **2)** νεώτ. κ. δημ. καθιστῶ τι ὁμαλόν, ἰσοπεδῶ, ἰσάζω· **3)** ρηματ. π. ἴσωσις, ἴσωμα.

ἴσωμα-ατος (τὸ) (ἰσῶ) νεώτ., δημ. κ. ἴσιωμα βλ.λ. ἐπίπεδος χῶρος, ἐπιφάνεια.

ἰσωμάδα (ἡ) δημ. κ. ἰσιωμάδα ἴση, ἐπίπεδος ἐπιφάνεια : Κορ.Ἄτ.4,186.

ἰσωνία (ἡ) (ὠνή) ἴση τιμή, ἀγορά, ἰσοτιμία : Ἀριστφ.Εἰρ.1227 αἶρέ μοι τοῦτόν γε τῆς ἰσωνίας.

ἰσωνυμία (ἡ) (ὄνομα) μτγν. ταυτότης ὀνόματος, τὸ ἴδιον ὄνομα μὲ ἄλλον: Ἀπολλ.Δυσκ.Ἀντων.26C.

ἰσώνυμος-ον (ὄνομα) μτ. γεν. ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ ὄνομα πρὸς ἄλλον : Πίνδ.Ο 9,64 καλεῖν τινα ἰσώνυμον ἔμμεν μάτρωος, Νίκ.Θηρ.678 ἠελίοιο τροπαῖς ἰσώνυμον ἔρνος.

ἴσως ἐπίρρ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., λακ. Fίὼρ, ὑπερθ. ἰσαίτατα ἐξ ἴσου, καθ' ὅμοιον τρόπον, ὁμοίως : Σοφ.Φιλ.758 ἥκει γὰρ αὕτη διὰ χρόνου πλάνοις ἴσως ὡς ἐξεπλήσθη, Πλάτ.Νόμ.805Α ἴσως ἀσκεῖται· κ. ὑπερθ. : αὐτ.Νόμ.744C τὰς τιμὰς καὶ τὰς ἀρχὰς ὡς ἰσαίτατα ἀπολαμβάνοντες· **2)** ἰσάκις, εἰς ἴσα μέρη, ἐξ ἴσου, ἴσια : Ἀριστλ.Πολιτ.1283b,40 τὸ δ' ὀρθὸν ληπτέον ἴσως, Πολύβ.3,76,12 διαδοὺς δὲ τὴν λείαν ἴσως τοῖς στρατιώταις· || μετ' ἰσότητος, ἐν ἰσότητι, ἀναλόγως, δικαίως : Δημ.59 οὔτε συμφόρως οὔτ' ἴσως καλῶς προεῖσθε Φωκέας, Διον.Ἀλ.Ρωμ. 10,40 μηδὲν ἴσως καὶ δικαίως φρονοῦντας· **3)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. δηλωτικὸν δισταγμοῦ, ἀπορίας, πιθανότητος = πιθανόν, δυνατόν, ἐνδεχομένως, μπορεῖ : Ἡρ.6,124 ἴσως τι ἐπιμεμφόμενοι Ἀθηναίων τῷ δήμῳ προεδίδοσαν τὴν πατρίδα, Πλάτ.Νόμ.965C οὐκ ἴσως, ἀλλ' ὄντως, Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,95 καὶ μάλιστα ἴσως πέραν τοῦ δέοντος γέγονε, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 80,20 ἴσως νὰ σβήσῃ τοὺς λύχνους νὰ ἰδῇ πάλε τὰ ὄνειρά του· || π. Ἀττ. μτ. τοῦ ἂν ἢ τάχ' ἄν : Σοφ.ΑΪ.691 ὑμᾶς δ' ἃ φράζω δρᾶτε, καὶ τάχ' ἄν μ' ἴσως πύθοισθε.. σεσωσμένον· || νεώτ. κ. δημ. κ. μτ. τοῦ ὑποθετικοῦ ἂν κ. ἐνίοτε μτ. τοῦ χρονικοῦ ὅταν πρὸς δήλωσιν ἐνδεχομένης πραγματοποιήσεως τῆς ὑποθέσεως : ἂν ἴσως ἔλθῃ, τοῦ τὸ λέγω, - ὅταν ἴσως παρουσιασθῇ ἔλλειψις, θὰ σὲ προσλάβω· || π. Ἀττ. ἐν χρ. κ. πρὸς μετριόφρονα τροποποίησιν ἢ μετρίασιν ἰσχυρισμοῦ τινος : Σοφ.ΟΚ 661 κείνοις δ' ἴσως κεἰ δείν' ἐπερρώσθη λέγειν τῆς σῆς ἀγωγῆς, Πλάτ. Φαίδ.61C· **4)** μτ. ἀριθμῶν, σχεδόν, περίπου : Ἀριστφ.Πλ.1058 ἔχει γὰρ τρεῖς ἴσως ἢ τέτταρας, Δομάξ.3,2 ἐτῶν ἴσως.. ἑπτακαίδεκα.

ἴσωσις-εως (ἡ) (ἰσῶ) γλωσσ. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἰσῶ βλ.λ., ἡ ἐξίσωσις.

ἰτακολουμίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. εἶδ. ἐπὶ πετρωμάτων, πέτρωμα προσομοιάζον τὸν μαρμαρυγιακὸν σχιστόλιθον καὶ συνιστάμενον ἐκ φύλλων μορμορυγίου καὶ κόκκων χαλαζίου.

ἴταλα Ἡσ. «ἱστία εἰς ἃ τοὺς ἱστοὺς διατείνουσιν».

ἰταλιάζω ἀρχ. λεξ., μέλλ. -αξῶ διατρίβω ἐν Ἰταλίᾳ Ἡσ. «ἰταλιαξεῖν, ἐν Ἰταλίᾳ διατρίψειν».

Ἰταλιάνος (ὁ) δημ., θηλ. -α ὁ Ἰταλός.

Ἰταλίδης (ὁ) ποι. ὁ Ἰταλιώτης : Λεωνίδ.Ταρ. ΑΠ 9,344.

ἰταλίζω νεώτ. κ. δημ. μιμοῦμαι τὴν γλῶσσαν, τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τῶν Ἰταλῶν· **2)** διάκειμαι εὐμενῶς πρὸς τοὺς Ἰταλούς, φρονῶ τὰ τῶν Ἰταλῶν· **3)** ρηματ. π. ἰταλισμός.

ἰταλικός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., θηλ. κ. Ἰταλίς ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Ἰταλοὺς ἢ τὴν Ἰταλίαν, ὡς καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς προερχόμενος : Πλάτ.Νόμ.659Β ὁ Σικελικός τε καὶ Ἰταλικὸς νόμος, ΑΠ 7,373 ἡ Ἰταλὶς ὠκυμόρους ἀμφεκάλυψε κόνις, - Ἰταλικὴ λογοτεχνία· || Ἰταλικαὶ γλῶσσαι μία τῶν κυρίων οἰκογενειῶν τῆς Ἰνδοευρωπαϊκῆς ὁμογλωσσίας· || τὸ θηλ. Ἰταλική κ. ὁ πληθ. τοῦ οὐδ. Ἰταλικά ὡς οὐσ. ἡ Ἰταλικὴ γλῶσσα.

Ἰταλίς-ίδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. -ίδα θηλ. τοῦ Ἰταλὸς βλ.λ.· || ἑτερ. θηλ. τοῦ ἰταλικός· ΑΠ 7,373.

ἰταλισμός (ὁ) νεώτ. ἡ διάθεσις τοῦ ἰταλίζειν, τὸ νὰ μιμῆταί τις τοὺς Ἰταλοὺς ἢ τὸ νὰ εἶναι μὲ τὸ μέρος των· πρβλ. ἰταλίζω.

ἰταλιστί ἐπίρρ. νεώτ. εἰς ἰταλικὴν γλῶσσαν.

ἰταλίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. λάβα χρώματος κιτρινωποῦ ἕως λευκοῦ.

Ἰταλιώτης (ὁ) Ἕλλην κάτοικος τῆς Ἰταλίας : Θουκ.6,44 ὅ τι ἂν καὶ τοῖς ἄλλοις Ἰταλιώταις ξυνδοκῇ.

Ἰταλιωτικός-ή-όν, θηλ. Ἰταλιῶτις ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Ἰταλιώτας : Πλάτ.Ἐπιστ. 326Β Ἰταλιωτικῶν τε καὶ Συρακουσίων τραπεζῶν πλήρης, Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.15 μεταξὺ τῶν Ἀττικῶν ὀνομάτων τὰ Ἰταλιωτικὰ ταῦτα ἐγκεῖσθαι.

Ἰταλιῶτις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ Ἰταλιωτικὸς βλ.λ. : Θουκ.8,61 (νῆες) Ἰταλιώτιδες καὶ Σικελικαί τινες, Στράβ.5,4,4.

ἰταλοαυστριακός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Ἰταλοὺς ἅμα καὶ τοὺς Αὐστριακούς, ἢ τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Αὐστρίαν : ἰταλοαυστριακὸς πόλεμος.

Ἰταλόθεν ἐπίρρ. ἐξ Ἰταλίας : Χρησμ.Σιβ.4,519.

ἰταλομάθεια (ἡ) νεώτ. ἡ ἀρτία γνῶσις τῆς ἰταλικῆς γλώσσης.

ἰταλομαθής-οῦς-ές νεώτ. ὁ κάτοχος, ὁ γνώστης τῆς ἰταλικῆς γλώσσης.

ἰταλομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὑπερβολικῶς, μέχρι μανίας ἀγαπῶν ἢ θαυμάζων ἢ μιμούμενος τοὺς Ἰταλοὺς ἢ ἄνευ λόγου μεταχειριζόμενος τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν ἢ ἰταλικὰς λέξεις καὶ φράσεις.

ἰταλομανία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἰταλομανοῦς.

Ἰτᾰλός (ὁ) (1) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. Ἰταλιάνος, θηλ. Ἰταλίς ὁ αὐτόχθων κάτοικος τῆς Ἰταλίας· πρβλ. Ἰταλιώτης : Στράβ.5,1,1 τοὺς πρώτους ὀνομασθέντας Ἰταλούς· || νεώτ. ὁ ἔχων ἰταλικὴν ἐθνικότητα ἢ καταγωγήν· **2)** ὡς ἐπίθ. ὁ ἰταλικός : Κριναγ. ἐν ΑΠ 7,741 Ἰταλὸς αἰχμητής.

ἰτᾰλός (ὁ) (2) μτγν. ὁ ταῦρος : Δίων Κ ἀπ.4,2· πρβλ. Τίμαι.Λεξ.12.

ἰταλοτουρκικός ή όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Ἰταλοὺς ἅμα καὶ Τούρκους, ἢ τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Τουρκίαν : ἰταλοτουρκικὸς πόλεμος, - ἰταλοτουρκικὴ συνθήκη.

ἰταλοφιλία (ἡ) νεώτ. ἡ πρὸς τοὺς Ἰταλοὺς ἢ τὴν Ἰταλίαν φιλία, ἀγάπη.

ἰταλόφιλος-ον νεώτ. φίλος τῶν Ἰταλῶν ἢ τῆς Ἰταλίας.

ἰταλοφοβία (ἡ) νεώτ. ὁ ἀπὸ τῶν Ἰταλῶν φόβος, ἡ πρὸς τοὺς Ἰταλοὺς ὑποψία, ἡ ἀποστροφὴ πρὸς τὴν πολιτικὴν τῶν Γάλλων.

ἰταλόφοβος-ον νεώτ. ὁ φοβούμενος τοὺς Ἰταλούς, ὁ ὑποπτευόμενος τὴν ἰταλικὴν πολιτικήν.

ἰτᾰμεύομαι (ἰταμός) μτγν. ἀποθ. φέρομαι ἰταμῶς, ὡς αὐθάδης, θρασέως ἀναισχύντως : Ἰουλ. Λόγ.7,210C, Ἰω.Χρυσ.2,582.

ἰτᾰμία (ἡ) μτγν. ἡ ἰταμότης : ΠΔ Ἱερ.29,16 ἰταμία καρδίας κατέλυσε τρυμαλιᾶς πετρῶν.

ἰταμός-ή-όν (εἶμι, ἴτης) κ. νεώτ. ὁρμητικός, σπεύδων, τολμηρός : Ἀριστφ.Βάτρ.1291 ἰταμαῖς κυσίν, Νικόλ.Κωμ.1,28· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ ἰταμότης, τολμηρότης : Πλούτ.Ρωμ.7 ἐνορῶν δὲ τῷ προσώπῳ τὸ θαρραλέον καὶ ἰταμὸν τῆς ψυχῆς· 2) κ. νεώτ. συνεκδ. ὁ ἔχων προκλητικὸν ὕφος, αὐθάδης, θρασύς, ἀναίσχυντος : Δημ.777 ἰταμὸν καὶ τολμηρὸν ἡ πονηρία, Μέν.Ἐπιτρ.311 ἀναιδὴς καὶ ἰταμός, - ἰταμὸν βλέμμα· κ. συγκρ. : Πλούτ.Ἠθ.1041Α πρὸς λόγους ἰταμώτερος· κ. ὑπερθ. : Λουκ.Ἰκαρ.30 ὃς ἂν μεγαλοφωνότατός τε ᾖ καὶ ἰταμώτατος· || κ. νεώτ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. αὐθάδεια, θρασύτης· 4) νεώτ. βοταν. τὸ φυτὸν τάξος ἢ ραγοφόρος.

ἰταμότης-ότητος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἰταμοῦ βλ.λ.1), τόλμη, θάρρος : Πλάτ.Πολιτ.311Α δριμύτητος δὲ καί τινος ἰταμότητος ὀξείας καὶ πρακτικῆς ἐνδεῖται· 2) κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἰταμοῦ βλ.λ.2), θρασύτης, ἀναισχυντία : Πολύβ.12,9,4 θαυμάζειν τὴν ἰταμότητα τοῦ συγγραφέως.

ἰταμῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., συγκρ. ἰταμώτερον κατὰ τρόπον ἰταμόν, τολμηρόν, ριψοκίνδυνον, θαρραλέως : Ἀλεξ.105, Πλούτ.Ἠθ.93Β ἀποκριναμένου δ' ἰταμῶς ἐκείνου· || κ. συγκρ. ἀφρονέστερον : Πλάτ.Νόμ.773Β ἰταμώτερον ἅμα καὶ θᾶττον τοῦ δέοντος πρὸς πάσας τὰς πράξεις φερόμενον, Δημ.413 ἰταμώτερον τῷ μετὰ ταῦτα ἐχρήσατο βίῳ.

ἰταπιρίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. εἰδ. ἐπὶ πετρωμάτων, σιδηραμιγὴς μαρμαρυγιακὸς σχιστόλιθος, περιέχων αἱματίτην καὶ χαλαζίαν.

ἴτας Ἡσ. « ὅρκος, καὶ ὁ ᾅδης ».

ἰτέα (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. ἰτιά, Ἰων. ἰτέη κ. ἰτείη δένδρον ἐλόδιον μὲ μακρὰ φύλλα, οὗ οἱ ἐλαστικοὶ κλάδοι χρησιμεύουν εἰς τὴν πλεκτικὴν ἐπίπλων καὶ κανίστρων : Ἰλ.Φ 350 καίοντο πτελέαι τε καὶ ἰτέαι ἠδὲ μυρῖκαι, Ἡρ.1,194 ἐπεάν.. νομέας ἰτέης ταμόμενοι ποιήσωνται, Θεόφρ.Φ1 3,13,7 ἰτέα λευκὴ καὶ μέλαινα· || νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν ἰτεϊδῶν· 2) ἀσπὶς ἐκ κλώνων ἰτέας πεπλεγμένη καὶ κεκαλυμμένη μὲ ὕφασμα ἢ μὲ δέρμα βοὸς ἢ μὲ χαλκόν : Εὐρ.Ἰκ.695 ἰτέαν λαβὼν χερὶ χωρεῖ, αὐτ.Κύκλ.7 Ἐγκέλαδον ἰτέαν μέσην θενὼν δορὶ ἔκτεινα· 3) ἰτέα δένδρος ἵππουρις : ΨΔιοσκ.4,46.

ἰτεϊκά (τὰ) νεώτ. τάξις δικοτυληδόνων φυτῶν.

ἰτεΐνη (ἡ) νεώτ. χημ. γλυκοζίτης τῶν φύλλων καὶ τῶν φλοιῶν διαφόρων λευκῶν καὶ ἰτεῶν.

ἰτεῖνος-η-ον (ἰτέα) ὁ ἐξ ἰτέας : Ἡρ.4,67 ῥάβδοισι ἰτεΐνῃσι καὶ πολλῇσι, Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,3,4· 2) ὁ κατεσκευασμένος ἐκ κλάδων ἰτέας : Θεόκρ. 16,79 ἀχθόμενοι σακέεσσι βραχίονας ἰτεΐνοισιν.

ἰτεοειδῆ-ῶν (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογένεια δικοτυληδόνων φυτῶν τῆς τάξεως τῶν ἰτεϊκῶν.

ἰτεόφυλλος-ον Ἐπιγρ. ὁ κεκοσμημένος διὰ φύλλων ἰτέας : Ἐπιγρ. ἰτεόφυλλος φιάλη.

ἰτεϋλέλαιον (τὸ) νεώτ. χημ. φαινυλικὸς αἰθήρ.

ἰτεών-ῶνος (ὁ) (ἰτέα) μσν. τόπος ἔνθα φύονται πολλαὶ ἰτέαι, πλήρης ἰτεῶν : Γεωπ.3,6,6.

ἴτηλος-η-ον Ἡσ. « ἔμμονος, οὐκ ἐξίτηλος » : Αἰσχ.ἀπ.42.

ἴτην ἐπ. γ' δυϊκ. τοῦ εἶμι βλ.λ.

ἰτήριος ὡς ἐτυμ. τοῦ ἐξιτήριος βλ.λ. : ΕΜ 348,45.

ἴτης (ὁ) ἰταμὸς βλ.λ. : Ἀριστφ.Νεφ.445, Πλάτ. Πρωτ.349Ε ἴτας γε ἐφ' ἃ οἱ πολλοὶ φοβοῦνται ἰέναι, Δίων Κ 55,18 ἴτης καὶ πολυπράγμων.

ἰτητικός-ή-όν ἰταμὸς βλ.λ. : Μάξ.Τύρ.41,5· συγκρ. -ώτερος : αὐτ.21,2· κ. ὑπερθ. -ώτατος παρστολμότατος : Ἀριστλ.ΗΝικ.1116α,26 ἰτητικώτατον ὁ θυμὸς πρὸς τοὺς κινδύνους.

ἴτθαι Ἡσ. « ἦσθαι ».

ἰτθάλαν Ἡσ. « διφθέραν ».

ἰτιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἰτέα, εἰδ. ἡ λευκή.

ἶτλαι Ἡσ. « οἷς (ἐν)τείνουσι τὰς ὤας τοῦ ὑφαινομένου μυγελεῖς (πιθ. Πυγελεῖς) οἱ δὲ τοὺς μίτους ».

ἶτον (τὸ) θρακ. ὀνομ. εἴδους μύκητος : Θεόφρ.ἀπ. 167, Πλίν.Φ1 19,36.

ἰτός-ή-όν (εἶμι) μτγν. βατός, πορευτός, διαβατός : Λεωνίδ.Ταρ.7,480 ἰτὴ ὁδός.

ἰτρΐνεος-α-ον μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς ἴτρια βλ.λ. : Κριναγ.ΑΠ 6,232 πυκναὶ τ' ἰτρίνεαι ποπάδες.

ἴτριον (τὸ) εἶδος πλακοῦντος ἐκ σησάμου καὶ μέλιτος γινόμενος (Ἀθήν.14,646D) : Ἀνακρ.17, Ἱππ.Διαίτ.72 ὕδωρ ἐπιχέων καὶ διηθέων, ἄλευρον φυρῶν, ἴτριον ὀπτῶν, μέλι ἐφθὸν παραχέων· || συνήθ. κτ. πληθ. ἴτρια (τὸ) : Σολ.38, Σοφ.ἀπ.199, Ἡρώνδ.3,44 ἀλλ' ὁ κέραμος πᾶς ὥσπερ ἴτρια θλῆται· || τὰ κατασκευαζόμενα ἐκ σίτου καὶ διαφέροντα τῶν πυραμούντων : Ἔφιππ.8,3 ἴτρια, τραγήμαθ' ἧκε, πυραμοῦς· || ὁμ. κ. ἐπὶ τῶν μελιττωμάτων : Διον.Ἀλ.1,55 ἴτρια καρποῦ πεποιημένα πυρίνου· || π. Ρωμ. λίθος βλ.λ.3) : Ἀθήν.3,125F πλακοῦς ἐκ γάλακτος ἰτρίων καὶ μέλιτος.

ἰτριοπώλης (ὁ) μτγν. ὁ πωλῶν ἴτρια βλ.λ., πλακοῦντας : Πολυδ.7,30 (ἀμφ.).

ἰτρίς-ίδος (ἡ) μσν. ἴτριον βλ.λ. : Εὐστ.1632.

-ίτσα δημ. καταλ. θηλ. ὀνομάτων ὑποκοριστική, οἷον : Γεωργίτσα-Ἀθανασίτσα-μητερίτσα.

-ίτσης κ. -ίτσος κατάληξις ὀνομ., οἷον Γεωργίτσης, Ἀνδρίτσος.

ἴττα Ἡσ. τὸ πτηνὸν δρυοκόλαψ.

ἰττάλα (ἡ) μτγν. διφθέρα : Πολυδ.7,211.

ἴττιον Ἡσ. «οὐσία. Ἠλεῖοι».

ἴττον Ἡσ. «ἕν. Κρῆτες».

ἴττυγα Ἀριστφ.ἀπ.427 π. Ἡσ. «ἐκπληκτικά».

ἴττω βοιωτ. τ.τοῦ ἴστω γ' ἑν. προστ. τοῦ οἶδα βλ.λ., ἰδ. ἐν φρ. ὅρκου : Ἀριστφ.Ἀχ.911 Θήβαθεν ἴττω Δεύς, αὐτ.860 ἴττω Ἡρακλῆς, Πλάτ.Φαίδ.62Α ἴττω Ζεύς (ἔστω μάρτυς ὁ Ζεύς).

ἴτυλος Ἡσ. « μόνος, ὀρφανός, νέος, ἀπαλός».

ἴτυξ εἶδος πτηνοῦ· Φώτ., Σουΐδ.

ἴτῦς-υος (ἡ) κ. νεώτ. περιφέρεια, γῦρος τοῦ τροχοῦ : Ἰλ.Δ 486 ὄφρα ἴτυν κάμψῃ· 2) ἡ ἐξωτάτη ἄκρο, περιφέρεια τῆς ἀσπίδος : Ἡσίοδ. Ἀσπ.314 ἀμφὶ δ' ἴτυν ῥέεν Ὠκεανὸς πλήθοντι ἐοικώς, Ἡρ.7,89 ἀσπίδας δὲ ἴτυς οὐκ ἐχούσας εἶχον καὶ ἀκόντια· || αὐτὴ ἡ στρογγύλη ἀσπίς : Τυρτ.15,3, Εὐρ.Ἴων 210 γοργῶπιν πάλλουσαν ἴτυν, Ξεν.Ἀν.4,7,12 ἐπιλαμβάνεται αὐτοῦ τῆς ἴτυος· πρβλ. ἰτέα· 3) ἴτυς βλεφάρων τὸ τοξοειδὲς καμπύλον, τὸ κύρτωμα τῶν βλεφάρων: Ἀνακρεόντ. 15,17· || ὁμ. ἴτυς τῶν πλευρῶν ἡ πλευρά : Γαλ. 2,681· || ὁμ. ἡ περιφέρεια τῆς κοτύλης : Γαλ.Χρ. Μορ.2,17· 4) εἰδ. ὁ προφυλακτὴρ τοῦ τρυπάνου· Γαλ.Χρ.Μορ.10,448.

ἴτω (ἴ) γ' ἑν. προστ. τοῦ εἶμι βλ.λ., ἰδ. π. Ἀττ. ὡς ἐπιφών. ἐμπρός, καλὰ λοιπόν : Σοφ.Φιλ.120 ἴτω· ποιήσω πᾶσαν αἰσχύνην ἀφείς, Εὐρ.Μήδ.798 ἴτω· τί μοι ζῆν κέρδος;

Ἰτωνία (ἡ) κ. Ἰτωνιάς κ. Ἰτωνίς, ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς, ἐκ τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ πόλεως Ἴτωνος : Βακχ. ἀπ.15(23) χρυσαιγίδος Ἰτωνίας ναός, Καλλ.Δήμ.75 Ἰτωνίας, ΑπολλΡ 1,551 Ἰτωνίς, Πολύβ.4,25,2 Ἀθηνᾶς τῆς Ἰτωνίας ἱερόν, Στράβ.9,2,29 Ἰτωνίας Ἀθηνᾶς ἱερὸν ἱδρύσαντο ὁμώνυμον.

Ἰτώνια (τὰ) Ἐπιγρ. ἑορτὴ τῆς Ἰτωνίας Ἀθηνᾶς.

ἰῦ μτγν., μσν. κ. δημ. θαυμαστικὸν ἐπιφών. : Ἡρωδιαν.1,506, Θεόγνωστ.Καν.161.

ἰυγγίης (ὁ) ἐπίθ. τοῦ Διονύσου· Ἡσ.

ἰυγγικός-ή-όν (ἴυγξ) μτγν. μαγικός : Δαμάσκ. Ἀρχ.112 ἰυγγικὴ φύσις.

ἰύγγιος (μὴν) (ὁ) Ἐπιγρ. ὄν. μηνὸς ἐν Θεσσαλίᾳ.

ἰυγγοδρομῶ Ἡσ. «βοηδρομῶ, βοηθῶ».

ἰυγή (ἡ) φωνή, κραυγή, βοή, οἷον ἐπὶ ἀνθρώπων ἐν ὀδύνῃ : Χρησμ.π.Ἡρ.9,43 βαρβαρόφωνον ἰυ-

γῆν, Σοφ.Φιλ.752· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῆς κραυγῆς τῶν κηρύκων : Τιμόθ.Μιλ.Πέρσ.233· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ συριγμοῦ τῶν ὄφεων : Νίκ.Θηρ.400, Ὀππ.Ἀλ.1,565.

ἰυγκτόν Ἡσ. «τορόν».

ἰυγμός (ὁ) (ἰύζω) βοή, κραυγὴ χαρᾶς : Ἰλ.Σ 572 μολπῇ τ᾽ ἰυγμῷ τε ποσὶ σκαίροντες ἕποντο· ‖ ὁμ. κραυγὴ ὀδύνης : Αἰσχ.Χο.26 δι᾽ αἰῶνος δ᾽ ἰυγμοῖσι βόσκεται κέαρ, Εὐρ.Ἡρακλ.126 τί δῆτ᾽ ἰυγμῶν ἧδ᾽ ἐδεῖτο συμφορά.

ἴυγξ-ἴυγγος (ἡ) (ἰύζω) κ. νεώτ. τὸ πτηνὸν σεισοπυγίς, σουσαυράδα : Ἀριστλ.ΖΙ 504a,12 ὀλίγοι δέ τινες δύο (δακτύλους) ἔμπροσθεν, δύο δὲ ὄπισθεν, οἷον ἡ καλουμένη ἴυγξ, Αἰλ.ΖΙ 6,19· 2) εἶδ. πτηνόν, πιθανὸν ἕτερον ἢ ἡ σεισοπυγίς, ὅπερ προσεδένετο ὑπὸ τῶν μαγισσῶν εἰς τροχὸν περιστρεφόμενον, κατὰ πρόληψιν πιστευομένου ὅτι οὕτως ἕλκονται αἱ καρδίαι καὶ ἀνακτῶνται οἱ ἄπιστοι ἐρασταί : Ξεν.Ἀπομν.3,11,18 χρῆσον τοίνυν . . τὴν ἴυγγα, ἵνα ἐπὶ σοὶ πρῶτον ἕλκω αὐτήν, Θεόκρ. 2,17 ἴυγξ, ἕλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα· ‖ κ. ἐν φρ. μτφ. : Πίνδ.Ν 4,35 ἕλκομαι ἴυγγι ἦτορ (ὡς διὰ μαγείας), Λουκ.Οἶκ.13 ὥσπερ ἀπὸ ἴυγγος τῷ κάλλει ἑλκόμενος· 3) μτφ. γοητεία, φίλτρον : Ἀριστφ.Λυσ.1110 τῇ σῇ ληφθέντες ἴυγγι, Διογ.Λ 6,76, Πλούτ.Ἠθ.1093, Φιλόστρ.Ἀπόλλ.8,7, Ἡλιόδ.Αἰθ. Β,5 μεγάλην εἰς πειθὼ κέκτηται πρὸς ἄνδρας ἴυγγα τὰ γυναικεῖα καὶ σύνοικα βλέμματα· 4) ὁμ. μτφ. σφοδρὰ ἐπιθυμία ἢ κτ. δ. ἑρμ. θλιβερὰ ἀνάμνησις, καημός : Αἰσχ.Πέρσ.989 ἴυγγά μοι δῆτ᾽ ἐσθλῶν ἑτάρων ὑπορίνεις· 5) ἐν τῷ πληθ. ὀνομασία χαλδαϊκῶν τινων θεοτήτων : Πρόκλ.Πολ.33P Δαμάσκ.Ἀρχ.111· ‖ κ. κτ. ἑν. : αὐτ.Ἀρχ.217 ἡ πρώτη ἴυγξ· 6) σῦριγξ μονοκάλαμος : ΕΜ 480,1.

ἰύζω, ἀόρ. ἴυξα, κραυγάζω, βοῶ πρὸς ἐκδίωξιν ζῴων : Ἰλ.Ρ 66 πολλὰ μάλ᾽ ἰύζουσιν, Ὀδ.Ο 162 οἱ δ᾽ ἰύζοντες ἕποντο· ‖ ὁμ. κραυγάζω, βοῶ ἐκ λύπης ἢ ἄλγους : Πίνδ.Π 4,237 ἴυξεν ἀφωνήτῳ ἄχει, Αἰσχ.Πέρσ.281 ἴυζ᾽ ἄποτμον βοάν, Σοφ.Τρ. 787 βοῶν, ἰύζων· ἀμφὶ δ᾽ ἐκτύπουν πέτραι, Καλλ. ἀπ.512· ‖ μτγν. ἐπὶ μελισσῶν, βουΐζω : Κόϊντ.1 440.

ἰυκτής (ὁ) (ἰύζω) μτγν., ποι. ἰυκτά ὁ φωνάζων ἢ κραυγάζων· ὅθ. ψάλτης, αὐλητής : Θεόκρ.8,30 ἄειδε λαχὼν ἰυκτὰ Μενάλκας.

ἴυρκες Ἡσ. «αἶγες ἄγριαι, ὑστριχίδες».

ἰυχμός (ὁ) Ἡσ. «ἰυγμός».

ἰφαιομαχῶ (sic) γλωσσ. πιθ. ἀντὶ κριομαχῶ.

ἴφθιμος-ον κ.-η-ον δυνατός, ἰσχυρός, ἐπὶ σωματικῆς ῥώμης : Ἰλ.Σ 204 ὤμοις ἴφθιμος, αὐτ.Ψ 260 βοῶν ἴφθιμα κάρηνα· ‖ ἐπὶ τῶν ἡρώων : Ἰλ.Α 3 ἰφθίμους ψυχάς· ‖ ἐπὶ τοῦ Ἅδου : Ὀδ.Κ 534 ἰφθίμῳ Ἀΐδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ· ‖ ὁμ. ἐπὶ γυναικῶν, εὔρωστος, εὐπρεπής : Ὀδ.Π 332 ἰφθίμη βασίλεια τέρεν κατὰ δάκρυον εἶβοι, αὐτ. Ο 364 θυγατέρ᾽ ἰφθίμη, Θεόκρ.17,128 ἰφθίμα ἄλοχος· ‖ κ. γεν. ἰσχυρός, δυνατός : Διον.Περ.655 ἰφθίμης φιλότητος.

ἶφι (1) ἐπ. ἐπίρρ. ἰσχυρῶς, κραταιῶς, συνήθ. π.Ὁμ. μτ. τεσσάρων μ. ρ. : Ἰλ.Α 38 ἶφι ἀνάσσειν, αὐτ.Α 151 ἶφι δαμῆναι, αὐτ.Γ 375 βοὸς ἶφι κταμένοιο, αὐτ.Α 151 ἶφι μάχεσθαι· βραδύτ. κ. μτ. ἄλλ. ρ. : Ἔφορ.90 ἶφι βιησάμενος.

ἶφι (2) πάπ. κ. ἴφιον αἰγυπτιακὸν μέτρον, πιθ. ἰσοδυναμοῦν μὲ 1/4 κ. 1/5 τῆς ἀρτάβης βλ.λ.

ἰφίαλος Ἡσ. «ἐφιάλτης».

Ἰφιγένεια (ἡ) ἡ ἐκ γενετῆς ἰσχὺν ἔχουσα, ὅθ. ἰσχυρά, ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος : Παυσ.2,35,1 Ἀρτέμιδος ἐπίκλησιν Ἰφιγενείας ἐστὶν ἱερόν, Ἡσ.· 2) ὡς κύρ. ὄν. κ. Ἰφιάνασσα κ. Ἰφιγόνη, ἡ θυγάτηρ τοῦ Ἀγαμέμνονος : Στησίχ.27, Εὐρ.Ἠλ.1023 Ἰφιγόνη, Λυκόφρ.324 Ἶφις.

ἰφιγένητος-ον ὁ δι᾽ ἰσχύος γενόμενος, δυνατός : Ὀρφ.ἀπ.247,28 ἰφιγένητον πῦρ.

Ἰφίκλειος-α-ον μτγν. ἐπίθ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Ἴφικλον βλ.λ. : Καλλ.Αἴτ. Ἰφίκλειον σφυρόν.

Ἴφικλος Ἡσ. «δυσχερής»· ‖ π. Ὁμ. ὡς κύρ. ὄν. : Ἰλ.Β 705.

ἰφιν Ἡσ. «καλήν».

ἰφινπάν Ἡσ. «κρύφα λαλοῦσαν, αἰνιγματωδῶς».

ἴφιος-α-ον ἐπ. ἐπίθ. συχν. π. Ὁμ. μ. ἐν φρ. : Ἰλ. Ε 556 ἴφια μῆλα (παχέα, εὔτραφῆ πρόβατα).

Ἶφις Ἡσ. «ταχύς».

ἰφίτην Ἡσ. «ἀγνίτην».

ἴφλημα Ἡσ. «τραῦμα».

ἴφυον (τὸ) εἶδος βοτάνης : Ἀριστφ.Θεσμ.910 ἐκ τῶν ἰφύων, Ἐπίχ.161, Θεόφρ.ΦΙ 6,6,11.

ἰχαίνω μτγν. ἰχανῶ βλ.λ. : Καλλ.Αἴτ.1,1,22 ὅσσα δ᾽ ἐμεῖο σέθεν παρὰ θυμὸς ἀκοῦσαι ἰχαίνει.

ἰχανῶ-άω ἐπιζητῶ τι μετὰ πόθου : Ὀδ.Θ 288 ἰχανόων φιλότητος ἐυστεφάνου Κυθερείης (δ. δεκτὴ γρ. ἰσχανόων), Βάβρ.77,2 τυροῦ ἀλώπηξ ἰχανῶσα· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Ἡρώνδ.7,26 ἰχανᾶσθ᾽ ἐπαυρέσθαι.

ἶχαρ (τὸ) σφοδρὰ ἐπιθυμία : Αἰσχ.Ἱκ.850 κελεύω βίᾳ μεθέσθαι ἶχαρ φρενὶ τ᾽ ἄταν (ἀμφ.).

ἶχθον Ἡσ. «ἄστρον, ἐγχειράδιον, ξυλοφάνιον».

ἰχθουλίνη (ἡ) νεώτ. χημ. λευκωματοειδὴς ὕλη τῆς τάξεως τῶν πρωτεϊδῶν.

ἰχθοφόρμιον (τὸ) νεώτ. χημ. σκεύασμα λαμβανόμενον ἐξ ἰχθυόλης καὶ φορμαλδεΰδης.

ἰχθύα (ἡ) (ἰχθύς) κ. νεώτ., ἰων. -ύη τὸ ἀπεξηραμμένον δέρμα τοῦ ἰχθύος ῥίνη, χρήσιμον εἰς τὴν λείανσιν μαρμάρων, ξύλων κττ. : Ἱππ.Ἐγκατ.1, Ἀρχιγ.π.Γαλ.12,406· ‖ γεν. ἐπὶ δέρματος ἰχθύος : Ῥοῦφ.π.Ὀρειβ.4,2,16· 2) Ἐπιγρ., πιθ. δοχεῖον εἰς ὃ ἔθετον παστοὺς ἰχθῦς· 3) Ἐπιγρ. ἰχθυοτροφεῖον· 4) πάπ. ταριχηρὰ ἰχθύα παστοὶ ἰχθύες.

ἰχθυάζομαι μτγν. ἰχθυῶ βλ.λ. : Ἀπολλωνίδ. ΑΠ 7,693.

ἰχθυαῖος-α-ον μσν. ὁ ὅμοιος ἰχθύϊ : Στουδ. Θεόδ.492 (Mi.) ἐνδημιουργηθῆναι τῇ ἰχθυαίᾳ κοιλίᾳ τὸν στατῆρα ἅμα τῷ ῥήματι.

ἰχθυακός-ή-όν μτγν. ἰχθυϊκός βλ.λ. : Κατ. Ἀστρλ.Κ 1,160 ἰχθυακὰ ζώδια· 2) ἰχθυακὴ πύλη ἡ ἐν ᾗ ἐπωλοῦντο ἰχθύες : Θεοδοτ.Ζεφ.1,10.

ἰχθυάλευρα (τὰ) νεώτ. ἀλευρώδεις ὗλαι περιέχουσαι κατάλοιπα ἰχθύων, ἐν χρ. ὡς τροφαὶ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν καὶ ἰδ. πτηνοτροφίαν.

ἰχθυβολεύς-έως (ὁ) μτγν. ὁ ἰχθυβόλος βλ.λ.2) : Νίκ.Θηρ.793, Καλλ.Δῆλ.15, Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 7,504, ψ Ἡσίοδ.π.Ἀθήν.3,116A δυσείμονες ἰχθυβολῆες.

ἰχθύβολος-ον ἐν φρ. ἰχθύβολος θήρα ἁλιεία ἰχθύων διὰ τριαίνης ἠγρευμένων : Βιάν.ΑΠ 6,24· 2) ἰχθύβολα δεῖπνα δεῖπνα ἐξ ἰχθύων ἠγρευμένων διὰ τριαίνης : Ὀππ.Ἀλ.1,565.

ἰχθυβόλος-ον ὁ συλλαμβάνων, ἁλιεύων ἰχθῦς : Αἰσχ.Ἐπ.132 ἰχθυβόλος μηχανὴ (ἡ τρίαινα), ΑΠ 6, 23 ἰχθυβόλοι αἴθυιαι· 2) ὡς οὐσ. ἁλιεύς, ψαρᾶς : Λεωνίδ.Ταρ.7,295.

ἰχθυβολῶ-έω (βάλλω) μτγν. βάλλω, κτυπῶ ἰχθῦς, καμακώνω : Ἐτρούσκ.ΑΠ 7,635.

ἰχθυβόρος-ον (βιβρώσκω) ὁ ἐσθίων, τρώγων ἰχθῦς : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 7,652 ἰχθυβόροι λαρίδες.

ἰχθύβοτος-ον (βόσκω) μτγν. ὁ τόπος ἔνθα βόσκουσιν ἰχθύες : Ὀππ.Ἀλ.2,1 ἰχθύβοτοι νομαί.

ἰχθυγόνος-ον (γεννῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ θαλασσίου τόπου, ὁ παράγων ἰχθῦς : Νόνν.Δ 26,275.

ἰχθύδιον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ ἰχθὺς βλ.λ., μικρὸς ἰχθύς, ψαράκι : Ἀριστφ.ἀπ.387,8, Θεόπομπ. Κωμ.62,3, Ἀναξίλ.19, Χρύσ.Στωϊκ.2,208.

ἰχθυδόκος-ον (δέχομαι) μτγν. ὁ δεχόμενος ἢ περιέχων ἰχθῦς : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6,4 ἰχθυδόκους σπυρίδας.

ἰχθυεῖον (τὸ) Ἐπιγρ. ἡ ἀγορὰ ἰχθύων, ψαραγορά, τὰ ψαράδικα (ἀμφ.).

ἰχθυέλαιον (τὸ) νεώτ. ζωϊκὸν **ἔλαιον** προερχόμενον ἐξ ἰχθύων.

ἰχθύη (ἡ) ἰων. τ. τοῦ ἰχθῦα βλ.λ.

ἰχθυήματα (τὰ) (ἰχθύα) λεπίδες, λέπια ἰχθύων· θθ. τὰ ὁμοιάζοντα μὲ λεπίδας, λεπίσματα : Ἱππ. Ἑλκ.13 **ἰχθυήματα λωτοῦ.**

ἰχθυηρός-ά-όν (ἰχθύς) ὁ κατάλληλος εἰς ὑποδοχὴν ἰχθύων, ρυπαρός, δυσώδης : Ἀριστφ.Πλ.814 **τοὺς δὲ πινακίσκους τοὺς σαπροὺς τοὺς ἰχθυηροὺς ἀργυροῦς πάρεσθ' ὁρᾶν·** **2)** ὁ ἐξ ἰχθύων παρασκευαζόμενος : Φίλ.Βελοπ.90,19 **ἰχθυηρὸν ἔλαιον,** Λουκ.Λεξιφ.5 **ἰχθυηρὸς ζωμός** (φαρόσουπα)· ‖ ὁμ. φαρικός : Δίφιλ.32,21 **οὐκ ἔστιν ἰχθυηρὸν ὑπὸ σοῦ μεταλαβεῖν·** ‖ ὁμ **πύλη ἡ ἰχθυηρά** πύλη ἐντὸς τῆς ὁποίας πωλοῦνται ἰχθύες, φαραγορά : ΠΔ Νε.3,3 **τὴν πύλην τὴν ἰχθυηρὰν ᾠκοδόμησαν·** **3)** πάπ. ὡς οὐσ. **ἰχθυηρὰ** (ἡ) φόρος ἐπὶ τῶν ἰχθύων : **τοὺς ὑποτελεῖς τῇ τε ἰχθυηρᾷ καὶ ζυτηρᾷ καὶ ταῖς ἄλλαις ὠναῖς.**

ἰχθυΐα (ἡ) μτγν. ἁλιεία : Πρόκλ.Ὕμ.25W.

ἰχθυϊκός-ή-όν μτγν. ἰχθυηρὸς βλ.λ.2) : ΠΔ Παραλ.2,33,14 **διὰ τῆς πύλης τῆς ἰχθυϊκῆς** ἐκπορευομένων, Πτολ.Τετράβ.152 **ἰχθυϊκὰ ζώδια·** **2)** Ἐπιγρ. **ἰχθυϊκή** (ἡ) κ. **-ικά** (τὰ) ὡς οὐσ. διόδια, φόρος εἰσαγωγῆς ἰχθύων· **3)** νεώτ. ὁ ἐξ ἰχθύων παρασκευαζόμενος.

ἰχθύϊνος η-ον μτγν. ἰχθυηρὸς βλ.λ.2) : Αἰλ.ΖΙ 17,32 **ἰχθύϊνον ἔλαιον.**

ἰχθύκεντρον (τὸ) μτγν. ἐν λεξ. **ἰχθυόκεντρον** τρίαινα, καμάκι : Πολυδ.10,113, Ἡσ., Σουΐδ.

ἰχθυμέδων-οντος (ὁ) (μέδων) μτγν. ὁ βασιλεὺς τῶν ἰχθύων : Μάρκελλ.Σιδ.54.

ἰχθυνόμος-ον (νέμω) μτγν. ὁ διέπων, ἐποπτεύων τῶν ἰχθύων : Ὀππ.Ἁλ.1,643.

ἰχθυοβολεύς-έως (ὁ) μσν. ἰχθυβολεὺς βλ.λ. : Φώτ.

ἰχθυοβόλος (ὁ) μσν. ἰχθυβόλος βλ.λ.

ἰχθυόβρωτος-ον μτγν. ὁ καταβρωθείς, φαγωθεὶς ὑπὸ τῶν ἰχθύων : Πλούτ.Ἠθ.668Α.

ἰχθυογραφία (ἡ) νεώτ. περιγραφὴ ἰχθύων τόπου τινός : **ἰχθυογραφία τοῦ Αἰγαίου·** **2)** ἡ ἰχθυολογία βλ.λ.

ἰχθυοειδής-οῦς-ές (εἶδος) κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα ἰχθύος ἢ ὁμοιάζων πρὸς ἰχθύν : Ἡρ.7,61 **ἰχθυοειδὴς λεπίς,** - **ἰχθυοειδὲς σκάφος** - **πτερύγιον·** ‖ ὁμ. **ἰχθυοειδῆ** (τὰ) νεώτ. παλαιοζ. ὑπόταξις τῶν κερκοφόρων ὑδροβίων ἀμφιβίων (οἷον ὁ ὑλαιοβάτραχος) ἀπαντώντων ἐν ἀπολιθώσει.

ἰχθυόεις-εσσα-εν κ. νεώτ. ὁ πλήρης ἰχθύων : Ἰλ.Τ 4 **ἰχθυόεις πόντος,** Ὀδ.Γ 177 **ἰχθυόεντα κέλευθα** (ἡ θάλασσα), Ἀριστφ.Θεσμ.324 **ἰχθυόεις μυχὸς** (ὁ Βόσπορος)· ‖ ὁμ. ὁ ὅμοιος πρὸς ἰχθύν : Ὀππ.Ἁλ.3,548 **ἰχθυόεν δέμας·** **2)** ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἰχθύων : Ὀππ.Ἁλ.1,666 **ἰχθυόεσσα θήρη,** Ἀντίπ.ΑΠ 6,223 **ἰχθυόεις βόλος.**

ἰχθυόθηρ-θηρος (ὁ) μσν. ἰχθυοειδὲς θηρίον, ὁ κροκόδειλος : Γλυκ.Χρον.273D.

ἰχθυοθήρα (ἡ) μτγν. τὸ **φυτὸν** κυκλάμινος : ΨΔιοσκ.2,164.

ἰχθυοθήρας-ου (ὁ) σχόλ. ἀγρευτὴς ἰχθύων, ἁλιεύς, φαράς : Σχόλ.Λυκόφρ.1200.

ἰχθυοθηρευτής (ὁ) μτγν. ἰχθυοθήρας βλ.λ. : Μαν.4,243.

ἰχθυοθηρητήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ἰχθυοθήρας βλ.λ.: Ἀπολλωνίδ.ΑΠ 7,702.

ἰχθυοθηρία (ἡ) μσν. ἁλιεία : Εὐστ.1165,3.

ἰχθυοθηρικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἰχθυοθήραν βλ.λ.· ‖ ἰδ. **ἰχθυοθηρική** (τέχνη) (ἡ) ἡ τέχνη τοῦ ἰχθυοθήρου βλ.λ. : Πολυδ.1,97.

ἰχθυόθηρος (ὁ) κ.-ον (τὸ) δ.γρ. τῆς λ. **ἰχθυοθήρας** βλ.λ.· ‖ κ. νεώτ. βοταν. γένος **φυτῶν** τῆς οἰκογ. τῶν **συνθέτων.**

ἰχθυοκάμπη (ἡ) νεώτ. ζωολ. κ. **ἰχθυόκαμπος** (ὁ) γένος λοφοβραγχίων ἰχθύων τῆς ὁμοιογεν. τῶν **συγγναθιδῶν.**

ἰχθυοκάρδια (τὰ) νεώτ. ζωολ. ὀν. τῶν ψυχραίμων σπονδυλωτῶν ζῴων τῶν ἐχόντων καρδίαν δίκοιλον.

ἰχθυοκένταυρος (ὁ,ἡ) μσν. κ. νεώτ. ὁ μυθολογούμενος κατὰ τὸ ἥμισυ κένταυρος καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ δελφίς, ἐπὶ τοῦ Τρίτωνος:Τζέτζ. εἰς Λυκόφρ.34.

ἰχθυόκεντρον Ἡσ. « τρίαιναν ».

ἰχθυόκολλα (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. **ἰχθυόκολλον** (τὸ) γλωσσ. παχύρρευστον συγκολλητικὸν ὑγρὸν ἐξ ὑπολειμμάτων τῆς κατεργασίας τῶν ἰχθύων, φαρόκολλα : Διοσκ.3,88, Γαλ.13,662.

ἰχθυοκομία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰχθυοτροφία βλ.λ.

ἰχθυοκόμος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ ἐπιστημονικῶς ἀνατρέφων ἰχθῦς, σ. ἰχθυοτρόφος.

ἰχθυοκτόνος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ φονεύων ἰχθῦς : Φιλῆς π.Ζῴων 80,6· **2)** νεώτ. **ἰχθυοκτόνον ἢ ἐρυθρῖνη** φυτόν τι ἰθαγενὲς τῶν Ἰνδιῶν.

ἰχθυόλη (ἡ) νεώτ. χημ. ὑγρὸν ἀντισηπτικὸν περιέχον θεῖον καὶ παραγόμενον ἐξ ἀσφαλτωδῶν ἀπολιθωμάτων ἰχθύων.

ἰχθυόλιθος (ὁ) νεώτ. ἀπολίθωμα ἢ ἀποτύπωμα ἰχθύος ἐπὶ πετρώματος.

ἰχθυολογία (ἡ) νεώτ. ἡ περὶ ἰχθύων πραγματεία.

ἰχθυολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἰχθυολογίαν βλ.λ. : **ἰχθυολογικαὶ ἔρευναι.**

ἰχθυολόγος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ σπουδάζων καὶ ἐρευνῶν περὶ τῶν ἰχθύων ἐπιστήμων.

ἰχθυολογῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ὁμιλῶ, πραγματεύομαι περὶ τῶν ἰχθύων : Ἀθήν.7,308D **ὑμεῖς . . πάντα μὲν σιωπᾶτε πυθαγορίζοντες δ' οὐ, ἡμεῖς μὲν ἄλλους ἰχθυολογήσομεν.**

ἰχθυολύμης (ὁ) (λυμαίνομαι) ὁ λυμαινόμενος τοὺς ἰχθῦς, καταστροφεὺς τῶν ἰχθύων, κωμ. ἐπίθ. τῶν ἀγοραζόντων τοὺς ἰχθῦς : Ἀριστφ.Εἰρ.814 **μιαροί, τραγομάσχαλοι, ἰχθυολῦμαι.**

ἰχθυομαντεία (ἡ) (μαντεύομαι) νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ ἰχθυομάντεως βλ.λ.

ἰχθυόμαντις-εως (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ διὰ τῶν ἰχθύων μαντευόμενος : Ἀθήν.8,333D **τοὺς ἐν Λυκίᾳ ἰχθυομάντεις ἄνδρας.**

ἰχθυομέδων-οντος (ὁ) δ. τ. τοῦ ἰχθυμέδων βλ.λ.

ἰχθυομετάβολος (ὁ) πάπ. ἰχθυοπώλης βλ.λ.

ἰχθυόμορφος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μορφὴν ἰχθύος : Γεώργ.Σύγκ.16Β.

ἰχθυόμυς-υος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος τρωκτικῶν θηλαστικῶν τῆς ὁμοιογεν. τῶν **μυϊδῶν.**

ἰχθυόνερ Ἡσ. « ἰχθυαγωγοί ».

ἰχθυόνημα-ατος (τὸ) νεώτ. ζωολ. γένος σκωλήκων νηματωδῶν τῆς ὁμοιογεν. τῶν **φιλαριϊδῶν.**

ἰχθυοπανίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ὑδρόβιος πανὶς βλ.λ., ἔνθα διαιτῶνται ὡρισμένα εἴδη ἰχθύων· πρβλ. χλωρίς· **2)** περιληπτ. οἱ ἰχθύες ὡρισμένης ζωογεωγραφικῆς περιφερείας.

ἰχθυοπράτης (ὁ) πάπ. ἰχθυοπώλης βλ.λ.

ἰχθυοπρατῶ-έω μσν. ἰχθυοπωλῶ βλ.λ. : Τζέτζ. Ἐπιστ.57.

ἰχθυοπτρίς-ίδος (ἡ) μτγν. θηλ. ἐπίθ. (δ. ἀνάγν. -οπτίς) ἡ κατάλληλος πρὸς ὄπτησιν ἰχθύων : Πολυδ.6,89 **ἰχθυοπτρὶς ἐσχάρα.**

ἰχθυοπώλαινα (ἡ) ἀνώμ. θηλ. τοῦ ἰχθυοπώλης βλ.λ. : Φερεκρ.64.

ἰχθυοπωλεῖον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τόπος ἔνθα πωλοῦνται ἰχθύες, φαράδικο: Πλούτ.Ἠθ.668Α,Σχόλ. Ἀριστφ.Βάτρ.100.

ἰχθυοπώλης (ὁ) κ. νεώτ., θηλ. -όπωλις ὁ πωλῶν ἰχθῦς, φαράς, ἡ λ. συχν. π. κωμ. : Ἀριστφ.ἀπ.387,10, Ἀντιφάν.68,7, Ἄλεξ.56,1, Πάπ., Ἐπιγρ.· **2)** τὸ θηλ. π. ἀρχ. μ. ὡς ἐπίθ. ἐν φρ. **ἰχθυόπωλις ἀγορὰ** ἀγορὰ ἢ τμῆμα ἀγορᾶς ἔνθα πωλοῦνται οἱ ἰχθύες, τὸ φαροπάζαρο, τὰ φαράδικα : Πλούτ.Ἠθ 849Ε.

ἰχθυοπωλία (ἡ) μτγν. πώλησις ἰχθύων : Ἀθήν. 7,276F **τοὺς περὶ τὴν ἰχθυοπωλίαν ἀναστρεφομένους,** Πλούτ.Ἠθ.668A.

ἰχθυοπώλιον (τὸ) μτγν. ἰχθυοπωλεῖον βλ.λ. : Πάπ.,Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.1068.

ἰχθυοπωλῶ-έω μτγν. πωλῶ ἰχθῦς : Πολυδ.7,26.

ἰχθυόρρους-οος-ουν-οον (ρέω) ὁ βρίθων ἰχθύων : Τιμοκλ.15,1 **ἰχθυόρρους ποταμός.**

ἰχθυόσαυρος (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ὑπερμεγέθων σαύρων τῆς οἰκογ. τῶν **ἰχθυοσαυριδῶν** ἀποντώντων ἐν ἀπολιθώσει.

ἰχθυοστεφής-οῦς-ές ὁ δι' ἰχθύων ἐστεφανωμένος : Τιμόθ.Μιλ.Πέρσ.39 **ἐν ἰχθυοστεφέσι μαρμαροπτέροις κόλποισιν Ἀμφιτρίτας.**

ἰχθυοσύνθετος-ον μσν. ὁ ἐξ ἰχθύων κ. ἄ. τινὸς ζῴου σύνθετος : Μελιτην.Γ 1571.

ἰχθυοτροφεῖον (τὸ) κ. νεώτ. κλειστὸς θαλάσσιος ἢ λιμναῖος ἢ ποτάμιος τόπος, ἔνθα τρέφονται καὶ πολλαπλασιάζονται ἰχθύες, βιβάρι : Μοσχί. π.Ἀθήν.5,208A **κατεσκευάσατο διὰ μολυβδώματος καὶ σανίδων κλειστὸν ἰχθυοτροφεῖον,** Διόδ. Σ 11,25 **ἰχθυοτροφεῖον ἐγένετο, πολλοὺς παρεχόμενον ἰχθῦς.**

ἰχθυοτροφία (ἡ) νεώτ. **ἐκτροφὴ καὶ πολλα**πλασιασμὸς ἰχθύων.

ἰχθυοτροφικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἰχθυοτροφίαν βλ.λ. : Γεωπ. 20,1, - **ἰχθυοτροφικὸς σταθμός.**

ἰχθυοτρόφιον (τὸ) Ἐπιγρ. ἰχθυοτροφεῖον βλ.λ.

ἰχθυοτρόφος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ θαλάσσης, λίμνης, ποταμοῦ, ὁ τρέφων πολλοὺς ἰχθῦς, πλήρης ἰχθύων : Πλούτ.Λούκ.39 **ἰχθυοτρόφοι διαδρομαί·** **2)** νεώτ. ἰχθυοκόμος.

ἰχθυουλκός (ὁ) (ἕλκω) ἀρχ. λεξ. κ. **-ολκός** ἁλιεύς, ψαράς· Φώτ.,Σουίδ.,Ἡσ.

ἰχθυοφαγία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ ἐσθίειν, τρώγειν ἰχθῦς, **φαροφαγία** : Εὐστ.135,19.

ἰχθυοφαγικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἰχθυοφαγίαν βλ.λ. : **ἰχθυοφαγικὴ δίαιτα.**

ἰχθυοφάγος-ον κ. νεώτ. ὁ ἐσθίων ἰχθῦς : Κλέαρχ.74,Πορφ.Ἀποχ.1,13 **ἰχθυοφάγα ἔθνη·** ‖ **οἱ ἰχθυοφάγοι ἄνδρες** οἱ ἐσθίοντες κυρίως ἰχθῦς, ὡς ὄνομ. φυλῆς τινος ἐπὶ τοῦ Ἀραβίου κόλπου : Ἡρ. 3,19 **τῶν Ἰχθυοφάγων ἀνδρῶν τοὺς ἐπισταμένους τὴν Αἰθιοπίδα γλῶσσαν,** Παυσ.1,33,4 **ἔσχατοι τὴν Ἐρυθρὰν κατοικοῦσιν Ἰχθυοφάγοι·** ‖ ὁμ. ὡς ὄνομ. **φυλῆς ἐπὶ** τοῦ Περσικοῦ κόλπου : Στράβ. 15,2,1 **ὁ δὲ τῶν ἑξῆς Ἰχθυοφάγων ἑπτακισχίλιοι τετρακόσιοι.**

ἰχθυοφαγῶ-έω τρώγω, ἰχθῦς, τρέφομαι ἐξ ἰχθύων : Ἀριστλ.ΖΙ 616a,32 **ζῇ γὰρ ἰχθυοφαγοῦσα,** Στράβ.11,8,7 **οἱ ἐν τοῖς ἕλεσιν ἰχθυοφαγοῦσιν.**

ἰχθυόφις-εως (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀκέρκων καὶ ἀπόδων βατραχίων τῶν τροπικῶν χωρῶν.

ἰχθυοφόρος-ον (φέρω) κ. νεώτ. ἰχθυοτρόφος βλ.λ. : Κτησ.ἀπ.57,10· **2)** μτγν. κ. νεώτ. ὁ μεταφέρων ἰχθῦς : Σύμμ.ΠΔ Ἰώβ 46,26(31) **ἰχθυοφόρα πλοῖα - κιβώτια·** ‖ Ἐπιγρ. **-φόρος** (ὁ) ὡς οὐσ.

ἰχθυοφορῶ-έω Ἐπιγρ. φέρω, κομίζω ἰχθῦς : **ἰχθυοφορεῖν εἰς Ἀρκαδίαν.**

ἰχθυοπαγής-οῦς-ές (πήγνυμι, πηγνύω) μτγν. ὁ ἐμπηγνύμενος εἰς τὸν ἰχθῦν : Θεαίτ.ΑΠ 6,27 **ἰχθυπαγῆ ἀγκίστρων στόματα.**

ἰχθυπόρος (ὁ) (πείρω) Ἐπιγρ. τρίαινα, καμάκι.

ἰχθύς-ύος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., κτ. Ἡρωδιαν. κ. πολλάκις ἐν κώδ. γρ. **ἰχθῦς,** αἰτ. **ἰχθῦν,** μτγν. ποι. κ. **ἰχθύα,** κλητ. **ἰχθύ,** πληθ. ὀν. **ἰχθύες** κ. **ἰχθῦς,** αἰτ. **ἰχθῦς,** π. μτγν. κ. ἰχθύας, δυϊκ. ἰχθῦ (τὸ υ εἶναι μακρὸν εἰς δισυλλ. πτώσ., βραχὺ δὲ εἰς τὰ τρισυλλ. κ. **σύνθετα** (ἄνιχθυς, πολύιχθυς κλ.)) ζῷον ἐκ **τῶν σπονδυλωτῶν,** ὑδρόβιον **καὶ** ἀναπνέον διὰ τῶν βραγχίων, ὀψάριον, ψάρι : Ἰλ.Ω 82 **ὠμηστῇσιν ἐπ' ἰχθύσι κῆρα φέρουσα,** Ἡσίοδ.Ἔργ.277 **ἰχθύσι καὶ θηρσὶ καὶ οἰωνοῖς πετεηνοῖς,** Ἡρ.2,93 **οἱ δὲ ἰχθύες οἱ ἀγελαῖοι ἐν μὲν τοῖσι ποταμοῖσι οὐ μάλα** γίνονται, Σοφ.Αἴ.1297 **ἐφῆκεν ἐλλοῖς ἰχθύσιν διαφθοράν,** Πρόδρ.2,133 **σήμερον ἰχθὺς οὐ τρώγεται στὴν μέσην·** ‖ παροιμ. κ. νεώτ. **ἰχθύων (ἢ -ύος) ἀφωνότερος** (ἐπὶ ἀνθρ. σιωπηλοῦ ἢ ἀδυναταῦντος ν' ἀπαντήσῃ) : Λουκ.Ὄνειρ.1 **ἀφωνότερος ἔσομαι τῶν ἰχθύων·** **2)** μτφ. ὁ μωρός, ἀνόητος, ἠλίθιος : Πλούτ.Ἠθ.975B· **3)** ἀττ. κτ. πληθ. **οἱ ἰχθύες** ἡ ἀγορὰ ὅπου ἐπωλοῦντο οἱ **ἰχθύες, τὸ φαροπάζαρο** : Ἀριστφ.Βάτρ.1068 **παρὰ τοὺς ἰχθῦς,** Ἀντιφ.125,1· **4)** κ. νεώτ. κτ. πληθ. **ἰχθύες** ὄνομα τοῦ τελευταίου κατὰ σειρὰν ἀστερισμοῦ τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου : Εὔδοξ.π.Ἵππαρχ. 1,2,3,Πορφ.Νυμφ.22 **ἰχθῦς Διός.**

ἰχθυσιληΐστήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. **ὁ** κλέπτης τῶν ἰχθύων : Λεωνίδ.Ταρ.7,295.

ἰχθυστεφής-οῦς-ές ἰχθυοστεφής βλ.λ. : Τιμόθ. Μιλ.Πέρσ.38.

ἰχθυφάγος-ον μτγν. ἰχθυοφάγος βλ.λ. : Φίλιππ. ΑΠ 9,83.

ἰχθυφόνος ον μτγν. **ὁ** φονεύων, **ὁ** ἀγρεύων ἰχθῦς : Ὀππ.Κυν.2,444.

ἰχθυῶ-άω ἁλιεύω, ψαρεύω, μ. κτ. ἐπ. ἐνεστ. κ. **παρατ.** : Ὀδ.Δ 368 **ἰχθυάασκον γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν·** ‖ κ. μτ. αἰτ. : Ὀδ.Μ 95 **αὐτοῦ δ' ἰχθυάᾳ . . δελφῖνας·** ‖ κ. μέσ. : Λυκόφρ.46· **2)** παίζω (ὡς ἰχθύς) : Ἡσίοδ.Α 210 **δελφῖνες . . ἐθύνεον ἰχθυάοντες·** **3)** παθ. κατασκευάζομαι μετ' ἰχθύων : Ὡραπ.1,14 **ἰχθυώμενος ἄρτος.**

ἰχθυώδης-ους-ες κ. νεώτ. ἰχθυοειδής βλ.λ. : Ἀριστλ.ΖΜ 697b,5 **τοὺς γὰρ ὄπισθεν πόδας ἰχθυώδεις ἔχουσι πάμπαν·** **2)** πλήρης ἰχθύων : Ἡρ. 7,109 **ἰχθυώδης τε καὶ κάρτα ἁλμυρή,** Ἀρρ.Ἰνδ. 41,1· **3)** (ἰδ.-ῶδα) ὁ ἔχων ὀσμὴν ἢ γεῦσιν ἰχθύος : Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,5 **ἰχθυώδης ἐρυγή,** Φιλόστρ. Ἀπολλ.3,55 **ἰχθυώδεα πρόβατα.**

ἰχθυωδῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἰχθυώδη βλ.λ.(·) : Ἀριστλ.ΖΙ 536a,9 **τὸ μὲν γὰρ ἔμπροσθεν προσπέφυκεν ἰχθυωδῶς, ὁ τοῖς ἄλλοις ἀπολέλυται.**

ἰχθύωνερ δ. τ. τοῦ ἰχθυόνερ βλ.λ.

ἰχθύωσις εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος τοῦ δέρματος, καθισταμένου ξηροῦ καὶ λεπιδώδους.

ἴχι δημ. ἐπιφών. **ἐπὶ εὐαρέστου** ὀσμῆς.

ἶχλα Ἡσ. «κίχλα».

ἶχματα Ἡσ. «ἴχνισ».

ἰχνάδι (τὸ) μσν., δημ. κ. **ἀχνάδι** ἴχνος βλ.λ. : Λίβ.Ροδ.848 **ἀγάπην εἶδα μετ' αὐτήν, εἶχ' ἐντροπῆς ἰχνάδιν.**

ἰχναῖος-α-ον (ἴχνος) ὁ τὰ ἴχνη διώκων, παρακολουθῶν, **ἐπίθ.** τῆς Θέμιδος : Ὑμν.Ἀπόλλ.94· **2)** εἰδ. ὁ ἀπὸ τῶν Ἴχνῶν τῆς Θεσσαλίας : Στράβ. 9,5,14 **Ἴχναι, ὅπου ἡ Θέμις** Ἰχναία τιμᾶται· **3)** ὁμ. εἰδ. ἐπίθ. τῆς Νεμέσεως : Διόδ.Ταρ.ΑΠ 9,405, Λυκόφρ.129.

ἰχνάομαι ἀρχ. λεξ. ἰχνεύω βλ.λ.· Ἡσ., Σουίδ.

ἰχνάριον (τὸ) (ἴχνος) νεώτ., δημ. ἀχνάρι κ. **χνάρι**, πρότυπον πρὸς κατασκευὴν ἐνδυμάτων, ὑποδημάτων κττ., σχέδιον ἐκ χάρτου, χαρτονίου κττ., ὡς μέτρον ἢ ὑπόδειγμα.

ἰχνεία (ἡ) (ἴχνος) τὸ ἰχνεύειν, ἐξετάζειν **τὰ** ἴχνη τινός, ἐπὶ κυνῶν : Ξεν.Κυν.3,7.

ἰχνελάτης (ὁ) δ.γρ. τοῦ ἰχνηλάτης βλ.λ.

ἴχνευμα-ατος (τὸ) μτγν. ἴχνος βλ.λ. : Πολυδ.5,11.

ἰχνεύμων-ονος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ἀνιχνεύων, ἀναζητῶν τὰ ἴχνη· ὅθ. **εἰδ.** ζῷόν τι τῆς Αἰγύπτου ὅμοιον ἰκτίδι, ὅπερ ἀνιχνεύει τὸ ᾠὰ τοῦ κροκοδείλου : Ἀριστλ.ΖΙ 612a,16 **ὁ δ' ἰχνεύμων ὁ ἐν Αἰγύπτῳ . . οὐ πρότερον ἐπιτίθεται, πρὶν συγκαλέσῃ βοηθούς,** Εὔβουλ.107· προβλ. **κ.** ἰχνευτής βλ.λ.2·

2) εἶδος σφηκῶν θηρευόντων τὰς ἀράχνας : Ἀριστλ.ΖΙ 552b,26 **οἱ δὲ σφῆκες οἱ ἰχνεύμονες καλούμενοι . .**˙ **3)** εἶδος πτηνοῦ : Ἀντωνῖν.Λιβ.14.

ἴχνευσις-εως (ἡ) ἰχνεία βλ.λ. : Ξεν Κυν.3,4,10.

ἰχνεύτειρα (ἡ) Ἐπιγρ., θηλ. τοῦ ἰχνευτὴρ βλ.λ. : **ἰχνεύτειρα τέχνα.**

ἰχνευτὴρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ἰχνευτὴς βλ.λ. : Ὀππ. Κυν.1,76˙ ‖ ἐν χρ. κ. ὡς ἐπίθ. : Νόνν.Δ 46,115 **ἰχνευτὴρ ταρσός.**

ἰχνευτὴς (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ἰχνεύων, ἀναζητῶν καὶ παρακολουθῶν ἴχνη : Πολυδ.5,10˙ ‖ εἰδ. ἐπὶ κυνῶν θηρευόντων διὰ τῆς ὀσφρήσεως : Πολυδ.5,17˙ ‖ Ἰχνευταὶ (οἱ) τίτλ.σατυρικοῦ δράματος τοῦ Σοφοκλέους˙ **2)** μτφ.ποι. ὁ ἰχνεύων, ὁ ὀσφραινόμενος καὶ θηρεύων τοὺς ἔχοντας χρήματα, ἐπὶ ἑταιρῶν : Μᾶρκ.Ἀργ.ΑΠ 5,15 **Κύπριδος ἰχνευτὰς ἀργυρέους σκύλακας**˙ **3)** πάπ. ἀστυνομικὸς ἀναζητῶν ἀνθρώπους καταζητουμένους : **Οὐαλέριος Οὐαλερίου υἱὸς ἰχνευτὴς κατοίκων**˙ **4)** ὁ ἰχνεύμων βλ.λ.ΙΙ : Ἡρ.2,67 **ὡς δὲ αὔτως τῇσι κυσὶ οἱ ἰχνευταὶ θάπτονται,** Νίκ.Θηρ.195.

ἰχνευτικὸς-ή-όν (ἰχνεύω) μτγν. ὁ ἱκανός, ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἀνιχνεύειν, ἰχνηλάτης : Αἰλ.ΖΙ 6,59, Ἀρρ.Ἐπίκτ.1,2 34, Φίλ.2,38.

ἰχνευτικῶς ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. δι᾽ ἰχνεύσεως : Εὐστ.Πον.174,51.

ἰχνεύτωρ-ορος (ὁ) μσν. ἰχνευτὴρ βλ.λ. : Πρόδρ. π. Ἀν.Βοασσ.378 **ἰχνεύτορες κύνες.**

ἰχνεύω (ἴχνος) κ. μσν. κ. νεώτ. ζητῶ τὰ ἴχνη, ἀνιχνεύω, ἀναζητῶ : Σοφ.Αἴ.20 **κεινον γάρ, οὐδέν᾽ ἄλλον, ἰχνεύω πάλαι,** Εὐρ.Κύκλ.130 **ἰχνεύων θήρας κυσίν,** Πλάτ.Νόμ.654Ε **κύνες ἰχνεύουσοι,** Λίβ.Ροδ.933 **προσέχω, ἰχνεύω, κυνηγῶ, πουλία κρατῶ ἀπὸ τέχνης**˙ **2)** μτφ. ζητῶ νὰ εὕρω, ἀναζητῶ : Ἀριστφ.Ἱππ.808 **κατὰ σοῦ τὴν ψῆφον ἰχνεύων,** Πλάτ.Παρμ.123C **ἰχνεύων τὰ λεχθέντα,** ΠΔ Σοφ.Σειρ.51,15 **ἐκ νεότητός μου ἴχνευσα αὐτήν,** Ἐπιγρ. **ἰχνεύεις . . τίς εἶμ᾽ ἐγώ . . ;**˙ **3)** ὁμ. παρακολουθῶ τὰ ἴχνη, μιμοῦμαι, ἁμιλλῶμαι πρός τινα : Πίνδ.Π 8,35 **ἰχνεύων ματραδελφεούς**˙ **4)** συνεκδ. **ἰχνεύω τὰ ὄρη** περιέρχομαι τὰ ὄρη κυνηγῶν : Ξεν.Κυν.4,9.

ἰχνηλᾰσία (ἡ) (ἐλαύνω) μτγν. κ. νεώτ. παρακολούθησις ἰχνῶν, ἀναζήτησις : Θεμίστ.Λόγ.13,165D.

ἰχνηλάτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ., ποι. **ἰχνελάτης** ὁ παρακολουθῶν τὰ ἴχνη, ἰχνευτής : Πλούτ.Ἠθ.762B **ἰχνηλάτης ἀληθείας,** Ζώσιμ.ΑΠ 6,183 **τετραπόδων ἀγκύλος ἰχνελάτης.**

ἰχνηλάτησις-εως (ἡ) μσν. ἰχνηλασία βλ.λ. : Εὐστ. Πον.301,59.

ἰχνηλᾰτία (ἡ) μτγν. κ. **-εία** ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ ἰχνηλασία βλ.λ. : Πολυδ.5,11.

ἰχνηλᾰτικὸς-ή-όν (ἰχνηλατῶ) σχόλ. κ. νεώτ. ἐπιτήδειος εἰς τὴν ἰχνηλασίαν, ἰχνευτικός : Σχόλ.Σοφ. Αἴ.8, **-ἰχνηλατικὸς κύων.**

ἰχνηλατικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ἰχνηλατικὸν βλ.λ. : Τζέτζ.Ἐξήγ.Ἰλ.90.

ἰχνηλατῶ-έω μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἀνιχνεύω, ἀναζητῶ τὰ ἴχνη τινός, ἀναζητῶ ἐπιμόνως : Φίλ.1,12 **ἰχνηλατεῖν τἀληθὲς λόγῳ,** Εὐστ.Πον.128,10.

ἴχνιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ἴχνος βλ.λ., τὸ τοῦ ποδὸς ἴχνος, πάτημα : Ὀδ.Τ 436 **ἴχνι᾽ ἐρευνῶντες κύνες ἤϊσαν,** αὐτ.Ε 193 **μετ᾽ ἴχνια βαῖνε θεοῖο** (τὴν παρηκολούθει κατὰ πόδας), Ξεν.Ἀν.1,6,1 **ἴχνια ἵππων,** Ἀπολλ.Ρ 1,575 **κατ᾽ ἴχνιά τινος ἐφέπεσθαι**˙ ‖ συχν. κτ. ἑν. : Δημόκρ.228 **τὸ ἴχνιον μοῦνον λέλειπται τῶν ποδῶν,** Καλλ.Αἴτ.3,1,86 **ἴχνιον ὀξέος ἵππου,** Κόϊντ.8,361 **ἕπεσθαί τινι κατ᾽ ἴχνιον**˙ ‖ φρ. **ἴχνιον ἑδράσασθαι** στηρίξαι τὸν πόδα : Μακεδ. ΑΠ 6,70˙ **2)** μτφ. ἴχνος, λείψανον : Ἰσίδ.Σχολ. ΑΠ 6,58 **σῴζει προτέρης ἴχνιον ἀγλαΐης.**

ἴχνιππος Ἡσ. «ὅπου οἱ λίθοι τρίβονται, ἀκόνη».

ἰχνοβάτης (ὁ) μτγν. ὁ βαίνων ἐπὶ τὰ ἴχνη τινός, ἰχνηλάτης, ἐπὶ θηρευτικοῦ κυνός : Ὀβίδ.Μεταμορφ.3,207.

ἰχνοβλᾰβὴς-οῦς-ές μτγν. βεβλαμμένος εἰς τὸν πόδα : Μαν.4,500.

ἰχνογραφεῖον (τὸ) (ἰχνογραφῶ) νεώτ. ἡ διὰ τὴν ἰχνογράφησιν προωρισμένη αἴθουσα.

ἰχνογράφημα (τὸ) (ἰχνογραφῶ) νεώτ. ἡ διὰ γραμμῶν παράστασις μορφῆς, σχεδίασμα, σκίτσο˙ ‖ ἡ διὰ μολυβδίδος ζωγραφιά.

ἰχνογρᾰφία (ἡ) (ἰχνογραφῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ διὰ γραμμῶν καὶ ἄνευ χρωμάτων ἀναπαράστασις, σχεδιογράφημα : Βιτρούβ.1,1,2˙ **2)** εἰδ. βιβλίον περιέχον ἰχναγραφικὰ σχεδιάσματα ὡς ὑποδείγματα πρὸς διδασκαλίαν.

ἰχνογραφικὸς-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἰχνογραφίαν : **ἰχνογραφικὰ σχεδιάσματα**˙ ἐπίρρ. -ῶς.

ἰχνογράφος (ὁ) (ἴχνος - γράφω) νεώτ. ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν ἰχνογραφίαν, σχεδιαστής.

ἰχνογραφῶ-έω νεώτ. σχηματογραφῶ δι᾽ ἰχναρίων, σχεδιάζω.

ἰχνολογῶ-έω μτγν. ἰχνεύω βλ.λ. : Ἐπιφάν.2,190.

ἰχνομυθῶ-έω (ἴχνος - μυθῶ) μσν. ἐξιστορῶ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς : Στουδ.Θεόδ.1200 **ἰχνομυθῆσαι ὅλην τὴν τῆς κακώσεως ὑπόθεσιν.**

ἰχνοπατῶ (ἴχνος - πατῶ) μσν. πατῶ ἐπὶ τῶν ἰχνῶν˙ κ. μτφ. : Λίβ.Ροδ.1254 **πότε τὸν πύργον τῆς ζωῆς νὰ ἐδιάβηκες, καρδία, καὶ νὰ ἰχνοεπάτηαες αὐθεντικὰ εἰς ἐμέναν.**

ἰχνοπέδη (ἡ) (πέδη) μτγν. εἶδος δεσμοῦ ἢ παγίδος : Ἀντίπ.ΑΠ 6,109 **τριέλικτον ἰχνοπέδαν καὶ τὰς νευροτενεῖς παγίδας.**

ἰχνόποδα (τὰ) μσν. ἴχνη ποδῶν : Λίβ.Ροδ.2433 **ἀνθρώπων ἦν ἰχνόποδα καὶ ἀλόγων ἐλασίες.**

ἰχνοποιῶ-έω ἀρχ. λεξ. ἀνιχνεύω : ΕΜ 395,39 **ῥισὶν ἰχνοποιεῖν τὰ θηρία.**

ἴχνος-ους(-εος) (τὸ) (συγγ. τῷ ἴκω) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἴχνος ποδός, πατησιά, ἀχνάρι : Ὀδ.Ρ 317 **ἴχνεσι γὰρ περιῄδη,** Ἡσίοδ.Ἔργ.680 **κορώνη ἴχνος ἐποίησεν,** Ἡρ.4,82 **ἴχνος Ἡρακλέος φαίνουσι ἐν πέτρῃ ἐνεόν**˙ ‖ κ. νεώτ. **πᾶν σημεῖον, ὅπερ ἀφήνει χάραγμά τι ἢ τι ὑπόλειμμα ἢ ἄ. ἐνδεικτικὸν πρᾶγμα** κατὰ τὴν διάβασιν αὐτοῦ : **ἴχνη τροχῶν - ἁμάξης - ἐπίπλων - αἵματος**˙ ‖ νεώτ. δικαστ. μικρὸν σημεῖον ἐνδεικτικὸν ὡρισμένου γεγονότος : **εὑρέθησαν ἴχνη τοῦ ἐγκλήματος**˙ ‖ φρ. : Εὐρ.ΙΤ 752 **ἴχνη ποδὸς θεῖναι** (θεῖναι πόδα), αὐτ.Ὀρ.140 **λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης τίθετε** (θέτετε τὸν πόδα, βαδίζετε ἐλαφρῶς), Πλάτ.Πολ.410Β **κατ᾽ ἴχνη διώκειν,** αὐτ. Πολιτ.290D **ἴχνους προσάπτεσθαι** (ἐκ τοῦ πλησίον ἀκολουθεῖν)˙ κ. μτφ. : Πίνδ.Ν 6,15 **ἐν ἴχνεσί τινος πόδα νέμειν,** Ἀντιφ.2,3,10 **ἴχνη ὑποψίας εἴς τινα φέρει,** Φιλόδ.Σημ.29 **μήτ᾽ ἴχνος μήτ᾽ αἴθυγμα παραδιδόντων**˙ **2)** μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἴχνος, ὑπόλειμμα : Αἰσχ.Ἀγ.695 **κατ᾽ ἴχνος πλατᾶν ἄφαντον,** Σοφ.ΟΤ 109 **ἴχνος παλαιᾶς δυστέκμαρτον αἰτίας,** Πλάτ.Γοργ.524C **ἴχνη τῶν πληγῶν,** Αἰσχίν.3,212 **τὰ τῶν κονδύλων ἴχνη,** Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,276 **κατ᾽ ἴχνος τῶν μαθητῶν,** Ζερβ.Μῦθ. Ζ 44 **σῴζονται ζωντανὰ τὰ ἴχνη τῆς θείας πνοῆς**˙ **3)** ὁμ. κ. νεώτ. μτφ. ἐπὶ ἀφηρημένων ἐννοιῶν : **δὲν ὑπάρχει ἴχνος λογικῆς, - δὲν ἔχει ἴχνος ἐντροπῆς - φιλοτιμίας**˙ ‖ ὁμ. μτφ. ἡ κατεύθυνσις, ὁ τρόπος, ἐν ἀναφ. πρὸς ἐνέργειαν, ἰδ. πνευματικήν : ΚΔ Ρωμ.4,12 **τοῖς στοιχοῦσι τοῖς ἴχνεσι τῆς πίστεως,** Λιβάν.Λόγ.64,4 **τῶν ἰχνῶν ἔχεσθαι τῶν Ἀριστείδου**˙ **4)** ποι. πούς, πόδι : Εὐρ.Βάκχ.1134 **ἡ μὲν ὠλένην, ἡ δ᾽ ἴχνος αὐταῖς ἀρβύλαις,** Ἡρώνδ.7,113 **φέρ᾽ ὧδε τὸν ποδίσκον εἰς ἴχνος θέωμεν**˙ **5)** εἰδ. τὸ τραχὺ πέλμα τοῦ ποδός : ΠΔ

Δευτ.11,24 **τὸ ἴχνος τοῦ ποδὸς ὑμῶν, ὑμῖν ἔσται,** Γαλ.10,876, Ὀρειβ.47,9,7· ‖ δθ. πέλμα ὑποδήματος : Ἱππ.Ἄρθρ.62, Ἀρρ.Ἰνδ.16,5· ‖ κ. ἐν πάπ. ὑπόδημα· **6)** **τὰ ἴχνη τῶν χειρῶν** αἱ παλάμαι τῶν χειρῶν : ΠΔ Βασ.1,5,4 **ἀμφότερα τὰ ἴχνη χειρῶν αὐτοῦ ἀφῃρημένα ἐπὶ τὰ ἐμπρόσθια·** **7)** **ἴχνος ἀνθρώπινον** ὡς μέτρον μήκους : Ῥοῦφ. Ἀνατ.31· **8)** πάπ. ἀτραπός, μονοπάτι· **9)** πάπ. ἀπεικονίσεις ἴχνῶν ποδὸς ἢ μελῶν ὡς ἀναθήματα δεικνύοντα τὴν παρουσίαν θεῶν : **ἀνέθηκαν . . κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ ἐνέργιαν ἴχνη αὐτοῦ χρύσεα τέσσερα.**

ἰχνοσκοπία (ἡ) μτγν. τὸ ἀνιχνεύειν, ἀναζητεῖν ἴχνη τινός : Πλούτ.Ἠθ.917F.

ἰχνοσκοπῶ-έω (ἴχνος) παρατηρῶ, ἐξετάζω τὰ ἴχνη : Αἰσχ.Χο.227 **ἰχνοσκοποῦσά τ' ἐν στίβοισι τοῖς ἐμοῖς,** Πλούτ.Ἠθ.399A **ἰχνοσκοπεῖν καὶ στιβεύειν τὸ μέλλον.**

ἰχώρ-ῶρος (ὁ) (ī) κ. νεώτ., ἐπ. αἰτ. **ἰχῶ,** αἰθέριος χυμὸς ῥέων εἰς τὰς φλέβας τῶν θεῶν : Ἰλ.Ε 340 **ῥέε δ' ἄμβροτον αἷμα θεοῖο, ἰχώρ, οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν·** ‖ ἐν τῷ πληθ. κ. ἐπὶ τῶν Γιγάντων : Στράβ.6,3,5 **ἐκ δὲ ἰχώρων τοιοῦτον ἴσχοι ῥεῦμα ἡ πηγή·** ‖ κ. βραδύτ. ἁπλ. αἷμα : Αἰσχ.Ἀγ.1480 **πρὶν καταλῆξαι τὸ παλαιὸν ἄχος, νέος ἰχώρ·** **2)** τὸ ὑδατῶδες μέρος τῶν ζωϊκῶν χυμῶν, οἷον τοῦ αἵματος : Ἱππ.Καρδ.11, Πλάτ.Τίμ.83C **ἰχὼρ δέ, ὁ μὲν αἵματος ὀρὸς πρᾶος, ὁ δὲ μελαίνης χολῆς ὀξείας τε ἄγριος,** Ἀριστλ.ΖΙ 521b,2 **γίγνεται δὲ πεττόμενον ἐξ ἰχῶρος μὲν αἷμα, ἐξ αἵματος δὲ πιμελή·** ‖ ἐπὶ τῆς χολῆς : Ἱππ.Διαίτ.1 **δριμέας καὶ χολώδεας ἰχῶρας·** ‖ ὁμ. ἐπὶ τοῦ γάλακτος, ὀρός : Ἀριστλ.ΖΙ 521b,27· ‖ τὸ ὑγρὸν τὸ ῥέον ἐξ ἡμιόπτου κρέατος, ὅταν διατέμῃ τις αὐτό : Ἀρχέστρ.π.Ἀθήν. 9,399E **ἰχῶρα στάζοντα κρεῶν·** ‖ ἐπὶ τῶν φύλλων, ὁ χυμός : Διοσκ.1,119· **3)** κ. νεώτ. ἐπὶ ἐφθαρμένων χυμῶν, πύον, ἔμπυον, ὕλη : Ἱππ.Κεφ. Τρωμ.19, Ἀριστλ.ΖΙ 630a,6 **ἐκ τῶν ἑλκῶν ἰχῶρες ῥέουσιν ὠχροὶ σφόδρα,** Γαλ.10,184· ‖ ἐπὶ τῶν ῥεόντων ὑγρῶν τοῦ τοκετοῦ : Ἀριστλ.ΖΙ 586b,32 **οἱ ἰχῶρες ὑδαρεῖς ὕπωχροι·** **4)** τὸ δηλητήριον τῶν ὄφεων : Ἀριστλ.Θαυμ.845a,8· **5)** πιθ. ἡ νάφθα, ἥτις ἐθεωρεῖτο, κατὰ τὸν θρῦλον, ὡς ὀφειλομένη εἰς τὴν σῆψιν τῶν πτωμάτων τῶν Γιγάντων : Ἀριστλ.Θαυμ.838a,29.

ἰχωροειδής-οῦς-ές ὁ ὁμοιάζων πρὸς ἰχῶρα, ὀρόν, ὀρροειδής : Ἱππ.Φύσ.Ἀνθρ.12, Ἀριστλ.ΖΙ 521a,13 **γίγνεται ἰχωροειδὲς καὶ διοροῦται οὕτως,** Ἀλέξ.Τραλλ.12.

ἰχωρορροῶ-έω (ἰχώρ-ρέω) ἐκβάλλω ἰχῶρα, (βλ.λ.3), ὀρόν, πυώδη ὕλην : Ἱππ.Κωακ.501, Ἐρωτιαν. ἐν λ. δακρυῶδες ἕλκος.

ἰχωρροῶ-έω (ἰχώρ - ῥέω) μτγν. ἰχωραρροῶ βλ.λ. : Διοσκ.3,23 **ὦτα ἰχωρροοῦντα.**

ἰχωρώδης-ους-ες κ. νεώτ. ἰχωροειδής βλ.λ. : Ἱππ. Νούσ.3,16.

ἴψ-ἰπός (ὁ) (ῑ) (ἴπτομαι), ὀνομ. πληθ. **ἶπες** σκώληξ καταστρέφων κέρατα καὶ ξύλα : Ὀδ.Ρ 395 **μὴ κέρα ἶπες ἔδοιεν,** Θεόφρ.Φ.5,10,5· ‖ ὁμ. σκώληξ καταστροφεὺς τῶν ἀμπέλων : Θεόφ.ΦΑἴτ.3,22,5, Στράβ.13,1,64 **φθαρτικὸς τῶν ἀμπελοφάγων ἰπῶν.**

ἶψαο β' ἑν. ἀορ. α' τοῦ ἴπτομαι βλ.λ.

ἴψηλος-α-ον αἰολ. τοῦ ὑψηλὸς βλ.λ. : Λυρ. Ἀδέσπ.60.

ἶψοι αἰολ. τ. τοῦ ὕψοι βλ.λ. : Σαπφ.Ἐπιθαλ.91(73) **ἴψοι δὴ τὸ μέλαθρον . . ἀέρρετε τέκτονες.**

ἶψος (ὁ), κ. **ἰφός** εἶδος φελλόδρυος : Θεόφρ.Φ. 3,4,2· **2)** Ἡσ. « ἰφόν· τὸν κισσόν. Θούριοι »· **3)** μτγν. αἰολ. τοῦ ὕψος βλ.λ. : Ἡρωδιαν.2,928.

ἴω ὑποτ. τοῦ εἶμι βλ.λ.

ἰῶ συνηρ. τοῦ ἰάου, προστ. τοῦ ἰῶμαι βλ.λ.

ἰώ ἐπιφών.κυρ. π. δραματ. ποι.,συνήθ.διπλοῦν, σπαν τριπλοῦν, ἰδ. ἐπὶ ἐπικλήσεως βοηθείας : Αἰσχ.Ἑπτ.96 **ἰὼ μάκαρες, ἰὼ θεοί,** Σοφ.Τρ.222 **ἰὼ ἰὼ Παιάν,** Εὐρ.Βάκχ.578 **ἰὼ Βάκχαι·** **2)** συχν. ἐπὶ θλίψεως ἢ παθημάτων : Σοφ.Ἀντ.850 **ἰὼ δύστανος,** Μελέαγρ.ΑΠ 7,468 **ἰὼ κακοπάρθενε Μοῖρα,** Διοσκ. Ἐπιγρ.ΑΠ 7,434 **ἰὼ Σπάρτα·** ‖ κ. μτ. γεν. : Αἰσχ.Ἀγ.1305 **ἰὼ . . , πάτερ, σοῦ τῶν τε . . τέκνων,** Ἀριστφ.Ἀχ.1205 **ἰὼ ἰὼ τραυμάτων·** **3)** σπαν. π. πεζ., ἐπὶ ἀντιλέγοντος : Γαλ.Θρασ.32 **ἰώ . . , φασί τινες·** **4)** ὁμ. ν. μτ. ἄλλων ἐπιφων. : Σοφ.ΟΚ 224 **ἰὼ ὤ ὤ,** αὐτ.Ἠλ.840 **ἒ ἒ ἰώ.**

ἰωά (ἰὼ βλ.λ. : Αἰσχ.Πέρσ.1070 **ἰωὰ δὴ κατ' ἄστυ. ἰωὰ δῆτ' ἄν' αἶαν·** **2)** πιθ. καπνός : Καλλ. ἀπ.1,40P.

ἰώβειος(-α)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Ἰώβ· συνήθ. ἐν φρ. **ἰώβειος(-α) ὑπομονή** ὑπομονὴ ὁμοία πρὸς τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ **Ἰώβ,** μακρά, ἀνεξάντλητος.

ἰωβήλ μτγν. ἰωβηλαῖος βλ.λ. : Ὠριγ.7,20D.

ἰωβηλαῖον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ., π.Ἑβρ. τὸ ἔτος τὸ ἑπόμενον τοῦ μεγάλου σαββατοίου, ἤτοι τὸ τελευταῖον ἑκάστης πεντηκονταετίας· ‖ κτ. πληθ. **ἐν τῶν ἀποκρύφων τῆς ΠΔ :** Ὠριγ.520A· ‖ νεώτ. τὸ τελευταῖον ἔτος μακρᾶς περιόδου, **συνήθ.πεντηκονταετίας καθ' ὃ τελεῖται** ἀμνηστευτική τις ἑορτή· **2)** εἰδ. τὸ πεντηκοστὸν ἔτος τοῦ γάμου ἢ δημοσίας τινὸς λειτουργίας : τὸ **ἰωβηλαῖον τῶν ἀργυρῶν γάμων τῶν βασιλέων·** **3)** π. Δυτ. ἄφεσις ἁμαρτιῶν ὑπὸ τοῦ Πάπα κατὰ τὴν ἄνοδον αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον.

ἰώβηλος (ὁ) μτγν. ἰωβηλαῖον βλ.λ. : Ἰώσ.ΑΙ 3,12,3.

ἰώγα δ. τ. τοῦ ἰώνγα, βοι. τ. τοῦ ἐγὼ βλ.λ.

ἰωγή (ἡ) ἐπ. σκέπας, σκέπη : Ὀδ.Ξ 533 **βορέω ὑπ' ἰωγῇ** (ὑπὸ σκέπην ἀπὸ τὸν βόρειον ἄνεμον).

ἰώδης-ους-ες (ἰός) κ. νεώτ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ἴου : Ἱππ.Προγν.11,Διοσκ.5,79,Γαλ.10,871· ‖ ἐπὶ τῆς χολῆς : Γαλ.18(1)107,Πλούτ.Ἠθ.565C **κακόνοια . . τουτὶ τὸ ἰῶδες . . ἀφίησιν·** **2)** ὁ ὅμοιος πρὸς σκωρίαν, ὁ ἔχων χρῶμα σκωρίας : Θεόφρ.Λίθ.37,Γαλ.Ἰστ.4,Διοσκ.5,152· **3)** δηλητηριώδης : Ἀθήν.2,42A **ἐρρύη τὸ ὕδωρ ἰῶδες·** ‖ ἐπὶ τῶν ὄφεων : Φιλόστρ.Νεώτ.Εἰκ.5 **ἰώδεις ὀδόντες·** ‖ μτφ. ἐπὶ προσ., φαρμακερός, κακεντρεχής : Πτολ.Τετράβ.158· **4)** (δδ - ωδα) δριμύς, πικρός, στυφός : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.19 **ὀξύτητες προσίστανται ἰώδεις,** Φιλούμ.Δηλητ.36,3.

ἰωδίνη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν σανταλοειδῶν, ἔχον ἐν μ. εἶδος, **ἰωδίνην τὴν ῥομβόφυλλον.**

ἰωδιομετρία (ἡ) νεώτ. χημ. προσδιορισμὸς οὐσιῶν, δυναμένων νὰ ὀξιδώσωσι τὸ **ὑδροϊώδιον** πρὸς ἐλεύθερον ἰώδιον.

ἰώδιον (τὸ) νεώτ. χημ. στοιχεῖον μεταλλοειδὲς τῆς ὁμάδος τῶν ἁλατογόνων.

ἰωδιοῦχος-ον νεώτ. ὁ περιέχων ἰώδιον : **ἰωδιοῦχα φάρμακα.**

ἰωδισμός (ὁ) νεώτ. ὀξεῖα ἢ χρονία δι' ἰωδίου ἢ ἰωδιούχων παρασκευασμάτων δηλητηρίασις.

ἰωδῖτις-ιτιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος προκαλουμένη ἐξ ἐσωτερικῆς χρήσεως ἰωδιούχων σκευασιῶν.

ἰωδόλη (ἡ) νεώτ. χημ. ἰωδοφόρμιον βλ.λ.

ἰωδομέλας-αινα-αν νεώτ. ὁ ἔχων χρῶμα μέλαν ὡς τὸ τοῦ μεταλλικοῦ ἰωδίου.

ἰωδοφόρμιον (τὸ) νεώτ. χημ. κιτρίνη κρυσταλλικὴ κόνις, μὲ ὀσμὴν χαρακτηριστικήν, χρήσιμος εἰς τὴν φαρμακευτικὴν ὡς ἀντισηπτικόν.

ἰωεῖ Ἡσ. « βέλει ».

ἰωή (ἡ), ἐπ. **ἰωά,** ἅπαξ. π. τραγ., πᾶς ἰσχυρὸς ἦχος· δθ. ἡ κραυγὴ ἢ βοὴ ἀνδρῶν : Ἰλ.Κ 139 **περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωή,** Ἀπολλ.Ρ 3,708 **ὦρτο δ' ἰωὴ λεπταλέη ὀδυρομένων,** Νόνν.Δ 15,300 **ἰωὴ δενδρώδης·** ‖ ὁμ. ἦχος φόρμιγγος : Ὀδ.Ρ 261 **περὶ**

δὲ σφέας ἦλυθ' ἰωὴ φόρμιγγος· || ἐπὶ ἀνέμου: Ἰλ.Δ 276 ὑπὸ Ζεφύροιο ἰωῆς· || ἐπὶ πυρός : Ἰλ.Π 127 πυρὸς δηΐοιο ἰωήν· || ἐπὶ βημάτων : Ἡσιοδ. Π 682 ποδῶν αἰνεῖτα ἰωή· || ἡ τῶν ὅπλων κλαγγή : Κόλουθ.56· || ὁμ. ἰωὴ Λατινὶς ἡ λατινικὴ γλῶσσα : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.19,102.

ἰωθείς Ἡσ. « ὀξυνθείς ».

ἰώθη Ἡσ. « ὀξύνθη, ἐχολώθη ».

ἰωκάτερ Ἡσ. « τὰ ἐν τοῖς ἱματίοις σημεῖα. Λάκωνες ».

ἰωκή (ἡ) προσβολή, δίωξις ἐν τῇ μάχῃ, κατάδίωξις: Ἰλ.Ε 521 οὔτε βίας . . ὑπεδείδισαν οὔτε ἰωκάς· || προσωπ. μτ. τῶν Ἔρις καὶ Ἀλκή : Ἰλ.Ε 740 ἐν δ' Ἔρις, ἐν δ' Ἀλκή, ἐν δὲ κρυόεσσα Ἰωκή· || αἰτ. κτ. μεταπλασμόν : Ἰλ.Λ 601 ἰῶκά τε δακρυόεσσαν.

Fιώκω Ἐπιγρ. διώκω βλ.λ.

ἰωλία (ἡ) (ἰὰ) Ἡσ. « φήμη, δειλή ».

ἰῶλκα Ἡσ. « αὔλακα ».

Ἴωλον Ἡσ. « μέλαν ».

ἰῶμαι-άομαι κ. μσν. κ. νεώτ., προστ. ἰῶ, ἰων. ἀπαρφ. ἰᾶσθαι, (ἰδ.ἀνάγν. ἰῆσθαι ἐν Ἱππ.Ἱερ.Νούσ.13), κυπρ.ἰjᾶσθαι, μέλλ.ἰάσομαι, ἰων.κ.ἐπ.ἰήσομαι, ἀόρ. ἰασάμην, ἰων. ἰησάμην ἰατρεύω, θεραπεύω, ἐν τῷ ἐνεστ. κ. παρατ. προσπαθῶ νὰ ἰατρεύσω, περιποιοῦμαι ἀναφορ.πρὸς πρόσ.κ.μέλη τοῦ σώματος : Ἰλ.Μ 2 υἱὸς ἰᾶτ' Εὐρύπυλον βεβλημένον,Ὀδ.Ι 525 οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' ἐνοσίχθων,Ἡρ.3,134 μετὰ ταῦτα ἰώμενος ὑγιέα ἀπέδεξε, Σοφ.Τρ.1210 σῶμ' ἂν ἰώμην τὸ σόν, Πλάτ.Πολιτ.299Α περὶ τῶν τοὺς κάμνοντας ἰωμένων· κ. παροιμ. (ἐν Μάντισσ. Παροιμ.2,28) ὁ τρώσας ἰάσεται (ἐπὶ ἀνθρώπου ἐπανορθοῦντος τὸ ἀδίκημα, τὰ ὁποῖον αὐτὸς ἔπραξεν)· || ὁμ. περιποιοῦμαι, θεραπεύω, κυρ. ἐπὶ ἰατρῶν : Πίνδ.Π 3,46,Ἡρ.7,181 σμύρνῃσι ἰᾶσθαι τὰ ἕλκεα· || κ. μτφ. : Εὐρ.Ἡρ.1107, Αἰσχίν.3,69 ἰᾶσθαι δωροδόκημα, Ἀρρ.Τακτ.1,3 ἰᾶσθαι ἀσάφειαν· κ. παροιμ. π. Ἡρ.3,53 μὴ τῷ κακῷ τὸ κακὸν ἰῶ (μὴ ποίει τὸ κακὸν χειρότερον)· || κ. ἀπολ.: Ἀρχίλ.13 οὔτε τι γὰρ κλαίων ἰήσομαι· 2) ἐπανορθῶ, ἀντιδρῶ εἴς τι : Πλούτ.Ἠθ.653Α ἄκρατος ἰᾶται τὸ κώνειον· 3) ἐπιδιορθῶ : Πλάτ. Νόμ.933Ε ἰᾶσθαι τὸ βλαβέν, ΠΔ Βασ.3,18,32 ἰᾶσθαι θυσιαστήριον, Λιβάν.Προγ.27,3 ἰᾶσθαι δίκελλαν· 4) ἐνεργ. μ. ἐν ἀόρ. α' ἰάσαμεν, μτχ. ἰάσαντες· || κ. παθ. ἀόρ. ἰάθην, ἰων. ἰήθην, μέλλ. ἰαθήσομαι, ἰάσομαι, παρακ. ἴαμαι θεραπεύομαι, ἀναλαμβάνω : Ἀνδοκ.2,9 ἀδύνατον ἦν ταῦτα ἰαθῆναι ἄλλως, Αἰσχίν.ΑΠ 6,330, ΚΔ Λουκ.6,17.

ἰών βοι. τ. τοῦ ἐγώ βλ.λ.

ἰώνγα βοι. τ. τοῦ ἔγωγε βλ.λ.

ἰώνει βοι. τ. τοῦ ἐγώνη βλ.λ.

ἰωνᾶς Ἡσ. « περιστερά ».

ἰωνιά-ᾶς (ἡ) (ἴον) λειμὼν ἴων : Ἀριστφ.Εἰρ.577 τῆς ἰωνιᾶς τε τῆς πρὸς τῷ φρέατι· 2) ἰωνιὰ λευκή ματθαιολία ἡ πολιά : Θεόφρ.ΦΙ 6,8,5· || ὁμ. ἰωνιὰ μέλαινα ἴον τὸ εὔοσμον : Θεόφρ.ΦΙ 6,6,2· 3) τὸ φυτὸν χαμαίπιτυς : Ἀπολλδ.π.Ἀθήν.15,681D χαμαίπιτυν, οἱ δὲ ὁλόκυρον, οἱ δ' Ἀθήνησιν ἰωνιάν, Διοσκ.3,158,Σχόλ.Νίκ.Ἀλεξ.55 ἰωνιὰ ἡ ἀγρία· 4) Ἡσ. « ἐς ἰωνιάν· ἐς κοπρῶνα ».

ἰωνίζω μτγν. ὁμιλῶ τὴν ἰωνικὴν διάλεκτον, ἰωνικά : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ.16,7· || ὁμ. μιμοῦμαι τὰ ἤθη τῶν Ἰώνων : Σχόλ.Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.2,10.

ἰωνικολόγος (ὁ) μτγν. ὁ τὰ ἰωνικὰ διηγούμενος, λέγων : Ἀθήν.14,620Ε ὁ ἰωνικολόγος τὰ Σωτάδου . . ἰωνικὰ ποιήματα . . προφέρεται.

ἰωνικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Ἰωνίαν, ὁ τῆς Ἰωνίας || Ἰωνικοί (οἱ) Ἴωνες: Φιλόστρ.Σοφ.1,21,5· || Ἰωνικόν (ὑπόδημα) (τὸ) εἶδος ὑποδήματος : Ἡρώνδ.7,59· || ἰδ. ὁ ἔχων ἦθος Ἴωνος, ἐκτεθηλυμμένος : Ἀριστφ.Εἰρ.46 ἀνὴρ Ἰωνικός τίς φησι παρακαθήμενος, Πλάτ.Κωμ. 69,14· 2) ἰωνικὸν μέτρον μέτρον συνιστάμενον ἐξ ἰωνικῶν ποδῶν : Ἡφαιστ.11· || κ. ἰωνικὰ (τὰ) ποιήματα εἰς ἰωνικὸν μέτρον : Ἀθήν.14,620Ε τὰ ἰωνικὰ καλούμενα ποιήματα· || ἰωνικὸς πούς ἑξάσημος ἰαμβικός : Ἡφαιστ.1,9· 3) ἰωνικὸν ἔθος ἡ ἰωνικὴ διάλεκτος : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.74,9.

ἰωνικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ ἰωνικὸν τρόπον, θηλυπρεπῶς : Ἀριστφ.Θεσμ.163 ἐμιτροφόρουν τε καὶ διέκλων Ἰωνικῶς· 2) κατὰ τὸ ἰωνικὸν ὕφος : Διον.Ἀλ.Δημ.43· 3) κατὰ τὴν ἰωνικὴν διάλεκτον : Σχόλ.Πορφ.Ἀποχ.2,36· || κ. συγκρ. -ώτερον : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ.135,1.

ἰώνιος-α-ον μτγν. ἰωνικὸς βλ.λ., ἐπὶ τῆς ἰωνικῆς διαλέκτου : Φιλόστρ.Ἀπολλ.7,35 Ἰώνιος τρόπος· || θηλ. κ. Ἰωνίς-ίδος κ. Ἰωνιάς-άδος ἰωνική : Νικ.άπ.74,4· || τὸ θηλ. κ. ὡς οὐσ. : Καλλ.Ἐπιγρ.27, Πλούτ.Λούκ.18 ἦσαν μετὰ πολλῶν ἀδελφαὶ . . καὶ γαμεταὶ δύο, γένος Ἰωνίδες.

ἰωνίς-ίδος (ἡ) μτγν. ὑδρόβιον πτηνόν : Ἀριστφ. Βυζ.Ἐπιτ.5,5.

ἰωνίσκος (ὁ) ὁ ἰχθὺς χρύσοφρυς : Ἀρχέστρ.π. Ἀθήν.7,328C χρ-. . ὃν κεῖνοι καλέουσιν ἰωνίσκον.

ἰωνιστί ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἐν τῇ ἰωνικῇ διαλέκτῳ : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ.162,8.

ἰωνοκάμπτης (ὁ) μτγν. ὁ ᾄδων γλυκείας ἰωνικὰς μελῳδίας : Τιμ.άπ.27.

ἰωνόκυσος (ὁ) ὁ ἀκόλαστος : Κρατῖν.419.

ἰωνός (ὁ) εἶδος ἰχθύος· Ἡσ.

ἴωξις-εως (ἡ) ἀρχ. λεξ. ἰωκὴ βλ.λ.· Ἡσ., ΕΜ 481,30.

ἰωπάτερ Ἡσ. « τὰ ἐν τοῖς ἱματίοις σημεῖα ».

ἴωπι Ἡσ. « δεῦρο ».

ἰωρός (ὁ) μτγν. ἀττ. ἀντὶ ὁ αὐτῆς τῆς πόλεως φύλαξ : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.55,26· || κ. παροιμ.π. Σουΐδ. οὐδ' ἐντὸς ἰωροῦ οὐδ' ἐν ἀσφαλείᾳ.

ἰώσας μον. Ἐπιγρ. ἐούσης, μτχ. τοῦ εἰμί βλ.λ.

ἰωσᾶων Ἐπιγρ. ἰουσῶν μτχ. τοῦ εἰμί βλ.λ.

ἴωσι Ἐπιγρ. ἔωσιν, ὦσιν, ὑποτ. τοῦ εἰμί βλ.λ.

ἴωσις-εως (ἡ) μτγν. καθάρισμα : Πάπ. ἴωσις χρυσοῦ, Ὀλυμπ.Ἀλχ.94Β, Ζῶσ.Ἀλχ.145Β· 2) χρωμάτισμα : αὐτ.219Β.

ἰῶτα (τὸ) (ἄκλ.) κ. νεώτ., δημ. γιῶτα βλ.λ. τὸ γράμμα ι : Πλάτ.Κρατ.418Β οἱ ἡμέτεροι τῷ ἰῶτα καὶ τῷ δέλτα εὖ μάλα ἐχρῶντο, Αἰν.Τακτ.31,18, Καλλί.π.Ἀθήν.10,453D· || κ. παροιμ. ἐπὶ πράγματος λίαν μικροῦ, τὸ σμικρότατον τῶν γραμμάτων : ΚΔ Ματθ.5,18 ἰῶτα ἓν .. οὐ μὴ παρέλθῃ· 2) πάπ. γραμμὴ ἡλιακοῦ ὡρολογίου.

ἰωτακισμός (ὁ) κ.μσν. κ.νεώτ. τὸ προφέρειν τὸ ι δηλοῦν οἷον Troiia κ.ἄ.:Κοΐντ.1,5,32,Ἰσίδ.Σεβ.Ἐτυμ. 1,32,7· 2) ἐπανάληψις τοῦ ι ἔν τινι φράσει, οἷον Iunio Iuno Iovis iure irascitur : Μαρτιαν.514· 3) νεώτ. χαρακτηρισμὸς ὑπὸ τῶν ξένων τῆς προφορᾶς τῶν νέων Ἑλλήνων προφερόντων τὰ γράμματα η καὶ υ καὶ τὰς διφθόγγους ει, οι, υι καὶ ῃ ὡς ι.

ἰωτακιστής (ὁ) νεώτ. ὁ ἀσπαζόμενος, ἀκολουθῶν τὸν ἰωτακισμὸν βλ.λ.3).

ἰωτίζω μσν. γράφω διὰ τοῦ ἰῶτα : Μοσχόπ. π.Σχεδ.55.

ἰωτογραφῶ-έω σχόλ. ἰωτίζω βλ.λ. : Σχόλ. Ἀριστφ.Σφ.921.

ἰωχμός (ὁ) ἰωκὴ βλ.λ. : Ἰλ.Θ 89 ἦλθον ἀν' ἰωχμόν, Ἡσιοδ.Θ 683 ἰωὴ ἀσπέτου ἰωχμοῖο.

ἴωφ-ωπος (ὁ) μτγν. μικρός τις ἰχθύς : Δωρί.π. Ἀθήν.7,300F.

K

K, κ, κάππα (τὸ, ἄκλ.) κ. νεώτ., δημ. κ. **κά** τὸ δέκατον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, προελθὸν ἐκ τοῦ φοινικικοῦ **κάφ** (παλάμη ἢ φοίνιξ), οὗ τὸ σχῆμα ἔφερε τὰς δύο αὐτοῦ λοξὰς γραμμὰς πρὸς τ' ἀριστερὰ (ꓘ)· ‖ σύμφωνον φιλὸν οὐρανισκόφωνον, ἄφωνον, μὲ ἀντίστοιχα τὸ μέσον γ καὶ τὸ δασὺ χ· ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ εἶχεν ὑπερωϊκὴν προφοράν, οἵαν κ. νῦν πρὸ τῶν φθόγγων α, ο (ω), ου, ἐν δὲ τῇ νεωτ. πρὸ τῶν λεπτῶν φθόγγων ε κ. ι προφέρεται ὡς ἁπαλὸν οὐρανικὸν κι· ‖ ἐν ταῖς ἰνδοευρωπαϊκαῖς γλώσσαις τὸ ἑλλ. κ, λατ. c (k), q, σανσκρ. k, kh, k' ἢ s'=τῷ γοτθ. κ. γερμ. ἀρκτικῷ h κ. τῷ μέσῳ g : **καρδία, κέαρ,** λατ. cor, σανσκρ. hrid. γοτθ. hairto, ἀρχ. σκανδιν. hjerta, ἀγγλοσαξον. heorte· **κάλαμος,** λατ. calamus, culmus, σανσκρ. kalamas· **κάνναβις,** σανσκρ. s'anam, ἀρχ. σκανδιν. hanpr, ἀγγλοσαξον. hoenep· **κεφαλή,** λατ. caput, σανσκρ. kapâlas, γοτθ. haubith, ἀρχ. σκανδ. hofud, ἀγγλοσαξον. heâfud· **κύων** (κυν-ός), λατ. canis, σανσκρ. sva, γοτθ. hunds· **νύξ** (νυκτ-ός), λατ. nox (noct-is), σανσκρ. nak, naktis; γοτθ. nahts, ἀγγλοσαξον. niht· **δέκα,** λατ. decem, σανσκρ. dasan, γοτθ. taihun· **ὀκτώ,** λατ. octo, σανσκρ. asthân, γοτθ. ahtau, ἀγγλοσαξον. eahta· **2)** κατ' ἀφομοίωσιν τρέπεται εἰς χ πρὸ δασέος πνεύματος : **οὐχ εὗρον - ἐπλέχθην·** ‖ ὁμ. ἀντικαθιστᾷ τὸ χ : **κιθών** (χιτών) **-δέκομαι** (δέχομαι) **-βάθρακος** (βάτραχος) **-κύθρη** (χύτρα)· ‖ ὁμ. ἀντικαθιστᾷ τὸ π : **κοῦ** (ποῦ) **-κῶς** (πῶς) **-κότε** (πότε) **-κοῖος** (ποῖος)· ‖ π. Δωριεῦσιν ἐναλλάσσεται πρὸς τὸ τ : **πόκα** (πότε) **-τῆνος** (ἐκεῖνος)· ‖ π. Θεσσαλοῖς προτάσσεται λέξεων τινων : **καπήνη** (ἀπήνη)· **3)** ἐν τῇ νεωτ. κ. δημ. ἀνομοιοῦται γεν. εἰς χ πρὸ τοῦ τ : **χτυπῶ - χτίζω - χτένι - νύχτα - δάχτυλο - ἀδράχτι·** ‖ ἀντιθέτως τὸ χ τρέπεται εἰς κ ἐν τῇ αὐτῇ λέξει μετὰ τοὺς φθόγγους φ (αυ, ευ) κ. σ : **εὐκή - σκίζω - σκοινί - σκολειό - μόσκος·** ‖ δημ. διαλεκτικῶς (Κύπρ. κ.ἀ.) κ. μετὰ τὸν φθόγγον ρ : ἄρκοντας (ἄρχοντας), ἀρκεύω, ἄρκεψα, (ἀρχίζω, ἤρχισα), ἔρκομαι (ἔρχομαι)· ‖ **ὁμ** νεώτ. δημ. ἐκπίπτει πρὸ ἑπομένου χ : **σάκχαρ ζάχαρη, σικχαίνομαι = σιχαίνομαι·** δημ. σπαν. κ. πρὸ τοῦ μ : ἄκμων - ἀμόνι· ‖ ὁμ. νεώτ. ἐνίοτε κ. δημ. πολλάκις τρέπεται κατ' ἀνομοίωσιν εἰς γ, ἰδ. ἐν γειτονίᾳ τῶν β, δ κ. λ : **καρὶς=γαρίδα - κωβιὸς = γωβιός, γουδίδι - ἐκβαίνω = βγαίνω - ἐκδύω=γδύνω·** **4)** ἐν τῇ νεωτ. κ. δημ. γεν. μτ. τοῦ γ ἐκφωνεῖται ἐν συμπλοκῇ μτ. τούτου ὡς γγ : **ἀγκάλη - ἀγκών - ἀγκίστρι - ἔγκλημα·** ‖ κ. μτ. τοῦ ν κ. ἰδ. μετά τα ἄτονα μονοσύλλαβα ἢ δισύλλαβα **τὸν - τὴν - τῶν - δὲν - τόσον - τέτοιον - πολὺν : τὸν Κώστα - δὲν κάνει - τόσον καιρό·** ‖ ὁμ. ἠχεῖ ἀναλλοίωτον κατόπιν τοῦ ἐνρίνου γ εἰς τὰς συμπλοκὰς κσ (=ξ) κ. κτ : **σφίγξ - πλάστιγξ - σαλπιγκτὴς - ἄτεγκτος·** **5)** δημ. ἰδιωμ. (ἐν Κύπρῳ) τὸ γ μτ. ρ τρέπεται εἰς κ : **ἀργῶ = ἀρκῶ - ἀμπελουργός = ἀμπελουρκός·** τὸ δὲ τ πρὸ τοῦ ι ἐν συνιζήσει προφέρεται δκ : **μάδκια** (=μάτια)· ‖ ἰδιωμ. ἐν Κρήτῃ, νήσοις τοῦ Αἰγαίου κ. εἰς τὴν τσακωνικὴν διάλεκτον τὸ κ προφέρεται ὡς τσ (μᾶλλον ἢ ἧττον δασὺ) πρὸ τῶν φθόγγων ε, ι κ. ια : **τσαί** (=καί), **τσύρη** (=κύρης), **παιδάτσα** (=παιδάκια)· ‖ ὁμ. κ. γεν. εἰς τινας λέξεις : **ταίχλα = κίχλη - τσυκνιᾶς = κυκνίας** (ἀετός)· **6)** ὡς ἀριθμητικόν, κ' = 20 κ. ‚κ = 20.000· ἐν τοῖς βιβλίοις εἰς τὰς ὑποδιαιρέσεις δηλοῖ τὴν εἰκοστὴν κατὰ σειρὰν (κεφ. Κ')· ἐν τοῖς Ὁμ. ἔπεσι διὰ τοῦ Κ δηλοῦται ἡ δεκάτη ραψῳδία τῆς Ἰλιάδος κ. διὰ τοῦ κ ἡ τῆς Ὀδυσσείας· ‖ μσν. ὡς λατ. ἀριθμητικὸν Κ= 250· **7)** Κ ὡς ἐπιγραφικὸν σύμβολον ἐπὶ ἀρχ. νομισμάτων, ἀρχικὸν σύμβολον τῶν λ. **Κόρη - Κοινὸν - Χαρχηδών·** ‖ ὁμ. ἀντὶ τοῦ λατ. C τῶν ὀνομ. αὐτοκρατόρων **Καῖσαρ - Κλαύδιος,** κ. χωρῶν **Κολωνία - Καμπανία** κ. ἄ.· ‖ ὁμ. μσν. ὡς ἀρχικὸν τοῦ ὀν. Κάρολος· ‖ νεώτ. τὸ κ μτ. τελείας πρὸ κυρ. ὀνόματος ἐν χρ. ὡς συντομογραφία τοῦ **κύριος, κυρία·** κ. ὁμ. διπλοῦν κ. κ. τοῦ κύριοι, κυρίαι· **8)** νεώτ. Κ διεθνῶς ἐν τῇ χημ. ἓν ἄτομον καλίου· κ. εἰδ. περὶ ἀκτίνων, ὁ σκληρότερος βαθμὸς ἀκτινοβολίας τῶν διαφόρων στοιχείων· ‖ ὁμ. βαθμοὶ θερμότητος Κελσίου· **9)** νεώτ. ναυτ. σύμβολον κλίσεως.

κά Ἐπιγρ. συγκεκ. τ. τοῦ **κατά** ἐν χρ. ἑπομένου ἄρθρου ἀρχομένου ἀπὸ τ, κυπρ. **κας - κα τὰ τῆς συγκλήτου δόγματα, - κα τὸν νόμον - κα τῶννυ·** ‖ ὁμ. ἐν χρ. κ. ἐν συνθέσει, οἷον **καβαίνων** (καταβαίνων), **κάβαλε** (κατέβαλε) κττ.

κά δωρ. τ. τοῦ **ἄν** ἐν χρ. κ. π. ποι., αἰολ. κ. δωρ. κ. βοιωτ. κε(ν), ἀττ. κ. ἀρκαδ. μ. ἄν : Ἐπίχ.35, Ἀριστοφ. Ἀχ.737 **ὅς ὑμὲ κα πρίαιτο, φανερὰν ζημίαν** (ἐν φρ. Μεγαρικῇ), Θουκ.5,77 **αἰ δέ κα τῶν ἐκτὸς Πελοποννάσω τις ἐπὶ γᾶν ἴῃ** (ψήφισμα Ἀργείων), Θεόκρ.1,4 **αἰ κα δ' αἶγα λάβῃ τῆνος.**

κά συγχώνευσις τοῦ **καί** κ. τῆς προθ. ἐν (ἐμ) : Ἡρώνδ.2,62 **πέπονθα .. ἅσσα κὰ πίσσῃ μῦς.**

κααρτίας Ἡσ. «βάτραχος».

κααυκά Ἡσ. «περιδέραια, πλόκια».

κάβα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. ἀποθήκη οἴνων ἢ κ. οἰνοπνευμάτων, ἰδ. ἡ ὑπόγειος· **2)** συνεκδ. τὸ σύνολον τῶν ὑπό τινος ἀποθηκευμένων οἴνων διαφόρων εἰδῶν, προελεύσεων καὶ χρόνου παραγωγῆς, εἰδ. προωρισμένων πρὸς ἰδίαν τοῦ ἔχοντος χρῆσιν : **ἡ κάβα του κοστίζει πολλὰ χρήματα, - τὰ μεγάλα ξενοδοχεῖα ἔχουν πάντα δική τους κάβα·** **3)** κτ. ἐπέκτ. μτφ. τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον (ποσὸν χρημάτων) τὸ κατατιθέμενον ἢ ὁριζόμενον πρὸς κατάθεσιν εἴς τινα τῶν χαρτοπαιγνίων κ. ἰδ. εἰς τὸ πόκερ : **ἑκατὸ δραχμὲς κάβα, - ἔβαλα καὶ δεύτερη κάβα·** **4)** εἰδ. νεώτ. φαρμακευτ. ἡ ρίζα τοῦ φυτοῦ πέπερι τὸ μεθυστικόν, ἧς τὸ ἐκχύλισμα καβαΐνη ἐν χρ. ὡς σιαλαγωγόν, ἱδρωτοποιὸν κ. ἐν συνθέσει ὡς ἀντιβλενορροιακὸν φάρμακον.

καβάδης (ὁ) μσν. στρατιωτικὸν ἔνδυμα, εἶδος πλατέος ἐπενδύτου, ὀνομασθὲν ἀπὸ τοῦ Πέρσου βασιλέως Καβάδου) : Τζέτζ. Χιλ.12,792. **ἄ.** καβάδι(ο)ν βλ.λ.

καβαδίκιν (τὸ) μσν. ἡ διὰ καβαδίου βλ.λ. ἀμφίεσις **2)** ἀντὶ τοῦ καβάδιον : Ἀχμ. Ὀνειροκρ.268.

καβάδι(ο)ν μσν. κ. νεώτ., δημ., δ. μσν. γρ. καββάδι π. βυζαντινοῖς τὸ στρατ. ἔνδυμα καβάδης βλ.λ.· ‖ γεν. εἶδός τι ἐπενδύτου μακροῦ καὶ

εὐρυχώρου περσικῆς - ἀσσυριακῆς προελεύσεως, ἐν χρ. κ. κατόπιν κτ. τοὺς χρόνους τῆς δουλείας, ἰδ. ὡς ἔνδυμα προυχόντων, καφτάνι : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,32 **τὸν ἐφόρεσε καβάδι καὶ ἦλθε . . εἰς τὴν προτέραν του τιμὴν·** 2) κ. δημ. ὁ ἐκ χονδροῦ μαλλίνου ἢ βαμβακεροῦ οἰκιακῆς ὑφάνσεως (π.Βυζαντ. ἐκ κενδούκλου, βραδύτ. ἐξ ἀμπά) ὑφάσματος ἐπενδύτης, φερόμενος ὑπὸ τῶν ὁπλιτῶν **ἐλλείψει θώρακος**, ἐν χρ. δὲ καὶ ὡς λαϊκόν, νῦν μᾶλλον τῶν ἀγροτῶν, χειμερινὸν ἐπένδυμα, δημ. ἄ. καβάς, καμπάς· πρβλ. ἀμπάς, κάπα : Πρόδρ.1,67 **καβάδιν εἶχε στούπινον, τζαντζαλοφορεμένον.**

καβάθα (ἡ) μτγν. (ἀμφ: τον.) πινάκιον πήλινον, γαβάθα : Διοκλητ.'Ἐδικτ.15,51· || ὁμ. ἐν πάπ. κ. οὐδ. κ. πληθ. : Πάπ. **καβάθα β'** πρβλ. κ. γαβαθόν.

καβαΐνη (ἡ) νεώτ. φαρμακευτ. δραστικὸν συστατικὸν τῆς ρίζης κάβα βλ.λ.4), χρήσιμον εἰς τὴν φαρμακευτικήν.

κἄβαίνων δωρ. τ. τοῦ καταβαίνων, μτχ. τοῦ καταβαίνω βλ.λ. : Ἀλκμ.38.

κάβαισος (ὁ) ἀδηφάγος, ἀπληστος : Κρατῖν.103.

καβάκι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν λεύκη ἡ μέλαινα.

καβαλιερία (ἡ) (Ισπαν.) νεώτ. μονὰς μετρήσεως ἐπιφανείας ἐν Ἰσπανίᾳ.

καβαλιέρος (ὁ) (Ιταλ.) νεώτ. κ. δημ. ἱππεύς, ἱππότης, εὐγενής· 2) ο συνοδὸς κυρίας, ἰδ. ὁ συγχορευτής.

καβάλλα (ἡ) δημ. ὡς οὐσ. αἱ ἱππεῖς, οἱ καβαλλάρηδες· πρβλ. πεζούρα.

καβάλλα ἐπίρρ. δημ. ἐφ' ἵππου, ἐφίππως, καβαλλητά : δ. τραγ. **καβάλλα πᾶν στὴν ἐκκλησιά, καβάλλα προσκυνᾶνε,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 45,22 **στὴ μέση πάει ταῦ γιοφυριοῦ | ατὸ μαῦρό της καβάλλα·** || ὁμ. ἱππαστί : **κάθεται καβάλλα·** || συνεκδ. ἐπ' ὤμων : **πῆρα τὸν χτυπημένα καβάλλα·** 2) μτφ. ἐν φρ. : **τὸν ἔχω καβάλλα** ἔχω ὑπεροχὴν ἐπί τινος· ὁμ. **εἶμαι καβάλλα** εἶμαι ἐξησφαλισμένος ἀπέναντι τῶν ἄλλων ἔν τινι ὑποθέσει· || **φωνίζω καβάλλα** ἐξαπατῶμαι κατὰ τὴν ἀγορὰν ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ ὡς πρὸς τὴν ποιότητα τοῦ ἀγοραζομένου, ἰδ. ἐξ ἀπροσεξίας μου.

καβαλλάρης (ὁ) μσν. κ. νεώτ. δημ. κ. -ελλάρης, πληθ. -άρηδες -άριδες -αρέοι -αραῖοι -άριοι κ. -άροι ἔφιππος, ἱππεύς, ἀναβάτης : Πρόδρ.2,150 **καὶ νὰ φανῶ . . ὅτ' εἶμαι καβαλλάρης,** Χρον. Μορ.172 **ἐπῆρεν δύο καβαλλαρέους ὁποὺ 'χεν τῆς βουλῆς του,** Κρυστ.'Αγροτ.Πεντάμορφη 77 **σαράντα εἶχε ἡ Πεντάμορφη, σαράντα ἀκέρια ἀδέρφια, | σαράντα καβαλλάριδες, σαράντα παλληκάρια,** Πολίτ.'Ἐκλ.Τραγ.110,3 **κι ἄρχοντες περνοῦν, πεζοὶ καὶ καβαλλάροι·** κ. παροιμ. **δὲν σοῦ τρέχει, καβαλλάρη, τί σκοτώνεις τ' ἄλογό σου;** (πρὸς τοὺς εἰς μάτην ἀγωνιζομένους κατὰ τῆς καταδρομῆς τῆς τύχης)· || κ. ἐπὶ τοῦ Χάρου : Παλαμ.Τάφ.25 **στὸ ταξίδι ποὺ σὲ πάει ὁ μαῦρος καβαλλάρης·** || μσν. στρατιώτης τοῦ ἱππικοῦ : Διήγ.'Αχιλλ.432 **τριάκοντα ἀλλάγια ἦσαν τοῦ βασιλέως | καὶ τὸ καθὲν ἀπὸ ἑκατὸν εἶχεν καβαλλαρίους·** 2) μτφ. εἰδ. ξύλινον ὄρθιον πλακίδιον τῶν ἐγχόρδων ὀργάνων, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκτείνονται αἱ χορδαί· ἄ. μαγάς· 3) ὁμ. ἡ ὁριζοντία δοκός, ἡ ἀποτελοῦσα τὴν κορυφὴν τῆς στέγης· ἄ. καλοφών, κορφιὰς βλ.λς.

καβαλλαρία (ἡ) (Ιταλ.) δημ. κ. -λλερία τὸ ἱππικόν, ἔφιππος συνοδεία· || ὡς ἐπίρρ. καβάλλα βλ.λ. : **πῆγαν ἄλλοι πεζοὶ κι' ἄλλοι καβαλλαρία.**

καβαλλαριά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν γάλιος ἡ ἀπαρίνη κ. βίσκος ὁ δασύκαρπος.

καβαλλαριᾶς δημ. ἐπίρρ. κ. **καβελλαριᾶς** βλ.λ.

καβαλλαρικός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ἵππον : Διοκλητ.'Ἐδικτ.15,52 **καβαλλαρικὸς μύλος,** αὐτ.19,22 **καβαλλαρικὸς τάπης·** || μσν. τὸ οὐδ. τὸ καβαλλαρικὸν ὡς οὐσ. τὸ ἱππικόν : Θεοφάν.'Ομ.548,19.

καβαλλάριος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἱππεύς : Προκ. 2,289,Πρόδρ.2,68 **αὐτὸς δὲ καβαλλάριος διηνεκῶς ὁδεύει·** || ὡς κύρ. ὄν. : Εὐάγρ.2873B,Μοσχόπ.2725B.

καβαλλαρότος (ὁ) (Ιταλ.) μσν. ἔφιππος χωροφύλαξ τῆς Ἑπτανήσου ἐπὶ Ἐνετοκρατίας.

καβαλλάτιον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν κυνόγλωσσον : ΨΔιοσκ.4,127.

καβάλλειον (τὸ) Ἐπιγρ. καβάλλης βλ.λ. : Ἐπιγρ. **καβάλλειον καὶ ἐργάτας δεκαπέντε.**

καβαλλεροῦ δημ. εἶδός τι ἀγρίου ἀνερπυστικοῦ φυτοῦ.

καβαλλέτο (τὸ) δημ. ὁ ὀκρίβας βλ.λ.

καβάλλης (ὁ) μτγν. ἐργάτης καὶ ἀχθοφόρος ἵππος : Πλούτ.'Ηθ.828E.

καβαλλητά ἐπίρρ. καβαλλικευτὰ βλ.λ.

καβάλλια (ἡ) δημ. εἶδος φύκους τῆς θαλάσσης.

καβαλλίκευμα-ατος (τὸ) νεώτ. δημ. κ. -λίκεμα ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καβαλλικεύειν, τὸ καθῆσθαι ἱππαστὶ ἐπί τινος.

καβαλλικευτά ἐπίρρ. καθ' ὃν τρόπον καβαλλικεύει τις, κάθηται ὁ ἱππεὺς ἐπὶ τοῦ ἵππου, ἱππαστί, ἀναβαδόν.

καβαλλικευτός-ή-ό δημ. ἐπὶ ἵππου ἢ ἄ. φορτηγοῦ ζῴου, ὁ ἱππάσιμος, ὁ ἱππευτὸς βλ.λ.

καβαλλικεύω μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐπιβαίνω ἵππου ἢ ἄλλου ὑποζυγίου, ἐπικάθημαι ζῴου : Πρόδρ.2,328 **αὐτοὶ καβαλλικεύουσιν, διαβαίνουσιν τὴν πόλιν,** Ἐρωτόκρ.1,1135 **καβαλλικεύουσι κι οἱ δυὸ μιὰν ταχινή, μιὰ σκόλη,** Πολίτ.'Ἐκλ. Τραγ.107,8 **ποιὸς εἶν' ἀφὺς καὶ γλήγορος, νὰ τὸν καβαλλικέψω,** Κρυστ.'Αγροτ.Πεντάμορφ.14 **κι' ὁ παντρεμένος τ' ἄλογο ταχιὰ καβαλλικεύει·** κ. παροιμ. **ποιὸς ἔχει γοργὰ στάμενα, γοργὰ καβαλλικεύει** (ἐπὶ ἔχοντος ἐπαρκῆ μέσα καὶ δι' αὐτῶν ἀποσοβοῦντος τοὺς κινδύνους)· || κάθημαι ἱππαστί : **καβαλλίκεψε τὸ παράθυρο·** 2) μτφ. ὑπερνικῶ τινά, ἐπιβάλλομαι ἐπί τινος : **τὸν καβαλλίκεψε ἡ γυναῖκά του·** || ὁμ. κατακτῶ, δεσπόζω : **ἐκαβαλλίκεψε τὴ δουλειά·** 3) ἐπὶ ζῴων, ὀχεύω, βατεύω· κ. ἐπ' ἀνθρ. συνήθ. ἐν αἰσχρ. ἐκφρ. : **καβαλλικεύει τὴ γειτόνισσα·** || ἐν χρ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ κ. παθ. : **καβαλλικεύεται μ' ὁποιον λάχῃ·** πρβλ. ἐπιβαίνω· 4) ἀμτβ. γινώσκω ἱππασίαν, εἶμαι ἔμπειρος τῆς ἱππασίας . **καβαλλικεύει ὡραῖα ὁ Α·** || κ. παθ. ἐπὶ ζῴων, δέχομαι ἀναβάτην : **τὰ γαϊδουράκια δὲν καβαλλικεύονται.**

καβαλλίκι (τὸ) δημ. ἡ ἐπανωβελονιὰ βλ.λ.

καβαλλίνα (ἡ) μσν. κ. δημ. κόπρος τοῦ ἵππου καὶ τῶν ἄλλων ὑποζυγίων : Θεοφάν.728,16 **καβαλλίνα ἀλόγου.**

καβάλλιον Ἡσ. ὁ καβάλλης βλ.λ.

καβάλλιος-α-ον μσν. καβαλλῖνος, ἵππειος βλ.λς : Θεοφάν.636,17.

καβαλλοκιλίκιον (τὸ) μσν. σκέπασμα ἵππου : Κ Πορφ.'Εκθ.462,6.

καβάλλος (ὁ) δημ. κ. **κάβαλλας** τὸ κάτω μέρος τῆς ραφῆς τῆς ἑνούσης τὰ δύο σκέλη τῆς περισκελίδος.

καβαλλουρίκι (τὸ) δημ. ἡ ἐπιγραφὴ καὶ τὰ ἐπιγράμματα ἱστίου.

καβαλλόχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν λωτὸς ὁ κερατιοφόρος.

καβαλλῶ-άω δημ. καβαλλικεύω βλ.λ. : **καβάλλησε κι ἔφυγε·** 2) μτφ. ἐπιβάλλομαι, ἀφαιρῶ τὴν αὐτενέργειάν τινος, τὸν κάνω ὑποχείριόν μου : **ὁ γυιός του τὸν καβάλλησε.**

καβάνη (ἡ) (λατ. capanna) πάπ. τὸ οἰκητήριον μοναχοῦ, τὸ κελλίον : Πάπ. **μετὰ καὶ τῆς ἔμπροσθεν καβάνης.**

καβανιλλεσία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **βομβακοειδῶν**.
καβαντζάρω δ. προφ. τοῦ καβατζάρω βλ λ., ἄ. καβεντζάρω.
κάβαξ ἀρχ.λεξ. πανοῦργος: Φώτ.,ΕΜ 482,26,Σουΐδ.
κάβαρνοι Ἡσ. «οἱ τῆς Δήμητρος ἱερεῖς, ὡς Πόριοι».
καβάς (ὁ) δημ. κ. **καμπάς** τὸ καβάδιον βλ.λ.2).
καβάσης (ὁ) (ἀραβ.) δημ. κλητὴρ τῆς ὑψηλῆς πύλης καὶ τῶν ὑπουργείων τῆς παλαιᾶς Τουρκίας· || κλητὴρ ἢ θυρωρὸς πρεσβείας ἢ προξενείου.
κάβασι Ἡσ. «κατάβηθι. Λάκωνες».
καβάσι (τὸ) (τουρκ.) δημ. καφάσι βλ.λ.
καβάτας Ἐπιγρ. **καταιβάτης** βλ.λ., ἐπίθ. τοῦ Διὸς ἐν Λακωνίᾳ.
καβατζάρισμα-ατος (τὸ) δημ. κ. **καβαντζ-** ἡ πρᾶξις τοῦ καβατζάρω βλ.λ.
καβατζάρω δημ. ἰδ. ἐν τῷ ναυτ. παραλλάττω, κάμπτω, παρακάμπτω (ἀκρωτήριον)
καβατίνα (ἡ) νεώτ. μουσ. εἶδος μικρᾶς μονῳδίας, βραχυτέρας ἀπὸ τὴν ἄριαν.
καβάτσα (ἡ) δημ. ὁ πλατύρρυγχος ἔγχελυς.
καβάτωρ-ορος (ὁ) Ἐπιγρ. ἀγν. σημ.: **ὁ κύριος Ἀπόλλω καβάτωρ.**
καβάφης (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὁ πωλῶν ἢ κατασκευάζων ὑποδήματα δευτερευούσης ποιότητος· **2)** μτφ. ἄνθρωπος μὴ τέλειος.
καβάφικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν καβάφην βλ.λ.2)· **2)** μτφ. εὐτελής, κατωτέρας ποιότητος: **καβάφικη δουλειά**· **3)** ἐν τῷ πληθ. **τὰ καβάφικα** τόπος, ἔνθα εἶναι ἱδρυμένα τὰ πρατήρια τῶν καβάφηδων βλ.λ., τὰ ὑποδηματοποιεῖα· πρβλ. ἀμπατζίδικα, τσαρουχάδικα
καββάδιον (τὸ) βυζ. δ.γρ. τοῦ καβάδιον βλ.λ.
καββαίνω δωρ. τ. τοῦ καταβαίνω βλ.λ.
καββάλα (ἡ) (ἰουδ.) νεώτ. κ. **κάββαλα** κ. **καμπάλα** μυστικὸν ἰουδαϊκὸν θεοσοφικὸν σύστημα, ἀνάγον τὴν ἀρχήν του εἰς τοὺς χρόνους τῆς βαβυλωνιακῆς αἰχμαλωσίας καὶ καταγραφὲν κατὰ τὸν μεσαίωνα.
κάββαλε ἐπ. τ. τοῦ **κατέβαλε**, ἀόρ. β' τοῦ καταβάλλω βλ.λ.
καββᾰλικός-ή-όν λακ. τ. τοῦ καταβλητικός, ὁ δυνάμενος νὰ καταβάλῃ τὸν ἀντίπαλόν του: Πλούτ.Ἠθ.236Ε **ὦ Λάκων, ἐγένετό σου κρείσσων· οὐμενουν, ἔφη, ἀλλὰ καββαλικώτερος**,Γαλ.Θρασ. 45· **2)** μτφ. προθυμότερος νὰ ὑποσκελίσῃ τὸν πλησίον του: Μᾶρκ.Αὐρ.7,52 **καββαλικώτερος, ἀλλ' οὐχὶ κοινωνικώτερος, οὐδὲ αἰδημονέστερος**· **3)** καβαλλική (τέχνη) ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ παλαιστοῦ: Γαλ.Θρασ.45.
καββαλισμός (ὁ) νεώτ. καββάλο βλ.λ.
καββαλιστής (ὁ) νεώτ. κ. **καμπαλιστής** ὁ ὀπαδὸς τῆς καββάλας βλ.λ.
καββαλιστικός-ή-όν νεώτ. κ. **καμπαλιστικός** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καββάλαν ἢ τοὺς καββαλιστάς βλ.λ.: **καββαλιστικὴ τέχνη - καββαλιστικὰ γράμματα**· **2)** μτφ. μυστηριώδης, ἀκατανόητος· ἐπίρρ. **-ῶς**.
καββάλλω αἰολ.τ. τοῦ καταβάλλω βλ.λ.: Ἀλκμ.343.
καββάς ποι. καταβάς, μτχ. τοῦ καταβαίνω βλ.λ.
καββιόρνους Ἡρ. «κατεσθίων».
κάββλημα Ἡρ. «περίστρωμα. Λάκωνες».
καβεδάνος (ὁ) νεώτ. εἶδος σκουαλίου, ἰχθύος ἐκ τῶν μαλακοπτερυγίων.
κάβειος Ἡσ. «νέος».
καβειραῖος-α-ον μτγν. καβείρικός βλ.λ.: Παυσ. 6.25,8 **κατῆλθον.. εἰς τὴν Καβειραίαν** (ἐνν. χώραν).
καβείριος-ία-ιον μτγν. ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς Καβείρους, συνήθ. ἐν τῷ θηλ. κ. οὐδ. δθ. Καβειρία(ἡ) ἐπίθ. τῆς Δήμητρος ἐν Καβείροις: Παυσ.9,25,5 **Δήμητρος Καβειρίας καὶ Κόρης ἐστὶν ἄλσος**· || ὁμ. **Καβείριον** (τὸ) κ. ἐν Ἐπιγρ. Καβείρειον ὁ ναὸς τῶν Καβείρων: Παυσ.9,26,1 **τοῦ Καβειρίου δὲ ἐν δεξιᾷ πεδίον ἐστὶν ἐπώνυμον Τηνέρου μάντεως**· || ὁμ. **Καβείρια** (τὰ) τὰ μυστήρια τῶν Καβείρων: Ἐπιγρ., Ἡσ.
καβειριάζομαι μτγν. **τελῶ τὰ** Καβείρια μυστήρια: Στέφ.Βυζ.
καβειριάρχης (ὁ) Ἐπιγρ. ἱερατικὸς ἄρχων τῆς τελετῆς τῶν μυστηρίων τῶν Καβείρων ἐν Θήβαις.
καβειροαρχῶ-έω μ. ἐν βοιωτ. Ἐπιγρ. **καβιροαρχίω** εἶμαι ἄρχων τῆς τελετῆς τῶν Καβειρίων μυστηρίων ἐν Θήβαις: Ἡρωδιαν 2,411.
Κάβειροι (οἱ) μυστηριώδεις δευτερεύουσαι θεότητες λατρευόμεναι ἐν Λήμνῳ, Σαμοθρᾴκῃ καὶ Βοιωτίᾳ: Ἡρ.2,51 **ὅστις δὲ τὰ Καβείρων ὄργια μεμύηται**, Στράβ.10,3,15 **Καβείρους καὶ Κορύβαντας καὶ Πᾶνας καὶ Σατύρους**, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 16 **στὴ Θήβα παράμερα εἰκοσιπέντε σταδίους | χωριὸ εἶχαν οἱ Κάβειροι στὴν πλατωσιά**· || κ. ἐν Μιλήτῳ: Νικόλ.Δαμ.52J,Ἐπιγρ.· || ὁμ. ἔργον τοῦ Αἰσχύλου: Ἀθήν.10,428F **ἐν γὰρ τοῖς Καβείροις εἰσάγει τοὺς περὶ τὸν Ἰάσονα μεθύοντας**, Σχόλ.Πίνδ.Π 4,303· || ἐνίοτ. κ. κτ. ἑν. **Κάβειρος**: Πίνδ.ἀπ.74b,Ἐπιγρ.
καβελλαριᾶς ἐπίρρ. δημ. ἐφ' ἵππου, **καβάλλα**: Ζερβ.Λυρ.Σάτ.168 **κι ὁ ἀλογολάτης.. συντρόφιασε μὲ κλέφτην ἄλλο | ποὺ πρόφτασε καβελλαριᾶς, μοῦ φύλαξε καρτέρι..**
κάβηλος Ἡσ. «ὁ ἀπεσκολυμμένος τὸ αἰδοῖον, ἢ ὄνος».
κάβηρα (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων λεπιδοπτέρων τῆς οἰκογεν. τῶν **καβηριΐδῶν**.
καβιδάριος (ὁ) μτγν. χαράκτης πολυτίμων λίθων: Παλλάδ.Λαυσ.6,23 **λιθουργός, ὃν λέγουσι καβιδάριαν.**
καβίλια (ἡ) (ἰταλ.) δημ. γόμφος ξύλινος ἢ μετάλλινος, ξυλόκαρφα, ξυλοσφήνα· || ἐν τῷ ναυτ. σχοινίον ἀπολῆγον εἰς ὀξύ, ὅπως διέρχεται εὐκόλως διὰ τῶν τροχίλων.
καβιλιοκάρφωτος-η-ο δημ. ὁ διὰ ξυλίνων χονδρῶν καρφίων, γόμφων, μὲ καβίλιες συνηρμοσμένος, καρφωμένος.
καβιοθύρα (ἡ) μτγν. ἡ καταρρακτὴ θύρα.
καβλέει Ἡσ. «καταπίνει».
καβλής Ἡσ. «μάνδαλος τῶν θυρῶν».
καβολά (ἁ) Ἐπιγρ. δωρ. τ. τοῦ καταβολὴ βλ.λ.
καβολάργανο (τὸ) δημ. ἰδ. ἐν τῷ ναυτ. σύσκευον, δι' οὗ ᾕρετο ὁ κάλως τῆς ἀγκύρας τῶν μεγάλων πλοίων.
κάβολο (τὸ) δημ. κ. **καβόλε** τὸ φυτὸν λάχανον τῆς ἀνθοκράμβης.
καβόμβα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **καβομβωδῶν**.
καβόνιος-ον πάπ. ὁ ἐντὸς κάβου βλ.λ.1): **ἄρτον καβόνιον.**
κάβος (ὁ) (1) εἶδος ἑβραϊκοῦ μέτρου τοῦ σίτου, ἰσοδύναμον πρὸς 4 ξέστας: ΠΔΒασιλ.4,6,25, ἐσφ. ἀνάγν. ἐν Γεωπ.7,20,1.
κάβος (ὁ) (2) (ἰταλ.) δημ. ἀκρωτήριον, ἰδ. ὑψηλὸν καὶ κρημνῶδες (ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ χθαμαλόν, πούντα): **κάβο Μαλιᾶς-κάβο Ντόρας**· || μτφ. ἐν φρ. **παίρνω κάβο** ἀντιλαμβάνομαι, ἀρχίζω νὰ ἐννοῶ, μπαίνω στὸ νόημα· **2)** χονδρὸν σχοινίον τῶν πλοίων· **3)** μτφ. **σέρνω τὸν κάβο** ἐξάρχω τοῦ χοροῦ, ἐπὶ τῶν κυκλίων ἑλλ. χορῶν.
καβοσύρτης (ὁ) δημ. ὁ ἀκροσύρτης βλ.λ.
καβούκι (τὸ) (τουρκ.) δημ., μεγεθυντ. **-ούκα** κ. **-ούκαρος**, ὑποκορ. **-ουκάκι** εἶδος ὑψηλοῦ καλύμματος τῆς κεφαλῆς ἐν χρ. π. τοῖς Ἀνατολίταις· **2)** τὸ ὄστρακον τῆς χελώνης, τοῦ ἀστακοῦ, τοῦ κοχλίου κτλ.: Ζερβ.Λυρ.Σάτ.5 **ὅπως μαζεύεται ὁ κοχλιὸς μέσ' στ' ἄχαρο καβούκι**· || κ. μτφ.

ἐν φρ. **μαζεύτηκε ἢ μπῆκε στὸ καβούκι του** ἐπὶ τῶν ἀποσυραμένων ἐκ φόβου ἢ κατόπιν ἥττης.

κάβουρας (ὁ) δημ., γεν. **-ουρα** κ. **-ούρου**, πληθ. **κάβουροι** κ. **καβοῦροι**, μεγεθυντ. **-ούραρος**, ὑποκορ. **-ούρι** κ. **-ουράκι**, ὁ καρκίνος τῆς θαλάσσης· ‖ ἰδ. ἐν φρ. **πάει σὰν τὸν κάβουρα** (ἐπὶ μὴ προκόπτοντας)· κ. παροιμ. **τί 'ν' ὁ κάβουρας, τί 'ν' τὸ ζουμί του** (ἐπὶ ὀλίγου καὶ ἀνεπαρκοῦς), ὁμ. **χάρι σοῦ 'χω** (ἢ **ἐδῶ σὲ θέλω**), **κάβουρα, νὰ πηδᾶς τὰ κάρβουνα** (ἐπὶ δυσκόλου ἐργασίας)· ὁμ. **νὰ καβούρους, δός μου ἀλεύρι** (πρὸς ἐπιχειροῦντας ν' ἀνταλλάξωσιν εὐτελὲς δι' ἀξιολόγου).

καβουρδίζω δημ. κ. **καβουρντίζω**, παθ. **-ίζομαι**, μτχ. παθ. παρακ. **καβουρδισμένος** φρύγω, ξηραίνω διὰ τοῦ πυρός, ξεροφήνω: **καβουρδίζω ἀμύγδαλα - σιμιγδάλι, - καφὲς καβουρδισμένος**· ‖ τσιγαρίζω: **καβουρδίζω κρέας - κρομμύδια**· ‖ συνεκδ. καίω ἰσχυρῶς, κατακαίω: **μᾶς ἐκαβούρδισε ὁ ἥλιος, - καβουρδιστήκαμε ἀπὸ τὸν ἥλιο**· 2) μτφ. βασανίζω συνεχῶς διὰ τοῦ τρόπου μου ἢ ἐπιμονῆς μου· κ. παθ. ἐν γεν. μτφ. χρ.: **καβουρδίζεται ἀπὸ τὴ φτώχεια.**

καβούρδισμα (τὸ) δημ. κ. **καβούρντισμα** ἡ πρᾶξις καὶ τὰ ἀποτέλεσμα τοῦ καβουρδίζω βλ.λ., φρυγάνισμα, ξεροφήσιμο: **τὸ σιμιγδάλι θέλει καβούρδισμα**· ‖ ὁμ. τσιγάρισμα βλ.λ.: **τὸ κρέας πρῶτα θέλει καβούρδισμα μὲ βούτυρο**· 2) συνεκδ. ἰσχυρὰ θέρμανσις, οἱονεὶ καῦσις: **τί καβούρδισμα ἦταν αὐτὸ σήμερα μέσ' τὸν ἥλιο.**

καβουρδιστήρι (τὸ) δημ. κ. **καβουρντιστήρι** σκεῦος ἐν ᾧ καβουρδίζεται ὁ καφές, ἡ κριθὴ κττ.

καβουρδιστός-ή-ό δημ. ὁ ὀπτός, καβουρδισμένος, ξηροφημένος: **καβουρδιστὸς καφές**· 2) κτ. ἐπέκτ. κ. μτφ.: **ἔγινα καβουρδιστὸς ἀπὸ τὸν ἥλιο.**

καβούρι (τὸ) δημ. ὁ μικρὸς κάβουρας ἢ ἁπλ. κάβουρας βλ.λ.· 2) ἐν τῷ πληθ. **καβούρια** τὰ ἀπομένοντα μετὰ τὴν τῆξιν τοῦ χοιρείου λίπους, ἄ. τσιγαρίδες· 3) εἶδος σύκων, ἅ ἵνα παρασκευάζονται διὰ φουρνίσματος· 4) ἐν τῷ ναυτ. ἡ ὀνυχάρθρωτος ἄγκυρα βλ.λ.

καβουρμάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. τὸ μετὰ βουτύρου καὶ κρομμύου ἑψημένον κρέας· ‖ κρέας πεφρυγμένον διατηρούμενον ἐντὸς τοῦ λίπους του πρὸς μελλοντικὴν χρῆσιν.

καβουρολογάω δημ. ἀσχολοῦμαι, καταγίνομαι εἰς ἄγραν καρκίνων, καβουριῶ.

καβουρολόγος (ὁ) δημ. καβουροσύρτης βλ.λ.

καβουρομάννα (ἡ) δ. μ. κάβουρας εὐμεγέθης.

καβουροσύρτης (ὁ) δημ. ἐργαλεῖον ἁλιευτικόν, εἶδος ὀβελοῦ ἀπολήγοντος εἰς αἰχμήν, πρὸς ἄγραν καρκίνων, καβούρων.

καβούτσι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν καρωτόν.

καβρερίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. σπάνιον ὀρυκτὸν τοῦ νικελίου.

κάβω δημ. τ. τοῦ καίω βλ.

κάγ ποι. τ. τῆς προθ. **κατὰ** πρὸ τοῦ γ: Ἰλ.Υ 458 **κὰγ γόνυ** (κατὰ γόνυ), Σαπφ.44 **κὰγ γόνων** (ἀμφ.), Ἐπιγρ. **κὰγ γᾶν.**

κάγγραινα (ἡ) δημ. γάγγραινα βλ.λ.

καγγραινιάζω δημ. γαγγραινοῦμαι βλ.λ.

καγιάνος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **ἐλλοβοκάρπων.**

καγιαπούτιον ἔλαιον (τὸ) νεώτ. αἰθέριον ἔλαιον, χρήσιμον ὡς χρῖσμα πρὸς ἀπομάκρυνσιν ἐπιβλαβῶν ἐντόμων.

καγκάγιας-α (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ἄ. κανκάγιας βλ.λ.

καγκαίνω Ἡσ. ξηραίνω ἀποξηραίνω.

κάγκαμον (τὸ) μτγν. εἶδος ἀραβικοῦ κόμμεως: Διοσκ.1,24, Πλιν.ΦΙ 12,98.

καγκάνεος-α-ον μτγν. ἐπὶ ξύλων, ὁ πρὸς καῦσιν κατάλληλος ἢ προωρισμένος, κάγκανος βλ.λ.: Μαν.4,324 **καγκανέα ὕλη.**

καγκανιάζω δημ. ἐπὶ προσ., ἔχω ἐξ ἀσθενείας, ἐκ καχεξίας ἴσχνανσιν, εἶμαι λιπόκρεως, λιποσαρκής: **καγκάνιασε τὸ παιδί, γιατὶ βγάνει δόντια.**

καγκανιάρης-α-ικο δημ. ἐπὶ προσ., ὁ καχεκτικὸς καὶ λιπόκρεως, οἱονεὶ ἀπεξηραμμένος, ἐν χρ. συνήθ. πρὸς ὕβριν: **ἄιντε μωρὲ καγκανιάρη, - νὰ χαθῆς καγκανιάρικο**· πρβλ. Ἡσ. καγκαίνω.

κάγκανος-ον (συγγ. τοῦ καίω) κατάλληλος πρὸς καῦσιν, καύσιμος: Ἰλ.Φ 364 **ὑπὸ δὲ ξύλα κάγκανα κεῖται** (καυσόξυλα), Θεόκρ.24,89 **κάγκανα δ' ἀσπαλάθου ξύλα**· 2) γεν. ὁμ. ἐπὶ ὕλης, ξηρός, κατάξηρος: Ὑμν.Ἑρμ.112 **κάγκανα κοῖλα**, Ἐπίχ.7,7, Λυκόφρ.1430 **κάγκανος στάχυς**· πρβλ. Ἡσ. καγκαίνω, κάγκω, δημ. καγκανιάζω, καγκανιάρης.

κάγκω (συγγ. τοῦ καίω) Ἡσ. ἐν χρ. τὸ παθ. μτφ. «**καγκομένης**· ξηρᾶς τῷ φόβῳ»· δ. τ. κτ. ἐνεργ. κέγκω.

καγκελλαρία (ἡ) (λατ.) μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ κατάστημα ἐν ᾧ ἔχει τὸ γραφεῖον αὐτοῦ καὶ φυλάσσει τὰ ἀρχεῖα ὁ καγκελλάριος βλ.λ.2), συμβολαιογραφεῖον· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἡ γραμματεία ξένης πρεσβείας ἢ προξενείου· 2) μσν. τὸ ὑπούργημα τοῦ καγκελλαρίου, συμβολαιογράφου· 3) νεώτ. κ. δημ. τὸ σύνολον τῶν ὑπὸ τὸν πρόεδρον τῆς κυβερνήσεως ὑπηρεσιῶν, ἐν χρ. ὡς ὅρος ἐν ἀναφ. πρὸς ὅσα κράτη οὗτος ὀνομάζεται καγκελλάριος ἢ ἀρχικαγκελλάριος· ‖ ὁμ. κ. τὸ δημόσιον κτίριον (ὑπουργεῖον) ὅπερ χρησιμεύει διὰ τὰ γραφεῖα τῆς ἀμέσου διοικήσεως τοῦ καγκελλαρίου· ‖ εἰδ. συνεκδ. τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν εἰς τὰ ὡς ἄνω κράτη: **ἡ διακοίνωσις τῆς γερμανικῆς καγκελλαρίας.**

καγκελλάρης (ὁ) μσν. κ. δημ. πληθ. μσν. **καγκελλάροι**, δημ. **-αῖοι** κ. **-άρηδες** ὁ καγκελλάριος βλ.λ.2)· ἐν χρ. κ. ὡς ἐπώνυμον.

καγκελλάριος (ὁ) (λατ.) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ λογοθέτης βλ.λ., ὁ ἀρχιλογιστὴς τοῦ δημοσίου π. Βυζαντ.: Ἰω.Λυδ.Ρωμ.3,36,37· 2) μσν. ὁ ἔχων τὸ ὑπούργημα τοῦ **συμβολαιογράφου**, ἰδ. ἐν χρ. ἡ λ. ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις· 3) νεώτ. κ. δημ. ὀνομ. εἰδ. τοῦ προέδρου τῆς κυβερνήσεως ἢ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν διά τινα κράτη· ‖ ὁμ. ὀνομ. εἰδ. τοῦ ἀρχιγραμματέως βασιλέων τινῶν ἢ ἡγεμόνων· ‖ ὁμ. ὁ πρῶτος γραμματεὺς ξένης πρεσβείας ἢ προξενείου· ‖ ὁμ. εἰδ. ἀναφ. πρὸς τὴν Ἀγγλίαν ἐν χρ. ὡς τίτλος τοῦ γραμματέως ἢ τοῦ τοποτηρητοῦ ἐπισκόπου ἢ ἄλλου ἀνωτέρου ἐκκλ. ἀξιωματούχου· ‖ ὁμ. εἰδ. ὀνομ. τοῦ προϊσταμένου τῶν ἐνόρκων ἐν Σκωτίᾳ· 4) ὁμ. ἐν χρ. παρά τισι πανεπιστημίοις ὡς τίτλος τοῦ προϊσταμένου, τοῦ πρυτάνεως.

κάγκελλο(ν) (τὸ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. κιγκλίς, δρύφρακτον, κιγκλίδωμα: Σχόλ.Ἀριστφ.Ἱππ. 641 **τὸ κάγκελλον τοῦ δικαστηρίου**, Θεοτ.ΚΚατάδ.65 **τὰ δύο ἄκρα της ἦταν ἐνωμένα μαζὶ μὲ . . σιδερένια κάγκελα**· 2) πάπ. εἶδος μέτρου.

καγκέλλο(ν) (λατ.) μσν. τὸ γραφεῖον τοῦ συμβολαιογράφου, συμβολαιογραφεῖον, ἰδ. ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις: Δικονομ.τ. ἐν ἀρχῇ τῶν συμβολαίων: **εἰς τὸ καγκέλλον ἐμοῦ νοταρίου.**

καγκελλόπορτα (ἡ) δημ. ἡ κιγκλιδωτὴ θύρα, ἡ ἔχουσα κάγκελλα.

καγκελλοφρύδης (ὁ) δημ., θηλ. **-ύδα** ὁ ἔχων λεπτὰς καὶ καμαρωτὰς ὀφρῦς, καμαροφρύδης, ἰδ. ἐπὶ γυναικός: δ.τραγ. **νά ναι ψηλή, νά 'ναι λιγνή, νά 'ναι καγκελοφρύδα.**

καγκελλώνω δημ. διαχωρίζω ἢ περιβάλλω διὰ κιγκλίδων, κιγκλιδώνω: **καγκέλλωσα τὸν κῆπο**· ‖ κ. παθ. **μάντρα καγκελλωμένη.**

καγκελλωτός-ή-ό(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. **κατασκευασμένος ἀπὸ κάγκελλα, μὲ κάγκελλα,**

με κιγκλίδας, κιγκλιδωτός : Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.124 **καγκελλωτὴ θύρα,** Πάπ. **καγκελλωτὴ διαβάθρα.**

καγκελλοειδῶς ἐπίρρ. μσν. ἐν εἴδει κάγκελλων, κιγκλίδων : Ἱππιατρ.117.

καγκελλοθυρίς-ίδος (ἡ) ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. κιγκλίς, θυρὶς κιγκλιδωτή· ΕΜ 513,4.

κάγκελος (ὁ) μτγν., μσν., Ἐπιγρ. **κάγκελος** κιγκλίδωμα ἀφετηρίας ἐν ἱπποδρομίοις : Σχόλ.Θεοκρ.8,57· ‖ Ἐπιγρ., πάπ. κτ. πληθ. οἱ **κάγκελλοι·** 2) μσν. κιγκλιδωτός κλωβός διὰ θηρία : Βί.Ἀλεξ. 614 **ἐκέλευσε γενέσθαι κάγκελλον μέγαν σιδηροῦν, ἐκεῖ δ' αὐτὸν βαλέσθαι.**

καγκάς Ἡσ. «πτύελος».

καγκουρὼ (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν μαρσιποφόρων τῆς οἰκογεν. τῶν **πηδητιδῶν.**

καγκύλη (ἡ) Ἡσ. αἰολ. ἀντὶ κηκὶς βλ.λ.

καγρᾶ⟨ς⟩ Ἡσ. «καταφαγᾶς. Σαλαμίνιαι».

καγχάζω μτγν. κ. νεώτ. , γελῶ ἠχηρὸν καὶ πλατὺν γέλωτα, γελῶ θορυβωδῶς, ὑπὸ ἡδονῆς ἢ πρὸς περιφρόνησιν ἢ σαρκασμόν· ἄ. χαχανίζω· πρβλ. καχάζω : Βάβρ.99,8, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,229 **τὸ πρὶν μὲν ἀνεκάγχασα·** 2) χλευάζω, κοροϊδεύω : Σοφ.Αἶ.198 **ἁπάντων καγχαζόντων γλώσσαις.**

καγχαλίζομαι ἀρχ.λεξ. κ. **-χάομαι** καγχαλῶ βλ.λ.

κάγχαλος Ἡσ. «κρίκος ὁ ἐπὶ ταῖς θύραις. Σικελοί».

καγχαλῶ-άω γελῶ μετὰ καγχασμοῦ, ἠχηρῶς, καγχάζω : Ἰλ.Γ 43 **καγχαλόωσι Ἀχαιοί** (καγχάζουσι χλευαστικῶς), Ὀδ.Ψ 1 **γρῆυς δ' εἰς ὑπερῷ' ἀνεβήσετο καγχαλόωσα·** 2) συνεκδ. γελῶ ἐκ χαρᾶς, χαίρομαι ὑπερβαλλόντως, εὐφραίνομαι : Λυκόφρ.109 **ἐπακτὴρ καγχαλῶν ἀγρεύματι,** Κόϊντ. 8,12 **καγχαλάασκον ἐτώσια μητιόωντι·** ‖ ἀρέσκομαι λίαν, **τέρπομαι,** εὐχαριστοῦμαι, ἐπὶ κυνηγετικῶν κυνῶν, κ. ἐπὶ δορκάδων : Ὀππ.Κυν.1,523· ‖ ὁμ. ἐπὶ παρδάλεων : Ὀππ.Κυν.3,80 **οἴνῳ μέγα καγχαλόωσι·** ‖ ὁμ. ἐπὶ πολύποδος : Ὀππ.Ἁλ.4,281.

κάγχαμος Ἡσ. «κισσὸς ὑπὸ Κροτωνιατῶν».

κάγχαρμον Ἡσ. «τὸ τὴν λόγχην ἄνω ἔχειν».

καγχᾶς-ᾶντος (ὁ) μτγν. ὁ καγχάζων, εἰδ. κωμ. ὑποκριτὴς τῆς δωρικῆς σκηνῆς.

κάγχασις-εως (ἡ) μσν.καγχασμὸς βλ.λ.:Φιλῆς 1,333.

καγχασμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἠχηρός, θορυβώδης γέλως : Παπαδ.Χρ.Μηλ.167 **εἰς τὴν ἐπιφώνησιν τῆς Μαχῶς ἀπήντησε καγχασμός·** ‖ σαρκοστικὸς γέλως.

καγχαστής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ καγχάζων, ἠχηρῶς γελῶν : Φρύν.Σοφ.Παρ.78Β, Πολυδ.6,29.

καγχαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ μετὰ καγχασμοῦ γινόμενος : **καγχαστικὸς γέλως·** ‖ **ὁ ἔχων τάσιν** πρὸς τὸ καγχάζειν.

καγχᾶται Ἡσ. «γελᾷ ἀτάκτως».

καγχλάζω μτγν. καγχάζω βλ.λ. : Ἀθήν.10,438Γ **ἔπεσε καγχλάζων καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν λουομένων τὸ αὐτὸ ἔπασχον,** Ἀκύλ.ΠΔ Ἰὼβ 41,23.

καγχρυδίας (ὁ) δ.γρ. τοῦ καχρυδίας βλ.λ.

καγχρύδιον (τὸ) δ.γρ. τοῦ καχρύδιον βλ.λ.

κάγχρυς-υος (ὁ) δ.γρ. τοῦ κάχρυς βλ.λ.

κἀγὼ ἀττ. κρᾶσις τοῦ καὶ ἐγώ.

κὰδ ἐπ.τ. τοῦ **κατὰ** πρὸ τοῦ δ : Ὀδ.Δ 72 **κὰδ δώματα** Ἡσίοδ.Ἔργ.336 **κὰδ δύναμιν·** ‖ πρὸ τοῦ δέ : Ἰλ.Β 160 **κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ . . λίποιεν·** ‖ ὁμ. **κὰδ δ' ἔβαλε** τμῆσις τοῦ κατέβαλε, ἀόρ. τοῦ καταβάλλω βλ.λ. : Ὀδ.Δ 344.

καδαλίων Ἡσ. ὁ ἐπὶ καλοβάθρων, κωλοβάθρων βαίνων, ποὺ περιπατεῖ μὲ ξυλοπάδαρα.

κάδαλοι Ἡσ. «κοιλώματα. κωλόβαθρα».

καδαλοῦμαι-έομαι Ἐπιγρ. δωρ. τ. τοῦ καταδηλοῦμαι βλ.λ. : **τῷ Διὶ Ὀλυμπίῳ τῷ καδαλημένῳ.**

κάδαμος Ἡσ. «τυφλός».

καδαρόν Ἡσ. «⟨οὐ⟩ θολερόν».

καδδαιμονέστερος κακοδαιμονέστερος: Ἐπίχ.1.

καδδίζω μτγν. πιθ. ρίπτω ἀποδοκιμαστικὴν ψῆφον εἰς κάδον : Πλούτ.Λυκ.12 **κεκαδδίσθαι** (ἀποδοκιμάζεσθαι διὰ ψήφου).

κάδδιον (τὸ) σχόλ. ἄ. κάδιον βλ.λ. : Σχόλ.Διον. Θρ.195Η.

κάδδιχος (ὁ) (κάδος) μτγν. ἀγγεῖον, λαῦνα, εἰς ἣν ἔθετον τὰς ψήφους· Πλούτ.Λυκ.12 «**κάδδιχος καλεῖται τὸ ἀγγεῖον εἰς ὃ τὰς ἀπομαγδαλίας ἐμβάλλουσι**»· 2) Ἡσ. «κάδδιχον· ἡμίεκτον (ἢ) μέτρον»· 3) αὐτ. «καὶ οἱ τοῖς θεοῖς θυόμενοι ἄρτοι κάδδιχοι».

κάδδος (ὁ) κάδος βλ.λ.

καδδραθέτην κατεδραθέτην, ἀόρ. τοῦ καταδαρθάνω βλ.λ.

καδδῦσαι ἐπ. ὀνομαστ. πληθ. θηλ. ἐνεργ. μτχ. ἀορ. β' τοῦ καταδύω βλ.λ.

καδέγλα (ἡ) μσν. καρέκλα, κάθισμα : Ἐρωφ. Ἰντερμ.1,164 **εἰς τοῦτο τοῦ φέρνουσι μιὰ καδέγλα καὶ καθίζει.**

καδένα (ἡ) (λατ.) δημ. ἅλυσις κ. ἰδ. ὡρολογίου : **καδένα χρυσὴ - ἀσημένια - τοῦ λαιμοῦ.**

καδενάτσος (ὁ) (λατ.) δημ., πληθ. -οι κ. **-α** (τὰ) ὁ σύρτης, οἷον θύρας, παραθύρου κτλ.

καδέντσα (ἡ) (ἰταλ.) νεώτ. μουσ. ἡ μουσικὴ ἢ ρυθμικὴ πτῶσις· ‖ εἰδ. εἶδος κορωνίδος βλ.λ.

καδενωμένος-η-ο μσν. ὁ δεμένος μὲ ἁλύσεις, ἁλυσοδεμένος : Ἐρωφ.4,753 **τώρα στὴ φυλακὴ** καδενωμένος . . **ἀνιμένει.**

καδέρνο (τὸ) (λατ.) δημ. δεσμὶς ἐξ 24 φύλλων χαρτιοῦ.

καδεστής-αῦ (ὁ) δωρ. τ. τοῦ κηδεστὴς βλ.λ.

κάδη (ἡ) δημ. μέγα ξύλινον βυτίον, ὅμοιον πρὸς ὀρθὸν βαρέλιον, χρήσιμον πρὸς πάτησιν τῶν σταφυλῶν ἐπὶ πατώματος ἐγγὺς τῆς κορυφῆς : Παλαμ. Τρισεύγ.19 **θυμήθηκα τὸ στεφάνι τῆς κάδης μας τὸ χαλασμένο·** 2) ξύλινον δοχεῖον ἐν ᾧ κτυποῦν τὰ γάλα πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ βουτύρου· ‖ ὁμ. βαρέλιον πρὸς ἐναπόθεσιν τυροῦ ἢ βουτύρου.

καδηλίκι(ον) (τὸ) (τουρκ.) δημ. περιφέρεια δικαστικῆς ἐξουσίας τοῦ καδῆ βλ.λ.1).

καδῆνα (ἡ) δημ. καδένα βλ.λ., συνεκδ. τὸ ἁλυσόδεμα : Σολωμ.Δ Τὸ ὄνειρο 197 **τὲς καδῆνες θὰ πετάξετε, εἰς τὴ Ζάκυνθο ν' ἀράξετε.**

κάδης Ἡσ. «ἁγιασμός».

καδῆς (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. **κατῆς** ἱεροδίκης π. Τούρκοις, δικαστὴς δικάζων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ θρησκευτικοῦ δικαίου· 2) συνεκδ. ὁ εἰρηνοδίκης.

καδήσιος-ια-ιο δημ. ὁ τῆς κάδης βλ.λ. : **τυρὶ καδήσιο** (βαρελήσιο).

καδὶ (τὸ) δημ. κάδος, κάδη, ξύλινον δοχεῖον πρὸς διατήρησιν τυροῦ : **τυρὶ καδιοῦ.**

καδία (ἡ) μικρὸς κάδος : Ἐπιγρ. Τίθωνι **ἐκ τῶν καδίων τῶν ὑπαρχόντων κάδον ποιήσαντι εἰς παλαίστραν μισθός·** 2) Ἡσ. «Σαλαμίνιοι ὑδρίας».

καδικεύω ἀμφ. ἐν πάπ. πιθ. ἔχω ἱερατικόν τι ἀξίωμα.

καδίκκορ λακων. τ. τοῦ καδίσκος· Ἡσ. «ἐν δὲ καδίκ(κ)ορ· εἶδός τι φασκωλίου».

κάδιον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. **κάδιν, νεώτ. καδίον** ὑποκορ. τοῦ κάδος, μικρὸς κάδος· 2) π. Σαλαμ. ὑδρία· Ἡσ. (πληθ.).

καδίσκιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ καδίσκος βλ.λ., μέρος κιβωτίου ἀρωματικῶν ἢ εὐόσμων ὑλῶν, μπαχαρικῶν : Νικοχ.2.

καδίσκος (ὁ) κ. νεώτ., ὑποκορ. τοῦ κάδος βλ.λ. 1) : Κρατῖν.193, Στράττ.22, Φίλ.2,89· 2) κάλπη, ἐν ᾗ οἱ δικασταὶ ἔρριπτον τὰς ψήφους : Φρύν. Κωμ.32 **ὁ δὲ καδίσκος.. ὁ μὲν ἀπολύων οὗτος, ὁ δ' ἀπολλὺς ὁδί,** Λυσ.13,37 **τὴν δὲ ψῆφον οὐκ εἰς καδίσκους ἀλλὰ φανερὰν ἐπὶ τὰς τραπέζας ταύτας ἔδει τίθεσθαι,** Δημ.1053 **καδίσκων τεττάρων τεθέντων κατὰ τὸν νόμον,** Λυκοῦργ.140 δυ-

οἶν καδίσκοιν κειμένοιν τὸν μὲν προδοσίας, τὸν δὲ σωτηρίας εἶναι.

καδμεῖος-α-ον, Ἰων. καδμήϊος, θηλ. κ. καδμηΐς, ποι. καδμέϊος, πάπ. θηλ. κ. **καδμήα** (εἰδ. βλ. κατωτ.), ὀμ. κῶδ. κ. **καδμία** ὁ ἐκ τοῦ Κάδμου ἢ ὁ τοῦ Κάδμου ἢ ὁ τῶν ἀπογόνων τοῦ Κάδμου· ‖ ὀθ. Καδμεῖοι (οἱ) οἱ ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων (παλαιόθεν) κάτοικοι τῶν Θηβῶν : Ἰλ.Δ 388 **μοῦνος ἐὼν πολέσιν μετὰ Καδμείοισιν,** Ἡσιοδ.Θ 326 **Καδμείοισιν ὄλεθρον Ὄρθῳ ὑποδμηθεῖσα,** Ἡρ.5,57 **ἐνθεῦτεν δὲ Καδμείων πρότερον «ἐξαναστάντων ὑπ᾿ Ἀργείων»** ‖ μτγν. κ. Καδμεῖον **κράτος** ἡ τῶν Θηβῶν ἐπικράτεια : Μελεαγρ.ΑΠ 5, 178· ‖ κ. **Καδμεία** (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ ἀκρόπολις τῶν Θηβῶν : Ξεν.Ἑλλ.6,3,11 **ἡ καταληφθεῖσα ἐν Θήβαις Καδμεία·** ‖ εἰδ. κ. Καδμεῖα γράμματα οἱ χαρακτῆρες τοῦ ἀλφαβήτου οὓς ἔφερεν ἐκ Φοινίκης ὁ Κάδμος, οἱ ἀντικαταστήσαντες τὴν πάλαι σφηνοειδῆ γραφήν : Ἡρ.5,59· **2)** κ. νεώτ. μτφ. ἐν φρ. **καδμεία νίκη** ἡ ὀλεθρία καὶ εἰς τὸν νικητὴν (ἐκ τοῦ μύθου τῶν Σπαρτῶν ἀνθρώπων ἢ ἐκ τοῦ ὀλέθρου ἀμφοτέρων τῶν ἀντιμοχομένων ἀδελφῶν Ἐτεοκλέους καὶ Πολυνείκους) : Ἡρ.1, 666, Πλούτ.Ἠθ.488Α ἐν χρ. οὔσης τῆς φρ. γενικώτ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἔκβασιν πάσης ἐπιχειρήσεως: Πλάτ.Νόμ.641C **καὶ παιδεία μὲν οὐδεπώποτε γέγονε Καδμεία, - ἡ ἀπόφασις ἦτο ὑπὲρ ἐμοῦ, ἀλλὰ ἡ νίκη μου ἦτο καδμεία, διότι ἡ κληρονομία εἶχεν ἤδη ἐξατμισθῆ·** **3)** τὸ ἀρσ. πυθαγόρ. ὄνομ. τοῦ ἀριθμοῦ ὀκτώ : Θεολ.Ἀριθ.54· **4)** μτγν. κ. νεώτ. **καδμεία** (ἐνν. γῆ), πάπ. **καδμήα**, κῶδ. **καδμία** ὡς οὐσ. εἰδ. παρ᾿ ἀρχ. τὸ ἐκ χαλκοῦ ἐξάχνωμα, ἐν χρ. κ. ὡς ἐξωτερικὸν φάρμακον δι᾿ ὀφθαλμικὰ νοσήματα κ. ἄ. : Διοσκ 5,74 « γεννᾶται δὲ ἡ καδμεία ἐκ τοῦ χαλκοῦ καμινευομένου, προσιζανούσης τῆς λιγνύος τοῖς τοίχοις καὶ τῇ κορυφῇ τῶν καμίνων »· ‖ νεώτ. εἰδ. ὀνομ. τῶν ἐξαχνωμάτων ὀξιδίων **φευδαργύρου** καὶ καδμείου.

καδμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Κάδμαν, ὁ τοῦ Κάδμου, καδμεῖος.

κάδμιον (τὸ) νεώτ. μεταλλ. μέταλλον σκληρόν, προσομοιάζον μὲ τὸν **φευδάργυρον**.

καδμογενής-οῦς-ές ποι. ὁ ἐκ τοῦ Κάδμου γεννηθείς : Αἰσχ.Ἑπτ 302 **στρατὸν Καδμογενῆ ῥύεσθε,** Σοφ.Τρ.116 **τὸν Καδμογενῆ στρέφει, τὸ δ᾿ αὔξει βιότου πολύπονον.**

κάδμος Ἡσ. « δόρυ, λόφος, ἀσπίς. Κρῆτες ».

καδοποιεῖον (τὸ) νεώτ. ἐργαστήριον, ὅπου κατασκευάζονται κάδοι.

κᾰδοποιός-όν σχόλ. κ. νεώτ. ὁ κατασκευάζων κάδους βλ.λ. : Σχόλ.Ἀριστφ.Εἰρ.1202.

κᾶδος (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀγγεῖον πρὸς ἐναπόθεσιν ὕδατος ἢ οἴνου : Ἀνακρ.17, Ἀρχίλ.4, Ἡρ. 3,20 **φοινικηΐου οἴνου κάδον,** Ἀριστφ.Ἀχ.549 **κάδας ἀντλητικάς·** ‖ ὀμ. νεώτ. ξύλινον δοχεῖον πρὸς πῆξιν τυροῦ· ‖ ὀμ. μέγα ξύλινον ἀνοικτὸν ἄνω βυτίον γλεύκους, οἴνου, ὕδατος κ. ἄ. ὑγρῶν· **2)** μέτρον ὑγρῶν, ἀμφορεύς : Φιλόχ. 155A, ΠΔΠαραλ.2,2,10(9) **κάδος ἐλαίου** (κῶδ. A)· ‖ Ἐπιγρ. τὸ ἥμισυ τοῦ ἀμφορέως· ‖ δημ. μονὰς χωρητικότητος 30 ὀκάδων : **έναν κάδα καλαμπόκι·** **3)** καδίσκος βλ.λ.2) : Ἀριστφ.Ὄρν.1032 **οὐκ ἀποσοβήσεις ; οὐκ ἐποίσεις τὼ κάδω ;** **4)** Ἐπιγρ. τεφροδόχος κάλπη.

κᾶδος δωρ. τ. τοῦ κῆδος βλ.λ.

καδουλισμός (ὁ) Ἐπιγρ. καταδουλισμός.

κάδουλος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ., ἰδ. πληθ. **κάδουλοι** ἢ **κάδωλοι** οἱ παῖδες οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τὴν λατρείαν τῶν Καβείρων: Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,22,Ζερβ.Τραγ. ΚΚ 16,11 **ἀπὸ τόπους βάρβαρους καὶ σκυθικοὺς τῶν Καβείρων κάδουλος ἔχει ἔρτει·** **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακίων τῆς οἰκογ. τῶν **ὀδοντιδῶν**.

κάδουσα Ἡσ. « εἶδος σταφυλῆς ».

καδρανές Ἡσ. « κατωφερές ».

καδρίλλια (ἡ) (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. χορὸς χορευόμενος ὑπὸ ἀρτίου ἀριθμοῦ ζευγῶν τοποθετουμένων ἔναντι ἀλλήλων· ‖ συνεκδ. ἡ εἰδικὴ διὰ τὸν χορὸν μουσικὴ σύνθεσις.

κάδρο (τὸ) δημ. πλαίσιον, ἰδ. εἰκόνος· **2)** πίναξ, εἰκὼν ἐν πλαισίῳ : Παλαμ.Παράκ.56,15 **ὦ κάδρα στὸ κελλί μου στημένα ἀραδιαστά·** ‖ εἰδ. μτ. γεν. προσωπογραφία τοῦ διὰ τῆς γεν. δηλουμένου : **παρήγγειλε τὸ κάδρο τῆς μακαρίτισσας, - κορνιζάρισε τὸ κάδρο τοῦ πατέρα του.**

καδρόνι (τὸ) δημ. ξυλίνη τετράγωνος δοκός.

καδρονιάζω δημ. στρώνω μὲ καδρόνια· **2)** εἰδ. διαμορφώνω εἰς καδρόνια βλ.λ., τετραγωνίζω ἀκατεργάστους δοκούς.

καδρόνιασμα (τὸ) δημ. τοποθέτησις καδρονιῶν βλ.λ., ἰδ. πρὸς στρῶσιν ξυλίνου δαπέδου· ‖ στερέωσις δομῆς, τοίχου κττ. διὰ καδρονίων· **2)** ἡ ἐνέργεια καὶ τὰ ἀποτέλεσμα τοῦ καδρονιάζω βλ.λ.2).

κάδυρος Ἡσ. « κάπρος ἔνορχις ».

καδύτας (ὁ) παρασιτικόν τι φυτόν : Θεόφρ.Φ Αἰτ. 2,17,3.

κᾰεὶς μτχ. ἀορ. τοῦ καίω βλ.λ.

καήμεναι ἐπ. τ. τοῦ καῆναι, ἀπαρφ. παθ. ἀόρ. β´ τοῦ καίω βλ.λ.

καζαβί (τὸ) (τουρκ.) δημ. σπυρίς, ζεμπίλι, εἰδ. ζεμπίλι ἐν ᾧ ἀποστέλλεται αἰγυπτιακὴ ὄρυζα.

καζάζης (ὁ) (τουρκ.) δημ. ἄχρηστ. μεταξουργός.

καζάκα (ἡ) δημ. ἀνδρικὸν ἢ γυναικεῖον ἐξωτερικὸν ἔνδυμα μέχρι τῶν ἰσχίων, μὲ πλατείας χειρίδας, ἰδ. ἐκ μάλλον χονδροῦ ὑφάσματος.

καζακί (τὸ) δημ. (σλαβ.) βραχύ, ἄνευ χειρίδων ἐξωτερικὸν χονδρὸν ἔνδυμα, ἀνάλογον μὲ συγκούνι βλ.λ., ὁμοιάζον μὲ γιλέκον ἀγροτῶν.

καζάνι (τὸ) δημ. ὑποκορ. -άκι, μεγεθυντ. -άνα, -άναρος λέβης, λεβέτι : **τὸ καζάνι τοῦ βαποριοῦ** (ἀτμολέβης), - **καζάνι τοῦ ρακιοῦ** (λέβης ἀποστακτικός)· ‖ κ. φρ. **βράζει τὸ καζάνι** (ἐπὶ προβλεπομένων σοβαρῶν γεγονότων)· ὀμ. **ὅλοι σ᾿ ἕνα καζάνι βράζομε** (ἐπὶ ὁμοιοπαθούντων)· ὀμ. **ὅ τι βγῆ ᾿πὸ τὸ καζάνι** (ἐπὶ ἀδήλου ἀποτελέσματος ἐνεργείας) κ. ἄ.

καζανιά (ἡ) δημ. χωρητικότης ἢ περιεχόμενον ἑνὸς λέβητος, ὅσο παίρνει ἕνα καζάνι : **μιὰ καζανιὰ μοῦστο.**

καζανιάζω δημ. θέτω εἰς τὸν λέβητα, εἰς τὸ καζάνι, ἰδ. ἐπὶ στεμφύλων.

καζαντζής (ὁ) δημ. ἄχρ. ὁ λεβητοποιός.

καζάντι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ.-ιο, πληθ. **καζάντια** (ἡ) κέρδος, ὄφελος, ἰδ. ἐν τῷ πληθ., συνήθ. εἰρων. : **εἶδα τὰ καζάντια σου.**

καζαντίζω (τουρκ.) δημ. πλουτίζω, κερδίζω, ἀποκτῶ πλούτη, περιουσίαν.

καζάντισμα (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. **καζάντια** (ἡ) ἀπόκτησις περιουσίας, πλούτου.

καζάρμα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. στρατών : **ἔγινε καζάρμα τὸ σπίτι μας.**

καζάς (ὁ) (ἀραβ.) δημ. διοικητικὴ περιφέρεια μικροτέρα τοῦ νομοῦ, ἐπαρχιακὴ περιφέρεια· **2)** ἀπόφασις τοῦ καδῆ· **3)** ἐκτέλεσις τῶν προδιαγεγραμμένων βουλῶν τοῦ ὑψίστου, δυστύχημα, ἀτύχημα.

καζασκέρης (ὁ) (τουρκ.) δημ., ἄχρ. δικαστὴς τοῦ στρατοῦ, στρατοδίκης.

καζεΐνη (ἡ) νεώτ. χημ. κ. **τυρίνη** ἡ σπουδαιοτέρα λευκωματοειδὴς ὕλη, ἥτις ἀπαντᾷ εἰς τὸ γάλα τῶν θηλαστικῶν.

κάζελε ἀρκ. τ. τοῦ κατέβαλε βλ.λ.· Ἡσ.

καζίκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. πάσσαλος : **βγάλε τὰ καζίκια·** **2)** μτφ. ἐν φρ. **ἡ δουλειὰ εἶναι**

καζίκι (δύσκολος), - **ἔπαθα ἕνα καζίκι** (προυβλήθη ἀπροόπτως ἐμπόδιον, μοί συνέβη κάτι τὸ δυσάρεστον, ἐπλήρωσα ὑπερβολικὴν τιμήν)· ἐν ὁμ. σημ. φρ. **ὡς ποὺ νὰ βγάλω τὸ καζίκι, εἶδα κι ἔπαθα** (ἢ **ἴδρωσα**).

καζικιά (ἡ) (τουρκ.) δημ. ζημία χρηματικὴ ἰδίως ἐπενεχθεῖσα ἐκ δόλου, ἀπάτης, αἰσχροκερδείας ἄλλου· πρβλ. σαγονιά.

καζῖνο(ν) (τὸ) (ἰταλ.) δημ. κέντρον συγκεντρώσεων καὶ διασκεδάσεων· ‖ ἰδ. λέσχη χαρτοπαικτική : **τὸ καζῖνο** τοῦ Λουτρακίου.

κάζο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ἀπρόοπτον συμβάν, δυσάρεστον περιστατικόν : **ἔπαθε μεγάλο κάζο**· **2)** περίπτωσις, ἰδ. ἐπὶ μορφῆς νοσήματος : **τέτοιο κάζο λέει ὁ γιατρὸς πὼς δὲν ἔχει ἰδεῖ.**

καζουϊστικός-ή-όν νεώτ. φιλοσ. κ. κοινωνιολ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς διαφόρους μερικὰς ἐν τῇ πράξει περιπτώσεις· ‖ τὸ θηλ. **ἡ καζουϊστικὴ** ὡς οὐσ. μέθοδος ἐπιδιώκουσα τὴν πρόσκτησιν ὁδηγιῶν διὰ τὸν ἠθικὸν βίον καὶ διεπουσῶν τὴν ὀρθὴν πρᾶξιν κατὰ τὰς συγκεκριμένας καθ' ἕκαστον περιπτώσεις.

καήλα (ἡ) μσν. κ. δημ. κ. **-ΐλα** τὸ ἐκ τῆς καύσεως συναίσθημα, κάψιμο· ‖ ὑπερβολικὴ ἀτμοσφαιρικὴ θερμότης, καύσων· ‖ ὁ πυρετός, ἡ εἰσβολὴ πυρετοῦ : Ἐρωτόκρ.1,741 **τοῦτό 'ναι σὰν τῆς ἀρρωστειᾶς τὴν καήλα ὀντὲν ἀρχίσῃ**· **2)** μτφ. ἰσχυρὸν λυπηρὸν συναίσθημα : Ζερβ. Λυρ.Σάτ.69 **τοῦ πόθου τὴ λαχτάρα** | **ποὺ φλόμος εἶν' τοῦ λογικοῦ καὶ τῆς ψυχῆς καΐλα.**

καημενάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ καημένος βλ.λ.

καημένος-η-ο μσν. κ. δημ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ καίω βλ.λ. ἄ. **καμένος** : **καημένος λόγγος**· **2)** ἰδ. μτφ. δυστυχής, ταλαίπωρος : Ἐρωτόκρ.1,176 **καημένε, βάσανά σου, ἀπόχει φύλλα βλαβερὰ καρπὸ φαρμακεμένο**· ‖ **εἰδ.** ὁ ὑπὸ θλιβεροῦ γεγονότος κ. ἰδίως θανάτου προσφιλῶν πληγείς· **3)** ὁμ. μτφ. ἔκφρ. θωπείας : **τὸ καημένο τὸ γατάκι**· πρβλ. κατακαημένος.

καημενούλης-α-ικο δημ. ὑποκορ. τοῦ καημένος βλ.λ.3), ἄ. καφερούλης.

καημός (ὁ) μσν. κ. δημ. κ. **καϋμὸς** τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καίω βλ.λ.· **2)** μτφ. ἰσχυρὸν λυπηρὸν συναίσθημα : Παλαμ.Παράκ.18,16 **καὶ τ' ἀπέραντου οἱ κύκλοι καὶ τ' ἀνθρώπου οἱ καημοί**, Ζερβ.Τραγ. ΚΚ 33,14 **κι οὔτε τὸν πόνο μας μικροὶ καημοὶ τὸν φαρμακώνουν**· **3)** ὁμ. μτφ. ζωηρὰ ἐπιθυμία, πόθος ἀσυγκράτητος : Ἐρωτόκρ.3,346 **βγαίν' ἔτσια φλόγα καὶ καημός, ποὺ καίω τα λογιάζω**· ‖ φρ. τὸ 'χω καημὸ ἐπιθυμῶ· ὁμ. μού 'φυγε ὁ καημὸς ἔπαυσα ποθῶν· ὁμ. **κρυφὸς καημὸς** μύχιος πόθος ἢ ἐνδόμυχος θλῖψις, μὴ ἐκδηλουμένη· παροιμ. **ἀγάπη χωρὶς καημοὺς δὲ γίνεται**· ὁμ. **πίσω ἀπ' τὸν ἕνα καημὸ θά 'ρθῃ κι ἄλλος κι ἄλλος** κ.ἄ.

κάηνα Ἡσ. «**τὰ εὖ καιόμενα ξύλα**».

κάης (ὁ) δημ. δειλός, φοβιτσιάρης, κιοτής.

κάθα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. **τῶν κηλαστρωδῶν.**

καθά ἐπίρρ.κ.νεώτ. ἀντὶ καθ' ἃ συμφώνως πρός, ἀκριβῶς ὡς : Μέν.Μον.551,Πολύβ.3,107,10 **καθά που καὶ πρότερον εἰρήκαμεν**, ΠΔ Γεν.7,9 **καθὰ ἐνετείλατο ὁ θεὸς τῷ Νῶε**, ΚΔ Ματθ.17,10 **καθὰ συνέταξέ μοι Κύριος**· **2)** οὕτως εἰπεῖν : Ἀρχιγ. π Γαλ.8,626 ὁ **καθὰ παρατεταγμένος σφυγμὸς** (ἐκ στρατιωτικῆς μεταφορᾶς, ὁ κανονικός).

καθαγεμών (ὁ,ἡ) Ἐπιγρ. δωρ. τ. τοῦ καθηγεμών ἀρχηγός, ἡγέτης : Ἐπιγρ. **δικαίαν ἀποδιδόντες χάριν τᾷ εὐεργέτιδι καὶ καθαγεμόνι τᾶς πόλιος**· πρβλ. κ. ἡγεμών.

καθαγητήρ-ῆρος (ὁ) Ἐπιγρ. δωρ. τ. τοῦ καθηγητὴρ καθαγεμὼν βλ.λ. : **καθαγητῆρα κελεύθου.**

καθαγιάζω (ἅγιος) μτγν. κ. νεώτ. καθαγίζω βλ.λ. : ΠΔ Λευϊτ.27,26 **οὐ καθαγιάσει αὐτὸ οὐδείς**, Φίλ.1,115 **ὁ σοφὸς καθαγιάζει ψυχήν**· κ. παθ. Ἰάμβλ.Μυστ.5 24, - **καθαγιάζονται τὰ ὕδατα.**

καθαγίασις-εως (ἡ) (ἅγιος) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καθαγιάζειν βλ.λ. : **καθαγίασις τόπου - ἡμέρας.**

καθαγιασμός (ὁ) (ἅγιος) νεώτ. καθαγίασις βλ.λ.· ‖ ὁμ. **καθαγιασμὸς δώρων**· ἡ ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς θείας Εὐχαριστίας τελουμένη μετουσίωσις τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου **εἰς** σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Κυρίου.

καθαγίζω (ἅγιος), ἀττ. μέλλ. **-ιῶ**, ἰων. ἀπαρφ. μέλλ. **καταγιεῖν**, καθιερῶ, προσφέρω εἰς θεόν τινα : Ἡρ.1,86 **ἀκροθίνια ταῦτα καταγιεῖν θεῶν ὅτεῳ δή**, Ἀριστφ.Ὄρν.566 **νήττῃ πυροὺς καθαγίζειν**, Πλάτ.Κριτί.120Α **θύσαντες καθαγίζοιεν πάντα τοῦ ταύρου τὰ μέλη**· ‖ ἰδ. ἐπὶ θυσίας διὰ πυρός : Ἡρ.2,130 **θυμιήματα δὲ παρ' αὐτῇ παντοῖα καταγίζουσι**, αὐτ.7,167 **ἐπὶ πυρῆς . . καταγίζων**, Παυσ.2,10,5 **ἀρκεύθου ξύλοις καθαγίζουσι**· ‖ κ. ἀπολ. : Ἡρ.2,40 **τῶν ἄλλων θυωμάτων καταγίζουσι**· ‖ ὁμ. προσφέρω προσφορὰς εἰς τὰς ψυχὰς τῶν νεκρῶν : Λουκ.Πένθ.9 **τρέφονται δὲ ταῖς παρ' ἡμῶν χοαῖς καὶ τοῖς καθαγιζομένοις ἐπὶ τῶν τάφων**· **2)** γεν. καίω : Ἡρ.1,202 **καταγιζομένου τοῦ καρποῦ τοῦ ἐπιβαλλομένου (ἐπὶ τὸ πῦρ)**· ‖ ἰδ. καίω νεκρὸν σῶμα : Πλούτ.Ἀντ.14 **τὸ σῶμα τοῦ Καίσαρος ἐν ἀγορᾷ καθαγίζειν**· ‖ συνεκδ. θάπτω : Σοφ.Ἀντ.1081 **ὅσων σπαράγματ' ἢ κύνες καθήγισαν** (ὅσων τὰ κατεσπαραγμένα σώματα κύνες ἔθαψαν, τ. ἔ. κατέφαγον).

καθαγισμός (ὁ) μτγν. καθιέρωσις θυσίας, ἰδ. θυσία ἐπὶ τῶν νεκρῶν, ἐπικήδειος τελετή : Λουκ.Πένθ. 19 **τὰ μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν καθαγισμῶν . . ὁρᾶτε.**

καθαγνίζω (ἁγνός) κ. νεώτ., ἀττ. μέλλ. -ιῶ καθιστῶ ἁγνόν, καθαρίζω, ἐξαγνίζω : Λουκ.Φιλοψ.12 **τὸν τόπον θείῳ καὶ δᾳδὶ καθαγνίζειν**· ‖ ὁμ. **καθαγνίζω δέμας** καίομαι : Εὐρ.Ὀρ.40 **μήτηρ πυρὶ καθήγνισται δέμας** (ἐκάη ἐπὶ τῆς νεκρικῆς πυρᾶς)· **2)** προσφέρω τι ὡς ἐξιλεωτικὴν θυσίαν : Εὐρ.Ἴων 107 **πέλανον ἐπὶ πυρὶ καθαγνίσας.**

καθαιμακτός-όν (αἱμάσσω) καθημαγμένος, αἱματηρός : Εὐρ.Ὀρ.1358 **καθαιμακτὸς φόνος.**

καθαιμάσσω κ. νεώτ. καθιστῶ τι αἱματηρόν, ραντίζω ἢ κηλιδῶ μὲ αἷμα : Αἰσχ.Εὐμ.450 **σφαγαὶ καθαιμάξωσι νεοθήλου βοτοῦ**, Εὐρ.Ὀρ.1527 **καθαιμάσσειν δέρην**, Πλάτ.Φαῖδρ.254Ε **καθαιμάσσειν γλῶτταν.**

καθαιματῶ-όω καθαιμάσσω βλ.λ. : Εὐρ.Ἑλ.1599 **καθαιματώσει κρᾶτα πολεμίων ξένων**, Ἀριστφ. Θεσμ.695 **καθαιματώσει βωμόν**· κ. παθ. : Λουκ. Ἀποϊδ.9.

κάθαιμος-ον (αἷμα) πλήρης αἱμάτων, καταιματωμένος : Εὐρ.ΙΤ 1374 **κάθαιμα τραύματα.**

καθαίρεσις-εως (ἡ) (αἱρῶ) κ. νεώτ., δημ. **-η** (εἰδ.) κατακρήμνισις, κατεδάφισις : Θουκ.5,42 **τοῦ Πανάκτου τὴν καθαίρεσιν ἔλεγον αὐτοῖς**, Ἰσοκρ. 7,66 **ἐπὶ καθαιρέσει τριῶν ταλάντων ἀποδομένους**, Ξεν.Ἑλλ.2,2,15 **περὶ δὲ τῶν τειχῶν τῆς καθαιρέσεως οὐδεὶς ἐβούλετο συμβουλεύειν**· ‖ κ. μτφ. : ΠΔ Μακκ.1,3,43 **ἀναστήσωμεν τὴν καθαίρεσιν τοῦ λαοῦ ἡμῶν**, ΚΔ Κορινθ.10,8 **εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι**· ‖ ἐν συγκεκρ. σημ. **αἱ καθαιρέσεις** τὰ ἐρείπια : Φίλ.Βελοπ.92,31· **2)** γεν. ὑποδούλωσις : Ἰουλ.Καίσ.320D, Ἡρωδιαν.2,4,4 **καθαίρεσις τῆς ἀνέτου ἐξουσίας**· ‖ ὁμ. φόνος : Πλούτ. Ἀντ.82 **ἐχρῆτο συμβούλῳ καὶ συνεργῷ τῆς καθαιρέσεως**· **3)** ἐλάττωσις, μείωσις, ἀντίθ. πρόσθεσις : Ἀριστλ.Φυσ.207a,23· ‖ ἐν τῇ ἰατρικῇ, ἐλάττωσις τῆς πλεοναζούσης σαρκός, ἴσχνανσις :

'Ιππ.'Επιδ.6,3.1,'Αριστλ.ΖΓ 738a,31 **καθαίρεσις τῶν σωμάτων**· **4)** κ. νεώτ., δημ. -η καθαίρεσις, καταδιβασις ἐκ τοῦ ἀξιώματος : 'Ηρωδιαν.3,1,1,- **καθαίρεσις βασιλέως**· ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. ἰδ. ἐπισκόπου ἕνεκα ἀξιοποίνου πράξεως : 'Αθανάσ. 1,260D, 'Επιφάν.2,200Α· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἰδ. **στρατιωτικὴ καθαίρεσις** ἀπώλεια στρατιωτικοῦ ἀξιώματος, παντελὴς ἀποβολὴ ἐκ τοῦ στρατοῦ· **5)** σχόλ. καταδιβασμὸς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἐπὶ ἐκλείψεως τοῦ ἡλίου ἢ τῆς σελήνης : Σχόλ.'Απολλ. Ρ 3,533 **τινὲς δὲ καὶ τὰς ἐκλείψεις ἡλίου καὶ σελήνης καθαιρέσεις ἐκάλουν τῶν θεῶν.**

καθαιρέτης (ὁ) [καθαιρῶ] κ. μεν. ὁ καθαιρῶν, καταβάλλων, καταλύων, καταρρίπτων : Θουκ.4,83 **καθαιρέτης πολεμίων**, Δίων Κ 44,1 **καθαιρέτης Καίσαρος**, Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ.3,217 **προφανὴς καθαιρέτης τῆς ἀθέου μηχανουργίας.**

καθαιρετικός-ή-όν [καθαιρῶ] κ. νεώτ. καταστρεπτικός, ἀφανιστικός, μτ. γεν. : Κορνοῦτ.Φύσ. Θε.30,Φίλ.2,548· **2)** ἐλαττῶν, μειωτικός, ἐπὶ ἠπίων καυστικῶν : Γαλ.11,756 **καθαιρετικὰ φάρμακα**, Διοσκ.2,112 σπληνὸς **καθαιρετικόν**· ‖ ἀναχαιτίζων, σταματῶν : Γαλ.7,600 **καθαιρετικὸν παλμῶν**· ‖ κ. γεν. : Φίλ.άπ.103Η **ὑγίεια καθαιρετικὴ παθῶν**· **3)** ἐκκλ. ἐπὶ καθαιρέσεως κληρικοῦ **τὰ καθαιρετικὰ** (γράμματα) ἔγγραφα καθαιρέσεως : Σωκρ.164Β.

καθαιρετικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. διὰ καθαιρέσεως βλ.λ. : 'Ωριγ.Κέλσ.25Β.

καθαίρω (καθαρός) κ. νεώτ., μέλλ. **-ἀρῶ**, ἀόρ. α' ἐκάθηρα κ. **-ᾶρα**, παρακ. **κεκάθαρκα**, μέσ. μέλλ. **καθαροῦμαι**, ἀόρ. **ἐκαθηράμην** κ. **-ᾱράμην**, παθ. μέλλ. **καθαρθήσομαι**, ἀόρ. **ἐκαθάρθην**, παρακ. **κεκάθαρμαι** καθαρίζω, ἐπὶ πραγμ. : 'Οδ.Υ 152 **καθήρατε δὲ κρητῆρας**, αὐτ.Ω 44 **καθήραντες χρόα καλὸν ὕδατι**, 'Αντιφ.6,37 **καθαίρειν οἰκίαν**, Θεόφρ.Χαρ.16,7 **καὶ πυκνὰ τὴν οἰκίαν καθᾶραι δεινός**· ‖ ἐπὶ τραυμάτων : 'Ιππ.'Ελκ.6· ‖ κ. μτ. γεν. κ. αἰτ. : Σοφ.άπ.475 **καθαίρειν ἵππον αὐχμηρᾶς τριχός**, Ξεν.Οἰκ.18,6 **καθαίρειν σῖτον**, Πλάτ.Πολιτ.303D **καθαίρειν χρυσόν** (λαγαρίζω χρυσόν)· **2)** μτφ. ἀπαλλάττω χώραν ἀπὸ τεράτων καὶ ληστῶν : Σοφ.Τρ.1012 **πολλὰ μὲν ἐν πόντῳ κατά τε δρία πάντα καθαίρων ὠλεκόμαν**, Πλούτ.Θησ.7 **καθαίρειν γῆν καὶ θάλατταν**· ‖ κ. μτ. αἰτ. συστοίχ. : Πλάτ Νόμ.735Β **καθαρμὸν καθαίρειν**· ‖ ὁμ. κ. παθ. : 'Ηρ.4,71 **τὴν νηδὺν ἀνασχισθεῖσαν καὶ καθαρθεῖσαν**· **3)** ἐπὶ θρησκευτικῆς ἐννοίας, ἐξαγνίζω, ἀπολυμαίνω : 'Ιλ.Π 228 (δέπας) **ἐκάθηρε θεείῳ** (ἐξήγνισε καπνίσας διὰ θείου), 'Ηρ.1,44 **καθαίρειν τινὰ φόνου** (ἐξαγνίζειν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ φόνου), 'Απп.'Εμφ.Πολ.5,96 **στόλον καθαίρειν**· ‖ μέσ. καθαρίζω ἐμαυτόν, ἐξαγνίζομαι : 'Ηρ.4,73 **θάψαντες δὲ αἱ Σκύθαι καθαίρονται τρόπῳ τοιῷδε**, Πλάτ.Φαίδ.114C **οἱ φιλοσοφίᾳ καθηράμενοι**· ‖ κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : Πλάτ.Νόμ 868Ε **καθαίρεσθαι καθαρμούς**· ‖ ὁμ. **καθήρασθαι στόμα** τηρεῖν τὴν γλῶσσαν καθαράν : Αἰσχ.άπ.354· κ. παθ. : Πλάτ.Φαίδ. 69C **κεκαθαρμένος καὶ τετελεσμένος**· **4)** ἰατρ. καθαρίζω, κάμνω κένωσιν διὰ φαρμάκων καθαρσίων ἢ ἐμετικῶν : 'Ιππ.Γυν.1,64 **καθαίρειν κάτω ἢ ἄνω**· ‖ ὁμ. μέσ. : 'Ιππ.'Επιδ 1,15 **κατὰ κύστιν ἐκαθήρατο**· κ. παθ. : αὐτ.'Επιδ.5,2· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῶν ἐμμήνων : αὐτ.'Επικ.33· ‖ κ. ἐπὶ τῶν λοχείων : 'Ιππ.Γυν.1,78 **τὰ λοχεῖα καθαίρων**· ‖ ὁμ. καθαίρων (ὁ) ὄν. τῆς ἴριδος : Ψ Διοσκ.1,1· **5)** καθαρίζω δένδρον ἀποκόπτων τοὺς περιττοὺς ἢ ξηροὺς κλάδους : ΚΔ 'Ιω,15,2 **πᾶν τὸ καρπὸν φέρον καθαίρει αὐτό, ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ**· **6)** ἐπὶ τῶν διὰ καθαρμοῦ ἀποβαλλομένων ἀκαθαρσιῶν, ἀποβάλλω καθαρίζων, ἀποπλύνω : 'Ιλ.Ξ 171 **λύματα πάντα κάθηρεν**, 'Οδ.Ζ 93 **ἐπεὶ πλῦνάν τε κάθηράν τε ῥύπα πάντα**· ‖ ὁμ. ἀφανίζω : Δίων Κ 37,52 **καθαίρων τὰ ληστικά**· ‖ κ. μτφ. : Αἰσχ. Χο.74 **φόνον καθαίρων**· ‖ ὁμ. π.θ. διασαφηνίζω, ἐξηγῶ μίαν πρᾶξιν : 'Επίκ.Φύσ.66C· **7)** μτ. διπλ. αἰτ. : 'Ιλ.Π 667 **αἷμα κάθηρον . . Σαρπηδόνα** (καθάρισον αὐτὸν ἐκ τοῦ αἵματος, ἀπόπλυνον τὸ αἷμά του)· κ. παθ. : Αἰσχ.άπ.46 **καθαίρομαι γῆρας** (ἀπαλλάττομαι ἀπὸ τὸ γῆρας)· **8)** πάπ. κοσκινίζω καρπόν· **9)** μτφ. εἰδ. μαστιγῶ : Θεόκρ. 5,119 **τῆδέ τυ δήσας Εὐμάρας ἐκάθαρε καλῶς.**

καθαιρῶ-έω (αἱρῶ), ἰων. **καταιρέω**, αἰολ. **κατάγρημι**, μέλλ. **καθαιρήσω** κ. β' **καθελῶ**, ἀόρ. α' **καθεῖλα** κ. νεώτ. **καθήρεσα**, ἀόρ. β' **καθεῖλον**, ἀπαρφ. **καθελεῖν**, ἰων. μτχ. παθ. παρακ. **καταραιρημένος** καταδιβάζω, ἀνηρτημένον τι ἢ ὑψηλὰ κείμενον, φέρω, σύρω κάτω : 'Οδ.Ι 149 **κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ καθείλομεν ἱστία πάντα**, 'Αριστφ.Βάτρ. 10 **τοσοῦτον ἄχθος ἐπ' ἐμαυτῷ φέρων, εἰ μή καθαιρήσει τις, ἀποπαρδήσομαι** (ἂν δὲν καταβιβάσῃ ἀπὸ τῶν ὤμων μου, ἂν δὲν μὲ ξεφορτώσῃ), 'Ανδοκ.1,3 **ὥστ' ἐπειδὴ . . ὁ κῆρυξ ἀνείποι ἰέναι καὶ τὸ σημεῖον καθέλοι**, Λυκοῦργ.117, Πολύβ.1,86. 6 **ἐκεῖνον μὲν καθεῖλον** (κατεβίβασαν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ), 'Ακολ.Μ Παρασκευῆς, 'Απολυτίκ. **ὁ εὐσχήμων 'Ιωσὴφ ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν τὸ ἄχραντόν σου σῶμα**· ‖ κ. μέσ. : 'Ηρ.3,78 **φθάνει τὰ τόξα κατελόμενος**· ‖ κ. παθ. ὑφίσταμαι καταδιβασμόν : Λυκοῦργ.118 **ἡ εἰκὼν [τοῦ 'Ιππάρχου τοῦ προδότου] ἐξ ἀκροπόλεως καθῃρέθη**· ‖ ἐν ἀναφ. πρὸς μαγείαν ἐπὶ τῆς σελήνης, κατάγω, φέρω ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, κατεβάζω : 'Αριστφ.Νεφ.750 **καθέλοιμι νύκτωρ τὴν σελήνην**, Πλάτ.Γοργ.513Α **τὰς τὴν σελήνην καθαιρούσας, τὰς Θετταλίδας**· ‖ ποι. ἐπὶ τῆς γῆς ἐν φρ. : Εὐρ.'Ικ.829 **κατά με πέδον γᾶς ἕλοι** (τμ.)· πρβλ. δημ. φρ. ν' ἀνοίξῃ ἡ γῆ καὶ νὰ μὲ καταπιῇ· **2)** εἰδ. ποι. ἐπὶ ὀφθαλμῶν, ἀναφ. πρὸς νεκρόν, καταβιβάζω τὰ βλέφαρα, τοῦ κλειῶ τὰ μάτια : 'Ιλ.Λ.453 **ὄσσε καθαιρήσουσι θανόντι περ**, 'Οδ.Ω 296 **ὀφθαλμοὺς καθελοῦσα**· **3)** καταβάλλω, καταστρέφω, ἐξολοθρεύω, ἰδ. ἐπὶ θεοῦ, τῆς μοίρας κ. γεν. ἀνωτέρας φυσικῆς δυνάμεως : 'Οδ.Β 100 **ὅτε κέ μιν Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι**, Πίνδ.Ο 9,60 **μὴ καθέλοι μιν αἰών**, Αἰσχ.'Αγ.398 **φῶτ' ἄδικον καθαιρεῖ** (θεός), Σοφ.Αἰ.517 **μοῖρα τὸν φύσαντα καθεῖλε**· **4)** ἀποκτείνω, φονεύω : Εὐρ. 'Ηρ.1143 **ἧπερ καθεῖλε ταῦρον**, αὐτ.878 **δικαίως τούσδ' ἀδίκους καθελόντες**· ‖ φονεύω διὰ μιᾶς, αὐθωρεί, δημ. τὸν ἀφήνω στὸν τόπο : Δημ. 637 (νόμος) **ἐάν τις ἀποκτείνῃ ἐν ὁδῷ καθελὼν ἢ ἐν πολέμῳ**· ‖ παθ. ἐπὶ ἐγκληματιῶν ἐν παρωχ. χρ. ὑποστὰς τὴν θανατικὴν ποινὴν καταβιβάζομαι ἀπὸ τοῦ θανατηφόρου ὀργάνου, οἷον σταυροῦ, ἀγχόνης : Πλοῦτ.Θεμ.22 **οἱ δήμιοι προβάλλουσι . . τοὺς βρόχους τῶν ἀπαγχομένων καὶ καθαιρεθέντων**· πρβλ. ἀνωτ.1) ἐνεργ. ἀφ. πρὸς σταυρικὸν θάνατον· **5)** καταλύω ἐξουσίαν, κράτος, ἀρχήν, δύναμίν τινος : 'Ηρ.1,71 **ἐλπίσας καταιρήσειν Κῦρόν τε καὶ τὴν Περσέων δύναμιν**, Δημ.20 **ὥσπερ οὖν διὰ τούτων ἤρθη μέγας . . ὀφείλει διὰ τῶν αὐτῶν τούτων καθαιρεθῆναι**· ‖ εἰδ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐκθρονίζω, ἐπὶ βασιλέως ἢ ἡγεμόνας : 'Ηρ.1,124 **'Αστυάγεα καταιρέειν πειρήσονται**, - **ὁ Γουλιέλμος καθῃρέθη κατ' ἀξίωσιν τῶν συμμάχων νικητῶν**· ‖ εἰδ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ στρατιωτικῶν καταδικαζομένων διὰ δικαστ. ἀποφάσεως, ἀποβάλλω ἀπὸ τοῦ στρατοῦ διὰ πανηγυρικῆς πράξεως ἤτοι ἀφαιρουμένων ἀπὸ τῆς στολῆς τοῦ καταδίκου τῶν στρατιωτικῶν ἐμβλημάτων, κ. συνηθέστ. παθ. ὁμ. ἀποβάλλομαι ἀπὸ τοῦ στρατοῦ : **τοὺς καταδικασθέντας**

ἀξιωματικοὺς καθῄρεσαν σήμερον τὴν πρωΐαν, - καθηρέθησαν ὀκτὼ ἀξιωματικοί, τρεῖς λοχίαι, ἑπτὰ στρατιῶται· ‖ ὁμ. εἰδ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ κληρικῶν, ἀποβάλλω τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος· κ. παθ. : **καθῃρέθησαν οἱ καταδικασθέντες ἐπὶ σιμωνίᾳ ἐπίσκοποι·** ‖ νεώτ. κ. ἐπὶ ἀρχηγίας, ἰδ. αἱρετῆς, καταβιβάζω ἀπὸ τῆς ἀρχηγίας κ. παθ. καταβιβάζομαι, ἐκπίπτω ἀπὸ τῆς ἀρχηγίας : Παπαδ.Χρ.Μηλ.82 **ὁ ἁρματολὸς . . καθῃρεῖτο ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος·** **6)** ἀφονίζω καταστρέφω, ἐξοντώνω, ξεπαστρεύω : Σοφ.ἀπ.646,4 **καθαιρεῖν ὄλβον,** Θουκ.1,4 **τό τε λῃστικὸν καθῄρει ἐκ τῆς θαλάσσης,** Ἀριστέ.1,263 **καθαιρεῖν ὑπερηφάνους·** **7)** ἐπὶ πόλεων, φρουρίων, τειχῶν κτλ., κατεδαφίζω : Θουκ.1,58 **καθαιροῦντες τὰς πόλεις,** Ξεν.Ἑλλ.4,4,13 **ἔγνω Πραξίτας πρῶτον μὲν τῶν τειχῶν καθελεῖν** (μέρος τῶν τειχῶν), Πλάτ.Μενξ.244C· κ. παθ. : Θουκ.5,39 **τὸ Πάνακτον εὐθὺς καθῃρεῖτο,** Σοφ.Τρ.478 **καθῃρέθη . . Οἰχαλία δορί·** **8)** ἐπὶ ψηφισμάτων, νόμων κτλ., ἐξαλείφω, ἀπαλείφω : Θουκ.1,140 **καθαιρεῖν τὸ Μεγαρέων ψήφισμα,** Πλούτ.Περ.29 **ψήφισμα καθελεῖν τὸ Μεγαρικόν·** ‖ ὁμ. ἀκυρῶ, καταργῶ : Φιλήμ.140 **ἔργον καθελεῖν λόγῳ·** **9)** ὡς δικαν. ὅρος, καταδικάζω : Λυσ. 13,37 **ἡ καθαιροῦσα ψῆφος** (ἡ καταδικαστικὴ ψῆφος)· ‖ κ. μτ. ἀπαρφ. : Σοφ.Ἀντ.275 **ἐμὲ πάλος καθαιρεῖ . . τἀγαθὸν λαβεῖν·** ‖ ἀπλ. ἀποφασίζω : Διον.Ἀλ.Ρωμ.7,36 **ὅ τι ἂν αἱ πλείους ψῆφοι καθαιροῦσι·** **10)** ἐλαττῶ, μειῶ : Ἀριστλ.Φυσ. 237b,9 **τῶν αὐξανομένων καὶ καθαιρουμένων γραμμῶν,** Φιλόδ.Σημ.9 **τοῦ ἀποστήματος πεφυκότος ἐπὶ πολὺ καθαιρεῖν τὰ μεγέθη·** ‖ ὁμ. ἐλαττῶ, καθιστῶ τι ἰσχνότερον : Ἱππ.Ἑλκ.14 **τὰ ὑπερσαρκέοντα καθαιρεῖ,** Πλούτ.Ἀντ.53 **τὸ σῶμα καθαιρεῖ διαίταις·** **11)** παθ. πάσχω, ὑφίσταμαι ἔλλειψίν τινος, στεροῦμαι : Πλούτ.Περ.38 **καθῃρημένου τὴν αἴσθησιν,** ΚΔ Πράξ.19,27 **καθαιρεῖσθαι τὴν μεγαλειότητα αὐτῆς** (τὴν Ἄρτεμιν)· **12)** νικῶ, καταλαμβάνω, κυριεύω : Ὀδ.1 372 **κὰδ δέ μιν ὕπνος ᾕρει,** Ξεν.ΚΠ 4,3,16 **δυνήσομαι ἄνδρα ἐξ ὄψεως μήκους καθαιρεῖν·** **13)** νικῶν λαμβάνω ὡς ἀμοιβὴν ἢ βραβεῖον : Πλούτ.Πομπ.8 **καθαιρεῖν ἀγῶνας·** **14)** ὁμ. συλλαμβάνω : Σοφ.Ἀντ.383 **καθαιρεῖν τινα ἐν ἀφροσύνῃ** (συλλαμβάνειν τινὰ ἐν τῇ ἐκτελέσει ἀφροσύνης)· ‖ μτ. γεν. τοῦ μέρους : Θεόκρ.5,132 **καθαιρεῖν τῶν ὤτων** (λαμβάνειν ἐκ τῶν ὤτων)· κ. παθ. συλλαμβάνομαι : Ἡρ. 6,29 **ὡς καταιρεόμενος ὑπ' αὐτοῦ ἔμελλε συγκεντηθήσεσθαι·** **15)** μτφ. κατορθώνω : Πίνδ.Ο 10(11),63 **ἀγώνιον . . εὖχος ἔργῳ καθελών·** ‖ ὁμ. μέσ. : Εὐρ.Ἰκ.749 **φόνῳ καθαιρεῖσθ', οὐ λόγῳ, τὰ πράγματα·** κ. παθ. : Ἡρ.7,50 **μεγάλα πρήγματα μεγάλοισι κινδύνοισι ἐθέλει καταιρέεσθαι·** **16)** σπαν. ὡς τὸ ἁπλ. αἱρῶ βλ.λ.2) κ. 3) ἐν τῇ σημ. λαμβάνω εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ὅθ. αἰχμαλωτίζω κ. ἀποκομίζω : Ἡρ.6,41 **τὴν δὲ οἱ πέμπτην τῶν νεῶν κατεῖλον διώκοντες οἱ Φοίνικες.**

κάθακα (τὰ) Ἐπιγρ. τὰ καθήκοντα : **πάντα τὰ κάθακα ποιήσασα.**

καθαλάτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἐναπόθεσις ἀσβεστούχων καὶ ἄλλων ἁλάτων ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν παρειῶν τῶν ἀτμολεβήτων.

καθαλγῶ-έω μσν. ἀλγῶ, λυποῦμαι πολύ : Βί.Ἀλεξ.5347 **αὕτη δὲ καθαλγήσασα Κανδάκη τὴν καρδίαν.**

καθάλλομαι, μέλλ. **-άλοῦμαι,** μτχ. ἀορ. **-αλόμενος** κ **-αλάμενος** πηδῶ κάτω : Ξεν.Ἑλλ.4,5,7 **καθαλόμενος ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ προσδραμών,** Λουκ.Θε.Δ 14,5 **καθάλλομαι ἐντὸς τοῦ τείχους·** ‖ ἀπολ. πηδῶ : Ἀπп.Ἰαπ.22· **2)** μτφ. ἐπὶ θυέλλης, ὁρμῶ πρὸς τὰ κάτω, καταβαίνω : Ἰλ.Λ 298 **ἶσος ἀέλλῃ, ἥ τε καθαλλομένη ἰοειδέα πόντον ὀρίνει·** **3)** ἰατρ. ἐπὶ συσπάσεων, ἔχω συστολάς : Ἀνών.π.Γαλ.7,624.

κάθαλμα-ατος (τὸ) σχόλ. πήδημα κατά τινος : Σχόλ.Ἰλ.Ζ 181.

καθαλμής-οῦς-ές (ἅλμη) μτγν. ὑφάλμυρος : Νίκ.Ἀλεξ.514.

καθαλμῶ-άω (ἅλμη) Ἐπιγρ. σχηματίζω ἐπίπαγον ἐκ τοῦ ἅλατος : **κέραμον . . καθηλμηκότα.**

κάθᾰλος-ον (ἅλς) μτγν. ὑπὲρ τὸ δέον ἀλατισμένος, βουτημένος στ' ἁλάτι : Δίφιλ.17,13· ‖ κωμικῶς ἐπ' αὐτοῦ τοῦ μαγείρου : Ποσειδ.1,7.

καθᾰμαξεύω μτγν. κ. νεώτ. κατατρίβω διὰ τῶν τροχῶν ἁμάξης : Νεχέφ.π.Βέττ.Βάλ.354,2 **ἕτεροι κατηναξευσαν τάσδε τὰς τρίβους·** **2)** πιέζω, ζουλίζω : Εὐνάπ.Ἱστ.ἀπ.240( ) **καθημάξευσε ταῖς συμφοραῖς·** **3)** ἡ μτχ. παθ. παρακ. **καθημαξευμένος-η-ον** μτφ.τετριμμένος, πεπατημένος, ὁ ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως ἐφθαρμένος, ξεσχισμένος, ἐπὶ κοινῆς πόρνης : Αἰλ.ἀπ.123 **γύναιον καθημαξευμένον ὑπὸ παντὸς τοῦ προσιόντος·** ‖ ὁμ. ἕωλος, κοινός : Διον.Ἀλ.Ρωμ.10,41 **καθημαξευμέναι ἀντιλογίαι,** Ἀθήν.15,677Α **τὰ κοινὰ καὶ καθημαξευμένα,** Σιμπλίκ.Κα.:.424,13, Σχόλ.Πίνδ.Ν 6,91.

καθαμαρτάνω μσν. ἁμαρτάνω πολύ : Φιλῆς 1,198 **καθημαρτημένη γῆ.**

κάθαμμα-ατος (τὸ) (καθάπτω) κ. νεώτ. δέμα, δεσμός, κόμβος· ἰδ. μτφ. περιπλοκή, μπέρδεμα : Εὐρ.Ἱππ.671 **κάθαμμα λύειν λόγου** (λύειν περίπλοκον ζήτημα)· ‖ κ. παροιμ.π.Ζηνοβ.4,46 **κάθαμμα λύεις** (ἐπὶ τῶν δύσκολόν τι ἐπιχειρούντων λύειν).

καθαμματίζω γλωσσ. σχηματίζω κάθαμμα, κόμβον, κομβῶ, δένω.

καθαμμίζω κατακαλύπτω, σκεπάζω δι' ἄμμου : Ἀριστ.ΖΙ 620b,29 **καθαμμίζειν ἑαυτά.**

καθᾰνύω ἀττ. τ.-τοῦ κατανύω βλ.λ. : Φρύν.Σοφ. Παρ.23Β· πρβλ.Ἡσ. « καθανύσαι· συντελέσαι ».

καθᾶπαν, ὀρθ. διακεκριμ. καθ' ἅπαν καθόλου, ἐν γένει : ΠΔ Μακκ.2,15,30 **ὁ καθ' ἅπαν σώματι καὶ ψυχῇ πρωταγωνιστής.**

καθᾶπαξ ἐπίρρ. κ. μσν. ἅπαξ διὰ παντός, μιὰ γιὰ πάντα : Ὀδ.Φ 349 **καθάπαξ ξείνῳ δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι,** Δημ.304 **καθάπαξ τινῶν κύριος κατέστη,** Φιλόδ.Θε.3 ἀπ.23, Ἰουλ.Λόγ.270C, Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,240 **τὴν ἄδικον συκοφαντίαν ἀπαλείψας καθάπαξ·** ‖ ὁμ. καθόλου, αὐτόχρημα, ἀπολύτως : Δημ.274 **οἱ καθάπαξ ἐχθροὶ τῆς πόλεως·** ἀντίθ. κατά τι : Φιλόδ. Ποιημ.5,16 **καθάπαξ σπουδαῖος·** ἀντίθ. πρός τι : Ἀρχιγ.π.Γαλ.8,926· ‖ κ. μτ. ἀρνήσ. : Πολύβ.1,2,6 **οὐδὲ καθάπαξ** (οὐδὲ μιὰ φορά), Δημήτρ.Λάκ. Ἡρακλ.1055 **πάντως δ', οὐ καθάπαξ** (πάντως δ', εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν)· **2)** μεμονωμένως, ἰδιαιτέρως : Πολύβ.3,90,2 **οὐδὲ χωρίζεσθαι καθάπαξ ἐκ τοῦ χάρακος·** **3)** πάπ. ἑκάστοτε.

καθάπερ ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., Ιων. κατάπερ ὅπως ἀκριβῶς : Φιλόλ.14, Δημόκρ.164, Ἡρ.1,182 **κατάπερ ἐν Θήβῃσι τῇσι Αἰγυπτίῃσι,** Ἀριστφ. Ἐκκλ.61 **καθάπερ ἦν ξυγκείμενον,** Δημ.971 **καθάπερ αὐτὸς ἐπριάμην·** ‖ μτ. τοῦ εἰ πρὸς ἐπίτ. ἀκριβῶς ὡς : Πλάτ.Φιληβ.22Ε **ἡδονὴ σοι πεπτωκέναι καθαπερεὶ πληγεῖσα . . ὑπὸ τῶν νῦν δὴ λόγων·** κ. μτ. τοῦ ἂν : Δημ.633 **τοῖς αὐτοῖς ἐνεχέσθω καθάπερ ἂν τὸν Ἀθηναῖον ἀποκτείνῃ·** μτ. τοῦ ἂν κ. εἰ : Πλάτ.Νόμ.684C **καθάπερ ἂν εἴ τις γυμνασταῖς ἢ ἰατροῖς,** Ἀριστλ.Φυσ.240b,10 **καθάπερ ἂν εἰ τὸ ἐν τῷ πλοίῳ κινοῖτο ὑπὸ τῆς τοῦ πλοίου φορᾶς,** Πολύβ.3,32,2 **καθάπερ ἂν εἰ κατὰ μίτον ἐξυφασμένας·** ‖ ὡς, ὡσάν : Πορφ. Χριστ.31 **μάχαιραν καθάπερ** (σὰν μαχαίρι).

καθαπλῶ-όω μτγν. ἁπλώνω τι ἐπί τινος· κ.παθ.

'Αριστοίν.2,4 τοῦ δὲ αὐχένος ἐπιχαρίτως καθήπλωται | ἡ κόμη |.

καθαπτής (ὁ) πάπ. ἡ καθαπτή (ἡ) εἶδος ἀγγείου, βάζο: γάστρας καὶ καθαπτάς.

καθαπτικός-ή-όν νεώτ. ὁ καθαπτόμενός τινος, ἐγγικτικός, προσβλητικός.

καθαπτός-ή-όν ὁ ἐφωδιασμένος μέ τι, δθ. ὁ ἐνδεδυμένος: Εὐρ.ἀπ.752 καθαπτὸς θύρσοισι καὶ νεβρῶν δοραῖς· 2) καθαπτὸν ὄργανον ὄργανον διὰ τῆς χειρὸς κρουόμενον, οἷον τὸ κύμβαλον ἢ τὸ τύμπανον: 'Αριστοκλ.'Ιστ.π.'Αθήν.4,174C ἐντατὸν οὖν καὶ καθαπτὸν οὐκ ἂν νομισθείη.

καθάπτω κ. μσν. κ. νεώτ., Ιων. κατ- θέτω ἐπάνω εἴς τι, περιβάλλω: Σοφ.Τρ.1051 καθῆψεν ὤμοις .. ἀμφίβληστρον, Εὐρ.'Ιων 1006 ἐν τῷ καθάφασ' ἀμφὶ παιδὶ σώματος, Ξεν.Κυν.6,9 καθάπτειν τι ἐπί τινι, Πολύβ.8,8,3 τὰς πτέρνας τῶν ὀργάνων εἰς ἀκίνητον καθῆπτε, Πλούτ.'Ηθ.647Ε καθάπτειν τι ἔκ τινος· || ὁμ. στερεῶ; Φιλήμ.213,10 ἄγκυραν καθάψας, 'Αριστλ.'Αναπν.483b.31 τὰ ὀστέα καθάπτει τὰ νεῦρα· || ὁμ. μέσ.: Θεόκρ.'Επιγρ. 3,4 κισσὸν ἐπὶ κρατὶ καθάπτεται· κ. παθ.: Σοφ. 'Αντ.1222 βρόχῳ καθημμένος· 2) ἐν τῷ μέσ. ἐνδύομαι, περιβάλλομαι; Εὐρ.Ῥῆσ.202 σκευῇ σῶμ' ἐμὸν καθάψομαι· κ. παθ.: Σοφ.'Ιχν.219 νεβρίνῃ καθημμένος δορᾷ (ἐνδεδυμένος μὲ δέρματα νεβρῶν), Στράβ.15,1,71 καθημμένοι νεβρίδας· 3) ἀμτβ. προσκολλῶμαι πρός τι ἢ εἴς τι: 'Αριστλ. ΖΙ 514b,30 αἱ δὲ σχίσεις .. τείνουσιν εἰς τὸ ἰσχίον ἑκάτερον, καὶ καθάπτουσιν εἰς τὸ ῥστοῦν ἀμφότεραι, αὐτ.515a,3 καθάπτουσι δὲ πρὸς τὴν κύστιν ..· || κ. μτγν. σφίγγω ἐπάνω: ΚΔΠράξ.28,3 καθάπτειν τῆς χειρός τινος· 4) π. 'Ομ. μ. ἐν τῷ μέσ. ἐπὶ καλῆς ἢ κακῆς σημ. μτ. τοῦ ἐπέεσσι, πιάνω μὲ καλὰ ἢ κακὰ λόγια, καλοπιάνω ἢ κακοπιάνω: 'Ιλ.Α 582 τόν γ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι,'Οδ. Κ 70 μαλακοῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν, 'Ησιόδ. Ἔργ.332 χαλεποῖσι καθάπτεσθαι ἐπέεσσι· || ὁμ. ἄνευ ἐπιθετ. προσδιορ., ὀνειδίζω: 'Ιλ.Ο 127 ἐπέεσσι καθάπτετο θοῦρον Ἄρηα· || ἄνευ τοῦ ἐπέεσσι:'Οδ.Β 39 γέροντα καθαπτόμενος προσέειπεν· 5) ὁμ.μέσ.μεθ' 'Ομ.μτ.γεν. ἐπιτίθεμαι, προσβάλλω: 'Ηρ.6,69 τῇ δὲ σευ μάλιστα κατάπτονται οἱ ἐχθροί, Θουκ.6,16 ἐπειδή μου Νικίας καθήψατο, Ξεν.'Ελλ. 1,7,4 ὅτι .. οὐδενὸς ἄλλου καθήπτοντο ἐπιστολὴν ἐπεδείκνυε μαρτύριαν, Πλάτ.Κρίτ.52Α ἴσως ἄν μου δικαίως καθάπτοιντο λέγοντες· || κ. ἀπολ. κ. μσν. προσβάλλω, φέγω, θίγω: Θουκ.6,82 τοῦ δὲ Συρακοσίου καθαψαμένου ἀνάγκη καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς εἰπεῖν ὡς εἰκότως ἔχομεν, Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,367 καθήπτοντο δὲ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἱκεσίας καὶ διέβαλλον τὸν κύριον· || κ. ἐπὶ στρατιωτικῆς ἐννοίας, ἐπιτίθεμαι: Πολύβ.1,19,114 καθαψάμενοι τῆς οὐραγίας· 6) ὁμ.μέσ.ἐπικαλοῦμαί τινα: 'Ηρ.6,68 θεῶν .. καταπτόμενος· αὐτ.8,65 Δημαρήτου καὶ ἄλλων μαρτύρων καταπτόμενος· 7) ὁμ. μέσ. ἅπτομαι, ἐγγίζω: Σόλ.32,3 τυραννίδος κ-, Θεόκρ.17,65 βρέφεος χείρεσσι καταπτόμενος, Φιλόστρ.'Απολλ.3,23 τῆς θαλάσσης καθάπτεσθαι· || κ. ἐνεργ.: 'Αρρ.'Επικτ.3,20,10 καθάπτων τοῦ τραχήλου· 8) ὁμ. μέσ. ἀντιλαμβάνομαί τινος: 'Ιππ.Προρρ.1,19 καθάπτεσθαι φόφου.

καθαρά ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον καθαρόν βλ.λ.: πλένει καθαρά· || εὐκρινῶς, σαφῶς: γράφει - βλέπει καθαρά· || μτφ. ἀπεριφράστως: τὰ εἶπεν ὅλα καθαρὰ καὶ ξάστερα.

καθάρβυλος χλανίς 'Ησ. «ποδήρης ἕως τῶν ἀρβυλῶν».

καθάρειος(-α)-ο(ν) (καθαρός) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. καθάριος ἐπὶ προσ., καθαρός, ἀγαπῶν τὴν καθαριότητα, παστρικός: 'Αριστ.Ῥητ.1381b,1 τοὺς καθαρείους περὶ ὄψιν, περὶ ἀμπεχόνην, περὶ ὅλον τὸν βίον, αὐτ.ΖΙ 626a,24 καθαριώτατόν ἐστι τὸ ζῷον, Διόδ.Σ 5,33 καθάρειοι ταῖς διαίταις· || μτφ. οἱ καθαρειότεροι οἱ εὐπρεπεῖς, σεβάσμιοι ἄνδρες: Φιλόδ.Ῥητ.2,150S,'Ιεροκλ.63A· || ὁμ. ἐπὶ πραγμ.: Μέν.Φάσμ.ἀπ 2 ἐὰν ἡ σκευασία καθάρειος ᾖ, Πολύβ.11,9,5 καθαριώτερα ὅπλα· || τὸ καθάρειον ἐπὶ τροφῆς, ἡ εὐχυμία, τὸ εὔγευστον, ἡ νοστιμάδα: Πλούτ.'Ηθ.663C· || εἰδ. καθάρειος ἄρτος ὁ λευκὸς ἄρτος: Πάπ.· 2) λεπτός, κομψός: 'Αθήν.3,74D καθάρειος βίος, Χρυσ.'Επ.35 καθάρειος δίαιτα· 3) μσν. ἐπίπεδος, ἴσος: Χρον. Μορ.6969Η ὁ τόπος ὅπου εἴμεστεν ἔνι κλαστώδης τόπος κι οὐδὲν ἔχει διὰ πόλεμον κάμπος πλατὺς καθάριος, 'Ερωτόκρ.3,1117 διώχνεις τὴ στράτα τὴν κακή, δρόμο καθάριο πιάνεις· δημ. κ. διαυγής: Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 33 καὶ στὴν ψυχή σου ἐξέκρινα σὰν σὲ καθάρια βρύση· 4) ὁμ. μτφ. ὁ ἀνεπίληπτος: παροιμ. κλέφτης ἄπιαστος, καθάριος νοικοκύρης· 5) ὁμ. μτφ. ὁ πράγματι, ὁ κατ' οὐσίαν, ὁ καθ' αὑτό: παροιμ. ἀδιάλογος (δ. ἀφύσικος) πραματευτής, καθάριος διακονιάρης (ἐπὶ τῶν ἀλογίστως ἐμπορευομένων, ἀφεύκτως ἐκπιπτόντων)· 6) γραμμ. ἐπὶ τῆς γλώσσης, ἁγνός, ἀμιγής, ἁπλοῦς: Σχόλ.'Αριστφ.'Αχ.244 καθάρειον ὄνομα· 7) τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. οἱ καθάρειοι οἱ μεταχειριζόμενοι καθαρεύουσαν γλῶσσαν, ἀκριβολόγοι: 'Αρχιγ.π.Γαλ.8,578.

καθαρειότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. κ. καθαριότης ἡ ἰδιότης τοῦ καθαρείου βλ.λ.|, πάστρα: 'Ηρ.2,37 τά τε αἰδοῖα περιτάμνονται καθαρειότητος εἵνεκεν· 2) διαύγεια: 'Αριστλ.ΗΝικ. 1176a,1 διαφέρει ἡ ὄψις ἀφῆς καθαρειότητι, Θεόφρ.Αἰσθ.48 καθαρειότης τοῦ ἀέρος· || εἰδ. διαύγεια, σαφήνεια τῆς γλώσσης: Πλούτ.Λυκ.21 ἡ δὲ περὶ τὰς ᾠδὰς καὶ τὰ μέλη παίδευσις οὐχ ἧττον ἐσπουδάζετο τῆς ἐν τοῖς λόγοις εὐζηλίας καὶ καθαριότητος, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.1,176· 3) 'Επιγρ. ἠθικὴ ἀκεραιότης, εὐσυνειδησία· 4) κομψότης: Δοῦρ.10J τῇ καθαρειότητι Κυπρίους .. (ὑπερέβαλε)· ἀντίθ. περιεργία: Πλούτ.'Ηθ.693Β· ἀντιδιαστ. λιτότης: 'Ιεροκλ.Χρυσ.'Επ.17,457Μ· || ὁμ. ἁπλότης, λιτότης: Πλούτ.'Ηθ.644C καθαρειότης τῆς διαίτης· || ὁμ. ἐπιδεξιότης, ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ χειρουργοῦ: Πλούτ.'Ηθ.67Ε ὥσπερ ἰατροῦ σάρκα τέμνοντος εὐρυθμίαν τινὰ δεῖ καὶ καθαριότητα τοῖς ἔργοις ἐπιτρέχειν.

καθαρείως ἐπίρρ. κ. -ίως, 'Επιγρ. -ήως μετὰ καθαριότητος, καθαρά, παστρικά: Ξεν.ΚΠ 1,3,8 καθαρείως ἐγχέουσιν· 2) κομψῶς, χαριέντως: Φίλ.Βελοπ.76,27 καθαρείως εἰργασμένος· || σαφῶς, εὐκρινῶς: Πολύβ.15,5,5 καθαρείως ὑποδεῖξαι· 3) λιτῶς, οἰκονομικῶς: Εὔβουλ.110,1 μὴ πολυτελῶς, ἀλλὰ καθαρείως, Ἄμφις 35 ἔχειν καθαρείως ἐγχελύδιον, Στράβ.3,3,6 μονοτροφοῦντες καθαρίως· 4) 'Επιγρ. ἀμέμπτως, ἀναμαρτήτως: 'Επιγρ. ἀναστραφεὶς ἀνδρήως καὶ καθαρήως.

καθάρεσις-ιος (ἡ) 'Επιγρ. πιθ. δωρ. τ. τοῦ καθάρισις βλ.λ.: στέγας καθαρέσιος.

καθαρεύουσα (ἡ) νεώτ. ἡ ἀρχαϊκωτέρα μορφὴ τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης, ἡ ἐπὶ τῆς λογίας παραδόσεως στηριζομένη καὶ ἐπισήμως γραφομένη.

καθαρευουσιάνος (ὁ) δημ. ὁ ὀπαδὸς τῆς καθαρευούσης, ὁ γράφων καὶ ὁμιλῶν τὴν καθαρεύουσαν βλ.λ., ὁ ὑπεραμυνόμενος τῆς χρ. τῆς καθαρευούσης.

καθαρευουσιάνικος-η-ο δημ. εἰρων. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν καθαρεύουσαν βλ.λ.

καθαρεύω (καθαρός) κ. μσν. κ. νεώτ. εἶμαι καθαρὸς ἢ ἁγνός: Πλάτ.Φαιδ.58Β νόμος ἐστὶν αὐτοῖς ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ καθαρεύειν τὴν πόλιν, Φιλόδ.Παρρ.9Ο, Πορφ.'Αποχ.4,6· || ἐν πάπ. ἐπὶ λικμίσματος, κοσκινίσματος· 2) μτ. γεν. εἶμαι

καθαρὸς ἢ ἐλεύθερος ἐνοχῆς, εἶμαι ἀθῷος : Πλάτ.'Επιστ.357Α **ἱερέα φόνου καθαρεύοντα καὶ δεσμοῦ καὶ φυγῆς**, Φιλόδ.Ρητ.Ι,218S **καθαρεύω κακιῶν**, Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.24 **καθαρεύων ἁμαρτημάτων**, Λουκ.'Ερωτ.22 **καθαρεύων ὀνείδους**· **3)** εἶμαι ἀπηλλαγμένος : Γαλ.7,503 **καθαρεύω πυρετοῦ**· **4)** φρ. **καθαρεύω γνώμῃ** εἶμαι διαυγὴς τὸν νοῦν, ἔχω διαυγῆ διάνοιαν : 'Αριστφ.Βάτρ. 355· ‖ ὁμ. εἶμαι καθαρὸς περί τι : Πολύβ.6,56,15 **καθαρεύοντα περὶ ταῦτα**· **5)** ρητ. ἐπὶ ὕφους, εἶμαι καθαρός, ἀκριβὴς εἰς τὴν γλῶσσαν : Διον. 'Αλ.Λυσ.2 **κατὰ τὸ καθαρεύειν τὴν διάλεκτον οὐδεὶς.. αὐτὸν ὑπερεβάλετο**· ‖ **νεώτ.** τὸ θηλ. καθαρεύουσα ὡς ούσ. βλ.λ.· ‖ κ. ἐπὶ προσ., οἱ **καθαρεύοντες** οἱ μεταχειριζόμενοι καθαράν, ἀπηλλαγμένην ἰδιωματισμῶν γλῶσσαν : 'Ηρωδιαν. 2,224· ὁμ. νεώτ. οἱ ὀπαδοὶ τῆς καθαρευούσης βλ.λ.· **6)** γραμμ. προηγοῦμαι ἑτέρου φωνήεντος, εἶμαι καθαρός : 'Απολλ.Δύσκ.'Αντων.99,24, Θεοδοσ.Καν.70Η· ‖ ὁμ. περιέχω καθαρὰν συλλαβήν : 'Ηρωδιαν.2,923, αὐτ.π.Εὐστ.1859,13.

καθαρισύω μτγν. εἶμαι καθάριος βλ.λ.1), ἐν τῷ μέσ. : 'Αλέξ.'Αφρ.Πρ.3,53· **2)** καθαρεύω βλ.λ.3) : 'Ηρωδιαν.π.Χοιροβ.Θεο.Ι,232, Θεόγνωστ.Καν.28.

καθαρίζω μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. -ιῶ κάμνω τι καθαρόν, ἀπαλλάσσω τοῦ ρύπου : ΠΔ 'Εξ.29,36 **καὶ καθαριεῖς τὸ θυσιαστήριον καὶ ἁγιάσεις αὐτό**, ΚΔ Πράξ.10,15 **ἃ ὁ θεὸς ἐκαθάρισε σὺ μὴ κοίνου**· ‖ ὁμ. μέσ. μέλλ. -ιοῦμαι ἐπὶ τῶν ἐμμήνων : 'Ιππ.'Επιк.43· **2)** πάπ. σήθω, κοσκινίζω· **3)** ὁμ.πάπ., νεώτ. κ.δημ. κλαδεύω, ἀποκόπτω τοὺς ἐπιβλαβεῖς κλάδους ἢ βλαστούς : Πάπ. **καθαρίζειν περισσὰ βλαστήματα**· **4)** πάπ., νεώτ. κ. δημ. καθαρίζω, ἀπαλλάττω τὸν τόπον παντὸς ξένου, ἐπεισάκτου : Πάπ., - **καθαρίζω τὴν ὁδόν, - τὴν χώραν ἀπὸ τῶν λῃστῶν**· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἀπαλλάσσω τῶν ξένων ἢ ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν : **καθαρίζω τὰ χόρτα - τὶς φακές**· **5)** νεώτ. κ. δημ. ἐκλεπίζω, ξεφλουδίζω : **καθαρίζω τὰ φάρια - τὸ ἀχλάδι - τὸ αὐγό**· ‖ κ. ἀμτβ. γίνομαι καθαρός, διαυγής, λευκὸς κτλ. : **καθάρισαν τὰ ρούχα - τὸ λάδι - τὸ κρασί**· **6)** μτφ. διασαφῶ, διευκρινῶ, ξεκαθαρίζω : **καθάρισέ μου τὸ λογαριασμό**· ‖ **φρ. καθάρισε τὴ θέση σου** (φρόντισε ν' ἀπαλλαγῇς τῆς κατηγορίας ἢ δήλωσε ἀπεριφράστως τὴν γνώμην, τὰς προθέσεις σου)· ὁμ. **καθάρισε τὸ ζήτημα** (διασαφήνισέ το)· **7)** δημ. φονεύω, ξεκάνω, ξεπαστρεύω : **τὰ ἀποσπάσματα ἐκαθάρισαν τοὺς λῃστάς**· **8)** ἐπὶ προσ., ἐξαγνίζω : ΠΔ Σοφ.Σειρ.38,10 **καὶ ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας καθάρισον καρδίαν**, ΚΔ Καρινθ. 2,7,1 **καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ**· κ. παθ : ΠΔ Ψαλμ.50,9 **ῥαντιεῖς με ὑσσώπῳ καὶ καθαρισθήσομαι**, Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ. 3,76 **φώτισόν μου τὸν νοῦν, καὶ τὴν καρδίαν καθάρισον**· ‖ εἰδ. καθαρίζω ἀπὸ λέπραν, θεραπεύω : ΚΔ Ματθ.8,2 **καὶ ἰδοὺ λεπρὸς.. Κύριε, ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρίσαι**· **9)** 'Επιγρ. παθ. ἐπὶ σαρκικῆς μείξεως, ἐν ἀναφ. πρὸς αἱμορροοῦσαν : **καθαριζέσθω ἀπὸ γυναικός**.

καθάριος-ον κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δ.γρ. τοῦ καθάρειος βλ.λ.· ‖ τὸ οὐδ. καθάριον ὡς ούσ. ἰατρικὸν καθαρτικόν.

καθάρισις-εως (ἡ) πάπ. κάθαρσις βλ.λ. : **καθάρισις τῶν ἁμαρτιῶν**.

καθάρισμα (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καθαρίζειν βλ.λ. : **τὰ ρουχά σου θέλουν καθάρισμα, - τὸ καθάρισμα τῆς αὐλῆς - τοῦ λογαριασμοῦ**.

καθαρισμός (ὁ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., μτγν. τ. τοῦ καθαρμὸς βλ.λ.1) : ΠΔ 'Εξ.29,36 **καὶ τὸ μοσχάριον τῆς ἁμαρτίας ποιήσεις τῇ ἡμέρᾳ τοῦ καθαρισμοῦ**, ΚΔ Λουκ.2,22 **ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως**, Λουκ.'Ον.22· ‖ μσν. κ. νεώτ. καθάρισμα βλ.λ. : Βί.'Αλεξ.337 **ἐγὼ δ' αὐτὸς καθαρισμὸν ποιῶν τῷ σῷ κοιτῶνι, - καθαρισμὸς σκευῶν, - γιὰ τὸν καθαρισμὸ τοῦ σπιτιοῦ**.

καθαριστήριον (τὸ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. τόπος πρὸς καθαρισμόν : 'Αρποκρ.ἐν λ.Κεγχρεών· ‖ νεώτ. κ. δημ. τόπος ἔνθα καθαρίζουσιν, ἐργαστήριον καθαρισμοῦ : **ἔδωσα τὰ ροῦχά μου στὸ καθαριστήρια γιὰ καθάρισμα**.

καθαριστής (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. -ίστρια ὁ καθαρίζων· ‖ εἰδ. ὁ ἐπιμελούμενος τὸν καθαρισμὸν οἰκίας, γραφείου κτλ.

καθαριστός (ὁ) δημ. καθαρός, πολὺ καθαρός.

κάθαρμα-ατος (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ κατὰ τὴν κάθαρσιν, τὸν καθαρμὸν ἀπορριπτόμενον, ἀπόβλημα· ‖ εἰδ. κτ. πληθ. **τὰ ἐκ τῶν θυσιασμάτων** ἀκάθαρτα ὑπολείμματα : Αἰσχ.Χο.98 **καθάρμαθ' ὥς τις ἐκπέμψει**· ‖ ἐν εἰδ. σημ. ἡ μετὰ τὴν τῆξιν μεταλλικῆς οὐσίας ἀπομένουσα ἀκαθαρσία, σκωρία : Στράβ.3,2,8 **ἐκ δὲ τοῦ χρυσοῦ ἑψομένου καὶ καθαιρομένου στυπτηριώδει τινὶ γῇ τὸ κάθαρμα ἤλεκτραν εἶναι**· **2)** κακοῦργος πρὸς ἐξιλασμὸν θανατούμενος ὑπὸ τῆς πολιτείας ἐν λιμῷ, συμφορᾷ, δημόσιος βλ.λ.5), ἀ. φαρμακός : Σχόλ.'Αριστφ.Πλ.454, Σχόλ. αὐτ. 'Ιππ.1133· ‖ κτ. μτφ. ἀνάξιος, μηδαμινὸς ἄνθρωπος, φαῦλος, ἀπόρριμμα τῆς κοινωνίας : 'Αριστφ.Πλ.454 **γρύζειν δὲ καὶ τολμᾶτον, ὦ καθάρματε, ἐπ' αὐτοφώρῳ δεινὰ δρῶντ' εἰλημμένω**, Εὐπ.117,8 **αἱρούμενοι καθάρματα στρατηγούς**, Δημ.578 **καὶ πάντες εἰσὶ τούτῳ καθάρματα καὶ πτωχοὶ καὶ οὐδ' ἄνθρωποι**, Αἰσχίν 3,211, Μιχ.'Ατταλ.ἐν Σάθ.1,26 **εἰ δέ τις ἔξωθεν τῶν ἐμῶν ἐντολῶν διαπράξεταί τι.. ὡς κάθαρμα καὶ βδέλυγμα λογισθήσεται**· **3)** κάθαρσις, ἐξαγνισμός, καθαρτήριος πρᾶξις, τελετή : Εὐρ.ΙΤ 1316 **δόλια δ' ἦν καθάρματα**, αὐτ.'Ηρ.225 **ποντίων καθαρμάτων.. ἀμοιβάς**· **4)** ὁ πρὸς τέλεσιν θυσίας ἀγνισθεὶς χῶρος : 'Αριστφ.'Αχ.44 **πάριθ', ὡς ἂν ἐντὸς ἦτε τοῦ καθάρματος**.

καθαρματώδης-ους-ες ΕΜ ὁ εἰς τοὺς καθαρμοὺς ἀναφερόμενος.

καθαρμόζω κ. νεώτ. καλῶς ἁρμόζω, προσαρμόζω, προσάπτω : Εὐρ.'Ιππ.771 **βρόχον λευκᾷ καθαρμόζουσα δείρᾳ**, αὐτ.Βάκχ.929· κ. παθ. : Ρῆσ.767 **πλῆκτρα.. ἐπὶ ζυγοῖς ἵππων, καθήρμοσθ'**· ‖ ὁμ. σημ. κ. μέσ. : Φίλ.1,342.

καθαρμός (ὁ) (καθαίρω) κ. νεώτ. καθαρισμός, ἐξαγνισμός, ἱλαστήριος, ἁγνιστικὴ τελετή, θυσία : 'Ηρ.7,197 **καθαρμὸν τῆς χώρης ποιευμένων 'Αχαιῶν**, Αἰσχ.Χο.968 **ὅταν ἀφ' ἑστίας πᾶν ἐλαθῇ μύσος καθαρμοῖσιν ἀτᾶν ἐλατηρίοις**, Σοφ.ΟΤ 99, Εὐρ.ΙΤ 1332 **ὡς ἀπόρρητον φλόγα θύουσα καὶ καθαρμὸν ὃν μετῴχετο**, Πλάτ.Πολ.364Ε **λύσεις τε καὶ καθαρμοὶ ἀδικημάτων** (ἀπὸ ἀδικημάτων)· ‖ **ἐν εἰδ.** σημ. ὁ πρῶτος βαθμὸς τῆς ἁγνιστικῆς μυήσεως εἰς τὰ 'Ελευσίνια μυστήρια : Πλάτ.Φαίδ.69C, Δημ.313 ἀνιστὰς ἀπὸ τοῦ καθαρμοῦ· ‖ ὡς τίτλος ᾠδῶν ἁγνιστικῶν 'Εμπεδοκλέους καὶ 'Επιμενίδου : 'Αθήν.14,620D, Σουΐδ.· **2)** καθαρισμός, ἀποβολὴ ἀκαθάρτων οὐσιῶν, ἔκκρισις : 'Αριστλ.ΖΙ 587b,1, Πλούτ.'Ηθ.134D.

καθάρμοσις-εως (ἡ) μτγν. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καθαρμόζω, τελεία, ἀκριβὴς προσαρμογή : Θεολ.'Αριθμ.54.

καθαρόαιμος-η-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ καθαρόν, γνήσιον ἔχων αἷμα· ἰδίᾳ ἐπὶ ἵππων παραχθέντων ἐκ γονέων τῆς αὐτῆς γενεᾶς, οὐχὶ δὲ κατὰ διασταύρωσιν, εὐγενής : **'Αραβικοὶ καθαρόαιμοι**.

καθαρογλώσσημα-ατος (τὸ) νεώτ. λεκτικὴ παι-

διὰ συνισταμένη εἰς τὴν ἀκριβῆ καὶ ἐπιτροχάδην προφορὰν δυσκόλως προφερομένων λέξεων, δημ. γλωσσοδέτης βλ.λ.3).

καθαρογλωσσία (ἡ) νεώτ. τὸ εὐδιακρίτως, καθαρῶς ὁμιλεῖν.

καθαρόγλωσσος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ καθαρῶς, εὐδιακρίτως ὁμιλῶν.

καθαρογράφησις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. -η ἡ καθαρά, εὐσνάγνωστος, ἄνευ δισγραφῶν, προσθηκῶν σύνταξις ἐγγράφου· **2)** ἡ εἰς καθαρὸν ἀντιγραφὴ σχεδίου ἐγγράφου.

καθαρογράφος (ὁ,ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὁ καθαρῶς, εὐαναγνώστως γράφων.

καθαρογραφῶ-έω μσν. κ. νεώτ. γράφω καθαρῶς, εὐαναγνώστως : Ἀναστ.Σιν.Ὁδ.154Β· ‖ ἀντιγράφω εἰς καθαρόν· κ. παθ. : **ἔδωσα τὸ συμβόλαιον νὰ καθαρογραφηθῇ.**

καθαροδίαιτος-ον μσν. ἐκκλ. ὁ καθαρῶς, ἀνεπιλήπτως δισιτώμενος, ὁ ἄμεμπτον βίον διάγων : Ἀναστ.Σιν.Ὁδ.242,3.

καθαρολογία (ἡ) νεώτ. ἡ χρῆσις, ἰδ. ἡ δόκιμος τῆς καθαρευούσης γλώσσης ἐν τῷ προφορικῷ ἢ γραπτῷ λόγῳ.

καθαρολόγος (ὁ) νεώτ. ὁ χρώμενος τῇ καθαρευούσῃ ἐν τῷ προφορικῷ ἢ γραπτῷ λόγῳ, καθαρεύων, καθαρευουσιάνος.

καθαρολογῶ-έω μσν. κ. νεώτ. ἀκριβολογῶ, ὁμιλῶ μετὰ σαφηνείας, ἀκριβείας : Εὐστ.352,35· **2)** νεώτ. χρησιμοποιῶ τὴν καθαρεύουσαν ἐν τῷ προφορικῷ ἢ γραπτῷ λόγῳ.

καθαροποίησις-εως (ἡ) πάπ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καθαροποιῶ βλ.λ.· ‖ ἐν εἰδ νομ. ἐνν. ἐκκαθάρισις δι᾽ ἀποπληρωμῆς ὀφειλομένων.

καθαροποιός-όν ὁ καθαρίζων, ἀποκαθαίρων : Ἀν.Βοασσ.4,368.

καθαροποιῶ-έω μτγν. καθορίζω : Γαλ.11,683 καθαροποιεῖν **ἕλκη**· ‖ εἰδικώτ. πτίσσω, ἀποφλοιῶ : Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.506· **2)** πάπ. ἐκκαθαρίζω λογαριασμόν, ἀποπληρῶ τὰ ὀφειλόμενα· εἰδ. δι᾽ ἀποπληρωμῆς ὀφειλομένων ἀπαλλάσσω ἰδιοκτησίαν τῶν ἐνυποθήκων βαρῶν.

καθαροπότιον (τὸ) καπηλεῖον, ἐν ᾧ πωλεῖται καθαρός, ἀνόθευτος οἶνος : Ἀν Βοασσ.3,78.

καθαρός-ά-ό(ν) κ. μσν.,νεώτ. κ. δημ.,δημ. θηλ.-ή ὁ ἀπηλλαγμένος ῥύπου, κηλίδων, ἀλέρωτος, παστρικός : Ὀδ.Ζ 61 **καθαρὰ χροῒ εἵματ᾽ ἔχοντα,** Ἀρχίλ.12,Εὐρ.Κύκλ.562 **ἰδοὺ καθαρὸν τὸ χεῖλος αἱ τρίχές τέ μου,** ΚΔ Ματθ.27,59 **καὶ λαβὼν τὸ σῶμα Ἰωσὴφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ, - ροῦχα καθαρά, - χέρια καθαρά, - κορμὶ καθαρό, σκεύη καθαρά·** ‖ κ. ἐπὶ ἀνθρ , ὁ ἀγαπῶν τὴν καθαριότητα : **καθαρὴ μαγείρισσα, - καθαρὸ γκαρσόνι·** οὕτω κ. μτ. προσδιορ. : Ἀριστλ. Ἀρετ.1250b,28 **καθαρὸς περὶ ἐσθῆτα, - καθαρὸς στὶς δουλειές του - στὸ φαΐ του·** **2)** ἀπηλλαγμένος παντὸς ἐμποδίου· ἐπὶ τόπου, ἀνοικτός, ἐλεύθερος, ἀναπεπταμένος : Ἰλ.Θ 491 **ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος,** αὐτ.Ψ 61, Πίνδ. Ο 10(11),45 **Ἄλτιν μὲν ὅγ᾽ ἐν καθαρῷ διέκρινε** (ἐν ἀνοικτῷ χώρῳ), Σοφ.ΟΚ 1575 **κατεύχομαι ἐν καθαρῷ βῆναι,** Πλάτ.Πολ.520D **τὸν δὲ πολλὸν χρόνον μετ᾽ ἀλλήλων οἰκεῖν ἐν τῷ καθαρῷ** (εἰς τὸ ὕπαιθρον), Θεόκρ.26,5 **ἐν καθαρῷ λειμῶνι·** ‖ κ. μτ. γεν. : Ἀρρ.Ἀν.2,21,7 **ὅπου δὲ καθαρὸν πεποίητο τῶν προβόλων τὸ τεῖχος·** κ. ἐμπροθ. : Πάπ.**παραδώσω τὸν κλῆρον καθαρὸν ἀπὸ θρύου,** καλάμου, ἀγρώστεως· ‖ κ. μτφ. ἐν νομ. σημ. ἐλεύθερος ἀπὸ πάσης ὑποχρεώσεως, ἀπηλλαγμένος ἐμπραγμάτου βάρους : Πάπ. **παρέξομαι τὰς ἀρούρας καθαρὰς ἀπὸ δημοσίων τελεσμάτων,** αὐτ. **καθαρὸν ἀπὸ ὀφειλῆς ἐπιθήκης καὶ παντὸς διεγγυήματος δημοσίου·** **3)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἁγνός, ἀνόθευτος, ἀμιγής : Ἡρ.2,40 **ἄρτων καθαρῶν,** αὐτ.4,166 χρυσίον καθαρώτατον, Ξεν. Οἰκ.8,18 **σῖτος καθαρός,** Πάπ. **πυρὸς καθαρός, ἄδολος,** αὐτ. **σίδηρος καθαρός·** **4)** κ. μτφ. γνησίας, εὐγενοῦς καταγωγῆς, ἀμιγής : Πίνδ.Π 3,15 **σπέρμα θεοῦ καθαρόν,** Εὐρ.Ἴων 673 **καθαρὰν γὰρ ἤν τις εἰς πόλιν πέσῃ ξένος,** Θουκ.5,8 **τῶν Ἀθηναίων ὅπερ ἐστράτευε καθαρὸν ἐξῆλθε** (οἱ ἐκστρατεύσοντες γνήσιοι Ἀθηναῖοι πολῖται ἦσαν)· πρβλ. δημ. **βέρος Ἀθηναῖος·** ‖ κ. ἐπὶ τῆς γλώσσης, ἀμιγής, καθαρεύουσα : Διον.Ἁλ.Δημ.5· **5)** διαυγής, διαφανής ἀντίθ. τοῦ θολός, θολερός : Ἡρ.4,53 (Βορυσθένης) **ῥέει τε καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι,** Εὐρ.Ἱππ.210 **πῶς ἂν δροσερᾶς ἀπὸ κρηνῖδος καθαρῶν ὑδάτων πῶμ᾽ ἀρυσαίμαν,** Πλάτ.Φαῖδρ.229B **καθαρὰ καὶ διαφανῆ ὑδάτια,** ΚΔ Ἑβρ 10,22 **ὕδατι καθαρῷ, - καθαρὸ γυαλί·** ‖ αἴθριος, λαμπρός : Πίνδ.Π 6,14 **φάει . . καθαρῷ,** αὐτ.9,90 **μή με λίποι καθαρὸν φέγγος,** Πλάτ. Φαῖδρ.239C **οὐδ᾽ ἐν ἡλίῳ καθαρῷ τεθραμμένον, καθαρὸς οὐρανός,** Σολωμ.Λυμπρ.21,1 **καθαρώτατον ἥλιο ἐπρομηνοῦσε | τῆς αὐγῆς τὸ δροσάτο ὕστερο ἀστέρι·** **6)** σαφής, εὐκρινής : Ἀριστλ. Ἀκουστ.801b,28 **καθαραὶ φωναί, - καθαρὴ ὁμιλία, - καθαρὸ γέλιο** (ἄ. καθάριος)· κ. μτφ. : **καθαρὲς κουβέντες** (ἀπηλλαγμένη ἀμφιβολιῶν, δισταγμῶν συζήτησις, ἐξήγησις)· ‖ εἰδ. εὐανάγνωστος : Πάπ. **χειρόγραφον γραφὲν δισσὸν καὶ καθαρόν, - καθαρὸ γράψιμο, - ἀντίγραψέ μου τὴν αἴτηση στὸ καθαρὸ** (νεώτ. : **εἰς καθαρόν**)· **7)** ἐν ἠθικῇ σημ. ἐλεύθερος παντὸς μιάσματος, ἁγνός, ἀμόλυντος, ἔντιμος : Ὀδ.Χ 462 **καθαρῷ θανάτῳ** (περὶ τοῦ διὰ ξίφους θανάτου, θεωρουμένου ὡς ἐντίμου, κατ᾽ ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸν δι᾽ ἀγχόνης)· πρβλ. Φίλ.2,491, Θέογν.89 **ἤ με φίλει καθαρὸν θέμενος νόον,** Αἰσχ.Εὐμ.313 **τοὺς μὲν καθαρὰς χεῖρας προνέμοντας,** αὐτ.Ἱκ.654, Εὐρ. ΙΤ 1163 **σὺ καθαρά μοι τὰ θύματ᾽ ἠγρεύσασθ᾽ ἄναξ,** ΚΔ Τιμ.2,2,22 **μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν Κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας·** **8)** κ. ἐπὶ ἀνθρ., ἐλεύθερος πάσης ἐνοχῆς, ἀθῷος, ἁγνός : Αἰσχ.Εὐμ. 474 **ἱκέτης προσῆλθες καθαρὸς ἀβλαβής·** ‖ κ.μτ. γεν. κ. ἐμπροθ : Ἀντιφ.2,4,11 **καθαρὸς ἐγκλημάτων,** Πλάτ.Πολ.496Ε **καθαρὸς ἀδικίας τε καὶ ἀνοσίων ἔργων,** αὐτ.Κρατ.403Ε, Δημ.1371 (Ὅρκος) **ἁγιστεύω καὶ εἰμὶ καθαρὰ καὶ ἁγνὴ ἀπό τε τῶν ἄλλων τῶν οὐ καθαρευόντων καὶ ἀπ᾽ ἀνδρὸς συνουσίας,** ΚΔ Πράξ.20,26 **διὸ μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων,** Δίων Κ 37,24· ‖ κ. μτ. αἰτ. τοῦ κατά τι : Ἡρ.1,35 **ἀνὴρ συμφορῇ ἐχόμενος καὶ οὐ καθαρὸς χεῖρας,** Ἀνδοκ.1,95, Πλάτ.Νόμ. 864Ε **μὴ καθαρὸς ᾖ τὰς χεῖρας φόνου·** **9)** ἀκριβής, σωστός : Δημ.303 **ἂν καθαραὶ ὦσιν αἱ ψῆφοι** (ἂν ὁ ὑπολογισμὸς εἶναι ἀκριβής), **-καθαρὸς λογαριασμός,-καθαρὰ κέρδη** (τὰ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων ἀπομένοντα)· ‖ φρ. **ἡ καθαρὰ ἀλήθεια** (τὸ ἀναμφισβητήτως ἀληθές), **-καθαρὴ ἀνοησία** (τὸ τελείως ἀνόητον)· **10)** εἰδ. νεώτ. **Καθαρὰ Ἑβδομάς,** δημ. **Καθαρὴ Βδομάδα·** κ. ἁπλ. ἡ Καθαρὴ ἡ πρώτη Ἑβδομὰς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς· ‖ ἀθ. κ. ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτῆς : **Καθαρὰ Δευτέρα - Τρίτη - Τετάρτη κλπ.·** **11)** νεώτ. τὸ οὐδ. καθαρὸν ὡς οὐσ. τὸ καθαρογραμμένον ἀντίγραφον προχείρου πρωτοτύπου· ἐπίρρ. **-ῶς,** δημ. -ά βλ.λς.

καθαρότευκτος-ον μσν. ὁ ἀμέμπτως, μετὰ τελειότητος κατεσκευασμένος : Δαμασκ.1 2,854C.

καθαρότης-ητος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -ότη κ. -ότητα ἡ ἰδιότης τοῦ καθαροῦ, διαύγεια, αἰθρία, ἔλλειψις ἀχλύος, λαμπρότης : Πλάτ.Φαίδ.111Β **ᾗπερ ἀὴρ τε ὕδατος ἀφέστηκε καὶ αἰθὴρ ἀέρος**

πρὸς καθαρότητα. Ἱππ.Κωακ.213 κ· ὀφθαλμῶν, - καθαρότης τῆς ἀτμοσφαίρας - τοῦ ὁρίζοντος· ‖ κ. μτφ. : ΠΔ Σοφ.Σαλ.7,24 πάσης γὰρ κινήσεως κινητικώτερον σοφία, διήκει δὲ καὶ χωρεῖ διὰ πάντων διὰ τὴν καθαρότητα, Μηνσῖ.12,3 Ἑσπερ.ὁ τὴν ἀκτῖνα τῆς θεαρχικωτάτης αἴγλης εἰσδεξάμενος νοῦ καθαρότητι, Ζερβ.Μῦθ.Ζ 27 ἡ ἀντίληψις ἔγινε πιὸ δυνατὴ καὶ ἡ σκέψις ἔλαβε καθαρότητα καὶ διαύγειαν· **2)** τὸ ἀμιγές, ἀνόθευτον : βαθμὸς καθαρότητος μετάλλων· **3)** μτφ. ἁγνότης, ἔλλειψις μιάσματος, μολύσματος, ἐν ἠθικῇ ἐνν. : Ἀριστέ.234 κ- ψυχῆς, ΚΔ Ἑβρ.9,13 τοὺς κεκοινωμένους ἁγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, Βίος Μακαρίου Πατμίου ἐν Σάθ.3,509 διὰ τὴν τῆς παρθενίας καθαρότητα· ‖ κ. ἐπὶ πόλεως : Πλάτ.Νόμ.778C εὐαρκείας τε καὶ καθαρότητος χάριν (διὰ τὴν καλὴν ὀχύρωσιν καὶ τὸν ἐξαγνισμὸν τῆς πόλεως)· **4)** ὁμ. ἐν ἠθικῇ ἐνν. ἁγνότης συνειδήσεως, χρηστότης, τιμιότης : Πολύβ.31,25,9 ἡ-περὶ τὰ χρήματα καθαρότης, Πάπ. πίστις καὶ καθαρότης· ‖ κ. ὡς τίτλος : Εὐσ. Βί.Κωνστ.3,61 ἡ σὴ καθαρότης· **5)** σχόλ. κ. νεῶτ. κ. δημ. ἐπὶ λογοτεχνικοῦ ὕφους, σαφήνεια εἰς τὴν ἔκφρασιν τῶν νοημάτων, ἔλλειψις, ἀποφυγὴ τοῦ περιττοῦ ἢ τοῦ σκοτεινοῦ, λιτότης : Σχόλ.Ἑρμογ.7,81W, - καθαρότης ἐκφράσεως.

καθαρουργεῖον (τὸ) πάπ. ἐν εἰδ. ἐνν. κλίβανος παρασκευάζων καθαρόν, τέλειον ἄρτον.

καθαρουργία (ἡ) Ἐπιγρ. κ. πάπ. καθαρά, τελεία ἐργασία· **2)** πάπ. εἰδ. ἡ προπαρασκευὴ καθαροῦ, ἐξ ἀνοθεύτων ἀλεύρων ἄρτου.

καθαρουργικός-ή-όν μσν. ὁ καθαρῶς, τελείως εἰργασμένος : Γεωπ.20,35 γύρεως (λεπτοῦ ἀλεύρου) καθαρουργικῆς.

καθαρουργός (ὁ) πάπ. ὁ παρασκευαστὴς καθαροῦ, λευκοῦ ἄρτου : Πάπ. τὸ πλῆθος τῶν καθαρουργῶν καὶ πλακουντοποιῶν.

καθαρούτσικος-η ο δημ. ὑποκορ. καθαρός πως, ὀλίγον καθαρός.

καθαροφλοίσβιστος-η-ο δημ.ποι. ἐπὶ ὑδάτων, ὁ καθαρόν, εὐκρινῶς ἀκουόμενον φλοῖσβον ἔχων : Σολωμ.Ὠδὴ τοῦ Πετράρχη νερὰ καθαροφλοίσβιστα (γλυκύτατα καὶ κρύα.

καθαροχειρία (ἡ) μσν. τὸ τηρεῖν τὰς χεῖρας καθαράς, ἀμώμους : Στουδ.Θεόδ.1748 (ἔκδ.Mi).

καθαρόχελο (τὸ) δημ. ὀνομ. τοῦ ἐγχέλεως τοῦ ἔχοντος μετρίως ἀνεπτυγμένον τὸ ρύγχος.

καθαρπαγή (ἡ) γλωσσ. βιαία ἀφαίρεσις, ἁρπαγή.

καθαρπάζω κ. μσν. βιαίως ἁρπάζω, λαμβάνω τι ἀνὰ χεῖρας : Εὐρ.Ἀνδρ.1122 τεύχη πασσάλων καθαρπάσας, Βί.Ἀλεξ.955 τραπέζας .. καθήρπασαν ὡς ὅπλα· ‖ μετὰ σπουδῆς λαμβάνω : Εὐρ.Ἀνδρ.813 ἔκ τε δεξιᾶς ξίφη καθαρπάζουσιν· **2)** οἰκειοποιοῦμαι, σφετερίζομαι, λεηλατῶ : Στράβ.16,2,37 κ- τὰ ἀλλότρια.

καθάρσιος-α(ν) κ. νεῶτ. κ. δημ. ὁ καθαρίζων ἀπὸ ἐνοχῆς, μιάσματος, κακουργήματος, καθαρτικός, ἁγνιστικός, ὡς ἐπίθ. θεῶν : Ἡρ.1,44 περιημεκτέων δὲ τῇ συμφορῇ δεινῶς ἐκάλεε μὲν Δία καθάρσιον, Ἀριστλ.Κόσ.401a,23· κ. ἐπὶ τοῦ Βάκχου : Σοφ.Ἀντ.1144, μολεῖν καθαρσίῳ ποδὶ ..· ‖ ὁ εἰς καθαρτήριον θυσίαν ἀνήκων : Αἰσχ.Εὐμ. 449 αἵματος καθαρσίου, αὐτ.Ἑπτ.680, Εὐρ.Ἡρ 937 τί θύω πρὶν κτανεῖν Εὐρυσθέα καθάρσιον πῦρ, αὐτ.ΙΑ 1472 αἰθέσθω δὲ πῦρ προχύταις καθαρ-· **2)** κ. μτ. γεν. ὁ καθαίρων, ἁγνίζων ἀπό τινος : Αἰσχ.Εὐμ.63 ἰατρόμαντις δ' ἐστὶ καὶ τερασκόπος καὶ τοῖσιν ἄλλοις δωμάτων καθάρσιος, αὐτ.578 φόνου δὲ τοῦδ' ἐγὼ καθάρσιος· ‖ ὁμ. : Εὐρ. Ἡρ.923 ἱερὰ .. καθάρσι' οἴκων· κ. ἀναφορ. πρὸς οἴκους· **3)** τὸ οὐδ. καθάρσιον (κτ. παράλ. τοῦ ἱερόν) ὡς οὐσ. καθαρτήριος, ἱλαστήριος θυσία : Ἡρ.1,35 καθαρσίου ἐδέετο κυρῆσαι, Εὐρ.ΙΤ 1225 προυθέμην ἐγὼ ξένοισι καὶ θεᾷ καθάρσια· ‖ τὸ ἐξιλαστήριον θῦμα : Αἰσχίν.1,23 ἐπειδὰν τὸ καθάρσιον περιενεχθῇ καὶ ὁ κῆρυξ τὰς πατρίους εὐχὰς εὔξηται· **4)** ὁμ. τὸ οὐδ. κ. νεώτ. κ. δημ. ὡς οὐσ. (παραλειπ. τοῦ φάρμακον) φάρμακον ἐσωτερικῶς λαμβανόμενον πρὸς κένωσιν τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων, καθαρτικό : Ἀλέξ.Τραλλ. 1,15, Πάπ.· **5)** ὁμ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. καθάρσια ἀκαθαρσίαι, ρύποι : Γλῶσσ.

κάθαρσις-εως (ἡ) (καθαίρω) κ. νεώτ. κ. δημ. (εἰδ.) ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καθαίρω βλ.λ., ὁ ἀπὸ ἐνοχῆς ἢ μιάσματος καθαρμός, ἁγνισμός, ἐξιλασμός : Ἡρ.1,35 ἔστι δὲ παραπλησίη ἡ κάθαρσις (ὁ τρόπος τοῦ ἐξιλασμοῦ) τοῖσι Λυδοῖσι καὶ τοῖσι Ἕλλησι, Πλάτ.Κρατ.405A· ‖ ἐν εἰδ. ἐνν. π. Πλάτ. ἡ λύτρωσις, ὁ χωρισμὸς τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος : Πλάτ.Φαίδ.67C κάθαρσις δὲ .. τὸ χωρίζειν ὅτι μάλιστα ἀπὸ τοῦ σώματος τὴν ψυχήν· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐν τῇ δραματικῇ τέχνῃ, ἡ διὰ τῶν διαδραματισθέντων ἐν τῇ τραγῳδίᾳ παθημάτων τοῦ ἥρωος διέγερσις παρὰ τοῖς θεαταῖς αἰσθημάτων οἴκτου καὶ ἐλέου : Ἀριστλ.Ποιητ.1449b,28 (τραγῳδία) δι' ἐλέου καὶ φόβου περαίνουσα τὴν τῶν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν, αὐτ.Πολιτ.1341b,38· **3)** ἀποσαφήνισις, διευκρίνισις : Ἐπίκ.Ἐπιστ.2,36U κ- φυσικῶν προβλημάτων· **4)** ἀπαλλαγὴ ἀπὸ ξένων, περιττῶν οὐσιῶν : κάθαρσις μετάλλων· ‖ εἰδ. ἰατρ. ἡ ἀποβολὴ βλαβερῶν χυμῶν, περιττῶν οὐσιῶν, ἀπορριφίμων ἀπὸ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, κένωσις, φυσικὴ ἢ διὰ φαρμάκων : Ἱππ. Ἀφ.5,36, Πλάτ.Νόμ 628D ὡς εἰ κάμνον σῶμα ἰατρικῆς καθάρσεως τυχὸν ἡγοῖτό τις ἄριστα πράττειν τότε, Ἀριστλ.ΖΙ 572b,29 καθάρσεις καταμηνίων (ἡ ἔμμηνος κάθαρσις τῶν γυναικῶν), αὐτ.574b,4 ἡ δ' ἐν τοῖς τόκοις κάθαρσις . . . , Δημ.1260· **5)** τὸ κλάδευμα τῶν δένδρων : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,7,12· **6)** εἰδ. ὁ καθαρισμός, τὸ κοσκίνισμα τοῦ σίτου : Πάπ. ὁ ἐπὶ τῆς καθάρσεως τοῦ δημοσίου πυροῦ· **7)** ὁ καθαρισμὸς τῆς γῆς : Πάπ. καθ- τῶν ἀρουρῶν.

καθαρτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ καθαρτὴς βλ.λ., καθορίζων, ἐξαγνίζων : Μαν.4,251· **2)** νεώτ. μέσον, ὄργανον πρὸς καθαρισμόν, εἰδ. τεμάχιον λεπτοῦ σχοινίου φέρον εἰς τὸ ἄκρον στυπεῖον χρησιμοποιούμενον πρὸς καθαρισμὸν τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς κάννης τῶν ὅπλων.

καθαρτήριος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ πρὸς καθαρμόν, ἐξαγνισμὸν γινόμενος ἢ ὑπάρχων : Διον. Ἀλ.Ρωμ.9,40 κ- θυσίαι· ‖ τὰ καθαρτήρια θυσίαι ἁγνιστικαί : Πολυδ.1,32· **2)** εἰδ. μσν. κ. νεώτ. τὸ οὐδ. καθαρτήριον ὡς οὐσ. τὸ κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Δυτ. Ἐκκλησίας μέρος τοῦ μετὰ θάνατον κόσμου, ἔνθα αἱ ψυχαὶ τῶν μετανοησάντων ἁμαρτωλῶν ἐξαγνίζονται διὰ τοῦ καθαρτηρίου πυρὸς (purgatorium) πρὸ τῆς εἰσόδου των εἰς τὸν Παράδεισον.

καθαρτής-οῦ (ὁ) (1) (καθαίρω) ὁ καθαρίζων, ἐξαγνίζων ἀπὸ ἐνοχῆς, μιάσματος : Ἱππ.Ἱερ.Νοῦσ.1· ‖ κ. μτ. γεν. : Σοφ.Ἠλ.70 σοῦ γὰρ ἔρχομαι δίκῃ καθαρτὴς πρὸς θεῶν ὡρμημένος, αὐτ.ἀπ.34 στρατοῦ καθαρτής, Ἀριστφ.Σφ.1043 τοιόνδ' εὑρόντες ἀλεξίκακον τῆς χώρας τῆσδε καθαρτήν, Πλάτ.Σοφ.231E.

καθαρτής οῦ (ὁ) (2) νεώτ. ζῳολ. γένος ἁρπακτικῶν πτηνῶν τῆς οἰκογεν. τῶν γυπιδῶν.

καθαρτικός-ή-ό ν) κ νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὴν κάθαρσιν, ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα, τὴν ἱκανότητα νὰ καθαρίζῃ, νὰ ἐξαγνίζῃ, ἁγνιστικός : Πλάτ.Τιμ.60D τὸ μὲν ἐλαίου καὶ γῆς

καθαρτικὸν γένος, 'Αριστλ.Πολιτ.1342a,15 ὁμοίως δὲ καὶ τὰ μέλη τὰ καθαρτικὰ παρέχει χαρὰν ἀβλαβῆ τοῖς ἀνθρώποις, 'Ιεροκλ.Χρ.'Επ.2,422Μ κ. ἀρετοί· ‖ ἡ καθαρτικὴ (ἐνν. τέχνη) : Πλάτ. Σοφ.231Β· **2)** ὁ καθαρίζων, ἀποβάλλων τὰ ἀπαρρίφιμα, μτ. γεν. : Κέβ.Πίναξ.14 κ- ῥυπαριῶν· **3)** ὀθ. ὁ χρησιμεύων πρὸς ἐσωτερικόν, διὰ κενώσεως, καθαρισμὸν τοῦ σώματος : 'Ιππ.Γυν.1,74, Πλούτ.299F φάρμακον καθαρτικόν, Διοσκ.5,66 κ- οἶνος· **4)** κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. καθαρτικό(ν) (κτ. παράλ. τοῦ φάρμακον) ὡς οὐσ. φάρμακον διδόμενον ἐσωτερικῶς πρὸς κένωσιν τοῦ στομάχου καὶ τοῦ ἐντέρου, καθάρσιον : 'Ιππ.'Αγμ.24, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.8,480.

καθαρτικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον καθαρτικὸν βλ.λ.1), ἀγνιστικῶς : Μαρῖν.Πρόκλ.19.

καθάρτρια (ἡ) σχόλ. θηλ. τοῦ καθαρτής : Σχόλ.Πίνδ.Π 3,139.

κάθαρτρον (τὸ) μον. τὸ πρὸς κάθαρσιν, ἀγνισμὸν χρησιμοποιούμενον, καθαρτήριον μέσον, τρόπος ἐξιλασμοῦ : Τζέτζ.'Εξήγ.'Ιλ.126,2.

καθάρυλλος-ον κωμ. ὑποκορ. τοῦ καθαρός, ὀλίγον, κάπως καθαρός, καθαρούτσικος : Πλάτ. Κωμ.86 ἄρτους πριάμενος μὴ τῶν καθαρύλλων.

καθαρύλλως ἐπίρρ. κωμ. καθαρῶς πως, κάπως καθαρά : Κρατῖν.Νεώτ.27.

καθαρώδης-ους-ες διαυγής, εὐκρινής, λαμπρός: 'Ιππ.'Επιδ.5,99 καθαρῶδες ὄμμα (δ.γρ. καρώδης).

καθαρῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. δημ. -ά κατὰ τρόπον καθαρὸν βλ.λ., ἄνευ οἱουδήποτε ῥύπου, μιάσματος· κ. μτφ. : 'Υμν.'Απόλλ.121, 'Ησίοδ.'Εργ.337 κὰδ δύναμιν δ' ἔρδειν ἱέρ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν ἁγνῶς καὶ καθαρῶς· **2)** τιμίως, δικαίως, ἠθικῶς : Θέογν.198 χρῆμα δ' ὃ μὲν Διόθεν καὶ σὺν δίκῃ ἀνδρὶ γένηται καὶ καθαρῶς, Πλάτ. Φαίδ.108C ἡ δὲ καθαρῶς τε καὶ μετρίως τὸν βίον διεξελθοῦσα, Δημ.127· **3)** ἀμιγῶς : 'Ηρ. 1,147 ἔστωσαν δὲ καὶ οἱ καθαρῶς γεγονότες 'Ιωνες, - ὁ καθαρῶς ἑλληνικὸς πληθυσμὸς τῆς Δωδεκανήσου· **4)** σαφῶς : 'Αριστφ.Σφ 631 οὐπώποθ' οὕτω καθαρῶς οὐδενὸς ἠκούσαμεν οὐδὲ ξυνετῶς λέγοντος, Πλάτ.Φαίδ.66D, 'Ισοκρ.5,4 μηδὲ τὴν λέξιν ἐπαινεῖν ὡς ἀκριβῶς καὶ καθαρῶς ἔχουσαν· ‖ νεώτ. κ. δημ. : φρ. δημ. καθαρὰ καὶ ξάστερα· ‖ ἐμφανῶς : Αἰσχίν.'Επιστ.12,6 καὶ γὰρ ἃ συνέκρυπτον αὐτοὶ πρότερον, ἐκ μέσου γενομένων ἀναφαίνεται καθαρῶς, - ἐξεδηλώθη καθαρώτατα ἡ ἀποδοκιμασία του· **5)** ὁλοκληρωτικῶς, καθ' ὁλοκληρίαν : 'Αριστφ.Σφ.591, Φιλόδ.'Οργ 71W καθαρῶς τις ὢν ἀόργητος· ‖ ἀποκλειστικῶς, ἐντελῶς : Δίων Κ 36,25 καθαρῶς ἐς ἐφήβους τελεῖν.

καθαυαίνω μτγν. τ. τοῦ καταυαίνω· πρβλ. καταξηραίνω : Λυκόφρ.39,7,Λουκ.'Ερωτ.12.

καθαυτό ἐπίρρ. δημ. κ. καθεαυτό κ. καθ(ε)αυτοῦ (παντοτε ἐν συνεκφ. μτ. οὐσ. ἢ ἐπιθ.) κυριολεκτικῶς, κατ' ἐξοχήν, γνησίως, ἀναμφισβητήτως : αὐτὸ ποὺ ἐπιχειρεῖς εἶναι καθαυτὸ τρέλλα, - εἶναι καθεαυτοῦ μαλαματένιο (γνησίως), εἶναι καθεαυτὸ ἠλίθιος.

κάθαψις-εως (ἡ) μτγν. ἡ μετὰ τὴν λοῦσιν τριβή, μάλαξις τοῦ σώματος : 'Αγαθιν.π.'Ορειβ.10,7,18 ἄχρι πολλῆς καθάψεως.

κάθε 'Ησ. « ἐπίδος ».

κάθε δημ. κ. κάθα ἄκλ. ἐπιμεριστ. ἀντων. (ἐκ τοῦ καθ' ἕνα) συνεκφ. μετ' οὐσ. ἕκαστος, καθεὶς, πᾶς : 'Ερωτόκρ.4,1115 δὲν ἠμπορεῖ ὁ Ρωτόκριτος νά 'ναι σὲ κάθε τόπο, δ. τραγ. κάθε κορφὴ καὶ φλάμπουρο, κάθε κλαδὶ καὶ κλέφτης, παροιμ. κάθε τόπος καὶ ζακόνι κάθε μαχαλάς καὶ τάξη (ὑφίσταται κατά τόπους διαφορὰ ἠθῶν καὶ ἐθίμων), - κάθε ἀφέντης εἶν' καὶ δοῦλος (ἢ ἔχει ἀφέντη), - κάθε καρυδιᾶς καρύδι (οἱουδήποτε ποιοῦ ἄνθρωπος), Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 6,22 τὴν καρδιά κάθε νιοῦ (θὰ δολώνουμε, Γρυπ.Σκ.Τερρ.46,11 καὶ κάθε της φωλιά κι ἀπὸ ἕνα ταίρι τῆς καρυδιᾶς· **2)** μτ. αἰτ. ἀντὶ τῆς προθ. ἀνά : κάθε τρεῖς ὧρες νὰ παίρνῃς τὸ γιατρικό σου, - κάθε δυό-τρεῖς μῆνες λαβαίνομε γράμμα του· ‖ φρ. κάθε φορά (ἑκάστοτε), - κάθε τόσο (ἐνίοτε)· κάθε λίγο καὶ λιγάκι συχνότατα : κάθε λίγο καὶ λιγάκι δημιουργεῖ ἐπεισόδια μὲ τοὺς δικούς του· **3)** ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ἀναφορ. πού ὁσάκις : κάθε ποὺ τὸν πιάσουν τὰ νεῦρά του, χαλάει τὸν κόσμο ἀπ' τὶς φωνές, - κάθε ποὺ νυχτώνει, - κάθε ποὺ γαληνεύει ἡ θάλασσα.

καθεδοῦμαι-έομαι (ἕδος) μτγν. ἀντὶ κάθημαι : ΨΛουκ.77,4.

καθέδρα (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ ἐφ' οὗ κάθηταί τις, ἕδρα, κάθισμα, ἑδώλιον : 'Ηρόδ.'Ιατρ.π. 'Ορειβ.6,25,1,ΚΔ Ματθ.21,12 καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψε καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς, 'Ηρωδιαν.'Ιστ. 2,3,7, Πάπ. καθέδρα σὺν ὑποποδίῳ· ‖ εἰδ. θρανίον, ἑδώλιον κωπηλάτου : Πολύβ.1,21,2· ‖ εἰδ. καθέδραι ἀφοδευτήριον : Θεοδώρ.'Εκκλ.'Ιστ.1,14 εἰσῆλθεν εἰς καθέδρας ὡς διὰ χρείαν τῆς γαστρός· **2)** εὐνή, κοίτη : Ξεν.Κυν.4,4 καθέδρα τοῦ λαγώ· **3)** τὰ ὀπίσθια, ἐφ' ὧν καθίζομεν, ἕδρα βλ.λ.17) : 'Ιππ.'Εντ.Παθ.47, Πολυδ.2,184· **4)** εἰδ. βάσις κίονος : Στράβ.17,1,46· **5)** καθιστικὴ θέσις, στάσις, τρόπος καθίσματος, στάσεως : 'Αριστλ.Κατ.6b,11,αὐτ.ΕΜ 689b,21,Πλούτ.'Ηθ.45C καθέδρα τέ τις ἄθρυπτος καὶ ἀκλινὴς ἐν ὀρθῷ σχήματι καὶ πρόσβλεψις αὐτῷ τῷ λέγοντι καὶ τάξις ἐνεργοῦ προσοχῆς· **6)** τὸ ἐν ἀργίᾳ, σχολῇ καθῆσθαι, ἀπραξία : Θουκ.2,18 ἐν τοιαύτῃ μὲν ὀργῇ ὁ στρατὸς τὸν 'Αρχίδαμον ἐν τῇ καθέδρᾳ εἶχεν, Πλούτ.Κάμ.28 καθέδρα καὶ σχολή· **7)** ἕδρα διδασκάλου : ΚΔ Ματθ.23,2 ἐπὶ τῆς Μωσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, 'Επιγρ. ἐπὶ τῆς καθέδρας σοφιστής· ‖ νεώτ. φρ. ἀπὸ καθέδρας εἰς τόνον ἀξιωματικόν, αὐθεντικόν : ὁμιλεῖ - ἀποφαίνεται ἀπὸ καθέδρας· **8)** ἕδρα ἐπισκοπικῆς ἀρχῆς, πόλις ἔνθα διαμένει, ὑπάρχει ἐπίσκοπος : Κλημέντια 36A, Σέργ.Μσκρ. ἐν Σάθ.3,407 εἴτε πατριαρχικοὺς θρόνους, εἴτε ἀρχιεπισκοπικὰς καθέδρας· **9)** συνεδρία, συνέλευσις : Σύνοδ. Νικαίας 2,808E.

καθεδράριον (τὸ) πάπ. ὑποκορ. τοῦ καθέδρα, μικρὸν ἑδώλιον.

καθεδρικός-ή-όν νεώτ. ὁ εἰς ἐπισκοπικὴν ἕδραν ἀνήκων, μητροπολιτικός : καθεδρικὸς ναός.

καθέδριος-ον μτγν. ὁ ἀναφερόμενος, ἁρμόζων εἰς καθέδραν: 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.9,16,4 καθέδριον σχῆμα, 'Αέτ.15,5· ‖ κ. ἐπὶ προσ., ὁ εἰς καθέδραν κατακεκλιμένος : αὐτ.25,22 καθέδριον σχηματίζειν τὸν πάσχοντα· **2)** καθιστικός, ἀδρανής : Σωρ. 1,27 καθέδριος βίος· **3)** τὸ οὐδ. καθέδριον ὡς οὐσ. μικρὰ καθέδρα : αὐτ.1,106.

καθεδρωτός-ή-όν γλωσσ. ὁ διὰ καθεδρῶν, ἑδωλίων ἐφωδιασμένος : Γλωσσ. κ- καρρίον.

καθέζομαι κ.μσν., παρατ. ἐκαθεζόμην, ποι. καθεζόμην ('Οδ.1417, Αἰσχ.Εὐμ.6), μέλλ. καθεδοῦμαι, μτγν. καθεδήσομαι (Διογ.Λ 2,72) κ. καθεσθήσομαι (ΠΔ Λευΐτ 12,5), μτχ. ἀορ. καθεσθείς (Παυσ.9,3,4) ἀποθ. καθίζω, τοποθετῶ ἐμαυτὸν εἰς θέσιν, στάσιν καθημένου, κάθομαι : 'Ιλ.Α 360 καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, αὐτ.Κ 202,'Οδ. Α 372 ἠῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κιόντες πάντες, αὐτ.1 417,Αἰσχ.Πρ.231 τὸν πατρῷον ἐς θρόνον καθέζετ', Σοφ.Τρ.918 καθέζετ' ἐν μέσοισιν εὐνατηρίοις, Πρόδρ.2 256 καθέζομαι στὴν τράπεζαν καὶ παλαμύδον βλέπω· ‖ εἰδ. κατα-

λαμβάνω ἕδραν προεδρικήν : Αἰσχίν.3,73 **οὐ λαχόντες προεδρεύειν, ἀλλ᾽ ἐκ παρασκευῆς καθεζόμενοι**· ὁμ. ΚΔ Ματθ.26,55 **πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζόμην διδάσκων**· ‖ εἰδ. καθίζω ὡς ἱκέτης : Εὐρ. Ἡρακλ.33 **ἱκέται καθεζόμεσθα βώμιοι θεῶν,** Θουκ.3,70· **2)** ἀναπαύομαι, μένω ἐν ἡσυχίᾳ, ἀργίᾳ, σχολῇ : Ὀδ.Κ 378 **τίφθ᾽ οὕτως, Ὀδυσεῦ, κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζεαι ἶσος ἀναύδῳ ..;** **3)** στρατοπεδεύω : Θουκ.2,18.

καθείατο ἐπ. γ' πληθ. παρατ. τοῦ κάθημαι ἀντὶ ἐκάθηντο.

καθείμαρται ἀπρόσ. παθ. παρακ. εἶναι ὑπὸ τῆς μοίρας ὡρισμένον, ἰδίως ἐπὶ ἀπευκταίων συμβάντων, εἶναι γραμμένο ἀπὸ τὴ μοῖρα : Πλούτ.Ἀλέξ.52 **πάλαι καθειμαρμένων τούτων,** Λουκ.Ἐρωτ. 19 **βραχὺς χρόνος ὁ τοῦ ζῆν ἑκάστῳ καθείμαρται,** Ἀρρ.Ἐπίκτ.2,6,10.

καθείργνυμι κ. μσν., **νεώτ. καθειργνύω** κ. **καθείργω** (κ. μτγν. : Λουκ.Ἔρωτ.39), ἀόρ. καθεῖρξα, ἐγκλείω, περιορίζω ἔν τινι χώρῳ, φυλακίζω, κλείνω μέσα : Ὀδ.Κ 238 **αὐτίκ᾽ ἔπειτα ῥάβδῳ πεπληγυῖα κατὰ συφεοῖσιν ἐέργνυ** (κτ. τμῆσιν), Εὐρ. Βάκχ.618 **πρὸς φάτναις .. οὗ καθεῖρξ᾽ ἡμᾶς ἄγων,** Ἀριστφ.Σφ.70 **τὸν πατέρα .. ἔνδον καθείρξας,** Πλάτ.Θεαίτ.197 Ε, Ξεν.Ἑλλ.3,2,3, Δημ.258 **κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν καθείρξας τηρῇ,** Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,270 **πάντας εἰς τὴν δημοσίαν φυλακὴν ἀπήγαγον πρῶτον καθείρξαντες**· ‖ ἐν σπανίᾳ χρ. κ. ἐπὶ πραγμ., φυλάσσω τι κεκλεισμένον : Ἀνάν.3 **καθεῖρξαι χρυσὸν ἐν δό..οις**· πρβλ. Ἀριστφ.Νεφ.751· **2)** μτφ. περιορίζω : Πλάτ. Γοργ.461D **τὴν μακρολογίαν .. ἣν καθείρξῃς.**

κάθειρξις-εως (ἡ) μτγν. ἀττ. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καθείργω, ἔγκλεισις, περιορισμὸς ἔν τινι χώρῳ, φυλάκισις: Πλούτ.Ἠθ.366D **κάθειρξις εἰς τὴν σορόν,** Ἀριστείδ.Λόγ.48(24),59, Αἰλ.ΖΙ 15,27, Παπαδ.Χρ.Μηλ.51 **οὗτος εἶχεν ἐλευθερωθῇ .. τὴν ἐπαύριον εὐθὺς τῆς καθείρξεως.**

καθεῖς-ενός (ὁ) μτγν., μσν., νεώτ., δημ. κ. καθένας, γεν. **καθενοῦ,** θηλ. **καθεμία,** δημ.κ.-ιά, οὐδ. **καθέν,** δημ. **καθένα,** ἀντὶ τοῦ καθ᾽ εἷς, εἷς ἕκαστος (χωριστά, ἢ μετὰ τὸν ἄλλον) : ΠΔ 3,5,34 **ὁ καθεὶς δὲ τῶν φίλων σκυθρωπῶς ὑπεκρέων,** ΚΔ Μᾶρκ.14,19 **οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς καθείς** (δ.γρ. εἷς καθ᾽ εἷς), Χρον.Μορ.5580Γ **καὶ τὸν καθέναν ἔβαλεν πρὸς τὴν οὐσίαν τὴν εἶχεν, - ὁ καθεὶς μὲ τὴν σειράν του θὰ ἱκανοποιηθῇ, - καθένας μὲ τὸν πόνο του,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 72,17 **καθένας στὰ σκοτάδια μόνος**· **2)** πᾶς τις οἱοσδήποτε : **δὲν εἶναι δουλειὰ τοῦ καθενός, - αὐτὸ ὁ καθένος τὸ καταλαβαίνει,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 78,3 **ἐγὼ παὺ ἀλλιὰ | στὴ φτώχεια, στὸν καημὸ παιδεύομαι, | μὰ καθεμιὰ | χαρὰ καὶ δύναμη ὀνειρεύομαι**· ‖ δθ. μτφ. κοινός, εὐτελής : **δὲν εἶναι ὁ καθένας** (εἶναι σημαντικὸν πρόσωπον).

καθεῖσαν γ' πληθ. ἀορ. β' τοῦ καθίημι.

καθειστόν (τὸ) Ἡσ. « εἶδος φιλήματος ».

καθέκαστα (τὰ) νεώτ. κ. δημ. ἐκ τῆς ἐπιρρ. φρ. **καθ᾽ ἕκαστα** αἱ λεπτομέρειαι, αἱ σχετικαὶ πρὸς ἓν ὅλον : **διηγήσου μας τὰ καθέκαστα,** πρβλ. ἕκαστος Β).

καθέκλα (ἡ) **νεώτ.,** δημ. **καρέκλα** κ. **καρέγλα** κάθισμα, ἕδρα μετ᾽ ἐρεισινώτου, ἄνευ δὲ βραχιόνων, δι᾽ ἓν ἄτομον.

καθεκλοποιεῖον (τὸ) **νεώτ.** ἐργαστήριον κατασκευῆς καθεκλῶν, καρεκλάδικο.

καθεκλοποιία (ἡ) **νεώτ.** ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν καθέκλας.

καθεκλοποιός (ὁ) νεώτ. ὁ κατασκευαστὴς καθεκλῶν, καρεκλᾶς.

καθεκούσιος-ία-ον μτγν. ἑκούσιος : ΠΔ Ἀριθμ. 15,4 (δ.ἀνάγν. ἀντὶ καθ᾽ ἑκούσιον).

καθέκτης (ὁ) (κατέχω) μσν. κ. **νεώτ.** ὁριζόντιος θύρα ἐπὶ δαπέδου κλείουσα τὴν κατάβασιν, εἶδος καταπακτῆς, κλαβανή : Γεωπ.14,6,6.

καθεκτικός-ή-όν (κατέχω) ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα, τὴν ἱκανότητα νὰ κατέχῃ τι, νὰ συγκρατῇ : Ἀριστλ.Τοπ.125b,18 **ἡ μνήμη ἕξις καθεκτικὴ ὑπολήψεως,** Γαλ.1,654 **καθεκτικὴ δύναμις**· ‖ **δθ.** τὸ **καθεκτικὸν** ὡς οὐσ. ἡ ἱκανότης τοῦ κατέχειν, συγκρατεῖν : Ἀρτεμίδ.Ταρσ.2,14.

καθεκτικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον καθεκτικὸν βλ.λ. : Μαρῖν.Πρόκλ.5 κ- ἔχειν **τῶν μαθημάτων.**

καθεκτός-ή-όν (κατέχω) ὁ δεκτικὸς ἐμποδισμοῦ, ἀναχαιτίσεως, συγκρατήσεως : Δημ.515 **θρασὺς καὶ βδελυρὸς οὐδὲ καθεκτός,** Πλαύτ.Πομπ. 66· ‖ δεκτικὸς κατοχῆς : αὐτ.Βρούτ.47 **τῶν πραγμάτων οὐκέτι πολλοῖς ὄντων καθεκτῶν**· ‖ φρ. **ἐν τῷ καθεκτῷ** ἐν περιορισμῷ, ἀποχῇ ἀπό τινος : Φιλόστρ.Εἰκ.2,6· **2)** κατεχόμενος, ἡρπαγμένος ὑπό τινος : Κόριν.Λυρ.Συμπλ.1,28 **κλούπησι χαλεπῆσιν.**

καθεκτῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον καθεκτὸν βλ.λ., δεκτικὸν περιορισμοῦ : Φιλόστρ.Ἡρ.10,5.

καθελίσσω, ἰων. **κατειλίσσω** τυλίσσω διά τινος, περιδένω, περιτυλίγω : Ἡρ.2,86 **λούσαντες τὸν νεκρὸν κατειλίσσουσι πᾶν αὐτοῦ τὸ σῶμα σινδόνος βυσσίνης τελαμῶσι,** αὐτ.7,181, Μάξ.Τύρ. 36,2 **σώματα σπαργάνοις καθειλίξαντες**· κ. παθ. : αὐτ.7,76 **τὰς δὲ κνήμας ῥάκεσι φοινικέοισι κατειλίχατο,** Ἱππ.Ἄρθρ.5 **κατειλίχθαι ταινίῃ,** Γαλ.Χρ.Μορ.4,9 **ἐρίοις .. καθείλικτο**· **2)** σύρω, τραβῶ, ἐπὶ ἑρπετῶν : Εὐνάπ.Ἱστ.207D **συνέσφιγγεν ἅπαντα καθελίττων ἐς τὴν ἑαυτοῦ χειάν.**

καθελκοῦμαι-όομαι πληροῦμαι ἑλκῶν, γεμίζω ἀπὸ ἕλκη : Ἱππ.Ἐπιδ.7,11 **χείλεα καθηλκωμένα**· ‖ τραυματίζομαι, πληγώνομαι : Ἱππ.Ἐπιδ. 7,11, Ἀριστλ.ΖΙ 621a,20 **καὶ λάμια ἐμπεσοῦσα καὶ καθελκωθεῖσα.**

καθελκτήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. ἀνατομ. ἐπὶ μυῶν τοῦ σώματος, ὁ διὰ τῆς συστολῆς του ἕλκων πρὸς τὰ κάτω τὸ ἐφ᾽ οὗ προσφύεται μόριον : **καθελκτῆρες τῆς κάτω γνάθου, - καθελκτὴρ τοῦ ὀφθαλμοῦ - τοῦ κάτω βλεφάρου.**

καθελκτικός-ή-όν μσν. ὃν δύναται νὰ καθελκύσῃ, νὰ καταρρίψῃ τις : Πισίδ.Γ Ἑξαήμ.6,687.

καθέλκυσις-εως (ἡ) **νεώτ.** καθελκυσμός βλ.λ., ἡ καταβίβασις πλοίου εἰς τὴν θάλασσαν.

καθελκυσμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ καθελκύειν, ἡ ἐκ τοῦ ναυπηγείου ἕλκυσις νεοτεύκτου πλοίου εἰς τὴν θάλασσαν, ἄ. καθολκή : Μοσχί. π. Ἀθήν. 5,207Α· **2)** κατολίσθησις, καθίζησις : Μαρκελλῖν. Ἰατρ.293.

καθελκυστήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. καθελκτὴρ βλ.λ.

καθέλκω (ἕλκω) κ. νεώτ., μέλλ. **καθέλξω** (Ἀριστφ.Βάτρ.1398 ἐν εἰδ. σημ. βλ. κατ.2) κ. **καθελκύσω** (τοῦ ἑλκύω, Λουκ.Θε.Δ 21,1), ἀόρ. **καθείλκυσα** (τοῦ ἑλκύω), παρακ. **καθείλκυκα,** παθ. **καθέλκομαι,** ἀόρ. **καθειλκύσθην** (τοῦ ἑλκύω), παρακ. καθείλκυσμαι, μτχ. καθειλκυσμένος σύρω κάτω ἢ πρὸς τὰ κάτω, καταβιβάζω, ἐκτείνω κάτω· ‖ ἰδ. κ. νεώτ. ἐπὶ πλοίου, συνήθ. μτ. τοῦ **ναῦν - ναῦς, τριήρης-εις, πλοῖον-α, - στόλον, - ναυτικόν,** ῥίπτω εἰς τὴν θάλασσαν, ἐνεργῶ καθελκυσμόν, καθέλκυσιν : Εὐρ.Ἑλ.1531 **Σιδωνίαν ναῦν πρωτόπλουν καθείλκομεν,** Ἀριστφ.Ἀχ.544, Θουκ.2,93 **καθελκύσαντας .. τοῦ νεωρίου .. τεσσαράκοντα ναῦς,** Πλάτ.Νόμ.706D· **κ.** παθ. : Ἡρ.7,100 **τῶν νεῶν καθελκυσθεισέων ἐς θάλασσαν,** Θουκ.6,50 **εἴ τι ναυτικόν ἐστι καθειλκυσμένον**· σπαν. τὸ ἐνεργ. κ. ἀπολ. : Φιλόδ.Μουσ. 15Κ· **2)** εἰδ. ἐπὶ ζυγοῦ, ζυγαριᾶς, σύρω, κάμνω νὰ καταβῇ **ὁ ἕτερος τῶν δίσκων πρὸς τὰ κάτω** : Ἀριστφ.Βάτρ.1398 **ζήτει τι τῶν βαρυστάθμων,**

ὅ τι σοι καθέλξει· ‖ δθ. μτφ. ὑπερβάλλω τινά, ὑπερτερῶ : Γολλ.19,190 (ἡ τροφὴ) τοῖς λοιποῖς.. ἰσοσθενεῖ καὶ καθέλκει τὰ πάντα· 3) όμ. μτφ. ἀσκῶν ἐπιβολήν, πίεσιν, παρασύρω, ἀναγκάζω εἴς τι : Λιβάν.Λόγ.15,29 καθέλκειν εἰς φιλανθρωπίαν, Πάπ.· 4) παθ. ἐπὶ προσγμ. ἁπλοῦμαι, ἐκτείνομαι : Στράβ.8,6,22 σκέλη δὲ καθείλκυσται ἑκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ (ἐπὶ τείχους)· ‖ μτφ. ἐπιτείναμαι, ἐνισχύομαι : Πλωτῖν.2,9,2 τὸ χεῖρον.. καθελκυσθὲν συνεφελκύσασθαι τὸ μέσον· 5) ρηματ.π. καθελκυσμός, νεώτ. κ. καθέλκυσις.

καθέλκωσις-εως (ἡ) μτγν. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καθελκοῦμαι : Ἀντιγ.Κορ.187 (κτ. διόρθ.).

κάθεμα-ατος (τὸ) (καθίημι) μτγν. κ. νεώτ. τὸ πρὸς τὰ κάτω ἀφειμένον, ὅρμος, περιδέραιον : ΠΔ Ἡσ.3,19 καὶ ἀφελεῖ κύριος τὴν δόξαν τοῦ ἱματισμοῦ αὐτῶν, τὰ ἐμπλόκια .. καὶ τοὺς μηνίσκους, καὶ τὸ κάθεμα, ά. κάθημα· 2) νεώτ. ναυτ. τὸ ἔκγαμα βλ.λ.1), τὸ μῆκος ἀλύσεως, πεποντισμένης ἀγκύρας, τὸ κολοῦμο.

κάθεμεν ἐπ. α' πληθ. ἀόρ. β' τοῦ καθίημι.

καθένας (ὁ) μσν. κ. δημ. καθεὶς βλ.λ.

καθεξῆς ἐπίρρ., μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., ποι. μτγν. ἐν τμ. κατὰ θ' ἑξείης (Ὀππ.Κυν.3,59), ἐν συνεχείᾳ κατόπιν, κατὰ συνέχειαν, ἑπομένως, ἐν ῇ σημ. τὸ συνηθέστ. π. μτγν. ἐφεξῆς βλ.λ. : Πλούτ. Ἠθ.615Β, Αἰλ.ΠΙ 8,7, Ἐπιγρ.· 2) κατ' ἀκολουθίαν, ἐπακολούθως : ΚΔ Λουκ.1,3 ἔδοξε κἀμοὶ παρακολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς, καθεξῆς σοι γράψαι· 3) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁμοιοτρόπως, ὁμαίως, κατὰ τὸν ἴδιον ἢ περίπου τὸν ἴδιον τρόπον : Πρόδρ 2,534 καὶ καθεξῆς τοὺς ἅπαντας ὁμοίως παραγγέλλει, ἐν κωμ. φρ. (νεώτ. δημ.) ὑβριστ. βρωμερό, πονηρό, μιαρὸ καὶ καθεξῆς· ‖ νεώτ. δημ. ἐν φρ. καὶ οὕτω καθεξῆς· ἐν συντομογραφίᾳ κ. α(θ). κ.· 4) δημ. κατὰ τὸ μέλλον, εἰς τὸ ἑξῆς : καθεξῆς νὰ μάθῃς νὰ φυλάγεσαι τοὺς κατεργαραίους.

κάθεξις-εως (ἡ) (κατέχω) κατοχή, διατήρησις : Θουκ.3,47 καὶ τοῦτο πολλῷ ξυμφορώτερον ἡγοῦμαι ἐς τὴν κάθεξιν τῆς ἀρχῆς, Πλούτ.Ἠθ. 968C· 2) ἐπίσχεσις, ἀνοχαίτισις, περιορισμός, συγκρατημός : Ἀριστλ.ΗΕὐδ.1223b,20 κάθεξις τοῦ θυμοῦ, αὐτ.Ὕπν.456a,16 κάθεξις τοῦ πνεύματος· 3) ἐπισχετική, συγκρατητική ἱκανότης, ἰδιότης, δυνατότης : Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.1,4.

καθέξω μέλλ. τοῦ κατέχω βλ.λ.

καθεορτάζομαι μσν. γενικῶς ἑορτάζομαι : Θεοφύλ.Σ 201,7 (ἔκδ.Βόνν.).

κάθερμα-ατος (τό), κτ. πληθ. καθέρματα ἕρματα βλ.λ.2), ὕφαλοι : Ἀνακρ.21,12.

καθέρπω, ἀόρ. α' καθείρπυσα καταβαίνω, κατέρχομαι οἱονεὶ συρόμενος : Σοφ.ἀπ 89 ἀπ' ὀρθίων πάγων καθεῖρπεν ἔλαφος, Ἀριστφ.Βάτρ. 129 καθέρπυσόν νυν ἐς Κεραμεικόν· ‖ κ. μτφ. : Ξεν.Συμπ.4,73 παρὰ τὰ ὦτα .. ἴουλος καθέρπει.

κάθες προστ. ἀόρ. β' τοῦ καθίημι.

καθέσαι ἀπαρφ. ἀόρ. α' τοῦ καθίζω.

κάθεσαν Ἡσ. « κατέθηκαν. Αἰολεῖς ».

καθέσιμον (τὸ) Ἐπιγρ. (κτ. παράλ. τοῦ ἀργύριον) χρηματικὴ χορηγία δι' ἐγκατάστασιν τῶν βουλευτῶν : Ἐπιγρ. Ἀθηνῶν ἔδωκε τῇ βουλῇ καθέσιμον δραχμὰς ἑξακοσίας.

κάθεσις-εως (ἡ) (καθίημι) ἡ πρὸς τὰ κάτω φορά, κάθοδος, κατάβασις : Ἀριστλ.Μετ.356a,11, Ἐπίκ.Ἐπιστ.2,47V κ. νέφους εἰς τοὺς κάτω τόπους· 2) ἡ πρὸς τὰ κάτω ἄφεσις, καταβίβασις, πτῶσις : Διογ.Λ 1,109 κάθεσις τῆς κόμης· 3) ἐν εἰδ. σημ. ἡ ἀπὸ σκηνῆς παρουσίασις, διδασκαλία δράματος : Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.1060, αὐτ.Λυσ.1096.

καθεσπερίς ἐπίρρ. δημ. καθ' ἑκάστην ἑσπέραν, κάθε βράδυ : Ζερβ.Λυρ.Σάτ.1,85 ἀπὸ ἀφεντιάς του κάλεσμα καθεσπερὶς νὰ γίνῃ.

κάθεσσαν ἀόρ. α' τοῦ καθίζω.

καθεστηκότως ἐπίρρ. ἐκ τῆς μτχ. παρακ. τοῦ καθίστημι, ἡσύχως, εὐτάκτως: Ἀριστλ.Πολιτ.1340b,3.

καθεστήξω μέλλ. γ' τοῦ καθίστημι, ἀμτβ. σημ.

καθεστήριον (τὸ) πάπ. διαμονητήριον, ξενὼν μοναστηρίου.

καθεστίασις-εως (ἡ) Ἐπιγρ. δημοσία ἑστίασις : Ἐπιγρ. Βοιωτ.

καθεστικός-ή-όν νεώτ. καθιστικὸς βλ.λ., ὁ ἀγαπῶν τὸ καθῆσθαι, ὁ ἐλάχιστα κινούμενος.

καθεστώς-ῶτος-ῶσα-ώς συγκεκομμ. τ. μτχ. παρακ. τοῦ καθίστημι βλ.λ.· 2) εἰδ. νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. καθεστὼς (τὸ) ὡς οὐσ. ἡ ἔν τινι χώρᾳ ἰσχύουσα ἐν τῷ παρόντι πολιτειακὴ τάξις, κατάστασις, τὸ ὑπάρχον πολίτευμα : ἔγκλημα κατὰ τοῦ καθεστῶτος (ἀπόπειρα ἀνατροπῆς τοῦ ἰσχύοντος πολιτεύματος), - ἀστικὸν - σοσιαλιστικὸν - φεουδαρχικὸν καθεστώς.

καθεστωτικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὸ καθεστὼς βλ.λ., τὴν ἰσχύουσαν πολιτειακὴν κατάστασιν : καθεστωτικοὶ ἀγῶνες, - καθεστωτικὸν ζήτημα.

καθέσω μέλλ. τοῦ καθίζω βλ.λ. : Εὐπ.12,11D.

καθετή (ἡ) δημ. κ. καθητὴ ἁπλοῦν ἁλιευτικὸν ἐργαλεῖον συγκείμενον ἐκ συνήθους νήματος φέροντος εἰς τὸ ἄκρον ἄγκιστρον καὶ ὀλίγον ἄνωθεν τούτου μολύβδινον βάρος χρήσιμον πρὸς ἑρματισμὸν καὶ καταβύθισιν τοῦ ἀγκίστρου.

καθετήρ-ῆρος (ὁ) (καθίημι) κ. νεώτ. πᾶν τὸ ἐμβαλλόμενον, εἰδ. μοτὸς ἐπὶ ἕλκους τιθέμενος : Ἱππ. Γυν.2,157, π.Γαλ.19,107 καθετῆρι στρεπτῷ μοτορίῳ (κῶδ. Ἱππ. καθετηρίῳ)· 2) κ. νεώτ. χειρουργ. ἐργαλεῖον εἰσαγόμενον ἐντὸς φυσιολογικοῦ σωλῆνος ἢ κοιλότητος πρὸς ἐξέτασιν, ἰδίως δὲ σωλὴν πρὸς κένωσιν τῆς οὐροδόχου κύστεως : Γαλ.1,59, Σωρ.2,59· 3) ἁλιευτικὴ ὁρμιά : Ἀρτεμίδ.Ταρσ.14· 4) κάθεμα, εἶδος ὅρμου, περιδέραιον· Πολυδ. « εἶδος ὅρμου, τρεῖς ὥσπερ ὀφθαλμοὺς λίθους κρεμαστοὺς ἔχοντος » : Νικοστρ.33· 5) νεώτ. γεωτρύπανον.

καθετηριάζω νεώτ. ἰατρ. ἐνεργῶ καθετηρίασιν βλ.λ., ἐμβάλλω καθετῆρα· 2) γεωλ.χρησιμοποιῶ καθετῆρα βλ.λ.5) πρὸς ἐδαφολογικὴν ἐξέτασιν, μελέτην ἐδαφικῶν στρωμάτων.

καθετηρίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ εἰσαγωγὴ καθετῆρος βλ.λ.2) ἐντὸς φυσιολογικοῦ σωλῆνος τοῦ σώματος πρὸς ἐξέτασιν ἢ ἐξαγωγὴν ὑγροῦ.

καθετηριασμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἡ καθετηρίασις.

καθετηρίδιον (τὸ) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ καθετὴρ βλ.λ.4), μικρὸν ἢ εὐτελὲς περιδέραιον.

καθετηρίζω μτγν. ἰατρ. χρησιμοποιῶ καθετῆρα βλ.λ., καθετηριάζω : Ὀρειβ.ἀπ.64.

καθετήριον (τὸ) καθετὴρ βλ.λ.1), μοτὸς ἐπὶ ἕλκους ἐπιτιθέμενος : Ἱππ.Γυν.2,157 μοτοῦς ὠμολίνῳ καθετηρίῳ· ‖ κ. ὡς ἐπίθ. : Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.2,9 τὸ ὄργανον τὸ καθετήριον.

καθετηρισμός (ὁ) μτγν. ἰατρ. ἐμβολή, εἰσαγωγὴ τοῦ καθετῆρος βλ.λ.2) : Ῥοῦφ.π. Αετ.11,27.

καθέτης (ὁ) μτγν. εἶδος καταρρακτῆς θύρας : Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.114· 2) βολή : Αἰν.Τακτ.32,6.

καθετικός-ή-όν σχόλ. ὁ κάτω ἀφειμένος, κάθετος : Σχόλ.Ἄρατ 881.

καθετικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ κάθετον διεύθυνσιν : Εὐστ Πον.155,45.

καθετοιμάζω μσν. ἑτοιμάζω τελείως : Παχυμ.Γ 2,588,16 (ἔκδ.Βόνν.).

καθετόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον ἐν χρ. πρὸς μέτρησιν μικρῶν κατακορύφων ἀποστάσεων.

κάθετος(-η)-ο(ν) (καθίημι) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ πρὸς τὰ κάτω ἀφειμένος, ὁ κατακορύφως κρε-

μάμενος : 'Αριστλ.Μηχ.857b,28 **κ- πρὸς τὴν γῆν**· || ἐν τῇ γεωμ. ὁ ἔχων διεύθυνσιν τοιαύτην, ὥστε νὰ σχηματίζῃ μετ' ἄλλου ὀρθὴν γωνίαν : **κάθετα ἐπίπεδα, - κάθετος τομή, - κάθετος εὐθεῖα**· **2)** ὀθ. ἡ **κάθετος** ὡς οὐσ. (κτ. παράλ. τοῦ γραμμή) : Τίμ.Λοκρ.98B **τριγώνῳ δίχα τεταμένῳ καθέτῳ ἀπὸ τᾶς κορυφᾶς ἐς τὰν βάσιν,** 'Αριστλ. Μετ.373a,11, 'Επιγρ.π.Πλούτ.Αἰμ.15 **πρὸς τὴν κάθετον δ' ἐμετρήθη, - κάθετος ἐπὶ τὴν βάσιν τριγώνου - ἐπὶ ἐπίπεδον**· || **κατὰ κάθετον** ἢ **πρὸς κάθετον** καθέτως : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.69,22, 'Ηλιόδ. Χειρ. π. 'Ορειβ.49,13,1, Πλούτ. 'Ηθ.938A· **3)** ὁμ. ἡ **κάθετος** ὡς οὐσ. εἶδος ἁλιευτικῆς ὁρμιᾶς, καθετή : 'Οππ.'Αλ.3,77,138, 'Αντίπ.Σιδ.ἐν ΑΠ 7,637 **τριχίνης καθέτου** (δ.γρ. κῶδ. **καθέτης**)· **4)** ὁ **κάθετος** Φώτ. « σημαίνει δὲ βοῦν τινα καθιέμενον εἰς τὴν θάλασσαν ἐπὶ θυσίᾳ τῷ Ποσειδῶνι » : Λυσ.ἀπ.227S· ἐπίρρ. νεώτ. -ως, δημ. -α.

καθεύδω κ. μσν. κ. νεώτ., Ἰων. **κατεύδω**, παρατ. καθεῦδον ('Ιλ.Α 611) κ. **καθηῦδον** (Πλάτ.Συμπ. 217D) κ. **ἐκάθευδον** (Λυσ.1,13), μέλλ. **καθευδήσω**, ἀόρ. **ἐκαθεύδησα**, ἀπαρφ. **καθευδῆσαι** ('Ιππ.'Εντ. Παθ.12), παρακ. **καθηύδηκα**, κοιμῶμαι, ἀντίθ. ἀγρυπνῶ, ἐγρηγορῶ : 'Ιλ.Α 611 **ἔνθα καθεῦδ' ἀναβάς, παρὰ δὲ χρυσόθρονος Ἥρη,** 'Οδ.Ζ 1 **ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος 'Οδυσσεὺς ὕπνῳ καὶ καμάτῳ ἀρημένος,** Θέογν.471, Αἰσχ.Χο. 881 **καθεύδουσιν μάτην ἄκραντα βάζω,** Πλάτ. Φαῖδρ.251E **οὔτε νυκτὸς δύναται καθεύδειν οὔτε μεθ' ἡμέραν,** 'Αντιφάν.187,6 **μαλακῶς κ-,** ΚΔ Ματθ.26,40 **καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας**· **2)** συνεκδ. ἐπὶ ἐραστῶν, κατακλίνομαι, πλαγιάζω : 'Οδ.Θ 313 **ἵνα τώγε καθεύδετον ἐν φιλότητι εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες**· **3)** ὁμ. γεν. διέρχομαι τὴν νύκτα : 'Ανδοκ.1,45 **τὴν δὲ βουλὴν ἐπ' ἀκρόπολιν ἰέναι κἀκεῖ καθεύδειν**· **4)** εἰδ. ἐπὶ νεκρῶν, κοιμῶμαι τὸν ὕπνον τοῦ θανάτου : Βίων 1,71 **καλὸς νέκυς οἷα καθεύδων,** ΠΔ Ψαλμ.87(88)6 **καθεύδοντες ἐν τάφῳ,** ΚΔ Θεσσ.5,10· **5)** μτφ. κ. νεώτ. διατελῶ ἀργός, ἀπρακτῶ : Αἰσχ.'Αγ.1537 **οὐ καθεύδουσιν χερί,** Πλάτ.Πολ.404A **ἢ οὐχ ὁρᾷς ὅτι καθεύδουσί τε τὸν βίον** (διέρχονται τὴν ζωὴν ἐν ἀργίᾳ), 'Αριστλ.ΗΝικ.1157b,8, Πλούτ.Πομπ.15, Βί. 'Αλεξ.3564 **ἔστη Δαρεῖος ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῷ γεγονότι, (ἐκάθευδε λυπούμενος σὺν τοῖς αὐτοῦ σατράπαις, - ἐνῶ πέριξ ἡμῶν ἐντείνεται ὁ πολεμικὸς ὀργασμός, ἡμεῖς καθεύδομεν μακαρίως**· **6)** ὁμ. ἐπὶ προγμ., παύομαι ἐκδηλούμενος, ἀφίεμαι ἀχρησιμοποίητος, ἀνενέργητος : Εὐρ.Φοίν.634 **ἐλπίδες δ' οὔπω καθεύδουσ',** Πλάτ.Νόμ.771D **καθεύδειν ἐᾶν ἐν τῇ γῇ κατακείμενα τὰ τείχη,** Πλούτ.'Αγησ.30 **τοὺς νόμους ἐᾶν καθεύδειν.**

καθεύρεμα-ατος (τό) μτγν. ἐφεύρεσις : ΠΔ Σοφ.Σειρ.32(35),10(12) **καθεύρεμα χειρὸς** (πιθ. ἀντὶ καθ' εὕρεμα).

καθευρεσιλογῶ-έω μτγν. ὁμιλῶ εὐγλώττως, μετὰ πειθοῦς, μετ' ἐπιχειρημάτων : Πολύβ.12,25k,9.

καθευρίσκω εὑρίσκω, ἀνακαλύπτω : Λουκ.'Ωκ. 68 **παῖ ποῖ καθεύρω κλεινὸν 'Ωκύπουν φίλοι**· κ. παθ. : Σοφ.'Αντ.395 **καθευρέθη κοσμοῦσα** (διόρθ. καθῃρέθη).

κάθεφθος-ον ὁ καλῶς βεβρασμένος : 'Ιππ.Γυν.2, 110, 'Αχαι.7, Διοκλ.ἀπ.139 (κῶδ. κάτεφθος).

καθέχει 'Επιγρ. ἀντὶ κατέχει.

καθεχρονίς ἐπίρρ. δημ. καθ' ἕκαστον ἔτος, σὲ κάθε χρονιά· πρβλ. καθεβραδίς, καθεσπερίς : Ζερβ.Μῦθ.Ζ 134 **ὁ μεγάλος ποταμός . . ἔφερνε κάθεχρονὶς γόνιμα χώματα καὶ πλούσια νερὰ σ' ἐκείνην ἐκεῖ μονάχα τὴ χώρα.**

καθεφής-οῦς-ές μτγν. κάθεφθος βλ.λ., καλοψημένος : Νίκ.'Αλεξ.586.

καθέψησις-εως (ἡ) καλὴ βράσις, τελεία ἕψησις : 'Ιππ.Διαίτ.2,42, Διόδ. Σ 1,40.

καθεψιῶμαι άομαι ἐμπαίζω, λοιδοροῦμαι, πειράζω, μτ. γεν : 'Οδ.Τ 372 **ὡς σέθεν αἱ κύνες αἵδε καθεψιόωνται.**

καθέψω, μέλλ. -εψήσω βράζω καλῶς, τελείως: Διοσκ.'Αλεξ.6, Πλούτ.'Ηθ.555B· || παθ. ξηραίνομαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ἐπὶ φυτῶν : Θεόφρ.ΦΙ 7,5,2· || ὁμ. κ. ἐπὶ προσ., ὑφίσταμαι ἔντονον τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἡλιακῆς θερμότητος, ψήνομαι στὸν ἥλιο : Λουκ.'Ον.35 **θέρους ὥρᾳ θερμοτάτῳ ἡλίῳ . . καθεψεῖσθαι**· **2)** μτφ. πραΰνω, ἡσυχάζω : Ξεν.'Ιππ.9,6· **3)** κωμ. χωνεύω : 'Αριστφ.Βάτρ.795 **ταχὺ γοῦν καθέψας τἀργύριον.**

κάθῃ ἀττ. β' ἑν. ἐνεστ. ἀντὶ **κάθησαι.**

καθηγεμονία (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ καθηγεμόνος, ἡγεσία, τὸ εἶσθαι ἐπὶ κεφαλῆς, ἀρχηγία : Φιλόδ.Εὐσ.76, 'Επιγρ.

καθηγεμονιῶ-άω μσν. ἡγοῦμαί τινος, ἔχω ἀπόλυτον ἀρχήν, ἐξουσίαν ἐπί τινος : Στουδ.Θεόδ. 1449 (ἔκδ.Mi) **καθηγεμονιῶντες ὧνπερ ἐξουσιάζουσι μοναστηρίων.**

καθηγεμών-όνος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁδηγός, ἡγεμών : 'Ηρ.7,128 **κ. τῆς ὁδοῦ**· **2)** εἰδ. πλοηγός : Πολύβ.4,40,8· **3)** ἀρχηγός, ἐξουσιαστής, ἡγήτωρ : αὐτ.7,14,4 **'Αράτῳ καθηγεμόνι χρησάμενος περὶ τῶν ὅλων**· || κ. νεώτ. διδάσκαλος, καθηγητής : Πλούτ.Δίων 1 **κ- τῆς ἀρετῆς** (ὁδηγῶν εἰς τὴν ἀρετήν), 'Αναστάσ.Γόρδιος ἐν Σάθ.3,432 **Θεόφιλος . . ὁ καὶ τούτου καὶ πολλῶν ἄλλων καθηγεμών**· **4)** ὡς τίτλος, ἐπωνυμία θεῶν : Πλούτ.Θησ.18 **'Αφροδίτην καθηγεμόνα ποιεῖσθαι,** 'Επιγρ. **Διόνυσος καθηγεμών, - τᾷ εὐεργέτιδι καὶ καθηγεμόνι τᾶς πόλιος.**

καθηγεσία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀξίωμα, τὸ ἔργον, ἡ ἰδιότης τοῦ καθηγητοῦ : **διατριβὴ ἐπὶ καθηγεσίᾳ**· **2)** τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ διατελεῖ τις καθηγητής.

καθήγησις-εως (ἡ) μτγν. ἡγεσία, ὁδηγία : 'Ασκλ. Τακτ.12,11 **αἱ τοῦ τακτικοῦ καθηγήσεις.**

καθηγητήρ-ῆρος (ὁ) μτγν., δωρ. καθαγητήρ, θηλ. **-ήτειρα** ὁδηγός: 'Επιγρ. **κ- κελεύθου**· **2)** διδάσκαλος, καθηγητής : 'Ορφ.'Υμν.76,6,Μαν.2,300.

καθηγητής (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **καθηγήτρια,** ὁδηγός, καθηγεμὼν βλ.λ.1) : Νουμήν.π.'Αθήν.7,313D· **2)** ὁ διδάσκων, διδάσκαλος · Φιλόδ.'Οργ.43W, ΚΔ Ματθ.23,10 **μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί, εἷς γὰρ ὑμῶν ἐστιν καθηγητής, ὁ Χριστός**· || ὁ κατ' ἐπάγγελμα διδάσκων τὰ γράμματα : Πλούτ.'Ηθ.70E **ὁ δ' ἡμέτερος καθηγητὴς 'Αμμώνιος,** Πάπ., Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,97 **σοφώτατε . . καθηγητὰ καὶ διδάσκαλε**· || νεώτ. κ. δημ. ἐν εἰδ. ἐνν. ὁ ἐν πανεπιστημίῳ, ἀνωτέρᾳ ἐπαγγελματικῇ σχολῇ ἢ ἐν σχολείοις τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως διδάσκων : **καθηγητὴς τῆς Νομικῆς Σχολῆς, - τῶν γαλλικῶν - τῆς γεωπονικῆς σχολῆς**· || κτ. ἐπέκτ. πᾶς ὁ διδάσκων τι μετὰ κύρους, εἰδημοσύνης : **κ- τῆς ἱππασίας - τοῦ χοροῦ - τῆς μουσικῆς**· **3)** μτφ. ἱκανός, δεξιός, εἰδήμων εἴς τι, εὐδοκίμως ἐπιδεδομένος, εἰρων. συνήθ. λεγόμ. : **καθηγητὴς στὰ χαρτιά, - στὸ χορὸ - στὰ ψέματα, - κάνει τὸν καθηγητὴ στὰ πολιτικὰ ζητήματα.**

καθηγητικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ἱκανὸς νὰ ὁδηγῇ εἴς τι, νὰ ἡγῆται, ὁδηγητικός· μτ. γεν. : Γαλ.Φιλ.'Ιστ. 16,19· **2)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς καθηγητὰς βλ.λ.2), ὁ τοῦ καθηγητοῦ : **ὑπάρχουν κεναὶ δύο καθη ητικαὶ θέσεις εἰς τὴν ἰατρικὴν σχολήν, - ὑφίσταται καθηγητικὸς πληθωρισμός, - αὔξησις τῶν καθηγητικῶν μισθῶν.**

καθηγοῦμαι-έομαι κ. μσν., Ἰων. **κατηγοῦμαι** προηγούμενος δεικνύω τὸν δρόμον, χρησιμεύω ὡς ὁδηγός, πηγαίνω μπροστά : 'Ηρ.6,135 **Πάριοι δὲ**

πυθόμενοι, ὡς ἡ ὑποζάκορος τῶν θεῶν Τιμὼ Μιλτιάδῃ κατηγήσατο, αὐτ.4,125 οἱ δὲ ἐκ τῆς Νευρίδος ἐς τὴν σφετέρην κατηγέαντο τοῖσι Πέρσῃσι, αὐτ.9,104 ἄλλας τε κατηγεόμενοί σφι ὁδούς· ἀπολ. : αὐτ.9,40, Θουκ.6,4 Ὕβλῶνος βασιλέως Σικελοῦ παραδόντος τὴν χώραν καὶ καθηγησαμένου, Πλάτ. Ἐπιστ.321B σὺ καθηγοῦ, ἕπομαι δ' ἐγώ· **2)** γεν. ὑποδεικνύω, δείχνω, μτ. αἰτ. πράγμ. : Ἡρ.7,183 τὸ δὲ ἕρμα σφι κατηγήσατο ἐὸν ἐν πόρῳ μάλιστα Πάμμων Σκύριος, Ξεν.Ἀν. 7,8,10,Πλάτ.Θεαίτ.200F ὁ τὸν ποταμὸν καθηγούμενος (ὑποδεικνύων τὸ διαβατὸν μέρος τοῦ ποταμοῦ)· **3)** ἄρχω, ἡγοῦμαί τινος, μτ. γεν. : Πλούτ. Κάμ.15 καθηγήσατο τῆς εἰς Ἰταλίαν στρατείας, αὐτ.Θησ.35· ‖ ὁμ. μτ. γεν. ἄρχομαί τινος, ἀρχίζω κάτι Πλάτ.Συμπ.199C καὶ μὴν.. κακῶς μοι ἔδοξας καθηγήσασθαι τοῦ λόγου, αὐτ.Λάχ.183C· **4)** εἰσάγω, καθιδρύω τι : Ἡρ.2,56 ἐκ δὲ τούτου χρηστήριον κατηγήσατο, αὐτ.7,8α' οὔτ' αὐτὸς κατηγήσομαι νόμον τόνδε ἐν ὑμῖν τιθείς· **5)** μτ. γεν. προσ. εἶμαι διδάσκαλος, καθηγητής τινος : Στράβ.14,5,14 Καίσαρος καθηγήσατο, Διον.Ἀλ. Ἰσαῖ.1· ‖ κ. ἀπολ. : Φιλόδ.Παρρ.21Ο.

καθηγουμενεία (ἡ) μτγν. κ. μσν. τὸ ἀξίωμα τοῦ καθηγουμένου, ἡγουμενία μονῆς : Νεῖλ.433C.

καθηγούμενος (ὁ) μσν. κ. νεώτ., θηλ. -ουμένη ἡγούμενος μονῆς : Καισάρ Δαπ. ἐν Σάθ.3,141 Γερασίμου Βλάχου τοῦ Κρητός, ἀββᾶ καὶ καθηγουμένου τῆς μονῆς τοῦ μεγάλου Γεωργίου Σκαλωτοῦ· πρβλ. καθηγοῦμαι.

καθηδύνω μτγν. κ. νεώτ. ἡδύνω, κάμνω τι γλυκύ, γλυκύτερον, γλυκαίνω : Μάξ.Τύρ.27,6 αἱ μέλιτται κ- τὸ πόμα· κ. παθ. : Ἀθήν.4,140A καί ζωμόν τινα καθηδυσμένον περιττῶς· **2)** κ. νεώτ. προκαλῶ ἡδονήν, τέρψιν εἴς τινα, εὐφραίνω : Εὐνάπ.Β Σοφ.458B· ‖ κ. μέσ. καθηδύνομαι εἴς τι εὐχαριστοῦμαι, ἡδονίζομαι : Καλλιγ.Θάν.Βλ.30 καθηδυνόμενος εἰς τὴν ἐπιτυχίαν ταύτην.

καθηδυπάθεια (ἡ) Ἡσ. «τὴν σαρκικὴν ἐπιθυμίαν».

καθηδυπαθῶ-έω εἰς ἡδονὰς ἀσωτεύω, καταδαπανῶ εἰς ὑπερβολικὴν πολυτέλειαν, μτβ. : Ξεν. Ἀν.1,3,3 δαρεικοὺς οὓς ἐγὼ λαβὼν οὐκ εἰς τὸ ἴδιον κατεθέμην ἐμοί, ἀλλ' οὐδὲ καθηδυπάθησα, Διον.Ἀλ.Ρωμ.20,8,Πλούτ.Ἀντ.28 τὸν χρόνον καθ-, Λουκ.Νεκρ.Δ 12,6 τοὺς τοῦ πολέμου καιροὺς κ-· κ. ἀπολ. : Φίλ.2,106,Ἀλκίφρ.1,21.

καθῆκι (τὸ) δημ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ καθοίκι βλ.λ.

καθῆκον (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. τῆς μτχ. τοῦ ρ. καθήκω ὡς οὐσ., ὅ τι ἑκάστῳ καθήκει, ἀναλογεῖ : Θεόφρ.Αἰθ.46· **2)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὅ,τι ὑπὸ τοῦ θείου ἢ ἀνθρωπίνου νόμου, τῆς ἠθικῆς ἢ τῆς εὐγενείας ἐπιβάλλεται : Μέν.575 ποιεῖν τὸ καθῆκον, Διογ.Λ 7,103,-δὲν ἔκαμε τὸ καθῆκόν του ἀπέναντι τῶν γονέων του, -ἄνθρωπος τοῦ καθήκοντος, -εἶχε καθῆκον νὰ ἀντισταθῇ -νὰ ὑποκύψῃ -νὰ ὑποστηρίξῃ τοὺς δικούς του· ‖ κ. κτ. πληθ. τὰ καθήκοντα (ἐνν. πράγματα) αἱ ὑπὸ τῶν παρουσῶν συνθηκῶν ἐπιβαλλόμεναι λύσεις : Ἡρ.1,97,5,49· ‖ αἱ ἠθικαὶ ὑποχρεώσεις : Ξεν.ΚΠ 1,25 τὰ καθήκοντα τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα· ‖ ὁμ. αἱ ἐξ ἐπαγγέλματος ἢ ἀξιώματος ἐπιβαλλόμεναι ἐνέργειαι : φρ. ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του (τὴν εἰς αὐτὸν ἀνατεθεῖσαν ὑπηρεσίαν), -ἀπηλλάγη τῶν καθηκόντων του (ἀπεξεδύθη ἐκ τῆς ὑπηρεσίας εἰς ἣν εἶχε προσληφθῆ)· ‖ εἰδ. πολιτειολ. καθῆκον τὸ ὑπὸ τῆς πολιτείας ἐπιβαλλόμενον κοινωνικὸν λειτούργημα : κ- τοῦ στρατεύεσθαι -τοῦ ἐνόρκου· ‖ διοικ. δίκ. καθηκόντων ὑπέρβασις ἡ ὑπὸ δημοσίου ὑπαλλήλου, δημοσίας ὑπηρεσίας ἀντιποίησις ἀλλοτρίας ἐξουσίας : αἱ καθ' ὑπέρβασιν καθηκόντων πράξεις τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ὑπόκεινται εἰς αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας· ‖ ὁμ. σημ. κ. ἐν φρ. παράβασις καθήκοντος ἢ καθηκόντων.

καθηκοντολογία (ἡ) νεώτ. ἠθικολ. τὸ περὶ τῶν καθηκόντων τοῦ ἀνθρώπου πραγματευόμενον μέρος τῆς Ἠθικῆς.

καθηκόντως ἐπίρρ. μτγν. ἁρμοδίως, καταλλήλως, πρεπόντως : Ἐπίκ.Ἐπιστ.2,53Ü, Πολύβ.5,9,6.

καθήκω κ. νεώτ., ἰων. κατήκω κατέρχομαι, φθάνω μέχρι τινός, κατεβαίνω, φθάνω ἕως, ἀπολήγω : Ἡρ 7,22 ὁ γὰρ Ἄθως ἐστὶ ὄρος μέγα τε καὶ ὀνομαστόν, ἐς θάλασσαν κατῆκον, Θουκ.2,27 ἡ δὲ Θυρεᾶτις γῆ.. ἐπὶ θάλασσαν καθήκουσα, αὐτ.3,96,Ἀριστλ.ΖΙ 503a,20 κέρκον.. εἰς λεπτὸν καθήκουσαν· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ καταγωγῆς : Ἀρρ. Ἀν.1,11,8 τῷ Νεοπτολέμου γένει, ὃ δὴ ἐς αὐτὸν καθῆκεν· ‖ ὁμ. ἐπὶ χρόνου : Ξεν.Ἑλλ.4,7,2 ὁπότε καθήκοι ὁ χρόνος, Ἀριστλ.ΖΙ 591a,8, Πλούτ. Φάβ.18 ἑορτῆς εἰς τὰς ἡμέρας ἐκείνας καθηκούσης, Πάπ. πρότερον ἢ τὴν ὥραν καθήκειν **2)** ὁμ. ἐπὶ λόγου : Αἰσχίν.2,25 ἐπειδὴ.. καθῆκεν εἰς ἡμᾶς ὁ λόγος (ἦλθεν ἡ σειρὰ τοῦ λόγου εἰς ἡμᾶς), Λουκ.Μισθ.Συν.34 ἐν τῷ ξυμποσίῳ.. ἐπὶ τὸν Θεσμόπολιν καθῆκε τὸ σκῶμμα· **3)** εἶμαι ἁρμόδιος, κατάλληλος, προσήκων, μοῦ ταιριάζει : Σοφ.ΟΤ 75 τοῦ καθήκοντος χρόνου, Αἰσχίν. 3,126,Δημ.1372 καὶ ἀνέβησαν εἰς Ἄρειον Πάγον οἱ ἐννέα ἄρχοντες ταῖς καθηκούσαις ἡμέραις, Ἀριστλ.ΖΙ 568a,17 τίκτουσι δὲ ἐν τῇ καθηκούσῃ ὥρᾳ, Πολύβ.3,78,3 τὰς ἐσθῆτας τὰς καθηκούσας ἀεὶ ταῖς περιθέταις· ‖ ἀπροσ. καθήκει (μοι) ἁρμόζει, προσήκει, ταιριάζει, μτ. ἀπαρφ. : Ξεν. Ἀν. 1,9,7 οἷς καθήκει ἀθροίζεσθαι· ‖ ἡ μτχ. καθῆκον (τὸ) ὡς οὐσ. βλ.λ., ἐπίρρ. καθηκόντως.

καθηλιάζω μτγν. φωτίζω διὰ τοῦ ἡλιακοῦ φέγγους, μὲ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου : Λουκ.Ἐπιγρ.19 οὐ δύνασαι δνοφερὴν νύκτα καθηλιάσαι.

καθηλῶ-όω κ. κατηλῶ, νεώτ. κ. καθηλώνω ἥλοις στερεῶ, καρφώνω τι ἐπί τινος : Πλούτ. Ἀλέξ.24· κ. παθ. : Πολύβ.1,72,5 κλῖμαξ σανίσι καθηλωμένη, Ἐπιγρ. χάλκωμα συμμαχίας.. ἐν Καπιτωλίῳ καθηλωθῆναι· **2)** νεώτ. μτφ. ἀναγκάζω τινὰ νὰ παραμείνῃ ἀκίνητος εἰς τὴν θέσιν του: τὸ πυροβολικὸν διὰ σφοδροῦ πυρὸς καθήλωσε τὸν ἀντίπαλον εἰς τὰς θέσεις του· κ. παθ. : ἐκ τῆς συγκινήσεως ἔμεινε καθηλωμένος ἐπὶ τοῦ βήματος.

καθήλωμα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καθηλῶ βλ.λ., κάρφωμα : ΠΔ Βασ.3,6,20 (κῶδ.).

καθήλωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καθηλῶ βλ.λ., ἡ δι' ἥλων στερέωσις, προσήλωσις, τὸ κάρφωμα : Ἡρ.Βελοπ.95,6, Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.4,15· **2)** κ. ἐν μτφ. ἐνν. ἡ ἔν τινι θέσει, στάσει διαρκής, συνεχής, ἀναγκαστικὴ παραμονή : καθήλωσις τοῦ ἀντιπάλου εἰς τὸ χαράκωμά του.

καθηλωτής (ὁ) γλωσσ. ὁ καθηλῶν.

κάθημα-ατος (τὸ) ἀντὶ κάθεμα βλ.λ. : Ἀντιφάν.319.

κάθημαι κ. νεώτ., δημ. κάθο(υ)μαι βλ.λ., ἰων. κάτημαι, β' ἑν. κάθησαι κ. κάθῃ (Ὑπερείδ.ἀπ.115,ΚΔ Πράξ.23,3), ἰων. γ' πληθ. κατέαται (Ἡρ.2,86), προστ. κάθησο (Ἰλ.Β 291), κ. κάθου (Ἀριστφ. ἀπ.620,Μέν.1017) κ. κάθουσο (Σχόλ.Θεοκρ.11,42), γ' ἑν. καθήσθω (Αἰσχ.Πρ.716), γ' πληθ. καθήσθωσαν (Ἐπιγρ.), ὑποτακτ. καθῶμαι-κάθῃ (ΚρατΤν.277) -καθῆται, εὐκτ. καθοίμην (Ἀριστφ.Βάτρ.919), ἀπαρφ. καθῆσθαι, μτχ. καθήμενος, παρατ. ἐκαθήμην-ἐκάθησο-ητο, ἰων. ἐκατέατο (Ἡρ.3,144) κ. ἄνευ αὔξησ. καθῆστο (Ἰλ.Α 569) κ. καθῆτο (Δημ. 285) κ. καθήατο (Ἰλ.Λ 76), πληθ. ἐκαθήμεθα, -ἐκάθησθε κ. καθῆσθε (Δημ. 776), ἐκάθηντο κ. κα-

θῆντο ('Αριστφ.'Εκκλ.302), μτγν. μέλλ. καθήσομαι (ΠΔ Λευϊτ.8.35, ΚΔ Λουκ.22,30), καθέζομαι, ἑδράζομαι, τοποθετοῦμαι: 'Ιλ.Β 191 αὐτός τε κάθησο καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς, αὐτ.Π 407 πέτρῃ ἔπι προβλῆτι καθήμενος.., 'Οδ.Ε 82 ἀλλ' ὅ γ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος, αὐτ.Ρ 530 θύρῃσι καθήμενοι, 'Ηρ.4,118 ἐκ τοῦ μέσου καθήμενοι (ἀποσυρθέντες ἐκ τοῦ μέσου καὶ καθίσαντες μακράν), Εὐρ.'Ηλ.315 θρόνῳ κάθηται, αὐτ.'Ελ.1084,'Αριστφ. Σφ 773 πρὸς τὸ πῦρ καθήμενος, Πλάτ.Πολ.328C καθῆστο δὲ ἐστεφανωμένος ἐπί τινος προσκεφαλαίου τε καὶ δίφρου, 'Αλκίφρ.3,27· || μτ. συστ. αἰτ.: Εὐρ.'Ηρακλ.55 ἥ που καθῆσθαι τήνδ' ἕδραν δοκεῖς· ὁμ. μτ. αἰτ. τοπ.: αὐτ.394 λεπαίαν δ' ὀφρύην καθήμενος..' **2**) εἰδ. συνεδριάζω ἐν δικαστηρίῳ: 'Αριστφ.Νεφ.208 δικαστὰς οὐχ ὁρῶ καθημένους, Θουκ.5,85, Πλάτ.'Απολ.35C οὐ γὰρ ἐπὶ τούτῳ κάθηται ὁ δικαστής.., Δημ.1329 τοὺς ὑπὲρ τῶν νόμων καθημένους· || κ.ἐπὶ πάσης συνεδρίας, παντὸς συνερχομένου σώματος: 'Ανδοκ. 1,43 βουλευτὰς ὄντας καὶ καθημένους ἔνδον, Ξεν.'Αν.5,10,5 ἡμῶν καθημένων πέμπειν πρὸς τὴν πόλιν· **3**) διαμένω, εἶμαι ἐγκατεστημένος: 'Ιλ.Λ 76 σφοῖσιν ἐνὶ μεγάροισι καθείατο, 'Οδ.Π 264 ὕψι περ ἐν νεφέεσσι καθημένω, 'Ηρ.5,63 ἐν Δελφοῖσι κατήμενοι ἀνέπειθον τὴν Πυθίην· **4**) μτφ. κ. δημ. διατρίβω, διαμένω, διαβιῶ πάσχων τι ἢ ἀπολαύων τινός: 'Ηρ.1,46 ἐν πένθεϊ μεγάλῳ κατῆστο (ζοῦσε μέσα σὲ λύπη βαριά), - κάθεται καὶ γλεντᾷ τὴν κληρονομιά, - κάθεται καὶ κλαίει· **5**) διατηρῶ θέσιν τινά: Θουκ.2,20 περὶ τὰς 'Αχαρνὰς καθήμενος.. ἅμα μὲν γὰρ αὐτῷ ὁ χῶρος ἐπιτήδειος ἐφαίνετο ἐνστρατοπεδεῦσαι, Εὐρ.Φοίν.752 ἐχθρῶν ὑπ' αὐτοῖς τείχεσιν καθημένων· || ὅθ. κ. ἐπὶ τόπων, κεῖμαι: Θεόφρ.ΦΙ 8,8,7 χωρία ὁμοίως καθήμενα· **6**) μένω ἀργός, ἀπραγῶ: 'Ιλ.Ω 403 ἀσχαλόωσι γὰρ οἵδε καθήμενοι, 'Ηρ.3,134 ὦ βασιλεῦ, ἔχων δύναμιν τοσαύτην κάτησαι, οὔτε τι ἔθνος προσκτώμενος οὔτε δύναμιν Πέρσῃσι, Δημ.156 οὐδὲν ποιοῦντες ἐνθάδε καθήμεθα, φρ. δημ. τί δουλειὰ κάνει; κάθεται (ἐπὶ ὀκνηροῦ ἀέργου), ὁμ. κάθεται καὶ τεμπελιάζει ἀπὸ τὸ πρωΐ ὡς τὸ βράδυ· **7**) ἄγω βίον καθιστικόν, ἐργάζομαι καθήμενος, ἀσχολοῦμαι εἰς καθιστικὴν ἐργασίαν: Ξεν.Οἰκ.4,2 αἱ βαναυσικαὶ (τέχναι) ἀναγκάζουσι καθῆσθαι, Δημ. 1196· || ὅθ. κ. εἰδικῶς ἀπασχολοῦμαι, ἐπιδίδομαι εἴς τι: 'Ηρ.2,86 .. ἐς τὴν ταρίχευσιν κομίζουσι. Εἰσὶ δὲ οἳ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατέαται· **8**) κ. ἐπὶ πραγμ., εἶμαι τεθειμένος, τοποθετημένος, κεῖμαι, οἷον ἐπὶ ἀγάλματος: Πλάτ.Συμπ.215Α τοῖς Σειληνοῖς τούτοις τοῖς ἐν τοῖς ἑρμογλυφείοις καθημένοις, 'Αριστλ.Πολιτ.1315b,21, αὐτ.Μηχ.851a,14 τὸ πηδάλιον κ- πλάγιον.

καθημαξευμένως ἐπίρρ. ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ. τοῦ καθαμαξεύω βλ.λ.

καθηματωμένως ἐπίρρ. μσν. ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ. τοῦ καθαιματῶ βλ.λ.: Νικήτ.Εὐγεν.7,53.

καθημέραν ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. καθεμέρα καθημερινῶς, ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν: Πλάτ.'Επιστ.11,359Α τῆς καθημέραν διαίτης.

καθημερεία (ἡ) μτγν. ἡ καθ' ἡμέραν ἀσχολία: Πολύβ.6,33,4 τὴν γὰρ διατριβὴν ἐν ταῖς καθημερείαις οἱ πλεῖστοι τῶν Ρωμαίων ἐν ταύτῃ ποιοῦνται τῇ πλατείᾳ.

καθημερινά ἐπίρρ. δημ. κ. καθημερνά καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καθημερινῶς: καθημερινὰ δημιουργεῖ ἐπεισόδια μὲ τοὺς δικούς του.

καθημερινός-ή-ό(ν) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. καθημερνός κ. καθεμερνός ὁ καθ' ἑκάστην ἡμέραν γινόμενος, ἐμφανιζόμενος, χρησιμεύων: ΠΔ 'Ιουδ.12,15 τὰ κώδια, ἃ ἔλαβε παρὰ Βαγώου εἰς τὴν καθημερινὴν δίαιταν αὐτῆς, ΚΔ Πράξ.6,1 ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν 'Ελληνιστῶν πρὸς τοὺς 'Εβραίους ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν, Αἰλ.Τακτ.3,1 κ. γυμνασια, Πλούτ.Λυκ.10,'Αθήν.1,10C, - καθημεριναὶ ἀσχολίαι, - καθημερινὸ ἔξοδο, - κ- καβγάδες· || νεώτ. δημ. ὅθ. κοινός, συνήθης, καθ' ἡμέραν ἐπαναλαμβανόμενος: Μελαχρ. Πρόφαση Μελαγχολίας ἀπ' τὴν καθημερνὴ ζωὴ ποὺ ἀδρὰ σὲ φθείρει, σώσου· **2**) νεώτ. κ. δημ. τὸ θηλ. καθημερ(ι)νή (ἡ) κ. καθεμερνή ὡς οὐσ. ἡ ἐργάσιμος ἡμέρα, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς: Παλαμ.Τάφ.15,4 πέρα ἐκεῖ στ' ἀντικρινὸ | τ' ἀπόσκιο περιβόλι | κελαϊδοῦνε τὰ πουλιὰ | καθημερνὴ καὶ σκόλη· **3**) μσν. κ. τὸ οὐδ. καθημερινό(ν) ἐν ἐπιρρ. χρ καθ' ἡμέραν: 'Ερωτόκρ.1,89 ἔστοντας καὶ καθημερινὸ νὰ μπαίνῃ στὸ παλάτι, 'Ερωφ.1,474 γιατὶ ὁ καιρὸς τὰ πράματα καθημερνὸν ἀλλάσσει· **4**) δημ. τὸ οὐδ. καθημερ(ι)νὸ τὸ δι' ἑκάστην ἡμέραν ἀπαιτούμενον ποσὸν τροφῆς, ἢ τὸ δι' ἑκάστην ἡμέραν ἀπαραίτητον ποσὸν χρημάτων: βγάζει τὸ καθημερινό του· || πληθ. τὰ καθημερ(ι)νὰ ὡς οὐσ. τὰ κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας φερόμενα ἐνδύματα, ἀντίθ. γιορτινά, καλά, σκολιονά, κυριακάτικα.

καθημερινῶς ἐπίρρ. νεώτ., δημ. κ. καθημερνά καθ' ἑκάστην ἡμέραν, κάθε μέρα: Παπαπ.Χρ.Μηλ. 138 ἦταν σαρανταήμερον, παραμοναὶ τῶν Χριστουγέννων καί, κατὰ τὸ ἔθος, ἡ μυσταγωγία ἐτελεῖτο καθημερινῶς εἰς τοὺς ναούς.

καθημέριος-α-ον ὁ καθημερινός, ὁ καθ' ἑκάστην ἡμέραν· || τὸ οὐδ. ἐπιρρ. καθημερινῶς: Εὐρ.Φοίν.229 ἃ καθημέριον στάζεις τὸν πολύκαρπον οἰνάνθας ἱεῖσα βότρυν· **2**) ὁ κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν, σημερινός, τωρινός: Σοφ. 'Ηλ.1414 ὦ πόλις, ὦ γενεὰ τάλαινα, νῦν σε μοῖρα καθαμερία φθίνειν ἔχει.

καθημερίσια (τὰ) 'Επιγρ. ἀμοιβὴ δι' ἡμερησίαν ἐργασίαν, μεροκάματο.

καθημεροθύτης (ὁ) 'Επιγρ. ὁ καθ' ἡμέραν θύων, ὅθ. ὁ τακτικὸς ἐν ναῷ τινι ἱερεύς.

καθημερῶ-όω μτγν. πραΰνω, γαληνεύω, ἡμερώνω: Πορφ.Πλωτ.32 κ- τὴν ψυχήν· || κ. παθ. ἡμεροῦμαι, ἐξημερώνομαι, ἐπὶ ζῴων: 'Ιεροκλ.59Λ· **2**) μέσ. κατευνάζω, καθησυχάζω: ΨΚαλλισθ.1,1 θαλάσσης κύματα καθημερωσάμενοι.

καθηνιοχῶ-έω μτγν. χειρίζομαι καλῶς τὰ ἡνία, ἡνιοχῶ: 'Ιω.Χρυσ.6,774.

καθῆραι ἀπαρφ. ἀορ. α' τοῦ ρ. καθαίρω.

καθήρας μτχ. ἀορ. α' τοῦ ρ. καθαίρω.

καθησιά (ἡ) δημ. κ. ὀρθότ. -ισιά ἡ θέση, κατάστασις τοῦ κάθημαι: Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 52,12 χρυσὰ 'στρωνε στὴν καθησιὰ κι ἀσημικὰ στὸ διάβα τους· || ὁ τρόπος τοῦ καθῆσθαι: καλὴ - κακὴ καθισιά· **2**) εἰδ. τὸ καθῆσθαι εἰς τὴν τράπεζαν πρὸς λῆψιν φαγητοῦ ἢ ποτοῦ: πίνει μιὰ ὀκὰ στὴν καθισιά του.

καθησιό (τὸ) δημ. κ. καθισό, ὀρθότ. -ισιό, -ισό τὸ καθῆσθαι, ἡ ἀπὸ τῆς ἐργασίας ἀποχή, ἀργία, ἀνάπαυσις: βαριέται τὸ καθισιό.

καθησυχάζω μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἐπιτατ τοῦ ἡσυχάζω, ἠρεμῶ, εἶμαι γαλήνιος, ἤρεμος, ἀτάραχος: Πολύβ.9,32,2 ἐπεὶ δέ ποτε καθησύχασαν, οὕτω πως ἤρξατο τοῦ λέγειν, Φίλ.2,71,Παπαδ.Χρ.Μηλ.43 ὁ κατὴς τὸν προέτρεφε νὰ καθησυχάσῃ καὶ νὰ ἐκφράσῃ σαφέστερον τοὺς λόγους του· **2**) νεώτ. κ. δημ. μτβ. καταπραΰνω τελείως, ἡσυχάζω τινά, ἀποδίδω τὴν ψυχικὴν γαλήνην, ἀταραξίαν εἴς τινα, τὸν ἡμερώνω, τὸν μαλακώνω: εἶχε ἐξαφθῆ πολὺ καὶ δύσκολα μπορέσαμε νὰ τὸν καθησυχάσουμε· || ἀπαλλάσσω παντὸς δυσαρέστου συναισθήματος: ὁ γιατρὸς

δὲν μᾶς καθησύχασε καθόλου· **3)** κ. μέσ. **καθησυχάζομαι** : Λυρ.᾿Αλ.᾿Αδέσπ.4,24.

καθησύχασις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καθησυχάζω βλ.λ., ἡ ψυχικὴ ἀταραξία, γαλήνη, ἠρεμία, ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ ἀνησυχαστικῶν, δυσαρέστων συναισθημάτων : **μετὰ δυσκολίας ἐπετεύχθη ἡ καθησύχασις τοῦ κοινοῦ, θορυβηθέντος ἀπὸ ἀδεσπότους φήμας περὶ πολέμου.**

καθησυχαστικός-ή-όν νεώτ. κ. δημ. ὁ συντελῶν εἰς τὴν καθησύχασιν βλ.λ. : **καθησυχαστικὰ λόγια, - καθησυχαστικαὶ εἰδήσεις.**

καθησυχαστικῶς ἐπίρρ. νεώτ., δημ. -ά κατὰ τρόπον καθησυχαστικὸν βλ.λ. : **αἱ νουθεσίαι του ἐπέδρασαν καθησυχαστικῶς.**

καθιγνῦσαι Φωτ. « νεκροῖς θῦσαι ».

καθ᾿ ἰδίαν ᾿Επιγρ. ἀντὶ κατ᾿ ἰδίαν.

κάθιδοι ῾Ησ. « ὑδρίαι. ᾿Αρκάδες ».

κάθιδρος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. πλήρης ἱδρῶτος, καταϊδρωμένος : ΠΔ᾿Ιερ.8,6 **διέλιπεν ὁ τρέχων ἀπὸ τοῦ δρόμου αὐτοῦ, ὡς ἵππος κάθιδρος ἐν χρεμετισμῷ αὐτοῦ,** ῾Ησ.,Φώτ.

καθίδρυμα-ατος (τό) γλώσσ. κ. νεώτ. τὸ ἀντικείμενον τοῦ καθιδρύω, ἵδρυμα.

καθίδρυσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καθιδρύω βλ.λ., ἐγκατάστασις, ἐγκαθίδρυσις, θέσις : Διάδ.Σ 4,51, ᾿Ιάμβλ.Μυστ.5,23 **κ- ἀγαλμάτων,** Κῶδ.᾿Ιουστιν.1,4,26,6 **κ- ἀνδριάντων·** **2)** Πάπ. ἐγκαίνια θεμελίων· **3)** εἰδ. ἐνθρονισμὸς αὐτοκράτορος : Φιλοστόργ.9,10.

καθιδρύω κ. νεώτ. καθίζω, βάζω τινὰ νὰ καθίσῃ : ᾿Οδ.Υ 257 **Τηλέμαχος δ᾿ ᾿Οδυσῆα καθίδρυε·** || ἐγκαθιστῶ: Εὐρ.Βάκχ.1339 **μακάρων ἐς αἶαν σὸν καθιδρύσει βίον·** κ. παθ. κατοικῶ, ἐγκαθιστῶμαι : ᾿Αριστφ.῎Ορν.45 **τόπον ἀπράγμονα ὅποι καθιδρυθέντε διαγενοίμεθ᾿ ἄν,** Πλάτ.Σοφ.224D, **καθιδρυμένος ἐν πόλει,** Θουκ.4,46, Θεόκρ.13,28, Διον.᾿Αλ. Ρωμ.1,12· **2)** τοποθετῶ, βάζω : ᾿Αριστλ.ΖΜ 665b, 20 **ἐν τοῖς τιμιωτέροις τὸ τιμιώτερον** (ἐνν. τὴν καρδίαν) **καθίδρυκεν ἡ φύσις·** κ. παθ. τοποθετοῦμαι, μπαίνω στὴ θέση μου : ᾿Ιππ.᾿Αγμ.31 **κ- εἰς τὴν ἑαυτῶν χώρην·** || ἐντοπίζω, περιορίζω : Διον. ᾿Αλ.Θουκ.6 **ἐφ᾿ ἑνὸς τόπου κ- τὴν ἱστορίαν·** **3)** ἱδρύω, ἀνεγείρω : ΠΔΜσκκ.2,4,12 **ὑπ᾿ αὐτὴν τὴν ἀκρόπολιν γυμνάσιον καθίδρυσε·** **4)** καθιερῶ, ἀφιερώνω· μτ. μέσ. ἀορ. κ. παθ. παρακ. ἐν ἐνεργ. σημ. : Εὐρ.ΙΤ 1481 **ἴτωσαν εἰς σὴν σὺν θεᾶς ἀγάλματι γαῖαν, καθιδρύσαιντό τ᾿ εὐτυχῶς βρέτας,** αὐτ.Κύκλ.318· κ. παθ. : Λουκ.Μὴ Πιστ.Διαβ.17 **τεμένη καθιδρύετο τῷ θεῷ,** ᾿Επιγρ. **Ποσειδῶνος τοῦ κατιδρυθέντος ὑπὸ . . .**

καθιδρῶ-όω γλωσσ. κ. μσν. ἐπιτατ. τοῦ ἱδρῶ -όω ὑπὸ ἱδρῶτος περιλούομαι : Γλωσσ., Βί.᾿Αλεξ.2118 **βλέποντος ᾿Αλεξάνδρου γοῦν εἰς πρόσωπον ᾿Ορφέως,** (**αὐτὸ θεοῦ τὸ ξόανον καθίδρωσεν ᾿Ορφέως.**

κάθιδρως-ωτος (ὁ, ἡ) μτγν. δ.γρ. τοῦ κάθιδρος βλ.λ.·2), δθ.κεκμηκώς, καταπεπονημένος: Βασ.3,440C.

καθιέρευσις-εως (ἡ) μτγν. καθοσίωσις, θεοποίησις : Πλούτ.᾿Ηθ.380D **ζῴων καθιερώσεις.**

καθιερεύω προσφέρω ὡς θυσίαν, ὡς σφάγιον, θύω, ἐν ἀναφ. πρὸς πρόσ. : ᾿Αριστλ.ΗΝικ.1148b,26 **ὥσπερ ὁ τὴν μητέρα καθιερεύσας καὶ φαγών,** Διον.᾿Αλ.Ρωμ.8,1 **καθιερεύειν τὸν ἱκέτην·** **2)** σφάζω, φονεύω οἱονεὶ πρὸς θυσίαν : Πλάτ.Φαῖδρ. 252C **ὅταν . . οἰηθῶσιν ἀδικεῖσθαι ὑπὸ τοῦ ἐρωμένου, φονικοὶ καὶ ἕτοιμοι καθιερεύειν αὐτούς τε καὶ τὰ παιδικά·** πρβλ. κατιαραίω.

καθιερουργοῦμαι-έομαι μτγν. ἐπὶ προσ., προσφέρομαι, παρέχομαι εἰς σφαγὴν πρὸς θυσίαν (παθ. τοῦ καθιερεύω βλ.λ.1)) : Διόδ.Σ 20,14 **εὑρέθησάν τινες τῶν καθιερουργημένων ὑποβολιμαῖοι γεγονότες** (ἀντὶ τῶν υἱῶν).

καθιερῶ-όω κ. νεώτ., δημ. -ώνω, ἰων. **κατιρῶ-όω** ἀφιερῶ, καθορίζω τι ὡς ἱερόν, κάμνω τι ἱερόν, εἰδ. ἀνατίθημι εἰς τοὺς θεοὺς ἢ εἰς θεόν : ῾Ηρ.1,92 **τὴν δὲ οὐσίαν αὐτοῦ** (τοῦ ἐχθροῦ ὁ Κροῖσος) **ἔτι πρότερον κατιρώσας τότε ἀνέθηκε ἐς τὰ εἴρηται,** Λυσ.19,39 **τῇ μὲν γὰρ ᾿Αθηνοίᾳ καθιέρωσεν εἰς ἀναθήματα πεντακισχιλίους στατῆρας,** Πλάτ.Νόμ.745D **καθιερῶσαι τὸ λαχὸν μέρος ἑκάστῳ τῷ θεῷ,** Δίων Κ 39,38 **καθ- θέατρον, -καθιέρωσαν ἔκτοτε τὸν τόπον ἔνθα ἀνευρέθη ὁ τίμιος Σταυρός·** || παθ. **καθιεροῦμαι** κ. νεώτ., δημ. **καθιερώνομαι** κ. ἀορ. **καθιερώθηκα** γίνομαι, κηρύσσομαι, ὁρίζομαι ἱερός, ἐπὶ πραγμ. : Δημ.277 **ὅθεν ἡ Κιρραία χώρα καθιερώθη** (ἐκηρύχθη ἀνήκουσα εἰς τὸ ἱερὸν τῶν Δελφῶν), Πολύβ.3,22,1 **ὑφ᾿ ὧν** (τῶν βασιλέων) **συνέβη καθιερωθῆναι καὶ τὸ τοῦ Διὸς ἱερὸν τοῦ Καπιτωλίου, - ὁ χῶρος καθιερώθη πρὸς ἵδρυσιν ναοῦ·** || εἰδ. ἐπὶ προσ., περιέρχομαι εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἐξουσίαν θεοῦ ἢ θεῶν τινων : Αἰσχ.Εὐμ.304 **ἀποπτύεις λόγους ἐμοὶ** (ταῖς ᾿Ερινύσι) **τραφείς τε καὶ καθιερωμένος;** (σὺ ᾿Ορέστη)· || μτγν. ἡ μτχ.παθ.παρακ. **οἱ καθιερωμένοι** μτ. δοτ. προσδιορ. ὡς οὐσ. = οἱ ἱερεῖς : Σέξτ.᾿Εμπ.Πυρρ.3,224 **οἱ καθιερωμένοι τῷ Διί·** **2)** νεώτ. εἰδ. **καθιερῶ ναὸν** ἐγκαινιάζω· **3)** μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ θεσμῶν, ἐθίμων, ἕξεων, θεσπίζω τι ὡς ὂν ἀπολύτου κύρους, καθιστῶ τι δι᾿ ἐνεργείας μου νόμιμον, κοινῶς σεβαστόν, παραδεδεγμένον, κάμνω τι νὰ εἶναι σύνηθες : Πλάτ.Νόμ.838D **καθιερώσας ταύτην τὴν φήμην παρὰ πᾶσι, - τὸ παλληκαριάτικο εἶχε καθιερωθῆ παλαιόθεν ὡς ἰσχύον ἔθιμον ἐν Μάνῃ, - ὁ μοδερνισμὸς καθιέρωσεν ὑπερελευθεριάζοντας τρόπους·** || νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ προσ. ἢ ὁμάδος προσ., θέτω τι ὡς κανόνα ἴδιον ἐμοῦ ἐν φρ. μτ. τῶν λ. ἀρχήν, κανόνα, δόγμα κττ. : **καθιερώσαμε τὸ σύστημα νὰ πληρώνῃ καθένας τὰ δικά του·** || ὁμ. ἔχω ἕξιν, συνήθειαν, τακτικήν, μτ. τῶν λ. ἕξιν, συνήθειαν κττ, σπανιώτ. κ. ἀπολ. : **καθιέρωσαν τὴν συνήθειαν νὰ συμποσιάζουν ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος, - καθιέρωσα ὡριαῖον περίπατον καθ᾿ ἑκάστην·** || κ. παθ. κ. νεώτ. κ. δημ. τυγχάνω ἀπολύτου ἢ γενικῆς ἢ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπικρατούσης ἀναγνωρίσεως, κύρους, ἐπιδοκιμασίας, ἀναγνωρίζομαι ὡς ἰσχύων, γίνομαι, εἶμαι παραδεκτός, ἐπικρατῶ, ὁμ. ἐπὶ πραγμ. ἢ ἐνεργειῶν ἢ καταστάσεων : Πλάτ.Νόμ.839C **καθιερωθὲν τοῦτο ἱκανῶς τὸ νόμιμον, - καθιερώθη τὸ ἔθιμον τῆς περιφορᾶς τῶν ᾿Επιταφίων, - ἡ θεωρία τοῦ κρατικοῦ παρεμβατισμοῦ ἀνέτρεψεν εἰς τὴν πολιτικὴν οἰκονομίαν τὰ καθιερωθέντα ὑπὸ τῆς φιλελευθέρας σχολῆς·** || νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. πληθ. ἐνάρθρ. **τὰ καθιερωμένα** ὡς οὐσ. αἱ παραδεδομέναι παλαιόθεν συνήθειαι.

καθιέρωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. δημ. **καθιέρωση,** δωρ. ᾿Επιγρ. **καθιάρωσις** ἀφιέρωσις, ἀνάθεσις εἰς τὸ θεῖον, καθαγίασις : Αἰσχίν.3,46 **διὰ τὸ ξενικὸν εἶναι τὸν στέφανον καὶ ἡ καθιέρωσις γίγνεται,** Διον.᾿Αλ.Ρωμ.6,1, Πλούτ.Ποπλ.15 **ἔοικε δὲ καὶ περὶ τὸν δεύτερον ναὸν ὁμοία τύχη γενέσθαι τῆς καθιερώσεως·** || εἰδ. ἐκκλ. καθιέρωσις ναοῦ ἐγκαινίασις· **2)** κ. μτφ. ἡ κοινὴ ἀναγνώρισις, ἐπιβολή τινος ὡς παραδεκτοῦ, νομίμου, συνήθους : **κ- νέων αἰσθητικῶν κριτηρίων, - πολιτειακῶν δοξασιῶν, - ἡ κυβέρνησις ἀποβλέπει εἰς τὴν καθιέρωσιν διαφόρου τῆς σήμερον ἐν ἰσχύϊ φορολογικῆς πολιτικῆς.**

καθιερωτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ εἰς καθιέρωσιν ἀναφερόμενος : Σώπ.Ρήτ.5,14W.

καθίεσαν ῾Ησ. « ἐξέθετο ».

καθιζάνω κ. νεώτ., αἰολ. **κατισδάνω** (Σαπφ. Λυρ.Συμπλ.19,5) κάθημαι, καθίζω : ᾿Οδ.Ε 3 **οἱ δὲ**

θεοὶ θωκόνδε καθίζανον, Αἰσχ.Εὐμ.29 μάντις ἐς θρόνους καθιζάνω, Ἀριστλ.ΖΙ 619b,8 καθιζάνουσιν ἐπὶ πέτραις, Πολύαιν.8,64 παρά τινα καθ-· 2) νεώτ. είδ. ἐν τῇ γεω.λ. ἐπὶ ἐδαφῶν, ὑποχωρῶ πρὸς τὰ κάτω, κατολισθαίνω, ὑφίσταμαι καθίζησιν· || ὁμ. ἐπὶ οὐσιῶν ἐν ὕδατι διαλελυμένων, κατακάθημαι, κατέρχομαι εἰς τὸν πυθμένα ὡς ἴζημα, καταπάτι· 3) ρηματ.π. καθίζημα, -ησις.

καθίζημα-ατος [τό] [καθιζάνω] νεώτ. τὸ ἐξ ὑγραῦ ἔχοντος ἐν αὐτῷ διαλελυμένας στερεὸς οὐσίας ὡς ἴζημα κατερχόμενον εἰς τὸν πυθμένα τοῦ δοχείου, κατακάθι, καταπάτι.

καθίζησις-εως [ἡ] μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἀφηρημένη ἔννοια, κατάστασις τοῦ καθιζάνω, τὸ καθῆσθαι : Γρηγ.Νύσσ.3,355· 2) νεώτ. γεωλογ. φαινόμενον καθ' ὃ μᾶζαι πετρωμάτων τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς κατολισθαίνουσαι, μεταφέρονται εἰς ὑποκειμένας θέσεις : αἱ καθιζήσεις ἐδαφῶν ἔχουσι κυριώτατα τὴν αἰτίαν αὐτῶν εἰς τὴν διαβρωτικὴν ἐνέργειαν ποταμίων ἢ ἄλλων ὑδάτων, - καθίζησις ἐκ σεισμοῦ, - καθ- κλιτύων - προσχωμάτων· || ἡ ἀπό τινος ὑγροῦ συσσώρευσις τῶν ἐν αὐτῷ διαλελυμένων στερεῶν οὐσιῶν εἰς τὸν πυθμένα τοῦ ἐν ᾧ περιέχεται δοχείου.

καθίζω κ. μον. κ. νεώτ. κ. δημ., Ἰων. κατίζω, . παρατ. ἐκάθιζον κ. κάθιζον [Ἰλ.Γ 426], μέλλ. καθίσω [ἀμτβ., Ἀπολλδ.Κωμ.5] κ. -έσω [Εὐπ.12,11D], Ἰων. κατίσω [μτβ.,Ἡρ.4,190], ἀττ. καθιῶ (Ξεν.Ἀν.2,1,4), δωρ. καθιξῶ [Βίων ἀπ.10,16], ἀόρ. α' ἐκάθισα, ἐπ. κ. δημ. κάθισα, ἐπ.κ. καθεῖσα, ἀττ.κ. καθῖσα [Ἀριστφ.Βάτρ.911], Ἰων. κάτισα [Ἡρ.1,88], ἐπ.μτχ. καθίσσας [Ἰλ.Ι 488], δωρ. καθίξας [Θεόκρ.1,12], ὑποτακτ. καθίσω, μτγν. κ. καθιζήσῃ, γ' ἑν. δωρ. καθίξῃ [Θεόκρ.1,51], μτχ. καθίξας, μτγν. κ. καθιζήσας, παρακ. κεκάθικα, (Διον.Σ 17,115), μέσ. παρατ. ἐκαθιζόμην, μέλλ. καθιζήσομαι, μτγν. κ. καθίσομαι [ΠΔ Ματθ.19,28] κ. καθιοῦμαι [ΠΔΜαλ.3,3], ἀόρ. α' καθεσσάμην κ. ἐκαθισάμην (Ἐπιγρ. συνήθ. ἐν συνθ. : Θουκ.4,130, Δημ.897), ἐπ. ἐκαθισσάμην [Καλλ.Ἄρτ.223] κ. καθισσάμην [Ἀπολλ.Ρ 4,278], παθ. μτχ. ἀορ. α' καθιζηθείς [Δίων Κ 63,5], δημ. μτχ. παρακ. καθισμένος δίδω θέσιν, τοποθετῶ, βάλλω τινὰ νὰ καθίσῃ, νὰ λάβῃ θέσιν καθημένου : Ἰλ.Γ 68 ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιούς, αὐτ.Ζ 360,αὐτ.Ι 488 πρίν γ' ὅτε δή σ' ἐπ' ἐμοῖσιν ἐγὼ γούνεσσι καθίσσας, αὐτ.Σ 389,Ξεν. Ἀν.2,1,4 ἐπαγγελλόμεθα δὲ Ἀριαίῳ, ἐὰν ἐνθάδε ἔλθῃ εἰς τὸν θρόνον τὸν βασίλειον καθιεῖν αὐτόν, Φιλόδ.Κακ.22J, -μὲ κάθισε δίπλα του, - τὴν κάθισα στὰ γόνατά μου· 2) ἐγκαθιστῶ, ἀποστέλλω τινά, τοποθετῶ που : Ἰλ.Ε 36 τὸν μὲν .. καθεῖσεν ἐπ' ἠϊόεντα Σκάμανδρον, αὐτ.Ξ 204 ὅτε τε Κρόνον εὐρύοπα Ζεὺς γαίης νέρθε καθεῖσε, Εὐρ.Ἴων 1541 εὐεργετῶν σε Λοξίας ἐς εὐγενῆ δόμον καθίζει, Θουκ.4,90,Πλάτ.Νόμ.755Ε εἰς χωρίον .. καθίσαι χωρὶς μὲν τοὺς ὁπλίτας, χωρὶς δὲ τοὺς ἱππέας· 3) καθίστημι, ὁρίζω, τοποθετῶ, διορίζω πρός τινα σκοπόν : Ὀδ.Δ 524 σκοπὸς ὅν ῥα καθεῖσεν Αἴγισθος, Ἡρ.1,89 κάτισον τῶν δορυφόρων ἐπὶ πάσῃσι τῇσι πύλῃσι φυλάκους, αὐτ. 3,155, Ξεν.ΚΠ 2,2,14· 4) ἱδρύω, στήνω : Πινδ.Π 5,42 ἀνδριάντα κάθεσσαν· || κ. μέσ. : Ἀνακρ. 111,Ἀπολλ.Ρ 4,1219 βωμοί, τοὺς Μήδεια καθίσσατο· 5) συγκαλῶ εἰς σύνοδον, εἰς συνέλευσιν, μαζεύω, συναθροίζω : Ὀδ.Β 69 ἀγορὰς ἠμὲν λύει ἠδὲ καθίζει, Ἀριστφ.Σφ 305 ἢν μὴ τὸ δικαστήριον ἄρχων καθίσῃ νῦν, Δημ.585 ἐάν τε χιλίους ἐάν θ' ὁπόσους ἂν ἡ πόλις καθίσῃ· || ὅθ. δημιουργῶ, θεσπίζω, ἱδρύω : Πλάτ.Πολιτ.298Ε δικαστήρια καθίσαντας ἀνδρῶν, Πλούτ.Σόλ.19 τὴν δ' ἄνω βουλὴν ἐπίσκοπον πάντων καὶ φύλακα τῶν νόμων ἐκάθισεν· 6) ἄγω εἰς ψυχικήν, συναισθηματικήν τινα κατάστασιν, κάνω νά .. : Πλάτ.Ἴων 535C ἐὰν μὲν κλαίοντας αὐτοὺς καθίσω, αὐτὸς γελάσαμαι, Ξεν.ΚΠ 2,2,15 κλαίοντας ἐκείνους πειράσει καθίζειν, πρβλ. αὐτ.2,2,14· 7) ἀμτβ. κάθημαι, λαμβάνω θέσιν· ἀπολ. : Ἰλ.Γ 394 ἀλλὰ χορόνδε ἔρχεσθ' ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν· κ. μτ. ἐμπροθ. διορισμ. : αὐτ.Ο 50 μετ' ἀθανάτοισι καθίζοις, Ὀδ.422 ἐλθόντες δὲ καθῖζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισιν, Ἡρ.1,181 καὶ θῶκοι ἀμπαυστήριοι ἐν τοῖσι κατίζοντες ἀμπαύονται οἱ ἀναβαίνοντες, Ἀριστφ.Βάτρ.197 κάθιζ' ἐπὶ κώπην, αὐτ Νεφ.254,Ἀριστλ.ΖΙ 614a,34 ὁ μὲν κόρυδος καὶ ὁ σκολόπαξ καὶ ὄρτυξ ἐπὶ δένδρου οὐ καθίζουσιν, ἀλλ' ἐπὶ τῆς γῆς, ΚΔ Λουκ.22,30 καὶ καθίσεσθε ἐπὶ θρόνων, αὐτ.Μᾶρκ.16,19 καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ, Σολωμ.Λάμπρ.11,15 τρέμει στὴν πρύμνη ἡ κόρη καθισμένη, Χατζόπ.Βρ.Θρ 51,6 εἴχαμε καθίσει | στὴν ἀκρογιαλιά· π.ποι.μτ.αἰτ.:Εὐρ. Ἠλ.980 ἱερὸν καθίζων τρίποδ', αὐτ.Ἡρ.48, αὐτ. Ἴων 6 ὀμφαλὸν μέσον καθίζων Φοῖβος, αὐτ.366, αὐτ.1317· 8) εἰδ. στρατοπεδεύω : Θουκ.4,93 εἰς χωρίον καθίσας ὅθεν .. · 9) λαμβάνω θέσιν ὡς δικαστής, κάθομαι νὰ δικάσω : Ἡρ.1,97 οὔτε κατίζειν ἔτι ἤθελε ἔνθα περ πρότερον προκατίζων ἐδίκαζε, αὐτ.5,25,Πλάτ.Νόμ.659Β οὐ γὰρ μαθητὴς ἀλλὰ διδάσκαλος .. θεατῶν μᾶλλον ὁ κριτὴς κατίζει, Δημ.728· 10) διαμένω, παραμένω : ΠΔ Ρούθ 2,23 καὶ ἐκάθισεν μετὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς, αὐτ.Νε.11,1 καὶ ἐκάθισαν οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, - κάθισε τρία χρόνια στὴν ἐπαρχία, - δὲ δέχεται νὰ καθίσῃ μὲ τὰ πεθερικά· 11) μτγν. κ. δημ. ἐπὶ πλοίων, προσαράττω, κάθομαι : Πολύβ.1,39,3 ἐπιγενομένης ἀμπώτεως καὶ καθισάντων τῶν πλοίων, Στράβ.2,3,4· 12) κ. μέσ. καθίζομαι λαμβάνω θέσιν : Πλάτ.Πολ.519Ε εἰ .. εἰς τὸν αὐτὸν θᾶκον καθίζοιτο, Δημ.567 πρὶν καὶ προσέδρους καθίζεσθαι.

καθίημι, Ἰων. κατίημι, μέλλ. καθήσω, ἀόρ. α' καθῆκα, ἐπ. καθέηκα (Ἰλ.Ω 642), παρακ. καθεῖκα (Λύσιππ.1) ρίπτω πρὸς τὰ κάτω, ἀφήνω νὰ πέσῃ, κάνω νὰ πέσῃ ἐν πλείσταις συνεκφ. κ. συντάξεσι : Ἰλ.Θ 134 βροντήσας δ' ἄρα δεινὸν ἀφῆκ' ἀργῆτα κεραυνόν, κὰδ δὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεος ἧκε (κτ. τμῆσιν), αὐτ.Λ 53, Σοφ.Αἴ.1285 τὸν κλῆρον ἐς μέσον καθείς, Εὐρ.Ἑλ.1375 ἃ γὰρ καθήσειν ἔπλ' ἔμελλεν ἐς ἅλα· κ. παθ. : Ἡρ.2,28 οἷα δὲ ἐμβάλλοντος τοῦ ὕδατος τοῖσι οὔρεσι μὴ δύνασθαι κατιεμένην καταπειρητηρίην ἐς βυσσὸν ἰέναι, Πλάτ.Φαίδ.112Ε· 2) ἀφήνω τι νὰ κρέμαται, νὰ πίπτῃ : Εὐρ.Βάκχ.695 καὶ πρῶτον μὲν καθῆσαν εἰς ὤμους κόμας (ἀφῆκαν τὰ μαλλιά τους νὰ πέσουν στοὺς ὤμους), Ἀριστφ.Ἐκκλ.100 τὸν πώγωνά τε ὅταν καθῶμεν· κ. παθ. κρέμαμαι : Ἡρ.4,2 τὰς φλέβας τε πιμπλασθαι φυσεομένας τῆς ἵππου καὶ τὸ οὖθαρ κατίεσθαι, Πλούτ.Φωκ. 10 πώγωνά τε καθειμένος ὑπερφυῆ (ἔχοντας κρεμασμένο ὑπερβολικὰ τὸ μούσι του), Αἰλ:ΠΙ 11, 10 τὸ γένειον αὐτῷ καθεῖτο· 3) καταβιβάζω : Ἰλ.Ω 642 καὶ αἴθοπα οἶνον λαυκανίης καθέηκα (καὶ κατέβασα μαῦρο κρασὶ στὸ λαρύγγι μου), αὐτ.Φ 132, Ὀδ.Ι 72 ἱστία .. ἐς νῆας κάθεμεν (κατεβάσαμε τὰ πανιά), Ἡρ.5,16 κατίει σχοίνῳ σπυρίδα κεινὴν ἐς τὴν λίμνην, αὐτ.7,36 ἀγκύρας κατῆκαν, Εὐρ.Ἑλ.1613 διαφυγὼν δ' ἐγὼ φόνον καθῆκ' ἐμαυτὸν εἰς ἅλ' ἄγκυραν πάρα, αὐτ ΙΤ 333 ἐς δὲ γῆν γόνυ καμάτῳ καθεῖσαν (ἐγονάτισαν, ἔκλιναν τὸ γόνυ), αὐτ.Ἑκ.561, Πλάτ.Φαίδ.61C καὶ ἅμα μὲν λέγων ταῦτα καθεῖκε τὰ σκέλη ἐπὶ τὴν γῆν (κατέβασε ἀπ' τὸ κρεβάτι τὰ πόδια του), Ξεν.Ἀν.6,5,25 ἔπειτα δὲ εἰς προβολὴν καθιέντας (τὰ δόρατα)· 4) ὅθ. κ. ἐπὶ πλήγματος, κτυπήματος, διαπερῶ, καταφέρω : Εὐρ.Φοίν.1413 προ-

δὰς δὲ κῶλον δεξιὸν δι' ὀμφαλοῦ καθῆκεν ἔγχος σφονδύλοις τ' ἐνήρμοσεν, αὐτ.'Ηρ.993 **ξύλον καθῆκε παιδὸς εἰς ξανθὸν κάρα·** **5)** μτφ. προτείνω, ρίχνω στὴ μέση : 'Αριστφ.Σφ.174 **οἵαν πρόφασιν καθῆκε,** Δημ.858 **τοῦτον τὸν λόγον καθεῖκε,** Δίων Κ 41,47 **λόγους συμβατηρίους καθήκειν·** **6)** ἐν εἰδ. σημ. ἀποστέλλω, πέμπω, εἰσάγω εἰς ἀγῶνα · Θουκ.6,16 **ἅρματα μὲν ἑπτὰ καθῆκα,** 'Ισοκρ.16,34 **ζεύγη γὰρ καθῆκε τοσαῦτα . . ὅσοις οὐδ' αἱ μέγισται τῶν πόλεων ἠγωνίσαντο,** Πλούτ.'Ηθ.616C· πρβλ. νεώτ. **οἱ Ἕλληνες ἔρριψαν ὅλας τὰς δυνάμεις των εἰς τὴν μάχην·** δμ. δημ. : **κατέβασε τὰ καλύτερα ἄλογα στὶς ἱπποδρομίες·** || κ. ἐπὶ δραματικῶν ἀγώνων, παρουσιάζω, διδάσκω, ἐμφανίζω ἀπὸ σκηνῆς : Πλούτ.Κίμ.8 **πρώτην γὰρ διδασκαλίαν τοῦ Σοφοκλέους ἔτι νέου καθέντος,** Σχόλ.'Αριστφ.Νεφ 552· **7)** παθ. κατέρχομαι, ἐκτείνομαι πρὸς τὰ κάτω, χαμηλώνω, κατεβαίνω : Θουκ.4,103 **καὶ οὐ καθεῖτο τείχη,** Πλάτ.Κριτί.118Α **ὄρεσι μέχρι πρὸς τὴν θάλασσαν καθειμένους·** || δθ. κ. 'Ηρωδιαν·'Ιστ.5,2 ὁ βαθύς, χαμηλὸς τόνος : τὸ **καθειμένον τῆς φωνῆς·** **8)** ἀμτβ. κατέρχομαι βιαίως, ταχέως : 'Αριστφ. 'Ιππ.430 **ἔξειμι γάρ σοι λαμπρὸς ἤδη καὶ μέγας καθιείς, ὁμοῦ ταράττων τήν τε γῆν καὶ τὴν θάλατταν·** || φθάνω, ἀφικνοῦμαι : Πολύαιν.5,17,2. **καθ- ἐς Ρόδον·** **9)** ρηματ. π. καθετήρ, καθετηριάζω,-ασις,-ασμός, καθέτης, κάθετος.

καθικέτευσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ μετὰ θέρμης ἱκεσία, ἡ ἱκετευτικῶς γινομένη αἴτησις.

καθικετεύω κ. μσν. κ. νεώτ. ἱκετευτικῶς αἰτοῦμαί τι : Εὐρ.'Ελ.1024 **σιγήσωμαι ἅ μου καθικετεύσατε,** 'Ηλιόδ.Αἰθ.6,14 **ἡ Χαρίκλεια πολλὰ τὸν Καλάσιριν καθικέτευε·** **2)** ἐνθέρμως παρακαλῶ, ἱκετεύω **τινὰ** καθ' ὑπερβολήν, μτ. δοτ. : 'Ηρ.6, 68 **ἀπικομένη δὲ τῇ μητρὶ ἐσθεὶς ἐς τὰς χεῖράς αἱ τῶν σπλάγχνων κατικέτευε·** μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Πλούτ.Κάτ Νεώτ.32 **διὸ καὶ τὸν Κάτωνα πολλὰ μὲν αἱ γυναῖκες οἴκοι δακρύουσαι καθικέτευον εἶξαι καὶ ὀμόσαι,** Φίλ.2,384, Πρόδρ.1,4 **καθικετεύων,** ἐξαιτῶν, παρακαλῶν **ὁ τάλος | τὰς ἀκοὰς προσθεῖναί μοι σῆς ἀνακρατορίας·** **3)** δμ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Εὐρ.'Ορ.324 **καθικετεύομαι τὸν 'Αγαμέμνονος γόνον ἐᾶσατ' ἐκλαθέσθαι λύσσας μανιάδος φοιταλέου.**

καθικμαίνω δ.γρ. ἀντὶ τοῦ κατικμαίνω βλ.λ.

καθικνοῦμαι-έομαι, μέλλ. **καθίξομαι,** ἀόρ. **καθικόμην** ἀποθ. κατέρχομαι κ. μτφ. φθάνω, καταλαμβάνω, εὑρίσκω τι, ἐγγίζω : 'Ιλ.Ξ 104, 'Οδ.Α 342 **ἐπεί με μάλιστα καθίκετο πένθος ἄλαστον,** Σοφ. ΟΤ 809 **μέσον κάρα διπλοῖς κέντροισί μου καθίκετο** (κατὰ τὸ μέσον τῆς κεφαλῆς διὰ διπλῆς μάστιγος μὲ ἤγγισε, μὲ ἔπληξε) κ. μτ. γεν. : Πλάτ. 'Αξ.369Ε **τοῖς δυναμένοις καθικέσθαι τῆς ψυχῆς** (σὲ κείνους ποὺ μποροῦν νὰ ἐγγίσουν τὴν ψυχή), Πλούτ.'Αντ.12, Λουκ.Τοξ.46 **ἡ ὕβρις οὐ μετρίως μου καθίκετο** (μὲ ἔθιξεν)· **2)** δμ. φθάνω εἴς τι, ἐπιτυγχάνω, μτ. γεν. : Πολύβ.2,38,8 **ταχέως καθικνεῖτο τῆς προκειμένης ἐπιβολῆς·** || κ. ἀπολ. κατορθῶ : αὐτ.5,93,5 **καὶ τειχίζειν** (πόλιν) **ἐπιβαλλόμενοι καθίξονται·** **3)** εἰδ. ἐν 'Επιγρ. τὸ **κατικόμενον τὸ εἰς τὴν κατοχήν** τινος περιερχόμενον, ἐπὶ μεριδίου κληρονομίας : 'Επιγρ.Λοκρ.

καθιλαρεύομαι μτγν. ἱλαρύνομαι, γίνομαι φαιδρός, ἱλαρὸς λίαν : Βασ.3,257Β, Σουΐδ.

καθιλαρύνω ἐπιτατ. τοῦ ἱλαρύνω, λίαν φαιδρύνω, χαροποιῶ, μτ. δοτ. : Σουΐδ.

καθιλάσας 'Ησ. « ἀθροίσας ».

καθίμησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καθιμῶ βλ.λ., ἡ διὰ σχοινίου καταβίβασις : Πλούτ.'Ηθ.264F **καθίμησις ἡ ὑπὲρ τὸ τέγος εἰς τὴν οἰκίαν.**

καθιμονεύω 'Ησ. « καθιμάω ».

καθιμῶ-άω ἐξορτῶν τι ἐξ ἱμάντος, σχοινίου, καταβιβάζω : 'Αριστφ.Σφ.379 **καθίμα αὐτὸν δήσας,** 'Αριστλ.Μηχ.857b,4 **καθιμῶντι μὲν γὰρ γίνεται βάρος μεῖζον ἢ εἰ μόνον κενὸν δεῖ κατάγειν τὸν κάδον·** || ἁπλῶς καταβιβάζω : Βάβρ.94,3 **τὸν τράχηλον ἢ καθιμήσας ἀνελκύσεις·** 'Ησ. « καθιμᾷ· καθίησι, χαλᾷ »· κ. παθ. : Δίων Κ 45,2 **ἐς τὸ Καπιτώλιον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καθιμῆσθαι.**

καθίννυμαι ἕτερος τ. τοῦ καθίζομαι βλ.λ. : 'Ιππ. 'Αγμ.3,8· || εἰσέρχομαι : αὐτ.Γυν.1,84 **κ- ὕδατι θερμῷ** (εἰσέρχομαι εἰς θερμὸν λουτρόν).

κάθιξις-εως (ἡ) μτγν. τὸ εἴς τι σημεῖον φθάνειν : Βέττ.Βάλ.244,35.

καθίξω δωρ. ἀόρ. α' ὑποτ. τοῦ καθίζω.

καθιξῶ δωρ. μέλλ. τοῦ καθίζω.

καθιππάζομαι, μέλλ. **καθιππάσσομαι,** ἀποθ. διέρχομαι, διατρέχω ἔφιππος χώραν τινά : 'Ηρ. 9,14 **ἡ δὲ ἵππος προελθοῦσα κατιππάσατο χώρην τὴν Μεγαρίδα·** **2)** κ. μτφ. καταπατῶ, προσβάλλω : Αἰσχ.Εὐμ.150 **νέος γραίας δαίμονας καθιππάσσω,** αὐτ.779 **παλαιοὺς νόμους καθιππάσασθε·** κ. μτ. γεν. : Διογ.Λ 4,47 **κ- φιλοσοφίας·** **3)** δμ. μτφ. καταστρέφω : Πολύαιν.1,3,5· **4)** ὡς παθ ἐν αἰσχρ. σημ. : Μάχ.π.'Αθήν.13,581D **κατεσχόλαζε τῆς Γναθαινίου λέγων ἑτέρῳ τρόπῳ μὲν συγγενέσθαι μηδενί, ἐξῆς καθιππάσθαι δ' ὑπ' αὐτῆς πεντάκις.**

καθίππευσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ δι' ἱππικοῦ ἐπίθεσις, προσβολή : Διον.'Αλ.Ρωμ.9,9.

καθιππεύω διατρέχω ἔφιππος, περνῶ καβάλλα : Διον.'Αλ.Ρωμ.3,26 **κ- τὰ πεδία·** || οὕτω κ. ἐπὶ ἰχθύων : 'Οππ.'Αλ.2,515 **κῦμα καθιππεύουσι** (περνοῦνε πάνω ἀπὸ τὸ κῦμα)· κ. παθ. : 'Αριστλ. Θαυμ.846b,32 **ποταμοὶ καθιππεύονται** (ἐπὶ πεπηγότων ποταμῶν οὓς δύναταί τις νὰ διέλθῃ ἔφιππος), 'Ηρωδιαν.'Ιστ.6,7,6· **2)** εἰδ. δι' ἐφίππου προσβολῆς καταβάλλω τινά : Εὐρ.Φοίν.732 **τί δ' εἰ καθιππεύσαιμεν 'Αργείων στρατόν.**

καθιπποκρατῶ-έω μτγν. διὰ τοῦ ἱππικοῦ νικῶ, καταβάλλω· Πολυδ.1,164.

καθιππομαχῶ-έω μτγν. δι' ἐφίππου δυνάμεως νικῶ ἐν μάχῃ, ὑπερισχύω· Πολυδ.9,141.

καθιπποτροφῶ-έω ἀσωτεύω **τὴν περιουσίαν** μου εἰς συντήρησιν ἵππων : 'Ισαῖ.5,43.

καθίπταμαι καταπέτομαι βλ.λ.

καθίπταξις-εως (ἡ) 'Ησ. «πομπῆς **ὄνομα παρὰ** Λακεδαιμονίοις» (πιθ. καθίππαξις).

καθισιά (ἡ) δημ. κ. **καθησιά** βλ.λ.

κάθισις-εως (ἡ) μτγν. τὸ καθίζειν, ὁ τρόπος τοῦ καθίζειν ἢ τοῦ καθῆσθαι : Πλούτ.'Ηθ.158Β **. . καὶ βρεφῶν καθίσεως·** **2)** μτφ. τὸ ἐν ἀργίᾳ, ἀπραγίᾳ διάγειν : αὐτ.609C, Γολ.Χρ.Μαρ.3,9.

κάθισμα-ατος (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ ἐφ' οὗ κάθηταί τις, ἕδρα, ἑδώλιον, ἕδρανον : Εὐσ.2, 1065Β, Σιμπλίκ.Φυσ.34,79, Πασχ.Χρον.528,5,-**δὲν ὑπῆρχαν ἀρκετὰ καθίσματα στὴν αἴθουσα·** **2)** τὸ ἐφ' οὗ ἑδράζεταί τις μέρος τοῦ σώματος· κτ. πληθ. οἱ γλουτοί, τὰ ὀπίσθια : Σχόλ.Αἰσχίν.1,126· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ τρόπος τοῦ καθίζειν : **ἀπρεπὲς - προκλητικὸ 'κάθισμα'** **4)** κ. νεώτ. κ. δημ. καθίζησις ἐδάφους ἢ οἰκοδομήματος : 'Απολλδ. Δαμ.Πολιορκ.150,1· **5)** σχόλ. καθίζημα, κατακάθι : Σχόλ.Νίκ.'Αλ.95· **6)** ἐν εἰδ. ἐκκλ. σημ. τροπάριον ἢ ψαλμὸς οὗ ἀναγιγνωσκομένου ἢ ᾀδομένου δύνονται οἱ ἐκκλησιαζόμενοι νὰ κάθηνται : Στουδ. Θεόδ.1705C· πρβλ. καταβασία.

καθιστάνω ἀντὶ τοῦ καθίστημι· βλ.λ. : **Λυσ.26,15 ὀλιγαρχικοὺς εἰς τὰς ἀρχὰς καθιστάναι.**

καθιστήριον (τὸ) σχόλ. κ. πάπ. ἕδρο, κάθισμα : Σχόλ.'Αριστφ.'Εκκλ.729,'Ησ. ἐν λ. δίφρον· **2)** εἰδ. πάπ. ὁ ξενών, τὸ διαμέρισμα οἰκίας τὸ προωρι-

αμένον πρὸς ὑποδοχὴν ἢ ὡς κατάλυμα τῶν ξένων: Πάπ. ἀπὸ θεμελίων μέχρι τῶν ὑπερῴων καὶ καθιστηρίῳ καὶ ἀριστηρίῳ.

καθίστημι κ. μσν., νεώτ. κ. καθιστάνω, μτγν., μσν, νεώτ. κ. δημ. καθιστῶ, ἐνεργ. ἀόρ. β' κατέστην κ. α' κατέστησα κ. παθ. κατεστάθην, παρακ. μτβ. καθέστἄκα κ. ἀμτβ. κ. ἅπαξ π. Πάπ. ὡς μτβ. καθέστηκα κ. συνήθ. ἐν τῇ νεωτ. κ. δημ κτ. μτχ. καθεστώς, ὑπερσυντ. -άκει, τετελ.μέλλ. καθεστήξω, μέσ. κ. παθ. ὡς τὸ ἁπλοῦν, θέτω τι εἰς τὸ μέσον, τοποθετῶ, βάζω: Ἰλ.Ι 202 κρητῆρα καθίστα (σχόλ. «εὐτρέπιζε, ἑτοίμαζε»), Σοφ.Ἠλ. 710 κατέστησαν δίφρους, Εὐρ.Βάκχ.184 ποῦ δεῖ καθιστάναι πόδα; (ποῦ πρέπει νὰ θέσω τὸ πόδι μου), Ξεν. Ἀν.7,7,22 ‖ ὁμ. σημ. κ. μέσ.: Ὑμν. Ἀπόλλ.407 (λαῖφος) κατεστήσαντο βοεῦσι (ἐστερέωσαν)· 2) φέρω, ὁδηγῶ, μετακομίζω εἴς τινα τόπον: Ὀδ.Ν 274 τούς μ' ἐκέλευσα Πύλανδε καταστῆσαι καὶ ἐφέσσαι, Ἡρ.1,64 φυγόντων παῖδας λαβὼν καὶ καταστήσας ἐς Νάξον, Θουκ. 4,78 οἱ δὲ Περραιβοὶ αὐτόν, . . κατέστησαν ἐς Δῖον· ‖ ἐνίοτε μτ. τοῦ πάλιν ἢ ἄνευ αὐτοῦ, ἐπαναφέρω, ξαναφέρνω: Εὐρ.Ἀλκ 362 πρὶν εἰς φῶς σὸν καταστῆσαι βίον, Θουκ.3,34 πάλιν αὐτὸν καταστήσειν ἐς τὸ τεῖχος σῶν καὶ ὑγιᾶ, Ξεν. Ἀν.1,4,13 μέχρι ἂν καταστήσῃ τοὺς Ἕλληνας εἰς Ἰωνίαν πάλιν· 3) ὁδηγῶ τινα ἐνώπιόν τινος, παρουσιάζω: Ἡρ.1,209 ὡς μοι καταστήσεις τὸν παῖδα ἐς ἔλεγχον· ‖ ἀμτβ. ἔρχομαι ἐνώπιόν τινος, παρουσιάζομαι: Αἰσχ.Πέρσ.295 λέξον καταστάς, Ἡρ.3,46 καταστάντες ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας ἔλεγον πολλά, Θουκ.4,84 καταστὰς ἐπὶ τὸ πλῆθος ἔλεγε· 4) ἀμτβ. τοποθετοῦμαι, ἐγκαθίσταμαι: Ἡρ.3,131 καταστὰς δὲ ἐς ταύτην τῷ πρώτῳ ἔτεϊ ὑπερεβάλλετο τοὺς ἄλλους ἰητρούς· ‖ κ. μέσ.: Ἱππ.Ἐπιδ.7,97 (ὀδύναι) εἰς τὸ ὑπογάστριον καθίσταντο· 5) ὁμ. ἀμτβ. ἀφικνοῦμαι, φθάνω εἴς τινα τόπον: Σοφ.ΟΚ 23 ἔχεις διδάξαι δή μ' ὅποι καθέσταμεν;, Θουκ.3,86 καταστάντες οὖν ἐς Ῥήγιον· 6) μέσ. εἰσέρχομαι εἰς τὸν ἁρμόν, ἀντίθ. ἐξίσταμαι βλ.λ.8): Ἱππ.Ἄρθρ.8 ἐξίσταται ἀνωδύνως καὶ καθίσταται· 7) ἐπὶ στρατιωτῶν, παρατάσσω: Ξεν.Ἀν.1,10,10 εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα κατέστησαν ἀντίαν τὴν φάλαγγα· ‖ ἐγκαθιστῶ, ἐγκαθιδρύω, τοποθετῶ: αὐτ.3,2,1 ἔδαξε αὐτοῖς προφυλακὰς καταστήσαντας, - κατέστησε φρουρὰν εἰς τὴν πόλιν (συνηθέστ. ἐνεκατέστησε)· ‖ ὁμ ἀμτβ. κ. παθ.: Ἡρ.7,59 Περσέων φρουρὴ ἐν αὐτῷ κατεστήκεε ὑπὸ Δαρείου ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου, Σοφ.ΟΚ 355 φύλαξ τέ μου πιστὴ κατέστης, Ξεν.Ἀν.4,5,19 οὐδὲ φυλακὴ οὐδεμία καθειστήκει, - κατεστάθησαν αἱ ἀρχαὶ δι' ἐπισήμου τελετῆς· 8) μτ. ἀπαρφ. ἢ ἄνευ αὐτοῦ, ὁρίζω, διορίζω, κάμνω: Ἡρ.5,94 κατέστησε τύραννον εἶναι παῖδα τὸν ἑωυτοῦ, αὐτ.7, 105 ὕπαρχον ἐν τῷ Δωρίσκῳ τοῦτῳ καταστήσας Μασκάμην, Ξεν ΚΠ 3,1,12, Πολύβ.1,16,1 καταστήσαντες ὑπάτους, ΠΔ Βασ.1,8,5 κατάστησον ἐφ' ἡμᾶς βασιλέα δικάζειν ἡμᾶς, - τὸν κατέστησε κληρονόμον του· κ. παθ.: Ξεν.Ἀπομν.1,7,3 κυβερνᾶν κατασταθεὶς ὁ μὴ ἐπιστάμενος, Ἀντιφ.6,11 χορηγὸς κατεστάθην εἰς Θαργήλια· ‖ κ. μέσ. διορίζω δι' ἐμαυτόν: Ἡρ.5,92,1 αὐτοὶ πρῶτοι τύραννον καταστησάμενοι παρὰ σφίσι αὐτοῖσι, Ξεν.Ἀν.3,1,39 ‖ κ. ἀμτβ. διορίζομαι, γίνομαι: Εὐρ.Ἡρ.142 ἐπεί γε δεσπότης ὑμῶν καθέστηκε, Πλάτ.Πολ.410Β οἱ καθιστάντες μουσικῇ καὶ γυμναστικῇ παιδεύειν, Ἰσοκρ.4,35 στρατηγοὶ καταστάντες αὐτῶν, Ἀριστλ.Πολ.1229b,37 οἱ πρόβουλοι καθεστᾶσιν ἐπὶ τοῖς βουλευταῖς, Πλούτ.Ῥωμ. 20 δίκην φεύγειν παρὰ τοῖς ἐπὶ τῶν φονικῶν καθεστῶσι· 9) εἰδ. ἀναφ. πρὸς πολιτεύματα, νόμους, ἀγῶνας, τελετὰς κττ., ἱδρύω, εἰσάγω: Εὐρ Βάκχ.21, Ἰσοκρ.4,1 τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας καταστησάντων, Λυσ.12,42 κ- ὀλιγαρχίαν, Ἀριστλ. Ἀθ.7,1 πολιτείαν δὲ κατέστησε· 10) διορρυθμίζω, διοργανώνω: Πλάτ.Πολ 590Ε ἕως ἂν ἐν αὐτοῖς ὥσπερ ἐν πόλει πολιτείαν καταστήσωμεν· ‖ ὁμ. σημ. κ. μέσ.: Αἰσχ.Εὐμ.706 τοῦτο βουλευτήριον φρούρημα γῆς καθίσταμαι, Ἀριστφ.Σφ. 502 τὴν Ἱππίου καθίσταμαι τυραννίδα, Θουκ.3,35 καθίστατο τὰ περὶ τὴν Μυτιλήνην ᾗ αὐτῷ ἐδόκει· ‖ ὅθ. κανονίζω, τακτοποιῶ, ἰδ. ἐν συνεννοήσει μετά τινος: Δημ 543 πρὸς ἐμὲ τὸ πρᾶγμα καταστήσασθαι· 11) φέρω τινὰ εἴς τινα κατάστασιν: Θουκ.1,82 μὴ ἐς ἀπόνοιαν καταστήσοντας αὐτοὺς ἀληπτοτέρους ἔχειν, Λυσ.3,3 Σίμων με εἰς τοιαύτην ἀνάγκην κατέστησεν, Ἰσοκρ.5, 123 πάντας ἡμᾶς εἰς ἀσφάλειαν καταστήσεις· ‖ ἐν φρ. καθιστάναι τινὰ εἰς κρίσιν φέρειν, προσάγειν τινὰ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου: Θουκ.1,131 καθίστησιν ἑαυτὸν ἐς κρίσιν τοῖς βουλομένοις, Ξεν.Ἀν.5,7,34 τοὺς δὲ στρατηγοὺς εἰς δίκας πάντας καταστῆσαι· ‖ φρ. καθιστάναι τινα ἐς . . (ἐν ἀναφ. πρὸς κοιν. τάξιν, ὁμάδα κττ.) φέρω τινὰ ὡς ἀνήκοντα εἰς τὴν τάξιν, τὴν ὁμάδα ταύτην, τὸν συναριθμῶ: Ξεν.Ἀπομν.2,1,9 οὕτως ἂν παιδεύσας εἰς τοὺς ἀρχικοὺς καταστήσαιμι· 12) μτ. διπλ. αἰτ. ἐξ ὧν ἡ μία εἶναι κατηγορούμενον τῆς ἄλλης, ποιῶ, κάμνω τινὰ τοιοῦτον: Σοφ.Ἀντ 657 ψευδῆ γ' ἐμαυτὸν οὐ καταστήσω πόλει (δὲν θὰ κάμω, ὥστε νὰ γίνω, νὰ φανῶ ψεύστης), Ἀντιφ 2,17 ἡ ἐπιθυμία ἀμνήμονά τινα καθίστησι, Θουκ.1,68 ἀπιστοτέρους ἐς τοὺς ἄλλους, . . καθίστησιν, Ἰσοκρ.10,17, Μηναῖ.3,2 Συνξ. ἃ, . . ἄρτια καὶ ὑγιῆ κατέστησαν, Παπαδ. Χρ.Μηλ.36 συνέτεινε τόσον πολὺ εἰς τὰ νὰ καθιστᾷ εὔρωστον τὸ σῶμα, - ἡ ἀνεργία καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον δυστυχῆ· ‖ ὁμ. κ. μέσ.: Θουκ. 2,89 ἀνάγκη ἂν εἴη τὴν ναυμαχίαν πεζομαχίαν καθίστασθαι· ‖ ὁμ. μτ. μτχ. κ. σπαν. μτ. ἀπαρφ.: Εὐρ.Ἀνδρ.635 κλαίοντά σε καὶ τὴν ἐν οἴκοις σὴν καταστήσει κόρην, Θουκ.2,84 κατέστησαν ἐς ἀλκὴν μὲν μηδένα τρέπεσθαι αὐτῶν ὑπὸ τῆς ταραχῆς, Λουκ.Χαρίδ.8 τοὺς δ' ἅπαντας θεοὺς . . οὐχ ἧττον κατέστησε φοβηθῆναι· 13) ἀμτβ. γίνομαι τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος, εἰς σχέσιν τινὰ πρὸς ἄλλον καταντῶ: Ἡρ.1,87 πολέμιον ἀντὶ φίλου ἐμοὶ καταστῆναι, Σοφ.ΟΤ 703 φονέα με φησὶ Λαΐου καθεστάναι, Ἀντιφ 2,3,1 ἑκουσίως αὐτὸς εἰς κίνδυνον καταστάς, Θουκ.1,97 τῆς ἀρχῆς ἀπόδειξιν ἔχει τῆς τῶν Ἀθηναίων ἐν οἵῳ τρόπῳ κατέστη· ‖ ὁμ. κτ. μέσ.: Σοφ.Αἶ.306 ἔμφρων . . καθίσταται, Θουκ.1,1, ΚΔ Ἰακ.4,4 ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καθίσταται· 14) ὁμ. ἀμτβ. ἐγκαθιδρύομαι, καθιεροῦμαι: Ἡρ.1,29 καί σφι μαντήϊον Διὸς κατέστηκε, Εὐρ.Ἱππ.91 βροτοῖσιν ὃς καθέστηκεν νόμος· ‖ μτγν. μτ. ἀπαρφ.: Παυσ.1,34,2 θεὸν δὲ Ἀμφιάραον πρώτοις Ὠρωπίοις κατέστη νομίζειν· ‖ συνήθ. κτ. μτχ. παρακ. ὁ καθιερωμένος, ὁ νενομοθετημένος: Ἡρ.1,65 τὸν νῦν κατεστεῶτα κόσμον, Σοφ.Ἀντ. 1113 τοὺς καθεστῶτας νόμους, Ἀριστφ.Νεφ.1400, Πλάτ.Νόμ.798Β σέβεται . . ἡ ψυχὴ τὸ τι κινεῖν τῶν τότε καθεστώτων, Ἰσοκρ.7,56 περὶ μὲν οὖν τῶν ποτὲ καθεστώτων τὰ μὲν πλεῖστα διεληλύθαμεν, - κοινωνικὸν καθεστὼς (βλ. ἐν λ. καθεστώς)· 15) ἀμτβ. ἐπὶ ὕδατος, γίνομαι γαλήνιος, γαληνεύω, μπονατσάρω, ἡσυχάζω: Ἀριστφ. Ἱππ.865 ὅταν μὲν ἡ λίμνη καταστῇ, Πολύβ.21,31,10 θάλασσα γαληνὴ καὶ καθεστηκυῖα· ‖ γεν. ἐπὶ θορύβου, προσώπων κττ., ἠρεμῶ, ἡσυχάζω: Ἡρ. 3,80 κατέστη ὁ θόρυβος, Λυσ.13,25 ἕως τὰ πράγματα κατασταίη, Αἰσχ.Πέρσ.297 λέξον καταστάς·

|| κ. μέσ. : Ἀριστλ.Πολ.1342a,10 **ὁρῶμεν [τοὺς ἐνθουσιαστικοὺς] . . καθισταμένους**, Πλούτ.Φάβ. 17 **καθεστῶτι προσώπῳ**, Λουκ.Φιλοψ.5 **μαίνεσθαι καὶ ἔξω τοῦ καθεστηκότος εἶναι**· || κ. νεώτ. ἐπὶ ἡλικίας, ἡ **καθεστηκυῖα** ἡ μέση (λατ. constans aetas) : Θουκ.3,36 **ὄντες μάλιστα ἐν τῇ καθεστηκυίᾳ ἡλικίᾳ**, Πλάτ.Ἐπιστ.316C **ἐν ἡλικίᾳ δὲ ὄντος μέσῃ τε καὶ καθεστηκυίᾳ**, νεώτ. πάντοτε ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ἡλικία· || ἐπὶ προσ. οἱ **καθεστηκότες** οἱ ἔχοντες μέσην ἡλικίαν, οἱ μεσόκοποι· Γαλ.« καθεστηκότας **δὲ** λέγει τοὺς τὴν μέσην ἔχοντας ἡλικίαν ἀκμῆς **τε** καὶ γήρως, ὡς παύεσθαι μὲν ἤδη τὰ τῆς ἀκμῆς, μηδέπω δὲ μηδεμίαν αἴσθησιν σαφῆ γήρως **ἔχειν»** : Ἱππ.Ἀφορ.1,13· **16**) μέσ. ἀφήνω καθίζημα, κατακάθισμα, κατακάτι : Ἱππ.Ἐπιδ.1,7 **οὖρα . . θολερὰ δὲ καὶ οὐδὲν καθιστάμενα**· **17**) ἐπανορθῶ, ἀποκαθιστῶ, θεραπεύω : Ἀλεξ.112,5 (τὰς κόρας) **ἃς οὐδ᾿ ὁ Μελάμπους . . καταστήσειεν ἄν**· **18**) κτῶμαι, πορίζομαι : Ἡρ.8,105 **τὴν ζόην κατεστήσατο ἀπ᾿ ἔργων ἀνοσιωτάτων** (Βερναρδ.Γρ.ἐν λ. « ἐπορίσθη τὸν βίον ἀπὸ ἀνοσιωτάτων ἔργων»)· **19**) ἐξακολουθῶ, συνεχίζω : Αἰσχ.Πέρσ.382 **παννύχιοι δὴ διάπλοον καθίστασαν**· || κ. μέσ. : αὐτ.385 **κοὐ μάλ᾿ Ἑλλήνων στρατὸς κρυφαῖον ἔκπλουν οὐδαμῇ καθίστατο** (Βερναρδ.Γρ.ἐν λ. «οὐδόλως, οὐδαμῶς, παρεσκευάζετο εἰς κρύφιον ἔκπλουν»· **20**) ἐπὶ ἀγοραπωλησιῶν, στοιχίζω, κοστίζω : Ἀνδοκ.2,11 **πλέον ἢ ὅσον ἐμοὶ κατέστησαν**· **21**) μέσ. ἀνθίσταμαι, ἐναντιοῦμαι : Πολύβ.25,2,5 **τοὺς καταστησομένους ἐν τῇ συγκλήτῳ πρὸς τοὺς παρὰ τῶν Ἀχαιῶν πρεσβευτάς**· κ. παθ. : Ἡσίοδ.Θ 674 **οἳ τότε Τιτήνεσσι κατέσταθεν ἐν δαῒ λυγρῇ**· **22**) ρηματ. π. **κατάστασις**, κατάστημα, καταστατικός· πρβλ. **ἵστημι** 15).

καθιστής (ὁ) μτγν. εἰδ. ὁ ἐφ᾿ ἵππου καθήμενος, καβαλλάρης, ἱππεύς : Μακάρ.660D.

καθιστίασις-εως (ἡ) (ἱστιῶ) Ἐπιγρ. ἡ πρὸς τέλεσιν ἑορτῆς, εὐωχίας κτπ. δαπάνησις, πρβλ.καθιστιῶ.

καθιστικός-ή-ό(ν) ὁ ρέπων πρὸς τὸ καθῆσθαι, ὁ ἐλάχιστα περιπατῶν, μετακινούμενος : **καθιστικὸς ἄνθρωπος**· || ὁ ἄνευ πολλῶν μετακινήσεων, ἑδραῖος : **καθιστικὴ ζωή, - καθιστικὸν ἐπάγγελμα, - κ- δουλειά** (ἐργασία ἀπαιτοῦσα ὅπως ὁ ταύτην ἐκτελῶν παραμένῃ καθήμενος)· ἐπίρρ. νεώτ. **-ικῶς**, δημ. **-ικά**.

καθιστιῶ-άω (ἱστιῶ) Ἐπιγρ. δαπανῶ τι εἰς τέλεσιν ἑορτῶν, εὐωχιῶν, πανηγύρεων : **τὸν δὲ τόκον λογευέτωσαν καὶ τοῦτον . . καὶ καθιστιάτωσαν.**

καθιστόρησις-εως (ἡ) μσν. ἡ ἀκριβής, ἀναλυτικὴ ἱστόρησις, ἐξέτασις : Μετοχ.Θ 72.

καθιστορῶ-έω μσν. κ. νεώτ. ἐπιτατ. τοῦ ἱστορῶ ἀναλυτικῶς, λεπτομερῶς ἱστορῶ, ἐξετάζω, σκοπῶ : Γεωπ.15,2,31,Εὐστ.Πον.63,10.

καθιστός-ή-ό δημ. καθήμενος· **2)** ἐπὶ πασσάλων, δοκῶν κτπ., ὁ ἐμπεπηγμένος που καθέτως : **βάλε δυὸ σφῆνες καθιστὲς στὰ σανίδια.**

καθίστρα (ἡ) Ἐπιγρ. κ. δημ. καθέδρα, ἕδρανον, ἑδώλιον· || δημ. ἰδίως μακρὸν ἐπίμηκες κάθισμα, ἐν ᾧ πολλοὶ δύνανται νὰ καθίσωσι.

κάθιστρον (τὸ) μσν. τὸ ἐν μοναστηρίοις κατάλυμα τῶν ξένων, ξενών : Κορ.Ἀτ.419,194.

καθιστῶ νεώτ. καθίστημι βλ.λ.

καθὸ ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐν χρ. ἀντὶ τοῦ καθ᾿ ὅ, καθά, καθόσον, ὡς : Λυσ.34,5 **οὐ τοὺς εὐεργέτας, καθὸ δύνασθε, τῆς πατρίδος ἀποστερήσετε**, Ἀριστλ.Μεταφ.1022a,14, Διόδ.Σ 31,16· || ἐν συνεκφ. μτ. δοτ. αὐσ. **ἀφηρημ.** ὡς πρός, ἐν ἀναφορᾷ πρός : Φιλόδ.Ὀργ.9.W **καθὸ μεγέθει καὶ καθὸ ποιότητι**· || κ. νεώτ. ἐν συντάξει μετ᾿ ὀνομάτων ἅτε ὢν ἢ ἅτε ὄντες, καθ᾿ ὅσον εἶναι, ἐπειδὴ εἶναι : **ἀλληλοϋποβλέπονται καθὸ ἀντίζηλοι, - προτιμῶνται καθὸ παλαιοὶ πολεμισταί, - νὰ ὑποχωρῇς καθὸ νεώτερος**· **2)** ὥστε : Πλάτ.Σοφ.267D **καθὸ δεῖ τῶν ὀνομάτων ἀνάγκη μὴ σφόδρα εὐπορεῖν**, Πλούτ.Ἠθ.51B.

καθοδήγησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. **-η** ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καθοδηγῶ, ἡ ἀκριβής, σαφὴς ὁδήγησις, ὑπόδειξις : Κλήμ.Ἀλ 304.

καθοδηγία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. καθοδήγησις βλ.λ.· || εἰδ. δεῖξις τῆς ὁδοῦ : Στράβ.2,3,4 **προσφερόμενον δὲ τισι τόποις ἐξοικειοῦσθαι τοὺς ἀνθρώπους μεταδόσει σιτίων τε καὶ οἴνου . . ἀντὶ δὲ τούτων ὕβρεως τε τυγχάνειν καὶ καθοδηγίας.**

καθοδηγός (ὁ) μτγν. ὁ ὁδηγῶν εἴς τι, μτ. γεν. : Ὀρφ.Ὕμν.8,8 **εὐσεβέσιν καθοδηγὲ καλῶν**· || εἰδ. ἡγεμὼν τῆς ὁδοῦ, ὁ προπορευόμενος καὶ ὑποδεικνύων τὴν ἀκολουθητέαν ὁδόν : Στράβ.15,2,6 **καὶ τῶν καθοδηγῶν δὲ κατ᾿ ἄγνοιαν πολὺ εἰς τὴν μεσόγαιαν ἐκτραπομένων.**

καθοδηγῶ-έω μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁδηγῶ, δεικνύω τὴν ὁδόν : Πλούτ.Κάτ.Πρεσβ.13 **ὁ καθοδηγῶν αἰχμάλωτος ἐξέπεσε τῆς ὁδοῦ**· **2)** κ. μτφ. συμβουλεύω, νουθετῶ, ὑποδεικνύω εἴς τινα τὴν ἀκολουθητέαν ὁδὸν ἐνεργείας, τὸν ἐμπρέποντα, συμφέροντα τρόπον δράσεως, συμπεριφορᾶς : ΠΔ Ἰὼβ 12,23 **πλανῶν ἔθνη καὶ ἀπολλύων αὐτά, καταστρωννύων ἔθνη καὶ καθοδηγῶν αὐτά, - τὸν καθωδήγησε στὶς πρῶτές του ἐπιστημονικὲς προσπάθειες**· κ. παθ. : **ἀπὸ μένα καθωδηγήθηκε πῶς θὰ ἐπιτύχῃ στὴ δουλειά του.**

καθοδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν κάθοδον, ὁ χαρακτηριζόμενος ὑπὸ τῆς καθόδου· || φυσ. ὁ ἐκπορευόμενος ἐκ καθόδου βλ.λ. ἐν εἰδ. φυσ. σημ. : **καθοδικαὶ ἀκτῖνες** (αἱ ἐκπεμπόμεναι ἐκ τοῦ ἀρνητικοῦ ἠλεκτροδίου τῶν ἀεροκένων σωλήνων),**-καθοδικὴ ἀκτινοβολία.**

καθόδιον (τὸ) Ἐπιγρ. αἱ διὰ τὴν κάθοδον, τὴν ἐπάνοδον δαπάναι.

καθοδοιπορῶ-έω μτγν. ἐντονώτερον τοῦ ὁδοιπορῶ βλ.λ., ὁδοιπορῶ μετὰ κόπου ἢ συνεχῶς ἢ ἐπὶ μακρόν : Ἐρωτιαν.ἀπ.36.

κάθοδος (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ., Ἰων. **κάτοδος** ἡ μετάβασις ἀπὸ ὑψηλοτέρου μέρους εἰς χαμηλότερον, τὸ κατέβασμα : Πλούτ.Ἠθ.378E, Λουκ Νεκυομ.2, **- ἀπαγορεύεται ἡ κάθοδος εἰς τὰ ὑπόγεια τῆς τραπέζης**· || ὁδὸς ἄγουσα πρὸς τὰ κάτω, πρὸς Ἅδην : Λουκ.Νεκρ.Δ 27,1· || ἐπὶ φαγητῶν ἐσθιομένων : Ἀριστλ.ΖΜ 690b,30 **τῶν ἐδεστῶν ἐν τῇ καθόδῳ ἡ ἡδονή** (ἐν τῷ καταπίνειν αὐτά)· **2)** ἐπὶ πλανητῶν, ἡ κλίσις, τὸ γέρσιμα : Σιμπλίκ.Οὐρ.510,29· **3)** ἡ μετάβασις ἀπὸ μέρους μεσογείου εἰς τὰ παράλια, κατάβασις : Ἀρρ.Ἀν. 1,2,4 **ἡ κάθοδος ἡ ἐπὶ θάλασσαν, - κάθοδος ἐξ Ἀθηνῶν πρὸς τὸν Πειραιᾶ**· **4)** πάπ. ἐπὶ τοῦ Νείλου, ἡ πρὸς τὰ κάτω πορεία· **5)** ἐπάνοδος, ἐπιστροφή : Εὐρ.Ἡρ.19 **καθόδου δίδωσι μισθὸν Εὐρυσθεῖ μέγαν**, Θουκ.3,114· || ἐπὶ ἐξορίστου, ἐπάνοδος εἰς τὴν πατρίδα του : Ἡρ.1,61 **πάντα σφι ἐξήρτυτο εἰς τὴν κάτοδον**, Θουκ.8,81 **ψηφισαμένων αὐτῶν Ἀλκιβιάδῃ κάθοδον καὶ ἄδειαν**, Πλάτ.Νόμ.867D· **6)** μτγν. ἐπανάληψις : ΠΔ Ἐκκλ.6,6 **χιλίων ἐτῶν κάθοδος**· **7)** νεώτ.ναυτ. κτ. πληθ. τὰ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ πλοίου τετράγωνα ἀνοίγματα, δι᾿ ὧν γίνεται ἡ συγκοινωνία καὶ ὁ ἀερισμὸς τοῦ κύτους, κουβούσια· **8)** νεώτ. φυσ. εἰδ. τὸ πρὸς τὸν ἀρνητικὸν πόλον τῆς ἠλεκτρικῆς πηγῆς (ἐκπομπῆς) συνδεδεμένον ἠλεκτρόδιον, θεωρουμένου ὅτι ὁ ἠλεκτρισμὸς ἐν κλειστῷ κυκλώματι ρέει ἐκ τοῦ θετικοῦ πόλου (ὑψηλὸν δυναμικὸν) πρὸς τὸν ἀρνητικὸν (χαμηλὸν δυναμικόν)· || ἐν τῇ ἀσυρμάτῳ τηλεγραφίᾳ, τὸ νῆμα πυρακτώσεως τῶν ἠλεκτρικῶν σωλήνων.

καθοίκι(ν) (τὸ) μσν. κ. δημ., ἰδιωμ. ἐν Λευκάδι κ.

ἀλλαχοῦ κ. **κατοίκι**, πληθ. **καθοίκια** κ. **κάθοικα**, δ.γρ. **καθήκι**, ἐν Ἐπιγρ. Δελφ. πληθ. **κατοίκια**, μσν. κτ. πληθ. οἰκιακὰ σκεύη, ἴδ. ἀγγεῖα· **2)** μσν. κ. δημ., εἶδ. ἀγγεῖον πρὸς ἀφόδευσιν, λάσανον : Συμβολαιογρ.διαθήκη 1608, Κεφαλλ. | **καὶ τὴν εὑρῆκα καθισμένην εἰς τὸ καθήκι**· ‖ δημ. οὐροδοχεῖον, ἴδ. τῆς νυκτός· **3)** μτφ. ἄνθρωπος οὐτιδανός, ἀσήμαντος, φαῦλος.

κάθοιμον Φώτ. «κάθοδον»· πρβλ. Ἡσ. «καθ' αἶμον· κατὰ λόγον, καθ' ὁδὸν τὴν προσήκουσαν».

καθολικά (τὰ) νεώτ. φιλοσ. καθολικαί, γενικαὶ ἔννοιαι ἐκφράζουσαι τὴν κοινὴν οὐσίαν τὴν ὑπάρχουσαν εἰς πολλὰ ἀντικείμενα, οἷον ἄνθρωπος, ἵππος, κύων, ἄνθος.

καθολίκευσις-εως (ἡ) [καθολικεύω] ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καθολικεύω, γενίκευσις.

καθολικευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐπιφέρων καθολίκευσιν, γενίκευσιν, γενικευτικός.

καθολικεύω νεώτ. καθιστῶ τι καθολικόν, γενικεύω· **2)** ρηματ.π. καθολίκευσις.

καθολικίζω νεώτ. μιμοῦμαι, ἀσπάζομαι τὰ τῶν καθολικῶν· **2)** ρηματ.π. καθολικισμός.

καθολικισμός (ὁ) νεώτ. ἡ δυτική, ρωμαϊκὴ χριστιανικὴ ἐκκλησία καὶ τὰ δόγματα αὐτῆς· **2)** τὸ σύνολον τῶν εἰς τὴν Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν ἀνηκόντων χριστιανῶν.

καθολικόν (τό) νεώτ. ἐμπορικὸν βιβλίον, ἐν ᾧ συγκεντροῦνται ἅπαντες οἱ λογαριασμοὶ ἐπιχειρήσεώς τινος· **2)** εἰδ. ὁ κυρίως ναὸς τῶν χριστιανῶν, ὁ μεταξὺ τοῦ ἱεροῦ καὶ τοῦ νάρθηκος χῶρος.

καθολικός-ή-όν [καθόλου] κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὅλον, γενικός : Ἱππ.Ἐντ.Παθ.26 **καθολικὸς ὕδερος**, Πολύβ.8,4,11 **καθολικὴ καὶ κοινὴ ἱστορία**, Διον.Ἀλ.Συνθ.12 **καθολικὴ περίληψις**, Θεοτ.Κ Κατάδ.15 **δὲν μποροῦσαν νὰ ταράξουν τὸ καθολικὸ μυστήριο**· κ. συγκρ. : Φίλ.2,172 **νόμος καθολικώτερος**· ‖ ἐπὶ λόγων, ἀντίθ. εἰδικός : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.2,84 **καθολικώτεροι λόγοι**· **2)** μτγν. ἐπὶ τῶν ἐπιστολῶν τῶν Ἀποστόλων, ἡ μὴ ἀποτεινομένη πρὸς ὡρισμένην κοινότητα ἢ πρόσωπον, ἀλλὰ πρὸς πλείονας ἢ σύμπαντα τὸν χριστιανικὸν κόσμον : Εὐσ. Ἐκκλ.Ἱστ.4,15 **καθολικὴ ἐπιστολή**· ‖ ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας, παγκόσμιος : Κύριλλ.18 **ἡ καθολικὴ ἐκκλησία**· **3)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν δυτικήν, ρωμαϊκὴν ἐκκλησίαν, φράγκικος : **καθολικὴ ἐκκλησία**, - **καθολικὸς ἱερεύς** (φραγκόπαππας)· ‖ ὡς οὐσ. **ὁ καθολικός, ἡ καθολικὴ** πρόσωπον ἀκολουθοῦν τὰ δόγματα τῆς Ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας, φράγκος, παπιστάνος, ἀντίθ. ὀρθόδοξος, διαμαρτυρόμενος : **ὁ ναὸς τῶν καθολικῶν**· **4)** **τὸ καθολικόν** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **5)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. π. Ρωμ. κ. Βυζαντ. ἀνώτερος οἰκονομικὸς ὑπάλληλος ἐν τῇ Ἑλλ. Αἰγύπτῳ, ἔχων ὡς ἔργον τὴν διοίκησιν τῶν κρατικῶν γαιῶν : Εὐσ. Ἐκκλ.Ἱστ.10,6· **6)** ὁμ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ ἀνώτατος θρησκευτικὸς ἀρχηγὸς τῶν Ἀρμενίων· **7)** **Καθολικὴ Μεγαλειότης** τίτλος, ὃν ἀπένεμον **εἰς ἑαυτοὺς βασιλεῖς** τινες τῆς Ἰσπανίας.

καθολικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ καθολικοῦ, ἡ γενικότης.

καθολικῶς ἐπίρρ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. -ά, συγκρ. **καθολικώτερον** κ. **καθολικωτέρως** καθόλου, ἐν γένει, γενικῶς : Πολύβ.4,1,8 **καθολικῶς δὲ περὶ τῆς προειρημένης ἐπιβολῆς ἀποφηνάμενοι**, Στράβ.17,3,10· κ. συγκρ. : Πολύβ.3.37,6 **αὗται . . αἱ χῶραι καθολικώτερον θεωρούμεναι**, Τζέτζ. Λυκόφρ.16 **καθολικωτέρως**.

καθολκεύς-έως (ὁ) [καθέλκω] μτγν. εἶδος ἐπιδέσμου : Γαλ.18(1),785.

καθολκή (ἡ) [καθέλκω] μτγν. κ. νεώτ. ἀναφορ. πρὸς πλοῖα, ἡ καθέλκυσις, τὸ τράβηγμα ἐκ τῆς ξηρᾶς εἰς τὴν θάλασσαν : Αἰλ.Τακτ.10,12, Ἀθήν. 5,204C **τῶν ἀπὸ Φοινίκης τις ἐπενόησε τὴν καθολκήν**.

καθολκός-όν [καθέλκω] μτγν. ὁ καθέλκων, ὁ σύρων εἰς τὰ κάτω : Ἀνών.Βί.Θεοδώρ.28 **καθολκὸν βρῖθος**· ‖ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. εἶδος ἐπιδέσμου, ἀ. καθολκεύς : Γαλ.18(1),786.

καθόλου (καθ' ὅλου) ἐπίρρ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐν συνόλῳ, ἐν γένει, γενικῶς : Ἀριστλ.Τοπ. 156a,13 **καθόλου εἰπεῖν**, Πολύβ.3,32,8 **ταῦτα δὴ πάντα διὰ μὲν τῶν γραφόντων καθόλου δυνατὸν ἐπιγνῶναι**, Πλούτ.Ἠθ.397C· ‖ ὁμ. σημ. κ. μτ. τοῦ οὐδ. ἄρθρ. **τό** : Διόδ.Σ 1,77 **τὸ καθόλου βιαιόν τι πάσχοντα**, ΚΔ Πράξ.4,18 **τὸ καθόλου μὴ φθέγγεσθαι**· ‖ ὁμ. ἐνάρθρως, ὁ καθολικός, ὁ γενικός : Ἀριστλ.ἨΝικ.1107a,30 **οἱ καθόλου λόγοι** (ἀντίθ. οἱ ἐπὶ μέρους), Πολύβ.1,4,2 **ἡ τῶν καθόλου πραγμάτων σύνταξις** (ἡ παγκόσμιος ἱστορία), Σωζόμ.1341A **ἡ κ- ἐκκλησία** (ἡ καθολικὴ ἐκκλησία)· ‖ **ἡ καθόλου προσῳδία** ἢ **ἡ καθόλου** τίτλος ἔργου τοῦ Ἡρωδιανοῦ περὶ τόνων· **2)** εἰδ. ἐν τῇ λογικῇ, τὸ καθ' ὅλου, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ καθ' ἕκαστον : Ἀριστλ.Ἑρμ.17a,39 **λέγω δὲ καθόλου μὲν ὃ ἐπὶ πλειόνων πέφυκε κατηγορεῖσθαι, καθ' ἕκαστον δὲ τὸ μή**, αὐτ.Ποι.1451b,7 **ἡ ποίησις μᾶλλον τὰ καθόλου, ἡ δ' ἱστορία τὰ καθ' ἕκαστα λέγει**· πρβλ. ἕκαστος 6)· ‖ ὡς ἐπιθ. ἐπὶ προτ. : Ἀριστλ.ἈΠρ.24a,17 **λόγος καθόλου** (ἀντίθ. ἐν μέρει, κατὰ μέρος), Αὐτ.Ἀ'Ὑστ.85a, 13 **ἡ καθόλου ἀπόδειξις**· ‖ ἐν χρ. ὡς κατηγ. ὅπως τὰ ἐπίθ. : Ἀριστλ.Μεταφ.1003a,7 **καθόλου εἰσὶν αἱ ἀρχαί**· **3)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐν ἀρνητ. προτ. οὐδαμῶς, οὐδόλως, διόλου : Πολύβ. 1,20,2, αὐτ.1,20,13 **οὐδὲ καθόλου μακρὸν πλοῖον**, Δίων Χρ.344 **εἰ καὶ καθόλου μὴ τὴν ἐλπίδα τῆς μεταβολῆς ὑφεωρῶντο**, Ἐρωτόκρ.1,2061 **ὀλονυχτὶς ἐλόγιαζε, καθόλου δὲν κοιμᾶται**· ‖ δημ. ἰδίως ἐν ἀρνητ. ἀποκρίσεσι : **εἶσαι εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν κατάστασιν ; — δὲν εἶμαι καθόλου** (ἢ καὶ ἁπλῶς **καθόλου**)· ‖ δημ. ἐπὶ ἐρωτήσεως, ὀλίγον, κάπως : **μ' ἀγαπᾷς καθόλου ;** - **μὲ θυμήθηκες καθόλου;**

κάθαμαι ἐσφ. γρ. ἀντὶ καθ' ὁμά : Καλλ.ἀπ.293.

κάθομαι μσν. κ. δημ. ἀποθ. κ. **κάθουμαι**, προστ. ἐνεστ. **κάθου**, παρατ. (ἐ καθόμουν(α), ἀόρ. κ. (ἐ)κάθισα κ. συγκ. **ἔκατσα**, μτχ.ἐνεστ. καθούμενος κ. παθακ. **καθισμένος** κάθημαι, ἑδράζομαι ἐπὶ τῶν γλουτῶν, ἀντίθ. στέκω, στέκομαι : ΜΜ **στὸ πανεθύρ' ἐκάθομου | καὶ κοίταζα στὴ θάλασσα**, αὐτ. **καὶ στὴ καρέκλα μ' ἔκατσα | καὶ τὸν καφὲ μου ἔπια, | σὰ νά 'μου μάνα ὑπουργοῦ**· **2)** κατοικῶ, μένω, διατρίβω : Σολωμ.Θάνατος Βοσκοῦ | **μιὰ βοσκοπούλα στὸ βουνὸ ποὺ κάθεται καὶ κλαίει**, - **κάθομαι στὴν Ἀθήνα**, - **πῆγα καὶ κάθισα ἕνα μῆνα στὴν ἐξοχή**· **3)** μτφ. ἐν φρ. **κάθομαι στ' ἀγκάθια** - **στὰ κάρβουνα** διατελῶ ἐν ἄκρᾳ ἀδημονίᾳ, βιάζομαι νὰ φύγω· **4)** ἀσχολοῦμαι συνήθως ἢ συνεχῶς εἴς τι, καταγίνομαι : δ. τραγ. **κάθονται καὶ τρῶν καὶ πίνουν, | καὶ τὴν Ἄρτα φοβερίζουν**, - **κάθομαι καὶ σὲ συμβουλεύω ἄδικα**· ‖ ἐπιχειρῶ, πιάνω νὰ κάμω : δ. τραγ. **ἔκατσα καὶ λογάριασα, | πόσο πουλιέται τὸ φιλὶ | στὴ Δύση, στὴν Ἀνατολή**, - **κάτσε νὰ διαβάσῃς καὶ λιγάκι**· **5)** μένω ἀργός, ἄεργος, ἀκινητῶ : **καθόμουνα δυὸ μῆνες** (χωρὶς δουλειά), **πολὺς κόσμος κάθεται** (πολλοὶ ἄνθρωποι εἶναι ἄεργοι)· ‖ φρ. **τί κάθεσαι καὶ δὲν μιλᾷς ;** (σιωπᾷς), - **κάτσε φρόνιμα** (ἡσύχασε, γίνου φρόνιμος)· **6)** ἐπὶ διαλελυμένων οὐσιῶν ἐντὸς ὑγρῶν, καθιζάνω, κατακάθημαι ὡς ἵζημα : **ἐκάθισε ἡ μούργα**· **7)** ἐπὶ πλοίων, προσαράζω, πέφτω ἔξω, ἐξοκέλλω : **τὴν ἔκατσε τὴ βάρκα** κ. ἀμτβ. **ἔκα-**

τσε ἡ βάρκα· ‖ ὁμ. κ. μτφ. **ὄρτσα καὶ τὸ κάτσαμε** (τὸ καράβι)· ‖ ὁμ. ἐπὶ πλοίων, βυθίζομαι πέρα τοῦ δέοντος εἰς τὸ ὕδωρ λόγῳ ὑπερβολικοῦ φορτίου : **κάθισε τὸ καΐκι·** **8)** ἐπὶ τροφῶν, βαρύνω ἐνοχλητικῶς : **τ' ἀπίδια μοῦ ἐκάθισαν στὸ στομάχι** (μοῦ 'φεραν βάρος στὸ στομάχι)· ‖ μτφ. κ. ἐπὶ δυσαρέστων καὶ φορτικῶν ἀνθρώπων : **τοῦ 'χε κάτσει πολὺ στὸ στομάχι καὶ τὸν ἐσκότωσε** (τοῦ 'χε γίνει πολὺ ἐνοχλητικός)· **9)** παροιμ. **ὅσο κάθεται τὸ μῆλο μυρίζει** (ὅσον περισσότερον μελετᾷ τις μίαν ἐπιχείρησιν, τόσον περισσότερον ἐπιτυγχάνει)· ὁμ. **ὅπου κάθεται λερώνει** ἐπὶ τῶν κακοήθων, τῶν πάντοτε αἰσχρὰ ἐργαζομένων· ὁμ. **τῶν καθούμενω(ν) τὰ λόγια οἱ στεκούμενοι τὰ ξέρουν** οἱ ἐκτελοῦντες διαταγὰς ἀνωτέρων γνωρίζουν τὰς δυσκολίας.

καθομαλίζω μσν. θωπεύω διὰ τῆς χειρός, χαϊδεύω : Βί.'Αλεξ.261 **καθομαλίζων τῇ χειρὶ τούτου πᾶν τὸ σαρκίον.**

καθομηρεύω ἀρχ. λεξ. λέγω τι ὁμηρικῶς· 'Ησ. « καθωμηρευμένα· καθ' Ὅμηρον εἰρημένα ».

καθομηρίζω μτγν. κ. μσν. περιγράφω ὁμηρικῶς, μὲ ὁμηρικοὺς στίχους, κατὰ τὸν ὁμηρικὸν τρόπον : 'Ἀρισταίν.1,3,12· **2)** ἀμτβ. ὁμιλῶ κατὰ τὸ ὁμηρικὸν ὕφος : Εὐστρ.ΗΝικ.268,33.

καθομῑλῶ-έω, μέλλ. καθομιλήσω προσελκύω τινὰ διὰ τῆς συναναστροφῆς καὶ σχέσεως, κερδίζω : 'Ἀριστλ.Πολιτ.1315b,4 **τοὺς μὲν γνωρίμους καθομιλεῖν, τοὺς δὲ πολλοὺς δημαγωγεῖν,** πρβλ. Πλούτ.'Ηθ.52E **καθωμίλει τῷ συναφομοιοῦν καὶ συνοικειοῦν ἑαυτὸν ἅπασιν·** ‖ κ. μτ. δοτ. ἔρχομαι εἰς ἐπικοινωνίαν, ἐπαφήν, σχετίζομαι : Διόδ. Σ 14,70 **καθωμίλει τῷ πλήθει·** ‖ κ. παθ. : Διόδ. Σ 16,87 **Φίλιππον ὑπὸ τοῦ Δημάδου καθομιληθέντα ταῖς 'Αττικαῖς χάρισιν·** ‖ **καθομιλῶ τοὺς καιροὺς** φέρομαι κατὰ τὰς περιστάσεις : 'Ἀθήν. 12,513B **τὸν 'Ὀδυσσέα καθομιλοῦντα τοὺς καιρούς,** Σχόλ.'Ἀριστφ.Βάτρ.47,546· **2)** παθ. εἶμαι κοινῶς παραδεδεγμένος : Πολύβ.10,5,9 **ἡ καθωμιλημένη δόξα περὶ αὐτοῦ** (ἡ διαδεδομένη περὶ αὐτοῦ γνώμη, ἡ παροιμιώδης), Διοσκ.'Αλεξ.14 **ὑφ' ἧς ὁ σαρδόνιος γέλως οὐκ εὐφήμως ἐν τῷ βίῳ καθωμίληται·** ‖ νεώτ. κ. δημ. **ἡ καθομιλουμένη** (ἐνν. γλῶσσα) ἡ λαλουμένη, ἡ δημοτική, ἐσφ. τ. ἐν χρ. ἀντὶ **καθωμιλημένη** βλ.λ.· πρβλ. Κόντ. Γλωσσ.Παρατ.1.

καθόμοιος-ον μσν. ὁ ἐντελῶς ὅμοιος, παρόμοιος : Λίβ.Ροδ.3634 **καὶ σὺ καθόμοιον ἔπαθες ὅσα καὶ ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον.**

καθομοιῶ-όω μτγν. καθιστῶ τι ἐντελῶς ὅμοιον πρὸς ἄλλο, ἀφομοιῶ : Σιμπλίκ.Κατ.328,30.

καθομολόγησις-εως (καθομολογῶ) νεώτ. ἀνεπιφύλακτος ὁμολογία, ἀποδοχή· ‖ **καθομολόγησις πίστεως** ὑπόσχεσις πίστεως· ‖ νεώτ.ἰατρ. **καθομολόγησις ἰατροῦ** ὁ ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ διδόμενος ὅρκος, ἡ ὁμολογία πίστεως αὐτοῦ καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὴν ἱπποκρατικὴν δεοντολογίαν.

καθομολογία (ἡ) 'Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ὑποχρέωσις, ἀποδοχή, ἃ. καθομολόγησις.

καθομολογῶ-έω κ. νεώτ. ἀναγνωρίζω δι' ἀνεπιφυλάκτου ὁμολογίας, παραδέχομαι, ὁμολογῶ : Πλάτ.Κρίτ.49C **καὶ ὅρα, ὦ Κρίτων, ταῦτα καθομολογῶν, ὅπως μὴ παρὰ δόξαν ὁμολογῇς,** αὐτ.Γοργ.499B· **2)** ὑπισχνοῦμαι, ὑπόσχομαι, τάζω : 'Ἀνδοκ.1,42 **καθομολογήσας ἡμῖν πίστιν δοῦναι ἐν ἀκροπόλει·** κ. παθ. : Λουκ.Φάλ.2,1 **ἀνάθημα τῷ θεῷ καθωμολογημένον·** ‖ ὑπισχνοῦμαι τινι τὴν θυγατέρα ἢ ἀδελφὴν εἰς γάμον, ἀρραβωνίζω : Πλούτ.ΤΓράκχ.4 **τὴν Κλαυδίαν ἡμῶν ἀνδρὶ καθωμολόγηκα·** κ. παθ. : Πλούτ.Πομπ.47 **'Ιουλίαν Σκηπίωνι καθωμολογημένην καὶ γαμεῖσθαι μέλλουσαν·** ‖ ὁμ.κ. μέσ. : ΠΔ'Ἔξ.21,9 **ἐὰν δὲ τῷ υἱῷ καθομολογήσηται αὐτήν,** Πλούτ.Κράσσ. 33 **καθωμολογημένος τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Πακόρῳ·** **3)** ἐνεχυριάζω : 'Ἀλκίφρ.3,3 **ὑποθήκην κ- τινι·** **4)** ρηματ. π. καθομολόγησις.

κάθομον ἐσφ. γρ. ἀντὶ καθ' οἶμον, π. 'Ησ.

καθόπερ 'Ἐπιγρ., ἰων. **κατόπερ,** καθ' ὅπερ.

καθοπλίζω (κατά - ὁπλίζω) κ. μσν., μέλλ. **καθοπλιῶ** ὁπλίζω ἐντελῶς, ἁρματώνω ἐντελῶς μὲ ὅλα του τὰ ὅπλα : Αἰσχίν.3,154 **καθοπλίσας τῇδε τῇ πανοπλίᾳ,** Βί.'Αλεξ.623 **καθοπλίζων ἑαυτὸν πρός τε τὰς παρατάξεις·** κ. παθ. εἶμαι ὡπλισμένος, ἁρματωμένος : Ξεν.ΚΠ 2,1,11 **ὑμᾶς ὁρῶν . . καθωπλισμένους οὕτω,** Διόδ.Σ 19,27 **καθωπλισμένοι εἰς τὰ Μακεδονικά·** ‖ κ. παθ. εἶμαι ἐφωδιασμένος μέ τι : ΠΔ Μακκ.4,7,11 **τῷ θυμιατηρίῳ καθωπλισμένος·** κ. μτφ. : αὐτ.Μακκ.4,11,22 **καλοκἀγαθίᾳ καθωπλισμένος τεθνήξομαι·** ‖ κ. μέσ. ὁπλίζομαι ἐντελῶς, ἁρματώνομαι σὰν ἀστακός : Βατραχομ. 122, Πολύβ.3,62,7 **δύο τοὺς λαχόντας καθοπλισάμενος ἐκέλευσε μάχεσθαι πρὸς ἀλλήλους,** Πλούτ.Φιλ.9· **2)** πιθ. καταπολεμῶ τινα διὰ τῶν ὅπλων, κατανικῶ : Σοφ.'Ηλ.1086 **τὸ μὴ καλὸν καθοπλίσασα** (σχόλ. « καταπολεμήσασα τὸ αἰσχρὸν καὶ νικήσασα ») (διόρθ. ἀπολακτίσασα)· **3)** ρηματ. π. καθοπλιστέον, καθόπλισις, -ισμός.

καθόπλῐσις-εως (ἡ) (ὁπλίζω) ἡ τελεία ὅπλισις, τὸ ἁρμάτωμα : Ξεν ΚΠ 8,5,6, Πολύβ.6,23,15 **τελείαν ἔχουσι τὴν καθόπλισιν.**

καθοπλισμός (ὁ) (καθοπλίζω) μτγν. ἡ καθόπλισις βλ.λ., τὸ ἁρμάτωμα : Πολύβ.3,113,7 **οἱ ἐν τοῖς βαρέσι καθοπλισμοῖς,** Αἰλ.Τακτ.2,9.

καθοπτεῦσαι 'Ησ. « καθορᾶ ».

καθορᾱτικός-ή-όν (ὁρῶ) μτγν. ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ καθορᾶν, διορατικός, προβλεπτικός, συνετός : Πολυδ.9,151.

καθορίζω μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁρίζω τι ἐπακριβῶς, προσδιορίζω· 'Ησ. «ὁρίζω» : Φιλόδ.Θε.1,14 **κ- τὰς αἰτίας τινός·** κ. παθ. : **δὲν καθωρίσθη ἀκόμη ἡ ἡμέρα τῆς δίκης·** **2)** μέσ. ἐγείρω ἀξιώσεις : Πάπ. **τὸν δεῖνα καὶ νῦν καθορίζεσθαι τοὺς πεπραμένους ὑπ' αὐτοῦ τόπους·** **3)** ρηματ. π. καθορισμός, καθοριστικός.

καθορισμός (ὁ) (καθορίζω) νεώτ. ἀκριβὴς ὁρισμός, προσδιορισμός: **καθορισμὸς τοῦ μισθοῦ.**

καθοριστικός-ή-όν (καθορίζω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ καθορίζων τι, ὁ προσδιοριστικός : Κλήμ.'Αλ.861 **ὁμολογία καθοριστική.**

καθοριστικῶς ἐπίρρ. σχόλ. ἀληθῶς, ἐπακριβῶς, προφανῶς, ρητῶς : 'Ἀνών. εἰς Θεαίτ.61,12 **οὐδὲν καθοριστικῶς δογματίζειν.**

κάθορμα 'Ησ. « τὰ ἔνορμα, περιθέματα, ἀρραβωνιακά, ἢ κόσμια περιτραχήλια ».

καθορμίζω κ. νεώτ., μέλλ. **καθορμῐῶ,** φέρω τὸ πλοῖον ἐκ τοῦ πελάγους εἰς λιμένα πρὸς ἀγκυροβολίαν, ὁράζω : Πολύβ.1,53,10 **καθώρμισαν** (τὰς ναῦς) **πρὸς τόπον,** Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.39 **κ- τὸν στόλον εἰς τὸ νεώριον·** κ. παθ. : Πολύβ.1,21,5 **καθωρμίσθη πρὸς τὴν πόλιν,** Πολύαιν.6,16,4 **ὑπ' 'Ακραγαντίνων . . καθωρμίσθησαν·** ‖ κ. μέσ. ἐπὶ πλοίων κ. κυβερνητῶν, ἔρχομαι εἰς τὸν λιμένα, προσορμίζομαι, ὁράζω: Θουκ.3,32 **ἐς τὴν Ἔφεσον καθορμισαμένου αὐτοῦ,** Δίων Κ 48,47 **πρὸς τὴν γῆν καθωρμίσατο·** ‖ μτφ. : Αἰσχ.Πρ.965 **ἐς τάσδε σαυτὸν πημονὰς καθώρμισας** (ἤγαγες σεαυτὸν εἰς ταύτας τὰς δυστυχίας), Πλούτ.'Ηθ.455C **κ- ἑαυτὸν εἰς ἡσυχίαν·** κ. παθ. : 'Ἀριστλ.ΖΜ 671b,25 **καθώρμισται ἡ κύστις ἐκ τῶν νεφρῶν,** Μάξ.Τύρ.30,3 **γένος ἐν μεταιχμίῳ ἀρετῆς καὶ κακίας καθωρμισμένον·** ‖ ἐπὶ λογικῆς ἐξαρτήσεως : Σιμπλίκ.Ψυχ.124,23 **τὰ αἴτια τὰ νοητά, εἰς ἃ διὰ νοῦ καθορμίζεται ἡ ἐπιστήμη·** **2)** ρηματ. π. καθόρμισις.

καθόρμιον (τὸ) μτγν. ὅρμος, περιδέραιον : ΠΔ'Ωα.2,13 παρετίθετο τὰ ἐνώτια αὐτῆς, καὶ τὰ καθόρμια αὐτῆς, Πάπ. περιτραχηλίδιον, ἐκ καθορμίων λιθίνων.

καθόρμισις-εως (ἡ) (καθορμίζω) μτγν. ἡ προσόρμισις, τὸ ἄραγμα : Διον.Βυζ.40.

καθορμῶ-άω (ὁρμῶ) μτγν. ὁρμῶ, ἐφορμῶ : Ψελλ. ἐν ΑΠ Παράρτ.52 δραμεῖν καθορμᾷ ὁ ἵππος.

καθορῶ-άω (κατά - ὁρῶ) κ. μσν. κ. νεώτ., Ἰων. κατοράω, παρατ. καθεώρων κ. Ἰων. γ' ἑν. κατώρα, μέλλ. κατόψομαι, ἀόρ. β' κατεῖδον, παθ.ἀόρ. κατώφθην, παρακ. καθεώρακα κ. καθεόρακα, κ. παθ. ἤ μέσ. γ' ἑν. κατῶπται ὁρῶ πρὸς τὰ κάτω, παρατηρῶ ἀπὸ τόπου ὑψηλοῦ εἰς χαμηλότερον : Ἰλ. Ζ 21 Κρονίων ἐξ Ἴδης καθορῶν, Ἡρ.7,44 κατορέων ἐπὶ τῆς ἠιόνος ἐθηέετο· || κ. μτβ. : Σόλ. 14 ὅσους ἢ ὁπόσους ἠέλιος καθορᾷ, Πλάτ.Σοφ. 216C καθορῶντες ὑψόθεν τὸν τῶν κάτω βίον· || κ. μέσ. : Ἰλ.Ν 4 ἐπὶ Θρηκῶν καθορώμενος αἶαν, αὐτ.Ω 291 Τροίην κατὰ πᾶσαν ὁρᾶται· 2) βλέπω τι εὐκρινῶς, διακρίνω : Ἡρ.7,208 κατώρα πᾶν μὲν οὐ τὸ στρατόπεδον, Ἀριστφ.Νεφ. 326 τί τὸ χρῆμα; ὡς οὐ καθορῶ, Πλάτ.Πολ.516Α· κ. παθ. : Θουκ.3,20 ῥᾳδίως καθορωμένου ἐς ὃ ἐβούλοντο τοῦ τείχους, Βί.Ἀλεξ.5606 Ἡλίου δ' οὗτος ἱερεὺς Αἰθίοψ καθωρᾶτο, Καισάρ Δαπ. ἐν Σάθ.3,93 μετηνέχθη εἰς ὅπερ καθορᾶται· 3) κ. νεώτ. βλέπω καλῶς, κατανοῶ, ἀντιλαμβάνομαι : Αἰσχ.Ἰκ.1058 τί δὲ μέλλω φρένα Δίαν καθορᾶν, Ἀριστφ.Ἱππ.803 ὁ δὲ δῆμος ὑπὸ τοῦ πολέμου καὶ τῆς ὁμίχλης ἃ πανουργεῖς μὴ καθορᾷ σου, Πλάτ.Νόμ.905B ὡς ἐν κατόπτροις, αὐτῶν ταῖς πράξεσιν ἡγήσω καθεωρακέναι τὴν πάντων ἀμέλειαν θεῶν, - κατεῖδον τὸν κίνδυνον· 4) ἐρευνῶ, ἐξετάζω : Ἡρ.3,17 πρὸς ταύτῃ τὰ ἄλλα κατοψομένους· 5) σέβομαι, εὐλαβοῦμαι : ΠΔ Μακκ.3,3,11 οὐ καθορῶν τὸ τοῦ.. θεοῦ κράτος.

καθόσιος-ον γλωσσ. κτ. ὑπερθ. καθοσιώτατος εὐσεβέστατος.

καθοσιότης-ητος (ἡ) γλωσσ. ὁ θάνατος.

καθοσιῶ-όω (ὅσιος) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. -ώνω μτχ.παθ. παρακ. καθωσιωμένος καθιστῶ τι ὅσιον, ἱερόν, ἀφιερώνω, καθιερώνω : Πολυδ.1,11 κ- ἄγαλμα· κ. παθ. : Ἀριστφ.Πλ.661 ἐπεὶ δὲ βωμῷ πόπανα καὶ θυλήματα καθωσιώθη μέλανος Ἡφαίστου φλογί· || κ. μέσ. ἀφιεροῦμαί τινι : Εὐρ.ΙΤ 1320 ὃν τοῖσδε βωμοῖς θεὰ καθωσιώσατο· || ἐπὶ προσ., διαθέτω ἐμαυτὸν εἴς τι μετ' αὐταπαρνήσεως καὶ πίστεως, ἀφοσιοῦμαι : Ἡρωδιαν.Ἱστ.7, 6,4 φίλτατόν τε ὄντα καὶ καθωσιωμένον τῷ Μαξιμίνῳ, Ἰουστιν.Ἔδικτ.13,9 κ- στρατιῶται· || μνηστεύω : Ἰώσ.Π11,24,5· 2) ἁγνίζω, καθαρίζω : Πλούτ.Σόλ.12 ἱλασμοῖς τισι καὶ καθαρμοῖς . . καθοσιώσας τὴν πόλιν· 3) ρηματ. π. καθοσιωτέον, καθοσίωσις.

καθοσίωσις-εως (ἡ) (καθοσιῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καθοσιῶ, ἡ ἀφιέρωσις : Πολυδ.1,11 κ- ἀγαλμάτων· 2) ἀφοσίωσις, πίστις, λατρεία : Εὐσ.2,1237Α, Ἰουστιν.Νεαρ.4,1· || κ. ὡς τίτλος : Ἐπιγρ. ἡ ἐμὴ καθοσίωσις, Εὐσ. 2,800C· 3) κ. νεώτ. νομ. ἡ ἐσχάτη προδοσία : Παλλάδ.Βί.Χρυσ.30Β ἔγκλημα καθοσιώσεως, Ἰουστιν.Νεαρ.95,1,1· || νεώτ. κ. συνήθ. ἐν φρ. πρὸς δήλωσιν σπουδαίου παραπτώματος : δὲν ἦτο δὰ καὶ ἔγκλημα καθοσιώσεως.

καθόσον (καθ' ὅσον) ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. καθόσο ἐν ᾧ μέτρῳ, καθά, καθό : Θουκ.6,88 (δ. γρ. καθ' ὅσον), - καθόσον γνωρίζω, δὲν θὰ ἔχωμεν πόλεμον· 2) νεώτ. ἀδόκιμ., ἐπειδή, διότι : δὲν ἦλθα χθές, καθόσον ἤμουν ἄρρωστος.

καθότι (καθ' ὅ,τι) ἐπίρρ. κ. νεώτ., Ἰων. κατότι κατὰ τίνα τρόπον, πῶς ἢ ὅπως, καθώς : Θουκ.8,67 γνώμην ἐσενεγκεῖν ἐς τὸν δῆμον ἐς ἡμέραν ῥητὴν καθότι ἄριστα ἡ πόλις οἰκήσεται (δ γρ. καθ' ὅ,τι), Ἐπιγρ. καθότι γέγραπται· 2) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. καθ' ὅσον, διότι, ἐπειδή : Ἡρ.7,2 ὁ μὲν Ἀρτάβαζος, κατότι πρεσβύτατός τε εἴη (δ.γρ. κατ' ὅ,τι), Πολύβ.4,25,3, - δὲν ἤκουσα τί εἶπε καθότι εἶμαι βαρήκοος.

κάθου μτγν., νεώτ. κ. δημ. β' ἑν. προστ. ἐνεστ. τοῦ κάθημαι κ. δημ. κάθομαι : Μοῖρ.215 « κάθησο Ἀττικῶς, κάθου κοινῶς » : δημ. φρ. κάθου στ' αὐγά σου - κάθου γύρευε (ἀντὶ τρέχα γύρευε).

κάθουμαι δημ. κάθομαι βλ.λ.

καθούμενος-η-ο δημ. μτχ. ἐνεστ. τοῦ κάθομαι, κάθουμαι ὁ καθήμενος, ἀντίθ. ὀλόρθος : ἔγραφα καθούμενος σταυροπόδι· || συνήθ. μτφ. τὸ οὐδ. πληθ. ὡς ἐπίρρ. ἐν φρ. : στὰ καλὰ καθούμενα βρῆκα τὸ μπελά μου καλῶς ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ἄνευ αἰτίας, ἀφορμῆς.

καθουρέβω (καθούρι) μσν. πιθ. βρέχω, τριτοπροσ. καθουρεύει ἤ-οῦσι πίπτει βροχὴ ἢ πίπτουν βροχαί : Ἀνών.π.Δουκαγγ. πάντοτε καθουρέβουσι ἐκ τοὺς πολλοὺς ἀνέμους· πρβλ. Κορ.Ἄτ.4Α,195.

καθούρη (ἡ) μσν. καθούρια βλ.λ. : Ἀνών.π. Δουκάγγ. βροντὲς μεγάλες κι ἀστραπές, καθούρη καὶ χαλάζη.

καθούρι (τὸ) μσν κ.-η (ἡ) ἡ βροχή : Ἀνών.π.Δουκαγγ. ποὺ χαλαζώνονται συχνὰ ἐκ τὰ πολλὰ καθούρια, πρβλ. Κορ.Ἄτ.4Α,195.

καθουφήν Ἡσ. « ἀλώπεκα »· πρβλ. κοθοῦριν.

καθρέπτης (ὁ) (κάτοπτρον, κάτροπτον, κατρέπτης) μσν. κ. νεώτ., δημ. συνήθ. προφ. καθρέφτης : καθρέπται κρυστάλλινοι - μετὰ κοπτῶν παρυφῶν (μπιζωτέ) - ἐνετικοὶ καθρέπται (πολύτιμα παλαιὰ κάτοπτρα ἔχοντα χαρακτὰς διακοσμήσεις ἢ ἀπεικονίσεις), παροιμ. γριὰ ποὺ θέλεις παντρειὰ κοιτάξου στὸν καθρέφτη (ἐπὶ ἐχόντων παραλόγους ἀξιώσεις ἀναγνωρίσεως), ὁμ. ὅ τι μοῦτρα δείξῃς στὸν καθρέφτη, ἐκεῖνα σοῦ δείχνει (ἐπὶ ἀνταποδόσεως τῶν ἴσων), Ζερβ.Ὁ παλιὸς καθρέφτ.2 πρασινισμένος βρέθηκεν ἀπ' τὴ σκουριὰ ὁ χάλκινος παλιὸς καθρέφτης· 2) συνεκδ. λεία ἐπιφάνεια ἀντανακλῶσα εἰκόνας, μορφὰς ὡς ἐν κατόπτρῳ, εἰδ. ἠρεμούσης θαλάσσης ἢ λίμνης κ. γεν. ἀκινητοῦντος ὕδατος : Διγεν.Ἀκρ.2849 καθρέφτης ἦτο τὸ νερὸν στὰ δένδρα τε καὶ ἄνθη, δ.τραγ. καθρέφτης νά 'ναι ἡ θάλασσα κι ὁ οὐρανὸς ζαφείρι (γαληναία ἡ θάλασσα), Πορφ. Σκ.7,12 στῆς λίμνης τὸν καθρέφτη (εἰς τὰ ἀκινητοῦντα ὕδατα τῆς λίμνης)· πρβλ. ἐν ὁμ. σημ. γυαλί· || ὁμ. δημ. στίλβουσα ἐπιφάνεια, οἷον χαλκοῦ, ὀρειχάλκου, κατεστιλβωμένου δέρματος κττ. : σὲ θέλω νὰ κάνῃς τὰ μπρούντζα τῆς πόρτας καθρέφτη· || δημ. κτ. ἐπέκτ. μετ' ἐπιμελείας κεκαθαρμένη ἔκτασις : ἔκανε τὸ πάτωμα - τὸ περιβόλι - τὴν αὐλὴ καθρέφτη· 3) μτφ. νεώτ. κ. δημ. ἐνέργεια κ. ἰδ. κατάστασις ἀπεικονίζουσα, ἐμφανίζουσα, ἐκδηλοῦσα πραγματικότητά τινα, κυρ. ἐκ τῶν ἀναγομένων εἰς τὰ τοῦ ψυχικοῦ κόσμου : ἡ ἔκφρασις τῶν ὀφθαλμῶν εἶναι καθρέπτης τῆς νοημοσύνης ἑκάστου, - καθρέπτης τῆς ἀγαθότητος - τῆς πονηρίας του - τῆς ἁγιωσύνης του εἶναι ἡ μορφή του, - καθρέπτην τῆς κακοδιοικήσεως ἀποτελοῦν ἡ φαυλότης τῶν δικαστῶν καὶ ἡ αὐθαιρεσία διοικητικῶν ὀργάνων· 4) εἰδ. νεώτ. κ. δημ. ὀργανόν τι θηρευτικὸν ἐν χρ. πρὸς προσέλκυσιν καὶ ὕπερθεν αὐτοῦ συγκράτησιν ἐν πτήσει ἢ αἰωρήσει τῶν κορυδαλλῶν (σιταρηθρῶν)· 5) εἰδ. δημ. ναυτ. ἡ ἄβαξ βλ.λ.7).

καθρεπτίζω (καθρέπτης) νεώτ., δημ συνηθ. προφ. καθρεφτίζω, μέσ. κ. παθ. καθρεπτίζομαι, δημ. παθ. ἀόρ. (ἐ)καθρεφτίστηκα κ. μτχ. παθ. παρακ. καθρεφτισμένος, ἐπὶ λείων ἐπιφανειῶν, ἀντανακλῶ

εἰκόνα τινὰ ὡς ἐν κατόπτρῳ, κατοπτρίζω : **ἡ θάλασσα γαλήνια καθρέφτιζε τὶς ράχες τῶν βουνῶν - τὰ σύννεφα**· πρβλ. καθρέπτης· **2)** -ίζομαι μέσ. θεῶμαι ἐμαυτὸν ἐν κατόπτρῳ, κοιτάζομαι στὸν καθρέφτη : **ὅλο καθρεφτίζονται τώρα οἱ γυναῖκες, στὸ σπίτι, στὸ δρόμο, στὶς βιτρίνες**, ΜΝ. **χτένι, τσατσάρα καὶ γυαλὶ νὰ καθρεφτίζεται ἡ Κική**· ‖ κ. παθ. ἐν ἀναφορ. πρὸς λείαν ἐπιφάνειαν, ἀπεικονίζομαι : **τὰ καλάμια καθρεφτίζονταν στοὺς ὄχτους τοῦ ποταμιοῦ, - τ' ἀστέρια καθρεφτισμένα στὴ θάλασσα τρεμούλιαζαν**· **3)** μτφ. δεικνύω ὡς ἐν κατόπτρῳ, ἀπεικονίζω, ἐμφανίζω κατάστασιν ἢ ἐνέργειάν τινα : **ἡ μορφὴ καθρεπτίζει τὴν ψυχικὴν διάθεσιν, - αἱ πολυδάπανοι ἀποστολαὶ ἐπιτροπῶν καθρεπτίζουσι τὴν κρατικὴν σπατάλην**· ‖ συνηθέστ. τὸ παθ. κ. ἐν μέσ. σημ. : **στὰ μάτια του καθρεφτίζεται ἡ καλωσύνη - ἡ πονηρία του**, Παλαμ.Τρισεύγ.64 **γιὰ νὰ καθρεφτιστῇς ἄλλη μιὰ φορὰ στὸν καθρέφτη τοῦ κόσμου, - καθρεφτίζεται στὸ βοῦρκο τῆς κακωσύνης του κι ἀναγαλλιάζει**· **4)** ρηματ. π. καθρεφτιστός, καθρέφτισμα, καθρεφτισμός.

καθρεφτάδικο (τὸ) δημ. τὸ κατάστημα ἐν ᾧ κατασκευάζονται ἢ πωλοῦνται κάτοπτρα, καθρέφτες, κατοπτροποιεῖον ἢ κατοπτροπωλεῖον.

καθρεφτάκι (τὸ) δημ., σπαν. ἐν χρ. κ. **καθρεπτάκι** ὑποκορ. τοῦ καθρέπτης, μικρὸν κάτοπτρον, οἷον φέρουσι συνήθως αἱ κυρίαι εἰς τὴν τσάντα τους.

καθρεφτᾶς (ὁ) δημ. ὁ κατασκευαστὴς ἢ πωλητὴς κατόπτρων, κατοπτροποιὸς ἢ κατοπτροπώλης.

καθρέφτης (ὁ) μσν. κ. δημ. ὁ καθρέπτης βλ.λ., καθρεφτισμός.

καθρέφτισμα-ατος (τὸ) ⟨καθρεφτίζω⟩ δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καθρεφτίζω βλ.λ. : Παλαμ.Παράκ.8,4 **τῶν ὅλων τὸ καθρέφτισμα**.

καθρεφτισμός (ὁ) ⟨καθρεφτίζω⟩ δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ καθρεφτίζω βλ.λ. : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ68,22 **καθρεφτισμοὶ στὴν ἐρημιὰ τοῦ ἀπείρου**.

καθρεφτιστός-ή-ό ⟨καθρεφτίζω⟩ δημ. ὁ φαινόμενος ἐν ἢ ὡς ἐν κατόπτρῳ, ὁ καθρεφτιζόμενος : Γρυπ.Σκ.Τερρ.18,7 **κι ὅπου διπλὰ καθρεφτιστὰ κοιμοῦνται τὰ καράβια**.

καθυβρίζω ⟨ὑβρίζω⟩ κ. μσν., Ἰων. **κατυβρίζω**, μέλλ. **καθυβριῶ**, μτ. αἰτ. μεταχειρίζομαί τινα ὑβριστικῶς, αὐθαδῶς, μετὰ περιφρονήσεως, ὑβρίζω σφοδρῶς : Σοφ.Ἠλ.522 **καθυβρίζουσα καὶ σὲ καὶ τὰ σά**, Ἀριστφ.Ἀχ.631 **καὶ τὸν δῆμον καθυβρίζει**, Πρόδρ.2,294 **ἄρχοντας γὰρ οὐ δίδωσιν ὁ νόμος καθυβρίζειν, - ὁ καθυβρίζων τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια τιμωρεῖται**· ‖ κ. μτ. συστ. αἰτ. : Πλούτ.Κράσσ.29 **πολλὰ καθυβρίζοντας καὶ κελεύοντας**· ‖ μτ. διπλῆς αἰτ. : Πλούτ.Ρωμ.23 **καθυβρίσαι πολλὰ τὴν χώραν καὶ τὸ προάστειον**· ‖ κ. μτ. γεν. ἢ δοτ. : Ἡρ.1,212 **τριτημορίδι τοῦ στρατοῦ κατυβρίσας**, Σοφ.ΟΚ 960 **ὦ λῆμ' ἀναιδές, τοῦ καθυβρίζειν δοκεῖς . . ;** Παυσ.4,27,3· ‖ κ. ἀπολ. : Σοφ.ΟΚ 1535 **αἱ πόλεις κἂν εὖ τις οἰκῇ, ῥᾳδίως καθύβρισαν** ⟨κλίνουσιν εἰς ὑπερηφανίαν καὶ ἀτασθαλίαν⟩· κ. παθ. : Ἱππ.Διαίτ.44 **καθυβρίζεται τοιαῦτα τῶν χειρωνακτέων ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων**· **2)** ρηματ. π. καθυβριστέον.

καθυγίασις-εως (ἡ) ἀρχ. λεξ. ἡ ἐντελὴς ὑγίασις, ἰατρεία.

καθυγραίνω ⟨ὑγραίνω⟩ κ. νεώτ. ὑγραίνω τι ἐντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν, μουσκεύω, νοτίζω : Θεόφρ.ΦΑἰτ.6,18,10, Πλούτ.Λούκ.32 **τῆς δὲ χώρας ἡ πολλὴ συνηρεφὴς οὖσα . . καὶ ἑλώδης ἀεὶ καθύγραινε αὐτούς**· κ. παθ. : Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,13,6, - **αἱ παρειαί του καθυγράνθησαν ὑπὸ τῶν δακρύων**· **2)** παθ. ἰατρ. ἐπὶ τῆς κοιλίας, ἀνακουφίζομαι, ἀλαφρώνω : Ἱππ.Ἀφ.4,27 **τουτέοισιν αἱ κοιλίαι καθυγραίνονται**· **3)** μεταβάλλω, μετατρέπω τι εἰς ὑγρόν, ὑγροποιῶ : Πλούτ.Ἠθ.642C **τὰ σκληρότατα τῶν ὀστῶν ἐν τῇ κοιλίᾳ τήκειν καὶ καθυγραίνειν**· κ. παθ. : αὐτ.Ἠθ.953D· **4)** ρηματ. π. καθυγρασμός.

καθυγρασμός (ὁ) ⟨ὑγραίνω⟩ μτγν. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καθυγραίνω, ἡ ἐκ τοῦ βρεξίματος ὑγρασία : Ἀέτ.5,118 **ἡ γλῶττα δεῖται καθυγρασμοῦ**.

κάθυγρος-ον ⟨ὑγρός⟩ κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐντελῶς ὑγρός, διάβροχος, μουσκευμένος : Ἱππ.Ἀφ.5,62, Γεωπ.2,13,1 **κάθυγρος χώρα**· ‖ ἐπὶ φυτῶν αὐξανομένων καὶ εὐδοκιμούντων ἐν ὑγροῖς τόποις : Θεόφρ.ΦΙ 1,4,2 **κάθυγρα καὶ ἕλεια καθάπερ ἰτέα καὶ πλάτανος**· πρβλ. Διόδ.Σ 5,28 **ταῖς σαρξὶ κάθυγροι καὶ λευκοί**· **2)** ὁ ἔχων σχέσιν τινὰ πρὸς τὸ ὕδωρ ἢ πρὸς τὴν θάλασσαν : Βέττ.Βάλ.82,32 **κάθυγρα πράγματα**, Πτολ.Τετράβ.181 **κάθυγρα ζῴδια**· ‖ μσν. συνεκδ. ὁ ἐξ ὑγρασίας δροσερός, ἐπὶ κλίματος : Βί.Ἀλεξ.4799 **ἀέρα . . τὸν εὔκρατον καὶ κάθυγρον καὶ πλήρη εὐωδίας**.

κάθυδρος-ον ⟨ὕδωρ⟩ ὁ πλήρης ὕδατος : Σοφ.ΟΚ 158 **κάθυδρος κρατήρ**, Πολύβ.5,24,4 **χωρίον ἐπίπεδον . . γεῶδες καὶ κάθυδρον**.

καθυλακτῶ-έω ⟨ὑλακτῶ⟩ μτγν. κ. **καθυλάσσω** ὑλακτῶ, γαυγίζω κατά τινος : Πλούτ.Ἠθ.969D **καθυλάκτει πολλάκις μεταστρεφόμενος εἰς τὸν Πύρρον**· **2)** φωνάζω διαμαρτυρόμενος ἢ κατηγορῶν ἀναιτίως, ἀβασίμως, πρβλ. δημ. γαυγίζω ἐν τῇ αὐτ. σημ. : Βασ.10,396D **ἔασον αὐτὸν ἄπρακτά σου καθυλακτεῖν**, Τζέτζ.Ἐξήγ.Ἰλ.3,13.

καθυλάσσω γλωσσ. κ. **κατυλάσσω** καθυλακτῶ βλ.λ.

καθυλίζω ⟨ὑλίζω⟩ μτγν., μέλλ. **καθυλίσω** διυλίζω, στραγγίζω : Ἀθήν.10,420D **καθυλίσαι τὸν οἶνον**· ‖ ἐπὶ φαρμάκων, καθαρίζω : Ἀρχιγ.π.Ἀετ.3,114 **τὸ αἷμα κ-**.

καθυλομανῶ-έω ⟨κατὰ-ὕλη-μαίνομαι⟩ ἐπὶ φυτῶν, αὐξάνομαι καθ' ὑπερβολὴν εἰς κλάδους καὶ φύλλωμα, ἀγριεύω : Ἱππ.Ἐπιδ.13 **ὡς τὰ δένδρα καθυλομανεῖ**, Κλήμ.Ἀλ.138 **καθυλομανεῖ γὰρ μὴ κλαδευομένη ἡ ἄμπελος**· ‖ Ἡσ. « καθυλομανεόντων· ὕλην ἐχόντων πολλήν ».

καθυμνῶ-έω ⟨ὑμνῶ⟩ μτγν. ἐξυμνῶ **τινα** ἢ τι, ἐγκωμιάζω : Κλεάνθ.1,6, Διόδ.Σ 11,11 **πολλαὶ τῶν ποιητῶν καθύμνησαν αὐτῶν τὰς ἀνδραγαθίας**.

καθύομαι ἀρχ. λεξ. παθ. καταβρέχομαι : Στέφ.Βυζ ἐν λ. Ὑηττός **κ- σφοδροῖς ὄμβροις**.

καθυπάγω ⟨ἄγω⟩ κ. μσν. καταστρέφω **ἐντελῶς** : Κ.Μανασσ.57 **τὸν δὲ Χρυσάφιον πικρῷ θανάτῳ καθυπάγει**· ‖ κ. παθ. ὑπάγομαι εἰς τὴν ἐξουσίαν τινός, ὑποβάλλομαι, ὑποτάσσομαι : Εὐσ.Βί.Κωνστ.1,26 **τὴν βασιλεύουσαν πόλιν τυραννικῇ δουλείᾳ . . καθυπηγμένην**· ‖ ἁπλῶς ὑπάγομαι εἴς τι : Εὐστ.890,18 **καθυπάγεται δὲ τῇ τοιαύτῃ παραγωγῇ καὶ τὸ μοιχάγρια**.

καθυπακούω ⟨ἀκούω⟩ Ἐπιγρ. κ. μσν. **συγκατατίθημι**, συμφωνῶ, ὑπακούω : Ἐπιγρ. **εἰσαγαγόντες σῖτον.. καθυπήκουσαν τῆς . . τιμῆς**· **2)** μσν. μτφ. ὑποβάλλω : Παχυμ.Γ. ἐν Βί.Ἀνδρ.40C.

καθυπάρχω ⟨ἄρχω⟩ μτγν. ἐπιτατ. τοῦ ὑπάρχω βλ.λ., ἐξ ἀρχῆς ὑπάρχω : Πλούτ.Κικ.23 **πρώτῳ γὰρ ἐκείνῳ δοκεῖ τοῦτο καθυπάρξαι**.

καθυπατεύω ⟨ὕπατος⟩ μσν. κυβερνῶ, διοικῶ ὡς ὕπατος : Φώτ.1,259.

καθυπείκω ⟨εἴκω⟩ μτγν. κ. μσν. ἐπιτατ. τοῦ εἴκω : Νικόμ.Γερ.Ἁρμον.3, Παχυμ.Γ Βί.Μιχ.Παλ.7D.

καθυπεκδέχομαι ⟨δέχομαι⟩ μσν. ἐπιτατ. τοῦ ὑπεκδέχομαι βλ.λ. : Νικ.Νων.628,13.

καθυπεμφαίνω ⟨φαίνω⟩ μσν. ἐπιτατ. τοῦ ὑπεμφαίνω, ὑποδεικνύω, φανερώνω τι κρυφόν : Εὐστ.Πον.321,51 ⟨δ.γρ. καθυποφαίνω⟩, Εὐμάθ.129.

καθυπενδίδωμι (δίδωμι) μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑπενδίδωμι, ἐνδίδω κρυφά : Νικ.Χων.101C.
καθυπερἀκοντίζω (ἀκοντίζω) ὑπερακοντίζω ἐντελῶς, ρίπτων τὸ ἀκόντιον ὑπερβαίνω πολὺ τὸν τεθέντα μοι σκοπόν, δθ. κατανικῶ : Ἀριστφ. Ὄρν.825 ἵν' οἱ θεοὶ τοὺς Γηγενεῖς . . καθυπερηκόντισαν (σχόλ. «δέον (εἰπεῖν), κατεπολέμησαν»).
καθυπερβαίνω (βαίνω) μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑπερβαίνω βλ.λ., ἐξ ὁλοκλήρου ὑπερβαίνω τι : Φωτ. ἐν Χειρόγρ. μονῆς Ἰβήρων.
καθυπερβάλλω (βάλλω) μτγν. δ.γρ. τοῦ ὑπερβάλλω βλ.λ. : Ροῦφ.π.Ὀρειβ.7,26,35.
καθυπερέχω (ἔχω) κ. μσν., μέλλ. **καθυπερέξω**, μτ. γεν. εἶμαι πολὺ ὑπέρτερος, ὑπερέχω κατὰ πολὺ : Εὐρύφ.π Στοβ.4,28,18 **βίος ἀνθρώπῳ τελῆϊος θεῷ μὲν λείπεται . . ἀλόγων δὲ ζώων καθυπερέχει**˙ ‖ κ. μτ. δοτ. ἢ σπαν. αἰτ. τοῦ κατά τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς : Θεανὼ Ἐπιστ.5,4 **ἐξουσίαν καθ-**, Πολύβ.2,25,9 **καθυπερεχόντων τῶν Κελτῶν τῇ τόλμῃ καὶ τῷ πλήθει**˙ ‖ μτ. αἰτ. προσ. κ. δοτ. τοῦ κατά τι : Διοτογ.π.Στοβ.4,7,62 **τὼς ἄλλως ἀρετᾷ κ-**, Βί.Ἀλεξ.16 **ἐν τ' εὐγενείᾳ τῆς ψυχῆς καὶ σώματος τῇ ῥώμῃ . . πλεῖστον καθυπερέχει**˙ κ. παθ. : ΨΦιλόλ.π.Στοβ.1,20,2.
καθυπερηφανεύομαι (ὑπερήφανος) μσν. φέρομαι πρός τινα ὑπερηφάνως καὶ ἀγερώχως˙ Ἡσ. ἐν λ. κατεπλατύνετο, Εὐστ.561,1.
καθυπερηφανία (ἡ) μτγν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑπερηφανία βλ.λ. : Φιλόδ.Κακ.28J.
καθυπερηφανῶ-έω μτγν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑπερηφανῶ : Ὑπόθ.Ἀριστφ.Ἀχ. **καὶ προσαγόντων αὐτῷ πλειόνων καὶ δεομένων μεταδοῦναι τῶν σπονδῶν, καθυπερηφανεῖ**˙ ‖ κ. μτ. γεν. φέρομαι ὑπερηφάνως, ἀλαζονικῶς πρός τινα : Φιλόδ. Κακ.7J **κ- τῶν φιλοσόφων.**
καθύπερθε ἐπίρρ. ποι. κ. πρὸ φωνήεντος **καθύπερθεν**, Ἰων. **κατύπερθε** ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, ἄνωθεν, ἀπὸ πάνου : Ἰλ.Γ 337 **δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν**˙ ‖ μτ. γεν. : Ὀδ.Θ 279 **καθύπερθε μελαθρόφιν**, Θουκ.5,59, Νίκ.Θηρ.691 **καθύπερθε τοῦ πυρός**˙ **2)** ἄνω, ἐπάνω, ἀντίθ. ὑπένερθε : Ἰλ.Β 754 **καθύπερθεν ἐπιρρέει**, Ὀδ. Κ 353 **ἡ μὲν ἔβαλλε θρόνοις ἔνι ῥήγεα καλά, πορφύρεα καθύπερθ', ὑπένερθε δὲ λῖθ' ὑπέβαλλεν**, Ἡρ.7,36 **κατύπερθε τῶν ὅπλων τοῦ τόνου**˙ ‖ κ. ἐπὶ γεωγραφικῶν προσδιορισμῶν : Ἰλ.Ω 545 **Λέσβος ἄνω . . καὶ Φρυγίη καθύπερθε** (ἡ ἄνω Φρυγία), Ἡρ.4,8 **ἡ χώρη ἡ κατύπερθε**˙ κ. μτ. γεν. : Ὀδ.Γ 170 **καθύπερθε Χίου** (ἄνω τῆς Χίου, πρὸς βορρᾶν τῆς Χίου), Ἡρ.2,5 **τὰ κατύπερθε ἔτι τῆς λίμνης** (ἡ πρὸς τὰ ἄνω χώρα, πρὸς τὰ μεσόγαια)˙ **3)** μτφ. ὑπέρτερος, ἀνώτερος : Ἡρ.1,67 **ἠπειρώτων, τίνα ἂν θεῶν ἱλασάμενοι κατύπερθε τῷ πολέμῳ Τεγεητέων γενοίατο** (περιγενέσθαι), αὐτ.8,136 **οὕτω τε ἐλογίζετο κατύπερθε οἱ τὰ πρήγματα ἔσεσθαι τῶν Ἑλληνικῶν**, Θέογν.679 **κακοὶ δ' ἀγαθῶν καθύπερθεν**, Σοφ.Ἠλ.1090 **ζῴης μοι καθύπερθεν χειρὶ καὶ πλούτῳ τεῶν ἐχθρῶν**˙ **4)** ἐπὶ χρόνου, μτ. γεν. πρό, πρότερον, προηγουμένως : Ἡρ.5,28 **κατύπερθε δὲ τούτων ἐπὶ δύο γενεὰς ἀνδρῶν ναυσήσασα.**
καθυπερτέρησις-εως (ἡ) (καθυπερτερῶ) μτγν. ἐπὶ ἀστέρος, τὸ ὕψιστον σημεῖον, ἐφ' οὗ ἵσταται ἀστερισμός τις : Ἀντίοχ.Ἀστρ.ἐν Κατ.Ἀστρλ.Κ 8 (3),106, Βέττ.Βάλ.5,15˙ **2)** γεν. ὑπεροχή, ἐπικράτησις : Ἑρμογ.π.Στοβ.1,42,7.
καθυπερτερητικός-ή-όν μτγν. ὁ ὑπερέχων, ὁ ἐπικρατῶν, ὁ δεσπόζων : Βέττ.Βάλ.102,14 **καθυπερτερητικὴ δύναμις.**
καθυπερτερία (ἡ) μτγν. ἡ καθυπερτέρησις : Κατ.Ἀστρλ.Κ 4,6.
καθυπέρτερος-α-ον (καθύπερθε) κ. νεώτ., Ἰων. **κατυπέρτερος-η-ον**, συγκρ. κ. ὑπερθ. **καθυπέρτατος** ὁ ἄνωθέν τινος εὑρισκόμενος, ὁ ὑπέρτερος : Μαν.6,604 **Σεληναίης . . καθυπέρτερος**˙ **2)** κ. νεώτ. συνήθ. μτφ. ὁ ὑπέρ τινα ἱστάμενος, ὁ ὑπερέχων, ὁ ἐπικρατῶν, ὁ πολὺ ἀνώτερος : Ἡρ.1,65 **ἐόντας ἤδη τῷ πολέμῳ κατυπερτέρους Τεγεητέων**, Αἰσχ.Ἐπ.226 **θεοῦ δ' ἔτι ἰσχὺς καθυπερτέρα**, Θουκ.5,14˙ ‖ κ. μτ. γεν. : Ξεν.Ἀπομν.4,6,14 **πόλις καθυπερτέρα τῶν ἀντιπάλων**, Θεόκρ.24, 100 **δυσμενέων αἰεὶ καθυπέρτεροι ὡς τελέθοιτε**˙ ‖ τὸ οὐδ. **τὸ καθυπέρτερον** ὡς ἐπίρρ. καθύπερθε βλ.λ. : Ἡρ.2,60 (δ.γρ.)˙ ‖ κ. ὑπερθ. ὁ ὕψιστος : Ἡρ.4,199 **ὁ ἐν τῇ κατυπερτάτῃ τῆς γῆς πεπαίνεταί τε καὶ ὀργᾷ**˙ **3)** εἰδ. ἐπὶ ἀστέρων, ὁ ἀνερχόμενος ὑψηλά, ὁ ὑψηλότερον ἱστάμενος : Βέττ.Βάλ.98,27 **καθυπέρτεροι ἀστέρες.**
καθυπερτερῶ-έω (καθύπερθε) μτγν. κ. μσν. κ. ἐπὶ ἀστέρων, ἀνέρχομαι ὑψηλά, ἵσταμαι πολὺ ὑψηλά : Ἡφαιστ.Ἀστρ.1,16˙ ‖ κ. μτ. γεν. ἢ αἰτ. : Πτολ.Τετράβ.119˙ κ. παθ. : αὐτ.Τετράβ.88˙ **2)** κ. νεώτ. μτφ. μτ. γεν. ὑπερέχω, ὑπερτερῶ τινος : Βέττ. Βάλ.11,8, Μᾶρκ.Αὐρ.8,8 **ἡδονῶν καὶ πόνων καθυπερτερεῖν ἔξεστιν**, Ἀρέθ.εἰς Ἀποκ.1 **ὅσον τὰ θεῖα τῶν ἀνθρωπίνων καθυπερτερεῖ κατὰ τὸ κρεῖττον**˙ ‖ κ. ἀπολ : Ἑρμογ.π.Στοβ.1,42 (πιθ.)˙ **3)** ρηματ. π. καθυπερτέρησις.
καθυπερτίθεμαι (τίθημι) μσν., μεσ. μτ. αἰτ. κ. δοτ. ὑπερτίθεμαί τινι : Νικόλ.Δαμ.66J.
καθυπήκοος-ον (ὑπήκοος) μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑπήκοος, ὑποτελής : Βί.Ἀλεξ.2,105 **πόλεις ποιήσας τὰς ἐκεῖ πάσας καθυπηκόους.**
καθυπηρετῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑπηρετῶ : Εὐμάθ.9,4˙ ‖ κ. μέσ. βοηθῶ, παρεμπίσκομαι : Σωρ.1,25, Σχόλ.Πλάτ.Φαῖδρ.244B **χεῖρας καθυπηρετούμεναι.**
καθυπισχνοῦμαι-έομαι ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑπισχνοῦμαι, ὑπόσχομαι : Λουκ.Ρητ.Διδ.25 **τοὺς δικαστὰς τοῖς ἀνοήτοις καθυπισχνούμενος**, Γρηγ.Ναζ.2, 188D, Ἀναστ.Γορδ.ἐν Σάθ.3,466 **προστάτιν καὶ κυρίαν τὴν Παρθένον σὺ καθυπισχνῇ μοι**˙ ‖ Ἡσ. « καθυπισχνεῖτο, ὡμολογεῖτο ».
καθυπνής-οῦς-ές (ὕπνος) μτγν. ὁ κάθυπνος βλ.λ., ὁ βαθέως κοιμώμενος : Νίκ.Ἀλεξ.434.
καθύπνιος-ον (ὕπνος) μτγν., κτ. πλ. οὐδ. **ὁ ἐν τῷ ὕπνῳ** συμβαίνων, δθ. ὁ ἀπατηλός : Οἰνόμ.π.Εὐσ. Εὐαγγ.Προπ.5,25 **καθύπνια παραπταίσματα.**
κάθυπνος-ον (ὕπνος) ὁ βεβυθισμένος εἰς ὕπνον, ἃ. καθυπνής : Ἀριστλ.Πρ.876ε,21, Παρμέν.1 **κάθυπνος ὡς μήκωνα φάρμακον πίνων.**
καθυπνῶ-όω (ὕπνος) κ. μσν., Ἰων. **κατυπνόω** βυθίζομαι εἰς ὕπνον, κοιμῶμαι βαθέως : Ἡρ.4,8 **ἐπειρυσάμενον δὲ τὴν λεοντῆν κατυπνῶσαι**, Ξεν. Ἀπομν.2,1,30 **ἵνα δὲ καθυπνώσῃς ἡδέως**, Βί.Ἀλεξ. 481 **Φιλίππου καθυπνοῦντος**˙ ‖ κ. μέσ. : Ἡρ. 7,17 **ἦλθέ οἱ κατυπνωμένῳ τωυτὸ ὄνειρον**˙ **2)** ρηματ. π. καθύπνωσις.
καθύπνωσις-εως (ἡ) (καθυπνῶ) ἡ ἀρχὴ τοῦ ὕπνου, ἡ ἀποκοίμησις : Ἀριστλ.Πρ.900b,37.
καθυποβαίνω (βαίνω) μτγν., παρακ. **καθυποβέβηκα**, μτ. γεν. κατέχω ὑποδεεστέραν θέσιν : Ἀχιλλ.Τάτ.18 **καθυποβαίνειν τῶν ἐπάνω.**
καθυποβάλλω (βάλλω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὑποβάλλω εἴς τι : Ἡλιόδ.Φιλ.ΗΝικ.109,20, Ἰουστιν. Νεαρ.161,1 κ- τινὰς τῇ τοῦ τετραπλασίου ἀποδόσει, Ἀναστ.Γορδ.ἐν Σάθ.3,444 καθαιρέσει **αὐτίκα καθυποβάλλει**, - καθυποβάλλω τὰ σέβη μου˙ κ. παθ. : Ἰουστιν.Νεαρ.134,7 **κ ποιναῖς**, Θεοφύλ. Σ 8,13,9 **ἐπεὶ . . τὰ τοῦ δείπνου τῷ κόρῳ καθυπεβάλλετο**˙ **2)** τοποθετῶ, θέτω, βάζω τι ὑποκάτω τινός : Ἀέτ.16,110 **κ- τοὺς δακτύλους τῇ ἕδρᾳ.**
καθυπογράφω (γράφω) μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑπογράφω : Εὐστ.974,13.

καθυποδείκνυμι [δείκνυμι] μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποδείκνυμι : Εὐστ.Πον.109,52.
καθυποδέχομαι [δέχομαι] μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποδέχομαι, ἐπιμελῶς ὑποδέχομαι : Εὐμάθ.6,16.
καθυποδουλῶ-όω [δουλῶ] νεώτ., δημ. **καθυποδουλώνω**, ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποδουλῶ, καθιστῶ τινα τελείως δοῦλον, ὑποδουλώνω ἐντελῶς· **2)** ρηματ. π. καθυποδούλωσις.
καθυποδούλωσις-εως (ἡ) [καθυποδουλῶ] νεώτ. ἡ ὁλοσχερὴς ὑποδούλωσις.
καθυποδοῦμαι-έομαι (ὑποδέω) μσν. ἐπιτετ.τ. τοῦ ὑποδέομαι, προσδένω καλῶς ὑπὸ τοὺς πόδας σανδάλια ἢ ὑποδήματα : Νικ.Χων.745,9 **πέδιλα καθυποδούμενος.**
καθυποδύω [δύω] μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποδύω βλ.λ. : Εὐστ.Πον.291,27· **κ.** παθ. ἢ μέσ. ; Εὐστρ. ΗΝικ.372,27.
καθυποζεύγνυμι [ζεύγνυμι] ἀρχ. λεξ. βάλλω ὑπὸ τὸν ζυγόν.
καθυπόκειμαι [κεῖμαι] μτγν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑπόκειμαι : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.1,1.
καθυποκλέπτω [κλέπτω] μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποκλέπτω, κρυφίως ποιῶ τι : Εὐμάθ.9,20.
καθυποκλίνω [κλίνω] μτγν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποκλίνω : Ἰω.Χρυσ.
καθυποκρίνομαι (κρίνομαι) ὑποτάσσω τι εἰς τὴν θέλησίν μου διὰ τῆς ὑποκριτικῆς τέχνης, ἀπατῶ : Δημ.449 **ὡς καθυποκρινούμενον ὑμᾶς·** **2)** μτφ. καταστρέφω τι διὰ τῆς ὑποκρίσεως : Διον.Ἁλ.Δημ.53 **καθυποκρινομένοις καὶ διαφθείρουσι τὰς βουλήσεις τῶν ποιημάτων·** πρβλ. καταυλῶ, κατορχοῦμαι· **3)** μτ. αἰτ. προσποιοῦμαι, ὑποκρίνομαι : Φιλ.2,520 **καθυποκρίνομαι φιλίαν,** Ἱμέρ.68 **καθυποκρίνομαι σεμνότητα·** ‖ κ. μτ. ἀπαρφ. προσποιοῦμαι ὅτι εἶμαι ἄλλος τις : Λουκ. Ἐνάλ.Δ 13,2 **καθυποκρίνεται Ἐνιπεὺς εἶναι,** Φιλ.2,280.
καθυποκύπτω [κύπτω] μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποκύπτω : Νικ.Χων.602,1.
καθυπομένω [μένω] μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑπομένω : Λέων Δ 27,14.
καθυπομιμνήσκομαι [ὑπομιμνήσκω] μσν. μέσ. μτ. γεν. ἐνθυμοῦμαί τινα σαφῶς, μοῦ ἔρχεται εἰς τὴν μνήμην μου : Βί.Ἀλεξ.1238 **καθυπεμνήσθη τῆς μητρός.**
καθυπονοῶ-έω (νοῶ) μτγν. κ. μσν. μτ. αἰτ. ὑπονοῶ, ὑποπτεύω : Ἰάμβλ.Μυστ.5,10· ‖ μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Πάπ. **καθυπονοῶ δὲ τοῦτο διαπεπρακέναι τοὺς δεῖνα·** ‖ κ. ἐμπροθ. : Πάπ. **καθυπονοῶν οὖν εἰς τὸν δεῖνα·** ‖ κ. ἀπολ. : Πρόκλ. Παρμ.586S· **2)** ἀντιλαμβάνομαι ἀορίστως : Δαμάσκ.Ἀρχ.29 **τῷ γνωστῷ τὸ ἄγνωστον κ-·** ‖ γεν. ἀντιλαμβάνομαι, ἐννοῶ : Φιλόδ.Ρητ.2,18S **πρός τίνος ἂν μάλιστα σῴζοιντο κ-·** **3)** μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. ὑποθέτω, νομίζω : Σωρ.2,64, Βί.Ἀλεξ.3482 **καθυπενόουν δ' ὅμοιον εἶναι καὶ σέ.**
καθυποπίπτω (πίπτω) μτγν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποπίπτω : Λογγῖν.
καθυποπτεύω (ὑποπτεύω) ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποπτεύω· κ. παθ. : Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.1426b,28 **ἀδικημάτων κατηγορηθέντων ἢ καθυποπτευθέντων.**
καθυποσαίνω (σαίνω) μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποσαίνω βλ.λ. : Εὐμάθ.4,18.
καθυποσημαίνομαι (σημαίνω) μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποσημαίνομαι, ὑποσημειοῦμαι, ὑπογράφω : Φωτ.Ἐπιστ.198.
καθυποσκελίζω (σκελίζω) μτγν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποσκελίζω : Νεῖλ.Ἐπιστ.275.
καθυποσπῶ-άω (σπῶ) μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποσπῶ βλ.λ. : Εὐστ.Πον.206,34.
καθυποστέλλω (στέλλω) μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποστέλλω, ἐξ ὁλοκλήρου ὑποστέλλω βλ.λ.:Γερμ.685.
καθυποστιβίζω (στιβίζω) μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποστιβίζω βλ.λ.· κ. παθ. : Νικόλ.Δομ.4Ι **καθυποστιβισμένος τῷ ὀφθαλμῷ.**
καθυποστρέφω (στρέφω) μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποστρέφω βλ.λ. : Βί.Ἀλεξ.4323 **οἱ φίλοι μου συνεβουλεύσαντό μοι καθυποστρέφαι σὺν αὐτοῖς.**
καθυπόσχεσις-εως (ἡ) (ἔχω) μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑπόσχεσις : Παχυμ.Γ 2,297,18.
καθυπόταξις-εως (ἡ) (καθυποτάσσω) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ καθυποτάσσω, ἡ ὁλοσχερὴς ὑποταγή.
καθυποτάσσω (ὑποτάσσω) μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἀττ. καθυποτάττω ὑποτάσσω τι ἐντελῶς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου, ὁλοσχερῶς : Φλέγ.ἀπ.17J,Εὐσ.Βί. Κωνστ.1,46,Βί.Ἀλεξ.154 **Πέρσας τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν ὑμῖν καθυποτάξει·** **2)** πάπ. καθυπογράφω· **3)** ρηματ. π. καθυπόταξις.
καθυποτοῦμαι-έομαι ἀρχ. λεξ. ἔχω μεγάλας ὑποψίας, εἶμαι πολὺ ὕποπτος : ΕΜ 762,15 (ὁ.ἀνάγν. καχυποτοῦμαι).
καθυποτρέχω (τρέχω) μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποτρέχω βλ.λ. : Εὐμάθ.5,5.
καθυπουργῶ-έω μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑπουργῶ, προσφέρω ὑπηρεσίας : Εὐστρ.ΗΝικ.387,8.
καθυποφαίνω (φαίνω) μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποφαίνω βλ.λ. : Εὐστ.Πον.189,94.
καθυποφέρω (φέρω) μσν., παθ. παρακ. **καθυπενήνεγμαι** ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποφέρω, πολὺ ὑποφέρω, ὑπομένω : Νικ.Χων.400,7 **καθυποφέρειν πλήγματα τοῦ θεοῦ·** κ. παθ. : αὐτ.621.
καθυποχρεῶ-όω νεώτ., δημ. **καθυποχρεώνω** κ. συνηθέστ. καταϋποχρεώνω, ἀόρ. καθυποχρέωσα κ. καταϋποχρέωσα, ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποχρεῶ, καθιστῶ τινα ὑπόχρεων εὐγνωμοσύνης, παρέχων εἰς αὐτὸν σπουδαίαν ἐκδούλευσιν, ὑποχρεώνω τινὰ λίαν, ὑπερβαλλόντως : **ἡ εὐγένειά σας μᾶς καθυποχρέωσε·** **2)** ρηματ. π. καθυποχρέωσις.
καθυποχρέωσις-εως (ἡ) (καθυποχρεῶ) νεώτ. ἡ εἰς μέγαν βαθμὸν ὑποχρέωσις.
καθυποψιθυρίζω (ψιθυρίζω) μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑποψιθυρίζω, κρυφίως ψιθυρίζω : Εὐμάθ.4,1.
καθυπτιάζω (ὕπτιος) μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑπτιάζω, εἶμαι ἐντελῶς ὕπτιος, ἀνάσκελα: Νικ.Χων.529,7.
καθυστερημένος-η-ο(ν) νεώτ. κ. δημ., μτχ. παθ. παρακ. τοῦ καθυστερῶ, ὁ μὴ παρακολουθῶν τὴν πρόοδον τοῦ πολιτισμοῦ, τῆς ἐπιστήμης, τῆς τέχνης, ὁ μὴ προοδευτικός : **καθυστερημένος λαός·** **2)** φυχολ. εἰδ. ἐν τῇ παιδαγωγικῇ **καθυστερημένα παιδιά** (**ὧν ἡ διανοητικὴ ἀνάπτυξις τελεῖται βραδέως**).
καθυστέρησις-εως (ἡ) (καθυστερῶ) νεώτ., δημ. -η ἡ διάθεσις τοῦ καθυστερεῖν, ἀναβολή, ἀργοπορία : **καθυστέρησις πληρωμῶν·** **2)** ἡ μὴ ἔγκαιρος ἄφιξις : **καθυστέρησις ἀτμοπλοίου·** **3)** τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ καθυστερεῖ τις : **τὸ ἀτμόπλοιον λόγῳ θαλασσοταραχῆς εἶχε καθυστέρησιν δέκα ὡρῶν.**
καθυστερίζω μσν. καθυστερῶ : Γεωπ.2,13,2.
καθυστερικῶς ἐπίρρ. μτγν. ὕστερον, μὲ καθυστέρηση, πολὺ ἀργά : Πτολ.Φάσ.11Η.
καθυστερῶ-έω (ὑστερῶ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μτχ. παθ. παρακ. καθυστερημένος-η-ο(ν) βλ.λ., μτ. δοτ. μένω ὀπίσω, ὑστερῶ κατά τι : Πλούτ. Κράσσ.29 **κ- πολὺ τῇ διώξει·** κ. μτφ. : Πολύβ. 24,7,5 **περὶ τἆλλα πάντα καθυστερῶν καὶ τῇ φύσει καὶ τῇ κατασκευῇ·** ‖ μτ. διπλῆς γεν. : Ἱππ.Ἐπιστ.15 **ἐλιπάρεον** (**τὸν Ἀσκληπιὸν**) **μὴ καθυστερέειν μου τῆς θεραπείης·** ‖ κ. ἀπολ. : Μέν.Μον.396 **ξενίας ἀεὶ φρόντιζε, μὴ καθυστέρει,** Πολύβ.5,16,5 **τοῖς μὲν ἐπὶ τῆς τῶν λαφύρων οἰκονομίας τεταγμένοις περὶ ταῦτα συνέταξε γιγνομένοις μὴ καθυστερεῖν·** ‖ ὁμ. ἀπολ. ἐπὶ τῆς αὐξήσεως τῶν βλαστανόντων φυτῶν : Θεόφρ.ΦΑΙτ.

1,17,2· **2)** μτ. γεν. ἔρχομαι κατόπιν τινός, ἔρχομαι, φθάνω ἀργότερα παρ᾽ ὅ τι πρέπει ἢ ἔχει ὁρισθῆ, ὑπολείπομαι : Πάπ. **κ- τῆς ἑορτῆς,** Πολύβ. 5,17,7 **οὗτος μὲν ὑπελείπετο καὶ καθυστέρει πάντων·** κ. μτ. αἰτ. : **μᾶς καθυστέρησεν ἡ τρικυμία·** κ. ἀμτβ. **καθυστερεῖ εἰς τὰ μαθηματικά, - ἡ ἁμαξοστοιχία καθυστερεῖ·** ‖ μτ. αἰτ. πράγματος, δὲν δίδω ἐγκαίρως τὸ ὀφειλόμενον : ΠΔ Ἐξ.22,29 **ἀπαρχὰς ἅλωνος καὶ ληνοῦ σου οὐ καθυστερήσεις, -καθυστερεῖ τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργατῶν - τὰ ἐνοίκια·** ‖ κ. παθ. ἐν μτχ. ἐνεστ. **οἱ καθυστερούμενοι φόροι·** ‖ **τὰ καθυστερούμενα** τὰ μὴ ἐγκαίρως πληρωθέντα ἢ ἀποδοθέντα· **3)** μτ. γεν. ἔχω ἔλλειψίν τινος, στεροῦμαι : ΠΔ Σοφ.Σειρ.37,20 **πάσης τροφῆς καθυστερήσει,** Φιλόδ.Ρητ.2,61S **κ- ἀγαθοῦ ναῦ·** ‖ κ. **κ- θανάτου** δὲν ἀποθνήσκω : ψΛουκ.Φιλόπ.16. ‖ κ. ἔμπροθ. : Ἐπιγρ. **ἐν αἷς** [ἐνν. πρεσβείαις] **ἐν οὐδενὶ καθυστέρησεν ὁ δῆμος·** **4)** νεώτ. **ὁ καθυστερούμενος** ὡς οὐσ. ἐν παλαιοτ. χρ. ὁ ἀνυπότακτος βλ.λ.4]· **5)** νεώτ. ὁ καθυστερημένος βλ.λ.· **6)** ρηματ.π. καθυστέρησις.

καθυφαίνω [ὑφαίνω] μτγν., μτχ. μέσ. ἀόρ. α´ καθυφηνάμενος ἐνυφαίνω, παρεμβάλλω : ΠΔ Ἐξ.28,17 **καθυφανεῖς ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατάλιθον τετράστιχον·** κ. παθ. : ΠΔ Ἰουδ.10,21 **ὃ ἦν ἐκ πορφύρας καὶ χρυσίου καὶ σμαράγδου καὶ λίθων πολυτελῶν καθυφασμένων,** Εὐσ.Βί.Κωνστ. 4,7 **κ- χρυσῷ καὶ ἄνθεσι·** ‖ ὁμ. σημ. κ. μέσ. : Λυρ.Ἀλ.Ἀδέσπ.10,15 καθυφηνάμενος.

καθύφεσις-εως [ἡ] [καθυφίημι] μτγν. συνήθ. ἐπὶ συνηγόρων ἢ κατηγόρων, λαθραία συνεννόησις πρὸς ἐξαπάτησιν, καταπροδοσία τῆς δίκης, ἀπάτη (λατ. praevaricatio) : Πολυδ.8,143.

καθυφίημι [ἵημι] ἐπιτατ. τοῦ ὑφίημι, παραμελῶ δολίως, προδίδω : Δημ.343 **καιρὸν ἐάν τις ἑκὼν καθυφῇ τοῖς ἐναντίοις καὶ προδῷ,** Λουκ. Προμ.5· ‖ συνήθ. ἐπὶ συνηγόρων ἢ κατηγόρων, δολίως διεξάγω τὴν δίκην, καταπροδίδω, ἐθελοκακῶ ἐν τῇ δίκῃ, ἵνα τὴν κερδήσῃ ὁ ἀντίπαλος : Δημ.526 **πεισθεὶς ὁπόσῳ δήποτε ἀργυρίῳ, καθυφεὶς τὸν ἀγῶνα,** αὐτ.563 **ἀπαλλαγῆναι καὶ καθυφεῖναι τὸν ἀγῶνα τουτονί·** **2)** ἀπολ. ἀφίσταμαι τῆς δίκης, ἐγκαταλείπω : Δημ.562 **καθυφέντων τῶν κατηγόρων·** ‖ **ἀμτβ.** ἀποσύρομαι : Κλήμ.Ἀλ.287· ‖ ὁμ. τὸ μέσ. μτ. παθ. παρακ. ὡς ἐνεργ. : Δημ.30 **εἰ καθυφείμεθά τι τῶν πραγμάτων,** Πολύβ.3,60,4, Πλούτ.Κικ.8 **ἐπ᾽ ἀργυρίῳ τὸ τίμημα καθυφειμένος,** Ἰώσ.Π! 2,16,4 **οὐδὲν . . καθυφηκάμην·** **3)** μέσ. μτ. δοτ. προσ. ἐνδίδω, ὑποχωρῶ : Ξεν.Ἑλλ.2,4,33 **ἐντόνως ἔλεγον ὡς οὐ χρείη καθυφίεσθαι τοῖς ἐν Πειραιεῖ·** ‖ ἔμπροθ. ἐπὶ δειλῶν στρατιωτῶν, ἐνδίδω ἀνάνδρως : Πολύαιν.8,24,1 **καθυφιεμένους ἐν ταῖς μάχαις·** ‖ κ. ἀπολ. ἐπὶ ἰατροῦ, ἀμελῶς θεραπεύω : Λουκ.Ἀποκ. 7 **ἑκόντα καθυφίεσθαι καὶ προδιδόναι τὴν ἄνθρωπον·** **4)** ρηματ.π. καθύφεσις.

καθυφίσταμαι [ἵστημι] μτγν. ἀπαρφ. παρακ. καθυφεστάναι τῷ ὄντι ὑφίσταμαι : Ἰουλ.Λόγ.1,163D.

καθυφοροῦμαι-όομαι [ὁρῶ] μτγν. ἐπιτατ. τοῦ ὑφορῶ βλ.λ. : Σωζόμ.2,27.

καθυψηλός (ὁ) μτγν. ἐπιτατ. τοῦ ὑψηλὸς βλ.λ. : Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,43.

κάθω βαρβαρικὸς τ. ἀντὶ καθίζω βλ.λ. : Τιμόθ. Μιλ.Πέρσ.168.

καθωμιλημένη [ἡ] νεώτ. μτχ. παθ. παρακ. καθομιλῶ βλ.λ. ὡς οὐσ. ἐν εἰδ. σημ. κ. ἐσφ. **καθομιλουμένη** ἡ λαλουμένη, ἡ δημοτική.

καθωμιλημένως [ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ. τοῦ καθομιλῶ] ἐπίρρ. μσν. κατὰ τὴν γλῶσσαν τὴν ὁμιλουμένην ὑπὸ τοῦ λαοῦ : Εὐστ.Πον.302,29.

καθωπλισμένως ἐπίρρ. ὡς ὡπλισμένοι πολεμισταί : Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.325.

καθώρ Ἐπιγρ. ἀντὶ καθὼς βλ.λ.

καθωρισμένως [ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ. τοῦ καθορίζω] ἐπίρρ. μτγν. προσδιωρισμένως, ὡρισμένως : Κλήμ.Ἀλ.861.

καθώς (καθ᾽ ὡς) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. καθ᾽ ὃν τρόπον, ὡς, ὅπως, καθά : Ἡρ.9,82 [γρ. κῶδ.], Ἀριστλ.Πρ.891b,34, ΚΔ Ἰω.15,12 **ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς,** Ἐρωτόκρ.2,395 **καὶ δίχως νὰ πατῇ στὴ γῆς, καθὼς ἀναθιβάνω, - καθὼς καθόσουν βέβαια θὰ ᾽πεφτες·** ‖ νεώτ. κ. δημ. ἐν φρ. **καθὼς πρέπει** ἐπὶ προσ. κ. ἐπὶ πραγμ. πρὸς δήλωσιν ἀρτιότητος, τελειότητος, εὐπρεπείας, καλῆς ἐμφανίσεως : **κύριος - κυρία καθὼς πρέπει, - καπέλλο καθὼς πρέπει·** **2)** τίνι τρόπῳ, πῶς : Ἀριστέ.263 **ὑπομιμνήσκειν καθώς,** ΚΔ Πράξ.15,14 Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον **ὁ Θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν ἐπ᾽ ὀνόματι αὐτοῦ·** **3)** νεώτ. κ. δημ. ἑπομένου τοῦ καί, ὁμοίως, ἐπίσης : **ἐπλήρωσεν ὅλους τοὺς ὀφειλέτας του καθὼς καὶ ἐμέ·** **4)** ὡς σύνδ. χρον. ὅτε, καθ᾽ ὃν χρόνον, ἐκεῖ πού : ΠΔ Μακκ. 2,1,31 **καθὼς δὲ ἀνηλώθη τὰ τῆς θυσίας . . , ὁ Νεεμίας ἐκέλευσε λίθους μείζονας καταχεῖν,** ΚΔ Πράξ.7,17 **καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας, - καθὼς καθόμουν κι ἔτρωγα, τὸν βλέπω καὶ ἔρχεται·** ‖ εὐθὺς ὡς, μόλις : **καθὼς μοῦ εἶπαν αὐτὰ τὰ πράγματα, ἔπαυσα νὰ τὸν χαιρετῶ.**

καθώσπερ ἐπίρρ. μτγν. καθώς, καθά, ὅπως : Ἱμέρ.Λόγ.1,20.

καί κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. σύνδ. συμπλεκτικός, ἐν ἀρχ., μτγν. κ. νεώτ., ἐκφέρεται κ. κτ. κρᾶσιν μτ. τοῦ ἑπομένου φωνήεντος, οἷον μτ. τῶν **ᾰ** κ. **ε,** κἀγαθοί [καὶ ἀγαθοί], κἀγὼ κ. δωρ. κἠγώ [καὶ ἐγώ], μτ. τῶν η κ. ῑ, χἠ [καὶ ἡ], χἠμεῖς [καὶ ἡμεῖς], **χἰκετεύετε [καὶ ἱκετεύετε],** μτ. τοῦ ὁ, χὠ [καὶ ὁ], χὤστις [καὶ ὅστις], μτ. τοῦ υ χὐμεῖς [καὶ ὑμεῖς], χὐποχείριον [καὶ ὑποχείριον], μτ. τοῦ ω μ. ἐν τῇ ἀντων. ᾧ, χᾦ [καὶ ᾧ], μτ. τῶν αι, αυ, **ει, ευ** κ. ου **κᾀσχρῶν [καὶ αἰσχρῶν],** καὐτὸς [καὶ αὐτός], **κεἰ [καὶ εἰ],** κᾆτα (καὶ εἶτα), κεὐγένεια (καὶ **εὐγένεια),** χοὖτος [**καὶ** οὗτος], **κοὐδὲ [καὶ οὐδέ],** κ. μτ. τοῦ **οι,** χοἰ (καὶ οἱ)· ‖ ἐν τῇ δημ. ἀποβάλλει πολλάκις τὸ αι πρὸ φωνήεντος, ὁπότε γράφεται κ᾽ ἢ κι πρὸ τῶν φθόγγων **ε** κ. **ι** [ἄνευ ἀποστρόφου ἢ παλαιότ. μετ᾽ ἀποστρόφου] κ. κι πρὸ τῶν φθόγγων **α, ο, ου** κ. **ω·** ‖ συνδέει κτ. παράταξιν λέξεις, προτάσεις κ. περιόδους : Ἰλ.Α 528 **ἦ καὶ κυανέῃσιν ἐπ᾽ ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων·** ‖ συχν. προστίθησιν ἐπίθετα μετὰ τὸ πολύς : Ἰλ.Ι 330 **κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά,** Δημ.835 **πολλὰ καὶ μεγάλα, - ὁ διχασμὸς ἐπέφερε πολλὰ καὶ μεγάλα κακά·** ‖ πολλάκις ἐκφέρεται μτ. τοῦ **τε** πρὸς δήλωσιν στενωτέρας συνδέσεως, ἐνίοτε δὲ κ. κτ. ἐπανάληψιν, οἷον **καί τε . . , καί τε :** Ἰλ.Α 521 **καί τέ με φησι μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν,** Ὀδ.Ξ 465 **καί θ᾽ ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ᾽ ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν,** Θουκ.3,26 οἱ μὲν Μυτιληναῖοι ἐθάρσουν τε **καὶ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἧσσον εἶχον τὴν γνώμην,** Ἰσοκρ.9,37 **ῥᾳδίως τε καὶ ἀληθῆ ἀποκρινοῦμαι, - καλός τε κἀγαθός·** πρβλ. **τε·** ‖ συνήθ. ἐπαναλαμβάνεται πρὸς συνειρμὸν δύο ἢ πλειόνων ὀνομάτων : Ξεν.ΚΠ 1,4,7 **αἱ δὲ ἔλαφοι καὶ δορκάδες καὶ αἱ ἄγριαι οἶες καὶ οἱ ὄνοι οἱ ἄγριοι·** ‖ ἐνίοτε συνδέει μόνον τὸ τελευταῖον ζεῦγος : Κλεομ. 2,1· ‖ ρητ. ἐπαναλαμβάνεται πρὸς ἔμφασιν συντελεσθεισῶν πράξεων ἢ χαρακτηρισμῶν : **καὶ ἔκλεψε καὶ ἐψεύσθη καὶ ἔδειρε τὸν εὐεργέτην του,-αὐτὸ εἶναι κακοήθεια καὶ συκοφαντία καὶ ἀχαριστία·** κ. ἐπὶ ἀγαθῇ σημ. : **καὶ καλὸς εἶναι καὶ εὐφυὴς καὶ ὡραῖος καὶ περιουσίαν ἔχει·** ‖ δὶς ἐκφερόμενον σημαίνει κ. οὐ μόνον . . ἀλλά

καί . . : Πλάτ.Γοργ.523A καὶ ἀεὶ καὶ νῦν, Ξεν.'Αν. 1,1,7 καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν· **2)** ὡς προσθετικὸς ἢ ἐπιτατικὸς ἢ ἐμφαντικός, ὑπὸ τὴν ἔνν. τοῦ ἰδίως, κυρίως, πρὸ παντός : 'Υμ.'Απόλλ.17 πρὸς μακρὸν ὄρος καὶ Κύνθιον ὄχθον, Σοφ.Τρ. 1277 πολλὰ δὲ πήματα καὶ καινοπαθῆ, Θουκ.7, 68 ὡς δὲ ἐχθροὶ καὶ ἔχθιστοι, Πλάτ.Φαίδ.58D καὶ ἄλλα που μυρία τοιαῦτ' ἂν εἴη· || ὁμ. ἐν τῇ ἔνν. ἢ μᾶλλον : Πλάτ.'Απολ.23A ὀλίγου τινὸς ἄξια καὶ οὐδενός· || ὁμ. μτ. τῆς δεικτ. ἀντων. οὗτος : 'Ηρ.6,11 εἶναι . . δούλοισι, καὶ τούτοισι ὡς δρηπέτῃσι, Ξεν.ΚΠ 2,2,16 γελᾶν ἀναπείθων, καὶ ταῦτα . . , οὕτω πολέμιον ὄντα τῷ γέλωτι· || συνήθ. ἐν φρ. ἄλλοι τε καί .., ἄλλως τε καί .., βλ. ἄλλος κ. ἄλλως· **3)** πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἐπακολουθούσης λέξεως ἢ προτάσεως, προσέτι, ἀκόμη : 'Ιλ.Λ 654 τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιόῳτο, Σοφ.ΟΚ 1393 κἀξάγγελλ' ἰὼν καὶ πᾶσι Καδμείοισι, Λυκοῦργ.65 ἐν πᾶσι καὶ τοῖς ἐλαχίστοις παρανομήμασι θάνατον εἶναι τὴν ζημίαν· || συνήθ. π. πεζ. μτ. δεικτ. ἀντων. καὶ τῆς αὐτὸς ἐπίσης, ὡσαύτως, ἔνθα ἡ σύνταξις αὕτη δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἐκ τῶν ἀντιθετικῶν φράσεων, οὐ μόνον . . ἀλλὰ καί, οὐ μᾶλλον . . ἢ καί : Ξεν.'Αν.3,4,44 ὡς ἐνόησαν αὐτῶν τὴν πορείαν ἐπὶ τὸ ἄκρον, εὐθὺς καὶ αὐτοὶ ὥρμησαν ἁμιλλᾶσθαι ἐπὶ τὸ ἄκρον, αὐτ.2,6,30 'Αγίας καὶ Σωκράτης καὶ τούτω ἀπεθανέτην (ἀπέθανον ἐπίσης)· || π. ἀρχ. συνήθ. τὸ καὶ ἐπαναλαμβάνεται ἔν τε τῇ ἡγουμένῃ προτάσει καὶ τῇ ἑπομένῃ· ἐνίοτε ἡ ἑπομ. πρότασις μένει ἄρρητος ἢ ἄ. σπαν. τὸ καὶ εὑρίσκεται ἐν τῇ ἑπομένῃ, ἰδίως ἐν ταῖς φρ. εἴπερ τις καὶ ἄλλος, ὡς τις καὶ ἄλλος κτλ. : Πλάτ.Φαίδ.46D σκέψαι, ἐὰν ἄρα καὶ σοὶ ξυνδοκῇ ἅπερ καὶ ἐμοί, 'Οδ.Φ 152 λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος (παραλ. ὡς καὶ ἐγώ), Πλάτ.Λάχ. 191A ἀνδρεῖός που οὗτος, ὃν καὶ σὺ λέγεις, αὐτ.Φαίδ.66A εἴπερ τις καὶ ἄλλος, ὁ τευξόμενος τοῦ ὄντος, αὐτ.Πρωτ.329B εἴπερ ἄλλῳ τῳ πειθοίμην ἄν, καὶ σοὶ πείθομαι· **4)** ὡς ἐπιδοτικός, ἐπὶ τὸ μεῖζον ἢ ἐπὶ τὸ ἔλαττον, συνήθ. μτ. τῶν παραθ., ἀκόμη καί : 'Ιλ.Κ 556 θεὸς καὶ ἀμείνονας ἵππους δωρήσαιτο, αὐτ.Ψ 551, 'Οδ.Α 58 ἱέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρῴσκοντα νοῆσαι, Εὐρ. 'Ηρακλ.498 ἐν τῷδε κἀχόμεσθα σωθῆναι λόγῳ;, 'Αριστφ.Νεφ.528 οἷς ἡδὺ καὶ λέγειν,-προστρέχουσιν εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἐν ἀρνήσει ταύτης εἰς τὸν τοκογλύφον, ΜΜ ἐμεῖς τονὲ πληρώνομε | νὰ ἔξι γρόσια νὰ ἐφτά | καὶ στὴν ἀκρίβειά του κι ἐννιά· || ἐν ἀρχῇ προτ.,συνήθ.μτ.ἐπιρρ.,οἷον καὶ κάρτα, καὶ λίαν, καὶ σφόδρα, καὶ μᾶλλον κτλ. : 'Ιλ.Ζ 408 καὶ λίην σ' ἔτι νῦν γε σαώσομεν, Εὐρ. 'Ηρακλ.386 καὶ μάλ' οὐ σμικρὸν φρονῶν εἰς τὰς 'Αθήνας, Λυκοῦργ.139 ἐφ' οἷς ἔγωγε καὶ μάλιστ' ἀγανακτῶ, Πολύβ.9,16,2 καὶ πολλάκις, - εἶναι εὐγενὴς τοὺς τρόπους καὶ μάλιστα προσηνής, - θὰ ἐνεργήσω καὶ ἀμέσως· **5)** ἐναντιωματικός, π. ἀρχ. συνδέων καταφατικὴν πρότ. μτ. ἀποφατικῆς, καίτοι, ἂν καί, μολονότι : Σοφ.Τρ.160 ἀλλ' ὥς τι δράσων εἷρπε κοὐ θανούμενος· || κ. γεν. : Εὐρ.'Ηρ.509 ὁρᾶτέ μ' . . ὀνομαστὰ πράσσων, καί μ' ἀφείλεθ' ἡ τύχη, 'Αριστφ.'Ιππ.1245 καί μοι τοσοῦτον εἰπέ, - δουλεύει καὶ ἄρρωστος;· || μτ. μτχ. ἐναντιωματικῆς, ἀντὶ τοῦ καίπερ, ὅπου ἀκολουθεῖ ἐνίοτε τὸ ὅμως : 'Ιλ.Ι 655 Ἕκτορα καὶ μεμαῶτα μάχης σχήσεσθαι ὀίω, Σοφ.ΟΚ 851 ὑφ' ὧν ἐγὼ ταχθεὶς τάδ' ἔρδω καὶ τύραννος ὢν ὅμως, νίκα, Ξεν. 'Ελλ.6,5,20 καὶ μάλα βουλόμενος ἀπάγειν τὸ στράτευμα, ὅμως ἐκεῖ κατέμενε· || μτ. τοῦ εἰ, οἷον εἰ καί, καὶ εἰ, ἔνθα διὰ μὲν τοῦ πρώτου τὸ ὑποτιθέμενον θεωρεῖται ἀληθές, διὰ δὲ τοῦ δευτέρου ἀπίθανον καὶ ἀνοληθές : 'Ιλ.Ε 410 τῷ νῦν Τυδείδης, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐστιν, φραζέσθω, 'Οδ.Ν 292 κερδαλέος κ' εἴη καὶ ἐπίκλοπος, . . καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειεν, Αἰσχ.Χο.298 κεἰ μὴ πέποιθα, τοὔργον ἔστ' ἐργαστέον, Ξεν.'Αν.3,2,24 ὁδοποιήσειεν ἂν αὐτοῖς καὶ εἰ σὺν τεθρίπποις βούλοιντο ἀπιέναι· || δημ. μτ. τοῦ ὑποθ. ἄν, νά, ἰδ. εἰς ἐκφρ. ἀντιθέσεως : παροιμ. ὁ λύκος κι ἂν ἐγέρασε κι ἄλλαξε τὸ μαλλί του, οὔτε τὴ γνώμη του ἄλλαξε, οὔτε τὴν κεφαλή του (φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ῥᾴδιον), ὁμ. κι ἂν χάθηκαν τὰ δαχτυλίδια, πόμειναν τὰ δάχτυλα (ἡ ἀπώλεια τοῦ πλούτου δὲν ἀφανίζει τὴν εὐγένειαν), πρβλ. ἂν (B) 5)· **6)** δημ. ἀντιθετικός, ἀλλά : παροιμ. ἀλί ποὺ τὸν δέρνουν ἑκατὸ καὶ δὲν τὸν δέρνει ὁ νοῦς του, - τοῦ φωνάζω καὶ κάνει χάζι μὲ μένα· **7)** ὁμ. δημ. διαζευκτικός : καὶ νὰ θέλῃς καὶ νὰ μὴ θέλῃς, θὰ γίνῃ· **8)** ἐπεξηγηματικός, καθ' ὃν συνδέονται δύο ὅμοιαι ἔννοιαι εἴτε πρὸς ἔξαρσιν τῆς καθόλου ἐννοίας εἴτε πρὸς ἀκριβεστέραν ἐμφάνισιν αὐτῆς, ὁπότε ἡ δευτέρα φαίνεται ἐπεξηγοῦσα τὴν πρώτην : 'Ιώσ.ΑΙ 12,6,4 'Ιούδας ὁ καὶ Μακκαβαῖος, ΚΔ Πράξ.13,9 Σαῦλος ὁ καὶ Παῦλος, - εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε - μία καὶ καλή - μία κι ὄξω· **9)** συγκριτικός, τιθέμενος κατόπιν λέξεων δηλουσῶν ταυτότητα ἢ ὁμοιότητα, ὡς, καθώς : 'Ηρ.7,50 οἱ πρὸ ἐμεῦ γενόμενοι βασιλέες γνώμῃσι ἐχρέοντο ὁμοίῃσι καὶ σύ, Σοφ.ΟΤ 612 φίλον γὰρ ἐσθλὸν ἐκβαλεῖν ἴσον λέγω καὶ τὸν παρ' αὑτῷ βίοτον, Θουκ.2,60, - ἔχω τὰ αὐτὰ καὶ σὺ δικαιώματα· || ὁμ. τίθεται κατόπιν λέξεων δηλουσῶν σύγκρισιν : Εὐρ.'Ικ.1219 ἀλλ' οὐ φθάνειν χρὴ συσκιάζοντας γένυν, καὶ . . ὁρμᾶν· || ὁμ. πρὸς δήλωσιν συγχρόνου ἐνεργείας μτ. τοῦ ἅμα βλ.λ.3)· || δημ. τίθεται πλεοναστικῶς μτ. τοῦ σὰν ἐν ὁμοιωματ. σημ. (καθὼς ἐάν) : ἐγὼ δὲν εἶμαι σὰν καὶ σένα· || παροιμ. χήρα καὶ καμώνεται σὰν καὶ νὰ 'τανε πρωτάρα (ἐπὶ τῶν ὑποκρινομένων ἀθῳότητα ἢ ἀπειρίαν)· || ἐπὶ τῆς ἀκολουθίας δεικτικῶν ἢ ἀναφορικῶν προτάσεων τίθεται κατὰ σειρὰν εἰς τὴν δευτέραν : ἐνήργησε κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καθ' ὃν καὶ πρότερον· **10)** χρονικός, ὅτε : 'Ηρ.4,181 παρέρχονταί τε μέσαι νύκτες καὶ ψύχεται τὸ ὕδωρ, Σοφ.Φιλ.355 ἦν δ' ἦμαρ ἤδη δεύτερον πλέοντί μοι κἀγὼ 'πι' ἄκρον Σίγειον.. κατηγόμην, Ξεν. 'Αν.7,4,12 ἡμέραι τ' οὐ πολλαὶ διετρίβοντο . . καὶ οἱ . . Θρᾷκες διεπράττοντο, ΠΔ Σοφ.Σειρ.2,6 πίστευσον αὐτῷ καὶ ἀντιλήψεταί σου, ΚΔ Λουκ.7,7 εἰπὲ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου, - δὲν εἶχα ξεκινήσει ἀκόμα κι ἔπιασε ἡ μπόρα (ὅτε ἀμέσως ἔπιασε ἡ μπόρα)· || συνήθ. ἐν τῇ ἀποδόσει κατόπιν χρονικῶν συνδέσμων : 'Ιλ.Α 494 ἀλλ' ὅτε δή ῥα . . , καὶ τότε δὴ . .· || ὁμ. μτ. τὸ αἰ : 'Ιλ.Ε 897 εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένευ ὧδ' ἀίδηλος, καί κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρτερος Οὐρανιώνων· **11)** αἰτιολογικός, μτ. τοῦ γάρ, βλ. ἐν λ. καὶ γάρ· || δημ. οἱονεὶ αἰτιολογικῶς : ξύπνα κι ἔφεξε, ΜΜ λέει πὼς δὲν ὑπολογεῖ, . . καὶ τά 'βαλε μὲ τὴν ἀρχὴ καὶ δὲν ἐφάνηκε γκιοτῆς (διότι ἦλθε εἰς σύγκρουσιν πρὸς τὴν ἐξουσίαν)· || ἕνεκα τούτου, διὰ τοῦτο : μὴ πῇς τίποτα καὶ βρῶ τὸ μπελά μου· **12)** δημ. ὡς εἰδικός, συνήθ. μτ. ρ. βλέπω, ἀκούω, γνωρίζω, θαρρεῖς, λές, ἐν τῇ σημ. τοῦ ὅτι, πώς, πού : βλέπω κι ἔχεις ὄρεξη - κέφι, - κορδώνεται, λὲς καὶ κέρδησε τὸ λαχεῖο, ΜΜ εἶδα κι ἐρχόταν ὁ φονιάς | καὶ εἶχε διάπλατα τὸν γκρὰ | καὶ τὴ λουρίδα φορετά· **13)** δημ. κ. τελικός, συνήθ. μτ. ρημ. κινήσεως σημαντικῶν, οἷον πηγαίνω, ἀρχίζω κ. ἄ., οἷον κάθομαι, μπορῶ, ξέρω κτλ., διὸ νά : ΜΜ ηὗρεκα τὸν πατέρα μου κι ἦταν πεσμένος

πίστομα μέσ' στὸν κιωχὸ τοῦ ἀλωνιοῦ,-ἅμα δὲν πληρώσῃς, γνοιάζονται καὶ σοῦ στέρνουν **χωροφύλακα**· **4)** ὡς μεταβατικὸς ἐν ἀρχῇ περιόδου, εἰσάγων ἄλλην ἔννοιαν ἢ ἐρωτήσεις : Σοφ. Αἶ.462 **καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανεὶς Τελαμῶνι ;**, Ἀντιφ.5,57 **καὶ τίς πώποτε χαριζόμενος ἑτέρῳ τοῦτο εἰργάσατο ;**, Ἀριστφ. Ἀχ.86 **καὶ τίς εἶδε πώποτε βοῦς κριβανίτας ;**, ΚΔ Ματθ.22, 46 **καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον**, δ. τραγ. **κι ἕνα πουλάκι φώναξε ἀπὸ ψηλὰ κλαράκι, - καὶ τί μὲ τοῦτο ;**' ‖ κ. **εἰς** ἐκφρ. θερμῆς παρακλήσεως ἢ ἐπικλήσεως : Ἰλ.Ψ 75 **καί μοι δὸς τὴν χεῖρα**, Πλάτ.Εὐθφρ.4Α **καί μοι λέγε**, ΜΜ **καὶ μένα νὰ μ' ἀφήσετε νὰ κλάψου** ‖ δημ. εἰσάγει εὐχάς : **καὶ τοῦ χρόνου νὰ μαστε καλά, - καὶ σὲ χαρὲς νά 'ρχόμαστε,-καὶ στὰ δικά σου**· **5)** τίθεται πλεοναστικῶς : **εἷς καὶ μόνος, - αὐτὸ καὶ μόνο**· **6)** ἐν φρ. **ὅλα κι ὅλα** (ἐπὶ ἀπειλῆς, ὡς ἐκεῖ καὶ μὴ παρέκει, φθάνει πλέον), **ὅπως κι ὅπως** (ἄνευ πολλῆς φροντίδος, προχείρως), **ἕνας κι ἕνας** (ἐκλεκτοί, διάλεκτοι).

καί ἀντὶ **καὶ αἱ** κατὰ κρᾶσιν : Θεόκρ.29,16.

καιάδας (ὁ) γεν., δωρ. **καιάδα**, δ.γρ. **κεάδας**, κ. **καιάτας, καιέτας** τόπος βαραθρώδης ἐν Λακωνίᾳ, ὅπου ἐρρίπτοντο οἱ εἰς θάνατον καταδικασθέντες κακοῦργοι ἢ τὰ πτώματα αὐτῶν καὶ ἐνίοτε αἰχμάλωτοι πολέμου (ὡς π. Ἀθηνσίοις τὸ βάραθρον), κτ. τινας κείμενον παρὰ τὸν Μιστρᾶν, κτ. ἄ. πιθανώτ. εἴς τινα τῶν ἀπορρώγων τοῦ Ταϋγέτου, ὅπου καὶ οἱ ἀποθέται βλ.λ. τῶν οὐχὶ ἀρτίων βρεφῶν· Στράβ. «τὸ δεσμωτήριον τὸ παρὰ Λακεδαιμονίοις σπήλαιόν τι» : Θουκ.1,134 **καὶ αὐτὸν ἐμέλλησαν μὲν ἐς τὸν Καιάδαν, οὗπερ τοὺς κακούργους, ἐσβάλλειν**, Παυσ.4,18,4 **τούτους ἔγνωσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι ῥῖψαι πάντας ἐς τὸν Καιάδαν.**

καίατα Ἡσ. «ὀρύγματα ἢ τὰ ὑπὸ σεισμῶν καταρραγέντα χωρία».

καὶ γάρ πρὸς κύρωσιν πράγματος, ὅπερ καθ' ἑαυτὸ θεωρεῖται βέβαιον, πρόδηλον, διότι ἀληθῶς : Ἰλ.Γ 188 **καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην**, Ὀδ.Σ 261, Ἡρ.3,15 **καὶ γὰρ οὗτος ἀπέλαβε τὴν τοῦ πατρὸς ἀρχήν**· ‖ τῆς σημ ταύτης ἐπιτεινομένης τῇ προσθήκῃ ἄ. μορίων, οἷον **καὶ γὰρ δή, καὶ γὰρ ῥα, καὶ γὰρ καί, καὶ γὰρ οὖν, καὶ γάρ τοι** : Ἰλ.Π 810 **καὶ γὰρ δὴ τότε φῶτας ἐείκοσι βῆσεν ἀφ' ἵππων**, Πλάτ.Πρωτ.317C· **2)** διότι ἄλλως : Ἀριστλ.Πολιτ.1280a,36 **καὶ γὰρ ἂν Τυρρηνοὶ καὶ Καρχηδόνιοι.**

καὶ .. γε καὶ βεβαίως, καὶ μάλιστα : Ὀδ.Α 46 **καὶ λίην κεῖνός γε ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ**, Πλάτ. Κρίτ.47Β **ταύτῃ ἄρα .. γυμναστέον, καὶ ἐδεστέον γε καὶ ποτέον**· πρβλ. **καί, γε** ἐν εἰδ. σημ.

καὶ δέ ἐπ. μάλιστα καί : Ἰλ.Ω 370 **ἀλλ' ἐγὼ οὐδέν σε ῥέξω κακά, καὶ δέ κεν ἄλλον σεῦ ἀπαλεξήσαιμι**· **2)** π. Ἀττ. τὸ **δὲ** ἔχει τὴν συνδετικὴν δύναμιν, τὸ δὲ **καὶ** ἀνήκει εἰς τὴν παρεμπίπτουσαν λέξιν ἢ λέξεις, δθ. ἐπιφέρεται, προστίθεται διὰ τοῦ **καὶ δὲ** νέον τι, καὶ ἀκόμη : Εὐρ.Ἠλ 1117 **καὶ σὺ δ' αὐθάδης ἔφυς**, Ξεν.Ἀν.6,1 **καὶ αὐτὸς Ἡγήσανδρος ἐσώθη καὶ οἱ ἄλλοι δὲ λοχαγοὶ συνῆλθον.**

καὶ δή, καὶ δὴ καί βλ. ἐν λ. **δή** 12).

καὶ αἱ κ. κτ. κρᾶσιν **καί** βλ. ἐν λ. κ. ἐν εἰδ. σημ.

καιετάεις-εντος-εσσα-εν ὁ πλήρης χασμάτων γῆς : Ὀδ.Δ 1 **Λακεδαίμονα καιετάεσσαν** (ἀνάγν τοῦ Ζηνοδότου ἀντὶ κητώεσσαν).

κάιζερ (ὁ) (γερμαν.) δημ. ἀκλ., θηλ. **καϊζερῖνα**, ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας.

καἰκα κτ. κρᾶσιν ἀντὶ καὶ αἴκα : Θεόκρ.3,26.

καΐκα (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **φιττακιδῶν.**

καϊκάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ καΐκι βλ.λ. : Παλαμ.Τρισεύγ.39 **ποῦ μπορεῖ νὰ ἦταν πρῶτα .. καὶ καϊκάκι.**

καϊκάς (ὁ) δημ. ὁ ἰδιοκτήτης καϊκιοῦ, μικροῦ ἱστιοφόρου πλοίου.

καΐκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ἱστιοφόρον πλοῖον μικρᾶς χωρητικότητος : Πορφύρ.Σκ.126,4 **πλάϊ στὰ καΐκια τὰ φτωχά, τὰ θαλασσοδαρμένα**· **2)** εἶδος μικρᾶς καὶ στενῆς τουρκικῆς λέμβου ὀξυπρῴρου καὶ ὀξυπρύμνου.

καϊκιά (ἡ) δημ. ὅσον περιέχει, χωρεῖ ἓν μικρὸν ἱστιοφόρον, καΐκι : **μιὰ καϊκιὰ κριθάρι**· πρβλ. βαρκαδιά.

καικίας (ὁ) κ. μσν. ὁ βορειοανατολικὸς ἄνεμος τῶν ἀρχαίων : Ἀριστλ.Μετ.363b,17, Πλούτ.Σέρτ.17 **ὁ δὲ ἀπὸ τῆς ἄρκτου ῥέων ἄνεμος, Καικίαν ἔνιοι καλοῦσιν**, Γεωπ.1,11,2, ἄ. αἰολεύς βλ.λ.3)· ‖ π. κωμ. ἐν χρ. ἐν λογοπαιγνίῳ : Ἀριστφ.Ἱππ.437 **ὡς οὗτος ἤτοι Καικίας ἢ συκοφαντίας πνεῖ.**

καϊκιάτικα (τὰ) δημ. ὁ ναῦλος καϊκιοῦ· πρβλ. πορθμεῖα, βαρκαδιάτικα.

καικίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογ. μαλακίων τοῦ ἀθροίσμ. τῶν **προσθιοβραγχίων.**

καικίλιος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων τῆς οἰκογ. τῶν **φωκιδῶν.**

καῖκος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος μαλακίων γαστεροπόδων τῆς οἰκογ. τῶν **ταινιογλωσσιδῶν.**

καϊκτσῆς (ὁ) (τουρκ.) κ. **καϊξῆς** ἐπὶ προσ., ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ὁ πλοίαρχος τοῦ καϊκιοῦ : Παλαμ.Τρισεύγ.35 **καϊξῆς, φαράς, σταφιδάς, πραματευτής**· **2)** εἶδος μικροῦ ἱστιοφόρου μεγαλυτέρου τῆς συνήθους λέμβου, φέροντος ἓν μόνον ἱστίον.

καικύλην Ἡσ. «τὴν κεφαλήν».

καΐλα (ἡ) δημ. κ. **καήλα** καῦμα, θέρμη, φλόγωσις ἰδ. τοῦ στομάχου· **2)** μτφ. ἰσχυρὸς ψυχικὸς πόνος : ΜΜ **λάβρα μου καὶ καΐλα μου**, αὐτ. **καΐλα μου παντοτινὴ ὅσο κι ἂν εἶμαι ζωντανή**· **3)** δμ. μτφ. ἔφεσις, σφοδρὰ ἐπιθυμία, καημός : **ἔχω καΐλα νὰ πάω στὴν Ρωσία**· πρβλ. καημός.

καιλερία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἀγρωστοειδῶν.**

καιλοῖα (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ κελοῖα βλ.λ.

καιλούριον (τὸ) πάπ. ἀμφ. σημ. πιθανῶς μέτρον, ποσὸν σιτηρεσίου : **παράσχου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς γεουχικῆς οἰκίας καιλαύρια δύο.**

καϊμακάμης (ὁ) (ἀραβ. καϊμ-μακάμ) μσν., νεώτ. κ. **καϊμεκάμης** τίτλος ἐν Τουρκίᾳ, τοποτηρητής, ὑποδιοικητής, καὶ ὡς στρατ. βαθμ. ἀντισυνταγματάρχης : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,15 **ἔγραφε γράμματα εἰς τὸν καϊμεκάμην τῆς πόλεως.**

καϊμάκι (τὸ) (τουρκ. καϊμάκ) δημ. λεπτὸν στερεὸν σῶμα σχηματιζόμενον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ γάλακτος, ἀνθόγαλα, ἀφρόγαλα, κρέμα· **2)** ἐπὶ τοῦ καφέ, τὸ σχηματιζόμενον κατὰ τὴν βράσιν αὐτοῦ πυκνότερον ἀφρῶδες ἐπίστρωμα· **3)** μτφ. τὸ καλύτερον μέρος παντὸς πράγματος, ὁ ἀφρός, τὸ ἄνθος.

καϊμένος-η-ο δ.γρ. τοῦ καημένος βλ.λ.

καϊμές (ὁ) (τουρκ.) δημ., πληθ. **καϊμέδες** τουρκικὸν χαρτονόμισμα ὅπερ εἶχεν ἐκδοθῆ ἄνευ χρυσοῦ ἀντικρύσματος, δθ. καὶ ὑπέστη μεγάλην ἔκπτωσιν· ‖ κτ. ἐπέκτ. οἱονδήποτε κράτους χαρτονόμισμα λίαν ὑποτετιμημένον.

καὶ μήν βλ. λ. μὴν ἐν εἰδ. σημ.

καίμιον (τὸ) πάπ. ὄρνις, πτηνόν : **εἰς δῖπνον καίμια μυριάδες Χ.**

καϊμός (ὁ) δημ. δ.γρ. τοῦ καημὸς βλ.λ.

καιμπφερίδη (ἡ) νεώτ. χημ. κρυσταλλικὴ οὐσία ἐξαγομένη ἐκ τοῦ ριζώματος τῆς γαλάγκης.

καινεργάτης (ὁ) (καινά - ἐργάζομαι) μσν. ὁ καινά, θαυμάσια ἐργαζόμενος : Θεόδ.Λασκ.767 **ὁ Θεὸς καινεργάτης.**

καινία Ἡσ. «νίκη».

καινίζω (καινός), μέλλ. **καινῖῶ** ποιῶ τι καινόν, νέον, ἀσύνηθες : Σοφ.Τρ.867 **καί τι καινίζει στέγη** (σχόλ. « ἔοικέ τι νεώτερον ἔχειν ὁ οἶκος» (Βερναρδ.Γρ.ἐν λ. «φέρει νέον, νεώτερον τί»)· **2)** δοκιμάζω νέον τι, καινουργές : Αἰσχ.'Αγ.1071 **καίνισαν ζυγόν**· || χρησιμοποιῶ, μεταχειρίζομαί τι κατὰ πρῶτον, νεωστί· Ἡσ. «καινίσαι· καινῶς χρήσασθαι»·προβλ.δημ.γκαινιάζω : Αἰσχ.Χο.492 **μέμνησο δ' ἀμφίβληστρον, ᾧ σ' ἐκαίνισαν** (μὲ τὸ ὁποῖον νεωστὶ σὲ συνέλαβον, (διόρθ. Blomfield ὡς ἐκαίνισαν, πῶς κατὰ πρῶτον μετεχειρίσθησαν ἐπὶ σοῦ τὸ δίκτυον)· προβλ. Καλλ.ἀπ.119 **πρῶτος ἐπεὶ τὸν ταῦρον ἐκαίνισεν**· || ἐπὶ εὐχῶν, προσφέρω νέας, παραδόξους εὐχὰς πρὸς τοὺς θεούς : Εὐρ. Τρῳ.889 **εὐχὰς ὡς ἐκαίνισας θεῶν**· **2)** Ἐπιγρ. νεωτερίζω : **ὥστε μηδὲν . . καινίζεσθαι**· **3)** ἐπὶ πόλεων, ἀνακαινίζω : Ἐπιγρ. **καινίζω τὴν πόλιν**· προβλ. ἐγκαινίζω· **4)** ρηματ. π. καίνισις, καινισμός, καινιστής, καίνισμα.

καινὶς-ίδος (ἡ) (καίνω) μτγν. κ. νεώτ. σφαγεύς, ξίφος : Λουκ.'Ὀν.40 (ἐσφ.γρ. ἀντὶ κοπίς)· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος φευδονευροπτέρων ἐντόμων τῆς οἰκογ. τῶν **ἐφημεριδῶν.**

καίνισις-εως (ἡ) (καινίζω) μτγν. κ. μσν. ἀνακαίνισις, ἀνανέωσις : Ἰώσ.Ἀ! 18,1,1 **ἡ τῶν πατρίων καίνισις καὶ μεταβολή,** Θεοφύλ.Σ 200,15 **ἡ καίνισις τῆς καρδίας.**

καίνισμα-ατος (τὸ) μτγν. νεωτερισμός : Μαν.4,191.

καινισμός (ὁ) (καινίζω) μτγν. κ. μσν. ἀνακαίνισις, ἀνανέωσις : Πάπ. **καταστάσεως καινισμός,** Θεόφιλ.Πρωτ.'Ανθρ.Κατ.2,14· **2)** νεωτερισμός, καινοτομία : Βέττ.Βάλ.192,15,'Ιουστιν.Νεαρ.20,4.

καινιστής (ὁ) (καινίζω) γλωσσ. κ. μσν. ὁ νεωτεριστής : Εὐστ.Πον.207,47.

καινίτα Ἡσ. «ἀδελφή».

Καϊνῖται (οἱ) (Κάϊν) μτγν. αἵρεσις τῶν Γνωστικῶν τοῦ 2ου καὶ 3ου αἰ. μ.Χ., ἧς οἱ ὀπαδοὶ ἐτίμων τὸν Κάϊν, ὡς ὄργανον σοφίας καὶ ἐχθρὸν τοῦ Δημιουργοῦ, κ. τὸν Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην, ὡς γνόντα μᾶλλον τῶν ἄ. τὴν ἀλήθειαν· προβλ. Ὀφῖται.

καινίτας Ἡσ. « ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφάς ».

καινίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. κ. **καϊνίτης** ὀρυκτὸν τῆς τάξεως τῶν ἁλάτων, ἀπαντώμενον εἰς τὰ ἁλατωρυχεῖα τῆς Β. Γερμανίας· **2)** γεωπ. εἶδος χημικοῦ λιπάσματος τῶν φυτῶν.

καινογένεια (ἡ) νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ ἐμβρυολογίᾳ, ἡ ἐνέργεια ἐκείνη δι' ἧς τὸ ἔμβρυον κλάσεώς τινος τοῦ ζῳϊκοῦ βασιλείου ἐκτήσατο κατὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ζῳϊκοῦ κόσμου ἰδιότητας, ἃς δὲν παρουσίαζον τὰ ἔμβρυα τῶν κατωτέρων ταύτης κλάσεων, ἄ. καινογενετικὴ **ἐνέργεια.**

καινογενετικός-ή-όν νεώτ. **εἰδ.** ἐν τῇ ἐμβρυολογίᾳ, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καινογένειαν βλ.λ. : **καινογενετικὸν στάδιον, - καινογενετικὴ ἐνέργεια** (ἡ καινογένεια).

καινογενής-οῦς-ές μσν. ἐσφ. γρ. ἀντὶ κοινογενὴς βλ.λ. : Εὐστ.'Οδ.1715,39.

καινογέννησις-εως (ἡ) νεώτ. βιολ. παλαιὸς ὅρ. παραγωγὴ νέων χαρακτήρων εἰς ἄτομα εἴδους τινός, ποικιλία, ποικιλότης.

καινογραφής-οῦς-ές (γράφω) . ὁ κατὰ νέον τρόπον γεγραμμένος : Φιλικὸς π.'Ἡφαιστ.9,4 **σύνθεσις καινογραφὴς** (πιθ. καινόγραφος).

καινόγραφος-ον πιθ. γρ. ἀντὶ καινογραφής.

καινογράφος (ὁ) πάπ. ὁ γράφων κατὰ νέον τρόπον, εἰς καινοφανὲς ὕφος.

καινογραφῶ-έω (γράφω) μσν. γράφω καινά, νέα : Κοσμ.'Ιερ.505.

καινόδοξος-ον (δόξα) μτγν. ὁ ἔχων καινὰς δοξασίας, νέα σχέδια : Γρηγ.Ναζ.3,1152Α.

καινοδοξῶ-έω μτγν. ἔχω καινὰς δοξασίας περί τινος : Ἰώσ.Ἀ! 16,11,1 (δ.γρ. καινοτομῶ).

καινοειδής-οῦς-ές (εἶδος) μτγν. ὁ ἐκ νέου ὑπὸ νέαν μορφὴν σχηματισθείς : Ὠριγ.8,289.

καινοζωϊκός-ή-όν (καινός-ζωή) νεώτ. γεωλ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καινὴν ζωήν, τὸν τελευταῖον γεωλογικὸν αἰῶνα· || **καινοζωϊκὸς αἰών** ὁ τελευταῖος ἐκ τῶν γεωλογικῶν αἰώνων τῆς ἱστορίας τῆς γῆς· || **καινοζωϊκὸν ἄθροισμα στρωμάτων** τὸ τῶν γεωλογικῶν στρωμάτων, τῶν σχηματισθέντων κατὰ τὸν καινοζωϊκὸν αἰῶνα.

καινοθήρας (ὁ) νεώτ. ὁ θηρεύων τὰ καινά, ὁ ἐπιδιώκων νὰ μάθῃ νέα· || εἰδικὸς δημοσιογράφος εἰς τὴν συλλογὴν τῶν νέων τῆς ἡμέρας, ρεπόρτερ (ὅρος ἐγκαταλειφθείς)· **2)** ὁ ἀκρίτως ἀποδεχόμενος πᾶν τὸ νέον, ὁ περιφρονῶν τὴν παράδοσιν.

καινοθηρία (ἡ) νεώτ. ἡ θήρα, ἡ ἐπιδίωξις τοῦ καινοῦ, νέων εἰδήσεων· **2)** ἡ ἄνευ κρίσεως καὶ νοῦ περιφρόνησις τῶν παραδεδομένων καὶ καθόλου τοῦ παρελθόντος.

καινοθηρίδαι (οἱ) νεώτ. παλαιοζ. οἰκογένεια ἐκλειφάντων ζῴων, ἀπαντώντων ἐν ἀπολιθώσει.

καινοθήριον (τὸ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐκλειφάντων ζῴων τῆς οἰκογ. τῶν **καινοθηριιδῶν,** ἀπαντῶν ἐν ἀπολιθώσει.

καινοθηρῶ-άω νεώτ. θηρεύω, κυνηγῶ, ἐπιδιώκω τὰ καινά, τὰ νέα· **2)** περιφρονῶ τὴν παράδοσιν, τὸ παρελθόν· προβλ. καινοθήρος, καινοθηρία.

καινόκουφον (τὸ) πάπ. καινόν, νέον, καινουργὲς βυτίον, βαρέλι.

καινόλεκτος-ον (λέγω) μτγν. ὁ κατὰ νέον τρόπον λεχθείς, ὁ ἀσυνήθης : Ἡρωδιαν.'Επιμ.3.

καινολογία (ἡ) (λέγω) μτγν. καινὸς τρόπος τοῦ λέγειν, ἀσύνηθες λεκτικόν, παράδοξος φρασιολογία : Πολύβ.38,1,1 **καὶ λεγόντων μετ' αὐξήσεως** καὶ ·καινολογίας, Διον.'Αλ.Λυσ.3.

καινολόγος-ον (λέγω) μσν. ὁ χρησιμοποιῶν, ὁ μεταχειριζόμενος νέας φράσεις : Εὐστ.1801,27.

καινολογῶ-έω (λέγω) μτγν. μεταχειρίζομαι νέας φράσεις : Ἰωσ.'Απ.1,24 (δ.γρ. κενολογῶ).

καινόν (τὸ) ἐν Ἀθήναις νέον δικαστήριον : Σχόλ. Ἀριστφ.Σφ.120 « τόπος ἐν τῷ δικαστηρίῳ οὕτω λεγόμενος· εἰσὶ δὲ δ', Παράβυστος, Καινόν, Τρίγωνος, Μέσος ».

καινοπαγής-οῦς-ές ὁ καινοπαθὴς βλ.λ.

καινοπαθής-οῦς-ές (πάσχω) ὁ νέον τι ἀνήκουστον καὶ φοβερὸν πάσχων : Σοφ.Τρ.1277 **πολλὰ** πήματα καὶ καινοπαθῆ (δ.γρ. καινοπαγῆ).

καινοπαθῶ-έω (πάσχω) μτγν. πάσχω νέον τι ἀνήκουστον καὶ φοβερόν : Πλούτ.'Ηθ.1106Α· προβλ. ξενοδεινοπαθῶ.

καινοπηγής-οῦς-ές ὁ νεωστὶ κατασκευασθείς, καινουργής : Αἰσχ.'Επτ.642 **ἔχει δὲ καινοπηγὲς εὔθετον σάκος.**

καινοπήμων-ονος-ον (πάσχω) ὁ νέον τι ἢ νεωστὶ παθών, ὁ ἄρτι δυστυχήσας : Αἰσχ.'Επτ.363 **δμωΐδες δὲ καινοπήμονες** (σχόλ. «αἱ νεωστὶ πάσχουσαι καινὰ πήματα»).

καινόπιστος-ον (πείθω) μσν. ὁ ἔχων καινὴν πίστιν : Νικόλ.Μεθ.'Ανδρ.Δημητρ. ἐν προοιμ.5.

καινοποίησις-εως (ἡ) (καινοποιῶ) μτγν. ἐκκλ. ἀνακαίνισις, ἀναγέννησις : Ἀθανάσ.1,497.

καινοποιητής (ὁ) (καινοποιῶ) ὁ ἐφευρίσκων νέον τι πρὸς ἡδονήν : Ξεν.ΚΠ 8,8,16 **καὶ γὰρ καινοποιητὰς ἀμφοτέρων τούτων κέκτηνται.**

καινοποιία (ἡ) (ποιῶ) μτγν. πλήρης μεταβολή, νεωτερισμός : Πολύβ.4,2,10 **τοιαύτης περὶ τὰς δυναστείας καινοποιίας οὔσης.**

καινοποιός-όν (ποιῶ) μτγν. ὁ ποιῶν νέον τι, ἀνανεώνων : Γρηγ.Ναζ.2,608D.

καινοποιῶ-έω (ποιῶ), παρακ. **κεκαινοποίηκα** ποιῶ νέον τι, ἀνανεώνω : Πολύβ.3,70,11 **τὸ συνεχῶς καινοποιεῖν ἀεὶ τὰς τῶν συμμάχων ἐλπίδας,**

αὐτ.30,4,17 **πάντα τὰ τῶν ἄλλων ἁμαρτήματα τιθεὶς ὑπὸ τὴν ὄψιν τοῖς κρατοῦσι καὶ καινοποιήσας**· κ. παθ. : αὐτ.21,31,3 **ἐκαινοποιήθη τὰ τῆς ὀργῆς**· **2)** καινοτομῶ, κάμνω μεταβολάς : Πολύβ.1,4,5 **πολλὰ καινοποιεῖ ἡ τύχη**· ‖ κ.ἀπολ. : Λουκ.Προμ.3 **εἰ καινοποιεῖν δοκοίη**· κ. παθ. : Σοφ.Τρ.873 **τί καινοποιηθὲν λέγεις ;** (τί καινά, παράδοξα λόγια εἶναι αὐτά ;)· **3)** ρηματ.π. καινοποίησις, καινοποιητής.

καινοπράγημα-ατος (τὸ) (καινοπραγῶ) μσν. **νεωτερισμός**, μεταβολή : Εὐστ.Πον.296,19.

καινοπραγία (ἡ) (πράττω) μτγν. ἔφεσις πρὸς νεωτερισμόν, μεταβολή : Διόδ.Σ 15,8.

καινοπραγῶ-έω (πράττω) μσν. πράττω τι νέον καὶ ἀσύνηθες, καινοποιῶ· κ. παθ. : Εὐστ.36,16· **2)** ρηματ.π. καινοπράγημα.

καινοπραξία (ἡ) (πράττω) μσν. ἡ καινοπραγία βλ.λ. : Εὐστ.Πον.158,3.

καινοπρέπεια (ἡ) μσν. τὸ ἀσύνηθες, τὸ καινοπρεπὲς πράγματός τινος : Εὐστ.93,31 **ἡ καινοπρέπεια τοῦ σχήματος** (τὸ νέον σχῆμα).

καινοπρεπής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἐμφάνισιν καινὴν ἢ διάφορον τοῦ συνήθους, νεοφανής, ἀσυνήθης : Ἑρμογ.Ἰδ.1,12 **καινοπρεπῆ σχήματα**· ‖ ἐπὶ τροποποιήσεως νόμων : Ἰουστιν.Νεαρ.105,1 **κ- πρὸς τὸ πρότερον**· **2)** ἐπὶ προσ. οἷον ἐπὶ φόγου περὶ τοῦ Φιλίππου, ὁ ὅμοιος πρὸς ἀρχάριον, ὁ ἀδέξιος· κ. συγκρ. : Πλούτ.Ἠθ.334C **καινοπρεπέστερος ἑαυτοῦ ὑπὸ ὀψιμαθείας**.

καινοπρεπῶς κ. μσν. κ. νεώτ., συγκρ. **καινοπρεπεστέρως** κ. νεώτ. **καινοπρεπέστερον**, ὑπερθ. **καινοπρεπέστατα** κατὰ νέον, ἀήθη τρόπον : Νικ. Χων. ἐν Σάθ.1,126 **χεῖρα δ' ἄνακτος τροπαιοφόρον καινοπρεπῶς ἐκδιδράσκοντα**· κ. συγκρ. : Ἀριστλ.Μεταφ.989b,6 **καινοπρεπεστέρως λέγειν**· κ. ὑπερθ. : Δίων Κ 79,11.

καινόρραφος-ον (ῥάπτω) μσν. ὁ νεωστὶ ραφείς : Στουδ.Θεόδ.891,166.

καινός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ τὸ πρῶτον γινόμενος ἢ διὰ πρώτην φορὰν ἐμφανιζόμενος, νέος, καινούργιος, ἀντιθ. παλαιός : Ἡρ.9,26 **καινὰ καὶ παλαιὰ ἔργα**, Σοφ.Τρ.613 **θυτῆρα καινῷ καινὸν ἐν πεπλώματι**, Δημ.43 **περιιόντες αὐτῶν πυνθάνεσθαι κατὰ τὴν ἀγοράν, λέγεταί τι καινόν ;**· κ. συγκρ. : αὐτ.43 **γένοιτο γὰρ ἄν τι καινότερον ἢ Μακεδὼν ἀνὴρ Ἀθηναίους καταπολεμῶν**· ‖ ἐπὶ δραμάτων, ὁ διὰ πρώτην φορὰν παριστανόμενος : Αἰσχίν.3,34 **τραγῳδῶν γιγνομένων καινῶν**, Ἐπιγρ. **καινὴ κωμῳδία**· ‖ ὁ νεωστὶ κατασκευασθείς, καινουργιοφτειασμένος : Ἐπιγρ. **καινὴ τριήρης**, Πάπ. **οἰκία καινή**, ΚΔ Ματθ.9,17 **εἰς ἀσκοὺς βάλλουσι καινούς**· **2)** ὁ νεωστὶ ἐφευρεθείς, πρωτάκουστος, παράδοξος : Εὐρ. Μήδ.298 **καινὰ προσφέρων σοφά**, Πλάτ.Εὐθφρ. 3B **καινοὶ θεοί**, Ξεν.Ἀπομν.1,1,2 **ἕτερα δὲ καινὰ δαιμόνια εἰσφέρων** (πρβλ. δαιμόνια 3)), Φιλόξ. 3,23 **ἔνθα τι καινὸν ἐλέχθη**· κ. συγκρ. : Ξεν. Ἀπομν.1,1,1 **οὐδὲν καινότερον εἰσέφερε τῶν ἄλλων**· κ. ὑπερθ. : Δημ.931 **πεπόνθαμεν τὸ καινότατον**· ‖ τὸ καινὸν ὡς οὐσ. νεώτερόν τι, ἀπροσδόκητον, ἀπρόοπτον, ἀνέλπιστον : Θουκ.3,30 **τὸ καινὸν τοῦ πολέμου** (πιθ. ἐσφ.γρ. τοῦ κενόν), Δημ.43 **λέγεταί τι καινόν ;**, Λουκ.Νιγρ.22· **3)** π. Πλούτ. ἐπὶ ἀνθρώπου, ὁ ἐξ ἀφανῶν ἐπιφανὴς γενόμενος, εὐγενής (λατ. novus) : Πλούτ.Κάτ.Πρεσβ.1 **καινὸς ἄνθρωπος**· ‖ ἐπὶ πραγμ., αἱ ἐν πολιτείᾳ καινοτομίαι, πολιτικαὶ ταραχαί (λατ. res novae) : Πλούτ.Κικ.14 **τοὺς πραγμάτων καινῶν ἐφιεμένους**· **4)** εἰδ. **Καινὴ Διαθήκη** ὡς οὐσ. τὸ βιβλίον τὸ περιέχον τὰ μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ γραφέντα ἱερὰ βιβλία τῆς Χριστ.Θρησκείας, ἐν ἀντιδιαστ. πρὸς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην.

καινόσοφος-ον πάπ. ὁ ἐκ νέας σοφίας, μαθήσεως : **καινόσοφος προθυμία**.

καινόσπουδος-ον μτγν. ὁ περὶ τὰ καινὰ σπουδάζων, ὁ ἀλογίστως ἐπιδιώκων τοὺς νεωτερισμούς, καινοθήρας : Λογγῖν.5,1 **τὸ περὶ τὰς νοήσεις καινόσπουδον**.

καινοσχημάτιστος-ον (σχηματίζω) μσν. ὁ κατὰ νέον ἢ ἰδιάζοντα τρόπον ἐσχηματισμένος : Εὐστ.141,32 **καινοσχημάτιστος ἐκείνη εὐθεῖα**.

καινοσχήμων-ονος-ον σχόλ. μ. κτ. οὐδ. ὁ κατὰ νέον τρόπον σχηματισθείς, ὁ λαβὼν νέον ἀσύνηθες σχῆμα : Εὐστ.1479,57 **καινόσχημόν ἐστι κατὰ σύνταξιν**, Σχόλ.Σοφ.Αἴ.1398.

καινοτάφια Ἡσ. « νεκροτάφια »· (διορθ. κενοτάφια).

καινόταφος-ον μτγν.μ. ἐν φρ. **καινόταφον σχῆμα** καινὸν σχῆμα τάφου : Παλλδ.ΑΠ 7,686.

καινότης-ητος (ἡ) (καινός) νέα κατάστασις πράγματός τινος, νέα μορφή : Πλούτ.Περ.13 **ἐπανθεῖ τις καινότης ἀεὶ ἄθικτον ὑπὸ τοῦ χρόνου διατηροῦσα τὴν ὄψιν**, Φιλόστρ.Ἐπιστ.18 **αἱ τῶν δερμάτων καινότητες**· ‖ ἡ ἰδιότης τοῦ νεοφανοῦς : Θουκ.3,38 **καὶ μετὰ καινότητος μὲν λόγου ἀπατᾶσθαι ἄριστοι**, Ἰσοκρ.10,2 **ἐπὶ τῇ καινότητι τῶν εὑρημένων**, Διον.Ἁλ.Ἀμμ.2,3· ‖ κτ. πληθ. νέα πράγματα : Δίων Κ 44,3 **αἱ καινότητες καὶ αἱ ὑπερβολαὶ τῶν τιμῶν**.

καινοτοκῶ-έω μτγν. γεννῶ, παράγω, πλάττω καινά, νέα : Ἰσίδ.Πηλ.25.

καινοτόμημα-ατος (τὸ) (καινοτομῶ) μτγν. νεωτερισμός : Προκ.Μυστ.21 **τοῖς τῶν ἐγκλημάτων καινοτομήμασιν ὄνομα χρηστὸν τοῖς φθάσασιν προσετρίψαντο**.

καινοτομία (ἡ) (τέμνω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις δι' ἧς τις ὀρύττει, ἀνοίγει νέα μεταλλεῖα : Ὑπερείδ.Εὐξ.45, Πολυδ.3,87· **2)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. νεωτερισμός, ἐπίνοια : Πλάτ.Νόμ.715C **καινοτομίαι ὀνομάτων**, Πλούτ.Κικ.2 **οὐ μικρᾶς γεγενημένης περὶ τοὺς λόγους καινοτομίας**, Σέργ. Μακρ. ἐν Σάθ.3,216 **ἀποτρέπεσθαι πᾶσαν καινοτομίαν**· ‖ κτ. πληθ. οἱ ἐν τῇ πολιτείᾳ νεωτερισμοί, πολιτικαὶ ταραχαί : Πλάτ.Νόμ.949E **καινοτομίας ἀλλήλοις ἐμποιούντων ξένων ξένοις**· ‖ νεώτ. κ. δημ. μεταρρύθμισις, ἰδ. κτ. πληθ. : **εἰσήγαγε πολλὰς καινοτομίας εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν**· **3)** τὸ παράδοξον, τὸ ἀσύνηθες, ἡ καινότης : Πολύβ.1,23,10 **ἡ καινότης τοῦ συμβαίνοντος**, Πλούτ.Ἀλέξ.72 **τόλμαν καὶ κόμπον ἐν ταῖς καινοτομίαις ἐπαγγελλόμεναν**.

καινοτόμος-ον (τέμνω) κ. νεώτ. ὁ νέον τι ποιῶν καὶ ἀσύνηθες : Ἀριστλ.Πολιτ.1265a,12 **οἱ Σωκράτους λόγοι. . ἔχουσι. . τὸ κομψὸν καὶ τὸ καινότομον**· κ. ἐπὶ προσ. : Ἑρμογ.Εὑρ.3,5· ‖ κ. μτφ. : αὐτ. **καινοτόμον πρᾶγμα ὁ πόλεμος**.

καινοτομῶ-έω (τέμνω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ μεταλλείων, νέον τι τέμνω, ὀρύττω, σκάπτω ἀνερεύνητόν τι πρὸς εὕρεσιν μεταλλείου· Φώτ. «καινοτομεῖν· καινὴν λατομίαν τέμνειν»: Ξεν.Προσ 4,27· ‖ μτφ. ἐπὶ ὁδῶν, τέμνω, ἀνοίγω νέον δρόμον : Φίλ.2,445 **κ- ἀτραπὸν ἄλλην**· κ. παθ. : Λουκ. Ρητ.Διδ.10 **ὁποία νῦν κεκαινοτόμηται ταχεῖα καὶ ἀπράγμων καὶ ἐς τὸ εὐθὺ τῆς ῥητορικῆς ὁδός**· **2)** κ. μσν., νεώτ. ποιῶ τι νέον ἢ εἰσάγω νέαν μέθοδον ἢ νέον τρόπον ἐνεργείας, νεωτερίζω : Ἀριστφ.Σφ.876 **δέξαι τελετὴν καινήν, ἣν τῷ πατρὶ καινοτομοῦμεν**· ‖ κ. ἀπολ. ἐπιφέρω μεταβολὰς ἢ νεωτερισμοὺς εἰς τὴν πολιτείαν : Ἀριστφ.Ἐκκλ.584 **εἰ καινοτομεῖν ἐθελήσουσι καὶ μὴ τοῖς ἤθεσι λίαν τοῖς ἀρχαίοις ἐνδιατρίβειν**, Ἀριστλ.Πολιτ.1305b,41 **οἱ τοιοῦτοι καινοτομεῖν ζητοῦσι**, Πολύβ.15,30,1 **κεκριμένου τοῦ καινοτομεῖν τοῖς ἀνδράσιν**· ‖ κ. γεν. : Πλάτ.Νόμ.797C

τὸν τι νέον ἀεὶ καινοτομοῦντα, Ἀριστλ.Πολιτ. 1266α,35, Διον.Ἀλ.7,70 **οὐδὲν ἀξιοῖ καινοτομεῖν εἰς τὰ γινόμενα περὶ θεῶν σεβασμούς** κ. παθ. : Πλάτ.Νόμ.797Β, Δημ.1370 **καὶ τὰ νομιζόμενα γίγνηται τοῖς θεοῖς εὐσεβῶς καὶ . . μηδὲ καινοτομῆται**· 3) ρηματ.π. καινοτομητέον, καινοτόμημα.

καινοτροπία (ἡ) μσν. τρόπος νέος, ἀσυνήθης : Εὐστ.1200,56 **καινοτροπία τοῦ σχήματος**, αὐτ. Πον.46,70 **παραδοξίαις καὶ καινοτροπίαις**.

καινότροπος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρόπον νέον, παράδοξον, ἀσυνήθη, ἀλλόκοτον : Εὐρ. ἀπ.1132,49 **τίς ὁ καινότροπος οὗτος μῦθος κατ' ἐμὰν ἦκεν ἀκοάν**, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.5,90 **χειμῶνι τῶν πώποτε μάλιστα καινοτρόπῳ**, Εὐστ.Πον.269,39 **τραγῳδία . . καινότροπος**.

καινοτρόπως μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον καινότροπον, παράδοξον : Νικ.Χων.402,19.

καινουργεύω δημ. ἐπὶ πραγμ., διορθῶ, ἐπισκευάζω παλαιόν τι, ὥστε νὰ ἔχῃ τὰς ἰδιότητας ἢ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ καινουργοῦς βλλ.

καινούργημα-ατος (καινουργῶ) μτγν., μσν. νεωτερισμός, ἀ. καινοτόμημα.

καινουργής-οῦς-ές (ἐργάζομαι) σχόλ. κ. νεώτ. ὁ νεωστὶ εἰργασμένος, ἀμεταχείριστος, καινούργιος : Σχόλ.Ἰλ.Ι 122 **καινουργεῖς τρίποδες**.

καινούργησις-εως (ἡ) (καινουργῶ) λεξ. ἡ πρᾶξις τοῦ καινουργῶ, ἡ ἀνανέωσις, τὸ ξεκαινούργεμα· Σουΐδ. ἐν λ. καταβολή.

καινουργία (ἡ) (καινουργής) νεωτερισμός, μεταβολὴ ἐν τῇ πολιτείᾳ : Ἰσοκρ.6,50 **ἐκ τῆς ταραχῆς καὶ καινουργίας θᾶττον ἂν μεταβολῆς τύχοιεν**, Διον.Ἀλ.Ἰσοκρ.9.

καινουργίζω μσν. καινουργῶ βλλ., ξεκαινουργάω· 2) ρηματ.π. καινουργισμός.

καινούργιος-α-ο(ν) μτγν., μσν. κ. δημ. ὁ νεωστὶ εἰργασμένος, ὁ προσφάτως κατασκευασθείς, καινουργής : Ἀέτ.8,6 **καινουργία χύτρα**, Ὀρνεοσόφ. 205 **ἰγδίον καινούργιον**, - **καινούργιο σπίτι**· || παροιμ. **καινούργιο κοσκινάκι μου, ψηλὰ εἶσαι κρεμασμένο** (ἐπὶ ἀνθρώπων δεικνυόντων ἐξαιρετικὴν ἀγάπην, περιποίησιν διά τι νέον)· 2) δημ. ὁ γινόμενος διὰ πρώτην φορὰν γνωστός, καινός, νέος: Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 21,24 **τῆς μολογάει καινούργια μυστικά**, δ.τραγ. **ἐγέρασαν τὰ πάθη μου σὰν τοῦ βουνοῦ τὸ χιόνι, | π' ὅσο νὰ λειώσῃ τὸ παλιό, | καινούργιο τὸ πλακώνει**· || ἐπὶ συγκριτικῆς ἐννοίας, συνήθ. ἐρωτ. **τί καινούργια ξέρεις;** τί νεώτερα· || φρ. **ἀπὸ καινουργῆς** ἐξ ἀρχῆς.

καινουργιοφτειασμένος-η-ο δημ. ἀ. -φκειασμένος ὁ νεωστὶ κατασκευασθείς, καινουργής.

καινουργιοχαλασμένος-η-ον μσν. κ. δημ. ὁ νεωστὶ χαλασμένος, κατεστραμμένος : Πρόδρ. Ι,370 **τὸ σπίτιν τὸ παλαιόσπιτον, τὸ καινουργιοχαλασμένον**.

καινουργισμός (ὁ) (καινουργίζω) Σουΐδ. «ἡ ἀνακαίνισις καὶ πρὸς τὸ ἀρχαῖον κάλλος ἀναμόρφωσις» | δ.γρ. καινουργησμός |.

καινουργός-όν (ἔργον) μτγν. ὁ ἀπεργαζόμενος καινά, ὁ φέρων νέον τι : ΠΔ Μακκ.4,11,23 **καινουργὸς βασάνων**, Ἡλιόδ.Αἰθ.9,5 **καινουργὸς . . ὁ πόλεμος**· 2) παθ. τὸ καινουργὸν ἡ καινότης, τὸ νέον, τὸ καινούργιο : Λουκ.Κατάπλ.26 **τῶν κολάσεων τὸ πρὸς ὠμότητα καινόν**.

καινουργῶ-έω (ἔργον) κ. νεώτ. κατασκευάζω τι ἐκ νέου : Ἀλκίφρ.3,3 **λαβεῖν χρυσίνους τέτταρας, ἐξ ὧν αὖθις καινουργῆσαί μοι τὴν σαγήνην ὑπάρξειεν**· 2) ἐπιχειρῶ, ἀρχίζω ἢ σχεδιάζω νέον τι, κάτι καινούργιο : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.21 **ἢν τύχωσι περὶ τὴν ἡμέρην ταύτην τι κεκαινουργηκότες**, Εὐρ.ΙΑ 2 **τί καινουργεῖς;** κ. ἀπολ. : Ἀντιφάν.29 **ἐπὶ τὸ καινουργεῖν φέρου**· || **καινουργῶ λόγον** ὁμιλῶ νέους, παραδόξους λόγους : Εὐρ.ΙΑ 838 **εἰ μή τι παρανοοῦσα καινουργεῖς λόγον**· || ἐπιφέρω μεταβολήν τινα, νεωτερίζω : Ξεν.Ἑλλ.6,2,16 **περὶ τοὺς μισθοφόρους ἐκαινούργει**· || κ. παθ. **τὰ καινουργούμενα** πᾶσα πρὸς μεταβολὴν ἢ ἀλλοίωσιν ἐπιχείρησις : Ἀριστλ.Κοσ. 398α,35· 3) ρηματ. π. καινούργημα, καινούργησις, καινουργησμός (δ.γρ. -ισμός).

καινοφανής-οῦς-ές (φαίνομαι) μσν. κ. νεώτ. ὁ νεωστὶ ἐμφανιζόμενος, νεοφανής, πρωτοφανής, παράδοξος : Εὐστ.39,16 **καινοφανεῖς λέξεις**, Σέργ. Μακρ. ἐν Σάθ.3,242 **συνετάραξαν ἐπὶ τῇ ἐκθέσμῳ δραματουργίᾳ τοῦ καινοφανοῦς αὐτοῖς ἱπποκενταύρου ἀνατολικοδυτικοῦ ἀρχιερέως**, - **καινοφανὴς περιβολή**· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **ἐξεπλάγη διὰ τὸ καινοφανὲς τοῦ πράγματος**· κ. ἐπίρρ. -ῶς.

καινόφιλος-ον λεξ. ὁ ἀλλάσσων συχνάκις φίλους· Σουΐδ. «καινόφιλον λέγουσι τὸν μὴ τοῖς αὐτοῖς φίλοις χρώμενον ἀεί».

καινοφραδής-οῦς-ές (φράζω) μσν. ὁ κατὰ νέον τρόπον ἐκπεφρασμένος : Εὐστ.Πον 56,1.

καινοφωνία (ἡ) (φωνή) μτγν. κ. νεώτ. ἡ κατὰ τρόπον καινόν, νέον χρῆσις ἀσυνήθων λέξεων : Φιλόπ. Ἰω.Ὑπομν.ΑΠρ.11,7.

καινόφωνος-ον (φωνή) μσν. ἐπὶ λέξεων, ὁ οὐχὶ ἐν κοινῇ χρήσει ὤν, ἀσυνήθης : Εὐστ.1761,23 **καινοφώνους λέξεις**· πρβλ. καινοφανής.

καινοφωνῶ-έω (φωνή) μσν. κ. νεώτ. ὁμιλῶ κατὰ τρόπον καινόν, νέον, μεταχειρίζομαι νέας λέξεις εἰς τὴν ὁμιλίαν μου : Εὐστ.67,6.

καινοχωρισμός (ὁ) (χωρίζω) πάπ. ἡ ἐκ νέου, ἡ καινούργια κατάθεσις : **κ. συναλλάξεως**.

καὶ νύ κε(ν) ἐπ. καὶ δή, καὶ τώρα : Ἰλ.Γ 373 **καί νύ κεν εἴρυσσέν τε καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος, εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε** (Γαζ.Θ «καὶ δὴ εἵλκυσεν ἂν αὐτὸν . . »), Ὀδ.Ω 50· || ὁμ. **καὶ νύ κε δή** : Ἰλ. Ρ 350 **καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν ὁρμηθήτην, εἰ μὴ σφω' Αἴαντε διέκριναν μεμαῶτε**· || ὁμ. ἑπομένου τοῦ **εἰ** ἄνευ τοῦ **μή** : Ὀδ.Λ 317 **καί νύ κεν ἐξετέλεσσαν, εἰ ἥβης μέτρον ἵκοντο**· || ὁμ. ἑπομένου τοῦ **ἀλλά** : Ὀδ.Λ 630 **καί νύ κ' ἔτι προτέρους ἴδον ἀνέρας, . ., ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ἔθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν**· || ὁμ. ἄνευ ἀποδόσεως : Ὀδ.Ξ 325 **καί νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι**.

καίνυμι ποι. τὸ ἐνεργ. ἀπαντᾷ μ. ἐν τῷ γ' ἑν. τοῦ ἐνεστ. τῆς προστ. καινύτω· Ἡσ. «νικάτω» : Ἐμπ.23,9 **μή σ' ἀπάτη φρένα καινύτω**· || πανταχοῦ ἀλλαχοῦ τὸ μέσ. **καίνυμαι**, παρακ. **κέκασμαι** δωρ.-δμαι, ὑπερσυντ. **ἐκεκάσμην**, δωρ.-άδμην, μτ. αἰτ. προσ. κ. ἀπαρφ. δηλοῦντος τὸ κατά τι, νικῶ, ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ : Ὀδ.Γ 282 **ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων νῆα κυβερνῆσαι** (Εὐστ. «ἐκαίνυτο, πάνυ ἐνίκα»)· πρβλ. αὐτ.Β 158 **ὁμηλικίην ἐκέκαστο γνῶναι**, Ἀπολλ.Ρ 867 **ἐκέκαστο ἰθύνειν**· || ὁμ. μτ. αἰτ. κ. δοτ. τοῦ κατά τι : Ἰλ.Β 530 **ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς**, αὐτ.Π 808, Ὀδ. Τ 395 **ὃς ἀνθρώπους ἐκέκαστο κλεπτοσύνῃ θ' ὅρκῳ τε**, Ἡσίοδ.Α 4 **ἢ ῥα γυναικῶν φῦλον ἐκαίνυτο . . εἶδεΐ τε μεγέθει τε**· 2) μτ. δοτ. τοῦ κατά τι, διακρίνομαι εἴς τι, ἐξέχω, διαφέρω : Ἰλ. Δ 339 **σὺ κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε**, Ὀδ.Δ 725 **παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένος ἐν Δαναοῖσι**, Ἡσίοδ.Θ 929 **ἐκ πάντων τέχνῃσι κεκασμένος Οὐρανιώνων**· || μτ. γεν. ἀντικ. κ. δοτ. τοῦ κατά τι : Ἰλ.Ω 546 **τῶν σε, γέρον, πλούτῳ τε καὶ υἱάσι φασὶ κεκάσθαι** (Γαζ.Θ «τούτων πάντων, ὦ γέρον, πλούτῳ καὶ υἱοῖς φασί σε προέχειν»)· 3) π. ποι. μεθ' Ὁμ. συνήθ. ἐν χρ. ἡ μτχ. παρακ. **κεκασμένος** κ. δωρ. **κεκαδμένος** κεκοσμημένος, καλλωπισμένος : Πίνδ.Ο 1,27 **ἐλέφαντι ὦμον κεκαδμένον**, Εὐρ.Ἠλ.616 **φρουραῖς κέκασται** (εἶναι καλῶς ἐ-

φωδιασμένος μέ . .], Ἀριστφ.Ἱππ.685 **πανουργίαις μείζοσι κεκασμένον**· κ. ἀπολ. : Αἰσχ. Εὐμ.766 ἐποίσειν εὖ κεκασμένον δόρυ (Βερναρδ. Γρ. «ὅτι θὰ ἐπιφέρῃ τὸ καλῶς παρεσκευασμένον, ἠκονημένον δόρυ, στρατόν», τὸν καλῶς ὡπλισμένον στρατόν).

καὶ νῦν ἐπ. ὅταν, μετά τι γενικῶς εἰρημένον, ἐπιφέρηται παράδειγμά τι, καὶ λοιπὸν τώρα, οὕτω λοιπόν : Ἰλ.Α 109 καὶ νῦν **ἐν Δαναοῖσιν θεοπροπέων ἀγορεύεις**, Ὀδ.Α 35 **ὡς καὶ νῦν Αἴγισθος** ὑπὲρ μόρον Ἀτρείδαο γῆμ' **ἄλοχον** μνηστήν.

καίνω, μέλλ. **κάνῶ**, ἀόρ. β' **ἔκἄνον,** ἀπαρφ. **κἄνεῖν** κ. δωρ. κανῆν, παρακ. **κέκονα** ἀποκτείνω, φονεύω, σφάζω : Αἰσχ.Ἑπτ.630 **Ζεύς σφε κάνοι κεραυνῷ,** Ξεν.ΚΠ 4,2,24 (δ. ἀνάγν. κατακαινόντων), Θεόκρ.24,92 **ὅκα παῖδα κανεῖν τέον ἤθελον αὐτοί**· κ. παθ. : Αἰσχ.Ἑπτ.347,Εὐρ.ΙΤ 27 ἡ τάλαιν' **ὑπὲρ πυρᾶς μεταρσία ληφθεῖσ' ἐκαινόμην ξίφει**· πρβλ. κταίνω, κτείνω.

καινῶ-έω(1) πάπ. ἐπιζητῶ νεωτερισμούς : **οὐδὲ καινήσασα περὶ τοῦ τυχόντος.**

καινῶ-όω (2) (καινός) καθιστῶ τι νέον, μεταβάλλω, ἀλλάσσω : Δίων Κ 47,4 **κ· ἐπιβουλεύματα**· ‖ κ. ἐπὶ γλώσσης : Διον.Ἀλ.Θουκ.21· ‖ κ. παθ. ἐπὶ πολιτικῶν μεταβολῶν : Θουκ.3,82 **πολὺ ἐπέφερε τὴν ὑπερβολὴν τοῦ καινοῦσθαί τὰς διανοίας** (σχόλ. «καινοτόμα εἶναι») (κλίσιν εἰς νεωτερισμοὺς καὶ μεταβολὰς ἐν τῇ πολιτείᾳ ἔχειν)· **2**) ποιῶ, κάμνω τὰ ἐγκαίνια οἰκοδομήματός τινος, ἐγκαινίζω : Ἡρ.2,100 **ποιησαμένην γάρ μιν οἴκημα καινοῦν τῷ λόγῳ**· **3**) ἀνακαινίζω, ἀνανεώνω : Φίλ 2,78 **κ· φόβον**· **4**) ρηματ. π. καίνωσις.

καινῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., συγκρ. **καινοτέρως** ἐκ νέου : Ἀλεξ.240,4· **2**) εἰς νέον ὕφος, δι' ἀσυνήθων φράσεων : αὐτ.144 **μὴ σὺ καινῶς** μοι λάλει, Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,92 **ῥητέον πρὸς τέρψιν καινῶς**· κ. συγκρ. : Ἀριστλ.Οὐρ.805b,31 **καινοτέρως νοῆσαι περί τινος**· ‖ ἀπροσδοκήτως, ἀνελπίστως : Ἐπιγρ. **καινῶς κατακριθῆναι.**

καίνωσις-εως (ἡ) (καινῶ) μτγν. ἡ ἀνανέωσις : Φίλ. 2,45 **ὧν ὑπέμεινε κ·** (δ.γρ. καίνισις)· **2**) νεωτερισμός : Ἰώσ.ΑΙ 8,6,10 **καίνωσις τῶν λόγων.**

καίπερ (καί περ) κ. νεώτ. σύνδ. ἐναντιωματικός, συνήθ. μτ. μετοχῆς, π. Ὁμ. ἅπαξ μ. εὕρηται ἠνωμένον, ἐν Ὀδ.Η 224, ἄ. δὲ πάντοτε κεχωρισμένον διὰ τῆς ἐν τῷ μέσῳ κειμένης ἑτέρας λέξεως, ἂν καί, μολονότι, καίτοι : Ἰλ.Α 577 **ὡς καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ,** Ὀδ.Ρ 555 **καὶ κήδεά περ πεπαθυίῃ,** Πινδ.Ι 8(7),4 **καίπερ ἀχνύμενος,** Σοφ.Φιλ.377 **καίπερ οὐ δύσοργος ὤν**· ‖ π. Ἀττ. συνήθ. ἐν τῇ κυρίᾳ προτ. τίθεται τὸ **ὅμως** : Αἰσχ.Ἑπτ.712 **καίπερ οὐ στέργων ὅμως**· ‖ συνήθ. ἡ μτχ. ἐξυπακούεται : Ἰλ.Κ.70 **καὶ αὐτοί περ** (ὄντες) **πονεώμεθα,** Σοφ.ΟΤ 1326 **καίπερ σκοτεινός** (ὤν), **τήν γε σὴν αὐδὴν ὅμως,** Παπαδ.Χρ.Μηλ.94 **καίπερ χριστιανός, ἐμίσει ὅμως ἐγκαρδίως τοὺς ὁμοθρήσκους του**· ‖ σπαν. μτ. ῥήμ. : Πινδ.Ν 4,36 **ἔμπα,** καίπερ (δ.γρ. καῖπερ) **ἔχει . . ἅλμα μέσον,** Πλάτ.Συμπ.219C **καίπερ ἐκεῖνό γε ᾤμην τι εἶναι.**

καίπετος Ἡσ. «ἀξίνη».

καὶ ῥα ἐπ. καὶ ὕστερον, καὶ ἑπομένως : Ἰλ.Α 360 **καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο.**

καίραμα Ἡσ. «μέρος νεώς» ἢ ἀμφίεσμα».

καιρετανός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ προερχόμενος ἐκ τῆς ἀρχαίας πόλεως Καῖρε : **καιρετανοὶ ὑδρίαι** (ὑδρίαι τῶν μέσων τοῦ 6ου αἰ. π.Χ. εὑρεθεῖσαι εἰς τὴν τυρρηνικὴν πόλιν Καῖρε).

καΐρης (ὁ) (τουρκ.) δημ. φιλάργυρος, τσιγκούνης, σπαγγοραμμένος, καρμίρης.

καιρία (ἡ) μτγν. ἄ. **κειρία** ταινία κατάλληλος πρὸς περίδεσιν, φασκιά : Ἀρχιγ.π.Ὀρειβ.47,13,7.

καιρικός-ή-ό(ν) (καιρός) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐν καιρῷ, ἐγκαίρως ὢν ἢ γινόμενος, ἐπίκαιρος : Ἐπιγρ. **καιρικαῖς ἀπαγγελίαις**· **2**) ὁ εἴς τινα καιρόν, ἤτοι καιροῦ περίοδον ὤν, ὁ τῆς ἐποχῆς : Πάπ. **καιρικὰ ἄνθη**· ‖ ὁ τοῦ καιροῦ, τῆς περιστάσεως : Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ.3,251 **τὴν ἄλλην αὐτῶν ἐν ταῖς καιρικαῖς ἀνάγκαις καταδυναστείαν**· ‖ εἰδ. ἀστρολ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν καιρόν, τὴν χρονικὴν περίοδον ἀστέρος, ὁ τοῦ ἢ ἐκ τοῦ χρονοκράτορος βλ λ. : Νεχέφ.π.Βέττ.Βάλ. 289,37 **καιρικοὶ χρόνοι Ἀφροδίτης**· **3**) εἰδ. ἄστρον. ἐπὶ ὡρῶν, **καιρικαὶ** αἱ ἄνισοι κατὰ διάρκειαν, ποικίλαι ἀναλόγως τοῦ μήκους καὶ τῆς ἐποχῆς, ἀντίθ. ἰσημεριναὶ ὧραι : Πτολ.Μαθ.4,11, αὐτ. Τετράβ.76· **4**) μσν. εἰδ. γραμμ. ὁ χρονικός : Εὐστ.17,3· **5**) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν καιρόν, τὴν ἀτμοσφαιρικὴν κατάστασιν : **καιρικαὶ συνθῆκαι ἄθλιαι, - ὁ τόπος μας ἔχει συχνὲς καιρικὲς μεταβολές**· **6**) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκ τοῦ καιροῦ, ἐκ τῆς ἐπιδράσεως διαρρεύσαντος χρόνου : **καιρικαὶ μεταστάσεις τῆς κοίτης τῶν χειμάρρων, - καιρικαὶ φθοραὶ τοῦ κτιρίου.**

καιρικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον καιρικὸν βλ.λ.1) κ.2), ἀπὸ ἀπόψεως καιρικῆς: Εὐστ.Πον.266,94.

καιρῖμος-η-ον μτγν. καίριος βλ.λ : Μάχ.π. Ἀθήν.13,581B **ὁ δ' ἄφνω καιρίμην πληγείς** (ἀμφ. γρ.)· **2**) πάπ. ἐπὶ οἴνου, ὁ κατὰ σύστασιν, κατὰ γεῦσιν εὔτανος, ἔντονος, δριμύς, δυνατός· κ. κτ. συγκρ. **ἀπὸ τοῦ καιριμωτέρου οἴνου.**

καΐρίνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. παράγωγον τῆς δξυκινολίνης παρεχόμενον ἄλλοτε ὡς ἀντιπυρετικόν.

καιριολεκτῶ-έω (λέγω) μσν. μεταχειρίζομαι λέξιν τινὰ προσηκόντως, καταλλήλως ἢ ὁμιλῶ ἐν καταλλήλῳ χρόνῳ : Εὐστ.909,17 (παθ.).

καίριος-ία-ον (καιρός) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. **καίριος -ον** ἐν ἀναφ. πρὸς τόπον σώματος, ὁ γινόμενος ἢ ἐνεργῶν ἐν τῷ προσήκοντι τόπῳ, ὅθ. **καίριον** (τὸ) τὸ μέρος ὅπου ἐὰν πληγῇ τις ἀποθνῄσκει ἢ ὑπόκειται εἰς κίνδυνον θανάτου, κρίσιμος, ἐπικίνδυνος : Ἰλ.Θ 84 **ἄκρην κὰκ κορυφὴν** (βάλεν) **ὅθι . . καιριόν ἐστιν,** αὐτ.Δ 185 **οὐκ ἐν καιρίῳ ὀξὺ πάγη βέλος** (σχόλ. « οὐκ ἐν ἐπικινδύνῳ »), Ξεν.Ἱππ.12,2 **ὁ αὐχὴν ἐστι τῶν καιρίων**· ‖ νεώτ. το οὐδ. κτ. πληθ. **καίρια** (τὰ) ὡς οὐσ. τὰ μᾶλλον εὐαίσθητα ὄργανα τοῦ σώματος, ὧν ὁ τραυματισμὸς ἐπάγει κίνδυνον θανάτου· ‖ ὁμ. φρ. **καίριον σημεῖον** τὸ οὗ ἡ βλάβη εἶναι συνήθως θανατηφόρος· νεώτ. φρ. **πληγώνω εἰς τὰ καίρια** (θανατηφόρως)· **2**) ἐπὶ πληγῶν, θανατηφόρος : Ἡρ.3,74 καιρίην **ἔδοξε τετύφθαι** (πληγήν), Αἰσχ.Ἀγ.1343 πέπληγμαι **καιρίαν πληγήν,** Εὐρ.Φοίν.1431 **τετρωμένους δ' ἰδοῦσα καιρίους σφαγὰς ᾤμωξεν,** Ξεν.ΚΠ 5,4,5 παίει **αὐτόν, καὶ καιρίας μὲν πληγῆς ἁμαρτάνει,** Λουκ. Νιγρ.55 **βαθεῖα καὶ καιρία πληγὴ ἐγένετο**· ‖ κ. ἐπὶ πλήξεως δι' ὅπλου, ἐπικίνδυνος πρὸς τὸ θανατοῦν : Πολύβ.2,33,3 **μίαν ἔχουσι τὴν πρώτην καταφοράν** (τῆς σπάθης) **καιρίαν** (οἱ Γαλάται)· **3**) ἰατρ. ἐπὶ παθήσεων, νόσων ἢ τραυμάτων (νοσήματα - τρώματα), ἐπικίνδυνος, σοβαρός : Ἱππ. Νούσ.1,5· **4**) ἐπὶ χώρας, τόπου, ἐπίκαιρος, σπουδαῖος, σημαντικός : Θεολ.Ἀριθμ.44 **καιριωτάτης τετευχέναι χώρας**· **5**) ἐπὶ χρόνου, ὁ ἐν καταλλήλῳ χρόνῳ τελούμενος, εἰς κατάλληλον περίστασιν γινόμενος, ἔγκαιρος, ἁρμόδιος, κατάλληλος, ἐπιτυχής : Ἡρ.1,125 **εὑρισκέ τε καιριώτατα εἶναι,** Αἰσχ.Ἑπτ.1 **χρὴ λέγειν τὰ καίρια,** αὐτ.Χο. 1064 **καιρίοισι συμφοραῖς,** Σοφ.ΑΙ.120 **δρᾶν . . τὰ καίρια,** αὐτ.Φιλ.637 καίριος σπουδή, Εὐρ.Ἡρακλ. 471 **ἄλλην . . καιριωτέραν βουλήν,** Ξεν.Ἑλλ.4,5,4 **καιρίῳ . . ἐνθυμήματι ηὐδοκίμησε**· ‖ φρ. **πρὸς τὸ καίριον** καιρίως : Σοφ.Φιλ.525 **φανῆναι πρὸς**

τὸ καίριον **πονεῖν**· κ. ἐν συμφωνίᾳ πρὸς τὸ ὑποκείμ. : Σοφ.ΟΤ 631 **καιρίαν δ᾽ ὑμῖν ὁρῶ . . στείχουσαν** (ὅτι ἔρχεται εἰς κατάλληλον καιρόν), Εὐρ. Ἠλ.598 **καίριος ἦλθες**· ὁμ. **καιρία πτώσιμος** (κτ. διόρθ. Dind. ἀντὶ καὶ δορία, πίπτουσα κατὰ τὴν προσήκουσαν ἢ ὀλεθρίαν στιγμήν) : Αἰσχ.᾽Αγ.1122· ‖ **τὰ καίρια** ὡς οὐσ. αἱ ἐπίκαιροι περιστάσεις, εὐκαιρίαι : Θουκ 4,10 **ἀπὸ νεῶν, αἷς πολλὰ τὰ καίρια δεῖ ἐν τῇ θαλάσσῃ ξυμβῆναι**· ‖ ὁμ. **τὰ καίρια** ὡς οὐσ. αἰφνίδιοι δυσκολίαι, ἀνάγκαι : Δίων Κ ἀπ.70,8· ‖ κρίσιμος : ΑΠ 12,22 **αὐτὰ τὰ καίρια ἔχων ἑκκαίδεκα** (ἔτη)· **6**) νεώτ. μτφ. ἐν φρ. **πληγώνω-τραυματίζω - θίγω - προσβάλλω τινὰ εἰς τὰ καίρια** = εἰς τὰ μᾶλλον προσβάλλοντα τὴν ἀξιοπρέπειάν του, τὴν φιλοτιμίαν του· **7**) ὁ διαρκῶν ἐπί τινα χρόνον, ὁ παρερχόμενος, ἐφήμερος : Στράτ.ἐν ΑΠ 12,224· **8**) τὸ κύριον, ἀρχικὸν μέρος πράγματός τινος : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,15,4 **τὰ καιριώτατα τῶν κλημάτων**· πρβλ. αὐτ.6,4,2.

καιριότης-ητος (ἡ) (καίριος) μσν. ἡ ἰδιότης ἢ ἡ ἀφῃρημένη ἔννοια τοῦ καιρίου βλ.λ. : ᾽Ακτουαρ.᾽Ιων.π.Οὐρ.ἐν Idel.Phys.etc.2,185.

καιρίως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐν καιρῷ, ἐν ὥρᾳ, ἐν τῷ προσήκοντι χρόνῳ, ἐπικαίρως, ἁρμοδίως : Αἰσχ.᾽Αγ.1372 **πολλῶν . . καιρίως εἰρημένων,** Εὐρ. Ῥῆσ.339 **καιρίως σκοπεῖς**· κ. συγκρ. **-ωτέρως** : Ξεν.ΚΠ 4,5,49 **πεζοὶ γενόμενοι δοκῶμεν καιριωτέρως ἂν παρεῖναι**· **2**) κ. νεώτ. κατὰ τρόπον καίριον, θανασίμως, θανατηφόρως : Αἰσχ.᾽Αγ.1344 **τίς . . καιρίως οὐτασμένος,** Πολύβ.2,69,2 **τὸν μὲν ἵππον πεσεῖν πληγέντα καιρίως,** αὐτ.11,18,4· ‖ νεώτ. κ. μτφ. **ἔθιγη καιρίως ἡ φιλοτιμία του.**

καιροδᾰπιστής (ὁ) (καιρός - δάπις) ᾽Επιγρ. ὁ ὑφαίνων τάπητας.

καιρόεις μ. κτ. γεν. πληθ. καιροσέων βλ.λ.

καϊρολίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀλκαλοειδὲς ὅπερ παρεχόμενον ὡς φάρμακον ὑποβιβάζει τὴν θερμοκρασίαν τοῦ σώματος.

καιρολουσία (ἡ) μτγν. τὸ ἐν καταλλήλῳ καιρῷ γινόμενον λουτρόν : ᾽Αποστ.Διατ.1,9.

καιρομᾰνῶ-έω μτγν. πιθ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ καιρονομῶ βλ.λ.

καιρονομῶ-έω (νέμω) μτγν. ἄγω τι ἐν καιρῷ πρός τι, ὁδηγῶ προσηκόντως, καταλλήλως : Βιάν ἐν ΑΠ 9,272 **εἰς τέχνην ὄρνιν ἐκαιρονόμεις** (κῶδ. ἐκαιρομάνεις).

καιροπτ(ε)ία (ἡ) (καιρόπτης) μτγν. ἡ καιροφυλακία, τὸ καιροσκοπεῖν : ᾽Ιώσ.᾽Απ.2,11 **διὰ καιροπτείας.**

καῖρος (ὁ) ἀρχ. λεξ. σειρά τις ἐν τῷ ἱστῷ, δι᾽ ἧς χωρίζονται οἱ στήμονες· Εὐστ.᾽Οδ.Η 1571,57 « καῖρός δέ φασι καίρωμα, τὸ διάπλεγμα, ὃ οὐκ ἐᾷ τοὺς στήμονας συγχέεσθαι», τὸ μιτάρι βλ.λ. ἢ τὰ λεπτὰ σχοινία τῶν ἀντίων ὅπου δένονται αἱ ἄκραι τοῦ στήμονος, Φώτ.

καιρός (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κυρ. τὸ κρίσιμον σημεῖον, ἡ κατάλληλος στιγμή, τὸ προσῆκον μέτρον πράγματός τινος πρὸς ἄλλο, ἡ προσήκουσα ἀναλογία : ῾Ησίοδ.῎Εργ.694 **μέτρα φυλάσσεσθαι· καιρὸς δ᾽ ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος,** Θέογν.401, Πίνδ.Π 9,78 **ὁ δὲ καιρὸς ὁμοίως παντὸς ἔχει κορυφάν,** Αἰσχ.᾽Αγ.787 **ὑποκάμψας καιρὸν χάριτος,** αὐτ.Πρ.507 **καιροῦ πέρα** (πέρα τοῦ ὀρθοῦ μέτρου), Εὐρ.᾽Ιππ.386 **εἰ δ᾽ ὁ καιρὸς ἦν σαφής** (ἡ διάκρισις, τὸ χαρακτηριστικὸν σημεῖον), Ξεν.Συμπ. 2,19 **μείζω τοῦ καιροῦ γαστέρα ἔχων,** αὐτ.᾽Αν.4,3, 34 **προσωτέρω τοῦ καιροῦ προϊόντες,** Πλάτ. Πολιτ.307Β **ὀξύτερα μὲν αὐτὰ γιγνόμενα τοῦ καιροῦ,** αὐτ.310Ε **νωθεστέρα . . τοῦ καιροῦ,** Πλούτ.᾽Αγησ.8 **ὑπερβάλλων τῇ φιλοτιμίᾳ τὸν καιρόν**· **2**) ἐπὶ τόπου, τὸ κατάλληλον μέρος : Θουκ.4,54 **ἐναυλιζόμενοι τῶν χωρίων οὗ καιρὸς εἴη**· κ. ἐπὶ μελῶν τοῦ σώματος, ζωτικός, καίριος : Εὐρ.᾽Ανδρ.1120 **οὐ γὰρ εἰς καιρὸν τυπεὶς ἐτύγχανε**· ‖ νεώτ. ἡ ἀρχικὴ θέσις πράγματός τινος : **εἰς τὸν καιρόν!** παλαιὸν στρατιωτικὸν παράγγελμα πρὸς ἀκύρωσιν τῆς ἐκτελέσεως ἑτέρου πρότερον δοθέντος· **3**) κ. νεώτ. κ. δημ. συνήθ. ἐπὶ χρόνου, ὁ προσήκων χρόνος, εὔθετος στιγμή, κατάλληλος, εὐνοϊκὴ περίστασις, εὐκαιρία : Πίνδ.Π 4,286 **καιρὸς πρὸς ἀνθρώπων βραχὺ μέτρον** (δηλ. δὲν περιμένει), αὐτ.Ν 7,58 **καιρὸν ὄλβου** (= καίριον ὄλβον), ῾Ηρ.8,144 **ἡμέας καιρός ἐστι προβωθῆσαι,** ῾Ιππ.Παραγγ.1 **καιρὸς** (ἐστιν) **ἐν ᾧ χρόνος οὐ πολύς,** αὐτ.᾽Αφορ.1,1 **καιρὸς ὀξύς,** Σοφ.᾽Ηλ.1292 **χρόνου γὰρ ἄν σοι καιρὸν ἐξείργοι λόγος,** αὐτ.1368 **νῦν καιρὸς ἔρδειν,** Εὐρ.᾽Εκ. 593 **τυχοῦσα καιροῦ θεόθεν,** ᾽Αριστφ.᾽Εκκλ.576 **δηλοῦν ὅ τί περ δύναται· καιρὸς δέ,** Θουκ.1,42 **ἡ . . χάρις καιρὸν ἔχουσα** (ἐν καιρῷ γιγνομένη), αὐτ.4,27 **καιρὸν παριέντας** (ν᾽ ἀφήνωσι τὸν καιρὸν νὰ παρέρχηται), Πλάτ.Πολ.421Α **τοῦ εὖ οἰκεῖν καὶ εὐδαιμονεῖν μόνοι τὸν καιρὸν ἔχουσιν** (εἶναι ἡ κυρία αἰτία τοῦ . .), Δημ.11 **καιρὸς ἥκει τις ὁ τῶν ᾽Ολυνθίων,** αὐτ.32 **τίνα καιρὸν . . τοῦ παρόντος βελτίω,** Λυσ.13,6 **καιρὸν εἰληφέναι** (ὅτι εὑρῆκαν εὐκαιρίαν), ᾽Αριστλ.Ρητ.1382b,11 **καιρὸν τηρεῖν,** Μέν.Μον.281,Πολύβ.6,32,3 **τῶν ἐκ τοῦ καιροῦ προσγιγνομένων,** Πλούτ.Φιλ.15 **ἁρπάσας τὸν καιρόν,** Λουκ.Τίμ.13 **καιροῦ λαβέσθαι,** Λιβάν.Λόγ. 45,7 **καιροῦ διδόντος** (εὐκαιρίας δοθείσης)· κ. μτ. τοῦ ἄρθρου : Αἰσχ.Χο.710 **ἀλλ᾽ ἔσθ᾽ ὁ καιρὸς . . ξένους . . τυγχάνειν** (τὰ πρόσφορα), ᾽Αριστφ.Θεσμ.661 **ὁ καιρὸς ἐστι μὴ μέλλειν ἔτι,**Δημ.9 **ὁ . . παρὼν καιρός,** ΠΔ ᾽Εκκλ.3,1 (κ. παροιμ. νεώτ. δημ.) **καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι** (δι᾽ ἕκαστον πρᾶγμα ὑπάρχει ἡ κατάλληλος στιγμή , αὐτ.2 κ. ἑξ., Χριστόπ.77, Συμβουλὴ **μὴ ξεχνᾷς, μὴ παρατρέχῃς, τὸν καιρὸν αὐτοῦ ποὺ ἔχεις, ὅτι φεύγει καὶ περνᾷ, φρ. ἐκ καιρῷ τῷ δέοντι** (εἰς κατάλληλον περίστασιν), **- καιρὸς γιὰ δουλειά - νὰ τοῦ δίνωμε** (νὰ φύγωμεν), δ.τραγ. **ἦλθ᾽ ὁ καιρὸς νὰ σοῦ τὸ πῶ,** παροιμ. **ὁπού ᾽χει καιρὸ καὶ γυρεύει καιρό, κακός του καιρός,** ὁμ. **ηὗρες καιρὸν ὁρμένισε, | καιρὸν μὴν περιμένῃς, | γιατ᾽ ὁ καιρὸς τὰ πράματα ἄνω - κάτω τὰ φέρνει,** ὁμ. **κάθε πρᾶμα στὸν καιρό του κι ὁ κολιὸς τὸν Αὔγουστο**· ‖ ὁμ. ἐν ἐπιρρημ. φρ. οἷον **ἐς καιρόν** εἰς κατάλληλον καιρόν : ῾Ηρ.7,144 **ἐς καιρὸν ἠρίστευσε,** αὐτ.4,139,Σοφ.Αἴ.1168 **ἐς αὐτὸν καιρὸν οἶδε . . πάρεισιν,** Μέν.Σαμ.294 **εἰς δέοντα καιρόν**· κ. **ἐν καιρῷ** : Αἰσχ.Πρ.379, Θουκ.4,59 **ταῦτα εἰ μὴ ἐν καιρῷ τύχοιεν ἑκάτεροι πράσσοντες,** Πλάτ. Κρίτ.44Α **κινδυνεύεις ἐν καιρῷ τινὶ οὐκ ἐγεῖραί με**· κ. **ἐπὶ καιροῦ**:Δημ.424 **ἐπὶ καιροῦ** (τοῦτο) **γένοιτ᾽ ἄν**· ὁμ. κ. **κατὰ καιρόν** : Πίνδ.Ι 2,22 **κατὰ καιρὸν νεῖμ᾽ ἁπάσαις ἀνίαις,** ῾Ηρ.1,30 **ὡς οἱ κατὰ καιρὸν ἦν,** Πάπ. **οἱ κατὰ καιρὸν ἡγεμόνες** (οἱ κατὰ τὰς διαφόρους περιστάσεις, οἱ ἑκάστοτε)· ὁμ. κ. **παρὰ τῷ καιρῷ** : Θουκ.2,43 **παρὰ τῷ ἐντυχόντι αἰεὶ καὶ λόγου καὶ ἔργου καιρῷ**· κ. **πρὸς καιρόν** : Σοφ.Αἴ.38 **πρὸς καιρὸν πονῶ,** αὐτ. Τρ.59· κ. **σὺν καιρῷ** : Πολύβ.2,38,7· ὁμ. κ. ἄνευ πρoθ. : Σοφ.ΟΤ 1516 **πάντα γὰρ καιρῷ καλά**· κ. ἀπολ. : αὐτ.Αἴ.34 **καιρὸν δ᾽ ἐφήκεις,** Εὐρ.ἀπ.495,9, αὐτ.᾽Ελ.479 **καιρὸν γὰρ οὐδὲν ἦλθες**· κ. ἀντιθ. τούτοις, οἷον **ἀπὸ καιροῦ** ἀκαίρως : Πλάτ.Θεαίτ. 187Ε **ἀπο καιροῦ . . μετελθεῖν**· ὁμ. **ἄνευ καιροῦ** : αὐτ.᾽Επιστ.339C **ἄνευ καιροῦ λεγόμενα**· κ. **παρὰ καιρόν**:Πίνδ.Ο 8,24 **ὀρθᾷ διακρίνειν φρενὶ μὴ παρὰ καιρόν,** Εὐρ.ΙΑ 800 **τάδ᾽ ἐς ἀνθρώπους ἤνεγκαν παρὰ καιρόν,** Πλάτ.Πολιτ.277Α **παρὰ καιρὸν . . σπεύδοντες**· κ. **πρὸ καιροῦ** πρoώρως : Αἰσχ.᾽Αγ. 365 **ὅπως ἂν μήτε πρὸ καιροῦ . . βέλος . . σκή-**

φθειν· κ. ἐπὶ καιροῦ ἐκ τοῦ παραχρῆμα, ἐξ ὑπογυίου, ἐκ τοῦ προχείρου (λατ. ex tempore): Πλούτ. Δημ.8 ἐπὶ καιροῦ λέγοντος, αὐτ.'Αντ.6· 4) ὥρα τοῦ ἔτους, ἐποχή, ὁ κατὰ φύσιν ὡρισμένος χρόνος : Πλάτ.Νόμ.709C καιρῷ.. χειμῶνος, 'Επιγρ. πᾶσιν καιροῖς (καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους), ΠΔ Γεν.1,14 ἔστωσαν εἰς σημεῖα καὶ εἰς καιρούς, καὶ εἰς ἡμέρας, καὶ εἰς ἐνιαυτούς, Φίλ. 1,13,Πορφ.π.Εὐσ.Εὐάγγ.Προπ.3,11· κ. μτγν. καιρὸς ἔτους ἀντὶ τοῦ ἀττ. ὥρα ἔτους : Μοῖρ.224· 5) ἡ κατάλληλος ἐποχή : Πάπ. καιρὸς τοῦ ποτισμοῦ· || ὁ χρόνος τῆς ὡριμότητος, ἡ ἀκμή : ΚΔ Ματθ.13,30 ἐν καιρῷ τοῦ θερισμοῦ, αὐτ.Μάρκ.11,13 οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων, - τὸν καιρὸ τοῦ τρύγου, - εἶναι στὸν καιρό της ἡ κοπέλλα (ἐν ὥρᾳ γάμου), -τὸ ζῶον εἶναι στὸν καιρό του (ὀργᾷ)· κ. φρ. εἶναι τοῦ καιροῦ του (εἶναι ὥριμος, ἀρκετὰ ἡλικιωμένος) : 'Ερωτόκρ.5,797 ποὺ 'το φρόνιμη γυναῖκα τοῦ καιροῦ ντης· || κρίσιμος χρόνος, ἐποχὴ ἀκμῆς, περιοδικὴ κατάστασις : 'Αριστλ.Πολιτ. 1335a,41 οἱ.. ἰατροὶ τοὺς καιροὺς τῶν σωμάτων ἱκανῶς λέγουσι· 6) χρονικὸν διάστημα, χρόνος, περίοδος καθ' ἣν συμβαίνει γεγονός τι, κ. γεν. ἐποχή : 'Αριστλ.'Αθ.23,2 ἐπολιτεύθησαν.. καλῶς.. κατὰ τούτους τοὺς καιρούς, Πολύβ.2,39,1 καθ' οὓς.- καιρούς.. ἐνεπρήσθη τὰ συνέδρια τῶν Πυθαγορείων, αὐτ.27,1,7 κατὰ.. τὸν καιρὸν τοῦτον.. συνέβαινε, Φιλόδ.Ρητ.1,288 ἐν τοῖς πάλαι καιροῖς, Κόνων 3 κατ' ἐκεῖνο καιροῦ, ΚΔ Ματθ.11,25 ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ.. εἶπεν, 'Ερωτόκρ. 4,1 ὁ Ρήγας τοῦτον τὸν καιρὸ ἤβαλε μέσ' στὸ νοῦν του, Παποδ.Χρ.Μηλ.159 εἶχεν ἰδῆ στὸν καιρό της πολλὰ ἀπίστευτα πράγματα, φρ. ἀρχῆς παραμυθίων μιὰ φορὰ κι ἕνα καιρό, - κεῖνο τὸν καιρό, δ. δίστ. στῆς ἀκρίβειας τὸν καιρὸ | ἐπαντρεύτηκα κι ἐγώ, - ἐν καιρῷ πολέμου· φρ. στὸν καιρό της (κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς νεότητός της), ὁμ. στὸν καιρό μας, ὁμ. ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ Νῶε, (παλαιόθεν, πρὸ πολλοῦ), ὁμ. ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ Εἰκοσιένα (ἐπὶ παναρχαίων ἢ παλαιῶν πραγμάτων), ὁμ. ἕναν καιρὸ (κάποτε, ἄλλοτε), ὁμ. τοῦ καλοῦ καιροῦ (τῆς εὐτυχισμένης ἐποχῆς), παροιμ. πέρασε ὁ καιρὸς ποὺ δέναν τοὺς σκύλους μὲ τὰ λουκάνικα (ἡ ἐποχὴ τῆς μεγάλης εὐτυχίας ἢ τῶν εὐκόλων ἐπιτυχιῶν)· || μτγν. τὰ κατὰ καιροὺς ἡ χρονολογικὴ ἐπακολουθία τῶν γεγονότων : Πολύβ.5,33,5 οἱ τὰ κατὰ καιροὺς ἐν ταῖς χρονογραφίαις ὑπομνηματιζόμενοι· || τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἡμέρας : Φιλόστρ.'Απολλ.6,14· || μσν. τὸ ἐτήσιον χρονικὸν διάστημα, τὸ ἔτος : Χρον.Μορ.147 εἰς τὸν ἐρχόμενον καιρόν, εἰς τὸ ἔμπα τοῦ 'Απριλίου ἀμφότεροι νὰ σμίξουσιν· || νεώτ. κ. δημ. διαθέσιμον χρονικὸν διάστημα, εὐκαιρία : Πολιτ.'Εκλ.Τραγ.24,4 ἔλαβε μόνον τὸν καιρὸ | καὶ σήκωσε τὰ χέρια,-δὲν ἔχει καιρὸ ν' ἀναπνεύσῃ, - δὲ βρίσκω καιρὸ νὰ τὸ κοιτάξω· || νεώτ. κ. δημ. χρόνος, χρονικὸν διάστημα, συνήθ. μικρόν : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 15,3 ὁ μικρὸς βράχος | ... ἦταν μύριους χρόνους καὶ καιροὺς μονάχος, αὐτ. Λυρ.Σάτ.Πρόλ.1 καιρὸ πολὺ σὰν ἔζησα στὶς σύναξες τοῦ κόσμου, - εἶναι καιρὸς ποὺ μᾶς ἀφησε χρόνια (παρῆλθε χρόνος πολὺς ἀπὸ τοῦ θανάτου του),-θέλει καιρὸ καὶ κόπους γιὰ νὰ γίνῃ· κ. κτ. πληθ. : καιροὺς καὶ ζαμάνια (μέγα χρονικὸν διάστημα), -ὅλα διορθώνονται μὲ τὸν καιρὸν (σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου), -ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν (κάποτε), -κατὰ καιροὺς (καθ' ὡρισμένα χρονικὰ διαστήματα), -περνῶ τὸν καιρό μου (ἀσχολοῦμαι περί τι), -ἔτσι σκοτώνει τὸν καιρό του (διέρχεται τὰς ὥρας του), -χάνω τὸν καιρό μου (ματαιοπονῶ), -μὴ χάνετε καιρὸ (σπεύσατε),-κακός σου καιρὸς καὶ μουζωμένος (ἐπὶ ἀρᾶς), Πολιτ.'Εκλ.Τραγ.192,19 ἔχει ὁ καιρὸς γυρίσματα κι ὁ χρόνος ἑβδομάδες, παροιμ. ὁ καιρὸς εἶναι γιατρός,-ὁ καιρὸς ξεσκεπάζει τὴν ἀλήθεια,-ἔχει ὁ καιρὸς γυρίσματα νὰ πλερωθοῦν τὰ πείσματα (ἐπὶ ἀνταποδόσεως)· || ὁ χρόνος ἐν τῇ παρόδῳ αὐτοῦ, τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου : 'Ερωτόκρ.1,1772 ὅλα τὰ πράματ' ὁ καιρὸς χαλᾷ καὶ μεταλλάσσει, - ὁ καιρὸς τὰ πράματα ἀνωκάτω τὰ φέρνει· 7) κ. νεώτ. κτ. πληθ. οἱ καιροὶ ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων, αἱ περιστάσεις, ἴδ. ἐπὶ κακοῦ : Ξεν.'Ελλ.6,5,33 ἐν τοῖς μεγίσταις καιροῖς παρίσταντο (κατὰ τὰς κρισίμους περιστάσεις), 'Επιγρ. παριστάντων τῇ πόλει καιρῶν δυσκόλων, φρ. καιροὶ οὐ μενετοί, - δύσκολοι οἱ σημερινοὶ καιροί, παροιμ. καιρὸς σπέρνει (ἢ βγάζει) τὰ λάχανα, καιρὸς τὰ παραπούλια (ὁ πρόσφορος καιρός, δθ. ἡ καλὴ περίστασις δίδει τελεσφόρον ἔκβασιν)· κ. κτ. ἑν. : Ξεν.'Αν.3,1,44 ἐν τοιούτῳ γὰρ καιρῷ ἐσμεν, Δημ.2(4 εἰς ταὐτὸν.. ὁ καιρὸς καὶ τὸ συμφέρον συνδεδράμηκεν, Πολύβ. 29,11,12 πρὸς τὸν ἔσχατον καιρὸν ἐλθόντα (εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον), Παλλδ. ἐν ΑΠ 9,441 καιρῷ δουλεύειν· 8) μσν. κ. νεώτ. ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις, μετεωρολογικαὶ συνθῆκαι : 'Ερωτόκρ.2, 1105 σὰν τοῦ γιαλοῦ τὰ κύματα 'ς καιροῦ ἀνεκατωμένου, - καλὸς - κακὸς - βροχερὸς - ὁμιχλώδης καιρός, παροιμ. χάρου τὸν καλὸν καιρό, γιατὶ ὁ κακὸς δὲ λείπει· || δημ. ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸν χειμῶνα, καιρὸς ἡ καλοκαιρία : καρτερῶ νὰ κάνῃ καιρὸ νὰ ταξιδέψω, παροιμ. ὁ καιρὸς πουλεῖ τὰ ξύλα κι ὁ χειμώνας τ' ἀγοράζει (αἱ περιστάσεις ὑποβοηθοῦν εἴς τι)· || ἄνεμος : Πολιτ.'Εκλ.Τραγ.193,5 τὸ δέντρ' ὁπού εἶναι 'στὸ βουνὸ ὅλ' οἱ καιροὶ τ' ὁρίζουν, - τί καιρὸς φυσάει ; - τί καιρὸ κάνει ;, παροιμ. δὸς καιρὸ καὶ μέτρα μίλλια (ὅταν πνεύσῃ οὔριος ἄνεμος, ὁ πλοῦς θὰ εἶναι ταχύς),-ὅπως τὸν εὕρω τὸν καιρὸ ἔτσι τὸν ἀρμενίζω (ἐπὶ καιροσκόπων)· 9) κέρδος, ὄφελος, κάρπωσις : Πίνδ.Ο 2,60 ὁ.. πλοῦτος .. φέρει τῶν τε καὶ τῶν καιρόν, 'Ηρ.1,206 ἐς καιρὸν ἔσται..τελεύμενα (πρὸς ὄφελος αὐτοῦ), Αἰσχ. 'Ικ.1061 τίνα καιρὸν μὲ διδάσκεις, Σοφ.Φιλ.151 ἐπὶ σῷ.. καιρῷ, Εὐρ.'Ανδρ.131 τί σοι καιρὸς.. καταλείβειν (τί σὲ ὠφελεῖ), Θουκ.4,54 οὗ καιρὸς εἴη (ὅπου ἦτο πρόσφορον ἢ ὠφέλιμον), αὐτ.1,36 χωρίον.. μετὰ μεγίστων καιρῶν οἰκειοῦταί τε καὶ πολεμοῦται (μὲ σπουδαιότατα ἀποτελέσματα)· 10) π. Πυθαγορείοις, ὀνομασία τοῦ ἀριθμοῦ ἑπτά : Θεολ.'Αριθμ.44.

καιροσέων (καῖρος) γεν. πληθ. θηλ. πυκνῶς ὑφασμένων : 'Οδ.Η 107 καιροσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον (ἐκ τῶν πυκνῶς ὑφασμένων λινῶν ὑφασμάτων ἀποστάζει ὑγρὸν ἔλαιον).

καιροσκοπία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ καιροσκοπεῖν, ἡ ἐπιδίωξις καὶ ἐκμετάλλευσις τῆς τυχὸν παρουσιασθησομένης εὐκαιρίας, ἡ κατὰ τὰς περιστάσεις ἐνέργεια.

καιροσκοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καιροσκοπίαν : καιροσκοπικὴ πολιτική· κ. ἐπίρρ. -κῶς.

καιροσκοπισμός (ὁ) νεώτ. τακτικὴ τῶν πολιτικῶν κομμάτων, καθ' ἣν γίνεται τροποποίησις τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν ἀναλόγως τῶν περιστάσεων.

καιροσκόπος (ὁ,ἡ) (σκοπῶ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ καιροσκοπῶν, ὁ παρατηρῶν τὸν καιρὸν καὶ ἀναμένων τὴν κατάλληλον περίστασιν, ὅπως ἐκμεταλλευθῇ αὐτήν : Γρηγ.Ναζ.'Ομ.53,753.

καιροσκοπῶ-έω (σκοπῶ) μτγν. κ. νεώτ., ἀόρ. ἐκαιροσκόπησα παρατηρῶ τὸν καιρὸν καραδοκῶν τὴν κατάλληλον περίστασιν, ἀναμένω τὴν κατάλληλον εὐκαιρίαν, ἵνα ἐκμεταλλευθῶ αὐτήν, καιροφυλακτῶ : Μέν.Μον.307 (πιθ. ἀντὶ καιρῷ σκό-

πει), Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.63, Καλλιγ.Θάν.Βλ.272 **ἐκαιροσκόπει καραδοκῶν νά διέλθη τό ἀνατολικόν ζήτημα διά τῆς ἐπαρχίας του.**

καιροσπάθητος-ον (καῖρος) ὁ πυκνῶς ὑφασμένος, στερεός : Ἕρμιππ.5 **καιροσπάθητον ἀνθέων ὕφασμα καινόν.**

καιρότερον Ἡσ. « ἐνωρότερον. Ἀχαιός ».

καιροτηρησία (ἡ) (καιροτηρῶ) μτγν. ἡ ἐνέργεια τοῦ καιροτηρεῖν, ἡ τήρησις τοῦ καιροῦ : Ἀριστέ.I 270.

καιροτηρῶ-έω (καιρός - τηρῶ) μτγν. παρατηρῶ, ἐπιτηρῶ : Διόδ.Σ 19,16, αὐτ.13,22 **τούς μέν φόβῳ κατισχύοντας καιροτηρήσαντες**· ‖ γεν. καιροσκοπῶ : Πάπ. **καιροτηρήσας ἡμᾶς ἀσχολουμένους**· ὁμ. κ. μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Πάπ. **καιροτηρησάμενός με ἐξερχόμενον**· **2)** ρηματ. π. καιροτηρησία.

καιροφυλα.κία (ἡ) (καιροφυλακῶ) μτγν. ἡ ἐνέργεια τοῦ καιροφυλακεῖν βλ.λ., τό περιμένειν τόν κατάλληλον καιρόν ἵνα πράξῃ τι.

καιροφυλακτῶ-έω (καιρός-φυλάττω) κ. νεώτ. κ. δημ. κ. **καιροφυλακῶ** καρτερῶ, περιμένω τόν κατάλληλον καιρόν, ἀναμένω τήν εὐκαιρίαν διά νά πράξω τι, καιρασκοπῶ, παραμονεύω, δ.γρ. ἐν Ἀριστλ., πρβλ. Λοβέκ.Φρύν.575, Καλλιγ.Θάν.Βλ.175 **ἐκαιροφυλάκτει τήν ὥραν, καθ᾽ ἥν .. ἐξῆλθον.**

καιροφυλακῶ-έω (καιρός-φυλάττω) κ. νεώτ. καιροφυλακτῶ, καιροσκοπῶ, ἀναμένω τήν κατάλληλον εὐκαιρίαν χάριν τινός, παρακολουθῶ τι μετά προσοχῆς, παραμονεύω, μτ. αἰτ. : Εὐρ.Μελ.άπ. 495,9, Δημ 678 **καιροφυλακεῖ τι.· πόλιν ἡμῶν,** Ἀριστλ.Πολιτ.1337b,41 **καιροφυλακοῦντας τήν χρῆσιν** (παρατηροῦντας μετά προσοχῆς τήν χρῆσιν αὐτῶν ἵνα μή γένηται κατάχρησις), Ὀλυμπ. Ἰστ.460D **καιροφυλακεῖν ἔχθραν παλαιάν**· κ. ἀπολ. : Ἀππ.Λιβ.88, αὐτ.Μιθριδ.70· κ. παθ. : Μητρόδ.Λ ἀπ.60 **καιροφυλακεῖται**· ‖ ἐπιμελοῦμαι, φροντίζω, περιποιοῦμαι : Λουκ.Ἀποκ.16 **πόσα καμεῖν παρόντα, ὑπηρετοῦντα, καιροφυλακοῦντα**· **2)** ρηματ. π. καιροφυλακία.

καιρῶ-όω (καῖρος) ἀρχ.λεξ. συνδέω τόν στήμονα· Πολυδ.7,33 « **τό δέ συνδῆσαι τόν στήμονα καιρῶσαι λέγειν χρή** », Ἡσ.· **2)** ρηματ. π. κέρωσις, κέρωμα, καιρωστίς.

καίρωμα-ατος (τό) (καιρῶ) μτγν. λεπτά σχοινία, πρός τά ἀντία τῶν ἐργαλειῶν συνδεόμενα, χρήσιμα πρός διαχώρισιν τῶν κλωστῶν τοῦ στήμονος, καῖρος : Αἶλ.Δ ἀπ.400· ‖ κ. ἐπί τοῦ συνδεδεμένου ὑφάσματος : Καλλ.ἀπ.295.

καίρωσις-εως (ἡ) (καιρῶ) ἀρχ.λεξ. ἡ ἐνέργεια τοῦ καιρῶ βλ.λ., ἡ σύνδεσις τοῦ στήμονος· Πολυδ.7,33, Ἡσ.

καιρωστ(ρ)ίς-ίδος (καιρῶ) μτγν. ἡ ὑφάντρια· Ἡσ. «**καιρωστρίδες**· ἐργαστρίδες. **ὑφαστρίδες** » : Καλλ.ἀπ.356.

Καῖσαρ-ος (ὁ) μτγν. ἐπώνυμον τοῦ Ἰουλίου γένους τῆς Ρώμης, εἰδ. τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος : Διόδ.Σ 5,22, Στράβ.4,5,3· ‖ ὁμ. τοῦ Αὐγούστου : Ἐπιγρ., Νίκ.Δαμ.Βί.Καίσ. τίτλ.· ‖ ὁμ. τίτλ. τοῦ συμβασιλεύοντος ἐν Βυζαντίῳ· **2)** γεν. αὐτοκράτωρ : ΧΠΛουκ.20,25 **ἀπόδοτε τά τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι**· **3)** τίτλος τοῦ διαδόχου τοῦ Ρωμαίου αὐτοκράτορος : Ἡρωδιαν.2,15,3 **Καίσαρα ἀποδεικνύει**· **4)** ὀνομασία μηνός ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀσίᾳ : Ἐπιγρ.

καισάραι Ἡσ. « περικεφαλαῖαι ».

καισάρειος-ον μτγν. κ. νεώτ., τό θηλ. κ. **-ρεία** ὁ ἀνήκων ἤ ἀναφερόμενος εἰς τόν Ρωμαῖον αὐτοκράτορα Καίσαρα, ὁ τοῦ καίσαρος, καισαρικός, αὐτοκρατορικός· δθ. **οἱ Καισάρειοι** οἱ οἰκεῖοι ἤ ἀπελεύθεροι τοῦ Καίσαρος : Πάπ., Δίων Κ 52,24, **οἶκος Καισάρειος** τό ἀνάκτορον τοῦ Ἡρῴδου : Ἰώσ.ΠΙ 1,21,1· ‖ τό οὐδ. **Καισάρειον** ὡς οὐσ. ἱερόν τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ : Στράβ.17,1,9 **τό Καισάρειον καί τό ἐμπόριον καί ἀποστάσεις**· ‖ ὁμ. τό οὐδ. ἐν πληθ. **τά Καισάρεια** (-ηα) ἀγῶνες ἐν Κῷ πρός τιμήν τοῦ Γαΐου Καίσαρος : Ἐπιγρ.· ‖ ὁμ. κ. ἐν Κορίνθῳ καί ἀλλαχοῦ : Ἐπιγρ.· **2) Καισάρειος** ἤ **-ιος** (μήν) ὀνομασία μηνός ἐν Αἰγύπτῳ καί ἀλλαχοῦ : Πάπ.

καισαρεύω (Καῖσαρ) μτγν. ὑποκρίνομαι τόν Καίσαρα, παίζω τόν ρόλον τοῦ Καίσαρος : Δίων Κ 66,8.

καισαριανοί (οἱ) μτγν. οἱ ὀπαδοί, οἱ ἄνθρωποι τοῦ Καίσαρος : Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.3,91.

καισαριασταί (οἱ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ὁ κατά τήν ἐποχήν τῆς θεοποιήσεως τῶν Ρωμαίων αὐτοκρατόρων λατρευτικός θίασος τοῦ καίσαρος, ἀνάλογος πρός τούς τραϊανησίους, ἀτταλιαστάς κἄ.

καισαρίκιον (τό) νεώτ. (βυζαντ.) στέφανος ἄνευ σφαιρώματος καί σταυροῦ φερόμενος ὑπό τῶν καισάρων· ‖ κ. γεν. κτ. πληθ. **καισαρίκια** «**ἥ τε χλαμύς μετά φιβλῶν καί ὁ στέφανος**», δι᾽ ὧν περιέβαλλεν ὁ βασιλεύς κατά τήν τελετήν τῆς χειροτονίας τόν καίσαρα, ἀφοῦ πρότερον ηὐλογοῦντο ταῦτα ὑπό τοῦ πατριάρχου.

καισαρικός-ή-όν νεώτ. ὁ καισάρειος βλ.λ.· ‖ εἰδ. νεώτ. ἰατρ. **καισαρική τομή** ἡ δι᾽ ἐγχειρήσεως διάνοιξις τῶν τοιχωμάτων τῆς κοιλίας καί τῆς μήτρας πρός ἐξαγωγήν τοῦ ἐμβρύου, ὁσάκις ὁ τοκετός καθίσταται ἄλλως ἀδύνατος.

καισαρισμός (ὁ) νεώτ. τό μιμεῖσθαι τόν Καίσαρα, τό φέρεσθαι ἀπολυταρχικῶς ὡς ὁ Καῖσαρ· ‖ ἡ ἀπομίμησις τοῦ πολιτικοῦ συστήματος τοῦ Καίσαρος, καθ᾽ ὅ ἕν μόνον ἄτομον ἐξήσκει πάσας τάς ἐξουσίας τοῦ κράτους, ἀπολυταρχική διοίκησις, ἀπολυταρχία.

καισαροβασιλεύς-έως (ὁ) (καῖσαρ - βασιλεύς) νεώτ. ὁ αὐτοκράτωρ καί βασιλεύς· ‖ τίτλος τῶν πρώην αὐτοκρατόρων τῆς Αὐστρίας ὡς βασιλέων καί τῆς Οὐγγαρίας.

καισαροπαπισμός (ὁ) νεώτ. πολιτειακόν σύστημα τοῦ ΙΔ', ΙΕ' καί ΙΣΤ' αἰῶνος ἐν τῇ Δύσει, καθ᾽ ὅ ὁ ἀνώτατος ἄρχων τῆς πολιτείας εἶναι συγχρόνως καί ἀρχηγός τῆς ἐκκλησίας.

καισακυρώπιον Ἡσ. « δρέπανον, ξηροκόπιον ».

καΐαι (τό) (τουρκ. καΐς) δημ. δερμάτινον λωρίον, ἐφ᾽ οὗ οἱ κουρεῖς ἀκονίζουσι τό ξυράφιον· ‖ γεν. λωρίον, ἱμάς ἐκ δέρματος, ζώνη δερματίνη.

καϊσί (τό) δημ. ὁ καρπός τοῦ δένδρου βερικοκκέα βλ.λ., τό **βερίκοκκον** καί ἰδ. τό γλυκυπύρηνον.

καϊσιά (ἡ) δημ. τό δένδρον βερικοκκέα καί ἰδ. ἡ γλυκυπύρηνος.

καισιανοί (ὁ) μτγν. οἱ φαλακροί : Δίων Κ 58,19,2Β.

καίσιον (τό) νεώτ. ἀργυρόλευκον μέταλλον, λίαν μαλακόν, ὀξιδούμενον τάχιστα εἰς τόν ἀέρα.

καιτάεις-εντος-εσσα-εν ἐσφ.γρ. ἀντί καιετάεις βλ.λ. ἐν Σχολ.Ὀδ.Δ 1.

καί τε βλ.λ. καί.

καί τοι ἤ **καίτοι** ἐπίρρ. κ. νεώτ. καί τῇ ἀληθείᾳ, καί βεβαίως, καί ἀληθῶς, καί προσέτι, π. Ὁμ. παρεντιθεμένων πάντοτε μεταξύ τοῦ **καί** κ. τοῦ **τοι** μιᾶς ἤ δύο λέξεων, πλήν ἐν Ἰλ.Ν 267 : Ἰλ.Α 426 **καί τότ᾽ ἔπειτά τοι εἶμι Διός ποτί .. δῶ**· ὁμ. κ. π. Ἀττ. : Εὐρ.Μήδ.344 **καί σύ τοι παίδων πατήρ πέφυκας**, Ξεν.ΚΠ 7,3,10 **καί τἄλλά τοι, . . , οὕτως ἔχει**· **2)** (ὡς σύνδ. ἐναντιωματικός) μεθ᾽ Ὁμ. π. Ἀττ. καί ὅμως, καί ἐν τούτοις, καί μέ ὅλα ταῦτα, πρός δήλωσιν ἀντιρρήσεως ἥν αὐτός οὗτος ὁ λαλῶν εἰσάγει, συνήθ. ἐπί ρητορικῶν ἐρωτήσεων : Αἰσχ.Πρ.101 **καίτοι τί φημι;**, Σοφ.ΟΚ 1132 **καίτοι τί φωνῶ ;**, Ἰσοκρ.4,99 **καίτοι μελλούσης**

στρατείας ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ἔσεσθαι τίνας χρὴ τὴν ἡγεμονίαν ἔχειν;· κ. ἄνευ ἐρωτήσεως : Εὐρ.Κύκλ.480 καίτοι φύγοιμ' ἄν, Δημ.43 καίτοι καὶ τοῦτο· ὁμ. κ.μτ. ἄλλων μορίων : Εὐρ.ἀπ.953,10 καίτοι γ',.. εἰ τἄλλα, Ἀριστφ.Ἀχ.611 καίτοι γ' ἐστὶ σώφρων, Ξεν.Ἀπομν.1,2,3 καίτοι γε οὐδὲ πώ ποτε ὑπέσχετο, Φίλ.1,274· κ. συνήθ. χωριζόμενον : Εὐρ. Ὀρ.77 καίτοι στένω γε τὸν .. μόρον, Ἀριστφ. Βάτρ.43, Ξεν.Ἀπομν.3,12,7 καίτοι τῶν γε τοῖς εἰρημένοις ἐναντίων ἕνεκα· ὁμ. κ. καίτοι περ : Ἡρ.8,53 καίτοι περ ἀποκρήμνου ἐόντος τοῦ χώρου· 3) μτ. μτχ. παραπλήσιον τῷ καίπερ βλ.λ. : Σιμων.5,9, Ἀριστφ.Ἐκκλ.159 καίτοι τά γ' ἄλλ' εἰποῦσα δεξιώτατα, Πλάτ.Πολ.511D καίτοι νοητῶν ὄντων, Πολύβ.22,8,13, Λουκ.Ἀλέξ.3 καίτοι μὴ πάνυ γραφικός τις ὤν· κ. ἅπαξ π. Ἀττ. ῥήτορσι : Λυσ.31,34 καίτοι πολλά γε παραλιπών· || ὁμ. κ. νεώτ. ὡς ἐναντιωματικὸς σύνδ. καίπερ, ἂν καί, μολονότι, κ. μτ. μτχ. κ. μτ. ὁριστ. : καίτοι προσκληθεὶς δὲν προσῆλθεν, - καίτοι εἰδοποιήθη ἐγκαίρως δὲν ἔλαβε τὰ μέτρα του.

καίτρεαι Ἡσ. «ὅπλα Ἰβυρικά· οἱ δὲ κυρτίας».

καιφος (ἄνευ τόνου) (διόρθ. κέφος) πάπ. τὸ πτηνὸν στρουθός (πιθ. κέπφος).

καίω κ. μσν., νεώτ., δημ. κ. καίγω, ἀττ. κάω, παρατ. ἔκαιον, ἐπ. καῖον κ. ἀττ. ἔκᾱον, μέλλ. καύσω κ. καύσομαι, ἀόρ. α' ἔκαυσα κ. ἐπ. ἔκηα, γ' ἑν. πρόσ. ἔκηε(ν) κ. κῆεν, γ' πληθ. πρόσ. ἔκηαν, προστ. κεῖον (κῆον), α' πληθ. ὑποτ. κείομεν (κήομεν), εὐκτ. κήαι, κήαιεν, ἀπαρφ. κῆαι, μτχ. κείαντες κ. ἀττ. κέαντες, ἐκκέας, ἐγκέαντι, ἀόρ. δημ. ἔκαφα, παρακ. κέκαυκα, μέσ. ἀόρ. α' ἐκαυσάμην, ἐπ. κείαντο, κειάμενοι (κήαντο, κηάμενοι), κειάμενος (κηάμενος), παθ. μέλλ. καυθήσομαι, κ. μτγν. καήσομαι, ἀόρ. α' ἐκαύθην, ἐπ. ἰων. κ. νεώτ., ἀόρ. β' ἐκάην, ἀπαρφ. καήμεναι, καῆναι, δημ. (ἐ)κάηκα, παρακ. κέκαυμαι κ. κέκαυσμαι, ἀπαρφ. κεκαῦσθαι, μτχ. κεκαυμένος κ. δημ. κα(η)μένος, θέτω πῦρ, μεταδίδω πῦρ εἰς ἀντικείμενόν τι, ἀνάπτω, βάζω φωτιά : Ἰλ.Ι 77 καίουσιν πυρὰ πολλά, Ὀδ.Ι 231 πῦρ κήαντες ἐθύσαμεν, ΚΔ Ματθ.5,15 οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, - καίω τὸν φοῦρνο - τὸ καμίνι· κ. παθ. : Ἰλ.Α 52 πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί, αὐτ.Τ 376, Ἡρ.1,86 κελεύειν σβεννύναι τὴν ταχίστην τὸ καιόμενον πῦρ, Ἀριστφ.Σφ.1372 ἐν ἀγορᾷ τοῖς θεοῖς δᾴς κάεται, ΚΔ Ἰω.5,35 ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, αὐτ.Ἀπ.8,10 ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ .. καιόμενος ὡς λαμπάς· || συνεκδ. κ. ἐπὶ τοῦ φωτὸς καὶ τῶν φλογῶν, ἀναλίσκομαι φωτίζων : Πλάτ.Πολ.514Β φῶς δὲ αὐτοῖς ἄνωθεν καὶ πόρρωθεν καόμενον ὄπισθεν αὐτῶν, Ἀριστλ. Μετ.341b,2 αἱ φλόγες αἱ καιόμεναι .. περὶ τὸν οὐρανὸν (περὶ τῶν διαττόντων)· πρβλ. δημ. ἐνεργ. χθὲς - αὐτὸ τὸ μήνα ἔκαφα πολὺ φῶς· || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἰλ.Ι 88 πῦρ κήαντο, Ὀδ. Π 2 Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς .. κηαμένω πῦρ· || νεώτ. κ. δημ. τὸ ἐνεργ. κ. ὡς ἀμτβ. ἐπὶ φλεγομένων καὶ ἐπὶ φωτιζόντων πραγμ., εἶμαι διάπυρος, εἶμαι ἀνημμένος, φλέγομαι : κοίταξε ἂν καίῃ ἡ σόμπα, - μπρὸς στὴν εἰκόνα καίει μέρα νύχτα ἕνα καντήλι, - καίει ὁ φοῦρνος - τὸ καμίνι· 2) εἰδ. τὸ παθ. ἐπὶ μεταλλούχων οὐσιῶν, εἶμαι δεκτικὸς τήξεως, ὑπόκειμαι εἰς τῆξιν διὰ τοῦ πυρός, λειώνω, χωνεύομαι : Ἀριστλ.ΖΙ 552b,10 ἡ χαλκῖτις λίθος καίεται· 3) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐνεργ. θέτω εἰς τὸ πῦρ, ρίχνω στὴ φωτιά, ὅθ. διὰ τοῦ πυρὸς ἀναλίσκω, φθείρω, καταστρέφω, ἐξαφανίζω, ἀποτεφρώνω : Ἰλ.Φ 343 ἐν πεδίῳ πῦρ δαίετο, καῖε δὲ νεκρούς (ὁ Ἥφαιστος), Ὀδυσ. Ι 553 Ζηνὶ .. μηρί' ἔκαιον, Ἡσίοδ.Θ 557 φῦλ' ἀνθρώπων καίουσ' ὀστέα λευκὰ θυηέντων ἐπὶ βωμῶν, Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.14,9 ἐκεῖ 'ναι κόκκαλα γονιοῦ, ποὺ τὸ παιδὶ τὰ καίει, - ἔκαψαν τὰ φορέματα τῶν θανόντων ἐκ χολέρας - ὅλα τὰ κομμουνιστικὰ βιβλία· κ. παθ. : Ἰλ.Ι 602 νηυσὶ καιομένῃσιν, Πίνδ.Π 3,102 ὦρσεν πυρὶ καιόμενος ἐκ Δαναῶν γόοι, ΚΔ Κορινθ.1,13,3 ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσομαι, Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,112 μὲ συγγράμματά του τὰ ὁποῖα ἐκαύθησαν, Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.14,12 ἐκεῖ καίγονται κόκκαλα, κόκκαλα ἀντρειωμένων, - ἐκάη τὸ δάσος τῆς Κινέτας· 4) ἐκπέμπω μεγάλην θερμότητα, θερμαίνω ἰσχυρῶς, ἐπὶ τοῦ ἡλίου : Ἡρ.3,104 καίει τούς τε ἄλλους ἀνθρώπους· κ. ἀπολ. : αὐτ. τοῦτον δὲ τὸν χρόνον καίει πολλῷ μᾶλλον ἢ τῇ μεσαμβρίῃ τὴν Ἑλλάδα, Πλάτ.Κρατ.413Β τὸν ἥλιον .. διαϊόντα καὶ κάοντα, - καίει πολὺ ὁ ἥλιος σήμερα· κ. παθ. : Ἀντίφιλ. ἐν ΑΠ 9,277 (χείμαρρος) ἠελίῳ κεκαυμένος· || ἀμτβ. νεώτ. κ. δημ. κ. ἐπὶ ἄλλων, εἶμαι διάπυρος, καυστικός, ὑπερβολικὰ θερμός, καυτός : τὸ σίδερο καίει πολύ, - ἡ σούπα - τὸ φαΐ - ὁ καφὲς καίει· 5) ἐπὶ μεγάλου, ἰσχυροῦ ψύχους, ἐπιφέροντος αἴσθησιν καύσεως παρομοίαν πρὸς τὴν ἐκ τῆς μεγάλης θερμότητος : Ξεν.Κυν.8,2 ἡ χιὼν καίει τῶν κυνῶν τὰς ῥῖνας, Ἀριστλ.Μετ.382b,8 κάειν λέγεται .. τὸ ψυχρόν, οὐχ ὡς τὸ θερμόν· || γεν. νεώτ. κ. δημ. δι' ἰσχυρᾶς ἐξωτερικῆς ἐπενεργείας ἀλλοιῶ, καταστρέφω τὰ συστατικά τινος, νεκρώνω : μᾶς ἔκαψε τὰ λουλούδια ἡ παγωνιά - ὁ ἥλιος, - μοῦ 'καψαν τὸ φόρεμα στὸ καθαριστήριο· 6) τὸ παθ. ἐπὶ τῆς θέρμης, τοῦ πυρετοῦ, φλέγομαι, καταξηραίνομαι, στεγνώνω : Θουκ.2,49 τὰ δὲ ἐντὸς οὕτως ἐκαίετο· || τὸ ἐνεργ. νεώτ. κ. δημ. ἔχω πυρετόν : καίεις ὁλόκληρος, - καίει τὸ μέτωπό του· 7) μτφ. τὸ παθ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ πάθους, ἰδ. ἐρωτικοῦ, ἀνάπτω, ἐπιφέρω ἰσχυρὸν πάθος, προκαλῶ σφοδρὰν λύπην, ψυχικὸν κλονισμόν : Πίνδ.Π 4,219 ἐν φρασὶ καιομέναν, Ἀριστφ. Λυσ.9 κάομαι τὴν καρδίαν, Πλάτ.Νόμ.783Α ἔρως .. ὕβρει .. καόμενος, Ἑρμησιάν.7,37 καίεσθαί τινος (ἔρωτι) (εἶμαι ἀνημμένος ὑπὸ τοῦ ἔρωτος πρός τινα), Χαρίτ.4,6, - καίγεται ἡ καρδιά της ποὺ τὸν βλέπει σ' ἄλλα χέρια, φρ. καρφὶ δὲν τοῦ καίγεται (δὲν ἐνδιαφέρεται ποσῶς)· ὁμ. κ. καομένη Ἑλλάς ἡ ἐν καταστάσει ἐξάψεως, ἐρεθισμοῦ εὑρισκομένη : Λυσ.33,7 καιομένην τὴν Ἑλλάδα περιορῶσιν· || νεώτ. κ. δημ. κ. ἐνεργ. : τὴν ἔχει κάψει ὁ Χάρος, δ.δίστ. μ' ἔκαψες ποὺ νὰ καῇς, (σὰν τὸ κεράκι τῆς Λαμπρῆς, - μ' ἔκαψες ποὺ νὰ σὲ κάψῃ ὁ Θεός (ἐπὶ ἀρᾶς), - παντρεύτηκε ἄλλον καὶ τοῦ 'καψε τὴν καρδιά· 8) ὑποφέρω ἀπὸ φλόγωσιν, ὑφίσταμαι φλεγμονήν : Ἱππ.Ἐπιδ.4,20 ἐκαύθη ἔσω· || νεώτ. κ. δημ. τὸ ἐνεργ. ἐπιφέρω, προκαλῶ φλεγμονήν, φλόγωσιν : μ' ἔκαψε ὁ σιναπισμός, - μ' ἔκαψε τὸ ἰώδιον - ἡ σούπα· || ὁμ. τὸ ἐνεργ. νεώτ. κ. δημ. προκαλῶ τοπικὸν ἐρεθισμὸν ἀνάλογον πρὸς τὸν ἐκ φλεγμονῆς : μοῦ 'καψε τὴ γλῶσσα τὸ ρακί· 9) πυρπολῶ καὶ καταστρέφω, βάζω φωτιά, ἰδ. ἐν πολέμῳ : Ξεν.Ἑλλ.4,2,15 τέμνοντες καὶ κάοντες τὴν χώραν, αὐτ.6,5,27, - ὁ Κανάρης ἔκαυσε τὴν τουρκικὴν ναυαρχίδα, - οἱ Τοῦρκοι κάψανε τὴ Σμύρνη, - πιάσανε αὐτὸν ποὺ 'καψε τὸ σπίτι· 10) κ. νεώτ. ἐπὶ χειρουργοῦ, καυτηριάζω : Ἱππ. Ἄρθρ.11 καίειν ὤμους, - ὁ γιατρὸς τοῦ ἔκαψε τὴν πληγή· κ. ἀπολ. : Αἰσχ.Ἀγ.849 κέαντες ἢ τεμόντες, Ξεν.Ἀν.5,8,18 οἱ ἰατροὶ καίουσι καὶ τέμνουσιν ἐπ' ἀγαθῷ, Πλάτ.Γοργ.480C· || νεώτ. κ. δημ. ἀπολυμαίνω τὰ ἐργαλεῖα διὰ πυρὸς ἢ δι' ἐμβαπτίσεως ἐντὸς ζέοντος ὕδατος : ἔκαψε τὴν σύριγγα γιὰ νὰ κάμῃ τὴν ἔνεση· 11) εἰδ.

ὀπτῶ, φήνω πήλινα σκεύη ἐν καμίνῳ : Φρύν.Κωμ. 15 **ἔκαεν οἴνου κανθάρους** (ἀμφ.) · **(2)** δημ. εἰδ. ἐπὶ εἰδῶν τινων χαρτοπαιγνίου, ἀπόλλυμι, χάνω καθὸ ὑπερβὰς ὡρισμένον τι ὅριον ἀριθμοῦ : **πῆρα μεγάλο χαρτὶ καὶ κάηκα· (3)** παροιμ. **καίει καὶ δὲν καπνίζει** (ἐπὶ δολίου καὶ ὑπούλου), - **ἀπὸ τὶς δύο μεριὲς καίει τὸ κερί** (ἐπὶ ἀσώτου)· **(4)** δημ. ἡ μτχ. παθ. παρακ. **κα(η)μένος-η-ο** ὡς ἐπίθ. βλ.λ. **(5)** ρηματ. π. **καυσις, καύσων, καῦμα, καύσιμος, καύσιμον, καυ(σ)τός.** Ἐκ ῥίζ. **καF, καF-jω-καίω.**

κάκ (1) πάπ. ὀνομασία τοῦ στοιχείου κ : **κάμηλος θήλεια κεχαραγμένη κάκ λὰλ ἄλφα.**

κάκ (2) κατ' ἀποκοπὴν καὶ τροπὴν ἐκ τῆς κατὰ πρὸ λ. ἀρχομένης ἀπὸ κ. π. Ὁμ. συνήθ. **κάκ κεφαλῆς, κάκ κεφαλὴν** κ. **κάκ κόρυθα** : Ἰλ.Σ 24 **κόνιν . . χεύατο κάκ κεφαλῆς,** αὐτ.Λ 351 **βάλε . . ἄκρην κάκ κόρυθα,** αὐτ.Θ 83· πρβλ. κάγ, **κάδ.**

κάκ κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ **καὶ ἐκ,** συνήθ.π.Ἀττ.

κάκα Ἡσ. «κακία ἢ ὄρνεον».

κακά ἐπίρρ. δημ. (κυρ. πληθ. τοῦ οὐδ. τοῦ κακός) κατὰ τρόπον κακόν, οὐχὶ εὐχάριστον : **εἶναι κακὰ** (ἀσθενεῖ βαρέως),-**πῶς τὰ περνᾶτε ; κακὰ καὶ ψυχρά !**

κακά (τὰ) δημ. κ. **κακκά** (ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν νηπίων) περιττώματα, ἀποχωρήματα, κόπρανα : **τὸ παιδί μας δὲν ἔκαμε** σήμερα **(τὰ) κακά του** (δὲν ἀπεπάτησε).

κακάβη (ἡ), **κακαβιά** (ἡ), **κακαβίζω, κακάβιον** (τό), κάκαβος (ὁ) βλ. κακκάβη, κακκαβιὰ κττ.

κᾰκαγγελία (ἡ) (κακός-ἀγγελία) μτγν. κακὴ ἀγγελία, κακὸ μαντάτο : Ἀντίγ.Καρ.12,Μαν.4,556 (πιθ.)· πρβλ.Ἱππ.π.Γαλ.19,107.

κᾰκάγγελος-ον (κακός-ἄγγελος) κ. νεώτ. ὁ ἄγγελος κακῶν, ὁ ἀγγέλλων κακάς, δυσαρέστους εἰδήσεις : Αἰσχ.Ἀγ.636 **εὔφημον ἦμαρ οὐ πρέπει κακαγγέλῳ γλώσσῃ μιαίνειν·** πρβλ. Πλούτ.Ἠθ. 241Β, Ἀντωνῖν.Λιβ.15,4.

κᾰκάγγελτος-ον (κακός-ἀγγέλλω) ὁ προκληθείς, παραχθεὶς ὑπὸ τῆς κακῆς ἀγγελίας : Σοφ.Ἀντ.1286 **κακάγγελτά μοι προπέμψας ἄχη.**

κακαγγελῶ-έω (κακός-ἀγγέλλω) φέρω, κομίζω κακὰς ἀγγελίας, εἶμαι, γίγνομαι κακάγγελος : Τραγ.Ἀδέσπ.122 **κακαγγελεῖν μὲν ἴσθι μὴ θέλοντά με.**

κᾰκᾱγορία (ἡ) δωρ. τ. τοῦ κακηγορία βλ.λ. : Πίνδ.Π 2,53 **φεύγειν δάκος ἀδινὸν κακαγοριᾶν.**

κᾰκᾱγόρος-ον δωρ. τ. τοῦ κακηγόρος βλ.λ. : Πίνδ.Ο 1,53 **ἀκέρδεια λέλογχεν θαμινὰ κακαγόρους.**

κακαγρίμι (τὸ) δημ. κακόν, ἄγριον θηρίον· ‖ μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ἀτίθασος, δύστροπος.

κακαλία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. **κακκαλία** βλ.λ.2)· ‖ εἰδ. νεώτ. βοταν. γένος **συνθέτων φυτῶν.**

κακαλίς-ίδας (ἡ) Ἡσ. «νάρκισσος».

κακάλλι (τὸ) δημ. ὁ σαρκώδης λόφος τοῦ ἀλεκτρυόνος καὶ τῶν ὀρνίθων, τὸ κάλλαιον, τὸ λειρί· ‖ ἡ ὑπὸ τὸν πώγωνα σαρκώδης ἀπόφυσις τοῦ ἀλεκτρυόνος καὶ τῶν ὀρνίθων.

κάκαλον (τό) (τεῖχος) : Αἰσχ.ἀπ.166.

κακαναθρεμμένος-η-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἀντὶ κακοαναθρεμμένος βλ.λ.

κᾰκανδρία (ἡ) (ἀνδρεία) ἡ ἀνανδρία : Σοφ.Αἴ. 1014 **τὸν δειλίᾳ προδόντα καὶ κακανδρίᾳ σέ,** Εὐρ.Ῥῆσ.814 **τῇ Φρυγῶν κακανδρίᾳ.**

κᾰκανθήεις-εντος-εσσα-εν (ἄνθος) μτγν. ὁ ἔχων κακά, βλαβερά, δηλητηριώδη ἄνθη: Νίκ.Ἀλεξ.420.

κακανθρωπίσματα (τὰ) δημ. ἐκ τοῦ ἀχρήστου ρ. κακονθρωπίζω, σημαίνοντος βλάπτω τοὺς ἀνθρώπους, ὀνομασία τῶν καλλικαντζάρων βλ.λ.

κᾰκανθῶ-έω (ἀνθῶ) σχόλ. **φέρω,** παράγω, κακά, ὀλέθρια ἄνθη : Σχόλ.Νίκ.Ἀλεξ.420.

κακανιάρης-α-ικο δημ. κ. **χαχανιάρης** ὁ εὐκόλως καὶ θορυβωδῶς γελῶν, ὁ ὑπεράγαν φιλόγελως : Βλ.Συνμ.56 ἐν λ. γελαστός.

κακανίζω δημ. χαχανίζω βλ.λ.

κακανογελῶ δημ. κοκανίζω, χαχανίζω βλ.λς.

κακανῶ-έω μτγν. κ. **κακκανῶ** βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ. 235F **ἀγαθὸς κακανεῖν νέων ψυχάς** (διόρθ. κατακονᾶν).

κακαόδενδρον (τὸ) νεώτ.κ. **κακάον** εἶδος στερκουλιωβιδῶν φυτῶν, ἀ. θεόβρωμα τὸ κακάον.

κακάο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. οὐσία βρώσιμος, ἐξαγομένη ἐκ τῶν σπερμάτων τοῦ κακαοδένδρου ὡς καὶ τινων συγγενῶν αὐτοῦ εἰδῶν.

κακαποδίδω (κακά-ἀποδίδω) δημ. κ.-**δίνω,** μέλλ. κακαποδώσω, ἀόρ. **ἐκακαπόδωκα,** μτχ. κακαποδομένος δίδω κακὸν τέλος εἴς τινα, τὸν κάνω νὰ βρῇ κακὸ τέλος : Ἐρωτόκρ.1,980 **βλέπεσαι αὐτὸς ὁ λογισμὸς πλιότερα μὴ ριζώσῃ | μ' ἀνάσπασε καὶ ρῖξέ τον, μὴ σὲ κακαποδώσῃ·** κ. παθ : αὐτ.4,1088 **βαβούρα κακορριζικιᾶς, λόγια θανατωμένα | ἐσυντυχαῖναν τὰ κορμιὰ τὰ κακαποδομένα·** ‖ κ. ἀμτβ. λαμβάνω κακὸν τέλος : Ἐρωτόκρ.1,1648 **τὸ πῶς ἐκακαπόδωκε νοὺς ρήγα θυγατέρα.**

κακαράντζα (ἡ) δημ. ἡ σπυράς, σπύραθος βλ.λς, ἀ. βερβελιά.

κακαρίζω, κακάρισμα βλ. κακκαρίζω, κακκάρισμα.

κάκαρον (τὸ) μσν. κρανίον, κτ. Εὐστ.1796,58 λέξις «τῶν μὴ κατὰ γλῶσσαν λογάδα ὁμιλούντων».

κακαρρώστια (ἡ) δημ. λοιμώδης ἢ θανατηφόρος νόσος, κακὴ ἀρρώστια.

κακάρωμα, κακαρώνω βλ. κακκάρωμα, κακκαρώνω.

κακατσίθρα (ἡ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν κρηπὶς ἡ διοσκορίδειος.

κακατσομηλιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κελτὶς ἡ νότιος.

κακαφόρεση (ἡ) δημ. ὑπόνοια, ὑποψία περὶ κακοῦ : Ἐρωτόκρ.5,1203 **ἂν εἶχε κακαφόρεσες δίχως θεμέλιον ἦσα· 2)** δυσαρέσκεια, ἀθυμία, κακοδιαθεσία, βαροκάρδιση : Βλ.Συνμ.76.

κακαφοροῦμαι δημ. κ. **κακοφοροῦμαι** ἔχω ὑπονοίας, ὑποψίας, ὑποπτεύω κακόν τι : Ἐρωτόκρ. γλωσσ. ἐν λ. κακαφόρεση· **2)** βαρυθυμῶ, δυσφορῶ, κακοκαρδίζω : Βλ.Συνμ.88.

κακῶ-άω κακκῶ βλ.λ.

κακεγκάκως ἢ κακιγκάκως ἐπίρρ. μαν. ἀντὶ κακὴν κακῶς, κακὸς κακῶς : ΚΜανασσ.46D.

κἀκεῖ, κἀκεῖθεν, κἀκεῖνος ἀττ. κτ. κρᾶσ. ἀντὶ καὶ ἐκεῖ, καὶ ἐκεῖθεν, καὶ ἐκεῖνος.

κάκεις ἢ κακεῖς (οἱ) μτγν. εἶδος αἰγυπτιακῶν ἄρτων· Στράβ.17,2,5 «οἱ κάκεις δὲ ἴδιόν τι ἄρτου γένος, σταλτικὸν κοιλίας».

κακέκτυπος-ον νεώτ. ὁ κακῶς, ἐσφαλμένως ἐκτυπωθείς, ὁ ἔχων τυπωτικὰ σφάλματα· ‖ εἰδ. ἐπὶ γραμματοσήμων, τὰ ἐμφανίζοντα οὐσιώδεις τινὰς παραλλαγὰς ἀπὸ τοῦ κανονικοῦ τύπου κατὰ τὸ χρῶμα, τὴν θέσιν τῆς εἰκόνος κττ.

κᾰκελκής-οῦς-**ές** (ἕλκος) ὁ πάσχων **ἐκ κακοήθους** ἕλκους : Ἱππ.Παθ.20· πρβλ. κακοελκής.

κᾰκελπιστῶ-έω (ἐλπίζω) μτγν. ἔχω κακὰς ἐλπίδας, περιμένω κακόν : Ἀρρ.Ἐπικτ.4,5,27.

κακέμονο νεώτ. (Ιαπων.) ὀνομασία Ιαπωνικῶν εἰκόνων, ὑδατογραφιῶν, αὐταγράφων κττ., ἀναρτωμένων εἰς τοὺς τοίχους κατὰ τὸν τρόπον τῶν σχολικῶν χαρτῶν, πρὸς διακόσμησιν τοῦ ἐσωτερικοῦ τῶν οἰκιῶν.

κᾰκέμφατος-ον (ἐμφαίνω) μτγν., μαν. κ. νεώτ. ὁ κακῶς ἠχῶν εἰς τὸ οὖς, κακόηχος : Δημήτρ.Λάκ. ἐν Ἡρακλεωτ.Παπ.1012,23 **κακέμφατόν ἐστι τὸ αὐπεξαίρεσις»** ‖ ἰδ. ἐπὶ λόγων, ἐχόντων κακὴν

ἔμφασιν, αἰσχράν, χυδαίαν σημασίαν, ἄσεμνος, ἀπρεπής : Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,368 **πλοκάς κακεμφάτων ῥημάτων καὶ λόγων δολίων·** κ. ἐπίρρ. σχόλ. κ. νεώτ. **-ως** : Σχόλ.᾿Αριστφ.Βάτρ.48· ‖ κ. νεώτ. ῥητορ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ ἐν τῷ λόγῳ χρῆσις λέξεων ἢ συλλαβῶν ἐξ ὧν ἢ ἐκ τῆς συνεκφορᾶς τῶν ὁποίων προκύπτει αἰσχρά, ἄτοπος ἢ διφορουμένη ἔννοια : Κοϊντιλ.8,3,44, Σχόλ.᾿Αριστφ. ᾿Αχ.258· **2)** ῾Ησ. ἄδοξος.

κᾰκενθυμησία (ἡ) μσν. ἡ κακὴ ἐνθύμησις : Βί.Νεὶλ.Νεωτέρου 145Α.

κᾰκεντρέχεια (ἡ) (κακεντρεχής) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ κακεντρεχοῦς, ἡ εἰς τὸ κακὸν δεξιότης, κακία μετὰ δολιότητος, πονηρία, μοχθηρία : Πολύβ.4,87,4 **κακεντρέχεια καὶ βασκανία.**

κακεντρεχής-οῦς-ές (ἐντρεχής) κ. μσν. κ. νεώτ. δραστήριος, δεξιὸς εἰς τὸ κακόν, ὁ αἰσθανόμενος εὐχαρίστησιν ἐκ τοῦ συμβαίνοντος εἰς ἄλλους κακοῦ, κακὸς καὶ δόλιος, κακόβουλος, μοχθηρός : ᾿Επίχ.(259),Πολύβ.22,19,3,Στράβ.7,3,7 **ἁπλουστάτους τε γὰρ αὐτοὺς νομίζομεν καὶ ἥκιστα κακεντρεχεῖς,** Βέττ.Βάλ.17,5 **κακεντρεχὴς τῇ διανοίᾳ,** Σέργ. Μακρ. ἐν Σάθ.3,296 **δυσαρεστήσας τῇ μοχθηρίᾳ τῶν κακεντρεχῶν ἐκ τῆς πίστεως ἐκεῖ ἀποστατῶν·** κ. ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. : ᾿Ωριγ.7,152Β, Βασ. 4,865C.

κακεπίθυμος-ον ἀρχ. λεξ. μ. ἐν φρ. **κακεπίθυμος οἴνου** ὁ πρὸς ἰδίαν βλάβην σφοδρῶς ἀγαπῶν τὸν οἶνον· ῾Ησ. ἐν λ. οἰνόφλυξ.

κᾰκεργᾰσία (ἡ) (ἐργασία) κακὴ ἐργασία : Θεόφρ.᾿Ιδρ.10 (πιθ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ κατεργασία).

κακεργάτης (ὁ) μσν. τ. τοῦ κακεργέτης βλ.λ. : Νικήτ.Εὐγ.4,164, Βί.᾿Αλεξ.2356 **ὑπέλαβες ᾿Αλέξανδρον πλανῆσαι, κακεργάτα.**

κακεργέτης (ὁ) (ἐργάτης) μτγν., μσν. κακεργάτης, τὸ θηλ. **κακεργέτις-ιδος** κ. **-γάτις** ὁ κακὰ ἐργαζόμενος, ὁ ἐργάτης τοῦ κακοῦ, κακοποιός, σκωπτικὸν ὄνομα τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Ζ', ἐπικαλουμένου Εὐεργέτου Β' : ᾿Αθήν.4,184C **βασιλέα Πτολεμαῖον τὸν κυρίως ὑπὸ τῶν ᾿Αλεξανδρέων καλούμενον κακεργέτην·** κ. θηλ. : ῾Ερμεί. ᾿Αλ.Φαῖδρ.75Α, Θεμίστ.Λόγ.2,33D.

κακέρως-ωτος (ὁ,ἡ) (ἔρως) μτγν. ὁ κακῶς, δυστυχῶς, ἀτυχῶς ἐρῶν : ῾Ηρωδιαν.᾿Επιμ.206.

κᾰκεστώ-οῦς (ἡ) τὸ κακῶς ἔχειν, ἡ κακὴ κατάστασις· ῾Ησ. «κακεστοῦν· κακὴν κατάστασιν ἢ ἀπραγίαν»· ἀντίθ. εὐεστώ.

κᾰκέσχᾰτος-ον (ἔσχατος) μτγν. ὁ ἐσχάτως κακός, ὑπερβολικὰ κακός : Μὲν Μον.498.

κακεύνουχος (ὁ) (εὐνοῦχος) μσν. ὁ κακὸς εὐνοῦχος : Καλλίμ.Χρυσ.2294 (ἔκδ.Λ.).

κακεύω μσν. κ. δημ., ἀόρ. **κάκεψα** εἶμαι κακὸς πρός τινα, μισῶ : Χρον.Μορ.3777Η **κι ἐξεύρεις κι ἄλλο, ἀφέντη μου, τὸ πόσα σὲ κακεύει | ὁ βασιλέας τῆς Ρωμανίας αὐτὸς ὁ Παλαιολόγος·** ‖ γίνομαι κακός, ὀργίζομαι, θυμώνω· **2)** δυσαρεστοῦμαι κατά τινος, παύω νὰ εἶμαι φίλος, ἄ. κακιώνω : **τῆς κάκεψε,-τοῦ κάκεψα.**

κάκη (ἡ) (κακός) κακία, πονηρία, μοχθηρία : Εὐρ. ῾Ιππ.1335 **τὴν δὲ σὴν ἁμαρτίαν τὸ μὴ εἰδέναι μὲν πρῶτον ἐκλύει κάκης,** ᾿Αριστφ.᾿Ορν.541 **ὡς ἀξιόδακρυσά γ' ἐμῶν πατέρων κάκην·** ὁμ. ἐπὶ ἵππου : Πλάτ.Φαῖδρ.247Β **βρίθει γὰρ ὁ τῆς κάκης ἵππος μετέχων·** **2)** ἡ χαμέρπεια τοῦ πνεύματος, δειλία, ἀνανδρία, νωθρότης : Αἰσχ.᾿Επτ.192 **ἄψυχον κάκην,** αὐτ.616 **λήματος κάκη,** αὐτ.ΙΤ 676 **δειλίαν καὶ κάκην,** Πλάτ.Πολ.468Α **τὸν λιπόντα τάξιν ἢ ὅπλα ἀποβαλόντα .. διὰ κάκην.**

κᾰκηγορία (ἡ) (κακηγορῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. κακολογία, κατηγορία, λοιδορία, δυσφήμησις ἐξύβρισις : Πίνδ.Π 2,53 **φεύγειν δάκος .. κακαγοριᾶν,** ᾿Αριστλ.ΗΝικ.1131a,9, Φιλόδ.᾿Οργ.52W· κ. μτ. γεν. : Πλάτ.Φαῖδρ.243Α **τῶν .. ὀμμάτων στερηθεὶς διὰ τὴν ῾Ελένης κακηγορίαν,** Σέργ. Μακρ. ἐν Σάθ.3,333 **κατιδόντας τὴν ἔνστασιν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἄλλην κατ' αὐτῶν κακηγορίαν καὶ ὁρμήν·** ‖ **δίκη κακηγορίας** ἀγωγὴ ἐπὶ δυσφημίᾳ, διὰ λόγων ἐξυβρίσει : Δημ.524 **γραφὴν ὕβρεως καὶ δίκην κακηγορίας ἰδίαν φεύξεται,** αὐτ.1308 **ἔνοχον εἶναι τῇ κακηγορίᾳ,** Λυσ.10,2 **κακηγορίας δικάζεσθαι.**

κᾰκηγορίου δίκη δίκη κακηγορίας βλ.λ. : Δημ. 554 **ὅτ' αὐτῷ Δημοσθένης ἔλαχε τὴν τοῦ κακηγορίου δίκην.**

κᾰκηγόρος-ον κ. δωρ. **κᾰκᾰγόρος** (ἀγορεύω) ὁ λέγων κακὰ κατά τινος, ὁ κατηγορῶν, ὑβρίζων, ὀνειδίζων, συκοφαντῶν τινα : Πίνδ.Ο 1,54 **ἀκέρδεια λέλογχεν θαμινὰ κακαγόρους,** Πλάτ.Φαῖδρ.254Ε **τήν τε κακηγόρον γλῶτταν .. καθῄμαξε·** κ. μτ. γεν. ὁ κακολογῶν, δυσφημῶν τινα : ᾿Αθήν.5,220Α **τῶν φιλοσόφων τῶν κωμικῶν κακήγοροι μᾶλλον εἶναι·** ἀνώμολ. παραθετ. -ίστερος, -ίστατος : Φερεκρ.96, ᾿Εκφαντ.5· κ. ἐπίρρ. μτγν.-ως : Πολυδ.8,81.

κακηγορῶ-έω (κακός - ἀγορεύω) κακολογῶ, κατηγορῶ, συκοφαντῶ, ὑβρίζω τινά : Πλάτ.Συμπ. 173D **ἀεὶ .. σαυτόν τε κακηγορεῖς καὶ τοὺς ἄλλους,** αὐτ.Πολ.395Ε· ὁμ. κ- **τινὰ πρός τινα** : Ψ Φωκυλ.226 (δ.γρ. παρά τινι)· κ. ἀπολ. : Πλάτ. Νόμ.934Ε **ἀπεχόμενας .. τοῦ κακηγορεῖν·** πρβλ. ᾿Αριστλ.ΗΝικ.1129b,23· κ. παθ. : Πλάτ.Πολ.368Β **δικαιοσύνη κακηγορουμένη.**

κᾰκήθης-ους-ες (ἦθος) κακοήθης βλ.λ. : ῾Ιππ. Γυν.2,141,Νίκ.Θηρ.152.

κᾰκηλόγος-ον (λόγος) μτγν. ὁ κακολόγος βλ.λ.: Μὲν.Μον.117.

κᾰκηπελέων-οντος-ουσα (πέλομαι) ἐπ. μτγν. ὁ κακῶς ἔχων, ὁ ἐν κακῇ καταστάσει εὑρισκόμενος, ἀσθενής, ἐπ. μτχ. σχηματισθεῖσα κατὰ τὸ ῾Ομηρικὸν ὀλιγηπελέων:Νίκ.Θηρ.878,αὐτ.᾿Αλεξ.93.

κᾰκηπελία (ἡ) μτγν. κ. ἐπ. **-λίη** ἡ κακὴ κατάστασις, ἀντίθ. εὐηπελία : Νίκ.Θηρ.319, Δωρόθ.π. ῾Ηφαιστ.᾿Αστρ.3,36.

κάκησις-εως (ἡ) γλωσσ. σικχασία, ἀηδία,ἄχθος.

κάκητα (ἡ) δημ. κ. **κάκιτα** κ. **κάκια** ὀργή, θυμός, ἔχθρότης : Βηλαρ.Σατυρικὰ Παράπονο 6 **πῶς ἔχεις ἄδικο πολὺ | νὰ δείχνῃς κάκητας χολὴ | κατὰ τοῦ κόσμου.**

κακί (τὸ) νεώτ. βοταν. εἶδος δένδρων, ἄ. διόσπυρος ὁ σινικός.

κάκια (ἡ) (κακία) δημ. κ. **κακιά** ἔχθρα, μνησικακία· ‖ εἰδ. ψυχρότης σχέσεων μεταξὺ τέως φίλων· πρβλ. κακιώνω : **σοῦ ἔχω κάκια·** παροιμ. **ἀγάπη δίχως κάκιες, φαΐ χωρὶς ἁλάτι.**

κᾰκία (ἡ) (κακός) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. (ἐν εἰδ. σημ.) κ. **κακιά** κ. **κάκια** βλ.λ. ἡ ἰδιότης τοῦ κακοῦ, ἔλλειψις τῆς ἀναγκαίας εἰς ἕκαστον ἀρετῆς, ἔνδεια ἀγαθῶν προσόντων, ἀνικανότης, μειονέκτημα, ἐλάττωμα, ἀντίθ. ἀρετή : Θέογν.322 **ἀφραίνων κακίην οὐ δύναται κατέχειν,** Σοφ.ΟΤ 512 **τῷ ἀπ' ἐμᾶς φρενὸς οὔποτ' ὀφλήσει κακίαν,** Πλάτ.Συμπ.181Ε **τὸ .. τῶν παίδων τέλος ἄδηλον οἷ τελευτᾷ κακίας καὶ ἀρετῆς ψυχῆς πέρι καὶ σώματος,** αὐτ.Πολ.348C, αὐτ.Φαῖδρ.248Β **κακίᾳ ἡνιόχων** (διὰ τὴν ἀνικανότητα τῶν ἡνιόχων)· ‖ κτ. πληθ. **κακίαι** αἱ ἐλλείψεις, τὰ ἐλαττώματα : Λουκ. ᾿Ιστ.Συγγρ.6 **νῦν δὲ τὰς κακίας ἤδη εἴπωμεν·** **2)** ἔλλειψις θάρρους, μικροψυχία, ἀνανδρία : Θουκ.2,87 **οὐ κατὰ τὴν ἡμετέραν κακίαν τὸ ἡσσᾶσθαι προσεγένετο,** Πλάτ.Πολ.556D **κακίᾳ τῇ σφετέρᾳ πλουτεῖν τοὺς τοιούτους,** αὐτ.Κρίτ.45Ε **κακίᾳ .. καὶ ἀνανδρίᾳ .. διαπεφευγέναι ἡμᾶς δοκεῖν·** **3)** τὸ νὰ μὴ θέλῃ ἢ νὰ μὴ πράττῃ τις καλὸν διὰ τοὺς ἄλλους, ἢ τὸ νὰ εὔχεται ἢ νὰ ἐπιδιώκῃ τὸ κακὸν διὰ τοὺς ἄλλους, μοχθηρία, πο-

νηρία, φαυλότης, μῖσος, κακεντρέχεια, σκληρότης: Ἀνδοκ.1,56 **μετ' ἀρετῆς ἀλλ' οὐ μετὰ κακίας,** Πλάτ.Μεν.72Α **ἡ ἀρετὴ . . ὡσαύτω δὲ . . καὶ ἡ κακία,** ΚΔ Πέτρ.1,2,1 **ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον,** Παπαδ.Χρ.Μηλ.125 **τὰ ὅρια τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς κακίας εἶναι τοσοῦτον δυσδιάκριτα·** κ. προσωποποιημένη ἐν τῷ μύθῳ τοῦ Προδίκου: Ξεν.Ἀπομν 2,1,26 **οἱ δὲ μισοῦντές με . . ὀνομάζουσι. Κακίαν·** κ. κτ. πληθ. **περὶ κακιῶν** τίτλος πραγματείας τοῦ Φιλοδήμου· || νεώτ. ἠθικ. ἡ ἀντίθετος τῆς ἀρετῆς ὄψις χαρακτηριζομένη ὑπὸ τῆς ἐσωτερικῆς πρὸς τὸ κακὸν διαθέσεως ὡς καὶ τῆς ἐξωτερικῆς σταθερότητος τῆς βουλήσεως πρὸς ἐκτέλεσιν κακῶν πράξεων· || ἡ διάθεσις τοῦ ὠργισμένου, ὀργή, θυμός, ἔχθρα, ἐχθρότης: Ἐρωτόκρ.1,2064 **πῶς εἶναι μπορετό, πῶς μοιάζει τοῦτο νὰ 'χῃ | ἡ Ἀρετοῦσα μετὰ μὲ τόση κακιὰ καὶ μάχη,** αὐτ.2,1663, δ. δίστ. **κακιὰ κι ἀμάχη μοῦ κρατεῖ τὸ γιαρενόπουλό μου | νὰ τὸ ρωτήσω νὰ μοῦ 'πῇ ἵντα 'ν' τὸ φταίξιμό μου, -κάκια μοῦ 'χει·** 4) εἰδ. φιλοσ. τὸ κακόν: Πλωτῖν 1,8,14 **ὕλη κακίας αἰτία·** 5) κακὴ φήμη, δυσφημία, ἀτιμία: Θουκ.3,58 **ἡδονὴν δόντος ἄλλοις κακίαν αὐτοὺς ἀντιλαβεῖν·** 6) βλάβη, ζημία ἣν ὑφίσταταί τις: ΠΔ Βασ.1,6,9 **αὐτὸς πεποίηκεν ἡμῖν τὴν κακίαν τὴν μεγάλην ταύτην,** αὐτ. Μακκ.1,7,23 **τὴν κακίαν ἣν ἐποίησεν Ἄλκιμος,** ΚΔ Ματθ.6,34 **ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.**

κακιά (ἡ) δημ. ἢ συνηθέστ. κάκια βλ.λ.

κᾰκιζότεχνος-ον [κακίζω - τέχνη] μτγν. ὁ κακίζων τὰ ἔργα τέχνης, ὁ εὑρίσκων εἰς αὐτὰ ἐλλείψεις, ὁ μηδέποτε εὑρίσκων ταῦτα τέλεια, ἐπίθ. τοῦ γλύπτου Καλλιμάχου: Παυσ.1,26,7 **ὄνομα ἔθετο κακιζότεχναν·** πρβλ. κατατηξίτεχνας

κᾰκίζω [κακός] κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. ἀττ. **-ιῶ,** ἀόρ. **ἐκάκισα,** παθ.ἀόρ. **ἐκακίσθην** μέμφομαί τινα ἤ τι ὡς κακόν, κατηγορῶ, ἐπιπλήττω, ψέγω: Ἡρ. 3,145 **λοιδορέων τε καὶ κακίζων μιν ἀνέπειθε,** Θουκ.2,21 **ἐκάκιζον ὅτι στρατηγὸς ὢν οὐκ ἐπεξάγοι,** Πλάτ.Πολ.560Α **νουθετούντων τε καὶ κακιζόντων,** Δημ.327 **τὴν τύχην κακίζειν, - ἐκάκισαν τὴν στάσιν των·** κ. ἀπολ.: Ἐπικ.Φύσ.23,12G· κ. παθ.: Θουκ.1,105 **κακιζόμενοι ὑπὸ τῶν ἐν τῇ πόλει πρεσβυτέρων·** 2) καθιστῶ τινα δειλόν: Εὐρ.ΙΑ 1436 **παῦσαί με μὴ κάκιζε·** κ. παθ. φέρομαι ὡς δειλός, ἀνάνδρως: Ἰλ Ω 214 **ἐπεὶ οὔ ἑ κακιζόμενόν γε κατέκτα,** Εὐρ.Μήδ.1246 **μὴ κακισθῇς μηδ' ἀναμνησθῇς τέκνων** (μὴ φανῇς ἄνανδρος), Πλάτ.Μενξ.247C **ἀμελήσαντας δὲ ὑμᾶς καὶ κακισθέντας·** || **κακίζεσθαι τύχῃ** βλάπτεσθαι μόνον ὑπὸ τῆς τύχης: Θουκ.5,75 **τύχῃ μὲν ὡς ἐδόκουν κακιζόμενοι·** 3) μσν. ὀργίζομαι, κακεύω, κακιώνω: Πασχ.Χρον.766Η **πολλὰ μ' ἐφάνη βαρετὸν κι ἐκάκισε ἡ καρδιά μου,** Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,158 **κακίζει, θυμώνει καὶ ἀπὸ τὸν θυμόν του κοκκινίζει·** 4) ρηματ.π. κάκισις, κακισμός.

κακιθά Ἡσ. «λιμηρά».

κακιθάς Ἡσ. «χαλεπόν, λιμηρές».

κακιθής Ἡσ. «ἄτροφος ἄμπελος».

κακίλη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος σταυρανθῶν φυτῶν.

κακίμην Ἡσ. «τὴν ἀτυχῆ».

κακῑότερος συγκρ. τοῦ κακὸς βλ.λ.: Στράτ. ἐν ΑΠ 12,7.

κάκισις-εως (ἡ) [κακίζω] μτγν. ἡ ἐνέργεια τοῦ κακίζειν, μομφή, κατηγορία, ἐπίπληξις: Βέττ.Βάλ. 182,20 **κακίσεις ἐν τοῖς διαπραττομένοις.**

κακισμός (ὁ) [κακίζω] μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ κακίζειν, κάκισις, μομφή, κατηγορία: Φιλόδ.Κακ.10J, Στράβ.9,3,10 **ὧν ὁ μὲν ὕμνοις ἐστὶν οἰκεῖος ὁ δ' ἴαμβος κακισμοῖς.**

κακιστεύω μσν. κακίζω: Μαλάλ.1 136,18.

κακιστοκρατία (ἡ) νεώτ. τὸ ὑπερβαλλόντως δημοκρατικὸν πολίτευμα τῶν ἀρχαίων, ἄ. καλούμενον ὀχλοκρατία.

κάκιστος-η-ον ὑπερθ. τοῦ κακὸς βλ.λ. κ. ἐπίρρ. μσν. **-κίστως:** Βί.Ἀλεξ.972 **τῶν γενομένων παρὰ σοῦ κακίστως καὶ πραχθέντων.**

κακίστρα (ἡ) δημ. δύστροπος, μοχθηρά, ζηλότυπος, εὐεπίφορος εἰς μνησικακίαν.

κάκιω δωρ.τ. τοῦ κηκίω βλ.λ.· Ἡσ. «ἱδροῦν ἄρχομαι. Λάκωνες».

κάκιωμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ μεταξὺ δύο ἀτόμων φιλονικία καὶ ἡ ἐκ ταύτης διακοπὴ τῶν φιλικῶν αὐτῶν σχέσεων, θυμός, δυσαρέσκεια κατά τινος.

κᾰκίων-ονος-ον συγκρ. τοῦ κακὸς βλ.λ.

κακιώνω δημ., ἀόρ. **ἐκάκιωσα,** μτχ. παθ. παρακ. **κακιωμένος** καταλαμβάνομαι ὑπὸ κακίας, ὀργίζομαι, δυσαρεστοῦμαι, θυμώνω: Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 19,15 **δὲν σᾶς κάκιωσα ποτές μου | καὶ τὰ νιάτα δὲ φθονῶ,** παροιμ. **ἐκάκιωσ' ὁ καλόγερος, κι ἔκαψε τὰ ροῦχά του** (ἐπὶ τοῦ ἐξοργισθέντος ὅστις βλάπτει ἑαυτόν, ἐπειδὴ δὲν δύναται νὰ βλάψῃ τὸν καθ' οὗ ἐξωργίσθη), **-ἐκάκιωσεν ὁ μπάκακας, κι ἡ λίμνη δὲν τὸ ξέρει** (ἐπὶ ἀνθρώπων ἀναξίων λόγου, ὧν ὁ θυμὸς οὐδένα συγκινεῖ)· || δυσαρεστοῦμαι κατά τινος καὶ διακόπτω τὰς πρὸς αὐτὸν σχέσεις μου, ἀντίθ. φιλιώνω: **εἴμαστε κακιωμένοι ἀπὸ καιρό·** 2) ρηματ. π. κάκιωμα.

κακ(κ)άβη (ἡ) κ. νεώτ., δημ. **κακκάβι** εἶδος χύτρας ἢ χαλκίνου λέβητος· Ἀθήν.4,169C «**τὴν χύτραν δ' Ἀριστοφάνης.. κακκάβην εἴρηκεν**»: Ἀριστφ.ἀπ.215 **τὴν κακκάβην γὰρ κᾶε τοῦ διδασκάλου,** Δωρί.π.Ἀθήν.8,338Α **ἐν κακκάβᾳ ζεούσᾳ,** Γαλ.14,309 **κακάβη·** 2) ὀνομασία τῆς πέρδικος, ἐκ τῆς φωνῆς αὐτῆς: Ἀθήν.9,389F **καλοῦνται δὲ οἱ πέρδικες ὑπ' ἐνίων κακκάβαι.**

κακ(κ)άβι (τὸ) δημ. χάλκινον ἀγγεῖον ἀναρτώμενον ὑπεράνω τῆς πυρᾶς, χαλκοῦς λέβης ἢ χύτρα, καζάνι, λεβέτι: Καλλιγ.Θάν.Βλ.232 **ἐπούλησα καὶ τὸ κακάβι μου,** παροιμ. **κάθεται τὸ κουρούπι καὶ περγελάει τὸ κακάβι** (ἐπὶ τῶν διερεθιζόντων τοὺς κρείττονας).

κακ(κ)αβιά (ἡ) δημ. τὸ περιεχόμενον τοῦ κακκαβιοῦ βλ.λ., ὅσον περιέχει, χωρεῖ τὸ κακκάβι, καζανιά· 2) εἶδος σούπας βλ.λ. παρασκευαζομένης ὑπὸ τῶν ἁλιέων ἐκ πολλῶν μικρῶν συνήθως ἰχθύων.

κακ(κ)ᾰβίζω κ. νεώτ. φωνάζω ὡς ἡ πέρδιξ, κλώζω, κακκαρίζω, ἐπὶ περδίκων: Ἀριστλ.ΖΙ 536b,14 **οἷον τὸ τῶν περδίκων γένος· οἱ μὲν γὰρ κακαβίζουσιν, οἱ δὲ τρίζουσι,** Θεόφρ.ἀπ.181· ὁμ. ἐπὶ περιστερῶν καὶ περδίκων συζευγνυμένων: Χρύσ. Στωϊκ.3,180· ὁμ. ἐπὶ γλαυκῶν: Ἀριστφ.Λυσ.761 **ἐγὼ δ' ὑπὸ γλαυκῶν γε τάλαιν' ἀπόλλυμαι ταῖς ἀγρυπνίαισι κακκαβιζουσῶν ἀεί.**

κακ(κ)άβι(ο)ν κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. κακάβι, ὑποκορ. τοῦ κακκάβη βλ.λ.1): Εὔβουλ.38 **βατάνια καὶ κακκάβια καὶ λοπάδια,** Ὀρειβ.5,33,3 **κακκάβιν,** Πρόδρ.2,105 **καὶ κόφτε ξύλα, καὶ νερὸν κουβάλει στὸ κακάβιν,** Λίβ.Ροδ.385 **καὶ νὰ χοχλάζουν ὡς θερμόν, νὰ βράζουν ὡς τὸ κακάβιν.**

κακκαβίς-ίδος (ἡ) δ. τ. τοῦ κακκάβη βλ.λ.2), πέρδιξ: Ἀλκμ.25.

κακκαβοπυρφόρος-ον [κακκάβη - πυρφόρος] μσν. πλοῖον φέρον λέβητας πλήρεις ἑλληνικοῦ πυρός, πυρπολικόν, μπουρλότο: Θεοφάν.540,19.

κάκ(κ)ᾰβος (ὁ) κ. νεώτ. κακκάβη βλ.λ.1): Νικοχ.14, Ἀντιφάν.182,4 **εἴτε κάκκαβόν τινες χαίρουσιν ὀνομάζοντες εἴτε σίττυβον·** ὁμ. κ. ὡς θηλ. ἡ **κάκαβος:** Ἀλέξ.Τραλλ.3,7.

κακ(κ)αβιάζω δημ. ἐπὶ τραυμάτων, ἑλκῶν κττ., σχηματίζω ἐσχάραν, κάκκαδο.

κάκ(κ)αδο (τὸ) δημ. κ. **κάρκαδο** κ. **κάκ(κ)ανο** ὁ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν πληγῶν, ἐξανθημάτων ἢ

ἑλκῶν σχηματιζόμενος ἐπίπαγος, ἐσχάρα, ἐφελκίς· ἡ λέμφος ἀπεξηραμμένη.

κακκάζω ἀττ.τ. τοῦ κακκαβίζω βλ.λ. Ησ. «**κακκάζειν**· τὰς ὄρνις τὰς πρὸς τὸ τίκτειν φθεγγομένας. Ἀττικοί» πρβλ. κικκαβαῦ.

κακ(κ)αλία (ἡ) μτγν. τὸ φυτὸν στρύχνον τὸ ὑπνωτικόν: Διοσκ.4,72· **2)** τὸ ποῶδες φυτὸν μερκουριαλίς : αὐτ.4,122,Πλίν.Φ125,135, πρβλ. κ. κακαλία.

κακκανῆν λακων. ἀπαρφ. πιθ. διεγείρω, παροτρύνω, παρορμῶ, προτρέπω : Λεωνίδας π. Πλούτ. Κλεομ.2 **νέων ψυχὰς κακκανῆν**, πρβλ. αὐτ.Ἠθ. 235F (κώδ. κακάνειν), αὐτ.959B (κώδ. κακύνειν).

κακ(κ)ανίζω δημ. χαχανίζω βλ.λ. **2)** ρηματ. π. κακ(κ)άνισμα.

κακ(κ)άνισμα-ατος (τὸ) δημ. χαχάνισμα βλ.λ.

κάκ(κ)ανο (τὸ) δημ. ἀ. χάχανο βλ.λ. **2)** κάκκαβο βλ.λ.

κακ(κ)αρίζω δημ. ἐπὶ ὀρνίθων κ. ἰδ. μετὰ τὴν ᾠοτοκίαν **αὐτῶν**, φωνάζω κάκκα-κάκκα· φωνάζω οἱονεὶ ὡς ὄρνις· **2)** μτφ. φλυαρῶ θορυβωδῶς· **3)** ρηματ. π. κακκάρισμα.

κακ(κ)άρισμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κακκαρίζειν, ἡ φωνὴ τῆς ὄρνιθος, ἰδ. μετὰ τὴν ᾠοτοκίαν της· **2)** μτφ. θορυβώδης πολυλογία, ἰδ. γυναικῶν.

κακ(κ)κάρωμα-ατος (τὸ) δημ. εἰρων. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κακαρώνω, θάνατος.

κακ(κ)αρώνω δημ., ἀόρ. (ἐ)κακ(κ)άρωσα, εἰρων. θνήσκω αἰφνιδίως ἢ καὶ ἁπλῶς ἀποθνήσκω, ξεφυχῶ, συνήθ. ἐν τῇ φρ. **τὰ κακκάρωσε** (ἀπέθανε)· **2)** ρηματ. π. κακκάρωμα.

κάκκασμα-ατος (τὸ) μσν. τὸ κακκάρισμα, ἐπὶ τῆς φωνῆς τῆς γλαυκός : Νικ.Χων.2,298,25 (ἔκδ. Λ.) **κακκάσματα γλαυκὸς ἀπηχῆ**.

κακκεῖαι ἐπ. ἀπαρφ. τοῦ κατακαίω βλ.λ. ἀντὶ κακκῆαι : Ὀδ.Λ 74.

κακκεῖναι (διόρθ.-ραι) Ησ. «κατακόψαι. Πάφιοι».

κακκείοντες ἐπ. ἀντὶ κατακείοντες μτχ. τοῦ κατακείω βλ.λ.

κακκεφάλῆς ἀντὶ κὰκ κεφαλῆς βλ. κὰκ (2).

κάκκη (ἡ) ἡ κόπρος τοῦ ἀνθρώπου, τὰ κακκά : Ἀριστφ.Εἰρ.162 **ἀπὸ μὲν κάκκης τὴν ῥῖν' ἀπέχων**.

κακκῆαι ἐπ. ἀπαρφ. τοῦ κατακαίω βλ.λ.

κακκόρ Ησ. «ὁ μικρὸς δάκτυλος. Λάκωνες».

κακκόρυθα, κακκορυφὴν ἀντὶ κὰκ κόρυθα, κὰκ κορυφήν, βλ. κὰκ (2).

κακκρύπτω ἐπ. τ. τοῦ κατακρύπτω βλ.λ.: Νικ. ἀπ.78,5 **κακκρύψας**.

κάκκυνηγετῶ-έω κτ. κρᾶσιν ἀντὶ καὶ ἐκκυνηγετῶ βλ.λ.: Αἰσχ.Εὐμ.231 **δίκας μέτειμι τόνδε φῶτα κάκκυνηγετῶ**

κακκῶ-άω ἀποπατῶ, χέζω, κάνω τὰ κακκά μου, λ. παιδική: Ἀριστφ.Νεφ.1384 **κακκᾶν δ' ἂν οὐκ ἔφθης φράσαι**, αὐτ.1390.

κακκώνιον Ησ. «σκαφίον».

κακο- πρῶτον συνθετικὸν πολλῶν λέξεων τῆς ἀρχ., νεωτ. κ. **δημ.** ἐχουσῶν τὴν ἔννοιαν ὅτι τὸ διὰ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ δηλούμενον εἶναι κακόν, δυσχερές, οὐχὶ πρέπον ἢ γίνεται κακῶς, δυσχερῶς, ἀνεπαρκῶς, οἷον κακόζωος, κακογενής, κακογνώμων, κακόβγαλτος, κακόγρια, κακοδιάβαστος, κακογράφω, κακοδουλεύω, κακοπαντρεύομαι, κακομαθαίνω, κακοπαθαίνω, κακοπερνῶ.

κακὸ (τὸ) δημ. οὐδ. τοῦ κακὸς βλ.λ. ὡς οὐσ. δυστυχία, συμφορά, βλάβη : **κακὸ ποῦ μᾶς βρῆκε!, -ὅλοι θέλουν τὸ κακό του!**

κἄκοαισχής-οῦς-ές (αἶσχος) μτγν. κακὸς καὶ αἰσχρός: Γρηγ.Ναζ.3,402A.

κακοαναθραμμένος-η-ο(ν) κ. **κακοανατεθραμμένος** νεώτ. κ. δημ. ὁ κακῶς ἀνατεθραμμένος, ὁ τυχὼν κακῆς **ἀγωγῆς**, ἀνάγωγος, χυδαῖος.

κἄκοανάστροφος-ον (ἀναστρέφω) ὁ κακῶς ἀναστρεφόμενος, ὁ οὐχὶ εὐπροσήγορος, οὐχὶ φιλόφρων : Πρόκλ.Τετράβ.233.

κἄκόανδρος-ον (ἀνήρ) σχόλ. ἄνανδρος : Σχόλ.Εὐρ.Μήδ.436.

κἄκόαυλος-ον σχόλ. ἄναυλος : Σχόλ.Εὐρ. Φοίν.790.

κακοβάζω (βάζω) δημ. κ. **κακοβάνω**, ἀόρ. **ἐκακόβαλα**, μτχ. παθ. παρακ. κακοβαλμένος, μτβ. ἰδ. ἐν χρ. κτ. παρωχ. χρ. θέτω, τοποθετῶ τι κακῶς, **εἰς κακὴν θέσιν : κακόβαλες τὸ παλτό σου, - κακοβαλμένα ἔπιπλα-ροῦχα**· **2)** ἀμτβ. ὑποπτεύω κακόν τι, σχηματίζω ὑποψίας, βάζω κακὸ **στὸ νοῦ μου : πάντα κακοβάζει, ὅταν δὲν πάρῃ γράμμα ἀπ' τὸ παιδί της**· **3)** ρηματ. π. κακόβαλμα.

κἄκοβάκχευτος-ον (βακχεύω) σχόλ. ὁ κακῶς βακχεύων, ὁ ἀβάκχευτος : Σχόλ.Εὐρ.Ὀρ.316.

κακόβαλμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα **τοῦ κακοβάζω** βλ.λ.2), ὑποψία : Βλ.Συνμ.224.

κακόβγαλμα (τὸ) δημ. ἡ δυσφήμησις βλ.λ.

κακοβγάλτης (ὁ) ὁ διαβάλλων, συκοφαντῶν τινα, διαβολεύς, συκοφάντης.

κἄκόβας (βαίνω) Ησ. «ἐπὶ κακῷ ἥκων».

κἄκόβἴος-ον (βίος) ὁ κακῶς, ἀθλίως βιῶν, ὁ διάγων βίον πλήρη στερήσεων, ὁ ζῶν πενιχρῶς : Ἡρ.4,95 **κακοβίων τε ἐόντων τῶν Θρηΐκων**, Ξεν. ΚΠ 7,5,67 **εἰδὼς οὖν Πέρσας τοὺς οἴκοι κακοβιωτάτους μὲν ὄντας διὰ πενίαν**, Ἀριστλ.ΖΙ 616b,31 **αἱ δ' ἀκανθίδες κακόβιοι καὶ κακόχροοι**, Στράβ. 17,2,1 **κακόβιοί τε δὴ καὶ γυμνῆτές εἰσι τὰ πολλὰ καὶ νομάδες**.

κακοβίωτος-ον (βιῶ) σχόλ. ἀβίωτος : Σχόλ. Ἀριστφ.Βάτρ.1001 (πιθ.), Σουΐδ. ἐν λ. Θηραμένης.

κακοβλαστής-οῦς-ές (βλαστάνω) ὁ κακῶς, μετὰ δυσκολίας βλαστάνων : Θεόφρ.ΦΑΙτ.1,20,6· συγκρ. κακοβλαστότερος : αὐτ.ΦΙ 4,14,1.

κακοβλαστῶ-έω (βλαστάνω) κακῶς, μετὰ δυσκολίας βλαστάνω : Θεόφρ.ΦΑΙτ.4,7,3.

κακοβλέπω (βλέπω) δημ. προσβλέπω τινὰ οὐχὶ εὐχαρίστως, δυσμενῶς : Βλ.Συνμ.50 ἐν λ. βλέπω· **2) μτφ.** ὑποπτεύω, ὑποβλέπω, στραβοκοιτάζω : αὐτ.81 ἐν λ. ζουλεύω.

κακόβλητος-ον (βάλλω) λεξ. ἐπὶ βέλους, ὁ κακῶς ῥιφθείς, ὁ μὴ ἐπιτυχών : Σουΐδ.ἐν λ. ἄβλητα βέλη.

κακοβολία (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ κακοβόλου βλ.λ., δυστροπία.

κακόβολος-η-ο δημ. ὁ μὴ παρέχων βολὴν **βλ.λ.(2)**, δύσχρηστος, ἀ. **ἄβολος**, ἀντίθ. βολικός : **κακόβολο σπίτι**· || ἐπὶ προσ., δύστροπος, κακότροπος, δύσκολος, δυσπροσάρμοστος, κακόγνωμος, ἀντίθ. καλόβολος, βολικός· ἐπίρρ. **-βολα κ. -βουλα** : Θεοτ.ΚΚατάδ.53 **εἶπε κακόβουλα ὁ .. γέροντας**· πρβλ. ἀνάβολος.

κἄκοβολῶ-έω (βάλλω) σχόλ. βάλλω κακῶς, ῥίπτω ἀνεπιτυχῶς, ἐν τῇ παιδιᾷ τῶν ἀστραγάλων : Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.1001 (πιθ.), Σουΐδ. ἐν λ.Θηραμένης.

κἄκοβόρος-ον (βορά) μτγν. ὁ ἐσθίων, τρώγων κακὴν τροφήν, ἐπὶ τῆς ἰβίδος ἐσθιούσης ὄφεις καὶ σκορπίους : Αἰλ.ΖΙ 10,29 (ὑπερθ.).

κακοβότανο (τὸ) δημ. γεν. ὀνομασία τῶν δηλητηριωδῶν ἢ μαγικῶν βοτάνων : Παλαμ.Παράκ. 43,16 **τί μάσησα τῆς Κίρκης τὰ κακοβότανα**.

κἄκοβουλεύομαι (βουλεύομαι) παθ. κακῶς συμβουλεύομαι : Εὐρ.Ἴων 877 **ψυχὰ δ' ἀλγεῖ κακοβουλευθεῖσα** (διόρθ. Ἑρμάννου, κακὰ βουλευθεῖσα, κτ. δὲ Nauck κακοβουληθεῖσα).

κακοβουλία (κακόβουλος) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ κακοβούλου, τὸ κακῶς βουλεύεσθαι, ἡ κακὴ βουλή, ἀσύνετος σκέψις, ἀντίθ. εὐβουλία : Ἰώσ.ΠΙ 2,11,3 Διογ.Λ 7,93.

κακόβουλος(-η)-ο(ν) (βουλή) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ

κακῶς βουλευόμενος, ὁ ἀσυνέτως σκεπτόμενος, ἄφρων, ἀνόητος : Σοφ.ἀπ.592 **κακόβουλος φροντίς**, Εὐρ.Βάκχ.401 **κακοβούλων .. φώτων**, Φίλ.2, 280 (ὑπερθ.), Δίων Χρ.31,50· τὸ συγκρ. : Σχόλ. Θουκ.1,120· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ σκεπτόμενος ἢ βουλόμενος τὸ κακόν, ὁ θέλων ἢ ἐπιδιώκων τὸ κακὸν τῶν ἄλλων, ὁ εἰς βλάβην τινὸς ἀποβλέπων: **κακόβουλος ἄνθρωπος, - κακόβουλος σκέψις -ἐνέργεια**· κ. ἐπίρρ. νεώτ. **-βούλως**· **3)** ἐνεργ. ὁ συμβουλεύων ἄλλους κακῶς, ὁ διδων κακὰς συμβουλάς, ἀντίθ. **εὔβουλος** : Πλάτ.Σίσ.391C **οὐδεὶς ἂν οὔτ' εὔβουλος οὔτε κακόβουλος εἴη.**

κακοβουλοσύνη (ἡ) μτγν. ἡ κακοβουλία βλλ. : Χρησμ.Σιβ.ἀπ.1,19.

κακόβραστος-η-ο δημ. ἐπὶ ἐδωδίμων κ. ἰδ. ἐπὶ ὀσπρίων, ὁ δυσκόλως **βράζων**, ἑφόμενος, ὁ μὴ βραστερός, κακόφητος.

κᾰκόγαμβρος γόος (ὁ) θρῆνος, γόος, ξεφωνητό, διὰ τὴν δυστυχίαν τοῦ γαμβροῦ : Εὐρ.Ῥῆσ.260 **κτανὼν δ' Ἀγαμεμνόνιον κρᾶτ' ἐνέγκοι Ἑλένᾳ κακόγαμβρον ἐς γόον.**

κᾰκογᾰμία (ἡ) (γάμος) μτγν. ἀτυχὴς ἢ ἄνομος γάμος : Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(4),159.

κᾰκογᾰμίου δίκη (ἡ γραφή) (ἡ) μτγν. ἀγωγὴ ἐναντίον τοῦ συνάψαντος παράνομον ἢ ἀνάρμοστον γάμον ἐν Σπάρτῃ, ἰδ. δὲ κατὰ τοῦ ὑπανδρεύσαντος νεαρὰν κόρην πρὸς ὑπερήλικα, ἀλλὰ πλούσιον ἄνδρα, ἢ κατὰ τοῦ νυμφευθέντος νεαρὰν κόρην ὑπερήλικος ἀνδρός : Πλούτ.Λύσ.30 **ἦν .. ἐν Σπάρτῃ καὶ ἀγαμίου δίκη καὶ ὀψιγαμίου καὶ κακογαμίου**· ὁμ. κ. κακογαμίου ζημία τιμωρία ἐπιβαλλομένη διὰ τοιοῦτον ἀδίκημα : Ἀρίστων X 1,89.

κᾰκόγᾰμος ον (γάμος) σχόλ. ὁ συνάψας παράνομον γάμον, ὁ παρανόμως νυμφευόμενος : Εὐστ.1415,47 **κακόγαμοι μνηστῆρες, - κακόγαμος γάμος** ὁ ἀτυχής : Σχόλ.Τρικλιν.Σοφ.ΟΤ 1214.

κακογείτων-ονος-ον (γείτων) μτγν. ὁ κακὸς γείτων : Καλλ.Δήμ 117 **ἐμοὶ κακογείτονες ἐχθροί.**

κακογένειος-ον (γένειον) ἀρχ.λεξ. ὁ ἔχων κακὸν γένειον, ἀθλίαν γενειάδα : Σουΐδ.ἐν λ. εἰς Τροιζῆνα.

κακογενεσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐκτροφὴ τῆς ὀργανικῆς διαπλάσεως ἀπὸ τοῦ φυσιολογικοῦ καὶ κανονικοῦ τύπου, τερατογονία, τερατοπλασία.

κᾰκογενής-οῦς-ές (γένος) μτγν. δυσγενής : Δίων Κ 44,37 **τὸ κακογενές.**

κακογεννήτρα (ἡ) δημ. κ. κακόγεννη ἐπὶ γυναικῶν κ. θηλέων ζῴων, ἡ δυσχερῶς τίκτουσα, ἡ κατὰ τοὺς τοκετοὺς ὑφισταμένη κίνδυνον θανάτου, δύστοκος βλ.λ.2)· **2)** εἰδ ἐπὶ φοτόκων κατοικιδίων πτηνῶν κ. ἰδ. ὀρνίθων, ἐλευθέρως νεμουσῶν, ἡ γεννῶσα ἔξω τῆς φωλεᾶς εἰς κρύφιον τόπον.

κακογεννῶ (-άω) δημ. συνηθέστ. ὁ ἐνεστ. ἀσυναίρ. ἐπὶ γυναικῶν κ. θηλέων ζῴων, τίκτω δυσχερῶς, ἐπικινδύνως, δυστοκῶ : **κακογέννησε στὸ δεύτερο παιδί της.**

κακογεράζω δημ. κ. **κακογερνῶ**, ἀόρ. **(ἐ)κακογέρασα**, μτχ. παθ. παρακ. **κακογερασμένος** διάγω κακόν, δυστυχὲς γῆρας, ὑποφέρω στὰ γεράματά μου· **2)** προϊούσης τῆς ἡλικίας μου πρὸς τὸ γῆρας κτῶμαι ἐμφάνισιν, ἰδ. ὄψιν κακήν, δύσμορφον, καχεκτικήν : **ἦταν ὄμορφη στὸν καιρό της, μὰ κακογέρασε**· ‖ **κακογερασμένος** ὁ πρόωρος γηρασμένος, ὁ προϊούσης τῆς ἡλικίας δύσμορφον ἢ καχεκτικὴν προσλαβὼν ἐμφάνισιν, οἷον ἐξ ἰσχνάνσεως, ρυτίδων, κυφότητος κττ.

κακογεράματος-η-ο δημ. ὁ διάγων ἄθλιον, δυστυχές, ταλαίπωρον γῆρας· ‖ ὁ οὗ τὸ γῆρας προβλέπεται ὅτι θὰ εἶναι μοιραίως ἄθλιον : Βαλαωρ.Φωτ.1,189 **γενιὰ καταραμένη, δειλή, κακογεράματη**· **2)** ἀντὶ κακογερασμένος, τοῦ κακογεράζω βλ.λ.

κακογέρασμα (τὸ) δημ. τὸ κακογεράζειν : Βλ.Συνμ.160 ἐν λ. πάλιωμα.

κακογερνῶ δημ. κακογεράζω βλ.λ.

κακόγερος (ὁ) μον. κ. νεώτ. ὁ κακὸς γερος. Διγεν.Ἀκρ.3495 **περίμενε, κακόγερε, μὴν ἐντραπῇς νὰ φεύγῃς**· **2)** δημ. ὁ κακογερασμένος, κακογεράματος : Βλ.Συνμ.58 ἐν λ.γέρος.

κακόγεως-ω (ὁ) (γῆ) μσν. ὁ ἔχων κακήν, ἄγονον γῆν : Μοσχόπ.Σχεδ.66.

κᾰκόγηρος (ὁ) (γῆρας) μτγν. ὁ κακὸς γέρων ἢ μοναχός, ἀντίθ. **καλόγηρος** : Παλλάδ. Λαυσ.1065C.

κᾰκόγηρως-ως (ὁ,ἡ) (γῆρας) μτγν. ὁ ἔχων κακόν, δυστυχές, ἄθλιον γῆρας, κακογεράματος : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.205.

κακογλωσσᾶς (ὁ) δημ. ὁ. κακόγλωσσος βλλ. : Βλ.Συνμ.61 ἐν λ. γλωσσᾶς.

κακογλωσσεύω δημ. ἀμτβ. εἶμαι κακόγλωσσος βλ.λ., ἀρέσκομαι εἰς τὸ κακολογεῖν, δυσφημεῖν, μ' ἀρέσει νὰ κάνω κουτσομπολιό· **2)** μτβ. λέγω κακὰ κατά τινος, κακολογῶ, διαβάλλω τινά· **3)** ρηματ. π. κακογλωσσιά.

κᾰκογλωσσία (ἡ) σχόλ., δημ. **κακογλωσσιά** τὸ κακογλωσσεύειν, ἡ κακολογία, ἡ καταλαλιά, τὸ κουτσομπολιό : Σχόλ.Πίνδ.Π 4,504, **-τὸν ἔφαε τοῦ κόσμου ἡ κακογλωσσιά.**

κᾰκόγλωσσος(-η)-ο(ν) (γλῶσσα) κ. νεώτ. κ.δημ. ὁ ἔχων κακὴν γλῶσσαν· βοὴ **κακόγλωσσος** κραυγὴ κακὸν προαγγέλλουσα, δυσοίωνος : Εὐρ.Ἑκ. 661 **ὦ τάλαινα σῆς κακογλώσσου βοῆς**· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ ρέπων, ἀρεσκόμενος εἰς τὴν κακολογίαν, κακολόγος, φιλόψογος, κουτσομπόλης : Ἐρωτόκρ.5,1537 **ἐκείνους τοὺς κακόγλωσσους, ποὺ φέγουν ὅ τι δοῦσι | κι ἀπόκει δὲν κατέχουσι τὴν Ἄλφα σκιᾶς νὰ ποῦσι**, Βηλαρ.Σοτυρικά Ἀποφυγὴ 2 **μοῦ εἶπε γνώριμος, ἀπαριθμῶντας, | γιὰ τὸν κακόγλωσσο κακὰ πολλά**, Παλαμ.Τρισεύγ.62 **εἶσαι μιὰ φαντασμένη καὶ μιὰ κακόγλωσση.**

κᾰκογνωμία (ἡ) (κακογνώμων) μσν. κ. δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ κακογνώμονος, κακοφροσύνη : Ἀχμ. Ὀνειροκρ.258,239· **2)** (κακόγνωμος) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ κακογνώμου, δυστροπία, παραξενιά.

κᾰκογνωμονῶ-έω (γνώμη) μτγν. κ. μσν. εἶμαι κακογνώμων, ἀσύνετος, ἔχω κακὴν γνώμην : AB 334, 7· ‖ εἶμαι κακῶς **διατεθειμένος** : Quint.Ψαλμ. 30(1),14, Νικ.Χων.10,8.

κακόγνωμος-η-ο(ν) (γνώμη) μσν. κ. δημ. **ὁ ἔχων** κακὴν γνώμην, κακὸν χαρακτῆρα, δύσκολος, δύστροπος, πείσμων, κακόβολος, ἀντίθ. καλόγνωμος· ‖ μσν. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ δυστροπία, δυσκολία, δυσμένεια : Λίβ.Ροδ 3685 **συναποθάνω, μετὰ σέν, ἐὰν ἡ τύχη πάλιν | ἀλλάξῃ τὸ κακόγνωμον τὸ δείχνει πρὸς ἐσένα**· ἐπίρρ. δημ. -α.

κᾰκογνωμοσύνη (ἡ) (κακογνώμων) ἡ κακὴ γνώμη, σκέψις, συμβουλή, κακοβουλία : Αἰσώπ.Μῦθ. 417Β **ταύτην τὴν κακογνωμοσύνην ὑπομείναντα, μετανόησε**, Θεοδοτ.ΠΔ Ψαλμ.25; 26 1,10, Σχόλ.Εὐρ. Φοίν.1727 (πληθ.).

κᾰκογνώμων-ονος-ον (γνώμη) μτγν. κ. μσν. ὁ κακῶς κρίνων, ἀσύνετος, ἀνόητος : Δίων Κ 77,11, Σύμμ.ΠΔ Βασ.1,25,3· **2)** μσν. δύστροπος, δυσήνιος, κακόγνωμος : Βί.Ἀλεξ.620 **ἵππῳ τῷ κακογνώμονι προσεπιρρίπτειν τούτους.**

κακογονία (ἡ) (γόνος) μτγν. ἡ κακὴ γέννησις, ὁ κακὸς τοκετός : Ἰάμβλ.Νικ.Ἀριθμ.82Ρ.

κᾰκόγονος-ον (γόνος) σχόλ. ὁ πρὸς κακόν, πρὸς δυστυχίαν γεννηθείς : Σχόλ.Σοφ.ΟΤ 26.

κακόγραιος-ον (γραῖα) μσν. ὁ τῆς κακῆς γραίας, ὁ ἁρμόζων, ἰδιάζων εἰς κακήν, δύσμορφον γραῖαν : Νικ.Χων.371Β **κακόγραια μάγουλα.**

κακογραμμένος-η-ο δημ. (μτχ. παθ. παρακ. τοῦ κακογράφω βλ.λ.)· εἰδ. ὡς ἐπιθ. ἐκεῖνος ποὺ

ἡ μοῖρα τοῦ ἔχει γράφει, τοῦ ἔχει ὁρίσει κακὸ τέλος, δύσμοιρος, κακόμοιρος : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.145, 25 **τρεῖς ἀδερφάδες ἤμαστε, κι οἱ τρεῖς κακογραμμένες, | ἡ μιὰ χτισε τὸ Δούναδη'** || ὡς μτχ. παθ. παρακ. τοῦ κακογράφω βλ.λ.

κακογραφία (ἡ) νεώτ. τὸ γράφειν κακῶς, κακή, δυσανάγνωστος γραφή, ἀντίθ. καλλιγραφία.

κἄκόγρᾰφος-ον (κακογράφω) μτγν., μσν. ὁ κακῶς γεγραμμένος, κακογραμμένος : Φιλόπ.'Ιω.Ψυχ.533,30.

κακογράφος (ὁ, ἡ) μσν., νεώτ. κ. δημ. θηλ. δημ. -α ὁ γράφων κακῶς, δυσαναγνώστως, ὁ ἔχων κακὸν γραφικὸν χαρακτῆρα : Φώτ.Βιβλ.287,43.

κακογράφω δημ. κ. **κακογραφῶ, ἀόρ. (ἐ)κακόγραφα,** μτχ. παθ. παρακ. **κακογραμμένος** γράφω κακῶς, ἀκαλαισθήτως ἢ δυσαναγνώστως, ἔχω κακὸν γραφικὸν χαρακτῆρα : Θεοτ.Κ Κατάδ.50 **ἐκοίταζε τὰ κακογραμμένα καὶ λέρικα κατάσπχά του'** **2)** συνθέτω, συντάσσω γραπτόν τι κείμενον ἀσυντάκτως ἢ ἀτέχνως, ἀντίθ. καλογράφω : **τὸ χθεσινό του χρονογράφημα ἤτανε πολὺ κακογραμμένο'** **3)** δημ. ὡς ούσ. μτχ. παθ. παρακ. **κακογραμμένος** βλ.λ.

κακογραφῶ-έω νεώτ., ἀόρ. **ἐκακογράφησα,** μτχ. παθ. παρακ. **κακογραφημένος** εἶμαι κακογράφος, κακογράφω βλ.λ., ἀντίθ. καλλιγραφῶ.

κακόγρια (ἡ) δημ. ἡ κακή, δύστροπος γραῖα.

κακογρυικῶ(-άω) δημ. ἀκούω πλημμελῶς, ἀντιλαμβάνομαι, ἐννοῶ κακῶς : Βλ.Συνμ.204.

κἄκογύναιος-ον (γύναιον) μτγν. ὁ φέρων κακὸν εἰς τὰς γυναῖκας ἢ ἀντίθ. ὁ ἀτυχὴς εἰς τὰς γυναῖκας : Πρόκλ.Τετράβ.228.

κακοδαιμόνημα-ατος (τὸ) (κακοδαιμονῶ) μτγν. ἡ κακοδαιμονία : Βασ.1,56' **2)** ἀστρολ. τὸ εὑρίσκεσθαι ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ κακοῦ δαίμονος βλ.λ.6) : Βέττ.Βάλ.74,6, Κατ.'Αστρλ.Κ 8(2),119.

κακοδαιμονία (ἡ) (κακοδαίμων) κ. νεώτ., ἰων. -ίη τὸ νὰ εἶναί τις κακοδαίμων, δυστυχία, ἀτυχία, ἀθλιότης, ἀντίθ. εὐδαιμονία : 'Ηρ.1,87 **ταῦτα ἔπρηξα τῇ σῇ μὲν εὐδαιμονίῃ, τῇ ἐμεωυτοῦ δὲ κακοδαιμονίῃ,** 'Αντιφ.5,79,Ξεν.'Απομν.1,6,3 **νόμιζε κακοδαιμονίας διδάσκαλος εἶναι,** 'Αριστλ.Ποιητ.1450a,18 **ἡ γὰρ τραγῳδία μίμησίς ἐστιν οὐκ ἀνθρώπων ἀλλὰ πράξεως καὶ βίου κακοδαιμονίας,** Φιλόδ.Ρητ.1,220S' **2)** τὸ ὑπὸ κακοῦ τινος δαίμονος κατέχεσθαι, μανία : 'Αριστλ.Πλ.501 **τίς ἂν οὐχ ἡγοῖτ' εἶναι μανίαν, κακοδαιμονίαν τ' ἔτι μᾶλλον,** Ξεν.'Απομν.2,3,19 **οὐκ ἂν πολλὴ ἀμαθία εἴη καὶ κακοδαιμονία τοῖς ἐπ' ὠφελείᾳ πεποιημένοις ἐπὶ βλάβῃ χρῆσθαι,** Δημ.23 **δείγματα τῆς ἐκείνου γνώμης καὶ κακοδαιμονίας.**

κἄκοδαιμονίζω (κακοδαίμων) μτγν. νομίζω, θεωρῶ τινα κακοδαίμονα, δυστυχῆ, ταλανίζω τινὰ διὰ τὴν κακὴν τύχην αὐτοῦ, τὸν κακοτυχίζω, ἀντίθ. εὐδαιμονίζω : Φιλόδ.Θαν.33,Στράβ.11,11,8 **ἐὰν . . ὑπ' ὀρνίθων κατασπωμένους** (τοὺς ὑπὲρ ἑβδομήκοντα ἔτη) **ἀπὸ τῆς κλίνης ἴδωσιν, εὐδαιμονίζουσιν, . . ἐὰν δ' ὑπὸ μηδενὸς κακοδαιμονίζουσι,** Φίλ.1,219' **2)** ρηματ. π. εὐδαιμονιστής.

κἄκοδαιμονικός-ή-όν (κακοδαιμονία) μτγν. ὁ φέρων κακοδαιμονίαν, δυστυχίαν, ἀτυχίαν : Φιλόδ.'Οργ.56W **κακοδαιμονικὴ πικρία,** Διογ.Λ 7,104, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.9,176.

κἄκοδαιμονιστής (ὁ) ὁ λατρεύων, ἐπικαλούμενος κακόν τινα δαίμονα, πιθ. ἐξορκιστὴς κακῶν δαιμονίων : Λυσ.ἀπ.53,2 **ἀντὶ νουμηνιαστῶν κακοδαιμονιστὰς σφίσιν αὐτοῖς τοὔνομα θέμενοι.**

κἄκοδαιμονῶ-άω (κακοδαίμων) κατέχομαι ὑπὸ κακοῦ δαίμονος, κακοῦ πνεύματος, δαιμονίζομαι, μαίνομαι : 'Αριστφ.Πλ.372 **κακοδαιμονᾷς,** Ξεν.'Απομν.2,1,5 **οὐκ ἤδη τοῦτο παντάπασι κακοδαιμονῶντός ἐστιν,** Δημ.93 **κακοδαιμονῶσι γὰρ ἄνθρωποι καὶ ὑπερβάλλουσιν ἀνοίᾳ** (κώδ. -οῦσι), Μᾶρκ.Αὐρ.2,8 (δ.γρ. ἀντὶ κακοδαιμονῶ-έω).

κἄκοδαιμονῶ-έω (κακοδαίμων) κ. νεώτ. εἶμαι κακοδαίμων, δυστυχής, δυστυχῶ, ἀντίθ. εὐδαιμονῶ : Ξεν.'Ιέρ.2,4 **τὸ εὐδαιμονεῖν καὶ τὸ κακοδαιμονεῖν ἀνθρώποις ἀπόκειται,** 'Επίκ.ἀπ.485,Φιλόδ.Κακ.34), Πλούτ.'Ηθ.76Α **τοὺς δὲ . . παρέχουσα κακοδαιμονοῦντας,** 'Αρρ.'Επικτ.1,25,13' **2)** είδ. ἀστρολ. εὑρίσκομαι εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ κακοῦ δαίμονος βλ.λ.6) : Πτολ.Τετράβ 195, Δωρόθ.π.'Ηφαιστ.'Αστρ.3,9,Κατ.'Αστρλ.Κ 8(4),130' **3)** ρηματ. π. κακοδαιμόνημα.

κἄκοδαιμοσύνη (ἡ) (κακοδαίμων) κακοδαιμονία βλ.λ.2) : 'Ιππόδ.π.Στοβ.4,1,95,Αἰλ.ἀπ.110.

κἄκοδαίμων-ονος-κακόδαιμον (δαίμων) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. παραθ. **-έστερος, -έστατος** ὁ κατεχόμενος ὑπὸ κακοῦ δαίμονος, πονηροῦ πνεύματος : 'Αριστφ.Νεφ.104 **ὧν ὁ κακοδαίμων Σωκράτης,** 'Αντιφ.5,43 **οὐ γὰρ δήπου οὕτω κακοδαίμων ἐγώ, ὥστε τὸ μὲν ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα προὐνοησάμην μόνος'** **2)** κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων κακὸν δαίμονα, κακὴν τύχην, δυστυχής, ἄθλιος, κακότυχος, ἀντίθ. εὐδαίμων : Εὐρ.'Ιππ.1362 **σύντονα δ' ἕλκετε τὸν κακοδαίμονα καὶ κατάρατον πατρὸς ἀμπλακίαις,** Φερεκρ.117 **οἴμοι κακοδαίμων (ὢ ἄθλιε, δυστυχισμένε),** Πλάτ.Συμπ.173D **ὑμεῖς ἐμὲ ἡγεῖσθε κακοδαίμονα εἶναι,** Φιλόδ.Θαν.31 **κακοδαίμονος ἔπαρμα,** Λουκ.Λεξιφ.25 **εἴ τις ἔτι τούτων τὴν φωνὴν κακοδαιμονέστερος,** αὐτ.Θε.Ε 7 **οἱ δ' ἀνεψιοὶ αὐτοῦ . . ἀνθρώπων ἁπάντων κακοδαιμονέστατοι,** Βί.'Αλεξ.1685W **τί, κακοδαίμονες, ἐμοὶ μέμφεσθε'** **3)** τὸ ἀρσ. ὡς ούσ. ὁ κακὸς δαίμων, τὸ πονηρὸν πνεῦμα : 'Αριστφ.'Ιππ.112 **τοῦ δαίμονος δέδοιχ' ὅπως μὴ τεύξομαι κακοδαίμονος'** κ. ἐπίρρ. μτγν. **-μόνως** ἐν τῇ 1) σημ. : Λουκ.Β Πρ.7.

κἄκοδάκρυτος-ον (δακρύω) 'Ησ. τὸ οὐδ. κακοδάκρυτον ὡς γλῶσσ.τοῦ δύα⟨σ⟩τακτον, ἐπὶ δένδρων παραγόντων ρητίνην ἢ μαστίχην, τὸ κακῶς δακρῦον, ἀποστάζον.

κἄκοδεκτεύω 'Ησ. «κακῶς δέχομαι».

κἄκοδερκής-οῦς-ές 'Ησ. γλῶσσ. ἐπὶ τοῦ κακο⟨α⟩ῆ βλ.λ.

κακόδερμος-ον (δέρμα) σχόλ. ὁ ἔχων κακὸν δέρμα : Σχόλ.Θεόκρ.4,63.

κακόδεχτος-η-ο δημ. ὃν δέχεταί τις κακῶς, δυσμενῶς, ἀνεπιθύμητος, ἀντίθ. καλόδεχτος' **2)** ὁ ὑποδεχόμενος τοὺς ἄλλους κακῶς, δυσμενῶς.

κακοδήνης-ους-ες ὁ κακῶς συμβουλεύων, ὁ κακὴν συμβουλὴν δίδων : 'Επ. ἐν Πάπ.

κἄκοδία (ἡ) (ὁδός) ΕΓουδ.Παράρτ.672,5 κακὴ ὁδός, ἀντίθ. εὐοδία.

κακοδιαθεσία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ κακή, δυσάρεστος διάθεσις, ἐλαφρὰ καὶ παροδικὴ διαταραχὴ ἐν τῇ λειτουργίᾳ τοῦ ὀργανισμοῦ, ἀδιαθεσία.

κακοδιάθετος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ πάσχων κακοδιαθεσίαν, ὁ ἔχων κακὴν διάθεσιν, ἤτοι ἐλαφρὰν καὶ παροδικὴν ἀνωμαλίαν ἐν τῇ λειτουργίᾳ τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτοῦ, ἀδιάθετος : **δὲ βγῆκα χθὲς γιατὶ ἤμουν κακοδιάθετος.**

κακοδιαθετῶ-έω νεώτ. εἶμαι κακοδιάθετος, κατέχομαι ὑπὸ κακοδιαθεσίας, ἀδιαθετῶ.

κἄκοδιαιτησία (ἡ) (δίαιτα) μτγν. κακὴ δίαιτα : Σωρ.1,92.

κἄκοδιάκονος (-διάβολος, κώδ.)' 'Ησ. «κακοικονόμος. Λάκωνες».

κακοδιαλέγω δημ. κ. μτχ. παθ. παρακ. κακοδιαλε(γ)μένος διαλέγω, ἐκλέγω κακῶς, ποιοῦμαι κακὴν ἐπιλογήν, ἐκλογήν.

κακοδιάλεκτος-η-ο δημ. ὁ κακῶς ἐκλεγείς, κακοδιαλεγμένος : Ζερβ.Μῦθ.Ζ 63 **εἴδωλον ἀγρίων σκαλισμένο σὲ κορμὸ κακοδιάλεκτο.**

κᾰκοδῐδασκᾰλία (ἡ) (διδασκαλία) μτγν. κ. νεώτ. ἡ διδασκαλία κακῶν, ἐσφαλμένων γνωμῶν ἢ αἱρετικῶν δοξασιῶν, ἰδ. θρησκευτικῶν : Ἰγνάτ.Θεοφ. Φιλαδελ.2 (πληθ.).

κᾰκοδῐδάσκαλος (ὁ) (διδάσκαλος) ὁ διδάσκαλος τοῦ κακοῦ : Ψ Κλήμ.Ῥωμ.1457D.

κᾰκοδῐδασκαλῶ-έω μτγν. διδάσκω τὸ κακόν: Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.2,42.

κακοδικῶ μαν. κ. νεώτ., μτχ. παθ. παρακ. **κακοδικημένος** ἐπὶ δίκης, δικάζω κακῶς, ἐκδίδω ἄδικον ἀπόφασιν : Πρόδρ.2,618 **καὶ τίς οὐκ αἰκτιρήσει μὲ τὸν κακοδικημένον**· πρβλ.Κορ.Ἄτ.1,329.

κᾰκοδῐκία (ἡ) (δίκη) κ. νεώτ. ἡ κακή, ἄδικος δίκη, ἡ κακὴ ἀπονομὴ τοῦ δικαίου, ἡ παρὰ τὸ δίκαιον ἢ τοὺς νόμους δικαστικὴ ἀπόφασις : Πλάτ. Νόμ.938Β **γραφέσθω μὲν ὁ βουλόμενος αὐτὸν κακοδικίας ἢ καὶ ξυνδικίας κακῆς**· ‖ εἰδ. νεώτ. νομ. **ἀγωγὴ κακοδικίας** ἢ **κακοδικίου** ἡ κατὰ δικαστηρίου ἢ δικαστικοῦ λειτουργοῦ ἐγειρομένη ἀγωγὴ ὑπὸ πολίτου ζημιωθέντος ἐκ κακῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως.

κακοδιοίκησις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. -η ἡ κακή, ἐξ ἀμελείας, ἀνικανότητος ἢ φαυλότητος, διοίκησις χώρας, ἐπιχειρήσεως ἢ οἴκου.

κακοδιοίκητος-ον νεώτ. ἐπὶ χωρῶν, ἐπιχειρήσεων, οἴκων κτλ., ὁ κατὰ κακὸν τρόπον διοικούμενος, ὁ κακῶς διακυβερνώμενος· ‖ ὁ μὴ δεκτικὸς καλῆς διοικήσεως, ὁ δυσχερῶς διοικούμενος.

κᾰκοδιοικῶ-έω μσν. κ. νεώτ. ἰδ. τὸ παθ. **κακοδιοικοῦμαι** διοικῶ, διακυβερνῶ κακῶς, ἐξ ἀνικανότητος, φαυλότητος ἢ ἀμελείας, χώραν, ἐπιχείρησιν, οἶκον κτλ.· **2)** ρηματ. π. κακοδιοίκησις.

κάκοδμος-ον ἰων.τ. τοῦ κάκοσμος : Ἱππ.Προγν.11.

κᾰκοδοξία (ἡ) (δόξα) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ κακὴ δόξα, φήμη, ὑπόληψις, τὸ κακὸν ὄνομα : Ξεν. Ἀπολ.31 **καὶ τετελευτηκὼς τυγχάνει κακοδοξίας**, Πλάτ.Πολ.361C **μὴ τέγγεσθαι ὑπὸ κακοδοξίας**· **2)** μτγν., μσν., νεώτ. ἐκκλ. σφαλερά, αἱρετικὴ θρησκευτικὴ δοξασία, πίστις εἰς σφαλερὰ θρησκευτικὰ δόγματα, ἀντίθ. ὀρθοδοξία : Κλήμ.Ἀλ. 2,424A, Βασ.4,424C, Ἀθανάσ.1,425D, Ἰουστῖν.Νεαρ. 109 Πρόλ., Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,204 **ἐξαπατῶντες δολίως ἐπὶ τὸν βόθρον τῆς κακοδοξίας αὐτῶν κατεβίβαζον.**

κακόδοξος-ον (δόξα) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων κακὴν δόξαν, φήμην, κακὸν ὄνομα : Θέογν.195 **εἰς οἴκους ἄγεται.. εὔδοξος κακόδοξον**, Ξεν.Ἀγησ. 4,1 **πῶς (ἂν) οὗτος ἐθέλοι τὰ ἀλλότρια ἀποστερεῖν ἐφ' ᾧ κακόδοξος εἶναι**· κ. συγκρ. -ότερος : Πλάτ.Μίν.321Α **κακοδοξότερος γέγονεν**· κ. ἐπὶ καταστάσεων, πραγμάτων : Εὐρ.Ἀνδρ.778 **κρεῖσσον δὲ νίκαν μὴ κακόδοξον ἔχειν**· **2)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀκολουθῶν σφαλερὰ θρησκευτικὰ δόγματα, ἐσφαλμένας θρησκευτικὰς δοξασίας, ἀντίθ. ὀρθόδοξος : Ἀθανάσ.1,213C.

κακοδοξῶ-έω (κακόδοξος) κ. μσν. κ. νεώτ. ἔχω κακὴν δόξαν, φήμην, κακὸν ὄνομα : Ξεν.Ἀπομν. 1,7,2 **κακοδοξῶν πῶς οὐκ ἐπιπόνως.. βιώσεται**, αὐτ.3,6,17, Σχόλ.Εὐρ.Ἀνδρ.777· **2)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἀκολουθῶ σφαλερὰς θρησκευτικὰς δοξασίας, εἶμαι κακόδοξος, ἀντίθ. ὀρθοδοξῶ : Ἀθανάσ.1,220Α.

κακοδουλευτής (ὁ) δημ. ὁ κακός, ἀνεπιτήδειος, μὴ ἱκανὸς δουλευτὴς βλ.λ.2) : Βλ.Συνμ.73.

κακοδούλευτος-η-ο δημ. ὁ δύσκολος πρὸς κατεργασίαν, οὐ δύσκολος ἡ ἐπεξεργασία· **2)** ὁ μὴ καλῶς εἰργασμένος, ἐξειργασμένος, κατειργασμένος.

κακοδουλεύω μσν. κατεργάζομαι κακῶς, ἐπεξεργάζομαι ἀτελῶς, ἀτέχνως : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,134 **ἐδούλευε χουλιάρια μὲ τὸ σκεπάρνι καὶ μόνον, ἀμὴ τὰ κακοδούλευεν.**

κακοδουλία (ἡ) (κακόδουλος 2)) μτγν. ἡ κακία τῶν δούλων : Δίων Χρ.38,15.

κᾰκόδουλος (δοῦλος) ὁ μεταχειριζόμενος κακῶς τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὁ συμπεριφερόμενος κακῶς πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ δούλους : Κρατῖν.81· **2)** μτγν. ὁ κακὸς δοῦλος : ΨΛουκ.Φιλόπ.7 **μή μοι τὸν κακόδουλον τοῦ.. Διός.**

κᾰκοδρομία (ἡ) (δρόμος) μτγν., ποι. -ία ὁ διὰ τῆς θαλάσσης, ἰδ. κακὸς δρόμος, κακὴ διάβασις, κακὸς πλοῦς, κακὸ ταξίδι : ΑΠ7,699.

κακοδυλικὸν ὀξύ (τὸ) νεώτ. χημ. χημικὴ ἕνωσις, ἧς τὰ ἅλατα χρησιμοποιοῦνται ἐν τῇ θεραπευτικῇ, οἷον τὸ **κακοδυλικὸν νάτριον** τὸ μετὰ σιδήρου ἅλας τοῦ κακοδυλικοῦ ὀξέος.

κᾰκόδωρος-ον (δῶρον) ἀρχ. λεξ. ὁ ἐπὶ κακῷ δωρηθείς, γλῶσσ. ἐπὶ τοῦ ἄδωρος : Σουΐδ.

κᾰκοειδής-οῦς-ές (εἶδος) μτγν. ὁ ἔχων κακὴν ὄψιν, μορφήν, δυσειδής, ἄσχημος : ΔίωνΚ.78,9 **κακοειδέστατος.**

κᾰκοειμονία (ἡ) (κακοείμων) σχόλ. τὸ ἐνδύεσθαι κακῶς, τὸ νὰ εἶναί τις κακῶς ἐνδεδυμένος, τὸ κακὸ ντύσιμο : Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 1,308.

κᾰκοείμων-ονος-ον (εἷμαι) ὁ κακῶς ἐνδεδυμένος, ρακένδυτος, κακοφορεμένος : Ὀδ.Σ 41 **ἀμφὶ δ' ἄρα πτωχοὺς κακοείμονας ἠγερέθοντο**, Λουκ.Φιλόπ.2) **ἐπεδείξατό μοί τις κακοείμων**, Ἡσ. ἐν λ. λιναγερτουμένη.

κᾰκοελκής-οῦς-ές (ἕλκος) μτγν. ὁ ἔχων κακόν, κακόηθες ἕλκος : Μαν.1,54.

κακοενδεδυμένος-η-ον νεώτ., δημ. **κακοντυμένος-η-ο** ὁ κακῶς, ἀκόμψως ἢ πενιχρῶς ἐνδεδυμένος, ὁ φέρων πενιχρὰ ἢ ἄκομψα ἐνδύματα.

κᾰκοεξία (ἡ) (ἔχω) μτγν. κακὴ ἕξις τοῦ σώματος, ἐσφ. γρ. ἀντὶ καρδία : ΠΔΣοφ.Σειρ.19,5 **ὁ εὐφραινόμενος καρδίᾳ**, ἐπὶ κ- καταγνωσθήσεται.

κᾰκοέπεια (ἡ) (ἔπος) ἀρχ. λεξ. ὁ κακὸς τρόπος ἐκφράσεως, τὸ κακὸν ὕφος τοῦ λόγου, ἀντίθ. εὐέπεια : Σουΐδ. (-πία)· **2)** κτ. Φώτ. κ. ὕβρις, βλασφημία.

κᾰκοεργᾰσία (ἡ) (ἐργασία) μτγν. κακεργασία, κακὸν, πονηρὸν ἔργον : Λεσβῶν.Ῥήτ.3,7.

κακοέργατα πήματα (τὰ) μτγν. τὰ ἐπιφέροντα κακόν : Ἀντίοχ.Ἀστρ. ἐν Κατ.Ἀστρλ.Κ 1,109.

κακοεργέτις-ῐδος (ἡ) μτγν. ἡ πράττουσα τὸ κακόν : Παρφ.Νυμφ.30 **κακοεργέτις ψυχή**, πρβλ. κακεργέτις.

κᾰκοεργής-οῦς-ές (ἔργον) Ἐπιγρ. ποι. τ. τοῦ κακοεργὸς βλ.λ. : Μαν.1,249.

κακοεργία (ἡ) (ἔργον) ἐπ. τ. τοῦ κακουργία βλ.λ. ἀδίκημα : Ὀδ.Χ 374 **ὡς κακοεργίης εὐεργεσίη μέγ' ἀμείνων**, Πλάτ.Πολ.422Α ἰδ.ἑρμ. βορεία βλάβη· ὁμ. δ. ἑρμ. βαρεῖα χειρωνακτικὴ ἐργασία).

κακοεργός-όν (ἔργον) ἐπ. τ. τοῦ κακοῦργος βλ.λ., ὁ κακῶς ἐργαζόμενος, ὁ βλάπτων, ὁ ἐνοχλῶν ἅπαξ π. Ὁμ. : Ὀδ.Σ 54 **ἀλλά με γαστὴρ ὀτρύνει κακοεργός.**

κακοζηλία (ἡ) (ζῆλος) μτγν., μσν. κ. νεώτ. κακός, διάστροφος ζῆλος, κακὴ μίμησις, ἅμιλλα, προθυμία : Πολύβ.10,22,10 **πλείω κακὰ τῶν ὀλιγωρούντων διὰ τὴν κακοζηλίαν ἀπεργάζονται τοὺς πεζούς**, Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,315 **οἱ.. ἐπίτροποι ἐφρόντιζον περὶ χρημάτων καὶ δόξης καὶ τῆς ἀκαίρου ἀρχῆς καὶ κοσμικῆς κακοζηλίας**· ‖ εἰδ. ρητορ. κ. νεώτ. κακὸς ζῆλος, μίμησις, ἐπιτήδευσίς τινος πέρα τοῦ δέοντος, προσποίησις· Λογγ.Ὀρχ.82 « **γίγνεται δὲ ὥσπερ ἐν λόγοις, οὕτω δὲ καὶ ἐν ὀρχήσει ἡ πρὸς τῶν πολλῶν λεγομένη κακοζηλία ὑπερβαινόντων τὸ μέτρον τῆς μιμήσεως καὶ πέρα τοῦ δέοντος ἐπιτεινόντων** » : Δημήτρ.189.

κακόζηλος-ον (ζῆλος) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κακῶς, ἀτέχνως ἢ ἀπειροκάλως μιμούμενός τι ἢ ὁ κατὰ

κακήν, ἀτυχῆ ἀπομίμησιν γινόμενος· **2)** ὅθ. ρητορ. ὁ ποιούμενος χρῆσιν κακοῦ, ἐπιτετηδευμένου, ἐξεζητημένου ὕφους : Διογ.Λ 1,38 **κακόζηλος ῥήτωρ·** || κ. ἐπὶ ὕφους, ἡ κακὴ καὶ διάστροφος μίμησις, ἡ ἄτοπος ἢ ὑπερβολικὴ χρῆσις πομπωδῶν λέξεων ἢ συσσώρευσις κοσμητικῶν ἐπιθέτων : Ἑρμογ. Εὑρ.4,12, Λογγῖν.Ὕφ.3,4 **ἐποκέλλοντες δὲ εἰς τὸ ρωπικὸν καὶ κακόζηλον.**

κακοζήλως ἐπίρρ., μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον, ἔκφρασιν, ὕφος κακόζηλον βλ.λ.2) : Γαλ.18(1),180 **κακοζήλως εἰπεῖν** - **ἐμιμήθησαν κακοζήλως τὴν ἀρχαίαν τραγῳδίαν.**

κακοζηλωσία (ἡ) μτγν. δ. γρ. ἀντὶ **κακοζηλία** βλ.λ. : Πολύβ.10,22,10.

κακοζυγιασμένος-η-ο δημ. κ. **-ισμένος** ὁ κακῶς ζυγισθείς, ἐλλιπὴς τὸ βάρος : **κακοζυγιασμένα κάρβουνα·** **2)** ὁ μὴ ἔχων καλὴν ζύγισιν, κακοφτιαγμένος : **κακοζυγιασμένη βάρκα.**

κακοζῶ δημ., μτχ. παθ. παρακ. **κακοζωϊσμένος** διάγω κακήν, ἀθλίαν ζωήν, πένομαι, στεροῦμαι· || **κακοζωϊσμένος** ὁ βιώσας ἀθλίως, ἐν στερήσει, ἐν ταλαιπωρίᾳ.

κακοζωγραφίζω δημ. ζωγραφῶ κακῶς· κ. παθ. ἰδ. κτ. μτχ. παρακ. **κακοζωγραφισμένος : κακοζωγραφισμένοι** ἅγιοι.

κακοζώητος-η-ο δημ. ὁ κακήν, ταλαίπωρον ζωὴν βιῶν, ὁ ἐν πενίᾳ καὶ ἀθλιότητι διάγων τὸν βίον του· ἀντίθ. καλοζώητος κ. καλοζωισμένος.

κακοζωΐα μτγν. κ. νεώτ. ποι. **κακοζοΐα** τὸ ζῆν κακῶς, κακή, ἀθλία ζωή : Πρόκλ.Ἀλκ.58C, Ἑρμεί. Ἀλ Φαῖδρ.90,179Α· || ποι. **-ζοΐα** δυστυχής, ἐλεεινὴ ζωή : Σαπφ.120.

κακοζωΐζω δημ. διέρχομαι τὸν ριον μου κακῶς ἕνεκα πενίας ἢ περιστάσεων, κάνω ἀθλίαν ζωήν· || **συνήθ. μτχ. κακοζωϊσμένος-η-ο** ὁ κακῶς, ἀθλίως ζῶν ἢ ζήσας, ὅ. κακοζώητος βλ.λ. : **κακοζωϊσμένος ἄνθρωπος,** ἀντίθ. καλοζωϊσμένος.

κακοζωῶ-έω μσν. κακοζωΐζω βλ.λ. : Ἀχμ. Ὀνειρόκρ.151.

κἄκοήθεια (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ., ἰων. **-ίη** ἡ ἰδιότης **τοῦ κακοήθους, τὸ κακόν,** δόλιον ἦθος, ἀχρειότης, φαυλότης, αἰσχρότης : Πλάτ.Πολ.348D **τὴν ἀδικίαν ἄρα κακοήθειαν καλεῖς;,** Ὑπερείδ.Εὐξ. 32, ΚΔ Ῥωμ.1,29 **μεστοὺς φθόνου φόνου ἔριδος δόλου κακοηθείας·** || κ. ἐν τῷ πληθ. : Αἰσχίν. 1,166 **κακοήθειαι ὑπὲρ τοῦ πράγματος λεγόμεναι,** Δίων Κ ἀπ.96,2, - **ἡ κακοήθειά του δὲν περιγράφεται·** || νεώτ. δημ. κακή, φαῦλος πρᾶξις, ἐνέργεια : **τὰ κατάφερε νὰ** προαχθῇ **μὲ μιὰ κακοήθεια·** συχνότ. κτ. πληθ. : **ἔκανε στὴ ζωή** του **πολλὲς κακοήθειες·** **2)** κακοὶ τρόποι, κακὰ ἤθη : Ξεν.Κυν.13,16· **3)** ἰατρ. κακὸς χαρακτήρ, κακή, κακοήθης μορφή : Ἐπικ.ἀπ.471 **κακοήθεια τῆς νόσου·** || κ. ἐν τῷ πληθ. κακαὶ ἀσθένειαι ἢ ὄγκοι : Διοσκ.3,92.

κακοήθευμα-ατος (τὸ) μτγν. κακοήθης λόγος ἢ πρᾶξις : Πλούτ.Πομπ.37 **καλῶς εἰκάζουσιν οἱ πλεῖστοι κακοήθευμα** τοῦ Θεοφάνους **εἶναι.**

κακοηθεύομαι μτγν. ἀποθ. ἐνεργῶ, πράττω, τι μετὰ κακίας : Μέν.Ἐπιτρ.334, Σχόλ. Ἀριστφ.Λυσ. 313 **κακοηθεύομαι πρὸς τὸν δῆμον·** **2)** ἰατρ. εἶμαι ἢ γίνομαι κακοήθης βλ.λ.4) : Γαλ.8(2),464.

κἄκοήθης-ους-ες (ἦθος) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. παραθ. **-έστερος-έστατος** ὁ ἔχων κακὸν ἦθος, κακεντρεχής, μοχθηρός, ἀντίθ. εὐήθης : Ἀριστφ. Εἰρ.822 **ἀπὸ τοὐρανοῦ φαίνεσθε κακοήθεις πάνυ,** Πλάτ.Ἐπιστ.360C **οὔτε ἄχαρις ἐστιν ἐντυχεῖν οὔτε κακοήθει ἔοικεν,** Δημ.228 **κακοήθης δ' ὤν,** .. **τοῦτο παντελῶς εὔηθες ᾠήθης,** Φιλ.1,529· || ὁμ. ἐπὶ ζῴων : Ἀριστλ.Ζῴ 613b,23 **κακόηθες ὄρνεον καὶ πανοῦργον·** || ἰδ. ὁ κακὰ σκεπτόμενος, κακὰ βουλευόμενος : Ἀριστλ.Ῥητ.1389b,20· || **τὸ κακόηθες** ὡς οὐσ. ἡ κακία : Πλάτ.Πολ.401Β **τὸ κακόηθες τοῦτο καὶ ἀκόλαστον καὶ ἀνελεύθερον καὶ ἄσχημον·** **2)** ἐπὶ πραγμ., ὁ χειρίστου εἴδους, ἐλεεινός : Ἀριστφ.Θεσμ.422 **κλειδία κρυπτὰ κακοηθέστατα·** **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ φαῦλος, ὁ αἰσχρός, ὁ ἀνήθικος : **δικαστής** - **διδάσκαλος κακοήθης,** - **γυναίκα κακοήθης** (ἡ πρὸς αἰσχρότητα ρέπουσα)· συγγ. ἄτιμος· πολλάκις ἐν χρ. ὡς ὑβριστ. ὀργίλον ἐπίκλημα, ἰδ. κτ. ὑπερθ. : **ἀκοῦς ἐκεῖ τὸν κακοήθη νὰ μοῦ αὐθαδιάσῃ!,** - **φύγε ἀπ' ἐδῶ, κακοηθέστατε!·** **4)** κ. νεώτ. ἐπὶ ἕλκους, πυρετῶν κττ., κινδυνώδης, δυσθεράπευτος : Ἱππ.Ἀφ.6,4, Φιλόδ.Στωϊκ.Π 26 **κακόηθες ἐξάνθημα,** - **κακοήθης πυρετός.**

κακοηθίζομαι μτγν. κακοηθεύομαι βλ.λ.1) : Ἀρρ.Ἐπικτ.3,16,4· **2)** διαβάλλω, ὑποτιμῶ, προπηλακίζω, ὀνειδίζω : Στοβ.2,7,2 **τοὺς κακοηθιζομένους τὴν φιλοσοφίαν.**

κακοηθίη (ἡ) ἰων. τ. τοῦ κακοήθεια βλ.λ.

κακόηθος (ὁ) δημ. κακοήθης βλ.λ.1).

κακοήθως ἐπίρρ. κ. νεώτ. μετὰ κακοηθείας βλ.λ.1), κακῶς, δολίως : Μέν.Ἐπιτρ.318 **πανούργως καὶ κακοήθως,** Φίλιππ π.Δημ.251 **τοῖς προεστηκόσιν ὑμῶν κακοήθως πολιτεύεσθαι·** || νεώτ. κατὰ τρόπον κακοήθη, αἰσχρῶς, φαύλως, ἀτίμως : **ἐφέρθη κακοήθως·** **2)** κινδυνωδῶς, δυσθεραπεύτως : Ἱππ.Ἀρθρ.41.

κακοήτωρ-ορος (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων κακὴν καρδίαν : Χρησμ.Σιβ 1 174.

κἄκοηχής-οῦς ές μτγν. ὁ κακῶς, δυσαρέστως ἠχῶν, κακὸν ἦχον ἔχων : Φιλόδ.Ποιημ.2,42· κ. συγκρ. : Ἀδαμ.2,42 **ἠχὴ κακοηχεστέρα.**

κακόηχος-ον ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. κακοηχής βλ.λ.· Σουΐδ. ἐν λ. ἐκμελές, - **κακόηχον ὄνομα.**

κακοήχως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον κακόηχον βλ.λ.

κακοθάλασσος-η-ο δημ. ἐπὶ πλοίων, ὁ εὐκόλως κλυδωνιζόμενος : **κακοθάλασσο καράβι.**

κακοθαλπής-οῦς-ές (θάλπω) ἀρχ.λεξ. ὁ κακῶς θερμαίνων· Ἡσ. ἐν λ. δυσθαλπέος.

κακοθἄνἄσία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κακός, ὀδυνηρὸς θάνατος : Παῦλ.Ἀλ.4, Βέττ.Βάλ.126,10.

κακοθανατιά (ἡ) δημ. κακοθανασία βλ.λ. : Ἐφταλ.Ὀδ.Γ 93 **σὰν ποιὸ 'τσνε τὸ τέλος του κι ἡ κακοθανατιά** του.

κακοθανατίζω μσν. κ. δημ. κάμνω κακὸν θάνατον, ἀποθνήσκω κακῶς : Ἐρωτόκρ.1,762 **πιάνω μαχαίρι νὰ σφαῶ, νὰ κακοθανατίσω·** || ἐν χρ. κ. ὡς ἀρά : **ποὺ νὰ κακοθανατίσῃ ὁ χουρσούζης.**

κακοθανάτισμα-ατος (τὸ) νεώτ. κακοθανασία.

κακοθάνἄτος(-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ.δημ. ὁ ἀποθνήσκων κακῶς ἢ ἀθλίως, κάμνων κακὸν θάνατον : Πλούτ.Ἠθ.22C **ῥιγεδανὸς κακοθάνατός ἐστιν εἰδέναι·** || δημ. κ. ὡς ἀρά, ποὺ εἴθε νὰ κακοθανατίσῃ : **εἶδες τὸν κακοθάνατο τί μοῦ 'καμε;**

κακοθανατῶ μσν. κακοθανατίζω βλ.λ. : Λίβ. Ῥοδ.2997 **ἐκατήντησα νὰ κακοθανατήσω.**

κακοθέατος-ον σχόλ. δυσθέατος βλ.λ.1) : Σχόλ.Σοφ.Αἰ.1004.

κακοθέλεια (ἡ) γλωσσ. κακὴ θέλησις.

κακοθελής-οῦς-ές μτγν. ὁ κακῶς διατεθειμένος, δυσμενής : Ἀδαμ.2,19.

κακοθελητής (ὁ) μσν., δημ., πληθ. **-ές** κ. **-άδες** ὁ θέλων τὸ κακὸν τοῦ ἄλλου, φθονερός, ἐν τῇ αὐτ. σημ. κτ. εἰρων. ἔκφρ. κ. ἡ ἀντίθ. λ. καλοθελητής : Λίβ.Ῥοδ.1006 **οὐ φεύγω τὸν ὑβρίζοντα τὸν κακοθελητήν μου.**

κακοθέλητος-ον μσν. κακοθελητής βλ.λ.

κακοθέλω πάπ. κ. δημ. εἶμαι κακοδιάθετος· **2)** δημ. θέλω, εὔχομαι τὸ κακὸν τοῦ ἄλλου : δ. φρ. **χαίρι νὰ μὴ δῇ ὁποὺ σοῦ κακοθέλει.**

κακόθεος-ον ὁ ἔχων κακοὺς θεούς, οἷον μοχθη-

ρούς ἢ ἀ. ψευδεῖς : Θεόφρ. π.Πορφ.᾿Αποχ.2,7· **2)** δύσθεος βλ.λ.ΙΙ : Σχόλ.Σοφ.᾿Ηλ.289.

κακοθεράπεια (ἡ), ἰων. -είη κακὴ θεραπεία : Ἱππ.Παθ.20,22.

κακοθέρειος-ον μσν. ὁ ἔχων κακὸν θέρος: Τζέτζ.Προλ.᾿Ησιόδ.12 **Ἄσκρην χωρίον τῶν Βοιωτῶν δυσχείμερόν τε καὶ κακοθέρειον.**

κακοθερής οῦς-ές μτγν. κακοθέρειος βλ.λ.: Σωρ. 1,41 **κακοθερεῖς φύσεις.**

κακοθήλυκο (τό) δημ. κακὸν θῆλυ, γυνὴ διεστραμμένη· ‖ γυνὴ διεφθαρμένη, ἀ. βρωμοθήλυκο.

κακοθημοσύνη (ἡ) ἀταξία: ᾿Ησιόδ.῎Εργ.472 **εὐθημοσύνη γὰρ ἀρίστη θνητοῖς ἀνθρώποις, κακοθημοσύνη δὲ** κακίστη.

κακοθηνῶ-έω εἶμαι, εὑρίσκομαι ἐν κακῇ καταστάσει, κακῶς αὐξάνω, ἐπὶ προβάτων: ᾿Αριστλ.ΖΙ 574α,15 **κακοθηνεῖν τὰ πρόβατα.**

κακοθιγία (ἡ) (θιγγάνω) ἀδεξιότης, ἀστοχία : Δημόκρ.223 **κακοθιγία** γνώμης.

κακόθρους-οος-ουν-οον ὁ κακῶς θροῶν, ὑβριστικός : Σοφ.Αἴ.138 **κακόθρους λόγος.**

κακοθυμία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κακὴ διάθεσις, ἀπαστροφή· Πλούτ.Λυκ.4 **ἐκ τῆς ἐπιχωριαζούσης τότε πρὸς ἀλλήλους κακοθυμίας· 2)** νεώτ. ἀνώμαλος **κατάστασις** τοῦ θυμικοῦ, δυσθυμία.

κακόθυμος(-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ κακῶς διατεθειμένος, δυσμενής : Μαν.4,564, ᾿Αδαμ.2,24· **2)** νεώτ. κ.δημ. ὁ ἔχων κακὴν διάθεσιν, δύσθυμος.

κακοθυμῶ δημ. ἔχω κακὴν διάθεσιν, δυσθυμῶ.

κακόθυρσος-ον σχόλ.γλωσσ. τοῦ ἄθυρσος βλ.λ. Σχόλ.Εὐρ.᾿Ορ.1492.

κακόθυτος-ον ὁ προσφέρων κακὰς θυσίας, κακῶς θυσιάζων: Θεόφρ. π. Πορφ.᾿Αποχ.2,7.

κακοθώρητος-η-ο δημ. ὁ κακόθωρος βλ.λ.· ἐπίρρ. -α κακομόρφως.

κακόθωρος-ον δημ. ὁ ἄσχημος, κακόμορφος· ἐπίρρ.-α κακομόρφως, ἄσχημα.

κακοθωρῶ δημ. κακῶς θεωρῶ, κακοβλέπω· δθ. κατατρέχω: **μὲ κακοθωρεῖ** (μὲ κατατρέχει).

κακοΐδρυτος-ον γλωσσ. τοῦ ἀΐδρυτος βλ.λ.·᾿Ησ.

κᾰκοικονόμος (ὁ) μτγν. κακὸς οἰκονόμος : Φίλ. 2,269.

κᾰκοΐλιος (ἡ) κακή, δυστυχὴς Ἴλιος : ᾿Οδ.Τ.260 **κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν.**

κακοιώνιστος-ον μσν. ὁ ἔχων **κακοὺς οἰωνούς** : Μαλάλ.1 187,16.

κακοκαιρία (ἡ) νεώτ., δημ. κ. -ιά κακὸς καιρός, κακὴ ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις, θύελλα, τρικυμία.

κακοκαιριάτικος-η-ο δημ. ὁ **μὲ** κακὸν καιρόν, χειμωνιάτικος.

κακοκαμωμένος-η-ο δημ. ὁ κακῶς κατεσκευασμένος, κακοφτειασμένος : **κακοκαμωμένο** σπίτι.

κακοκάμωτος-η-ο δημ. κακοκαμωμένος βλ.λ.

κακόκαρδα ἐπίρρ. δημ. στενοχωρημένως, δύσθυμα

κακοκαρδίζω μσν. κ. δημ. κάμνω τινὰ νὰ κάμῃ κακὴ καρδιά, νὰ λυπηθῇ, στενοχωρῶ : ᾿Ερωτόκρ. 5,1252 **σᾶς ἐκακοκάρδισα, δὲν ἤτον ἀπὸ μένα·** ‖ ἀμτβ. κάμνω κακὴ καρδιά, **λυποῦμαι**, στενοχωροῦμαι : ᾿Ερωφ.1,102 **τόσα πολλὰ ὅποιος τό᾿καμε δὲ θὰ κακοκαρδίζῃ,** Πολίτ.᾿Εκλ.Τραγ.48 **μὴν πῆτε πῶς σκοτώθηκα, νὰ μὴν κακοκαρδίσουν.**

κακοκάρδισμα (τό) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κακακαρδίζω, στενοχωρία, λύπη, δυσθυμία.

κακοκαρδισμός (ὁ) δημ. κακοκάρδισμα βλ.λ.

κακοκαρδιστής (ὁ) δημ. ὁ κακοκαρδίζων, στενοχωρῶν.

κακόκαρδος-η-ο δημ. κακοκαρδισμένος, στενοχωρημένος, δύσθυμος.

κᾰκοκαρπία (ἡ) κακὴ κατάστασις τῶν καρπῶν, ἀκαρπία : Θεόφρ.ΦΙ 1,4,1.

κακόκαρπος-ον μτγν. ὁ φέρων κακὸν καρπόν, δθ. κ. ὁ ἄκαρπος: Γρηγ.Θαυμ.75D.

κακοκαταλαβαίνω δημ. κακῶς, ἐσφαλμένως ἢ δυσχερῶς ἀντιλαμβάνομαι, καταλαμβάνω, ἐννοῶ.

κακοκέλᾰδος-ον μτγν. γλώσσ. τοῦ δυσκέλαδος βλ.λ.: Πρόκλ.᾿Ησίοδ.196.

κᾰκοκέρδεια (ἡ) τάσις, ἀγάπη κακοῦ κέρδους αἰσχροκέρδεια: Θέογν.225.

κακοκερδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων τάσιν εἰς αἰσχρὸν κέρδος : Χρησμ.Σιβ.3,189, Γρηγ.Ναζ.207.

κακοκέφαλα ἐπίρρ. δημ. μὲ κακοκεφαλιά : **ἐνήργησε κακοκέφαλα** (ἀνόητα).

κακοκεφαλιά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ κακοκεφάλου, ἰσχυρογνωμοσύνη, ἀνοησία· **2)** πρᾶξις ἀνόητος : **ἀπὸ τὶς κακοκεφαλιές του ἔπεσε ἔξω.**

κακοκέφαλος-η-ο δημ. ὁ ἔχων κακὴν κεφαλήν, ἰσχυρογνώμων, ἀνόητος : **πολὺ κακοκέφαλο παιδί·** ἐπίρρ. **-α.**

κακοκεφιά (ἡ) (τουρκ.) δημ. δυσθυμία, ἀθυμία, ἀκεφιά.

κακοκεφιάζω (τουρκ.) δημ. εἶμαι κακόκεφος, δύσθυμος, ἔχω ἀκεφιά.

κακόκεφος-η-ο (τουρκ.) δημ. ὁ δύσθυμος, ἄθυμος, ἄκεφος.

κακοκλεής-οῦς-ές (κλέος) μτγν. ὁ κακὴν φήμην, κακὸν ὄνομα ἔχων : Τρυφιόδ.127.

κακόκνημος-ον (κνήμη) μτγν. κ. νεώτ., δωρ. **-κνᾶμος** ὁ ἔχων κακάς, ἰσχνὰς κνήμας : Θεόκρ. 4,63 **τό τοι γένος Σατυρίσκοις ἐγγύθεν ἢ Πάνεσσι κακοκνάμοισιν ἐρίσδει,** Καλλ.ἀπ.472.

κακοκοίμητος-ον ᾿Ησ. ὡς γλωσσ. τοῦ δυσηλεγής βλ.λ.

κακοκοιτάζω δημ. δυσμενῶς προσβλέπω· **2)** δὲν μεριμνῶ περὶ τινος οἰκείου ὡς προσήκει, ἀντίθ. καλοκοιτάζω : **κακοκοιτάζουν τὸν πατέρα τους - τὸ σπίτι τους.**

κακόκρᾱτος-ον μτγν. ὁ ἔχων κακὴν κρᾶσιν : Γαλ.17(1),565 **τὸ κακόκρατον (τοῦ αἵματος)** (ἡ κακὴ κρᾶσις τοῦ αἵματος).

κακοκρίνω δημ. κρίνω κακῶς, σφάλλω.

κακοκρῐσία (ἡ) μτγν., δημ. -ιά κακή, ἄδικος κρίσις : ᾿Αντίπ.Θεσσ.ΑΠ 7,236, Πολύβ.12,24 **ἀπειρία καὶ κακοκρισία.**

κακόκρῐτος-ον μτγν. δύσκριτος βλ.λ.:Γαλ.17(2),575.

κακοκταρής-οῦς-ές ᾿Ησ. «κακῶς θάπτων».

κακοκτέριστος-ον σχόλ. γλωσσ. τοῦ ἀκτέριστος βλ.λ. : Σχόλ. Σοφ.᾿Αντ.1207.

κακοκτισμένος-η-ο δημ. κ. **κακαχτ-** κακῶς ἐκτισμένος, κακοφτειαγμένος : Ζερβ.Μῦθ.Ζ 25 **καλύβες ξύλινες, ζωσμένες μὲ τοίχους φηλοὺς κακοκτισμένους.**

κακοκυλιόμενος-η-ο(ν) μσν. ὁ κακῶς κυλιόμενος, στρεφόμενος : Χρον.᾿Ιέρακ. ἐν Σάθ.1,252 **τύχη πικρὰ ὀδυνηρά, .. κακοκυλιομένη,** τὸ **σταθερὸν οὐκ ἔχουσα, καὶ πάγιον οὐδόλως.**

κακολ(α)ῆ ᾿Ησ. «κακοδερκῆ».

κακόλεκτρος-ον μτγν. ὁ κακόγαμος βλ.λ.: ᾿Οππ. Κυν.1,261.

κακολῐμένιστος-ον σχόλ. γλώσσ. τοῦ ἄνορμος βλ.λ. : Σχόλ.Σοφ.ΟΤ 423.

κακολίμενος-ον κ. συγκεκ. **-ιμνος** δυσλίμενος : Κορ.῎Ατ.4Α,205 ἐν λ.

κακολογάς (ὁ) δημ. ὁ ὁμιλῶν περὶ τῶν ἄλλων κακῶς, κακολόγος· **2)** ὁ θρασὺς τὴν φράσιν, ὁ γλωσσάς· ‖ ὁ ἀπρεπῶς, ἀκόσμως συνήθως ὁμιλῶν, ὁ **βωμολόγος.**

κακολογία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. κακός, βλάσφημος, προσβλητικὸς λόγος : Πλάτ.Πολ.401Α **ἀρρυθμία καὶ ἀναρμοστία κακολογίας καὶ κακοηθείας ἀδελφά·** ‖ ὕβρις, βλασφημία : ῾Ηρ.7,237 **κακολογίης πέρι . . ἔχεσθαί τινα τοῦ λοιποῦ κελεύω,** Ξεν.ΚΠ 1,2,6 **βίας καὶ ἀπάτης καὶ κακολο-**

γίας καὶ ἄλλων, Θεόφρ.Χαρ.28 ἔστι δὲ ἡ κακολογία ἀγωγὴ ψυχῆς εἰς τὸ χεῖρον ἐν τοῖς λόγοις· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὡς συγγ. τοῦ συκοφαντία βλ.λ. κτ. ἠπιωτέραν ἔκφρασιν.

κακολογιάζω μσν. κ. δημ. διαλογίζομαι, σκέπτομαι κακόν τι: Ἐρωτόκρ.5,608 **ἄφης καὶ μὴ σπουδάζῃς, ὁ ξένος νὰ 'ρθῇ πά γιὰ δά, καὶ μὴ κακολογιάζῃς.**

κακολογικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν κακολογίαν, ὀνειδιστικός, φεκτικός: Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.1440b,5, Εὐστ.Πον.46,1.

κακολόγος-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ κακολογῶν, συκοφαντῶν, ὑβριστικός: Πίνδ.Π II,28 **κακολόγοι πολῖται**, Ἀριστλ.Ρητ.138 b,7, αὐτ.ΗΝικ.1125a,8.

κακολογῶ-έω κ. νεώτ. κ. δημ. λέγω λόγους κακούς, ὑβρίζω, συκοφαντῶ, κατηγορῶ τινα: Λυσ. 8,5 **οἴεσθε ἐμὲ μὲν κακολογεῖν, ἀποφαίνετε δὲ σκαιοτάτους ἑαυτούς**, Ἰσοκρ.6,98 **τοῖς εἰθισμένοις ἡμᾶς κακολογεῖν**, ΠΔ Ἐξ.2,16(17) **ὁ κακολογῶν πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ, τελευτήσει θανάτῳ·** κ. ἀπολ. : Δημ.963 **αἰτίας καὶ βλασφημίας λέγῃ καὶ κακολογῇ·** κ. παθ. : Γοργί.Ἑλ.7, Πάπ.,Θεοτ.Κ Κατάδ.39 **ἐδούλεψε γιὰ μέ, καταφρονέθηκε γιὰ μέ, ἐκακολογήθηκε γιὰ μέ.**

κᾰκόλυρος-ον σχόλ. γλώσσ. τοῦ ἄλυρος βλ.λ. : Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.1028.

κακόμαγος (ὁ,ἡ) μσν. κακός, διεστραμμένος μάγος: Λίβ.Ροδ.3325 **καὶ τὸ δολομηχάνημα τῆς κακομάγου γραίας.**

κακομαθαίνω δημ. μανθάνω τι κακῶς, ἀτελῶς: **κακόμαθε τὴν τέχνη·** **2)** κτῶμαι κακὴν συνήθειαν, κακὴν ἕξιν; **ἐκακόμαθε στὴν καλοπέραση·** κ. παροιμ. **ἀλιὰ στὸν καλομάθητο, ὅσο νὰ κακομάθῃ** ὅτι οἱ συνηθίσαντες εἰς τὰ καλά, δυσκόλως συνηθίζουσιν **εἰς** τὴν κακοπέρασιν· || **μτβ.** κάμνω τινὰ ν' ἀποκτήσῃ κακὰς συνηθείας, ἕξεις: **μὴν κακομαθαίνῃς ἔτσι τὰ παιδιά·** || ἡ μτχ. κακομαθημένος-η-ο ὁ ἀποκτήσας κακὰς ἕξεις, συνηθείας, ἐστερημένος καλῆς ἀγωγῆς: **κακομαθημένα παιδιά.**

κᾰκομαθής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ κακῶς, δυσκόλως, μανθάνων, δυσμαθής: Ἀναξανδρ.8.

κακομάΐσσα (ἡ) δημ. κακή, διεστραμμένη μάγισσα: Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 47,10 **μάϊσσα κακομάΐσσα, τὴν κόρη δὲ θὰ φαρμακώσῃς.**

κακόμαντις-εως (ὁ, ἡ) κ. νεώτ. μάντις κακῶν, ὁ μαντευόμενος, προφητεύων τὰ κακά, συμφοράς: Αἰσχ.Ἑπτ.722 **κακόμαντις Ἐρινύς**, αὐτ.Πέρσ.10 **κακόμαντις θυμός·** **2)** ἀπολ. κακός, δυσάρεστος προφήτης: Ἀπολλ.Ρ 3,936.

κακομανῶ-έω μτγν. κακῶς μαίνομαι, εἶμαι ὑπερβολικὰ ἐμμανής: Φίλ.2,501.

κακομάχανος-ον δωρ.τ. τοῦ κακομήχανος βλ.λ.

κακομαχῶ-έω μτγν. κακῶς, δολίως μάχομαι: Πλούτ.Ἠθ.32Β **τῶν φρονίμων οὔτε κακομαχούντων ἐν τοῖς ἀγῶσιν οὔτε παρ' ἀξίαν ἑτέροις ἐγκαλούντων**, Λουκ.Δημῶν.49 **πολλοὺς τῶν ἀθλητῶν ἑώρα κακομαχοῦντας·** **2)** παλαίω, μάχομαι ἀπεγνωσμένως: Φιλόπ.Ἰω.Ὑπομν 16,28.

κακομέλετος-ον (μελέτη) ὁ πλήρης κακῶν οἰωνῶν, δυσοίωνος: Αἰσχ.Πέρσ.937 **κακομέλετον ἰάν.**

κακομελετῶ-άω νεώτ. κ. δημ. μελετῶ, διανοοῦμαι κακόν τι, προοιωνίζομαι συμφοράν: **μὴ μὲ κακομελετᾷς.**

κακομεταχειρίζομαι νεώτ. κ. δημ. μεταχειρίζομαί τι κακῶς, φέραμαι σκληρῶς: Ξενόπλ.Ζακ. Μαντ.67 **παραμελοῦσε ἢ κακομεταχειριζόταν τὸν ἑαυτό της γιὰ νὰ πεθάνῃ·** || φρ. **κακομεταχειρίζεται τὴν ἀλήθειαν** ἀσεβεῖ πρὸς τὴν ἀλήθειαν, διαστρεβλώνει τὴν ἀλήθειαν, ψεύδεται.

κακομεταχείρισις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. κ. -ισμα ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κακομεταχειρίζομαι, σκληρὸς τρόπος, κακὴ συμπεριφορά: Παλαμ.Τρισεύγ.83 **τὴν πέθανεν ἀπὸ τὸ ξύλο κι ἀπὸ τὴν κακομεταχείρισιν·** || **κακομεταχείρισις τῆς ἀληθείας** ἀσέβεια πρὸς τὴν ἀλήθειαν, διαστροφὴ τῶν πραγμάτων.

κακομέτρημα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. μέτρημα κακόν, ἐσφαλμένον.

κακομετρία (ἡ) μτγν. εἶδος μέτρου: Πάπ. **Θέων ὁ σιτολογῶν τοὺς περὶ Πέλα τόπους μεμέτρημαι παρὰ τοῦ δεῖνα μέτρῳ τῷ κανκέλλῳ ἀρτάβας Χ καὶ τὰς δεούσας ἀντὶ τῆς κακομετρίας ἑκατοστῶν τεσσάρων·** **2)** ἐσφαλμένον μέτρον: Σχόλ. Ἡφαιστ.106C,Εὐστ. εἰς Διον.Περ.739.

κακόμετρος-ον μτγν. ἐν τῇ μετρικῇ ἐπὶ στίχου, ὁ ἔχων κακὸν στίχον: Πλούτ.Ἠθ.747F· || **τὸ κακόμετρον** ἡ κακομετρία βλ.λ.2) : Φιλόδ.Ποιημ. Ἡρακλ.1676,8.

κακομετρῶ-έω μτγν. κ. νεώτ., δημ. -άω μετρῶ κακῶς, ἐσφαλμένως, ἀπατῶ ἐν τῷ μετρεῖν: Λουκ. Ἑρμότ.59 **ὥσπερ αἱ κάπηλοι . . κακομετροῦντες.**

κᾰκομηδής-οῦς-ές (μῆδος) ὁ ἐπινοῶν τὸ κακόν, ἀπατηλός: Ὕμν.Ἑρμ.389.

κακομηνύτρα (ἡ) δημ. ἡ κακὰ μηνύουσα:Χριστόπ. Ποιήμ.53 **πικρὴ κακομηνύτρα | καὶ . . πλανήτρα.**

κακομήτης (ὁ) κακομηδής βλ.λ. ἐν τῷ πληθ. : Ὀρφ.ἀπ.119 **κακομῆται.**

κακομητίη (ἡ) μτγν. πανουργία: Μαν.2,308.

κακόμητις-ιος (ὁ) ὁ κακομήτης βλ.λ.:Εὐρ.Ὀρ.1403 **κακόμητις ἀνήρ·** || ἐν τῷ πληθ. -μήτιες ἀστρολ. κακοποιοί: Δωρόθ.π.Ἡφαιστ.Ἀστρ.3,30 **κακομήτιες ἀστέρες.**

κακομήτωρ-ορος (ἡ) ἀρχ. λεξ. κακὴ μήτηρ, γλώσσ. τοῦ ἀμήτωρ· Ἡσ.

κακομηχανία (ἡ) μτγν. κ. μσν. τὸ μηχανᾶσθαι κακὰς τέχνας: Λουκ.Φάλ.1,12 **τὴν κακομηχανίαν τοῦ ἀνδρὸς καὶ τὴν ἐπίνοιαν ἐμίσησα**, Ἀδαμ.1,5, Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,205 **οὐ μικρὰ δ' ἔπαθον τῇ ἐκείνων ἀντιστάντες κακομηχανίᾳ.**

κᾰκομήχᾰνος-ον κ. μσν.,δωρ.-μάχᾰνος ὁ μηχανώμενος κακά, ἐπιβλαβής, δόλιος: Ἰλ.Ζ 344 **δᾶερ ἐμεῖο κυνός, κακομηχάνου, ὀκρυοέσσης**,Βακχ.17,8 **κακομήχανοι λησταί**, Μόσχ.ἀπ.3,7 **κακομήχανος κῶρος·** || ἐπὶ πραγμ., ὀλέθριος, καταστρεπτικός: Ἰλ.Ι 257 **κακομήχανος ἔρις**, Πρόδρ.1,345 **τρόπον τὸν κακομήχανον τῆς γυναικὸς ὁ τάλας**, Σέργ. Μακρ.ἐν Σάθ.3,358 **ψευδεῖς καὶ κακομηχάνους τὰς ὡς ἐκ τοῦ κοινοῦ δῆθεν δηλώσεις**, Βί.Ἀλεξ. 52 **κακομηχάνῳ τέχνῃ τε μεγίστῃ μαγγανείᾳ.**

κακομηχανῶ-έω μτγν. μηχανῶμαι κακά: Πολύβ. 13,3,2 **κακομηχανεῖν περὶ τοὺς φίλους.**

κακομηχάνως ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον κακομήχανον, ἀθλίως, ὀλεθρίως: Φώτ.Βιβλ.292Β.

κακομίλημα (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ κακή, ἡ βάναυσος πρός τινα ὁμιλία, τραχύς, πρόστυχος λόγος πρός τινα.

κᾰκομιλία (ἡ) μτγν. κακὴ συναναστροφή: Διόδ. Σ 12,12 **ἔγραψε . . καὶ περὶ τῆς κακομιλίας νόμον ἐξηλλαγμένον, καὶ τοῖς ἄλλοις .. παρεωραμένον.**

κακομιλῶ-έω δημ. κ. -άω ὁμιλῶ πρός τινα κακῶς, ἀπευθύνω τραχεῖς λόγους: **μὴ κακομιλῇς στοὺς ὑπηρέτες σου·** || ὁμιλῶ κακῶς, ἀτελῶς: **τὰ κακομιλεῖ τὰ γαλλικά.**

κακόμισθος-ον σχόλ. ὁ κακῶς ἀνταμειφθείς, μισθωθείς: Σχόλ.Αἰσχ.Χο.733.

κακόμοιρα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον κακόμοιρον βλ.λ., ἀθλίως.

κακομοίρης (ὁ) μσν., δημ. κ. κακόμοιρος, θηλ. -μοίρα ὁ ἔχων κακὴν μοῖραν, τύχην, δυστυχής: Ἐρωτόκρ.3,981 **ἀντρειεύγετ' ὅσον τὸ μπορεῖ ὀγιὰ τὸν κακομοίρη, τὸ γέρο τὸν ἀνήμπορο τὸν πρικαμένο κύρι·** || κτ. ἐπέκτ. ὁ ἄξιος οἴκτου ἢ συμπαθείας: **τὸν σκότωσαν στὸ ξύλο τὸν κακομοί-**

ρη' ‖ ὁ ἔχων ἔλλειψιν φυσικῶν ἢ ψυχικῶν χαρισμάτων, κακοφτειασμένος, ἄχαρις· ‖ ὁμ. ἐπὶ ἀώρως ἀποθανόντος, ὡς τὸ μακαρίτης· **ὁ κακομοίρης ὁ Ἀνδρέας.**

κακομοιρία (ἡ) σχόλ., μσν., δημ. **-ιά** κακὴ μοῖρα, δυστυχία : Σχόλ.Σοφ.Τρ.862,Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.158, Ἐρωφ.I,132 **ξάφνου σὲ κακομοιριὰ πέφτει πολλὰ μεγάλη,** Ἐρωτόκρ.2,41 **θέλει δεῖ κακομοιριὲς μεγάλες τὸ κορμί σου καὶ τὰ τραγούδια κι οἱ σκοποὶ σὲ κλάημα νὰ γυρίσου·** ‖ δημ. ἔλλειψις καλῆς διαπλάσεως, χάριτος, προτερημάτων.

κακομοιριάζω μσν. κ. δημ. κάμνω τινὰ δυστυχῆ, ἄθλιον : Ἐρωτόκρ.I,361 **διώξε τσ' αὐτοὺς τοὺς λογισμούς, μὴ σὲ κακομοιριάσουν·** δημ. κ. ἀμτβ. : **δὲν ξαίρω ποιὸς τὴ βάσκανε καὶ κακομοίριασε·** ‖ συνήθ. δημ. παθ. μτχ. **κακομοιριασμένος η-ο** ὁ ἔχων κακὴν μοῖραν, δυστυχισμένος.

κακομοίριος-ον σχόλ. ὁ κακόμοιρος βλ.λ., ἄτυχος : Σχόλ.Εὐρ Φοίν.159.

κακόμοιρος(-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ., δημ.οὐδ. κ. **-ικο** ὁ ἔχων κακὴν μοῖραν, δυστυχής : Ἀντίφιλ.ΑΠ 7,375 **κακόμοιροι ὠδῖνες.**

κακομοιρούλης (ὁ) δημ. ὑποκορ. τοῦ κακομοίρης βλ.λ.

κακόμορος-ον ἀρχ. λεξ. κακόμοιρος βλ.λ.· Ἡσ. ἐν λ. ἄμμορον, Σουΐδ. ἐν λ. ἄμμορος.

κακομορφία (ἡ) σχόλ. κακὴ μορφή, ἀσχημία, γλώσσ. τοῦ δυσχλαινία βλ.λ. : Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.240.

κακόμορφος-ον μτγν. κ. νεώτ ὁ ἔχων κακὴν μορφήν, ἄσχημος, κακοκαμωμένος : Σωρ.I,39,47, Μᾶρκ.Ἀργ.ΑΠ 5,88 **ὅστις κακόμορφον ἰδὼν, πεφορημένος ἰοῖς, στέργει.**

κακομόρφως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον κακόμορφον βλ.λ. : Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(4),129.

κακομουσία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κακὴ μουσική, ἔλλειψις καλῆς μουσικῆς, ἀμουσία: Πλούτ.Ἠθ.748C.

κακόμουσος-ον σχόλ. κ. νεώτ. ὁ ἐλλιπὴς εἰς τὴν μουσικήν, ἀκαλαίσθητος, ἄμουσος : Σχόλ.Εὐρ. Φοίν.786.

κακομούσως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον κακόμουσον βλ.λ.

κακομούτρης (ὁ) δημ. ὁ ἔχων κακόν, ἄσχημο μοῦτρο, ὄψιν, πρόσωπον, ἀσχημομούρης.

κακομουτσουνιά (ἡ) δημ. ἡ κακὴ μορφή, ἀσχημία.

κακομούτσουνος-η-ο δημ. ὁ κακομούτρης βλ.λ.

κακόμοχθος-ον μτγν. ὁ μοχθῶν ἀσκόπως, μάτην : ΠΔΣοφ.Σαλ.15,8 **καὶ κακόμοχθος θεὸν μάταιον ἐκ τοῦ αὐτοῦ πλάσσει πηλοῦ.**

κακομυθία (ἡ) μτγν κακολογία : Θεοδώρ.4,280.

κακομυρίζω δημ. μυρίζω κακῶς, ἄσχημα.

κακομυρισιά (ἡ) δημ. κακὴ ὀσμή, μυρωδιά.

κακομύριστος-η-ο δημ. ὁ κακῶς μυρίζων, ὄζων, βρωμῶν, βρώμικος.

κάκονες Ἡσ. «κακὸς ὄλεθρος».

κακονόητος-ον μτγν. κακόνους βλ.λ.: Πολ.Φυσ.10.

κακόνοια (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. τὰ κακῶς διακεῖσθαι, δυσμένεια : Λυσ.22,16 **περὶ τῆς τούτων πανουργίας καὶ κακονοίας ἡ πόλις ἔγνωκεν,** Ξεν.ΚΠ 3,1,38 **αὐ γὰρ κακονοίᾳ τῇ σῇ τοῦτο ποιεῖ, ἀλλ' ἀγνοίᾳ,** Δημ.579 **τὴν ἀπὸ τῆς ψυχῆς πικρίαν καὶ κακόνοιαν,** Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ.3,280 **τῇ ἀνενδότῳ καὶ ἀναισχύντῳ τῶν δυτικῶν κακονοίᾳ,** Βί.Ἀλεξ.2601 **τὴν τοῦ πατρὸς κακόνοιαν αὐτὸν ἀγαλαβόντα.**

κακονομία (ἡ) κ. νεώτ. κακὸν σύστημα νόμων, κακὴ διοίκησις, κακοδιοικησία, ἀνομία· ἀντίθ. εὐνομία : Ξεν.Ἀθ.1,8.

κακόνομος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων κακὸν σύστημα νόμων, κακὴν διοίκησιν, κακῶς διοικούμενος, ἄνομος· ἀντίθ. εὔνομος : Ἡρ.1,65 **κακονομώτατοι ἦσαν σχεδὸν πάντων Ἑλλήνων,** Φίλ.2,268.

κακονομοῦμαι-έομαι μτγν. κ. νεώτ. ἔχω κακὸν σύστημα νόμων, κακῶς κυβερνῶμαι : Ὄκελλ.4,8.

κακόνους-οος-ουν-οον κ. μσν. κ. νεώτ., ἀττ. πληθ. **κακόνοι** κακῶς διατεθειμένος, διακείμενος πρός τινα, δυσμενής, ἀντίθ. εὔνους : Ἀντιφ. Σοφ.109, Ἀριστφ.Εἰρ.496 **ὡς κακόνοι τινές εἰσιν ἐν ἡμῖν,** Ξεν.ΚΠ 8,2,1 **εὐνοεῖν τοῖς κακόνοις,** Θουκ. 6,24 **κακόνους δόξειεν εἶναι τῇ πόλει·** ‖ ὁμ. **τῷ δήμῳ κακόνους ἔσομαι** (ὀλιγαρχικὸς ὅρκος) : Ἀριστλ.Πολιτ.(1310a,9· ‖ ὑπερθ. **κακονούστατος** : Λυσ.7,28 **εἰ μὴ πάντων ἀνθρώπων ἐμαυτῷ κακονούστατος ἦν.**

κακονούσης (ὁ) δημ. ὁ ἔχων κακὴν γνώμην, κακόγνωμος βλ.λ.

κακονόως ἐπίρρ. σχόλ., μτγν. κ. κακόνως κατὰ τρόπον κακόνουν βλ.λ., δυσμενῶς : Σχόλ.Εὐρ.Ὀρ. 108· ‖ κ. ὑπερθ. **-νούστατα** : Πολυδ.5,116.

κακόντυτος-η-ο δημ. κ. κακοντυμένος ὁ κακῶς ἐνδεδυμένος.

κακονύμφευτος-ον σχόλ. γλώσσ. τοῦ ἀνύμφευτος βλ.λ. : Σχόλ.Σοφ.Ἀντ.980.

κακονύμφιον ἔργον μτγν. τὸ ἔργον κακῆς νύμφης : Νόνν.Δ 3 308.

κακόνυμφος-ον ὁ κακῶς νενυμφευμένος, ἀτυχῆ γάμον συνάψας : Εὐρ Ἱππ.756 **κακονυμφοτάταν ὄνασιν·** **2)** ὡς οὐσ. κακὸς ἢ ἀτυχὴς σύζυγος : Εὐρ.Μήδ.206 **τὸν ἐν λέχει προδόταν κακόνυμφον.**

κακονύχτι (τὸ) δημ. κακή, ἐν ταλαιπωρίᾳ διαρρεύσασα νύξ· ‖ κ. πληθ. **κακονύχτια.**

κακονύχτια (ἡ) δημ. κ. -χτιά τὸ κακονύχτι βλ.λ.

κακονυχτίζω δημ. κ. κακονυχτῶ-άω διέρχομαι κακῶς τὴν νύκτα, περνῶ κακὰ τὴν νύχτα : **ἔκανε ζέστη καὶ κακονύχτισα·** ‖ δὲν ἀκολουθῶ τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς ὡς πρὸς τὸν νυκτερινὸν ὕπνον : **νυχτερεύει καὶ κακονυχτάει·** ‖ μτχ. παθ. **κακονυχτισμένος-η-ο** ὁ διελθὼν κακὴν νύκτα ἕνεκα ἀσθενείας ἢ ἐργασίας.

κακονύχτισμα (τὸ) δημ. τὸ νὰ κακονυχτίζῃ τις, νὰ περνᾷ κακὴν νύχτα.

κακόνωτος-ον ὁ ἔχων κακά, ἀκάθαρτα νῶτα, ἐπὶ ἰχθύος : Ἀντιφάν.127,7.

κακοξενία (ἡ) ἀφιλοξενία : Χαρώνδ.π.Στοβ.4,2,24, Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.12 **μεταβάλεσθε ταύτης τῆς κακοξενίας.**

κακόξενος-ον, Ἰων. **-ξεινος** ὁ δεχόμενος εἰς τὸν οἶκόν του ξένους ἀναξίους φιλοξενίας : Ὀδ.Υ 376 **οὔ τις σεῖο κακοξεινώτερος ἄλλος** **2)** δυσμενὴς πρὸς τοὺς ξένους, ἀφιλόξενος : Εὐρ.Ἄλκ.558 **δόμους καλεῖσθαι τοὺς ἐμοὺς κακοξένους,** ΑΠ 7,699,Λυκόφρ.1286,Ἰουλ.Ἐπιστ.89B **Σκυθῶν κακοξενώτεροι.**

κακοξοδεύω δημ. ἐξοδεύω ἀσκόπως, ἀσωτεύω, σπαταλῶ.

κακοξοδιάζω δημ. κακοξοδεύω βλ.λ.

κακοξοδιαστής (ὁ) δημ. ὁ ἐξοδεύων ἀσκόπως, ὁ ἀσωτεύων, σπαταλῶν.

κακοξύνετος-ον ὁ εὐφυὴς εἰς τὸ κακόν : Θουκ. 6,76 **οὐκ ἀξυνετωτέρου, κακοξυνετωτέρου δὲ** (οὐχὶ ἧττον εὐφυοῦς, ἀλλ' εὐφυεστέρου εἰς κακόν).

κακοοινία (ἡ) μσν. κακὴ ποιότης οἴνου, ἀντίθ. καλλιοινία : Γεωπ.5,43.

κακοπαθαίνω μσν. κ. δημ. πάσχω κακά, ταλαιπωροῦμαι, ὑποφέρω, βασανίζομαι : Χρον.Μορ. 85P **οἱ Φράγκοι, ὅταν ἀπήλθασιν εἰς τὴν Ἀντιοχείαν, πολλὰ ἐκακοπάθησαν ἕως νὰ τὴν ἐπάρουν·** ‖ μτχ. **κακοπαθημένος-η-ο** ταλαιπωρημένος, τυραννηθεὶς εἰς τὴν ζωήν του.

κακοπάθεια (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **κ. -άθια** ἐπιγρ. **-παθία** τὸ κακοπαθεῖν, ταλαιπωρία, ἀθλιότης: Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.10,Ἀντιφ.3,2,11 **τοῦ γηραιοῦ.. τὴν ἀπροσδόκητον κακοπάθειαν,** Ἀριστλ.Πολιτ.1278b,

28 ὡς καρτεροῦσι πολλὴν κακοπάθειαν οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων γλιχόμενοι τοῦ ζῆν, ΚΔ Ἰάκ. 5,10 ὑπόδειγμα λάβετε.. τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας, Λίθ.Ροδ.1999· || κ. ἐπὶ φυτῶν καὶ δένδρων : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,7,8· || κ. ἐν τῷ πληθ. : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.10 κακοπάθειαι γίγνονται τῷ ἀνθρώπῳ, Θουκ.7,77 ταῖς παρὰ τὴν ἀξίαν νῦν κακοπαθείαις· || ὁμ. ἔντασις, τέντωμα, ἐπὶ μερῶν μηχανῆς : Ἥρων Βελοπ.93,1· 2) πάπ. ἐπιμονή.

κακοπαθής-οῦς-ές (πάθος) μτγν. κ. νεώτ. ὁ πάσχων ἢ παθὼν κακά, ταλαιπωρίας, ὁ ἐν δυστυχίᾳ διατελῶν : Βέττ.Βάλ.2,5,-ρακενδῦται, κακοπαθεῖς ἔφθασαν οἱ πρῶτοι αἰχμάλωτοι.

κακοπάθεια (ἡ) δημ. ἀ. κακοπάθια βλ.λ.

κακοπάθηση (ἡ) δημ. ταλαιπωρία, κακουχία κατὰ συμβεβηκός, παροδική, οἷον ἐν ταξιδίῳ, ἐν προσωρινῇ που διαμονῇ κττ., ἰδ. κτ. πληθ. : ὡς ποὺ ν' ἀποβιβασθοῦμε εἴχαμε κακοπαθήσεις.

κακοπάθια (ἡ) δημ., δ.γρ. κακοπάθεια, πληθ. κ. κακοπαθιές ἡ ἐν στερήσεσιν, ἐν κακουχίαις βίωσις, ἡ ἀθλιότης, ἡ κακομοιριά, ἡ ταλαιπώρια : παροιμ. λόγ. τοῦ φτωχοῦ ἡ κακοπάθια φτιάνει τὸ βιὸς τοῦ ἀφέντη· || κτ. πληθ. κακοπαθιές ταλαιπωρίαι, θλίψεις ἐκ δυστυχῶν γεγονότων, βάσανα : ἡ παντρειὰ τῆς κόρης του ταῦ πλήρωσε ὅλες τὶς κακοπαθιές.

κακοπαθία (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ κακοπάθεια.

κακοπαθιασμένος-η-ο δημ. ὁ ἐκ κακῶν, ἐκ στερήσεων κ. ἰδ. κακουχιῶν πάσχων, ἄρρωστος, καχεκτικός, ἐξηντλημένος, ταλαιπωρημένος : Ξενόπλ.Ζακ.Μαντ.84 τὸ χλομό, τὸ κακοπαθιασμένο ἀπὸ τὴ φυλακή.

κακοπάθι(ον) (τό) μσν. κ. δημ. πάθος κακόν, ταλαιπωρία, δυστύχημα : Λίβ Ροδ.3071 τί κακοπάθιον ἔπαθες καὶ τί ἔν τὸ περιτρέχεις ;· || δημ. μ. κτ. πληθ. κακά, βάσανα, κακοπαθιές : Ἐφταλ. Ὀδ.Λ 115 καὶ θά'βρῃς μέσ' στὸ σπίτι σου μεγάλα κακοπάθια (μτφρ. τοῦ πήματα).

κακόπαθος(-η)-ο(ν) μτγν. κ. δημ. ἐπὶ καταστάσεως, κακοπαθής, δυστυχής : Διον.Ἀλ.Ρωμ.8,83 κακόπαθος βίος· || δημ. ἐπὶ προσ., ταλαίπωρος. ἐκ δυστυχίας, ἐκ στερήσεων : στὰ νιάτα του κακόπαθος, στὰ γέρα του συφοριασμένος· 2) ἐπὶ ἔργου, ἐπίπονος, κοπιώδης, μετὰ μόχθου γινόμενος : Φίλ.Βελοπ.56,46 κακόπαθος κατασκευή, Ποσειδών.48J κακόπαθοι μεταλλεῖαι· 3) ἐπὶ προσ., ὁ καρτερικός, ὁ ἀνθεκτικὸς εἰς ἐργασίαν, εἰς κόπους : Μουσών.ἀπ.3,11H κακόπαθος γυνή.

κακοπαθῶ-έω (πάθος) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. ἀσυναίρ. -άω, μέλλ. μέσ. ἐν πάπ. -ήσομαι, παρακ. κεκακοπάθηκα πάσχω κακά, διατελῶ ἐν ταλαιπωρίᾳ, ἐν δυστυχίᾳ, ἐν θλίψει : Θουκ.1,78 κακοπαθοῦντες δὲ ἤδη τῶν λόγων ἅπτονται, Ξεν.Ἀπομν. 2,1,67 τί διαφέρουσι τῶν ἐξ ἀνάγκης κακοπαθούντων εἴ γε πεινήσουσι.. ἑκόντες· || ὑφίσταμαι δεινά, ἀποτυχίας, περιέρχομαι, εἶμαι εἰς δεινὴν θέσιν : Δημ.147 (συνέβαινε) τοὺς ὁποιουσδήποθ' ὑμεῖς ἐξεπέμπετε στρατηγοὺς αὐτῇ τῇ φύσει τοῦ τόπου.. κακοπαθεῖν· || πάσχω ἐκ μόχθων, ἐπιπόνου ἐργασίας, ἐκ στερήσεων : Λυσ. 6,28 κακοπαθεῖν μὲν πολλάκις, ἀναπαύσασθαι δὲ μηδέποτε, Λίβ.Ροδ.1577 τὰ πόσα ἐκακοπάθησεν καὶ ἐπάσχισεν διὰ ἐσέναν· || μτ. ἐμπρόθ. διαρ. (ἀπό, ὑπό τινος προσ. ἢ πράγμ., πρός τι, διά τι): Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.19 ἴσθι.. ὅσα κακοπαθεῖ ὁ ἄνθρωπος.. ὡς πάντα ἀπὸ δυναμίων γίνεται, Θουκ.4,29 κακοπαθοῦντες τοῦ χωρίου τῇ ἀπορίᾳ, αὐτ.2,41 ἀγανάκτησιν ἔχει ὑφ' οἵων κακοπαθεῖ, Φιλόδ.Οἰκ.53J κ. πρός τι· || ὁμ. μτ. δοτ. τοῦ κατά τι : Ἀντιφ.5,2,18 κακοπαθεῖν σώματι, Δημοκρ.191 κακοπαθεῖν τῇ ψυχῇ· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ φυτῶν κ. δένδρων, πάσχω ἐκ κακῆς καλλιεργείας ἢ ἐκ δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν : Θεόφρ ΦΑἰτ.3,4,4,- τὰ δένδρα ἐκακοπάθησαν ἀπὸ τὸν ἄνεμο - ἀπὸ τὴν ἀνομβρία· 3) μσν. ὑφίσταμαι τιμωρίαν βαρεῖαν, εἰδ. δέρομαι : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,49 ὁ βασιλεὺς ἀγκαλὰ καὶ ἦτον ἄνθρωπος θυμώδης, καὶ ἂν ἦτον ἄλλας ἤθελε κακοπάθει, ὅμως ..· 4) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ προσ. κ. ἐπὶ ὁμάδος προσ. οἷον πόλεως, χώρας, ἔθνους, δυστυχῶ, διατελῶ ὑπὸ δυσμενεῖς οἰκονομικὰς συνθήκας, διάγω ἀθλίως : αὐτὸς σπαταλᾷ εἰς διασκεδάσεις καὶ ἡ οἰκογένειά του κακοπαθεῖ, - ἡ Ἑλλὰς μετὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον ἐκακοπάθησεν ὅσον οὐδεμία ἄλλη χώρα· 5) νεώτ. μτφ. ἐπὶ γλώσσης, ἐπιστήμης, καλῆς τέχνης κττ., ὑφίσταμαι ἀδεξίαν, ἐσφαλμένην, κακὴν ἐμοῦ χρῆσιν, ἀ. κακοποιοῦμαι : ἡ γραμματικὴ - τὸ συντακτικὸν - ἡ φιλοσοφία ἐκακοπάθησεν ἀξιοθρηνήτως ἀπὸ τὸν συγγραφέα.

κακοπαθῶς ἐπίρρ. ἀθλίως : Ἀριστλ.Πολιτ. 1269b,10 κακοπαθῶς ζῶντες ἐπιβουλεύουσι.

κακοπαιδεύω νεώτ. κακῶς ἀνατρέφω : Κορ. Ἀτ.4Α,206 ἐν λ.

κακόπαιδο (τὸ) δημ. κακὸν παιδίον, ἄτακτον ἢ δύστροπον· || πολλάκις θωπευτικῶς : εἶσαι κακόπαιδο.

κακοπαίρνω δημ. ἐκλαμβάνω τι ὡς κακόν, παρεξηγῶ : πολὺ κακοπαίρνεις τὰ λόγια μου· || ὁμ. συμπεριφέρομαι τραχέως, σκαιῶς πρός τινα : μὴν τὸν κακοπαίρνῃς τὸν ἄνθρωπο· || παίρνω, ἀντιλαμβάνομαι δυσκόλως, εἶμαι δύσνους : τὰ κακοπαίρνει τὰ γράμματα.

κακοπαντρειά (ἡ) δημ. κακὴ ὑπανδρεία, σύζευξις : παροιμ. ἀπὸ τὴν κακοπαντρειὰ κάλλια εἶναι ἡ χηρειὰ (ἐπὶ τῶν μετ' ἀπόρων καὶ κακῶς συζευχθεισῶν καὶ προτιμωσῶν τὴν χηρείαν).

κακοπαντρεύω δημ. κακῶς ὑπανδρεύω, δίδω εἰς κόρην σύζυγον μὴ ἁρμόζοντα : Πολίτ.Ἐκλ. Τραγ 167 μάννα μ', μ' ἐκακοπάντρεφες ποὺ μ' ἔδωκες σ' τοὺς κάμπους, Κρυστ.Ἀγροτ.Καπετάνισσα 4 μάννα, μ' ἐκακοπάντρεφες καὶ μ' ἔδωκες σὲ κλέφτη.

κακοπαρθενεύτως ἐπίρρ. σχόλ. γλώσσ. τοῦ ἀπαρθένευτα βλ.λ. : Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.1740.

κακοπάρθενος (ἡ) μτγν. ἀτυχής, δυστυχὴς παρθένος : Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.612· 2) ὡς ἐπίθ. ἀπρεπής, ὀλεθρία εἰς παρθένον : Μελέαγρ.ΑΠ 7,468 κακοπάρθενος Μοῖρα.

κακόπαστος-ον μτγν. ἀμφ. ἐνν. : Ἀπολλ.Δύσκ. Συντ.187,23.

κακοπατρίδης (ὁ), αἰολ. -ας-α κακόπατρις βλ.λ. Ἀλκ.28,11 (ἀμφ.).

κακόπατρις-ιδος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων πατέρα ἄσημον, ἐξ ἀγενοῦς πατρὸς καταγόμενος : Θέογν.193, Ἀλκ.37Α.

κακοπεθαίνω δημ. κάμνω κακὸν θάνατον.

κακοπέραση (ἡ) δημ. κ. -ιά τὸ διέρχεσθαι κακὴν ζωήν, κακός, ἐνδεὴς βίος : πέθανε ἀπὸ τὴν κακοπέραση.

κακοπερίπατος-ον μσν. ὁ κακῶς περιπατῶν, βαδίζων, ἐπὶ ἵππων : Ἱππιατρ.115.

κακοπερνῶ δημ. κ.-άω περνῶ, διάγω κακά, δυσαρέστως, ταλαιπωροῦμαι : ἐκακοπεράσαμε στὸ ταξίδι· || ὁμ. στεροῦμαι τῶν ἀναγκαίων, κακοζῶ : ἔχουν φτώχια καὶ κακοπερνοῦν· || ἡ μτχ. κακοπερασμένος-η-ο ὁ ταλαιπωρημένος, βασανισμένος ἐν τῷ βίῳ.

κακοπέσιμο (τὸ), δημ. κ. -εσμα κακὴ πτῶσις 2) μτφ. ἐν ἀναφ. πρὸς συζύγους, ἀτυχὴς γάμος, ἰδ. ἐπὶ γυναικός· πρβλ. κακοπέφτω.

κακοπετής-οῦς-ές (πέτομαι) κακῶς πετάμενος Ἀριστλ.ΖΙ 616Β,11 κακοπετὴς δὲ καὶ χρόαν ἔχει μοχθηράν.

κακοπέφτω μσν. κ. δημ. πίπτω κακῶς, ἐπικινδύνως : Ἐρωτόκρ.2,2158 **ἐγούγια του σ' ἔτοιες δουλειές, ὅποιος κι ἂν κακοπέσῃ·** || ἐμπίπτω εἰς δυσάρεστον κατάστασιν, πέφτω εἰς κακὰ χέρια : **κακόπεσαν τὰ παιδιά του·** **2)** μτφ. εἰδ. κυρ. ἐπὶ γυναικός, κακοπανδρεύομαι : **κακόπεσε ἡ κακαμοῖρα.**

κακόπηρος-ον ἀρχ. λεξ. ἔχω κακὴν πήραν, σακκούλι : ΕΜ 670,56.

κακοπιάνω δημ. κακοπαίρνω βλ.λ., παρεξηγῶ· **2)** πιάνω τι ἄσχημα, ἀνεπιτηδείως· **3)** συμπεριφέρομαι τραχέως, σκαιῶς, ἀγριεύω : **μὴν κακοπιάνῃς τὸν ὑπηρέτη.**

κακοπινής-οῦς-ές καθ' ὑπερβολὴν ρυπαρός, φαῦλος, βδελυρός, κατεργάρης : Σοφ.Αἴ.381 **κακοπινέστατόν τ' ἄλημα,** Ἀθήν.13,565F **κακοπινὴς οὐ μόνον τοῖς ἤθεσιν ἀλλὰ καὶ ἕξει.**

κακοπινῶς ἐπίρρ. φαύλως, βδελυρῶς : Ἀρχιγ. π.Ἀετ.3,114 **κακοπινῶς διακείμενος.**

κακόπιοτος-η-ο δημ. ὁ δυσκόλως, δυσαρέστως πινόμενος : **κακόπιοτο γιατρικό.**

κακοπιστία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ κακοπίστου, ἔλλειψις καλῆς πίστεως, εὐθύτητος, εἰλικρινείας : **κακοπιστία ἐμπόρου - συνεταίρου** (κακόπιστος πρβξις).

κακόπιστος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ παρέχων πίστιν, ὁ μὴ ἐμπνέων ἐμπιστοσύνην, ὁ κακῆς πίστεως, οὐχὶ εὐθύς, δόλιος· || εἰδ. ὁ διαστρέφων πρὸς ὄφελός του τὴν ἀλήθειαν : **κακόπιστος συζητητής·** **2)** ὁ ἐσφαλμένην θρησκευτικὴν πίστιν ἔχων· ἐπίρρ. δημ. **-α** : **μιλεῖ κακόπιστα.**

κακοπίστως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. μετ' ἀτόπου ἐμπιστοσύνης, μὲ ἐμπιστοσύνην διδομένην εἰς ἄνθρωπον ποὺ δὲν ἀξίζει, μ. κτ. συγκρ. **κακοπιστοτέρως** : Φιλόδ.Θε.3 ἀπ.75· **2)** νεώτ. μὲ τρόπον κακόπιστον, δολίως.

κακοπίχερος-η-ο δημ. ὁ ἔχων ἀτυχίαν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις του, κακότυχος· ἀντίθ. καλοπίχειρος.

κακοπλασία (ἡ) νεώτ. κακή, διάστροφος, ἐλαττωματικὴ πλάσις : **κακοπλασία τοῦ στέρνου.**

κακοπλαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν κακοπλασίαν βλ.λ., ὁ κακῶς πεπλασμένος· ἐπίρρ. **-ῶς.**

κακόπλαστος-ον μτγν. ὁ κακῶς ἐπινοηθείς : Ἑρμογ.Στασ.1,1.

κακοπλάστως ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον κακόπλαστον βλ.λ. : Τζέτζ. εἰς Λυκόφρ.805.

κακοπληρώνω δημ. πληρώνω κακῶς, δυσκόλως, δυστροπῶ εἰς πληρωμὴν ὀφειλομένων.

κακοπληρωτής (ὁ) δημ. ὁ κακῶς, μετὰ δυσκολίας πληρώνων τὰ ὀφειλόμενα, ὁ δυστροπῶν εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ὀφειλομένων : φρ. **ἀπὸ κακοπληρωτὴ κι ἕνα σακκὶ ἄχυρα** (ἀπὸ δύστροπον ὀφειλέτην καὶ τὸ ἐλάχιστον εἶναι ἀρκετόν).

κακοπλίτης (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν ἀνθυλλὶς ἡ ἑρμάννειος.

κακόπλοια (ἡ) Ἐπιγρ. κακοπάθεια, ταλαιπωρία κατὰ τὸν πλοῦν.

κακόπλους-οος-ουν-οον σχόλ. δυσκόλως διαπλεόμενος, κακοθάλασσος : Σχόλ. Φιλόστρ. Ἡρ.478Β.

κακοπλοῶ-έω μτγν. κακῶς πλέω : Στράβ.15,1, 15 **κακοπλοεῖν τὰς ναῦς.**

κακόπνευστος-ον σχόλ. γλωσσ. τοῦ δυσαῆς βλ.λ. : Σχόλ.Ὀδ.13,99.

κακόπνοια (ἡ) μτγν. κακὴ πνοή, ἀναπνοή : Γαλ.17(1),757.

κακόπνοος-οος-ουν-οον (πνοή) μτγν. ὁ κακῶς, δυσκόλως ἀναπνέων : Πολυδ.1,197.

κακοπόδαρος-η-ο δημ. ὁ ἔχων κακὸ ποδάρι, ποδαρικό, γρουσούζης· ἀντίθ. καλοπόδαρος.

κακοποίησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. -η κακοποιία βλ.λ. : ΠΔ Μακκ.3,3,2 **φήμη δυσμενὴς ἐξηχεῖτο κατὰ τοῦ γένους ἀνθρώποις συμφρονοῦσιν εἰς κακοποίησιν·** || νεώτ. κακομεταχείρισις, κακὴ κατά τινος δρᾶσις, ἐνέργεια, ἰδ. ἡ προκαλέσασα βλάβην.

κακοποιητικός-ή-όν ὁ ἔχων τάσιν, κλίσιν εἰς τὸ κακοποιεῖν : Ἀριστέ.163· || ὁμ. ἀστρολ. κακοποιός, πονηρός, ἐπίβουλος : Πτολ.Τετράβ.210 **κακοποιητικὴ ἰδιοτροπία.**

κακοποιΐα (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ποιεῖν κακόν, κακὴ πρᾶξις : Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.1432a,9, Χρύσ.Στωϊκ.2,249· || ἐν τῷ πληθ. ὕβρεις : Ἰσοκρ.12,122 **τοσαύτας τὸ πλῆθος κακοποιΐας·** ἀντίθ. εὐεργεσίαι : σύτ.1,26 **τῶν ἐχθρῶν νικᾶσθαι ταῖς κακοποιΐαις καὶ τῶν φίλων ἡττᾶσθαι ταῖς εὐεργεσίαις, - ὁ διεστραμμένος παῖς εὑρίσκει τέρψιν εἰς τὴν κακοποιΐαν.**

κακοποιός(-ά)-ό(ν) κ. νεώτ. κ.δημ. ὁ πράττων τὸ κακόν, βλαπτικός, βλαβερός : Πίνδ.Ν 8,33 **κακοποιὸν ὄνειδος·** || μτφ. **κακοποιὸν σκεῦος** ἐπὶ ἀνθρώπου πονηροῦ, κακόν, αἰσχρὸν ἀγγεῖον : Πολύβ.15,25,1· || ἐν τῷ πληθ. **οἱ κακοποιοί** οἱ πράττοντες τὸ κακόν : Ἀριστλ.ΗΝικ.1125a,18· || ἰδ. ἐπὶ δηλητηριαστῶν ἢ μάγων : ΚΔ Πέτρ.1,4,15 **μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεὺς ἢ κλέπτης ἢ κακοποιός·** || κ. νεώτ. κ. δημ. εἰδ. κακοῦργος : **συνελήφθησαν κακοποιοί τινες·** **2)** ἐπὶ πραγμ., βλαπτικός, ἐπιβλαβής : Θεόφρ.ΦΑἴτ.2,6,4 **κακοποιὸς χυλός,** Πάπ. **κακοποιὰ φάρμακα·** **3)** ἀστρολ.ἐπιβλαβής, πονηρός, ἐπίβουλος : Πτολ. Τετράβ.19, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.4,59.

κακοποιῶ-έω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κάμνω κακόν, κακουργῶ : Αἰσχ.ἀπ.111, Ἀριστφ.Εἰρ.731 **πλεῖστοι κλέπται κυπτάζειν καὶ κακοποιεῖν·** || ὁμ. κακῶς διευθύνω τὰς ὑποθέσεις μου : Ξεν. Οἰκ.3,11 **τῆς δὲ γυναικός, εἰ μὲν διδασκομένη ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς τἀγαθὰ κακοποιεῖ·** **2)** μτβ. βλάπτω, καταστρέφω : Ξεν.Ἀπομν.3,5,26 **πολλὰ μὲν τὴν βασιλέως χώραν κακοποιεῖ,** Πολύβ.13,4,1 **κακοποιεῖν τὰς νῆας·** || ὁμ. μσν. κ. νεώτ. ἐνεργῶν, δρῶν ἐπιφέρω κακὸν εἴς τινα ἢ εἴς τι, προκαλῶ βλάβην σωματικήν, βλάπτω, τιμωρῶ : Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,347 **ἀγανακτήσας ἐξώρμησε κακοποιῆσαι,** Βί.Ἀλεξ.5043 **ἔχομεν δ' ὀγδοήκοντα σκυτάλους ἐν ἑτοίμῳ κακοποιῆσαι τοῖς ἐχθροῖς πᾶσι τοῖς ἡμετέροις, - ἐπετέθη καὶ τὸν ἐκακοποίησε.**

κακοπολιτεία (ἡ) μτγν. κακὴ κυβέρνησις πολιτείας, κακὴ διοίκησις : Πολύβ.15,21,3 **διὰ τὴν αὐτῶν ἀβουλίαν καὶ κακοπολιτείαν,** Πλούτ.Πομπ.75 **τοῖς πράγμασιν ἤδη μοναρχίας ἔδει διὰ τὴν κακοπολιτείαν·** || κ. ἐν τῷ πληθ. : αὐτ.Λυκ.7 **δήμων καὶ βασιλέων στάσεις καὶ κακοπολιτείας.**

κακοπονητικός-ή-όν ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ὑποστῇ κόπους, ταλαιπωρίας : Ἀριστλ.Πολιτ.1335b,7 **κακοπονητικὴ ἕξις σώματος.**

κακοπορεύομαι δημ. κ. **-εύω** διάγω κακῶς τὴν ζωήν, δυστυχῶ, στεροῦμαι τῶν ἀναγκαίων : παροιμ. **ξύσου καὶ κακοπόρεψε, τὴν Πασχαλιὰ θ' ἀλλάξῃς** (ἐπὶ τῶν χαμερπῶν καὶ κακοζωούντων ἕνεκα φειδωλίας)· || ἡ μτχ. **κακοπορεμένος**-η-ο δυστυχής, ταλαίπωρος.

κακόποτμος-ον ὁ δύσποτμος, κακότυχος, δυστυχής : Βακχ.5,138, Αἰσχ.Ἀγ.1136 **κακόποτμοι τύχαι,** Εὐρ.Ἑλ.694 **ἐμὲ κακόποτμον,** Ἀριστλ.ΖΙ 616b,21 **κακόποτμος ὄρνις ἡ κρέξ.**

κακοπότμως μσν. κατὰ τρόπον κακόποτμον, δύστυχον : Κ Μανασσ.Χρον.5514.

κακοπούλι (τὸ) δημ. πτηνόν, οὗ ὁ κρωγμὸς θεωρεῖται προμηνύων δυστυχίαν, γουρσούζικο πουλί.

κακοπουλῶ-άω δημ. πωλῶ ἐπὶ ζημίᾳ ἢ μετὰ δυσκολίας ἐμπόρευμα, κτῆμα κττ. : **κακοπούλησαν τὰ κτήματά τους.**

κακόπους-οδος-ουν ὁ ἔχων ἀσθενεῖς ἢ ἀσχή-

μους πόδας : Ξεν.᾿Απομν.3,3,4 **κακόπους ἵππος**, ᾿Αριστλ.ΖΙ 487b,26 **εὔπτερα μέν, κακόποδα δέ.**

κακοπράγημα-ατος (τὸ) μτγν. κακὴ συμπεριφορά : Μεθόδ.117Λ.

κακοπραγής-οῦς-ές Ἡσ. κακοποιός.

κακοπραγία (ἡ) κ. νεώτ. ἀτυχία, κακοτυχία, κακὴ τύχη, δυστυχία : Θουκ.2,60 **αἱ κατ᾿ οἶκον κακοπραγίαι**, αὐτ.8,2 **ἡ ἐκ τῆς Σικελίας κακοπραγία**, ᾿Αριστλ.Πολιτ.1296a,17 **κακοπραγία γίγνεται**, Κορνοῦτ.Ρητ.393Η· ‖ κ. ἐν τῷ πληθ. : ᾿Αριστλ.Ρητ. 1386b,10 **κακοπραγίαι ἀνάξιαι**· ‖ ὁμ. μτγν. κακὴ κατάστασις τοῦ σώματος : Γαλ.10,255· **2)** τὸ πράττειν κακόν : ΠΔ Σοφ.Σαλ.5,24 **ἡ κακοπραγία περιτρέφει θρόνους δυναστῶν**, ᾿Ιώσ.ΑΙ 2,4,4· ‖ ἐν τῷ πληθ. κακαὶ πράξεις : ᾿Ισοκρ.15,300 **τὰς τῶν συκοφαντῶν πικρότητας καὶ κακοπραγίας ὅλης τῆς πόλεως.**

κακοπραγμονικῶς ἐπίρρ. μτγν. κακοπραγμόνως βλ.λ. : Γρηγ.Ναζ.᾿Ομ.23,433Λ.

κακοπραγμονῶ-έω μτγν. πράττω τὸ κακόν, εἶμαι κακῶς διατεθειμένος : Πολύβ.3,2,8 **ἤρξαντο κακοπραγμονεῖν καὶ τὰς χεῖρας ἐπιβάλλειν.**

κακοπραγμόνως ἐπίρρ. ᾿Επιγρ. κ. μσν. κατὰ τρόπον κακοπράγμονα βλ.λ., ἐπιβλαβῶς : ᾿Επιγρ., Εὐστ.Πον.111,15.

κακοπραγμοσύνη (ἡ) κ. νεώτ. ἡ περὶ τὰ κακὰ ἐνασχόλησις, κακὴ πρᾶξις : Δημόκρ 297, Δημ. 800 **ἐφῖκται πάντων ἡ τούτου κακοπραγμοσύνη**, Πολύβ.4,23,8 **εἰδότες τὴν κακοπραγμοσύνην τῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ.**

κακοπράγμων-ονος-ον κ. νεώτ. ὁ εἰς τὰ κακὰ ἀσχολούμενος, βλαβερός, ἐπιβλαβής : Ξεν. ᾿Ελλ.5,2,36 **οὐ μεγαλοπράγμων τε καὶ κακοπράγμων εἶναι**, ᾿Ισοκρ.15,225 **ἵνα κακοπράγμονες . . γένωνται**, ᾿Αριστλ.᾿Αθ.35,3 **παρὰ τὸ βέλτιστον καὶ κακοπράγμονας ὄντας . . ἀνῄρουν**· ‖ κ. ὑπερθ. -**έστατος**: Πολύβ.8,11,3 **ἀδικώτατον δὲ καὶ κακοπραγμονέστατον περὶ τὰς τῶν φίλων καὶ συμμάχων κατασκευάς.**

κακόπραγος-η-ο δημ. ὁ δυστυχῶν ‖ ὁ κακότυχος, ἄμοιρος, κακορρίζικος.

κακοπραξία (ἡ) μτγν. κακοπραγία βλ.λ : Κλήμ.᾿Αλ.᾿Επιστ.᾿Ιάκ.9,11.

κακόπραχτος-η-ο δημ. ὁ ἐπιβλαβής ὁ οὗ ἡ πρᾶξις εἰς κακὸν γίνεται ἢ ἀποβαίνει : Σολωμ. Λὸρδ Μπάϋρ.35,2**τὸν ἀκλούθησεν ὁ πλοῦτος,θεῖος στὰ χέρια τοῦ καλοῦ, | καὶ κακόπραχτος, ἂν οὕτως | καὶ εἶν᾿ στὰ χέρια τοῦ κακοῦ**· **2)** ὁ κακῶς πεπραγμένος.

κακοπρόσωπος(-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων κακόν, ἄσχημον πρόσωπον, δυσειδής, ἄσχημος : Ποσειδ.43, Πλούτ.᾿Ηθ.1058Α· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ κτιρίων, ὁ ἔχων κακὴν πρόσοψιν.

κακοπρόφερτος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ κακῶς, δυσκόλως προφερόμενος, δυσαπάγγελτος.

κακόπτερος-ον ὁ ἔχων κακάς, ἀδυνάτους πτέρυγας : ᾿Αριστλ.ΖΙ 617b,4 **εὔπους δὲ καὶ κακόπτερος**· ‖ ἐπὶ τῆς Σφιγγός, ὡς πτηνοῦ κακὰ προμηνύοντος : ᾿Επίγρ.π.Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.50.

κακοπώγων-ωνος (ὁ) πάπ. ὁ ἔχων κακόν, ἀσχημον, ἀραιὸν πώγωνα.

κακόρας Ἡσ. «κατακόφας».

κακόρβαζε Ἡσ. «ἀπεχώρει».

κακορέκτης (ὁ) (ὀρέγω) μτγν. ὁ πράττων τὸ κακόν, κακοποιός, κακοῦργος.

κακόρεκτος-η-ο (ὄρεξις) δημ. κ. -**χτος** ὁ μὴ ἔχων ὄρεξιν νὰ φάγῃ· **2)** μτφ. ὁ ἄνευ ὀρέξεως, ἤτοι ἀπροθύμως, μετ᾿ ὄκνου γινόμενος : **τί δουλειὲς κακόρεχτες**· **3)** ὁμ. μτφ. ὁ μὴ ἔχων καλὴν διάθεσιν, δύσθυμος· ‖ ὁ ἔχων ἀδιαθεσίαν, κακοδιάθετος· ἐπίρρ. -**α.**

κακορράβω δημ. ράπτω τι κακῶς, ἐλαττωματικῶς : **αὐτὴ ἡ μοδίστα κακορράβει**· ‖ συνήθ. μτχ. **κακορραμένος-η-ο** ἐλαττωματικῶς ραμμένος : **αὐτὴ ἡ φορεσιὰ ἦταν κακορραμμένη.**

κακορραφεύς-έως (ὁ) λεξ. ὁ μηχανώμενος κακά, κακοποιός· Ἡσ.

κακορραφία (ἡ) (κακορραφῶ) μηχανορραφία, σκευωρία, κακοβουλία : ᾿Ιλ.Ο 16 **κακορραφίης ἀλεγεινῆς**, ᾿Οδ.Β 236 **κακορραφίῃσι νόοιο**, αὐτ.Μ 26 **μή τι κακορραφίῃ ἀλεγεινῇ . . ἀλγήσετε.**

κακορράφος-ον (ράπτω) μσν. ὁ κακὰ μηχανώμενος, βλαπτικός : Πρόδρ.230.

κακορραφῶ-έω (ράπτω) μτγν. μηχανῶμαι κακά : Συνέσ.286Β.

κακορρέκτης (ὁ) (ρέζω) μτγν., θηλ. - **ρέκτειρα** ὁ πράττων κακόν, βλαπτικός, καταστρεπτικός : ᾿Απολλ.Ρ 3,595, Χρησμ.Σιβ.3,753 **κακορρέκτειρα χάλαζα.**

κακορρημονῶ (ρῆμα) μτγν. κ. μσν. κακολογῶ : Νεῖλ.᾿Επιστ.346, Εὐστ.Πον.121,30.

κακορρημόνως ἐπίρρ. μτγν.. κατὰ τρόπον κακορρήμονα βλ.λ. : Πολυβ.8,81.

κακορρημοσύνη (ἡ) κακολογία : Πολύβ.8,12,3 **τῇ κακορρημοσύνῃ ταύτῃ χρήσασθαι**· ‖ ὁμ. κατηγορία, ὕβρις : Πολυβ.8.80.

κακορρήμων-ονος-ον (ρῆμα) ὁ λέγων τὸ κακόν, ὁ λέγων περὶ κακοῦ, προμηνύων τὸ κακόν : Αἰσχ. ᾿Αγ.1155 **πόθεν δρους ἔχεις θεσπεσίας ὁδοῦ κακορρήμονας**· **2)** πτωχὸς ὁμιλητής : Δίων Κ 77,11· **3)** **τὸ κακόρρημον** ἡ κακορρημοσύνη· Σουΐδ. ἐν λ. ᾿Αρχίλοχος.

κακορρίζικα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον κακορρίζικον βλ.λ.

κακορριζικιά (ἡ) μσν. κ. δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ κακορρίζικου, κακοτυχία, ἀτυχία : ᾿Ερωτόκρ.2,646 **εἶναι μεγάλο γιατρικὸ στὴν κακορριζικιά μου**· **2)** δυστροπία, δυσκολία, κακία : **ὅλο κακορριζικιὰ εἶναι.**

κακορρίζικος-η-ο μσν. κ. δημ. ὁ ἔχων κακὸ ριζικό, κακὴν τύχην, κακότυχος, κακόμοιρος: ᾿Ερωτόκρ.1,327 **ξάφνου ὁ κακορρίζικος ἐπιάστηκα στὸ βρόχι**, Σολωμ.᾿Εθν.῞Υμν.105 **κακορρίζικοι, ποὺ πᾶτε | τοῦ ᾿Αχελώου μεσ᾿ στὴν ροὴ | καὶ πιδέξια πολεμᾶτε | ἀπὸ τὴν καταδρομή**· **2)** δύστροπος, δύσκολος, ἀνάποδος : **κακορρίζικη γυναίκα**, παροιμ. **ὁ θεὸς τοῦ κακορρίζικου κακὴ βουλὴ τοῦ βάνει**· **3)** ἐλαττωματικὸς τὴν φύσιν ἢ τὴν κατασκευήν : **κακορρίζικο παιδί - μουλάρι.**

κακορροθῶ-έω κακολογῶ, μτ. αἰτ. ὑβρίζω: Εὐρ.᾿Ιππ.340 **τέκνον, τί πάσχεις; συγγόνους κακορροθεῖς;**, ᾿Αριστφ.᾿Αχ.577 **ἅπασαν ἡμῶν τὴν πόλιν κακορροθεῖ.**

κακόρρους-οος-ουν-οον ᾿Επιγρ. ὁ φέρων βλαβερὸν ρεῦμα, ἐπὶ ἀσθενῶν.

κακόρρυγχος-ον μτγν. ὁ κακῶς ρέγχων : ᾿Αρρ. ᾿Επικτ.3,22,77.

κακορρυθμία (ἡ) νεώτ. ἔλλειψις ρυθμοῦ, ἀρρυθμία.

κακόρρυθμος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων κακὸν ρυθμόν, ὁ μὴ ἔχων ρυθμόν, ἄρρυθμος : Φιλόδ.Ρητ. 1,162S· ‖ ἐπὶ τοῦ σφυγμοῦ : Γαλ.19,409..

κακορρύθμως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον κακόρρυθμον βλ.λ., ἄρρυθμο.

κακόρρυπος-ον λίαν ρυπαρός : Αἴσωπ.73.

κακορτοκίτης (ὁ) νεώτ. πετρογρ. πέτρωμα πυριγενὲς πλουτώνειον τῆς οἰκογεν. τῶν συηνιτῶν.

κακός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δημ. θηλ. κ. -**ιά** ὁ μὴ τυγχάνων ἀποδοχῆς, μὴ ἐπιδοκιμαζόμενος, ἀπόβλητος· ἐπὶ προσ., δυσειδής: ᾿Ιλ.Κ 316 **εἶδος μὲν ἔην κακός**· ‖ ὁμ. ἐπὶ καταγωγῆς, ἐκ ταπεινοῦ οἴκου, ἄσημος, πρόστυχος : ᾿Οδ.Δ 64 **γένος ἐστὲ διοτρεφέων βασιλήων . . , ἐπεὶ οὔ κε κα-**

καὶ τοιούσδε τέκοιεν, αὐτ.Χ 415 οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, Σοφ.ΟΤ 1063 οὐδ' ἐὰν.. φανῶ τρίδουλος, ἐκφανῇ κακή· || ὁμ. ἐπὶ δειλίας ἐν πολέμῳ, ποταπός, δειλός, ἄνανδρος : Ἰλ.Β 365 ὅς θ' ἡγεμόνων κακὸς ὅς τε νυ λαῶν, Ὀδ.Κ 301 κακὸν καὶ ἀνήνορα, Ἡρ.6,14 ἄνδρες κακοὶ ἢ ἀγαθοὶ ἐν τῇ ναυμαχίῃ, Σοφ.Φιλ.1306 κακοὺς πρὸς αἰχμήν, Εὐρ.Μήδ 264 κακή τ' ἐς ἀλκὴν καὶ σίδηρον εἰσορᾶν, Ξεν.Ἀν.3,2,31· **2)** ὁ κακός, ἀνίκανος εἰς τὸ ἔργον ὅπερ ἀσκεῖ, ὁ μὴ ἐπιστάμενος καλῶς τὴν ἑαυτοῦ τέχνην, ὁ ἀνάξιος, μηδαμινός : Ἰλ.Ρ 487 ἐς πόλεμον προφανέντε σὺν ἡνιόχοισι κακοῖσι, Ὀδ.Ρ 246 κακοὶ νομῆες, αὐτ.578 κακὸς ἀλήτης (ἄθλιος ἐπαίτης), Αἰσχ.Πρ.473 κακὸς ἰατρός, Πλάτ.Φαῖδρ.265Ε κακὸς μάγειρος· || κ. μτ. αἰτ. τρόπου, δοτ. κ. ἀπαρφ. : Ὀδ.Θ 214 πάντα γὰρ οὐ κακός εἰμι, Σοφ.Φιλ.910 κακὸς γνώμην, αὐτ.Αἴ.964 κακοὶ γνώμαισι, αὐτ.ΟΤ 545 κακὸς μανθάνειν, Τραγ.Ἀδέσπ.393 (νῆσος) φυτεύεσθαι κακή· **3)** ἐπὶ ἠθικῆς ἐννοίας, ἄθλιος, φαῦλος, πονηρός : Ὀδ.Λ 384 ἀπόλοντο κακῆς ἰότητι γυναικός, Ἡσίοδ.Ἔργ.240 ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπηύρα, Σοφ.ΟΤ 334, Εὐρ.Ὀρ.424 κακὸς εἰς φίλους, Θουκ.1,86 κακὸς πρός τινα, Πλάτ. Κλειτ.407C κακὸς περὶ τὰ χρήματα || ὁμ. ἄθλιος, ταλαίπωρος, φαῦλος : Ἡρώνδ.3,42 τί μευ δοκεῖς τὰ σπλάγχνα τῆς κακῆς πάσχειν;· **4)** κ.νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐστερημένος ἠθικῆς ἢ ἀντιθέτως πρὸς τοὺς ἠθικοὺς κανόνας δρῶν ἢ γινόμενος : κακὴ γυναίκα (ἡ παρεκτραπεῖσα τῆς εὐθείας ὁδοῦ, πόρνη), κακὰ λόγια (αἰσχρολογίαι)· || ὁμ. ἄτακτος ἢ ἀνήθικος : κακὸ παιδί· || κακὰ (τὰ) κακοὶ λόγοι, ὀνείδη : Ἡρ.8,61 πολλά τε καὶ κακὰ λέγειν, Σοφ.Αἴ.1244 ἀλλ' αἰὲν ἡμᾶς ἢ κακοῖς βαλεῖτέ που· || κακὸν (τὸ) φιλοσ. ὡς οὐσ. ἡ κακία : Στωϊκ.Ἀπ.3,18, Πλωτῖν.1,8,1· **5)** ἐπὶ ἐξωτερικῶν πραγμ., οἷον θανάτου, νόσου κττ., ὁ ἐπιφέρων κακά, δυστυχίαν, ὀδυνηρός, ὀλέθριος : Ἰλ.Γ 173 ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἁδεῖν κακός, Ὀδ.Κ 64 τίς τοι κακὸς ἔχραε δαίμων, Αἰσχ.Πέρσ.354 κακὸς δαίμων, Σοφ.Τρ.328 κακὴ τύχη, Ζαμπ.Σπ. Δημ. ᾄσμ. 51,38 κακὸ ζακόνι πὄχετε ἐσεῖς οἱ χαραμῆδες,-τὸν κακό σου τὸν καιρό,-κακή σου μέρα καὶ μαύρη· || ὁμ. δημ. ἐπὶ κατάρας : κακὸ χρόνο νά 'χῃς,-κακὸ νὰ σοῦ 'ρθῃ· || κακὴ ὥρα ἡ ὥρα καθ' ἣν, ὡς πιστεύεται, ἐπιδρᾷ κακὸς δαίμων : παροιμ. φυλάξου ἀπὸ τὴν κακὴ ὥρα νὰ ζήσῃς χίλια χρόνια· || φρ. κακὴ γλῶσσα ἡ κακολογοῦσα ἢ ἡ αὐθάδης, ὑβριστική : ἀπὸ τὴν κακή του γλῶσσα τὰ παθαίνει· || ὁμ. κακὴ ἀρρώστια ἐπικίνδυνος, θανατηφόρος· εἰδ. ἡ λέπρα, ἡ εὐλογία, εὔχρ. κ. κτ. πληθ. : τρελλάθηκε ἀπὸ κακὲς ἀρρώστιες, κακὸ σπυρὶ (κακόηθες φῦμα)· **6)** κ. νεώτ. εἰδ. ἐπὶ οἰωνῶν, οὐχὶ αἴσιος, ἀπαίσιος, δυσμενής : Ἰλ.Ω 219 κακὴ ὄρνις, αὐτ.Κ 496 κακὸν ὄναρ,-κακὸ σημάδι· **7)** ἐπὶ λόγων, ὑβριστικός, ὀνειδιστικός : Σοφ.Ἀντ. 259 κακοὶ λόγοι· **8)** ποι. ἐν φρ. κακὸς ποιμὴν ἡ θύελλα : Αἰσχ.Ἀγ.657· **9)** ἀστρολ. ὁ ἀτυχής : Ἡφαιστ. Ἀστρ.1,12· || ὁμ. ἀστρολ. κακὴ τύχη ὄν. τῆς ἕκτης περιοχῆς : Παῦλ.Ἀλ.Μ.1· **10)** τὸ οὐδ. κακό(ν) (τὸ) κ. κακὰ (τὰ) ὡς οὐσ. δυστυχία, πάθημα, φθορά : Ὀδ.Θ 63 δίδου δ' ἀγαθόν τε κακόν τε, Ἡρ.1,65 ἐκ μεγάλων κακῶν πεφευγέναι, Αἰσχ.Ἀγ.862 κακὸν ἔκπαγλον, Σοφ.ΟΤ 640 δυοῖν ἀποκρίνας κακοῖν (ἐκλέξας ἓν ἐκ τῶν δύο κακῶν), Ἐρωτόκρ. 3,28 σὰν ποιὸ νὰ 'ναι τὸ βάρος της, ποιὸ νὰ 'ναι τὸ κακό της || κ. μτ. ἀπαρφ. κ. αἰτ. ἢ δοτ. : Ἰλ.Γ 354 ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, Ὀδ.Ξ 289 πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισιν ἐώργει, Ἡσίοδ.Ἔργ.265 κακὰ τεύχειν τινί, Θουκ.Β,48 κακὸν πάσχειν ὑπό τινος· || π. τραγ. συχν. κακὰ κακῶν τὰ κάκιστα : Σοφ. ΟΤ 1365 εἴ τι πρεσβύτερον ἔτι κακοῦ κακόν, αὐτ. ΟΚ 595 δεινὰ πρὸς κακοῖς κακά· κ. Αἰσχ.Πέρσ. 1041 δόσιν κακὰν κακῶν κακοῖς· **11)** δημ. γεν. βλάβη, ζημία : μᾶς βγῆκε σὲ κακό,-πάρ' το καὶ δὲ θὰ σοῦ κάμῃ κακό· || κ. φρ. σημ. τὸ 'χω σὲ κακό θεωρῶ κακόν, ὡς κακὸν οἰωνόν· || ὁμ. ἔσκασε ἀπὸ τὸ κακό του ἀπὸ τὴν στενοχώρια, ἀπὸ τὴν κακία του· || ὁμ. τοῦ μίλησα μὲ τὰ κακὸ βιαίως, αὐστηρῶς· || ὁμ. βάζω κακὸ στὸ νοῦ μου μοῦ γεννᾶται ὑποψία ἢ προοιωνίζομαί τι τὸ θλιβερόν· **12)** ἐπὶ προσ., λυμεὼν, πανώλης : Ἀριστφ.Ὄρν.931 τουτὶ παρέξει τὸ κακὸν ἡμῖν πράγματα· || ὁμ. κ. κωμ. : αὐτ.294 ὅσον συνείλεκται κακὸν ὀρνέων· **13)** δημ. καὶ κακὸ ἐπιτασσ. οὐσιαστικοῦ πρὸς δήλωσιν πλήθους ἢ μεγέθους : σταφύλια καὶ κακό,-ἀνήφορος καὶ κακό,-κόσμος καὶ κακὸ (πολυκοσμία)· **14)** κακὸν γεροντικὸν νεώτ. ἰατρ. χρονία πάθησις τῆς κατ' ἰσχίον ἀρθρώσεως συνεπαγομένη δυσκινησίαν ἢ καὶ ἀγκύλωσιν· || εἰδ. πόττειον κακὸν ἡ φυματίασις τῆς σπονδυλικῆς στήλης.

κακοσαρκίδα (ἡ) δημ. πληγὴ δυσκόλως ἐπουλουμένη.

κακόσαρκος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ.δημ. ὁ ἔχων κακὴν σάρκα, οὗ ἡ σὰρξ εὐκόλως πυοῦται ἐκ δυσκρασίας ἢ δυσκόλως θεραπεύεται.

κακοσέρνω δημ. χειρίζομαι τὸ ἄροτρον κακῶς, σβαρνῶ ἄσχημα.

κακοσημαδεύω δημ. σημαδεύω, θέτω σημεῖον κακῶς· πρβλ. σημαδεύω.

κακοσημαδιά (ἡ) δημ. κακόν, δυσοίωνον σημεῖον, σημάδι, ἀντίθ. καλοσημαδιά· || ἐκ κακῆς συμπτώσεως ἀτυχία, ἀποτυχία, ἐναντιότης, γρουσουζιά, ἀναποδιά.

κακοσήμαδος-η-ο δημ. ὁ σημαίνων, προαγγέλλων κακόν τι, δυσοίωνος, γρουσούζης : κακοσήμαδο πουλί.

κᾰκόσημος-ον σχόλ. γλώσσ. τοῦ ἄσημος βλ.λ.: Σοφ.Ἀντ 1013.

κακόσῖνος-ον ὁ λίαν βλαπτικός, ἐπιβλαβής, μ. ὑπερθ. -ώτερος : Ἱππ.Ἀγμ.46.

κακοσιτία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κακὴ σίτισις, ἐλαττωματικὴ διατροφή, ἰδ. ἐπὶ βρεφῶν· **2)** ἡ πρὸς τὰς τροφὰς ἀηδία, ἀνορεξία : Ἀρχιγ.π. Ὀρειβ.8,23,3, Πολυδ.6,36, Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,6 κακοσιτία στομάχου.

κακόσῖτος-ον κ. νεώτ. ὁ δυσχερὴς περὶ τὴν τροφήν, ὁ μὴ ἔχων ὄρεξιν, ἀνόρεχτος : Ἱππ.Ἀφ.215, Πλάτ.Πολ.475C τὸν περὶ τὰ σιτία δυσχερῆ.. οὐδὲ φιλόσιτον ἀλλὰ κακόσιτον εἶναι, Αἰλ.Ζ13, 45· || νεώτ. ὁ κακῶς σιτιζόμενος, τρεφόμενος· **2)** μτφ. Ἐπιγρ. ὁ δυσκόλως εὐχαριστούμενος, ὁ ἀσυμπαθῶς ἔχων πρός τινα ἢ πρός τι : Ἐπιγρ. πρὸς Κύπριν οὐ κακόσιτος (ἐπὶ τοῦ Πριάπου).

κακοσκελής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἔχων κακά, ἰσχνὰ σκέλη : Ξεν.Ἀπομν.3,3,4 κακοσκελὴς ἵππος.

κακοσκηνής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων κακὸν σκῆνος, ἀσχημον σῶμα : Κριναγ.ΑΠ 7,401.

κακόσκοπος-η-ο δημ. ὁ ἔχων κακοὺς σκοπούς, ἐπίβουλος, κακόβουλος.

κᾰκοσμία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κακὴ ὀσμή, δυσωδία : Πολυδ.2,75.

κάκοσμος-ον κ. νεώτ. ὁ κακὴν ὀσμὴν ἔχων, δυσώδης : Αἰσχ.ἀπ.180,2, Σοφ.ἀπ.565, Ἀριστφ.Εἰρ.38 μιαρὸν τὸ χρῆμα καὶ κάκοσμον καὶ βδερόν.

κακοσμῶ-έω νεώτ. ἀναδίδω κακὴν ὀσμήν, ὄζω δυσαρέστως, βρωμῶ.

κακοσούρης (ὁ) δημ. κ. -όσουρας δυστυχής, ταλαίπωρος, κακόμοιρος.

κᾰκόσπερμος-ον ὁ ἔχων, φέρων κακὸν ἢ ὀλίγον σπόρον : Θεόφρ.Φ17,4,4.

κακόσπλαγχνος-ον δειλός, ἄνανδρος : Αἰσχ. Ἑπτ.237 ὡς πολίτας μὴ κακοσπλάγχνους τιθῇς.

κακοσπλαγχνῶ-έω μσν. εἶμαι δειλός, ἄνανδρος : Παχυμ.Γ 357Ε.
κακοσπλάγχνως ἐπίρρ. μσν. ἀνάνδρως, δειλά : Παχυμ.Γ 1,400,1.
κακοσπορία (ἡ) μτγν., ποι. -ίη κακὴ σπορά : Ἀντίφιλ.ΑΠ 7,175.
κακόσπορος(-η)-ο(ν) μσν. κ. δημ. ὁ ἐκ κακῶν, χυδαίων γονέων γεννηθείς, ἀγενής:Φιλῆς 2,343.
κακοσσόμενος ἐσφ.γρ. τοῦ κάκ' ὀσσόμενος : Ἰλ.Α 105.
κακοσταθής-οθς-ές μτγν. ἀσταθής : Γρηγ. Ναζ.2,73Α.
κακοσταθῶ-έω μτγν. εὑρίσκομαι ἐν κακῇ καταστάσει, κακῶς στέκω : Νικ.Θηρ.431· ‖ ἐπὶ τοῦ ἀνέμου, εἶμαι ἐναντίος : αὐτ.269.
κακοστένακτος-ον σχόλ. ὁ βαρέως, θλιβερῶς στενάζων : Σχόλ.Αἰσχ.Ἑπτ.856.
κακοστέφᾰνος-ον σχόλ. γλῶσσ. τοῦ ἀστέφανος βλ.λ. : Σχόλ.Εὐρ.Ἀνδρ.1020.
κακοστόμᾰτος-ον μτγν. πιθ. μετὰ πλήρους στόματος, μὲ γεμάτο τὸ στόμα : ΛουκΙλλ.ΑΠ 11,155.
κᾰκοστομᾰχία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. -ιά διαταραχὴ τοῦ στομάχου, δυσπεψία : Γαλ.14,735.
κᾰκοστομᾰχιάζω δημ. πάσχω ἀπὸ κακοστομαχιά, δυσπεψίαν : **σὲ κάποιες ἐποχὲς τοῦ χρόνου μερικοὶ κακοστομαχιάζουνε·** ‖ ἐπὶ τροφῶν, ἐπιφέρω, προκαλῶ κακοστομαχίαν : **μὲ κακοστομάχιασε τὸ φαγητὸ σήμερα.**
κακοστομᾰχιασμα (τὸ) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κακοστομαχιάζω, κακοστομαχιά.
κακοστόμαχος(-η)-ο(ν) μτγν.,νεώτ.κ.δημ. ὁ ἔχων κακόν, ἀσθενῆ στόμαχον : Κικ.Οἰκ.16,4,1, Ἀέτ.8,45· **2)** ἐνεργ. ἐπὶ.τροφῶν, ὁ κακὸς διὰ τὸν στόμαχον, ἐπιβλαβής, οὐχὶ ὑγιεινός, δυσκολοχώνευτος : Ἡρακλ.Ταρ.π.Ἀθήν.3,120C **οἴονται δέ τινες ταῦτ' εἶναι καὶ κακοστόμαχα,** Διοσκ.1,127· κ. συγκρ. -ώτερος : Δίφιλ.Σ π.Ἀθήν.2,56Β **τὰς δὲ** μελαίνας **καὶ κακοστομαχωτέρας καὶ βαρύνειν τὴν κεφαλήν·** ‖ νεώτ. κ. μτφ. ὁ ἐπιφέρων, προκαλῶν ψυχικὴν στενοχωρίαν, ἀνυπόφορος : **πολὺ κακοστόμαχος μοῦ ἔγινε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος.**
κᾰκοστομαχῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. εἶμαι κακοστόμαχος, πάσχω, ὑποφέρω ἀπὸ κακοστομαχίαν : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.11,212.
κακοστομία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐσφαλμένη, κακὴ προφορά : Στράβ.14,2,28 **ἄλλη δέ τις ἐν τῇ ἡμετέρᾳ διαλέκτῳ ἀνεφάνη κακοστομία καὶ οἷον βαρβαροστομία·** **2)** μσν. αἰσχρολογία, κακολογία, κακογλωσσιά : Εὐστ.Πον.260,67· ‖ νεώτ. ἰατρ. κακοσμία τοῦ στόματος.
κακόστομος-ον κ. νεώτ. ὁ κακὸν στόμα ἔχων, κακολόγος, ὑβριστής : Εὐρ.ΙΑ 1001 **κακόστομοι λέσχαι·** **2)** ὁ στερούμενος εὐγλωττίας : Πτολ.Τετράβ.166· **3)** ὁ δυσπρόφερτος, κακόηχος : Λογγῖν.43,1.
κακοστομῶ-έω κακολογῶ : Σοφ.Ἠλ.597 **τὴν μητέρα κακοστομοῦμεν.**
κακοστρατιά (ἡ) δημ. κακὴ στράτα, κακός, δύσβατος δρόμος : **εἶναι κακοστρατιὰ ἀπὸ τὸ ἕνα χωριὸ στὸ ἄλλο.**
κᾰκόστρωτος-ον ὁ κακῶς ἐστρωμένος, τ. ἔ. ὁ πλήρης πτυχῶν : Αἰσχ.Ἀγ.556 **σπαρνὰς παρήξεις καὶ κακοστρώτους.**
κακοσύβαστος-η-ο δημ. ὁ κακοσυμβίβαστος.
κακοσύλλαβος-ον μσν. ὁ ἔχων κακάς, ἀσχήμους συλλαβάς : Τζέτζ.π.Ἀν.Κρ.3,323.
κακοσυμβίβαστος-ον μσν. **ὁ δυσκόλως** συμβιβαζόμενος : Εὐστ.1946,13.
κακοσύμβουλος-ον γλωσσ. ὁ κακὰ συμβουλεύων, ἀπατηλός.
κακοσυνάντητος-ον σχόλ. γλῶσσ. τοῦ δυσαντής : Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.1,370.
κακοσύνετος-ον μσν. ὁ κακῶς ἀντιλαμβανόμενος : Εὐστρ.ΗΝικ.368,31.
κακοσυνεύω δημ. ἐσφ.γρ. τοῦ κακωσυνεύω βλ.λ., γίνομαι κακός, κακίζω, ἰδ. ἐπὶ τοῦ καιροῦ.
κακοσύνη (ἡ) μσν. ἐσφ. γρ. τοῦ κακωσύνη βλ.λ. : Πασχ.Χρον.255Β.
κακοσυνηθίζω νεώτ. κ. δημ. ἀποκτῶ κακὰς συνηθείας, ἕξεις, κακομαθαίνω· ‖ μτβ. κάμνω τινὰ ν' ἀποκτήσῃ κακὰς συνηθείας : **μὴ κακοσυνηθίζῃς τὰ παιδιὰ μὲ τὰ λεπτά.**
κακοσυνήθισμα (τὸ) δημ. κακὴ συνήθεια, ἀπόκτησις κακῆς ἕξεως.
κακοσυνθεσία (ἡ) ἀρχ. λεξ. γλωσσ. τοῦ κακορραφία βλ.λ.· Ἡσ.
κακοσύνθεσις-εως (ἡ) λεξ. κακοσυνθεσία βλ.λ.· Φώτ., Σουΐδ.
κακοσύνθετος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ κακῶς συντεθειμένος, ἐν τῇ ρητ. : Λουκ.Μὴ Πιστ.Διαβ.14 **κακοσύνθετα ἔπη,** Σχόλ.Εὐρ.Ὀρ.674 **κακοσύνθετος λόγος·** ‖ κακῶς τεθειμένος, συνηρμολογημένος : Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.818 **κακοσύνθετον σῶμα.**
κακοσυνθέτως ἐπίρρ. σχόλ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον κακοσύνθετον βλ.λ. : Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.801.
κακοσύντακτος-ον νεώτ. ὁ κακῶς συντεταγμένος, ὁ παρὰ τοὺς κανόνας τῆς γλώσσης, ἀτέχνως συνταχθείς : **κακοσύντακτος αἴτησις.**
κακοσυντάκτως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον κακοσύντακτον βλ.λ.
κακοσυνταξία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. κακὴ σύνταξις, σύνδεσις τῶν λέξεων : Εὐστ.210,29.
κακοσυσταίνω δημ. κάμνω κακὴν σύστασιν διά τινα, δίδω κακὰς περί τινος πληροφορίας : **μὲ κακοσύστησαν στὸ διευθυντή.**
κακόσφαιρος-ον μσν. ὁ οὐχὶ ἐντελῶς σφαιρικός, στρογγύλος : Τζέτζ.Χιλ.11,494 **μάργαροι κακόσφαιροι.**
κακοσφυξία (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. -σφυγμία, ἰων. -ίη κακὸς σφυγμός, ἄτακτος καὶ ἀνώμαλος σφυγμός : Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.2,8, Γαλ.6,238.
κακοσχημόνως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον κακοσχήμονα βλ.λ., οὐχὶ κοσμίως : Λιβάν.Λόγ.25,15 ‖ ὑπερθ. **-ονέστατα** : Πλάτ.Νόμ.728Β **κακοσχημονέστατα διατιθείς.**
κακόσχημος-ον μτγν. ὁ κακοσχήμων βλ.λ. : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.177.
κακοσχήμων-ονος-ον ὁ οὐχὶ κόσμιος, ὁ ἀπρεπής, μ. ἐν ἐπιρρ. χρ. **κακοσχημόνως** βλ.λ.
κᾰκοσχολεύομαι μτγν. παίζω κακά, ἀνάρμοστα, ἄσχημα παιγνίδια : Πορφ.26· κτ. μτχ. ἀρσ. π. Ἡσ. ἐν λ. ὀρχιπεδίζειν.
κακοσχολία (ἡ) μτγν. κακὴ ἐνασχόλησις, ὄκνος, ραθυμία : Ἐπιγρ., Πλούτ.Ἠθ.274D.
κακόσχολος-ον (σχολή) ὁ κακῶς δαπανῶν τὸν χρόνον τῆς σχολῆς : Ἀρρ.Ἐπικτ.2,19,15, Μᾶρκ.Ἀργ. ΑΠ 5,103 **αἶρε τὰ δίκτυα ταῦτα, κακόσχολε** (μηδαμινέ)· **2)** ἐνεργ. **κακόσχολοι πνοαὶ** κακὴν διατριβὴν ποιοῦσαι : Αἰσχ.Ἀγ.193.
κακοσχολῶ-έω κακῶς δαπανῶ τὴν ὥραν τῆς σχολῆς, κακὰ ἐξοδεύω τὸν καιρόν μου : Χρύσ. Στωϊκ.3,77· ‖ ὀμ. πρὸς ἡδονήν : Θεονῶ Ἐπιστ.4,3.
κακοσχόλως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. ἀφρόνως : Πτολ.Φιλαδ.π.Ἀριστέ.24· ‖ ὀμ. ἐπιπολαίως : Σιμπλίκ.Κατ.67,15, αὐτ.7,27 **τὰ καλῶς λεγόμενα κακοσχόλως ἐκδεχόμενον ἀδόκιμα δεικνύναι·** **2)** κακεμφάτως : Τρύφ.Τρόπ.1938, ΕΜ 634,6, Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.397, Εὐστ.1638,17.
κακοσῶρι (τὸ) δημ. σωρὸς ὀστῶν καὶ σαρκῶν, ἰδ. ἐπὶ κατάρας : **κακοσῶρι νὰ γίνῃ.**
κακοταιριάζω δημ. κακῶς συναρμόζω δύο ἢ καὶ περισσότερα πράγματα· ‖ ἀμτβ. ταιριάζω ἄσχημα μὲ κάποιον, δὲν συμφωνῶ, δὲν ὁμονοῶ.
κακοταίριασμα (τὸ) δημ. κ. -αγμα κακὴ συν-

αρμολόγησις δύο ἢ καὶ περισσοτέρων πραγμάτων· ‖ ἀσυμφωνία.

κακοταίριαστος-η-ο δημ. κ. **-αχτος** ἀσύμφωνος, αὐτός ποὺ δὲν ταιριάζει μὲ ἄλλο τι ἢ μὲ ἄλλον : **κακοταίριαστο ἀνδρόγυνο.**

κᾰκότακτος-ον ἀρχ. λεξ. γλώσσ. τοῦ δύστακτος βλ.λ.· Ἡσ.

κακοτάξιδος-η-ο δημ. ὁ εὐκόλως ἐπηρεαζόμενος ὑπὸ τῆς τρικυμίας, ἰδ. ἐπὶ πλοίου : **κακοτάξιδο βαπόρι.**

κακότᾰφος-ον σχόλ. γλώσσ. τοῦ ἀτύμβευτος βλ.λ : Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.5,346.

κακοτεκνία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἔχειν κακὰ τέκνα, ἀντίθ. εὐτεκνία : Φρύν.Σοφ.Παρ.80Β.

κακοτελεύτητος-ον σχόλ. ὁ ἔχων κακὸν τέλος, καταντῶν εἰς κακά : Σχόλ.Αἰσχ.Πέρσ.910.

κακοτέρμων-ονος-ον ὁ κακῶς ἢ μετὰ δυσκολίας τελευτῶν : Ποιητ.Βοταν,94 **κακοτέρμων φυγμός.**

κακοτέχνημα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. κακόν, φαῦλον τέχνημα, τέχνασμα : Οἰνόμ.π.Εὐσ.Εὐαγγ. Προπ.80Β· ‖ νεώτ. ἔργον κακοτεχνημένον, κακῆς τέχνης, ἀντίθ. καλλιτέχνημα.

κακοτεχνής-οῦς-ές μτγν. κακότεχνος βλ.λ. : Λουκ.Μὴ Πιστ.Διαβ.10 **τὰ μίση ἐπισφαλέστερα καὶ αἱ ζηλοτυπίαι κακοτεχνέστεραι.**

κακοτεχνία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. κακὴ τέχνη, φαῦλον τέχνασμα, δόλος : Ἡράκλειτ.129, Ἐπιγρ., Φίλ.1,636, Ἰάμβλ Μυστ.10,2· ‖ συχν. ἐν τῷ πληθ. ὡς δικανικὸς ὅρος, δόλια τεχνάσματα ἐν δίκῃ τινί, ψευδεῖς μαρτυρίαι : Πλάτ.Νόμ.936D **κακοτεχνιῶν διαδικάζεσθαι**· ‖ ἰδ. δωροδοκίαι : Δημ.1139 ἵνα.. **τὸν προβαλόμενον ὑπόδικον ἔχῃ τῶν** κακοτεχνιῶν, Λουκ.Ἀλέξ.4 **δόλοι καὶ ἐπιορκίαι καὶ κακοτεχνίαι**· **2**) ἐπὶ ρητόρων, κακή, διεφθαρμένη τέχνη : Ἐπικ.ἀπ 51· ‖ κ. γεν. : Πλούτ. Ἠθ.228Β· ‖ ἰδ. ἐν τῇ ρητ. διαφθορά, κατάπτωσις τῆς τέχνης : Δημήτρ.27,247, Λουκ.Παράσ.27 **οὔτε γὰρ τὴν ῥητορικὴν ἕν τι καὶ τὸ αὐτὸ νομίζομεν, ἀλλ' οἱ μὲν τέχνην, . . ἄλλοι δὲ κακοτεχνίαν**, Ἀθήν.14,631F **τὸ παρὰ τοῖς ὄχλοις εὐδοκιμεῖν σημεῖον ἦν κακοτεχνίας**· ‖ κ. ἐν τῷ πληθ. : Στράβ.7,3,7 **ἡδονὰς καὶ κακοτεχνίας εἰσάγων**· **3**) μσν. κ. νεώτ. κακὴ ἐκτέλεσις, ἄτεχνος ἀπεργασία, ἀτεχνία, ἀντίθ. καλλιτεχνία : Βί. Ἀλεξ.140 **ἀστρολάβιον αὐτοῦ κακοτεχνίας, ὃ** κατεσκεύαστο **πολλῶν ἐκ λίθων** καὶ μαργάρων.

κακοτεχνίζω κακοτεχνῶ βλ.λ. : Ἀλκ.Κωμ.7.

κακοτεχνίου (δίκη) δίκη διὰ συνεργίαν πρὸς ἀπάτην ἢ δόλον ἢ βλάβην ἐκ κακῆς προθέσεως· πρβλ. κακοτεχνία (I) : Λυσ.ἀπ.116.

κακότεχνος (-η)-ο(ν) (τέχνη) κ. νεώτ. κακῶς τετεχνασμένος, κατεσκευασμένος, ἄτεχνος : Ἰλ.Ο 14 **κακότεχνος . . σὸς δόλος**, - **κακότεχνος εἰκών**· **2**) εἰδ. κτ. μτχ. ἀρσ. ἀσελγής : Αὐτομ. ΑΠ 5,128 **τὴν ἀπὸ τῆς Ἀσίης ὀρχηστρίδα, τὴν κακοτέχνοις σχήμασιν ἐξ ἁπαλῶν κινυμένην ὀνύχων**· ‖ ἐπὶ ᾀσμάτων : Πλούτ.Ἠθ.706D.

κακοτεχνῶ-έω κ. νεώτ. μεταχειρίζομαι κακὰς τέχνας, πονηρῶς, δολίως πράττω : Ἡρ.6,74 **ἐπιστον γενόμενον κακοτεχνήσαντα ἐς** Δημάρητον **δεῖμα ἔλαβε Σπαρτιητέων**, Δημ.1136 **κακοτεχνῶν δὲ φαίνει περὶ τὰς διαθήκας**· ‖ κ. ἀπολ. : Ἀντιφ.1,22 **ἀνόσια καὶ ἀτέλεστα . . ἃ αὐτὴ ἑαυτὴν οὐκ ἔπεισε μὴ κακοτεχνῆσαι**· **2**) ρητ. κακοτέχνως ἔχω· ἐπὶ ὕφους : Δημήτρ.28,250· **3**) μτβ. παραπλανῶ, ἐξαπατῶ διὰ τεχνασμάτων : Ἀρισταίν. 2,18 **κακοτεχνεῖ τοὺς νέους**· ‖ παραποιῶ, κιβδηλεύω : Ἐπιγρ. **οὐ κακοτεχνησῶ οὐδὲν τῶν . . γεγραμμένων οὔτε λόγῳ οὔτε ἔργῳ**· ‖ παθ. μιμοῦμαι : Διοσκ.5,126 **(αἱματίτης) κεκακοτεχνημένος** (κατὰ μίμησιν γενόμενος, πλαστογραφημένος).

κακοτέχνως ἐπίρρ., μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἀτέχνως : Φίλ.1,195, Βί.Ἀλεξ.531 **ἐσπούδαζεν ὁ μάταιος διδάσκων κακοτέχνως μὴ προϊέναι τάχιστα τὸ βρέφος ἐκ τῆς μήτρας.**

κακότης-ητος (ἡ) (κακός) κ. νεώτ. κακὸς χαρακτήρ, κακία, ἐπὶ ἀνθρωπίνων χαρακτήρων, φαυλότης, ἀνανδρεία, ἀχρειότης : Ἰλ.Β 368 **ἢ ἀνδρῶν κακότητι καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο**, Τυρτ.10,10 **ἀτιμίῃ καὶ κακότητι**, Θουκ.5,100 **κακότης καὶ δειλία**· ‖ ὁμ. κακὴ πρόθεσις : Ἡρ.7,168 **οὐδεμιῇ κακότητι λειφθῆναι τῆς ναυμαχίης**· ‖ μοχθηρία, πονηρία : Ἰλ.Γ 366 **τείσασθαι Ἀλέξανδρον κακότητος**, Ἐμπ.112,3 **κακότητος ἄπειροι**, Αἰσχ. Πρ.1066 **κακότητ' ἀσκεῖν**, Ἀντιφ.6,1 **ἄνευ κακότητος [συμφορά]**· ‖ κ. ἐν τῷ πληθ. : Ἐμπ.145· **2**) ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἀνθρώπων, κακὴ κατάστασις, ἀθλιότης : Ὀδ.Ε 414 **ἐκφυγέειν κακότητα**, Πίνδ.Π 2,35 **εὐναὶ δὲ παράτροποι ἐς κακότατ' ἀθρόαν ἔβαλον**, Ἡρ.2,128 **ἐν τοῖσι** (ἔτεσι) **. . πᾶσαν εἶναι κακότητα καὶ τὰ ἱρὰ χρόνου τοσούτου κατακληισθέντα** οὐκ ἀνοιχθῆναι, Σοφ. Ἠλ.236 **καὶ τί μέτρον κακότατος ἔφυ;**· ‖ ἰδ. ἐν μάχῃ, τὰ δεινὰ τοῦ πολέμου : Ἰλ.Λ 382 **Τρῶες ἀνέπνευσαν κακότητος**, Πλάτ.Ἀξ.366Α **αἱ ἐντὸς κακότητες** (αἱ ἐλλείψεις)· **3**) κακὴ κατάστασις, **κακὴ ποιότης** : Ἱππ.Ἐπιδ.3,10 **κακότης τῶν οὔρων**· ‖ κ. ἐν τῷ πληθ. κακαὶ ἰδιότητες : Ἱππ.Διαίτ.57 **ἀφέλοιτο γὰρ ἂν ἡ ἕψησις τῶν κακοτήτων αὐτοῦ τὸ πλεῖον τοῦ αἴσχεος.**

κακοτοπιά (ἡ) δημ. κακός, δύσβατος τόπος : Ζερβ.Λυρ.Σάτ.171 **καὶ κάπου σ' ἕν' ἀνήφορο μέσ' σὲ κακοτοπιὲς | θηλειὰ μοῦ πέταξε**· **2**) μτφ. δύσκολος περίστασις, δυσχέρεια, ἰδ. ἐν φρ. **φυλάγεται τὶς κακοτοπιές** ἀποφεύγει τοὺς κινδύνους.

κακοτράχαλος-η-ο δημ. ἐπὶ τόπων, κακός, δύσβατος· **2**) ἐπὶ προσ., δύσμορφος, δύσκαμπτος· κ. μτφ. ὁ δυσκόλως συμβιβαζόμενος.

κᾰκοτράχηλος-ον ἀρχ. λεξ. γλώσσ. τοῦ ἀτράχηλος βλ.λ. : Ἀπολλων.Λεξ. ἐν λ. ἀτράχηλος.

κακοτρομάζω δημ. τρομάζω κακῶς, φοβοῦμαι.

κᾰκοτροπεύομαι μτγν. φέρομαι κακῶς : Πολύβ.5,2,9 **κακοτροπευσάμενος πρὸς τοὺς προειρημένους ἀπῆρεν εἰς Χαλκίδα.**

κακοτροπία (ἡ) ὁ κακὸς τρόπος, δυστροπία, ἀχρειότης : Θουκ.3,83 **πᾶσα ἰδέα κατέστη κακοτροπίας διὰ τὰς στάσεις τῷ Ἑλληνικῷ**, Δίων Κ 54,21, Ἀρτεμίδ.Ὀνδ.4,63· ‖ ἐν συλλογισμῷ, κακία : Σιμπλίκ.Οὐρ.156,27.

κακότροπος-ον μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. κακὸς τοὺς τρόπους, μοχθηρός, δύστροπος : Δίων Κ 52,2, Βέττ.Βάλ.74,12, Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,25 **αὐτὸς ἦταν ἄνθρωπος ἀσύστατος καὶ κακότροπος**, Λασκαρ.Μυστ.14 **μιὰ κακότροπη ἐπίρροια ἐμποδίζει τὸ καλὸ τοῦτο**· ‖ ὁμ. κακοποιός : Βί.Ἀλεξ.1767 **εἰς ἀντάρτην καὶ λῃστὴν κακότροπον φονέα**· ‖ κ. ἐπὶ ζῴων, κακοποιός, βλαβερός : Ἱππιατρ.129 **κακότροπα κτήνη**· **2**) ἰατρ. κακοήθης : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.9,23,13.

κακοτροπῶ-έω κ. νεώτ. ἐπὶ ἑλκῶν, λαμβάνω κακὴν τροπήν, γίνομαι κακότροπος : Ἱππ.Γυν.1,38.

κακοτρόπως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον κακότροπον βλ.λ., βαναύσως : Δίων Κ 47,4.

κακοτροφία (ἡ) κακὴ τροφή : Θεόφρ.ΦΙ 5,2,3· ‖ ὁμ. κακὴ θρέψις : Γαλ.7,73.

κακοτροφῶ-έω κακῶς τρέφομαι : Θεόφρ.ΦΙ 5,2,2· ‖ ὁμ. ἐν τῷ παθ. : αὐτ. **κακοτροφηθεὶς**· **2**) τρέφομαι κακῶς : Θεανὼ Ἐπιστ.4,4.

κακοτρόχαλος-η-ο δημ. τόπος γεμάτος ἀπὸ τρόχαλο, πλήρης μικρῶν λίθων.

κακοτρώγης (ὁ) δημ. κ. **-τρώης** ποικιλία τῆς ἀμπέλου.

κακοτρώγω δημ. τρώγω, διαιτῶμαι κακῶς.

κακοτυπώνω δημ. τυπώνω κακῶς· ‖ ἰδ. κτ

μτχ. **κακοτυπωμένος-η-ο** ὁ τυπωμένος, γραμμένος διὰ τύπου κακῶς : Παλαμ.Παράκ.53 σὲ κακοτυπωμένες φυλλάδες φυλακή | ὁ Τίμαιος, ὁ Σπινόζας, δυὸ ἀπέραντα κι ἐκεῖ.

κακοτυχής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ κακὴν τύχην ἔχων, κακότυχος : Εὐρ.Μήδ.1274 ἰὼ τλάμων, ὦ κακοτυχὲς γύναι· || κ. ὑπερθ. : αὐτ.Ἱππ.679 κακοτυχεστάτα γυναικῶν ἐγώ· || τὸ οὐδ. τὸ κακοτυχὲς ἡ κακοτυχία : Εὐρ.Ἡρ.133 τὸ δὲ δὴ κακοτυχὲς οὐ λέλοιπεν ἐκ τέκνων, Σχόλ.Αἰσχ.Πέρσ.1013 κακοτυχὲς καὶ ἄθλιον γένος.

κακοτυχία (ἡ) μσν. κ. νεώτ.,δημ. -ιά κακὴ τύχη, ἀτυχία : Εὐστ.1422,44.

κακοτυχίζω νεώτ. κ. δημ. λέγω ἢ νομίζω τινὰ κακότυχον, οἰκτίρω, ἐλεεινολογῶ, ἀντίθ. καλοτυχίζω· **2)** κάμνω τινὰ νὰ κακοτυχίσῃ, νὰ δυστυχήσῃ.

κακότυχος-η-ο μσν. κ. δημ. κακοτυχὴς βλ.λ., κακαμοιριασμένος : Πρόδρ.2,557 ξυραφιστὴς κακότυχος, ἀπαρουχοσυνάχτης

κἄκοτυχῶ-έω κ. νεώτ., δημ. -άω εἶμαι κακότυχος, ἀτυχής : Θουκ.2,60 κακοτυχῶν δὲ ἐν εὐτυχούσῃ πολλῷ μᾶλλον διασῴζεται, Δίων Κ άπ. 36,15· || ὁμ. νεώτ. κ. δημ. περιπίπτω εἰς δυσχερείας, δυστυχῶ : κακοτύχησε στὸ βίο του· **2)** ἀστρολ. κατέχω τὴν θέσιν, τὴν ὀνομαζομένην κακὴν τύχην, εὑρίσκομαι εἰς τὴν περιοχὴν τῆς κακῆς τύχης : Βέττ.Βάλ.66,7.

κακοῦθαι γλώσσ. τοῦ κρόμμυα (ἀμφ.ἀνάγν.).

κακουλές (ὁ) δημ. καρδάμωμον βλ.λ. τὸ κοινόν.

κάκουλοι Ἡσ. «κακοί, σκληροί, κύαμοι».

κακουλώδης-ους-ες νεώτ. ὁ κακοῦλίαν ἔχων : γλῶσσα κακουλώδης (ἐπίχριστος, μαρτυροῦσα περὶ τῆς πεπτικῆς διαταραχῆς).

κακούμι (τὸ) δημ. τὸ ζῶον ἑρμελίνα ἢ ἴκτις ἢ ἑρμελίνειος.

κακοῦπνι (τὸ) δημ. κ. -ὕπνισμα κακὸς ὕπνος, ἀνεπαρκὴς ἢ τεταραγμένος.

κακόϋπνος-ον λεξ. γλώσσ. τοῦ ἄϋπνος· Ἡσ.

κακοϋπόνητος-ον (ὑπονοέω) λεξ. γλώσσ. τοῦ δυστόπαστος· Σουΐδ.

κακούργημα-ατος (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κακὸν ἔργον, τέχνασμα, δόλος, ἀπάτη : Πλάτ. Νόμ.933Ε δίκην δὲ ἕκαστος πρὸς ἑκάστῳ τῷ κακουργήματι σωφρονιστύος ἕνεκα ξυνεπομένην προσεκτισάτω, Δημ.236 ἔτι τούτου μεῖζον κακούργημα θεάσασθε, Μετοχ.Θ ἐν Σάθ.1,192 ἐν τοιαύταις ἐπιβουλαῖς, προσβολαῖς καὶ κακουργήμασι· **2)** ἔγκλημα βαρύ, μέγα : Ἀντιφ.5,10 τὸ ἀποκτείνειν μέγα κακούργημα εἶναι, - ἡ πρᾶξίς του ἐθεωρήθη κακούργημα· || νεώτ. γεν. πᾶν σοβαρὸν ἔγκλημα : αὐτὸ ποὺ ἔγινε τώρα εἶναι κακούργημα.

κακουργία (ἡ) (κακοῦργος) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐπ. κακοεργίη, διάφ. ἀττ. τ. κακοεργία βλ.λ., τὸ ἐργάζεσθαι κακά, τὸ πράττειν τὸ κακόν, πρᾶξις αὐτοθελὴς ἐπάγουσα βλάβην, ἅπαξ π.Ὁμ. Ὀδ. κτ. ἀντίθ. τοῦ εὐεργεσίη, ἀντίθ. γεν. ἀγαθοεργία, ἀρετή : Ὀδ.Χ 374 ὄφρα γνῷς.. ὡς κακοεργίης εὐεργεσίη μέγ' ἀμείνων, Θουκ.1,37 ἐπὶ κακουργίᾳ καὶ οὐκ ἀρετῇ ἐπετήδευσαν, Ἀκολ. Μεγ.Σαββ.Ἐγκωμ.8 δικαιῶν ἡμᾶς ἅπαντας κακουργίας τοῦ ἀρχαίου πτερνιστοῦ, - νοσφισθεὶς τὴν ἀρχὴν ἐξετράπη εἰς ἀσύστολον κακουργίαν, - οἱ κακουργίες τοῦ λῃστάρχου Πετμεζᾶ· || δημ. κ. ἐν ἠπιωτ.πως σημ.σκληρά, ἀπάνθρωπος πρᾶξις : αἱ κακουργίες του δὲν περιγράφονται· **2)** κ. μσν. κτ. πληθ. κακαί, ἀνήθικοι πράξεις, δολιότητες, ἀπάται : Πλάτ.Νόμ.917Ε τὰ κιβδηλεύματά τε καὶ κακουργίας τῶν πωλούντων, Ξεν.ΚΠ 1,6,28 κακουργίαι καὶ ἀπάται καὶ δολώσεις, Σέργ. Μακρ.ἐν Σάθ.3,416 μὲ κακουργίας καὶ μεθοδίας τοὺς ἔκαμαν πατριάρχας, βί.Ἀλεξ.346 μαγικῇ τέχνῃ κατασκευάζων, ὥστε λανθάνειν τὴν αὐτὴν τὰς τούτου κακουργίας· **3)** ἀδίκημα, ἐπιβλαβὴς κατ' ἄλλου ἐνέργεια : Πλάτ.Πολ.434C μεγίστη τε βλάβη τῇ πόλει καὶ.. μάλιστα κακουργία· || ἐν τῷ τ. κακοεργία βλ.λ.· **4)** μτγν. κτ. πληθ. κακά, ἐπιβλαβῆ ἀποτελέσματα : Διοσκ. 1,90 ἀποκρούειν τὰς τῶν φαρμάκων κακουργίας· **5)** εἰδ. ἐπὶ ἵππου, τὸ ἔχειν ἐλαττώματα.

κακουργικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ τῆς κακουργίας βλ.λ., ὁ ἐκ κακουργίας, ὁ κακουργίαν βλ.λ. ἤτοι βλάβην βαρεῖαν κατ' ἄλλου ἐπάγων : Ἀριστλ. Ρητ.1391ε,18 κακουργικὰ ἀδικήματα, - κακουργικὴ (ἢ. κακοῦργος) δρᾶσις.

κακουργιοδικεῖο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ δικαστήριον τὸ ἐκδικάζον κακουργήματα βλ.λ.

κακουργιοδίκης (ὁ) νεώτ. ὁ δικαστὴς κακουργιοδικείου βλ.λ.

κακοῦργος(-α)-ο(ν) (ἔργον) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δημ. οὐδ. κ. -ικο, ἐπ. κακοεργός βλ.λ., ὁ κακὸν ἐργαζόμενος, βαρέως βλαβερός : Ἡρ.1,41 κακοῦργοι κλῶπες, Σοφ.Αἴ.1043 κακοῦργος ἀνήρ, Δημ.494 κακουργότατον οἴονται λόγον εὑρηκέναι, Λουκίλλ.ΑΠ 11,136 κακοῦργος μάχαιρα· **2)** ὡς οὐσ. ἐγκληματίας, κακοποιός, ἔνοχος κακουργήματος : ΨΦωκυλ.133, Θουκ.1,134 καὶ αὐτὸν ἐμέλλησαν μὲν ἐς τὸν Καιάδαν, οἷπερ τοὺς κακούργους, ἐσβάλλειν, ΚΔ Λουκ.23,32 ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν, Ἀκολ.Μεγ.Σαββ.Ἐγκωμ.1,8 μετὰ τῶν κακούργων ὡς κακοῦργος, Χριστέ, ἐλογίσθης· || εἰδ. ἀττ. δικ. ὁ κλέπτης ἢ ὁ λῃστής : Ἀντιφ.5,9 ὁ τῶν κακούργων νόμος· **3)** μτ. γεν. ὁ ἐπιφέρων βαρεῖαν βλάβην εἴς τινα, λίαν ἐπιβλαβής : Ξεν.Ἀπομν.1,5,3 κακοῦργος μὲν τῶν ἄλλων, ἑαυτοῦ δὲ πολὺ κακουργότερος· **4)** κ. ἀπολ. ἐπὶ ἐλαττώματος, βλαβερός : Πλάτ.Πολ.554ς κακοῦργοι ἐπιθυμίαι, αὐτ.Λάχ.192ε κακοῦργος καρτερία, αὐτ.Ἀλκ.1,118Α ἄγνοια κακουργοτάτη καὶ αἰσχίστη, Μετοχ.Θ ἐν Σάθ.1,180 νεανικόν τι καὶ κακοῦργον.. κατὰ τῶν ἐκδιδομένων.

κἄκουργῶ-έω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. εἶμαι κακοῦργος βλ.λ., πράττω τὸ κακόν, βλάπτω : Εὐρ. Ὀρ.823 τὸ δ' αὖ κακουργεῖν ἀσέβεια μαινόλις κακοφρόνων τ' ἀνδρῶν παράνοια, Ἀριστφ.Νεφ. 1175 ἀδικεῖν καὶ κακουργεῖν, Ξεν.Οἰκ.3,11 ἵππος ἦν κακουργῇ (ἐὰν ἐπιφέρῃ βλάβην), Πλάτ.Ἱππ.Μ 375D κακουργεῖν καὶ ἐξαμαρτάνειν, Σέργ.Ἐρωτόκρ.3,298 νὰ γιατρέφῃς τὴν πληγὴ ποὺ νὰ σοῦ κακουργήσῃ· || παθ. ἐν Πάπ. εὗρέν τι κακουργηθὲν (εὗρεν ὅτι διεπράχθη ἀπάτη)· **2)** κακουργῶ ἐν τοῖς λόγοις ἐπὶ λογικῶν ἐπιχειρημάτων, ἀγωνίζομαι διὰ σοφιστικῶν τεχνασμάτων, σοφιστεύομαι : Πλάτ.Γοργ.489Β, Ἀριστλ.Ρητ.1404b,39· || ὁμ. κακουργῶ τὸν λόγον καταστρέφω, χαλῶ τὸ ἐπιχείρημα : Πλάτ.Πολ.338D· || ἐπὶ πραγμ., βλάπτω : Ξεν.Ἀπομν.1,4,6 ὁ.. ἱδρὼς κακουργεῖ· **4)** μτ. αἰτ. προσ. ἐπιφέρω βλάβην ἢ κακὸν εἴς τινα, βλάπτω : Αἰσχ.ἀπ.266,Εὐρ.Ἱκ.537 δοκεῖς κακουργεῖν Ἄργος οὐ θάπτων νεκρούς;, Πλάτ.Νόμ.679Ε κακουργεῖν ἀλλήλους καὶ ἀδικεῖν· **5)** εἰδ. μτ. αἰτ. πράγμ. λεηλατῶ χώραν Θουκ.2,32 κακουργεῖν τὴν Εὔβοιαν· || ὁμ. ἐρημώνω : Πλάτ.Νόμ.760Ε κακουργεῖν τὴν χώραν καὶ τὰ κτήματα· **6)** παραποιῶ, διαφθείρω : Δημ.721 τοὺς νόμους κακουργῶν εἴληπται· || ὁμ. κ. παθ. : αὐτ.878 τὰ ἀληθῆ καὶ μὴ κακουργούμενα τῶν πραγμάτων || ὁμ. ἐπὶ κυνῶν : Πλάτ. Πολ.416Α κακουργεῖν τοῖς προβάτοις.

κακούργως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. μετὰ κακουργίας : Πολυβ.3,132.

κακοΰφαντος(-η)-ο(ν) νεώτ.κ.δημ. ὁ κακῶς ὑφασμένος· || μτφ. ἐν παροιμ.:γνέματ' ἀνακατωμέ-

να, **κακοῦφαντα πανιά** (ὅτι τὰ κακῶς ἀρχόμενα οὐκ ἔχουσι καλὸν τὸ ἀποτέλεσμο).

κακουχία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. κακομεταχείρισις : Πλάτ.Πολ.615Β **κακουχίας μεταίτιοι**· || εἰδ. ἐν Πάπ. ἐπὶ συζύγου· **2)** κακοπάθεια, ταλαιπωρία : Πολύβ.5,15,6 **μάρτυρας παρασχόμενος . . ἀπηλλάττετο τῆς κακουχίας ἐπὶ τὴν αὐτοῦ σκηνήν**, Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,258 **τὰ βάρη, αἱ κακουχίαι, τὰ χρέη καὶ δάνεια τῶν εὐσεβῶν**· || νεώτ. συνήθ. ἐν τῷ πληθ. δεινοπαθήματα : **κατεβλήθη ἕνεκα τῶν κακουχιῶν**· || ὁμ. κάκωσις, ἐρήμωσις : Αἰσχ.Έπτ.668 **ἐν χθονὸς κακουχίᾳ**· **3)** κακὴ κατάστασις, καχεξία : 'Αλεξ.80· || κακοτυχία, δυστυχία : Πολύβ.3,64,8 **τὸ περιλειπόμενον ἀδύνατον καὶ δύσχρηστον ἔχοντα διὰ τὴν κακουχίαν**, Βέττ. Βάλ.127,13· || ἐν τῷ πληθ. ἐπὶ ἑκουσίων στερήσεων, ταλαιπωριῶν ἀσκητοῦ : Πλούτ.'Ηθ.117F **μάτην ἑαυτοὺς καταικισάμενοι ταῖς κακουχίαις.**

κακουχῶ-έω (ἔχω) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποβάλλω εἰς κακουχίας, ταλαιπωρίας, ταλαιπωρῶ, βασανίζω, παθ. **κακουχοῦμαι** : Τέλ.34Η **κακουχεῖν αὐτόν**, Βί.'Αλεξ.3197 **κακοῦχει τούτους ὡς ἐχθρούς**· || 'Επιγρ. κ. πάπ. κακομεταχειρίζομαι, ἰδ. ἐπὶ συζύγου· **2)** παθ. κ. νεώτ. κακοῦμαι ἢ ταλαιπωροῦμαι : ΠΔ Βασ.3,2,26 **ὅτι ἐκακουχήθης ἐν πᾶσιν οἷς ἐκακουχήθη ὁ πατήρ μου**, Διόδ.Σ 3,23 **κ. ὑπὸ δηγμοῦ**, Πλούτ.'Ηθ.114Ε **κακουχουμένους τελευτῆσαι τὸν βίον**· || κ. μσν. κ. νεώτ. ὑπόκειμαι εἰς στερήσεις, θλίψεις, ὑποφέρω : Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,393 **κράτος . . κακουχούμενον καὶ ὑπὸ μυρίοις καὶ ἀνυποίστοις τοῖς δεινοῖς τυραννούμενον.**

κακοφαγάς (ὁ) δημ., θηλ. -οὺ κ. **κακοφάγος** ὁ τρώγων κακάς, ἐπιβλαβεῖς ἢ ἀηδεῖς τροφάς : **φράγκοι κακοφαγάδες, ποὺ ἔτρωγαν σκαντζόχοιρους, χελῶνες, βατράχια**· **2)** σπανιώτ. ὁ τρώγων ἄνευ ὀρέξεως, ὁ τρώγων ὀλίγον, ἀνεπαρκῶς.

κακοφαγία (ἡ) δημ. ἡ βρῶσις κακῶν φαγητῶν, κακὴ διατροφή : **ἔπαθε ἀπὸ τὴν κακοφαγία.**

κακοφαίνεται μσν. κ. δημ. ἀπρόσ. μτ. προσ. ὄντων. μοῦ-σοῦ-τοῦ-μᾶς-σᾶς-τῶν ἢ τούς, ἀόρ. (ἐ)κακοφάνη κ. **(ἐ)κακοφάνηκε** ἐν ὁμ. συντάξ. μοῦ φαίνεται κακόν, δὲν μοῦ ἀρέσκει, βλέπω τι δυσαρέστως, δυσαρεστοῦμαι : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ. 3,7 **τὸν ὁποῖον τὸν ἐκακοφάνη διὰ τὴν μετάθεσιν**, Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.16,6 **ὁ Διάκος σὰν τ' ἀγροίκησε πολὺ τοῦ κακαφάνη**, Ζαμπ.Σπ.'Ασμ.Δημ.618 **τοῦ Κέντρου ἐκακοφάνηκε, καὶ τ' ἄρματα τηράζει,-μὴ σοῦ κακοφαίνεται ὅταν σοῦ τὰ λένε,-τοῦ κακοφάνηκε ὁ τρόπος σου** (τὸν δυσηρέστησε).

κακοφανίζω δημ. κάμνω τι νὰ φανῇ εἴς τινα κακόν, κακοκαρδίζω : Θεοτ.Κ Καταδ.27 **σ' αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ κακοφάνιζε καὶ τὴν ἄσπλαχνη γυναίκα**· || συχν. ἡ μτχ. **κακοφανισμένος** δυσηρεστημένος, κακοκαρδισμένος.

κακοφανισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ἡ διάθεσις τοῦ κακοφαίνεται, δυσαρέσκεια : φρ. **καὶ μὴ πρὸς κακοφανισμόν σου - σας.**

κᾰκόφᾰτις-ιδος (ἡ) δυσοίωνος : Αἰσχ.Πέρσ.936.

κακόφατος-ον νεώτ. ἀντὶ κακέμφατος βλ.λ.

κακοφέρνομαι δημ. συμπεριφέρομαι κακῶς, ὑβριστικῶς πως, ἀποτόμως, ἄσχημα πρός τινα : μᾶς **κακοφέρθηκε ὁ ὑπάλληλος - ὁ κλητήρας.**

κακόφερτος-η-ο δημ. ὁ κακὰ φερόμενος, κακότροπος· **2)** ἐπὶ πραγμ., ὁ κακῶς μεταφερθείς, μετακομισθείς.

κακοφημία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κακὴ φήμη : Αἰλ. ΠΙ 3,7 **ἡ ἐκ πολλῶν κακοφημία.**

κακοφημίζω γλωσσ. κ. νεώτ. δυσφημῶ.

κακόφημος-ον μτγν.κ.νεώτ. ὁ κακῶς ἠχῶν, δυσοίωνος : Σχόλ.Σοφ.ΑΪ.214· || **τὸ κακόφημον** ὡς οὐσ. κακοί, δυσοίωνοι λόγοι : 'Ιώσ.ΠΙ 6,5,3· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ μετὰ πλήρους στόματος, μὲ γεμάτο τὸ στόμα : Πτολ.Τετραβ.166.

κακοφήμως ἐπίρρ. μτγν. μὲ κακούς, ὀνειδιστικοὺς λόγους, ὑβριστικῶς : Μαν.5,323.

κακόφθαρτος-ον λεξ. κακῶς ἐφθαρμένος· 'Ησ. ἐν λ. κακόκνημος.

κακοφθόρος-ον μτγν. ὀλέθριος, καταστρεπτικός : Νικ.Θηρ.795· || ἑτεροκλ. γεν. **κακοφθορέας** : αὐτ.'Αλεξ.465.

κακόφῑλος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ κακὸς φίλος : Φιλόδ.Παρρ.240, Βλεμμ.Γεωγρ.Πον.11.

κακοφκ(ε)ιάνω δημ. κακοφτειάνω βλ.λ.

κακόφλοιος-ον μτγν. ὁ ἔχων κακὸν φλοιόν, κακὴ φλούδα ἢ τσόφλι : Νίκ.'Αλεξ.331.

κακόφονος-ον σχόλ. γλῶσσ. τοῦ ὀπόφονος βλ.λ.: Σχόλ.Εὐρ.'Ορ.163.

κακοφορεμένος-η-ο δημ. παθ. μτχ. τοῦ -άω κακῶς, ἄσχημα φορεμένος, κακοβαλμένος· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ κακῶς, πενιχρῶς ἐνδεδυμένος : **ἦρθε καὶ σᾶς ζήτησε ἕνας κακοφορεμένος γέρος.**

κακοφορεσία (ἡ) σχόλ. γλῶσσ. τοῦ δυσχλαινία βλ.λ. : Σχόλ.Εὐρ.'Εκ.240.

κακοφορμίζω δημ. ἐπὶ τραυμάτων, πληγῶν, ἐξανθημάτων κτλ., φλεγμαίνομαι, ἐρεθίζομαι, διαπυοῦμαι : **κακοφόρμισε τὸ τραῦμα τῆς ἐγχειρήσεως**· **2)** μτβ. προκαλῶ φλεγμονὴν ἢ διαπύησιν τραύματος, πληγῆς κτλ. : **τὸ παπούτσι μοῦ κακοφόρμισε τὴν πληγὴ τοῦ ποδαριοῦ μου.**

κᾰκοφρᾰδής-ούς-ές (φράζομαι), ποι. ὁ κακὰ διανοούμενος, κακόβουλος : 'Ιλ.Ψ 483 **Αἶαν, νεῖκος ἄριστε, κακοφραδές**· || τὸ οὐδ. **κακοφραδές** ὡς ἐπίρρ. ἀνοήτως, μωρῶς : Εὐφορ.98,2.

κακοφραδία (ἡ), Ἰων. -ίη, κακὴ σκέψις, ἀνοησία, μωρία : 'Υμν.Δήμ.227 **κακοφραδίῃσι τιθήνης**, Νίκ. Θηρ.348, Κόϊντ.12,554.

κακοφραδμοσύνη (ἡ) κακοφραδία βλ.λ. : Δημόκρ.273,'Ορφ.ἀπ.285,41.

κᾰκοφρᾰδμων-ονος-ον μτγν. κ. -φράσμων κακοφραδής βλ.λ. : Θεόκρ.4,22 **κακοφράσμων γὰρ ὁ δᾶμος** (ἀμφ.).

κᾰκόφραστος-ον σχόλ. κακοφραδής βλ.λ. : Σχόλ.Εὐρ.'Ορ.674.

κακοφρονίζω μτγν. καθιστῶ τινα κακόφρονα, ἄφρονα, μωρόν : 'Ακύλ.ΠΔΒασ.2,15,31.

κακοφρονῶ-έω εἶμαι κακόφρων, ἔχω κακὸν φρόνημα, κακὰς διαθέσεις : Αἰσχ.'Αγ.1174 **καὶ τίς σε κακοφρονῶν τίθησι δαίμων**· **2)** σχόλ. εἶμαι ἄφρων, ἀνόητος : Σχόλ.Εὐρ.'Ορ.821.

κακοφροσύνη (ἡ) μτγν. κ. μσν. μωρία, ἀφροσύνη, ἀνοησία : ΠΔ Παροιμ.16,18 **πρὸ συντριβῆς ἡγεῖται ὕβρις, πρὸ δὲ πτώματος κακοφροσύνη**, 'Οππ.'Αλ.3,363, Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ.3,243 **καταστηλιτεύσας τὴν κακοφροσύνην τοῦ . . δράματος.**

κακόφρων-ονος-ον (φρήν) κ. μσν. ὁ κακὸν φρόνημα ἔχων, δυσμενής : Πίνδ.ἀπ.211 **κακόφρων πραπίδων καρπός**, Αἰσχ.'Αγ.100 **κακόφρων μέριμνα**, Πορφ.'Αποχ.2,7, Βί.'Αλεξ.5139 **μὴ . . πρὸς μάχην ἐν ἡμέρᾳ ὀφθῶμεν τοῖς κακόφροσιν, ἀλλ' ἐν νυκτὶ δὲ μᾶλλον**· **2)** ἄφρων, ἀπερίσκεπτος : Σοφ. 'Αντ.1104 **συντέμνουσι θεῶν..τοὺς κακόφρονας βλάβαι**, Εὐρ.'Ορ.824 **κακόφρων τ' ἀνδρῶν παράνοια**, Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,243 **ἀπ' αὐτοῦ τοῦ λυμεῶνος καὶ κακόφρονος ἀγρηγόρου Γρηγορίου.**

κακοφτειάνω δημ. κατασκευάζω τι κακῶς, ἐλαττωματικῶς ἢ ἀκαλαισθήτως· || συνήθ. ἡ μτχ. παθ. παρακ. **κακοφτειαγμένος-η-ο** κ. **κακοφτειασμένος** κ. **κακοφτι-**, ἐπὶ προσ., κακοφυής, κακομωμένος· || ἐπὶ πραγμ., ὁ κακῶς, ἀδεξίως εἰργασμένος ἢ παρεσκευασμένος : **κακοφτειασμένα ἔπιπλα, - κακοφτειασμένη σαλάτα.**

κακόφτειαχτος-η-ο δημ. κ. **κακόφκειαστος** ὁ κακῶς, ἀδεξίως κ. ἰδίως ἀκαλαισθήτως κατεσκευ-

ασμένος, ὁ κακοφτειογμένος, κακοκαμωμένος: Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 16 **σὲ .. κακόφτειαστη ἐρμοκλησιό.**
κᾰκοφυής-οῦς-ές (φυή) κ.νεώτ. ὁ κακῶς ἐκ φύσεως κατεσκευασμένος, ὁ ἔχων φύσει κακὰ ἐλαττώματα : Πλάτ.Πολ.410Α **κακοφυὴς κατὰ τὴν ψυχήν**· **2)** (φύομαι) ἐπὶ φυτῶν, ὁ κακῶς φυόμενος: Θεόφρ.Φ1 8,11,8, Πάπ. **κακοφυὴς σπόρος.**
κακοφυΐα (ἡ) κ. νεώτ. (Ιατρ.) κακὴ αὔξησις, κακὴ διάπλασις τοῦ σώματος : Πλάτ.'Ορ.416 **κακοφυΐα, κακία ἐν φύσει καὶ ἁμαρτία τοῦ κατὰ φύσιν· νόσος** τοῦ κατὰ φύσιν· ἐπίρρ. νεώτ. **-ῶς.**
κακοφωνία (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. κακὸς ἦχος φωνῆς, κακὴ προφορά : Στράβ.13,2,4 **μετωνόμασε δ' αὐτὸν Ἀριστοτέλης Θεόφραστον .. φεύγων τὴν τοῦ προτέρου ὀνόματος κακοφωνίαν**· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. κακοηχία, χασμωδία, παρατονία, φαλτσάρισμα : Δημήτρ.255,'Απολλ.Δύσκ. Συνδ.228,20· κ. ἀντίθ. εὐφωνία : Φιλόδ. ἐν 'Ηρακλ.994,23, **-μᾶς ἐνοχλοῦν κάθε βράδυ μὲ τὶς κακοφωνίες τους.**
κακόφωνος-ον κ. νεώτ. ὁ κακῶς ἠχῶν, μὴ ἀπηχῶν : 'Αριστλ.'Ακουστ.802b,23 **τὰ ξηρὰ κακόφωνα**· **2)** κ. νεώτ. ὁ ἔχων κακὴν φωνήν, ἀντίθ. εὔφωνος. νεώτ. κ. δημ. κ. κακόφωνος : Διον.Τραγ.631,21 **κακόφωνος τραγῳδός,** Φιλόπ.'Ιω.'Υπομν.533,32, Φιλόδ. ἐν 'Ηρακλ.994 ἀπ.11· || ὁμ. ἐπὶ λέξεων, κακόηχος : Διον.'Αλ.Συνθ.12,Διον.Τραγ.631,20· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ κακοφωνία : Σχόλ.'Αριστφ.'Ιππ.243.
κᾰκοφωνῶ-έω μτγν. ὁμιλῶ κακῶς, ἀντίθ. καλλιφωνῶ : Φιλόδ. ἐν 'Ηρακλ.1,176S (ἀμφ.).
κακοχαλίνη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος σπόγγων ἀλιχόνδρων τῆς οἰκογεν. τῶν **χαλινιδῶν.**
κακοχάρακτος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ κακῶς κεχαραγμένος, ἰδ. ἐπὶ νομισμάτων κ. γλυπτῶν : **κακοχάρακτοι διακοσμήσεις**· || κ. ἐπὶ ὁδῶν, ὁ κακῶς, οὐχὶ κατὰ τὸν προσήκοντα τρόπον κεχαραγμένος, διερρυθμισμένος : Ζερβ.Μῦθ.Ζ 144 **δρόμος ἀνώμαλος καὶ κακοχάρακτος.**
κᾰκόχαρτος-ον ὁ χαίρων ἐπὶ τοῖς ἀλλοτρίοις κακοῖς, χαιρέκακος : 'Ησίοδ.'Εργ.28 **κακόχαρτος Ἔρις**· πρβλ.'Ησ.
κακοχείμερος-ον μτγν. δυσχείμερος, δυσχείμων : Σωρ.1,41.
κακόχλους-οος-ουν-οον μτγν. ὁ ἔχων ὀλίγην χλόην : Νίκ.'Αλεξ.331.
κακόχλωρος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτ. ὀρυκτὸν τῆς τάξεως τῶν **ὀξιδίων.**
κακοχολιά (ἡ) δημ. ὁ θυμός, ἡ ὀργή· || εἰδ. πείσμων χόλος, ἐπίμονος μνησικακία.
κακόχολος-η-ο δημ. ὁ εὐκόλως ὀργιζόμενος, ὀργίλος, θυμώδης· **2)** ὁ ἐμμένων **εἰς** τὸν χόλον, εἰς τὴν ὀργήν, τὴν ἔχθραν, τὴν μνησικακίαν.
κακόχορος-ον λεξ.γλώσσ. τοῦ **ἄχορος** βλ.λ. 'Ησ.
κακοχρήσμων-ονος-ον (χράομαι), δωρ. **-χράσμων** ὁ μεθ' οὗ δυσκόλως δύναταί τις νὰ συζῇ, δύστροπος : Θεόκρ.4,22 **κακοχράσμων γὰρ ὁ δᾶμος** (ἑσφ. ἀνάγν. τοῦ **-φράσμων**).
κακόχρηστος-ον σχόλ. ὁ κακῶς **εἰς** χρῆσιν τεθείς : Σχόλ.'Ηρ.412Π.
κακόχροια (ἡ) μτγν. κακὴ χροιά, ἄσχημον χρῶμα : Ρουφ.π.'Ορειβ.45,30,48, Γαλ.17(2),215· || εἰδ. ἐπὶ πτώματος : Φιλόδ.Θαν.30· **2)** ἐν τῷ πληθ. κηλῖδες τοῦ δέρματος,πανάδες:Διοσκ.3,1,Γαλ.6,814.
κακοχρονιά (ἡ) δημ. ἔτος δυστυχίας ἢ στερήσεως ἢ ἀτυχίας, κακὰ χρόνια.
κακοχρονιάζω δημ. ἀμτβ. περνῶ κακὸ χρόνο, διέρχομαι κακῶς τὸ ἔτος.
κακοχρονίζω δημ. ἀπαγγέλλω κατά τινος ἀρὰν ὅπως ἔχῃ ἀτυχὲς ἔτος **« κακὸ χρόνο νά'χῃ»,** καταρῶμαι τινὶ κακὸν ἔτος, **δυστυχῆ βίον**· || ὁθ. συνεκδ. διὰ τῆς ἀρᾶς ὑβρίζω.
κακοχρόνι(α)σμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ κακοχρανίζω : **ἄφησε τὰ κακοχρονιάσματα καὶ πές μας τί σοῦ 'κανε.**
κακόχρους-οος-ουν-οον κ. νεώτ. ὁ ἔχων κακὴν χροιὰν εἰς τὸ πρόσωπον : 'Ιππ.Προρρ.2,42· || εἰδ. ὁ ἔχων κακὸν χρῶμα : Νίκ.ἀπ.85,5 **κακόχρους κόμη,** Γαλ.17(2),214 **κ- -ὀφθαλμοί**· || κ. ἐπὶ τοῦ οὔρου : σὐτ.19,598· **2)** ὁ ἔχων κακὸν χρωματισμόν: 'Αριστλ.Ζ1 616b,31 **αἱ δ' ἀκανθίδες κακόβιοι καὶ κακόχροοι, φωνὴν μέντοι λιγυρὰν ἔχουσι.**
κακοχροῶ-έω μτγν. ἔχω κακὴν χροιάν, ἄσχημον χρῶμα : Διοσκ.1,128.
κακόχρωμος-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων κακόν, ἄσχημο χρῶμα, κακόχρους βλ.λ.2) : Ζερβ.Μῦθ.Ζ 43 **οἱ στυγνὲς μορφὲς .. τῶν βασιλέων καὶ τὰ κακόχρωμα ξόανα τῶν ἀγρίων.**
κακοχυλία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ δυσχέρεια περὶ τὴν διαμόρφωσιν, τὴν κυκλοφορίαν καὶ τὴν ἔκκρισιν τῶν χυλῶν τοῦ ὀργανισμοῦ.
κακόχῡλος-ον μτγν. ὁ ἔχων κακὸν χυλὸν ἢ χυμόν: Δίφιλ.Σ π.'Αθήν.2,54Α **τῶν χλωρῶν κακοχύλων ὄντων καὶ ἀτροφωτέρων πολὺ μᾶλλον φυσωδέστερα**· || κ. συγκρ. : αὐτ.68F **ὁ πέπων . κακοχυλότερος δὲ**· || εἰδ. ἐπὶ κρέατος : Σωρ.1,94.
κακοχῡμία (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. κακὴ κατάστασις, ἀλλοίωσις τῶν χυμῶν : Γαλ.6,553· κ. ἐν τῷ πληθ. : Διοσκ.2,87.
κακόχῡμος-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων κακοὺς χυμούς : 'Αριστλ.Πρ.954a,10,'Αθήν.1,24F **τοῖς κακοχυμοτάτοις κρομύοις ἐχρῶντο**· || κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ προσ. : 'Ικέσ.π.'Αθήν.7,309Β **ὀλιγότροφοι καὶ κακόχυμοι,** Διοσκ.2,88· || ὁμ. τὸ κακόχυμον ὡς οὐσ. ἡ κακοχυμία βλ.λ. : 'Αλέξ.'Αφρ.Πρ.2,10· **2)** ἐπὶ τροφῶν, ὁ μὴ ὑγιεινός, ἀνθυγιεινός : Γαλ.6,641· **3)** ὁ ἔχων κακὴν γεῦσιν : Σέξτ.'Εμπ. Πυρρ.1,52.
κακοχώνευτος-η-ο δημ. ὁ κακῶς, δυσκόλως πεπτόμενος, χωνευόμενος, δύσπεπτος· || ἐν χρ. κ. μτφ. : **φευτιὰ κακοχώνευτη** (μὴ πιστευτή),**-τὰ λατινικὰ εἶναι κακοχώνευτα**· ἐπιρρ. **-α.**
κακοχωνεύω δημ. χωνεύω κακῶς, δυσκόλως.
κακόψητος-η-ο δημ. ὁ κακῶς ἑψημένος· **2)** συνηθέστ. ὁ κακῶς, δυσκόλως ψηνόμενος ἢ βραζόμενος : **κακόψητα φασόλια - κουκκιά.**
κᾰκοψις-ιδος (ἡ) μτγν. ὁ πάσχων ἐκ μυωπίας, μύωψ : Πάπ. **ἀφίσταται Σεννῆσις .. ἐλάσσω(ν) ἢ μέση, μελί(χρως), κάκοψις**· **2)** δυσειδής : Βέττ. Βάλ.14,23 **κακόψιδες, θανατοποιοί.**
κᾰκόψογος-ον ὁ μετὰ κακίας, μοχθηρίας ψέγων : Θέογν.287 **κακόψογος πόλις.**
κάκοψος-η-ο δημ. κακῶς ψηνόμενος : Βαλαωρ. 'Αθ.Διάκ.5,239 **ἐμεῖς οἱ παλιοκλέφτες ἔχομε σάρκα κάκοψη.**
κακοψύχι (τὸ) δημ. ἀρά, κατάρα· **2)** ἡ πρὸς ἔμετον τάσις, ἡ ναυτία τῶν ἐγκύων γυναικῶν.
κακοψῡχία (ἡ) κακοφυΐα, κακὴ φυσικὴ ἰδιότης, κακὸ φυσικό, ἀντίθ. **εὐψυχία** : Πλάτ.Νόμ.791C **τὸ δύσκολον οὐ σμικρὸν μόριον εὐψυχίας καὶ κακοψυχίας ἑκάτερον γιγνόμενον γίγνοιτ' ἄν.**
κακτάμεναι ἀπαρφ. ἀορ. β' τοῦ κατακτείνω.
κάκτανε γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ κατακτείνω βλ.λ.
κάκτεινε γ' ἑν. ἀόρ. β' τοῦ κατακτείνω βλ.λ.
κακτίνη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀλκαλοειδὲς τοῦ φυτοῦ κηρέως **τοῦ μεγανθοῦς** χρήσιμον εἰς τὴν ἰατρικήν.
κακτοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. κ. κακτώδη· οἰκογένεια δικοτυληδόνων φυτῶν.
κάκτος (ἡ) κ. νεώτ. εἶδος τοῦ φυτοῦ κυνάρας : Θεόφρ.Φ1 6,4,10,Φιλήτ.16,Θεόκρ.16,4 **τὸν πόδα κάκτος ἔτυψεν,** Διοσκ.'Αλεξ.33· **2)** κ. ἀκτος (ὁ) ὁ καρπὸς τῆς κυνάρας : 'Επιχ.159 **μακωνίδες, μάραθα, τραχέες τε κάκτοι**· || ὁμ. τὸ ἐδώδιμον φύλλον : Θεόφρ.Φ1 6,4,10· **3)** νεώτ. γεν.ὀνομ. τῶν **κακτοειδῶν** βλ.λ.

κάκυνσις-εως (ἡ) σχόλ. διαστροφή, διαφθορά : Σχόλ.Εὐρ.'Εκ.251 «διαφέρει κάκυνσις καὶ κάκωσις· κάκυνσις μὲν ἐπὶ ψυχῆς, κάκωσις δὲ ἐπὶ σώματος».

κάκύνω βλάπτω, φθείρω, ἰδ. παροιμ.π.Σουΐδ. **κακύνειν τὸν πηλὸν τὸν ἄξιον ὕβρεως ὑβρίζειν·** || παθ. βλάπτομαι, διαφθείρομαι : Θεόφρ.'Οσμ. 56 **τὰ δὲ κακυνόμενα** (μύρα) **πλείω ποιεῖ δυσωδίαν·** 2) ἐπὶ ἠθικῆς ἐννοίας, φθείρω : Κωμ.'Αδέσπ.138· || κ. παθ. φθείρομαι : Δίων Κ 60,2· ||) ἰδ. δείκνυμαι, φέρομαι κακῶς : Εὐρ.'Εκ.251 **κακύνει τοῖσδε τοῖς βουλεύμασιν,** Πλάτ.Τίμ.42C **τρόπον ὃν κακύνοιτο·** || ἐπὶ στρατιωτῶν, δυστροπῶ, δὲν πειθαρχῶ : Ξεν.ΚΠ 6,3,27 (ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ μαλακύνω)· 3) παθ. ἐπιπλήττομαι, ὀνειδίζομαι, ἐπιτιμῶμαι : Εὐρ.'Ιππ.686 **σιγᾶν ἐφ' οἷσι νῦν ἐγὼ κακύνομαι.**

κακχαδίαι 'Ησ. «ἰσχνόφωνοι».

κακχάζω 'Ησ. «καχάζω».

κάκχαρτος 'Ησ. «κατάχαρτος».

κακχέει αἰολ. καταχεῖ : 'Αλκ.ἀπ.39 **κακχέει λιγύραν ἀοίδαν.**

κακχεῦαι ἐπ. ἀπαρφ. ἀορ. α' τοῦ καταχέω βλ.λ.

κακχύθην ποι. τοῦ καταχύθην βλ.λ.

κακχωρεῖ 'Ησ. «δραπετεύει· κακουργεῖ».

κάκω (ἡ) δημ. κακὴ γραῖα, κακόγραια.

κακῶ όω (κακός) κ. μσν. κ. νεώτ. κακῶς μεταχειρίζομαι, κάμνω κακὸν (π.'Ομ. πάντοτε ἐπὶ προσ.): 'Ιλ.Λ 689 **κεκακωμένοι ἐν Πύλῳ ἦμεν, ἐλθὼν γάρ ῥ' ἐκάκωσε βίη 'Ηρακληείη,** 'Οδ.Δ 754 **μηδὲ.. κάκου κεκακωμένον,** Αἰσχ.Πρ.976 **ὅσοι παθόντες εὖ κακοῦσί μ' ἐκδίκως,** Εὐρ.'Ηρ.1162 **κακῶσαι τοὺς ἀναιτίους,** Θουκ.8,32 **κακῶσαι τοὺς 'Αθηναίους,** Λυσ.13,91 **κακῶσαι τὸν δῆμον,** Πλάτ.Μενξ. 248C **κακῶσαι ἑαυτούς·** || ἐν τῷ παθ. πάσχω, ὑποφέρω, εὑρίσκομαι ἐν κακῇ καταστάσει : 'Οδ. Ζ 137 **κεκακωμένος ἅλμῃ·** || κ. γεν. εὑρίσκομαι ἐν κακῇ καταστάσει : 'Ηρ.1,170 **κεκακωμένων δὲ 'Ιώνων καὶ συλλεγομένων,** Αἰσχ.Πέρσ.728 **ναυτικὸς στρατὸς κακωθεὶς πεζὸν ὤλεσε στρατόν,** Σοφ ΟΚ 261 **τὸν κακούμενον ξένον σῴζειν,** Θουκ. 4,25 **ἐς τὴν Μεσσήνην ὡς κεκακωμένην ἐστράτευον·** || ὁμ. περιέρχομαι εἰς ἄθλιον κατάστασιν, καταπονοῦμαι : Ξεν.'Αν.4,5,35 **ἐκάκωτο ὑπὸ τῆς πορείας,** 'Αγαθ.ΑΠ 11,382,1 **ἐκάκωτο ἐκ πυρετοῖο·** 2) ἐπὶ πραγμ., βλάπτω, διαφθείρω, καταστρέφω : 'Ηρ.3,82 **οἱ γὰρ κακοῦντες τὰ κοινὰ συγκύψαντες ποιεῦσι,** Θουκ.8,78 **κακοῖ τὸ ναυτικόν,** Βί.'Αλ.1546 **ἐζήτει Τύρον τάχιστα πορθῆσαι καὶ κακῶσαι·** || κ. παθ. διαφθείρομαι, καταστρέφομαι : Αἰν.Τακτ.15,1 **τὰ κακούμενα τῆς χώρας·** 3) ἐξερεθίζω : ΚΔ Πράξ.14,2 **ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν·** 4) ἐπὶ τοῦ ἀέρος, βλάπτω φυτόν τι : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,11,2· || ὁμ. ἀστρολ. καθιστῶ τι δυσμενές : Βέττ.Βάλ.70,22· || κ. φυσ. βλάπτω, παραλύω : Γαλ.2,690 **κακῶ τὰς ἀρχὰς τῶν νεύρων·** || παθ. χειροτερεύω, βαίνω ἐπὶ τὰ χείρω : 'Ιππ.'Αρθρ.58 **κακοῦται πᾶν τὸ σκέλος.**

κάκώδης-ους-ες (ὄδωδα), ὁ κακῶς ὄζων : 'Ιππ. Γυν.2,204,'Αριστλ.Πρ.867b,10, Θεόφρ.'Οσμ.2.

κακωδία (ἡ) (ὀδμή) κακὴ ὀσμή, δυσωδία, ἀποφορά : Θεόφρ.'Ιδρ.5,9.

κακωδυλικός-ή-όν νεώτ. ὁ περιέχων κακωδύλιον βλ.λ.· || **κακωδυλικὸν ὀξὺ** (τό) νεώτ. ὀξὺ δηλητηριῶδες, ἐν χρ. ὡς φάρμακον.

κακωδύλιον (τό) νεώτ. χημ. μονοσθενὲς σύμπλεγμα, ἀπαντῶν ὡς μέταλλον.

κακωδυλοξίδιον (τό) νεώτ. χημ. ὑγρὸν ἄχρουν, δηλητηριῶδες, ἀποτελοῦν τὸ κύριον συστατικὸν τοῦ ὑγροῦ τοῦ Καντέ.

κάκώλεθρος-ον (ὄλεθρος) σχόλ. ἀφόδρα καταστρεπτικός, ὀλέθριος : Σχόλ.Σοφ.'Ηλ.492.

κάκωνυμία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κακὸν ὄνομα, κακὴ φήμη : Σύμμ.ΠΔ"Εξ.32,25.

κακώνυμος-ον (ὄνομα) λεξ. κ. νεώτ. γλῶσσ. τοῦ δυσώνυμος βλ.λ.· Σουΐδ.

κακωνυμοῦμαι-έομαι (ὄνομα) μσν. παθ. ἔχω κακὸν ὄνομα : Εὐστ.Πον.141,20.

κακῶς δωρ. 'Ησ. «κακώς· δειλούς».

κακῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **κακά** φαύλως, συνήθ.μτ. ρ., οἷον : **κακῶς ποιεῖν τι** (βλάπτειν τι), **κακῶς ποιεῖν τινα** (κακοποιεῖν)· || ὁμ. : Αἰσχ. Πρ.266 **κακῶς πράσσειν** (εἶναί τινα ἐν κακῇ καταστάσει), 'Αριστφ.Βάτρ.58 **κακῶς ἔχειν,** 'Ανδοκ. 4,11 **κάκιον ἢ πρότερον πράττειν·** κ.ἐπὶ ἀσθενειῶν : ΚΔ Ματθ.4,24 **προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας·** σπον. **κακῶς πάσχειν** : Αἰσχ.Πρ. 759· || ὡς λογοπαίγνιον ἐπὶ τῶν δύο σημασιῶν : Φιλήμ.Νεώτ.2 **ὡς κακῶς ἔχει ἅπας ἰατρός, ἂν κακῶς μηδεὶς ἔχῃ,** Μίμν.Τραγ.7,4 **κακῶς ἐρεῖν τινα, λέγειν τὴν πόλιν·** || ὁμ. **κακῶς εἰδότες** ἀγνοοῦντες : Ξεν.ΚΠ 2,3,13,'Ισοκρ.8,32· || ὁμ. **κακῶς ἐκπέφευγα** μετὰ δυσκολίας διέφυγο, μόλις ἐγλύτωσα : Δημ.556· || συγκρ. κάκιον : 'Ηρ.1,109 **μανέεται κάκιον ἢ νῦν** (μαίνεται), Σοφ. ΟΤ 428 **κάκιον ὅστις ἐκτριβήσεταί ποτε,** Πλάτ. Μενξ.236Α **ἐμοῦ κάκιον ἐπαιδεύθη·** || κ. ὑπερθ. κάκιστα : 'Αριστφ.Βάτρ.1456 **μισεῖ κάκιστα, τοῖς πονηροῖς δ' ἥδεται,** Πλάτ.Πολ.420Β **ᾠήθημεν .. ἂν εὑρεῖν .. ἐν τῇ κάκιστα οἰκουμένῃ ἀδικίαν·** || ὁμ. μσν., νεώτ. κ. δημ. φαύλως, ἀσχήμως : Βί.'Αλεξ.42 **κακῶς κρατήσας τῆς ἀρχῆς τότε τῶν Αἰγυπτίων, - κακῶς φέρεται - γράφεται - ἐνεργεῖ - ζῇ·** 2) συχν. π. τραγ. κ. 'Αττ. συνδυασμὸς ἐπιθ. κ. ἐπιρρ. : Σοφ.ΟΤ 248 **κακὸν κακῶς νιν .. ἐκτρῖψαι βίον,** Εὐρ.Τρῳ 446 **κακὸς κακῶς ταφήσῃ,** 'Αριστφ.Πλ.65 **ἀπό σ' ὀλῶ κακὸν κακῶς,** Δημ.884 **κακὸς κακῶς ἀπώλετο,** ΚΔ Ματθ. 21,41 **κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς·** κ. ἐν φρ. δημ. **πῆγε κακὴν κακῶς** (κατέληξε ἄσχημα, πῆγε χαμένος)· || κ. ἐν τῷ ὑπερθ. : Σοφ.Αἶ.839 **κακοὺς κάκιστα·** || κ. ἀντιστρόφως : Εὐρ.Τρῳ. 1055 **ὥσπερ ἀξία κακῶς κακὴ θανεῖται·** || κ. ὅταν παρεμβάλλωνται λέξεις : Σοφ.Φιλ.1369 **κακῶς .. ἀπόλλυσθαι κακούς.**

κάκωσις-εως (ἡ) (κακῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. κακοποίησις, κακομεταχείρισις : Ξεν.'Αν.4,6,3 **κακοποίησις τοῦ ἡγεμόνος·** || ὁμ. πίεσις, κατάθλιψις : ΠΔ"Εξ.3,7 **κακοποίησις τοῦ λαοῦ·** 2) ἀττ. κακὴ μεταχείρισις ἢ παραμέλησις γονέων ὑπὸ τοῦ υἱοῦ : Λυσ.13,91 **ὁ τῆς κακώσεως νόμος,** Δημ.1332 **γραφὴ κακώσεως,** 'Αριστλ.'Αθ.56,6 **κάκωσις γονέων, ὀρφανῶν, ἐπικλήρου, οἴκου ὀρφανικοῦ,** Λυκοῦργ.147 **τοκέων κάκωσις·** 3) **κάκωσις ἐπαρχίας** κακὴ διοίκησις, ἡ π. Ρωμ. ἀγωγή, δίκη παρανόμου εἰσπράξεως χρημάτων : Πλούτ. Κικ.4· 4) βλάβη, δυστύχημα : Θουκ.2,43 **ἡ μετὰ τοῦ [ἐν τῷ] μαλακισθῆναι κάκωσις,** αὐτ. 7,4 **κάκωσις πληρωμάτων,** 'Αριστλ.Ρητ.1386a,8 **αἰκίαι σωμάτων καὶ κακώσεις·** || ὁμ. τὸ κακὸν ἀποτέλεσμα ἀσθενείας : 'Ιππ.'Αρχ.'Ιητρ.17 **τὸ αἴτιον τῆς κακώσιος,** αὐτ.'Αέρ.19 **οὐκ ἐγγίνονται κακώσιες ἐν τῇ τοῦ γόνου συμπήξει,** Τίμ.Λοκρ. 102C **αἱ τῆς σαρκὸς τακομένας κακώσιες·** 5) μσν. κ. νεώτ. κακοπάθεια, ταλαιπωρία : Βί. 'Αλεξ.1316 **ἔρως μου, τὰς κακώσεις μου τὰς ἔπαθα διὰ ἐσέναν·** || νεώτ. ἐλαφρὰ βλάβη σωματική, ἰδ. ἐπενεχθεῖσα ὑπ' ἄλλου : Μηναῖ.11,4 'Εσπερ. **ὀδύνας κακώσεων .. ἀπελαύνων·** 6) μσν. κ. νεώτ. κακία, μῖσος : Χρον.Μορ.4191P **ἐβάλθηκαν μὲ λόγια μὲ τρόπους καλωσύνης κι ἐπράϋναν τὴν κάκωσιν κι ἐβάλαν τους σ' ἀγάπην,** Καισάρ. Δαπ.ἐν Σάθ.3,76 **δι' αὐτῆς τοὺς δεσμοὺς διαρρήξει πάσης κακώσεως.**

κακωσυνεύω μσν. κ. δημ. ἰδ. ἐπὶ καιροῦ, εἶμαι ἢ γίνομαι κακός, ἀντίθ. καλωσυνεύω· || ἐπὶ προσ., θυμώνω, μοῦ βαρυφαίνεται, ἀγριεύω: Ἐρωτόκρ.1,2084 **δὲν ἐκακωσυνεύτηκε, μά 'χει το γιά χαρά της.**

κακωσύνη (ἡ) μσν. κ. δημ. ὀργή, ἔχθρα, ἰδ. ἐπὶ σφοδροῦ ἀνέμου: Ἐρωτόκρ.3,219 **ὡσάν τὸ φυλλοκάλαμο σ' ἀνέμου κακωσύνη.**

κακωτής (ὁ) μτγν. κακοποιός, βλαπτικός: Φἰλ.1,544, Πτολ.Τετράβ.159, Βέττ.Βάλ.49,4 **κακωτὴς γυναικῶν.**

κακωτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων κλίσιν εἰς τὸ βλάπτειν, βλαπτικός: Φἰλ 2,577, Ἑρμ.Τρισμ. π.Στοβ.1,41,6, Διοσκ.1,94 **κακωτικός τινος,** Χορίκ. 221Β **κακωτικόν τι παθεῖν.**

κακωτικῶς ἐπίρρ. μτγν. βλαπτικῶς: Βέττ.Βάλ. 165,34 **κακωτικῶς διάγειν.**

κακώτρια (ἡ) μσν. ἀνώμ. θηλ. τοῦ κακωτής βλ.λ.: ΚΜανασσ.Χρον.111Α.

καλά (καλός) ἐπίρρ. δημ. εὖ, καλῶς: **καλά ἔκαμες καὶ ἔφυγες, - καλά γράφει - τρώγει - κοιμᾶται·** || δηλοῖ ὅτι ὑπάρχει ἢ γίνεταί τι κατ' εὐχὴν ἢ ὀρθῶς ἢ ὡς δεῖ ἢ ἀκριβῶς: **εἶμαι καλά** (ὑγιαίνω), **-γίνομαι καλά** (ἀποκαθίσταμαι εἰς τὴν ὑγείαν μου, θεραπεύομαι), **-πηγαίνω καλά** (προκόπτω, προοδεύω)· || φρ. **καλὰ ποὺ** ἢ **καλά καὶ** εὐτυχῶς ὅτι: **καλά κι ἦρθες, - καλά ποὺ τὸ ἔκρυφες·** ὁμ. **καλὰ νὰ (τά) πάθης,** ἀξίως (τὰ) ἔπαθες, **- καλὰ τὸν ἔχω ἢ τὸν κρατῶ,** ἰσχυρῶς, ἀσφαλῶς, **- καλὰ τὸν ἔκαμες** ἢ **τὸν διώρθωσες** δεόντως, πρεπόντως προσηνέχθης, **-τὸν κάμνω καλὰ** ἐπιβάλλομαι, **-τά 'χω καλὰ** διάκειμαι φιλικῶς· || κτ. ἐπέκτ. τελείως, ἐντελῶς: **βράσε τὰ ὄσπρια -γέμισε τὸ ποτῆρι καλά·** || ἀρτίως, ἱκανοποιητικῶς: **βλέπει - ἀκούει καλά·** || ἐν ὑποχωρητικῇ στάσει πρὸς ἔκφρασιν ἀπειλῆς: **καλά, ἔννοια σου καὶ θὰ ἰδῆς·** || **πάει καλά** ἢ ἁπλῶς **καλά** ἔστω, εἴμεθα σύμφωνοι, ἐπιφωνηματικῶς εἰς ἔνδειξιν παραδοχῆς: **καλά, εἴμεθα σύμφωνοι·** || ἰσχυρῶς, δυνατά, στερεά: **σφίξε το - χτύπα το καλά, - καλά τὸ 'χω δεμένο·** || φρ. **στὰ καλὰ** ἢ **γιὰ καλὰ** καιρίως, ἐπικινδύνως: **τὸν ἐχτύπησε στὰ καλά, -εἶναι γιὰ καλὰ ἄρρωστος·** || ὁμ. **γιὰ καλὸ** ἢ ἁπλῶς **καλὰ** πολὺ ἢ καθ' ὑπερβολήν: **τρώγει καὶ πίνει καλά, - τὴν ἐτύλωσε γιὰ καλά, - τὸν πῆρε γιὰ καλὰ** (κοιμήθηκε πολὺ)· || κ. ἐν φρ. **δὲν εἶναι στὰ καλά του** δὲν εὑρίσκεται εἰς καλὴν διανοητικὴν ἢ ἠθικὴν κατάστασιν, **-κά(μ)νω καλὰ** διευθετῶ τὸ πρᾶγμα, ἀναλαμβάνω τὴν εὐθύνην· || συχν. ἀναδιπλοῦται πρὸς μετριωτέραν ἔκφρασιν τῆς ἐννοίας: **δὲν τὸν γνωρίσαμε καλά καλά..·** κ. πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἐκφραζομένης ἐννοίας: **τοῦ τὰ εἶπε - τοῦ τὰ ἔψαλε καλά καλά·** κ. φρ. **μὲ κοίταζε καλὰ καλὰ** (ἐπισταμένως)· κ. ἀντιθέτως, ἐλάχιστα, μόλις, κάπως: **δὲν ἄνοιξε καλὰ καλὰ τὸ στόμα του, - δὲν ξημέρωσε καλὰ καλά·** κ. πρὸς ἔκφρ. τοῦ ὑπερθετ: **εἶναι καλὰ καλὰ δυνατός - ὤμορφος·** || ὡς ἐπιφώνημα: **καλά! - πολὺ καλά! - τί καλά! - πάει καλά!** (καλῶς, εὐτυχῶς)· κ. κτ. ἀντίφρασιν πρὸς εἰρωνείαν ἢ εὐφημισμόν: **καλά, θὰ τὸ ἰδῆς - καλὰ τὴν πάθανε οἱ φίλοι·** || μτ. τοῦ **κακὰ** ὁπωσδήποτε, οὕτως ἢ ἄλλως: **καλὰ κακὰ θὰ τὸ κάμης·** || συγκρ. **καλύτερα - πιὸ καλὰ - κάλλιο** ἢ **κάλλια: καλύτερα - πιὸ καλὰ νὰ φύγης, - κάλλιό 'χω νέο καὶ φτωχὸ παρὰ γέρο πλούσιο·** || ὑπερθ. **πολὺ καλά, - καλὰ καλά, - κατάκαλα, περίκαλα, - ὑπέρκαλα**: φρ. ἐν τέλει παραμυθίων **ἔζησαν καλὰ καὶ μεῖς περίκαλα.**

καλααζάρ (τὸ) νεώτ. λοιμώδης νόσος ὀφειλομένη εἰς εἰδικὸν πρωτόζῳον, ἄ. λεϊσμανίασις.

καλαβάρ (κύαμος τοῦ) νεώτ. βοταν. τὸ σπέρμα φυσοστίγματος τοῦ δηλητηριώδους, φυτοῦ (λιάνης) τῆς οἰκογ. τῶν χεδροπῶν.

καλαβάς Ἡσ. « καλαβώτης ».

καλαβίδια δ.γρ. τοῦ καλλαβίδια βλ.λ.

καλαβοίδια Ἡσ. « ἐν τῷ τῆς Δερεάτιδος ἱερῷ Ἀρτέμιδος ᾀδόμενοι ὕμνοι ».

καλαβρίζω δ.γρ. τοῦ καλαβρίζω βλ.λ.

καλάβριος βαθμίς (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ θαλασσογενῶν πετρωμάτων ἀποτελουμένη γεωλογικὴ βαθμίς.

καλαβρισμός δ.γρ. τοῦ καλαβρισμὸς βλ.λ.

καλαβρός ἀργ. λ. Ἡσ. « βάρβαρος ».

καλαβύστας Ἡσ. « τοὺς κωλώτας ».

κᾰλᾰβώτης (ὁ) μτγν. ἀσκαλαβώτης βλ.λ.: ΠΔ Λευϊτ.11,30 **μυγάλη, καὶ χαμαιλέων, καὶ καλαβώτης, καὶ σαύρα, καὶ ἀσπάλαξ.**

καλάγγουρα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν καρλινία ἡ κομμεοφόρος.

καλαγένιος-ια-ο δημ. κ. **-άϊνος** κατεσκευασμένος ἀπὸ καλάϊ, κασσιτέρινος.

καλαγκάθι (τὸ) δημ. φλεγμονὴ παρὰ τὸν ὄνυχα τῶν δακτύλων χειρὸς ἢ ποδὸς καταλήγουσα εἰς διαπύησιν καὶ ἀπόστημα.

καλάγκαθο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν καλάγγουρα.

καλαδία Ἡσ. « ῥυκάνη ».

καλάδιον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν ἀροειδῶν.

καλάζει Ἡσ. « ὀγκοῦται ».

κάλαθα Ἡσ. « λάλαβοι, οἱ δὲ ἄνθη ».

καλάθαρβα Ἡσ. « παροινία ».

καλαθαριά (ἡ) δημ. κ. **καλαθιά** κάλαθος πλήρης.

καλαθάς (ὁ) δημ. ὁ κατασκευαστὴς ἢ ἔμπορος καλαθίων, καλαθοποιός.

καλᾰθηφόρος-ον λεξ. ὁ φέρων κάλαθον· Ἡσ.: καλαθηφόροι (οἱ) δρᾶμα τοῦ Εὐβούλου.

καλαθιά (ἡ) δημ. καλαθαριὰ βλ.λ.

καλαθιάζω δημ. τοποθετῶ εἰς καλάθια: **καλαθιάζω τὰ σταφύλια·** **2)** μτφ. ἐξαπατῶ.

καλαθίδα (ἡ) δημ. φυτόν τι τῆς οἰκογ. τῶν μαραντοειδῶν.

κᾰλᾰ́θιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. κ. καλάθι ὑποκορ. τοῦ κάλαθος βλ.λ.: Πολυδ.10,125, Σχόλ. Καλλ.Δημ.1, Παλαμ.Ὕμν.Ἀθ.16· || μέρος χειρουργικῆς μηχανῆς, ἔχον σχῆμα καλάθου: Ὀρειβ. 49,4,41.

καλαθίς-ίδος (ἡ) λεξ. κ. νεώτ. καλάθιον βλ.λ.· Ἡσ. ἐν λ. πλαγγών· || νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **μαραντοειδῶν.**

καλαθίσκιον (τὸ) μτγν. κ. ἐν Ἐπιγρ. **-ίσκον** καλάθιον βλ.λ.: Ἀνών.εἰς Ρητ.108,30.

καλαθίσκος (ὁ) καλάθιον βλ.λ.: Ἀριστφ.Θεσμ. 822 **ὁ κανών, οἱ καλαθίσκοι, τὸ σκιάδειον,** Θεόκρ.21,9 **ἐγγύθι δ' αὐτοῖν κεῖτο τὰ τᾶς θήρας ἀθλήματα, τοὶ καλαθίσκοι, τοὶ κάλαμοι·** **2)** ἀρχιτ. κόφινος, εἶδος κοσμήματος ἐπὶ τῶν φατνωμάτων τῆς ὀροφῆς: Χορίκ.118Β· **3)** εἶδος ὀρχήσεως: Ἀπολλφ.1, Μέν.1018, Πολυδ.4,105.

καλαθισμός (ὁ) πιθ. ἐσφ. γρ. τοῦ καλαθίσκος βλ.λ.2): Ἀθήν.14,629F **σχήματα δ' ἐστὶν ὀρχήσεως ξιφισμός καλαθισμός καλλαβίδες σκώψ σκώπευμα.**

κᾰλᾰθοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων σχῆμα τοῦ καλάθου: Κλεομήδ.2,2, Γαλ.18(1),822, Θέων Σμ.196Η, Σιμπλίκ.Οὐρ.546,31.

καλαθοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον καλαθοειδῆ βλ.λ.: Ἡράκλειτ.Ἀλληγ.46.

καλαθοπλεκτική (ἡ) νεώτ. καλαθοποιία βλ.λ

καλαθοπλόκος (ὁ) πάπ. κ. νεώτ. καλαθοποιὸς βλ.λ.: Πάπ. **πόλεως ἀπηλιώτου ῥύμη καλουμένη καλαθοπλόκων.**

καλαθοποιΐα (ἡ) νεώτ. ἡ κατασκευὴ καλάθων· || γεν. ἡ κατασκευὴ διαφόρων ἐπίπλων

καὶ ἄλλων εἰδῶν πλεκτῶν ἐκ κλάδων ἰτέας ἢ ἐκ χόρτου.
καλαθοποιός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατασκευάζων καλάθια : 'Απολλ.'Αλεξ.π.ΑΒ 602,22.
κάλαθος (ὁ) κ. νεώτ. κάνιστρον μὲ βάσιν στενήν : 'Αριστφ."Ορν.1325 **φερέτω κάλαθον ταχύ τις πτερῶν·** || πρὸς ἐναπόθεσιν ἐρίων· 'Ησ.· || πρὸς ἐναπόθεσιν ἢ μεταφορὰν καρπῶν : 'Αριστλ.Ρητ.1413a,21· || φερόμενον ἐν πομπῇ εἰς ἑορτὰς τῆς Δήμητρος : Καλλ.Δημ.1 **τῷ καλάθῳ κατιόντος ἐπιφθέγξασθε γυναῖκες·** || νεώτ. δοχεῖον ἐκ πλεκτῶν ἐλασμάτων πρὸς μεταφορὰν μεταλλεύματος· || ὁμ. νεώτ. ὄργανον πρὸς ἀλιείαν· || ὁμ. νεώτ. κ. δημ. **κάλαθος τῶν ἀχρήστων** ὁ εἰς τὰ γραφεῖα χρησιμοποιούμενος πρὸς ἀπόρριψιν ἐν αὐτῷ τῶν ἀχρήστων χαρτίων· **2)** ἀρχιτ. τὸ ὑπὸ τῶν φύλλων τῆς ἀκάνθου περιθεόμενον κιονόκρανον : Καλλίξ.π.'Αθήν.5,206Β **περὶ τὸν προσαγορευόμενον κάλαθον . . φύλλα τραχέα περίκειται·** **3)** σκεῦος πρὸς ψῦξιν ὕδατος, ψυκτήρ· 'Ησ.· **4)** 'Ησ. « ἀγγεῖον, ἐν ᾧ χωνεύουσι σίδηρον »· **5)** ἡ περιέχουσα τὸ ἔλαιον λυχνίας δεξαμενή : 'Ηρων Πνευμ.2,22· **6)** νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων τῆς οἰκογ. τῶν **καραβιδῶν.**
καλαθόσφαιρα (ἡ) νεώτ. κ. **καλαθοσφαίρισις** ἀγωνιστικὴ παιδιά, καθ' ἣν ἡ σφαῖρα ρίπτεται ἐντὸς καλάθου ὑπὸ τῶν παικτῶν.
καλαθοῦνα (ἡ) δημ. μέγας κάλαθος.
καλαθοῦρι (τὸ) δημ. κάλαθος βλ.λ. : Βιζυην. Ποι.47,7 **οὔτ' ἕνα καλαθοῦρι . . γιὰ τὸ ζῶ του!**
καλαθοφόρος (ὁ) νεώτ. ὁ φέρων κάλαθον.
καλάθρωπος (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν μαρούβιον βλ.λ. τὸ κοινόν.
καλαθῶ-όω μσν. καλύπτω διὰ τεμαχίων λεπτῶν σανιδίων **τὸ ἔνδον τῆς στέγης,** τοβονώνω : Μαλάλ.1,339.
καλάθωμα-ατος (τὸ) μσν. ὃ. καλάθωσις βλ.λ.
καλάθωσις-εως (ἡ) μσν. ἡ φάτνωσις βλ.λ., ἡ κατασκευὴ ὀροφῆς διὰ ποικιλμάτων κεκοσμημένης· || ἡ τῆς ὀροφῆς διακόσμησις : Θεοφ.3,44 **τὴν καλάθωσιν ἐκ τῶν Βασιλίσκου τοῦ τυράννου παλατίων μεταγαγών·** || ἡ πεποικιλμένη ἢ γλυπτὴ ὀροφή· ἰδίως διὰ γλυφῶν «εἰς καλαθίσκων σχῆμα».
καλαθωτός-ή-όν γλωσσ. ὁ διὰ γλυφῶν «εἰς καλαθίσκων σχῆμα» πεποικιλμένος : Σχόλ.Διόδ.Σ 3,22 **θύραι καλαθωταί.**
καλάϊ (τὸ) μσν. κ. δημ., δ.γρ. **καλλάϊ** τὸ μέταλλον κασσίτερος, π. Σουΐδ. κ. Δουκαγγ. ατάννιον· ἢ ὀνομ. πιθ. ἐκ τῆς ἐν Λυσιτανίᾳ χώρας τῶν Κολλαϊτῶν, ὅθεν πολὺ τοῦ κασσιτέρου πραήρχετο· πρβλ. Στράβ.3,3,2 κ. ἑξ., Πλίν.34,16.
καλαϊδίζω (καλάϊ) δημ. δ. προφ. **καλα(ϊ)ντίζω,** παλαιότ. κ. **καλαϊλαδίζω** ἐπικασσιτερῶ, κασσιτερώνω, σταννιώνω, σταγκώνω, γανώνω.
καλαΐζω μσν. κ. δημ. καλαϊδίζω βλ.λ.
κάλαινον (τὸ) πάπ. περίβολος, μάνδρα ἢ πιθανώτ. πεφραγμένη στενὴ δίοδος : **οἱ δεῖνα ἀφελόντες θύραν τὴν ἐφεστηκυῖαν ἐπὶ τῆς προστάδος τῶν καλαίνων, οὗ οἶνος κεῖταί** μου.
κάλαϊνος-η-ον κ. νεώτ. κ. **καλλάϊνος** ὁ ὅμοιος πρὸς κάλαϊν, **ἔχων** χρῶμα κυμαινόμενον μεταξὺ κυανοῦ καὶ πρασίνου, κυανοπράσινος, ἐπὶ χρώματος μεταβαλλομένου, ἐν ἀναφ. πρὸς ἀλεκτρυόνα : Μελέαγρ.ΑΠ 7,428 **καλάϊνος πτέρυξ·** || κ. ἐπὶ ἰάσπιδος λίθου, ἐρυθρωπός : Διοσκ.5,142· || κυανοῦς : 'Ιω.Λυδ.Μην.4,30· || γεν. ἐπὶ πολυτ. λίθων : Περίπλ.'Ερ.Θαλ.39 **καλάϊνος λίθος** (ὁ κάλαϊς), ΑΠ 6,295,6 **καλάϊνος πλινθίς·** **2) καλάϊνος κέραμος** ἀγγεῖον ἐκ θείου καὶ νάτρου ἐν 'Αλεξανδρείᾳ : ΕΜ 486,51, Σουΐδ.· κ. **καλάϊνον ὄστρακον :** Γαλ.12,866· κ. ἐν πάπ. **τὰ καλάϊνα.**
κάλαϊς-ιδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. συνήθ. κάλλαϊς πολύτιμος λίθος πρασινίζοντος κυανοῦ χρώματος : Πλίν.ΦΙ 37,151· **2)** 'Επιγρ. ὁ ἀλέκτωρ· **3)** 'Ησ. «κάλαϊς· **τὸ** ἱστίον. καὶ ὄνομα κύριον».
καλαΐς-ίδος (ἡ) 'Επιγρ. πιθ. ἀλεκτορὶς ὄρνις : 'Επιγρ. **τῶι 'Ασκλαπιῶι θύεν βῶν ἔρσενα καὶ ὀμανάσις βῶν θέλειαν, ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ 'Ασκλαπιοῦ θύειν ταῦτα καὶ καλαΐδα.**
καλαισθησία (ἡ) νεώτ. ἡ αἴσθησις τοῦ καλοῦ, τοῦ ὡραίου· || ὁμ. ἡ φυσικὴ ἱκανότης πρὸς ἐκτίμησιν ἢ δημιουργίαν τοῦ ὡραίου.
καλαισθητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καλαισθησίαν : **καλαισθητικὴ κρίσις-ἄποψις·** || ὁμ. ὁ μετὰ καλαισθησίας γινόμενος, καλαίσθητος : **καλαισθητικὴ διακόσμησις·** || τὸ θηλ. **καλαισθητική** (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ φιλοσοφικὴ ἔρευνα ἢ ἐπιστήμη τοῦ καλοῦ, τοῦ ὡραίου ἐν τῇ τέχνῃ· ὅ. αἰσθητική, καλολογία.
καλαίσθητος-ον νεώτ. ὁ ἔχων αἴσθησιν τοῦ ὡραίου : **καλαίσθητος ἄνθρωπος·** **2)** ὁ μετὰ καλαισθησίας γινόμενος, καλαισθητικός : **καλαίσθητος κατασκευή.**
καλάϊσμα (τὸ) δημ. ἡ διὰ κασσιτέρου ἐπάλειψις τῶν χαλκωμάτων, κασσιτέρωσις, γάνωμα.
καλαϊτζῆς (ὁ) δημ. κ. **καλαντζῆς** κασσιτερωτὴς χαλκωμάτων, γανωτής.
καλακάνθη (ἡ) μσν., δημ. **καλακάνθι** τὸ φυτὸν χαλκάνθη βλ.λ. : Γεωπ. 13,11,1.
καλακούω δημ. ἀκούω τι καλῶς : Ζερβ.Μῦθ.Ζ 65 **εἶχεν ἀλαργέψει κατὰ τὸ ἀνηφόρι καὶ δὲν καλάκουσε τὰ στερνὰ λόγια τοῦ γέρου·** || ἔχω ὀξεῖαν ἀκοήν, συνήθ. μτ. ἀρνήσ. : **δὲν καλακούει** (εἶναι βαρήκοος).
κάλαμα 'Ησ. «ὄγκος, ἰχθύς».
καλαμάγρα (ἡ) δημ. φυτὸν ἀγρωστοειδές.
καλαμάγρωστις-εως (ἡ) μτγν. καὶ νεώτ. καλαμώδης ἄγρωστις· Διοσκ.4,30 «μείζων ἐστὶ κατὰ πάντα τῆς ἀγρώστεως . . ἔστι δὲ κτηνῶν ἀναιρετικὴ βρωθεῖσα»· || κ. νεώτ. βοτον. γένος ποωδῶν φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν ἀγρωστοειδῶν.
καλαμάζει 'Ησ. «ὀγκοῦται. 'Αχαιοί».
καλαμαῖος-α-ον (καλάμη) μτγν. ὁ ἐκ τῆς καλάμης ἢ ἐν τῇ καλάμῃ τοῦ σίτου ὑπάρχων· || **καλαμαία** (ἡ) εἶδος ἀκρίδος ἐν τῇ καλάμῃ γινόμενον : Θεόκρ.10,18, **μάντις ἁ καλαμαία·** || ὁμ. **καλαμαῖον** (τὸ) μικρὸν τεττίγιον : Παυσ. Γραμμ. 87,40· πρβλ. 'Ησ. ἐν λ. κερκώπη· **2) καλαμαῖα** (τὰ) 'Επιγρ. ἑορτὴ τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Περσεφόνης ἐν 'Ελευσῖνι : 'Επιγρ. **συνετέλεσε δὲ καὶ τὴν τῶν καλαμαίων θυσίαν.**
καλαμαιών-ῶνος (ὁ) 'Επιγρ. ὄνομα μηνὸς ἐν Μιλήτῳ, 'Ολβίᾳ καὶ Κυζίκῳ.
καλαμανθήλη (ἡ) μτγν. ἀνθήλη βλ.λ. : Διοκλητ. "Εδικτ.18,6.
καλάμανθος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **κορυδαλλιδῶν.**
καλαμαρᾶς (ὁ) δημ. ἄνθρωπος τῶν γραμμάτων, γραμματισμένος, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ καλαμάριον καὶ κονδυλοφόρον πρὸς γραφήν, γραφιάς, ἐν χρ. κυρ. εἰρωνικῶς· || συνεκδ. πᾶς ἐγγράμματος ἢ λόγιος.
καλαμάρι (τὸ) μσν. κ. δημ. τὸ μελανοδοχεῖον : Διγεν.'Ακρ.173 **πῶς κρατεῖ στὰς χεῖράς του . . καὶ καλαμάρι καὶ χαρτί, καὶ θέλει διὰ νὰ γράφῃ,** Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.152 **τὸ καλαμάρι ἀστόχησε, γυρίζει νὰ τὸ πάρῃ,** Παλαμ.'Ασάλ. Ζ 'Εκατὸ Φωνὲς **Γραμματικὲ μὲ τὸ χαρτὶ καὶ μὲ τὸ καλαμάρι·** **2)** τὸ φυτὸν τευθὶς ἡ κοινή.
καλαμαριά (ἡ) δημ. σκεῦος χρησιμεῦον ὡς βάσις ἑνὸς ἢ πλειόνων μελανοδοχείων.
καλαμαριίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογ. ὀφιδίων.
καλαμαρικά (τὰ) νεώτ. παλαιοντ. τάξις φυτῶν ἀπαντώντων ἐν ἀπολιθώσει.

καλαμάρι(ον) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. θήκη ἐν ᾗ ἐφυλάσσοντο οἱ γραφικοὶ κάλαμοι· **2)** μελανοδοχεῖον· **3)** γένος κεφαλοπόδων μαλακίων, ἡ τευθίς.
καλαματιανός-ή-ό δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Καλαμάταν ἢ ὁ ἐξ αὐτῆς προερχόμενος : **καλαματιανὰ ὑφάσματα μεταξωτά·** || ὡς ἐθν. **Καλαματιανός-ή** ὁ κάτοικος τῶν Καλαμῶν· || εἶδος χοροῦ ἐκ τῶν συρτῶν.
καλαμαύλης (ὁ) μτγν. ὁ διὰ καλάμου αὐλῶν : Ἀθήν.4,176D **τοὺς τῷ καλάμῳ αὐλοῦντας καλαμαύλας λέγουσι.**
καλαμαυλητής (ὁ) μτγν. καλαμαύλης βλ.λ. : Ἡδυλ.π.Ἀθήν.4,176D **Θέωνα τὸν καλαμαυλητήν.**
καλάμαυλος (ὁ) μτγν. καλαμαύλης βλ.λ. : Κατ. Ἀστρλ.Κ 8(4),217.
καλαμεία (ἡ) πάπ. κάλαμος, καλαμιὰ ἐν περιληπτικῇ ἐννοίᾳ· || **καλαμεία** (γῆ) καλαμών.
καλαμειφυή (ἡ) πάπ. καυλὸς τοῦ καλάμου, κάλαμος : Πάπ. **δὸς τῷ δεῖνα εἰς λόγον κοπῆς καλαμειφυῆς καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἔργα.**
καλαμένιος-α-ο δημ. ὁ ἐκ καλάμου κατεσκευασμένος· **2)** μτφ. ὁ ὅμοιος πρὸς κάλαμον, ἰσχνός : Ζερβ.Μῦθ.Ζ 35 **στῆθος κυρτωμένο καὶ πόδια καλαμένια ραιβά.**
καλαμέσιτα πάπ. πιθ. καλάμας σῖτα : **γίνωσκε ὅτι δέδωκα** Πτολεμαίου **καλαμέσιτα** ἀσπαλίσματα τῆς οἰκίας εἰς τὸ Δημητρῖον.
καλαμεύς-έως (ὁ) μτγν. ὁ ἁλιεύς : Παγκράτ.π. Ἀθήν.7,305C **τὴν καλαμῆες σαῦρον κικλήσκουσι καὶ αἰολίην.**
καλαμευτής (ὁ) μτγν. ὁ θεριστής : Θεόκρ.5,111 **οὕτως κῦμμες θην ἐρεθίζετε τὼς καλαμευτάς·** **2)** καλαμεύς βλ.λ. : Ἀγαθ.ΑΠ 6,167 **δίκτυά τ' ἐν ῥοθίοις ἁπλούμενα καὶ καλαμευτάς.**
καλαμεών-ῶνος μτγν. καλαμὼν βλ.λ. : Φρύν.144.
καλάμη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ ἀτέλεχος τοῦ στάχυος, ἰδίως τοῦ σίτου· || μτφ. π. Ὅμ. : Ἰλ.Τ 222 **αἶψά τε φυλόπιδος πέλεται κόρος ἀνθρώποισιν, ἧς τε πλείστην μὲν καλάμην χθονὶ χαλκὸς ἔχευεν, ἄμητος δ' ὀλίγιστος·** || ἡ καλαμιὰ τῶν σιτηρῶν, τὸ ἄχυρο : Ἡρ.4,33 **ἐν καλάμῃ πυρῶν,** Ξεν.Ἀν.5,4,27 **σὺν τῇ καλάμῃ ἀπόκειται ὁ σῖτος,** Καλλ.Δημ.20 **καλάμην τε καὶ ἱερὰ δράγματα . . ἀσταχύων,** Διον.Ἁλ.5,13 **σῖτον τόν τ' ἐπὶ ταῖς καλάμαις καὶ τὸν ἤδη κατειργασμένον·** **2)** τὸ ὑπολειπόμενον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μετὰ τὸν θερισμὸν μέρος τοῦ στάχυος, ἡ καλαμιά, ἡ ράπη : Ἀριστλ.Μετ.341b,27, Πάπ. **καὶ μετὰ τὸν χρόνον παραδώσω τὸ τρίτον μέρος ἀπὸ ἀναπαύσεως καὶ τὸ λοιπὸν μέρος ἀπὸ καλάμης πυροῦ,** ΚΔ Κορινθ.1,3,12 **εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον χρυσόν, . . ξύλα, χόρτον, καλάμην·** || παροιμ. ἐπὶ ἀδιακόπως ἐξ ἀπληστίας καλλιεργοῦντος γεωργοῦ πυροὺς **ἐπὶ καλάμῃ ἀροῦν** : Λυσ.ἀπ.77 **οὗτοσὶ δὲ πυροὺς ἐπὶ καλάμῃ ἀροῖ** (Σουΐδ. «τουτέστιν ἀεὶ σπείρων οὐδεμίαν ἄνεσιν τῇ γῇ διδῶσιν»)· || μτφ. ἐν χρ. κ. ἐπὶ γέροντος : Ὀδ.Ξ 214 **καλάμην γέ σ' ὀΐομαι εἰσορόωντα γιγνώσκειν** (Εὐστ. « οἶμαί σε ὁρῶντα τὸ τῆς νεότητος ὑπόλειμμα τὴν κατὰ θέρος καλάμην, ἤγουν τουτὶ τὸ σῶμα φέρον ποτὲ καρπὸν ἀρετῆς, γινώσκειν ἐξ αὐτοῦ, οἷος ἂν ἦν ἐγὼ καὶ ὅτε τὸ τῆς ἡλικίας μοι λήϊον ἤκμαζεν »), Ἀριστλ.Ρητ. 1410b,14 **γῆρας καλάμην εἶπεν, ἄμφω γὰρ ἀπηνθηκότα·** **3)** συνεκδ. μτφ. τὸ λείψανον, ὁ νεκρός, τὸ πτῶμα : Χρησμ.π.Πολύαιν.6,53 Ρήσου καλάμη, Λουκ.Ἀλέξ.5 **μειράκιον ἔτι ὤν, πάνυ ὡραῖον, ὡς ἐνῆν ἀπὸ τῆς καλάμης τεκμαίρεσθαι** (κρίνειν ἐκ τῶν λειψάνων)· **4)** **κολχὶς καλάμη** ἡ λινοκαλαμίς, τὸ λίνον : Καλλ.ἀπ.265· **5)** ὁ κάλαμος, τὸ καλάμι : Ἡλιόδ.Αἰθ.8,9 **τὴν ποταμίαν καλάμην ἐπισωρεύοντες.**

καλαμηδόν ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. ἐπὶ εἴδους τινὸς κατάγματος, κατὰ τρόπον τεθραυσμένου καλάμου, σὰν καλάμι : Σωρ.Κατ.10,Παῦλ.Αἰγ.6,89.
καλάμημα-ατος (τὸ) (καλαμῶμαι) μτγν. τὸ σταχυολόγημα, σταχολόγημα : Θεοδοτ.ΠΔ Ὀβδ.5.
καλαμητομία (ἡ) (τέμνω) μτγν., ἐπ. -ίη ἡ πρᾶξις τοῦ κόπτειν τὰς καλάμας σίτου, θερισμός : Φίλιππ. Θεσσ.6,36 **ἐκ καλαμητομίης ἀμβλὺ φέροι δρέπανον.**
καλαμητόμος-ον (τέμνω) μτγν. ὁ κόπτων, ὁ θερίζων τὴν καλάμην: Ἀπολλ.Ρ 4,987 **καλαμητόμος ἅρπη.**
καλαμήτρια (ἡ) μτγν. ἡ συλλέγουσα καλάμας, ἡ σταχυολογοῦσα τὰ ὑπολείμματα μετὰ θερισμόν: Πλούτ. Ἠθ.784Α (δ.ἀνάγν. καλαμητρίδας).
καλαμητρίς-ίδος (ἡ) Ἡσ. «ἡ τὰ δράγματα συλλέγουσα».
καλαμηφάγος-ον (τρώγω) ὁ τρώγων, ὁ κόπτων, ὁ θερίζων τὴν καλάμην : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 6,65,3 **χάλυβα σκληρὸν καλαμηφάγον.**
καλαμηφόρος-ον (φέρω) ὁ φέρων κάλαμον ὡς σημεῖον, σύμβολον στασιώτου : Ξεν.Ἑλλ. 2,1,2 **διὰ τὸ πλῆθος τῶν καλαμηφόρων** (δ.γρ. καλαμοφόρος)· πρβλ. καλαμηφορῶ.
καλαμηφορῶ-έω (φέρω) μτγν. κρατῶ κάλαμον ὡς σημεῖον, ἵνα δι' αὐτοῦ λάβω σῖτον : Θεμίστ.Λόγ.23,292Α· πρβλ. κάλαμος ἐν εἰδ. σημ.
καλάμι (τὸ) μσν. κ. δημ., μσν. κ. **καλάμιν** τὸ φυτὸν κάλαμος : Ἐρωφ.3,3,217 σὰν πύργος **στέκω ἀδύνατος, καὶ τρέμω σὰν καλάμι,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 59,16 **λυγᾶ ἡ γενιά μας σὰν καλάμι·** **2)** ποιμενικὴ ράβδος, (ἀ)γκλίτσα : Λίβ.Ροδ.892 **τὸ ἕναν του χέριν νὰ κρατῇ ποιμενικὸν καλάμιν·** **3)** τὸ στέλεχος τοῦ στάχυος, ἰδίως τὸ ὑπολειπόμενον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μετὰ τὸν θερισμόν, ἡ καλαμιά, ἡ ράπη· **4)** συνεκδ. ἁλιευτικὸν ὄργανον ἀποτελούμενον ἐκ μακροῦ καλάμου φέροντος εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον ὁρμιὰν μετ' ἀγκίστρων, ἄ. καλαμίδι· **5)** συνεκδ. τὸ πηνίον εἰς ὃ περιτυλίσσεται τὸ νῆμα, μασούρι· **6)** εἰδ. τὸ πρόσθιον ὀστοῦν τῆς κνήμης, ἀντικνήμιον.
καλάμια Ἡσ. « τὰ στελέχια ».
καλαμία (ἡ) πάπ. ὁ κάλαμος : **τοὺς μὴ παραγεωχότας ἐπὶ τὰ χώματα τὴν καλαμίαν καὶ τὰς κουφείας·** **2)** ὁ θύσανος τοῦ καλάμου.
καλαμιά (ἡ) δημ. ὁ κάλαμος, τὸ καλάμι : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ. τῆς Λυγερῆς καὶ τοῦ Χάρου 49 **λυγογυρίζει ἡ καλαμιά, σκύφτει τὸ κυπαρίσσι,** Πορφ.Σκ.59,1 **σὲ ραγισμένους γύρω αὐλοὺς οἱ καλαμιὲς φυσοῦνε·** **2)** τὸ μετὰ τὸν θερισμὸν τῶν σιτηρῶν ἀπομένον ἐν τῷ ἀγρῷ τμῆμα τοῦ στάχυος, ἡ καλάμη, ἡ ράπη : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.179,7 **σπέρνουν θερίζουν τὸν καρπὸ κι ἡ καλαμιὰ ἀπομένει·** || παροιμ. φρ. σὰν (τὴν) καλαμιὰ **στὸν κάμπο** ἐπὶ τελείας ἐγκαταλείψεως : Πολίτ. Ἐκλ.Τραγ.179,6 **ὅπου μ' ἐφίλειε κι ὤμονε, ποτὲ δὲ μ' ἀπαρνιέται,** καὶ τώρα μ' ἀπαράτησε σὰν **καλαμιὰ στὸν κάμπο.**
καλαμίδι (τὸ) μσν. κ. δημ., μσν. κ. **καλαμίδιν** ἁλιευτικὸς κάλαμος, καλαμίδι : Λίβ.Ροδ.2181 **τὸ μὲν νὰ στέκῃ νὰ κρατῇ τάχατες καλαμίδιν καὶ ἐκ τῆς φισκίνας τὸν βυθὸν τὰ ὀψάρια ν' ἀνεβάζῃ·** **2)** ράβδος ἐκ καλάμου χρησιμοποιουμένη διὰ τὴν διασταύρωσιν τοῦ νήματος.
καλαμίζω (κάλαμος) μτγν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **καλαμίσω** φυσῶ τὸν κάλαμον, παίζω αὐλόν : Ἀθήν.15,697C **ἐν ᾗ καὶ αὐτὸς περιῄει καλαμίζων μετὰ τῶν τοὺς κολάβρους καλουμένους συντιθέντων** (διορθ. καλαβίζω)· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἐκτυλίσσων τὸ νῆμα ἀπὸ τῆς ἀνέμης περιτυλίσσω εἰς τὰ καλάμια, πηνία, πηνίζω, μασουρίζω· **3)** σμ. συλλέγω τὰς καλάμας τῶν σταχύων, μαζεύω ράπη· **4)** ρηματ.π. καλάμισμα, καλάμιστρον.

καλαμίθι (τὸ) δημ. ἐρίανθος βλ.λ.
καλαμίθρα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν μίνθη ἢ μακρόφυλλος· **2)** τὸ φυτὸν καλαμίνθη ἡ νεπέτη, ἄ. καλάμιθρας· **3)** τὸ ἔντομον γρύλλος ὁ ἀγροτικός· **4)** ἡ μαγνητικὴ βελόνη, ἄ. πετροκαλαμίθρα· πρβλ. καλαμῖτις.
καλάμιθρος (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν καλαμίνθη ἡ νεπέτη, ἄ. καλαμίθρα.
καλαμικός-ή-όν πάπ. ὁ ἐκ καλάμου κατεσκευασμένος, ὁ καλάμινος: **καλαμικὸν σφυρίδιον.**
καλαμίνα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν μεῖγμα περιέχον κυρίως ψευδάργυρον ἢ μόλυβδον.
κᾰλᾰμίνδαρ Ἡσ. «πλάτανος ἡδονιεῖς» (sic).
καλαμίνθη (ἡ) κ. νεώτ. φυτόν τι ἀρωματῶδες, ἡ καλαμίθρα, ἄ. καλάμινθος, μέντα· Ἡσ. «καλαμίνθη· πόα, ὁμοία ἡδυόσμῳ»: Ἀριστφ.Ἐκκλ.648 **αὐ δὲ γ᾽ ὄζοις ἂν καλαμίνθης,** Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,16,4· ‖ νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **χειλανθῶν·** ‖ νεώτ. φαρμακ. **καλαμίνθης ἔλαιον** αἰθέριον ἔλαιον εὑρισκόμενον εἰς τὸ φυτὸν αὐτό.
καλαμινθίτης (ὁ) (ἐνν. οἶνος) μτγν. ὁ παρασκευαζόμενος μετὰ μίνθης: Διοσκ.5,52·
καλαμινθίνη (ἡ) μτγν. ἡ καλαμίνθη βλ.λ.: Ζώπυρ.π.Ὀρειβ.14,62,1 (κῶδ.).
καλαμίνθιος (ὁ) κωμικὴ ἐπωνυμία εἴδους βατράχου: Βατραχομ.224.
καλάμινθος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. βοταν. ἡ καλαμίνθη βλ.λ.: Νίκ.Θηρ.60.
καλαμινθώδης-ους-ες μτγν. ὁ πλήρης μίνθης: Στράβ.8,5,7 **τὴν δὲ καιετάεσσαν οἱ μὲν καλαμινθώδη δέχονται,** Ἀπολλ.Λεξ.ἐν λ. κητώεσσαν.
καλάμῐνος-ίνη-ον κ. νεώτ., δημ. καλαμένιος ὁ ἐκ καλάμου κατεσκευασμένος: Ἡρ.5,101 **ἦσαν ἐν τῇσι Σάρδισι οἰκίαι αἱ μὲν πλεῦνες καλάμιναι,** Ἀριστφ.ἀπ.719 **καλάμινος αὐλός,** Πάπ. **χάρακος καλαμίνου μυριάδες τρεῖς,** Πολυδ. **καλάμινον πλέγμα·** **2)** ἐν κωμ. ἐκφρ. ὁ ἔχων λεπτά, ἰσχνὰ σκέλη, οἱονεὶ ὅμοια μὲ καλάμους κατὰ τὴν λεπτότητα: Πλάτ.Κωμ.184,3 **σκελετός, ἄπυγος, καλάμινα σκέλη φορῶν·** **3)** ἐπὶ πλοίων, ὁ κατεσκευασμένος ἐξ ἰνδοκαλάμου: Ἡρ.3,98 **τοὺς αἱρέουσι ἐκ πλοίων καλαμίνων ὁρμεόμενοι.**
καλάμιον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ καλάμη· Ἡσ. «καλάμια· στελέχη»· **2)** ὑποκορ. τοῦ κάλαμος, καλαμάκι: Πάπ. **καλάμια μεγάλα·** **3)** ἐργαλεῖον πρὸς διακόσμησιν τῆς κόμης· πρβλ. κάλαμος, καλαμίς ἐν εἰδ. σημ.· **4)** τὸ ἀντικνήμιον: Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.784· **5)** κτ. πληθ. **καλάμια** λωρία δι᾽ ὧν ἐκρατεῖτο τὸ σανδάλιον εἰς τὸν πόδα, ἀναγωγεῖς: Εὐστ.995,30 **καλάμια τῶν ὑποδέσεων·** **6)** σχίζα: Παῦλ.Αἰγ.6,8· **7)** π. Βυζαντ. σημεῖόν τι δι᾽ οὗ ἐλάμβανον σῖτον· πρβλ. κάλαμος· **8)** κ. καλαμοφορῶ.
καλαμίς-ίδος (ἡ) (κάλαμος), αἰτ.-ῖδα κ.νεώτ. ἰξευτικὸς κάλαμος, ξόβεργα: Σάτυρ.Ἐπιγρ.ἐν ΑΠ 10,11 **ὀρνεάφοιτον ὑπὲρ καλαμῖδα·** **2)** θήκη γραφικῶν καλάμων, κονδυλοθήκη: Πολυδ.10,59· ‖ πιθ. γραφίς, πέννα: Φιλόδ.Ποιημ.2,41· **3)** ξυλάριον ἐκ καλάμου πρὸς καθαρισμὸν τῶν ὀδόντων, ὀδοντογλυφίς: Διοσκ.1,89· **4)** ἐργαλεῖον πυρακτούμενον πρὸς βοστρυχισμὸν τῆς κόμης καὶ εἶδος κοσμητικῆς τῶν τριχῶν βελόνης, ἄ. κάλαμος, καλάμιον βλ.λς ἐν εἰδ. σημ.: Πολυδ.5,96 **κάλαμος καὶ καλαμὶς καὶ εὔτροπον·** πρβλ. καλάμιστρον· **5)** κτ. πληθ. ΑΒ 269,25 «καλαμίδας· τὰς νῦν λεγομένας ὠλένας, ἐπεὶ ἀπὸ καλάμων. ἢ τοὺς θηλυκοὺς καλάμους τοὺς πρὸς σύνδεσμον τῶν πλινθίνων καταστρωμάτων τῆς οἰκοδομίας»· **6)** Ἡσ. «Κερυνῖται δὲ τοὺς μικροὺς τέττιγας καλαμίδας καλοῦσι» (διορθ. καλαμίνδας)· **7)** Ἡσ. «ἁλιευτικὸς κάλαμος»· **8)** Ἡσ. «ὁ ταῦ γάλακτος ταρσός» (πιθ. ἡ καλαμωτὴ ἔνθα ξηραίνεται ὁ τυρός).
καλαμίσκος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ κάλαμος, χρησιμοποιούμενον ὡς σωλήν: Ἀριστφ. Ἀχ.1034 **σταλαγμὸν εἰρήνης ἕνα εἰς τὸν καλαμίσκον ἐνστάλαξον τουτονί,** Γαλ.2,873, Γεωπ.20,24,1· **2)** βροχίων ἢ κλάδος λυχνίας: ΠΔ Ἐξ.25,31 **ὁ καυλὸς αὐτῆς** (τῆς λυχνίας) **καὶ οἱ καλαμίσκοι·** **3)** ἐργαλεῖον πρὸς διακόσμησιν τῆς κόμης καὶ εἶδος κοσμητικῆς τῶν τριχῶν βελόνης: Πρόδρ.437.
καλάμισμα-ατος (τὸ) (καλαμίζω) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καλαμίζω βλ.λ.2), ἡ περιτύλιξις τοῦ νήματος εἰς καλάμια, μασούρια.
καλάμιστρον (τὸ) (λατ. calamistrum) νεώτ. μετάλλινον ἐργαλεῖον ὁμοιάζον πρὸς αὐλῳδικὸν κάλαμον καὶ χρησιμεῦον πρὸς βοστρύχωσιν τῆς κόμης· πρβλ. καλάμιον, καλαμίς, κάλσμος ἐν εἰδ.σημ.
καλάμιστρος (ὁ) γλωσσ. κάρφος, καλάμη, ράπη.
καλαμίτης (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς κάλαμον, καλάμινος: Ἀλέξ.Τραλλ.5,4 **καλαμίτης στύραξ·** **2)** ὁ κ- ἥρως κωμικὸν ὄνομα τοῦ ἰατροῦ Ἀριστομάχου, οὗ ὑπῆρχεν ἀνδριὰς ἐν Ἀθήναις, καλούμενος ὁ ἥρως ὁ ἰατρός, πιθ. ὁ ἥρως τῆς χειρουργικῆς μήλης: Δημ.270 **ἐν τῷ κλεισίῳ τῷ πρὸς τῷ καλαμίτῃ ἥρωϊ χρωμένη.. ἐξέθρεψέ σε;** **3)** νεώτ. παλαιοφυτ. γένος ἐκλειφάντων φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **καλαμαριοειδῶν·** **4)** νεώτ. ὀρυκτόν, παραλλαγὴ τοῦ ἀκτινολίθου.
καλαμῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος ἀκρίδος, ἡ καλαμαία: Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 7,198· **2)** νεώτ. ναυτ. ὀνομ. ἀρχικῆς ἀτελοῦς ναυτικῆς πυξίδος· **3)** εἰδ. νεώτ. ἐν χρ. ὡς ὀνομασία τοῦ μαγνητικοῦ ὀξιδίου τοῦ σιδήρου.
καλαμιώνα (ἡ) δημ. ὁ κάλαμος, ἡ καλαμιά: Πολῖτ.Ἐκλ.Τραγ.250,9 **κι ἐκεῖ παὺ θάφανε τὴ νιὰ ἐβγῆκε καλαμιώνα.**
καλαμιών-ῶνος (ὁ) μσν., δημ. **καλαμιώνας** συστὰς καλάμων: Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 57,4 **καὶ σουραύλια οἱ καλαμιῶνες κάνουν ἴσο τῆς νεράιδας·** ‖ τόπος, ἔκτασις γῆς κατάφυτος ἐκ καλάμων, καλαμών: Διήγ.Ἀχιλλ.1517 **καὶ λέων ἐξέβη φοβερὸς ἐκ τοῦ καλαμιῶνος,** Βαλαωρ.Ναναρισμα 23 **παίζει τ᾽ἀγέρι τοῦ Μαγιοῦ μέσα στὸν καλαμιῶνα.**
καλαμόβιος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **κεραμβυκιδῶν.**
κᾰλᾰμοβόας-α (ὁ) μτγν. ὄνομα σκωπτ. τοῦ στωϊκοῦ Ἀντιπάτρου, ὅστις δὲν ἤριζε διὰ ζώσης φωνῆς πρὸς τὸν Καρνεάδην, ἀλλὰ μόνον διὰ τῆς γραφίδος, ὁ διὰ τοῦ καλάμου βοῶν, ὁ μὴ βοῶν διὰ τοῦ στόματος πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν λόγων τοῦ ἀντιπάλου αὐτοῦ, ἀλλὰ διὰ τοῦ καλάμου ἤτοι τῆς γραφίδος: Πλούτ.Ἠθ.514D.
καλαμοβύζω (ἡ) δημ. κ. καλαμοβύζα κ. καλαμοβυζοῦ ἡ ἔχουσα ἀδυνάτους, καχεκτικοὺς μαστούς: Γρυπ.Σκ.Τερρ.19,9 **τώρα.. μὲ κράζουν τὰ μωρὰ γριὰ καλαμοβύζω.**
καλαμογλύφος-ον (γλύφω) ὁ γλύφων τὸν κάλαμον, ὁ κατασκευάζων γραφίδας: ΕΜ 485,35.
καλαμογλυφῶ-έω (γλύφω) μτγν. γλύφων τὸν κάλαμον καταακευάζω γραφίδας: Ἡρωδιαν.1,468.
κᾰλᾰμογρᾰφία (ἡ) (γράφω) μτγν., ἐπ. -ίη ἡ διὰ καλάμου, γραφίδος γραφή: Μαν.4,72.
καλαμογραφῶ-έω (γράφω) δημ. γράφω διὰ γραφίδος, ἐξιστορῶ, διηγοῦμαι: δ.τραγ. τῆς **Χίος** τὴν **καταστροφὴν νὰ καλαμογραφήσω.**
καλαμόδενδρον (τὸ) νεώτ. γένος ἐκλειφάντων φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **καλαμοδενδρωδῶν.**
καλαμοδόχη (ἡ) (δέχομαι) νεώτ. δοχεῖον ἐν ᾧ ἀποτίθενται τὰ καλάμια τῆς ὑφαντικῆς, τὸ πηνία.
καλαμοδύτης (ὁ) (δύω) κ. νεώτ. πτηνόν τι ζῶν ἐν τοῖς καλάμοις: Αἰλ.ΖΙ 6,46· ‖ νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἀηδονιδῶν.**
κᾰλᾰμοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς κάλαμον: Διοσκ.3,149· ἐπίρρ. -ῶς.

κᾰλᾰμόεις-εντος-εσσα-εν ὁ ἐκ καλάμου, καλάμινος : Εὐρ.ΙΑ 1038 **συρίγγων καλαμοεσσᾶν.**

καλαμοθήκη (ἡ) (τίθημι) γλωσσ. τὸ καλαμάριον.

καλαμοθήρας (ὁ) μτγν. ὁ ἁλιεύων διὰ καλάμου, μὲ καλαμίδι : Πρόκλ.Κρατ.40Ρ.

καλαμοϊχθύς-ύος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἰχθύων τῆς οἰκογ. τῶν **πολυπτεριδῶν.**

καλαμοκανάς (ὁ) (καλάμι κ. κανί=κνήμη) δημ. κ. καλαμουκανάς τὸ πτηνὸν πελαργός, ὡς ἔχων πόδας ὁμοιάζοντας πρὸς καλάμους.

καλαμοκάνης (ὁ) (καλάμι - κανί) δημ., θηλ.-**ἄνα** κ. -**άνισσα** ὁ ἔχων τοὺς πόδας μακροὺς καὶ λεπτοὺς ὡς καλάμια, ὅθεν ὁ ὑψηλὸς καὶ λεπτός.

καλαμοκάνι (τὸ) (καλάμι) δημ. καλάμι χρησιμεῦον ὡς πηνίον, μασούρι· **2)** μτφ. συνήθ. κτ. πληθ. ἐπὶ ποδῶν, μακροὶ καὶ λεπτοί : μάζεψε **τὰ καλαμοκάνια σου.**

καλαμοκεντρῖτις-ιδος (ἡ) (ἐνν. γῆ) πάπ. τόπος κατάφυτος ἀπὸ ἀκανθώδη φυτά, ἀγκάθια.

καλαμοκόπιον (τὸ) μσν. καλαμὼν πρὸς ἐκκοπήν, καλαμιώνας : Γεωπ.2,6,31.

καλαμοκόπος (ὁ) πάπ. ὁ κόπτων καλάμους.

καλάμόκρινον (τὸ) μτγν. πιθ. κάλαμος ἀρωματικός, σπαθόχορτο, σπαθάκι : Ἀέτ.1,132· πρβλ. Κορ.5Α,110.

καλαμολόγχη (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κρόμμυον τὸ χαμαίμωλυ.

καλαμοπόδαρο (τὸ) δημ. βλ. καλαμοπόδαρος.

καλαμοπόδαρος-η-ο (πόδι) δημ. ὁ ἔχων πόδας λεπτοὺς ὡς καλάμους· ‖ τὸ οὐδ. **καλαμοπόδαρος** ὡς οὐσ. πούς, κνήμη λεπτή, ἰσχνὴ ὡς κάλαμος.

καλαμοπώλης (ὁ) πάπ. ὁ πωλῶν καλάμους.

κάλᾰμος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **κ. καλάμι** (τὸ) φυτόν τι ξυλοειδές, λεπτόν, ἐπίμηκες, στρογγύλον, εἰδ. χρησιμοποιούμενον πρὸς στέγασιν οἰκιῶν ἢ πρὸς κατασκευὴν τοίχων, τὸ καλάμι :Ἡρ.5,101 **καλάμου εἶχον τὰς ὀροφὰς αἱ οἰκίαι,** Κρυστ.Φλογέρα 65 **κι ἔτρεμα σὰν τὸν κάλαμο σὰν μ' ἔπιανε ἀπ' τὸ χέρι**· ‖ συνεκδ. τὰ φύλλα τοῦ κορμοῦ τοῦ φυτοῦ χρησιμοποιούμενα πρὸς κατασκευὴν στρωμάτων, πλεγμάτων κττ. : Ἡρ.2,96 **κατερραμμένη ῥίπεϊ καλάμων,** Θουκ.2,76,Πλούτ.Λυκ. 16 **ἐκάθευδον δὲ .. ἐπὶ στιβάδων, ἃς αὐτοῖς συνεφόρουν τοῦ παρὰ τὸν Εὐρώταν πεφυκότος καλάμου τὰ ἄκρα ταῖς χερσὶν ἄνευ σιδήρου κατακλάσαντες**· πρβλ. Θουκ.2,76· ‖ ὁμ. πρὸς κατασκευὴν στεφάνων : Ἀριστφ.Νεφ.1006 **στεφανωσάμενος καλάμῳ λευκῷ**· ‖ πάπ. **κάλαμος-οι** γεν. λεπτή, ἐλαφρὰ καύσιμος ὕλη, ἰδ. ἡ ἐκ ξηρῶν καλάμων· **2)** διάφ. εἴδη φυτῶν παραπλήσια τῷ κοινῷ καλάμῳ, οἷον κάλαμος εὐώδης ἢ ἀρωματικός, **ὁ ἰνδικός,** ὁ κύπριος, ὁ χαρακίας: Θεόφρ. Φl 4,11,1,Διοσκ.5,92,Γεωπ.2,6,23· ‖ κ. περιληπτ. : Ἀριστλ.Μετ.359b,1· ‖ νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἀγρωστοειδῶν,** καλάμι·. **3)** κτ. πληθ. συστὰς καλάμων, καλαμιώνας : Πολύβ.3,71,4 **κάλαμοι καὶ πτέρεις καί τι γένος** ἀκανθῶν, **οὐ μόνον πεζούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἱππεῖς ἐνίοτε δύναται κρύπτειν**· **4)** ἐπὶ φυτῶν, ὅσα δὲν εἶναι μήτε θάμνοι, μήτε χόρτος, μήτε δένδρα : Ξεν.Ἀν.1,5,1 **εἰ δέ τι καὶ ἄλλο ἐνῆν ὕλης ἢ καλάμου, ἅπαντα ἦσαν εὐώδη ὥσπερ ἀρώματα**· ‖ νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **φοινίκων** περιλαμβάνον ὡς **ἐπὶ** τὸ πολὺ ἀναρριχητικά, φευδοκάλαμος· **5)** πλέγμα καλάμινον : Πλάτ.Πολ.372Β **ἄρτους ἐπὶ κάλαμόν τινα παραβαλλόμενοι ἢ φύλλα καθαρά**· **6)** Ἡσ. κ. στέγη καλαμίνη· **7)** συνεκδ. εἰδ. αὐλὸς καλάμινος : Πίνδ.Ο 10(11),84 **χλιδῶσα δὲ μολπὰ πρὸς κάλ- ἀντιάξει μελέων,** Εὐρ.Ἠλ.702 **εὐαρμόστοις ἐν καλάμοις**· ‖ ὁμ. ὁ κατὰ τὴν βάσιν τῆς λύρας ἐγκαρσίως τεθειμένος, ἔνθα προσδένονται αἱ χορδαί, ὑπολύριος : Σοφ.ἀπ.34· **8)** ἐργαλεῖον ἁλιευτικόν, καλαμίδι, καλάμι : Πλάτ.Κωμ.11,Θεόκρ 21,43 ἐκ **καλάμω δὲ πλάνον κατέασειον ἐδωδάν,** Λουκ.Νεκρ.Δ 27,9· ‖ ὁμ. ἐργαλεῖον θηρευτικὸν χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν πτηνοθηρῶν, ἰξευτήριον ραβδίον : Βίων ἀπ. 10,5,Αἴσωπ.171,296· **9)** τὸ στέλεχος βέλους, κατασκευαζομένου ἐκ καλάμου ναστοῦ φέροντος τὸ ὄνομα **κάλαμος τοξικὸς ἢ Κρητικός** : Πτολ. Μαθ.7,5, Θεόφρ.Φl 4,11,11, Γεωπ.2,6,23· **10)** ὁμ. γραφίς, πέννα : ΠΔ Ψαλμ.44(45),2 **ἡ γλῶσσά μου κάλαμος γραμματέως ὀξυγράφου,** Πλούτ. Δημ.29 **λαβὼν βιβλίον ὡς γράφειν μέλλων προσήνεγκε τῷ στόματι τὸν κάλαμον,** Πάπ. **κάλαμοι γραφικοί,** Πολυδ.10,61 κάλαμοι **γραφεῖς,** Σέργ. Μακρ. ἐν Σάθ.3,309 **καλάμου ἁψάμενος ἔγραφεν ἱκεσίαν πρὸς τὸν τοῦ βασιλέως πρωτοσπαθάριον, - λαμβάνω τὸν κάλαμον ἀνὰ χεῖρας ὅπως σᾶς ἐκφράσω ..**· **11)** μέτρον, ράβδος πρὸς καταμέτρησιν : ΚΔ Ἀπ.11,1 **ἐδόθη κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ**· ‖ ὡρισμένον τι μέτρον μήκους 5 πήχεων καὶ ἀλλαχοῦ 6 2/3 : Ἥρων Γεωμ.4,11,αὐτ. 23,13· **12)** ἰατρ. σωλὴν πρὸς ἐμφύσησιν : Ἀρετ. Ὀξ.Νούσ.1,9· ‖ σωλὴν πρὸς θέρμανσιν : Διοσκ. Εὐπ.1,56· ‖ **σωλὴν πρὸς ἐξαγωγὴν** : Κέλσ.Ἰατρ. 7,5,2· ‖ σκελετὰς ἐκ ξυλαρίων ἢ σύρματος, δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται ἀκινησία παθόντος θλάσιν μέλους τοῦ σώματος, νάρθηξ : Παλλάδ.Ἱππ.Ἀγμ. 12,282C· **13)** πάπ. πάσσαλος εἰς ὃν προσδένονται δένδρα : Ἰουλ.Λόγ.3,125Β· **14)** ἐργαλεῖον μεταλλικὸν πυρακτούμενον πρὸς βοστρυχισμὸν τῆς κόμης καὶ εἶδος κοσμητικῆς τῶν τριχῶν βελόνης, πιθ. καρφοβελόνη ἅ. καλαμίς, καλάμιον : Συνέσ. 65Α· **15)** κόσμημα τοῦ γυναικείου χιτῶνος : Ἡδυλ.ΑΠ 6,292,2 **λῃρῶν οἱ χρύσεοι κάλαμοι**· **16)** ὁ καυλὸς τοῦ σίτου, τὸ καλάμι : Ξεν.Οἰκ.18,2 **ἢν μὲν βραχὺς ᾖ ὁ κάλαμος τοῦ σίτου**· **17)** τὸ ὀστοῦν τῆς κνήμης, τὸ καλάμι : Σχόλ.Λουκ.Ἀλ. Ἱστ.1,23 **ὁ κάλαμος τοῦ σκέλους**· **18)** γλωσσ.π. Βυζαντ. σημεῖόν τι, δι' οὗ τις ἐλάμβανε σῖτον (λατ. tessera)· πρβλ. καλαμηφορῶ· **19)** νεώτ. φαρμακ. καλάμου **ρίζωμα** τὸ ἀπὸ τῶν ριζῶν τῶν ἐλύτρων καὶ τῶν καυλίων καθαριζόμενον ρίζωμα ἀκόρου· **20)** νεώτ. ἀνατ. **κάλαμος γραφικὸς** ἢ τοῦ Ἡροφίλου ἡ κάτω γωνία τοῦ ρομβοειδοῦς βόθρου ἐν τῇ τετάρτῃ κοιλίᾳ τοῦ ἐγκεφάλου.

καλαμοσακχαράζη (ἡ) νεώτ. χημ. τὸ ἔνζυμον τὸ διασπῶν τὸ καλαμοσάκχαρον εἰς σταφυλοσάκχαρον καὶ ὀπωροσάκχαρον.

καλαμοσάκχαρον (τὸ) νεώτ. χημ. τὸ ἐκ τοῦ σακχαροκαλάμου σάκχαρον, ζάχαρη.

καλαμοσίταρο (τὸ) δημ. ὁ ἀραβόσιτος, τὸ ἀραποσίτι, καλαμπόκι, δαρί.

καλαμοσπίζα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν ᾠδικῶν τῆς οἰκογ. τῶν **σπιζιδῶν.**

καλαμόσπιτο (τὸ) δημ. κ. πληθ. -**α** ἡ ἐκ καλάμων οἰκία, καλαμένιο σπίτι· πρβλ. καλαμοκαλύβη, καλαμοκάλυβο.

καλᾰμοστᾰσία (ἡ) πάπ. εἰδ. ἡ στήριξις ἀμπέλων διὰ καλάμων.

καλαμοστεφής-οῦς-ές (στέφω) ὁ ἐστεμμένος, κεκαλυμμένος διὰ καλάμων : Βατραχομ.127 καλαμοστεφεῖς **βύρσαι.**

καλαμοσφάκτης (ὁ) (σφάττω) μτγν. ὁ φονεύων διὰ τοῦ καλάμου, τῆς γραφίδος : Φίλ.2,536.

καλαμόσχοινο (τὸ) δημ. σχοινίον, δι' οὗ δένονται τὰ δράγματα, τὸ δεματικό.

καλαμοτόμος-ον (τέμνω) πάπ. ὁ κάλαμος τέμνεται : κτήματος **καλαμοτόμου ἐκ κοτυλῶν.**

καλαμοτομῶ-έω (τέμνω) νεώτ. τέμνω καλάμους, κόβω καλάμια.

καλαμότσιτρο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν σόργον τὸ χαλέπιον, καλαμάγρα.

καλαμοτῦπορ-ον ἀρχ. λεξ. λακ. ὁ δι' ἰξευτηρίων καλάμων συλλαμβάνων· Ἡσ. «ἰξευτής».
καλαμουργία (ἡ) πάπ. ἡ πρᾶξις τοῦ καλαμουργῶ βλ.λ.· πρβλ. καλαμία ἐν εἰδ. σημ.
κᾰλᾰμουργῶ-έω [ἔργον] πάπ. ἑτοιμάζω πασσάλους, παλούκια πρὸς στήριξιν τῶν ἀμπέλων: **καὶ καλαμουργήσει ἕκαστος ἀπὸ χ τοῦ Φαρμοῦθι μέχρι κ τοῦ Μεσορῆ.**
καλαμόφθογγος-ον (φθόγγος) ἐπὶ ἤχου ἢ μέλους, ὁ ἐπὶ καλάμων αὐλούμενος: Ἀριστφ.Βάτρ. 230 **κεροβάτας Πάν, ὁ καλαμόφθογγα παίζων.**
καλαμόφις-εως (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ὄφεων τῆς οἰκογεν. τῶν **καλαμαριδῶν.**
καλαμοφόρος-ον (φέρω) δ. γρ. καλαμηφόρος βλ.λ.
καλαμόφυλλος-ον (φύλλον) κ. μσν. ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἔχων φύλλα καλάμου: Θεόφρ.Φ1,10.5· || **τὰ καλαμόφυλλα** ὡς οὐσ. τὰ φύλλα καλάμου: Γεωπ.10,44, Ἱππιατρ.129.
καλαμπαλίκι (τὸ) *(τουρκ.) δημ. συρροὴ πλήθους ἀνθρώπων θορυβούντων, ὀχλαγωγία· 2) συνήθ. κτ. πληθ. σωρὸς παντοίων οὐχὶ πολυτίμων πραγμάτων, ἰδ. οἰκιακῶν, τὰ πράγματα τοῦ νοικοκυριοῦ· 3) μτφ. κτ. πληθ. οἱ ὄρχεις: ἀπὸ **κακὴ συνήθεια τρίβει τὰ καλαμπαλίκια του.**
καλαμπαλούδα (ἡ) δημ. ἡ κληματίς.
καλαμποκήσιος-ια-ιο δημ. ὁ ἐξ ἀραβοσίτου, ἀπὸ καλαμπόκι παρασκευαζόμενος, κούκλινος: καλαμποκήσιο **ψωμί.**
καλαμπόκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. τὸ φυτὸν ἀραβόσιτος· || ὁ καρπὸς αὐτοῦ, ἡ κούκλα.
καλαμποκιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἀραβόσιτος.
καλαμπούρι (τὸ) (γαλλ.) δημ. λογοπαίγνιον.
καλαμπουρίζω (καλαμπούρι) δημ. λογοπαικτῶ, λέγω καλαμπούρια· 2) ρηματ. π. καλαμπουριστής.
καλαμπουριστής (ὁ) (καλαμπουρίζω) δημ., θηλ. καλαμπουρίστρια ὁ λέγων ἢ κάμνων καλαμπούρια, ὁ ἀρεσκόμενος εἰς τὸ λογοπαικτεῖν.
καλαμῶ-όω (κάλαμος), δημ. **καλαμώνω** ἐπὶ κατάγματος τοῦ σκέλους ἢ τοῦ βραχίονος, περιβάλλω, περιδένω διὰ καλάμων: Γαλ.14,561· 2) παθ. ἐπὶ τοῦ καυλοῦ τῶν σιτηρῶν, φύω, σχηματίζω καλάμην, καλαμώνω: Θεόφρ.Φ1 8,2,4 **ὥστε σχεδὸν ἅμα τῷ καλαμοῦσθαι συνίστασθαι ἢ μικρὸν ὕστερον·** 3) ρηματ. π. βλ. καλαμώνω.
καλαμώδης-ους-ες κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ τόπων, ὁ πλήρης καλάμων, κατάφυτος μὲ καλάμια: Ἀριστλ.ΖΙ 568a,21 **τίκτουσι δ' ἐν ταῖς προλιμνάσι τῶν ποταμῶν καὶ τῶν λιμνῶν πρὸς τὰ καλαμώδη,** Ζων.ΑΠ 7,365 **καλαμώδης λίμνη,** Διήγ. Ἀχιλλ.1516 **ἦν γὰρ ὁ τόπος ἔμβαλτος καὶ καλαμώδης ὅλος·** 2) ὁ ὅμοιος πρὸς κάλαμον, ὁ καλαμοειδής· || **καλαμώδη φυτὰ** τὰ ἔχοντα ξυλώδη καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γονατώδη βλαστόν, ὁμαιάζοντα πρὸς τὸν τοῦ καλάμου, οἷον τὸ θρίον, τὰ σιτηρά, ὁ φραγμίτης.
καλαμῶμαι-άομαι (καλάμη) ἀποθ. συλλέγω τοὺς στάχυς, τοὺς μετὰ τὸν θερισμὸν καὶ τὴν συγκομιδὴν μείναντας ἐν τῷ ἀγρῷ, σταχυολογῶ· Λεξ.Ρητ. «καλαμᾶσθαι· τὸ συλλέγειν τὰ λείψανα τῶν τεθερισμένων»· || κ. ἐπὶ ἄλλων καρπῶν· Φώτ. «καλαμᾶσθαι· τὰ λείψανα τῶν τετρυγημένων συνάγειν»· πρβλ. Ἡσ. «καλαμᾶται· τρυγᾷ τὰ ἀνώτερα μέρη τῶν ἐλαιῶν»: ΠΔ Δευτ.24,22 **ἐὰν δὲ ἐλαιολογήσῃς, οὐκ ἐπαναστρέψεις καλαμήσασθαι τὰ ὀπίσω σου·** 2) μτφ. μετὰ πόνου τὰ ὑπολειφθέντα πενιχρά, εὐτελῆ συνάγω: Πλούτ.Ἠθ. 182A **Ἀλέξανδρος ἐθέρισε τὴν Ἀσίαν, ἐγὼ δὲ** (ὁ Ἀντίγονος) **καλαμῶμαι.**
καλαμών-ῶνος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. τόπος πλήρης καλάμων, καλαμεών, καλαμιώνας: Παυσ.Δαμ. 160D, Γεωπ.3,6,6, Παπαδ.Χρ.Μηλ.67 **πυκνὸς καλαμὼν ἀπέκρυπτεν ἐν μέρει αὐτήν.**
καλαμώνω (κάλαμος) δημ. περιζώνω χῶρόν τινα διὰ καλάμων, στρώνω μὲ καλάμια: **καλαμώνω τὴ σκεπὴ - τὶς μεσοτοιχίες·** 2) ἀμτβ. ἐπὶ τοῦ καυλοῦ τοῦ σίτου, φύω, σχηματίζω καλάμην: **ἐκαλάμωσαν τὰ σπαρτά·** πρβλ. καλαμῶ· 2) ρηματ. π. καλαμωτός.
καλαμῶται Ἡσ. «εἶδος ἐσχάρας».
καλαμωτή (ἡ) μσν., νεώτ. κ. δημ. περιβολὴ πράγματος ἐκ πλέγματος καλάμων· Εὐστ.1583,41 «**ὁ ἑκατέρωθεν περὶ τὰ χείλη τῶν πλοίων φραγμός»·** 2) νεώτ. πλέγμα ἐκ καλάμου, τοποθετούμενον ὡς φραγμὸς κήπων πρὸς προφύλαξιν τῶν φυτῶν, καλαμένιος φράκτης· 3) νεώτ.δημ.φράγμα ἐκ καλάμου χρησιμοποιούμενον εἰς τὰ ἰχθυοτροφεῖα· 4) ὁμ.πλαίσιον ἐφ' οὗ ἁπλοῦνται πρὸς ἀποξήρανσιν ὀπῶραι, οἷον σῦκα, σταφίς, δαμάσκηνα, τζιβιέρα· 5) ὁμ. πλαίσιον ἐκ καλάμων ἢ λεπτοτάτων πήχεων συνδεδεμένων διὰ σύρματος πρὸς προφύλαξιν τῶν θερμοκηπίων ἀπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, εἶδος γρίλλιας.
καλαμωτό (τὸ) δημ. φράγμα ἐκ καλάμων, καλαμωτή βλ.λ.ἰ) κ.4).
καλαμωτός-ή-ό(ν) (καλαμώνω) δημ. ὁ ἐκ καλάμων κατεσκευασμένος ἢ πεπλεγμένος, καλαμένιος: καλαμωτὸς τοῖχος - **καλύβη·** 2) ἡ καλαμωτὴ ὡς οὐσ. βλ.λ.· || τὸ καλαμωτὸ ὡς οὐσ. βλ.λ.
καλανάρχισμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ καλαναρχῶ βλ.λ., δ. κανονάρχισμα.
καλανάρχος (ὁ) νεώτ. κ. **καλανάρχης** ὁ κανονάρχης βλ.λ., βοηθὸς ψάλτου.
καλαναρχῶ-έω δημ. ἐκτελῶ τὸ ἔργον τοῦ κανονάρχου, κανοναρχῶ· 2) δημ. φλυαρῶ δυσαρέστως, ἐπιπλήττω: **τί μοῦ καλαναρχᾷς ὅλη μέρα;**
κάλανδα (τὰ) (λατ. calendae) νεώτ., δημ. **κάλαντα** εὐχετήρια καὶ ἐγκωμιαστικὰ ἢ ἑορταστικὰ ᾄσματα ᾀδόμενα ὑπὸ παίδων κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων, τοῦ Ἁγίου Βασιλείου καὶ τῶν Θεοφανίων.
καλάνδαι (αἱ) (λατ. calendae) νεώτ. κ. **κάλενδαι** π. Ρωμ. ἡ πρώτη ἡμέρα ἑκάστου μηνός· πρβλ. νουμηνία· 2) παροιμ. **εἰς τὰς ἑλληνικὰς καλένδας** ἐπὶ παντὸς ἀναβαλλομένου ζητήματος, ἡ οὐδέποτε ἐρχομένη ἡμερομηνία, διότι οἱ Ἕλληνες δὲν εἶχον καλάνδας· πρβλ. ἐν ὁμ. σημ. **τὸ μῆνα ποὺ δὲν ἔχει Σάββατο.**
καλανδάρι(-ον) (τὸ) (λατ.) νεώτ., δημ. **καλαντάρι, καλαντάρι** ἡμεροδείκτης ἐπιτραπέζιος ἢ ἐπὶ τοῦ τοίχου, ἡμερολόγιον· πρβλ. καλανδολόγιον.
καλανδίς ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. κ. **καλενδούλη** γένος φυτῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν συνθέτων, νεκρολούλουδο, μοσκαρδίνη.
καλανδολόγιον (τὸ) μσν. π. Βυζαντ. τὸ παρ' ἀστρολόγων καταρτιζόμενον ἡμερολόγιον, καλαντάρι, οἷον νῦν ὁ καζαμίας: Νικηφ.Πατρ.852A.
καλάνδρα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **κορυδαλλιδῶν** ἢ γαλιάντρα· 2) γένος ἐντόμων κολεοπτέρων ἐκ τῶν **καραβιδῶν.**
καλανδρέλλα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν ᾠδικῶν τῆς οἰκογ. τῶν **κορυδαλλιδῶν.**
καλανδρινία (ἡ) γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. **τῶν πορτουλακοειδῶν.**
κάλανδρος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος κορυδαλλοῦ, ἡ καλάνδρα, γαλιάντρα: Ὀππ.Ἰξ.3,15.
καλανθρωπιά (ἡ) δημ. μεσολάβησις τινος πρὸς συμβιβασμὸν ἢ εἰρήνευσιν.
καλανθρωπίζω δημ. μεσολαβῶ πρὸς συμβιβασμόν: Βλ.Συνμ.27.
καλάνθρωπος (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν φλόμος τῆς θάψου, γλῶσσα, σπλόνος, σκλόνος· 2) τὸ φυτὸν μανδραγόρας βλ.λ.

καλάνι ἀντὶ καλή, βαρβαρισμὸς ἐν Ἀριστφ. : Ἀριστφ. Ὄρν.1678 **καλάνι κόραυνα καὶ μεγάλα βασιλιναῦ δρνιτο παραδίδωμι.**
καλανίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογένεια μαλακοστράκων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **κωπηπόδων.**
κάλανος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακοστράκων τῆς οἰκογ. τῶν καλανιδῶν.
κάλαντα (τὰ) δημ. τὰ κάλανδα βλ.λ. : Σολωμ. Πρωτοχρονιὰ 119 σοῦ **'πανε πολλοὶ τὰ κάλαντα ;**
καλαντάρι (τό) δημ. καλανδάρι βλ.λ.
καλαντζῆς (ὁ) δημ. κ. **καλαϊτζῆς ὁ** γανωτὴς χαλκίνων σκευῶν, ὁ γανωματής.
καλαντζίδικο (τὸ) δημ. κ. **καλαϊτζίδικο** τὸ ἐργαστήριον τοῦ καλαντζῆ βλ.λ.· **2)** κτ. πληθ. τὸ μέρος ἔνθα ἔχουσιν ἐργαστήρια, οἱ καλαντζῆδες.
καλάος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **βουκερωτιδῶν.**
καλαουζιά (ἡ) δημ. τὸ **φυτὸν ἄμπελος** ἡ οἰνοφόρος.
καλαποδάς (ὁ) δημ. ὁ τεχνίτης, ὁ κατασκευάζων καλαπόδια βλ.λ.
καλαπόδι(ον) (τὸ) (κᾶλον) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., μον. **καλαπόδιν,** ὑποκορ. τοῦ **καλάπους** ξύλινον ὁμοίωμα ποδός, ἐφ' οὗ κατασκευάζονται τὰ ὑποδήματα : Γαλ.6,364, Πρόδρ.Ι,128 **ρίπτει τὸ καλαπόδιν του, ρίπτει καὶ τὸ σανίδιν.**
καλάπους-ποδος (ὁ) κ. **καλό-** (κᾶλον-πούς) ξύλινος πούς, τὸ καλαπόδιον βλ.λ. : Πλάτ.Συμπ.191Α (διόρθ. καλόποδα), Πολυδ.10,141).
καλάππη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακοστράκων τῆς **οἰκογ. τῶν ὀξυστομιδῶν.**
καλαππίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογένεια μαλακοστράκων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **βραχυούρων.**
καλαρῖνες Ἡσ. « ὀχετοί. Λάκωνες ».
κάλαρις-ιος (ἡ) μικρὸν ἄγνωστον πτηνόν, κατεσθιόμενον ὑπὸ τῶν γαμψωνύχων : Ἀριστλ.Ζ1 609a, 27 **τὸν δὲ κάλαριν ὁ αἰγωλιὸς καὶ οἱ ἄλλοι γαμψώνυχες κατεσθίουσιν.**
καλάρισμα-ατος (τὸ) δημ. ἐπὶ τῶν ἱστίων, ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καλάρω βλ.λ.· **2)** ἐπὶ πλοίου, ἡ διαρροή· **3)** ἐπὶ δικτύων, ἡ βολὴ τῶν δικτύων εἰς τὴν θάλασσαν πρὸς ἁλιείαν.
καλαρρυγαί Ἡσ. « τάφροι. Ἀμερίας».
καλαρρύτης (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἰχθύων **κυπρινοδοντινῶν,** ἡ ζαμπαρόλα.
καλαρχινῶ-έω συνήθ. ἐν ἀρν. προτ. μόλις ἀρχίζω : Βηλαρ.Ψεμματάρης 16 **καὶ τὸν ἀφήνουν προμιοῦ ἀκόμα καλαρχινήσῃ ν' ἀνοίξῃ στόμα.**
καλάρω (ἰταλ.) δημ. ἐπὶ ἱστίων, ἐκλύω τὰ σέλματα αὐτῶν καὶ ἀφήνω τὰ ἱστία νὰ καταπέσουν, μαζεύω : Ζερβ.Λυρ.Σάτ.2,14 **σὰν τὰ πανιὰ καλάραν μπρὸς** στῆς Πόλης τὸ λιμάνι· **2)** ἐπὶ πλοίου, διαρρέω, κάνω νερά· **3)** ὁμ. ἀμτβ. ἐπὶ πλοίων, ἔχω βύθισμα, βυθίζομαι : **τὸ καράβι μας καλάρει 8 ποδάρια· 4)** ἐπὶ δικτύων, ρίπτω ταῦτα εἰς τὴν θάλασσαν πρὸς ἁλιείαν· **5)** μτφ. ἐπὶ προσ., πείθω τινά, τὸν φέρνω σὲ λογαριασμό, τὸν καταφέρνω· **6)** ρηματ. π. καλάρισμα.
καλάσῖρις-ιος (ἡ) π. Αἰγυπτ. μακρὸς λινοῦς θυσανωτὸς χιτών· Πολυδ.7,71 « χιτὼν θυσανωτὸς Αἰγύπτιος » : Ἡρ.2,81 **κιθῶνας λινέους . . θυσανωτούς, τοὺς καλέουσι καλασίρις,** Κρατῖν.30 **ἔχων καλάσιριν·** ‖ κ. π. Ἐφεσ. : Δημόκρ.Ἐφ.1 **καλασίρεις κορινθιουργεῖς·** ‖ τίτλος κωμῳδίας τοῦ Ἀλέξιδος· **2)** κτ. πληθ. Καλασίριες ὡς ἐθν. ὄνομα μάχιμόν τι γένος τῶν Αἰγυπτίων : Ἡρ.2,164 **οἱ δὲ μάχιμοι αὐτῶν καλέονται . . Καλασίριές τε καὶ** Ἑρμοτύβιες.
καλασίριτα Ἡσ. « τὰ λοχία ἃ καλοῦσιν ᾠά ».
καλάτωρ-ορος (ὁ) (λατ.) Ἐπιγρ. ὑπηρέτης.
καλαυναῖ Ἡσ. « τρυφᾷ, ἐμπίπλαται ».
καλαυραῖ Ἡσ. « τρυφᾷ ».
καλαυρῖτις λιθάργυρος μτγν. ἔσφ.γρ. ἀντὶ σκαλαυθρῖτις : Διοσκ.5,102.
καλαυρόπιον (τὸ) (κᾶλον) μτγν. ὑποκορ. τοῦ καλαῦροψ βλ.λ. : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.4,72.
καλαυρόφις Ἡσ. « βακτηριοφόρος ».
καλαῦροψ-οπος (ἡ) (ρέπω) κ. **καλάβροψ** μακρὰ ποιμενικὴ ράβδος κεκαμμένη κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον, (ἀγκλίτσα, στραβολέκα : Ἰλ.Ψ 845 **ὅσσον τίς τ' ἔρριψε καλαύροπα βουκόλος ἀνὴρ** (σχόλ. « βουκολικὴν ράβδον· ἔστι δὲ ξύλον κατὰ **τὸ ἕτερον μέρος** ροπὴν ἔχον, ὅ ἐστι βάρος »), Διόδ.Ζων. ἐν ΑΠ 6,106.
καλαφάτης (ὁ) μσν., νεώτ. κ. δημ. τεχνίτης εἰδικὸς εἰς τὸ καλαφατίζειν βλ.λ. τὰ πλοῖα, διανάκτης· κ. ὡς ἐπών. : Κεδρ.Γεώργ.2,537.
καλαφάτησις-εως (ἡ) (καλαφατῶ) μσν. τὸ καλαφάτισμα βλ.λ. : ΚΠορφ.Ἐκθ.658,13.
καλαφατίζω (ἀραβ.) μσν., νεώτ. κ. δημ. φράσσω τὰ μεταξὺ τῶν σανίδων πλοίου ἢ βαρελίου κενὰ διά τινος παρεμβλήματος, οἷον στυπείου, πίσσης, πακτῶ, διανάσσω : Νικ.Χων.717,24, Χρον. Μορ.2196Ρ **τὸ κάτεργον ἔσπασεν ἀποκάτω καὶ χρῄζομαι νὰ αὐτειαστῇ νὰ τὸ καλαφατίσω·** **2)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἐπιβαίνω γυναικός, ὀχεύω· **3)** ρηματ. π. καλαφάτισμα.
καλαφάτισμα-ατος (τὸ) (καλαφατίζω) νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καλαφατίζω, διάναξις : ἡ **βάρκα θέλει καλαφάτισμα.**
καλαφατῶ(-έω) (ἀραβ.) μσν. καλαφατίζω βλ.λ.
κάλαφος (ὁ) Ἡσ. « ἀσκάλαφος, Μάγνητες ».
καλβάτεινος πάπ. καρβάτινος.
καλβινικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Καλβῖνον, ὁ τοῦ Καλβίνου : **καλβινικὴ μεταρρύθμισις·** ‖ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ ἀσπαζόμενος τὰς ἀρχὰς τοῦ Καλβίνου, ὁ καλβινιστής.
καλβινισμός (ὁ) νεώτ. ἡ θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ διδασκαλία τοῦ Καλβίνου.
καλβινιστής (ὁ) νεώτ., θηλ. **καλβινίστρια** ὀπαδὸς τῆς διδασκαλίας τοῦ Καλβίνου.
καλδάριον (τὸ) (λατ. caldarium) μσν. θερμαντήριον ἀγγεῖον, λέβης : ΚΠορφ.Ἐκθ.670,17.
καλδαροπόλιον (τὸ) μσν. κ. **καρδ-** σκεῦος, δοχεῖον πλατύστομον καὶ ἀβαθές, καρδάρα, σκουτέλι : Ἀτταλ.Μ ἐν Σάθ.1,68 **καλδαροπόλιον τὸ δοθὲν παρὰ τοῦ μακαρίτου,** αὐτ.69 **καρδαροπόλιον ἀργυροῦν . . ἔχον τὸ χεῖλος διάχρυσον.**
καλδέρα (ἡ) νεώτ. εἰδ. ἐπὶ ἡφαιστείων, εὐρὺς λεβητοειδὴς κρατὴρ τῶν συνθέτων ἡφαιστείων.
καλδιρίμι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. **καλντιρίμι** τὸ λιθόστρωτον· ‖ κτ. ἐπέκτ. ὁδὸς ἐστρωμένη δι' ἀκανονίστων λίθων.
καλέ δημ. ὡς ἐπιφ. κλητ., κλητικὴ τοῦ καλός, ἐπὶ πάντων τῶν γενῶν κ. ἀριθμῶν, συνήθ. δὲ παρ' ἀγροίκοις ὡς ἐπιφωνητικὴ κλητικὴ τῆς συζύγου : **ἔλα 'δῶ καλέ, - μαγείρεψες καλὲ σήμερα ;, καλὲ θεῖε - μητέρα - κορίτσια· 2)** ὡς παρακελευσματικὸν ἢ ἀπορηματικὸν ἐπίρρημα : **καλὲ τί εἶν' αὐτὰ ποὺ λές ;, - καλὲ κορίτσι μου, στάσου νὰ σοῦ πῶ·** ‖ κ. εἰρων. **καλὲ τί μᾶς λές ;, - καλὲ ἄντες !**
καλέα (ἡ) μτγν. τὸ **φυτὸν** ἁλικάκαβον βλ.λ. : Κρατεύ. ἐν Διοσκ.4,75.
καλέας (ὁ) μτγν. ἡ **καλλέας** δορύκνιον βλ.λ. : Κρατεύ.π.Διοσκ.4,74.
καλεβί (τὸ) (τουρκ.) δημ. τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τοῦ μεγάλου βεζίρου τῆς Τουρκίας.
καλειάς (ἡ) μτγν. ἀντὶ καλιάς, φωλεά: Μάξ.Τύρ.16,5.
καλειδογράφος (ὁ) νεώτ. φυσ. συσκευὴ προβολῆς φωτεινῶν εἰκόνων, δι' ἧς προβάλλονται ἐπὶ ὀθόνης καλειδοσκοπικὰ σχέδια.
καλειδοσκοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ καλειδοσκόπιον βλ.λ.· ἐπίρρ. -ῶς.

καλειδοσκόπιον (τὸ) νεώτ. φυσ. παιγνιῶδες ὀπτικὸν ὄργανον βασιζόμενον ἐπὶ τῆς πολλαπλῆς ἀνακλάσεως τοῦ φωτὸς ὑπὸ κατόπτρων διατεταγμένων κατὰ γωνίαν.
καλείμενος Ἐπιγρ. ἀντὶ καλούμενος.
καλέμι (τὸ) (τουρκ. καλέμ, κ. τοῦτο ἐκ τοῦ ἑλλ. κάλαμος) δημ. γραφὶς ἐξ ἰνδοκαλάμου, δι' ἧς ἔγραφον οἱ παλαιότεροι, ἰδ. οἱ Τοῦρκοι : Ὀρφανίδης Σεβντᾶς 4 **οὔτε** καλέμι **οὐλεμᾶ τὸ ντέρτι μου δὲν γράφει·** ‖ ἐν χρ. κ. εἰς μτφ. ἔκφρ. : **δυνατὸ καλέμι** (ἐπὶ συγγραφέως ἰσχυροῦ ἢ γλαφυροῦ ὕφους)· **2)** ἐργαλεῖον ἐκκοπῆς διὰ λιθοξόους, ξυλουργούς.
καλεμίζω (καλέμι) δημ. γλύφω, λαξεύω, σκαλίζω διὰ καλεμίου βλ.λ.2) : Βλ.Συνμ.192.
καλεμικέρι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. **καλεμκερί** λεπτὸν καὶ διαφανὲς βαμβακερὸν ὕφασμα χρωματισμένον καὶ φέρον τυπωτὰ σχεδιάσματα, ἐν χρ. ὡς καλύπτρα τῆς κεφαλῆς τῶν γυναικῶν, τσεμπέρι.
καλένδαι (αἱ) καλάνδαι βλ.λ.
καλενδάριον (τὸ) (λατ. calendarium) κ. δημ. καλαντάρι π. Ρωμ. πιστωτικὸν βιβλίον, ἐν ᾧ οἱ ἰδιῶται ἀνέγραφον τὴν κίνησιν τῶν ἐντόκων κεφαλαίων των· **2)** ἡμερολόγιον, ἡμεροδείκτης.
κάλεντον αἰολ. ἀντὶ καλούντων.
καλεπίνη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **σταυρανθῶν.**
κἀλεσάνδρα (ἡ) πάπ. ἐπίθ. τῆς ἄρκτου, ὁ καλῶν τοὺς ἄνδρας.
καλεσιά (ἡ) (καλῶ) δημ. τὸ κάλεσμα βλ.λ. : Βλ. Συνμ.94· **2)** τὸ σύνολον τῶν προσκεκλημένων : δ.δίστ. μ' **ἄλλο σἂν ἀρραβώνιασες θὰ στεφανώσω μ' ἄλλη** (καὶ θὰ 'χω στὸ γάμ' ὄργανα καὶ **καλεσιὰ μεγάλη.**
κάλεσις-εως (ἡ) (καλῶ) ἡ κλῆσις βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ., ἡ ὀνομαστική : Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,18.
καλεσίχορος-ον, μ. ἐν ἐπ. τ. **καλεσσίχορος** ὁ προκαλῶν τὸν χορόν, ὁ καλῶν εἰς τὸν χορόν : Ὀρφ.Λιθ.712 **καλεσίχορος Βρόμιος.**
κάλεσμα-ατος (τὸ) (καλῶ) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καλῶ, πρόσκλησις, ἀ. καλεσμός, οἷον εἰς ἑορτήν, συμπόσιον κτλ.: Ἐρωτόκρ.1,511 **καὶ μίαν ἡμέρα κάλεσμα ἤκαμε στὸ παλάτι,** Ζερβ.Λυρ.Σάτ.1,85 **ἀπὸ ἀφεντιὰς του κάλεσμα καθεσπερὶς νὰ γίνῃ·** **2)** κτ. πληθ. οἱ προσκεκλημένοι : **ἤρθανε τὰ καλέσματα.**
καλεσμένος-η-ο δημ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ καλῶ βλ.λ. ὁ προσκεκλημένος, οἷον εἰς γάμον.
καλεσμός (ὁ) (καλῶ) δημ. τὸ κάλεσμα βλ.λ.
κάλεσσαι αἰολ. τ. ἀντὶ καλέσαι.
καλεστής (ὁ) (καλῶ) σχόλ., νεώτ. κ. δημ. ὁ καλῶν εἰς ἑορτήν τινα, ὁ κλητήρ : Σχόλ.Αἰσχ.Ἑπτ. 574· **2)** ὁ ἑστιῶν τινα, ὁ ἀμφιτρύων : Μαλακ. Μπαταριᾶς 59 **καὶ σκύβοντας στοὺς τρεῖς νιόβγαλτους καλεστάδες του.**
καλεστός-ή-όν (καλῶ) γλωσσ. κ. δημ. ὁ κλητός, ὁ προσκεκλημένος.
καλεύειν ἀντὶ καταλεύειν· Ἡσ. « λιθοβολεῖν ».
κάλεχες Ἡσ. « κατάκεισο. Πάφιοι ».
κάλη δωρ. ἀντὶ κήλη βλ.λ.
καλή (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν ἀροΐδων.
κάληθος Ἡσ. « κάθηλος ».
καλήγνωμος-η-ο μσν. ὁ ἔχων ἀγαθὰς προθέσεις, καλόβουλος : Διγεν.Ἀκρ.894 **δὸς μοι λόγον, γλυκύτατε, καὶ δός μοι δακτυλίδιν, καλήγνωμε, νὰ τὸ φορῶ ὥστε νὰ ὑπαστρέψω.**
καλήγιον (τὸ) κ. καλίγιον βλ.λ.
καληδονιέλλα (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος μαλακίων γαστεροπόδων τῆς οἰκογ. τῶν **ἑλικιδῶν.**
καληδονική (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **σισινδηλιδῶν.**
καληδόνιος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Καληδονίαν· **2)** γεωλ. **καληδόνιοι** πτυχαὶ πτυχώσεις τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς.
καληδονίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. σπάνιον θειοανθρακικὸν ὀρυκτὸν μολύβδου καὶ χαλκοῦ.
καλήζω μτγν. κυπρ. καλῶ : Ἡρωδιαν.1,444.
καληκάντζαρος (ὁ) δημ. καλλικάντζαρος.
καλημάνα (ἡ) νεώτ. ζωολ. μικρὸν ἀποδημητικὸν πτηνόν, ἀ. καλλιμάνα βλ.λ.
καλημαύχιον (τὸ) νεώτ. κ. **καλυμμαύχιον** βλ.λ.
καλήμεναι ἐπ. ἀπαρφ. ἐνεστ. τοῦ καλῶ βλ.λ.
καλήμερα (τὰ) δημ. αἱ ὑπὸ τῶν παίδων ψαλλόμεναι ἀνὰ τὰς οἰκίας εὐχαί, κατ' ἀρχὰς κατὰ τὴν παραμονὴν τῶν Θεοφανίων, ὕστερον καὶ κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, τὰ κάλαντα.
καλημέρα (καλή - ἡμέρα) δημ. ἐπιφ. χαιρετισμοῦ, προελθὸν ἐκ τῆς φρ. **εὔχομαι καλὴν ἡμέραν** διὰ παραλείψεως τοῦ ῥήματος· **2)** ὡς οὐσ. **ἡ καλημέρα** ὁ χαιρετισμὸς διὰ τοῦ καλημέρα· ‖ κ. γεν. χαιρετισμός : **δὲ(ν) μοῦ 'πε μιὰ καλημέρα** (δὲν μ' ἐχαιρέτησε),-**τοῦ 'κοψε καὶ τὴν καλημέρα** (ἔπαυσε καὶ νὰ τὸν χαιρετᾷ), - **δὲν θέλω (οὔτε) τὴν καλημέρα του·** πρβλ. καλησπέρα.
καλημερίζω (καλημέρα) δημ. χαιρετῶ εὐχόμενος καλὴν ἡμέραν, καλημέρα : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 53,4 **κι ἂν λάχῃ Νεραϊδόπουλο νὰ σὲ καλημερίσῃ, νὰ μὴ γυρίσῃς νὰ τὸ ἰδῇς·** **2)** ῥηματ.π. καλημέρισμα.
καλημέρισμα-ατος (τὸ) (καλημερίζω) δημ. ἡ διὰ τῆς εὐχῆς καλημέρα προσφώνησις, τὸ καλημερίζειν : Κρυστ.Τραγούδι Πιστικοῦ 27 **καὶ μ' ἕνα καλημέρισμα καὶ μιὰ γλυκιὰ ματιά της.**
καλήμερος-ον (ἡμέρα) μτγν. ὁ ἔχων καλάς, εὐτυχεῖς ἡμέρας, συνεκδ. εὐτυχῆ βίωσιν, ἀντίθ. κακήμερος : Παλλδ.ΑΠ 9,508.
καλημερούδια δημ. ἐπιφ. χαιρετισμοῦ, δηλοῦν τρυφερότητα, ἀντὶ καλημέρα· πρβλ. καλησπερούδια.
καλημερῶ δημ. κ. **καλημεράω** ἀ. καλημερίζω βλ.λ., λέγω καλημέρα : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.50,17 **καὶ νὰ περνοῦν οἱ γέμορφες νὰ μὲ καλημερᾶνε.**
κάλημι αἰολ. τ. ἀντὶ τοῦ καλῶ βλ.λ.
καλημνεῖ Ἡσ. «καλεῖ σαφῶς».
καληνάρχης (ὁ) δημ. κανονάρχης βλ.λ.
καληναρχῶ δημ. ἀ. καλοναρχῶ, κανοναρχῶ βλ.λ. : Βλ.Συνμ.218.
καληνύκτα (καλή-νύξ) δημ. κ. **καληνύχτα** ἐπιφ. ἀποχαιρετισμοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός, προελθὸν ἐκ τῆς φρ. **εὔχομαι καλὴν νύκτα** διὰ παραλείψεως τοῦ ῥήματος· **2)** ὡς οὐσ. ἡ καληνύκτα ὁ χαιρετισμὸς κατὰ τὰς ἑσπερινὰς ὥρας : **ἔφυγε χωρὶς νὰ μᾶς πῇ μιὰ καληνύχτα.**
καληνυκτίζω (καλή-νύκτα) δημ. κ. καληνυχτίζω κ. **καλονυχτίζω** ἀποχαιρετῶ τινα εὐχόμενος καλὴν νύκτα : **ἔφυγε καὶ δὲν μᾶς καληνύχτισε·** **2)** ῥηματ. π. καληνύχτισμα.
καληνύκτισμα-ατος (τὸ) (καληνυκτίζω) μσν. κ. δημ. κ. **καληνύχτισμα** ὁ νυκτερινὸς ἀποχαιρετισμός, ὁ διὰ τοῦ καλὴ νύκτα : Ἐρωτόκρ.3,1503 **κι ἴντα καληνυχτίσματα πρικιὰ φαρμακεμένα.**
καληνωρίζω (ὥρα) δημ. χαιρετῶ τινα διὰ τῆς προσφωνήσεως καλή σου ὥρα ἢ ὥρα σου καλή· **2)** ῥηματ. π. καληνώρισμα.
καληνώρισμα-ατος (καληνωρίζω) μσν. κ. δημ. ὁ χαιρετισμὸς διὰ τοῦ καλὴ ὥρα : Ἐρωτόκρ.Γλωσσ., Γρυπ.Σκ.Τερρ.24,11 **μὰ λέει καὶ στὰ πουλιά της νὰ τραγουδοῦν, νὰ τὰ γρικᾷ, στὸ καληνώρισμά της.**
καλησπέρα (καλή-ἑσπέρα) δημ. ἐπιφ. χαιρετισμοῦ κατὰ τὰς ἑσπερινὰς ὥρας, προελθὸν ἐκ τῆς φρ. **εὔχομαι καλὴν ἑσπέραν** διὰ παραλείψεως τοῦ ῥήματος, ἀ. **καλὴ σας ἑσπέρα·** **2)** **ἡ καλησπέρα** ὡς οὐσ. χαιρετισμὸς διὰ τοῦ καλησπέρα.

καλησπέρηδες-ων (οἱ) δημ. εἰδ. ἀνυπότακτοι πολεμισταὶ ἐν Κρήτῃ.
καλησπερίζω (καλησπέρα) δημ. χαιρετῶ εὐχόμενος καλὴν ἑσπέραν, καλησπέρα : Βιζυην.59,30 **διαβαίνει, μὲ θωρεῖ καὶ πᾷ, καὶ δὲν καλησπερίζει**, Παπαντ.ΘΔ 5,12 **ζευγάδες καλησπέρισα ποὺ γύριζαν τὸ βράδυ·** **2)** ρηματ. π. καλησπέρισμα.
καλησπέρισμα-ατος (τὸ) (καλησπερίζω) δημ. ἡ διὰ τῆς εὐχῆς καλησπέρα προσφώνησις.
καλησπερούδια δημ. ἐπιφ. χαιρετισμοῦ κατὰ τὰς ἑσπερινὰς ὥρας, δηλοῦν τρυφερότητα, ἀντὶ καλησπέρα· πρβλ. καλημερούδια : Βάρν.Σκλάβ. Πολ. πρόλ.4 **καλησπερούδια, ἀφεντικά, πῶς τὰ καλοπερνᾶτε.**
καληστρένα (ἡ) δημ. κ. **καληστρίνα** δῶρον ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει, μποναμάς, ἐπινομίς : Βλ.Συνμ.75.
κᾰλήτωρ-ορος (ὁ) (καλῶ) ἐπ. ὁ καλῶν, ὁ συγκαλῶν : Ἰλ.Ω 577 **κήρυκα καλήτορα τοῖο γέροντος** (σχόλ. «ἐπιθετικῶς τὸν κήρυκα ἀπὸ τοῦ βοᾶν τὸν ὄχλον»)· || κ. ὡς κύριον ὄνομα : Ἰλ.Ο 419.
κάλθα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **βατραχοειδῶν, ὅ.** κάλθη, κάλχα.
κάλι (τὸ) νεώτ. χημ. τὸ ὑδροξείδιον τοῦ καλίου.
κᾰλιά (ἡ), ἰων. **καλιή** ξυλίνη κατοικία, καλύβη : Ἡσίοδ.Ἔργ.374 **τεὴν διφῶσα καλιήν**, Ἀπολλ.Ρ 1,170· || ἀποθήκη, σιτοβολών : Ἡσίοδ.Ἔργ.301 **βίοτου δὲ τεὴν πιμπλῆσι καλιήν·** **2)** τὸ σπήλαιον τοῦ Πανός : Κριναγ.ΑΠ 6,253 **Πανός τ' ἠχήεσσα πιτυστέπτοιο καλιή·** || Ἡσ. « ξύλινά τινα περιέχοντα ἀγαλμάτια εἰδώλων »· || αὐτ. « καλιαὶ . . δηλοῖ δὲ καὶ σκηνὴν ἢ οἰκίαν»· **3)** φωλεὰ πτηνοῦ : Θεόκρ.26,12 **ποίησαι καλίαν μίαν ἐνν ἑνὶ δενδρίῳ** Λουκ.Συρ 29· || Πολυδ. 10,160 «οἰκίσκος ὀρνίθειος»· **4)** νεώτ. καταφύγιον ἢ οἰκία ζεύγους νεονύμφων ἢ ἐρωτευμένων, φωλιό : **ἐρωτικὴ καλιά.**
καλιά (τὰ) δημ. τὸ φυτὸν μεσημβριάνθεμον τὸ κρυστάλλινον.
κᾰλιάδιον (τὸ) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ καλιά, ὁμοίωμα καλύβης : **καλιάδιον ἐλεφάντινον.**
καλιακούδα (ἡ) δημ. τὸ πτηνὸν κολοιός, κάργια · Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.16,2 **πολλὴ μαυρίλα πλάκωσε, μαύρη σὰν καλιακούδα,** Βαλαωρ.Φωτ.3,16 **γέρικο νὰ ρεύῃ σὲ μιὰ σούδα καὶ νὰ τοῦ βόσκῃ τὰ πλευρὰ ἡ κίσσα, ἡ καλιακούδα;**
κᾰλιάς-άδος (ἡ) (καλιά), μτγν. μικρὰ καλύβη : Φιλόδ.ΑΠ 11,44,Πλούτ.Ἠθ.418Δ· || βωμός : Πλούτ.Νομ.8 **ναοὺς μὲν οἰκοδομούμενοι καὶ καλιάδας ἱεράς ἱστῶντες.**
καλιβάγκα (ἡ) δημ. βοταν. τὸ φυτὸν ὀποπάναξ ὁ ἀνατολικός, κοφτιά, σκαρφάκι.
καλίγα (ἡ) (λατ.) νεώτ. π. Ρωμ. ὑπόδημα στρατιωτικόν, ἀρβύλη· || π. Βυζαντ. γεν. ὑπόδημα· πρβλ. καλιγάς, καλιγώνω.
καλιγάριος (ὁ) (λατ.) νεώτ. π. Ρωμ. ὁ κατασκευάζων καλίγας, ἀρβύλας.
καλιγάς (ὁ) δημ. τ. τοῦ καλιγάριος βλ.λ.· || ὁ πεταλωτής, ἐκεῖνος ποὺ καλιγώνει, ἀλμπάνης.
καλιγάτος (ὁ) (λατ.) νεώτ. π. Ρωμ. συνηθ. κτ. πληθ. ὁ φορῶν καλίγας βλ.λ.
καλιγίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογένεια μαλακοστράκων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **κωπηπόδων.**
κᾰλίγιον (τὸ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὑποκορ. τοῦ καλίγα βλ.λ., ὑπόδημα : Ἀέτ.7,101 (δ.γρ. καλήγιον), Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.236,14 **χρυσά ἦταν τὰ καλίγια σου κι ἀργυρὰ τὰ σφυριά σου.**
καλιγοκάρφι (τὸ) μσν. κ. δημ. κ. **καλιγόκαρφο** ἧλος, καρφί, χρησιμοποιούμενον διὰ πετάλωσιν ὑποζυγίων : Διγεν.Ἀκρ.341 **καλιγοκάρφια ἀργυρᾶ ἦτον καλιγωμένον** (ἐσφ. γρ. καλλιγοκάρφια).
καλίγονος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀρθροπόδων τῆς οἰκογ. τῶν **τρομβιδιδῶν.**
κάλιγος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων λεπιδοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **μορφιδῶν·** **2)** ζωολ. γένος μαλακοστράκων τῆς οἰκογ. τῶν **καλιγιδῶν.**
καλίγωμα-ατος (τὸ) (καλιγώνω) δημ. κ. **καλίβωμα** ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καλιγώνω βλ.λ., τὸ πετάλωμα.
καλιγώνω (καλίγα) μσν. κ. δημ. μτχ. παθ. παρακ. **καλιγωμένος** προσσρτῶ πέταλον ἐπὶ τῆς ὁπλῆς τῶν ὑποζυγίων, πεταλώνω : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ. 236,16 **νύχτα σελλώνει τ' ἄλαγο, νύχτα τὸ καλιγώνει,** Κρυστ.Καπετάνισσα 31 **σείζη, σιάσε τ' ἄλογο . . πάρε, καλίγωσέ το·** κ. παθ. : Διγεν.Ἀκρ.341 **καλιγοκάρφια ἀργυρᾶ ἦτον καλιγωμέναν** (ἐσφ. γρ. καλλιγωμένον)· || μτφ. παροιμ. **καλιγώνει τὸν ψύλλο** (ἐπὶ ἀνθρώπων εὐφυεστάτων, πονηρῶν, κατεργάρηδων)· ὁμ. ἡ **ἀλουπού βλέποντας νὰ καλιγώνουν τ' ἄλογο, ἐσήκωσε καὶ αὐτὴ τὸ ποδάρι της** (ἐπὶ τῶν ἀγνοούντων τὴν φύσιν καὶ τὴν μικρότητά των)· **2)** ρηματ.π. καλίγωμα, καλιγωτής.
καλιγωτής (ὁ) δημ. ὁ πεταλωτής, ὁ ἀλμπάνης.
καλίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ καλιά βλ.λ. : Εὐπ.42· **2)** Ἡσ. «καλίδια· ἔντερα. Κύπριοι».
κᾰλῑδῶ-όω δωρ. τ. τοῦ κηλιδῶ βλ.λ.
κᾰλίζομαι (καλιά) ἀρχ. λεξ. π. Λάκ., ἀόρ. **ἐκαλίξαντο** μένω, κατοικῶ ἐν καλιᾷ, καλύβῃ· Ἡσ.
κάλιθος Ἡσ. «οἶνος. Ἀμερίας».
καλίκα (ἡ) δημ. καλίγα βλ.λ.
καλικάντζα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν δίαρον τὸ σπρυνέρειον, ἀτεκνόχορτο.
καλικαντζοῦ (ἡ) δημ. ὁ φαλακροκόραξ.
καλίκιοι (οἱ) μτγν. ὑποδήματα ἃ ἔφερον οἱ τηβεννοφοροῦντες Ρωμαῖοι (λατ. calcei) : Πολύβ.30, 16,3 **πῖλεον ἔχων καὶ τήβενναν καὶ καλικίους·** πρβλ. κάλτιος.
καλίκιον (τὸ) τὰ καλίγιον βλ.λ.
κάλικο (τὸ) (γαλλ.) δημ. κ. **καλικό** εἶδος βαμβακεροῦ ὑφάσματος, καλούμενον ἀναλόγως τοῦ πάχους μαδαπολάμι, πανί, τσίτι, χασές.
κάλικον Ἡσ. «βόθρον».
καλικοτύλη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος σκωλήκων τῆς οἰκογ. τῶν **τριστομιδῶν.**
κᾰλινδήθρα (ἡ) μτγν. τόπος ὅπου κυλίονται οἱ ἵπποι, ἀλογοκυλίστρα, ὅ. ἀλινδήθρα : Αἰλ.ΖΙ 3,2.
κᾰλίνδησις-εως (ἡ) (καλινδοῦμαι) μτγν. ἡ κυλίνδησις, κύλισμα, βόλος : Ἀλκίφρ.3,42 κ- κύβων.
κᾰλινδοῦμαι-έομαι ἀποθ. ἐν χρ. μ. κτ. ἐνεστ. κ παρατ.κ.ἐν τῇ μτχ.παθ.ἀορ. **καλινδηθεὶς** περιστρέφομαι, κυλίομαι, ὅ. κυλινδοῦμαι : Ἡρ.3,52 **ἐν τῇσι στοιῇσι ἐκαλινδέετο·** || ἐπὶ τῶν προσβληθέντων ὑπὸ λοιμοῦ : Θουκ.2,52 **νεκροὶ ἀποθνήσκοντες ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐκαλινδοῦντο·** || ὁμ. ἐπὶ τῶν ἐν τῇ κόνει κυλιομένων πτηνῶν : Ἀριστλ.ΖΙ 612b,24 **βρέχουσα ἑαυτὴν καλινδεῖται τοῖς πτεροῖς πρὸς τὴν κόνιν·** || κ. μτφ. ἐπὶ κακῆς σημ.: Δημ.403 **παῖδα ὄντα ἐν θιάσοις καὶ μεθύουσιν ἀνθρώποις καλινδούμενον·** **2)** ἀσχολοῦμαι εἴς τι, διατρίβω, περνῶ τὸν καιρόν μου : Ξεν.ΚΠ 1,4,5 **ἐκαλινδεῖτο ἐν τῷ πειρᾶσθαι αὖθις βέλτιον ποιεῖν** (δ. γρ. ἐκυλινδεῖτο), Ἰσοκρ.13,20 **τῶν περὶ τὰς ἔριδας καλινδουμένων,** Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.2,27,Συνέσ. Ἐπιστ.32 **καλινδεῖσθαι καπηλείοις·** **3)** ρηματ. π. καλίνδησις·
καλινίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν τῆς ὁμάδος τῶν **στυπτηρίων.**
κάλῐνος-η-ον (κᾶλον) μτγν. ὁ ξύλινος : Λυκόφρ. 14,18, Ἀπολλ.Ρ 2,381.
καλίομαι Ἡσ. « καλοῦμαι. Δωριεῖς ».
κᾰ́λιον (τὸ) (1) ὑποκορ. τοῦ κᾶλον· Ἡσ. « ξυλάριον. βακτηρίδιον ».
κάλιον (τὸ) (2) νεώτ., χημ., δημ. **κάλι** χημικὸν στοιχεῖον ἐκ τῶν μετάλλων, λευκὸν καὶ στιλπνὸν ὡς ὁ **ἄργυρος.**

καλιουντζής (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. γαλιουντζής ναύτης τοῦ παλαιοῦ τουρκικοῦ ναυτικοῦ.
καλιοποιῶ-έω νεώτ. ποιῶ τι ὥστε νὰ ἔχῃ ἀλκαλικὰς ἰδιότητας.
κᾰλῐός (ὁ) καλύβη, οἰκίσκος: Ἐπίχ.39· **2)** κλωβὸς ὀρνίθων· Πολυδ.10,160 «κύρτη σιδηρᾶ, οἰκίσκος ὀρνίθειος»: Κρατῖν.72 **ἐς τὸν καλιόν, ἣν τύχῃ, καθείργνυται**· **3)** π. Ἡσ. δεσμωτήριον.
καλιοσάπων-ωνος (ὁ) νεώτ. χημ. σάπων παρασκευαζόμενος ἐκ λινελαίου καὶ καυστικοῦ καλίου.
καλιοῦχος-ον (κάλιον - ἔχω) νεώτ. χημ. ὁ περιέχων κάλιον: **καλιοῦχα λιπάσματα.**
καλιοφιλίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν ὀρθοπυριτικὸν ἅλας τοῦ ἀργιλίου καὶ καλίου.
καλύρρυμα-ατος (τὸ) νεώτ. χημ. διάλυμα τοῦ καυστικοῦ καλίου.
κᾰλίς-ίδας δωρ. ἡ αἰολ. ἀντὶ κηλὶς βλ.λ.: Ἀν. Κρ.Παράρτ.3,32,28· **2)** Ἡσ. «σκέπαρνον».
καλισαῦα (ἡ) νεώτ. βοταν. κ. καλισάγια εἶδος πικροῦ καὶ ἀντιπυρετικοῦ φλοιοῦ λαμβανομένου ἐκ τῆς κιγχόνης.
καλισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. τὸ σύνολον τῶν τοξικῶν συμβαμάτων, ἅτινα ἔχουσι τὴν προέλευσιν ἐκ τῆς ἀμέτρου χρήσεως καλίου.
κάλιστος χάριν τοῦ μέτρου ἀντὶ κάλλιστος, ὑπερθ. τοῦ καλός: Σαπφ.133.
κᾰλίστρα (ἡ) ἡ κυλίστρα: Ξεν.Ἱππ.5,3 (ἐσφ.γρ.).
καλιστρῶ-έω ἐπιτατ. τοῦ καλῶ βλ.λ., μέλλ. καλλιστρήσω: Δημ.1157 **οἱ μὲν ἀπὸ τῶν τεγῶν τῶν ἑαυτῶν ἐκαλίστρουν τοὺς παριόντας,** Καλλ. Ἀρτ.67 **μήτηρ μὲν Κύκλωπας ἐπὶ ἐπὶ παιδὶ καλιστρεῖ**· πρβλ. Ἁρποκρ. ἐν λ. ἐκαλίστρουν.
καλιτέρως ἐπίρρ. Ἐπιγρ. ἀντὶ καλιτέρως, καλλιόνως, κάλλιον.
καλιφᾶτον (τὸ) νεώτ. τὸ χαλιφᾶτον βλ.λ.
καλίφης (ὁ) νεώτ. ὁ χαλίφης.
καλιφορνικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Καλιφορνίαν: **καλιφορνικὰ προϊόντα**· || χημ. **καλιφορνικῆς δάφνης ἔλαιον** αἰθέριον ἀρωματικὸν ἔλαιον ἐξαγόμενον ἐκ τῶν φύλλων τῆς ούμβελλουλαρίας τῆς καλιφορνικῆς.
καλιφρουρία νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **ἀμαρυλλιδωδῶν.**
καλιῶσαι Ἡσ. «πρᾶξαι, πατάξαι».
καλκαίνεται Ἡσ. «φροντίζει· ταράττεται» (διορθ. καλχαίνεται).
καλκάνι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ὁ ἰχθὺς αὐαξ· **2)** εἶδ. ἐν τῷ ναυτικῷ, ἡ κορώνη τοῦ πλοίου· **3)** ἐπὶ οἰκοδομῶν, τὰ τρίγωνα τῆς στέγης.
κάλκαρ-αρος (τὸ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογεν. τῶν **τενεβριονιδῶν.**
καλκαρίνα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος πρωτοζῴων τῆς οἰκογεν. τῶν **σφαιριδιιδῶν.**
κάλκιος (ὁ) πάπ. κάλτιος βλ.λ.
καλκοῦν Ἐπιγρ. ἀντὶ χαλκοῦν.
κάλλα (ἡ) (1) ἀρχ. λεξ. κ. κάννα· Ἡσ. «κάλαμος».
κάλλα (ἡ) (2) νεώτ. κ. δημ., βοταν. κ. **καλ(λ)ή** γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **ἀροειδῶν.**
καλλά ἐπίρρ. δωρ. ἀντὶ καλά: Ἀλκμ.98· πρβλ. Ἀπολλ.Δύσκ. Ἐπιρρ.155,10.
καλλαβάῦας (οἱ) νεώτ. ἀκλ. Ἰνδοὶ πρακτικοὶ ἰατροὶ τῆς Βολιβίας, Περουβίας καὶ Ἀργεντινῆς.
καλλαβίδια (τὰ) ἀρχ. λεξ. ἑορτὴ καθ' ἣν ἐτελεῖτο ἡ ὄρχησις καλλαβὶς βλ.λ.
καλλαβίς-ίδος (ἡ) εἶδος ὀρχήσεως, δ.γρ. **καλαβίς**· Ἡσ. «τὸ περισπᾶν τὰ ἰσχία ἢ γένος ὀρχήσεως ἀσχημόνως τῶν ἰσχίων κυρτουμένων»: Εὔπ.163 **καλλαβίδας βαίνειν,** Ἀθήν.14,629F **σχήματα δ' ἐστὶν ὀρχήσεως ξιφισμὸς καλαθισμὸς καλλαβίδες σκὼψ σκώπευμα.**
καλλαβοῦμαι-όομαι (καλλαβίς) ἀρχ. λεξ. χορεύω τὴν καλλαβίδα· π. Ἡσ.· πρβλ. καλαμίζω.
καλλαΐας (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν ᾠδικῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **κορακιδῶν.**
καλλαϊνίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. κάλλαϊς βλ.λ.
καλλάϊνος-η-ον κ. νεώτ. κ. **καλάϊνος** βλ.λ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ καλλάϊδος, κυανοπράσινος, γαλάζιος: Μελέαγρ.ΑΠ 7,482,2 **καλλαΐνα πτέρυγι.**
κάλλαιον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀλέκτορος σαρκώδης λόφος: Ἀριστλ. ΖΙ 613b,10 **τό τε κάλλαιον ἐξαίρεται αὐταῖς καὶ τὸ οὐροπύγιον**· || κτ. πληθ. ὁ σαρκώδης αὐτοῦ πώγων, τὸ χαρχάλι: Ἀριστφ.Ἱππ.497 **χὤπως τὰ κάλλαι' ἀποφαγὼν ἥξεις πάλιν**· **2)** τὰ οὐραῖα πτερὰ τοῦ ἀλέκτορος: Αἰλ.Δ ἀπ.219· **3)** νεώτ. ἀνατ. τριγωνικὴ ἀπόφυσις τοῦ ἡθμοειδοῦς ὀστοῦ.
κάλλαϊς-ιδος (ὁ) κ. **κάλαϊς** βλ.λ. πολύτιμος λίθος· || νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν ἄμορφον χρώματος κυανοῦ ἢ πρασίνου, περουζές.
καλλαΐτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. τὸ ὀρυκτὸν κάλλαϊς.
καλλαίφις αἰολ. ἀντὶ καταλάπτεις βλ.λ.: Σαπφ.67.
καλλαμβάνω αἰολ. ἀντὶ κατσλαμβάνω βλ.λ. κ. μτχ. παθ. ἀόρ. **καλλάφθεντος** ἀντὶ καταληφθέντος.
καλλανθίας (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἰχθύων ἀκανθοπτερυγίων τῆς οἰκογεν. τῶν **περκιδῶν.**
καλλαρίας (ὁ) ὁ ἰχθὺς γάδος, ὀνίσκος, βακαλάος: Ἀρχέστρ.ἀπ.14 **τὸν δ' ὄνον Ἀνθηδὼν, τὸν καλλαρίαν καλέουσιν,** Ὀππ.Ἁλ.1,105.
καλλαροὶ Ἡσ. «βάρβαροι».
καλλάφθεντος αἰολ. γεν. ἑν. μτχ. παθ. ἀόρ. ἀντὶ καταληφθέντος βλ.λ. κ. ἐν λ. καλλαμβάνω.
καλλέας νεώτ. καλέας βλ.λ.
καλλείπω ἐπ. ἀντὶ καταλείπω βλ.λ.: Ἰλ.Κ 238.
κάλλειψιν ἐπ. ἀντὶ κατάλειψιν βλ.λ.
καλ(λ)ή (ἡ) νεώτ. βοταν. ἡ κάλλα βλ.λ.
κάλλης Ἡσ. «καρπίμου».
καλλι- πρῶτον συνθετικὸν πολλῶν λέξεων, δηλοῦν, ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ σημαινόμενον ἔχει τὴν ἰδιότητα τοῦ καλοῦ ἢ ὡραίου, ἢ ὅτι γίνεται κατὰ καλὸν ἢ ὡραῖον τρόπον, οἷον καλλιβλέφαρος, καλλίκομος, καλλιστέφανος, καλλιτόκος, καλλίφθογγος· πρβλ. ὑφι- καλο-· **2)** ὡς ἁπλοῦν ἐπίθετον μετὰ τοῦ οὐσιαστ., οἷον **καλλίπαις** καλὴ παῖς, ὡραῖον τέκνον: Εὐρ.Ὀρ.964.
κάλλια ἐπίρρ. μσν. κ. δημ., ἄ. καλλιὰ βλ.λ.: Κρυστ.Καπετάνισσα 15 **νά 'μουνα κάλλια πιστικιά, κάλλια θερίστρα νά 'μουν,** παροιμ. **κάλλια ἑφτὰ στὸν πισινὸ παρὰ μιὰ στὴν κεφαλὴ** (ἰδ. ἐπὶ ζημιῶν, προτιμότεραι αἱ πολλαὶ μικραὶ ζημίαι παρὰ μία μεγάλη), ὁμ. **κάλλια 'χω νὰ μὲ βλαστημᾶν παρὰ νὰ μὲ λυπιοῦνται** (προτιμότερον νὰ εἶναί τις μισητὸς ἢ νὰ φθονῆται, παρὰ νὰ καταντήσῃ ἄξ' οἴκτου), ὁμ. **ἀπ' ὅλα τὰ λαλούμενα κάλλια βαρεῖ ἡ καμπάνα**· πρβλ. κάλλιο.
καλλιά ἐπίρρ. μσν. κ. δημ. κ. **κάλλια,** δημ. κ. **κάλλιο** βλ.λ., συγκρ. τοῦ καλά, συνήθ. μτ. ρ. ἐφετικῶν, οἷον θέλω, διαλέγω, προτιμῶ, ποθῶ, ζητῶ κττ. κ. συνηθέστ. ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ἔχω, κάλλιον, βέλτιον, αἱρετώτερον, προτιμότερον: Ἐρωτόκρ. 1,574 **κι ἐγὼ καλλιὰ 'χω θάνατο παρὰ νὰ γνωριστοῦμε,** ΜΜ **καλλιὰ 'χου, Πανογιώτα μου, νὰ φύγῃς, νὰ ξενιτευθῇς,** Ζερβ.Στοχ.Μοναξιᾶς Δημόκριτος 14 **καλλιὰ σου μὲ τὸ γέλιο γλυκογέρασε,** παροιμ. **καλλιὰ τοῦ κάτη ἡ βρωμισιὰ παρὰ τοῦ πόντικα ἡ μαγαρισιὰ** (ἐκ δύο κακῶν τὸ μὴ χεῖρον βέλτιστον)· || κ. ἀπολ. ἐξυπονοουμένου τοῦ ἔχω ἢ τοῦ εἶναι, ἰδ. ἐν παροιμ.
καλλιαγός (ὁ) δημ., θηλ. -ού τὸ πτηνὸν ἴυγξ βλ.λ., ἰ. σφοντύλι, μυρμηκολόγος.
καλλιάζω Ἐπιγρ. Κυζίκ. εἶμαι μέλος τοῦ δικαστηρίου κάλλιον βλ.λ.2): **κ' ἐκαλλίασαν μῆνα Ποσειδεῶνα**· πρβλ. καλλιαρχῶ.
καλλιάνασσα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακοστράκων τῆς οἰκογεν. τῶν **θαλασσινιδῶν.**

καλλιάνδρα (ἡ) νεώτ. χημ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **φυχανθῶν.**
καλλιανδρίνη (ἡ) νεώτ. χημ. γλυκόζίτης ἀπαντῶν εἰς καλλιάνδραν τὴν μεγαλανθῆ καὶ ἔχων ἀντιπυρετικὰς ἰδιότητας.
καλλιανιδέα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακοστράκων τῆς οἰκογεν. τῶν **θαλασσινιδῶν.**
καλλιαξίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακοστράκων δεκαπόδων τῆς οἰκογ. τῶν **θαλασσινιδῶν.**
καλλίαρ Ἡσ. «πίθηκος» πρβλ. καλλίας.
καλλῐἄρία (ἡ) Ἐπιγρ. δωρ. ἀντὶ καλλιερία, τὸ καλλιερεῖν βλ.λ., ἡ λῆψις καλῶν οἰωνῶν κατά τινα θυσίαν.
καλλιαρχῶ Ἐπιγρ. π. Κυζικ. εἶμαι πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου κάλλιον βλ.λ.2)· πρβλ. καλλιάζω.
καλλίας (ὁ) (καλλίων), ἰων. **καλλίης**, π. Ἡσ. **καλλίαρ** (λακων.) ὀνομ. κτ. εὐφημ. (Γαλ.18(2)236) εἴδους τινὸς πιθήκου, **ὃν ἐν Ἀθήναις διετήρουν ἐν ταῖς οἰκίαις των** : **Δειν.ἀπ.62**, Ἡρώνδ.3,41.
καλλιάς-άδος (ἡ) μτγν., εἶδος φυτοῦ : Διοσκ. 4,72· πρβλ. στρύχνος.
καλλιαστράγαλος-ον ὁ ἔχων καλούς, κομψοὺς ἀστραγάλους : Ἀριστλ.Ζ1 499b,22 **διὸ καὶ οὐ καλλιαστράγαλόν ἐστι** (ἐνν. ἡ ὗς).
καλλιβάντες Ἡσ. «ὅμοια σμιλίοις καὶ φαλίσιν, ἐν αἷς τὰς ὀφρῦς κοσμοῦσιν αἱ γυναῖκες».
καλλιβλάστητος-ον (βλαστάνω) μσν ὁ καλλίβλαστος βλ.λ.
καλλίβλαστος-ον μσν. ὁ φέρων ὡραίους βλαστούς : ΚΜανασσ.5,185.
καλλιβλέφαρος-ον (βλέφαρον) κ. νεώτ. ὁ ἔχων ὡραῖα βλέφαρα, βλεφαρίδας : Εὐρ.Ἴων 189 **διδύμων προσώπων καλλιβλέφαρον φῶς· 2)** τὸ **καλλιβλέφαρον** (ἐνν. φάρμακον) ὡς οὐσ. χρωστικὴ οὐσία χρησιμεύουσα πρὸς βαφὴν τῶν βλεφαρίδων : Διοσκ.1,169, Γαλ.12,211.
καλλιβόας (ὁ) ὁ ἔχων καλὴν βοήν, ἦχον : Σιμων. 46,3, Σοφ.Τρ 640 **ὁ καλλιβόας τάχ' ὑμῖν αὐλὸς οὐκ ἀναρσίαν ἀχῶν καναχὰν ἐπάνεισιν**, Ἀριστφ. Ὄρν.682 **ὦ καλλιβόαν κρέκουσ' αὐλὸν φθέγμασιν ἠρινοῖς.**
καλλίβολος-ον (βόλος) μτγν. καλός, ἐπιτυχὴς βόλος, ἐπιτυχὲς ρίψιμον τοῦ κύβου : Πολυδ.7,204.
καλλίβοτος-ον (βόσκω) μτγν. ὁ ἔχων καλήν, ὡραίαν βοσκὴν : Νόνν.Δ 35,59 **καλλίβοτος ὕλη.**
καλλίβοτρυς-υος-υ (βότρυς) ὁ ἔχων ὡραῖο, φουντωτὰ ἄνθη ἢ ὁ ἔχων πολλὰς κεφαλὰς ἀνθέων ἐκ μιᾶς ρίζης : Σοφ.ΟΚ 682 **ὁ καλλίβοτρυς κατ' ἦμαρ ἀεὶ νάρκισσος.**
καλλίβωλος-ον κ. καλλιβῶλαξ π. Εὐστ. ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ἔχων καλούς, παχεῖς βώλους, ὁ εὔφορος : Εὐρ.Ὀρ.1382 **ἄστυ καὶ καλλίβωλον Ἴδας ὄρος ἱερόν**· πρβλ. ἐριβῶλαξ.
καλλιγάληνος-ον (γαληνός), δωρ **-γάλᾱνος** ὁ ὡραῖος ἐν τῇ γαλήνῃ, ἀταραξίᾳ αὐτοῦ, ὁ ὡραῖος καὶ ἱλαρός : Εὐρ.Τρῳ.837 **σὺ δὲ πρόσωπα νεαρὰ χάρισι παρὰ Διὸς θρόνοις καλλιγάλανα τρέφεις.**
καλλίγᾰμος-ον (γάμος) μτγν. ὁ εὐτυχὴς ἐν τῷ γάμῳ, ὁ ἔχων εὐτυχῆ γάμον : Παῦλ. Σιλ. ἐν ΑΠ 9,765 **καλλίγαμα λέκτρα.**
καλλιγένεθλος-ον (γένεθλον) ὁ καλῶς ἐσχηματισμένος, καλοφτειασμένος : Ποιητὴς Βοτάν.104 **καλλιγένεθλος καρπὸς** (πιθ.)· **2)** ἐνεργ. ὁ ἔχων καλά, ὡραῖα τέκνα : Κόρινν.23, Πρόκλ.Ὕμν.6,1.
καλλιγένεια (ἡ) ἡ γεννήσασα, τεκοῦσα ὡραῖον τέκνον, ἐπίθ. τῆς Δήμητρος κατὰ τὰ Θεσμοφόρια· Ἡσ. « Καλλιγένειαν οὐ τὴν γῆν, ἀλλὰ τὴν Δήμητρα· οὐδεὶς γὰρ οὕτως **ἔφη τὴν γῆν καλλιγένειαν· οἱ μὲν τροφὸν αὐτῆς· οἱ δὲ** ἱέρειαν· **οἱ δὲ** ἀκόλουθον » : Ἀριστφ.Θεσμ.299 **εὔχεσθε ταῖν Θεσμοφόροιν . . τῇ Καλλιγενείᾳ καὶ τῇ Κουροτρόφῳ,** (τῇ Γῇ) Ισχόλ. « δαίμων περὶ τὴν Δήμητραν, ἣν προλογίζουσαν ἐν ταῖς ἑτέραις Θεσμοφοριαζούσαις ἐποίησεν »), Ἀλκίφρ.2,4,1 **μὰ τὴν Καλλιγένειαν**· ὁμ. κ. ὄνομα τῆς τροφοῦ αὐτῆς : Ἀριστφ. π. Φωτ. ἐν λ. « . . Ἀριστοφάνης δὲ κωμικὸς τροφόν »· **2) ἐν** χρ. κ. ὡς ἐπίθ. τῆς Σελήνης : Ὕμν. Μαγ.5,31· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ τῆς Γῆς : Ἀπολλδ.π.Φωτ. ἐν λ. « Καλλιγένειαν : Ἀπολλόδωρος μὲν γῆν»· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ τῆς Κόρης : αὐτ. « . . οἱ δὲ Διὸς καὶ Δήμητρος θυγατέρα»· ‖ ὡς οὐδ. ἐν πληθ. : **καλλιγένεια θύειν** προσφέρειν, τελεῖν θυσίαν τῇ Δήμητρι καὶ Κόρῃ : Ἀλκίφρ.3,39 (διόρθ. τῇ Καλλιγενείᾳ).
καλλιγέφῡρος-ον (γέφυρα) ὁ ἔχων καλάς, ὡραίας γεφύρας : Εὐρ. Ῥῆσ.349 **ὁ τε καλλιγέφυρος ποταμὸς πορεύει Στρυμών.**
καλλίγλουτος-ον (γλουτός) μτγν. ὁ ἔχων καλούς, ὡραίους γλουτοὺς βλ.λ. : Νικ.π.Κλήμ.Ἀλ.33.
καλλίγλωττος-ον (γλῶσσα) μσν. ὁ ἔχων καλὴν γλῶσσαν, εὔγλωττος : ΚΜανασσ.3823.
καλλίγομφος-ον (γόμφος) μσν. ὁ ἔχων καλούς, ὡραίους γόμφους ἢ ἥλους : Πρόδρ.Τετράστ.156,2.
καλλίγονος-ον (γόνος) μτγν. ὁ ἐκ καλοῦ, εὐγενοῦς γένους, ἀπὸ καλὴ γενιά, εὐγενής : Πορφ. π. Εὐσ. Εὐαγγ. Προπ.3,11 (δ. γρ. καλλιγόνης), Ἐπιγρ. **τέκνων καλλιγόνους σταχύας.**
καλλιγραμμία (ἡ) (γραμμή) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ καλλιγράμμου, ἡ καλή, ἁρμονικὴ γραμμή : Θεόδ. Λάσκ. Cod.Par.3048, fol.55r°.
καλλίγραμμος-ον νεώτ. ὁ ἔχων καλάς, ὡραίας, ἁρμονικὰς γραμμάς, ὁ καλῶς καὶ ἁρμονικῶς διαπεπλασμένος, εὔγραμμος, ἰδ. ἐπὶ σώματος· ‖ κ. ἐπὶ κτιρίου.
καλλιγράφημα-ατος (τὸ) (καλλιγραφῶ) μσν. ἡ καλλιγραφία, τὸ καλὸν γράφιμον : Θεόδ.Λάσκ. Cod.Par.3048, fol.55r°.
καλλιγρᾰφία (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ὡραία καὶ κανονικὴ γραφή, τὸ ὡραῖον γράφιμον : Πλούτ. Ἠθ.397C· ‖ Ἐπιγρ. ὡς ἀντικείμενον συναγωνισμοῦ ἐν τοῖς σχολείοις, ἡ γραφή· ‖ νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ γράφειν ὡραῖα καὶ κανονικὰ γράμματα· **2)** ἐπὶ ὕφους, ὡραῖον, κομψὸν ὕφος, γλαφυρότης, καλλιέπεια : Πλούτ.Ἠθ.145F **εἰ γὰρ ἡ Σαπφὼ διὰ τὴν ἐν τοῖς μέλεσι καλλιγραφίαν ἐφρόνει τηλικαῦταν,** κ. κτ. πληθ. : Διογ.Λ 3,66.
καλλιγρᾰφικός-ή-ό(ν) μσν., νεώτ. κ.δημ. ὁ κατάλληλος, ἁρμόδιος πρὸς καλλιγραφίαν : Σουΐδ. ἐν λ. κανονίς **καλλιγραφικὸν ἐργαλεῖον**· ὁμ. **καλλιγραφικὸν σφάλμα** τὸ τοῦ καλλιγράφου, τοῦ ἀντιγραφέως : Στεφ.Ἀθ.Ἱππ.2,407D· ‖ νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καλλιγραφίαν, ὁ κομψῶς, μὲ καλλιγραφίαν γραμμένος : **καλλιγραφικὰ γράμματα**· ‖ **καλλιγραφικὰ στοιχεῖα** τυπογραφικὰ στοιχεῖα ἀπομιμούμενα τὸ διὰ τῆς χειρὸς γράφιμον· κ. ἐπίρρ. νεώτ. -κῶς, κ. δημ. -κά.
καλλιγράφος (ὁ, ἡ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων ὡραῖον, κομψὸν γραφικὸν χαρακτῆρα· ‖ ὁ ἔχων ὡς ἐπάγγελμα τὸ γράφειν ἢ ἀντιγράφειν καλλιγραφικῶς, καλὸς ἀντιγραφεὺς βιβλίων· Θεοφύλ.Σ 215C « ἄνδρα τινὰ τῶν εἰς κάλλος γραφόντων, ὃν ἐν συνθέσει φωνῆς καλλιγράφον ὀνομάζει τὰ πλήθη » : Ἡρώνδ.477P, Διοκλητ.Ἔδικτ. ἐν Ἐπιγρ., Πσλλάδ. Ἰατρ. Ἱππ.2,102D, Πρόδρ.1,313 **εἴ τις καὶ ἂν ἔχῃ σήμερον φωμὶν καὶ λοκοτίνιν, ἐκεῖνος καὶ φιλόσοφος, ρήτωρ καὶ καλλιγράφος**· ‖ νεώτ. ὁ διδάσκαλος τῆς καλλιγραφίας.
καλλιγρᾰφῶ-έω (γράφω) κ. νεώτ. κ. **καλλιγράφω**, ἀόρ. **ἐκαλλιγράφησα**, μτχ. παθ. παρακ. (κε)**καλλιγραφημένος** γράφω κομψῶς, ὡραῖα, μὲ κανονικὴν καὶ ὡραίαν γραφήν, εἶμαι καλλιγράφος, ἀντίθ. κακογραφῶ : Βασ.2,1116· **2)** ἐπὶ ὕφους, γράφω κομψῶς, γλαφυρῶς, μτφ. ἐν τῷ μέσ.: Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.1420b,17 **καλλιγραφεῖσθαι τὴν ἀπομίμησιν τοῖς τῆς ἀρετῆς στοιχείοις**· κ. παθ.

παρακ. ἐν παθ. σημ. : Ἰώσ.Ἀπ.2,31 **κεκαλλιγραφημένοι λόγοι,** Διογ.Λ.7,18 **κεκαλλιγραφημένη λέξις**· ‖ ὁμ. ὁ παθ. παρακ. ἐν ἐνεργ. σημ. : Λογγῖν.33,5· ‖ μτγν. ἀντὶ τοῦ ἀττ. **εἰς κάλλος γράφειν**· Φρύν.99 « καλλιγραφεῖν διαλελυμένως λέγουσιν ἐκεῖνοι (δηλ. οἱ Ἀττικοί) : εἰς κάλλος γράφειν»· **3)** ἐπὶ τοῦ προσώπου, ζωγραφῶ καλῶς, ὡραΐα, βάπτω ἐπιτυχῶς μὲ φιμύθιον, φκιασιδώνω : Πολυδ. 5,102 **τὸ πρόσωπον περιχρίει, ἐπεντρίβει, καλλιγραφεῖ, φύκει πυρσαίνει.**

καλλιγύναιξ-αικος (ὁ,ἡ) (γυνή) ποι. μ. ἐν πλαγ. πτώσ. ὁ ἔχων ὡραίας γυναῖκας : Ἰλ.Β 683 **Ἑλλάδα καλλιγύναικα,** αὐτ.Γ 75 **Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα,** Ὀδ.Ν 412 Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα, Σαπφ.(26) **ἐκ τῆς καλλιγύναικος ἐσθλᾶς .. χώρας.**

καλλιδέα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἡμιπτέρων πεντατομιδῶν ἐντόμων.

καλλιδενδρία (ἡ) (καλλίδενδρος) Ἐπιγρ. δάσος ἐκ καλῶν, ὡραίων δένδρων : **ἐκ δουκικῆς φυέντι καλλιδενδρίας.**

καλλίδενδρος-ον (δένδρον) μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ τόπων, ὁ ἔχων καλά, ὡραῖα δένδρα, ὅθ. κ. ὁ ἔχων πλουσίαν, πυκνὴν δενδροφυτείαν· ὁμ. κ. ὁ ἐν ᾗ εὐδοκιμεῖ ἡ δενδροκομία, κ. κτ. ὑπερθ. : Πολύβ.5,19,2 **τόπος ἐστὶ τῆς Λακωνικῆς χώρας καλλιδενδρότατος,** Σχόλ.Πίνδ.Ο 9,27.

καλλίδη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος κολεοπτέρων σαρκοφάγων **καραβιδῶν** ἐντόμων.

καλλιδίνη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος τρηματωδῶν φιληδονιδῶν σκωλήκων.

καλλιδίνης (ὁ) (δίνη) κ. δωρ. **-νᾶς** ὁ ἔχων ὡραίας δίνας, κυκλικὰς συστροφὰς τοῦ ρεύματος: Εὐρ.Ἡρ.368 **Πηνειὸς ὁ καλλιδίνας.**

καλλίδιφρος-ον (δίφρος) ὁ ἔχων ὡραῖον δίφρον, ἅρμα, ἅμαξαν : Εὐρ.Ἑκ.467 **Παλλάδος ἐν πόλει τᾶς καλλιδίφρου θεᾶς ναίουσα.**

καλλιδόναξ-ἀκος (ὁ,ἡ) (δόναξ) ἐπὶ τόπου ἢ ἐπὶ ποταμοῦ, ὁ ἔχων καλοὺς δόνακας, ὡραίους καλάμους, ὁ ἐν ᾧ ἢ ὁ παρ' ὃν φύονται καὶ εὐδοκιμοῦσι κάλαμοι : Εὐρ.Ἑλ.493 **ἵνα ῥοαὶ τοῦ καλλιδόνακός εἰσιν Εὐρώτα.**

καλλιδώρα Ἡσ. « καλλιονύμφη ».

καλλίδωρος-ον (δῶρον) ὁ ἀποτελῶν καλόν, ὡραῖον δῶρον : Ποιητ.Ὠδ. εἰς Θεόδ.16 Wernsd. **καλλίδωρα μέλη.**

καλλιέθειρος (ὁ,ἡ) (ἔθειρα) κ. ἀνωμ. θηλ. **καλλιέθειρα** ὁ ἔχων καλὰς τρίχας, ὡραίαν κόμην : Ὀρφ.Ὕμν.50,7, Νόνν.Δ.27,249 **καλλιέθειρα.**

καλλιέλαιος (ἡ) μτγν. κ. μσν. κ. **καλλιελαία** ἡ ἥμερος ἐλαία, ἀντίθ. ἀγριέλαιος : ΚΔΡωμ.11,24 **εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον,** Πάπ., Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,136 **ἀπὸ ἀγριέλαιον εἰς καλλιέλαιον μετεκέντρισε**· ‖ κ. ὡς ἐπίθ : Πάπ. **καλλιέλαιος ἐλαία,** Γεωπ.9,8 **καλλ- φυτόν.**

καλλιέπεια (ἡ) (καλλιεπής) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ καλῶς, γλαφυρῶς ὁμιλεῖν ἢ γράφειν, ἡ κομψότης, ἡ γλαφυρότης τοῦ λόγου, ἡ καλλιλογία· Ἡσ. « καλλιέπεια· καλλιλεξία » : Γρηγ.Νύσσ.2,384D, Ἀθανάσ.2,952C, Ἑρμεί.Ἀλ. Φαῖδρ.68A, Μηναῖ.12,4 Ἑσπερ. **ὡς Μωϋσῆς διεσάφησας τὴν μουσικὴν καλλιέπειαν,** Εὐστ.Πον.318,80.

καλλιεπής-οῦς-ές (ἔπος) κ. νεώτ. ὁ κομψῶς, γλαφυρῶς ὁμιλῶν ἢ γράφων, εὔφραδής, εὐρήμων : Ἀριστφ.Θεσμ.49 **ὁ καλλιεπὴς Ἀγάθων,** αὐτ.60 **τοῦ τε ποιητοῦ τοῦ καλλιεποῦς,** Διον.Ἀλ.Συνθ.18· ‖ κ. ὡς ἔτυμον . τοῦ ὀνομ. Καλλιόπη : Κορνοῦτ. Φύσ.Θε.14· ἐπίρρ. νεώτ. **-ῶς.**

καλλιεπῶ-έω (ἔπος) λέγω μετὰ καλλιεπείας, ὁμιλῶ μεταχειριζόμενος ὡραίας φράσεις, κομψὰς ἐκφράσεις : Θεμίστ.Λόγ.20,285D· κ. παθ. : Πλάτ.Ἀπολλ.17B **κεκαλλιεπημένους γε λόγους.. ῥήμασί τε καὶ ὀνόμασι**· ‖ ὁμ. τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Θουκ.6,83 **οὐ καλλιεπούμεθα ὡς .. εἰκότως ἄρχομεν,** Πλάτ.Ἱππ.225C **ῥημάτων, .. ὧν οἱ δεξιοὶ περὶ τὰς δίκας καλλιεποῦνται,** Ἀριστλ. Ῥητ.1404b,16 **εἰ δοῦλος καλλιεποῖτο** (μετεχειρίζετο γλαφυράν, κομψὴν φράσιν).

καλλιέργεια (ἡ) μσν., νεώτ. κ. δημ., μτγν. κ. μσν. **καλλιεργία** βλ.λ. ἡ ἐνέργεια τοῦ καλλιεργεῖν, τὸ σύνολον τῶν ἐργασιῶν, δι' ὧν ἐξημερουμένης καὶ βελτιουμένης τῆς γονιμότητος τῆς γῆς, τῆς ἐν χρήσει πρὸς σποράν ἢ φυτείαν, ἐπιδιώκεται καὶ ἐπιτυγχάνεται ἡ ἀποδοτικότης αὐτῆς εἰς προϊόντα : **ἡ καλλιέργεια τοῦ ἀγροῦ - τοῦ κήπου - τῆς πεδιάδος - τῶν ἀποξηρανθέντων ἑλῶν**· **2)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἐπὶ ἐπιστήμης, τέχνης κ. γεν. γνώσεως, ἡ ἐπιμελὴς ἀσχολία, ἡ μετὰ ζήλου καὶ ἱκανότητος θεραπεία : **ἡ καλλιέργεια τῶν γραμμάτων - τῶν καλῶν τεχνῶν - τῆς ἐπιστήμης**· **3)** ὁμ. κ. ἐπὶ ἀγαθῶν, ἠθικῶν διαθέσεων καὶ ἐκδηλώσεων, ἡ προσπάθεια ἐνισχύσεως, βελτιώσεως, ἐπιδόσεως : **ἡ καλλιέργεια τοῦ ζήλου - τῆς μαθήσεως - τῆς ἐργατικότητος - τῆς φιλοπατρίας**· ‖ ἐνίοτε κ. ἐπὶ κακῶν ἠθικῶν διαθέσεων καὶ φαύλων ὁρμῶν : **ἡ καλλιέργεια τοῦ μίσους - τῆς ἔχθρας-τῆς πρὸς τὸ κλέπτειν ἐπιτηδειότητος**· **4)** εἰδ. μικροβιολ. ὁ ἐπὶ τεχνητῶν θρεπτικῶν ὑλῶν, ἐν καταλλήλοις χώραις καὶ ἐν καταλλήλῳ θερμοκρασίᾳ πολλαπλασιασμὸς μικροβίων πρὸς μελέτην τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας των καὶ τῶν μεθόδων καταπολεμήσεως, ἐξουδετερώσεως αὐτῶν.

καλλιέργημα-ατος (τὸ) (καλλιεργῶ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καλλιεργεῖν, τὸ καλλιεργηθέν· ‖ τὸ καλῶς ἐκτελεσθὲν ἔργον, ὡραῖον ἔργον, τέχνημα : Εὐσ.Βί.Κωνστ.3,31,2· **2)** εἰδ. νεώτ. μικροβιολ. τὸ προϊὸν τῆς καλλιεργείας μικροβίων, βακτηριακὴ ἀποικία· πρβλ. καλλιέργεια 4).

καλλιεργήσιμος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁν δύναταί τις νὰ καλλιεργήσῃ, ὁ δεκτικὸς καλλιεργείας, ἀρόσιμος : **ἐκτάσεις καλλιεργήσιμοι.**

καλλιεργητής (ὁ) νεώτ., θηλ. **-εργήτρια** ὁ καλλιεργῶν τι· ‖ ὁ ἔχων ὡς ἔργον νὰ καλλιεργῇ τὴν γῆν : **ἐπίμορτος καλλιεργητής.**

καλλιεργητικός-ή-όν νεωτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καλλιέργειαν· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **καλλιεργητικά** τὰ πρὸς καλλιέργειαν ἐκτάσεώς τινος ἀπαιτούμενα ἔξοδα.

καλλιεργία (ἡ) μτγν. τὸ κατεργάζεσθαί τι καλῶς, ἡ ὡραία ἐργασία, τὸ ὡραῖον ἔργον : Εὐστ. Βί.Κωνστ.3,31,2· κ. ἐπὶ βελτιώσεων γενομένων ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἢ νομέως : Ἰουστιν.Νεαρ.64,1· **2)** ἡ καλὴ καλλιέργεια, γεωργία : Πάπ. **τὰ πρὸς τὴν καλλιεργίαν τῶν ἀρουρῶν ἔργα πάντα.**

καλλίεργος-ον (ἔργον) μτγν. ὁ καλῶς εἰργασμένος : Φίλ.2,490 (ἐσφ. γρ. ἀντὶ καλεῖ ἔργον).

καλλιεργῶ-έω (ἔργον) μτγν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἐκαλλιέργησα,** παθ. ἀόρ. **ἐκαλλιεργήθην,** μτχ. παθ. παρακ. (κε)καλλιεργημένος, ἀπεργάζομαί τι καλῶς; τὸ παθ. ἐν Φιλόπ.Ἰω.Ὑπομ.Φυσ.327,1· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐργάζομαι τὴν γῆν, ἐκτελῶ τὰς δεούσας γεωργικὰς ἐργασίας, ἵνα καταστήσω τὴν γῆν εὔφορον ἢ νὰ προκαλέσω τὴν ἀνάπτυξιν καὶ καρποφορίαν τῶν φυτῶν, γεωργῶ : Πάπ. **τὰς ἀρούρας καλλιεργουμένας, - καλλιεργῶ τοὺς ἀγροὺς - τὰ κτήματά μου**· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἐν ἀναφ. πρὸς φυτά, ἐπιδίδομαι εἰς τὴν παραγωγὴν καὶ ἀνάπτυξιν αὐτῶν, περιποιοῦμαι, ἀναπτύσσω αὐτά : **καλλιεργεῖ τὴν ἐλαίαν - τὸν καπνὸν - τὴν ἄμπελον**· κ. παθ. : **ἐν Ἑλλάδι καλλιεργοῦνται ὁ καπνός, ἡ σταφίς, ἡ ἄμπελος**· **2)** νεώτ. μτφ. ἐπιδίδομαι, καταγίνομαι εἴς τι μετὰ ζήλου, ἐπιμελοῦμαι, θεραπεύω : **καλλιεργῶ τὰ γράμματα - τὰς ἐπιστήμας - τὰς τέχνας**· **3)** μτφ. ἐξασκῶ καὶ

προάγω, τελειοποιῶ φυσικήν τινα ἤ ἠθικὴν ἰδιότητα: **καλλιεργεῖ τὴν φωνήν του, - καλλιεργεῖ τὸ πνεῦμά του·** 4) ὁμ. μτφ. συνάπτω, συντηρῶ, διατηρῶ, ὑποθάλπω: **καλλιεργῶ φιλίαν - σχέσεις,** Θεοτ.Κ Κατάδ.123 **καλλιεργώντας μέσα του ἕνα πικρὸ μῖσος, ποὺ τὸ 'χε σπείρει βέβαια ἡ ἀδικία·** 5) εἰδ. νεώτ. μικροβιολ. προκαλῶ τὴν ἀνάπτυξιν, τὸν πολλαπλασιασμὸν εἴδους τινὸς μικροβίων ἐπὶ τεχνητῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν· 6) ρηματ. π. καλλιέργεια, καλλιεργητής, καλλιεργήσιμος, καλλιέργημα.

καλλῐέρημα-ατ. ς (τό) (καλλιερῶ) Ἡσ. «θυσία εὐπρόσδεκτος», ΕΜ 487,14.

καλλῐέρησις-εως (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καλλιερεῖν βλ.λ.

καλλῐερία (ἡ) μ. ἐν τῷ δωρ. τ. καλλιαρία βλ.λ.

καλλῐερῶ-έω (ἱερόν), παρακ. **κεκαλλιέρηκα,** ὑπερσυν. **ἐκεκαλλιερήκειν** ἔχω, λαμβάνω εὐμενῆ σημεῖα ἔν τινι θυσίᾳ, τὰ ἱερὰ καλὰ γίγνεταί μοι θυομένῳ, λαμβάνω καλοὺς οἰωνοὺς ἐπί τινι ἐπιχειρήσει, προσφέρω εὐάρεστον, εὐπρόσδεκτον θυσίαν, ἐπὶ προσ.: Πλάτ.Κωμ.51 **κἂν καλλιερῆτε,** Ξεν.ΚΠ 6,4,12 **ἐκεκαλλιερήκει μὲν ὁ Κῦρος·** ‖ κ. τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Ἡρ.6,82 **καλλιερευμένῳ δὲ ἐν τῷ Ἡραίῳ . . φλόγα πυρὸς ἐκλάμψαι,** αὐτ. 7,113 **ἐς τὸν** (ποταμὸν) **οἱ μάγοι ἐκαλλιερέοντο σφάζοντες ἵππους λευκούς,** Ξεν.Ἀν.5,4,22,Ἰσοκρ. (4,60 **οἷς** (θεοῖς) **ὑμεῖς καλλιερησάμενοι·** 2) μτ. αἰτ. θύω, θυσιάζω μετ' εὐνοϊκῶν οἰωνῶν: Δημ.531 **τῇ δὲ Διώνῃ βοῦν καλλιερεῖν,** Θεόκρ.5,148 **καλλιερῆσαι ταῖς Νύμφαις τὸν ἀμνόν,** Πλούτ.Ἀλέξ. 69 **ἐκαλλιέρησεν ἑαυτὸν τῷ πατρίῳ νόμῳ·** κ. ἀπολ.: Ξεν.Ἱππαρχ.3,1 **καλλιερεῖν τοῖς θεοῖς,** Πλάτ. Νόμ.791Α· κ. παθ.: Μέν.319,8 **ἐὰν καὶ καλλιερηθῇ τοῖς θεοῖς,** Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,149 **τοὺς ξένους τῇ Ἀρτέμιδι καλλιερεῖσθαι·** ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Ἀριστφ.Πλ.1181 **ὁ δ' ἂν ἐκαλλιερεῖτό τις·** 3) κ. ἐπ' αὐτῆς ταύτης τῆς θυσίας, παρέχω καλούς, αἰσίους, εὐνοϊκοὺς οἰωνούς: Ἡρ.9,19 **καλλιερησάντων τῶν ἱρῶν ἐπορεύοντο,** αὐτ.7,134 **καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐδύνατο** (τὰ ἱρὰ) (αἱ θυσίαι δὲν παρεῖχον καλοὺς οἰωνούς)· κ. μτ. ἀπαρφ.: αὐτ.9,38 **οὐκ ἐκαλλιέρεε ὥστε μάχεσθαι . . Πέρσῃσι,** αὐτ.6,76 **οὐδαμῶς ἐκαλλιέρεε διαβαίνειν μιν·** ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Ξεν.Ἑλλ.3,1,17 **οὐδὲ ταῦτα** (τὰ ἱερὰ) **ἐκαλλιερεῖτο·** 4) ρηματ. π. καλλιέρησις, καλλιέρημα.

καλλιζῠγής-οῦς-ές (ζυγός) ὁ καλῶς ἐζευγμένος: Εὐρ.Ἀνδρ.273 **ἅρμα δαιμόνων.. τὸ καλλιζυγές.**

καλλῐζωνος-ον (ζώνη) κ. νεώτ. ὁ ἔχων καλήν, ὡραίαν ζώνην, ὁ καλῶς, κομψῶς ἐζωσμένος: Ἰλ. Η 139 **καλλίζωνοί τε γυναῖκες,** Ὀδ.Ψ 147,Βακχ. 5,89 **καλλίζωνος Ἥρα,** Ἡλιόδ.Αἰθ.3,2 **κόραι . . καλλίζωνοι·** 2) νεώτ. ὁ ἔχων λεπτὴν τὴν ὀσφύν.

καλλίης (ὁ) μτγν. πίθηκος: Ἡρώνδ.3,4 **ὄκως τις καλλίης κάτω κύπτων·** πρβλ. καλλίαρ.

καλλιθάμνιον (τὸ) νεώτ. γένος ροδοφυκῶν ἀλγῶν.

καλλιθέα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος λεπιδοπτέρων νυμφαλιδῶν ἐντόμων.

καλλιθέμεθλος-ον (θέμεθλον) ὁ ἔχων καλά, ὡραῖα θεμέλια: Μουσαῖ.71 **νηὸς καλλιθεμέθλου.**

καλλίθηρον (τὸ) νεώτ. ζῳολ. γένος διπνευμόνων ἀττοϊδῶν ἀραχνῶν.

καλλίθριξ-ῐχος (ὁ,ἡ) (θρίξ) κ. νεώτ. ὁ ἔχων καλάς, ὡραίας τρίχας, ἐπὶ ἵππων, ὁ ἔχων ὡραίαν χαίτην: Ἰλ.Ε 323 **καλλίτριχας ἵππους,** Ὀδ.Γ 475· ‖ ἐπὶ προβάτων, ὁ ἔχων ὡραῖον τρίχωμα, ἔριον, μαλλί: Ὀδ.Ι 336 **καλλίτριχα μῆλα νομεύων·** ‖ μτγν. ὁ ἔχων ὡραίαν κόμην: Ἑρμ.Τρισμ.π. Στοβ.1,49,45· 2) εἰδ. νεώτ. ζῳολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. γένος θηλαστικῶν **πιθηκιδῶν** πιθήκων· 3) μτγν. **καλλίθριξ** ὡς οὐσ. τὸ πο̄ῶδες φυτὸν ἀσπλήνιον τὸ τριχομανὲς βλ.λ.: Πλίν.ΦΙ 25,132· ‖ εἰδ. νεώτ. βοταν. γένος **εὐφαρβιοειδῶν** φυτῶν.

καλλίθῡτος-ον (θύω) Ἐπιγρ. ὁ αἰσίως, εὐοιώνως θυσιασθείς: **καλλίθυτοι αἶγες.**

καλλῑθυτῶ-έω (θύω) μτγν. θύω, θυσιάζω ἵνα καλλιερήσω βλ.λ., καλλιερῶ: Φίλιππ.Θεσσ. ἐν ΑΠ 6,240,ὁ **καλλιθυτῶν κάπρον ὀρειονόμον.**

καλλικάντζαρος (ὁ) δημ. λαογρ. κ. **καλλιτσάγγαρος** κ. **καρκά(ν)τζαρος, καρτσάγγαρος** κ. **καρκαντσέλι** (τὸ) τὸ θηλ. -ροῦ κ. -ρῖνα κακὸν πνεῦμα, δαιμόνιον ἐπιφαινόμενον, συμφώνως πρὸς τὴν λαϊκὴν δοξασίαν, κατὰ τὴν δωδεκαήμερον βλ.λ.2), ὁ. κάης, κακανθρώπισμα, καλλιοντζής, καλλισπούδης, κωλοβελόνης, παγανὸς κ. παγανό, παρωρίτης, σιφώτης, τσιλικρωτό, χρυσαφέντης.

καλλῐκαρπία (ἡ) (καρπός) κ. μσν. τὸ φέρειν καλοὺς καρπούς, ἡ καλὴ ποιότης τῶν καρπῶν: Θεόφρ.ΦΙ 1,4,1, Γεωπ.10,1,4.

καλλίκαρπος-ον (καρπός) κ. νεώτ., παραθ. -ότερος, -ότατος ὁ παράγων ἢ ἔχων ὡραίους καρπούς, ὁ πλούσιος εἰς ὡραίους καρπούς, ἐπὶ τόπου: Αἰσχ.Πρ.369 **τῆς καλλικάρπου Σικελίας,** Εὐρ.Ἡρ.4,64 **τῆς καλλικάρπου . . Πελασγίας,** Θεόφρ.ΦΙ 3,8,1 καλλικαρπότερος, Πολύβ.5,19,2 **τόπος . . τῆς Λακωνικῆς . . καλλικαρπότατος,** Στράβ.17,3,21 **ἡ Κυρήνη . . ἱπποτρόφος ἐστὶν ἀρίστη καὶ καλλίκαρπος·** ‖ κ. ἐπὶ δένδρων, ὁ φέρων, παράγων ὡραίους καρπούς: Εὐρ.Βάκχ.108 **βρύετε . . μίλακι καλλικάρπῳ,** Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,17,10 **καλλικαρπότερος·** 2) Διονύσιος καλλίκαρπος ταυτιζόμενος πρὸς τὸν Δομιτιανόν: Ἐπιγρ.

καλλῐκαρπῶ-έω (καρπῶ) κ. μσν. φέρω, παράγω καλοὺς καρπούς: Θεόφρ.ΦΙ 3,15,2,Γεωπ.3,3,6· 2) ρηματ. π. καλλικαρπία.

καλλῐκέλαδος-ον (κελαδῶ) μσν. κ. νεώτ. ὁ καλῶς κελαδῶν, ὁ ὡραῖα ἠχῶν· Σουΐδ. «εὔφωνος»: Μηναῖ.12,4 Ἑσπερ. **τὴν καλλικέλαδον καὶ λιγυραῖς μολπαῖς κατακηλοῦσάν τε . . ἀηδόνα,**- καλλικέλαδος τραγουδιστής.

καλλῐκέρα (ἡ) (κέρας) ἐπίθ. τῆς δαμάλεως, ἡ ἔχουσα καλά, ὡραῖα κέρατα: Βακχ.18,24 **καλλικέραν δάμαλιν.**

καλλίκερως (ὁ,ἡ) (κέρας) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ὡραῖα κέρατα: Ἀντίπ.Θεσσ. ἐν ΑΠ 9,603 **καλλίκερων ἔλαφον,** αὐτ.7,744 **καλλίκερω ταύρου·** 2) τὸ ἀρσ. εἰδ. νεώτ. ζῳολ. γένος κολεοπτέρων βραχυελύτρων **σταφυλινιδῶν** ἐντόμων· 3) τῆλις βλ.λ.: Γαλ.12,426.

καλλίκλᾰδος-ον (κλάδος) μσν. ὁ ἔχων καλοὺς κλάδους: Κ Μανασσ.106,129.

καλλίκλιον (τὸ) μτγν. μελανοδοχεῖον: Ἰω.Λυδ. Ρωμ.2,14 **καλλίκλιον αὐτὸ οἱονεὶ κυαθίσκον ἀπὸ τοῦ κάλυκος καλεῖσθαι νόμος.**

καλλικνημίς-ῖδος (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος κολεοπτέρων πεταλοκέρων **καραβιδῶν** ἐντόμων.

καλλίκνημος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ὡραίας κνήμας.

καλλίκοκκος-ον (κόκκος) ὁ ἔχων ὡραίους κόκκους: Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,9,2 **καλλίκοκκος ῥόα.**

καλλικολώνη (ἡ) κ. **καλλικόλωνος** (ὁ) ὁ ὡραῖος κολωνός, λόφος παρὰ τὴν Τροίαν ἐπὶ τοῦ Σιμόεντος: Ἰλ.Υ 20, Δημήτρ.Σκήψιος π.Σχόλ.Ἰλ.Χ 53.

καλλικόμας (ὁ) (κόμη) ὁ καλλίκομος βλ.λ.: Εὐρ. ΙΑ 1080 **καλλικόμαν πλόκαμον.**

καλλίκομος-ον (κόμη) κ. νεώτ. ὁ ἔχων ὡραίαν κόμην, ἐπὶ γυναικῶν: Ἰλ.Ι 449 **ὅς μοι παλλακίδος περιχώσατο καλλικόμοιο,** Ἡσίοδ.Ἔργ.75 **Ὧραι καλλίκομοι,** Σαπφ.60 **καλλίκομοι Μοῖσαι,** Πίνδ.Π 9,106,Ἀριστφ.Εἰρ.798 **Χαρίτων δαμώματα καλλικόμων·** ‖ **ἐπὶ φυτῶν,** ὁ ἔχων ὡραῖον, πυκνὸν φύλλωμα: Ἐπιγρ.

καλλικοττᾰβῶ-έω (κότταβος) καλῶς, ἐπιτυχῶς κοτταβίζω βλ.λ.: Σοφ.ἀπ.537,2.

καλλικοχλίας (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος γαστεροπόδων πνευμονωδῶν **γαιοφιλιδῶν** μαλακίων.
καλλίκρεας-εως (τὸ) (κρέας) μτγν. τὸ πάγκρεας βλ.λ. : Γαλ.2,781.
καλλικρήδεμνος-ον (κρήδεμνον) ὁ ἔχων καλὸν κρήδεμνον, ὡραίαν καλύπτραν, κάλυμμα τῆς κεφαλῆς : Ὀδ.Δ 623 **ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι**, Βσκχ.Σκόλ.ἀπ.5122 **καλλικρήδεμνος θεά**.
καλλίκρηνος-ον (κρήνη) κ. δωρ. **-κρᾶνος** ὁ ἔχων καλήν, ὡραίαν κρήνην : Πίνδ.ἀπ.198.
καλλίκριτα Ἡσ. «χελώνην, οἱ δὲ φώκην».
καλλίκρουνος-ον (κρουνός) μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων καλοὺς κρουνούς, καλλίκρηνος : Νικ.Χων.3,1.
καλλίκτῐτος-ον (κτίζω) μτγν. ὁ καλῶς ᾠκοδομημένος, καλοκτισμένος : Νόνν.Δ 26,85.
καλλικύριοι (οἱ) τάξις δούλων ἐν Σικελίᾳ καὶ ἰδίᾳ ἐν Συρακούσαις, κατὰ τοὺς ἀρχ. καὶ μτγν. χρόνους : Ἡρ.7,155 **τοὺς γαμόρους καλεομένους τῶν Συρηκοσίων ἐκπεσόντας ὑπό τε τοῦ δήμου καὶ τῶν σφετέρων δούλων, καλεομένων δὲ Καλλικυρίων** (δ.γρ. ἀντὶ Κυλλυρίων).
καλλιλαμπέτης (ὁ) (λαμπέτης-λάμπω) ὁ καλῶς, ὡραῖα λάμπων : Ἀνακρ.27.
καλλιλεκτῶ-έω (λέγω) μτγν. ὁμιλῶ καλῶς, κομψῶς, μεταχειρίζομαι κομψήν, γλαφυρὰν ἔκφρασιν : Διογ.Λ 5,66,Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.2,55.
καλλιλεξία (ἡ) (καλλιλεκτῶ) μτγν. τὸ καλλιλεκτεῖν, ἡ κομψή, γλαφυρὰ ἔκφρασις, ἡ καλλιέπεια : Ἑρμεί.Ἀλ.Φαῖδρ.191Α, Συμπλίκ.Ἐπίκτ.129Μ.
καλλιλογία (ἡ) (καλλιλογῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ὡραία, κομψὴ ἔκφρασις, ἡ κομψότης, γλαφυράτης τοῦ λόγου, καλλιέπεια, καλλιρρημοσύνη : Διον.Ἀλ. Συνθ.16,Μάξ.Τύρ.23,1 **ἡ Προδίκου καλλιλογία**.
καλλιλογῶ (λέγω) μτγν. κ. νεώτ. λέγω, ἐκφράζω τι καλῶς, γλαφυρῶς, ἐκφράζομαι διὰ κομψῶν λόγων : Διον.Ἀλ.Ρωμ.8,32 **καλλιλογεῖσθαι**· ‖ τὸ μέσ. ποιοῦμαι χρῆσιν ὡραίων φράσεων πρὸς κάλυψιν κακοῦ τινος πράγματος, ὡραΐζω τι διὰ λόγων : Λουκ.Τόξ.35 **ἄρξομαί γε ἤδη μηδὲν ὥσπερ σὺ καλλιλογησάμενος**.
καλλιμάνα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. κ. κτ. πληθ. τὰ **καλλιμάνια** μακρόταρσον ἀποδημητικὸν πτηνὸν ἐκ τῶν χαραδριιδῶν.
καλλιμάρμαρος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ὡραῖα μάρμαρα, ὁ ἐξ ὡραίου μαρμάρου ἐκτισμένος : **καλλιμάρμαρος ναός - κρήνη - στάδιον**.
καλλιμάρτυς-υρος (ὁ,ἡ) (μάρτυς) μτγν. κ. μσν. ὁ καλῶς, γενναίως μαρτυρῶν : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.186, Νικ.Χων.376C **Μωκίου τοῦ καλλιμάρτυρος**.
καλλίμασθος (ὁ,ἡ) (μαστός) κ. **καλλίμαστος** μσν. ἐπὶ γυναικός, ἡ ἔχουσα ὡραίους μαστούς : Μαλάλ.Ἰ.101,17, Τζέτζ.Μεθ' Ὅμ.506 **καλλίμαστος**.
καλλιμᾰχος-ον (μάχη) μτγν. ὁ καλῶς, γενναίως μαχόμενος : Λιβάν.Λόγ.18,280 (πιθ. κύρ. ὄνομα).
καλλίμηρος-ον (μηρός) μτγν. ὁ ἔχων ὡραίους μηρούς : Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,49,45.
καλλίμορφος-ον (μορφή) κ. νεώτ. ὁ καλῶς ἐσχηματισμένος : Εὐρ.Ἀνδρ.1155 **ἀνάλωται δέμας τὸ καλλίμορφον**, αὐτ.Ἡρ.925 **χορὸς δὲ καλλίμορφος εἱστήκει τέκνων**· ‖ ὁ ἔχων καλήν, ὡραίαν μορφήν, εὔμορφος, εὐειδής : Ἀντιφάν.175,5 **τοὺς καλλιμόρφους καὶ περιβλέπτους ταὼς**· **2)** εἰδ. νεώτ. ζῳολ. τὸ ἀρσ. ἢ θηλ. ὡς οὐσ. γένος λεπιδοπτέρων **χελωνιδῶν** ἐντόμων.
κάλλῐμος-ον ποι. ἀντὶ τοῦ καλός βλ.λ. : Ὀδ.Δ 130 **πόρε κάλλιμα δῶρα**, αὐτ.Λ 640 **κάλλιμος οὖρος**, αὐτ.529 **χρόα κάλλιμον**, αὐτ.Μ 192 **ὄπα κάλλιμον**· **2)** εἰδ. νεώτ. ζῳολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. γένος λεπιδοπτέρων ροπαλοκέρων **νυμφαλιδῶν** ἐντόμων· ‖ ὁμ. νεώτ. ζῳολ. γένος κολεοπτέρων μακροκέρων **κεραμβυκιδῶν** ἐντόμων.
καλλινάος-ον (ναίω) ὁ καλῶς, ὡραῖα ῥέων, καλλίρροος : Εὐρ.Μήδ.835 **τοῦ καλλινάου τ' ἀπο Κηφισοῦ ῥοάς**, αὐτ.Ἀλκ.589,Ἀπολλ.Ρ 1,1228 **καλλίναος κρήνη**· τὸ ὑπερθ. **καλλιναώτατος**· Ἡσ. (κῶδ. καλλινοτάτη ἀντὶ καλλιναωτάτη).
καλλίνῑκος-ον (νίκη) κ. νεώτ. ὁ καλὴν νίκην ἀράμενος, ὁ νικήσας λαμπράν, ἔνδοξον νίκην, ὁ ἐνδόξως νικῶν, θριαμβεύων : Ἀρχίλ.119 **τήνελλα ὦ καλλίνικε χαῖρ' ἄναξ Ἡράκλεες**, Πίνδ.Ι 1,12 **καλλίνικον πατρίδι κῦδος** (ἡ δόξα λαμπρᾶς νίκης), αὐτ.Π 1,32 **Ἱέρωνος . . καλλινίκου ἅρμασι** κ. μτ. γεν. : Εὐρ.Μήδ.765 **καλλίνικοι τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν** (θριαμβεύοντες κατὰ τῶν ἐχθρῶν), Πλάτ.Ἀλκ.2, 151C **καλλίνικος γενέσθαι τῶν σῶν ἐραστῶν**· ‖ ὁμ. ἐπίθ. τοῦ Ἡλίου : Ἐπιγρ.· ‖ ὁμ. ἐπὶ βασιλέων, ὡς ἐπίθ. τοῦ Σελεύκου τοῦ Β' : Πολύβ.2, 71,4 **Σέλευκος ὁ Σελεύκου τοῦ Καλλινίκου**, Στράβ.16,2,4 **τὸ δὲ τρίτον** (ἐστὶ κτίσμα) **Σελεύκου τοῦ Καλλινίκου**· **2)** εἰδ. μσν. κ. νεώτ. κ. ἐπὶ τῶν χριστιανῶν μαρτύρων : Ἰουστιν.Κῶδ.1,3,35,3· **3)** ὁ κοσμῶν ἢ δοξάζων, λαμπρύνων τὴν νίκην : Πίνδ.Π 5,106 **τὸ καλλίνικον . . μέλος**, αὐτ.Ν 4,16 **ὕμνον κελάδησε καλλίνικον**, Εὐρ.Ἠλ.865 **ἐπάειδε καλλίνικον ᾠδάν**, αὐτ.Φοίν.1728 **μοῦσαν . . καλλίνικον**, αὐτ.ΙΤ 12 **τὸν καλλίνικον στέφανον Ἰλίου θέλων λαβεῖν**, Καλλ.Ἴαμβ.1,283 **καλλίνικος ἡλαίη**· **4)** τὸ **καλλίνικον** ὡς οὐσ. ἡ δόξα τῆς νίκης : Πίνδ.Ν 3,18 **ἐν . . Νεμέᾳ τὸ καλλίνικον φέρει**· ὁμ. κ. ὁ **καλλίνικος** (ὕμνος) : αὐτ.Ο 9,2 **καλλίνικος ὁ τριπλόος κεχλαδώς**, Εὐρ.Μήδ.45 **καλλίνικον οἴσεται**, αὐτ.Ἡρ.180 **τὸν καλλίνικον μετὰ θεῶν ἐκώμασε**· ὁμ. κ. ἡ **καλλίνικος** : αὐτ.681 **τὰν Ἡρακλέους καλλίνικον** (ᾠδὰν) **ἀείδω**· **5)** εἰδ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. μέλος πρὸς αὐλὸν καὶ ὄρχησις, πιθανῶς ἐπὶ νίκῃ τελούμενα : Τρύφ.π.Ἀθήν.14,618C **κῶμος βουκολιασμός . . χορεῖος καλλίνικος** (sic) **πολεμικόν**· ‖ Ἡσ. «Καλλίνικος· ὄνομα κύριον. καὶ εἶδος ὀρχήσεως ἐπὶ τῇ τοῦ Κερβέρου ἀναγωγῇ».
κάλλιο ἐπίρρ. δημ. (προφ. δισύλλ.) ἐκ τοῦ κάλλιον, οὐδ. τοῦ συγκρ. καλλίων τοῦ καλός, ὅ. καλλιό (σπάν.), κάλλια, καλλιὰ βλ.λ.: δ.τραγ. **κάλλιο νὰ φᾶς τὰ νύχια σου**, Σολωμ.Εἰς Μοναχὴν 17 **τῆς ἄφης σου οἱ χλομάδες . . κάλλιο ἀπὸ ρόδα πιάνουνε τῆς Νύμφης τοῦ Χριστοῦ** (μᾶλλον ἁρμόζουσι), Ζερβ.Μῦθ.Ζ 31 **ὁ ἀντίλαλος τῆς φωνῆς του, ἡ ψυχή, κάλλιο νὰ ποῦμε, τῆς ἰδέας**, παροιμ. **κάλλιο πέντε καὶ στὸ χέρι παρὰ δέκα καὶ καρτέρει**, ὁμ. **κάλλιο λάχανο μὲ γλύκα, παρὰ ζάχαρη μὲ πίκρα**, ὁμ. **κάλλιο ἀφέντης ξυπολιὸς παρὰ σκλάβος παπουτσάτος**, ὁμ. (κ. νεώτ.) **κάλλιο(ν) ἀργὰ παρὰ ποτὲ** κ. ἄ.· ‖ συνήθ. ἐν φρ. **κάλλιο** ἢ **καλλιὸ ἔχω - εἶχα - θὰ (εἰ)χα ἢ τὸ (ἔ)χω - τὸ 'χα - θὰ τὸ 'χα** ἐν τῇ σημ. προτιμῶ, προετίμων, θὰ προετίμων : δ.τραγ. **καλλιὸ 'χω νὰ σὲ φάῃ τοῦ Τούρκου τὸ σπαθί**, δ. δίστ. **καλλιὸ θὰ 'χα νὰ σὲ 'βλεπα γκουφή, βλογιοκομμένη, | παρὰ σὰν ποὺ κι ἀκούγεσαι μ' ἄλλονε παντρεμένη**, παροιμ. **κάλλιο ἔχω τὸ βασιλικὸ παρὰ τὴ μαντζουράνα** (προτιμοτέρα ἡ μετ' εὐγενοῦς ἢ μετὰ λαϊκοῦ ἀναστροφὴ ἢ σύζευξις ἢ συνεργασία κτλ.).
καλλιοβόθριον (τὸ) νεώτ. ζῳολ. γένος **τετραφυλλιδῶν** κεστοειδῶν σκωλήκων.
καλλιοινία (ἡ) (οἶνος) μσν. ἡ καλὴ ποιότης τοῦ οἴνου : Γεωπ.6,3,10, αὐτ.5,2,19.
κάλλιον (τὸ) (1) ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., οὐδ. τοῦ καλλίων, συγκρ. τοῦ καλός : Πρόδρ.1,359 **κάλλιον ἦτον νὰ 'τρώγες αὐτοῦνον τὸ μελάνιν, | παρὰ τὴν τυμπανόκρουστον τὴν σκαλωτὴν λαπάραν**, αὐτ.2,507· **2)** εἰδ. κτ. ΑΒ 269 τόπος χρησιμεύων ὡς δικαστήριον ἐν Ἀθήναις, πρβλ. Ἀνδροτ.π.Πολυδ.8,121· ‖ ὁμ. ἐν Κυζίκῳ, πιθ. συμβούλιον ἀρχόντων : Ἐπιγρ. **ἄρχων τοῦ καλλίονος**· πρβλ. καλλιάζω, καλλιαρχῶ.

Καλλιόπεια (ἡ) μτγν. ποι. τ. τοῦ Καλλιόπη βλ.λ. : Ἀγαθ. ἐν ΑΠλ.4,36,61.

Καλλῖόπη (ἡ) (ὄψ) κ. νεώτ. (ἡ ἔχουσα καλὴν ὄπα, ὡραίαν φωνήν) ἡ πρώτη τῶν ἐννέα Μουσῶν, θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μνημοσύνης, προστάτις ἰδίως τῆς ἐπικῆς ποιήσεως : Ἡσίοδ.Θ 79 **Οὐρανίη τε, Καλλιόπη θ' ἣ δὲ προφερεστάτη ἐστὶν ἁπασέων,** Σαπφ.82, Καλλ.Αἴτ.3,1,77 **ἡμετέρη Καλλιόπη** (ἡ μοῦσά μου)· ‖ ὡς ἐπίθ. ἡ ἔχουσα καλὴν ὄπα, ὡραίαν φωνήν, ἐπὶ τῆς ἠχοῦς : Θεόκρ.Σῦρ.19 **χαρεὶς ἀδὺ μελίσδοις ἔλλοπι κούρᾳ·** **2)** νεώτ. ἄστρον. ἀστεροειδής τις πλανήτης· **3)** ὁμ. νεώτ. ζωολ. γένος ᾠδικῶν αἰγιθαλιδῶν πτηνῶν.

καλλῖοπλία (ἡ) (ὅπλον) Ἐπιγρ. ἡ κατοχὴ ὡραίας πανοπλίας, ὡς ἔπαθλον ἀγῶνος ἐν Πριήνῃ.

κάλλιος-ια-ιο μσν. κ. δημ., συγκρ. τοῦ καλὸς βλ.λ., οὗ κ. συγκρ. καλλιώτερος καλλίων, καλύτερος, ἀνώτερος, ἐξοχώτερος, ὁ πρῶτος ἐν τοῖς πρώτοις : Χρον.Μορ.3254P **ἦτον καλλιώτερος εἰς ὅλους τοὺς στρατιῶτες,** δ.τραγ. **μᾶς λείπει ὁ κάλλιος τοῦ σπιτιοῦ κι ὁ πρωτονοικοκύρης,** ὁμ. **στὰ κάλλη κάλλιος εἶσαι σύ, στὴν ὁμορφιὰν ἀτός σου·** ‖ τὸ οὐδ. κτ. ἐν. ἢ πληθ. **κάλλιο, κάλλια κ. καλλιὰ** βλ.λς.

καλλίουλος (ὁ) μτγν. ὕμνος πρὸς τιμὴν τῆς Δήμητρος : Σῆμ.19, πρβλ. ἴουλος.

καλλῖούργημα-ατος (τὸ) (καλλιουργῶ) τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καλλιουργῶ, ἔργον τέχνης, καλλιτέχνημα : Ἰουλ.Ἐπιστ.205 **καλλιουργήματα.**

καλλῖουργῶ-έω μτγν. ἐργάζομαι τεχνηέντως, τὸ παθ. ἐν Θεμίστ.Λόγ.20,237D.

καλλίοφις-εως (ἡ) νεώτ. βοτον. ὅ. κορέοφις βλ.λ.

καλλίπαις-παιδος (ὁ,ἡ) (παῖς) κ. νεώτ. ὁ ἔχων καλά, ὡραῖα τέκνα, ὁ εὐτυχήσας νὰ ἔχῃ ὡραῖα τέκνα : Τραγ.Ἀδέσπ.178 **καλλίπαις Λητώ,** Αἰσχ. Ἀγ.762 **καλλίπαις πότμος,** Εὐρ.Ἡρ.839 **τὸν καλλίπαιδα στέφανον** (τὸν στέφανον τῶν ὡραίων τέκνων, ἤτοι τὰ ὡραῖα τέκνα, τὰ κοσμοῦντα ὡς στέφανος), Πλάτ.Φαῖδρ.261A **καλλίπαιδά τε Φαῖδρον πείθετε,** Ἀριστλ.π.Αἰλ.Π11,14, Ἀριστείδ.Λόγ. 17(15),20· **2)** ὡραῖον τέκνον : Εὐρ.Ὀρ.964 **νερτέρων καλλίπαις ἄνασσα.**

καλλῖπάρειος-ον (παρειά) μτγν. κ. νεώτ. τοῦ καλλιπάρηος, ὁ ἔχων ὡραίας παρειάς : Πολυδ.2,87.

καλλῖπάρηος-ον (οὐχὶ -ῃος) ὁ ἔχων ὡραίας παρειάς, ἰδ. ἐπὶ γυναικός: Ἰλ.Α 143 **Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον,** Ὀδ.Ο 123 **Ἑλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρηος,** Βακχ.19,4 **ὅτ' ἄγετο καλλιπάραον κόραν** (πιθ.γρ.ἀντὶ καλλίπαχυν), Ἀντίπ.Θεσσ.ἐνΑΠ 9,96.

καλλῖπαρθένιος-ον Ἐπιγρ. ἀντὶ καλλιπάρθενος βλ.λ. : **καλλιπαρθένιος πηγή.**

καλλιπάρθενος-ον (παρθένος) ὁ ἔχων ὡραίας παρθένους, δηλ. νύμφας : Εὐρ.Ἑλ.1 **Νείλου μὲν αἵδε καλλιπάρθενοι ῥοαί,** αὐτ.ΙΑ 1574 **αἷμα καλλιπαρθένου δέρης** (λαιμοῦ καλῆς παρθένου).

κάλλῖπε ἐπ. ἀντὶ κατέλιπε, ἀπαρφ. **καλλιπέειν,** ἀόρ. τοῦ καταλείπω βλ.λ. : Ἰλ.Μ 92 **ἄλλον Κεβριόναο χερείονα κάλλιπεν Ἕκτωρ.**

καλλῖπέδῖλος (ὁ,ἡ) (πέδιλον) ὁ ἔχων, φορῶν καλά, ὡραῖα πέδιλα : Ὑμν.Ἑρμ.57.

καλλίπεπλος (ὁ,ἡ) (πέπλος) κ. νεώτ. ὁ ἔχων, φορῶν ὡραίους πέπλους, ὡραῖα ἐνδύματα, ἐπὶ γυναικῶν : Πίνδ.Π 3,25 **καλλιπέπλου . . Κορωνίδος,** Εὐρ.Τρῳ.338 **καλλίπεπλοι Φρυγῶν κόραι·** ‖ εἰδ. νεώτ. ζωολ. τὸ θηλ. ὡς οὐσ. γένος ἀλεκτοροειδῶν **τετραονιδῶν** πτηνῶν.

καλλῖπέτᾰλον (τὸ) μτγν. τὸ ποῶδες φυτὸν πεντέφυλλον βλ.λ. : Διοσκ.4,42.

καλλῖπέτηλος-ον (πέτηλον) μτγν. ὁ ἔχων ὡραῖα πέταλα, φύλλα, εὐπέταλος : Ἀσκληπιάδ. **ἢ** Ἀρχί. ἐν ΑΠ 9,64 **καλλιπέτηλον λήϊον,** Θεαί·τ.οὐτ.10,16.

καλλίπηχυς-εως-υ (πῆχυς) ὁ ἔχων ὡραῖον πῆχυν : Εὐρ.Τρῳ.1194 **καλλίπηχυν Ἕκτορος βραχίονα·** ‖ ὁ ἔχων ὡραίους βραχίονας : Ἀλκίφρ. 3,67 **καλλίπηχυς παρθένος.**

καλλῖπλόκᾰμος-ον (πλόκαμος) ὁ ἔχων ὡραίους πλοκάμους, ὡραῖες πλεξοῦδες : Ἰλ.Ξ 326 **Δήμητρος καλλιπλοκάμοιο,** αὐτ.Σ 407, Πίνδ.Ο 3,1 **καλλιπλοκάμῳ θ' Ἑλένᾳ,** Εὐρ.ΙΑ 1040 **αἱ καλλιπλόκαμοι Πιερίδες,** αὐτ.Ἠλ.705 **χρυσέαν ἄρνα καλλιπλόκαμον πορεῦσαι** (δ.γρ. καλλίποκον).

καλλίπλουτος-ον (πλοῦτος) ὁ ἔχων καλόν, πολὺν πλοῦτον : Πίνδ.Ο 13,111 **καλλίπλουτοι πόλιες.**

καλλίπνοος-πνους-οον-ουν (πνοή) ὁ ἐκπέμπων, ὁ ἐκβάλλων καλὴν πνοήν, ὁ καλῶς ἠχῶν : Τελέστ.2,1 **Φρύγα καλλιπνόων αὐλῶν ἱερῶν βασιλῆα·** ‖ ἐπὶ ὀσμῆς, ὁ ἀναδίδων καλὴν πνοήν, ὀσμήν, ἡδύπνους, εὐώδης : Πορφ.Τετράβ. 1821 (πιθ.), Ἡσ. ἐν λ. κρίνα **ἄνθη καλλίπνοα.**

καλλίπολις-εως (ἡ) (πόλις) ἡ καλή, ὡραία πόλις : Πλάτ.Πολ.527C **οἱ ἐν τῇ καλλιπόλει σοι.**

κάλλῖπον ἐπ. ἀντὶ κατέλιπον, ἀόρ. τοῦ καταλείπω.

καλλίπονος-ον (πόνος) μτγν. ὁ καλῶς πεπονημένος, κατειργασμένος, κομψῶς ἐπεξειργασμένος : Παῦλ.Σιλ.Ἔκφρ.138.

καλλῖπόταμος-ον (ποταμός) ὁ τοῦ καλοῦ ἢ ἐκ τοῦ καλοῦ ποταμοῦ : Εὐρ.Φοίν.645 **καλλιπόταμος ὕδατος . . νοτίς.**

καλλίπους-οδος (ὁ,ἡ) (πούς) ἀρχ. λεξ. ὁ ἔχων ὡραίους πόδας· Ἡσ. ἐν λ. ἀργυρόπεζα.

καλλίππειος κύκλος (ὁ) νεώτ. ἄστρον. χρονικὴ περίοδος ἑβδομήκοντα καὶ ἓξ ἐτῶν ἢ τεσσάρων κύκλων τοῦ Ἀθηναίου Μέτωνος, ἀνακαλυφθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀστρονόμου Καλλίππου τοῦ Κυζικηνοῦ.

κάλλῖππος-ον (ἵππος) μσν. ὁ ἔχων ὡραίους ἵππους : Βλεμμ.Γεωγρ.Πονημ.4· **2)** ἐκκλ. ὁ καλός, ὁ ἱκανὸς ἱππεύς.

καλλῖπρεπής-οῦς-ές (πρέπω) μτγν. ὁ κάλλει διαπρέπων, εὐπρεπής, ὡραῖος : Εὐσ.2,1328B.

καλλῖπρόβᾰτος-ον λεξ. ὁ ἔχων καλά, ὡραῖα πρόβατα : Σουΐδ. ἐν λ. εὔρηνος, ΕΜ 395,54.

καλλῖπρόεδρος (ὁ) μσν. ὁ καλὸς κἀγαθὸς πρόεδρος, ἐν προσφωνήσει : Ψελλ.ἐν Σάθ.5,468 **καλλιπρόεδρε** (καλέ μου πρόεδρε).

καλλῖπρόσωπος-ον ὁ ἔχων καλόν, ὡραῖον πρόσωπον : Φιλόξ.8 **ὦ καλλιπρόσωπε χρυσεοβόστρυχε Γαλάτεια.**

καλλῖπρῳρος-ον (πρῷρα) ἐπὶ πλοίων, ὁ ἔχων ὡραίαν πρῷραν : Εὐρ.Μηδ.1335 **τὸ καλλίπρῳραν . . Ἀργοῦς σκάφος·** ‖ κ. μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων ὡραῖον πρόσωπον, ὡραῖος, εὐειδής : Αἰσχ. Ἑπτ.533 **βλάστημα καλλίπρῳρον,** αὐτ.Ἀγ.235 **στόματός τε καλλιπρῴρου.**

καλλίπτερος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἡμιπτέρων ἀφιδιδῶν ἐντόμων.

καλλῖπῡγος-ον (πυγή) μτγν. κ. νεώτ., συγκρ. καλλιπυγότερας ὁ ἔχων καλὴν πηγήν, ὡραίους γλουτούς : Κερκ.14 **ἦν καλλιπύγων ζεῦγος ἐν Συρακούσαις,** Ἀθήν.12,554C **διεκρίνοντο ποτέρα εἴη καλλιπυγατέρα·** ‖ κ. ὡς ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης : Ἀθήν.12,554C **καλλιπύγου Ἀφροδίτης ἱερόν.**

καλλίπῡλος-ον ἐπίγρ. ὁ ἔχων ὡραίας πύλας : Ἑλλ.Ἐπιγράμμ.993 **καλλίπυλος Θήβη.**

καλλίπυργος-ον ὁ ἔχων καλούς, ὡραίους πύργους : Εὐρ.Βάκχ.1202 **καλλίπυργον ἄστυ Θηβαίας χθονός,** αὐτ.Ἰκ.618 **καλλίπυργα πεδία** (ἐπὶ τῶν Θηβῶν)· **2)** μτφ. **καλλίπυργος σοφία** ἡ ὑψηλή, ἡ ἐξέχουσα : Ἀριστφ.Νεφ.1024 **καλλίπυργον σοφίαν κλεινοτάτην ἐπασκῶν.**

καλλιπύργωτος-ον (πυργῶ) ὁ καλλίπυργος βλ.λ.: Εὐρ.Βάκχ.19 **ἔχουσα καλλιπυργώτους πόλεις.**

καλλίπῡρος-ον ἀμφ. σημ. : Ἐπ.Ἀλ.Ἀδ.9ii22.

καλλιπώγων-ωνος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος κολεοπτέρων μακροκέρων **πριονιδῶν** ἐντόμων.

καλλίπωλος-ον (πῶλος) ἐπὶ χώρας, ὁ ἔχων ὡραίους πώλους, ἵππους : Πίνδ.Ο 14,1 **ναίετε καλλίπωλον ἕδραν.**
καλλιρέεθρος-ον (ρέεθρον) κ. **καλλιρρ-** ὁ ἔχων ὡραῖα ρεῖθρα, καλὸν ροῦν : 'Οδ.Κ 107 **ἐς κρήνην..καλλιρέεθρον,** 'Ησίοδ.Θ 339 **Ἴστρον καλλιρέεθρον,** Εὐρ.'Ηρ.784 **Δίρκα θ' ἁ καλλιρρέεθρος.**
καλλιρέω ἐσφ.γρ. τοῦ καλλιερῶ βλ.λ.
καλλιρόας (ὁ) ὁ καλλίρρους βλ.λ. : Βακχ.10,26, αὐτ.96 **Λοῦσον ποτὶ καλλιρόαν,** 'Επιγρ.
καλλίροος-ον ποι. τ. τοῦ καλλίρρους βλ.λ. : 'Οδ.Ε 441 **ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο,** Πίνδ.Ι 7,19 παρὰ **καλλιρόῳ Δίρκᾳ.**
καλλίρραβδος (ὁ,ἡ) (ράβδος) ἀρχ. λεξ. ὁ ἔχων καλήν, ὡραίαν ράβδον· 'Ησ. ἐν λ. ἀκαλαυρόπις.
καλλίρρειθρος-ον (ρεῖθρον) μσν. τ. τοῦ καλλιρέεθρος βλ.λ. : Νικ.Χων.148,16 (ἔκδ. Βόνν.) **ρέων τῷ λόγῳ κατὰ πηγάδα καλλίρρειθρον.**
καλλιρρημονῶ-έω σχόλ. ὁμιλῶ μετὰ κομψότητος, καλλιρρημοσύνης : Εὐστ.829,50.
καλλιρρημοσύνη (ἡ) μτγν. ἡ γλαφυρότης τῆς γλώσσης, ἡ κομψότης τοῦ λόγου, ἡ καλλιέπεια : Διον.'Αλ.Θουκ.23, Λουκ.ΖΤραγ.27 **καλλιρρημοσύνην ἐπιδείκνυσθαι βούληται·** **2)** ἀλαζονικὴ γλῶσσα, κομπορρημοσύνη : Λουκ.Θε.Δ 21,2.
καλλιρρήμων-ονος-ον (ρῆμα) μτγν. κομψός, γλαφυρός : Διον.'Αλ.Συνθ.2 **καθαρὰ καὶ καλλιρρήμων λέξις,** αὐτ.16 **καλλ- λέξεως μόρια.**
καλλιρρόη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος ροιαδωδῶν **μηκωνιδῶν** φυτῶν.
καλλίρρους-οος-ουν-οον (ροή) ποι. κ.**καλλίροος** ὁ ἔχων καλὸν ροῦν, καλὸν ρεῖθρον : 'Ιλ.Β 752 **καλλίρροον ὕδωρ,** αὐτ.Χ 147 **κρουνὼ δ' ἵκανον καλλιρόω,** 'Οδ.Ε 441 **ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοια,** αὐτ.Ρ 206 **κρήνην . . καλλίροον,** Αἰσχ.Πέρσ. 201 **καλλιρρόου ἔφαυσα πηγῆς,** 'Ορφ. ἀπ.15 **καλλ- ὠκεανὸς·** || τὸ θηλ. **Καλλιρόη** μία τῶν 'Ωκεανίδων : 'Υμν.Δήμ.419, 'Ησίοδ.Θ 288 **μιχθεὶς Καλλιρόῃ κούρῃ . . 'Ωκεανοῖο·** || μτφ. ἐπὶ τῆς φωνῆς : Πίνδ.Ο 6,83 **καλλιρόοισι πνοαῖς·** **2)** ὡς κύρ. ὄνομα **Καλλιρρόη** περίφημος κρήνη ἐν 'Αθήναις, ἄ. 'Εννεάκρουνος· 'Ησ. « Καλλιρόη (δι' ἑνὸς ρ)· κρήνη ἐν 'Αθήναις » : Θουκ.2,15 **τῇ κρήνῃ τῇ νῦν . . 'Εννεακρούνῳ καλουμένῃ, τὸ δὲ πάλαι.. Καλλιρρόῃ ὠνομασμένῃ,** Πλάτ.'Αξ.364A **Κλεινίαν.. θέοντα ἐπὶ Καλλιρόην.**
καλλισθένης-ους (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος κολεοπτέρων σαρκοφάγων **καραβιδῶν ἐντόμων.**
καλλισπούδης (ὁ) δημ. λαογρ. **εἶδος** κακοῦ πνεύματος, ἀναλόγου πρὸς τοὺς καλλικαντζάρους.
κάλλιστα ἐπίρρ. κ. νεώτ. συγκρ. τοῦ καλῶς βλ.λ.,πολὺ καλά, ἄριστα : Σοφ.ΟΤ 1172 **κάλλιστ' ἂν εἴποι σὴ γυνὴ τάδ' ὡς ἔχει·** **2)** **κάλλιστα ἀκούειν** ἔχειν καλὴν φήμην : Πλούτ.'Ηθ.177E· **3)** κ. ἐν ἀποκρίσεσι, πρὸς δήλωσιν συγκαταθέσεως, πολὺ καλά : 'Αριστφ.Βάτρ.508 **κάλλιστ' ἐπαινῶ,** Θεόκρ. 15,3 **ἔχει κάλλιστα,** πρβλ. κ. καλῶς.
καλλιστάδιος-ον ὁ ἔχων καλόν, ὡραῖον στάδιον : Εὐρ.ΙΤ 437 **'Αχιλῆος δρόμους καλλισταδίους** (**'Αχιλλέως δρόμοι** ἡ νῆσος Λευκὴ κατὰ τὸ στόμιον τοῦ Δουνάβεως).
καλλίστατος-η-ον μσν. ὑπερθ. τοῦ κάλλιστος, ὅπερ ὑπερθ. τοῦ καλός βλ.λ., ὡραιότατος : Βί. 'Αλεξ.7956 **φίλῳ τῷ 'Ηφαιστίωνι πάνυ τῷ καλλιστάτῳ | προσέταξε.**
καλλιστάφυλος-ον (σταφυλή) ἀρχ. λεξ. ὁ ἔχων ὡραίας σταφυλάς· 'Ησ. γλῶσσ. τοῦ ἐριστάφυλος.
καλλίσταχυς-υος-υ μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων, ὁ φέρων καλοὺς ἀτάχυς : Χρησμ.Σιβ.11(9),118,117.
καλλιστεῖον (τὸ) (καλλιστεύω) κ. νεώτ. βραβεῖον διδόμενον εἰς τὸν κριθέντα ὡς ὡραιότερον, βραβεῖον καλλονῆς, ὡραιότητος : Εὐρ.ΙΤ 23 **τὸ καλλιστεῖον εἰς ἔμ' ἀναφέρων·** || ἐπὶ τοῦ μήλου ὃ ὁ Πάρις ἀπένειμεν εἰς τὴν 'Αφροδίτην : Λουκ. Θε.Δ 20,1· || κτ. πληθ. ὀνομασία ἑορτῆς καὶ ἀγῶνος κάλλους ἐν Λέσβῳ : Σχόλ.'Ιλ.Ι 129· || κ. νεώτ. κτ. πληθ. ἀγῶνες κάλλους ἰδίως μεταξὺ νεανίδων : **κατηργήθησαν πλέον τὰ καλλιστεῖα·** || οὐ. νεώτ. κτ. πληθ. **τὰ καλλιστεῖα** ἡ ἑορτὴ πρὸς ἀπονομὴν τῶν καλλιστείων, πρβλ. ἀριστεῖα· **2)** κτ. πληθ. βραβεῖον ἀρετῆς καὶ ἀνδρείας, ἀριστεῖα : Σοφ.Αἴ.435 **τὰ πρῶτα καλλιστεῖα ἀριστεύσας στρατοῦ,** 'Επιγρ. τῶν **φαλύρων τὰ καλλιστεῖα·** ὁμ. κ. κτ. ἑν. : 'Επιγρ.
καλλίστεμμα-ατος (τὸ) νεώτ. ζῳολ. γένος **διφακωδῶν** φυτῶν.
καλλίστερνος (ὁ,ἡ) (στέρνον) μτγν. ὁ ἔχων καλὸν στέρνον, ὡραῖον στῆθος : Νόνν.Δ 5,553.
καλλίστευμα-ατος (τὸ) (καλλιστεύω) τὸ προτέρημα τῆς ὡραιότητος, τὸ ὑπέροχον κάλλος : Εὐρ. 'Ορ.1639 **ἐπεὶ θεοὶ τῷ τῆσδε** ('Ελένης) **καλλιστεύματι Ἕλληνας εἰς ἓν καὶ Φρύγας ξυνήγαγον·** || τὸ βραβεῖον τῆς ὡραιότητος : αὐτ.Φοίν. 215 **πόλεος ἐκπροκριθεῖσ' ἐμᾶς καλλιστεύματα Λοξίᾳ Καδμείων ἔμολον γᾶν·** **2)** **τὰ δευτερεῖα καλλιστευμάτων** τὸ δεύτερον βραβεῖον ὡραιότητος : Λυκόφρ.1011.
καλλιστεύω (κάλλιστος) εἶμαι ὁ κάλλιστος, ὁ ὡραιότατος ἐν ἀναφ. πρὸς ἄλλους, ὑπερέχω κατὰ τὸ κάλλος, κρίνομαι, θεωροῦμαι ὁ ὡραιότατος ἢ ὁ ἐν συγκρίσει πρὸς ἄλλους ὡραιότερος : 'Ηρ.1, 196 **ἐξωνέοντο τὰς καλλιστευούσας,** Πλούτ.'Αντ.26 **θεραπαινίδες αἱ καλλιστεύουσαι Νηρηίδων ἔχουσαι στολάς·** κ. μτ. γεν. : 'Ηρ.6,61 **καλλιστεύει πασέων τῶν ἐν Σπάρτῃ γυναικῶν·** || ἐν χρ. κ. ἐπὶ ζῴων : αὐτ.4,72 **ἵππους τοὺς καλλιστεύοντας,** αὐτ.163 **ἀποθανέαι καὶ αὐτὸς καὶ ταῦρος ὁ καλλιστεύων·** **2)** τὸ μέσ. **καλλιστεύομαι** εἶμαι ἢ θεωροῦμαι ὁ ὡραιότερος, ἐπὶ σώματος ἢ ἐπὶ πραγμ. : Εὐρ.'Ιππ.1009 **τὸ τῆσδε σῶμα ἐκαλλιστεύετο πασῶν γυναικῶν,** αὐτ.Μήδ.947 **πέμψω.. αὐτῇ δῶρ' ἃ καλλιστεύεται** τῶν νῦν **ἐν ἀνθρώποισιν·** || κ. κτ. μτχ. παθ. παρακ. ἐπὶ πραγμ. ἢ καταστάσεων, ὅστις ἔχει κριθῆ, ἀνακηρυχθῆ, καταστῆ, γίνει ὁ ὡραιότατος, ὁ κάλλιστος : Εὐρ. Οἰν.39A **ἀγώνων τῶν κεκαλλιστευμένων,** Προκ. Κτισμ.1,1 **κεκαλλιστευμένον θέαμα·** **3)** μτβ. μτβ. ποιῶ τι ἐξόχως καλόν, ὡραῖον : Εὐρ.Τρῳ.226 **γᾶν.. ἂν ὑγραίνει καλλιστεύων . . Κρᾶθις ζαθέαις παγαῖσι τρέφων . . τ' ὀλβίζων γᾶν·** **4)** ρηματ. π. καλλίστευμα.
καλλιστέφανος-ον (στέφανος) κ. νεώτ. ὁ καλῶς ἐστεμμένος, ὁ φέρων, ὁ ἔχων ὡραῖον στέφανον, ἐπὶ τῆς Δήμητρος : 'Υμν.Δήμ.251· κ. ἐπὶ τῆς 'Ηρας : Τυρτ.2· κ. γεν. : Εὐρ.Βάκχ.376 **τὸν παρὰ καλλιστεφάνοις εὐφροσύναις δαίμονα,** Χρησμ.π. Διόδ.Σ 8,29 **καλλιστέφανος Λιβύη,** Καλαθ.'Ωδ.11,8 **τέκνον Μουσῶν καὶ φίλε | ἄμοιρε τῆς 'Ελλάδος | καλλιστεφάνου·** **2)** **καλλιστέφανος ἐλαία** ἡ ἐν 'Ολυμπίᾳ ἀγρία ἐλαία, ἐξ ἧς ἐλαμβάνοντο οἱ στέφανοι τῶν νικητῶν : 'Αριστλ.Θαυμ.834a,12 **ἐν τῷ Πανθείῳ ἐστὶν ἐλαία, καλεῖται δὲ καλλιστέφανος,** Παυσ.5,15,3 **κατὰ δὲ τὸν ὀπισθόδομον μάλιστά ἐστιν ἐν δεξιᾷ πεφυκὼς κότινος· καλεῖται δὲ ἐλαία καλλιστέφανος.**
καλλιστήμων-ονος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος μυρτανθῶν **μυρτιδῶν** φυτῶν.
καλλιστόκροτος-ον (κρότος) μσν. ὁ κάλλιστα κροτῶν, ἠχῶν : Νικήτ.Εὐγ.2,320.
καλλίστομον (τὸ) νεώτ. ζῳολ. γένος γαστεροπόδων σκυτοβραγχίων **λειματωδῶν** μαλακίων.
κάλλιστος-η-ον κ. νεώτ., ὑπερθ. τοῦ καλὸς βλ.λ.· **2)** νεώτ. ζῳολ. κτ. ἀρσ. γένος σαρκοφάγων ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογεν. τῶν **καραβιδῶν.**

καλλιστρατεύω (στρατεύω) μτγν. κτῶμαι δόξαν ἐν πολέμῳ : Κατ.'Αστρλ.Κ 7,227.

καλλιστρούθια (τὰ) μτγν. εἶδος σύκων παρ' ἀρχαίοις : 'Αθήν.3,75Ε **τῶν δ' ἐν τῇ καλῇ 'Ρώμῃ καλλιστρουθίων καλουμένων σύκων**' κ. callistruthis ἐν Καλουμ.10,416.

καλλίστως ἐπιρρ. μτγν. κ. μσν., ὑπερθ. τοῦ καλῶς βλ.λ. κάλλιστα. ἄριστα: Πάπ.,Σχόλ.Εὐρ.'Εκ.310, Βί.'Αλεξ.10 **ἅπαν γὰρ εἶδος ἀρετῆς καλλίστως** κατορθώσας.

καλλισύνθετος-ον (σύνθετος) μσν. ὁ καλῶς συντεθειμένος : Στουδ.Θεόδ.615.

καλλίσφῦρος-ον (σφυρόν) τὸ θηλ. κ. **-σφύρα** ὁ ἔχων ὡραῖα σφυρά, ὡραίους πόδας, ἐπὶ γυναικῶν' 'Ησ. «καλλίσφυρος· καλή, ἀπὸ μέρους, εὔρυθμος» : 'Ιλ.1 560 **καλλισφύρου εἵνεκα νύμφης**, 'Οδ.Ε 333 **καλλίσφυρος 'Ινώ**, 'Ησίοδ.Θ 384, Λουκ. Νεκρ.Δ 16,1 **καλλίσφυρος** "Ηβη, Σχόλ.Βακχ.Σκόλ. ἀπ.5124 **καλλισφύρα**.

καλλίσωμος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ὡραῖον σῶμα.

καλλῐτεκνία (ἡ) (καλλίτεκνος) 'Επιγρ. τὸ νὰ ἔχῃ τις καλά, ὡραῖα, τέκνα, καλλιπαιδία : 'Επιγρ.Παρθ. 33,1 **εἰς ἔριν ἀφικομένην Λητοῖ περὶ καλλιτεκνίας**.

καλλίτεκνος-ον (τέκνον) κ. ποιηθ. **-ώτερος, -ώτατος** ὁ ἔχων καλά, ὡραῖα τέκνα : 'Αριστλ. ἀπ.622,'Επιγρ. **καλλίτεκνε καὶ εὐγνώμων**· τὸ συγκρ. **-ότερος** : Λουκ.Θε.Δ 16,1· κ. ὑπερθ. : Πλούτ.Αἰμ.5 **καίπερ ἐξ αὐτῆς καλλιτεκνότατος γενόμενος**.

καλλῐτεκνῶ-έω (τεκνῶ) 'Επιγρ. ἔχω καλά, ὡραῖα τέκνα, εἶμαι καλλίτεκνος.

καλλίτεξ-τεκος (ἡ) μτγν. καλλίτεκνος βλ.λ. : 'Ηρωδιαν.'Επιμ.186.

καλλιτερεύω νεώτ. ἀντὶ καλυτερεύω βλ.λ.

καλλίτερος-η-ον νεώτ. ἀντὶ καλύτερος βλ.λ.

καλλῐτέχνημα-ατος (τὸ) (καλλιτεχνῶ) σχόλ., νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καλλιτεχνεῖν, καλλιτεχνικὸν δημιούργημα, ἔργον τέχνης : Εὐστ. 318,66· || νεώτ. κ. δημ. κτ. ἐπέκτ. πᾶν τὸ καλαισθήτως εἰργασμένον, κομψοτέχνημα : Ξενόπλ.Ζακ.Μαντ.12 **ἦταν σωστὸ καλλιτέχνημα, ἄξιο νὰ τὸ ἰδῇ, νὰ τὸ θαυμάσῃ**.

καλλῐτέχνης (ὁ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., τὸ θηλ. **-τέχνις-ιδος** τεχνίτης ἐργαζόμενος μετὰ καλαισθησίας τὰ ἔργα του, καλὸς τεχνίτης, ἀριστοτέχνης : 'Ανακρεόντ.4,1 **καλλιτέχνα τόρευσον ἔαρος κύπελλον**' κτ. πληθ. **καλλιτέχνεις** : 'Ελλ. 'Επιγράμμ.796· || νεώτ. ὁ ἀσκῶν μίαν τῶν καλῶν τεχνῶν, οἷον ζωγράφος, γλύπτης, ἀρχιτέκτων, μουσικός, ἠθοποιός, χορευτής.

καλλιτεχνία (ἡ) (τέχνη) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐπιμελὴς καὶ καλαίσθητος ἐργασία, ἐπιτηδειότης ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἡ ἱκανότης ἐν τῇ τέχνῃ : Πλούτ.Περ.13 **τῶν δημιουργῶν ἁμιλλωμένων ὑπερβάλλεσθαι τὴν δημιουργίαν τῇ καλλιτεχνίᾳ**, 'Αθήν.5,191Β **ἔοικε δὲ καὶ αὐτὴ τὴν ἑαυτῆς καλλιτεχνίαν συνορᾶν**' || νεώτ. περιληπτικῶς, τὸ σύνολον τῶν καλῶν τεχνῶν, ἡ τέχνη ἐν τῇ αἰσθητικῇ αὐτῆς ἐννοίᾳ : **Ιστορία τῆς ἀρχαίας καλλιτεχνίας**· || τὸ ἔργον τοῦ καλλιτέχνου, ἡ ἄσκησις τῶν καλῶν τεχνῶν : **ἐπιδίδεται εἰς τὴν καλλιτεχνίαν**.

καλλιτεχνικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καλλιτεχνίαν ἢ τὸν καλλιτέχνην : **κ- ἔκθεσις - ἀντίληψις - κίνησις**' || κτ. ἐπέκτ. ὁ μετὰ καλλιτεχνίας, ἐπιμελείας ἅμα καὶ καλαισθησίας γινόμενος : **καλλιτεχνικὴ ἐμφάνισις -ἐκτύπωσις-βιβλίον**' ἐπίρρ. νεώτ. **-ῶς**, κ. δημ. **-ά**.

καλλίτεχνος (ὁ,ἡ) (τέχνη) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατασκευάζων καλλιτεχνήματα, ὁ καλλιτέχνης : Στράβ.1.2,33 **οἱ ἄνδρες ἦσαν καλλίτεχνοι**, Θεμίστ. Λόγ.4,56Β· **2)** νεώτ. ἀντὶ καλλιτεχνικὸς βλ.λ.

καλλιτεχνῶ-έω (τεχνῶ) μσν. κ. νεώτ. ἐπεξεργάζομαί τι ἐπιμελῶς καὶ καλαισθήτως, κατασκευάζω τι μετὰ τέχνης, καλλιτεχνικῶς : Εὐστ.Πον.153, 72· || νεώτ. ἀσκῶ καλὴν τέχνην· **2)** ρηματ. π. καλλιτέχνημα.

καλλιτόκεια (ἡ) μτγν. ἀνώμ. θηλ. τοῦ καλλιτόκος βλ.λ., ἡ τίκτουσα ὡραῖα τέκνα : 'Οππ. Κυν.1,6.

καλλιτόκος-ον (τίκτω) μτγν. καλλίτεκνος· 'Ησ., Χριστόδ.'Εκφρ.132.

καλλίτοξος-ον (τόξον) ὁ ἔχων καλόν, ὡραῖον τόξον : Εὐρ.Φοίν.1162 **οὐδ' ἀποίσεται βίον τῇ καλλιτόξῳ μητρὶ Μαινάλου κόρῃ**.

καλλιτράπεζος-ον (τράπεζα) ὁ ἀρεσκόμενος εἰς τὰ πλούσια γεύματα, ὁ ἀγαπῶν τὰ πλουσιοπάροχα γεύματα, καλοφαγάς : Καλλί.Κωμ.5 **τί γὰρ ἡ τρυφερὰ καὶ καλλιτράπεζος 'Ιωνία εἰπὸν ὅ τι πράττει**,'Αμειψ.19 **κοὐδείς σοὐστιν τῶν πλουτούντων . . προσόμοιος, καλλιτράπεζος καὶ βουλόμενος λιπαρὸν ψωμὸν καταπίνειν**.

καλλιτρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος κωνοφόρων πευκοειδῶν φυτῶν.

καλλίτρῐχος-ον (θρίξ) μτγν. κ. νεώτ. τ. τοῦ καλλίθριξ βλ.λ. : 'Οππ.Κυν.1,321· **2)** ὁ παράγων ἄφθονον κόμην, ὁ συντελῶν εἰς τὴν αὔξησιν τῶν τριχῶν : Διοσκ.1,125· **3)** μτγν. κ. νεώτ. εἰδ. τὸ οὐδ. **καλλίτριχον** ὡς οὐσ. τὸ φυτὸν ἀδίαντον βλ.λ. : ΨΔιοσκ.4,134, Γαλ.14,321· || εἰδ. νεώτ. βοταν. γένος τρικόκκων **καλλιτριχοειδῶν** ἐνύδρων φυτῶν.

καλλιτυπία (ἡ) νεώτ. φωτογρ. μέθοδος, δι' ἧς λαμβάνονται φωτογραφικὰ ἀντίτυπα διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ἁλάτων σιδήρου καὶ ἀργύρου.

κάλλιφ' ἐπ. ἀντὶ κάλλιπε βλ.λ.

καλλιφᾰής-οῦς-ές (φαίνω) μσν. ὁ φαίνων, φέγγων καλῶς : Κ Μανασσ.120Α.

καλλιφεγγής-οῦς-ές (φέγγω) ὁ φέγγων καλῶς : Εὐρ.Τρῳ.860 **καλλιφεγγὲς ἡλίου σέλας**, αὐτ.'Ιππ. 455 **ἡ καλλιφεγγὴς . .** "Εως, Θεοδέκτ.10,1.

καλλίφθογγος-ον (φθόγγος) κ. νεώτ. ὁ ἔχων καλούς, ὡραίους φθόγγους, ὁ καλῶς ἠχῶν : Εὐρ."Ιων 169 **τὰς καλλιφθόγγους ᾠδάς**, αὐτ.ΙΤ 222 **οὐδ' ἱστοῖς ἐν καλλιφθόγγοις**, αὐτ.'Ηρ.350 **τὰν καλλίφθογγον κιθάραν ἐλαύνων πλήκτρῳ**.

καλλίφλοξ-ογος (ὁ,ἡ) (φλόξ) ὁ ἀναδίδων ὡραίαν, εὐοίωνον φλόγα : Εὐρ."Ιων 706 **θεοῖσιν . . καλλίφλογα πέλανον ἐπὶ πυρὶ καθαγνίσας**.

καλλιφορνίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. σπανία πρασίνη παραλλαγὴ τοῦ ὀρυκτοῦ βεζουβιανοῦ.

καλλιφόρος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος διπτέρων βραχυκέρων **μυιοδῶν** ἐντόμων.

καλλιφραδία ἡ **-άδεια** (ἡ) ἀρχ.λεξ. ἡ καλλιέπεια.

καλλῐφυής-οῦς-ές (φυή) μτγν. ὁ ἔχων καλὴν φυήν, ὡραῖον ἀνάστημα : Νόνν.Δ 15,171.

καλλίφυλλον (τὸ) τὸ φυτὸν ἀδίαντον βλ.λ., ἄ. καλλίτριχον : 'Ιππ.'Επιδ.7,59, Γαλ.19,107.

καλλίφῠλλος-ον (φύλλον) μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων καλὰ φύλλα, ὡραῖα πέταλα : 'Ανακρεόντ.42, 3 **τὸ ῥόδον τὸ καλλίφυλλον . . ἁρμόσαντες**.

καλλῐφύτευτος-ον (φυτεύω) μσν. ὁ καλῶς πεφυτευμένος : Νικ.Χων.21,9.

καλλίφῠτος-ον (φύω) ὁ παρέχων ὡραιότητα εἰς τὴν γέννησιν : 'Ορφ.ἀπ.183· || ὁ φύων, ὁ παράγων ὡραῖα : Νόνν.Δ 47,38 **καλλιφύτων κοίρανον ἡμερίδων**.

καλλιφωνία (ἡ) (καλλίφωνος) μτγν. ἡ ὡραιότης τοῦ ἤχου ἢ τῆς προφορᾶς : Διον.'Αλ.Ρητ.1,5, αὐτ.4,1, Λουκ.'Αλ.22· **2)** εἰδ. γραμμ. εὐφωνία : Διον.Θρ.(Συμπλ.) 675,14.

καλλίφωνος(-η)-ον (φωνή) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων καλὴν, ὡραίαν φωνήν : Πλάτ.Νόμ.817C **καλλιφώνους ὑποκριτὰς εἰσαγαγομένους**· κ. ὡς ἑρμήνευμα τοῦ Καλλιόπη : Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.14,**-καλλίφωνος ψάλτης**.

καλλίφως (ὁ) πάπ. ὁ καλῶς λάμπων, ἐπίθ. θεοῦ

καλλίχειρ-χειρος (ὁ,ἡ) (χείρ) ὁ ἔχων ὡραίας χεῖρας : Χαιρήμ.14,7 **ἐγύμνου καλλίχειρας ὠλένας.**

καλλιχέλωνος-ον (χελώνη) ὁ ἔχων, ὁ φέρων ὡραίαν ἀπεικόνισιν χελώνης· Ἡσ. «καλλιχέλωνος· ὁ ὀβολός. εἶχε γὰρ τὸ νόμισμα χελώνην ἐπικεχαραγμένην» : Εὔπ 141.

καλλιχεύμων (ὁ,ἡ) (χέω) μσν. ὁ ὡραῖον ὕδωρ προχέων.

κάλλιχθυς-υος (ὁ) κ. νεώτ. εἶδος ἰχθύος, ἀ. ἀνθίας καὶ καλλιώνυμος : Ἀριστλ.ἀπ.316, Ἡδυλ. ἐν Ἀθήν.8,344F **ἐφθὸς ὁ κάλλιχθυς,** Νουμήν.Ἡρ.π. Ἀθήν.7,295B **ὤκην ἢ κάλλιχθυν ἠὲ χρόμιν·** || κτ. Δωρί διαφέρει τοῦ ἀνθία : ἐν Ἀθήν.7,282C **τὸν δ' ἀνθίαν τινὲς καὶ κάλλιχθυν καλοῦσιν, ἔτι δὲ καλλιώνυμον καὶ ἔλοπα,** αὐτ.282E **Δωρίων .. διαφέρειν φησὶν ἀνθίαν καὶ κάλλιχθυν, ἔτι δὲ καλλιώνυμον καὶ ἔλοπα·** || εἰδ. νεώτ. ζῳολ. γένος φυσοστόμων **σιλουριδῶν** ἰχθύων.

καλλίχοιρος-ον (χοῖρος) ἐπὶ τῆς ὑός, ἡ γεννῶσα καλοὺς χοίρους : Ἀριστλ.ZI 573b,12 **εἰσὶ δὲ τῶν ὑῶν αἱ μὲν εὐθὺς καλλίχοιροι.**

καλλίχορος-ον (χορός) ὁ ἔχων ὡραίους χορούς, ἤτοι τόπους, πλατείας πρὸς χορόν, ἐπίθ. πόλεων : Ὀδ.Λ 581 **ἐρχομένην διὰ καλλιχόρου Πανοπῆος,** Ὑμν.Ὁμ.15,2,Σιμων.164,2 **καλλίχορος ἀγορή,** Πίνδ. Π 12,26 **παρὰ καλλίχορον ναίοισι πόλιν,**Βσκχ.10,32 (ἐπὶ τῆς Ὀλυμπίας), Εὐρ.Ἡρακλ.359 **καλλιχόροις Ἀθάναις·** **2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ὡραίους χοροὺς ἢ ὀρχήσεις : Εὐρ.Φοίν.786 **ἐπὶ καλλιχόροις στεφάνοισι νεάνιδος,** αὐτ.ἀπ.462,7 **καλλιχόρους ἀοιδάς,** Ἀριστφ.Βάτρ.452 **τρόπον τὸν καλλιχορώτατον παίζοντες** (κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ὡραίου χοροῦ)· || **ὁ Καλλίχορος** ἱερὰ πηγὴ παρὰ τὴν Ἐλευσῖνα, ἡ πηγὴ τῶν καλῶν χορῶν : Ὑμν.Δήμ.272, Εὐρ.Ἱκ.392 **Καλλίχορον ἀμφὶ σεμνόν,** αὐτ.619· **3)** ὁ καλὸς ἐν τῷ χορῷ, ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος : Εὐρ.Ἡρ.690 **τὸν Λατοῦς .. γόνον εἱλίσσουσαι καλλίχορον,** αὐτ.Ἑλ.1454 **χοραγὲ τῶν καλλιχόρων δελφίνων.**

καλλίχρους-οος-ουν-οον (χρόα) ὁ ἔχων καλόν, ὡραῖον, ζωηρὸν χρῶμα : Κύπρ.ἀπ.4,6 **ἄνθεσι ναρκίσσου καλλιχρόου** (δ.γρ. καλλιρρόου, κτ. Meineke ναρκίσσου καὶ λειρίου).

καλλίχρωμος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος κολεοπτέρων μακροκέρων **κεραμβυκιδῶν** ἐντόμων.

καλλιχωρία (ἡ) (χώρα) μτγν. τὸ κάλλος, ἡ ὡραιότης χώρας : Διόδ.Σ 1,30 **ὀχυρότητι δὲ φυσικῇ καὶ καλλιχωρίᾳ** (δ.γρ. ἀντὶ κάλλει χώρας).

καλλιφύχη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **ἀμαρυλλιδοειδῶν** φυτῶν.

καλλιῶ-όω (καλλίων) μτγν. κ. μσν. καθιστῶ τι κάλλιον, ὡραιότερον, καλλύνω, καλλωπίζω τι : Μηναῖ.3,6 Ὄρθρ.Ὠδ.1 **αὐτὸν καλλιῶσαι τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἱκέτευε·** κ. παθ. : ΠΔ Ἆσμ.4,10 **τί ἐκαλλιώθησαν οἱ μαστοί σου, ἀδελφή μου.**

καλλίων-ονος-ον κ. νεώτ. συγκρ. τοῦ καλός.

καλλιώνυμος-ον (ὄνομα) ὁ ἔχων ὡραῖον ὄνομα· || τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ ἰχθὺς οὐρανοσκόπος ὁ σκάθηρος βλ.λ. : Ἱππ.Δι.2,48, Ἀριστλ.ZI 598a,11 **δράκων, καλλιώνυμος, κωβιός,** Μέν.31· || εἰδ. νεώτ. ζῳολ. γένος τελεοστέων ἀκανθοπτερυγίων **γωβιιδῶν** ἰχθύων· **2)** κ.ἐπὶ αἰσχρᾶς σημ.· Ἡσ. «καλλιώνυμος· εἶδος ἰχθύος. μεταφέροντες δέ τινες τὴν λέξιν καὶ ἐπὶ τοῦ αἰδοίου ἔτασσον ἀνδρὸς καὶ γυναικός» : Κωμ.Ἀδέσπ.1023.

καλλιωρία (ἡ) μσν. ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως, καλὸς, εὔδιος καιρός : Στουδ. Θεόδ.1312 ἐν Mi. **πῶς τοῦ χειμῶνος παρελθόντος οὐ τέλεον ἔαρ, ἀλλ' ἢ μόνον καλλιωρία τις καὶ ἀπαυγασμὸς εὐαλοήσεως;**

καλλιώτερος ἡ -ότερος μτγν. συγκρ. τοῦ καλός βλ.λ. ἀντὶ καλλίων : Πάπ.,Σχόλ.Εὐρ.Τρφ.966.

καλλόβθιος βαθμὶς (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ νεωτέρα ἐκ τῶν τεσσάρων βαθμίδων στρωμάτων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ μέση ἢ φαιὰ Ἰουράσιος ἢ δογγέριος ὑποδιάπλασις στρωμάτων τοῦ μεσοζωϊκοῦ ἀθροίσματος.

καλλονάριον (τὸ) γλωσσ. σάρωθρον, σκοῦπα.

καλλονή (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἀντὶ τοῦ κάλλος βλ.λ., ἡ ἰδιότης τοῦ αἰσθητικῶς καλοῦ, ἡ ὡραιότης, ἡ ὀμορφιά : Ἡρ.3,106 **τὰ δὲ δένδρεα τὰ ἄγρια αὐτόθι φέρει καρπὸν εἴρια καλλονῇ τε προφέροντα καὶ ἀρετῇ τῶν ἀπὸ τῶν οἴων,** αὐτ.7,36, Εὐρ.ΙΑ 1308 **κρίσιν ἐπὶ στυγνὰν ἔριν τε καλλονᾶς,** αὐτ.Βάκχ.459,Πλάτ.Συμπ.206D **Μοῖρα οὖν καὶ Εἰλείθυια ἡ καλλονή ἐστι τῇ γενέσει,** Ἡρώδ.1,35,Ἐπιγρ. (κιόνων) **καλλονή, ·ἡ χώρα μας ἔχει πολλὰς φυσικὰς καλλονάς·** || νεώτ. κ. δημ. ἡ ὑπερβολικῶς ὡραία γυνή : **αὐτὴ εἶναι καλλονή·** **2)** μτφ. ἠθικὸν κάλλος, ἠθικὴ ὡραιότης : Ἱππ.Εὐσχ.1 **καλλονὴ βίου,** Μηναῖ.11,5 Ὄρθρ. Ὠδ.5 **τῷ θείῳ φέγγει καταυγασθεὶς καὶ τῆς ἀπαθείας καλλοναῖς περιλαμφθείς·** **3)** εἰδ. ἐπὶ προγμ., ἡ ἀρίστη, ἐξαιρετικὴ ποιότης : Θεόφρ.ΦΙ 9,2,4, Πάπ. **καλλονὴ οἴνου.**

καλλοποιός-όν (ποιῶ) μτγν. ὁ ποιῶν, παράγων κάλλος, ὁ συντελῶν εἰς τὸ κάλλος : Πλωτῖν. 6,7,32, πρβλ. Πρόκλ.Τίμ.1,269D, αὐτ.Παρμ.543S.

καλοποιῶ-έω (ποιῶ) μτγν. μ. κτ. ἐνεστ. μτχ. καλοποιοῦντες ποιῶ τὸ ἀγαθόν, τὸ καλόν, τὸ ἐνάρετον : ΚΔ Θεσσ.2,3,13 **ἀδελφοί, μὴ ἐκκακήσητε καλοποιοῦντες.**

καλλόρυγχος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος χονδροπτερυγίων **χιμαιριδῶν** ἰχθύων.

κάλλος-ους(-εος) (τὸ) (καλός) κ. μσν.,**νεώτ. κ.** δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ αἰσθητικῶς καλοῦ, ὡραίου, ὡραιότης, καλλονή, ὀμορφιά, ἐπὶ τοῦ σώματος : Ἰλ.Υ 235 **κάλλεος εἵνεκα οἷο** (ἐπὶ τοῦ Γανυμήδους), αὐτ.Ι 130 **αἳ κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν,** αὐτ. Γ 392 **κάλλεΐ τε στίλβων καὶ εἵμασιν,** Ὀδ.Ζ 237, Ὑμν.Δήμ.276 **περί τ' ἀμφί τε κάλος ἄητο,** Ὀδ.Σ 192 **κάλλεϊ μέν οἱ πρῶτα προσώπατα καλὰ κάθηρεν ἀμβροσίῳ, οἵῳ περ ἐϋστέφανος Κυθέρεια χρίεται** (ὁ Ὅμ. θεωρεῖ τὸ κάλλος ὥς τι ἐξωτικὸν ἐπιχεόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον, κτ. Εὐστ. «ἔστι δὲ κάλλος τοιοῦτον ἀμβρόσιον ἀλληγορικῶς ἡ ἐπιπαλάζουσα κατὰ πρόσωπον φυσικὴ καλλονὴ καὶ εὐπρέπεια», κτ. δὲ Σχολ. «θείῳ τινὶ χρίσματι», κτ. Βερναρδ.Γρηγ. «πρῶτον μὲν τῆς ἐκαθάρισε τὸ ὡραῖον πρόσωπον μὲ θεῖόν τι μύρον (καλλωπιστικόν) τοιοῦτον ἀκριβῶς, μὲ τὸ ὁποῖον χρίεται ἡ καλλιστέφανος Κ.», Αἰσχ.Πέρσ.185 **μεγέθει τε τῶν νῦν ἐκπρεπεστάτα πολὺ κάλλει τ' ἀμώμῳ,** Σοφ. Τρ.25 **μή μοι τὸ κάλλος ἄλγος ἐξεύροι ποτέ,** αὐτ.465, Δημόκρ.105 **κάλλος σώματος,** Ἀκολουθ. Μ.Σαββάτου,Ἐγκώμ.Στάσις 1,9 **ὁ ὡραῖος κάλλει παρὰ πάντας βροτούς,** Διηγ.Ἀχιλλ.60 (ἔκδ.W) **ποθῶ τὸ κάλλος τὸ λαμπρὸν τῆς γυναικός μου ταύτης, - τὸ ἀνδρικὸν κάλλος, - τὸ ἑλληνικὸν κάλλος·** κ. ἀντιθ. πρὸς τὸ αἶσχος : Πλάτ.Συμπ.201A **ἄλλο τι ὁ Ἔρως κάλλους ἂν εἴη ἔρως, αἴσχους δ' οὔ;** || κ. γεν. : Ἡρ.8,144 **χώρῃ κάλλεΐ καὶ ἀρετῇ μέγα ὑπερφέρουσα,** Θουκ.3,17 **νῆες ἅμ' αὐτοῖς ἐνεργοὶ κάλλει ἐγένοντο** (ἐπὶ πλοίων), Πλάτ.Πολ.444D **ἀρετὴ .. ὑγίειά τις ἂν εἴη καὶ κάλλος καὶ εὐεξία ψυχῆς,** αὐτ.Γοργ.475A **κάλλος τῶν μαθημάτων,** Ἰσοκρ.12,36 **τοῖς δ' ὑπερβάλλουσι τῶν ἔργων καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῷ κάλλει χαλεπὸν ἐξισῶσαι τοὺς ἐπαίνους,** Διόδ. Σ 1,30 **ἡ .. Αἴγυπτος .. κάλλει χώρας οὐκ ὀλίγῳ δοκεῖ προέχειν·** || εἰς κάλλος πρὸς κόσμον : αὐτ.Τρφ.1201 **οὐ γὰρ εἰς κάλλος τύχας δαίμων δίδωσιν·** || φρ. **ἐς κάλλος** ἀσκεῖ ἐν ἀναφ. πρὸς γυναῖκα, προσπαθεῖ νὰ φαίνηται ὡραία, νὰ

ἐπιδεικνύῃ τὴν ὡραιότητά της : Εὐρ.'Ηλ.1073· || φρ. ὁ εἰς κάλλος βίος ὁ ἠθικῶς ὡραῖος, καλὸς βίος, ἀντίθ. αἰσχρουργία : Ξεν.'Αγησ.9,1 αἰσχρουργίᾳ μὲν τὸ ἀφανίζεσθαι πρέπειν, τῷ δὲ εἰς κάλλος βίῳ τὸ φῶς μᾶλλον κόσμον παρέχειν· ὁμ. εἰς κάλλος ζῆν : αὐτ.ΚΠ 8,1,33· || φρ. ἐς κάλλος κυνηγετεῖν χάριν διασκεδάσεως : 'Αρρ. Κυν.25,9· || κ. δημ. τὸ κάλλος τῆς ἀντρειάς ὁ ἀνδρειότερος, ὁ γενναιότερος : 'Ερωτόκρ.2,1274 κι ὁ τρίτος ὁ Ρωτόκριτος, ποὺ 'ν' τῆς ἀντρειᾶς τὸ κάλλος· || κτ. πληθ. σωμάτων κάλλη, ἀντίθ. ψυχῶν ἀρετή : Πλάτ.Κριτί.112E κατά τε σωμάτων κάλλη καὶ κατὰ τὴν τῶν ψυχῶν παντοίαν ἀρετὴν ἐλλόγιμοί τε ἦσαν· || δημ. κτ. πληθ. τὰ κάλλη αἱ χάριτες, τὰ θέλγητρα, ἡ ὀμορφιά : 'Ερωτόκρ.4,291 θυμήσου πόσην ὀμορφιά εἶχε καὶ πόσα κάλλη, δ.τραγ. ἐν Πάσσ.Δ 919 τὰ κάλλη σου δὲν εἶδ' ἐγὼ μοῦθε μέσ' στὰ καστέλια, δ. τραγ. τὰ κάλλη μου μαρτύρα τα, τὶς ὀμορφιές μου πές τες, Σολωμ.'Αγνώριστη 3 κι εὐθὺς ἀνοίγει | τὰ ὡραῖά του κάλλη, | καὶ τὸ κεφάλι | συχνοκινεῖ, Παπαδ.Χρ.Μηλ.52 τῇ ἐδείκνυε τὰ κάλλη τῆς φύσεως, δ. δίστ. 'Αθήνα μου, τὰ κάλλη σου, | Σμύρνη, τὸ περιγιάλι σου, παροιμ. μπρὸς στὰ κάλλη τί 'ν' ὁ πόνος· **2)** ὡς συγκεκριμένον, ἐπὶ προσ., ἡ καλλονή : Σοφ.ΟΤ 1396 οἷαν ἆρά με κάλλος κακῶν ὕπουλον ἐξεθρέψατε· συνήθ. ἐπὶ γυναικῶν, ἡ ἐξαιρετικῶς ὡραία, ἡ καλλονή : Φιλόξ.8 Γαλάτεια, κάλλος 'Ερώτων (δ.γρ. θάλος), Ξεν.ΚΠ 5,2,7 τὴν θυγατέρα, δεινόν τι κάλλος καὶ μέγεθος, Λουκ.Νεκρ.Δ 18,1· κ. ἐπὶ πτηνῶν: Κλείταρχ.21J (κῶδ.)· **3)** κτ. πληθ. ὡραῖα πράγματα πρὸς στολισμόν, οἷον ἐνδύματα, ὑφάσματα : Αἰσχ.'Αγ.923 ἐν ποικίλοις . . κάλλεσιν βαίνειν, Εὐπ 333 βάπτειν τὰ κάλλη, Πλάτ.Νόμ.625C κυπαρίττων τε ἐν τοῖς ἄλσεσιν ὕψη καὶ κάλλη θαυμάσια, αὐτ.Κριτί.115D εἰς ἔκπληξιν μεγέθεσι κάλλεσί τε ἔργων ἰδεῖν τὴν οἴκησιν ἀπειργάσαντο, Πολυδ.7,63· || κάλλεα κηροῦ ὡραῖα μελίκηρα, κηρῆθραι : Μελέαγρ. ἐν ΑΠ 9,363,15· || φρ. μτφ. τὰ κάλλη τῆς ἑρμηνείας τὸ κάλλος, γλαφυρότης ὕφους : Λογγῖν.'Υψ.5,1· ὁμ. κ. κτ. ἑν. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Διον.'Αλ.Συνθ.3· || κ. ἐπὶ τεχνικῶν ἔργων : Δημ.35 κάλλη τοιαῦτα . . ἱερῶν, - κάλλη οἰκοδομημάτων καλὰ οἰκοδομήματα : Πλούτ.'Ηθ. 409A, Δίων Κ 65,15· **4)** π. Πυθαγορείοις, ὄνομ. τοῦ ἀριθμοῦ ἕξ : 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.34P.

κάλλος (ὁ) (λατ. callus) δημ. τύλος, τύλωμα : τὸ φάρμακο τῶν κάλλων, - κάμαν κάλλους τὰ χέρια του ἀπ' τὴ δουλειά, φρ. τὸν πάτησες στὸν κάλλο (τὸν ἔθιξες εἰς τὸ πλέον εὐπαθὲς σημεῖον).

καλλοσύνη (ἡ) κ. δωρ. -σύνα ποι. τ. τοῦ κάλλος βλ.λ. : Εὐρ.'Ορ.1387 καλλοσύνας Λήδας σκύμνου δυσελένας, αὐτ.'Ελ.383, 'Επιγρ. καλλοσύνη ἐπέων τίτλος ἔργου τοῦ Δημοκρ. ἐν Διογ.Λ 9,48.

καλλύνη (ἡ) νεώτ. βοταν. ἡ καλλύντρα γένος ἐρεικοειδῶν φυτῶν.

κάλλυνθρον (τὸ) μτγν. σάρωθρον ἐκ φύλλων : ΠΔ Λευϊτ.23,40 κάλλυνθρα φοινίκων καὶ κλάδους ξύλου δασεῖς, Πάπ. κάλλυνθρα φοινίκων.

καλλυντήρ-ῆρος (ὁ) (καλλύνω) ὁ ποιῶν τι ὡραῖον, ὁ καλλύνων, κοσμῶν τι· || εἰδ. νεώτ. βοταν. ὡς οὐσ. τὸ φυτὸν καλλύνη βλ.λ.

καλλυντήριος-ον λεξ. κ. νεώτ. ὁ ἁρμόδιος ἢ χρήσιμος εἰς τὸ καλλύνειν, καλλωπίζειν· 'Ησ. «καλλυντήρια· κοσμητήρια»· || τὸ οὐδ. κτ. πληθ. καλλυντήρια ὡς κύρ. ὄν. ἑορτὴ τελουμένη ἐν 'Αθήναις ἀπὸ 19-25 τοῦ μηνὸς Θαργηλιῶνος πρὸς τιμὴν τῆς Πολιάδος 'Αθηνᾶς, ὁπότε τὸ ἄγαλμα τῆς θεᾶς ἐπλύνετο καὶ ἐκοσμεῖτο· Φώτ.ΕΜ 487,13· **2)** νεώτ. τὸ οὐδ. κτ. ἑν. τὸ καλλυντήριον μέρος ἢ ἐργαστήριον πρὸς καλλωπισμόν.

καλλυντής (ὁ) πάπ. κ. νεώτ. ὁ καλλύνων, ὁ καθαρίζων, ἰδ. ἐπὶ ναοῦ, ὁ νεωκόρος : Πάπ. οἱ ἐκ τοῦ ἱεροῦ καλλυνταί· **2)** κτ. 'Ησ. κουρεύς.

καλλυντικός-ή-όν νεώτ. ὁ κατάλληλος ἢ συντελῶν εἰς τὸ νὰ καλλύνῃ, νὰ ἐξωραΐζῃ τὸ πρόσωπον ἢ τὸ σῶμα· || τὸ οὐδ. καλλυντικὸν πᾶν εἶδος φαρμακευτικοῦ σκευάσματος ἐν χρήσει πρὸς διατήρησιν τῆς ὡραιότητος τοῦ δέρματος τοῦ προσώπου καὶ τῶν χειρῶν : καλλυντικὰ τοῦ προσώπου - τοῦ δέρματος.

κάλλυντρον (τὸ) κ. μσν. τὸ δι' οὗ καλλύνομεν, καθαρίζομεν, σαρώνομεν, σάρωθρον : Κλεάνθ. 1,130, Πλούτ.Δίων 55 σαίρουσαν δὲ καλλύντρῳ τινὶ τὴν οἰκίαν, 'Ανών.π.Σουΐδ. ἀντὶ δόρατος κάλλυντρον φέρων· **2)** εἶδος φυτοῦ, πιθ. τὸ σάρον βλ.λ. : 'Αριστλ.ΖΙ 553a,20.

καλλύνω (καλός) κ. νεώτ. ποιῶ τι καλόν, ὡραῖον, καλλωπίζω, ἐξωραΐζω, ὀμορφαίνω : Σοφ. ἀπ.871,6 πρόσωπα καλλύνουσα καὶ πληραυμένη (περὶ τῆς σελήνης)· **2)** εὐπρεπίζω, φιλοκαλῶ, καθαρίζω, σαρώνω, φροκαλῶ: 'Αριστλ.Πρ.936b,27· κ. παθ. : Πολύβ.6,33,4 ὡς ῥαίνηται καὶ καλλύνηται σφίσιν ἐπιμελῶς (ἡ πλατεῖα)· **3)** μτφ. παριστῶ, παρουσιάζω τι ὡς καλόν : Σοφ.'Αντ.496 ὅταν ἐν κακοῖσί τις ἁλοὺς ἔπειτα τοῦτο καλλύνειν θέλῃ, Πλάτ.Νόμ.944B εὐδιάβολον κακὸν καλλύνων· **4)** μέσ. μτφ. διαθρύπτομαι, σεμνύνομαι, ἐναβρύνομαι : Πλάτ.'Απ.20C καὶ αὐτὸς ἐκαλλυνόμην καὶ ἡβρυνόμην ἄν, εἰ ἠπιστάμην ταῦτα· πρβλ. καλλωπίζομαι.

κάλλυσμα-ατος (τὸ) (καλλύνω), 'Επιγρ. κ. 'Ησ. τὸ κατὰ τὸν εὐπρεπισμόν, καθαρισμὸν ἀπορριπτόμενον, σαρίδι, σκουπίδι, φρόκαλο : 'Επιγρ. (5 αἰ.π.Χ.) μηδὲ τὰ καλλύσματα φέρειν ἐπὶ τὰ σήματα, 'Ησ. «σάρματα· καλλύσματα. καὶ κόπρια . .»· πρβλ. κάλλυντρον.

καλλωπίζω (καλός - ὤψ) κ. μσν. κ. νεώτ. καθιστῶ καλόν, ὡραῖον τὸ πρόσωπόν τινος ἢ γεν. τὴν ἐξωτερικήν του ἐμφάνισιν, δίδω ὡραίαν ὄψιν, εὐπρεπίζω, κοσμῶ, ὀμορφαίνω : Πλάτ.Κρατ.408B καλλωπίζοντες τὸ ὄνομα 'Ερμῆν καλοῦμεν, Πλούτ.Περ.12 τὴν πόλιν καταχρυσοῦντας καὶ καλλωπίζοντας ὥσπερ ἀλαζόνα γυναῖκα, Σολωμ. Διάλ.261 (ἔκδ.'Ελευθ.) πρέπει νὰ καλλωπίσουμε τὴ γλῶσσά μας· κ. παθ. : Ξεν.'Απομν.2,1,22 κεκαλλωπισμένην δὲ τὸ μὲν χρῶμα . . , τὸ δὲ σχῆμα, αὐτ.'Ιέρ.11,2 οἰκίαν ὑπερβαλούσῃ δαπάνῃ κεκαλλωπισμένην· **2)** μτφ. ἐπὶ λογοτεχνικοῦ ὕφους ἐν χρ. ἰδίως κατὰ τὴν μτχ. κεκαλλωπισμένος ὁ ἐπιτετηδευμένος, ἐπίπλαστος, περίκομψος : 'Ερμογ.'Ιδ.1,3 λόγος κεκαλλωπισμένος (ἀντίθ. καθαρός), Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.2,55 λέξις κεκαλλωπισμένη· **3)** μέσ. κ. νεώτ. καθιστῶ ἐμαυτὸν ὡραῖον, κοσμοῦμαι, στολίζομαι, εὐπρεπίζομαι, κάνω τὴν τουαλέττα μου : Πλάτ.Συμπ.174A ταῦτα δὴ ἐκαλλωπισάμην, ἵνα καλὸς πρὸς καλὸν ἴω· **4)** μέσ. μτφ. σεμνύνομαι, ἐναβρύνομαι, μεγαλαυχῶ, καυχῶμαι ἐπί τινι, καμαρώνω : αὐτ.Φαῖδρ.252A νομίμων δὲ καὶ εὐσχημόνων, οἷς πρὸ τοῦ ἐκαλλωπίζετο, πάντων καταφρονήσασα δουλεύειν ἑτοίμη, αὐτ.Θεαίτ.195D καλλωπιζόμενος ὥς τι εὑρηκότων ἡμῶν καλόν, Ξεν.ΚΠ 7,4,14 καλλωπιζομένους καὶ ὅπλοις καὶ ἵπποις καὶ ἅρμασι, Καισάρ. Δαπ.ἐν Σάθ.3,140 ἂς παύσῃ ἡ Βρεττανία νὰ καλλωπίζεται εἰς τὸ ἀργύριόν της· || ὁμ. κ. ἀπολ. ἐπιδεικνύομαι, καμαρώνω : 'Αριστλ.Ποι.'Αλ.1421a,4· ὁμ. κ. ἐπὶ ἵππου : Ξεν.'Ιππ.10,5· **5)** ἀκκίζομαι, προσποιοῦμαι, κάνω πὼς δὲν θέλω, κάνω νάζια : Πλάτ.Πρωτ.333D τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἐκαλλωπίζετο ἡμῖν ὁ Πρωταγόρας, αὐτ. Φαῖδρ.236D παῦσαι πρός με καλλωπιζόμενος, Πλούτ.Καῖσ.28 λόγῳ παραιτεῖσθαι καλλωπιζόμενος.

καλλώπισμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. κόσμημα, στόλισμα, στολίδι : Πλούτ.Λυκ.9 **οὐ χρυσῶν τις, οὐκ ἀργυρῶν καλλωπισμάτων δημιουργός·** ‖ τὸ δι' ὃ σεμνύνεταί τις, ἐγκαλλώπισμα : Καισάρ. Δαπ.ἐν Σάθ.3,140 **ἄς παύσῃ ὅλη ἡ οἰκουμένη νὰ ἐπαίρεται εἰς τὰ οἰκεῖά της καλλωπίσματα·** **2)** μτφ. ἐπιτήδευσις : Πλάτ.Γοργ.492C **τὰ δὲ ἄλλα ταῦτ' ἐστὶ τὰ καλλωπίσματα, τὰ παρὰ φύσιν συνθήματα ἀνθρώπων, φλυαρία καὶ οὐδενὸς ἄξια·** ‖ ἰδ. ἐπὶ λογοτεχνικοῦ ὕφους, ἡ περίκομψος, ἐπιτετηδευμένη φράσις : Διον.'Αλ.Θουκ.46.

καλλωπισμός (ὁ) κ. νεώτ. στολισμός, εὐπρεπισμός, ἰδ. ὁ ἐκ φιλαρεσκείας ἢ πρὸς ἐπίδειξιν κομψότητος ἐξωραϊσμὸς τῆς ἐξωτερικῆς ἐμφανίσεώς τινος : 'Ιππ.'Ιατρ.2 **καλλωπισμὸς φορτικός,** Πλάτ.Φαίδ.64D **τοὺς ἄλλους καλλωπισμοὺς τοὺς περὶ τὸ σῶμα,** Ξεν.'Αν.1,9,23 **ὅσα τῷ σώματι αὐτοῦ κόσμον πέμποι τις ἢ ὡς εἰς πόλεμον ἢ ὡς εἰς καλλωπισμόν,** Κορ.'Ατ.Προλ. **ὁ καλλωπισμός, ἢ νὰ εἴπω οὕτως, κτενισμὸς καὶ στολισμὸς τῆς γλώσσης·** **2)** ἐπίδειξις, μεγαλαυχία, κομπορρημοσύνη : Πλάτ.Πολ.572C **τὰς χρηματιστικὰς ἐπιθυμίας τιμῶντι μόνας, τὰς δὲ μὴ ἀναγκαίους, ἀλλὰ παιδιᾶς καὶ καλλωπισμοῦ ἕνεκα γιγνομένας, ἀτιμάζοντι,** Ξεν.'Ιππ.10,16 **ὁ πρὸς τοὺς ἵππους καλλωπισμός·** **3)** ὁ πρὸς ἐπίτευξιν εὐφωνίας μετασχηματισμὸς τῶν φθόγγων λέξεως : Πλάτ.Κρατ.414C **περιτιθέντων γράμματα καὶ ἐξαιρούντων εὐστομίας ἕνεκα, καὶ πανταχῇ στρεφόντων καὶ ὑπὸ καλλωπισμοῦ καὶ ὑπὸ χρόνου·** **4)** ρητ. ἡ πρὸς ἐξωραϊσμὸν τοῦ λόγου ἐπιτήδευσις : Στέφ.εἰς'Ιππ.2,419D· **5)** νεώτ. μουσ. **καλλωπισμοὶ** φθόγγοι ξένοι πρὸς τὴν ἁρμονίαν, τιθέμενοι πρὸς ἐξωραϊσμὸν μελῳδικῆς φράσεως, ἄ. φθόγγοι ἐξωραϊσμοῦ, πρβλ. ἀρχ. μελίσματα.

καλλωπιστεία (ἡ) μτγν. ἐπὶ λογοτεχνικοῦ ὕφους, ἡ πρὸς ἐξωραϊσμὸν τοῦ λόγου ἐπιτήδευσις: Σέρβ.εἰς Βιργίλ.Αἰν.1,223 **poetica καλλωπιστεία.**

καλλωπιστήριον (τὸ) νεώτ. μικρὸν δωμάτιον ἢ ἄλλο διαμέρισμα πρὸς καλλωπισμόν, ἰδ. τῶν κυριῶν· **2)** ἔπιπλον μετὰ τῶν ἀπαραιτήτων καλλυντικῶν εἰδῶν πρὸς καλλωπισμόν, τουαλέττα.

καλλωπιστής (ὁ) κ. νεώτ., θηλ. **καλλωπίστρια** ὁ καθ' ὑπερβολὴν καλλωπιζόμενος, δανδῆς, κοκέτης : 'Ισοκρ.1,27 **εἶναι βούλου περὶ τὴν ἐσθῆτα φιλόκαλος, ἀλλὰ μὴ καλλωπιστής· ἔστι δὲ φιλοκάλου μὲν τὸ μεγαλοπρεπές, καλλωπιστοῦ δὲ τὸ περίεργον·** **2)** ὁ καλλωπίζων ἄλλους.

καλλωπιστικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ πρὸς καλλωπισμὸν ἐπιτήδειος, ἄ. καλλυντήριος : 'Αρρ. 'Επικτ.2,23, **-καλλωπιστικὰ φυτά·** ‖ **ἡ καλλωπιστική** ὡς οὐσ. κτ. παράλ. τοῦ **τέχνη** ἡ τέχνη τοῦ καλλωπίζειν : Γαλ.14,766· ‖ νεώτ. ἐπίρρ. -ῶς.

καλλωπίστρια (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ καλλωπιστής, ἡ καθ' ὑπερβολὴν καλλωπιζομένη γυνή, ἡ φιλάρεσκος : Μουσών.ἀπ.3, Πλούτ.'Ηθ.140C **ἀνὴρ φιλοσώματος καλλωπίστριαν γυναῖκα ποιεῖ.**

καλλωσόν (τὸ) (λατ. callosum) μτγν., μσν. τὸ τυλῶδες λέπος τοῦ χοιρείου δέρματος : 'Ορειβ.3,5,2· **2)** ὁ κόλλοφ, ἤτοι τὸ παχὺ δέρμα τοῦ λαιμοῦ τοῦ χοίρου, ἐξ οὗ κατεσκεύαζον κόλλαν : Γεωπ.19,6,3.

κάλμα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. νηνεμία, γαλήνη, ἰδ. τῆς θαλάσσης· **2)** ψυχικὴ ἠρεμία, καταπράϋνσις, κατευνασμός· ‖ ἀταραξία· **3)** μτφ. ἐπὶ πολιτικῆς, χρηματιστικῆς καταστάσεως, ὕφεσις, μετάπτωσις **εἰς ἠρεμωτέραν,** ἠπιωτέραν κατάστασιν· **4)** ὁμ. ἐπὶ χρηματιστικῶν κ. ἐμπορικῶν δοσοληψιῶν, ἀδράνεια, ἀπραξία, ἰδ. οἰκονομική.

καλμάρω (ἰταλ.) δημ., παρατ. **ἐκαλμάριζα,** ἀόρ. **ἐκάλμαρα κ. ἐκαλμάρισα,** μτχ. παθ. παρακ. **καλμαρισμένος** κάμνω τινὰ νὰ ἐπανεύρῃ τὴν ψυχικήν του ἠρεμίαν, καθησυχάζω, καταπραΰνω, κατευνάζω, μαλακώνω : **εἶδα κι ἔπαθα νὰ τὸν καλμάρω·** **2)** ἀμτβ. ἐπανευρίσκω τὴν ψυχικήν μου ἠρεμίαν, ἡσυχάζω, ἠρεμῶ : Ξεν.Ζακυνθ.Μαντ.85 **ἅμα συνήθιζε . . ἴσως ὁ ἄνθρωπος θὰ καλμάριζε·** **3)** ὁμ. ἀμτβ. ἰδ. ἐπὶ τῆς καιρικῆς καταστάσεως ἢ τῆς θαλάσσης, κοπάζω, γαληνεύω, μαλακώνω : **καλμάρισε ὁ καιρός, - ἅμα καλμάρῃ ἡ θάλασσα, θὰ σαλπάρουμε·** **4)** γεν. μεταπίπτω ἐκ βαρείας τινὸς καταστάσεως εἰς ἠρεμωτέραν, ἠπιωτέραν, εὑρίσκομαι ἐν ὑφέσει : **θὰ καλμάρῃ ὁ πυρετός, - ἐκάλμαρε λίγο ἡ οἰκονομικὴ κρίσις.**

καλμία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἐρεικιδῶν.**

καλμούκ (τὸ) (μογγολ.) νεώτ. εἶδος χνοώδους ὑφάσματος.

καλντιρίμι (τὸ) (τουρκ., πιθ. ἐκ τοῦ βυζαντ. καλλιδρόμιον) δημ. κ. **καλντερίμι** λιθόστρωτος ὁδός : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.253,1 **μάιτε σὲ πέτρα βάρεσε, μάιτε σὲ καλντιρίμι, - τὰ καλντερίμια τῆς Πόλης - τῆς Σμύρνης.**

καλνῶ δημ. ἰδιωμ. προφ. τοῦ καλῶ : Κρυστ. Γάμ.11 **καὶ τρεῖς ὁπού συντάζονταν κι ἐκάλναγον τὸν κόσμο.**

καλο- κ. νεώτ. κ. δημ. πρῶτον συνθετικὸν τῶν μετὰ τοῦ ἐπιθ. **καλὸς** συνθέτων λ. πρὸς ἔκφρασιν τῆς ἐννοίας τοῦ καλοῦ, ἀγαθοῦ, οἷον **καλογνώμων, -ος, καλοήθης, καλόκαρπος, καλόκαρδος, καλοπραγία, καλοκαιρία, καλότυχος, καλοποιῶ, καλοτυχίζω, καλολογῶ, καλοκαρδίζω** κττ.· **2)** πρὸς δήλωσιν ὅτι τι γίνεται ἢ ἐγένετο καλῶς, εὐκόλως, προσηκόντως, τελείως, οἷον **καλοέργαστος, καλοκέραστος, καλοβάστακτος, καλόβραστος, καλ(ο)ακούω, καλοζυγιάζω, καλοπαντρεύω, καλοβράζω, καλοδουλεμένος, καλοδαμμένος, καλοαναθρεμμένος, καλομαγειρεμένος, καλοφημένος** κττ.

καλοαγορασμένος-η-ο δημ. ὁ καλῶς ἀγορασθείς, καλοαγόραστος βλ.λ.

καλοαγόραστος-ον μσν. ὁ εἰς καλὴν τιμὴν ἀγορασθείς, εὐθηνός· Ζωναρ.ἐν λ. εὔωνον.

καλοαίματος-η-ο δημ. ὁ ἔχων καλὴν κρᾶσιν αἵματος· **2)** ὁ ἐπωφελῶς, ὑγιεινῶς ἐπιδρῶν ἐπὶ τοῦ αἵματος.

καλοακούω δημ. καλακούω βλ.λ.

καλοανα(τε)θραμμένος-η-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ τυχὼν καλῆς ἀγωγῆς, ἀνατροφῆς· ‖ συνεκδ. ὁ εὐγενικὸς τοὺς τρόπους.

καλ(ο)αρέσω δημ. μοῦ εἶναί τι ἀρεστόν, εὐχάριστον ἢ συμπαθές, συνήθ. ἀπροσ. **μοῦ -ει : τοῦ καλοάρεσε τὸ γλυκὸ καὶ ὅλο ξερογλειφότανε, - τοῦ καλοαρέσει νὰ φιλοκουβεντιάζῃ μὲ τὶς κοπέλες, - δὲν μοῦ καλοαρέσει αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος - αὐτὴ ἡ δουλειά** (τὴν βλέπω ὑπόπτως).

καλοβάζω δημ., μτχ. **καλοβαλμένος** θέτω τι καλῶς εἰς τὴν θέσιν ἢ εἰς τὴν κατάλληλον θέσιν ἢ τάξιν, τακτοποιῶ καλῶς : **ὅλα εἶναι καλοβαλμένα σ' αὐτὸ τὸ σπίτι·** **2)** ἐπὶ ἀμφιέσεως, φέρω, φορῶ τι κατὰ τὸν καλύτερον ἢ κομψότερον τρόπον : **πολὺ καλοβαλμένο εἶχε** τὸ **καπελάκι** της.

καλοβαθράριος (ὁ) μτγν. μσν. ὁ βαδίζων ἐπὶ καλοβάθρων, ἄ. καλοβάμων, καλοβάτης βλ.λ.).

καλόβαθρον (τὸ) (κᾶλον) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἕκαστος τῶν δύο ξυλίνων κοντῶν, οἵτινες φέρουσι πρὸς τὸ κάτω αὐτῶν μέρος ἀνὰ μίαν μικρὰν βαθμίδα, ἐφ' ὧν πατῶν τις δύναται νὰ βαδίζῃ παιδιᾶς εἰς ὕψος τι ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους, πρὸς παιδιὰν ἢ ἄλλον λόγον, ἄ. κωλόβαθρον, ξυλοπόδαρα, πατίκι· **2)** εἰδ. ὀρθοπεδικὸν ξύλινον σκέλος, ἐφ' οὗ στηρίζεται τὸ ἀκρωτηριασθὲν κάτω ἄκρον.

κᾰλοβάμων-ονος (ὁ) (κᾶλον) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ βαδίζων ἐπὶ καλοβάθρων βλ.λ., ἄ. καλοβάτης

(λατ. grallator), δ. ἑρμ. ὁ βαδίζων ἐπὶ κάλων, σχοινίου, σχοινοβάτης : Μαν.4,287· **2)** νεώτ. ζωολ. **καλοβάμονα πτηνὰ** τάξις πτηνῶν ἐχόντων λίαν μακροὺς καὶ λεπτοὺς πόδας, οἷον ὁ πελαργός, γερανὸς κ.ὅ., ἀ. καλοβατικά.
καλοβασία (ἡ) (καλοβατῶ) μον. τὸ βαδίζειν ἐπὶ καλοβάθρων βλ.λ: Ψελλ. ἐνσημ.Piera.εἰςΜοῖρ.64.
καλοβάστακτος-ον σχόλ. κ. νεώτ., δημ. **καλοβάσταχτος** ὁ καλῶς, εὐκόλως βασταζόμενος, ὁ εὐφάρητος : Σχόλ.Αἰσχ.'Επτ.644.
καλοβαστῶ-άω δημ. βαστῶ, βαστάζω τι καλῶς· || ἰδ. τὸ μέσ. **καλοβαστιέμαι** ἔχω μεγάλην ζωτικότητα, ἀνθηρότητα ἢ οἰκονομικὴν ἀντοχήν, ἀ. βαστιέμαι καλά : **καλοβαστιέται ὁ γέρος.**
καλοβάτης (ὁ) μτγν., μον. κ. νεώτ. ὁ βαδίζων ἐπὶ καλοβάθρων βλ.λ., ἀ. καλοβάμων : 'Επιγρ., Μαν.5,146· || γλωσσ. σχοινοβάτης· **2)** νεώτ. ζωολ. γένος διπτέρων ἐντόμων.
καλοβατικος-ή-όν νεώτ. ζωολ. ἐπὶ πτηνῶν, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν τάξιν τῶν καλοβαμόνων βλ.λ 2)· ἐπίρρ. **-ῶς** κατὰ τὸν τρόπον τῶν καλοβαμόνων πτηνῶν ἢ ἀ. τῶν βαινόντων ἐπὶ καλοβάθρων, ἤτοι τῶν καλοβατῶν βλ.λς : **βαδίζει μετ' εὐχερείας καλοβατικῶς.**
καλοβατῶ-έω μτγν., μον. βαδίζω ἐπὶ καλοβάθρων βλ.λ. : Πορ.'Αποχ.3,15.
καλόβιος-ον μτγν. ὁ καλὸν βίον διάγων, ὁ εὐπρεπῶς ζῶν : Παῦλ.'Αλ.'Αποτ.2.
καλοβλέπω δημ., ἀόρ. καλό(ει)δα-**εἶδα** βλέπω καλῶς, εὐκρινῶς, ἔχω ὀξεῖαν ὅρασιν, συνήθ. ἀρνητ. : **πέρασέ μου, παιδί μου, τὴ βελόνα, γιατὶ δὲν καλοβλέπω·** **2)** βλέπω, ἐξετάζω τι μετὰ συνέσεως, μετὰ προσοχῆς : 'Ερωτόκρ.3,538 **νὰ καλοδῇ τὸ σφάλμα της κι ὁ λογισμός ν' ἀλλάξῃ·** **3)** βλέπω τινὰ ἢ τι εὐμενῶς, εὐχαρίστως, ἀ. βλέπω μὲ καλὸ μάτι : **δὲν σὲ καλοβλέπει παῦ πᾶς κι ἔρχεσαι, - δὲν τὴν καλοβλέπω αὐτὴ τὴ δουλειὰ** (τὴν βλέπω ὑπόπτως)· **4)** εἰδ. ἐπὶ ἐρωτικῆς διαθέσεως, προσβλέπω τινὰ ποθητῶς, δι' ἐρωτύλου βλέμματος, ἀ. καλοκοιτάζω : **ὅλα καὶ καλοβλέπει τὴ μικρούλα ὁ γείτονας.**
καλοβολεύω δημ., μτχ. καλοβολεμένος τακτοποιῶ τι καλῶς : **ὅλα τὰ ἔχει καλοβολεμένα.**
καλοβολιά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ καλόβολου.
καλόβολος-η-α δημ. ὁ εὐκόλως συμβιβαζόμενος, ὁ συγκαταβατικός, πρᾶος, καλοκάγαθος : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 32 **οἱ καλόβολες Μοῖρες, - εἶναι** καλόβολος **ἄνθρωπος.**
καλοβουλία (ἡ) γλωσσ. κ. νεώτ., δημ. **-ιά** ἡ ἰδιότης τοῦ καλοβούλου, εὐβουλία.
καλόβουλος (-η)-ο(ν) μον., νεώτ. κ. δημ. ὁ καλὴν βουλήν, ἀγαθὰ φρονήματα ἔχων, ὁ εὔβουλος : 'Ερμονιακ.'Ιλ.1568, Πολεμ.'Υμν.'Αθ.9 **καλόβουλες νεράϊδες,** 'Εφτ.'Οδ.Ε 9 **κανένας βασιλιάς γλυκός, καλόβουλος καὶ δίκιος.**
καλοβράζω δημ., μτχ. **καλοβρασμένος** βράζω τι καλῶς, ἐντελῶς : **εἶναι καλοβρασμένο τὸ κρέας·** **2)** ἀμτβ. βράζω ταχέως, εὐκόλως, ἰδ. ἐπὶ ὀσπρίων, εἶμαι καλόβραστος βλ.λ.
καλόβραστος-η-ο δημ. ὁ ταχέως καὶ εὐκόλως βράζων, ἰδ. ἐπὶ ὀσπρίων, ἀ. βραστερός, εὐκολόβραστος : **καλόβραστα κουκκιά.**
καλογδέρνω δημ., μτχ. καλογδαρμένος ἐκδέρω, γδέρνω τι καλῶς, ἐντελῶς : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 62 **δὲς τὶ πολλὰ σφαχτὰ καλογδαρμένα.**
καλογένειος 'Ησ. ὁ καλόν, ὡραῖον γένειον ἔχων· 'Ησ. ἐν λ. ἠϋγένειος.
καλογεννημένος-η-ο δημ. ὁ γεννηθεὶς ὑπὸ αἰσίους οἰωνούς· **2)** ὁ ἐκ καλῆς οἰκογενείας κατογόμενος· πρβλ. καλογεννῶ.
καλογέννητος-η-ο δημ. ὁ εὐκόλως γεννηθείς· **2)** ἐπὶ γυναικός, καλόγεννος βλ.λ.
καλόγεννος-η-ο δημ. ἐπὶ γυναικὸς ἢ θήλεος ζῴου, ὁ εὐκόλως γεννῶν.
καλογεννῶ δημ. κ. **-άω** καλῶς, εὐκόλως γεννῶ.
καλογεράκι (τὸ) δημ. ὁ μικρᾶς ἡλικίας ἢ μικροῦ ἀναστήματος μοναχός, καλόγηρος : Πολίτ. 'Εκλ.Τραγ.73,28 **εἶμαι καλογεράκι ἀπ' ἀσκηταριό·** **2)** παιδίον φέρον καλογηρικὴν περιβολὴν ἐπὶ ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα λόγῳ ἱερᾶς ὑποσχέσεως, τάματος : Μαλακ.Συντρίμ.119,1 **ἀπὸ μικρός, καλογεράκ' ἤμουν ταμένος·** **3)** ὀνομασία διαφόρων φυτῶν, οἷον ὑπερικοῦ τοῦ κοινοῦ, ἀνθεμίδος τῆς φωροσπέρμου (ἄγριο κ-), ἐρυθραίας τῆς λεπανθοῦς, ὑπερικοῦ τοῦ διατρήτου (μικρὸ καλογεράκι)· **4)** ναυτ. μικρὸς βράχος μεμονωμένος ἢ ἐν συστάδι ὁμοίων βράχων ἐξέχων τῆς θαλάσσης, ἀ. καλόγερος βλ.λ.
καλόγερας (ὁ) δημ. ἰδιωμ. τ. τοῦ καλόγερος βλ.λ.
καλογερεύω δημ., ἀόρ. **(ἐ)καλαγέρεψα** εἶμαι ἢ γίνομαι καλόγηρος ἢ καλογραῖα, περιβάλλομαι τὸ μοναχικὸν σχῆμα : δ.δίστ. **ἂν γίνῃς καὶ καλόγερος κι ἐγὼ καλογερεύω,** γνωμ. **ἢ μικρὸς μικρὸς παντρέφου ἢ μικρὸς καλογερέφου·** **2)** συνεκδ. διάγω μονήρη βίον ἢ διατελῶ ἄγαμος.
καλογερήσιος-α-ο δημ. καλογηρικὸς βλ.λ. : Ζερβ.Λυρ.Σάτ.'Ιστ.Μέρμ.56 **φορώντας μου κι ἐγὼ καλογερήσιο ράσο.**
καλογερικός-ή-ό δημ. ὁ καλογηρικὸς βλ.λ.
καλογερικόχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν λαθσυτὶς ἡ δελφινική.
καλογερίστικα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τὸν τρόπον τῶν καλογήρων βλ.λ.
καλογερίστικος-η-α δημ. καλογηρικὸς βλ.λ.
καλογερίτζιν (τὸ) μον. κ. καλογηρίτζιον βλ.λ. : Πρόδ.2,477 **καλογερίτζιν ταπεινὸν ὑπάρχει ἐκ τὸ μῆλιν.**
καλογεροπαῖδι (τὸ) δημ. παῖς ἢ νεανίας περιβεβλημένος τὸ μοναχικὸν σχῆμα ὡς δόκιμος μοναχὸς ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν γέροντος μοναχοῦ (τοῦ γέροντά του) : 'Αρέτ.Βατοπ.Πρόλ.19 **καλογεροπαῖδι μοῦ 'χε τὸ λοιπὸν ἐρθῆ ἀπ' τὸ Βατοπέδι καὶ συστατικιὰ του μοῦ 'δωκε γραφὴ ἀπ' τὸ γέροντά του.**
καλόγερος (ὁ) μον. κ. δημ. ὁ καλόγηρος βλ.λ.
καλογήρια (ἡ) δημ. κ. **-γηριά** τὸ φυτὸν βοτρύανθος ὁ βοτρυώδης.
καλογηρίδιον (τὸ) μον. ὑποκορ. τοῦ καλόγηρος βλ.λ., λεγόμενον εἰρωνικῶς ἢ περιφρονητικῶς, ἀ. καλογήριον, καλογηρίτζιον : Ψελλ. ἐν Σάθ.5,367.
καλογηρικός-ή-όν μον. κ. νεώτ., δημ. **καλογερικός** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς καλόγηρον, μοναχόν : **καλογηρικὴ ζωή, - καλογερικὸ ράσο·** || **καλογηρική** (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ ἰδιότης ἢ ὁ βίος τοῦ καλογήρου : Νικ.Χων.Μαν.416, δημ. παροιμ. φρ. **βαριὰ ἡ καλογερική** (ἐπὶ ἔργων δι' ἃ ἀπαιτοῦνται στερήσεις)· ἐπίρρ. νεώτ. **-ῶς,** δημ. **-ά** ἀ. καλογερίστικα.
καλογήριον (τὸ) μον. καλογεράκι, καλογηρίδιον βλ.λ. : Βί.Νείλ.Νεώτ.161C.
καλογηρισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἔννοια καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ καλογηρικοῦ βίου, ἀ. μοναχισμός.
καλογηρίτζι(ο)ν (τὸ) μον. κ. **καλαγερίτζιν** ὑποκορ. τοῦ καλόγηρος ἐν περιφρονητικῇ ἢ εἰρωνικῇ ἐννοίᾳ, ἀ. καλογηρίδιον, καλογήριον βλ.λ. : Βί.Νείλ.Νεώτ.100Α.
καλόγηρος (ὁ) μτγν., μον. κ. νεώτ., μον. κ. δημ. κ. **καλόγερος,** ἰδιωμ. κ. **καλόγερας** ὁ ἔχων καλόν, εὐτυχὲς γῆρας κ. συνεκδ. ὁ περιβεβλημένος τὸ μοναχικὸν σχῆμα, ἀ. μοναχός : ΕΜ 230,48, Παλλάδ.Λαυσ.1058Β, Ζωσιμᾶς 1693Β (**-γερος**), Πρόδρ.2,50 **ἐξάφες τὰ συχνὰ λουτρά, καλόγερος ὑπάρχεις,** Βαλαωρ.Φωτ.2,21 **ἕνας σοφὸς καλόγερος φευγάτος ἀπ' τὴν Πόλη,** Παπαδ.Χρ.

Μηλ.65 **ἔχων καλογήρου σχῆμα·** ‖ δημ. παροιμ. φρ. **μπῆκε ὁ καλόγερας ἀπό φαΐ** (ἐκάη, ἔπιασε τὸ φαγητόν), παροιμ. **ἀδειανὸς καλόγερος μυΐγες ἐκοντάρευε** (ἐπὶ ὀκνηρῶν κ. ἀμερίμνων), αἴνιγμα **χίλιοι μύριοι καλογέροι σ' ἕνα ράσο τυλιμένοι** (περὶ τοῦ καρποῦ τῆς ροιᾶς), - **μακρὺς μακρὺς καλόγερος καὶ κόκκαλα δὲν ἔχει** (περὶ τοῦ καπνοῦ)· **2)** συνεκδ. ὁ διάγων βίον μονήρη ἢ πλήρη στερήσεων· **3)** δημ. ἐν τῷ τ. **καλόγερος** ὁ δοθιὴν βλ.λ.· **4)** ὀμ. οἰκιακὸν σκεῦος εἰς σχῆμα κουβουκλίου ἐκ λεπτῶν ράβδων ἐν χρ. πρὸς στέγνωσιν ἱματίων ἐπὶ τῆς πυρᾶς κατὰ τὸν χειμῶνα· **5)** ὀμ. μικρὰ φορητὴ ἀνεμοδόχος καλουροκωνική ἀπολήγουσα εἰς κυλινδρικὸν ἀγωγὸν μετὰ λαβῆς ἐν χρ. πρὸς ἐπίθεσιν ἐπὶ πυρᾶς καὶ πληρέστερον ἀερισμὸν ταύτης, ἄ. διαβολάκι, μπουρί· **6)** ὀμ. εἶδος κρεμαστῆρος ἐν χρ. πρὸς ἀνάρτησιν ἐνδυμάτων ἢ πίλων· **7)** ὀμ. τεμάχιον ἀγαρικοῦ (ὕσκας) ἐντιθέμενον εἰς ἐντομὴν ἐν τῷ κέντρῳ φύλλου χάρτου ἐν χρ. πρὸς ἀνάφλεξιν τῆς πυρίτιδος ὑπονόμου· **8)** ὀμ. εἶδος παιδιᾶς παιζομένης ἐπὶ διαγράμματος χαραχθέντος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους· **9)** ὀμ. μικρὸς βράχος μεμονωμένος ἢ ἐν συστάδι ὁμοίων βράχων ἐξέχων τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, ἐν χρ. κ. ὡς τοπωνυμία, ἄ. καλογεράκι· **10)** ὀμ. τὸ πτηνὸν αἰγίθαλος ὁ σπιζίτης· **11)** ὀμ. τὸ φυτὸν ἐρώδιον βλ.λ. τὸ φευδοκώνειον.

καλογηροσύνη (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης ἢ ὁ βίος τοῦ καλογήρου, ἄ. καλογηρική· ‖ περιληπτικῶς τὸ σύνολον τῶν μοναχῶν.

καλόγηρυς-υος (ὁ,ἡ) κτ. Σουΐδ. ὁ ἔχων καλὴν φωνήν, καλλίφωνος : Σουΐδ. ἐν λ. κρήγυον.

καλόγιαννη (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν γλήχωμα τὸ γυμνόν.

καλόγιαννος (ὁ) δημ.κ.**καλογιάννος**, θηλ.**-πούλα** τὸ μικρὸν πτηνὸν ἐριθανὶς ἢ πυρανίς : Βαλαωρ. τίτλ. ποιήμ. Καλόγιαννος.

καλογιατρός (ὁ) δημ. ἐμπειρικὸς ἰατρὸς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς τουρκοκρατίας (ἡ ὀνομασία ἐκ τοῦ ὅτι διελάλουν ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τὴν ἰδιότητα αὐτῶν διὰ τῆς φρ. «καλὸς γιατρός», «γιατρικὰ καλά»)· πρβλ. κομπογιαννίτης.

καλογιός (ὁ) δημ. κ. **-γυιός** καλὸς υἱός, ἐν χρ. ἰδ. εἰς τὴν κλητ. **καλογιέ** (μου) ὡς θωπευτικὴ προσφώνησις, ἀγαπητέ μου υἱέ, καλό μου παιδί : Ἐρωτόκρ.1,1878 **νὰ ζήσῃς, καλογιέ μου.**

καλόγλωττος-ον μσν., δημ. **-σσος-η-ο** ὁ εὔγλωττος : Κ Μανασσ.Χρον.780· **2)** δημ. ὁ λέγων καλοὺς λόγους, ἄ. γλυκομίλητος, καλομίλητος.

καλόγναθος (ὁ) γένος **σκιοβιιδῶν** ἐντόμων.

καλόγνωμη (ἡ) δημ. τὸ ἐδώδιμον λεπιδοβρόγχιον μαλακόστρακον ἄρκη βλ.λ.

καλογνωμιά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ καλογνώμονος βλ.λ., ἡ καλογνωμοσύνη, καλοκαγαθία.

καλόγνωμος(-η)-ο(ν) νεώτ., δημ. ὁ καλογνώμων βλ.λ. : Παλαμ.Μάτ.Ψυχ.50 **καλόγνωμη θεά**, Ζερβ. Μυθ.Ζ 15 **καλόγνωμος ἐκεῖνος ἄρχισε νά τοὺς μιλῇ·** ἀντίθ. κακόγνωμος· ἐπίρρ. **καλόγνωμα** : Ἐφταλ.Ὀδ.Β 160 **καλόγνωμα ξαγόρεψέ τους.**

καλογνωμοσύνη (ἡ) μσν. ἡ ἰδιότης τοῦ καλογνώμονος βλ.λ., ἡ καλοκἀγαθία, δημ. καλογνωμιά : Κ Μανασσ.Χρον.9,66,Χρυσόβ.Λόγ. ἐν Σάθ.1,210 **διὰ τὸ φιλευσεβὲς αὐτοῦ καὶ φιλόχριστον καὶ τὴν ἄλλην ἅπασαν αὐτοῦ καλογνωμοσύνην.**

καλογνώμων-ονος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων καλὴν γνώμην, ἀγαθὸν φρόνημα, ὁ καλοκάγαθος : Πτολ.Τετράβ.158.

καλογραῖα (ἡ) νεώτ., δημ. **καλόγρια** κ. **-γριά**, δ.γρ. **-γρηα**, **-ά** θηλ. τοῦ καλόγηρος, ἤτοι γυνὴ περιβεβλημένη τὸ μοναχικὸν σχῆμα, μοναχή : Πολίτ. Ἐκλ.Τραγ.171,4 **ξυπνάει καὶ μιὰ καλογριὰ μέσ' ἀπὸ τὸ κελλί της·** ‖ **σχολὴ καλογραιῶν** ἢ δημ. ἁπλῶς **καλογριές** σχολεῖον θηλέων διευθυνόμενον ὑπὸ καθολικῶν ἰδ. μονοχῶν : **πηγαίνει στὶς καλογριές·** **2)** δημ. εἶδ. ὁ ἰχθὺς χρόμιος· **3)** ὀμ. κτ. πλ. **καλογριές** τὸ φυτὸν ρινοπέταλον.

καλογραμμένος-η-ο δημ. ἐπὶ συγγραφῶν ἢ λογοτεχνικῶν εἰδῶν, ὁ καλῶς, ἐντέχνως, ἐπιμελῶς γεγραμμένος ἢ διατετυπωμένος : **καλογραμμένο βιβλίο - διήγημα - δρᾶμα·** πρβλ. καλόγραφος· **2)** ἐν φρ. ἐν χρ. ὡς εὐχή, ὁ ἔχων καλὴν εἱμαρμένην, κολὸ γραφτό, ὁ καλορίζικος, καλότυχος : **νὰ εἶναι καλορίζικο καὶ καλογραμμένο** (τὸ παιδί).

καλόγραφος-ον μσν. ὁ καλῶς, καλλιγραφικῶς γεγραμμένος : Μιχ.Ἀτταλ. ἐν Σάθ.1,50 **βιβλίον . . καλόγραφον ὅλον·** πρβλ. καλογραμμένος.

καλόγρια (ἡ) δημ. κ. **-γριά**, δ.γρ. **καλόγρηα** ἡ καλογραῖα βλ.λ.

καλογρίδα (ἡ) δημ. τὸ πτηνὸν αἰγίθαλος.

καλογρίτσα (ἡ) δημ. κ. **-γρίτσα**, δ.γρ. **-γρηίτσα** ὑποκορ. τοῦ καλόγρια, ἡ μικρὰ τὴν ἡλικίαν ἢ τὸ ἀνάστημα ἢ θωπευτικῶς ἀγαθὴ μοναχή, καλογραῖα βλ.λ.· **2)** εἰδ. τὸ πτηνὸν ὑπολαΐς· **3)** ὀμ. τὰ φυτὰ φλομὶς ἢ σεληνιτιδόφυλλος καὶ βῖκος ὁ κοινός· **4)** κτ. πλ. **καλογρίτσες** εἶδος μικρῶν ἀπίων πρωΐμως ὡριμαζόντων.

καλογρικῶ δημ., δ.γρ. **-γροικῶ** καλῶς, ὀξέως ἀκούω, καλακούω βλ.λ.: Ἐρωτόκρ.3,582 **μὲ μιὰ φωνὴ ἐτσιδαμινή, ποὺ δὲν καλογρικᾶται·** **2)** κτ. ἐπέκτ. καλῶς ἀντιλαμβάνομαι ἢ προσέχω τι.

καλογυιός (ὁ) δημ. δ.γρ. καλογιός βλ.λ.

καλογυναικάρι (τὸ) δημ. ἡ ἰκτίς, νυφίτσα βλ.λ.

καλογυρεύω δημ. καλῶς, ἐπιμελῶς ἀναζητῶ τι : Ἐρωτόκρ.3,276 **καὶ βρίσκεις το τὸ γιατρικό, ἂν τὸ καλογυρέψῃς·** **2)** καλῶς, μετὰ προσοχῆς ἐξετάζω, ἐρευνῶ, σκέπτομαι, ἄ. καλοεξετάζω : **ἂν καλογυρεύῃς μάλιστα, δὲν ἔχεις δίκιο.**

καλόδενδρον (τὸ) νεώτ. βοτ. γένος φυτῶν ἐκ τῶν **ρυτοειδῶν.**

καλόδερος (ὁ) νεώτ., ζῳολ. γένος κολεοπτέρων ἐντόμων τῆς οἰκογ. τῶν **σταφυλινιδῶν.**

καλοδέχομαι δημ., μτχ. **καλοδεχούμενος,** ἀόρ. **(ἐ)καλοδέχτηκα** ὑποδέχομαί τινα προσηνῶς, φιλοφρόνως, τοῦ κάμνω καλὴν ὑποδοχήν : **δὲν μὲ καλοδέχτηκε ὅπως πρῶτα σιὶτι του·** ‖ δέχομαι αἰσίως ἀπόντα οἰκεῖον ἢ φίλον, ἰδ. ἐν εὐχαῖς : **μὲ τὸ καλὸ νὰ καλοδεχτῆτε καὶ τὸ παιδί σας** (πρβλ. **καλὰ** δεξίματα ἐν λ. δέξιμο)· **2)** ἀποδέχομαί τι εὐμενῶς, εὐχαρίστως : **δὲν τὰ καλοδέχτηκε αὐτὰ ποὺ τοῦ εἶπα·** **3)** κ. μτχ. **καλοδεχούμενος** ὁ καλόδεχτος βλ.λ.

καλόδεχτος-η-ο δημ. κ. **καλοδεχούμενος-η-ο** ὁ δεχόμενός τινα προσηνῶς, φιλοφρόνως, εὐχαρίστως : **καλοδεχούμενο σπιτικό·** **2)** ὁ γινόμενος δεκτὸς εὐχαρίστως, ὁ τυγχάνων καλῆς, φιλόφρονος ὑποδοχῆς : **εἴμαστε πάντα καλόδεχτοι στὸ σπίτι τους·** ‖ ἐπὶ πράγμ. προσφερομένου, ὁ εὐμενῶς γινόμενος δεκτός, ὁ εὐπρόσδεκτος : Ἐφταλ.Ὀδ.Ν 350 **πολλὲς ἐσύ ἑκατοβοδιὲς καλόδεχτες τελοῦσες·** **3)** ἐπίρρ. **-α.**

καλοδιδάσκαλος (ὁ) μτγν. ὁ διδάσκων τὸ καλόν, τὴν ἀρετήν : ΚΔ Τίτ.2,3.

καλοδουλειά (ἡ) δημ. καλή, ἐπιμελής, ἔντεχνος κατεργασία· πρβλ. καλοδουλεύω.

καλοδουλευτής (ὁ) δημ. ὁ ἐργαζόμενός τι καλῶς, ἐπιμελῶς ἢ ὁ λίαν ἱκανὸς εἰς τὴν ἐργασίαν του, ὁ δουλευτάρης· πρβλ. καλοδούλευτος.

καλοδούλευτος-η-ο δημ. ὁ καλῶς, ἐπιμελῶς κατειργασμένος, ἄ. καλοδουλεμένος· **2)** ὁ εὐκόλως κατεργαζόμενος, ὁ πρόσφορος εἰς κατεργασίαν, ποὺ δουλεύεται καλά : **καλοδούλευτο ξύλο·** **3)** ὁ καλοδουλευτὴς βλ.λ.

καλοδουλεύω δημ., μτχ. **καλοδουλεμένος** κατεργάζομαι, ἐπεξεργάζομαί τι καλῶς, ἐπιμελῶς ἢ

ἐντέχνως : δὲν τὸ καλοδούλεψε, - καλοδουλεμένο ἔπιπλο - ἔργο θεατρικό, - καλοδουλ- στίχοι.
καλοδρομίζω δημ. ὁδηγῶ τινα εἰς καλὸν δρόμον : ἡ Παναγιὰ νὰ σᾶς καλοδρομίση (ἐν χρ. ὡς εὐχὴ εἰς ταξιδεύοντας)· || μτφ. ποδηγετῶ τινα πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς ἢ τῆς εὐτυχίας· **2)** ἀμτβ. ἀκολουθῶ καλὴν ὁδὸν κ. μτφ. τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, ἄ. παίρνω τὸν καλὸ τὸ δρόμο· **3)** συνεκδ. μτφ. εὐδοκιμῶ ἐν τῷ βίῳ, εὐτυχῶ.
καλοειδής-οῦς-ές (εἶδος) μτγν. κ. νεώτ. ὁ καλός, ὡραῖος τὸ εἶδος, τὴν μορφήν : Σώπ.Ρήτ. ἐν Waltz. Ρήτ.8,56 καλοειδεῖς στροφαί.
καλοείμων-ονος-ον (εἷματα) Ἡσ. ὁ καλῶς ἐνδεδυμένος, καλοφορεμένος· Ἡσ. ἐν λ. λιναγερτουμένη (διορθ. κακοείμων).
καλοέραφτα (τά) δημ. τὸ φυτὸν ἔχιον τὸ ἀρνογλωσσοειδές, ἄ. βοϊδόγλωσσα.
καλοέργαστος-η-ο(ν) μσν. κ. δημ. ὁ καλῶς εἰργασμένος, καλλιεργημένος· Ζωναρ. «εὐεργὴς γῆ, εὔφορος, καλοέργαστος»· **2)** δημ. ἐπὶ πραγμ., ὁ καλός, οὐχὶ δυσχερὴς εἰς τὴν κατεργασίαν αὐτοῦ : καλοέργαστο ξύλο - μέταλλο - ὕφασμα.
καλοεργέτις-ιδος (ἡ) μτγν. ἡ ποιοῦσα τὸ καλόν : Πορφ.Νυμφ.30 καλοεργέτις ψυχή.
καλοεργός-όν μτγν. κ. δημ. ὁ ποιῶν τὸ καλόν, ὁ ἀγαθοεργός : Μαν.Ι,256· **2)** δημ. εἰδ. τὸ ἐν ἀγροῖς τιθέμενον φόβητρον τῶν πτηνῶν, σκιάχτρο : βάλαμε δυὸ καλοεργοὺς στ' ἀμπέλι.
καλοετής-οῦς-ές ἄνευ ἑρμηνείας ἐν ΕΜ 435,42.
καλοζυγιάζω δημ. κ. -ζυγίζω, μτχ. καλοζυγι(α)σμένος ἐπὶ πραγμ., ζυγίζω, σταθμίζω τι καλῶς, ἐπακριβῶς· **2)** μτφ. ἐπὶ διανοημάτων, μετὰ προσοχῆς καὶ συνέσεως σταθμίζω τι ἐν τῷ νῷ, στοχάζομαι : Ζερβ.Μῦθ.Ζ 141 ἐκαλοζύγισε τὰ ὅσα εἶπαν γιὰ τὴν τύχην οἱ μάγοι.
καλοζύγι(α)στος-η-ο δημ. ἐπὶ πραγμ., ὁ καλῶς, ἐπακριβῶς ζυγισθείς, σταθμισθείς· **2)** μτφ. ἐπὶ διανοημάτων, ὁ μετὰ προσοχῆς καὶ συνέσεως ἐν τῷ νῷ σταθμισθείς, ὁ στοχαστικός, συνετός, ἄ. καλοζυγισμένος, βλ. καλοζυγιάζω 2) : Ζερβ.Λυρ. Σάτ.2,226 ὡς τότε καλοζύγιαστη θά 'χω νὰ πῶ σου γνώμη.
καλοζῶ δημ. εὖ, καλῶς ζῶ, διάγω βίον εὐμαρῆ, εὐτυχῆ, καλοπερνῶ, ἀντίθ. κακοζῶ : Ἐφταλ.'Οδ.Ρ 423 ποὺ ἔχουν αὐτοὶ καὶ καλοζοῦν καὶ ποὺ τοὺς λὲν ἀρχόντους, - καλοζῆ μὲ τὸν καινούργιο της ἄντρα· **2)** μτφ. παρέχω τινὶ εὐμάρειαν, συντηρῶ, διατρέφω πλουσιοπαρόχως : τὸν καλοζοῦν τὰ παιδιά του· πρβλ. καλοζωΐα, καλοζωϊσμένος.
καλοζωΐα (ἡ) (καλοζῶ) νεώτ. κ. δημ. εὐζωΐα, εὐμάρεια, καλοπέραση : Λασκαρ.Μυστ.13 ἐσυνήθησε κιόλες τὴν καλοζωΐα.
καλοζωϊσμένος-η-ο δημ. ὁ διάγων ἢ διαγαγὼν εὐμαρῆ, εὐτυχῆ βίον, ποὺ καλοζῆ ἢ καλόζησε κ. συνεκδ. ὁ ἀκμαῖος διατηρούμενος : Ζερβ. Μῦθ.Ζ 65 γέρος καλοζωισμένος, σὰν νὰ πέρασε ὅλη τὴ ζωή του σὲ θεϊκὴ δούλεψη.
καλοήθεια (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἀγαθότης, χρηστότης ἤθους, χρηστοήθεια : Εὐστ.Πον.66,67.
καλοήθης-ους-ες μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἀγαθός, χρηστὸς τὸ ἦθος, ἐνάρετος : Πρόκλ.Τετράβ.232, Προκ.Μυστ.22· || τὸ οὐδ. καλόηθες ὡς οὐσ. ἡ χρηστοήθεια, ἀρετή : Μάρκ.Αὐρ.Ι,Ι παρὰ τοῦ πάππου Οὐήρου τὸ καλόηθες καὶ ἀόργητον· **2)** νεώτ. ἐπὶ νοσήματος, ὁ παρουσιάζων ἀκίνδυνον μορφήν, ἀντίθ. κακοήθης : καλοήθης ὄγκος.
καλοθάλασσος-η-ο δημ. ἐπὶ πλοίων, ὁ εἰς τὴν τρικυμίαν, τὴν θαλασσοταραχὴν ἀντέχων : Γρυπ. Σκ.Τερρ.24,13 γουλέττα καλοθάλασση καὶ γοργοταξιδεύτρα, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 52,20 ὅσα καράβια.. μέσ' στ' ἀνοιχτὰ τὰ πέλαγα οἱ λοστρόμοι | τὰ βλέπουν καλοθάλασσα σὰ γλάροι νὰ περνᾶνε.
καλοθανατιά (ἡ) δημ. καλός, ἀνώδυνος θάνατος, εὐθανασία.
καλοθανατίζω δημ. εὔχομαι καλόν, ἔνδοξον θάνατον· **2)** ἀμτ. τυγχάνω καλοῦ, ἀνωδύνου θανάτου, εὐθανασίας.
καλοθέλεια (ἡ) μτγν. καλὴ διάθεσις, θέλησις, εὐμένεια : Παλλάδ.ἐν'Ιω.Χρυσ.50.
καλοθελής-οῦς-ές γλωσσ. εὔνους, εὐμενής, καλῆς διαθέσεως, καλόγνωμος.
καλοθέληση (ἡ) δημ. εὐμενὴς διάθεσις, συμπάθεια : Ἐρωτόκρ.Ι,543 μεγάλη καλοθέληση στὸ λογισμὸ 'κινᾶτο.
καλοθελητής (ὁ) νεώτ. κ. δημ., πληθ. δημ. -ές, κ. -άδες, θηλ. δημ. καλοθελήτρα ὁ εὐμενὴς τινι, ὁ ἔχων καλὰς διαθέσεις διά τινα, ποὺ θέλει τὸ καλό του : καλοθελητής ὁ γείτονας ἐμαρτύρησε ὅ τι ἤξαιρε καὶ δὲν ἤξαιρε γιὰ νὰ τὸν γλυτώση· **2)** συνηθέστ. εἴρων. ἐν ἀντιθ. σημ. ὁ ἐπιδεικνύων προσποιητῶς ἐνδιαφέρον ὑπέρ τινος, ἀλλὰ πράγματι ἐπιβουλευόμενος αὐτόν· || κυρ. ὁ οὐχὶ ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς ἐπιδιώκων τὸ κακόν, ἰδ. δὲ τὴν δυσφήμησιν, τὴν κοινωνικὴν ἔκπτωσιν ἄλλου τινός: παντὸς εἴδους καλοθεληταὶ διαδίδουσι διάφορα δῆθεν σκάνδαλα τῆς κυβερνήσεως, - οἱ καλοθελητές μου ἔτρεξαν κι εἶπαν πὼς εἶμαι ἕτοιμος νὰ χρεοκοπήσω, - μιὰ γειτόνισσα καλοθελήτρα τῆς χάλασε τὸ συνοικέσια.
καλοθέλιο (τὸ) δημ. καλὴ πρὸς ἄ. διάθεσις, εὐμένεια, συμπόνεσις : παροιμ. μὲ καλοθέλιο καὶ μ' εὐκὴ δὲ χορταίνουν νηστικοί· **2)** συνηθέστ. κτ. πληθ. ζῆλος εἰς ἔργον τι, προθυμία, ἐπίδοσις, καλὴ, ἐπίμονος προσπάθεια : παροιμ. στὰ καλοθέλια τοῦ βοσκοῦ κι οἱ τράγοι βγάζουν γάλα (κτ. ὑπερβολὴν ἐκφρ. καὶ τὰ δυσχερέστατα, τὰ σχεδὸν ἀνεπίτευκτα ἐπιτυγχάνονται διὰ τῆς ἐπιμόνου καὶ μετὰ ζήλου ἐργασίας ἢ ἄ. ἡ εἰς τὸ ἔργον προθυμία καὶ ἐπίδοσις ἀποτελοῦσι πηγὴν εὐημερίας, εὐτυχίας).
καλόθελος-η-ο(ν) μσν. κ. δημ. ἐπὶ προσ., ὁ καλῆς, ἀγαθῆς, φιλανθρώπου διαθέσεως : Λίβ. Ροδ.6 πᾶσα ψυχὴ καλόθελη, - καλόθελος καὶ συμπονετικὸς ἰατρός.
καλοθέλω δημ. ἐπιθυμῶ ζωηρῶς· ἰδ. κ. ἀσμένως ἀποδέχομαι : φαίνεται πὼς δὲν τὸν καλοθέλει ἡ νύφη.
καλοθελῶς πάπ. κ. μσν. μετὰ καλῆς, εὐμενοῦς διαθέσεως : Πάπ. καλοθελῶς καὶ εὐγνωμόνως καὶ εὐνοϊκῶς, Λεόντ.Νεαπ.1736Λ.
καλοθερίζω δημ. τελείως θερίζω : Βιζυην. 'Ατθ.Αὖραι Καιροὶ 35 τὸ θέρος παίρνει δρέπανο . . κι αὐτὰ ποὺ ὡριμάζουνε τὰ καλοθερίζει.
καλοθέτω νεώτ. κ. δημ., δημ. ἀόρ. (ἐ)καλόθεσα, κ. μτχ. καλοθεμένος διευθετῶ, τακτοποιῶ.
καλοθρεμένος-η-ο δημ. ἐπὶ προσ., ἐπὶ ζώων κ. ἐπὶ σταχύων εὐτραφής, εὔσαρκος.
καλόθριξ-τριχος (ὁ,ἡ) ὁ καλλίθριξ, ὁ ὡραίαν κόμην, ἢ χαίτην ἔχων : Σουΐδ.ἐν λ. εὐχαίτης ἵππος.
καλοθύμητος-η-ο δημ. ὃν καλῶς, ζωηρῶς ἐνθυμεῖταί τις : καλοθύμητη μέρα (ἡ λόγῳ μεγάλης ἑορτῆς ἢ σημαντικοῦ ἢ εὐτυχοῦς γεγονότος διατηρουμένη ἐν τῇ μνήμῃ, εὐμνημόνευτος), Γρυπ. Σκ.Τερρ.71,10 φάντασμα καλοθύμητο περνάει· || ὃν εὐχαρίστως τις ἐνθυμεῖται, ἀναπολεῖ : καλοθύμητη γνωριμιά.
καλοθυμιά (ἡ) δημ. καλὴ ἢ εὐχάριστος ἐνθύμησις, ἀναπόλησις.
καλοθυμοῦμαι δημ. κ. καλοθυμάμαι καλῶς, ζωηρῶς ἐνθυμοῦμαι : δὲν τὰ καλοθυμάμαι αὐτὰ ποὺ μοῦ λές· || μετ' εὐχαριστήσεως ἢ συγκινήσεως ἐνθυμοῦμαι, ἀναπολῶ : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.169,9 ὄντως σὲ συλλογίζεται καὶ σὲ καλοθυμᾶται.
καλοθώρητος-η-ο δημ. ὁ σαφῶς, εὐκρινῶς

γινόμενος όρατός, πού καλά, καθαρά διακρίνεται : **δὲν εἶναι ἀπὸ τούτη τὴ μεριὰ καλοθώρητη ἡ πόλη·** **2)** ὃν εὐχαρίστως ἢ συμπαθῶς θεᾶται, βλέπει τις, ὅθ. ὁ ὡραίας ἐμφανίσεως : Βλ.Συνμ.155.

καλοθωριά (ἡ) δημ. ὡραία ὄψις, ἐμφάνισις.

καλοθωρῶ δημ. εὐκρινῶς βλέπω, καλά, καθαρὰ διακρίνω : Ἐρωτόκρ.1,1117 **τὰ μάτια δὲν καλοθωροῦ στὸ μάκρεμα τοῦ τόπου·** **2)** μετὰ συμπαθείας, εὐμενῶς ὁρῶ· πρβλ. καλοβλέπω.

καλοιώνιστος μτγν. εὐοίωνος, αἴσιος : Ἰω. Λυσ.Ἀρχ.1,23, Σχόλ.Ἀριστφ.Ὄρν.722.

καλοκἀγαθία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ φύσις, ὁ χαρακτήρ, ἡ ἐσωτέρα διάθεσις τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ, χρηστότης, εὐγένεια : Ξεν.Ἀπομν.1,6,14 **ἐμοὶ . . ἐδόκει αὐτός τε μακάριος εἶναι καὶ τοὺς ἀκούοντας ἐπὶ καλοκἀγαθίαν ἄγειν,** Ἀριστλ.Ἠ Νικ.1123a,4, Πολυδ.7,10· || ἡ ἐκδήλωσις καλῆς, ἀγαθῆς διαθέσεως ἔναντί τινος, ἡ ἐπιεικής, εὐγενὴς συμπεριφορά, διαγωγή : Δημ.157 **ἡ τῆς πόλεως καλοκἀγαθία,** Ἐπιγρ.Ἰθάκης **ἁ ποτὶ τοὺς Ἕλληνας καλοκἀγαθία,** Ἐπιγρ.Ὀλυμπ. **ἀρετᾶς ἕνεκεν καὶ καλοκἀγαθίας τᾶς εἴς τινας,** Καισάρ. Δαπ.ἐν Σάθ.3,97 **ἀπαρχὴ τῆς καλοκἀγαθίας καὶ φιλανθρώπου εὐγνωμοσύνης αὐτῆς πρὸς ἡμᾶς.**

καλοκἀγαθικός-ή-όν μτγν. ὁ εἰς καλὸν καὶ ἀγαθὸν ἁρμόζων, ἔντιμος, χρηστός : Πολύβ.7,12,9 **προαίρεσις καλοκἀγαθικὴ καὶ πίστις·** **2)** κ. ἐπὶ προσ., ὁ τείνων, ῥέπων πρὸς τὴν καλοκἀγαθίαν, τὴν χρηστοήθειαν, ἐνάρετος, ἠθικός : Πλούτ. Θεμ.3 **πρᾶος γὰρ ὢν φύσει καὶ καλοκἀγαθικὸς τὸν τρόπον ὁ Ἀριστείδης,** αὐτ.Ἠθ.225F, Μουσῶν.ἀπ.14,761I.

καλοκἀγαθικῶς ἐπίρρ. μτγν. ἐντίμως, χρηστῶς : Πλούτ.Φωκ.32.

καλοκἀγαθος (-η)-ο(ν) μτγν. κ νεώτ. (μόν. ὡς ἐπιθετ. τ. ἁπαντῶν π. Πολυδ.4,11) π. δοκίμοις συγγραφεῦσιν ἐκφερόμ. διῃρημένως : **καλὸς κἀγαθὸς** βλ. ἐν λ. καλός, ὁ ἔχων ἐνηρμονισμένα τὸ σωματικὸν κάλλος καὶ τὴν ἠθικὴν τελειότητα· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν καλός, ὁ γεμάτος καλωσύνη : **καλοκάγαθος ἄνθρωπος.**

καλοκἀγαθῶ-έω -εἶμαι καλοκάγαθος, χρηστός, ἐνάρετος: Ἀριστφ.ἀπ.198,8 **καλοκαγαθεῖν ἀσκοῦντας** (κτ. διόρθ.).

καλοκἀγάθως Ἐπιγρ. κατὰ τρόπον καλοκάγαθον, χρηστῶς, ἐναρέτως.

καλοκαθίζω δημ. τοποθετῶ καλῶς, βάζω τινὰ νὰ καθίσῃ καλά, ἀναπαυτικά· **2)** συνήθ. ἀμτβ. κ. **καλοκάθομαι** καλῶς, ἀναπαυτικῶς τοποθετοῦμαι ἔν τινι θέσει, ἀ. στρογγυλοκάθομαι : **καλοκάθισε ὁ φίλος μας κι ἔπιασε τὴ λίμα·** κ. ἐν ἀρνητ. ἐκφορᾷ : **δὲν πρόφτασα νὰ καλοκαθίσω** (μόλις ἐκάθισα)· || μονίμως ἐγκαθιστῶμαι, βολεύομαι κάπου : Θεοτ.ΚΚατάδ.41 **κι ὅταν ἄρχιζα νὰ καλοκαθίζω σὲ κάποιο σπίτι.**

καλοκαιράκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ καλοκαίρι, θωπευτ. : Ἐρωτόκρ.5,100 **ἡ σκοτεινάδα ξέφεξε κι ἡ συννεφιὰ σκολάζει, | οἱ ἀνέμοι κατατάσσουσι, καλοκαιράκι βράζει·** **2)** εἰδ. σειρὰ θερμῶν ἡμερῶν, μετὰ τὰ πρῶτα φθινοπωρινὰ ψύχη, κατὰ Ὀκτώβριον, ἀ. **καλοκαιράκι τ' Ἅη Δημητριοῦ,** ἰδιωμ. κ. γαϊδουροκαλόκαιρο βλ.λ.2).

καλοκαιρεύω δημ. διέρχομαί που τὸ θέρος, ξεκαλοκαιριάζω : **φέτος καλοκαιρέψαμε στὸ βουνό** **2)** ἀπροσ. **καλοκαιρεύει, καλοκαίρεψε** καλοκαιριάζει βλ.λ.2) : **τώρα ποὺ καλοκαιρεύει, ἀρχίζει νὰ μεγαλώνῃ ἡ μέρα.**

καλοκαίρι (τὸ) δημ. τὸ θέρος, ἡ θερινὴ ἐποχή : Ἐρωτόκρ.4,319 **μὰ θέλω νὰ 'μαι μετὰ σᾶς χειμῶναν καλοκαίρι** (διαρκῶς, ἀδιαλείπτως), δ. τραγ. **τὸ καλοκαίρι πράσινα καὶ τὸ χειμώνα χιόνι,** Κρυστ.Ἀγροτ.Τραγ.Κλέφτικα (**πότε θὰ 'ρθῇ μιάν ἄνοιξη, θὰ 'ρθῇ ἕνα καλοκαίρι,** Ζερβ.Τραγ. ΚΚ 12,24 **καὶ τὸ κῦμα καλοκαίρι | τραγουδάει στὴν ἀμμουδιά·** || φρ. **ἔξω ἀπὸ τὰ καλοκαίρια** (ἐπὶ τῶν ἀποκρυπτόντων τὴν πραγματικήν των ἡλικίαν)· **2)** καλοκαιρία, εὐδία, καλὸς καιρός, ὄμορφη μέρα : Μαλακ.Μπαταριᾶς 34 **κι ὅπως ἐτύχαινε συχνὰ σὲ τέτοια γλέντια νά 'ναι | καλοκαιριοῦ χαρά.**

καλοκαιρία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. **καλοκαιριά** καλὸς ἐνιαυτός, ἔτος εὐτυχοῦς καρποφορίας, εὐετηρία : Μελάμπ.30D, Ἡσ.· **2)** νεώτ. κ. δημ. εὐδία, καλὸς καιρός, ἀντίθ. κακοκαιρία : Ἐρωτόκρ.1,2077 **μὰ 'γὼ θωρῶ καλοκαιριά, μέρα σιγανεμένη·** || δ. παροιμ. **καλοκαιριὰ τῆς Παπαντῆς, μαρτιάτικος χειμώνας** (ὅτι ἡ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ὑπαπαντῆς εὐδία προοιωνίζει βαρὺν χειμῶνα κατὰ Μάρτιον) : Βαλαωρ.Φωτ.2,154· **3)** ἡ θερινὴ ἐποχή, αἱ θεριναὶ ἡμέραι : Ζερβ. Μῦθ.Ζ 10 **ὅμοια μὲ τὰ χελιδόνια . . ὅταν** προαισθάνωνται **τὸ τέλος τῆς καλοκαιρίας.**

καλοκαιριάζω δημ. διέρχομαι τὸ θέρος, περνῶ τὸ καλοκαίρι : **φέτο καλοκαιριάσαμε στὴν πατρίδα·** **2)** ἀμτβ. ἀπρόσ. **καλοκαιριάζει** ἀρχίζει τὸ θέρος, τὸ καλοκαίρι· || γίνεται καλοκαιρία βλ.λ.2), καλὸς καιρός, εὐδία, ἀρχίζουν οἱ καλὲς μέρες· **3)** ῥηματ.π. καλοκαίριασμα.

καλοκαιριανός (ὁ) μτγν. ἰατρ. ὄνομα κολλυρίου τινός : Ὀρειβ.ἀπ.102.

καλοκαιριανός-ή-ό δημ. θερινός, καλοκαιρινός : **φόρεσε τὰ καλοκαιριανά του** (τὴν θερινήν του ἐνδυμασίαν).

καλοκαίριασμα (τὸ) δημ. ἡ εἴσοδος τοῦ θέρους, ἡ ἔναρξις τῶν θερινῶν ἡμερῶν : **μὲ τὸ καλοκαίριασμα ξεχύθηκαν στὶς ἐξοχὲς καὶ στ' ἀκρογιάλια·** **2)** ἡ ἐπὶ τὸ βέλτιον, πρὸς εὐδίαν μεταβολὴ τοῦ καιροῦ.

καλοκαιριάτικα ἐπίρρ. δημ. ἐν ἐποχῇ θέρους : **καλοκαιριάτικα βγῆκε μὲ παλτό.**

καλοκαιριάτικος-η-ο δημ. καλοκαιριανός, ὁ τοῦ θέρους, τοῦ καλοκαιριοῦ : Ξενόπλ.Ζακυνθ. Μαντ.83 **τὸ δειλινὸ ἐκεῖνο τὸ καλοκαιριάτικο.**

καλοκαιρίδα (ἡ) δημ. ποικιλία τῆς ἐλαίας.

καλοκαιρίζω μσν. διέρχομαί που τὸ θέρος, καλοκαιριάζω, καλοκαιρεύω βλ.λς 1) : ΚΠορφ.Ἔκθ 29.

καλοκαιρινός-ή-ό(ν) μσν., νεώτ., δημ. κ. **καλοκαιρνός** ὁ εἰς τὸ καλοκαίρι ἀνήκων, ἀναφερόμενος, ὁ κατὰ τὸ θέρος ὑπάρχων, γινόμενος, ἐμφανιζόμενος, θερινός : Ἱππιατρ.271, - **καλοκαιρινὴ ἡμέρα,** - **καλοκαιρινὰ φορέματα,** - **καλοκαιρινὸ ταξίδι,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.Ἀπάμη 5 **μέρα γι' αὐτὸν καλοκαιρνὴ μέσ' σὲ βαρὺ χειμώνα.**

καλοκαίριον (τὸ) μσν. κ. **καλοκαῖριν** τὸ θέρος, δημ. καλοκαίρι βλ.λ. : Θεοφάν.326, ΚΠορφ.Ἔκθ. 29, Πρόδρ.1,68 **καὶ φόρειν το μονάλλαγος χειμὸν καὶ καλοκαίριν.**

καλόκαιρος (ὁ) γλωσσ. καλὸς καιρός.

καλοκαμώνομαι δημ. παθ. τελείως συντελοῦμαι, ἰδίως ἐπὶ ὀπωρῶν, καλῶς, τελείως ὡριμάζω, γίνομαι : **δὲν καλοκαμώθηκαν ἀκόμα τὰ βερίκοκκα·** **2)** ἡ μτχ. **καλοκαμωμένος** καλῶς, τελείως κατεσκευασμένος : **καλοκαμωμένο ἔπιπλο τὸ τραπέζι σου·** || εἰδ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ σύμμετρον σωματικὴν διάπλασιν ἔχων : **καλοκαμωμένο κορίτσι - παιδί.**

καλοκάμωτος-η-ο δημ. ὁ καλῶς κατεσκευασμένος· || εἰδ. ἐπὶ ὀπωρῶν, ὁ τελείως ὡριμασμένος· **2)** ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ συμμέτρως, καλῶς διαπεπλασμένος : **καλοκάμωτη κοπέλλα.**

καλόκαρδα ἐπίρρ. δημ. εὐθύμως, φαιδρῶς. μὲ καλὴ καρδιά : **γλεντήσαμε καλόκαρδα ὣς με τὴν αὐγή·** || ἀγαθῶς, μετὰ συμπαθείας, προσηνείας, μὲ καλωσύνη : **μοῦ μίλησε καλόκαρδα.**

καλοκαρδία (ἡ) μσν., δημ. **καλοκαρδιά** εὐάρεστος, φαιδρὰ θυμικὴ διάθεσις, καλή, ἀνοιχτή, καρδιά : Ἀχμ.Εἰσαγ.εἰς Ἀστρολ.,Δουκάγγ.· ‖ ψυχικὴ ἀγαθότης, καλωσύνη.

καλοκαρδιάζω μσν. εὐφραίνω, χαροποιῶ, καλοκαρδίζω : Δαμασκ.Στ.Ὁμιλ.23.

καλοκαρδίζω δημ. εὐαρεστῶ, φαιδρύνω, χαροποιῶ : Ἐρωτόκρ.3,736 **πέ μου τ' ἀ θὲς νὰ παντρευτῇς, τὸ γάμο νὰ μιλήσω | κοὶ νὰ σοῦ πάρω ὅποια κι' ἂν θὲς νὰ σὲ** καλοκαρδίσω· **2)** ἀμτβ. εὐαρεστοῦμαι, φαιδρύνομαι, χαίρω, ἔχω καλὴ καρδιά : αὐτ.1,1334 **πῶς θὲλ' ἀλλάξει λογισμό, σὰν ἀπὸ κεῖ μακρύνῃ, | καλοκαρδίσῃ καὶ χαρῇ . .** · ‖ κ. μετά τινος εἰρων. σκεπτικισμοῦ λεγόμ. ἐπὶ δυσαρέστων συμβάντων, ἀντὶ τοῦ κακοκαρδίζω· πρβλ. : **ἔμαθα δὰ τὰ μαντάτα πρωὶ πρωὶ καὶ καλοκάρδισα**· **3)** ρηματ. π. καλοκάρδισμα, καλόκαρδος.

καλοκάρδισμα (τὸ) δημ. κ. -ιασμα τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καλοκαρδίζω βλ.λ., ἡ ἐξ εὐαρέστων γεγονότων, πραγμάτων, καταστάσεων θυμικὴ τέρψις, φαίδρυνσις, χαρά.

καλόκαρδος-η-ο δημ. ὁ εὔθυμος, φαιδρός, χαρούμενος, ὁ μὲ καλὴ καρδιά : Ἐρωτόκρ.1,1583 **πασίχαρος, καλόκαρδος κι ἐλεύτερος γυρίζει,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 43,11 τώρα λογάω **καλόκαρδος τὶς θημωνιὲς | καὶ τὰ χερόβολά μου καμαρώνω**· **2)** ἀγαθῆς ψυχικῆς διαθέσεως, καλός, πονετικός : **καλόκαρδος ἄνθρωπος . . πάντα θὰ βρῇ ἕνα καλὸ λόγο νὰ σοῦ πῇ.**

καλοκάρφωτος-ον σχόλ. πρὸς ἑρμηνείαν τοῦ εὐγόμφωτος : Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.1,58.

καλοκέραστος-ον ὁ καλῶς κεκραμένος, μεμιγμένος ἐν καλῇ ἀναλογίᾳ· Ζωνσρ.

καλοκήρυξ-υκος (ὁ) μσν. ὁ τὰ καλά, τὰ ἀγαθὰ κηρύσσων : Ἰω.Μον.301C.

καλοκλείνω δημ. τελείως κλείω, κλείνω καλὰ κολά : **δὲν καλόκλεισες τὸ παράθυρο καὶ μὲ** πειράζει ὁ ἥλιος· ‖ κ. ἀμτβ. : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ. 96,2 **ὅσο ν' ἀνοίξῃ ἡ πόρτα, χίλιοι ἐμπήκανε | . . κι ὅσο νὰ καλοκλείσῃ, ἡ χώρα πάρθηκε.**

καλοκλωσμένος-η-ο δημ. ὁ εὔκλωστος, καλῶς κεκλωσμένος : **καλοκλωσμένο γνέμα.**

καλοκοδέσποινα (ἡ) μσν. ἡ καλὴ οἰκοδέσποινα, καλὴ νοικοκυρά : Πρόδρ.1,201 **κυράδες χειρομάχισσες καλοκοδέσποινές μου.**

καλοκοιμηθιά (ἡ) δημ. κ. **καλὸκοιμηθίκης** τὸ φυτὸν ἑλίχρυσον τὸ ἰταλικόν.

καλοκοίμητος (-η)-ο(ν) Ἐπιγρ. κ. δημ. ὁ καλῶς κεκοιμημένος· ‖ δημ. ἀμ. ἐπὶ νεκρῶν, ὡς εὐχή : **καλοκοίμητη νά 'ναι ἐκεῖ ποῦ βρίσκεται.**

καλοκοιτάζω δημ. κ. **καλοκοιτῶ-άω** κοιτάζω, μετὰ προσοχῆς, προσβλέπω εἴς τι, παρατηρῶ καλῶς· ‖ μετ' εὐμενοῦς ἐνδιαφέροντος, ἐπιθυμίας, προσβλέπω, καλοβλέπω βλ.λ. : **ὁ προϊστάμενος καλοκοιτάζει τὴ δακτυλογράφο, - σὰν πολὺ καλοκοιτᾶς τὸ γλυκό**· **2)** μεριμνῶ, ἐνδιαφέρομαι περί τινος, περιποιοῦμαί τινα : **δὲν τοὺς καλοκοιτάει τοὺς γέρους του** (ἀμελεῖ περὶ τῶν γονέων του).

καλοκόκκαλος-η-ο δημ. ὁ ὑγιοῦς κράσεως, ποὺ ἔχει γερὸ κόκκαλο : Παπαδ.Χρ.Μηλ.116 **ἦτον ἐφτάψυχος αὐτὸς ὁ καλοκόκκαλος.**

καλοκόμη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων μακροκέρων τῆς οἰκογεν. τῶν πριονιδῶν.

καλοκομμένος-η-ο δημ. ὁ καλῶς, ἀκριβῶς, συμμέτρως κεκομμένος, τετμημένος· ‖ ἐν συνήθ. χρ. κτ. μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, καλῶς διαπεπλασμένος, καλοκαμωμένος βλ.λ.

καλόκοπος-ον μσν. ὁ καλῶς διαπεπλασμένος, καλοκομμένος : Λίθ.Ροδ.37 **ἄγωρος . . κατὰ πολλὰ καλόκοπος εἰς σύνθεσιν καὶ σχῆμαν.**

καλοκοπῶ-έω (κᾶλον ἢ κάλως - κόπτω) Ἡσ. «καλοκοπῆσαι· ξυλοκοπῆσαι ἢ σχοινοκοπῆσαι».

καλοκουβεντιάζω δημ. σαφῶς, σοβαρῶς συνδιαλέγομαι, κουβεντιάζω : παροιμ. **ὅσο πίνει ἡ συμπεθέρα, τόσο καλοκουβεντιάζει** (ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ζάλῃ τῆς μέθης ἀποκαλυπτόντων ἑαυτούς)· **2)** εἰσέρχομαι εἰς τὸ κύριον θέμα τῆς συνομιλίας : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.143 **ὅσο νὰ εἰπῇ, νὰ καλοειπῇ, νὰ καλοκουβεντιάσῃ.**

καλοκρασιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κίστος ὁ ὡραῖος.

καλοκρατῶ δημ. καλῶς, στερεῶς κρατῶ· ‖ μτ. προσοχῆς, ἐπιμελείας φυλάσσω, διατηρῶ : Λασκαρ.Μυστ.Οἰκογενειακὰ 8 **κάθε ποὺ μπορέσουμε νὰ ἀπολαύσωμε ἕνα ἀπὸ τοῦτα τὰ χτηνώδη ὄντα . . τὰ καλακρατοῦμε καὶ τὰ προσέχουμε** (ἐνν. τοὺς δούλους).

καλοκρίνω δημ. καλῶς, ἐπιτυχῶς κρίνω, ἐκτιμῶ τι· **2)** ρηματ.π. καλοκρισιά, καλοκριτής.

καλοκρισιά (ἡ) δημ. καλή, δικαία, εὔστοχος κρίσις, ἐκτίμησις : Βλ.Συνμ.234.

καλοκριτής (ὁ) δημ. ὁ καλός, δίκαιος κριτής, ἐκτιμητής : Βλ.Συνμ.115.

καλοκτένιστος-η-ο(ν) μσν. κ. δημ. κ. **καλοχτένιστος** ὁ καλῶς, ἐπιμελῶς ἔχων διηυθετημένην τὴν κόμην, ὁ καλὰ χτενισμένος : Πρόδρ.1,72 **ποτὲ δὲν ἐκτενίσθην | καὶ τώρα καλοκτένιστας.**

καλοκτίζω νεώτ., δημ. **καλοχτίζω** καλῶς, στερεῶς, μετὰ προσοχῆς, ἐπιμελείας κτίζω, ἀνεγείρω, οἰκοδομῶ τι : **δὲν τὸ καλόχτισε τὸ σπίτι του,** Παπαδ.Χρ.Μηλ.144 **εἰς τὴν καλοκτισμένην καλύβην, - καλοκτισμένη πολιτεία.**

καλόκτιστος-ον μσν. ὁ καλῶς, στερεῶς ᾠκοδομημένος, καλοχτισμένος : Νικ.Χων.Χρον.372,27.

καλοκυρά (ἡ) δημ., συνήθ. κτ. πληθ. **καλοκυράδες** αἱ ἀγαθαί, εὐμενεῖς Μοῖραι· ‖ κτ. εὐφημ. νεράϊδες· **2)** ἀρχόντισσαι : Πορφύρ. Σκ.31,2 **πῆραν στρατὶ στρατὶ τὸ μονοπάτι | βασιλοπούλες καὶ καλοκυράδες.**

καλολάιγξ-ιγγος (ἡ) μσν. ὡραία ψηφίς, πετραδάκι : Τζέτζ.Χιλ.7,254.

καλολέω δημ., ἀόρ. (ἐ)καλόειπα κ. καλοεῖπα σαφῶς, σοβαρῶς λέγω τι, ἀκριβῶς, πιστῶς διηγοῦμαι : Ἐρωτόκρ.1,205 **λογιάζω νὰ τὸ συβαστῇ, σὰν τσὶ τὸ καλοποῦσι, - δὲ μᾶς τὰ καλολὲς τὰ πράματα**· ‖ ἀκριβῶς, σαφῶς ἐκφράζω : Παλαμ.Περ.Χαιρ.92,2 **κάτι μὲ δέρνει | κάτι ποὺ δὲν ξέρω νὰ τὸ καλοειπῶ**· **2)** συμπληρῶ, τελειώνω τὴν φράσιν μου : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.143,6 **ὥστε νὰ εἰπῇ, νὰ καλοειπῇ, νὰ καλοκουβεντιάσῃ.**

καλολογαριάζω δημ. καλῶς ὑπολογίζω, ἐκτιμῶ : **δὲν τὰ καλολογαριάζει τὰ ἔξοδά του καὶ πέφτει ἔξω**· φρ. **ἂν τὰ καλολογαριάσῃς.**

καλολογία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ κομψῶς, γλαφυρῶς ἐκφράζεσθαι, καλλιλογία : Ἀχμ.Ὀνειροκρ. 158, Ἡσ.· **2)** νεώτ. ἡ περὶ τοῦ καλοῦ σπουδή, διδασκαλία, ἡ αἰσθητική.

καλολογιάζω δημ. καλῶς, μετὰ περισκέψεως ἐξετάζω τι, σκέπτομαι : Ἐρωτόκρ.3,290 **βασίλισσά 'χεις νὰ γενῇς, ρήγισσα ν' ἀποθάνῃς | γιὰ τοῦτο καλολόγιασε ἴντα 'ν' αὐτὰ ποὺ κάνεις.**

καλολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ εἰς τὴν καλολογίαν ἀνήκων, ἀναφερόμενος, ὁ κομψὸς φραστικῶς· **2)** ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν αἰσθητικὴν τοῦ λόγου : **καλολογικὴ μελέτη**· ἐπίρρ. **-ῶς.**

καλολογῶ-έω σχόλ. κ. νεώτ. λέγω καλοὺς περί τινος λόγους, ἐπαινῶ, εὐλογῶ : Σχόλ.Εὐρ. Φοίν.967· ‖ κομψῶς, γλαφυρῶς ἐκφράζομαι.

καλολούζω δημ. καλῶς λούω : Ἐφταλ.Ὀδ.466 **καὶ σὰν τονὲ καλόλουσε, τὸν ἄλειφε μὲ λάδι | καὶ μ' ὄμορφο τὸν ἔντυσε χιτῶνα.**

καλομαθαίνω δημ., ἀόρ. (ἐ)καλόμαθα, παθ. καλομαθαίνομαι εἰς γ' πρόσ. μτ. συγκεκ. ἀόρ.

(ἐ)καλομαθεύτηκα (ἐν εἰδ. σημ.) κ. μτχ. παρακ. καλομαθημένος καλῶς μανθάνω τι εἴς τινα, ἀρτίως, ἐπαρκῶς διδάσκων τι εἴς τινα, τὸν κάμνω νὰ τὸ μάθῃ : δὲν καλομάθαινε τὴν τέχνη στοὺς παραγυιοὺς γιά νά μὴ τοῦ φεύγουν, - μόλις τῆς καλομάθαμε τὴ μαγειρική, ζήτησε αὔξηση· || διδάσκω τινά τι ὀρθῶς : δὲν σᾶς καλομαθαίνει ὁ δάσκαλος τὴ γραμματική· 2) ἀμτβ. μανθάνω τι καλῶς, ἀρτίως, ἐπαρκῶς, ὀρθῶς, ἀντίθ. κακαμαθαίνω : σὰν καλομάθῃ ὁ γυιός μου τὸ ἐμπόριο, θά τοῦ ἀνοίξω δουλειά δική του, δὲν καλομαθαίνουν τά παιδιά τώρα τά ἑλληνικά εἰς τά γυμνάσια· || μανθάνω εὐχερῶς, ὅθ. κ. ἀντιλαμβάναμαι πλήρως, κατανοῶ, ἰδ. ἐν ἀνσφ. πρὸς θεωρητικὰς γνώσεις· πρβλ. καλοκαταλαβαίνω, καλονιώθω : δὲν καλομαθαίνει τὴ θεωρητική φυσική - τά μαθηματικά - τὴν ἀρχαία σύνταξη· 3) διδάσκω, μανθάνω εἴς τινα καλούς, εὐγενεῖς τρόπους κοινωνικῆς ἀνατροφῆς, κάμνω τινὰ νὰ ἔχῃ καλὴν συμπεριφοράν, καλὰς ἕξεις οἰκιακὰς καὶ κοινωνικάς : ἔχει καλομάθει τά παιδιά του· || εἰδ. παιδαγωγῶ εἰς ἐνάρετον, ἠθικὸν βίον· || κ. ἐπὶ ζῴων, ἀσκῶ εἴς τι καλόν : καλόμαθα τὴ γάτα μου - τὸ σκύλλο καὶ δὲ μαγαρίζει σπίτι, παροιμ. καλόμαθε τὴν ἀλεπού, μά θά σοῦ λείφουν κόττες (πρβλ. ἀντίστοιχ. φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ῥᾴδιον)· 4) συνηθίζω εἰς καλοὺς τρόπους, κτῶμαι εὐπρεπῆ, κοσμίαν συμπεριφοράν, καλὰς ἕξεις, ἰδ. ἐν χρ. ἡ μτχ. παθ. παρακ. καλαμαθημένας ἐπὶ προσ. κ. ἐπὶ ζῴων : καλομαθημένα παιδιά - κορίτσια, - καλομαθημένο γατί· 5) ἐθίζω τινὰ εἰς τὰ καλὰ ἤτοι τὰ εὐάρεστα εἰς αὐτὸν ἢ τὰ ἄνετα, τὰ παρέχοντα εὐμάρειαν, τὰ ἄκοπα : καλόμαθε τά παιδιά του καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ταὺς λείφῃ τίποτε, - σκληραγώγησε τὰ παιδιά σου καὶ μὴν τά καλομαθαίνῃς· 6) κ. ἀμτβ. ἐν τῇ αὐτ. σημ. : καλόμαθα στὸ χουζοῦρι καὶ μοῦ κάνει κόπα νά σηκώνωμαι νωρίς, παροιμ. καλόμαθε ἡ γριά στά σῦκα (δυσκόλως ἀποβάλλεται ἕξις ἡδεῖα)· κ. κτ. μτχ. παθ. παρακ. : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.18,2 μὲ τὶς τρανὲς ἀρχόντισσες τὶς καλομαθημένες· 7) σπαν. κ. παθ. καλομαθαίνομαι κτ. γ' πρόσ. ἐπὶ γνώσεων κ. τεχνῶν, γίνομαι ἀντιληπτός, καταληπτός, ἐπαρκῶς γνωστὸς εἴς τινα : δὲν καλομαθαίνεται ἡ ἰατρική χωρὶς νοσοκομειακή ἄσκηση· 8) παθ. συγκ. ἀόρ. καλομαθεύτηκα ἔγινα ἢ ἔχω γίνει κοινῶς γνωστός : σάν καλομαθεύτηκε τὸ σκάνδαλο παραιτήθηκε.

καλομάθητος-η-ο δημ. ὁ καλῶς ἔχων ἐκμάθει τι : δὲν εἶναι καλομάθητος στὴ δουλειά· 2) ὁ καλὰς συνηθείας κτησάμενος, εὐγενὴς τοὺς τρόπους, τὸ ἦθος· 3) ὁ εἰς τὴν εὐμάρειαν, τὴν βιοτικὴν ἄνεσιν συνηθίσας : παροιμ. ἀλιά στὸν καλομάθητον ὅσο νά κακομάθῃ.

καλομέλας-ανος (ὁ) νεώτ. κ. **καλομέλανον** (τὸ) ὀρυκτὸν τοῦ χλωριούχου ὑδραργύρου ἐν χρήσει καὶ ὡς φάρμακον καθαρτικόν.

καλαμελετῶ δημ. καλῶς, ἐπαρκῶς μελετῶ : δὲν ἔχεις καλομελετήσει τὸ μάθημά σου· 2) διανοοῦμαι, σκέπτομαι, προοιωνίζομαι τὰ καλά : παροιμ. καλομελέτα κι ἔρχεται (ὅτι ἡ αἰσιόδοξος διάθεσις ἐπιδρᾷ εὐτυχῶς ἐπὶ πάσης προσπαθείας).

καλομεταχειρίζομαι δημ. συμπεριφέρομαι καλῶς, μετά συμπαθείας πρός τινα, φέρνομαι καλά.

καλαμεταχείριση (ἡ) δημ. ἡ καλή, μετὰ συμπαθείας, προσηνείας, συμπεριφορὰ πρός τινα· 2) ἐπὶ πραγμ., ἐπιμεμελημένη, προσεκτική χρῆσις.

καλομεταχείρισμα (τὸ) δημ. κ. καλομεταχείριση βλ.λ.

καλομήχανος-ον 'Ησ. «εὐμήχανος».

καλομίλητος-η-ο δημ. εὐπροσήγορος, μετὰ προσηνείας ὁμιλῶν, γλυκομίλητος.

καλομιλῶ δημ. ἐπαρκῶς, εὐχερῶς ὁμιλῶ γλῶσσάν τινα : δὲν τά καλομιλάει τά γαλλικά.

καλομοίρης (ὁ) δημ., θηλ. καλομοίρα εὐτυχής, καλότυχος, ποὺ ἔχει καλὴ μοῖρα : 'Ερωτόκρ.4,278 σήμερο μὲ τὴ μάννα σου πολλὴν χαρὰν ἐπῆρα, | γιατὶ θωροῦμεν το κι οἱ δυὸ πὼς εἶσαι καλομοίρα.

καλομοίρι (τὸ) δημ. καλὴ μοῖρα, καλὴ τύχη : 'Αρέτ.Βατοπεδ.2,27 ἂν δὲν ἔχῃ καλομοίρι, | πιὸ νωρὶς νά τοῦ 'ρθῃ ὁ Χάρος.

καλομοιριά (ἡ) δημ. εὐμοιρία : 'Ερωτόκρ.4,1379 κεινοῦ ποὺ στὴν καλομοιριά χάνεται.

καλόμοιρος-η-ο δημ. κ. καλομοίρης βλ.λ. εὐτυχής, καλορρίζικος.

καλομύριστος-η-ο δημ. εὐώδης, μυρωδάτος, ποὺ εὐχάριστα μυρίζεται : Βλ.Συνμ.139.

καλόμυς-υος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος τρωκτικῶν θηλαστικῶν τῆς οἰκογεν. τῶν μυΐδῶν.

καλό(ν) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. τοῦ ἐπιθ. καλός ὡς οὐσ. τὸ κάλλος, ἡ ὡραιότης, ἡ καλλονή : Σαπφ.79,Εὐρ.ΙΑ 20 καὶ μὴν τὸ καλόν γ' ἐνταῦθα βίου (κι ὅμως ἐδῶ εἶν' ἡ ὀμορφιὰ τοῦ βίου)· || τά καλά αἱ τέρψεις, τὰ θέλγητρα, ἀπολαύσεις : 'Ηρ.1,8 πάλαι δὲ τά καλά ἀνθρώποισι ἐξεύρηται, αὐτ.1,207 Μασσαγέται εἰσὶ ἀγαθῶν τε Περσικῶν ἄπειροι καὶ καλῶν μεγάλων ἀπαθέες, Πίνδ.Ο 1,86 ἁπάντων καλῶν ἄμμορος, Ξεν.ΚΠ 7,2,13 αἱ τέχναι . . ἅς πηγάς φασι εἶναι τῶν καλῶν· 2) εἰδ. δημ. εὐτύχημα, ὠφέλεια : Σολωμ.Πόρφυρας 5,9 καλὸ στὴ γῆ δὲν ἄνθισε, στὸν οὐρανὸ κανένα, - θέλει τὸ καλὸ μου, - τοῦ βγῆκε σὲ καλὸ (ἐπὶ αἰσίας ἐκβάσεως)· || εὐχητ. φρ. μὲ τὸ καλὸ ἢ στὸ καλὸ : Χατζόπ.Βρ.Θρ.110,2 κι ἔφυγες καὶ πᾶς | πᾶς μὲ τὸ καλό· κ. εὐφημιστ. : ἄει στὸ καλὸ (ἀντὶ τῶν ἀποπεμπτικῶν στὴν ὀργή, στὸ διάβολο κλπ.)· || κτ. πληθ. τά καλά τὰ ὑλικὰ ἀγαθά, τά πλούτη : ἔχουν ὅλα τά καλά στὸ σπίτι τους, - ἄφησε τοὺς δικούς της καὶ τά καλά της γι' αὐτὸν τὸν τυχοδιώκτη· 3) τὸ ἠθικὸν κάλλος, ἡ ἀρετή, τὸ ἠθικῶς ἀγαθόν : Θέογν.17 ὅττι καλόν, φίλον ἐστί. τὸ δ' οὐ καλὸν οὐ φίλον ἐστίν. τοῦτ' ἔπος ἀθανάτων ἦλθε διά στομάτων, Ξεν.'Απομν.1,1,16 τί καλόν, τί αἰσχρόν, τί δίκαιον, τί ἄδικον, Πλάτ.Συμπ.183D οὔτε καλὸν εἶναι αὐτὸ καθ' αὐτὸ οὔτε αἰσχρόν, αὐτ.Γοργ.474D· || δημ. ἀγαθὴ πρᾶξις : παροιμ. κάνε τὸ καλὸ καὶ ρίχ' το στὸ γιαλὸ (ὅτι ἡ ἠθική πρᾶξις εἶναι αὐτοσκοπός), - ἔχει κάμει πολλά καλά στὴν πατρίδα του (πολλαπλῶς ἔχει εὐεργετήσει)· 4) δημ. καλὸς τρόπος, εὐμενής, ἀγαθὴ συμπεριφορά, διάθεσις : τοῦ μίλησα μὲ τὸ καλό, - τὸν πῆρε ἀπὸ καλὸ (τὸν συνεπάθησε, εὐμενῶς διετέθη ἀπέναντί του)· || κτ. πληθ. καλαί, ἀγαθαὶ ἰδιότητες : ἔχει τά καλά του ὁ ἄνθρωπος, μά ἔχει καὶ τά κακά του, φρ. εἶμαι στά καλά μου (ἅ. στὶς καλές μου) (εἰς καλὴν ψυχικὴν διάθεσιν), - δὲν εἶναι στά καλά του (εἰς καλὴν διανοητικὴν κατάστασιν).

κᾶλον (τὸ) (κάω, καίω) ξύλον, στέλεχος, βλαστός : 'Επιγρ. κᾶλον ἐν ἱαρῷ πεφυκός· 2) συνήθ. κτ. πληθ. κᾶλα ξύλα πρὸς καῦσιν : 'Υμν.'Ερμ.112 κάγκανα κᾶλα, Καλλ.ἀπ.66C παλαίθετα κᾶλα καθῄρει· || καθόλου, ξύλινα στελέχη : 'Ησίοδ.'Εργ.427· 3) κτ. συνεκδ. κᾶλα τὰ πλοῖα : 'Αριστφ.Λυσ.1253 ὅκα τοί μεν ἐπ' 'Αρταμιτίῳ πρόκροον θείκελοι ποττά κᾶλα, τὼς Μήδως τ' ἐνίκων, Ξεν.'Ελλ.1,1,23 ἔρρει τά κᾶλα, Πλούτ.'Αλκ.28.

καλονάρχης (ὁ) δημ. κ. -άρχος βοηθὸς ψάλτου, κανονάρχης βλ.λ.· || ὁ ὑπαγορεύων εἴς τινα, ὑποβάλλων τινί τι.

καλοναρχίζω δημ. κ. **κανοναρχίζω** βλ.λ. ἐκτελῶ ἔργον, ὑπηρεσίαν κανονάρχου· ‖ ὑπαγορεύω, ὑποβάλλω, εἰσηγοῦμαι· **2)** ἐπιπλήττω, ἐπιτιμῶ.

καλονάρχισμα (τὸ) δημ. ἡ ὑπηρεσία τοῦ κανονάρχου· ‖ εἰσήγησις, ὑποβολή· **2)** ἐπιτίμησις, ἐπίπληξις.

καλονάρχος (ὁ) μσν. κ. δημ. κ. **κανονάρχος** βοηθὸς ψάλτου : Πρόδρ.2,59 **ἐκεῖνος ἐν πρωτοπαπᾶς καὶ σὺ 'σαι καλονάρχος·** ‖ εἰσηγητής, ὑποβολεύς.

καλοναρχῶ-έω δημ. κανοναρχῶ βλ.λ., βοηθῶ ψάλτην, ἰδ. προαπαγγέλλων τὸ ψαλλησόμενον· ‖ ὑποβάλλω, εἰσηγοῦμαι, ἀ. καλοναρχίζω.

καλόνης Ἡσ. «εἴρων, Ῥόδιοι».

καλονοησία (ἡ) μτγν. καλὴ νόησις, καλὴ ἀντίληψις : Δωρόθ.'Ασκ.1720C.

καλονοιάζομαι δημ. ἰδιαιτέρως μεριμνῶ, ἰδιαζόντως φροντίζω περί τινος, νοιάζομαι : Ἐφταλ. 'Οδ.Κ 298 **τότες ἐσὺ μὴν ἀρνηθῇς μὲ τὴ θεὰ νὰ σμίξῃς | κι ἔτσι νὰ σὲ καλονοιαστῇ, νὰ λύσῃ καὶ τοὺς ἄλλους.**

καλοντύνω δημ., μτχ. παθ. παρακ. **καλοντυμένος** καλῶς, κομψῶς ἐνδύω τινά.

καλονυχτίζω δημ. κ. **καλονυχτῶ** καληνυκτίζω, ἀποχαιρῶ εὐχόμενος καλὴν νύκτα.

καλονυχτώνει δημ. ἀπρσ. ἐπέρχεται τελεία ἡ νύξ, πλήρες τὸ σκότος : **ὡς που νὰ καλονυχτώσῃ.**

καλοξέρω δημ. καλῶς, τελείως κατέχω, γνωρίζω, ξέρω καλά : **δὲν τὰ καλοξέρει τὰ ἑλληνικά,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 44,6 **ἐγὼ ποὺ καλοξέρω, | νὰ ξεδιαλύνω ἀπὸ τὸ ψέμα τὴν ἀλήθεια.**

καλοξετάζω δημ. μετὰ προσοχῆς, ἐπισταμένως μελετῶ, ἐξετάζω τι, ἐρευνῶ : Ἐφταλ.'Οδ.Ζ 126 **ἂς πάω . . νὰ δῶ καὶ νὰ καλοξετάσω.**

καλοξεχειμάζω δημ. καλῶς, εὐχαρίστως διέρχομαι τὸν χειμῶνα, διαχειμάζω : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ. 38,3 **δὲν πάει τὰ κατώμερα νὰ καλοξεχειμάσῃ, | μὸν μένει ἀπάνω στὰ βουνά.**

καλοξημερώνει δημ. ἐπέρχεται τελεία ἡμέρα, ξημερώνει καλὰ καλά : Ἐρωτόκρ.5,673 **καὶ τὴν αὐγὴ μ' ἀνίμενε, πρὶ καλοξημερώσῃ.**

καλοπαθαίνω μσν. εὐπαθῶ, ἀντίθ. κακοπαθαίνω : Χρον.Μορ.2976Η **νὰ ὑπᾶσιν εἰς τὰ ὁσπίτια τους τοῦ νὰ καλοπαθήσουν.**

καλοπαίκτης (ὁ) πάπ. (κᾶλον) ὁ ἐπὶ κώλωσι γυμναζόμενος.

καλοπαντρεύω δημ. ὑπανδρεύω τινὰ ὑπὸ καλούς, εὐμενεῖς ὅρους : δ.τραγ. **καὶ γὼ σὲ καλοπάντρεψα, σοῦ 'δωσα πλούσιον ἄντρα.**

κᾶλοπέδιλα (τὰ) (κᾶλον) ξύλινα πέδιλα : Θεόκρ. 25,103 **ἀλλ' ὁ μὲν ἀμφὶ πόδεσσιν εὐτμήτοισιν ἱμᾶσι καλοπέδιλ' ἀράρισκε.**

καλοπεινῶ-άω δημ. αἰσθάνομαι ἔντονον τὸ αἴσθημα τῆς πείνης, πεινῶ γιὰ καλά : Ζερβ.Λυρ. Σάτ.9,71 **γιατὶ κι ὅλα ἀποσπέριζε κι εἶχαν καλοπεινάσει.**

καλοπέραση (ἡ) δημ. ἄνετος, εὐτυχὴς διαβίωσις, εὐζωΐα, ἰδίως ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἐν ἀφθονίᾳ ἀπολαύσεως τῶν ὑλικῶν τῆς ζωῆς ἀγαθῶν : **ἔχει παχύνει ἀπὸ τὴν καλοπέραση, - ὁ ἄρρωστος ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ καλοπέραση,** Ζερβ.Μῦθ.Ζ 33 **ἡ καλοπέραση ἔρχεται σὰν ἀποτέλεσμα ἀπὸ τὴν ὑγεία πιὸ πολὺ παρὰ ὅσον ἡ ὑγεία ἔρχεται σὰν ἀποτέλεσμα ἀπὸ τὴν καλοπέραση,** παροιμ. **ἡ φτώχεια θέλει καλοπέραση,** ἀντίθ. κακοπέραση.

καλοπερδικία (ἡ) γλωσσ. «τὸ κυκλάμενον» : Κορ.'Ατ.5Α,112.

καλοπερνῶ-άω δημ. διάγω ἐν ἀνέσει, εὐζωΐᾳ, ζῶ καλά, εὐχάριστα, ἰδίως ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἀπολαύσεως τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν : **ὄντας ἔμενε μὲ τὰ γονικά της, καλοπερνοῦσε·** ‖ ὁμ. διάγω ἐν συμπνοίᾳ, ὁμονοίᾳ, ἀμοιβαιότητι αἰσθημάτων μετά τινος : **δὲν τὰ καλοπερνάει μὲ τὰ πεθερικά του·** ‖ ὁθ. κ. φρ. ἐνέχουσα ἐρώτησιν ἅμα καὶ εὐχήν : **πῶς τὰ καλοπερνᾷς μὲ τ' ἀφεντικά σου - τὸν πραϊστάμενο - τοὺς δικούς σου ;·** **2)** εὐαρέστως διέρχομαι χρονικόν τι διάστημα : **καλοπεράσαμε στὴν ἐκδρομή,** Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.161,12 **καλοπερνῶ ὄντας ἔρχομαι, κακοπερνῶ ὄντας φεύγω.**

καλοπέφτω δημ. εὑρίσκω καλὴν ἀποκατάστασιν, τυγχάνω καλοῦ γάμου, πέφτω σὲ καλὰ χέρια, ἀντίθ. κακοπέφτω : **καλόπεσε τὸ κορίτσι της.**

καλοπιάνω μσν. κ. δημ. καλῶς, στερεῶς ἐπιλαμβάνομαί τινος, πιάνω καλά, γερά, στερεά· **2)** μτφ. κολακεύω, περιποιοῦμαί τινα, φιλοφρόνως συμπεριφέρομαι πρός τινα, τὸν πιάνω μὲ τὸ καλό : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,22 **ἄρχισε νὰ καλοπιάνῃ ὅλους, μικροὺς τε καὶ μεγάλους καὶ νὰ δείξῃ πρὸς πάντας περιποίησιν, δικαιοσύνην τε καὶ ἔλεος,** 'Αρέτ.Βατοπεδ.Ι,121 **καὶ καλόπιαζε τοὺς σκύλους | ποὺ εἶναι ἀπόξω καὶ γαυγίζουν, -καλοπιάνει τοὺς καθηγητές του γιὰ νὰ τοῦ βάλουν βαθμό·** ‖ εἰδικώτ. διὰ καλῶν, παρηγόρων λόγων προσπαθῶ νὰ ἐξευμενίσω, ἐξιλεώσω τινά : Ξενόπλ.Ζακυνθ.Μαντ.50 **ὁ Ντιντῆς ποὺ πολὺ τὸν ἀγαποῦσε, πῆγε κοντά του νὰ τὸν καλοπιάσῃ, - μὴ ζητᾷς νὰ μὲ καλοπιάσῃς μὲ κουβέντες·** **3)** ρηματ.π. καλόπιασμα.

καλόπιασμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καλοπιάνω βλ.λ., περιποιητική, φιλόφρων συμπεριφορά : **κοιτάει μὲ καλοπιάσματα νὰ διοριστῇ·** ‖ ἡ διὰ παρηγόρων, θωπευτικῶν λόγων προσπάθεια ἐξιλεώσεως, ἐξευμενίσεως.

καλοπιθύμητος-η-ο δημ. ὁ λίαν ἐπιθυμητός, ἐράσμιος : **καλοπιθύμητη συντροφιά.**

καλόπιοτος-η-ο δημ. ὁ εὐχαρίστως πινόμενος, εὔγευστος : **καλόπιοτο κρασί.**

καλόπιαστα ἐπίρρ. δημ. ἐν καλῇ πίστει, εὐθέως.

καλοπιστία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. καλὴ πίστις, εὐθύτης χαρακτῆρος, προθέσεων, εἰλικρίνεια· ἐπίρρ. νεώτ. -**ως,** δημ. -**όπιστα.**

καλόπιστος(-η)-ο(ν) δημ. ἄνθρωπος καλῆς πίστεως, εὐθύς, εἰλικρινὴς εἰς τὰς προθέσεις ἢ τὰς ἐκδηλώσεις του, τίμιος· **2)** ὁ ἐν εἰλικρινείᾳ τελούμενος, πραγματοποιούμενος : **καλόπιστος πρόθεσις - ἐνέργεια.**

καλοπίστως ἐπίρρ. νεώτ. μὲ καλὴν πίστιν, εἰλικρίνειαν προθέσεων, τιμίως.

καλοπίχερος-η-ο μσν. κ. δημ. τυχερός, ποὺ ἔχει καλὸ χερικό· πρβλ. καλοπόδαρος : Ἐρωτόκρ. 5,1212 **ὅλες οἱ καλοπίχερες κι ὅλες οἱ πλούσιες πᾶσι·** **2)** εὔπορος : Κορ.'Ατ.4Α,210· **3)** φιλήσυχος, συντηρητικός.

καλοπληρώνω δημ. κ. **καλοπλερώνω** καλῶς, πρεπόντως, ἢ πλουσιοπαρόχως ἀμείβω, πληρώνω: **ἡ ἑταιρεία καλοπληρώνει τοὺς ὑπαλλήλους της·** **2)** ἀποδίδω, ἐν τῷ προσήκοντι χρόνῳ, ὀφειλόμενον χρέος : παροιμ. **δανείσου, καλοπλέρωσε, νὰ σὲ ξαναδανείσουν.**

καλοπληρωτής (ὁ) δημ. κ. **καλοπλερωτής** ὁ ἐν τῷ ὡρισμένῳ, τῷ προσήκοντι χρόνῳ καὶ ἄνευ δυστροπίας ἢ ὀχλήσεως ἀποδίδων τὰ χρέη του, ἀντίθ. κακοπληρωτής· **2)** ὁ ἐλευθερίως ἀμείβων τοὺς παρέχοντας αὐτῷ ὑπηρεσίαν τινά.

καλοπλόκος (ὁ) γλωσσ. ὁ καλῶς, ἐπιδεξίως πλέκων, ὑφαίνων.

καλοποδάριος-ια-ον μτγν. ὁ τοῦ καλοποδίου : Διοκλητ.'Εδικτ.9,1 **καλοποδάριαι φόρμαι.**

καλοπόδαρος-η-ο δημ. ἐπὶ προσ. ὁ οὗ ἡ ἔλευσις, ἡ εἴσοδος ἀποτελεῖ εὐοίωνον σημεῖον, ποὺ ἔχει καλὸ ποδαρικό, γουρλίδικος, τυχερός.

καλοπόδινος-ον μσν. καλοπόδαρος βλ.λ.· ὁθ. ἐπίρρ. -**ίνως** εὐοιώνως, εὐτυχῶς : Πασχ.Χρον.7358.

καλοπόδι(ον) (κᾶλον - πούς) (τὸ) μτγν., μσν., νεώτ., δημ. κ. **καλαπόδι** καλάπους : Γαλ.6,364,Σουΐδ.

καλοποιία (ἡ) μτγν. ἐκκλ. εὐποιία, ἀγαθῶν ἔργων τέλεσις : Θεόφιλ.Ἐκκλ. πρὸς Αὐτόλυκον 1,5.

καλοποιός-όν μτγν. ὁ ἀγαθοποιὸν ἔχων ἐπίδρασιν : Πρόκλ.Ἀλκ.327C **τὸ δίκαιον καλοποιὸν τῆς ψυχῆς**˙ **2)** ὁ δημιουργῶν ὡραιότητα, κάλλος : Κατ.Ἀστρλ.Κ 7,101, Πάπ.˙ πρβλ. καλλοποιός.

καλοποιῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἀγαθάς, καλὰς πράξεις τελῶ, κάνω τὸ καλό : ΚΔ Θεσσ.2,3,13 **ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, μὴ ἐκκακήσητε καλοποιοῦντες,** Φίλ.1,698˙ **2)** ἔχω ἀγαθά, καλὰ ἀποτελέσματα : Γεωπ.2,22,3 **ταῦτο γὰρ τὸ ὕδωρ ἰλυῶδες ὂν καὶ θολερὸν αὔξει τὴν ἐγκειμένην κόπρον, καὶ** συσσήψει **πολλῇ καλοποιήσει.**

καλοπούλητος-η-ο ὁ εἰς καλὴν τιμὴν πωληθεὶς ἢ πωληθησόμενος.

καλοπουλῶ δημ. εἰς καλήν, ἱκανοποιητικὴν τιμὴν πωλῶ τι, ἐκ τῆς πωλήσεώς τινος ἱκανὸν κέρδος κτῶμαι, ἀ. ἀκριβοπουλῶ, μοσκοπουλῶ : **τὰ καλοπούλησε τὰ ἔπιπλα - τὸ σπίτι του**˙ πρβλ. μοσχοπουλῶ.

κᾶλόπους-οδος (ὁ) (κᾶλον - πούς) κ. νεώτ. καλάπους βλ.λ., καλοπόδι.

κᾰλόπους-οδος-ουν ὁ ὡραίους ἔχων πόδας, εὔπους : Σουΐδ.

καλοπούς (ἀνάγν. -ωπούς) Ἡσ. «εὐοφθάλμους».

καλοπραγία (ἡ) σχόλ., δημ. **καλοπραγιά** εὐποιία, καλῶν ἔργων τέλεσις : Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 3,68˙ ‖ δημ. καλή, ἐπαινετὴ πρᾶξις, ψυχικό : **δὲν ἔχουν μετρημὸ αἱ καλοπραγιές του.**

καλόπραγος-η-ο δημ. ὁ τὰ καλά, τὰ δίκαια πράττων, καλός, δίκαιος τοὺς τρόπους, τὴν συμπεριφοράν˙ **2)** ὁ τὸ καλὸν φέρων, τυχερός, γουρλής, καλοπίχερος : Βλαστ.Συνμ.95.

καλοπραγῶ-έω σχόλ. καλῶς πράττω, ευτυχω, εὐπραγῶ : Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.984.

καλοπροαίρετος(-η)-ο(ν) μσν. κ. δημ. ὁ καλήν, ἀγαθὴν ἔχων προαίρεσιν, διάθεσιν, καλόγνωμος, καλότροπος : Σπανὲ.230, Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ. 3,188 **καλοπροαίρετος ὅμως ὄντας, ἔκαμε καὶ αὐτὸς καὶ κάνει πολλὰ ψυχικά,** Παλαμ.Φοινικιὸ **νοῦς καλοπροαίρετος**˙ ἐπίρρ. δημ. **-αίρετα**˙ **2)** ὁμ. κ. ἐπὶ πράξεων, ἐνεργειῶν, ἐκδηλώσεων, ὁ ἐξ ἀγαθῆς προαιρέσεως γινόμενος.

καλοπρόσωπος-ον σχόλ. κ. μσν. ὁ ἔχων ὡραῖον πρόσωπον, εὐειδῆ ὄψιν : Σχόλ.Ἰλ.Α 310, Κ Μανασσ.Χρον.123.

καλόπρυμνος-ον σχόλ. ὁ καλὴν πρύμνην ἔχων, ἐπὶ νηός, πλοίου : Σχόλ.Ὁμ. Wasseub.67.

καλοπτέρυξ-υγος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων ὀρθοπτέρων τῆς οἰκογεν. **τῶν ἀγριονιδῶν.**

καλόπτηνος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων ὀρθοπτέρων τῆς οἰκογεν. τῶν ἀκριδιδῶν.

καλοργώνω δημ. καλῶς, βαθέως ἀροτριῶ, καλά, βαθιὰ ὀργώνω : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 43,6 **ἀπὸ τὴν κλήρα τοῦ καημοῦ μοῦ 'ρθαν ἀργάτες | ποὺ καλοργώσανε τὴ γῆ, τὴ σπείρανε.**

καλόρ(ρ)εχτος-η-ο δημ. ὁ καλὴν ὄρεξιν, καλὴν διάθεσιν ἔχων, εὐδιάθετος, κεφάτος : Ζερβ.Λυρ. Σάτ.9,74 **ὁ Μέρμηρας καλόρεχτας καὶ μὴν ἔχοντας ὕπνο**˙ **2)** λίαν ἐπιθυμητός, ποθητός, ἀ. καλοπιθύμητος, λαχταριστός : **Βλαστ.Συνμ.173.**

καλορί (τὸ) δημ. θερμίς.

καλοριφέρ (τὸ) (γαλλ.) δημ. συσκευὴ κεντρικῆς θερμάνσεως.

καλορ(ρ)ίζικα ἐπίρρ. δημ. αἰσίως, εὐτυχῶς, εὐοιώνως : **εἴθε νὰ πᾶνε καλορίζικα οἱ δουλειές**˙ ‖ συνήθ. ὡς ἐπιφώνημα εὐχητικόν : **καλορρίζικα!** μὲ καλὴν τύχην, εὐτυχισμένα : Κρυστ.Ἀγροτικὰ Γάμος 31 **κι εὔχεται καλορρίζικα κι εὔχεται γεννητσούρια.**

καλορ(ρ)ιζικιά (ἡ) δημ. καλὴ τύχη, καλὸ ριζικό.

καλορ(ρ)ίζικος-η(-ια)-ο μσν. κ. δημ. ὁ φέρων καλὴν τύχην, γουρλίδικος, συνήθ. ἐν εὐχῇ : **καλορρίζικια ἡ νύφη στὸ σπίτι σας!**˙ ‖ γεν. εὐτυχής : Ἐρωφ.Πρόλογος 100 **μά 'ρθα σὲ τοῦτο τὸ ψηλὸ κι εὐγενικὸ Παλάτι | κι ὁ κόσμος καλορρίζικο πόσο περίσσια 'κράτει'** κ. ὡς εὐχή : **καλορρίζικο τὸ ἀντρόγυνο!**

καλόρχεται δημ. ἀπρόσ. κ. **καλοέρχεται** (προτασσομένης πάντοτε τῆς γεν. τῆς προσ. ἀντων. μοῦ-σοῦ-τοῦ) ἀκριβῶς, καλῶς προσαρμόζεται : **δὲν τοῦ καλόρχεται τὸ καινούργιο κοστούμι**˙ ‖ μτφ. εἶναι εὐάρεστον, εὐπρόσδεκτον, βολικό : **σὰ νὰ τοῦ καλόρθε τοῦ λεγάμενου τὸ προξενειό, - δὲν τῆς καλόρθε** ἡ εἴδηση τοῦ ταξιδιοῦ μου.

κάλος (ὁ) κάλως βλ.λ.

κάλος (ὁ) δημ. δ. γρ. τοῦ κάλλος βλ.λ., τύλος, ἐσκληρυμμένον δέρμα.

καλός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., αἰολ. κάλος, βοιωτ. **καλϜός** (Ἐπιγρ.), συγκρ. **καλλίων,** νεώτ. κ. δημ. **καλύτερος,** μτγν. **καλώτερος** (Ἡρωδιαν. Ἐπιμ.69), μτγν. κ. δημ. **καλλιώτερος** (Πάπ., Σχόλ. Εὐρ.966), ὑπερθ. **κάλλιστος,** μσν. κ. **καλλιστότατος** (Ψελλ.εἰς Ἆσμ.Ἆσμ.2,16), δημ. **καλώτατος** ὡραῖος τὴν ὄψιν, τὴν μορφήν, τὴν ἐμφάνισιν, εὐειδής, εὔμορφος : Ἰλ.Β 673 **Νιρεύς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν,** αὐτ.Γ 169, Ὀδ.Ι 513 **φῶτα μέγαν καὶ καλόν,** αὐτ.Ν 289, Πλάτ.Κρίτ.44Α **ἐδόκει τίς μοι γυνὴ προσελθοῦσα καλὴ καὶ εὐειδής,** ΠΔ Ἆσμ.1,8 **ἐὰν μὴ γνῷς σεαυτὴν ἡ καλὴ ἐν γυναιξίν,** Διγεν.Ἀκρ. (Ἄνδρου) 1253 **χαίροις, αὐθέντρια καλή**˙ συχν. κ. περὶ τῶν μελῶν τοῦ σώματος : Ἰλ.Τ 285 **στήθεά τ' ἠδ' ἁπαλὴν δειρὴν ἰδὲ καλὰ πρόσωπα,** αὐτ.Ψ 66, Ὀδ.Τ 208 **καλὰ παρῆϊα**˙ ‖ μτ. δοτ. ἢ αἰτ. τοῦ κατά τι : Πίνδ.Ο 10(11),103 **ἰδέᾳ τε καλόν,** Ξεν.ΚΠ 1,2,1 **εἶδος μὲν κάλλιστος,** αὐτ.Ἀπομν.2,6,30˙ κ. δημ. ἐν προσομοίᾳ σημ. : **εἶναι ἀρκετὰ καλὴ στὸ πρόσωπο - στὸ σῶμα**˙ ‖ ὁμ. μτ. ἀπαρφ. : Ὀδ.Κ 396 **ἄνδρες . . πολὺ καλλίονες καὶ μείζονες εἰσοράασθαι,** Πίνδ.Ο 8,19 **ἦν δ' ἐσορᾶν καλός,** πρβλ. δημ. φρ. **εἶναι καλὴ - ὄμορφη νὰ τὴ βλέπῃς**˙ **2)** ὀθ. **ἐν** χρ. κ. περὶ ἐρωμένου, ἀγαπωμένου προσώπου, ἐράσμιος : Ἀριστφ.Ἀχ.143 **ὑμῶν τ' ἐραστὴς ἦν ἀληθής, ὥστε καὶ ἐν τοῖσι τοίχοις ἔγραφ', Ἀθηναῖοι καλοί,** Πλάτ.Φαῖδρ.235C **Σαπφοῦς τῆς καλῆς,** αὐτ.Ἀλκ.1,113Β **Ἀλκιβιάδης ὁ καλός,** ΠΔ Ἆσμ.1,16 **ἰδοὺ εἶ καλὸς ἀδελφιδός μου,** Χατζόπ.Βρ.Θρ.73,12 (οἱ Κόρες) . . **καρτεροῦσαν | τὴν αὐγὴ νὰ τοὺς φέρῃ τὸν καλὸ | ποὺ λαχταροῦσαν'** ‖ κ. δημ. συνήθ. μτ. τῆς γεν. **τῆς** προσ. ἀντων. ὁ σύζυγος, ὁ μνηστὴρ ἢ ἡ μνηστή, γεν. τὸ ἐρώμενον πρόσωπον, ὁ διαλεχτὸς τῆς καρδιᾶς : ΠΔ Ἆσμ.2,10 **ἀνάστα, ἐλθὲ ἡ πλησίον μου, καλή μου, περιστερά μου,** Διγεν.Ἀκρ. 1258 **δόξα σοι δέσποτα Χριστέ, ὅτ' . . εἶδον τὸν καλόν μου,** δ.τραγ. **ποιὲς θάλασσες καὶ ποιὰ νησιὰ χαίρονται τὸν καλό μου ;,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 39,12 **στὸν ὕπνο νά 'σαι ὁλόψυχα δοσμένη | σὰν κόρη ποὺ μπιστεύει τὸν καλό της,** δ.δίστ. **ταίρι μου καλὸ | καὶ σ' ἔρημο βουνό**˙ **3)** γεν. κ. ἐπὶ πραγμ., ἐπὶ παντὸς προσπίπτοντος εἰς τὴν αἴσθησιν τῆς ὁράσεως, ὁ αἰσθητικῶς ὡραῖος, ὁ εὐαρέστως ὁρώμενος, ὄμορφος : Ἰλ.Β 43 **μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα καλόν, νηγάτεον,** αὐτ.Ζ 294 **κάλλιστος . . ποικίλμασιν** (πέπλος), Ὀδ.Α 131 **αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγων . . καλὸν δαιδάλεον,** αὐτ.Ζ 111, Σοφ.ΟΚ 578 **δῶρον οὐ σπουδαῖον ἐς ὄψιν˙ τὰ δὲ κέρδη παρ' αὐτοῦ κρείσσον' ἢ μορφὴ καλή,** Εὐρ.Ἱππ.639 **κόσμον προστιθεὶς ἀγάλματι καλόν,** ΚΔ Ματθ.1,4,4 **πᾶν κτίσμα Θεοῦ καλόν, - καλὸς πίναξ, - καλὸ ἄγαλμα**˙ **4)** κ.

νεώτ. κ. δημ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν ἐσωτέραν ὑπόστασιν, ποιότητά τινος, ὁ ἠθικῶς ὡραῖος, ἐπιδοκιμαστέος, ἔντιμος, πρέπων, σωστός : Ἰλ.Ι 615 **καλόν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν κήδειν,** αὐτ.Ρ 19, Ὀδ.Ρ 381 **οὐ μὲν καλὰ καὶ ἐσθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις,** Πίνδ.Ι 4(3),42, Σοφ.Ἀντ.72 **καλόν μοι τοῦτο ποιούσῃ θανεῖν,** ΚΔ Ματθ.5,16 **ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα,** αὐτ.Ἰω.10,32, αὐτ.Κορ.Ι.5,6 **οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν, - καλαὶ πράξεις, - καλὴ διάθεσις, - καλὸς χαρακτήρ·** **5)** κ. ἐπὶ προσ. ὁμ. ἐν ἠθικῇ ἐννοίᾳ, ὁ ἀγαθὸς τὸ ἦθος, τὴν ψυχήν, ὁ ἐντίμου, χρηστοῦ χαρακτῆρος, ἐνάρετος, ἄκακος : ΚΔ Τίμ.Ι,4,6 **καλὸς ἔσῃ διάκονος Ἰησοῦ, - καλὸς ἄνθρωπος, - καλὸ παιδὶ** (συχν. ἀντὶ τοῦ ἄνθρωπος), **-καλὴ καρδιά, - καλὴ ψυχή, - καλὸς χαρακτήρας,** παροιμ. **ὁ καλὸς καλὸ δὲν ἔχει** (ὅτι συνήθως οἱ χρηστοὶ καὶ ἔντιμοι δὲν εὐπραγοῦν), Βιζυην.Κρυμμένη Θλῖψις27 **ἀχ! μοῦ ἀπέθαν' ἡ καλὴ γριά,** Καρυωτ.Ἐλεγ.Σάτ.Παιδικὸ 24 **καθὼς | ἄστρο καὶ κρίνο | ἔτσι θὰ γίνω) τώρα καλός·** **6)** ε'δ. ἐν συνεκφ.μτ. τοῦ κἀγαθὸς **καλὸς κἀγαθὸς** κ. ἐν συνήθ. **καλοκάγαθος** βλ.λ. ὁ παρουσιάζων ἐνηρμονισμένα τὸ σωματικὸν κάλλος καὶ τὴν ἠθικὴν τελειότητα, ὁ κατ' Ἀριστοτέλην «τελείως σπουδαῖος» : Ἀριστλ.ΗΜ 1207b,25· || παλαιότ. ἐν Ἀθήναις ὁ ὅρος ἐν χρ. προκειμένου περὶ εὐγενῶν, εὐπατριδῶν, ἐπιφανῶν ἀνδρῶν : Ἡρ.Ι,30, Ἀριστφ.Ἱππ.185 **μῶν ἐκ καλῶν εἶ κἀγαθῶν;,** Θουκ. 4,45 **εἰ οἱ τεθνεῶτες αὐτῶν καλοὶ κἀγαθοί,** Ἀριστλ.Πολ.1293b,39 **ἔτι δὲ δοκοῦσιν ἔχειν οἱ εὔποροι ὧν ἕνεκεν οἱ ἀδικοῦντες ἀδικοῦσιν· ὅθεν καὶ καλοὺς κἀγαθοὺς . . προσαγορεύουσιν·** **7)** ὁμ. κ. ἐπὶ ἀφῃρημ. ἐννοιῶν, πράξεων ἢ αἰσθημάτων· καθόλου ἐπὶ πάσης ἰδιότητος ἢ ἐνεργείας, ὁ ὑπὸ τῆς ἠθικῆς ἐπιδοκιμαζόμενος, ἐνάρετος, χρηστός, ἔντιμος : Πλάτ.Ἀπολ.21D **οὐδὲν καλὸν κἀγαθὸν εἰδέναι,** αὐτ.Λάχ.192C, Ξεν.Ἀπομν.2,1,20 **αἱ δὲ διὰ καρτερίας ἐπιμέλειαι τῶν καλῶν τε κἀγαθῶν ἔργων,** αὐτ.1,2,23, ΚΔ Λουκ.8,15 **ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσι·** **8)** ἐπὶ πραγμ. κ. ἐπὶ ἀφῃρημ. ἐνν., φαινομένων, καταστάσεων, ἐνεργειῶν, εὐμενής, ὠφέλιμος, εὐχάριστος εἴς τινα, εὐνοϊκός : Ὀδ.Ξ 253 **ἐπλέομεν Βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέϊ καλῷ ῥηϊδίως,** Αἰσχ.Ἑπτ.379 **οὐ γὰρ σφάγια γίγνεται καλὰ** (εὐοίωνα), Εὐρ.Ἴων 1333, Ξεν.ΚΠ 3,2,3 **καλὰ τὰ ἱερὰ ἦν,** ΚΔ Τιμ.Ι1,8 **ὅτι καλὸς ὁ νόμος, - καλὸς καιρός, - καλὴ θάλασσα, - καλὴ χρονιὰ** (εὐετηρία), **-καλὴ τύχη,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 37,14,5 **καὶ τὴν ἀγάπη σου ἔνιωσα σὰν κάποια καλὴ Μοῖρα,** Γρυπ. Σκ.Τερρ.12,5 **καλὸ ταξίδι, ὦ Εὔπλοια, τοὺς δίνεις κι ἀρμενίζουν πρίμα μὲ τὸ βοριά, - τὰ πράγματα δὲν εἶναι καλά, - οἱ ἀποψινὲς εἰδήσεις δὲν εἶναι καλές·** || δθ. δημ. ἐν φράσ. εἰς χαιρετισμοὺς ἢ εὐχάς, αἴσιος, εὐτυχής, ἀγαθός : **καλὴ μέρα - καλὸ βράδυ, - καλὴ νύχτα,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 64,1 **"Ὥρα καλή σου, Νύχτα! εἶπε,** Γρυπ.Σκ.Τερρ. 82,9 **κάπου ἀπαντάει τὸ γέρο του παπούλη | . . Ὧρες καλὲς τ' ἀνίψι μου, - ἡ ὥρα ἡ καλὴ** (εὐχὴ πρὸς εὐόδωσιν ἐπιχειρήσεως, ταξιδίου κ. γεν. ἀναγγελθέντος σκοποῦ), **- καλὴ λευτεριὰ** (πρὸς ἐγκύμονας γυναῖκας), **- καλὰ στέφανα** (πρὸς μνηστευομένους - μελλονύμφους), **- καλὴ ἀντάμωση, - καλὸ ταξίδι, - καλὴ διασκέδαση, - ὥρα του καλὴ** (εἰρων. λεγόμ. δι' ἀπερχομένους, πρὸς δήλωσιν ἀδιαφορίας)· πρὸς δὲ **καλὴ ὥρα** (ἀντὶ εἰσαγωγῆς εἰς παρομοίωσιν, σύγκρισιν, ἀναδρομήν), ἃ. μονολεκτικῶς προφερόμ. **καληώρα** : Ζερβ.Ὁ Πιὸ Ὡραῖος **ἦταν κατακαλόκαιρο σὰν καληώρα·** **9)** ἁρμόδιος, ἐπιτήδειος, ἱκανοποιητικός, κατάλληλος, ὁ εἰς βαθμὸν ἱκανὸν ἔχων ἀνεπτυγμένας τὰς ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ φύσεως ἀπορρεούσας ἰδιότητας : Ὀδ.Ζ 263 **καλὸς δὲ λιμὴν ἑκάτερθε πόληος,** Ξεν.Ἀπομν.3,1,9 **τό τε καλὸν ἀργύριον** (γνήσιον), Πάπ. **καλαὶ ἐλαῖαι,** ΚΔΜατθ. 3,10 **πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται,** αὐτ.Λουκ.8,15 **τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ,** αὐτ.Ἰω.2,10, **- καλὸ φαΐ - κρασὶ - φάρμακο** (δραστικόν, ἀποτελεσματικόν), **- καλὰ φροῦτα, - καλὴ παράσταση, - καλὸ ποίημα - δρᾶμα - μυθιστόρημα, - καλὴ παρέα - συντροφιὰ** (εὐχάριστος), **- καλὴ ἐπιχείρησις - δουλειὰ** (κερδοφόρος) **- καλὸ χωράφι - ἀμπέλι** (προσοδοφόρον)· || δημ. ἀντὶ τοῦ εὐμεγέθης ἢ ἰσχυρός : **ἔφαγε μιὰ καλὴ μερίδα, - ἕνα καλὸ χαστούκι·** || ὁμ. **καλὸς εἴς τι ἢ πρός τι** κατάλληλος, ἐπιτήδειος διά τι, πρός τι : Ξεν.ΚΠ 3,3,6 **ὅτι που καλὸν ἴδοι εἰς στρατιάν,** Πλάτ.Ἱππ.Μ 295C **σῶμα καλὸν . . τὸ μὲν πρὸς δρόμον, τὸ δὲ πρὸς πάλην·** κ. δημ. : **φόρεμα καλὸ γιὰ τὸ φθινόπωρο, - φάρμακο καλὸ γιὰ τὸ βῆχα - γιὰ τὸν πυρετό·** || **ἐν καλῷ** (τόπῳ) εἰς ἐπιτηδείαν, κατάλληλον θέσιν : Ἀριστφ. Θεσμ.292 **ποῦ ποῦ καθέζωμ' ἐν καλῷ, τῶν ῥητόρων ἵν' ἐξακούω;,** Ξεν.Ἑλλ.2,1,25 **οὐκ ἐν καλῷ ἔφη αὐτοὺς ὁρμεῖν,** αὐτ.6,2,9 **ἔτι δὲ κεῖσθαι τὴν Κέρκυραν ἐν καλῷ μὲν τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου** (ὡς πρὸς τὸν Κ. κόλπον)· || ὁμ. **ἐν καλῷ** (χρόνῳ) εἰς κατάλληλον ὥραν, στιγμήν, περίστασιν : Εὐρ.ΙΑ 1106 **ἐν καλῷ σ' ἔξω δόμων ηὕρηκ',** (σὲ καλὴ ὥρα σὲ βρῆκα, σ' ἀντάμωσα), Θουκ.5, 69 **ἀλλ' ἐν καλῷ ἐδόκει ἡ μάχη ἔσεσθαι,** αὐτ. 5,60· || δημ. φρ. **εἶμαι στὶς καλές μου** διατελῶ εἰς καλὴν ψυχικὴν διάθεσιν, εἶμαι εὐδιάθετος ἔχω κέφι· || δημ. τὰ θηλ. **ἡ καλὴ** (μεριὰ) ἡ προσθία ὄψις ὑφάσματος· **10)** κ. ἐπὶ προσ., ἱκανός, ἐπιτήδειος, δεξιός : ΚΔ Τίμ.2,2,3, αὐτ.Πέτρ.Ι,4,10 **ὡς καλοὶ οἰκονόμοι . . , - καλὸς δικαστὴς** (εὐσυνείδητος, δίκαιος), **-ὑπάλληλος - μαθητὴς - συγγραφεύς, - τεχνίτης, - καλὴ νοικοκυρά, - καλὸς στρατιώτης - ἱερεὺς** (πιστὸς εἰς τὴν ἀποστολήν του)· **11)** παρ' Ἀττ. κ.δημ. εἰρων. λεγόμ. : Αἰσχ. Εὐμ.209 **τίς ἥδε τιμή; κόμπασον γέρας καλόν,** Σοφ.Ἠλ.393 **καλὸς γὰρ οὑμὸς βίοτος, ὥστε θαυμάσαι,** Εὐρ.Βάκχ.652, Δημ.660· **12)** τὸ οὐδ. **τὸ καλὸν** ὡς οὐσ. βλ.λ.

καλοσκαμνίζω δημ. δίδω τὴν πρωτοκαθεδρίαν εἴς τινα, τὸν βάζω στὸ καλὸ σκαμνί· δθ. φιλοφρόνως ὑποδέχομαι.

καλοσκέπαστος-η-ο δημ. ὁ καλῶς, ἐπιμελῶς ἔχων σκεπασθῆ, καλῶς κεκαλυμμένος : Ζερβ.Τραγ. ΚΚ 53,7 **νὰ βρῆς μιὰ καλοσκέπαστη χορταριασμένη στέρνα, - καλοσκέπαστο σπίτι** (καλῶς ἐστεγασμένον).

καλοσόδιαστος-η-ο δημ. ὁ καλὴν ἐσοδείαν παρέχων : **καλοσόδιαστα χωράφια·** **2)** ὁ εἰς καλήν, πλουσίαν ἐσοδείαν ἀποτεθειμένος, ὡς εὐχή : **καλοσόδιαστο νά 'ναι τὸ στάρι.**

καλοστασιά (ἡ) δημ. καλὴ ἐμφάνισις : Πασπάτ.Χιακ.Γλωσσ. ἐν λ.

καλοστεκούμενος-η-ο δημ. κ. **-στεκάμενος** ὁ ἔχων στερεὰς οἰκονομικὰς βάσεις, εὔπορος, ὁ ἐν οἰκονομικῇ εὐεξίᾳ : **καλοστεκούμενος ἀστός·** **2)** ὁ ὑγιής, ὁ ἰσχυρᾶς κράσεως.

καλοστιχοπλόκος (ὁ) μσν. καλὸς στιχοπλόκος, καλὸς στιχουργός : Πρόδρ.Ι,152 **τὸ πιθυμοῦν γραμματικοὶ καὶ καλοστιχοπλόκοι.**

καλοστόμαχος-η-α δημ. ὁ ὑγιὴς τὸν στόμαχον, ποὺ ἔχει γερό, καλὸ στομάχι, ποὺ καλὰ χωνεύει· || δθ. κ. μτφ. ὁ συγκαταβατικός, ἀνεκτικός· **2)** ἐπὶ τροφῶν καὶ ποτῶν, εὔπεπτος, καλοχώνευτος.

καλοστοχάζομαι δημ. καλῶς, μετὰ προσοχῆς, ἐπισταμένως μελετῶ τι : **δὲν τὰ καλοστοχάστηκε τὰ πράγματα, κι ἔπεσε ἔξω·** || ἀναλο-

γίζομαι, δισνοοῦμαι : **δὲν τά καλοστοχάζεται αὐτά ποὺ λέει.**

καλοστρατιά (ἡ) δημ. ὁμολὴ ὁδός, εὔβατος δρόμος, καλὴ στράτα.

καλοστρατίζω δημ. διά καλῆς ὁδοῦ, δι' εὐβάτου δρόμου ὁδηγῶ, καλῶς κατευθύνω τινά, ἀντίθ. κακοστρατίζω· || κ. μτφ. δίδω καλὴν κατεύθυνσιν, ὁδηγῶ, προτρέπω εἰς τὸ καλόν, εἰς τὴν ἐπιτυχίαν· **2)** ἀμτβ. διὰ καλῆς, εὐβάτου ὁδοῦ πορεύομαι, καλὸ δρόμο παίρνω· || κ.μτφ. ἀκολουθῶ καλήν, ἐπαινετὴν ἐν τῷ βίῳ ἢ ἔν τινι περιπτώσει κατεύθυνσιν, βαδίζω καλά, ἀντίθ. κακοστρατίζω, παραστρατίζω κ. παραστρατῶ βλ.λ.· **3)** ρηματ.π. καλοστράτισμα.

καλοστράτισμα (τὸ) δημ. τὸ ἀκολουθεῖν καλὴν πορείαν· || κ. ἐν μτφ. ἐνν. τὸ ἀκολουθεῖν καλήν, ἰδίως ἠθικῶς, κατεύθυνσιν· **2)** μτβ. τὸ πρὸς τὴν καλὴν ὁδόν, κατεύθυνσιν προτρέπειν, ὁδηγεῖν τινα· κ. ἐν μτφ. ἐνν.

καλοστρούθι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν σαπωνόφυτον τὸ φαρμακευτικόν, ἁ. σαπουνόχορτο, τσουένι, χαλβαδόρριζα, ἀρχ. στρουθίον.

καλόστροφος-ον μσν. ὁ καλῶς ἐστραμμένος : Τζέτζ.'Εξήγ.'Ιλ.114,25 **καλόστροφας λῶρος.**

καλοστροφῶ-έω μσν. ἐπὶ γεωργοῦ, καλῶς ἀναστρέφω τοὺς βώλους τοῦ χώματος πρὸ τῆς ἀρόσεως : Δωρόθ.Μον.1156Α **καλοστροφῆσαι αὐτὸ καὶ . . οὕτως ἀροτριᾶσαι** [τὸ χωρίον].

καλοστρώνω δημ. καλῶς, ἐπιμελῶς στρώνω, ἁπλώνω, διασπείρω τι : **δὲν τὰ καλόστρωσε τὰ πλακάκια ὁ μάστορης**· || καλῶς, ἐπιμελῶς καλύπτω, σκεπάζω : **κοίταξε νὰ τὴν καλοστρώσῃς τὴν αὐλή**· ὁμ. ἀφθόνως καλύπτω, διασπείρομαι : **τὸ χιόνι καλοστρώθηκε στὴ γῆ**· || καλῶς διευθετῶ, ἑτοιμάζω· κ. παθ. : **τὸ τραπέζι καλοστρώθηκε, - ἡ δουλειὰ δὲν καλοστρώθηκε ἀκόμα** [ἐμφανίζει εἰσέτι ἀτελείας]· **2)** ἀμτβ. καλῶς ἐφαρμόζω, ταιριάζω : **δέν καλοστρώνει τὸ σακκάκι ἐπάνω του**· **3)** τὸ μέσ. **καλοστρώνομαι** μετὰ ζήλου ἐπιδίδομαι, ἁ. ρίχνομαι : **καλοστρώθηκε στὸ παιχνίδι - στὸ φαΐ - στὸ γλέντι - στὴ δουλειά**· || αὐθαιρέτως, ἀνεπιθύμητος ὤν, ἐγκαθίσταμαι : **μοῦ 'ρθε καὶ μοῦ καλοστρώθηκε στὸ σπίτι ἀνερώτητα,** ἁ. στρογγυλοκάθομαι, θρονιάζομαι, καλοκαθίζω.

καλοσυλλογίζομαι δημ. καλῶς, μετὰ περισκέψεως διανοοῦμαι, σοβαρῶς διαλογίζομαι· || ὅθ. ἐπισταμένως μελετῶ, συλλογιέμαι : **δὲν τὸ καλοσυλλογίστηκες αὐτὸ ποὺ ἔκαμες, - ὥσπου νὰ τὸ καλοσυλλογιστῇ, πέρασε ὁ καιρὸς καὶ τὸ πρᾶγμα κρύωσε πιά.**

καλοσύμβουλος-ον μτγν. ὁ τὰ καλὰ συμβουλεύων, ὁ εἰς τὸ καλὸν προτρέπων, ὁδηγῶν : Πρόκλ.Τετράβ.163.

καλοσυνεύω δημ. καλωσυνεύω βλ.λ.

καλοσύνη μσν. κ. δημ. καλωσύνη βλ.λ., ἀγαθότης, χρηστότης· || καλὴ πρᾶξις, εὐποιΐα, εὐεργεσία : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,2 **νὰ μᾶς ἐβγάλῃ ἡμᾶς ἀπὸ τὴν Μπογδανίαν . . μάλιστα ὁποὺ τὸν ἐκάμαμεν τόσες καλοσύνες**· || εὐδία, καλοκαιρία.

καλοσυνηθίζω δημ. κτῶμαι καλὰς συνηθείας, καλοὺς τρόπους· || συνήθ. ἐν εἰρων. χρ. ἐπὶ κακῶν ἀλλ' εὐαρέστων ἕξεων : **καλοσυνήθισες βλέπω στὴν τεμπελιά καὶ δὲν ἐννοεῖς νὰ δουλέψῃς λίγο**· **2)** κ. μτβ. ἐμβάλλω, μεταδίδω, διδάσκω καλὰς συνηθείας, λεπτούς, καλοὺς τρόπους : **τὰ ἔχουν καλοσυνηθίσει τὰ παιδιά τους**· || ὁμ. μεταδίδω εὐαρέστους, ἀλλὰ κακὰς ἕξεις : **τὸ καλοσυνήθισες τὸ παιδί σου νὰ μὴν τοῦ χαλᾷς τὸ χατίρι ποτέ**· || ἡ μτχ. παθ. παρακ. **καλοσυνηθισμένος** καλῶς ἀνατεθραμμένος, μὲ καλούς, λεπτοὺς τρόπους, μὲ καλὴ ἀνατροφή.

καλοσυνηφέρνω δημ. τελείως συνέρχομαι, πλήρως ἀναλαμβάνω τὰς αἰσθήσεις μου, ἀνακτῶ τὴν ψυχικήν μου γαλήνην : 'Ερωτόκρ.2,1519 **μὰ δὲν ἐμπόρειε ἔτσ' εὔκολα νὰ καλοσυνηφέρῃ | στὸν φόβον ὁποὺ τσ' ἤδωκε τοῦ Δράκοντα τὸ χέρι.**

καλοσύντυχος-ον κοινωνικός, εὐόμιλος, ποὺ ἔχει καλὴ συντυχιά : Ζωναρ.

καλοσυσταίνω δημ. κ. **καλοσυστήνω** δίδω καλὰς συστάσεις περί τινος· || περιποιῶ τιμὴν εἴς τινα, προσθέτω εἰς τὴν καλὴν περί τινος ὑπόληψιν : **δὲν σὲ καλοσυστήνει τὸ νὰ συναναστρέφεσαι τοὺς ἀνθρώπους ποὺ κατηγορεῖς,** ἀντίθ. κακοσυσταίνω-στήνω.

καλόσφυρα (ἡ) νεώτ. ναυτ. ἐργαλεῖον ἐν εἴδει σφύρας μετὰ λαβῆς ἡμικυλινδρικῆς, τυπάς, ἁ. ματσόλα, μασιόλα:

καλοσχηματίζομαι μτγν. ἀστρολ. ἐπὶ ἀστέρων, ζῳδίων, λαμβάνω θέσιν εὐνοϊκήν, καλὰ προοιωνίζουσαν : Κατ.'Αστρλ.Κ 6,61.

καλόσωμον (τὸ) νεώτ. ζωολ. γένος κολεοπτέρων ἐντόμων τῆς οἰκογεν. τῶν **καραβιιδῶν,** περιλαμβάνον κανθάρους.

καλοταΐζω δημ. καλῶς διατρέφω τινά : **τὴν καλοταΐζει τὴ μάννα του.**

καλοταιριάζω δημ. καλῶς, ἐπιτυχῶς συναρμόζω, ταιριάζω, φέρω εἰς συμφωνίαν : **δὲν τὰ καλοταίριαξε τὰ χρώματα ὁ διακοσμητής**· **2)** κ. ἀμτβ. καλῶς συνδυάζομαι, συναρμόζομαι, ἐναρμονίζομαι : **δὲν καλοταιριάζει αὐτὴ ἡ γραβάτα μὲ τὴ φορεσιά του**· || διατελῶ ἐν τελείᾳ συμφωνίᾳ, συμπνοίᾳ μετά τινος : **τὰ συμπεθερικὰ δὲν καλοταιριάξανε**· **3)** ἀπρόσ. ἁρμόζει, πλήρως συμφωνεῖ, ταιριάζει : **δὲν τοῦ καλοταιριάζει νὰ κάνῃ τὸν ἀκατάδεχτο**· **4)** ρηματ.π. καλοταίριασμα, καλοταίριαστος.

καλοταίριασμα (τὸ) δημ. εὐάρμοστος συνδυασμός, τελεία, πλήρης ἐναρμόνισις, συμφωνία.

καλοταίριαστος-η-ο δημ. κ. **-ταίριαχτος** ὁ καλῶς ἐναρμονιζόμενος, ἐπιτυχῶς συνδεδυασμένος, τελείως συμφωνῶν : **καλοταίριαστα χρώματα, - καλοταίριαχτο ζευγάρι.**

καλοταξιδεύω δημ. ἐπὶ πλοίου, παρέχω εὐχάριστον πλοῦν, ἄνετον ταξίδιον, ἰδ. δὲν κλυδωνίζομαι· **2)** κ. ἐπὶ προσ., εὐχαρίστως, ἀνέτως διάγω ἐν ταξιδίῳ.

καλοτάξιδος-η-ο δημ. ὁ μὴ εὐκόλως κλυδωνιζόμενος, ὁ ἀντέχων εἰς τὰς τρικυμίας, ποὺ κάνει καλό, εὐχάριστο ταξίδι, ἁ. καλοθάλασσος : **ταξιδεύοντας μὲ σκούνα καλοτάξιδη**· || ὁμ. ἐπὶ πλοίων, ὁ ὑπὸ αἰσίους ὅρους, εὐμενεῖς οἰκονομικὰς συνθήκας ταξιδεύων, ἐπιχειρῶν ἐπικερδὲς ταξίδιον· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ ἐν γαλήνῃ θαλασσίᾳ, καλῶς, ἀνέτως, εὐχάριστα ταξιδεύσας : **φτάσαμε καλοτάξιδοι στὸ νησὶ τὸ δειλι.**

καλοτελειώνω δημ. φέρω εἰς καλὸν πέρας, αἰσίως ἀποπερατῶ : 'Εφταλ.'Οδ.Α 293 **καὶ σὰν τὰ πράξῃς ὅλ' αὐτὰ καὶ τὰ καλοτελειώσῃς.**

καλοτεχνία (ἡ) μτγν. καλλιτεχνία : Σώπ.Ῥήτ.4,51W.

καλότης-ητος (ἡ) μτγν. ἀντὶ κάλλος, καλλονή (λέξις πλασθεῖσα ὑπὸ Χρύσ.Στωϊκ.):Πλούτ.'Ηθ.441Β.

καλοτίθηνος-ον 'Ησ. « καλότροφος ».

καλοτράχηλος-ον μτγν. ὁ ὡραῖον ἔχων τράχηλον : Κστ.'Αστρλ.Κ 8(4),181.

καλότριχον (τὸ) 'Ησ. « τὸ ἀδίαντον ».

καλοτροπίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος τροπικῶν φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **ἀσκληπιαδοειδῶν**· || **καλοτροπὶς ἡ γιγάντειος** εἶδος ἰθαγενὲς τῆς 'Αφρικῆς καὶ τῶν 'Ινδιῶν, ἐκ τοῦ γαλακτώδους χυμοῦ τοῦ ὁποίου παράγεται ἐλαστικὸν κόμμι.

καλότροπος (-η)-ο(ν) γλωσσ., μσν. κ. δημ. καλός, εὐγενὴς τοὺς τρόπους, τὸ ἦθος, κόσμιος : Γλῶσσ., Δαμασκ.Ι ἐν Bandini Anecd.51· **2)** δημ.

εὐπροσήγορος, καταδεκτικός, ποὺ καλὰ φέρνεται: καλότροπος ἄνθρωπος· **δὲ σ' ἀποπαίρνει ποτέ.**
καλότροφος-ον παρ' Ἡσ. ὡς γλῶσσ. τοῦ καλοτίθηνος· πρβλ. ὁ καλῶς τρεφόμενος.
καλοτρώγω δημ., ἀόρ. (ἐ)**καλόφαγα** τρώγω, διαιτῶμαι καλῶς, κατὰ ποσόν, ἰδίως δὲ κατὰ ποιὸν τροφῆς: **ὁ γιατρός τοῦ συνέστησε νὰ καλοτρώῃ, μήπως καὶ πάρῃ ἀπάνω του.**
καλόττα (ἡ) (γαλλ.) δημ. κάλυμμα, σκουφί· || εἰδ. ὁ μικρὸς ἐρυθρόχρωμος ἡμικυλινδρικὸς σκοῦφος, ὃν φέρουν οἱ καθολικοὶ ἱερεῖς· **2)** τὸ περιβάλλον τὴν κεφαλὴν κύριον μέρος τοῦ γυναικείου πίλου, κτ. ἀντιδιαστ. πρὸς τὸν γῦρον, δ.τεπές.
καλοτυπία (ἡ) νεώτ. ἀπηρχαιωμένη τις μέθοδος φωτογραφήσεως.
καλοτύπος (ὁ) Ἡσ. «ὁ δρυοκολάπτης».
καλοτυχία (ἡ) δημ. ἡ καλὴ τύχη, εὐτυχία.
καλοτυχίζω δημ. θεωρῶ τινα εὐτυχῆ, μακαρίζω, εὐτυχίζω, εὐδαιμονίζω: **ὅλοι τὴν καλοτυχίζουνε γιὰ τὰ παιδιά της· 2)** δίδω, χαρίζω καλὴν τύχην, εὐμενῆ μοῖραν εἴς τινα, τοῦ δίνω καλὸ ριζικό: Παλαμ.Ὑμν.Ἀθ.19 **καὶ δῶσ' μου δύναμη, θεά, καὶ καλοτύχισέ με | κι ἄλλα τραγούδια ἔχω γιὰ σέ· 3)** ρηματ.π. καλοτύχισμα.
καλοτύχισμα δημ. μακαρισμός· || ἔκφρασις εὐχῆς διὰ τὴν καλὴν τύχην τινός· || κτ. πληθ. ἰδ. **καλοτυχίσματα** τὰ συγχαρητήρια, αἱ ἐπ' αἰσίῳ, εὐτυχεῖ γεγονότι εὐχαί.
καλότυχος δημ. ὁ ἔχων ἢ ὁ εὑρὼν καλὴν τύχην, ὁ ὑπὸ τῆς μοίρας εὐνοηθείς, εὐτυχής, μακάριος: Μαβίλ.Λήθη | **καλότυχοι οἱ νεκροὶ ποὺ λησμονᾶνε τὴν πίκρια τῆς ζωῆς, - καλότυχη μάννα·** || εἰδ. ἐν τῇ δημ. ποι. ὁ ὑπὸ ἐξαιρέτους συνθήκας, ὅρους ὑπάρχων: Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.258,7 **καλότυχά εἶναι τὰ βουνά, ποτέ τους δὲ γερνᾶνε.**
καλούδι (τὸ) δημ. συνήθ. κτ. πληθ. **καλούδια** δῶρα, προσφοραί, χαρίσματα, πράγματα εὐχαρίστησιν προξενοῦντα: Παλαμ.Παράκ.55,15 **καλούδια φέρνοντάς σας φροντίδας καὶ στοργῆς.**
καλούμα (ἡ) δημ. κ. καλούμπα τὸ διὰ τὴν ἀνύψωσιν τῶν παιδικῶν χαρταετῶν χρησιμοποιούμενον νῆμα.
καλουμάρισμα (τὸ) δημ. ναυτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καλουμάρω βλ.λ.
καλουμάρω δημ. ναυτ. παρεῶ, ἀφήνω χαλαρὸν σχοινίον ἢ ἅλυσιν ἐφ' ὧν εἶναι προσδεδεμένη λέμβος, ἄ. ἀφήνω καλοῦμο.
καλοῦμο (τὸ) δημ. ναυτ. τὸ τμῆμα τῆς ἁλύσεως πεποντισμένης ἀγκύρας, ἔκταμα, κάθεμα.
καλούμπα (ἡ) δημ. κ. καλούμα βλ.λ.
καλούπι (τὸ) (1) δημ. κοῖλον στερεὸν σῶμα, εἰς ὃ εἰσάγονται ὗλαι πλαστικαί, ἐν ρευστῇ καταστάσει, ὅπως λάβωσιν ὡρισμένον σχῆμα, τύπον, ἄ. μήτρα, φόρμα· **2)** τὸ ἐκ στερεοῦ ὑλικοῦ πρότυπον, τὸ ἐν χρήσει πρὸς κατασκευὴν πολλῶν ὁμοειδῶν ἀντικειμένων (ὡς πίλων λ.χ.), ἄ. φόρμα.
καλούπι (τὸ) (2) δημ. τὸ φυτὸν ἐρείκη βλ.λ. ἡ δενδρώδης.
καλουπώνω δημ. δίδω τύπον, σχῆμα εἰς πλαστικήν, ἄμορφον ὕλην, εἰσάγω ἐν μήτρᾳ, βάζω σὲ καλούπι· **2)** μτφ. ἐξαπατῶ.
καλουργημένος-η-ο δημ. ὁ καλῶς, ἐπιμελῶς εἰργασμένος, ὁ τεχνικῶς κατεσκευασμένος.
κάλουρος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογεν. τῶν τρυγονιιδῶν.
καλούτσικα ἐπίρρ. δημ. καλῶς πως, ὑποφερτά: **ἔγραψε καλούτσικα στὶς ἐξετάσεις.**
καλούτσικος-η(-ια)-ο δημ. καλός πως, μέτριος, ὑποφερτός: **καλούτσικος μαθητής, - καλούτσικο γράψιμο·** || ἐνίοτε ἐν θωπευτικῇ οὐχὶ δὲ μειωτικῇ σημ.: **ἔχει μιὰ καλούτσικη κατάσταση - περιουσία, καλούτσικια γυναικούλα.**
καλοΰφαντος-ον σχόλ. ὁ καλῶς ὑφασμένος: Σχόλ.Σοφ.Τρ.602.
καλοφαγάς (ὁ) δημ., θηλ. **καλοφαγού** ὁ εἰς κολήν, ἐκλεκτὴν καὶ ἄφθονον τροφὴν ἀρεσκόμενος, ποὺ καλοτρώει.
καλοφαγία (ἡ) δημ. ἡ ἀφῃρημ. ἔννοια τοῦ καλοτρώγω βλ.λ., τὸ καλῶς καὶ ἀφθόνως διαιτᾶσθαι: **οἱ γιατροὶ τοῦ συνέστησαν καλοφαγία.**
καλοφαίνομαι δημ. σαφῶς, εὐδιακρίτως φαίνομαι, ξεχωρίζω: **ἀπ' αὐτὴ τὴ θέση δὲν καλοφαίνεται ἡ σκηνή· 2)** ἐμπνέω ἐμπιστοσύνην εἴς τινα: **δὲν μοῦ καλοφάνηκε ὁ νέος ὑπάλληλος, - δὲ μοῦ καλοφαίνεσαι** (ἡ κατάστασίς σου μὲ ἐμβάλλει εἰς σκέψεις, ἀνησυχίας)· **3)** τριτοπροσώπως, προτασσομένης τῆς γεν. τῆς προσ. ἀντων. (μοῦ - σοῦ - τοῦ κλπ.) καλόν, εὐάρεστον φαίνεται, εὐχαρίστως γίνεται δεκτόν: **δὲν τοῦ καλοφάνηκε ποὺ τοῦ τὰ 'ψαλα, - ταῦ καλοφάνηκε τοῦ λεγάμενου ἡ αὔξηση τοῦ μισθοῦ.**
καλοφάνταστος η-ο δημ. κ. -φάνταχτος ὁ ἔχων ζωηράν, πλουσίαν φαντασίαν, εὐφάνταστος: Ξενόπλ.Ζακ.Μαντ.15 **οἱ καλοφάνταστοι κι οἱ φευτάκηδες πρόσθεταν κάτι στὶς ζωγραφιὲς του· 2)** ἐπὶ πραγμ. κ. **καλοφάνταχτος** ὁ ζωηράν, ἰδίως ποικιλόχρωμον ἔχων ἐμφάνισιν, ποὺ σφαντάει: **καλοφάνταχτα φορέματα.**
καλοφέγγω δημ. καλῶς, ἀρκούντως φωτίζω, φέγγω καλά: **δὲν καλοφέγγουνε τὰ φῶτα τοῦ δρόμου καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ σκοντάψῃ, - δὲν σοῦ καλοφέγγει ἡ λάμπα γιὰ νὰ ἐργαστῇς· 2)** τριτοπρ. ὑπάρχει, εἰσχωρεῖ ἀρκετὸν φῶς: **δὲν καλοφέγγει μέσα στὴν κάμαρά μου·** || ἐπὶ τοῦ φωτὸς τῆς αὐγῆς, ξημερώνει, φέγγει **καλὰ καλά**: Παλαμ.Τρισεύγ.79 **ὅσο νὰ καλοφέξῃ τῆς ἔλεγα, ὅσο νὰ 'βγῃ ὁ ἥλιος.**
καλόφιλος-ον γλῶσσ. τοῦ εὔξεινος: Σχόλ.Ὀππ. Ἁλ.1,627.
καλοφκιάσιδος-η-ο (φῦκος) δημ. κ. καλοφτιάσιδος βλ.λ.
καλοφορεμένος-η-ο (καλοφορῶ) δημ. ὁ καλῶς, κομψῶς ἐνδεδυμένος, καλοντυμένος: Ζερβ. μτφρ.Αἰσχ.Πέρσ.181 **δυὸ γυναῖκες μοῦ φάνηκαν καλοφορεμένες.**
καλοφόρος-ον (κᾶλον-φέρω) μτγν. ὁ φέρων ξύλα θεράπων, ὑπηρετῶν εἰς τὰ συσσίτια παρὰ Κρησί: Δωσιάδ.Ἱστ.4,143B **ἑκάστῳ δ' αὐτῶν ἀκολαυθοῦσι δύο θεράποντες ξυλοφόροι· καλοῦσι δ' αὐτοὺς καλοφόρους.**
καλοφορῶ-άω δημ. ποι. καλήν, ὡραίαν στολὴν φέρω, ὀμορφοστολίζομαι: Γρυπ.Σκ.Τερρ.65,1 **καλοφοράει τὰ ξόμπλια της ἡ νύχτα ἡ ξελογιάστρα·** || μτχ. καλοφορεμένος βλ.λ.
καλοφούρτουνος-η-ο δημ. καλότυχος, καλορίζικος, τυχερός: παροιμ. **πουλιὸ εἶν' ὁ καλοφούρτουνος παρὰ ὁ ἀντρειωμένος** (ὅτι περισσότερον τοῦ γενναίου, τοῦ τολμηροῦ, εὐδοκιμεῖ ὁ τυχηρός).
καλόφρων-ονος-ον Ἡσ. «εὔφρων».
καλόφταστος-η-ο δημ. ποι. ὁ ἔχων αἴσιον πέρας, ὁ κατ' εὐχὴν καταλήγων, ὁ εὐμοιρῶν τοῦ σκοποῦ του, τῆς ἀποστολῆς του, ποὺ φτάνει, τελειώνει καλά: Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 67,21 **ἀνιστοροῦν τραγουδιστὰ οἱ σειρῆνες) καλόφταστα ταξίδια.**
καλοφτειάνω δημ. κ. καλοφκειάνω καλῶς, ἀρτίως, κομψῶς κατασκευάζω, διαπλάσσω, διαμορφῶ τι: **δὲν σοῦ τὰ καλόφτειαξε τὰ ροῦχα ὁ ράφτης σου, - ἂν μοῦ τὴν καλοφτειάσῃς τὴ διακόσμηση, θὰ σὲ καλοπληρώσω·** || ἡ μτχ. **καλοφτειασμένος** κ -**φτειαγμένος** καλῶς διαπεπλασμένος κατὰ τὸ σῶμα, καλοκαμωμένος: **καλοφτειασμένο παιδὶ - κορίτσι· 2)** ρηματ. π. καλόφτειστος.

καλόφτειαστος-η-ο δημ.κ.-**φτειαχτος** ὁ καλῶς, στερεῶς κατεσκευασμένος : Ἐφταλ.Ὀδ.Γ ΙΙ **στάθη τὸ καλόφτειαστο κοράδι κι ὄξω βγῆκαν.**

καλοφτιάσιδος-η-ο δημ.κ. **καλοφκ**- ὁ ἐπιμελῶς ἐφιμυθιωμένος, ποὺ καλὰ φτιοσιδώνεται, ὅθ. κτ. μτφ. ὁ πλαστογραφῶν, ἀποκρύπτων τὴν πραγματικήν του ὑπόστασιν : Ἀρέτ.Βατοπ.2,114 **κι ὅποια θὲς παλιανθρωπιὰ | καλοφτιάσιδη.**

καλόφυλλον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος **τροπικῶν** φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **σταγονοφόρων.**

καλοφωνίζω μσν. καλῶς, ἡδέως φωνῶ, ᾄδω, γλυκολαλῶ, γλυκοτραγουδῶ : Λίβ.Ροδ.1386 **κι ὀπίσω δύο καυχίταες | τοῦ νὰ καλοφωνίζουνε τραγούδημαν δι᾿ ἐμέναν.**

καλοφώνιον (τὸ) νεώτ. κολοφώνιον βλ.λ.

καλοφωνόπουλον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ καλόφωνος βλ.λ., παῖς καλλίφωνος : Λίβ.Ροδ.1713 **καὶ εἶχα καλοφωνόπουλα δύο παιδιὰ ἐδικά μου.**

καλόφωνος(-η)-ο(ν) μσν. κ. δημ. καλλίφωνος : Λίβ.Ροδ.1849 **ἐκείνη καὶ οἱ καλόφωνες οἱ δύο παιδοπούλες,** Ἐφταλ.Ὀδ.Β 6 **διαλαλητάδες πρόσταξε καλόφωνους.**

καλόφωτος(-η)-ο(ν) μσν. ὁ καλῶς, λαμπρῶς φωτίζων, ὁ λαμπρὸν διαχέων φῶς : Καλλ.Χρυσ.1582 (ἔκδ. Λάμπρ.) **καλόφωτος σελήνη.**

καλοχάραγος-ον μσν., δημ. κ. **καλοχάραχτος**-η-ο ὁ καλῶς κεχαραγμένος· || εἰδ. μσν. ὁ ἔχων καλῶς κεχαραγμένον τὸ πρόσωπον, ποὺ ἔχει καλὰ χαρακτηριστικά : Κορ.Ἀτ.5Α 112.

καλοχαράζω δημ. καλῶς, ἐπιμελῶς χαράσσω· κ. παθ. : Ξενόπλ.Ζακ.Μαντ.94 **δεξιὰ κι ἀριστερὰ στὸ μεγάλο στρατόνι, λίγ᾿ ἀλώνια, καλοχαραγμένα καὶ περιποιημένα**· 2) τριτοπρ. **καλοχαράζει** ἐπὶ τοῦ αὐγινοῦ φωτός, ἄ. καλοφέγγει, καλοξημερώνει : **πρὶν καλοχαράξη σηκώνεται.**

καλοχορταίνω δημ. χορτάζομαι πλήρως.

καλοχορτάτος-η-ο δημ. ὁ χορτασθεὶς πλήρως, ποὺ χόρτασε καλά.

καλοχρονίζω δημ., μτχ. παθ. παρακ. **καλοχρονισμένος** εὔχομαί τινι καλὸν χρόνον, εὐτυχὲς τὸ ἔτος κ. συνεκδ. εὐτυχῆ ὅλον τὸν βίον : **καλοχρονισμένος νά ᾿ναι ὅπου κι ἂν βρίσκεται, ποὺ μὲ γλύτωσε ἀπὸ τὴ σφαγή**· ἀντίθ. κακοχρονίζω· 2) ρηματ. π. καλοχρόνισμα.

καλοχρόνισμα-ατος (τὸ) δημ. κ. ἰδ. κτ. πληθ. **καλοχρονίσματα** τὸ καλοχρονίζειν βλ.λ., εὐχὴ ὅπως ζήση τις καλὸν χρόνον, εὐτυχὲς τὸ ἔτος κ. συνεκδ. ὅλον τὸν βίον.

καλόχρους-οος-ουν-οαν (χροιά) μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων καλόν, ὡραῖον χρῶμα : Δαμασκ.Ι (ἐν Mi. Pa. Gr.) 95,244· 2) νεώτ. ζωολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. γένος **κολεοπτέρων** σαρκοφάγων **καραβιιδῶν.**

καλόχυμος-η-ο δημ. ἐπὶ καρπῶν, ὁ εὔχυμος, ὁ ἔχων εὐάρεστον, ἄφθονον χυμόν : **τὰ πιὸ καλόχυμα ἀχλάδια εἶναι οἱ δουκέσσες**· 2) ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων **καλοὺς** χυμούς, ἀθ. εἰδ. ὁ μὴ πάσχων ἐξ ἐρεθισμῶν **ἢ ἑλκώσεων** τοῦ δέρματος καὶ ὁ οὗ τὰ **ἐπιπόλαια** τραύματα εὐχερῶς, ταχέως ἐπουλοῦνται, **ἀντίθ.** κακόχυμος : **γδαρσίματα, κοφιὲς μοῦ περνᾶν μονημερὶς γιατὶ εἶμαι καλόχυμος.**

καλοχώνευτος-η-ο δημ. ἐπὶ ἐδωδίμων, ὁ εὐκόλως καὶ καλῶς πεσσόμενος, εὔπεπτος, ἀντίθ. κακοχώνευτος, δυσκολοχώνευτος, βαρυστόμαχος : **τὸ ρύζι εἶναι - τὸ χταπόδι δὲν εἶναι καλοχώνευτο**· 2) μτφ. **ἐπὶ** προσ. ἐν ἀρν. ἐκφορᾷ, ὁ εὐάρεστος, ὁ ἀσμένως παρ᾿ ἄ. δεκτός : **στὸν κύκλο μας δὲν εἶναι καλοχώνευτος**· 3) ὁμ. μτφ. ἐπὶ γνώσεων ἢ δοξασιῶν ἢ συστημάτων θεωρητικῶν καὶ συνεκδ. ἐπὶ προσ. ὡς συγγραφέων, ὁ εὐκόλως κ. ἰδ. ὀρθῶς, πλήρως ἀντιληπτός, κατανοητός, συγκρ. εὐκολοχώνευτος : **ἡ θεωρία τοῦ Ἀϊνστάιν δὲν εἶναι καλοχώνευτη ἀπὸ μὴ εἰδικούς, - ὁ Μὰρξ δὲν εἶναι ἀπὸ τὸν καθένα καλοχώνευτος**· 4) ὁμ. μτφ. ἐπὶ δυσαρέστου γεγονότος εἰδ. ἐπὶ εὐχῆς, ὁ παροδικήν, εὐκόλως λησμονουμένην ψυχικὴν ὀδύνην ἐπάγων : **καλοχώνευτο νὰ (σοῦ) εἶναι** (νὰ τὸ χωνεύσης, νὰ τὸ λησμονήσης εὐκόλως, ταχέως).

καλοχωνεύω δημ. πέσσω, χωνεύω καλῶς καὶ εὐκόλως : **εἶναι στομαχικὸς καὶ δὲν καλοχωνεύει**· || κ. μτ. ἀντικ. : **δὲν καλοχωνεύω τὰ θαλασσινά, - καλοχωνεύει ὡς καὶ τὸ χταπόδι**· || κ. παθ. ἐπὶ ἐδωδίμων : **τὰ ὄσπρια δὲν καλοχωνεύονται ἀπ᾿ ὅλους**· 2) μτφ. ἐπὶ προσ. κ. ἐν ἀνσφ. πρὸς προσ. ἐν ἀρν. ἐκφορᾷ, θεωρῶ, προσδέχομαι εὐαρέστως τινα, μοί εἶναι εὐπρόσδεκτος : **δὲν τὸν καλοχώνευαν οἱ δικοί της, μὰ τὸν ἤθελε καὶ τὸν πῆρε**· κ. παθ. σπανιώτ. **δὲν καλοχωνεύεται ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του**· 3) ὁμ. μτφ. ἐπὶ ψευδῶν εἰδήσεων, πληροφοριῶν, ἀνακοινώσεων κττ., γίνομαι ἀποδεκτός, πιστευτός : **καλοχώνεψε τὴν ψευτιὰ - τὴ δικαιολογία**· 4) ὁμ. μτφ. ἐπὶ θεωρητικῶν γνώσεων, συστημάτων, διδασκαλιῶν, συνηθέστ. ἐν ἀρν. ἐκφορᾷ : **γιὰ νὰ ᾿σαι καλὸς δάσκαλος, πρέπει νὰ ᾿χης καλοχωνέψει ἐκεῖνα ποὺ θὰ διδάξης, - χωρὶς νὰ καλοχωνέψη τὶς σοσιαλιστικὲς θεωρίες, ἔγραψε γι᾿ αὐτὲς βιβλίο**· πρβλ. χωνεύω.

καλόψητος-η-ο δημ. ἐπὶ ὀσπρίων, κάλοψος, ἑψανός, **εὐκολόβραστος**, βραστερός.

καλοψιττακός (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀναρριχητικῶν **ψιττακιδῶν** πτηνῶν.

κάλοψος(-η)-ο(ν) νεώτ., δημ. κ. **καλόψανος**-η-ο ἐπὶ ἐδωδίμων κ. ἰδ. ἐπὶ ὀσπρίων, ὁ εὐκόλως καὶ καλῶς **ἑψόμενος**, βράζων, ἑψανός, καλόβραστος.

καλοψωνιστής (ὁ) μσν., δημ. κ. **-ψουνιστής** ὁ γνωρίζων νὰ ἀγοράζη καλὰ ὄψα, ὀψώνια, ποὺ ξέρει νὰ ψωνίζη καλὰ κ. ὁ πληρώνων ἀκριβώτερα, διὰ νὰ ψωνίζη καλά : Πρόδρ.Ι,116 **πλὴν ἔνε καλοψουνιστής, ἔνε καὶ χαροκόπος**· || δημ. κ. ὁ ἀγοράζων, ψωνίζων συχνῶς ἢ πολλὰ ἔκ τινος καταστήματος : **ὁ γείτονάς σου εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς καλοψωνιστάδες τοῦ μαγαζιοῦ μας.**

καλόψυχα ἐπίρρ. μσν. κ. δημ. ἐν καλῇ ψυχικῇ διαθέσει : Χρον.Μορ.8551Η **καλόψυχα τὸν ηὕρασιν στὴν τσάμπραν του ἀπέσω**· 2) δημ. μετὰ καλοψυχίας βλ.λ., μετ᾿ εὐσπλαγχνίας.

καλοψυχία (ἡ) μσν. κ. δημ. κ. **-χιά** ἡ καλὴ ψυχικὴ διάθεσις : Χρον.Μορ.8549Η **ἐκοίταξαν καιρὸν νὰ εὕρωσιν τὸν ρῆγαν εἰς ὥραν γὰρ καλοψυχίας νὰ τοῦ ἔχουσιν συντύχει** (κῶδ. καλογνωμίας)· 2) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ καλόψυχου, τὸ νὰ ἔχη τις καλὴν ψυχήν, καλὴν καρδίαν, καλωσύνη.

καλοψυχίζω δημ. κ. **καλοψυχῶ-άω** εὔχομαί τινι καλὴν ψυχήν· 2) συντελῶ εἰς τὸ νὰ εὐχαριστηθῇ τις, ν᾿ ἀποκτήση καλὴν διάθεσιν, ἄ. ἐν μτβ. σημ. καλοκαρδίζω, καλοκεφιάζω.

καλόψυχος(-η)-ο(ν) (ψυχή) λεξ. κ. δημ. εὔψυχος : Ἡσ. ἐν λ. εὔθυμος· 2) δημ. ὁ ἔχων ἀγαθὴν ψυχήν, ὁ πλήρης καλωσύνης, ἀγαθός, καλός.

καλπάζω (κάλπη (ΙΙ)) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ ἵππου, τρέχω ἐν καλπασμῷ, πηδητικῶς· Σουΐδ. «καλπάζειν, τὸ ἀθρῶς βαδίζειν» : Αἰσχ.ἀπ.145Α, Ἀκύλ.ΠΔ Ἱερ.8,6, Ἱππιατρ.120,128, Παπαδ.Χρ.Μηλ.40 **ὁ ἵππος ἐκάλπασε δρομαίως, φέρων τὸ διπλοῦν φορτίον**· 2) νεώτ. ἐπὶ ἱππέως ἢ ἐποχουμένου, **φέρομαι,** σύρομαι ὑπὸ καλπάζοντος ἵππου· || νεώτ. ἐπὶ νόσων, προχωρῶ ἀλματωδῶς, ἀναπτύσσομαι ταχέως : **καλπάζουσα φθίσις** ὀξεῖα μορφὴ πνευμονικῆς φυματιάσεως ἐξελισσομένη τάχιστα πρὸς τὸ μοιραῖον τέλος· 3) ρηματ. π. καλπασμός.

καλπάκι (τὸ) (τουρκ.) μσν. κ. δημ. στρογγύλον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς ἐκ μαλλίνου ὑφάσματος ἢ δορᾶς, σύνηθες ἰδίως παρὰ Σλαύοις καὶ Ταττάροις:

Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,25 τὸν **ἔβαλαν εἰς τὸ κεφάλι ἀντὶ διὰ κούκαν, ἕνα τζερκεζὶ καλπάκι σαμουρένιον διὰ τὴν Ὀκραΐναν**· ¦ εἰδ. νεώτ. στρατ. εἶδος στρατιωτικοῦ πηληκίου, οἷον τὸ ἐν χρήσ. παρὰ τῇ ἀστυνομίᾳ πόλεων.

καλπασμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ καλπάζειν βλ.λ., ὁ ταχύτερος τῶν φυσικῶν βηματισμῶν τοῦ ἵππου, ἐκτελούμενος εἰς τρεῖς χρόνους, ἀκολουθούμενος δὲ ὑπὸ χρόνου τινὸς αἰωρήσεως, γκαλόπ : Φιλούμ.π.Ὀρειβ.45,29,36 **ὁ ἐν ἀναβολῇ καλπασμός**, Παπαδ.Χρ.Μηλ.40 **τρέχων ὄπισθεν** (τοῦ ἵππου) **παρηκολαύθει . . τὸν καλπασμόν**.

κάλπᾰσος (ἡ) · πάπ. ἀντὶ κάρπασος βλ.λ.

καλπαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν καλπασμόν· **2)** εἰδ. ἰατρ. **καλπαστικὸς ἦχος τῆς καρδίας** ἰδιάζων παθολογικὸς ρυθμὸς τῶν πάλσεων τῆς καρδίας ἀκουόμενος ὡς ἦχος καλπασμοῦ· ἐπίρρ. -ῶς.

κάλπη (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. καλπασμός, πηδητικὸν τρέξιμον, δρόμος· Ἡσ. «κάλπη· ἵππος βαδιστής. καὶ εἶδος δρόμου»· **κάλπης δρόμος** ἀγὼν ἱπποδρομίας ἐν Ὀλυμπίᾳ, καθ' ὃν ὁ ἀναβάτης κατεπήδα ἐκ τοῦ ἵππου περὶ τὸ τέλος τοῦ δρόμου καὶ κρατῶν τὰς ἡνίας παρεκάλπαζε μέχρι τοῦ τέρματος : Παυσ.5,9,1 **τῆς δὲ ἀπήνης καὶ κάλπης τὸν δρόμον**, Πλούτ.Ἠθ.675C **ὁ τῆς κάλπης ἀγών**, πρβλ. Ἱππιατρ.34· **2)** μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ., μτγν. κ. **κάλπις-ιδος** ἀγγεῖον πρὸς ἄντλησιν ἢ διατήρησιν ὕδατος ἢ ἄλλων ὑγρῶν, στάμνος, ὑδρία : Ἀρισταίν.2,4 **κάλπην** (δ.γρ. ἀντὶ κάλπιν)· **3)** κ. νεώτ. ἀγγεῖον εἰς ὃ ἐναπέθετον τὴν τέφραν τῶν καιομένων νεκρῶν, τεφροδόχος ὑδρία : Πλούτ. Μάρκελλ.30 **τὸ .. σῶμα .. ἔκαυσε· καὶ τὰ λείψανα συνθεὶς εἰς κάλπιν ἀργυρᾶν .. ἐμβαλὼν** (δ.γρ. -ιν), Ἡρωδιαν.Ἰατ.3,15,7 **τήν τε κόνιν σὺν ἀρώμασιν ἐς κάλπην ἀλαβάστρου ἐμβαλόντες**· **4)** νεώτ. κ. δημ. δοχεῖον ἢ κιβώτιον, ἐν ᾧ οἱ ψηφοφόροι ρίπτουσι τὰ σφαιρίδια ἢ τὰ ψηφοδέλτιά των κατὰ τὰς ἐκλογάς· **5)** εἰδ. ἀστρον. ὀνομασία ἀστρικοῦ σμήνους εἰς τὸν Ὑδροχόον : Βέττ.8όλ.12,29.

κάλπης (ὁ) (τουρκ. κàλπ) δημ. κίβδηλος ἄνθρωπος, ἀπατεών, ψεύστης, δόλιος, ἀνειλικρινής.

καλπιά (ἡ) δημ. κ. **καρπιά** ἡ ἰδιότης τοῦ κάλπη βλ.λ., πρᾶξις κάλπικη, δολιότης : **πολεμᾷ νὰ τὸν καταφέρῃ μὲ καλπιές**.

κάλπικος-η-ο δημ. ἐπὶ νομισμάτων, κίβδηλος, παραπεποιημένος, ψεύτικος· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων τὰς ἰδιότητας τοῦ κάλπη βλ.λ. : φρ. **κάλπικος παράς** ἄνθρωπος εὐτελὴς ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀξίας, ὁμ. φρ. **τὸν γνωρίζουν σὰν κάλπικο παρὰ** (ἐπὶ ἀνθρώπου γνωρίμου εἰς πολλούς), παροιμ. **τὸ κάλπικο ἄσπρο ποτὲ δὲν χάνεται** (διότι ὁ ἔχων φροντίζει νὰ τὸ κυκλοφορήσῃ)· ἐπίρρ. **κάλπικα**.

κάλπιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ κάλπη βλ.λ.2) : Ἀθήν.11,475C **κάλπιον. ποτηρίου τι γένος Ἐρυθραίου, ὥς φησι Πάμφιλος**.

κάλπις-ιδος (ἡ) κ.μσν κ. νεώτ., αἰτ. κάλπιν κ. **κάλπιδα** ἀγγεῖον πρὸς ἄντλησιν ἢ συντήρησιν ὕδατος ἢ ἄλλου ὑγροῦ, ὑδρία, στάμνος· AB 1095 «καλπίς· ὑδρία. Θεσσαλῶν» : Ὀδ.Η 20 **παρθενικῇ εἰκυῖα νεήνιδι, κάλπιν ἐχούσῃ**, Ὕμν.Δήμ.107, Πίνδ.Ο 6,40 **ἁ δὲ φοινικόκροκον ζώναν καταθημένα κάλπιδά τ' ἀργυρέαν**, Εὐρ.Ἱππ.123, Ἀριστφ. Βάτρ.1339 **κάλπισί τ' ἐκ ποταμῶν δρόσον ἄρατε**· **2)** εἶδος ποτηρίου, κυπέλλου· Φιλήμ.Γραμμ.π.Ἀθήν.11,468F «καλπίς . . δακτυλωτὸν ἔκπωμα καὶ τὸ ἄμφωτον, εἰς ὃ ἔστιν οἷόν τε τοὺς δακτύλους ἑκατέρωθεν διείρειν»· **3)** μυροδόχον ἀγγεῖον, μυροθήκη : Ἀντιφάν.106 **ἐκ κάλπιδος μύρῳ Αἰγυπτίῳ**, Πολύβ.31,3,17 **ἐκ . . καλπίδων μύροις ἔρραινον**· **4)** ἀγγεῖον πρὸς ἐναπόθεσιν τῆς τέφρας νεκροῦ, τεφροδόχος ὑδρία : Πλούτ.Δημήτρ.53 **ἥ τε κάλπις** ἐκ πρύμνης . . ἑωρᾶτο· κ. μετὰ παιδιᾶς ἐν σχέσει πρὸς τὴν κυρίαν σημ. : Μελέαγρ.ἐν ΑΠ 12,74 **κάλπιν ὑπὸ χθόνα θέσθαι**· ¦ παναθηναϊκὸν ἀγγεῖον : Καλλ.ἀπ.122· ‖ δοχεῖον ἢ κιβώτιον ἐν ᾧ συλλέγονται αἱ ψῆφοι κατά τινα ψηφοφορίαν, συγγ. κληρωτίς : Λουκ.Ἑρμότ.40,αὐτ.57,Μᾶρκ.Ἀργ. ἐν ΑΠ 7,384,Βί.Ἀλεξ.856 **ἐτέθη κάλπις ἱερὰ κλῆρος τοῖς ἀνδράσι**· κ. κτ. πληθ. αἰτ. κάλπεις : Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.321 **τὰς κάλπεις ἔνθα τὰς ψήφους καθίεσαν δικάζοντες**· **5)** μτγν. κ. νεώτ. ὀνομασία ἀστρικοῦ σμήνους ἐν τῷ Ὑδροχόῳ : Γέμιν.3,6 (δ.γρ. κάλπη), Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5,92.

καλποκάλυξ-υκος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **χεδροπῶν**.

καλπονόθευσις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. -φη ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καλπονοθεύειν, νόθευσις τοῦ ἐκλογικοῦ ἀποτελέσματος διὰ δολίας παραβιάσεως τῶν καλπῶν, διὰ προσθήκης ἢ ἀφαιρέσεως ψήφων· **2)** γεν. ἀπάτη δι' ἐπιτηδείας νοθεύσεως τῆς ἀληθείας, δολιεύσις.

καλπονοθεύω νεώτ. νοθεύω τὸ ἀποτέλεσμα ἐκλογῶν διὰ παραβιάσεων τῶν καλπῶν καὶ διὰ προσθήκης ἢ ἀφαιρέσεως ψήφων· **2)** γεν. συνεκδ. διαστρεβλῶ ἐν ἐπιγνώσει, ἀνακριβῶς, ψευδῶς ἐμφανίζω **θεωρίαν ἢ γεγανός**· **3)** ρηματ. π. καλπονόθευσις.

κάλπος (ὁ) κτ. Ἡσ. ἀντὶ κάλπη βλ.λ.· Ἡσ. «ποτηρίου εἶδος».

καλπουζανιά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ καλπουζάνου βλ.λ., παραποίησις νομίσματος, ἢ ἐπισήμου **ἐνσήμου**, κιβδηλία· **2)** γεν. δολία πρᾶξις, ἀπάτη, δολιότης, κατεργαριά.

καλπουζάνικος-η-ο δημ. ὁ ἁρμόζων ἢ ἰδιάζων εἰς καλπουζάνον βλ.λ., κίβδηλος, ψευδής, κάλπικος· κ. ἐπίρρ. δημ. **-α**.

καλπουζάνος (ὁ) (τουρκ.) δημ., θηλ. **-ζάνα** ὁ κατασκευάζων κίβδηλα νομίσματα, κιβδηλοποιός, πλαστογράφος, παραχαράκτης· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., δόλιος, ἀπατεών, ἀσυνείδητος, κάλπης.

καλσεολαρία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος προσωπανθῶν **σειροφουλαριιδῶν** φυτῶν.

κάλσιοι γλωσσ. κάλτιος βλ.λ.

καλτάκα (ἡ) (τουρκ.) δημ. ἱερόδουλος γυνή, καταγεγραμμένη πόρνη.

κάλτιος (ὁ) μτγν. σικελικὸς **τ. τοῦ λατ. calceus** εἶδος κοίλου ὑποδήματος παρὰ Ρωμαίοις **καὶ μετέπειτα** Βυζαντινοῖς ἀποτελοῦν τὴν ἀπαραίτητον ἐθνικὴν ὑπόδησιν παντὸς Ρωμαίου πολίτου : Ρίνθ.5, Πλούτ.Αἰμ.5 **προτείνας τὸ ὑπόδημα, κάλτιον αὐτὸ Ρωμαῖοι καλοῦσιν**, αὐτ.Ἠθ.141Α,Διοκλητ.Ἔδικτ.9,7.

κάλτοι Ἡσ. «**ὑποδήματα κοῖλα, ἐν οἷς ἱππεύουσι**».

κάλτσα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. πλεκτὸν ἢ ὑφαντὸν ἔνδυμα **περιβάλλον** τὸν **ἄκρον** πόδα μετὰ **τῆς** κνήμης, **περικνημίς**, περιπόδιον, ἀ. μ. ἐπὶ ἀνδρὸς τσουράπι· ‖ κατ' ἐπέκτ. ἡ ἐκ χονδροῦ μαλλίνου ὑφάσματος περικνημὶς τῶν φουστανελλάδων βλ.λ.· **2)** μτφ. ἐν φρ. **κάλτσα τοῦ διαβόλου** ἢ **τοῦ διαβόλου κάλτσα** ἄνθρωπος παμπόνηρος, πανοῦργος, τετραπέρατος.

καλτσοβελόνα (ἡ) δημ. βελόνα ἤτοι ἐργαλεῖον φέρον **εἰς** τὸ **ἄκρον ἐλαφρῶς** καμπτὴν ἀκίδα (κόκκα) ἐν χρ. πρὸς πλέξιν καλτσῶν.

καλτσοδέτα (ἡ) (κάλτσα) δημ. κ. **καλτσοδέτης** (ὁ) ταινία, δεσμάς, συνήθως ἐλαστικός, δι' οὗ **συγκρατεῖται** ἡ **κάλτσα** ἄνωθεν ἢ κάτωθεν τοῦ γόνατος, κνημοδέτης, γονατόδεσμος.

καλτσομηχανή (ἡ) (κάλτσα) δημ. πλεκτικὴ μηχανὴ πρὸς κατασκευὴν καλτσῶν.

καλτσόξυλο(ν) (τὸ) (κάλτσα) δημ. ἐπίμηκες ξύλινον στέλεχος, ἐν ᾧ ἐφέρετο ἄλλοτε ἡ μία ἐκ τῶν βελονῶν διὰ τὴν πλέξιν τῶν καλτσῶν.

καλύβα (ἡ) δημ. τ. τοῦ καλύβη βλ.λ.

κᾰλῠβεύς-έως (ὁ) γλωσσ. ἰδιοκτήτης καλύβης.

καλύβη (ἡ) (καλύπτω) κ. νεώτ., δημ. καλύβα μικρός, μονώροφος οἰκίσκος ἐξ ἑνὸς δωματίου καὶ ἄνευ ξυλίνου πατώματος, ἐστεγασμένος διὰ χόρτων καὶ κλάδων : Ἡρ.5,16 **κρατέων ἕκαστος ἐπὶ τῶν ἰκρίων καλύβης τε, ἐν τῇ διαιτᾶται**, Θουκ.2,52 **οἰκιῶν . . οὐχ** ὑπαρχουσῶν, **ἀλλ' ἐν καλύβαις πνιγηραῖς ὥρᾳ ἔτους διαιτωμένων**, Θεόκρ.21,7 γέροντες **στρωσάμενοι βρύον αὖον ὑπὸ πλεκταῖς καλύβαισι**, Ἐπιγρ. **ἡ ἱερὰ καλύβη**, Λεωνίδ.Ταρ. ἐν ΑΠ 7,295,7 σχοινῖτις **καλύβη**, Ἀγαθρχ.47, Ζερβ.Στοχ.Μοναξιᾶς 1,4 **μέσ' στὰ βάτα πού'ν' ἡ καλύβα μου στημένη**· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἐξοχικὸν παράπηγμα ἐκ κλάδων ἢ σανίδων ἢ καλάμων **κττ.**· **2)** εἰδ. ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει, ἑκάστη τῶν μικρῶν μοναχικῶν κατοικιῶν, αἵτινες συναποτελοῦσι τὴν σκήτην· **3)** μτγν. ποι. νυμφικὸς θάλαμος, παστάς : Ἀπολλ.Ρ 1,775· **4)** πάπ. κωνωπεῖον βλ.λ., κουνουπιέρα· **5)** προκάλυμμα, σκέπη : Θεόπομπ.Ἱστ.195 **καλύβας περιβάλλοντες περὶ τὰς κλίνας, αἳ πεπλεγμέναι εἰσὶν ἐκ ῥάβδων.**

καλύβι(ον) (τὸ) μτγν., δημ. κ. **καλυβάκι** ὑποκορ. τοῦ καλύβη βλ.λ., μικρὰ καλύβη : Φιλόδ.Ἀκαδ.54Μ, Διον.Ἁλ.Ρωμ.10,19, Πλούτ.Πομπ.73 **ἀναπαυσάμενος ἐν καλυβίῳ τινὶ σαγηνέων**, Ἀλκίφρ 1,1, Θεοτ.Κ Κατάδ.3 **ἐκαθόταυν τώρα δίπλα στὴ μικρὴ πόρτα τοῦ ἀχυρένιου καλυβιοῦ**, Γρυπ.Σκ.Τερρ. μτφρ. Καρδιᾶς Ἐρείπια 14 **ἀπ' τὰ συντρίμμια παλατιοῦ χτίζω μικρὸ καλύβι**· ‖ δημ. μετωνυμικῶς κατοικία : **τὸν δέχτηκα στὸ καλύβι μου.**

κᾰλῠβίς Ἡσ. « παστάς ».

κᾰλῠβίτης (ὁ) (καλύβη) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ζῶν, ὁ κατοικῶν ἐν καλύβῃ : Στράβ.7,5,12 **καλυβῖταί τινες καὶ λυπρόβιοι**, Εὐστ.Πον.244,1.

κᾰλῠβοποιΐα (ἡ) μτγν. ἡ κατασκευὴ καλυβῶν: Στράβ.15,2,13 **χορηγεῖν τὴν λεχθεῖσαν ὕλην τοῖς** Ἰχθυοφάγοις **περὶ τὰς καλυβοποιΐας.**

κᾰλῠβοποιοῦμαι-έομαι μτγν. μέσ. ποιοῦμαι, κατασκευάζω καλύβην δι' ἐμαυτόν : Στράβ.4,5,2 **ἐνταῦθα καὶ αὐτοὶ καλυβοποιοῦνται**· **2)** ρηματ. π. καλυβοποιΐα.

κάλῠβος (ὁ) Ἐπιγρ. καλύβη, κοιτών, παστάς.

καλυβόσπιτο (τὸ) δημ. μικρὰ καὶ πενιχρὸ οἰκία παρεμφερὴς πρὸς καλύβην, οἷαι αἱ ἐν μικροῖς χωρίοις : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 56,4 **καὶ στ' ὁπάνεμο πιὸ κάτου | στριμωμένα καλυβόσπιτα.**

καλῠβωμα-ατος (τὸ) (καλυβώνω) μσν. ἢ καλύμβωμα τὸ καλύπτειν τι : Κ Πορφ.Ἔκθ.671,8,9.

καλυβώνω (καλύβα) δημ. κατασκευάζω στέγην ἐν εἴδει καλύβης : Βλ.Συνμ.58 ἐν λ. γέρνω· **2)** στεγάζω τινὰ ἐν καλύβῃ κ. συνεκδ. γεν. στεγάζω τινά· **3)** δ.γρ. ἀντὶ καλιγώνω βλ.λ.

καλυβωτός-ή-ό δημ. ὁ ἔχων στέγην ἐν εἴδει καλύβης, θολωτός : Βλ.Συνμ.155 ἐν λ. ὀμπρελωτός.

κάλυγες Ἡσ. « τὰ ἔμβρυα ».

καλυδίλα Ἡσ. « γέφυρα ».

κᾰλύδριον (τὸ) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ κάλως βλ.λ., μικρὸς κάλως, σχοινάκι.

καλυδώνιος-α-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀρχαίαν πόλιν τῆς Αἰτωλίας Καλυδῶνα : Καλυδώνιος Κάπρος ὄν, κατὰ τὴν ἑλλ. μυθολογίαν, ἐπλήγωσεν ἡ Ἀταλάντη καὶ ἐφόνευσεν ὁ Μελέαγρος.

καλυκάγρα (ἡ) νεώτ. στρατ. κ. **καλυκουλκός** (ὁ) ὄργανον πρὸς ἀπόσπασιν καὶ ἐξαγωγὴν βληθέντος κάλυκος ἐκ τοῦ κοίλου τῶν πυροβόλων, ὁσάκις δὲν ἰσχύει πρὸς τοῦτο ὁ ἐξολκεὺς βλ.λ.

κᾰλῠκάνθεμον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν κλύμενον βλ.λ. : ΨΔιοσκ.4,13· ‖ **τὸ φυτὸν** περικλύμενον βλ.λ. : αὐτ.4,14.

καλύκανθος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **καλυκανθωδῶν**.

καλυκανθώδη (τὰ) νεώτ. βοτον. κ. **καλυκανθοειδῆ** οἰκογ. δικοτυληδόνων κωδωνανθῶν φυτῶν.

καλύκειος λίθος (ὁ) καθ' Ἡσ. λίθος εὑρισκόμενος ἐν τῇ κεφαλῇ τοῦ ἰχθύος σάλπη βλ.λ.

καλυκεροειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. ἢ **καλυκερώδη** οἰκογένεια δικοτυληδόνων κωδωνανθῶν φυτῶν.

καλύκη (ἡ) μτγν. ὀνομασία ᾄσματός τινος : Ἀριστόξ.Ἱστ.ἀπ 72 **ᾖδον αἱ ἀρχαῖαι γυναῖκες καλύκην τινὰ ᾠδήν.**

καλυκίζω Ἡσ. « καλυκίζειν· ἀνθεῖν ».

καλύκιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ κάλυξ βλ.λ.· Ἡσ. « μικρὸν ῥόδον » : Διοσκ.π.Ὀρειβ.11,1,50.

καλυκοειδής-οῦς-ές (κάλυξ) νεώτ. ὁ δμοιος πρὸς κάλυκα· ‖ εἰδ. ἀνατ. **καλυκοειδῆ κύτταρα ἢ λαγυνοειδῆ** τὰ μετὰ τῶν κυλινδρικῶν κυττάρων ἀποτελοῦντα τὸ ἐπιθήλιον τοῦ βλεννογόνου ὑμένος τοῦ λεπτοῦ ἐντέρου.

καλυκοποιεῖον (τὸ) νεώτ. ἐργοστάσιον, ἐν ᾧ κατασκευάζονται κάλυκες πυροβόλων ὅπλων.

καλυκόμη (ἡ) νεώτ. βοταν. καλυκοτόμη βλ.λ.

καλυκόστεγον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος σωληνανθῶν κονβολβουλιδῶν φυτῶν.

καλυκοστέφανος-ον ὁ ἐστεμμένος διὰ καλύκων ἀνθέων : Βακχ.5,98 **καλυκοστεφάνου . .** Ἀρτέμιδος, αὐτ.10,108 **καλυκοστεφάνους κούρας**, Βαρβούκ.ἐν ΑΠ 6,55 **τᾶς καλυκοστεφάνου νυμφίος Εὐρυνόμας.**

καλυκοτόμη (ἡ) νεώτ. βοταν. ἢ **καλυκοτόμος** γένος χεδροπῶν φυτῶν.

καλυκουλκός (ὁ) νεώτ. ἐργαλεῖον ἀναλόγου τύπου πρὸς τὴν καλυκάγραν βλ.λ.

καλυκοφόρος-ον νεώτ. ἐπὶ βλημάτων, ὁ φέρων κάλυκα· **2)** εἰδ. ζῳολ. **καλυκοφόρα** (τὰ) γένος ὑδροζῴων, ἃ. σιφωνοφόρα.

κᾰλῠκώδης-ους-ες (εἶδος) ὅμοιος πρὸς κάλυκα ἄνθους : Θεόφρ.ΦΙ 3,5,6 καλυκῶδες **ἄνθος.**

καλύκων Ἡσ. « ὀμματοφύλλων ».

καλυκῶπις-ῖδος (ἡ) (ὤψ) ὁ ἔχων πρόσωπον ὅμοιον πρὸς κάλυκα ἄνθους, ὁ ἔχων ῥόδινον πρόσωπον, ὄψιν, ἀνθηρός : Ὑμν.Δήμ.8 **καλυκῶπις κούρη**, αὐτ.Ἀφρ.284, Ὀρφ.ὀπ.49ii24.

καλυκωπός Ἡσ. « εὐόφθαλμος ».

κάλυμμα-ατος (τὸ) (καλύπτω) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ δι' οὗ καλύπτεταί τι, σκέπασμα : ΚΔ Κορινθ.2,3,13 **ἐτίθει κάλυμμ ' ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ,-κάλυμμα τραπέζης - πυρ. ?λου - ἐπίπλων - κλίνης**· ‖ ἰδ. τὸ σκέπασμα τῆς κεφαλῆς ἐν χρήσει παρὰ γυναιξί, τεμάχιον λινοῦ ὑφάσματος, δι' οὗ ἐκάλυπτον αἱ γυναῖκες τὴν κεφαλὴν κατὰ τὴν ἔξοδον αὐτῶν ἐκ τῆς οἰκίας, καλύπτρα : Ἰλ.Ω 93 **ὣς ἄρα φωνήσασα κάλυμμ' ἕλε δῖα θεάων κυάνεον** (μέλαινον καλύπτραν ἣν ἔφερον εἰς ἔνδειξιν πένθους), Ὑμν.Δήμ.42, Βακχ.16,38 χρύσεον **κάλυμμα**, Αἰσχ.Ἀγ.1178 **ὁ χρησμὸς οὐκέτ' ἐκ καλυμμάτων ἔσται δεδορκὼς νεογάμου νύμφης δίκην**, Σοφ.Ἠλ.1468 **χαλᾶτε πᾶν κάλυμμ' ἀπ' ὀφθαλμῶν**, αὐτ.Αἴ.245, Εὐρ.ΙΤ 372· **2)** νεώτ. γεν. πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει ὅπως καλύπτῃ τὴν κεφαλήν, οἷον πέπλος, κεκρύφαλος, πῖλος, σκοῦφος κττ.· **3)** μτγν. κ. νεώτ., μτφ. πᾶν ὅ,τι καλύπτει, περιβάλλει ἐν εἴδει καλύμματος : ΚΔ Κορινθ.2,3,15 **ἕως σήμερον, ἡνίκα ἀναγινώσκεται Μωϋσῆς, κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται**, Κάλβ.Ὠδ.11,22 **ὁ Βύρων κεῖται ὡς κρίνος | ὑπὸ τὸ βαρὺ κάλυμμα | ἀθλίας νυκτός**· **4)** εἰδ. εἶδος ἁλιευτικοῦ δικτύου ἔχοντος σχῆμα σάκκου : Ὀππ.Ἁλ.3,82· ‖ δθ. κ. ἐπὶ τοῦ ἱματίου, ὅπερ ἡ Κλυταιμήστρα ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ συζύγου της : Αἰσχ.Χο.494 **αἰσχρῶς τε βουλευτοῖσιν ἐν καλύμμασιν**· **5)** εἰδ. τὸ κρανίον, ὡς περιβάλλον τὸν ἐγκέφαλον : Νίκ.Θηρ.906· **6)** ὁμ. τὸ κέλυφος καρποῦ, τὸ περικάρπιον : Νίκ.Ἀλεξ.269· **7)** ὁμ. τὸ μνῆμα, ὁ τάφος : Διότ.ἐν ΑΠ 7,

227· **8)** ἐπὶ ζῴων, τὸ κάλυμμα τῶν βραγχίων τῶν ἰχθύων : Ἀριστλ.ΖΙ 505a,2 **τὰ μὲν ἔχοντα καλύμματα πάντα ἐκ πλαγίου ἔχει τὰ βραγχία**· || τὸ ὄστρακον τῶν δστρσκοδέρμων καὶ κοχλιῶν : αὐτ.547b,5 **ἐξείροντα τὴν . . γλῶτταν ὑπὸ τὸ κάλυμμα**· **9)** εἰδ. ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ, τὸ βλέφαρον· Πολυδ.2,66· **10)** τὸ κάλυμμα τῆς κηρήθρας : Ἀριστλ.ΖΙ 624b,31 **τά τε κηρία ποιοῦσιν ἀνώμαλα καὶ τὸ κάλυμμα ἀνῳδηκός**· **11)** σκέπασμα, θυρόφυλλον, παραθυρόφυλλον : Διόδ.Σ 20,11 **αὗται δὲ** (αἱ θυρίδες) **εἶχον καλύμματα διὰ μηχανῆς ἀνασπώμενα**· **12)** κάλυμμα ἐκ σανίδων διὰ τὴν ὀροφήν, τὴν στέγην : Ἐπιγρ. **ἐπιθεὶς καλύμματα πάχος δακτύλου**· || κ. νεώτ. πλάξ διά κλείσιμον κιβωτίου : Ἐπιγρ.· **13)** πιθ. πλὰξ πρὸς λιθόστρωσιν : Ἐπιγρ.· **14)** πᾶν ὅ,τι καλύπτει καὶ προφυλάττει τὸ σῶμα κατὰ τὴν μάχην, οἷον ἀσπίς, κράνος : ΠΔ Μακκ.1, 4,6 **καλύμματα καὶ μαχαίρας οὐκ εἶχον,** αὐτ.6,2 **ἐκεῖ καλύμματα χρυσᾶ, καὶ θώρακες καὶ ὅπλα**· πρβλ. προκάλυμμα· **15)** τὸ σκέπασμα τῶν τιμίων δώρων : ΨΧρυσ.12,77 D· **16)** νεώτ. κ. δημ. εἰδ. τραπεζ. τὰ σταθερᾶς ἀξίας περιουσιακὰ στοιχεῖα ἐκδοτικῆς τινος τραπέζης, οἷον χρυσός, συνάλλαγμα, γραμμάτια, ἀποτελοῦντα ἐγγύησιν τοῦ ὑπ' σύτῆς ἐκδιδομένου χαρτονομίσματος.

κᾰλυμμάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ κάλυμμα βλ.λ.12), στεγάστριον : Ἀριστφ.ἀπ.73.

καλυμμαύχι(ον) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἢ **καμηλαύκιον** κ. δημ. **καμηλαύκι** τὸ εἰς κωνοειδῆ κορυφὴν ἀπολῆγον, ὑψηλὸν καὶ κυλινδρικόν, μέλαν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν ὀρθοδόξων κληρικῶν.

κάλυνμα (τὸ) Ἐπιγρ. (Ἐπιδαύρου) ἀντὶ κάλυμμα.

κάλυξ-υκος (ἡ κ. ὁ) (καλύπτω) κάλυμμα, σκέπασμα, ἐν ᾧ εἶναί τι κεκλεισμένον, περικεκαλυμμένον, περιτύλιγμα, μ. ἐπὶ ἀνθέων κ. ἐπὶ καρπῶν· ὅθ. εἰδ. ἡ θήκη τῶν σπόρων, τὸ περικάρπιον τῶν καρπῶν, τὸ λέπυρον ἢ τὸ κέλυφος ἢ ὁ λοβός : Ἡρ. 2,92 **ἐξ ὧν ὁ καρπὸς ἐν ἄλλῃ κάλυκι περιφυομένη ἐκ τῆς ῥίζης γίνεται** (ἐπὶ ἐνύδρων κρίνων), αὐτ. 3,100 **ὅσον κέγχρος τὸ μέγεθος ἐν κάλυκι** (ἐπὶ ὀρύζης), Θεόφρ.ΦΙ 8,2,4 **πρὶν ἂν ἐν τῇ κάλυκι γένηται** (ὁ στάχυς, ἐπὶ σίτου)· κ. γεν. : Ἀριστφ. Ὀρν.1065 **ἃ πάντ' ἐν γαίᾳ ἐκ κάλυκος αὐξανόμενα γένυσιν πολυφάγοις**· || κ. ἐν ποι. ἐκφρ. : Αἰσχ.Ἀγ.1392 **κάλυκος ἐν λοχεύμασιν** (ὅταν ἀρχίσῃ νὰ δένῃ ὁ καρπός)· || νεώτ. βοταν. τὸ ἐξωτερικὸν περίβλημα τῶν ἀνθέων, ἀποτελούμενον ἐξ ἑνὸς ἢ πλειόνων σεπάλων καὶ περικλεῖον τὴν στεφάνην καὶ τὰ ἄλλα ὄργανα αὐτῶν· **2)** κ. νεώτ. συνεκδ. τὸ ἀτελὲς ἀκόμη ἡμιάνοικτον ἄνθος, ἐμπερικεκλεισμένον ἐν μέρει ἐντὸς τῶν σεπάλων, τὸ μπουμπούκι, κοντσές : Ὑμν.Δήμ 427 (ἐπὶ ῥόδου) Κρατῖν.98 **ἀνεμωνῶν κάλυξι . . ἠριναῖς,** Ἀριστλ. ΖΙ 554a,12 **φέρει δ' ἀπὸ πάντων ἡ μέλιττα, ὅσα ἐν κάλυκι ἀνθεῖ,** Θεόφρ.ΦΙ 4,10,3 (φύλλοις) **τοῖς τῶν ῥόδων ὅταν ἐν κάλυξιν ὦσι,** Θεόκρ.3,23 **κισσοῖο . . ἀμπλέξας καλύκεσσι,** Στράτ. ἐν ΑΠ 12,8 **μᾶλλον καλύκων ἐρυθαίνετο** (ἐπὶ ῥόδου)· **3)** ποι. μτφ. ἐπὶ τῆς νεότητος : Ἀριστφ.ἀπ.467 **σταθερὰ . . κάλυξ νεαρᾶς ἥβης**· **4)** εἰδ. νεώτ. στρατ. μεταλλίνη θήκη, ἐν ᾗ τίθεται ἡ πυρῖτις καὶ ἡ βολὶς τοῦ φυσιγγίου τῶν ὅπλων ἢ τῆς φυσίγγης τῶν πυροβόλων· **5)** κτ. πληθ. κοσμήματα γυναικῶν ἐν σχήματι κάλυκος ἄνθους, πιθ. ἐνώτια ἢ πόρπαι ἐνδυμάτων ἢ ἄλλων κοσμημάτων : Ἰλ.Σ 401 **πόρπας τε γναμπτάς θ' ἕλικας κάλυκάς τε καὶ ὅρμους,** πρβλ. Ὑμν.Ἀφρ.87· **6)** ἐφιελὶς βλ.λ. : Ἰώσ.ΑΙ 3,7,6· **7)** εἰδ. νεώτ. ἀνατ. **κάλυκες γευστικοὶ** πιθοειδῆ ἢ καλυκοειδῆ ἐπιθηλιακὰ μορφώματα τῆς γλώσσης καὶ τῆς προσθίας ὑπερῴας εἰς ἃ ἀπολήγουσιν αἱ ἶνες τῶν νεύρων τῆς γεύσεως· || **κάλυκες νεφρικοὶ** ἰνομυώδεις καὶ κυλινδρικοὶ σωλῆνες τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ νεφροῦ πρὸς ἀποχέτευσιν τῶν οὔρων ἐκ τῶν νεφρικῶν θηλῶν εἰς τὴν κοιλότητα τῆς νεφρικῆς πυέλου· **8)** τὸ φυτὸν ἄγχουσα βλ.λ. : Διοσκ.4,23.

κάλυξις-εως (ἡ) καθ' Ἡσ. κάλυξ βλ.λ.1)· **2)** καθ' Ἡσ. κάλυξ βλ.λ.5).

καλύπτειρα (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ καλυπτὴρ βλ.λ. : Ἀντίπ.Σιδ. ἐν ΑΠ 6,206 **καλύπτειραν δὲ προσώπου, ἔργον ἀραχναίοις νήμασιν ἰσόμορον.**

καλυπτήρ-ῆρος (ὁ) (καλύπτω) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ μέσον δι' οὗ καλύπτεταί τι, κάλυμμα, σκέπασμα, κολεός, θήκη : Ἱππ.Αἱμ.4, Ἀριστλ.Πρ.923b,25 **νάρθηκας ἢ καλυπτῆρας,** πρβλ. Θεάφρ.ΦΑΙτ. 5,6,4· **2)** κάλυμμα, περικάλυμμα : ΠΔ Ἀρ.4,13 **καὶ τὸν καλυπτῆρα ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπικαλύψουσιν ἐπ' αὐτὸ ἱμάτιον**· || ἐπίβλημα, ἐπίθεμα, πῶμα : Διόδ.Σ 18,26 **ἐπάνω δὲ τῆς θήκης ἐπετίθετο καλυπτὴρ χρυσοῦς**· || κ. μτφ. : Σεκοῦνδ.15 **γῆ ᾅδου καλυπτήρ**· **3)** κτ. πληθ. κέραμος, πλίνθος, κεραμίδι : Ἐπιγρ. **καλυπτῆρες ἀνθεμωτοί,** αὐτ. **καλυπτῆρες ἐξ ἀναστροφίσματος,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.6,92, Πολυδ.10,157 **καλυπτῆρες κορινθιουργεῖς**· **4)** κτ. πληθ. τὰ μακρὰ πτερὰ τῶν ἁρπακτικῶν ὀρνέων : Δημήτρ.Πεπ. Ἱερακ.17· **5)** μτφ. οἱ στῦλοι τῆς κοινωνίας, ἐπὶ τῶν εὐπατριδῶν καὶ πλουσίων κατοίκων πόλεως : Ἡρώνδ.2,31 **τῆς πόλεως καλυπτῆρες.**

καλυπτηριάζω γλῶσσ. καλυπτηρίζω βλ.λ.

καλυπτηρίζω Ἐπιγρ., ἀττ. μέλλ. -ιῶ καλύπτω, σκεπάζω, στεγάζω διὰ κεράμων : **καλυπτηρ(ι)εῖ.**

καλυπτήριον (τὸ) γλωσσ. κάλυμμα, ἐπίβλημα.

καλυπτήριος(-ία)-ον νεώτ. ὁ ἁρμόδιος, ὁ χρησιμεύων πρὸς κάλυψιν : **καλυπτήριον πράχωμα**· || εἰδ. ἀνατ. **καλυπτήρια ὄργανα** τὰ καλύπτοντα τὴν ἐπιφάνειαν καὶ τὰς κοιλότητας, οἷα τὸ δέρμα καὶ οἱ βλεννογόνοι ὑμένες τοῦ σώματος.

καλύπτης (ὁ) γλωσσ. κεραμίς· **2)** πάπ. ὁ καλύπτων, ὁ ἀποκρύπτων.

καλυπτόρρυγχος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀναρριχητικῶν **φιττακιδῶν** πτηνῶν.

κᾰλυπτός-ή-όν (καλύπτω) κ. νεώτ. κεκαλυμμένος, σκεπασμένος : Σοφ.ἀπ.534,4, Ἀριστφ.Θεσμ. 890 **φάρει καλυπτός,** Εὔβουλ.35 **τεύτλῳ περὶ σῶμα καλυπτόν,** Ἀριστφ.ἀπ.308,- **καλυπτὰ δοχεῖα**· **2)** ὁ περιτεθειμένος οὕτως, ὥστε νὰ καλύπτῃ, ὁ περικαλύπτων : Σοφ.Ἀντ.1011 **μηροὶ καλυπτῆς ἐξέκειντο πιμελῆς**· **3)** νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ καλυφθῇ : **δεξαμενὴ καλυπτή.**

καλύπτοφις-εως (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος κολεοπτέρων ἑτερομερῶν **τενεβριονιδῶν** ἐντόμων.

κᾰλύπτρα (ἡ) (καλύπτω) κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων. -πτρη τὸ δι' οὗ καλύπτεταί τι, κάλυμμα, σκέπασμα καὶ ἰδ. τεμάχιον λεπτοῦ ὑφάσματος δι' οὗ καλύπτουν αἱ γυναῖκες τὴν κεφαλὴν ἢ τὸ πρόσωπον, κεφαλοπάνι, ἢ βέλο, φερετζές : Ἰλ.Χ 406 **ἀπὸ δὲ λιπαρὴν ἔρριψε καλύπτρην,** Ὀδ.Ε232, Ἀρχίλ.18 **καλύπτρα πλοκάμων,** Αἰσχ.Πέρσ.537 **πολλαὶ δ' ἁμαλαῖς χερσὶ καλύπτρας κατερεικόμεναι**· || νυμφικὸς πέπλος : Εὐφορ.107,4· || μτφ. : Αἰσχ.Χο.811 **δνοφερᾶς καλύπτρας** (τὸ σκοτεινὸν κάλυμμα τῆς νυκτός)· **2)** ὡς παρωνυμία χώρας ἐν Περσίᾳ δοθείσης ὑπὸ τοῦ μεγάλου βασιλέως εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ, ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ὁποίας ἐδαπάνα διὰ τὰς ἑαυτῆς καλύπτρας : Πλάτ.Ἀλκ.1,123B **εἶναι δὲ καὶ ἄλλην** (χώραν) **ἣν αὖ καλεῖσθαι καλύπτραν,** Ἀριστείδ.Λόγ. 19(41),4· **3)** ἐπίθεμα, πῶμα : Ἡρ.4,64 **καλύπτρας τῶν φαρετρέων ποιεῦνται,** Ἐπιγρ. **καλύπτρα θυμιατηρίου**· **4)** τὸ λέπυρον, τὸ περικάρπιον : Γεωπ.11,11,2· **5)** τὸ ἐξ ἐλαφροῦ ὑφάσματος καὶ εἰς ὀξὺ πρὸς τὰ ἄνω ἀπολῆγον πηλήκιον τῶν

στρατιωτῶν παρὰ Βυζαντίνοις· 6) εἰδ. νεώτ. ἀνατ. **καλύπτρα ἐγκεφαλικοῦ σκέλους** τὸ ἐξ αἰσθητικῶν λευκῶν ἰνῶν καὶ ἐκ φαιῶν μαζῶν ἄνω ἐπίπεδον τοῦ ἐγκεφαλικοῦ σκέλους· 7) εἰδ. νεώτ. βοταν. τὸ ἐξώτατον ἐπίσκληρον κάλυμμα τῆς ρίζης τῶν φυτῶν.

καλυπτρανθές (τὸ) νεώτ. βοτσν. γένος μυρτωδῶν φυτῶν.

καλυπτρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ὑποκορ. τοῦ καλύπτρα βλ.λ., μικρὰ καλύπτρα· ‖ εἰδ. μικροβ. λεπτόταταν ὑάλινον πλακίδιον χρησιμεῦον πρὸς κάλυψιν τῆς φερούσης τὰ μικροβισκὰ παρασκευάσματα πλακός.

καλυπτρογόνον (τὸ) νεώτ. βοτον. τὸ ἐξώτατον στρῶμα κυττάρων τοῦ ἀρχεφύτρου τῆς ρίζης σχηματίζον εἴς τινα μὲν φυτὰ τὴν καλύπτραν καὶ τὰ τριχιδιοφόρα στρώματα, εἰς ἄ.δὲ μ.τὴν καλύπτρσν.

καλυπτρόμετρον (τὸ) νεώτ. μικροβ. ὄργανον πρὸς μέτρησιν τοῦ πάχους τῶν καλυπτρίδων, ἀποτελούμενον ἐκ λαβίδος μετὰ κοχλίου καὶ ἠριθμημένου τυμπάνου ἢ δίσκου ὑποδιῃρημένου εἰς ἑκατοστὰ τοῦ χιλιοστομέτρου.

καλύπτω κ. νεώτ., μέλλ. -φω, ἀόρ. -φα, μέσ. μέλλ. -ύφομαι κ. παθ. -φθήσομαι, μτχ. ἀορ. β' καλυφθείς, παρακ. κεκάλυμμαι κ. μτχ. κεκαλυμμένος, ὑπερσ. κεκάλυπτο θέτω ἐπί τινος κάλυμμα, σκέπασμα, περιβάλλω τινὰ ἢ τι διὰ καλύμματος, ἤτοι πράγματος ἀποκρύπτοντος ὅλως ἢ ἐν μέρει ἢ προφυλάττοντος αὐτό, σκεπάζω, συνήθ. μτ. δοτ. ὀργ. : Ἰλ.Κ 29 **παρδαλέῃ . . μετάφρενον εὐρὺ κάλυψεν,** Ἐπιγρ. **μὴ καλύπτειν τὰ δολισχερέα εἱματίοις,** ΚΔ Λουκ.8,16 **οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας καλύπτει αὐτὸν σκεύει·** ‖ κ. ἐν περιφρ. μτφ. : Ἰλ.Ν 425 **ἠέ τινα Τρώων ἐρεβεννῇ νυκτὶ καλύψαι** (=φονεῦσαι)· ‖ ὁμ. νεώτ. μτ. ἐμπροθ. διορ. (διὰ κ. γεν. ἢ μὲ κ. αἰτ.) ἐν χρ. ἀντὶ τῆς δοτ.: καλύπτω **τὴν κεφαλὴν διὰ τοῦ πίλου, - ἐκάλυφε τὴν γυμνότητά της μὲ φύλλα συκῆς·** ‖ κ. παθ. ἐν ὁμ.σημ. περιβάλλομαι διά τινος, ὑπό τινος, σκεπάζομαι ἀπὸ κάτι, μὲ κάτι, μτ. δοτ. : Ἰλ.Π 360 **ἀσπίδι ταυρείῃ κεκαλυμμένος,** αὐτ.Φ 549 **κεκάλυπτο δ' ἄρ' ἠέρι,** Ὀδ.Δ 402 **μελαίνῃ φρικὶ καλυφθείς** (σχόλ. «τῇ ἐπιγενομένῃ μελανίᾳ . . ἐκ τῆς ἐπιπολαίου κινήσεως τῶν ὑδάτων»), Ἀριστλ.ΖΙ 505a,6 (βράγχια) **καλυπτόμενα δ' οὐκ ἀκανθώδει καλύμματι·** ‖ ὁμ. κ. νεώτ. μτ. ἐμπροθ. διορ. (ὡς ἀνωτ. κ. μτ. τῆς ὑπό κ. γεν.) : **ἐκαλύφθη ὑπὸ τέφρας·** 2) κ. ἁπλῶς περιβάλλω, σκεπάζω : Ἰλ.Ψ 693 **μέλαν δέ ἑ κῦμα κάλυψεν,** Παπαδ.Χρ.Μηλ.38 **σαρίκιον . . καλύπτον . . τὴν κεφαλήν, - ἡ χιὼν ἐκάλυφε τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων, - ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον ἐξ αἰδοῦς** - ἀπὸ ἐντροπὴν (διὰ τῶν χειρῶν), **- νέφη καλύπτουσι τὸν οὐρανόν·** 3) κ. ἀπολ. : Αἰσχ. Ἑπτ.1040 **καὐτὴ καλύψω·** κ. παθ. : ΚΔ Ματθ.8,24 **τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων, - τὸ σῶμά του ἐκαλύφθη ὑπὸ ἑλκῶν** (ἐγέμισε ἀπὸ ἕλκη)· ‖ συνήθ. ἐπὶ θανάτου κ. ἄλλων παθῶν ἐν φρ. : Ἰλ.Ε 553, αὐτ.Δ 461 **τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν,** αὐτ.Ρ 591 **τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε,** Πίνδ.Ν 8,38 **χθονὶ γυῖα καλύψαιμ',** Βακχ.12,64 **ὅταν θανάτοιο κυάνεον νέφος καλύψῃ·** ‖ κ. ἐπὶ νεκρῶν, θάπτω, ἐνταφιάζω : Αἰσχ.Πρ.582 **χθονὶ κάλυψον** (θάψε), Σοφ.Ἀντ.28 **τὸ μὴ τάφῳ καλύψαι** (θάψαι), Εὐρ.Φοίν.1633· ‖ κ. μέσ. καλύπτω ἐμαυτόν, σκεπάζομαι : Ἰλ.Γ 141 **ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσιν,** αὐτ.Ξ 184, Ἡσιοδ.Ἔργ.198· κ. ἀπολ. : Ὀδ.Κ 53 **καλυψάμενος δ' ἐνὶ νηῒ κείμην·** 4) μτγν. συνθλίβω διὰ τοῦ βάρους μου, πλακώνω : ΚΔ Λουκ.23,30 **τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσι, πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς καλύψατε ἡμᾶς·** 5) ἐπὶ πανοπλίας, προφυλάσσω, προστατεύω : Ξεν.Ἱππ.12,5· ‖ κ. νεώτ. προφυλάσσω τινὰ ἢ τι τιθέμενος πρὸ αὐτοῦ, προστατεύω : **ἡ ὀπισθοφυλακὴ ἐκάλυφε τὴν ὑποχώρησιν τοῦ συντάγματος·** 6) συνεκδ. κρύπτω, ἀποκρύπτω, φυλάττω : Ἱππῶν.52, Σοφ.Ἀντ.1254 **μή τι καὶ κατάσχετον κρυφῇ καλύπτει καρδίᾳ,** Εὐρ. Ἱππ.712 **σιγῇ καλύπτειν ἁνθάδ' εἰσηκούσατε·** κ. παθ. : Ὀδ.Θ 503 **κεκαλυμμένοι ἵππῳ** (κεκρυμμένοι ἐντὸς τοῦ ἵππου)· 7) νεώτ. μτφ. ἀποκρύπτω τι, ἵνα μὴ γίνῃ γνωστόν, συγκαλύπτω, σκεπάζω, ἀντίθ. ἀποκαλύπτω : **ζητοῦν νὰ καλύψουν τὸ σκάνδαλον·** 8) μτγν. κ. νεώτ. μτφ. ἀντισταθμίζω, ἐξουδετερῶ, συγχωρῶ, σκεπάζω: ΠΔ Ψαλμ.84,3 **ἐκάλυψας πάσας τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν,** ΚΔ Πέτρ.1,4,8 **ἡ ἀγάπη καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν,** αὐτ.Ἰάκ.5,20· 9) νεώτ. ἰσοσταθμίζω, ἀντικρύζω τι δι' ἄλλου : **τὰ κέρδη τῆς ἐπιχειρήσεως δὲν καλύπτουν τὰς δαπάνας αὐτῆς, - τὸ εἰς χρυσὸν ἀπόθεμα τῆς τραπέζης καλύπτει τὸ τρίτον τοῦ κυκλοφοροῦντος χαρτονομίσματος, - τὸ δάνειον ἐκαλύφθη ἐντὸς τῆς ἡμέρας** (τὸ προσενεχθὲν χρῆμα ἔφθασεν εἰς μίαν ἡμέραν τὸ ὅλον ποσὸν τοῦ ζητηθέντος δανείου)· 10) καλύπτω δι' ἀτιμίας, ἐπισκιάζω τι διὰ κακοῦ τινος πράγματος : Σοφ.ΟΚ 282 **σὺ μὴ κάλυπτε τὰς εὐδαίμονας ἔργοις Ἀθήνας ἀνοσίοις·** 11) θέτω τι ἐν εἴδει καλύμματος ἐπί τινος : Ἰλ.Ε 315 **πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο . . πτύγμα κάλυψεν** (Γαζ.Θ «ἔμπροσθεν δὲ περιέβαλεν αὐτὸν τὸ περίπλωμα τοῦ λαμπροῦ πέπλου»), αὐτ.Φ 321· 12) ρηματ. π. καλυπτός, ἀκάλυπτος, συγκαλυπτέος, κάλυμμα, κάλυξ, ἀποκαλύπτω, ἀνακαλύπτω. Ἐκ ριζ. καλ-, λατ. cel (celare κρύπτειν, cella οἰκίσκος, κοιν. κελλάρι, κελλίον, domi-cil-ium οἰκίσ).

καλυστεγία (ἡ) νεώτ. βοταν. κ. **καλυκόστεγον** (τὸ) γένος κομβολβουλοειδῶν φυτῶν.

καλυτέρεμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ καλυτέρευσις βλ.λ.

καλυτέρευσις-εως (ἡ) (καλυτερεύω) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καλυτερεύω, ἡ ἐπὶ τὰ βελτίω μεταβολή, βελτίωσις : **ὁ ἀσθενὴς παρουσιάζει κάποιαν καλυτέρευσιν, - ἡ καλυτέρευσις τῆς ποιότητος τῶν σιτηρῶν.**

καλυτερεύω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἐκαλυτέρευσα,** δημ. -φα καθιστῶ τινα ἢ τι καλύτερον, βελτιῶ, διορθώνω : **ἐκαλυτέρευσε τὴν ποιότητα, - προσπαθεῖ νὰ καλυτερεύσῃ τὴν τύχην του·** 2) ἀμτβ. καθίσταμαι, γίνομαι καλύτερος, βελτιοῦμαι, διορθώνομαι : Ἐρωτόκρ.5,151 **ὡσὰν ἐκαλυτέρεψε, κι ἐντύθη κι ἐπορπάτει** (ἐβελτιώθη ἡ ὑγεία του), **- ἡ κατάστασις ὅλο καὶ καλυτερεύει, - ὁ καιρὸς καλυτέρεψε σήμερα·** 3) ρηματ. π. καλυτέρευσις, καλυτέρεμα.

καλύτερος-α(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. συγκρ. τοῦ καλὸς βλ.λ., καλλίων, βελτίων, κρείσσων, κ. ἐπίρρ. δημ. **καλύτερα,** ἄ. **κάλλιο** : φρ. **εἶμαι καλύτερα** (ἐπὶ ἀσθενοῦς, ἐβελτιώθη ἡ ὑγεία μου), **-πάω καλύτερα** (βελτιοῦται ἢ ἐβελτιώθη ἡ κατάστασίς μου), **-καλύτερα τὸ ἔχω** (προτιμῶ), Ρήγ.Θούριος Ὕμνος 7 **καλύτερα μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωή, | παρὰ σαράντα χρόνια σκλαβιὰ καὶ φυλακή.**

καλυτερωσύνη (ἡ) δημ. ἡ καλυτέρευσις, τὸ καλυτέρεμα : Βλ.Συνμ.94 ἐν λ. καλυτέρεμα.

καλύφη (ἡ) (καλύπτω) πάπ. χώρα καλυφθεῖσα, βυθισθεῖσα : **βούλομαι μισθώσασθαι ἀπὸ καλυφῆς αἰγιαλοῦ ἀρούρας χ'** 2) κτ.ΕΜ 486,22 ἔτυμον τοῦ καλύβη.

καλύφιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ κᾶλον βλ.λ.· Ἡσ. «ξυλήφιον», (κῶδ. -ύριον).

κάλυφ-ῦβος (ὁ) ἡ καλύβη βλ.λ. : Σοφ.ἀπ.574,6.

καλύφιμος-ον (καλύπτω) νεώτ. ὁ δεκτικὸς καλύψεως, ὃν δυνατόν τις νὰ καλύψῃ.

κάλυφις-εως (ἡ) (καλύπτω) λεξ. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καλύπτειν, τὸ σκέπασμα: Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.22, Ἡσ.ἐν λ.στρέφωσις.

κάλφα (ἡ) (τουρκ.) νεώτ. δημ. εἰδ. ἡ προϊσταμένη τῶν θεραπαινίδων εἰς τὰ ἀνάκτορα τῶν Τούρκων σουλτάνων.

καλφαλίκι (τὸ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ κάλφα βλ.λ.· || ἡ ἀμοιβὴ τοῦ κάλφα κατὰ τεμάχιον.

κάλφας (ὁ) (ἀραβ.) δημ. τεχνίτης βοηθὸς τοῦ τεχνίτου προϊσταμένου ἢ ἰδιοκτήτου ἐργαστηρίου, τεχνίτης βοηθὸς ἰδίως ράπτου ἢ ὑποδηματοποιοῦ.

καλφόπουλο (τὸ) δημ. ὁ μικρὸς κάλφας βλ.λ.

κάλχα (ἡ) νεώτ. βοταν. ἡ **κάλθα** γένος πολυκαρπιδῶν ρανουγκουλιδῶν φυτῶν.

καλχαίνω (κάλχη) καθιστῶ τι πορφυροῦν, κ. παθ. εἶμαι, γίνομαι πορφυροῦς : Νίκ.Θηρ.641· **2**) μτφ. καθιστῶ τι σκοτεινὸν καὶ ταραχῶδες ὅμοιον πρὸς τὴν τρικυμιώδη θάλασσαν, ταράσσω τὸν νοῦν μου, ἀνησυχῶ : Σοφ.'Αντ.20 **δηλοῖς γάρ τι καλχαίνουσ' ἔπος,** Εὐρ.'Ηρακλ.40 **ἀμφὶ τοῖσδε καλχαίνων τέκνοις·** **3**) μτφ. μτ. ἀπαρφ. σφοδρῶς ἐπιθυμῶ, ποθῶ, λαχταρῶ : Λυκόφρ.1457 **λέκτρων στερηθείς, ὧν ἐκάλχαινε τυχεῖν.**

κάλχη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **χάλκη** κ. **χάλχη** ὁ κοχλίας τῆς πορφύρας, τὸ κοχλιοειδὲς μαλάκιον πορφύρα : Νίκ.'Αλεξ.393· **2**) ἡ ἐκ τοῦ μαλακίου πορφύρα, πορφυρᾶ βαφή : Στράβ.11,14,9 **χρῶμα, ὅμοιον κάλχῃ·** **3**) εἰδ. κ. νεώτ. ὁ κοχλίας ἢ ἕλιξ τοῦ ἰωνικοῦ κιονοκράνου· 'Ησ. « μέρος κεφαλῆς κίονος » : 'Επιγρ.' || κτ. Böckh ὁ ἐπὶ τοῦ ἀνωτάτου μέρους τοῦ ἐπιστυλίου τοῦ 'Ερεχθείου διάκοσμος· **4**) εἶδος φυτοῦ χρώματος πορφυροῦ, τὸ φυτὸν χρυσάνθεμον τὸ στεφανωματικόν : 'Αλκμ.39, Νικόλ.Δαμ.76 J· κ. γρ. **χάλκη** : Νίκ.ἀπ.74, 60, πρβλ. ΨΔιοσκ.4,58.

κάλχιον (τὸ) σχόλ. **τὸ πορφυροῦν χρῶμα,** ἡ πορφυρᾶ βαφή : Σχόλ.Νίκ.'Αλεξ.393.

καλχίτης (ὁ) νεώτ. χημ. ἐρυθρὸν ὑπεροξείδιον τοῦ σιδήρου, ἄ. ἀγγλικὸν ἐρυθρόν.,

καλῶ-έω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., αἰολ. **κάλημι,** ἐπ. ἀπαρφ. **καλήμεναι,** ἰων. παρατ. **καλέεσκον,** γ' ἑν. πρόσ. **κάλεσκε,** μέλλ. ἰων. **καλέω** κ. ἀττ. **καλῶ,** μτγν. **καλέσω,** ἀόρ. α' **ἐκάλεσα** κ. ἐπ. **ἐκάλεσσα,** κ. **κάλεσσα,** μτγν. **ἐκάλησα,** μτγν. ἐπ. **ἔκλησα,** παρακ. **κέκληκα,** μέσ. ἀττ. μέλλ. **καλοῦμαι** κ. μτγν. **καλέσομαι,** ἀόρ. α' **ἐκαλεσάμην** κ. ἐπ. **καλεσσάμην,** γ' πληθ. πρόσ. **καλέσαντο,** παθ. μέλλ. **κεκλήσομαι,** κ. **κληθήσομαι,** ἀόρ. **ἐκλήθην,** δημ. **καλέστηκα,** παρακ. **κέκλημαι,** γ' πληθ. πρόσ. **κεκλήσται,** ἰων. **κεκλέαται,** μτγν. παρακ. **κεκάλεσμαι,** μτχ. παρακ. **κεκλημένος,** δημ. **καλεσμένος,** ἐπ. γ' πληθ. πρόσ. ὑπερσ. **κεκλήατο,** ἐν εὐκτ. **κεκλῄμην, κεκλῇο, κεκλῄμεθα** προσκαλῶ τινα φωνῶν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, φωνάζω τινὰ διὰ τοῦ ὀνόματός του νὰ προσέλθῃ κ. γεν. προσκαλῶ ἢ ὀνομάζω : 'Ιλ.Α 402 **ἑκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,** αὐτ.Υ 4 **θεοὺς ἀγορήνδε καλέσσαι,** 'Οδ.Α 90 **εἰς ἀγορὴν καλέσαντα . . 'Αχαιούς,** αὐτ.Β 348· κ. μτ. αἰτ. μ. : 'Ιλ.Κ 195 **ὅσσοι κεκλήατο βουλήν** (σχόλ. « ὅσοι κεκλημένοι ἦσαν εἰς τὸ συμβούλιον») κ. μτ. ἀπαρφ. : αὐτ.197 **κάλεον συμμητιάασθαι,** Σοφ.Φιλ.466 **καιρὸς .. καλεῖ πλοῦν .. σκοπεῖν,** αὐτ.'Ηλ.996 **κἄμ' ὑπηρετεῖν καλεῖς·** || κ. ἔμπροθ. (εἰς, ἐπί, πρός) : 'Ιλ.Ψ 203 **κάλεόν τέ μιν εἰς ἓ ἕκαστος,** 'Οδ.Ρ 330 **νεῦσ' ἐπὶ οἷ καλέσας,** Πλάτ.'Επιστ.358Α **καλούσης δὲ τῆς πατρίδος αὐτῆς πρὸς τὰ κοινά,** ΚΔ Λουκ.5,32 **οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν,** αὐτ.Θεσσ.2,2,14· || κ. νεώτ. μτ. αἰτ. κ. μ.: Πλάτ.Φαίδ.115Α **ἐμὲ νῦν ἤδη καλεῖ . . ἡ εἱμαρμένη,** Ξεν.'Αν.5,6,8 **οὗτοι οὐ παρεγένοντο βασιλεῖ καλοῦντι,** ΚΔ Ματθ.20,8 **κάλεσον τοὺς ἐργάτας,** Παλαμ.Τάφ.Πρόλ.5 **κάλεσε καὶ κράτησε | μέσα στ' ἀρχοντικά σου | ὅλα τὰ ἐρωτόπλαστα καθὼς ἐσὺ βλαστάρια,** Χατζόπ.Βρ.Θρ.110,1 **καὶ νὰ σὲ καλῶ, | πίσω μὴ γυρίσῃς·** κ. παθ. : Πλάτ. Νόμ.937Α **ὁ δ' εἰς μαρτυρίαν κληθείς,** ΚΔ Κορινθ.1,1,9 **πιστὸς ὁ Θεὸς δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ,** - **ὁ πρωθυπουργὸς ἐκλήθη εἰς τὰ ἀνάκτορα·** **2**) κ. μέσ. φωνάζω, προσκαλῶ τινα πρὸς ἐμαυτόν : 'Ιλ.Α 270 **καλέσαντο γὰρ αὐτοί,** αὐτ.Γ 161 **'Ελένην ἐκαλέσσατο φωνῇ,** 'Οδ.Θ 43 **καλέσασθε δὲ θεῶν ἀοιδόν·** **3**) εἰδ. κ. δημ. προσκαλῶ τινα εἰς τὸν οἶκόν μου πρὸς εὐωχίαν, καλῶ εἰς δεῖπνον, γάμον, διασκέδασιν, ἑορτὴν κττ. : 'Οδ.Κ 231 **ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε . . καὶ κάλει,** αὐτ.Λ 187 **πάντες γὰρ καλέουσι,** αὐτ.Ρ 382, ΚΔ Κορινθ.1,10,27 **εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων,** αὐτ.Λουκ.14,13 **ὅταν ποιῇς δοχήν, κάλει πτωχούς·** || κ. μτ. προσδιορισμοῦ : Πίνδ.Ο 1,38 **ἐκάλεσε πατὴρ τὸν εὐνομώματον ἐς ἔρανον,** Εὐρ.'Ιων 1140 **λαὸν εἰς θοίνην καλῶν,** Ξεν.'Αν.7,3,18 **ὁπότε ἐπὶ δεῖπνον καλέσαι,** ΚΔ Ματθ.9 **ὅσους ἐὰν εὕρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους,** - **μᾶς ἐκάλεσαν εἰς τὰ βαφτίσια,** - **τὸν (ἐ)κάλεσε στὸ χορό,** - **μ' ἔχει καλέσει γιὰ σήμερα ὁ γείτονας·** || ὁμ. κ. παθ. : 'Ηρ.9,16 **κληθῆναι καὶ αὐτὸς ὑπὸ 'Ατταγίνου ἐπὶ τὸ δεῖπνον τοῦτο,** Πλάτ.Συμπ.174D **ὑπὸ σοῦ κεκλημένος,** Δημ.402 **κληθέντες γὰρ οὗτοι πρὸς Ξενόφρονα** (εἰς τὸ οἶκον τοῦ Ξ.), ΚΔ Λουκ.14,8 **ὅταν κληθῇς ὑπό τινος εἰς γάμους,** - **ἐκλήθη εἰς ἐπίσημον δεῖπνον,** - **καλεστήκαμε πολλοὶ στὸ ἀρχοντικό του·** || ἡ μτχ. τοῦ παθ. παρακ. **κεκλημένος-η-ον** κ. δημ. **καλεσμένος-η-ο** ὁ κληθεὶς εἰς γάμον, ἑορτήν, δεῖπνον κττ. : Δαμόξ.2,26 **στρόφοι καὶ πνευμάτια γιγνόμενα τὸν κεκλημένον ἀσχημονεῖν ποιοῦσι,** ΚΔ Λουκ.14,7 **ἔλεγε πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολήν,** - **φύγανε ὅλοι οἱ καλεσμένοι χωρὶς νὰ τοὺς κεράσουν·** **4**) ἐπικαλοῦμαι, προσφωνῶ : Πίνδ.Ο 6,58 **ἐκάλεσε Ποσειδᾶν',** 'Ηρ.1,44 **ἐκάλεε μὲν Δία καθάρσιον,** Αἰσχ.'Επτ.223 **μή μοι θεοὺς καλοῦσα βουλεύου κακῶς,** Σοφ.Τρ.1248 **τούτων μάρτυρας καλῶ θεούς,** Δημ.276 **καλῶ δ' ἐναντίον ὑμῶν . . τοὺς θεοὺς πάντας,** Πάπ. **ὡς μάρτυρα καλοῦμεν τὸν δεσπότην θεὸν εἰς τοῦτο·** κ. ἰδ. κατὰ τὰς θυσίας : Σχόλ.'Αριστφ.Βάτρ.482· ὁμ. κ. μέσ. : Αἰσχ. Χο.201 **τοὺς θεοὺς καλούμεθα,** αὐτ.Εὐμ.486 **μαρτύριά τε καὶ τεκμήρια καλεῖσθε,** Σοφ.ΟΚ 1385 **ἀράς, ἅς σοι καλοῦμαι·** || τὸ παθ. ἐπὶ θεῶν, μὲ ἐπικαλεῖταί τις : Αἰσχ.Εὐμ.417 **'Αραὶ δ' ἐν οἴκοις γῆς ὕπαι κεκλήμεθα·** **5**) ὡς δικαστικὸς ὅρος, διατάσσω τινὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ δικαστήριον, προσκαλῶ εἰς τὸ δικαστήριον, κλητεύω, ἐπὶ δικαστοῦ : Δημ.406 **ἀπηγόρευε μὴ καλεῖν ἐμ' εἰς τὸ δικαστήριον·** κ. ἄνευ προσδιορισμοῦ : 'Αριστφ. Σφ.851 **κάλει νυν,** Δημ.532 **ἐὰν μὲν καλέσῃ·** ὁμ. κ. μτ. τοῦ δίκη κτ. αἰτ. (ὡς ἀντικειμ.) : 'Αριστφ. Σφ.1441 **ἕως ἂν τὴν δίκην ἄρχων καλῇ·** ὁμ. κ. παθ. : Σοφ.ἀπ.696 **ἡ πατροκτόνος δίκη κεκλῇτ' ἂν αὐτῷ,** 'Αριστφ.Νεφ.780 **πρὶν τὴν ἐμὴν (δίκην) καλεῖσθαι** (πρὶν ἢ εἰσαχθῇ), Δημ.1336 **καλουμένης τῆς γραφῆς,** Πάπ. **κληθέντος τοῦ δεῖνα καὶ μὴ ὑπακούσαντος·** || κ. τὸ μέσ. ἐπὶ τοῦ ἐνάγοντος : 'Αριστφ.Νεφ.1221 **καλοῦμαι Στρεψιάδην . . εἰς τὴν ἕνην τε καὶ νέαν** (ἐγκαλῶ εἰς τὸ δικαστήριον τὸν Στρ.), Δημ.640 **καλεῖσθαι λέγοντες ἢ μαρτυρεῖν . . τοὺς ἀγωνιζομένους·** ὁμ. κ. **καλεῖσθαί τινα ὕβρεως** : 'Αριστφ.'Ορν.1046· ὁμ. κ. κ. **τινα πρὸς τὴν ἀρχήν** : Πλάτ.Νόμ.914C **τὸν ἄρχοντα καλείσθω πρὸς τὴν ἀρχήν·** || **ὁ καλεσάμενος** ὁ κατήγορος : Πάπ.' || νεώτ. γεν. κελεύω, διατάσσω τινὰ ὡς ἀνωτέρα ἀρχὴ ἵνα πράξῃ τι : **ὁ διευθυντὴς ἐκάλεσεν εἰς ἀπολογίαν τοὺς ἀπειθήσαντας ὑπαλλήλους,** - **ἐκλήθησαν οἱ κληρωτοὶ τοῦ 1937·** **6**) μετ' ἀφῃρημένου ὑποκειμένου,

ζητῶ, ἀπαιτῶ, ἀξιῶ, χρειάζομαι : Δημ.285 **ὁ καιρὸς .. οὐ μόνον εὔνουν καὶ πλούσιον ἄνδρ' ἐκάλει**, Πάπ. **καλεῖ ἡ τάξις διδόναι**, αὐτ. **εἰ χρεία καλέσῃ**· || νεώτ. κ. δημ. φρ. **καλῶ εἰς βοήθειαν** κινδυνεύων φωνάζω ἢ ἐκτελῶ σήματα, ἵνα προσέλθῃ ὁ πρῶτος τυχὼν πρὸς βοήθειαν· **7)** μτφ. τὸ παθ. : Σωρ.1,29 **καλουμένης τῆς δυνάμεως πρὸς συναναληψίαν** (συγκεντρουμένης..)· **8)** δίδω ὄνομα εἴς τινα, ὀνομάζω, ὀνοματίζω : 'Ιλ.Ε 306, 'Οδ.Ε 273 **ἄρκτον θ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν**, Αἰσχ.Πρ.86 **ψευδωνύμως σε δαίμονες Προμηθέα καλοῦσιν**, Σοφ.ΟΚ 486 **ὥς σφας καλοῦμεν Εὐμενίδας**, ΚΔ Ματθ.10,25 **τὸν οἰκοδεσπότην Βεελζεβοὺλ ἐκάλεσαν**· || ὁμ. κ. **ὄνομα καλεῖν τινα** καλῶ τινα διά τινος ὀνόματος: 'Οδ.Θ 550 **εἴπ' ὄνομ' ὅττι σε κεῖθι κάλεον μήτηρ τε πατήρ τε**, Εὐρ."Ιων 259 **ὄνομα τί σε καλεῖν ἡμᾶς χρεών**, Πλάτ.Κρατ.383B **ὅπερ καλοῦμεν ὄνομα ἕκαστον, τοῦτ' ἔστιν ἑκάστῳ ὄνομα**, αὐτ.Πολιτ.279E **σκεπάσμασι τὸ μὲν ὄνομα ἱμάτια ἐκαλέσαμεν**, ΚΔ Λουκ.1,13 **καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ 'Ιωάννην**, αὐτ.Ματθ.1,25, Βίος 'Αλεξάνδρου 4931W **ἐκάλουν οὖν ὀνόματα δένδροις δυσὶν ἐκείνοις**· || κ. ἄνευ τοῦ ὄνομα : Αἰσχ. 'Αγ.1232 **τί νιν καλοῦσα δυσφιλὲς δάκος τύχοιμ' ἄν**, Καλλ.ἀπ.66B **τοῦτο αὐτὴν κάλεον**· ὁμ. κ. **καλεῖν ὄνομα ἐπί τινι** δίδω ὄνομα εἴς τι : Πλάτ. Παρμ.147D **ἕκαστον τῶν ὀνομάτων οὐκ ἐπί τινι καλεῖς;** αὐτ.Σοφ.218C **τὸ δὲ ἔργον, ἐφ' ᾧ καλοῦμεν** (ἡ ἐργασία ἐξ ἧς δίδομεν ὀνόματα . .)· ὁμ. κ. Πολύβ.35,4,11 **ἐπ' ὀνόματος καλεῖν τὸν Σκιπίωνα**, ΚΔ Λουκ.1,59 **ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν**· || κ. παθ. λαμβάνω ὄνομα, ὀνομάζομαι : 'Ιλ.Β 684 **Μυρμιδόνες δ' ἐκαλεῦντο**, Πίνδ.Ο 7,76 **κέκληνται δέ σφιν ἕδραι**, αὐτ.Πίνδ.Π 3,67 **ἤ τινα Λατοΐδα κεκλημένον ἢ πατέρος**, 'Ηρ.6,61 **τὸ δ' ἐστὶ ἐν τῇ Θεράπνῃ καλευμένῃ**, αὐτ.1,173 **οἱ δὲ Μιλύαι τότε Σόλυμοι ἐκαλέοντο**, Αἰσχ.'Αγ.161 **εἰ τόδ' αὐτῷ φίλον κεκλημένῳ**, Εὐρ.'Εκ.1271, Πλάτ.Φαίδ.86D **ἐν τῷ καλουμένῳ θανάτῳ**, Ξεν.ΚΠ 2,1,9, ΠΔ Γέν.48,6 **τὰ δὲ ἔκγανα . . κληθήσονται ἐπὶ τοῖς ἐκείνων κλήροις**, Πάπ. **ὅλμος λίθινος, ὃς ἐκαλεῖτο 'Ελληνιστὶ γνώμων**, ΚΔ 'Ιω.1,43 **σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς 'Ιωνᾶ, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς**, αὐτ.Πράξ.1,23 **'Ιωσὴφ τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν**· **9)** τὸ παθ. **καλοῦμαι** ὀνομάζομαι, σχεδὸν ἰσοδύναμον τῷ εἰμί, θεωροῦμαι ὥς τι, ἰδ. μετὰ λέξεων ἐκφραζουσῶν συγγένειαν ἢ κατάστασιν : 'Οδ.Η 313 **ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι**, αὐτ.Ο 433, Αἰσχ.Πέρσ.2 **τάδε . . πιστὰ καλεῖται**· || ἰδ. κτ. παρακ. **κέκλημαι** ἔχω λάβει ὄνομα, θεωροῦμαι ὥς τι, εἶμαι, ἰδ. ἐπὶ προσ. μεταβαινόντων εἰς ἔγγαμον βίον : 'Ιλ.Δ 61 **σὴ παράκοιτις κέκλημαι** (διότι εἶμαι σύζυγός σου), αὐτ.Γ 138, 'Οδ.Ζ 244 **αἲ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσις κεκλημένος εἴη**, 'Ησιόδ.Θ 410, "Υμν.'Απόλλ.324 **σὴ κεκλημένη . . ἦα**, Αἰσχ.Πέρσ.242 **οὔτινος δοῦλοι κέκληνται φωτός**, Σοφ.'Ηλ.366· || κ. ἐν εἰδ. συντάξεσι : 'Ιλ.Λ 758 **'Αλεισίου ἔνθα κολώνη κέκληται** (ἔνθα ὑπάρχει ὁ λόφος ὁ καλούμενος λόφος τοῦ 'Αλεισίου), Ξεν.'Ελλ.5,1,10 **ἔνθα ἡ Τριπυργία καλεῖται**, 'Απολλ.Ρ 4,115 **ἵνα κριοῦ καλέονται εὐναί**· || ὁμ. κ. ἐν τῷ ἐνεργ. : Πίνδ.Ν 9,41 **ἔνθ' 'Αρέας πόρον ἄνθρωποι καλέοισι** (ὅπου ὑπάρχει ὁ πόρος ὃν οἱ ἄνθρωποι καλοῦσι πόρον 'Αρέας), πρβλ. κικλήσκω, κλῄζω, κλέω· || ὁμ. κ. ἑπομένης ἐξηρτημένης προτάσεως ἢ ἀπαρφ. : Πίνδ. Ο 9,63 **μάτρωος δ' ἐκάλεσσέ νιν ἰσώνυμον ἔμμεν** (τὸν ὠνόμασε μὲ τὸ ὄνομα τοῦ ἐκ μητρὸς πάππου του), Σοφ.ΟΤ 780 **ἀνὴρ γὰρ ἐν δείπνοις μ' ὑπερπλησθεὶς μέθῃ καλεῖ παρ' οἴνῳ, πλαστὸς ὡς εἴην πατρὶ** (= καλεῖ με πλαστόν), Πλάτ.Θεαίτ. 198B **καλοῦμέν γε παραδιδόντα μὲν διδάσκειν**, 'Αριστλ.ΖΙ 546a,3 **ἀφ' ὧν** (τράγων) **καὶ τὰς ἀμπέλους, ὅταν μὴ φέρωσι, τραγᾶν καλοῦσιν**· **10)** ρηματ. π. κλῆσις, κλήτωρ, κλητήρ, κλητός· κέλομαι, κελεύω. 'Εκ ρίζ. καλ- (λατ. calo, clamo).

καλώδεσμος (ὁ) νεώτ. ναυτ. ἁπλοῦς ἀγκυρόδεσμος κατασκευαζόμενος διὰ τοῦ ἄκρου κάλω ἐπὶ τοῦ δακτυλίου τῆς ἀγκύρας.

κᾰλῴδιον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ κάλως βλ.λ., μικρὸς κάλως, σχοινίον μετρίου πάχους, παλαμάρι : Εὔπ.313, 'Αριστφ.Σφ.379 **ἐξάψας διὰ τῆς θυρίδος τὸ καλῴδιον**, Θουκ.4,26 **καλῳδίῳ ἐν ἀσκοῖς ἐφέλκοντες μήκωνα μεμελιτωμένην**, 'Απολλόδ.Δαμ.Πολιορκ.171,8· || εἰδ. νεώτ. ναυτ. **καλῴδια** πάντα τὰ πρὸς χειρισμὸν τῶν ἱστίων χρησιμοποιούμενα σχοινία, τὰ σεριθίτσια· **2)** νεώτ. συρμάτινον σχοινίον, ἰδ. δὲ σχοινοειδὴς δέσμη μεταλλίνων συρμάτων περιβεβλημένη δι' ἀπομονωτικῆς οὐσίας καὶ χρησιμεύουσα ὡς ἀγωγὸς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

καλῳδῖται (οἱ) νεώτ. ναυτ. ναῦται τοῦ καταστρώματος εἰδικοὶ εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν καλῳδίων βλ.λ.) ἐν εἰδ. σημ.

κᾰλώνῠμος-ον (ὄνομα) 'Επιγρ. κ. μσν. ὁ ἔχων καλὸν ὄνομα : 'Επιγρ. **καλώνυμος εὐσέβεια**, Φώτ.Βιβλ.88,27.

κᾰλωνῠμοῦμαι-έομαι (καλώνυμος) εἶμαι καλώνυμος, ἔχω καλὸν ὄνομα, καλὴν φήμην, ὑπόληψιν : 'Ηφαιστ.'Αστρ.2,32.

κᾰλωπός-ή-όν (ὤψ) 'Ησ. ὁ ἔχων ὡραίαν ὄψιν.

κᾰλώς-ω (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. κ. Ἰων. **κάλος**, αἰτ. **κάλων**, δυϊκ. ἐν 'Επιγρ. **κάλω**, κ. ὀνομαστ. πληθ. **κάλως**, κ. μτγν. ἐπ. ὀνομαστ. πληθ. **κάλωες**, δοτ. **κάλωσι**, αἰτ. **κάλωας**, χονδρὸν σχοινίον, δι' οὗ ἀνέλκεται καὶ καθίεται ἡ κεραία μετὰ τοῦ ἱστίου : 'Οδ.Ε 260 **ἐν δ' ὑπέρας τε κάλους τε πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ** (τὸ σχοινίον δι' οὗ ἀναρτᾶται τὸ ἱστίον ἐκ τοῦ ἱστοῦ, τὸ μαντάρι), 'Ηρ.2,36 **τῶν ἱστίων τοὺς κρίκους καὶ τοὺς κάλους**, Εὐρ.Τρῳ.94 **ὅταν στράτευμ' 'Αργεῖον ἐξιῇ κάλως** (ὅταν τὸ στράτευμα τῶν 'Αργείων λύῃ τὰ σχοινιά, δηλ. ἀνοίγῃ τὰ πανιά), αὐτ.Μήδ.278 **ἐχθροὶ γὰρ ἐξιᾶσι πάντα δὴ κάλων** (οἱ ἐχθροὶ λύουσι πᾶν σχοινίον, δηλ. πλέουσι πλησιίστιοι, μὲ γεμάτα ὅλα τὰ πανιά), αὐτ.'Ηρ.837 **φόνιον ἐξίει κάλων** (παρώτρυνεν αὐτὸν εἰς τὸ φονικὸν ἔργον), 'Αριστφ.'Ιππ.756 **νῦν δή σε πάντα δεῖ κάλων ἐξιέναι** (κτ. σχόλ. ἀναφέρεται εἰς τὰ ρίψιμον « τῶν σχοινίων σὺν ταῖς ἀγκύραις ἐπὶ θάλασσαν »), Πλάτ.Πρωτ.338A **πάντα κάλων ἐκτείναντα**, αὐτ. Σίσ.389C, 'Επικρ.10,5 **τοὺς κάλως ἔκλυε καὶ χάλα πόδα**, 'Επιγρ. **κάλων τείνας οὔριον εὐφροσυνᾶν** (χαλάσας τὰς ἡνίας τῆς εὐφροσύνης), Κριναγ.ἐν ΑΠ 9,545 **πάντας ἔσεισε κάλους** (ἤνοιξεν ὅλα τὰ πανιά, ἔκαμε χρῆσιν πάντων τῶν ἐκ Μουσῶν μέσων), Λουκ.Σκύθ.11 **πάντα κάλων κινεῖν** (παροιμ. φρ. ἐντείνειν πάσας τὰς δυνάμεις, θέτειν ὅλα τὰ μέσα εἰς ἐνέργειαν), 'Οππ.'Αλ.2,223 **γαστρὶ πάντας ἐπιτρωπῶσι κάλωας**, Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,183 **πάντες ἐν ἔργῳ ἦσαν, πάντα κάλων, κατὰ τὴν παροιμίαν κινοῦντες**· || γεν. σχοινίον, καραβόσχοινο, παλαμάρι : 'Ηρ.2,28 **κάλον κατεῖναι** (δ.γρ. κάλων), Θουκ.4,25 **παραπλεόντων ἀπὸ κάλων ἐς τὴν Μεσσήνην** (παρέπλεον τὴν παραλίαν ρυμουλκούμενοι, κτ. σχόλ. « ἀπὸ κάλω· τῷ λεγομένῳ παρόλκῳ· οἱ γὰρ παρ' αὐτὴν τὴν γῆν πλέοντες οὐ δύνανται ἐρέττειν »)· || χονδρὸν σχοινίον, παλαμάρι, γούμενα : 'Ηρ.2,96 **τούτων τὴν μὲν θύρην δεδεμένην κάλῳ ἔμπροσθε τοῦ πλοίου ἀπίει ἐπιφέρεσθαι**, Εὐρ.Μήδ.770 **ἐκ τοῦδ' ἀναψόμεσθα πρυμνήτην κάλων**, Λουκ.Ρητ.Διδ.9 **ὥσπερ**

οἱ ἐπὶ τῶν κάλων βαίνοντες (οἱ σχοινοβάται)· ‖ εἰδ. νεώτ. ναυτ. χονδρὸν σχοινίον ἐξ ἐννέα κανναβίνων ἐμβόλων συγκείμενον καὶ ἔχον περιφέρειαν 340 χιλιοστομέτρων, ἐν χρ. μ. ἐν τοῖς ναυστάθμοις διὰ βαρείας ἐργασίας, κάμιλος, γούμενα.

καλῶς (καλός) ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. **καλῶς**, δημ. **καλά**, συγκρ. κ.νεώτ. κ.δημ. **κάλλιο(ν)**, ἀττ. κ. **καλλιόνως**, ὑπερθ. **καλλίστως** κ.νεώτ. **κάλλιστα** κ. δημ. **καλώτατα**, κατὰ τρόπον καλόν, ἁρμόζοντα, πρέποντα, ὀρθῶς, δεόντως, δικαίως, ὅπως πρέπει : Ὀδ.Β 63 **οὐδ' ἔτι καλῶς οἶκος ἐμὸς διόλωλε**, Ἐπιγρ. **χρήματα δατῆσθαι καλῶς**, Αἰσχ.Πέρσ.725 **ὥστε μὴ καλῶς φρονεῖν** (νὰ μὴν εἶναι στὰ σύγκαλά του), Σοφ.Αἴ.479 **καλῶς ζῆν ἢ καλῶς τεθνηκέναι τὸν εὐγενῆ χρή**, αὐτ.Τρ. 457 **οὐ καλῶς ταρβεῖς**, αὐτ.ΟΤ 1172 **κάλλιστ' ἂν εἴποι σὴ γυνή**, αὐτ.ἀπ.576,6 **καλῶς εἰρημένα**, Λυσ.13,88 **καλῶς ἀγωνιεῖσθαι** (θὰ ἀγωνισθῇ προσηκόντως), Πλάτ.Θεαίτ.161Ε **σὺ κάλλιον** . . **λέγεις**, ΚΔ Λουκ.20,39 **διδάσκαλε, καλῶς εἶπας**, αὐτ.Ἰω.18,23 **εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις;**, Πάπ. **οἱ καλῶς φρονοῦντες**· κ. συνήθ. ἐν φρ. **καλῶς καὶ εὖ** : Πλάτ.Πρωτ.319Ε **καλῶς καὶ εὖ ἐπαίδευσεν**, αὐτ.Πορμ.128Β **τούτων τεκμήρια παρέχει καλῶς τε καὶ εὖ**· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἐν συνηθεστ. χρ. εἰς φράσεις φιλοφρονητικὰς ἢ χαιρετισμοῦ, αἰσίως, μὲ τὸ καλό : Ἐρωτόκρ.Γ 1688 **καὶ νὰ τοῦ ποῦν τὸ καλῶς πᾶς καὶ ν' ἀποχαιρετήσου**, - **καλῶς ὡρίσατε** - **ἤλθατε**, δ.δίστ. **χίλια καλῶς ὡρίσατε χίλια καὶ δυὸ χιλιάδες** (αἱ κάμποι **μὲ τὰ λούλουδα καὶ μὲ τὶς πρασινάδες**, - **καλῶς ὥρισες**, - **καλῶς ἤρθατε**, - **καλῶς σᾶς βρήκαμε**, - **καλῶς τὰ δεχτήκατε**, - **καλῶς τὰ χαίρεστε**, - **καλῶς τὰ κάνετε**· κ. ἐλλειπτικῶς : **καλῶς** τονε -τηνε -το -τους -τες· κ. **καλῶς τὰ παιδιά**, - **καλῶς τὸν Κώστα** (δ.γρ. καλὸ στὰ παιδιὰ - καλὸ στὸν Κώστα)· **2**) ἐπὶ καλῆς τύχης, εὐτυχῶς, εὐνοϊκῶς : Αἰσχ.Πρ.979 **εἰ πράσσοις καλῶς** (=εἰ εὖ πράσσοις), Σοφ.Ἀντ.271, Πλάτ.Χαρμ.172Α **καλῶς πράττειν ἀναγκαῖον τοὺς οὕτω διακειμένους, τοὺς δὲ εὖ πράττοντας εὐδαίμονας εἶναι**· κ. ἐν φρ. **καλῶς ἔχω** εἶμαι, εὑρίσκομαι ἐν καλῇ καταστάσει : Αἰσχ.Ἑπτ.799 **καλῶς ἔχει τὰ πλεῖστα**, Ἀριστοφ.Ἀχ.947 **καλῶς ἔχει** σοι, Πλάτ.Ἱππ.Μ 295Β **καὶ ἐὰν μὲν εὕρωμεν, κάλλιστα ἕξει**· ὁμ. μτ. ἀπαρφ. εἶναι καλὸν νά . . : Πλάτ.Θεαίτ. 169Ε **καλλιόνως ἔχει** . . **περὶ τούτου** . . **διομολογήσασθαι**· κ. μτ. γεν. : Ἱππ.Ἐπικ.29 **καλῶς ἔχειν τινός** (ἔχω καλῶς ἐν ἀναφορᾷ πρός τι)· κ. μτ. Θουκ. : αὐτ.4,117 **εἰ καλῶς σφίσιν ἔχοι**, Ξεν. Ἀπομν.1,3,3 **οὔτε γὰρ τοῖς θεοῖς ἔφη καλῶς ἔχειν**· ‖ κ. πάπ. κ. νεώτ. φρ. **ἔχω καλῶς** εὑρίσκομαι εἰς καλὴν κατάστασιν τῆς ὑγείας, ὑγιαίνω : Πάπ. **ἐρρῶσθαί σ' εὔχομαι καὶ καλῶς ἔχειν πανοικεί**· **3**) **καλῶς** πάνυ, τελείως,παντελῶς, ἀκριβῶς : Ἱππ.Γυν.8 **κάλλιον ἐοικέναι** (εἶμαι ἀκριβῶς ὅμοιος), Αἰσχ.ἀπ.317 **τὸν καλῶς εὐδαίμονα**, Σοφ. ΟΚ 269 **τοῦτ' ἐγὼ καλῶς ἔξοιδα**, Πλάτ.Ἱππ.Μ 300 D **οὐδεὶς σοῦ** . . **κάλλιον εἴσεται**, Διόδ.Σ 13,108 **τῶν δ' ἱερῶν ὅσα μὴ καλῶς ὑπὸ τοῦ πυρὸς διεφθάρθαι**, Ἐρωφ.Ἰντερμέδ.3,27 **γιατὶ τοὺς φταίστες πῶς χαλοῦν, καλώτατα γνωρίζω**, - **καλῶς οἶδα ὅτι**, δημ. Κάλανδα Λαζάρου **ἀλλὰ τώρα ἐγὼ πιστεύω καὶ καλώτατα ἠξεύρω ὅτι δύνασαι**· **4**) φρ. **κάλλιστα ἀκούω** ἔχω καλὴν φήμην, ὑπόληψιν : Μέν.Μον.285, Πλούτ.Ἠθ. 177Ε· **5**) κ. νεώτ. φρ. **καλῶς ποιῶν** ὀρθῶς, δικαίως, ἐπαξίως : Ἀριστοφ.Πλ.863 **καλῶς** . . **ποιῶν ἀπόλλυται** (καλά 'καμε καὶ πέθανε), Δημ.17 **τοὺς μὲν εὐπόρους, ἵν' ὑπὲρ τῶν πολλῶν ὧν καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι** (γιὰ τὰ πολλὰ ποὺ δικαιωματικῶς τὰ ἔχουν), Αἰσχίν.3,232 **καὶ φατὲ μὲν εὐτυχεῖς εἶναι, ὡς ἐστὲ καλῶς ποιοῦντες**, ΚΔ Πράξ. 10,33 **σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος**, Πάπ. **καλῶς ἐποίησας ἀποστείλας**, αὐτ. **καλῶς ποιήσεις πριάμενος**· ‖ κ. μτ. ἀπαρφ. : Πάπ. **καλῶς ποιήσεις παραδοῦναι**, αὐτ. **καλῶς ποιήσεις γράψαι**· ὁμ. κ. **καλῶς πράττω** : Πάπ. **οὐ καλῶς ἔπραξας μὴ ἐλθεῖν**· **6**) φρ. **καλῶς ποιῶ τινι** φέρομαι φιλικῶς πρός τινα, περιποιοῦμαί τινα : ΚΔ Ματθ.5,44 **καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς**, αὐτ.Λουκ.6,27· **7**) ἀπολ. **καλῶς ποιῶ** ποιῶ, ἐκτελῶ ἀγαθὰς πράξεις : ΚΔ Ματθ. 12,12 **ὥστε ἔξεστι τοῖς Σάββασι καλῶς ποιεῖν**· **8**) κ. νεώτ. ἐν ἀποκρίσεσι, πρὸς βεβαίωσιν τῶν λόγων τοῦ προλαλήσαντος, μάλιστα, πολὺ καλά, σύμφωνοι, δέχομαι : Εὐρ.Ὀρ.1216 **καλῶς**, Δημ.998 **καλῶς**· κ. νεώτ. μτ. τοῦ ἔχει : **ἔχει καλῶς**· **9**) εἰδ. ἐπὶ εὐγενοῦς καὶ μετ' εἰρωνείας ἀρνήσεως, ὄχι, εὐχαριστῶ ! : Ἀριστοφ.Βάτρ.888 **καλῶς**, αὐτ.512 **πάνυ καλῶς**, αὐτ.532 **ἀμέλει καλῶς**, αὐτ.508 **κάλλιστ' ἐπαινῶ**, Μέν.Περικ.266 **καλῶς ἔχει**, Θεόκρ. 15,3 **ἔχει κάλλιστα**· **10**) εἰρων. λαμπρά, θαυμάσια : Σοφ.Ἀντ.739 **καλῶς γ' ἐρήμης ἂν σὺ γῆς ἄρχοις μόνος**, Εὐρ.Μήδ.588, Ἀριστοφ.Ἱππ.344 **καλῶς γ' ἂν οὖν σὺ πρᾶγμα προσπεσόν σοι** . . **μεταχειρίσαιο χρηστῶς**, Δείν.1,69· **11**) Ἐπιγρ. φρ. **καλῶς ὁ ἱερεύς** ἄξιος ὁ ἱερεύς, ζήτω ὁ ἱερεύς· **12**) ἐν ὁμ. σημ. κ. μτ. ἐπιθ. : Πίνδ.Ο 9,94 **ὡραῖος ἐὼν καὶ καλὸς κάλλιστά τε ῥέξαις**, Ἀριστοφ.Ἀχ. 253 **ὅπως τὸ κανοῦν καλὴ καλῶς οἴσεις**.

καλωσορίζω δημ. προσφωνῶ τινα διὰ τῆς φρ. καλῶς ὥρισες, εὔχομαί τινι τὸ καλῶς ὥρισες : Πορφύρ.Σκ.24 **ἅμα τὸν δοῦνε χαμηλώνουν πρόσχαρα**, (**χαμοπετοῦν καὶ τὸν καλωσορίζουν**, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 15 **ὅλα τὴ νεράιδα τὴν καλωσορίζουν**, (**ὅλα τῆς σφαντάζουν ἴδιο πανηγύρι**· ‖ ἐξέρχομαι πρὸς ὑποδοχήν τινος, ὑποδέχομαί τινα· **2**) ρηματ. π. καλωσόρισμα, καλωσόριστος.

καλωσόρισμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καλωσορίζω, ἡ ὑποδοχή.

καλωσόριστος-η-ο δημ. ἐκεῖνος ποὺ τὸν καλωσορίζουν, ποὺ τὸν ὑποδέχονται εὐμενῶς, εὐπρόσδεκτος : Ἀρέτ.Βατοπεδ.2,104 **καλωσόριστος θὰν εἶναι** (σ' ὅποιον τόπο, ὅποιον καιρό.

καλωσπυρίς-ίδος (ἡ) (κάλως - σπυρίς) νεώτ. ναυτ. κυλινδρικὸς ξύλινος κλωβός, ἐν ᾧ τοποθετοῦνται τὰ καλῴδια τῆς ἐξαρτίας τοῦ πλοίου, ἰδ. αἱ ὑπέραι τῶν δολώνων μετὰ τὴν ἔπαρσιν τούτων.

κᾰλωστρόφος (ὁ) (κάλως - στρέφω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ συστρέφων, πλέκων χονδρὰ σχοινία, τεχνίτης, σχοινοπλόκος : Πλούτ.Περ.12 **ἡνίοχοι καὶ καλωστρόφοι καὶ λινουργοί**.

καλωσυνάτος-η-ο μσν., δημ. γαλήνιος, ἤπιος, μαλακός : Ἐρωτόκρ.2,290 **μὰ πάντα ντ' ὡς καὶ τὴ μαλιὰ μὲ γέλιο τήνε κάνει**, (**καλωσυνάτος σὰν αὐτὸ στὸν κόσμο δὲν ἐφάνη**, αὐτ.5,138 **καθημερνὸ γνωρίζα** (**καλωσυνάτες τσὶ πληγές**· κ. ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως : **ὁ καιρὸς εἶναι σήμερο καλωσυνάτος**· κ. ἐπίρρ. **καλωσυνάτα** : Ἐρωτόκρ.Β 1676 **καὶ πάλ' ἐγὼ νὰ κάμω** (**καλωσυνάτα ὅ τι μπορῶ**.

καλωσύνεμα-ατος (τὸ) (καλωσυνεύω) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καλωσυνεύω, ἡ τροπὴ τοῦ καιροῦ πρὸς εὐδίαν κ. καλοκαιρίαν.

καλωσυνεύω δημ. ἀμτβ. γίνομαι καλύτερος τὴν διάθεσιν, ἀγαθώτερος, ἡμερεύω, καθησυχάζω : **μόλις ἔφαγε καλωσύνεψε**· κ. ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως : **καλωσύνεψε ὁ καιρὸς** (μετεβλήθη πρὸς εὐδίαν)· ‖ κ. ἀπροσ. ἐπὶ καιροῦ **καλωσυνεύει** εὐδιάζει : **θὰ φύγῃ τὸ πλοῖο, θὰ σαλπάρῃ μόλις καλωσυνέψη**.

καλωσύνη (ἡ) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰδιότης ἢ

διάθεσις τοῦ καλοῦ, ἀγαθοῦ ἀνθρώπου, ἀγαθότης, χρηστότης, πραότης, φιλαλληλία : Ἐρωτόκρ.4,38 **μ' ἃς τσὶ μιλοῦμε σπλαχνικὰ πάντα μὲ καλωσύνη,** Σολωμ.Κρητ.21,6 **κι ἔδειξε πᾶσαν ὀμορφιὰ καὶ πᾶσαν καλωσύνη,** Δροσ. Καλωσύνη! **ὦ τί μεγάλη καλωσύνη σου, κακὸ δὲν κάνεις σὲ κανένα,** δ.τραγ. **ὀμορφιὰ καὶ καλωσύνη ἄλα ὁ θεὸς τὰ δίνει,** φρ. **ἔχετε τὴν καλωσύνην νά . . ;**· ‖ κτ. ἐπέκτ. ἀγαθὴ πρᾶξις, εὐποιΐα, εὐεργεσία : **μοῦ ἔχει κάμει πολλὲς καλωσύνες, - κάνετέ μου τὴν καλωσύνην,** κ. παροιμ. **ἂς λείψῃ ἡ καλωσύνη του μπροστὰ στὰ βάσανά του** (ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιδιώκωμεν τὰ ἐπιφέροντα εἰς ἡμᾶς βάσανα καὶ ἂν εἶναι καὶ ὠφέλιμα)· ‖ ἐπὶ πραγμ., ἀγαθή, καλὴ ἰδιότης, προσόν, πλεονέκτημα : **αὐτὸ τὸ πλοῖο ἔχει πολλὲς καλωσύνες**· ‖ κ. ἐπὶ τῆς καιρικῆς καταστάσεως, εὐδία, καλοκαιρία, μπονάτσα : Γρυπ. Σκ.Τερρ.᾽Αγάπη 2 **ὅταν μέσ' στὴν καρδιὰ τοῦ ἀγρίου χειμῶνα | μιὰ ἀνοιξιάτικη γίνῃ καλωσύνη, - σήμερα ἔχομε καλωσύνη.**

καλωτίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος σαυροειδῶν ἀγαμιδῶν ἑρπετῶν.

κάμ ἐπ. κ. λυρ. συγκεκ. τ. τῆς κατὰ πρὸ τοῦ μ : Ἰλ.Λ 172 **κὰμ μέσσον πεδίον,** Ὀδ.Υ 2 **κὰμ μὲν . . βοέην στόρεσε.**

κάμα (ἡ) (περσ.) δημ. δίκοπον ἐγχειρίδιον ἔχον λαβὴν ἁπλῆν καὶ εὐρεῖαν καὶ εὐθεῖαν λεπίδα καταλήγουσαν εἰς αἰχμήν, ἀμφίστομος μάχαιρα : δ.δίστ. **τραβῶ κι ἐγὼ τὴν κάμα, | νὰ δοῦμε ἀπὸ τοὺς δύο μας τίνος θὰ κλάψῃ ἡ μάνα.**

κάμα-ατου (τὸ) δημ. τὸ καῦμα, καύσων, ὑπερβολικὴ θερμότης : Κρυστ.Τραγούδι τοῦ Θερισμοῦ 13 **πῆραν τ' ἀπόσκια στὰ ριζὰ κι ἐτσάκισε τὸ κάμα,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.18,2 **στὸ κάμα τὸ μεσημερνὸ ἀχνίζαυν τὰ χαλίκια.**

καμάδα (ἡ) δημ. τὰ σημεῖα, τὰ ἴχνη ἅτινα καταλείπει ἡ καῦσις ἐπὶ τῶν σωμάτων : δ.τραγ. **εἴχαμε καὶ μικρὸ παιδί, κι ἐκάη στὸ ποδάρι, | λύνει τὸν καρτζοδέτην του, δείχνει της τὴν καμάδα.**

καμακᾶς (ὁ) δημ. ὁ καμακιστὴς βλ.λ.

καμάκι (τὸ) δημ. τὸ καμάκιον βλ.λ.· **2)** τὸ φυτὸν νεκράνθεμον τὸ ἀρουραῖον.

κᾰμάκίας σῖτος (ὁ) εἶδος σίτου ἔχοντος μακρὰν καλάμην : Θεόφρ.Φ! 8,7,4.

κᾰμάκίδιον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ κάμαξ βλ.λ. : Εὐστ.Πον.319,44.

καμακίζω δημ. κ. **καμακώνω** βάλλω, πλήττω διὰ τοῦ κάμακος, ἰδ. ἰχθύν, χτυπῶ τὸ ψάρι μὲ τὸ καμάκι, φαρεύω μὲ καμάκι : **(ἐ)καμάκισε ἕναν μεγάλο κέφαλο**· **2)** ρηματ.π. καμάκισμα.

κᾰμάκῐνος-ον (κάμαξ) ὁ ἐκ καλάμου ἢ παρομοίας εὐθραύστου ὕλης κατεσκευασμένος : Ξεν.Ἱππ.12,12 **δόρυ καμάκινον** (ἀντίθ. κρανέϊνον).

καμάκιον (τὸ) σχόλ. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ κάμαξ βλ.λ., μικρὸς κάμαξ : Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.188· ‖ νεώτ. κ. **ἄνευ** ὑποκορ. σημ. ὁ κάμαξ βλ.λ.4).

καμακίς Ἡσ. « κοσμάριον, ὃ τοὺς πλοκάμους περιέχει. ἔνιοι σύριγγα ».

καμάκισμα-ατος (τὸ) (καμακίζω) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καμακίζω βλ.λ., τὸ χτύπημα μὲ τὸ καμάκι.

καμακιστής (ὁ) δημ. κ. **καμακᾶς** ὁ διὰ κάμακος ἁλιεύων, εἰδικὸς εἰς τὴν διὰ κάμακος ἁλιείαν.

καμακίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. σιδηρονικελιοῦχον ὀρυκτὸν ἀπαντῶν εἰς τοὺς μετεωρολίθους.

καμακώνω δημ. καμακίζω βλ.λ.

κάμαλα (τὸ) (ἄκλ.) νεώτ. φαρμακ. κεραμόχρους κόνις ἐκ μικρῶν ἀδένων καὶ τριχῶν προερχομένων ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῶν καρπῶν τοῦ φυτοῦ μαλλωτοῦ τοῦ φιλιππινίου· ἄ. ροτλέρας ἀδένες.

κᾰμᾰξ-ακος (ἡ,ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. πάσσαλοι στηρίζοντες τὰ κλήματα· Ἡσ. « ὑποβαστάζοντα τὰς ἀμπέλους ξύλα » : Ἰλ.Σ 563 **μέλανες δ' ἀνὰ βότρυες ἦσαν, ἑστήκει δὲ κάμαξι διαμπερὲς ἀργυρέῃσιν,** Ἡσιόδ.Α 298· **2)** πᾶν ξύλον ἐπίμηκες, μακρόν, κοντάρι : Αἰσχ.ἀπ.171 **ὁ κάμαξ πεύκης,** Φάλαικ. ἐν ΑΠ 6,165,4 **θύρσου χλοερὸν κωνοφόρου κάμακα**· ‖ ὁμ. εἰς πολεμικὴν μηχανήν : Ἀπολλδ. Δαμ.Πολιορκ.171,8· **3)** κ. κτ. ΕΜ 487,38 **ὁ κάμαξ** ὁ κοντὸς τοῦ δόρατος : Αἰσχ.᾽Αγ.66 **ἐν προτελείοις κάμακος,** Εὐρ.Ἑκ.1155 **κάμακα θρῃκίαν θεώμεναι,** αὐτ.Ἠλ.852, Ἰώσ.Αἰ 3,6,2 **χαλκέαι κάμακες** (μὲ κρίκους εἰς τὴν κορυφὴν)· **4)** νεώτ. ὡς ἀρσ. κ. δημ. **καμάκι** ἁλιευτικὸν ἐργαλεῖον ἐξ ἐπιμήκους κοντοῦ φέροντος ἐστερεωμένην εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον σιδηρᾶν περόνην· **5)** οἴαξ, δοιάκι, λαγουδέρα : Λουκ.Πλ.6 **γέρων.. ὑπὸ λεπτῇ κάμακι τὰ τηλικαῦτα πηδάλια περιστρέφων**· **6)** ἡ κερκίς, ἡ σαΐτα : Φίλιππ.Θεσσ. ἐν ΑΠ 6,247,2 **Παλλάδος ἱστοπόνου λειομίτους κάμακας**· **7)** κτ. πληθ. κώπη χρησιμοποιουμένη ὡς πηδάλιον : Ἀλκ. ἐν Λυρ.Συμπλ.4,16· **8)** ὁ πάσσαλος τῆς σκηνῆς : Γαλ.2,218· **9)** ράβδος, πέτουρον, κούρνια τῶν ὀρνίθων : Γεωπ.14,7,2, αὐτ.14,24,5· **10)** νεώτ. εἰδ. ὁ κοντός, ἀκόντιον τῶν τοπογράφων καὶ μηχανικῶν ἐν χρήσει εἰς τὰς χωρομετρήσεις.

κάμαρα (ἡ) (καμάρα) μσν. κ.δημ. κ. **κάμερα** κ. **κάμαρη** δωμάτιον, θάλαμος : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ. 3,107 **ἡ Παναγία μας, . . ἐβγαίνει ἀπ' τὸ ἱερόν, ὡς ἀπ' τὴν κάμαρήν της,** Ἐρωτόκρ.5,51 **στὴν κάμερον τὴν πλιὰ ὄμορφη τὴν παραχρυσωμένη,** Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.124,7 **ἀπὸ τὸ χέρι τὴν ἁρπᾷ στὴν κάμερα τὴν βάνει,** Σολωμ.᾽Όνειρο 164 **κάμαρη τοῦ Σκλίβα, - σπίτι μὲ πολλὲς κάμαρες**· ‖ εἰδ. ναυτ. ἡ **κάμαρα τῆς βάρκας** ὁ θάλαμος τῆς λέμβου, δηλ. ὁ μετὰ τὸ πρυμναῖον σέλμα κενὸς χῶρος, ἔνθα τὰ διὰ τοὺς ἐπιβάτας ἑδώλια· **κάμαρα τῆς πρύμης** ἡ ἐξέδρα τοῦ πλοίου.

κᾰμάρα (ἡ) κ. νεώτ. κ.δημ., ἰων. **-άρη** τοξοειδὴς ἀψὶς ἐκ λίθων ἢ ἄλλης ὕλης, ἡμικυλινδρικὸς θόλος, τόξον : **γεφύρι μὲ δυὸ καμάρες**· **2)** γεν. πᾶν τὸ ἔχον θολωτὸν σκέπασμα, θολωτὴν στέγην, οἷον σκεπαστὴ ἅμαξα : Ἡρ.1,199 **ἐπὶ ζευγέων ἐν καμάρῃσι ἐλάσασαι,** Δίων Κ 36,49· ‖ ἐστεγασμένον ἀκάτιον, ὡς αἱ γόνδολαι τῆς Βενετίας : Στράβ. 11,2,12 **ἀκάτια ἔχοντες λεπτὰ στενὰ καὶ κοῦφα . . καλοῦσι δ' αὐτὰ καμάρας,** πρβλ.Γέλλ.10,25· ‖ θολωτὸς θάλαμος : Ἀγαθρχ.62,Πάπ.,Διόδ.Σ 18,26 **κατὰ μὲν τὴν κορυφὴν καμάρα χρυσῆ**· ‖ Ἐπιγρ. ὁ θόλος τάφου· ‖ ὁ θόλος, ἡ ἀψὶς τοῦ οὐρανοῦ : ΠΔ Ἡσ.40,22 **ὁ στήσας ὡς καμάραν τὸν οὐρανόν**· ‖ πάπ. θολωτὴ ὀροφή : Πάπ. **καμάρα τοῦ ἐπτακλίνου**· ‖ θάλαμος ὕπνου ἢ κλίνη ἔχουσα οὐρανόν : Ἀρρ.᾽Αν.7,25,4 **κομισθέντα δὲ αὖθις ἐς τὴν καμάραν πυρέσσειν ἤδη**· ‖ θολωτὸς ὀχετός, ὑπόνομος, ὡς γλῶσσ. τοῦ φαλίς : Σχόλ. Πλάτ.Νόμ.947 D, Ἡσ.· ‖ νεώτ. ἰδ. γέφυρα, ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν θολωτὸν οἰκοδόμημα, κ. γεν. πᾶσα γέφυρα : δ.τραγ. **καμάρα χτίζω στὸ γιαλό, καμάρα δὲ στεριώνει**· **3)** εἰδ. ἰατρ. κ. νεώτ. **καμάρα τοῦ ὠτὸς ἢ τοῦ ὠτίου,** δημ. **καμάρα τ' ἀφτιοῦ** τὸ κοῖλον τοῦ ἐξωτερικοῦ ὠτός : Πολυδ.2,86· ‖ νεώτ. ἀνατ. **καμάρα ποδὸς** ἡ ἀψιδωτὴ κοιλότης τοῦ πέλματος τοῦ ποδός· ‖ **καμάραι παρίσθμιοι** πτυχαὶ τοῦ βλεννογόνου εἰς τὸ βάθος τοῦ στόματος, ὧν ἡ μὲν προσθία ἐγκλείει τὸν γλωσσοϋπερῴιον μῦν, ἡ δὲ ὀπισθία τὸν φαρυγγοϋπερῴιον· **4)** ἐν πληθ. κτ.᾽Ησ. **ζῶναι** στρατιωτικαί.

καμαραϊκὰ ἀγγεῖα (τὸ) νεώτ. εἰδικὴ τάξις πολυχρώμων προϊστορικῶν ἀγγείων τῆς Κρήτης, ὀνομασθέντων οὕτως ὡς εὑρεθέντων εἴς τι σπήλαιον τῆς Ἴδης παρὰ τὸ χωρίον Καμάραι.

καμαράκι (ή) δημ. ύποκορ. τοῦ κάμαρα βλ.λ., ἡ μικρὰ κάμαρα· **2)** ὀνομασία εἴδους τινὸς ἑλληνικῆς δαντέλλας βλ.λ.

καμαράριος πάπ. ὁ θαλαμηπόλος, ὁ θεράπων, ὁ καμαριέρης.

καμαράσης (ὁ) μσν. ὁ ἔφορος τῶν ἡγεμονικῶν αὐλῶν ἐπὶ φραγκοκρατίας, οὗ ἔργον ἦτο ἡ διαχείρισις τοῦ ἡγεμονικοῦ κιβωτίου· **2)** ὁ φύλαξ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχικοῦ κελλίου ἐντεταλμένος καὶ τὴν ἐποπτείαν τῶν κωδωνοστασίων καὶ τῶν ἀναγκαιούντων εἰς τοὺς ναοὺς κωδώνων.

καμαρεύω Ἡσ. «σωρεύω, φιλοπονῶ, πορίζω, κακοπαθῶ, συνάγω»· μτχ. **καμαρεύουσα**· Ἡσ. «φιλοπονοῦσα, πορίζουσα».

καμάρι (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καμαρώνω, τὸ νὰ γαυριᾷ, νὰ κορδώνεταί τις, ἔπαρσις, ὑπερηφάνεια, σπουδαῖον ὕφος: Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.198,12 **καμάρι ἔχουν καὶ τ᾽ ἄλογα, κι ὅπου τὰ καβαλλᾶνε,** Ξενόπλ.Ζακ.Μαντ.49 **χαμογελοῦσε μὲ τόση χαρά, γιὰ τὸ δῶρα τοῦ πατέρα του, κι ἐκοίταζε μὲ τόσο καμάρι τὰ συντρόφια του, - γιὰ κοίτα τον μὲ τί καμάρι ἔρχεται**· ‖ ὁ ἀκκισμός, τὸ νάζι· **2)** τὸ ἐφ᾽ ᾧ τις σεμνύνεται, καμαρώνει, τὸ ἀγλάϊσμα, σέμνωμα, ἐγκαλλώπισμα: Παλαμ.Τρισεύγ.17 **παντοῦ βρίσκεται** (ἡ Τρισεύγενη)· **τὸ καμάρι σας εἶναι, - εἶναι τὸ καμάρι τῆς φυλῆς - τοῦ τόπου**· ‖ παροιμ. **ὁ κόσμος τὸ ᾽χει τούμπανο κι ἐμεῖς κρυφὸ καμάρι** (ἐπὶ πραγμάτων γνωστῶν τοῖς πᾶσι, ἅτινα οἱ ἐνδιαφερόμενοι κρατοῦν ὡς μυστικά)· **3)** **καμάρι** (τό) ὑποκορ. τοῦ καμάρα βλ.λ. ἐν χρ. ὡς τοπωνύμιον.

καμαριέρης (ὁ) (Ἰταλ.) δημ., θηλ. **-έρα** ὑπηρέτης οἴκου ἢ ξενοδοχείου ἔχων ὡς ἔργον τὴν ἐπιμέλειαν τῶν θαλάμων, τῶν κοιτώνων, θαλαμηπόλος.

καμαριζίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν τοῦ χαλκοῦ ἀπαντῶν εἰς ἑλληνικὰ ἐδάφη.

καμαρικά (τὰ) μτγν. πραγματεία περὶ κατασκευῆς θόλων, τίτλος ἔργου τοῦ Ἥρωνος: Εὐτόκ. εἰς Ἀρχιμ.Σφαίρ.Κυλ.3,84Η.

καμαρικός-ή-όν μτγν. ὁ καμαρωτὸς βλ.λ.: Ἀθήν.Μηχ.36,5.

καμαρίλλα (ἡ) (ἰσπαν. **camarilla**) νεώτ. κ. δημ. τὸ σύνολον τῶν αὐλικῶν, οἵτινες ἀποτελοῦντες τὸ ἄμεσον περιβάλλον βασιλέως ἢ ἡγεμόνος ἐπιδρῶσιν ἀνευθύνως καὶ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ· ‖ κτ. ἐπέκτ. ἄτομα περιστοιχίζοντα ἰσχυρόν τι πρόσωπον ἢ κατέχοντα ἀξίωμά τι ἢ ἐξέχουσαν θέσιν καὶ ἐπιδρῶντα ἀνευθύνως καὶ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ.

καμαρίνι (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. μικρὸν δωμάτιον, ἰδ. ἕκαστον τῶν ἐν τοῖς παρασκηνίοις τῶν θεάτρων μικρῶν δωματίων, ἔνθα ἐνδύονται καὶ ἀποδύονται οἱ ἠθοποιοί.

κᾰμᾰρινῶς λέγει Ἡσ. «παροιμιακῶς λέγει, ἀποτόμως, ἀνδρείως».

καμάριον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. δημ. **καμάρι** ὑποκορ. τοῦ καμάρα βλ.λ.· ‖ κτ. Φώτ.Λεξ. «**κοιτὼν καμάρας ἔχων**» κ. αὐτ. «καμάριον· δωμάτιον καμαρωτόν· καὶ ὅλως ἡ καμάρα Ἑλληνικὸν ὄνομα»· **2)** εἰδ. ἰατρ. θάλαμος ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ: Γαλ.Χρ. Μορ.8,11· **3)** μέρος πολεμικῆς μηχανῆς: Ἥρων.

καμαρίς-ίδος (ἡ) κτ. Ἡσ. γυναικεῖον κόσμημα.

κᾰμᾰροειδής-οῦς-ές (εἶδος) μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς καμάραν, ὁ ἔχων σχῆμα καμάρας, τοξοειδής, ἀψιδωτός: Διοσκ.5,79, Γαλ.10,151.

καμαρόπορτα (ἡ) δημ. θύρα ἔχουσα τοξοειδὲς ὑπέρθυρον, πόρτα μὲ καμάρα· ‖ ἡ ἐν Ἀθήναις Πύλη τοῦ Ἀδριανοῦ.

κάμαρος (ὁ) μτγν. τ. τοῦ κάμμαρος βλ.λ.2): Διοσκ.4,76.

καμαρός-ά-όν (λ. καρικ.) ἀσφαλής· Ἀπολλ.π. Σχόλ.Ὀρειβ.46,21,7 «κάμαρα (sic κῶδ.) λέγεσθαι τὰ ἀσφαλῆ»· **2)** Ἡσ. «κάμοροι· στῆλαι ἐν αἷς ἀναγέγραπται ὁ περιορισμὸς τῆς Ἀσίας».

καμαρότος (ὁ) δημ. ὁ θαλαμηπόλος πλοίου.

καμαρούλα (ἡ) δημ. ἡ μικρὰ κάμαρα: Ξενόπλ.Ζακ.Μαντ.94 **ἕνα κομψὸ σπιτάκι κίτρινο, μὲ δυὸ καμαροῦλες, ἀνάμεσα σὲ ροδοδάφνες.**

καμαροφρύδης (ὁ) δημ., τὸ θηλ. **-φρύδα** κ. **-φρυδοῦσα** ὁ ἔχων τὰς ὀφρῦς τοξοειδεῖς, αὐτὸς ποὺ ἔχει φρύδια καμαρωτά: δ.δίστ. **καλῶς τηνε τὴ ρούσα καὶ τὴν καμαροφρυδοῦσα,** Παλαμ.Παράκ.85,9 **κι ἡ στερνὴ νάτη** (καμαροφρύδα) **ψυχή, ὅλη μάτι.**

καμαρόφρυδο (τὸ) δημ. κ. **-φρύδι** τὸ τοξοειδὲς τῶν ὀφρύων, τὰ καμαρωτὰ φρύδια: δ.τραγ. **μαργαριτάρι στρογγυλὸ εἶναι τὸ πρόσωπό σου,** (ἀγγέλοι **τὸ ζωγράφισαν τὸ καμαρόφρυδό σου,** Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.129,14 **τὸν ἥλια βάζει πρόσωπο καὶ τὸ φεγγάρι στῆθος,** (**καὶ τοῦ καράκου τὸ φτερὸ βάζει καμαροφρύδι.**

κᾰμᾰρῶ-όω (καμάρα) μτγν., νεώτ. κ. **-ρώνω** κατασκευάζω τι μετὰ θόλου, καμάρας, ἐπιστεγάζω τι διὰ καμάρας: Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.776D ἵνα **καμαρώσωσι τὸν αἰθέρα**· κ. παθ.: Ἐπιγρ. **κεκαμαρωμένοις οἴκοις,** Πάπ. οἰκία **κεκαμαρωμένη**· ‖ νεώτ. κατασκευάζω ἐν σχήματι καμάρας, ἀψιδῶ· **2)** ρηματ. π. καμάρωσις, καμάρωμα.

καμαρώδης-ους-ες μτγν. ὁ καμαροειδὴς βλ.λ.: Ἱππόλ.852Β.

κᾰμάρωμα-ατος (τὸ) (καμαρῶ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ καμαροειδὲς κατασκεύασμα, θόλος, ἀψίς: Στράβ.16,1,5 **ἐξ ὀπτῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλτου κατεσκευασμένοι καὶ αὐτοὶ καὶ αἱ ψαλίδες καὶ τὰ καμαρώματα,** Γαλ.10,449, Εὐστ. Πον.69,17· **2)** (καμαρώνω) δημ. ἐπιδεικτικὴ ἔπαρσις, ὑπερηφάνεια, σπουδαῖον ὕφος, καμάρι.

καμαρώνω (καμάρι) δημ., μέσ. **-ώνομαι,** παθ.ἀόρ. μτ. μέσ. σημ. **-ώθηκα,** μτχ. παθ παρακ. **καμαρωμένος** ἀμτβ. γαυριῶ, σεμνοπροσωπῶ, βρενθύομαι, σεμνύνομαι ἐπιδεικτικῶς πως, ἰδ. διὰ τῆς στάσεως ἢ τῶν κινήσεών μου: Βηλαρ.Μωροπερήφανος 4 **ἀμ᾽ τί ὀγκώνεσαι, παραφουσκώνεις καὶ καμαρώνεις, - ὅταν φορῇ τὴ μεγάλη στολή, καμαρώνει σὰ στρατάρχης**· ‖ κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. τοῦ αἰτίου (διὰ-γιά, σπαν. μτ. αἰτ.): **καμαρώνει γιὰ τὰ πλούτια του - γιὰ τὸ παράσημο ποὺ πῆρε - γιὰ τὸν ἔπαινο, - καμαρώνει μὲ τὴ γαύνα της - μὲ τὸ καινούργιο παλτό,** παροιμ. ποὺ καμαρώνει γι᾽ **ἀφεντιά, πρέπος κι ἀφέντης νὰ ᾽ναι** (ὁ ἀξιῶν ν᾽ ἀναγνωρίζεται ὡς εὐγενής, πρέπει ὁ ἴδιος πράγματι νὰ ἔχῃ εὐγένειαν)· ‖ ἐν χρ. κ. ἐπὶ τινων ζῴων, ἰδ. τοῦ ἵππου: **τὸ παγώνι σὰν ἁπλώνει τὴν οὐρά του καμαρώνει,** παροιμ. **καμαρώνουν τ᾽ ἄτια, (πάει καλά,) μὰ νὰ καμαρώνουν κι οἱ γαϊδάροι** (ἐπὶ τῶν παρ᾽ ἀξίαν, ἀτόπως ἀλαζονευομένων), ὁμ. **καμαρώνει τὸ κουρκούτι (ἢ τὸ σαπόσταρο) καὶ γυρεύει πρόβεια γάλα** (ἐπὶ τῶν παρ᾽ ἀξίαν ἀπαιτούντων διακρίσεις)· **2)** ἀκκίζομαι, ἀβρύνομαι, ναρκισσεύομαι, ἵσταμαι ἢ κάθημαι ἢ βαίνω μὲ προσποιητὴν σοβαρότητα ἢ μὲ σεμνοπρέπειαν ἢ μὲ ἀκκισμούς, μὲ νάζια: Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.235,8 **ἡ χήρα . . ἂν περπατήσῃ ταπεινά, τῆς λὲν πὼς καμαρώνει,** παροιμ. **προεστὴ ποὺ καμαρώνει κάτι πάει γυρεύοντα**· ‖ ἐν τῇ σημ. ταύτῃ κ. μέσ.: φρ. ἐμπαικτ. μαμά, **καμαρώνομαι, - σὰν καμαρώθηκε μιὰ ὥρα μπρὰς στὸν καθρέφτη, μᾶς ἦρθε**· ὁμ. κ. κτ. μτχ. παθ. παρακ.: Κρυστ.Ἀγροτ.Μαγεμ.Μαντήλι 25 **διαβαίνει μὲ περπάτημα σειστὸ καμαρωμένο**· **3)** συνεκδ. ἐναβρυνόμενος ἀγαλλιῶ, χαίρω, ἐπιδεικνύω τὴν διά τι ἀγαλλίασίν μου, ἀπολ. ἢ μτ. αἰτ. ἢ μτ. ἐμπροθ. διορ. τοῦ αἰτίου (διὰ-γιά): Ἐρωτόκρ.5,776

ὁλόχαρη καὶ λαμπιρὴ ἡ μέρα ξημερώνει | ἐγέλα ν ἡ Ἀνατολὴ κι ἡ Δύση καμαρώνει, - καμαρώνει τὴν κόρη της - γιὰ τὸ γιό του· || ὅθ. μετὰ χαρᾶς ἢ στοργῆς θεῶμαί τινα ἢ τι ἐξαίρετον, θαυμάζω:Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.198,15 **ὅταν πάῃ στὴν πεθερά, οὖλες τὸν καμαρώνουν,** Μαβίλ.Καλλιπάτ. **νὰ καμαρώσω . . θαυμαστὲς ψυχὲς ἀντρίκιες, - καμάρωνε τὸ πλούσιο φυτρολόϊ τοῦ κάμπου - τὸ τρεχαντήρι ποὺ φτερωτὰ γοργοδρομοῦσε,** παροιμ. **τί νὰ καμαρώσῃς πρῶτα, τὴν τσεδδιά του ἢ τὴν καμπούρα ἢ τὴν ἔρμη του τὴν κούτρα** (ἐπὶ ἀνθρώπων πολλαπλῶς ἐλαττωματικῶν) || ὅθ. κ. εἴρων. κτ. ἀντίθ. ἐκφράσεως : **καμάρωσε τὸν προκομμένο σου ποὺ ᾿ναι τύφλα στὸ μεθύσι, - ἄς καμαρώσῃ τώρα τὸ γιά της ποὺ τὸν ἐβ(κασαν γιὰ κλεφτοκατά·** **4)** ἡ μτχ. παθ. παρακ. ὡς ἐπίθ. ἀξιαγάπητος, ἑλκυστικός, χαριτωμένος, ἀξιοθαύμαστος : Ἐρωτόκρ.2,284 **ἐπρόβαλεν ἀπὸ μακρὰ γεῖς νιὸς καμαρωμένος,** Κρυστ.Ἀγροτ.Ἥλιος κ. Νύχτα 92,136 **προβάλλει αὐτὴ .. γλυκειά, καμαρωμένη·** **5)** (καμάρα) καμαρῶ βλ.λ.· **6)** ρηματ. π. καμάρωμα, καμαρωσιά, καμαρωτός.

κᾰμάρωσις-εως (καμαρῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ κατασκευὴ καμάρας ἢ ἡ ἐν εἴδει καμάρας κατασκευή, ἀψίδωσις : Πάπ.· **2)** εἰδ. ἰατρ. εἶδος ἀψιδωτῆς θραύσεως ὀστοῦ· Γαλ.19,432,11 «καμάρωσίς ἐστιν ὀστοῦ διακοπὴ μετὰ τὸ σιναρὸν ὀστοῦν ἀνακεκλάσθαι ἐξ ἀμφοτέρων καὶ παραπλησίως καμάραις ἐσχηματίσθαι» : Σωρ.Κατ.4.

καμαρωτά ἐπίρρ. δημ. μὲ καμάρι, μὲ ἔπαρσιν, ἐπιδεικτικῶς, ὑπερηφάνως : Σολωμ.Ὄνειρ.57 **ὄμορφα ροῦχα φοροῦσε, | κι᾿ ἔδειχνε καμαρωτὰ τὸ καπέλλο του στραβά,** Καρυωτ.Ἐλεγ.Μιχαλιὸς 2 **τὸ Μιχαλιὸ τὸν πήρανε στρατιώτη· | καμαρωτὰ ξεκίνησε κι ὡραῖα·** **2)** ἐπὶ κτίσματος διὰ καμάρας βλ.λ. ἢ καμαρῶν, μὲ καμάρα ἢ καμάρες.

καμαρωτός-ή όν κ. -ός-όν (καμαρῶ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐν εἴδει καμάρας κατεσκευασμένος ἢ ὁ ἔχων καμάραν, ἀψιδωτός, τοξοειδής, θολωτός : Καλλίξ.2 **περίστυλος ἐπεποίητο σῦριγξ ταῖς τρισὶ πλευραῖς καμαρωτὴν ἔχουσα στέγην,** Στράβ.16,1,5 **ψαλιδώμασι καμαρωτοῖς ἐπὶ πεττῶν ἱδρυμένοις,** Ἀθήν.4,139F **καμαρωτῶν ξυλίνων ἁρμάτων,** Διήγ.Ἀχιλλ.815W **τὰ φρύδια της καμαρωτά, ἔμορφα ἐγερμένα,** Σημηρ.Ἀστρ.21 **μέσ᾿ ἀπ᾿ τὸ καμαρωτὸ πέρασμα ν᾿ ἀνοίξῃς τὴ σιδερόπορτα·** **2)** δημ. ὅστις καμαρώνει, ὁ ἐπιδεικτικῶς ὑπερήφανος, γαῦρος, κορδωμένος, πρβλ. καμαρώνω· **3)** εἰδ. νεώτ. ἀνατ. **καμαρωτὸς ἢ κάτω σύνδεσμος** ὁ ἐπικουρικῶς ἐκτεινόμενος μεταξὺ τῶν ἡθικῶν ὀστῶν μὲ λοξὰς καὶ χιαστὰς ἶνας.

κᾰμᾰσῆνες-ων (αἱ) γεν. ὀνομασία τῶν ἰχθύων : Ἐμπ.72,74· || εἶδός τι ἰχθύων : Ἀντίπ.Θεσσ. ἐν ΑΠ 11,20· κ. κτ. ἑν. : Ἡρωδιαν.Τεχν.Λείψ.2,923.

καμάσιον (τὸ) πάπ. πιθ. ὑποκάμισον : **καμάσιον Δαμάσκινον ἕν.**

καμασός Ἡσ. «βάραθρον».

κάμασος (λατ.) γλωσσ. ἀμφίμαλλος.

καμασσία (ἡ) νεώτ. γένος **λειριωδῶν** φυτῶν.

καμάσσυται Ἡσ. «πτερύσσεται».

κᾰμάσσω (κάμαξ=κοντὸς δόρατος)· Ἡσ. καμάσαι, πιθ. ἐσφ.γρ. ἀντὶ καμάξαι, πρβλ. **ἐκάμαξεν, διεκάμαξεν,** σείω, δονῶ· Ἡσ. «καμάσσειν· κραδαίνειν, τινάσσειν, σείειν».

καμαστίς Ἡσ. «μέτρον τι. Ἀμερίας».

καματάρης (ὁ) δημ., τὸ θηλ. -ρα κ. -ρισσα ὁ τοῦ καμάτου, ἐργάτης ἀσχολούμενος εἰς κοπιώδη ἔργα καὶ ἰδ. γεωργικά, ἐργάτης τῶν ἀγρῶν.

καματάρικος-η-ο δημ. ὁ τοῦ καμάτου, καματάρης, ἰδ. ἐπὶ ὑποζυγίων, ὁ κατάλληλος, ὡρισμένος νὰ σύρῃ ἄροτρον : **καματάρικο βόδι.**

καματερεύω δημ. ἀμτβ. γίνομαι φίλεργος, ἐργατικός, δεικνύω φιλοπονίαν, προκόπτω : δ.δίστ. **καματέρεψεν ἡ νύφη μας τὸ Σάββατο τὸ βράδυ.**

καματερὸ (τὸ) δημ. οὐδ. τοῦ καματερὸς ὡς οὐσ. βοῦς ἀροτήρ : Κρυστ.Τραγ.8 **καὶ μὲ τὰ δυὸ καματερὰ γυρνάει ὁ ζευγολάτης,** Θεοτ.Κ Κατάδ. 10 **ἐκοίταξε μὲ συμπάθεια τὰ δυὸ καματερὰ ποὺ ἦταν ἱδρωμένα,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 54,8 **τὸ νοῦ καὶ τὴν ψυχή σ᾿ ἀλέτρι τά ᾿ζεψα | σὰ δυὸ καματερὰ νὰ μοῦ δουλέψουν·** **2)** οἱ μεταξοσκώληκες· **3)** τὸ φυτὸν πεύκη ἡ ρητινοφόρος.

καματερός-ή-ό μσν. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν κάματον, ἰδ. εἰς τὴν κοπιώδη γεωργικὴν ἐργασίαν, καματάρικος : **καματερὸ βόδι** (ὁ ἀροτὴρ βοῦς, ὅ. καματάρικο)· || τὸ οὐδ. καματερὸ ὡς οὐσ. βλ.λ.· **2)** μσν. ἐπὶ φορτηγῶν πλοίων : ΚΠορφ. πρὸς Νικηφ.178,9 **καράβια καματερά·** **3)** φιλόπονος, ἐργατικός, προκομμένος : δ.δίστ. **κάθε Σάββατο βραδὺ | νύφη μας καματερή, - καματερὸ καὶ προκομμένο παιδί·** **4)** τὸ θηλ. καματερὴ ἡ ἐργάσιμος ἡμέρα.

καματεύω Ἡσ. κ. δημ., ἀόρ. **ἐκαμάτευσε** καθ᾿ Ἡσ. «μετὰ κακοπαθείας εἰργάσατο, καὶ ἔφυγεν»· **2)** δημ. ἐργάζομαι εἰς ἀγρόν, ὀργώνω τὴν γῆν διὰ τοῦ ἀρότρου, ἀροτριῶ.

καματηδὸν (κάματος) ἐπίρρ. μτγν. μετὰ καμάτου, μὲ κόπον : Μαν.4,622.

κᾰμᾰτηρός-ά-όν κ. νεώτ. ὁ πλήρης καμάτου, ταλαιπωρίας, ἐπίπονος, ἐπίμοχθος, κοπιώδης : Ὕμν. Ἀφρ.246 **καματηρὸν γῆρας,** Ἀριστφ.Λυσ.542 **οὐδὲ τὰ γόνατα κόπος ἕλοι μου καματηρός,** Ἀριστλ.Κόσ.400b,9 **καματηρὸν τὸ ἄρχειν,** Ἀπολλ. Ρ 2,87 **καματηρὸν ἀῦτμένα φυσιόωντα·** || ὁ ἐπιφέρων κάματον, κόπον, κοπιαστικός, ἐξαντλητικός : Λουκ.Ὀρχ.34 **σφοδρὰ καὶ καματηρὰ πηδήματα·** **2)** παθ. ὁ καταβεβλημένος ὑπὸ τοῦ καμάτου, καταπεπονημένος, τσακισμένος ἀπ᾿ τὸν κόπο, τὴν κούρασῃ : Ἡρ.4,135 **τοὺς μὲν καματηροὺς τῶν ἀνδρῶν,** Διον.Ἁλ.Ρωμ.10,53 **καματηρὰ σώματα** (=τὰ νοσηρά), Ἀρρ.Ἀν.5,16,1 **ὡς μὴ καματηροὺς τε καὶ πνευστιῶντας ἀκμῆσι παραδοῦναι,** Κατ.Ἀστρλ.Κ 2,166· **3)** ὁ ἐργαζόμενος εἰς κοπιώδη ἐργασίαν, ὁ καματερός : Πορφ.Χριστ. 29 **καματηροὶ βόες** (τὰ καματερά).

καματηρῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον καματηρόν, μετὰ καμάτου, ἐπιπόνως : Πολυβ.3,105.

κᾰμᾰτηφόρος-ον (φέρω) μτγν. ὁ ἐπιφέρων κάματον, κόπον : Ἱππόλ.797Β.

καματογόνος-ον νεώτ. ὁ φέρων, ὁ γεννῶν κάματον· || εἰδ. φυσιολ. **καματογόνοι οὐσίαι** προϊόντα τῆς ἀνταλλαγῆς τῆς ὕλης ἀθροιζόμενα ἐντὸς τῶν μυῶν καὶ ἐπιφέροντα τὸν κάματον.

κάματος (ὁ) (κάμνω) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐπίτασις τῶν σωματικῶν ἢ καὶ τῶν πνευματικῶν δυνάμεων πρὸς ἐπιτέλεσιν ἔργου, ἡ ἐπίπονος ἐργασία, μόχθος, κόπος : Ὀδ.Η 325 **ἄτερ καμάτοιο τέλεσσαν,** Πινδ.Π 12,28 **ὄλβος ἐν ἀνθρώποισιν, ἄνευ καμάτου οὐ φαίνεται,** Σοφ.Ἠλ.231 **οὐδὲ ποτ᾿ ἐκ καμάτων ἀποπαύσομαι** (δὲ θὰ τελειώσουν ποτὲ τὰ βάσανά μου)· || κ. ἐπὶ τῶν ὠδίνων τοῦ τοκετοῦ : Σοφ.ΟΤ 174 **οὔτε τόκοισιν ἰηΐων καμάτων ἀνέχουσι γυναῖκες·** || κ. γεν. κόπος : Εὐρ.Βάκχ. 67 **πόνον ἡδὺν κάματόν τ᾿ εὐκάματον,** Ἡράκλ. Φιλ.84 **κάματός ἐστι τοῖς αὐτοῖς μοχθεῖν,** Ἀριστλ.Κόσ.397b,23,ΑΠ 9,359 **καμάτων ἅλις,** Πάπ. **ἐκ τῶν ἐμῶν καμάτων,** αὐτ. **καμάτους τῆς γεωργίας ποιεῖσθαι,** Ζερβ.Μῦθ.Ζ 7 **ἐπήγαινε . . εἰς τόπον μακρινόν, περνώντας πολλὲς ἡμέρες καμάτου·** || ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς νόσου ἀλγηδόνων : Ἱππ. Τέχν.3,Λουκ.Ἑρμότ.71 **κάματος πολύς·** **2)** ἡ ἕνεκα βαρείας ἢ ὑπερβολικῆς ἐργασίας κατάπτωσις τῶν σωματικῶν δυνάμεών τινος, κόπωσις, κούρασις, ἐξάντλησις : Ἰλ.Δ 230 **ὁππότε κέν μιν γυῖα**

λάβη κάματος, αὐτ.Ε 811,'Οδ.Ξ 318 **αἴθρῳ καὶ καμάτῳ δεδμημένον**, αὐτ.Ζ 2,Αἰν.Τακτ.26,8,Παρθ.ί,1, 'Ιουλ.Λόγ.2,87Ι3,Καλλιγ.Θάν.Βλ.79 **ἐκοιμήθη .. ὕπνον βαθὺν ὡς ἐκ τοῦ καμάτου τῆς ὁδοιπορίας**· **3)** ἀσθένεια, ἀρρώστια : Σιμων.85,10 (=Σιμων.'Αμ.29 Diehl)· κ. κτ. πληθ. : Διον.'Αλ.Ρωμ. 10,53 **οὔτε τῶν ἰατρῶν ἀρκούντων ἔτι βοηθεῖν τοῖς καμάτοις**· **4)** τὸ κτώμενον, τὸ κερδιζόμενον δι' ἐπιπόνου ἐργασίας, τὰ κόπια : 'Οδ.Ξ 417 **ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον .. ἔδουσιν** (ἄλλοι μᾶς τρώνε τὰ κόπια μας, τὸν ἵδρω μας). 'Ησίοδ. Θ 599 **ἀλλότριον κάματον σφετέρην ἐς γαστέρ' ἀμῶνται**, Θέογν.925 **οὔτε γὰρ ἂν προκαμὼν ἄλλῳ κάματον μεταδοίης**· **5)** ἐν φρ.τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κόπου, τὸ ἔργον, τὸ κατασκεύασμα : Αἰσχ.ἀπ. 57,3 **τόρνου κάματος** (κατεσκευασμένον διὰ τοῦ τόρνου), Νίκ.'Αλεξ.71 **κάματοι μελίσσης** (τὸ μέλι), 'Αντίπ.Σιδ.ἐν ΑΠ 6,206 **σάνδαλα.. εὐτέχνων ἐρατὸν σκυτοτόμων κάματον**· **6)** δημ. εἰδ. δρόσις τῶν ἀγρῶν· || ὁμ. ἡ ἐργασία τῶν μελισσῶν πρὸς παρασκευὴν καὶ πλήρωσιν τῶν κηρηθρῶν· συνεκδ. καὶ αὐταὶ αἱ κηρῆθραι· || ὁμ. ἡ κατεργασία τοῦ ἐρίου πρὸς νῆσιν· || συνεκδ. καὶ αὐτὸ τὸ ἔριον· || ὁμ. ἡ ὑπὸ τοῦ ποιμένας κατασκευὴ τυροῦ, τυροκομία.

καματοτοξίνη (ἡ) νεώτ. φυσιολ. τοξίνη ἐπιφέρουσα τὸν κάματον **καὶ** παραγομένη ὑπὸ τῶν μυῶν διὰ διαρκοῦς καὶ ἐντόνου ἐργασίας αὐτῶν.

κᾰμᾰτουργία (ἡ) μτγν. ἐπίπονος ἐργασία, κοπιῶδες ἔργον :.'Επιφάν.2,761C.

κᾰμᾰτῶ-όω μτγν. κοπιῶ· 'Ησ. « καματῶν, κοπιῶν » : 'Ιώσ.Π 12.17,7 (πιθ.γρ.).

καματώδης-ους-ες κοπιώδης, ἐπίπονος, ὀχληρός : 'Ησίοδ.'Εργ.584 **θέρεος καματώδεος ὥρῃ**, Πίνδ.Ν 3,17 **καματωδέων δὲ πλαγᾶν**, αὐτ. ἀπ.218,1 **καματώδεις μέριμναι**, Θεόφρ.Κόπ.13 **καματωδέστερος**.

καμβάς (ὁ) (γαλλ.) δημ. χονδρὸν ὕφασμα ἐκ καννάβεως, λίνου, **βάμβακος ἢ** μετάξης, ἀραιότατα πεπλεγμένον, οὕτως, ὥστε αἱ κλωστοὶ αὐτοῦ νὰ εἶναι διατεταγμέναι κατὰ κανονικὰ τετράγωνα σχηματίζοντα μικρὰς ὀπάς, χρησιμεῦον δὲ ὡς βάσις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν κεντημάτων, δαντελλῶν, ταπήτων κτλ.· || ἐν χρ. μτφ. ἐπὶ ὑποθέσεως, μύθου, πλοκῆς λογοτεχνικοῦ ἔργου.

καμβατηθείς 'Ησ. « καταπονηθείς ».

κάμβει 'Ησ. « παύεται ».

καμβέρρα (ἡ) νεώτ. ποικιλία σίτου μαλακοῦ ἄνευ ἀγάνων ἐκ τοῦ **εἴδους** σίτου τοῦ **κοινοῦ ἢ** ἡμέρου.

κάμβιον (τὸ) νεώτ. βοταν. ὁ μεταξὺ τῆς ξυλώδους καὶ τῆς ἠθμώδους μοίρας τῶν ἀγγειωδῶν δεσμίδων κείμενος πρωτογενὴς μεριστικὸς ἱστὸς τῶν φυτῶν, ἐξ οὗ **ἀναπτύσσεται** τὸ ξύλον τοῦ καυλοῦ καὶ ὁ φλοιός.

καμβολίαι 'Ησ. « κακολογίαι, λοιδορίαι ».

κάμβριος(-ία)-ον νεώτ. κ. **καμβρικός-ή-όν** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Καμβρίαν· || εἰδ. γεωλ. **κάμβριος διάπλασις** ἡ πρώτη καὶ ἀρχαιοτέρα τῶν πέντε διαπλάσεων εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται τὸ παλαιοζωϊκὸν ἄθροισμα στρωμάτων τῆς γῆς· ὁμ. **κάμβριος περίοδος** ἡ πρώτη καὶ ἀρχαιοτέρα τῶν πέντε περιόδων εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ὁ παλαιοζωϊκὸς αἰὼν τῆς γῆς.

κάμε ἐπ. ἀόρ. β' τοῦ κάμνω βλ.λ.

κἀμέ κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ καὶ ἐμέ.

καμέα (ἡ) νεώτ. ὀρυκτολ. λίθος ἔγχρωμος, ὄνυξ, σαρδόνυξ ἢ ἀχάτης, λίαν σκληρός, ἐν χρήσει πρὸς κατασκευὴν ἀναγλύφων ἢ ἐγγλύφων δακτυλιολίθων· || συνεκδ. ἀνάγλυφος ἢ ἔγγλυφος δακτυλιόλιθος, ἄ. καμέος.

καμαλαύκιον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. εἶδος καλύμματος τῆς **κεφαλῆς** : Λέων Σοφ.19,42, Κ Πορφ. 'Εκθ.ΙΙ,353· || νεώτ. κ. καλυμμαύχιον βλ.λ.

καμέλ(λ)ια (ἡ) νεώτ. βοταν. κ δημ. γένος φυτῶν ἐκ τῶν **θεοειδῶν** : Παλαμ.Τάφ.21,20 **ἀμύριστες | κι ἀρχοντικὲς . . καμέλιες.**

καμελίνη (ἡ) νεώτ. γένος σταυρανθῶν φυτῶν.

καμέλλα (ἡ) μτγν. κ. **κάμηλα** εἶδος ποτηρίου, ἡ κύλιξ : Πολυδ.10,110.

καμελό (τὸ) (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. **εἶδος** χονδροῦ μαλλίνου ὑφάσματος ἐκ τριχῶν καμήλου ἢ αἰγῶν· **2)** εἰδ. ἱστορικῶς κ. **καμελῶτος,** κτ. πληθ. **καμελὸ ντὺ ρουά** ὀνομασια διδομένη ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ τῶν δημοκρατικῶν ὑποτιμητικῶς εἰς τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ κόμματος τῶν βασιλοφρόνων.

κάμερα (ἡ) δημ. δ. τ. τοῦ κάμαρα βλ.λ. : 'Ερωτόκρ.4,261 **στὴν κάμεράν τως μπαίνει.**

καμεραλισμός (ὁ) νεώτ. τὸ κατὰ τὸν 16ον-18ον αἰῶνα, κυρίως ἐν Γερμανίᾳ, διαμορφωθὲν σύνολον ἀρχῶν, ἰδ. οἰκονομικῶν, χρησίμων **ἐν** τῇ διοικήσει ταῦ ἀπολυταρχικοῦ κράτους.

καμεραλιστής (ὁ) νεώτ. ὁ ὀπαδὸς τοῦ καμεραλισμοῦ βλ.λ.

καμεράριος (ὁ) (λατ.) νεώτ. ὁ προϊστάμενος τοῦ θησαυροφυλακίου τοῦ Πάπα ἢ τοῦ σκευοφυλακίου μονῆς παρὰ δυτικοῖς.

καμερλίγκος (ὁ) (γερμ.) νεώτ. τίτλος ἑκατέρου τῶν συμβούλων τοῦ βαΐλου Κερκύρας ἐπὶ Βενετακρατίας.

καμεροπούλ(λ)α (ἡ) δημ. τὸ μικρὸν δωμάτιον, ἡ καμαρίτσα : 'Ερωτόκρ.1,1893 **ποὺ 'νοιξε καὶ στοχάστηκε εἰς τὴν καμεροπούλλα.**

κάμηλα (ἡ) (λατ.) μτγν. ἡ καμέλλα βλ.λ. : Διοκλ. 'Εδικτ.15,51.

καμήλα (ἡ) **δημ. κ. γκαμήλα** κάμηλος βλ.λ.: παροιμ. **ἡ καμήλα γιὰ ἓν ἄσπρο, καὶ δὲ βγαίν' ἀγοραστής** (ἐπὶ τῆς σχετικῆς ἀξίας τῶν πραγμάτων), ὁμ. ἡ **καμήλα πῆγε νὰ τῆς βάλουν κέρατα, καὶ τῆς ἔκοψαν τ' αὐτιά** (ἐπὶ γεγονότος ἀντιθέτου πρὸς τὸ ἐπιδιωκόμενον)· || εἰδ. ἡ κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν 'Απόκρεω γινομένη κωμικὴ ἀναπαράστασις καμήλου· **2)** μτφ. κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ γυναικῶν, ἡ ἔχουσα ὑψηλὸν καὶ ἀσύμμετρον σῶμα.

καμηλάγκαθο (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες κοσμητικὸν φυτὸν ἐχίνωψ ὁ ἰξώδης βλ.λ., ἄ. ἀχινάγκαθο.

καμηλάνθραξ-ακος (ὁ) (κάμηλος-ἄνθραξ) μτγν. εἶδος νόσου, ἄ. μελικηρὶς βλ.λ. : Λεωνίδ.'Ιατρ.211.

καμηλάρης (ὁ) μσν., δημ. κ. (γ)καμηλιέρης ὁ ὁδηγὸς καμήλου ἢ καμήλων, καμηλάτης : Ζερβ. Λυρ.Σάτ.'Ιστ.Μέρμ.50 **καὶ πότε τὸν πραματευτή, πότε τὸν καμηλάρη, | πότε τὸ γύφτο κάνοντας**· πρβλ. καμηλάριος.

κᾰμηλάριος (ὁ) πάπ. ὁ ὁδηγὸς καμήλου.

κᾰμηλᾰσία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἀντὶ **καμηληλασία** τὸ ὁδηγεῖν καμήλους, τὸ ἔργον τοῦ καμηλάτου : 'Ιουστιν.Πανδ.50,4,1,2.

κᾰμηλάσιον (τὸ) πάπ. ἡ ἀμοιβὴ τοῦ καμηλάτου.

καμηλάτης (ὁ) πάπ. κ. νεώτ. ἀντὶ **καμηληλάτης** ὁ ἐλαύνων καμήλους, καμηλάρης.

καμηλαύκι(ον) (τὸ) μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν ὀρθοδόξων κληρικῶν, ἄ. καλυμμαύχιον : Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,192 **ὁ πατριάρχης, ἔβγαλε, . . , τὸ καμηλαύκι του.**

καμήλειος-α-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν κάμηλον, ὁ τῆς καμήλου ἢ ὁ ἐξ αὐτῆς προερχόμενος, καμηλήσιος : Πορφ.'Αποχ.1,14 (ἐν τέλει) **καμήλεια** (κρέα) **ἐσθίειν**, Πάπ. **καμήλειον οὖρον**· πρβλ. Γαλ.8,183.

κᾰμηλέμπορος (ὁ) μτγν. κ. **νεώτ.** ἔμπορος μεταφέρων τὰ ἐμπορεύματα αὐτοῦ ἐπὶ καμήλων : Στράβ.17,1,45 **ἐνυκτοπόρουν πρὸς τὰ ἄστρα βλέ-**

ποντες οἱ καμηλέμποροι· **2)** νεώτ. ἔμπορος ἀσχολούμενος περὶ τὸ ἐμπόριον τῶν καμήλων.

καμηληλασία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἐλαύνειν ἐπὶ καμήλου.

καμηληλάτης (ὁ) νεώτ. καμηλάτης, καμηλάρης.

καμηλήσιος-ια-ιο δημ. κ. καμηλίσιος-ια-ια ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν κάμηλον ἢ ὁ ἐξ αὐτῆς προερχόμενος : **καμηλήσιο κρέας.**

καμηλίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογέν. θηλαστικῶν **μηρυκαστικῶν.**

καμηλιέρης (ὁ) δημ. κ. γκομηλιέρης κ. **καμηλάρης** βλ.λ.

κᾰμηλίζω μτγν. ὁμοιάζω πρὸς κάμηλον : Ἡλιόδ.Αἰθ.10,27 **ἡ κεφαλὴ τὸ μὲν εἶδος καμηλίζουσα.**

καμηλικός-ή-όν Ἐπιγρ. κ. πάπ. ὁ τῆς καμήλου ἢ ἁρμόζων εἰς αὐτήν : Ἐπιγρ. **καμηλικαὶ γόναι·** **2)** ὁ ἔχων τόσον βάρος ὅσον δύναται νὰ βαστάσῃ καὶ μετακομίσῃ κάμηλος : Πάπ. **λίθων κύβων καμηλικῶν.**

καμήλι(ον) (τὸ) πάπ. κ. μσν., δημ. ἰδ. κτ. πληθ. **καμήλια** ὑποκορ. τοῦ κάμηλος βλ.λ. κ. ἄνευ ὑποκορ. σημ. : Πάπ. Λεόντ.Νεαπ.1729B, Διγεν.Ἀκρ. 1189 **ἔστειλε καὶ καμήλια διακόσια φορτωμένα,** Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.1,88 **ἐφόρτωσεν ἑκατὸν καμήλια ἀπὸ τοὺς πολυτίμους του θησαυρούς,** Ἀρέτ. Βατοπ.2,37 **ὥσπου φοφᾶν | τῆς σοφίας τὰ καμήλια | καὶ χαμὲν' οἱ κόποι πᾶν.**

καμηλίτης (ὁ) ὁ ὁδηγῶν καμήλους, καμηλάρης : Ἀριστλ.ΖΙ 630b,35 **δακὼν τὸν καμηλίτην ἀπέκτεινε,** Πάπ.· **2)** ὁ ἐπὶ καμήλου ὀχούμενος, καμηλοβάτης : Ἡρωδιαν.Ἱστ.4,15,2 **οὐ καθορώμενα ὑπὸ τῶν ἱππέων ἢ τῶν καμηλιτῶν,** Ἡλιόδ.Αἰθ.10,5 **ἱππέα πάντα καὶ καμηλίτην ἔστιν ὅτε καλύπτειν·** **3)** καμηλέμπορος βλ.λ. : Στράβ.1,2,32 **ἐμπόρῳ μὲν καὶ καμηλίτῃ γένοιτ' ἂν τις ἐκ τῶν τοιούτων φορτίων εὐπορία,** αὐτ.16,1,27· **4)** καμηλίτης βοῦς κατὰ Σουΐδ. πιθ. ὁ βόαγρος.

κᾰμηλοβάτης (ὁ) (κάμηλος-βαίνω) μτγν. ὁ ἐπὶ καμήλου ὀχούμενος, ἀναβάτης καμήλου:Κλήμ.Ἀλ.267.

κᾰμηλοβοσκός (ὁ) (κάμηλος) μτγν. ὁ βόσκων καμήλους : Στράβ.16,4,2 **σκηνῖται δ' ἔχουσιν αὐτὴν Ἄραβες καὶ καμηλοβοσκοί.**

καμηλόδερμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ δέρμα τῆς καμήλου.

κᾰμηλόκεντρον (τὸ) μσν. τὸ κέντρον δι' οὗ κεντοῦσι τὰς καμήλους : Σωφρόν 3489Α.

κᾰμηλοκόμος (ὁ) μσν. ὁ τρέφων καὶ περιποιούμενος καμήλους : Εὐστ.Διον.Περ.954.

καμηλόμαλλο (τὸ) δημ. τὸ μαλλὶ τῆς καμήλου, ὅ. καμηλότριχα.

καμηλοπάρδᾰλις-εως (ἡ - ιδος) μτγν. κ. νεώτ. μεγαλόσωμον μηρυκαστικὸν ζῷον, διακρινόμενον διὰ τὸν μακρότατον λαιμὸν αὐτοῦ : Καλλίξ.2, ΠΔ Δευτ.14,5 **ἔλαφον, . . καὶ καμηλοπάρδαλιν,** Ἡλιόδ. Αἰθ.10,27 **καμηλοπάρδαλις** κατηγορηθὲν (τὸ ζῷον)· ‖ εἰδ. νεώτ. ζῳολ. γένος θηλαστικῶν μηρυκαστικῶν **κατωφερῶν.**

καμηλοπόδιον (τὸ) μτγν. τὸ ποῶδες φυτὸν πράσιον βλ.λ. : ΨΔιοσκ.3,105.

κάμηλος (ὁ κ. ἡ) κ. νεώτ., δημ. **(γ)καμήλα** μεγαλόσωμον μηρυκαστικὸν ζῷον, φέρον ἐπὶ τῆς ράχεώς του ἕνα ἢ δύο ὕβους : Ἡρ.3,105 **τοὺς μὲν.. ἄρσενας τῶν καμήλων,** Αἰσχ.Ἱκ.285 **καμήλους ἀστραβιζούσας,** Ἀριστφ.Ὄρν.1559 **σφάγι' ἔχων κάμηλον ἀμνόν τινα** (νεογνὸν καμήλου), Ἀριστλ. ΖΙ 499a,13 **αἱ δὲ κάμηλοι ἴδιον ἔχουσι . . τὸν καλούμενον ὗβον ἐπὶ τῷ νώτῳ,** ΚΔ Μᾶρκ.1,6 **ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου,** Πλούτ.Ἀλεξ.31 **ἐκφυγὼν πολεμίους ἐπὶ καμήλου δρομάδος·** ‖ παροιμ. : ΚΔ Ματθ.23,24 **οἱ διυλίζοντες τὸν κώνωπα τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες** (ἐπὶ τῶν ἐπικρινόντων τὰ ἐλαφρὰ παραπτώματα τῶν ἄλλων, παρορώντων δὲ τὰ ἴδια μεγάλα ἁμαρτήματα)· ὁμ. φρ. : αὐτ.Λουκ.18,25 **εὐκοπώτερόν . . ἐστι κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ραφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν** (δ.γρ. κάμιλος)· ‖ εἰδ. νεώτ. ζῳολ. γένος ἀκέρων θηλαστικῶν μηρυκαστικῶν **καμηλιδῶν,** περιλαμβάνον δύο εἴδη, κάμηλον τὴν δρομάδα, ἔχουσαν ἕνα μόνον ὗβον, καὶ κάμηλον τὴν βακτριανήν, ἔχουσαν δύο ὕβους· **2)** **ἡ κάμηλος** περιληπτικῶς, τὸ σύνολον τῶν ἔν τινι στρατεύματι καμήλων μετὰ τῶν ἀνοβατῶν αὐτῶν, πρβλ. ἡ ἵππος : Ἡρ.1,80 **τῇ δὲ καμήλῳ ἐπεσθαι τὸν πεζὸν στρατὸν ἐκέλευε.**

καμηλότριχα (ἡ) δημ. τὸ ἔριον, αἱ τρίχες τῆς καμήλου, ὅ. καμηλόμαλλο

καμηλοτρόφος (ὁ) (καμηλοτροφῶ) πάπ. ὁ τρέφων, διατηρῶν καμήλους : **καμηλοτρόφου κώμης.**

καμηλοτροφῶ-έω (κάμηλος - τρέφω) μτγν. τρέφω, διατηρῶ καμήλους : Διόδ.Σ.3,45 **αὐτοὶ δὲ καμηλοτροφοῦντες** (οἱ Δέβαι).

καμηλοφορβός (ὁ) (κάμηλος - φέρβω) μσν. ὁ καμηλοβοσκός : Νικήτ.Βυζ.713Β (Mi.).

καμηλόψωρα (ἡ) δημ. βαρεῖα μορφὴ τῆς νόσου ψώρας βλ.λ., ὅ. ἀγριόψωρα, γαϊδουρόψωρα.

καμηλώδης-ους-ες μτγν. κ. μσν. ὁ ὅμοιος πρὸς κάμηλον : Γαλ.6,664 **οἱ . . καμηλώδεις ἄνθρωποι τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα,** Νικ.Χων.140D.

καμηλὼν-ῶνος (ὁ) πάπ. στάβλος καμήλων.

καμηλωτή (ἡ) νεώτ. ἡ δορὰ τῆς καμήλου· ‖ τὸ ἐκ τριχῶν καμήλου ὕφασμα, ἔνδυμα ἢ σκέπασμα.

καμιά (ἡ) δημ. θηλ. τῆς ἀντων. κανεὶς βλ.λ.

καμιζόλα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. εἶδος εὐρέος καὶ ἐλαφροῦ γυναικείου ὑποκαμίσου, φαρδὺς γυναικεῖος χιτών.

καμίλλη (ἡ) νεώτ. θηλ. τοῦ κάμιλλος βλ.λ.

κάμιλλος (ὁ) (λατ. camillus) νεώτ. τὸ θηλ. καμίλλη ὀνομασία ἁπάντων τῶν ἀρρένων καὶ θηλέων τέκνων τῶν Ρωμαίων πατρικίων· **2)** κατ' ἐπέκτ. ὀν. διδομένη εἰς τοὺς νέους ἢ νέας τοὺς βοηθοῦντας τοὺς ἱερεῖς κατὰ τὰς ἱεροτελεστίας.

κάμῖλος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. κάλως, σχοινίον χονδρὸν καὶ μακρόν, γούμενα, παλαμάρι : Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.1030, Σουΐδ. « τὸ παχὺ σχοινίον », πρβλ. ΚΔ Λουκ.18,25 (δ.γρ. κάμηλος βλ.λ.).

καμινάδα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ἡ καπνοδόχος· ‖ συνεκδ. κτ. κωμ. ἔκφρ. ὑψηλὸς κυλινδρικὸς πῖλος.

καμιναέριον (τὸ) νεώτ. ἀέριον παραγόμενον ἐν ταῖς ὑψικαμίνοις κατὰ τὴν τῆξιν τῶν μεταλλευμάτων τοῦ σιδήρου πρὸς παραγωγὴν χυτοσιδήρου, ὅ. ὑψικαμιναέριον.

κᾰμῑναία (ἡ) μτγν. ἡ κάμινος : ΠΔ Ἐξ.9,10 **ἔλαβεν αἰθάλην τῆς καμιναίας.**

καμιναῖος-α-ον μτγν. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν κάμινον ἢ ὁ ἐξ αὐτῆς προερχόμενος, ὁ τῆς καμίνου, ὁ ἐκ τῆς καμίνου : Ἐζεκ.Ἐξ.136.

καμινάρης (ὁ) (1) δημ. κ. **καμινάς** ἐργάτης καμίνου, καμινεύς, καμινευτής.

καμινάρης (ὁ) (2) μσν. κ. νεώτ. ἀξίωμα ἐν ταῖς παραδουναβίοις ἡγεμονίαις, ὅπερ ἔφερεν ὁ ἐπὶ τοῦ φόρου τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, τοῦ ταμβάκου καὶ τοῦ καπνοῦ : Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,165 **εἰς τοῦτον ἐγὼ ἐστάθηκα γραμματικὸς μεγάλος καὶ καμινάρης.**

καμινεία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ διὰ τῆς χωνευτικῆς καμίνου ἐργασία, καμίνευσις : Θεόφρ.Φ1 5,9,6 (κῶδ. -ίας), Γαλ.12,220.

καμινέτο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. μικρὰ φορητὴ ἑστία, καίουσα δι' οἰνοπνεύματος.

καμίνευμα-ατος (τὸ) (καμινεύω) νεώτ. ἡ ἐνέρ-

γεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καμινεύω, ἡ ἐν καμίνῳ κατεργασία τοῦ μετάλλου.
καμινεύς-έως (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ διὰ τοῦ πυρὸς ἐργαζόμενος ἢ ὁ μεταχειριζόμενος κάμινον ἐν τῇ ἐργασίᾳ αὐτοῦ : Διόδ.Σ 20,63 **κεραμεῦ καὶ καμινεῦ·** || νεώτ. κ. **καμινευτής** ἐργάτης καμίνου, θερμαστής.
καμίνευσις-εως (ἡ) (καμινεύω) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καμινεύειν, ἡ ἐν καμίνῳ κατεργασία.
καμῖνευτήρ-ῆρος (ὁ) (καμινεύω) κ. νεώτ. σωλὴν δι' οὗ οἱ χρυσοχόοι φυσῶντες τὴν φλόγα διευθύνουσιν εἰς τὸ μέταλλον πρὸς πυράκτωσιν : Φίλιππ. Θεσσ.ΑΠ 6,92 **αὐλὸν καμινευτῆρα·** || νεώτ. ὀρυκτολ. εἰδικὸν ὀρειχάλκινον ὄργανον πρὸς διάγνωσιν ὡρισμένων ὀρυκτῶν ἑνώσεων διὰ προχείρων ἀντιδράσεων· **2)** ὁ καμινευτής, ὁ θερμαστής.
κᾰμῖνευτής (ὁ) (καμινεύω) μτγν. κ. νεώτ., θηλ. **καμινεύτρια** ὁ ἐν καμίνῳ ἐργαζόμενος, καμινεύς, θερμαστής, καμινάρης : Λουκ.Θυσ.6· **2)** Ἐπιγρ. ἱερατικὸν ἀξίωμα ἐν Ὠστίᾳ τῆς Ἰταλίας.
καμῖνευτικός-ή-όν ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καμίνευσιν, ὁ συντελῶν εἰς τὴν τῆξιν τῶν μετάλλων : Σουΐδ. ἐν λ. κοδομήϊον, - **καμινευτικὸς αὐλός·** πρβλ. καμινευτήρ.
καμινεύτρια (ἡ) θηλ. τοῦ καμινευτὴς βλ.λ. : Ἀρίσταρχ.Ὀδ.Σ 27.
κᾰμινεύω (κάμινος) κ. νεώτ. κ. δημ. οἷον ἐν μτχ. παθ. παρακ. **καμινεμένος** τήκω ἐν τῇ καμίνῳ, κατεργάζομαί τι διὰ τῆς καμίνου : Ἀριστλ.Θαυμ. 833b,25,Θεόφρ.Λίθ.69· κ. παθ. : Στράβ.5,2,6 **σίδηρος καμινευόμενος,** Ζερβ.Μῦθ.Ζ 83 **τὰ φλόγινα ἑρπετὰ ἐπῆραν τ' ἀρρωστιάρικα χρώματα τῶν καμινεμένων μετάλλων·** **2)** ρηματ. π. καμίνευμα, καμίνευσις, καμινεύς, καμινευτήρ, καμινευτής, καμινεύτρια.
καμίνη (ἡ) πάπ. ἡ κάμινος, τὸ καμίνι : **κεραμεῖον σὺν καμίνῃ.**
καμίνι (τὸ) δημ. καμίνιον βλ.λ.
καμινία (ἡ) ἀρχ. λεξ. ἡ καμινεία βλ.λ.
καμινιά (ἡ) δημ. τὸ περιεχόμενον ἢ τὸ ἐφ' ἅπαξ προϊὸν μιᾶς καμίνου : **μιὰ καμινιὰ κάρβουνα - ἀσβέστι·** πρβλ. βαρκαδιά, καϊκιά.
καμινιάζω δημ. τοποθετῶ τι ἐντέχνως ἐν τῇ καμίνῳ, οἷον ξύλα πρὸς κατασκευὴν ξυλανθράκων, τοὺς λίθους πρὸς κατασκευὴν ἀσβεστίου κττ.· **2)** ρηματ. π. καμίνιασμα, καμινιάρης.
καμινιαῖος-α-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν κάμινον, ὁ καμινευτικός : ΠΔ Ἔξ.9,8 (δ.γρ. καμιναίας), Γρηγ.Ναζ.10,948C, Μηναῖ 11,6 Συνξ. **παραπλησία τῇ καμιναίᾳ αἰθάλῃ.**
καμινιάρης (ὁ) δημ. ὁ καμινευτής, ὁ καμινάς.
καμίνιασμα-ατος (τὸ) (καμινιάζω) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καμινιάζω βλ.λ., ἡ παρασκευὴ τοῦ καμινιοῦ : **αὔριο θὰ 'χωμε καμίνιασμα.**
καμίνιον (τὸ) μσν. κ. νεώτ., δημ. **καμίνι,** ὑποκορ. τοῦ **κάμινος** ἡ κάμινος, οἷον ἀσβέστου, κεράμων : Γεωπ.2,3,9, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 49,20 **κι ἴσα τραβᾷ 'πὸ τὴ σπηλιὰ στοῦ Χάρου τὰ καμίνια·** **2)** μτφ. ἰσχυρὸς καύσων, καῦμα : **καμίνι εἶναι ὁ τόπος, δὲν ἔχεις ποῦ νὰ σταθῇς·** || ὁμ. ἐπὶ σφοδροῦ πάθους : **ἐρωτικὸ καμίνι.**
καμῖνίτης (ὁ) ἐπὶ ἄρτου, ὁ ὠπτημένος ἐντὸς κλιβάνου : Φιλιστίων π. Ἀθήν.3,115E **ὁ δὲ ἰπνίτης καὶ καμινίτης δύσπεπτοι καὶ δυσοικονόμητοι.**
καμινοβίγλια (τὰ) π. Βυζαντ. οἱ σταθμοί, ἐφ' ὧν ἤναπτον τὰς πυράς, δι' ὧν ἐπετυγχάνετο ἡ τηλεγραφικὴ συνεννόησις, ἀρχ. φρυκτώρια.
κᾰμῖνογραφία (ἡ) μτγν. πραγματεία περὶ καμίνου : Ὀλυμπ.Ἀλχ.90B.

κᾰμινόθεν μτγν. ἐκ καμίνου : Καλλ.Ἄρτ.60 **χαλκὸν ζείοντα καμινόθεν,** Νίκ.Θηρ.707.
κᾰμῖνοκαύστης (ὁ) (καίω) γλωσσ. κ. θηλ. **καμινοκαύστρια** ὁ θερμαίνων κάμινον ἢ κλίβανον.
καμινοκαύστρια (ἡ) σχόλ. θηλ. τοῦ καμινοκαύστης βλ.λ., ἡ καμινού : Σχόλ.Ὀδ.Σ 27.
κᾰμῖνος (ἡ) (πιθ. ἐκ τοῦ καίω) κ. μσν. κ. νεώτ. χῶρος περίκλειστος, θερμαινόμενος ἰσχυρότατα πρὸς ἀπανθράκωσιν ξύλων, ἀσβεστοποίησιν λίθων, ὄπτησιν πλίνθων καὶ κεράμων ἢ τῆξιν μετάλλων, καμίνι : Ἡρ.1,179 **ἑλκύσαντες δὲ πλίνθους ἱκανὰς ὤπτησαν αὐτὰς ἐν καμίνοισι,** Αἰσχ.ἀπ. 281, ΚΔ Ματθ.13,50 **καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός,** Διήγ.Ἀχιλλ.785 **τὴν κάμινον ἐκαίασιν μετὰ τῆς ξυλαλόης·** || κ. πρὸς ὄπτησιν, οἷον κρέατος, κλίβανος φοῦρνος : Ἡρ.1,133 **βοῦν .. καὶ ὄνον προτιθέαται ὅλους ὀπτοὺς ἐν καμίνοισι·** || κτιστὴ θερμάστρα πρὸς θέρμανσιν δωματίου : Γαλ.6,146· || ὁμ. μτφ. ἐν παροιμ. ἐπὶ τοῦ τρώγοντος θερμὰ φαγητά : Κρωβ.8 **κάμινος οὐκ ἄνθρωπος·** || ὁμ. ἐπὶ μεθύσου γυναικός : Κωμ.Ἀδέσπ.633 **κάμινον ἔχων ἐν τῷ πνεύμονι·** **2)** μτγν. παστάς, νυμφικὸς θάλαμος, κοιτών : ΠΔ Ἀρ.25,8 **εἰσῆλθεν ὀπίσω τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Ἰσραηλίτου εἰς τὴν κάμινον.**
κᾰμῖνώ-οῦς (ἡ) ἡ ἐργαζομένη ἐν καμίνῳ, ἡ καμινεύτρια· || ἐπὶ γραίας, ἡ παρὰ τὴν κάμινον διατρίβουσα, σταχτόγρια, χουχουλόγρια : Ὀδ.Σ 27 **γρηῒ καμινοῖ ἶσος.**
κᾰμινώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος καμίνῳ, κλιβάνῳ, ὁ ὡς κάμινος : Στράβ.5,4,6 **καμινώδεις ἐχούσαις ἀναπνοάς.**
καμιόνι (τὸ) (γαλ. camion) δημ. φορτηγὸν αὐτοκίνητον βλ.λ.
καμισᾶτοι (οἱ) νεώτ. ἐκκλ. οἱ περιβεβλημένοι καμίσιον καὶ καθῆκον ἔχοντες νὰ φέρωσιν ἀνθρακιὰν εἰς τὸ θυσιαστήριον καὶ νὰ μεριμνῶσι περὶ τῆς τῶν θείων λεβήτων ἐκπυρώσεως, μὴ ἀποτελοῦντες ἐκκλησιαστικὸν ἀξίωμα.
καμίσιον (τὸ) πάπ. ὑποκάμισον : **ἔχει Εὐωδία εἰς λόγον καμισίων λιναρίων,** ἄ. κάμισον.
κάμισον (τὸ) πάπ. τὸ καμίσιον βλ.λ.
καμιτσίκι (τὸ) δημ. κ. **καμτσίκι,** καμουτσίκι βλ.λς.
καμιτσικιά (ἡ) δημ. κ. **καμτσικιά** βλ. καμουτσικιά.
κάμμα-ατος (τὸ) (κάπτω) π. Λάκ. ζυμαρικὸν καπτόμενον διὰ φύλλων δάφνης, ἄ. φαιστόν : Νικοκλ. π. Ἀθήν.4,141A **ὁ δὲ νικήσας ἐζημίωσεν ἐλαφρῶς ἤτοι κάμμασιν ἢ καμματίσιν,** Ἡσ. ἐν λ. κάμματα· πρβλ. καμματίς.
κάμμα (τὸ) δημ. ἐσφ.γρ. ἀντὶ κάππα βλ.λ.
καμμαρίς-ίδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ κάμμαρος βλ.λ.II, καρίς, γάμπαρη : Γαλ.6,735.
κάμμᾰρος (ὁ) κ. **κάμμορος** εἶδος καρίδος, ἀστακός : Σώφρ.π.Ἀθήν.7,306C « κάμμοροι .. ἔστι δὲ καρίδων γένος, καὶ ὑπὸ Ῥωμαίων οὕτως καλοῦνται »· **2)** εἶδος ἀκονίτου : Ἱππ.Τόπ.Ἀνθρ.27, Διοσκ.4,76.
καμμάρψαι Ἡσ. « **καταλαβεῖν, Αἰολεῖς** ».
κάμμαρψις-εως (ἡ) Ἡσ. « μέτρον σιτικόν, τὸ ἡμιμέδιμνον. Αἰολεῖς ».
καμμάρως δωρ. Ἡσ. « τὰς ἐρυθρὰς καρίδας ».
καμματίς-ίδος (ἡ) συνήθ. κτ. πληθ. φύλλα δάφνης, δι' ὧν ἔκαπτον τὰ κάμματα, τὰ ζυμαρικά· Ἡσ. « καμματίδες· φύλλα δάφνης ἐν οἷς σκέπουσι τὰ φαιστά » : Νικοκλ.π.Ἀθήν.3,140D **παρ' ὃ καὶ καμματίδας μὲν προσαγορεύεσθαι τὰ φύλλα,** αὐτ.4,141A **ἔστι δὲ τὰ μὲν κάμματα φαιστά, αἱ δὲ καμματίδες αἷς κάπτουσι τὰ φαιστά.**
κάμμει Ἡσ. « καθέζει ».
καμμέν ἐσφ. γρ. ἀντὶ τοῦ κάμ μέν, ἐπ. τ. ἀντὶ κατὰ μέν : Ἡσιόδ.Ἔργ.437.
καμμένειν Ἡσ. « καταμένειν ».

κἄμμες αἰολ. καὶ ἄμμες ἀντὶ καὶ ἡμεῖς: Θεόκρ. 18,56 νεύμεθα κἄμμες ἐς ὄρθρον.

καμ(μ)ία κ. καμ(μ)ιά θηλ. τῆς ἀόρ. ἀντων. κανείς.

καμμίξας ἐπ. τ. ἀντὶ καταμίξας, μτχ. ἀόρ. τοῦ καταμίγνυμι βλ.λ.: Ἰλ.Ω 529 (δ.γρ. κ' ἀμμίξας).

καμμονίη (ἡ) ἐπ. τ. ἀντὶ καταμονή, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς μάχην, ἡ ἐν τῇ μάχῃ ἐπιμονὴ καὶ ἡ ἐκ ταύτης νίκη: Ἰλ.Χ 257 εἴ κεν ἐμοὶ Ζεὺς δώῃ καμμονίην (σχόλ. « ἡ ἐκ καταμονῆς νίκη »).

καμμοριστής (ὁ) νεώτ. μέλος τῆς καμμόρας βλ.λ.

κάμμορον (τό) εἶδος φυκτικοῦ φαρμάκου: Ἐρωτιαν. ἐν λ. καμμάρῳ· πρβλ. Νίκ.Ἀλεξ.41· 2) κώνειον: Ζήνων Ἡροφίλειος π. Γαλ.19,108.

κάμμορος (ὁ) ὁ. κάμμαρος βλ.λ.

κάμμορος-ον ἐπ. ἀντὶ κατάμορος ὁ ὑποκείμενος εἰς τὴν μοῖραν, ὁ ἔχων κακὴν μοῖραν, ὁ κακόμοιρος: Ὀδ.Λ 216 περὶ πάντων κάμμορε φωτῶν, Ἀπολλ.Ρ 4,1318.

κάμμυσις-εως (ἡ) (καμμύω) μτγν. ἡ κατάμυσις: Ἑρμ.Τρισμ.1,30.

καμμύω ἐπ. ἀντὶ καταμύω π. ἀττ. ἐν χρ. μ.-π. Ἀλεξ., συνήθ. π. μτγν.: ΠΔ Ἡσ.6,10 τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκάμμυσαν· 2) ρηματ.π. κάμμυσις.

κάμνω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δημ. κ. κάνω, μέλλ. κἄμοῦμαι κ. ἐπ. ἀπαρφ. καμέεσθαι, ἐνεργ. ἀόρ. β' ἔκἄμαν κ. ἐπ. κάμον κ. ἐπ. ὑποτ. μτ. ἀναδιπλ. κεκάμω κ. μέσ. (ἐ)κἄμόμην κ. ἐνεργ. ἀόρ. α' ἐν τῇ δημ. ἔκαμα κ. ἔκανα, παθ. ἀόρ. σ' σπαν. π. Βυζαντ. κ. συνήθ. ἐν τῇ νεωτ. ἐκαμώθην κ. δημ. (ἐ)καμώθηκα, παρακ. ἐν ἀμτβ. σημ. κέκμηκα κ. ἐπ. μτχ. κεκμηώς κ. μτχ. παθ. παρακ. ἐν τῇ δημ. καμωμένος κ. κανωμένος κουράζομαι πράττων τι, ἀποκάμνω, καταπονοῦμαι: Ἰλ.Ζ 261 ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει (Γαζ.Θ «ἀνδρὶ δὲ κεκαπιακότι τὴν δύναμιν μεγάλως αὔξει ὁ οἶνος »)· || ὁμ. μτ. αἰτ. ἢ δοτ. ἢ κ. ἐμπροθ.: Ἰλ. Β 389 περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται, Ἰλ.Θ 22 οὐδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε, αὐτ.Τ 170 οὐδέ τι γυῖα πρὶν κάμνει, πρὶν πάντας ἐρωτῆσαι πολέμοιο (Κορ.Ἄτ.2,172 ἐν λ. κάμνω « οὐδὲ κοπιάζουν τὰ μέλη του, οὐδὲ κουράζεται πρὶν παύσῃ ὁ πόλεμος »), Ὀδ.Ξ 65 ὅς οἱ πολλὰ κάμῃσι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξῃ, Πίνδ.Π 1,90 μὴ κάμνε λίαν δαπάναις (σχόλ. « μὴ ἀπόκαμνε εἰς τὰς δαπάνας »), Θουκ.2,41 εἰκὸς ἐθέλειν ὑπὲρ αὐτῆς κάμνειν· || μτ. μτχ.: Ἰλ.Α 168 ἐπεί κε κάμω πολεμίζων, Ὀδ.Μ 232, αὐτ.Φ 426 οὐκ ἔκαμον τανύων, Εὐρ. Ὀρ.1590, Ἀριστφ.Λυσ.541 οὔποτ' ἂν κάμοιμ' ὀρχουμένη, Πλάτ.Γοργ.470C μὴ κάμῃς φίλον ἄνδρα εὐεργετῶν· 2) καταβάλλομαι ἐν τῇ μάχῃ, ἡττῶμαι: Πίνδ.Π 1,78 ταῖσι Μήδειοι κάμον ἀγκυλότοξοι, αὐτ.80, Εὐρ.Ἰκ.709 ᾤχετ' εἰς τὸ κάμνον οἰκείου στρατοῦ· 3) ἐνίοτε μτ. αἰτ. ἁπλῆς ἢ συστ. ἢ δοτ. τοῦ τρόπου ἢ μτ. ἐμπροθ. διορ. (ἀπό, ὑπό) πρὸς δήλωσιν τῆς αἰτίας, ἀσθενῶ, εἶμαι ἄρρωστος: Ἡρ.2,111 καμόντα αὐτὸν τοὺς ὀφθαλμούς, Εὐρ.Ἡρακλ.990 Ἥρα με κάμνειν τήνδ' ἔθηκε τὴν νόσον, Ἀνδοκ.1,64 ὅτι ἔκαμνον καὶ οὐδ' ἀνιστάμην ἐκ τῆς κλίνης, Πλάτ.Γοργ. 478Α τοὺς κάμνοντας τὰ σώματα, Δημ.307 ὥσπερ ἂν εἴ τις ἰατρὸς ἀσθενοῦσι μὲν τοῖς κάμνουσιν εἰσιών, Ἀριστλ.ΖΙ 603a,30 τῶν δὲ τετραπόδων αἱ μὲν ὕες νοσήμασι μὲν κάμνουσι τρισίν, αὐτ.604a,23 (δ.γρ.), Λουκ.Τοξ.60 ὁ δὲ κάμνων καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοῦ τραύματος ἐπεκάθιζε τῷ νεκρῷ, Ἡρωδιαν.Ἱστ.3,14,2 ὑπὸ τῆς ἀρθρίτιδος νόσου κάμνων· || ὁμ. ἐν μτχ. ἐνεστ. ὁ κάμνων ὁ ἀσθενής, ὁ ἄρρωστος: Ἡρ.1,197 προσιόντες ὧν πρὸς τὸν κάμνοντα συμβουλεύουσι περὶ τῆς νούσου, Σοφ.Φιλ.282 οὐδ' ὅστις νόσου κάμνοντι συλλάβοιτο, ΚΔ Ἰακ.5,15 ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ Κύριος, Μηναῖ.11,1 Θεοτ. τοῖς κάμνουσι θεραπεύετε· 4) μτφ. πάσχω, θλίβομαι, στενοχωροῦμαι: Ἡρ. 1,118 τῷ τε γὰρ πεποιημένῳ,.. ἐς τὸν παῖδα τοῦτον ἔκαμνον μεγάλως, Αἰσχ.Ἀγ.670 στρατοῦ καμόντος, Εὐρ.Ἑκ.306 ἐν τῷδε κάμνουσιν αἱ πολλαὶ πόλεις (ἐν τούτῳ πάσχουσιν, εἶναι ἡ ἀσθένειά των)· πρβλ. Σοφ.Τρ.1215 κοὐ καμεῖ τοὐμὸν μέρος (δὲν θὰ εὕρῃς κώλυμα παρ' ἐμοῦ)· || κ. μτ. συστ. αἰτ.: Σοφ.Ἠλ.532 οὐκ ἴσον καμὼν ἐμοὶ λύπης, Ἡρωδιαν.Ἱστ.3,6,4 οὓς (κινδύνους) μετὰ τοσαύτης δόξης τε καὶ ἀρετῆς ὑπὲρ ἡμῶν ἐκάμετε· 5) ἐν τῇ μτ. τοῦ ἀόρ. οἱ καμόντες ἐπ. κ. τραγ. οἱ τεθνεῶτες, οἱ νεκροί, οἱ πεθαμένοι: Ἰλ.Γ 278 οἳ ὑπένερθε καμόντας ἀνθρώπους τίνυσθον, Ὀδ.Λ 476 βροτῶν εἴδωλα καμόντων· ὁμ. π. τραγ. κ. πεζογρ. ἐν τῇ μτχ. τοῦ παρακ. οἱ κεκμηκότες = οἱ τεθνεῶτες: Εὐρ.Ἰκ.756 ὁ δ' ἄλλος ποῦ κεκμηκότων ὄχλος;, Θουκ.3,59 ἐπικαλούμεθα τοὺς κεκμηκότας, Πλάτ.Νόμ.927Β τὰς τῶν κεκμηκότων ψυχάς, Ἀριστλ.ΗΝικ.1101a,35· || π. Εὐρ. οἱ κεκμηκότες αἱ σκιαὶ τῶν νεκρῶν: Εὐρ.Τρῳ.16 ἱερὰ τῶν κεκμηκότων· 6) μτβ. ποιῶ, κατασκευάζω τι μετὰ κόπου, συνήθ. ἐπὶ τεχνικῶν ἐργασιῶν ἐκ μετάλλου κ. κτ. ἐνεργ. ἀόρ. β': Ἰλ.Δ 187 ζῶμά τε καὶ μίτρη τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες, Ὀδ.Ι 126 οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἔνι τέκτονες, οἵ κε κάμοιεν νῆας εὐσσέλμους, αὐτ.Λ 523, Ἀπολλ.Ρ 1,1322· || κ. μέσ. ἐργάζομαι, καλλιεργῶ τι μετὰ κόπου δι' ἐμαυτόν: Ὀδ.Ι 130 νῆσον ἐυκτιμένην ἐκάμοντο, Ἀπολλ.Ρ 2,718 ἱρὸν.. ὅ ῥ' ἐκάμοντο (ἔκτισαν δι' ἑαυτάς)· 7) μέσ. συνήθ. ἐν ἀόρ. β' κτῶμαί τι διὰ τῆς δραστηριότητος, κερδαίνω τι: Ἰλ.Σ 341 (γυναῖκας) αὐτοὶ καμόμεσθα βίηφί τε δουρί τε μακρῷ· 8) μσν., νεώτ. κ. δημ. ποιῶ, κατασκευάζω, δημιουργῶ τι· κ. ἐν μτχ. παθ. καμωμένος κ. κανωμένος ὁ ἕτοιμος, τελειωμένος, ὥριμος: τὰ παπούτσια εἶναι καμωμένα, - τὸ πεπόνι εἶναι καμωμένο· 9) μτ. αἰτ. οὐσ. ἀποτελεῖ περίφρασιν μονολεκτικοῦ ρήματος τῆς αὐτῆς ρίζης μὲ τὸ οὐσ. ἢ ἀντιστοίχου σημασίας, οἷον κάμνω πόλεμον (πολεμῶ), κάμνω ὅρκον (ὁρκίζομαι), κάμνω ταξίδι (ταξιδεύω), κάμνω πίστωσιν (πιστώνω), κάμνω περίπατον (περιπατῶ), κάμνω ἐπίσκεψιν (ἐπισκέπτομαι), κάμνω δάνειον (δανείζομαι), τοῦ 'καμα δάνειο (τὸν ἐδάνεισα), - κάνω συνέδριο - συμβούλιο - γεροντική (συνεδριάζω), ΜΜ ἐκάμασι γεροντική νὰ βγάλουσι ἕνανε βγαλτὸ νὰ πάῃ γιὰ τὸ Λάζαρο, - κάνω χρήματα - παράδες (ἀποταμιεύω, θησαυρίζω, κερδίζω)· || ἐπὶ γονέων κάμνω παιδὶ τεκνοποιῶ: ΜΜ ἐκάμαμε καλὸ παιδί, (τὸ βάλαμε καὶ στὴ σπουδή, - τὸν ἔκανε ἀπόπαιδο (τὸν ἀπεκλήρωσε), - τὸν ἔκανε παιδί του (τὸν υἱοθέτησε)· || ἐπὶ πλοίων, διαρρέω: τὸ καΐκι κάνει νερά, - κάμνω παννιά (ἐκπετανύω, ἁπλώνω τὰ ἱστία), - κάμνω βόλτες (διαδρομῶ), - κάμνω πινέλο (ἐπικρεμῶ τὴν ἄγκυραν), - κάμνω τὸν γῦρον (περικάμπτω τὸ ἀκρωτήριον)· || κάμνω ζευγάρι (ἀροτριῶ, ὀργώνω)· || κάμνω λόγο (ὁμιλῶ περί τινος, ἀναφέρω τι), - κάνω μάθημα (διδάσκω ὡς καθηγητὴς ἢ διδάσκομαι ὡς μαθητής)· || εἰδ. ἐπὶ ταμιῶν κάνω μισθὸν (πληρώνω τοὺς μισθοὺς των εἰς τοὺς δικαιούχους, καὶ ἐπὶ τῶν μισθοδοτουμένων, λαμβάνω μισθόν, πληρώνομαι), - κάνω ταμεῖον (ἰσολογίζω τὰς εἰσπράξεις καὶ τὰς πληρωμὰς τῆς ἡμέρας)· || κατασκευάζω τι πρὸς ἐμπορίαν, ἐμπορεύομαι: κάνω κρασιὰ - λάδια - ἀρνιά· || τακτοποιῶ, συγυρίζω: κάνω τὰ κρεβάτια - τὰ παράθυρα· || διανύω: κάνει δέκα χιλιόμετρα τὴν ἡμέρα· || ἐπὶ ὑπαλλήλων κ. στρατιωτικῶν: κάνω τὰ χαρτιά μου (ἑτοιμάζω τὰ ἀπαιτούμενα πιστο-

ποιητικὰ πρὸς ὑποβολὴν εἰς τὴν ἁρμοδίαν ὑπηρεσίαν)˙ ‖ ἐπὶ χαρτοπαικτῶν : **κάνω χαρτιά** (μοιράζω τὰ χαρτιά)˙ ‖ **κάνω καρδιά - κουράγιο** (δεικνύω θάρρος, εὐψυχίαν) : ΜΜ **κι ἔκαμε πέτρινη καΐρδά . . κι ὅλους τούς ἐχαιρέτησε**˙ ‖ **κάμνω Πάσχα** (ἑορτάζω τὸ Πάσχα)˙ ‖ **κάνω λιανά** (ἀνταλλάσσω νόμισμά τι δι' ἄλλων μικροτέρων, ἴσης συνολικῆς ἀξίας, χαλῶ)˙ ‖ κ. μτφ. ἐπεξηγῶ, διασαφηνίζω δυσνόητον φράσιν ἢ κείμενον : **δὲν μᾶς τὰ κάνεις λιανὰ αὐτὰ ποῦ εἶπες;**˙ ‖ **κάνω χαρά** (τελῶ γάμον)˙ ‖ **κάνω οὐρά** (ἵσταμαι εἰς τὴν γραμμὴν ὄπισθεν ἄλλων ἀναμένων τὴν σειράν μου)˙ ‖ προκαλῶ, ἐπιφέρω, προξενῶ : **μοῦ 'καμε λύπη-φασαρία**˙ **10)** μτ. γεν. ἠθικῆς, πράττω τι πρὸς ὄφελος ἢ βλάβην τινός : ΜΜ **ὅλος ὁ κόσμος κι ὁ λαὸς τὴ χάρη νὰ μοῦ κάμετε καὶ τίποτα δὲ(ν) χάνετε, - τὸ φάρμακο μοῦ ἔκανε καλό** (μὲ ὠφέλησε) - **κακό** (μ' ἔβλαψε)˙ **11)** εἰδ. ἐπὶ τόπων, φυτῶν καὶ ζῴων, παράγω, φέρω ὡς προϊόν : **ἡ Μάνη κάνει ὡραῖο λάδι, - ὁ ροδίτης κάνει καλὸ κρασί, - ἡ γίδα μας κάνει πολὺ γάλα, - ἡ λεμονιά μας ἔκανε λίγα λεμόνια**˙ ‖ συγκομίζω : **ἔκαμε ἑκατὸ κοιλὰ στάρι - πενήντα ὀκάδες τυρί**˙ **12)** μτ. αἰτ. τοῦ χρόνου κ. ἐμπροθ. προσδιορισμοῦ ἢ κ. ἄνευ αὐτοῦ : **ἔχει κάμει πολλὰ χρόνια στὴ Γαλλία, - ἔκαμε στὴν Πόλη**˙ **13)** μτ. αἰτ. τοῦ τιμήματος, τιμῶμαι, στοιχίζω : **πόσο κάνει τὸ λάδι ἡ ὀκά;, - πόσα κάνουν τὰ ραφτικά; - τὰ δετικὰ κάνουν πενήντα δραχμές**˙ **14)** μτ. ἐνάρθρου αἰτ. δηλούσης ἐπάγγελμα ἢ ἔργον, ἐπαγγέλλομαι, μετέρχομαι : **κάμνει τὸ γιατρό - τὸν ἔμπορο**˙ **15)** ὁμ. μτ. αἰτ. προσποιοῦμαι, ὑποκρίνομαι : **κάμνω τὸν ἄρρωστο - τὸν ἀνήξερο**˙ κ. ἐν φρ. **κάνω τὴν πάπια** (προσποιοῦμαι ὅτι ἀγνοῶ ἢ σιωπῶ διά τι, ἐφ' οὗ ἔδει νὰ ἐκφρασθῶ)˙ ‖ ὁμ. κ. αἰτ. ἐπιδεικνύομαι : **κάνει τὸν κάργα - τὸν παλληκαρά**˙ ‖ μτ. ἐξηρτ. προτ. διὰ τοῦ **πώς**, κινοῦμαι ψευδῶς πρὸς ἐνέργειάν τινα, προσποιοῦμαι, ὑποκρίνομαι : **ἔκαμα πὼς ἔφυγα, - κάνεις πὼς δὲ μᾶς γνωρίζεις**˙ **16)** μτ. διπλῆς αἰτ. ὧν ἡ ἑτέρα κατηγορούμενον, ἐνίοτε κ. μτ. ἐπιρρ. ἢ προσδιορισμοῦ τινος ἐπὶ προσ., καθιστῶ, ἀναδεικνύω : ΜΜ **ἔλεα καὶ παινεύομου τ' ἔκαμα γιὸ καθηγητή, - τὸν ἔκανε γαμπρό**˙ ‖ ὁμ. ἐκλέγω, διορίζω : **τὸν ἔκαμαν βουλευτὴν - νομάρχην**˙ ‖ κ. ἐπὶ πραγμάτων, παρασκευάζω, μεταποιῶ : **τὰ φάρια νὰ τὰ κάμῃς πλακί - τὸ κρέας στιφάδο, - ἔκαμε τὸ σπίτι του σκολεῖο**˙ **17)** ἐπὶ προσ. ἢ πραγμ. ἐνίοτε **τίθεται τὸ γιά** πρὸ τῆς αἰτ. τῆς χρησιμευούσης ὡς κατηγ., ἐκλαμβάνω, ἐμφανίζω, παριστάνω : παροιμ. **κάμνει τὸν πετεινὸ βουβάλι** (ἐπὶ τῶν λεγόντων ὑπερβολάς, ἐξογκούντων τὰ ἀσήμαντα γεγονότα), ὁμ. **ὅσα δὲ φτάνει ἡ ἀλεπού τὰ κάνει κρεμαστάρια,- σ' ἔκαμα γιὰ τὸ Γιώργο** (ἀ. σ' ἐπῆρα)˙ **18)** μτ. ἐξηρτ. προτ. ἐκφερομένης διὰ τοῦ **νά** ἢ **καί**, ἀναγκάζω : **θὰ τὸν κάμω νὰ μὲ φοβᾶται - νὰ μὲ ὑπολογίζῃ, - τὴν ἔκαμες καὶ κλαίει - ὑποφέρει**˙ **19)** μτ. ἐξηρτ. προτ. διὰ τοῦ **νά**, ἐπιχειρῶ τι, κινοῦμαι πρὸς ἐνέργειάν τινα, ἀρχίζω νὰ πράξω τι : δ.τραγ. **κάνουν ν' ἀνθίσουν τὰ κλαδιά κι ὁ πάγος δὲν τ' ἀφήνει, - ἔκαμε νὰ σηκωθῇ καὶ δὲν μπόρεσε**˙ **20)** μτ.γεν. τῆς προσ. ἀντων. ἢ μτ. τοῦ **γιά** χρησιμεύω, ὠφελῶ, εἶμαι κατάλληλος : **δὲν μοῦ κάνει τὸ σπίτι, - δὲν μοῦ κάνουν τὰ ροῦχα** (εἶναι κακῆς ποιότητος ἢ ἄκομψα ἢ πολὺ στενά, ἢ φαρδιά), - **ἐσύ, μωρὲ μάτια μου, κάνεις γιὰ ὑπουργός**˙ **21)** μτ. κατηγορ. δηλοῦντος ἐπάγγελμα ἢ ἔργον, κτ. ἀόρ., παρακ., ὑπερσυντ. κ. τετελ. μέλλ., διατελῶ : **ἔκαμε ἀξιωματικὸς - χωροφύλακας, γι' αὐτὸ ἔχει αὐτὸ τὸ βάρβαρο ὕφος**˙ **22)** κ. ἀπροσ. μτ. αἰτ. φύσ. ἐπὶ καιρικῆς καταστάσεως, εἶναι, ἔχει : **κάνει κρύο - ζέστη - ἀέρα**˙ **23)** βραχυλογικῶς, ἐπιτρέπεται, πρέπει : **δὲν κάνει νὰ φᾶς κρέας, - κάνει νὰ σηκωθῶ ἀπὸ τὸ κρεβάτι**, φρ. **τὸ ἴδιο μοῦ κάνει** (μοὶ εἶναι ἀδιάφορον)˙ **24)** φρ. **τὸ κάνει** ἐπὶ γυναικός, ἐκδίδεται ἐπὶ μισθῷ˙ ‖ ὁμ. εἰδ. φρ. **τὰ κάνει** (ἀποπατεῖ) : **τὰ κάνει ἀπάνου του**˙ ‖ ὁμ. φρ. **τοῦ κάνω πλάτες** (βοηθῶ τινα νὰ πράττῃ τι προσποιούμενος ὅτι δὲν βλέπω), ἀντίθ. **κάνω χαλάστρα** (ἐμποδίζω τινὰ εἴς τι)˙ ‖ ὁμ. **τὰ 'καμε ὅλα στ' ὄνομα τῆς κόρης της** (παρεχώρησε διὰ πωλητηρίου ἢ δωρητηρίου ἢ διὰ διαθήκης ὁλόκληρον τὴν περιουσίαν αὐτῆς εἰς τὴν κόρην της)˙ ‖ ὁμ. **κάνει ὅ,τι τοῦ κατέβη** (ἐνεργεῖ ὑπὸ τὰς ἰδίας του ἐμπνεύσεις ἢ ὁρμάς, δὲν ἀναχαιτίζεται ὑπὸ τοῦ ὀρθοῦ λόγου), - **κάνει τὸ κέφι του - τὸ γοῦστό του**˙ ‖ ὁμ. **κάνει ψυχικά** εἶναι φιλεύσπλαχνος, πράττει ἔργα εὐποιίας πρὸς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του˙ κ. εἰρων. μτφ. ἐπὶ γυναικὸς = πορνεύεται˙ ‖ ὁμ. **τὰ 'καμε θάλασσα** (ἀπέτυχε οἰκτρῶς εἴς τι, κατέστρεψε τὰ πάντα) - **γυαλιά καρφιά - ἄνω κάτω - γῆς Μαδιάμ - σαλάτα**˙ ‖ ὁμ. **κάνει μιὰ τρῦπα στὸ νερό** (ματαιοπονεῖ) - **τὸ νερὸ σωρό - τὸν ἄνεμο κουβάρι**˙ ‖ ὁμ. **τὸν κάνω καλά** (εἶμαι ἱκανὸς νὰ τὸν καταβάλω, νὰ τὸν ἐξουδετερώσω), - **καλὰ τοῦ 'καμε** (ἐπαξίως του τὸν ἐτιμώρησε), - **κάνω καλὰ ἐγώ** (ἀναλαμβάνω τὴν εὐθύνην, τὴν φροντίδα)˙ ‖ ὁμ. **τὸν ἔκαμε τ' ἁλατιοῦ** (τὸν ἔδειρε πολύ)˙ ‖ **τὸν ἔκανα Χριστὸ νὰ καθίσῃ** (τὸν καθικέτευσα).

κάμορος 'Ησ. «κλῆθρα τὸ δένδρον».

καμόρρα (ἡ) (ἰσπαν.) νεώτ. μυστικὴ ὀργάνωσις ἐν Νεαπόλει τῆς 'Ιταλίας κατὰ τὸν 19ον αἰ., ἐπιδιώκουσα πολιτικούς, ἀλλὰ καὶ κακοποιοὺς σκοπούς˙ **2)** γεν. κατ' ἐπέκτ. ἐγκληματικὴ ὁμὰς ἀνθρώπων, συμμορία κακοποιῶν.

κάμος (ὁ) μτγν. κ. κᾶμος εἶδος ζύθου : Πρίσκ. 183,14˙ **2)** εἶδος μέτρου, κάβος : 'Επιφάν.3,272Β.

καμουτσί (τὸ) (τουρκ. καμτσί) δημ. κ. **καμαυτσίκι, καμιτσίκι, καμτσίκι** μάστιξ, μαστίγιον, συνήθ. ἡ μάστιξ τῶν ἁμαξηλατῶν.

καμουτσιά (ἡ) δημ. κ. **καμουτσικιά** βλ.λ.

καμουτσίκι (τὸ) δημ. κ. **καμουτσί** βλ.λ.

καμουτσικιά (ἡ) δημ. κ. **καμτσικιά**, καμουτσιά κτύπημα διὰ μαστιγίου, μὲ καμουτσί.

καμουτσικίζω (καμουτσίκι) δημ. κ. **καμιτσικίζω**, καμτσικίζω κτυπῶ διὰ μαστιγίου, μὲ καμουτσί.

καμουφλάζ (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἡ ἐν πολέμῳ ἐξωτερικὴ μεταμόρφωσις ἀντικειμένου τινός, οἷον πλοίων, χαρακωμάτων, ἀποθηκῶν πρὸς ἀπόκρυψιν αὐτῶν καὶ παραπλάνησιν τοῦ ἐχθροῦ, τεχνητὴ ἀπόκρυψις, παραλλαγή, παράλλαξις.

καμουχάς (ὁ) δημ. εἶδος δαμασκηνοῦ ὑφάσματος, καμπουχάς.

καμοῦχο (τὸ) δημ. ὁ καμουχάς.

καμπάγιον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ **κάμπαγος** βλ.λ.: Μαλάλ.322,11.

κάμπαγος (ὁ) (λατ.) μσν. κ. νεώτ. π.Ρωμ. κ. Βυζαντ. ὑπόδημα σανδαλοειδές, προσαρμοζόμενον δι' ἱμάντων καὶ ἀφῆνον ἀκάλυπτον τὸ ἄνω τοῦ ποδός, φορούμενον ὑπὸ αὐτοκρατόρων, πατρικίων καὶ ἱππέων : 'Ιω.Λυδ.134,22.

καμπαγών-ῶνος (ὁ) 'Επιγρ. στρατιωτικὸν ὑπόδημα, ἀρβύλαι : **καμπαγῶνες στρατιωτικοί**.

καμπάδικος-η-ο (τουρκ.) δημ. ἐπὶ ὑφασμάτων, χονδρός, σκληρός˙ **2)** ἐπὶ λαχάνων, ὁ παχύς, σαρκώδης, ἀνθ. κ. ὁ νωπός.

καμπαέτι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ἁμάρτημα, σφάλμα, ἐνοχή˙ **2)** κτ. ἐπέκτ. εὐθύνη.

καμπάνα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. μέγας κώδων, συνήθ.

ὁ κώδων τῶν ἐκκλησιῶν : Παλαμ.Μάτ.Ψυχ.121,15 **ἡ καμπάνα Χριστούγεννα χτυπάει | καὶ μοῦ φτερώνει τὴν φυχή,** ΜΜ **ἔπρεπε κι ἦτα τ' ἀραγκιοῦ | νὰ κρόῃ ἡ καμπάνα τ' Ἀη-Γιαννιοῦ·** || μτφ. ἐπὶ γυναικός : ΜΜ **μωρὴ καμπάνα ρουσικιὰ | καὶ τράπεζα βασιλικιά·** **2)** μτφ. εἰρων. αὐστηρὰ ἐπίπληξις, τιμωρία : **ἔφαγε μιὰ γερὴ καμπάνα·** **3)** εἶδος ἀπίου ὁμοιάζον πρὸς κώδωνα.

καμπανάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ καμπάνα βλ.λ.· **2)** κτ. πληθ. τὸ φυτὸν ἱπομοία ἡ ὡραιοφυής.

καμπαναρειό (τὸ) δημ., ἰδιωμ. **-ρεῖο** τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ ναοῦ : Πορφύρ.Σκ.72,8 **κι ὅ,τι μοῦ λέει τὸ σήμαντρο παλιοῦ καμπαναρειοῦ,** Ξενόπλ.Ζακ Μαντ.20,17 **καὶ τὶς . . ἐκκλησίες μὲ τὰ καμπαναρεῖα.**

καμπανάρης (ὁ) μσν. κ. δημ. κ. **καμπανάρος** ὁ κρούστης τῆς καμπάνας ἢ τοῦ σημάντρου· ἰδ. ἐν μονῇ· || γεν. ὁ νεωκόρος.

καμπανάρι (τὸ) δημ. εἰδ. ἐν τῇ ἀμπελουργίᾳ, αἱ μετὰ τὸν τρυγητὸν ἐναπομένουσαι μικραὶ σταφυλαί, τὸ ἀποτρύγημα, τὸ κουδούνι, τὸ καμπανό.

καμπανάρος (ὁ) δημ. ὁ καμπανάρης βλ.λ. : Ξενόπλ.Ζακ.Μαντ.55 **γι' αὐτὸ κάτι πρέπει νὰ 'ξερε ὁ Γιάννης ὁ καμπανάρος.**

καμπανέλλα (ἡ) δημ. συνήθ. κτ. πληθ. τὸ φυτὸν περιαλλόκαυλον καὶ ἀβούτιλον.

καμπανέλλι (τὸ) δημ. μικρὰ καμπάνα, κωδωνίσκος· **2)** ναυτ. ἕκαστος τῶν μικρῶν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος κιονίσκων, ἐφ' ὧν δένονται οἱ πόδες τῶν ἱστίων, μπαμπαδέλι.

καμπάνια (ἡ) (γαλλ.) δημ. εἰδ. ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ, ἡ ὑπὸ τοῦ ἡμερησίου ἢ περιοδικοῦ τύπου δημοσία καὶ ἐντυπωσιακὴ ἀνακίνησις καὶ ἔρευνα εἰς πλείονα τοῦ ἑνὸς κατὰ σειρὰν φύλλα ζητήματος κοινωνικοῦ, θρησκευτικοῦ, οἰκονομικοῦ κ.ἄ.

καμπανιά (ἡ) δημ. ἡ κροῦσις καμπάνας· **2)** μτφ. ἔμμεσος ὑπενθύμισις, ὑπαινιγμὸς δυσάρεστος : **ταῦ 'κανα μιὰ καμπανιά·** **3)** ὁμ. μτφ. αἰφνιδιαστικὴ ἐπίπληξις : **τοῦ 'ριξα μιὰ καμπανιά.**

καμπανίζω μσν. κ. δημ. κτυπῶ τὴν καμπάνα, κρούω τὸν κώδωνα· **2)** ἀμτβ. ἀποδίδω ἦχον καμπάνας, ἠχῶ ὡς καμπάνα, κωδωνίζω : παροιμ. **καμπανίζει στὴ Φραγκιὰ κι ἀκούγεται στὴν Πόλη** (ἐπὶ γεγονότων ταχέως μεταδιδομένων ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον)· **3)** μτφ. ὑπαινίσσομαί τι, κάμνω καμπανιές· **4)** μσν. ζυγίζω διὰ τοῦ καμπάνου βλ.λ. : Λίβ.Ροδ.832 **τὸ ἕναν της χέριν νὰ κρατῇ ζυγὶν νὰ καμπανίζῃ·** **5)** ρηματ. π. καμπάνισμα, καμπανιστός.

καμπάνιος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Καμπανίαν τῆς Γαλλίας· **2)** γεωλ. **καμπάνιος βαθμὶς** μία τῶν ἐννέα βαθμίδων τῆς νεοκρητιδικῆς διαπλάσεως.

καμπάνισμα-ατος (τὸ) (καμπανίζω) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **καμπανίζω** ὁ ἦχος τῆς καμπάνας, τὸ κουδούνισμα : Ξενόπλ.Ζακ.Μαντ. 60 **συσχέτισαν μὲ τὴν ἐμφάνιση αὐτὴ τὰ τρομακτικὰ καμπανίσματα·** **2)** μτφ. ὑπαινιγμὸς δυσάρεστος, καμπανιά.

καμπανιστός-ή-ό (καμπανίζω) δημ. ἐπὶ ἤχων, εὔηχος, ἠχηρός, κουδουνιστός : **καμπανιστὴ φωνή, - γέλια καμπανιστά.**

καμπανίτης (ὁ) (γαλλ.) νεώτ. ἀφρώδης οἶνος τῆς γαλλικῆς Καμπανίας, ἡ σαμπάνια.

καμπανό (τὸ) δημ. τὸ καμπανάρι βλ.λ.

κάμπανος (ὁ) πάπ., γλωσσ. ὁ στατήρ, καντάρι : Πάπ. **δώσω ἐρέας κατ' ἔτος λίτρας ἕνδεκα τῷ δικαίῳ καμπάνῳ,** αὐτ. **ἔχει εἰς λόγον καμισίων λιναρίων λίτρας δύο καμπάνῳ Ἀλεξανδρείας.**

καμπανός (ὁ) δημ. τὸ πλῆκτρον τοῦ κώδωνος, τὸ γλωσσίδι.

καμπανοῦλα (ἡ) δημ. μικρὰ καμπάνα, κωδωνίσκος

καμπανούλη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **κωδωνοειδῶν,** ἄ. κωδωνίσκος.

καμπαρέ (τὸ) (γαλλ. cabaret) δημ. νυκτερινὸν χορευτικὸν καὶ ᾠδικὸν κέντρον.

καμπαρντίνα (ἡ) δημ. ἄ. γκομπαρντίνα βλ.λ.

καμπεαδόρ (ὁ) (ἱσπαν.) ὁ διακρινόμενος ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ὁ μαχητής, διεθν. ἐπίθ. τοῦ Σίδ.

κάμπειος-α-ον ὁ κάμπιμος βλ.λ.

καμπέρρα (ἡ) νεώτ. εἶδος σίτου τῆς Αὐστραλίας, ἄ. κανμπέρρα.

καμπεσίγουνος-ον (κάμπτω-γόνυ) ἀρχ. λεξ. ὁ κάμπτων τὰ γόνατά τινος· Ἡσ. «καμπεσίγουνος» ἡ Ἐρινύς, ἀπὸ τοῦ κάμπτειν τὰ γόνατα τῶν ἁμαρτανόντων»· πρβλ. καμψίπους.

καμπεσίγυιος-ον (κάμπτω - γυῖον) ἐπὶ παιγνίων, ὁ κάμπτων τὸ μέλη τοῦ σώματος : Ὀρφ.ἀπ.34 **παίγνια καμπεσίγυια.**

καμπέχιον (τὸ) νεώτ. βοταν. κ. **καμπεχιανὸν ξύλον** ἐρυθρὸν ξύλον Καμπέτσε ἐν Μεξικῷ, μπακάμι· πρβλ. αἱματόξυλον.

κάμπη (ἡ) κ. νεώτ. ἔντομόν τι, ἡ κάμπια : Ἱππ.Ἐπικ.28 ΠΔ Ἀμ.4,9 **ἐλαιῶνας ὑμῶν κατέφαγεν ἡ κάμπη·** || ἐπὶ μεταξοσκώληκος : Ἀριστλ.ΖΙ 551b,11 **γίγνεται τὸ πρῶτον μὲν μεταβαλόντος τοῦ σκώληκος κάμπη·** || νεώτ. ζωολ. τὸ νεογνὸν τῶν λεπιδοπτέρων ἐντόμων, ἀφ' ἧς ἐκκολαφθῇ μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς μεταμορφώσεώς του εἰς χρυσαλλίδα· **2)** Ἐπιγρ. κόσμημα ὁμοιάζον πρὸς κάμπην· **3)** μυθῶδές τι Ἰνδικὸν τέρας : Διόδ.Σ 3,72.

καμπή (ἡ) (κάμπτω) κ. νεώτ. ἐπὶ ποταμῶν, ὁδῶν κτπ., τὸ μέρος ἔνθα κάμπτεταί τι, μεταβάλλεται κατεύθυνσίς τις, στροφή, ἑλιγμός, γύρισμα : Ἡρ. 1,185 **ποταμὸς βραδύτερος εἴη περὶ καμπὰς πολλὰς ἀγνύμενος,** Αἰσχ.ἀπ.30 **Εὐβοΐδα καμπὴν** (ἐπὶ τοῦ Εὐρίπου), Αἰλ.Τακτ.35,4 **τόπους καμπὰς ἔχοντας·** **2)** ἐπὶ ἱπποδρόμου, τὸ μέρος ἔνθα κάμπτουσι τὰ ἅρματα, ἡ περὶ τὸν καμπτῆρα τοῦ ἱπποδρόμου στροφή, γύρισμα : Ἀριστφ.Εἰρ.904 **περὶ ταῖς καμπαῖς ἡνίοχοι πεπτωκότες,** Εὐρ.ΙΑ 224 **καμπαῖσι δρόμων συμφοραῖς,** Πλάτ.Ἴων 537Α **εὐλαβηθῆναι περὶ τὴν καμπήν·** || κ. μτφ. : Εὐρ.Ἠλ.659 **πάλιν τοι μῦθον ἐς καμπὴν ἄγω·** **3)** εἰδ. ἐν τῇ μουσικῇ, στροφὴ αἰφνίδιος, μεταβολή : Ἀριστφ.Νεφ.969 **εἴ τις κάμψειέν τινα καμπήν,** Φερεκρ.145,9 **ἐξαρμονίους καμπάς,** Φιλόστρ. Σοφ.2,28 **καμπαὶ ᾀσμάτων·** || ὁμ. ἐν τῇ ρητορικῇ, ἐπὶ περιόδων, ἡ στροφὴ τῆς προτάσεως : Δημήτρ.10,17· **4)** ἐπὶ τῶν μελῶν, ὀστῶν τοῦ σώματος κτπ., κάμψις, κύρτωμα, λύγισμα, οἷον τῶν δακτύλων, ὤμων, βραχιόνων κτπ. : Ἀριστλ.ΖΙ 498a, 25 **ἡ τῶν ὤμων ἔχει καμπὴ πᾶσι, καὶ τῶν ὄπισθεν γονάτων ἡ τῶν ἰσχίων·** || ὁμ. ἐπὶ τῆς κεφαλῆς : Πλάτ.Τίμ.75C **οὐκ ἔχουσα καμπάς·** **5)** τὸ κυρτούμενον μέρος : Ἥρων Πνευμ.2,16· **6)** νεώτ. μαθ. **καμπῆς σημεῖον** σημεῖον μιᾶς ἐπιπέδου καμπύλης, ὅπου ἡ ἐφαπτομένη της τὴν διαπερᾷ.

καμπήσιος-(ι)α-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν κάμπον, ὁ ἐκ τοῦ κάμπου προερχόμενος, ὁ πεδινός, ἀντίθ. βουνήσιος : Ζερβ.Τραγ. ΚΚ 3,11 **κελώντας πρὸς τὶς ἄπλες τὶς καμπήσες,** - καμπήσια πέρδικα (ἀντίθ. πετροπέρδικα).

καμπηφάγος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **μυιοφαγιδῶν.**

καμπήφιλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **δρυκολαπτιδῶν.**

κάμπια (ἡ) δημ. ἡ κάμπη : Παλαμ.Παράκ.79,9 **κάμπιες καὶ σκόροι καὶ παπαγάλλοι.**

καμπιάζω (κάμπια) δημ. ἐπὶ φυτῶν, πληροῦμαι καμπῶν, πιάνω κάμπιες· πρβλ. σκουληκιάζω.

καμπιάτικη (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κολοκύνθη, κοντοκολοκυθιά.

καμπιδούκτωρ-ωρος (ὁ) (λατ.) μτγν. κ. μσν. π.

Ρωμ. κ. Βυζαντ. στρατιωτικὸς βαθμοφόρος, ὁδηγός : Ἰω.Χρυσ.3,519C, Μαυρίκ.Στρατηγ.12,8.
καμπιδουκτώριον (τὸ) μσν. ἡ σημαία τοῦ καμπιδούκτωρος : Κ.Πορφ.Ἔκθ.ΙΙ,21.
κάμπιμος-η-ον (καμπή) κ. **κάμπιος** κ. π. Ἡσ. κάμπειος ὁ ἔχων καμπήν, ὁ μετὰ καμπῶν : Εὐρ.ΙΤ 81 **δρόμους πολλοὺς ἐξέπλησα καμπίμους.**
καμπίνα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. θαλαμίσκος πλοίου, ἀεροπλάνου, θαλασσίου λουτρῶνος κ.ἄ.
καμπινέ (τὸ) (γαλλ.) δημ. κ. καμπινές (ὁ) ἀφοδευτήριον, ἀποχωρητήριον.
κάμπιος-ον μτγν. ὁ πολλαπλᾶς στροφὰς καὶ καμπὰς ἔχων, ὁ κάμπιμος : Σχόλ.Ἀριστφ.Εἰρ.870 κάμπιος **δρόμος**, Πρόκλ.Τετράβ.213.
καμπόβρωτος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ καμπῶν φαγωθείς, σκωληκόβρωτος.
καμποδέα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων θυσανοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **καμποδειδῶν.**
καμπομανεσία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **μυρτοειδῶν.**
καμπόνωτος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων τῆς οἰκογ. τῶν **μυρμηκιδῶν.**
κάμπος (ὁ) (λατ. campus) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. πεδίον, πεδιάς : Κοσμ.444Α,Μαυρίκ.Στρατηγ.7,1,Χρον.Μορ.6969Η **κι οὐδὲν ἔνι διὰ πόλεμαν** κάμπος πλατύς, Θεοτ.Κ Κατάδ.3 **ὅλοι οἱ χωριάτες ἦταν στὸν κάμπο,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 28,21 **κι οἱ ράχες κι οἱ κάμποι ἀνασαίνουν ἀρώματα·** 2) νεώτ. μτφ. ἐν χρ. κτ. τοὺς μεταβυζαντ. χρόνους ἐν τῇ ζωγραφ., τὸ βάθος ζωγραφικῆς παραστάσεως, φόντο· 3) μτγν. τὸ στρατόπεδον: Ἀθανάσ.2,820Α.
κάμπος-εος (τὸ) μτγν. μέγα θαλάσσιον ζῷον, κῆτος : Λυκόφρ.414 **βρωθεὶς καμπέων γνάθοις** (σχόλ. « κητῶν »)· πρβλ. ἱππόκαμπος· 2) Ἡσ. « ἱππόδρομας· Σικελοί ».
καμποσάντο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ἱερὸς χῶρος, ἰδ. ὁ πρὸς ταφὴν νεκρῶν, κοιμητήριον, νεκροταφεῖον.
κάμποσος-η-ο δημ. κ. καμπόσος-η-ο ὁ ἀρκετός, ὁ οὐχὶ ὀλίγος : **ἦρθαν κάμποσοι πελάτες, -ἔχει κάμποσα πρόβατα·** ‖ εἰρων. καμπόσοι καμπόσοι μερικοί, τινές, κάποιοι, οὓς ἀποφεύγομεν νὰ ὀνομάσωμεν : καμπόσοι καμπόσοι **δὲν μᾶς καταδέχονται** (δηλ. σεῖς δὲν μᾶς καταδέχεσθε)· 2) ὁ παρουσιαζόμενος ὡς σπουδαῖος, μέγας, παλληκαράς, συνήθ. ἐν φρ. **μᾶς κάνει τὸν καμπόσο** (θέλει νὰ φανῇ σπουδαῖος).
καμποσῶς ἐπίρρ. μσν. πασῶς, καθ' ὁλοκληρίαν, διόλου : Χρον.Μορ.108 **στὴν κεφαλὴν του** καμποσῶς **νὰ** τοῦ **τὸ ἔχουν βάλει** (δ.γρ. ποσῶς).
κάμποτ (τὸ) (ἀγγλ. cabot) δημ. εἶδος ἀλευκάστου βαμβακεροῦ **ὑφάσματος,** ἁπλῆς ὑφάνσεως δι' ἐσώρρουχα, σινδόνια, καλικό.
καμποτινισμός (ὁ) (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ καμποτίνου, θεατρινισμός, ἀγυρτεία.
καμποτῖνος (ὁ) (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. πλανόδιος ἠθοποιός· ‖ κτ. ἐπέκτ. ἠθοποιὸς ἄνευ ἀξίας, κακός, παλιοθεατρῖνος· 2) μτφ. ἐπὶ προσ., ἄνθρωπος ἄνευ ἀξίας ἐπιζητῶν κοινωνικὴν ἐπιτυχίαν δι' ἀγυρτικῶν μέσων, ἀγύρτης.
καμπουδιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κώνειον τὸ στικτόν.
καμπούκι (τὸ) δημ. τὸ ἰαπωνικὸν λαϊκὸν θέατρον.
καμπούλι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ἡ ἀποδοχή, ὁμολογία· ἐν χρ. μ. ἐν φρ. **ὅλα τὰ ἔκαμε** καμπούλι (τὰ παρεδέχθη).
καμπουλίρ Ἡσ. «ἐλαίας εἶδος. Λάκωνες» (κῶδ. καμπούληρ).
καμπούνι (τὸ) δημ. ναυτ. τὸ πρωραῖον ὑπέρπηγμα τοῦ πλοίου, τὸ πρόστεγον· 2) συνεκδ. οἱ ἐν τῷ προστέγῳ διαιτώμενοι **ἄνδρες** τοῦ πληρώματος : **τὸ καμπούνι διασκεδάζει, - ἡ γλῶσσα τοῦ καμπουνιοῦ** (ἡ ἰδιωματική, τὸ ἀργκὸ τῶν ναυτικῶν).
καμπούρα (ἡ) δημ. κύρτωμα τῆς ράχεως, ὕβος: **ἄρχισε καὶ κάνει καμπούρα, - ἡ καμπούρα τῆς γκαμήλας·** ‖ μτφ. πᾶν κύρτωμα ἢ ἐξέχον μέρος, οἷον τῆς γῆς κ. ἄ. : **ἡ καμπούρα τοῦ σαμαριοῦ·** 2) συνεκδ. ἡ ράχις, συνήθ. ἐν φρ. **στὴν καμπούρα μου** εἰς βάρος μου, εἰς ἐμέ : **ἔχει πολλὰ στὴν καμπούρα του** (τὸν βαρύνουσιν εὐθῦναι διὰ πολλὰ παραπτώματα), **-στὰ τελευταῖα θὰ πέσουν ὅλα στὴν καμπούρα μου** (θὰ εἶμαι ἐγὼ ὑπεύθυνος).
καμπούρης-α-ικο δημ. κ. **-ούρικος** κ. **-ουριάρης** ὁ ἔχων καμπούραν, ὕβον, ὁ κυφός· ‖ φρ. **δὲν σὲ εἴπαμε** καμπαύρη ἐπὶ τῶν ἄνευ λόγου δυσαρεστουμένων, δὲν εἴπομέν τι προσβλητικόν, ὑβριστικὸν διὰ σέ· 2) τὸ πτηνὸν **αἰγοθήλης.**
καμποῦρι (τὸ) δημ. εἰδ. ἐν τῇ ραπτικῇ, κυρτὸν ἐργαλεῖον ξύλινον, ἐφ' οὗ ἐνεργεῖται ἡ σιδέρωσις τῶν καμπύλων μερῶν τῶν ἀνδρικῶν ἐνδυμάτων.
καμπουριάζω (καμπούρα) δημ. ἀμτβ.,μτχ. παθ. παρακ. **καμπουριασμένος** γίνομαι καμπούρης, κάνω καμπούρα, κυρτοῦμαι : **ἅμα περπατῇς, καμπουριάζεις·** ‖ κ. ἐπὶ πραγμ. : **σανίδα καμπουριασμένη·** 2) μτβ. καθιστῶ τι κυρτόν, κυρτώνω : **μ' ἐκαμπούριασαν τὰ βάσανα·** ‖ κ. ἐπὶ πραγμάτων, κυρτώνω, λυγίζω : καμπαύριασε **τὶς βέργες·** 3) ρηματ. π. καμπούριασμα.
καμπούριασμα-ατος (τὸ) (καμπουριάζω) δημ. ἡ κύρτωσις, ἡ κύφωσις.
καμπουριασμένος-η-ο μτχ. παθ. παρακ. τοῦ καμπουριάζω, κυρτός, κυφός, σγουμπός.
καμπούρικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν καμπούρην· ‖ ὁ καμπουρωτὸς βλ.λ., ὁ καμπούρης, ὁ κυφός.
καμπουρομύτης (ὁ) δημ., θηλ. **καμπουρομύτισσα** ὁ ἔχων κυρτὴν, καμπουρωτὴν ρῖνα, γρυπός.
καμπουρωτός-ή-ό δημ. ἐπὶ μελῶν τοῦ σώματος, ὁ ἔχων καμπούραν, κύφωσιν, ὁ κυρτός, γρυπός : **ἔχει καμπουρωτὴ μύτη·** ‖ ἰδ. ἐπὶ πραγμ. : **σανίδα - μαγκούρα καμπουρωτή.**
καμπουχάς (ὁ) δημ. κ. **καμουχάς, καπχάς** βαρύτιμον ὑφαντὸν μεταξωτὸν ὕφασμα, φέρον πολύχρωμα ποικίλματα κλάδων καὶ ἀνθέων καὶ χρησιμοποιούμενον παλαιότερον διὰ τὴν κατασκευὴν ἢ διακόσμησιν γυναικείων ἐνδυμάτων.
καμποφαλίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ἐργαλεῖον δι' αὗ ἀποκόπτονται οἱ κλάδοι τῶν δένδρων, οἱ φέροντες φωλεὰς καμπῶν.
καμπρί (τὸ) (γαλλ.) δημ. κ. καπρίκ, **καπρί** εἶδος λεπτοτάτου μαλλίνου ὑφάσματος, χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν κατασκευὴν ἐσωρρούχων.
καπριολέ (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἐλαφρὰ δίτροχος ἅμαξα, συρομένη ὑφ' ἑνὸς ἵππου, μόνιππον.
καμπτήρ-ῆρος (ὁ) (κάμπτω) κ. μσν. κ. νεώτ. γωνία, στροφή, καμπή : Ξεν.ΚΠ 7,1,6 **τὸν καμπτῆρα ἑκατέρωθεν ἐποιήσαντο περὶ ὃν κάμπτοντες ἀνέτεινον τὰ κέρατα,** Στράβ.14,2,14 καμπτήρ **τις ἐπὶ τὰς ἄρκτους ἐστί·** ‖ εἰδ. ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ, ἡ περὶ τὴν νύσσαν στροφή, ὅ. ἄ. καμπή : Ἀριστλ.Ρητ. 1409a,32, Βάβρ.29, Βί.Ἀλεξ.868 **ὡς δὲ τὸν πρῶτον, δεύτερον, ὁμοῦ δὲ καὶ τὸν τρίτον** καμπτῆρα **προσετέλεσαν·** πρβλ. κάμπτω 2I· ‖ κ. μτφ. : Ἡρώνδ.10,3 **τοῦ βίου** καμπτήρ (ἡ τροπὴ τοῦ βίου, ὅταν αἱ δυνάμεις ἀρχίζωσι νὰ ὀλιγοστεύωσι)· πρβλ. Αἰσχ.Ἀγ.344 **θἄτερον κῶλον** τοῦ **διαύλου,** Μελέαγρ.ΑΠ 12,257,1 **ὁ πύματον** καμπτῆρα **καταγγέλλουσα κορωνίς** (ὁ ἔσχατος δρόμος τῆς ζωῆς, τὸ τέλος)· 2) νεώτ. ὁ κάμπτων τι· ‖ ἀνατ. ἐπὶ μυῶν : **καμπτῆρες μύες** (οἱ μύες, διὰ τῆς συστολῆς τῶν ὁποίων κάμπτονται τὰ μέλη τοῦ σώματος)· 3) νεώτ. ναυτ. κύλινδρος σιδηροῦς ἢ

ξύλινος κωλύων τὴν ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων τριβὴν τῶν ἑλκομένων ἁλύσεων ἢ σχοινίων, μπαμπαδάκι.

καμπτηρία (ἡ) μσν. ἡ περὶ τὴν νύσσαν ατροφή, καμπτὴρ ἐν εἰδ. σημ. : Τζέτζ.Χιλ.8,27.

καμπτήριος-α-ον (ἐνν. νύσσα) σχόλ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν καμπτῆρα βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ. : Σχόλ.᾽Οππ.᾽Αλ.1,205.

καμπτικός-ή-όν κ. μσν. ὁ εὐκόλως καμπτόμενος, εὔκαμπτος : ᾽Αριστλ.Ζ1 493b,28 **δακτύλου δὲ τὸ μὲν καμπτικὸν κόνδυλος, τὸ ἄκαμπτον φάλαγξ·** **2)** μτφ. ἐπὶ φωνῆς, εὔστροφος : Πολυδ.4,64 **φωνάρεον· ᾠδικὸν καὶ καμπτικόν·** **3)** ὁ κατὰ τὴν κάμψιν γινόμενος : ᾽Αριστλ.Πνευμ.484b,13 κίνησις ἡ **καμπτική.**

καμπτόγραμμον (τὸ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων λεπιδοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **φυτομετριδῶν.**

καμπτοδακτυλία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ παραμόρφωσις τῶν δακτύλων, χαρακτηριζομένη ὑπὸ τῆς ἐμμόνου κάμψεως ἑνὸς ἢ πλειόνων δακτύλων τῆς χειρός, συνήθ. ἐξ ἀρθρίτιδος ἢ ἄ. εἰδ. νόσων.

καμπτακορμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀναπλαστικὴ κάμψις καὶ σύσπασις τῆς σπονδυλικῆς στήλης, ἄ. καμπτορραχία.

καμπτονίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀνομ. πετρώματός τινος πυριγενοῦς.

καμπτόρρινος (ὁ) νεώτ. γένας ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **κουρκουλιονιδῶν.**

καμπτός-ή-όν (κάμπτω) κ. **νεώτ.** ὁ δυνάμενος νὰ καμφθῇ, ὁ εὔκαμπτος, ἀντίθ. ἄκαμπτος : Πλάτ. Τίμ.44Ε **ἐκτατά τε κῶλα καὶ καμπτὰ ἔφυσε τέτταρα θεοῦ μηχανησαμένου πορείαν,** ᾽Αριστλ. Μετ.385a,13· **2)** ὡς οὐσ. καμπτὴρ βλ.λ.2) : Σχόλ. ᾽Αριστφ.Νεφ.28,᾽Ακύλ.ΠΔ Παροιμ.2,9· **3)** ὡς οὐσ. πτέρυξ, πλευρόν : ῾Ιππιατρ.32.

καμπτόσωμος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος πτερίδων τῆς οἰκογ. τῶν **πολυποδιοειδῶν.**

κάμπτρα (ἡ) ᾽Επιγρ. ἡ κάμψα βλ.λ.

καμπτρίον (τὸ) γλωσσ. κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ κάμπτρα βλ.λ. : Γεωπ.10,21,10.

κάμπτρον (τὸ) (κάμπτω) γλωσσ. ἡ περὶ τὴν νύσσαν στροφή, ὁ καμπτὴρ βλ.λ.2)· **2)** ἡ κάμπτρα, κάμψα βλ.λς.

καμπτροποιός (ὁ) (ποιῶ) γλωσσ. ὁ ποιῶν, κατασκευάζων καλάθια.

καμπτροφόρος (ὁ) (φέρω) γλωσσ. ὁ φέρων κάμπτραν, θήκην, οἷον τὴν θήκην, τὴν σάκκαν τῶν βιβλίων τῶν παιδιῶν, ὁ θυλακοφόρος.

κάμπτω κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. ἀπαρφ. **καμπτέμεν,** μέλλ. **κάμψω,** ἀόρ. **ἔκαμψα,** παθ. μέλ. **-φθήσομαι,** ἀόρ.**-φθην,** παρακ. **κέκαμμαι** ποιῶ κυρτόν τι πρότερον ὂν εὐθύ, κυρτώνω, λυγίζω, γυρίζω ἢ αὐξάνω, ἐπιτείνω τὴν κυρτότητα πράγματος ἤδη κυρτοῦ, ἀντίθ. ὀρθῶ, εὐθύνω, ἰσιάζω : ᾽Ιλ.Δ 486 **ὄφρα ἴτυν κάμψῃ,** ᾽Οδ.Ε 453 **ὁ δ᾽ ἄρ ἄμφω γούνατ᾽ ἔκαμψεν, χεῖράς τε στιβαράς, - κάμπτω σιδηροῦν ἔλασμα - τὸ τόξον - τοὺς κλάδους δένδρου·** || ὁμ. κ. παθ. ἐπὶ πραγμ. : Πλάτ.Πρωτ.325D **ὥσπερ ξύλον καμπτόμενον εὐθύνουσι, - ἐκάμφθησαν οἱ στάχυες - οἱ κλάδοι ἐκ τοῦ βάρους τῶν καρπῶν·** || κ. ἐπὶ γραμμῶν καὶ ἐπιπέδων ἐπιφανειῶν, ἀντίθ. διατείνομαι : ᾽Αριστλ.Μεταφ.4,6,14 **ἡ κεκαμμένη γραμμὴ** (ἡ οὐχὶ εὐθεῖα)· **2)** συνεκδ. ἐπὶ προσ. **ἐν** φρ. **κάμπτω** τὸ γόνυ λυγίζων τὸ γόνυ κάθημαι, ἀναπαύομαι : ᾽Ιλ.Η 116 **φημὶ μὲν ἀσπασίως γόνυ κάμψειν,** ᾽Οδ.Ε 453,Αἰσχ.Πρ.398 **ἄσμενος δὲ τἂν σταθμοῖς ἐν οἰκείοισι κάμψειεν γόνυ,** Εὐρ.᾽Εκ.1150· || δθ. ἀμτβ. κ. ἀπολ. κάθημαι, ἀναπαύομαι, πρβλ. δημ. πλαγιάζω : Εὐρ.1080 **πᾷ στῶ, . . πᾷ κάμψω·** **3)** εἰδ. φρ.**κάμπτω γόνυ** ἐπὶ προσευχῆς, γονυκλινὴς δέομαι, προσεύχομαι, δθ. κ. ἐκδηλῶ λατρείαν πρὸς θεόν, **προσκυνῶ** : ΠΔ ᾽Ησ.45,23 **ὅτι ἐμοὶ πάνυ γόνυ κάμψει,** ΚΔ Ρωμ.11,5 **οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῷ Βάαλ·** **4)** μτφ. μτβ. ταπεινῶ τινα, τὸν κάμνω οἱονεὶ νὰ λυγίσῃ : Πίνδ.Π 2,51 **ὑψιφρόνων τιν᾽ ἔκαμψε βροτῶν·** || δθ. παθ. κ. νεώτ. ταπεινοῦμαι ἢ καταβάλλομαι ὑπό τινος, οἷον προσ., καταστάσεως, γεγονότος, λυγίζω, βαΐζω ψυχικῶς ἢ σωματικῶς : Αἰσχ.Πρ.239 **τοιαῖσδε πημοναῖσι** κάμπτομαι, ᾽Αναστ.Γόρδ. ἐν Σάθ.3.461 **ὁ δὲ μακαρίτης οὗτος Εὐγένιος ὑπὸ τοῦ πολλοῦ γήρατος καμφθείς, - ἐκάμφθη ὑπὸ τῶν ἀλλεπαλλήλων δυστυχιῶν, - τὸ ἔθνος ἐκάμφθη ἐκ τῶν ὑπούλων πληγμάτων τῆς διπλωματίας·** || νεώτ.κ. ἐπὶ ψυχικῶν ἰδιοτήτων ἢ συναισθημάτων : **ἡ ἀλαζονεία** του **ἐκάμφθη ἐκ τῶν στερήσεων, - ὁ ἔρως ἐκάμφθη πρὸ τοῦ συμφέροντος·** **5)** δθ. συνεκδ. παθ. κ. **νεώτ.** ὑποκύπτω, ἐνδίδω, ὑποχωρῶ : Πλάτ.Πρωτ.320Β **ἐπειδὴ δὲ σοῦ ἀκούω** κάμπτομαι, **- ἐκάμφθη ἡ δεξιὰ πτέρυξ τοῦ στρατοῦ·** **6)** ὁμ. **νεώτ.** πείθομαι, ἐνδίδω συγκινούμενος ἢ δυσωπούμενος, οἷον ἐκ τῶν λόγων, τῶν ἱκεσιῶν κττ. : **οἱ γονεῖς** του **ἐν τέλει** ἐκάμφθησαν **καὶ ἔστερξαν εἰς τὸν γάμον, - ἡ σκληρότης** του **ἐκάμφθη πρὸς τοῦ θεάματος τόσης δυστυχίας, - τὸ μῖσός του δὲν κάμπτεται ὑπὸ οἱασδήποτε γενναιοψυχίας τοῦ ἐχθροῦ του·** || κ. νεώτ. ἀπολ. ἀλλάσσω γνώμην, μεταπείθομαι : Θουκ.3,58 **καμφθῆναι καὶ μεταγνῶναι·** **7)** ὁμ. παθ. ἐπὶ κακῆς σημ. ἐκβαίνω τῆς τιμίας, τῆς εὐθείας ὁδοῦ, δθ. παρασύρομαι, περιπλέκομαι εἴς τι οὐχὶ ἐνάρετον : Πλάτ.Θεαίτ.173Α **ἐπὶ τὸ ψεῦδος τρεπόμενοι πολλὰ κάμπτονται καὶ συγκλῶνται·** **8)** ἐν τῇ ἁρματοδρομίᾳ, στρέφω τοὺς ἵππους περὶ τὴν νύσσαν, τὸν καμπτῆρα : Αἰσχ.᾽Αγ.344 **κάμψαι διαύλου θάτερον κῶλον πάλιν,** Θεόκρ.24,120 **περὶ νύσσαν ἀσφαλέως κάμπτοντα τροχοῦ σύριγγα φυλάξαι·** **9)** γεν. οἷον ὀνσφ. μὲ πλοῖα ἢ πορείαν, πλέω, ἢ πορεύομαι, **ὥστε** νὰ διέλθω πρὸς **τὸ** ἕτερον μέρος, παρακάμπτω, περικάμπτω, στρέφω, καβαντζάρω : ῾Ηρ.4,42 **κάμψαντες ῾Ηρακλέας στήλας ἀπίκοντο ἐς Αἴγυπτον,** ῾Ηρ.7,58 **τὸν κόλπον κάμπτων,** Μέν.15 **ὡς δὲ τὴν ἄκραν κάμπτοντας ἡμᾶς εἶδον,** Ποι.π.Στράβ.8,6,20 **Μαλέας δὲ κάμψας ἐπιλάθου τῶν οἴκαδε·** κ. ἀπολ. : Εὐρ. Βάκχ.1225 **πάλιν δὲ κάμψας εἰς ὄρος κομίζομαι τὸν παῖδα·** **10)** μτφ. ποιῶ τὴν ἐσχάτην στροφὴν πρὸς τὴν τελευτὴν τοῦ βίου, δθ. κ. τελευτῶ τὸν βίον : Σοφ.ΟΚ 91 **ἐνταῦθα κάμπτειν τὸν ταλαίπωρον βίον** (**τελευτᾶν** τὴν τοῦ βίου ὁδόν), Εὐρ.᾽Ελ.1666 **ὅταν κάμψῃς καὶ τελευτήσῃς βίον,** ῾Ηρώνδ.10,1 **ἑξηκοστὸν ἥλιον κ-·** πρβλ.Εὐρ.᾽Ικ.748 **διὰ λόγου κάμψαι κακά** (διὰ λόγου τελειῶσαι **τὰ δυστυχήματα**)· **11)** εἰδ. ἐπὶ τῆς μουσικῆς, ποιῶ στροφήν, μεταβολὴν αἰφνίδιον· ῾Ησ. «τὸ ἐν τῇ ᾠδῇ καμπὰς ποιεῖν» : Φερεκρ.145,15 **Φρῦνις δ᾽ ἴδιον στρόβιλον ἐμβαλών τινα κάμπτων με καὶ στρέφων ὅλην διέφθορεν·** πρβλ. καμπὴ ἐν εἰδ. σημ.· **12)** ρηματ. π. καμπτός, καμπτή, ἄκαμπτος· καμπή, καμπύλος· κάμπη (κάμπια). ᾽Εκ ρίζ. καμ-· πρβλ. καμάρα (λατ. **camurus, camera**).

καμπυλαύχην-ενος (ὁ,ἡ) ἀρχ. λεξ. ὁ ἔχων καμπύλον, κυρτὸν αὐχένα, ποὺ σκύβει τὸ σβέρκο.

καμπυλεύεσθαι (καμπύλη) κυρτοῦσθαι, κάμπτεσθαι : ᾽Ερωτιαν.226.

καμπύλη (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ., θηλ. τοῦ καμπύλος (ἐνν. βακτηρία) ὡς οὐσ. βακτηρία ἔχουσα ἐπικαμπήν, μαγκούρα γυριστή, ἀντίθ. ὀρθή, Περσίς : ᾽Αριστφ. ἀπ. 128, Πλούτ. ᾽Ηθ.790Β, ᾽Αλκίφρ.3,3· **2)** νεώτ. κ. δημ. (ἐνν. γραμμή) γραμμὴ μεταβάλλουσα διεύθυνσιν χωρὶς οὐδαμοῦ νὰ σχηματίζῃ γωνίαν : Παλαμ.Παράκ.91,1 **κάθε του κύκλος καὶ γραμμὴ καὶ κάθε του καμπύλη·** || μαθ. ἡ τροχιὰ σημείου κινουμένου· || εἰδ. ἐν ὑδρογρ. **καμπύλαι ἰσοβαθεῖς** (αἱ ἑνοῦσαι εἰς τοὺς ναυτι-

κοὺς χάρτας τὰ σημεῖα τοῦ βυθοῦ)' || ναυτ. **καμπύλη λοξοδρομικὴ** (ἡ ἐπὶ σφαίρας χαρασσομένη καὶ τέμνουσα τοὺς μεσημβρινοὺς ὑπὸ γωνίαν σταθεράν)' **3)** ὁμ. νεώτ. **εἰδ.** ἐπὶ ζώων, ὀστεώδες σκληρὸν καὶ ἐπίμηκες οἴδημα.

καμπυλιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν λάθυρος ὁ ὦχρος.

καμπυλιάζω καμπύλλω βλ.λ. : Φώτ. κ. Σουΐδ.

καμπυλίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτόν τι πορτοκαλλέρυθρον μεῖγμα μιμητησίτου κ. πυρομορφίτου.

καμπύλλω ἰων. ἀντὶ **κάμπτω** στρέφω, λυγίζω' κ. παθ. : Ἱππ.Ἄρθρ.60.

καμπυλόβοτρυς-υος νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἐρυθροδανοειδῶν.**

καμπυλόγραμμος-ον ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ σχημάτων καὶ ἐπιφανειῶν, ὁ ἔχων καμπύλας γραμμάς, ὁ περατούμενος ὑπὸ καμπύλων γραμμῶν : Θησ.Στεφ.,-**καμπυλόγραμμον σχῆμα**' || ὁ γινόμενος κατὰ καμπύλην γραμμήν : **καμπυλόγραμμος κίνησις**' **2)** τὰ **καμπυλόγραμμον** ὡς ούσ. ὁ καμπυλογράφος βλ.λ.

καμπυλογράφος (ὁ) νεώτ. ὄργανον σχεδιάσεως ξύλινον ἢ ἐκ χάρτου διαφανοῦς (εἶδ. σελουλοεῖδ) χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν σχεδίασιν καμπύλων γραμμῶν, ἄ. καμπυλόγραμμον.

καμπυλοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων καμπύλον σχῆμα : Πλούτ.Ἠθ.1121C **καμπυλοειδῆ φαντασίαν λαμβάνειν.**

καμπυλοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον καμπυλοειδῆ : Θεοδώρ.4,372.

καμπυλόεις-εντος-εσσα-εν ποι. καμπυλοειδής βλ.λ. : Ἰουλ.Αἰγ.ΑΠ 6,28 **καμπυλόεσσαν ἴτυν.**

καμπυλόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον τοπογραφικόν, δι' οὗ μετροῦνται τὰ μήκη τῶν καμπύλων γραμμῶν ἐπὶ τῶν χαρτῶν.

καμπυλόπρυμνος-ον σχόλ. κ. νεώτ. ἐπὶ πλοίων, ὁ ἔχων καμπύλην πρύμναν : Σχόλ.Ἰλ.Β 392, Ἀπολλ. Σοφ.Λεξ.Ὁμ.ἐν λ. κορωνίδες.

καμπυλόπτερος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος κολιβρίων τῆς οἰκογ. τῶν **τροχιλιδῶν.**

καμπυλόρριν-ῖνος (ὁ,ἡ) ἀρχ. λεξ. ὁ ἔχων καμπύλην, γρυπήν, κυρτὴν ῥῖνα, καμπουρωτὴ μύτη, ὁ γερακομύτης : Ἡσ.ἐν λ. γρυπός, ΕΜ 395,36.

καμπυλόρρῖνος-ον (ῥίς) μον. κ. νεώτ. ὁ καμπυλόρριν βλ.λ. : Μαλάλ.Ι 314,10.

καμπυλόρρυγχος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ᾠδικῶν πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἀηδονιδῶν.**

καμπύλος-η-α(ν) (κάμπτω) κ. μον., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων καμπήν, κυρτός, καμπουρωτός, γυριστός, ἀντίθ. εὐθύς : Ἰλ.Γ 17 **καμπύλα τόξα**, αὐτ.Ε 231 καμπύλον **ἅρμα**, Πίνδ.Ι 4(3),29 **καμπύλος δίφρος**, Αἰσχ.Ἱκ.183 **καμπύλα ὀχήματα**,Πλάτ.Πολ.602C **καμπύλα τε καὶ εὐθέα, - καμπύλη ἐπιφάνεια** (ἡ μὴ ἐπίπεδος)' **2) ἡ καμπύλη** ὡς ούσ. βλ.λ.' **3)** μτφ. ἐπὶ μέλους, ὁ τεχνικῶς ἐπικεκλασμένος, ᾠδὴ ἔχουσα ποικίλον μέτρον : Σιμων.29' **4)** νεώτ. ζωολ. ὁ **καμπύλος** ὡς ούσ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **ἐλατηριδῶν.**

καμπυλοσαλπιστής (ὁ) γλωσσ. ὁ φυσῶν τὸ κέρας, ὁ κερατα ύλης, ὁ αὐλῶν τὸν φρύγιον αὐλόν.

καμπυλότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ., δημ. -η κ. -ότητα ἡ ἰδιότης τοῦ καμπύλου, κυρτότης, ἀντίθ. εὐθύτης : Ἱππ.Κφακ.214, Ἀριστλ.ΖΜ 643a,33 **λευκότης καὶ μελανία καὶ εὐθύτης καὶ καμπυλότης**, Γαλ. 4,796, Ζερβ.Μῦθ.Ζ 47 **τῆς καμπυλότητος τῶν ἀγρῶν, - ἡ καμπυλότης τῆς ἐπιφανείας.**

καμπυλότροπος (ὁ) νεώτ. βοταν. ἡ σπερματικὴ βλάστη, ἡ ἔχουσα πυρῆνα κεκαμμένον.

καμπύλοχος-ον (ἔχω) ἐπίθ. τοῦ ἀρότρου, ὁ ἔχων καμπύλους τροχούς : Ὀρφ.ἀπ.33 (διόρθ. ἀντὶ τοῦ καμπυλόχρως).

καμπυλῶ-όω μον. κ. νεώτ., δημ. **καμπυλώνω** ποιῶ τι καμπύλον, κυρτώνω : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.54,10' || κ. παθ. -οῦμαι, δημ. -ώνομαι γίνομαι καμπύλος, κυρτοῦμαι : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.54.

καμπυλωτός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων καμπύλας γραμμάς : Ζερβ.Μῦθ.Ζ 97 **τὸ καμπυλωτὸν καὶ εὔτονον σῶμά της ἦτον ἐξαιρετικῶς ὡραῖον.**

καμπύνημα-ατος (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἀμαρυλλιδωδῶν.**

καμτσίκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. **καμουτσί** βλ.λ.

καμτσικιά (ἡ) δημ. κ. **καμουτσικιά** βλ.λ., πλῆγμα, κτύπημα διὰ μαστιγίου.

καμτσικίζω δημ. κ. **καμαυτσικίζω** βλ.λ.

καμφάνιον (τὸ) νεώτ. χημ. κυκλικὸς ὑδρογονάνθραξ, οὗ παράγωγον εἶναι ἡ καμφορά.

καμφάνιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἄ. **καμφαίνη** (ἡ) στερεὸς ὑδρογονάνθραξ τῆς τερπενικῆς σειρᾶς.

καμφαλικὸν ὀξὺ (τὸ) νεώτ. χημ. ὀργανικὸν ὀξύ, λαμβανόμενον ἐκ τῆς καμφορᾶς διὰ θερμάνσεως αὐτῆς μετὰ καυστικοῦ κάλεως καὶ ἀποσυνθέσεως τοῦ προϊόντος δι' ὕδατος.

καμφορά (ἡ) νεώτ. χημ. κ. **καφαυρά**, δημ. **καμφουρά** κ. **κάμφαρα** χημικὴ οὐσία ἄχρους, ἡμιδιαφανής, μαλακή, εὔθρυπτος καὶ πτητική, χρησιμοποιουμένη εἰς τὴν φαρμακευτικὴν καὶ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν μηλωτῶν καὶ τῶν ἐξ ἐρίου ὑφασμάτων' **2)** βοταν. κ. καμφορόδενδρον βλ.λ.

καμφορέλαιον (τὸ) νεώτ. χημ., δημ. **κα(μ)φουρόλαδο** τὸ αἰθέριον ἔλαιον τοῦ καμφοροδένδρου, ἄ. ἰαπωνικὸν ἢ φυσικόν.

καμφορικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καμφοράν' || ὁ περιέχων καμφοράν : **καμφορικὰ φάρμακα.**

καμφορόδενδρον (τὸ) νεώτ. βοταν. κ. **καμφορά** (ἡ) γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **δαφνιδῶν** περιλαμβάνον ἰθαγενῆ φυτὰ τῆς Α. Ἀσίας, ἐξ οὗ παράγεται ἡ καμφορὰ βλ.λ.1).

καμφόροσμος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **χηνοποδιϊδῶν.**

καμφουρά (ἡ) δημ. ἡ καμφορὰ βλ.λ.

κάμφα (ἡ) (κάμπτω) ἀρχ. λεξ. κ. **κάφα** π. Σουΐδ., Ἡσ. « θήκη, γλωσσοκομεῖον ».

καμφάκης (ὁ) μτγν. κ. **καφάκης** ἀγγεῖον, φλασκίον : ΠΔ Ἰουδ.10,5 **καμφάκην ἐλαίου**, Πάπ. **μέλιτας καφάκαι**' || ἀγγεῖον ὕδατος μὲ στενὸν ἐπιμήκη λαιμόν : ΠΔΒασ.3,19,6 **καφάκης ὕδατος.**

καμφάκιον (τὸ) πάπ. κ. π. Ἡσ. **καφάκιαν** ὑποκορ. τοῦ καφάκης βλ.λ., εἶδος τι ἀγγείου : Πάπ. **καμφάκια χαλκᾶ.**

καμφάνεμα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν λιβανωτίς, τὸ δενδρολίβανον : Διοσκ.3,74.

καμφάριος (ὁ) (λατ.) μτγν. ὑπηρέτης φυλάττων τὰ ἐνδύματα τῶν λουομένων ἐν τοῖς βαλανείοις : Ἐπιφάν.1,956D.

καμφεῖον (τὸ) μτγν., μον. τὸ καμφίον βλ.λ.

καμφιδίαυλος (ὁ) (κάμπτω - δίαυλος) ὁ ἐν τῷ διαύλῳ τρέχων, ὁ περικάμπτων τὸ τέρμα καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης εἰς τὴν ἀφετηρίαν τρέχων' **2)** μτφ. ἐπὶ τῆς χειρὸς ἐν ἀναφ. πρὸς κιθάραν, ἡ ταχέως πρὸς τὰ ἄνω καὶ κάτω τὰς χορδὰς τῆς κιθάρας ἐπιτρέχουσα : Τελεστ.4 **χεῖρα καμφιδίαυλον ἀναστρωφῶν τάχος.**

καμφικίζω Ἡσ. « καμφικίζουσα· βαρβαρίζουσα ».

καμφίον (τὸ) ἀρχ. λεξ., πάπ. ὑποκορ. τοῦ κάμφα βλ.λ. : Πάπ. **καμφίον ἐβένινον καὶ καμφίον ἐλεφάντινον καὶ ἄλλα καμφία ξύλινα.**

καμφίουρος-ον Ἡσ. ὁ κάμπτων τὴν οὐρὰν κ. εἰδ. ὡς ούσ. ὁ σκίουρος, ἡ βερβερίτσα.

καμφίπους-ποδος-ουν ὁ κάμπτων τὸν πόδα ἐν τῷ τρέχειν, ὁ ταχέως τρέχων, ὁ ταχύπους : Αἰσχ. Ἐπτ.791 **νῦν δὲ τρέω μὴ τελέσῃ καμφίπους ἐρι-**

νὺς (δ. ἑρμ. ὁ κάμπτων τὸν πόδα τινός, ὁ καταβάλλων τινά, ὁ ταπεινώνων).

κάμψις-εως (ἡ) (κάμπτω) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κάμπτω, ἡ καμπή, τὸ λύγισμα : Πλάτ.Τίμ.74Α **κινήσεως καὶ κάμψεως ἕνεκα**· || ἐπὶ ἀρθρώσεων : Ἀριστλ.Ζἱ 498a,18 **καὶ τὴν κάμψιν ἔχει εἰς τὸ πλάγιον μᾶλλον,** Θεόφρ. Φἱ 4,11,11,-**κάμψις τοῦ σώματος πρὸς τὰ ἀριστερά**· **2**) νεώτ. εἰδ. ἐπὶ φυτῶν, ἡ ἐν εἴδει κινήσεως ἐπερχομένη ἀνισοταχὴς αὔξησις ὀργάνου τινός· **3**) ὁμ. ἡ κατὰ τὴν ὁμιλίαν, ἀνάγνωσιν, ἀγόρευσιν ἀλλαγὴ τόνου· **4**) νεώτ. βοταν. ὡς οὐσ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **βιγνονειωδῶν.**

καμψόδυνος-ον (ὀδύνη) ἀρχ. λεξ. ὁ ὑπὸ τῶν πόνων καμπτόμενος, ὁ ἐξ ὀδύνης συστρεφόμενος, συνεστραμμένος, κουλουριασμένος ἀπὸ τοὺς πόνους· πρβλ. δακτυλοκαμψόδυνος.

καμψός-ή-όν (κάμπτω) ἀρχ. λεξ. γαμψός, γυριστός· Ἡσ. « καμπύλος ».

κάμωμα-ατος (τὸ) (κάμνω) μσν. κ. δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κάμνω, πρᾶξις, κατόρθωμα : Λίθ.Ροδ.1988 **καὶ εἰς τὸ τοιοῦτον κάμωμαν λέγουν καὶ τὴν Ροδάμνην**· || συνήθ. κτ. πληθ. πράξεις, διαγωγή : Χρον.Μορ.1856Η **ὅλα γὰρ τὰ καμώματα κι οἱ πράξεις αἱ μεγάλες ἐσὺ τὰς ἐσυμβούλεψες**· **2**) μτφ. ἐπὶ καρπῶν, ἡ ὡρίμανσις, τὸ γίνωμα· **3**) κτ. πληθ. πείσματα, ἀκκισμοί, νάζια : λαϊκ.δίστ. **καὶ μέσ' στὰ ξημερώματα μοῦ ἔκανες καμώματα**· || προσποιητὴ ἄρνησις : **ἄφησε τὰ καμώματα καὶ πᾶρέ τον.**

καμωματάρης (ὁ) δημ. ὁ καμωματὰς βλ.λ.

καμωματάς (ὁ) δημ. κ. **καμωματάρης,** θηλ. **καμωματοῦ** ὁ κάμνων **καμώματα** βλ.λ.3), ὁ ἀκκιζόμενος, ναζιάρης.

καμωματοῦ (ἡ) δημ. θηλ. τοῦ καμωματὰς βλ.λ. ἡ ἐπιτετηδευμένη, ἡ ναζιάρα : **εἶναι πολὺ καμωματοῦ καὶ τὴ σιχαίνομαι.**

καμωμένος-η-ο δημ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ κάμνω βλ.λ. κ. **κανωμένος** ὁ πεποιημένος, πεπραγμένος· **2**) ἐπὶ ὀπωρῶν, ὡς ἐπίθ. ὥριμος, γενομένος : **τὰ φραγκόσυκα εἶναι καμωμένα,** ἀντίθ. ἀκάμωτος, ἀγένωτος.

κάμων-ωνος (ὁ) μτγν. σκαμμωνία : Νίκ.Ἀλεξ.484.

καμώνομαι δημ. κ. **καμπώνομαι,** παθ. ἀόρ. **καμώθηκα** προσποιοῦμαι, ὑποκρίνομαι : Λασκαρ.Μυστ.232 **καὶ καμώνουνται νὰ 'χουνε μεγάλην εὐλάβεια**· || κάμνω καμώματα βλ.λ.3), νάζια, ἀκκίζομαι : **ἔλα τώρα πὲς πὼς τὸν θέλεις καὶ μὴ καμώνεσαι**· **2**) σιωπῶ, μένω ἄφωνος, δὲν μιλῶ : **ὅταν μιλῶ ἐγὼ νὰ καμώνεσαι.**

καμωτός-ή-ό (κάμνω) δημ. εἰργασμένος, πεποιημένος, καμωμένος· **2**) ὁ οὐχὶ ἐκ φύσεως ὑπάρχων, ὁ χειροποίητος.

κὰν ποι. ἀντὶ τῆς προθ. κατά, πρὸ λ. ἀρχομένης ἀπὸ ν : Πίνδ.Ο 8,78 **κὰν νόμον** (ἀντὶ κατὰ νόμον).

κὰν κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ **καὶ ἐν.**

κἄν (καὶ ἄν) κ. νεώτ., δημ. κ. **κάνε** σπάν. π. Ἀττ. ὅταν **ὁ καὶ εἶναι** συμπλεκτικός, **καὶ ἄν.** καὶ ἐάν : Πλάτ.Φαίδρ.79Α **οὐκοῦν τούτων μὲν κἂν ἅψαιο κἂν ἴδοις κἂν ταῖς ἄλλαις** αἰσθήσεσιν αἴσθοιο, αὐτ.Γοργ.514D· || συχνὸν π. Ἀττ., ὅταν εἶναι ὁ καὶ ἐπιτατικός, καὶ ἂν ἀκόμη : Ἡσίοδ.Ἔργ.357 **ὅγε κἂν μέγα δοίη,** Σοφ.ΟΤ 615 **κακὸν δὲ κἂν ἐν ἡμέρᾳ γνοίης μιᾷ**· || ἐνίοτε μτ. ρήματος ἔχοντος τὸ ἂν : Σοφ.Αἴ.1078 **ἄνδρα χρή, . . δοκεῖν πεσεῖν ἂν κἂν ἀπὸ σμικροῦ κακοῦ,** Πλάτ. Πρωτ.318Β **ἐπεὶ κἂν σὺ . . εἴ τίς σε διδάξειεν . . , βελτίων ἂν γένοιο**· || ἐν τῇ φρ. **κἂν εἰ** τὸ **καὶ** ἀνήκει **εἰς τὸ εἰ καὶ τὸ ἂν** εἰς τὸ ρῆμα τὸ ἀκολουθοῦν ἐν τῇ ἀποδόσει : Δημ.530 **νῦν δέ μοι δοκεῖ, κἂν ἀσέβειαν εἰ καταγιγνώσκοι, τὰ προσήκοντα ποιεῖν**· || κ. νεώτ. κ. δημ. ἐν τῇ προηγ. φρ. πολλάκις τὸ **κἂν** τίθεται **καὶ** ὅταν τὸ ἐν τῇ ἀποδόσει ρῆμα εἶναι κατὰ χρόνον μὴ δυνάμενον νὰ λάβῃ τὸ **ἂν** : Πλάτ.Μέν.72C **κἂν εἰ πολλαὶ** (ἀρεταὶ) . . εἰσιν, **ἕν γέ τι εἶδος ταὐτὸν ἅπασαι ἔχουσι,** Ἀριστλ.Τοπ.136a,31· || τὸ **κἂν** τίθεται καὶ μὴ ἑπομένου τοῦ **εἰ,** εἰς ἐπίτασιν τοῦ λεγομένου, ἔστω καί, τοὐλάχιστον : Θεόκρ.23,41 **κἂν νεκρῷ χάρισαι τὰ σὰ χείλεα,** ΚΔ Μᾶρκ.5,28 **ἐὰν ἅψωμαι κἂν τῶν ἱματίων,** Λουκ.Τίμ.20 **οἷς οὐδὲ κἂν ὄνος ὑπῆρξε πώποτε**· **2**) μεθ' ὑποτ., καὶ ἄν, ἂν καί, καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν : Σοφ.Αἴ.15 **κἂν ἄποπτος ᾖς ὅμως,** Ἀριστφ.Ἀχ.957 **κἂν τοῦτο κερδάνῃς ἄγων τὸ φορτίον,** Πλάτ.Πρωτ.319C **κἂν πάνυ καλὸς ᾖ**· **3**) κ. νεώτ. κ. δημ. ὡς διαζευκτικὸς σύνδεσμος **κἂν .. κἂν** κ. δημ. **κάνε .. κάνε, εἴτε.. εἴτε, ἢ .. ἢ** : Δημ.774 **ἅπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, . . κἂν μεγάλην πόλιν οἰκῶσιν κἂν μικράν,** -**κάνε στὶς ἐννιὰ κάνε στὶς δέκα τοῦ θεριστῆ γεννήθηκα, - κάνε πέρυσι κάνε προπέρυσι πῆρα τὸ δίπλωμά μου**· **4**) νεώτ. κ. δημ. ὡς σύνδεσμος, τοὐλάχιστον, καθόλου : **νὰ 'ρχεσαι κάνε νὰ σὲ βλέπουμε**· || συνήθ. μτ. τοῦ **οὔτε, οὐδὲ** : **περνᾷ καὶ δὲν καταδέχεται οὔτε κἂν νὰ μᾶς χαιρετήσῃ, - δὲν ἤθελε οὔτε ν' ἀκούσῃ κἂν περὶ αὐτοῦ**· || ὁμ. μτ. τοῦ **μου** : **δῶσέ μου κάνε μου ἕνα πενηντάρι νὰ περάσω σήμερα, - νὰ μοῦ τὰ δίνῃς κάμε μου λίγα-λίγα, ἀφοῦ δὲν μπορεῖς μαζεμένα**· **5**) φρ. **κὰν καὶ κὰν** ἐν ἐπιθετ. κ. ἐπιρρημ. σημ. πρὸς δήλωσιν μεγάλου ἀριθμοῦ : **ἐμεῖς ἐξοδεύσαμε κὰν καὶ κάν, διὰ νὰ σπουδάσῃ** (πολλὰ χρήματα),-ὡς **φοιτητὴς εἶχε φιλενάδες κὰν καὶ κὰν** (πολλὲς ἐρωμένες).

κάνα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ναυτ. μέτρον χρησιμοποιούμενον ὑπὸ ἐργατῶν ναυπηγείων : **κάνα λονδρέζικη** (εἷς ποὺς ἀγγλ.)-**μαλτέζικη** (ἑπτὰ πόδες ἀγγλ.).

καναβαλία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **φυτῶν τῆς** οἰκογ. τῶν **ψυχανθῶν.**

καναβάτσα (ἡ) δημ. κ. **καναβάτσο, καναβάτσι** κ. **καvv-** ὕφασμα τραχύ, ἀραιῶς ὑφασμένον καὶ κατεσκευασμένον ἐξ ἀλευκάστων χονδρῶν ἰνῶν καννάβεως.

καναβένιος-α-ο δημ. κ. **καvv-** ἄ. κανναβήσιος, ὁ ἐξ ἰνῶν καννάβεως κατασκευασθείς, καννάβινος.

καναβέτα (ἡ) δημ. ἐπιμήκης κασσέλα ἔχουσα εἰς τὴν ἐμπροσθίαν ὄψιν ξυλόγλυπτον διάκοσμον.

κανάβευμα-ατος (τὸ) τὸ κινάβευμα βλ.λ.

καναβήσιος-α-ο δημ. κ. **καvv-** ὁ καναβένιος βλ.λ.

κανάβια Ἡσ. « κυνηγετικά, ὡς γύργαθοι. ἢ ὑποδήματα ποιά».

κανάβῖνος-η-ον ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν κάναβον, εἰς τὸν τύπον τοῦ πλάττειν τι, ὅθ. χρησιμεύων εἰς τὸ πρόπλασμα, οἷον ὁ κηρός· Ἡσ. «**κανάβινος κηρός· ᾧ χρῶνται οἱ ἀνδριαντοποιοὶ** πρὸς πλάσιν» : Λουκίλλ.ΑΠ 11,107 **ἁπλώσας κατὰ γῆς σῶμα τὸ κανάβινον** (κῶδ. καvv-).

κανάβινος-η-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. κ. **καvv-** ὁ ἐξ ἰνῶν καννάβεως, ὁ καναβένιος.

καναβιουργός (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ κατασκευάζων, ὁ ποιῶν κανάβους βλ.λ., ξυλίνους σκελετούς.

κάναβος (ὁ) κ. **κάνναβος** ξύλινος σκελετός, περὶ ὃν οἱ καλλιτέχναι ἔπλασσον τὸ πρόπλασμα διὰ πηλοῦ ἢ κηροῦ· Πολυδ.7,164 «περὶ ὃ δὲ οἱ τοὺς πίθους πλάττοντες τὸν πηλὸν περιθέντες πλάττουσι, τοῦτο δὲ ξυλήφιον κάνναβος καλεῖται» Ἡσ. «κάναβοι· τὰ ξύλα περὶ ἃ τὸ πρῶτον οἱ πλάσται τὸν κηρὸν τιθέασιν»· **2**) σχεδίασμα ἀνθρωπίνου σώματος διὰ γραμμῶν παριστανουσῶν τὰ κυριώτερα μέρη, οἷον ἐν τοῖς ἀνατομικοῖς πίναξι : Ἀριστλ.Ζἱ 515a,35 **αἱ μὲν γὰρ φλέβες ὥσπερ ἐν τοῖς γραφομένοις κανάβοις τὸ τοῦ σώματος ἔχουσι σχῆμα**· **3**) μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ ἰσχνός : Στράτ.20· πρβλ. φρ. δημ. **πετσὶ καὶ κόκκαλο.**

κανάγιας (ὁ) (Ἰταλ.) δημ., θηλ. **κανάγια** κ. **κανάγισσα** ἐπὶ ἀνθρώπων, ἀχρεῖος, χυδαῖος, κάθαρμα, παλιάνθρωπος.

κανάγκα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῶν τροπικῶν χωρῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἀνωνοειδῶν**· **2)** **κανάγκας ἔλαιον** αἰθέριον ἔλαιον ἐξ ἀποστάξεως τῶν ἀνθέων κανάγκας τῆς εὐόσμου.

καναδικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Καναδᾶν ἢ τοὺς Καναδούς, ὁ τοῦ Καναδᾶ : **καναδικὸς σῖτος, - καναδικὲς γοῦνες**· **2)** νεώτ. γεωλ. **καναδικὴ ἀσπὶς** μεγάλη περιοχὴ περιλαμβάνουσα τὸ βορειανατολικὸν τμῆμα τοῦ Καναδᾶ.

καναδίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀλκαλοειδὲς τῆς ὑδράστιδος τῆς καναδικῆς.

κάναδοι π. Μακ. Ἡσ. «σιαγόνες, γνάθοι».

καναδόκα π. Λάκ.· Ἡσ. «χηλὴ ὀϊστοῦ».

καναδόλη (ἡ) νεώτ. χημ. ὑδρογονάνθραξ χρησιμοποιούμενος πρὸς ἐκχύλισιν ἐλαίων ἢ καὶ ὡς ἀναισθητικὸν φάρμακον.

κάναθρον (τὸ) (κάννα) π. Λάκ. κ. **κάνναθρον** ἅμαξα ξυλίνη πλεκτὴ ἐκ καλάμων ἢ λύγου κατὰ τὸν θόλον· Πλούτ.Ἀγησ.19 «κάναθρα δὲ καλοῦσιν εἴδωλα γρυπῶν ξύλινα καὶ τραγελάφων, ἐν οἷς κομίζουσι τοὺς παῖδας ἐν ταῖς πομπαῖς»· **2)** Ἡσ.«κάνναθρα· ἀστράβη ἢ ἅμαξα πλέγματα ἔχουσα, ὑφ' ὧν πομπεύουσιν αἱ παρθένοι, ὅταν εἰς τὸ τῆς Ἑλένης ἀπίωσιν· ἔνιοι δὲ ἔχειν εἴδωλα ἐλάφων ἢ γυπῶν», Εὐστ.1344,44 : Ξεν.Ἀγησ.8 **ἐπὶ πολιτικοῦ καννάθρου κατῄει εἰς Ἀμύκλας ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ.**

κανακάρης-ισσα-ικο (κανάκι) δημ. ὁ προσφιλής, ἀγαπητός, χαϊδεμένος : δ.δίστ. **μαρὲ γιέ μου κανακάρη, ποιὰ κοπέλλα θὰ σὲ πάρῃ**· **2)** μοναχογυιός, μοναχοκόρη, μοναχόπαιδο : **τὸν ἔχει κανακάρη.**

κανάκεμα-ατος (τὸ) (κανακεύω) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κανακεύω, θωπεία, χάϊδεμα.

κανακεμένος-η-ο δημ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ κανακεύω βλ.λ.

κανακεύω (κανάκι) δημ., μτχ. παθ. παρακ. κανακεμένος θωπεύω, χαϊδεύω, περιποιοῦμαι πέρα τοῦ δέοντος, κάμνω κανάκια : Χριστόπ.Λυρ. 26,20 κι ἐγὼ **τὸν κανακεύω | καὶ λέγω πῶς** · πιστεύω· **2)** ρημστ. π. κανάκεμα.

κανάκια (τὰ) δημ. θωπεῖαι, χάδια : δ.δίστ. **καὶ τοῦ γέρου τὰ κανάκια σὰ νερόβραστα σπανάκια.**

κάνακις Ἡσ. « ξίφος ».

κάναλα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀνεστραμμένη κέραμος, ἐφ' ἧς στηρίζονται ἑκατέρωθεν αἱ δύο κυρταὶ κέραμοι τῆς στέγης· πρβλ. κανάλι 2).

κανάλης (ὁ) γλωσσ. κ. μσν. ὑπόνομος : Βασιλικὰ 58,22,1.

κανάλι(ον) (λατ.) μτγν. κ. δημ. πάροδος : Ἀθανάσ.1,340B· **2)** δημ. αὔλαξ, διῶρυξ, ὀχετός : Πορφύρ.Σκ.7,5 **τὰ ρόδα ποὺ ἔχυσαν τ' ἁγνόν, ἄνθινον αἷμα ἀγάλι, σ' ἀθώρητο κανάλι, στὴν ἀγκαλιὰ τῆς γῆς**· **3)** εὐρεῖα θαλασσία δίοδος, πορθμός, διέκπλους· **4)** συνεκδ. δημ. τόπος πρόσφορος εἰς διαμετακόμισιν ἐμπορευμάτων κ. προϊόντων ἀπὸ χωρῶν εἰς ἄ. χώρας.

καναλίσκος (ὁ) μσν. μικρὸς κάναλος βλ.λ. : Ἀναστ.Σιν.Ὁδ.97C.

κάναλος (ὁ) μσν. ὀχετός, διῶρυξ, κανάλι : Κεδρ.Γεώργ.1,496,97, Ἀρμενόπ.5,11(10),42.

καναπές (ὁ) (γαλλ.) δημ. μακρὸν ἀνάκλιντρον διὰ πλείονας τοῦ ἑνὸς καθημένους, σοφάς.

καναπίτσα (ἡ) δημ. κ. **καναπιτσιά** τὸ φυτὸν ἄγνος ὁ κοινός, λυγαριά.

καναπιτσόσπορος (ὁ) δημ. ὁ σπόρος τῆς καναπίτσας βλ.λ.· ‖ παροιμ. **τοῦ δῶσε φύκια καὶ πῆρε καναπιτσόσπορο** (ἐπὶ ἀνταλλαγῆς πραγμάτων ἄνευ ἀξίας).

καναρί γαλλικὸς χορὸς γοργὸς τοῦ 17 αἰ.

καναρίνη (ἡ) νεώτ. χημ. κιτρίνη βαφικὴ οὐσία, παρασκευαζομένη διὰ κατεργασίας κσλιορροδανιδίου μετὰ χλωρίου ἢ νιτρικοῦ ὀξέος.

καναρίνι(ον) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ᾠδικὸν πτηνόν : Ξενόπλ.Ζακ.Μαντ.72 **μέσα στὶς κλουβὲς αὐτές, στὰ κλουβιὰ . . ἦσαν πουλιὰ διαφόρων εἰδῶν . . καναρίνια . . ποὺ κελαϊδοῦσαν ἀκατάπαυτα**· ‖ ζῳολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν σπιζιδῶν.

κανάριον (τὸ) νεώτ. ζῳολ. τὸ ᾠδικὸν πτηνὸν καναρίνον βλ.λ.· **2)** νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **βουρσεροειδῶν.**

κάνας-καμιά-κάνα δημ. κανεὶς βλ.λ.

κάνασθον (τὸ) Ἐπιγρ. τὸ κάνιστρον.

κᾰνάσσω ἀρχ. λεξ. καταπίνω μετὰ θορύβου, κενώνω εἰς τὸν λάρυγγα ποτήριον οἴνου μετὰ ποιοῦ τινος ἤχου, ἀδειάζω· Πολυδ.10,85 « τὰ μέν τοι κάναστρα φελλώδεις τινὲς πινακίσκοι εἶναι δοκοῦσιν, ἀφ' ὧν τὸ ἐκκενῶσαι ἢ ἐκπιεῖν κανάξαι λέγουσι καὶ ἐκκανάξαι »· πρβλ. ἐκκανάσσω.

κάναστρον (τὸ) (κάνη) κ. νεώτ. κ. **κάνιστρον** κ. **κάνυστρον, καναῦστρον** τὸ ἐκ καλάμων πεπλεγμένον ἀνοικτὸν καλάθιον, τὸ κάνιστρον· Πολυδ.10, 85 « ἐν δὲ τοῖς Δημοπράτοις (τοῦ Εὐπόλιδος) οὐ κάναστρον μόνον, ἀλλὰ καὶ κάνυστρον εὑρίσκομεν » : Λυρ.Ἀδέσπ.41,9· **2)** πήλινον ἀγγεῖον, πινάκιον : Ὁμ.Ἐπιγράμμ.14,3 **κότυλαι καὶ πάντα κάναστρα,** Νικοφ.24.

κανάτα (ἡ) δημ. μεγεθυντικὸν τοῦ κανάτι, πήλινον, ὑάλινον ἢ ἐκ πορσελάνης δοχεῖον, φέρον λαβὰς καὶ χρησιμοποιούμενον πρὸς εἰσδοχὴν ὕδατος ἢ οἴνου ἢ ἐλαίου, μεγάλο κανάτι πλατύστομον.

κανατάς (ὁ) δημ. ὁ κατασκευαστὴς ἢ πωλητὴς κανατιῶν βλ.λ., ἀγγειοπλάστης, ἀγγειοπώλης, σταμνάς, τσουκαλάς.

κανάτι (τὸ) (ἀραβ.) δημ. μικρὸν πήλινον δοχεῖον ὕδατος, λαγήνι, σταμνί : **ἕνα κανάτι νερό**· ‖ μτφ. φρ. **στέκει κανάτι** ἐπὶ τῶν λαγωῶν καὶ τῶν κονίκλων, ὁσάκις ὀρθοῦνται ἀνακαθήμενοι ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν· **2)** ναυτ. συνήθ. κτ. πληθ. χαλκοῦν κασσιτερωμένον σκεῦος, χρησιμοποιούμενον διὰ τὸν οἶνον ἢ τὸ πρωϊνὸν ρόφημα τοῦ πληρώματος, ὁ κώθων· **3)** οὐροδοχεῖον· **4)** ἐν Ἑπτανήσῳ μονὰς μετρήσεως ὑγρῶν, χωρητικότητος 1,65 γαλλικοῦ λίτρου· **5)** παραθυρόφυλλον.

καναφόρος Ἡσ. « μεσόδμη ».

καναχόπους-ποδος-ουν δωρ. ἀντὶ **καναχήπους** βλ.λ. : Ἀλκμ.ἀπ.23,14 **καναχόποδα ἵππον.**

κᾰνᾰχή (ἡ) (κᾰνάσσω), δωρ. **καναχά** φόφος, κρότος, ἀντήχησις : Ἰλ.Π 105 **δεινὴν . . πήληξ βαλλομένη καναχὴν ἔχε,** Σαφ.Ἀντ.130 χρυσοῦ καναχή· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ κρότου τῶν ποδῶν τῶν ἡμιόνων : Ὀδ.Ζ 82 **καναχὴ δ' ἦν ἡμιόνοιιν**· **2)** ἐπὶ τῶν ὀδόντων, ὁ τριγμός, τρίξιμο : Ἰλ.Τ 365 **τοῦ καὶ ὀδόντων μὲν καναχὴ πέλε,** Ἡσίοδ.Α 160 **δεινὸν δερκομένη καναχῇσί τε βεβρυχυῖα**· ‖ ἐπὶ αὐλῶν, ὁ ἦχος : Πίνδ.Π 10,39 **καναχὰ αὐλῶν,** Βακχ 2,12 **γλυκεῖαν αὐλῶν καναχάν**· ‖ ἐπὶ τῆς φόρμιγγος : Ὑμν.Ἀπόλλ.185 **τοῖο δὲ φόρμιγξ χρυσέου ὑπὸ πλήκτρου καναχὴν ἔχει ἱμερόεσσαν.**

κᾰνᾰχηδά ἐπίρρ. μετὰ καναχῆς, μὲ φόφον, κρότον : Ἡσίοδ.Θ 367 **ποταμοὶ καναχηδὰ ρέοντες,** Καλλ.Δῆλ.45 **σὺ δὲ στεινεῖο παρ' ὀξὺν ἔδραμες Εὐρίποιο πόρον καναχηδὰ ρέοντος**· ‖ ἐπὶ αὐλῶν : Πίνδ.Ν 8,14 **Λυδία μίτρα καναχηδὰ πεποικιλμένα** (διόρθ. καναχαδὰ) (ᾆσμα λύδιον ὑπὸ μουσικῶν ὀργάνων συνοδευόμενον)· πρβλ. μίτρα.

καναχηδής-οῦς-ές μτγν. ὁ καναχὴς βλ.λ. : Ἰω Γαζ.2,162 **καναχηδὴς ἀνθερεών** (δ.γρ. καναχώδης).

κᾰνᾰχηδόν ἐπίρρ. μτγν. καναχηδὰ βλ.λ., μὲ κρότον : Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,3, Διον.Περ.145.

κᾰνᾰχήπους-ποδος-πουν [καναχή-πούς], δωρ. καναχάπους ἐπὶ ἵππου, ὁ διὰ τῶν ποδῶν ποιῶν καναχήν, κρότον, ἄ. ἠχόπους : Ἡσίοδ.π.Πλούτ.Ἠθ. 154A **καναχήποδες ἵπποι**, Ἀλκμ.άπ.23,14.

κᾰνᾰχής-οῦς-ές ἐπὶ δακρύων, ὁ μετὰ στεναγμῶν καὶ θρήνων συνοδευόμενος : Αἰσχ.Χο.152 **ἵετε δάκρυ καναχές** [σχόλ. « καναχηδὸν δακρύετε »] [Βερναρδ.Γρ.ἐν λ. « χύνετε δάκρυα μὲ στεναγμοὺς καὶ θρήνους »].

κᾰνᾰχίζω [καναχή] κ. **καναχῶ** βλ.λ., ἀντηχῶ, κάμνω κρότον· Ἡσ. « **κανάχιζεν· ἐψόφει** » : Ἰλ.Μ 36 **κανάχιζε δὲ δούρατα**, Ἡσίοδ.Α 373 **τῶν δ' ὑπὸ σευομένων κανάχιζε πόσ' εὐρεῖα χθών**· ‖ ἀποδίδω τὸν ἦχον, ἀντηχῶ, ἀχολογῶ : Ὀδ.Κ 399 **ἀμφὶ δὲ δῶμα σμερδαλέον κανάχιζε** [Ἐφτολ. μτφ. « **καὶ μέσα στὰ παλάτια ἀχολογοῦσε ἡ κλάψα τους** »]· 2) Ἡσ. « **καναχίζει· οἰμώζει** »· 3) ρηματ. π. καναχισμός.

καναχισμός (ὁ) [καναχίζω] μτγν. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καναχίζω, θόρυβος, κρότος : Πρόκλ.Τίμ.273.

κᾰνᾰχός-ή-όν μτγν. ὁ θορυβώδης : Νίκ.Θηρ. 620 **καναχαὶ βάτραχοι**.

κᾰνᾰχῶ-έω [καναχή] ποιῶ θόρυβον, ψόφον, ἀντηχῶ, ἀντιλαλῶ : Ὀδ Τ 469 **κανάχησε δὲ χαλκός**, Κρατῖν.186 **καναχοῦσαι πηγαί**· 2) ἐπὶ τοῦ ἀλέκτορος, κράζω, λαλῶ : Κρατῖν.259 **ὥραν πᾶσαν καναχῶν ὀλόφωνος ἀλέκτωρ**· 3) μτ. αἰτ. ἐπὶ τοῦ Ὀρφέως, ᾄδω, ψάλλω : Ἀπολλ.Ρ 4,907 **Ὀρφεὺς .. μέλος κανάχησεν**.

κάνγκ (τὸ) [κινεζ.] νεώτ. **ὄργανον βασάνου** χρησιμοποιούμενον ἐν Κίνᾳ.

κανδάκη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ὀνομασία τῆς μητρὸς παρ' Αἰθίοψι : Ἀν.Κρ.3,415· ‖ κ. ὀνομασία βασιλίσσης τῶν Αἰθιόπων : Στράβ.17,1,54· 2) νεώτ. τίτλος τῶν βασιλισσῶν τῆς Νουβιακῆς Αἰθιοπίας, ἡ κυρία τῶν δούλων, ἄ. καντάκη.

κάνδαλοι Ἡσ. « κοιλώματα, βάθρα, κωλοβάθραι ».

κανδανές (ὁ) δημ. τὸ **φυτὸν κρόμμυον** τὸ πράσον, τὸ πράσο.

κάνδαρος (ὁ) Ἡσ. « ἄνθραξ ».

κάνδαυλος (ὁ) κ. **κάνδυλος** π. Λυδοῖς, εἶδος ἐδέσματος ποικιλοτρόπως παρασκευαζόμενον : Ἄλεξ.172,1 **ἔτι δέ σοι παρὰ τοῦτο κάνδαυλόν τινα παραθήσομεν**, Ἀριστφ.άπ.624, Μέν.462,11, Πλούτ.Ἠθ.664A· ‖ Ἡσ. « **κάνδυλος**· διὰ λαγῴων καὶ γάλακτος καὶ **τυροῦ καὶ μέλιτος πέμμα ἐδώδιμον** ».

κανδελία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ριζοφόρων**.

κανδήλα (ἡ) μον., νεώτ. κ. δημ. ἡ κανδήλη.

κανδηλάβρα (ἡ) [λατ.] μον. ὁ κηροστάτης, τὸ κηροπήγιον, καντηλιέρι : Βασιλικὰ 44,13.

κανδήλαβρον (τὸ) μον. ἄ. κανδηλάβρα βλ.λ.

κανδηλανάπτης (ὁ) [ἀνάπτω] νεώτ. κ. δημ. καντηλανάφτης, θηλ. **καντηλανάφτισσα** ὁ ἀνάπτων τὰς κανδήλας καὶ τοὺς πολυελαίους τῶν ἐκκλησιῶν, ὁ νεωκόρος.

κανδηλάπτης (ὁ) [ἅπτω] Ἐπιγρ., μον. κ. νεώτ. κ. **κανδηλανάπτης** βλ.λ., ὁ νεωκόρος : Καισάρ. Δαπ.ἐν Σάθ.3,121 **εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ** κανδηλάπτης.

κανδηλέρι (τὸ) δημ. κ. **κανδηλιέρι** βλ.λ.

κανδήλη (ἡ) [λατ. **candela**] μτγν., μον. κ. νεώτ. κανδήλα κ. δημ. **καντήλα** ἡ δᾴς, λαμπάς, κηρός : Ἀθήν.15,701B **ἀσσαρίου κανδήλας πρίω**· 2) κ. μον., νεώτ. κ. δημ. κρεμαστὴ συνήθως λυχνία ἀνάπτουσα δι' **ἐπιπλεούσης** ἐπὶ ἐλαίου κανδηλήθρας **καὶ** χρησιμοποιουμένη **εἰς** τοὺς ναοὺς καὶ τὰ εἰκονοστάσια τῶν οἰκιῶν, μεγάλο καντήλι : Ἐπιφάν.2,196B, Μόσχ.1 3056C, Βί.Ἀλεξ.5645 **βουληθέντος μου λοιπὸν τοῦ καθελεῖν ἐκείνην κανδήλαν πολυτίμητον**· 3) δημ. ἐν **φρ.** παιγν. μέγα ποτήριον πλῆρες οἴνου : **κατέβασε μονορούφι τρεῖς καντῆλες**· 4) δημ. φλύκταινα τοῦ δέρματος μετ' ὀρώδους περιεχομένου, προκαλουμένη κατόπιν ἐγκαύματος ἢ ἄλλου θερμικοῦ ἐρεθισμοῦ : **ἐπέταξε μερικὲς καντῆλες στὸ δέρμα**.

κανδηλήθρα (ἡ) νεώτ., δημ. καντηλήθρα μικρὸν μετάλλινον στήριγμα τῆς θρυαλλίδος εἰς τὰς κανδήλας, πλέον ἐπὶ τοῦ ἐλαίου τῇ βοηθείᾳ φελλοῦ ἢ στηριζόμενον ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ δοχείου.

κανδήλι (τὸ) δημ. τὸ κανδήλιον βλ.λ.· 2) τὸ φυτὸν πράσινον τὸ ξενικόν.

κανδηλιέρι (τὸ) δημ. κ. κανδηλέρι, **καντηλ(ι)έρι** σκεῦος μεταλλικὸν ἐφ' οὗ ἐμπήγνυται μία ἢ περισσότεραι κήριναι λαμπάδες, κηροπήγιον, σαμτάνι· 2) λυχνία ἐπιτραπέζιος πολύφωτος, φωτίζουσα δι' ἐλαίου, λουσέρνα.

κανδήλιον (τὸ) νεώτ. κ. δημ. **κανδήλι** κ. **καντήλι** ὑποκορ. τοῦ κανδήλη μικρὰ κανδήλα : Πορφύρ. Σκ.33,14 **τὸ χαμόγελο τὸ αἰθέριο ποὺ ἀχνὰ τὸ φωτίζει | σὲ κάτι εἰκόνες παλιὲς τὸ φτωχὸ τὸ καντήλι, - ἄναφε τὸ καντήλι**· 2) μτφ. φρ. **ἐσώθηκε τὸ καντήλι του** [ἀντὶ ἐσώθηκε τὸ λάδι τοῦ καντηλιοῦ του, ἐπὶ ἀνθρώπου ἀποθανόντος ἢ ἑτοιμοθανάτου]· ‖ φρ. τοῦ **ἄναφε τὰ καντήλια** [ἐξωργίσθη, ἐξεμάνη].

κανδηλίτσα (ἡ) δημ. κ. **καντηλίτσα** εἰδ. ἐν τῷ ναυτικῷ, συσκευὴ ἀναρτωμένη εἰς τὰς πλευρὰς τοῦ πλοίου, ἐφ' ἧς ἵσταται ὁ ἐργάτης ὁ ἐπισκευάζων τι ἢ ὁ χρωματίζων τὸ πλοῖον, κρεμάθρα· 2) αἱ ὑπέραι τῶν ἀρτεμόνων, λαιφῶν, φωσώνων, σιπάρων καὶ τῶν ἱστίων τῶν λέμβων : **ἡ καντηλίτσα τοῦ φλόκου** ἡ ὑπέρα τοῦ ἀρτέμονος.

κανδηλοσβέστης (ὁ) σχόλ., δημ. **κανδηλοσβήστης** κ. **καντηλασβέστης**, θηλ. **κανδηλοσβέστρια** κ. δημ. **καντηλοσβήστρα** συνηθέστατον νυκτερινὸν ἔντομον, ἑλκόμενον ὑπὸ τοῦ τεχνητοῦ φωτός : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.7,63· ‖ εἰδ.ἐν τῇ λαογραφίᾳ πιστεύεται, ὅτι προμηνύει εὐχάριστόν τι, οἷον τὴν ἄφιξιν προσφιλοῦς προσώπου, διὸ λέγεται καὶ καλομαντατούρα, χαμπερούλα, μαυσαφίρης.

κανδηλοσβέστρια (ἡ) μον. κ. δημ. **καντηλοσβήστρα** θηλ. τοῦ κανδηλοσβέστης βλ.λ. : Τζέτζ.Λυκόφρ.84.

κανδιδάτισσα (ἡ) μον. θηλ. τοῦ **κανδιδάτας** βλ.λ. ἡ σύζυγος τοῦ κανδιδάτου, τοῦ ἀξιωματικοῦ : Στουδ.Θεόδ.1592C, Κ Παρφ.Ἔκθ.67,21.

κανδιδᾶτος (ὁ) [λατ. **candidatus**] μτγν. κ. μον. ἀξιωματικός : Νεῖλ.160B, Μόσχ.1 3060A.

κανδιλίκι (τὸ) [ρωμαν. **cent**] μον. τοπικὴ περιφέρεια, περιοχή : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,59 **τὰ πέντε δηλαδὴ κανδιλίκια Σουτζάβαν, Τζερναοῦτζι, Χιρλέον, Χοτίνι καὶ Σορόκαν**.

κάνδιον (τὸ) νεώτ. χημ. τὸ κανδιοσάκχαρον βλ.λ.

κανδιοσάκχαρον (τὸ) νεώτ. χημ. εἰδικὴ ποιότης καλαμοσακχάρου συνισταμένη ἐκ μεγάλων διαφανῶν κρυστάλλων ἀχρόων ἢ ὑποκιτρίνων, ἄ. κάνδιον, κάντιο.

κανδολλεοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. ἡ **κανδολλεώδη** οἰκογένεια φυτῶν.

κανδοφόρους Ἡσ. «μελανειμονοῦντας».

κανδόχα Ἡσ. «κήλη· Λάκωνες» [διορθ. κανδόκα].

κανδύκη (ἡ) Ἐπιγρ. ὁ κάνδυς βλ.λ.

κανδύλη ἀρχ. λεξ. ὁ κανδύταλις βλ.λ. π. Ἡσ.

κανδυλίτσα (ἡ) δημ. ναυτ. δ.γρ. τοῦ κανδηλίτσα.

κάνδυλος (ὁ) εἶδος γλυκίσματος, ἄ. κάνδαυλος· Πολυδ.6,69 «ἐξ ἀμύλου, τυροῦ, γάλακτος καὶ μέλιτος» : Μέν.518,6,Πλούτ.Ἠθ.664A, Σχόλ.Ἀριστφ.Εἰρ. 122 (δ.γρ.).

κάνδυς-υος (ὁ) χιτὼν περσικὸς μετὰ χειρίδων, ἀ. κανδύκη· Ἡσ. «κάνδυς· χιτὼν Περσικός, ὃν ἐμπορποῦνται οἱ στρατιῶται» : Ξεν.ΚΠ 1,3,2 **οἱ πορφυροῖ χιτῶνες καὶ οἱ κάνδυες καὶ στρεπτοὶ οἱ περὶ τῇ δέρῃ**, Λουκ.Θε.Δ 14,4, Θεμίστ.Λόγ.2,36C, Ἐπιγρ. **κάνδυς ποικίλος**.

κανδύτᾰλις-ιδος (ὁ) (περσ.) ἑρμάριον πρὸς ἐναπόθεσιν ἐνδυμάτων, ἱματιοθήκη, ντουλάπα, ἀ. κανδύλη, κανδυτάνη, κ. κτ. πληθ. πιθ. κανδύτανες : Δίφιλ.40,Μέν.82.

κανδύτανες Φώτ. «ἱματιοφορίδες, οἱ δὲ εἶδος ἰχθύος· ἔστι δ' ὅτε τὸ αἰδοῖον»· πρβλ. κανδύταλις : Αἰλ.ΖΙ 17,17 (πιθ.).

κανδυτάνη (ἡ) ἀρχ. λεξ. ὁ κανδύταλις βλ.λ., ἀ. κανδύλη· Ἡσ. «κανδυτάναι ἢ κανδύλαι· ἱματιοθῆκαι ὅπου τὰ πολυτελῆ ἱμάτια ἔβαλλον».

κάνδυτος (ὁ) ὁ κάνδαυλος βλ.λ. : Ἀριστφ.ἀπ.791 (ἐσφ.γρ.).

κᾶνε συνδ. δημ. κ. **κάνε** κἂν βλ.λ.

κανεβάς (ὁ) (γαλλ.) δημ. κ. **καμβάς** βλ.λ., χονδρὸν ὕφασμα.

κανείς-καμ(μ)ία-κανέν (κἂν-εἷς = τοὐλάχιστον εἷς) μσν. κ. δημ., μσν. κ. **κιανείς** (προφ. Κρήτ.), δημ. **κανένας-καμ(μ)ιά-κανένα** κ. συγκεκ. τ. **κάνας-κάνα** ἀόρ. ἀντων. ἔχουσα μ. ἑν. κ. κλινομένη κτ. τὸ εἷς, ἕνας· ἐν ταῖς καταφατικαῖς κ. ἐρωτημ. προτάσεσι διατηρεῖ τὴν ἀρχ. σημ. τοὐλάχιστον εἷς, ἔστω καὶ εἷς, τίς, κάποιος, ἕνας : Ψυχάρ.Ταξ.5 **ὅταν κανένα δύσκολο ζήτημα τοὺς σκοτίζῃ τὸ κεφάλι, - μήπως μ' ἐζήτησε κανείς ; - μήπως ξέρετε ἐσεῖς κανένα νέο ;**· || ἐνίοτε συνεκφέρεται καὶ μτ. προσωπ. ἀντων. μας, σας, τους ὡς γεν. διαιρετικῆς : **εἶναι κανένας σας γιὰ ταξίδι ;**· 2) ἐν ἀποφατικοῖς προτάσεσι ἢ ἐκφερομένη καθ' ἑαυτὴν ἔχει ἀρνητικὴν σημ., οὐδὲ κἂν εἷς, οὐδείς, οὔτε ἕνας : Χρον.Μορ.150Η **οὐδὲν ἐδιάβησαν ποσῶς κανένας μῆνας, δύο**, Ἐρωτόκρ.1,34 **παὺ ποτὲ κιανεὶς δὲν τοῦ 'βρισκε φεγάδι· Ἀρτέμη τὴν ἐλέγασι τὴ Ρήγισσαν ἐκείνη, ἄλλη κιαμιὰ στὴ φρόνεψη, ἴσα τζι δὲν ἐγίνη**, ΜΜ **μωρὴ γενιὰ μαυρογενιά, | ὅπου καένας δὲ ρωτᾷ**, αὐτ. **ὅλους τοὺς ἐχαιρέτησα, καένας δὲ μ' ἐμίλησε, - τὸ γέρο καμιὰ δὲν τὸν κοιτάζει, - ποιὸς χτύπησε τὴν πόρτα ; - κανείς**· || ὁμ. συνεκφέρεται μτ. προσωπ. ἀντων. ὡς γεν. διαιρετικῆς : **κανεὶς μας νὰ μὴ λείψῃ ἀπὸ τὸ μάθημα**· 3) ἀοριστολογικῶς κτ. ἀρσ. μ. γένος, πᾶς τις, ἕκαστος, καθένας : **νομίζει κανεὶς πὼς βρίσκεται στὴ ζούγκλα, - εἶναι νὰ τραβᾷ κανεὶς τὰ μαλλιά του μὲ τὶς ἀξιώσεις τῶν κοριτσιῶν μας**· || ἐπὶ τὸ ἀοριστολογικώτερον, ὅπως ἀποφύγῃ τις νὰ ἐκφρασθῇ κατὰ πρῶτον πρόσωπον : **εἶναι ποὺ δὲν τοῦ ἀρέσουν κανενὸς οἱ καβγάδες** (δὲν μοῦ ἀρέσουν)· 4) μτ. ὀνόματος πρὸς δήλωσιν ὑπονοίας, ἢ μτ. γνωστοῦ κυρ. ὀνόμ. πρὸς ἔξαρσιν ἢ ὑποτίμησιν ἔργων ἢ προσώπων : **τὸ φόρεμα αὐτὸ θὰ εἶναι καμιᾶς ἐπαρχιώτισσας, - καμιὰ κυρὰ Κατίνα θὰ σοῦ τὰ εἶπε, - δὲν εἴπαμε πὼς εἶναι κανένας Δημοσθένης ἢ Κικέρων**· 5) μτ. λέξεων δηλωτικῶν ποσοῦ ἢ χρόνου, σχεδόν, περίπου : **ὕστερα ἀπὸ κανένα μῆνα πιθανὸν νὰ ἔλθω, - κανένα τέταρτο σὲ περίμενα, - ἐσκότωσε καμιὰ πενηνταριὰ ὀρτύκια**· 6) ἐν φρ. **καμιὰ φορά** ἐνίοτε, κάποτε, κάπου κάπου : **καμιὰ φορὰ πᾶμε καὶ τὰ πίνομε**· 7) ἐν φρ. **κανένα-δυὸ** ἢ **κάνα δυὸ** περὶ τὸν ἕνα ἕως δύο, ἕνα-δύο, συνήθ. πρὸς δήλωσιν τοῦ ὀλίγοι τινές, μερικοί : **δῶσέ μου κάνα δυὸ τάλληρα, - σὲ καένα δυὸ μῆνες θὰ γεννήσῃ, - βάλε καένα δυὸ ξύλα στὴ φωτιά**.

κανέλλα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἀειθαλὲς κοσμητικὸν φυτόν, οὗ ὁ φλοιὸς καὶ τὰ φύλλα, ἀρωματικά, ἔχοντα φαρμακευτικὰς ἰδιότητας, ἀντικαθιστῶσιν ἐνίοτε τὸ κιννάμωμον βλ.λ.· 2) δημ. ὀνομ. τοῦ τροπικοῦ φυτοῦ κιννάμωμον· || κ. εἰδικώτ. ὁ ἀρωματικὸς φλοιὸς τοῦ ὡς ἄνω φυτοῦ, χρήσιμος εἰς τὴν ποτοποιίαν, σακχαροπλαστικὴν καὶ ἀρωματοποιίαν : παροιμ. φρ. **ἀπὸ τὴν πόλη ἔρχομαι καὶ στὴν κορφὴ κανέλλα** (ἐπὶ ἀσυναρτησιῶν, ἀσχέτων πρὸς ἄλληλα πραγμάτων, ἀβασίμων ἐπιχειρημάτων)· 3) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν πελαργόνιον τὸ ἡδύοσμον, ἀ. ἀρμπαρόρριζα.

κανελλογαρύφαλλα (τὰ) δημ. τεμάχια φλοιοῦ κινναμώμου ἐν ἀναμίξει μετὰ γαρυφάλλων.

κανελλόδενδρον (τὸ) νεώτ. ἑτέρα ὀνομ. τοῦ φυτοῦ κιννάμωμον.

κανελλόχρους-ουν νεώτ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς κανέλλας βλ.λ.2), κανελλύς.

κανελλύς-ιά-ύ δημ. κανελλόχρους βλ.λ.

κανελλώδη (τὰ) νεώτ. βοταν. ἄθροισμα δικοτυληδόνων, περιλαμβάνον ἀρωματικούς, φαρμακευτικοὺς θάμνους.

κανελόνια (τὰ) δημ. εἶδος χονδρῶν ἰταλικῶν ζυμαρικῶν.

κανεολαβή (ἡ) νεώτ. γεωμ. κ. **κανιστρολαβή** ἐλλειψοειδὴς καμπύλη ἐκ τόξων κοινὴν ἐφαπτομένην δεχομένων κατὰ τὰ σημεῖα τῆς συνενώσεώς των, ἐν χρ. πρὸς χάραξιν ὑπερθύρων καὶ τόξων γεφυρῶν.

κάνεον (τὸ), ἐπ. **κάνειον**, ἀττ. συνῃρ. **κανοῦν** εἶδος εὐρέος, ἀβαθοῦς καλάθου, ἐκ καλάμου πλεκτοῦ, ἐν χρήσει κυρίως πρὸς ἔνθεσιν ἄρτου, κάνιστρον, πανεράκι : Ἰλ.Ι 217 **σῖτον ἑλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ καλοῖς ἐν κανέοισιν**, Ὀδ.Ρ 343 **ἄρτον τ' οὖλον ἑλὼν περικαλλέος ἐκ κανέοιο**· ὁμ. Ἰλ.Λ 630 **χάλκειον κάνεον**, Ὀδ.Κ 355 **χρύσεια κάνεια**, Διον.Ἁλ.Ρωμ.2,23 **κάνεον κεράμιον**· || ὁμ. ἐν χρ. κτ. τὴν τέλεσιν θυσιῶν πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν οὐλοχυτῶν βλ.λ., τῶν στεφάνων ὡς καὶ τῆς διὰ τὴν θυσίαν μαχαίρας : Ὀδ.Γ 442 **ἔχεν οὐλὰς ἐν κανέῳ**, Εὐρ.Ἠλ.1142 **κανοῦν δ' ἐνῆρκται**, Ἀριστφ.Εἰρ.948· || ὁμ. κάλαθος προσφερόμενος ὡς ἀνάθημα (πιθ. ἀγγεῖον ἔχον σχῆμα καλάθου).

κανῆν δωρ. ἀπαρφ. ἀόρ. β' τοῦ ρ. καίνω : Θεόκρ.24,29.

κάνης-ητας (ὁ) ψιάθιον ἐκ καλάμου πλεκτοῦ, καλαμωτή, **ψάθα**· Σουΐδ. «κάνης· ὁ ψίαθος, καὶ κλίνεται κάνητος» : Πλούτ.Σόλ.21 **κάνητα πηχυαίου μείζονα**· || παροιμ. φρ. Κράτ.12 **ὁ κάνης δὲ τῆς κοίτης ὑπερέχειν μοι δοκεῖ** (ἐπὶ τῶν κεκτημένων τὰ περιττὰ ἐν μείζονι τῆς τῶν ἀναγκαίων μοίρᾳ), Φώτ.524,17· 2) λίκνον· Πολυδ 6,86.

κανήτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ κάνεον· Πολυδ.6,86 « τὸ δὲ νῦν κανίσκιον κανήτιον ἐκάλουν ».

κανηφορία (ἡ) τὸ φέρειν ἐν πομπῇ τὰ ἱερὰ κάνιστρα, τὸ ὑπούργημα τῶν κανηφόρων παρθένων : Πλάτ.Ἱππ.229C.

κανηφορικός-ή-όν ὁ φέρων κάνιστρον· || **αἱ κανηφόροι** εἰδ. αἱ παρθένοι, αἱ κατὰ τὴν ἐν Ἀθήναις τέλεσιν ἑορταστικῶν πομπῶν φέρουσαι ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν κάνιστρα, ἐν οἷς ἀποτεθειμένα ἦσαν τὰ ἱερὰ σκεύη· (Ἡσ. « . . οὐ πάσαις δὲ ἐφεῖτα κανηφορεῖν ») : Ἀριστφ.Ὄρν.1551 **κἂν ὁ Ζεὺς ἴδῃ ἄνωθεν, ἀκολουθεῖν δοκῶ κανηφόρῳ**, αὐτ.Ἀχ.242, Ἐπιγρ. **κανηφόροι θεᾶς Ἀρτέμιδος, - ἡ διασῳζομένη Ζωοφόρος τοῦ Παρθενῶνος παριστᾷ κανηφόρους παρθένους ἐν τῇ πομπῇ τῶν Παναθηναίων**.

κανηφορῶ-έω φέρω τὰ ἱερὰ κάνιστρα ἐν ἑορταστικῇ πομπῇ : Ἀριστφ.Λυσ.646 **κἀκανηφόρουν ποτ' οὖσα παῖς καλή . .**, αὐτ.1194, Ἐκκλ.732, Πλούτ.Ἠθ.771F **ἔμελλε γὰρ τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ κανηφορεῖν** (νὰ μετάσχῃ εἰς κανηφορίαν πρὸς τιμὴν τοῦ Διὸς τελουμένην), Ἐπιγρ.

κανθάρεως (ὁ) μτγν. ὀνομ. εἴδους ἀμπέλου : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,15,5 (δ.γρ. κανθάρεος).

κανθαριδίνη (ἡ) νεώτ. φαρμ. χημ. οὐσία λαμβανομένη ἐκ τοῦ ἐκχυλίσματος κονιοποιουμένων κανθαρίδων δι' αἰθέρος ἢ χλωροφορμίου, χρησιμοποιουμένη πρὸς κατασκευὴν ἐκδορίων.

κανθαριδιοῦχον κολλώδιον (τὸ) νεώτ. δραστικὸν κολλώδιον περιέχον κανθαρίδας.

κανθαριδισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. δηλητηρίασις τοῦ ὀργανισμοῦ ἐξ ἀπορροφήσεως κανθαριδίνης, λαμβανομένης ἐνίοτε καταχρηστικῶς καὶ ὡς ἐπιρρωστικὸν ἀφροδισιακόν.

κανθάριον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ., ὑποκορ. τοῦ κάνθαρος βλ.λ.2), μικρὸν ποτήριον : Πλούτ.'Ηθ.461E, 'Επιγρ.· **2)** νεώτ. βοταν. γένος μυκήτων τοῦ ἀθροίσμ. τῶν **ἀγαρικωδῶν.**

κανθαρίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. ζωολ. γένος κολεοπτέρων ἐντόμων, ἰδιαζούσης ναρκωτικῆς, δυσαρέστου ὀσμῆς, ὧν κονιοποιουμένων γίνεται χρῆσις ἐν τῇ ἰατρικῇ ἐπιστήμῃ πρὸς κατασκευὴν ἐκδορίων, ἄ. νεώτ. κανθαρὶς ἡ φαρμακευτική, λύττα, ἱσπανικὴ μυῖα : 'Ιππ.Φυσ.Γυν.32, 'Αριστλ.ΖΙ 531b,25 **καὶ πάλιν ὅσα τὸ πτερὸν ἔχει ἐν κολεῷ, οἷον μηλολόνθη καὶ κάραβος καὶ κανθαρίς,** Πλούτ.'Ηθ.22Β, - ἀλοιφή - **βάμμα κανθαρίδων**· || εἰδ. ἔντομον ἐπιβλαβὲς εἰς τὰ σιτηρὰ καὶ τὰς ὀπώρας : Πλάτ.Κωμ.37, 'Αριστλ.ΖΙ 552b,1 **αἱ δὲ κανθαρίδες** (γίγνονται) **ἐκ τῶν πρὸς ταῖς συκαῖς καμπῶν καὶ ταῖς ἀπίοις καὶ ταῖς πεύκαις,** Θεόφρ.ΦΑἴτ.8,10,1, Νίκ.'Αλεξ.115 **κανθαρίδος σιτηβόρον**· **2)** εἶδος θαλασσίου ἰχθύος, πρβλ. κάνθαρος, δημ. σκαθάρι : Νουμήν. π. 'Αθήν.7,321F **κανθαρίδα προφανεῖσαν ὑαινάν τε τρίγλην τε.**

κανθαρίτης οἶνος (ὁ) μτγν. εἶδος οἴνου, λαμβανομένου πιθανῶς ἐκ τῆς ἀμπέλου κανθάρεω βλ.λ. : Πλίν.ΦΙ 14,75.

κανθαροειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς κάνθαρον, ὁ ἐν εἴδει κανθάρου.

κανθαροποιός (ὁ) 'Επιγρ. ὁ κατασκευαστὴς κανθάρων βλ.λ.

κάνθαρος (ὁ) κ. νεώτ. ζωολ. εἶδός τι ἐντόμου κολεοπτέρου, δημ. σκαθάρι : 'Αριστφ.Λυσ. 695 **ἀετὸν τίκτοντα κάνθαρός σε μαιεύσομαι,** 'Αριστλ.ΖΙ 490a,15 **τὰ μὲν κουλεόπτερά ἐστιν . . οἷον αἱ μηλολόνθαι καὶ οἱ κάνθαροι,** Θεόκρ. 5,114, Αἰλ.ΖΙ 10,15· || παροιμ. **κανθάρου σκιαί** (ἐπὶ τῶν φοβουμένων τὰ ἀνάξια φόβου)· πρβλ. Διογεν., 'Ησ. : Λιβάν.'Επιστ.91,4 **ἀθυμῶν ὅτι αὐτοῦ καταθέουσι δύο κανθάρω**· **2)** κ. νεώτ. ζωολ. εἶδος θαλασσίου ἰχθύος, σαρκοφάγου, κσινοτάτου εἰς τὰς ἑλληνικὰς θαλάσσας, ἔχοντος δὲ λίαν εὔγευστον τὴν σάρκα, σκαθάρι : 'Αριστλ.ΖΙ 598a,10· || νεώτ. ζωολ. γένος γαστεροπόδων μαλακίων τῆς οἰκογεν. τῶν **τερηδονιδῶν**· **3)** εἶδος πλοίου : 'Αριστφ.Εἰρ.143 **τὸ δὲ πλοῖον ἔσται Ναξιουργὴς κάνθαρος**· πρβλ.'Αθήν.11,473Α «Κάνθαρος· ὅτι μὲν πλοίου ὄνομα κοινόν . .» || νεώτ. ναυτ. φορτηγὶς εἰδικῆς κατασκευῆς, χρησιμοποιουμένη πρὸς ἀνάσυρσιν τῶν βυθοκορημάτων καὶ ἀπόρριψιν αὐτῶν ἔξω τοῦ λιμένος· **4)** εἶδος ποτηρίου μὲ χαμηλὴν τὴν βάσιν καὶ μεγάλας λαβάς : Φρύν.Κωμ.15 **κεραμεύων ἂν οἴκοι σωφρόνως Χαιρέστρατος ἑκατὸν ἂν τῆς ἡμέρας ἔκλαιεν οἴνου κανθάρους,** 'Αμειψ.2 **ἡ μανία φέρ' ὀξύβαφα καὶ κανθάρους,** - **ὁ** Διόνυσος **παρίσταται συνήθως φέρων κάνθαρον ἀνὰ χεῖρας**· **5)** γυναικεῖόν τι κόσμημα : 'Αντιφάν.61· **6)** εἰδ. π. 'Ηρ.3,28 **ἔχει** (ὁ 'Απις) . . **ἐπὶ μὲν τῷ μετώπῳ λευκὸν τετράγωνον..ὑπὸ δὲ τῇ γλώσσῃ κάνθαρον.**

κανθαρώδης-ους-ες σχόλ. ὁ ὁμοιάζων πρὸς κάνθαρον : Σχόλ.'Αριστφ.'Αχ.920.

κανθαρώλεθρος (ὁ) κ. -ον (τὸ) ὁ ὄλεθρος τῶν κανθάρων, ὀνομασία περιοχῆς τινος τῆς Θρᾴκης : 'Αριστλ.Θαυμ.842a,6, Στράβ.7 ἀπ.30 **πλησίον 'Ολύνθου χωρίον ἐστὶ κοῖλον, καλούμενον Κανθαρώλεθρον,** Πλούτ.'Ηθ.473F.

κανθηλικός-ή-όν πάπ. ὁ τοῦ κανθηλίου βλ.λ., τοῦ σαμαριοῦ : **τιμὴ σάγης κανθηλικῆς.**

κανθήλιον (τὸ) σάγμα ὑποζυγίου· 'Ησ. « κανθήλια· τὰ σάγματα τῶν ὄνων» : Πάπ. **κανθηλίων καμηλικῶν**· || ὁμ. **κανθήλια** (τὰ) οἱ ἑκατέρωθεν τοῦ σάγματος κάλαθοι, τὰ κοφίνια, φορτίκια : 'Αριστφ.Σφ.170 **τὸν ὄνον ἄγων αὐτοῖσι ταῖς κανθηλίοις**· || ὅθ. καθόλου εὐμεγέθεις κόφινοι πρὸς μεταφορὰν γεωργικῶν προϊόντων : 'Αρτεμίδ.Δαλδ.4,5, Γεωπ.6,11,1· **2)** 'Ησ. «κανθήλια τὰ ἐν τῇ πρύμνῃ τῆς νεὼς ἐπικαμπῆ ξύλα, τιθέμενα πρὸς σκηνοπήγια ».

κανθήλιος (ὁ) φορτηγὸς ὄνος : 'Αριστφ.Λυσ. 290 **χὤπως ποτ' ἐξαμπρεύσομεν τοῦτ' ἄνευ κανθηλίου,** Λουκ.Ψευδολ.3,Πάπ.· ὁμ. **κανθήλιος ὄνος** : 'Ερμιππ.9, Ξεν.ΚΠ 7,5,12, Πλάτ.Συμπ.221F· . **2)** κ. μτφ. εὐήθης, βλάξ, μωρός : Λύσιππ.7,Λουκ.ΖΤραγ. 21 **ὄνους κανθηλίους . . τοὺς πιστεύοντας αὐτῷ.**

κανθίαι (αἱ) 'Ησ. « σπυρίδες ».

κανθίς-ίδος κόπρος ὄνου· 'Ησ. « ὀνίς ».

κανθόκαμπτος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος μαλακοστράκων τῶν γλυκέων ὑδάτων.

κανθοπλαστία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. χειρουργικὴ ἐπέμβασις δι' ἧς σκοπεῖται ἡ πρόσκαιρος ἐπιμήκυνσις τῆς βλεφαρικῆς σχισμῆς, ἐνδεικνυομένη πρὸς θεραπείαν τοῦ βλεφαροσπάσμου ἢ τῆς βλεφαρικῆς ἐπιπεφυκίτιδος, ὡς καὶ πρὸς εὐχερεστέραν ἐξαίρεσιν ὄγκου τοῦ κόγχου.

κανθός (ὁ) κ. νεώτ. ἑκάστη τῶν κατὰ τὰ ἄκρα βλέφαρα σχηματιζομένων γωνιῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ : 'Αριστλ.ΖΙ 491b,23 **κοινὸν δὲ τῆς βλεφαρίδος μέρος τῆς ἄνω καὶ κάτω κανθοὶ δύο,** αὐτ.ΖΜ 657b,18, Νίκ.Θηρ.673, - **ἔξω κανθός,** - **ἔσω κανθός** (ὁ πρὸς τὴν ῥῖνα)· **2)** κατ' ἐπέκτ. ποι. ὁ ὀφθαλμός· 'Ησ. « κανθός· ὁ τοῦ ὀφθαλμοῦ κύκλος» : Κάλλ.ἀπ.150, Φίλ.ΑΠ 6,62, Παῦλ.Σιλ. αὐτ.5,218 **παναγρέα κανθὸν ἀλύξαι,** 'Οππ.Κυν. 4,118 **δειμαίνοντες ἄνακτος ἑοῦ περιλαμπέα κανθόν**· **3)** ἡ μεταλλίνη στεφάνη τοῦ τροχοῦ, ἐπίσωτρον : Διοκλητ.'Εδικτ.15,36, ΕΜ 364,29, Σχόλ.'Ιλ. Ε 725· **4)** καθ' 'Ησ. «ἀναπνοὴ τοῦ καπνοῦ ἐν τοῖς ἰπνοῖς. τινὲς δὲ καὶ καπνοδόχην . .» · **5)** ὁμ. «καὶ εἰς ὃ τὰς κάχρυς φρύγουσιν».

κανθοτομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. **κανθοπλαστία** βλ.λ.

κανθύλη (ἡ) οἴδημα, ἐξόγκωμα : Αἰσχ.ἀπ.220.

κανθώδης-ους-ες μτγν. κυρτός, καμπύλας : Καλλ.ἀπ.204 **ῥάμφει κανθώδει.**

κάνθων-ωνος (ὁ) ὄνος φορτηγός, κανθήλιος : 'Αριστφ.Σφ.179 **κάνθων, τί κλάεις; ὅτι πεπράσει τήμερον; βάδιζε θᾶττον,** Πάλλ.ΑΠ 11,383· **2)** κωμ. λογοπαικτ. ἀντὶ τοῦ κάνθαρος : 'Αριστφ.Εἰρ.82.

κανί (τὸ) δημ. ἀγγεῖον ἐν χρήσει πρὸς ῥαντισμόν, εἰδ. ῥαντιστήριον δι' οὗ ἐν τοῖς ναοῖς ῥαντίζουσι τοὺς πιστούς.

κανίδιον (τὸ) πάπ. δοχεῖον ἐν χρήσει κ. ὡς μέτρον χωρητικότητος ἐν Αἰγύπτῳ : **κανίδια οἴνου.**

κανικλεῖον (τὸ) μσν. τὸ μελανοδοχεῖον τοῦ αὐτοκράτορος (λατ. canniculla) : ΚΠορφ.'Εκθ. 7,19, Ψ Κωδ.248,13 **οἱ ἐπὶ τοῦ κανικλείου** (οἱ ἐπὶ τῆς ἐπιτηρήσεως αὐτοῦ μάγιστροι, οἱ γραμματεῖς).

κανίκλειος (ὁ) μσν. ὁ τοῦ βασιλικοῦ καλάμου ἐπιμελητής, ἤτοι γραμματεὺς τοῦ αὐτοκράτορος : ΚΠορφ.'Εκθ.7,19.

κανικλείων-ονος (ὁ) μσν. κ. **κανίκλειος** βλ.λ. : Γρηγέντ.781Α.

κανίκλης (ὁ) μσν. κ. **κανίκλειος** βλ.λ. αὐτοκρατορικὸς γραμματεύς : Θεοφ.Κοντ.388.

κανιὸν (τὸ) νεώτ. γεωλ. στενὴ καὶ βαθεῖα κοιλάς, ἐσχηματισμένη διὰ τῆς διαβρωτικῆς ἐνεργείας καταρρακτωδῶν ποταμίων ὑδάτων.

κἄνις κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ **καὶ ἄνις** ἄνευ : Ἀριστφ.Ἀχ.834.
κανισκᾶς (ὁ) δημ. ὁ κατασκευαστὴς κανισκίων, πανεριῶν.
κανισκάτορας (ὁ) δημ. ὁ μεταφέρων τὰ γαμήλια δῶρα, τὰ κανίσκια τῆς νύφης.
κανισκεύω δημ. στέλλω κανίσκι, δῶρον.
κανίσκιον (τὸ) κ. μσν., νεώτ., δημ. **κανίσκι** ὑποκορ. τοῦ κάνεον, πρβλ. κάνιστρον, μικρὸς κάλαθος, πανεράκι : Ἀριστφ.ἀπ.160 **πλεκτὸν κανίσκιον,** Πτολ.Εὐεργ.7J, Βάβρ.108,20· ‖ ἰδίως κάνιστρον πλῆρες δώρων, ἐδωδίμων συνήθως : Χρον.Μορ. 5453H **μέγα κανίσκιν τοῦ ἔδωκε, πολλὰ τὸν εὐχαρίστα·** ‖ εἰδικώτ. τὸ ὡς δῶρον στελλόμενον εἰς τελετάς, γάμους, βαπτίσεις : **ἔστειλαν τὰ κανίσκια στὴ νύφη·** **2)** ὅθ. καθόλου δῶρον, χάρισμα : Κρυστ.Τραγ.Χωρ.Κέντημα Μαντ.3 **στὴν ἄκρη τοῦ γιαλοῦ ξανθὴ κάθεται κόρη | κι ὡριόπλουμο λευκὸ χρυσοκεντάει μαντῆλι, | μαντῆλι τοῦ γαμπροῦ, τοῦ γάμου της κανίσκι,** Παλαμ. Παράκ.49,9 **γιὰ μὲ τοῦ ἥλιου τὸ γέρμα, γιὰ μὲ κι ἡ ἀνατολὴ | κανίσκια βυσσινιὰ εἶχαν, κανίσκια ροδαλά, - μώστειλε κανίσκι ἕνα λαγό.**
κανίσκος (ὁ) γλῶσσ. κάλαθος, κανίσκιον.
κανισκώδης-ους-ες σχόλ. ὁ ἐν εἴδει κανισκίου : Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.672 **κανισκῶδες πλέγμα.**
κανίστρι (τὸ) δημ. κάνιστρον, πανέρι : Θεοτόκ.Κατάδ.33 **ἐβάλθηκε νὰ περιχύνῃ τὴν μπουγάδα της ποὺ ἦταν ἑτοιμασμένη στὸ κανίστρι ἀπ' τὸ βράδυ.**
κανιστροειδής-ούς-ές νεώτ. ὁ ἐν εἴδει κανίστρου κατεσκευασμένος, πεπλεγμένος : **κανιστροειδὲς δοχεῖον.**
κανιστρολαβή (ἡ) νεώτ. μαθημ. ἡ κανεολαβή.
κάνιστρον (τὸ) (κ. **κάνιτρον**) πάπ., λεξ. κ. νεώτ. εὐρὺ καὶ ἀβαθὲς καλάθιον, πεπλεγμένον ἐκ καλάμης ἢ λύγου, ὅ. **κανίσκιον.**
κάνκανον ὕλην Ἡσ. « ξηρὰν ὕλην ».
κανκρινίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν τῆς ὁμάδας τοῦ νεφελίνου ἢ **νεφελιωτοῦ** βλ.λ.
κάννα (ἡ) κ.-η κάλαμος, ράβδος, πάσσαλος ἐκ καλάμου, ὅ.κάλλα: Πολύβ.14,1,15 **μηδὲ διὰ ξύλων μηδὲ διὰ γῆς, ἁπλῶς δὲ κάνναις καὶ καλάμοις χρῆσθαι πρὸς σκηνοποιΐας·** **2)** πλέγμα ἐκ καλάμου, φίαθος : Κρατῖν.197· ‖ **φράγμα** ἐκ καλάμου, καλαμωτή : Ἀριστφ.Σφ.394· **3)** **νεώτ.** ὁ χαλύβδινος αωλὴν τυφεκίου, πιστολίου, δι' οὗ ἐξακοντίζεται τὸ βλῆμα· **4)** **νεώτ. βοταν.** γένος **φυτῶν** τῶν τροπικῶν χωρῶν· ‖ **κάννα ἡ ἰνδικὴ** κοσμητικὸν φυτόν, δημ. καννανTίντια.
καννναβάτσο (τὸ) δημ. ἀραιὸν ὕφασμα ἐκ λίνου, βάμβακος ἢ ἐξ ἰνῶν καννάβεως.
καννκβέλαιον (τὸ) νεώτ. ξηραντικὸν ἔλαιον, ἐκ τῶν σπόρων καννάβεως λαμβανόμενον, ἐν χρήσει ἰδίως εἰς τὴν ζωγραφικήν.
καννναβένιον (τὸ) νεώτ. χημ. δηλητηριώδης οὐσία ἀπαντῶσα εἰς τὸ αἰθέριον ἔλαιον τῆς ἰνδικῆς καννάβεως.
καννναβένιος-α-ο δημ. ὁ ἐκ καννάβεως κατεσκευασμένος.
καννναβήσιος-α-ο δημ. καννάβινος.
καννάβι (τὸ) δημ. τὸ **φυτὸν κάνναβις** ἡ ἥμερος· ‖ ἡ ἐκ τῆς καννάβεως κλωστικὴ ὕλη.
καννναβιθιά (ἡ) δημ. σχοινίον ἐξ ἰνῶν καννάβεως.
καννναβίνη (ἡ) νεώτ. γλυκοζίτης τῆς ἰνδικῆς καννάβεως, εἰς ὃν καὶ ὀφείλεται ἡ ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ ἐπενέργεια τοῦ χασίς.
καννναβινόλη (ἡ) **νεώτ.** χημ. δραστικὸν συστατικὸν τῆς ἰνδικῆς καννάβεως, ἀκαθόριστον χημικῶς.
καννάβινος-η-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐκ καννάβεως : Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.159,5· **2)** ὁ ὁμοιάζων πρὸς κάνναβιν : Αὐτομ.ΑΠ 11,325 κ- **κράμβη.**
καννάβιον (τὸ) μτγν. ἡ κάνναβις : ΨΔιοσκ.3, 148, Γεωπ.13,11,9.
κάνναβις-εως (ἡ) κ. νεώτ., αἰτ. κάνναβιν κ. καννα-βίδα (κῶδ.) ποῶδες φυτόν, φαρμακευτικόν, ἐλαιοφόρον, δημ. καννάβι : Ἡρ.4,74 **ἔστι δέ σφι κάνναβις φυομένη ἐν τῇ χώρῃ, πλὴν παχύτητος καὶ μεγάθεος τῷ λίνῳ ἐμφερεστάτη. ταύτῃ δὲ πολλῷ ὑπερφέρει ἡ κάνναβις. αὕτη καὶ αὐτομάτη καὶ σπειρομένη φύεται, καὶ ἐξ αὐτῆς Θρήϊκες μὲν καὶ εἵματα ποιεῦνται τοῖσι λινέοισι ὁμοιότατα,** Σοφ.ἀπ.243, Μοσχί.π.Ἀθήν.5,206F, Διοσκ.3,148· ‖ **νεώτ. κάνναβις ἡ ἰνδική** ἰθαγενὴς τῶν Ἰνδιῶν ποικιλία τῆς κοινῆς καννάβεως (βλ. ἀνωτ.) ἐκ τῶν ἠνθισμένων κορυφάδων αὐτῆς ἐκκρίνουσα ρητινώδη οὐσίαν ἰδιαζούσης ὀσμῆς καὶ δραστικῆς ναρκωτικῆς ἐνεργείας, εἰς ἣν καὶ ὀφείλεται ἡ ἐκ τοῦ φυτοῦ τούτου παρασκευὴ διαφόρων ναρκωτικῶν σκευασμάτων, ἰδίως δὲ τοῦ χασίς· **2)** ἡ ἐκ τῆς καννάβεως ἐξαγομένη κλωστικὴ ὕλη, χρήσιμος πρὸς ὕφανσιν.
καννναβίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. βοταν. σπόρος καννάβεως, κανναβούρι, κτ. πληθ. : Ἔφιππ.13,6.
καννναβισθῆναι Ἡσ. « πρὸς τὴν κάνναβιν ἐξιδρῶσαι καὶ πυριασθῆναι» (εἰλημμένον ἐκ τῆς παρὰ Σκύθαις χρήσεως τοῦ ἐκ καιομένων σπόρων καννάβεως ἐξαγομένου καπνοῦ πρὸς ἰδρωτικὴν λοῦσιν, ὡς ἀναφέρεται π. Ἡρ.4,75).
καννναβίσκα (τὰ) μτγν. τὰ ἐκ καννάβεως βλ.λ.2) ὑποδήματα, ἀπὸ **κανναβάτσο** : Ἡρόδ.Ἰατρ.7,58.
καννναβόκοκκος (ἡ) σπόρος καννάβεως : Μοσχί.157,237.
καννναβόξυλον (τὸ) **νεώτ.** τὸ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ στυππείου ξυλῶδες μέρος τῆς καννάβεως, **ἄλλοτε** ἐν χρήσει πρὸς κατασκευὴν πυρείων.
καννναβόπανο (τὸ) δημ. χονδρὸν ὕφασμα ἐκ καννάβεως, λινάτσα, κανναβάτσο.
κάνναβος (ὁ) μτγν. κάνναβις : Παλυδ.10,176.
καννναβός-ή-ό δημ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα καννάβεως βλ.λ.
καννναβόσπορος (ὁ) νεώτ. **τὸ** σπέρμα τῆς καννάβεως, τὸ κανναβούρι.
καννναβόσχοινο (τὰ) δημ. σχοινίον ἐκ καννάβεως, ὅ. **κανναβαδιά.**
καννναβούρι (τὸ) δημ. ὁ σπόρος τῆς καννάβεως.
καννναβωτόν (τὸ) νεώτ. ὕφασμα χρησιμεῦον ὡς βάσις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν κεντημάτων, καμβάς.
κάνναθρον (τὸ) κ. **κάναθραν** βλ.λ.
καννεύσας ἐπ. ἀντὶ κατανεύσας : Ὀδ.Ο 464.
κάννεώσασθαι ποι. ἀντὶ καὶ ἀνανεώσασθαι.
κάννη (ἡ) κ. **κάννα** βλ.λ.
κάννηκες (οἱ) Ἡσ. « πλέγματα ταρσῶν ».
καννητοποιός (ὁ) κῶδ. ἀντὶ κανητοποιός.
καννί (τὸ) δημ. κ. **κανί** συνήθ. κτ. πληθ. **καννιά** ἐμπαικτ. τὰ σκέλη τῶν ποδῶν, ἰδίως δὲ οἱ μακροὶ καὶ ἰσχνοὶ πόδες, ὅ. ἀρίδες.
καννιβαλικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ ἰδιάζων εἰς καννιβάλους· ὅθ. ἄγριος, θηριώδης : **καννιβαλικαὶ συνήθειαι-τρόποι.**
καννιβαλικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον καννιβαλικὸν βλ.λ., ἄγριον, θηριώδη.
καννιβαλισμός (ὁ) νεώτ. ἀνθρωποφαγία· **2)** κ. μτφ. θηριωδία, ἀγριότης, συμπεριφορὰ ἁρμόζουσα εἰς καννιβάλους.
καννίβαλος (ὁ) **νεώτ.** κ. δημ. ἀνθρωποφάγος (λέξις εἰσαχθεῖσα ὑπὸ τῶν τὴν Ἀμερικὴν ἀνακαλυφάντων Ἰσπανῶν θαλασσοπόρων, κατὰ διαστροφὴν τοῦ ὀνόματος τῶν Καραΐβων, λαοῦ παρ' ᾧ ἐπεκράτει ἡ συνήθεια τοῦ τρώγειν ἀνθρωπίνας σάρκας)· ‖ κ. κτ. μτφ. ἄνθρωπος ἄγριος, θηριώδης, ὠμός, ἀπάνθρωπος.
καννοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογένεια ποωδῶν δικοτυληδόνων φυτῶν.

καννοκιάλι (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. ναυτικὸν τηλεσκόπιον, διόπτρα.
καννόνι(ον) (τὸ) (Ἰταλ.) νεώτ. δημ. κανόνιον βλ.λ.6).
καννοχερσαία (ἡ) μτγν. ἡ πόα ἐλξίνη βλ.λ.: ΨΔιοσκ.4,39.
καννωτός-ή-όν (κάννα) σχόλ. ὁ ἐκ καλάμου κατεσκευασμένος: Σχόλ.'Αριστφ.Σφ.840.
κανό (τὸ) δημ. μικρὸν κωπήλατον, ἐνίοτε ἱστιοφόρον, ἀκάτιον.
κανονάρχης (ὁ) μτγν. ἐκκλ., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπὶ τῶν κανόνων ἐν τοῖς μοναστηρίοις, ὁ ἐπιβλέπων τὴν ἀκριβῆ, κανονικὴν ἐκτέλεσιν τοῦ τυπικοῦ κατὰ τὰς ἱεροπραξίας: Νεῖλ.497Β, Μόσχ.Ι 2860· **2)** βοηθὸς ψάλτου, ὑπαγορεύων αὐτῷ μελῳδικῶς τοὺς ψαλλομένους κανόνας (ἐκκλησιαστικοὺς ὕμνους)· ‖ μτφ. ὑποβολεύς, εἰσηγητής: **σ' ὅλες του τὶς δουλειὲς αὐτὸς εἶν' ὁ κανονάρχης του.**
κανοναρχίζω δημ. κ. **καλαναρχίζω** κανοναρχῶ βλ.λ.· ‖ μτφ. ὑποβάλλω, εἰσηγοῦμαι: Ζερβ. Στοχ.Μονοξ.4,10 **φευτιὲς καλαναρχίζει.**
κανονάρχισμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ κανονάρχου βλ.λ.· **2)** μτφ. ὑποβολή, εἰσήγησις, ὑπαγόρευσις.
κανονάρχος (ὁ) δημ. κανονάρχης βλ.λ.2), βοηθὸς ψάλτου, ὑπαγορεύων αὐτῷ· **2)** μτφ. συμβοηθός, συνεργάτης, ὑποβοηθός: Παλαμ.Παράκ. 28,8 **τῆς ἀρρώστιας μου δοῦλος κανονάρχος.**
κανοναρχῶ-έω μτγν., νεώτ. κ. δημ. κ. **καλοναρχῶ** κ. **καλαναρχῶ** ἐκτελῶ τὸ ἔργον τοῦ κανονάρχου βλ.λ., ἐπιβλέπω τὴν ἀκριβῆ τῶν ἱεροπραξιῶν τέλεσιν ἐν μονῇ: Στουδ.Θεόδ.1748Α· **2)** βοηθῶ τὸν ψάλτην, ὑπαγορεύω αὐτῷ μελῳδικῶς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ὕμνους· **3)** μτφ. ὑποβάλλω τινί, εἰσηγοῦμαι, ὑπαγορεύω: φρ. **ὅπως τοῦ καλοναρχᾶς ψέλνει** (ἐπὶ ἀνθρώπων στερουμένων ἰδίας γνώμης καὶ πρωτοβουλίας, ἀκριβῶς δὲ τηρούντων τὰς ἔξωθεν εἰσηγήσεις).
κάνονας (ὁ) δημ. κ. **κανόνας** ἐκκλησιαστικὴ ποινὴ ἐπιβαλλομένη ὑπὸ τοῦ πνευματικοῦ εἰς μετανοοῦντα πιστόν, πρὸς ἐξαγνισμόν· ‖ δθ. φρ. **ἔκανε τὸν κάνονά του** ἐβασανίσθη, ἐταλαιπωρήθη, ἔπαθεν, ὑπέφερε.
κανονές (ὁ) (γαλλ.) δημ. ἡμικυλινδρικὴ πτυχὴ ἐνδύματος.
κανόνι (τὸ) (1) (Ἰταλ.) δημ. πυροβόλον, τηλεβόλον: Παλαμ.Παράκ.112,17 **τὸ κανόνι ν' ἀστράφτῃ ὅταν ἀκούῃ καὶ νὰ βροντᾷ·** ‖ δθ. κ. βολὴ πυροβόλου: **τὴ νύχτα πέσανε κανόνια·** **2)** μτφ. χρεοκοπία: φρ. **ἔρριξαν κανόνι πολλοὶ ἔμποροι μὲ τὴν τελευταία κρίση·** ὁμ. **ἔσκασε κανόνι·** **3)** κ. ἐν ἄλλ. εἰδ. σημ. φρ.: **τὸ σκάζω κανόνι** (ἀδικαιολογήτως ἀπουσιάζω ἐκ τῆς ἐργασίας, ἰδίως ἐπὶ μαθητῶν)· ‖ ὁμ. φρ. **ἔφαγε τὸ κανόνι** (ἀπερρίφθη, ἀπέτυχεν εἰς τὰς ἐξετάσεις του).
κανόνι (τὸ) (2) (κανών) δημ. μικρὸς κανών, λεπτὸν σανίδιον ἐπικαλύπτον τὰς κυψέλας τῶν μελισσῶν, ὅ. κανονίδι.
κανονιά (ἡ) βολὴ πυροβόλου, κανονιοῦ· ‖ συνεκδ. βροντή, κρότος τῆς βολῆς πυροβόλου.
κανονίας (ὁ) (κανών) ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ ὡς ὁ κάλαμος ηὐξημένος, ὁ λεπτοῦ καὶ ὑψηλοῦ ἀναστήματος: Ἱππ.'Αέρ.24.
κανονίδι (τὸ) (1) δημ. συνεχὴς κανονιοβολισμός.
κανονίδι (τὸ) (2) δημ. τὸ κανόνι βλ.λ.2).
κανονιέρα (ἡ) δημ. ναυτ. κανονιοφόρος: Λασκαρ. **Βάρκα κανονιέρα** (τίτλος ποιήματος).
κανονιέρης (ὁ) δημ. πυροβολητής· **2)** μτφ. ὁ ἐκ συστήματος ἀποφεύγων τὴν πληρωμὴν τῶν ὀφειλῶν του, **ποὺ σκάει κανόνια.**
κανονίζω (κανών) κ. μτγν., νεώτ. κ. δημ. μετρῶ, κρίνω τι διὰ κανόνος, συμφώνως πρὸς δεδομένον κανόνα: Λογγῖν.16,4· **2)** δθ. διευθετῶ, ρυθμίζω, διατάσσω τι βάσει δεδομένου κανόνος, ὑποδείγματος, προτύπου, σύμφωνο μὲ κάτι: 'Αριστλ.ΗΝικ. 1105a,3 **κανονίζομεν δὲ καὶ τὰς πράξεις ἡδονῇ καὶ λύπῃ,** Διοσκ.Προλ.2κ· **τῇ πείρᾳ τὴν ἐνέργειάν τινος·** κ. παθ.: ΑΠ Παράρτ.3,147 [**τοῖσι πλάνησι**] **κανονίζεται αἰών·** ‖ ὁμ. **κ- πρός τι** ρυθμίζω συμφώνως πρός τι: 'Αριστέ.168 **πάντα κεκανόνισται πρὸς δικαιοσύνην,- κανονίζω τὰ ἔξοδά μου μὲ τὸ μισθό μου·** **3)** νεώτ. κ. δημ. ἀκριβῶς καθορίζω τι: **ὁ προϊστάμενος ἐκανόνισε τὰς ἐργασίμους ὥρας, - ἡ κυβέρνησις ἐκανόνισε τὸν φορολογικὸν συντελεστήν, - κανονίζω τὰ ἔξοδά μου·** ‖ εἰδ. πάπ. ὁρίζω τὸ φορολογικὸν ποσοστόν, ἐπιβάλλω ὡρισμένην φορολογίαν· **4)** ἐπιβάλλω ὡρισμένους κανόνας εἴς τι: Σιμπλίκ.Φυσ.980,23, - **κανονίζω τὴ ζωή μου** (ρυθμίζω τὸν τρόπον τῆς ζωῆς μου συμφώνως πρὸς ὡρισμένους κανόνας)· ‖ κ. ἐν τῇ γραμμ. **κανονίζεται** ἀκολουθεῖ τὸν κανόνα: 'Απολλ.Δύακ.'Αντων.21,20· **5)** δημ. διευθετῶ, ἐξομαλύνω, ἀποκαθιστῶ: **πρέπει νὰ κανονίσωμε τὸ ζήτημα τῆς πληρωμῆς, - κανόνισε τὴ θέση σου, - κανονίσαμε τοὺς λογαριασμούς μας·** ‖ εἰδικώτ. ἀποπληρώνω, ἐκπληρῶ χρηματικὴν ὀφειλὴν ἔναντί τινος: **δὲν μπόρεσα νὰ κανονίσω ἀκόμα τὸ ράφτη μου·** **6)** μτγν. ἐκκλ. δέχομαι βιβλίον τι εἰς τὸν κανόνα τῶν Ἱερῶν Γραφῶν: 'Αθανάσ.2,1177C· **7)** εἰδ. ἐκκλ. ἐπιβάλλω κανόνα, ἐκκλησιαστικὸν ἐπιτίμιον εἰς ἁμαρτήσαντα: Κ Πορφ.Νεαρ.274· **8)** κ. δημ. σωφρονίζω, ἐπαναφέρω τινὰ εἰς τὴν τάξιν, τὸν βάζω στὴ θέση του: **θὰ σοῦ τὸν κανονίσω ἐγὼ μιὰ χαρά·** ‖ κ. ἐν αἰσχρ. σημ. βατεύω· κ. παθ.: **ἔπιασε τὴ γυναῖκα του νὰ κανονίζεται μὲ τὸν κουμπάρο.**
κανονικά ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον κανονικόν, κανονικῶς, συμφώνως πρὸς τὸν κανόνα, τὸ μέτρον: **δὲν μπορεῖ νὰ σχεδιάσῃ κανονικά·** ‖ ὁμαλῶς: **τὰ πράγματα ἐξελίσσονται κανονικά.**
κανονικάριος (ὁ) μσν. ὁ τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων ἐντεταλμένος: Κώδ.'Ιουστιν.1 19,9, 'Ιουστιν. Νεαρ.30,7.
κανόνικος (ὁ) (λατ. canonicus) μσν. κανονικὸς βλ.λ., κληρικός· εἰδ. ὁ ἀποτελῶν μέλος τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπισκοπῆς: Χρον.Μορ.1955Η **τοῦ Μητροπολίτη τῆς Πατροῦ μετὰ τοὺς κανονίκους** (μετὰ τῶν ἐπισκοπικῶν συμβούλων).
κανονικός-ή(-ιά)-ό(ν) (κανών) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ συμφώνως πρὸς τὸν κανόνα γινόμενος, παρουσιαζόμενος: Γαλ.7,417 **κ- διαφοραί,** Εὐστ. Πον.113,40 **κανονικὴ ἀναλογία, - κανονικὴ ἀνάπτυξις - κατασκευὴ - σύνταξις - κανονικὸς σχηματισμὸς ρηματ. χρόνων, - τὸ σχέδιο δὲν εἶναι κανονικό·** ‖ εἰδ. **ἡ κανονικὴ** (ἐνν. τέχνη) ἡ θεωρητικὴ μουσικὴ καθ' ἣν αἱ φθόγγοι ρυθμίζονται βάσει τῶν διαφόρων ἁρμονιῶν: Πρόκλ. εἰς Εὐκλ. 40F· ‖ ὁμ. **οἱ κανονικοὶ** οἱ θεωρητικοὶ τῆς μουσικῆς: αὐτ.· ‖ νεώτ. **κανονικαὶ ἐπιστῆμαι** αἱ δεοντολογικαὶ βλ.λ., αἱ συμφώνως πρὸς ὡρισμένους κανόνας ἀσκοῦσαι τὴν ἔρευναν τῶν πραγμάτων (ὡς ἡ Λογική, ἡ 'Ηθική, ἡ Αἰσθητική)· **2)** σύμμετρος, ἐσχηματισμένος, διαπεπλασμένος συμφώνως ταῖς γενικῶς παραδεδεγμέναις ἀναλογίαις: **κανονικὰ χαρακτηριστικά, - κανονικὸ πρόσωπο·** **3)** ὁ συμφώνως πρὸς τοὺς κανονισμούς, τὰς ἰσχυούσας διατάξεις: **κανονικὴ ἄδεια, - κανονικαὶ ἀποδοχαί, - τὰ καταστήματα πρέπει νὰ κλείνουν στὴν κανονικὴ ὥρα·** **4)** εἰδ. ὁ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς 'Εκκλησίας ἢ ὁ εἰς αὐτοὺς ἀναφερόμενος: 'Ωριγ.2,83Α, Σύνοδ.Λαοδ.59,4) **κ- βιβλία** (τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ παραδεδεγμένα ὡς γνήσια, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰ ἀπόκρυφα), Σύνοδ.'Αντιοχ.8 **κανονικὰ γράμματα** (αἱ ὑπὸ ἐπισκόπου εἰς ἀπολυόμενον κληρικὸν διδόμεναι συστατικαὶ ἐπιστο-

λαὶ αἱ σκοποῦσαι εἰς τὴν ἀκώλυτον ὑπὸ τούτου ἐν ἄλλῳ κλίματι ἱερουργίαν, ἄ. ἀπολυτικαὶ ἐπιστολαί], - **κανονικὸν δίκαιον** [τὸ ἐκ τῶν ἱερῶν κανόνων ἀπορρέον]· **5)** ὡς οὐσ. **κανονικός** ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐκκλησίας, κληρικός : Βασ.3,1381Β· ‖ **ὁμ.** ὁ γνώστης τῶν ἐκκλ. κανόνων : αὐτ.4,664C· ‖ τὸ θηλ. ἡ **κανονικὴ παρθένος εἰς τὴν διακονίαν τοῦ ναοῦ** : Μακάρ. 704D, Νεῖλ.217C· **6)** εἰδ. νεώτ. μαθημ. ἐπὶ σχημ. γεωμ. ὁ ἔχων πάσας τὰς γωνίας αὐταῦ, ὡς καὶ τάς πλευράς, ἴσος πρὸς ἀλλήλας : **κανονικὸν πολύγωνον, - ἑξάγωνον - πολύεδρον**· **7)** μτγν. ὁ ἀναφερόμενος εἰς ἀστρονομικοὺς πίνακας : Βέττ. Βάλ.141,14· ‖ δθ. **οἱ κανονικοί** οἱ κατασκευασταὶ τοιούτων πινάκων : Κλεομήδ.2,6· **8)** τὸ οὐδ. **κανονικόν** [τὸ] ὡς οὐσ. ἡ Λογικὴ κατὰ τὴν ἐπικούρειαν φιλοσοφίαν, ὡς τοὺς κανόνας τοῦ διανοεῖσθαι διδάσκουσα (πρβλ. ἀνωτ. **κανονικαὶ** ἐπιστῆμαι) : Διογ.Λ 10,30· **9)** δημ. τὸ οὐδ. **κανονικό** ὡς οὐσ. ἡ ὑπὸ χωρίου εἰς ἱερέα, ἢ ἡ ὑπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπίσκοπον παρεχομένη κατ' ἔτος ἀντιμισθία, ἰδίως εἰς σιτηρά, ἄ. δικονιά.

κανονικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ κανονικοῦ, ἡ ἀκριβὴς τοῦ κανόνος τήρησις : **ἡ κανονικότης τοῦ σχεδίου - τῶν σχηματισμῶν**· ‖ εὐρυθμία, συμμετρία, ἀναλογία : **κανονικότης προσώπου - χαρακτηριστικῶν,** Λασκαρ.Μυστ.Θρησκευτ.16 **ἡ μύτη του καὶ τὸ στόμα του ἔχουνε μιὰ θαυμαστὴ κανονικότητα**· **2)** ἡ συμφωνία πρὸς τοὺς κανονισμούς, τὰς νομικὰς διατάξεις : **κανονικότης συμπεριφορᾶς, - ἡ ψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν ἔγινε μὲ κανονικότητα.**

κανονικῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον κανονικὸν βλ.λ., συμφώνως πρὸς τὸν κανόνα, πρὸς ὡρισμένον μέτρον : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.1,1Α· ‖ εὐρύθμως, ἐν ἀναλογίᾳ ἀκριβεῖ, συμμέτρως : **ὁ χορὸς ἐξετελέσθη κανονικώτατα**· **2)** ὁμαλῶς, κατὰ τὸ εὐκταῖον, ἄνευ ἀπροόπτων ἢ δυσχερειῶν : **τὰ πράγματα ἐξελίσσονται κανονικῶς**· **3)** συμφώνως πρὸς τὰς νομικὰς διατάξεις, τοὺς κανονισμούς, τοὺς νόμους : **αἱ ἀρχαιρεσίαι διεξήχθησαν κανονικῶς, - ἀνεφέρθη οὐχὶ κανονικῶς εἰς τὴν προϊσταμένην ἀρχήν, - δὲν ἐδημοσιεύθη κανονικῶς τὸ διάταγμα**· ‖ εἰδικώτ. συμφώνως τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς κανόσι : Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ. 3,250 **γενόμενος οὖν κανονικῶς ἀρχιερεὺς Χαλεπίου ὁ κύριος Φιλήμων.**

κανονιοβολισμός (ὁ) νεώτ. βολὴ πυροβόλου, κανονιά : **κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς τὰ πυροβολεῖα τοῦ Λυκαβηττοῦ ἔρριψαν τοὺς νενομισμένους κανονιοβολισμούς**· ‖ ὁμ. συνεχὴς βολή, κανονίδι.

κανονιοβολῶ νεώτ. ρίπτω βλήματα διὰ πυροβόλου, ρίχνω κανονιές.

κανονιοθυρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. μικρὸν ἄνοιγμα εἰς πλευρὰν πυροβολείου (τεῖχος φρουρίου, πλευρὰν πλοίου), δι' ἧς βάλλει τὸ τηλεβόλον, δημ. μπουκαπόρτα τοῦ κανονιοῦ.

κανονιόκρανον (τὸ) νεώτ. τὸ περὶ τὸ στόμα τῆς πρατομῆς τῶν πυροβόλων ἐξόγκωμα.

κανόνι(ον) (τὸ) (κανών) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὑποκορ.τοῦ κανών, μικρὰ ράβδος πρὸς μέτρησιν γραμμῶν ἢ ἐπιφανειῶν : Φίλ.Βελ.74,11· **2)** διαβήτης ἢ ὄργανον πρὸς μέτρησιν τόξων, μοιρῶν, πυξίς : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.10,149· **3)** σταμίς βλ.λ. : Πολυδ. 1,92 **τὰ δὲ ξύλα ἐφ' ὧν αἱ σανίδες** (τοῦ καταστρώματος τῶν πλοίων) **ἐπίκεινται κανόνια καὶ σταμῖνες**· **4)** πίναξ, διάγραμμα μαθηματικόν : Παλ.Ἀρμ.2,15,Βέττ.Βάλ.321· **5)** μουσ. ὡς ὑποκορ. τοῦ κανὼν βλ.λ.7), μονόχορδον : Πτολ.Ἀρμ.2,13· **6)** νεώτ.κανόνιον, δημ. **κανόνι** βλ.λ., τὸ πυροβόλον.

κανονιοστάσιον (τὸ) νεώτ. πυροβολεῖον.

κανονιοστοιχία (ἡ) νεώτ. σειρὰ πυροβόλων ἐν παρατάξει, πυροβολοστοιχία· **2)** μονὰς πυροβολικοῦ περιλαμβάνουσα ἓξ κανόνια.

κανονιοφόρος (ἡ) νεώτ. μικρὸν πολεμικὸν πλοῖον δι' ἑνὸς ἢ περισσοτέρων πυροβόλων ἐφωδιασμένον, δημ. κανονιέρα.

κανονίς-ίδος (ἡ) μικρὸς κανών, χάρακας, ἀρίδα, ρήγα· Σουίδ. «ἐργαλεῖον καλλιγραφικόν» : Φίλιππ. Θεσσ.ΑΠ 6,62 **κανονίδ' ὑπάτην**· **2)** εἰδ. εἶδος ὀβελοῦ, στήλης, σανίδος, ἐφ' ἧς ἐτίθεντο κατὰ **σειρὰν ἐμπηγνύμενα, τὰ ἐκ τῆς κληρωτίδας ἐξαγόμενα** πινάκια τῶν ἡλιαστῶν δικαστῶν : Ἀριστλ. Ἀθ.64,2 **ἕλκει ὁ θεσμοθέτης ἐξ ἑκάστου τοῦ κιβωτίου πινάκιον ἓν . . καὶ ἐμπήγνυσι τὰ πινάκια τὰ ἐκ τοῦ κιβωτίου εἰς τὴν κανονίδα**· **3)** νεώτ. ὄργανον ἐν χρ. εἰς τὰ πυροβολικὸν πρὸς ταχὺν καὶ ἄνευ ὑπολογισμοῦ καθορισμὸν τῆς βολῆς.

κανόνισμα-ατος (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. μικρὸς κανών : Φανί.ΑΠ 6,295 **σελίδων κανόνισμα φιλόρθιον**· **2)** ἡ βάσει τῶν γραμματικῶν κανόνων κλίσις ὀνόματος ἢ ρήματος : Εὐστ.Πον.439,26· **3)** δημ. διακανονισμός, ἐξομάλυνσις, διευθέτησις.

κανονισμός (ὁ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κανονίζω βλ.λ., ρύθμισις, τακτοποίησις, διευθέτησις, καθορισμός : **ὁ κανονισμὸς τῶν ἐργασίμων ὡρῶν-τοῦ λογαριασμοῦ - τῶν ἐξόδων**· **2)** σύνολον διατάξεων καθοριζουσῶν τὸν τρόπον τῆς λειτουργίας ἱδρύματος, ἑταιρείας, γεν. παντὸς ὠργανωμένου σώματος, πάσης ὁμαδικῆς προσπαθείας : **κανονισμὸς τοῦ ἐργοστασίου - τῶν στρατιωτικῶν σχολῶν - τῆς ἑταιρείας, - κανονισμὸς ἀσκήσεων πυροβολικοῦ.**

κανονιστής (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ διδών, καθορίζων τὸν κανόνα, τὰς διατάξεις : Εὐστ.Πον.64,83 **θεσμοθεσίαν νεαρὰν ἐξεφώνησαν οἱ.. κανονισταί.**

κανονιστικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατάλληλος, ἁρμόδιος πρὸς κανονισμόν, ρύθμισιν : Χοιροβ.Ἡφ.226C **οἱ κανόνες τῶν ὑγιῶν, οὐ τῶν πεπονθότων εἰσὶ κανονιστικαί**· ‖ νεώτ. συνταγμ. δίκ. **κανονιστικὰ διατάγματα** τὰ ἐν λεπτομερείαις καθορίζοντα τὴν ἐφαρμογὴν νόμου τινός.

κανονοβολισμός (ὁ) νεώτ. ὁ **κανονιοβολισμός.**

κανονογραφία (ἡ) μτγν. ἡ συγγραφή, κατάρτισις ἀστρονομικῶν πινάκων : Πτολ.Μαθ.2,9.

κανονοποιία (ἡ) μτγν. ἡ κανονογραφία βλ.λ. : Πτολ.Μαθ.3,1,Βέττ.Βάλ.353,14.

κανονωτός-ή-όν πάπ. κ. μσν. ὁ διὰ κανόνων, μοχλῶν ἐφωδιασμένος : Πάπ. **κανονωταὶ θυρίδες**· **2)** μσν. εὐθὺς ὡς κανών : Εὐστ.Πον.707,59.

κάνουλα (ἡ) δημ. ξύλινος ἢ μετάλλινος σωλὴν ἐφωδιασμένος διὰ στροφάλου, δι' οὗ κανονίζεται ἡ ἐκροὴ ὑγροῦ, ἄ. ρουμπινές· ‖ φρ. **βάνω κάνουλα** ποιοῦμαι ἔναρξιν τῆς ἀναλώσεως τοῦ ἐν πλήρει βυτίῳ οἴνου, ἀνοίγω καινούργιο βαρέλι, γιοματάρι· ἡ αὐτ. φρ. ἐν χρ. κ. μτφ. ἐπὶ γυναικὸς ἐν αἰσχρ. σημ.

κανοῦν (τὸ) κάνεον βλ.λ.

κάνουρα (ἡ) δημ. πλεξὶς μαλλίου· **2)** κτ. ἐπέκτ. ὁ στήμων τοῦ ὑφάσματος.

καντάδα (ἡ) δημ. λαϊκὸν ᾆσμα ᾀδόμενον ἀνὰ τὰς ὁδοὺς κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, συνήθως μετὰ ὑποκρούσεως ἐγχόρδων ὀργάνων.

καντα δόρος (ὁ) δημ. ὁ ᾄδων καντάδας βλ.λ., τραγουδιστής.

κανταΐφι (τὸ) δημ. κ. καταΐφι βλ.λ.

καντάρι (τὸ) (ἀραβ.) δημ. μονὰς βάρους 44 ὀκάδων, στατήρ : φρ. **τὸν ἔφαγε στὸ καντάρι** τὸν ἐξηπάτησε· **2)** ὄργανον πρὸς μέτρησιν βαρῶν.

κανταρτζῆς (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὁ κατασκευαστὴς κανταριῶν βλ.λ.2).

καντάτα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κ. **καντάδα** εἶδος μουσικῆς συνθέσεως ᾠδικῆς, ἀποτελούμενον ἐκ δια-

δοχικῶν μονῳδιῶν, διῳδιῶν κλπ., ἐκτελούμενον δὲ τῇ συνοδείᾳ ἑνὸς ἢ πλειόνων ὀργάνων αἰθούσης.
καντήλα (ἡ) δημ. -κανδήλα βλ.λ.
καντηλανάφτης (ὁ) δημ. κανδηλανάπτης βλ.λ.
καντηλέρι (τὸ) δημ. κηροπήγιον· **2)** λυχνία ἐλαίου πολύφωτος, λουσέρνα.
καντήλι (τὸ) δημ. κανδήλιον βλ.λ. : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 15,27 **θὰ σημάνῃ ἑσπερινός, | ὅμως κερὶ ν' ἀνάψῃ οὔτε καντήλι | στὴ ατόχαση δὲν ἦρθε κανενός.**
καντηλιέρι (τὸ) δημ. κ. **καντηλέρι** βλ.λ.
καντηλίτσα (ἡ) δημ. ἡ κρεμάθρα.
καντηλοσβέστης (ὁ) δημ. κ. -ήστης κανδηλοσβέστης βλ.λ. : Γρυπ.Σκ.Τερρ.71,8 **ὁ χνουδωτὸς καντηλοσβήστης πάει | στὸ φῶς ποὺ τὸν τραβάει.**
καντιανισμός (ὁ) νεώτ. τὸ φιλοσοφικὸν σύστημα τοῦ Καντίου.
καντιανός-ή-όν νεώτ. ὁ εἰς τὸν φιλόσοφον Κάντιον ἀναφερόμενος : **καντιανὴ φιλοσοφία· 2)** ὁ ἀκολουθῶν, ὁ ἀσπαζόμενος τὸ φιλοσοφικὸν σύστημα τοῦ Καντίου.
καντιλένα (ἡ) (γαλλ.) δημ. μελῳδικὸν ᾆσμα θρηνητικοῦ χαρακτῆρος.
καντίνα (ἡ) (γαλλ.) δημ. τόπος ἀναψυχῆς καὶ πωλήσεως εἰδῶν χρήσεως καθημερινῆς, εἰδ. δι' ἐστρατοπεδευμένους, κ. κτ. ἐπέκτ. δι' ἐργάτας ἔργου τινὸς δημοσίου, ἐργοστασίου κλπ.
καντίνι (τὸ) δημ. ἡ τὸν λεπτότερον ἦχον δίδουσα χορδὴ ὀργάνου τινός· **2)** φρ. **εἶναι στὸ καντίνι** (καθ' ὅλα ἕτοιμος), **- ντυμένος στὸ καντίνι** (ἀφόγως ἐνδεδυμένος).
κάντιο (τὸ) δημ. κάνδισον βλ.λ.
καντόνιον (τὸ) νεώτ. διοικητικὴ περιφέρεια εἴς τινας χώρας· ‖ εἰδ. ἑκάστη τῶν 22 πολιτειῶν, τῶν ἀπαρτιζουσῶν τὴν Ἑλβετικὴν ὁμοσπονδίαν.
κάντορες (οἱ) Ἡσ. «οἱ κρατοῦντες».
καντούα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος κοσμητικῶν φυτῶν τῶν Ἄνδεων.
καντζονέττα (ἡ) (Ιταλ.) δημ. μικρὸν λαϊκὸν ᾆσμα.
κάντωρ-ορος (ὁ) νεώτ. ψάλτης ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος ἐν Γερμανίᾳ.
κανύσια ἔρια πάπ. εἶδος ἐρίων, προερχομένων πιθ. ἐκ Κανυσίου τῆς Ἀπουλίας.
κανυσῖνος (ὁ) μτγν. εἶδος ἐνδύματος ἐκ κανυσίων ἐρίων : Ἀθήν.3,97Ε.
κάνυστρον (τὸ) κάναστρον βλ.λ. : Πολυδ.10,86.
κάνω δημ. κάμνω βλ.λ.
κανωβικός-ή-όν ὁ εἰς τὴν πόλιν Κάνωβον ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος, ὅ. κανωπικός : Ἡρ.2,17, Στράβ.17,1,10 **ἡ πύλη ἡ Κανωβική.**
κανωβισμός (ὁ) μτγν. τρυφηλός, ἀκόλαστος, ἀσελγὴς βίος : Στράβ.17,1,16.
κανών-όνος (ὁ) κ.μσν. κ. νεώτ., δημ. **κανόνας** πᾶσα εὐθεῖα ῥάβδος, χρησιμεύουσα ὅπως τηρῆται τι εἰς εὐθεῖαν γραμμήν· εἰδ. ἑκάστη τῶν δύο ξυλίνων ῥάβδων ἐκτεινομένων ἐγκαρσίως κατὰ τὸ κοῖλον τῆς ἀσπίδος, δι' ὧν διήρχετο, ὅπως συγκρατῇ αὐτήν, ὁ πῆχυς τῆς χειρὸς τοῦ φέροντος : Ἰλ.Θ 193 **ἀσπίδα Νεστορέην.. πᾶσαν χρυσείην ἔμεναι, κανόνας τε καὶ αὐτήν,** αὐτ.Ν 407,Θεμίστ. Λόγ.21,257Α· **2)** τμῆμα τοῦ ὑφαντικοῦ ἱστοῦ, πιθ. τὸ ἓν ἐκ τῶν δύο ἀντίων περὶ ἃ εἱλίσσετο τὸ ὕφασμα : Ἰλ.Ψ 761,Ἀριστφ.Θεσμ.822, Πλούτ.Ἠθ. 156Β **χλαμύδα ποιήσαιτο .. καὶ ἱμάτιον ἢ κανόνων διάθεσιν,** Νόνν.Δ 37,631· **3)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὄργανον πρὸς χάραξιν εὐθειῶν, χάρακας, ῥήγα : Δαμάχ.ΑΠ 6,65,4 **ἡγεμόνα γραμμῆς ἀπλανέος κανόνα,-κανὼν τῶν σχεδιαστῶν,-βεβαθμονομημένοι κανόνες** (οἱ φέροντες μετρικὰς διαιρέσεις)· **4)** γνώμων ἐν χρ.π. τέκτοσι πρὸς ἔλεγχον τῆς εὐθυγραμμίας ἐπιφανειῶν, εἶδος στάθμης : Σοφ.άπ.421 **ὥστε τέκτονος παρὰ στάθμην** (ἄντος **ὀρθοῦται κανών,** Εὐρ.Τρῳ.6 **πύργους .. ὀρθοῖσιν ἔθεμεν** **κανόσιν,** αὐτ.Ἡρ.945,Ἀριστφ.Ὄρν.99,Πλάτ.Φίληβ. 56Β **κανόνι γάρ, οἶμαι, καὶ τόρνῳ χρῆται καὶ διαβήτῃ** (ἡ τεκτονική), Ξεν.Ἀγησ.10,2,Ἀπολλ.Ρ 1,724 **κανόνεσσι .. μετρήσασθαι· 5)** ἡ φάλαγξ τοῦ ζυγοῦ : ΑΠ 11,334 **ἔστησ' ἀμφοτέρων τὸν τρόπον ἐκ κανόνος εἰς τὸ μέρος δὲ καθείλκετο .. τὸ τάλαντον·** ‖ κτ. Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.811 « τὸ γλωσσίδιον τὸ ἐπάνω τῆς τρυτάνης ὃν καὶ εἰς ἰσότητα ταύτην ἄγον»· **6)** ἐν εἰδ. ἐννοίαις, ὡς ῥάβδος παραπετάσματος : Χάρ.Ἰστ.άπ.4J **πολυτελεῖς αὐλαῖαι .. κανόνας ἔχουσαι περιχρύσους·** ‖ ὁμ. ῥάβδος κλωβοῦ : Ἰω.Χρυσ.Ἐπιστ. πρὸς Ἐφ. 173· **7)** ἐν τῇ Μουσ. τὸ διάζυλον τῆς κιθάρας : Πορφ.Ἁρμον.207· ‖ τὸ μονόχορδον : Πτολ. Ἁρμον.1,8· **8)** μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. πᾶν τὸ χρησιμεῦον ὡς μέτρον, ὡς πρότυπον, κριτήριον διὰ τὴν ἐκτίμησιν πραγμάτων, πράξεων, ἐνεργειῶν, καταστάσεων : Εὐρ.Ἑκ.602 **κανόνι τοῦ καλοῦ μαθών,** αὐτ.Ἠλ.52 **γνώμης πονηροῖς κανόσιν ἀναμετρούμενος τὸ σῶφρον,** Ἀριστλ.ΗΝικ.113α,33 **ὁ σπουδαῖος .. ὥσπερ κανὼν καὶ μέτρον αὐτῶν** (τῶν καλῶν καὶ ἡδέων) **ὤν,** Δημ.324 **τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ μηδέν' ἔχειν δεσπότην αὐτῶν, ἃ τοῖς προτέροις Ἕλλησιν ὅροι τῶν ἀγαθῶν ἦσαν καὶ κανόνες,** Ἐπικ.Ἐπ.3,63Ü **ὡς κανόνι τῷ πάθει πᾶν ἀγαθὸν κρίνοντες,** Μηναῖ.12,6 Ἀπολυτ. **κανόνα πίστεως .. ἀνέδειξέ σε .. ἡ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια, - ἔθεσα κανόνα τοῦ βίου μου τὴν φιλεργίαν· 9)** τέλειον ὑπόδειγμα, πρότυπον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου τέχνης, ὡς π.χ. ὁ δορυφόρος τοῦ Πολυκλείτου διὰ τὴν τήρησιν ἀκριβῶν ἀναλογιῶν εἰς τὴν ἀγαλματοποιίαν : Πλίν.ΦΙ 34,55· ‖ κ. εἰς τὴν φιλολογίαν : Διον.Ἀλ.Πομπ.3 **Ἡρόδοτος τῆς Ἰάδος ἄριστος κανών, Θουκυδίδης δὲ τῆς Ἀτθίδος· 10)** κ. νεώτ. γενικὸς νόμος, ἀρχὴ τηρητέα εἰς τὰς καθ' ἕκαστον περιπτώσεις, εἰδ. ἐν τῇ γραμμ. : ΑΒ 1180,Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ.141,25 **οἱ κανόνες τῶν ὀνομάτων, - αἱ κανόνες τῶν ῥηματικῶν κλίσεων - τοῦ σχηματισμοῦ παραγώγων·** ‖ κ. ἐν τῇ μετρ. μετρικὸν ὑπόδειγμα δεικνῦον πάσας τὰς δυνατὰς μορφὰς τοῦ στίχου: Ἡφαιστ. 14,1· **11)** ἄστρον. κτ. πληθ. πίνακες χρονολογιῶν : Πλούτ.Σόλ.27 **κανόνες χρονικοί·** ‖ κτ. ἐν. **κανών** σύστημα χρονολογιῶν : Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,74· ‖ εἰδ. ἀστρολογικὸς πίναξ : Βέττ.Βάλ.108,19· ‖ **νεώτ.κ. ἀριθμητικοὶ - λογιστικοὶ κανόνες κλπ.· 12)** εἰδ. π.Ἀλεξανδρ. γραμματικοῖς **κανόνες** συλλογαὶ κειμένων τῶν ἀρχαίων κλασσικῶν ὡς ὑποδείγματα δοκίμου συγγραφῆς : Quint. inst. Rhet. 10,1,54· **13)** ὁμ. **κανόνες** π. Ἐκκλησιαστ. τὰ ἀναγνωρισθέντα ὡς θεόπνευστα βιβλία τῶν Γραφῶν, ὅ. **κανονικὰ βιβλία** : Γρηγ.Ναζ.3,1598Α· **14)** κ. νεώτ., δημ. **κάνονας** ἐκκλησιαστικὴ ποινή, ἐπιβαλλομένη πρὸς μετάνοιαν εἰς ἁμαρτήσαντα : Βι.Βασιλείου 194Β, **- ὁ ἐφημέριος διατελεῖ ὑπὸ κανόνα· 15)** πάπ. καθορισμὸς τοῦ φορολογικοῦ ποσοστοῦ· ὅθ. **φορολογία, ὁ φόρος.**
κανωπικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐκ Κανώβου ἢ Κανώπου, ὅ. κανωβικός : Χρύσιππ.Τυαν.π.Ἀθήν. 14,674C **κανωπικὰ** (ἀγγεῖα).
κάνωπον (τὸ) μτγν. τὸ ἄνθος τῆς ἀκτῆς τῆς μελαίνης : Παυλ.Αἰγ.7,3.
καολίνης (ὁ) νεώτ. ὀρυκταλ. κ. **καολίνη** καθαρὸν ἔνυδρον πυριτικὸν ἄργιλον.
κάος-εος (τὸ) (καίω) μτγν. τὸ καῖον· ἐτυμολ. τοῦ **χάος** : Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.17.
καουλάρπη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος χλωροφυκῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **σιφωνοειδῶν.**
καούρα (ἡ) δημ. ἡ αἴσθησις τοῦ καυστικοῦ, κάψιμο, κάψα.
καουτσούκ (τὸ) δημ. τὸ ἐλαστικὸν κόμμι.
κάπ ἐπ. ἢ πρόθ. **κατὰ** πρὸ τοῦ π ἢ φ : Ἰλ.Ζ 201.

κάπα (ἡ) δημ. κ. κάππα βλ.λ.
καπαῖος-α-ον ὁ τῆς κάπης, τῆς φάτνης, ἐπίθ. τοῦ Διός : Ἀντιφάν.111.
καπάκι δημ., δ.γρ. **καππάκι** βλ.λ. κάλυμμα σκεύους, δοχείου, σκέπασμα· **2)** τὸ κρέας τοῦ βοείου ἢ μοσχείου κρέατος τὸ καλύπτον τὰς πλευράς.
καπακίζω δημ. κ. καππ- συλλαβίζω βλ.λ. : Λασκαρ.Μυστ.27 **ἐμάθανε λίγα γραικικὰ τὰ ὁποῖα τοὺς χρησιμεύουνε . . νὰ καπακίζουν κανένα ἐκκλησιαστικὸ βιβλίο.**
καπάκωμα (τὸ) δημ. ἡ διὰ καπακίου βλ.λ. κάλυψις· πρβλ. καπακώνω.
καπακώνω δημ. καλύπτω, σκεπάζω· **2)** μτφ. κατορθῶ νὰ ὑπερισχύσω ἄλλου τινὸς διὰ δεξιότητος, ἐπιτηδειότητος, δόλου· ‖ δθ. ἐπὶ ἰδίᾳ ὠφελείᾳ παραπλανῶν ζημιῶ ἄλλον.
καπακωτός-ή-ό δημ. κεκαλυμμένος, σκεπασμένος.
καπαλαί Ἡσ. « κάπηλοι, φάτναι »
καπαλευτής (ὁ) Ἡσ. « ὀνηλάτης ».
καπαλίζω Ἡσ. « ζευγηλατῶ ».
καπαμάς (ὁ) δημ. εἶδος φαγητοῦ ἐκ κρέατος ἀμνοῦ ἢ μόσχου, πεφρυγμένου ἐντὸς βουτύρου.
καπάναξ-ακος (ὁ) μτγν.· Πολυδ.Ι,142 « τὸ δὲ ὑπεράνω τοῦ ἅρματος περίφραγμα . . τάρριον. τρεῖς δὲ ἔχοντος τοῦ ταρρίου πλευρὰς τὰς κατὰ τοὺς ἵππους, τὸ ἀνώτατον τμῆμα καπάναξ καλεῖται δεξιὸς καὶ εὐώνυμος, ἡ δὲ μέση ῥάβδος καπάνη ».
καπάνη (ἡ) μτγν. (θεσσαλ. λ. ἀντὶ ἀπήνη) ἡ ἅμαξα : Ξέναρχ.Ι(· **2)** βλ. ἐν καπάναξ.
καπανῆται Σουΐδ. (ἄνευ γλωσσήμ.).
καπάνια (τὰ) Ἡσ. « ἀρπεδόνες ».
κάπανοι Φώτ. « ἀλφίτων εἶδος ».
καπάνταης (ὁ) (τουρκ.) δημ. ἀρχηγὸς σπείρας νταήδων βλ.λ. ἐπὶ τουρκοκρατίας.
καπάντζα (ἡ) (τουρκ.) δημ. κ. **καπαντζές** παγὶς πρὸς σύλληψιν πτηνῶν ἢ μυῶν· **2)** θύρα καταπακτή.
κακαρδεῦσαι Ἡσ. « μαντεύσασθαι ».
καπαρδῖνα (ἡ) δημ. κ. γκαμπαρντῖνα βλ.λ.
καπάριον (τό), **κάπαρις** (ἡ) βλ. καππ-.
καπάρ(ρ)ο (τὸ) δημ. κ. **κάπαρ(ρ)ο** προκαταβολὴ ὡς ἐγγύησις ἀγοραπωλησίας, μισθώσεως, παροχῆς ὑπηρεσιῶν, ἀρραβών.
καπάρω δημ. ναυτ. ἀντηνεμῶ, ἀ. σοπράρω.
καπάρ(ρ)ωμα (τὸ) δημ. ἡ δόσις προκαταβολῆς· **2)** ἡ διὰ προκαταβολῆς ἐξασφάλισις ἀγορᾶς πράγματος ἢ μισθώσεως· πρβλ. καπαρώνω.
καπαρ(ρ)ώνω (λατ. μσν.) δημ. παθ. -**ώνομαι**, μτχ. παθ. παρακ. **καπαρωμένος** διὰ προκαταβολῆς ἐξασφαλίζω τὴν ἀγοράν, μίσθωσιν πράγματος ἢ τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν, δίδω ἀρραβῶνα, καπάρρο : **ἔχω καπαρώσει ἕνα σπιτάκι στὴν Κηφισιά, - μ' ἔχει καπαρώσει γιὰ τέσσερα μεροκάματα.**
καπάσιον (τὸ) μσν. ἐπίσαγμα : Διηγ.Ἀχιλλ.1122 **καὶ κλαπωτὸν καπάσιον εἶχεν ἡ σέλλα ἐκείνη.**
κάπατα (sic) Ἡσ. « κατακόφεις ».
κάπατας Ἡσ. « καθορῶν ».
καπάτσος-α-ο (ἰταλ.) δημ. ἱκανὸς νὰ ἐπιτυγχάνῃ, νὰ εὐδοκιμῇ, νὰ ἐπωφελῆται, ἰδ. οὐχὶ διὰ τῆς ἰδίας ἀξίας, ἀλλὰ δι' ἐπιτηδειότητος, ἐπιτήδειος.
καπατσοσύνη (ἡ) ἐπιτηδειότης, δεξιότης : **καταπιάνεται μὲ καπατσοσύνη στὸ κάθε τι.**
κάπελας (ὁ) δημ. κάπηλος, οἰνοπώλης : Πολέμ.Νερωμένο Κρασί 9 **καταραμένε κάπελα καὶ κλέφτη ταβερνιάρη | τί τὸ νερώνεις τὸ κρασί.**
καπελλάδικο (τὸ) δημ. πιλοποιεῖον ἢ πιλοπωλεῖον, κατάστημα κατασκευῆς, ἐπιδιορθώσεως ἢ πωλήσεως πίλων, καπέλλων.
καπελλαδοῦρα (ἡ) δημ. πῖλος μεγάλου σχήματος· **2)** πομπώδης, πανηγυρικὸς χαιρετισμὸς δι' ἀφαιρέσεως τοῦ πίλου.
καπελλᾶνος (ὁ) (λατ. cappellanus) μσν. ἱερεὺς ἀνακτορικός : Χρον.Μορ.7795Η **ἐδιόρθωσεν κι ἐπρόνοιασεν τέσσερους καπελλάνους | τοὺς ὀνομάζουν οἱ Ρωμαῖοι ἱερεῖς.**
καπελλᾶς (ὁ) δημ. κατασκευαστής, ἐπιδιορθωτὴς ἢ πωλητὴς πίλων, πιλοποιός, πιλοπώλης.
καπελλιά (ἡ) δημ. κτύπημα διὰ τῆς παλάμης ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πιλοφοροῦντος : φρ. **παίζουν τὶς καπελλιὲς μεταξύ τους** (εἶναι λίαν οἰκεῖοι).
καπελλιέρα (ἡ) δημ. κυτίον, κιβώτιον ἐκ δέρματος, ξύλου, πρὸς φύλαξιν πίλων.
καπέλλο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. πῖλος κάλυμμα τῆς κεφαλῆς· ‖ φρ. **τοῦ βγάζω τὸ καπέλλο** τὸν ἀναγνωρίζω ὡς ἀνώτερον, ἀξιώτερον, τὸν σέβομαι, τὸν ἐκτιμῶ.
καπέλλωμα (τὸ) δημ. ἡ διὰ πίλου κάλυψις· **2)** ἡ καταφορὰ κτυπήματος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πιλοφοροῦντος.
καπελλώνω δημ. καλύπτω τὴν κεφαλήν τινος διὰ πίλου· **2)** καταφέρω πλῆγμα κατὰ πιλοφοροῦντος, ὥστε νὰ βυθισθῇ ὁ πῖλος αὐτοῦ.
καπερούνι (τὸ) (γαλλ. chaperon) μσν. κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, σκοῦφος δι' ἀμφότερα τὰ φῦλα : Χρον.Μορ.3437Η **τὸ καπερούνι του ἔβγαλεν καὶ φρόνιμα ἀπεκρίθη.**
καπετάν (ὁ) δημ. τίτλος τιθέμενος πρὸ τῶν ὀνομάτων ναυτικῶν ἢ ὁπλαρχηγῶν: Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ. 57,ΙΙ **τὸ Χρῆστο νὰ σκοτώσετε τὸν καπετὰν Μηλιόνη**, Βλαχογ.Παληκ.67 **ὁ καπετὰν Θανάσης, τῆς χώρας ὁ πρωτόγερος, ποὺ ζώστηκε τὸ σπαθὶ σὰν παληκάρι**· ‖ **καπετὰν πασᾶς** ὁ Τοῦρκος ναύαρχος.
καπετανάτο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀξίωμα καὶ ἡ δικαιοδοσία τοῦ καπετάνου βλ.λ. ἐπὶ τουρκοκρατίας, ὡς καὶ ἡ ἐδαφικὴ περιοχή, ἐφ' ἧς αὕτη ἐξετείνετο· **2)** τὸ οὐδ. τὸ **καπετανάτα** συνήθ. κτ. πληθ. τὰ σύνολον τῶν καπετάνων, τῶν ὁπλαρχηγῶν, ἀ. τὸ καπετανλίκι.
καπετάνιος (ὁ) μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. **καπετάνος**, πληθ. καπετάνοι-ιοι κ. -έοι ἀρχηγὸς σώματος ἐνόπλων, ὁπλαρχηγός : Χρον.Μορ.236Η **νὰ καταδέξεται γενῇ εἰς αὔτους καπετάνος, κυβερνητής, διορθωτὴς εἰς ὅλα τὰ φουσσάτα**, Πολίτ.Ἐκλ. Τραγ.59,5 **ἐγέρασα, μωρὲ παιδιά, στοὺς κλέφτες καπετάνιος**, Κρυστ.115,36 (ἔκδ.Φέξη) **τὸν καπετάνιο καρτερῶ . . πότε νὰ τὸν ἰδῶ, γερὸς ν' ἀφήσῃ τὰ λημέρια, νὰ 'ρθῇ στὸ σπίτι μιὰ φορά·**
2) κυβερνήτης πλοίου, πλοίαρχος : Πολίτ.Ἐκλ. Τραγ.163,16 **λάμνετε, παλληκάρια, | νὰ προφτάσουμε κεῖνο ποὺ λάμπει ὀμπρός μας . . | κι ἂν εἶν' μάλαμα νὰ εἶν' τῶν παλληκαριῶνε, κι ἂν εἶν' λυγερή, νὰ εἶναι τοῦ καπετάνιου**, Βλαχογ.Παληκ. 66 **μὲ χέρι σιδερένιο ἔστριψε τὸ δοιάκι ὁ καπετάνιος**, Μαλακ.Συντρ.33,12 **καὶ τώρα σὰ μανιάζει ἡ θάλασσα | μὲ τὸν ἀφρὸ της φέρνει ἀπάνω | τὴ χρυσοστόλιστη Βασίλισσα | καὶ τὸν Ἀράπη καπετάνο·** **3)** κ. μτφ. ὁδηγός, ἡγέτης οἱασδήποτε ἐπιχειρήσεως, προσπαθείας.
καπετάνισσα (ἡ) δημ. σύζυγος ὁπλαρχηγοῦ ἢ πλοιάρχου, ἡ γυναῖκα τοῦ καπετάνιου : Κρυστ. 115,14 (ἔκδ.Φέξη) **ἡ Ρούσιω ἡ καπετάνισσα, τοῦ γέρου Δήμου ἡ νύφη . . .**, Βλαχογ.Παληκ.96 **ἡ καπετάνισσα ἡ Κοντύλω . . χήρα ναυάρχου, μὲ φτωχικὴ σύνταξη.**
καπετανλίκι (τὸ) δημ. τὸ ἀξίωμα, ἡ δικαιοδοσία τοῦ καπετάνου· **2)** τὸ σύνολον τῶν καπετάνων, πρβλ. ἀρματωλίκι.
καπέτις-ιος (ἡ) μτγν. μονὰς χωρητικότητος π. Πέρσαις : Πολύαιν.4,3,32· ‖ Ἡσ. « χοῖνιξ ».
κάπετον δωρ. ἀντὶ **κατέπεσον** : Πίνδ.Ο 8,38.
κάπετος (ἡ) (ἀντὶ σκάπετος ἐκ τοῦ σκάπτω) τάφρος, λάκκος : Ἰλ.Ο 356 **ὄχθας καπέτοιο βαθεί-**

ης **ποσσίν ἐρείπων,** αὐτ.Σ 564· || εἰδ. τάφος : αὐτ.Ω 797 αἶψα **δ' ἄρ' ἐς κοίλην κάπετον θέσαν,** Σοφ.Αἴ.1165 **σπεῦσον κοίλην κάπετόν τιν' ἰδεῖν τῷδ', ἔνθα βροτοῖς τὸν ἀείμνηστον τάφον εὐρώεντα καθέξει·** **2)** αὐλακοειδὴς ὀπὴ πρὸς εἰσδοχὴν μοχλοῦ : Ἱππ.Ἄρθρ.72,74· **3)** δίκελλα, σκαπάνη : Ἐπιγρ.Γόρτυνος.

καπετώλια (τὰ) Ἐπιγρ. ἀγῶνες ἱδρυθέντες ὑπὸ Δομιτιανοῦ.

καπετωλιονείκης (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ εἰς τὰ καπετώλια βλ.λ. νικήσας.

κάπη (ἡ) (κάπτω) ἡ φάτνη : Ἰλ.Ο 434 (ἵππους) **κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίῃσι κάπῃσιν,** Ὀδ.Δ 40 **ἐφ' ἱππείῃσι κάπῃσι,** Σοφ.Ἰχν.8 **Βουστάθμου κάπης,** Λυκόφρ.95· **2)** τροφή : Σουΐδ.

κάπηθεν ἐπίρρ. ἐκ τῆς φάτνης : Σουΐδ.

καπηλεία (ἡ) (καπηλεύω) κ. νεώτ. τὸ μικρεμπόριον· εἰδ. ἡ πώλησις χρειωδῶν πραγμάτων, τροφίμων κ. ποτῶν : Πλάτ.Νόμ.849D **οἴνου τε μεταβαλλόμενος καὶ σίτου πρᾶσιν, ὃ δὴ καπηλείαν ἐπονομάζουσιν οἱ πλεῖστοι,** αὐτ.918D, Ἀριστλ. Πολιτ.1256a,41 **ὅσοι τε αὐτόφυτον ἔχουσι τὴν ἐργασίαν καὶ μὴ δι' ἀλλαγῆς καὶ καπηλείας πορίζονται τὴν τροφήν·** **2)** δθ. τὸ δι' ἀπάτης, πλαστῶν, ταπεινῶν μέσων ποριζόμενον ὄφελος, κέρδος· κ. μτφ. : Πολυδ.5,120 **καπηλείαν ἀσκεῖ προσώπῳ** (περὶ φιμυθιουμένων γυναικῶν)· || κ. νεώτ. ἰδιοτελὴς ἐκμετάλλευσις εὐγενοῦς τινος ἰδεώδους: **καπηλεία τῆς θρησκείας - τῆς ἐπιστήμης - τῆς τέχνης - τῆς φιλίας.**

καπηλεῖον (τὸ) νεώτ., δημ. **καπηλειό** κ. **καπαυλειό** κ. **καπελειό** τὸ κατάστημα τοῦ καπήλου βλ.λ., μικρὸν κατάστημα πωλήσεως χρειωδῶν, τροφίμων καὶ ποτῶν, παντοπωλεῖον, πανδοχεῖον : Κωμ.Ἀδέσπ.493, Ἀριστφ.Λυσ.427, Λυσ.1,24 **καὶ δᾷδας λαβόντες ἐκ τοῦ ἐγγύτατα καπηλείου,** Εὔβουλ. 80, Ἰσοκρ.7,49 **ἐν καπηλείῳ δὲ φαγεῖν ἢ πιεῖν οὐδείς, οὐδ' ἂν οἰκέτης ἐπιεικὴς ἐτόλμησεν·** || νεώτ. κ. δημ. εἰδ. τὸ οἰνοπωλεῖον, ἡ ταβέρνα, τὸ κρασοπουλειό : λαϊκὸν ᾆσμα **κάθε βράδυ σὰν νυχτώνει πάω στὰ καπηλειό, | πίνω ἀπ' τὸ καινούργιο τὸ κρασὶ κι ἀπ' τὸ παλιό.**

καπήλευμα-ατος (τὸ) μσν. νόθευσις : Εὐστ. Πον.259,23 **καπήλευμα γλεύκους.**

καπηλευτής (ὁ) γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ ἀσκῶν καπηλείαν, ὁ κάπηλος· **2)** νεώτ. ὁ ἐκμεταλλευόμενος ὑψηλὰς ἰδέας ἢ αἰσθήματα πρὸς ἴδιον ὄφελος: **οἱ ἐκμεταλλευταὶ τῶν πατριωτικῶν ἰδανικῶν.**

καπηλευτικός-ή-όν ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὴν καπηλείαν, τοὺς καπήλους : Πλάτ.Νόμ.842D.

καπηλεύω κ. νεώτ. μετέρχομαι καπηλείαν, κάνω ἐμπόριο : Ἡρ.2,35 **Αἰγύπτιοι .. ἐστήσαντο ἤθεά τε καὶ νόμους, ἐν τοῖσι αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἐόντες ὑφαίνουσι,** αὐτ.1,155, Νυμφόδ.21· || εἰδ. ἐμπορευόμενος κτῶμαι κέρδος : Εὐρ.Ἱππ. 953 **δι' ἀψύχου βορᾶς σίτου καπήλευ',** Ἰσοκρ. 2,1 **λίαν ἔδοξαν εἶναί μοι καταφανεῖς .. πολὺ τεχνικώτεραν .. πωλοῦντες τῶν ὁμολογούντων καπηλεύειν·** **2)** κ. μτβ. πωλῶ τι, ἐμπορεύομαι : Ἱππῶν.51 **καπηλεύειν τὸν ἔρπιν** (οἶνον)· **3)** κτ. μτφ. σημ. καπηλικῶς, ἐμπορικῶς, ἀθεμίτως ἐκμεταλλεύομαί τι, ζητῶ νὰ ἐπωφεληθῶ ἔκ τινος : Ἡρ.3,89 **ἐκαπήλευε πάντα τὰ πράγματα,** Πλάτ. Πρωτ.313D **οἱ τὰ μαθήματα περιάγοντες κατὰ τὰς πόλεις καὶ πωλοῦντες καὶ καπηλεύοντες,** ΚΔΚορ.2,17 **ὡς οἱ πολλοὶ καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ,** Φίλ.2,394 **καπηλεύειν τῆς ὥρας ἄνθος** (περὶ πορνῶν)· || κ. νεώτ. ἐν τῇ αὐτῇ ἐνν. κ. ὡς μέσ. καπηλεύομαι : Δημόκρ.π.Θησ. Στεφ. ἐν λ. **τὸν ἄνθρωπον ἔχειν τῷ θεῷ ὅμοιον τὸ εὖ ποιεῖν καὶ ἀληθεύειν, ὅταν τὸ εὖ ποιεῖν μὴ καπηλεύηται,** - **καπηλεύεται τὰ θεῖα,** - **τὴν ἐπιστήμην - τὴν τέχνην** (ἰδιοτελῶς χρησιμοποιεῖ)· **4)** δθ. ἐξευτελίζω, διαφθείρω, αἰσχύνω : Αἰσχ. Ἑπτ.545 **ἐλθὼν δ' ἔοικεν οὐ καπηλεύσειν μάχην,** Παλλδ. ἐν ΑΠ 9,180 **τύχη καπηλεύουσα .. τὸν βίον·** **5)** ρηματ.π. κάπηλος, καπηλίς, καπηλεύω, καπηλεῖον, καπηλεία, καπηλευτικός. Ἐκ ῥίζ. καπ-· πρβλ. λατ. **caupo** (= κάπηλος), **cōpa** (καπηλίς), **caupōna** (καπηλεῖον), **cauponari** (= καπηλεύειν).

καπήλη (ἡ) Ἡσ. «ὅπου ὁ κυβερνήτης κάθηται. πάσσαλος, περὶ ὃν κατείληται τὰ σχοινία. καὶ τὸ ἐν τῇ πρύμνῃ κοίλωμα, ἔνθα οἱ ναῦται πάντα ἀποτίθενται».

καπηλικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ τοῦ καπήλου, ὁ εἰς τὸν κάπηλον ἀνήκων, ἀναφερόμενος, ἁρμόδιος : Δεινόλ.2 **καπηλικὸν ζυγόν·** || δθ. βάναυσος, ἀγροῖκος : Μάρκ.Αὐρ.4,28 **καπηλικὸν ἦθος,**- **ὕβρεις καπηλικαί·** **2)** ἡ **καπηλική** (τέχνη) ἡ καπηλεία : Πλάτ.Σοφ.223D, Ἀριστλ.Πολιτ.1257a,18· **3)** τὸ **καπηλικὸν** ὡς οὐσ. οἱ ἀκολουθοῦντες τὸν στρατὸν ὀψαπῶλαι : Ἀρρ.Τακτ.2,1· **4)** πάπ. ὀμ. τὸ καπηλικὸν φόρος ἐπὶ τῆς λιανικῆς πωλήσεως.

καπηλικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον καπηλικόν : Πλούτ.Ἠθ.369C **τὰ πράγματα καπηλικῶς διανέμων,** Γαλ.14,216· || πλαστῶς, ἀπατηλῶς : Ἀριστφ.Πλ.1063 **νῦν μὲν καπηλικῶς ἔχει** (σχόλ. «κομμωτικῶς καὶ ἐψιμυθιωμένως ἔχει καὶ οὐ τὴν κατὰ φύσιν χροιάν»)· **2)** νεώτ. μτφ. βαναύσως, ἀγροίκως, χυδαίως : **μὲ ὕβρισε καπηλικώτατα.**

καπήλιον (τὸ) Ἐπιγρ. τὸ καπηλεῖον.

καπηλίς-ίδος (ἡ) θηλ. τοῦ κάπηλος : Ἀριστφ. Θεσμ.347, αὐτ.Πλ.435 **ἆρ' ἐστὶν ἡ καπηλὶς ἡκ τῶν γειτόνων, ἡ ταῖς κοτύλαις ἀεί με διαλυμαίνεται;**, αὐτ.1120, Κωμ.Ἀδέσπ.567 (κ. **κάπηλις** : Ἡρωδιαν.1,91).

καπήλισσα (ἡ) σχόλ. ἡ καπηλίς : Σχόλ.Ἀριστφ. Πλ.426.

καπηλογείτων-ονος (ὁ,ἡ) γλωσσ. ὁ γειτονεύων καπηλείῳ.

καπηλοδύτης (ὁ) μτγν. ὁ εἰς τὰ καπηλεῖα συχνάζων, ὁ θαμὼν τῶν ταβερνείων : Κατ.Ἀστρλ. K 7,242, Ἡσ.

κάπηλος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ μετερχόμενος τὴν καπηλείαν, μικρέμπορος, μικροπωλητής : Ἡρ.1,94, 2,141 **καπήλους δὲ .. καὶ ἀγοραίους ἀνθρώπους,** Λυσ.22,21, Ξεν.ΚΠ 4,5,42 **πωλεῖν δὲ τοὺς καπήλους ὅ τι ἔχει ἕκαστος πράσιμον,** Πλάτ.Πολ.371D· || πωλητὴς μτ. γεν. τοῦ πράγμ. : Ἀριστφ.Εἰρ.447 **κάπηλος ἀσπίδων,** αὐτ.1209 **ὅπλων κάπηλος·** || εἰδ. ὁ διατηρῶν πανδοχεῖον, ταβερνάρης, κάπελας : Ἀριστφ.Θεσμ.347, Λυσ.ἀπ.1, Λουκ.Ἑρμότ.58 **περιῄεις ἅπαντας ἐν κύκλῳ τοὺς ἐν τῇ πόλει καπήλους ἀπογευόμενος καὶ παραβάλλων καὶ ἀντεξετάζων τοὺς οἴνους·** **2)** μτφ. ὁ ἰδιοτελῶς χρησιμοποιῶν, ἐκμεταλλευόμενός τι : Δημ.784 **εἰ δὲ κάπηλός ἐστιν πονηρίας·** || νεώτ. ὁ ἐκμεταλλευόμενος ὑψηλήν τινα ἰδέαν ἢ αἴσθημα : **κάπηλοι τῆς θρησκείας - τῆς γλώσσης - τῆς ἐπιστήμης·** || κ. ἐπιθετ. **κάπηλος**-ον καπηλικός : Αἰσχ. ἀπ.338 **κάπηλα προσφέρων τεχνήματα,** Διαν.Ἀλ. Ῥωμ.9,28 **κάπηλος βίος.**

καπηλοτριβῶ-έω Ἡσ. «καπηλεύω».

καπήλτια (τὰ) Ἡσ. «γυναικεῖα ἱμάτια».

κάπηξ Ἡσ. «ξύλον τι ἐν τῇ πρύμνῃ τῆς νεὼς ὑπερέχον».

καππτόν (τὸ) (κάπη) καθ' Ἡσ. φορβή, τροφὴ ζῴων· **2)** κάλαθος ἐκ λύγου : Ἰω.Λυδ.Ἀρχ.1,46.

κάπια (τὰ) Ἡσ. «τὰ ακόροδα. Κερυνῖται».

καπιβάρα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος θηλαστικῶν τῆς οἰκογεν. τῶν ἡμιοπλιδῶν.

καπίθη (ἡ) μέτρον χωρητικότητος παρὰ Πέρσαις :

Ξεν.'Αν.Ι,5,6 καπίθη δύο χοίνικας Ἀττικὰς ἐχώρει· || καθ' Ἡσ. ἐχώρει δύο ἀττ. κοτύλας.
καπίκι(ον) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ρωσσικὸν νόμισμα ἰσοδυναμοῦν πρὸς ἓν ἑκατοστὸν τοῦ ρουβλίου· **2)** μονὰς κέρδους εἴς τινα χαρτοπαίγνια.
καπισούρα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν λωτὸς ὁ ἐδώδιμος.
καπιστράνα (ἡ) δημ. εἶδος φορβειᾶς, καπιστριοῦ.
καπίστρι(ον) μσν. κ. δημ. φορβειά, χαλινὸς τῶν ὑποζυγίων : Ἡσ.,Χρον.Μορ.3351 **ἐπῆραν τὸν Μισὲρ Τζεφρὲ . . μὲ τὸ καπίστρι εἰς τὸν λαιμόν·** || κ. υτφ. φρ. **ἔβαλε τὸ καπίστρι** (ἐτέθη ὑπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ γάμου, παντρεύτηκε).
καπίστρωμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καπιστρώνω βλ.λ., ἡ ἐφαρμογὴ τῆς φορβειᾶς εἰς τὸ ὑποζύγιον.
καπιστρώνω δημ. θέτω τὸν χαλινόν, τὸ καπίστρι, εἰς τὸ ὑποζύγιον, ἀντίθ. ξεκαπιστρώνω.
καπιτάλι (τὸ) (γαλλ.) δημ. χρηματικὸν κεφάλαιον, συνήθ. κτ. πληθ. **-ια.**
καπιταλισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ἡ κεφαλαιοκρατία βλ.λ. (διεθν. ὅρος).
καπιταλιστής (ὁ) νεώτ. κ. δημ. κεφαλαιακράτης.
καπιταλιστικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ κεφαλαιοκρατικός· πρβλ. καπιταλισμός.
καπιτέλλα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ζωνσσκωλήκων τῆς οἰκογεν. τῶν **καπιτελλιδῶν.**
καπιτελλίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογέν. ζωνοσκωλήκων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **χαιτοπόδων.**
καπιτονίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογένεια πτηνῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἀναρριχητικῶν.**
καπιτουλάρια (τὰ) (λατ.) νεώτ. σειρὰ νομοθετικῶν ἢ διοικητικῶν διαταγμάτων τῶν Μεροβιγγιανῶν καὶ Καρολιδῶν βασιλέων τῶν Φράγκων, διῃρημένων εἰς κεφάλαια.
καπίτων-ωνος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **ἀλκυονιδῶν.**
καπλαμάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. λεπτὸν φύλλον μετάλλου, ξύλου ἢ ἄλλου ὑλικοῦ ἐπικολλώμενον ἢ προσηλούμενον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας πρὸς προφύλαξιν ἢ καλλωπισμόν, οἷον θύρας, ἐπίπλων : **καπλαμὰς ἀπὸ καρυδιὰ - ἀπὸ ἀσήμι·** πρβλ. ἐπικόλλημα, ἐπένδυσις.
καπλάνι (τὸ) (τουρκ. καπλάν) δημ. ἡ τίγρις· **2)** μτφ. πολεμιστὴς ἀνδρεῖος, αἱμοβόρος, αἱμοχαρὴς ὡς ἡ τίγρις.
καπλαντίζω (τουρκ.) δημ. καλύπτω, ἐπενδύω διὰ καπλαμᾶ, οἷον θύραν, ἔπιπλον· || εἰδ. ἐπὶ ἐφαπλώματος, ἐπενδύω διὰ σινδόνος : **καπλαντίζω τὸ πάπλωμα·** **2)** ρηματ. π. καπλάντισμα.
καπλάντισμα-ατος (τὸ) (καπλαντίζω) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καπλαντίζω βλ.λ., ἡ ἐπένδυσις : **τὸ καπλάντισμα τῆς πόρτας·** || εἰδ. ἐπὶ ἐφαπλώματος, ἡ ἐπένδυσις διὰ σινδόνος, τὸ σεντόνιασμα : **τὸ καπλάντισμα τοῦ παπλώματος·** **2)** τὸ δι' οὗ καπλαντίζει τις, ὁ καπλαμάς.
καπλαντοβελόνα (ἡ) δημ. εἰδικὴ βελόνη, δι' ἧς ἐπενδύονται, καπλαντίζονται, σεντονιάζονται τὰ ἐφαπλώματα.
κάπνα (ἡ) δημ. κ. **καπνιά** ὁ καπνός, ἡ αἰθάλη.
καπναγωγός-όν (ἄγω) νεώτ. ὁ διοχετεύων τὸν καπνὸν σωλήν· || τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ἡ καπνοδόχη, καπνοδόχος.
καπναποθήκη (ἡ) δημ. ἡ ἀποθήκη καπνῶν.
καπνάς (ὁ) δημ. ὁ περὶ τὴν καλλιέργειαν τῶν καπνῶν ἀσχολούμενος· **2)** ὁ περὶ τὴν κατεργασίαν τῶν καπνῶν ἀσχολούμενος, καπνεργάτης.
κάπναυλος (ὁ) νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ μηχανολογίᾳ, σωλὴν λέβητος, δι' οὗ διέρχονται τὰ ἐν τῇ ἑστίᾳ παραγόμενα καυσαέρια.
καπναύγης (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ τοῦ καπνοῦ ἐξεταστής, ὁ ἐν τῷ καπνῷ μαντευόμενος.
καπνεῖον (τὸ) μτγν. ἡ καπνοδόχη : Μοῖρ.292.
κάπνειος (ἡ) (ἐνν. ἄμπελος) κ. **κάπνεος, κάπνεως κάπνιος** ἐπὶ τῆς ἀμπέλου, ἡ φέρουσα σταφυλὰς ἐχούσας τὸ χρῶμα τοῦ καπνοῦ : Θεόφρ.ΦΙ 2,3,2.
καπνείω ποι. ἀντὶ καπνίζω, μεταβάλλω εἰς καπνόν : Νίκ.Θηρ.36.
καπνέλαιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ἐλαιώδης ρητίνη ἐκ δένδρου : Γαλ.13,626, Ἀλέξ.Τραλλ.3,2· || νεώτ. χημ. τὸ δι' ἐκθλίψεως ἢ ἐκχυλίσεως τῶν σπερμάτων τοῦ καπνοῦ λαμβανόμενον ἔλαιον· **2)** τὸ καπνιστὸν βλ.λ.3) ἔλαιον: Ἔδικτ.Διοκλ.Δελφ.
καπνέμπορος (ὁ,ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔμπορος μεγάλων ποσοτήτων καπνοῦ.
κάπνεος (ὁ) κ. **κάπνεως** κάπνειος βλ.λ. : Ἀριστλ.ΖΓ 770b.20.
καπνεργάτης (ὁ) (ἐργάζομαι) νεώτ. κ. δημ., θηλ. καπνεργάτις κ. **καπνεργάτρια,** δημ. κ. καπνεργάτισσα ὁ ἐργαζόμενος εἰς τὰ καπνά, ὁ εἰδικὸς εἰς τὴν κατεργασίαν τῶν καπνῶν : **τὰ αἰτήματα τῶν καπνεργατῶν δὲν ἱκανοποιήθησαν, -ταμεῖον ἀσφαλίσεως καπνεργατῶν.**
καπνεργατικός-ή-όν νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς καπνεργάτας ἢ τὴν κατεργασίαν τῶν καπνῶν : **καπνεργατικὸν ταμεῖον, - καπνεργατικὸν ζήτημα·** **2)** τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ὡς οὐσ. αἱ ἀπολαυαὶ τῶν καπνεργατῶν : **οὐδεμία αὔξησις τῶν καπνεργατικῶν ἐγένετο.**
καπνεργοστάσιον (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἐργοστάσιον κοπῆς καὶ κατεργασίας καπνοῦ.
κάπνη (ἡ) κ. δημ. ἡ καπνοδόκη : Ἀριστφ.Σφ.143 **τί ποτ' ἄρ' ἡ κάπνη ψοφεῖ ;,** Ἀλεξ.173,13· **2)** πάπ. ὁ καπνιαῖος βλ.λ. λίθος· **3)** δημ. ἡ καπνιὰ βλ.λ., ὁ καπνός, ἡ αἰθάλη· **4)** δημ. τὸ φυτὸν καπνίτης ὁ φαρμακευτικός.
καπνηλός-όν μτγν. ὁ καπνώδης, ὁ ἔχων ὀσμὴν καπνοῦ : Νικ.Θηρ.54 **καπνηλὸν ἄγει.. ὀδμήν.**
καπνηρός-ά-όν μσν. ὁ καπνώδης, ἀμαυρός, μελανόχρους:ΚΜανασσ.9,57 **ὁ καπνηρὸς τὴν ὄψιν.**
καπνία (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. **καπνιὰ** ἡ κάπνη, ὁ καπνός, ἡ αἰθάλη, τὸ φοῦμο : Μοῖρ.292· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων νευροπτέρων τῆς οἰκογεν. τῶν **νημουριδῶν·** **3)** νεώτ. βοταν. γένος μικρομυκήτων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **πυρηναμυκήτων·** **4)** δημ. ὀνομασία εἰδῶν τινων τοῦ φυτοῦ καπνίτου, **φουμαρίας·** **5)** νεώτ. κ. δημ. **νόσος φυτῶν,** ἐρυσίβη, δαυλίτης.
καπνιαῖος-ον πάπ. ἐπὶ λίθου πολυτίμου, ὁ ἔχων χρῶμα καπνοῦ : **καπνιαῖος λίθος** (εἶδος ἰάσπιδος).
καπνίας (ὁ) (καπνός) κ. νεώτ. ἐπὶ οἴνου, καθ' Ἡσ. ὁ ἔχων γεῦσιν καπνοῦ, ὡς καπνιζόμενος ἐπὶ πολὺν χρόνον· κατ' ἄλλην ἑρμηνείαν ὁ παραγόμενος ἀπὸ τῆς ἐν Ἰταλίᾳ καπνίου ἀμπέλου : Ἀθήν.Ι,31Ε **Πλάτων δ' ὁ κωμικὸς καπνίαν, κάλλιστος δ' οὗτος γίνεται ἐν Βενεβεντῷ πόλει Ἰταλίας·** **2)** μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ λίθου, εἶδος ἰάσπιδος : Πλίν.ΦΙ 37,118· || νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτόν, παραλλαγὴ τοῦ κρυσταλλικοῦ χαλαζίου, ἔχον χρῶμα ὑπομέλαν, ὀφειλόμενον εἰς ὀργανικὰς οὐσίας· **3)** κωμικὸν ἐπώνυμον τοῦ κωμῳδιογράφου Ἐκφαντίδου· Ἡσ. « Ἐκφαντίδης ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς Καπνίας ἐκαλεῖτο διὰ τὸ μηδὲν λαμπρὸν γράφειν ».
καπνίζω κ. νεώτ. κ. δημ. κάμνω καπνόν, δθ. ἀνάπτω πῦρ, φωτιά: Ἰλ.Β 399 **κάπνισσάν τε κατὰ κλισίας καὶ δεῖπνον ἕλοντο·** **2)** ὑποβάλλω τινὰ ἤ τι ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν καπνοῦ ἢ πυρὸς καπνίζοντος, ἐνοχλῶ διὰ καπνοῦ : Σώπατρ.6,4 **τὴν πεῖραν ὑμῖν λήψομαι τῶν δαγμάτων, πρόσθεν καπνίζων·** κ. παθ. : Δημ.1257 . . **καπνίζειν αὐτοὺς ἀφαποιουμένους τοὺς παῖδας·** κ. παθ. : Ἀριστλ.ΖΙ 605b,16 **ἠπίολος ὁ περὶ τὸν λύχνον πετόμενος . . οὐ κεντᾶται ὑπὸ τῶν μελιττῶν, ἀλλὰ μόνον φεύ-**

γει καπνιζόμενος, - **καπνίστηκα καὶ μὲ κόβουν τὰ μάτια μου**· || κ. ἐπὶ τῶν ἐχόντων ἐξέχοντας ὀφθαλμούς, ἐνοχλοῦμαι ὑπὸ τοῦ καπνοῦ : Ἀριστλ. Πρ.957b,33 **διατὶ οἱ ἐξόφθαλμοι καπνίζονται μᾶλλον;** || κ. ἐπὶ τῆς μαγειρικῆς τέχνης : Δημήτρ Κωμ.π.Ἀθήν.405Ε **καπνιζομένη τυραννὶς αὕτη 'σθ' ἡ τέχνη** (Βερναρδ.Γρ.ἐν λ. «ἀναστρεφομένη ἐν τοῖς καπνοῖς τοῦ μαγειρείου ἀσκεῖ τὴν τυραννίδα»)· || νεώτ. μτφ. παθ. ἐξοργίζομαι, θυμώνω : **μόλις τοῦ 'πες αὐτὰ τὰ λόγια, πολὺ ἐκαπνίστηκε**· **3)** ἀμτβ. γίνομαι μέλας ἐκ τοῦ καπνοῦ: Ἀριστφ.Εἰρ.892 **διὰ ταῦτα καὶ κεκάπνικεν ἄρ'**· || νεώτ. κ. παθ. : **τοῖχος καπνισμένος**· **4)** νεώτ. κ. δημ. ταριχεύω διὰ καπνίσματος : **καπνίζω λουκάνικα - φάρια**· κ. παθ. : **τὰ σύγγλινά σου δὲν εἶναι καλὰ καπνισμένα**· πρβλ. καπνιστός· **5)** νεώτ. κ. δημ. ἀμτβ. ἀναδίδω, ἐξάγω καπνόν : **τὰ ξύλα εἶναι χλωρὰ καὶ καπνίζουν**· **6)** ἐπὶ προσ., εἰσπνέω τὸν καπνὸν τὸν παραγόμενον ἐκ φύλλων καπνοῦ καιομένων ἐν καπνοσύριγγι ἢ ὑπὸ μορφὴν σιγάρου ἢ πούρου, πίνω καπνόν, φουμάρω : **καπνίζει μυρωδάτα τσιγάρα - καπνίζω ναργιλέ**· **7)** δημ. φρ. **ἔτσι μοῦ κάπνισε** ἐσκέφθην αἰφνιδίως καὶ ἐξ ἰδιοτροπίας οὕτω, ἔτσι ἤθελα· ὁμ. **κάνει ὅ,τι τοῦ καπνίσῃ**· **8)** ρηματ.π. καπνιστός, καπνιστέον, κάπνισμα, κάπνισις, καπνιστήριον, καπνιστής.

καπνικαλληλέγγυος εἴσπραξις μσν. ὁ φόρος τῶν καπνοδόχων, τὸ καπνικόν : Ἐφραὶμ 6,1996.

καπνικαρέα (ἡ) νεώτ. ἡ σύζυγος τοῦ καπνικάρη βλ.λ.

καπνικάρης (ὁ) νεώτ. π. Βυζαντ., θηλ. **καπνικαρέα** ὁ εἰσπράττων τὸν φόραν τῶν καπνοδόχων, τὸ καπνικόν· θηλ. ἡ σύζυγος τοῦ καπνικάρη.

καπνικός-ή-ό(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν καπνόν, ὁ ἐκ τοῦ καπνοῦ γενόμενος : Εὐστ.Πον.279,85 **καὶ ῥῖψις καπνικοῦ καλύμματος τοῦ περὶ τὴν κεφαλήν, - καπνικὸν ζήτημα**· **2)** π. Βυζαντ. **τὸ καπνικόν** ὡς οὐσ. ὁ φόρος τῶν καπνοδόχων, τῶν οἰκοδομῶν.

καπνίλα (ἡ) δημ. ἡ ὀσμὴ τοῦ ἐκ πυρὸς καπνοῦ· **2)** ἡ αἰθάλη, ἡ κάπνια βλ.λ.

κάπνιος (ἡ) . (ἐνν. ἄμπελος) κ. **κάπνειος, κάπνεος, καπνεώς** εἶδος ἀμπέλου φερούσης σταφυλὰς ἐχούσας χρῶμα καπνοῦ : Θεόφρ.ΦΙ 2,3,2, Σχόλ. Ἀριστφ.151· **2)** φυτόν τι θαμνοειδές· Διοσκ.4,110 «τούτου ὁ χυλὸς δριμύς, . . δακρύων ἀγωγός, ὅθεν καὶ τοὔνομα εἵλκυσε».

κάπνισις-εως (ἡ) (καπνίζω) ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καπνίζεσθαι, τὸ νὰ εἶναί τις ἐκτεθειμένος εἰς τὸν καπνὸν : Ἀριστλ.Πρ.896b,9 **ἡ δὲ κάπνισις μετὰ δακρύου**, Εὐστ.Πον.235,64 **οὔτε τέφραν οὔτε κάπνισιν** (κηροῦ).

κάπνισμα-ατος (τὸ) (καπνίζω) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καπνίζειν ἤτοι ἐκπέμπειν ἐκ καιομένης ὕλης καπνὸν πρός τινα ἢ πρός τι, ἰδ. διὰ θυμιάματος, οἷον ἐκ λιβανωτοῦ, στύρακος κτλ., τὸ θυμιάτισμα : Ἐπιφάν.1,791 **μισεῖ ὁ ὄφις τὸ θυμίαμα τοῦ γαγάτου λίθου καὶ τὸ κάπνισμα τοῦ στύρακος**, Ἰω.Χρυσ. 6,969,8 **ποῦ τὰ μύρα καὶ τὰ μάταια καπνίσματα**, Παλλδ.ΑΠ 9,174,5,Κ Πορφ.Ἐκθ.468,15· **2)** μσν. κ. νεώτ. δημ. ἡ ἐκ καιομένης ὕλης ἐκπαμπή, παραγωγὴ καπνοῦ, ὁ ἐξαγόμενος καπνός : Εὐστ.Πον.235, 4 (δ.γρ. κάπνισις), - **εἶναι πνιγηρὸν τὸ κάπνισμα τῶν σβενομένων ξύλων, - τὸ κάπνισμα τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἡφαιστείων, - τὸ κάπνισμα τῆς σόμπας μαύρισε τοὺς τοίχους**· **3)** νεώτ. κ. δημ. γεν ἡ ὑποβολὴ πράγματός τινος εἰς τὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τούτῳ παραγομένου καπνοῦ ἐκ πυρᾶς ξύλων ἢ κ. ἄ. οὐσιῶν· || εἰδ. ἐπὶ ἡλισμένων κρεάτων καὶ ἐπὶ ἰχθύων, ἡ διὰ καπνοῦ ταρίχευσις : **τὸ κάπνισμα χοιρομηρίων - τῶν ἀρεγγῶν, - τὸ κάπνισμα στὰ σύγγλινα γίνεται μὲ σφάκες καὶ μὲ δενδρολίβανο**· πρβλ. καπνίζω - καπνιστὸς - καπνιστά· || ὁμ. ἐπὶ φυτῶν, ἡ διὰ διαφόρων ἀερίων, οἷον καπνοῦ, ἀτμοῦ, καταπολέμησις τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν κ. ἰδ. ἡ οὕτως ἐξαφάνισις τῶν ἐπ' αὐτῶν βλαβερῶν ἐντόμων, ἄ. ὑποκαπνισμός· || ὁμ. εἰδ. εἷς τῶν τριῶν τρόπων τῆς δι' ὑδραργύρου θεραπείας τῆς συφίλιδος, ὁ δι' ἀτμῶν θερμαινομένου ἐν λεκάνῃ ὑδραργύρου· || ὁμ. ἐπὶ μελισσῶν, ἐμφύσησις καπνοῦ εἰς τὴν κυψέλην τῶν μελισσῶν ἵνα καθιστᾷ αὐτὰς ἀκινδύνους κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῆς κηρήθρας· || ὁμ. ἡ διὰ καπνῶν ἢ ἀτμῶν καιομένης εἰδικῆς ὕλης, οἷον θείου, φορμόλης κτλ., ἀπολύμανσις κλειστοῦ στεγανῶς χώρου, οἷον δωματίου· || ὁμ. ἡ ὑπὸ τῶν κυνηγῶν ἐφαρμοζομένη διὰ πυκνοῦ καπνοῦ μέθοδος ἐξαναγκασμοῦ ἐξόδου ἐκ τῶν φωλεῶν ζώων τινῶν θηραμάτων, οἷον τῆς ἀλώπεκος, τῆς ἰκτίδος, τοῦ τρόχου· || ὁμ. κτ. λαϊκὴν πρόληψιν σύνηθες μαγικὸν μέσον πρὸς ἀποτροπὴν κακοποιῶν πνευμάτων καὶ ἰδ. πρὸς λύσιν βασκανίας καὶ πρὸς θεραπείαν ἀσθενειῶν τινων, ἀπαγγελλομένου συνάμα καὶ ἐξορκισμοῦ· **4)** νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ προσ., ἡ διὰ τοῦ στόματος εἰσπνοὴ καπνοῦ ἐξ ἀνημμένων ἐν περιτυλίγματι ξηρῶν φύλλων καπνοῦ ἀκεραίων ἢ λεπτῶς τετμημένων, οἷον ἐκ σιγαρέττου, πούρου, ναργιλὲ κτλ., τὸ φουμάρισμα : **ἀπαγορεύεται τὸ κάπνισμα** (συνήθ. πινακὶς ἐν κεκλεισμένοις χώροις)· **5)** δημ. τὸ φυτὸν ὑγράμβορις ἢ ἀνατολική.

καπνιστὰ (τὰ) δημ. περιληπτ. τὰ διὰ καπνίσματος βλ.λ.3) διατετηρημένα κρέατα ἢ ἰχθύες.

καπνιστήρι(ο) (τὸ) δημ. ὄργανον δι' οὗ ἐνεργοῦνται καπνίσματα, καπνιστήριον.

καπνιστήριον (τὸ) (καπνίζω) μσν., νεώτ., δημ. **καπνιστήριο** τὸ θυμιατήριον : ΚΠορφ.Ἐκθ.555· **2)** νεώτ. κ. δημ. **καπνιστήριο** αἴθουσα ἢ διαμέρισμα λέσχης, ἀτμοπλοίου, σιδηροδρομικῆς ἁμάξης κτλ., προωρισμένον διὰ τοὺς καπνίζοντας· **3)** νεώτ. κ. δημ. **καπνιστήρι** μικρὸν μηχάνημα ἐκ λευκοσιδήρου, δι' οὗ οἱ μελισσουργοὶ καπνίζουσι τὰς μελίσσας· **4)** ἀνάλογον μηχάνημα δι' οὗ γίνεται ὑπὸ τῶν κυνηγῶν τὸ κάπνισμα τῶν κρυπτομένων ζώων· πρβλ. κάπνισμα.

καπνιστής (ὁ) (καπνίζω) νεώτ. κ. δημ., θηλ. **καπνίστρια** ἐπὶ προσ. ὁ ἔχων τὴν συνήθειαν νὰ εἰσπνέῃ καπνόν, νὰ καπνίζῃ, νὰ φουμάρῃ : Παλαμ.Ἀνατολὴ **καὶ καπνιστὴς μὲ τὸν καπνὸ νὰ πλέκω δαχτυλιδάκια γαλανά**.

καπνιστικός-ή-όν (καπνίζω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἱκανὸς πρὸς κάπνισμα : Γαλ.14,501,8· **2)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν καπνιστήν, ὁ τοῦ καπνιστοῦ.

καπνιστός-ή-ό(ν) (καπνίζω) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ κρεάτων καὶ ἰχθύων, ὁ διὰ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ καπνοῦ τεταριχευμένος : Ἀθήν.4,153C **καπνιστὰ ἑφθὰ κρέα, - καπνιστὸς κέφαλος** (νίτικο), **- τὰ σύγγλινα εἶναι καπνιστά**· || τὸ οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ. **τὰ καπνιστὰ** βλ.λ.· **2)** ὁ πρὸς κάπνισμα χρήσιμος : ΠαῦλΑἰγ.3,28 **τροχίσκος καπνιστός**· **3) καπνιστὸν ἔλαιον** εὐῶδες ἔλαιον : Ἀέτ.1,138· ὁμ. καπνιστὸν μύρον : αὐτ.16,66(67).

καπνίτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. πάπ. ἐν περιφρ. **καπνίτης λίθος** ὁ ἄ. καπνιαῖος βλ.λ. λίθος· **2)** κ.δ. γρ. **καπνῖτις** τὸ φυτὸν καπνίτης ὁ φαρμακευτικός· || νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν μηκωνιδῶν, ὧν εἶδος καπνίτης ὁ φαρμακευτικός, οὗ ὁ ὀξύπικρος χυμὸς εἶναι εὐστόμαχος, δημ. καπνιά, καπνόχορτο.

καπνιτώδη (τὰ) νεώτ. βοταν. ὑποοικογένεια φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **μηκωνιδῶν**, ἄ. καπνοειδῆ.

καπνιῶ-άω μτγν. ἐπὶ μελισσῶν, ἐμφυσῶ καταλλήλως καπνὸν εἰς τὴν κυψέλην τῶν μελισσῶν, ἵνα

καταστήσω αὐτὰς ἀκινδύνους : 'Απολλ.Ρ 2,131 μελισσάων σμῆνος μέγα .. καπνιόωσι· **2)** ἀμτβ. ἀναδίδω, ἐκβάλλω καπνόν, καπνίζω : Πλούτ. 'Ηθ.454Α.
καπνό (τὸ) δημ. συνήθ. κτ. πληθ. **τὰ καπνά** ὁ καπνὸς βλ.λ.2)· **2)** τὸ φυτὸν καπνίτης ὁ μικρανθής, ἡ καπνιά.
καπνοβάτης (ὁ) (βαίνω) μτγν. ἐπίθ. ποιμενικοῦ λαοῦ· Εὐστ.'Ιλ.Σ 916 «οἱ ἐκ μέλιτος, γάλακτος καὶ τυροῦ ζῶντες Γέται» : Ποσειδών.104J **μέλιτι δὲ χρῆσθαι καὶ γάλακτι καὶ τυρῷ ζῶντες καθ' ἡσυχίαν, διὰ δὲ τοῦτο καλεῖσθαι θεοσεβεῖς τε καὶ καπνοβάτας** (ἀμφ.).
καπνόβεργες (αἱ) δημ. λεπτοὶ κλάδοι ἢ καὶ κορμοὶ νεαρῶν δένδρων, ἐφ' ὧν ἀναρτῶνται πρὸς ἀποξήρανσιν τὰ φύλλα τοῦ καπνοῦ.
καπνοβιομηχανία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ βιομηχανία τοῦ καπνοῦ, ἡ περὶ τὴν κατεργασίαν, συσκευὴν καὶ πώλησιν τοῦ καπνοῦ ἐπιμέλεια.
καπνοβιομήχανος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ἐπιχειρηματίας ἀσχολούμενος εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ ἐμπορίαν τῶν καπνῶν.
καπνοβόρος-ον νεώτ. ὁ βιβρώσκων, ὁ ἀφανίζων τὸν ἐκ τοῦ πυρὸς καπνόν, ὁ παρεμποδίζων τὸν σχηματισμὸν τούτου· ‖ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. συσκευή, δι' ἧς κατορθοῦται ἡ ἀπορρόφησις τοῦ καπνοῦ εἰς τὰς μηχανάς, ὅ. καπνοκαύστης, καπνορροφητής, καπνοσυλλέκτης.
καπνογόνος-ον νεώτ. ὁ γεννῶν, ὁ παράγων, ὁ ἀναδίδων καπνόν : **καπνογόνα μηχανήματα**· ‖ χημ. **καπνογόνα ἀέρια** χημικαὶ οὐσίαι ἢ συσκευασίαι χρησιμοποιούμεναι κατὰ τοὺς πολέμους πρὸς παραγωγὴν καπνῶν ἰδίως καλυπτικῶν· ‖ **καπνογόνοι οβίδες** αἱ παράγουσαι καὶ σφενδονίζουσαι ἅμα τῇ ἐκρήξει αὐτῶν ἀπαπνικτικὸν καπνόν.
καπνογόργιον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν καπνίτης, τὸ καπνόχορτο : ΨΔιασκ.4,109.
καπνόδιον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος μυκήτων τῆς οἰκογ. τῶν **περισποριοειδῶν.**
καπνόδις-ιδος (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **βουπρηστιδῶν.**
καπνοδόκη (ἡ) (δέχομαι) ἰων. κ. ἀττ.,μτγν. κ. νεώτ. καπνοδόχη ὀπὴ ἐπὶ τῆς στέγης τοῦ οἰκήματος, δι' ἧς ἐξήρχετο ὁ καπνὸς καὶ εἰσήρχοντο αἱ ἡλιακαὶ ἀκτῖνες, φεγγίτης : 'Ηρ.4,103 **μάλιστα δὲ ὑπὲρ τῆς καπνοδόκης**, Φερεκρ.141,Λουκ.'Ικαρ.13 **μεμνήσομαι σπένδειν τέ σοι ἐπὶ τῆς καπνοδόκης** (δ.γρ. καπνοδόχη), Γαλ.2,727.
καπνόδους-οντος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **καραβιδῶν.**
καπνοδοχεῖον (τὸ) γλῶσσ. κ. νεώτ. ἡ καπνοδόκη βλ.λ.· **2)** νεώτ. δοχεῖον ἐπιτραπέζιον διὰ τὴν ἐναπόθεσιν κεκομμένου καπνοῦ πρὸς χρῆσιν τῶν καπνιστῶν.
καπνοδόχη (ἡ) (δέχομαι) μτγν. κ. νεώτ., ἰων. καπνοδόκη βλ.λ. : Γαλ.2,727· **2)** νεώτ. ἡ καπνοδόχος βλ.λ., τὸ φουγάρο.
καπνοδοχοκαθαριστής (ὁ) νεώτ. ὁ κατ' ἐπάγγελμα καθαριστὴς καπνοδόχων ἀπὸ τῆς ἐπικεκολλημένης αἰθάλης, καπνιᾶς.
καπνοδόχος-ον (δέχομαι) γλωσσ. ὁ δεχόμενος τὸν καπνόν.
καπνοδόχος (ὁ,ἡ) (δέχομαι) νεώτ. κ. **καπνοδόχη** σωλὴν κτιστὸς ἢ μετάλλινος χρησιμοποιούμενος διὰ τὴν ἀπαγωγὴν τῶν ἀερίων τῆς καύσεως τῶν ἑστιῶν πυρὰς καὶ τῶν ἀτμολεβήτων πρὸς τὸν ἐλεύθερον ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα διὰ τῆς δημιουργίας ρεύματος ἀέρος, καμινάδα, φουγάρο : **ἡ καπνοδόχος τοῦ ἐργοστασίου εἶναι 30 μέτρων,** - **αἱ καπνοδόχοι τῶν ἀτμοπλοίων** (τσιμινιέρες).
καπνοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ χρώματος, ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ καπνοῦ : ΑἰλΖΙ 6,20 **σκορπίον . . λευκόν, πυρὸν καπνοειδῆ**· **2)** νεώτ. βοταν. τὰ καπνοειδῆ ὡς οὐσ. ὅ. καπνιτώδη βλ.λ.
καπνοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον καπνοειδῆ βλ.λ. : Γρηγ.Νύσσ.I,77Β.
καπνοθάλαμος (ὁ) νεώτ. χῶρος ἐν τοῖς ἀτμολέβησι, κείμενος εἰς τὴν προέκτασιν ἢ ἄνωθεν τῆς ἑστίας, εἰς ὃν εἰσρέουσι τὰ θερμὰ ἀέρια τῆς καύσεως, πρὶν ἢ φθάσωσιν εἰς τὴν καπνοδόχον.
καπνοθήκη (ἡ) νεώτ. κ. δημ. θήκη, ἐν ᾗ θέτουσιν οἱ καπνισταὶ **τὸν καπνόν**, ταμπακέρα, σιγαροθήκη.
καπνοθυλάκιον (τὸ) νεώτ. θύλακας, θήκη καπνοῦ, καπνοσακκούλα, ταμπακέρα.
καπνοκαλλιέργεια (ἡ) νεώτ. ἡ καλλιέργεια τοῦ φυτοῦ καπνός.
καπνοκαύστης (ὁ) (καίω) νεώτ. συσκευὴ δι' ἧς ἐπιτυγχάνεται ἡ συμπληρωματικὴ καῦσις τῶν ἀκαύστων μερῶν τοῦ καπνοῦ, καπνοβόρος.
καπνοκοπτήριον (τὸ) (κόπτω) νεώτ., δημ. **καπνοκοφτήριο** ἐργοστάσιον κοπῆς καπνοῦ· πρβλ. καπνεργοστάσιον.
καπνοκοπτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν κοπὴν τοῦ καπνοῦ : **καπνοκοπτικὴ μηχανὴ** (δι' ἧς κόπτουσι τὰ φύλλα τοῦ καπνοῦ, πρβλ. χαβάνι).
καπνολόγος (ὁ) (λέγω (2)) δημ. ἡ καπνοδόχος· ‖ κ. μτφ. : παροιμ. 'Αραβαντ.157 **ὁ καπνὸς νὰ βγαίνῃ ἴσια, καὶ ἂς εἶναι στραβὸς ὁ καπνολόγος** (ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῆς τύχης εὐνοουμένων, ὅπου τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι καλόν, ἀσχέτως πρὸς τὴν ποιότητα τοῦ ὀργάνου, δι' οὗ ἐκτελεῖται).
καπνολογῶ-έω (λέγω (2)) π. Βυζαντ. εἰσπράττω **τὸ καπνικὸν** βλ.λ. : Μιχ.'Ακομ.2,106,29.
καπνομαντεία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ τοῦ καπνοῦ μαντεία· ‖ π. ἀρχ. εἶδος ἐμπυρομαντείας ἐξηγούσης τὰ μέλλοντα ἐκ τῆς διευθύνσεως τοῦ καπνοῦ κατὰ τὴν ὄπτησιν τῶν σφαγίων τῆς θυσίας.
καπνοκορτυάζομαι πηδῶ, σκιρτῶ : 'Ετ.γ.195.
καπνόμαντις-εως (ὁ) πάπ. ὁ ἐκ τοῦ καπνοῦ μαντευόμενος· πρβλ. καπνομαντεία.
καπνοόν 'Ησ. « τὰ πνέοντα ».
καπνοπαραγωγή (ἡ) (παράγω) νεώτ. κ. δημ. ἡ παραγωγὴ καπνοῦ ὡς φυτοῦ.
καπνοπαραγωγός-ό(ν) (παράγω) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τόπων, ὁ παράγων καπνὸν εἰς ποσότητας διὰ τὸ καπνεμπόριον κυρίως : **ἡ Ἑλλὰς εἶναι τόπος καπνοπαραγωγός**· **2)** τὸ ἀρσ.ὡς οὐσ.κτηματίας ἢ γεωργὸς ἀσχολούμενος εἰδ. εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ φυτοῦ καπνὸς κ. ἰδ. ὁ παράγων σημαντικὴν ποσότητα καπνοῦ : **ἐγένετο συλλαλητήριον τῶν καπνοπαραγωγῶν.**
καπνοποιός-όν (ποιῶ) σχόλ. ἐπὶ ὕλης, ὁ ποιῶν, ἀναδίδων καπνόν : Σχόλ.'Αριστφ.Νεφ.145 **καπνοποιὸν τὸ σύκινον ξύλον.**
καπνοπρατήριον (τὸ) (πράττω) νεώτ. πρατήριον χονδρικῆς πωλήσεως καπνοῦ, σιγαρέττων κτλ.
καπνοπωλεῖο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. κατάστημα ἢ πρατήριον πρὸς πώλησιν καπνοῦ κατειργασμένου.
καπνοπώλης (ὁ) (πωλῶ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. **καπνοπῶλις-ιδος**, δημ. **καπνοπώλισσα** ὁ πωλητὴς καπνοῦ κατειργασμένου, οἷον σιγαρέττων, πούρων, ταμπάκου κτλ.
καπνόρροους-οος-ουν (ρέω) μσν. ὁ πλήρης καπνοῦ : Εὐστ.Πον.311,1 καπνορρόων οἰκιῶν.
καπνός (ὁ) κ. μσν., νεώτ., δημ. κ. **καπινός**, νεώτ. κ. δημ. πληθ. ἐν εἰδ. σημ. κ. κτ. οὐδ. **τὰ καπνά** ἀερῶδες μῖγμα ἀναδιδόμενον κατὰ τὴν καῦσιν οἱασδήποτε οὐσίας : 'Ιλ.Α 317 **κνίση δ' οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ**, 'Οδ.Α 58 **ἱέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι ἧς γαίης θανέειν ἱμείρεται**, Πίνδ.Ι 4(3),66 κνισάντι καπνῷ, Αἰσχ.'Αγ.497 **σημανεῖ καπνῷ πυρός**, Σολωμ.Λάμπρ.

Μπάϋρ.53,2 **στὸν ἀέρα ἀνακατώνονται οἱ σπιθοβόλαι καπνοί,** Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.14,6 **βλέπεις ἐκείνη τὴ φωτιά, μαῦρο καπνὸ ποὺ βγάνει,** Ζερβ. Τραγ.ΚΚ 38,1 **σὰ λιβανιοῦ καπνὸς μ' εὐωδιὰ μύραυ·** || δημ. παραιμ. (ἐκ τοῦ γαλλ.) **κάθε ξύλο ἔχει τὸν καπνό του** (ἕκαστος ἔχει τὰς ἰδιοτροπίας του)· ὁμ. φρ. **ἔγινε καπνὸς** (ἐξηφανίσθη, ἐπὶ προσ.) ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ὁ ἄνωθεν ἐπιφανείας ἰσχυρῶς συγκρουομένων κυμάτων παραγόμενος ἀφρός : 'Οδ.Μ 219 **τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος ἐκτὸς ἔεργε νῆα·** || ἐν παροιμ. ἐπὶ εὐτελεστάτων καὶ ἀσημάντων πραγμάτων, οἷον **καπνοῦ σκιά, - περὶ καπνοῦ στενολεσχεῖν** κ. ἄ. : Αἰσχ.ἀπ.399,Σοφ.'Αντ.1170 **τἄλλ' ἐγὼ καπνοῦ σκιᾶς οὐκ ἂν πριαίμην ἀνδρὶ πρὸς τὴν ἡδονήν,** 'Αριστφ.Νεφ.320 **καὶ λεπτολογεῖν ἤδη ζητεῖ καὶ περὶ καπνοῦ στενολεσχεῖν,** Πλάτ.Πολ.581D **καπνὸς καὶ φλυαρία·** πρβλ. Εὐρ.'Ιππ.954 **βάκχευε πολλῶν γραμμάτων τιμῶν καπνούς** (τιμῶν τὰς μωρίας τῶν πολλῶν γραμμάτων)· **2)** μτφ. ἐπὶ φθόνου : Πίνδ.Ν 1,124 **λέλογχε δὲ μεμφομένοις ἐσλοὺς ὕδωρ καπνὸν φέρειν ἀντίον** (Βερναρδ. Γρ. ἐν λ. «ἡ μοῖρα τῶν μεμφομένων τοὺς ἀγαθοὺς ἔστι τὸ καπνῷ ὕδωρ ἐπιφέρειν, τὸ σβεννύναι τὸν καπνὸν τῷ ὕδατι, ὅπερ δηλ. αὐξάνει ἔτι μᾶλλον τὸν καπνόν»· || παροιμ. **ἐς αὐτὸ τὸ πῦρ ἐκ τοῦ καπναῦ** ἐπὶ τῶν περιπιπτόντων ἐκ τοῦ ἑνὸς κακοῦ εἰς ἄλλον ἔτι χεῖρον : Λουκ.Νεκυομ.4· πρβλ. **ἀπὸ τὴν Σκύλλαν εἰς τὴν Χάρυβδιν·** **3)** νεώτ. μτφ. **αἱ καπνοὶ τοῦ οἴναυ** ἡ ἐξ οἰναποσίας διέγερσις τοῦ θυμικοῦ καὶ τῆς φαντασίας· || δημ. φρ. **τοῦ ἀνέβηκαν οἱ καπνοὶ στὸ κεφάλι** ἐξωργίσθη πολύ, ἐξεμάνη· **4)** μτγν. ὁ καπνίτης, ἡ καπνιά, λατ. fumaria : Διοσκ.4,109· **5)** νεώτ. κ. δημ., δημ. κ. **καπινός,** πληθ. **τὰ καπνά** φυτὸν πλατύφυλλον τῆς οἰκογ.τῶν **σολανθῶν** ἡ **στρυχνωδῶν** οὗ τὰ φύλλα ξηραινόμενα καὶ συσκευαζόμενα καταλλήλως χρησιμοποιοῦνται πρὸς κάπνισιν, ἐρρίνωσιν ἢ πρεζάρισμα καὶ μάσησιν, ἡ νικοτιανή : **καπνὸς - μυρωδάτος,- τὰ καπνὰ ἔχουν καλὴν τιμήν·** || δημ. μτφ. φρ. **τί καπνὸ φουμάρει** = τί εἴδους ἄνθρωπος εἶναι, ποίου χαρακτῆρος, ποίων κοινωνικῶν ἀντιλήψεων· **6)** ρηματ. π. καπνίζω. 'Εκ ρίζ. καπ-, καπύω = ἀποπνέω, κεκαφηώς (= ἀσθμαίνων), ἐγκάπτει = ἐκπνεῖ (παρ' 'Ησ.), κάπος (= ψυχή, πνεῦμα, 'Ησύχ.), καπάνη, καπανεὺς (διότι «βακχεύων ἐπέπνει» Σοφ.αὐτ.136), κόπρος· λατ. vap-or (ἀτμός, ἀντὶ cvapor). Συγγ. τῇ ρίζ. καφ-, κεφαλή.

καπνοσακκούλα (ἡ) δημ. σακκίδιον ἐξ ὑφάσματος ἢ δέρματος πληρούμενον καπνοῦ εἰς χῦμα καὶ φερόμενον ὑπὸ τῶν καπνιστῶν πρὸς πρόχειρον χρῆσιν, καπναθήκη.

καπνοσπορέλαιον (τὸ) νεώτ. ἔλαιον λαμβανόμενον δι' ἐκχυλίσεως ἢ πιέσεως τῶν σπερμάτων τοῦ φυτοῦ καπνοῦ, ἄ. καπνέλαιον.

καπνοσῦριγξ-ιγγος (ἡ) νεώτ. ἡ σῦριγξ τοῦ καπνοῦ, μικρὸς σωλὴν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου ὁ καπνιστὴς τοποθετεῖ τὸ σιγαρέττον, ἐνῶ ἀπὸ τοῦ ἑτέρου εἰσπνέει τὸν παραγόμενον ἐκ τῆς καύσεως καπνόν, πίπα· || σκεῦος καπνίσματος ἀποτελούμενον ἐκ μικρᾶς ἑστίας ἐν ᾗ τοποθετεῖται καὶ ἀνάπτεται ὁ καπνός, καὶ ἑνὸς σωλῆνος δι' οὗ εἰσπνέεται ὑπὸ τοῦ καπνιστοῦ ὁ παραγόμενος καπνός, τσιμπούκι : Καλλιγ.Θάν.Βλ.32 **καὶ δός μου ν' ἀνάψω τὴν καπνοσύριγγά μου·** **2)** μακρὸς δερμάτινος αὐλὸς τοῦ ναργιλέ, μαρκούτσι.

καπνόσφαιρα (ἡ) νεώτ. ἡ κατὰ τὸν μεσαίωνα σφαῖρα ἐκ στυππείου, ἥτις ἐμβαπτιζομένη ἐντὸς μείγματος διαφόρων εὐφλέκτων οὐσιῶν καὶ ἀναπτομένη ἐξεσφενδονίζετο κατὰ τοῦ ἐχθρικοῦ χαρακώματος, ὅπως ἐπιφέρῃ διὰ τοῦ διαχεομένου καπνοῦ σύγχυσιν, ταραχήν.

καπνοσφράντης (ὁ) (ὀσφραίνομαι) μτγν. κ. μσν. κωμ. ἐπὶ φιλαργύρου ἢ παρασίτου, ὁ καπνὸν ὀσφραινόμενος : Κωμ.'Αδεσπ.1025, Εὐστ.750,41· **2)** ὡς κύριον ὄνομα : 'Αλκίφρ.3,49.

καπνοσωλὴν-ῆνος (ὁ) νεώτ. σωλὴν μετάλλινος, δι' οὗ διοχετεύεται ὁ καπνὸς τῶν ἑστιῶν ἢ θερμαστρῶν εἰς τὴν καπνοδόχον, μπουρί.

καπνοτόπι (τὸ) δημ. ὁ καπνότοπος βλ.λ.

καπνότοπος (ὁ) νεώτ. κ. δημ., δημ. κ. **καπνοτόπι** ἔδαφος, ἐν ᾧ καλλιεργεῖται καπνός, ἢ κατάλληλον διὰ τοιαύτην καλλιέργειαν.

καπνούρα (ἡ) νεώτ. **πολὺς καπνὸς διακεχυμένος ἐν τῷ ἀέρι.**

καπνοῦχος (ὁ) (ἔχω) μσν. ἡ καπνοδόχη βλ.λ. : Βασιλικὰ 58,2.

καπνοφόρος-ον (φέρω) νεώτ. ἐπὶ τόπων, ὁ φέρων, παράγων καπνὸν ἢ ὁ γόνιμος εἰς παραγωγὴν καπνοῦ : **καπνοφόρος πεδιάς.**

καπνοφράκτης (ὁ) (φράσσω) νεώτ. πλὰξ σιδηρᾶ κινουμένη ἐντὸς ὀλισθήρων ἢ περὶ ἄξονα καὶ ρυθμίζουσα τὸν ἑλκυσμὸν τῆς ἑστίας, πεταλούδα, τάμπερ.

καπνόφυλλο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. **τὸ φύλλον τοῦ φυτοῦ καπνοῦ·** **2)** νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **σκιαδανθῶν.**

καπνοφυτεία (ἡ) νεώτ. κ. δημ., ἐσφ.γρ. **καπνοφυτία** φυτεία καπνῶν, ἔκτασις κατάφυτος ἐκ καπνοῦ.

καπνόχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν καπνίτης βλ.λ.

καπνώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς καπνὸν πυρὰς ἢ ὁ πλήρης καπνοῦ : 'Αριστλ.Μετ. 360a,10, Θεόφρ.Πυρ.76, Πολύβ 9,16,3 **ἔτι δ' ὁ καπνώδης καὶ συννεφὴς ἀὴρ καὶ τἄλλα τὰ παραπλήσια τούτοις·** **2)** ἐπὶ χρώματος, μέλας, σκοτεινός : Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,3,2, Λουκ.Φιλαφ.16 **εἶδον ἐξιόντα μέλανα καὶ καπνώδη τὴν χρόαν,** Δίων Χρ.66,5 **φύλλον δριμὺ καὶ καπνῶδες·** **3)** νεώτ. ζωαλ. ὁ **καπνώδης** γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογεν. τῶν **βουπρηστιδῶν.**

καπνωδία (ἡ) μτγν. παθ. αἰθάλη, ἀσβόλη, καπνιά : Νεῖλ.'Επιστ.72.

καπνωδῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον καπνώδη βλ.λ. : Γαλ.4,507.

καπνωτήριον (τὸ) γλωσσ. βωμός.

καποδιστριακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν πρῶτον κυβερνήτην τῆς 'Ελλάδος 'Ιω. Καποδίστριαν ἢ ὁ πρὸς τιμὴν αὐτοῦ ὀνομασθείς : **καποδιστριακοὶ νόμοι, - Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον.**

κάποιος-α-ο (κἂν - ποῖος) δημ. κ. **κἄποιος** ἀντων. ἀόριστος, τίς, ἕνας : Κρυστ.Πεντάμορφη 79 **κάποιο κυνήγι ἕναν καιρὸ ξανοίξανε μεγάλο,** Θεοτ.ΚΚατάδ.156 **ἦρθε κάποιος ἀπὸ τὸ χωριό σου, - ἔχω κάποια δουλειὰ καὶ θὰ φύγω, - κάποιος σὲ ζητοῦσε·** **2)** μικρός τις, ὀλίγος : **ἔχει κάποιαν ἀξίαν - περιουσία.**

καπονάρω δημ., ναυτ.κ. **καπονιάρω** ἐπωτίζω βλ.λ.

καπονέρα (ἡ) δημ. ναυτ. ὁ θαλαμίσκος τῆς γόνδολας, φέλτζα· **2)** κλωβὸς μέγας, συνήθ. οὐχὶ φορητὸς πρὸς ἔγκλεισιν καὶ συντήρησιν ὀρνίθων ἢ κ. ἄ. ἐκ τῶν κατοικιδίων πτηνῶν.

καπόνι (τὸ) (λατ. capo) δημ. κ. **καπώνι** ἐκτομίας ἀλέκτωρ, κάπων· **2)** ναυτ. ἐξάρτημα πλοίου χρησιμεῦον πρὸς ἀνακρέμασιν, ἡ ἐπωτίς.

καπονιέρα (ἡ) καπονέρα βλ.λ.2).

καπονόβετες (αἱ) δημ. ναυτ. τὸ ἀγόμενον μεγάλου συαπάστου βλ.λ.

καποντόπερα (ἰταλ.) ἄνευ γένους καὶ ἀριθμοῦ, κωμικῶς ἐκπληκτικός, παράδοξος, ἰδιόρρυθμος : **αὐτὸ τὸ ἀνέκδοτο εἶναι καποντόπερα, - αὐτὰ ποὺ μᾶς εἶπε εἶναι καποντόπερα.**

κάπος (ὁ) (1) ἀρχ. λεξ. πνοή, ἀναπνοή : Εὐατ. 1280,34 «πνεῦμα»· πρβλ. κάπυς, κάφος.

κάπος (ὁ) (2) (Ἰταλ.) δημ. ὁ ἐπὶ κεφαλῆς, ὁ ἡγούμενος ἄλλων· **2)** ναυτ. ἀξιωματικὸς τετραωρίας· **3)** ἐπὶ ἀγγλοκρατίας ἐν Ἑπτανήσῳ, ἕκαστος τῶν ἐν χωρίοις ἐπιστατῶν τῆς τάξεως, ἐκτελούντων καὶ τὰ ἐντάλματα τῆς ἐξουσίας.
κᾶπος (ὁ) δωρ. ἀντὶ κῆπος.
καπότα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. κ. **καππότα** χονδρὸς μάλλινος ἐπενδύτης τῶν χωρικῶν ἐκ τριχῶν αἰγὸς ἢ ἐξ ἐρίου μετὰ καλύμματος τῆς κεφαλῆς, κάπ- πα· **2)** εὐρὺ καὶ μακρὸν γυναικεῖον ἐπανωφόριον ἀχειρίδωτον, ἄ. καπότο· **3)** εἶδος μικροῦ γυναικείου πίλου· **4)** τεχνητὸς ἐκ λεπτοῦ ἐλαστικοῦ θύλακος τοῦ πέους, χρησιμεύων κατὰ τὴν συνουσίαν ὡς προφυλακτὴρ ἀπὸ τῶν ἀφροδισίων, ἡ περικαυλίς.
καποτάς (ὁ) δημ. ὁ ῥάπτων καπότας βλ.λ.1), βλαχορράφτης : Καλλιγ.Θάν.8λ.138 **δῶρον οὐ μόνον περιττόν, ἀλλ' ἴσως καὶ ἐπιβλαβὲς εἰς τὴν τέχνην τοῦ καποτᾶ.**
καποτάστο (τὸ) (λατ. capotasto) δημ. εἶδ. ἐν τῇ μουσικῇ, εἶδος κινητῆς ῥάβδου, ἥτις προσαρμοζομένη εἰς τὴν λαβὴν ἐγχόρδου ὀργάνου ἐπιβραχύνει τὰς χορδάς.
κάποτε (κἂν ἢ καί-ποτε) ἐπίρρ. δημ. κ. **κάποτε** ἐπὶ χρόνου, ποτέ, μίαν φοράν : **κάποτε στὰ μαθητικά μου χρόνια ἀρρώστησα, - συναντηθήκαμε κάποτε στὸ χωριό·** **2)** ἔστιν ὅτε, ἐνίοτε, καμμιὰ φορά : Κρυστ.Σκ.Ἀδ.1,5 **ἀπὸ τὴ σκέψη κάποτε μ' ἐξύπναγε μιὰ βρύση·** || δὶς λεγ. πρὸς ἔμφασιν : **κάποτε κάποτε τὸν βλέπομεν·** **3)** διαζευκτικῶς, **κάποτε . . κάποτε** ὁτὲ μὲν - ὁτὲ δέ : **κάποτε γελᾷ, κάποτε θυμώνει.**
καπότο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. **εἶδος γυναικείου ἐπανωφορίου,** ἡ καπότα· **2)** ὅρος χαρτοπαικτικὸς εἴς τινα παίγνια, ὅτε ὁ ἀντίπαλος παίκτης δὲν κάμνει καμμίαν χαρτωσιὰν βλ.λ.
κάπου (κἂν ἢ καί - που) ἐπίρρ. δημ. κ. **κάπου** ἐπὶ στάσεως, ἔν τινι τόπῳ, σὲ κάποιο μέρος : Κρυστ.Γκόλφω 250 **καὶ κάπου ἀκούετο σαλαγή, κάπου βραχνὴ φλογέρα·** || ἐπὶ κινήσεως, εἴς τινα τόπον : **κάπου πηγαίνει·** || ὁμ. μτ. τῆς προθ. ἀπὸ πρὸς δήλωσιν τῆς ἀπὸ τόπου ἢ διὰ τόπου κινήσεως : **ἔρχεται ἀπὸ κάπου, - πέρασε ἀπὸ κάπου·** **2)** ἐπὶ χρόνου διπλασιάζεται, κάπου κάπου ἔστιν ὅτε, ἐνίοτε, κάποτε κάποτε : **κάπου κάπου κάνουμε καὶ καμιὰ βόλτα μαζί, - κάπου κάπου πατᾷ καὶ στὸ σχολεῖο** (ἐπὶ μαθητοῦ συχνάκις ἀπουσιάζοντος)· **3)** ἐπὶ ποσοῦ μτ. ἀριθμητικῶν, περίπου : **ἔχω κάπου δύο μῆνες νὰ τὸν δῶ, - ἤμεθα εἰς τὴν ἐκδρομὴν κάπου πενήντα ἄνθρωποι.**
καπουκεχαγιάς (ὁ) (τουρκ. καπού - κετχουντάς) δημ. ὁ παρὰ τῇ Ὑψηλῇ Πύλῃ ἀντιπρόσωπος τῶν ὑποτελῶν ἡγεμόνων ὡς καὶ τοῦ Πατριάρχου.
καπουκῖνος (ὁ) δημ. ὁ καπουτσῖνος βλ.λ.
καποῦλι (τὰ) (πιθ. ἐκ τοῦ λατ. scapula) μσν. κ. δημ. κ. **κάπουλο,** συνήθ. κτ. πληθ. τὰ ἀπὸ τῆς νεφρικῆς χώρας μέχρι τῶν γλουτῶν νῶτα τῶν μεγάλων τετραπόδων ζῴων : Διηγ.Ἀχιλλ.1318 **καὶ τὰ φαρία τους ἔκρουεν ἀπάνω εἰς τὰ καπούλια, - ἐκάθισε στὰ καπούλια·** **2)** δημ. ἐπὶ ἀνθρώπων πρὸς σκῶψιν, οἱ γλουτοὶ ἰδίως οἱ προεξέχοντες : **αὐτὴ ἡ γυναίκα ἔχει καλὰ καπούλια.**
καπουλίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογένεια μαλακίων ἀστεροπόδων τοῦ ἀθροισμ. τῶν **κτενοβραγχίων.**
κάπουλο (τὸ) δημ. τὸ καπούλι βλ.λ.
κάπουλος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακίων γαστεροπόδων τῆς οἰκογ. **τῶν ταινιογλωσσιδῶν.**
καπουντζῆς (ὁ) δημ. κ. **καπουτζῆς** βλ.λ.
κάπουπλος Ἡσ. «φάρυγξ».
κάπουρας (ὁ) δημ. **τὸ φυτὸν κύπειρος** βλ.λ., ἡ στραγγυλόρριζος.
καπουτζῆς (ὁ) (τουρκ. καπού) δημ. ὁ φύλαξ τῆς πύλης, ὁ θυρωρός· || **καπουτζῆ - μπασῆς** τάξις θαλαμηπόλων τοῦ σουλτάνου τῆς Τουρκίας.
καπουτσῖνος (ὁ) (1) (Ἰταλ. cappucino) δημ. κ. **καπουκῖνος,** κτ. πληθ. **καπουτσῖνοι** μοναχικὸν τάγμα τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, ἀποκληθὲν οὕτως ἐκ τοῦ καλύμματος δι' οὗ ἐκάλυπτον τὴν κεφαλὴν οἱ ἀνήκοντες εἰς αὐτό.
καπουτσῖνος (ὁ) (2) **νεώτ. κ. δημ.** ἐν τῷ ναυτικῷ, ὁ κυριώτερος συστολεὺς τοῦ ἐπιδρόμου· **2)** δημ. **τὸ φυτὸν δελφίνιον τὸ αἰάντειον·** **3)** νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν ᾠδικῶν τῆς οἰκογ. τῶν **σπιζιδῶν.**
κάππα (τὸ) ἄκλ. κ. νεώτ. κ. δημ., ὄνομ. τοῦ δεκάτου γράμματος τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, βλ. Κ : Πάπ. **κάμηλος θήλεια κεχαραγμένη μηρῷ δεξιῷ κάππα,** ἀρχ. **Καππαδόκες, Κᾶρες, Κίλικες, τρία κάππα κάκιστα,** κ. δημ. **τρία κάππα κάκιστα, δύο μὲ παγκάκιστα, Κρήτη, Κύπρο καὶ Κεφαλονιά, Μυτιλήνη καὶ Μωριᾶ·** **2)** (Ἰταλ. cappa) δημ. κ. κάπα χονδρὸς ἐπενδύτης τῶν ὀρεσιβίων χωρικῶν, καπότα, καπότο, μανδύα· || παροιμ. **ἔκαφα τὴν κάππα μου γιὰ νὰ μὴ μὲ τρῶν' οἱ ψεῖρες** (ἐπὶ τῶν ὑφισταμένων θυσίαν τινά, διὰ νὰ ἀπαλλαγῶσι σπουδαιοτέρων φροντίδων)· || σιδηρόχρους στρατιωτικὸς **ἐπενδύτης** ἐξ ἐρίου αἰγὸς τῶν ἀνδρῶν τῶν εὐζωνικῶν μονάδων· **3)** γυναικεῖον ἐπανωφόριον ἀχειρίδωτον καλύπτον ὁλόκληρον τὸ σῶμα, ἐνίοτε μετὰ καλύμματος τῆς κεφαλῆς, κουκούλας, καπότα βλ.λ.2).
καππαδοκάρχης (ὁ) νεώτ. π. Ρωμ. τίτλος τοῦ ἐπάρχου τῆς Καππαδοκίας.
καππαδοκίζω μτγν. εὐνοῶ, ὑποστηρίζω τοὺς Καππαδόκας ἢ κτ. **ἄλλους ἐπὶ** κακῆς σημ., φέρομαι ὡς Καππαδόκης, εἶμαι ὀκνηρός, πλεονέκτης : Ἀππ.Μιθριδ.53 **ἐκόλαζε τοὺς καππαδοκίσαντας·** || κ. παθ. γίνομαι Καππαδόκης ὡς πρὸς τὰ ἤθη, ὅθ. δόλιος, πανοῦργος : ΑΠ 11,238.
καππαδοκικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Καππαδοκίαν ἢ τοὺς Καππαδόκας, ὁ ἀπὸ τούτων χαρακτηριζόμενος· **2)** μτγν. εἶδος πώματος : Πολυδ.6,96· **3)** εἶδος πλακοῦντος : Χρύσ.Τυαν.π.Ἀθήν.14,647C **εἴδη πλακούντων καὶ γένη τάδε ἀναγράφει τερεντῖνον, πελούκιδον, καππαδακικὸν . . .**
καππάκι (τὸ) δημ. τὸ καπάκι βλ.λ.
καππακίζω δημ. ἄ. καπακίζω βλ.λ.
καππακισμός (ὁ) νεώτ. μερικὸς τραυλισμὸς ὡς πρὸς τὸ γράμμα κάππα.
καππαριδίνεια (τὰ) νεώτ. βοταν. ὑποδιαίρεσις φυτῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ῥαιαδωδῶν.**
καππαριδοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογένεια **δικοτυληδόνων φυτῶν.**
καππάριον (τὸ) κ. πάπ. **καπάριον** ὑποκορ. τοῦ κάππαρις βλ.λ. : Κωμ.Ἀδέσπ 459 **πρὸς καππάριαν ζῇς, δυνάμενος πρὸς ἄνθίαν.**
κάππαρις-εως (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. **κάππαρη** θαμνῶδες φυτὸν καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς : Ἀντιφάν.62, Τιμοκλ.23 **Φρύνης ἐρασθεὶς ἡνίκ' ἔτι τὴν κάππαριν συνέλεγεν,** Θεόφρ.Φι 6,5,2, ΠΔ Ἐκκλ.12,5 **καὶ διασκεδασθῇ ἡ κάππαρις,** Ἔμπεδος π.Ἀθήν. 9,370C **καὶ αὐτὸς ὤμνυε τὴν κάππαριν,** δ.δίστ. **στὰ ὄρη βγαίνει κάππαρη, | τὰ λόγια σου εἶναι ζάχαρη·** || νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **καππαριδοειδῶν·** **2)** νεώτ. οἱ ἐντὸς ἅλμης ἢ ὄξους διατηρούμενοι νεαροὶ κάλυκες τῆς καππάρεως.
καππαροδόχη (ἡ) (δέχομαι) νεώτ. ἀγγεῖον πρὸς ἐναπόθεσιν τῆς καππάρεως.
καππαρόμηλο (τὸ) δημ. ὄνομ. **τοῦ καρποῦ τοῦ φυτοῦ κάππαρις ἢ βραχόβιος.**
καππαρόριζον (τὸ) μσν. ἡ ῥίζα τῆς καππάρεως : Ὀρνεοσόφ.252.

κάππαρος (ὁ) δημ. κ. **κάππαρο** (τὸ) βλ. κάπαρος.
κάππαστον Ἡσ. « ποικίλον » (κατάπαστον).
καππάτια Ἡσ. « γυναικεῖα ἱμάτια ».
καππαύει ἀντὶ καταπαύει : Πίνδ.Ν 9,15 **κρέσσων δὲ καππαύει δίκαν τὰν πρόσθεν ἀνήρ.**
καππέλλα νεώτ. μουσ. φρ. **ἀ καπέλλα** ἡ ἄνευ οἱασδήποτε ὀργανικῆς συνοδείας ἐκτέλεσις πολυφωνικῆς συνθέσεως.
κάππεσον ἐπ. ἀόρ. β' ἀντὶ κατέπεσον τοῦ καταπίπτω· || Ἡσ. «καππετών· καταπεσών. κείμενος».
καπποφόρος-ον (φέρω) μτγν. ἐπὶ ἵππου, ὁ σεσημειωμένος διὰ τοῦ γράμματος κάππα : Λουκ. Ἀπαίδ.5 **ὁ δὲ ἵππον κτήσαιτο Μῆδον ἢ κενταυρίδην ἢ καπποφόρον** (ἐσφ.γρ. ἀντὶ κοππαφόρον).
καππυρίζω ποι. ἀντὶ καταπυρίζω, ἀνάπτω, καίομαι, παίρνω φωτιά : Θεόκρ.2,24 **χὠς αὕτα λακεῖ μέγα καππυρίσασα** (διόρθ. κάππυρος εὔσα).
καππώτας (ὁ) δωρ. ὁ καταπαύτης, ὁ πάροχος καταπαύσεως λίθος, ἔνθα ἡ μανία τοῦ Ὀρέστου κατέπαυσε : Παυσ.3,22,1 **Ὀρέστην λέγουσι καθεσθέντα ἐπ' αὐτοῦ παύσασθαι τῆς μανίας. διὰ τοῦτο ὁ λίθος ὠνομάσθη Ζεὺς Καππώτας κατὰ γλῶσσαν τὴν Δωρίδα.**
κάπρα Ἡσ. « αἴξ. Τυρρηνοί ».
κάπραινα (ἡ) θηλ. τοῦ κάπρος, ἀγρία ὗς, ἀγριογουρούνα· **2)** μτφ. ἐπὶ γυναικός, ἀκόλαστος, ἀσελγής· ἀρχ. λεξ. « κατωφερὴς πρὸς τὰ ἀφροδίσια » : Φρύν.Κωμ.33, Ἕρμιππ.10 **ὦ σαπρὰ καὶ πασιπόρνη καὶ κάπραινα.**
κάπρας Ἡσ. « ἀκολασίας ».
κάπρειος-α-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν κάπρον, ὁ τοῦ κάπρου : Νόνν.Δ 18, 245 **καπρείων . . ὀδόντων.**
καπρελλίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογένεια μαλακοστράκων τοῦ ἀθροίσματος **τῶν ἀμφιπόδων.**
καπρί (τὸ) δημ. ὁ ἐπιβήτωρ χοῖρος, ὁ κάπρος· **2)** ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ εἰς τὰ ἀφροδίσια πάθη ἀχαλίνωτος, ὁ λίαν ὁρμητικός : φρ. παροιμ. **ἔπεσεν ἀπάνω του (της) σὰν καπρί· 3)** ἐπὶ προσ. ἐν παρομοιώσει, ὁ ἐξ ὀργῆς παράφορος, βίαιος : **δὲν εἶδες πῶς ἔκανε σὰν καπρί.**
καπρία (ἡ) τὸ μέρος τῆς μήτρας τῶν θηλειῶν ὑῶν καὶ καμήλων, ἐν ᾧ τὰ φάρια· τοῦτο ἐκτέμνουσιν ἐνίοτε, ὅπως παύσωσι τὴν πρὸς τὴν ὀχείαν ὁρμὴν τοῦ ζῴου : Ἀριστλ.ΖΙ 632a,21 **ἐκτέμνεται δὲ καὶ ἡ καπρία τῶν θηλειῶν ὑῶν, ὥστε μηκέτι δεῖσθαι ὀχείας, ἀλλὰ πιαίνεσθαι ταχέως· 2)** ὑγρόν τι ἐκρέον ἐκ τῶν θηλειῶν ὑῶν μετὰ τὴν ὀχείαν : Ἀριστλ.ΖΙ 573b,2 **διὰ τὸ ἐκβάλλειν μετὰ τὴν ὀχείαν τὴν καλουμένην ὑπό τινων καπρίαν·** πρβλ. ἱππομανές· **3)** π. Ἡσ. χορὸς ἐνόπλων· **4)** ἡ κάππαρις : Διοσκ.2,173.
καπρίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ κάπρος βλ.λ. : Ἀριστφ.ἀπ.506,2 **καπριδίου νέου κόλλοπά τιν'.**
καπρίζω καπρῶ' βλ.λ. : Ἀριστλ.ΖΙ 572a,16 **τὸ πάθος, ὅπερ ἐπὶ τῶν ὑῶν λέγεται τὸ καπρίζειν.**
καπρικυανοῦν (τὸ) νεώτ. χημ. βασικὴ ὀξαζινοχρωστική, χρησιμοποιουμένη διὰ βαμβακερὰ καὶ σπανιώτερον διὰ τὴν μέταξαν.
καπρίλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος μαλακοστράκων τῆς οἰκογ. τῶν **καγγεριδῶν.**
καπριόδοως-οντος (ὁ,ἡ) (ὀδούς) μσν. ὁ ἔχων ὀδόντας κάπρου : Κ Μανασσ.Χρον.9,34 **καπριόδους σῦς.**
καπριόλη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἀγρωστωδῶν.**
καπρίολος γλωσσ. μικρὸν δίκρανον, δικρανάκι.
κάπριος (ὁ) ποι. ἀντὶ κάπρος : Ἰλ.Λ 414 **ὡς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ κύνες θαλεροί τ' αἰζηοὶ σεύωνται.**
κάπριος-ον κ. **κάπρειος** ὁ ὅμοιος πρὸς ἀγριόχοιρον : Ἡρ.3,59 **καὶ τῶν νηῶν καπρίους ἐχουσέων τὰς πρῴρας.**
καπριπράσινον νεώτ. χημ. βασικὴ ὀξαζινοχρωστική, ἀνάλογος πρὸς τὸ καπρικυανοῦν βλ.λ.
καπρίσκος (ὁ) ὑποκορ. τοῦ κάπρος βλ.λ.2), εἶδος ἰχθύος : Κρωβ.7, Δίφιλ.Σ π.Ἀθήν.9,355F **καπρίσκος καλεῖται μὲν καὶ μῦς, βρωμώδης δ' ἐστὶ καὶ σκληρός, κιθάρου δ' ἐστὶ δυσπεπτότερος.**
καπρίτσιο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. κ. **καπρίτσο** ἰδιοτροπία, πεῖσμα, παραξενιά : Ξενόπλ.Ζακ.Μαντ.41 **κανένας δὲν εἶχε τὴ δύναμη, ὡς τὸ τέλος, νὰ μὴ τῆς κάνῃ τὸ καπρίτσο της, - τὸ 'καμα γιὰ ἕνα καπρίτσιο· 2)** μουσ. τύπος συνθέσεως δι' ὀργανικὴν μουσικήν, ἐλευθέρου σχεδίου, χαρακτῆρος δηκτικοῦ καὶ πνευματώδους καὶ πλήρους ἀπροσδοκήτων ἐπεισοδίων· : τίτλος ἔργου τοῦ Μένδελσον **Φαντασίαι καὶ καπρίτσα.**
καπριτσ(ι)όζικος-η-ο δημ. κ. ὁ ἐκδηλώνων καπρίτσια, ὁ πεισματάρης, ὁ καπριτσόζος.
καπριτσ(ι)όζος-α-ικο δημ., ἰδιωμ. ἐν Μάνῃ **καπρικιάρης-α-ικο** ὁ ἔχων καπρίτσια, πεισματάρης, ἰδιότροπος, παράξενος : **καπριτσιόζος ἄνθρωπας, - καπρικιάρικο γυναικάρι** (ἐν Μάνῃ).
καπριφολιοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογένεια **δικοτυληδόνων φυτῶν.**
καπριφόλιον (τὸ) νεώτ. βοταν. **γένος φυτῶν** τῆς οἰκογ. τῶν **καπριφολιοειδῶν.**
καπριῶ-άω μτγν. κ. **καπρῶ** βλ.λ. : Ἀριστφ. Βυζ.145,12.
καπροβόλ(ι)ον (τὸ) Ἡσ. « συβίνη ».
καπρόμυς-υος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ὀκτωδοντιδῶν.**
καπρονικὸν ὀξύ (τὸ) νεώτ. χημ. ὀργανικὸν ὀξύ, περιεχόμενον ἐν ἐλευθέρᾳ καταστάσει καὶ ὑπὸ μορφὴν γλυκεριδίων εἰς πλεῖστα λίπη, οἷον τῆς ἀγελάδος, αἰγός, κοκκοκαρύων κττ.
κάπρος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ἄρρην χοῖρος, συνήθ. ἀγριόχοιρος, καπρί· Ἡσ. « ὗς ἄγριος » : Ἰλ.Ρ 725, Ὀδ.Λ 130 **ἀρνειὸν ταῦρόν τε συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,** Ἀριστφ.Λυσ.202 **καταθεῖσα ταύτην προσλαβοῦ μοι τοῦ κάπρου, - κάπρος ἐρυμάνθιος** (ὁ λυμαινόμενος τὴν Ἐρύμανθον)· **2)** εἶδος θαλασσίου ἰχθύος· Ἡσ. « τὸν φάγραν ἰχθύν »: Ἀριστλ.ΖΙ 505a,13 **ἔχει δὲ ὁ ἐλάχιστα ἔχων ἐν ἐφ' ἑκατέρᾳ βραγχίον, διπλοῦν δὲ τοῦτο οἷον ὁ κάπρος,** Ἀρχέστρ.π.Ἀθήν.305E **ἐς Ἀμβρακίαν ἐλθὼν . . τὸν κάπρον γ' ἂν ἐσίδῃς ὠνοῦ καὶ μὴ κατάλειπε, κἂν ἰσόχρυσος,** ἄ. καπρίσκος· || νεώτ. ζωολ. γένος ἰχθύων τῆς οἰκογ. τῶν **σκομβριδῶν.**
καπροσύρη Ἡσ. « περικάθαρσις ».
καπροφάγος-ον (τρώγω) ἀρχ. λεξ. ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος, ὁ ἐσθίων κάπρον ἢ κάπρους· Ἡσ. « Ἄρτεμις ἐν Σάμῳ ».
καπροφόνος-ον (φένω) μτγν. ὁ φονεύων κάπρους : Φίλιππ.Θεσσ. ΑΠ 9,83 **καπροφόνος κύων.**
καπρυλικὸν ὀξύ (τὸ) νεώτ. χημ. ὀργανικὸν ὀξὺ μὴ ἀπαντῶν ἐν τῇ φύσει ἐν ἐλευθέρᾳ καταστάσει, ἀλλ' ἐν τοῖς λίποις ὑπὸ μορφὴν γλυκεριδίων.
καπρῶ-άω ἐπὶ συῶν, ὁρμῶ πρὸς ὀχείαν : Ἀριστλ.ΖΙ 572b,24· **2)** μτφ. εἶμαι ἀσελγής : Ἀριστφ.Πλ.1025 **καπρῶσα γραῦς.**
καπρῴζομαι καπρῶ βλ.λ. : Σκληρίας π. Ἀθήν. 9,402Β **αὖτ' ἀσχέδωρος νεμόμενος καπρῴζεται.**
καπρών-ῶνος (ὁ) Ἐπιγρ. χοιροστάσιον.
καπτήρ-ῆρος (ὁ) (κάμπτω) σωλήν τις ἐκ γῆς ὀπτῆς : Θεόφρ.ΦΑΙτ.5,6,4.
καπτόλη (ὁ) νεώτ. χημ. προϊὸν συμπυκνώσεως χλωράλης καὶ ταννίνης εἰς διάλυσιν ἐντὸς οἰνοπνεύματος.
καπτρίον (τὸ) γλωσσ. τὸ καμπτρίον βλ.λ.
κάπτρον (τὸ) τὰ κάμπτρον βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ.
κάπτω, μέλλ. **κάψω** ἐπὶ ζῴων, ἀνοίγων τὸ ῥύγχος ἢ τὸ ράμφος ἁρπάζω, καταπίνω τι μετ' ἐπιθυμίας καὶ ὁρμῆς, χάφτω· Εὐστ. « χανδὸν ἐσθίω » : Ἀ-

ριστφ.'Ορν.245 οἵ θ' ἐλείας παρ' αὐλῶνας ὀξυστόμους ἐμπίδας κάπτεθ', Νικοκλῆς π. 'Αθήν.4, 140D ἄλφιτα γάρ ἐστιν ἐλαίῳ δεδευμένα, ἅ φησι.. κάπτειν αὐτοὺς μετὰ τὸ δεῖπνον ἐν φύλλοις δάφνης· || ἐπὶ ὑγρῶν, καταπίνω : Ξένορχ. 9 μὰ τὸν Διόνυσον ὃν σὺ κάπτεις ἴσον ἴσῳ, 'Αριστλ.ΖΙ 593a,21· || κ. ἐπὶ ἀέρος : Εὔβουλ.10 κάπτω αὔρας· || κ. μτφ. : 'Ηρώνδ.1,38 σευ τὸ ὥριον τέφρη κάψει· 2) ρηματ. καπτήρ, κάψις.

καπυκτά 'Ησ. «πνέοντα».

καπύνιοι 'Ησ. «ἀκόλουθοι».

καπυρίδια τράκτα (τὰ) μτγν. κ. μσν. εἶδος ξηροῦ ἐπιμήκους πλακοῦντος ἀρτοειδοῦς : Χρύσ. Τυαν.π.'Αθήν.3,113D εἰς δὲ τὰ καπυρίδια καλούμενα τράκτα μίξεις ὥσπερ καὶ εἰς ἄρτον, Δουκάγγ.ἐν λ., Κορ.'Ατ.1,214· πρβλ. τράκτον.

καπυρίζω [καπυρός - καπύριον] μτγν. οἱονεὶ διὰ καπυρίων, πλακούντων διαιτῶμαι (πρβλ. δημ. τρώγω παντεσπάνια), δθ. συνεκδ. διάγω τρυφηλῶς, ἡδονικῶς, εἶμαι καλοζώητος, καλοζωϊστής, γλεντζές : Στράβ.17,1,16 διαίτας ἔχουσα καὶ ἀπόψεις τοῖς καπυρίζειν βουλομένοις· 2) ρηματ.π. καπυριστής.

καπύριον (τὸ) γλωσσ. κ. πάπ. εἶδος ξηροῦ ἀρτοειδοῦς πλακοῦντος ἑφθοῦ ἐν τηγάνῳ : Πάπ. λόγος ἀρτοκόπου ἄρτου.. καπυρίων ζευγῶν κ· 2) γεν. κ. ὡς ἐπίθ. ἐπὶ ζυμαρικῶν, ὁ παρεσκευασμένος ἑφθὸς ἕως ξηρασίας : Ψελλ.π.Δουκάγγ. 589 λάγανον τὸ καπύριον, λορδὸν συγκεκαυμένον· πρβλ. 'Ησ. ἐν λ. καυαλέον κ. λαρδόν.

κάπυρις-ιδος (ἡ) Πολυδ.7,58 «Περσικὸς χειτὼν χειριδωτός».

καπυριστής (ὁ) [καπυρίζω] μτγν. ὁ ἔκδοτος εἰς ἡδυπάθειαν, εἰς τρυφήν, εἰς ἀσωτίαν, δθ. συνεκδ. ἡδονόπληκτος, ἀσελγής : Στράβ.14,2,26 τρυφηλῶν ἀνθρώπων καπυριστῶν.

καπυρός-ά-όν (κτ. Εὐστ. ἐκ τοῦ καίω καὶ πῦρ) ὁ ἀπεξηραμμένος ὑπὸ τοῦ ἀέρος, ξεραμένος : 'Επίχ.150 καπυρὰ κάρυα [ξερὰ καρύδια]· || ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἢ διὰ πυρώσεως ἢ (πιθ.) καπνισμοῦ ἐξηραμμένος : 'Αντιφάν.185 χοιρίων κρέα καπυρά (καπνιστά), 'Αριστλ.Πρ.927a,24 ἄλευρον καὶ ἄλφιτον καπυρόν (καθουρδιστό), Θεόκρ.6,16 ὡς ἐπ' ἀκάνθας ταὶ καπυραὶ χαῖται, τὸ καλὸν θέρος ἁνίκα φρύγει (σχόλ. «καπυραὶ δὲ αἱ κεκαυμέναι ὑπὸ τοῦ ἡλίου)· || 'Ησ. «καυαλέον.. κατακεκαυμένον, καπυρόν, ξηρόν, θερμόν»· 2) μτφ. ἐν ἐνεργ. σημ. ἐπὶ κόπου ἢ ψυχικῆς καταστάσεως, ὁ ὑπερθερμαίνων καὶ ἀποξηραίνων τὸ σῶμα, παὺ στεγνώνει τὸ κορμί, τὸ κάνει νὰ ξεροσταλιάσῃ : Θεόκρ.2,85 ἀλλά μέ τις καπυρὰ νόσος ἐξελάπαξεν [περιφρ. περὶ τοῦ ἔρωτος]· 3) συνεκδ. ἐπὶ ἤχου, ὁ ξηρόν, διακεκριμένον ἔχων φθόγγον, κρότον, ὁ αἱονεὶ ἐκ ξηρῶν συγκρουομένων πραγμ. ἀναδιδόμενος, τριζάτος : Γαλ.6,434· || δθ. ἐπὶ γέλωτος, ὁ ἔντονος, ἰσχυρός, ξάστερος, δυνατός : Νοσ.ἐν ΑΠ 7,414 καπυρὸν γελάσας [ἐνν. γέλωτα], 'Αλκίφρ.3,48 καπυρὸς ἐξεχύθη γέλως· || ὁμ. εἰδ. ἐπὶ τοῦ ᾄσματος, τοῦ συρίγματος, τῆς φωνῆς κ. κτ. ποι. περιφρ. ἐπὶ τοῦ στόματος, ὁ καλλίφωνος, ὁ λιγυρός, ὁ ἰσχυρός : Θεόκρ.7,37 καπυρὸν στόμα [ἤτοι καπυρόν, λιγυρόν, ἀναδίδον ᾆσμα], Μόσχ.3,94,Λουκ.Θε.Δ 22,3 μουσικός εἰμι καὶ συρίζω πάνυ καπυρόν· 4) ἐπὶ ᾠδῶν, ᾀσμάτων ᾀδομένων, ὁ ζωηροτέραν τοῦ πρέποντος φράσιν ἔχων, δθ. ὁ ἐλαφρός, ὁ ἄσεμνος, ὁ χυδαῖος, ἀντιθ. ἐσπουδασμένος : 'Αθήν. 15,697B τὰς καπυρωτέρας ᾠδὰς ἀσπάζεται μᾶλλον τῶν ἐσπουδασμένων.

καπυροῦμαι-όομαι (καπυρός) μτγν. ἐπὶ ξύλου, καταξηραίνομαι: Στράβ.4,4,1 τοῦ μὴ κατὰ τὰς νεωλκίας καπυροῦσθαι τὴν ὕλην μὴ νοτιζομένην.

καπυρώδης-ους-ες (εἶδος) σχόλ. ὁ καπυρὸς τὸ εἶδος, ὁ ξηρὸς τὴν ὄψιν : Σχόλ.'Αριστφ.'Αχ.1091, 'Ησ.ἐν λ. ἴτρια.

κάπυς-υος (ὁ) 'Ησ. «πνεῦμα»· πρβλ. καπύω.

καπύω (κάπυς) μτγν. ἐπ. ἀόρ. κάπυσσεν, ἐκπνέω· 'Ησ. «ἐκάπυσ(σ)εν· ἐξέπνευσεν· κάπυς γὰρ τὸ πνεῦμα».

καπφάλαρα ἐσφ. γρ. παλ. ἐκδ. ἀντὶ κὰπ (κατὰ) φάλαρα : 'Ιλ.Π 106.

καπχάς (ὁ) δημ. κ. καμπουχάς, καμουχάς εἶδος γυναικείου πολυτελοῦς ὑφάσματος.

κάπων-ωνος (ὁ) (λατ. capo) γλωσσ. κ. νεώτ., δημ. καπώνι ὁ ἐκτομίας ἀλέκτωρ.

κάπως (κἀν - πως) ἐπίρρ. δημ., δ.γρ. κἄπως ἐν συντάξει μτ. ρ. κατά τινα τρόπον, ὁπωσδήποτε : κάπως θὰ τὰ καταφέρω νὰ μὲ δεχθῇ σὲ ἀκρόαση, - κάπως θὰ μπορέσω νὰ ξεφύγω· 2) ἐν συντ. ὁμ. μτ. ρ. ἢ ἐπιθ. ἢ ἄ. ἐπιρρ. ἐν μέρει, ὁπωσοῦν, ὀλίγον τι : κάπως ἡσύχασε ὁ ἄρρωστος, - μοῦ φαίνεται κάπως ἄμαθος, - κάπως καλὰ πάμε, - κάπως πεινάω· || ὁμ. ἰδ. μτ. ρ. τριτοπρ. ἐκφερομένου, ἀορίστως, οὐχὶ ἐντόνως : κάπως μοῦ ἔρχεται νὰ ξεράσω· || σπαν. κ. ἐπιτασσόμενον ἐπιθέτων, ὑπό τινα ἔποψιν, ἔκφανσιν, ἐκδήλωσιν : εἶναι τρελλὸς κάπως, - περίεργος κάπως.

κάρ (I) ἐπ. ἀντὶ κατὰ βλ.λ. πρὸ τοῦ ρ : 'Ιλ.Μ 33 ποταμοὺς δ' ἔτρεψε νέεσθαι κὰρ ῥόον.

κάρ-κᾱρός (τὸ) (2) (κείρω) ἐπ. τὸ κεκαρμένον, θρὶξ κεκομμένη· π. 'Ομ. ἐν φρ. δηλούσῃ ἐσχάτην περιφρόνησιν : 'Ιλ.Ι 378 τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ [τὸν ἐκτιμῶ ὅσον καὶ μίαν τρίχα, ἴσα μὲ τὸ τίποτα]· 2) ἀντὶ τοῦ κάρα, κάρη κεφαλή, κυρίως ἐν τῇ φρ. ἐπὶ κὰρ κατὰ κεφαλῆς, κατακέφαλα : 'Ιλ.Π 392 ἐς δ' ἅλα πορφυρέην μεγάλα στενάχουσι ῥέουσαι ἐξ ὀρέων ἐπὶ κάρ· || ὁμ. ἀνὰ κὰρ πρὸς τὰ ἄνω : 'Ιππ.π.Γαλ.19,79.

Κάρ-Κᾱρός (ὁ), κτ. πληθ. Κᾶρες, θηλ. Κάειρα ὁ κάτοικος τῆς Καρίας· || ἐν χρ. καὶ ἐν παροιμ. ἐν τῷ Καρὶ κινδυνεύειν (ἐπὶ τῶν τιθεμένων ἄλλους νὰ διακινδυνεύωσι δι' αὐτούς· προέκυψεν ἡ παροιμία ἐκ τοῦ ὅτι οἱ Κᾶρες ἐχρησιμοποιοῦντο ὡς μισθοφόροι) : Εὐρ.Κύκλ.654 ἐν τῷ Καρὶ κινδυνεύσομεν, 'Αριστείδ.Λόγ.1,163 ἐν τῷ Καρὶ καὶ οὐκ ἐν τοῖς ἑαυτῶν σώμασι κινδυνεύειν· || ὁμ. παροιμ. θύραζε, Κᾶρες, οὐκέτ' 'Ανθεστήρια (ἐμπρός, ἔξω εἰς τὴν ἐργασίαν σας, δοῦλοι, αἱ ἑορταὶ παρῆλθον, - διότι πολλοὶ Κᾶρες ἦσαν δοῦλοι).

κάρα (τὸ) ποι. κ. μσν., κ. νεώτ., ἰων. κάρη, γεν. κάρητος, καρήατος ἐν χριστ. 'Επιγρ. κάρατος κ. π. μτγν. ποι. κάρης, δοτ. κάρητι κ. καρήατι, π. τραγ. κάρᾳ κ. π. μτγν. ποι. κάρῃ, αἰτ. κάραν κ. κάρην, πληθ. ὀνομαστ. καρήατα, γεν. κράτων, δοτ. κρᾱσί, αἰτ. κρᾶτα, ἡ κεφαλή : 'Ιλ. Χ 74 πολιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον· || ἐπὶ ἵππων : αὐτ.Ζ 509 ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται ὤμοις ἀΐσσονται· 2) τὸ πρόσωπον : Σοφ.'Ηλ.1310 γέλωτι τοὐμὸν φαιδρὸν ὄψεται κάρα, αὐτ.ΟΚ 285· 3) τὸ ἄκρον, ἡ κορυφὴ πράγματός τινος, οἷον ὄρους, δένδρου κττ. : 'Ησίοδ. Θ 42 ἠχεῖ δὲ κάρη νιφόεντος 'Ολύμπου· || ἐπὶ ποτηρίου, τὸ ἄκρον, τὸ χεῖλος : Σοφ.ΟΚ 473 ὧν κρᾶτ' ἔρεψον καὶ λαβὰς ἀμφιστόμους· 4) π. τραγ. ὁ ἄνθρωπος : Σοφ.ΟΤ 40 ὦ κράτιστον πᾶσιν Οἰδίπου κάρα, αὐτ.'Αντ.1 αὐτάδελφον 'Ισμήνης κάρα· 5) ρηματ. π. κάρηνον, κρανίον, κράνος, κόρση (καὶ κόρρη=κεφαλή, κρόταφος), κάρανος (=κεφαλή, κύριος), κορυφή, κρήνη, κρήδεμνον, κόρυς, κορύνη, κόρυμβος, καραδοκῶ (ἴσως συγγ. καὶ τῇ λ. κέρας).

κάρα (ἡ) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ κεφαλή· 'Ησ. «αἲξ ἥμερος Πολυρρήνιοι, ὑπὸ Γορτυνίων ἡ συκῆ.

"Ιωνες τὰ πρόβατα. καὶ τὴν κεφαλὴν» : Βί.'Αλεξ. 389 **αὐτὸς φέρων ἐκτύπωμα τὴν λεοντείαν κάραν,** Σολωμ.Λόρδ Μπάϋρ.104,3 **ἄπου ἐκάναν μὲ τὴν κάρα, μὲ τὰ στήθια στὰ γκρεμά.**

καρα- (τουρκ.) δημ. πρῶτον συνθετικόν, δηλοῦν, ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ σημαινόμενον ἔχει τὴν ἰδιότητα τοῦ μέλανος ἢ τοῦ ἰσχυροῦ, οἷον καραμπογιά (ἡ μαύρη μπογιά), καρᾶ - Γιουσούφ, καρασεβδάς (ἰσχυρός, δεινὸς ἔρως).

καραβαία 'Ησ. «δίκρουν ξύλον».

καραβάνα (ἡ) δημ. μεταλλικόν, συνήθ. ἐκ λευκοσιδήρου, στρογγύλον καὶ μετρίως ἀβαθὲς μαγειρικὸν σκεῦος μετὰ δύο λαβῶν· ‖ στρατ. τὸ μετάλλινον δοχεῖον τῶν στρατιωτῶν, ἐντὸς τοῦ ὁποίου λαμβάνει ἕκαστος στρατιώτης τὸ συσσίτιον αὐτοῦ, ἐν τῷ ναυτ. πατάνη· **2)** φρ. λόγια **τῆς καραβάνας** λόγοι ἀνόητοι, ἀερολογήματα.

καραβανάς (ὁ) δημ. εἰρων. ἐπὶ τῶν ἀπαιδεύτων καὶ ἀξέστων ἀξιωματικῶν κ. ὑπαξιωματικῶν· **2)** συνεκδ. ὁ οἱονεὶ ἐκ παρεσκευασμένου ὑπὸ ἄλλου συσσιτίου, ὁ ἀπὸ τῆς καραβάνας ἀποζῶν, ἄ. χαραμοφάος· πρβλ. παλιοκαραβανάς.

καραβάνι(ον) τὸ (περσ.) νεώτ. κ. δημ. ὁμὰς ὁδοιπορούντων ἐμπόρων μετὰ καμήλων καὶ ὑποζυγίων· ‖ ὁμὰς προσκυνητῶν μεταβαινόντων εἰς Μέκκαν· ‖ κτ. ἐπέκτ. ὁμαδικὴ πορεία ταξιδευόντων: **ἦλθε καὶ ἄλλο καραβάνι περιηγητῶν** ‖ ἐν χρ. κ. μτφ. : 'Αρέτ.Βατοπεδ.34 **ἀπὸ γνώσες καραβάνι καὶ μ' αὐτὸ πιὰ προχωρεῖ.**

καραβέλλα (ἡ) (ἰσπαν.) νεώτ. κ. δημ. κ. **καραβέλα** εἶδος παλαιοτέρου τύπου ἱστιοφόρου πλοίου οὐχὶ μεγάλου ἐκτοπίσματος : **ἡ καραβέλλα τῆς ὁποίας ἐπέβαινεν ὁ Κολόμβος.**

καραβήσιος-ια-ιο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ καράβι, ὁ τοῦ καραβιοῦ : **καραβήσια πανιά, - σκύλος - ποντικὸς καραβήσιος.**

καράβι(ον) (τὸ) μτγν., μσν., νεώτ., μαν. κ. δημ. κα-ράβιν,ὑποκορ. τοῦ κάραβος βλ.λ.3),πλοῖον ἱστιοφόρον εὐμέγεθες : 'Ησ. ἐν λ.ἐφόλκια, Σχόλ.Εὐρ.'Εκ.631, Χρον.Μορ.367Η κι οὐδὲν ἔλθουν οἱ Φράγκοι **τόσοι, ὅπου νὰ γεμίσουσιν τὰ πλευτικὰ καράβια,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 52,13 **καράβι ἀπὸ καρυὰ μεγάλο, καλοτάξιδο,** ΜΜ **ἔπιασε καὶ κουρσάροτα μ' ἕνα καράβι τούρκικο,** δ.τραγ. **ἔχω καράβι ἀπὸ καρυά (ἢ ἀπὸ σκαριοῦ) καὶ ναῦτες παλληκάρια,** Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.142,1 **ὁ κὺρ Βοριὰς παράγγειλεν οὔλω τῶν καραβιῶνε·** **2)** κτ. ἐπέκτ. πᾶν πλοῖον εἴτε ἱστιοφόρον εἴτε ἀτμῆρες, συνήθ. πολεμικόν : **σὲ ποιὸ καράβι ὑπηρετεῖς;** ‖ μτφ. ἐν φρ. **τὸ ῥίξε ἔξω τὸ καράβι** (ἐπὶ οἰκονομικῆς καταστροφῆς)· κ. εἰρων. : **γιατὶ εἶσαι ἔτσι, πέσαν ἔξω τὰ καράβια σου** (ἐπὶ τῶν ἄνευ αἰτίας δυσθυμούντων), δμ. **μικρὸ καράβι παίνευε, μεγάλο καβαλλίκα** (μὴ ριψοκινδυνεύῃς ἐξ ἐνθουσιασμοῦ)· **3)** εἰδ. τεμάχιον ἄρτου, ἐφ' οὗ τίθεται μεζές, ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς ὀρεκτικὸν πρὸς πόσιν οἴνου κατὰ τὰ συμπόσια· **4)** δμ. συνεκδ. ἡ ἐν εὐωχίᾳ πρόποσις.

καραβιά (ἡ) δημ. τὸ φορτίον ἑνὸς καραβιοῦ, ἡ ποσότης ἣν δύναται νὰ περιλάβῃ καὶ μεταφέρῃ ἓν καράβι· πρβλ. βαρκαδιά, καϊκιά· ‖ μτφ. κτ. πληθ. μεγάλη ποσότης πράγματός τινος : **ἔχει καραβιὲς βιβλία·** **2)** ὡς μετρικὴ μονάς, τὸ μῆκος ἑνὸς περίπου καραβιοῦ : **βρισκόμαστε ὡς πέντε καραβιὲς ἀπὸ τὸ μῶλο.**

καραβίδα (ἡ) δημ. ἡ καραβίς βλ.λ.

καραβιδόχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ζακυνθία ἡ τυλώδης.

καραβιῖδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογ. κολεοπτέρων σαρκοφάγων.

καραβίνα (ἡ) (ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ. **καραμπίνα** φορητὸν ηὐλακισμένον ὅπλον, βραχύτερον καὶ ἐλαφρότερον τοῦ τυφεκίου, ἀραβίς· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., ἀμαθής, ἀπαίδευτος· ‖ ἐπὶ μαθητῶν, ἀμελής, νωθρός· **3)** ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ, ἐπιφυλακτικός, φειδωλὸς καὶ ὕπουλος ἐνεδρευτής.

καραβινιέρος (ὁ) (καραβίνα) νεώτ. κ. δημ. κ. καραμπινιέρος στρατιώτης ὡπλισμένος διὰ καραβίνας· ‖ ἰδ. ἱππεὺς ἀνήκων εἰς τὸ βαρὺ ἱππικόν, ὁ καραβινοφόρος· **2)** ὁ ἀνήκων εἰς τὸ σῶμα τῆς ἰταλικῆς χωροφυλακῆς· ‖ ἐν 'Ισπανίᾳ ὁ τελωνοφύλαξ.

καραβινοφόρος (ὁ) νεώτ. ὁ καραβινιέρος βλ.λ.

κᾱρᾰβίς-ίδος (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **καραβίδα** κάνθαρος κερασφόρος : 'Αλέξ.Τραλλ.· **2)** 'Ησ. «καραβίδες· γραῖες»· **3)** σχόλ. νεώτ. κ. δημ. ὀστρακόδερμον ἀκανθωτόν, ὁ κάραβος· Σχόλ. 'Οππ.1,261· ‖ νεώτ. ζωολ. μαλακόστρακον τῶν γλυκέων ὑδάτων ἐκ τῶν δεκαπόδων μακροούρων, ἀστακὸς ὁ ποτάμιος· ‖ δημ. τὸ θαλάσσιον μαλακόστρακον χόμαρος.

καραβιώτης (ὁ) μσν. κ. δημ. ὁ τοῦ καραβιοῦ, ὁ καραβήσιος, ὁ ναύτης : Ζερβ.Λυρ.Σάτ.Μέρμ. 1,205 **σὲ δούλεψη βασιλικὴ σὰν καραβιώτης μπῆκα.**

καραβόγατος (ὁ) δημ. ὁ γάτος τοῦ καραβιοῦ, τοῦ πλοίου· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ σπανίως ἐγκαταλείπων τὸ καράβι ναυτικός· ‖ συνεκδ. κ. ὁ ἱκανὸς ναυτικός· πρβλ. θαλασσόλυκος.

καραβόδους-οντος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀκάρεων τῆς οἰκογ. τῶν ὀροβατιδῶν.

κᾱρᾰβοειδής-οῦς-ές (εἶδος) κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς κάραβον : 'Αριστλ.ΖΙ 526b,26 τελευτᾷ δὲ **τοῦτο τοῖς μὲν καραβοειδέσι καὶ καρίσι κατ' εὐθυωρίαν πρὸς τὴν οὐράν·** **2)** νεώτ. ζωολ. **τὰ καραβοειδῆ** γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **καραβιδῶν.**

καραβοκύρης (ὁ) δημ., θηλ. ἡ καραβοκύρισσα, πληθ. καραβοκύριδες κ. **καραβοκυραῖοι** ὁ κύριος τοῦ καραβιοῦ, πλοιοκτήτης· ‖ συνεκδ. ὁ πλοίαρχος, ὁ καπετάνιος : Σημηρ.'Αστρ.28 **ὁ πατέρας σου ἦταν καραβοκύρης καὶ ταξίδευε μακριὰ ἀπ' ἐδῶ σὰν πνίγηκε;** ‖ κ. μτφ. : 'Αραβαντ.Παροιμ.157 **οἱ πολλοὶ καραβοκυραῖοι πνίγουν τὸ καράβι** (ἐπὶ τῶν κακῶν τῶν προκυπτόντων ἐκ τῆς πολυαρχίας)· **2)** κτ. ἐπέκτ. εἰδ. ἐν Μάνῃ ἐν τοῖς ἐλαιοτριβείοις, ὁ προϊστάμενος τῶν ἐλαιοτριβῶν, λιτριβαρέων, οὗ κύριον ἔργον εἶναι τὸ στίψιμα : **φέτος ἔχει καλὸ καραβοκύρη καὶ πάνε καλὰ οἱ ἐλιές.**

καραβολάκια (τὰ) δημ. ὀνομ. εἴδους τινὸς ἑλληνικῆς δαντέλλας.

καραβόλιος (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν φασίολος ὁ τοῦ Καρακάλλα.

καραβόνικα νεώτ. βοταν. εἶδος βάμβακος καλλιεργηθέντος τὸ πρῶτον δοκιμαστικῶς εἰς τὰ Καραβόνικα τῆς Αὐστραλίας.

καραβόπανο (τὸ) δημ. τὸ πανὶ τοῦ καραβιοῦ, τὸ ἱστιόπανον· ‖ γεν. χονδρόν, σκληρὸν πανίον.

κᾱρᾰβοπρόσωπος-ον μτγν. ὁ ἔχων πρόσωπον καράβου : Λουκ.'Αλ.'Ιστ.1,35 **ἔθνος ἐγχελυωπὸν καὶ καραβοπρόσωπον.**

κᾱρᾰβος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἄ. κεράμβυξ, κάνθαρος ὁ κερασφόρος : 'Αριστλ.ΖΙ 531b,25 **ὅσα τὸ πτερὸν ἔχει ἐν κολεῷ, οἷον μηλολόνθη καὶ κάραβος,** αὐτ.551,17· ‖ νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν καραβιδῶν· **2)** ὀστρακόδερμον ἀκανθωτόν : 'Επίχ.27,'Αριστλ. ΖΜ 684a,1,Δίφιλ.Σ π.'Αθήν.3,106C **τῶν δ' ὀστρακοδέρμων καρὶς ἀστακὸς κάραβος καρκίνος λέων τοῦ αὐτοῦ γένους ὄντα διαφέρουσι·** **3)** κ. μσν. π. Βυζαντ. εἶδος ἐλαφροῦ, ταχύπλου πλοίου : ΕΜ 490,31· **4)** δημ. μία τῶν ὀνομασιῶν τοῦ ἀστερισμοῦ τῆς Μεγάλης "Αρκτου ἀπὸ τοῦ σχη-

ματος αὐτῆς· **3)** Ἡσ. «κάραβος· πύλη, θύρα. Μακεδόνες».
καραβόσκαρο (τὸ) δημ. εἰδ. ἐν τῷ ναυτ. σκάφος ἱστιοφόρον, ἔχον ἀσχέτως μεγέθους τὸ κανονικὸν σχῆμα καραβίου.
καραβόσκοινο (τὸ) δημ. κ. **καραβοσκοίνι** χονδρὸν σχοινίον καραβιοῦ, κάλως, παλαμάρι.
καραβόσκυλος (ὁ) δημ. κ. **καραβόσκυλο** (τὸ) ὁ ἐντὸς πλοίου ἱστιοφόρου παραμένων σκύλος πρὸς φύλαξιν αὐτοῦ· || κτ. ἐπέκτ. σκύλος μέγας καὶ ἄγριος· **2)** μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ἄγριος, ἀκαινώνητος, ἀγριάνθρωπος· **3)** ἐπὶ τῶν ναυτικῶν, ὁ σπανίως ἐξερχόμενος τοῦ πλοίου, ὁ πολύπειρος ναυτικός, καραβόγατος, θαλασσόλυκος.
καραβοστάσι (τὸ) (ἵστημι) δημ. μέρος κατάλληλον πρὸς πρόσκαιρον παραμονὴν πλοίων, ἀγκυροβόλιον, ὅρμος, ναυλόχιον : Παλαμ.Τρισεύγ.51 **ξέρουνε πὼς εἶναι στὸ καραβοστάσι ὁ Πέτρος ὁ Φλώρης**· || σύνηθ. κ. ὡς τοπων., οἷον ἐν Μάνη, Κύπρῳ κ. ἀλλαχοῦ.
καραβόσχοινον (τὸ) νεώτ. τὰ καραβόσκοινο βλ.λ.
καραβοτσακίζομαι δημ. ἀποθ., ἀόρ. (ἐ)καραβοτσακίστηκα, μτχ. παθ. παρακ. **καραβοτσακισμένος** ἐπὶ πλοίων, ρίπτομαι ὑπὸ τῶν κυμάτων καὶ θραύομαι ἐπὶ βράχων, ναυαγῶ : **καραβοτσακίστηκε στὸν κάβο-Μαλιά**· || ἡ μτχ. τοῦ παθ. παρακ. συνήθ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ναυαγός : **βγήκαμε καραβοτσακισμένοι σ' ἕνα ἐρημονήσι**· **2)** μτφ. ὑφίσταμαι δεινὴν περιπέτειαν, περιπίπτω εἰς δυστυχίαν, καταστρέφομαι· **3)** ἐν φρ. **περπατεῖ σὰν καραβοτσακισμένος** (περπατεῖ ἀσταθῶς, ζαλισμένος)· **4)** ρημστ. π. καραβοτσάκισμα.
καραβοτσάκισμα-ατος (τὸ) (καραβοτσακίζομαι) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καραβοτσακίζομαι.
καραβούνι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἀσφόδελος ὁ μικρόκαρπος.
καραβοφάναρο (τὸ) δημ. πλαῖον χρησιμεῦον ὡς πλωτὸς φανός, πυρσωρίς.
καραβώδης-ους-ες ὁ καραβοειδὴς βλ.λ.: Ἀριστλ. ΖΙ 607b.4 **τὰ μὲν γὰρ ὀστρακόδερμα.. καὶ μαλακόστρακα ἄριστά ἐστιν, ὅταν κύῃ, οἷον τὰ καραβώδη.**
καραγάνι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἄμμι τὸ γλυφίδιον.
καραγάτσι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν πτελέα ἡ πεδινή· **2)** συνεκδ. ἡ ἐκ πτελεῶν κ. ἄλλων προσομοίων δένδρων ξυλεία : **κασσόνια ἀπὸ καραγάτσι.**
καραγγίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογ. ἰχθύων τοῦ ἀθροίσματ. τῶν **ἀκανθοπτερυγίων.**
καράγιαλης (ὁ) (τουρκ.) ὄνομα ΒΔ ἀνέμου, μαϊστροτραμουντάνα, ὁ ἀρχαῖος σκείρων.
καράγκαθας (ὁ) δημ. **τὸ φυτὸν** ὀνόπορδον τὸ ὡρσιοανθές.
καραγκιόζης (ὁ) (τουρκ. καρὰ-γκιὸζ = μαυρομάτης) δημ. κωμικὸς καὶ πανοῦργος τύπος διαδραματίζων τὸ κύριον πρόσωπον ἐν τῷ λαϊκῷ θεάτρῳ σκιῶν· || κτ. ἐπέκτ. λαϊκὸν θέατρον σκιῶν· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., κωμικός, γελωτοποιός, εὐτράπελος· || γελοῖος τὴν ἐμφάνισιν.
καραγκιοζλίδικος-η-ο (καραγκιόζης) δημ. κ. καραγκιοζλίτικος ὁ ἁρμόζων εἰς καραγκιόζην, κωμικός, γελοῖος : **καραγκιοζλίτικα καμώματα.**
καραγκιοζλίκι (τὸ) (καραγκιόζης) δημ. κ. **καραγκιοζιλίκι** χονδροειδὴς ἀστεϊσμός, πρᾶξις ἢ λόγος χυδαῖος πως, ἀλλὰ κινῶν τὸν γέλωτα· || γεν. συνήθ. κτ. πληθ. γελοία πρᾶξις ἢ συμπεριφορά : **τί καραγκιοζλίκια εἶναι αὐτὰ ποὺ κάνεις.**
καραγκιόζ-μπερντὲς (ὁ) (τουρκ.) δημ. τὸ θέατρον τοῦ καραγκιόζη βλ.λ.
καραγκιοζοπαίκτης (ὁ) νεώτ. δημ. ὁ παίζων τὸν καραγκιόζην, ὁ κινῶν τὰ ἐκ χαρτονίου ἀνδρείκελα καὶ ὁμιλῶν ἀντὶ αὐτῶν εἰς τὸ θέατρον τοῦ καραγκιόζη.
καραγκούνης (ὁ) (τουρκ.) (καρα-γιουνὰν = μαῦρος Ἕλλην) δημ. συνήθ. κτ. πληθ. **καραγκούνηδες** Ἕλληνες πεδινοὶ κάτοικοι τῆς Θεσσαλίας, ἀσχολούμενοι εἰς τὴν γεωργίαν, ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς Κουτσοβλάχους καὶ τοὺς Σαρακατσαναίους : Καρκδ.Ζητ.26 **ὅταν ἐγύριζεν ἀπὸ τὴ νυχτερινὴ περιπολία του κι ἔβλεπε συναγμένους τοὺς Καραγκούνηδες, ἐστολιζόταν καλά**· **2)** μτφ. πτωχὸς καὶ ἀγροῖκος.
καραγκουνιά (ἡ) δημ. τὸ σύνολον τῶν Καραγκούνηδων· **2)** τὸ ἦθος, ὁ τρόπος τοῦ Καραγκούνη βλ.λ.
καραγκούνικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Καραγκούνηδες, ὁ κατὰ τὸν τρόπον αὐτῶν γινόμενος : **καραγκούνικος χορός.**
κάραγξ-γγος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἰχθύων ἀκανθοπτερυγίων τῆς οἰκογ. τῶν σκομβριδῶν.
κάραγος Ἡσ. «**ὁ τραχὺς ψόφος, οἷον πρι⟨όντ⟩ων**».
καραγὸς (ὁ) μσν. πρόχειρος προφυλακτικὸς περίβολος στρατοπεδεύσεως συγκροτούμενος ἐκ τῶν μεταγωγικῶν ἁμαξῶν, τῶν ἀκανθωτῶν σιδήρων τῶν διασπειρομένων πρὸς κώλυσιν τῆς πορείας τοῦ ἐχθροῦ (τριβόλων) καὶ τῶν πολεμικῶν μηχανῶν· **2)** κτ. πληθ. περιληπτ. τὸ σύνολον τῶν μεταγωγικῶν τοῦ στρατοῦ, ἅμαξαι, ἵπποι, ἡμίονοι κλπ.
καραδάλη Ἡσ. «**ἁρμενοθήκη**»· πρβλ. ἄρμενον.
καράδικα (τὰ) δημ. εἶδος μελαφῶν σύκων, ἄ. ἀραπόσυκα, μαυρόσυκα.
καράδικη (ἡ) ἐπὶ συκῆς, ἡ παράγουσα καράδικα.
καραδοκητής (ὁ) (καραδοκῶ) σχόλ. κ. νεώτ. γλῶσσ. τοῦ ὕποπτος βλ.λ., ὁ ὑποψίαν ἔχων· **2)** νεώτ. ὁ καραδοκῶν, καιροφυλακτῶν.
καραδοκία (ἡ) (καραδοκῶ) μτγν. ἡ ἐνέργεια ἢ ἰδιότης τοῦ καραδοκεῖν βλ.λ., ὅθ. ἡ ἐπὶ πολὺν χρόνον μετὰ προσοχῆς ἀναμονή τινος γεγονότος, περιστάσεως, εὐκαιρίας : Ἀκύλ.ΠΔ Παροιμ.10,28.
καραδόκιος-ον νεώτ. γεωλ. τὸ θηλ. (ἐν συνεκφ. μτ. τῆς λ. βαθμίς) ἡ νεωτάτη τῶν πέντε βαθμίδων (ἄ. ἡλικιῶν) εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ κατωτέρα σιλούριος (ἄ. ὀρδοβήσιος) ὑποδιάπλασις τοῦ παλαιοζωϊκοῦ ἀθροίσματος στρωμάτων τῆς γῆς· || κ. ὡς ἐπίθ. ὁ ἀνήκων, ὁ ὑπαγόμενος εἰς τὴν καραδόκιον (βαθμίδα) : **καραδόκιον στρῶμα, - καραδόκιαι διαστρώσεις.**
καραδοκῶ-έω (δοκεύω, Σουΐδ. κ. ΕΜ τῇ κάρα δοκεύω) κ. νεώτ. κ. δημ. μτ. ἐξηρτ. προτ. βλέπω, παρατηρῶ τι προτείνων τὴν κεφαλήν, δοκεύων, ἤτοι ἐπιτηρῶν, παραμονεύων ἐτάζω, ἐξετάζω τι ἢ πρός τι, ὅθ. προσεκτικῶς, ἐταστικῶς ἀναμένω, περιμένω τὴν κατάλληλον εὐκαιρίαν, καιροφυλακτῶ κ. εἰδ. προσμένω πῶς θ' ἀποβῇ τι : Ἡρ.7,163 **καραδοκήσαντα τὴν μάχην τῇ πεσέεται, καὶ ἢν μὲν ὁ βάρβαρος νικᾷ.. διδόναι.. ἢν δὲ οἱ Ἕλληνες ὀπίσω ἀπάγειν**· || κ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἐχθρικὴν πρόθεσιν : Εὐρ.Τρῳ.93 **κεραυνίους βολὰς λαβοῦσα πατρὸς ἐκ χερῶν καραδόκει ὅταν στράτευμ' Ἀργείων ἐξιῇ κάλως** (πρόσμενε), - **καραδοκεῖ νὰ μοῦ ἐπιτεθῇ**· || κ. νεώτ. κ. δημ. μτ. αἰτ. : Εὐρ.Ἡρακλ.279 **Ἀλκάθου δ' ἐπ' ἐσχάτοις καραδοκῶν τἀνθένδε τέρμασιν μένει**, Ξεν.Ἀπομν.3, 5,6 **καραδοκοῦντες τὰ προσταχθησόμενα** (ἐν προσοχῇ περιμένοντες), Πολυβ.1,33,11 **καραδοκοῦντες τὸν καιρὸν τῆς ἀλλήλων ἐπιθέσεως, - ἐκαραδόκει τὴν πρὸς τὴν πεδιάδα προέλασιν τοῦ ἐχθροῦ, - καραδοκεῖ τὴν περίσταση - τὴν εὐκαιρία νὰ προκαλέσῃ σκάνδαλο**· || νεώτ. κ. δημ. κ. ἀπολ.: **τὸ ἔχει συνήθεια(ν) νὰ καραδοκῇ**· **2)** μτ. ἐμπροθ. αἰτ. (εἰς) ἀποβλέπω πρός τινα : Ἀριστφ. Ἱππ.663 **ἐκαραδόκησεν εἰς ἔμ' ἡ βουλὴ πάλιν**· **3)** ρηματ. π. καραδοκητής, καραδοκία.
κάραι Ἡσ. «**συκαῖ**».

καραιβαρῶ-άω κ. καρηβαρῶ βλ.λ. : Φερεκρ. 218 (κῶδ.).
καραϊβικός-ή-όν νεώτ. κ. καραβικός ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Καραΐβας, ὁ ἐξ αὐτῶν χαρακτηριζόμενος : **Καραϊβικὴ θάλασσα** (ἡ θάλασσα τῶν 'Αντιλλῶν), - **Καραϊβικαὶ νῆσοι** (αἱ Μικραὶ 'Αντίλλαι)· || **Καραϊβικαὶ γλῶσσαι** (διάφ. γλῶσσαι ὁμιλούμεναι ἐν τῇ Κ. κ. Ν. 'Αμερικῇ).
καραιός (ὁ) (κάρη) ἐπίθ. τοῦ Διός· 'Ησ. « Ζεὺς παρὰ Βοιωτοῖς οὕτω προσαγορεύεται ».
καραΐνα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς ὑποοικογ. τῶν **κιλμεριωδῶν**.
καραϊσκάκης (ὁ) δημ. συνήθ. ἐν τῇ φρ. **βαράει καραϊσκάκη** (ἐπὶ ὑπερβολικῆς πείνης, πεινᾷ, πένεται ὑπερβολικά, προῆλθε ἀπὸ ἐπαιτοῦντός τινος, ὅστις παίζων ταμπουρὰν ἐτραγουδοῦσε, Καραϊσκάκη μ' ἀρχηγὲ καὶ πρῶτε καπετάνε)· || ὡς κύρ.ὄν ἐπιφανὴς στρατηγὸς τῆς 'Ελλ'.Επαναστάσεως.
καραϊσμός (ὁ) νεώτ. θεολ. θρησκευτικὸν δόγμα τῶν Καραϊτῶν βλ.λ.
καρα·ΐ·ται (οἱ) (ἑβρ.) νεώτ. θεολ. αἱρετικοὶ 'Ιουδαῖοι, ἀποσχισθέντες τῶν λοιπῶν.
καρακάλλα (ἡ) νεώτ. τὸ καράκαλλον βλ.λ.
καρακάλλιον (τὸ) πάπ. γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ καράκαλλον βλ.λ.
καράκαλλον (τὸ) (λατ.) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος βραχέος ρωμαϊκοῦ ἐνδύματος, καλύπτον τὸν κορμὸν μέχρι τοῦ μέσου τῶν μηρῶν καὶ τὴν κεφαλὴν διὰ συμφυοῦς βραχέας καλύμματος, κουκούλας, καπότα, κάπα : ΑΠ II,345.
καρακαλλόχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἑλίχρυσον τὸ σικελικόν· **2)** ἐν Κερκ. κ. τὸ μικρὸν τὸ φυτὸν φιλλάγων ἢ γαλλική.
καρακάξα (ἡ) δημ. τὸ πτηνὸν κίττα ἡ μακρόουρος· **2)** ἐπὶ γυναικῶν ἐν κακ. σημ. ἄσχημη, γλωσσοῦ.
καρακάσης (ὁ) (τουρκ.) δημ. μαυροφρύδης· || σύνηθ. ὡς ὄν. οἰκογενειακόν.
καρακόλι (τὸ) (τουρκ.) δημ. νυκτερινὴ περίπολος· **2)** ἀστυνομικὸς σταθμός, φυλάκιον.
καρακολίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν τοῦ μολύβδου τῆς τάξεως τῶν ἁλοειδῶν ἁλάτων.
καράκολλος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακίων γαστεροπόδων τῆς οἰκογ. τῶν **γαιοφιλιδῶν**.
καρακουρούνα (ἡ) δημ. ἐν Θεσσαλίᾳ, τὸ πτηνὸν καρακάξα.
καρακούσι (τὸ) δημ. παθολογικὴ ἀλλοίωσις τοῦ ταρσοῦ τῶν ζῴων, οἷον ἵππων, ἡμιόνων.
καραλλία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ριζοφοροειδῶν**.
καραμάνι (τὸ) δημ. τὸ καραμάνικο βλ.λ.
καραμάνικο (τὸ) δημ. κ. **καραμάνι** κ. ἐν Μάν. καραμαλίτικο πρόβατον τὸ πλατύουρον.
καραμάντουλο (τὸ) (γαλλ.) κ. **καραμάντολα** εἶδος μαύρου βαμβακεροῦ ὑφάσματος, στιλπνοῦ ἐκ τῆς μιᾶς ὄψεως, ἐξ οὗ κατασκευάζονται γυναικεῖαι ἐμβάδες καὶ ἐν Κρήτῃ ἀνδρικὰ ὑποκάμισα, βράκες καὶ μανδήλια τῆς κεφαλῆς.
καράμβας 'Ησ. « ράβδον ποιμενικὴν ».
καράμβιος (ὁ) ὁ κάραβος βλ.λ.1) : 'Αριστλ.ΖΙ 551b,17.
καραμέλ(λ)α (ἡ) (ἰταλ.) δημ. σακχαρωτὸν μικροῦ σχήματος, σκληρὸν διαλυόμενον ἐν τῷ στόματι διὰ μυζήσεως· || εἶδος σακχάρεως συσκευασμένης εἰς μικρὰ τετραγωνικὰ τεμάχια : **ζάχαρη καραμέλλα, ἐν ἀντιθ. φιλὴ ζάχαρη**· **2)** μτφ. πᾶν ὅ,τι γλυκύ, εὔγευστον κ. γεν. πολὺ εὐχάριστον : φρ. **πιπιλίζει κάτι σὰν καραμέλλα** (ἡδύνεται ἐπαναλαμβάνων τι).
καραμελ(λ)ᾶς (ὁ) δημ. ὁ κατασκευαστὴς ἢ πωλητὴς καραμελλῶν κ. ἄ. ζαχαρωτῶν, ὁ ἐλανόδιος ζαχαροπλάστης.

καραμελ(λ)ιάζω δημ. ἀμτβ. ἐπὶ σιροπίων καὶ ἄ. ὑδαρῶν γλυκῶν, γίνομαι καραμέλλα, πήγνυμαι τῇ ἐπενεργείᾳ τοῦ πυρός, δένω ἢ ἄ. ἐκ ξηρασίας μετὰ παρέλευσιν χρόνου τινὸς σκληρύνομαι : τὸ σιρόπι **καραμέλιασε**.
καραμόζη (ἡ) (γαλλ.) νεώτ. καραμέλλα ἐκ σταφυλοσακχάρου διδομένη εἰς τοὺς διαβητικοὺς εἰς ἀναπλήρωσιν σακχάρεως.
καραμούζα (ἡ) (λατ. cornamusa) δημ. εὐθὺ πνευστὸν ἀγροῖκον μουσικὸν ὄργανον, ἔχον ἰσχυράν, διαπεραστικὴν φωνήν.
καραμουσάλι (τὸ) δημ. εἶδος ἱστιοφόρου πλοίου, ὁ μαρτῖγος τοῦ ναυτικοῦ τοῦ 'Αγῶνος, ἄ. καραμουσέλι.
καραμουσέλι (τὸ) δημ. ναυτ. σύνδεσμος ἀγκυρῶν, ἀμφιδέτης· **2)** καραμουσάλι βλ.λ.
καραμπάς (ὁ) δημ. κ. **καραμπάσι** τὸ φυτὸν λεβαντὶς ἢ στοιχάς.
καραμπάσι (τὸ) δημ. κ. **καραμπάς** βλ.λ.
καραμπίνα (ἡ) δημ. ἡ καραβίνα βλ.λ.
καραμπίνι (τὸ) δημ. συνήθ. ἐν Μάνῃ, ἡ καραμπίνα, καραβίνα βλ.λ.
καραμπινιέρος (ὁ) δημ. κ. **καραβινιέρος** βλ.λ.
καραμπογιά (ἡ) (τουρκ. καρὰ μπογιά=μαύρη βαφή) δημ. ἄνυδρον θειϊκὸν ὑποξίδιον τοῦ σιδήρου, πράσινο βιτριόλι, χρησιμοποιούμενον ὡς μαύρη βαφή· || πᾶσα μαύρη βαφή, τὸ κατ' ἐξοχὴν μέλαν : δ.δίστ. **μουστάκι μου καραμπογιὰ | καὶ φρύδι μου γραμμένο**.
καραμπόλα (ἡ) (γαλλ.) δημ. ἡ ἐπιτυχία εἰς τὸ παιγνίδιον τοῦ σφαιριστηρίου, καθ' ἣν ὁ παίκτης κτυπῶν διὰ τῆς ράβδου τὴν σφαῖράν του μεταδίδει εἰς αὐτὴν τοιαύτην κίνησιν, ὥστε αὕτη νὰ προσκρούσῃ διαδοχικῶς εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἄλλας· **2)** εἶδος παιγνιδίου τοῦ σφαιριστηρίου, εἰς ὃ κερδίζει ὁ ἐπιτυγχάνων τὰς περισσοτέρας καραμπόλας· **3)** μτφ. ἡ ἀλλεπάλληλος πρόσκρουσις σωμάτος τινος ἐπὶ ἄλλων, κ. γεν. ἡ ἰσχυρὰ σύγκρουσις δύο σωμάτων.
καραμπούσα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κώνειον βλ.λ. τὸ στικτόν.
καράνιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὑπαθετικὸς τερπενικὸς ὑδρογονάνθραξ.
καρανιστήρ-ῆρος (ὁ) (κάρα) ὁ ἀποβλέπων τὴν ἀποτομὴν τῆς κεφαλῆς : Αἰσχ.Εὐμ.186 **καρανιστῆρες ὀφθαλμωρύχοι δίκαι**.
καρανιστής (ὁ) ὁ θανατῶν δι' ἀποκεφαλισμοῦ : Εὐρ.Ρῆσ.817 **ἤτοι μάραγνά γ' ἢ καρανιστὴς μόρος μένει σε δρῶντα τοιάδ'**· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **βραχυελύτρων**· || γένος κολεοπτέρων ἐντόμων τῆς οἰκογ. τῶν **κουρκουλιονιδῶν**.
κάραννος 'Ησ. « κεκρύφαλος, κρήδεμνον, ἢ ἔριφος, ἢ ζημία ».
κάρανον (τὸ) δωρ., ἀντὶ κάρηνον βλ.λ.
κάρανος (ὁ) (κάρα) δωρ. τ. τοῦ κοίρανος, ἄρχων, μσν. **κάραος** ἀρχηγός: Ξεν.'Ελλ.Ι.4,3 **καταπέμπω Κῦρον κάρανον τῶν εἰς Καστωλὸν ἀθροιζομένων**, 'Ανακρεόντ.15,3.
καραντί (τὸ) δημ. ναυτ. σφοδρὸς σάλος τῆς θαλάσσης ἐξακολουθῶν καὶ μετὰ τὴν κατάπαυσιν τοῦ ἀνέμου, ἰσχυρὰ ἀποθαλασσία.
καραντίνα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. τεσσαρακονθήμερος ὑγειονομικὴ κάθαρσις· || κ. γεν. πᾶσα ὑγειονομικὴ κάθαρσις· **2)** ναυτ. σῆμα τοῦ διεθνοῦς κώδικος, ἐπαιρόμενον ἐπὶ τῶν καταπλεόντων πλοίων καὶ σημαῖνον τὴν μήπω χορηγηθεῖσαν ἄδειαν ἐλευθέρας κοινωνίας.
καρανῶ-όω φέρω τι ἕως εἰς τὴν κορυφήν, τὸ τέλος, ἀποτελειώνω, κεφαλαιῶ· 'Ησ. «καρανώσει κορυφώσει» : Αἰσχ.Χο.705 **τοιόνδε πρᾶγμα μὴ καρανῶσαι φίλοις**· || κ. ποθ. κεφαλαιοῦμαι,

συγκεφαλαιοῦμαι· Ἡσ. «καρανούσθω· τελειούσθω» : αὐτ.Χο.528 **καὶ ποῖ τελευτᾷ καὶ καρανοῦται λόγος;**.

καρανῶ Ἡσ. «τὴν αἶγα. Κρῆτες».

κάραξι Ἡσ. «στρῶσω».

καραόλι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν φασίολος τοῦ καρακάλα.

κάραος (ὁ) μσν. ὁ κάρανος βλ.λ., ὁ ἀρχηγός : Βί.Ἀλεξ.233 ὁ τῆς Λιβύης **κάραος, ὁ πλουτηφόρος Ἄμμων.**

καραούλι (τὸ) (ἀραβ.) δημ. φρουρά, φυλακή, βάρδια : Πολιτ.Ἐκλ.Τραγ.3 **κλέφτης νὰ βγῆς, παιδάκι μου, κάμπους, βουνὰ νὰ τρέχῃς, ὁλημερὶς στὸν πόλεμο, τὴ νύχτα καραούλι·** || κτ. ἐπέκτ. συνήθ. μτ. τῶν ρ. φυλάω, κρατῶ, ἐνέδρα, χωσιά : **τοῦ φύλαγε καραούλι καὶ τὸν ἐσκότωσε** (ἐνήδρευε, παρεμόνευε, τοῦ κρατοῦσε χωσιά)· **2)** σκοπός, φρουρός, φύλαξ, βαρδιάτορας· **3)** σκοπιά, παρατηρητήριον : Παλαμ.Παράκ.133,8 **στ' ἀντρειωμένου τὸ μνῆμα ὁ γρανίτης νὰ στηθῇ, νὰ τοῦ δώσῃ καραούλι.**

καραουλίζω (καραούλι) δημ. ἀμτβ. φρουρῶ, φυλάττω, κάμνω καραούλι· || συνήθ. ἐπὶ ἁρπακτικῶν ζῴων, οἷος ὁ λύκος, ἐνεδρεύω, παραμονεύω πρὸς ἀνεύρεσιν λείας, ἀναζητῶ λείαν.

καράπα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν μελιιδῶν.

καραπουτάνα (ἡ) (τουρκ. - ἰταλ.) δημ. λίαν ἔκδοτος πόρνη, πουτάνα τῆς κατωτέρας ὑποστάθμης.

καραπουτανάρα (ἡ) δημ. μεγεθ. τοῦ καραπουτάνα βλ.λ. ἐν χρ. ὡς ὕβριστ. τῶν γυναικῶν.

καραπούτανος (ὁ) δημ. μεγεθ. τοῦ **καραπουτάνα** βλ.λ. ἀ. καραπουτανάρα, πούτανος.

καράρι (τὸ) (ἀραβ.) δημ. δόσις, ἀναλογία.

καραρύας ἀρχ. λεξ. σκυθικὸν μεταφορικὸν ὄχημα· Ἡσ.

καράς (ὁ) (τουρκ.) δημ. ἐπὶ ἵππων, μέλας ἵππος, μαῦρο ἄλογο· κ. κωμ. λαϊκὴ φρ. **ταῦτα εἰπὼν ὁ καρὰς ἐτίναξε τὰ πέταλα ὁ φουκαράς.**

καράς Ἡσ. «ἀποσπερματισμός».

καρασεβδάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. τρομερὸς σεβδάς, ἔρως μέγας καὶ ἀτυχής· || κ. ὡς οἰκογ. ὄν.

καράσσιος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἰχθύων τῆς οἰκογ. τῶν **κυπρινιδῶν, τὸ χρυσόφαρο.**

καραταί Ἡσ. «κεφαλαί».

καρατάρω (ἀραβ.) δημ. δοκιμάζω ἕως ὅτου εὕρω **τὴν ἀναλογίαν· 2) δθ. γεν.** ὑπολογίζω, συμπεραίνω δι' ὑπολογισμοῦ, **εἰκάζω.**

καρατέλο (τὸ) (γαλλ.) δημ. ναυτ. ξύλινον δοχεῖον ὕδατος, χωροῦν ἓν τρίτον τῆς βαρέλας.

καρατζάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. εἶδος μαύρου αἰγάγρου· || σύνηθ. ὡς οἰκογ. ὄν.

καράτιον (τὸ) νεώτ. μονὰς βάρους δι' ἧς μετρεῖται τὸ ἔν τινι κράματι χρυσοῦ περιεχόμενον ποσὸν καθαροῦ χρυσοῦ ἐπὶ εἰκοσιτεσσάρων μερῶν βάρους : **χρυσὸς δεκαοκτὼ καρατίων·** **2)** ἐπὶ πολυτίμων λίθων, μονὰς βάρους ἴση πρὸς τὸ ἓν πέμπτον τοῦ γραμμαρίου.

καρατόμησις-εως (ἡ) (καρατομῶ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καρατομῶ, ἡ ἀποτομὴ τῆς κεφαλῆς, ὁ ἀποκεφαλισμός: Ἀνών. ἐν Ρητ. (Walz.) 3,596,12,Εὔδοκ.336,Δούκ.84Β· || νεώτ. μ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὅταν πρόκειται περὶ τῆς δι' ἀποκεφαλισμοῦ ἐκτελουμένης θανατικῆς ποινῆς : **ἡ καρατόμησίς του ἔγινεν ἐν Ναυπλίῳ.**

καρατομία (ἡ) σχόλ. ἡ καρατόμησις βλ.λ., ὁ ἀποκεφαλισμός : Σχόλ.Λυκόφρ.4,483.

καράτομος-ον (τέμνω) ὁ ἀποτετμημένος τὴν κεφαλήν, ὁ καρατομηθείς, ὁ ἀποκεφαλισθείς : Εὐρ.Ἀλκ.1118 **Γοργόν' ὡς καρατόμῳ· 2)** ἐπὶ πλοκάμων, ὁ ἀποτετμημένος ἐκ τῆς κεφαλῆς, ὁ ἀποκοπείς : Σοφ.Ἠλ.52 **λοιβαῖσι πρῶτον καὶ καρατόμοις χλιδαῖς στέψαντες.**

καρατόμος (ὁ) μτγν. ὁ καρατομῶν, ὁ ἀποκεφαλίζων : Λυκόφρ.187 **Ἑλλάδος καρατόμον.**

καρατομῶ-έω (κάρα-τέμνω) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀποτέμνω τὴν κεφαλήν, ἀποκεφαλίζω τινά : Εὐρ. Ῥῆσ.586 **οὔκουν ἐπ' Αἰνέαν ἢ τὸν ἔχθιστον Φρυγῶν Πάριν μολόντε χρὴ καρατομεῖν ξίφει;** Ἰώσ. ΠΙ 1,17,8· κ. παθ. : Λυκόφρ.313, Ἀγαθ.1,12· || νεώτ. κ. δημ. ἐκτελῶ θανατικὴν ποινὴν δι' ἀποκεφαλισμοῦ : **τὸν ἐκαρατόμησαν εἰς τὸν τόπον τοῦ ἐγκλήματος·** || νεώτ. κ.δημ. κ.παθ. : **ἐκαρατομήθηκε εἰς τὸ Ναύπλια(ν)·** **2)** ρηματ. π. καρατόμησις.

κάρατος Ἐπιγρ. γεν. τοῦ κάρα βλ.λ.

καράφα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ἐπιτραπέζιος ὑαλίνη ἢ κρυσταλλίνη φιάλη, ἔχουσα βάσιν πλατεῖαν, κοιλίαν συνήθως **ἐξωγκωμένην** καὶ λαιμὸν στενὸν μετὰ πώματος πρὸς εἰσδοχὴν ὕδατος ἢ καὶ οἴνου: **ἤπιε μιὰ καράφα νερό.**

καράφλα (ἡ) ἀντὶ φαλάκρα (κτ. ἀντιμετάθεσιν τῶν φλ κ. κρ) δημ. ἡ ἔλλειψις τριχῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, **ἡ γυμνότης τοῦ κρανίου.**

καράφλας (ὁ) δημ. ὁ ἔχων καράφλαν βλ.λ., ὁ καραφλός, φαλακρός.

καραφλός-ή-ό (καράφλα) δημ. ὁ μὴ ἔχων τρίχας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὁ φαλακρός.

καρβαζόλιον (τὸ) νεώτ. χημ. σῶμα κρυσταλλικόν, ἄχρουν, περιεχόμενον ἐν τῇ πίσσῃ τῶν λιθανθράκων καὶ χρησιμεῦον πρὸς παρασκευὴν πολυτίμου κυανοῦ χρώματος.

καρβάζω (Κάρ) ἀρχ. λεξ. κ. **καρβαΐζω, καρβανίζω** βαρβαρίζω· π. Ἡσ.

καρβαμίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἡ οὐρία βλ.λ.

καρβᾶν-ᾶνος ὁ κάρβανος **βλ.λ.** : Αἰσχ.Ἱκ.129 **καρβᾶνα δ' αὐδάν.**

καρβανάρος (ὁ) δημ. ὁ ὁδηγὸς ἵππων, ὁ ἀλογολάτης : Κρυστ. ὁ Γέρος Καρβανάρος 3 **τοὺς καρβανάρους στ' ἄλογα, τοὺς πιστικοὺς στὰ γίδια.**

καρβάνιον (τὸ) (ἀραβ.) μσν. τὸ καραβάνιον βλ. λ. κερβάνι : Κ.Πορφ.Ρωμαν.201,20.

κάρβανος-ον (πιθ. ἐκ τοῦ Κάρ) ὁ ἔχων βοὴν Καρός, βάρβαρος, ξένος : Αἰσχ.Ἱκ.914 **κάρβανος ὢν δ' Ἕλλησιν ἐγχλίεις ἄγαν· 2)** Ἡσ. «κάρβανοι καὶ πισσᾶται, **οἱ ἀλφὸν ἢ** λέπραν ἔχοντες· Ἕλληνες δὲ τοὺς βαρβάρους, οἱ δὲ τοὺς Κᾶρας».

καρβάραοι Ἡσ. «κάραβοι».

κάρβας (ὁ) ἐν Κυρήνῃ ἄνεμος ἀνατολικός, ὁ **εὖρος** : Ἀριστλ.Ἀν.946.

καρβατίνη (ἡ) Πολυδ.7,88 «**καρβατίνη, ἀγροικικὸν ὑπόδημα, κληθὲν ἀπὸ Καρῶν**»· || κτ. πληθ. εἶδος ὑποδημάτων ἐξ ἀκατεργάστου δέρματος ἰδίως βοός, τσαρούχια : Ξεν.Ἀν.4,5,14 **ἐπειδὴ ἐπέλιπε τὰ ἀρχαῖα ὑποδήματα, καρβάτιναι πεποιημέναι ἐκ τῶν νεοδάρτων βοῶν,** Ἀριστλ.Ζ1499a, 30,Λουκ.Ἀλέξ.39 **Κήρυκές τινες Παφλαγόνες καρβατίνας ὑποδεδεμένοι.**

καρβάτινος-η-ον μτγν. ὁ ἐξ ἀκατεργάστου δέρματος κατεσκευασμένος : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.101,31 **καρβατίνων οἰκίων** (οἰκίδια ἐκ τοιούτου δέρματος πρὸς χρῆσιν τῶν φυλάκων).

καρβατιών-ῶνος (ὁ) μτγν. κ. καρβατίων λιθοβόλος μηχανή, καταπέλτης : Φίλ.Μαθ.Βελοπ.92, 28 **βάλλοντες λίθοις ἀπὸ τῶν καρβατιώνων** (κῶδ. πιθ. γρ. καρβατίνων οἰκιῶν).

καρβέλι (τὸ) (πιθ. σλαβ.) δημ. ἄρτος ἔχων σχῆμα στρογγύλον ἢ τετράγωνον, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν κουλούραν, φραντζόλαν, ἀ. φωμί : ὁ **φοῦρνός μας παίρνει δέκα καρβέλια, - θέλομε ἕνα καρβέλι τὴν ἡμέρα·** || συνεκδ. ὁ ἀναγκαῖος πρὸς συντήρησιν ἄρτος, τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα τρόφιμα : φρ. **δουλεύω γιὰ τὸ καρβέλι** (διὰ τὸν ἐπιούσιον, διὰ τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα),

- **Ἴσα ἴσα βγάζει τὸ καρβέλι**˙ **2)** μτφ. ἐν φρ. **λίγα εἶναι τὰ καρβέλια του** (ἐπὶ τῶν πλησιαζόντων πρὸς τὸν θάνατον, θὰ ζήση ὀλίγον), πρβλ. φρ. **λίγο εἶναι τὸ φωμί του, - λίγες εἶναι οἱ μέρες του**˙ ‖ φρ. **θὰ φάη καρβέλια γιὰ νὰ πάρη τὸ δίπλωμά του** (θὰ βραδύνη)˙ **3)** φρ. **τάζει φούρνους μὲ καρβέλια** (δίδει μεγάλας ὑποσχέσεις καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπραγματοποιήτους)˙ πρβλ. τάζει λαγοὺς μὲ πετραχήλια.

καρβένιον (τὸ) νεώτ. χημ. τὸ ὑπόλειμμα, τὸ ἀπομένον μετὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῆς καρβόνης ἐκ τοῦ αἰθερίου ἐλαίου κάρου τοῦ κάρβου.

καρβίδια (τὰ) νεώτ. χημ. αἱ ἑνώσεις τοῦ ἄνθρακος μετὰ τῶν μετάλλων ἢ μεταλλοειδῶν.

κάρβις Ἡσ. «μαστροπός».

καρβοναρισμός (ὁ) νεώτ. τὰ δόγματα ἢ ἡ ὀργάνωσις τῶν καρβονάρων βλ.λ.

καρβονάρος (ὁ) (Ἰταλ.) νεώτ. μέλος μυστικῆς πολιτικῆς ὀργανώσεως ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ δρώσης ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΗ' μέχρι τῶν μέσων τοῦ ΙΘ' αἰ.

καρβονεόλη (ἡ) νεώτ. χημ. λεπτόρρυτδν μέλαν ὑγρόν, χρησιμοποιούμενον ὡς καὶ ἡ πίσσα.

καρβόνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὑδραρωματικὴ κετόνη, ἀποτελοῦσα τὸ κύριον συστατικὸν τῶν αἰθερίων ἐλαίων τοῦ κάρου καὶ τοῦ ἀνήθου.

καρβονικὰ ὀξέα (τὰ) νεώτ. χημ. ὀργανικὰ ὀξέα.

καρβονίτης (ὁ) νεώτ. χημ. ἐκρηκτικὴ ὕλη, συγκειμένη ἐκ νιτρογλυκερίνης, νιτρικοῦ καλίου κτλ.

καρβονύλιον (τὸ) νεώτ. χημ. χαρακτηριστικὴ ὁμὰς τῶν κετονῶν, ἄ. ἀνθρακύλιον.

καρβοξιδομονάς-άδος (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος βακτηρίων τῆς φυλῆς τῶν **νιτροβακτηρίων.**

καρβοξυλάζη (ἡ) νεώτ. χημ. ἔνζυμον διαφόρων φυτικῶν καὶ ζωικῶν κυττάρων.

καρβοξύλιον (τὸ) νεώτ. χημ. χαρακτηριστικὴ ὁμὰς τῶν ὀργανικῶν ὀξέων, ἄ. ἀνθρακοξύλιον.

κάρβου ἔλαιον (τὸ) νεώτ. χημ. αἰθέριον ἔλαιον λαμβανόμενον δι᾽ ἀποστάξεως ἐκ τῶν σπερμάτων τοῦ φυτοῦ κάρου τοῦ κάρβου.

καρβούνα (ἡ) δημ. εἶδος μεταναστευτικῶν ἰχθύων τῆς οἰκογ. τῶν **τοννιδῶν,** στερουμένων ὀδόντων ἐπὶ τοῦ οὐρανίσκου καὶ λεπίων ἐπὶ τοῦ σώματος πλὴν τοῦ προσθίου μέρους αὐτοῦ.

καρβουναρειὸ (τὸ) δημ. κ. **καρβουναρειός** (ὁ) ἡ ἀνθρακαποθήκη˙ **2)** τόπος, ὅπου κατασκευάζονται κάρβουνα˙ πρβλ. κεραμιδαρειό.

καρβούνι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ κάρβουνα, μικρὸς ἄνθραξ, κάρβουνο˙ ‖ μτφ. φρ. μοῦ **ἔγινε καρβούνι στὴν καρδιά** (μὲ βασανίζει)˙ **2)** πολύτιμος λίθος, ἔχων χρῶμα βαθὺ ἐρυθρόν, ρουμπίνι.

καρβουνιά (ἡ) δημ. σωρὸς ἀνημμένων ἀνθράκων, ἀνθρακιά, θράκα, χόβολη˙ **2)** κηλίδωσις δι᾽ ἄνθρακος, ἀσβόλωσις.

καρβουνιάρα (ἡ) δημ. ἡ καρβουνιέρα βλ.λ.

καρβουνιάζω (κάρβουνο) δημ. μεταβάλλω τι εἰς **ἄνθρακα, κάρβουνο, ἀπανθρακῶ**˙ ‖ ἀμτβ. μεταβάλλομαι εἰς ἄνθρακα, ἀπανθρακοῦμαι, γίνομαι κάρβουνο: **καρβούνιασε τὸ φωμί**˙ **2)** ρηματ. π. καρβούνιασμα.

καρβουνιάρης (ὁ) δημ. κτ. πληθ. **καρβουνιάριδες κ. καρβουνιαραῖοι,** θηλ. **καρβουνιάρισσα** ὁ κατασκευάζων κάρβουνα˙ ‖ ὁ πωλῶν κάρβουνα, ὁ ἀνθρακοπώλης˙ ‖ παροιμ. **κλαίει ἀπ᾽ τὰ λύκο ὁ βοσκός, κλαίει κι ὁ καρβουνιάρης** (ἐπὶ τῶν συκοφαντούντων καὶ ἄνευ αἰτίας κακιζόντων)˙ **2)** μτφ. μαῦρος ἐξ ἀκαθαρσίας, μουντζουρωμένος˙ **3)** τὸ πτηνὸν ἐρύθακος.

καρβουνιάρικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ κάρβουνα ἢ τὸν καρβουνιάρη: **καρβουνιάρικο παπόρι, - καρβουνιάρικα ροῦχα**˙ ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. εἰδικὸν ἱστιοφόρον ἢ φορτηγὸν ἀτμόπλοιον, προωρισμένον διὰ τὴν μεταφορὰν ἀνθράκων ἢ γαιανθράκων˙ ‖ ὁμ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἀνθρακοπωλεῖον βλ.λ.

καρβούνιασμα-ατος (τὸ) (καρβουνιάζω) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καρβουνιάζω, ἡ εἰς ἄνθρακα μετατροπή, ἡ ἀπανθράκωσις˙ **2)** ἡ ἀσβόλωσις, τὸ μαύρισμα μὲ κάρβουνα.

καρβουνιέρα (ἡ) δημ. κ. **καρβουνιάρα** ἡ ἀνθρακαποθήκη, καρβουναποθήκη, καρβουναρειό˙ ‖ ἐπὶ πλοίων, ἡ γαιανθρακαποθήκη: **κοιμόταν μέσα στὴν καρβουνιέρα** τοῦ παποριοῦ˙ **2)** ἐπὶ ἱστιοφόρων, τριγωνικὸν ἱστίον, ἀρτώμενον ἀπὸ τοῦ προτόνου τῆς στήλης τοῦ ἐπιδρόμου, ἡ προτονίς.

κάρβουνο (τὸ) (λατ. carbo) δημ. γεν. ὁ ἄνθραξ, ἤτοι ξυλάνθραξ ἢ γαιάνθραξ: **τὸ πουρνάρι κάνει καλὰ κάρβουνα, - ἐγγλέζικο κάρβουνο**˙ **2)** μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων ἐν κακ. σημ. ὁ ἐπιζήμιος, ὁ ἐπικίνδυνος˙ **3)** ἐπὶ πλοίου ἐν φρ. **κάμνει κάρβουνο** ἀνθρακεύει˙ **4)** παροιμ. φρ. **κάθομαι στὰ κάρβουνα** εἶμαι καθ᾽ ὑπερβολὴν ἀνήσυχος, ἀδημονῶ, ἀνησυχῶ˙ **5)** εἰδ. ἐν τῇ ζωγραφικῇ, εἰδικὸς ἄνθραξ εἰς σχῆμα κονδυλίου πρὸς σχεδιαγράφησιν.

κάργα (Ἰταλ., ἐνετ.) ἐπίρρ. δημ. πλήρως, ἕως ἐπάνω: **γέμισε ὅλα τὰ ποτήρια κάργα** (μέχρι τοῦ χείλους), - **τὸ θέατρο εἶναι κάργα** (ὑπερπλῆρες)˙ **2)** κατὰ τρόπον σφιγκτόν, σφιχτά, μὲ ἔντασιν: **τοῦ ἔδεσα τὰ χέρια κάργα**˙ **3)** εἰδ. ἐν τῷ ναυτ. κέλευσμα παροτρυντικὸν πρὸς ἔντασιν τῆς εἰρεσίας.

καργάρισμα-ατος (τὸ) (καργάρω) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καργάρω, ἔντασις, ὑπερπλήρωσις: **κόπηκε τὸ σακκὶ - σκίσθηκε τὸ σακκὶ ἀπὸ τὸ** καργάρισμα.

καργάρω (ἐπίρρ. κάργα) δημ., ἀόρ. **ἐκάργαρα** κ. **ἐκαργάρισα,** μτχ. παθ. παρακ. **καργαρισμένος** πληρῶ τι πέρα τοῦ δέοντος, ὑπερπληρῶ, **παραφορτώνω: ἐκαργάρισα τὸ σακκί**˙ **2)** ἐντείνω ἰσχυρῶς, τεντώνω: καργάρισα **τὸ σκοινί, ὥστε νὰ μὴ λύνεται**˙ ‖ κ. ἀμτβ. ἐντείνομαι ἰσχυρῶς: **μὲ τὴ φορτούνα καργάρισε ἡ ἀλυσίδα τῆς ἄγκουρας**˙ **3)** ρηματ. π. καργάρισμα.

κάργας (ὁ) (ἐπίρρ. κάργα) δημ. ἐπὶ προσ., ὁ χλευαστικῶς ἐπιδεικνυόμενος ὡς δῆθεν σπουδαῖος, ἀνδρεῖος, οἰηματίας, κομπαστής: **μὴ μᾶς κάνης τὸν κάργα.**

καργέλι (τὸ) δημ. εἰδ. ἐν τῷ ναυτ. τὸ χαλαστήριον ἀρτεμόνων ἢ προϊστίων.

κάργια (ἡ) δημ. **τὸ** πτηνὸν κάρια βλ.λ.

κάρδα (τὸ) (περσ.) μτγν. Στράβ.15,3,18 «κάρδα γὰρ τὸ ἀνδρῶδες καὶ πολεμικὸν λέγεται».

κάρδακες-ων (οἱ) (πιθ. περσ. κάρδα) οἱ μεταξὺ τῶν Περσῶν ξένοι μισθοφόροι˙ Στράβ.15,3,18 «καλοῦνται δ᾽ οὗται Κάρδακες, ἀπὸ κλοπείας τρεφόμενοι», Ἡσ. «οἱ στρατευσάμενοι βάρβαροι ὑπὸ Περσῶν. καὶ ἐν Ἀσίᾳ οὕτω καλοῦσι τοὺς στρατιώτας, οὐκ ἀπὸ ἔθνους ἢ τόπου, ἀλλ᾽ ὅτι πάντα τὸν ἀνδρεῖον ἢ κλῶπα λέγουσι κάρδακα»: Θεόπομπ. Ἱστ. π. Παυσ.Γραμμ.ἀπ.222, Πολύβ.5,79,11 **Κάρδακες οἱ μετὰ Λυσιμάχου τοῦ Γαλάτου χίλιοι.**

καρδαμάλη (ἡ) μτγν. δ. τ. π. Φωτ. παρδαμάλη εἶδος ἄρτου ἢ ζυμαρικοῦ ἐκ καρδάμου, περσικὸν φαγητόν˙ Φώτ.Λεξ. «μᾶζα ἐκ καρδάμου μεμαγμένη˙ βρῶμα γινόμενον Περσικόν»: Τρύφ. π. Ἀθήν.3,114F **ἔτι δὲ καρδαμάλην καὶ βήρηκα καὶ τολύπας καὶ ἀχίλλειον,** ἄ. καρδάμη.

καρδάμη (ἡ) ἡ καρδαμάλη βλ.λ.: Πολυδ.6,76.

καρδαμίδα (ἡ) δημ. τὰ φυτὸν καρδαμὶς ἡ μυαγροειδής, τὸ κάρδαμο.

καρδαμίζω (κάρδαμον) ὁμιλῶ περὶ καρδάμων, δθ. λέγω ἀνοησίας: Ἀριστφ.Θεσμ.617 **τί καρδαμίζεις; οὐ βαδιεῖ δεῦρ᾽ ὡς ἐμέ;**

κάρδαμίνη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ σισύμβριον : Διοσκ.2,128· || νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **σταυρανθῶν**· **2)** ἡ ἰβηρίς : Ἀέτ.12,1· **3)** κάρδαμον : ΨΔιοσκ.2,155.

καρδάμινον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **σταυρανθῶν**.

καρδαμίς-ίδος (ἡ) (κάρδαμον) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος βοτάνης ὁμοίας τῷ καρδάμῳ, ἡ καρδαμίδα, ἰβηρίς, σισύμβριον : Νίκ.Ἀλεξ.533, Πλούτ.Ἠθ. 466D· || νεώτ. βοταν. ἡ ἐρυκαρία βλ.λ.

καρδαμογλύφος (ὁ) ἀρχ. λεξ. ὁ διασχίζων, ὁ χωρίζων τὸ κάρδαμον, σκνιπός, ξηνταβελόνης· πρβλ. ἐν Ἡσ. κυμινοπριστοκαρδαμογλύφος.

κάρδαμον (τὸ) κ. νεώτ., δημ. τὸ **κάρδαμα** κ. ὁ **κάρδαμος** φυτόν τι, οὗ τὰ σπέρματα οἱ Πέρσαι ἔτριβον καὶ ἤσθιαν ὡς ἡμεῖς τὸ σίναπι : Ξεν. ΚΠ 1,2,8 ὄψον **δὲ κάρδαμον**, Στράβ.15,3,14 **ἡ δὲ καθ᾽ ἡμέραν δίαιτα ἄρτος μετὰ τὸ γυμνάσιον καὶ μᾶζα καὶ κάρδαμον καὶ ἁλῶν χόνδρος καὶ κρέα ὀπτὰ ἢ ἑφθὰ ἐξ ὕδατος**, Αἰλ.ΖΙ 3,39· || συνήθ. κτ. πληθ. : Ἀριστφ.Νεφ.234 **πάσχει δὲ ταὐτὸ τοῦτο καὶ τὰ κάρδαμα**, Εὔβουλ.36 **κάρδαμ᾽ ἐσκευασμένα**· || παροιμ. ἐπὶ μηδαμινῶν πραγμάτων : Ἡνίοχ.4,2 **ὅσῳ διαφέρει σῦκα καρδάμων**· || νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **σταυρανθῶν**· **2)** μτφ. μτ. τοῦ **βλέπω** ἔχω ὄψιν ἀγρίαν, ξινισμένην, ὡς **ὁ τρώγων** κάρδαμον : Ἀριστφ.Σφ.455 **ἀνδρῶν τρόπος ὀξυθύμων καὶ δικαίων καὶ βλεπόντων κάρδαμα**.

καρδαμόσπορον (τὸ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ **καρδαμόσπορος** τὸ σπέρμα τοῦ καρδάμου : Γαλ.14,505.

καρδαμόσπορος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. τὸ καρδαμόσπορον βλ.λ.

καρδαμούρα (ἡ) δημ. τὸ **φυτὸν** λεπίδιον τὸ ἥμερον.

καρδαμύσσω ἀρχ.λεξ. σκαρδαμύσσω :ΕΜ 490,53.

καρδάμωμα-ατος (τὸ) (καρδαμώνω) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καρδαμώνω βλ.λ., ἡ ἀνάρρωσις.

καρδάμωμον (τὸ) κ. νεώτ. εἶδος ἀρώματος : Θεόφρ.9,7,2, Διοσκ.1,6· **2)** τὸ φυτὸν γεράνιον : ΨΔιοσκ.3,116· **3) νεώτ**, γένος **φυτῶν** τοῦ ἀθροίσματος τῶν **σκιταμινωδῶν**· || ὁ καρπὸς αὐτοῦ, κακουλές· **4)** νεώτ. χημ. **καρδαμώμου ἔλαιον** αἰθέριον ἔλαιον, λαμβανόμενον δι᾽ ἀποστάξεως μετ᾽ ἀτμῶν **τῶν** σπερμάτων τοῦ καρδαμώμου.

καρδαμώνω (κάρδαμον) δημ., ἀόρ. (ἐ)**καρδάμωσα**, μτχ. παθ. παρακ. **καρδαμωμένος** τονώνω, δίδω δυνάμεις, δυναμώνω :. **τὰ κατόπουλα καὶ τὰ αὐγὰ τὸν ἐκαρδάμωσαν**· **2)** ἀμτβ. τονοῦμαι, ἀνακτῶ δυνάμεις, ἀναρρωννύω, παίρνω ἀπάνω μου : **ἐπῆγε στὴν ἐξοχὴ καὶ ἐκαρδάμωσε**· **3)** ρηματ. π. καρδάμωμα.

καρδάνη (ἡ) γλωσσ. τὸ κάρδαμον.

κάρδαξ-ακας (ὁ) μ. κτ. πληθ. οἱ κάρδακες βλ.λ.

καρδάρα (ἡ) (λατ.) δημ. ξύλινον ἀγγεῖον, ἐν ᾧ ἀμέλγουσι τὸ γάλα, ἀμολγεύς, ἀρμεγός : Πολίτ. Ἐκλ.Τραγ.266,19 **πῆραν τὴν καρδάρα μου πού 'πηζα τὸ γάλα μου**· || εἰρων. ἐπὶ ἀνθρώπων ἀνοήτων, ἡ **κεφαλή** : **ἡ καρδάρα του δὲν παίρνει γράμματα**.

καρδαράς (ὁ) δημ. κ. **καρδάρας** ὁ κατασκευάζων καρδάρας ἢ ἄλλα ποιμενικὰ ἐργαλεῖα πρὸς γαλακτοκομίαν· **2)** εἰρων. ὁ **καρδάρας** ἰδιωμ. ἐν **Μάνῃ**, ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων μεγάλην κεφαλήν, ὁ χοντροκέφαλος.

καρδάρι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ καρδάρα βλ.λ.1).

καρδέλ(λ)ι (τὸ) δημ. κ. **γαρδέλ(λ)ι** τὸ ᾠδικὸν πτηνὸν ἀκανθυλλίς, ἡ καρδερίνα.

καρδελ(λ)όχορτο (τὸ) δημ. κ. **καρδιλόχορτο** τὸ **φυτὸν** σηνέκιον τὸ χειμερινόν.

καρδερίνα (ἡ) δημ. τὸ ᾠδικὸν πτηνὸν ἀκανθυλλίς, καρδέλι, γαρδέλι : Ξενόπλ.Ζακ.Μαντ.72 **στὰ κλουβιὰ καὶ στὰ κλουβάκια, ἦταν πουλιὰ χίλιων εἰδῶν, καρδερίνες ἢ γαρδέλια**.

καρδία (ἡ) (σανσκρ. hrid, hrid - ayam, λατ. cor, γοτθ. hairto, ρίζ. καρδ-) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **καρδιά**, ἰων. **καρδίη**, ἐπ. (συνήθ. π. Ὁμ. παρ᾽ ᾧ κ. μ. ἐν εἰδ. σημ. ἐκ τῆς αὐτ. ρίζ. κ. **κῆρ**) **κραδίη**, (π. τραγ. κ. λυρ. κ. **κέαρ** ἐκ ρίζ. κερδ-), αἰολ. **κάρζα**, κυπρ. καρζία (πιθ. **κόρζα**) τὸ ἐν τῷ κύτει τοῦ θώρακος τῶν ἀνωτέρων ζῴων ὄργανον δι᾽ οὗ κυρίως γίνεται καὶ ρυθμίζεται ἡ κυκλοφορία τοῦ αἵματος : Ἰλ.Ν 282 **ἐν δέ τέ οἱ κραδίη μεγάλα στέρνοισι πατάσσει** (καὶ μέσ᾽ στὰ στήθια του δυνατὰ κτυπᾷ ἡ καρδιά του), Αἰσχ.Χο.167 **ὀρχεῖται δὲ καρδία φόβῳ**, Ἀριστφ.Βάτρ.483 **ἐνταῦθ᾽ ἔχεις τὴν καρδίαν**. Διο. **δείσασα γὰρ εἰς τὴν κάτω μου κοιλίαν καθείρπυσεν**, Πλάτ.Συμπ.215Ε **ὅταν γὰρ ἀκούω . . ἥ τε καρδία** πηδᾷ, **καὶ δάκρυα ἐκχεῖται**, Λουκ.Ὀρχ.85 **συὸς καρδίαν ἔξεις**, **- ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει της ἐσκίρτησεν ἡ καρδία του, - παλμοί - διαλείψεις καρδίας**, ΜΜ **μὲ δυὸ σφαῖρες στὴν καρδιά** (ἰδιωμ. Μ **καῖρδά**)· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ. ἕδρα τῶν συναισθημάτων καὶ τῶν παθῶν (π. Ὁμ. ἐν τῇ αὐτ. σημ. κ. κῆρ)· πρβλ. θυμός : Ἰλ.Ν 784 **ὅπως σε κραδίη θυμός τε κελεύει**, Ὀδ.Υ 18, Εὐρ.Ἀλκ.837 **ὦ πολλὰ τλᾶσα καρδία καὶ χεὶρ ἐμή**, ΚΔ Ματθ.5,28 **ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν ἤδη ἐμοίχευσεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, - ἐχολώθη ἐκ τῶν λόγων της ἡ καρδία του**, δ.δίστ. **ἀφ᾽ ὄντας μ᾽ ἀπαράτησες δὲ θέλει πιὰ ἡ καρδιά μου (παρὰ σ᾽ ἐρμιὲς νὰ βρίσκουμαι, νὰ κλαί᾽ τὰ βασανά μου**· || εἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὸ συναίσθημα γενναιότητος ἢ δειλίας : Ἰλ.Α 225 **κυνὸς ὄμματ᾽ ἔχων κραδίην δ᾽ ἐλάφοιο**, παροιμ. **ἔχει καρδιὰ γιὰ πόλεμο, μὰ δὲν βαστᾶν τὰ κότσια** (εἰρων. ἐπὶ καυχηματίου δειλοῦ), ΜΜ **ἀητέ μου μὲ χρυσᾶ φτερὰ καὶ μὲ τοῦ λέοντα καῖρδά**, φρ. **τὰ λέει (ἢ δὲν τὸ λέει) ἡ καρδιά του** (εἶναι γενναῖος ἢ ἀρν. εἶναι δειλός)· || ὁμ. εἰδ. ἐπὶ χαρᾶς ἢ λύπης : Ἰλ.Θ 171 **ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανεν**, Αἰσχ.Ἱκ.785 **κελαινόχρως δὲ πάλλεταί μου καρδία**, δ.τραγ. **μαῦ 'καψε ὁ χάρος τὴν καρδιά, τὸν ὀκριβό μου ἐπῆρε**· || ὁμ. ἐπὶ θερμῆς ἀγάπης : Ἀριστφ.Νεφ.86 **εἴ περ ἐκ τῆς καρδίας μ᾽ ὄντως φιλεῖς**, Θεόκρ.29,4 **οὐκ ὅλας φιλέειν μ᾽ ἐθέλησθ᾽ ἀπὺ καρδίας**, **- τὸν ἀγάπησε μ᾽ ὅλη της τὴν καρδιά**· ὁμ. κ. ἐν ἐπιρρ. σημ. ἐγκαρδίως, προθύμως, **εὐχαρίστως** : ΚΔ Μᾶρκ.12,23 **ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας**, αὐτ.Ματθ.22,37 **ἀγαπήσεις Κύριον τὸν θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου**, δ.δίστ. **ἀπὸ καρδιᾶς μου σ᾽ ἀγαπῶ καὶ θέλω νὰ σὲ πάρω, (μὰ ποὺ δὲν ἔχω στέφανα μάϊδε καὶ κουμπάρο** (εἰρων.)· **3)** συνεκδ. σφοδρὰ ἐπιθυμία, πόθος, κλίσις τοῦ θυμικοῦ πρός τι : Ἰλ.Κ 220 **ἔμ᾽ ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ**, Σοφ.Ἀντ.1105, **- ἡ καρδία του τὸν παρέσυρεν εἰς τὸν ἀτυχῆ γάμον**· **4)** ὁμ. τὸ φρόνημα, ἡ τῆς ψυχῆς διάθεσις : Πλάτ.Πολ.492C **τὸν νέον τίνα οἴει καρδίαν ἴσχειν ;**· **5)** ὁμ. ἡ ἕδρα τῆς διανοήσεως, τῆς σκέψεως, τῆς γνώσεως, διάνοια, νοῦς : Ἰλ.Φ 441 **ὡς ἄνοον κραδίην ἔχεις**, Πινδ.Ο 13,16 **πολλὰ δ᾽ ἐν καρδίαις ἀνδρῶν ἔβαλον**, ΠΔ Ψαλμ.13,1 **εἶπεν ἄφρων ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἔστι θεός**, ΚΔ Λουκ.24,38 **διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν**, φρ. **ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ** (ἀσυνέτως, ἀπερισκέπτως, ἀσυνειδήτως)· **6)** τὸ ἄνω στόμιον τοῦ στομάχου καὶ ὁ ὅλος στόμαχος· Γαλ. « τὸ στόμα τῆς γαστρός » : Ἱππ.Προρρ.1,172, Θουκ.2,49 **ὁπότε εἰς τὴν καρδίαν στηρίζειεν, ἀνέστρεφέ τε αὐτὴν καὶ ἀποκαθάρσεις χολῆς**, - ἀνακατώνεται ἡ καρ-

διά μου (ὁ στόμαχός μου, - αἰσθάνομαι τάσιν πρὸς ἔμετον)· **7)** μτφ. μτγν. ἐπὶ πραγμ., εἰδ. ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ο βυθός : ΠΔ Ἰεζ.27,4 **ἐν καρδίᾳ θαλάσσης τῷ Βεελειμ υἱοί σου περιέθηκάν σοι κάλλος**· || νεώτ. κ. δημ. ὁμ. ἐπὶ χωρῶν : **εἰς τὴν καρδίαν τῆς Ἀφρικῆς**· **8)** ὁμ. μτφ. τὸ ἐσώτατον μέρος φυτοῦ, ἡ ἐντεριώνη : Θεόφρ.Φ**Ι** 3,14,1, Πάπ. **λαβὼν βάϊν χλωρὰν καὶ καρδίας κρατήσας σχίσον εἰς δύο**, - **ἀπὸ ἴσια κλαδιὰ τῆς κουφοξυλιᾶς - τῆς γιασεμιᾶς βγάνουν μὲ σουγλάκι τὴν καρδιὰ καὶ φτιάνουν πίπες**· **9)** ὁμ. νεώτ. κ. δημ. κτ. ἐπέκτ. τὸ τρυφερώτερον, τὸ ἡδύτερον, τὸ ἄριστον, μέρος φυτῶν καὶ καρπῶν τινων, ὃν συνήθ. εἰς τὸ μέσον : **ἡ καρδιά τοῦ μαρουλιοῦ - τοῦ καρπουζιοῦ - τῆς ἀγκινάρας**· **10)** ὁμ. νεώτ. κ. δημ., μτφ. ἐπὶ ὥρας τοῦ ἔτους, ἡ ἀκμή : **στὴν καρδιά τοῦ χειμῶνα - τοῦ καλοκαιριοῦ - τῆς ἄνοιξης**· || ὁμ. ἐπὶ τινων πράξεων ἐν συνεχείᾳ γινομένων καὶ δεκτικῶν αὐξομειώσεως, ἀκμή, κατακόρυφον : **στὴν καρδιά ταῦ πολέμου - τοῦ χοροῦ - τοῦ παιγνιδιοῦ - τοῦ καβγᾶ**· **11)** γεν. ἐν παροιμ. κ. φρ. δημ. κτ. ποικίλας ἐκδοχὰς σημ., οἷον **μοῦ 'καμε τὴν καρδιά μου** (ἐξετέλεσε τὴν ἐπιθυμίαν μου, τὸν πόθο μου) - **μίλησε στὴν καρδιά τους** (ἀπηυθύνθη εἰς τὸν αἰσθηματικὸν κόσμον αὐτῶν, τοὺς συνεκίνησε), - **μοῦ χάλασε τὴν καρδιά** (μὲ δυσηρέστησε), - **χάλασε ἡ καρδιά μου** (δυσηρεστήθην γεν. ἢ ἐψυχράνθην πράς τινα), - **μοῦ ἄνοιξε τὴν καρδιά του** (μοῦ ἐξεμυστηρεύθη ἢ μοὶ ὡμίλησεν εἰλικρινῶς), - **ἄνοιξε ἡ καρδιά μας** (ηὐφράνθημεν), - **δουλεύει χωρὶς καρδιά** (ἀπροθύμως), - **ἔχει ἀνοιχτὴ καρδιά** (εἶναι πρόθυμος ἢ διαχυτικός), - **ἔχει καλὴ καρδιά** (εἶναι φιλάνθρωπος), - **βάστα καρδιά μου** (νὰ ἔχω θάρρος ἢ ὑπομονήν), - **δὲν τὸ βαστᾷ ἡ καρδιά μου** (δὲν τὸ ἀνέχομαι ἢ ἐκ συγκινήσεως ἀδυνατῶ νὰ πράξω τι ἢ νὰ παραστῶ εἴς τι), - **κάνω καρδιά** (λαμβάνω θάρρος ἢ ἄ. ὑπομένω), - **τὸν ἔχω στὴν καρδιά μου** (τὸν ἀγαπῶ ἢ τὸν συμπαθῶ πολύ), - **ἔχει σκληρὴ καρδιά** (εἶναι ἄσπλαγχνος), - **ἔχει καρδιὰ ἀγκινάρα** (ἰδ. ἐπὶ γυναικός, εἶναι λίαν ἐρωτότροπος) κ. ἄ., τῶν φρ. λεγομένων κ. κτ. τὰ τρία πρόσ. εἰς ἑν. κ. εἰς πληθ.· || παροιμ. **θεωρία ἐπισκόπου καὶ καρδία μυλωνᾶ** (ἐπὶ σεμνῶν κατ' ἐπιφάνειαν, ἀλλὰ φαύλων ἢ χυδαίων, ἐν χρ. κτ. ἐπέκτ. κ. ἐπὶ πραγμ.)· ὁμ. **κάλλια κόμπο στὸ πουγγὶ παρὰ κόμπο στὴν καρδιά** (προτιμότεραν νὰ μὴ δανείζῃ ἢ νὰ μὴ δωρῇ τις παρὰ νὰ ὑφίσταται εἶτα στενοχωρίαν ἢ στέρησιν)· ὁμ. **στὸν κάμπο δείχνετ' ἡ καρδιά, στὸ μετερίζι ἡ μαστοριά** (ἡ ἐκ τοῦ συστάδην σύγκρουσις ἀπαιτεῖ γενναιότητα) κ.ἄ.· **12)** νεώτ. εἰδ. μικρὸν ἐγκόλπιον τῶν γυναικῶν, συνήθ. χρυσοῦν κόσμημα, ἔχον σχῆμα καρδίας· **13)** νεώτ. ζωολ. κ. **κάρδιον** βλ.λ.· **14) τὸ** ἐν μέσῳ ἔμβλημα θυρεοῦ· **15)** μτγν. κ. νεώτ. ἄστρον. ὀνομασία ἀστερισμῶν, οἷον **καρδία τοῦ Λέοντος** : Γέμιν.35· || ὁμ. νεώτ. πρὸς δήλωσιν τοῦ ἀστέρος ἀστερισμῶν τινων : **καρδία τοῦ Σκορπίου - τῆς Ὕδρας - τοῦ Καρόλου.**

καρδιαγγειακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καρδίαν καὶ τὰ αἱμοφόρα ἀγγεῖα.

καρδιαγωγόν (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **βοραγινιδῶν.**

καρδιακή (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **χειλανθῶν.**

καρδιακός-ή-ό(ν) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. θηλ. κ. -ιά ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καρδίαν, ὁ σχετιζόμενος πρὸς αὐτήν : Διογ.Οἰν.66 **καρδιακὸν πάθος**, Γαλ.8,302 **καρδιακαὶ συγκοπαί**, Ἀλέξ.Ἀφρ.Ψυχ.98,23 **καρδιακὴ νόσος**, Σχόλ. Σοφ.Ἠλ.912 **ἐκ τῆς καρδιακῆς περιδινήσεως**, Κ Μανασσ.274 **καρδιακὴν .. ἀγάπην**, - **καρδιακὰ νοσήματα - φάρμακα - νεῦρα - ἄσθμα - πλέγμα**· || Εὐστ.801,36 « τὸ παρὰ τοῖς ῥήτορσι καρδιακὸν πῦρ, ὅ ἐστι τὸ κατὰ διάθεσιν ζέον »· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ πάσχων τὴν καρδίαν βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ., τὸν στόμαχον, καρδιαλγής : Διοσκ.1,102, Ἀθήν.1,101 **τοῖς γοῦν καρδιακοῖς μετὰ οἴνου σιτώδες ἀναμίσγουσί τι πρὸς κατοχὴν τῆς δυνάμεως**· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ πάσχων ἐκ καρδιακοῦ νοσήματος : **ἔχει γίνει καρδιακός**· **4)** νεώτ. βοταν. ἡ **καρδιακὴ** ὡς οὐσ. βλ.λ.

καρδιακῶς ἐπίρρ. μτγν. ἐκ τῆς καρδίας, ἀπὸ τὴν καρδίαν : Γαλ.8,368, Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,9,19 **καρδιακῶς κινδυνεύειν.**

καρδιαλγής-οῦς-ές (ἀλγῶ) κ. νεώτ. ὁ ἔχων πόνους τοῦ στομάχου, ὁ στομαχικός : Ἱππ.Διαίτ.30 **ἀσθενέες καὶ ἄρρωστοί εἰσιν καὶ δειλοὶ ἐς πᾶν ἔργον καὶ καρδιαλγέες**· **2)** νεώτ. ὁ ἔχων ἄλγος εἰς τὴν καρδίαν, ὁ καρδιακός· **3)** νεώτ. μτφ. ὁ βαθύτατα τεθλιμμένος, ὁ βαρυπενθῶν.

καρδιαλγία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἄλγος, πόνος τοῦ στομάχου : Ῥοῦφ.π.Ὀρειβ.7,26,8 Γαλ.8,343· **2)** νεώτ. ἄλγος, πόνος κατὰ τὴν προκάρδιον χώραν, νευραλγία καρδιακή.

καρδιαλγικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ πάσχων ἐκ καρδιαλγίας βλ.λ.1), ὁ στομαχικός : Ἱππ.Ἐπιδ.3,17ι **ἀρχόμενος δὲ ἦν ἀσώδης καὶ καρδιαλγικός**· **2)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καρδιαλγίαν, ὁ πάσχων ἐκ καρδιαλγίας.

καρδιαναστροφή (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀνώμαλος θέσις τῆς καρδίας, δεξιοκαρδία.

καρδιανοί Ἡσ. « οἱ Ἕλληνες παρὰ Σκύθαις ».

καρδιαστήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐχίνων τῆς οἰκογ. τῶν **σπαταγγιδῶν.**

καρδιατέλεια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀτελὴς **διάπλασις** τῆς καρδίας.

καρδιᾶτις-ιδος (ἡ) μτγν. π. Πυθαγορείοις συμβολικῶς, ἡ πεντάς : Θεολ.Ἀριθμ.32.

καρδιεκτασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀνευρυσμὸς τῶν κοιλοτήτων **τῆς καρδίας ἢ** διαπλάτυνσις τῶν στομίων αὐτῆς.

καρδιεκτοπία (ἡ) νεώτ. ἡ καρδιαναστροφὴ βλ.λ.

καρδιέλκωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐξέλκωσις **τῆς** καρδίας.

καρδιεταστής (ὁ) (ἐτάζω) μσν. **ὁ ἐτάζων**, ἀνερευνῶν τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων : Λάσκ.Θεόδ.768.

καρδιηβολῶ-έω μτγν. βάλλω, κτυπῶ εἰς τὴν καρδίαν : Ἡρωδιαν.4,52 **μὴ παντετοίμως καρδιηβόλει** (δ γρ.).

καρδιίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογένεια μαλακίων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **πεταλοβραγχίων.**

καρδικός-ή-όν πάπ. πιθ. ὁ ἔχων σχῆμα καρδίας, καρδιόσχημος.

καρδιλία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος μαλακίων τῆς οἰκογ. τῶν **μυακιδῶν.**

καρδινάλιος (ὁ) νεώτ. κ. **καρδινάλις** τίτλος **ἀνωτέρων κληρικῶν** τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, ἀποτελούντων τὸ ἱερὸν **καλλέγιον**, τὸ ἐκλέγον τὸν Πάπαν· **2)** γένος ᾠδικῶν πτηνῶν ἐκ τῶν **σπιζιδῶν.**

καρδινία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος μαλακοστράκων τῆς οἰκογ. τῶν **καριδῶν**· **2)** παλαιοζ. γένος ἐκλειψάντων ζῴων τῆς οἰκογ. τῶν **καρδινιιδῶν.**

καρδιοβόλος-ον (βάλλω) μτγν. ὁ προσβάλλων τὴν καρδίαν, τὸν στόμαχον : Ῥοῦφ.π.Ὀρειβ.7, 26,86 **καρδιοβόλα φάρμακα**, Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.2,3 **καρβιοβόλα βρώματα.**

καρδιοβολοῦμαι-έομαι (καρδιοβόλος) ἀρχ. λεξ. **βάλλομαι** εἰς τὴν καρδίαν, λυποῦμαι, πάσχω· Ἡσ. « καρδιοβολεῖσθαι· λυπεῖσθαι ».

καρδιογνώστης (ὁ) (γινώσκω) μτγν., νεώτ. **κ. δημ.** θηλ. -ις, κ. δημ. **-ώστρια** ὁ γινώσκων, γνωρίζων.

τὰ ἀπόκρυφα τῆς καρδίας τῶν ἄλλων, τὰς μυχίας σκέψεις των : ΚΔ Πράξ.1,24 σὺ Κύριε, καρδιογνῶστα πάντων, Ὠριγ.2,1469C,Παλαμ.Περ.Χαιρ. 40,1 **ψυχούλα, ὑμέναιε καρδιογνώστη.**

καρδιογράφημα-ατος (τὸ) (καρδιαγράφος) νεώτ. ἰατρ. διάγραμμα χαρασσόμενον εἰς τὴν συσκευὴν τοῦ καρδιογράφου καὶ δεικνύον τὰς συστολικὰς κινήσεις τῆς καρδίας.

καρδιογραφία (ἡ) (καρδιογράφος) νεώτ. ἰατρ. ἡ μέθοδος τῆς ἐγγραφῆς τῶν καρδιακῶν κινήσεων διὰ τοῦ καρδιογράφου.

καρδιογραφικός-ή-όν (καρδιογραφία) νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καρδιογραφίαν βλ.λ.' ‖ κ. ἐπίρρ. **-ῶς.**

καρδιογράφος (ὁ) (γράφω) νεώτ. ἰατρ. ὄργανον δι' οὗ καταγράφονται αἱ συστολαὶ τῆς καρδίας' **2)** παράγ. καρδιογραφία, καρδιογράφημα.

καρδιόδηκτος-ον (δάκνω) ὁ δάκνων τὴν καρδίαν, ὁ λυπῶν : Αἰσχ.'Αγ.1471 **κράτος ἰσόψυχον ἐκ γυναικῶν καρδιόδηκτον ἐμοὶ κρατύνεις.**

καρδιοδίαιτος-ον πάπ. ὁ τρώγων καρδίας.

καρδιοδιαλεχτής (ὁ) (διαλέγω) δημ. ὁ διαλέγων, ἐξετάζων τὴν καρδίαν : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.184,7 **σύρε φέρε τοὺς γιατρούς, τοὺς καρδιοδιαλεχτάδες, νὰ μοῦ διαλέξουν τὴν καρδιὰ κι' ὅλα τὰ φυλλοκάρδια'** πρβλ. καρδιοεταστής.

καρδιοδιχοτομῶ-έω (διχοτομῶ) μσν. διχοτομῶ τὴν καρδίαν, λυπῶ, στενοχωρῶ : Λίβ.Ραδ.1859 **πόνους οὐκ οἶδεν ἔρωτος, καὶ ὅταν τὸν ὑποπέσαν βαρέοι πολλὰ τοῦ φαίνονται, καρδιοδιχοτομοῦν τον.**

καρδιοειδής-οῦς-ές (εἶδος) σχόλ. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μορφήν, σχῆμα καρδίας, καρδιόσχημος : Ἑρμεί.'Αλ.Φαῖδρ.199Α καρδιοειδὲς σχῆμα' ‖ νεώτ. μαθ. **καρδιοειδὴς καμπύλη** (ἐπίπεδος καμπύλη γραφομένη ὑπὸ σημείου περιφερείας, κυλιομένης ἐπὶ ἄλλης περιφερείας ἴσης ἀκτῖνος).

καρδιόθεν ἐπίρρ. μσν. ἐκ τῆς καρδίας, ἀπὸ τὴν καρδιά : Γερμ.278.

καρδιοθλιμμένος-η-ο (θλίβομαι) δημ., μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ἀχρ. ρ. καρδιοθλίβομαι ὁ βαθύτατα τεθλιμμένος, ὁ βαρυπενθῶν : Ζερβ.Μῦθ.Ζ 72 **ἀναβρυόντας σταλαματιές, ἀργακύλιστες σὰν καρδιοθλιμμένης γυναίκας δάκρυ.**

καρδιόκερας (τὸ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐκλειφάντων ζώων τῆς οἰκογ. τῶν **στεφανοκερατιδῶν**, εὑρισκομένων ἐν ἀπολιθώσει.

καρδιοκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πρόπτωσις τῆς καρδίας διὰ τοῦ καρδιακοῦ τοιχώματος.

καρδιοκλέφτης (ὁ) (κλέπτω) δημ., θηλ. **καρδιοκλέφτρα** ὁ κλέπτων, κατακτῶν τὴν καρδίαν, ὁ κατακτητὴς καρδιῶν : Γρυπ.Σκ.Τερρ.21,8 **στὸν καρδιακλέφτη ὀμορφονιό, τὸν ἀπολησμονιάρη.**

καρδιοκολάπτης (ὁ) (κολάπτω) μσν. ὁ κολάπτων, πλήσσων, τσιμπῶν τὴν καρδίαν : Εὐστ. Πον.288,6.

καρδιοκράτωρ-ορος (ὁ) (κρατῶ) μσν. ὁ κρατῶν, **ἐξετάζων τὰς καρδίας** : ΚΜανασσ.9,63.

καρδιοκρισία (ἡ) (κρίνω) μσν. ὁ παλμὸς τῆς καρδίας, καρδιοχτύπι : Λίβ.Ροδ.1487 **ἤκουσες, φίλε, τὴν γραφὴν καὶ ἐτοῦτον τὸ πιττάκιν, [ἐ]τοῦτα τῆς ἀπέστειλα μετὰ καρδιοκρισίας.**

καρδιοκτύπι (τὸ) δημ. συνήθ. **καρδιοχτύπι** βλ.λ.

καρδιοκτυπῶ-άω δημ. συνήθ. καρδιοχτυπῶ βλ.λ.

καρδιόλη (ἡ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐκλειφάντων ζώων τῆς οἰκογ. τῶν **προκαρδιιδῶν**, εὑρισκομένων ἐν ἀπολιθώσει.

καρδιολογία (ἡ) (λέγω) νεώτ. ἰατρ. κλάδος τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης ἀσχολούμενος περὶ τὴν καρδίαν' **2)** πραγματεία περὶ καρδίας.

καρδιολογικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καρδιολογίαν βλ.λ. : καρδιολογικὴ μελέτη - πραγματεία.

καρδιολόγος (ὁ) (λέγω) νεώτ. ἰατρ. ὁ ἐξετάζων, ὁ μελετῶν τὰ τῆς καρδίας' ‖ ἰατρὸς εἰδικὸς διὰ τὰ νοσήματα τῆς καρδίας καὶ τῶν ἀγγείων.

καρδιομαλακία (ἡ) (μαλάσσω) νεώτ. ἰατρ. ἡ μαλάκυνσις τῶν μυϊκῶν ἰνῶν τῆς καρδίας.

καρδιομαραίνω (μαραίνω) δημ. κ. ἰδιωμ. ἐν Μάν. **γκαρδιομαραίνω, ἀόρ. (ἐ)καρδιομάρανα** μαραίνω τινὸς τὴν καρδίαν, ἐπιφέρω εἰς αὐτὸν μεγάλην στενοχωρίαν, θλῖψιν, μαράζι, μαραζώνω : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.228,9 **ἐκόπησαν τὰ μέλη μου καὶ καρδιομάρανές με'** ‖ κ. ἀμτβ. ὑφίσταμαι μαρασμόν, μαραζώνω : **βλέπει τὶς συνομίληκές της νὰ παντρεύωνται κι αὐτὴ καρδιομαραίνει.**

καρδιομετρία (ἡ) (καρδιόμετρον) νεώτ. ἰατρ. μέθοδος καταμετρήσεως τῆς πιέσεως τοῦ κυκλοφοροῦντος αἵματος.

καρδιόμετρον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. ὄργανον καταμετρήσεως τῆς πιέσεως τοῦ κυκλοφοροῦντος αἵματος.

κάρδιον (τὸ) 'Επιγρ. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ καρδία, κόσμημα ἔχον σχῆμα καρδίας, καρδιοειδές, ἡ καρδία βλ.λ.12)' **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακίων τῆς οἰκογ. τῶν **καρδιιδῶν**, εὑρισκομένων καὶ ἐν ἀπολιθώσει, ὅ. καρδία.

καρδιονοσία (ἡ) (νοσῶ) νεώτ. ἰατρ. νόσος, πάθησις τῆς καρδίας.

καρδιονυξία (ἡ) (νύσσω) νεώτ. ἰατρ. ἐπὶ ζῴων εἰς φυσιολογικὰ πειράματα, παρακέντησις τῆς καρδίας πρὸς ἀναζωογόνησιν ἀσυστολικοῦ νεκροφανοῦς.

καρδιόξυλον (τὸ) νεώτ. βοταν. τὸ ἐσώτατον ξυλῶδες τμῆμα τοῦ κορμοῦ τῶν δένδρων, ἡ καρδία, τὸ ἐγκάρδιον, τὸ λοῦσσον.

καρδιοπάθεια (ἡ) (πάσχω) νεώτ. ἰατρ. ἡ πάθησις τῆς καρδίας.

καρδιοπαλμία (ἡ) (παλμός) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ αὔξησις τῶν παλμῶν τῆς καρδίας.

καρδιοπερικαρδῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τῆς καρδίας ἅμα καὶ τοῦ περικαρδίου.

καρδιοπλανευτής (ὁ) δημ., θηλ. **-εύτρα** καρδιοπλάνος βλ.λ.

καρδιοπλάνος-α-ο (πλανῶ) δημ. ὁ πλανῶν τὰς καρδίας, παρασύρων εἰς ἔρωτα ἰδ. οὐχὶ θεμιτόν, ὁ πλάνος, ὁ γόης : Παλαμ.Περ.Χαιρ.91,4 **εἶσαι σὰν κελάϊδημα πουλιῶν καρδιοπλάνων.**

καρδιοπληγία (ἡ) (πλήσσω) νεώτ. ἰατρ. κ. **καρδιοπληξία** τρῶσις, πτῶσις τῆς καρδίας' ‖ παράλυσις τῆς καρδίας.

καρδιόπληκτος-ον (πλήσσω) σχόλ. ὁ ὑπὸ φόβου πληγεὶς τὴν καρδίαν, ὁ ἐκπεπληγμένος : Σχόλ. Ξεν.3,4,12 (σχόλ. τοῦ ἐμβρόντητος).

καρδιοπληξία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. **καρδιοπληγία.**

καρδιοπνευμογράφος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ὄργανον δι' οὗ καταγράφονται αἱ καμπύλαι τῶν ἀναπνευστικῶν κινήσεων καὶ τῶν συστολῶν τῆς καρδίας.

καρδιοπνευμονικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καρδίαν ἅμα καὶ τοὺς πνεύμονας.

καρδιοπονόβρασμα-ατος (τὸ) μσν. μεγάλη στενοχωρία, θλῖψις, καρδιόπονος : Λίβ.Ροδ.1754 **μὲ τὴν στενοχωρίαν μου τὴν εἶχα ἐκ τὸ πιττάκιν μὲ τὸ καρδιοπονόβρασμα τὸ εἶχα.**

καρδιοπονόθλιβος (ὁ) δημ. ὁ ἐπιφέρων μεγάλην θλῖψιν, στενοχωρίαν : Λίβ.Ροδ.2282 **λόγος** καρδιοπονόθλιβος.

καρδιόπονος (ὁ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. πόνος τοῦ στομάχου, ὁ στομαχόπονος, καρδιαλγία : Γαλ.14, 550' **2)** νεώτ. κ. δημ. πόνος τῆς καρδίας' ‖ κ. μτφ. μεγάλη θλῖψις, στενοχωρία : Ἐφταλ. 'Οδ.Κ 398 **καὶ κλαῖγαν μὲ καρδιόπονο.**

καρδιοπονῶ-έω (καρδιόπονος) μτγν., δημ. ἀσυναίρ. -άω ἐπὶ φόβου, αἰσθάνομαι πόνον εἰς τὴν καρδίαν : Μᾶρκ.Ἐρ.166· πρβλ. δημ. φρ. **τρέμει ἡ καρδιά μου·** 2) δημ. μτφ. μεγάλως στενοχωροῦμαι, θλίβομαι : Ἐφταλ.Ὀδ.Δ 806 **δὲ θὲν ἐσὺ νὰ δέρνεσαι οἱ θεοί . . , καὶ νὰ καρδιοπονᾷς.**

καρδιόπους-οδος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακίων τῆς οἰκογ. τῶν **μυακιδῶν.**

καρδιοπτωσία (ἡ) (πίπτω) νεώτ. ἰατρ. ἐλαφρὰ πτῶσις τῆς καρδίας πρὸς τὰ κάτω.

καρδιορραγία (ἡ) (ρήγνυμι) νεώτ. ἰατρ. ἐσωτερικὴ αἱμορραγία τῆς καρδίας συνεπείᾳ τραυματισμοῦ αὐτῆς.

καρδιορρηξία (ἡ) (ρήγνυμι) νεώτ. ἰατρ. ρῆξις, διάσχισις τῶν τοιχωμάτων τῆς καρδίας συνεπείᾳ βλάβης τῶν στεφανιαίων φλεβῶν.

καρδιοσκασιά (ἡ) δημ. κ. **καρδιοσκάσιμο** βλ.λ.

καρδιοσκάσιμο (τὸ) δημ. ὑπερβαλικὴ θλῖψις, στενοχώρια τῆς καρδίας, σκασίλα.

καρδιοσκλήρωσις-εως (ἡ) (σκληρῶ) νεώτ. ἰατρ. σκλήρυνσις τῶν μυϊκῶν ἰνῶν καὶ βαλβίδων τῆς καρδίας.

καρδιοσκοπία (ἡ) (καρδιοσκόπιον) νεώτ. ἰατρ. ἡ διὰ τοῦ καρδιοσκοπίου ἐξέτασις τῆς καρδίας.

καρδιοσκόπιον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. συσκευὴ χρησιμεύουσα πρὸς ἔρευναν τῶν κινήσεων τῆς καρδίας τοῦ ὑπὸ πειραματισμὸν ζῴου.

καρδιόσπερμον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **σπανδιδῶν.**

καρδιοστάλακτος-ον (σταλάσσω) πάπ. κ. δημ. καρδιοστάλαχτος ὁ ἐκ τῆς καρδίας στάζων : Πάπ. **καρδιοστάλακτον δάκρυ,** Παλαμ.Παράκ. 159,19 **ἀνασταίνεται σάμπως κάποια φιλὶ νὰ τὸ φίλησε μυστικό, δροσερά, καρδιοστάλαχτο.**

καρδιοστένωμα-ατος (τὸ) (στενῶ) νεώτ. ἰατρ. ἡ στένωσις τῆς καρδίας καὶ τῶν στομίων αὐτῆς, ἄ. καρδιοστένωσις.

καρδιοστένωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τὸ καρδιοστένωμα.

καρδιόστερρος-ον μτγν. ὁ ἔχων στερρὰν ἄκαμπτον καρδίαν : Ἰσαάκ.Ἀρμεν. ἐν Mi I 2 205 **καρδιόστερροι καὶ σκληροτράχηλοι.**

καρδιοστρόφος (ὁ) (στρέφω) μσν. ὁ στρέφων, ὁ ταράσσων τὴν καρδίαν : Νικήτ.Εὐγ.6,413.

καρδιόσχημος-ον (σχῆμα-ἔχω) νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα καρδίας, καρδιοειδής.

καρδιοσωμός (ὁ) δημ. συντριβὴ τῆς καρδίας, στενοχώρια, μεγάλη λύπη : Γρυπ.Σκ.Τερρ.37,2 **κι ἀπόκρυφος καρδιοσωμὸς μὲ λειώνει.**

καρδιότης-ητος (ἡ) γλωσσ. τὸ προκάρδιον (praecordia).

καρδιοτομία (ἡ) (τέμνω) νεώτ. ἰατρ. τομή, ἀνατομικὴ ἐξέτασις τῆς καρδίας.

καρδιοτροφία (ἡ) (τρέφω) νεώτ. ἰατρ. ἡ θρέψις τῆς καρδίας.

καρδιότρωτος-ον (τιτρώσκω) μσν. ὁ τετρωμένος τὴν καρδίαν : Κ Μανασσ.118.

καρδιουλκία (ἡ) μτγν. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καρδιουλκῶ βλ.λ., ἡ ἐξαίρεσις τῆς καρδίας : Κλήμ.Ἀλ.13.

καρδιουλκῶ-έω (ἕλκω) μτγν. ἕλκω, ἐξάγω τὴν καρδίαν τοῦ θύματος καὶ περιτυλίσσω μὲ πιμελήν, ὅπως τὴν καύσω : Λουκ.Θυσ.13 **ὥσπερ ὁ Κύκλωψ ἐκεῖνος ἀνατέμνων καὶ τὰ ἔγκατα ἐξαίρων καὶ καρδιουλκῶν·** 2) Ἐπιγρ. πιθ. ἐπὶ φυτῶν, ἐξάγω τὴν καρδίαν, τὴν ἐντεριώνην.

καρδιουργῶ-έω ἀρχ. λεξ. καρδιουλκῶ βλ.λ. : Ἡσ. ἐν λ. καρδιοῦσθαι.

καρδιοῦχος (ὁ) (ἔχω) μσν. ὁ ἔχων καρδίαν : Πρόδρ.386.

καρδιοφάγος-ον (τρώγω) μσν. ὁ κατατρώγων τὴν καρδίαν : Κ Μανασσ.5687.

καρδιοφάγῶ-έω (τρώγω) μσν. τρώγω τὴν καρδίαν : Εὐστ.Πον.192,90.

καρδιοφλογίζω δημ. ἐπὶ ἔρωτος, φλογίζω, ἀνάβω ἐρωτικὰ τὶς καρδιές· κ. παθ. **καρδιοφλογίζομαι·** 2) ρηματ. π. καρδιοφλόγιστος, καρδιοφλογιστής.

καρδιοφλογιστής (ὁ) (καρδιοφλογίζω) δημ.,θηλ. καρδιοφλογίστρα ὁ καρδιοφλογίζων, ὁ φλογίζων, ἀνάβων ἐρωτικὰ τὶς καρδιές : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ. 279,14 **ἐρώτησε Ἔρωτες τοὺς καρδιοφλογιστάδες·** || γεν. ὁ φλογίζων, ὁ λυπῶν τὴν καρδίαν : Παλαμ.Τάφ.16,12 **κι ὁ τρανὸς καημὸς κι ἡ πιὸ καρδιοφλογίστρα λύπη.**

καρδιοφλόγιστος-ον (καρδιοφλογίζω) μσν. ὁ φλογίζων τὴν καρδίαν : Διήγ.Ἀχιλλ.1002 **τὰς ἐμορφίας τὰς ἔχεις καὶ τὰ καρδιοφλόγιστα τὰ ἤθη ὁπού σὲ δῶκα.**

καρδιοφόρος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **ἐλατηριδῶν.**

καρδιοφύλαξ-ακος (ὁ) (φυλάσσω) μτγν. ὁ προφυλάσσων τὴν καρδίαν, ὁ θώραξ : Πολύβ.6,23,14 **ὃ προστίθενται μὲν πρὸ τῶν στέρνων, καλοῦσι δὲ καρδιοφύλακα.**

καρδιόφυλλο (τὸ) δημ. ποι. τὸ φύλλον τῆς καρδίας : Παλαμ.Τάφ.30,5 **τώρα τὰ καρδιόφυλλα Βοριὰς τὰ ξετινάζει.**

καρδιοφωνογράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ δι' αὐτογραφικῆς μεθόδου παράστασις τῶν ἤχων τῆς καρδίας.

καρδιόχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν λαγοικία ἡ κυμινοειδὴς καὶ σεραπιὰς ἡ καρδιόσχημος.

καρδιοχτύπι (τὸ) δημ. κτύπος, ταχὺς παλμὸς τῆς καρδίας, χτυποκάρδι : Παλαμ.Παράκ.86,5 **πλάσμα σοῦ λείπει τὸ καρδιοχτύπι·** 2) μτφ. ἰσχυρὰ ἀνησυχία, ἀγωνία, φόβος : **ὅταν φυλάγαμε χωσιά, εἶχα ἕνα καρδιοχτύπι.**

καρδιοχτυπῶ-άω δημ. κ. **καρδιοχτυπάω** κ. **καρδιοκτυπῶ,** μτχ. παθ. παρακ. **καρδιοχτυπημένος** ἔχω καρδιοχτύπια βλ.λ., ταχεῖς παλμοὺς τῆς καρδίας : Παλαμ.Παράκ.91,15 **τάχα γιὰ ποιὸ ξεχωριστά, πιὸ δυνατὰ καρδιοχτυπῶ·** || ἐπὶ ἐραστῶν : Σημηρ.ΜΚρ.62,7 **ἂν κι εἶν' ἐρωτεμένη καὶ καρδιοχτυπᾷ γιὰ τὸ ναυτόπουλα πὄχει στὸ νοῦ της·** || κ. παθ. ἐν τῇ μτχ. τοῦ παθ. παρακ. ὁ ὑπὸ ἔρωτος πληγείς, ὁ ἐρωτευμένος, ἐρωτοχτυπημένος· 2) μτφ. ἀνησυχῶ σφόδρα, ἀγωνιῶ, φοβοῦμαι : Ἐφταλ.Ὀδ.Δ 820 **γιὰ ἐτούτονε καρδιοχτυπῶ καὶ τρέμω νὰ μὴν πάθῃ.**

καρδίτης (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακίων τῆς οἰκογ. τῶν **καρδιιδῶν** ὧν λείψανα εὑρίσκονται καὶ ἐν ἀπολιθώσει.

καρδῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παλαιὰ ὀνομ. τῆς μυοκαρδίτιδος.

καρδιῶ-άω ἐπ., συνήθ. ἐν τῇ μτχ. **καρδιόωντα,** ἔχω πόνον εἰς τὸν στόμαχον, καρδιαλγῶ : Νίκ.Ἀλεξ.581.

καρδιῶ-όω (καρδία) μτγν., μσν. κ.νεώτ., δημ. **καρδιώνω,** κ. ἐν Μάν. **γκαρδιώνω** πλήττω, πληγώνω τὴν καρδίαν : ΠΔ Ἀσμ.4,9 **ἐκαρδίωσας ἡμᾶς ἀδελφή μου νύμφη, ἐκαρδίωσας ἡμᾶς ἑνὶ ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου ἐν μιᾷ ἐνθέματι τραχήλων σου·** 2) μέσ. ἐξάγω τὴν καρδίαν τοῦ θύματος κατὰ τὴν θυσίαν, καρδιουλκῶ· Ἡσ. « καρδιοῦσθαι· καρδιουργεῖν, ἐπὶ τῶν ἱερείων »· 3) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐγκαρδιῶ, ἐμψυχῶ, δίδω θάρρος : Μιχ.Ἀκομ. 2,347,5,- **τοῦ εἶπα μερικὰ λόγια καὶ τὸν ἐκόρδιωσα.**

καρδιωγμός (ὁ) (καρδιώσσω) πόνος τοῦ στομάχου, καρδιαλγία : Ἱππ.Προγν.24, Διοσκ.1,7.

καρδιωδυνία (ἡ) νεώτ. πόνος τῆς καρδίας.

καρδίωξις-εως (ἡ) (καρδιώσσω) μσν. ὁ καρδιωγμὸς βλ.λ., ὁ στομαχόπονος : Εὐστ.Πον.83,39.

καρδιώσσω (καρδία), ἀττ. **καρδιώττω** ἔχω πόνους τοῦ στομάχου, καρδιαλγῶ: Ἱππ.Πραγν.24, Ἀριστλ.Πρ.873b,29, Αἰλ.ΖΙ 9,11· **2)** π. τοῖς Σικελιώταις, βουλιμιῶ, κατέχομαι ἀπὸ ὑπερβολικὴν πεῖναν: Πολυδ.2,217 «**καρδιώττειν· οὕτω γὰρ οἱ Δωριεῖς τὸ παρὰ Ξενοφῶντι βουλιμιᾶν καλοῦσιν**»: Ἐπίχ.202· **3)** Ἡσ. ἐν λ. «**τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ναυτιᾶν**»· **4)** ρηματ. π. καρδιωγμός, καρδίωξις.

καρδόλη (ἡ) νεώτ. χημ. οὐσία ἐξαγομένη ἐκ τῶν περικαρπίων τῶν καρπῶν τοῦ ἀνακαρδίου.

καρδοπάθιον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **συνθέτων.**

καρδοπεῖον (τὸ) τὸ σκέπασμα τῆς καρδόπου, σκάφης· Ἡσ. «**τῆς καρδόπου τὸ πῶμα. Κάρδοπος δὲ ἡ μάκτρα, ἤγουν ἡ κάμπτρα, ὅπου τὰ ἄλευρα μάσσουσιν**»· **2)** τὸ φίμωτρον, ἡ παυσικάπη: Ἀριστφ.ἀπ.301.

καρδόπη (ἡ) ἡ κάρδοπος βλ.λ.: Ἀριστφ.Νεφ.678.

καρδοπογλύφος (ὁ) (γλύφω) ὁ γλύφων τὴν κάρδοπαν, ὁ κατασκευάζων σκάφας διὰ ζύμωμα ἢ ἄλλα σκεύη: Κράτ.6.

κάρδοπος (ἡ) κ. νεώτ., κωμ. κ. **καρδόπη** σκάφη πρὸς ζύμωσιν ἄρτου, μάκτρα: Ἀριστφ.Βάτρ. 1159 **ὥσπερ γ' εἴ τις εἴποι γείτονι, χρῆσον σὺ μάκτραν, εἰ δὲ βούλει, κάρδοπον,** Πλάτ.Φαίδ. 99Β **ὁ δὲ ὥσπερ καρδόπῳ πλατείᾳ βάθρον τὸν ἀέρα ὑπερείδει**· ‖ νεώτ. ναυτ. ἐπὶ τῶν πλοίων, εἰδικὴ μεγάλη σκάφη πρὸς ζύμωσιν τοῦ ἄρτου τῶν πληρωμάτων· **2)** γεν. ξύλινον ἀγγεῖον: Ὁμ. Ἐπιγράμμ.15,6 **κυρβαίη δ' αἰεὶ κατὰ καρδόπου ἕρποι μᾶζα**· ‖ εἰδ. τὸ ἰγδίον βλ.λ.: Νίκ.Θηρ.527.

κάρδος (ἡ) (λατ. carduus) μτγν. κ. νεώτ. ἡ κάκτος, ἡ φραγκοσυκιά: Ἀθήν.2,70Ε **τίς δὲ τούτοις οὐχὶ πειθόμενος θαρρῶν ἂν εἴποι τὴν κάκταν εἶναι ταύτην τὴν ὑπὸ Ῥωμαίων μὲν καλουμένην κάρδον**· **2)** νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **συνθέτων,** γαϊδουράγκαθο, γομαράγκαθο.

καρδοσάντο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν κνίκος ἢ ἱεράκανθα.

καρδούγκουλος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **συνθέτων,** τὸ καστελλάνο.

καρδούλα (ἡ) δημ., ὑποκορ. τοῦ **καρδία** ἐν ἀναφορᾷ πρὸς θωπείαν, μικρή, τρυφερή, ἀγαπητή· ‖ ὡς προσφώνησις ἐν τῇ κλητ.: **καρδούλα μου ἀγάπη μου**· **2)** ἐν φρ. **τὸ λέει ἡ καρδούλα του** εἶναι θαρραλέος, τολμηρός· πρβλ. **τὸ λέει ἡ καρδιά του**· **3)** κόσμημα ἔχον σχῆμα καρδίας: Παλαμ.Ἀσάλ.Ζ'Εκατὸ Φωνὲς 25,4 **τῆς χάρισα μιὰ μέρα τὴν εἰκόνα μου μέσα σὲ μιὰ μικρὴ καρδούλα.**

καρδόχορτο (τὸ) δημ. κ. **καρδιόχορτο** βλ.λ.

κάρέα (ἡ) μτγν. ἡ καρύα: Φιλόπ.Ἰω.Ὑπομν. εἰς Ἀριστλ.ΖΓ 23,7.

κάρειον (τὸ) ποι. ἀντὶ κάρα βλ.λ.) : Νίκ.ἀπ. 74,51 **πολλάκι δ' ἴχνη στιφροῖς ὠλίσθησαν ἐνιχρίμψαντε καρείοις** (πιθ. καρήνοις).

κάρειος (ὁ) Ἐπιγρ. π. Χαλδαίοις, ὄνομα μηνός, ὁ Μεταγειτνιών.

καρέκλα (ἡ) (ἐνετ.) δημ. τὸ σύνηθες μετ' ἐρεισινώτου κάθισμα, καθέκλα.

καρεκλάδικα (τὸ) (καρέκλα) δημ. κατάστημα, ἐν ᾧ κατασκευάζονται ἢ πωλοῦνται καρέκλαι, καθεκλοποιεῖον κ. καθεκλοπωλεῖον.

καρελία (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακίων τῆς οἰκογ. τῶν **γαιοφιλιδῶν.**

καρέλλα (ἡ) δημ., μεγεθ. τοῦ **καρέλλι** τὸ πηνίον περὶ ὃ τυλίσσεται τὸ νῆμα, κουβαρίστρα καὶ τὸ πλῆρες νῆμα: **μιὰ καρέλλα ἄσπρη.**

καρέλλι (τὸ) δημ. ὁ τροχίσκος τῆς τροχαλίας ἢ καὶ ὁλόκληρος ἡ συσκευὴ αὐτῆς, καρρούλι.

καρένα (ἡ) δημ. ναυτ. κ. **καρῖνα** βλ.λ., ἡ τρόπις.

καρενάγιο (τὸ) δημ. ναυτ. ἐσχάρα, ἔνθα τροπίζονται τὰ μικρὰ ἱστιοφόρα, τροπιστήριον.

καρενάρω δημ. ἐπὶ πλοίων, κατακλίνω πρὸς καθαρισμόν, τροπίζω.

καρεφύλλι (τὸ) δημ. ἀπεξηραμμένον μὴ ἀνεῳγμένον ἄνθος καρυοφύλλου τοῦ ἀρωματικοῦ, τὸ μοσχοκάρφι.

κάρζα αἰολ. τ. τοῦ καρδία βλ.λ.

κάρη (τὸ) ἰων. τ. τοῦ κάρα βλ.λ.

κάρηαρ (τὸ) ἐπ. ὑποθετ. ὀνομαστ. τοῦ καρήατος, -ήατι, -ήατα: ΑΒ 1386· πρβλ. κάρα.

κᾰρηβαρία (ἡ) (κάρα - βάρος) ἰων. -ίη βάρος, πόνος τῆς κεφαλῆς, κεφαλαλγία, κεφαλόπονος: Ἱππ.Διαιτ.49 **ἡ ἐπὶ θάτερα αὖ μεταβολὴ λύει τὸ σῶμα καὶ ἐφθότητα καὶ καρηβαρίην ἐμποιεῖ,** Πορφ.Ἀποχ.1,28· ‖ ἐπὶ ῥάβδων, τὸ βάρος τῆς κορυφῆς αὐτῶν: Μαίκ.ΑΠ 9,249 **καρ- βάκτρου.**

κᾰρηβᾰρής-οῦς-ές (κάρα - βάρος) ὁ αἰσθανόμενος βάρος εἰς τὴν κεφαλήν, ὁ ἔχων πονοκέφαλον: Ἱππ.Ἐπιδ.3,6 (πιθ. ἀνάγν.) Συνέσ.93Α.

καρηβάρησις-εως (ἡ) (καρηβαρῶ) μτγν. ἡ καρηβαρία, ὁ κεφαλόπονος: Μακρόβ.5,9.

κᾰρηβᾰρικός-ή-όν ὁ ὑποκείμενος εἰς τὴν καρηβαρίαν, πονοκέφαλον: Ἱππ.Ἐπιδ.3,17ς **ἦν δὲ ὑπόσπληνός τε καὶ καρηβαρικός**· ‖ τὸ **καρηβαρικόν** ὡς οὐσ. ἡ καρηβαρία, ὁ πονοκέφαλος: Τελεκλ.47· **2)** ὁ ἐπιφέρων καρηβαρίαν, πονοκέφαλον: Ἱππ.Διαιτ.50 **ὁ μὲν γλυκὺς ἧσσόν ἐστιν καρηβαρικὸς τοῦ οἰνώδεος,** Ἀριστλ.ἀπ.106.

καρηβαρίτης (ὁ) σχόλ. ἐπὶ οἴνου, ὁ ἐπιφέρων καρηβαρίαν, πονοκέφαλον, ὁ πολὺ δυνατός, κουτελίτης: Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.808.

κᾰρηβᾰριῶ-άω καρηβαρῶ βλ.λ.: Ἀριστφ.ἀπ. 792 (δ.γρ.).

κᾰρηβᾰρῶ-έω (κάρα - βάρος) κ. νεώτ. ἔχω βάρος εἰς τὴν κεφαλήν, ἔχω πονοκέφαλον, ζαλίζομαι, οἷον μετὰ πολλὴν οἰνοποσίαν, μετὰ τὴν ἀναπνοὴν ἀτμίδων ἀνθράκων καιομένων: Ἀριστλ. Αἰσθ.5 **οἱ ἄνθρωποι ὑπὸ τῆς τῶν ἀνθράκων ἀτμίδος καρηβαροῦσι καὶ φθείρονται πολλάκις,** αὐτ. ΖΜ 653a,14 **τὴν κεφαλὴν καρηβαροῦσιν αἱ ὑπνώσσοντες,** Λουκ.Ἑρμότ.28· **2)** μτφ. ἐπὶ ἀτράκτου ἔχοντος πολὺ νῆμα ἐπ' αὐτοῦ: Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 6,160,3 **τόν τε καρηβαρέοντα πολυρραίβδητον ἄτρακτον**· πρβλ. Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,257 **μᾶλλον ἐγὼ σέο μῆλα καρηβαρέοντα κορύμβοις**· **3)** ρηματ. π. καρηβάρησις.

καρηβοᾶν Αἰλ.Δ ἀπ.221 «**τὸ ἰλιγγιᾶν καὶ πεπληρῶσθαι τὴν κεφαλὴν ὑπὸ κραυγῶν**».

καρηκομόωντες (κάρη - κομάω) π. Ὁμ. μτχ. τοῦ ἀχρ. ρ. **καρηκομάω,** δ. γρ. κάρη κομόωντες, ἐπὶ τῶν Ἀχαιῶν, οἱ ἔχοντες μακρὰν καὶ πυκνὴν κόμην, κομοτροφοῦντες, ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς Ἄβαντας, οἵτινες λέγονται ὄπισθεν κομόωντες, ὡς κείροντες τὸ πρόσθιον μέρος τῆς κεφαλῆς: Ἰλ.Β 11 **θωρῆξαί ἑ κέλευε καρηκομόωντας Ἀχαιούς**· πρβλ. αὐτ.542· ‖ κωμ. ἐπίθ. τῶν ἐχίνων: Μάτρ.Δεῖπν. 18 **αὐτὰρ ἐχίναυς ῥῖψα καρηκομόωντας ἀκάνθαις.**

καρῆναι ἀπαρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ κείρω βλ.λ.

κάρηνον (τὸ) (κάρη), δωρ. **κάρᾱνον,** συνήθ. κτ. πληθ., ἀείποτε π.Ὁμ., ἡ κεφαλή: Ἰλ.Λ 500 **ἀνδρῶν κάρηνα** (ἀντὶ ἄνδρες), Ὀδ.Κ 521 **νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,** Εὐρ.ἀπ.537 **κάρηνα.. Μελανίππου σπάσας,** Κόλουθ.264· **2)** μτφ. ἐπὶ ὀρέων, ἡ κορυφή: Ἰλ.Α 44 **κατ' Οὐλύμποιο καρήνων**· ‖ ἐπὶ πόλεων, ἡ ἀκρόπολις, τὸ κάστρο: Ἰλ.Β 117 **πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα.**

καρηνόστυλος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **καραβιδῶν.**

κάρηξ-ηκος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **κυπειρωδῶν.**

καρήξανθος-ον μον. ὁ ἔχων ξανθὰς τρίχας.

κάρητι δοτ. τοῦ κάρα βλ.λ.

κάρητος γεν. τοῦ κάρα βλ.λ.

καρηφόρως ἐπίρρ. μον. ἐν στίχῳ ἰαμβικῷ δηλοῦν, οὕτως ὥστε φορεῖσθαι ἐπὶ τῆς κάρας : Στουδ.Θεόδ.441.

κάρθαμος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **συνθέτων**, ἐξ οὗ παράγεται βαφικὴ ὕλη.

καρθμός (ὁ) π. Ἡσ. κίνησις (πιθ. κ. σκαρθμός).

κάρθρα (τὰ) (κείρω) Ἐπιγρ. ἀμοιβή, μισθὸς κουρᾶς προβάτων, τὰ κουρευτικά.

κάρι (τὸ) μτγν. πιθ. τὸ κάρον, καρῶ βλ.λς : Γαλ. 17(1),563 **ἀπὸ κάρεως ἀναθυμίασις.**

καρὶ (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. σκόνη κατεσκευασμένη ἐκ διαφόρων βαχαρικῶν.

κάρια (ἡ) δημ. κ. **κάργια, κάργα** πτηνόν τι ἐπιδημητικὸν καὶ κοινότατον ἐν Ἑλλάδι.

καρίγανα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἄμμι τὸ γλυφίδιον οὗ οἱ ἀνθικοὶ μίσχοι χρησιμεύουσιν ὡς ὀδοντογλυφίδες, ἄ. καραγάνι.

καρίδα (ἡ) δημ. δ.τ. τοῦ **γαρίδα** ἢ καρὶς βλ.λ.

κᾱρῐδάριον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ καρὶς βλ.λ., μικρὴ γαρίδα, τὸ γαριδάκι : Ἀναξανδρ.27, ἄ. καρίδιον.

καρίδη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **καριδιδῶν.**

καριδίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογένεια ἐντόμων κολεοπτέρων τοῦ ἀθροίσματος τῶν φυτοφάγων· **2)** ζωολ. οἰκογένεια μαλακοστράκων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **μακρούρων.**

καριδίνη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος μαλακοστράκων τῆς οἰκογ. τῶν **καριδιδῶν.**

κᾱρίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ καρίς, καριδάριον, γαριδάκι : Ἀριστλ.Ζ1 547b,17 **ἔχουσι δ' ἐν αὐταῖς πινοφύλακα, αἱ μὲν καρίδιον, αἱ δὲ καρκίνιον.**

κᾱριδῶ-όω (καρίς) κυρτοῦμαι ὡς καρίς, γίνομαι σὰν γαρίδα : Ἀναξανδρ.37.

καρίεντο βαρβαρισμὸς ἀντὶ χαρίεν : Ἀριστφ. Θεσμ.1210 **ὡς καρίεντό σοι τὸ τυγάτριον.**

καρίζω (Κάρ) μτγν. φέρομαι, πράττω ὡς Κάρ : Διογεν.7,65· **2)** ὁμιλῶ ὡς Κάρ, βαρβαρίζω : Στράβ.14,2,28 **ἀπὸ δὲ τοῦ καρίζειν καὶ τὸ βαρβαρίζειν μετήνεγκαν εἰς τὰς περὶ ἑλληνισμοῦ τέχνας καὶ τὸ σολοικίζειν.**

καρικατούρα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. γελοιογραφία.

καρικατουρίστας (ὁ) δημ. ὁ γελοιογράφος.

καρική (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **καρικοειδῶν.**

καρίκι (τὸ) δημ. κ. **καρύκι** ἕκαστον τῶν τμημάτων εἰς ἃ διαιρεῖται ὁ κῆπος διὰ τῶν ἐν αὐτῷ δρομίσκων· **2)** σκληρὸν περικάλυμμα, τσόφλι : Βαλαωρ.Φωτ.198 **θὰ ἀπάσῃ τὸ καρύκι καὶ θὰ προβάλῃ μὲ φτερὰ μιὰ μέρα τὸ σκουλῆκι.**

καρικοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογ. δικοτυληδόνων φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **ἐλξινικῶν.**

καρικοεργής-οῦς-ές ὁ καρικῆς ἐργασίας, τέχνης : Ἀνακρ.91 **καρικοεργὲς ὄχανον.**

κᾱρικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Καρίαν : Ἀλκ.2 **Καρικὸν λόφον**· ‖ εὐτελής, ὁ μηδὲν ἀξίζων : Σοφ.ἀπ.540 **καρικοὶ τράγοι**· **2)** **καρικὸν ἔλαιον** εἶδος ἀλοιφῆς : Ὀφελ.5· κ. **Καρικὸν φάρμακον** : Ἱππ.Ἑλκ.16· **3)** **καρικὴ μοῦσα** (ἡ) ἐπικήδειον ᾆσμα, μυρολόγι : Πλάτ.Νόμ.800Ε **Καρικῇ τινι μούσῃ προπέμπουσι τοὺς τελευτήσαντας**· ‖ ὅμ. Καρικὰ **αὐλήματα** : Ἀριστφ. Βάτρ.1302· κ. **καρικὸν μέλος** : Πλάτ.Κωμ.69,12· **4)** Ἡσ. «Καρική· ἀσύνθετος καὶ **ἄμπελος**»· **5)** πάπ. Καρικὸν (τὸ) συνοικία Καρικὴ ἐν Μέμφιδι.

καρίκωμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καρικώνω, μαντάρισμα βλ.λς.

καρικώνω δημ. ἐπιδιορθώνω ἐφθαρμένα μέρη ὑφάσματος, συρράπτων τὰ ἐφθαρμένον μέρος ἰδ. διὰ σταυροειδοῦς γινομένου ραφίματος, ὡσεὶ ὑφαντικῶς, ἄ. γεν. μαντάρω· ‖ ράπτω σταυροειδῶς (φαροκόκκαλο) τὸ ἄκρον ὑφάσματος πρὸς συγκράτησιν **τῶν κλωστῶν** τῆς παρυφῆς, γιὰ νὰ μὴ ξεφτήσῃ.

καριμοίρους Ἡσ. «τοὺς **ἐν** μηδεμιᾷ μοίρᾳ,» ἢ μισθοφόρους, διὰ τὸ τοὺς Κᾶρας **πρώτους** μισθοφόρους γενέσθαι».

καρῖνα (ἡ) (λατ.) ἡ τρόπις τοῦ πλοίου.

καριναρία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος τῶν **πτεροτραχείδῶν** ἑτεροπόδων μαλακίων.

κᾱρίνη (ἡ) γυνὴ ἐκ Καρίας : Φανί.Ἱστ.6, Πλούτ.Ἠθ. 246Ε **Καρίνη παρθένος**, Πολυδ.5,37 **Καρῖναι κύνες**· **2)** Ἡσ. «Καρῖναι· θρηνῳδοὶ μουσικαί, αἱ τοὺς νεκροὺς τῷ θρήνῳ παραπέμπουσαι πρὸς τὰς ταφὰς καὶ τὰ κήδη. παρελαμβάνοντο δὲ αἱ ἀπὸ Καρίας γυναῖκες»· **3)** τίτλος ἔργων τοῦ Ἀντιφάνους καὶ Μενάνδρου.

καρινιανή (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **λημυθιδοειδῶν.**

κάρινος-η-ο δημ. ὁ ἐκ ξύλου καρύας κατεσκευασμένος, καρυδένιος : **κάρινη ντουλάπα.**

καριοφύλλι (τὸ) (ἰταλ.) δημ. κ. **καριοφίλι** εἶδος τυφεκίου παλαιότερον ἐν χρ. ἔχον μακρὰν κάννην : Βαλαωρ.Δῆμος 21 **ἂς πάρῃ τὸ ντουφέκι μου, τ' ἄξιο μου καριοφύλλι.**

καρίππη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἰχθύων τῆς οἰκογ. τῶν **χανικιδῶν.**

κᾱρίς-ίδος (μτγν. γεν. **-ῖδος**)(ἡ), δωρ. **κουρίς** ἢ κωρίς πιθ. γεν. ὀνομασία μικρῶν ὀστρακοδέρμων, εἰδ. γαρίδα : Ἀνάν.5, Ἐπίχ.39, Ἀριστλ.Ζ1 525a,33 **ἐν τὸ τῶν καρίδων, καὶ ἄλλο τὸ τῶν καρκίνων,** Λουκ.Μισθ.Συν.3.

κάρισο κωμ. βαρβαρ. τοῦ χαρίσω, μέλλ. τοῦ χαρίζω : Ἀριστφ.Θεσμ.1159 **ἐμοὶ κάρισο σὺ τοῦτο.**

κάρισσα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **ἀποκυνοειδῶν.**

κᾱριστί ἐπίρρ. μτγν. ἐν τῇ Καρικῇ γλώσσῃ, βαρβαρικῶς : Στράβ.14,2,28 **ἐπὶ τῶν καριστὶ λαλούντων.**

καρίφης (ὁ) (τουρκ.) δημ. ἀτυχής, καημένος, δυστυχισμένος· ‖ ὁ προσποιούμενος ὅτι κατέχεται ὑπὸ θλίψεως, ποὺ κάνει τὸν λυπημένο, τὸν στενοχωρημένο, ἰδ. ἐξ ἐρωτικῆς δῆθεν ἀδημονίας.

καριῶσαι Ἡσ. «ἀποκτεῖναι».

καρκαδιάζω δημ. σχηματίζω κάρκαδο, καλύπτομαι ὑπὸ ἐσχάρας.

κάρκαδο (τὸ) δημ. ἡ ἐσχάρα, τὸ ἐπίστρωμα πληγῆς.

καρκαδόνα Ἡσ., Φώτ., Σουΐδ. «τοῦτο λέγεται Χάροντος δάνειον, συναγόμενον ἐκ τοῦ ὀβολοῦ τοῦ συγκηδευομένου τοῖς τελευτῶσιν, οὐχ ὡς ἔνιοι πλασάμενοι βοτάνης ὄνομά φασιν εἶναι».

καρκαίρω σείομαι, δονοῦμαι, ἐπὶ τῆς γῆς : Ἰλ.Υ 157 **κάρκαιρε δὲ γαῖα πόδεσσιν ὀρνυμένων**· **2)** Ἡσ. «ἐκάρκαιρεν· ἐπλήθυεν» καὶ «ἐκάρκαιρον· φόφον τινὰ ἀπετέλουν».

καρκαλαμιά (ἡ) δημ. ἡ καλαμιὰ θερισμένου ἀγροῦ, καλαμεὼν βλ.λ. : Βιζυην.Ποι.120,26 **καὶ πιάνουν οἱ καρκαλαμιὲς ἀπὸ τὸ φύσα φύσα.**

καρκαλέτσος (ὁ) δημ. εἶδος ἀκρίδος· **2)** συνεκδ. σκωπτ. ἐπιθ. ἐπὶ ἀνθρ. ὑψηλοῦ καὶ ἰσχνοῦ.

καρκανήρ Ἡσ. «τάξις».

κάρκαρα (τὰ) πίτυρα : Σιμων.33.

καρκάρια (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν τάξος ὁ ραγοειδής.

καρκαρίς Ἡσ. «ξύλων ἢ φρυγάνων φορτίον».

κάρκαρον (τὸ) εἰρκτή, φυλακή : Σώφρ.147· ‖ ὅμ. κάρκᾰρος (ὁ) : Διόδ.Σ 31,9· ‖ ἐν τῷ πληθ. Ἡσ. «κάρκαροι· τραχεῖς. καὶ δεσμοί»· κ. οὐδ. «κάρκαρα, μάνδραι».

καρκῖνάς-άδος (ἡ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ καρκίνος βλ.λ.) : Γαλ.6,717, Αἰλ.Ζ1 7,31), Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,14, Ὀππ.Κυν.2,286.

καρκινευτής (ὁ) μτγν. ὁ ἀγρεύων καρκ ου : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,14.
καρκίνηθρον (τὸ) φυτόν τι,πολύγονον : Διοσκ.4,4.
καρκίνια (τὰ) μτγν. γυναικεῖα ὑποδήματα, εἶδος ἐμβάδων : Ἡρώνδ.7,128.
καρκινίας (ὁ) μτγν. λίθος πολύτιμος ἔχων χρῶμα παρεμφερὲς τῷ τοῦ καρκίνου : Πλίν.Φl 37,187.
καρκίνιον (τό) ὑποκορ. τοῦ καρκίνος βλ.λ.1) ; Ἀριστλ.Ζl 529b,20 **τὸ δὲ καλούμενον καρκίνιον τρόπον μέν τινα κοινόν ἐστι τῶν τε μαλακοστράκων καὶ τῶν ὀστρακοδέρμων**· || ὁμ. μικρόν τι εἶδος καρκίνων εὑρισκομένων ἐν ταῖς πίννσις : αὐτ.547b,17 **ἔχουσι δ' ἐν αὐταῖς πιννοφύλακα, αἱ μὲν καρίδιον, αἱ δὲ καρκίνιον**· **2**) καρκίνος βλ.λ.3) : Ἱππ.Νοῦσ.2,37· **3**) **ἐν τῷ** πληθ. εἶδος ἐμβάδων : Ἡρώνδ.7,128.
καρκινοβασία (ἡ) νεώτ. τὸ βάδισμα τοῦ θαλασσίου καρκίνου· **2**) μτφ. πρόοδος βραδεῖα ἢ καὶ ὀπισθοδρόμησις· πρβλ. καρκινοβατῶ.
καρκινοβάτης (ὁ) ὁ βαδίζων ὡς καρκινος : Ἀριστώνυμ.2.
καρκινοβατῶ-έω νεώτ. βαδίζω ὡς ὁ καρκίνος, βαίνω ὀπισθοβατικῶς· **2**) βαίνω βραδέως, ἀστοθῶς εἰς τὸ **ὃ** ἔχω ἔργον· || ἀθ. κ. ἀποτυγχάνω, ὀπισθοδρομῶ· || ἐν χρ. κ. ἐπὶ καταστάσεων : ἡ **κτηνοτροφία - ἡ ἐπιχείρησις καρκινοβατεῖ**, μτφ. ἀποτυγχάνω εἰς τὸ ἔργον μου, δὲν προοδεύω.
καρκινοειδής-οῦς-ές κ. **νεώτ.** ὁ ὅμοιος πρὸς καρκίνον· ὁμ. **τὰ καρκινοειδῆ** τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ εἶδος τῶν καρκίνων : Ἀριστλ.ΖΜ 684a,14 **αἱ καρίδες** τῶν **καρκινοειδῶν διαφέρουσι τῷ ἔχειν κέρκον**· κ. νεώτ. ζωολ. οἰκογ. ὀστρακοδέρμων· **2**) ὁ ὅμοιος πρὸς ἄμβυκα : Ζώσ.'Αλχ.140Β· ἐπίρρ. νεώτ. **-ῶς.**
καρκινοπαθής-οῦς-ές νεώτ. ὁ πάσχων ἐκ τῆς νόσου καρκίνος βλ.λ.3).
καρκινόπους-οδος-ουν Ἐπιγρ. χωλός.
καρκίνος (ὁ) κ. νεώτ. ἑτερόκλ. πληθ. καρκίνα κάβουρας, καβούρι : Ἐπιχ.53,Ἑλλάν.103J,'Αριστφ. Ἱππ.608 **ὥστ' ἔφη Θέωρος εἰπεῖν καρκίνον Κορίνθιον**, Πλάτ.Εὐθ.297C **καρκίνῳ τινὶ ἑτέρῳ σοφιστῇ**, Κράτ.29,3 **καρκίνοι ποδήνεμοι**· κ. παροιμ.π. Ἀριστφ.Εἰρ.1083 **οὔποτε ποιήσεις τὸν καρκίνον ὀρθὰ βαδίζειν**, Ἡρώνδ.4,44 **εἰς μ' ὀρεῦσα καρκίνου μέζον** (μὲ ὀφθαλμοὺς ἐξωγκωμένους)· || νεώτ. ζωολ. μαλακόστρακον ποδόφθαλμον δεκάποδον, ζῶν εἰς τὰς θαλάσσας καὶ τὰ γλυκέα ὕδατα· **2**) ὁ Καρκίνος ὡς σημεῖον ἐν τῷ Ζῳδιακῷ : Εὔδοξ.π.Ἱππαρχ.1,2,18,Εὐκλ.Φαιν.10Μ,'Αρατ.147· **3**) διαβρωτικὸν ἕλκος, κακοήθης ὄγκος ἀναπτυσσόμενος εἰς διάφορα μέρη καὶ ὄργανα τοῦ σώματος : Ἱππ.'Αφορ.6,38, Δημ.798 **οἱ ἰατροί, ὅταν καρκίνον . . ἢ τῶν ἄλλων ἀνιάτων τι κακὸν ἴδωσιν . . ἀπέκοψαν**, Γαλ.10,83· **4**) εἰδ. ἐξ ὁμοιότητος πρὸς τὰς χηλὰς τοῦ καρκίνου κατὰ τὸ σχῆμα, λαβίς, πυράγρα : Αἰλ.Τακτ.20,3,Φίλιππ.Θεσσ. ΑΠ 6,92 **τὸν δίχηλον καρκίνον** πυραγρέτην, Ἀθήν.10,456D **τὸν ἀσκὸν καὶ τὸν καρκίνον εἰκῇ κείμενον**, Πάπ. **καρκίνος σιδηροῦς**· || ὡς βασανιστήριον ὄργανον : Διόδ.Σ 20,71 **τῶν εὐπόρων τινῶν μὲν καρκίνοις τοῖς σιδηροῖς τὰ σφυρὰ πιέζων συνέτριβε**· || **ἐν** τῇ χειρουργικῇ, ἐμβρυουλκός : Ἐπιγρ. **καρκίνος ἰατρικός**· || κ. μτφ. : Εὐρ.Κύκλ.609 **λήψεται τὸν τράχηλον ἐντόνως ὁ καρκίνος**· **5**) τὰ ζυγώματα· Πολυδ.2,85 «**μετὰ δὲ** τοὺς κροτάφους δύο ὀστῶν εἰσὶ πλαγίων συμβολαί, περιειληφότων τὰ ὦτα, ὀνομάζονται δὲ ζυγώματα καὶ καρκίνοι»· **6**) εἶδος πεδίλων : Φερεκρ.178· **7**) εἶδος ἐπιδέσμου : Ἡλιόδ.π.'Ορειβ.48,54,Γαλ.18(1),777· **8**) διαβήτης : Φίλ.Βελοπ. 55,25,Φίλ.2,192,Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.10,54· || ὁμ. **καρκίνα σπειροῦχα** διαβῆται σχηματίζοντες κύκλους: Φανί.ΑΠ 6,295,5· **9**) ἄμβυξ (ἡ σημ. αὕτη ἐξάγεται ἐκ τοῦ **καρκινοειδής** βλ.λ.2))· **10**) ὡς κύρ. ὄν. π. Ἀττ.τραγ.· ὅθ. παροιμ.π. Μεν.525 **Καρκίνου ποιήματα** τὰ αἰνιγματώδη· **11**) νεώτ. λογοτεχν. στίχος δυνάμενος ν' ἀναγνωσθῇ ὁμοίως ἀπό τε τῆς ἀρχῆς πρὸς τὸ τέλος καὶ ἀπὸ τοῦ τέλους πρὸς τὴν ἀρχήν.
καρκινόσαρξ-ακος (ὁ) μσν. ὁ ἔχων σάρκα, σῶμα καρκίνου : Στουδ.Θεόδ.777.
καρκινόχειρες-ων μτγν. κτ. μυθικὴν ἐπίνοιαν, οἱ ἀντὶ χειρῶν ἔχοντες καρκίνων χηλάς : Λουκ.'Αλ. Ἱστ.1,35 **καρκινόχειρες καὶ θυννοκέφαλοι συμμαχίαν . . πρὸς ἑαυτοὺς πεποιημένοι.**
καρκινῶ-όω καθιστῶ τι ὅμοιον πρὸς καρκίνον : Ἀντιφάν.55,15 **καρκινοῦν τοὺς δακτύλους** (συγκάμπτω τοὺς δακτύλους ὡς χηλὰς καρκίνων)· || παθ. ἐπὶ ῥιζῶν, περιπλέκομαι μπερδεύομαι : Θεόφρ.Φl 1,6,3· || ὁμ. ἐν τῷ ἐνεργ. κάμνω τι νὰ ἁπλώσῃ: αὐτ.ΦΑίτ.3,23,5 **ὁ χειμὼν πιλώσας καὶ καρκινώσας τὰς ῥίζας**· **2**) παθ. πάσχω ἐκ καρκίνου : Ἱππ.Γυν.Φυσ.31· || ὁμ. μεταβάλλομαι εἰς καρκίνον : αὐτ.Γυν.1,40 **ἐκινδύνευσεν καρκινωθῆναι τὰ ἕλκεα.**
καρκινώδης-ους-ες κ. νεώτ. καρκινοειδὴς βλ.λ.1) : Ἀριστλ.ΖΜ 683b,31 **τὰ μὲν οὖν καρκινώδη καὶ καραβώδη παρόμοι' ἐστὶ τῷ χηλὰς ἔχειν ἀμφότερα,** Πλούτ.'Ηθ.980Β· **2**) ἐπὶ ἀποστημάτων : Διοσκ.Εὐπ.2,72, Ῥοὺφ.π.'Ορειβ.45,11,1, Γαλ.18(1),80 **καρκινώδης ὄγκος**, 'Αλέξ.'Αφρ.Πρ.1,92.
καρκίνωθρον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν φίλωθρον : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.902· || ὁμ. τὸ πολύγονον ἄρρεν : Διοσκ.4,4 (ἀμφ.).
καρκίνωμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. καρκίνος βλ.λ.3) : Ἱππ.'Επιδ.5,101, Ξεν.'Ιατρ.π.Ρουφ.π.'Ορειβ.45,11,2, Διοσκ.2,10,Πλούτ.'Ηθ.65D **γαγγραίναις καὶ καρκινώμασι διαβρωθείς**· **2**) νεώτ. μτφ. κακόν, ἐπιβλαβές, δυσαπάλλακτον : αἱ ἀποζημιώσεις παθόντων **ἀπέβησαν καρκίνωμα τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν μας.**
καρκινωματώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς καρκίνωμα· || ὁ ἔχων τὴν ὄψιν ἢ τὴν φύσιν τοῦ καρκινώματος.
καρκινωμάτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἀνάπτυξις καρκινωμάτων πολλαχοῦ τοῦ σώματος.
καρκίνωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. σχηματισμὸς καρκίνου ἐπί τινος ὀργανισμοῦ : 'Αέτ.16,41.
καρκίνωψ (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων τῆς οἰκογ. τῶν **ἰστεριδῶν.**
καρκορούξι (τό) δημ. τὸ φυτὸν χονδρίλλη ἡ βρουλοειδής.
καρκώ Ἡσ. «λάμια».
καρλινία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **συνθέτων.**
καρλίνο (Ἰταλ.) νεώτ. νόμισμα χρυσοῦν τῆς Νεαπόλεως· || ὁμ. κ. ἀργυροῦν.
καρλουδοβίκη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **κυκλανθοειδῶν.**
κάρμα-ατος (τὸ) (κείρω) Ἡσ. «γλεῦκος, τὸ πρῶτον ἀπαθλιβόμενον διὰ τῶν χειρῶν. καὶ κούρευμα».
καρμανιόλα (ἡ) νεώτ.κ.δημ. εἶδος χοροῦ καὶ ᾄσματος ἐν Γαλλίᾳ· **2**) ἡ λαιμητόμος, γκιλλοτίνα.
καρμινικὸν ὀξὺ (τὸ) νεώτ. χημ. τὸ χρωστικὸν τῆς κοχενίλλης.
καρμίνιον (τὸ) νεώτ., δημ. κ. **καρμίνι** ὡραῖον ἐρυθρὸν χρῶμα, παραγόμενον διὰ ζέσεως ἀφεψήματος κοχενίλλης μετὰ στυπτηρίας.
καρμίρης (ὁ) δημ. φιλάργυρος, σφιχτός, μίζερος, τσιγκούνης· || συνεκδ. ὁ περὶ τὰς πληρωμὰς δύστροπος.
κάρμοραν Ἡσ. «τὸν κηριγμεμαρημένον».

καρμπολάχανο (τὸ) δημ. κ. **κραμπολάχανο** τὸ φυτὸν χηνοπόδιον τὸ ἄστικόν.
καρμπόν (τὸ) δημ. χάρτης διαπεποτισμένος διὰ χρώματος πρὸς ἀποτύπωσιν ἀντιγράφων.
καρμπούσα (ἡ) (ἀλβαν.) δημ. τὸ φυτὸν κώνειον τὸ στικτόν.
καρναβάδιον (τὸ) μσν. τὸ κυμινον : Γεωπ.9,28,2.
καρναβάλι (τὸ) (λατ.) δημ. ἡ ἀπόκρεως καὶ αἱ κατ' αὐτὴν μεταμφιέσεις· ‖ ἐν τῷ πληθ. **τὰ καρναβάλια** οἱ μετημφιεσμένοι τῶν Ἀπόκρεω, οἱ προσωπιδοφόροι.
καρνάβαλος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ κατὰ τὰς ἀπόκρεω περιαγόμενος ἐπὶ ὑψηλοῦ ἅρματος ἀνὰ τὰς ὁδοὺς κορυφαῖος τῶν μετημφιεσμένων, οἵτινες τὸν συνοδεύουν εἴτε ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἅρματος εἴτε ὄπισθεν αὐτοῦ πεζῇ ἢ ἐφ' ἁμαξῶν ἢ ἵππων· ‖ συνεκδ. καὶ αὐτὴ ἡ πομπὴ τῶν προσωπιδοφόρων· **2)** κατ' ἐπέκτ. εἰδ. τὸ ὑψηλὸν τροχοφόρον καὶ ἐπὶ τῶν τροχιοδρομικῶν γραμμῶν κινούμενον συνεργεῖον ἐπισκευῆς τῶν ἠλεκτροφόρων συρμάτων τῆς ἠλεκτρικῆς ἑταιρείας.
καρναβίτσα (ἡ) δημ. θήλωμα, ἀκραχορδών.
καρναλλίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτόν, διπλοῦν ἅλας χλωριούχου καλίου καὶ μαγνησίου, πολύτιμον διὰ τὴν λίπανσιν τῶν γαιῶν.
καρναμπίκι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν κράμβη ἡ λαχανώδης, ἀνθοκράμβη.
κάρναξη (ἡ) δημ. ἐπὶ κατάρας, σκασμός : **κάρναξη νὰ σὲ πιάση**· κ. ἁπλῶς **κάρναξη!** εἰς φλυαροῦντα ἢ φωνασκοῦντα ὅπως σιωπήσῃ.
καρναούβα (ἡ) νεώτ. κηρὸς ἐξαγόμενος ἐκ τῶν φύλλων εἴδους τινὸς φοίνικος, κοπερνικίας, χρήσιμος πρὸς φωτισμὸν καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν δίσκων φωνογράφου.
καρναρέζα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν εὐφόρβιος βλ.λ. ὁ δενδροειδής.
καρνέ (τὸ) (γαλλ.) δημ. πρόχειρον σημειωματάριον ἐν εἴδει πινακιδίου ἢ τετραδίου.
καρνεᾶται Ἡσ. « οἱ ἄγαμοι· κεκληρωμένοι δὲ ἐπὶ τὴν τοῦ Καρνείου λειτουργίαν. **πέντε δὲ ἀφ' ἑκάστης** . . ἐπὶ τετραετίαν **ἐλειτούργουν** ».
καρνεγία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς ὑποοικογ. τῶν **κηρωϊδῶν.**
κάρνεια (τὰ) κ. **κάρνεα** ἑορτὴ τοῦ Ἀπόλλωνος Καρνείου π. τοῖς Δωριεῦσι, ἰδ. π. Σπαρτιάταις κατ' ἔτος ἐννέα ἡμέρας κατὰ τὸν Κάρνειον (Μεταγειτνιῶνα) μῆνα : Ἡρ.7,206 **Κάρνεια γάρ σφι ἦν ἐμποδών,** Θουκ.5,75 **οἱ Λακεδαιμόνιοι Κάρνεια ἦγον,** Ἑλλάν.π.Ἀθήν.14,635E **ἡ θέσις τῶν Καρνείων κατὰ τὴν ἕκτην καὶ εἰκοστὴν ὀλυμπιάδα,** Πλούτ. Ἠθ.873E **τὰ Κάρνεια πανηγυρίζειν.**
κάρνειος (ὁ) ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Πελοποννήσῳ : Πίνδ.Π 5,80, Καλλ.Ἀπόλλ.71· **2)** κ. **Καρνῆϊος** (ἐνν. μήν) ὁ Ἀττικὸς μὴν Μεταγειτνιών, καθ' ὃν ἐτελοῦντο τὰ κάρνεια : Εὐρ.Ἀλκ.449 **Σπάρτᾳ κύκλος ἀνίκα Καρνείου περινίσσεται ὥρας μηνός.**
καρνεονίκης (ὁ) Ἐπιγρ., δωρ. **-ας-α** ὁ ἐν τοῖς καρνείοις ἀγῶσι νικητής· ‖ **Καρνεονῖκαι** (οἱ) ἔργον τοῦ Ἑλλανίκου.
κάρνη Ἡσ. « ζημία ».
καρνικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Καρνίαν : **καρνικαὶ Ἄλπεις.**
κάρνιος-ον νεώτ. καρνικὸς βλ.λ. : **κάρνιος βαθμὶς** (γεωλογ. ἡ ἀρχαιοτέρα τῶν τριῶν βαθμίδων εἰς ἃς διαιρεῖται ἡ ἀνωτέρα τριάσιος ἀλπινικὴ ὑποδιάπλασις στρωμάτων τοῦ μεσοζωϊκοῦ).
κάρνον (τὸ) Ἡσ. « τὴν σάλπιγγα. Γαλάται ».
κάρνος Ἡσ. « βόσκημα, πρόβατον »· **2)** Ἡσ. « φθείρ ».
καρνοσίνη (ἡ) νεώτ. χημ. συστατικὸν τῶν μυῶν.
καρναστάσιον (τὸ) λεξ. μάνδρα· Ἡσ.
καρνοτίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. κίτρινον ὀρυκτόν, περιέχον βαναδικὰς ἑνώσεις οὐρανίου, καλίου καὶ ἄλλων στοιχείων.
καρντάσης (ὁ) (τουρκ.) δημ. ἀδελφός, σύντροφος.
κάρνυξ (ὁ) (κελτικ.) κάρνον βλ.λ. : Σχόλ.Ἰλ.Σ 2,19, Εὐστ.1139,57.
κάροινον (τὸ) μτγν. γλεῦκος βεβρασμένον, σίραιον, πετιμέζι : Διοκλητ.Ἔδικτ.2,13· **2)** πάπ. **ἀβόλλης, χιτὼν καροῖνος** (πιθ. καρύϊνος), ὁ ἔχων τὸ χρῶμα καστανὸν ὡς καρύου.
καρόκαρκος (ὁ) μτγν. ἀστερισμός τις : Κατ. Ἀστρλ.Κ 7,123.
καρολίνα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἐκλεκτὸν εἶδος ὀρύζης.
καρομηλιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἀρβοῦτος ἡ κόμαρος ὁ κοινός.
κάρον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. κ. **κάρος** κύμινον : Διοσκ.3,66 « κάρος σπερμάτιον ἐστὶ γνώριμον . . ἀναλογοῦν ἀνίσῳ »· ‖ νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **σκιαδιοφόρων**· **2)** Ἡσ. « κάρον· μεγάλη ἀκρίς ».
καρόνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀλεικυκλικὴ κετόνη.
κάροπερ Ἡσ. « ἔπακμος παῖς ».
καρορύς Ἡσ. « ὕδρα. Κρῆτες ».
κάρος (ὁ) κ. νεώτ. βαρὺς ὕπνος, νάρκη, οἵα ἡ ἐπακολουθοῦσα τὴν μέθην : Ἀριστλ.Πρ.873b,14 **κάρος καὶ κραιπάλη**· ‖ ὁμ. ἴλιγγος, σκοτοδινία : Ἀπολλ.Ρ 203Β **κάρος δέ μιν ἀμφεκάλυφεν πορφύρεος,** Στράβ.16,4,19 **καραύμενοι δ' ὑπὸ τῶν εὐωδιῶν αἴρουσι τὸν κάρον**· ‖ κατάληψις, ληθαργία : Ἰάμβλ.Μυστ.3,2 **κάρῳ προσφερὴς κατάληψις**· κ. κτ. πληθ. : Στωϊκ.ἀπ.3,57 **μελαγχολίαι καὶ κάροι καὶ λήθαργοι**· ‖ ὁμ. ἀποκάρωσις, νάρκη : Λουκ.Ἔρωτ.39 **τὸν ὑπνηλὸν ἀπονιψάμενοι κάρον εὐθὺς ἅπτονται.**
καρός Ἡσ. « κωφός. οἱ δὲ σκοτόδινος. βόσκημα. ἐγκέφαλος (ἔγκαρος), ὠνή. καιρός. ἢ φθορά ».
καρόσυκα (τὰ) δημ. εἶδος ποικιλίας σύκων· πρβλ. μαυρόσυκα.
καροτίνη (ἡ) νεώτ. τὸ χρωστικὸν συστατικὸν τῆς ρίζης τοῦ φυτοῦ δαύκου, καρότου.
καρότο (τὸ) δημ. κ. **-όττο** ἢ **-ῶτο** ἡ ρίζα δαύκου τοῦ καρωτοῦ.
κάρουα Ἡσ. «κάρυα. Λάκωνες».
καρούλα (ἡ) δημ. καρρούλα βλ.λ.
καρούμπα (ἡ) δημ. καρρούλα βλ.λ.
κάρουμπος (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν φερούλη ἡ τιγγιτανή.
κάρουξ (ὁ) Ἐπιγρ. κῆρυξ.
καρούπι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν κερωνία.
καρουπιά (ἡ) δημ. τὰ φυτὰ δα ἡ ἥμερος καὶ κερατέα ἡ ἀγρία.
καροῦχα (ἡ) (λατ.) μτγν. εἶδος ἁμάξης : Σύμμ. ΠΔ Ἡσ.66,20,Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.847.
καρουχάριος (ὁ) γλωσσ. ἡμιονηγός.
καροῦχον (τὸ) μτγν. καροῦχα βλ.λ. : Διοκλητ. Ἔδικτ.15,37.
καραύχιον (τὸ) πάπ. καροῦχα βλ.λ.
καροῦχος Ἡσ. «εὐχερής, εὔκολος».
καροφοειδῆς (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἀγρωστοειδῶν.**
καροφόρος (ὁ) γλωσσ. ὁ φέρων ἀποκάρωσιν, ὑπνωτικός.
κάρπα (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἰχθύων τῆς οἰκογ. τῶν **κυπρινοειδῶν.**
καρπαζιά (ἡ) δημ. ἰσχυρὸν καὶ ἠχηρὸν κτύπημα, καταφερόμενον δι' ἀνοικτῆς παλάμης ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἄλλου : **τὸν ἄρχισε στὶς καρπαζιές**· φρ. **εἶναι γιὰ καρπαζιὲς** δὲν ἔχει καμμίαν ἀξίαν (ἐπὶ προσ. ἰδ. ρήτορος ἢ καλλιτέχνου).

καρπάζωμα (τὸ) δημ. τὸ καταφέρειν κατ' ἄλλου καρπαζιὰν βλ.λ. ἢ καρπαζιές.
καρπαζώνω δημ. καταφέρω κατ' ἄλλου καρπαζιὰν βλ.λ.
καρπαία (ἡ) κ. μακεδ. **κάρπεα** μιμική τις ὄρχησις τῶν Θεσσαλῶν, καθ' ἣν ὁ χωρικὸς μάχεται κατά τινος θέλοντος νὰ κλέψῃ τὰ κτήνη του: Ξεν. Ἀν.6,1,7 **Μάγνητες ἀνέστησαν οἳ ὠρχοῦντο τὴν καρπαίαν καλουμένην ἐν τοῖς ὅπλοις.**
καρπαΐνη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀλκαλοειδὲς ἐκ τῶν φύλλων τῆς παπαΰας τῆς καρικῆς, χρήσιμον εἰς τὴν ἰατρικήν.
καρπάλιμος-ον (κάλπη) ἐπ. ἐπίθ. ταχύς: Ἰλ.Π 342 ποσὶ καρπαλίμοισι, Ἀπολλ.Ρ 3,280· **2)** ἰσχυρός, πρόθυμος: Πίνδ.Π 12,20 **ἐκ καρπαλιμᾶν γενύων χριμφθέντα.**
καρπαλίμως ἐπίρρ. ταχέως: Ἰλ.Α 359 **καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἁλὸς ἠΰτ' ὀμίχλη.**
καρπαλίον Ἡσ. «κάρπημα».
καρπάσινος-η-ον μτγν. ὁ ἐκ καρπάσου, λεπτοῦ λίνου πεποιημένος: ΠΔ Ἐσθ.1,6 **κεκοσμημένη βυσσίνοις καὶ καρπασίνοις**, Στράβ.7,2,3 **καρπασίνας ἐφαπτίδας ἐπιπεπορπημένας**, Διον.Ἁλ.Ρωμ.2,68.
καρπάσιον (τὸ) μτγν. λίνον: Πάπ.· **2)** **λίνον** Καρπάσιον ἀμίαντος βλ.λ.2|: Παυσ.1,26,7 **οἱ λίνου Καρπασίου θρυαλλὶς ἔνεστιν.**
κάρπασος (ἡ) μτγν. (μτ. ἑτεροκλ. πληθ. κάρπασα) εἶδος λεπτοῦ λίνου: Διον.Ἁλ.Ρωμ.2,68, Σχόλ. Ἀριστφ.Λυσ.736· **2)** βάμβαξ: Περίπλ.Ἐρ.Θαλ.41· **3)** κάσπασον (τὸ) τὸ φυτὸν λευκὸς ἐλλέβορος, νεώτ. βέρατρον τὸ λευκόν: Ὀρφ.Ἀργ.922, Ἀρχιγ.π.Γαλ.12,445 **ὀπὸς καρπάσου**, Διοσκ.Ἀλεξ.13· ‖ κ. χυμὸς καρπάσου: Πλίν.Φ 32,58.
καρπαστῖναι Ἡσ. «σκορπισθῆναι».
καρπάτινον (τὸ) Ἡσ. καρβάτινον βλ.λ.
κάρπεα Ἡσ. «ὄρχησις Μακεδονική».
καρπεία (ἡ) μτγν. τὸ καρποῦσθαι, ἡ κάρπωσις: Πολύβ.31,21,8 καρπεία τῶν κρεῶν· ‖ πάπ. ἐν τῷ πληθ. ἀπολαυαί, μισθοί.
καρπεῖον (τὸ) καρπὸς (Ι) βλ.λ.Ι): Νίκ.Ἀλεξ.277· κ. κτ. πληθ.: Ἀριστφ.ἀπ.177· ‖ Ἐπιγρ. καρπεία.
κάρπεντον (τὸ) μτγν. εἶδός τι ἁμάξης: Δίων Κ 60,22,2.
καρπερός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ παράγων καρπούς, καρποφόρος, γόνιμος: Παλαμ.Παράκ.28,14 μ' ὅσα ὑψώνονται ἢ γέρνουν, ἄνθια ἢ χόρτα, **μὲ τὰ καρπερὰ ποὺ φουντώνουν, μὲ τὰ πλήθια φυτά·** **2)** μτφ. ὁ προσοδοφόρος, ὁ ἐπωφελής: Λασκαρ.Μυστ.59 **τοὺς ἐχρειαζότουνε μάλιστα μία θρησκεία ὅσο τὸ δυνατὸ καρπερή.**
καρπέσιον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν συνθέτων.
καρπέτα (ἡ) (λατ.) δημ. εἶδος βαρέος μαλλίνου κλινοσκεπάσματος· ‖ ὁμ. τάπης ἐξ ἐρίου ἢ ἐρίου καὶ καννάβεως οὐχὶ χνοώδης καὶ μικρῶν διαστάσεων· πρβλ. χράμι.
κάρπευμα (τὸ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. κάρπημα καρπός, προϊόν: Σωσίθ.2,17 (ἀμφ.)· ‖ νεώτ. περιληπτ. ἡ τοῦ ἔτους παραγωγὴ καρπῶν ἔν τινι δι' ὀπωροφόρων δένδρων πεφυτευμένῃ ἐκτάσει: **τὸ ἐφετεινὸν κάρπευμα τοῦ πορτοκαλεῶνος.**
καρπεύω κ. μον. κ. δημ. συγκομίζω τὸν καρπόν, καρποῦμαι: Ὑπερείδ.ἀπ.107 **καρπεύειν χώραν·** **2)** μτφ. ἐπωφελοῦμαί τινος, ἀρύομαι ὠφέλειαν, κέρδος ἔκ τινος: Γαλ.9,790· ‖ ἐν τῇ σημ. κ. μέσ.: Ἐπιγρ.· **3)** μον. κ. δημ. ἐπὶ φυτῶν καρποφόρων κ. ἰδ. ὀπωροδένδρων, παράγω καρπούς, γίνομαι γόνιμος: Λίβ.Ροδ.163 **ὡς ἂν οὐκ ἔχῃ ἀρσενικὸν τὸ θηλυκὸν φοινίκι, τότ' οὐ καρπεύει, - τὰ καλλιεργημένα κλήματα καρπεύουν ἀπὸ τὸν πρῶτο χρόνο, - οἱ βυσσινιὲς ποὺ ἔβαλα πέρισυ κάρπεψαν ὅλες.**
κάρπη (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἐλλέβορος βλ.λ. ὁ μέλας.
κάρπη (τὰ) Ἡσ. «τὰ σπέρματα. καὶ τήγανα ὀβελίσκους ἔχοντα».
κάρπημα-ατος (τὸ) Ἡσ. κ.δημ. γλῶσσ. τοῦ καρπαλίον βλ.λ.· **2)** δημ. ἡ παραγωγὴ καρπῶν, τὸ κάρπευμα βλ.λ.: **τὸ κάρπημα φέτος στὰ λιοστάσια δείχνει νὰ 'ναι πολύ.**
κάρπης (ὁ) δημ., θηλ. **κάρπισσα**, οὐδ. εἶδ. ἐπὶ νομισμάτων **κάρπικα** δ. προφ. τοῦ κάλπης βλ.λ.: δ.δίστ. **μοῦ 'πε φευτὰ τὰ θὰ γενοῦν ἡ κάρπισσα ἡ τσιγγάνα | καὶ σοῦ στεῖλα τὸ προξενειό, μὰ δὲ σέ δίν' ἡ μάννα, - γυρνᾶν παλλὰ κάρπικα στὴν ἀγορὰ** (κίβδηλα).
καρπησία (ἡ) μτγν. κ. μον. ἀ. καρπήσιον βλ.λ.
καρπήσιον (τὸ) μτγν. κ. μον. ἀ. -ία (ἡ) ξύλον τι ἀρωματῶδες, κυρ. ἐξ Ἀσίας διακομιζόμενον: Γαλ.12,15, Ἀλέξ.Τραλλ.9,1, Παῦλ.Αἰγ.5,44.
καρπιαῖος-αία-ον νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀνήκων, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν καρπὸν τῆς χειρός: **καρπιαία ἐξάρθρωσις.**
καρπίδια (τὰ) νεώτ. ὑποκ. τοῦ καρπός, μικροὶ καρποί· **2)** βοταν. τὰ καρπόφυλλα βλ.λ.
καρπίζω (καρπὸς Ι) κ. νεώτ. κ. δημ. συλλέγω τὸν καρπόν, τὸ προϊὸν καρποφαρησάσης φυτείας, τὴν γεωργικὴν παραγωγήν: Διοσκ.3,37 **καρπίζουσι δὲ αὐτὴν ἐν θέρει καὶ φθινοπώρῳ·** **2)** νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῆς γῆς, ἐπὶ ἀγροῦ, ἐπὶ δένδρου, παράγω ἢ σχηματίζω καρπόν, καρποφορῶ, καρπεύω: **ἐκάρπισαν πρωΐμως οἱ στάχυες - αἱ ἐλαῖαι**, Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.100,1 **νὰ σπείραυνε τὴ θάλασσα σιτάρι νὰ καρπίσῃ**, δ.τραγ. **νὰ μὴ καρπίσῃ ἡ χωραφιά, νὰ μὴ κλαριάσῃ ὁ κάμπος** (ἀρά)· **3)** μέσ. **-ίζομαι** λαμβάνω τὸν καρπόν, καρποῦμαι ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν γῆν: Θεόπομπ.Ἱστ.217Β **καρπίζεσθαι γῆν**, Πάπ. **καρπίζεσθαι κλῆρον·** ‖ συνεκδ. ἐξασθενίζω, καταστρέφω τὴν γονιμότητα ἐκτάσεώς τινος γῆς, ἐξαντλῶ τὸ παραγωγὸν ἔδαφος: Θεόφρ.Φ1 8,9,1 **καρπίζεται τὴν γῆν μάλιστα πυρός·** **4)** ὁμ. μέσ. μτφ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἀγαθὴν φήμην, κῦρος, δόξαν κττ., καρποῦμαι, κτῶμαι: Εὐρ.Ἱππ.432 **δόξαν ἐσθλὴν ἐν βροτοῖς καρπίζεται**, Ἐπίγρ. **κῦδος ἐκαρπίσατο·** ‖ ἐκμεταλλεύομαί τι, ἔχω, ἐπιδιώκω ἔκ τινος πράγμ. ὠφέλειαν, κέρδος: ΠΔ Παροιμ.8,19 **βέλτιον ἐμὲ καρπίζεσθαι ὑπὲρ χρυσίον καὶ λίθον τίμιον·** **5)** ἐνεργ. καθιστῶ γῆν τινα γόνιμον: Εὐρ.Βάκχ.408 **βαρβάρου ποταμοῦ ῥοαὶ καρπίζουσιν ἄνομβρον·** **6)** γλωσσ. ἀπελευθερῶ δοῦλον πανηγυρικῶς ἤτοι ἐγγίζων αὐτὸν διὰ τοῦ κάρφους βλ.λ.2|· **7)** (κάρπης) δημ. ἐν ἀναφ. πρὸς προϊόντα βιομηχανίας, τέχνης κττ., παράγω, δίδω εἰς κατανάλωσιν εἴδη κατωτέρας ἢ τῆς ἀρχικῶς ὡρισμένης ποιότητος: **ὅλα τὰ μάλλινα τὰ ἐκάρπισαν τώρα, - ἐκάρπισαν τὰ ἔπιπλα - τὰ τυριά·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ πραγμ. ἀμτβ.: **ἐκάρπισαν τὰ βουτύρατα - τὰ παπούτσια.**
καρπικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ καρπιαῖος βλ.λ.· **2)** δημ. μ.κτ.πληθ. οὐδ. ὡς οὐσ. περιληπτ. αἱ διατηρούμεναι ἐπὶ ἱκανόν τινα χρόνον ὀπῶραι καὶ ἐν οἴκῳ φυλαττόμεναι ἢ ἀναρτώμεναι, οἷον κυδώνια, μῆλα, πέπονες, ροιαὶ κττ.: **ἔχει πάντα στὸ σπίτι του πολλὰ καρπικὰ γιὰ τὸ χειμῶνα.**
κάρπιμος-ον κ. νεώτ. ὁ φέρων καρπόν, καρποφόρος: Αἰσχ.Πρ.455 **καρπίμου θέρους**, Εὐρ. Ὀρ.1086 **μήθ' αἰμά μου δέξαιτο κάρπιμον πέδον**, αὐτ.Ἑλ.112 **καρπίμους ἐτῶν κύκλους**, Ἄλεξ.1 **καρπίμοις κισσοῦ κλάδοις ἔστεφα**, ΠΔ Γέν.1,11 **ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπόν·** ‖ ὁμ. **τὰ κάρπιμα** τὰ καρποφόρα δένδρα ἢ οἱ σιτοφόροι ἀγροί: Ἀριστφ.Σ.φ.264 **δεῖται τῶν καρπίμων ἅττα μὴ 'στι πρῷα**, Ἐπιγρ. **θερίσαι κάρπιμα·** ‖ ὁμ.

κάρπιμα ἀγαθὰ προσοδοφόρα, ἀντίθ. ἀπολαυστικά: Ἀριστλ.Ρητ.1361a,17· ἀντίθ. ἄκαρπα: αὐτ. ΗΝικ.1125a,12· ‖ μτφ. εὔπορος, πλούσιος: Ἀριστφ.Ἱππ.326 ἀμέλγει τῶν ξένων τοὺς καρπίμους (ἀρμέγει τοὺς εὐπόρους τῶν ξένων).

καρπῖνος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **βετουλοειδῶν.**

κάρπιον (τὸ) Ινδικόν τι δένδραν: Κτησ.ἀπ.57,28.

καρπίον (τὸ) κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ καρπὸς βλ.λ.1|: Θεόφρ.Ὀσμ.32· **2)** τὸ **φυτὸν** ἐλλέβορος βλ.λ.: Ἱππιατρ.11· **3)** Ἡσ. «καρπία· κλωνία» (πιθ. κλων-).

κάρπισμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ παράγειν ἢ σχηματίζειν καρπόν, καρποφορία: Ζερβ.Μῦθ. Ζ 54 **ἐμάζευεν ἄφθονο τὸ κάρπισμα τοῦ χωραφιοῦ· 2)** | κάλπης | δημ. δ.πραφ. τοῦ κάλπισμα.

καρπισμός (ὁ) κ. νεώτ. ἐξάντλησις: Θεόφρ.Φ Αἰτ.4,8,2 **καρπισμὸς τῆς γῆς· 2) ἐκμετάλλευσις**: Ἀριστλ.Πρ.952b,6· **3)** νεώτ. συλλογὴ τῶν καρπῶν, καρπολογία· **4)** ἡ ἀπελευθέρωσις δούλου, ἥτις ἐγίνετο πανηγυρικῶς ἐγγιζομένου αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ κυρίου διὰ ράβδου: Κλήμ.Ἀλεξ.679.

καρπιστεία (ἡ) γλωσσ. κ. **-ιστία** ἡ μέχρι δίκης κράτησις τοῦ ἀμφισβητουμένου σώματος.

καρπιστής (ὁ) μτγν. ὁ ἀπελευθερῶν δοῦλόν τινα: Ἀρρ.Ἐπικτ.3,24,76.

καρπιστικός-ή-όν γλωσσ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ἀπελευθέρωσιν· **2)** ἐπὶ δίκης, ἐν ἀναφ. πρὸς ἀπόφασιν, ἀπαλλακτικός.

καρπόασκοι (οἱ) νεώτ. βοταν. εἶδος ἁπλουστάτων ἀσκομυκήτων.

καρποβάλσαμον (τὸ) μτγν. ὁ καρπὸς τοῦ βαλσάμου: Γαλ.14,166.

· **καρποβόλον** Ἡσ. «τὸ σιτοβόλον ἀγγεῖον».

καρποβριθής-οῦς-ές μσν. ὁ κλίνων ἐκ τοῦ βάρους τῶν καρπῶν, φορτωμένος ἀπὸ καρπούς: Νικ.Χων.Χρον.21,9.

καρπόβρωτος-ον μτγν. ὁ ἔχων βρώσιμον καρπόν: ΠΔ Δευτ.20,20 **ξύλον ὃ ἐπίστασαι ὅτι οὐ καρπόβρωτόν ἐστι.**

καρπογένεθλος-ον καρπογόνος βλ.λ., ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος: ΑΠ 9,525,11.

καρπογονία (ἡ) κ. νεώτ. παραγωγὴ καρπῶν, παραγωγικότης, καρποφορία: Ξεν.Συμπ.2,25 **αὔξεται καὶ θάλλοντα ἀφικνεῖται εἰς τὴν καρπογονίαν**, Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,5,5, Σωρ.1,42, Λιβάν.Λόγ. 25,67, Αἰν.Γαζ.Θεόφρ.54Β.

καρπογόνιον (τὸ) **νεώτ. κ. ἀφαιριογόνιον** τὸ μεμβρανοῦχον φοκύτταρον τῶν ἐρυθροφυκῶν.

καρπογόνος-ον μτγν. ὁ φέρων καρπόν, καρποφόρος: Διασκ.5,141.

καρπογονῶ-έω παράγω, φέρω καρπόν: Θεόφρ. ΦΙ 9,1,1, Πορφ.Ἀποχ.4,20.

καρποδαιστάς-ᾶ (ὁ) Ἐπιγρ. κρητ. ὁ διανέμων τὴν παραγωγήν.

καρποδαίτης (ὁ) Ἐπιγρ., πιθ. καρποδαιστὰς βλ.λ.

καρπόδεσμα-ων (τὰ) μτγν. τὰ δεσμὰ τῶν καρπῶν, τῶν χειρῶν, φέλια: Λουκ.Λεξιφ.10 **καρπόδεσμά τε αὐτῷ περιθεὶς καὶ περιδέραιον ἐν ποδοκάκαις.**

καρποδέσμιος-ον μτγν. δεσμὸς τοῦ γόνατος: Ὡραπ.2,78· **2)** τὸ οὐδ. ἐν πάπ. **καρποδέσμιον** (τὸ) ὡς οὐσ. **φέλιον, βραχιόνιον.**

καρπόδεσμος (ὁ) μτγν. δεσμὸς τοῦ καρποῦ τῆς χειρός: Σωρ.Ἐπιδ.50, Κάσσ.Φ 24.

καρπόδινος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν ταρτρικιδῶν.

καρποδότειρα (ἡ) κ. νεώτ. ἰδ. ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ διδοῦσα καρπούς: Ὀρφ.Ὕμν.43,9.

καρποδότης (ὁ) μτγν. ὁ διδῶν καρπούς: Γρηγ. Ναζ.617D **ὁ γεωργὸς ἄνω βλέπων καὶ τὸν καρποδότην ἐπικαλούμενος.**

καρποδοτῶ-έω μσν. δίδω καρπόν, καρποφορῶ: Εὐστ.Πον.258,81.

καρποζιζανιοφόρος (ὁ) μσν. ἐπὶ ἀγροῦ, ὁ φύων ἀντὶ καρπῶν ζιζάνια βλ.λ.: Ἀναστ.Σιν.1073C.

καρποκάνιον (τὸ) νεώτ. ζῳολ. γένος πρωτοζῴων τῆς οἰκογ. τῶν **κυρτιτιδῶν.**

καρποκάψα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων τῆς οἰκογεν. τῶν **τορτρικιδῶν.**

καρποκτησία (ἡ) νεώτ. ἡ κτῆσις τῶν προϊόντων πράγματός τινος, ἄνευ ἐλαττώσεως τῆς οὐσίας αὐτοῦ.

καρπολόγημα (τὸ) **νεώτ.** ἡ καρπολογία βλ.λ.

καρπολογία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. συλλογὴ καρπῶν, συγκομιδή: Γεωπ.10,78,1.

καρπολόγος-ον μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ συλλέγων καρπούς: Π. ὑαιν.3,10,9· ‖ δημ. τὸ ἀρσ. **καρπολόγος** ὡς οὐσ. γεωργικόν τι ἐργαλεῖον ἐπίμηκες δι' οὗ ἐκκόπτονται συγκρατούμεναι αἱ ἀπό τινων ὑψηλοτέρων δένδρων ὀπῶραι: Βαλαωρ.Φωτ. 2,125 **τοῦ γεωργοῦ τὰ σύνεργα, βουκέντρα, καρπολόγοι· 2)** πάπ. τίτλ. ἀρχόντων ἐν Θάσῳ· **3)** νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογεν. τῶν καρακιδῶν.

καρπολογῶ-έω κ. νεώτ. κ. δημ. συλλέγω, συγκομίζω καρπούς: Ἐπιγρ.· ‖ κ. μτφ.: Ζερβ.Μῦθ. Ζ 65 **μ' αὐτὸ τὸν τρόπο εὔκολα θὰ καρπολογήσῃς ἀπ' τὸ περιβόλι τῆς ζωῆς κάθε καλό·** ‖ κ. ποθ. -οῦμαι-έομαι ἐπὶ δένδρων: Θεόφρ. ΦΑἰτ.1,15,1· **2)** νεώτ. κ. δημ. εἰδ. συλλέγω τοὺς μετὰ τὸν τρυγητὸν ἀπομείναντας καρπούς, ἐπικαρπολογῶ.

καρπολόχος-ον ὁ φέρων καρπούς, ἐπὶ τῆς Δήμητρος.

καρπομανής-οῦς-ές ἐπὶ τῆς γῆς ἢ ἐπὶ χώρας ἢ ἀγροῦ, ὁ παράγων πληθὺν καρπῶν, καρποβριθής: Σοφ.ἀπ.652.

καρπομετακάρπιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν καρπὸν ἅμα καὶ τὸ μετακάρπιον τῆς χειρός: **καρπομετακάρπιοι σύνδεσμοι.**

καρπόνι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν χρυσάνθεμον τὸ στεφανωματικόν.

καρποποιητικός-όν μσν. καρποποιὸς βλ.λ.: Φιλόπ.Ὑπομν.193,21.

καρποποιός-όν ὁ ποιῶν, παράγων καρπόν, ἐπὶ τῆς Δήμητρος: Εὐρ.Ῥῆσ.964 **τῆς καρποποιοῦ παῖδα Δήμητρος θεᾶς.**

καρποπώγων (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν.

καρπός (ὁ) κ. μσν., **νεώτ.** κ. δημ. π. Ὁμ. κ. Ἡσιόδ. ἐπὶ τῶν καρπῶν τῆς γῆς, τῶν σιτηρῶν: Ἰλ.Ζ 142 **ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν,** Ἡσίοδ.Ἔργ. 117 **καρπὸν δ' ἔφερε ζείδωρος ἄρουρα,** Ἡρ.1,193 **Δήμητρος καρπὸν ἐκφέρειν,** Ἀριστφ.Πλ.515 **καρπὸν Δηοῦς θερίσασθαι·** ‖ ὁμ. ἐπὶ τοῦ οἴνου: Ἰλ.Γ 246 **οἶνον εὔφρονα, καρπὸν ἀρούρης,** Ἡρ. 1,212· κ. μ. **καρπός**: Ἀριστφ.Νεφ.1119 **τὸν καρπὸν καὶ τὰς ἀμπέλους φυλάξομεν·** ‖ κ. ἀπλ. ἐπὶ τοῦ σίτου: Θουκ.3,15 **καρποῦ ξυγκομιδὴ** | ὁ θερισμός |· ‖ ἐπὶ τῶν δένδρων: Ὀδ.Ι 94 **λωτοῖο .. μελιηδέα καρπόν,** Πίνδ.Ν 10,35 **καρπὸς ἐλαίας ἔμολεν,** Πλάτ.Πολ.470Β **τὸν ἐπέτειον καρπὸν ἀφαιρεῖσθαι** (τοὺς καρποὺς τοῦ ἔτους)· **2)** γεν προϊόν, γέννημα: Πορφ.Ἀπολ.2,20 **καρπὸς ὑγρός** (τὸ μέλι), Ὀππ.Ἁλ.2,22 **καρπὸς εὐανθὴς μήλων** (τὸ ἔριον)· κ. **ἐν** τῷ πληθ.: Ἡρ.8, 142 **καρπῶν ἐστερήθητε διξῶν** (ἐστερήθητε τῆς παραγωγῆς δύο ἐτῶν), Ξεν.Οἰκ.5,20 **ὑγρῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν καὶ βοῶν καὶ ἵππων** (προϊόντων δένδρων καὶ τῶν ἀγρῶν), Στράβ.5,4,2 **ξύλινοι, σιτικοὶ καρποί·** ‖ ἐν Ἐπιγρ. ἐπὶ καρπῶν προσφερομένων εἰς θυσίας· ‖ ὁμ. ἐν πάπ. ἐπὶ φόρων πληρωνομένων εἰς καρπούς· ἀντίθ. χρυσικά· **3)** εἰδ. ὁ σπόρος γεννημάτων: Ξεν.Οἰκ.16,12 **καρπὸν καταβαλεῖν ὥστε φύεσθαι**; Θεόφρ.ΦΙ 1,2,1· **4)** συνεκδ. κ. νεώτ. ἐπὶ παίδων: Εὐρ.Ἴων 922 ἐλο-

χεύσατο Λατὼ Δίοισί **σε καρποῖς** (τὰ τέκνα τοῦ Διός), ΚΔ Λουκ.1,42 **εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου** (τὸ ἔμβρυον), - **καρπὸς ἀθεμίτου ἔρωτος** (τὸ νόθον τέκνον)· **5)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἀπολαυαί, κέρδη : Ξεν.ΚΠ 1,1,2 **οἱ καρποὶ οἱ ἐκ τῶν ἀγελῶν γενόμενοι**, Ἰσοκρ.5,29 **τῶν ἀνηλωμένων .. τοὺς καρποὺς**· **6)** ὁμ. ἐπὶ ἐνεργειῶν, καρπός, ἀποτέλεσμα, ἐπακολούθημα, κέρδος, ὠφέλεια : Αἰσχ.Ἑπτ.618 **εἰ καρπὸς ἔσται θεσφάτοισι Λοξίου** (ἂν οἱ χρησμοὶ αὐτοῦ ἐπαληθεύσωσιν), αὐτ.Εὐμ.831 **γλώσσης ματαίας μὴ 'κβάλῃς ἐπὶ χθόνα καρπὸν φέροντα** (αἱ κατάραι), Σοφ.ἀπ.834 **οὐκ ἐξάγουσι καρπὸν οἱ ψευδεῖς λόγοι**· ‖ ὁμ. ἀμοιβή, ὠφέλεια : Ἐπικ.Δόξ.27 **καρπὸς ἐπιτηδευμάτων**, Διογ.Οἰν.27 **ὅπου ὁ κίνδυνος μέγας, καὶ ὁ καρπός**, Ἡρωδιαν.8,3,6 **καρπὸς νίκης**, ΚΔ Ἑβρ.12,11 **καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσι δικαιοσύνης**· ‖ συχν. ἐν φρ. π.Πίνδ.1 8(7),50 **ἐπέων δὲ καρπὸς οὐ κατέφθινε** (ἡ ποίησις), οὑτ.Π 2,74 **φρενῶν ἔλαχε καρπὸν ἀμώμητον** (ἡ σοφία), αὐτ.Ο 7,8 **γλυκὺν καρπὸν φρενὸς** (περὶ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ᾠδῶν)· ‖ ποι. μτφ. **καρπὸν Ἥβας** αἱ πρῶται τρίχες τοῦ γενείου : αὐτ.6,58· **7)** νεώτ. οἰκοσημ. **μετὰ καρπῶν** τὸ ὡς ἔμβλημα ἐπὶ θυρεοῦ εἰκονιζόμενον δένδρον, ὅταν φαίνωνται καὶ οἱ καρποὶ αὐτοῦ, εἰδ. δὲ ἡ δρῦς μετὰ βαλάνων· **8)** κ. νεώτ. ζωολ. τὸ μέρος τῶν προσθίων ἄκρων τῶν ζῴων τὸ μεταξὺ τοῦ ἀντιβραχίου καὶ τοῦ κανόνος· **9)** ρηματ.π.καρποῦμαι, κάρπωσις, ἀκάρπωτος· κάρπιμος· κρώπιον (δρέπανον). Ἐκ. ῥίζ. καρπ- πρβλ. λατ. carpo (=δρέπω).

καρποσάκχαρον (τὸ) νεώτ. χημ. τὸ ὀπωροσάκχαρον βλ.λ.

καρποσπόρια (τὰ) νεώτ. σπόρια παραγόμενα ἐπὶ σποριογόνων νημάτων προερχομένων **ἐκ** τοῦ ᾠοῦ τῶν ἐρυθροφυκῶν.

καρποσπόρος-ον μτγν. ὁ σπορεὺς καρπῶν : Μαν.4,256.

καρποτελής-οῦς-ές ὁ φέρων τὸν καρπὸν εἰς ἐντέλειαν, καρποφόρος : Αἰσχ.Ἱκ.688 **καρποτελῆ δέ τοι Ζεὺς ἐπικραινέτω φέρματι γᾶν πανώρῳ**.

καρποτόκεια (ἡ) μτγν. ποι. θηλ. τοῦ καρποτόκος βλ.λ. : Νόνν.Δ 21,26.

καρποτοκία (ἡ) κ. νεώτ. ὁ σχηματισμὸς τοῦ καρποῦ, καρποφορία.

καρποτόκος-ον ὁ φέρων καρπούς, καρποφόρος, ἐπίθ. τῆς Δήμητρος : Στράτ.ΑΠ 12,225· κ. τῆς Ἴσιδος : ΑΠλ.4,264· ‖ κ. γεν. ἐπὶ τῆς γῆς : Ἐπίγρ. **ἄλσεϊ καρποτόκωι πάτρης ὑπέθηκε γονῆας κοινοθανεῖ Μοιρῶν γήραϊ παυσαμένους**.

καρποτοκῶ-έω φέρω καρπόν, καρποφορῶ : Θεόφρ.ΦΑἴτ.5,2,3, Φἰλ.1,444.

καρποτρόφος-ον ὁ τρέφων ἢ ὡριμάζων τὸν καρπόν : Λυκόφρ.1423 **καρποτρόφος δρῦς**· ‖ κ. μτφ.: Εὐρ.Ἴων 475 **καρποτρόφοι .. νεάνιδες ἥβαι**· ‖ Ἐπιγρ. ἐπίθ. τῆς Δήμητρος· ‖ συνεκδ. ἐπὶ νεφῶν ὡς ὑετοφόρων : Ὀρφ.Ὕμν.21,1.

καρπουζάκι (τὸ) δημ. τὸ ἄνθος τῆς ἐχινόφιος τῆς εὑριεσείου· **2)** μικρὸς σίκυς ὁ κοινός, μικρὸ καρπούζι.

καρπούζι (τὸ) (τουρκ.) δημ. τὸ φυτὸν σίκυς ὁ κοινὸς ἢ ὑδροπέπων· ‖ ὁμ. ἐν τῷ ναυτικῷ **καρπούζια** (τὰ) ξύλινα κατασκευάσματα ἐν εἴδει μεγάλων φοκῶν.

καρποφάγος-ον κ. νεώτ. ὁ τρώγων καρπούς, ζῶν ἐκ καρπῶν, ἀντίθ. σαρκοφάγος, παμφάγος : Ἀριστλ.ΖΙ 488a,15 **τὰ μὲν σαρκοφάγα, τὰ δὲ καρποφάγα, τὰ δὲ παμφάγα**· ‖ κ. νεώτ., ζωολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **περιστεριδῶν**.

καρποφαγῶ έω κ. νεώτ. ζῶ τρώγων καρπούς : Ἀριστλ.ΖΙ 593a,15 **ἄλλα δ' ἔστιν ἃ ζῇ καρποφαγοῦντα καὶ ποοφαγοῦντα, οἷον φάψ...**, Πορφ.Ἀποχ.2,5 **τῆς πρώτης δρυὸς καρποφαγήσαντες**.

καρποφθόρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ φθείρων, βλάπτων τοὺς καρπούς : Ἀντιφάν.Μακ.ΑΠ 9,256.

καρπόφιλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων τῆς οἰκογ. τῶν **νιτιδουλιδῶν**.

καρποφόρημα-ατος (τὸ) μσν. ὁ παραχθεὶς καρπός, ἡ πρόσοδος : Εὐστ.1572,33.

καρποφορία (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ παραγωγὴ καρπῶν : Ὀκελλ.4,9, Φἰλ.1,105, Κῶδ.Ἰουστιν.1,3,38,2, Ζερβ.Μῦθ.Ζ 38 **ὅπως ὁ ἀνθὸς ποὺ εἶναι διάμεσον μεταξὺ τῆς γονιμότητος καὶ τῆς καρποφορίας**.

καρποφόριον (τὸ) νεώτ. μερος τοῦ περικαρπίου τῶν καρπῶν τῶν σκιαδιοφόρων.

καρποφόρος(-α)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ φέρων καρπόν, ὅθ. γεν. ὁ εὔφορος, ἐπὶ δένδρων : Ἡρ.1,193 **οἱ πλεῦνες αὐτῶν καρποφόροι, ἐκ τῶν καὶ σιτία καὶ οἶνον καὶ μέλι ποιεῦνται**, Ξεν.ΚΠ 6,2,22 **πρόβατά ἐστι καὶ φοίνικες οἱ καρποφόροι**· **2)** ἐπὶ χωρῶν, ὁ παράγων ἄφθονα γεωργικὰ προϊόντα : Πίνδ.Π 4,6 **καρποφόρου Λιβύας**, Εὐρ.Ἑλ.1485 **ἄβροχα πεδία καρποφόρα τε γᾶς ἐπιπετόμενος ἰαχεῖ**, Πάπ. **τῇ καρποφόρῳ γαίῃ**, Σολωμ.Ἐλεύθ.Πολ.8,5 **κάμποι, βουνὰ καρπόφορα, καὶ λίμνη ὡραία καὶ πλούσια**· **3)** ὡς ἐπίθ. τῆς Δήμητρος : Ἀριστφ.Βάτρ.384 **τὴν καρποφόρον βασίλειαν**· ὅθ. Ἐπιγρ. κ. ἐπὶ τῆς Ἀγριππίνας· **4)** νεώτ. κ. δημ. κ. μτφ. ἀποτελεσματικός, ἐπικερδής, ὠφέλιμος.

καρποφορῶ-έω κ. νεώτ., δημ. ἀσυναιρ.-άω φέρω, παράγω καρπόν : Ξεν.Πόρ.1,3, Ἀριστλ.ΖΓ 755b,10, Φἰλ.1,602, Ὀρφ.ἀπ.255· ‖ μτφ. ἐπὶ ἀρετῆς : Φἰλ.1,154, ΚΔ Ῥωμ.7,4 **ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ Θεῷ**· **2)** ὁμ. μτφ. νεώτ. κ. δημ. φέρω ἀποτέλεσμα, τελεσφορῶ· κ. παθ. : Πτλ.Τετράβ.80· ‖ κ. μέσ. : ΚΔ Κολ.1,6 **ἔστι καρποφορούμενον καὶ αὐξανόμενον καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν**.

καρποφύλαξ-άκος (ὁ) μτγν. ὁ φυλάττων τοὺς καρπούς : Διόδ.Ζων.ΑΠ 6,22 **θῆκεν ὁ καρποφύλαξ δενδριακὴν θυσίην**.

καρπόφυλλον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ φυτὸν δάφνη ἡ Ἀλεξάνδρεια : Πλίν.ΦΙ 15,131· ‖ κ. νεώτ. βοταν. μεγασποριόφυλλον τῶν σπερματοφύλλων ἢ ἀγγειοσπέρμων φυτῶν.

καρποφυέω-ῶ ἐπὶ φυτῶν, φύω, παράγω καρπόν : Θεόφρ.ΦΑἴτ.1,11.

καρπόχειρ μσν. μετακάρπιον : Εὐστ.1572,38.

καρπύλη (ἡ) Ινδική τις βοτάνη : Στοβ.4,36,22.

καρπυραί Ἡσ. « ξύλων ξηρῶν κοῖται ».

καρπῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ. φέρω καρπὸν ἢ φέρω ὡς καρπόν, κυρ. μτφ. : Αἰσχ.Πέρσ.821 **ὕβρις γὰρ ἐξανθοῦσ' ἐκάρπωσε στάχυν ἄτης**· κ. παθ. : Ὀκελλ.1,13 **τὰ πλεῖστα τῶν ριζοφύτων καρπωθέντα**· **2)** προσφέρω ὡς θυσίαν : ΠΔ Λευΐτ.2,11 **πᾶσαν ζύμην καὶ πᾶν μέλι οὐ προσοίσετε ἀπ' αὐτοῦ, καρπῶσαι κυρίῳ**· ‖ κ. ἐν Ἐπιγρ. κ. **ἐπὶ τοῦ βωμοῦ**· κ. παθ. αὐτ.· **3)** λαμβάνω καρπὸν ἢ προϊόν : ΠΔ Δευτ.26,14 **οὐκ ἐκάρπωσα ἀπ' αὐτῶν εἰς ἀκάθαρτον**· ‖ κ. μέσ. λαμβάνω καρπὸν δι' ἐμαυτόν· ὅθ. θερίζω τοὺς καρπούς τινος : Ἡρ.2,168 **τάδε δὲ ἐν περιτροπῇ ἐκαρπαῦντο καὶ οὐδαμὰ ὡυτοί**, Αἰσχ.Πρ.851 **καρπώσεται ὅσην πλατύρρους Νεῖλος ἀρδεύει χθόνα**· ‖ ὁμ. κ. μσν. ἀπολαμβάνω τὸν καρπόν, καρπίζομαι : Πλάτ.Κριτί.118Ε **δὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ τὴν γῆν καρποῦσθαι** (ἀπολαμβάνειν τὸν καρπὸν τῆς γῆς δὶς τοῦ ἔτους), Σέργ.Μοκρ. ἐν Σάθ.3,395 **ὅτι γεγήρακε, καὶ διὰ μακροῦ καρποῦται τὴν Κρήτην**· **4)** κ. μτφ. ἀπολαμβάνω, ὠφελοῦμαι : Αἰσχ.Ἑπτ.593 **βαθεῖαν ἄλοκα διὰ φρενὸς καρπούμενος**· ‖ εἰδ.

λαμβάνω ,τὰ προϊόντα, τὰς προσόδους τῆς γῆς, ὅθ. κ. ἐξαντλῶ, ἐκμυζῶ : 'Αριστφ.Σφ.520 **καρπουμένῳ τὴν 'Ελλάδα·** **5)** λαμβάνω τὸν καρπὸν τῆς γῆς ἢ τὸν τόκον τῶν χρημάτων : Δημ.814 **ἔδωκεν ἑβδομήκοντα μνᾶς καρπώσασθαι τοσοῦτον χρόνον** (ὅπως λαμβάνῃ ἐξ αὐτῶν τὸ κέρδος)· **6)** γεν. ἀπολαμβάνω ὠφελείας, κέρδη : αὐτ.15 **τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγοράς.. καρποῦσθαι,** Λυσ.25,25 **ἰδίᾳ καρποῦσθαι τὰς τῆς πόλεως συμφοράς·** ‖ κ. παθ. : Δημ.828 **τὸ ἐργαστήριον κεκαρπωμένον αὐτὸν καὶ τὴν πρόσοδον οὐκ ἀποφαίνοντα** (ἀπολαύων τὰ κέρδη τοῦ ἐργαστηρίου)· ἀπολ. ὠφελοῦμαι : 'Αριστφ.'Αχ.837 **καρπώσεται γὰρ ἀνὴρ ἐν τἀγορᾷ καθήμενος·** **7)** ἀπολαύω τῆς ἐλευθέρας χρήσεώς τινος, ἔχω τὴν ἐλευθέραν χρῆσίν τινος : Θουκ.2,38 **τὰ αὐτοῦ ἀγαθὰ γιγνόμενα καρποῦσθαι,** Ξεν.'Αγησ.I,34 **τὰς τῶν θεῶν τιμὰς καρποῦσθαι,** Δημ.16 **τὴν οἰκείαν ταύτην ἀδεῶς καρπούμενοι·** **8)** ἁπλ. ἀπολαύω: Σοφ.Τρ.204 **ὡς ἄελπτον ὄμμ' ἐμοὶ φήμης ἀνασχὸν τῆσδε νῦν καρπούμεθα,** Θουκ.7,68 **πάσῃ Σικελίᾳ καρπουμένῃ καὶ πρὶν ἐλευθερίαν βεβαιοτέραν παραδοῦναι,** Ξεν.ΚΠ 8,2,22 **ἐκ τούτων καρποῦμαι ἀσφάλειαν καὶ εὔκλειαν,** Πλάτ.Εὐθ.305E **ἐκτὸς δὲ ὄντες κινδύνων καὶ ἀγώνων καρποῦσθαι σοφίαν,** Δημ.478 **τούτου τὴν δόξαν τὸ τῆς πόλεως ὄνομα καρποῦται,** Πλούτ.Θεμ.31 **καρποῦται τὰς δωρεάς·** **9)** ἐν κακῇ σημασίᾳ : 'Ιππ.Φυσ.I **ἰδίας καρποῦσθαι λύπας,** Αἰσχ.'Αγ.502 **φρενῶν τὴν ἁμαρτίαν καρποῦσθαι,** Εὐρ.'Ιππ.1427 **πένθη μέγιστα δακρύων καρπουμένῳ,** Πλάτ.Συμπ.183A **τὰ μέγιστα καρποῖτ' ἂν ὀνείδη,** Φιλόδ.Κάκ.34 **λοιδορίας καρποῦμαι.**

καρπώδης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. ὁ παράγων πολὺν καρπόν, καρποφόρος, χρήσιμος, ὠφέλιμος : Χρησμ.π.Φλέγ.ἀπ.I.

κάρπωμα-ατος (τὸ) καρπός : Αἰσχ.'Ικ.1001 **καρπώματα στάζοντα κηρύσσει Κύπρις·** **2)** μτφ. ὠφέλεια, κέρδος· 'Ησ.· **3)** προσφορά : ΠΔ 'Αριθμ.18,9 **ἀπὸ τῶν ἡγιασμένων ἁγίων τῶν καρπωμάτων ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτῶν.**

καρπώνης (ὁ) 'Επιγρ. ὁ ἀγοραστὴς καρπῶν.

καρπωνία (ἡ) πάπ. ἡ ἀγορὰ καρπῶν.

καρπωνῶ-έω πάπ. ὠνοῦμαι, προμηθεύομαι δι' ἀγορᾶς καρπούς : Πάπ. **ἐκαρπώνησαν οἱ δεῖνα.**

καρπώσιμος-ον μτγν. ὁ παρέχων ἢ παράγων καρπούς, ὅθ. γεν. ἐπ' ἀγαθῷ τελεσφόρος, ὠφέλιμος : 'Ερμιππ.'Ιστ.π.'Αθήν.II,478A **τῶν θεῶν τὰ θαύματα καὶ τὰ καρπώσιμα γίνεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς.**

κάρπωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ τοῦ καρποῦ λῆψις ἢ χρῆσις : Καλλιγ.Θάν.Βλ.227 **κατὰ τὴν κάρπωσιν τῆς γῆς καὶ ἰδιοκτημοσύνης·** **2)** μτφ. ἀπόλαυσις, ὠφέλεια : Ξεν.ΚΠ 4,5,16 **τὴν ἀρχὴν τῆς 'Ασίας αὐτοῖς καὶ τὴν κάρπωσιν γενέσθαι·** **3)** εἰδ. ἡ προσφορὰ τῶν καρπῶν : ΠΔ Λευϊτ.4,10 **ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς καρπώσεως·** ‖ 'Ησ. «**κάρπωσις**· θυσία 'Αφροδίτης ἐν 'Αμαθοῦντι».

καρπωτής (ὁ) νεώτ., θηλ. **-ώτρια** (ἡ) ὁ καρπούμενός τι, ὁ ἔχων τὴν ἐπικαρπίαν πράγματός τινος.

καρπωτός-όν (καρπός) μτγν. ὁ μέχρι τοῦ καρποῦ καθικνούμενος : ΠΔ Βασ.2,13,18 **καὶ ἐπ' αὐτῆς ἦν χιτὼν καρπωτός** (ἔχων χειρίδας μέχρι τοῦ καρποῦ τῶν χειρῶν).

καρραγωγεύς-έως (ὁ) νεώτ. ὁ ὁδηγὸς κάρρου β.λ.λ., ἁμαξᾶς, ἁραμπατζῆς.

καρράκα (ἡ) νεώτ. τύπος μεσαιων. ὑψιπρύμνου τριιστίου ἢ τετραϊστίου ἐμπορικοῦ ἱστιοφόρου.

κάρραξαν 'Ησ. «Πάφιοι καιτάιραξον».

καρρέ (τὸ) (γαλλ.) δημ. ὁμὰς ἐκ τεσσάρων ἢ καὶ πλειόνων παικτῶν εἴς τινα χαρτοπαικτικὰ παιγνίδια : καρρὲ τοῦ μπρίτζ, - **καρρὲ** τοῦ πόκερ· ‖ σύμπτωσις καὶ τῶν τεσσάρων ὁμοίων παιγνιοχάρτων τῆς χαρτοπαικτικῆς δεσμίδος εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν παίκτην : **καρρὲ τοῦ ἄσσου - τῆς ντάμας·** **2)** ὕφασμα φέρον διασταυρουμένας γραμμὰς σχηματιζούσας τετράγωνα· **3)** διαμέρισμα πολεμικοῦ πλοίου χρησιμεῦον ὡς ἐντευκτήριον τῶν ἀξιωματικῶν· **4)** τὸ περὶ τὸν τράχηλον ὀρθογώνιον ἄνοιγμα τῆς γυναικείας ἐσθῆτος· ‖ συνεκδ. τὸ ἄνω ὑπὲρ τοὺς μαστοὺς μέρος τοῦ στήθους· **5)** εἶδος ἀνδρικῆς κομμώσεως, καθ' ἣν ἡ κόμη διατηρεῖται ὀρθία ὑπὲρ τὸ μέτωπον, εἶναι δὲ κεκομμένη ἄνωθεν κατ' ἐπίπεδον ἐπιφάνειαν· **6)** κ. ὡς ἐπίθ. τετράγωνος : **τραπέζι καρρέ.**

καρρεδάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ καρρὲ β.λ.λ.

καρρέει ἀντὶ καταρρεῖ : Σαπφ.4,3.

καρρέζουσα ἐπ. μτχ. τοῦ καταρρέζω β.λ.λ. : 'Ιλ.Ε 424 **τῶν τινα καρρέζουσα 'Αχαιιάδων.**

καρρές (ὁ) δημ. τὸ καρρὲ β.λ.λ.

καρριά (ἡ) δημ. τὸ ποσὸν τοῦ φορτίου ὅπερ δύναται νὰ περιλάβῃ καὶ νὰ μεταφέρῃ τὸ κάρρον β.λ.λ., ἀ. καρροτσιά.

καρριάτικα (τὰ) δημ. ἡ διὰ μεταφορὰν ἐπὶ κάρρου πληρωνομένη ἀμοιβή, ἁμαξιάτικα.

καρρικός-ή-όν 'Επιγρ. ὁ ἐπαρκῶν πρὸς πλήρωσιν κάρρου τινός : 'Επιγρ. **καρρικὸς γόμος.**

καρριόλα (ἡ) δημ. μικρὸν δίτροχον κάρρον, καρροτσάκι· **2)** κλίνη, εἰδ. ξυλίνη, κρεβάτι.

καρρίον καθεδρωτὸν γλωσσ. δρεπανηφόρον ἅρμα (λατ. covinnus).

καρριχτέρη (ἡ) νεώτ. βοταν. κ. **καρρίχτερος** (ἡ) γένος σταυρανθῶν φυτῶν.

καρρό (τὸ) (γαλλ.) δημ. μία τῶν τεσσάρων φυλῶν τῶν παιγνιοχάρτων, ἧς διακριτικὸν σῆμα εἶναι ἐρυθρὸς ρόμβος.

καρρόθεν ἐπίρρ. μτγν. ἀπὸ τοῦ κρείττονος : Δαμάσκ.π.Σουΐδ. ἐν λ. κάρρων.

κάρρο(ν) (λατ.) μτγν., νεώτ. κ. δημ. δίτροχος ἢ τετράτροχος φορτηγὸς ἅμαξα, ἁραμπάς, σούστα: ΠΔ 'Εσδρ.I,5,55 (κώδ.A), Διοκλητ.'Εδικτ.15,38a, Πάπ.· ‖ ὅσον φορτίον δύναται νὰ χωρέσῃ, νὰ μεταφέρῃ ἓν κάρρον : **δύο κάρρα πέτρες·** **2)** δημ. μτφ. πρόσωπον ἕνεκα προϊούσης ἡλικίας ἔχον πλαδαρὰν εὐσαρκίαν, ἰδ. ἐπὶ γυναικός, ἢ πρᾶγμα πεπαλαιωμένον ἢ καταστὰν ἄχρηστον ἕνεκα μακρᾶς χρήσεως.

κάρρος (ὁ) μτγν. τὸ κάρρον : Διοκλητ.'Εδικτ.15,39.

καρροπηγός (ὁ) γλωσσ. ὁ κατασκευαστὴς κάρρων.

καρροποιεῖον (τὸ) νεώτ. ἐργοστάσιον κατασκευῆς κάρρων.

καρροποιός (ὁ) νεώτ. ὁ κατασκευαστὴς κάρρων.

καρρότσα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. τετράτροχος ἅμαξα συρομένη συνήθως ὑπὸ ζεύγους ἵππων καὶ χρησιμεύουσα ἰδίως πρὸς μεταφορὰν ἀνθρώπων : **πῆγαν περίπατο μὲ τὴν καρρότσα.**

καρροτσάδα (ἡ) δημ. διαδρομὴ ἐπὶ καρρότσας, περίπατος μὲ καρρότσα, ἁμαξάδα : **ἀπόψε θὰ πᾶμε καρροτσάδα.**

καρροτσάκι (τὸ) δημ. μικρὰ καρρότσα ἢ μικρὸν κάρρον· ‖ ἰδ. μικρὸν χειροκίνητον κάρρον· ‖ μικρὸν χειροκίνητον ἁμάξιον, ἐφ' οὗ φέρονται τὰ νήπια εἰς περίπατον.

καρροτσ(ι)έρης (ὁ) δημ ὁ ὁδηγὸς καρρότσας, ἁμαξηλάτης : δ.τραγ. **πόσα θέλεις καρροτσ(ι)έρη, | νὰ μᾶς πᾷς καὶ νὰ μᾶς φέρῃς·** ‖ ὁ ὁδηγὸς κάρρου, καρραγωγεύς.

καρρούκα (ἡ) (λατ.) νεώτ. μικρὸν τετράτροχον ἁμάξιον παρὰ Ρωμαίοις, πολυτελὲς καὶ κεκοσμημένον συνήθως διὰ τορευμάτων ἀργύρου καὶ χρυσοῦ ἢ δι' ἐνθεμάτων ἐλεφαντοστοῦ.

καρ(ρ)ούλα (ἡ) δημ. ἐξοίδημα ἰδίως τῆς κεφαλῆς προερχόμενον ἐκ πλήγματος· ‖ φλύκταινα

ἀναπτυσσομένη ἐπὶ τοῦ δέρματος ἕνεκεν **ἐγκαύματος** καὶ περιέχουσα ὑδαρὲς ὑγρόν.
καρρούλι (τὸ) (λατ.) δημ. κ. **καρρέλι** ξύλινον ἢ μετάλλινον πηνίον εἰς ὃ περιτυλίσσεται τὸ νῆμα, ὡς καὶ ἡ ὅλη κουβαρίστρα βλ.λ.· || ὁ τροχίσκος τῆς τροχαλίας ἢ ὁλόκληρος ἡ συσκευὴ αὐτῆς· || μικρὸς τροχὸς εἰς τὸ ἄκρον τῶν ποδῶν διαφόρων ἐπίπλων, ἰδίως κλινῶν, πολυθρονῶν κτλ.
καρ(ρ)ουλιάζω δημ. περιτυλίσσω νῆμα περὶ τὸ πηνίον, τυλίγω νῆμα στὸ καρρούλι· **2)** ἀμτβ. σχηματίζω, ἀποκτῶ καρρούλαν βλ.λ.
κάρρων-ονος-ον δωρ. ἀντὶ κρείσσων βλ.λ.: Ἀλκμ.89, Ἐπίχ.ἀπ.165 **ὄκκα παρέωντι κάρρονες,** Σώφρ.ἀπ.21 Ἡρακλῆς **τεοῦς κάρρων ἧς,** Τίμ. Λοκρ.94C **τὸ πρεσβύτερον κάρρον ἐστὶ τῶ νεωτέρω,** Πλούτ.Λυκ.25 **πολλοὺς δὲ ἄνδρας Λακεδαίμων ἔχει τήνου κάρρονας·** || φρ. **κάρρον ἐστὶν** μτ. ἀπαρφ. κάλλιόν ἐστι : Κερκ.5,13.
καρσί (τουρκ.) ἐπίρρ. δημ. ἔναντι, ἀπέναντι, ἀντίκρυ : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.64,16 **μεγάλα τόπια . . καρσὶ στὸν πύργο τά 'βαλαν,** Παλαμ.Περ.Χαιρ.Χελιδόνια 6 **πέστε το, ἐσεῖς, καθεμερνὰ | στὸ σύρμα ποὺ χαϊδεύεστε καρσί μου, χελιδόνια.**
καρσιλαμάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. εἶδος ἀντικρυστοῦ λαϊκοῦ χοροῦ ἀνατολικῆς προελεύσεως.
καρσινός-ή-ό (τουρκ.) (καρσί) δημ. ὁ ἀντικρινός, ὁ ἀπέναντι.
κάρσιος-α-ον κτ. Ἡσ. πλάγιος, πρβλ. ἐγκάρσιος· κ. ἐπίρρ. **-ίως** : Σουΐδ.
κάρσις-εως (ἡ) (κείρω) ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κείρειν, τὸ κούρεμα : Θεόφρ.ΦAἰτ. 4,8,3 **τῶν εἰς κάρσιν σπαρέντων** (διόρθ. κράστιν).
κάρστια ἢ **καρστικὰ φαινόμενα** (τὰ) νεώτ. γεωλ. τὸ σύνολον τῶν ἰδιαζουσῶν χαρακτηριστικῶν μορφῶν, τῶν παρουσιαζομένων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους ὡς καὶ ὑπογείως εἰς ὀρεινὰς περιοχάς, συγκειμένας κυρίως ἐξ ἀσβεσταλίθων ἢ δολομιτῶν, σπανιώτερον δὲ ἐκ γύψου ἢ ὀρυκτοῦ ἅλατος.
κάρτα ἐπίρρ. (πρβλ. κράτος) συνήθ. π. Ἰωσ. κ. τραγ., σπαν. π. κωμ. κ. Ἀττ. πεζογράφοις, σφόδρα, μάλα, πάνυ, λίαν : Ἱππῶν.16 **κάρτα κακῶς ῥιγῶ,** Ἀριστέ.ἀπ.3 **ἐσθλοὺς κάρτα μαχητάς,** Ἡρ. 2,27 ὡς κάρτα ἀπὸ **θερμέων** χωρέων, αὐτ.3,80 οὐ κάρτα **θεραπεύεται** (ἀντίθ. μετρίως), Ἱππ.Διαιτ.58 **κάρτα ὀξύ,** Αἰσχ.Ἀγ.840 **κάρτα πρευμενεῖς ἐμοί,** Σοφ.Τρ.1218 **εἰ καὶ μακρὰ κάρτ' ἐστιν,** Εὐρ. Μήδ.328 **ὡς σου κάρτα νῦν μνείαν ἔχω,** Ἀριστφ. Ὄρν.342 **τοῦτο μὲν ληρεῖς ἔχων κάρτα·** ἅπαξ μ. π. Πλάτ.Τίμ.25D **πηλοῦ κάρτα βραχέος·** **2)** ἐντελῶς, ἀληθῶς, μάλιστα : Αἰσχ.Ἑπτ.413 **κάρτα δ' ἔστ' ἐγχώριος,** αὐτ. Εὐμ.90, αὐτ.738 **κάρτα δ' εἰμὶ τοῦ πατρὸς** (εἶμαι ἐξ ὁλοκλήρου μὲ τὸ μέρος τοῦ πατρός μου), αὐτ.Ἀγ.592, Σοφ.Ἠλ.312, αὐτ.1278, Ἀμειφ.22 **σὺ δὲ κάρτα φείδῃ·** **3)** καὶ **κάρτα** πρὸς ἐπίρρωσιν τοῦ πρότερον ῥηθέντος : Ἡρ.6, 125 **ἦσαν μὲν καὶ τὰ ἀνέκαθεν λαμπροί . . ., ἀπὸ δὲ Ἀλκμαίωνος . . καὶ κάρτα λαμπροί·** || κ. ἰδ. ἐν διαλόγῳ, μάλιστα, ἀληθῶς, βεβαίως : Σοφ. ΟΚ 65 **ἦ γάρ τινες ναίουσι τούσδε τοὺς τόπους;** **καὶ κάρτα,** Εὐρ.Ἱππ.90 **ἄρ' ἄν τί μου δέξαιο βουλεύσαντος εὖ; καὶ κάρτα γ'·** κ. ἅπαξ μ. π. Ἀριστφ.Ἀχ.544 **καὶ κάρτα μένταν εὐθέως καθείλκετε τριακοσίας ναῦς·** π. Ἡρ. τὸ **κάρτα** ἐν ὁμ. σημ. : Ἡρ.1,71 **ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς γνώμης καὶ τὸ κάρτα οὔνομα ἐν Λυδοῖσι ἔχων,** αὐτ.4,181· ὁμ. κ. μετ' ἐλαφρᾶς εἰρωνείας, λίαν, πάνυ : αὐτ. 1,191 **ἐς ὃ δὴ καὶ τὸ κάρτα ἐπύθοντο,** αὐτ.6,52.
κάρτα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ταχυδρομικὸν δελτάριον καὶ ἰδίως τὸ εἰκονογραφημένον· **2)** ἐπισκεπτήριον βλ.λ.· || φρ. **κάρτα μπιάνκα** ὑπογραφὴ ἐν λευκῷ, πληρεξουσιότης : **τοῦ 'δωσε κάρτα μπιάνκα** (πλήρη ἐλευθερίαν ἐνεργείας)· **3)** ἕκαστος τῶν 32 ἀνεμορρόμβων εἰς οὓς ὑποδιαιρεῖται τὸ ἀνεμολόγιον, οἷον **Τραμουντάνα κάρτα Γραῖγο,** Βορρᾶς ἕνα (ρόμβον) πρὸς Μέσην (=ΒΙΜ).
καρτάζεσθαι Ἡσ. «κρατύνεσθαι, διισχυρίζεσθαι καὶ διαμάχεσθαι».
καρτάζωνος (ὁ) μτγν. τὸ ζῷον μονόκερως βλ.λ.: Αἰλ.ΖΙ 16,20.
καρταίνω Ἡσ. «κρατεῖν».
καρταῖπος (τὸ) Ἐπιγρ. πληθ. **καρταίποδα** ὡς οὐσ. μεγάλα ζῷα, κτήνη.
καρταίπους-οδος-ουν κραταίπους βλ.λ. : Πίνδ. Ο 13,81 **ὅταν δ' εὐρυσθενεῖ καρταίποδ' ἀναρύῃ Γαιαόχῳ.**
καρτάκι (τὸ) δημ. κ. **κάρτο** (τὸ) τὸ τέταρτον τοῦ ἀργυροῦ τουρκικοῦ νομίσματος μετζητιέ.
καρταλάμιον (τὸ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ καρτάλαμον, μικρὸς πλεκτὸς τάλαρος, καλαθίσκος.
καρτάλαμον (τὸ) μτγν. περίζωμα : Ἰω.Λυδ. Ρωμ.2,13.
καρτάλ(λ)ι (τὸ) (τουρκ.) δημ. γὺψ ἢ ἀετός, τὸ ὄρνιο.
καρτάλ(λ)ι(ον) (τὸ) πάπ. κ. δημ. ὑποκορ. τοῦ κάρταλλος βλ.λ. κ. ἄνευ ὑποκορ. σημ.
κάρταλλον (τὸ) λεξ. κ. νεώτ. Ἡσ. «κάρταλλον· πλεκτὸν ἀγγεῖον, ἐν τοῖς ὀψαρτυτικαῖς»· **2)** εἰδ. νεώτ. ζῳολ. γένος κολεοπτέρων **κεραμβυκιδῶν.**
κάρταλλος (ὁ) μτγν. κάλαθος ἔχων ὀξεῖάν τινα βάσιν· Σουΐδ. «κόφινος ὀξὺς τὰ κάτω»· πρβλ. κάρταλλον : ΠΔ Βασ.4,10,7 **ἔσφαξαν αὐτοὺς . . καὶ ἔθηκαν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἐν καρτάλλοις,** Πάπ.,Φιλ.1,694· || κ. εἰδ. κάλαθος περιέχων προσφορὰς πιστῶν ἐν ἑορτῇ : αὐτ.2,298.
καρταμέρα (ἡ) μτγν. τὸ καρτάλαμον παρὰ Γαλάταις· Ἰω.Λυδ.Ρωμ.2,13 «τὴν δὲ ὅλην κατασκευὴν τοῦ περιζώματος οἱ Γάλλοι καρταμέραν, ἣν τὸ πλῆθος καρτάλαμον . . ὀνομάζει (λέγουσιν)».
καρταρόλι (τὸ) (ἰταλ.) δημ. μέτρον χωρητικότητος ἐν Ἑπτανήσῳ ἐπὶ βενετοκρατίας ἴσχυον ἔτι καὶ νῦν καὶ ἰσοδυναμοῦν πρὸς 4 καρτοῦτσα βλ.λ.
καρτεζίνι (τὸ) (ἰταλ.) δημ. μέτρον χωρητικότητος ἐν Ἑπτανήσῳ ἐπὶ βενετοκρατίας ἴσχυον ἔτι καὶ νῦν καὶ ἰσοδυναμοῦν πρὸς τὸ τέταρτον τοῦ καρτούτσου βλ.λ. (36 δράμια) : Ξενόπλ.Ζακ.Μαντ.17 **κολάτσιζε . . φωμοτύρι κι ἕνα καρτεζίνι κρασί.**
καρτέλ (τὸ) (ἀγγλ. κ. γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. ἕνωσις ἐπιχειρηματιῶν τοῦ αὐτοῦ **κλάδου,** διατηρούντων τὴν οἰκονομικὴν αὐτῶν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἐπιδιωκόντων τὴν μονοπώλησιν εἴδους τινός· || νεώτ. συνεκδ. ἐν τῇ πολιτικῇ, συνασπισμὸς κομμάτων.
καρτέλλα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. μικρὰ πινακὶς ἐκ χαρτονίου φέρουσα **ἐπιγραφήν,** διαφημιστικοῦ ἰδίως περιεχομένου, **ἀνηρτημένη** δὲ διὰ θώμιγγος εἰς τοῖχον ἢ ὄπισθεν ὑαλοφραγμάτων· || ἐπὶ τοῦ παιγνιδίου τῆς τόμπολας, ἑκάστη τῶν πινακίδων τῶν φερουσῶν τοὺς ἐντύπους ἀριθμούς· **2)** ἐν ταῖς τραπέζαις καὶ τοῖς λογιστηρίοις, φύλλον χάρτου, ἐφ' οὗ καταγράφεται ὁ τρέχων ἀτομικὸς λογαριασμὸς ἑκάστου πελάτου.
καρτέλλο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. μ. ἐν τῇ φρ. **ἀρτίστας ντὶ καρτέλλα** ὁ κατ' ἐξοχὴν καλλιτέχνης· || κ. ἐν αἰσχρ. σημ. ἐπὶ πόρνης ἢ ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας καταγραφομένη : **ντὶ κορτέλλο.**
καρτεραίχμης (ὁ) κ. κρατεραίχμης βλ.λ. : Πίνδ. Ι 5(6),38 **καρτεραίχμαν Ἀμφιτρυωνιάδαν.**
καρτεραύχην-ενος (ὁ) κ. **κρατεραύχην** βλ.λ. Ἱππ.Ἐπιδ.6,1,2.
καρτερεύω δημ. ὑπομένω, ἀντέχω, δύναμαι νὰ προαμένω, νὰ ὑπομένω, τὸ ἐνεργ. ἰδ. ἐπὶ σωματικῶν ἀναγκῶν κ. ἐπὶ συναισθημάτων, κυρ. ἐν ἀρν. ἐκφορᾷ : **δὲν καρτερεύει ὁ ἔρωτας - ὁ πόθος - ἡ πεῖνα - ἡ δίψα·** || συνηθέστ. τὸ μέσ.

καρτερεύομαι άπολ. έπί προσ. κ. ίδ. έν άναφ. πρός σωματικάς άνάγκας, είδ. ούρήσεως, άφοδεύσεως, άνέχω, συγκρατῶ έμαυτόν, ἔχω άντοχήν, κ. έν άρν. έκφορᾷ, αἰσθάνομαι ἔπειξιν βλ.λ.2) : οἱ γέροι καὶ οἱ παθιασμένοι δὲν καρτερεύονται πρὸς νεροῦ τους, - καρτερέφου λιγάκι κι ἐφθάσαμε· || σπαν. κ. παθ. ὑποβάλλομαι εἰς συγκράτησιν, εἰς ἐπίσχεσιν : ὅσο καὶ νὰ τὸ φοβερίσης δὲν καρτερεύεται τὸ παιδί (δὲν συγκρατεῖται).

καρτέρημα-ατος (τό) (καρτερῶ) κ. δημ. τὸ ἀνέχεσθαι, τὸ ὑπομένειν : Πλάτ.Μέν.88C τὰ τῆς ψυχῆς ἐπιχειρήματα καὶ καρτερήματα· 2) δημ. τὸ ἀναμένειν, τὸ περιμένειν τινά.

καρτέρησις-εως (ἡ) (καρτερῶ) ἡ διάθεσις τοῦ καρτερεῖν, ἡ ἐμμονή, ἡ ἐπιμονὴ καὶ ὑπομονή : Πλάτ.Λάχ.193D ἡ ἄφρων τόλμα τε καὶ καρτέρησις, αὐτ.Νόμ.637B ὅπου τινὲς ἔνεισι καρτερήσεις· 2) μτ. γεν. τὸ ἀνέχεσθαί τι μεθ' ὑπομονῆς, τὸ ὑπομένειν, ὑποφέρειν τι μετὰ καρτερίας : Πλάτ. Συμπ.220A τὰς τοῦ χειμῶνος καρτερήσεις, αὐτ. Νόμ.633B περὶ τὰς καρτερήσεις τῶν ἀλγηδόνων.

καρτερητός-ή-όν (καρτερῶ) μσν. ὃν δύναταί τις νὰ ὑπομένῃ : Νικήτ.Εὐγ.7,251.

καρτέρι (τό) μσν. κ. δημ. ἐνέδρα, παραφύλαξις, παραμόνεμα, χωσιά, συνήθ. ἐν φρ. κάμνω καρτέρι, - στήνω καρτέρι (ἐνεδρεύω) : Παλαμ. Τρισεύγ.22 δὲ στένουμε καρτέρι μὲ τὰ βόλια, - κυνήγι στὸ καρτέρι (εἶδος θήρας, καθ' ἣν παραμονεύων τις ἀφανὴς ἀναμένει τὴν ἐμφάνισιν τοῦ θηράματος)· 2) προσδοκία, ἐν χρ. κ. ὡς τοπων. κτ. πληθ. τὰ Καρτέρια.

καρτερία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ διάθεσις τοῦ καρτερεῖν, σταθερὰ ἐμμονή εἴς τι, ὑπομονή, ἀνοχή : Πλάτ.Λάχ.192B καρτερία τις εἶναι τῆς ψυχῆς, αὐτ.Πολ.390D καρτερίαι πρὸς ἅπαντα . . λέγονται· ἀντίθ. πρὸς τὸ μαλακία : Ξεν.ΚΠ 8,8,15 τὴν μὲν ἐκ Περσῶν καρτερίαν περιαρῶσιν ἀποσβεννυμένην, τὴν δὲ τῶν Μήδων μαλακίαν διασῴζονται, Διον.'Αλ.Ρωμ.2,28 καρτερία ἡ περὶ τοὺς πόνους, Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,218 ὑπαλείφων τὴν ὑπομονὴν καὶ παραθήγων τὴν καρτερίαν τῶν εὐσεβῶν· || ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ ἐγκράτεια : 'Αριστλ.ΗΝικ.1150b,1 αἱρετώτερον ἐγκράτεια καρτερίας ἐστίν.

καρτεριάζομαι 'Ησ. « οὐ καρτεριάδδει· οὐ φρόνιμος εἶ » (πιθ. διόρθ. οὐ καρτερίδδει, λακων. ἀντὶ καρτερίζει).

καρτερικός-ή-ό(ν) (καρτερία) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων καρτερίαν, ὁ ἱκανὸς εἰς τὸ καρτερεῖν, ὑπομονητικός, ἀνεκτικός : 'Αμειψ.9, Ξεν. 'Απομν.1,2,1 πρὸς χειμῶνα καὶ θέρος καὶ πάντας πόνους καρτερικώτατος, Πλάτ.'Όρ.412A ῥώμη καρτερικὴ πρὸς ἀρετήν, 'Ισοκρ.8,109, Λουκ.'Ανάχ.38, Βί.'Αλεξ.2195 ἐμπείρους καὶ καρτερικοὺς μάχης τῆς ἡρωΐας· ὁμ. ἀντίθ. τῷ μαλακὸς καὶ ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ ἐγκρατής : 'Αριστλ.ΗΝικ.1150a,33 ἀντίκειται δὲ τῷ μὲν ἀκρατεῖ ὁ ἐγκρατής, τῷ δὲ μαλακῷ ὁ καρτερικός· κ. ἐπίρρ. -κῶς κ. νεώτ. : αὐτ.1179b,33, Μαρῖν. Πρόκλ.12 ὑπέμεινε τὰ πάντα καρτερικῶς.

καρτερικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ καρτερικοῦ, καρτερία βλ.λς.

καρτεροβρόντης (ὁ) (καρτερός-βροντῶ) ὁ κρατερῶς, ἰσχυρῶς, δυνατὰ βροντῶν : Πίνδ.ἀπ.155.

καρτερόγουνος-ον (καρτερός - γόνυ) μσν. ἑτερόκλ. μ. κτ. δοτ. πληθ. καρτερογούνασιν ἵπποις ἔχουσιν ἰσχυρὰ τὰ γόνατα : Τζέτζ.Μεθ' 'Ομ.93.

καρτεροδόντης (ὁ) (καρτερός - ὀδούς) μσν. ὁ ἔχων ἰσχυρούς, δυνατοὺς ὀδόντας : Εὐστ.Πον.313,63.

καρτερόεις-εντος-εσσα-εν καρτερός, κρατερὸς βλ.λς : 'Επ.'Αλ.'Αδ.9IV7.

καρτερόθυμος-ον (καρτερός - θυμός) ὁ ἔχων κρατερὰν καρδίαν, καρτερόψυχος, γενναιόψυχος : 'Ιλ.Ε 277, αὐτ.Ν 350 Θέτιν κύδαινε καὶ υἱέα καρτερόθυμον, αὐτ.Ξ 512 Μυσῶν . . καρτεροθύμων, 'Οδ.Φ 25, 'Ησίοδ.Α 476, αὐτ.225 "Εριν . . καρτερόθυμον· 2) γεν. ἰσχυρός, σφοδρός, δυνατός : 'Ησίοδ.Θ 378 ἀνέμους . . καρτεροθύμους.

καρτερόμητις-ιος (ὁ,ἡ) (καρτερός-μῆτις) μτγν. συνετός, εὔβουλος : Γρηγ.Ναζ.2,76A.

καρτερόνους-οος-ουν (καρτερός - νοῦς) μσν. καρτερόθυμος.

καρτεροπληγής-οῦς-ές (καρτερός-πλήττω) μτγν. ὁ πλήττων κρατερῶς, ἰσχυρῶς : Διόδ.Σ 5,34 καὶ καθόλου καρτεροπληγεῖς ὑπάρχουσιν (δ.γρ. καρτεροπλῆγες).

καρτεροπλήξ-ῆγος (ὁ,ἡ) (καρτερός - πλήττω) μτγν. δ.γρ. ἀντὶ καρτεροπληγής βλ.λ. : Διόδ.Σ 5,34.

καρτερόπονος-ον σχόλ. ὁ καρτερικῶς φέρων, ὑπομένων τοὺς πόνους : Σχόλ.'Οππ.'Αλ.1,35.

καρτερός-ά-όν (κάρτος) κ. νεώτ. κ. κρατερὸς βλ.λ., ἰσχυρός, δυνατός, ῥωμαλέος, ἀνδρεῖος, σταθερός : 'Ιλ.Ν 316 εἰ μάλα καρτερός ἐστιν ("Εκτωρ); αὐτ.Ε 592 εἵποντο φάλαγγες καρτεραί, αὐτ.Ι 53, Αἰσχ.'Επτ.517 Ζεὺς . . Τυφῶ καρτερώτερος μάχῃ, 'Αριστφ.Βάτρ.464 'Ηρακλῆς ὁ καρτερός· κ. μτ. ἀπαρφ. : 'Ιλ.Ν 483 καρτερὸς ἐστι μάχῃ ἔνι φῶτας ἐναίρειν, Πλάτ.Θεαίτ.166B καρτεροὶ πρὸς τὸ λέγειν (ἰσχυροὶ εἰς τὸ συζητεῖν)· || τὰ καρτερώτατα τὰ ἰσχυρότατα : Σοφ.Αἶ.669 τὰ δεινὰ καὶ τὰ καρτερώτατα τοῖμ' ὑπείκει· 2) μτ. γεν. ὁ κρατῶν τινος, κατέχων, ἐξουσιάζων τι, κάτοχος, κύριος, κυρίαρχός τινος : 'Αρχίλ. 26 ὁ δ' 'Ασίης καρτερός, Θέογν.480 οὐκέτι τῆς αὐτοῦ γλώσσης καρτερὸς οὔτε νόου, 'Επιγρ. καρτεροὺς δ' εἶναι γῆς καὶ οἰκίων, Θεόκρ.15,94 μὴ φύῃ . . ὃς ἀμῶν καρτερὸς εἴη, Διον.'Αλ.Ρωμ. 5,8 καρτερὸς παθῶν, 'Αρρ.ἀπ.91) καρτερὸς Θηβαίων· 3) καρτερικός, ὑπομονητικός : Ξεν.ΚΠ 1,6,25 καρτερώτερον δεῖ πρὸς πάντα τὸν ἄρχοντα τῶν ἀρχομένων εἶναι· || ἐπίμονος : αὐτ. Φαιδ.77A καρτερώτατος ἀνθρώπων ἐστὶ πρὸς τὸ ἀπιστεῖν· 4) κ. γεν. δυνατός, σταθερός, μέγας : 'Ιλ.Τ 108 καρτερὸν ὅρκον (βέβαιον, ἀσφαλῆ), αὐτ.Ε 872 καρτερὰ ἔργα (βίαια), αὐτ.Π 517 ἕλκος . . καρτερὸν (βαρὺ τραῦμα), Πίνδ.Ι 6(7),10 καρτερᾶς . . ἐξ ἀλαλᾶς, αὐτ.Ο 1,59 καρτερὸν . . λίθον, αὐτ.115 καρτερώτατον βέλος, 'Ηρ.1,76 μάχης . . καρτερῆς γενομένης (ἰσχυρᾶ, πεισματώδης), αὐτ.8,12 ναυμαχίη καρτερή, Αἰσχ.Πρ.923 βροντῆς . . καρτερὸν κτύπον, Θουκ.4,43 μάχη καρτερά, Πολύβ.1,27,11, - μετὰ κρατερὸν ἀγῶνα ὑπεχρεώθη ὁ ἐχθρὸς εἰς ὑποχώρησιν, - κρατερὰ συζήτησις· || τὸ οὐδ. κρατερὸν ὡς οὐσ. ἡ δύναμις, ὁρμή, βία : Αἰσχ.'Ικ 612 ἐὰν δὲ προστιθῇ τὸ καρτερόν, φρ. ἐν Εὐρ.Μήδ.394 τόλμης δ' εἶμι πρὸς τὸ κρατερὸν (εἰς τὸ ἀκρότατον σημεῖον τόλμης)· || κ. ἐμπροθ. (κατά, πρός) ἐν ἐπιρρ. σημ. : 'Ηρ.1,212 οὐ μάχῃ κατὰ τὸ καρτερόν, αὐτ. 3,65, 'Αριστφ.'Αχ.622, Αἰσχ.Πρ.212 οὐδὲ πρὸς τὸ καρτερὸν χρεὼν· ὁμ. κ. ἀπολ. : Θεόκρ.1,41 κάμνοντι τὸ καρτερὸν ἀνδρὶ ἐοικώς· 5) ἐπὶ τοποθεσιῶν, ὀχυρός, δυσάλωτος : 'Ηρ.9,9 τείχεος . . κρατεροῦ, Θουκ.4,3 τὸ χωρίον.. φύσει καρτερὸν ὄν, αὐτ.5,10 κατὰ τὸ καρτερώτατον τοῦ χωρίου, αὐτ.4,131 ἐπὶ λόφου καρτεροῦ· 6) κύριος, σταθερός, ὡρισμένος : 'Επιγρ. οἱ μνήμονες εἰδέωσιν (= γνῶσιν) τοῦ καρτερὸν εἶναι· 7) ρηματ. π. καρτερία, καρτερῶ, καρτέρησις, καρτερικός. Διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. κράτος.

καρτερότης-ητος (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἰσχύς, βία, ἀντοχή : Κύριλλ.'Ιεροσ.Κατήχ.178 (= 274B).

καρτερούντως ἐπίρρ. (τῆς μτχ. τοῦ καρτερῶ) μετὰ καρτερίας, καρτερικῶς, θαρραλέως : Πλάτ.

Πολ.399B παρατεταγμένως καὶ καρτερούντως ἀμυνομένων τὴν τύχην, Ἰάμβλ.Πυθ.32,220.

καρτερόφρων-ονος-ον [καρτερός - φρὴν] ΕΜ 745,8 τολμηρός, ἀτρόμητος, γενναῖος.

καρτερόχειρ-ειρος (ὁ, ἡ) (καρτερός - χείρ) ὁ ἔχων ἰσχυρὸν χεῖρα : Ὕμν.8,3 **καρτερόχειρ Ἄρης**, ΑΠ 9,210 **καρτερόχειρ βασιλεύς**.

καρτεροψυχία (ἡ) (καρτερόψυχος) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ καρτεροψύχου, ἡ εὐστάθεια τῆς ψυχῆς, γενναιότης, ἀνδρεία, εὐψυχία : ΠΔΜακκ.4,9,26 θαυμασάντων . . τὴν καρτεροψυχίαν **αὐτοῦ**.

καρτερόψυχος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων καρτεράν, ἰσχυρὰν ψυχήν, γενναιόψυχος, ἀνδρεῖος : Ἰω.Χρυσ.7,532,24· ἐπίρρ. νεώτ. **καρτεροψύχως**.

καρτερῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **ἀκαρτερῶ** ἀσυναίρ. -άω, παρατ. δημ. (ἐ ἤ ἀ)**καρτέρεια** κ. (ἀ)**καρτέρεγα** δημ. ἀόρ. (ἐ ἤ ἀ)**καρτέρεσα** ἤ -**φα** εἶμαι καρτερός, κρατερός, εὐσταθής, ἐπιμένω, ὑπομένω γενναίως : Σοφ.Φιλ.1274 **πότερα δέδοκταί σοι μένοντι καρτερεῖν ἢ πλεῖν μεθ' ἡμῶν;**, Εὐρ. Ἡρακλ.837 **ἀνὴρ δ' ἐπ' ἀνδρὶ στὰς ἐκαρτέρει μάχῃ** (ἐν τῇ μάχῃ), Θουκ.2,44 **καρτερεῖν δὲ χρὴ καὶ ἄλλων παίδων ἐλπίδι**, Μέν.Σαμ.112 **κάτεχε σεαυτόν, καρτέρει,-καρτεροῦντες ἀπέκρουον νυχθημερὸν τοὺς πολιορκητάς**· || κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. (πρὸς μτ. αἰτ.· ἐπί, ἐν μτ. δοτ.) ἀντέχω εἴς τι : Πλάτ.Πολ.556C **μαλακοὺς δὲ καρτερεῖν πρὸς ἡδονάς τε καὶ λύπας**, Ἰσοκρ.6,48 **καρτερεῖν ἐπὶ τοῖς παροῦσι**, Πλάτ.Νόμ.635C **ἐν ταῖς ἡδοναῖς καρτερεῖν** (μὴ νικᾶσθαι ὑπὸ τῶν ἡδονῶν), αὐτ. Λάχ.193Α **ἐν πολέμῳ καρτεροῦντα** (ἀντέχοντα)· || κ. μτ. διορ. διὰ τῆς ἀπὸ μτ. γεν. ἀπέχομαι σταθερῶς, ἐμμόνως ἀπό τινος : Αἰλ.Ζ13,13 **καρτερεῖν ἀπὸ τοῦ ὕπνου** (ἀπέχεσθαι σταθερῶς τοῦ ὕπνου)· || κ. μτ. μτχ. τροπ. προσδ. ἐπιμένω, ἐμμένω, ὑπομένω πράττων ἢ πάσχων (τι) : Εὐρ.ΙΤ 1395 **οἱ δ' ἐκαρτέρουν πρὸς κέντρα λακτίζοντες**, Πλάτ.Λάχ.192Ε **εἴ τις καρτερεῖ ἀναλίσκων ἀργύριον φρονίμως**, Αἰσχίν.3,241 **τίς ἂν τοιαῦτα καρτερήσειεν ἀκούων;**· **2**) κ. νεώτ. μτ. αἰτ. πράγμ. ἀνέχομαι, ὑποφέρω μεθ' ὑπομονῆς, ὑπομένω καρτερικῶς, ἀντέχω εἴς τι : Εὐρ.ΙΑ 1370 **τὰ δ' ἀδύναθ' ἡμῖν καρτερεῖν οὐ ῥάδιον**, Ξεν.Ἀπομν. 1,6,7 **ἀεὶ τὰ συντυγχάνοντα . . καρτερεῖν**, Ἰσοκρ. 1,30 **τὸν . . τῶν ὑπεροπτικῶν ὄγκον μόλις ἂν δοῦλοι καρτερήσειαν**, Ἀριστλ.Πολιτ.1278b,27 **καρτεροῦσιν πολλὴν κακοπάθειαν οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων**· || γίνομαι, καθίσταμαι, ἀποβαίνω σταθερός, ἀνθεκτικὸς εἴς τι : Σοφ.Αἴ.650 **ὃς τὰ δείν' ἐκαρτέρουν τότε, βαφῇ σίδηρος ὥς**· || νεώτ. μτ. ἐμπροθ. αἰτ. (εἰς) : **καρτεροῦντες εἰς τοὺς κόπους καὶ τὴν κακουχίαν**· **3**) παθ. παρακ. γ' προσ. ἐν φρ. **κεκαρτέρηται τἀμ'** (γεγένηται, ἐξηντλήθη ἡ ἐμὴ καρτερία)· **4**) μτγν. νεώτ. κ. δημ. ἀναμένω, περιμένω, προσδοκῶ : ΠΔ Μακκ.2,7,17 **σὺ δὲ καρτέρει καὶ θεώρει τὸ μεγαλεῖον αὐτοῦ κράτος**, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.1,291 **οὐ καρτερῶ μέχρι θαλάμων ἐλθεῖν**, - **εἰς μάτην ἐκαρτέρησα τὴν ἀμοιβὴν τοῦ κόπου**, Κρυστ.Ἀγροτ. Τραγ.Θερισμοῦ 7 **νὰ καρτερέσω ὁλημερὶς ὥς που νὰ πάρ' ἡ νύχτα;**, παροιμ. **κάλλιο πέντε καὶ στὸ χέρι παρὰ δέκα καὶ καρτέρει** (τὸ μικρὸν ἄμεσον κέρδος προτιμητέον τοῦ καθ' ὑπόσχεσιν μεγάλου μελλοντικοῦ), ὁμ. **ἀλί 'στονε ὅπου καρτερεῖ πὸ ξένο νὰ δειπνήσῃ** (μάταιον ἢ ἐπικίνδυνον τὸ προσδοκᾶν ἐκ ξένης βοηθείας τὴν ἐπίτευξιν ἰδίας ἡμῶν σημαντικῆς ἐπιδιώξεως ἢ τὴν πλήρωσιν ἰδίας ἡμῶν ἐπειγούσης ἀνάγκης), ὁμ. **σὰν καρτερᾷς τὸ γιούρμασμα βάλε δραγάτη κιόλας** (προκειμένης ἐπιτεύξεως ἔργου μερίμνα δι' αὐτὸ μέχρι συντελέσεως)· || ἐνίοτε ἐν ἐπιρρ. σημ. (ἀ)**καρτέρει** βλ.λ.· || δημ. μτ. ἐμπροθ. τοπ. διορ. (εἰς μτ. αἰτ.) ἐν ἀναφ. πρὸς πρόσ., προσμένω, περιμένω πού τινα : δ.τρσγ. **σὰν πᾶς, Μαλάμω μ', γιὰ νερό, κι ἐγὼ στὴ βρύση καρτερῶ,-τὸν καρτέραγα στὸ σπίτι**· ὁμ. κ. ἄνευ τοῦ προσδ. ἀλλὰ μτ. ρ. ἐνεργ. σημ. : **τὴν καρτέρεια νὰ περάσῃ, - καρτερῶ νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ στὸ γράμμα μου**· ὁμ. κ. ἀπολ. ἀλλ' ὑπονοουμ. τοπ. διορ. ἢ ρ. : δ.τραγ. **σὲ (ἀ)καρτεράω τ' ἀποταχιά, σὲ (ἀ)καρτεράω τὸ δεῖλι**· || ἐν χρ. κ. ἐπὶ κακοῦ, δεινοῦ ἀναμενομένου : παροιμ. **σὰν ἔρθῃ ἕνα κακό, καρτέρα** (ἢ -**ειε**) **κι ἄλλο**· **5**) ρηματ.π. καρτέρησις, καρτέρημα (δημ. καρτέρεμα), καρτερία, δημ. καρτέρι.

καρτερῶ-όω μτγν. ἐνισχύω, ἰσχυροποιῶ, ἐνδυναμῶ : Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,49,69· πρβλ.Ἀκύλ. ΠΔΨαλμ.30(31),25.

καρτερώνυξ-υχος (ὁ) ὁ κρατερώνυξ βλ.λ.

καρτερώνυχος-ον ὁ κρατερώνυχος βλ.λ.

καρτερῶς ἐπίρρ. μετὰ καρτερίας, ἰσχυρῶς, σταθερῶς, δυνατά, ἀνθεκτικῶς : ΠΔΜακκ.4,15,31 **ἡ Νῶε κιβωτὸς . . καρτερῶς ὑπήνεγκεν τοὺς κλύδωνας**· || ἰσχυρῶς, σθεναρῶς, ἐπιμόνως : Ἀρρ Ἀν.2,23,4 **τοῦ τε ἔργου αὐτοῦ καρτερῶς ἀπτόμενος**, Λουκ.Ἐνύπν.6· || **καρτερῶς ὑπνοῦσθαι** βαθέως κοιμᾶσθαι, στὰ γεμάτα : Ἡρ.3,69 **ὑπνωμένου δὲ καρτερῶς τοῦ μάγου**· **2**) τολμηρῶς, σταθερῶς, ἀποφασιστικά : Λουκ.Προμ.21 **καρτερῶς ὑπόμενε**, Ἀχιλλ.Τάτ.8,17.

καρτεσιανισμός (ὁ) νεώτ. τὸ φιλοσοφικὸν σύστημα τοῦ Γάλλου φιλοσόφου Καρτεσίου περὶ μηχανικῆς συγκροτήσεως τοῦ κόσμου ὡς καὶ αἱ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης ἄλλαι νεώτ. φιλοσοφ. θεωρίαι.

καρτεσιανός-ή-όν νεώτ. ὁ τοῦ Γάλλου φιλοσόφου Καρτεσίου (Descartes 16ος - 17ος αἰ.) : **καρτεσιαναὶ δοξασίαι**· || τὸ ἀρσ. **καρτεσιανός** ὡς οὐσ. ὁ ὀπαδὸς τοῦ φιλοσοφικοῦ συστήματος τοῦ Καρτεσίου ἢ ὁ ἐμπνεόμενος, ἐξορμώμενος εἰς ἰδίας αὐτοῦ θεωρίας, ἀντιλήψεις, ἐκ τῆς θεωρίας τοῦ Καρτεσίου περὶ μηχανικῆς συγκροτήσεως τοῦ κόσμου.

κάρτη (ἡ) μτγν. εἶδος ἐνδύματος : Ἰούβ.85.

καρτιέρης (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ναυτ. κ. **καρτιέρι** (τὸ) ἀβάκιον ἐκ ναστοχάρτου φέρον εἰδικὰς ὑποδιαιρέσεις καὶ χρησιμεῦον πρὸς ἄμεσον καὶ πρακτικὴν λύσιν τῶν προβλημάτων πορείας τῆς ἐξ ἀναμετρήσεως ναυτιλίας.

καρτίνι (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ναυτ. τὸ τέταρτον τοῦ ῥόμβου κατὰ τὰς διαιρέσεις τῶν παλαιοῦ τύπου ἀνεμολογίων, ἀ. μισὸ μέτζο.

κάρτιστος-η-ον ἐπ. κράτιστος βλ.λ. : Ἰλ.Α 266 **κάρτιστοι μὲν ἔσαν καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο.**

κάρτο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. τὸ τέταρτον οἱασδήποτε μονάδος, οἷον νομίσματος : **τοῦ ἔδωσε ἕνα κάρτο** (πρβλ. καρτάκι)· κ. ἐπὶ ὥρας : **δώδεκα παρὰ κάρτο** (=11. 45')· || ἐν Ἑπτανήσῳ, τὸ τέταρτον τῆς λίτρας.

καρτομιστής (ὁ) κτ. Ἡσ. κερτομιστής βλ.λ.

καρτόν (τὸ) (γαλλ.) νεώτ. ἄκλ. ἐν τῇ ζωγραφικῇ, τὸ ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου προσχεδίασμα εἰκόνος τινός, ἐν χρήσει κυρίως ἐπὶ τῶν νωπογραφιῶν.

καρτόνι (τὸ) δημ. κ. **χαρτόνι** χονδρὸς χάρτης, ναστόχαρτον.

κάρτος-ους (τὸ) ἐπ. κ. δωρ. τ. τοῦ κράτος βλ.λ. ἰσχύς, δύναμις, ῥώμη : Ἰλ.Ρ 322 **κάρτεϊ καὶ σθένεϊ σφετέρῳ**, Ὀδ.Ζ 197 **κάρτος τε βίη τε**· || βία, ὁρμή : Ἡσίοδ.Θ 73 **κάρτεϊ νικήσας πατέρα**, Ἐπιγρ. **αἴ κα τὸν ἐλευθερόν . . κάρτεϊ οἴπει.**

καρτός-ή-όν (κείρω) κ. μσν. κεκαρμένος, λεῖος, ἀντίθ. τραχύς. ἐπὶ ὑφασμάτων ἢ ἱματίων : Ἐπιγρ.· **2**) ὃν δύναταί τις νὰ κόψῃ εἰς τεμάχια ἢ ὁ κατατετμημένος, ἰδ. ἐπὶ τῶν φύλλων τοῦ πράσου : Διοσκ.2,149 **πράσον καρτόν**, Γαλ.10,815

καρτὰ κρόμμυα· κ. ἀπολ. **τὸ καρτὸν** (ἐνν. πράσον) : Γεωπ.2,6,32.

καρτοῦτσο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ποσόν τι ὁμοειδῶν μεταλλικῶν νομισμάτων διατεταγμένων εἰς κύλινδρον περιτετυλιγμένον διὰ φύλλου χάρτου, ἄ. φυσέκι· **2)** μέτρον χωρητικότητος ὑγρῶν ἐν Ἑπτανήσῳ, ἰσοδυναμοῦν πρὸς τὸ ἓν τέταρτον τοῦ κανατίου βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ.

κάρτρα (τὰ) πάπ. κάρθρα βλ.λ. : Πάπ. Βαρώσει **ποιμένι κάρτρα πόκων δυόβολοι ἡμιοβέλιον.**

καρτσῖνα (ἡ) δημ. εἶδος κογχυλίου χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν ἁλιέων ὡς δόλωμα βλ.λ.

καρτσόνι (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν σμύρνιον τὸ μελανοσέλινον βλ.λ.

καρτύνω ἐπ. τ. τοῦ κρατύνω βλ.λ. : Ἰλ.Λ 215 **ἐκαρτύναντο φάλαγγας.**

κάρτων δωρ. ἀντὶ κρείττων βλ.λ. : Ἐπιγρ.

κᾰρύα (ἡ) κ. νεώτ., δημ. **καρυά κ. καρυδιά** τὸ καρποφόρον δένδρον καρύα, ἡ καρυδιά : Σοφ. ἀπ.759 **καρύαι μελίαι τε,** ΠΔ Ἀσμ.6,10 **εἰς κῆπον καρύας κατέβην,** Πλούτ.Ἠθ.647 Ι1, Κλήμ.Ἀλ.Παιδ. 276,3· ‖ **καρύα Περσικὴ** καρύα ἡ βασιλικὴ ἡ κοινή : Θεόφρ.ΦΙ 3,6,2,αὐτ.3,14,4· ὁμ. Πάπ. **τῶν βασιλικῶν καρυῶν·** ‖ ὁμ. ἡ λεπτοκαρύα ἡ ἀβελλάνιος : αὐτ.1,12,1, αὐτ.3,2,3· ‖ **καρύα Ἡρακλεωτικὴ** ποικιλία τοῦ φυτοῦ λεπτοκαρύα ἡ ἀβελλάνιος : αὐτ.1,3,3· ὁμ. **καρύα Ἡρακλεῶτις** : αὐτ.3,3,8· **2)** τὸ καρποφόρον δένδρον καστανέα ἡ καινή : Θεόφρ.ΦΙ 5,4,2· **3)** δημ. τὸ ξύλον τοῦ φυτοῦ καρύα : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.142,9 **τί ἔχω καράβι ἀπὸ καρυὰ καὶ τὰ κουπιὰ πυξάρι.**

κᾰρυάριον (τὸ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ καρύα βλ.λ.

κᾰρυάτεα Ἡσ. «θυσία. Λάκωνες».

κᾰρῠάτεια (τὰ) Φώτ. κ. νεώτ. ἐτησία ἀγροτικὴ ἑορτὴ μετὰ θυσιῶν ἐν Καρύαις τῆς Λακωνικῆς πρὸς τιμὴν τῆς Ἀρτέμιδος Καρυάτιδος.

κᾰρῠατίζω (Καρυᾶτις) μτγν. κ. μσν. παίζω διὰ καρύων, παίζω τὰ καρύδια : Φιλ.1,11· **2)** ὀρχοῦμαι ἐν τῷ πρὸς τιμὴν τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Καρυάτιδος χορῷ, χορεύω τὸν χορὸν Καρυᾶτιν βλ.λ. 3) : Λουκ.Ὀρχ.15 **καρυατίζειν μαθόντες.**

Κᾰρῠᾶτις-ιδος (ἡ) κ. νεώτ. **Καρυᾶτις μέλισσα** κτ. Στέφ.Βυζ. πιθ. ἱέρεια τῆς Ἀρτέμιδος· **2)** ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος : Παυσ.3,10,7 **ἄγαλμα ἕστηκεν Ἀρτέμιδος ἐν ὑπαίθρῳ Καρυάτιδος·** **3)** ὡς προσηγορ. κτ. Πολυδ.4,104 εἶδος ὀρχήσεως, πρὸς τιμὴν τῆς Ἀρτέμιδος ἐν Καρύαις τῆς Λακωνικῆς, πρβλ. καρυατίζω 2)· ‖ Πολυδ.4,102 «καρυᾶτις· ἑορτὴ Ἀρτέμιδος καὶ ἱερόν»· **4) Κᾰρῠᾶτιδες-ων** (αἱ) ἱέρειαι τῆς Ἀρτέμιδος ἐν Καρύαις τῆς Λακωνικῆς : Πρατίν.Λυρ.4· **5)** κ. νεώτ. εἰδ. ἀρχιτεκτ. κίονες ἔχοντες γυναικείαν μορφὴν ὑποβαστάζοντες τὸν θριγκὸν οἰκοδομήματός τινος : Λυγκ.π.Ἀθήν.6,241Ε **δειπνεῖν δεῖ ὑποστήσαντα τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ὥσπερ αἱ Καρυάτιδες,** Βιτρ.1,1,5,**-αἱ Καρυάτιδες τοῦ Ἐρεχθείου·** **6)** εἶδος κοσμήματος τῶν ὤτων, ἐνώτιον : Πολυδ.5,97.

καρύδα (ἡ) δημ. κάρυον μεγάλου μεγέθους· **2)** ὁ καρπὸς τοῦ δένδρου φοινικοκαρύα ἡ καρυοφόρος, τὸ Ἰνδικὸν κάρυον· **3)** τὸ ποῶδες πολυετὲς φυτὸν κενταύριον ὁ ραφανίσκος.

καρυδάκι (τὸ) δημ. κάρυον μικροῦ μεγέθους· **2)** τὸ ἐξ ὁλομερῶν ἀώρων καρύων παρασκευαζόμενον γλυκὸ τοῦ κουταλιοῦ.

καρυδάτος-η-ο δημ. ὁ ἔχων τὸ σχῆμα ἢ τὸ μέγεθος καρύου : **ἀνθρακίτης καρυδάτος·** ‖ ὁ ἐκ καρύων παρασκευαζόμενος : **γλυκὸ καρυδάτο, - λουκούμι καρυδάτο·** **2)** ποικιλία τοῦ φυτοῦ ἄμπελος ἡ οἰνοφόρος ἐν Κρήτῃ.

καρυ(δ)έλαιον (τὸ) νεώτ., δημ. καρυδόλαδο ἔλαιον ἐξαγόμενον ἐκ τοῦ πυρῆνος τῶν καρύων.

καρυδένιος-α-ο δημ. ὁ κατεσκευασμένος ἐκ ξύλου τοῦ δένδρου καρύα, ἀπὸ καρυδιά : **καρυδένια ἔπιπλα·** **2)** ὁ ἐκ καρύων παρασκευαζόμενος : **καρυδένιος μπακλαβάς.**

καρυδήσιος-α-ο δημ. ὁ παρασκευαζόμενος ἐκ καρύων, καρυδένιος.

καρύδι (τὸ) δημ. ὁ καρπὸς τῆς καρύας, τὸ κάρυον : **καρύδια σκληρά, - καρύδια ἀφράτα·** ‖ παροιμιώδ. φρ. **κάθε καρυδιᾶς καρύδι** (παντὸς εἴδους ἄνθρωποι, συρφετός), **- κούφια καρύδια** (μωρολογίαι, ἀνοησίαι)· **2)** εἰδ. βοταν. ὁ σαρεγχυματικὸ, ἱστὸς ὁ περιβάλλων τὴν σπερματικὴν βλάστην τοῦ φυτοῦ, ἄ. σπερματικὸς πυρήν· **3)** ἡ κατὰ τὸ μέσον τῆς τραχηλικῆς ἐπιφανείας τοῦ λάρυγγος σχηματιζομένη ἀκρολοφία τοῦ θυρεοειδοῦς χόνδρου, ἡ θυρεοειδὴς γωνία, ἄ. μῆλον τοῦ Ἀδάμ : **θὰ τοῦ στρίψω τὸ καρύδι.**

καρυδιά (ἡ) δημ. τὸ καρποφόρον δένδρον καρύα ἡ βασιλική : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 50,25 **πυκνόφυλλ' ἦταν καρυδιὰ | κοντὰ στ' ἀπλήχωρο πηγάδι·** **2)** τὸ ξύλον τοῦ δένδρου καρύα, καρυδόξυλο : **τραπέζι ἀπὸ καρυδιά.**

καρυδίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀλκαλοειδὲς εὑρισκόμενον εἰς τὰ φύλλα τῆς καρύας.

καρύδιον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ κάρυον βλ.λ., μικρὸν κάρυον : Φιλλύλ.19 **ἀμύγδαλα, καρύδια·** ‖ νεώτ. ἄνευ ὑποκορ. σημ. καρύδι βλ.λ.

κάρυδοι Ἡσ. «κορυδαλλοί» (κώδ. καρύδαλοι).

καρυδόκομπος (ὁ) δημ. ναυτ. καρυόκομβος βλ.λ.

καρυδόλαδο (τὸ) δημ. τὸ καρυδέλαιον βλ.λ.

καρυδολιά (ἡ) δημ. ποικιλία χονδρῆς ἐλαίας ἐν Στερεᾷ Ἑλλάδι, ἄ. κολυμπάδα.

καρυδόξυλο (τὸ) δημ. τὸ ξύλον τοῦ δένδρου καρύα, ἡ καρυδιά : Βάρν.Ἀπολ.Σ 17 **νὰ φτιάξω καὶ τὸ κιβούρι μου ἀπὸ καρυδόξυλο.**

καρυδόπιττα (ἡ) δημ. εἶδος πλακοῦντος ἐκ καρύων, πίττα ἀπὸ καρύδια.

καρυδότσο(υ)φλο (τὸ) δημ. ὁ ξυλώδης φλοιὸς τοῦ καρύου, ἄ. καρυδόφλουδο.

καρυδόφλουδα (ἡ) δημ. ὁ ἐξωτερικὸς πράσινος φλοιὸς τῶν νωπῶν καρύων· ‖ κ. **καρυδόφλουδο** (τὸ) τὸ καρυδότσουφλο βλ.λ. : ὁ δίστ. **μέσα στὸ καρυδόφλουδο ἦταν νύφη κρυμμένη | καὶ τώρα φανερώθηκε πέρδικα πλουμισμένη.**

καρυδόφυλλο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ φύλλον τῆς καρύας : **βαφὴ ἀπὸ καρυδόφυλλα.**

καρυδῶ-όω μσν. εὐνουχίζω ἵππον : Ἱππιατρ.99· **2)** ρηματ. π. καρύδωσις.

καρύδωσις-εως (ἡ) (καρυδῶ) μσν. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καρυδῶ, ὁ εὐνουχισμὸς ἵππου : Ἱππιατρ.99.

καρυέλαιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ἄ. καρυδέλαιον βλ.λ. : Γαλ.14,519.

κᾰρῠεία (ἐνν. κυβεία) (ἡ) μτγν. τὸ ρίπτειν τοὺς κύβους χάριν καρύων : Μάξ.Τύρ.6,6 (ἀμφ.γρ.).

κᾰρυηδὸν ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. ὡς κάρυον, ὁμοίως πρὸς κάρυον, σὰν τὸ καρύδι : Σωρ.Κατ.10 **καρυηδὸν κάταγμα** (κάταγμα ὀστοῦ ὡς τριμμάτων καρύων), Γαλ.14,792, Παῦλ.Αἰγ.6,89.

καρυήματα Ἡσ. «κάρυα. Λάκωνες».

καρυηνὸν (τὸ) μτγν. δ.γρ. ἀντὶ κάροινον βλ.λ. : Διοκλητ.Ἐδικτ.2,13.

κᾰρῠηρός-ά-όν ὁ ἀνήκων εἰς τὸ κάρυον, ὁ ὅμοιος, ὁ παρεμφερὴς πρὸς κάρυον : Θεόφρ.ΦΙ 1,11,3 **καρυηρὰ σπέρματα.**

καρυϊκὰ (τὰ) νεώτ. βοταν. ἄθροισμα δικοτυληδόνων φυτῶν, περιλαμβάνον τὴν οἰκογένειαν τῶν ἰουγλανδοειδῶν.

καρύϊνος-η-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ τῆς καρύας ἢ τοῦ καρύου, ὁ ἐκ τοῦ καρύου : Θεόφρ.Αἰσθ.78 **καρύϊνον χρῶμα** (ὡς τὸ τοῦ καρύου), Γαλ.11,871 **καρύϊνον ἔλαιον** (καρυδόλαδο)· **2)** ὁ ἐκ ξύλου καρύας, καρυδένιος : Ἐπιγρ. **καρύϊναι σανί-**

δες, ΠΔ Γεν.30,37 **ἔλαβε . . ῥάβδον . . καρυΐνην**· **3)** μσν. **καρυΐνη** (ἡ) ὡς οὐσ. στενὴ ὑδρία, στάμνα : Γεωπ.13,7,2· **4)** Καρύϊνος οἶνος ὁ ἐν Μαιονίᾳ παραγόμενος, βλ. κάροινον : Γαλ.15,632.
καρυΐσκος (ὁ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ κάρυον βλ.λ. καρυδάκι : ΠΔ 'Εξ.25,33 **τρεῖς κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους.**
καρυΐτης (ὁ) μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς κάρυον : Διοσκ.4,164 **τιθύμαλλος καρυΐτης** τὸ φυτὸν εὐφόρβιον βλ.λ. ὁ μυρσινίτης.
κᾰρῡκάζω 'Ησ. «ταράττω».
κᾰρῡκεία (ἡ) (καρυκεύω) μτγν. τὸ παρασκευάζειν ἐδέσματα μετὰ καρύκης βλ.λ., κεκαρυκευμένα : Λουκ.Συμπ.11 **χυμοὺς καὶ πέμματα καὶ καρυκείας,** αὐτ.Λεξιφ.6,Γαλ.6,298 **ἄνευ γάρου καὶ τῆς ἄλλης καρυκείας,** 'Αθήν.14,646Ε **πλακοῦντος εἶδος ἔχων ἔνδον καρυκείας,** Αἰλ.ΖΙ 4,40· **2)** μτφ. ταραχή· 'Ησ. «καρυκείαις . . ταραχαῖς».
κᾰρύκευμα-ατος (τὸ) (καρυκεύω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καρυκεύειν· ‖ πᾶν **ὅ,τι** χρησιμεύει εἰς τὸ καρυκεύειν τὰ φαγητά, ἄρτυμα, μπαχαρικό· ‖ ἔδεσμα, ἥδυσμα πλουσίως κεκαρυκευμένον· 'Ησ. «καρυκευμάτων, ἀρτυμάτων, τραγημάτων πολυτελῶν» : Σχόλ.'Αριστφ.'Ιππ.342,Πολυδ.6,56,Βασ.Ι,124Β.
καρύκευσις-εως (ἡ) (καρυκεύω) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καρυκεύειν, τὸ παρασκευάζειν ἔδεσμά τι μετ' ἀρτυμάτων.
κᾰρῡκευτής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ θηλ. **-εύτρια** ὁ καρυκεύων, ὁ παρασκευαστὴς καρυκευμάτων βλ.λ. : Κλήμ.'Αλ.268.
καρυκευτικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ οὐσιῶν, ὁ κατάλληλος, ἁρμόδιος εἰς τὰ καρυκεύειν.
κᾰρῡκευτός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ παρεσκευασμένος διὰ καρυκεύματος, ὁ πλούσιος εἰς καρυκεύματα, ὁ δεκτικὸς καρυκεύσεως βλ.λ. : Νικ.Χων.158Α **καρυκευταῖς ἀρώμασι** (κῶδ. καρυκευτικοῖς, δηλ. ἀρώμασιν οἷς χρῶνται πρὸς τὸ καρυκεύειν), **- καρυκευτὰ ἐδέσματα.**
κᾰρῡκεύω κ. νεώτ., ἀόρ. **ἐκαρύκευσα,** παθ. ἀόρ. **ἐκαρυκεύθην,** μτχ. παθ. παρακ. **(κε)καρυκευμένος** ἀρτύω ἔδεσμά τι διὰ καρύκης βλ.λ., παρασκευάζω φαγητόν τι μετ' ἀρωμάτων καὶ ἀρτυμάτων, ἵνα καταστῇ περισσότερον εὔγευστον : 'Αθήν.4,173D **τὰ ἱερεῖα . . ἐμαγείρευον . . καὶ ἐκαρύκευον**· συνήθ. ἐν τῷ παθ. : "Αλεξ.163,3 **τοῖς δὲ κεκαρυκευμένοις ὄψοισι καὶ ζωμοῖσιν ἥδομαι,** Σωρ.1,51, 'Αλκίφρ.3,53· ‖ φρ. **ἐς ταὐτὸν καρυκεύειν** θέτω ἐντὸς τῆς αὐτῆς καρύκης : Μέν. 518,7 **ἐς ταὐτὸν καρυκεύειν μέλι, σεμίδαλιν, ᾠά**· **2)** μτφ. **καρυκεύω τὸν λόγον** καθιστῶ τὸν λόγον εὐαρεστότερον εἰσάγων εἰς αὐτὸν καταλλήλους λέξεις ἢ φράσεις, διανθίζω τὸν λόγον : Πλούτ.'Ηθ.55Α **ἀεί τινα παιδιὰν ἢ πρᾶξιν ἢ λόγον ἐφ' ἡδονῇ καὶ πρὸς ἡδονὴν ὀψοποιεῖν καὶ καρυκεύειν,** 'Αγαθ.Προοίμ. (ἡ ἱστορία) **καρυκεύει τὰς ἀπαγγελίας τῇ ποικιλίᾳ τῶν παραδειγμάτων**· **3)** συνεκδ. συνταράσσω, ἀνακατώνω· 'Ησ. ἐν λ. καρύκη «ἀφ' οὗ τὸ συνταράττειν καὶ ἀναδεύειν καρυκεύειν φασί».
καρύκη (ἡ) εἶδος καρυκεύματος, σάλτσας ἐν χρ. ἰδ. ἐν Λυδίᾳ· 'Ησ. «βρῶμα Λύδιον ἐξ αἵματος καὶ ἡδυσμάτων συγκείμενον, ἀφ' οὗ τὸ συνταράττειν καὶ ἀναδεύειν, καρυκεύειν φασί» : Φερεκρ.181 **ταρίχη πνικτὰ καὶ καρύκη,** Λουκ.Τίμ.54, Γαλ.8,568, Πολυδ.6,56 **εἴποις δ' ἂν ζωμοὺς καρύκην καρυκεύματα,** 'Αθήν.12,516C· κ.κτ. πληθ. : Πλούτ.'Ηθ.664Α, 'Αθήν.4,160Β **τῶν Λυδίων καρυκῶν.**
καρύκι (τὸ) δημ. ἡ περιέχουσα τὸν βάμβακα κάψα, τὸ κάρυον τῆς βαμβακέας· **2)** ἀντὶ καρύδι ἡ προεξοχὴ τοῦ θυρεοειδοῦς χόνδρου τοῦ λαιμοῦ (μῆλον τοῦ 'Αδάμ).
κᾰρύκινος-η-ον (καρύκη) ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς καρύκης βλ.λ., δηλ. βαθὺ ἐρυθρόν : Ξεν.ΚΠ 8,3,3 **αὔτε φοινικίδων οὔτε καρυκίνων ἱματίων.**
κᾰρῡκοειδής-οῦς-ές (καρύκη-εἶδος) ὁ ὅμοιος πρὸς καρύκην, ὁ ἔχων σύστασιν καὶ ὄψιν καρύκης :.'Ιππ.'Επιδ.4,25.
κᾰρῡκοποιός (ὁ) (καρυκοποιῶ) ὁ παρασκευάζων καρύκην βλ.λ. : 'Αχαι.12 **καρυκοποιοὺς πρασοβλέπων βδελύττομαι.**
καρυκοποιῶ-έω (καρύκη-ποιῶ) παρασκευάζω καρύκην : 'Αριστφ.'Ιππ.343 **ὀτιὴ λέγειν οἷός τε κἀγὼ καὶ καρυκοποιεῖν.**
καρυκτός-ή-όν 'Επιγρ. ἀντὶ κηρυκτὸς βλ.λ.
καρύλλιον (τὸ) νεώτ. ναυτ.-κάρυον βλ.λ.6), οὗ τὸ μεταλλικὸν σῶμα δὲν εἶναι πλῆρες, ἀλλ' ἀκτινωτὸν ἔσω τῆς περιφερείας, καὶ συνήθως σιδηροσκεπές.
καρυλλιωτὴ ὑπήνη (ἡ) νεώτ. ναυτ. εἶδος ὑπήνης μετὰ καρδίας φερούσης καρύλλιον πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ προβόλου βλ.λ.
καρυμνόν 'Ησ. «μέλαν».
κάρυννος (ὁ) κτ. Φώτ. βολή τις τοῦ κύβου.
κᾰρυνος-η-ο(ν) δημ. ὁ καρύϊνος βλ.λ.
κᾰρυξ-υκας κ. κάρ- (ὁ) δωρ. τ. τοῦ κῆρυξ βλ.λ. : Πίνδ.Ν 8,1 **κᾶρυξ 'Αφροδίτας ἀμβροσιᾶν φιλοτάτων.**
κᾰρῡοβᾰφής-οῦς-ές ΕΜ 492,55 ὁ βεβαμμένος διὰ βαφῆς παρασκευαζομένης ἐκ τῶν κελύφων νωπῶν καρύων.
καρυοβόρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος κολεοπτέρων φυτοφάγων **βρουχιδῶν** ἐντόμων.
καρυογαμία (ἡ) νεώτ. βιολ. ἡ συγχώνευσις τῶν δύο πυρήνων τῶν γενετησίων κυττάρων κατὰ τὴν ἀμφίμιξιν βλ.λ.· ‖ εἰδικώτερον ἡ ἀνταλλαγὴ τεμαχίων πυρήνος καὶ ἡ συγχώνευσις αὐτῶν κατὰ τὴν σύζευξιν ὁμοίων ἀτόμων ἐγχυματικῶν τινων πρωτοζώων, οἷον τοῦ ἐμβαδοζῴου.
καρυόδενδρον (τὸ) γλωσσ. τὸ δένδρον καρύα βλ.λ., ἡ καρυδιά.
καρυοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς κάρυον· ‖ εἰδ. βοταν. τὰ οὐδ. ἐν πληθ. **καρυοειδῆ** ὡς οὐσ. οἰκογέν. **δικοτυληδόνων** φυτῶν.
καρυοθλάστης (ὁ) νεώτ. κ. καρυοθραύστης ἐπιτραπέζιον ὄργανον ἐν εἴδει μοχλοῦ ἐκ μετάλλου πρὸς θραῦσιν τῶν καρύων, ἀμυγδάλων κττ., **ὁ.** καρυοκατάκτης.
καρυοκαροειδῆ (τὸ) νεώτ. βοταν. οἰκογέν. δικοτυληδόνων **ἑλξινικῶν** φυτῶν.
καρυόκαρον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος καρυοκαροειδῶν φυτῶν.
κᾰρυοκατάκτης (ὁ) (κάρυον-κατάγνυμι) μτγν. κ. νεώτ. ὁ καρυοθλάστης βλ.λ. : 'Αθήν.2,53Β **μουκηροβάκταν . . καλεῖσθαι τὸν καρυοκατάκτην,** 'Ησ.ἐν λ. μουκηροβαγός.
καρυοκινησία (ἡ) νεώτ. βιολ. ἡ καρυοκίνησις **-εως** ὁ κύριος τρόπος πολλαπλασιασμοῦ τῶν κυττάρων δι' ἐμμέσου διαιρέσεως εἰς δύο κύτταρα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἄμεσον διαίρεσιν αὐτῶν.
καρυοκοκκύμηλον (τὸ) μτγν. τὸ πρὸς κάρυον ὁμοιάζον κοκκύμηλον βλ.λ. : Πλίν.ΦΙ 15,13.
καρυόκομβος (ὁ) νεώτ. ναυτ., δημ. **καρυδόκομπος** εἶδος κόμβου κατασκευαζομένου εἰς τὸ ἄκρον σχοινίου διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἐμβόλων.
καρυόμ(ε)ιξις-εως (ἡ) νεώτ. βοταν. ἡ **καρυομιξία** ἡ συγχώνευσις δύο κυττορικῶν πυρήνων εἰς ἕνα μόνον, τοῦ αὐτοῦ τύπου πρὸς τοὺς συγχωνευθέντας.
καρυομίτωμα-ατος (τὸ) νεώτ. βιολ. τὸ ἐξ ἰνιδίων πλέγμα, ἐξ οὗ ἀποτελεῖται ὁ πυρὴν τοῦ κυττάρου.
κάρῠον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **καρύδι** γεν. πᾶς μονόσπερμος καρπός, οὗ τὸ ξυλῶδες **περι-**

κάρπιον δὲν συμφύεται μετὰ τοῦ σπέρματος: Ἀριστφ.Σφ.58 ἡμῖν γὰρ οὐκ ἔστ' οὔτε κάρυ' ἐκ φορμίδος, αὐτ.Πλ.1056,Θεόφρ.Χαρ.11,4 προσελθὼν πρὸς τὰ κάρυα ἢ τὰ μύρτα, Θεόκρ.9,21 νωδὸς καρύων ἀμύλοιο παρόντος, Ἀθήν.2,52Α πάντα τὰ ἀκρόδρυα κάρυα λέγουσιν· || κάρυα πλατέα τὰ λεπτοκάρυα: Ξεν.Ἀν.5,4,29 κάρυα δὲ ἐπὶ τῶν ἀνακίων ἦν πολλὰ τὰ πλατέα· || εἰδ. ὁ καρπὸς τῆς καρύας καὶ ἰδίως τοῦ εἴδους καρύα ἡ βασιλική, τὸ καρύδι: Βατραχομ.31, Ἐπίχ.150 καπυρὰ τρώγων κάρυ', ἀμυγδάλας, Φιλύλλ.25 ᾠά κάρυ' ἀμυγδάλαι, Γαλ.6,609· || κ. μετ' ἐπιθ. κάρυον βασιλικὸν ὁ καρπὸς τοῦ δένδρου καρύα ἡ βασιλική: Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,2,1, Πάπ. καρύων βασιλικῶν σπυρίς, Ἀγαθρχ.96, Διοσκ.1,125· ὁμ. κ. κάρυον Περσικόν: Διοσκ.1,125· || κάρυον Εὐβοϊκὸν τὸ κάστανον: Θεόφρ.ΦΙ 1,11,3, αὐτ. 4,54· κ. κάρυον κασταναϊκόν: αὐτ.4,8,11: Ἀγαθρχ 43· || κάρυον Ἡρακλεωτικὸν τὸ λεπτοκάρυον, φουντούκι: Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,2,1, Ἐπιγρ.· ὁμ. κ. κάρυον Ποντικόν: Πάπ., Ῥοῦφ.π.Ὀρειβ.8, 47,20, Διοσκ.1,125, Γεωπ.10,68· || κάρυα πικρὰ ἀμύγδαλα πικρά: Ἀρχιγ.π.Γαλ.12,409, Ἐρωτιαν.ἐν λ. νίωπον· ὁμ. κ. ἄνευ τοῦ ἐπιθ. ἀμύγδαλα: ΠΔ Ἀρ. 17,8 ἐξήνθησεν ἄνθη, καὶ ἐβλάστησε κάρυα, Φίλ. 2,162· || εἰδ. νεώτ. βοταν. κάρυον ἀμερικανικὸν κ. βραζιλιανὸν ὁ καρπὸς τοῦ φυτοῦ βερθολλετία ἡ ὑψικάρηνος βλ.λ.· 2) Ἐπιγρ. καρυόσχημον κύρτωμα πρὸς διακόσμησιν· 3) ὁ πυρὴν καρπῶν τινων: Θεόφρ.ΦΙ 3,9,5, αὐτ.4,2,5 κάρυον κοκκυμήλου, Διοκλ.Καρ.127 κάρυα πιτύϊνα (ὁ πυρὴν τῆς πίτυος)· 4) ὁ σπόρος τῶν κωνοφόρων: Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,19,1· 5) τὸ φυτὸν ἡ ῥύγγη βλ.λ.: Διοσκ.3,21· 6) εἰδ. μηχανικ. εἶδος τροχαλίας, περὶ ἣν τυλίσσεται τὸ σχοινίον λαμβάνον τὸ σχῆμα τοῦ καρύου: Ἀρχ.Μαθ.44· || εἰδ. νεώτ. ναυτ. ἐξ ἱεροξύλου ἢ ὀρειχάλκου τροχίσκος τοῦ τροχίλου ἔχων περιφερικὸν αὔλακα πρὸς ὑποδοχὴν ἑλκομένου σχοινίου, καρρούλι, ράγουλο.

κᾰρῠοναύτης (ὁ) (κάρυον-ναύτης) μτγν. ὁ πλέων ἐντὸς τοῦ ἡμίσεος κελύφους τοῦ καρύου: Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.2,37 εἴδομεν κατόπιν τῶν Κολοκυνθοπειρατῶν προσπλέαντας τοὺς Καρυοναύτας.

καρυόπλασμα-ατος (τὸ) νεώτ. βιολ. τὸ πρωτόπλασμα τοῦ κυτταρικοῦ πυρῆνος πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ πρωτοπλάσματος τοῦ κυττάρου (τοῦ κυτταροπλάσματος).

κᾰρῠοπώλης (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ πωλητὴς καρύων.

καρυόσχοινον (τὸ) νεώτ. ναυτ. εἶδος ἀκαταβυθίστου σχοινίου κατασκευαζομένου ἐξ ἰνῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ φλοιοῦ τῶν καρύων τοῦ κοκκοφοίνικος ἐν χρ. ὡς πρυμνήσιον.

καρυόσωμον (τὸ) νεώτ. σωμάτιόν τι ἐν εἴδει πυρηνίσκου ἐν τῷ χρωματινικῷ πλέγματι τοῦ κυτταρικοῦ πυρῆνος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν γνήσιον πυρηνίσκον· || ὁμ. τὸ χρωματόσωμον τοῦ πυρῆνος· || κ. γεν. ὁλόκληρος ὁ πυρὴν τοῦ κυττάρου.

κᾰρῠοτομία (ἡ) γλωσσ. ἀμφ. σημ.

καρυοφυλλέλαιον (τὸ) νεώτ. χημ. αἰθέριον ἔλαιον λαμβανόμενον δι' ἀποστάξεως μεθ' ὑδρατμῶν ἐξ ἀπεξηραμμένων ἀνθέων τοῦ φυτοῦ καρυόφυλλον τὸ ἀρωματικόν, γαρουφαλόλαδο.

καρυοφυλλένιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἡμιτερπένιον περιεχόμενον εἰς πλεῖστα αἰθέρια ἔλαια καὶ ἰδίως εἰς τὸ καρυοφυλλέλαιον.

καρυοφύλλι (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες ἐξωτικὸν φυτὸν ἀθανασία ἡ βαλσαμώδης βλ.λ.· 2) ἀρωματικὸς κάλυξ τοῦ φυτοῦ εὐγενία ἡ καρυοφυλλοειδής, γαρούφαλο, μοσχοκάρφι· 3) ἐσφ. γρ. ἀντὶ καριοφύλ(λ)ι βλ.λ.

καρυοφυλλία (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος καρυοφυλλιδῶν πολυπόδων.

καρυοφυλλίνεια (ἡ) νεώτ. βοταν. ὑποδιαίρεσις κεντροσπέρμων φυτῶν.

καρυοφυλλοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογέν. κεντροσπέρμων δικοτυληδόνων φυτῶν.

κᾰρῠόφυλλον (τὸ) (κάρυον - φύλλον) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀπεξηραμμένος καὶ ἐντόνως ἀρωματικὸς κάλυξ τοῦ φυτοῦ εὐγενία ἡ καρυοφυλλοειδὴς (ἢ καρυόφυλλον τὸ ἀρωματικόν), καρυοφύλλι, γαρούφαλο, μοσχοκάρφι: Γαλ.14,462, Ἀχιλλ.Τάτ.612, Ἀλέξ.Τραλλ.1,17, Παῦλ.Αἰγ.7,3.

καρυόφυλλος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος μυρτανθῶν φυτῶν περιλαμβάνον ἓν μόνον εἶδος, τὸ καρυόφυλλον τὸ ἀρωματικὸν ἢ τὴν εὐγενίαν τὴν καρυοφυλλοειδῆ.

καρύοψις-εως (ἡ) νεώτ. βοταν. πᾶν εἶδος ξηροῦ καρποῦ ἔχοντος τὸ περικάρπιον αὐτοῦ ἡνωμένον μετὰ τοῦ κελύφους τοῦ σπέρματος.

κᾰρύσσω δωρ. τ. τοῦ κηρύσσω βλ.λ.: Βακχ.221 παντὶ καρύξοντι λαῷ, Ἀριστφ.Ἀχ.748 ἐγὼν δὲ καρυξῶ Δικαιόπολιν ὅπα.

καρυσταῖναι Ἡσ. «κεκραγέναι. Λάκωνες».

καρυστινό(ν) (τὸ) δημ. ποικιλία τοῦ φυτοῦ ἄμπελος ἡ οἰνοφόρος ἐν Καρυστίᾳ.

καρυτίζομαι Ἡσ. «εὐφραίνομαι».

καρύχιον (τὸ) νεώτ. ζῳολ. γένος γεφυδροφιλιδῶν γαστεροπόδων μαλακίων.

κᾰρυχρ- (sic κῶδ.) Ἡσ. «καρυοβαροῦς» (πιθ. «καρυκοχροῦς (γεν. τοῦ ἀχρ. κᾰρῡκοχρής)· καρυοβαφοῦς»).

κᾰρυώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς κάρυον: Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,19,1 καρυῶδες σπέρμα, Στράβ.12,3,15 ὄχνης καὶ μήλου καὶ τῶν καρυωδῶν.

καρύων Ἡσ. «πλακοῦς ἔχων κάρυα» (διόρθ. Schmidt «καρύων πλακοῦς· ἔχων κάρυα»).

καρυώνη (ἡ) νεώτ. χημ. παράγωγον τῶν ναφθοκινονῶν, ἀνευρεθὲν εἰς τὰς πρασίνας κάψας τῶν καρύων, ὅ. Ιουγγλόνη.

κᾰρυωτικός-ή-όν μτγν. δ. γρ. ἀντὶ καρυωτὸς βλ.λ.: Στράβ.17,1,15 τοῦ φοίνικος καὶ μάλιστα τοῦ καρυωτικοῦ (δ.γρ. ἀντὶ καρυωτοῦ).

καρυῶτις-ιδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἔχουσα σχῆμα καρύου βάλανος τοῦ φυτοῦ φοίνιξ ὁ δακτυλοφόρος βλ.λ.: Διοσκ.1,109· || εἰδ. νεώτ. βοταν. γένος φοινικωδῶν φυτῶν.

καρυωτός-ή-όν μτγν. ὁ ἔχων σχῆμα καρύου, καρυόσχημος· ὅθ. καρυωτὸς φοῖνιξ ἡ ἔχουσα σχῆμα καρύου βάλανος τοῦ φυτοῦ φοίνιξ ὁ δακτυλοφόρος βλ.λ.: Στράβ.17,1,15 τοῦ φοίνικος.. τοῦ καρυωτοῦ, Διοσκ.Εὐπ.2,31, Γαλ.6,607· 2) φιάλη καρυωτὴ ἡ ἔχουσα κάτωθεν στηρίγματα σχήματος καρύου: Ἐπιγρ., Σημ.16· ὁμ. κ. καρυωτὰ λαμπάδια: ΠΔ Ἔξ.38,22 καὶ τὰ λαμπάδια αὐτῶν, . . καρυωτὰ ἐξ αὐτῶν.

καρφᾰλέος-α-ον (κάρφω) ξηρός, κατάξηρος: Ὀδ.Ε 369 ὡς δ' ἄνεμος . . ἠΐων θημῶνα τινάξῃ καρφαλέων, Ἱππ.Ἀφορ.5,71, Ὀρφ.Λιθ.269 καρφαλέα ἄρουρα, Βιόν. ἐν ΑΠ 9,272 καρφαλέα δίψει, Γαλ 10,674, ΑΠ 9,384,14 καρφαλέοι ἀστάχυες· || κ. ἐπὶ ἤχου: Ν 409 καρφαλέον δὲ οἱ ἀσπὶς . . ἄυσεν (ἐξέβαλεν ἦχον ξηρόν)· 2) ἐνεργ. ὁ ξηραίνων, καίων: Νίκ.Θηρ.691 καρφαλέον πῦρ (δ.γρ. ἀντὶ καρχαλέον).

καρφᾰμάτιον (τὸ) (ἀμῶ) Ἡσ. πιθ. καρφάματρον, πιθ. ἐργαλεῖον πρὸς συλλογὴν τῶν πεσόντων σταχύων τοῦ σίτου· Ἡσ. «καρφάματρα· ἐν οἷς θερίζουσι τοὺς ξηροὺς στάχυας».

καρφάματρα Ἡσ. καρφαμάτιον βλ.λ.

καρφεῖα (τὰ) μτγν. ὥριμος καρπός· 2) κτ. σχόλ. παρασχίδες, πελεκούδια: Νίκ.Ἀλεξ.118 καρφεῖα κέδρου.

κάρφη (ἡ) ξηρὸς χόρτος: Ξεν.Ἀν.1,5,10 μὴ ἅπτεσθαι τῆς κάρφης τὸ ὕδωρ, Ἀρρ.Ἀν.1,3,6.

καρφηρός-ά-όν (κάρφος) ὁ ἐκ ξηρῶν καρφῶν, καλαμῶν τοῦ σίτου : Εὐρ.Ἴων 172 εὐναίας **καρφηρᾶς θήσων τέκνοις** (φωλεάς, κτ. Ἡσ. καρφυραί ὡς οὐσ. «νοσσιαί· θάμνοι» κ. αὐτ. «καρφυραί· αἱ ἐκ ξηρῶν ξύλων γινόμεναι κοῖται. Εὐριπίδης. Ἴωνι»).

κάρφινος (λατ.) μτγν. ὁ ἐκ τοῦ δένδρου γαύρου τοῦ βετουλοειδοῦς: Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.176,5.

καρφί(ον) (τὸ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., ὑποκορ. τοῦ κάρφος βλ.λ., μικρὸν ἄχυρον, ξηράδι, φρύγανο : Διοσκ.4,102, Γαλ.14,562,19· || δημ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ μ. ἐν παροιμ. κ. φρ. μτφ. **καρφί δὲν τοῦ καίγεται** (ἀδιαφορεῖ τελείως, ὡς νὰ μὴ ἐπρόκειτο κἂν περὶ ἀσημάντου, οἷον τὰ κάρφος), φρ. **τά 'κανε γυαλιὰ καρφιὰ** (ἤτοι θλάσματα καὶ θρύμματα, δθ. κατέφθειρεν)· **2)** μσν., νεώτ. κ. δημ. ἧλος, γόμφος : ΨΚωδ.236 (ἐκδ. Preg.), **- καρφία μεγάλα - λεπτὰ - ξύλινα - χάλκινα,** δ.τραγ. **χαλκιὰ καὶ κάνε μας καρφιὰ καὶ κάνε μας περόνια,** παροιμ. **τοῦ φτωχοῦ τὸ ηὕρεμα (ἢ βρεσιμιὸ ἢ βρέσιμο) ἢ καρφὶ ἢ πέταλο** (ὁ πτωχὸς οὐδ' εὐμοιρεῖ ποτε, πενιχροτάτην ἔχει τύχην), ὁμ. **κάθε πόρτα ἔχει τὸ καρφί της (ἢ τὰ καρφιά της)** (ἕκαστος ἄνθρωπος ἔχει βάσανα), φρ. **βαράει μιὰ στὸ καρφὶ καὶ μιὰ στὸ πέταλο** (ἐπὶ ἐκφραζομένου λοξῶς ἐν κρίσει, χαρακτηρισμῷ κτт. προσώπου ἢ ἔργου, τοῦ τεχνηέντως ἐπαινοῦντος ἅμα καὶ ἐπικρίνοντος), ὁμ. **κάθεται στὰ καρφιὰ** (ἀνυπομονεῖ, ἀνησυχεῖ), ὁμ. **τὸ κρέμασε στὸ καρφὶ** (ὅλως παρημέλησε ἢ παρηγκώνισε), ὁμ. **κόβω καρφιὰ** (ταλαιπωροῦμαι ὑπὸ ψύχους)· **3)** μτγν. κτ. πληθ. καρφία οἱ πλόκαμοι τοῦ πολύποδος : Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.2,312· **4)** δημ. δοθιὴν βλ.λ. κακοήθης, τὸ κακὸ σπυρί : **ἔβγαλε καρφὶ στὸ δάκτυλο.**

καρφίς-ίδος (ἡ) λεξ. κ. νεώτ. ἡ ράβδος, δι' ἧς ὁ Ρωμαῖος πραίτωρ προσθίγων τοὺς δούλους ἐκήρυττεν αὐτοὺς ἐλευθέρους· **2)** νεώτ. μικρὰ μεταλλικὴ βελόνη, ἀπολήγουσα κατὰ τὸ ἓν ἄκρον εἰς αἰχμὴν κατὰ δὲ τὸ ἕτερον εἰς μικρὰν κεφαλήν, χρησιμεύουσα διὰ τὴν πρόχειρον ἕνωσιν μερῶν ὑφάσματος κτт., καρφίτσα· || νεώτ. μακρὰ βελόνη ἔχουσα κεφαλὴν διακοσμητικὴν ἐν χρήσει ἄλλοτε πρὸς στερέωσιν τοῦ πίλου τῶν γυναικῶν ἐπὶ τῆς κόμης αὐτῶν· || νεώτ. μικρὰ βελόνη ἐκ πολυτίμου μετάλλου πρὸς διακόσμησιν τοῦ λαιμοδέτου τῶν ἀνδρῶν· || **καρφὶς ἀσφαλιστικὴ ἢ ἀσφαλείας** εἶδος καρφίδος ἧς ἡ αἰχμὴ εἰσερχομένη εἰς εἰδικὴν ἐπ' αὐτῆς κοιλότητα καθίσταται ἀκίνδυνος, παραμάνα· **3)** εἰδ. νεώτ. βοταν. ἕκαστον τῶν ἀκτινωτῶν βρακτείων, ἅτινα χωρίζουσι τὰ ἀνθίδια συνθέτων τινῶν φυτῶν, οἷον τοῦ κιρσίου.

καρφισμός (ὁ) Ἐπιγρ.καρπισμός, συλλογὴ καρπῶν.

καρφίτης (ὁ) μτγν. ὁ κατεσκευασμένος ἐκ ξηρῶν χόρτων, καλαμῶν : Μᾶρκ.Ἀργ. ἐν ΑΠ 10,4 **θάλαμος καρφίτης** (ἐπὶ τῆς φωλεᾶς χελιδόνος).

καρφίτσα (ἡ) δημ. καρφὶς βλ.λ 2).

καρφίτσωμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καρφιτσώνω βλ.λ., ἡ διὰ καρφίδος σύνδεσις, σύναφις, συρραφή.

καρφιτσώνω (καρφίτσα) δημ., μτχ. παθ. παρακ. **καρφιτσωμένος** συνδέω, συνάπτω διὰ καρφίδος, μὲ καρφίτσαν· **2)** ρηματ. π. καρφιτσωτός, καρφίτσωμα.

καρφιτσωτός-ή-ό δημ. ὁ διὰ καρφίδος συνδεδεμένος, συνημμένος, καρφιτσωμένος.

καρφοβελόνη (ἡ) νεώτ., δημ. **καρφοβελόνα** λεπτὸν καὶ ἐπίμηκες σιδηροῦν καρφίον ἐν χρ. ξυλουργικῇ, ἧλος· **2)** ἡ καρφίς, καρφίτσα.

καρφοειδής-οῦς-ές (κάρφος - εἶδος) μτγν. κ. μσν. ὁ ὅμοιος πρὸς κάρφος, ξηρὸν κλάδον : Διοσκ.4,42, Γεωπ.2,6,29.

καρφολογία (ἡ) (καρφολογῶ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ συλλέγειν κάρφη, ξηρὰ χόρτα : Γαλ.14,733· || εἰδ. νεώτ. ἰατρ. σύμπτωμα λοιμωδῶν τινων νόσων, καθ' ὃ ὁ πάσχων κινεῖ αὐτομάτως καὶ ἀδιακόπως τοὺς δακτύλους καὶ τὰς χεῖρας ὡς ν' ἀναζητῇ ἀσυνειδήτως νὰ συλλάβῃ ἀνύπαρκτα ἀντικείμενα ἢ νὰ ἀνασύρῃ τὰ καλύμματα τῆς κλίνης.

καρφολογῶ-έω (κάρφος - λέγω) κ. νεώτ. συλλέγω κάρφη, ξηράδια, φρύγανα, ἄχυρα : Θεόφρ. ΦΑἴτ.1,15,1 **καρφολογεῖν τὰ δένδρα** (ἀποκόπτειν ξηροὺς κλάδους ἐκ τῶν δένδρων)· || δθ. ἀφαιρῶ μικρὰ τεμάχια ἀχύρων, τρίχας ἢ ἄλλο τι εὑρισκόμενον ἐπὶ τοῦ ἱματίου τινός : αὐτ.Χαρ.2,3 **καί, ἐάν τι πρὸς τὸ τρίχωμα ὑπὸ πνεύματος προσενεχθῇ ἄχυρον, καρφολογῆσαι,** Γαλ.8,227, αὐτ.18(2),74· **2)** ρηματ. π. καρφολογία.

καρφοπιάνω δημ., ἀόρ. (ἐ)**καρφόπιασα** τραυματίζω τὸν πόδα τοῦ ὑποζυγίου κατὰ τὴν πετάλωσιν διὰ τοῦ ἥλου τοῦ πετάλου· **2)** ρηματ. π. καρφόπιασμα.

καρφόπιασμα-ατος (τὸ) δημ. ἐγκαθήλωμα βλ.λ. 2), ἡλόνυξις, ἡλοπάτημα.

καρφοποιός (ὁ) νεώτ. ὁ κατασκευαστὴς ἥλων.

K

κάρφος-ους (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. πᾶν μικρὸν ξηρὸν σῶμα, οἷον τεμάχιον ξηροῦ χόρτου, ἄχυρον, φρύγανον· Ἡσ. «ἄχυρον, χόρτος, κεραία ξύλου λεπτή»· Ἡρ.3,111 **ὄρνιθας δὲ λέγουσι μεγάλας φορέειν ταῦτα τὰ κάρφεα** (τοὺς ξηροὺς φλοιοὺς τοῦ κινναμώμου, τῆς κανέλλας)· ‖ εἰδ. ἐπὶ τοῦ καυλοῦ τῆς ὀρύζης : Πολύαιν.4,3,32· ‖ γεν. κτ. πληθ. ξηροὶ κλάδοι ἢ κλῶνες, τεμάχια ξύλου, ἄχυρα, τρίχες ἐρίου κττ., δι' ὧν τὰ πτηνὰ κατασκευάζουσι τὰς φωλεὰς αὐτῶν : Ἀριστφ.Ὄρν.643 **εἰσέλθετ' εἰς νεοττιάν γε τὴν ἐμὴν καὶ τἀμὰ κάρφη καὶ τὰ παρόντα φρύγανα,** Σώφρ.32, Ἀριστλ. ΖΙ 612b,23 **συγκαταπλέκει γὰρ τοῖς κάρφεσι πηλόν,** Ἀγαθ.ἐν ΑΠ 10,14· ‖ περιληπτ. κτ. ἑν.: Αἰσχ. ἀπ.24, Ἀριστλ.ΖΙ 560b,8 **ὀχευθεῖσαι δὲ αἱ μὲν ὄρνιθες φρίττουσί τε καὶ ἀποσείονται καὶ πολλάκις κάρφος περιβάλλονται,** Ἀθήν.5,187C **ἐν δὲ ταῖς ὑποθήκαις τοῦ κάρφους**· ‖ ὁμ. κτ. ἑν. παρασχίς, ξυλαράκι, πελεκούδι : Ἴων Χ.Ἱστ.1 **ἀπὸ τῆς κύλικος κάρφας τῷ μικρῷ δακτύλῳ ἀφαιρεῖν,** Ἀριστφ.Σφ.249 **κάρφος χαμᾶθέν νυν λαβὼν τὸν λύχνον πρόβυσον,** αὐτ.Λυσ.474 **κινοῦσα μηδὲ κάρφος** (παροιμ. διατελοῦσα ἐν πλήρει ἠρεμίᾳ), Ἡρώνδ.3,67 **κινοῦντα μηδὲ κάρφος** (ὁμ. παροιμ.), Ἑλλ.Ἐπιγράμμ.980,9 **οὐδὲ κάρφος ἐβλάβη** (οὐδόλως οὐδὲ κατὰ μικρόν), Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,414 **ὥστε μὴ κέραμον τούτοις ἐπιβαλεῖν, μήτε κάρφος ἐμβαλεῖν**· ‖ ὀδοντογλυφίς : Ἀλκίφρ.1,22· ‖ μτγν. μτφ. ἐν ΚΔ Ματθ.7,3 **τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς,** αὐτ.Λουκ.6,41· ὅθ. φρ. νεώτ. **εἶναι κάρφος ὀφθαλμῶν** (ἀντικείμενον φθόνου, ζηλοτυπίας)· **2)** ἡ καρφὶς βλ.λ., ἡ ῥάβδος, δι' ἧς ὁ Ρωμαῖος πραίτωρ ἐπέψαυε τοὺς ἀπελευθερουμένους δούλους : Πλούτ.Ἠθ.550Β· **3)** ξύλινον πινακίδιον, ἐφ' οὗ ἦτο γεγραμμένον τὸ σύνθημα : Πολυβ.6,36,3 **κἂν μὲν εὕρῃ τοὺς φυλάττοντας τὴν πρώτην ἐγρηγορότας, λαμβάνει παρὰ τούτων τὸ κάρφος**· **4)** κτ. πληθ. ὥριμος καρπός : Νίκ.Ἀλεξ.230, αὐτ. 491 (κτ. σχόλ. τὸ δέρμα, δημ. ὁ φλοιὸς τοῦ καρποῦ)· **5)** τὸ φυτὸν τῆλις βλ.λ. : Διοσκ.2,102.

καρφοσιδηρίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν ἔνυδραν θειικὸν ἅλας τοῦ σιδήρου.

καρφοχόρταρο (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν δελφίνιον τὸ βρουλοειδὲς βλ.λ.· ‖ τὸ φυτὸν παλλενὶς ἡ ἀκανθώδης βλ.λ.

καρφόχορτο (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν ἀστερίσκος ὁ ἀκανθώδης βλ.λ.

καρφυκτοί Ἡσ. «φρύγιαι. Ρόδιοι» (διορθ. καφρυκτοί).

καρφύνω Ἡσ. «καρφύνεσθαι· ξηραίνεσθαι. φθείρεσθαι».

καρφυραί Ἡσ. «νοσσισί. θάμνοι»· ‖ αὐτ. «καρφυραί· αἱ ἐκ ξηρῶν ξύλων γινάμεναι κοῖται. Εὐριπίδης Ἴωνι», πρβλ. καρφηρός.

κάρφυροι Ἡσ. «νεοσσοί».

κάρφω ἐπ., μέλλ. **κάρψω** ξηραίνω, μαραίνω, κάμνω κάτι νὰ ζαρώσῃ σὰν τὸ ξερὸ φύλλο, ρυτιδώνω, γριλιάζω· Ἡσ. «κάρψαι· ξηρᾶναι, ρυσῶσαι, ἀφανίσαι, γεροντοποιῆσαι» : Ὀδ.Ν 398 **κάρψω μὲν χρόα καλόν,** Ἡσίοδ.Ἔργ.575 **ἠέλιος χρόα κάρφει**· κ. παθ. : Ἀρχίλ.100, Εὐφορ.50 **πυρὶ καρφόμενα,** Νίκ.Θηρ.328 **περὶ χροῒ καρφομένη θρίξ**· ‖ μτφ. : Ἡσίοδ.Ἔργ.7 **σκολιὸν καὶ ἀγήνορα κάρφει Ζεύς** (Πρόκλ. «τὸν αὐθάδη καὶ ὑπερόπτην εὐτελῆ ποιεῖ καὶ ταπεινόν»), Νίκ.Ἀλεξ. 383 **κάματοι κάρφοντες γυῖα**· κ. παθ. : Ἀπολλ.Ρ 4,1094 **στονόεντι κάρφεται οἴτῳ.**

καρφῶ-όω μτγν. ἀντὶ κάρφω βλ.λ. : Φίλιππ.Θεσσ. ἐν ΑΠ 7,385 **δένδρεα καρφοῦται, πετάλων κόσμον ἀναινόμενα** (ξηραίνονται).

καρφώδης-ους-ες γλωσσ. ὁ πλήρης καρφῶν, βλ. κάρφος.

κάρφωμα-ατος (τὸ) (καρφώνω) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καρφώνω βλ.λ., ἥλωσις, καθήλωσις· **2)** ἡ θέσις καὶ τὸ εἶδος τῶν ἥλων : **κάρφωμα πυκνό(ν) - μὲ πρόκες - μὲ τζαβέττες**· **3)** μαγικὸς κατάδεσμος, καθ' ὃν ἐπὶ κηροπλάστου ὁμοιώματος ἢ ἄλλου εἰδώλου προσώπου τινὸς ἐμπήγνυνται ἧλοι ἢ καρφίδες ἐκφωνουμένων ἅμα μαγικῶν ἐπῳδῶν, πρὸς βλάβην τοῦ ὑπὸ τοῦ εἰδώλου εἰκονιζομένου μισητοῦ προσώπου, ἢ ἄ. ἐπὶ ὁμοιώματος φανταστικοῦ νόσου, θεομηνίας κττ. πρὸς θεραπείαν ἢ πρὸς ἀποτροπὴν ἀπ' αὐτῶν.

καρφωμάτια Ἡσ. «ἐν οἷς θερίζουσι τοὺς ξηροὺς στάχυας» (διορθ. καρφάματρα).

καρφώνω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **(ἐ)κάρφωσα,** παθ. ἀόρ. δημ. **(ἐ)καρφώθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **καρφωμένος,** ἐμπήγνυμι ἔν τινι σώματι ἧλον κ. γεν. ὀξύ τι ὄργανον : **κάρφωσε στὸν τοῖχο τὸ καρφί, -κάρφωσε τὸ σπαθί του στὸ χῶμα**· ‖ προσάπτω, προσαρμόζω τι δι' ἥλων, προσηλῶ, καθηλῶ : **καρφώνω τὰ σανίδια, - ἐκάρφωσαν τὸν Χριστὸν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ**· ‖ ἐν τῇ ναυπηγίᾳ, γομφῶ βλ.λ., τζαβεττώνω· **2)** κτ. ἐπέκτ. διατρυπῶ, πλήττω τινὰ δι' ἀγχεμάχου ὅπλου ἢ ἐμπηγνύω τοῦτο εἰς τὸ σῶμά τινος : **τὸν κάρφωσε μὲ τὸ μαχαίρι, -τοῦ κάρφωσε τὴν κάμα στὸ στῆθος**· **3)** μτφ. ἐν φρ. : **καρφώνω κάπου τὰ μάτια μου** (προσηλῶ τοὺς ὀφθαλμούς μου), **- τοῦ καρφώθηκε αὐτὴ ἡ ἰδέα** (κατέστη εἰς αὐτὸν ἔμμονος ἡ ἰδέα)· **4)** εἰδ. λαογρ. μαγεύω, μαγγανεύω τινὰ διὰ καρφώματος βλ.λ.3)· **5)** τὸ μέσ. **καρφώνομαι** ἐνσφηνοῦμαί που· **6)** ὁμ. μέσ. μτφ. μένω, παραμένω ἀκίνητος : **καρφώθηκε ἐπὶ τόπου**· **7)** ρηματ. π. κάρφωμα.

καρφωτό (τὸ) δημ. εἶδος κατακορύφου περίπου βολῆς τοῦ βόλου ἢ τῆς σβούρας βλ.λ.

καρφωτός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ προσηρμοσμένος δι' ἥλων, καρφωμένος : **καρφωτὲς σόλες** (αἱ οὐχὶ διὰ ραφῆς, ἀλλὰ δι' ἥλων προσηρμοσμέναι)· ἐπίρρ. δημ. **-τά** καθ' ὃν τρόπον ἐμπηγνύεται ἧλος, κατακορύφως : Θεοτ.Κ Κατάδ.105 **ἀνεμίζει τὸ μαχαίρι σηκωτὰ καὶ καρφωτά.**

κάρχαι Ἡσ. «καρκίνοι. καὶ κόχλοι. Σικελοί».

καρχαλέος-α-ον τραχύς, ξηρός : Ἰλ.Φ 541 **δίψῃ καρχαλέοι** (δ.γρ. καρφαλέοι), Ἀπολλ.Ρ 4,1442, Νόνν. Δ 14,426· **2)** ὁρμητικός, δηκτικός, ἄγριος : Ἀπολλ.Ρ 3,1058 **καρχαλέοι κύνες,** Τρύφ 615 **καρχαλέοι λύκοι** (δ.γρ. καρχαρέοι)· ‖ συνεκδ. ἐπὶ πυρός, ἄγριος, ὁρμητικός : Νίκ.Θηρ.691 (δ.γρ. καρφαλέον)· **3)** ἐπὶ ἤχου, τραχύς, ὀξύς, βραχνός : Νόνν.Δ 29,199 **καρχαλέος χρεμετισμός,** αὐτ.48,307 **καρχαλέα ἱμάσθλη** (ὀξεῖα).

καρχἄρέος-α-ον λεξ. κάρχαρος, δηκτικός : ΕΜ 493,1 **καρχαρέοι κύνες.**
καρχἄρίας (ὁ) (κάρχαρος) κ. νεώτ. κ. δημ. εἶδος ἀδηφάγου ἰχθύος ἐκ τῶν θαλασσίων κυνῶν, κληθέντος αὐτῷ ἐκ τοῦ πριονωτοῦ σχήματος τῶν ὀδόντων αὐτοῦ, τὸ σκυλλόψαρο· Ἡσ. «καρχαρίας· ὁ θαλάσσιος κύων. καὶ ἰχθύος εἶδος» : Πλάτ.Κωμ. 173 **ὀρφῶν αἰολίαν συνόδοντά τε καρχαρίαν τε,** Θεόφρ.Φl 4,7,2,Νουμήν.'Ηρ.ἐν 'Αθήν.7,306D **ἄλλοτε καρχαρίην, ὅτε δὲ ῥόθιον ψαμαθῖδα·** 2) μτφ. Σώφρ.46 **ἁ δὲ γαστὴρ ὑμέων καρχαρίας** (ἡ κοιλιά σας δὲ χορταίνει, εἶναι καταβόθρα)· ὁμ. κ. νεώτ. ἐπὶ κεφαλαιούχων, ἀδηφάγος καὶ ἅρπαξ.
καρχαριΐδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογέν. σελαχοειδῶν **χονδροπτερυγίων** ἰχθύων.
καρχαρόδους-οντος-ουν (κάρχαρος - ὀδούς) ὁ ἔχων ὀξεῖς ὀδόντας : 'Ιλ.Κ 360 **καρχαρόδοντε δύω κύνε,** Ἡσίοδ.Θ 180 **ἔλλαβεν ἅρπην, . . καρχαρόδοντα,** 'Αριστλ.Ζl 501a,18 **καρχαρόδοντα γάρ ἐστιν, ὅσα ἐπαλλάττει τοὺς ὀδόντας τοὺς ὀξεῖς·** κ. ἀντίθ. τοῦ χαυλιόδους : αὐτ.661b,19· κ. ἐπὶ τῶν χηλῶν τοῦ ἀστακοῦ : αὐτ.526a,19 **ὁ μὲν δεξιὸς μικροὺς ἅπαντας καὶ καρχαρόδοντας·** ‖ μτφ. ὡς ἐπίθ. τοῦ Κλέωνος : 'Αριστφ.'Ιππ.1017 **σώζεσθαί σ' ἐκέλευσ' ἱερὸν κύνα καρχαρόδοντα.**
καρχἄρόδων-οντος (ὁ,ἡ) (κάρχαρος - ὀδούς) μτγν. κ. νεώτ. καρχαρόδους βλ.λ. : Θεόκρ.24,87 **καρχαρόδων . . λύκος·** ‖ εἰδ. νεώτ. ζωολ. τὸ ὀρσ. **καρχαρόδων** ὡς ούσ. γένος σελαχοειδῶν λαμνιδῶν ἰχθύων.
κάρχαρος-ον, θηλ. κ. -άρα ὁ πριονωτός, ὀξύς, κοπτερὸς ὡς καὶ ὁ ἔχων πριονωτούς, ὀξεῖς ὀδόντας, κοφτερὰ δόντια : Λυκόφρ.34 **κάρχαρος κύων,** Λουκ.Τραγῳδ.302 **μὴ κάρχαρον παρθεὶ με δήγμα Κερβέρου,** Φιλόστρ.Εἰκ.2,18 **κάρχαροι ὀδόντες,** 'Οππ.Κυν.3,142 **κάρχαρον στόμα,** αὐτ.'Αλ.1,506 **κάρχαρον ἕρκος·** 2) ἐπὶ ἤχου ἢ λέξεων, τραχύς, σφοδράς, σκληρός : 'Αλκμ.140 **καρχάρα,** Λουκ.Μισθ.Συν.43 **κάρχαρος ῥήτωρ** κ. ὡς παρωνύμιον τοῦ Θράσωνος : Βάτ.Σιν.3· ‖ κ. ἐπὶ ἠθῶν, τραχύς, ἄξεστος, ἄγροικος : Πλούτ.'Ηθ.468C **κάρχαρα καὶ σκολιά·** 3) τὸ οὐδ. κάρχαρον ὡς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον κάρχαρον, σκληρόν : Βάβρ.94 **κάρχαρον μειδήσας** (ἐπὶ τοῦ λύκου).
καρχηδονίζω μτγν. φρανῶ τὰ τῶν Καρχηδονίων, πρόσκειμαι πρὸς τοὺς Καρχηδονίους : Πλούτ. Μάρκελλ.20 (τὴν πόλιν) **προθυμότατα καρχηδονίζουσαν . . ἔπειθε μεταθέσθαι πρὸς Ῥωμαίους.**
καρχηδονι(α)κός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀρχαίαν πόλιν τῆς βορείου παραλίας τῆς 'Αφρικῆς Καρχηδόνα, ὁ τῆς Καρχηδόνος : Στράβ.17,3,13 **ἐν . . τῷ κόλπῳ τῷ Καρχηδονιακῷ,** - οἱ **καρχηδονιακοὶ πόλεμοι.**
Καρχηδόνιος-α-ον κ. νεώτ. ὁ κάτοικος τῆς ἐπὶ τῆς βορείου παραλίας τῆς 'Αφρικῆς ἀρχαίας πόλεως Καρχηδόνος : 'Ηρ.3,19 **Χαρχηδόνιοι μὲν νυν οὕτω δουλοσύνην διέφυγον Περσέων.**
καρχήματα Ἡσ. «θέλγητρα».
καρχήσιον (τό) (ναυτ.) κ. νεώτ. δωρ. **καρχάσιον** ποτήριον ἐπίμηκες, στενώτερον κατὰ τὸ μέσον, ἔχον λαβὰς διηκούσας ἀπὸ τῶν χειλέων μέχρι τῆς βάσεως· 'Αθήν.11,474E «ποτήριόν ἐστιν ἐπίμηκες, συνηγμένον εἰς μέσαν ἐπιεικῶς, ὦτα ἔχον μέχρι τοῦ πυθμένος καθήκοντα» : Σαπφ.51,3 **κῆνοι δ' ἄρα πάντες καρχήσι' ἦχον κάλειβον,** Σοφ.άπ.660 **προσστῆναι μέσην τράπεζαν ἀμφὶ σῖτα καὶ καρχήσια,** Κρατῖν.38,Καλλίξ.3,'Επιγρ.· 2) κ. νεώτ. ναυτ. τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ ἱστοῦ τῶν πλοίων· 'Αθήν.11,474F «τοῦ γὰρ ἱστοῦ τὸ μὲν κατωτάτω πτέρνα καλεῖται, . . τὸ δὲ πρὸς τῷ τέλει καρχήσιον» : Πίνδ.Ν 5,51 **ἀνὰ δ' ἱστία τεῖνον πρὸς ζυγὸν καρχασίου** (κτ.σχόλ. «καρχήσιον, ἐν ᾧ τὸν ἱμάντα ἐνείρουσι»), Εὐρ.'Εκ.1261 **πεσοῦσαν ἐκ καρχησίων,** Πλούτ.Θεμ.12 **γλαῦκα .. διαπετομένην ἀπὸ δεξιᾶς τῶν νεῶν καὶ τοῖς καρχησίοις ἐπικαθίζουσαν,** Λουκ.Μισθ.Συν.1 (κ. ἐν 'Επικρ.10 ὡς λογοπαίγνιον ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ἄνω σημ.)· 3) Ἡσ. «ἐργαλεῖον τεκτονικὸν **δελτοειδές»·** 4) κλωβὸς ἢ δωμάτιον ἐν τῇ πολιορκητικῇ μηχανῇ, κριός : 'Ηρων Βελοπ.88, 5 (κωδ. χαλκήσιον), 'Αθήν.Μηχ.35,4· 5) εἶδος γερανοῦ πρὸς ἐκφόρτωσιν πλοίων : Βιτρ.10,2,10.
καρχήσιος (ὁ) μτγν. τὸ πρὸς ἀναπέτασιν τῶν ἱστίων χρήσιμον σχοινίον· Γαλ.19,109 «καρχήσιοι οἱ ἐπὶ τοῦ καρχησίου τεταμέναι κάλοι»· 2) εἶδος ἰατρικοῦ ἐπιδέσμου ἐν χρ. κατὰ τὰς ἐγχειρήσεις : Γαλ.18(1),351,αὐτ.522.
καρώ (ἡ) μτγν. τὸ φυτὸν κάραν βλ.λ. : Διοσκ.3,57, 'Ορειβ.3,2,3.
κἄρῶ-όω κ. νεώτ. κ. **καρώνω,** μέλλ. **καρώσω,** φέρω τινὶ κάρος βλ.λ., βυθίζω εἰς βαθὺν ὕπνον, ναρκῶ, ζαλίζω : 'Ιππ.'Αρθρ.30 **πληγαὶ καροῦσαι·** κ. ἐπὶ τοῦ οἴνου : 'Αντιφ.Σοφ.34,'Αναξανδρ.3,'Αθήν. 1,33A **φαρμακώδης ὢν** (ὁ οἶνος) **καροῖ λίαν ταχέως·** κ. ἐπὶ ὀσμῆς : αὐτ.15,675D **χωρὶς ὀσμῆς καρούσης** (ναρκούσης, ἐπιφερούσης ἀναισθησίαν)· κ. παθ. : 'Αριστλ.Ζl 602a,22 ὑπὸ **βροντῆς νεανικῆς καροῦται** (ἐπὶ τινων ἰχθύων), αὐτ.Θαυμ.83a,3 **καροῦσθαι ὑπὸ μύρου** (ἐπὶ τῶν μελισσῶν), Θεοκρ. 24,59 **θανάτῳ κεκαρωμένα δεινὰ πέλωρα,** Διον. 'Αλ.Θουκ.34 **καροῦσθαι τὴν διάνοιαν,** Στράβ.16, 4,19 **καρούμενοι δ' ὑπὸ τῶν εὐωδιῶν·** κ. ἐπὶ τοῦ οἴνῳ βεβαρημένου : ΠΔ 'Ιερ.28,39 **δώσω πότημα αὐτοῖς, καὶ μεθύσω αὐτούς, ὅπως καρωθῶσι, καὶ ὑπνώσωσιν·** 2) ρηματ. π. κάρωσις.
κἄρώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ βεβυθισμένος εἰς κάρωσιν βλ.λ., νυσταλέος, ἀποκαρωμένος, βαρύς : 'Ιππ.'Επιδ.7,30 **ὄμματα καρώδη·** ‖ ὁ ὑποκείμενος εἰς κάρωσιν : 'Ιππ.Προρρ.1,103 **τὰ καρώδεα·** ‖ τὸ οὐδ. **καρῶδες** ὡς ούσ. ἡ κάρωσις βλ.λ. : 'Ιππ.Προρρ.1,63· 2) ὁ ἐπιφέρων, προκαλῶν κάρωσιν : 'Ιππ.'Αρθρ.31· ‖ ὁμ. τὸ οὐδ. τὸ ναρκωτικόν, τὸ ὑπνωτικόν : 'Αρετ.'Οξ.Νούσ.2,1· κ. ἐπίρρ. μτγν. -**δῶς** : Γαλ.14,4, 'Αλέξ.Τραλλ.Πυρ.7.
καρώνα (ἡ) δημ. τὸ κοσμητικὸν χρυσάνθεμον τὸ στεφανωματικόν.
καρωνάς-άδος (ἡ) νεώτ. ναυτ. εἶδος βραχυτάτου καὶ θαλαμωτοῦ πυροβόλου, ἄλλοτε πρὸς ὁπλισμὸν τῶν προστέγων καὶ τῶν ἐπιστέγων τῶν τρικρότων, τῶν δικρότων, καὶ ἄλλων πολεμικῶν πλοίων.
Καρώνιος (ὁ) (ἐνν. μήν) 'Επιγρ. ὀνομασία μηνὸς ἐν Κνωσῷ ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὸν ἀττικὸν Μουνιχιῶνα.
κάρωσις-εως (ἡ) (καρῶ) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καρῶ βλ.λ., βάρος, ζάλη τῆς κεφαλῆς, λήθαργος, ὑπνηλία, νάρκωσις : 'Ιππ. 'Αρθρ.31 **νωθρὴ κάρωσις,** Φιλωνίδ.π.'Αθήν.15, 675B **οἱ δὲ νεκροῖς ἐῴκεσαν ἀπὸ τῆς καρώσεως,** 'Αέτ.9,31· ‖ εἰδ. νεώτ. ἰατρ. ὁ ἔσχατος βαθμὸς τῆς κωματώδους καταστάσεως, καθ' ὃν ὁ πάσχων εὑρίσκεται εἰς παντελῆ ἀναισθησίαν.
καρωτιδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καρωτίδα βλ.λ.· ‖ εἰδ. ἀνατ. **καρωτιδικὰ τρήματα** τρήματα τῆς κάτω ὀπισθίας ἐπιφανείας τοῦ λιθοειδοῦς μέρους τοῦ κροταφικοῦ ὀστοῦ ἄγον εἰς τὸν καρωτικὸν σωλῆνα, ὁμ. **καρωτιδικὸς σωλὴν** εὐρὺς πόρος τοῦ λιθοειδοῦς μέρους τοῦ κροταφικοῦ ὀστοῦ, δι' οὗ διέρχεται ἡ ἔσω καρωτὶς ἀρτηρία, ὁμ. **καρωτιδικὸν φλεβῶδες πλέγμα.**
κἄρωτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἐπιφέρων, προκαλῶν κάρωσιν, ὑπνωτικός, ναρκωτικός : 'Αριστλ.άπ. 106 **καρωτικὸς ὁ κρίθινος,** Γαλ.10,817 **καρωτικὰ φάρμακα,** αὐτ.11,711 **καρωτικαὶ δυνάμεις,** αὐτ.14, 733 **καρωτικαὶ ἐπιβροχαί,** Πορφ.'Αποχ.1,27.

καρωτίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀκόρεστος ὑδρογονάνθραξ εὑρισκόμενος ἐντὸς τῆς χλωροφύλλης τῶν χλωροπλαστῶν, ἄ. καρωτένιον, ἐρυθροφύλλη.
κᾰρωτίς-ίδας (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κτ. πληθ. **αἱ καρωτίδες ἀρτηρίαι** : Ἀρετ.'Oξ.Παθ.2,11,Γαλ.Χρ.Μορ. 16,12· κ. καθ' ἑν. : Ὀρειβ.45,17,6 **τὴν καρωτὶν** (sic) **ἀρτηρίαν**· || εἰδ. νεώτ. ἀνατ. ἑκάστη τῶν δύο ἀρτηριῶν, αἵτινες φέρουσι τὸ ἀρτηριακὸν αἷμα ἀπὸ τῆς καρδίας εἰς τὴν κεφαλήν.
κᾰρωτόν (τὸ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. **καρῶτο** κ.-**όττο** τὸ φυτὸν δαῦκας βλ.λ.2 κ.11) ὁ καρωτός· Δίφιλ.Σ ἐν Ἀθήν.9,371Ε **τὸ δὲ καρωτὸν καλούμενον, μέγας δ' ἐστὶ καὶ εὐαυξὴς σταφυλῖνος**· || νεώτ. κ. δημ. **καρῶτο(ν)** ἡ ἐδώδιμος ρίζα τοῦ φυτοῦ δαύκου τοῦ καρωτοῦ, ὡς καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ φυτόν· **2)** ἡ συλλαγὴ τῶν σταφυλῶν : Πάπ.
κάς Ἡσ. «τὸ δέρμα»· πρβλ. κασᾶς· **2)** αὐτ. «Κύπριοι ἀντὶ τοῦ καί»· || ὁμ. κ. ἐν ἀρκ. Ἐπιγρ.
κάς κρᾶσ. ἀντὶ καὶ εἰς ἢ καὶ ἐς : Ἀριστφ.'Ορν. 949 **κάς τὴν πόλιν γ' ἐλθὼν ποιήσω δὴ ταδί.**
κάσα (ἡ) μτγν. πιθ. μεταγραφὴ τοῦ λατ. casa οἴκημα, καλύβη· πρβλ. Ἡσ. : Ἀθήν.Μιχ.25,7 (ἀμφ.).
κάσα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. δ.γρ. τῆς λ. κάσσα βλ.λ. ·
κασαβέτι (τὸ) (ἀραβ. τουρκ.) δημ. ἡ λύπη.
κασαλβαδικός-ή-όν μσν. ὁ εἰς κασαλβάδα βλ.λ. ἐμπρέπων, ἁρμόζων· ἐν χρ. μ. ὡς ἐπίρρ. **-ῶς** πορνικῶς : Εὐστ.Πον.248,53.
κασαλβάζω φέρομαι ὡς κασαλβάς, ὡς πόρνη : Ἑρμιππ.71· **2)** μτβ. μτ. αἰτ. μεταχειρίζομαί τινα ὡς πόρνην, κατὰ τρόπον ὑβριστικόν, ὀνειδιστικόν : Ἀριστφ.'Ιππ.355 **κασαλβάσω τοὺς ἐν Πύλῳ στρατηγούς.**
κασαλβάς-άδος (ἡ) πόρνη· πρβλ. κάσσα, κασσαβάς,· κασαύρα, κασαυράς, κασωρίς : Ἀριστφ. Ἐκκλ.1106 **ὑπὸ ταῖνδε ταῖν κασαλβάδοιν δεῦρ' εἰσπλέων.**
κασάλβιον (τὸ) δ.γρ. τοῦ κασαύριον βλ.λ. κτ. Σχόλ.ἐν Ἀριστ.'Ιππ.1285.
κάσαμον (τὰ) μτγν. τὸ φυτὸν κυκλάμινος βλ.λ. : Ἀέτ.16,146(136).
κασαμπάς (ὁ) (ἀραβ. τουρκ.) δημ. περιτετειχισμένη πόλις, κάστρο.
κασάνδρα (ἡ) γλῶσσα. ταῦ ἐπάγων π. Ἡσ.
κασάνκις Ἡσ. «ἀνύεις. Λάκωνες».
κασάρκα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος **πλατυρραμφῶν** πτηνῶν.
κάσαρο (τὸ) δημ. ναυτ. δ.γρ. τοῦ κάσσαρο βλ.λ.
κασᾶς (ὁ) κ. δημ. κ. **κασῆς** (πάπ.), ἐσφ. γρ. κάσας, δημ. κ. **χασᾶς**, αἰτ. κασᾶν,- αἰτ. δυϊκ. **κασᾶ**, αἰτ. πληθ. **κασᾶς** δέρμα ἐν χρήσει ὡς σάγμα ἢ ὑπόσαγμα τῶν ὑποζυγίων· πρβλ. κάς, κάσσος : Ξεν.ΚΠ 8,3,6 **κασᾶς δὲ τούσδε τοὺς ἐφιππίους τοῖς τῶν ἱππέων ἡγεμόσι δός**· || δημ. ὑπόσαγμα τῶν ὑποζυγίων ἐκ πιλήματος, κετσές.
κασαύρα Ἡσ. κ. **κασαυράς** ἡ κασαλβάς βλ.λ.
κασαυρεῖον (τὸ), δ.γρ. **κασαύριον** κ. **κασώριον** τὸ πορνεῖον, χαμαιτυπεῖον· πρβλ. Ἡσ. : Ἀριστφ. Ἱππ.1285 **ἐν κασαυρίοισι.**
κασέλα Ἡσ. «καθέδρα. Λάκωνες».
κασέλλα-λλάκι-έλλι-λλιάζω βλ. κασσέλλα-λλάκι -έλλι-λλιάζω.
κάσεν (πιθ. ἄκλ.) Ἐπιγρ. λακων. ἀντὶ κάσις ἢ κάσιος, λ. δηλοῦσα ὡρισμένην σχέσιν Σπαρτιατόπαιδος πρὸς τὸν ἀγελάρχην τῆς ἀγέλης του, οἱονεὶ ἀδελφοποιτὸς βλ.λ. ἢ ψυχαγωγιάς, μτ. γεν. ἢ δοτ.
κασέρηνον Ἡσ. κάθελε. Λάκωνες» (πιθ. κασαίρηιον = καθαίρησον).
κασέρ (τὸ) νεώτ. κρέας ἐκ ζῴου σφαγέντος ὑπὸ ραββίνου καθ' ὡρισμένον τυπικὸν καὶ οὕτω καταστάντος βρωσίμου ὑπὸ Ἑβραίων.
κασέρι (τὸ) (λατ.) δημ. εἶδος σκληροῦ παχέος τυροῦ, **ἄ.** κασκαβάλι.

κασετῖνα (ἡ) ἡ κασσετίνα βλ.λ.
κασεύδει Ἡσ. «κοιμᾶται. Λάκωνες».
κάσης Ἡσ. «ἡλικιώτης».
κασῆς (ὁ), δοτ. **κασῆι** δ. τ. τοῦ κασᾶς βλ.λ. : Πάπ. **κασῶν κίστας δύο, αὐτ. τύλη καινή, κασῆς.**
κᾰσία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ., δ. γρ. **κασσία**, ἰων. **-ίη** τὸ φυτὸν κιννάμωμον βλ.λ. ἡ κασία, οὗ ὁ φλοιὸς καὶ οἱ ἄωροι καρποὶ εἶναι ἀρωματικοί : Σαπφ. Συμπλ.20C,2,'Ηρ.2,86 **τὴν νηδὺν . . κασίης . . πλήσαντες συρράπτουσι,** Μελανιππ.1 **λίβανον, εὐώδεις τε φοίνικας, κασίαν τε . . , τέρενα Συρίας σπέρματα**· || νεώτ. κ. δημ. κ. **κάσ(σ)ια** γένος χεδροπῶν **φυτῶν**, ὧν **τὰ φύλλα** ἀποξηραινόμενα γίνονται ἡ φαρμακευτικὴ σέγνα βλ.λ.· || ὁμ.νεώτ. κ. **κουασσία** γένος **σιμαρυβοειδῶν φυτῶν.**
κασιγνήτη (ἡ), αἰολ. **κασιγνήτα** (Σαπφ.,πιθ.),κυπρ. **κασινήτα** κ. **καινίτα** (Ἐπιγρ.), θηλ. τοῦ κασίγνητος βλ.λ., ἀδελφή : Ἰλ.Δ 441 **Ἄρεος ἀνδροφόνοιο κασιγνήτη,** Αἰσχ.Πέρσ.185 **δύο γυναῖκ' εὐείμονε . . κασιγνήτα γένους ταὐτοῦ**· || κ. μτφ. ἐπὶ προσομοίων ἢ ἐχόντων στενὸν σύνδεσμον ἢ τὴν αὐτὴν προέλευσιν ἢ ὅμοιον προορισμόν : Ἱππῶν.34 **συκῆν . . ἀμπέλου κασιγνήτην,** Μᾶρκ.'Αργ.ΑΠ 6,248 **λάγυνε, . . κασιγνήτη νεκταρέης κύλικος.**
κασιγνητικός-ή-όν μσν. ἀδελφικός : Εὐστ.775,2.
κασίγνητος (ὁ) (κάσις-γενέσθαι), θηλ. **-ήτη** βλ.λ., ἀδελφός, εἰδ. ὁ ὁμομήτριος : Ἰλ.Λ 257 **Ἰφιδάμαντα κασίγνητον καὶ ὄπατρον**· || ἐν χρ. κ. ὡς θηλ. : Σοφ.'Ηλ.977 **τώδε τὼ κασιγνήτω** (αἱ δύο αὗται ἀδελφαί), ΨΛουκ.Φιλόπ.11 **Ἥραν δὲ τὴν Διὸς γαμετὴν καὶ κασίγνητον.**
κασίδα (ἡ) δημ. κ. **κασσίδα** βλ.λ.
κασίδης (ὁ) δημ. κ. **κασσίδης** βλ.λ.
κασιδιάζω δημ. κ. **κασσιδιάζω** βλ.λ.
κασιδιάρης-α-ικο δημ. κ. **κασσιδιάρης** βλ.λ.
κασιδιάρικος-η-ο δημ. κ. **κασσιδιάρικος** βλ.λ.
κασίδιον (τὸ) (λατ. cassis) πάπ., μσν. **κασσίδι** βλ.λ., κράνος, περικεφαλαία.
κασιδόχορτο (τὸ) δημ. κ. **κασσιδόχορτο** βλ.λ.
κασιέρης (ὁ) δημ. κ. **κασσιέρης** βλ.λ.
κασίκος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος κολεοπτέρων ἐντόμων, παράγον τριγμὸν διὰ τριβῆς τῶν ὀπισθίων μηρῶν ἐπὶ τῶν ἐλύτρων του.
κάσινος πάπ. ἀγν. σημ. : **ἱδρώου κασίνου.**
κασίντα (ἡ) (ἄκλ.) εἶδος λυρικοῦ ἐγκωμιαστικοῦ ποιήματος ἐν τῇ ἀραβικῇ λογοτεχνίᾳ ἐκ 15 τοὐλάχιστον διστίχων ἀποτελούμενον.
κᾰσιοβόρος-ον Ἡσ. ἐπὶ σκώληκος, ὁ τρώγων κασίαν.
κάσιοι (οἱ) Ἡσ. ἀδελφοὶ ἢ ἐξάδελφοι ἀνήκοντες εἰς τὴν αὐτὴν ἀγέλην παίδων ἐν Σπάρτῃ.
κασιόπνους-ουν ὁ ἀποπνέων ὀσμῆς κασίας : Ἀντιφάν.52,14.
κάσις-ιος (ὁ,ἡ), δοτ. **κάσι,** δοτ. πληθ. **κασίεσσι** ὁ ἀδελφός, ἄ. κασίγνητος : Αἰσχ.'Επτ.674 **ἄρχοντί τ' ἄρχων καὶ κασιγνήτῳ κάσις,** Εὐρ.'Εκ.361 **τὴν Ἕκτορός τε . . , κάσιν,** Καλλ.Αἴτ.3,1,23· **2)** μτφ. ὁ ὁμοίας φύσεως ἢ προελεύσεως ἢ προορισμοῦ : Αἰσχ.'Επτ.494 **λιγνὺν . . , αἰόλην πυρὸς κάσιν,** αὐτ. Ἀγ.495 **κάσις πηλοῦ . . κόνις.**
κάσις (ἡ) (λατ.) πάπ. κράνος, κρανοειδὴς θήκη : **τιμὴ κάσιδος χαλκῆς.**
κάσκα (ἡ) (Ἰταλ.) ἐλαφρὸς θερινὸς πῖλος ἐκ φελλοῦ ἐν εἴδει κράνους, φορούμενος εἰς θερμὰ κλίματα· **2)** χαλύβδινον στρατιωτικὸν κράνος, φορούμενον κυρ. κατὰ τὰς ἐκστρατείας.
κασκαβάλι (τὸ) δημ. ὁ τυρὸς κασέρι βλ.λ.· **2)** ναυτ. εἶδος μεταλλικῆς περόνης, ἐφηλίς· **3)** ὁμ. ναυτ. τὸ σχαστήριον βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ.
κασκαλίζεται Ἡσ. «γαγγαλίζεται».
κάσκανα (τὰ) (κάς) Ἡσ. «κασσύματα».
κασκάνδιξ (σκάνδιξ)· Ἡσ. «ἡ γηθυλλίς».

κασκάρα πικρὰ (ἡ) νεώτ. φαρμακευτ. ὁ φλοιὸς τοῦ φυτοῦ πικρόθαμνος βλ.λ. ὁ ἀντίδεσμος, ὧν ἐν χρ. ὡς καθαρτικὸς τοῦ αἵματος.

κασκαρίκα (ἡ) δημ. πάθημα ἀστεῖον, προελθὸν εἴτε ἐξ ἰδίας ἀπερισκεψίας εἴτε συνηθέστερον ἐκ τεχνάσματος ἄλλου προσώπου, φιάσκο : **ἔπαθε μιὰ κασκαρίκα ποὺ γελᾶν ἀκόμα εἰς βάρος του·** **2)** συνεκδ. καὶ αὐτὸ τὸ τέχνασμα ἐξ οὗ προέρχεται ἡ κασκαρίκα : **τοῦ 'παιξαν - τοῦ 'φτιαξαν - τοῦ σκάρωσαν μιὰ κασκαρίκα.**

κασκαρίλλα (ἡ) νεώτ. βοταν. ὁ ἀρωματικὸς φλοιὸς τοῦ φυτοῦ κρότων βλ.λ. ὁ κοινός.

κασκέτ(τ)ο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. κάλυμμα τῆς κεφαλῆς μετὰ γείσου, ἐν χρ. ἰδίως παρὰ ναυτικοῖς : Παλαμ.Τρισεύγ.42 **τοῦ ξεγλίστρησε καὶ τὸ κασκέτο·** || περιφρον. πᾶς ἄκομψος πῖλος· **2)** εἰδ. στρατιωτικὸν πηλήκιον.

κασκόλ (τὸ, ἄκλ.) (γαλλ.) δημ. πλεκτὸν περιλαίμιον προφυλάσσον τὸν λαιμὸν ἀπὸ ταῦ ψύχους.

κασκορσές (ὁ) (γαλλ.) δημ. κ. -σέ (τὸ) πλεκτὸν γυναικεῖον ἐσώρρουχον μάλλινον ἢ βαμβακερόν, φερόμενον ἄνωθεν τοῦ στηθοδέσμου, κορσέ.

κασκός Ἡσ. « ὁ μικρὸς δάκτυλος ».

κασκοῦσα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν περιαλλόκαυλον βλ.λ. τὸ συχνανθὲς καὶ περιαλλόκαυλον τὸ ἀρουραῖον.

κασμάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. καζμάς σκαφευτικὸν ἐργαλεῖον, σκαπάνη.

κασμήρι(ον) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. κ. **κασμίρι(ον)** μάλλινον λεπτὸν ὕφασμα πρὸς κατασκευὴν ἀνδρικῶν ἢ γυναικείων ἐξωτερικῶν ἐνδυμάτων.

κάσμορος Ἡσ. « δύστηνος ».

κασνονία (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **καραβιδῶν.**

κασολόγκης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν λευκὸν καὶ ἀδιαφανές.

κασόνα (ἡ) δημ. μεγεθ. τοῦ **κασόνι** βλ.λ.

κασονάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ **κασόνι** βλ.λ.

κασόνι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. δ.γρ. **κασσόνι** κιβώτιον πρὸς τοποθέτησιν πραγμάτων ἢ μεταφορὰν ἐμπορευμάτων, κάσα· **2)** φέρετρον.

κασονιάζω (κασόνι) δημ. τοποθετῶ εἰς κασόνι, ἀποθηκεύω : **κασονιάζω τὰ σῦκα·** **2)** εἰδ. ἐπὶ κτίσματος, κατασκευάζω τὸ ξύλινον περίβλημα, κασόνι, ὡς τύπον, καλούπι τοῦ προκειμένου πρὸς χύσιν οἰκοδομικοῦ μίγματος· πρβλ. καλουπώνω : **προφτάσαμε καὶ κασονιάσαμε μονήμερα ὅλη τὴν ταράτσα, αὔριο θὰ ρίξουμε τὸ τσιμέντο·** **3)** ρηματ. π. κασόνιασμα.

κασόνιασμα-ατας (τὸ) (κασονιάζω) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κασονιάζω βλ.λ.

κασοποιός (ὁ) (κασῆς-ποιῶ) πάπ. κ. κασσοποιός ὁ κατασκευαστὴς κασῶν βλ.λ., χονδρῶν πηλημάτων, οἷον διὰ σάγματα, τάπητας κτλ.

κασουβικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Κασούβους, ὁ τῶν Κασούβων : **κασουβικὴ γλῶσσα.**

κασούλα (ἡ) (λατ.) νεώτ. ἐκκλ. τὸ ἱερατικὸν φαινόλιον ἢ φενόλιον.

κασούρι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν δαῦκος βλ.λ. ὁ καρωτός.

κασπολέω αἰολ. μέλλ. ἀντὶ **καταστελῶ** τοῦ καταστέλλω βλ.λ. : Σαπφ.81.

κάσσα (ἡ) (1) μτγν. κασάλβη, πόρνη· ΕΜ 493,28· Λυκόφρ.131 **νοσφιεῖ γάμων λίποντα, κάσσης ἐκβολῶν πελειάδος** (σχόλ. « τῆς πόρνης χωρίσας περιστερᾶς »).

κάσ(σ)α (ἡ) (2) (ἰταλ.) δημ. κιβώτιον ἐκ σανίδων πρὸς μεταφορὰν ἢ τοποθέτησιν ἐμπορευμάτων : **μία κάσσα πετρέλαιο·** **2)** φέρετρον νεκροῦ, λάρναξ, κιβούρι· **3)** σιδηροῦν χρηματοκιβώτιον : **κάσσα βιεννέζικη·** || συνεκδ. τὸ ταμεῖον : **ἔχει πολλὰ στὴν κάσσα του·** **4)** ἐν τῇ χαρτοπαιξίᾳ, τὸ κατατιθέμενον ποσόν : **τί κάσα θὰ βάλωμε;** **5)** τὸ τετράπλευρον ἐκ σανίδων πλαίσιον φατνώματος, κουφώματος, ἐφ' οὗ στηρίζονται τὰ φύλλα, οἷαν θυρόφυλλα, παραθυρόφυλλα· **6)** ἐπὶ ἁμαξῶν, τὸ πῆγμα· **7)** εἰδ. ἐν τῇ τυπογρ. ἡ στοιχειοθήκη βλ.λ.· **8)** ναυτ. κάσσα τοῦ μακαρᾶ ἡ θήκη τοῦ τροχίλου· ὁμ. κάσσα τοῦ τσιμπουκιοῦ ἕδρα τοῦ ἐπιστηλίου· ὁμ. **κάσσα τοῦ καυβουσιοῦ** ἡ βαλβὶς τῆς καθόδου· **9)** μουσ. **γκράν - κάσσα** τὸ μέγα τύμπανον ὀρχήστρας ἢ στρατιωτικῆς μουσικῆς.

κασσάνδρα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἐρεικωδῶν.**

κάσ(σ)αρο (τὸ) (ἀραβ.) δημ. τὸ ἐπὶ τῆς πρύμνης πλοίου ἐπίστεγον.

κάσσει Ἡσ. «νεοσαεια».

κασ(σ)έλλα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κιβώτιον ἐπίμηκες καὶ βαθὺ πρὸς φύλαξιν ἐνδυμάτων, σεντούκι : ΜΜ **θ' ἀνοίξου τὴν κασέλλα μου νὰ βγάλου τὰ κεράσματα·** **2)** εἰδ. ἐν τοῖς ἐλαιοτριβείοις, δοχεῖον εἰς ὃ ῥέει ἐκ τοῦ πιεστηρίου τὸ ἔλαιον ἀναμεμειγμένον μεθ' ὕδατος.

κασ(σ)ελλάκι (τὸ) δημ. κ. **κασσέλι** ὑποκορ. τοῦ κασ(σ)έλλα βλ.λ., σεντουκάκι· **2)** εἰδ. τὸ φορητὸν κιβωτίδιον τῶν ὑποδηματοκαθαριστῶν.

κασ(σ)ελλιάζω (κασσέλα) δημ. τοποθετῶ ἐνδύματα μέσα εἰς τὴν κασσέλλαν : **κασσέλιασε τὰ χειμωνιάτικα·** **2)** συσκευάζω ἐμπόρευμα ἐντὸς κιβωτίων : **κασσελλιάζω τὴν σταφίδα πρὸς ἐξαγωγήν·** **3)** ρηματ.π. κασ(σ)έλιασμα.

κασ(σ)ετίνα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κιβωτίδιον καλλιτεχνικῶς εἰργασμένον πρὸς φύλαξιν μικροαντικειμένων, οἷον ἐπιστολῶν, κοσμημάτων κττ.

κὰσ-σέξ (γαλλ.) δημ. κάλυμμα πολυτελές, φερόμενον ἐν εἴδει μικρᾶς περιακελίδος ὑπὸ τῶν γυμνῶν χορευτριῶν, χορευτῶν, ἀκροβατῶν καὶ παλαιστῶν πρὸς κάλυψιν τῶν ἀποκρύφων μελῶν.

κάσσης (ὁ) νεώτ. κ. **κάσας** εἶδος ὑποσάγματος ἐκ πεπιεσμένου ἐρίου· πρβλ. κάσσος.

κασσία (ἡ) κ. νεώτ. κ. **κασία** βλ.λ.

κασ(σ)ίδα (ἡ) (λατ.) δημ. νόσος πτώσεως τριχῶν, τριχόπτωσις : **ἔχει κασσίδα στὰ μαλλιά,** παροιμ. **τὸ γαραύφαλο στ' ἀφτὶ κι ἡ κασίδα στὴν κορφή** (ἐπὶ πτωχῶν ἐπιζητούντων μεγαλεῖα).

κασσιδαρία (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακίων τῆς οἰκογ. τῶν **κασσιδιδῶν.**

κασσιδέα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακίων τῆς οἰκογ. τῶν **ταινιογλωσσιδῶν.**

κασσίδη (ἡ) νεώτ.βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **χειλανθῶν.**

κασ(σ)ίδης (ὁ) δημ., θηλ. κασ(σ)ιδοὺ ὁ πάσχων τριχόρροιαν, κασσίδαν, κασσιδιάρης· || συνεκδ. ὁ φαλακρός· **2)** μτφ. ὁ μωροκενόδοξος καὶ ἀκατάδεκτος, ψωροϋπερήφανος· **3)** σπαν.κ. ἐν καλῇ σημ. ἀξιοπρεπής, ὑπερήφανος.

κασσίδι (τὸ) (λατ.) μσν. κ. ἰδιωμ. ἐν Πόντῳ κράνος : Χρον.Μορ.Η157Η **μὲ ἐκεῖνα τοὺς ἐσύχνασαν ἀπάνω εἰς τὰ κασσίδια,** Ἐρωτόκρ.2,140 **κι ἥβγαλε σπίθες ἐκατὸ τὸ σιδερὸ κασσίδι.**

κασ(σ)ιδιάζω (κασσίδα) δημ. προσβάλλομαι ὑπὸ κασσίδας, πάσχω ἀλωπεκίασιν· **2)** μτφ. ἐρεθίζομαι, νευριάζω.

κασ(σ)ιδιάρης-α-ικο δημ. ὁ πάσχων ἀλωπεκίασιν, κασσίδαν, κασσίδης : Παροιμ.ἐν Ἀραβανι. 84 **ὅλα παίζ' ὁ κασσιδιάρης, ἐξ' ἀπὸ τὸ κλωτσοσκούφι** (ὁ ἔχων ἐλάττωμά τι προσπαθεῖ πάντοτε νὰ τὸ ἀποκρύπτῃ)· **2)** μτφ. ὁ κασσίδης βλ.λ.

κασσιβίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογένεια μαλακίων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **κτενοβραγχίων.**

κασσιβινίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογέν. ἐντόμων κολεοπτέρων τοῦ ἀθροίσμ. τῶν **φυτοφάγων.**

κασσιδουλίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογένεια ἐχινοδέρμων τῆς τάξεως τῶν ἐχινιδῶν.
κασσιδουλίνη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος πρωτοζώων τῆς οἰκογ. τῶν **γλοβιρερυνιδῶν.**
κασ(σ)ιδόχορτο (τό) δημ. τὸ φυτὸν μικρομερία ἡ ἰουλιανή.
κασ(σ)ιέρης (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ὁ ἔχων τὴν διαχείρισιν τῆς κάσσας, τοῦ χρηματοκιβωτίου, τοῦ ταμείου, ὁ ταμίας.
κασσίζω μτγν. μυρίζω ἢ ἔχω γεῦσιν κασσίας: Διοσκ.1,13 **μεγάλην ἔχον ῥίζαν κασσίζουσαν.**
κάσσικος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἰκτηριδῶν·** **2)** γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **κορακιδῶν.**
κασσίνη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **κηλαστρωδῶν.**
κασσινίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν πολυπυριτικὸν ἅλας τῆς οἰκογ. τῶν **ἀστρίων.**
κασσιόπη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος μεδουσῶν τῆς οἰκογ. τῶν **κασσιοπειϊδῶν·** **2)** βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἐρεικωδῶν.**
κασσίς-ίδος (ἡ) (λατ.) νεώτ. π. Ρωμ. κ. Βυζ. κράνος, περικεφαλαία· **2)** π. Βυζ. μέρος τῆς ἐξωτερικῆς ἐπενδύσεως τῶν πλοίων· **3)** ζωολ. γένος μαλακίων τῆς οἰκογ. τῶν **ταινιγλωσσιδῶν.**
κασσιτερᾶς-ᾶτος (ὁ) πάπ. ὁ κασσιτερωτής, γανωτής, καλαντζής.
κασσιτέρινος-η-ον κ. μσν. κ. νεώτ., ἀττ. καττιτέρινος ὁ πεποιημένος ἐκ κασσιτέρου, ἀπὸ καλάϊ: Ἀριστλ.Σοφ.Ἐλ.164b,24, Πλούτ.Ἠθ.1075C **τοὺς θεοὺς . . ὥσπερ κηρίνους ἢ καττιτερίνους,** Γαλ.309,18 **ἀγγεῖον κασσιτέρινον,** Θωμ.Μ 519.
κασσιτερίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτόν, διοξίδιον τοῦ κασσιτέρου.
κασσιτεροκόλλησις-εως (ἡ) νεώτ. συγκόλλησις δύο μεταλλίνων τεμαχίων διὰ κασσιτέρου.
κασσιτεροποιός (ὁ) μτγν. ὁ κασσιτερουργὸς βλ.λ.: Πτολ.Τετραβ.180.
κασσίτερος (ὁ) [βαβυλ. cassi-tira, δθ. σανσκρ. kastiram] κ. μσν. κ.νεώτ., ἀττ. **καττίτερος** μέταλλον ἀργυρόλευκον κ. στιλπνόν, χρησιμοποιούμενον πρὸς συγκόλλησιν μετάλλων, ἐπικάλυψιν μαγειρικῶν σκευῶν, κατασκευὴν τῶν κατόπτρων, π. ἀρχ. ὡς κόσμημα τοῦ ὁπλισμοῦ, οἷον θώρακος, ἀσπίδος, ἁμάξης κτλ., τὸ καλάϊ· Ε Γουδ.302,29 «ὁ τὴν κόσμησιν τηρῶν ἢ ὁ κοσμῶν καὶ λαμπρύνων»: Ἰλ.Λ 25 **δώδεκα δὲ χρυσοῖο καὶ εἴκοσι κασσιτέροιο,** αὐτ.Σ 474, αὐτ.Ψ 503 **ἅρματα δὲ χρυσῷ πεπυκασμένα κασσιτέρῳ τε,** Ἡσίοδ.Α 208 **πανέφθου κασσιτέροιο,** Ἡρ.3,115 **οὔτε νήσους οἶδα Κασσιτερίδας ἐούσας, ἐκ τῶν ὁ κασσίτερος ἡμῖν φοιτᾷ,** Διόδ.Σ 5,38 **γίνεται δὲ καὶ κασσίτερος ἐν πολλοῖς τόποις τῆς Ἰβηρίας,** Παυσ.4,26,8 **ἀνοίξας δὲ εὗρε κασσίτερον ἐληλασμένον ἐς τὸ λεπτότατον,** Βί.Ἀλεξ.5779 **ποτίσας πάντας λίθους κασσίτερον πρὸς τῷ χαλκῷ,** - **κασσιτέρου ἑνώσεις-ἀντιδράσεις - χρώματα.**
κασσιτερουργία (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ κασσιτερουργοῦ βλ.λ.
κασσιτερουργός (ὁ) (ἔργω) γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ ἐργαζόμενος τὸν κασσίτερον, ὁ κατασκευάζων διάφορα σκεύη καὶ ἀντικείμενα ἐκ κασσιτέρου, δ. κασσιτεροποιός.
κασσιτεροῦχος-ον (ἔχω) νεώτ. ὁ περιέχων κασσίτερον, καλάϊ.
κασσιτεροφόρος-ον (φέρω) νεώτ. ὁ φέρων κασσίτερον.
κασσιτερῶ-όω (κασσίτερος) μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ χαλκῶν σκευῶν, καλύπτω τι δι' ἐπιστρώματος κασσιτέρου, γανώνω· κ. παθ.: Διοσκ.1,30,5 **λέβης κασσιτερωμένος·** **2)** ρηματ. π. κασσιτέρωσις, κασσιτερωτής, κασσιτέρωμα.

κασσιτερώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς κασσίτερον.
κασσιτέρωμα-ατος (τὸ) (κασσιτερῶ) νεώτ. ἡ κασσιτέρωσις, τὸ γάνωμα.
κασσιτέρωσις-εως (ἡ) (κασσιτερῶ) νεώτ. ἐπὶ χαλκῶν σκευῶν, ἡ διὰ κασσιτέρου ἐπίχρισις, τὸ γάνωμα, στάγκωμα.
κασσιτερωτής (ὁ) (κασσιτερῶ) νεώτ. ὁ τεχνίτης, ὁ ἐνεργῶν τὴν ἐπάλειψιν χαλκῶν σκευῶν διὰ κασσιτέρου, γανωτής, καλαντζής.
κασσιτήριον (τὸ) πάπ. κ. **κασσιτῆριν** ὁ κασσίτερος, τὸ καλάϊ: **λήκυθον κασσιτηρίου.**
κασσοποιός (ὁ) πάπ. κ. κασοποιὸς βλ.λ.
κάσσος (ὁ) Ἡσ. «κάσσαον· ἱμάτιον παχὺ καὶ τραχὺ περιβόλαιον» πρβλ. Ἀρκαδ.76,16 «τὸ κάσσας ἀπὸ τοῦ κάσος γίνεται κατὰ πλεονασμὸν τοῦ σ· ἔστι δὲ εἶδός τινος ἱματίου οὕτω καλουμένου».
κασσοῦ (τὸ) (γαλλ.) νεώτ. δρόγη ἐξαγομένη ἐκ τοῦ φυτοῦ ἀκακία ἡ κατεχοῦ.
κασσύθη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **δαφνοειδῶν.**
κάσσυμα-ατος (τὸ) (κασσύω) κ. νεώτ., ἀττ. κ. νεώτ. **κάττυμα** πέλμα ὑποδήματος ἐκ σκληροῦ δέρματος, σόλα: Ἀριστλ.Ἀχ.301 **ὡς μεμίσηκά σε Κλέωνος ἔτι μᾶλλον, ὃν κατατεμῶ τοῖσιν ἱππεῦσι καττύματα** (σχόλ. «καττύματα δέ ἐστι δέρματά τινα ἰσχυρὰ καὶ σκληρὰ ἅπερ τοῖς σανδάλοις καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποδήμασιν ὑποβάλλεται»), Λιβάν.4,835,35 **προσερραμμένα τοῖς ὑποδήμασι καττύματα·** ‖ κ. μτφ.: Ἀριστφ.Σφ.1160 **ἐγὼ γὰρ ἂν τλαίην ὑποδύσασθαί ποτε ἐχθρῶν παρ' ἀνδρῶν δυσμενῆ καττύματα;** **2)** εἶδος ἐλαφρῶν ὑποδημάτων· Πολυδ.7,86 «οἱ δὲ κονίποδες λεπτὸν ὑπόδημα πρεσβυτικόν· καὶ τὸ κάττυμα κοῦφον, ὡς ἐγγὺς εἶναι τῆς κόνεως τὸν πόδα»· **3)** μτφ. δόλος, κατεργαριά· Ἡσ. «κάττυμα· ἀπάτη, δόλος, συσκεύασμα, δολιότης»· **4)** κτ. πληθ. εἶδος μελῳδίας διὰ τῆς κιθάρας: Πλούτ. Ἠθ.1138C **τῶν κιθαρῳδῶν τοῦ Τιμοθείου τρόπου καταφρονούντων· σχεδόν.. ἀποπεφοιτήκασιν εἴς τε τὰ καττύματα καὶ εἰς τὰ Πολυείδου ποιήματα.**
κασσύω (καττύς), ἀττ. **καττύω** ἐνράπτω κάττυμα, σόλαν εἰς τὸ ὑπόδημα· Ἡσ.«καττύειν· συρράπτειν»: Πλάτ.Εὐθ.294Β **καὶ ναὶ μὰ Δία καττύειν,** Νικ.ἀπ. 85,6 **οἷσι πέδιλα παλίμβολα κασσύουσιν·** κ. μέσ.: Φερεκρ.178 (δ. ἀνάγν. καττύομεν)· πρβλ. ἐγκαττύω· **2)** μτφ. ἐν κακῇ σημ. ράπτω, οἷον δόλον, διαβολήν, μηχανῶμαι κακά: Ἀλκίφρ.3,58 **καττύειν διαβολάς·** ‖ κ. μέσ. συντίθεμαι, συσκευάζομαι: Ἀριστφ.Ἱππ.314 **οἶδ' ἐγὼ τὸ πρᾶγμα τοῦθ' ὅθεν πάλαι καττύεται,** Κλήμ.Ἀλ.998 **κεκαττυμένα σοφιστικὴ τροπολογία·** **3)** ρηματ. π. κάσσυμα.
κάστα (ἡ) (λατ.) νεώτ., παλαιότ. κ. **κάστις-εως,** π. τοῖς Ἰνδοῖς, ἑκάστη τῶν κοινωνικῶν τάξεων: **ἡ κάστα τῶν βραχμάνων·** **2)** κτ. ἐπέκτ. κοινωνικὴ τάξις, φατρία, ὁμὰς ἀνθρώπων ἐχόντων τὴν αὐτὴν πολιτικήν, ἐθνικήν, θρησκευτικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν δρᾶσιν καὶ διακρινομένη οὕτως ἀπὸ τῶν ἄλλων πολιτῶν.
κασταλία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **βουπρηστιδῶν·** **2)** ὁμ. γένος μαλακίων τῆς οἰκογ. τῶν **λουκινακιδῶν·** **3)** γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **νυμφαιωδῶν.**
κασταναϊκόν κάρυον (τὸ) τὸ κάστανον: Θεόφρ.Φ| 4,8,11,Διόδ.Σ 2,50 **τὸ μέγεθος καρύοις κασταναϊκοῖς παραπλήσιος.**
καστάναιον (τὸ) Ἐπιγρ. συνήθ. κτ. πληθ. τὸ κάστανον.
καστανάς (ὁ) δημ. ὁ καστανοπώλης: **ἦρθαν οἱ καστανάδες, χειμώνας πλάκωσε.**
καστανέα (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. **καστανιά** δένδρον καρποφόρον: Γεωπ.2,8,4, δ. ἡ κάστανος

κ. τὸ κάστανον· || νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **κυπελλοφόρων.**

καστανέρυθρος-ον νεώτ. ὁ ἔχων χρῶμα βαθὺ ἐρυθρὸν πλησιάζον πρὸς τὸ καστανόν.

καστανεών-ῶνος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. τόπος περιέχων καστανέας, δάσος καστανεῶν : Γεωπ.3,15,7 **καστανεῶνας φυτεύειν ἐπιτήδειον.**

καστανιά (ἡ) δημ. τὸ δένδρον καστανέα· **2)** τὸ ξύλον τῆς καστανέας· **3)** οἰκιακὸν σκεῦος ἐκ συναρμολογουμένων δοχείων πρὸς μεταφορὰν φαγητοῦ, κλειδοπίνακο.

καστάνια (ἡ) δημ. ἐξάρτημα ὀδοντωτοῦ τροχοῦ ἐμποδίζον αὐτὸν νὰ στραφῇ κατὰ διεύθυνσιν ἀντίθετον τῆς κανονικῆς, ἁ. ἐπίσχεστρον.

καστανίδα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ὑάκινθος ὁ ρωμαῖος καὶ ξιφῖον τὸ ἀρουραῖον.

καστανιέτα (ἡ) (ἱσπαν.) δημ. συνήθ. κτ. πληθ. ζεῦγος χειροκροτάλων, δι' ὧν αἱ ὀρχηστρίδες συνοδεύουσι τὸν ρυθμὸν τοῦ χοροῦ.

καστανικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν κάστανον : Γαλ.6,777 **βάλανοι καστανικαί.**

καστανιόλα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ναυτ. ὁ κατοχεὺς τῶν ἀγκυρίων ἁλύσεων· **2)** ἡ καστάνια βλ.λ.

καστανίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν θειϊκὸν ἅλας τοῦ σιδήρου ἔνυδρον.

καστανομάλλης-α-ικο δημ., θηλ. κ. -λοῦσα κ. -λού, ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ ἔχων κόμην καστανόχρουν : δ.τραγ. **κυρὰ φηλή, κυρὰ λιγνὴ καὶ καστανομαλλοῦσα, | ὄνταν σ' ἐγέννα ἡ μάννα σου ὅλα τὰ δένδρα ἀνθοῦσα.**

καστανομάτης-α-ικο δημ., θηλ. κ. -ού ὁ ἔχων ὀφθαλμούς, μάτια καστανοῦ χρώματος.

κάστανο(ν) (τὸ) κ. μαν., νεώτ. κ. δημ. ὁ καρπὸς τῆς καστανέας π. μτγν. κτ. πληθ. ἁ. αἱ κάστανοι, τὰ καστάναια, τὰ καστάνεια· Ἡσ. «κάστανα, Διὸς βάλανοι, εὐβοϊκὰ κάρυα» : Μνησιθ.'Αθ.π. 'Αθήν.2,54Β **τῶν εὐβοϊκῶν . . καρύων ἢ καστάνων, - κάστανα κρητικά·** || φρ. **βγάζω τὰ κάστανα ἀπὸ τὴ φωτιὰ ἐκτελῶ** τὸ δυσχερὲς ἢ τὸ ἐπικίνδυνον μέρος μιᾶς πράξεως, ἐξ ἧς πρόκειται νὰ ὠφεληθῇ ἄλλος· || φρ. **δὲν χαρίζει** κάστανα δὲν κάμνει ὑποχωρήσεις ἢ ἐξαιρέσεις, τηρεῖ τὴν πρέπουσαν ἑκάστοτε αὐστηρὰν συμπεριφοράν· **2)** μσν. ἡ καστανέα βλ.λ. : Γεωπ.10,63,1.

κάστανος (ἡ) ἡ καστανέα· Ἡσ. «καρύας· τὰς ἀμυγδάλους καὶ καστάνους»· **2)** κτ. πληθ. τὰ κάστανα : Γαλ.Λεπτ.Δι.10.

καστανόξανθος-η-ο δημ. οὗτινος ἡ κόμη ἔχει χρῶμα μεταξὺ καστανοῦ καὶ ξανθοῦ.

καστανοπώλης (ὁ) δημ. ὁ πωλῶν κάστανα, καστανᾶς.

καστανός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ καστάνου, ὁ καστανόχρους : Θεοτ.Κ Κατάδ. 66 **μία μάλλινη πλατιά, καστανὴ βράκα,** δ. τραγ. **μάτια καστανὰ γραφτὸ μου ἦταν νὰ σᾶς χάσω, | κάτι μὲ τραβᾷ καὶ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ξεχάσω·** || ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων κόμην καστανόχρουν, ὁ καστανομάλλης : **μιὰ κόρη καστανή·** || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ χρῶμα τοῦ καστάνου.

καστανόσπερμον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἑλλοβοκάρπων.**

καστανότοπος (ὁ) δημ. ἐπὶ τόπων, τόπος ἐν ᾧ φύονται καστανέαι, κατάλληλος πρὸς φύτευσιν καστανεῶν.

καστανόφαιος-ον νεώτ. ὁ ἔχων χρῶμα μεταξὺ καστανοῦ καὶ φαιοῦ.

καστανόχρους-οος-ουν-οον νεώτ. ἔχων καστανὸν χρῶμα, ὁ καστανόχρωμος, καστανός· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ καστανὸν χρῶμα.

καστανόχρωμος-η-ο δημ. ὁ καστανόχρους, ἁ. καστανός.

καστανόχωμα-ατος (τὸ) δημ. φυτογῆ σχηματιζομένη παρὰ τὰς ρίζας τῶν καστανεῶν, πολύτιμος εἰς τὴν ἀνθοκομίαν : **καστανόχωμα γιὰ τὰ λουλούδια.**

καστάνοφις-εως (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **κυπελλοφοριδῶν.**

καστανωτὰ (τὸ) δημ. τὰ ἐκ καστανέας δάση : **τὰ καστανωτὰ τοῦ Πηλίου.**

καστεία (ἡ) μτγν. κτ. πληθ. ἀσκητικὰ ἔργα : Μαρῖν.Πρόκλ.19.

καστελλανία (ἡ) νεώτ. τὸ ἀξίωμα καὶ ἡ δικαιοδοσία τοῦ καστελλάνου βλ.λ.

καστελλανίκιον (τὸ) μσν. ἡ ὑπὸ τὸν καστελλάνον, βλ.λ. διοικητικὴ περιφέρεια : Χρον.Μορ. 2451Η **ἀφέντη γὰρ τὸν ἄφηκεν στῆς Καλαμάτας κάστρον μὲ ὅλης τῆς περιοχῆς τοῦ καστελλανικίου·** πρβλ. καστελλανία.

καστελ(λ)άνο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν καρδούγκουλος ὁ κυάνειος.

καστελλάνος (ὁ) (λατ.) μσν., νεώτ. κ. δημ. π. Ρωμ. ὁ κάταικος τοῦ καστελλίου, τοῦ μικροῦ κάστρου· **2)** π. Βυζαντ. ἐπὶ Φραγκοκρατίας, ὁ διοικητὴς καστελλίου, ὁ φρούραρχος : Χρον.Μορ. 7937Ρ **τοὺς προδεδούρους τῶν κάστρων, τοὺς καστελλάνους ὅλους·** **3)** μσν. ὡς τιμητικὸς τίτλος, πυργοδεσπότης.

καστέλλι(ον) (τὸ) (λατ.) μσν. κ. νεώτ., μσν. καστέλλιν μικρὸν φρούριον, κάστρον, πύργος ὀχυρός : Χρον.Μορ.1402Ρ **εὐθὺς καστέλλιν ἔστησαν ὅλον μὲ τὸ πλιθάρι,** Βάρν.Φῶς **βουνά, πελάγη ἀντίμαχα | καὶ ριζιμιὰ καστέλλια.**

κάστελλος (ὁ) νεώτ. τὸ καστέλλιον βλ.λ.

καστελλώνω π. Βυζαντ. ἐγείρω καστέλλιον· || κ. μέσ. ἐν μτχ. ἐπὶ πλοίων : **καστελλωμένα πλοῖα** (τὰ φέροντα πολεμικοὺς πύργους).

καστιλλόη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **μορεοειδῶν.**

κάστιν ἀττ. κτ. κρᾶσιν **ἀντὶ καὶ ἐστίν** : Σοφ. Αἰ.1154.

κάστον Ἡσ. «ξύλον. Ἀθαμᾶνες».

κἀστόν ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ καὶ ἐστόν : Ἀριστφ. Ὄρν.326.

καστόρειος-ον ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Κάστορα : Πίνδ.Ι 1,16 **Καστορείῳ . . ὕμνῳ·** || **καστόρειον μέλος** πολεμικὸν μέλος, ᾀδόμενον πρὸς αὐλὸν ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων πρὸς ἐξύμνησιν νικῶν ἐν ἱπποδρομικοῖς ἢ ἁρματηλατικοῖς ἀγῶσι, ἢ ὅτε ἐπρόκειτο νὰ συνάψωσι μάχην : Πίνδ.Π 2,69 **μέλος .. τὸ Καστόρειον,** Πλούτ.Λυκ.22 **τοὺς αὐλητὰς αὐλεῖν ἐκέλευε τὸ Καστόρειον μέλος·** **2)** κ. **καστόριος** βλ.λ.

καστορέλαιον (τὸ) νεώτ. τὸ κικινέλαιον, τὸ ρετσινόλαδο.

καστόρι (τὸ) δημ. τὸ καστόριον βλ.λ.

καστορίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογένεια θηλαστικῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν τρωκτικῶν.

καστορίδες-ων (αἱ) κ. μσν. εἶδος ἐξαίρετον κυνηγετικῶν κυνῶν ἐν Λακωνίᾳ· Πολυδ.5,39 «αἱ δὲ καστορίδες Κάστορος θρέμματα, Ἀπόλλωνος δὲ δῶρον» : Ἀγαθ.ΑΠ 6,167 **σοὶ γὰρ καστορίδων ὑλακὰ κυνῶν,** ἁ. καστόριαι· **2)** εἶδός τι θαλασσίου ζῴου, φώκη : Ὀππ.Ἁλ.1,398,Αἰλ.ΖΙ 9,50 **αἱ καστορίδες ζῷόν ἐστι θαλάττιον καὶ ἐπὶ ταῖς ἀκταῖς καὶ ταῖς πέτραις ταῖς προσβεβλημέναις ἀπόφημόν τινα κωκυτὸν μεθιᾶσιν καὶ ὠρύονται** βαρύτατα, Τζέτζ.Ἱστ.6,341· **3)** **αἱ Καστορίδες πύλαι** στενὸν τι πλησίον τοῦ Γυθείου : Παυσ.3,21,9 **καλοῦνται δὲ ἐνταῦθα καὶ πύλαι Καστορίδες.**

καστορίζω (καστόριον) μτγν. ὁμοιάζω κατά τι πρὸς κάστορα : Διοσκ.2,8 **καστορίζειν τῇ ὀσμῇ,** Βέττ.Βάλ.2,23 **καστορίζειν τῇ χρόᾳ.**

καστόρινος-η-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ κατεσκευ-

ασμένος ἐκ δέρματας κάστορος ἢ ἐξ ὑφάσματος καστορίου : **καστόρινο καπέλλο.**

καστόρι(ον) (τὸ) κ. **-ειον** (λατ.) μτγν., νεώτ. κ. δημ. φαρμακ. ἔκκριμα ἀδένων κείμενον περὶ τὰ γεννητικὰ ὄργανα τοῦ κάστορος, χρήσιμον ὡς φάρμακον εἰς τρόμους καὶ σπασμούς : Πλούτ.'Ηθ.55Α **ἔστι δ' ὅπου ταῦτ' ἐάσας καστόριον ἐνέσεισεν,** Διοσκ. 2,26,Σωρ.2,29· **2)** Σουΐδ. « εἶδος βαφῆς ἀπὸ τῆς κογχύλης »· **3)** νεώτ. κ. δημ. τὸ ζῷον κάστωρ· **4)** νεώτ. κ. δημ. τὸ κατειργασμένον δέρμα τοῦ κάστορας· ‖ εἶδος μαλακοῦ δέρματος ὁμοιάζοντος κατὰ τὴν ὑφὴν πρὸς τὰ τοῦ κάστορος· **5)** νεώτ. κ. δημ. ὕφασμα κατασκευαζόμενον ἐκ τριχῶν τοῦ κάστορος· ‖ εἶδος ἐκλεκτοῦ ὑφάσματος ὁμοιάζοντος κατὰ τὴν ὑφὴν πρὸς τὸ ἐκ τριχῶν κάστορος.

καστόριος-α-ον κ. **-ειος-ειον** (κάστωρ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν κάστορα, ὁ τοῦ κάστορας· 'Ησ. «κάστωρ· ζῷον, ἀφ' οὗ ὄρχεις καστόριοι» : Διοσκ.2,24 **καστόριον αἷμα·** ‖ νεώτ. ὁ κατεσκευασμένος ἐκ δέρματος κάστορσς, ὁ καστόρινος : **καστόρια ἱμάτια·** **2)** τὸ **καστόριον** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **3)** αἱ **καστόριαι** ὡς οὐσ. αἱ καστορίδες βλ.λ.(). : Ξεν.Κυν.3,1 **τὰ δὲ γένη τῶν κυνῶν ἐστὶ δισσά· αἱ μέν, καστόριαι.**

καστορνῦσα ἐπ. ἀντὶ καταστορνῦσα, τοῦ καταστόρνυμι βλ.λ. : 'Οδ.Ρ 32.

καστραβέτσι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν πέπων ὁ ἥμερος, τὸ ἀγγούρι.

καστράκια (τὸ) δημ. τὰ δημώδη αἰνίγματα.

καστράτος-η-ον (λατ.) μσν. π. Βυζαντ. σπαν. ὁ ἐκτομίας, ὁ εὐνοῦχας.

καστρήσιος (ὁ) (λατ.) πάπ., μσν. κ. νεώτ. κ. **καστρήνσιος** κ. **καστρίνσιος** ὁ ἐν τῇ φρουρᾷ κάστρου ὑπηρετῶν στρατιώτης· **2)** κ. ὡς ἐπίθ.**-ος-ον** ὁ τοῦ στρατοπέδου, ὁ στρατιωτικός : **καστρήσιος ἄρτος, - καστρήσιον πεκούλιον** (στρατιωτικὸς μισθός)· **3)** ἐκκλ. **ἐκκλησιαστικὸν** ἀξίωμα, διδόμενον εἰς κατωτέρους κληρικούς.

κάστρησις (ὁ) 'Επιγρ. πάπ. κ.-ησις ὁ καστρήσιος.

καστρησιανός (ὁ) μσν. ὁ καστρήσιος βλ.λ., ὁ **φύλαξ** τοῦ στρατοπέδου.

καστρί (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ κάστρον : Ζερβ. Τραγ.ΚΚ 60,17 **ρειπιωμένο τὸ καστρί, ποὺ τὴ νύχτα τὸ στοιχειώνουν σκοτωμένοι κάποιοι νιοί·** συνήθ. ὡς τοπων.

καστρινός (ὁ) δημ. ὁ καστρίτης βλ.λ.

καστρίτης (ὁ) δημ. ὁ κατοικῶν ἐν τῷ κάστρῳ, ἁ. καστριώτης.

καστρίτσα (ἡ) δημ. ὑποκορ. τοῦ κάστρο βλ.λ.· ‖ κ. ὡς τοπων.

καστριώτης (ὁ) δημ. ὁ καστρίτης βλ.λ.

καστροκτησία (ἡ) μσν. π. Βυζαντ. κτίσις, οἰκοδόμησις φρουρίου, κάστρου.

κάστρο(ν) (τὸ) (λατ.) μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ **κάστρος,** συνήθ. π. Ρωμ. κ. Βυζαντ.**τεῖχος περιβάλλον πόλιν καὶ ἡ περιβαλλαμένη** ὑπὸ τοῦ **τείχους πόλις,** τὸ φρούριον : Χρον.Μορ.62Ρ **ἐπεὶν γὰρ ἐπαράλαβεν τὰ κάστρα καὶ τὲς χῶρες,** Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,4 **ἔρριξεν ἕνα τόπι καὶ μὲ ἐκεῖνο τὸ τόπι ἐπαραδόθη τὸ κάστρον,** Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.19,1 **πῆραν τὰ κάστρα,πῆραν τα,πῆραν καὶ τὰ ντερβένια, ΜΜ νὰ τοῦ τὰ πῆς τὰ εἰπάν τα, (ὅτι τὸ κάστρο κρόεται) καὶ βαριοκανονίζεται.**

καστροκύρης (ὁ) μσν. κ. δημ. ὁ ἄρχων τοῦ κάστρου· ‖ κ. μτφ. ὁ διευθύνων, ὁ κυβερνῶν : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 35,6 **σκλάβα 'πιδέξια πὤστειλεν ὁ καστροκύρης νοῦς.**

καστροπολεμίτης (ὁ) δημ. ὁ πολεμῶν κατὰ φρουρίου, κάστρου : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.88,2 **καὶ τὸ μικρὸ βλαχόπουλο, ὁ καστροπολεμίτης.**

καστρότοπος (ὁ) δημ. κ. καστροτόπι (τὸ) τόπος, ἐν ᾧ ἔχει οἰκοδομηθῇ φρούριον, κάστρο ἢ κατάλληλος πρὸς κατασκευὴν κάστρου : Ζερβ. Τραγ.ΚΚ 35,11 **καὶ φτάνει στὸν καστρότοπο καὶ βγαίνει ὡς τὸ παλάτι, - ἔβοσκαν στὸ καστροτόπι.**

καστροφύλαξ-ακος (ὁ) μσν. ὁ **φύλαξ** τοῦ κάστρου, ὁ καστρήσιας.

κάστρωμα αἰολ. ἀντὶ κατάστρωμα· 'Ησ. « περίστρωμα ».

καστρωτός-ή-όν μσν. ὁ ἔχων σχῆμα κάστρου, πύργου : Διήγ.'Αχιλλ.808 **φορεῖ σταφάνιν καστρωτὸν καὶ βέργας μουσειωμένας.**

κάστωρ-ορος κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **καστόρι** ζῷον ἀμφίβιον ζῶν παρὰ τὰς ὄχθας λιμνῶν ἢ ποταμῶν, σκυλοπόταμος, βύδρα : 'Ηρ.4,109 **ἐν δὲ ταύτῃ ἐνύδριες ἁλίσκονται καὶ κάστορες καὶ ἄλλα θηρία τετραγωνοπρόσωπα,** 'Αριστλ.ΖΙ 594b, 31 **τοιαῦτα δέ ἐστιν ὅ τε καλούμενος κάστωρ,** Αἰλ.ΖΙ 6,34· ‖ νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν τῆς οἰκογ. τῶν **καστοριδῶν·** **2)** τὸ καστόριον βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ. : 'Ιππ.Γυν.2,157 **πινέτω τὸν κάστορα,** 'Αρετ.'Οξ.Νούσ.2,10 **στρουθίου ῥίζης ἢ πεπέρεος ἢ τοῦ κάστορος·** **3)** ὁ κρόκος : ΨΔιοσκ.1,26· **4)** νεώτ. ὀρυκτολ. τὸ ὀρυκτὸν πεταλίτης· **5)** νεώτ. ἀστρον. εἷς τῶν λαμπροτέρων ἀστέρων τοῦ ἀστερισμοῦ τῶν Διδύμων· **6)** ὡς κύρ. ὄνομα, ὁ ἕτερος τῶν Διοσκούρων : 'Ιλ.Γ 237.

κασύας 'Ησ. «ὄρκυνος».

κασύτας (ὁ) πιθ. ὁ καδύτας βλ.λ.· 'Ησ. « Συριακὸν βοτάνιον ».

κασφυράσσεται 'Ησ. « κατασπείρει ».

κάσχεθε ἐπ. ἀντὶ κατέσχεθε τοῦ κατέχω βλ.λ. : 'Ιλ.Λ 702.

κασωρεῖον (τὸ) 'Ησ. «πορνεῖον».

κασωρεύω μτγν. πορνεύω : Λυκόφρ.772 **ἡ δὲ βασσάρα σεμνῶς κασωρεύουσα κοιλανεῖ δόμους θοίναισιν ὄλβον ἐκχέασα τλήμονος.**

κασωρικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς κασώριον βλ.λ. : 'Ιππῶν.74 **κασωρικὸς δόμος.**

κᾰσώριον (τὸ) χαμαιτυπεῖον, πορνεῖον, μπουρδέλο : 'Αριστφ.'Ιππ.1285 π. Στεφ.Βυζ. **ἐν κασωρίοισι λείχων** (ὃ γρ. κασαύριον), ἁ. κασωρεῖον.

κασωρίς-ίδος (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ πόρνη, ἡ ἑταίρα· Εὐστ.741,38 « **κασωρίς,** ἡ **πόρνη,** διὰ τὸ κάσαι, ὅ ἐστι κοσμῆσαι, τὴν ὥραν οὐ δεόντως » : Λυκόφρ.1385 **ὅταν κύρη κασσωρὶς εἰς ἐπείσιαν χλεύην ὑλακτήσασα, κηκάσῃ γάμους.**

κασωρίτης (ὁ) μτγν., θηλ. **κασωρῖτις** ὁ πόρνος : Στεφ.Βυζ. « οἰκήτωρ κασωρίτης, καὶ θηλυκῶς κασωρῖτις καὶ **κασωρίς** »· πρβλ. **κασωρίς.**

κασωρῖτις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ κασωρίτης βλ.λ., ἡ κασωρίς, ἡ πόρνη : 'Ιππῶν.117, 'Αντιφάν.320· πρβλ. κασαυράς, κοσωρίς.

κασωτός-ή-όν (κασῆς) μτγν. ἐπὶ ἐσθήτων, ὁ ἐσχηματισμένος ὡς κασῆς, οἷον ὡς πίλημα, κετσές, ἀντίθ. στρεπτός : Διογ.Οἰν.10 **κασωταὶ ἐσθῆτες,** 'Επιγρ. **εἰς ἐνθύμησιν ἐσθήτων στρεπτῶν μὲν οὔπω, κασωτῶν δ' ἴσως ἢ ὁποιωνοῦν.**

κάτ ποι. ἀντὶ κατὰ πρὸ τοῦ τ, καττὰ βλ.λ.

κᾆτα ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ καὶ εἶτα, βλ. ἐν λ. εἶτα.

κατά κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ποι. **καταί** ('Απολλ. Δύσκ.Συντ.309,28) πρὸ φωνήεντος φιλουμένου **κατ',** πρὸ δασυνομένου **καθ',** π. ἐπ. ἰδίως ἐν συντμήσει **κάγ, κάδ, κάκ, κάμ, κὰν, κάπ, κάρ, κάτ** πρὸ τῶν γραμμάτων **γ, δ, κ, μ, ν, π** ἢ **φ, ρ, τ** ἢ **θ,** οἷον **κὰγ γόνυ, κὰδ δέ, κὰκ κεφαλῆς·** ἐν τοῖς συνθ. ρ. ἡ κατά **ἐνίοτε** μεταβάλλεται εἰς **καβ,** καλ, καρ, **κατ** πρὸ τῶν γραμμάτων **β, λ, ρ, θ,** οἷον κάββαλε, κάλλιπε, καρρέζουσα, κάτθανε· πρὸ δὲ τοῦ στ κ. **σχ,** ἡ **δευτέρα** συλλαβὴ (-τὰ) ἐνίοτε **ἐκλείπει,** οἷον καστορνῦσα, **κάσχεθε,** ὡς κ. ἐν τοῖς δωρ. τ. **καβαίνων, κάπετον·** **πρβ.** συν-

τασσομένη μτ. γεν. ἢ αἰτ. οὐδέποτε δὲ μτ. δοτ. [διότι ἔν τισι χωρίοις τῆς 'Οδ. ὅπου κεῖται παρὰ δοτ. εἶναι ἀπλῶς κεχωρισμένη διά τμήσεως ἀπὸ ἐπομ. ῥήματος, οἷον Κ 238 κατὰ συφεοῖσιν ἐέργνυ (ἀντὶ συφεοῖς κατεέργνυ), Ο 290 κατὰ προτόνοισιν ἔδησαν (ἀντὶ προτόνοις κατέδησαν)]· π. ποι. πάσχει τὴν λεγ. ἀναστροφήν, ὅταν τίθεται μετὰ τὴν πτῶσιν, πρὸ τῆς ὁποίας συνήθως κεῖται (κάτα ἢ κάτ'), οἷον ἐν 'Ιλ.Υ 221 τοῦ τρισχίλιαι ἵπποι ἕλος κάτα βουκολέοντο θήλειαι, Σοφ.Αἴ. 302 λόγους ἀνέσπα τοὺς μὲν 'Ατρειδῶν κάτα· ὁμ. κ. ἐν τμήσει, ὅταν κεῖται μετὰ τὸ ῥῆμα, οἷον ἐν 'Ιλ.Ρ 91 εἰ μέν κε λίπω κάτα τεύχεα καλά, 'Οδ.Ι 6.

Α. μτ. γεν. ἐπὶ κινήσεως, ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω : 'Ιλ.Α 44 βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων χωόμενος κῆρ (Γαζ.Θ « κατέβη δὲ ἀπὸ τῶν τοῦ Ὀλύμπου ἀκρωτηρίων ὀργὴν βαρεῖαν ἔχων κατὰ τὴν ψυχὴν »), αὐτ.Ζ 128 κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθας (Γαζ.Θ « κατῆλθες ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ »), 'Οδ.Ξ 399 βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης (ἀπὸ 'πάνω ἀπὸ τὴν πέτραν κάτω), 'Αριστφ.Σφ.355 εἰς σαυτὸν κατὰ τοῦ τείχους, Ξεν.'Αν.4,2,17 ἀλλόμενοι κατὰ τῆς πέτρας, Πλάτ.Νόμ.944Α κατὰ κρημνῶν ῥιφέντες, Θεόκρ.7,82 οὕνεκά οἱ γλυκὺ Μοῖσα κατὰ στόματος χέε νέκταρ, - φερόμεθα κατὰ κρημνῶν, - πίπτω κατὰ γῆς· ‖ φρ. κατ' ἄκρης βλ.λ. ἄκρα 2) : 'Οδ.Ε 313· **2)** ἐπὶ κινήσεως πρὸς τὰ κάτω καὶ ἐξαπλώσεως ἐπὶ ἐπιφανείας, συνήθ. μτφ. : 'Ιλ.Ν 580 τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν (ἐπὶ τοῦ σκότους τοῦ θανάτου τοῦ ἐπικαθημένου ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν), αὐτ.Υ 321, 'Οδ.Ι 330 (κόπρος) κατὰ σπείους κέχυτο . . πολλή, 'Αριστφ.Νεφ.177 κατὰ τῆς τραπέζης καταπάσας λεπτὴν τέφραν, Πλάτ.Πολ.398Α μύρον κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχέαντες, Δημ.403 ξαίνειν κατὰ τοῦ νώτου πολλάς (πληγάς), Πολύβ. 1,17,10 ἐσκεδασμένοι κατὰ τῆς χώρας· ‖ γεωμ. ἐπί τινος, κατὰ μῆκος : 'Αρχιμ.Κύκλ.1 πίπτειν κατ' [εὐθείας], 'Αρίσταρχ.Σάμ.1· **3)** ἐντός, μέσα, εἰς : 'Ιλ.Ν 504 κατὰ γαίης ᾤχετο (τὸ χάλκεον ἔγχος), αὐτ.Ψ 100 ψυχὴ κατὰ χθονὸς ᾤχετο, Σοφ. 'Αντ.24 κατὰ χθονὸς κρύψαι· ‖ φρ. ὁ κατὰ γῆς ὁ τεθνεώς, ὁ πεθαμένος : Ξεν.ΚΠ 4,6,5 ἀντὶ τοῦ κακοῦ ἔργου τιμῆς τινος ἠξίωσε τὸν κατὰ γῆς· ‖ ὁμ. οἱ κατὰ χθονὸς θεοί οἱ θεοὶ τοῦ Ἅδου : Αἰσχ.Πέρσ.689 ἄλλως τε πάντως χοἱ κατὰ χθονὸς θεοὶ λαβεῖν ἀμείνους εἰσὶν ἢ μεθιέναι· **4)** μτγν., μαν., νεώτ. κ. δημ. πρὸς ἔκφρ. κινήσεως πρός τι : Λουκ.Ρητ.Διδ.9 κατὰ τούτων ὁδεύσειας (τῶν ἰχνῶν), 'Ηρωδιαν.'Ιστ.6,7,8 καὶ πόρρωθεν κατὰ σκοποῦ τοξευόντων· ‖ νεώτ.δημ. φρ. πάει κατὰ διαβόλου (= πρὸς ὄλεθρον), ὁμ. πᾶμε κατὰ καπνοῦ (πρὸς τὸ ἀφανισθῆναι), ὁμ. ἄϊ κατ' ἀνέμου (ἀρά, τοῦ κατ' ἀνέμου ἐνέχοντος κ. τροπ. σημ. ἐξανεμίσθητι, χάσου ἀπ' ἐδῶ)· **5)** ἐπὶ εὐχῶν ἢ ὅρκων, μτ. γενικ. τοῦ προσώπου ἢ τοῦ ἱεροῦ πράγματος ἐφ' οὗ ὁρκιζόμεθα, διότι τρόπον τινὰ ὁ εὐχόμενος ἢ ὁ ὀμνύων ἐκτείνει τὴν χεῖρά του ἐπάνω εἰς τὸ πρᾶγμα ἢ πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὀνόματος, εἰς ὃ εὔχεται ἢ ὀμνύει, ὡς π. νεώτ. γίνεται κατὰ τὸν πανηγυρικὸν ὅρκον ἡ ἐπίθεσις τῆς χειρὸς ἐπὶ τοῦ εὐαγγελίου : 'Αριστφ. Βάτρ.101 οὐκ ἐθέλουσαν ὀμόσαι καθ' ἱερῶν, Θουκ.5,47 ὀμνύντων δὲ τὸν ἐπιχώριον ὅρκον ἕκαστοι τὸν μέγιστον κατὰ ἱερῶν τελείων, Λυσ.32,13 ἐπιορκήσασα κατὰ τῶν παίδων, Δημ. 1268 φασὶ γὰρ παραστησάμενον τοὺς παῖδας αὐτὸν κατὰ τούτων ὀμεῖσθαι, Λουκ.'Ικαρ.9 οἱ δὲ κατὰ κυνῶν καὶ χηνῶν καὶ πλατάνων ἐπώμνυντο· πρβλ. δημ. στὰ μάτια μου, - στὴν ψυχὴ τοῦ πατέρα μου - στὸ ψωμὶ ποὺ φάγαμε μαζί· ‖ ἐπὶ ὑποσχέσεως εἰς τοὺς θεούς, σὲ τάξιμο, σὲ τάμα : 'Αριστφ.'Ιππ.660 τῇ δ' 'Αγροτέρᾳ κατὰ χιλιῶν παρῄνεσα εὐχὴν ποιήσασθαι χιμάρων (Βερναρδ. Γρ. ἐν λ. «συνεβούλευσα νὰ τάξωμεν θυσίαν χιλίων χιμάρων εἰς τὴν 'Αγρ. 'Αρτεμιν»)· **6)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἐχθρικῆς σημ. ἐναντίον τινός : Αἰσχ.Χο.221 αὐτὸς καθ' αὐτοῦ τἄρα μηχανορραφῶ, Ξεν.'Ελλ.1,5,2 κατά τε τοῦ Τισσαφέρνους ἔλεγον ὡς πεποιηκὼς εἴη, Διόδ.Σ 19,7 ταῦτ' ἐτόλμων ἐν εἰρήνῃ πατρίδι παρανομεῖν Ἕλληνες καθ' Ἑλλήνων, οἰκεῖοι κατὰ συγγενῶν, - ὥρμησαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν· ‖ εἰς βάρος, εἰς ζημίαν τινός : Λυσ.22,7 ἵνα πεισθῆτε ὅτι καὶ κατὰ τῶν ἀρχόντων ψεύδονται· ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. ἀπολύτως : οἱ περισσότεροι ἐψήφισαν κατά· ‖ ὁμ. κ. μτ. τοῦ ἄρθρου τὰ κατὰ τὰ στρεφάμενα ἐναντίον τινός, ἰδ. ἐν φρ. τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ (ἐνν. ἐπιχειρήματα)· **7)** ἀπὸ τοῦ Πλάτ. κ. ἐξ ἧ χρ. ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ μὴ ἐχθρικῆς σημ., ὡς πρός, ἐν ἀναφορᾷ, σχετικῶς πρός, περί : Πλάτ.Φαίδ.70D μὴ κατ' ἀνθρώπων σκόπει μόνον τοῦτο, αὐτ.Σοφ. 253Β κατὰ τῶν ἄλλων τεχνῶν τοιαῦτα εὑρήσομεν, Ξεν.ΚΠ 1,2,16 ταῦτα μὲν δὴ κατὰ πάντων Περσῶν ἔχομεν λέγειν, Δημ.68 ὃ καὶ μέγιστόν ἐστι καθ' ὑμῶν ἐγκώμιον, 'Αριστλ.Πολιτ.1307b,2 ὅπερ εἴρηται καθόλου κατὰ πασῶν τῶν πολιτειῶν, Πολύβ.4,50,3 μήτε κατὰ τῶν εἰς τὸν Πόντον πλεόντων ἐμπόρων μήτε περὶ τοὺς δούλους, 'Απολλ.Δύσκ.Συντ.198,10 εἰ κατὰ θηλείας φαίης· ‖ συνήθ. π. 'Αριστλ. οἷον ἐν φρ. κατηγορεῖταί τι κατά τινος, τίθεται ὡς κατηγ. : 'Αριστλ.Μεταφ. 1007b,21· **8)** ἐπὶ χρόνου, μ. ἐν ὀλίγαις φρ., οἷον κατὰ παντὸς τοῦ αἰῶνος διὰ παντὸς τοῦ χρόνου κτπ. : Δημ.615 καὶ κατὰ παντὸς τοῦ χρόνου σκέψασθε (διὰ πάντα τὸν χρόνον), Λυκοῦργ.7 καὶ κατὰ παντὸς τοῦ αἰῶνος ἀείμνηστον, 'Επιγρ. μισθοῦν δὲ κατὰ εἴκοσιν ἐτῶν· **9)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. πρὸς δήλωσιν τοῦ τρόπου, ἐν περιφρ. ἀντὶ ἐπιρρ., οἷον κατὰ παντός (τρόπου), καθ' ὅλου ἐν γένει, καθολικῶς, βλ. ἐν λ. καθόλου· πρβλ. ὅλως κ. πάντως· ‖ νεώτ. κ. δημ. τοπ. ἐν φρ. κατὰ γῆς (κ. καταγῆς) ἐπὶ τῆς γῆς· ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, χαμαί, ἐξ οὗ κατ' ἀναλογίαν ἐσχηματίσθησαν τὰ ἐπιρρ. τῆς δημ. κατακαμπῆς (ἢ -ῖς), καταμεσῆς (ἢ -ῖς) : ἔπεσε - κοιμᾶται κατὰ γῆς.

Β. μτ. αἰτ. σημαίνει κίνησιν, διεύθυνσιν πρὸς τὰ κάτω : 'Ηρ.2,96 κατὰ ῥόον δὲ κομίζεται, Σοφ. Τρ.468 ταῦτα μὲν ῥείτω κατ' οὖρον, Πλάτ.Φαῖδρ. 229Α κατὰ τὸν 'Ιλισὸν ἴωμεν, 'Αριστλ.ΖΙ 560b,13, Διοσκ.4,153· **2)** κίνησιν ἢ στάσιν κατ' ἔκτασιν τόπου ἢ πρὸς ὡρισμένην κατεύθυνσιν : 'Ιλ.Λ 770 λαὸν ἀγείραντες κατ' 'Αχαιΐδα πουλυβότειραν, 'Οδ.Α 344 τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος, Αἰσχ.'Επτ.6 κατὰ πτόλιν, Ξεν.ΚΠ 7,5,16 τὸ ὕδωρ κατὰ τὰς τάφρους ἐχώρει, Δημ. 284 αἱ σκηναὶ αἱ κατὰ τὴν ἀγοράν, Γέμ.12,7 οἱ κατὰ τὸν ἥλιον γινόμενοι ἀστέρες (εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ἡλίου), - κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, - ὁ 'Ιλισὸς χύνεται κατὰ τὸ Φάληρον· ‖ μτφ. κ. ἐντός : 'Ιλ.Δ 163 ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν· ‖ μτ. ρ. βάλλω, νύσσω, οὐτῶ, ὁριζομένου τοῦ βαλλομένου ἢ τραυματιζομένου μέρους : 'Ιλ.Ε 46 νύξε κατὰ δεξιὸν ὦμον, αὐτ.Λ 339 οὔτασε κατ' ἰσχίον· **3)** ἀπέναντι, καταντικρύ : 'Ηρ.1,76 ἡ δὲ Πτερίη ἐστὶ τῆς χώρης ταύτης τὸ ἰσχυρότατον κατὰ Σινώπην πόλιν, Αἰσχ.'Επτ.505 ἀνὴρ κατ' ἄνδρα, Ξεν.'Ελλ. 4,2,18 οἱ μὲν 'Αθηναῖοι κατὰ Λακεδαιμονίους ἐγένοντο, ΠΔ Βασ.2,12,11 λήψομαι τὰς γυναῖκάς σου κατ' ὀφθαλμούς σου, - μοῦ τὸ εἶπε κατὰ πρόσωπον (κατάμουτρα)· **4)** πλησίον εἴς τι μέρος, κάπου ἐκεῖ κοντά : 'Ηρ.3,54 κατὰ τὸ προάστειον τῆς πόλιος ἐπέδησαν, Αἰσχ.'Επτ.528 τύμ-

βον κατ' αὐτόν, - κάθεται κατὰ τὰ Θησεῖο, - τὰ ξημερώματα ἴσως θὰ εἴμεθα κατὰ τὸν κάβο Μαλιά· 5) ἐπὶ ἐπιμερισμοῦ, ἰδίως μτ. ἀριθμῶν : Ἰλ.Β 362 κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας, Ἡρ.1,96 κατὰ κώμας κατοικημένοι, αὐτ.6,79 δύο μνέαι τεταγμέναι κατ' ἄνδρα αἰχμάλωτον ἕκαστον, Θουκ.2,90 κατὰ μίαν ἐπὶ κέρως πλέοντες, Ξεν.ΚΠ 1,4,17 τοὺς δ' ἐπιτηδείους ἀφῆκε κατὰ φυλάς, Δημ.815 κατὰ τὰς πέντε καὶ εἴκοσι μνᾶς πεντακοσίας δραχμὰς εἰσφέρειν, Πολύβ.1,26,12 κατὰ μίαν ναῦν ἐπιτάττοντες, - νὰ μπῆτε στὴ γραμμὴ κατὰ τετράδας, - καθ' ὁμίλους, - κατὰ τόπους· || ὁμ. μτ. τοῦ οὐδ. ἐπιθ., οἷον κατὰ μικρόν, κατ' ὀλίγον βαθμηδόν : Αἰσχ.Χο.317· 6) ἐπὶ χρόνου, σημαίνει συγχρονισμὸν χρονικοῦ τινος διαστήματος ἢ χρονικοῦ τινος σημείου πρός τι γεγονός, κατὰ τὴν ἐποχήν, ἐν καιρῷ, κατὰ τὸν χρόνον τινός : Ἡρ.2,134 κατὰ Ἄμασιν βασιλεύοντα ἦν ἀκμάζουσα Ῥοδῶπις, αὐτ.7,137 κατὰ τὸν πόλεμον, Αἰσχ.Χα.818 καθ' ἡμέραν δ' οὐδὲν ἐμφανέστερος (κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας), Ξεν.Λακ.10,8 κατὰ τοὺς Ἡρακλείδας, Δημ.562 οἱ κατ' ἐκεῖνον ὑμέτεροι πρόγονοι, Πολύβ.16,20,8 τοὺς καθ' ἡμᾶς καὶ τοὺς ἐπιγιγνομένους, Πάπ. κατὰ τὴν παροῦσαν ἡμέραν, - κατὰ τὴν ἐμὴν ἀπουσίαν, - κατὰ τὸν Παγκόσμιον πόλεμον, - κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν ἤνθησαν αἱ τέχναι, - κατὰ τὴν συμπλοκὴν ἐσκοτώθηκαν τρεῖς, παροιμ. κατὰ φωνὴ κι ὁ γάϊδαρος (ἄ. μὲ τὴ φωνή) (εὐτράπελος ἔκφρ. ἐπὶ ἐμφονιζομένου καθ' ἣν στιγμὴν γίνεται λόγος περὶ αὐτοῦ)· 7) σημαίνει χρόνον κατὰ προσέγγισιν, συνήθ. μτ. ἀριθμῶν, σχεδόν, περίπου : Ἡρ.2,145 γενέσθαι κατὰ ἑξακόσια ἔτεα καὶ χίλια μάλιστά ἐστι ἐς ἐμέ, - κατὰ τὶς πέντε νὰ συναντηθοῦμε, - κατὰ τὸ μεσημέρι, - κατὰ τὰ μεσάνυχτα· 8) ἐπανάληψιν ἐν ὡρισμένῳ τμήματι χρόνου, οἷον καθ' ἡμέραν, κατὰ μῆνα, κατ' ἔτος κττ. : Σοφ.ΟΚ 3 τίς τὸν πλανήτην Οἰδίπουν καθ' ἡμέραν .. δέξεται, ΚΔ Λουκ. 2,41 καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἰερουσαλήμ, - αἱ αὐταὶ σκηναὶ καθ' ἑκάστην ἐπαναλαμβάνονται, - δέχεται τοὺς ἀπόρους κατὰ Πέμπτην καὶ Σάββατον· 9) τὸν σκοπόν, τὸ τελικὸν αἴτιον, χάριν : Ὀδ.Γ 72 ἤ τι κατὰ πρῆξιν .. ἀλάλησθε, αὐτ.106 πλαζόμενοι κατὰ ληΐδα (γιὰ πλιάτσικο), Ἡρ.2,152 κατὰ ληΐην ἐκπλώσαντες, Θουκ 6,31 οἱ δὲ ξένοι καὶ ὁ ἄλλος ὄχλος κατὰ θέαν ἧκεν, Ξεν.Ἀν.3,5,2 καθ' ἁρπαγὴν ἐσκεδασμένοι, Λυκοῦργ.58 κατ' ἐμπορίαν ἀπεδήμει· 10) αἰτίαν, τὸ ἀναγκαστικὸν αἴτιον, ἕνεκα, διά : Αἰσχ.Εὐμ.686 Θησέως κατὰ φθόνον στρατηλατούσαι, Θουκ.1,103 οἱ Ἀθηναῖοι δεξάμενοι κατὰ ἔχθος ἤδη τὸ Λακεδαιμονίων, αὐτ.6,6 κατὰ τὸ ξυγγενές· 11) συμφωνίαν, συμφώνως πρός τι : Ἰλ.Ι 108 καθ' ἡμέτερον νόον, Ἡρ.4,97 κατὰ νόον πρήξωμεν, Αἰσχ.Ἱκ.390 κατὰ νόμους τοὺς οἴκοθεν, Ξεν.ΚΠ 5,5,6 ὡς φιλήσων αὐτὸν κατὰ νόμον, - κατὰ τὴν γνώμην μου αὐτὰ εἶναι ἀνοησίες, - κατὰ τὸν Πλάτωνα ἡ ψυχὴ εἶναι ἀθάνατος, - κατὰ λέξιν (αὐτολεξεί), φρ. κατὰ τὸ εἰωθός (ὅπως συνήθως)· 12) σχέσιν ἢ ἀναφοράν, ἐν σχέσει πρός, ὡς πρός : Ἡρ.1,31 τὰ κατὰ τὸν Τέλλον, Αἰσχ.Εὐμ.930 τὰ κατ' ἀνθρώπους ἔλαχον διέπειν, Πλάτ.Φαῖδρ.227Β κατὰ Πίνδαρον, - τὰ καθ' ἡμᾶς ἤθη, - τὰ κατὰ Λίβυστρον καὶ Ροδάμνην, - κατὰ τὸ ἀνάστημα, - κατὰ τὴν ἡλικίαν, - ὑπερέχει κατὰ τὴν σοφίαν· 13) σύγκρισιν, συνήθ. μτ. τὰ παραθ. : Ἡρ.8,38 μείζων ἢ κατ' ἀνθρώπου φύσιν, Θουκ.7,75 μείζω ἢ κατὰ δάκρυα, Ξεν.ΚΠ 4,5,40 πλείω .. ἢ κατὰ τὸ ἡμέτερον πλῆθος, Δημ.156 μεῖζον φορτίον ἢ καθ' αὐτὸν ἀράμενον (ἢ ὅσον τοῦ ἐπέτρεπον αἱ δυνάμεις του), Πολύβ.5,18,7 τολμηρότερον καὶ πρακτικώτερον ἢ κατὰ τὴν ἡλικίαν χρώμενος· 14) ὁμοιότητα ἢ ἀναλογίαν, ὡς, καθώς : Ὀδ.Τ 233 κρομύοιο λοπὸν κάτα ἰσχαλέοιο, Ἡρ.1,121 πατέρα τε καὶ μητέρα εὑρήσεις οὐ κατὰ Μιθριδάτην τε τὸν βουκόλον καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, Αἰσχ.Ἑπτ.425 οὐ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖν, Δημ.569 οὐ κατὰ τὰς Μειδίου λῃτουργίας, Ἀριστλ.Πολιτ.1310b,3 ἡ βασιλεία κατὰ τὴν ἀριστοκρατίαν ἐστί, ΠΔ Γεν.1,26 ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν (ὅθ. κ. φρ.), παροιμ. κατὰ τὸ μαστρο-Γιάννη καὶ τὰ καπέλλια του (εἰς ἔκφρ. ψόγου)· ὁμ. κατὰ μάννα, κατὰ νύφη, κατὰ γιὸ (ἢ ἔτσι γιὸς) καὶ θυγατέρα· ὁμ. κατὰ τὸν κυνηγὸ καὶ τ' ἄρματα· 15) μτ. αἰτ. ἀφῃρημένου οὐσ. συνήθ. ἐν χρ. περιφραστικῶς ἀντὶ τροπικοῦ ἐπιρρ., οἷον καθ' ἡσυχίαν, κατὰ τάχος ἀντὶ ἡσύχως, ταχέως κττ. : Ἡρ.1,9 κατ' ἡσυχίην πολλὴν παρέξει τοι θηήσασθαι, αὐτ.2,38 κατὰ φύσιν (φυσικῶς), Ξεν. Ἑλλ.2,1,19 κατὰ κράτος (διὰ τῆς βίας), Ἀριστλ. Ποιητ.1456a,16 καὶ μὴ κατὰ μέρος ὥσπερ Εὐριπίδης (ἐν μέρει, μερικῶς), Λουκ.Θε.Δ 20,7 τάχ' ἂν δικάσαιμι κατὰ τὴν τέχνην (τεχνηέντως), - κατ' ἐπανάληψιν, - κατ' ἰδίαν (ἰδιαιτέρως), - κατὰ τύπους (τυπικῶς), δικον.ὅρος κατ' ἀντιμωλίαν βλ.λ.· || νεώτ. κατὰ κράτος (=ὁλοσχερῶς, ἐν ἀναφ. πρὸς ἧτταν ἢ νίκην)· 16) μτ. ἐπιρρ. συνήθ. ἐν τῇ δημ., κίνησιν πρός τι, κατεύθυνσιν : κατὰ ποῦ θὰ πᾶμε ;, - κατὰ 'κεῖ ἢ κατὰ δῶ θὰ 'κάνωμε;· πρβλ. κάτω· 17) δημ. μτ. ἀναφορ. προτ. σημαίνει ὅπως, καθ' ὃν τρόπον : ΜΜ κι ὅλους τοὺς φίλους θὰ δεχτοῦ κατὰ ποὺ πρέπει καθενοῦ, - κατὰ ποὺ ἔκαμες θὰ βρῇς, - κατὰ πῶς πᾶμε, θὰ μείνουμε στὸ δρόμο.

κατα-, πρὸ ψιλουμένου φωνήεντος κατ- καὶ πρὸ δασυνομένου καθ-, σημαίνει ἐν συνθέσει κίνησιν ἢ ροπὴν πρὸς τὰ κάτω, οἷον καταβαίνω, καταβάλλω, κατασύρω, κατάφραγμα, κατάρροπος· || ὑποκάτω, οἷον καταχθόνιος (ὁ ὑποχθόνιος)· 2) συμφωνίαν, οἷον κατᾴδω, καταινῶ, καταθύμιος· 3) ἐναντιότητα, ἐχθρότητα, οἷον καταγιγνώσκω, καταψηφίζομαι, καταγελῶ, καταβροντῶ, καταγογγύζω, καταθριαμβεύω, καταδίκη· 4) ἐπίτασιν ἢ ἐπαύξησιν τῆς ἐννοίας τοῦ β' συνθ., οἷον κατακόπτω, κατακτείνω, κατατρώγω, καταδεσμεύω, κατάδηλος, κάτοξος, καταξοδιάζομαι, κατακόκκινος, κατάμαυρος· || εἰδ. μτ. τῆς ἐνν. φθορᾶς, δαπάνης ἐκ τῆς ἐπιτάσεως, οἷον καθιπποτροφῶ, καταλειτουργῶ, καταζευγοτροφῶ· 5) κατάταξιν, οἷον κατατάσσω, καταλοχίζω, κατακληρῶ· 6) μερισμόν, οἷον κατατέμνω, κατατεμαχίζω· 7) πολλάκις δίδει μεταβατικὴν δύναμιν εἰς ἀμτβ., οἷον καταθρηνῶ.

κατάβα β' ἑν. προστ. ἀόρ. β' ἀντὶ κατάβηθι τοῦ καταβαίνω βλ.λ., κατέβα : Ἀριστφ.Σφ.979.

καταβάδην ἐπίρρ. ὡς καταβαίνων, κατεβαίνοντας, μὲ τὸν πόδα ἢ τοὺς πόδας πρὸς τὰ κάτω, ἀντίθ. ἀναβάδην βλ.λ. : Ἀριστφ.Ἀχ.411 ἀναβάδην ποιεῖς ἐξὸν καταβάδην ; (σκωπτικῶς περὶ τοῦ Εὐριπίδου, σχόλ. «ἀναβάδην ἐφ' ὕψους, ἄνω τοὺς πόδας ἔχων», ὅθ. καταβάδην μὲ τοὺς πόδας κάτω ἤτοι καθήμενος).

κατάβαθα ἐπίρρ. δημ. ἐντελῶς εἰς τὸ βάθος, πάρα πολὺ βαθιά· || μτ. τοῦ ἄρθρου ὡς οὐσ. τὰ κατάβαθα τὰ ἔγκατα : στὰ κατάβαθα τῆς γῆς.

καταβαθμός (ὁ) (καταβαίνω) κ. νεώτ., ἀττ. καταβασμός μέρος δι' οὗ καταβαίνει τις, κατωφερὴς δίοδος, κατάβασις : Αἰσχ.Πρ.811· || ὡς κύρ. ὄν. κρημνώδης κατωφέρεια χωρίζουσα τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ τῆς Νουβίας : Πολύβ.31,26,9 εἰς τὸν Μέγαν καλούμενον καταβαθμόν, Στράβ.17,1,5 τὰ

ἀπὸ τοῦ Κανωβικοῦ στόματος μέχρι Καταβαθμοῦ καὶ τῆς Κυρηναίων ἐπικρατείας· **2)** νεώτ. ναυτ. ἀλίμενον μέρος αἰγιαλοῦ κατάλληλον δι' ἀγκυροβολίαν, σκάλα.

καταβαίνω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **κατεβαίνω**, δωρ. **κἀβαίνω**, μέλλ. **καταβήσομαι**, ἐνεργ. ἀόρ. β' **κατέβην** κ. δημ. **κατέβηκα**, ποι.μτχ. **καββάς** κ. ἀπαρφ. **καταβήμεναι**, ἐπ. μέσ. ἀόρ. **κατεβησάμην**, παρακ. **καταβέβηκα**, μτ. ἐμπροθ. προσδ. ἢ ἐπιρρ. βαίνω πρὸς τὰ κάτω, ἔρχομαι ἐξ ὑψηλοτέρου μέρους εἰς χαμηλότερον, κατέρχομαι, ἀντίθ. ἀναβαίνω : Ἰλ.Γ 252 **ἐς πεδίον καταβῆναι**, αὐτ.Λ 184 **οὐρανόθεν καταβάς**, Ζερβ.Σταχ.Μον.Ι,2 **παράμερα στὴν παλιὰ στράτα ποὺ σ' ἀκρογιάλι κατεβαίνει**· κ. μέσ. : αὐτ.Ν 17 **αὐτίκα δ' ἐξ ὄρεος κατεβήσετο**· ‖ ὀμ. μτ. γεν. ἢ αἰτ. τόπου : Ἰλ.Ω 329 **οἱ δ' ἐπεὶ οὖν πόλιος κατέβαν**, Ὀδ.Ψ 252 **ὅτε δὴ κατέβην δόμον Ἄιδος εἴσω**, Πίνδ.Ο 9,43 **Πύρρα Δευκαλίων τε Παρνάσου καταβάντε**, Σοφ.Ἀντ. 822 **μόνη δὴ θνητῶν Ἅδην καταβήσει**, - **κατεβαίνοντας τὴ σκάλα γλίστρησα**· ‖ κ. ἀπολ. : Ἀριστφ.Ἀχ.409 **καταβαίνειν δ' οὐ σχολή**· ‖ κ. μέσ. : Ὀδ.Β 337 **ὁ δ' ὑψόροφον θάλαμον κατεβήσετο πατρὸς εὐρύν**· **2)** ἐν ἀναφ. πρὸς ἅρμα ἢ ἵππον, κατέρχομαι ἐξ ἅρματος ἢ ἵππου, ἀφιππεύω, ξεκαβαλλικεύω, πεζεύω· ἀντίθ. ἀναβαίνω 5) : Ἡρ. 9,76 **καταβᾶσα ἐκ τῆς ἁρμαμάξης**, Πίνδ.Ν 6,60 **καταβὰς Ἀχιλεὺς ἀφ' ἁρμάτων**, Ξεν.ΚΠ 5,5,6 **καταβὰς ἀπὸ τοῦ ἵππου**, - **κατέβηκε ἀπὸ τ' ἄλογο -ἀπὸ τὸ μουλάρι**· ‖ κ. μέσ. : Ἰλ.Ε 109 **καταβήσεο δίφρου**· ‖ κ. παθ. : Ξεν.Ἱππ.ΙΙ,7 **ἵππος καταβαίνεται** (Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. « καταβαίνει τις τὸν ἵππον, ἀπὸ τῶν ἵππων »)· ‖ κ. μτφ. ἐγκαταλείπω τὴν ἱππασίαν : Δημ.1046 **ἀποδόμενος τὸν πολεμιστήριον ἵππον καταβέβηκεν ἀπὸ τῶν ἵππων**· **3)** ἐν ἀναφ. πρὸς πορείαν, βαίνω ἐκ τῆς μεσογαίας εἰς τὴν παραλίαν, ἀντίθ. ἀναβαίνω βλ.λ.2) : Ἡρ.Ι,94 **ἐκ τῆς χώρης καταβῆναι εἰς Σμύρνην**, Πλάτ.Θεαίτ.142Α **εἰς λιμένα καταβαίνων**, - **θὰ κατέβω αὔριον εἰς τὸν Πειραιᾶ**, - **ἀπὸ πολλὰ χωριὰ κατέβηκαν στὴ Χαλκίδα**· **4)** ἔρχομαι εἰς τὸν στίβον, εἰς τὸ στάδιον, ἀγωνίζομαι, παλαίω, σταδιοδρομῶ : Πίνδ.Π ΙΙ,49 **ἐπὶ στάδιον καταβάντες**, Ἡρ.5,22 **καταβάντος ἐπ' αὐτὸ τοῦτο οἱ ἀντιθευσόμενο. Ἑλλήνων ἐξεργόν μιν**· ‖ κ. ἀπολ. : Σοφ.Τρ.504 **τίνες ἀμφίγυοι κατέβαν πρὸ γάμων**, Ξεν.Ἀν.4,8, 27 **πολλοὶ γὰρ κατέβησαν**· πρβλ.Πλάτ.Νόμ.833D **καταβατέον ἐπὶ τὴν ἅμιλλαν**· **5)** ἀπολ. κατέρχομαι ἐκ τοῦ βήματος : Λυσ.12,92 **βούλομαι δὲ ὀλίγα ἑκατέρους ἀναμνήσας καταβαίνειν**, Δημ. 348 **ῥήτωρ ἄριστος εἶναι καὶ ἀνὴρ θαυμαστός, κατέβη μάλα σεμνῶς**· ‖ μτγν. ἐν φρ. **καταβαίνω ἀπὸ τοῦ λόγου** παύω νὰ ὁμιλῶ, ὀμ. κ. ἀπὸ τῶν ἰαμβείων κττ. : Λουκ.Τόξ.35 **τὸ λοιπὸν ἤδη καταβὰς ἀπὸ τοῦ λόγου σοὶ τὴν ῥήτραν παραδίδωμι**, αὐτ.Νεκυομ.Ι **ἁπλῶς καταβὰς ἀπὸ τῶν ἰαμβείων**· **6)** σπσν. ἐπὶ πραγμ., πίπτω: Ἰλ.Ξ 19 **πρίν τινα κεκριμένον καταβήμεναι ἐκ Διὸς οὖρον**· ‖ ἐπὶ δακρύων : Εὐρ.Ἀνδρ.ΙΙΙ **πολλὰ δὲ δάκρυά μοι κατέβα χροός**· ‖ ἐπὶ ῥευμάτων : Πλάτ.Κριτ. 118D **τὰ δ' ἐκ τῶν ὀρῶν καταβαίνοντα ὑποδεχομένη ῥεύματα**· ‖ νεώτ. ἐπὶ τῆς ἀμπώτιδος : **τὰ ὕδατα καταβαίνουν** (χαμηλώνουν)· ‖ μτγν. κ.δημ. ἐπὶ τῆς βροχῆς, πίπτω ῥαγδαίως : ΚΔ Ματθ.7,25,- **κατέβηκε ἡ βροχή**· ‖ ἐπὶ τῆς μήτρας, κατέρχομαι : Ἀριστλ.ΖΙ 582b,24 **καταβαίνουσιν αἱ ὑστέραι κάτω**· **7)** δημ. γεν. κατέρχομαι, ἐλαττοῦμαι : **κατέβηκε πολὺ τὸ νερὸ τοῦ πηγαδιοῦ**, - **τὸ θερμόμετρον κατεβαίνει** (ἡ στήλη τοῦ ὑδραργύρου κατέρχεται δεικνύουσα χαμηλοτέρους βαθμούς), - **κατέβηκε ὁ πυρετὸς τοῦ ἀρρώστου**· **8)** μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν ὠνίων, τῶν κτημάτων κττ., ὑποβιβάζομαι, ἐλαττοῦμαι, ὑποτιμῶμαι, γίνομαι εὐθηνότερος : Πολυβ.Ι,5Ι **τιμῆς τοῦ σίτου καταβεβηκυίας**, - **τὸ λάδι δὲν κατέβηκε** (δὲν ἐγένετο εὐθηνότερον),- **κατεβαίνουν τὰ νοίκια**· ‖ δημ. κ. ἐπὶ τοῦ πωλοῦντος, ὑποβιβάζω τὰς τιμάς : **δὲν κατεβαίνει διόλου**, - **ἔχει ὡρισμένες τιμές**· ‖ ἐκπίπτω : φρ. **κατέβηκαν τὰ φόντα του** (ἐξέπεσεν ἡ ὑπόληψίς του)· **9)** ἔρχομαι, φθάνω, ὑπάγω : Πίνδ.Ν 4,39 **σφόδρα δόξομεν δαΐων ὑπέρτεροι ἐν φάει καταβαίνειν**· ‖ φθάνω εἰς τὸν σκοπόν μου, εἰς τὸ τέλος : Πλάτ.Πολ.511Β **οὕτως ἐπὶ τελευτὴν καταβαίνῃ**· ‖ φθάνω εἴς τι κατὰ τὴν ὁμιλίαν, καταλήγω : Ἡρ.Ι,116 **κατέβαινε ἐς λιτάς** (ἐτράπη εἰς τὸ τέλος εἰς παρακλήσεις)· κ. μτ. μτχ. : αὐτ.Ι,90 **κατέβαινε αὖτις παραιτεόμενος ἐπεῖναι**· **10)** καταλήγω εἰς τὸ αὐτὸ συμπέρασμα, συμφωνῶ εἴς τι : Ἀριστλ.Πολ.1335a,ΙΙ **εἰς τοὺς χρόνους καταβαίνειν τούτους**· **11)** συγκαταβαίνω : Τιμοκλ.Ι,2D· **12)** μτβ. καταβιβάζω, ταπεινώνω : Πίνδ.Π 8,78 **ἄλλον ὕπερθε βάλλων, ἄλλον δ' ὑπὸ χειρῶν**· ‖ μτφ. θίγω : Χρύσ.Στωϊκ.2, 242 **λέγεται μηδὲν αὐτοῖς τούτων καταβαίνειν**· **13)** δημ. κτ. γ' προσ. ἐν φρ. **ὅ τι τοῦ κατέβη** (ὅ τι τοῦ ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν, ἀσυλλογίστως), φρ. **ἔτσι μοῦ κατέβη** (μοῦ ἦλθε πρόχειρος σκέψις, ὄρεξις, διάθεσις)· πρβλ. **κατεβάζω**· **14)** ῥηματ. π. καταβατέον, -τός, καταβάτης, κατάβασις, καταβασία (δημ. κατεβασιά), καταβαθμός κ. -σμός.

καταβακχεύω μσν. κ. νεώτ. πληρῶ τινα βακχικῆς μανίας, ἐνθουσιασμοῦ : Εὐμάθ.5,154 **στρατὸν καθώπλισε γυναικῶν καὶ παντελῶς κατεβάκχευσε**· ‖ κ. παθ. καταλαμβάνομαι ὑπὸ βακχικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, μαίνομαι βακχικῶς, ἐνθυσιῶ : Εὐμάθ.8,293 **ὅλοις καταβεβακχευμένοις ἐξ οἴνου καὶ ἔρωτος**, αὐτ.10,381· ‖ ὀμ. παθ. μτφ. ἀπαρφ. : Θεοφύλ.Σ 126Α **ἐπ' αὐτὴν που τὴν τελεσιουργὸν κατεβακχεύοντο πρᾶξιν χωρεῖν**· πρβλ. βακχεύω 2 κ. 3)· **2)** μτ. γεν. προσβάλλω, ὑβρίζω χυδαίως : Μετοχ.Θ 453 **μὴ παντάπασι καταβακχεύῃ τῶν καλῶν καὶ χρησίμων**, αὐτ.637.

καταβακχιοῦμαι-όομαι παθ. καταλαμβάνομαι ὑπὸ βακχικῆς μανίας, εἶμαι ἐκμανής, ὅ. καταβακχεύομαι : Εὐρ.Βάκχ.109 **καταβακχιοῦσθε δρυὸς ἢ ἐλάτας κλάδοισι**.

καταβάλλω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **καταβαλῶ**, ἀόρ. β' **κατέβαλον**, κ. ἐπ. γ' ἑν. **κάββαλε**, δημ. (κ. νεώτ.) **κατέβαλα**, παθ. ἀόρ. α' **κατεβλήθην**, δημ. **κατεβλήθηκα**, παρακ. **καταβέβληκα** κ. παθ. **καταβέβλημαι** κ. ἐν τῇ νεωτ. συνήθ. ἡ μτχ., **καταβεβλημένος**, δημ. **καταβλημένος**, π. ποι. ἐν τμ. ῥίπτω κάτω, χαμαί, καταρρίπτω, κ. ἐπὶ οἰκημάτων, κρημνίζω, χαλῶ : Ἰλ.Β 414 **κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον**, Ὀδ.Ζ 172 **νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων**, Ἡσίοδ.Θ 189 **κάββαλ' ἀπ' ἠπείροιο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ**, Ἡρ.Ι,17 **οἰκήματα μὲν τὰ ἐπὶ τῶν ἀγρῶν οὔτε κατέβαλλε οὔτε ἐνεπίμπρη**, Ξεν.Ἑλλ.5,2,41 **τὸν Λακεδαιμόνιον ἵππαρχον καταβάλλουσιν ἀπὸ τοῦ ἵππου**· ‖ ἀφήνω νὰ πέσῃ : Ἰλ.Ε 343 **ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ἀπὸ ἕο κάββαλεν υἱόν**, αὐτ.Θ 249· **2)** μτφ. ῥίπτω, καταβιβάζω τινὰ εἰς τὸ μηδέν, ἐξευτελίζω, ταπεινώνω, ἀντίθ. ἐξαίρειν ὕψου : Ἡρ.9,79 **ἐξαείρας με ὑψοῦ . . ἐς τὸ μηδὲν κατέβαλες** (Βερναρδ.Γρ. « ἀφ' οὗ μὲ ἐσήκωσες ὑψηλά, ἔπειτα μὲ ἔρριψες κάτω εἰς τὸ τίποτε », Εὐρ.Βάκχ.202 **οὐδεὶς αὐτὰ καταβαλεῖ λόγος**· **3)** ἐπὶ ἐμψύχων, ῥίπτω τινὰ κατὰ γῆς δι' ὅπλου, διὰ κτυπήματος φονεύω, σκοτώνω : Ἰλ.Β 692 **κὰδ δὲ Μύνητ' ἔβαλεν** (ἐν τμήσει), Ἡρ.4,64 **ἐπεὰν τὸν πρῶτον ἄνδρα καταβάλῃ ἀνὴρ Σκύθης**, Λυσ.13,71 **τύπτει τὸν Φρύνιχον καὶ καταβάλλει πατάξας**, Πλούτ.Κίμ.6 **πατάξαι καὶ καταβαλεῖν τὴν παρθένον**· ‖ πάπ. κ. παθ. ἐπὶ

νόσου, πλήττομαι : ὁ δεῖνα **νόσῳ καταβληθείς**· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ νόσου, ἐξασθενῶ, ἀδυνατίζω· ὁμ. κ. ἐπὶ γήρατος· κ. ἐπὶ κακοῦ, συμφορᾶς, δυστυχήματος κττ.· **4)** ἐπὶ σφαγῆς θυμάτων, ἀποδίδωμι τὰς νενομισμένας θυσίας, θύω : Εὐρ.Ὀρ.1603 **καὶ σφάγια πρὸ δορὸς καταβάλοις**, αὐτ.Βάκχ.1246,Ἰσοκρ.2,20 **τοὺς ἱερεῖα πολλὰ καταβάλλοντας πράξειν τι παρὰ τῶν θεῶν ἀγαθόν**· **5)** φέρω, περιάγω τινὰ εἴς τινα κατάστασιν μετὰ σφοδρότητος ἢ αἰφνιδίως : Εὐρ.ΙΤ 606 **αἴσχιστον ὅστις καταβαλὼν εἰς ξυμφορὰς αὐτὸς σέσωσται**, Πλάτ.Φίλ.15Ε **εἰς ἀπορίαν αὑτόν .. καταβάλλων**· **6)** ρίπτω τινὰ εἴς τινα τόπον, ἐγκλείω, φυλακίζω : Ἡρ.4,146 **συλλαβόντες δέ σφεας κατέβαλον ἐς ἑρκτήν**· **7)** ρίπτω μακράν, ἀπορρίπτω : Ξεν.ΚΠ 2,2,4 **καταβάλλει ὃ ἔλαβεν ὡς ἕτερον ληψόμενος**, Ἰσοκρ.12,24 **ἀμελήσαντι τούτων καὶ μεταξὺ καταβαλόντι περαίνειν τὸν λόγον**· **8)** μτφ. λησμονῶ : Αἰλ.ἀπ.111 **οὐ καταβαλεῖς τὸ πραχθὲν καὶ σεαυτὸν ἡμῖν παρέξεις φαιδρότερον συμπότην ;**· κ. παθ. : Ἰσοκρ.12,8 **τοῦ μὴ τῶν καταβεβλημένων εἶς εἶναι**· **9)** κατακλίνομαι, πλαγιάζω : Πλούτ.Κaτσ.38 **καταβαλὼν ἑαυτὸν ὥς τινα τῶν παρημελημένων**· κ. παθ. : Θεόκρ.18,11 **δκ᾽ εἰς εὐνὰν κατεβάλευ ;**· **10)** ἐπὶ τῶν κολακευόντων κυνῶν, καταβιβάζω, χαμηλώνω, κατεβάζω τ᾽ ἀφτιά : Ὀδ.Ρ 302 **οὔατα κάββαλεν ἄμφω**· ‖ ἐπὶ τῶν ἱστίων : Θέογν.671 **καθ᾽ ἱστία λευκὰ βαλόντες**· ‖ κ. γεν. : Αἰσχ.Χο.574 **κατ᾽ ὀφθαλμοὺς βαλεῖ**, Εὐρ.Κύκλ.167 **καταβαλὼν τὰς ὀφρῦς**· ‖ ἐπὶ τῆς ἐλάφου : Ἀριστλ.ΖΙ 590b,26 **ὅταν ἄφοβος ᾖ, καταβάλλων τὰ κέρατα πλάγια· ὅταν φοβηθῇ, φεύγει . . καὶ μακρὰν ἐξακοντίζει**· **11)** ἐπὶ τοῦ ἰούλου, ἐκβάλλω τρίχας, γένειον : Θεόκρ.15,85 **πρᾶτον ἴουλον ἀπὸ κροτάφων καταβάλλων**· **12)** ἐπὶ τῶν πολιτικῶν, ἐγκαταλείπω χρηματικὴν ἀπαίτησιν : Δημ.260 **καταβαλόντα ἐὰν ἐν ὑπωμοσίᾳ ;** **13)** τοποθετῶ, θέτω ἐπί τινος, βάζω : Ἰλ.Ι 206 **ὁ γε κρεῖον μέγα κάμβαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ**· πρβλ. Ἀριστφ.Ἀχ.165 **οὐ καταβαλεῖτε τὰ σκόροδα**· **14)** θέτω εἰς ἀποθήκην, ἀποθηκεύω, ἐπισωρεύω : Ἡρ.7,25 **σιτία τῇ στρατιῇ καταβάλλειν**· **15)** ἀποφέρω, παρέχω πρόσοδον: Ἡρ.2,149 (ἡ λίμνη) **ἐς τὸ βασιλήϊον καταβάλλει ἐπὶ ἡμέρην ἑκάστην τάλαντον ἀργυρίου ἐκ τῶν ἰχθύων**, Ἀνδοκ.1,92 **τὰς ἐκ ταύτης ἐπικαρπίας τῶν ἐν τῇ γῇ γεωργούντων ἐνενήκοντα μνᾶς ἐκλέξας, οὐ κατέβαλε τῇ πόλει**· **16)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ χρημάτων, τελῶ, προκαταβάλλω, προπληρώνω· κ. ἁπλῶς καταθέτω χρήματα, πληρώνω : Θουκ.1,27 **ἦσαν δὲ καὶ οἱ πλέοντες πολλοὶ καὶ οἱ τἀργύριον καταβάλλοντες**, Ἀμειψ.13 **καββαλὼν τριώβολον**, Πλάτ.Νόμ.932D **τὸ δημόσιον ὑπὲρ αὐτοῦ τιμὴν τῷ κεκτημένῳ καταβαλλέτω τοῖς ἄρχουσι**, Φιλόστρ. ἐν Ἡρακλ.1 **καταβαλὼν σοι δραχμὴν τῶν βοτρύων**, Λουκ.Β Πρ.25 **πόσαν ὑπὲρ αὐτοῦ καταβαλῶ ;**, - **κατέβαλε τὴν δόσιν τοῦ τρέχοντος μηνός - τοὺς φόρους - τὸ ὀφειλόμενον ποσόν**· ‖ ἐπὶ προστίμου, ἀποτίνω, πληρώνω πρόστιμον : Δημ.727 **τὰς ἐκ τῶν νόμων προσούσας ζημίας καταβάλλειν**· ‖ κ. παθ. : Δημ.731 **τὰ προσκαταβλήματ᾽ ὀνομαζόμενα διὰ τὸν τοῦ νόμου τούτου φόβον καταβάλλεται**· **17)** ἐπὶ ἐγγράφων καὶ μαρτυριῶν, κατατίθεμαι : Πλάτ.Σοφ.232D **τά γε μὴν περὶ πασῶν τε καὶ κατὰ μίαν ἑκάστην τέχνην .. δεδημοσιωμένα που καταβέβληται γεγραμμένα τῷ βουλομένῳ μαθεῖν** [Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. « τὰ περὶ πασῶν τῶν τεχνῶν καὶ περὶ μιᾶς ἑκάστης μυστήρια εἶναι δημοσιευμένα που εἰς συγγράμματα πρόχειρα διὰ τὸν βουλόμενον νὰ μάθῃ »], Δημ.921 **ἡ μαρτυρία ἡ τοῦ Λάμπιδος κατεβάλλετο ἐνταῦθα**· **18)** ρίπτω σπόρον, σπείρω : Πλάτ.Θεαίτ.149Ε **εἰς ποίαν γῆν ποῖον σπέρμα καταβλητέον**, Μέν.Γεωργ. 37· κ. παθ. : Πλούτ.Ἠθ.905Ε,Σωρ.1,33· ‖ κ. μτφ.: Δημ.748 **οὐδὲ σπέρμα δεῖ καταβάλλειν ἐν τῇ πόλει οὐδένα, . . , τοιούτων πραγμάτων**· **19)** διαδίδω, διασπείρω, ἐξαπλώνω, ἐπὶ λόγου, φήμης κττ. : Ἡρ.1,122 **κατέβαλον φάτιν**, Εὐρ.Ἡρ.758 **ἄφρονα λόγον οὐρανίων μακάρων κατέβαλε** [Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. « ἔρριψε τὸν ἄφρονα λόγον κατὰ τῶν οὐρανίων θεῶν »]· **20)** μέσ. θέτω τὴν βάσιν, τὴν ἀρχήν, τὸ θεμέλιον, θεμελιώνω : Πλάτ. Νόμ.803Α **τὴν τῆς ναυπηγίας ἀρχὴν καταβαλλόμενος**· ‖ ἱδρύω τι, γίνομαι ἀρχή, βάσις τινός : Εὐρ.Ἑλ.164 **ὦ μεγάλων ἀχέων καταβαλλόμενα μέγαν οἶτον**· κ. παθ. : αὐτ.Ἡρ.1261 **ὅταν δὲ κρηπὶς μὴ καταβληθῇ γένους ὀρθῶς, ἀνάγκη δυστυχεῖν τοὺς ἐκγόνους** [Βερναρδ.Γρ.ἐν λ. « ὅταν δὲ ἡ βάσις, τὰ θεμέλια τοῦ γένους δὲν κστατεθῶσιν ὀρθῶς, εἶναι ἀνάγκη νὰ δυστυχῶσιν οἱ ἔκγονοι »]· ‖ ἱδρύω : Στράβ.17,3,22 **Ἀρίστιππος τὴν Κυρηναϊκὴν φιλοσοφίαν κατεβάλετο**, Διόδ.Σ 12,20 **ἐξ ἀρχῆς καινὴν νομοθεσίαν καταβαλόμενος**· **21)** εἰδ. κτ. μτχ. παθ. παρακ. ὁ θεμελιώδης, ὁ βάσιμος : Ἀριστλ.Πολιτ.1337b,21 **αἱ καταβεβλημέναι μαθήσεις**, αὐτ.1338a,36 **τὰ καταβεβλημένα παιδεύματα**· **22)** εἰδ. ἄρχομαι ᾠδῆς, ᾄσματος, εἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς γάμον : Καλλ.ἀπ.196 **γάμον καταβάλλομ᾽ ἀείδειν**· **23)** ρηματ. π. καταβλητέον, κατάβλημα, καταβλητικός, καταβολή.

καταβαπτίζω μτγν. κ. μσν., ἀττ. μέλλ. -ιῶ βυθίζω ἐντὸς ὕδατος, πνίγω, συνήθ. μτφ.· Ἀλέξ.Ἀφρ. Πρ.1,17 **τὸ πλῆθος τοῦ οἴνου τὴν ζωτικὴν δύναμιν καὶ θερμότητα καταβαπτίζειν**, Ἀχιλλ.Τάτ. 1,3 **τὸ ἐξαίφνης ἐκπλήττει τὴν ψυχὴν καὶ καταβαπτίζει**· κ. παθ. : Ἀλκίφρ.2,3 **καταβαπτισθήσεταί μοι τὸ ζῆν, μὴ βλέπον Γλυκέραν**, Ἰω.Χρυσ. Ἐπιστ.55 **ὑπὸ τῶν λυπηρῶν καταβαπτίζεσθαι**, Εὐμάθ.198 **τῇ θλίψει τὸν νοῦν καταβαπτισθείς.**

καταβαπτισμός (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐξ ὁλοκλήρου βαπτισμός, ἡ καταβύθισις : Εὐστ.Πον.137,41 **οὔτε γὰρ τρυγίας τὸ ἐν ἡμῖν θεωρεῖται, ὁποῖος εἴρηται, οὐδὲ μὴν βάθος, ἀλλ᾽ οὐδὲ καταβαπτισμός.**

καταβαπτιστής (ὁ) μτγν. ὁ καταβαπτίζων, βυθίζων : Γρηγ.Ναζ.1,670 **ζήτει τὸν βαπτιστὴν ἢ καταβαπτιστήν.**

καταβάπτω μτγν. κ. μσν. καταβυθίζω, καταβαπτίζω, ἐμβαπτίζω : Σωρ.1,50 **καταβάπτειν εἰς ζεστὸν ὕδωρ**· ‖ πάπ. ἐμβρέχω : **καταβάπτειν ὄξει βαφικῷ**· **2)** βάπτω, χρωματίζω : Εὐνάπ.Ἱστ.ἀπ. 267D **πρόσωπον ἐρυθήματι καταβάπτειν**· κ. παθ. βάφομαι κ. ἐπὶ προσ. : Λουκ.Εἰκ. 16,1 **εἰς κόρον καταβαφεῖσα**· **3)** βάπτω ἐρυθρόν· Ἡσ. «καταβάπτει· κατερυθραίνει ἐρυθρῷ βάμματι»· κ. παθ. : Γαλ.19,604 **ἀπὸ αἵματος καταβαπτομένου τοῦ οὔρου**, Παλλάδ.Ἰατρ.π.Πυρετῶν 15 **οὖρον καταβεβαμμένον** (ἔχον βαθὺ χρῶμα)· **4)** παράγω τι διὰ βαφῆς, βαφίματος : ΨΔημόκρ. Ἀλχ.45Β **καταβάπτειν χρυσόν.**

καταβαραθρῶ-όω νεώτ., δημ. **καταβαραθρώνω** ρίπτω εἰς τὸ βάραθρον· **2)** συνήθ. μτφ. καταστρέφω ὁλοσχερῶς, χαντακώνω : **κατεβαράθρωσε τὴν ὑπόθεσιν.**

καταβαράθρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ καταβαραθρῶ, ἡ ὁλοσχερὴς καταστροφή.

καταβαρβαρῶ-όω μσν. κ. νεώτ. καθιστῶ τι ὅλως βάρβαρον : Τζέτζ.Χιλ.12,230 **ἅπερ κατεβαρβάρωσαν τὴν τέχνην τῶν γραμμάτων.**

καταβαραίνω δημ. καταβαρύνω βλ.λ.2).

καταβαρής-οῦς-ές μτγν. λίαν βαρύς, βαρέως φορτωμένος : Πολύβ.4,172 **πλάστιγγες καταβαρεῖς**, Δίων Κ 39,42 **καταβαρεῖς νῆες.**

καταβάρησις-εως μτγν. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταβαρύνω, ἡ πρὸς τὰ κάτω ὤθησις, πίεσις : Δημόφ. ἐν Κατ.'Αστρλ.Κ 5,11,189, Γλωσσ.· **2**) 'Επίγρ. ἠθικὴ πίεσις βίᾳ γινομένη : **ὀχλικὴ καταβάρησις** (ἡ τοῦ ὄχλου βιαιότης).

καταβαρύνω κ. νεώτ., δημ. κ. -**αίνω** ἢ δ.γρ. -**ένω** κατσβαρῶ, καταβάλλω διὰ τοῦ βάρους, καταπονῶ· κ. παθ. καταβάλλομαι, ὑφίσταμαι καταπόνησιν : Θεόφρ.'Αν.9 (ἐνεργ.), ΠΔ Βασ.2,13,25 **καὶ οὐ μὴ καταβαρυνθῶμεν**· || νεώτ. ὑφίσταμαι μέγα, ὑπερβάλλον βάρος : **κατεβαρύνθη τὸ κρηπίδωμα δι' ὀγκωδῶν διακοσμήσεων**· || κ. μτφ. τὸ παθ. ἐπὶ τοῦ ὕπνου : ΚΔ Μάρκ.14,40 **ἦσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν καταβαρυνόμενοι**· || ὁμ. μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἠθικά, νεώτ. κ. δημ. ἰδ. πρὸς οἰκονομικὰ βάρη : 'Αντίπ.π.Στοβ. 4,22,25 **καταβαρύνειν τὸ βάρος**, - **ὁ προϋπολογισμὸς κατεβαρύνθη διὰ περιττῶν δαπανῶν**, - **καταβαρύνουνε τὸ λαὸ** μὲ φόρους· **2**) δημ. κ. ἀμτβ. κ. -**αίνω** (δ.γρ. -**ένω**) ἐπὶ πραγμ., γίνομαι ὑπὲρ τὸ δέον, ὑπερβαλλόντως βαρύς : **καταβάρυναν οἱ πόρτες μὲ τὰ σιδερένια στολίδια**· **3**) ὁμ. δημ., εἰδ. ἐπὶ προσ., γίνομαι λίαν δυσκίνητος, χάνω ἐντελῶς τὴν εὐκαμψίαν μου, οἷον ἐξ ἡλικίας ἢ ἐκ παχύνσεως : **γέρασε πολὺ καὶ καταβάρυνε**· **4**) ὁμ. δημ. ἐπὶ ἀσθενούντων, ἔχω μεγάλην, ἐπικίνδυνον πλέον ἐπιδείνωσιν τῆς ἀσθενείας μου : **καταβάρυνε πιὰ ὁ ἄρρωστος καὶ δὲν μπορεῖ νὰ μιλήσῃ**.

καταβαρῶ-έω μτγν. διὰ βάρους λίαν πιέζω, ὠθῶ τι πρὸς τὰ κάτω, καταβαρύνω : Λουκ.Θε.Δ 21,1 **ὡς μὴ καταβαρήσειν αὐτόν**· **2**) μτφ. ἐπιβαρύνω, καταπιέζω, κατσφορτώνω : ΚΔ Κορινθ. 2,12,16 **ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς**, 'Απп.'Εμφ.Πολ. 5,67 **καταβαρεῖν τὴν 'Ιταλίαν ἐσφοραῖς**· || κ. παθ. ἐπιβαρύνομαι, καταπιέζομαι : Πολύβ.11,33,3 **ἐπιέζοντο καὶ κατεβαροῦντο τῇ μάχῃ**, Διόδ.Σ 19,24 **ὑπὸ τοῦ πάθους καταβαροῦμαι**, Πάπ. ἐν **ταῖς λειτουργίαις καταβαροῦμαι**· **3**) ζυγίζω περισσότερον τοῦ δέοντος : 'Αρρ.'Επίκτ.2,2,18 **καταβαροῦμαι ὑπὸ τοῦ συμφέροντος**.

καταβασανίζω ἐπιτατ. τοῦ βασανίζω βλ.λ. : 'Ιпп.Προρρ.2,3.

καταβασία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. **καταβασιὰ** βλ.λ., ἡ κατάβασις· **2**) εἰδ. ὁ ἐν ὑμνολογίᾳ τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας **εἱρμός**, τὸ πρῶτον τροπάριον ἑκάστης ᾠδῆς τοῦ κανόνος : Κ Πορφ.''Εκθ.1,117,9.

καταβασίδιον (τὸ) μτγν. τὸ **καταβάσιον** βλ.λ. : 'Επιφάν.Μοναχ.268D.

καταβάσιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ἡ κατάβασις, ἡ πρὸς τὰ κάτω ἄγουσα ὁδός, ἡ πρὸς τὸν κάτω κόσμον : Δαμάσκ.'Ισιδ.131 **ὑπὸ δὲ τὸν ναὸν καταβάσιον ὑπέκειτο θανασίμους ἀναπνοὰς παρεχόμενον**, Σουΐδ. ἐν λ. πορθμήιον **ἐν αἰγιαλῷ γὰρ καταβάσιόν ἐστιν 'Αδου**· **2**) εἰδ. ὁ ὑπὸ τὸ θυσιαστήριον τόπος διὰ τὰ λείψανα : Σωζόμ. 9,2, ΚΠορφ.''Εκθ.1,117,9.

καταβάσιος-**ον** μτγν. καταιβάσιος βλ.λ. : ΠΔ **ἐρρύσατο φυγόντα πῦρ καταβάσιον**.

κατάβασις-**εως** (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ πρᾶξις τοῦ καταβαίνειν, ἡ πρὸς τὰ κάτω πορεία, κατέβασμα· ἀντίθ. ἀνάβασις: 'Ηρ.1,186 **τὰς καταβάσιας τὰς ἐκ τῶν πυλίδων ἐς τὸν ποταμόν**, 'Ισοκρ. 10,20 **ἡ εἰς 'Αιδου κατάβασις**, - **ἡ κατάβασις τοῦ ὄρους ἀπαιτεῖ περίπου μιᾶς ὥρας πορείαν**· **2**) τίτλος ἔργου ἐπὶ τοῦ Δικαιάρχου : Κικ.'Αττ. 13,31,2· πρβλ. καταίβασις· **3**) ἡ ἀπὸ τῆς ἄνω 'Ασίας εἰς τὴν παραλίαν κάθοδος : Ξεν.'Αν.5,5,4 **τῆς καταβάσεως τῆς ὁδοῦ ἀπὸ τῆς ἐν Βαβυλῶνι μάχης ἄχρι εἰς Κοτύωρα**, Διόδ.Σ 14,25 **ἡ ἐπὶ θάλατταν κατάβασις**· **4**) μτφ. ἡ ἐν τῷ νῷ σύλληψις ἰδέας : Χρύσ.Στωϊκ.2,242· **5**) ἡ κατωφέρεια : Δημήτρ.248· **6**) καταβάσιον βλ.λ.21 : Θεοφάν. **ἡ κατάβασις ἐκτίσθη**· **7**) ἔργον καταβάσεως τὸ δι' οὗ λαμβανομένου καταβιβάζεταί τι, λαβή, λαβαί : ΠΔ Βασ.3,7,16(29) **καὶ ὑποκάτωθεν . . χῶραι, ἔργον καταβάσεως**.

καταβασκαίνω μτγν. ἐπιτατ. τοῦ βασκαίνω βλ.λ. : Πλούτ.'Ηθ.680C **περὶ τῶν καταβασκαίνειν λεγομένων καὶ βάσκανον ἔχειν ὀφθαλμὸν ἐμπεσόντος λόγου παρὰ δεῖπνον**, 'Ηλιόδ.Αἰθ.4,5 **καὶ σὲ τῇ θέᾳ καταβασκήνας**· κ. παθ. : Βασ.1,450B **τήκεσθαι παρ' αὐτὸν καταβασκαινόμενα**.

κατάβασμα-ατος (τὸ) νεώτ. βυζαντ. μουσ. ἡ ἐν τῷ ἀρχαίῳ στενογραφικῷ συστήματι τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς μελῳδικὴ γραμμὴ ἐντελοῦς θέσεως ὁριστικῆς καταλήξεως.

καταβασμὸς (ὁ) ἀντὶ καταβαθμὸς βλ.λ.

καταβατεύω σχόλ. πατῶ τι, περιπατῶ ἐπί τινος : Σχόλ.Σοφ.ΟΚ 467 **καταβατεύσας**.

καταβάτης (ὁ) ὁ ἀπὸ τοῦ ἵππου, ἁμάξης κατερχόμενος καὶ μαχόμενος πεζῇ : Πλάτ.Κριτί.119Β **καταβάτην τε σμικράσπιδα**.

καταβατικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ παρέχων εὔκολον κατάβασιν : Πορφ.Νυμφ.23 **ἀλλὰ καρκίνος μὲν βόρειος καὶ καταβατικός**.

καταβατικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον παρέχοντα εὔκολον κατάβασιν : 'Ολυμπ.'Αλκ.78C **ψυχὴ καταβατικῶς νοοῦσα τὰ πράγματα**.

καταβατὸς ή-όν μτγν. ὁ κατωφερής, ἀπόκρημνος : Σχόλ. εἰς 'Απολλ.Ρ 2,353· πρβλ. Πορφ. Νυμφ.23· **2**) τὸ οὐδ. ἡ σελίς, τὸ κατεβατό : 'Ηρωδιαν.2,122· πρβλ.'Ησ. ἐν λ. σελίς.

καταβαΰζω μτγν. κ. μσν., μέλλ. **καταβαΰξω** ὑλακτῶ, γαυγίζω ἐναντίον τινός : 'Ηρακλεωτ.Πίν.97 **κύνας γὰρ καὶ καταβαΰζουσιν ὃν ἂν μὴ γινώσκωσι** (γρ.ἀμφ.), Λεων. ἐν ΑΠ 7,408 **'Ιππώνακτος ὁ καὶ τοκέων καταβαΰξας** (ἀντὶ -**αΰξας**, χάριν τοῦ μέτρου) **ἄρτι κεκοίμηται θυμός**, Εὐστ.296,2 **ἀνδρὸς 'Ρωμαίου κατεβάυσεν ἂν καὶ κατέδραμε**.

καταβαυκάλησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ κατσβαυκαλεῖν, ἡ διὰ τῶν νανουρισμάτων ἀποκοίμισις τῶν παίδων : 'Αθήν.618Ε **αἱ δὲ τῶν τιτθευουσῶν ᾠδαὶ καταβαυκαλήσεις ὀνομάζονται**· **2**) νεώτ. κ. μτφ. πλήρης, ἔντονος διὰ δολερῶν τρόπων, λόγων, μεθόδων ἐξαπάτησις.

καταβαυκαλίζω κ. νεώτ. δι' ᾠδῆς, ὀργάνου τινὸς ἢ νανουρίζων ἀποκοιμίζω τινά : Κωμ.'Αδέσπ. 1030, Φώτ.· **2**) καταπίνω, καταρροφῶ· πρβλ. βαύκαλις : Σωπ.25 **νᾶμα μελισσῶν ἡδὺ μὲν ὄρθρου καταβαυκαλίσαι τοῖς ὑπὸ πολλῆς κραιπαλοβόσκου δίψης κατόχοις**· **3**) νεώτ. κ. μτφ. δλως διὰ δολερῶν τρόπων, λόγων, μεθόδων ἐξαπατῶ, πλανῶ, φενακίζω, ξεπλανεύω.

καταβαυκαλισμὸς (ὁ) νεώτ. ᾆσμα δι' οὗ ἀπεκοίμιζον τὰ βρέφη, νανούρισμα.

καταβαυκαλῶ-άω μτγν. κ. νεώτ. καταβαυκαλίζω βλ.λ.· Πολυδ.9,127 «**τὸ σεῖστρον ᾧ καταβαυκαλῶσιν αἱ τίτθαι ψυχαγωγοῦσαι τὰ δυσυπνοῦντα τῶν παιδίων**», Αἰλ.ΖΙ 14,20 **καὶ τοῦτό γε αὐτοὺς καταβαυκαλᾷ καὶ κατανυστάζει**.

καταβαφὴ (ἡ) μτγν. ἐν τῇ ἀλχημείᾳ, ἡ βαφή : Ζώσ.'Αλχ.228Β.

καταβαφής-οῦς-**ές** μσν. ὁ βεβαμμένος : Παῦλ. Αἰγ.1,30 **καταβαφεῖ δρώπακι**.

καταβδελύσσομαι ἀποθ. μτγν. ἐπιτατ. τοῦ βδελύσσομαι βλ.λ. : ΠΔ 'Ιεζ.34,27 **ἐκ τῆς χειρὸς τῶν καταβδελυσσομένων αὐτούς**.

καταβεβαιοῦμαι-όομαι ἀποθ. μτγν. ἰσχυρῶς διαβεβαιῶ : Πλούτ.Κάτ.47 **ὁ Λίβιος οὕτω γενέσθαι καταβεβαιοῦται**.

καταβεβαίωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ πρᾶξις τοῦ καταβεβαιοῦμαι, ἡ ἰσχυρὰ διαβεβαίωσις : Πλούτ. 'Ηθ.1120 **τὰς ὑπὲρ τῶν πραγμάτων καταβεβαιώσεις**.

καταβεβλημένως ἐπίρρ. ἐκ τῆς παθ. μτ. τοῦ ρ. καταβάλλω καταπεφρονημένως, ἀπερριμμένως : Ἰσοκρ.15,305 **τοὺς καταβεβλημένως ζῶντας καὶ μηδενὸς ἄλλου φροντίζοντας.**

καταβείομεν ὑποτ. ἐπ. ἀόρ. β' τοῦ ρ. καταβαίνω βλ.λ.

καταβελής-οῦς-ές μτγν. κ. μσν. ὁ διὰ πολλῶν βελῶν πληγείς, ὁ καταπληγωμένος· Σουΐδ. «καταβελεῖς, πολλῶν βελῶν βολὰς δεξάμενοι» : Διον. Ἀλ.Ρωμ.2,42 **ἔξαιμος ὢν ἤδη καὶ καταβελὴς ὁ Κούρτιος,** ΚΜανασσ.941: **καταβελὴς τε γεγονώς.**

καταβιάζω βιαίως ὑποτάσσω : Φίλ.1,685 **ἡ ἀφροσύνη καταβιάζουσα τὴν ψυχὴν ἄνωθεν καὶ κατ' ὀλίγον ἀφιστᾶσα παιδείας·** **2)** συνήθ. ἀποθ. βιάζω, ἀναγκάζω, παραβιάζω : Θουκ.4,123 **καταβιάσασθαι παρὰ γνώμην τοὺς πολλούς,** πρβλ. Ἀππ.Ἐμφ.Πόλ.2,28 **εἴ τι τὴν πόλιν καταβιάζοιτο,** Πλούτ.Ἠθ.385E **δυνάμει καὶ φίλοις καὶ χάριτι καταβιαζόμενοι·** **3)** ἀγωνίζομαι, προσπαθῶ ν' ἀποδείξω : Εὐνάπ.Ἱστ.ἀπ.256D **ὢν εὐνοῦχος ἀνὴρ εἶναι κατεβιάζετο·** **4)** παθ. ἀναγκάζομαι : Πλούτ.Θησ.11 **ὑπ' ἐκείνου καταβιαζομένους·** μτ. ἀπαρφ. : Πλούτ.Ἠθ.75F **πράγματα ὁμολαγεῖν μὴ πεφυκότα καταβιαζόμενοι·** || κ. ἐπὶ χρονίων νόσων : Ἱππ.Ἱερ.Νούσ.2 ἰητὸν εἶναι [νούσημα] . . **ὅταν μὴ ἤδη ὑπὸ χρόνου πολλοῦ καταβεβιασμένον ἔῃ.**

καταβιβάζω κ. νεώτ., ἀττ. μέλλ. καταβιβῶ ἀπὸ ὑψηλοτέρας θέσεως φέρω τι εἰς χαμηλοτέραν, κατεβάζω : Ἡρ.1,87 **καταβιβάσας τὸν Κροῖσον ἀπὸ τῆς πυρῆς,** Πλούτ.Θεμ.4 **ὑπάγων καὶ καταβιβάζων τὴν πόλιν πρὸς τὴν θάλασσαν, - κατεβίβασαν τὰ κιβώτια εἰς τὸ ὑπόγειον·** || κ. μτφ. : Διον.Ἀλ.Ρωμ.7,45 **καταβίβασον σεαυτὸν ἀπὸ αὐχημάτων εἰς τὸ δημοτικώτερον·** κ. παθ. : Στράβ. 1,2,6 **κωμῳδία καταβιβασθεῖσα εἰς τὸ λογοειδές·** **2)** βοηθῶ, ἀναγκάζω τινὰ νὰ καταβῇ : Ξεν. Ἑλλ.4,6,7 **καταβίβασαν εἰς τὸ ὁμαλὸν τὸ στρατόπεδον, - κατεβίβασε τὸν παῖδα ἀπὸ τοῦ δένδρου·** νεώτ. κ. παθ. : **κατεβιβάσθη ἀπὸ τοῦ θρόνου·** || κάμνω τι νὰ καταβῇ, κινῶ : Ἱππ. Προρρ.1,143 **καταβιβάζειν τὰ γυναικεῖα·** **3)** φέρω ὀπίσω, ἐπαναφέρω : Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,8 **καταβιβάζω τὴν διήγησιν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ πρώτου Φοινικικοῦ πολέμου,** Λουκ.Ρητ.Διδ.20 **τὸν λόγον ἐπὶ τὰ νῦν καθεστῶτα καταβιβάζειν·** **4)** ἐν τῇ γραμμ. ἐπὶ τοῦ τόνου, μεταφέρω αὐτὸν ἐκ τῆς προπαραληγούσης εἰς τὴν παραλήγουσαν ἢ λήγουσαν : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.213,16, ΕΜ 774,34· **5)** ἐπὶ τῶν τιμῶν τῶν ὠνίων, χαμηλώνω αὐτάς, πωλῶ εὐθηνότερα παρ' ὅ τι πρότερον : Σωκρ.424B, - **οἱ ἔμποροι κατεβίβασαν τὴν τιμὴν τῆς σακχάρεως.**

καταβίβασις-εως (ἡ) ἀρχ. λεξ. κ.νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ καταβιβάζειν, τὸ κατέβασμα : **ἡ καταβίβασις τοῦ Κροίσου ἀπὸ τῆς πυρᾶς·** **2)** ἐπὶ τοῦ τόνου λέξεως, ἡ μεταφορὰ αὐτοῦ πρὸς τὸ τέλος της : ΕΜ 610,24 **ἄνθος πλεονασμῷ τοῦ ξ ξάνθος καὶ καταβιβάσει τοῦ τόνου ξανθός.**

καταβιβάσκω Ἐπιγρ. θαμιστικὸν τοῦ καταβαίνω, παραβαίνω, καταπατῶ ξένην ἰδιοκτησίαν· **2)** συνεκδ. ἁμαρτάνω.

καταβιβασμός (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ καταβιβάζειν, μείωσις, κατέβασμα : Πρόκλ.Τετράβ. 67 **καταβιβασμὸν τῆς τάξεως τῶν πρωτείων·** **2)** ἐπὶ τοῦ τόνου, ἡ καταβίβασις αὐτοῦ πρὸς τὸ τέλος τῆς λέξεως : Σχόλ.Ὀδ.Ε 248, Εὐστ.1361,39.

καταβιβρώσκω κ. νεώτ., μέλλ. **καταβρώσομαι,** ἀόρ. **κατέβρων** (Ὕμν.Ἀπόλλ.127) κ. παθ. **κατεβρώθην,** παρακ. καταβέβρωμαι, κατατρώγω : Ἀντιφάν.82 **καταβεβρωκὼς σιτία ἴσως ἐλεφάντων τεττάρων·** κ. παθ. : Ἡρ.3,16 **ὑπὸ αὐλέων καταβρωθῇ,** Παλαίφ.6 **κατεβρώθη ὑπὸ τῶν ἰδίων κυνῶν·** || μτφ. κατοστρέφω σὺν τῷ χρόνῳ, ἀφανίζω : Ἡγήσιππ.Κωμ.1,30 **καταβεβρώκασι τὰς οὐσίας·** κ. παθ. : Πλάτ.Φαίδ.110A **ἡ γῆ καὶ οἱ λίθοι ἐστὶ διεφθαρμένα καὶ καταβεβρωμένα, - τὰ ἐπὶ τῶν κλιτύων χώματα κατεβρώθησαν ὑπὸ τῶν βροχῶν.**

καταβινῶ-έω, γ' ἑν. καταβηνῆσι βαρβαρισμὸς ἀντὶ καταβινεῖ, βινῶ βλ.λ. : Ἀριστφ.Θεσμ.1215.

καταβιῶ-όω κ. νεώτ., μέλλ. **καταβιώσομαι,** ἀόρ. κατεβίων κ. κατεβίωσα διάγω καὶ τελευτῶ τὸν βίον, περνῶ τὴν ζωήν μου : Πλάτ.Πρωτ.355A **τὸ ἡδέως καταβιῶναι τὸν βίον,** Πολύβ.12,28,6 **καταβιώσας ἐν ἑνὶ τόπῳ ξενιτεύων,** Φιλόδ.Ρητ.2,166S **καταβιοῦσι διώξαντες ἕτερον ἢ καὶ φυγόντες ὑφ' ἑτέρου, - κατεβίωσεν ἐν μονῇ τοῦ Ἁγίου Ὄρους·** **2)** φέρω τὴν ζωήν μου εἰς τὸ τέλος : Φιλόστρ.Σοφ.1,9,3 **λέγεται ἄρτιος καταβιῶναι καὶ τὰς αἰσθήσεις ἡβῶν.**

καταβίωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ πρᾶξις τοῦ διαβιοῦν, τὸ τέλος τῆς ζωῆς : Κικ.Ἀττ.13,12· **2)** ἡ ἕδρα ἔνθα τις διαβιοῖ : Διόδ.Σ 18,52 **εἰς καταβίωσιν τὴν ἡσυχίαν ἄγειν,** Ἀππ.Ἐμφ.Πόλ.4,16.

καταβλαβεύς-έως (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ βλάπτων : Ἐπιγρ. (γρ. ἀμφ.).

καταβλαβής-οῦς-ές μτγν. ὁ τὰς φρένας βεβλαμμένος : Δίδ.Ἀλ.608C· **2)** Ἐπιγρ. ὁ παθὼν μεγάλην βλάβην, κατεστραμμένος.

καταβλακεύω μεταχειρίζομαί τι ἀμελῶς καὶ ἀδεξίως, καταρραθυμῶ, ἀμελῶ· Ἡσ. «καταβλακεύειν· ῥαθυμεῖν, ἢ δαπανᾶν ῥαθύμως» : Ἱππ. Ἄρθρ.52 **καταβλακεύουσι τὴν διόρθωσιν τοῦ σώματος,** Ξεν.Ἀν.7,6,22 **οὔτε γὰρ ἠδικήσαμεν τοῦτον οὐδέν, οὔτε κατεβλακεύσαμεν·** || κ. παθ. εἶμαι ἀμελὴς ἢ ὀκνηρός : Ἰουστιν.Νεαρ.95,1,2 **καταβλακευόμενοι ἄνθρωποι.**

καταβλάπτω μεγάλως βλάπτω, ζημιώνω : Ὕμν. Ἑρμ.93, Πλάτ.Νόμ.877B **εἰ κατέβλαψε τὸν τρωθέντα·** **2)** ἐπιφέρω ζημίαν, βλάβην εἴς τινα : Πλάτ.Νόμ.864E **ἣν ἄν τινα καταβλάψῃ,** Ἐπιγρ. **κατεβλαφότες τὰς προσόδους·** κ. παθ. : Στράβ. 1,3,20 **πολλὰ καταβλαβῆναι μέρη.**

καταβλέθει Ἡσ. «καταπίνει».

καταβλέπω, μέλλ. **καταβλέψω** βλέπω πρὸς τὰ κάτω πρός τινα, ρίπτω τὸ βλέμμα μου πρὸς τὰ κάτω : Πλούτ.Ἄρατ.32 **κατέβλεψεν εἰς τοὺς μαχομένους ἄνωθεν·** **2)** θεωρῶ, βλέπω : Πλούτ. Ἠθ.680D· **3)** Ἐπιγρ. μτφ. περιφρονῶ, ἀπαξιῶ· **4)** βλέπω μετὰ προσοχῆς τι, ἐξετάζω : Πλούτ. Ἠθ.469B **τὸ σεαυτοῦ κακὸν καταβλέπειν.**

καταβλεφαρίζω Ἡσ. «κατειλωπτεῖν, καταβλεφαρίζειν».

κατάβλημα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. τὸ καταβληθέν, ἡ ἀνατροπή : Δημόκρ.125 **πτῶμά τοι τὸ κατάβλημα·** **2)** πᾶν πρᾶγμα καταβιβαζόμενον, ἰδ. ἐπὶ πλοίων, παραπέτασμα, παράρρυμα πρὸς ἀπόκρουσιν βλημάτων : Ἐπιγρ.· **3)** ἐν τῷ θεάτρῳ, τὸ παραπέτασμα, ἡ αὐλαία : Πολυδ.4,127· **4)** ἡ κροσσωτὴ παρυφή, τὸ κράσπεδον : Δοῦρ.14 J **τὰ τελευταῖα καταβλήματα τῶν ὑφασμάτων·** **5)** τὸ ἐξωτερικὸν περίβλημα, περικάλυμμα : Ἱππ.Ἄρθρ. 33· **6)** Ἐπιγρ. (γρ. ἀμφ.) ἡ πληρωμή.

καταβλής-ῆτος (ὁ) ἀρχ. λεξ. ὁ ἐπιβλής, μοχλός, μάνδαλος· Ἡσ.

καταβλητικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ καταβάλλειν, καταρρίπτειν τινά : Ξεν.Ἱππ.8,11 **ἀγαθὸν δὲ καὶ ἂν συμπέσωσιν, ἑλκύσαντας ἐφ' ἑαυτὸν τὸν πολέμιον ἐξαίφνης ἀπῶσαι· τοῦτο γὰρ καταβλητικόν·** || κ. ἐν τῇ πυγμαχίᾳ : Γαλ. Θρασ.45· || κ. μτ. γεν. : Διον.Ἀλ.Θουκ.19 **τὰ πολλὰ ἐκεῖνα καὶ καταβλητικὰ τοῦ μεγέθους τῆς Ἑλλάδος·** || νεώτ. ὅστις καταβάλλει, ἐπάγει καταπόνησιν : **καταβλητικαὶ νόσοι·** **2)** μτφ.

ὁ ἀγαπῶν νὰ ἀνασκευάζῃ : Γαλ.9,217 καταβλητικὸς τῶν πέλας· 3) ὁμ. μτφ. ὀιϋβριστικός, δύστροπος : Φιλόδ.Παρρ.180.

καταβληχῶμαι-άομαι μτγν. ἐπιτατ. τοῦ βληχῶμαι βλ.λ. : Θεόκρ.5,42 αἱ δὲ χίμαιραι αἵδε κατεβληχῶντο.

καταβλώσκω ποι. κατέρχομαι, καταβαίνω, διέρχομαι κατὰ μῆκός τινος· Ἡσ. «καταβλώσκειν· κατατρέχειν. ὑποφεύγειν» : Ὀδ.Π 466 εἰς ἄστυ καταβλώσκοντα, Ἀπολλ.Ρ 1,322, Λυκόφρ. 1068 τῶν Ναυβολείων δ' εἰς Τέμεσσαν ἐγγόνων ναῦται καταβλώξουσιν· ὁμ. κ. ἐπὶ ποταμοῦ ἢ ρύακος : Ἀπολλ.Ρ 4,227 μεγάλου ποταμοῖο καταβλώσκοντε ῥεέθρῳ.

καταβοὴ (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ κατά τινος βοή, ἐπίκρισις, καταλαλιά, κατακραυγή, ἡ ἔκφρασις, ἐκδήλωσις δυσαρεσκείας, ἀποδοκιμασίας κατά τινος· μτ. γεν. τοῦ προσ. καθ' οὗ : Θουκ.1,73 αἰσθόμενοι δὲ καταβοὴν οὐκ ὀλίγην οὖσαν ἡμῶν παρήλθομεν (ἐναντίον ἡμῶν)· κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. (κατά τινος, νεώτ. κ. δημ. κ. ἐναντίον τινός) : Ἐπιγρ. τὰς κατὰ Ἰουδαίων καταβοάς, - ὠγκοῦτο ἡ καταβοὴ κατὰ τοῦ στρατηγοῦ - ἐναντίον τῶν νέων φόρων· ‖ ὁμ. μτ. τοπ. ἐμπροθ. διορ. (εἰς) : Θουκ.8,87 καταβοῆς ἕνεκα τῆς ἐς Λακεδαίμονα, - καταβοὴ στὴ Μακεδονία γιὰ τὸν περιορισμὸ τῆς φυτείας· ‖ κ. ἀπολ. : Ἰώσ. ΠΙ 15,10,3 καταβοὰς ποιήσασθαι· ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. μτ. γεν. δηλούσης τὸν ὑφ' οὗ ἡ καταβοή : καταβοὴ τοῦ λαοῦ - τῶν καλλιεργητῶν - τῶν ἐπαρχιῶν, παροιμ. ἄδικο βιὸς καταβοὴ τοῦ κόσμου.

καταβόησις-εως (ἡ) ἐν χρ. κτ. πληθ. αἱ ἐκφραζόμεναι ὑπὸ πλήθους δυσαρέσκειαι, δυσφημίαι, ἀποδοκιμασίαι κατά τινος· πρβλ. καταβοή : Πλούτ.Πομπ.67 ἐν αἰτίαις ἦν καὶ καταβοήσεσιν, ὡς οὐ Καίσαρα καταστρατηγῶν, ἀλλὰ τὴν βουλήν· ‖ διάδοσις, προφορικὴ ἀνακοίνωσις, φήμη, ἰδ. οὐχὶ εὐάρεστος, οὐχὶ ἀγαθή : Φιλόστρ. Ἐπιστ.7 τὰς ἔξωθεν καταβοήσεις· 2) ἀλαλαγμός, διάτοροι φωναί, φωνασκίαι : Φίλ.2,537 οἳ τὰς καταβοήσεις ὥσπερ ἐπ' ἀγοραῖς πιπράσκουσι, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.1,24.

καταβόθρα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὑπόγειος τεχνικὸς ὀχετὸς ἢ βόθρος ἐν ᾧ τὰ χυνόμενα ὕδατα ἢ αἱ οἰκιακαὶ ἀκαθαρσίαι ἀφανίζονται· 2) ὑπόγειος φυσικὴ ὀπὴ συγκοινωνοῦσα μὲ φυσικοὺς ὀχετούς, διὰ τῆς ὁποίας τὰ ὕδατα λιμνῶν ἢ ποταμῶν ἀνάγονται ὑπογείως φερόμενα εἰς τὴν θάλασσαν ἢ εἰς ἄλλο σημεῖον, ἔνθα ἐκ νέου ἀναβλύζουσι· 3) μτφ. ἄνθρωπος πολυφάγος, ἀπλήστως τρώγων· 4) ὁμ. μτφ. ἄνθρωπος πολλὰ δαπανῶν· 5) ἡ αἰτία δι' ἣν δαπανᾷ τις πολλά : ἡ Ἀθήνα εἶναι καταβόθρα.

καταβοθρεύω μτγν. κ. καταβοθρῶ-όω ρίπτω, ἀφανίζω ἐν βόθρῳ, καταθάπτω, ὅθ. μτφ. ὀλοθρεύω, χαντακώνω : Τατιαν.169C μὴ σὺν τῷ παιήσαντι Πυθαγόρᾳ καταβοθρώσαντες (γρ.ἀμφ.).

καταβολάδας Ἡσ. «κλάδους».

καταβολάς-άδος (ἡ) νεώτ., δημ. καταβολάδα κ. καταβολάδι κλάδος φυτοῦ ἐμφυτευόμενος εἰς τὴν γῆν χωρὶς ν' ἀποσπασθῇ ἀπὸ τοῦ κορμοῦ : ἐφέτος ἔβαλα 'ς τὸ ἀμπέλι μου κάμποσες καταβολάδες· 2) τὸ ἐκ τῆς καταβολάδος προερχόμενον φυτόν : αὐτὸ τὸ κλῆμα εἶναι καταβολάδα.

καταβολαῖον (τὸ) Ἐπιγρ. τόπος, κατάστημα καταβολῆς, ἀποθέσεως, ἀποθήκη : ἵνα καταβολαῖον γένηται ὃ λέγεις ταμεῖον.

καταβόλευμα-ατος (τὸ) νεώτ., δημ. -όλεμα ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταβολεύω, πολλαπλασιασμὸς φυτοῦ διὰ καταβολάδος.

καταβολεύς-έως σχόλ. ὁ ἱδρυτής : Σχόλ.Πίνδ. Ο 3,1 Ἡρακλεῖ τῷ καταβολεῖ· 2) γλωσσ. ὁ καταβάλλων χρήματα, ὁ ἀποτίνων, πληρώνων· 3) Ἐπιγρ. κτ. πληθ. ὑπάλληλοι συλλέγοντες τὰ πρὸς τὸ κράτος χρέη.

καταβολεύω νεώτ., δημ. κ. καταβολιάζω θέτω καταβολάδας, καταχώνω εἰς τὴν γῆν κλάδους φυτῶν ὀφθαλμοὺς ἔχοντας, ἵνα φυῇ νέον φυτόν.

καταβολὴ (ἡ) κ. μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ κατάθεσις, τὸ κατὰ γῆς ρίψιμον, ὅθεν ἡ σπορά : Ἑρμητ.9,6· 2) εἰδ. καταβολὴ σπέρματος ἡ ἐν συνουσίᾳ ἐκσπερμάτωσις τοῦ ἀνδρός, τὸ σπέρμα : Φιλόλ.13, Λουκ. Ἐρωτ.19 τοῖς μὲν γὰρ ἄρρεσιν ἰδίας καταβολὰς σπερμάτων χαρισαμένη, ΚΔ Ἑβρ.11,11 πίστει καὶ αὐτὴ Σάρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβε· 3) συγγενὲς ἐλάττωμα : Πλούτ.Τιμ.37 ἀπὸ συγγενικῆς αἰτίας καὶ καταβολῆς· 4) ἡ κατὰ δόσεις, κατὰ διαλείμματα καταβαλλομένη πληρωμή : Δημ.1352 καταβάλλειν τὰς καταβολάς, Πάπ. ἔχειν με τῆς γῆς προσβολὴν καὶ καταβολήν· ‖ νεώτ. ἡ πληρωμή, ἀπότισις : καταβολὴ χρημάτων· ‖ πάπ. κ. κτ. πληθ. : τάλαντα χ, ἅπερ σοι ἀποδώσω ἐπὶ καταβολαῖς· ‖ εἰδ. νεώτ. κ. δημ. νομ. ἡ ὑπὸ ὀφειλέτου παροχὴ τοῦ ὀφειλομένου ἐπὶ σκοπῷ ἀποσβέσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ δανειστοῦ· 5) ἡ κατάθεσις θεμελίου, ὅθεν ἡ οἰκοδομή, τὸ οἰκοδόμημα : ΠΔ Μακκ.2,2,29 καθάπερ γὰρ τῆς καινῆς οἰκίας ἀρχιτέκτονι τῆς ὅλης καταβολῆς φροντιστέον, Βίτ.49,2 καταβολὴ τῆς ἀρχιτεκτονίας, Ἰώσ.ΑΙ 12,2,9 καταβολὴ ἔργου· ‖ κ. μτφ. τὸ θεμέλιον, ἡ ἀρχή : Πίνδ.Ν 2,4 καὶ ὅδ' ἀνὴρ καταβολὰν ἱερῶν ἀγώνων νικαφορίας, Ἀριστλ.Μετ.352b,15 καταβολὴ τῆς περιόδου, Πολύβ.13,6,2 καταβολὴν ἐποιεῖτο καὶ θεμέλιον ὑπεβάλλετο τυραννίδος, ΚΔ Ματθ.13,35 ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου (ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, τῆς γενέσεως), ΚΔ Ἐφεσ.1,4 πρὸ καταβολῆς κόσμου, Ἀρρ. Ἐπικτ.1,13,3 τῆς αὐτῆς καταβολῆς γεγονέναι, Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(3),138 καταβολὴ κοσμική, Πρόκλ. Ἀλκ.8C ἡ πρώτη καταβολὴ τῆς φιλοσόφου θεωρίας· ‖ ἡ γεν. μτ. τῆς ἐκ, ἐκ θεμελίων, ὅθεν ἀρχῆθεν, ἐκ νέου, πάλιν : Πολύβ.1,36,8 σκάφη ἐκ καταβολῆς ἐναυπηγοῦντο, Πολύβ.15,25,35 ἐκ καταβολῆς πλάττων (κατὰ πλήρη φαντασίαν)· 6) Ἡσ. «καταβολή· θυσία, τελετή» πρβλ. κατηβολή· 7) περιοδικὴ προσβολὴ ἀσθενείας, παροξυσμός, σπασμός· πρβλ. κατηβολή : Πλάτ.Γοργ.519Α ὅταν οὖν ἔλθῃ ἡ καταβολὴ αὕτη τῆς ἀσθενείας, Δημ.118 ὥσπερ περίοδος ἢ καταβολὴ πυρετοῦ· ‖ νεώτ. ἰατρ. κατάπτωσις, ἐξασθένησις : καταβολὴ δυνάμεων· 8) ἔκστασις, θεία ἔμπνευσις· πρβλ. λατ. cataboliсus : Πολυδ.1,16 καταβολὴ θεοῦ· 9) κατηγορία, συκοφαντία, ἀπάτη, ὕβρις : Φιλόδ.Ρητ.2,568· 10) ἐπὶ ἐπιδέσμου, τὸ ἐξωτερικὸν περιτύλιγμα : Ἱππ.Ἰητρ.9· 11) κ. ἀστρολ. ἡ γέννησις, ὁ τόπος γεννήσεως : Βέττ.Βάλ.220,29 ἡ ἐξ ἀρχῆς καταβολή.

καταβόλια (κατὰ-βάλλω) γλωσσ. τὰ συντελεστικά, τὰ παρασκευαστικὰ πρὸς ἀποτέλεσιν πράγματός τινος.

καταβολισμὸς (ὁ) νεώτ. βιολ. μία τῶν φάσεων τοῦ μεταβολισμοῦ βλ.λ. ἡ περιλαμβάνουσα τὴν σειρὰν ἀντιδράσεων τὴν ἀπολήγουσαν εἰς τὴν φθορὰν τῶν ὀργανικῶν ὑλῶν, οἷον ἡ μετουσίωσις τοῦ λευκώματος εἰς οὐρίαν.

κατάβολος (ὁ) (κατὰ-βάλλω) μτγν. κ. δημ. μέρος ἐν θαλάσσῃ ἐν ᾧ περικλείονται ἐδώδιμα ὄστρεα ἢ ἰχθύες, ὀστρεοτροφεῖον, ἰχθυοτροφεῖον· ‖ δημ. εἰδ. μέρος ἐν θαλάσσῃ ἐν ᾧ ἀποτίθενται προδεδεμένοι ἐκ θώμιγγος (σπάγγου) ἀστακοὶ πρὸς διατήρησιν : εἶχε λογιῶν ἀστακοὺς μικροὺς μεγάλους σὲ κατάβολο· 2) σχόλ. ὅρμος, ὁρμι-

σκος, λιμανάκι : Σχόλ.Θουκ.1,30· **3)** ἀποθήκη πρὸς φύλαξιν ἐμπορευμάτων : ΕΜ 336,21.

καταβομβῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἠχῶ μετὰ πολλοῦ βόμβου, κάνω βρόντο, πάταγον : Ἀκροπ.Γ 87 **ἀλλεπαλλήλων κυμάτων καταβομβούντων**· πρβλ. βομβῶ· **2)** παθ. χάνω τὴν ἀκοήν μου ἐκ τοῦ βροντώδους ἤχου, ξεκουφαίνομαι : Ἀγαθ.2,1 **τῇ σάλπιγγι τὸ Ἐνυάλιον ἐπηχούσῃ.**

καταβορβορῶ-όω (βόρβορος) μτγν. καθιστῶ τι πλῆρες βορβόρου, καταλασπώνω : Τατιαν.5,118· **2)** ρηματ.π.καταβορβόρωσις.

καταβορβόρωσις-εως (ἡ) (καταβορβορῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ διὰ βορβόρου ρύπανσις, τὸ καταλάσπωμα, λέρωμα : Πλούτ.Ἠθ.166Α **πηλώσεις καταβορβορώσεις βαπτισμούς, ῥίψεις ἐπὶ πρόσωπον**· πρβλ. βορβόρωσις 2).

καταβόρειος-ον (βορέας) ὁ ἀπὸ βορρᾶ προφυλασσόμενος, ὅθεν ὁ ἐστραμμένος πρὸς νότον, ἅ. κατάβορρος : Θεόφρ.Φ1 2,8,1.

κατάβορρος-ον (βορρᾶς) ὁ ἀπὸ τοῦ βορρᾶ προφυλασσόμενος, ἅ. καταβόρειος, ἀντίθ. πρόσβορος : Πλάτ.Κριτί.118Β **ὁ δὲ τόπος οὗτος .. πρὸς νότον ἐτέτραπτο, ἀπὸ τῶν ἄρκτων κατάβορρος,** Ἀριστλ.Οἰκ.1345a,33 **οἰκία κατάβορρος.**

καταβόσκησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ διὰ τῆς βοσκήσεως ἐρήμωσις τόπου τινός : Σύμμ.ΠΔ Ἠσ.6,13.

καταβόσκω μτγν. κ. μσν., μέλλ. **καταβοσκήσω,** παρακ. **-βεβόσκηκα,** παθ. ἀόρ. α' **-εβοσκήθην,** παθ. μέλλ. β' **-βοσκηθήσομαι** ἐπὶ ποιμένος, βόσκω ποίμνια ἔν τινι τόπῳ : Θεόκρ.15,126 **χὠ τὰν Σαμίαν καταβόσκων** (δ.γρ. κατὰ βόσκων), ΠΔ Ἔξ.22,5 **ἐὰν δὲ καταβοσκήσῃ τις ἀγρὸν ἢ ἀμπελῶνα, .. ἀποτίσει ἐκ τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ κατὰ τὸ γέννημα αὐτοῦ**· **2)** ἐπὶ τῶν ποιμνίων, τρώγω, τρέφομαι ἐκ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους φυομένου χόρτου, βόσκω : ΠΔ Ἔξ.22,5 **ἐὰν .. ἀφῇ τὸ κτῆνος αὐτοῦ καταβοσκῆσαι ἀγρὸν ἕτερον, ἀποτίσει ἐκ τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ κατὰ τὸ γέννημα αὐτοῦ,** Πάπ. **τὰ χλωρα, ἃ καταβεβόσκηκέν σου τὰ πρόβατα**· ‖ ὁμ. κ. μέσ.· Ἡσ. « καταβόσκονται· τρέφονται, νέμονται », Λόγγ.2,16 **κῆπον αἲξ ἐμὴ κατεβοσκήσατο**· κ. παθ. : Πάπ. **ταύτας τὰς ἀρούρας καταβοσκηθῆναι,** Γεωπ.2,39,2 **καταβοσκηθήσονται βοτάνην**· πρβλ. βόσκω· **3)** μέσ. ἐν χρ. κ. μτφ. ἐπὶ λοιμοῦ, φθείρω, καταστρέφω : Κάλλ.Ἄρτ.125 **κτήνεα λοιμὸς καταβόσκεται**· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῆς ἄτης : Νικ.Θηρ.244 **δέμας καταβόσκεται ἄτη**· **4)** ἐν ἀναφ. πρὸς ἡσυχίαν, κυριαρχῶ, βασιλεύω : Τρυφιόδ.503 **ἡσυχίη δὲ πόλιν καταβόσκει**· **5)** ρηματ.π. καταβόσκησις.

καταβόστρυχος-ον ὁ ἔχων πολλοὺς βοστρύχους, φουντωτὰ μαλλιά : Εὐρ.Φρίν.146 **τίς δ' οὗτος ἀμφὶ μνῆμα τὸ Ζήθου περᾷ καταβόστρυχος,** Ἡλιόδ.Αἰθ.7,10 **ὁ καταβόστρυχός που πάντως ἐκεῖνος, τὴν παρειὰν ἄρτι ξανθῷ τῷ ἰούλῳ περιστέφων.**

καταβοστρυχῶ-όω (βόστρυχος) πλέκω τὴν κόμην εἰς βοστρύχους, κάνω τὰ μαλλιὰ πλεξίδια, πλεξουδιάζω· ‖ κ. παθ. μεταβάλλομαι εἰς βόστρυχον, γίνομαι βοστρυχώδης : Εὐμάθ.Ὑσμ.110 **ἡ θρὶξ περὶ τοὺς ὤμους ἐξήπλωτο, φιλοτίμως καταβοστρυχουμένη.**

καταβουκολῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ἀποπλανῶ, παραπλανῶ, ἐξαπατῶ· κ. παθ. : Θεμίστ.Λόγ.26, 330Α, Καλλιγ.Θάν.Βλ.155 **ὁ ἐξηγῶν τὸν Οἰκονομικὸν τοῦ Ξενοφῶντος .. ἠδύνατο νὰ καταβουκολῆται ὑπὸ τῆς πλάνης.**

καταβουΐζω δημ. ἀμτβ. λίαν, ἰσχυρῶς βουΐζω, παράγω ἰσχυρὰν βοήν : Σολωμ.Τρελλὴ Μάννα 4,2 **ὅταν μεσάνυχτα καταβουΐζουν οἱ ἀνέμοι.**

καταβοῶ-άω (καταβοή) κ. μσν. κ. νεώτ., μέσ. μέλλ. **-βοήσομαι** κ. Ἰων. **-βώσομαι** βοῶ, φωνάζω μεγαλοφώνως, κραυγάζω : Φίλ.1,475 **οὐ μόνον βοᾶν, ἀλλ' ἤδη καὶ καταβοᾶν,** Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ. 3,211 **οἱ δὲ κατεβόων ἐξωσθήτω, ἀπελάσθω**· **2)** μτ. γεν. βοῶ κατά τινος, κατακραυγάζω, κατηγορῶ : Ἡρ.6,85 **ἔπεμπον ἐς Σπάρτην ἀγγέλους καταβωσομένους Λευτυχίδεω περὶ τῶν ἐν Ἀθήνῃσι ὁμήρων ἐχομένων,** Θουκ.1,67 **κατεβόων ἐλθόντες τῶν Ἀθηναίων ὅτι σπονδάς τε λελυκότες εἶεν**· κ. παθ. : Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.5,13 **καταβοωμένῳ ἐπιφθόνως ὑπὸ τῶν ἀφαιρουμένων**· **3)** μτ. αἰτ. καταβάλλω διὰ τῆς κραυγῆς, νικῶ μὲ τὶς φωνές μου : Ἀριστφ.Ἀχ.711 **κατεβόησε δ' ἂν κεκραγὼς τοξότας τρισχιλίους,** αὐτ.Ἱππ.286 **καταβοήσομαι βοῶν σε**· **4)** ἐν τμ. μτ. αἰτ. συστ. κ. δοτ. πέμπω, στέλλω βοήν, κραυγὴν εἴς τινα : Σοφ. Ἠλ.1067 **κατά μοι βόασον οἰκτρὰν ὄπα τοῖς ἔνερθ' Ἀτρείδαις**· **5)** καλῶ, προσκαλῶ τινα εἰς βοήθειαν : Πάπ. **καταβοησάσης μου τῷ κωμάρχῃ περὶ τούτων**· ‖ ὁμ. μτ. γεν. κ. ἀπαρφ. : Ἰώσ.ΠΙ 2,12,1 **κ- τινος κολάζειν τὸν στρατιώτην**· κ. παθ. προσκαλοῦμαι κατεπειγόντως : Νικόλ. Δαμ.4 J· **6)** ρηματ. π. καταβόησις.

καταβραβεύω μτγν. κ. μσν. μτ. αἰτ. ἐπὶ ἀγωνοδικῶν, στερῶ τινα τοῦ βραβείου, τῶν δικαίων του, ὅθ. ἀδικῶ, καταδικάζω : ΚΔ Κολ.2,18 **μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων,** Σχόλ.Ἰλ.Α 399, π. Εὐστ.· ‖ κ. παθ. καταδικάζομαι· Ἡσ. « καταβραβεύεται, κατακρίνεται, καταγωνίζεται » : Δημ. 544 **ἐπιστάμεθα Στράτωνα ὑπὸ Μειδίου καταβραβευθέντα καὶ παρὰ πάντα τὰ δίκαια ἀτιμωθέντα**· **2)** μτ. γεν. ἄρχω, δεσπόζω : Βέττ.Βάλ. 344,29 **ἡ γῆ κ- τῶν λοιπῶν.**

κατάβραδα (τά) δημ. κτ. πληθ. ἐν ἐπιρρ. σημ. ἐν λίαν προκεχωρημένῃ νυκτί : Ξενόπλ.Ζακ.Μαντ. 105 **ἔλειπε πολλὲς φορές, .. ὁλάκαιρ' ἀπογιόματα, καὶ γύριζε τὰ κατάβραδα.**

καταβραδύνω μτγν. βραδύνω πολύ : Ἀσκληπιάδ.Πρ.π.Γαλ.12,413.

καταβράζει Ἡσ. « καταβοᾷ » (δ.ἀνάγν. κατακράζει).

κατάβραχα δημ. ἐπάνω εἰς τοὺς βράχους, στὰ βράχια : Ἐφταλ.Ὀδ.1 284 **πετώντας το κατάβραχα σὲ κάβο ἐδῶ τῆς γῆς σας.**

κατάβραχος-ον μσν. ἐπὶ τόπων, ὁ πλήρης βράχων : Ἀρέθ.Μαρτύριον ἐν Ἀν.Βασσ.5,49.

κατάβρεγμα-ατος (τό) (καταβρέχω) νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταβρέχω : **τὸ κατάβρεγμα τῶν ὁδῶν.**

καταβρεκτήρ-ῆρος (ὁ) (καταβρέχω) νεώτ., δημ. **καταβρεχτήρας** μηχάνημα ἢ ὄχημα, δι' οὗ γίνεται κατάβρεγμα ὁδῶν : **καταβρεκτὴρ ἱπποκίνητος - αὐτοκίνητος**· **2)** τὸ καταβρεκτήριον βλ.λ.

καταβρεκτήρι(ον) (τό) (καταβρέχω) νεώτ. κ. δημ. φορητὸν δοχεῖον, δι' οὗ ῥίπτεται ἐν εἴδει βροχῆς ὕδωρ, χρησιμεῦον διὰ τὸ κατάβρεγμα αὐλῶν ἢ τὸ πότισμα μικρῶν κήπων.

καταβρέμω μσν. ποιῶ δυνατὸν βρόμον, πολὺ ἰσχυρὸν κρότον.

καταβρενθύομαι μσν. ἀποθ. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ. ἐπιτατ. τοῦ **βρενθύομαι** καθ' ὑπερβολὴν ἐπαίρομαι, ἀλαζονεύομαι : Θεοφύλ.Σ 1,3.

κατάβρεξις-εως (ἡ) (καταβρέχω) γλωσσ. κ. νεώτ. ἡ βρέξις, τὸ κατάβρεγμα, τὸ βρέξιμο.

καταβρεχτήρας (ὁ) δημ. ὁ καταβρεκτὴρ βλ.λ.

καταβρεχτήρι (τό) δημ. τὸ καταβρεκτήριον βλ.λ.

καταβρέχω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **καταβρέξω** κ. μέσ. **-βρέξομαι,** ἀόρ. **κατέβρεξα** κ. δημ. **(ἐ)κατάβρεξα,** παθ. ἀόρ. α' **κατεβρέχθην,** ἀόρ. β' **κατεβράχην** κ. δημ. **καταβράχηκα,** δημ. μτχ. παθ. παρακ. **καταβρεγμένος** βρέχω τι καθ' ὁλοκληρίαν, πάρα πολύ, διαβρέχω, μου-

σκεύω ἐντελῶς : 'Ανακρ.7,6 **καταβρέχω μύροις τὴν ὑπήνην**· κ. παθ. : Θεόφρ.Φ! 5,4,3 **δρῦς ἐν ὕδατι καταβρεχομένη, - μᾶς ἔπιασε ἡ μπόρα καὶ καταβραχήκαμε**· || νεώτ. κ. δημ. βρέχω τι ρίπτων ὕδωρ ἐν εἴδει βροχῆς, βρέχω τι καθ' ὁλοκληρίαν, καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν, οἷον ὁδόν, πλατεῖαν, αὐλήν, ὥστε νὰ μὴ ἐγείρηται κονιορτός : **ἡ δημαρχία δὲν καταβρέχει συχνὰ τοὺς δρόμους**· || ὁμ. κ. ἐν μτφ. χρ. : 'Ηδυλ.π.'Αθήν.10,473Α **κάδοις Χίου με κατάβρεχε**· || ἐν φρ. **καταβρέχω μέλιτι** ἐπαινῶ δι' ὡραίων ᾀσμάτων : Πίνδ.Ο 10 (11),99 **μέλιτι εὐάνορα πόλιν καταβρέχων**· || κ. φρ. **καταβρέχω σιγᾷ** ἐπικαλύπτω διὰ σιωπῆς, σιγῶ, σιωπῶ : Πίνδ.Ι 5(4),51 **καύχημα κατάβρεχε σιγᾷ**· **2)** πάπ. ἐπὶ ὕδατος, κατακλύζω, πλημμυρίζω : **καταβρέχων ὕδασι**· **3)** ρηματ. π. καταβρεκτέον, κατάβρεξις, κατάβρεγμα, καταβρεκτήρ, -ήριον, καταβροχή, κατάβροχος.

καταβρίζω ἀρχ. λεξ. κατακοιμῶμαι· 'Ησ. « καταβρίξας· κατακοιμηθεὶς ».

καταβρίθω ἀμτβ., μέλλ. **-βρίσω,** παρακ. **-βέβριθα** βαρέως πιέζομαι ὑπό τινος, εἶμαι πολὺ βαρέως φορτωμένος : 'Ησίοδ.'Εργ.234 **εἰροπόκοι δ' ὄϊες μαλλοῖς καταβεβρίθασι** (Μοσχόπ. « ὑπὸ τῶν μαλλῶν καταβαροῦνται »), Θεόκρ.7,146 **ὄρπακες βραβίλοισι καταβρίθοντες ἔραζε** (σχόλ. « οἱ δὲ κλάδοι ἐκλίνοντο εἰς τὴν γῆν βραβύλοις καταβαρούμενοι »)· **2)** μτβ. πιέζω τι διὰ βάρους, καταβαρύνω : Θεόκρ.17,95 **ὄλβῳ μὲν πάντας κε καταβρίθοι βασιλῆας.**

καταβριμῶμαι-άομαι ἐπιτατ. τοῦ βριμῶμαι βλ.λ., πάρα πολὺ ὀργίζομαι : Κόρινν.18 (δ.γρ.).

καταβροντῶ-άω μτγν., μέσ. μέλλ. **-βροντήσομαι** βροντῶ ἄνωθεν, ξεκουφαίνω μὲ τὴν βροντήν· || **μτφ.** ἐπὶ τῶν ρητόρων : Λογγῖν.34,4 **καταβροντᾷ καὶ καταφλέγει τοὺς ἀπ' αἰῶνος ῥήτορας,** Θεμίστ.Λόγ.27,337D **καταστράψουσι καὶ καταβροντήσονται.**

καταβρόξειε γ' ἑν. ἀορ. α' εὐκτ. τοῦ **καταβρόχω**· 'Ησ. « καταβρόξειε· καταπίοι »· πρβλ. βρόχω.

καταβροτῶ-όω (βρότος) ἀρχ. λεξ. μολύνω, κηλιδώνω δι' αἵματος πεπηγότος· 'Ησ. « κατεβρότωσεν· ἐμόλυνεν »· πρβλ. βροτῶ.

καταβροχή (ἡ) (καταβρέχω) μτγν. τὸ κατάβρεγμα, βρέξιμον, μαλάκωμα : Διοσκ.1,54, Γαλ.14, 448,(**καταβροχῇ διὰ γλυκέος ἐλαίου χρηστέαν.**

καταβροχθίζω (βρόχθος) κ. νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **καταβροχθίσω** κατατρώγω, καταπίνω λαιμάργως : 'Ιππ.Κωακ.62, 'Αριστφ.'Ιππ.357 **ἤνυστρον βοὸς καὶ κοιλίαν ὑείαν καταβροχθίσας,** αὐτ. 'Ορν.503, 'Αθήν.8,344Β **θερμόν ποτε καταβροχθίσας ἰχθύν, - καταβροχθίζει τὰ φάρια ὠμὰ σὰν τὸν γλάρον**· || ὁμ. κ. μτφ. : 'Ερμιππ.45 **κατεβρόχθισεν ἂν τὴν Πελοπόννησον ἅπασαν**· || ὁμ. μτφ. : 'Αθήν.6, 270Β **λόγους αὐτὸ μόνον καταβραχθίσας**· **2)** ρηματ.π. καταβροχθισμός, καταβρόχθισις.

καταβρόχθισις-εως (ἡ) (καταβροχθίζω) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ καταβροχθίζειν βλ.λ.

καταβροχθισμός (ὁ) (καταβροχθίζω) μτγν. τὸ καταβροχθίζειν, ἡ καταβρόχθισις : Κλήμ.'Αλ.185.

καταβροχίζω (βρόχος) μτγν. δένω εἰς βρόχον : 'Ορειβ.άπ.38 (κῶδ. καταβροχχίζω).

κατάβροχος-ον (καταβρέχω) πάπ. ὁ ἐντελῶς ἀρδευόμενος, ὁ κατακεκλυσμένος ὑπὸ τῶν ὑδάτων, ἀντίθ. ἄβροχος βλ.λ.2) : **ἀκίνδυνος πλὴν ἀβρόχου καὶ καταβρόχου**· πρβλ. καταβρέχω 2).

καταβρύκω δάκνων κόπτω εἰς τεμάχια, κατατρώγω, ξεσχίζω μὲ τὰ δόντια καὶ καταπίνω ταχέως, οἷον ὁ λέων : 'Ιππῶν.36 **οὐκ ἀτταγᾶς τε καὶ λαγὼς καταβρύκων,** Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6,263 **δουρὶ φονευσάμενος ἄρτι καταβρύκοντα τὸν.. μόσχον.**

καταβρύχω ἐπὶ λεόντων, ἐκβάλλω βρυχηθμόν, ὠρύομαι, μουγκρίζω : Λεωνίδ.Ταρ.6,263 (ἐσφ. γρ. τοῦ καταβρύκω).

καταβρυχῶμαι-άομαι μτγν. κ. μσν. βρυχῶμαι μεγάλως, ἠχηρῶς : Κύριλλ.ΠΔ Ψαλμ.1,199,6· **2)** μσν. κατατρώγω, καταξεσχίζω : Εὐμάθ.11,445 **καταβρυχήσεταί σε, μῆτερ, ὡς λέων.**

καταβρύω βλαστάνω ἀφθόνως, πρασινίζω : Εὔβουλ.56,6 **κισσῷ καταβρύουσαν** (διορθ. κάρα βρύουσαν).

καταβρώθω μτγν. καταβιβρώσκω : Βάβρ.2,67,18.

κατάβρωμα-ατος (τὸ) (καταβιβρώσκω) μτγν. τὸ ἐσθιόμενον, ἡ τροφή, τὸ φαγί : ΠΔ'Αρ.14,9 **ὑμεῖς δὲ μὴ φοβηθῆτε τὸν λαὸν τῆς γῆς, ὅτι κατάβρωμα ἡμῖν ἐστιν,** Πάπ. **εἰς κατάβρωμα.. προβάτων.**

καταβρώξεις μτγν. κ. **καταβρόξεις** βλ.λ. : Διον. Περ.604· πρβλ. βρόχω.

κατάβρωσις-εως (ἡ) (καταβιβρώσκω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ καταβρόχθισις, τὸ καταφάγωμα : ΠΔ Γεν.31,15 **καταβρώσει κατέφαγε τὸ ἀργύριον ἡμῶν**· **2)** νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἀγρωστωδῶν.

καταβρώσομαι μέλλ. τοῦ καταβιβρώσκω βλ.λ.

καταβυθίζω κ. νεώτ. φέρω τι κάτω εἰς τὸν βυθόν, βαυλιάζω, βυθίζω ἐντελῶς : 'Ιππ.'Επιστ.17, Διόδ.Σ 15,34 **κ· ναῦν**· κ. παθ. : Θεόφρ.Φ! 5,47, **-τὸ πλοῖον κατεβυθίσθη αὔτανδρον**· || κ. **μτφ.** : Λογγῖν.44,6 **ἡ φιλοχρηματία καὶ ἡ φιληδονία.. καταβυθίζουσιν αὐτάνδρους ἤδη τοὺς βίους**· κ. παθ. : **εἶδε συνεχέσι πολέμοις καταβυθισθεῖσαν τὴν πόλιν**· **2)** ρηματ.π. καταβύθισμα, καταβύθισις, καταβυθισμός, καταβυθιστής.

καταβύθισις-εως (ἡ) (καταβυθίζω) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταβυθίζω, τὸ βούλιασμα : **ἡ καταβύθισις** τοῦ πλοίου· **2)** φυσ. σχηματισμὸς ἰζήματος, κατακρήμνισις.

καταβύθισμα-ατος (τὸ) (καταβυθίζω) νεώτ. κ. δημ. ἡ καταβύθισις βλ.λ.

καταβυθισμός (ὁ) (καταβυθίζω) γλωσσ., νεώτ. κ. δημ. ἡ καταβύθισις βλ.λ., τὸ βούλιασμα.

καταβυθιστής (ὁ) νεώτ. ὁ καταβυθίζων ἢ καταβυθίσας τι : **καταβυθισταὶ τῶν καλωδίων - ναρκῶν**· **2)** εἰδ. θεολ. ἰδ. κτ. πληθ. ὀνομ. τῶν ὀπαδῶν παραλλαγῆς τινος τῆς κατὰ τὸν 17ον αἰ. ἀναπτυχθείσης ἰδ. ἐν Γερμανίᾳ χριστιανικῆς αἱρέσεως τῶν ('Αναβαπτιστῶν ἀριθμοῦσα νῦν περὶ τοὺς 120 χιλ. πιστούς.

καταβυρσῶ-όω (βύρσα) βυρσῶ τι ἐξ ὁλοκλήρου, ἐντελῶς καλύπτω διὰ βύρσης, διὰ δέρματος κατειργασμένου, μὲ πετσί : Θουκ.7,65 **τὰς γὰρ πρώρας καὶ τῆς νεὼς ἄνω ἐπὶ πολὺ κατεβύρσωσαν**· || περιτυλίσσω τι διὰ βύρσης, μέσα σὲ πετσί : Πλούτ.Κλεομ.38 **τὸ σῶμα τοῦ Κλεομένους κρεμάσαι καταβυρσώσαντας.**

καταβυσσῶ-όω (ἐξ ἀχρ. βυσσῶ - βυσσός) μτγν. ἐν χρ. εἰς τὸ παθ. **καταβυσσοῦμαι** καταβυθίζομαι, κατακρύπτομαι : 'Αλέξ.'Αφρ.Ψυχ.135,11 **εἴδωλα καταβυσσούμενα ἐν τῷ ὀφθαλμῷ.**

καταβύω μσν. φράττω, στουπώνω : Θεοφύλ.Σ 135Β.

καταγαΐδιοι (οἱ) 'Επιγρ. ἐπὶ τῶν θεῶν, οἱ χθόνιοι, οἷον ὁ Πλούτων, ἡ Περσεφόνη : 'Επιγρ. **καταγαΐδιοι θεοί.**

κατάγαιος-αν Ἰων. ἀντὶ **κατάγειος** βλ.λ. : 'Ηρ. 3,97 **οἰκήματα ἔκτηνται κατάγαια.**

καταγάλανος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐντελῶς γαλανὸς βλ.λ., ὁ ἔχων τὸν ἀνώτατον ἢ καθαρώτατον τόνον τοῦ γαλανοῦ χρώματος : **καταγάλανος οὐρανός,** δ.δίστ. **γιὰ μαῦρα μάτια χάνομαι, γιὰ γαλανὰ πεθαίνω, | καὶ γιὰ τὰ καταγάλανα στὸν "Αδη κατεβαίνω.**

καταγανῶ-όω (γάνος (I)) μτγν. ἐντελῶς γανῶ βλ.λ. τι, καταλαμπρύνω : Κλήμ.'Αλ.289.

καταγαπῶ-άω ἐπιτατ. ἀγαπῶ καθ' ὑπερβολήν, πολύ : Ἐπίκ.Ἐπιστ.2,55U.

καταγαργαλίζω ἐπιτατ. γαργαλίζω καθ' ὑπερβολήν, πολύ : Εὐμάθ.Ὑσμ.3,77.

κατάγαστρον (τὸ) (γαστήρ) γλωσσ. ἐπίδεσμος τῆς γαστρός, κοιλιόδεσμας.

κατάγαστρος-ον (γαστήρ) μτγν. ὁ γαστρίμαργος, λαίμαργος, κοιλιόδουλας : Κατ.Ἀστρλ. Κ 7,212.

καταγαυριῶμαι-άομαι μσν. κ. **-όομαι** ἐπιτατ. τοῦ γαυριῶ βλ.λ. : Θεοφύλ.Σ 3,85C.

καταγγειοῦμαι-όομαι (ἀγγεῖον) μτγν. ἰατρ. εἶμαι πλήρης αἱματοφόρων ἀγγείων : Ῥοῦφ.Ἀνατ.13, Ἡλιόδ.Χειρ.π.Ὀρειβ.50,47,3 (κῶδ. καταγγι-).

καταγγελεύς-έως (ὁ) μτγν. ὁ ἀναγγέλλων, γνωστοποιῶν τι, ἄ. κατάγγελος : Ἐπιγρ. **καταγγελεὺς ἀγώνων**, ΚΔ Πράξ.17,18 **ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι.**

καταγγελία (ἡ) (κατάγγελος) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταγγέλλω, δήλωσις, φανέρωσις, εἰδοποίησις : Πλούτ.Ῥωμ.14 **καὶ ἀγῶνα καὶ θέαν ἐκ καταγγελίας ἐπετέλει πανηγυρικήν**, Λουκ.Παράσ.42 **τῇ καταγγελίᾳ τοῦ Φιλίππου πολέμου τὴν πόλιν προὔδοσαν·** **2)** ἀπόφασις, ψήφισμα : Ἐπιγρ. **τὴν καταγγελίαν ἐποιήσαντο πρεπόντως·** **3)** κ. νεώτ. κατηγορία : Ἰώσ.ΑΙ 10,7,4· ‖ νεώτ. νομ. εἰδοποίησις περὶ παρανόμου ἐνεργείας, μήνυσις εἰς δικαστήριον· **4)** εἰδ. ἐν τῷ διεθνεῖ δικ., ἐπὶ συνθήκης, εἰδοποίησις τοῦ συμβεβλημένου κράτους πρὸς τὸ ἕτερον περὶ διακοπῆς τῆς συμβατικῆς σχέσεως.

καταγγέλλω κ. νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **καταγγελῶ**, ἀόρ. **κατήγγειλα**, παρακ. **κατήγγελκα**, κηρύττω, ἀναγγέλλω : Λυσ.25,30 **ἀντὶ δὲ εἰρήνης πόλεμον κατηγγέλκασι**, Πολύβ.4,53,2 **τὸ μὲν πρῶτον ῥύσια κατήγγειλαν τοῖς Ῥοδίοις**, Διόδ.14,68, ΚΔΚορινθ.1,9,14 **ὁ Κύριος διέταξε τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν·** ‖ κ. μτ. ἀπαρφ. : Πάπ. **καταγγέλλειν ἱκέσθαι·** **2)** διηγοῦμαι, ἐκθέτω : Λουκ.Παράσ.39 **οὐ μέτριον ἀγῶνα καταγγέλλεις τῶν ἀνδρῶν·** **3)** κ. νεώτ. συνήθ. ἐπὶ κακῆς ἢ παρανόμου πράξεως, δηλῶ τι κατά τινος, φανερώνω πρὸς δικαστικὴν ἢ ἄ. ἀρχὴν ἢ πρὸς τὸ κοινόν : Ξεν.Ἀν.2,5,38 **ὅτι κατήγγειλαν αὐτοῦ τὴν ἐπιβουλήν·** ‖ ἐγκαλῶ, κατηγορῶ, μηνύω : Ἡρωδιαν.Ἱστ.5,2,4 **δοῦλοι κατήγγειλαν τοὺς δεσπότας·** ‖ νεώτ. νομ. μηνύω τινὰ εἰς τὴν ἁρμοδίαν δικαστ. ἢ ἀστυνομ. ἀρχήν : **θὰ σὲ καταγγείλω ἐπὶ ἐξυβρίσει·** **4)** νεώτ. εἰδ. ἐπὶ συνθηκῶν, συμφωνιῶν, συμβάσεων, κηρύσσω ἄκυρον ἢ λήξασαν συμφωνίαν, συνθήκην· πρβλ. καταγγελία· **5)** ῥηματ. π. κατάγγελτας, καταγγελτικός, κατάγγελσις, καταγγέλτης.

κατάγγελος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ κηρύττων, ὁ ἀναγγέλλων : Πλούτ.Ἠθ.241Β (ἐσφ.γρ.)· **2)** τὸ φυτὸν μυρσίνη ἡ ἀγρία : ΨΔιοσκ.4,144.

κατάγγελσις-εως (ἡ) (καταγγέλλω) γλωσσ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταγγέλλω βλ.λ.

καταγγέλτης (ὁ) (καταγγέλλω) γλωσσ. ὁ ἀναγγέλλων, ὁ γνωστοποιῶν τι.

καταγγελτικός-ή-όν μτγν. μτ. γενικ. πράγμ. ὁ ἀναγγέλλων, ὁ γνωστοποιῶν τι περί τινος : Ἡλιόδ. Αἰθ.3,1 **αὐλοῦ καὶ σύριγγας τελεστικόν τι μέλος καὶ καταγγελτικὸν τῆς θυσίας ὑπηχούντων**, Εὐσ. Εὐαγγ.Ἀπ.132Β.

κατάγγελτος-ον (καταγγέλλω) ὁ κατηγγελμένος, ὁ προδεδομένος : Θουκ.7,48 **τοῖς πολεμίοις καταγγέλτους γίγνεσθαι.**

καταγγίζω μτγν. τίθημι εἰς ἀγγεῖον, χύνω μέσα εἰς τὸ ἀγγεῖον : Διοσκ.5,6,7, Παλλάδ.Λαυσ.1012C· **2)** ῥηματ. π. καταγγισμός.

καταγγισμός (ὁ) (καταγγίζω) πάπ. ἡ ἐν βυτίῳ κττ. συσκευασία ἐδωδίμων : **καταγγισμὸς λάρδου - ἄνθρακος.**

κατάγειος-ον (γέη, γῆ) κ. μσν., ἰων. **κατάγαιος -ον** κ. μσν. **κατώγειος** κ. π. Σουΐδ. **κατώγεως** ὁ ὑπὸ τὴν γῆν, ὑπόγειος : Ἡρ.2,150 **φυλασσόμενα ἐν θησαυροῖσι καταγαίοισι**, αὐτ.3,97,Ξεν.Ἀν.4,5,25 **αἱ δ' οἰκίαι ἦσαν κατάγειοι**, Πλάτ.Πολ.514Α· ‖ ἐν φρ. **ἐκ τοῦ καταγείου** κάτωθεν τοῦ ἐδάφους : Πλάτ.Πολ.532Β **ἐκ τοῦ καταγείου εἰς τὸν ἥλιον ἐπάνοδος·** ‖ πάπ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ ὑπόγειον, τὸ κελλάρι· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. κτ. πληθ. **τὰ κατώγεια** δωμάτια ἰσόγεια, ἀντίθ. ὑπερῷα : Διον.Ἀλ.Ῥωμ.10,32· **2)** ἐπὶ στρουθῶν, ὁ μὴ πετόμενος, ὅθ. εἰδ. ἡ στρουθοκάμηλος : Ἡρ.4,192 **στρουθοὶ κατάγαιοι.**

καταγέλα (ἡ) κωμ. ὄνομ. ὑποτιθεμένης πόλεως, μτ. λογοπαιγνίου ἐπὶ τῆς Σικελικῆς πόλεως Γέλας : Ἀριστφ.Ἀχ 606 **τοὺς δ' ἐν Καμαρίνῃ κὰν Γέλᾳ κὰν Καταγέλᾳ.**

καταγελάσιμος-ον (καταγελῶ) μτγν. ὁ ὅλως ἀξιογέλαστος : Πλαῦτ.631.

καταγέλασις-εως (ἡ) (καταγελῶ) μσν. τὸ καταγέλασμα.

καταγέλασμα-ατος (τὸ) (καταγελῶ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν γέλως, τὸ πολὺ γέλασμα : Πολυδ.6,201 (δ.ἀνάγν.).

καταγελαστής (ὁ) (καταγελῶ) μτγν. ὁ καταγελῶν, ὁ σκώπτης, χλευαστής : Ἰω.Χρυσ.4,245.

καταγελαστικός-ή-όν μτγν. ὁ χλευαστικός· κ. συγκρ. : Μέν.Ῥήτ.337S.

καταγελαστικῶς ἐπίρρ. χλευαστικῶς, ἐμπαικτικῶς : Πολυδ.5,128.

καταγέλαστος-ον (καταγελῶ) κ. νεώτ. ἐπὶ προσ. κ. πραγμ. ὁ γινόμενος ἢ ὁ ἄξιος νὰ γίνῃ ἀντικείμενον περιφρονητικοῦ γέλωτος, ὁ ἄξιος χλευασμοῦ, ὁ γελοῖος : Ἡρ.8,100 **Πέρσας μὴ ποιήσῃς καταγελάστους γενέσθαι Ἕλλησι**, Ἀριστφ.Νεφ.849 **καταγέλαστος εἶ, - ἀποπειραθεὶς νὰ ῥητορεύσῃ ἔγινε καταγέλαστος·** ‖ κ. ἐπὶ πραγμ. : Πλάτ. Συμπ.189Β **φοβοῦμαι .. οὔ τι μὴ γελοῖα, .. ἀλλὰ μὴ καταγέλαστα·** κ. συγκρ. : αὐτ.Ἐπιστ.314Α **οὐκ ἔστι τούτων πρὸς τοὺς πολλοὺς καταγελαστότερα ἀκούσματα·** κ. ὑπερθ. : Ἰσοκρ.10,9 **πάντων καταγελαστάταταν.**

καταγελάστως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον καταγέλαστον βλ.λ. : Πλάτ.Νόμ.781C **μὴ καταγελάστως ἐπιχειρήσει**, Αἰσχίν.1,131 **παρὰ δὲ ἀνθρώπου .. καταγελάστως μὲν κεχρημένου τῷ ἑαυτοῦ σώματι·** κ. ὑπερθ. : Πλάτ.Σοφ.252Β **ἂν αὐτοὶ πάντων καταγελαστότατα μετίοιεν τὸν λόγον.**

κατάγελος-ον (ἀγέλη) μτγν. ὁ ἔχων ἀφθόνους ἀγέλας : Ἡρωδιαν.Ἐπιμερ.206.

καταγελῶ-άω (κατάγελως) κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. μτχ. ἐνεστ. **καταγελάμενος**, μέλλ.**-άσομαι** κ. π.Ἡσ. -άσω κ. παθ. **-ασθήσομαι**, παρακ. **-γεγέλασμαι**, μτ. γεν. ἢ αἰτ. κ. π. Ἡρ. κ. μτ. δοτ. κ. ἀπολ., γελῶ περιφρονητικῶς εἰς βάρος τινός, περιγελῶ, ἐμπαίζω, χλευάζω : Ἡρ.5,68 **ἔνθα καὶ πλεῖστον κατεγέλασε τῶν Σικυωνίων**, αὐτ.3,37 **καὶ πολλὰ τῷ ἀγάλματι κατεγέλασε**, Εὐρ.Βάκχ.286 **καὶ καταγελᾷς νιν**, αὐτ.ΙΑ 372 **βαρβάρους τοὺς οὐδένας καταγελῶντας ἐξανήσει διὰ σὲ καὶ τὴν σὴν κόρην**, Ἀριστφ.Ἀχ.1081 **καταγελᾷς ἤδη σύ μου**, Ἀνδοκ. 4,29 **κατεγέλων ἡμῶν**, ΠΔ Σοφ.Σειρ.7,11 **μὴ καταγέλα ἄνθρωπον ὄντα ἐν πικρίᾳ ψυχῆς αὐτοῦ·** κ. παθ. : Αἰσχ.Ἀγ.1271 **καταγελωμένην μέγα φίλων ὕπο**, Ἀριστφ.Ἀχ.680 **ὑπὸ νεανίσκων ἐᾶτε καταγελᾶσθαι ῥητόρων**, Θουκ.3,83 **καὶ τὸ εὔηθες, .. καταγελασθὲν ἠφανίσθη**, Βί.Ἀλεξ.2886 **ἀνδρείως οὖν μαχήσασθε, μὴ καταγελασθῆτε·** **2)** ῥηματ. π. καταγέλαστος, καταγέλασις, καταγέλασμα, καταγελαστής, καταγελαστικός, καταγελάσιμος.

κατάγελως-ωτος (ὁ) περίγελως, ἐμπαιγμός, χλευασμός : Αἰσχ.'Αγ.1264 **τί δῆτ' ἐμαυτῆς καταγέλωτ' ἔχω τάδε ;**, 'Αριστφ.'Αχ.1126 **ταῦτ' οὐ κατάγελώς ἐστιν ἀνθρώποις πλατύς;**, Ξεν.Οἰκ.13,5 **ὥστε αὖ καταγέλωτός μοι δοκεῖ ἄξιος εἶναι**· πρβλ. Πλάτ. Κρίτ.45Ε **ὥσπερ κατάγελως τῆς πράξεως** (τὸ κορύφωμα τῆς ἀτοπίας τοῦ πράγματος)· **2)** ἐπὶ προσ., τὸ ἀντικείμενον γέλωτος : Μέν.160,4 **οὗτος κατάγελως νομίζεται.**

καταγεμάτος-η-ο δημ. κ. κατάγεμος ὁ ἐντελῶς γεμάτος, ὁ ὑπερπλήρης, ὁ ξέχειλος.

καταγεμίζω μτγν. κ. νεώτ., δημ. κ. **καταγιομίζω,** δημ. ἀόρ. καταγέμισα κ. παθ. καταγεμίστηκα, μτχ. παθ. παρακ. **καταγεμισμένος** γεμίζω τι ἐντελῶς, καθολοκληρίαν, ὑπερπληρῶ : Δίων Κ 74,13 **τὰ σκάφη ὑπὲρ τὴν δύναμιν αὐτῶν κατεγέμισαν,** - **καταγέμισε τὴ βάρκα μὲ ἄμμο,** - **καταγέμισε τὰ ροῦχά του μὲ μελάνια**· ‖ κ. ἀμτβ. γεμίζομαι ἐντελῶς, ὑπερπληροῦμαι : **τὰ περισσότερα ὑπόγεια καταγέμισαν ἀπὸ νερό.**

καταγέμω μτγν. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ. μτ. γεν. γέμω πολὺ ἔκ τινος, εἶμαι κατάφορτος : Πολύβ. 14,10,2 **καταγέμοντος ἤδη τοῦ στρατοπέδου τῆς λείας διὰ τὸ μηδένα ἀντιπράττειν,** Διόδ.Σ 5,43 **μυρσίνης καταγέμει,** Λουκ.'Ενύπν.6 **τιτάνου καταγέμουσα**· ‖ κ. μτ. δοτ. : 'Ιώσ.ΠΙ 4,3,10.

καταγένεσις-εως (ἡ) νεώτ. βιολ. παλίνδρομος ἡ ὑποχωρητικὴ ἐξέλιξις τῶν ζώντων εἰδῶν.

καταγενής-οῦς-ές πιθ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ μεταγενής : Πρόκλ.Παρμ.850S.

καταγεραίρω μτγν. ἐπιτατ. τοῦ γεραίρω, καθ' ὑπερβολὴν τιμῶ τινα : Κύριλλ.Ι,589Β.

καταγεύομαι μτγν. κ. μσν. ἀποθ. δοκιμάζω τι ἀκριβῶς διὰ τῆς γεύσεως, γεύομαι : Χρησμ.π. Φλέγ.37 J **κ- οἴστρου**· ‖ εἰδ. ἐπὶ ἰατρῶν, δοκιμάζω, ἐξετάζω : 'Ηλιόδ.Χειρ.π.'Ορειβ.46,11,13 **καταγεύεσθαι τοῦ βάθους**· **2)** παθ.· Φωτ. «καταγευσθείς· τῇ γεύσει νικηθείς»· **3)** ρηματ. π. κατάγευσις, καταγεύστριον.

κατάγευσις (ἡ) (καταγεύομαι) μτγν. ἡ διὰ τῆς γεύσεως δοκιμή, τὸ γεύσιμο : Γρηγ.Νύσσ.2, 941D **καταγεύσεως ἡδονήν.**

καταγεωμετρῶ-έω μσν. μετρῶ τι κατὰ τοὺς κανόνας τῆς γεωμετρίας : Ψελλ.π.Σάθ.5,305 **καταγεωμετροῦντες τὴν ἤπειρον.**

καταγεωργῶ-έω (γεωργός) μτγν. καλλιεργῶ, γεωργῶ : Στράβ.9,3,4 **τὸ πεδίον τὸ ὑπὸ τῶν 'Αμφικτυόνων ἀνιερωθὲν αὖθις κατεγεώργουν.**

καταγεώτης (ὁ) ἀρχ. λεξ. ὁ νεκροθάπτης· 'Ησ. «καταγεῶται, οἱ θάπτοντες τοὺς τελευτῶντας, οἰκοῦσι δὲ ἔξω τῶν πόλεων».

καταγήραιος-ον (γῆρας) μτγν. ὁ πολὺ μεγάλης ἡλικίας, ὁ γέρικος : Διον.'Αλ.Ρωμ.1,46 **καταγήραια σώματα.**

καταγηράσκω κ. καταγηράω-ῶ, μέλλ. καταγηράσομαι κ. π. Πλάτ. καταγηράσω, ἀόρ. α' **κατεγήρᾱσα** κ. **κατεγήρᾱνα** κ. **κατεγήρα** (ὡς εἰ ἐξ ἐνεστ. γήραμι· πρβλ. γηράσκω), παρακ. **καταγεγήρακα,** γίνομαι ἐντελῶς γέρων, γερνῶ πολύ : 'Οδ. Τ 360 **αἶψα .. ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν,** αὐτ.Ι 510 **μαντευόμενος κατεγήρα Κυκλώπεσσιν,** 'Ηρ.6,72 **οὐ μὲν οὐδὲ Λευτυχίδης κατεγήρα ἐν Σπάρτῃ,** Πλάτ.Νόμ.949C· ‖ κ. μτφ. παλαιοῦμαι, χάνω ἐκ τῆς παλαιότητος τὴν ἰσχύν μου: 'Αθήν.14,633Β **καταγηρασάντων .. τῶν ἀρχαίων νομίμων**· **2)** ρηματ.π. καταγηρασμός.

καταγηρασμός (ὁ) (καταγηράσκω) μσν. τὸ γῆρας, ἡ γεροντικὴ ἡλικία : 'Ιππιατρ.13.

καταγηρῶ-άω κ. καταγηράσκω βλ.λ.

καταγῆς (κατὰ γῆς) ἐπίρρ. δημ. ἐπὶ τῆς γῆς, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, χαμαί : Βαλαωρ.'Επὶ τοῦ τάφου Μάρκ.Φλαμπουρ.8 **καὶ γονατίζει καταγῆς.**

κατάγιαλα ἐπίρρ. δημ. πολὺ πλησίον τῆς θαλάσσης, κοντὰ στὸ γιαλό.

καταγιγαρτίζω (γίγαρτον) ἐξάγω τὰ εἰς τὰς ρᾶγας διαφόρων καρπῶν καὶ ἰδίως τῆς σταφυλῆς περιεχόμενα σπόρια, τὰ κουκκούτσια· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ αἰσχρᾶς σημασίας : 'Αριστφ.'Αχ.275 **καταβαλόντα καταγιγαρτίσαι.**

καταγίγνομαι, ἰων. συνήθ. μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. **καταγίνομαι** κ.πάπ. **καταγείνομαι** (τοὺς χρόν. βλ. ἐν λ. γίγνομαι), μένω, διαμένω, κατοικῶ : Δημ.521 **ἔχω χρυσοχοεῖον ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐν ᾧ καταγίγνομαι καὶ ἐργάζομαι τὴν χρυσοχοϊκὴν τέχνην,** Πάπ. **οἰκία, ἐν ᾗ καταγείνεται,** ΠΔ"Εξ.10,23 **πᾶσι δὲ τοῖς υἱοῖς 'Ισραὴλ φῶς ἦν ἐν πᾶσιν οἷς κατεγίνοντο**· **2)** μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἀσχολοῦμαι εἴς τι, ἐνδιατρίβω περί τι μετὰ ζήλου : Πολύβ.32,15,6 **ἐν τούτῳ κατεγίγνετο πάντα τὸν χρόνον,** 'Απολλ. Δύσκ.Συντ.226,23 **κ- ἐν ἀριθμοῖς,** Γαλ.18(2),667 **περὶ ὧν τὸ χειρουργικὸν μέρος .. καταγίνεται,** Πλωτῖν.6,3,14 **τὴν γεωμετρίαν οὐ περὶ μεγέθη ἀλλὰ περὶ ποιότητα κ-,** Λασκαρ.Μυστ.242 **σ' ἐβλέπαμε νὰ καταγίνεσαι στὸ ἐργόχειρό σου**· **3)** ἔρχομαι, κατέρχομαι, φθάνω εἴς τι : Πλούτ.'Ηθ.943C **κ- εἰς βυθόν.**

καταγιγνώσκω κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων., μσν. κ. νεώτ. **καταγινώσκω,** μέσ. μέλλ. **καταγνώσομαι,** ἀόρ. β' **κατέγνων,** κ. νεώτ. ἀόρ. α' **κατέγνωσα,** παθ. ἀορ. α' **κατεγνώσθην,** παρακ. **κατέγνωκα** κ. παθ. **κατέγνωσμαι,** γνωρίζω τι ἀκριβῶς· κ. παθ. : Αἰσχ.Εὐμ.573 **καὶ τῶνδ' ὅπως ἂν εὖ καταγνωσθῇ δίκη**· **2)** μτ. γεν. κ. αἰτ. παρατηρῶ τι συνήθ. κακὸν εἴς τινα : 'Αριστφ.'Ιππ.46 **καταγνοὺς τοῦ γέροντος τοὺς τρόπους,** Βί.'Αλεξ.1229 **τῆς ἀδρανείας οὖν αὐτὸς ταύτων καταγελάσας καὶ καταγνούς**· ‖ κ. μτ. μτχ. κατηγ. : Ξεν.Οἰκ.2,18 **καὶ ρᾷον καὶ κερδαλεώτερον κατέγνων πράττοντας,** Διογ.Λ 2,109 **τὸ χωρίον νοσερὸν (ὄν) καταγνόντες**· ‖ ἀποδίδω τι εἴς τινα : Πλάτ.'Απολ.25Α **πολλήν γέ μου δυστυχίαν κατέγνωκας** (μὲ νομίζεις πολὺ δυστυχῆ)· πρβλ.'Ηρ.6,97 **οὐκ ἐπιτήδεα καταγνόντες κατ' ἐμεῦ** (κρίναντες περὶ ἐμοῦ οὐχὶ πρεπόντως)· **3)** παθ. καταφρονοῦμαι, περιφρονοῦμαι : Πολύβ.5,27,6 **νομιοῦσι μεγαλείως παρολιγωρεῖσθαι καὶ καταγιγνώσκεσθαι πάντες,** Φιλόστρ.Σοφ.2,29· **4)** μτ. γενικ. κ. αἰτ. τῆς αἰτίας, κατηγορῶ τινα ἐπί τινι, ἐνοχοποιῶ, καταδικάζω : 'Ιππ.'Αέρ.22 **κ- ἑωυτῶν ἀνανδρείην,** Λυσ.1,30 **τούτου μὴ καταγινώσκειν φόνον,** αὐτ.14,16 **οὐκ ἀξιοῦντες τοῦ 'Αλκιβιάδου υἱέος τοσαύτην δειλίαν καταγνῶναι,** Δημ.563 **οὐδὲν ἀγεννὲς ὑμῶν καταγιγνώσκω,**- **κατέγνωσαν τῶν στρατιωτῶν δειλίαν**· κ. παθ. : Διον.'Αλ.Ρωμ.11,22 **καταγνωσθεὶς δειλίαν**· πρβλ.Διογ.Λ 8,54 **κ- ἐπὶ λογοκλοπίᾳ**· ‖ ὁμ. μτ. γενικ. τοῦ ἐγκλήματος : Δημ.791 **ὅτι παρανόμων αὐτοῦ κατέγνωτε**· **5)** μτ. γεν. τοῦ προσ. κατηγορῶ τινα : Πλάτ.Δημόδ.382Ε **ὡς δεινὸν πρᾶγμα ποιοῖ καταγιγνώσκων τοῦ ἀνθρώπου**· ‖ ὁμ. μτ. γεν. τοῦ προσ. κ. ἀπαρφ. ἢ εἰδ. προτ. : Λυσ. 20,6 **καταγνόντες σφῶν αὐτῶν ἀδικεῖν,** Ξεν.ΚΠ 6,1,36 **ἐμαυτοῦ κατέγνων μὴ ἂν καρτερῆσαι,** Πλάτ.Μέν.76C **ἐμοῦ .. κατέγνωκας ὅτι εἰμὶ ἥττων τῶν καλῶν**· κ. παθ. : 'Ηρ.6,2 **ἐδέθη ὑπὸ Χίων καταγνωσθεὶς πρὸς αὐτῶν νεώτερα πρήσσειν,** 'Αντιφ.3,3,11 **αὐθένται καταγνωσθέντες (εἶναι),** 'Ιππ. Διαιτ.56 **κατέγνωσται μελίκρητον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὡς καταγυιοῖ τοὺς πίνοντας**· **6)** μτ. γεν. κ. αἰτ. τῆς ποινῆς ἢ μτ. ἀπαρφ., ἐπιβάλλω τινί τι ὡς ποινήν, καταδικάζω τινὰ εἴς τι : Θουκ. 6,60 **τῶν δὲ διαφυγόντων θάνατον καταγνόντες,** 'Ανδοκ.1,106 **τῶν δὲ φυγὴν κατέγνωσαν,** 'Ισοκρ.4, 157 **πολλῶν μηδισμοῦ θάνατον κατέγνωσαν,** Δημ. 1288 **καταγνώσεται αὐτοῦ ἀποτῖσαι τὰ χρήμα-**

τα' κ. παθ. : 'Αντιφ.5,70 κατέγνωστο μὲν ἤδη θάνατος, Δημ.746 οὐδὲ ὧν θάνατος κατέγνωσται' ‖ μτγν. μτ. τῆς πραθ. κατὰ κ. γενικ. κ. αἰτ. τῆς ποινῆς : Διόδ Σ (8,62 καθ' οὗ πάντες Μακεδόνες θάνατον κατέγνωσαν, αὐτ.19,51· ‖ κ. παθ. ἔνθα ἡ ἐπιβαλλομένη ποινὴ ἐκφέρεται κτ. αἰτ. ἢ δοτ. : Αἰλ.ΠΙ 12,49 καταγνωσθεὶς θανάτῳ, Εὐσ.Βί.Κωνστ. 2,35 καταγνωσθεὶς θάνατον' ‖ παθ. κ. ἀπολ. : Θουκ.4,74 ὡς κατεγνώσθησαν, Λυκοῦργ.52 τὸ ἀδίκημα κεκριμένον ἐστὶ καὶ κατεγνωσμένον' 7) ἐπὶ δίκης, ἐκδίδω καταδικαστικὴν ἀπόφασιν : 'Αριστ.'Ιππ.1360 εἰ μὴ καταγνώσεσθε ταύτην τὴν δίκην' κ. παθ. : 'Αντιφ.6,3 αὕτη δὲ μὴ ὀρθῶς καταγνωσθεῖσα (ἡ δίκη) (Βερναρδ.Γρ.ἐνλ. « ἂν δὲν γίνῃ, ἐκδοθῇ ὀρθὴ καταδικαστικὴ ἀπόφασις»), Δημ.872 κατεγνωσμένης ἤδη τῆς δίκης' 8) ρηματ. π. καταγνωστέον, κατάγνωσμα, κατάγνωσις, καταγνωστικός, κατάγνωστος.

καταγίζω Ιων. ἀντὶ καθαγίζω βλ.λ. : 'Ηρ.1,86.

καταγινέω Ιων. ἀντὶ κατάγω φέρω κάτω, κατεβάζω : 'Οδ.Κ 104 ᾗ περ ἅμαξαι ἄστυδ' ἀφ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίνεον ὕλην' -2) ἐπαναφέρω, ἀνακαλῶ : 'Ηρ.6,75 τοὺς καταφυγόντας ἐκ τῆς μάχης καταγινέων κατέκοπτε.

καταγίνομαι μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀρχ. κ. σπαν. μτγν. καταγίγνομαι βλ.λ.

καταγινώσκω μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἀρχ. κ. σπαν. μτγν. καταγιγνώσκω βλ.λ.

καταγλαΐζω (ἀγλαός) μτγν. κ. μσν., μτχ. παθ. παρακ. κατηγλαϊσμένος ποιῶ τι καθ' ὑπερβολὴν ἀγλαόν, λαμπρόν, καταλαμπρύνω : 'Αγαθ.ΑΠ 11,64,8 μαρμαρυγῆς κάλλους νᾶμα κατηγλάϊσεν' ‖ κοσμῶ, καλλωπίζω: 'Ιώσ.ΑΙ 8,5,2 κ- ναὸν λίθοις' ‖ κ. παθ. ἐπὶ ἐνδυμάτων, ἐνδύομαι λαμπρῶς, κοσμοῦμαι, στολίζομαι : Κωμ.'Αδέσπ.1275· 2) μτφ. παθ. καθ' ὑπερβολὴν λαμπρύνομαι, δοξάζομαι : Προκ.Δημ.ἐν Σάθ.3,496 αἷς καταγλαΐζεται περιφανῶς ἡ αὐτοῦ ὑψηλότης.

καταγλαϊστικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ὑπέρλαμπρον : Στέφ.Διάκ.1128C.

καταγλῆναι 'Ησ. «καταναλῶσαι».

καταγλισχραίνω (γλίσχρος) ποιῶ τι ὅλως διόλου γλίσχρον : 'Ιππ.Διαίτ.53 καταγλισχραίνει τὸ πτύαλον' κ. παθ. : αὐτ.16 καταγλισχραινομένου ἀσαπέως.

καταγλισχρεύομαι μσν. ἀποθ. μτ. γεν. εἶμαι λίαν γλίσχρος, φειδωλός : Μετοχ.ΘΣύμμικτα 54.

κατάγλισχρος-ον μτγν. ὁ λίαν γλίσχρος, κολλώδης, ἰξώδης : 'Αλέξ.ΤραλΛ.10,568.

καταγλυκάζω μσν. καταγλυκαίνω βλ.λ.:Εὐμάθ.157.

καταγλυκαίνω (γλυκύς) καθιστῶ τι λίαν γλυκύ : Γαλ.14,753· 2) μτφ. παρέχω μεγάλην ἡδονὴν εἴς τινα, καθ' ὑπερβολὴν τέρπω : 'Ανών.'Εκκλ. ποιητῶν μέτρῳ καὶ μύθῳ καταγλυκαινόντων τὴν ἀκοήν' ‖ κ. μέσ. : Χιωνίδ.4 ταῦτ' . . οὐδὲ Κλεομένης ἂν ἐννέ' ἂν χορδαῖς κατεγλυκάνατο.

κατάγλυμμα-ατος (τό) (καταγλύφω) 'Επιγρ. κόσμημα γλυπτόν.

καταγλυπτόν 'Ησ. «εἶδος φιλήματος».

καταγλυφή (ἡ) (καταγλύφω) ἐντομή, κοίλανσις : 'Ιππ.'Αρθρ.72 ἔχειν δὲ . . τὸ ξύλον καὶ καταγλυφὴν χρὴ βαθυτέρην καὶ τετράγωνον ὡς τριῶν δακτύλων, αὐτ.Μοχλ.38 (ἀμφ.γρ. ἡ κατάγλυφος)· 2) 'Επιγρ. τὸ σκάλισμα, τὸ γλύφιμο : καταγλυφὴ λίθων - γάστρων - σχοινίδος.

κατάγλυφος-ον (γλύφω) 'Επιγρ. ὁ ἐγγεγλυμμένος : κατάγλυφοι σοροί.

καταγλύφω, μτχ. παθ. παρακ. καταγεγλυμμένος καθιστῶ τι ἐντελῶς κοῖλον, κοιλαίνω· κ. παθ. : 'Ιππ.Μοχλ.38· 2) 'Επιγρ. ἐπὶ γλυπτικοῦ ἔργου, ποιῶ διὰ γλυφῆς, γλύφω : κ- κυμάτια - σπεῖραν' 3) μτγν. μτφ. ἐπὶ προσ., ποιῶ ἀμυχάς εἴς τι : 'Επιφάν.1,1036C κ- τὰ πρόσωπα' 4) ρηματ. π. καταγλυπτόν, κατάγλυμμα, καταγλυφή, κατάγλυφος.

καταγλωσσαλγῶ-έω μσν. ἐπιτατ. τοῦ γλωσσαλγῶ βλ.λ. : Εὐμάθ.282.

καταγλωττίζω (κατάγλωττος), παρακ. κατεγλώττισμαι φιλῶ συνάπτων χείλη πρὸς χείλη καὶ γλῶσσαν πρὸς γλῶσσαν, φιλῶ ἀκολάστως : Κωμ.'Αδέσπ.882 ‖ μέσ. ἐπὶ μέλους : 'Αριστφ. Θεσμ.131 ὡς ἡδὺ τὸ μέλος, . . καὶ θηλυδριῶδες καὶ κατεγλωττισμένον καὶ μανδαλωτόν (ᾆσμα ἀκόλαστον, αἰσχρόν)· πρβλ. γλωττίζω' 2) ὁμιλῶ ἐναντίον τινός, καταλαλῶ, κατηγορῶ, κακογλωσσεύω· ΑΒ 46,12 «καταγλωττίζειν' καταλαλεῖν καὶ καταφρονεῖν πολλοὺς λόγους» : 'Αριστφ.'Αχ.380 διέβαλλε καὶ ψευδῆ κατεγλώττιζέ μου' ‖ 'Ησ. «βλασφημεῖν»' 3) καταβάλλω τινὰ διὰ τῆς γλώσσης, τὸν κάμνω νὰ σιωπήσῃ, τοῦ κλείω τὸ στόμα : 'Αριστφ.'Ιππ.352 ὥστε νυνὶ ὑπὸ σοῦ μονωτάτου κατεγλωττισμένην σιωπᾶν ; (σχόλ. «πλήρη γενομένην τῶν σῶν λόγων»)' 4) μτγν. κτ.μτχ. παθ. παρακ. ἐπὶ ᾀσμάτων, ὁ συντεθειμένος διὰ λέξεων σπανίων καὶ ἐξεζητημένων : Φιλόστρ.'Απολλ.1,17 λέξις κατεγλωττισμένη, Εὐνάπ.Βί.Σοφ.496,25D' 5) ρηματ.π. καταγλώττισμα, καταγλωττισμός.

καταγλώττισμα-ατος (τό) (καταγλωττίζω) φίλημα ἀσελγὲς διὰ τοῦ ἄκρου τῆς γλώσσης' σχόλ. «καταγλώττισμά ἐστιν ὅταν ἐν καιρῷ τῆς συνουσίας ὁ ἀνὴρ τὴν γλῶτταν αὐτοῦ τῷ τῆς γυναικὸς ἐμβάλλῃ στόματι»' 'Ησ. « καταγλωττίσματα, τὰ ἐρωτικὰ καὶ περίεργα φιλήματα » : 'Αριστφ.Νεφ. 51 ἡ δ' αὖ μύρου, κρόκου, καταγλωττισμάτων' 2) μτγν. φράσις σπανία καὶ ἐξεζητημένη : Συνέσ. 53C 'Αττικῶν καταγλωττισμάτων πανδαισίαν.

καταγλωττισμός (ὁ) (καταγλωττίζω) μτγν. τὸ καταγλώτισμα βλ.λ.) : Κωμ.'Αδέσπ.1027.

κατάγλωττος-ον (γλῶσσα) μτγν. ἀττ. κ. κατάγλωσσος ὁ λίαν πολυλόγος, φλύαρος, γλωσσάς : Γέλλ.1,15,17, 'Αρρ.'Επίκτ.2,16,20 ἐν τῇ σχολῇ γοργοὶ καὶ κατάγλωττοι' 2) ἐπὶ ποιημάτων, ὁ πλήρης γλωσσῶν, ἀρχαίων καὶ σπανίων λέξεων, οἷα ἦσαν τὰ ποιήματα τοῦ Εὐφορίωνος : Κράτ.ΑΠ 11,218 κατάγλωσσ' ἐποίει τὰ ποιήματα, Λουκ.Λεξ.25 οὐδὲ . . ἐπαινοῦμεν τοὺς κατάγλωττα γράφοντας ποιήματα (πιθ.γρ. ἀντὶ κατὰ γλῶτταν)· πρβλ. : Διον.'Αλ.Θουκ.53 τὸ κατάγλωττον τῆς λέξεως.

κάταγμα-ατος (τὸ) (1) (κατάγω) τὸ πρὸς νῆσιν ἕτοιμον ἔριον, τὸ λαναρισμένο μαλλί, μικρὰ τολύπη : Πλάτ.Πολιτ.282Ε τῶν περὶ ξαντικὴν ἔργων μηκυνθέν τε καὶ σχὸν πλάτος λέγομεν εἶναι κάταγμά τι ; ‖ μέρος ἐρίου, μαλλιοῦ' 'Ησ. «κατάγματα' μηρύματα ἐρίου» : Σοφ.Τρ.695 τὸ γὰρ κάταγμα τυγχάνω ῥίψασά πως τῆς οἰὸς, . . ἐς μέσην φλόγα, 'Αριστφ.Λυσ.583 ὅτι ταῦθ' ἡμῖν ὥσπερ τὰ κατάγματα κεῖται.

κάταγμα-ατος (τό) (2) (κατάγνυμι) κ. νεώτ., ἰων. κάτηγμα, πάπ. κατέαγμα τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατάγνυμι, τεμάχιον, κομμάτι : 'Αλκ.153 πλίνθων κατάγματα (ἀμφ.), Πάπ. μικρὰ κατεάγματα λίθου' 2) πάπ. ἡ θραῦσις, τὸ σπάσιμο' ‖ κ. νεώτ. Ιατρ. ἐπὶ ὀστῶν, λύσις τῆς συνεχείας ὀστοῦ τινος ἐπερχομένη ἐκ κακώσεως, τὸ σπάσιμο : 'Ιππ. 'Αφορ.5,22,Θεόφρ.ΦΙ 4,8,6,Γαλ.10,423,Βέττ.Βάλ.110,5. -ἔπαθε κάταγμα τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος.

καταγματικός-ή-όν μτγν. ὁ ὑποκείμενος εἰς κάταγμα, θραῦσιν : Βέττ.Βάλλ.110,23· 2) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ κάταγμα ἢ ὁ ἐν χρ. διὰ κάταγμα : Γαλ.18 (2),441 καταγματικὴ ἐπίδεσις' ‖ κ. ἐπιρρ. -ῶς : Γαλ.18(2),536.

καταγνάμπτω μτγν. κάμπτω, κλίνω πολύ : 'Αγαθ. ΑΠ 4,3b,5 λόφον . . καταγνάμπτουσα τενόντων.

καταγνάφω καταθρύπτω, ἀμύττω, σπαράττω, καταξεσχίζω : 'Ηρ.3,108 (δ.γρ. καταγράφω).

καταγνοῶ-έω μτγν. ἐπιτατ. τοῦ ἀγνοῶ βλ.λ., ἀγνοῶ ἐντελῶς : Φιλόδ.Παρρ.160.

κατάγνῡμι κ. καταγνύω κ. μτγν. κατάσσω κ. κατεάσσω βλ.λς, μέλλ. κατάξω, ἀόρ. α' κατέαξα κ. Ἰων. κατῆξα κ. μτχ. κατάξας, παθ. ἀόρ. β' κατεᾶγην, ὑποτ. κατᾶγῶ κ. εὐκτ. καταγείην, παθ. ἀόρ. α' κατεάχθην, παθ. μέλλ. β' καταγήσαμαι [Κατ.'Αστρλ.Κ 8[4],129], παρακ. β' ἐν παθ. σημ. κατέᾶγα κ. Ἰων. κατέηγα κ. μτχ. κατεαγώς κ. κατειαγώς ('Επιγρ.], κ. συνηρ. κατηγώς, παθ. παρακ. κατέαγμαι· οἱ τύποι κατεάξω, κατεάξαντες, καταγείς εἶναι μτγν., πολλαχοῦ δὲ καὶ σφάλματα τῶν ἀντιγραφέων ἀντὶ τῶν ὀρθῶν κατάξω, κατάξαντες, καταγείς [Κόντ. ἐν Λογ.'Ερμῇ 75], θραύω εἰς τεμάχια, κατασυντρίβω, κατακομματιάζω, σπάζω : 'Ιλ.Θ 403 αὐτάς δ' ἐκ δίφρου βαλέω κατά θ' ἅρματα ἄξω, αὐτ.Ν 257 τό νυ γάρ κατεάξαμεν [ἔγχος], 'Οδ.Ι 283 νέα μέν μοι κατέαξε Ποσειδάων, Φρύν.Κωμ.68 Ναξίαν ἀμυγδάλην κατάξαι, 'Αριστφ.Σφ.1436 γυνή κατέαξ' ἐχῖνον, Λυσ.3, 42 εἴ τινες μαχεσόμενοι ἔτυχον ἀλλήλων κατάξαντες τάς κεφαλάς, ΚΔ Ματθ.12,20 κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει, αὐτ.'Ιω.19,33 οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη, Πάπ. κατέαξεν τάς θύρας· ‖ κ. παθ. θρούομαι, κομματιάζομαι, τσακίζομαι : 'Ηρ.7,224 δόρατα κατεηγότα, Σοφ.ἀπ.565,3 περὶ δ' ἐμῷ κάρᾳ κατάγνυται τὸ τεῦχος, 'Αριστφ. Θεσμ.403 κατέαγεν ἡ χύτρα, Λυσ.3,14 οὐδεὶς .. κατεάγη τὴν κεφαλὴν, Δημ.1268 τὴν κεφαλὴν δέ γ' ἡμεῖς ἤ ἕτερόν τι κατεαγέναι φήσομεν, Πάπ. κατέαγεν ὁ ἄξων· ‖ ὁμ. μτ. γενικ. ἔνθα ὡς γενικ. διαιρετικὴ θεωρεῖται· πρβλ.'Ηρωδιαν.448Ρ: 'Αριστφ. 'Αχ.1180 τῆς κεφαλῆς κατέαγε περὶ λίθῳ πεσών, Πλάτ.Γοργ.469D τῆς κέφαλῆς αὐτῶν κατεαγέναι δεῖν, Λουκ.Τίμ.48 κατέαγα τοῦ κρανίου· ‖ κ. ἐπὶ πυγμάχων : Πλάτ.Γοργ.515Ε τῶν τά ὦτα κατεαγότων ἀκούεις ταῦτα, Δημ.247 τὴν κλεῖν κατεαγώς· **2)** μτφ. καθιστῶ τι ἀσθενές, ἀδύνατον, ἐξασθενῶ : Εὐρ.'Ικ.508 πατρίδα θ', ἥν αὔξειν χρεὼν καὶ μὴ κατᾶξαι, Πλάτ.Μέν 79Α μὴ καταγνύναι μηδὲ κερματίζειν τὴν ἀρετήν· πρβλ. Ξεν.Οἰκ.6,5 καὶ τάς ψυχάς καταγνύουσι [καταπονοῦσι, ἐκθηλύνουσι]· ‖ κ. ἀπολ. παθ. ἐν τῇ μτχ. παρακ. κατεαγώς ὁ καταβεβλημένος, ἐξησθενημένος, ἐκτεθηλυμμένος : Διον.'Αλ.Συνθ.18 ὡς ὑπό γυναικῶν ἤ κατεαγότων ἀνθρώπων, Πλούτ.Δημ.4 αὐλητής τῶν κατεαγότων, 'Αθήν.12,524F ἀνειμένοι τὴν δίαιτάν εἰσι καὶ κατεαγότες, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.6,14 ἡ κατεαγεῖσα μουσική· **3)** ρηματ.π. κάταγμα (2).

καταγνῡποῦμαι-όομαι μτγν. ἀπαρφ. παθ. παρακ. κατεγνυπῶσθαι κ. μτχ. κατεγνυπωμένος εἶμαι ἀδύνατος, ἄτονος, ἀσθενής: Πλούτ.'Ηθ.753C· ‖ 'Ησ. «ὁτὲ μὲν ἁβρῶς διαιτᾶσθαι καὶ τρυφᾶν, ὁτὲ δὲ κατηφῆ εἶναι»· πρβλ. κατεγνυπωμένως.

καταγνωμονῶ-έω μσν. πράττω τι ἄνευ κρίσεως, ἀνοήτως : Εὐστ.Πον.69,57.

κατάγνωσις-εως (ἡ) [καταγιγνώσκω] ἡ καταφρόνησις, περιφρόνησις, ἀποδοκιμασία : Θουκ.3, 16 αἰσθόμενοι δὲ αὐτούς οἱ 'Αθηναῖοι διά κατάγνωσιν ἀσθενείας σφῶν παρασκευαζομένους· ‖ ἡ μομφή, κατηγορία : 'Εφορ.1J,Πολύβ.6,6,8 τὸν δὲ τἀναντία τούτῳ πράττοντα καταγνώσεως καὶ προσκοπῆς· **2)** ἡ καταδίκασις, καταδίκη : Θουκ.3,82 μετά ψήφου ἀδίκου καταγνώσεως [Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. « μετὰ καταδικάσεως προερχομένης ἐξ ἀδίκου ψήφου »], Ξεν.'Απομν.4,8,1 τὴν κατάγνωσιν τοῦ θανάτου [τὴν εἰς θάνατον καταδίκην], Δημ.571 ἵνα πρώτης τῆς τελευταίας γεγονυίας μνησθῶ καταγνώσεως· **3)** πάπ. ἡ παράλειψις τοῦ καθήκοντος : εἰς τὸ μηδεμίαν μέμψιν ἤ ἀμελίαν ἤ κατάγνωσίν τινα περὶ ἐμὲ γενέσθαι.

κατάγνωσμα-ατος (τὸ) [καταγιγνώσκω] πάπ. ἡ καταδίκη : ἀπολύομεν αὐτούς ἐγκλημάτων, ἀγνοημάτων, καταγνωσμάτων, αἰτιῶν πασῶν.

καταγνωστικός-ή-όν [καταγιγνώσκω] μτγν. κ. μσν. ὁ ἄξιος καταγνώσεως βλ.λ.2], καταδίκης: Γαλ.8,656,'Επιφάν.2,66C παυσάσθωσαν οἱ Γνωστικοί, καταγνωστικοὶ δὲ ὄντες τὸν τρόπον· ‖ κ. ἐπίρρ. -ῶς : Εὐστ.Πον.227,57.

κατάγνωστος-ον [καταγιγνώσκω] μτγν. κ. -στός ὁ ἄξιος κατακρίσεως, καταδίκης : 'Επιφάν.1,81C

καταγογγύζω μτγν. γογγύζω, μουρμουρίζω κατά τινος : ΠΔ 1,11,39 καταγογγύζουσι τοῦ Δημητρίου· κ. παθ. : Γρηγ.Νύσσ.2,748C κατεγογγύσθη ὡς οἱ κλέπτοντες καὶ νοσφιζόμενοι· **2)** ρηματ π. καταγογγυσμός.

καταγογγυσμός (ὁ) [καταγογγύζω] μτγν., μσν κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ καταγογγύζω, τὰ μουρμούρισμα, ἡ ἀγανάκτησις.

καταγοητεύω [γόης] μαγεύω τινά, ἀπατῶ διὰ θελκτικῶν καὶ ἀπατηλῶν τεχνασμάτων : Ξεν.ΚΠ 8,1, 40 καταγοητεύειν ᾤετο χρῆναι αὐτούς, Πλούτ. 'Ηθ.986Ε ἡδονὴ τὸ σῶμα καταγεγοήτευκεν· κ. παθ. : Ξεν.'Αν.5,7,9 ἐξαπατηθέντας καὶ καταγοητευθέντας [δ.γρ.]· ‖ κ. παθ. ἐπὶ κρέατος : Αἰλ.ΖΙ 4,40 κρέως καρυκείᾳ καταγοητευθέντος [μετά καρυκευμάτων παρασκευασθέντος καὶ ὄντος ἡδέος τὴν γεῦσιν].

κατάγομος-ον μτγν. ὁ κατάφορτος, ὁ παραφορτωμένος : Πολύβ.9,43,6,Διόδ.Σ 5,35 καταγόμων ὄντων τῶν πλοίων· ‖ ὁμ. γεν. ἤ δοτ. : Διόδ.Σ 31,45 ἀπήεσαν κατάγομοι ταῖς ὠφελείαις, 'Ιώσ. 'Απ.2,9 κ- φευσμάτων, 'Αππ.Συρ.21 στρατοῦ λαφύρων καταγόμου.

καταγομφῶ-όω [γόμφος] σχόλ. ἐπὶ πλοίων, συναρμόζω στερεῶς διά γόμφων, καρφώνω καλά : Σχόλ.'Οδ.Ε 248· πρβλ. γομφῶ (1).

καταγοράζω [ἀγορά] δωρ. ἀπαρφ. ἀορ. α' -ορᾶξαι ἀγοράζω τι διὰ μιᾶς, χονδρικῶς : Δημ.908 δέον δ' αὐτὸν καταγοράσαι φορτία 'Αθήνηθεν μνῶν ἑκατὸν καὶ δέκα καὶ πέντε· ‖ ἀγοράζω τι ἐκ τῆς ἀγορᾶς : 'Εφιππ.21 παππία, βούλει δραμὼν εἰς τὴν ἀγοράν καταγοράσαι μοι [διόρθ. κάτ' ἀγοράσαι]· **2)** ρηματ. π. καταγόραξις, καταγορασμός.

καταγόραξις-εως (ἡ) [καταγοράζω] 'Επιγρ. ὁ καταγορασμός βλ.λ.

καταγορασμός (ὁ) [καταγοράζω] μτγν. ἡ πρᾶξις τοῦ καταγοράζω βλ.λ., ἡ χονδρική ἀγόρασις πράγματός τινος : Διόδ.Σ 16,13 ἐξαπέστειλε ναῦς φορτίδας καὶ χρήματα πρὸς τὸν τοῦ σίτου καταγορασμόν.

καταγόρευσις-εως (ἡ) [καταγορεύω] μτγν. ἔκθεσις : Πλούτ.'Ηθ.428Ε καὶ τὴν ἑπομένην περὶ τά αἰσθητὰ δείξει καταγόρευσιν· **2)** μήνυσις, καταγγελία : 'Ιώσ.ΑΙ 17,3,2.

καταγορευτικός-ή-όν [καταγορεύω] μτγν. ὁ ἀποφαινόμενος ὡρισμένως περί τινος πράγματος, ὁριστικός : Διογ.Λ 7,70· ‖ περὶ τῶν καταγορευτικῶν τίτλος συγγράμματος τοῦ Χρυσίππου : Διογ.Λ 7,90.

καταγορεύω μηνύω, ἀποφαίνομαί τι κατά τινος : 'Αριστφ.Εἰρ.107 ἐάν δέ μή σοι καταγορεύσῃ, Θουκ.4,68 καταγορεύει τις ξυνειδὼς τοῖς ἑτέροις τὸ ἐπιβούλευμα, Ξεν.'Ελλ.3,3,4 καταγορεύει τις πρὸς τοὺς ἐφόρους ἐπιβουλήν· **2)** κατηγορῶ : 'Αριστλ.Πολιτ.1314a,22 μὴ καταγορεύειν μήτε ἑαυτῶν μήτε τῶν ἄλλων, Αἰλ.ΠΙ 7,15· **3)** παθ. ἀπαγγέλλομαι : Δέξιππ.Κατ.6,27 αἱ κατηγορίαι ὠνομάσθησαν ἀπὸ τοῦ καταγορεύεσθαι· **4)** ρηματ. π. καταγόρευσις, καταγορευτικός.

κατάγραμμον (τὸ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων λεπιδοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν νυμφαλιδῶν.

κατάγραπτος-ον (καταγράφω) μσν. ὁ ηὐλακωμένος κατὰ παραλλήλους γραμμάς, ὁ ραβδωτός, ὁ ποικίλος· Εὐστ.852,11 «ὁ κατάγραπτος, ἤγουν ὡς ἡ κοινὴ ὁμιλία λαλεῖ, γραμμιστός»: Γεωπ. 10,47 σῦκα κατάγραπτα, αὐτ.10,60 ἀμύγδαλα κ-.

κατάγραφα (τὰ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδ. ἐν ἀρχ. ζωγραφικῇ, αἱ κατὰ κρόταφον γραφαί, κτ. ἄ. αἱ προοπτικαὶ συνιζήσεις ἢ συμπτύξεις τῶν παριστωμένων σωμάτων ἢ μελῶν, τὰ κτ. τὸν νῦν διεθν. ὅρον ρακουρσί : Πλίν.ΦΙ 35,56.

καταγραφεύς-έως (ὁ) (καταγράφω) μσν. κ. νεώτ. ὁ καταγράφων τι, ὁ ἐκτελῶν καταγραφήν, ὁ ἀπογραφεύς : Εὐδοκ.126 ὁ τῶν ἐθνικῶν καταγραφεύς,-καταγραφεὺς τῆς περιουσίας· 2) νεώτ. εἶδος αὐτογραφικοῦ ὀργάνου.

καταγραφή (ἡ) (καταγράφω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. σχεδίασμα κατὰ τοὺς μαθηματικοὺς κανόνας, σχεδιαγράφημα : Διόδ.Σ 3,60 τὴν τῆς σφαίρας εὕρεσιν καὶ καταγραφήν· ‖ σχηματισμὸς πίνακος, σχεδιάγραμμα, σχεδιαγράφημα : Πτολ. Γεωγρ.1,1,4 ποιεῖσθαι τὴν τῆς οἰκουμένης καταγραφήν, Αἰλ.Τακτ.18,1· 2) ἐπὶ ἀναγλύφων, γραφὴ βλ.λ.2)· 3) ὁ ὁρισμὸς τῶν ὁρίων : Διον.Ἁλ.Ρωμ. 8,69 Λατίνους τε γὰρ ἠξίου τῇ καταγραφῇ τῆς χώρας συμπεριλαμβάνειν· 4) Ἐπιγρ. ἡ χάραξις ἐπιγραφῶν· 5) κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ καταγράφω βλ.λ.8), ἡ ἀναγραφὴ κατὰ τάξιν, ἐν καταλόγῳ, ἡ ἀπογραφή : Διόδ.Σ 20,36 ἡ τῶν συνέδρων καταγραφή,-Πλούτ.Ἠθ.492B καταγραφαῖς τῶν ὀνομάτων, - ἔγινε καταγραφὴ τῆς περιουσίας τινός· ‖ οἱ καταγραφαί οἱ στρατιωτικοὶ κατάλογοι : Πολύβ.2,24,10 καταγραφαὶ δὲ ἀνηνέχθησαν Λατίνων μὲν ὀκτακισμύριοι πεζοί, Διον.Ἁλ.Ρωμ.4,19· 6) ἡ ἀναγραφὴ τῆς μεταβιβάσεως πράγματός τινος εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἀγοραστοῦ, οἷον οἰκίας, ἀγροῦ, δούλου, λατ. mancipatio : Χαρίτ.1,14, Πάπ. (τόποι) ὧν ἡ τοποθεσία καὶ τὸ κατ' ἄνεμον διὰ τῆς καταγραφῆς δεδήλωται· 7) νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἐν τῇ λογιστικῇ, ἡ ἐγγραφὴ εἰς τὰ λογιστικὰ βιβλία.

καταγραφικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ ὀργάνων, ὄργανα καταγραφῆς, δι' ὧν καταγράφονται αὐτομάτως αἱ εἰς τὰς διαφόρους στιγμὰς ἀντιστοιχοῦσαι τιμαὶ τῶν ὑπὸ μέτρησιν μεγεθῶν· 2) τὰ καταγραφικά ὡς οὐσ. ἡ δαπάνη τῆς καταγραφῆς βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ.

κατάγραφος-ον (καταγράφω) κ. μσν. ὁ κατάγραπτος βλ.λ., ὁ ραβδωτός : Ἀθήν.9,387F ὅλος δὲ κατάγραφος τὰ περὶ τὸ νῶτον (πέρδικος), Λουκ. Ἀλέξ.12 κεφαλὴ δράκοντος ὀθονίνη . . κατάγραφος, πάνυ εἰκασμένη, Ἱππιατρ.14· 2) ὁ ἐζωγραφημένος ἐν κατατομῇ, κατὰ κρόταφον : Ἱππαρχ.1,4,5· ‖ τὰ κατάγραφα βλ.λ.

καταγράφω κ. μσν. κ. νεώτ. ποιῶ ἀμυχάς, καταξύω, χαράττω· Ἡσ. «κατέγραψαν, κατέξυσαν»: Ἡρ.3,108 αὐξανόμενός τε δὴ πολλῷ μᾶλλον ἐπικνέεται καταγράφων (δ.γρ. καταγνάφων), Αἰλ.ΠΙ 10,3,Νόνν.Δ 21,329 ἱπτάμενος δὲ οὔποτε δένδρεα κεῖνα κατέγραφεν ἰὸς ἀλήτης· κ. παθ. : ΕΜ 239,31 καταγεγράφθαι ταῖς ῥυτίσι· 2) ἐπὶ τοῦ ἀέρος, ἐλαφρῶς διασχίζω : Νόνν.Δ 4,407 κατέγραφεν ἠέρα ταρσῷ· 3) ἐγχαράττω ἄνω, ἀναγράφω, γράφω : Πολύβ.5,9,4 κατέγραφον δ' εἰς τοὺς τοίχους καὶ τὸν περιφερόμενον στίχον· κ. παθ. : Πλούτ.Σόλ.25 κατεγράφησαν εἰς ξυλίνους ἄξονας· 4) σχεδιαγραφῶ, ἰχνογραφῶ : Παυσ.1,28,2 τὰ λοιπὰ τῶν ἔργων Παρράσιον καταγράψαι τὸν Εὐήνορος· 5) ἐπὶ τῶν μαθηματικῶν σχημάτων, περιγράφω : Πτολ.Γεωγρ.1,2,2, Διον.Περ.707 ῥεῖα δέ τοι καὶ τήνδε καταγράψαιμι θάλασσαν· κ. παθ. : Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.1,5· 6) ζωγραφῶ, σχεδιάζω : Λουκ.Ἐρωτ.34 γυμνὴν τοίχων ἀμορφίαν εὐανθέσι βαφαῖς χρωμάτων κατέγραψαν· 7) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐγγράφω, καταχωρῶ τι εἴς τινα θέσιν, οἷον βιβλίου, πίνακος κττ. : Εὐρ. Ἀλκ.969 Θρῄσσαις ἐν σανίσιν, τὰς Ὀρφεία κατέγραψεν γῆρυς· κ. παθ. : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,94 κἂν τοῖς πίναξιν αὐτῶν καταγράφωνται· ‖ κ. παθ. ἐπὶ λίθου, στήλης, γέμω γραμμάτων, εἶμαι πλήρης, γιομάτος : Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.1,7 στήλην χαλκοῦ πεποιημένην, Ἑλληνικοῖς γράμμασι καταγεγραμμένην· 8) κ. νεώτ. κ. δημ. γράφω κατὰ τάξιν, ἐν καταλόγῳ, ἀναγράφω· κ. παθ. Πλούτ.Νόμ.741C μνήμας εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον καταγεγραμμένας, Πλούτ.Κικ.46 κατεγράφησαν ἄνδρες, οὓς ἔδει θνήσκειν, - κατεγράφη ἡ περιουσία του· 9) ἐγγράφω τινά, στρατολογῶ : Πολύβ.1,49,2 σπουδῇ κατέγραφον ναύτας, Διόδ.Σ 11,1 ἐκ τῆς Λιβύης ἁπάσης καὶ τῆς Καρχηδόνος κατέγραφον πολιτικὰς δυνάμεις,Διον.Ἁλ.Ρωμ.2,35, -σὲ κατέγραψα μετὰ τῶν φίλων μου· ‖ κ. παθ. ἐγγράφομαι, σημειοῦμαι, συγκαταλέγομαι : Πολύβ. 29,2,6 ἔπεμπε τοὺς ὑπὸ τοῦ Πανταύχου καταγραφέντας, Διόδ.Σ 11,1,ΑΠ 9,571 Σαπφὼ ἐν Μούσαις δεκάτη καταγράφεται· ‖ κ. μέσ. ἐνεργῶ ὥστε νὰ ἐγγραφῶ : Ἐπιγρ. κ- ἑαυτὸν ἐπὶ φυλῆς· 10) δι' ἐγγράφου διαταγῆς συγκαλῶ : Ἀριστλ.Οἰκ.1352a, 27, Πολύβ.28,16,1 κοινοβούλιον καταγράφειν· 11) μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. διαγράφω ἐκ τῶν προτέρων, ὁρίζω : Λουκ.Ἐρωτ.19 θεσμὸν ἀνάγκης ὅσιον καταγράψασα μένειν ἐπὶ τῆς οἰκείας φύσεως· 12) παραχωρῶ ἐγγράφως, ἐκχωρῶ, πρβλ. δημ. γράφω στὸν ἢ στὴν . . τὸ σπίτι μου, τὸ χωράφι : Πλούτ.Ἠθ.482C ἀγροὺς καταγράφοντες, Πάπ. καλῶς ἂν ποιήσαις καταγράψας τὴν οἰκίαν τοῦ δεῖνα εἰς τὸν δεῖνα· 13) γεν. προμηθοῦμαι : Αἰλ.άπ.71 καταγράφων ἑαυτῷ λύτρα πλεῖστα ὑπὲρ τῆς κόρης ἢ χρυσίον πάμπολυ· 14) μτ. ἀπαρμφ. ὑπολογίζω, φαντάζομαι : Αἰλ. ΖΙ 7,11 δεῖπνον ἕξειν . . ἑαυτῷ καὶ τοῖς παισὶ κατέγραφε· 15) βλασφημῶ, στέλλω εἰς τοὺς καταχθονίους θεούς : Ἐπιγρ.· 16) ρηματ. π. καταγραπτέον, καταγραφεύς, καταγραφή, κατάγραφος, κατάγραπτος.

κατάγρημι κ. καταγρῶ βλ.λ.

καταγρυπόω-όω (γρυπός) μτγν. καθιστῶ τι ὅλως γρυπόν, καμπύλον, καμπυλώνω : Πλούτ.Ἠθ. 753C αὐστηρὸν καὶ κατεγρυπωμένον (διορθ. κατεγνυπωμένον) (ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος, φύσις σκοτεινή, ὑβριστικὴ καὶ μυκτηριστική).

καταγρῶ-έω γ' πληθ. προστ. κατάγρεντον καθαιρῶ· Ἡσ. «καταγρεῖ, καθαιρεῖ, καταλαμβάνει»: Σαπφ.43 ὄτα πάννυχος ἄσφι καταγρεῖ.

καταγυιῶ-όω ἐξασθενίζω, ἀδυνατίζω : Ἱππ.Διαίτ.56 ὡς καταγυιοῖ τοὺς πίνοντας.

καταγυμνάζω γυμνάζω πολύ, ἐξασκῶ : Λουκ. Ἀνάχ.24 τὰ δὲ δὴ σώματα, . . καταγυμνάζομεν· κ. μτ. ἀπαρφ. : αὐτ.Νιγρ.27 ἢν πολλαῖς ἀνάγκαις καὶ πόνοις τοὺς νέους ἀντέχειν καταγυμνάζωσιν· 2) μέσ. σπαταλῶ εἰς γυμναστικὰς ἀσκήσεις, ἀγῶνας· Ἡσ. «κατεγυμνάσατο· ἐπὶ γυμνασίαν ἀνάλωσεν»· 3) ρηματ.π.καταγυμνασία.

καταγυμνασία (ἡ) (καταγυμνάζω) μτγν. ἡ γυμνασία : Ὀρειβ.άπ.59.

κατάγυμνος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐντελῶς γυμνός, γδυμνός, θεόγδυμνος, τσίτσιδος.

καταγυμνῶ-όω μτγν. κ. νεώτ., δημ. καταγυμνώνω γυμνῶ τινα ἢ τι ἐντελῶς, ἐξ ὁλοκλήρου· κ. παθ.: Ἀρισταίν.1,7 μέλλων καταγυμνωθεῖσαν ὁρᾶν· 2) δημ. κ. μτφ. κλέπτω ἀπό τινος τὰ πάντα, απογυμνώνω : οἱ κλέπται κατεγύμνωσαν τὴν οἰκίαν.

καταγύναιος-ον γλωσσ. ὁ κατάγυνος βλ.λ.

καταγύνης (ὁ) ἀρχ. λεξ. ὁ φιλογύνης : Θησ. Στεφ.ἐν λ.

κατάγῦνος-ον ὁ παραδεδομένος ἐντελῶς εἰς τὰς γυναῖκας, ὁ γυναικάς : Ἀριστλ.Θαυμ.837ε,34.
καταγυφῶ-όω μτγν. ἀλείφω διὰ γύφου : Γαλ. 17(2),164 **καταγυφοῦν κεράμια.**
κατάγχουσα (ἡ) μτγν. ἡ ἄγχουσα : ΨΔιοσκ.4,23.
κατάγχω μτγν. κ. μσν. ἄγχω, πνίγω, στραγγαλίζω· Ἡσ. «κατάγχει· πνίγει, κωλύει, κατέχει» : Θεοδοτ.ΠΔ'Ιουδ.11,35 **κατάγχουσα κατῆξάς με·** **2)** μτφ. ἐκβιάζω τινά : Πλούτ.Ἠθ.526Β **συκοφάντης ἢ τύραννος.. κατάγξας** (ἐσφ. γρ. ἀντὶ κατάξας), Γρηγ.Νύσσ.1,758C **πῶς οὖν κατάγχεις σὺ τὸν ὑπόχρεων.**
κατάγω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. **κατάξω**, ἐνεργ. ἀόρ. α' **κατῆξα** κ. ἐπ. ἐν ἀπαρφ. **καταξέμεν** κ. β' **κατήγαγον** κ. παθ. ἀόρ. α' **κατήχθην**, παρακ. **καταγήοχα** κ. παθ. **κατῆγμαι**, ἄγω τι πρὸς τὰ κάτω, φέρω, κατεβάζω, οἷον τὰς ψυχὰς εἰς τὸν ᾅδην : Ὀδ.Ω 100 **ψυχὰς μνηστήρων κατάγων**, Πίνδ.Ο 9,34 **ῥάβδον βρότεα σώμαθ' ᾇ κατάγει.. ἐς ἀγυιὰν θνασκόντων**, Παυσ.3,6,2 **κατήγαγε τὸ χρεὼν Ἀκρότατον ἔτι πρότερον ἢ αὐτὸν Κλεομένην·** ‖ γεν. φέρω εἴς τινα τόπον κείμενον χαμηλότερον : Ὀδ.Υ 163 **ἦλθε συβώτης τρεῖς σιάλους κατάγων**, Πλάτ.Κριτί.118D **τὴν ἐκ τῶν ὀρῶν ὕλην κατῆγον εἰς τὸ ἄστυ·** **2)** εἰδ. ἐπὶ τῆς φωνῆς, καταβιβάζω, χαμηλώνω : Εὐρ.Ὀρ.149 **ναὶ οὕτως κάταγε, πρόσιθ' ἀτρέμας·** κ. μτφ. : Δίων Χρ.40,11 **κ. πρὸς ἑαυτόν·** ‖ εἰδ. ἑλκύω πρὸς ἐμαυτόν, κάμνω τινὰ νὰ ἔλθη κάτω διὰ μαγείας, ὡς καὶ νῦν τὸν κατεβάζω, ὁσάκις ἐπικαλούμεθα τοὺς ἁγίους καὶ τρόπον τινὰ τοὺς φέρομεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κάτω μάρτυρας : Πλούτ.Νόμ.15 **ἐκείνους μὲν καταγαγεῖν τὸν Δία μαγεύσαντας·** **3)** ἄγω, ὁδηγῶ πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὴν θάλασσαν :, Ἰλ.Ε 26 **ἵππους δ' ἐξελάσας.. δῶκεν ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας**, Ξεν.Ἀγησ.1,18 ἐπὶ θάλατταν ἐν **τάχει τὸ στράτευμα κατάγων·** **4)** ὁδηγῶ, φέρω τινὰ ἢ τι ἐκ τοῦ πελάγους εἰς λιμένα ἢ εἰς ἀκτήν : Ὀδ.Τ 186 **τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἲς ἀνέμοιο** (τὸν ἔφερεν ὁ ἄνεμος εἰς τὴν Κρήτην)· κ. παθ.: Ἡρ.8,4 **νέας τε πολλὰς καταχθείσας ἐς τὰς Ἀφετάς·** ‖ κ. μέσ. ἐπὶ ναυτῶν κ. πλοίων, φθάνω εἰς ξηράν, καταπλέω, ἀράζω· ἀντίθ. **ἀνάγομαι**: Ὀδ.Γ 10 **οἱ δ' ἰθὺς κατάγοντο ἰδ' ἱστία νηὸς ἐίσης στεῖλαν ἀείραντες**, αὐτ.Γ 178, Ἡρ.6,107 **κατηγάγοντο ἐξ Ἐρετρίης ἐς Μαραθῶνα**, Ξεν.Ἑλλ.6,2,36 **κατηγάγετο εἰς τὸν τῶν Κερκυραίων λιμένα·** **5)** ἐπὶ ἐχθρικῆς σημ. ὁδηγῶ βίᾳ τὰ ξένα πλοῖα εἰς τὸν λιμένα πρὸς σύλησιν ἢ φορολογίαν : αὐτ. Ἑλλ.4,8,33 **καὶ ναῦς.. ἐξ Ἀβύδου τρεῖς ἄλλας κατῆγεν**, Δημ.63 **Βυζαντίους κατάγειν τὰ πλοῖα·** ‖ κ. ἐπὶ λῃστῶν : Πολύβ.5,95,4 **ἐληΐζοντο καὶ κατῆγον τοὺς ἐμπόρους**, Διόδ.Σ 20,82· **6)** ἐπὶ πλοίων, καθελκύω, ρίπτω εἰς τὴν θάλασσαν : Καλλίξ.1 **κατασκευάσας γὰρ ἕλικα τὸ τηλικαῦταν σκάφος εἰς τὴν θάλασσαν κατήγαγε·** **7)** σύρω τι ἐκ τῆς θαλάσσης, τραβῶ, οἷον σαγήνην κτλ. : Πλούτ. Σόλ.4 **Κῴων.. καταγόντων σαγήνην**, αὐτ.Μάρ.36 **κλύδωνα κατάγοντος πολύν**, Δίων Κ 75,100 **θρίαμβον ἀπ' αὐτοῦ κατήγαγε·** **8)** μέσ. μτ. προθ. καταλύω, σταθμεύω πρὸς ἀνάπαυσιν ἢ διανυκτέρευσιν : Εὔπ.344, Δημ.1190 **καταγομένων εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐν Πειραιεῖ**, Πλούτ.Ἠθ.773Ε **εἰς πανδοκεῖόν κατήχθη·** **9)** ἄγω, φέρω εἴς τινα κατάστασιν : Θουκ.4,68 **ἐς κίνδυνον φανερὸν τὴν πόλιν καταγαγεῖν**, Αἰλ.ΠΙ 13,6 **τὸν μὲν ἕτερον** (οἶνον) **πινόμενον εἰς ὕπνον κατάγειν εὖ μάλα βαθύν·** **10)** μτγν. κ. νεωτ. φρ. **κατάγω θρίαμβον**, ἐνίοτε μτ. προθ. ἀπό τινος ἢ **ἔκ τινος**, ἐπανέρχομαι νικηφόρος ὁδηγῶν ἐν πομπῇ αἰχμαλώτους καὶ λάφυρα, λατ. deducere triumphum : Πολύβ.11,33,7 **κάλλιστον θρίαμβον καὶ καλλίστην νίκην τῇ πατρίδι κατάγων**, Πλούτ.Φάβ.24 **θριάμβους ἐκ πολέμων μεγίστων ἐπιφανεστάτους·** ‖ νεώτ. ἐν φρ. **κατάγω νίκην - θρίαμβον** νικῶ, θριαμβεύω· **11)** μτγν. πομπεύω, συνοδεύω : Πλούτ.Αἰμ.38 **ὅτι σου τὸν υἱὸν.. ἐπὶ τιμητείαν κατάγουσιν·** **12)** μτγν. ἐν φρ. **κατάγω γένος ἀπό τινος** ἀνάγω τὴν καταγωγήν, ἀναφέρω τὸ γένος εἴς τινα : Πλούτ.Ἠθ.843Ε· κ. παθ. ἀνάγομαι : Πλούτ.Νομ.1 **καίπερ ἐξ ἀρχῆς εἰς τοῦτον κατάγεσθαι τῶν στεμμάτων ἀκριβῶς δοκούντων·** ‖ κ. μσν. κ. νεώτ. μέσ. κ. δημ. ἐπὶ προσ., ἕλκω τὸ γένος, τὴν καταγωγήν, προέρχομαι : Ὀλυμπ.Πλάτ.1W, Μαλάλ.1 369,18 **κατήγετο ἐκ γένους Αἰγεώτης τῆς Κιλικίας**, αὐτ. 401,22 **τὸν καταγόμενον ἀπὸ Ἀντιοχείας**, Τρικλίν. π.Σοφ.Ἠλ.1233 **οἱ ἐκ Πέλοπος καταγόμεναι**, - **ὁ Ναπολέων λέγεται, ὅτι κατήγετο ἐκ τῶν Στεφανοπουλαίων**, - **κατάγεται ἀπὸ Ἰταλικὴ οἰκογένεια·** **13)** ἐπὶ ἐξορίστων, φέρω ὀπίσω τινὰ ἐκ τῆς ἐξορίας εἰς τὴν πατρίδα του, ἐπαναφέρω : Ἡρ.1,60 **ὡς Ἀθηναίη Πεισίστρατον κατάγει**, Θουκ.1,111 **φεύγων ἔπεισεν Ἀθηναίους ἑαυτὸν κατάγειν**, Ξεν.Ἀν.1,2,2 **τοὺς φυγάδας καταγάγαι οἴκαδε·** ‖ γεν. ἀποκαθιστῶ τι : Ἡρ.5,92,1 **Ἰσοκρατίας καταλύοντες τυραννίδας ἐς τὰς πόλεις κατάγειν παρασκευάζεσθε**, Πολύβ.5,105,2 **εἰς τὰς πατρίδας εἰρήνην ἀντὶ πολέμου·** **14)** εἰδ. νήθω, κλώθω : Πλάτ.Σοφ.226Β **καὶ πρός γε τούτοις ἔτι ξαίνειν, κατάγειν, κερκίζειν·** ‖ κ. μτφ. : Πλάτ.Μεν.80Ε **ὡς ἐριστικὸν λόγον κατάγεις·** **15)** θέτω κάτω ἐπὶ στρωμνῆς, κατακλίνω : Γαλ.18 (2),680· **16)** ἕλκω, τεντώνω, οἷον καταπέλτην : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.76,13· κ. παθ. : Ἥρων Βελοπ.79,6· **17)** μέσ. ἐπὶ χρόνου, τρέχω : Βέττ.Βάλ.27,16· **18)** ρηματ.π.κάταγμα (1), καταγωγή, καταγωγεύς.
καταγωγεῖον (τὸ) μτγν. τὸ καταγώγιον βλ.λ.
καταγωγεύς-έως (ὁ) (κατάγω) πάπ. κ. μσν. ὁ κατάγων, καταβιβάζων : Φιλῆς 1,349· **2)** ὁ καταλύων εἴς τι μέρος πρὸς ἀνάπαυσιν : Ἡρ.5,52 **ἐν δὲ τῇ Ἀρμενίῃ σταθμοὶ μέν εἰσι καταγωγέων πεντεκαίδεκα.**
καταγωγή (ἡ) (κατάγω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ κατάγω, ἡ ἀφ' ὑψηλοῦ καταβίβασις, τὸ κατέβασμα : Ἰώσ.ΠΙ 2,9,4 **εἰς καταγωγὴν ὑδάτων ἐξαναλίσκων·** **2)** μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἡ ἀρχὴ τοῦ γένους ἀτόμου τινός, ἡ γενεαλογία, γενεά, τὸ σόϊ : Πλούτ.Ἠθ.843Ε **ἔστιν αὕτη ἡ καταγωγὴ τοῦ γένους τῶν ἱερασαμένων τοῦ Ποσειδῶνος ἐν πίνακι τελείῳ**, ΜΜ **γιατὶ τὸ'χε καταγωγὴ | κι ὁ θειό του στὴν Ἀττικὴ ἤτανε ὑποστράτηγος**,-**εὐγενὴς καταγωγὴ-εὐτελής·** ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ τόπος, ἡ ἐθνικότης εἰς ἣν ἀνήκει τις : **ἑλληνικῆς - ἑβραϊκῆς καταγωγῆς**, - **Μανιάτης τὴν καταγωγήν·** **3)** ἡ ἐκ τοῦ πελάγους εἰς ἀκτὴν ἢ λιμένα προσέγγισις, προσόρμισις, ἄραγμα· ἀντίθ. **ἀναγωγὴ** βλ.λ.2) : Θουκ.6,42 **ἵνα μὴ ἀπαρῶσιν ὕδατος καὶ λιμένων καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἐν ταῖς καταγωγαῖς**, Στράβ.8,3,26 **κατὰ θάτερα μέρη τῆς νήσου ποιεῖται τὴν καταγωγήν·** ‖ αὐτὸς ὁ λιμήν, ὅπου καταπλέει τις : Πολυδ.1,99 «**χωρία ἐπιθαλαττίδια, οἷς ἔστι προσχεῖν.. λιμὴν ἢ καταγωγή**»· **4)** ἐπὶ ὁδοιπορούντων, κατάλυμα, πανδοχεῖον, σταθμός, ά. καταγώγιον· Ἡσ. «κατάλυσις, κατάλυμα, πανδοκεῖον, οἴκημα» : Ἡρ.5,52 **καταγωγαὶ μέν νυν σταθμῶν τοσαῦταί εἰσι**, Πλάτ. Φαιδρ.230Β **καλή γε ἡ καταγωγή**, Λιβάν.Λόγ.51,4· ‖ ἡ παρά τινι διατριβή : Λουκ.Τόξ.57 **ἡμεῖς μὲν οὖν καταγωγήν τινα ἐπὶ τῷ λιμένι σκεψάμενοι·** **5)** ἐπαναφορά, ἐπάνοδος, οἷον φυγάδος : Πολύβ. 32,23,8 **τὴν Ἀριαράθου καταγωγὴν ἐπὶ τὴν βασιλείαν** (παλινόρθωσιν), Διόδ.Σ 5,4 **τῆς μὲν γὰρ**

Κόρης τὴν καταγωγὴν ἐποιήσαντο περὶ τὸν καιρόν· **6)** ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἕλκω, τεντώνω, οἷον καταπέλτην, τὸ τέντωμα : Φίλ.Μηχ. Βελοπ.58,8, Ἥρων Βελοπ.84,1· **7)** ἡ κοίτη καταρράκτου : Παῦλ.Αἰγ.79,2· **8)** μσν. **ἐπὶ τῆς ρινός**, τὸ μέρος **τὸ ἐκτεινόμενον** ἀπὸ σημείου τινὸς ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω : Θωμ.Μ 784 **ἔστι δὲ ῥὶς ἡ ἀπὸ τοῦ μεσοφρύου μέχρι τοῦ χείλους καταγωγή.**

καταγωγιάζω (καταγώγιον) μσν. μετάγω, μεταφέρω που : ΚΠορφ.Ἐκθ.667,659.

καταγωγικός-ή-όν μτγν. ὁ φέρων ὀπίσω, ἀντίθ. ἀναγωγικός : Θησ.Στεφ.ἐν λ.

καταγώγιμον (τὸ) πάπ. τὸ καταγώγιον βλ.λ.3).

καταγώγιο(ν) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. **καταγωγεῖον** σταθμός, κατάλυμα, πανδοχεῖον, ἄ. καταγωγὴ βλ.λ.4)· Μοῖρ.241 « καταγώγιον καὶ κατάγεσθαι, Ἀττικοί· κατάλυμα καὶ καταλύειν, Ἕλληνες » : Θουκ.3,68 **ᾠκοδόμησαν πρὸς τῷ Ἡραίῳ καταγώγιον διακοσίων ποδῶν,** Πλάτ.Φαῖδρ.259Α **ἀνδράποδα . . ἐλθόντα εἰς τὸ καταγώγιον ὥσπερ προβάτια μεσημβριάζοντα περὶ τὴν κρήνην εὕδειν,** Ἀντιφάν.53,5 (διόρθ. ἀντὶ καταγωγεῖον), Πλούτ. Λούκ.42 **Μουσῶν καταγώγιον** (καλεῖ οὕτω μίαν βιβλιοθήκην), Μάχ.π.Ἀθήν.8,337D **δύναιτο καταγώγιον ἐξευρεῖν τις** (διόρθ. ἀντὶ καταγωγεῖον)· κ. μτφ. : Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,219 **καὶ τελεωτέρας ἀρετῆς καταγώγιον·** **2)** νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ κακῆς σημ., τόπος ἔνθα φοιτῶσιν ἢ διαμένουσι κακοποιοὶ καὶ παντὸς εἴδους κοινωνικὰ ἀποβράσματα, κέντρον διαφθορᾶς, ἀκολασίας· **3)** πάπ. τὸ διδόμενον ἐπὶ πλέον διὰ τὴν μεταφορὰν κτηνῶν, ἄ. καταγώγιμον : Πάπ. **εἰς καταγωγὴν κτηνῶν·** **4) τὰ καταγώγια** ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τῆς Ἀφροδίτης ἐν Ἔρυκι τῆς Σικελίας ἐπὶ τῇ ἐπανόδῳ περιστερᾶς ἐκ τοῦ πελάγους, ἀντίθ. ἀναγώγια : Ἀθήν.9,394F **μεθ' ἡμέρας ἐννέα ἐν τοῖς λεγομένοις καταγωγίοις μιᾶς προπετασθείσης ἐκ τοῦ πελάγους περιστερᾶς·** **5)** νεώτ. καταγώγιαν μονομάχων τόπος ἔνθα ἐγυμνάζοντο καὶ διετρέφοντο οἱ μονομάχοι τῶν ἱπποδρόμων, ἄ. μονομαχοτροφεῖον, λοῦδος.

καταγωγίς-ίδος (ἡ) (κατάγω) μτγν. σχοινίον δι' οὗ ἐνετείνετο ὁ καταπέλτης : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.75 **τὴν δὲ καταγωγίδα οὐκ εἶχεν εὑρεῖν,** αὐτ.76 **ἡ δὲ καταγωγὶς περιεβέβλητο περὶ τὸν ὀνίσκον οὕτως, ὥστε ἐκ μὲν τοῦ ἄνω μέρους ἐπισπώμενον ἐφ' ἑαυτὸν τὰς σκυτάλας ἀγαγεῖν τὴν χεῖρα, ἐκ δὲ τοῦ κάτω μέρους ἐπισπώμενον, τἀναντία κατάγειν καὶ ἐκτοξεύειν·** **2)** εἶδος γυναικείας ἐσθῆτος μετὰ κρασπέδου· Ἡσ. «καταγωγίς· ἱμάτιον ποιὸν παράπηχυ γυναικεῖον καὶ σκεῦος πεντηρικόν. καὶ κράσπεδον, καὶ παράλωμα» : Πολυδ. 7,49 **καὶ ἴδια δὲ γυναικῶν, ἐπωμὶς . . καταγωγίς, καὶ χιτών, πέπλος, καὶ τὰ ὅμοια.**

καταγώγιος (ὁ) ἐπίθ. τοῦ Διονύσου, ὁ ἐπανερχόμενος.

καταγωγός-όν (κατάγω) ὁ ἐπαγωγός, ὁ δελεαστικός, ἑλκυστικός : Λέων Φιλ.15,12 **καταγωγὸν Σειρήνων μέλος·** **2)** μτφ. ὁ καταβιβάζων, ὁ ὑποβιβάζων : Ἰάμβλ.Μυστ.2,6 **ἡ δὲ τῶν ἑτέρων καταγωγὸς ἐπὶ τὴν γένεσιν ὑπάρχει,** Πρόκλ.Ἀλκ. 45C **τὸ καταγωγὸν ἔθνος τῶν δαιμόνων·** **3)** ἐπὶ λιμένος ἢ ὅρμου, ὁ παρέχων καταφύγιον : Σχόλ. Ἰλ.Β 494 **λιμένας τοὺς μὲν βλέποντας ἐπὶ τὴν Ἴλιον, τοὺς δὲ καταγωγοὺς ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος.**

καταγωνίζομαι μτγν., μέσ. μέλλ. **καταγωνίσομαι** κ. ἀττ. **καταγωνιοῦμαι,** παθ. ἀόρ. **κατηγωνίσθην,** διατελῶ ἐν ἀγῶνι, ἀναλαμβάνω ἀγῶνα, πάλην, πόλεμον κατά τινος : Πολύβ.2,42,3 **καταγωνιζόμενοι τοὺς . . τὰς σφετέρας πατρίδας καταδουλουμένους,** Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.2,22 **ἐνίκησε Κάρος . . Ὀδυσσέα περὶ τοῦ στεφάνου καταγωνισάμενος·** ‖ κ. ἐν μτφ. χρ. ἐν ἀναφ. πρὸς θεωρίαν, ἀρχήν, δόγμα, πίστιν κτπ., ἀντιφέρομαι, ἀντιμάχομαι, καταπολεμῶ : Πολύβ.13,5,5 **πάντων γοῦν αὐτὴν καταγωνιζομένων** (τὴν ἀλήθειαν), . . **καὶ . . τῶν πιθανοτήτων μετὰ τοῦ ψεύδους ταττομένων·** **2)** ἀγωνιζόμενος καταβάλλω, νικῶ τινα, ὑπερισχύω τινὸς ἐν ἀγῶνι : αὐτ.2,45,4 **ὑπέλαβον . . ῥᾳδίως ἂν καταγωνίσασθαι τοὺς Ἀχαιούς,** Αἰλ. ΠΙ 4,8 **σὺν ὀλίγοις παμπόλλους μυριάδας κατηγωνίσαντο·** κ. παθ. κατανικῶμαι, καταβάλλομαι ὑπό τινος : Λουκ.Συμπ.19 **ὁ Ἀλκιδάμας ὑπὸ συγκεκροτημένου ἀνθρωπίσκου καταγωνισθείς·** **3)** μτ. γενικ. ἀγωνιζόμενος κερδίζω τι, δι' ἀγῶνος κτῶμαί τι : ΚΔ Ἑβρ.11,13 **οἳ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας·** **4)** ρῆματ. π. καταγωνιστής, καταγώνισις, καταγωνισμός, καταγωνιστικός.

καταγώνισις-εως (ἡ) (καταγωνίζομαι) γλωσσ. ἡ νίκη, ἡ κατίσχυσις· Ἡσ. (κῶδ. κατάγωσις).

καταγωνισμός (ὁ) (καταγωνίζομαι) μτγν. ἡ νίκη, ἡ χείρωσις : Πολυδ.9,42.

καταγωνιστής (ὁ) (καταγωνίζομαι) μτγν. ὁ καταβαλὼν ἐν ἀγῶνι, ὁ νικητὴς ἐν μάχῃ : Ἰάμβλ.Πυθ. 14,63 **Εὔφορβον . . τὸν Πατρόκλου καταγωνιστήν.**

καταγωνιστικός-ή-όν (καταγωνίζομαι) μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν καταγωνισμόν, τὴν νίκην : Πρόκλ.Παρμ.706S.

καταδαίνυμαι (δαίς) ἀποθ., μέλλ. καταδαίσομαι, ἀόρ. α' **κατεδαισάμην** καταβιβρώσκω, κατατρώγω, καταναλίσκω ὡς τροφήν : Φρύν.Τραγ.6 **ὠκεῖα φλὸξ νιν κατεδαίσατο,** Θεόκρ.4,34 **Αἴγων ὀγδώκοντα μόνος κατεδαίσατο μάζας,** Ἀθήν. 9,399Α **ἣν καὶ αὐτὴν πολλάκις κατεδαισάμεθα** (στρουθόν), Ὀππ.Ἀλ.1,759 **θύννη . . καταδαίνυται ὅσσα κίχησι.**

καταδαιτον (τό) καταβεβρωμένον πιθ. ἂν μὴ κτ. ἐφθ. γραφήν :-Χρησμ. π. Φλέγ.ἀπ.36,10ζ.

καταδαίω παθ. ἀόρ. β' **κατεδάη** κατακαίω, καταδαιτοῦμαι βλ.λ.· Ἡσ. «κατεδάη, κατεκάη».

καταδάκνω, μέλλ. **καταδήξομαι,** καταδαγκάνω : Βατραχομ.45 **καταδάκνω δάκτυλον ἄκρον** (δ.γρ.), Αἰλ.ΖΙ 1,32· κ. παθ. : Ἰουστ.319Α **τοῖς καταδακνομένοις ὑπ' αὐτοῦ·** ‖ κ. παθ. ἐν τμήσει, καταξέομαι : Θεόκρ.7,110 **κατὰ χρόα πάντ' ὀνύχεσσι δακνόμενος.**

καταδακρύω (δάκρυ) θρηνῶ, κλαίω διά τι : Ξεν.ΚΠ 5,4,31 **ταῦτα λέγων κατεδάκρυσε τὴν ἑαυτοῦ τύχην·** ‖ κ. μτ. γεν. προσ.· Σουΐδ. **καταδακρύω σου** (σὲ κλαίω, σὲ δύρομαι)· ‖ κ. ἀπολ. : Εὐρ.Ἠλ.697 **κατεδάκρυσα καὶ βλέφαρον ὑγραίνω δάκρυσιν,** Πλούτ.Καῖσ.41 **ἀπῆλθε ἐγκαλυψάμενος καὶ καταδακρύσας·** **2)** μτβ. κάμνω τινὰ νὰ δακρύσῃ, συγκινῶ : Ἀππ.Λιβ.70 **δείσας μὴ τὸν δῆμον οἱ συγγενεῖς τῶν φευγόντων καταδακρύσειαν.**

καταδακτυλίζω (δάκτυλος) σχόλ., ἀρχ. λεξ. ἐπὶ παιδεραστίας, ἐγγίζω διὰ τοῦ δακτύλου τὰ ὀπίσθιά τινος, τοῦ πιάνω τὸν κῶλο· ΑΒ 48,23 «καταδακτυλίζειν· τὸ ἀσελγῶς τῷ δακτύλῳ τῆς τοῦ πέλας ἕδρας ἅπτεσθαι. τοῦτο καὶ σκιμαλίζειν οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν» : Σχόλ.Ἀριστφ.Εἰρ.548· πρβλ. Ἡσ. ἐν λ. σιφνιάζειν «σιφνιάζειν, καταδακτυλίζειν· διαβέβληνται γὰρ οἱ Σίφνιοι ὡς παιδικοῖς χρώμενοι. σιφνιάσαι οὖν τὸ σκιμαλίσαι »· **2)** ρηματ. π. καταδακτυλικός, νεώτ. κ. καταδακτυλισμός.

καταδακτυλικός-ή-όν ὁ ἔχων κλίσιν, συνήθειαν εἰς τὸ καταδακτυλίζειν βλ.λ. : Ἀριστφ.Ἱππ. 1381 **οὔκουν καταδακτυλικὸς σὺ τοῦ λαλητικοῦ** (σχόλ. « ὁ συνουσιαστικὸς κατὰ τοῦ πρωκτοῦ »).

καταδακτυλισμός (ὁ) (καταδακτυλίζω) νεώτ. ἰατρ. ἡ διὰ τοῦ λιχανοῦ ψηλάφησις τοῦ ὀρθοῦ, τοῦ ἐσχάτου ἄκρου τοῦ παχέος ἐντέρου.

καταδαμάζω κ. νεώτ., μέσ. ἀόρ. α' **κατεδαμασάμην** κ. παθ. **κατεδαμάσθην,** δαμάζω ἐντελῶς, καταβάλλω : ΠΔ Κριτ.14,18 **εἰ μὴ κατεδαμάσατέ μου τὴν δάμαλιν·** κ. παθ. : Δίων Κ 5,10 τοῖς ὅπλοις **καταδαμασθῆναι,** αὐτ.78,39 ὥστε **τοὺς στρατιώτας ἄκοντας καταδαμασθῆναι·** ‖ κ. μέσ. : Θουκ.7,81 ἐνόμιζον καὶ ὡς ταύτῃ τῇ ἰδέᾳ **καταδαμασάμεναι λήψεσθαι αὐτούς.**

καταδάμναμαι καταδαμάζω, καταβάλλω, ὑποτάσσω : Ὑμν.Ἑρμ.137 **οὐλοκάρηνα πυρὸς κατεδάμνατ' ἀϋτμῇ.**

καταδάνειος-ον (δάνειον) μτγν. ἐπὶ περιουσίας, ὁ διὰ πολλῶν δανείων, χρεῶν βεβαρημένος : Διόδ.Σ 17,109 **καταδάνειος οὐσία.**

καταδαπάνη (ἡ) μτγν. ἡ μεγάλη δαπάνη, σπατάλη : Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.2,75 **ἡ φύσις τῇ καταδαπάνῃ τῆς ὑγρᾶς τροφῆς ἀναπαύεται.**

καταδαπανητικός-ή-όν ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων τὴν ῥοπήν, τὸ ἐλάττωμα τοῦ καταδαπανᾶν, ἀσωτεύειν, ὁ σπάταλος : ΕΜ 110,2· **2)** νεώτ. γεν. κ. ἐπὶ πραγμ., ὁ προκαλῶν, ὁ ἐπάγων πλήρη ἢ μεγάλην δαπάνησιν, ἀνάλωσιν : **αἱ παλαιαὶ ἀτμομηχαναὶ ἦσαν καταδαπανητικαὶ εἰς** γαιάνθρακα,- **αἱ συνεχεῖς ἀγρυπνίαι εἶναι καταδαπανητικαὶ τοῦ ὀργανισμοῦ.**

καταδαπανῶ-άω κ. μσν. κ. νεώτ. δαπανῶ ἀφειδῶς ἢ ἐξ ὁλοκλήρου τι, ἰδ. ἀλογίστως, **ἐφ' ἃ** μὴ δεῖ, δθ. σπαταλῶ, ἀσωτεύω : Ἀριστλ.Πολιτ.1316b,23 **κἂν μὴ καταδαπανήσωσι τὴν οὐσίαν,** - **ὅσα ἐκληρονόμησε τὰ κατεδαπάνησεν εἰς διασκεδάσεις καὶ ἐπιδείξεις·** **2)** δαπανῶ εἴς τι χρήσιμον, ἰδ. εἰς τὰ τῆς συντηρήσεως : Ξεν.ΚΠ 6,2,30 **καὶ τὸ τῶν στρωμάτων δὲ βάρος εἰς τὰ ἐπιτήδεια καταδαπανᾶτε·** ‖ εἰδ. ἐπὶ τροφῶν, καταναλίσκω : αὐτ.Ἀν.2,2,11 **ἡμεῖς διαπορευόμενοι κατεδαπανήσαμεν·** ‖ κ. παθ. δαπανῶμαι, ἀναλίσκομαι ἐξ ὁλοκλήρου, ἐπὶ χρημάτων, τροφίμων κττ. : Ἡρ.5,34 **ὡς δὲ τά τε ἔχοντες ἦλθον χρήματα οἱ Πέρσαι, ταῦτα καταδεδαπάνητό σφι·** **3)** μτγν. κ. νεώτ. μέσ. ὑποβάλλω ἐμαυτὸν εἰς ὑπερμέτρους δαπάνας, καταξοδεύομαι : Πύρρων π.Ἀθήν.10,419E **ἵνα μήτ' ἐγώ σε ἀηδῶς ὁρῶ καταδαπανώμενον,** - **κατεδαπανήθη διὰ νὰ δώσῃ μεγαλοπρεπῆ χορὸν εἰς τὴν οἰκίαν του·** **4)** κ. μσν. φθείρω, καταστρέφω : Σωτ.15,16 τὸν Ὅμηρον **λιμὸς κατεδαπάνησεν,** Διήγ.Ἀχιλλ.4 **φλογίζει** νέους παρὰ καιρὸν **καὶ καταδαπανεῖ τους·** κ. παθ.: ΠΔΣοφ.Σαλ.5,14 **ἐν δὲ τῇ κακίᾳ ἡμῶν κατεδαπανήθημεν,** Εὐνάπ.Ἱστ.ἀπ.269D **κατεδαπανῶντο ταῖς μάστιξι τὰ σώματα.**

καταδάπτω ἐπ. κατεσθίω, κατασπαράττω, καταξεσχίζω· Ἡσ. « κατέδαπτε, κατήσθιε μετὰ σπαραγμοῦ » : Ἰλ.Χ 339 **μή με ἔα.. κύνας καταδάψαι,** Ὀδ.Γ 259 **κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν·** ‖ κ. μτφ. μέσ. : Ὀδ.Π 92 **ἦ μάλα μευ καταδάπτετ' ἀκούοντος φίλον ἦτορ.**

καταδαρδάπτω ἐπιτατ. καταδάπτω, κατασπαράττω· Ἡσ. « καταδαρδάπτουσι, κατεσθίουσιν »· ‖ κ. μτφ. : ASS Μαΐου 2,751,65 **δεινῶς ταράττει τὸν λογισμόν, καὶ τὴν καρδίαν ὥσπερ καταδαρδάπτει μου.**

καταδαρθάνω, ἀόρ. β' **κατέδαρθον** κ. ποι. κτ. μετάθεσιν **κατέδραθον,** παθ. ἀόρ. β' **κατεδάρθην** (Ἀπολλ.Ρ 2,1227), παρακ. **καταδεδάρθηκα,** κοιμῶμαι, μὲ παίρνει ὁ ὕπνος, ἀποκοιμιέμαι· Σουΐδ. « κατέδαρθε, κατεκοιμήθη » : Ὀδ.Ζ 285 **ἐν θάμνοισι κατέδραθον,** Ἀριστφ.Νεφ.38 **ἔασον,.. καταδαρθεῖν τί με,** Πλάτ.Φαίδ.71D **τὰς γενέσεις αὐτοῖν τὴν μὲν καταδαρθάνειν εἶναι, τὴν δὲ ἀνεγείρεσθαι·** **2)** διέρχομαί που τὴν νύκτα, διανυκτερεύω κάπου μτ. ἐμπροθ. δοτ. (ἐν) : Θουκ.6,61 **κατέδαρθον ἐν Θησείῳ ἐν ὅπλοις.**

καταδάτοῦμαι-έομαι ἀποθ., μέλλ. **καταδάσομαι,** παθ. ἀόρ. α' **κατεδάσθην,** παρακ. **καταδέδασμαι** μοιράζομαι μετ' ἄλλων, καταβιβρώσκω, καταξεσχίζω· Ἡσ. « καταδέδασται, καταβέβρωται, καταμεμέρισται » : Ἰλ.Χ 354 **ἀλλὰ κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατὰ πάντα δάσονται·** κ. παθ. : Λουκ. Δημῶν.35 **ὀκνῶν ὑπὸ ἰχθύων καταδασθῆναι τοσούτους·** **2)** Ἐπιγρ. ἐπὶ τῆς γῆς, διανέμομεν ἐκ νέου, μοιράζομεν : Ἐπιγρ. **τὰν γᾶν κατεδασσάμεθα.**

καταδεδίττομαι μτγν. ἀποθ. καταφοβοῦμαι· Ἡσ. «καταδεδίττεσθαι· καταφοβεῖσθαι».

καταδεής-οῦς-ές (1) (καταδέω (2)) κ. μσν. συγκρ. **καταδεέστερος,** μτ. γεν. ὁ στερούμενός τινος, ὁ ἐλλιπής : Ἡρ.2,161,2 **θωμάσαι ἰδόντα τῶν χρημάτων καταδεᾶ τὰ ἀγγήϊα·** ‖ ἀπολ. ἐπὶ προσ., ἐνδεής, πένης, πτωχός : Δημ.141 **ὑπὲρ τῶν κεκτημένων τὰς οὐσίας πρὸς τοὺς καταδεεῖς·** ‖ ἐπὶ ταφῆς, ὁ πενιχρός, ὁ πτωχικός : Πλάτ.Νόμ.719E **φειδωλὸς δι' αὑτὶς καὶ πένης ἀνὴρ τὸν καταδεᾶ τάφον ἐπαινοίη,** Βί.Ἀλεξ.2265 **ἐλεεινὸν** προσφθέγγεσθαι **καταδεὲς καὶ θρῆνον ξένον·** **2)** συγκρ. ὑποδεέστερος, κατώτερος· Ἡσ. « καταδεέστεροι· ταπεινότεροι, ἐλλιπέστεροι, μικρότεροι » : Ἰσοκρ. 3,5 **καταδεέστερος ἄλλων** ῥώμῃ, Δημ.813 **καίπερ πολὺ τούτων καταδεέστερος ὤν.**

καταδεής-οῦς-ές (2) (καταδείδω) μτγν. ὁ λίαν δειλός, περίφοβος : Πολυδ.1,197 **καταδεὴς ἵππος·** ‖ κ. ἐπίρρ. **καταδεῶς.**

καταδεῖ ἀπρόσ. τοῦ καταδέω βλ.λ., ὑπάρχει ἔλλειψις, στέρησις.

καταδείδω ἐν. χρ. μ. ἐν τῷ μέλλ. **καταδείσειν** (Φαλ.91) κ. συνήθ. ἐν τῷ ἀόρ. **κατέδεισα** μεγάλως φοβοῦμαι, καταφοβοῦμαι, τρομάζω· Σουΐδ. «καταδείσας, φοβηθείς» : Ἀριστφ.Εἰρ.759 **τοιοῦτον ἰδὼν τέρας οὐ κατέδεισα,** Θουκ.2,93 **καταδείσαντες τὸν κίνδυνον,** Ἀνδοκ.4,1 **μὴ καταδείσαντα τὰς ἔχθρας τὰς ἰδίας,** Φίλ.590,24 **καταδείσαντα μὴ τῷ ὄντι πρεσβευσάμενοι καὶ τῆς αὐτοῦ ἐπιτροπῆς ἐξελέγξωσι τὰς δωροδοκίας,** Ἰουλ. Λόγ.2,53B κ. **τὸν Ἀχιλλέα·** **2)** ἐκπλήσσω, πτοῶ, τρομάζω τινά : Φάλ.91 **μηδεὶς ἐμὲ καταδείσειν λόγους μὲν ἴσως οἰέσθω.**

καταδείκνυμι κ. νεώτ., ἀόρ. **κατέδειξα,** ἰων. **κατέδεξα,** παθ. ὑπερσυντ. **καταδέδεκτο** ἀνακαλύπτω τι καὶ δεικνύω αὐτό, καθιστῶ, κάμνω γνωστόν, φανερώνω : Ἡρ.1,163 **τὸν Ταρτησσὸν οὗτοί εἰσι οἱ καταδέξαντες,** αὐτ.4,42 **Νεκῶ.. πρώτου καταδέξαντος,** Ἀριστλ.ἀπ.673 **κατέδειξεν ἐναργῶς, ὡς..·** κ. παθ., μτ. μτχ. : Ἡρ.7,215 **καταδέδεκτο ἐοῦσα οὐδὲν χρηστή** (εἶχεν ἀποδειχθῆ ὅτι..)· **2)** ἐφευρίσκω καὶ διδάσκω, εἰσάγω, καταδεικνύω : Ἀριστφ.Βάτρ.1079 **προαγωγοὺς κατέδειξ' οὗτος,** Πλάτ.Πολ.407D **ταύτῃ τῇ ἕξει καταδεῖξαι ἰατρικήν,** Δημ.772 **ὁ τὰς ἁγιωτάτας ἡμῖν τελετὰς καταδείξας Ὀρφεύς,** Κωμ.Ἀδέσπ. 106,2 **τὸν οἶνον τοὺς θεοὺς θνητοῖς καταδεῖξαι·** ‖ μτ. ἀπαρφ. δεικνύω τὸν τρόπον, καθ' ὃν γίνεταί τι : Ἡρ.1,171 **ἐπὶ τὰ κράνεα λόφους ἐπιδέεσθαι Κᾶρές εἰσι οἱ καταδέξαντες,** Αἰσχίν.2,87 **οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν ταῖς φονικαῖς δίκαις κατέδειξαν τέμνοντας τὰ τόμια ἐξορκίζεσθαι,** Διόδ.Σ 1,45 **κατέδειξε τοῖς λαοῖς θεοὺς σέβεσθαι·** ‖ κ. ἐν συνδυασμῷ τῶν δύο συντάξ. : Ἀριστφ.Βάτρ.1032 **τελετάς θ' ἡμῖν κατέδειξε φόνων τ' ἀπέχεσθαι.**

καταδειλιῶ-άω δεικνύω δειλίαν : Δημ.1410 **ὅπως ἐξεπλάγης ἢ κατεδειλίασας·** ‖ ἀφίημι, ἐγκαταλείπω τι ἐκ δειλίας νὰ καταστραφῇ : Ξεν.Ἀν.7,6,22 **οὐδὲ μὴν κατεδειλιάσαμεν οὐδὲν ἐφ' ὅ,τι ἡμᾶς αὐτὸς παρεκάλεσεν.**

καταδειμαίνω μτγν. κ. μσν. φοβοῦμαι ὑπερβολικῶς : Εὐνάπ.Βί.Σοφ.487B· **2)** μτβ. καταφοβῶ,

ἐμβάλλω εἰς μέγαν φόβον, κατατρομάζω: Ψέλλ. εν Σάθ.5,228 **καταπληκτικῷ τοὺς βαρβάρους κάταδειμαίνεις βλέμματι.**

κατάδειπνον (τὸ) μτγν. δεῖπνον: Μαν.4,200 **κατάδειπνον οἰωνῶν.**

καταδειπνῶ-έω μτγν. καταβιβρώσκω, κατατρώγω ἐν τῷ δείπνῳ: Πλούτ.'Ηθ.355C **κ- τὸν Ἆπιν,** Αἰλ.Π Ι 1,24 **καταδειπνᾶν ταῦρον.**

καταδεκτικός-ή-ό(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ δεκτικός: Σιμπλίκ.Κατ.247,34· || νεώτ. κ. δημ. ὅστις καταδέχεται, ὁ μὴ φερόμενος ἀγερώχως πρὸς τοὺς κατωτέρους του.

καταδεκτικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ καταδεκτικοῦ, ἡ προσήνεια, εὐπροσηγορία.

κατάδενδρος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ πλήρης δένδρων: Νυμφόδ.12,Διόδ.Σ 17,68,Αἰλ.Τακτ.35,4,Γεωπ.2,6,1 **τὰ κατάδενδρα τῶν ὀρέων.**

καταδενδροῦμαι-έομαι μσν. εἶμαι σύνδενδρος, περὶ τοῦ ὄρους Λιβάνου: Φωκ.'Ιω.'Έκφρ. Παλαιστ.'Αγ.Τόπ.4.

καταδέομαι μτ. γενικ. προσ. δέομαι, παρακαλῶ θερμῶς, ἐπιμόνως: Πλάτ.'Απολ.33E **ὥστε οὐκ ἂν ἐκεῖνός γε καταδεηθείη,** ΠΔΓεν.42,21 **ὑπερείδομεν τὴν θλῖψιν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ὅτε κατεδέετο ἡμῶν.**

καταδέρκομαι, ἀόρ. α' κατεδέρχθην, ἀόρ. β' κατέδρακον ποι. τ. τοῦ καθορῶ, βλέπω ἀφ' ὑψηλοῦ, μακρόθεν, ἀγναντεύω: 'Οδ.Λ 16 **ἠέλιος φαέθων καταδέρκεται ἀκτίνεσσιν,** Σοφ.Τρ.999 **τόδ' ἀκήλητον μανίας ἄνθος καταδερχθῆναι.**

καταδερματῶ-όω ἀρχ.λεξ. καλύπτω καλῶς διὰ δέρματος· 'Ησ. ἐν λ. κατερρινωμένον.

καταδέρω μτγν. ἐκδέρω τελείως, πλήρως· **2)** ὑπόκειμαι, ἐξαναγκάζομαι εἴς τι βίᾳ, ἐκβιάζομαι· πρβλ. δημ. γδέρνομαι: 'Αντων.Ρητ.117,35.

κατάδεσις-εως (ἡ) τὸ στερρῶς δένειν, στερεὸν δέσιμον: Πλούτ.'Ηθ.77A· **2)** δέσις διὰ μαγείας· ὅθ. ἐν τῷ πληθ. μαγεῖαι, μαγγανεῖαι: Πλάτ.Νόμ. 933A **ἐπῳδαῖς καὶ καταδέσεσι.**

κατάδεσμα-ατος (τὸ) πάπ. κ. 'Επιγρ. κατάδεσις βλ.λ.2)· || ἐν τῷ πληθ. **κατάδεσμα** (τὰ) 'Επιγρ. κατάδεσμος βλ.λ.1).

καταδεσμεύω μτγν. κ. μσν. **δένω διά τινος,** περιτυλίσσω: ΠΔ Σοφ.Σειρ.30,7 **περιψύχων υἱὸν καταδεσμεύσει τραύματα αὐτοῦ·** || ὁμ. μσν. δένω ἐπί τινι: Γεωπ.12,21· **2)** πάπ. κάμνω μαγικοὺς καταδέσμους, μποδένω: Πάπ. **καταδεσμεύω τινά,** αὐτ. **καταδεσμεύειν τὸν ναὸν τινος·** **3)** δένω ἰσχυρῶς, στερεά, φυλάττω τι: ΠΔ Σοφ. Σειρ.7,8 **μὴ καταδεσμεύσῃς δὶς ἁμαρτίαν.**

κατάδεσμος (ὁ) κ. νεώτ. δεσμὸς στερεός, δέσιμον: Θεόπομπ.Κωμ.37 **κατάδεσμος ἥβης** (καλυπτήρ)· **2)** κατάδεσις βλ.λ.2): Πλάτ.Πολ.364C **καταδέσμοις τοὺς θεοὺς πείθοντες,** 'Αρτεμίδ. Δαλδ.1,77 **κατάδεσμοι καὶ φαρμακεῖαι.**

καταδεσμῶ-έω γλώσσ. τοῦ καταδεσμεύω βλ.λ.

καταδέτης (ὁ) μτγν. διαδοκὶς βλ.λ., μεσοδόκι: 'Απολλδ.Δαμ.Πολιορκ.141,10.

κατάδετος-ον μσν. ἰσχυρῶς δεδεμένος.

καταδεύω περιχέω δι' ὑγροῦ, καταβρέχω: 'Ιλ.Ι 490 **κατέδευσας ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα οἴνου ἀποβλύζων,** 'Ησίοδ.'Έργ.556 **μήποτέ σ'.. νέφος ἀποκαλύψῃ.. κατὰ θ' εἵματα δεύσῃ·** || ἐπὶ ποταμοῦ, ποτίζω: Εὐρ.Φοίν.827 **πεδίον πρόπαρ 'Ισμηνοῦ καταδεύει·** **2)** μτφ. συγκινοῦμαι: ΠΔ 'Έξ.35,5 **ὁ καταδευόμενος τῇ καρδίᾳ** (οὗ ἡ καρδία εὔκολα συγκινεῖται).

καταδέχομαι κ. νεώτ. κ. δημ., ἀρκ. κατυδέχομαι δέχομαι, ἀποδέχομαι, παίρνω: Πλάτ.Πολ. 401E **καταδεχόμενος εἰς τὴν ψυχὴν τρέφοιτ' ἂν ἀπ' αὐτῶν καὶ γίγνοιτο καλός τε κἀγαθός,** 'Ιώσ. ΑΙ 3,8,1 **κ- (τὸν θεὸν) τῇ σκηνῇ,** Λουκ.Νιγρ.16 **κ- πάσαις ταῖς πύλαις τὴν ἡδονήν·** || ἰδ. ἐπὶ τροφῆς: Εὐπ.350 **καταδέχεσθαι τοὺς φακούς,** 'Ιππ.'Επιδ.7,41 **κ- πόμα,** Πλάτ.Τίμ.84B **μήτε τὴν τροφὴν καταδέχηται·** κ. παθ.: Λουκ.Τόξ.44 **ἀξιοῦσι καταδεχθῆναι ἐπὶ τὸν γάμον·** **2)** δέχομαι ὀπίσω, δέχομαι πάλιν εἰς τὴν πατρίδα, ἰδ. ἐκ τῆς ἐξορίας: 'Ανδοκ.3,3 **Μιλτιάδην.. ὠστρακισμένον καὶ ὄντα ἐν Χερρονήσῳ κατεδεξάμεθα** δι' αὐτὸ τοῦτο, Λυσ.6,13 **οἱ ἐπιτάξαντες καταδέξασθαι ἀδικοῦσι,** Δημ.802 **'Αριστείδην μὲν γάρ φασιν.. ἐν Αἰγίνῃ διατρίβειν, ἕως ὁ δῆμος αὐτὸν κατεδέξατο·** || ὁμ. κ. παθ. **καταδεχθῆναι** ἐν παθ. ἐνν.: Λουκ.Δὶς Κατ.31 **προσελθὼν ἠξίουν καταδεχθῆναι ὑπ' αὐτοῦ,** Δίων Κ 40,40 (μέλλ. καταδεχθήσεσθαι)· **3)** δέχομαι τὴν ἀλήθειάν τινος: Στράβ.16,1,6 **προσποιοῦνται δέ τινες καὶ γενεθλιαλογεῖν, οὓς οὐκ ἀποδέχονται οἱ ἕτεροι·** **4)** ἐπιτρέπω τι, συναινῶ εἴς τι, στέργω: Σουΐδ. ἐν λ. εἰσαγγελία **καταδέχεσθαι ἀναβολήν,** Φιλοπ.'Ιω.'Υπομν.189,6· **5)** νεώτ. κ. δημ. δέχομαί τινα ἢ τι κατώτερον ἐμοῦ ἢ τῶν ὧν ἔχω ἢ συνηθίζω, εἶμαι συγκαταβατικός, καταδεκτικὸς βλ.λ.: **εἶναι ὑπερήφανος καὶ δὲν καταδέχεται τοὺς πτωχοὺς συγγενεῖς του, - καταδέχεται νὰ τρώῃ μαζί μας στὴν ταβέρνα·** || κ. ἐν κακῇ σημ. συγκαταβαίνων εἴς τινα κατώτερον ἐμοῦ, ὑποβιβάζω, μειῶ ἐμαυτόν, ἐκπίπτω: **καταδέχεται νὰ κουβεντιάζῃ μὲ ἀλῆτες, - νὰ παίζῃ χαρτιὰ μ' ὅποιον λάχῃ, - μὴν καταδεχθῇς νὰ τοῦ ἀπαντήσῃς·** || στέργω νὰ πράξω τι ἢ νὰ ὑποβληθῶ εἴς τι ὡς οἱ πολλοὶ καὶ συνήθεις, ἰδ. ἐν ἀρν. ἐκφ.: Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.6,8 **ποτὲς δὲν καταδέχονταν πεζοὶ νὰ περπατήσουν.**

καταδέω (I), μέλλ. -δήσω δένω, προσδένω εἴς τι, δένω στερεῶς: 'Ιλ.Α 436 **ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσια δῆσαν,** αὐτ.Κ 567 **ἵππους μὲν κατέδησαν.. ἱμᾶσι φάτνῃ ἐφ' ἱππείῃ,** 'Οδ.Ξ 345 **ἔνθ' ἐμὲ μὲν κατέδησαν ἐϋσσέλμῳ ἐνὶ νηΐ,** 'Ηρ.3, 123 **καταδήσας δὲ τὰς λάρνακας εἶχε ἑτοίμας·** κ. παθ.: αὐτ.2,122 **καταδεδεμένος τοὺς ὀφθαλμούς,** Εὐρ.'Ίων 1498 **ἐν φόβῳ καταδεθεῖσα,** Πλάτ. Φαίδ.83D **καταδεῖται ψυχὴ ὑπὸ σώματος,** 'Αριστλ.Ζ1 492b,33 **γλῶττα.. λελυμένη ἢ καταδεδεμένη, ὥσπερ τοῖς ψελλοῖς καὶ τοῖς τραυλοῖς·** || μέσ. δένω, προσδένω εἰς ἐμαυτόν: Εὐρ.'Ελ.687 **ἀγχόνιον βρόχον κατεδήσατο,** 'Αριστλ.Πρ.960b,15 **σπόγγους περὶ τὰ ὦτα κ-·** || μτφ. ἀναλαμβάνω ὑποχρέωσιν εἴς τι: Διον.'Αλ.Ρητ.11,3 **ἀριθμῷ καταδήσασθαι·** ὁμ. μτφ. ἐπιβάλλω ὑποχρέωσιν εἴς τινα δι' ἐμαυτόν: Παρθ.12,3 **καταδησαμένη τινὰ ὁρκίοις·** **2)** μτφ. ἐν φρ. **καταδέω τι ἀπὸ ἢ ἔκ τινος** ἐγκαθιδρύω ἀσφαλῶς: Πρόκλ.'Αλκ.252C **κ- τὴν διὰ πάντων διήκουσαν ὠφέλειαν ἀπὸ** (τοῦ συλλογισμοῦ)· **3)** ἐπιδένω, περιτυλίσσω: ΠΔ Σοφ.Σειρ. 27,21 **τραῦμά ἐστι καταδῆσαι,** ΚΔ Λουκ.10,34 **κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον·** **4)** βάλλω εἰς τὰ δεσμά, φυλακίζω, καθείργω: 'Ηρ.3,143 **συνέλαβε σφέας καὶ κατέδησε,** Θουκ.8,15 **τοὺς μὲν δούλους ἠλευθέρωσαν, τοὺς δ' ἐλευθέρους κατέδησαν,** Πλάτ.Τίμ.70E **κατέδησαν τὸ τοιοῦτον ἐνταῦθα ὡς θρέμμα ἄγριον** || καταδικάζω τινὰ ἐπί τινι ἐγκλήματι, ἀντίθ. ἀπολύω, μτ. ἀπαρφ.: 'Ηρ.2,174 **ὅσοι δέ μιν κατέδησαν φῶρα εἶναι·** **5)** δεσμεύω, κωλύω, ἐμποδίζω: 'Οδ.Ε 383 **ἀνέμων κατέδησε κελεύθους,** αὐτ.Η 272 **ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους κατέδησε κελεύθου** (ἐσταμάτησε τὸν δρόμον μου)· **6)** δένω διὰ μαγικῶν δεσμῶν: Δεῖν.ἀπ.6,7,'Επιγρ. **κ- τὸ ἐργαστήριόν τινος,** αὐτ. **κ- τινὰ γλῶτταν καὶ ψυχὴν καὶ λόγον·** || γοητεύω, σαγηνεύω, διὰ μαγικοῦ δεσμοῦ, ἐπὶ τῆς Κλεοπάτρας: Δίων Κ 50,5· κ. παθ.: Κλέαρχ.38,Πλούτ.'Ηθ.378F.

καταδέω (2) ἐλλείπομαι, εἶμαι ἐλλιπής, μοῦ λείπει, μοῦ χρειάζεται, μτ. γεν. (δ. ἐπὶ ἀριθμ. : Ἡρ.2,7 ἡ ὁδὸς καταδέει πεντεκαίδεκα σταδίων ὡς μὴ εἶναι πεντακοσίων, αὐτ.9,30 ἕνδεκα μυριάδες ἦσαν, μιῆς χιλιάδος . . καταδέουσαι, αὐτ.8,82 (τὸ ναυτικὸν) δύο νεῶν κατέδεε ἐς τὸ ναυτικὸν (λαμβάν. κ. ὡς ἀπρόσωπον)· **2)** ἔρχομαι κατόπιν, μένω ὀπίσω, ὑστερῶ : Παυσ.8,33.2 Θῆβαι ἀνδρὸς ἰδιώταυ καταδέουσιν εἰς εὐδαιμονίαν.

καταδεῶς ἐπίρρ. μ. ἐν τῷ συγκρ. -έστερον ἢ -τέρως κατωτέρως, χειρότερα : Ἰσοκρ.5,84 μὴ πάντων τῶν προειρημένων πολὺ καταδεέστερον τύχω διαλεχθείς, Δημ.1182 αὗται δὲ καταδεεστέρως περὶ ταῦτ᾽ ἔχουσιν ἅπαντα », Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ. 1442a,16 τῶν ἀντιδίκων καταδεεστέρως ἔχειν πρὸς τὸ λέγειν.

καταδηιῶ-όω μτγν., συνηρ. -δηῶ λεηλατῶ, ἐρημώνω : (παθ.) Διον.Ἀλ.11,42.

κατάδηλος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. λίαν φανερός, καταφανής, ὁρατός : Θουκ.4,44 τούτοις οὐ κατάδηλος ἦν ἡ μάχη ὑπὸ τοῦ . . ὄρους, ΚΔ Ἑβρ. 7,15 καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, Βί. Ἀλεξ.3329 τὰ τείχη . . κατάδηλα αφοδρῶς παρὰ τῶν Μακεδόνων αὐτὰ κατεγνωρίζαντο καὶ κατεπολεμοῦντο· ‖ μτ. τοῦ γίνομαι κ. φαίνομαι γίνομαι φανερός, ἀνακαλύπτομαι : Ἡρ.1,5 ὡς ἂν μὴ κατάδηλος γένηται, Θουκ.8,70 καὶ κατάδηλα μᾶλλον αὐτοῖς τὰ τῶν Χίων ἐφάνη· ‖ κ. μτ. τοῦ ποιεῖν καθιστῶ γνωστόν : Ἡρ.3,88 ἢ τὸν μάγον κατάδηλον ἐποίησε· ‖ κ. μτ. μτχ. : Σοφ.ΟΚ 1214 σκαιοσύναν φυλάσσων ἐν ἐμοὶ κατάδηλος ἔσται, Πλάτ.Ἀπολ.23D ὅτι κατάδηλοι γίγνονται προσποιούμενοι μὲν εἰδέναι.

καταδηλοῦμαι-έομαι μτγν., Ἐπιγρ. τ. καδαλέοιτο, καδαλήμενοι κ. καζαλήμενον βλάπτω, καταστρέφω : Μεν.Πρ.180D.

καταδήλως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. καταφανῶς, ὁλοφάνερα : Πολυδ.6,207.

κατάδημα-ατος (τὸ) ταινία κεφαλῆς, διάδημα : Ἀριστλ.Πρ.938a,14.

καταδημαγωγία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὰ τεχνάσματα τοῦ δημαγωγοῦ, ἡ ἐξ ὅλου ἐξαπάτησις τοῦ δήμου : Παχυμ.Γ᾽Ἀνδρόν.176C.

καταδημαγωγῶ-έω μτγν. ἀπατῶ, παραπλανῶ τὸν δῆμον δι᾽ ἀποτηλῶν λόγων καὶ κολακειῶν : Πλούτ.Ἠθ.482D κ- τινα· κ. παθ. : Πλούτ.Περ. 9 ὁ Περικλῆς καταδημαγωγούμενος τρέπεται πρὸς τὴν τῶν δημοσίων διανομήν· ‖ ὁμ. παθ. κερδίζομαι διὰ τοιούτων τεχνασμάτων, πιάνομαι, μὲ τουμπάρουν : αὐτ.Κλεομ.13 ἐκηλοῦντο καὶ κατεδημαγωγοῦντο.

καταδημιουργῶ-έω μσν. ἐπιτατ. πλήρως δημιουργῶ βλ.λ. : Θεόδ.Μετ.Σύμμικτα 182.

καταδημοβορῶ-έω καταναλίσκω : Ἰλ.Σ 301 λαοῖσι δότω καταδημοβορῆσαι.

καταδημοκοπῶ-έω μτγν. ὑπερισχύω μὲ τὴν ἀπόκτησιν δημοκοπίας : Ἀππ.Μιθριδ.19.

καταδηριῶμαι-άομαι παλ. γρ. τοῦ κάτα δηριῶμαι βλ.λ. : Ἰλ.Π 96.

καταδιαίνω μσν. καταβρέχω, διαποτίζω : Νικήτ.Παφλ.1,474C.

καταδιαίρεσις-εως (ἡ) μτγν. διαίρεσις, μερισμός : Φιλόδ.Μουσ.100Κ καταδιαίρεσις τοῦ κανόνος, Πάπ. καταδιαίρεσις τοῦ κλήρου.

καταδιαιρῶ-έω μτγν. διαιρῶ εἰς μέρη : ΠΔ Ψαλμ.135(136),13 τῷ καταδιελόντι τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν εἰς διαιρέσεις, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5,23 καταδιαιρεῖν τὸν κύκλον εἰς δώδεκα μοίρας· κ. παθ. : Ἀσκληπιόδ.10,22 καταδιαιρεῖσθαι εἰς τὰ μέρη· **2)** διανέμω, μοιράζω : Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,19 καταδιαιρεῖν τὸ πλῆθος εἰς λόχους· ‖ μέσ. διανέμομαι μεταξύ : ΠΔ Ἰησ.3(4),2, Πολύβ.2,45,1 τὸ πλεῖον ἐλπίσαντες καταδιελέσθαι τὰς πόλεις, Διόδ.Σ 3,29 καταδιελόμενοι πάντα τὸν τῆς χαράδρας τόπον· **3)** ἀναλύω : Γαλ.1,158 καταδιαιρεῖν τὰς συνδρομάς.

καταδίαιτα (ἡ) καταδικαστικὴ ἀπόφασις διαιτητοῦ ἐναντίον τινός : Λεξ.Ρητ.Κανταβρ.ἐν Nauck, Lex Vind.350.

καταδιαιτῶ-άω ὡς διαιτητὴς ἐκφέρω κρίσιν, ἀποφασίζω, κατά τινος, καταδικάζω, ἀντίθ. ἀποδ-: Δημ.1190 ὁ διαιτητὴς οὐ κατεδιῄτα, ἀλλ᾽ ἀπιὼν ᾤχετο ἀποδιαιτήσας τούτου τὴν δίαιταν· ‖ ὁμ. ἐρήμην καταδιαιτᾶν καταδικάζειν ἐρήμην : αὐτ. 544 παρὰ τῶν ἔρημον καταδιαιτησάντων αὐτοῦ τηλικαύτην δίκην οὗτος ἀξιοῖ λαμβάνειν, Λουκ. Εἰκ.15 μάλιστα σὺ ἐρήμην καταδιαιτήσας τοῦ βιβλίου μὴ παρόντος αὐτῷ τοῦ συνηγόρου· ‖ μτφ. μτ. γεν. καταδικάζω : Ἀλκίφρ.1,31· ‖ κ. μέσ. γίνομαι αἰτία νὰ ἐξαχθῇ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐναντίον τινός : Λυσ.25,16 οὐδὲ δίαιταν καταδιαιτησάμενος οὐδενός.

καταδιαλλάσσω παθ. ἀόρ. β᾽ -διηλλάγην συνδιαλλάττω : Ἀριστφ.Σφ.1284 εἰσί τινες οἵ μ᾽ ἔλεγον ὡς καταδιηλλάγην.

καταδιασπλεκῶ-όω σχόλ. ἐπιτατ. τοῦ σπλεκῶ βλ.λ. : Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.1082.

καταδιαφθείρω κατασπαταλῶ : Εὐπ.44 καταδιαφθείρειν τὰ πατρῷα· ‖ παθ. καταναλίσκομαι, κατασπαταλῶμαι : Λουκ.Τίμ.44 καταδιαφθειρόμενον καὶ σβεννύναι κελεύαντα.

καταδιαχέω διαχέω πανταχοῦ, ἐξαπλώνω : Ἀριστλ.Ἀναπν.483b,21 (παθ.).

καταδίδω νεώτ. κ. δημ. γίνομαι καταδότης, καταγγέλλω (δ. οὐχὶ φανερῶς, προδίδω : καταδίδει τὰ μυστικὰ τῆς ἑταιρείας· ‖ γεν. ἀποκαλύπτω μυστικόν τι : Θεοτ.Κ Κατάδ.131 τὸν ἐκατάδωσε ἀμέσως, γιατὶ ἔλεγε πὼς θὰ τὴν σκότωνε.

καταδίδωμι δίδω, ἀπονέμω : Διον.Ἀλ.Σύνθ.18 κ- τὰ ἀριστεῖα τῆς ἐν λόγοις δεινότητός τινι· **2)** ἀμτβ. ἐπὶ πορθμοῦ, ἐκδίδω : Ἡρ.4,85 ἡ Προποντὶς καταδιδοῖ εἰς τὸν Ἑλλήσποντον.

καταδιήγησις (ἡ) μτγν. καθαρά, ἁπλῆ διήγησις : Φορτουνᾶτ.Ρητ.2,19.

καταδιΐστημι ἀρχ. λεξ., ἐπιτατ. τοῦ διΐστημι βλ.λ. Ἡσ., Φώτ.

κατάδικα ἐπίρρ. μσν. ἐναντίον : Λίβ.Ροδ.2213 ἡ τύχη μου ἡ κακόβουλας ἦλθεν κατάδικά μου.

καταδικάζω κ. νεώτ. κ. δημ. ἐκδίδω καταδικαστικὴν ἀπόφασιν, δικάζων τινὰ ἐπιβάλλω τιμωρίαν, ἀντίθ. ἀποδικάζω, μτ. γεν. προσ. κ. αἰτ. πράγμ. : Ἡρ.1,45 ἔχω . . παρὰ σεῦ πᾶσαν τὴν δίκην, ἐπειδὴ σεωυτοῦ καταδικάζεις θάνατον, Δημ.733 ὅ τι ἂν τις ἀπολέσῃ, ἐὰν μὲν αὐτὸ λάβῃ, τὴν διπλασίαν καταδικάζειν, ἐὰν δὲ μή, τὴν δεκαπλασίαν, Ἰώσ.Ἀπ.1,24 καταδικάζειν πολλὴν μοχθηρίαν, Λουκ.Μισθ.Συν.11 κ- πολλὴν τὴν ἀπόγνωσιν· μτ. γεν. προσ. κ. ἀπαρφ. : Ξεν. ΚΠ 3,1,9 καταδικάζειν σαυτοῦ πάντα τὰ ἔσχατα παθεῖν· κ. μτ. γενικ. προσ. : Λουκ.Νεκρ.Δ 29,2· κ. ἀπολ. : Πλάτ.Νόμ.958C ἐὰν δέ τις ἀφαιρῆται τὴν ἀρχὴν τὴν καταδικάσασαν καταδικασθείς, Ἐπιγρ. τᾶν ψάφων ταὶ καταδικάζουσαι· ‖ μέσ. ἐνεργῶ ὥστε νὰ ἐκδοθῇ ἀπόφασις ἐναντίον τινός: Θουκ.5,49 μὴ δικαίως σφῶν καταδεδικάσθαι, Δημ.571 δίκην ἐμπορικὴν καταδικασάμενος τοῦ Μενίππου· μτ. αἰτ. : Λυσ.23,14 εἴασε καταδικάσασθαι αὐτοῦ τὸν Ἀριστόδικον, Δημ.1144 ἵνα εἰδῆτε ὅτι οὐ μόνον ἐμοῦ ἀδίκως κατεδικάσατο, Παυσ.6,3,7 ὡς χρημάτων καταδικάσαιτο (ἐνήργησε ὥστε νὰ καταδικασθῇ εἰς πληρωμὴν χρημάτων)· ἀπολ. : Πλάτ.Νόμ.857A δεδέσθαι ἕως ἂν ἐκτίσῃ ἢ πείσῃ τὸν καταδικασάμενον· ‖ ὁμ. κ. παθ. : αὐτ.958C τὴν ἀρχὴν τὴν καταδικάσα-

σαν **καταδικασθείς**, Φιλόδ.Ὀργ.51W, Διόδ.Σ 4,76 **καταδικασθεὶς ἐπὶ φόνῳ διὰ τοιαύτας αἰτίας**, αὐτ.13,101 **καταδικασθῆναι θανάτῳ**, Δίων Κ 68 **καταδικάζεσθαι θάνατον**, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.4,60 **καταδικάζεσθαι τὴν ἐπὶ θανάτῳ**, Ἀππ.Ἰταλ.3 **κ- φυγήν**, Πάπ. **κ- εἰς ἀλαβαστρῶνα**· ‖ κ. μτ. ἀπαρφ.: Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.1,29. **καταδικάζεται ἀποθανεῖν**· ‖ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστοῦ: Θουκ.5,49 **ἀντέλεγον μὴ δικαίως σφῶν καταδεδικάσθαι** (ὅτι ἡ καταδίκη αὐτῶν ἐγένετο ἀδίκως)· ‖ Ἐπιγρ. ἐπὶ ποινῶν-προστίμων: Ἐπιγρ. **τὰ καταδικασθέντα ἐκπραξέω**· **2)** κρίνω ἀνεπιφυλάκτως: Ξεν.Ἀν. 5,8,21 **ὅτι δὲ δικαίως ἔπαιον αὐτοὺς καὶ ὑμεῖς κατεδικάσατε**· **3)** μέσ. -άζομαι ἐπιτυγχάνω ἀπόφασιν ὑπὲρ ἐμοῦ: Ἰσαῖ.4,9· **4)** παθ. ὑπόκειμαι εἰς τὸν νόμον: Μέν.Πρ.39D· **5)** νεώτ. κ. δημ. κατακρίνω, ἀποδοκιμάζω: **καταδικάζω τὴν συμπεριφοράν του - τὰς ἐνεργείτου**· **6)** μτφ. προδικάζω, προοιωνίζομαι κακόν τι: **τὸν ἔχουν καταδικάσει οἱ γιατροί, - εἶναι καταδικασμένος ἀπὸ τὴ φύση.**

καταδικάσιμος-ον νεώτ. ὁ ἄξιος νὰ καταδικασθῇ.

καταδικαστής (ὁ) μτγν. ὁ καταδικάζων: Ἰάμβλ.Πυθ.25,113 **καταδικαστὴς τοῦ πατρός.**

καταδικαστικός-ή-όν σχόλ. κ. νεώτ. ὁ καταδικάζων, ὁ ὑπὲρ τῆς καταδίκης ἀποφαινόμενος ὁ καταδίκην ἐπάγων: Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.167, - **καταδικαστικὴ ψῆφος - ἀπόφασις.**

καταδίκη (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ τοῦ δικαστηρίου κατά τινος ἀπόφασις, ἡ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐπιβαλλομένη τιμωρία, ποινή: Ἐπίχ.148,5, Πολύβ.25,3,1, ΠΔ Σοφ.Σαλ.12,27 **τὸ τέρμα τῆς καταδίκης ἐπ᾿ αὐτοὺς ἐπῆλθεν**, Φιλόδ.Ρητ.1,125, Πλούτ. Κοριολ.29 **ὁ μὲν δῆμος ὥρμησε λύειν τὴν τοῦ Μαρκίου καταδίκην καὶ καλεῖν αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν**, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.4,65 **καταδίκη εἰς μονομάχους**, Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,173 **αἱ δὲ αἰτίαι τῆς τοιαύτης καταδίκης διάφοροι ἐλέγοντο**· **2)** δημ. κ. μτφ. κατάστασις δυστυχίας, ταλαιπωρία: Βαλαωρ.Βράχος κ. Κῦμα 44 **σέρνω ἕνα σύγνεφο ψυχές, ἐρμιὰ καὶ καταδίκη**· **3)** ἡ χρηματικὴ ποινή, ἀποζημίωσις: Θουκ.5,49 **ἐκτίνοντες τὴν δίκην αὐτοῖς ἣν ἐν τῷ Ὀλυμπικῷ νόμῳ Ἠλεῖοι κατεδικάσαντο αὐτῶν**, Δημ.1155 **ὁ δὲ Θεόφημος ἀντὶ τοῦ τὴν καταδίκην ἀπολαβεῖν ἀκολουθήσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν**, Ἐπιγρ. **μετεῖναι αὐτῷ τὸ ἥμισυ τῆς καταδίκης.**

κατάδικος-ον (δίκη) κ. νεώτ. ὁ καθ᾿ οὗ ἐξεδόθη καταδικαστικὴ ἀπόφασις, ὁ καταδικασθεὶς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, μτ. γεν.: Διόδ.Σ 13,63 **φυγῆς ἐγεννήθη κατάδικος**· ‖ Ἐπιγρ. καταδικασθεὶς εἰς πρόστιμον, προστιμηθείς: Ἐπιγρ. **κ- μυρίων στατήρων**· ‖ κ. ἀπολ.: Ἰώσ.ΑΙ 5,1,14, Ἀρρ. Ἐπικτ.4,11,24, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.1,2.

καταδικός-ή-ό(ν) δημ. μ. μτ. τῆς προσ. ἀντων. μου-σου-του κτλ. ἐντελῶς ἰδικός μου-σου-του, καθ᾿ ὁλοκληρίαν κτῆμά μου: **τὸ κτῆμα εἶναι καταδικό του.**

καταδιόλλυμι μσν. ἐπιτατ. τοῦ διόλλυμι βλ.λ.: Θεοφύλ.Σ Ἱστ.43Α.

καταδιφθερῶ-όω μτγν. κατακαλύπτω διὰ διφθερῶν, δερμάτων ζῴων: Πλούτ.Ἠθ.664C.

καταδιφρεύω μσν. καταρρίπτω ἀπὸ τοῦ δίφρου: Εὐστ.183,38.

καταδίχιον (τὸ) Ἐπιγρ. καδδίχιον, ὑποκορ. τοῦ κάδδιχος βλ.λ.

καταδίφιον Ἡσ. « εἶδος καύματος ».

κατάδιψος-ον μτγν. ὁ ἔχων δίψαν, λίαν διψασμένος: Βασ.896D.

καταδιψῶ-άω μσν. κάμνω τινὰ νὰ καταληφθῇ ὑπὸ δίψης, νὰ διψήσῃ: Εὐμάθ.149.

καταδιωγμός (ὁ) νεώτ. διωγμός, καταδίωξις.

καταδιωκτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καταδίωξιν, καταδιώκων: Ὡραπ.2,90.

καταδιώκω κ. νεώτ. τρέχω κατόπιν τινός, ὅπως συλλάβω ἢ φονεύσω αὐτόν, διώκω τινὰ ἐπιμόνως: Θουκ.1,49 **οἱ γὰρ Κερκυραῖοι εἴκοσι ναυσὶν αὐτοὺς τρεψάμενοι καὶ καταδιώξαντες σποράδας εἰς τὴν ἤπειρον**, ΠΔ Ψαλμ.17(18),38 **καταδιώξω τοὺς ἐχθρούς μου καὶ καταλήψομαι αὐτούς**· ‖ μτφ. ἐπιδιώκω, προσπαθῶ νὰ κερδήσω: Πολύβ. 6,42,1 **ᾗ καὶ δοκοῦσι Ῥωμαῖοι καταδιώκοντες τὴν ἐν τούτοις εὐχέρειαν**· ‖ νεώτ. μτφ. ἐπιδιώκω νὰ βλάψω τινά, κατατρέχω: **τὸν καταδιώκει ὁ ἐπιθεωρητής**· **2)** ἀναζητῶ: ΚΔ Μᾶρκ.1, 36 **καὶ κατεδίωξαν αὐτὸν ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ᾿ αὐτοῦ**· **3)** ἐξαναγκάζω τινὰ νὰ τρέξῃ, βιάζω νὰ σπεύσῃ: ΠΔ Γεν.33,13 **τὰ παιδία .. καὶ τὰ πρόβατα καὶ βόες λοχεύονται ἐπ᾿ ἐμέ· ἐὰν οὖν καταδιώξω αὐτὰ ἡμέραν μίαν, ἀποθανοῦνται πάντα τὰ κτήνη.**

καταδιώξιμος-ον νεώτ. ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἀξίζει ἢ πρέπει νὰ καταδιωχθῇ, καταδιωκτέος.

καταδίωξις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ καταδιώκειν, παρακολούθησις πρὸς σύλληψιν ἢ φόνον: **καταδίωξις τῶν κακοποιῶν - τῶν κλεπτῶν**· **2)** μτφ. ἡ ἐπιδίωξις, ἡ προσπάθεια πρὸς βλάβην τινός· **3)** νομ. ποινικὴ δίωξις· **4)** ἰατρ. **μανία καταδιώξεως** ἡ κατέχουσά τινα ἔμμονος ἰδέα ὅτι ὅλοι τὸν ἐπιβουλεύονται.

καταδοκῶ-έω κυρ. ὑποθέτω, ὑποψιάζομαί τι εἰς βάρος τινός, μτ. ἀπαρφ.: Ἡρ.3,27 **πάγχυ σφέας καταδόξας ἑωυτοῦ κακῶς πρήξαντος χαρμόσυνα ταῦτα ποιέειν**, αὐτ.6,16 **σφέας καταδόξαντες εἶναι κλῶπας**· μτ. δοτ.προσ.: αὐτ.9,99 **κατεδόκεον νεοχμὸν ἄν τι ποιέειν**· μτ. αἰτ. προσ.: αὐτ.8,69 **τάδε καταδόξας .. σφέας ἐθελοκακέειν**· ‖ παθ. τελῶ ὑπὸ ὑποψίαν, μὲ ὑποψιάζονται: Ἀντιφ.2,2,3 **νῦν διὰ τῆς ἔχθρας τὸ μέγεθος εἰκότως ὑφ᾿ ὑμῶν καταδοκοῦμαι**· μτ. ἀπαρφ.: αὐτ.2,2,2 **καταδοχθεὶς φονεὺς εἶναι**· ‖ ὁμ. ἐπὶ καλῆς σημ., ἀναγνωρίζομαι: Νουμήν.Ἀπ.π.Εὐσ. Προπ.14,8· **2)** γεν. εἰκάζω: Ἡρ.1,111 **οὐ γὰρ ἄν κοτε κατέδοξα ἔνθεν ἦν.**

καταδολεσχῶ-έω, παρακ. **-ηδολέσχηκα**, μτχ. παθ. παρακ. **κατηδολεσχημένος**, γίνομαι ἐνοχλητικὸς εἴς τινα μὲ τὴν φλυαρίαν μου, καταζαλίζω τινὰ μὲ τὴν πολυλογίαν μου: ΠΔ Θρῆν.3,20 **καταδολεσχήσει ἐπ᾿ ἐμὲ ἡ ψυχή μου**, Πλούτ.2,22Α **πένης ὢν φλυαρεῖς τοσαῦτα καὶ καταδολεσχεῖς ἡμῶν**, Ἰουλ.Θεμ.32· ‖ παθ. μτχ. **κατηδολεσχημένος**, Σουΐδ. ἐν λ. διατεθρυλημένος τὰ ὦτα.

καταδολιεύομαι νεώτ. μεταχειρίζομαι δόλον κατά τινος, ἐξαπατῶ τινα· ‖ ἰδ. νομ. **καταδολιεύομαι τὸν νόμον** παραβαίνω τὸν νόμον μετὰ δολιότητος.

καταδολίευσις-εως (ἡ) νεώτ. χρησιμοποίησις δόλου: **καταδολίευσις νόμου** (παράβασις νόμου μετὰ δολιότητος).

καταδολιευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καταδολίευσιν βλ.λ.: **καταδολιευτικὴ ἀπόπειρα.**

καταδοξάζω καταδοκῶ βλ.λ.: Ξεν.Ἀν.7,7,30 **εἰ καταδοξάσειαν μήτ᾿ ἂν ἄλλους σοι ἐλθεῖν δι᾿ ἀπιστίαν ἐκ τῶν νῦν γεγενημένων**, Διόδ.Σ 32,10· **2)** σχηματίζω ἐσφαλμένην γνώμην περί τινος: Ἐπικ.Φύσ.2,9, Διον.Ἀλ.Ρωμ.6,10 **κ- ὑπέρ τινος.**

κατάδοσις-εως (ἡ) πάπ. κ. νεώτ. καταβολὴ πληρωμῆς: Πάπ. **ἀποδώσω τὸν φόρον ἐν δόσεσι τρισὶν ἅπαντα καταδόσι τῶν ἀπὸ (Μεσορὴ ἕως) Ἀθύρ**· **2)** νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ καταδίδειν, ἡ δι᾿ ἀνακοινώσεως ἰδ. μυστικὴ ἀποκάλυψις ἐγκλήματος ἢ ἐγκληματίου: **κατάδοσις λῃστῶν.**

καταδότης (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. -ότρια ὁ διὰ προδοσίας ἀποκαλύπτων ἢ παραδίδων τινὰ κρυπτόμενον : **ὁ καταδότης τῶν παραχαρακτῶν.**

καταδουλεύομαι μτγν. καταδουλῶ βλ.λ. δι'ἐμέ, πρὸς ὠφέλειάν μου : Σύμμ.ΠΔΛευῖτ.27,17.

καταδουλίζω Ἐπιγρ. κυρ. ἐν χρ. τὸ μέσ. -ίζομαι, ἀόρ. **καταδουλίξασθαι**, κατσδουλεύομαι βλ.λ.

καταδουλισμός (ὁ) Ἐπιγρ. καταδούλωσις βλ.λ.: Ἐπιγρ. **ἐφάπτεσθαί τινος ἐπὶ καταδουλισμῷ.**

κατάδουλος (ὁ) πάπ. δοῦλος, σκλάβος : Πάπ. κατάδουλος παῖς.

καταδουλῶ-όω ἄγω, ὁδηγῶ εἰς δουλείαν, ὑποδουλώνω : Ἡρ.6,109 **καταδουλῶσαι Ἀθήνας**, Θουκ.3,70 **λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν**, Ἰσοκρ.9,20 **τὴν νῆσον ὅλην βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ κατεδούλωσεν**· κ. παθ. : Ἡρ. 5,116 Κύπριοι . . **ἐλεύθεροι γενόμενοι αὖτις ἐκ νέης κατεδεδούλωντο**, Λυσ.18,5 **τὸ ὑμέτερον πλῆθος** καταδουλούμενον, Πλάτ.Συμπ.219Ε **ἠπόρουν δή, καταδεδουλωμένος τε ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου ὡς οὐδεὶς ὑπ' οὐδενὸς ἄλλου περιῄα**· || συχνότ. ἐν τῷ μέσ. τ. καθιστῶ τινα ἐμαυτῷ δοῦλον, ὑποδουλώνω : Ἡρ.7,51 **δεῖ ἀδικωτάτους γίνεσθαι καταδουλουμένους τὴν μητρόπολιν**, Ξεν.Ἀπομν. 2,1,13 **ἀδυνάτους οὐκ οἶσθ' ὅτι καταδουλωσάμενοι** καρποῦνται ;, Φιλήμ.95,8 ἡ τύχη **τὸ σῶμα κατεδουλώσατο**, Εὐσέβ.Μύνδ.ἀπ.10 **τὸ κρέασον τῷ χείρονι καταδουλεύμενοι**· || κ. μτ. τοῦ δουλείαν : ΠΔ Μακκ.1,8,18 **ἴδον τὴν βασιλείαν τῶν Ἑλλήνων καταδουλουμένους τὸν Ἰσραὴλ δουλείαν**· **2)** μτφ. ὑποδουλῶ τὸν νοῦν : Μέν.338 **παιδισκάριόν με καταδεδούλωκ' εὐτελές**· || ὁμ. καταστρέφω τὸ πνεῦμα, διασπῶ : Ἀππ.Λιβ.81 καταδουλοῖ τὴν **τόλμαν ἡ ἀνάγκη**· || συχνότ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Ἱππ.Ἀγμ.15 **ἡ ἀνάγκη καταδουλοῦται τὴν γνώμην**, Ξεν.ΚΠ 3,1,23 **οἴει τι μᾶλλον καταδουλοῦσθαι ἀνθρώπους τοῦ ἰσχυροῦ φόβου ;**, Ἰσοκρ.12,178 **καταδουλοῦσθαι τὰς ψυχάς**, Πλάτ. Πολ.553D **παρακαθίσας ὑπ' ἐκείνῳ** καὶ καταδουλωσάμενος, Ἀριστόξ.Ἱστ.ἀπ.15.

καταδούλωσις-εως (ἡ) ὑποδούλωσις, ὑποταγή : Θουκ.3,10 **ἐγενόμεθα οὐκ ἐπὶ καταδουλώσει τῶν Ἑλλήνων Ἀθηναίοις**, Πλάτ.Νόμ.776D **τῆς τῶν Μαριανδυνῶν καταδουλώσεως ἔριν ἂν ἔχοι**, Ἐπιγρ.

Κατάδουποι-ων ὁ πρῶτος καταρράκτης τοῦ Νείλου : Ἡρ.2,17 **ἀπὸ Καταδούπων τε καὶ Ἐλεφαντίνης πόλιος**, Θεόφρ.Λίθ.34, Φιλόστρ.Ἀπόλλ. 6,23, Πλίν.Φ1 5,54· || τὸ οὐδ. πληθ. **Κατάδουπα**, λατ. Catadupa : Κικ. Somn.Scip.5.

καταδουπῶ-έω μτγν. κ. μαν. πίπτω μετὰ δούπου ἢ ἰσχυροῦ ἤχου : Ἀντίπ.ΑΠ 7,637 **τυπεὶς κατέδουπε κεραυνῷ**· **2)** μτβ. μαν. ἐκκωφῶ διὰ τοῦ δούπου, ξεκουφαίνω : Νικ.Χων.Χρον.2,7.

καταδοχή (ἡ) ἡ ἐκ νέου παραδοχή, ὑποδοχὴ ἐπιστρέφοντος : Πλάτ.Νόμ.867Ε **πέμπειν . . τὰς τῶν φυγόντων πράξεις ἔτι σαφέστερον, καὶ τῆς αἰδοῦς τε πέρι καὶ καταδοχῆς τούτων δικαστὰς γίγνεσθαι**· **2)** ἡ δοχὴ τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὸ σῶμα : Πορφ.Γνῶμ.35,αὐτ.Μαρκ.19 **καταδοχὴ τοῦ θεοῦ**· **3)** δοχεῖον : Γαλ.14,713 **πνεύματος μὲν ὁδοὶ τε καὶ καταδοχαὶ τάδε, ῥῖνες, στόμα, βρόγχος, τραχεῖα, ἀρτηρία, πνεύμων**· **4)** μσν. ἡ παραλαβὴ κληρονομίας : Θεόφιλ.Ἀντικήνσ.Ἰνστ.2,19,432.

καταδραθῶ ἀόρ. ὑποτ. τοῦ καταδαρθάνω βλ.λ.

καταδραμεῖν ἀόρ. β' τοῦ κατατρέχω βλ.λ.

καταδράσσομαι μτγν. δράττομαι ἰσχυρῶς, καλῶς, ἁδράχνω : Διοσκ.Θηρ.Προοίμ. **τῆς φθοροποιοῦ δυνάμεως καταδραξαμένης τῶν σωμάτων**· || ὁμ. μτφ. **ἀντιλαμβάνομαι**, ἐννοῶ : Πρόκλ.Παρμ. 534S **καταδράσσεσθαι τῆς ἀληθείας**, αὐτ.Τίμ.3, 107D **τοῖς ἐπιχειροῦσι μὲν εἰς τὴν τῆς ἀληθείας γνῶσιν, μὴ καταδραττομένοις δὲ αὐτῆς ἀκριβῶς.**

καταδρέπω ἀποκόπτω : Ἡρ.8,115 **τὸν φλοιὸν περιλέποντες καὶ τὰ φύλλα καταδρέποντες.**

καταδρομεύς-έως (ὁ) νεώτ. ὁ κατατρέχων, ὁ καταδιώκων, διώκτης· || ναυτ. ὁ ἐνεργῶν καταδρομήν, κουρσάρος.

καταδρομή (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπιδρομή, εἰσβολὴ ἐχθρική : Θουκ.1,142 **τῆς γῆς βλάπτοιεν ἄν τι μέρος καταδρομαῖς καὶ αὐτομολίαις**, αὐτ.7,27 **πρός τε τὴν Δεκέλειαν καταδρομὰς ποιουμένων καὶ κατὰ τὴν χώραν φυλασσόντων**, Λυσ.20,28 **καταδρομῆς γὰρ γινομένης τῶν φυγάδων**, Πλάτ. Πολ.472A **ὥσπερ καταδρομὴν ἐποιήσω ἐπὶ τὸν λόγον μου**· || ὁμ. ἐπίθεσις, ἐπὶ στρατευμάτων ἐν τῇ μάχῃ : ΠΔ Μακκ.2,5,3 **καὶ προσβολὰς γινομένας, καὶ καταδρομὰς ἑκατέρων**· || ἐν πάπ. ἔφοδος **κατὰ φρουρίου**· **2)** νεώτ. κ. δημ. καταδίωξις, δυσμένεια, κακοτυχία : Βηλαρ.Ποιήμ.101, 19 **τῆς τύχης τὴν καταδρομὴ ! ποτὲ δὲν παίρει μὲ ὀρμή, - χθὲς στὸ παιγνίδι εἶχα μεγάλη καταδρομή**· **3)** μτφ. βιαία προσβολή, λοιδόρημα, ὀνειδισμός : Αἰσχίν.1,135 **καταδρομὴν . . μέλλει ποιεῖσθαι περὶ ἐμοῦ**, Πολύβ.12,23,1 **κατὰ τοῦ Ἐφόρου πλείστην πεποίηται καταδρομήν**, Σέξτ. Ἐμπ.Μαθ.2,43 **ἐν καταδρομῆς μέρει λέγεται περί τινος**· **4)** ἐπιστροφή, καταφυγή : Ἀπολλ.Δύσκ. Ἀντων.25,15 **καταδρομὴ γίνεται ἐπί . .**· **5)** ὀπὴ ἐντὸς τῆς γῆς χρησιμεύουσα ὡς φωλεὰ ἢ κρησφύγετον ζῴων, ἄντρον, λάκκος : Αἰλ.ΖΙ 2,9 **καταδρομὴ δακέτου**, αὐτ.9,1 **λοχμώδεις καταδρομαί**· || Ἐπιγρ. πιθ. κρυπτή, ὑπόγειος στοά.

καταδρομικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καταδρομήν· || ὁ κατάλληλος εἰς τὴν καταδρομήν, καταδίωξιν, καταδιωκτικός· || **τὸ καταδρομικὸν πλοῖον** ἢ μ. **καταδρομικὸν** ἐμπορικὸν πλοῖον, εἰδικῶς ἐξοπλιζόμενον ἐπὶ σκοπῷ βλάβης τοῦ ἐχθρικοῦ ἐμπορίου· || ὁμ. τὸ εὔδρομον πλοῖον· **2)** εἰδ. ζῳολ. **καταδρομικοὶ** ἰχθύες οἱ ἀποδημητικοὶ ἰχθύες τῶν γλυκέων, ἰδ. ποταμίων ὑδάτων.

κατάδρομος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων τῆς οἰκογ. τῶν **καραβιδῶν.**

καταδροσίζω σχόλ. καταβρέχω διὰ τῆς δρόσου : Σχόλ.Πίνδ.Ο 6,88 (παθ.).

κατάδρυμμα-ατος (τὸ) (καταδρύπτω) σπάραγμα, ξέσχισμα : Εὐρ.Ἰκ.51 **σαρκῶν πολιῶν καταδρύμματα χειρῶν.**

κατάδρυμος-ον μτγν. πλήρης δρυμῶν, λίαν δασώδης : Στράβ.4,5,2 **ἡ πλείστη τῆς νήσου πεδιὰς καὶ κατάδρυμος.**

καταδρύπτω σπαράττω, ξεσχίζω : Ρουφῖν.ΑΠ 5,42 **καταδρύψεις τὸ πρόσωπον** (διόρθ. - τρίψεις), Πέρσ.ΑΠ 7,487 **κ- τὰς παρειάς**· || κ. μέσ. ἐν τμ. : Ἡσίοδ.Ἀσπ.243 **κατὰ δ' ἐδρύπτοντα παρειάς.**

καταδρυφάσσω μτγν. περιφράσσω, περικλείω διὰ δρυφάκτου : Λυκόφρ.239.

καταδυναστεία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. κατάθλιψις, καταπίεσις : ΠΔ Ἔξ.6,7 **ὁ ἐξαγαγὼν ἡμᾶς ἐκ τῆς δυναστείας τῶν Αἰγυπτίων**, Βί.Ἀλεξ.1135 **ἵν' ἐλευθερωθῶμεν αὐτῆς δουλείας τῶν Περσῶν καὶ καταδυναστείας.**

καταδυνάστευσις-εως (ἡ) νεώτ. καταδυναστεία βλ.λ.

καταδυναστεύω μτγν. κ. νεώτ. ἐξασκῶ δυναστείαν ἐπί τινος, καταθλίβω : ΠΔ Ἔξ.1,13 **καὶ κατεδυνάστευον οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ βίᾳ**· || κ. μτφ. : Ξεν.Συμπ.5,8 **δέδοικα μὴ πλοῦτός με καταδυναστεύσῃ**, Διόδ.Σ 13,73 **καταδυναστεύσειν τῶν πολιτῶν**· || κ. ἀπολ. : Στράβ. 16,1,26 **ὑπέρκεινται δὲ καὶ καταδυναστεύουσι διὰ τὴν ἰσχύν**, Φίλ.1,421,Πλούτ.Ἠθ.367D,Λασκαρ.Μυστ. 166 **εἶναι τώρα χρόνοι ποὺ διάφαρα πάθη καὶ ἐλαττώματα καταδυναστεύουνε τὴν Κεφαλονιά**

|| παθ. καταπιέζομαι : Διόδ.Σ 37,8, Στράβ.6,2,4 **ἐλευθεροῦν τοὺς ὑπὸ τῶν βαρβάρων καταδυναστευομένους**, ΚΔ Πράξ 10,38 **ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου**· || ὁμ. τελῶ ὑπὸ κυβερνήτην : Στράβ.7,7,8 **ταῦτα κατεδυναστεύετο ἕκαστα**· **2)** ἔχω ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου· ἀπολ. ἐπὶ στασιαστῶν : ΨΠτολ.56.

καταδύνω πάπ. καταδύω βλ.λ. : **συνέβη καταδῦναι τὸ πλοῖον διὰ τοῦτο.**

κατάδῦσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ὑπὸ τὸ ὕδωρ καταβύθισις· ὅθ. ἐπὶ ἀστέρων, ἡ δύσις : Ἵππαρχ.2,6,1,Πτολ.Τετραβ.140· || κ. μτφ. : Φίλ.1, 415 **κατάδυσις εὐλογιστίας**, ἀντιθ. ἀνατολὴ ἀφροσύνης· || ὁμ. ἐπὶ ποταμοῦ, καταβύθισις : Στράβ. 8,8,4 **τὴν κατάδυσιν ἀποφράξας σπόγγους πορισάμενον πολλούς**· || γεν. μετάβασις, κάθοδος: Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.1,33 **μέχρι τῆς ἐς τὸ κῆτος καταδύσεως**· || νεώτ. ναυτ. ποινὴ τριπλῆς ἐμβαπτίσεως τοῦ τιμωρουμένου εἰς τὴν θάλασσαν· || ὁμ. νεώτ. ὀπτ. ἡ μεταξὺ τοῦ φακοῦ τοῦ μικροσκοπίου καὶ τοῦ ἀντικειμένου παρένθεσις ὑγροῦ διαθλῶντος τὸ φῶς· **2)** κρύπτη, ὀπή : Λουκ.Ἔρωτ. 34 **σπήλυγγας ὀρῶν κρύους καταδύσεις ἐπενόησαν**, Φίλ.1,315, Ἀθήν.11,477D **καὶ ἡ τοῦ ὄφεως κατάδυσις χειή, ἡ καταδεχομένη τὸ ζῷον**, Γαλ.11,167· || ὁμ. βάθος : Σύμμ.ΠΔΨαλμ.68(69),3· || κ. θαλάμη : Ἐρωτιαν. ἐν λ. ὕποφρον· **3)** ὁ παρὼν κόσμος (ὡς ὑποκείμενος εἰς δύσιν) : Ἀκύλ.ΠΔΨαλμ.16 (17),14, Σύμμ.αὐτ.48(49),2· || κ. ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς : Ἀκύλ.αὐτ.38(39),6· **4)** κτ. μτφρ. ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ, κατὰ γράμμα, τὸ προκαλοῦν φρίκην : ΠΔ Βασ.3,15,13 **καὶ ἐξέκοψεν Ἀσὰ τὰς καταδύσεις αὐτῆς καὶ ἐνέπρησε πυρὶ ἐν τῷ χειμάρρῳ τῶν Κέδρων**· **5)** καταβύθισις τῆς κεφαλῆς ἐντὸς λουτροῦ : Ὀρειβ.ἀπ.48.

καταδυστής (ὁ) λεξ. **ὁ καταβυθίζων**· Ἡσ. ἐν λ. καταυστής.

καταδῦσωπῶ-έω μτγν. κ.μσν. ἐπιτατ.τοῦ δυσωπῶ, ἐνθέρμως ἱκετεύων δυσωπῶ, λίαν δυσωπῶ, κάμνω νὰ ἐντραπῇ : Λουκ.Θυσ.3,Βί.Ἀλεξ.1499 **ζητούντων οὖν ἡμῶν αὐτὸν καὶ καταδυσωπούντων.**

καταδυτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν κατάδυσιν : **καταδυτικὰ μηχανήματα**· || ὁμ. **καταδυτικὸς φακὸς** νεώτ. ὀπτ. ὁ φωτιζόμενος διὰ συστήματος καταδύσεως βλ.λ.1).

κατάδῦτος (ἡ) μτγν. κατάδυσις βλ.λ.2) : Κοΐντιλ. Ψαλμ.87(88),7· **2)** κατάδυσις βλ.λ.3) : αὐτ.48(49),2.

καταδύω κ. -δύνω κ. νεώτ., ἀμτβ. ἐν ἐνεργ. ἐνεστ. **καταδύνω** κ. ἐν μέσ. **καταδύομαι**, μέλλ. **-δύσομαι**, ἀόρ. **-εδῦσάμην**, ἐπ. β' κ. γ' ἐν. **-δύσεο, -δύσετο**, ἐνεργ. ἀόρ. β' **κατέδυν**, παρακ. **καταδέδῦκα** κατέρχομαι, καταβαίνω, βυθίζομαι, δύνω, βουτῶ, ἰδ. ἐπὶ τοῦ ἡλίου : Ἰλ.Α 475 **ἠέλιος κατέδυ**, Ὀδ. Κ 183 **εἰς ἠέλιον καταδύντα**, Ὑμν.Ἑρμ.197 **ἠελίοιο καταδυομένοιο**, Ἡρ.7,235 (τὴν νῆσον) **κατὰ θαλάσσης καταδεδυκέναι**· || ὁμ. ἐπὶ πλοίου, βυθίζομαι ἢ εἶμαι ἀνίκανος πρὸς πλοῦν : Ἡρ.8,90 **ἥ τε Ἀττικὴ κατεδύετο καὶ ἐπιφερομένη Αἰγιναίη νηῦς κατέδυσε τῶν Σαμοθρηΐκων τὴν νέα**, Θουκ.2,92 **ἐπὶ τῆς . . νεώς, ἡ περὶ τὴν ὁλκάδα κατέδυ**, Ξεν.Ἑλλ.1,6,35· || ὁμ. ἐπὶ προσ., βυθίζομαι ὑπὸ τὸ ὕδωρ, ἐμβαπτίζομαι : Βατραχομ.89 **κ- ὑφ' ὕδατι**, Πολύβ.5,47,2 **αὐτοὶ δ' ὑφ' αὑτῶν βαπτιζόμενοι καὶ καταδύνοντες ἐν τοῖς τέλμασιν ἄχρηστοι ἦσαν**· || συνεκδ. εἰσδύω που βαθέως, χώνομαι, τρυπώνω : Ἀριστφ.Σφ.140 **μυσπολεῖ τι καταδεδυκώς** (χωθεὶς ἐντός)· **2)** εἰσδύομαι, εἰσέρχομαι, εἰσχωρῶ, χώνομαι, μτ. αἰτ. : Ἰλ.Κ 231 **ἐθέλεις καταδῦναι ὅμιλον**, αὐτ.Σ 134 **καταδύσεο μῶλον Ἄρηος**, Ὀδ.Δ 246 **ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν**· ἑπομ. προθ. : Ἰλ.Τ 25 **μυῖαι καδδῦσαι κατὰ . . ὠτειλάς**, Ὀδ.Κ 174 **καταδυσόμεθ' ἀχνύμενοί περ εἰς Ἀΐδαο δόμους**, Ὑμν.Ἑρμ.237 **σπάργαν' ἔσω κατέδυνε**, Ἡρ.9,37 **τὰς δὲ ἡμέρας καταδύνων ἐς ὕλην καὶ αὐλιζόμενος**, Ξεν.Κυν.5,16 **κ- εἰς φάραγγας**, Πλάτ.Πολ. 576E **καταδύντες εἰς ἅπαντα**· μτ. δοτ. βυθίζομαι, πέφτω ἐντός : Μητρόδ.ἀπ.38 **κ- ταῖς ὁμοιοπαθείαις**· συχν. μτ. τῆς ἐνν. τοῦ κρυφίως, ὑπεισέρχομαι, ἐμβαίνω : Πλάτ.Πολ.401D **καταδύεται εἰς τὸ ἐντὸς τῆς ψυχῆς ὅ τε ῥυθμὸς καὶ ἁρμονία**, αὐτ.562E **καὶ καταδύεσθαί γε . . εἰς τὰς ἰδίας οἰκίας καὶ τελευτᾶν μέχρι τῶν θηρίων τὴν ἀναρχίαν ἐμφυομένην**· || ὁμ. εἰσδύω, εἰσχωρῶ : Γαλ.15,90 **κ- ἡ φῦξις ἕως πλείστου**· **3)** ὑφέρπω, γλιστρῶ καὶ κρύπτομαι : Ξεν.ΚΠ 6,1,35 **δακρύειν ὑπὸ λύπης, καταδύεσθαι δ' ὑπὸ τῆς αἰσχύνης**, Πλάτ.Πολ.579B **καταδεδυκὼς ἐν τῇ οἰκίᾳ**, αὐτ. Σοφ.239C **εἰς ἄπορον ὁ σοφιστὴς τόπον καταδέδυκεν**· **4)** εἰσέρχομαι εἰς . ., ἐνδύομαι, φορῶ : Ἰλ.Ζ 504 **κατέδυ κλυτὰ τεύχεα**, αὐτ.Η 103 **κατεδύσετο τεύχεα καλά**, Μοσχ.4,102 **κ- εἵματα**· **5)** μτβ. ἐνεργ. κάμνω τινὰ νὰ βυθισθῇ, καταβυθίζω, βουλιάζω, σπαν. ἐν ἐνεστ. : Φερεκρ.12 **ἐμπίπτων καὶ καταδύων**, Ξεν.ΚΠ 6,1,37 **ἐμὲ καταδύουσι τῷ ἄχει**· || συχνοτ. ἐν ἀορ. α' : Ἡρ.6,17 **ναύλους καταδύσας**· || ἐν ναυμαχίᾳ, καταστρέφω τὰς ναῦς μέχρι τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, καθιστῶ αὐτὰς ἀνικάνους πρὸς πλοῦν : Ἡρ.8,87 **ἐνέβαλέ τε καὶ κατέδυσε** (ναῦν), Ἀριστφ.Βάτρ.49 **κατεδύσαμέν γε ναῦς τῶν πολεμίων**, Θουκ.1,50 **τῶν νεῶν ἃς καταδύσειαν**· || ὁμ. ἀφήνω νὰ βυθισθῇ, νὰ δύσῃ, νὰ βουτήξῃ : Καλλ.Ἐπιγρ.2 **ἥλιον ἐν λέσχῃ κατεδύσαμεν** (ἀφήσαμεν τὸν ἥλιον νὰ δύσῃ μὲ τὴν ὁμιλίαν μας)· || ὁμ. βυθίζω, ἐμβαπτίζω τὴν κεφαλὴν εἰς λουτρόν : Ἡρόδ.Ἰατρ.π.Ὀρειβ.10,37,13 **κ- τὴν κεφαλήν.**

καταείδω, ἰων. ἀσυναιρ. **καταείδω** ᾄδω ὡς ὑψηλότερόν που, ὥστε ἡ φωνὴ ν' ἀκούηται κάτωθεν, ἢ ᾄδω κατὰ πᾶσαν τὴν ἔκτασιν, ἐπὶ πτηνῶν : Αἰλ.ΠΙ 3,1· **2)** ᾄδω πρός τι, συμφώνως πρός τι· || ὅθ. κ. κατ' ἀρέσκειαν, κατ' ἐπιθυμίαν τινός· || κ. συνεκδ. μτβ. διὰ τοῦ ᾄσματός μου τέρπω, θέλγω, πραΰνω τινά : Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,29, Πλούτ.Ἠθ. 745E, Λουκ.ΖΤραγ.39 **μέτροις τε κατᾴδουσι καὶ μύθοις κατηχοῦσι**· || κ. μτ. δοτ. ᾄδω ἐπῳδὴν μαγείας : Ἡρ.7,191 **καταείδοντες βοῇσι οἱ Μάγοι τῷ ἀνέμῳ**· || κ. μτ. συστοιχ. αἰτ. ᾄδω τι ὡς ἐπῳδὴν μαγείας : Εὐρ.ΙΤ 1337 **κατῇδε βάρβαρα μέλη μαγεύουσα**· || ἐν τῇ σημ. ταύτῃ παθ. **κατᾴδομαι** διὰ μαγικῆς ἐπῳδῆς ἄγομαι, ἐξαναγκάζομαι νὰ πράξω τι : Αἰλ.ΖΙ 5,25 **οἱονεὶ κατᾳδόμενος**· **3)** ᾄδω συνεχῶς ἢ ἰσχυρῶς πρὸς ἐνόχλησιν ἢ πρὸς περίγελων ἄλλου, ᾄδω ζωηρῶς πρὸς τὸ καταθορυβῆσαι ἄλλον, τὸν ξεκουφαίνω : Λουκ.Νεκρ.Δ 2,2 **κάκιστοι Λυδῶν . . ἔνθα γὰρ ἂν ἴητε, ἀκολουθήσω ἀνιῶν καὶ κατᾴδων καὶ καταγελῶν**· || φρ. **κατᾴδειν δεῖπνον** καθιστᾶν εὔθυμον, εὐχάριστον τὸ δεῖπνον δι' ᾄσματος : Αἰλ.ΠΙ 7,2· **4)** μέσ. **κατᾴδομαι** ἔχω, κρατῶ παρ' ἐμοί τινα ἢ τινας ᾄδοντας πρὸς τέρψιν μου, βάνω καὶ μοῦ τραγουδᾶν : Λουκ.Δὶς Κατ.16 **ἐκώμαζε διὰ τῆς ἀγορᾶς μέσης ψαλτρίας ἔχων καὶ κατᾳδόμενος ἕωθεν ἐς ἑσπέραν**· **5)** πληρῶ ἔκτασιν, τόπον τινὰ διὰ τοῦ ᾄσματός μου, γεμίζω τὸν τόπο μὲ τὸ τραγούδι μου, ἐπὶ πτηνῶν : Λόγγ.1,9 **κατᾴδειν τὰς λόχμας**· κ. μτ. γεν. : Αἰλ.ΖΙ 1,43 **ἀηδὼν κατᾴδει τῶν ἐρημαίων χωρίων.**

καταδώνω δημ. καταδίδω βλ.λ.

καταδωροδοκῶ-έω προδίδω δωροδοκούμενος : Ἀριστφ.Σφ.1036 **τοιοῦτον ἰδὼν τέρας οὔ φησιν δείσας καταδωροδοκῆσαι**· || κ. μέσ. διαφθείρομαι διὰ δώρων : Ἀριστφ.Βάτρ.361 **τῆς πόλεως χειμαζομένης ἄρχων καταδωροδοκεῖται**,

Ἀριστλ.Πολιτ.1271a,3 **φαίνονται δὲ καὶ καταδωροδοκούμενοι καὶ καταχαριζόμενοι.**
καταείδω ἰων. τ. τοῦ κατάδω βλ.λ.
καταειέρωσα Ἐπιγρ. ἀόρ. τοῦ καθιερῶ βλ.λ.
καταειμένος-η-ον μτχ. παθ. παρακ. τοῦ καταέννυμι βλ.λ. : Ὀδ.Ν 351 **ὄρος καταειμένον ὕλῃ** 2) μτχ. παθ. παρακ. τοῦ καθίημι βλ.λ. : Ἀπολλ. Ρ 1,939.
καταείσατο γ' ἑν. μέσ. ἀορ. τοῦ καθέζω βλ.λ. : Ἰλ.Λ 358 **ὅθι οἱ καταείσατο γαίης** || δ. ἑρμ. ἐκ τοῦ εἴδω (εἴδομαι) βλ.λ. : Σχόλ.Ἰλ.Λ 358.
καταέννῦμι ἢ -εινύω ἐπ. ρ. τοῦ ἀχρ. τ. καθέννυμι μ. κτ. παρατ., ἐνεργ. ἀόρ. κ. παθ. παρακ. ἐνδύω, καλύπτω, σκεπάζω : Ἰλ.Ψ 135 **θριξὶ δὲ πάντα νέκυν καταείνυσαν**, Ὀππ.Ἀλ.2,672 **νηοὺς αἵματι καπνῷ τε .. κατείνυον**· κ. παθ. : Ὀδ.Ν 351 **ὄρος καταειμένον ὕλῃ**, Ὑμν.Ἑρμ.228.
καταϜελμένον Ἐπιγρ. μτχ. τοῦ κατειλῶ βλ.λ. : **καταϜελμένον τῶν πολιατᾶν** (συνηθροισμένων τῶν πολιτῶν).
καταϜέργω Ἐπιγρ. καθείργω, πολιορκῶ : Ἐπιγρ. **ὅτε τὰν πτόλιν Ἠδάλιον κατέϜεργον Μᾶδοι.**
καταζαίνω καταξηραίνω, κάμνω τι έντελῶς ξηρόν, στεγνώνω : Ὀδ.Λ 587 **γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων.**
καταζαλίζομαι δημ. ζαλίζομαι πολύ, καταλαμβάνομαι ὑπὸ σκοτοδίνης : Σολωμ.Διάλ. **εἶμαι βέβαιος ὅτι τοῦ φαίνεται πὼς σ' ἐχαιρέτησε, τόσο εἶναι καταζαλισμένος.**
κατάζευγμα-ατος (τὸ) Ἐπιγρ. διαδακίς, ἐγκαρσία δοκός : **κατάζευγμα ὀροφῆς.**
καταζεύγνῦμι κ. -νύω ζευγνύω ὁμοῦ : Πίνδ.Π 2,11 **ἐν θ' ἅρματα πεισιχάλινα καταζευγνύῃ σθένος ἵππειον**· κ. παθ. : Διόδ.Σ 20,85 **δύο πλοίων φορτηγῶν διαβεβηκότων καὶ κατεζευγμένων**· || μτφ. εἶμαι ἡνωμένος : Πλάτ.Νόμ. 753Ε **ταῖς πρῶτον οὕτω καταζευγνυμέναις πόλεσιν**· κ. ἐπὶ γάμου : Αἰλ.Π 14,1· 2) ἐν τῷ παθ. περιορίζομαι, δεσμεύομαι : Ἡρ.8,22 **ὑπ' ἀναγκαίης κατέζευχθε**, Σοφ.Ἀντ.947 **ἐν τυμβήρει θαλάμῳ κατεζεύχθη**· 3) παθ. ἐπὶ ὀρθῆς γωνίας, γίνομαι ὀξεῖα : Ἀσπάσ.ΗΝικ.19,32 **κἂν μικρῷ τινι μᾶλλον κατεζευγμένη ᾖ ἡ εὐθεῖα γωνία**· 4) ἀμτβ. λύω ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ τὰ ὑποζύγια καταλύω, στρατοπεδεύω, ἀντίθ. ἀναζεύγνυμι : Πολύβ.3,95,3.
καταζευγοτροφῶ-έω ὑπερμέτρως δαπανῶ τὴν οὐσίαν εἰς διατροφὴν ὑποζυγίων : Ἰσαῖ.5,43.
κατάζευξις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. σύζευξις : Πορφ.Ἀποχ.2,18 **κατάζευξις βοῶν**, Ἱππιατρ.103 **κ- τοῦ ζυγοῦ**· || ὁμ. μτφ. ἐπὶ τοῦ γάμου : Πλούτ.750C **κατάζευξις ἀνδρὸς καὶ γυναικός**· 2) ἀντίθ. ἀνάζευξις ἀπόζευξις, δθ. συνεκδ. στρατοπέδευσις : Πλούτ.Σύλλ.28 **πρόσταγμα καταζεύξεως ἔδωκεν.**
καταζηλῶ-όω μτγν. δημιουργῶ προκατάληψιν ἐναντίον τινός : Ἐπίκ. ἐν Πάπ. **καταζηλοῦν τοὺς ταύταις ταῖς φωναῖς χρωμένους.**
καταζήνασκε ἰων. ἀόρ. α' τοῦ καταζαίνω βλ.λ.
καταζήτησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ καταζητεῖν, καταδίωξις πρὸς σύλληψιν· πρβλ. καταζητῶ.
καταζητῶ-έω μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἀναζητῶ τι : Ἰάμβλ.Πυθ.29,158· || μσν. ἐρευνῶ, ἐξετάζω : Γεώργ.Ἀλ.Βί.Χρυσ.8,187,16· 2) νεώτ. εἰδ. ἐπὶ ἀστυν. ἢ δικαστ. ἀρχῆς, ἀναζητῶ ἐπιμόνως, καταδιώκω πρὸς σύλληψιν· || κ. παθ. ὑφίσταμαι ἀναζήτησιν, καταδίωξιν πρὸς σύλληψίν μου καὶ προσαγωγὴν ἐνώπιον ἀνακριτικῆς ἀρχῆς : **καταζητεῖται καὶ ὁ γείτων ὡς συνεργὸς τῆς κλοπῆς**· 3) μσν. ἐνεργῶ ἀνάκρισιν : Ἰουστιν.Νεαρ.123,18,1.
καταζοφῶ-όω μσν. ἐπισκοτίζω, σκοτεινιάζω : Δαμασκ.Ἰω.Ἐπιστ.π.Θεόφ.126· || κ. παθ. ζοφοῦμαι λίαν, γίνομαι σκοτεινός, σκοτεινιάζω : Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.912.
καταζῠγίς-ίδος (ἡ) μτγν. σιδηρᾶ συνδετικὴ ράβδος ἐν καταπέλτῃ : Φίλ.Βελοπ.64,31· 2) ὡς ἐπίθ. ἐν πάπ. **λίθοι καταζυγίδες** λίθοι συνδετικοί.
κατάζῡμος-ον μτγν. ὁ ὑποστὰς ζύμωσιν, ὁ καλῶς ζυμωμένος : Δίευχ.π.Ὀρειβ.4,7,10.
καταζῶ-άω διέρχομαι τὸν βίον, περνῶ τὴν ζωήν μου : Εὐρ.Ἴων 56 **ἐν ἀνακτόροις θεοῦ καταζῆ δεῦρ' ἀεὶ σεμνὸν βίον**, Ἀριστλ.ΗΝικ.1100b,16, Πλούτ.Ἠθ.194Α, Φιλόδ.Ρητ.2,625 **κ- ἐν ἡσυχίᾳ.**
καταζωγραφῶ-έω μσν. ζωγραφῶ, περιγράφω λεπτομερῶς : Εὐμάθ.4,8.
κατάζωμα Ἡσ. «ἔνδυμα».
καταζωμεύω Ἡσ. ροφῶ τι ὡς ζωμόν, ἐντελῶς.
καταζώννυμι ζωννύω στερεῶς, σφικτά· συνήθ. ἐν τῷ μέσ. ζώνομαι ἀπὸ πάνω ἕως κάτω σφικτά : Εὐρ.Βάκχ.698 **δορὰς ὄφεσι κατεζώσαντο**, Πλούτ. Πύρρ.27 **ἐν ἱματίοις κ- τοὺς χιτωνίσκους**· κ. παθ. : Διον.Ἀλ.2,70 **χιτῶνας μίτραις κατεζωσμένοι.**
καταζωοῦμαι όομαι μσν. λαμβάνω πάλιν ζωήν, ἀνασταίνομαι : Βί.Ἀλεξ.4430 **μέγαν ἰχθυοτάριχον (λαβὼν) αὐτῇ πηγῇ προσῆλθε .. ὃ καὶ βραχὲν ἐν τῇ πηγῇ τάχει κατεζωώθη.**
κατάζωσμα-ατος (τὸ) γλωσσ. τοῦ ἔλατρον βλ.λ. Ἡσ.· 2) ἐν περιληπτ.σημ. σωματεῖον μεμυημένων ἀποκρύφου τινὸς λατρείας οἵτινες ἔφερον εἰδικόν τι διακριτικὸν ζῶσμα (πιθ.).
καταζώστης (ὁ) ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. ἱμάς, λωρίον· Ἡσ. «καταζῶσται· ἱμάντες οἱ τὰ σκεύη τοῖς ἵπποις καταζωννύντες».
καταζωστικός-ή-όν ἀρχ. λεξ. ὁ ἀνήκων ἢ κατάλληλος εἰς ζῶσιν· || τὸ **καταζωστικὸν** ἔργον τι φερόμενον ὡς τοῦ Ὀρφέως, διαλαμβάνον περὶ τοῦ τρόπου τῆς ζώσεως τῶν ἱερῶν ἐσθήτων· Σουΐδ.
κατάημι ἐπ., μτχ. ἀορ. **καταέσσας** ἐπιτατ. τοῦ ἄημι βλ.λ.· Ἡσ.· || μέλλ. π. Ἡσ. « καταήσεται· καταπνεύσει ».
καταθαλαττίζω μσν. κατακαλύπτω, κατακλύζω τι δι' ὕδατος καὶ καθιστῶ αὐτὸ ὡς θάλασσαν : Γλυκ.Χρον.16D **καταθαλαττίζει (ὁ Νεῖλος) τὴν Αἴγυπτον.**
καταθαλαττῶ-όω μσν. βυθίζω, ρίπτω εἰς τὴν θάλασσαν : Τζέτζ. εἰς Λυκόφρ.712.
καταθάλπω μτγν., ἐπιτατ. τοῦ θάλπω βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.367D, Διογ.Λ 7,152, Ἀλκίφρ.3,41.
καταθαμβοῦμαι-έομαι μτγν. παθ. μτ. αἰτ. κατέχομαι ὑπὸ θάμβους, ἐκπλήσσομαι : Πλούτ.Νόμ.15 **ἡ πόλις ἐγεγόνει χειροήθης καὶ κατατεθαμβημένη.**
καταθανατῶ-όω μσν. πληγώνω μέχρι θανάτου, βαθέως, ἐν χρ. μτφ. : Λίβ.Ροδ.1594 **τὸν ἐκατεθανάτωσεν ἡ ἐρωτικὴ γραφή σου.**
καταθανεῖν, συγκεκ. κατθανεῖν ἀπαρφ. ἀορ. β' τοῦ καταθνήσκω βλ.λ.
καταθάπτω, ἀπαρφ. ἐπ. ἀορ. **καταθάψαι,** θάπτω, ἐνταφιάζω : Ἰλ.Τ 228 **χρὴ τὸν μὲν καταθάπτειν, ὅς κε θάνῃσι**, Αἰσχ.Ἀγ.1553 **κάππεσε, κάτθανε, καὶ καταθάψομεν**, Λυσ.6,47 **τοὺς ἀγαθοὺς τῶν πολιτῶν καταθάψαντες**, Ἰσοκρ.19,22 **κόρην τετρακαιδεκέτιν .. κατέθαψα**, Λουκ.Φιλοψ.24 **τὸν γοῦν πατέρα .. κατεθάψαμεν.**
καταθαρσύνω μτγν. κ. μσν. παραθαρρύνω τινὰ πρός τι, ἐμβάλλω, δίδω θάρρος πρός τι : Πλούτ.Λούκ.29 **κατεθάρρυνε πρὸς τὸ μέλλον**, Βί.Ἀλεξ.3576 **ὥσπερ θεὸς ἐπίγειος πάντας καταθαρσύνων**· || παθ. ἐν τῷ τ. **καταθρασύνομαι** ἐμπιστεύομαι, δίδω πίστιν, βάσιν : Φίλ.1,41, Διογ.Λ 2,127· || ὁμ. μτ. γενικ. τίτλος ἔργου τοῦ Πολυστράτου **πρὸς τοὺς ἀλόγως καταθρασυνομένους τῶν ἐν ταῖς πολλοῖς δοξαζομένων.**
καταθαρσῶ-έω μτγν. κ. μσν., μτγν. ἀττ. καταθαρρῶ ἔχω πεποίθησιν, ἐμπιστοσύνη : Πολύβ.

Ι,40,3 θεωρῶν αὐτὸν κατατεθαρρηκότα, αὐτ.3, 86,8 κατατεθαρρηκὼς τοῖς ὅλοις (ἔχων ἐμπιστοσύνην), ΠΔ Παραλ.2,32,8 κατεθάρσησεν ὁ λαὸς ἐπὶ ταῖς λόγοις· ‖ ὁμ. καταθαρρύνω τινὰ πρός τι, τὸν κάμνω τολμηρόν : Φίλ.2,220 κ- παρεπιδείκνυσθαι δημοσίᾳ τὸ ἀνοσιούργημα, 'Αγαθ.3,20 κ- τοῖς ὕδασι παραδοῦναι σφᾶς αὐτούς· **2)** μτ. γεν. φέρομαι τολμηρῶς, θαρραλέως ἐναντίον τινός : Διόδ.Σ 15,34 κ- τῆς τῶν Σπαρτιατῶν δυνάμεως, Στράβ.12,8,6 αἱ 'Αμαζόνες κατεθάρρησαν αὐτῆς· **3)** παθ. ἐπὶ ἐγγράφου, ἔχω βεβαίωσιν, κύρωσιν : Κώδ.'Ιουστιν.9,4,6,5· **4)** μσν. ἐμβάλλω, δίδω θάρρος : Λίβ.Ροδ.1082 φίλον μου ποιὸν τὸ ὀρέγομαι νὰ τὸν καταθαρρέσω;

καταθαυμάζω μτγν. ἐπιτατ. τοῦ θαυμάζω βλ.λ.

καταθείω κ. **καταθείομαι** ὑποτ. μέσ. ἀόρ. β' τοῦ κατατίθημι βλ.λ.

καταθέλγω κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποτάσσω διὰ μαγειῶν, καταμαγεύω : 'Οδ.Κ 213 τοὺς αὐτὴ κατέθελξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν· **2)** μσν. κ. νεώτ. θέλγω λίαν : Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,206 τὰς ψυχὰς καταθέλγων καὶ ἐφελκόμενος, - ἡ ἀπαγγελία κατέθελξε τοὺς ἀκραατάς, - καταθέλγει διὰ τῶν εὐγενῶν τρόπων του.

κατάθελξις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. μάγευμα, πράϋνσις : Λουκ.Φιλοφ.9 τῶν ἑρπετῶν τὰς καταθέλξεις καὶ βουβώνων ἰάσεις.

κατάθεμα-ατος (τὸ) μτγν. ἀνάθεμα, ἀναθεματισμένο πρᾶγμα : ΚΔ 'Απ.22,3 καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι· **2)** 'Επιγρ. κατάρα.

καταθεματίζω μτγν. ἀναθεματίζω : ΚΔ Ματθ. 26,74 ἤρξατο καταθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον.

καταθεματισμός (ὁ) μτγν. κατάθεμα βλ.λ. : 'Ιουστ.'Αποκρ.π.'Ορθοδ.121.

καταθεμελιοῦμαι-όομαι μτγν. εἶμαι θεμελιωμένος, ἔχω βάσιν : 'Ιω.Λυδ.Μην.4,51 κ- εἰς τὴν γῆν.

κατάθεος-ον μτγν. εὐσεβής : Φίλ.2,298 κατάθεοι ὑφηγήσεις· **2)** δεισιδαίμων· Φώτ. ἐν λ. δόλωυν «τὸν γυναικώδη καὶ κατάθεον».

καταθεραπεύω γλωσσ. ἐπιτατ. τοῦ θεραπεύω.

καταθερμαίνω μτγν. ἐπιτατ. τοῦ θερμαίνω βλ.λ.: Φιλάγρ.π.'Ορειβ.5,21,1 (ἀμφ.).

κατάθερμος-ον μτγν. ἐπιτατ. τοῦ θερμὸς βλ.λ. : 'Αέτ.9,1, Σχόλ.Πινδ.Ο 3,42.

καταθέρω σχόλ. ἐπιτατ. τοῦ θέρω βλ.λ. : Σχόλ. Σοφ.Τρ.191.

καταθέσιον (τὸ) ἐκκλ. τόπος ἔνθα καταθέτει τίς τι.

κατάθεσις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -η καταβολή, θέσις καταβολάδων εἰς τὴν γῆν πρὸς ἐξάπλωσιν : Διόδ.Σ 2,53 διπλῇ τῇ καταθέσει τῶν κλάδων ἀμφίχαιτα γινόμενα, Γεωπ.9,5,1 καταθέσεις φυτῶν ἐν τῇ γῇ· ‖ γεν. πάπ. φύτευμα : Πάπ. κατάθεσις χορτασμάτων· ‖ ὁμ. νεώτ. ἀπόθεσις, καταβολή : κατάθεσις θεμελίου λίθου· ‖ νεώτ. κ. παράδοσις χρημάτων εἰς τραπεζιτικὸν ἵδρυμα ἢ παρ' ἰδιώτῃ πρὸς φύλαξιν καὶ τοκισμόν : ἔχει κτήματα καὶ πολλὰς καταθέσεις· **2)** καταβολή, πληρωμὴ χρημάτων : Φίλ.2,224, Πολυδ.4,47· **3)** βεβαίωσις, ἐπιβεβαίωσις : ΕΜ 97,38 κατάθεσιν ποιοῦσιν· **4)** κατάπαυσις, κατάληξις : 'Ανών. π.Σουΐδ. ἐν λ. κτηματίτην κατάθεσις πολέμου· ‖ νεώτ. ἐν φρ. κατάθεσις ὅπλων ἀφοπλισμός, συνθηκολόγησις· **5)** ἐν τῇ χειρουργ. ἀνάταξις μέλους : 'Ερωτ. ἐν λ. κατατεῖναι : Παλλάδ.'Ιππ. 'Αγμ.12,273C· **6)** νομ. ὑπόσχεσις, ὁμολογία : 'Ιουστιν.Νεαρ.85,3,1· ‖ ὁμ. πάπ. διευθέτησις, διάθεσις· ‖ ὁμ. μσν. συμβιβασμός, συμφωνία : Χρον.Μορ.792 Ρ ἂς γένεται κατάθεσις εἰς τοῦ θεοῦ τὸν φόβον, | στὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ ὄμοσον ἐσὺ πρῶτον· **7)** νεώτ. κ. δημ. κατάθεσις μάρτυρος ὅ,τι ἐξεταζόμενος ἢ ἀνακρινόμενος ἀπαντᾷ μάρτυς τις, μαρτυρία· **8)** νεώτ. κατάθεσις ἐντολῆς παραίτησις ἀπὸ ἀναληφθείσης ἐντολῆς· **9)** πάπ. ταφή, ἐνταφιασμός.

καταθέτης (ὁ) νεώτ., θηλ. **-έτις** κ. **-έτρια** ὁ καταθέτων χρήματα εἰς πιστωτικὸν ἵδρυμα ἢ παρ' ἰδιώτῃ πρὸς ἀσφάλειαν ἢ ἐπὶ τόκῳ.

καταθετικά (τὰ) μον. πιθ. ῥήματα συγκαταθέσεως δηλωτικά : Εὐστ.Πον.241,46.

καταθέτω νεώτ. κ. δημ. θέτω τι κάτω, ἀποθέτω : οἱ πρόσκοποι κατέθεσαν στέφανον εἰς τὸν τάφον τοῦ ἀγνώστου στρατιώτου, - ὁ ὑπουργὸς κατέθεσε τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ σχολείου· ‖ κ. μτφ. ἐν φρ. καταθέτω τὴν ἐντολὴν παραιτοῦμαι τῆς ἀναληφθείσης ἐντολῆς (συνήθ. ἐπὶ πολιτικοῦ εἰς ὃν εἶχεν ἀνατεθῆ ὑπὸ τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος ὁ σχηματισμὸς κυβερνήσεως) : ἀποτυχὼν εἰς τὰς διαπραγματεύσεις πρὸς ἐξασφάλισιν πλειοψηφίας, κατέθεσε τὴν ἐντολήν, - ἦλθον εἰς διαφωνίαν μὲ τοὺς συνδιαιτητὰς καὶ θὰ καταθέσω τὴν ἐντολήν· **2)** εἰδ. καταβάλλω, παραδίδω χρήματα εἰς πιστωτικὸν ἵδρυμα πρὸς φύλαξιν ἢ συνήθ. ἐπὶ τόκῳ : κατέθεσα πέντε χιλιάδας δραχμὰς εἰς τὴν 'Εθνικὴν Τράπεζαν· ὁμ. κ. εἰς ἰδιώτην πρὸς ὡρισμένον τινὰ σκοπόν : κατέθεσα εἴκοσι χιλιάδας δραχμὰς εἰς τὸν ἐξάδελφόν σου, διὰ νὰ σοῦ δίδῃ ἀνὰ χιλίας δραχμὰς μηνιαίως· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ ἀ.πραγμ. ἐχόντων ἀξίαν : οἱ μεθέξοντες τῆς συνελεύσεως δέον νὰ καταθέσωσι τὰς μετοχάς των ἐπὶ ἀποδείξει παρὰ τῷ ταμίᾳ τῆς ἑταιρείας· **3)** εἰδ. κ. δημ. μτφ. ὡς δικαν. ὅρος παρέχω, δίδω μαρτυρίαν περὶ προσ. ἢ περὶ γεγονότων ἐνώπιον δικαστικῆς ἀρχῆς : κατέθεσεν ἐπιβαρυντικὰ διὰ τὸν κατηγορούμενον, - ἔχει καταθέσει κάποια περίεργα περιστατικά, - τί ἔχεις - τί γνωρίζεις νὰ καταθέσῃς;

καταθέω (θέω) τρέχω πρὸς τὰ κάτω, κατηφοράω τρέχοντας : Θουκ.3,97 καταθέοντες ἀπὸ τῶν λόφων· **2)** ἐπὶ πλοίων, εἰσέρχομαι εἰς τὸν λιμένα, κατοπλέω : Ξεν.'Ελλ.1,1,35 πλοῖα ἐς Πειραιᾶ καταθέοντα· **3)** εἰσβάλλω, κάμνω ἐπιδρομήν : αὐτ.5,2,43 καταθέονται εἰς τὰς πόλεις· ‖ μτ. αἰτ. ἐπιτρέχω, λεηλατῶ δι' ἐπιδρομῶν : Θουκ.7,27 τῆς φρουρᾶς καταθεούσης τε τὴν χώραν καὶ λῃστείας ποιουμένης, Ξεν.ΚΠ 5,4,15 καταθεῖ τὴν πρὸς Βαβυλῶνα χώραν, Πολύαιν.1,23,1 κ- θάλατταν· **4)** μτφ. προσβάλλω, ἐπιτίθεμαι, καταδιώκω : Παρθ.13,3, Λιβάν.Λόγ.63,42 κ- τοὺς τετελευτηκότας· ἰδ. διὰ λογικοῦ ἐπιχειρήματος : Πλάτ. Θεαίτ.171C τὸν ἑταῖρόν μου καταθέομεν· πρβλ. κατατρέχω· μτ. γεν. φέρομαι ὑβριστικῶς : Προκ. Περσ.1,2 κ- τῆς τοῦ αὐτοκράτορος ἡλικίας.

καταθεῶμαι-άομαι βλέπω, παρατηρῶ ἀπό τινος ὑψηλοῦ τόπου τὰ πρὸς τὰ κάτω : Ξεν.'Αν.6, 5,30 εἶδον . . τοὺς ἱππέας . . ἀπὸ τοῦ λόφου καταθεωμένους τὰ γιγνόμενα· ‖ ἀπολ. βλέπω, παρατηρῶ, θεῶμαι ἐπισταμένως : αὐτ.ΚΠ 3,2,1 περιελαύνων τὴν χώραν κατεθεᾶτο· ‖ γεν. θεωρῶ, ἐξετάζω, μελετῶ : Πλούτ.'Ηθ.426D καταθεᾶσθαι φορὰς ἄστρων· ‖ μτφ. θεωρῶ διὰ τοῦ νοός : Ξεν.ΚΠ 8,2,18 τοὺς ἄλλους καταθεῶ καὶ λόγισαι πόσα ἐστὶν ἕτοιμα χρήματα.

καταθεώρησις-εως (ἡ) μτγν. παρατήρησις : 'Απολλόδ.Δαμ.Πολιορκ.139,2.

καταθεωρῶ-έω παρατηρῶ ἄνωθεν, ἐν χρ. τὸ παθ. : Πλάτ.Γοργ.465D μὴ ὑπὸ ταύτης (τῆς ψυχῆς) κατεθεωρεῖτο.. ἥ τε ὀψοποιικὴ καὶ ἡ ἰατρική.

καταθήγω μτγν. ὀξύνω, ἀκονῶ, τροχίζω : 'Αρίστων ΑΠ 6,303 ἐν βύβλοισι καταθήξετ' ὀδόντα· ‖ ἀπαρφ. δωρ. ἀόρ. π. 'Ησ. «καθθᾶξαι· παρακονῆσαι, μεθύσαι».

καταθήκη (ἡ) παρακαταθήκη, ἐνέχυρον : 'Ισοκρ. 17,27 τὸν συνειδότα περὶ καταθήκης (κτ. διόρθ.).

καταθηλύνω κάμνω τινὰ θηλυπρεπῆ, χαῦνον : Λουκ.Περεγρ.19 κακῶς ἠγόρευεν ὡς καταθηλύναντα τοὺς Ἕλληνας· ‖ ὁμ. μαλακός : Ἱππ. Ἀέρ.15 οἵ τε καρποὶ οἱ γινόμενοι αὐτόθι πάντες .. κατατεθηλυσμένοι καὶ ἀτελέες ὑπὸ πολυπληθείης τοῦ ὕδατος (διόρθ. τεθηλυσμένοι).

καταθήπω ἀχρ. ἐνεστ. τοῦ παρακ. κατατέθηπα.

καταθηρατόριον (τό) τὸ καθθηρατόριον βλ.λ.

καταθηρεύω μτγν. θηρεύων συλλαμβάνω.

καταθλαδία ποινή (ἡ) μσν. ἡ ποινὴ τοῦ εὐνουχισμοῦ : Ἰωσ.Γενέσ.11D.

καταθλάττω γλώσσ. τοῦ φλῶ βλ.λ.

καταθλίβω κ. νεώτ. πιέζω τι ἐπάνω εἴς τι, καταπιέζω, ζαυλίζω : Θεόφρ.Πυρ.23 ἐάν τις καταθλίβῃ τοὺς δαυλοὺς ἀποσβέννυσιν, Σωρ.Ι,76 κ- τοὺς μαστούς· **2)** δθ. μτφ. καταπιέζω, καταστενοχωρῶ : Πλούτ.Ἠθ.133D τὸ πνεῦμα καταθλίψαντας· ‖ νεώτ. μτφ. στενοχωρῶ, συγκινῶ, λυπῶ : μὲ κατέθλιψαν τὰ ἀτυχήματά σου· κ. παθ. : κατεθλίβην διὰ τὴν ἀπρέπειαν.

καταθλιοῦμαι-όομαι μσν. γίνομαι ἐντελῶς ἄθλιος : Θεοφύλ.Σ 170,19.

καταθλιπτικός-ή-όν νεώτ. ὁ καταθλίβων, δυσβάστακτος, καταπιεστικός : καταθλιπτικὴ ἐργασία· **2)** εἰδ. καταθλιπτικὴ ἀντλία ἡ λειτουργοῦσα διὰ πιέσεως· ἐπίρρ. νεώτ. -ῶς, δημ.-ά.

κατάθλιψις-εως (ἡ) γλωσσ. κ. νεώτ. καταπίεσις, ζούλισμα.

καταθλῶ-άω μτγν., ἀόρ. α' -έθλασα κατασυντρίβω, σπάζω εἰς κομμάτια : ΠΔ Ψαλμ.41(42),11 ἐν τῷ καταθλᾶσθαι τὰ ὀστᾶ μου ὠνείδισάν με οἱ θλίβοντές με· ‖ ὁμ. κ. μτφ. : αὐτ.Ἡσ.63,3 κατέθλασα αὐτοὺς ὡς γῆν.

καταθλῶ-έω μτγν. κατσβάλλω τινά, νικῶ : Πλούτ.Κλεομ.27 πρὸς τὸν πόλεμον ἐξεπόνει καὶ κατήθλει τὸν Κλεομένη γλίσχρως· ‖ κ. μτφ. : αὐτ.Ἠθ.47F καταθλῆσαι τὴν ἀμαθίαν· **2)** ἐξουσιάζω : Ἀρρ.Ἐπίκτ.2,17,31 κ- τοῦτον τὸν τόπον· **3)** ἀσκῶ, γυμνάζω : αὐτ.8D ἐν ἀκοντισμοῖς αὐτοὺς καταθλοῦντας καὶ τοξείαις καὶ θήραις· κ. παθ. : Διον.Ἀλ.Ρωμ.13,12 κατηθλημένοι ἐν πολέμοις· **4)** ἀμτβ. ἀσκῶ, γυμνάζω ἐμαυτόν: Πλούτ.Ἠθ.2Ε τοῖς γυμνασαμένοις καὶ καταθλήσασι πλεῖστον εἰς ἰσχὺν ἐπέδωκε· ‖ κατηθληκότες (οἱ) ἐπὶ στρατιωτῶν, οἱ καλῶς γεγυμνασμένοι : Πλούτ.Μάρ.26 διάπονοι τὰ σώματα καὶ κατηθληκότες.

καταθνῄσκω, αἰολ. κατθναίσκω, μέλλ. -θανοῦμαι, ἀόρ. κατέθανον κ. ἐπ. κάτθανον, μτγν. ποι. ἀόρ. α' κάτθανα, παρακ. -τέθνηκα ἀποθνῄσκω, πεθαίνω : Ἰλ.Χ 355 τὸν δὲ καταθνῄσκων προσέφη, αὐτ.Φ 107 κάτθανε καὶ Πάτροκλος· ‖ κτ. παρακ. εἶμαι νεκρός, ἀντίθ. ζῶ : αὐτ.Ο 664 ἠμὲν ὅτεῳ ζώουσι καὶ ᾧ κατατεθνήκασι· συχν. κτ. μτχ. παρακ. : αὐτ.Η 89 ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος, αὐτ.565 ἀμφὶ νέκυϊ κατατεθνηῶτι μάχεσθαι· π. τραγ. ἐν χρ. μ. κτ. συγκεκ. μέλλ. : Εὐρ.Ἀλκ.150 ἴστω νυν εὐκλεής γε κατθανουμένη· κ. ἀπαρφ. κ. μτχ. κτ. συγκεκ. ἀόρ. : Αἰσχ.Ἀγ.1290 αἰνοῦσ' ἃ πράξω τλήσομαι τὸ κατθανεῖν· **2)** μτφ. γίνομαι ἄφαντος : Βίων 1,31 κάτθανε δ' ἁ μορφὰ σὺν Ἀδώνιδι, Μόσχ. 3,34 μέλι .. κάτθανε ἐν κηρῷ λυπεύμενον.

καταθνητός-ή-όν θνητός : Ἰλ.Ε 402 οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γε τέτυκτο, Ὕμν.Ἑρμ.464, Ὕμν. Ἀφρ.39,5 (θηλ.).

καταθοίνησις-εως (ἡ) μσν. κατανάλωσις : Νικ.Χων.Χρον.171D.

καταθοινῶ-άω κατατρώγω : Αἴσωπ.14, Διογεν.7, 52· παθ. ἀόρ. ἐν μέσ. σημ. : Παγκράτ.π.Ἀθήν.7, 283Β (τοὺς ἰχθῦς) καταθοινηθῆναι.

καταθολῶ-όω θολώνω ἐντελῶς : Ἀναξ.150.

καταθορεῖν ἀπαρφ. ἀορ. τοῦ καταθρῴσκω.

καταθορυβῶ-έω κ. νεώτ. ἐγείρω θόρυβον ἐναντίον τινός, παραζαλίζω τινὰ διὰ τοῦ θορύβου, κάμνω τινὰ νὰ τὰ χάσῃ : Πλάτ.Πρωτ.319C καταγελῶσι καὶ θορυβοῦσιν, ἕως ἂν ἢ αὐτὸς ἀποστῇ ὁ ἐπιχειρῶν λέγειν καταθορυβηθείς· ‖ ἐνεργ. ἐνοχλῶ : Νουμήν.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.14,6· κ. μτ. συστοίχ.αἰτ. : αὐτ. τὴν ἀπὸ ἁμάξης πομπείαν πᾶσαν κατεθορύβει· **2)** νεώτ. παθ. ὑφίσταμαι ζάλην, ἀνησυχίαν ἐκ συγκινήσεως : ἅμα τῷ ἀκούσματι κατεθορυβήθη.

καταθρασύνω δ. τ. τοῦ καταθαρσύνω βλ.λ.

κατάθραυστος-ον μτγν. κατατεθραυσμένος εἰς τεμάχια, κατασπασμένος : Διοσκ.5,27 (ἀμφ.).

καταθραύω θραύω εἰς τεμάχια, συντρίβω, κατασπάζω : Πλάτ.Πολιτ.265D καταθραύσαντες τὸ γιγνόμενον αὐτῷ πειρώμεθα ἀποδοῦναι, Πλούτ. Ἠθ.949C, Γαλ.18(1),471 κ- εἰς λεπτά.

καταθρηνῶ-έω θρηνῶ, κλαίω : Εὐρ.Ἠλ.1326 ὡς ἐπὶ τύμβῳ καταθρήνησον, Φιλόδ.Θαν.24 (ἀμφ.)· κ. μτ. αἰτ. : Διόδ.Σ 17,118 τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν κ-, Πλούτ.Ἠθ.1103Α κ- τοὺς ἀποθνῄσκοντας, Ἀππ.Λιβ.81 κ- ἑαυτούς.

καταθριαμβεύω μσν. θριαμβεύω καταβαλών τινα : Μετοχ.Θ'Ὑπομνημ.429· **2)** χλευάζω, σκώπτω : Εὐμαθ.94 μὴ μοῦ καταθριαμβεύσῃς τὸν ἔρωτα.

καταθρονίζομαι μσν. ἐνθρονίζομαι, κάθημαι εἰς τὸν θρόνον, θρονιάζομαι : Βί.Ἀλεξ.1481 Ἡφαίστου θρανιστήριον οὗτος κατεθρονίσθη.

καταθροῶ-έω μτγν. κ. μσν. καταθορυβῶ βλ.λ. : Πολυδ.8,154, Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ.3,210 συρρεύσαντες .. ἀγεληδὸν εἰς τὸ πατριαρχεῖον κατεθρόησαν βοῶντες μετὰ πολλοῦ τοῦ ὁμαδοῦ.

καταθρύβω πάπ. καταθρύπτω βλ.λ. : καταθρύβειν λάγανον.

καταθρυλῶ-έω (θρῦλος) μτγν. καταθορυβῶ βλ.λ. : Πολυδ.8,154.

κατάθρυπτος-ον (θρύπτω) ἀβροδίαιτος, τρυφηλός : Εὔβουλ.108.

καταθρύπτω μτγν. τρίβω, κατατρίβω, κάμνω τι θρύμματα, μικρὰ τεμάχια : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.π.Ἀθήν.14,663Ε λάχανον κατέθρυπτε, Διόδ.Σ 1,83 καταθρύπτοντες τοὺς ἄρτους εἰς γάλα.

καταθρῴσκω, ἀόρ. β' κατέθορον πηδῶ κάτω, καταπηδῶ (π.Ὁμ.ἐν τμ.) : Ἰλ.Δ 79 κὰδ δ' ἔθορ' ἐς μέσσον· μτ. αἰτ. πηδῶ ἀπό τινος : Ἡρ.6,134 καταθρῴσκοντα δὲ τὴν αἱμασιὴν τὸν μηρὸν σπασθῆναι· κ. ἀπό τινος : αὐτ.3,86 καταθορόντες ἀπὸ τῶν ἵππων· μτ. γεν. : Νόνν.Δ 23,220.

καταθυμία (ἡ) νεώτ. ψυχιατρ. ἰδιάζουσα ἀνωμαλία τοῦ συναισθήματος.

καταθύμιος(-α)-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐν τῷ νῷ ἢ τοῖς στοχασμοῖς ὤν : Ὀδ.Χ 392 ὄφρα ἔπος εἴπωμι τό μοι καταθύμιόν ἐστιν· ‖ ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας : Ἰλ.Κ 383 μηδέ τί τοι θάνατος καταθύμιος ἔστω (ἃς μὴ ἐπικάθηται ὁ θάνατος βαρὺς ἐπὶ τῆς καρδίας), Βί.Ἀλεξ.4022 ἐμοὶ γὰρ καταθύμιον ἦν φονευτὰς Δαρείου κακίστῳ μόρῳ .. τελευτηκέναι· **2)** ὁ συμφώνως πρὸς τὰς προσδοκίας τινὸς γινόμενος : Εὔμελ.13 τῷ ἴθωμάτᾳ καταθυμίῳ ἔπλετο Μοῖσα, Θέογν.617 οὔτι μάλ' ἀνθρώποις καταθύμια πάντα τελεῖται· **3)** ὁ κατὰ θυμόν, ἐπιθυμητός, εὐχάριστος : Ἡρ.9,45 Μαρδονίῳ τὰ σφάγια οὐ δύναται καταθύμια γενέσθαι, Ἀντιφ.Σοφ.49 τί γὰρ ἥδιον ἀνθρώπῳ γυναικὸς καταθυμίας ;, Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,243 οὐκ ἔτι τοῖς δυνάσταις καταθύμιος, οὐδὲ τοῖς παραδυναστεύουσι προσφιλὴς ἦν· ‖ ὁμ. ὁ ἀρέσκων : Δημόκρ.277 παῖς καταθύμιος, Λυρ.Ἀλ.Ἀδέσπ. 4Β,16 καταθυμία ὄρνις, ΠΔ Ἡσ.44,9 ποιοῦντες τὰ καταθύμια αὐτῶν· ἐπίρρ. μτγν. -ως.

καταθυμοβορῶ-έω ἐπιτατ. τοῦ θυμοβορῶ βλ.λ.: Πυθ.π.ΨΠλουτ.ΒΙ.'Ομ.154 (ζωὴν) καταθυμοβορεῖν.

καταθυμῶ-έω γίνομαι ὅλως ἄθυμος, χάνω ὁλοσχερῶς τὸ θάρρος : Ξεν.'Ελλ.3,2,7.

καταθύω θύω, θυσιάζω : 'Ηρ.8,19 τῶν τε προβάτων . . καταθύειν ὅσα τις ἐθέλοι, Δίων Κ 65,13, 'Ανών.'Οξ.2159 καταθύειν τοῖς θεοῖς πάντα' ἀναφορ. πρὸς θυμίαμα,καίω ὡς προσφοράν : 'Ιουλ. Λόγ.2,79Β λιβανωτοῦ χίλια τάλαντα κ· ὁθ. συνεκδ. προσφέρω, ἀφιερῶ : Ξεν.'Αν.5,3,13 τὴν δεκάτην καταθύειν ἑκάστου ἔτους, Διόδ.Σ 4,21 κατέθυσε τῷ θεῷ πᾶσαν τὴν δεκάτην' 2) φονεύω, σκοτώνω : 'Αρετ.Χρον.Ναύσ.2,12· 3) μέσ. ἐν φρ. φίλτροις καταθύσομαι θὰ ἐξαναγκάσω διὰ μαγικῶν θυσιῶν, θὰ μαγεύσω : Θεόκρ.2,3.

καταθωπεύω μτγν. ἐπιτατ. τοῦ θωπεύω βλ.λ. : 'Αγαθ.5,14 δώροις τοὺς πολεμίους καταθωπεύειν.

καταθωρᾱκίζομαι καλύπτομαι διὰ θώρακος πανταχόθεν : Ξεν.ΚΠ 6,2,17 οἵ τε ἵπποι εἰσὶ κατατεθωρακισμένοι οἱ ἐν τοῖς ἅρμασιν.

καταί μτγν. ἀπάν. ποι. τ. τοῦ κατά βλ.λ. : 'Απολλ.Δύσκ.Συντ.309,28.

καταιβάζω δημ. ἐσφ. γρ. τοῦ κατεβάζω βλ.λ.

καταιβασία (ἡ) μτγν., ἐπ. -ίη ποι. τ. τοῦ κατάβασις βλ.λ. : Κόϊντ.6,484· 2) καταιβασίαι καταβαίνουσαι ἀστραπαί, κεραυνοί : Πλούτ.'Ηθ 555Α.

καταιβᾰ́σιος-ον μτγν. ὁ καταβαίνων, ἐπίθ. τῶν ἀστραπῶν καὶ κεραυνῶν : Χρησμ.π.Πορφ.π. Εὐσ Εὐάγγ.Προπ.6,3 καταιβάσιον Διὸς ἔγχος' πρβλ. καταβάσιος· 2) ἐπὶ τοῦ 'Απόλλωνος, ὡς τοῦ θεοῦ ὃν ἐπεκαλοῦντα οἱ προσευχόμενοι περὶ ἐπανόδου εἰς τὴν χώραν αὐτῶν : Σχόλ.Εὐρ.Φοίν. 1408. Ζηνόβ.4,29.

καταίβᾰσις-εως (ἡ) (βαίνω) μτγν. ἀντὶ μετάβασις βλ.λ. : 'Αντίπ. ἐν ΑΠ 11,23.

καταιβᾰ́της (ὁ) (βαίνω) ὁ καταβάτης, ὁ καταφερόμενος, ὡς ἐπίθ. τοῦ Διός καταβαίνοντος μετὰ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν : 'Αριστφ.Εἰρ.42 οὐκ ἔσθ' ὅπως τοῦτ' ἔστι τὸ τέρας οὐ Διὸς καταιβάτου, Κλέαρχ.'Ιστ.9 θύουσι Διὶ καταιβάτῃ, Παυσ.5,14,10· ‖ κ. ἐπὶ τῆς βροντῆς : Αἰσχ. Πρ.359 καταιβάτης κεραυνὸς ἐκπνέων φλόγα' ‖ κ. ὡς ἐπίθ. τοῦ Δημητρίου κολακευτικῶς ὑπὸ τῶν 'Αθηναίων : Πλούτ.Δημήτρ.10 καὶ βωμὸν ἐπιθέντες Δημητρίου Καταιβάτου προσηγόρευσαν' 2) ἐπίθ. τοῦ 'Ερμοῦ, ὅστις ὡδήγει τὰς ψυχὰς εἰς τὸν 'Αδην : Σχόλ.'Αριστφ.Εἰρ.649· 3) ἐπὶ τοῦ 'Αχέροντος, ὅστις κατέρχεται, καταβαίνων ὑπὸ τὴν γῆν διὰ καταβόθρας : Εὐρ.Βάκχ.1361 οὐδὲ τὸν καταιβάτην 'Αχέροντα πλεύσας ἥσυχος γενήσομαι' ‖ κ. ἐπὶ προσ., ὁ κατερχόμενος ὑπὸ τὴν γῆν : Δαμάσκ.'Ισιδ.131· 4) 'Επιγρ. οἱ καταιβάται μέλη θιάσου λάτρεις τοῦ Διονύσου.

καταιβᾰ́τις-ιδος (ἡ) (βαίνω) θηλ. τοῦ καταιβάτης βλ.λ. : Λυκόφρ.497 ζῶσ' ἐς 'Αιδην ἵξεται καταιβάτις' 2) ἀπότομος, ἀπόκρημνος, κατωφερής : 'Απολλ.Ρ 2,353 κατεβάτις κέλευθος' 3) ἐνεργ. ἡ καταβιβάζουσα : Σωσιφ.π. Σχόλ. εἰς 'Απολλ.Ρ 3,533 σελήνης αἰθέρος καταιβάτις.

καταιβᾰτός-ή-ό(ν) (βαίνω) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ δι' οὗ δύναταί τις νὰ καταβῇ : 'Οδ.Ν 110 αἱ μὲν πρὸς Βορέαο καταιβαταὶ ἀνθρώποισιν (εἴσοδοι δι' ὧν οἱ ἄνθρωποι δύνανται νὰ καταβῶσιν)· 2) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ λόγου, παράγραφος.

καταΐγδην ἐπίρρ. μτγν. ποι. ὁρμητικῶς, βιαίως, σφοδρῶς : 'Απολλ.Ρ 1,46 ἵκτο καταΐγδην θύελλα, 'Οππ.'Αλ.3,574.

καταιγιδοφόρος (ὁ) νεώτ. ὁ φέρων καταιγίδα.

καταιγιδώδης-ους-ες μτγν. κ. μσν. ὁ φέρων καταιγίδα, θυελλώδης : Σχόλ.'Απολλ.Ρ 1,1016,Εὐστ. 1414,38.

καταιγίζω ἐπέρχομαι ὡςκαταιγίς,ὁρμῶ ὡς θύελλα: Αἰσχ.'Επτ.63 πρὶν καταιγίσαι πνοὰς 'Αρεως,'Αλεξ. 46,5 ἐκνεφίας καταιγίσας εἰς τὴν ἀγοράν' ‖ γεν. εἶμαι θυελλώδης : Θεοίτ. ἐν ΑΠ 10,16,9· 2) μτφ.ἐπὶ πόνου καὶ ἀσθενείας : 'Ιππ.Νούσ.3,7,16· ‖ ἐπὶ ἔρωτος : ΑΠ 12,88· ‖ μτγν. ἐπὶ φήμης : 'Αχιλλ.Τάτ.6,10· ‖ ἐπὶ μέθης : Κωμ.'Αδέσπ.1227 τὴν καταιγίζουσαν ἐκ μέθης ζάλην' 3) ἐπὶ τόπων, ἐγείρω, ἔχω καταιγίδας, θυέλλας : Στράβ.7,4,3 (ἡ Ταυρικὴ παραλία) ὀρεινὴ καὶ καταιγίζουσα τοῖς βορέαις ἵδρυται' ‖ κ. παθ. ἐπὶ τόπων κ. ἰδ. τῆς θαλάσσης, προσβάλλομαι ὑπὸ καταιγίδων, εἶμαι ἐκτεθειμένος εἰς θυέλλας : Γαλ.6,709 ὅταν ὑπ' ἀνέμου καταιγίζηται ὁ πόντος' ‖ κ. μτφ. : 'Ηλιόδ.Αἰθ.5,24 ὁλκὰς θορύβοις καταιγιζομένη.

καταιγίς-ίδος (ἡ) (αἰγίς) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω αἰφνιδία καὶ ὁρμητικὴ θύελλα, ἀνεμοζάλη : Δημόκρ.14, Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.9· 2) μτφ ἐπὶ τῶν ὀρέξεων τοῦ πάθους : Φιλόδ. ἐν 'Ηρακλ.1251,6· ‖ ἐπὶ μαχῶν : Τζέτζ.Χιλ.1,984.

καταιγισμός (ὁ) (καταιγίζω) κ. νεώτ. χαρακτηριστικὸν ἐπίθετον τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τῶν ἡδονῶν τῆς σαρκὸς δοθὲν ὑπὸ τοῦ 'Επικούρου : 'Επικ. ἀπ.413,Πλούτ.'Ηθ.1090Β· 2) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταιγίζειν βλ.λ. : καταιγισμὸς πυρὸς διὰ τῆς ἀντλίας.

καταιδοῦμαι-έομαι, μέλλ. -έσομαι, ἀόρ. -ῃδέσθην ἐντρέπομαί τινα παρὰ πολύ, διότι τὸν τιμῶ καὶ σέβομαι διὰ τὴν ἡλικίαν ἢ ἀρετήν του, φοβοῦμαι αὐτόν : 'Ηρ.3,72 τὰ μέν κου καταιδεόμενος ἡμέας, Σοφ.ΟΤ 652 τὸν οὔτε πρὶν νήπιον νῦν τ' ἐν ὅρκῳ μέγαν καταίδεσαι, Εὐρ.'Ιππ.772 δαίμονα στυγνὰν καταιδεσθεῖσα, 'Αριστφ.Νεφ. 1468 καταιδέσθητι πατρῷον Δία' ‖ ὁμ. μτ. ἀπαρφ. : Εὐρ.'Ηρακλ.1027 ἐπεί μ' ἀφῆκε καὶ κατῃδέσθη κτανεῖν' 2) μτγν. ἐν τῷ ἐνεργ. καταιδῶ καταισχύνω, ἐντροπιάζω : 'Ηλιόδ.Αἰθ.4,18,Θεμίστ. Λόγ.15,911b.

καταιϜεί 'Επιγρ. εἰσαεὶ βλ.λ.

καταιέτια (τὰ) 'Επιγρ. ὁ κάτωθι, ὁ παρὰ τὸν αἰετὸν εὑρισκόμενος : καταιέτια γεῖσα.

καταιθαλῶ-όω (αἰθάλη) κατακαίω διὰ καύσεως, κατασβολώνω : Αἰσχ.ἀπ.160 δόμους . . καταιθαλώσω, Εὐρ.'Ικ.640 ὃν Ζεὺς κεραυνῷ πυρπόλῳ καταιθαλοῖ, 'Αριστφ.'Ορν.1242 καταιθαλώσῃ Λικυμνίαις βολαῖς' 2) μτφ. ἐπὶ ἔρωτος : 'Αριστφ. 'Ορν.1261 καταιθαλώσεις τῶν νεωτέρων τινά, Λουκ.Θε.Δ.5,4 ὑπ' ἀσβόλου κατῃθαλωμένος, 'Αρτεμίδ.Δαλδ.2,10.

καταῖθυξ ὄμβρος ραγδαία βροχή : Τραγ.'Αδέσπ.216.

καταιθύσσω κινοῦμαι τῇδε κἀκεῖσε ἐπάνω εἴς τι, κυματίζω : Πίνδ.Π.4,83 πλόκαμοι ἅπαν νῶτον καταίθυσσον' 2) χέω, διαχέω : αὐτ.5,11 εὐδίαν ὃς καταιθύσσει ἑστίαν.

καταίθω διὰ καύσεως μεταβάλλω εἰς τέφραν, κατακαίω: Αἰσχ Χο 607 καταίθουσα παιδὸς δαφοινὸν δαλὸν ἥλικ', Εὐρ.'Ανδρ.258 σὺ δ' οὖν κάταιθε,'Αριστφ.Θεσμ.730 ὕφαπτε καὶ κάταιθε' 2) μτφ. ἐξεγείρω, ἀνάπτω : Θεόκρ.7,56 ἔρως με καταίθει, Λυκόφρ.249· κ. παθ. : Αἰσχ.ἀπ.359.Θεόκρ.2,40.

καταικίζω πληγώνω δεινῶς, καταστρέφω, κ. παθ. : 'Οδ.Π 290 ἀλλὰ κατήκισται ὅσον πυρὸς ἵκετ' ἀυτμή, Διον.'Αλ.Ρωμ.373· ‖ κ.μέσ. : Εὐρ.'Ανδρ. 828 σῶμα σὸν καταικιεῖ, Διόδ.Σ 18,47 καταικισάμενοι τὸ σῶμα' κ. μτφ. : Πλούτ.'Ηθ.1141D μουσικὴ κατῃκισμένη τὸ σῶμα.

καταίνεσις (ἡ) (αἰνῶ) μτγν. ὑπόσχεσις, συγκατάθεσις, μνηστεία : Πλούτ.ΤΓράκχ.4 δεξαμένου . . καὶ τῆς καταινέσεως οὕτω γενομένης.

καταινῶ-έω, μέλλ. -έσω κ. ποι. -ήσω, ποι. ἀόρ. -ησα συμφωνῶ, ἐπιδοκιμάζω τι : 'Ηρ.4,80 ὁ δὲ 'Οκταμασάδης καταινέει ταῦτα' ‖ κ. μτ. δοτ.

αυναινῶ, συμφωνῶ ἐπί τινι ὁρῳ: Ἡρ.3,53 **καταινέσαντος δ' ἐπὶ τούτοισι τοῦ παιδός** ‖ μτ. δοτ πράγμ.: Σχόλ.Θουκ.4,122 **τοῖς μὲν ἄλλοις κατῄνει** ‖ κ. ἀπολ.: Ἡρ.9,7 **Ἑλλάδα.. προδοῦναι οὐ καταινέσαμεν, ἀλλὰ ἀπειπάμεθα** 2) ἀποδέχομαι, ὑπόσχομαι, ὁμολογῶ: Πίνδ.Π 4,222,Σοφ. ΟΚ 1633 **καὶ καταίνεσον μήποτε προδώσειν τάσδ' ἑκών,** Στατύλλ.ΑΠ 9,98· 3) παραχωρῶ τί τινι αἰτοῦντι, ὑπόσχομαι: Σοφ.ΟΚ 432 **τοῦτ' ἐμοὶ τότε πόλις τὸ δῶρον εἰκότως κατῄνεσεν** ‖ ὑπισχνοῦμαι εἰς γάμον, μνηστεύω, ἀρραβωνίζω τὴν θυγατέρα: Εὐρ.ΙΑ 695 **τοὔνομα μὲν οὖν παῖδ' οἶδ' ὅτῳ κατῄνεσας,** Νικ.Δάμ.101, Πλούτ.Πομπ.47 **τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα καταινέσας Φαύστῳ.**

κατάϊξ-ῖκος (ἡ) (καταΐσσω) καταιγίς: Εὐμελ.9, Καλλ.Ἄρτ.114 **τόθεν βορέαο κατᾶιξ ἔρχεται.**

καταιόνημα (τὸ) (καταιονῶ) μτγν. τὸ ἐπιχυθὲν ὕδωρ, τὸ πλύσιμον: Αἰλ.ΖΙ 8,22, Ἀλέξ.Τραλλ.1,52 **καταιονήμασι καὶ ἐπιπλάσμασι.**

καταιόνησις-εως (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ κατάβρεξις, ἡ πλύσις διὰ θερμοῦ ὕδατος: Μάρκ. Αὐρ.5,9 **κατάπλασμα καὶ καταιόνησις,** Γαλ.12,675, Πολύδ.4,180, Ἀθήν.124d **ἔστι καὶ τρόπος ἕτερος καμάτων λύσεως ἐκ τῶν κατὰ κεφαλῆς καταιονήσεων,** Εὐστ. **ἡ κατὰ τῆς κεφαλῆς καταιόνησις ἐν τοῖς λουτροῖς** ‖ νεώτ. κ. ἡ διὰ ψυχροῦ ἄνωθεν πίπτοντος ὕδατος κατάβρεξις, ντούς.

καταιονητήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. μηχάνημα ἐν χρ. διὰ τὴν καταιόνησιν ὕδατος ἢ φαρμακευτικοῦ ὑγροῦ.

καταιονῶ-άω καταντλῶ, καταβρέχω, πλύνω: Ἱππ.Γυν.1,68,Πλούτ.Ἠθ.74D **ἀλλ' ἐνέβρεξαν προσηνῶς καὶ κατῃόνησαν** κ. παθ.: Λουκ.Λεξιφ.5 **ἐν τῇ θερμῇ πυέλῳ καταιονηθέντες** ‖ κ. μτφ.: Δίων Κ 38,19 **κ- τινα σοφίᾳ** 2) ρηματ. π. καταιόνησις, καταιονητήρ.

καταίρεσις (ἡ) Ἰων. ἀντὶ καθαίρεσις βλ.λ.

καταίρω κ. μτγν. μ. ὁ αἰολ. τ. **καταέρρω** ἀντὶ καταείρω, φέρω κάτω, συνήθ. ἀμτβ. ἐπέρχομαι, ἐφορμῶ, ἐπὶ προσ καταπηδῶ: Εὐρ.Βάκχ. 1294 **ἡμεῖς δ' ἐκεῖσε τίνι τρόπῳ κατήραμεν,** Πλάτ. Ἱππ.Μ 281Α **οὐχ ἱκανοὶ ἐξικνεῖσθαι φρονήσει ἐπ' ἀμφότερα,** Πλούτ.Φίλ.14 **κ- εἰς τὰς τῶν πολεμίων χεῖρας** ‖ ἐπὶ πτηνῶν, καταπέτομαι: Ἀριστφ. Ὄρν.1288 **κἄπειτ' ἂν ἅμα κατῆραν ἐς τὰ βυβλία** ‖ ἐπὶ θεῶν: Παυσ.10,15,5 **κατῆρε τότε ἐς Δελφούς,** Πλούτ.Ρωμ.9 **ἀφ' ἑτέρας τινὸς γῆς καταίρειν ἐνταῦθα** ‖ ἐπὶ πλοίων, φθάνω εἰς τὸν λιμένα: Θουκ.8,39 **ἐς τὴν Καῦνον τῆς Ἀσίας κατῆραν,** Πολύβ.1,56,3 ἀποπλέων **ἐντεῦθεν κατῆρε παντὶ τῷ στόλῳ,** Ἀλκίφρ.1,38.

καταιρῶ-έω Ἰων. ἀντὶ καθαιρῶ-έω βλ.λ.

καταισθάνομαι ἐντελῶς ἀντιλαμβάνομαί τινος: Σοφ.ΟΤ 422 **ὅταν καταίσθῃ τὸν ὑμέναιον.**

καταίσιμος-ον (αἴσιμος) εὐνοϊκός, ἀγαθός: Εὔβουλ.15,6, Ἡσ.

καταισιμῶ-όω καταδαπανῶ· κ. παθ.: Εὔβουλ. 15,611· 2) πίνω ἐντελῶς: Ἐπίν.1,10 **κ- πῶμα.**

καταίσιος-ον (αἴσιος) ὁ τελείως δίκαιος: Αἰσχ. Ἀγ.1598 **ἔργον οὐ καταίσιον ὤμωξεν,** Ἡσ.

καταΐσσω φέρομαι μὲ ὁρμήν, ὁρμῶ πρὸς τὰ κάτω: Ἀπολλ.Ρ 2,224· π. Ὁμ. ἐν τμήσει: Ἰλ.Ζ 292 **καθ' ἵππων ἀΐξαντε** ‖ μέσ. ὁρμῶ ἐκ τῶν ἄνω: Ἐμπ.100,7· 2) μτ. αἰτ. διέρχομαι ὁρμητικῶς: σύτ.134,5 **φρὴν.. κόσμον.. καταΐσσουσα.**

καταϊσταρίζω μσν. ἱστορίζω, κοσμῶ δι' εἰκόνων: Χρον.Μορ.8084Ρ **ἐποικεν καὶ ἔχτισαν το (τὸ κάστρο) κι ἐκατιστόρησάν το.**

καταϊσχαλέος-α-ον (ἰσχαλέος): Ὀδ.Τ 233 κρομύοιο λοπὸν **κάτα ἰσχαλέοιο** (ἀμφ. ἀνάγν.).

καταισχόφιλος βλ. κατασοκόφιλος.

καταισχρεύομαι μσν. λέγω ἢ πράττω αἰσχρά: Τζέτζ.Χιλ.6,32 **τοιαῦτα κατῃσχρεύσατο.**

καταισχυμμός (ὁ) μτγν. ὀνειδισμός, ἐντροπή: Κλήμ.Ἀλ.587.

καταισχύνη (ἡ) μσν. κ. νεώτ. μεγάλη αἰσχύνη, ἐντραπή: Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,6 **εἶπε τὴν καταισχύνην ὁποῦ τὸν ἔκαμεν ὁ χάτμανος.**

καταισχυντήρ-ῆρος (ὁ) ὁ ὑβρίζων, ἀτιμάζων: Αἰσχ.Ἀγ.1363 **καταισχυντῆρσι τοῖσδ' ἡγουμένοις.**

καταισχύνω κ. μσν. κ. νεώτ. ἀτιμάζω, ἐντροπιάζω: Ὀδ.Ω 508 **μή τι καταισχύνειν πατέρων γένος,** Ἡρ.7,53 **καὶ μὴ καταισχύνειν τὰ πρόσθε ἐργασμένα,** Σοφ.Ἠλ.609 **σχεδόν τι τὴν σὴν οὐ καταισχύνω φύσιν,** Ἀριστφ.Ὄρν.1451 **τὸ γένος οὐ καταισχυνῶ,** Πλάτ.Λάχ.187 **ὅπως μὴ καταισχύνωσι τοὺς αὐτῶν προγόνους** ‖ ἀτιμάζω, διακορεύω γυναῖκα: Λυσ.1,49 **τὰς ἀλλοτρίας καταισχύνουσι γυναῖκας·** κ. ἐπὶ ἄρρενος: Δημ 1125 **ὥσπερ σὺ τοῦτον ὃν κατῄσχυνας,** Πλούτ.Νομ.10· 2) κ. μέσ. αἰσθάνομαι αἰδῶ, ἐντροπὴν ἐνώπιόν τινος, ἐντρέπομαι: Σοφ.Φιλ.1382 **ταῦτα λέξας οὐ κ- θεούς·** κ. παθ.: Ἰσοκρ.4,97 **καταισχυνθέντες τὴν ἀρετὴν αὐτῶν** ‖ κ. μτ. ἀπαρφ. ἐντρέπομαι νά..: Ἱππ.Ἄρθρ.42 **κ- ἰητρεύειν** κ. μτ. τοῦ **ὅπως**: Θουκ.6,13 **ἀντιπαρακελεύομαι μὴ καταισχυνθῆναι.. ὅπως μοι δόξει..** 3) ρηματ. π. καταισχυντήρ, καταισχυμμός.

καταΐσχω ἐπ. ἀντὶ κατίσχω βλ.λ., κατέχω· κ. παθ.: Ὀδ.Θ 122 **οὔτ' ἄρα ποίμνῃσιν καταΐσχεται οὔτ' ἀρότοισιν.**

καταιτίασις-εως (ἡ) μτγν. ἡ κατηγορία: Πλούτ. Ἠθ.546F, Μάρκ.Αὐρ.1,16 **καὶ ὑπομενετικὸν τῆς ἐπὶ τῶν τοιούτων τινῶν καταιτιάσεως.**

καταιτιασμός (ὁ) μτγν. ἡ κατηγορία: Βέττ.Βάλ. 2,8, Ἀστράμψ.2,161.

καταιτιῶμαι-άομαι κ. νεώτ. νομίζω τινὰ ἐντελῶς αἴτιον, ἀποδίδω ἐνοχήν, κατηγορῶ: Ἡρ.6,14 **ἀλλήλους γὰρ καταιτιῶνται,** Δημ.1306 **περὶ ὧν δ' ἂν μηδεὶς αὐτὸν ζῶντα καταιτιάσηται,** Μέν. ἀπ.618 **τί σαυτὸν ἀδικῶν τὴν τύχην καταιτιᾷ;,** Δίων Κ 68,1· ‖ κ. μτ. ἀπαρφ.: Δίων Κ ἀπ.104,3 **κ- χρήματα εἰληφέναι** ‖ κ. μέσ. ἀλληλοπαθές: Ἡρ.5,92 **ἀλλήλων ἅπτοντο καταιτιώμενοι·** κ. παθ.: Πάπ.· 2) **φέρω τι ὡς κατηγορίαν ἐναντίον τινός**: Θουκ.3,42 **εἰ μὲν γὰρ ἀμαθίαν κατῃτιῶντο,** Δημ.553 **λέγων δὲ καὶ καταιτιώμενος ταῦτα** ‖ ἐν μτχ. παθ. ἀορ. ὁ κατηγορούμενος: Θουκ. 6,60 **τοὺς δὲ καταιτιαθέντας.. ἀπέκτειναν,** Ξεν. Ἑλλ.1,32 **καταιτιασθεὶς δὲ ταῦτα πρᾶξαι,** Διόδ. Σ 4,31 **ψευδῶς κατῃτιᾶσθαι τὴν κλοπήν·** 3) ρηματ.π. καταιτίασις κ. καταιτιασμός.

καταῖτυξ-υγος (ἡ) περικεφαλαία χαμηλή, κάλυμμα τῆς κεφαλῆς ἐκ δέρματος ταύρου: Ἰλ.Κ 258 **ἡ τε καταῖτυξ κέκληται.**

καταΐφι (τὸ) (ἀραβ.) δημ. εἶδος γλυκίσματος ἐκ λεπτῆς κεκομμένης ζύμης, παρασκευαζομένου διὰ βουτύρου, καρύων, μέλιτος κ. ἄ.

καταίφλεξ-κος (ὁ,ἡ) ὁ καίων μετὰ θερμότητος· Ἡσ.ἐν λ. καταῖθυξ.

καταιχμάζω μτγν. κτυπῶ συνεχῶς διὰ τῆς αἰχμῆς, διὰ τοῦ δόρατος πλήττων καταβάλλω: Νόνν.Δ 21,6.

καταιχμαλωτίζω μσν. αἰχμαλωτίζω: Βί.Ἀλεξ. 3221 **λαβὼν γὰρ ἅπαντας τοὺς σοὺς καὶ καταιχμαλωτίσας.**

καταιωροῦμαι-έομαι παθ. κρέμαμαι πρὸς τὰ κάτω: Ἡσιόδ.Α 225 **θύσανοι δὲ κατῃωρεῦντο φαεινοί.**

κατακαγχάζω μτγν. μετὰ καγχασμοῦ ἢ δυνατοῦ γέλωτος χλευάζω τινά, γελῶ μεγαλοφώνως: Ἀγαθ.ΑΠ 5,215.

κατακαήμεν ἀντὶ -**καιέμεν** τοῦ κατακαίω βλ.λ.

κατακαημένος-η-ο(ν) δημ. ὁ πολλὰ παθών, δυστυχής.

κατακάθημαι νεώτ., δημ. κατακάθομαι κάθημαι ὅλως διόλου κάτω, κάθημαι εἰς τὸν βυθόν : τὰ μόρια τοῦ καφὲ κατακάθηνται ἐπὶ τοῦ πυθμένος· 2) κατέρχομαι τῆς θέσεώς μου ὑποχωρῶν εἰς τὸ ἴδιον βάρος μου : κατακάθηται ἡ στέγη· ‖ κ. μτφ. : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.40 νὰ κατακάτσῃ ὁ σεβντάς.

κατακάθι (τὸ) δημ. ὑποστάθμη, καταπάτι.

κατακαίνυμαι, παρακ. -κέκασμαι κοσμοῦμαι, Ἑρμ.134,1 κεφαλῇ κατὰ γυῖα κέκασται, Walz. Ῥητορ.1,639 ψηφῖσι χρυσοπάστοις.. κατακέκασται.

κατακαίνω κατακτείνω, ἀόρ. κατέκανον : Σοφ. Ἀντ 1340 σέ τ' οὐχ ἑκὼν κάκτανον, Ξεν.ΚΠ 4,6,5 ὁ δὲ κατακανὼν ὥσπερ ἐχθρὸν ἀπολέσας, Ἀρρ. Ἰνδ.11,10, Εὐνάπ.Ἱστ.ἀπ.212D.

κατακαίριος-ον καίριος : Ἰλ.Λ 439 ὃ οἱ οὔ τι τέλος κάτα καίριον ἦλθεν, Βιάν.ἐν ΑΠ 9,227.

κατακαίω, ἀττ. -κάω, μέλλ.-καύσω, ἀόρ. -έκαυσα κ. ἐπ. κατέκηα, α' πληθ. προσ. ὑποτ. κατακήομεν (δ.γρ. -είομεν), παθ. μέλλ.-καυθήσομαι κ.-καήσομαι, παθ. ἀόρ.-καύθην (ἀττ. τ.) κ. κατεκάην, παρακ.-κέκαυμαι καίω ἐντελῶς, καταστρέφω:Ἰλ.Α 40 κατὰ.. μηρί' ἔκηα, Ἡρ.4,69 ζῶντα κατακαυθῆναι, Ἀριστλ.Μετ.358a,14 γῆ κατακεκαυμένη· ‖ ἡ Κατακεκαυμένη ὄνομα τῆς ἄνω κοιλάδος τοῦ Ἕρμου ἐν Λυδίᾳ: Στράβ.13,4,11 μετὰ δὲ ταῦτ' ἔστιν ἡ Κατακεκαυμένη .. χώρα· 2) πάπ. ἐπὶ θερμῶν ἀνέμων : κ· τὰ ἐκ τῆς γῆς· 3) μτφ. ἐπὶ παθῶν, φλογίζω : Λυρ.Ἀλ.Ἀδέσπ.8 ὁ ἔρως ἐμὲ .. κατακέκαυκεν· κ.παθ. : αὐτ.1,24 κατακαίομαι καταλελειμένη, Σολωμ.ἀπ.μτφρ.Ἰλ.Σ 322 γιατὶ ὁ θυμὸς τοῦ κατακαίει τὰ σπλάχνα.

κατακαλλύνω Ἐπιγρ. κ. μσν. εὐπρεπίζω, ἐξωραΐζω : Διήγ.Ἀχιλλ.996 ἐνέθρεψα καὶ ἐκατεκάλλυνά σε, Λίθ.Ροδ.507 καὶ ἡ ἀγάπη ἐκατεκάλλυνεν (τὸ περιβόλιν)· ‖ καθαρίζω, φροκαλίζω : Ἐπιγρ. κατακαλλύνασι τὴν κόπρον τῶν περιστερῶν.

κατακαλλωπίζω μσν. ἐπιτατ. τοῦ καλλωπίζω : Κεδρ.Γεώργ.1,572,7.

κατακάλυμμα-τος (τὸ) (κατακαλύπτω) μτγν. τὸ κάλυμμα, σκέπασμα : ΠΔ Ἐξ.26,14 καὶ ποιήσεις κατακάλυμμα .. δέρματα, Ἰώσ.ΠΙ 5,12,3.

κατακαλύπτω ἐντελῶς καλύπτω, σκεπάζω : Ἰλ. Α 460 μηρούς τ' ἐξέταμον κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν, Αἰσχ.Πέρσ.917 θανάτου κατὰ μοῖρα καλύψαι, Ἡρ.2,47 ὁμοῦ κατ' ὧν ἐκάλυψε· κ. μέσ.: Ὀδ.Θ 92 κατὰ κρᾶτα καλυψάμενος γοάασκεν, Ἡρ.6,67 ταῦτα δὲ εἴπας καὶ κατακαλυψάμενος, Πλάτ.Μίν.76Β κἂν κατακεκαλυμμένος τις γνοίη, ΚΔ Κορινθ.1,11,7 ἀνὴρ .. οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλήν· 2) ρηματ.π.κατακάλυμμα, κατακάλυψις.

κατακάλυψις-εως (ἡ) μτγν. τὸ κατακαλύπτειν, ἡ σκέπασις : Σκριβ.π.Γαλ.13,99 τὰ ἐν κατακαλύψει ἀποστήματα, Κάσσ.Φ 21.

κατακαλῶ-έω καλῶ κάτω, προσκαλῶ : Θουκ. 1,24 ἐκ τῆς μητροπόλεως κατακληθείς, Στράβ. 14,1,38 ἐπ' ἐλευθερίᾳ κατακεκλημένων· ‖ μέσ.: Πλούτ.Σολ.24 κατακαλούμενον Ἀθήναζε, Πάπ. μηδένα αἰτεῖσθαι μηδὲ -λεῖσθαι· 2) παθ. ἐν μέσ. σημ. ἐπικαλοῦμαι τοὺς θεούς : Ἀππ.Λιβ.81, Ἰσοκρ.10,61 ἂν . . κατακαλέωνται (δ. γρ.)· ‖ Ἐπιγρ. ποιοῦμαι, κάνω ἔκκλησιν· 3) ἀνακαλῶ : Πολύβ.25,3,1, Οἰνόμ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.232Α.

κατακαμαρῶ-όω Ἡσ. καλύπτω διὰ θόλου.

κατακαμπῆς ἐπίρρ. δημ. ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κάμπου : Σολωμ.Ἐλ.Πολ.3,5,4 κατακαμπῆς καπνίζεις.

κατακάμπτω κάμπτω, στρέφω πρὸς τὰ κάτω ὥστε νὰ σχηματισθῇ κοίλωμα : Πλ.Τιμ.71C ἐξ ὀρθοῦ κατακάμπτουσα· κ. παθ., ἀντίθ. ἀνακάμπτομαι : Ἀριστλ.Μετ.386a,1, Γαλ.15,530 φλὲψ ἐπὶ τὴν ῥάχιν -ομένη· 2) καλύπτω διὰ θόλου : Στράβ.5,38 οἱ δ' ὑπόνομοι . . κατακαμφθέντες· 3) μτφ. ἀνατρέπω τὰς ἐλπίδας : Εὐρ.Τρῳ.1252 τὰς μεγάλας ἐλπίδας ἐν σοὶ κατέκαμψε βίου· 4) παθ. κάμπτομαι, συγκινοῦμαι διὰ δεήσεως : Αἰσχίν.1,187 ὅταν . . πρὸς τὰς αἰσχύνας κατακάμπτωνται· 5) ρηματ.π.κατάκαμψις.

κατάκαμψις-εως (ἡ) (κατακάμπτω) ἡ πρὸς τὰ κάτω στροφή, τὸ πρὸς τὰ κάτω γύρισμα : Στράβ. 3,5,10 κατὰ τὴν τῶν κλάδων κατάκαμψιν.

κατάκανθος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων ἡμιπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν πεντατομιδῶν.

κατακαπηλεύω πράττω ὡς κάπηλος, νοθεύω.

κατάκαρδα ἐπίρρ. δημ. εἰς τὰ ἐσώτατα τῆς καρδίας, ἐν μέσῃ καρδίᾳ : τὸν πῆρε ἡ σφαῖρα κατάκαρδα· ‖ δθ. κυρ. μτφ. μετὰ μεγίστου ἐνδιαφέροντος : Κρυστ. Ἥλιος καὶ νύκτα 92,120 τὰ στήθια του ἀντὶ νὰ τοῦ τὰ βρέξῃ τοῦ τὰ καιγε κατάκαρδα, Παλαμ.Τρισεύγ.55 μὰ τὸ πήρανε κατάκαρδα.

κατακάρδιος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἐν τῇ καρδίᾳ : Ἡρωδιαν.Ἱστ.7,11,3 παίουσι πληγαῖς κατακαρδίοις· ‖ πληθ. ὡς ἐπίρρ. : ΚΜανασσ.4389.

κατάκαρδος-η-ο δημ. ὁ ἐγκάρδιος, ὁ τὴν καρδίαν μυχίως κατέχων, πλήσσων, ὁλόψυχος : Θεοτ.ΚΚατάδ.25 συντελεμένος ἀπὸ μία κατάκαρδη βαρυθυμία.

κατακάρπιον (τὸ) περικάρπιον βλ.λ. : Θεόφρ. ΦΙ 4,10,3 (ἀμφ.).

κατάκαρπος-ον μτγν. ὁ πλήρης καρποῦ : Ἀριστόδ.π.Ἀθήν.11,495F κλάδος κατάκαρπος.

κατακαρπῶ-όω λεξ. προσφέρω διὰ πυρὸς θυσίας, ἴδ. καρπούς· ‖ Σουΐδ. «ἁγίως καῦσαι»· 2) ρηματ. π. κατακάρπωσις.

κατακάρπως ἐπίρρ. ἀφθόνως : ΠΔ Ζαχ.2,4 κατακάρπως κατοικηθήσεται Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ πλήθους ἀνθρώπων.

κατακάρπωσις-εως ἡ κατάκαυσις, ἡ σποδὸς θυσίας : ΠΔ Λευΐτ.6,10 καὶ ἀφελεῖ τὴν κατακάρπωσιν.

κατακαρυκεύω μτγν. διὰ καρυκευμάτων ὑπερμέτρως ἀρτύω, ἐν ἀναφ. πρὸς ἐδέσματα : Συνέσ.Ἀλχ.2Β μαγειρικὴ κατακαρυκεύουσα.

κατακαρφής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἀπεξηραμμένος, εἰδ. ἐπὶ φλοιοῦ : Νικ.ἀπ.70,9.

κατακάρφω ξηραίνω, μαραίνω, ἀφανίζω· Ἡσ. κ. παθ. : Αἰσχ.Ἀγ.80 τί θ' ὑπέργηρως φυλλάδος ἤδη κατακαρφομένης ;

κατακαρφῶ-όω μσν. δι' ἥλων ἢ γόμφων συνδέω : Νικ.Χων.635,27.

κατακάρφεις-εων (αἱ) Ἡσ. «κασταφλέξεις».

κατάκασσα (ἡ) κ. δ.γρ. κατακᾶσα ἡ κάσσα, ἡ κασαλβὰς βλ.λ. : Καλλ.ἀπ.184· ‖ Ἡσ. «κατακάσας τὰς κακοδαίμονας καὶ διὰ τὰ ὀνείδη ὑπὸ αἰσχύνης ἐπὶ οἰκίας μενούσας».

κατάκαυμα-ατος (τὸ) (κατακαίω) τὸ ἐντελῶς, ἐξ ὅλου κεκαυμένον, τὸ ἀποτεφρωμένον· δθ. κτ. πληθ. τὰ κεκαυμένα μέρη, ἐπὶ φυτῶν : Γεωπ.12,17,11 ἡ ἐκ τῶν ῥιζῶν αὐτῆς τέφρα τὰ κατακαύματα ὠφελεῖ· 2) ζωηρὰ τοῦ δέρματος φλεγμονὴ ἐκ καύματος, ἀπὸ κάψιμο : Ἱππ.Κωακ.154 τὰ ἐξέρυθρα ἐν ποσὶ κατακαύματα, ΠΔ Λευΐτ.13,24 τὸ ὑγιασθὲν τοῦ κατακαύματος.

κατακαυματῶ-όω μσν. διὰ καύματος, διὰ καύσεως ἐξ ὅλου φθείρω, πυρπολῶ : Εὐμάθ.149.

κατακαύσιμος-ον Ἡσ. «ἄθινα· ξύλα κατακαύσιμα», χρήσιμα πρὸς καῦσιν, εὔφλεκτα.

κατάκαυσις-εως (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ὁλοσχερὴς καῦσις : Γαλ.19,542, Πορφ.Ἀποχ.4,15.

κατακαύτης (ὁ) ὁ κατακαίων, ἐν ἀναφ. πρὸς πτῶμα· 13. κτ. πληθ. κατακαῦται ὁμὰς ἐπαγγελ-

ματιῶν ἐλευθέρων καὶ δούλων ἐν Κρήτῃ, οἵτινες ἔργον εἶχον τὴν καῦσιν τῶν νεκρῶν : Πλούτ. Ἠθ.296Β.

κατακαυχῶμαι-άομαι ἀποθ. μτγν. καυχῶμαι ἐναντίον τινός, ὑπερηφανεύομαι : ΚΔ Ρωμ.11,18 **μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων**· ‖ δὲν ἔχω φόβον περί τινος : ΚΔ Ἰάκ.2,13 **κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως**· ‖ ὑπερηφανεύομαι εἴς τι : ΠΔ Ζαχ.10,12 **καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ κατακαυχήσονται.**

κατακαχρύω μτγν., μέλλ. -ύσω τρίβω κσβουρδισμένον σιτάρι· κ. μτφ. τρίβω, σπάζω : Παυσ. Γραμμ.227.

κατακεαίνω μτγν. καταξεσχίζω : Αἰλ Ζ1 14,8.

κατακεῖαι ἀπαρφ. τοῦ κατακαίω βλ.λ.

κατάκειμαι κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐπ. γ' πληθ. **κατακείαται,** Ἰων.ὑπερσυντ. **κατεκέατο,** ὑποτ. κατακέωμαι, μέσ. μέλλ. κατακείσομαι κεῖμαι κάτω, κατὰ γῆς, εἶμαι ξαπλωμένος : Ἰλ.Ω 10 **ἄλλοτ' ἐπὶ πλευρὰς κατακείμενος, ἄλλοτε δ' αὖτε ὕπτιος,** Ὀδ.Κ 532 **τὰ δὴ κατάκειτ' ἐσφαγμένα,** Ἀριστφ. Ἀχ.70 **ἐφ' ἁρμαμαξῶν μαλθακῶς κατακείμενοι,** ΚΔ Μᾶρκ.2,4 **τὸν κράβατον ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο, - οἱ τραυματίαι κατέκειντο ἐγκαταλελειμμένοι ἐπὶ τοῦ πεδίου** τῆς μάχης, **- τὰ βιβλία κατέκειντο ἀτάκτως ἐρριμμένα κατὰ σωρούς**· **2)** δθ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ προσ., κεῖμαι ἐπὶ τῆς κλίνης ἀσθενῶν, εἶμαι κλινάρι, ἀσθενῶ βαρέως : Ἡρ. 7,229 **καὶ κατεκέατο ἐν Ἀλπηνοῖσι ὀφθαλμιῶντες,** ΚΔ Μᾶρκ.1,30 **ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα, - ὁ γείτονας κατάκειται ἀπὸ δῶ κι ἔξι μῆνες**· ‖ κ. κτ. κωμ. ἐπέκτ. κάθημαι κάτω, κάθημαι ἐπὶ τῶν κεκαμμένων γονάτων στηριζόμενος : Ἀριστφ.Ἐκκλ.313 **ἐγὼ δὲ κατάκειμαι πάλαι χεζητιῶν**· **3)** ἐπὶ πραγμ., κεῖμαι, εἰμὶ ἀποτεθειμένος, φυλαγμένος ἐν ἀποθήκῃ ἢ ἄ. τόπῳ φυλάξεως : Ἰλ.Ω 527 **δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὔδει δώρων**· **4)** δθ. μτφ. ἐπὶ ψυχικῶν παθῶν ἐν ἀναφ. πρὸς τὸ θυμικόν, πρὸς τὸν νοῦν, πρὸς τὴν ψυχήν, ἀπομένω, εὑρίσκομαι, ὑπάρχω, ἰδ. οὐχὶ ἐν ἐκδηλώσει : αὐτ.523 **ἄλγεα δ' ἔμπης ἐν θυμῷ κατακεῖσθαι ἐάσομεν**· **5)** ἐπὶ ζῴων, εἶμαί που κεκρυμμένος, βρίσκομαι τρυπωμένος : Ὀδ.Τ 439 **ἐν λόχμῃ πυκνῇ κατέκειτο μέγας σῦς**· **6)** διαμένω, κατοικῶ : Ἱππ.Ἐπιδ.1,26Β **ἡ κατέκειτο παρὰ ἀρχηγέτην**· **7)** παραμελοῦμαι : Ξεν.Ἀν.1,26 **ἀλλὰ κατακείμεθα ὥσπερ ἐξὸν ἡσυχίαν ἄγειν**· **8)** εἰδ. εἶμαι ἀνακεκλιμένος κατὰ τὸ φαγητόν· δθ. παρακάθημαι εἰς συμπόσια : Ἀριστφ.Ἀχ.985 **πῖνε, κατάκεισο**· **9)** ἐπὶ ξηρᾶς, κεῖμαι κατωφερῶς πρὸς τὴν θάλασσαν : Πίνδ.Ν 4,52 **βουβόται τόθι πρῶνες ἔξοχοι κατάκεινται**· **10)** καταγίνομαι εἰς ἐξαίρετα, σημαντικὰ ἔργα : Πίνδ.Ι 1,41 **εἰ δ' ἀρετᾷ κατάκειται πᾶσαν ὀργὰν** (ἰδ.γρ. καταθῇ τις)· **11)** πάπ. ἐπὶ πράξεων, συμφωνιῶν ἐγγράφως βεβαιουμένων, εἶμαι καταγεγραμμένος ἐν βιβλίῳ.

κατακείρω, μέλλ. -κερῶ κείρω ἐντελῶς, ἀποκόπτω : Πλούτ.Ἠθ.52D **κατακείρεται δ' ὁ πώγων ὥσπερ ἄκαρπον θέρος**· κ. μέσ.: Ἡρ.1,82 **κατακειράμενοι τὰς κεφαλάς**· **2)** κατακόπτω, σπαταλῶ, ἐρημώνω, μ. π. Ὅμ. : Ὀδ.Δ 686 **οἳ θάμ' ἀγειρόμενοι βίοτον κατακείρετε πολλόν.**

κατακείω ἐπ., μτχ. **κακκείοντες,** ἀναπαύομαι, κοιμῶμαι : Ὀδ.Η 188 **κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες,** Ἰλ.Α 606 **οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν.**

κατακεκαυμενίτης οἶνος (ὁ) μτγν. οἶνος τῆς Κατακεκαυμένης, βλ. κατακαίω : Στράβ.13,4,11.

κατακεκράκτης (ὁ) ὁ κατακράζων, ὁ διὰ κραυγῶν **ἐπιβάλλων** σιγήν εἴς τινα : Ἀριστφ.Ἱππ.303.

κατακελαδῶ-έω μσν. ἐπιτατ. τοῦ κελαδῶ.

κατακελευσμός (ὁ) μτγν. τὸ παρορμᾶν, παραθαρρύνειν τινά, ἡ προσταγή : Πολυβ.4,84.

κατακελεύω ἐπιβάλλω σιωπήν : Σχόλ.Ἀριστφ. Ὄρν.1273· ‖ μτ. ἀπαρφ. **ἐπιτάττω,** διατάττω : Πλούτ.Ὄθ.18 **εὐθὺς εἰς τὸν Οὐϊτέλλιον κελεύσαντες**· **2)** ἐπὶ τοῦ κελευστοῦ, δίδω τὸν ρυθμὸν τῆς κωπηλασίας : Ἀριστφ.Βάτρ.208 **κατακέλευε δή.**

κατακεντάννυμι μτγν. τ. τοῦ κατακεντῶ βλ.λ. : Παλαίφ.1· κ. παθ. : Ψ Λουκ.Φιλόπ.4.

κατακέντημα-ατος (τὸ) ἡ στίξις, τὸ σημεῖον, ἡ ὀπὴ ἡ σχηματισθεῖσα ἐκ τοῦ κεντήματος : Πλάτ. Τίμ.76Β **λεπτότητα ἴσην ἔχον τῷ κατακεντήματι.**

κατακεντίζω μτγν., μέλλ. -ίσω φονεύω διὰ δόρατος : Αἰλ.Ζ1 7,2.

κατακεντρῶ-όω μτγν. διὰ κέντρων στίζω, κοσμῶ : Διόδ.Σ 18,71.

κατακεντῶ-έω τρυπῶ πολύ, διατρυπῶ : Πλάτ. Τίμ.26Β **τὸ δέρμα κύκλῳ κατεκέντει πυρὶ τὸ θεῖον,** Διόδ.Σ 3,37 **καὶ τοὺς περὶ τὴν οὐρὰν τόπους κατακεντοῦντες**· **2)** κατατοξεύω, καταβάλλω : Παλαίφ.1,7 **οἱ κένταυροι τὸ ὄνομα ἔλαβον, ὅτι τοὺς ταύρους κατεκέντουν,** Ζώσ.4 49· ‖ κ. παθ. πλήττομαι διὰ μαχαίρας : Κτησίας 14· **3)** μτφ. ἐρεθίζω, ἐνοχλῶ : Φίλ.1,299 **πάθη κ. τινάς**· κ. παθ. : **αὐτ.**1,287.

κατακενῶ-όω μτγν. λίαν, ἐντελῶς κενῶ : ΠΔ Γεν.42,35 **ἐν τῷ κατακενοῦν αὐτοὺς τοὺς σάκκους αὐτῶν,** Ἰώσ.Π1 1,30,6 **κατακενοῦν φάρμακον.**

κατακεραΐζω μσν. κεραΐζω, καταστρέφω λίαν, ὁλοσχερῶς : Κ Παντεχν.6,50.

κατακέραμα-ατος (τὸ) γλωσσ. ἐπισκευασθεῖσα στέγη.

κατακεράννυμι κ. μσν. κ. ύω, μέσ. μέλλ.-κεράσομαι ἀναμιγνύω· κ. παθ. : Ἀριστλ.Πρ.949a,38, Πλούτ.Ἠθ.132D **οἶνον κατακεραννύμενον καλῇ ὑδροποσίᾳ**· ‖ κ. μέσ. : Εὐμάθ.4,25· **2)** ρηματ. π. κατακέρασις, κατακεραστικός.

κατακέρασις-εως (ἡ) ἡ μεῖξις, ἀνάμειξις: Ἀριστλ. ΖΓ 723a,18 **κατακεράσει αὐξάνεται, οἷον οἶνος ὕδατος προσεγχυθέντος.**

κατακεραστικός-ή-όν μτγν. κ. μσν. κατάλληλος πρὸς μεῖξιν, μετρίασιν : Γαλ.8,41· ‖ κ. μτ. γεν.: Γεωπ.12,19,8 **κ. τῶν δριμέων οὔρων.**

κατακεραυνοβολῶ-έω μτγν. πλήττω, καταβάλλω οἱονεὶ διὰ κεραυνοῦ, παθ. : Εὐμαθ.8,313.

κατακεραυνῶ-όω μτγν., μσν. κ. νεώτ. κτυπῶ, πλήττω διὰ κεραυνοῦ : Ψ Λουκ.Φιλόπ.4 **ἀντιβροντῶντα κατεκεραύνωσε**· κ. παθ. : Εὐμάθ.150 **κατακεραυνωθεὶς ἐμβρόντητος ἤμην**· **2)** νεώτ. μτφ. καθιστῶ τινα ἄφωνον, ἀποσβολώνω : **τὸν κατεκεραύνωσε διὰ τοῦ λόγου του.**

κατακερδαίνω ἀδίκως κερδίζω ἔκ τινος : Ξεν. Οἰκ.4,7 **κατακερδαίνοντας . . καλάζει.**

κατακερκίζω Ἐπιγρ. διαιρῶ, χωρίζω εἰς κερκίδας : **στάδιον κατακερκίζων τοῖχας.**

κατακερματίζω (κέρμα) κ. μσν. κ. νεώτ. μεταβάλλω εἰς μικρὰ νομίσματα· κ. παθ. : Ἀριστφ.ἀπ. 24 **ἀργύριον κατακεκερματισμένον**· **2)** χωρίζω, διαιρῶ εἰς μικρὰ μέρη, κομματιάζω : Πλάτ.Μέν. 79C **ἐὰν κατακερματίζῃς αὐτὴν κατὰ μόρια,** Ἰωσ.Γενέσ.51 ἀποκτείνοντες **κατακερματίζουσι Καίσαρα,** Πλούτ.Ἠθ.1142Β **κατακεκερματικότων τὴν μουσικήν,** Γαλ.Θρασ.24 **κ. τὴν μίαν τέχνην εἰς πολλάς**· **3)** φθείρω, κατατρίβω, παθ. κατακόπτομαι : Πλάτ.Πολ.395Β **φαίνεται εἰς σμικρότερα κατακερματίσθαι ἡ τοῦ ἀνθρώπου φύσις**· ‖ ἐπὶ τοῦ λόγου, διαιροῦμαι εἰς ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις : Διαν Ἀλ.Θουκ.9 **διήγησις εἰς μικρὰς κατακερματισθεῖσα τομάς,** Λογγῖν.42 **ἄντικρυς μικρὰ καὶ κατακεκερματισμένα**· **4)** ρηματ. π. κατακερματισμός.

κατακερματισμός (ὁ) (κατακερματίζω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ διαίρεσις εἰς μικρὰ μέρη : Πορφ. Αἰσθ 37 **κατακερματισμὸς τῆς δυνάμεως,** Εὐστ

κατακερματισμὸς **νομισματικὸς** (ἡ ἀλλαγὴ τῶν χρημάτων εἰς μικρὰ νομίσματα).

κατακερτομῶ-έω κ. μσν. διὰ κακολογιῶν σκώπτω, ὀνειδίζω τινά : Ἡρ.Ι,129 **κατέχαιρέ τε καὶ κατεκερτόμεε,** Νικόλ.Δαμ.3J· κ. παθ. : Φἱλ.1042 **φλυαρηθέντες καὶ κατακερτομηθέντες.**

κατακερχνοῦμαι-όομαι Ἡσ. «τραχύνομαι».

κατακεύθομαι μτγν. εἶμαι κεκρυμμένος : Ἰγνάτ. Θεοφ. ἐν ΑΠ 15,29 **κ- εἰς δνοφερὸν τύμβον.**

κατακέφαλα Ἐπιγρ., μσν. κ. δημ. κατὰ κεφαλῆς, εἰς τὸ μέσον τῆς κεφαλῆς : Γεωπ.10,30, - **τὴν ἔφαγε κατακέφαλα,** - **τοῦ 'δωσα μιὰ** μαγκουριὰ **κατακέφαλα·** **2)** δημ. μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω : **ἔπεσε κατακέφαλα.**

κατακεφάλαιον τὸ) πάπ. πιθ. κεφαλικὸς φόρος, χαράτσι.

κατακεφαλιά (ἡ) δημ. κτύπημα κατὰ τῆς κεφαλῆς τινος : **τοῦ 'δωσε μιὰ κατακεφαλιά.**

κατακέφαλος (ὁ) μτγν. κ. δημ. ὁ ἔχων τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω : Ἀποστ.Διατ.171,9· **2)** δημ. ἡ κατακεφαλιὰ βλ.λ.

κατακεχαρισμένως ἐπίρρ. μτγν. μετὰ χάριτος : Κουμαν.'Αθησ. ἐν λ.

κατακηδεύομαι ἐπιτατ. τοῦ κηδεύομαι βλ.λ.

κατακήλησις-εως (ἡ) (κατακηλῶ) μτγν. ἡ κατάθελξις, μαγεία : Ὠριγ.Ι,324C.

κατακηλητικός-ή-όν μτγν. ὁ καταθέλγων πρὸς μαγείαν, κατάλληλος εἰς μαγείαν : Αἰλ.Ζ117,19.

κατακηλιδῶ-όω μτγν. ἐπιτατ. τοῦ κηλιδῶ, πληρῶ τι διὰ κηλίδων, καταλεκιάζω : Δίων Κ ἀπ.39,7.

κατακηλῶ-έω διὰ τῆς ἡδύτητος τῆς ἀκοῆς καταπραΰνω τὴν ψυχήν, διὰ μαγειῶν ἀποδιώκω, θεραπεύω : Σοφ.Τρ.1003 **τήνδ' ἄτην . . κατακηλήσει·** κ. παθ. : Πλάτ.Κρατ.403D **κατακεκηλῆσθαι πάντας,** Πλαύτ.Νόμ.20 **ἡμέρωτο καὶ κατεκεκήλητο τῇ δικαιοσύνῃ.**

κατακήομεν βλ. κατακαίω.

κατακηπεύω (κῆπος) μσν. καλλιεργῶ τὸν κῆπον, φυτεύω· || μτφ. ἐν αἰσχρ. σημ. : Εὐμάθ.206 **Ὑσμήνην ἐρωτικῶς κατεκήπευσας.**

κατακηρύσσω (κῆρυξ), ἀττ. **κατακηρύττω** προκηρύσσω, προστάζω διὰ δημοσίου κήρυκος : Ξεν.'Αν.2,2,20 **ἐκέλευσε σιγὴν κατακηρύξαντα** (δ.γρ. ἀντὶ κηρύξαντα)· || κ. παθ. : Πολύβ.23,46 **κατακηρυχθῆναι τὰς κρίσεις·** **2)** παθ. καλοῦμαι διὰ κήρυκος ἐν τῷ δικαστηρίῳ : Πολυβ.8,61· **3)** ἐν δημοπρασίᾳ κατακυρῶ τί τινι : Πλούτ. Σύγκρ.Λυσ. κ. Σύλλ.3 **ἐκέλευεν κατακηρύσσειν.**

κατακηρῶ-όω (κηρός) κατακαλύπτω διὰ κηροῦ: Ἡρ.Ι,40 **κατακηρώσαντες . . τὸν νέκυν·** κ. παθ. : Ἡρ.4,71 **κατακεκηρωμένον μὲν τὸ σῶμα.**

κατακιβδηλεύω ἀντὶ κιβδηλεύω βλ.λ.

κατακίκκας Ἡσ. κατακόκκας βλ.λ.

κατακικλάσκω μσν. κατακλῶ βλ.λ. : Φώτ. ἐν λ. κατεκίκλασκε.

κατακινδυνεύω μσν. ἐμβάλλω τινὰ εἰς κίνδυνον : Μιχ.'Ακομ.Ι,162 **κ- τῶν πενήτων.**

κατακίνησις-εως (ἡ) σχόλ. ἡ μεγάλη κίνησις : Σχόλ.'Οδ.Β 315 (δ. ἀνάγν. κατὰ κίνησιν).

κατακινῶ-έω ἐπιτατ. τοῦ κινῶ· κ. παθ. : Σχόλ. Θεόκρ.5,116 **γελῶν κατεκινοῦ καὶ ἐσαλεύου.**

κατακίρνημι μτγν. ποι. ἀντὶ κατακεράννυμι βλ.λ., μιγνύω, μετριάζω : 'Αλέξ.'Αφρ.Πρ.2,70 **ἡ ὑγρότης κατεκίρνα τὸ ἄγαν θερμόν·** κ. παθ. : Λογγῖν. 15,9 **ῥητορικὴ κατακιρναμένη ταῖς ἐπιχειρήσεσι,** Ἰάμβλ.Νικ.'Αριθμ.119P.

κατακισηρίζω κατατρίβω καὶ στιλβώνω διὰ κισήρεως· || μτφ. ἐπὶ ἐκτεθηλυμμένου νεανίου, παθ. : Κτησ.ἀπ.20 **κατεξυρημένον τὸν πώγωνα καὶ κατακεκισηρισμένον.**

κατακισσᾶν Ἡσ. «προσποιεῖσθαι» (κώδ. κατακίσσαν).

κατάκισσος-ον ὁ ἐστεμμένος, κεκαλυμμένος πυκνῶς διὰ κισσοῦ : 'Ανακρ.44,5 **κατακίσσοισι βρέμοντας πλοκάμοις.**

κατακίτρινος-η-ο δημ. ὁ ἔχων κίτρινον χρῶμα : Θεοτ.Κ Κατάδ.141 **ἦταν κατακίτρινη.**

κατακκίζομαι Ἡσ. προσποιοῦμαι.

κατακλᾱδαίνω ἀρχ.λεξ., ἀόρ. α' **κατεκλάδᾱνα,** ἀναιρῶ· Ἡσ.

κατάκλᾱδος-ον γλωσσ. ὁ πλήρης κλάδων.

κατακλᾴζω, δωρ. **κατακληΐζω** κατακλείω : Θεόκρ.7,84 **καὶ τὸ κατεκλᾴσθης ἐς λάρνακα** (ἀμφ.).

κατακλαίω, ἀττ. **κατακλᾴω,** μέλλ. κατακλαύσομαι κλαίω πολύ, μεγαλοφώνως θρηνῶ τινα : 'Αριστφ.Σφ.386 **ἀνελόντες καὶ κατακλαύσαντες·** || κ. μέσ. : Εὐρ.'Ηλ.156 **πατέρ' ἐγὼ κατακλαίομαι·** **2)** ἀπολ. θρηνῶ μεγαλοφώνως : Εὐρ.'Ηλ. 113 **ἔμβα κατακλαίουσα·** || μτ. γεν. προσ. θρηνῶ ἐνώπιόν τινος ἢ πρός τινα : 'Αρρ.'Επικτ.Ι,23,4.

κατακλᾶξασθαι δωρ. τ. ἀπαρφ. μέσ. ἀόρ. τοῦ **κατακλείω** βλ.λ.

κατάκλᾱσις-εως (ἡ) κατακλάω κ. νεώτ. ἡ θραῦσις εἰς τεμάχια, τσάκισμα : Ἱππ.'Επιδ.6,Ι,15· **2)** διαστροφή, στραμπούλημα: Ἱππ.Προρρ.Ι,84· **3)** θλάσις καὶ διασκόρπισις φωτὸς ἢ ἤχου, ἀντίθ. ἀνάκλασις : 'Αριστλ.Πρ.901b.20.

κατάκλασμα-τος τὸ) (κατακλάω) μσν. ἡ θραῦσις : Εὐστ.Πον.304,46.

κατακλαστός-όν (κατακλάω) μσν. ὁ τεθλασμένος εἰς τεμάχια· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἐπὶ τοῦ ἄρτου τῆς εὐχαριστίας, ὁ εὐλογηθείς.

κατακλαυθμυρίζομαι μσν. ἐπιτατ. τοῦ κλαυθμυρίζομαι, κατακλαίω : 'Εκκλ.

κατάκλαυσις-εως (ἡ) (κατακλαίω) γλωσσ. ὁ πολὺς θρῆνος, κλαυθμός.

κατακλειδι (τὸ) δημ. ἡ ἄρθρωσις τῆς κάτω σιαγόνος, ἡ κάτω σιαγών : Καλλιγ.Θάν.Βλ.50 **ἐκροτάλιζε τοῦ Στάθη τὸ κατακλειδι,** - **τρέμει τὸ κατακλειδι του·** || γεν. πᾶσα ἄρθρωσις.

κατακλείδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ κατακλείς βλ.λ. : Βίτ.65,11.

κατακλειδώνω μσν. κλείω ἐντελῶς : Διήγ. 'Αχιλλ.823 **ἔχω καὶ πόρτας σιδηρᾶς καὶ κατακλειδωμένας.**

κατάκλειμμα-τος (τὸ) ἐσφ.γρ. ἀντὶ κατάλημμα.

κατακλείς-εῖδος (ἡ) (κατακλείω) κ. νεώτ. κ. **κατάκλεις-ειδος** Ἰων. κ. ἐπ. **κατακληΐς-ηῖδος** ἐργαλεῖον πρὸς κλεῖσιν τῶν θυρῶν, διακρινόμενον ἀπὸ τοῦ μοχλοῦ καὶ τῆς βαλάνου : 'Αριστφ.Σφ.154 **τῆς κατακλεῖδος ἐπιμελοῦ καὶ τοῦ μοχλοῦ φύλαθ' ὅπως μὴ τὴν βάλανον ἐκτρώξεται·** || Διόδ.Σ 1753 **αἱ κατακλεῖδες τῶν ἀξόνων** περόναι τιθέμεναι πρὸς τὸ ἔξω μέρος τῶν ἀξόνων, ἐξασφαλίζουσαι τοὺς τροχούς· **2)** ἡ σύναψις τῆς κλειδὸς τοῦ ὀστοῦ μετὰ τοῦ στέρνου· Ἡσ. «σφαγή· ὁ κατὰ τὴν κατακλεῖδα τόπος» : Ἡρωδιαν.'Ιστ.4, 13,5 **καιρίου δὲ τῆς πληγῆς ἐπὶ τῆς κατακλεῖδος γενομένης·** **3)** θήκη βελῶν, φαρέτρα : Καλλ. 'Αρτ.82 **κατακληῖδα βελέμνων τεύξατε,** Βίτ.59,3· **4)** πάπ. κτ. πληθ. τὸ φράγμα διώρυγος· **5)** εἶδος ἀρσενικῆς κόπιτσας, ἀγκιστροειδοῦς, δι' ἧς γίνεται ἡ θηλύκωσις φορεμάτων τινῶν : Σχόλ.'Οδ. Σ 294, 'Αριστέ.65, Ἡσ. ἐν λ. κληῖδα· **6)** τὸ ἀκρώμιον : Ἡλιόδ.Χειρ.π.'Ορειβ.48,48,1· **7)** τὸ πρῶτον πλευρόν : Γαλ.18(2),956· **8)** ἡ περὶ τὴν κλεῖδα τοῦ στέρνου χώρα : Γαλ.13,703· **9)** νεώτ. ὄργανον δι' οὗ ἀναστέλλεται ἡ κίνησις τροχοῦ, ἡ καστανιόλα· || ναυτ. κτ. πληθ. σιδηρᾶ ἀναστάλματα τοῦ ἐργάτου, ἐπιτρέποντα τὴν στροφὴν αὐτοῦ πρὸς μίαν διεύθυνσιν ἀλλὰ παρεμποδίζοντα τὴν ἀναστροφήν· **10)** νεώτ. τὸ ἐμβαλλόμενον σιδήριον ἐγκαρσίως τοῦ ἄξονος, ἵνα συγκρατῇ τὸν τροχόν·

11) μτγν. ἡ τελικὴ παρατήρησις, τὸ συμπέρασμα: Κικ.᾽Αττ.9,18,3· **12**) μτγν. κ. νεώτ. τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ στίχου, συστήματος στίχων, ἐπιστολῆς: Ἡφαιστ.29,6, Σχόλ.᾽Αριστοφ.᾽Αχ.659,-ἐν **κατακλεῖδι σοῦ γράφω**· **13**) νεώτ. τὸ ἐπᾳδόμενον εἰς μακρότερον ᾆσμα ἢ τὸ ἐπιφερόμενον εἰς μῦθον.

κατάκλεισις-εως (ἡ) (κατακλείω) μτγν. ἡ ἐντελὴς κλεῖσις: Γαλ.19,445· **2**) ἡ συμπλήρωσις, ἀποτελείωσις: Νικόμ.π.Θεολ.᾽Αριθμ.43· **3**) δοκὸς στηριζομένη ἐπὶ τῶν κιόνων χελώνης: ᾽Αθήν. Μηχ.18,9.

κατάκλειστα (κατακλείω) ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον κατάκλειστον βλ.λ.

κατάκλειστος-η-ο(ν) (κατακλείω) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ κατακεκλεισμένος, οἷον ἐπὶ γυναικῶν: Καλλ.ἀπ.118 **γύναια κατάκλειστα μηδὲ τῆς αὐλείου προερχόμενα**, ΠΔ Μακκ.2,3,19 **αἱ δὲ κατάκλειστοι τῶν παρθένων**, Λουκ.Τίμ.15, Σάρρ. μτφρ. Εὐρ.Αἱ.20 **κατάκλειστη στ᾽ ἀνάκτορα**· **2**) ὁ τελείως κεκλεισμένος: Στράβ.13,1,54 **οἳ κατάκλειστα εἶχον τὰ βιβλία**, Πορφύρ.Σκ.113 **ἐκκλησιὲς κατάκλειστες, - τὰ παράθυρα ἦταν κατάκλειστα**· **2**) νεώτ. κ. δημ. ὁ πανταχόθεν περίφρακτος: **τὸ σπίτι ποὺ βρήκαμε εἶναι κατάκλειστο.**

κατακλείω κ. νεώτ. κ. δημ., ἀττ. **κατακλῄω**, ἰων. μέλλ. **κατακλῄσω** κ. δωρ. **κατακλᾴξω** κ. π. Εὐπ. **κατακλιῶ** (ἀμφ.γρ.), παθ. ἀόρ. **κατεκλείσθην** ἢ -ῄσθην, ἰων. **κατεκλῄσθην** κ. δωρ. **κατεκλᾴσθην**, παρακ. **κατακέκλειμαι** κ. **κατακέκλημαι**, δημ. μτχ. παθ. παρακ. **κατακλεισμένος**, μέσ. ἀόρ. **κατεκλεισάμην** κ. δωρ. **κατεκλαξάμην**, μτ. αἰτ. προσ. κλείω ταριχευμένον σῶμα ἐν τῇ θήκῃ του: Ἡρ.2,86 **καὶ κατακλῄσαντες οὕτω**· || ἐπὶ ἀποκλεισμοῦ: Θουκ.1,109 **τοὺς Ἕλληνας.. εἰς νῆσον κατέκλῃσεν** (τοὺς ἠνάγκασε νὰ καταφύγωσιν εἰς τὴν νῆσον καὶ ἐκεῖ τοὺς ἔκλεισε), Ξεν.ΚΠ 4,1,18 **κατακλείσαντες ἑαυτοὺς εἰς ἔρυμα**· κ.μτφ.: Ξεν.᾽Απομ.2,1,13 **εἰς τὴν πολιτείαν ἐμαυτὸν κατακλείω**· κ. παθ.: Θεόκρ.7.84 **καὶ τὸ κατεκλᾴσθης ἐς λάρνακα**· || μέσ. ἐγκλείομαι, κλείομαι μέσα: Ξεν.ΚΠ 7,2,5 **ὁ δὲ** Κροῖσος **κατακεκλεισμένος ἐν τοῖς βασιλείοις**· **2**) παθ. πολιορκοῦμαι: Θουκ.4,57 **ἐς τὸ τεῖχος κατακλῄεσθαι**, Ξεν.᾽Αν.3,3,7 **εἴσω τῶν ὅπλων κατεκέκλειντο**, Ἰσοκρ.4,34 **εἰς μικρὸν τόπον κατακεκλημένα**· **3**) κλείομαι μετὰ τῆς νύμφης ἐν τῷ νυμφικῷ θαλάμῳ: Θεόκρ.18,5 **Τυνδαρίδα κατεκλᾴζετο.. ὁ νεώτερος** ᾽Ατρέος υἱῶν· **4**) μτφ. ἐξαναγκάζω, ἀναγκάζω διὰ νόμου: Δημ.49 **ἂν.. πᾶσαν τὴν δύναμιν νόμῳ κατακλείσητε ἐν τῷ πολέμῳ μένειν**· **5**) μτφ. ἐν παθ. περιέρχομαι, καταντῶ: Δημ.803 **τῆς πόλεως εἰς κίνδυνον μέγιστον κατακεκλειμένης** (ἀφοῦ περιῆλθεν εἰς κίνδυνον), Διόδ.Σ 20,74 **εἰς σπάνιν κατακλεισθῆναι**, Μητρόδ.Σκ.831,8 **ἐν τῷ κατὰ φύσιν πέρατι κατακέκλειται τὸ ἀγαθόν** (ἔχει περιέλθει)· **6**) ἐν ἀναφ. πρὸς τέχνην, ἐξασκῶ, ἐφαρμόζω, καταβάλλω ἅπασαν τὴν δύναμίν μου: Ἡλιόδ.Αἰθ.3,4 **τὸ πᾶν τῆς ἑαυτοῦ τέχνης κατέκλεισεν** (ἐφήρμοσεν, ἐξήσκησεν ὅλην τὴν ἐν τῇ τέχνῃ ἱκανότητά του)· **7**) κτ. αἰτ. πράγμ. κλείω: Ἡρ.1,191 **κατακλῄσαντες πάσας τὰς.. πυλίδας**, ᾽Αριστοφ.Πλ. 206 **εὑρὼν ἅπαντα κατακεκλῃμένα**, Ξεν.ΚΠ 6,4,10 **κατέκλεισε τὸν δίφρον ὁ ὑφηνίοχος**· || κ. παθ. ἐπὶ χυμῶν τοῦ σώματος: Ἱππ.Τόπ.᾽Ανθρ.2,7· ᾽Επιγρ. ἐπὶ λίθων εἰς τὴν τεκτονικήν, κλείω, τοποθετῶ, συναρμόζω· || γεν. σφίγγω: Λουκ. Προμ.2 **κατάκλειε καὶ προσήλου καὶ τὴν σφῦραν.. κατάφερε**· **8**) ἐπὶ λόγου, συμπεραίνω, καταλήγω: Διογ.Λ 10,138, Διον.᾽Αλ.Ρωμ.7,14 **εἰς ἀπειλὴν κατακλείειν τὸν λόγον** (καταλήγειν εἰς ἀπειλήν)· **9**) ρηματ. π. κατάκλειστος, κατάκλεισις.

κατακλέφτω δημ. τελείως κλέπτω, ἀπογυμνῶ: Λασκαρ.Μυστ.33 **οἱ ὁποῖοι τὸ κατακλέφτουνε.**

κατακλῇθρον (τὸ) ᾽Επιγρ. κατακλεὶς βλ.λ.11.

κατακληΐς-ῖδος (ἡ) ἰων. ἀντὶ κατακλεὶς βλ.λ.

κατακληροδοτισμός (ὁ) μτγν. ἡ διανομὴ διὰ κλήρου, ἡ διανομὴ τῆς κληρονομίας: Ἰω.Χρυσ. ᾽Ομ.18,5,108.

κατακληροδοτῶ-έω μτγν. κ. μσν. διανέμω διὰ κλήρου: ΠΔ Μακκ.1,3,36 **καὶ κατακληροδοτῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν**· || διανέμω τι ὡς κληρονομίαν, διανέμω τὰ ὡρισμένα ἐν διαθήκῃ κληροδοτήματα: ΚΜανασσ.22.

κατακληρονομῶ-έω (κληρονόμος) μτγν. μτ. αἰτ. πράγμ. κληρονομῶ ἐξ ὁλοκλήρου, λαμβάνω διὰ κληρονομίας: ΠΔ Σοφ.Σειρ.4,16 **ἐὰν ἐμπιστεύσῃς, κατακληρονομήσεις αὐτὴν** (τὴν σοφίαν)· **2**) ἀφήνω ὡς κληρονομίαν: αὐτ.Δευτ.21,16 **κατακληρονομεῖν τοῖς υἱοῖς.. τὰ ὑπάρχοντα**· **3**) διὰ κλήρων μοιράζω: αὐτ.3,28 **κατακληρονομήσει αὐτοῖς πᾶσαν τὴν γῆν**· **4**) μτ. αἰτ. προσ. καθιστῶ τινα κληρονόμον πράγματός τινος: αὐτ.Βασ.2,7,1 **Κύριος κατεκληρονόμησεν αὐτόν.**

κατακληρουχῶ-έω μτγν. λαμβάνω μερίδιον, ἰδίως ἐπὶ κατακτηθείσης χώρας, διανέμομαι μετ᾽ ἄλλων: Πολύβ.2,21,7 **κατεκληρούχησαν.. τὴν χώραν**, Διόδ.Σ 13,30 **τὴν.. Σικελίαν ἐπεθύμησαν κατακληρουχῆσαι**· **2**) ὁρίζω τὸν κλῆρόν τινος: Διόδ.Σ 1,54 **πᾶσι τοῖς προειρημένοις κατεκληρούχησε τὴν ἀρίστην τῆς χώρας**· κ. παθ.: Πάπ. **ἐδαφῶν κατακληρουχηθέντων**· **3**) κληρῶ εἰς ἐποίκους τι: Πλαύτ.᾽Αντ.55 **τοῖς αὐτοῦ στρατιώταις.. Ἰταλίαν κατεκληρούχηκε.**

κατακληρῶ-όω μτγν. διὰ κλήρου διανέμω τι: Διόδ.Σ 13,2 **ἐξ ἑτοίμου κατακληροῦν.. τὴν Σικελίαν**, Πάπ. τὸ χωματικὸν τῆς κατακεκληρουμένης γῆς· || μέσ. λαμβάνω ὡς μερίδιόν μου: Πλούτ.Παμπ.41 **τὰ δ᾽ ἐκεῖ πάντα πράγματα Φαρνάκης κατεκληρώσατο**· **2**) ὁμ. μέσ. κάμνω νὰ χάσῃ τις ἐν κληρώσει: ΠΔΒασ.1,14,42 **ὃν ἂν κατακληρώσηται κύριος, ἀποθανέτω.**

κατακλησία (ἡ) ἀρχ. λεξ. ἔκτακτος συνέλευσις τοῦ λαοῦ, ἐν ᾗ προσήρχοντο καὶ οἱ τῶν δήμων κάτοικοι· Πολυδ.8,116 **«σύγκλητος ἐκκλησία, ἣν ἐξαίφνης ἐποίουν μείζονος χρείας ἐπιλαθούσης· ἐκαλεῖτο δὲ καὶ κατακλησία ὅτι καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀγρῶν κατεκάλουν»**· πρβλ. κατάκλησις.

κατάκλησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ὀνομαστικὴ κλῆσις: Φίλ.2,388 **2**) ἡ σύγκλησις καὶ τῶν ἐν τοῖς ἀγροῖς πολιτῶν: ᾽Αμμών.47V **κατάκλησις πρὸς ἐπίσκεψιν μείζονα τῶν πραγμάτων**· **3**) ἡ ἐπίκλησις τῶν θεῶν: Φίλ.2,342, ᾽Αρρ.᾽Αν.5,2,7 **ὑπὸ τῇ κατακλήσει τοῦ θεοῦ**· **4**) ἡ ἀνάκλησις: Διόδ.Σ 13 (δ.γρ. μετάκλησις), ᾽Επιγρ. **ἡ τῆς θεοῦ κατ-**.

κατακλητικός-ή-όν πάπ. ὁ πρὸς ἐπίκλησιν τῶν θεῶν γινόμενος· δθ. τὸ οὐδ. **κατακλητικὸν** ἡ πρὸς ἐπίκλησιν θεῶν ἐπῳδή.

κατάκλητος-ον (ὁ) ὁ προσκληθείς, ὁ κατὰ πρόσκλησιν ἐλθών, προσκεκλημένος: Ἡρακλεωτ. Πίν.1,11.

κατακλῄω ἀρχ. ἀττ. ἀντὶ κατακλείω βλ.λ.

κατάκλιμα-ατος (τὸ) τόπος ἐν ᾧ τις κατακλίνεται πρὸς ἀνάπαυσιν, ὁ καναπές.

κατακλινής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατακεκλιμένος ἐπὶ κλίνης, κλινήρης: Ἱππ.᾽Επιδ.3,17b, Πολύβ.31,13,7 **ἠσθενηκότα μένειν κατακλινῆ**, Καλλιμ. Θάν.Βλ.220 **καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν κατακλινῆ σύζυγόν του**· **2**) κατωφερής, ἐπικλινής: Διον. ᾽Αλ.5,38 **γεώλοφος ἠρέμα κατακλινής**, Λεωνίδ. Ἰατρ.π.Στοβ.4,52,28· **3**) ἀπόκρημνος: Θεόφρ. ΦΑἰτ.2,9,11.

κατακλίνησις-εως (ἡ) μσν. τὸ κατακεῖσθαι ἐπὶ τῆς κλίνης.

κατακλινοβάτης-οῦς-ές μτγν. ὁ περὶ τὰς κλίνας βαίνων, ὁ κάμνων τινὰ κλινήρη : Λουκ.Τραγῳδ. 198 **ἐπιδεσμοχαρές, κατακλινοβατές..** Ποδάγρα (πιθ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ κατακλινοβάτις).

κατακλίνω μσν. κ. νεώτ., μέλλ. **κατακλῖνῶ**, παθ. ἀόρ. β' ἀττ. **κατεκλίνην** κ. **κατεκλίθην** βάλλω τι ἢ τινα κάτω νὰ κεῖται, κάμνω νὰ καθίσῃ, νὰ πλαγιάσῃ : Ὀδ.Κ 165 **δόρυ κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ**, Ἡρ.1,126 **τοὺς Πέρσας κατακλίνας ἐς λειμῶνα**, Ἀριστφ.Λυσ.18 **ἡ δὲ παιδίον κατέκλινε** (ἔβαλε νὰ κοιμηθῇ), Ξεν.ΚΠ 6,4,11 **αἱ δὲ θεράπαιναι κατακλίνασαι αὐτὴν ἐν τῇ ἁρμαμάξῃ**, Βί.Ἀλεξ.962 **κατακλινοῦσι τοῦτον** ‖ ἐπὶ ζῴων: Πλάτ.Φαῖδρ.5,6 **κατακλινέντι τὴν κεφαλὴν ἐπὶ πόας** ‖ νεώτ. παθ. ἐν μέσ. σημ. ἐξαπλώνομαι ἐπὶ κλίνης, πλαγιάζω : **κατεκλίθη πρὸ μιᾶς ὥρας** **2)** παθ. βάλλω ἀσθενῆ νὰ κοιμηθῇ ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ὅπως ἰαθῇ : Ἀριστφ.Πλ.411 **κατακλίνειν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ κράτιστόν ἐστι** **3)** ἀνακλίνομαι περὶ τὴν τράπεζαν, παρακάθημαι εἰς φαγητόν : Ἡρ.2,121 **ὥσπερ εἶχον κατακλιθέντες πίνειν**, Ἀριστφ.Ἱππ.98 **ἐγὼ δὲ κατακλινήσομαι** **4)** κατακλίνομαι παρά τινα ἢ τινι : Πλάτ.Συμπ.175Α **παρ' Ἐρυξίμαχον κατακλίνου**, Ξεν.ΚΠ 5,2,15 **ἐπὶ στιβάδος κατακλινείς** **5)** παθ. ἐπὶ ἀσθενοῦς, πίπτω ἄρρωστος : Ἱππ.Ἐπιδ.1,2, Πλάτ.Φαίδ.117Ε **κατεκλίθη ὕπτιος**, Πολύβ.6,53,1 **ποτὲ μὲν ἑστὼς ἐναργής, ποτὲ δὲ κατακεκλιμένος** **6)** κάμνω τι νὰ κλίνῃ, νὰ γέρνῃ : Ἀριστλ.ΖΙ 610α,23 **ἕως ἂν κατακλίνῃ ὁ ἐλέφας τοὺς φοίνικας** **7)** μτφ. ἐπὶ προσ., καταβάλλω τινά : Θέογν.1183 **τύραννον.. κατακλῖναι** **8)** παθ. ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, σχηματίζω κλίσιν, εἶμαι κατωφερής : Ἀπολλ.Ρ 2,734 **εἴσω κατακέκλιται κοίλη νάπη** **9)** ἐπὶ τοῦ ἡλίου, δύεται : Πολυδ.4,157 **10)** παθ. ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν καρκίνων, στρέφομαι πλαγίως : Ἀριστλ.ΖΙ 529b,28 **καὶ ὀφθαλμοὺς.. οὐδὲ κατακλινομένους** **11)** παθ. γονυπετῶ : Ἀριστλ.ΖΙ 499ε,17 **ὅταν κατακλιθῇ εἰς γόνατα** **12)** παθ. μτ. δοτ. ὑποτάσσομαι : Ἑρμεί. Ἀλ.Φαῖδρ.157Α **ὅταν κατακλιθῇ τὸ θητικὸν τῷ προπολεμοῦντι** **13)** ρηματ.π. κατάκλιμα, κατακλινής, κατάκλισις.

κατάκλῐσις-εως (ἡ) (κατακλίνω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ κατακλίνειν ἢ καθέζειν τινὰ παρὰ τὴν τράπεζαν ἐν ἑστιάσει : Ἡρ.6,129 **τῆς τε κατακλίσιος τοῦ γάμου**, Πλάτ.Πολ.425Β **τιμὴν ὑποδοτέον τῷ πρεσβυτέρῳ ὑπαναστάσει καὶ κατακλίσει καὶ τοῖς τοιούτοις**, Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ. 3,321 **αὐδὲν γὰρ παρῆκεν ἄκοσμον οὐ στάσιν οὐ κατάκλισιν** ‖ τὸ νὰ καθίσῃ τις παρὰ τὴν τράπεζαν: Ἀριστλ.Πολιτ.1336b,9 **κατακλίσεως..κοινωνεῖν** ‖ ὁμ κ. ἔμπροθ. (παρά τινι) : Πλάτ.Συμπ. 175Ε **πολλοῦ τιμῶμαι τὴν παρὰ σοὶ κατάκλισιν** **2)** ὁ τρόπος τοῦ κατακλίνεσθαι ἐπὶ τῆς κλίνης : Ἱππ.Ἄρθρ.33 **τὴν κατάκλισιν ποιείσθω ἐπὶ τὴν ὑγιᾶ γνάθον** **3)** ἐπὶ ἀσθενοῦς, τὸ ἐπὶ τῆς κλίνης κεῖσθαι : Ἱππ.Ἐπιδ.4,31 **4)** ὡροσκόπιον λαμβανόμενον καθ' ἣν ὥραν ὁ ἀσθενὴς εὑρίσκεται κλινήρης : Γαλ.19,529 **5)** νεώτ. ναυτ. τὸ πλάγιασμα τοῦ πλοίου πρὸς καθαρισμὸν τῶν ὑφάλων ἢ πρὸς ἐπισκευήν.

κατακλιστής (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων λεπιδοπτέρων τῆς οἰκογεν. τῶν **πυραλιδῶν**.

κατάκλιτον (τὸ) ἀρχ. λεξ. τὸ ἀνάκλιντρον, πολυθρόνα· Ἡσ., Φωτ.

κατάκλῖτος-ον (κατακλίνω) μτγν. κ. νεώτ. **ἐπὶ** τῶν θερινῶν ἐνδυμάτων, ὁ κυματίζων : ΠΔ Ἡσ. 3,23 **καὶ θέριστρα κατάκλιτα** ‖ Ἡσ. «κατάκλιτος· τελευταία» **2)** **νεώτ.** ἐπὶ πλοίου, κλίνω ἐπικινδύνως πρὸς τὴν ἑτέραν τῶν πλευρῶν οἷον λόγῳ τρικυμίας ἢ βλάβης τῆς εὐσταθείας.

κατακλονῶ-έω μτγν. κ. μσν., ἐπιτατ. τοῦ κλονῶ βλ.λ., κ. παθ. : Γρηγ.Νύσσ.2.1005Α **σεισμῷ κατακλονεῖται ὁ οἶκος** (καταταράσσεται), Ἀνν.Κομν. 80 **κατακλονεῖται καὶ δέδοικε**.

κατακλῠδωνίζω μσν. κατακλύζω, ὑπερπλημμυρῶ : Εὐμάθ.7,9.

κατακλύζω κ. νεώτ., μέλλ. -**κλύσω** κ. ποι. **κατακλύσσω**, παρακ. **κατακέκλυκα** πλημμυρίζω, ὑπερπληρῶ μὲ ὕδωρ, ὡς ἐν πλημμύρᾳ : Ἡρ.2,13 **μὴ κατακλύζοντος αὐτὴν τοῦ Νείλου**, Πλάτ.Τίμ.22D **ὅταν οἱ θεοὶ τὴν γῆν καθαίροντες ὕδασι κατακλύζωσιν, - ἔβρεξε καὶ κατέκλυσε τὰ πάντα** κ. παθ. : Ἰσοκρ.11,12 **τοὺς μὲν ὑπ' ὄμβρων κατακλυζομένους** **2)** μτφ. καταποντίζω, καταβάλλω : Ἀρχίλ.9,3 **τοίους γὰρ κατὰ κῦμα.. ἔκλυσεν**, Εὐρ.Τρῳ.995 **ἤλπισαν κατακλύσειν δαπάναισιν**, Ξεν.Οἰκ.2,8 **κατακλύσειαν ἐν ἀφθονίᾳ τὴν ἐμὴν δίαιταν** κ. παθ : Αἰσχ.Ἑπτ.1078 **κύματι φωτῶν κατακλυσθῆναι**, Πλάτ.Πολ.492C **ἣν οὐ κατακλυσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ τοιούτου ψόγου, -τὰ διάφορα γραφεῖα κατακλύζονται ἀπὸ αἰτήσεις ἀνέργων** **3)** παρασύρω, καθαρίζω διὰ πλημμύρας : Πίνδ.Ο 10(11),15 **ψᾶφον ἑλισσομέναν.. ὅπα κῦμα κατακλύσσει** **4)** ἐκπλύνω : Ξεν. Κυν.5,4 **οἱ ὑετοὶ κατακλύζουσι τὰ ἴχνη τοῦ λαγώ** **5)** πληρῶ δι' ὕδατος : Ἀριστφ.Εἰρ.843 **καὶ τὴν πύελον κατέκλυζε**, Γαλ.16,162 **6)** νεώτ. ναυτ. πληρῶ δι' ὕδατος διαμέρισμά τι πλοίου **7)** ρηματ. π. κατάκλυσις, κατάκλυσμα, κατακλυσμιαῖος, κατακλυσμός, κατάκλυστον, κατάκλυστρον.

κατάκλῠσις-εως (ἡ) (κατακλύζω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πλημμύρισις : Ἱππ.Χυμ.1 **2)** νεώτ. ναυτ. ἡ πλήρωσις διαμερίσματος πλοίου δι' ὕδατος.

κατάκλυσμα-ατος (τὸ) (κατακλύζω) μτγν. τὸ καθάρσιον ἢ κλύσμα : Ἱππ.Διαίτ.5.

κατακλυσμιαῖος-α-ον (κατακλύζω) νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν κατακλυσμόν : **ζῷα κατακλυσμιαῖα** **2)** κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ βροχῶν, ὁ λίαν ραγδαῖος καὶ συνεχής : **βροχὴ κατακλυσμιαία**.

κατακλυσμός (ὁ) (κατακλύζω) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ τῶν ὑδάτων πλήμμυρα, κάλυψις τοῦ ἐδάφους δι' ὕδατος : Πλάτ.Νόμ.679D **τῶν πρὸ κατακλυσμοῦ γεγονότων**, Ζερβ.Μῦθ.Ζ 55 **ἐβγῆκαν ὕστερα ἀπὸ τὸν κατακλυσμὸν οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι** ‖ δημ. ἐπὶ ραγδαίας βροχῆς : Γρυπ.Σκ.Τερρ.103 **καὶ πόντισε νερὸ κατακλυσμὸς τὴ χτίση,- τί κατακλυσμὸς ἦτο αὐτός!** ‖ ἰατρ. καταιόνησις, ντούς : Καῖλ.Αὐρ.Χρον.4,1,1 **2)** μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἀφθονία, πλῆθος : Δημ.18,214 **ὥσπερ ἂν εἰ κατακλυσμὸν γενέσθαι τῶν πραγμάτων,-κατακλυσμὸς φρούτων στὴν ἀγορὰ σήμερον** ‖ κ. ἐν φρ. **φέρνει τὸν κατακλυσμό** (προσχηματίζεται ἐμπόδια, δυσκολίας).

κατάκλυστον (τὸ) Ἐπιγρ. ἔδαφος ψηφιδωτὸν κατακλυζόμενον ὑπὸ ὕδατος.

κατάκλυστος-ον (κατακλύζω) νεώτ. ὁ κατακεκλυσμένος, περικεχυμένος δι' ὕδατος.

κατάκλυστρον (τὸ) γλωσσ. τόπος ἐν ᾧ συρρέει τὸ ἐκ βροχῆς ὕδωρ.

κατακλύω ἀκούω περί τινος : Σοφ.Ἰχν.224.

κατακλῶ-άω, παρατ. **κατέκλων**, ἀόρ. **κατέκλᾰσα** συντρίβω, ἀποκόπτω, διὰ θλάσεως σμικρύνω : Ἰλ.Υ 227 **ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θέον οὐδὲ κατέκλων**, Ἡρ.9,62 **τὰ δόρατα κατέκλων**, Δημ. 1251,24 **καὶ φυτευτήρια ἐλαῶν περιατοίχων κατέκλασεν** **2)** μτφ. καταθλίβω, κατασυντρίβω : Πλάτ.Φαίδ.117D **οὐδένα ὅντινα οὐ κατέκλασε** ‖ συνήθ. παθ. : Ὀδ.Δ 538 **ἐμοιγε κατεκλάσθη.. ἦτορ** (ἐρράγισε ἡ καρδιά μου) ‖ κ.μέσ. : Πλούτ. Φάβ.11 **τὸ θράσος κατεκλάσατο** ‖ παθ. κ. ἐπὶ πάθους : Εὐρ.Ἱππ.766 **ἀνθ' ὧν οὐχ ὁσίων ἐρώτων.. νόσῳ κατεκλάσθη** ‖ ὁμ. ἐπὶ οἴκτου : Καλλ.Δῆλ.

107 τοῦ δὲ κατεκλάσθης· || κ. ἐπὶ καταπιέσεως: Διογ.Λ 7,114· **3)** ἐκθηλύνω, καθιστῶ μαλθακόν : Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.785 **τῶν δὲ σωμάτων διὰ τὸ ἀβροδίαιτον κατακλῶσι καὶ θρύπτουσι τὰς δυνάμεις**· || ἐπὶ οἴνου : Εὐρ.Κύκλ.677 **ὅς μοι δοὺς τὸ πῶμα κατέκλασεν**· || κ. παθ. καταβάλλομαι ἐκ τοῦ πυρετοῦ : Ἱππ.Κωακ.510, Ἀριστλ.Φυσιογν.3,8 **ὄμματα κατακεκλασμένα** (διάστροφα)· || κ. μτφ. ἐπὶ χαρακτῆρος ἀνδρῶν, ἐκθηλύνομαι : Ἀριστέ.I 149· || ἐν μτχ. παθ. παρακ. εἶμαι ἐκνευρισμένος : Κωμ.Ἀδέσπ.339,2· **4)** κ. παθ. ἐπὶ φωτός, διαχέομαι, ἀντίθ. τοῦ ἀνακλῶμαι : Πλούτ.Ἠθ. 897D· || ἐπὶ ἤχου : Ἱππ.Κωακ.246 **αἱ κατακλώμεναι φωναὶ μετὰ φαρμακείην** (ἦχοι συγκεχυμένοι)· || τὸ ἐνεργ. μτ. τοῦ γ' προσ. τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντων. κάμνω τὴν φωνήν μου χαμηλοτέραν : Λουκ.Ὀρχ.27 **κεκραγώς, ἑαυτὸν ἀνακλῶν καὶ κατακλῶν**· **5)** ρηματ. π. κατάκλασις.

κατακλῶθες (αἱ) αἱ κλώθουσαι (Μοῖραι) : Ὀδ. Η 197 **ἅσσα οἱ αἶσα κατακλῶθές τε βαρεῖαι** (δ.γρ. κατὰ κλῶθες).

κατακλώθω Ἐπιγρ. κλώθω τὴν μοῖραν, τὸ νῆμα τῆς ζωῆς τινος· || ὁμ. κ. μέσ. : Λυκόφρ.145.

κατακναίω μτγν. ἐκτρίβω, τρίβω· κ. μτφ. τρίβω ἐμαυτόν : Θεμίστ.Λόγ.32,362B.

κατακνήθω καταξέω, τέμνω : Νίκ.Θηρ.944· κ. παθ. : Ἀριστφ.Ἱππ.771 **ἐπὶ ταυτησὶ κατακνησθείην ἐν μυττωτῷ**.

κατάκνημος-ον πάπ. ὁ ἔχων παχείας κνήμας.

κατακνῆστις-ιδος (ἡ) ἀρχ. λεξ. κ. **κατάκνηστις -ιδος** ἡ πρὸς ἀπόξεσιν μάχαιρα· Ἡσ.

κατακνιδεύω (κνίδη) Ἡσ. «καταξύω».

κατακνίζω κατακόπτω εἰς μικρὰ τεμάχια : Ἀθήν.9,376D **καὶ τὰ ἐκ σαρκῶν εἰς λεπτὰ κατακνιζόμενα**· || τὸ μέσ. κ. μτφ. : Ἰσοκρ.12,17 **διαιροῦνται οὐκ ὀρθῶς καὶ κατακνίζονται τοὺς λόγους**· **2)** ξέω ζωηρῶς, ἐρεθίζω οἷον τὸ κρανίον : Ἀσκληπιάδ.Πρ.π.Γαλ.12,420· || παθ. κ. μτφ. αἰσθάνομαι κνησμόν, διατελῶ ἐν ἐρεθισμῷ : Ἀριστφ. Πλ.973 **ἐγὼ δὲ κατακέκνισμαι** (πάσχω ἐξ ἔρωτος)· **3)** χαράσσω : Διοκλ.Καρ.26 **ξύλα καὶ λίθους τραχύνουσι κατακνίζοντες**· **4)** νύσσω, κεντῶ : Λουκ.Ὠκ.91 **κατακνίσω σου τὸν πόδα**· κ. παθ. : Ὀρειβ.7,20,8 **κατακνισθεὶς τὸ σκέλος**· **5)** ρηματ.π. κατακνισμός.

κατακνισμός (ὁ) (κατακνίζω) σχόλ. ὁ κνισμός : Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.975.

κατακνῶ-άω κατατρίβω, καταξέω, ξέω καὶ μερίζω : Ἀριστφ.Σφ.965 **εἰ μὴ κατέκνησας τοῖς στρατιώταις ἄλαβες** (ἂν δὲν διένειμας ἢ κατέξυσας)· κ. παθ. : Ἀριστφ.Ἱππ.771 **ἐπὶ ταυτησὶ κατακνησθείην ἐν μυττωτῷ μετὰ τυροῦ**· **2)** νύσσω, κεντῶ : Λουκ.Ὠκ.91 **κατακνήσω σου τὸν πόδα** (δ.γρ. -ίσω).

κατακνώσσω πίπτω εἰς ὕπνον, κοιμῶμαι : Ἀπολλ.Ρ 3,690, Ὀρφ.Λιθ.321.

κατακόθω δημ. κατακόπτω βλ.λ.

κατακοίμησις-εως (ἡ) (κατακοιμῶ) μτγν. τὸ κοιμᾶσθαι, παραμένειν που : Θεμίστ.Λόγ.13,162B **κατακοίμησις τῆς πενίας παρὰ τῷ πόρῳ**.

κατακοιμητής (ὁ) (κατακοιμῶ) γλωσσ. ὁ κατακοιμίζων τινά.

κατακοιμητικός-ή-όν (κατακοιμῶ) κ. νεώτ. ὁ κατάλληλος, πρόσφορος πρὸς κατακοίμησιν, ὁ κατακοιμίζων : κατακοιμητικὸν ᾆσμα.

κατακοιμίζω κ. νεώτ. κοιμίζω τινά, βάλλω νὰ κοιμηθῇ : Πλάτ.Νόμ.790D **κατακοιμίζειν τὰ δυσυπνοῦντα τῶν παιδίων αἱ μητέρες**· || κ. μτφ. : Φρύν.Κωμ.24 **κατακοιμίζω τὸν λύχνον**, Κωμ. Ἀδέσπ.521 **κατακοιμίζω τὰς ὀργάς**, Πλούτ.Ἠθ. 346C **κατακοιμίζω τοὺς πολεμίους**· || παθ. μεταβαίνω νὰ κοιμηθῶ : Πολύβ.3,67,2 **δειπνοποιησαμένων καὶ κατακοιμηθέντων**· || Ἐπιγρ. μτφ. ἀναφορ. πρὸς δυσεπίλυτα ζητήματα, τὰ παραμελῶ, τὰ βάζω νὰ κοιμηθοῦν, παθ. : **ἵνα .. ἀεὶ ἂν κατακοιμισθῶσιν**· **2)** παραμελῶ, τὰ καθήκοντά μου κοιμῶμαι : Ἡρ.9,39 **καί ποτε αὐτοῦ κατακοιμίσαντας τὴν φυλακήν**· **3)** ρηματ π. κατακοίμισις, κατακοιμισμός, κατακοιμιστής.

κατακοίμισις-εως (ἡ) (κατακοιμίζω) νεώτ. δ.γρ. τοῦ κατακοίμησις βλ.λ.

κατακοιμισμός (ὁ) (κατακοιμίζω) μτγν. τὸ κοιμίζειν τινά, κατακοίμησις : Φιλόδ.Ποιημ.2,47 **κατακοιμισμὸς τῶν βρεφῶν**.

κατακοιμιστής (ὁ) (κατακοιμίζω) ἐπίθετον τῶν εὐνούχων τῶν βασιλέων τῆς Ἀσίας, ὁ βάλλων τινὰ νὰ κοιμηθῇ, θαλαμηπόλος : Διόδ.Σ 11,69, Πλούτ.Ἠθ.173 D.

κατακοιμῶ-άω ἀμτβ. κοιμῶμαι ἐντελῶς, διέρχομαι τὴν νύκτα : Ἡρ.8,134 **ξεῖνόν τινα χρήμασι πείσας κατεκοίμησε ἐς Ἀμφιάρεω**· **2)** μτβ. βάλλω τινὰ νὰ κοιμηθῇ, συνήθ. μτφ. : Σοφ.ΟΚ 871 **οὐδὲ .. λάθα κατακοιμάσῃ** (δηλ. τοὺς νόμους), Πλάτ. Συμπ.223D **κατακοιμήσαντ' ἐκείνους**· κ. παθ. : Θεμίστ.Λόγ.26,326B **κατακοιμηθεὶς ὑπὸ μέθης**· || ἐν χρ. π. Ὁμ. μ. ἐν τῷ παθ. ἀορ. : Ἰλ.Β 355 **πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι**, Ἡρ.1,31 **κατακοιμηθέντες ἐν τῷ ἱερῷ**· **3)** ρηματ.π. κατακοίμησις, κατακοιμητής, κατακοιμητικός.

κατακοινῶ-όω μτγν., μον. ἐκκλ. ποιῶ τι κοινόν, μεταδίδω κοινῶς τοῖς ἄλλοις.

κατακοινωνῶ-έω καθιστῶ τινα μέτοχον, δίδω μερίδιον : Δημ.889 **ἢ κατακοινωνήσας ταύτοις τῆς μὲν ὠφελείας τούτους ποιῆσαι μερίτας**· **2)** διανέμω, μοιράζω καταχρηστικῶς, σπαταλῶ : Αἰσχίν.3,66 **κατακοινωνήσαντες τὰ τῆς πόλεως**.

κατακοιρανῶ-έω (κοίρανος) ἀπολύτως κυβερνῶ, διοικῶ : Σχόλ.Ἰλ.Ε 332· **2)** Ἡσ. «κατακοσμῶ».

κατακοιτάζομαι μτγν. εὑρίσκομαι ἐν τῇ κοίτῃ, εἶμαι ἐν τῇ κλίνῃ : Ἰω.Λυδ.Ρωμ.2,21.

κατακοίτομαι δημ. κατάκειμαι ἐν τῇ κλίνῃ ἕνεκεν ἀσθενείας, εἶμαι κατάκοιτος, κλινήρης.

κατάκοιτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπὶ τῆς κοίτης εὑρισκόμενος, ὁ ἐπὶ τῆς κλίνης ἀναπαυόμενος, ἡσυχάζων : Ἴβυκ.1,7 **ἐμοὶ δ' ἔρος οὐδεμίαν κατάκοιτος ὥραν**· || νεώτ. κ. δημ. ὁ κατακείμενος ἐν τῇ κλίνῃ ἕνεκα νόσου, ἀσθενὴς παραμένων ἐπὶ μακρὸν κλινήρης, κρεβατωμένος : **χτύπησε τὸ πόδι του καὶ εἶναι κατάκοιτος**.

κατακόκκας ἢ **κατακίκκας** Ἡσ. «κατάπλασμα».

κατακοκκινίζω δημ., ἀόρ. κατακοκκίνισα ἀμτβ. καθίσταμαι ἐρυθρός, κόκκινος εἰς μέγαν βαθμόν, ἰδίως ἐξ αἰδοῦς· || μτβ. καθιστῶ τι εἰς μέγαν βαθμὸν κόκκινον βλ.λ.

κατακόκκινος (-η)-ο(ν) μον., νεώτ. κ. δημ. ὁ εἰς μέγαν βαθμὸν ἐρυθρός, ὁλοκόκκινος ἢ βαθὺς κόκκινος : Διήγ.Ἀχιλλ.127 W **κατακόκκινον ὀλόχρυσον ἱμάτιν**, Βαλαωρ.Σαμ.20 **τὰ μάτια κατακόκκινα ἀπ' τὲς πολλὲς ἀγρύπνιες**, Ξενόπλ.Ζακ.Μοντ. 32 **ἐπρόβαλλαν τὰ φλογερὰ κατακόκκινα λουλούδια**· || παροιμ. **κι ἔτσι κι ἔτσι κόκκινη, κι ἔτσι κατακόκκινη** (ἐπὶ ἀδιαφορίας διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ διαπραχθέντος ἀδικήματος).

κατακολαφίζω ἐκκλ. μον. ἐπιτατ. τοῦ κολαφίζω βλ.λ., πλήττω διὰ κολάφων.

κατακόλλησις-εως (ἡ) (κατακολλῶ) μον. ἡ ἐντελής, τελεία κόλλησις : ΚΠορφ.Ἔκθ 676.

κατάκολλος-ον (κατά - κόλλα) μτγν. ὁ μεμιγμένος μὲ κόλλαν : Αἰν.Τακτ.31,10 **κατάκολλον μέλαν**.

κατακολλυβίζω ΑΒ 104,11 κατακερματίζω, μετατρέπω νομίσματα εἰς ἄλλα ἴσης ἐν συνόλῳ ἀξίας, κάνω λιανά.

κατακολλῶ-άω [κατά - κολλῶ] κολλῶ, προσκολλῶ, προσαρμόζω τι ἐπί τινος, ποικίλλω ἐγκολλῶν : Ἰώσ.ΑΙ 8,3,3 **θύρας χρυσῷ κατακολλῶν**· κ. παθ. : Ἱππ.Ἄρθρ.7 **ὀθονίῳ . . κατακεκολλήσθω . . τὸ ξύλον**, Καλλίξ.1 **θύραι . . θυΐναις κατεκεκόλληντο σανίσιν**· **2)** συγκολλῶ, συνάπτω : Ἀριστλ.Πρ.889b,14.

κατακολουθία (ἡ) πάπ. τὸ ὑπακούειν εἰς τὰς δοθείσας ὁδηγίας : **οἰόμεναι τὴν τούτων κατακολουθίαν γενέσθαι**.

κατακόλουθος-ον [ἀκόλουθος] μτγν. ὁ ἑπόμενος, ὁ ἀκολουθῶν, ἀκόλουθος, **ἐν ἀναφορᾷ πρὸς** πρόσ., μτ. δοτ. : Βέττ.Βάλ.220,4· κ. **ἐπὶ** πραγμ. ὁ ἀμέσως ἑπόμενος : αὐτ.125,31.

κατακολουθῶ-έω [κατά-ἀκολουθῶ] μτγν. ἕπομαι, ἀκολουθῶ κατόπιν τινός : ΠΔ Ἱερ.17,16 **ἐγὼ δὲ οὐκ ἐκοπίασα κατακολουθῶν ὀπίσω σου**· κ. μτ. δοτ. : ΚΔ Πράξ.16,17 **αὕτη κατακολουθήσασα τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ ἔκραξε λέγουσα**· κ. ἀπολ. : αὐτ.Λουκ.23,55 **κατακολουθήσασαι δὲ αἱ γυναῖκες . . ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον**· **2)** ἐπακούω : Ἐπίκ.ἀπ.388 **εἰ ταῖς τῶν ἀνθρώπων εὐχαῖς ὁ θεὸς κατηκολούθει**· ὑπακούω, πείθομαι : ΠΔ Μακκ.1,6,23 **κατακολουθεῖν τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ**, Πλούτ.Λύσ.25 **φιλοσόφου λόγῳ κατακολουθήσαντες**, Πάπ. **κατακολουθήσας τοῖς ἐπεσταλμένοις**· ἀκολουθῶ, εἶμαι ὀπαδὸς σπουδαίου τινὸς ἱστορικοῦ ἢ φιλοσόφου : Πολύβ.2,56,2 **Ἀράτῳ προηρημένοις κατακολουθεῖν περὶ τῶν Κλεομενικῶν**, Φιλόδ.Ρητ 2,146S, Πλούτ.Ἠθ. 1108F **Δημοκρίτῳ κατακολουθεῖν**· κ. ἀπολ. ὑπακούω εἰς ὁδηγίας : Πάπ.· **3)** ἀναζητῶ, ζητῶ νὰ εὕρω τόπον : Πολύβ.6,42,2 **τὸ κατακολουθεῖν ταῖς ἐξ αὐτῶν τῶν τόπων ὀχυρότησιν**· **4)** ἁμιλλῶμαι, μιμοῦμαι : Ἀπολλ.Κιτ.3 **ἀδυνάτοις ἐπιβολαῖς κατακολουθεῖν**, Πλούτ.Κάμ.5 **νίκην ὁ θεὸς δίδωσι τῷ κατακολουθήσαντι τοῖς ἱεροῖς** [ἀντὶ προτεμόντι τὰ ἱερά, κακὴ ἀπόδοσις τοῦ prosecuisset, ὡς εἰ ἦτο prosecutus esset]· **5)** ρηματ.π. κατακόλουθος, κατακολουθία.

κατακολούω [κατά-κολούω] μτγν. περικόπτω, διακόπτω τὸν λόγον τινός : Πολυδ.8,154 **κατακολούειν τὸν λόγον** [ὥσπερ τὸ κατακρούειν, καταθορυβεῖν ἐπὶ τῷ διακόπτειν].

κατακαλπίζω [κατά-κολπίζω], μέλλ. ἀττ. **κατακολπιῶ** εἰσπλέω εἰς κόλπον, προσορμίζομαι, ἀράζω : Θουκ.8,92 **ἐπ' Εὔβοιαν πλεούσας αὐτὰς ἐς Αἴγιναν κατακαλπίσαι**, Στράβ.8,3,33 **ὁ δὲ παράπλους ἅπας ὁ τῆς νῦν Ἠλείας μὴ κατακολπίζοντι χιλίων . . ἐστὶ σταδίων**· **2)** ρηματ. π. κατακόλπισις.

κατακόλπισις-εως (ἡ) [κατακολπίζω] μτγν. κ. μσν. ὁ εἰς κόλπον εἴσπλους, προσόρμισις : Ἀνών.π.Σουΐδ.ἐν λ.ἐπιβάθρα.

κατακολυμβητής (ὁ) [κατά-κολυμβῶ] δύτης, βουτηχτής : Ἀριστλ.ΖΙ 631a,31 **ταῦτα δὲ ποιοῦσι καὶ οἱ κατακολυμβηταί, ὅταν εἰς βυθὸν ἑαυτοὺς ἀφῶσι**, Ἀθήν.7,296E **τῆς Σκύλλου τοῦ Σκιωναίου κατακολυμβητοῦ θυγατρός**.

κατακολυμβῶ-άω [κατά-κολυμβῶ] κολυμβῶ εἰς τὸ βάθος, ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, καταδύομαι, βουτῶ κάτω : Θουκ.7,25 **ἔκ τε τῶν ἀκάτων ὤνευον ἀναδούμενοι τοὺς σταυροὺς καὶ ἀνέκλων καὶ κατακολυμβῶντες ἐξέπριον**, Ἀριστλ.ΖΙ 620b,34 **κατακολυμβῶσιν οἱ σπογγεῖς**, Λουκ.ΖΤραγ.48 **τὸν δὲ κατακολυμβῆσαί τε δεινὸν καὶ ἐπὶ τὴν κεραίαν ἀναπηδῆσαι ῥᾴδιον**· **2)** ρηματ. π. κατακολυμβητής.

κατακόμβη (ἡ) [κατά-κύμβη πιθ.] νεώτ. ὑπόγειον νεκροταφεῖον τῶν πρώτων χριστιανῶν, ὑπόγειος ὀστεοθήκη· || κτ. ἐπέκτ. γεν. βαθὺς ὑπόγειος, σκοτεινὸς καὶ ἀπόκρυφος χῶρος.

κατακομιδή (ἡ) [κατακομίζω] τὸ κομίζειν εἰς τὴν παραλίαν ἐμπορεύματα πρὸς ἐξαγωγήν, ἀντίθ. ἀντίληψις : Θουκ.1,120 **χαλεπωτέραν ἕξουσι τὴν κατακομιδὴν τῶν ὡραίων καὶ πάλιν ἀντίληψιν ὧν ἡ θάλασσα τῇ ἠπείρῳ δίδωσι**· **2)** πάπ. ἀποστολή : Πάπ. **πρὸς παράληψιν καὶ κατακομιδὴν βιβλίων πεμπομένων εἰς Ἀλεξάνδρειαν**· **3)** τὸ φέρειν, κομίζειν εἰς τὴν πατρίδα, ἡ εἰς τὴν πατρίδα μεταφορά : Διόδ.Σ 18,3 **τὴν κατακομιδὴν τοῦ σώματος καὶ τὴν κατασκευὴν τῆς ἁρμαμάξης τῆς μελλούσης κομίζειν τὸ σῶμα**.

κατακομίζω [κατά-κομίζω], μέλλ. ἀττ. **κατακομιῶ** κομίζω, φέρω κάτω, ἔκ τινος ὑψηλοτέρου μέρους εἰς χαμηλότερον, κ. ἰδ. ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ χώρου τινὸς εἰς τὴν παραλίαν : Θουκ.6,88 **σῖτόν τε κατεκόμιζον τῷ στρατεύματι**, Στράβ.11,2,17 **ὕλην τε γὰρ καὶ φύει καὶ ποταμοῖς κατακομίζει**· κ. παθ. : Ἡρωδιαν.Ἱστ.8,2,3 **τά τε ἀπὸ τῆς ἠπείρου διὰ γῆς ἢ ποταμῶν κατακομιζόμενα παρεῖχεν**· **2)** τὸ μέσ. φέρω τι δι' ἐμαυτόν, πορίζομαι : Πλάτ.Κριτί.118E **καὶ τἆλλα δὲ ὡραῖα πλοίοις κατεκομίζοντο**· **3)** φέρω εἰς τὸν λιμένα, κατάγω, ἀράζω : Δημ.1223 **κατακομίσαι τὴν ναῦν**· || φέρω, κομίζω ὀπίσω εἰς : αὐτ.1291 **εἰ δὲ μὴ πεποίηκας μηδὲ κατακεκόμικας τὴν ναῦν Ἀθήναζε**· || ἐπαναφέρω εἰς τὸν λιμένα : αὐτ. 1289 **μήτε τὴν ναῦν κατακεκόμικεν εἰς τὸν Πειραιᾶ**, Αἰσχίν.2,71 **τριήρεις λαβόντα ἐκ τῶν νεωρίων μὴ κατακεκομικέναι**· **4)** φέρω, ὁδηγῶ εἰς ἄσυλον ἢ καταφύγιον : Αἰν.Τακτ.103 **κατακομίζειν τὰ ἐλεύθερα σώματα καὶ τοὺς καρποὺς ἐν τῇ πόλει**, Δημ.379 **παῖδας καὶ γυναῖκας ἐκ τῶν ἀγρῶν κατακομίζειν**, αὐτ.238 **κατακομίζειν . . τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν**, Λυκοῦργ.16 **παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας ἐκ τῶν ἀγρῶν εἰς τὰ τείχη κατακομίζειν**, Διόδ.Σ 12,39 **τὰ ἀπὸ τῆς χώρας κατακομίζειν εἰς τὴν πόλιν**· **5)** εἰσκομίζω, εἰσάγω : Ἀθήν.11,784C **κεράμου πανταχόθεν κατακομιζομένου**· **6)** θάπτω, κρύπτω, πιθ. ἐν Ἐπιγρ.

κατάκομος-ον [κατά-κόμη] κ. μσν. ὁ ἔχων μακράν, πυκνὴν καὶ καθειμένην κόμην : Εὐρ.Βάκχ. 1187 **ὑπὸ κόρυθ' ἁπαλότριχα κατάκομον θάλλει**, Λουκ.Θε.Δ 19,1 **πρόσωπον ἐχίδναις κατάκομον** [τὸ τῆς Μεδούσης], Ἱμέρ.21,8,742 **Διόνυσος κατάκομος καὶ εὐχαίτης**· || π. Πολυδ.4,140 **ἡ κατάκομος** [ὡρισμένον προσωπεῖον τῆς σκηνῆς]· **2)** μτγν. κ. μσν. μτφ. ἐπὶ δένδρων κτλ., πυκνόφυλλος, δασύφυλλος : Συνέσ.75C **κατάκομοι ὗλαι καὶ κατάσκιοι** [δάση πυκνόφυλλα], Θεοφύλ.Σ 62 **κατάκομοι λειμῶνες** [πλήρεις χόρτου], Βί. Ἀλεξ.4802W **ἐν κατακόμοις δένδροις**· || κτ. ἐπέκτ. **κατάκομος ἐλπίσι** πλούσιος εἰς ἐλπίδας : Θεοφύλ.Σ 62.

κατακομπάζω [κατά-κομπάζω] κατακομπῶ.

κατακομπολακυθῶ-έω [κατά - κομπολακυθῶ] μσν. κομπῶ μεγαλοφώνως, μεγαλαυχῶ, καυχῶμαι μετὰ κομπορρημοσύνης : Τζέτζ.Χιλ.10,278.

κατακομπῶ-έω [κατά-κομπῶ] ἐπιτατ. τοῦ κομπῶ βλ.λ., ἀλαζονεύομαι, ὑπερηφανεύομαι : Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.98A.

κατακομψεύομαι [κατά-κομψεύομαι] μτγν. ἀποθ. ὁμιλῶ περί τινος μετὰ κομψότητος ἢ καυχήσεως, λέγω μετὰ κόμπου, καυχῶμαι : Βασ. 1,13B, Σχόλ.Λουκ.Ἀπολ.6.

κατακονά (ἡ) [κατακαίνω] διαφθορά, καταστροφή : Εὐρ.Ἱππ.821 **κατακονὰ μὲν οὖν ἀβίωτος βίου** [δ.ἀνάγν. π. Σχολ. «κατακονᾷ . . βίος» [τοῦ ρ. κατακονῶ ὀξύνω τι, τρίβω, φθείρω]].

κατακονδυλίζω [κατά - κονδυλίζω] ἐπιτατ. τοῦ κονδυλίζω βλ.λ., πλήττω τινὰ διὰ γρόνθων, γρονθοκοπῶ : Αἰσχίν.3,212 **κατακεκονδύλισται, ὥστε . . τὰ τῶν κονδύλων ἴχνη ἔχειν ἔτι φα-**

νερά, ΠΔ'Αμ.5,11 ἀνθ' ὧν κατεκονδύλιζον πτωχούς· || κ. μτφ. : Φίλ.1,397 ὄχλος κατακεκονδυλισμένος τὴν ψυχὴν (ταλαιπωρημένος)· 2) ρηματ. π. κατακονδύλιστος.

κατακονδύλιστος-ον [κατακονδυλίζω] λεξ. ὁ διὰ γρόνθων κτυπηθείς· Ἡσ. ἐν λ. ἐπικόρριστον.

κατακονδυλῶ-όω ἀρχ. λεξ. κατακονδυλίζω.

κατᾰκοντίζω [κατά-ἀκοντίζω], μέλλ. ἀττ. κατακοντιῶ, καταβάλλω τινὰ ἀκοντίζων, φονεύω μὲ τὸ ἀκόντιον : Ἡρ.9,17 ὡς κατακοντιέει σφέας, Θουκ.8,108 περιστήσας τοὺς ἑαυτοῦ κατηκόντισεν, Δημ.277 προσπεσόντες οἱ Λοκροὶ μικροῦ κατηκόντισαν, ΠΔ'Ιουδ.1,15 κατηκόντισεν αὐτὸν ἐν ταῖς ζιβύναις αὐτοῦ· κ. παθ. : Φιλόδ.Εὐσ.34 κατηκοντίσθαι, Λουκ.Τοξ.59 θηρία κατακοντιζόμενα· || πλήττω τινὰ οἱονεὶ ὡς δι' ἀκοντίου : Μηναῖ.3,8 Συναξ. θείοις ῥήμασιν ὡς βέλεσι κατηκόντισε· κ. παθ. ρίπτομαι, βάλλομαι οἱονεὶ ὡς ἀκόντιον : Βί.'Αλεξ.2224 πῦρ δὲ κατηκοντίζετο μετὰ βελῶν καὶ λίθων.

κατακονῶ-άω [κατά-ἀκονῶ] μσν. ὀξύνω τι διὰ τῆς ἀκόνης, ἀκονίζω, ὀθ. φθείρω, τρίβω : Εὐστ.Πον.295,44.

κατακοπή (ἡ) [κατακόπτω] κ. νεώτ. τὸ κατακόπτειν εἰς τεμάχια, τὸ κομμάτιασμα, ἐπὶ δένδρων, τὸ κλαδεύειν : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,12,6 αἱ διακαθάρσεις τῶν δένδρων καὶ αἱ κατακοπαὶ ποιοῦσι πολυκαρπεῖν· || γεν. τὸ κατακόπτειν εἰς τεμάχια, τεμαχισμός : Θεόπομπ.'Ιστ.283Α πρὸς κατακοπὴν ἱερεῖα, 'Αρτεμίδ.Δαλδ.1,50 τραύματα καὶ κατακοπαί.

κατακοπιάζω δημ. κοπιάζω ὑπερβολικά, μοχθῶ καθ' ὑπερβολήν : Χριστόπ.Ποιήμ.4,10 καταγρυπνᾷ μερόνυχτα | καὶ κατακοπιάζει | νὰ κυβερνᾷ τὸν ἄνθρωπον.

κατάκοπος(-η)-α(ν) [κατά-κόπος] μτγν.,νεώτ.κ.δημ. ὁ εἰς μέγιστον βαθμὸν κεκμηκώς, καταπεπονημένος, ἐξηντλημένος, ἀποκαμωμένος, κατακουρασμένος : ΠΔ'Ιὼβ 3,17 ἀνεπαύσαντο κατάκοποι τῷ σώματι, Διον.'Αλ.Ρωμ.6,29 κατάκοπος ἐξ ὁδοῦ μακρᾶς, Διόδ.Σ 13,18 πάντας δ' ὑπὸ τῆς μάχης κατακόπους ὑπάρχειν τοῖς σώμασιν, Πλούτ.'Αρατ.8 εἴτε μεθ' ἡμέραν κατάκοπος γεγονώς· 2) κ. ἐνεργ. κοπιώδης, βαρύς, ἐπαχθής, ὀχληρός: Φιλόδ.Ρημ.1,173S σκληρὰ μὲν καὶ ἀντίτυπος πᾶσα (μεταφορὰ) κατάκοπος, εὐφραίνει δὲ πραεῖα καὶ ἄλυπος.

κατακόπτης (ὁ) [κατακόπτω] σχόλ. ὁ κατακόπτων, ὁ τεμαχίζων, ὁ μεριστής : Σχόλ.Λυκόφρ.35 κατακόπτης σπλάγχνων.

κατακοπτικός-ή-όν 'Επιγρ. κ. πάπ. ὁ ἐπιτήδειος, κατάλληλος εἰς τὸ κατακόπτειν.

κατακοπτικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ μικρὰς ποσότητας, λιανικῶς : Acta et Dipl. Gr., ed. Micl. et Mül.209 κατακοπτικῶς πωλεῖν οἶνον ἐν καπηλείοις ἐν οἱᾳδήποτε ποσότητι.

κατακόπτω [κατά-κόπτω] κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κατακόβω, μέλλ. κατακόψω, ἀόρ. κατέκοψα κ. δημ. κατάκοψα, παθ. ἀόρ. κατεκόπην κ. δημ. κατακόπηκα κ. κατακόφτηκα, μτχ. παθ. παρακ. κατακεκομμένος κ. δημ. -κομμένος, κόπτων τι ρίπτω κάτω, ἐπὶ δένδρων, δενδροτομῶ : Θεόφρ.ΦΙ 3,15,1,αὐτ.ΦΑἰτ.2,15,4· 2) κόπτω τι εἰς τεμάχια, κομματιάζω ἢ κόπτω τι ὅλως διόλου εἰς μέγα βάθος καὶ ἔκτασιν : Ἡρ.1,48 χελώνην καὶ ἄρνα κατακόψας ὁμοῦ ἕψεε, Πλάτ.Εὐθ.301C τὰ σμικρὰ κρέα κατακόψαντα ἕψειν τε καὶ ὀπτᾶν· κ. παθ. : 'Αριστφ.'Ορν.1688 ἐς καιρὸν ἄρα κατεκόπησαν οὗτοι! ἐς τοὺς γάμους· κ. ὁ κατακοπείς ὁ κεκομμένος εἰς τεμάχια, κομματιασμένος : Ἡρ.8,92 τὸν οἱ Πέρσαι κατακοπέντα .. εἶχον ἐν τῇ νηΐ· 3) φονεύω, σφάζω ἢ διαμελίζω, πετσοκόβω : Ἡρ.6,75 τοὺς καταφυγόντας ἐκ τῆς μάχης καταγινέων κατέκοπτε, Θουκ.7,29 οἱ παῖδες ἐσεληλυθότες, κατέκοψαν πάντας, Θεόκρ.14,14 δύο μὲν κατέκοψα νεοσσὼς θηλάζοντά τε χοῖρον, Διήγ.'Αχιλλ.180W πωλοῦν τους, κατακόπτουν τους καὶ αἰχμαλωτίζουσί τους· κ. παθ. : Φιλόδ.Ρητ.1, 235S ὥσπερ βόες κατεκόπησαν· 4) ἐν στρατ σημ. κατακόπτω, καταστρέφω, ἐξολοθρεύω : Δημ. 172 τὴν μόραν κατέκοψεν· κ. παθ. : Ξεν.'Αν.1,2,25 οἱ μὲν ἔφασαν ἁρπάζοντάς τι κατακοπῆναι ὑπὸ τῶν Κιλίκων, αὐτ.1,5,16 ἐμέ τε κατακεκόψεσθαι καὶ ὑμᾶς οὐ πολὺ ἐμοῦ ὕστερον· 5) γεν. θραύω εἰς τεμάχια, καταστρέφω, κατακομματιάζω : Δημ.750 κατακόπτειν τὰ πομπεῖα, αὐτ.615 ἐπὶ τοῖς στεφάνοις δ', οὓς κατέκοπτεν, Πολύβ. 5,25,3 κατακόπτειν τὸν κέραμον, Διόδ.Σ 16,57 κατακόπτειν τὰ ἀγάλματα· κ. παθ. : 'Αριστφ. Λυσ.730 ἔρια .. ὑπὸ τῶν σέων κατακοπτόμενα (τριβόμενα, τρωγόμενα)· || κ. μτφ. : Πλούτ.Δημήτρ.30 πᾶσαν ἀρχὴν ὥσπερ μέγα σῶμα κατακόπτοντες· κ. παθ. : Πλάτ.Κωμ.35 κατεκόπημεν ἄν (ἠθέλομεν πετσοκοπῆ), Πλούτ.'Ηθ.762F κατακέκοπται αἱ τὸ τῆς ψυχῆς γαῦρον· 6) καταπονῶ, κατακουράζω : Ξεν.'Ιππαρχ.4,5 ὅπως μὴ κατακόπτωσι τοὺς ἵππους οἱ τελευταῖοι τὸν ἡγεμόνα διώκοντες· || νεώτ. τὸ μέσ. ἐξαντλοῦμαι ἐκ τῆς κοπώσεως, κουράζομαι ὑπερβολικά, ταλαιπωροῦμαι, ὑποφέρω πολύ : κατακόπηκε στὴ δουλειὰ ὅλη τὴ μέρα· || κ. μσν. μτφ. : Λίβ Ραδ.59W καὶ ἐκείνου ἐκατεκόπτετον ὁ νοῦς του ἀπὸ τοὺς πόνους· || ὁμ. νεώτ. κ. μέσ. καταβάλλω μεγάλας προσπαθείας : κατακόπηκε γιὰ νὰ βρῇ δουλειά· 7) ἐνοχλῶ διὰ λόγων : 'Ανάξιππ.1,23 ἐμὲ κατακόψεις, οὐχ ὃ θύειν μέλλομεν, Μέν.Σαμ.70,αὐτ.77· 8) εἰδ. φρ. ρητ. λέξις κατακεκομμένη κατακερματισμένη, λόγος συγκείμενος ἐκ μικρῶν κώλων ἢ προτάσεων : Δημήτρ.4· 9) κόπτω, τύπτω, πλήττω, χτυπῶ : ΚΔ Μᾶρκ.5,5 κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις, Πάπ. κατέκοψεν πληγαῖς αὐτόν· || τὸ μέσ. τυπτόμενος θρηνῶ, ἐπὶ σφοδρᾶς θλίψεως : 'Ελλ.'Επιγράμμ. μασταὺς κατεκόψατο· 10) κόπτω εἰς νόμισμα, κόβω μονέδα : Ἡρ.3,96 ἐπεὰν δὲ δεηθῇ χρημάτων, κατακόπτει τοσοῦτο, ὅσου ἂν ἑκάστοτε δέηται, Ξεν.'Ελλ.1,5,3 τὸν θρόνον κατακόψειν ἐφ' οὗ ἐκάθητο, ὄντα ἀργυροῦν καὶ χρυσοῦν, Διόδ.Σ 16,56 τὰς χρυσᾶς πλίνθους εἰς νόμισμα κατακόπτειν, Λιβάν.Λόγ.14,45· 11) ρηματ. π. κατακόπτης.

κατακόπωσις-εως (ἡ) [κατά-κόπωσις] γλωσσ. ἡ παντελὴς κόπωσις, ἐξάντλησις.

κατακόρακες (οἱ) μσν. ἀγκιστροειδὲς κλεῖθραν : ΚΠορφ.'Εκθ.672 (ἔκδ.B.) περόνια κ' καταπρόσωπα σὺν τῶν κατακοράκων αὐτῶν.

κατακορακῶ-όω 'Επιγρ. στερεῶ, κλείω σαρκοφάγον τινὰ διὰ κατακοράκων βλ.λ.

κατακορέννυμι [κατά-κορέννυμι] μσν. ἐπιτατ. τοῦ κορέννυμι βλ.λ., ἀμτβ., πληροῦμαι ἐντελῶς, χορταίνω : Βί.'Αλεξ.1330W οὐ δυνηθήσονταί ποτε σίτου κατακορέσαι.

κατακορής-οῦς-ές [κατακορέννυμι] ὁ μέχρι κόρου πεπληρωμένος, ὑπερπλήρης, κεκορεσμένος μέχρις ἀηδίας : Φρύν.Σοφ.Παρ.83B κατακορὴς οἴνῳ, Προκ.Μυστ.13 κατακορὴς σιτίοις· 2) ἐπὶ διαλύματος, ὁ κεκορεσμένος, ἰσχυρός : 'Ιππ.'Επιδ. 5,15 κατακορὲς φάρμακον, Γαλ.19,108,αὐτ.5,111 κατακορὴς ἅλμη· 3) ἐπὶ χρωμάτων, βαθύς, τέλειος : 'Ιππ.Κωακ.596 κατακορὲς διαχώρημα, αὐτ. 'Επιδ.7,7 κατακορὲς ἐρύθημα, αὐτ.Κωακ.601 τὰ κατακορῆ πονηρά, Πλάτ.Τίμ.68C εἰς μέλαν κατακορὲς ἐμπεσόν, 'Αριστλ.Χρωμ.795a,3,Θεόφρ.ΦΙ 4,8,7 χρῶμα ὅμοιον ῥόδῳ κατακορεῖ, Γαλ.19,108·

4) ἐπὶ ἁρμονίας, πλήρης, τέλειος : Νικόμ.Γερ.'Αρμον.3 **τῆς κοσμικῆς συμφωνίας κατακορές τι καὶ παναρμόνιον φθεγγαμένης,** αὐτ.5 **κατακορεστάτη συμφωνία ἡ διὰ πασῶν,** 'Ιάμβλ.Πυθ.15,65 **κατακορέστερον μέλος** (τὸ τῶν πλανητῶν)˙ **5)** μτφ. ἔντονος, ὑπερβολικός, σφοδρός : 'Ιππ.'Επιδ.7,11 **κατακορὴς δίψα,** αὐτ.7,26 **κατακορὴς βήξ,** αὐτ. 7,2 **κατακορὴς ὕπνος** (βαθύς), αὐτ.'Ιητρ.6 **κατακορὴς ῥύσις˙** ‖ κ. μτφ. : Φίλ.1,659 **βαθὺ καὶ κατακορὲς αἴνιγμα** (σοβαρόν, δυσκολόλυτο), αὐτ. 1,78 **ἀμετάβλητος καὶ κατακορὴς γνώμη** (βαθυστόχαστος ἀπόφανσις)˙ **6)** ἄμετρος, ὑπερβολικός, ὀχληρός, φορτικός : Πλάτ.Φαῖδρ.240E **παρρησίᾳ κατακορεῖ καὶ ἀναπεπταμένῃ χρωμένου,** αὐτ.Νόμ.776A,Τιμόθ.Μιλ.Πέρσ.79 **κατακορὴς ἀπείλει,** 'Αριστλ.Ρητ.1406a,13 **ἂν ᾖ κατακορῆ** (τὰ ἐπίθετα), Πολύβ 31,26,10 **τοῦ τῶν γυναικῶν γένους λάλου καὶ κατακοροῦς ὄντος,** Διον.'Αλ.Δημ.45 **κατακορεστέραις κέχρηται ταῖς αὐστηραῖς ἁρμονίαις,** Λογγῖν.22,3 **ὁ Δημοσθένης . . ἐν τῷ γένει** τούτῳ κατακορέστατας.

κατακορμάζω 'Ησ. κατακορμίζω βλ.λ.

κατακορμίζω μτγν. κόπτω ξύλον τι εἰς κορμοὺς ἢ κόπτω τὸν κορμὸν εἰς τεμάχια, κατακόπτω, κομματιάζω : Παυσ.Γραμμ.ἀπ.224.

κατάκορος-ον (κατακορέννυμι) μτγν., μσν. κ.νεώτ. τ. τοῦ κατακορὴς βλ.λ., ὁ τελείως κεκορεσμένος, ὑπερπληρωμένος, μεστός : Πολυδ.5,151, Στέφ.'Αθ.Γαλ.1,239D **κατάκορος χρῆσις ἀφροδισίων** (ὑπερβολική), Θωμ.Μ 105R˙ **2)** μτφ. ἄμετρος, ὑπερβολικός, ὀχληρός, φορτικός : Πλούτ.'Αλέξ.2 **ταῖς κατακόροις γενέσθαι καὶ περιέργοις ἱερουργίαις.**

κατακόρυφος-ον νεώτ. ὁ ἔχων διεύθυνσιν κάθετον πρὸς τὸν ὁρίζοντα, ὁ ἔχων τὴν διεύθυνσιν τοῦ νήματος τῆς στάθμης˙ ‖ τὸ θηλ. **κατακόρυφος** ὡς οὐσ. νοητὴ γραμμὴ κάθετος ἐπὶ τὸν ὁρίζοντα καὶ τέμνουσα τὴν οὐράνιον σφαῖραν κατὰ τὰ δύο ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα σημεῖα αὐτῆς ζενὶθ καὶ ναδίρ˙ ‖ τὸ οὐδ. **κατακόρυφον** τὸ ὑπεράνω τοῦ ὁρίζοντος ὕφιστον σημεῖον τῆς οὐρανίου σφαίρας, καθ' ὃ αὕτη τέμνεται ὑπὸ τῆς κατακορύφου τόπου τινός, ἄ. ζενίθ˙ ‖ κ. μτφ. **τὸ κατακόρυφον** τὸ ὕφιστον σημεῖον : **ἔφθασεν εἰς τὸ κατακόρυφον τῆς δόξης του** (εἰς τὸ μὴ περαιτέρω)˙ ‖ εἰδ. ἀστρον. **κατακόρυφοι κύκλοι** οἱ κύκλοι **καθ' οὓς τέμνεται ἡ οὐράνιος** σφαῖρα ὑπὸ ἐπιπέδων διερχομένων διὰ τῆς κατακορύφου ἑκάστου τόπου˙ κ. ἐπίρρ. **-ύφως** κ. δημ. **κατακόρυφα** κατὰ διεύθυνσιν κατακόρυφον.

κατάκορφα ἐπίρρ. δημ. εἰς τὸ ἀκρότατον σημεῖον κορυφῆς τινος : Βαλαωρ.'Αθ.Διάκ.1,1 **ἀνέβα, Μῆτρε, σταῦ βουνοῦ κατάκορφα τὴ ράχη, - τὸν βρῆκε ἡ πέτρα κατάκορφα˙** ‖ κατακορύφως : αὐτ.'Αθ.Διάκ.3,4 **κατάκορφα στὸν οὐρανὸ πετιέται κι ὁ πετρίτης.**

Κατάκορφος-η-ο δημ. ὁ ἐπὶ ταῦ ἀκροτάτου σημείου κορυφῆς τινος κείμενος.

κατακόρως (κατάκορος) ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ χρωμάτων, βαθέως, σκοτεινῶς : Γεωπ.16,2,1 **κατακόρως μέλας˙** **2)** κ. νεώτ. ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολήν : Δημ.289 **τῇ νῦν αὐτῷ παρούσῃ τύχῃ κατακόρως χρώμενος,** 'Αριστλ.Ρητ.1408a,33 **ᾧ κατακόρως χρῶνται οἱ λογογράφοι,** Πολύβ.4, 12,9 **ἐπιπολαστικῶς καὶ κατακόρως χρώμενοι τῇ κραυγῇ,** Πλούτ.Κικ.5 **χρώμενος δ' αὐτῇ κατακόρως πολλοὺς ἐλύπει,** Διοσκ.2,52,'Ιάμβλ.Προτρ.21, **- κατακόρως ἐπαναλαμβάνει τὴν φράσιν.**

κατακορῶς (κατακορής) ἐπίρρ., Ιων. **-ρέως** βαθέως, ἐντόνως : 'Αρετ.'Οξ.Παθ.1,10 **κατακορέως δίαιμον** (βαθέως χρωματισμένον μὲ αἷμα)˙ **2)** ἀμέτρως, ὑπερμέτρως, ὑπερβολικά : 'Ιππ.Διαιτ.54 **διαχωρήματα μᾶλλον τοῦ καιροῦ κατακορέως χολώδεα,** πρβλ. κατακόρως.

κατακόσμησις-εως (ἡ) (κατακοσμῶ) κ. νεώτ. ἡ τακτοποίησις, κατάταξις, διευθέτησις : Πλάτ.Πολιτ. 271E **ὅσα τῆς τοιαύτης ἐστὶ κατακοσμήσεως ἑπόμενα˙** ‖ τάξις : αὐτ.Τίμ.47D **ἐπὶ τὴν γεγονυῖαν ἐν ἡμῖν ἀνάρμοστον ψυχῆς περίοδον εἰς κατακόσμησιν καὶ συμφωνίαν˙** **2)** ἡ διακόσμησις, ὁ στολισμός : 'Ανδρόν.P 572M **κατακόσμησις ναῶν˙** ‖ νεώτ. τὸ κοσμεῖν τι καθ' ὑπερβολήν˙ ‖ κ. μτφ. : Πλούτ.'Ηθ.712D **ἐν δὲ τῷ πίνειν οὐ θαυμάσαιμ' ἂν εἰ τὸ τερπνὸν αὐτῶν καὶ γλαφυρὸν ἅμα καὶ πλάσιν τινὰ καὶ κατακόσμησιν ἐπιφέρει.**

κατακόσμητος-ον (κατακοσμῶ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατάκοσμος βλ.λ. : ΚΜανοσσ.56.

κατάκοσμος-ον (κατακοσμῶ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ λίαν, ὁ καθ' ὑπερβολὴν **κεκοσμημένος, καταστόλιστος,** φορτωμένος μὲ στολίδια : 'Απп.Μιθριδ.115 **κατάκοσμοι θρόνοι.**

κατακοσμῶ-έω (κατὰ - κοσμῶ) κ. νεώτ. τακτοποιῶ, βάλλω σὲ τάξη, διορθώνω : 'Ιλ.Δ 118 **ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμεε . . ὀιστὸν** (προσήρμοζε, ἐτοποθέτει τὸ βέλος ἐπὶ τῆς νευρᾶς), Πλάτ.Πολ.540B **πόλιν καὶ ἰδιώτας καὶ ἑαυτοὺς κατακοσμεῖν** (δ.γρ. κοσμεῖν), αὐτ.Τίμ.88E **μέρη . . εἰς τάξιν κατακοσμῇ πρὸς ἄλληλα,** Πλούτ.Βροῦτ.13 **κατακοσμεῖν τὴν διάνοιαν** (συμμαζεύειν τὸν νοῦν)˙ κ. μέσ. : 'Οδ.Χ 440 **πάντα δόμον κατακοσμήσησθε,** Πλούτ.Σύγκρ.Περ.Φαβ.3 **προσετίθεντο καὶ κατεκοσμοῦντο πάντες εἰς τὴν ἐκείνου γνώμην** (συντάσσομαι πρὸς τὴν γνώμην τινός)˙ κ. παθ. : Πλάτ.Πολ.560A,αὐτ.Νόμ.685D **ἀνευρημένη καὶ κατακεκοσμημένη,** Διοτογ.π.Στοβ.4,1,96 **ὅπως πεπαινόμενον τὸ ἦθος δύναιτο κατακοσμεῖσθαι˙** **2)** ἐφοδιάζω, ἐξαρτύω, ἐξοπλίζω : 'Αριστφ.Σφ. 1473 **βουλόμενος τὸν φύσαντα σεμνοτέροις κατακοσμῆσαι πράγμασι,** Ξεν.'Ιέρ.11,3 **ὅπλοις . . κατακεκοσμημένος˙** ‖ κοσμῶ, στολίζω : Πλάτ Φαῖδρ.252D **ἄγαλμα τεκταίνεταί τε καὶ κατακοσμεῖ˙** ‖ νεώτ. κοσμῶ τι ὑπερβολικῶς, ὑπερπληρῶ κοσμημάτων, καταστολίζω, φορτώνω μὲ στολίδια˙ **3)** ἐπαναφέρω εἰς τὴν τάξιν, ρυθμίζω, κανονίζω : Πλούτ Νομ.14 **κατακοσμοῦσα τοὺς προστυγχάνοντας,** αὐτ.Ρωμ.23 **τὰ δ' ἄλλα κατακοσμοῦντες ἑαυτούς˙** κ. παθ.: Πλάτ.Πολιτ.273A **εἴς τε τὸν εἰωθότα δρόμον τὸν ἑαυτοῦ κατακοσμούμενος ᾔει˙** **4)** ρηματ. π. κατακόσμησις, κατάκοσμος, κατακόσμητος.

κατακοτταβίζω (κατὰ - κοτταβίζω) παίζω τὸν κότταβον βλ.λ. ἐν συμποσίῳ πρὸς τιμὴν τινος : 'Αριστφ.ἀπ.152.

κατακουράζω δημ., ἀόρ. **κατακούρασα,** παθ. ἀόρ. **κατακουράστηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **κατακουρασμένος,** κουράζω τινὰ καθ' ὑπερβολήν, καταπονῶ τινα.

κατακούρην Γαλ.19,109 « τοῦ ξυροῦ τὴν τομήν ».

κατάκουσις-εως (ἡ) (κατακούω) μτγν. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατακούειν, τὸ ἀκούειν, τὸ ἄκουσμα : 'Αρρ.'Αν.5,7,5 **τὴν κατάκουσιν τῶν παραγγελμάτων.**

κατακουστής (ὁ) (κατακούω) γλωσσ. ὁ ἀκούων, ἀκροώμενός τι, ὁ ἀκροατής.

κατακουτίζω (κατὰ - ἀκουτίζω) μσν. ποιῶ τινα καλῶς ἀκοῦσαι τινος, μ. ἐν τῇ φρ. Μιχ.'Ακομ.2, 348,21 (ἔκδ.Λ.) **κατακούτισόν μοι τὴν φωνήν σου** (ποίησόν με, ἵνα καλῶς ἀκούσω τὴν φωνήν σου).

κατακούω (κατὰ - ἀκούω) ἀκούω καλῶς, σαφῶς, ἀντιλαμβάνομαί τινος καλῶς διὰ τῆς ἀκοῆς : Εὐρ.Ρῆσ.553 **σύριγγος ἰὰν κατακούω,** Θουκ.2,84 **οὐδὲν κατήκουον . . τῶν παραγγελλομένων,** Πλάτ. Πολ.531A **κατακούειν . . τινὰ ἠχήν˙** κ. μτ. γεν. :

Ἀριστφ.Βάτρ.312 **οὐ κατήκουσας; τίνος ;** Πλάτ. Πρωτ.314C **ὁ θυρωρός . . κατήκουεν ἡμῶν** (μᾶς ἤκουε κρυφίως), Ἀριστλ.ΗΝικ.1175b,4 **κατακούειν αὐλοῦντος**· κ. ἀπολ. : Θουκ.3,22 **φόφῳ δὲ τῷ ἐκ τοῦ προσιέναι αὐτοὺς ἀντιπαταγοῦντος τοῦ ἀνέμου οὐ κατακουσάντων**· **2**) ἀκούω καὶ πείθομαι, ὑπακούω, ὑποτάσσομαι, εἶμαι ὑπήκοος : Ἡρ.3,88 **Ἀράβιοι δὲ οὐδαμὰ κατήκουσαν ἐπὶ δουλοσύνῃ Πέρσῃσι**, Ἀππ.Συρ.55· κ. μτ. γεν. : Δημ.15 καὶ γὰρ ἀήθεις κατακούειν τινὸς (εἰσί), Ἀππ.Μιθριδ.57, Ἱεροκλ.Πλ.Χρ.Ἐπ.19,461Ν· **3**) ἀκούω μετὰ προσοχῆς ἢ δίδω ἀκρόασιν εἴς τινα : Δημ.74 **κατακούομεν ἀλλήλων**· κ. ἐπὶ ὠτακουστῶν, ἀκούω κρυφίως, κρυφακούω : Στράβ. 14,1,32 **κατακούειν ἐπιχειροῦντα τῶν λάθρα καὶ ἐν ἀπορρήτῳ διαλεγομένων**· **4**) ρηματ. π. κατάκουσις, κατακουστής.

κατακρᾰδαίνω (κατά - κραδαίνω) μτγν. κραδαίνω λίαν, πολύ, κατασείω : Γρηγ.Νύσσ.1,462Λ.

κατακράζω (κράζω), μέλλ. **κατακεκράξομαι,** ὑπερτερῶ, ὑπερβάλλω τινὰ ἐν τῷ κράζειν, ξεπερνῶ κάποιον στὶς φωνές, κραυγές : Ἀριστφ.Ἱππ.287 **κατακεκράξομαί σε κράζων.**

κατακραιπᾰλῶ-άω (κραιπαλῶ) μτγν. ἐπιτατ. τοῦ κραιπαλῶ βλ.λ. : Προκ.Γοτθ.4,19.

κατακρᾱνία (ἡ) (κρανίον) μσν. κ. νεώτ. ἐγκεφαλικὴ νόσος τῶν ζώων καὶ ἰδ. τῶν ἱπποειδῶν, ἀ. ἀβουλία, βλακεία : Ἱππιατρ.103.

κατάκρας (κατά - ἄκρα), Ἰων. κατάκρης, ἀντὶ κατ' ἄκρας, βλ. ἄκρα· **2**) Ἡσ. «κατὰ κορυφῆς. κατὰ κράτος. σφοδρῶς. καὶ αἰφνιδ'ως».

κατάκρασις-εως (ἡ) (κεράννυμι) μτγν. κατακέρασις, ἀνάμιξις : Πλούτ.Ἠθ.688C **οὐ δίδωσιν ἀνάμιξιν, οὐδὲ κατάκρισιν.**

κατακράτησις-εως (ἡ) (κατακρατῶ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ καθυπόταξις, κατανίκησις, ὑποδούλωσις· Πολυδ.9,142· **2**) νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἡ βιαία καὶ παράνομος κράτησις προσώπου ἢ πράγματός τινος, παράνομος κατοχή· εἰδ. νεώτ. νομ. **παράνομος κατακράτησις** παράνομος στέρησις τῆς χρήσεως τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας ἀτόμου τινὸς ἄκοντος, ἐνεργουμένη ὑπὸ τῶν ὀργάνων τοῦ κράτους.

κατακρᾰτητικός-ή-όν μτγν. ὁ ἁρμόδιος, κατάλληλος εἰς τὸ κατακρατεῖν ἢ συνέχειν : Φιλάγρ. π.Ὀρειβ.5,21,10 (δ.γρ. κατακρατικός).

κατακρατικός-ή-όν μτγν. ὁ κατάλληλος, ἁρμόδιος εἰς τὸ κατακροτεῖν ἢ συνέχειν : Ἀρχιγ.π. Ἀέτ.9,35 (9,56 κῶδ.) (δ.γρ. κατακεραστικός), Φιλάγρ.π.Ὀρειβ.5,21,10 (δ.γρ. κατακρατικός).

κατακρατύνω (κρατύνω) μτγν. ἐπιτατ. τοῦ κρατύνω βλ.λ., ἐνδυναμῶ, στερεώνω : Κύριλλ.

κατακρᾰτῶ-έω (κρατῶ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κρατῶ τι ἰσχυρῶς, γίνομαι κύριός τινος, ἐπικρατῶ, ὑπερισχύω, ὑπερνικῶ, ἀπολ. : Ἡρ.7,168 **τὸν Πέρσην κατακρατήσαντα πολλὸν ἄρξειν πάσης τῆς Ἑλλάδος,** αὐτ.129 **ὁ Πηνειὸς τῷ οὐνόματι κατακρατέων ἀνωνύμους τοὺς ἄλλους ποιέει εἶναι,** Αἰσχ. Πέρσ.103 **θεόθεν γὰρ κατὰ Μοῖρ' ἐκράτησεν τὸ παλαιόν,** Θουκ.6,55 **πολλῷ τῷ περιόντι τοῦ ἀσφαλοῦς κατεκράτησε** (Βερναρδ.Γρηγ. «κατέσχε τὴν ἀρχὴν (ἐστερεώθη ἐν τῇ ἀρχῇ) μετὰ πολὺ μείζονος ἢ ὅσον ἔδει ἀσφαλείας»), Πλάτ.Νόμ. 840E **μὴ δυνατοὶ γίγνωνται κατακρατεῖν**· κ. ἐπὶ γνώμης : Δίων Κ 57,15 **ἡ βουλὴ τοῦ Δρούσου κατεκράτησεν**· κ. μτ. αἰτ. ἐπὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ ἔρωτος : Διηγ.Ἀχιλλ.719 **ἀλλ τὸν βάλῃ εἰς χεῖράς του καὶ τὸν κατακρατήσῃ καίει, καταφλογίζει τον**· ἐπὶ τῆς ἐνεργείας τῶν πλανητῶν, ἐπικρατῶ : Πρόκλ.Τετράβ.18· **2**) εἶμαι κύριός τινος, τὸν κρατῶ πειθήνιον, νικῶ, μτ.γεν.προσ. : Θεόφρ.Φ Αἰτ.2,14, Μέν.646 **κατακρατεῖν ἀνδρὸς εἴωθεν γυνή,** Πολύβ.16,30,5 **οὐκ ἀπελπίζοντες κατακρατήσειν τῶν πολεμίων**· κ. μτ. αἰτ. : Δίων Κ 54,29 **τοὺς ἄλλους ἀρετῇ κατακρατεῖν,** Πάπ. **ὁ ἵππος πρεσβύτερος ἤδη ὢν οὐ κατακρατεῖ τὰς θηλείας**· κ. παθ. : Ζάλ.π.Στοβ.4,2,19 **κατακρατεῖται ὑπὸ νόμου βελτίονος,** Πάπ. **κατακρατούμεθα ὑπὸ τούτων**· **3**) μτ. αἰτ. πράγμ. ἀποκτῶ κυριότητα, ἐξουσίαν ἐπί τινος, ἀθ. κατορθώνω τι : Φίλ.2,117 **ἀμάχους ῥώμας κατακρατεῖν,** αὐτ.2,438, Δίων Χρ. 9,13 **στέφανον κατακρατεῖν** (ἀποκτᾶν, κερδίζειν)· κ. μτ. γεν. πραγμ. : Πολύβ.5,38,9 **πεπεισμένος κατακρατήσειν τῆς προθέσεως** (νὰ γίνῃ κύριος τοῦ σκοποῦ του), αὐτ.28,11,13 **κατεκράτησε τοῦ τὴν ἀναφορὰν ἐπὶ τὸν ὕπατον γενέσθαι,** αὐτ. 3,81,10 **τάχιστ' ἂν τῶν ὅλων κατακρατοίη,** αὐτ.1, 8,1 **τῆς ἑαυτῶν πόλεως καὶ χώρας . . κατεκράτουν** (διετήρουν τὴν κατοχὴν τῆς . .), αὐτ.40,14 **κατακρατεῖν τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου** (κατέχειν ἐντελῶς), Πορφ.Γνῶμ.33 **κατακρατεῖν ἰδιότητος**· **4**) νεώτ. κ. δημ. κρατῶ τι διὰ τῆς βίας καὶ παρὰ τὸν νόμον· **5**) πέπτω, χωνεύω : Πλάτ.Νόμ. 789D **τὰς τῶν σίτων τροφὰς καὶ ποτῶν κατακροτοῦντα,** Ἀριστλ.Πρ.930b,31· κ. παθ. : Σωρ.1,53 **τῇ εὐχυλίᾳ κατακρατεῖσθαι**· **6**) ρηματ. π. κατακράτησις.

κατακραυγάζω (κραυγάζω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. κατακράζω βλ.λ. : Ἀρρ.Ἐπικτ.4,4,28 **κατακραυγάζειν τινός**· κ. παθ. : Εὐστ.Πον.353,9 **τοὺς μὲν θαυμάζεσθαι, τὸν δὲ κατακραυγάζεσθαι**· **2**) νεώτ. κραυγάζω κατά τινος, διαμαρτύρομαι κατά τινος διὰ κραυγῶν ἢ ἐντόνως, ἐκφράζω τὴν ἀγανάκτησίν μου κατά τινος διὰ κραυγῶν, καταβοῶ : **πάντες κατεκραύγαζον κατὰ τὸν ἐνόχων.**

κατακραυγή (ἡ) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ μεγάλη καὶ ἠχηρὰ κραυγή, θόρυβος : Εὐστ.Πον.353,9 **πράγματα παρέχεις καὶ κατακραυγάς**· **2**) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατακραυγάζειν βλ.λ.2), ἔντονος διαμαρτυρία ἢ ἐκδήλωσις ἀγανακτήσεως διὰ κραυγῶν : **γενικὴ κατακραυγὴ ἠγέρθη κατὰ τῶν καταχραστῶν τοῦ δημοσίου ταμείου.**

κατακρέμᾰμαι (κατά - κρέμαμαι) παθ. κρέμαμαι ἀπό τινος μέρους πρὸς τὰ κάτω, ἐξηρτημένος ἔκ τινος σημείου αἰωροῦμαι : Ἡρ.4,72 **σκέλεα δὲ ἀμφότερα κατακρέμαται μετέωρα,** Κρατῖν.164· κ.μτ.γεν. : Πλούτ.Ἠθ.672Λ **κώδωνες πολλοὶ κατακρέμανται τῆς ἐσθῆτος** (ἐκ τῆς ἐσθῆτος), Πολυδ.5,98 **ὅρμοι, ὧν κατεκρέμαντο λίθοι.**

κατακρεμάννυμι (κατά - κρεμάννυμι), μέλλ. **κατακρεμάσω** κρεμάννυμι, κρεμῶ ἔκ τινος μέρους πρὸς τὰ κάτω : Ὀδ.Θ 67 **κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφι κρέμασεν φόρμιγγα,** Ἡρ.2,121,γ' **τὸν νέκυν κατὰ τοῦ τείχεος κατακρεμάσαι,** Αἰν.Τακτ.11,6 **δίκτυα κατακρεμάννυμι**· ἐπ. ὑποτ. : Νίκ.Ἀλ.74,42 **ὄφρα κατακρεμάσῃσιν**· κ. παθ. εἶμαι κρεμασμένος πρὸς τὰ κάτω : Ἱππ.Ἀγμ.21, Διόδ.Σ 18,26 **δι' ὧν κατακεκρέμαστο στέμμα**· τὸ ἐνεργ. ἐν μέσ. σημ. : Ὕμν.Δήμ.27,16 **ἔνθα κατακρεμάσασα τόξα καὶ ἰοὺς ἡγεῖται** (κρεμάσασα τόξα ἐξ ἑαυτῆς)· **2**) ρηματ.π. κατακρεμασμός, κατακρεμαστός.

κατακρεμασμός (ὁ) (κατακρέμαμαι) μτγν. τὸ νὰ κρέματαί τι πρὸς τὰ κάτω, νὰ αἰωρῆται : Ἀπολλ.Ἰστρ.π.Γαλ.12,981 **κατακρεμασμὸς τῆς κιονίδος** (χαλάρωσις τοῦ σταφυλίτου).

κατακρέμαστος-ον (κατακρέμαμαι) ὁ ἀπό τινος μέρους κρεμάμενος, αἰωρούμενος : Θεόφρ. ΦΙ 3,18,12 κατακρέμαστοι βότρυες.

κατακρεούργησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατακρεουργῶ βλ.λ.

κατακρεουργῶ-έω (κρεουργῶ) κ. νεώτ., Ἰων. ὀργέω, ἀόρ. **κατεκρεούργησα** κατακόπτω τινὰ εἰς τεμάχια, ὡς ὁ μάγειρος τὸ κρέας, φονεύω

τινά, κατακόπτων τὸ σῶμα αὐτοῦ : Ξάνθ.12 **τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα κατακρεουργήσαντα καταφαγεῖν·** κ. παθ. : Ἡρ.7,181 **ἐς τοῦτο ἀντεῖχε μαχόμενος, ἐς ὃ κατεκρεουργήθη ἅπας·** ‖ νεώτ. μτφ. ἐπὶ ποιήσεως, καλλιτεχνίας, ἀποδίδω τι κακῶς, ἐκτελῶ κακοτέχνως : **κατεκρεούργησε τὸ ποίημα·** **2)** ρηματ.π. κατακρεούργησις.

κατάκρεως [κατά - κρέας] μτγν. κρεατώδης, σαρκώδης, κρεατωμένος : Ἡρωδιαν.Ἐπιμερ.206.

κατακρῆθεν [κατά - κράς] ἐπίρρ. κ. διηρημ. **κατὰ κρῆθεν** βλ.λ.

κατακρημνᾶμαι, παρατ. **κατεκρημνῶντο** [ἐκ τοῦ κατακρημνῶμαι], κατακρέμαμαι βλ.λ. : Ὕμν. Διόν.39, Ἱππ.Νούσ.2,10, Ἀριστφ.Νεφ.377 **κατακρημνάμεναι πλήρεις ὄμβρου δι᾽ ἀνάγκην** [σχόλ. «κρεμάμεναι ἐκ τοῦ ἀέρος»], Ἰώσ.ΑΙ 3,7,5.

κατακρημνίζω [κατά - κρημνίζω] κ. νεώτ., μέλλ. κατακρημνιῶ ρίπτω τινὰ κατὰ κρημνῶν, ἀπό τινος κρημνοῦ πρὸς τὰ κάτω : Δοῦρ.π.Ἀθήν.6,253F **τὴν σφίγγα ταύτην ὅστις ἢ κατακρημνιεῖ, ἢ σπίλαν ποιήσει,** ΠΔ Παραλ.2,25,12 **κατεκρήμνιζον αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ κρημνοῦ,** Φιλόδ. Ὀργ.56W **κατακρημνίζειν ἑαυτούς,** ΚΔ Λουκ.4,29 **ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὀφρύος τοῦ ὄρους, . . εἰς τὸ κατακρημνίσαι αὐτόν,** Πλούτ.Ἠθ.825B· κ. παθ. : Ξεν.ΚΠ 8,3,41 **τῶν βοῶν κατακεκρημνισμένα,** Δημ.446 **ἐὰν δέ τις περὶ τῶν ἱερῶν χρημάτων μνησθῇ, κατακρημνίζεται,** Πλούτ.Σύλλ.1 **κρύπτειν ἕνα τῶν προγεγραμμένων καὶ κατακρημνίζεσθαι διὰ τοῦτο μέλλων·** **2)** γεν. ρίπτω τινὰ ἀπὸ ὑψηλοῦ τινος μέρους πρὸς τὰ κάτω, καταρρίπτω : Ξεν.Ἑλλ.2,1,31 **ἐκ τριηρέων κατακρημνίζειν,** Πολύβ.3,116,12 **τοὺς δὲ κατεκρήμνισαν ἀπὸ τῶν ἵππων,** Διόδ.Σ 4,31 **κατεκρήμνισεν ἀπὸ τοῦ πύργου** [Ἴφιτον]· κ. παθ. : Ξεν.ΚΠ 1,4,7 **πολλοὺς γὰρ ἤδη αὐτοῖς τοῖς ἵπποις κατακρημνισθῆναι·** **3)** εἰδ. νεώτ. χημ. ἀποχωρίζω οὐσίαν τινὰ διαλελυμένην ἐν ὑγρῷ, ὥστε νὰ κατακαθίσῃ ὡς ἴζημα· **4)** ρηματ. π. κατακρημνισμός, κατακρημνιστής, κατακρήμνισις, κατακρήμνισμα.

κατακρήμνισις-εως (ἡ) νεώτ. . ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατακρημνίζω βλ.λ., τὸ γκρέμισμα· **2)** εἰδ. νεώτ. χημ. ὁ διὰ χημικῶν ἀντιδραστηρίων ἀποχωρισμὸς οὐσίας τινὸς διαλελυμένης ἐν ὑγρῷ, ὑπὸ μορφὴν στερεοῦ ἢ ὑγροῦ ἀδιαλύτου ἰζήματος.

κατακρήμνισμα-ατος (τὸ) νεώτ. χημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατακρημνίζω βλ.λ.3), ἴζημα παραχθὲν ἐκ τῆς χημικῆς ἐνεργείας ἀντιδραστηρίου ἐν διαλύματι· ‖ γεν. ἴζημα, κατακάθι.

κατακρημνισμός (ὁ) [κατακρημνίζω] μτγν. κ. νεώτ. τὸ ρίπτεσθαι κατὰ κεφαλῆς, κατακρήμνισις : Ἀθήν.Μηχ.37,6.

κατακρημνιστής (ὁ) [κατακρημνίζω] γλωσσ. ὁ κατακρημνίζων, ὁ ρίπτων τινὰ κατὰ κρημνῶν.

κατάκρημνος-ον [κατά - κρημνός] κ. μσν. ὁ ἀπόκρημνος, ἀπότομος, ἀνωφερής : Βατραχομ. 154 **κατάκρημνος χῶρος,** Γεωπ.18,18,2.

κατάκρης ἐπίρρ. ἰων. ἀντὶ κατάκρας βλ.λ.

κατακρῆσαι Φώτ. «καταχέαι».

κατακριβῶ-όω [ἀκριβῶ] μσν., παρακ. παθ. μτχ. **κατηκριβωμένος** ἐπιτατ. τοῦ ἀκριβῶ βλ.λ. : Μέν.Πρ.40D **κατηκριβωμένος** [προσεκτικός, εὐσυνείδητος]· **2)** τὸ οὐδ. τῆς παθ. μτχ. παρακ. τὸ **κατηκριβωμένον** ἡ διάθεσις πρὸς ἔρευναν καὶ ἐξακρίβωσιν : Δημήτρ.Προκ. ἐν Σάθ.3,496 **συνεγράφατο . . πολλὰ διατρανοῦντα τὸ πολυμαθὲς καὶ κατηκριβωμένον τοῦ ἀνδρὸς ἐν παντὶ παιδείας εἴδει.**

κατακριδεύω [κατά - ἀκρίς] κτ. Ἡσ. κ. Φώτ. θορυβῶ διὰ τῆς γλώσσης ὡς σμῆνος ἀκρίδων, φλυαρῶ, καταλαλῶ, καταγελῶ.

κατάκριμα-ατος (τὸ) [κατακρίνω] μτγν. κ. δημ. καταδίκη, κατάκρισις : Διον.Ἁλ.Ρωμ.6,61· ‖ ποινή, ζημία, τιμωρία : ΚΔ Ρωμ.5,16 **τὸ μὲν γὰρ κρῖμα ἐξ ἑνὸς εἰς κατάκριμα,** αὐτ.8,1 **οὐδὲν . . κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν,** Πάπ. **πρακτορία κατακριμάτων,** αὐτ. **καθαρὸς ἀπὸ κατακριμάτων πάντων καὶ παντὸς εἴδους·** **2)** δημ. ἁμάρτημα, κακὴ πρᾶξις λίαν ἐπίμεμπτος : **ποιό εἶναι τὸ κατάκριμά του;**

κατάκρισις-εως (ἡ) [κατακρίνω] μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. -η τὸ κατακρίνειν, ἡ καταδίκη : ΚΔ Κορινθ.2,3,9 **εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῷ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξῃ,** αὐτ.2,7,3, Βέττ.Βάλ.108,4, αὐτ.117,35· **2)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἀποδοκιμασία, κατηγορία, μομφή : ΚΔ Κορινθ.2,7,3 **οὐ πρὸς κατάκρισιν λέγω,** Βί.Μακαρ.Πατμ. ἐν Σάθ. 3,507 **μέγιστον κακὸν τὴν κατάκρισιν εἶναι ἔλεγεν, - μ᾽ αὐτά ποὺ κάνει ἔχει τὴν κατάκριση τοῦ κόσμου.**

κατακριτής (ὁ) [κατακρίνω] μσν. ὁ κατακρίνων : Εὐστ.Πον.246,51.

κατακριτικόν (τὸ) μσν. τὸ κατακρίνειν, ἡ διάθεσις πρὸς τὸ κατακρίνειν : Εὐστ.Πον.188,91.

κατακρίνω [κρίνω] κ. νεώτ. κ. δημ., ἀρκαδ. κακρίνω, μέλλ. **κατακρινῶ,** ἀόρ. **κατέκρινα** κρίνω, ἀποφασίζω τι κατά τινος, καταγινώσκω τινί τι, ἐκφέρω καταδικαστικὴν κρίσιν ἢ ἀπόφασιν : Ἡρ.9,93 **ὑπαγαγόντες μιν ὑπὸ δικαστήριον κατέκριναν ὡς τὴν φυλακὴν κατακοιμήσαντα τῆς ὄψιος στερηθῆναι,** Ἰσοκρ.20,6 **ἁπάντων θάνατον κατακρίναντας** [δ. γρ. καταγιγνώσκοντας], ΚΔ Μάρκ.14,64 **οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον θανάτου·** ‖ ὁρίζω, ἐπιβάλλω, ἐκτελῶ δεινόν, κακόν τι οἱονεὶ καταδίκην κατά τινος : Ἰσοκρ.1,43 **τὸ μὲν γὰρ τελευτῆσαι πάντων ἡ πεπρωμένη κατέκρινε·** ‖ μτ. αἰτ. προσ. καταδικάζω : Ἀντιφ.4,4,2· ὁμ. κ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Ἡρ.6,85 **καί μιν κατέκριναν ἔκδοτον ἄγεσθαι,** Θεόκρ.23,23 **ἔνθα τύ μευ κατέκρινας** [βαδίζειν]· κ. μτ. αἰτ. προσ. κ. δοτ. τῆς τιμῆς [ἤτοι προσδιορ. τῆς ποινῆς] : ΚΔ Ματθ.20,18 **καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ,** Ἰώσ.ΠΙ 5,13,1, Ἐπιγρ. **κατακρίνειν** [τινὰ] **εἴκοσι δραχμαῖς·** ὁμ. ἀρκαδ. μτ. δοτ. προσ. κ. γεν. τῆς τιμῆς (πρασδ. ποινῆς) : Ἐπιγρ. **ὁσέοι ἂν χρηστήριον κακρίνῃ ἢ γνωσίαι κακριθῇη τῶν χρημάτων** [ὅν τινα ἤθελε καταδικάσει τὸ μαντεῖον ἢ ἤθελε καταδικασθῇ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως εἰς ἀπώλειαν τῆς περιουσίας του]· **2)** παθ. **κατακρίνομαι** ἰδ. ἐν χρ. εἰς τοὺς παρῳχ. χρ. κ. εἰς τὸν μέλλ. καταδικάζομαι, εἰμί, διατελῶ ὑπὸ καταδίκην : Ἡρ.7,146 **τοῖσι μὲν κατακέκριτο θάνατος,** Σουΐδ. ἐν λ. Ἱεροκλῆς **φυγὴν κατακριθείς·** ‖ μτ. ἀπαρφ. προσδιορ. τῆς ποινῆς : Ξεν.Ἑλλ.2,3,54, αὐτ.Ἱερ.7,10 **κατακεκριμένος δι᾽ ἀδικίαν ἀποθνῄσκειν,** Πάπ. **κατεκρίθη ὁ ἐγκαλούμενος ἀποκαταστῆσαι·** ‖ μτ. δοτ. κ. γεν. προσδ. τῆς ποινῆς : Εὐρ.Ἀνδρ 496 **ψήφῳ θανάτου κατακεκριμένον·** ‖ κ. ἀπροσ. : Ξεν. Ἀπολ.7 **ἢν γὰρ νῦν κατακριθῇ μοι** [διότι ἂν τώρα ἐκδοθῇ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἐναντίον μου]· ‖ ἐπὶ πράξεως, εἰμὶ ἀξιόποινος, προβλέπομαι καὶ τιμωροῦμαι ὑπὸ τοῦ νόμου, ἀποτελῶ ἔγκλημα : Ἀντιφ.3,1,1 **τὰ μὲν ὁμολογούμενα τῶν πραγμάτων ὑπότε τοῦ νόμου κατακέκριται,** Ἐπιγρ. **κατακεκρίσθαι τὰ ὑπὸ ἰδιωτῶν πραχθέντα** [ἐλογίσθησαν, εἶναι ὡρισμένα ὡς ἀξιόποινα]· ‖ κτ. πληθ. οὐδ. μτχ. παρακ. **κατακεκριμένα** (τὰ) τὰ ἤδη ἀποφασισμένα ὡς καταδίκη : Ἡρ.2,133 **ὡς κατακεκριμένων ἤδη οἱ τούτων·** **3)** μτ. γεν. προσ. κ. αἰτ. πράγμ. [προσδιορ.] καταγινώσκω τινί τι ἐπίψογον ἢ ἐλαττωματικόν : Ἀριστλ.Ρη.

'Αλ.1423b,29 **κατακρίνειν πολλὴν ἄνοιαν** (τινός), 'Ιωσ.ΑΙ 3,14,4 **κατακρίνειν ψευδολογίαν τινός** **4)** ὅθ. μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἀποδοκιμάζω τινά, ψέγω, ἐκφράζω μομφὴν κατά τινος, ἐπιτιμῶ τινα διά τι, ἀντίθ. νεώτ. ἐγκρίνω, ἐπαινῶ, ἐπιδοκιμάζω: ΚΔ Ματθ.12,42 **κατακρινεῖ αὐτὴν ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶντος, - ὁ κόσμος τὸν κατακρίνει διὰ τὴν σκληρότητά του** ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. ἀπολ. ἐκφέρω κατάκρισιν, ψόγον κατά τινος: **τὸν κατακρίνουν ὅλοι** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ πράξεων: **κατακρίνω τὴν ἀπανθρωπίαν - τὴν μανίαν τῆς ἐπιδείξεως - τὴν σπατάλην** ‖ ὁμ. κ. παθ.: **ὁ Μᾶρκος Αὐρήλιος κατακρίνεται ὡς διώκτης τοῦ χριστιανισμοῦ, - ἡ σπατάλη ὑπὸ πάντων πάντοτε κατεκρίθη** **5)** δημ. εἰδ. κ. **κατακρένω** κακολογῶ: φρ. ἀρᾶς **ποὺ μὲ κατακρίνει νὰ τὸ 'βρῃ στὰ παιδιά του,** παροιμ. **κάτω ἀπ' τὴν ἴδια τὴ σκεπὴ σὰ ζῇς μὴν κατακρένῃς** **6)** παθ. σπαν. ἄνευ ἐχθρικῆς σημ. γενικῶς κρίνομαι, κοινῶς θεωροῦμαι, λογίζομαι, νομίζομαι: Πίνδ.ἀπ.149 **κατεκρίθη** ('Απόλλων) **θνατοῖς ἀγανώτατος ἔμμεν.**

κατακρίσιμος-ο(ν) (κατακρίνω) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ κατακεκριμένος, ὁ καταδικασμένος: Περίπλ.'Ερ.Θαλ.59 **κατακρίσιμοι** (οἱ ἔνοχοι), Πάπ. **κατακρισίμων ἐστίν** **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄξιος, ὁ δεκτικὸς κατακρίσεως, κατακριτὸς ἢ κατακριτέος: **ἐνέργεια κατακρίσιμος, - κατακρίσιμες δουλειές.**

κατάκριτος-ον (κατακρίνω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ κατακριθείς, καταδικασθείς: Διόδ.Σ 33,2 **κατάκριτος ἐν τῇ πατρίδι γενόμενος ἐπὶ τῷ τεταπεινωκέναι τὴν ἀρχήν,** Μηναῖ.3,17 Σταυροθεοτ. **ἡ σὲ κυήσασα, Χριστέ, εἰσβλέψασα Σταυρῷ ὑψούμενον ὥσπερ κατάκριτον,** Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,378 **ἥρπασαν.. ὡς κατάκριτον καὶ κατήγαγον οἱονεὶ δέσμιον τὸν Γαβριὴλ οἱ τοῦ ἡγεμόνος** ‖ ὁ ἔχων εἰς βάρος αὐτοῦ κατάκρισιν, ἐπάρατος: Φίλ.2,411 **ἡ κατάκριτος γενεά** κ. μτ. γεν. (προσδιορ. τῆς ποινῆς): Λουκ.'Ερωτ.52 **ὡς θανάτου κατάκριτον** ‖ νεώτ. ὁ ἄξιος κατακρίσεως ‖ εἰδ. ἀττ. δίκ. **κατάκριτος γάμος** ὁ μεταξὺ ἐπιτρόπου καὶ ἐπιτροπευομένης, ἀ. δαμνᾶτος.

κατακροαίνω (κατά - κροαίνω) μτγν. κ. μσν. πατῶ μετὰ κρότου, καταπατῶ: Γρηγ.Ναζ. **κατακροαίνειν τι** κ. μτ. γεν.: Εὐστ.Πον.282,65 **κατακροαίνειν τινός.**

κάτακρος-ον (κατά - ἄκρος) σχόλ. ἐπιτατ. τοῦ ἄκρος βλ.λ., ὁ εὑρισκόμενος ἀκριβῶς εἰς τὸ ἄκρον κατὰ μῆκος, ἀκρότατος: Σχόλ.D, 'Ιλ.Ο 536· ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. **-ως** σφόδρα, παντελῶς: 'Ανὼν.Προγ. εἰς Ρητ.1,627W.

κατακροτᾰλίζω (κατά - κροταλίζω) μτγν. κροταλίζω ἰσχυρῶς, ἐγείρω, προκαλῶ ἰσχυρὸν θόρυβον οἱονεὶ ὡς διὰ κροτάλων: Καλλ.'Αρτ.247 **αἱ δὲ πόδεσσιν οὖλα κατεκροτάλιζον.**

κατακροτισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. εἶδος ἀνωμαλίας τοῦ σφυγμοῦ, καθ' ἣν ἐν τῇ κατιούσῃ γραμμῇ τοῦ σφυγμογραφήματος βλ.λ. ἐμφανίζονται ἓν ἢ πλείονα ἐπάρματα.

κατάκροτος-ον (κρότος) μτγν. ὁ πλήρης κρότου, θορυβώδης, ταραχώδης: 'Ηλιόδ.Αἰθ.1,30 **ἐπὶ δὲ τὴν ἀκοὴν ἠχὴ κατάκροτος ἐπεφέρετο.**

κατακροτῶ-έω (κροτῶ) ἀρχ.λεξ. κροτῶ ἰσχυρῶς, κτυπῶ δυνατά: Εὐστ.117,20 **πόδεσσι σφύρᾳ κατακροτεῖν** **2)** ἄγαν ἐπαινῶ, ἐπευφημῶ, χειροκροτῶ: 'Ησ., Φώτ.138,5.

κατακρουνίζω (κατά - κρουνίζω) ἐπιχέω ἄνωθεν ὕδωρ ὡς κρουνός: 'Αρχέστρ.ἀπ.13,8 **ἐκ χειρὸς κατακρουνίζων θεοδέγμονα πηγήν** ‖ κ. ἐπὶ καταιονήσεως ψυχροῦ λουτροῦ: Γαλ.10,935 **ἐξ ὑψηλοτέρου βάλλοντες καὶ οἷον κατακρουνίζοντες,** Φιλούμ.5,3· κ. παθ. καταρραντίζομαι, καταρραίνομαι ὡς ἀπὸ κρουνοῦ: Διογ.Λ 6,41 **εἱστήκει κατακρουνιζόμενος.**

κατακρουνισμός (ὁ) (κατακρουνίζω) μτγν. κ. νεώτ. καταιόνησις ψυχροῦ ὕδατος, ψυχρολουσία, ντούς: Σωρ.2,15· ‖ εἰδ. νεώτ. ἰατρ. ὑδροθεραπεία δι' ἐκσφενδονίσεως ἀφθόνου ὕδατος ἐπὶ τοῦ σώματος ἀπὸ μικροῦ ὕψους.

κατάκρουσις-εως (ἡ) (κατακρούω) ἡ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω κροῦσις, ὤθησις: 'Αριστλ. Πρ.874b,12· **2)** σεῖσις, τίναγμα: Φίλ.Μηχ.Βελοπ. 873b,26 **κατάκρουσις ἐκ πληγῆς.**

κατακρουστικός-ή-όν (κατάκρουσις) ὁ κρούων τι καὶ ὠθῶν αὐτὸ πρὸς τὰ ὀπίσω ἢ κάτω, ἰδ. ἐπὶ οἴνου, ὁ καταβάλλων, καταπαύων τὴν ἐπιπολάζουσαν θερμότητα καὶ ὀσμὴν ἄλλου οἴνου, ἀντίθ. ἐπιπολαστικός: 'Αριστλ.Πρ.873b,26 **κατακρουστικὸς οἶνος.**

κατακρούω (κρούω) κ. μσν. κρούω, ὠθῶ τι πρὸς τὰ κάτω: 'Επιγρ. **κατακρούειν τὸν λίθον μαλύβδῳ ἢ λίθῳ,** Γεωπ.10,61 **τὸ πρέμνον πρὸς αὐτῇ τῇ γῇ κατάκρουσον** **2)** ἐντέμνω, σχάζω τὸ δέρμα: 'Ιππ.'Ελκ.24,25, αὐτ.'Ιητρ.7· **3)** κρούω χάλκινα σκεύη, ἵνα προσελκύσω μελίσσας, κρούων τι δελεάζω καὶ ἕλκω πρὸς ἐμαυτόν: Πλάτ. Νόμ.843Ε **ἐὰν ἐσμοὺς ἀλλοτρίους σφετερίζῃ τις.. κατακρούων αὕτως οἰκειῶται** **4)** κροτῶ ὑπερβολικῶς, ἐκκωφῶ, ξεκουφαίνω: Βασίλ.π.Πολυδ.8,155 **τοῖς μεγάλοις ψόφοις κατακραυόμενοι** ‖ κρούων σύμπυκνῶ, κτυπῶ δυνατά: 'Ησ. **ταῖς σπάθαις τὰ ὕφη κατακρούειν** **5)** εἰδ. ἀρχιτεκ. πιθ. διακρούω βλ.λ.: 'Επιγρ.

κατακροῶμαι-άομαι ἀκροῶμαί τινος μετὰ προσοχῆς, ἐξ ὅλου: Εὔπ.245 **κατακροᾶσθαί μου τὰ μουσοδονήματα,** 'Ιώσ.ΠΙ 4,1,5.

κατακρύβδην ἐπίρρ. κρυφῷ τῷ τρόπῳ, κρύφα, λάθρα, ἀντίθ. ἀναφανδόν: Πτολ.Τετράβ.64.

κατάκρυος-α-ο δημ. ἐπιτατ. τοῦ κρύος, ἐντελῶς, πολὺ κρύος βλ.λ.

κατακρύπτω (κρύπτω), ποι. μτχ. **κακκρύπτων,** ἐπ. ἀόρ. μτχ. **κακκρύψας,** ἀόρ. β' **κατέκρῠβαν,** παθ. ἀόρ. β' **κατεκρύβην** κρύπτω τι ὅλως δι' ὅλου, ἐντελῶς, κατακαλύπτω, σκεπάζω τι ὥστε νὰ μὴ φαίνηται, ἀπακρύπτω: 'Ιλ.Χ 120 **μή τι κατακρύψειν,** 'Οδ.Ψ 372 **τοὺς.. 'Αθήνη νυκτὶ κατακρύψασα.. ἐξῆγε,** 'Ησίοδ.'Εργ.371 **σπέρμα κατακρύπτων** κ. ἐμπροθ. (ὑπό, ἐν, ἐς): 'Οδ.Ι 329 **κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,** Πίνδ.Ν 1,31 **ἐν μεγάρῳ πλοῦτον κατακρύψαις ἔχειν,** 'Ηρ.1,12 **ἐγχειρίδιον.. κατακρύπτει ὑπὸ τὴν.. θύρην,** αὐτ.5,92,4,Ξεν.ΚΠ 3,3,3 **εἰς δὲ τὴν γῆν.. ἀρκείτω τὰ σώματα.. κατακρύπτειν,** Πλάτ.Πολ.460C **ἐν ἀπορρήτῳ τε καὶ ἀδήλῳ κατακρύψουσιν** **2)** μτφ. περιβάλλω, καλύπτω: Πίνδ.Ο 8,79 **κατακρύπτει δ' οὐ κόνις συγγόνων κεδνὰν χάριν** (σχόλ. «καὶ τῶν τεθνεώτων ἐφικνεῖται»), Αἰσχ.Πέρσ.536 **ἄστυ.. πένθει δνοφερῷ κατέκρυψας** **3)** ἀμτβ. κρύπτω, ἀποκρύπτω ἐμαυτὸν ἢ τὴν ἀληθῆ μου φύσιν, ἀποκρύπτομαι, ἐπὶ τῶν θεῶν: 'Οδ Δ 247 **ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἤισκεν.**

κατακρυσταλλῶ-όω (κρυσταλλῶ) ἐκκλ. μσν. ποιῶ τι ἐντελῶς ὡς κρύσταλλον: 'Ιω.Φωκ.Περιγρ. Παλαιστ.4 **τῆς χιόνος λυομένης καὶ κατακρυσταλλούσης τὰς τῶν ναμάτων ἐπιρροάς.**

κατακρῠφή (ἡ) ὁ τρόπος ἀποκρύψεως **2)** μτφ. ὑπεκφυγή: Σοφ.ΟΚ 218 **ἀλλ' ἐρῶ· οὐ γὰρ ἔχω κατακρυφάν** (σχόλ. «ἀποφυγὴν τοῦ μὴ εἰπεῖν»).

κατακρύφω (κρύφω) μτγν. κατακρύπτω: Κόϊντ. 2,478,Νόνν.Δ 25,476.

κατάκρυψις-εως (ἡ) (κατακρύπτω) νεώτ. ἡ παντελής, τελεία κρύψις.

κατακρώζω [κρώζω] κρώζω ἐπανειλημμένως κατά τινος ὡς ὁ κόραξ ἢ ἄλλο παρόμοιον πτηνόν, καταβάλλω ἢ ἐνοχλῶ τινα ἐκβάλλων κρωγμούς : Ἀριστφ. Ἱππ.1020 **πολλοὶ γάρ μίσει σφε κατακρώζουσι κολοιοί**· κ. μτ. γεν. : Εὐστ. **μήποτε κατακρώξωσιν αὐτοῦ φόφοι.**

κατακτάμεν(αι) ἐπ. ἀπαρφ. ἀορ. β' τοῦ κατακτείνω βλ.λ.

κατακτάμενος-η-ον μτχ. μέσ. ἀορ. τοῦ κατακτείνω βλ.λ.

κατακτάς μτχ. ἀορ. β' τοῦ κατακτείνω βλ.λ.

κατακτεατίζομαι (κτεατίζομαι) μτγν., μέσ. ἐπ. μέλλ. **κατακτεατίσσομαι** κατακτῶμαι, ἀποκτῶ : Ἀπολλ.Ρ 3,136.

κατακτείνω [κτείνω] ἐπ.μέλλ. **κατακτενῶ,** ἰων. **κατακτᾰνῶ** κ.ἐπ.**-ᾰνέω,** ἀόρ.α' **κατέκτεινα** [κτ.πάσας τὰς ἐγκλίσεις πλὴν τῆς ὁριστ.], ἀόρ. β' **κατέκτᾰνον,** ἐπ. προστ. **κάκτανε, κάκτανον,** ποι. ἀόρ. β' **κατέκτᾰν-ας-α,** ἐπ. ἀπαρφ. **κακτάμεναι** κ. **κακτάμεν,** μτχ. **κατακτάς,** παρακ. **κατέκτονα,** μέσ. μέλλ. [ἐν παθ. σημ.] **κατακτανέεσθε,** παθ. ἀόρ. **κατεκτάθην,** γ' πληθ. προσ. **κατέκτᾰθεν,** μτχ. μέσ.-ἀορ. **κατακτάμενος** (ἐν παθ. σημ.) [τὸ κατθανεῖν συνήθ. ἐν χρ. ὡς παθ. τοῦ ρ. τούτου], ἀποκτείνω, φονεύω, θανατῶ, ἰδίως ἐν τῇ μάχῃ, σκοτώνω συνήθ. ἐν χρ. π. ἐπ. κ. τραγ., σπαν. π. πεζογράφοις : Ἰλ. Ψ 412 **αὐτίκα δ᾽ ὔμμε κατακτενεῖ ὀξέϊ χαλκῷ,** αὐτ.Ζ 204, αὐτ.164 **τεθναίης, ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην,** αὐτ.Δ 319, Ἡσίοδ.Α 453 **κακτάμεναι μεμαώς,** Αἰσχ.Εὐμ.582 **τὴν μητέρ᾽ .. εἰ κατέκτονας,** Εὐρ.ΙΤ 715, Ξεν.Ἱέρ.6,14 **τούτους δὲ μήτε κατακτείνειν**· ‖ κ. μέσ ἐν παθ. σημ. : Ἰλ.Ξ 481 **ὧδε κατακτανέεσθε καὶ ὔμμες,** Ὀδ.Π 106· ‖ κ. παθ. : Ἰλ.Ε 558 **ὄφρα καὶ αὐτὼ ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσι κατέκταθεν ὀξέϊ χαλκῷ**· **2)** πάπ. κτ. ἐπέκτ. δεινῶς τραυματίζω, κακοποιῶ, κατασκοτώνω : **πληγαῖς ἱκαναῖς με κατέκτιναν** (μὲ κατασκότωσαν στὸ ξύλο).

κατακτενίζω [κτενίζω] μτγν., μέλλ. **κατακτενίσω** κτενίζω ἐπιμελῶς, προσεκτικῶς : Δοῦρ. 60 J **ἐβάδιζον κατεκτενισμένοι τὰς κόμας ἐπὶ τὸ μετάφρενον καὶ τοὺς ὤμους**· **2)** ρηματ. π. κατακτενισμός.

κατακτενισμός (ὁ) μτγν. τὸ μετ᾽ ἐπιμελείας καὶ προσοχῆς κτένισμα : Ἡρόδ.Ἰατρ.π.Ὀρειβ.10,17,1.

κατάκτενος-ον (κατά-κτείς) ἀρχ. λεξ. ὁ ἐπιμελῶς ἐκτενισμένος : Ἡσ. **κατάκτενος κόμη.**

κατάκτης (ὁ) (κατάγω) λεξ. ὁ εἰς πανδοκεῖον καταλύων· Πολυδ.7,16 «**οἱ εἰς τὰ πανδοκεῖα καταγόμενοι κατάκται ἂν λέγοιντο**».

κατάκτησις-εως (ἡ) (κατακτῶμαι) μτγν.κ.νεώτ.,δημ. -η ἡ τελεία κτῆσις, κυριότης, κατοχή, κατάληψις : Πολύβ.4,77,2 **βασιλέα γὰρ πλείοσιν ἀφορμαῖς ἐκ φύσεως κεχορηγημένον πρὸς πραγμάτων κατάκτησιν οὐκ εὐμαρὲς εὑρεῖν,** Φιλόδ.Ρητ.2,261S **δυνάμεως ῥητορικῆς κατάκτησις,** Διόδ.Σ 17,74 **κατάκτησις αὐτονομίας**· **2)** μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατακτᾶν, ἡ διὰ βιαίων μέσων, δι᾽ ἐπιβολῆς τῆς ἰσχύος καθυπόταξις κατῳκημένων χωρῶν, ὡς καὶ ἡ οὕτω κτῆσις πραγμάτων· εἰδ. νεώτ. δημ. κτ. διεθν. δίκ. ἡ διὰ στρατιωτικῶν δυνάμεων ὁριστικὴ κατάληψις, μόνιμος κατοχὴ παρά τινος πολιτείας, χωρῶν ἀνηκουσῶν ἐθνολογικῶς καὶ ἱστορικῶς εἰς ἄλλην πολιτείαν ἢ γεν. εἰς ἄλλον λαόν : Στράβ.8,3,33 **τὰ περὶ τὴν κατάκτησιν τῆς χώρας,** Πλούτ.Καῖσ 22 **ἐθνῶν μεγάλων ἐπὶ κατακτήσει γῆς ἄρτι τὸν Ῥῆνον διαβεβηκότων, - ἡ κατάκτησις τῆς Κορέας ὑπὸ τῶν Ἰαπώνων - τῆς Ἀβησσυνίας ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν, - εἰς τὴν Μαδαγασκάρην συνετέλεσαν οἱ Γάλλοι τὴν κατάκτησιν ἐντὸς δεκαετίας**· ‖ νεώτ. συνεκδ. ἡ κατακτηθεῖσα, ἡ κατακεκτημένη χώρα : **εἰς τὴν Πολυνησίαν ἡ Ἀγγλία ἔχει πολλὰς κατακτήσεις**· **3)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἐπὶ προσ. ἐν ἀναφ. πρὸς ὑλικὰς ἢ ἰδ. ἠθικὰς κτήσεις, ἐπιτεύξεις, ἡ διὰ προσπαθειῶν, κόπου, ἱκανότητος, ἐπιτηδειότητος ἐπιτυχία, πραγματοποίησις ἐπιδιώξεως : **κατάκτησις τοῦ πλούτου - τῆς δόξης - τῆς ἀρχῆς - τῆς εὐνοίας - τῶν συμπαθειῶν**· **4)** ὁμ. μτφ. εἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἐρωτικὰς ἐπιτυχίας, ἡ προσέλκυσις τοῦ ἐρωτικοῦ ἐνδιαφέροντος ἄλλου ἢ ἄλλων, κ. ἐν ἀναφ. πρὸς γυναῖκο ἡ ἐπίτευξις ἐρωτικῆς σχέσεως : **εἰς τὰ λουτρὰ ἡ κυρία - ἡ δεσποινὶς εἶχε πολλὰς κατακτήσεις, - διαρκῶς ἐπιδιώκει κατακτήσεις, - κατάκτησις καρδίας**· πρβλ. κατακτητής.

κατακτητής (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. **κατακτήτρια** ὁ κατακτῶν, ὁ διὰ πολέμου ἢ μάχης κυριεύων τι : **Ναπολέων ὁ κατακτητὴς τῆς Εὐρώπης**· **2)** μτφ. ἰδ. ἐπὶ ἀνδρῶν, ὁ ἔχων ἐρωτικὰς κατακτήσεις, ἐπιτυχίας : **κατακτητὴς καρδιῶν - τῶν γυναικῶν.**

κατακτητικός-ή-όν νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν κατάκτησιν ἢ τὸν κατακτητήν· **2)** ὁ ῥέπων ἢ ἀποβλέπων εἰς κατάκτησιν : **κατακτητικὸς πόλεμος, - κατακτητικὴ πολιτική, - κατακτητικὰ σχέδια**· ἐπίρρ. -ῶς, δημ. -ά.

κατακτίζω μτγν. κτίζω ἐντελῶς, ἐξ ὁλοκλήρου ἢ καλῶς : Εὐστ.Μαρκελλ.45D.

κατακτός-ή-όν [κατάγνυμι] ὃν δύναταί τις νὰ κατάξῃ, νὰ θραύσῃ, σπάσῃ, ὁ ἐπιδεκτικὸς κατάξεως, ἀντίθ. θραυστός : Ἀριστλ.Μετ.385a,14 **ξύλον κατακτὸν μὲν ὄν, θραυστὸν δ᾽ οὔ,** αὐτ.Ζl 523b,10· Σουΐδ. ἐν λ. τρωκτά **τὰ κατακτὰ τῶν ὀπωρῶν,** πρβλ. θραυστός· **2)** [κατάγω] **ὁ πρὸς τὰ κάτω φερόμενος** ἢ ὁ πεπτωκώς, ἐπὶ εἴδους τινὸς κοττάβου : Φερεκρ.66, Ἀριστφ.Εἰρ.1244 **γενήσεταί τοι τῶν κατακτῶν κοττάβων**· πρβλ. Ἀθήν. 15,667D.

κατάκτρια (ἡ) [κατάγω] Ἡσ. ἡ κατάγουσα τὸ νῆμα γυνή, ἡ νήθουσα, ἐπὶ τῆς ἐριουργοῦ.

κατακτύπησις-εως (ἡ) σχόλ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **κατακτυπῶ,** ἡ παραγωγὴ ὑπερβολικοῦ κτύπου, θορύβου : Εὐστ.1062,18.

κατάκτῠπος-ον Ζωναρ. ὁ ἐγείρων μέγαν κτύπον, θόρυβον, γλῶσσ. τοῦ κατάδουπος.

κατακτῠπῶ-έω μτγν. κτυπῶ ἰσχυρῶς, ἐγείρω μέγαν κτύπον, θόρυβον, παταγῶ, ὠρύομαι κατά τινος : Ἀλκίφρ.1,23 **κατεκτύπουν ἡμῶν οἱ ἄνεμοι.**

κατακτῶ-άω νεώτ. κ. δημ. κτῶμαι, καταλαμβάνω τι διὰ πολέμου, γίνομαι κύριός τινος διὰ πολέμου ἢ μάχης, κυριεύω, πραγματοποιῶ ὑπὲρ ἐμοῦ κατάκτησιν βλ.λ.1) : **ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος κατέκτησε τὸ Περσικὸν κράτος, - οἱ Ἰταλοὶ κατέκτησαν τὴν Ἀβησσυνίαν**· **2)** μτφ. κτῶμαί τι διὰ κόπου, διὰ προσπαθειῶν ἢ τῆς ἱκανότητός μου, ἐπιτυγχάνω τι : **κατέκτησε τὴν συμπάθειαν τοῦ κοινοῦ, - τὴν δόξαν - τὴν ἀρχήν**· **3)** κερδίζω τὸν ἔρωτά τινος : **τὸν κατέκτησε μὲ τὴν ἐπιτηδειότητά της.**

κατακτῶμαι-άομαι [κτῶμαι], μέλλ. **κατακτήσομαι** κτῶμαί τι ἐντελῶς δι᾽ ἐμαυτόν, ἔχω τι ὑπὸ τὴν πλήρη κατοχήν μου, καταλαμβάνω τι : Σοφ.Αἶ.768 **θεοῖς μὲν κἂν ὁ μηδὲν ὢν ὁμοῦ κράτος κατακτήσαιτ᾽,** αὐτ.1256 **εἰ μὴ νοῦν κατακτήσει τινά** [ἐὰν δὲν συνέλθῃς εἰς τὸν νοῦν σου], Θουκ.4,86 **ἀρετὴν κατακτώμενοι,** Πλάτ.Τίμ.85B **βίον ἂν διπλοῦν . . κατεκτήσατο,** Ἰσοκρ.4,182 **μεγάλους πλούτους κατακτήσασθαι, χώραν κατακτώμενοι,** Στράβ.6,2,6 **κατακτησάμενοι τά τε ὄρη καὶ τῶν πεδίων τὰ πλεῖστα**· **2)** μτφ. προσκτῶμαι, προσελκύω πρὸς τὸ μέρος μου, κερδίζω ἐντελῶς τὴν εὔνοιάν τινος : Αἰλ.ΠΙ 3,8 **κατακτᾶσθαι τὸ θέατρον** [=τὰς ψυχὰς τῶν θεατῶν κατακτᾶσθαι]· ‖ ἐνεργ. ἀόρ. β' **κατέκτην** [ὡς

ἐκ. ρ. καιάκιημι), ἀμφ. ἐν Ἐπιγρ· 3) παθ. ἐπὶ πραγμ., κατέχομαι, κυριεύομαι : Φιλόδ.Κακ.ἐν Ἡρακλ.1457,10 **τοῖς ἰδιώταις κατακτώμενα,** Διόδ.Σ 16,56 **τὰ κατακτηθέντα.**

κατακῠβεύω (κυβεύω) κ. μσν , παρακ. **κατακεκύβευκα,** ἀπόλλυμι, χάνω, σπαταλῶ τι ἐν τῇ κυβείᾳ : Λυσ.14,27 **κατακυβεύσας τὰ ὄντα,** Διόδ.Σ 45,28· κ. παθ. ἐπὶ πραγμ : Αἰσχίν.1,95 **ταῦτα μὲν ἀπωλώλει καὶ κατεκεκύβευτο·** **2)** παθ. ἡττῶμαι ἐν τῷ παιγνιδίῳ : Εὐστ.1396,54 **οἱ κατακυβευόμενοι·** ‖ κτ. ἐπέκτ. γεν. ἡττῶμαι : αὐτ.Πον.281,75 **κατακυβευθεὶς τύχαις πολέμου.**

κατακῠβιστῶ-άω μτγν. ἐπιτατ. τοῦ κυβιστῶ βλ.λ., κάνω κυβίστημα βλ.λ. : Αἰλ.ΖΙ 5,54 **κατακυβιστήσας εἰς θάλασσαν βαθεῖαν.**

κατακῡδαίνω (κυδαίνω) μσν. ἐπιτατ. τοῦ κυδαίνω βλ.λ., δοξάζω, τιμῶ πολύ : Ἄνν.Κομν.357 D.

κατακῡδρῶ-όω (κυδρῶ) μσν. ἐπιτατ. τοῦ κυδρῶ βλ.λ., δοξάζω πολύ : Νικ.Χων.40 Λ.

κατακυκλῶ-όω (κυκλῶ) μτγν. κυκλῶ ἐντελῶς, περιβάλλω καθ' ὁλοκληρίαν διὰ κύκλου, περικλείω : Ἰώσ.ΠΙ 3,8,6 **κατεκύκλωσαν καὶ ἐνήδρευσαν,** Γαλ.18(1),787· κ. μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Πλούτ.Σερτ.9 **κατακυκλωσάμενος . . ἐπολιόρκει** (δ. γρ. ἀντὶ καταμαχεσάμενος).

κατακῠκῶ-άω (κυκῶ) κ. μσν., μέλλ. **κατακυκήσω** ἀνομιγνύω καὶ ἀνατσράσσω, φύρω : Ἱππ.Ναύσ.3,17 **τὸ λευκὸν τῶν ᾠῶν ἐν ὕδατι κατακυκῶν·** **2)** μτφ. ταράσσω : Εὐμάθ.11,7 **κατακυκᾶν τὴν ναῦν ὀδυρμοῖς.**

κατακῠλίνδω (κυλίνδω) μτγν. κ. **κατακυλίω** κυλίω τι πρὸς τὰ κάτω, κατρακυλῶ : ΠΔ Ἱερ.28(51),25 **καὶ κατακυλιῶ σε ἐπὶ τῶν πετρῶν** (δ.γρ. κατοκυλίσω σε), Διον.Ἀλ.Ρωμ.11,16 **κατεκύλιον ὑπερμεγέθεις πέτρας ἄνωθεν·** κ. παθ. : Ἡρ.1,84, αὐτ.5,16 **τὰ δὲ νήπια παιδία δέουσι τοῦ ποδὸς σπάρτῳ, μὴ κατακυλισθῇ δειμαίνοντες,** Ξεν.ΚΠ 5,3,1 **πολλοὶ μὲν αὐτῶν κατακεκυλισμένοι ἀπὸ τῶν ἵππων·** ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἀρρ.Τακτ.11,6 λίθους **κατακυλιομένους·** **2)** ρηματ. π. κατακύλισις, κατακύλισμα, κατακυλιστός.

κατακῠλινδῶ-έω (κυλινδῶ) μτγν., παρατ. -ίνδουν κατακυλίνδω βλ.λ. : Ἰώσ.ΠΙ 4,1,10, Δίων Κ 56,14.

κατακύλισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρὸς τὰ κάτω κύλισις, τὸ κατρακύλισμα.

κατακύλισμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ κατακύλισις, τὸ κατρακύλισμα.

κατακυλίω (κυλίω) μτγν. κ. νεώτ. τ. τοῦ κατακυλίνδω βλ.λ. : Ἰώσ.ΠΙ 6,1,6.

κατακόλλωμα-ατος (τὸ) (κύλλωμα) ἀρχ. λεξ. εἶδος κυλλώματος, χωλότητος : Εὐστ.1599,13· **2)** μτφ. Σουΐδ.Φώτ. « **τὸ πέρας τῶν κακῶν** »· πρβλ.ΕΜ 761,38.

κατακυμαίνω (κυμαίνω) μτγν. ἐπὶ τῆς θαλάσσης, κυμαίνω κατά τινος, ὁρμῶ διὰ τῶν κυμάτων μου κατά τινος : Κύριλλ.

κατακῡμᾰτῶ-όω μτγν. καλύπτω διὰ τῶν κυμάτων, κτυπῶ, κατακλύζω : Εὐμάθ.6,17· κ. παθ. : αὐτ. 230 **ὡς ναῦς ἐν σάλῳ κατεκυματούμην.**

κατακυμβᾰλίζω (κυμβαλίζω) μτγν. ἐκκωφῶ, ζαλίζω ἢ εὐφραίνω τινὰ κρούων κύμβαλα, ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους : Ἰουστ.Παραιν.39(=30) **ὡς νήπιος ὑπὸ σατύρων κατακυμβαλισθείς.**

κατακῡμοτᾱκής-οῦς-ές (κατά-κῦμα-τήκω) ὁ τὰ κύματα κατατήκων, γαληνίζων : Τιμόθ.Μιλ. Πέρσ.144 **κατακυμοτακεῖς ναυσιφθόροι αὖραι.**

κατακύμωμα-ατος (τὸ) (ἐξ ἀχρ. κατακυμῶ=κατακυματῶ) Φώτ. « **τὸ πέρας καὶ ἀνωτάτω τῶν κακῶν** » (διόρθ. Herwerden ἀντὶ κατακύλλωμα).

κατακυνῶν ἢ **κατακύων·** Ἡσ. « ὅταν τὸ σχοινίον ἕλιγκας (πιθ. ἑλίξας) τῶν ἄκρων προσκατακλείσῃς ».

κατακυπτάζω (κυπτάζω) θαμιστ. τοῦ κατακύπτω βλ.λ. : Σώφρ.π.Ἀριστφ.Ἀχ.263.

κατακύπτω (κύπτω), μέλλ. κατακύψω κύπτω πρὸς τὰ κάτω, σκύβω κάτω : Ἰλ.Π 611 **πρόσσω γὰρ κατέκυφε,** αὐτ.Ρ 527, ΚΔ Ἰω.8,8 **καὶ πάλιν κατακύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν** (δ.γρ. ἀντὶ κάτω κύψας) Γαλ.6,324 **ἐπινεύαντας ἢ κατακύπτοντας ἢ κυλινδουμένους χαμαὶ γυμνάζεσθαι·** ‖ κύπτω καὶ στρέφω τὰ ὄμματα πρὸς τὸ ἔδαφος ἐξ αἰσχύνης : Στράτ.ἐν ΑΠ 12,8· **2)** βλέπω πρὸς τὰ κάτω ἐκ τοῦ παραθύρου : ΠΔ Βασ.4,9,32 **καὶ κατέκυφαν πρὸς αὐτὸν δύο εὐνοῦχοι·** ‖ στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω βλέπω τι : Ἀρρ.Ἐπικτ.2,16,22 **κατακύπτειν εἰς τὸν βυθόν,** Λουκ.Νεκρ.Δ 21,1 **κατακύπτειν εἴσω τοῦ χάσματος,** αὐτ.Ἀλ.39 **κατακύπτειν ἐς τὸ ἄστυ·** **3)** ρηματ. π. κατάκυφις.

κατακῡρίευσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατακυριεύω, ἡ κατακράτησις, ἡ καθυποταγή : Ἀθανάσ.2,253.

κατακῡριεύω (κυριεύω) μτγν. κ. μσν. κτῶμαι ἢ ἐξασκῶ ἐξουσίαν, κυριαρχίαν : ΠΔ Ψαλμ.71 (72),8 **κατακυριεύσει ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης·** ‖ μτ. γεν. κτῶμαι, λαμβάνω ἐξουσίαν ἐπί τινος, λαμβάνω ὑπὸ τὴν κατοχήν μου, ἐξουσιάζω τι : ΠΔ Γεν.1,28 **αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς,** ΚΔ Ματθ.20,25 **οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν,** αὐτ.Πέτρ.1,5,3 **ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων,** Διόδ.Σ 14,64 **ἰδόντες πλοῖον . . ἐπέπλευσαν αὐτῷ καὶ κατακυριεύσαντες κατῆγον εἰς τὴν πόλιν,** Πάπ. **τούτων κατακυριεύειν καὶ δεσπόζειν καὶ διοικεῖν,** Μηναῖ.11,7 Ὠδ. **καὶ τῶν ἐχθρῶν κατακυριεύειν·** **2)** ρηματ.π. κατακυρίευσις.

κατακυρτῶ-όω (κυρτῶ) μτγν. ἐπιτατ. τοῦ κυρτῶ βλ.λ. : Εὐμάθ.7,7.

κατακῡρῶ-όω (κατά-κυρῶ) κ. νεώτ., δημ. (κ. νεώτ.) **κατακυρώνω,** ἀόρ. **κατεκύρωσα** καθιστῶ τι ἔγκυρον, ἐπιβεβαιῶ, ἀναγνωρίζω εἴς τινα τὴν κατοχὴν πράγματός τινος, ἐπικυρῶ : Ἀριστλ.Ἀθ. 47,2 **τὰς οὐσίας τῶν ἐξ Ἀρείου πάγου φευγόντων . . πωλοῦσιν, κατακυροῦσι δ' οἱ θ' ἄρχοντες·** κ. παθ. : Σοφ.Ἀντ.936 **μὴ οὐ τάδε ταύτῃ κατακυροῦσθαι,** Θεόφρ.ἀπ.97,1· ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ δημοπρασιῶν, μεταβιβάζω τὴν κυριότητα πράγματός τινος εἴς τινα, ἐγκρίνω τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ συναγωνισμοῦ : Ἰώσ.ΑΙ 12,4,4 **κατακυροῦν τὴν ὠνήν·** ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. : **ἡ οἰκία κατεκυρώθη εἰς τὸν τελευταῖον πλειοδότην·** **2)** τὸ παθ. κατακρίνομαι, καταδικάζομαι : Εὐρ. Ὀρ.1013 **ψήφῳ θανάτου κατακυρωθείς·** **3)** ρηματ. π. κατακύρωσις, κατακυρωτής.

κατακύρωσις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. -η ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατακυροῦν, ἡ πρᾶξις, δι' ἧς μεταβιβάζεταί τινι ἡ κυριότης πράγματός τινος, ἰδ. ἡ μετὰ δημοπρασίαν γινομένη· ‖ εἰδ. νομ. ἡ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ διοικητικῆς ἐνεργείας ἀναπληρούσης τὴν θέλησιν τοῦ ἰδιοκτήτου μεταβίβασις τῆς κυριότητος πράγματός τινος εἰς ἕτερον πρόσωπον.

κατακυρωτής (ὁ) νεώτ. ὑπάλληλος τοῦ πλειστηριασμοῦ ἁρμόδιος πρὸς κατακύρωσιν τοῦ ἀποτελέσματος αὐτοῦ.

κατακυρωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν κατακύρωσιν, ὁ συντελῶν εἰς τὴν κατακύρωσιν : **κατακυρωτικὴ ἀπόφασις.**

κατάκυφις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. τὸ κατακύπτειν, τὸ κύφιμον, σκύψιμο πρὸς τὰ κάτω : Ροῦφ. π.Ὀρειβ.inc.20,7, Εὐστ. ἐν Mi. 136,89.

κατακωκύω (κωκύω) Ἡσ.,Φώτ. θρηνῶ μεγαλοφώνως, καταθρηνῶ.

κατακωλύω (κωλύω) κωλύω τινὰ ἀπό τινος ἔργου, ἐμποδίζω τινὰ νὰ κάμῃ τι, μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Σιμων.41 **κατακωλύειν μελιηδέα γᾶρυν ἀραρεῖν ἀκοαῖσι,** Ἀριστφ.Ἀχ.1088 **δειπνεῖν κατακωλύεις πάλαι·** ‖ κρατῶ, ἐμποδίζω, σταματῶ : Φερεκρ.153,7 **ἄχθεται .. τῷ κατακωλύοντι,** Ξεν.Οἰκ.12,1 **μή σε κατακωλύω .. ἀπιέναι βουλόμενον,** αὐτ.Ἀν.5,2,16 **ὁπόσους ἐδύνατο κατεκώλυσε τῶν ὁπλιτῶν ἔξω,** Δημ.1248 **ἵνα μὴ κατακωλύοιμι τοὺς πρέσβεις·** κ. παθ. μτ. γεν. πράγμ. : Δημ.896 **τοῦ εἰς Σικελίαν πλοῦ .. κατεκωλύθη.**

κατακωμάζω (κωμάζω) μτφ. ἐπὶ τῆς δυστυχίας, εἰσορμῶ, ἐφορμῶ ἐν παραφορᾷ ὡς οἱ κωμάζοντες : Εὐρ.Φοίν.352 **τὸ δαιμόνιον κατεκώμασε δώμασιν Οἰδίποδα** (ἐπέπεσεν, ἐνέσκηψεν).

κατακωμῳδῶ-έω (κωμῳδῶ) σχόλ. κ. μον. προσβάλλω διὰ κωμῳδίας, ὑβρίζω, περιπαίζω, περιγελῶ : Τζέτζ.Χιλ.6,869· κ. παθ. : Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.61.

κατακωχή (ἡ) ἐσφ. τ. τοῦ κατοκωχὴ βλ.λ.

κατακώχιμος-ον ἐσφ. τ. τοῦ κατοκώχιμος βλ.λ.

καταλαβαίνω δημ., ἀόρ. (ἐ)**κατάλαβα** ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι, αἰσθάνομαί τι : **ὅταν δὲν θέλῃ κάνει πὼς δὲν καταλαβαίνει, - δὲ θέλει νά σὲ καταλάβῃ, - μοῦ μιλοῦσε μιὰ ὥρα καὶ δὲν κατάλαβα τίποτε ἀπ' ὅσα μοῦ εἶπε·** ‖ φρ. **τοῦ ᾿δωσα καὶ κατάλαβε** (τὸν ἔκαμα νὰ ἐννοήσῃ ὅτι δὲν δύναται νὰ πράττῃ ὅ,τι θέλει, τὸν ἐτιμώρησα, τὸν ἐξεδικήθην), ὁμ. **μαζὶ μιλοῦμε καὶ χώρια καταλαβαίνουμε** (ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων νὰ συνεννοηθοῦν ἢ νὰ συμφωνήσουν).

καταλᾰβεύς-έως (ὁ) κτ. Ἡσ.,Φώτ. ὁ κρατῶν τι, πάσσαλος, καρφίον.

καταλᾰβή (ἡ) ἡ κατάληψις, ἀντίληψις, τὸ ἀντιλαμβάνεσθαι : Πλάτ.Ὅρ.412C **καταλαβὴ ἑκουσία τοῦ βελτίστου.**

κατάλαβρος-ον (λάβρος) ἐπιτατ. τοῦ λάβρος βλ.λ. : Εὔπ.293.

καταλαγιάζω δημ., ἀόρ. **καταλάγιασα,** μτβ. καταπραΰνω, κάμνω κάποιον νὰ ἡσυχάσῃ, κατευνάζω : **τὰ λόγια του τὴν καταλάγιασαν·** 2) ἀμτβ. ἐπὶ ἀνέμου, θαλάσσης, βοῆς κττ., ἡσυχάζω, ἠρεμῶ, καταπαύω : **τὴ νύχτα καταλαγιάζει ὁ θόρυβας·** 3) ἐπὶ προσ., ἀμτβ. κατακλίνομαι, κοιμῶμαι· 4) ρηματ. π. καταλάγιασμα.

καταλάγιασμα (τὸ) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταλαγιάζω, ἡσυχία, καταπράϋνσις.

καταλαγνεύομαι (λαγνεύομαι) λεξ. παθ. εἶμαι καθ' ὑπερβολὴν λάγνος, ἀσελγής, ἀκόλαστος· Ἡσ. « καταλαγνευθείς· εἰς ἡδονὰς κατενεχθείς ».

κατάλαγνος-ον (λάγνος) σχόλ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν λάγνος, ὁ εὐεπίφορος πρὸς τὰς συνουσίας : Σχόλ.Θεόκρ.4,62 (κτ. διόρθ. Toup.).

καταλαγχάνω (λαγχάνω) μτγν. καταλαμβάνω τι διὰ κλήρου, μοῦ λαχαίνει κάτι : Αἰλ.ΖΙ 9,35 **καταλαγχάνειν χῶρον** (ἀμφ. γρ.).

καταλᾰζονεύομαι (ἀλαζονεύομαι) ὁμιλῶ, διηγοῦμαι μετὰ καυχήσεως καὶ κόμπου, μεγαλαυχῶ : Δημ.569 **οἷάπερ φήσει καὶ καταλαζονεύσεται πρὸς ὑμᾶς,** Πλούτ.Λουκ.22 **καταλαζονευσάμενον, ὡς οὐδὲ λεκάνη δελφῖνα χωροίη·** 2) ἀλαζονικῶς μεγαλοποιῶ, κομπορρημόνως ἐξαίρω : Ἰσοκρ.15,5 **καταλαζονευομένου περί τε τοῦ πλούτου καὶ τοῦ πλήθους τῶν μαθητῶν,** αὐτ.31· 3) ὑποτιμῶ τινα ἐξ ἀλαζονείας : Θεόφρ.π.Διογ.Λ 5,40· 4) μτ. γεν. ὁμιλῶ ἀλαζονικῶς κατά τινος, καταλαζονευόμενος περιφρονῶ τινα : Φίλ.1,339, αὐτ.2,85, Σύμμ.ΠΔ Ψαλμ.136 (137),3, Σουΐδ. ἐν λ. Ἀδράστεια **τινὸς ἐπί τινι κατηλαζονεύσατο.**

καταλαθιστής (ὁ) δωρ. Ἡσ. «καταλαθισταί· ἐξηγηταί, ἢ ἐνδεικνύοντες τὰ δημόσια».

καταλακτίζω (λακτίζω) γλώσσ. μ. μον. ἐμπατῶ βλ.λ.· 2) μον. λακτίζω βλ.λ. : Φιλῆς 2,417.

καταλαλάζω (ἀλαλάζω) μτγν. ἀλαλάζω καθ' ὑπερβολήν, ὅθ. μτφ. θαρυβωδῶς ἐπαίρομαι : Ἀκύλ.ΠΔ Ψαλμ.146,7· ‖ κ. μτ. συστοίχ. αἰτ : Κύριλλ. **φωνὰς ἐπινικίους καταλαλάζειν.**

καταλαλητής (ὁ) δημ., θηλ. **καταλαλήτρα** ὁ ρέπων εἰς τὴν καταλαλιὰν βλ.λ., ὁ ἀρεσκόμενος εἰς τὸ κακολογεῖν, κατηγορεῖν, ὁ κακολόγος : Παλαμ. Τρισεύγ.50 **καὶ μὲ τὸν κόσμο γύρω μου, τὸ χαροκόπο κόσμο καὶ τὸν καταλαλητή.**

καταλαλητό (τὸ) δημ. ἡ καταλαλιὰ βλ.λ. : Παλαμ.Τρισεύγ.67 **τοῦ παλιόκοσμου καταλαλητά.**

καταλαλιά (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. τὸ λαλεῖν κατά τινος, ἡ δύσφημος κατά τινος ὁμιλία, συκοφαντία, κακολογία, κατηγορία, κακογλωσσιά : ΠΔ Σοφ.Σαλ.1,11 **ἀπὸ καταλαλιᾶς φείσασθε γλώσσης,** ΚΔ Πέτρ.1,2,1 **ἀποθέμενοι .. φθόγγους καὶ πάσας καταλαλιάς,** δ. δίστ. **σ' ἀγάπησα, τί ἀπόχτησα, τῆς γῆς τὴν ὄψι πῆρα, τοῦ κόσμου τὴν καταλαλιὰ κι ἄλλο καλὸ δὲν εἶδα.**

κατάλᾰλος (ὁ) μτγν. ὁ καταλαλῶν, ὁ κατηγορῶν, συκοφάντης, καταλαλητής : ΚΔ Ρωμ.1,30 **ψιθυριστάς, καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὑβριστάς.**

καταλᾰλῶ-έω (λαλῶ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **καταλαλάω,** ἀόρ. **κατελάλησα** κ. δημ. **καταλλαλῶ** καθ' ὑπερβολήν, φλυαρῶν λέγω, φανερώνω τι μεγαλοφώνως, διαλαλῶ, κοινολογῶ : Ἀριστφ.Βάτρ. 752 **τί δὲ τοῖς θύραζε ταῦτα καταλαλῶν·** κ. μτ. γεν. ἐνώπιόν τινος : Λουκ.Ὄν.12 **καὶ στάσα πολλὰ τοῦ λύχνου κατελάλησεν·** 2) λαλῶ κατά τινος, κατηγορῶ, κακολογῶ, συκοφαντῶ, κακογλωσσεύω : Ἐπιγρ. **καταλαλεῖν ἡμᾶς,** Πολύβ.3,90,6 **τὸν μὲν Φάβιον κατελάλει πρὸς πάντας,** αὐτ. 18,45,1 **κατελάλουν τὸ δόγμα·** κ. μτ. γεν.: Διόδ.Σ 11, 44 **τοῦ Παυσανίου τῆς βαρύτητος καταλαλούντων,** ΚΔ Ἰακ.4,11 **μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων,** αὐτ. Πέτρ.1,2,12,Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,209 **ὅτι τῶν λατίνων καταλαλεῖ αὐτοῖς χαριζόμενος·** κ. ἐμπροθ. (κατά) : ΠΔ Ψαλμ.49 (50),20 **κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου κατελάλεις,** αὐτ.Ὠσ.7,13· κ. παθ. : Πολύβ.27,12,2 **καταλαλούμενος πικρῶς ἐπὶ τὸ μηδὲν προΐεσθαι,** Φιλόδ.Ρητ.1,343S **καταλαλεῖσθαι ὑπὸ ἰδιωτῶν·** 3) ἐνοχλῶ τινα διὰ τῆς φλυαρίας μου· ΑΒ 46,12 κτ. Φρύν.Σοφ.Παρ.79Β « καταγλωττίζειν, καταλαλεῖν καὶ καταφορεῖν πολλούς»· 4) πάπ. ἁπλῶς ὁμιλῶ, ἀπευθύνω τὸν λόγον εἴς τινα· 5) ρηματ. π. καταλαλιά, κατάλαλος, καταλαλητικός, καταλαλητό.

καταλαμβάνω (λαμβάνω) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. καταλαβαίνω, μέλλ. **καταλήψομαι,** ἰων. **καταλάμψομαι** κ. αἰολ. **καταλᾱμψομαι** (ἀμφ.), ἀόρ. β' **κατέλαβον,** παρακ. **κατείληφα,** ἰων. **καταλελάβηκα** (δ.γρ. **καταλελαβήκεε**), παθ. ἀόρ **κατελήφθην,** ἰων. **κατελάμφθην** κ. **κατελάφθην,** μτχ. παθ. παρακ. **κατειλημμένος,** λαμβάνω ἰσχυρῶς, πιάνω, κρατῶ : Ὀδ.ι 433 **τοῦ κατὰ νῶτα λαβὼν** (περὶ κριοῦ), Ἀριστλ.Ἐκκλ 21 **καταλαβεῖν δ' ἡμᾶς ἕδρας·** 2) κ. νεώτ. λαμβάνω τι αὐθαιρέτως ὑπὸ τὴν κατοχήν μου, εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, γίνομαι κύριος, κάτοχός τινος διὰ τῆς βίας ἢ τῆς ἱκανότητός μου : Ἡρ.5,71 **προσποιησάμενος δὲ ἑταιρηίην τῶν ἡλικιωτέων καταλαβεῖν τὴν ἀκρόπολιν ἐπειρήθη,** Ἀριστφ.Λυσ.263 **κατὰ τ' ἀκρόπολιν ἐμὰν λαβεῖν** (τμ.), Θουκ.1,126 **κατέλαβε τὴν ἀκρόπολιν,** Ἰσοκρ.4,153 **τοῖς μὲν Κισθήνην καταλαβοῦσιν ἑκατὸν τάλαντα διένειμαν,** αὐτ. 12,193,Πλούτ.Περ.33 **καταλαβὼν πάντα φυλακαῖς,** Πάπ. **ἵνα καταλάβῃς τὰ πλοῖα,-ὁ ἐχθρὸς κατέλαβεν ἐπικαίρους θέσεις·** κ. παθ. : Ἰσοκρ.18,17 **ὁ δὲ Πειραιεὺς ἦν κατειλημμένος,** Πάπ. **πόλις, ἣ ἦν κατειλημμένη·** ‖ ἐπὶ προσ., κατέχομαι, ἐμφοροῦμαι : Πλωτῖν.5,8,11 **ὑπὸ τοῦ θεοῦ καταληφθείς·** ‖ κ.μτφ.: Πλάτ.Πολ.560Β **κατέλαβον τὴν τοῦ νέου τῆς ψυ-**

χῆς ἀκρόπολιν, - κατέλαβεν ἐξ ἐφόδου τὴν καρδίαν της˙ || τὸ μέσ. καταλαμβάνομαι καταλαμβάνω τι δι' ἐμαυτόν: Ἡρ.6,39 καταλαμφόμενον τὰ πρήγματα ἐπὶ Χερσονήσου ἀποστέλλουσι, Πολύβ.1,58,2 τὴν πόλιν κατελάβετο, Διόδ.Σ 17,85 κατειλημμένων τῶν βαρβάρων τὴν πέτραν˙ **3)** ὁμ. τὸ μέσ. ἐπὶ συγγραφέων, ἀφηγοῦμαί τι πρότερον, προϊστορῶ, προδιηγοῦμαι : Ἡρ.6,55 τὰ δὲ ἄλλοι οὐ κατελάβοντο, τούτων μνήμην ποιήσομαι˙ **4)** μτφ. ἐπὶ νόσου, κοπώσεως, δυστυχήματος κ. ἄ. παρομοίων καταστάσεων, καταλαμβάνω, κυριεύω, πιάνω : Ἰλ Ε 82 τὸν δὲ κατ' ὄσσε ἔλλαβε . . θάνατος, Ὀδ.Ρ 326,αὐτ.Ι,192 εὖτ' ἂν μιν κάματος κατὰ γυῖα λάβησιν˙ κ. μέσ. : Ἡρακλ.Φιλ.28 δίκη καταλήψεται ψευδῶν τέκτονας˙ || ὁμ. καταλαμβάνω αἰφνιδίως, ἐπιπίπτω, συμβαίνω, εὑρίσκω, πιάνω : Ἡρ.2,66 θεῖα πρήγματα καταλαμβάνει τοὺς αἰελούρους, αὐτ. πένθεα μεγάλα τοὺς Αἰγυπτίους καταλαμβάνει, αὐτ.4,11 ὅσα φεύγοντας ἐκ τῆς πατρίδος κακὰ ἐπίδοξα καταλαμβάνειν (δυνατὸν νὰ εὕρωσιν αὐτούς), αὐτ.8,21,αὐτ.3,149 ἤ μιν κατέλαβε νοσῆσαι τὰ αἰδοῖα, Εὐρ.Ἱππ.1161 συμφορὰ .. κατείληφ' ἀστυγείτονας πόλεις, Θουκ.4,20 πρίν τι ἀνήκεστον διὰ μέσου γενόμενον ἡμᾶς καταλαβεῖν, Πλάτ.Νόμ.873Α εἰ δέ τινας οὕτως ἀθλία ξυμφορὰ καταλάβοι, Δημ.259 ἐὰν . . κίνδυνός τις αὐτοὺς καταλαμβάνῃ, ΚΔΜᾶρκ.9,18 ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτὸν (τὸ ἄλαλον πνεῦμα), αὐτ. Θεσσ.1,5,4 ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτης καταλάβῃ˙ σπαν. κ. ἐπὶ εὐτυχίας : Ἡρ.3,139 τοῦτον . . κατέλαβε εὐτυχίη τις˙ || ἀπολ. ἐπέρχομαι, συμβαίνω : αὐτ.4,161 πρὸς τὴν καταλαβοῦσαν συμφορὴν (ἥτις συνέβη), αὐτ.9,49 τὰ καταλαβόντα (=τὰ συμβάντα), Θουκ.2,54 ἤν . . ἄλλος πόλεμος καταλάβῃ (ἂν συμβῇ), αὐτ.4,31 εἰ καταλαμβάνοι ἀναχώρησις βιαιοτέρα, Διόδ.Σ 20,86 τῆς . . νυκτὸς ἤδη καταλαμβανούσης (ἐπελθούσης), Ἡρωδιαν. Ἱστ.7,2,9 χειμῶνος ἤδη καταλαμβάνοντος, Ἐπιγρ. οὔπω ἡμέρας καταλαβούσης (πρὶν φωτίσῃ), ὁμ. τὰ ἄστρα καταλαβεῖν˙ **5)** κ. ἀπροσ. καταλαμβάνει τινὰ μτ. ἀπαρφ. συμβαίνει, γίνεταί τι εἴς τινα, εἶναι ἡ τύχη τινὸς νὰ . . : Ἡρ.2,152 καταλαμβάνει μιν . . φεύγειν, αὐτ.3,65 καταλελάβηκέ με , . . τοῦτο ἐς ὑμέας ἐκφῆναι, αὐτ.6,38˙ **6)** καταφθάνω τινὰ φεύγοντα, προφθάνω : Ἡρ. 1,63 οἱ δὲ καταλαμβάνοντες τοὺς φεύγοντας, αὐτ.2,30, ΚΔ Κορινθ.1,9,24 οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν τῷ σταδίῳ τρέχοντες πάντες μὲν τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; οὕτω τρέχετε, ἵνα καταλάβητε˙ κ. παθ. : αὐτ.7,211 οἱ δ' ἂν καταλαμβανόμενοι ὑπέστρεφον, Πολύβ.1,47,8 τῇ τοῦ πληρώματος παρασκευῇ καταλαμβανόμενος˙ **7)** εὑρίσκω, προφθάνω ἢ συλλαμβάνω τινὰ ἐν τῇ ἐκτελέσει πράξεώς τινος, εὑρίσκομαι παρὼν κατά τινα περίστασιν, μτ. μτχ. : Ἡρ.3,10 Ἄμασιν . κατέλαβε ζώοντα, Ἀριστφ.Θεσμ.1209 τὸν τοξότην ἥκοντα καταλαβεῖν, Θουκ.8,65 καταλαμβάνει τὰ πλεῖστα τοῖς ἑταίροις προειργασμένα, αὐτ. 2,18,Πλάτ.Συμπ.174D ἀνεῳγμένην καταλαμβάνειν τὴν θύραν, αὐτ.Φαίδ.60Α,αὐτ.Ἀπολ.22Β ἐπ' αὐτοφώρῳ καταληφόμενος ἐμαυτὸν ἀμαθέστερον ἐκείνων ὄντα, Δημ.909 καταλαβὼν δ' ἐν Βοσπόρῳ μοχθηρὰ τὰ πράγματα, Ἀριστλ.Τοπ.131a,29, Πολύβ. 9,8,5 καταλαβὼν τὴν Σπάρτην ἔρημον τῶν βοηθησόντων˙ κ. παθ. : Εὐρ.Κύκλ.260 κατελήφθη σου λάθρᾳ πωλῶν τὰ σά, Δημ.567 κατείληπτο σοφιζόμενος, ΚΔ Ἰω.8,4 ἡ γυνὴ κατείληπται ἐπ' αὐτοφώρῳ μοιχευομένη˙ **8)** μτγν. κ. νεώτ. καταλαμβάνω τινὰ ἐξ ἀπροόπτου, αἰφνιδιάζω βλ.λ. : Πλούτ.Ποπλ.20 μὴ καταλαμβάνοιντο προϊούσαις ταῖς κλεισιάσιν εἰς τὸν στενωπόν˙ **9)** μσν. ἀφικνοῦμαι, φθάνω εἴς τι μέρος : Χρον.Μορ.2222Η τὸ πότε ἐκατέλαβεν ἐκεῖ εἰς τὴν Βενετίαν˙ **10)** λαμβάνω, δέχομαι, ἀποδέχομαι : Πλάτ.Κωμ. 119,1 παρὰ τοῦ βασιλέως . . δωροδοκήματα καταλαμβάνειν (ἀμφ. γρ.˙ κτ. Meine κᾆτ' ἔλαβον)˙ **11)** νεώτ. ἐπὶ κτημάτων, κατέχω χῶρον, ἔκτασιν, θέσιν, ἐκτείνομαι : τὰ κτήματά του καταλαμβάνουν πολλὰ στρέμματα γῆς˙ **12)** κ. νεώτ., δημ. καταλαμβάνω, ἀντιλαμβάνομαι, ἐννοῶ, καταλαβαίνω : Πλάτ.Φαῖδρ.250D κατειλήφαμεν αὐτὸ διὰ τῆς αἰσθήσεως, Χρύσ.Στωϊκ.2,39,Πολύβ.8,2,6,Διον. Ἀλ.Ῥωμ.5,46 καταλαμβάνειν ἐκ τοῦ φάσματος ὅτι . . , Ἀρρ.Ἐπικτ.1,5,6˙ κ. παθ. : Φιλόδ Σημ.22, αὐτ.Μουσ.62Κ, Νουμήν.Ἀπ.π. Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.14,8˙ || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Διον.Ἀλ.Ῥωμ.2,66,ΚΔ Ἀπ.4,13 καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσι καὶ ἰδιῶται, αὐτ.Ἐφεσ.3,18 ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι . . τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος˙ **13)** λαμβάνω, κρατῶ διὰ τῆς χειρὸς καὶ πιέζω, ἐπέχω, καλύπτω, σκεπάζω : Πλάτ.Θεαίτ.165Β καταλαβὼν τῇ χειρὶ σοῦ τὸν . . ὀφθαλμόν, Πλούτ. Σερτ.26 περιπεσὼν εἰς τὸ στῆθος κατέλαβε τὰς χεῖρας ἀμφοτέρας, ὥστε μηδὲ ἀμυνόμενον πολλῶν παιόντων ἀποθανεῖν˙ **14)** στερεῶ, σφίγγω πρὸς τὰ κάτω : Πλούτ.Ἠθ.356C καταλαμβάνειν πῶμα γόμφοις, Γαλ.13,358˙ || ὁμ. τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Διόδ.Σ 3,37 κατελάβοντο δεσμοῖς τὸ στόμιον˙ || τὸ παθ. συνθλίβομαι, πιέζομαι, συμπιέζομαι, ἀντίθ. διαλύεσθαι : Ἀριστλ. Πρ.870b,11, αὐτ.Ὕπν.455b,7 τὰς φλέβας καταλαμβανόμενοι˙ **15)** πιέζω, κρατῶ κάτω, ἐμποδίζω, σταματῶ : Ἡρ.1,46 καταλαβεῖν αὐτῶν αὐξανομένην τὴν δύναμιν, αὐτ.87 ἄνδρα σβεννύντα τὸ πῦρ, δυναμένους δὲ οὐκέτι καταλαβεῖν (καταβαλεῖν), αὐτ.3,36 ἴσχε καὶ κατελάμβανε σεωυτόν, αὐτ.7,9β καταλαμβάνειν τὰς διαφορὰς (θέτειν τέρμα εἰς . .), αὐτ.3,128 ἐρίζοντας . . κατελάμβανε (κατέπαυε, κατεπράϋνε)˙ κ. παθ. : αὐτ.5,21 ὁ . . τῶν Περσέων . . θάνατος οὕτω καταλαμφθεὶς ἐσιγήθη (κατακρυφθεὶς ἐσιωπήθη)˙ **16)** κρατῶ, συγκρατῶ, ἐπέχω, συνέχω : Γαλ.6,176 καταλαμβάνειν τὸ πνεῦμα (κρατεῖν τὴν ἀναπνοήν)˙ **17)** δένω, δεσμεύω, ἀναγκάζω, ὑποχρεώνω : Ἡρ.9,106 πίστι τε καταλαβόντες καὶ ὁρκίοισι, Θουκ.4,86 ὅρκοις καταλαβὼν τὰ τέλη˙ κ. παθ. : Ἐπιγρ. εἴ τινι καταλέλαμμαι ὅρκῳ, Θουκ.5,21 (τὰς σπονδὰς) ηὗρε κατειλημμένας (δ.γρ. κατειλημμένους) (κατεσταμένας ἐμπέδους, συνωμολογημένας),Πλάτ. Νόμ.823Α τὰ ταῖς ζημίαις ὑπὸ νόμων κατειλημμένα, Ἀριστλ.Πολιτ.1324b,22 τὰ μὲν νόμοις κατειλημμένα, τὰ δὲ ἔθεσιν (ἄλλα μὲν διὰ νόμων εἰσηγμένα, ἄλλα δὲ διὰ συνηθειῶν)˙ **18)** βιάζω, ἀναγκάζω τινὰ νὰ πράξῃ τι : Ἡρ.3,75 ἀναγκαίην μιν καταλαμβάνειν φαίνειν (τὸν βιάζει νὰ φανερώνῃ τὴν ἀλήθειαν)˙ κ. παθ. : αὐτ.2,65 ἀναγκαίῃ καταλαμβανόμενος (ἀναγκαζόμενος), Θουκ.7,57 ἐν τοιαύταις ἀνάγκαις τότε στασιωτικῶν καιρῶν κατειλημμένοι˙ **19)** αἱρῶ τινα, ἀποδεικνύω τινὰ ἔνοχον, καταδικάζω, τιμωρῶ : Ἀντιφ.2,4,11 μὴ τὸν ἀναίτιον καταλαβόντας τὸν αἴτιον ἀφεῖναι, αὐτ. 4,4,9 ἀπολύειν μᾶλλον ἢ καταλαμβάνειν δίκαιός ἐστι, Ἐπιγρ. τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ καταλαβόντος ἔστω˙ κ. παθ.: Ἀντιφ.2,2,9 ἐὰν δὲ νῦν καταληφθεὶς ἀποθάνω˙ **20)** Ἐπιγρ. ἐπὶ τοῦ ἐνάγοντος, ἐξασφαλίζω τὴν καταδίκην˙ **21)** ῥηματ. π. κατάληψις, καταλήψιμος, καταληπτός, καταληπτικός, καταληπτήρ, καταληπτέος, καταληψία.

κατάλαμπρος-ον (λαμπρός) μτγν. κ. νεώτ. ὁ λίαν λαμπρός, ὁλόλαμπρος : Γαλ.19,576, ΕΜ 790,29.

καταλαμπρύνω (λαμπρύνω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. καθιστῶ τι λίαν λαμπρόν, ὑπερβαλλόντως ἢ ἐξ ὅλου λαμπρύνω : Προκ.Κτισμ.1,6 κατα-

λαμπρύνειν **νεών κάλλει τε καὶ μεγέθει**· κ. παθ.: Μηναῖ.3,5, Ὠδ.8 **κατελαμπρύνθης ἀφθόνως.. τῷ τρισηλίῳ φωτί.**

καταλάμπω (λάμπω) κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. κατελαμφα, παθ. κατελάμφθην, φωτίζω τινὰ διὰ λαμπροτάτου φωτός, μεταδίδω εἴς τι μεγάλην λάμψιν, καθιστῶ τι λίαν φωτεινόν, καταυγάζω, μτ. γεν.: Πλούτ.Πολ.508Ε **ὧν ὁ ἥλιος καταλάμπῃ**· κ. μτ. αἰτ.: Πλούτ.Κικ.22 **τὰ δὲ φῶτα πολλὰ κατέλαμπε τοὺς στενωπούς**, αὐτ.Ἀγησ.24 **ἡμέρα.. αὐτὸν.. κατέλαβε καὶ κατέλαμψεν**· ‖ ὁμ. παθ. κ. νεώτ. γίνομαι ὑπό τινος λαμπρός, λίαν καταφωτίζομαι μτ. ποιητ. αἰτ. ἢ ἀπολ.: Εὐρ.Ἴων 87 **κορυφαὶ καταλαμπόμεναι**, αὐτ.Τρῳ.1070, Ξεν.Ἀπομν.4,7,7 **ὑπὸ μὲν τοῦ ἡλίου καταλαμπόμενοι**· ‖ κ. μτφ.: Μακάρ.Ὁμ.2Β **ὑπὸ τοῦ κάλλους καταλαμφθεῖσα**, Μηναῖ.12,10 **φωτὶ ἀκραιφνεστάτῳ καταλαμπόμενοι**· **2**) κ. νεώτ. ἀμτβ. λάμπω εἰς μέγιστον βαθμόν, ἐκπέμπω μεγάλην λάμψιν, ἐπὶ τοῦ ἡλίου: Ὑμν.Ἑρμ.141 (δ.γρ.), Ἱππ.Ἀέρ.5 **ὁ γὰρ ἥλιος κωλύει.. καταλάμπων**, Εὐρ.Ἠλ.464 **ἐν δὲ μέσῳ κατέλαμπε σάκει φαέθων κύκλος ἀελίοιο**· **3**) ρηματ.π. κατάλαμψις.

καταλαμφθήμειν Ἐπιγρ. ἀντὶ καταληφθῆναι βλ.λ., καταλαμβάνω.

κατάλαμψις-εως (ἡ) (καταλάμπω) μτγν. τὸ καταλάμπειν: Ἰάμβλ.Πυθ.15,67 **κατάλαμψις ἀντίρροπος** (δ.γρ.)· ‖ φωτισμός, φωταγωγία, φωταψία: Πτολ.Μαθ.13,7.

καταλαμψίφρων-ονος (ὁ) (καταλάμπω - **φρήν**) μσν. ὁ καταλάμπων τὰς φρένας, τὴν ψυχήν: Λάσκ.Θεόδ.769 (ἔκδ.Mi.) **ὁ καταλαμψίφρων θεός.**

καταλανικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Καταλανίαν ἢ τοὺς Καταλανούς: **καταλανικὴ γλῶσσα - κατάκτησις - δυναστεία, - καταλανικὸν ἐγχειρίδιον** (μικρὰ ἀμφίστομος καὶ λίαν ὀξύαιχμος μάχαιρα).

καταλανισμός (ὁ) νεώτ. πολιτικὸν κίνημα τῶν Καταλανῶν διεκδικούντων τοπικὴν πολιτικὴν αὐτονομίαν διὰ τὴν χώραν αὐτῶν.

καταλαξεύω μσν. λαξεύω, πελεκῶ λίθους: Πρόδρ.433· **2**) ἐγχαράττω ἐπὶ λίθου: Κοσμ.205D.

κατάλαος (κατά - ἀλαός) ἀλαός, τυφλὸς· κτ. Herwerden ἀντὶ κάδαμος βλ.λ.

καταλαπριώσει Ἡσ. «**ἀποκτενεῖ, καταδέξεται**, κατατρυπήσει ἢ **καταπερήσει**».

κατάλαψις-εως (ἡ) δωρ. τ. τοῦ κατάληψις βλ.λ.

καταλγύνω (ἀλγύνω) Ἡσ. προκαλῶ σφοδρόν, ἰσχυρὸν ἄλγος, σωματικὸν ἢ ψυχικόν, λυπῶ, θλίβω ὑπερβολικά.

καταλγῶ-έω (ἀλγῶ) αἰσθάνομαι σφοδρὸν ἄλγος, ἰσχυρὸν πόνον, ψυχικὸν ἢ σωματικόν: Σοφ.Φιλ.368 **ἐξανίσταμαι ὀργῇ βαρείᾳ, καὶ καταλγήσας λέγω**, Πολύβ.3,80,4 **τὰ δὲ κατηλγηκὼς παρέσται προχείρως.**

καταλεαίνω (λεαίνω) μτγν., μέλλ. **καταλεανῶ** καθιστῶ τι πολὺ λεῖον, λίαν ὁμαλόν, κατατρίβω, καταλεπτύνω: Πλούτ.Ἠθ.802Β· κ. παθ.: Ἀνών.Λονδιν.24,23 **καταλεαινομένη τροφή**· **2**) καταπραΰνω, συνδιαλλάττω: Ἰουστιν.Νεαρ.129 Προοίμ.

κατάλεγμα-ατος (τὸ) (καταλέγομαι) μτγν. θρηνῶδες ᾆσμα, νεκρικὸς θρῆνος: Σύμμ.ΠΔ Ἰεζ.2,10 **θρῆνος καὶ κατάλεγμα καὶ μέλος πενθικόν.**

καταλέγω (1) τὸ ἐνεργ. μ. π. Ἡσ. «**καταλέξας**· κατακοιμήσας», τὸ μέσ. **καταλέγομαι** π. Ὁμ. βλ. καταλέχομαι.

καταλέγω (2) (κατά-λέγω) κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. **καταλέξω, ἀόρ. κατέλεξα**, μέσ. μέλλ. **καταλέξομαι**, παθ. μέλλ. **καταλεχθήσομαι**, παθ. ἀόρ. **κατελέχθην** κ. **κατελέγην**, μτχ. παθ. παρακ. **κατειλεγμένος** (π. Ὁμ. μ. κτ μέλλ. ἢ ἀόρ. ἐνεργ.) διηγοῦμαί τι κατὰ σειρὰν ἢ ἀκριβῶς, ἐκθέτω, ἀνακοινῶ, ἱστορῶ λεπτομερῶς: Ἰλ.Κ 413 **ταῦτα μάλ᾽ ἀτρεκέως καταλέξω**, αὐτ.Ω 407, Ὀδ.Ρ 44 **κατάλεξον ὅπως ἤντησας**, Ἡρ.4,83 **καταλέγων τῶν Σκυθέων τὴν ἀπορίην**· ‖ λέγω, ἀναφέρω ἐκ μνήμης πλείονα κατὰ σειράν, μνημονεύω, ἀπαριθμῶ, ἀραδιάζω, οἷον γεγονότα, ὀνόματα, χρονολογίας: Ἀθήν.13,610Β **τοσαῦτα τοῦ Μυρτίλου ἑξῆς καταλέξαντος καὶ πάντων αὐτὸν ἐπὶ τῇ μνήμῃ θαυμασάντων**, αὐτ.610C· κ. μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: ΨἩρ.Βί.Ὁμ.21· ὁμ. κ. παθ.: Ἡρ.4,50 **τῶν καταλεχθέντων** (ποταμῶν) **καὶ ἄλλων πολλῶν συμβαλλομένων τὸ σφέτερον ὕδωρ γίνεται ὁ Ἴστρος** (τούτων τῶν μνημονευθέντων, ἀπαριθμηθέντων)· ‖ ἀναφέρω ὀνομαστὶ καὶ προσδιοριστικῶς, λέγω ἓν πρὸς ἕν: Ὀδ.Π 235 **μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον ὄφρα ἰδέω, ὅσσοι τε καὶ οἵ τινες ἀνέρες εἰσίν**, Ἡρ.2,100 **κατέλεγον οἱ ἱρέες ἐκ βίβλου ἄλλων βασιλέων τριηκοσίων τε καὶ τριήκοντα οὐνόματα**, Ξεν.Ἀπομν.2,4,4, Πλάτ.Ἱππ.Μ 285Ε **ἄν τις αὐτοῖς ἀπὸ Σόλωνος τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἡμετέρους καταλέγῃ**· συχν. ἐν ἀναφ. πρὸς γένος, ἀναφέρω τὴν γενεαλογίαν μου: Ἡρ.1,173 **καταλέξει ἑωυτὸν μητρόθεν καὶ τῆς μητρὸς ἀνανεμέεται τὰς μητέρας**· ‖ μτγν. κ. κτ. μέσ. τ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Φίλ.1,187, Ἀθήν.11,504F **κἂν τῷ περὶ ψυχῆς δὲ ὁ Πλάτων καταλεγόμενος.. οὐδὲ κατὰ μικρὸν τοῦ Ξενοφῶντος μέμνηται**· **2**) ἐπαναλαμβάνω διὰ λόγου, ἐκφωνῶ τι ἤδη ρηθέν, ἀπαγγέλλω: Ἡρ.7,6 **κατέλεγε τῶν χρησμῶν· εἰ μέν τι ἐνέοι σφάλμα φέρον τῷ βαρβάρῳ, τῶν μὲν ἔλεγε οὐδέν** (δ.ἑρμ. ἐξέλεγεν ἐκ τῶν χρησμῶν), Ξεν.Συμπ.6,3 **ὁ ὑποκριτὴς τετράμετρα πρὸς τὸν αὐλὸν κατέλεγεν**, Ἑρμεί.Ἱστ.2 **τοῦ ἱεροκήρυκος τὰς πατρίους εὐχὰς καταλέγοντος**· **3**) εἰδ. τὸ μέσ. **καταλέγομαι**, θρηνῳδῶ νεκρόν, λέγω μυρολόγι· Ἡσ. «**καταλέγεσθαι** ὀδύρεσθαι τὸν τεθνεῶτα»· πρβλ. κατάλεγμα, καταλογή· **4**) κ. νεώτ. κατατάσσω, καταριθμῶ τινα ἢ τι μεταξύ τινων, συγκαταλέγω, συγκαταριθμῶ, ὅθ. κ. θεωρῶ, λογαριάζω τινὰ ἤ τι ὡς..: Πλάτ.Νόμ.742Ε **οὓς γε δὴ πλουσίους οἱ πολλοὶ καταλέγουσι**, Ξεν.Ἀν.2,6,27 **εὐεργεσίαν δὲ κατέλεγεν, ὁπότε τις αὐτοῦ ἀφίσταιτο**, - τὸν **κατέλεγα** μεταξὺ **τῶν φίλων μου**· ‖ κ. παθ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. κατατάσσομαι, θεωροῦμαι ὑπό τινος ὡς..: Διόδ.Σ 4,39 **Ἡρακλέα.. καταλεγόμενον ὑπὸ Διὸς εἰς τοὺς δώδεκα θεούς**, ΚΔ Τιμ.1,5,9 **χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἑξήκοντα γεγονυῖα**, - **καταλέγεται μεταξὺ τῶν πλουσιωτέρων**· **5**) φθάνω εἰς ἐξαγόμενόν τι δι᾽ ἀριθμήσεως, διὰ συμπεριλήψεως, ἐξάγω συμπέρασμα: Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.1429b,35 **καταλέγειν ὡς..**· **6**) μτ. παρακ. **κατείλοχα**, παθ. ἀόρ. **κατελέγην**, παρακ. **κατείλεγμαι**, γ᾽ πρόσ. πληθ. ὑπερσυντ. **κατειλέχατο**, μτ. αἰτ. (ἄνδρας, στρατιώτας κττ.) ἢ ἐμπροθ. διορ. (εἰς), ἐγγράφω, καταγράφω, κατατάσσω, συλλέγω στρατιώτας: Ἡρ.1,59 **καταλέξας ἄνδρας.., οἳ δορυφόροι μὲν οὐκ ἐγένοντο Πεισιστράτου, κορυνηφόροι δέ**, Ἀριστφ.Ἀχ.1065 **ὅταν στρατιώτας καταλέγωσι**, Θουκ.3,75 **οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς**, Λυσ.15,7 **ὅντινα βούλονται αὐτοὶ εἰς τοὺς ὁπλίτας καταλέξαι**, αὐτ.25,16, Ἀριστλ.Ἀθ.49,2 **τοὺς δ᾽ ἱππέας καταλέγουσιν οἱ καταλογεῖς** κ. κτ. γεν. ἐκφρ.· ‖ ὁμ. μτ. δοτ. προσδιορ.: Φιλόστρ.Σοφ.22,3 **κατέλεξε δὲ** (αὐτὸν) **τοῖς δημοσίᾳ ἱππεύουσι**· κ. παθ.: Ἡρ.7,1 **καταλεγομένων τε τῶν ἀρίστων ὡς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατευσομένων**, Λυσ.9,4 **κατελέγην στρατιώτης**, αὐτ.16,13 **κατειλεγμένος ἱππεύειν** ‖ κ. ἀπολ.: Δημ.997 **πότερός ἐσθ᾽ ὁ κατειλεγμένος**· ‖ γεν. καταγράφω, κατατάσσω τινὰ εἴς τινα σύλλογον, σωματεῖον δημοσίων ἀρχόντων ἢ

λειτουργῶν ἢ μεταξὺ τῶν ἐχόντων προνομιακήν τινα δημοσαίαν παροχὴν ἢ ἀντιθ. ἰδίαν τινὰ ὑποχρέωσιν παροχῆς, κτ. τὰς ὡς ἀνωτ. συντάξ. ἢ μτ. ἀπαρφ.προσδ. : Ξεν.᾿Ελλ.3,4,15 τοὺς πλουσιωτάτους ἱπποτροφεῖν κατέλεξε, ᾿Αριστλ.᾿Αθ.29,5 οἵτινες καταλέξουσι τοὺς πεντακισχιλίους, Φιλόστρ.Σοφ.22,2 κατέλεξε δὲ αὐτόν καὶ τῷ τοῦ μουσείου κύκλῳ, αὐτ.22,3 κατέλεξε δὲ (αὐτὸν) . . τοῖς δημοσίᾳ σιτουμένοις· κ. παθ. : Πλάτ. Νόμ.762Ε ἐπειδὰν γὰρ δὴ καταλεγῶσιν οἱ δώδεκα, ᾿Ισαῖ.7,5 Θράσυλλος τῶν ἐν Σικελίᾳ καταλεγεὶς τῶν τριηράρχων, Πλούτ.Πομπ.13 πλουσίους τινὰς . . κατειλεγμένους εἰς τὴν σύγκλητον, ᾿Επιγρ. ἀγορανόμον καταλεγέντα (λατ. adlectum inter aedilicios)· **7)** ἐκλέγω, διαλέγω, κατ᾿ ἐκλογὴν λαμβάνω πρὸς χρῆσιν : ῾Ηρ.7,6 (ὡς ἀνωτ. δ. ἑρμ.), ΑΒ 105 τοῖς παισὶ τοὺς διδασκάλους καταλέγειν· || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτ. σημ. : Πλάτ.᾿Αξ.368Β τὸν πλωτικὸν καταλεξώμεθα (βίον)· **8)** μτγν καταγορεύω, προσάπτω τινὶ κατηγορίαν ἢ μομφήν τινα, μηνύω : ᾿Ιώσ.ΑΙ 15,3,2 καταλέγειν τῷ βασιλεῖ τὴν ἐπιορκίαν· || δίδω, παρέχω πληροφορίας κατά τινος : αὐτ.19,6,3 καταλέγειν τῶν Δωριτῶν· || ὁμ. μτ. γεν. κατηγορῶ : ΠΔ Δευτ.19,16 ἐὰν δὲ καταστῇ μάρτυς ἄδικος κατὰ ἀνθρώπου καταλέγειν αὐτοῦ ἀσέβειαν· **9)** μτγν. μσν. τὸ παθ. ἐπωνυμοῦμαι ἔκ τινος, λαμβάνω τὸ ὄνομά μου ἔκ τινος, ἐπὶ ἱδρυμάτων, κτισμάτων, τόπων : Θεοφύλ.Σ 219,15 (ἔκδ. de Boor) ὁ δὲ νεὼς πρὸς τῇ Πηγῇ καταλέγεται· **10)** ρηματ.π.κατάλεξις.

καταλείβω (λείβω), μέλλ. καταλείψω λείβω ἤτοι χύνω, στάζω ὑγρόν τι πρὸς τὰ κάτω, οἷον ἐν ταῖς σπονδαῖς οἶνον ἐκ τῆς φιάλης· **2)** δθ. μτφ. ἐπὶ δακρύων, κλαίων φθείρω, τήκω τὰ σῶμα, τήκομαι : Εὐρ.᾿Ανδρ.131 τί σοι καιρὸς . . δέμας οἰκέλιον καταλείβειν (ἑρμ. Βερναρδ.Γρ. «κατὰ τί σὲ ὠφελεῖ, . . νὰ ἐκτήκῃς διὰ τῶν δακρύων ἀπρεπῶς τὸ σῶμά σου)· || παθ.κ. γεν. τήκομαι, ἀναλίσκω ἐμαυτὸν ἐκ θλίψεως, ὀδύνης κττ. : αὐτ.᾿Ικ.1119 καταλειβομένης τ᾿ ἄλγεσι πολλοῖς (κατατηκομένης), ᾿Επιγρ.· **3)** παθ. στάζω, σταλάζω πρὸς τὰ κάτω· ῾Ησ. «καταλειβόμενον· καταστάζον» : ᾿Ιλ.Σ 109 γλυκίων μέλιτος καταλειβομένοιο, ῾Ησιόδ.Θ 786 ὅ τ᾿ ἐκ πέτρης καταλείβεται, Εὐρ. Τρῳ.605 δάκρυά τ᾿ ἐκ δακρύων καταλείβεται.

κατάλειμμα-ατος (τὸ) (καταλείπω) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταλείπειν, ὅ,τι καταλείπεται, κατάλοιπον, ὑπόλοιπον, λείψανον : ΠΔ Γεν.45,7 ὑπολείπεσθαι ὑμῖν κατάλειμμα ἐπὶ τῆς γῆς, αὐτ. ῾Ησ.10,22 ἐὰν γένηται ὁ λαὸς ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ κατάλειμμα αὐτῶν σωθήσεται· **2)** δ.γρ. ἀντὶ κατάλημμα βλ.λ.2) : Γαλ.18(2),740.

κατάλειπτος-ον (καταλείφω) ὁ ἐντελῶς ἀληλιμμένος, πολὺ ἀλειμμένος : ᾿Αριστφ.῾Ιππ.1332 σμύρνῃ κατάλειπτος, αὐτ.Εἰρ.862 μύρῳ κατάλειπτος.

καταλείπω (κατά-λείπω) κ. μσν. κ. νεώτ., δ.τ. καταλιμπάνω, ἐπ. καλλείπω, μέλλ. καλλείψω, ἀόρ. κάλλιπον, ἀόρ. α᾿ ὑποτ. καλλείψῃς, μτχ. καλλείψας κ. καταλείψας, ᾿Ιων. θαμιστ. καταλίπεσκε (κατελίπεσκε, καταλειπέεσκε ἐν κώδ.), νεώτ. ἀόρ. α᾿ κατέλειψα, ἀόρ. β᾿ κατέλιπον, παρακ. καταλέλοιπα, μέσ. μέλλ. καταλείψομαι (ἐν παθ. σημ.), ἀόρ. β᾿ κατελιπόμην, παθ. μέλλ. καταλειφθήσομαι, ἀόρ. κατελείφθην, μτχ. παθ. παρακ. καταλελειμμένος ἐγκαταλείπω πού τινα ἤ τι, ἀπομακρυνόμενος ἀφήνω τινὰ ἤ τι ἐκεῖ ὅθεν ἀπῆλθον, ἀφήνω ὀπίσω καὶ φεύγω : ᾿Ιλ.Μ 92 πὰρ δ᾿ ἄρ᾿ ὄχεσφιν ἄλλον . . κάλλιπεν· ἰδ. ἐπὶ πρσσ. ἀναχωρούντων ἢ ἀποθνῃσκόντων : αὐτ Ω 725, ᾿Οδ.Ρ 314 οἷόν μιν Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν ᾿Οδυσσεύς, ῾Ηρ.4,78 τὴν μὲν στρατιὴν κατελείπεσκε ἐν τῷ προαστείῳ, αὐτ.1,113 τῶν τινὰ προβοσκῶν φύλακον αὐτοῦ καταλιπών, ΚΔ Ματθ. 4,13 καταλιπὼν τὴν Ναζαρὲτ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς Καπερναούμ, αὐτ.19,5 καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, αὐτ.Λουκ.5,28· κ. παθ. : ῾Ηρ.1,209 οὗτος κατελέλειπτο ἐν Πέρσῃσι, Ξεν.᾿Αν.5,6,12 ἵνα μὴ καταλείπεσθαι ἐνθάδε, ἡμεῖς ἂν πλέοιμεν· εἰ δὲ μέλλοιμεν οἱ μὲν καταλείψεσθαι οἱ δὲ πλεύσεσθαι, ΚΔ ᾿Ιω.8,9 κατελείφθη ὁ ᾿Ιησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ οὖσα· μτ. γεν. : ῾Ηρ.9,96 καταλελειμμένος τοῦ ἄλλου στρατοῦ ᾿Ιωνίην ἐφύλασσε (ἓν μέρος ἐκ τοῦ ἄλλου στρατοῦ ὅστις ἔμεινεν ὅπως φυλάττῃ τὴν ᾿Ιωνίαν)· || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : ῾Ηρ.3,34 οὐ γάρ κω τοί ἐστι υἱός, οἷον σὲ ἐκεῖνος κατελίπετο, Πλάτ.Συμπ.209D παῖδας κατελίπετο ἐν Λακεδαίμονι· **2)** ἐπὶ τοῦ πατρός, τῶν προγόνων κτλ., ἀφήνω ὡς κληρονομίαν, κληροδοτῶ : ᾿Οδ.Φ 33 τόξον . . παιδὶ κάλλιπ᾿ ἀποθνῄσκων, Πλάτ. Νόμ.729Β παισὶ δὲ αἰδῶ χρὴ πολλήν, οὐ χρυσὸν καταλείπειν, Πάπ. καταλείπειν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ πάντα τῷ δεῖνα· κ. μτ. ἀπαρφ : ᾿Αριστφ.Πλ.556 εἰ φεισάμενος καὶ μοχθήσας καταλείψει μηδὲ ταφῆναι (οὐδὲ ὅσα χρειάζονται πρὸς ταφήν του)· κ. παθ. : ᾿Ισαῖ.1,45 (χρήματα) καταλειφθέντα (ὅσα ἀφῆκέ τις μετὰ θάνατον εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ), Πάπ. μέρη τῶν καταλειφθέντων ὑπὸ τοῦ δεῖνα· || κ. μτφ. : ᾿Οδ.Α 243 ἐμοὶ δ᾿ ὀδύνας τε γόους τε κάλλιπεν, Θουκ.4,18 ἄσκησιν ἰσχύος καὶ ξυνέσεως ἐς τὸ ἔπειτα καταλιπεῖν, Λυσ.2,70 τοῖς δὲ θρέψασι λύπας καταλιπόντες· || καταλείπειν διαθήκας ἀφήνω διαθήκην : ᾿Ισαῖ.9,14· **3)** τὸ μέσ. ἀφήνω ἔν τινι καταστάσει : ῾Ηρ.6,125 κόλπον πολλὸν καταλιπόμενος τοῦ κιθῶνος· || νεώτ. τὸ ἐνεργ. ἀφήνω τινὰ ἤ τι εἰς ἣν κατάστασιν εὑρίσκεται : αὐδένα κατέλιπεν ἀπρόσβλητον ἡ νόσος· **4)** ἀφήνω τινὰ εἰς τὴν ἑαυτοῦ τύχην, τὸν ἐγκαταλείπω, τὸν παρατάω : ᾿Ιλ.Ξ 89 μέμονας . . Τρώων πόλιν . . καλλείψειν, αὐτ.Μ 226 πολλοὺς . . καταλείψομεν (πολλοὺς θ᾿ ἀφήσωμεν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης), αὐτ.2,160, Αἰσχ.῾Επτ.219 μήποτ᾿ ἐμὸν κατ᾿ αἰῶνα λίποι θεῶν . πανάγυρις, Σοφ. Φιλ.809 μή με καταλίπῃς μόνον, Εὐρ.᾿Ικ.45, Θουκ. 2,16 οἰκίας τε καταλείποντες καὶ ἱερά, αὐτ.3,58 πατέρας . . καὶ ξυγγενεῖς . . καταλείψετε, Δημ. 544 δίαιταν . . καταλιπόντα (μὴ ἐμφανισθεὶς κατὰ τὴν δίκην), ΚΔ Λουκ.15,4 καταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός· κ μτ. ἀπαρφ. : ᾿Οδ.Γ 271 κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι, αὐτ.Ε 344· **5)** παύω, σταματῶ, τελειώνω : Ξεν.Κυν.3,10 καταλείπειν τὰ αὐτῶν ἔργα, ᾿Ισοκρ.9,33 εἰ ἐνταῦθα καταλίποιμι τὸν λόγον· **6)** ἀφήνω ὡς ὑπόλοιπον : Ξεν.6,3,5 τῶν δέκα στρατηγῶν . . ὀκτὼ μόνους κατέλιπον, αὐτ.4,2,11 καταλιπόντες ἄφοδον τοῖς πολεμίοις (ἀφήσαντες ἔξοδον)· κ. παθ : Λυσ.2,71 τίς γὰρ αὐτοῖς ἔτι ἡδονὴ καταλείπεται, Ξεν.ΚΠ 2,3,11 αὕτη ἡ μάχη καταλείπεται (ὑπολείπεται εἰσέτι νὰ διεξαχθῇ), ΚΔ ῾Εβρ.4,1 καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ· || ἐπὶ τοῦ ὑπολοίπου λογαριασμοῦ : Πάπ. καταλείπονται Χ, Νικόμ.Γερ.᾿Αριθμ.1,13,13· **7)** κ. ἀπροσ. καταλείπεται μτ. ἀπαρφ. ὑπολείπεται, μένει εἰς ὑπόλοιπον : ᾿Ἀρισταῖος π.Στοβ.1,20,6 τὸν κόσμον καταλείπεται ἀθάνατον εἶμεν, Δίων Χρ.37,16· **8)** ἀφήνω κατὰ μέρος, ἄθικτον, παραβλέπω τι, ἀντιθ. περιαιρῶ : Ξεν.᾿Απομν.3,2,4 τὰ μὲν ἄλλα περιῄρει, κατέλιπε δὲ τὸ εὐδαίμονας ποιεῖν, ᾿Αριστλ.Πολιτ.1342a,34 τὴν φρυγιστὶ μόνην καταλείπει· **9)** μτγν. ἀφήνω ἀδιαφιλονίκητον : Φιλόδ.Σημ.24 καταλείπειν τὰς παραλλαγάς· **10)** δθ. συνεκδ. δέχομαι, ἀποδέχομαι

τὴν ἀλήθειαν διδασκαλίας τινός : Φιλόδ.Ποιημ.5,34, Δημήτρ.Λακ. ἐν Πάπ.· κ. παθ. : Φιλόδ.Εὐσ.80· **11**) παραλείπω, ἀμελῶ, μτ. ἀπαρφ. : 'Αλέξ.'Αφρ. Σοφ.'Ελ.118,10· **12**) ρηματ. π. κατάλειμμα κατάλειφις, καταλείφανον.

καταλειτουργῶ-έω (λειτουργῶ), ἀττ. **καταληιτουργῶ** δαπανῶ ἅπασαν τὴν περιουσίαν μου εἰς δημοσίας ὑπηρεσίας : Δημ.956 **δεινὰ πέπονθας πολλὰ καταλεληιτουργηκώς**· κ. παθ. : 'Επιγρ. **τὰ ἴδια πατρίδι χρήματα καταλειτουργεῖσθαι.**

καταλείφω (ἀλείφω) κ. μσν., μέλλ. **κατολείψω**, ἀλείφω παντελῶς, ἐξ ὁλοκλήρου, καταχρίω, πασσαλείφω : 'Αριστλ.ΖΙ 627a,10 ὅταν **δὲ θύμον ἐργάζωνται, ὕδωρ μιγνύουσι, πρὶν τὸ κηρίον καταλείφειν** (αἱ μέλιτται)· κ. μτ. δοτ. : Αἰν.Τακτ. 37,9 **καταλείφειν πηλῷ φράγματα**, Αἰλ.ΖΙ 3,26 **κατήλειφε τὸν χηραμὸν τῷ πηλῷ**· κ. παθ. : 'Αριστλ. ΖΙ 551b,5 **διακόψαντες ᾧ καταλήλειπται ὁ κύτταρος**, σύτ.554a,30 **φύει δὲ ἡ σχάδων πόδας καὶ πτερά, ὅταν καταλειφθῇ**, Γαλ.1,657,Πολυδ.9,112 **πίττῃ καταλήλιπται**, Γεωπ.6,1,3 **κατηλεῖφθαι** (ἐσφ. γρ. ἀντὶ καταληλεῖφθαι)· || κ. ἀπολ. χρίω δι' ἀλοιφῆς, βάζω ἀλοιφή : 'Ιππ.'Υγρ.6· || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : 'Αριστλ.ΖΙ 555a,14 (ἀμφ.γρ.)· **2**) 'Επιγρ. ἐπιχρίω διὰ πηλοῦ, κονιῶ, σουβαλντίζω : **τέγη στεγνὰ παρέξει καὶ καταλείψας**, 'Επιγρ. **καταλείφειν ὀροφήν.**

καταλείφανον (τὸ) (καταλείπω) πάπ. ὅ τι καταλείπεται, ὑπολείπεται, τὸ ὑπόλοιπον.

κατάλειφις-εως (ἡ) (καταλείπω) κ. ποι. **κάλλειφις** τὸ καταλείπειν τι τοῖς μεταγενεστέροις : Πλάτ. Φαῖδρ.257Ε **μάλιστα ἐρῶσι λογογραφίας τε καὶ καταλείψεως συγγραμμάτων**, 'Αριστλ. άπ.151, 'Επιγρ. **ἐκ χρημάτων καταλήψεως** (διὰ κληροδοτήσεως), Βέττ.Βάλ.177,22,Πάπ.· **2**) μτγν. οἱ μεταγενέστεροι, οἱ ἀπόγονοι : ΠΔ Γεν 45,7 **ὑπολείπεσθαι ὑμῖν κατάλειμμα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκθρέψαι ὑμῶν κατάλειψιν.**

καταλειῶ-όω (κατά λειῶ) μτγν. καθιστῶ τι ἐντελῶς λεῖον : Πολυδ.1,207 (διόρθ. ἀντὶ κατειλοῦντα).

κατάλεξις-εως (ἡ) μτγν. ἡ καταγραφὴ στρατιωτῶν, στρατολογία : 'Αππ.'Ιβηρ.49 **στρατιὰν .. ἐκλήρουν εἰς 'Ιβηρίαν τότε πρῶτον ἀντὶ καταλέξεως.**

καταλεπρῶ-όω μσν. ἐντελῶς λεπρώνω : Μιχ 'Ακομ 1,86,6.

καταλεπτολογῶ-έω λεπτολογῶν διαλύω, ἐξαφανίζω, ἐπὶ εἱρμοῦ λόγου· ΑΒ 28,16 «τὸ κατὰ λεπτὸν καὶ ἀκριβῶς περὶ ὁτιοῦν πράγματος διαλέγεσθαι» : 'Αριστφ.Βάτρ.828 **ῥήματα δαιομένη καταλεπτολογήσει πνευμόνων πολὺν πόνον.**

κατάλεπτον (τὸ) πάπ., συνήθ. πληθ. **κατάλεπτα** ἡ μικρὰ δαπάνη δι' ἐπουσιώδη, τὰ μικροέξοδα.

καταλεπτόν ἐπίρρ. μσν. ἀμέσως . Λίβ.Ροδ.359 **πάλιν λαλεῖ καταλεπτόν .. τὰς τῆς φισκίνας συμφοράς.**

καταλεπτύνω καθιστῶ τι λίαν λεπτὸν καὶ ἀσθενές, ἐν χρ. τὸ παθ. : 'Ιππ.'Αέρ.7 **τὸ πρόσωπον καταλελεπτύνθαι**, Σχόλ. εἰς 'Απολλ.Ρ 2,197 **καταλεπτύνθαι ὑπὸ τῆς νόσου.**

καταλεπτῶς ἐπίρρ. νεώτ. κ. δημ. λεπτομερῶς, μετ' ἀκριβείας : **τοῦ τὰ εἶπα καταλεπτῶς.**

κατάλερος (ὁ) δημ. ὁ βρώμικος : Βλαστ.Συνμ.54.

καταλευγαλέα (ἡ) 'Ησ. «κάθυγρος».

καταλευκαίνω μτγν. κ. νεώτ. κάμνω τι ἐντελῶς λευκόν· **2**) μτφ. διευκρινίζω ἐντελῶς : Κύριλλ.π. Σοφ.1,582 **καταλευκαίνει τὸ ἀμυδρῶς εἰρημένον**· **3**) ρηματ. π. κατάλευκος, καταλεύκανσις.

κατάλευκος-η-ο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ τελείως λευκός, κάτασπρος : Παπαδ.Χρ.Μηλ.38 **ὁ μακρὸς καὶ ποδήρης χιτὼν, κατάλευκος**, Παλαμ. 'Υμν.'Αθ.10 **σὰν τὴν κατάλευκη ἀστραπή, - κατάλευκος σὰν τὸ χιόνι.**

καταλευκῶ-όω μτγν. κάμνω τι τελείως λευκόν, κατολευκαίνω : Αἰν.Τακτ.31,15.

καταλεύσιμος-ον (καταλεύω) ὁ ἄξιος λιθοβολισμοῦ : Δείν.άπ.8,3.

κατάλευσις-εως (ἡ) (καταλεύω) μτγν. ἡ λιθοβόλησις.

κατάλευσμα-ατος (τὸ) (καταλεύω) σχόλ. τὸ λιθοβόλημα : Σχόλ. εἰς Λυκόφρ.6,1181.

καταλεύω (1) (λάας) θανατῶ τινα διὰ λιθοβολισμοῦ : 'Ηρ.1,167 **καὶ τούτους ἐξαγαγόντες κατέλευσαν**, 'Αριστφ.'Αχ.285 **κατὰ μὲν ἔλευσαν αὐτοῦ γυναῖκα** (τμ.)· **2**) καταδικάζω εἰς ἀναγκαστικὴν ἐργασίαν ἐν τοῖς λατομείοις, παθ.· 'Ησ. «οἱ καταλευόμενοι· οἱ εἰς τὰ μέταλλα **βαλλόμενοι».**

καταλεύω (2) ἀρχ. λ. ἐπιτατ. τοῦ ἀλεύω βλ.· 'Ησ. «ἐκκλίνω».

καταλέχομαι ὁ ἐνεστ. μ. εἰς τὴν Κύπρ., προστ. **καλέχες** (πιθ. καταλέχεο, 'Ησ. «κατάκεισο»), κεῖμαι κάτω, κατακλίνομαι : 'Ιλ.Ι 690 **Φοῖνιξ δ' αὖθ' ὁ γέρων κατελέξατο**· κ. παθ. : 'Ιλ.Ι 662 **ἔνθ' ὁ γέρων κατέλεκτο.**

καταλέω (ἀλέω) κατατρίβω, κόπτω ἐντελῶς διὰ τοῦ χερομύλου:'Οδ.Υ 109 **ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεσσαν**, 'Ηρ.4,172 **αὐήναντες πρὸς τὸν ἥλιον καταλέουσι**, ΠΔ 'Εξ. 32,20 **καὶ κατήλεσεν αὐτὸν λεπτόν**· κ. παθ. : Φίλ.1,257.

καταλήγω κ. νεώτ. κ. δημ. παύω, τελειώνω : Αἰσχ.'Αγ.1479 **πρὶν καταλῆξαι τὸ παλαιὸν ἄχος**· || μτ. ἐπιρρ. : Αἰσχ.Χο.1075 **ποῖ καταλήξει μένος ἄτης** (εἰς ποῖον σημεῖον θὰ σταματήσῃ ..), **-δὲν ξέρω ποῦ θὰ καταλήξῃ αὐτὸ τὸ ζήτημα**· || κ. ἐμπροθ., **ἔν τινι** : Πλούτ.'Ηθ.791C· || ὁμ., **ἐπί τι** : Διόδ.Σ 14,2, 'Αρρ.'Επίκτ.6,20,21· || ὁμ., **εἴς τι** : Διόδ.Σ 20,2 **ἀρξόμεθα μὲν ἀπὸ τῆς .., καταλήξομεν δ' εἰς τὸν ἐνιαυτόν**· || ὁμ., περί τι : Πλούτ. 'Ηθ.705Α **αἱ ἡδοναὶ περὶ τὸ σῶμα καταλήγουσι**· || ἡ μτχ. τὸ **καταλῆγον** ὡς οὐσ. τὸ ἄκραν, τὸ πέρας, ἰδ. κτ. πληθ. : Θεόφρ.Πυρ.50, Πλούτ. Φάβ.6 **εἰς τὰ καταλήγοντα τῆς Καμπανίας** (εἰς τὰ σύνορα)· || ἐν τῷ ἑν. : Πολύβ.5,59,5 **τὸ καταλῆγον τοῦ πελάγους** (τὸ ἄκρον)· || ἐν τῇ μετρικῇ καὶ τῇ ρητορικῇ ἐπὶ τῶν ποδῶν, στίχων ἢ περιόδων, περατοῦμαι : 'Απολλ.Δύσκ.'Αντων.50,17 **κρητικοῦ εἰς σύμφωνον καταλήγοντος**, Δημήτρ.154 **εἰς τὸ αὐτὸ ὄνομα καταλῆγον**· **2**) μτβ. φέρω εἰς πέρας, τερματίζω : Διόδ.Σ 14,84 **εἰς ἣν κατέληξεν ὁ Θουκυδίδης τὴν πραγματείαν**· **3**) δημ. φθάνω εἰς συμπέρασμα : **νὰ ἰδοῦμε ποῦ θὰ καταλήξῃς**· || ἰδ. κτ. γ' πρόσ. τοῦ ἀόρ. ὡς ἀποδ. τὸ τέλος, τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο νὰ .. : **κατέληξε νὰ μὴν πάρω τίποτε στὸ μερίδιό μου.**

καταλήθομαι ἀποθ. λησμονῶ ἐντελῶς, μτ. γεν.: 'Ιλ.Χ 389 **εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν 'Αΐδαο.**

καταληΐζομαι μτγν. κ. μσν. λεηλατῶ, διαρπάζω· Σουΐδ.«καταληϊσάμενος, λαφυραγωγήσας, καταπατήσας», Προκ.Μυστ.21,8(· 'Αλέξ.1914 **χώραν τὴν ἡμῖν κακῶς κατεληΐζον.**

καταληκτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ καταλήγων, παύων· **2**) εἰδ. ἐπὶ στίχων, ὁ ἔχων ἀτελῆ τὸν τελευταῖον πόδα, ὁ ἐλλειπὴς κατὰ μίαν συλλ. **ἐν τέλει** : 'Ηφαιστ.25 «καταληκτικὰ (δημ. μέτρα) ὅσα μεμειωμένον ἔχει τὸν τελευταῖον πόδα»· || κ. νεώτ. εἰς τὸν ἰαμβικὸν δεκαπεντασύλλαβον, τὸν τροχαϊκὸν ἑπτασύλλαβον κ. ἄ.· **3**) νεώτ. χαρακτηρισμὸς ὀνομαστικῆς τριτοκλίτου ὀνόματος σχηματιζομένης διά τινος καταλήξεως -ς : **καταληκτικὴ ὀνομαστική.**

καταληκτικῶς ἐπίρρ. μτγν. τελείως, τελειωτικῶς : Μάρκ.Αὐρ.9,42 **μὴ καταληκτικῶς ἔδωκας.**

κατάλημμα-ατος (τὸ) μτγν. ἡ προηγουμένη πρότασις, τὸ λῆμμα : Διογ.Λ 7,45· **2**) ἐξωτερι-

κὸς ἐπίδεσμος : Ὀρειβ.48,19,24, Γαλ.18(2),740 ἰδ.γρ. κατάλειμμα),Γαλ.18(1),836 ἰδ.γρ. κατάλειμμα).

καταλήξις-εως (ἡ) μτγν., νεώτ., δημ. τὸ τέλος, ἡ παῦσις : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.10,61· **2)** δημ. τὸ τελικῶς ἀποβησόμενον : **νὰ ἰδοῦμε τί κατάληξη θὰ ᾽χη τὸ ἐπεισόδιο·** || ἐπὶ προσ. ἐν κακῇ σημ., τὸ κατάντημα βλ.λ. : **δὲν ξέρω τὴν κατάληξή σου·** **3)** ὁ τελευταῖος πούς, ὅταν εἶναι ἐλλιπὴς κατὰ μίαν ἢ πλείονας συλλαβάς : Λογγῖν.41,2,Δημήτρ.19· **4)** ἡ τελευταία συλλαβή : Διον.Ἀλ.Συνθ 18 « συλλαβὴ ἀντὶ ὅλου ποδὸς παραλαμβανομένη »· **5)** νεώτ. κ. δημ. τὸ μεταβαλλόμενον μέρος κλινομένης λέξεως.

καταληπτήρ ῆρας (ὁ) ἀρχ. λεξ. κ. Ἐπιγρ. ὁ ἱμὰς δι᾽ οὗ δένομέν τι· Ἡσ. ἐν λ. «μαχαιροδέτης»· **2)** Ἐπιγρ. ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ, μεγάλοι λίθοι ἀποτελοῦντες τὸ ἀνώτατον τοῦ στυλοβάτου μέρος ἐφ᾽ ὧν ἐγείρονται οἱ κίονες· **3)** Ἐπιγρ. ἡ συναρμογή, ὁ σύνδεσμος.

καταληπτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ καταλάβῃ, ἀναχαιτίσῃ : Ἀριστφ.Ἱππ.1380 **καταληπτικός τ᾽ ἄριστα τοῦ θορυβητικοῦ** (σχόλ. «προκαταλαμβανόμενος τοὺς ἀκούοντας ὥστε θόρυβον μὴ κινῆσαι»)· **2)** ἐπὶ τῆς διανοίας, ὁ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ τι : Στωϊκ.ἀπ.2,26 **καταληπτικὴ φαντασία,** Φιλόδ.Ρημ.2,1208 **καταληπτικὸς λόγος·** || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ δύναμις τῆς ἀντιλήψεως, τοῦ ἐννοεῖν : Μᾶρκ.Αὐρ.4,22 **καὶ ἐπὶ πάσης φαντασίας σῴζειν τὸ καταληπτικόν·** **3)** νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος, ὁ ἰδιάζων εἰς τὴν νόσον καταληψίαν : **καταληπτικὰ φαινόμενα·** **4)** ὁμ. νεώτ. ἐπὶ προσ., ὁ πάσχων ἐκ καταληψίας.

καταληπτικῶς ἐπίρρ. μτγν. δι᾽ ἀπ᾽ εὐθείας νοήσεως : Στωϊκ.ἀπ.2,27,Κλήμ. Ἀλ.378 **μαθητευθέντες καταληπτικῶς ἐπιγνώσονται·** **2)** προφανῶς : Κλεομήδ.1,8 **καταληπτικῶς φαίνεσθαι.**

καταληπτός-ή-όν (καταλαμβάνω) κ. νεώτ. ὁ καταληφθείς, συλληφθείς : Διόδ.Σ 24,1 **καταληπτὸς δὲ γενόμενος πρὸς τὴν γῆν τῆς Καμαρίνας·** **2)** ὁ δυνάμενος νὰ συλληφθῇ : Προκ.Γοτθ.3,24 **θανάτῳ κ-·** || ὁ ὑποκείμενος : αὐτ.Βανδ.1,4· **3)** ὁ δυνάμενος νὰ ἐπιτευχθῇ : Ἱππ.Ἄρθρ.67 **ὅτι ἂν ἔσω δέκα ἡμερέων ἐμβάλλῃς, πᾶν καταληπτὸν** (πᾶν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ), Θουκ.5,11 **τὰ πράγματα ἐφαίνοντο καταληπτά·** **4)** κ. νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ κατανοηθῇ : Κλεάνθ.1,137 **καταληπτὸν τὸ ἦθος ἐξ εἴδους,** Φιλόδ.Ποιημ.5,20 **λόγῳ, αἰσθήσει καταληπτός·** **5)** ὁ βέβαιος· ἀντίθ. εὔλογος : Ἡροδ.Ἰατρ.π.Ἀέτ.9,37· **6)** μτβ. ὁ καταλαμβάνων ἐξαίφνης : Εὐρ.Ἱππ.1347 **πένθος θεόθεν καταληπτόν.**

καταληρῶ-έω (λῆρος) διὰ φλυαρίας χάνω τι : Εὔβουλ.53 **καταληρεῖν τὴν ἐξωμίδα·** **2)** ἐνοχλῶ, ἐκκωφῶ τινα λαλῶν, μτ. γεν. : Ἰουλ.Ἀθ.32 **κατηδολέσχησά σου καὶ κατελήρησα·** || κ. ἀπολ. : Ἀχιλλ.Τάτ.7,11.

καταληστεύω μτγν. διαρπάζω ὡς ληστής : Κύριλλ.

καταληψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νοσηρὰ κατάστασις τοῦ ἀνθρώπου ὀφειλομένη εἰς νευρικὴν πάθησιν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ὁ πάσχων κοιμᾶται ἢ εὑρίσκεται εἰς βαθεῖαν νάρκην.

καταλήψιμος-ον ὁ συντείνων εἰς σύλληψιν καὶ καταδίκην· **2)** ὁ καταδικαστέος, ὁ συλληπτέος πρὸς κολασμόν, ἀντίθ. ἀπολύσιμος : Ἀντιφ.4,4,9.

κατάληψις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. -η τὸ καταλαμβάνειν, τὸ φθάνειν καὶ κρατεῖν τι, ἡ σύλληψις : Θουκ.3,33 **οὐκέτι ἐν καταλήψει ἐφαίνετο εἶναι** (δὲν ἐφαίνετο δυνατὸν νὰ πιασθῇ)· **2)** ἐπίθεσις, προσβολή : Ἀριστφ.Νεφ.318 **καὶ κροῦσιν καὶ κατάληψιν·** **3)** κ. νεώτ. κ. δημ. κυρίευσις ἐδάφους,φρουρίου, πόλεως, χώρας κττ : Ἀππ.Ἐμφ. Πόλ.4,14 **καταλήψεις πολέμου** (πιθ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ πολέων), **-ἡ κατάληψις τοῦ φρουρίου·** || γεν. ἡ κατοχή, ἡ δι᾽ ἰδίας ἐνεργείας κτῆσις : Ἰσοκρ. 9,69 **ἢ τὴν κατάληψιν τῆς βασιλείας·** **4)** ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ, ἡ κατανόησις, ἀντίληψις : Ζήν.1,20, Λουκ.Παράσ.6 **οὐκ ἐκ τῆς καταλήψεως μόνον·** || κτ. πληθ. αἱ ἀντιλήψεις, αἱ ἔννοιαι· Στωϊκ.ἀπ.2, 30,Λουκ.Ἑρμότ.81 **καὶ καταλήψεις καὶ φαντασίας·** **5)** ἰατρ. ἡ διὰ τῶν δακτύλων πίεσις ἐπιδέσμων ἢ ἐργαλείων πρὸς συγκράτησιν τῆς ῥοῆς τοῦ αἵματος : Ἱππ.Ἰητρ.9· || ἡ ἕνεκα ἐμφράξεως κράτησις, ἐπίσχεσις : Γαλ.17(1),423 **κατάληψις οὔρων,** Ῥοῦφ.π.Ὀρειβ.6,38,4 **κατάληψις σπέρματος·** || γεν. συγκράτησις, ἀνακοπή, σταμάτημα : Ἀριστλ.Ὕπν. 858a,29 **ὁ ὕπνος του . . αἰσθητηρίου κατάληψις** (σύμπιεσις καὶ παῦσις)· **6)** ἀξίωμα, ἐπιρροή : Γαλ.6,152· **7)** σχόλ. ἐν τῇ μουσ. ἡ παῦσις μουσικοῦ ὀργάνου : Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.317· **8)** ἡ νόσος καταληψία βλ.λ. : Γαλ.8,485.

καταλιθάζω μτγν καταλιθοβολῶ : ΚΔ Λουκ.20,6 **πᾶς ὁ λαὸς καταλιθάσει ἡμᾶς.**

καταλιθοβόλησις-εως (ἡ) (καταλιθοβολῶ) μσν. ἡ πρᾶξις τοῦ καταλιθοβολῶ, τὸ κατά τινος λιθοβόλημα : Τζέτζ.Λυκόφρ.331.

καταλιθοβολῶ-έω μτγν. λιθοβολῶ συνεχῶς, ἐπιμόνως τινὰ πρὸς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, διὰ λίθων φανεύω : ΠΔ Ἐξ.17,4 **ἔτι μικρόν, καὶ καταλιθοβολήσουσί με·** **2)** ῥηματ. π. καταλιθοβόλησις.

κατάλιθος-ον μτγν. ὁ πλήρης τιμίων λίθων, ὁ διὰ πολυτίμων λίθων κεκοσμημένος : ΠΔ Ἐξ.28,17 **ὕφασμα κατάλιθον τετράστιχον.**

καταλιθῶ-όω (λίθος) λιθοβολῶ τινα μέχρι θανάτου αὐτοῦ : Δημ.296 **Κερσίλον καταλιθώσαντες·** κ. παθ. : Παυσ.6,9,7 **καταλιθούμενος ὑπὸ τῶν ἀστῶν·** **2)** κοσμῶ διὰ πολυτίμων λίθων· **3)** Ἡσ. « καταλιθῶσαι· καταχρυσῶσαι» · πρβλ. κατάλιθος.

καταλιμνάζομαι μσν. ἐπὶ τόπων, μεταβάλλομαι ἐξ ὁλοκλήρου εἰς λίμνην : Κ Μανασσ.30Δ **ἡ γῆ κατελιμνάζετο τοῖς φόνοις τῶν πιπτόντων.**

καταλιμπάνω κ. μσν. κ. δημ. (ἰδιωμ.) ἐγκαταλείπω, παραιτῶ πού τινα ἢ τι, ἀφήνω : Θουκ.8,17 **τοὺς ναύτας ὁπλίσαντες καταλιμπάνουσιν,** ΠΔ Γέν.39,16 **καὶ καταλιμπάνει τὰ ἱμάτια παρ᾽ ἑαυτῇ,** Πρόδρ.Β 154 **καταλιμπάνω γὰρ αὐτὰ διὰ τὴν πολυλεξίαν·** **2)** δημ. εἰδ. ἐπὶ διαθήκης ἢ ἄλλου ἐγγράφου παρέχοντος δικαιώματα, ἀκυρῶ : Πασπάτ.Χιακ.Γλωσσ. **ἐκαταλιμπάνισάν την.**

καταλῖναι ἀρχ. λεξ. καταλεῖψαι : Ἡσ.,Φώτ.

καταλιπαίνω μσν. κάμνω τι πολὺ λιπαρόν, παχύ· πρβλ. Ἡσ. : Θεοφύλ.Σ 83Α.

καταλῐπᾰρος-ον μτγν. λίαν λιπαρός, λιγδιασμένος : Διοσκ.2,83 **τὸ καταλίπαρον·** **2)** δ. γρ. ἀντὶ κατάλυπρος βλ.λ.

καταλιπαρῶ-έω παρακαλῶ θερμῶς, ἱκετεύω : Λουκ.Θε.Δ 25,2 **ἱκέτευε καὶ κατελιπάρει,** Ἰω.Χρυσ. 8,306 **κατελιπάρουν προσπίπτοντες.**

καταλιτανεύω μσν. ἐπιτστ. τοῦ λιτανεύω βλ.λ. : Παχυμ.Γ 225Β.

καταλιφή (ἡ) πάπ. ἀμμοκονίασις, σοβάντισμα : **πεποηται μετὰ πολλῆς καὶ δαψιλοῦς δαπάνης τήν τε καταλιφὴν καὶ κονίασιν τοῦ ἱεροῦ.**

καταλιχμάζομαι μτγν. περιλείχω : Ὀππ.Κυν.2. 389 (ἐν τμ.).

καταλιχμῶμαι-άομαι ἀποθ. λείχων τρώγω, κατατρώγω : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,57.

κατᾶλιψ δωρ. ἀντὶ κατῆλιψ βλ.λ.

καταλλάγδην ἀρχ. λεξ. διὰ μεταλλαγῆς, ἀμοιβαίως, ἐναλλάξ· Ἡσ.

καταλλαγή (ἡ) (καταλλάσσω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἀλλαγή, ἰδίως ἐπὶ νομισμάτων : Ἀριστλ.Οἰκ.1346b, 24· || τὸ κέρδος ἀργυραμοιβοῦ ἢ τραπεζίτου

ἐπὶ τῇ ἀλλαγῇ νομισμάτων : Δημ.1216 **καὶ ὁπόσου ἡ καταλλαγὴ ἦν τῷ ἀργυρίῳ** 2) τὸ φορτίον, ὁ ναῦλος : Αἰσχ.Ἐπτ.767 **τέλειαι γὰρ . . βαρεῖαι καταλλαγαί·** 3) παραλλαγή, διαφορά : Φιλόδ. Μουσ.73Κ· 4) συνδιαλλαγή, συμφιλίωσις : Δημ.10 **καταλλαγὰς ποιεῖσθαι πρός τινας·** || ἐπὶ πολέμου : Ἀριστφ.Ὄρν.1588 **περὶ πολέμου καταλλαγῆς**, Σάθ.3,377 **συντελεσθείσης εἰρήνης καὶ καταλλαγῆς τῶν μαχομένων ἐθνῶν·** || ἐκκλ.εἰδ. διαλλαγὴ τῶν ἁμαρτωλῶν μετὰ τοῦ θεοῦ : ΚΔ Ρωμ.5,11 **δι᾽ οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν·** || ὁμ. ἐκκλ. συγχώρησις, ἄφεσις.

κατάλλαγμα-ατος (τὸ) (καταλλάσσω) ἀρχ. λεξ. ἡ συμφιλίωσις· Ἡσ. **ἐν λ.** καταλλαγή.

καταλλακτήρ-ῆρος (ὁ) (καταλλάσσω) μσν. ὁ καταλλακτήριος, ὁ συνδιαλλάσσων, ὁ συμφιλιωτής : Μιχ.Ἀτταλ.31,12 **καταλλακτῆρες τῆς μάχης.**

καταλλακτήριος-α-ον (καταλλάσσω) κ. μσν. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀνταλλαγήν : Εὐστ.Πον.60,44· 2) ὁ ἀνήκων εἰς συμφιλίωσιν, διαλλακτικός : Φιλ.1,673· || Ἐπιγρ. τὸ θηλ. ὡς ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης.

καταλλάκτης (ὁ) (καταλλάσσω) μτγν. κ. μσν. ὁ ἀργυραμοιβός, τραπεζίτης : ΕΜ 137,24· 2) ὁ ἐνεργῶν τὴν διαλλαγήν, μεσίτης : Ἰώσ.ΑΙ 3,15,2, Διόδ.Σ ἀπ.72,1.

καταλλακτικός-ή-όν (καταλλάσσω) ὁ ἐπιτήδειος πρὸς συνδιαλλαγήν, εἰρηνευτικός : Ἀριστλ. Ρητ.1367b,17.

κατάλλαξις-εως (ἡ) (καταλλάσσω) μτγν. ποικίλη ἄσκησις : Ἀντυλλ.ἀπ. π. Ὀρειβ.6,35,1.

καταλλάσσω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀττ. **καταλλάττω**, παθ. ἀόρ. **κατηλλάχθην** ἢ **κατηλλάγην** ἀνταλλάσσω νομίσματα, χρήματα : Πλούτ.Ἄρατ.18 **Ἐργῖνος ἐπιφοιτῶν ἡσυχῇ κατήλλαττεν·** || ὁμ. κ. μέσ. : Δημ.376 **τὸ χρυσίον καταλλαττόμενος φανερῶς ἐπὶ ταῖς τραπέζαις·** || κ. παθ. : Ἀθήν.1,19D **διὰ τί τὰ τετράδραχμα καταλλάττεται μέν, ὀργίζεται δ᾽ οὔ·** 2) ἀνταλλάσσω πρᾶγμά τι πρὸς ἄλλο : Πλάτ.Φαιδ.69Α **ἀντὶ οὗ δεῖ ἅπαντα ταῦτα καταλλάττεσθαι, φρόνησις**, Ἀριστλ.Η Νικ.1117b,20 **καταλλάσσειν βίον πρὸς μικρὰ κέρδη**, Ἡρωδιαν.2,13,6 **καταλλάττειν τι ἐπ᾽ ἀργυρίῳ**, Δίων Κ ἀπ. 57,36 **αἰχμαλώτους καταλλάττειν·** 3) ἀπὸ ἐχθροῦ μεταβάλλω τινὰ εἰς φίλον, συμφιλιώνω : Ἡρ.5,95 **Μυτιληναίους δὲ καὶ Ἀθηναίους κατήλλαξε Περίανδρος**, ΚΔ Κορ.2,5,19 **ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ·** || παθ.ἰδ. κτ. ἀόρ. **κατηλλάχθην** ἢ **-άγην** (ἐν χρ. κυρ. π.τραγ. κ. βραδύτ.π.πεζ.) καταλύω τὴν ἔχθραν πρός τινα, συνδιαλλάττομαι : Εὐρ.ΙΑ 1157 **οὗ σοι καταλλαχθεῖσα περὶ σέ**, Θουκ.4,59 **πρὸς ἀλλήλους δι᾽ ἀντιλογιῶν πειρώμεθα καταλλαγῆναι**, ΑΙλ.ΠΙ 2,21, ΚΔ Ρωμ.5,10 **εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ**, ΒΙ. Ἀλεξ.977 **καὶ τούτῳ καταλλάγηθι·** || ὁμ. κ. μέσ. ἐν φρ. **καταλλάσσομαι τὴν ἔχθραν τινὶ** : Ἡρ. 1,61 **ὀργῇ δὲ ὡς εἶχε καταλλάσσετο τὴν ἔχθρην τοῖσι στασιώτῃσι·** 4) ρηματ.π. καταλλαγή, κατάλλαγμα, καταλλακτήρ, καταλλακτήριος, καταλλάκτης, καταλλακτικός, κατάλλαξις.

καταλλαχοῦ ἐπίρρ. δημ. κυπρ. τυχαίως.

καταλληλία (ἡ) ἡ συστηματικὴ κατασκευή : Νικόμ.Ἀριθμ.1,20,2.

κατάλληλος(-η)-ο(ν) κ. μσν. νεώτ.κ. δημ. ὁ στοιχῶν ἄλλῳ, ὁ ἀντίστοιχος, δθ.|κ. ὁ εὐαρμοστῶν, ὁ ἁρμόδιος : Ἀριστλ.Πρ 905b,8 **κατάλληλος πόρος**, Θεόφρ.ΦΑΙτ.6,9,2, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.1,32 **γλῶσσα κατάλληλος τῷ στόματι**, Δίων Κ 71,1 **τοῖς στρατιωτικοῖς ἔργοις καταλληλότερος**, - **αὐτὸ τὸ σπίτι δὲν εἶναι κατάλληλο**, φρ. **ὁ κατάλληλος ἄνθρωπος εἰς τὴν κατάλληλον θέσιν·** || τὸ οὐδ. πληθ. **κατάλληλα** ὡς ἐπίρρ. ἐν ἀντιστοίχῳ σειρᾷ, τάξει : Εὐκλ.5,4 **ληφθέντα κατάλληλα·** 2) ὁ εὔθετος, ὁ προσφυής, πρόσφορος, ὁ συντελῶν εἴς τι : Ἀρρ.Ἐπικτ.1,9,9 **κατάλληλος καὶ κατὰ φύσιν**, Μάρκ.Αὐρ.5,8 **κατάλληλος πρὸς ὑγίειαν·** 3) γραμμ. πρεπόντως, ὀρθῶς κατεσκευασμένος : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.4,3· || ἐπὶ τοῦ κειμένου τοῦ Ἀριστλ., ὁ καλῶς διατεταγμένος : Ἀλέξ.Ἀφρ.Μεταφ.172,13· 4) ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον, διαδοχικῶς, κτ. πληθ. οὐδ. ὡς ἐπίρρ. : Πολύβ.3,5,6 **κατάλληλα γενομένας πράξεις** (ἐν σειρᾷ καὶ τάξει)· || κατὰ σειράν : Ἰώσ.ΑΙ 3,6,7 **ἐπὶ κεφαλὰς κ-.**

καταλληλότης-τητος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. γραμμ. ἡ ὀρθὴ διατύπωσις : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.3,5.

καταλλήλως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ὀρθῶς, πρεπόντως, προσφόρως : Ἀριστλ.Μεταφ.1041a,33 **καταλλήλως λέγεσθαι**, Ἀρρ.Ἐπικτ.1,22,9 **καταλλήλως τῇ φύσει**, - **ἐνήργησε καταλλήλως·** 2) τὸ ὑπερθ. **καταλληλότερον** ὀρθοεπέστερον : Ἀλέξ.Ἀφρ.Μεταφ.37,20.

καταλοβεύς-έως (ὁ) Ἐπιγρ. γεῖσον, κορνίζα ἄνωθεν τῆς θύρας· || ὁμ. ζώνη ἄνωθεν τῶν ὀρθοστατῶν : Ἐπιγρ **ἐκ θεμελίων ἄχρι ἐπὶ τὸν καταλοβέα τὸν ἐπὶ τῶι ὀρθοστάται καὶ τὰ θυρώματα.**

καταλογάδην (κατά-λόγος) ἐπίρρ. ὡς ὁμιλεῖ ἢ διαλέγεταί τις ἐν πεζῷ λόγῳ : Πλάτ.Συμπ.177Β **καταλογάδην συγγράφειν**, Ἰσοκρ.2,7 **τὰ καταλογάδην συγγράμματα** (ἀντιθ. τὰ μετὰ μέτρου ποιήματα)· || νεώτ. ὡς καταλογάδην χαρακτηρίζονται καὶ τὰ ἐν τοῖς χειρογράφοις κώδιξιν ἔμμετρα μὲν ἀλλ᾽ οὐχὶ κατὰ στίχους γεγραμμένα· 2) λεπτομερῶς, ἐν λεπτομερείᾳ : Στέφ.Ἱππ.2,238Γ.

καταλογεῖον (τὸ) πάπ. γραφεῖον ἐν ᾧ ὁ καταλογεὺς ἐνεργεῖ τὴν καταλογήν.

καταλογεύς-έως (ὁ) (καταλέγω) ὁ ἐνεργῶν τὴν καταλογήν, ὁ κατογράφων ἐν καταλόγῳ, εἰδ. στρατολόγος : Λυσ.20,13 **παραδοῦναι τὰ πράγματα καταλογεύς.**

καταλογή (ἡ) (καταλέγω) κ. μσν. κ. δημ. ἡ ἐν καταλόγῳ κατογραφή, εἰδ. στρατιωτῶν : Δίων Χρ. 43,10· 2) αἰδώς, σεβασμὸς πρός τινα : Πολύβ. 22,12,10 **παρῄνει προσέχειν τὸν νοῦν καὶ καταλογὴν ποιεῖσθαι τὴν ἁρμόζουσαν·** || πάπ. εἰς τὴν καταλογήν τινος κατὰ σύστασιν τινος : **ἐν οἷς ἐάν σοι προσέρχηται ἐκ δικαίου, εἰς τὴν ἐμὴν καταλογὴν ποιήσεις αὐτῷ·** || Ἐπιγρ. χάριν τινός : **καταλογὴν τῆς συγκλήτου καὶ δήμου ὡμολόγησε δώσειν·** 3) ἡ ἐν τῷ ἀρχ. θεάτρῳ ἀπαγγελία τῶν ᾀσμάτων ἄνευ μέλους, δίχως μουσικήν· Ἡσ. «τὸ τὰ ᾄσματα μὴ ὑπὸ μέλει λέγειν»· || δημ. **καταλογές** ποιήματα ἀπαγγελλόμενα μόνον καὶ μὴ ᾀδόμενα· 4) μσν. ἱστορία, διήγησις : Χρον.Μορ.1201Η **νὰ σᾶς εἰπῶ ἀφήγησιν, καταλογὴν μεγάλην.**

καταλόγημαν-τος (τὸ) μσν. ἡ διήγησις : Λίβ. Ροδ.3244 **καὶ ἤρχισα καταλόγημαν ὡς πρὸς τὸ ἐδικόν σου.**

καταλόγια (τὰ) μσν. κ. δημ. βλ. καταλόγιον.

καταλογία (ἡ) δ.γρ. τοῦ καταλόχεια βλ.λ.

καταλογίζομαι κ. νεώτ. κ. δημ. ἀριθμῶ, ὑπολογίζω : Ξεν.Ἀν.5,6,16 **καταλογιζομένῳ τότε αὐτῶν πλῆθος καὶ τοὺς περιοικοῦντας τὸν Πόντον·** || κ. μτ. ἀπαρφ. ἀπολογίζω, λογαριάζω νὰ . . : Ἀππ.Ἰλλυρ.16 **κατελογίσατο τῇ βουλῇ τὴν Ἰταλίαν ἡμερῶσαι·** 2) ἀναγράφω τι εἰς τὴν μερίδα τινός : Δημ.78 **οὐχ ἵν᾽ εὐεργέτημά τι καταλογίσηται πρὸς ὑμᾶς**, Αἰσχίν.3,202 **καταλογιζέσθω μηδεὶς τοῦθ᾽ ὑμῖν ἐν ἀρετῇ** (μηδεὶς ἃς λογαριάσῃ τοῦτο εἰς ὑμᾶς ὡς ἀρετήν)· || νεώτ. ὑπολογίζω τι εἰς βάρος τινός, ἀποδίδω τι εἴς τινα ὡς ὑπεύθυνον : **τὰ λάθη σου μὴ τὰ καταλογίσῃς εἰς ἐμέ·** κ. παθ. : **κατελογίσθησαν εἰς βάρος του τὰ ἐπὶ πλέον ἔξοδα·** 3) περιλαμβάνω, ἐναριθμῶ : Ξεν.Ἀπομν.2,2,1 **τοὺς ἀχαρίστους ἐν τοῖς ἀ-**

δίκαις καταλογίζομαι, Θεοτ.Κ Κατάδ.8) ὁ Λομπρόζο θὰ τὸν κατελόγιζε μεταξὺ τῶν μυστικοπαθῶν· κ. παθ. : ΠΔ Ἠσ.14,10 ἐν ἡμῖν δὲ κατελογίσθης· 4) ἀφηγοῦμαι κατὰ σειράν : Ἀππ. Συρ.61 τισὶ τὰ ἔργα τὰ ἑαυτοῦ καταλογίζεσθαι.

καταλόγι(ο)ν (τό) μσν. κ. δημ. δημῶδες ἐρωτικὸν ᾆσμα : Καλλίμ.Χρυσ.2042,Διήγ.Ἀχιλλ.969 καὶ καταλόγιν ἤρχεψεν μετὰ περιχαρίας· 2) δημ κτ. πληθ. καταλόγια αἰνίγματα ἢ παροιμίαι.

καταλογισμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. λογαριασμός, ἀφήγησις, ἀρίθμησις : ΠΔ Παραλ.1,5,7 (δ.γρ. καταλοχισμός)· 2) νεώτ. ἀπόδοσις γεγονότας εἴς τινα ὡς ὑπαίτιον : ὁ καταλογισμὸς τοῦ αὐτοκινητικοῦ δυστυχήματος εἰς τὸν σωφέρ· ‖ νεώτ. ποιν.δικ. καταλογισμὸς πράξεως ἡ ἀπόδοσις εὐθύνης εἰς τὸν δράστην ἐγκληματικῆς τινος πράξεως· 3) ἐγγραφὴ ποσοῦ ὑπὲρ ἢ κατά τινος : ὁ καταλογισμὸς τοῦ ἐλλείμματος εἰς τὸν ταμίαν.

καταλογιστός-ή-όν νεώτ. ὁ εἰς ὃν δύναται νὰ ἀποδοθῇ εὐθύνη (ἀντίθ. ἀκαταλόγιστος)· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ καταλογιστὸν ἡ ἰδιότης τοῦ καταλογιστοῦ ἀνθρώπου : ἀμφισβητεῖται τὸ καταλογιστὸν τοῦ δεῖνος.

κατάλογος κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀναγραφὴ ὀνομάτων, προσώπων καὶ πραγμάτων κατὰ σειράν, καὶ ὁ ἐφ' οὗ ἀναγράφονται τὰ ὀνόματα ταῦτα πίναξ : Πλάτ.Θεαίτ.175Α ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι καταλόγῳ προγόνων σεμνυνομένων, - κατάλογος τῶν μαθητῶν - τῶν φαγητῶν· ‖ κατάλογος νεῶν ὁ κατάλογος τῶν πλοίων τῶν Ἀχαιῶν κατὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον ἐν Ἰλ.Β : Πλούτ,Σόλ.10· κ. ὡς παροιμ. ἐπὶ μακρᾶς ἱστορίας : Ἀπολλδ.Κωμ.13,17 νεῶν δὲ κατάλογον δόξεις μ' ἐρεῖν· 2) ἐν Ἀθήναις, πίναξ τῶν ὀνομάτων τῶν ὑποχρεουμένων εἰς ὑπηρεσίαν ὁπλίτου : Ἀριστφ.Ἱππ.1369 ἐπειθ' ὁπλίτας ἐντεθεὶς ἐν καταλόγῳ, Θουκ.6,43 καὶ χίλιοι ἐκ καταλόγου, Ξεν.Ἑλλ.2,4,9 οἱ ἐν τῷ καταλόγῳ· κ. ἐπὶ τῶν τριηραρχῶν : Δημ.261 λέγε πρῶτον τὸ ψήφισμα.. εἶτα τοὺς καταλόγους· ‖ κ. ἐπὶ στρατολογηθέντων : Θουκ.6,31 καταλόγοις χρηστοῖς ἐκκριθέν· ‖ ὁ κατάλογος τῆς βουλῆς : Ξεν. Ἑλλ.2,3,51 ἐκ τοῦ καταλόγου ἐξαλείφειν, Ἐπιγρ. κατάλογοι βουλᾶς (ἐπιτροπὴ τῆς βουλῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ)· ‖ ἱερὸς κατάλογος ὁ ἀναγράφων τῆς ἐκκλησίας πρόσωπα : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ. 3,135 εἰς αὐτὸν τὸν ἱερὸν κατάλογον· 3) μσν. τὸ καταλόγιον βλ.λ. : Καλλίμ.Χρυσ.2870.

καταλογῶ-έω κ. δημ., μ. ἐν τῷ ἰων. τ. κατηλογῶ· 2) δημ. καταριθμῶ, μετρῶ : Βλαστ.Συνμ.122.

καταλοιδορῶ-έω μτγν. κ. μσν. μετὰ πάθους λοιδορῶ, προπηλακίζω τινά : Ἀππ.Μιθριδ.59, Βί.Ἀλεξ.681 σαυτὴν καταλοιδόρει.

κατάλοιπος-ον κ. νεώτ. ὁ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ὑπολειφθείς, ὁ ὑπόλοιπος : Ἀριστλ.ΖΙ 548b,18 ἐκ τοῦ καταλοίπου, Πολύβ.3,91,9 ἡ δὲ κατάλοιπος (εἰσβολή) ἀπὸ τῶν κατὰ τοὺς Ἰρπίνους τόπων, ΚΔ Πράξ.15,17 οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων· ‖ ὁ ἕτερος ἐκ τῶν δύο : Γολ.7,314· ‖ νεώτ. τὸ οὐδ. κατάλοιπον ὡς οὐσ. πᾶν ὅ τι ἀπομένει, ὑπόλοιπον : ἡ διαίρεσις ἄφησε κατάλοιπον.

καταλοιῶ-άω μσν. δ. γρ. τοῦ καταλοῶ βλ.λ. : Φώτ.

καταλοκίζω (ἄλοξ) καταυλακίζω, κόπτω εἰς αὔλακας, καταξεσχίζω· κ. παθ. : Εὐρ.Ἰκ.826 κατὰ μὲν ὄνυξιν ἠλοκίσμεθ'.

καταλουστικοί (οἱ) (καταλούομαι) Ἐπιγρ. μέλη θρησκευτικοῦ συλλόγου ἐκτελοῦντα καθιερωμένας ὑπὸ τῆς αἱρέσεως αὐτῶν λούσεις.

καταλούομαι μέσ. δαπανῶ διὰ τὸ λουτρόν: Ἀριστφ.Νεφ 838 καταλόει μου τὸν βίον (πιθ. γρ. ἀντὶ καταλούει).

καταλοφάδεια (λόφος) ἐπίρρ. ἐπὶ τοῦ λόφου, τοῦ τραχήλου : Ὀδ.Κ 169 βῆν δὲ καταλοφάδεια φέρων [τὴν ἔλαφον] (φέρων ἐπὶ τοῦ τραχήλου τὴν ἔλαφον).

καταλοχία (ἡ) μτγν. καταλοχισμὸς βλ.λ., δ.γρ. ἐν ΠΔ Παραλ.1,32,18.

καταλοχίζω σχηματίζω εἰς λόχους : Ἀσκληπιόδ. 2,1 κ- τὴν φάλαγγα· ‖ κατανέμω εἰς λόχους : Αἰλ.Τακτ.2,4· ‖ καθόλου, ἐξ ὁλοκλήρου διαμοιράζω : Διόδ.Σ 18,70 τοὺς μὲν εἰς τάξεις κατελόχιζον, Πλούτ.Λυκ.16 καταλοχίζειν εἰς ἀγέλας· κ. παθ. : αὐτ.Κικ.15.

καταλοχισμός (ὁ) ἡ εἰς λόχους διανομή : Πλούτ. Κικ.15 ἀπήγγελλε τοὺς ἐν Τυρρηνίᾳ καταλοχισμούς, ΠΔ Παραλ.1,4,33 καὶ ὁ καταλοχισμὸς αὐτῶν· 2) πάπ. βιβλίον ἀναγράφον τὰ διανεμόμενα ἐδάφη εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς : φυλακιτῶν καὶ ἐφόδων τῶν ἐν καταλοχισμοῖς.

καταλοχῶ-άω μτγν. στήνω κατά τινος ἐνέδραν : Θεοδώρ.4,397.

καταλοῶ-άω κατασυντρίβω εἰς τεμάχια, ἀλωνίζω, ἐξαφανίζω : Ξεν.ΚΠ 7,1,31 τοὺς δὲ πίπτοντας κατηλόων· κ. παθ. : Εὔβουλ.15,5 κατηλόηται· κ. μτφ : Λουκ.Ἴκαρ.15 τὴν ὀφρὺν κατηλοημένος.

καταλπη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν βιγονειωδῶν.

καταλσής-οῦς-ές (ἄλσος) μτγν. ἐπὶ τόπου, ὁ πλήρης ἄλσους, δάσους ἢ ἀλσῶν, δενδροπληθής, πυκνῶς δασώδης, λογγωμένος : Στράβ.5,3,11 εἰς φάραγγα βαθεῖαν καὶ καταλσῆ.

κάταλσος-ον (ἄλσος) μτγν., μσν. καταλσὴς βλ.λ. : Εὔστ εἰς Διον.Περ.321.

καταλυγίζω ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. λίαν, ὅλως λυγίζω, κάμπτω· π. Ἠσ. τὸ παθ. ὅλως, λίαν λυγίζομαι, κάμπτομαι, κυρτοῦμαι.

καταλυκουργίζω μτγν. ποιοῦμαι χρῆσιν τῶν νόμων τοῦ Λυκούργου κατά τινος, μτ. γεν. : «Ἀλκίφρ.2,1 τῆς ἀνθρωποπαθείας καταλυκουργίζων.

κατάλῦμα-τος (τό) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τόπος ἔνθα τις καταλύει : Πολύβ.2,36,1 δολοφονηθεὶς ἐν τοῖς ἑαυτοῦ καταλύμασι, ΠΔ Ἐξ.4,24 ἐν τῷ καταλύματι συνήντησεν αὐτῷ ἄγγελος, ΚΔ Μᾶρκ.14,14 ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμά μου, Σέργ. Μακρ.ἐν Σάθ.226 αὐ κατάλυμα ἀνεπίφθαναν· ‖ πάπ., νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἐστεγασμένος χῶρος ἔνθα παραμένει προσωρινῶς ὁδοιπόρος, κ. ἰδ. στρατὸς ἐν πορείᾳ, ἀ. ἐπισταθμία : Παπαδ.Χρ. Μηλ.97 κατάλυμα εἰς τὰ τουρκικὰ ἀποσπάσματα, - οἱ στρατιῶται ἔχουν - ἔκαμαν κατάλυμα στὶς ἀποθῆκες· 2) Ἐπιγρ ἐφοδιασμὸς στρατιωτικῶν καταυλισμῶν· πρβλ. καταλυματίας.

καταλῦμαίνομαι ἀποθ. κ. νεώτ. καταστρέφω ἐντελῶς, ἀφανίζω : Ξεν.Οἰκ.6,5 τὰς βαναυσικὰς καλουμένας τέχνας, ὅτι καὶ τὰ σώματα καταλυμαίνεσθαι, Πολύβ.5,9,3 τῷ πυρὶ κατελυμήναντο τὰς ὀροφάς· ‖ νεώτ. κ. ἀντὶ τοῦ μαστίζω βλ.λ. : ἡ τακογλυφία καταλυμαίνεται τοὺς γεωργικοὺς πληθυσμούς.

καταλῦμᾰκοῦμαι-όομαι (λῦμαξ) παθ. καταχώνομαι μὲ λίθους : Ἡρακλεωτ.Πίν.1,56.

καταλύμανσις-εως (ἡ) (καταλυμαίνομαι) γλωσσ. καταστροφή, ἐξολόθρευμός, ἀφανισμός.

καταλυματίας (ὁ) νεώτ. τίτλος ἀξιωματικοῦ τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου κατὰ τὰ ἔτη 1828-63, ἰσότιμος πρὸς ὑπολοχαγὸν τοῦ οἰκονομικοῦ, ὡς ἔκτοτε ὠνομάσθη.

καταλυμάτιον (τό) παθ., ὑποκορ. τοῦ κατάλυμα βλ.λ., μικρὸν κατάλυμα.

καταλυμός (ὁ) μσν. κ. δημ. ἐπὶ πραγμ. ὑποκειμένων εἰς φθορὰν ἰδ. διὰ χρήσεως, ἡ ἐκ τριβῆς ἢ ἐξ ἀναλώσεως φθορά, συνήθ. ἐν ἀρν. ἐκφορᾷ μτ. τοῦ ἔχω : Ἐρωτόκρ.Γ 1433 πάντα 'ναι σάρκα ζωντανή, καταλυμὸ δὲν ἔχει, - γερὰ μοῦ βγῆκαν

τὰ παπούτσια - τὰ ραῦχα, καταλυμὸ δὲν ἔχουν· πρβλ. ἀκατάλυτος]).

κατάλῦπος-ον Ἐπιγρ. δ.γρ. τοῦ κατάλοιπος βλ.λ., ὁ ἀφεθεὶς ὑπόλοιπος.

κατάλυπος-η-ο δημ. ὁ λίαν λυπηθείς, κατατεθλιμμένος : Βλαστ.Συνμ.123 ἐν λ. λυπητερός.

κατάλυπρος-ον μτγν. λυπηρὸς λίαν, κατατεθλιμμένος : Ἡρόδ.Ἰατρ 58,96 ὄμμα κατάλυπρον, στίλβον (δ.γρ. ὄμματα καταλίπαρα).

καταλυπῶ-έω μτγν., νεώτ. κ. δημ. πολὺ λυπῶ τινα, πικραίνω, κακοκαρδίζω : Κύριλλ., -μὲ κατελύπησεν ἡ συμπεριφορά σου· κ. παθ. νεώτ., δημ. κ. καταλυπιέμαι θλίβομαι, πικραίνομαι πολύ : καταλυπήθη(κε) γιὰ τό(ν) θάνατο τοῦ φίλου του.

καταλῦσιμος-ον (λύω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὅστις πρέπει νὰ καταλυθῇ, νὰ διαλυθῇ, νὰ ἀφανισθῇ, ἐπὶ πραγμ. : Σοφ.Ἠλ.1246 ἀνέφελον ἐπέβαλες οὔ ποτε καταλύσιμον . . κακόν· 2) μσν., νεώτ., δημ. εἰδ. ἐπὶ ἐδωδίμων ἀπαγορευομένων ἐν καιρῷ νηστείας, ὁ οὗ ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται ἡ κατάλυσις βλ.λ.9), ἡ πρὸς τροφὴν χρῆσις : τὸ ἔλαιον (λάδι) ὅλα τὰ Σάββατα πλὴν τοῦ Μ. Σαββάτου εἶναι καταλύσιμο(ν).

κατάλυσις-εως (ἡ) (λύω) κ. νεώτ., δημ. -η ἀνατροπή, διάλυσις, ἰδίως πολιτευμάτων ἢ κυβερνήσεων : Θουκ.1,18 ἡ τῶν τυράννων κατάλυσις ἐκ τῆς Ἑλλάδος, Ξεν.ΚΠ 8,1,47 κατάλυσιν τῆς ἀρχῆς ταύτην νομίζων, - ἡ κατάλυσις τῆς δημοκρατίας· 2) ἡ διάλυσις ἢ ἀπόλυσις στρατιωτικοῦ σώματος : Ξεν.ΚΠ 6,1,13 περὶ καταλύσεως τῆς στρατιᾶς, Δημ.1209 τριήρους γὰρ ὁμολογεῖται κατάλυσις εἶναι πρῶτον μὲν ἐὰν μή μισθόν τις διδῷ (διάλυσις τοῦ πληρώματος)· 3) ἐπὶ πολέμου, κατάπαυσις, εἰρήνευσις : Θουκ.8,18 τὴν κατάλυσιν τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους· 4) Ἐπιγρ. ἡ ἐκ διακανονίσεως, διὰ συμφωνίας λῦσις διαφορᾶς, ἐξομάλυνσις· 5) κ. νεώτ. γεν. τέλος, κατάργησις, ἐξαφάνισις, ξετετειωμός : Ξεν.Ἀπομν.1,2,20 τὴν δὲ ὁμιλίαν τῶν πονηρῶν κατάλυσιν τῆς ἀρετῆς, - κατάλυσις παντὸς ἠθικοῦ νόμου - τῆς αὐθαιρεσίας· 6) ἐπὶ μελῶν τοῦ σώματος, ἄκρα ἐξασθένησις, ἀδυναμία, τὴν χρῆσιν αὐτῶν καταλύουσα, ἀνικανότης : Ἱππ.Ἐπιδ 4,53 κατάλυσιν χειρῶν καὶ σκελέων· 7) τόπος πρὸς ἀνάπαυσιν, διαμονή, ξένισις : Εὐρ. Ἠλ 393 δεξώμεθ' οἴκων καταλύσεις, Πολύβ.2,15,5 ποιοῦνται τὰς καταλύσεις οἱ διοδεύοντες τὴν χώραν ἐν τοῖς πανδοκείοις, - εἰς ποῖον μέρος θὰ γίνῃ ἡ κατάλυσίς μας ;, -ἡ κατάλυσις τῶν χωροφυλάκων θὰ γίνῃ εἰς τοῦ προέδρου· 8) τόπος ἐν ᾧ τις διαμένει, ἀναπαύεται, κατοικία : Ἡρ.5,52 σταθμοί τε καὶ καταλύσιες (ἰων.) κάλλισται, Ἀθήν.337C οὐδαμοῦ κατάλυσιν μισθωσίμην εὗρεν· || κ. κτ. πληθ. τόποι πρὸς διαμονήν, καταυλισμόν : Διόδ.Σ 1,51 τὰς μὲν τῶν ζώντων οἰκήσεις καταλύσεις ὀνομάζουσιν· 9) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ χρῆσις ὡρισμένων τροφῶν ἢ ποτῶν ἐν ἡμέραις νηστείας : κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου, - ἐπετράπη ἡ κατάλυσις κρέατος τὴν 4ην Αὐγούστου· 10) νεώτ. χημ. ἡ ἐπιτάχυνσις χημικῶν ἀντιδράσεων δι' ἁπλῆς παρουσίας τοῦ καταλύτου· 11) εἰδ. ἀττ. δίκ. καταλύσεως τοῦ δήμου γραφὴ ἡ μήνυσις ἡ ἀπευθυνομένη ἐναντίον παντὸς ἐπιχειροῦντος τὴν κατάλυσιν τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος.

καταλυσσῶ-άω μτγν εἶμαι σφόδρα ὠργισμένος κατά τινος : Ἰσίδ.Πηλ.1,296,Σουΐδ.

καταλυτήρ-ῆρος (ὁ) (καταλύω) Ἐπιγρ. ὁ εἰς κατάλυσιν διαφορᾶς ὁ ιαθεὶς ἢ συντελέσας, ὁ διαιτητής.

καταλυτήριον (τὸ) (καταλύω) μτγν. τόπος ἔνθα καταλύουσι, κατάλυμα : Πολυδ.1,73.

καταλυτήρης (ὁ) (καταλύω) δημ. ὁ προξενῶν ζημίας, σπασίματα, φθοράς : Βλαστ.Συνμ.100 ἐν λ. καταλυτής.

καταλύτης (ὁ) (καταλύω) ὁ παρά τινι καταλύων, ὁ ξένος : Πολυβ.2,15,6 παρίενται τοὺς καταλύτας οἱ πανδοκεῖς· 2) Ἐπιγρ. διαιτητής, καταλυτήρ βλ.λ.· 3) νεώτ. χημ. κ. καταλυτὴς ὀνομ. πάσης οὐσίας ἧς ἡ ἐπίδρασις ἐπιταχύνει χημικήν τινα ἀντίδρασιν.

καταλυτής (ὁ) (καταλύω)· μσν., νεώτ., δημ. θηλ. καταλύτρα ὁ καταλύων, ὁ καταστρέφων, ὁ ἐξολοθρεύων : Γεώργ.Ἀλ.Βί.Ἰω.Χρυσ.197,9 ὁ καταλυτὴς τοῦ φθόνου, Πολαμ.Παράκ.113 ὁρμὴ νικήτρα καταλύτρα.

καταλυτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἱκανὸς ὅπως διαλύσῃ, καταστρέφῃ : Γαλ.11,97 ποιότητες καταλυτικαὶ τῶν δυνάμεων, - τάσεις καταλυτικαὶ τῆς ἐλευθερίας· 2) νεώτ. τὸ θηλ. ὡς οὐσ. ἡ ἀσχολία τοῦ εὑρίσκειν καὶ διευθετεῖν καταλύματα εἰς τοὺς ἐν ἐκστρατείᾳ στρατιώτας.

κατάλυτος (ὁ) (καταλύω) ὁ παρά τινι καταλύων ἀντὶ καταλύτης βλ.λ.1).

καταλύω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. καταλῶ βλ.λ. κ. κατελῶ, μέλλ. καταλύσω (Ὀδ.Δ 28) κ. δωρ. καταλυσῶ (Ἐπιγρ.), παθ. μέλλ. καταλῠθήσομαι (Πλάτ.Νομ.714C), παρακ. καταλέλυμαι (Θουκ. 6,36) λύω τι ὅλως δι' ὅλου, ἀφανίζω, κατορρίπτω, καταστρέφω : Ἰλ.Β 117 ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα ἠδ' ἔτι καὶ λύσει, Εὐρ. Τρῳ.819 δὶς δὲ δυοῖν πιτύλοιν τείχη . . φονία κατέλυσεν αἰχμά, Ἡρωδιαν.Ἱστ.8,4,2 καταλύειν γέφυραν (διαλύειν, καταστρέφειν)· 2) ἐπὶ πολιτικῶν συστημάτων, κρατῶν, ἐξουσιῶν, καταστρέφω, διαλύω, καταργῶ : Ἡρ.1,53 μεγάλην ἀρχήν μιν καταλῦσαι, Ἀριστφ.Πλ 142 ὥστε τοῦ Διὸς τὴν δύναμιν, . . καταλύσεις μόνος, Θουκ.3,81 τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, Πλούτ.Περ.7 ὃς κατέλυσε τὸ κράτος τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς, Ἐπιγρ. τὰς προσόδους τὰς τῶν Μιλησίων καταλύειν,-ὁ Θρασύβουλος κατέλυσε τὴν τυραννίαν τῶν τριάκοντα· κ. παθ.: Ἀνδοκ.1,96 ἢ ἀρχήν τινα ἄρχῃ καταλελυμένης τῆς δημοκρατίας || ὁ μέσ. μέλλ. ἐν παθ. σημ. : Ξεν.ΚΠ 1,6,9 καταλύσεταί σου εὐθὺς ἡ ἀρχή· 3) μτ. αἰτ. προσ. καταβάλλω, καθαιρῶ, ἀπολύω : Ξεν.ΚΠ 8,5,24 φθονήσαντες τούτῳ τῆς δυνάμεως καταλύειν πειράσεσθε τοῦτον τῆς ἀρχῆς· κ.παθ. : Ἡρ.6,43 τῶν ἄλλων καταλελυμένων στρατηγῶν ἐκ βασιλέος (ἀφοῦ καθηρέθησαν, ἀπελύθησαν), Δίων Κ 36,26 πρὶν τὸν χρόνον τῆς ἀρχῆς σφίσιν ἐξήκειν κατελύοντο· 4) διαλύω, ἀπολύω, ἀφήνω ἐλεύθερον σῶμά τι πολιτικὸν ἢ στρατιωτικόν : Ἡρ.5,72 τὴν βουλὴν καταλύειν ἐπειρᾶτο, Θουκ.2,15 καταλύσας . . τά τε βουλευτήρια καὶ τὰς ἀρχάς· κ. παθ. : Δημ.260 ὁρῶν . . τὸ ναυτικὸν ὑμῶν καταλυόμενον· 5) ἐπὶ νόμων ἢ ἐθίμων : Πολύβ.3,8,2 καταλύσαντα τοὺς νόμους εἰς μοναρχίαν περιστῆσαι τὸ πολίτευμα, ΚΔ Ματθ.5,17 μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας, Πρόδρ.1,370 οἱ δέ γε καταλύοντες τὸ Τυπικὸν ἐκείνων· κ. παθ. : Ἰσοκρ.6,66 ἀνατετράφθαι δὲ τὰς πολιτείας καὶ καταλελύσθαι τοὺς νόμους, Γοργί.Παλ.17 καταλύειν δίκην· 6) καθιστῶ τινα ἄχρηστον : Ξεν. Ἱππ.12,5 καταλύειν τὸν ἱππέα· 7) παραμελῶ, ἐγκαταλείπω : Ἀριστφ.Σφ.2 φυλακὴν καταλύειν νυκτερινὴν διδάσκομαι, Ἀριστλ.Πολιτ.1308a,29 ἵνα φυλάττωσι καὶ μὴ καταλύωσιν ὥσπερ νυκτερινὴν φυλακήν· κ. παθ. : Δείν.1,112 τὴν κοινὴν φυλακὴν καταλυθῆναι βούλεται· 8) καταπαύω, παραμελῶ : Ἰσοκρ.18,60 μόνος οὐ κατέλυσα τὴν τριηραρχίαν· 9) τελευτῶ τι, τελειώνω,

ἀφανίζω : Γοργ.'Ελ.21 **μώμου ἀδικίαν καὶ δόξης ἀμαθίαν καταλύειν**, Δημ.150 **καὶ πατρῷα δόξ' ὑπάρχει, ἣν αἰσχρὸν ἐστ' ἐν σοὶ καταλῦσαι**, Αἰλ. Ζ1 13,1· **10**) εἰδ. ἐπὶ τοῦ βίου, τελευτῶ, ἀποθνήσκω, Εὐστ. «καὶ οἱ μεθ' Ὅμηρον τὸ θανεῖν καταλῦσαι τὸν βίον λέγουσιν» : Εὐρ.'Ικ.1004 **εἰς Ἀίδαν καταλύσουσ' ἔμμοχθον βίοτον αἰῶνός τε πόνους**, Ξεν.'Απολ.7 **ἐν καιρῷ τῆς ἡλικίας καταλῦσαι τὸν βίον**· κ. παθ. : Πολιτ.'Εκλ.Τραγ.26,15 **ὅσοι καταλυθήκανε στὰ ὄρη καὶ στὰ δάση**, | ποιὰς **εἶν' ἀποῦ θὰ σᾶς τσὶ πῇ καὶ θὰ τσὶ λογαριάσῃ**· κ. ἀπολ. : Διοκλ.Κωμ.14 **ὥρῃ καταλύειν** | τελευτᾶν ἐν καταλλήλῳ στιγμῇ |, Λουκίλλ. ἐν ΑΠ 11,79 **πύκτης ὢν κατέλυσε**· πρβλ. 'Αριστλ.Πρ.921a, 20 **καθάπερ ἐν τοῖς χοροῖς ἐν τῷ καταλύειν** | εἰς τὸ τέλος |· **11**) ἐπὶ τῆς εἰρήνης, παραβαίνω, καταπατῶ, καταργῶ : Αἰσχίν.3,55 **καταλύσας τὴν ὑπάρχουσαν εἰρήνην**· **12**) κ. ἀντίθ. ἐπὶ τοῦ πολέμου, παύω, τελειώνω τὸν πόλεμον, εἰρηνεύω : 'Αριστφ.Λυσ.112 **ἐθέλοιτ' ἂν οὖν**, .. **μετ' ἐμοῦ καταλῦσαι τὸν πόλεμον**, Θουκ.7,31 **οὔτε καταλύουσι τὸν πόλεμον ναυμαχεῖν τε μέλλουσιν**· κ. ἀπολ. : Θουκ.5,23 **καταλύειν δὲ ἅμα ἄμφω τὼ πόλει**· κ. μτ. ἐμπροθ. αἰτ. : Θουκ.8, 58 **ἣν δὲ καταλύειν βούλωνται πρὸς Ἀθηναίους**· || συνήθ. μέσ. : 'Ηρ.7,146 **καταλυσάμενοι τὰς ἔχθρας** | συνάψαντες εἰρήνην |, Ξεν.'Ελλ.6,3,6 **ἡμᾶς δὴ χρὴ ἄρχεσθαι μὲν αὐτοῦ ὡς σχολαίτατα, ὅταν δὲ γένηται, καταλύεσθαι ᾗ δυνατὸν τάχιστα**· || μέσ. ἀπολ. εἰρηνεύω, κάμνω, συνάπτω εἰρήνην : 'Ηρ.9,11 **καταλύσονται τῷ Πέρσῃ οὕτω**· || ὁμ. ἐπὶ στάσεως : 'Αριστφ.Βάτρ.359 **στάσιν ἐχθρὰν μὴ καταλύειν**· **13**) παθ. ἐπὶ ἡλικίας, τὸ τέλος, ἡ παρακμή : 'Αριστλ.Πολιτ.1335a,34 **ἤδη καταλελυμένης τῆς ἡλικίας**· || παθ. μτχ. παρακ. **καταλελυμένος** ὁ ἄχρηστος, ὁ πεπαλαιωμένος : Φιλόδ.Μουσ.68Κ· **14**) λύω ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ, ξεζεύγω : 'Οδ.Δ 28 **ἢ σφωιν καταλύσομεν ὠκέας ἵππους**· || λύω, καταβιβάζω τι ἐκ τοῦ τοίχου ὅπου κρέμαται : 'Ηρ.2,121 **μηχανᾶσθαι ὅκως τὸ σῶμα τοῦ ἀδελφεοῦ καταλύσας κομιεῖ**· || εἰδ. Φώτ. «καταλῦσαι· τὸν ἀπαγξάμενον καθελεῖν»· || παθ. καταβιβάζομαι ἀπὸ τοῦ νὰ κρέμομαι : 'Ιππ.'Αφ.2,43· **15**) ἀμτβ. κ. νεώτ. μένω, διαμένω, ξενίζομαι : Πλάτ.Γοργ.447Β **παρ' ἐμοὶ γὰρ Γοργίας καταλύει**· κ. ἀπολ. : Πλάτ. Πρωτ.315D **ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν καταλυόντων**· κ. μτ. ἐμπροθ.αἰτ. ὑπάγω καὶ μένω εἰς τὴν οἰκίαν τινός : Θουκ.1,136 **παρὰ Ἄδμητον τὸν Μολοσσῶν βασιλέα** . . **καταλῦσαι**, Πλάτ.Θεαίτ.142C **ἀτὰρ πῶς οὐκ αὐτοῦ Μεγαροῖ κατέλυεν;** 'Επιγρ. **καταλύειν ἐν τῷ ἱερῷ**· || μέσ. κ. ἀπολ. : Εὐρ. Μήδ.146 **θανάτῳ καταλυσαίμαν βιοτὰν στυγερὰν προλιποῦσα**· || νεώτ. ἐπὶ στρατιωτῶν ἢ ὁδοιπόρων, σταθμεύω πρὸς ἀνάπαυσιν ἢ διανυκτέρευσιν : **ποῦ θὰ καταλύσωμε ἀπόψε;**· || ἐλθὼν προσωρινῶς εἴς τινα τόπον διαμένω, κατοικῶ που : **κατέλυσεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ του**, - **ἀφίκετο καὶ κατέλυσεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Ἀγγλίας**.

καταλῶ δημ. ἀντὶ καταλύω, φθείρω, καταστρέφω, ἐξαντλῶ, εἰδ. ἐπὶ ἐνδυμάτων καὶ σπαν. ἐπὶ τροφῶν : **καταλεῖ τρία ζευγάρια παπούτσια τὸ χρόνο**, - **δουλεύω φορώντας τὸ παλτό μου καὶ θὰ τὸ καταλήσω γρήγορα**, - **μοῦ κατάλησαν κι ὅλα τὸν τενεκὲ τὸ βούτυρο**· **2**) ἐπὶ ἐδωδίμων, ἐν ἀναφ. πρὸς πρόσ. ἢ ζῷον, πέπτω, χωνεύω : φρ. **τὸ στομάχι του καταλεῖ καὶ πέτρες** | ἐπὶ ἐχόντων λίαν ὑγιᾶ πεπτικὰ ὄργανα |, - **ὁ σκύλλος καταλεῖ καὶ χοντροκόκκαλα**· **3**) διακόπτω γενικῶς ἢ ἐν μέρει τὴν ἐκκλησιαστικῶς ἐπιβεβλημένην νηστείαν εἴτε αὐτογνωμόνως εἴτε ἐξ ἀδείας καθωρισμένης ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας : **στομάχιασα καὶ γι' αὐτὸ καταλῶ**, - **τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καταλοῦν τὸ ψάρι**,-**τὸ Μεγ.Σάββατο δὲν καταλοῦν τὸ λάδι**.

καταλωβῶ-άω μτγν. καταστρέφω, ἀκρωτηριάζω : Πολύβ.15,33,9.

καταλωφῶ-άω, ποι.κ.ἰων.-έω ἀναπαύομαι, ἀνακουφίζομαι ἀπό τινος : 'Οδ.Ι 459 **κὰδ δέ κ' ἐμὸν κῆρ λωφήσειε κακῶν**· **2**) ποι. μτγν. μτβ. ἀπαλλάσσω τινὰ ἔκ τινος : 'Απολλ.Ρ 3,616 **κούρην δ' ἐξ ἀχέων** . . **καταλώφεεν ὕπνος**.

καταμαγγᾰνεύω ἀρχ. λεξ. διὰ μαγείας ἀπατῶ, καταγοητεύω : 'Ησ.

καταμᾰγεῖον (τὸ) |καταμάσσω| μτγν. τεμάχιον ὑφάσματος πρὸς καθαρισμόν : 'Αρτεμίδ.Δαλδ.1,64.

καταμαγεύω μτγν. μαγεύω τινὰ ἐξ ὁλοκλήρου, ἐντελῶς : Λουκ.Νεκυομ.7.

καταμᾰθημᾰτικεύω ἀνάγω εἰς ὅρους μαθηματικούς· κ. μέσ. : Φιλόπ.'Υπομν. εἰς 'Αριστλ.Ψυχ. 481,34 **κατεμαθηματικεύσατο τὴν φύσιν**.

καταμάθησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ἀπόλυτος γνῶσις, ἐκμάθησις : 'Ερμογ.'Ιδ.2,7.

καταμαθητικός-ή-όν μτγν. ὁ πρὸς μάθησιν, νόησιν, ἱκανὸς ἢ πρόσφορος : Πολύβ.9,152.

καταμαίνομαι μτγν.,παθ. ἀόρ. **κατεμάνην**, κατέχομαι ὑπὸ μανίας, ἐνεργῶ ὡς μαινόμενος κατά τινος : Φίλ 2,542 **καταμαίνεσθαι τῶν Ἰουδαίων**.

καταμᾰκᾰρίζω μσν. θεωρῶ τινα λίαν εὐτυχῆ, μακαρίζω λίαν : Εὐμάθ.357, Βί.'Αλεξ.477 **σαυτὸν κατεμακάριζε**.

κατάμακρα ἐπίρρ. δημ. παρὰ πολὺ μακριά.

καταμάκτης (ὁ) |μάσσω| γλωσσ. ὁ καταμάσσων, σπογγίζων.

κατάμακτος-ον |καταμάσσω| 'Επιγρ. ὁ χυτὸς εἰς τύπον, καλούπι.

καταμαλακίζω |μαλακίζω| ποιῶ τινα ὅλως ἐκτεθηλυμμένον, ἀσθενῆ : 'Ιω.Χρυσ.7,145Β **καταμαλακίζοντες ἑαυτούς**· || κ. μέσ. εἶμαι ἢ γίνομαι ἀσθενής : Ξεν.Οἰκ.11,12 **ὀρθῶς δὲ ἐπιμελομένῳ καὶ μὴ καταμαλακιζομένῳ**.

καταμαλάσσω μτγν., μσν. κ. δημ., ἀττ. καταμαλάττω διὰ τριβῆς ἢ ἀλοιφῆς ποιῶ τι μαλακόν, μαλακώνω : Λουκ.'Αναχ.24 **χρίομεν** . . **σώματα ἐλαίῳ καὶ καταμαλάττομεν ὡς ἐντονώτερα γίγνοιτο**, Βί.'Αλεξ.57 **κηρὸν καταμαλάσσων ἔπλασεν ἀνθρωπάρια**· **2**) δημ. διὰ τῆς μαλάξεως, ψηλαφήσεως μολύνω : **πῶς νὰ τὸ φάγω ποὺ τὸ καταμάλαξες**· **3**) μτφ. κ. δημ. πραΰνω : Λουκ. ΖΤραγ.24, - **αὐτὸ τὸ φάρμακο τοῦ καταμάλαξε τοὺς πόνους**· κ. παθ. : Λίβ.Ροδ.474 **μικρὸν καταμαλάχθη, κατέθεσεν εἰς ἥμερον**.

καταμαλθακεύω μσν. καταμαλθακίζομαι βλ.λ.: Θεοφύλ.Σ 6,257,13.

καταμαλθακίζομαι παθ. ἀποχαυνοῦμαι : Πλάτ. 'Επιστ.329Β **εἴ τι καταμαλθακισθεὶς καὶ ἀποδειλιῶν αἰσχύνης μετέσχον κακῆς**.

καταμαλθάσσω ἀρχ. λεξ. καταμαλάσσω· 'Ησ. « καταπραΰνω ».

καταμανθάνω κ. νεώτ. μετὰ προσοχῆς παρατηρῶ, ἐξετάζω ἐκ τοῦ πλησίον : 'Ηρ.7,146 **καὶ καταμαθόντες τὴν βασιλέος στρατιήν**, Πλούτ. Δίων 34 **οἱ ἰατροὶ** . . **τὸ τραῦμα καταμανθάνοντες**, Πάπ.114,11 **καταμαθεῖν τὸν ἐλαιῶνα αὐτοῦ**· **2**) κ. νεώτ. λαμβάνω γνῶσίν τινος, μανθάνω καλῶς : Πλάτ.Θεαίτ.198D **πάλιν ἔστι καταμανθάνειν ταὐτά**, Σέργ.Μακο. ἐν Σάθ.3,370 **τούτου αὐτῷ δύσνουν καταμαθόντος τὸν προστάτην**· **3**) ἀντιλαμβάνομαι διὰ τῶν αἰσθήσεων, παρατηρῶ : 'Αριστλ.Πρ.9,60a,7· || συνηθέστερον διὰ τοῦ νοῦ, ἐννοῶ : Πλάτ.Παρμ.128Α **οὐκ ὀρθῶς καταλαμβάνεις**, 'Αντιφ.5,14 **ἐκ τῶν νόμων καταμανθάνει τοὺς λόγους εἰ ὀρθῶς**, ΚΜ Ματθ.6,28 **καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει**·

4) ἀντιλαμβάνομαι, ἀνακαλύπτω ὅτι, κτ. παρακ. : Ξεν.᾿Απομν.4,4,15 **καταμεμάθηκας ὅτι . .** ‖ κ. μτ.μτχ. : ῾Ηρ.4,164 **καταμαθόντας μιν ἀγοράζοντα,** Ξεν.᾿Απομν.1,4,2 **καταμαθὼν αὐτὸν θύοντα**˙ ‖ ὁμ. κ. ἑπομ. ἐξηρτημένης προτάσεως : Ξεν.ΚΠ 8,1,40 **καταμαθεῖν τοῦ Κύρου δοκοῦμεν, ὡς . .** **5**) θεωρῶ, παρατηρῶ τι : Ξεν.᾿Αν.3,1,44 **ἃ καὶ ἡμᾶς δεῖ νῦν καταμαθόντας.**

καταμαντεία (ἡ) μτγν. ἡ μαντική, προαίσθημα˙ κτ πληθ. : ᾿Ιουλ.Λαοδ. ἐν Κατ.᾿Αστρλ.Κ 5(1),190.

καταμαντεύομαι μαντεύομαι, προλέγω κατά τινος ἢ περί τινός τι : ᾿Αθήν.15,686C **σιωπὴν καταμαντευσάμενος ἀπέθανεν εὐτυχῶς**˙ ‖ κ. μτ. ἀπαρφ.μέλλ. : ᾿Απп.Λιβ.77 **κατεμαντεύοντο τῇ πόλει μηδὲν ὀνήσειν**˙ **2**) προοιωνίζομαι, εἰκάζω : ᾿Αριστλ.Ρητ.1368a,31 **ἐκ τῶν προγεγονότων τὰ μέλλοντα καταμαντευόμενοι κρίνομεν,** Πολύβ. 2,22,7 **καταμαντευόμενοι τὸ μέλλον**˙ ‖ μτ. γεν. : ᾿Αθήν.14,634C **διὸ τὸ ῥᾳδίως καταμαντεύεσθαι τῆς τῶν ποιημάτων διανοίας**˙ ‖ κ. μτ. ἐμπραθ. διορ. (γεν. μτ. τῆς περί) : Νικόστρ.ἀπ.Στόβ. 4,22,102 **καταμαντευόμενοι περὶ τῶν γυναικῶν πόρρωθεν, ὁποῖαι.**

καταμανῶ (μαίνομαι) μσν. μετὰ μεγάλης μανίας : Θεοφύλ.Σ 208Β **καταμανῶς . . τὴν οἰκίαν . . καταφλέγουσι.**

καταμαξεύω (ἅμαξα) ᾿Ιων. καθαμαξεύω βλ.λ.

καταμᾰραίνω κ. νεώτ. κ. μσν., ἀόρ. **κατεμάρᾱνα,** μαραίνω τι ἐντελῶς : Θεόφρ.Πυρ.10, Βί.᾿Αχιλλ.1577 **οὐκ ἐλεεῖ τὰ κάλλη τους νὰ τὰ καταμαράνῃ**˙ **2**) ἀδυνατίζω, ἐξασθενῶ : Λουκ.Τίμ.17˙ ‖ κ. παθ. μαραίνομαι ἐντελῶς, φθείρομαι, κυρ. ἐπὶ προσ. : Πλούτ.᾿Ηθ.804Ε **πολλοὶ πρὶν ἀνθῆσαι περὶ τὸ βῆμα κατεμαράνθησαν**˙ ‖ συνεκδ. κ. ἐπὶ τῶν οἰδημάτων ἢ ἀποστημάτων : ῾Ιππ.Προρρ. 2,6, ᾿Αριστλ.Μετ.368a,7 **τὸ πάθος** (τοῦ σεισμοῦ) **καταμαραίνεται,** Λογγῖν.238,5 **τὰ ψυχικὰ μεγέθη φθίνειν καὶ καταμαραίνεσθαι.**

καταμάργαρος-ον μσν. ὁ πλήρης μαργαριτῶν : Κ Μανασσ.3,45,97.

καταμαργῶ-άω κ. ᾿Ιων. -έω ἐκ μανίας εἶμαι ἐκτὸς ἐμαυτοῦ : ῾Ηρ.8,125 **φθόνῳ καταμαργέων ἐνείκεε τὸν Θεμιστοκλέα.**

καταμάρπτω (μάρπτω) καταλαμβάνω : ᾿Ιλ. Ζ 364 **ὥς κεν ἔμ᾿ ἔντοσθεν πόλιος καταμάρψῃ ἐόντα**˙ ‖ συλλαμβάνω, καταφθάνω τινὰ φεύγοντα, τὸν πιάνω : ᾿Ιλ.Ε 65 **ὅτε δὴ κατέμαρπτε διώκων**˙ ‖ συνεκδ. ἐπὶ τοῦ γήρατος, ἐπὶ τοῦ θανάτου κ. ἄ. δεινῶν : ᾿Οδ.Ω 390 **ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἔμαρψεν,** Θέογν.207 **ἄλλον δ᾿ οὐ κατέμαρψε δίκη,** ᾿Επιγρ. **κατὰ μητέρα πότμος ἔμαρψε.**

καταμαρτύρησις-εως (ἡ) (καταμαρτυρῶ) νεώτ. ἡ κατά τινος μαρτυρία, κατηγορία.

καταμαρτυρία (ἡ) (καταμαρτυρῶ) μτγν., μσν. ἐκκλ., νεώτ. κ. δημ. ἡ μαρτυρία, ἡ κατάθεσις πρὸ δικαστηρίου ἐναντίον τινός˙ **2**) νεώτ., ἰδ. δημ. **καταμαρτυριὰ** μομφὴ κοινῇ ἀποδιδομένη κατά τινος, κατακραυγή : **ἔχει τὴν καταμαρτυρία(ν) τοῦ κόσμου.**

καταμαρτῦρομαι ἀποθ. ᾿Επιγρ. φέρω μαρτυρίαν κατά τινος, καταμαρτυρῶ.

καταμαρτυρῶ-έω κ. νεώτ. δίδω μαρτυρίαν, μαρτυρῶ κατά τινος : ᾿Αντιφ.2,4,10, Δημ.28,4 **κατ᾿ ἀλλήλων καταμαρτυροῦσιν**˙ ‖ μτ. αἰτ. πραγμ.: Δημ.1115 **τὰ ψευδῆ μου κατεμαρτύρησε,** ΚΔ Ματθ. 26,42 **τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν;** ‖ ὁμ.ἀπολ.: Λυσ 13,28 **τὸ ψήφισμα τῆς βουλῆς καταμαρτυρήσει**˙ ‖ ὁμ μτ. ἀπαρφ. : Δημ.377 **τίς μου καταμαρτυρεῖ δῶρα λαβεῖν;** ‖ κ. παθ. ὑφίσταμαι ἐναντίον μου μαρτυρίας ἄλλων : ᾿Αντιφ.2,4,7 **μὴ πιστῶς καταμαρτυρηθείς,** Αἰσχίν.1,90 **καταμαρτυρεῖται ὑπὸ τοῦ βίου τοῦ ἑαυτοῦ** (αὐτὸς ὁ βίος του εἶναι μαρτυρία ἐναντίον του)˙ **2**) ἐπὶ μαρτυρίας, δίδομαι, φέρομαι ἐναντίον τινός, κ. παθ. : ᾿Ισαῖ.5,25 **ἃ καταμαρτυρεῖται αὐτοῦ**˙ ‖ ὁμ. ἀπολ. : Δημ.29,55 **τοῦτον βασανίζειν περὶ αὐτῶν τῶν μεμαρτυρημένων**˙ **3**) βεβαιῶ σχετικῶς : Πλωτῖν.5,5,13 **καταμαρτυρεῖν τῶν οὐ παρόντων**˙ **4**) ἀστρολ. δείκνυμαι ἔχων, ἀσκῶν κακὴν ἐπίδρασι ἐπί τινος : Βέττ.Βάλ.104,2˙ **5**) ρηματ. π. καταμαρτύρησις, καταμαρτυρία.

κατάμασθος-ον (μασθός) ἐπὶ θήλεος, ὁ μεγάλους, ἐξωγκωμένους μαστοὺς ἔχων : Μαλάλ.150,16 **σφίγξ δυσειδὴς κατάμασθος.**

καταμάσσω (μάσσω) μτγν. σπογγίζω καλῶς : ῾Ηλιόδ.Αἰθ.1,2 **ἐφίλει κατέματτεν ἀνῴμωζεν,** ΕΜ 587,48 **κατέματτε τὰς χεῖρας**˙ ‖ κ. μέσ. : Λουκ. ῎Ον.10 **καὶ καταμάττου**˙ **2**) μετὰ τὸ λουτρὸν τρίβω : Διοκλητ.῎Εδικτ.7,75 (παθ.).

καταμαστεύω μτγν. ἐπιτατ. τοῦ μαστεύω βλ.λ., καταζητῶ : Συνέσ.241Α.

καταμαστιγῶ-όω κτυπῶ τινα μὲ μάστιγα ἰσχυρῶς˙ κ. παθ. : Λιβάν.Προγ.26,20.

καταμαστίζω γλωσσ. σφοδρῶς κτυπῶ διὰ τῆς μάστιγος.

καταμαστροπεύω μσν. ἐντελῶς μαστροπεύω βλ.λ., διαφθείρω : Μετοχ.Θ ἐν Σάθ.1,190 (ἡ ἄνθρωπος) **ἐπίτηδες συνείρει τε καὶ μετοχετεύει καταμαστροπεύουσα.**

κατάμαστρος-ον (μαστρός) ᾿Επιγρ. ὁ ὑπεύθυνος : **κατάμαστρος ἔστω ἱερῶν χρημάτων φωρᾶς.**

κατάματα ἐπίρρ. δημ. ἐντελῶς εἰς τὰ μάτια, ἀτενῶς, ἀσκαρδαμυκτί.

κατάματος-η-ο δημ. ἐπὶ χιόνος, βροχῆς, καπνοῦ, ὁ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐπιπίπτων, βίαιος : Κρυστ.Τραγ.148 **νερὸ μαζὶ καὶ χιόνι, ἕνας κατάματος συρμός, ἕνα κακὸ δρολάπι.**

καταμᾰττεύομαι παθ. γαργαλίζομαι ὑπό τινος : ῾Ιππ.᾿Εντ.Παθ.6,7 **καταματτευόμενος πτερῷ** (πρὸς πρόκλησιν ἐμέτου, δ.γρ. καταματευόμενος).

καταμάττομαι δ. τ. τοῦ καταματτεύομαι βλ.λ.: ῾Ιππ.᾿Εντ.Παθ.12 **καταματτόμενος πτερῷ ἐμείτω** (δ.γρ. καταματτεόμενος).

καταματώνω μσν. κ. δημ. πολὺ ματώνω : **τοῦ καταμάτωσαν τὰ μοῦτρα στὶς γροθιές**˙ κ. παθ. : ᾿Ερωτόκρ.4,1161 **χάμαι τόνε ρίχτει κρυγιό, νεκρό, ἀσάλευτο καὶ καταματωμένο, - γιατὶ εἶσαι καταματωμένος;**

καταμαυρίζω δημ., ἀόρ. **καταμαύρισα,** καθιστῶ, βάφω τι ἐντελῶς μέλαν, μαυρίζω ἐντελῶς : **τὸν καταμαύρισαν στὸ ξύλο**˙ ‖ κ. ἀμτβ. : **καταμαύρισε τὸ πόδι του ἀπὸ τὸ πέσιμο**˙ ‖ μτφ. **καταμαυρίζω καρδιὲς** γίνομαι πρόξενος μεγάλων θλίψεων : Βαλαωρ.Κλέφτης 8,62 **τὸ βαρύ του χέρι πόσες καταμαύρισε καρδιές**˙ **2**) μετὰ πάθους καταψηφίζω τινὰ ἐν ἐκλογῇ.

κατάμαυρος-η-ο μσν. κ. δημ. ὁ ἐντελῶς, ἀπολύτως μέλας, μαῦρος : Διγεν.᾿Ακρ.1510 **κατάμαυρον ὀφρύδιν,** Κάλβ.78 **ἀπὸ τὴν πυρκαϊὰν νικήτριαι .. ἐκβαίνουν σωσμέναι οἱ δύο κατάμαυραι,** Ξενόπλ.Ζακ.Μαντ.25 **ἀνάμεσα στὰ μακριὰ κατάμαυρα γένεια.**

καταμαυρῶ-όω μσν. κάμνω τι ὅλως ἀμαυρόν : Θεοδοσ.Δισκ.῎Ακρ.1,205.

καταμάχησις-εως (ἡ) γλωσσ. ἡ πρᾶξις τοῦ καταμάχομαι, καταπολέμησις.

καταμάχομαι, μέλλ. **καταμαχοῦμαι** ἐν μάχῃ καταβάλλω, κατανικῶ τινα : Παυσ.6,11,4 **κατεμαχέσατο τὸν πύκτην**˙ **2**) μτφ. μετριάζω, ἐλαττώνω : Διόδ.Σ 3,47 **καταμαχόμενοι τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐωδίας**˙ **3**) ρηματ. π. καταμάχησις.

καταμβλᾰκεύω μτγν. δ. τ. τοῦ καταβλακεύω βλ.λ., παραμελῶ τι ἐξ ὀκνηρίας, ἐκ ραθυμίας : ᾿Απολλ.Κιτ.3, ᾿Αρετ.Χρον.Νούσ.1,1.

καταμβλύνω ποιῶ τι ἀπολύτως ἀμβλὺ ἢ ἀσθενές, στομώνω· κ. παθ.: ΑΠ 5,219 **κατημβλύνθη κέντρον·** 2) μτφ. ἐπιφέρω κατάπτωσιν τῶν δυνάμεων, ἀθυμίαν? Σοφ.ΟΤ 688 **παριεὶς καὶ καταμβλύνων κέαρ** (σχόλ. «ἐκλύων καὶ ἄθυμον ποιῶν»).
καταμβλυῶ-όω ποιῶ τι ἐντελῶς ἀμβλύ, ἀσθενές, ὅ. καταμβλύνω: Δίφιλ.18,7 **τὸ τε νωκαρῶδες καὶ κατημβλυωμένον.**
καταμεγαλαυχοῦμαι-έομαι ἀρχ. λεξ. ἀποθ. ἐπιτατ. τοῦ μεγαλαυχοῦμαι βλ.λ., κουχῶμαι παρὰ πολύ· Ἡσ. «κατεμεγαλαυχήσατο· μεγάλως ἐκαυχήσατο».
καταμεγαλοφρονῶ-έω μτγν. φέρομαι πρός τινα ὑπερηφάνως, καταφρονῶ τινα, μτ. γεν.: Κλήμ. Ἀλ 538 **τῆς τρυφῆς, κτήσεως, θέας καταμεγαλοφρονεῖν·** || κ. ἀπολ. ὑψηλοφρονῶ: αὐτ.274.
καταμεγαλύνομαι ἀποθ. κάμνω πολὺ τὸν μεγάλον, ὑπερηφανεύομαι εἰς βάρος τινός: Ἀκύλ., Θεοδώρ.,Σύμμ.ΠΔΨαλμ.40(41),10.
καταμεθοδεύω μσν. ἐπινοῶ μεθόδους, τεχνάσματα πρὸς ἀνατροπὴν ἄλλων τεχνασμάτων: Θησ.Στεφ.ἐν λ. **τὰ στρατηγήματα.. ἀντιστρατηγεῖσθαι καὶ** καταμεθοδεύεσθαι παρὰ τῶν πολεμίων.
καταμεθύσκω, ἀόρ. κατεμέθυσα κάμνω τινὰ νὰ μεθύσῃ ἐντελῶς, ἐμβάλλω εἰς μέθην: Ἡρ.1,106 **τοὺς πλεῦνας.. καταμεθύσαντες κατεφόνευσαν·** κ. παθ.: Πολύβ.5,39,2 **ὑπό τινος κατεμεθύσθην·** || κ μτφ.: Ἀρχύτ.ἀπ.Στοβ.3.1,114 **καταμεθύσκουσα τοῖς ἀγαθοῖς τὰν διάνοιαν.**
καταμεθύω μτγν. φλυαρῶ ὡς μεθυσμένος ἐναντίον τινός, μτ. γεν.: Φίλ.1,361 **καταμεθύοντα ἀρετῆς·** || κ. ἐπὶ καλῆς σημ.: Ἀθανάσ.Περὶ Λατρ. 7,221 **ταῖς τῶν οὐρανίων ἀγαθῶν ἀφθανίαις καταμεθύειν εἰκός·** 2) ἐνεργῶ ὡς μεθυσμένος ἕνεκα δυστυχίας ἢ δοκιμασίας δεινῆς: Κύριλλ.
καταμείβομαι διανέμομαι, μοιράζομαι μεταξύ: ΕΜ 358,44 **καταμειφθεὶς δύο τισὶν** (πιθ. μερισθείς).
καταμ(ε)ίγνυμι κ. καταμ(ε)ιγνύω, μέλλ. καταμείξω κ. ποι. μτχ. καμμ(ε)ίξας ἑνώνω δύο ἢ περισσότερα πράγματα, ἀνακατώνω: Ἀριστφ.Λυσ.579 **καταμιγνύντας τοὺς τε μετοίκους,** Δημ.866 **καταμεῖξαι τὴν προῖκ' εἰς τὴν οὐσίαν,** Πλούτ.Ἠθ. 148Α **συμπόταις ἑαυτὸν ὡς ἔτυχε καταμειγνύειν·** κ. παθ.: Ἱππ.Ἀέρ.8 **καταμεμειγμένον ἐς τὸν ἠέρα,** Ξεν.Ἀν.7,2,3 **οἱ στρατιῶται εἰς τὰς πόλεις κατεμείγνυντο·** 2) ρηματ. π. κατάμ(ε)ιξις.
καταμειδιῶ-άω μτγν. μειδιῶ ἐναντίον τινός, χλευάζω, καταφρονῶ τινος: Ἰώσ.ΠΙ 3,7,33 **καταμειδιῶ θανάτου.**
καταμειλίσσομαι μτγν., ἀττ. **καταμειλίτταμαι** καταπραΰνω τινά, τὸν θυμόν τινος: Ἰώσ.ΑΙ 6,13,7.
κατάμ(ε)ιξις-εως (ἡ) (μ(ε)ιγνύω) ἡ ἐντελὴς ἀνάμειξις, μεῖξις: Ἀριστλ.Πρ.868b,4,Πλούτ.Ἠθ.1110Α **ἡ πρὸς τὸ σῶμα κατάμειξις τοῦ οἴνου.**
καταμελαίνω μτγν. κ. μσν. ποιῶ τι ἐντελῶς μέλαν, καταμαυρίζω: ΚΜανασσ.99Β **τοῖς βουνεύροις τὰς σάρκας καταμελαίνει·** κ. παθ.: Ἀγαθ.5,3 **ὁ ἀὴρ κατεμελαίνετο** 2) λυποῦμαι, θλίβομαι: Κύριλλ.
καταμελεϊστί ἐπίρρ. μτγν. κατὰ μέλη, μεληδόν, κομματιαστά: Ἀρατ.624 (χάριν τοῦ μέτρου καταμελεϊστί).
καταμελετῶ-άω ἐξασκῶ, γυμνάζω πλήρως: Πλάτ.Φίλ.55Ε **τὰς αἰσθήσεις καταμελετᾶν ἐμπειρίᾳ καί τινι τριβῇ·** κ. παθ.: Πλάτ.Νόμ.649C **τὴν ἀνδρείαν καὶ ἀφοβίαν δεῖ καταμελετᾶσθαι·** 2) σπουδάζω, μελετῶ ἐπιμελῶς, μὲ προσοχήν, ὅπως συγγράφω τι: Πλάτ.Κλειτ.410Β **καταμελετῆσαι τὸν ἔπαινον περὶ αὐτῆς,** Θεμίστ.Λόγ.26,312Β.
καταμελίζω μσν. κ. νεώτ. τέμνω εἰς τεμάχια, διαμελίζω, κομματιάζω: Κ Μανασσ.4013· 2) ρηματ. π. καταμελισμός.
καταμελισμός (ὁ) (καταμελίζω) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ καταμελίζειν, διαμελισμὸς εἰς τεμάχια, κομμάτιασμα.
καταμελιτῶ-όω ἐπαλείφω μὲ μέλι, κάμνω τι ἡδύ, ἡδύνω, γλυκαίνω· || μτφ. ἐπὶ τοῦ ᾄσματος ἀηδόνος: Ἀριστφ.Ὄρν.224 **καταμελίτωσε λόχμην ὅλην,** Συνέσ.38D **τὰς ἀκοὰς ἁπάντων διηγήματι καταμελιτοῦν.**
καταμέλλω μτγν. ἀναβάλλω, βραδύνω νὰ πράξω τι, ἰδίως ἐν πολέμῳ ἐκ φόβου πρὸς τὸν ἐχθρόν: Πολύβ.4,30,2 **ὑπερτιθεμέναις καὶ καταμέλλαυσι καὶ καθόλου δεδιόσι,** Φιλόδ. ἐν Ἡρακλ.1251,8.
καταμελῶ-έω τελείως ἀμελῶ τινος, δὲν δίδω προσοχὴν εἴς τι, μτ. γεν.: Ἱππ.Ἄρθρ.14,Ξεν.Οἰκ.4,7 **καταμελοῦντας τῶν φρουραρχιῶν·** || πάπ. παραλείπω νὰ πράξω τι: **τῶν προσηκόντων ἔργων καταμελεῖν·** || κ. μτ. ἀναφορ. προτάσ.: Εὔπ.352 **ὁπόθεν δὲ καταφαγεῖν ἔχοι, τούτου κατημέληκεν·** || κ. ἀπολ. ἀδιαφορῶ ἐντελῶς, δὲν προσέχω: Σοφ.ΑΙ.45 **εἰ κατημέλησ' ἐγώ,** Διόδ.Σ 29,3· 2) κ. μτ. αἰτ. καταστρέφω τι παραμελῶν: Ξεν.Ἑλλ.6,2,39 **μηδὲν καταμελεῖν μήτε καταρραθυμεῖν·** 3) κ. παθ. παραμελοῦμαι ὑπό τινος: Ἱππ.Ἄρθρ 60, Πλούτ.Ἀντ.53,25 **περιυβρισθεῖσα καὶ καταμεληθεῖσα.**
καταμελῳδῶ-έω μτγν. μαγεύω τινὰ διὰ τῆς μελῳδίας, μτ. γεν: Βασ. εἰς Ἡσ.589D.
κατάμεμπτος-ον (μέμφομαι) καταφρονούμενος, μισούμενος ὑφ' ὅλων: Σοφ.ΟΚ 1235 **γῆρας κατάμεμπτον καὶ ἀπροσόμιλον·** || τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ὡς ἐπίρρ.: Σοφ.ΟΚ 1696 **οὔ τοι κατάμεμπτ' ἔβηταν** (δὲν ἤλθετε νὰ εὕρητε ἀφορμὴν πρὸς μομφήν).
καταμέμφομαι, μέλλ. καταμέμφομαι, ἀόρ. κατεμέμφθην ἐν ἐνεργ. σημ., εὑρίσκω τι ἐλαττωματικόν, δὲν εἶμαι εὐχαριστημένος ἀπό τινος, μτ. αἰτ.: Πίνδ.Ν 11,30 **τὸν δ' αὖ καταμεμφθέντ' ἄγαν ἰσχύν,** Θουκ.8,106 **σφᾶς τε αὐτοὺς καταμέμφεσθαι,** Δημ.29,1 **τὴν ἐμαυτοῦ καταμεμφόμενος ἡλικίαν·** 2) ψέγω, ἐπικρίνω τινά: Ξεν.Ἱέρ.8,6 **μάλιστα κατεμέμφω τὴν τυραννίδα,** Διόδ.Σ 20,43 **καὶ τὴν ἱστορίαν καταμέμφαιτο,** Καλλιγ.Θάν.Βλ.46 **κατεμέμφετο τὴν κυβέρνησιν καὶ τὰ ἄρθρα τοῦ νόμου·** || μτ. αἰτ. καὶ δοτ.: Θουκ.7,77 **μηδὲ καταμέμφεσθαι ὑμᾶς ἄγαν αὐτοὺς.. ταῖς συμφοραῖς·** || καταμέμφομαί τινα ἐπί τινι: Πολύβ. 5,87 **καταμεμφάμενος ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις τὸν Ἀντίοχον·** || κ. τινας: Πλούτ.Δίων 8 **κατεμέμφοντο τῆς ὁμιλίας·** || κ. ὅτι..: Διόδ.Σ 15,6· || κ. μτ. δοτ. προσ.: ΑΠ 11,57,Ἀνών.π.Σουΐδ.,Λόγγ. 2,21· 3) καταφρονῶ, ἐξευτελίζω: Φιλόδ.Ποιημ. 77 **κ. Σωκράτην·** 4) ρηματ. π. κατάμεμπτος, κατάμεμψις.
κατάμεμψις-εως (ἡ) (μέμφομαι) κατηγορία, παράπονον, δυσαρέστησις: Θουκ.7,75 **κατάμεμψις σφῶν αὐτῶν πολλὴ ἦν,** Πλούτ.Μάρ.39· κ. μτ. δοτ.: Θουκ.2,41 **οὐκ ἔχει τινὶ κατάμεμψιν** (δὲν παρέχει ἀφορμὴν πρὸς μομφήν).
καταμένω διατελῶ μένων ἔν τινι τόπῳ, διαρκῶς παραμένω, διαμένω: Θέογν.1373, Ἡρ.2,103 **περὶ Φᾶσιν ποταμὸν κατέμειναν,** Ἀριστφ.Πλ.1187 **ἐνθάδ' αὐτοῦ καταμένειν,** Λυσ.31,18 **οἳ κατέμειναν ἐν τοῖς δήμαις,** ΚΔ Πράξ.1,13 **ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῷαν οὗ ἦσαν καταμένοντες·** 2) παραμένω σταθερῶς ἔν τινι καταστάσει: Ξεν ΚΠ 2,1,18 **καταμενέτω ἐν τοῖς ὑπηρετικοῖς ὅπλοις,** Γαλ.6,328 **ἐπὶ τῶν αὐτῶν καταμένειν·** || κ. ἀπολ.: Ξεν. ΚΠ 3,1,30 **τῆς εἰωθυίας ἀρχῆς καταμενούσης.**
καταμέργω μτγν. ἐπιτατ. τοῦ ἀμέργω βλ.λ.: Πολυδ.1,125 «**τὰς δὲ ἐλαίας τρίβειν, ἀμέργειν, καταμέργειν**».
καταμερίζω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. διαιρῶ εἰς μέρη, κομματιάζω: Λουκ.Τιμ.12 **τὸν πλοῦτον εἰς**

πολλὰ καταμερίζειν, Διόδ.Σ 5,13 τοὺς λίθους καταμερίζουσιν εἰς μεγέθη σύμμετρα· ‖ κ. μτφ.: Διόδ.Σ 3,40 εἰς πολλὰς ταλαιπωρίας καταμερίσαντες τὸν θάνατον· ‖ κ. παθ. ἐπὶ ὀσμῶν, διαλύομαι εἰς τὰ συστατικά μου : Θεόφρ.'Οσμ.62· **2)** διανέμω, μοιράζω : 'Ασκλ.Τακτ.2,1 κ· εἰς λόχαυς (καταλοχίζω βλ.λ.)· κ. παθ. : Ξεν.'Αν.7,54 τὰ βοεικὰ ζεύγη τοῖς λοχαγοῖς κατεμερίσθη, - πρέπει νὰ καταμερισθοῦν αἱ εὐθῦναι γιὰ τὸ ἔγκλημα· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Θεόφρ.Φ Αἰτ.5,2,5 κ· ἕκαστόν τι εἰς τὴν ἑαυτοῦ φύσιν.

καταμερικεύω μσν. καταμερίζω, διοιρῶ.

καταμέρισις-εως (ἡ) (καταμερίζω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ εἰς μέρη διαίρεσις . 'Επίκ.'Επιστ.2,48Ū· ‖ νεώτ. ἀντὶ καταμερισμός βλ.λ.2), ἡ διανομή : Μητρόδ. 831,10 καταμέρισις τῶν μερῶν.

καταμέρισμα-ατος (τὸ) (καταμερίζω) νεώτ. κ. δημ. μοίρασμα, μοιρασιά : Ξλαστ.Συνμ.135.

καταμερισμός (ὁ) (καταμερίζω) μτγν., νεώτ. κ. δημ. διαίρεσις, διανομή : ΠΔ 'Ιησ.13,14 καὶ οὗτος ὁ καταμερισμός,-καταμερισμὸς εὐθυνῶν· ‖ νεώτ. πολιτ. οἰκ. καταμερισμὸς ἐργασίας ἢ ἔργου ἡ ὑπὸ διαφόρων προσώπων ἐκτέλεσις μερῶν ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἔργου· ‖ νεώτ. βιολ. καταμερισμὸς φυσιολογικοῦ ἔργου ἡ ὑπὸ ὡρισμένων κυττάρων ἐπιτέλεσις ὡρισμένης λειτουργίας ζωϊκῆς, ὡς τῆς πέψεως, ἀναπνοῆς κλπ.

καταμεσήμερα ἐπίρρ. δημ. ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς μεσημβρίας : ποῦ πᾷς καταμεσήμερα ;

καταμεσήμερο (τὸ) δημ. ἡ ἀκμὴ τῆς μεσημβρίας : ἐπερίμενε τὸ καταμεσήμερο νὰ 'ρθῇ· ‖ ὡς ἐπίρρ. ἀντὶ καταμεσήμερα βλ.λ.

καταμεσῆς ἐπίρρ. δημ. κ. -ῖς ἐν τῷ μέσῳ ἀκριβῶς : Χριστόπ.65,15 ὅτε εἶν' καταμεσῖς κι ἀνίσως κορυφώσῃ, 'Εφταλ.'Οδ.Δ 19 - καταμεσῖς σβουρίζαν, Ζερβ Τραγ.ΚΚ 31,23 καταμεσῖς τοῦ πελάου, Ξενόπλ.ΖΜ 32 πῆραμε ἥσυχα τὸ στρατόνι καταμεσῖς.

καταμέστιος-ον μτγν. ποι. ἀντὶ κατάμεστος βλ.λ., ἐντελῶς μεστός, πλήρης : Νίκ.'Αλεξ.45.

κατάμεστος(-η)-α(ν) (κατσμεστῶ) κ. δημ. παντάπασι μεστός, πλήρης, φορτωμένος : Σχόλ.εἰς 'Αριστφ.'Ιππ 503 γλῶσσ. τοῦ κατάπαστος· **2)** δημ. εἰδ. ἐπὶ ὀπωρῶν, ἡ παραγινομένη : τὰ σῦκα αὐτὰ εἶνε κατάμεστα, - ἡ ντομάτα εἶναι κατάμεστη.

καταμεστῶ-όω ποιῶ τι ἐντελῶς μεστόν, πληρῶ ἐντελῶς : Φερεκρ.145,28· κ.παθ. : Κωμ.'Αδέσπ.2,334 τῆς πόλεως πλήθεσιν καταμεμεστωμένης.

καταμέτρημα-τος (τὸ) (καταμετρῶ) μτγν. κ. δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τῆς καταμετρήσεως, ἡ ἀκριβὴς μέτρησις : 'Επίκ.'Επιστ.1,17Ū,-τὸ καταμέτρημα τοῦ οἰκοπέδου, - τῶν ἀσπροῤῥούχων.

καταμέτρησις-εως (ἡ) (καταμετρῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταμετρῶ, ἡ ἀκριβὴς μέτρησις : Πολύβ.6,41,5, Σέξτ. 'Εμπ.Μαθ.1,46, 'Ιάμβλ.Μυστ.10,5 ἡ καταμέτρησις τῆς τοῦ σώματος ἰδέας, Καλλιγ.Θάν.Βλ.230 νὰ συγκατανεύσουν εἰς τὴν καταμέτρησιν, - ἡ καταμέτρησις τῶν οἰκοπέδων - ἐδαφῶν - πλοίου.

καταμετρητής (ὁ) (καταμετρῶ) νεώτ. κ. δημ. ὁ καταμετρῶν, ὁ ἐνεργῶν καταμέτρησιν· **2)** ὄργανον πρὸς καταμέτρησιν, μετρητής.

καταμετρητικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ πρὸς τὸ καταμετρεῖν ἐπιτήδειος : 'Επίκ ἐν Πάπ. κ· ἡμερῶν καὶ νυκτῶν, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.3,73,- καταμετρητικὸν ἀβάκιον.

καταμετρητός-ή-όν (καταμετρῶ) νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ καταμετρηθῇ.

καταμετρῶ-έω κ. νεώτ. κ. δημ. μετρῶ εἴς τινα, μετρῶν παρέχω : 'Ηρ.3,91 σίτου .. καταμετρέουσι καὶ τοῖσι τούτων ἐπικούροισι· ‖ μετρῶ ἀκριβῶς : Ξεν.Οἰκ.4,21 καταμετρεῖν καὶ διατάττειν ἕκαστα, ΠΔ 'Αρ.34,10 καὶ καταμετρήσετε ὑμῖν αὐτοῖς τὰ ὅρια, - κατεμέτρησε τὴν περιουσίαν του - τὰ οἰκοπεδά του· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : ΠΔ 'Ιεζ.45,1 ἐν τῷ καταμετρεῖσθαι ὑμᾶς τὴν γῆν· ‖ ἐπὶ σχηματισμοῦ στρατοπέδου : Πολύβ.6,41,4 θάτερα μέρη τῆς σκηνῆς κατεμετρήσαντο γραμμαῖς· ‖ πάπ. εἰδ. καθορίζω γῆν ἣν κατέχω ὡς στρατιωτικὸν κλῆρον : τῶν καταμεμετρημένων κλήρων· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῶν λαβόντων κλῆρον : Πάπ. τοὺς καταμεμετρημένους ἱππεῖς· **2)** χρησιμεύω ὡς μέτρον τινός : 'Αριστλ.Φυσ.237b,28 ληφθέντος μορίου ὃ καταμετρήσει τὴν ὅλην· κ. παθ. : 'Αριστλ.Κατ.4b,33 ὁ λόγος καταμετρεῖται συλλαβῇ· ‖ εἰδ. ἐπὶ τῶν ποδῶν ἢ ρυθμῶν εἰς τὴν μετρικήν : Διον.'Αλ.Συνθ.17· **3)** ρηματ. π. καταμέτρημα, καταμέτρησις, καταμετρητής, καταμετρητικός, καταμετρητός.

καταμηγγές 'Ησ. « παρακμὴ σώματος ».

καταμήκης-ους-ες ὁ πολὺ μακρός, ὁ κατὰ τὸ μῆκος ἐκτεταμένος : 'Ηρ.4,72 (ἐαφ.γρ. ἀντὶ κατὰ τὰ μήκεα).

καταμηκύνω μτγν. ποιῶ τι λίαν μακρόν, ἐκτείνω εἰς μῆκος : Γαλ.1,246, Πτολ.Τετράβ.100 καταμηκύνειν ἀκτῖνας.

καταμηλῶ-όω ἐμβάλλων τὴν μήλην ἐξετάζω τὴν πληγήν· 'Ησ.,Σουΐδ.· ‖ ὁμ. ἵνα προκαλέσω ἔμετον : Φρύν.Κωμ.62 ἐμεῖ καταμηλῶν· **2)** μτφ. ἀναγκάζω διὰ τοῦ δικαστηρίου τὸν κλέπτην νὰ ἐξεμέσῃ, δηλ. νὰ ἀποδώσῃ τὸ κλαπέν, νὰ τὸ ξεράσῃ : 'Αριστφ.'Ιππ.1150 ἀναγκάζω πάλιν ἐξεμεῖν .. κημὸν καταμηλῶν· **3)** καταμηλῶ τὰ ἔρια βυθίζω ἐντὸς βαφῆς, βάπτω : Πολυδ.7,169 « φαρμάττειν τὰ ἔρια καὶ μηλοῦν καὶ καταμηλοῦν· τὸ τῷ κυκήθρῳ κατσδύειν».

καταμηνιαῖα (τὰ) (μήν) γλωσσ. τὰ καταμήνια, βλ. καταμήνιος 3).

καταμήνιος-ον ὁ κατὰ μῆνα γινόμενος, εἰδ. ἐπὶ μισθοῦ : 'Επιγρ.· ‖ κ. ἐπὶ τῶν καθάρσεων τῆς γυναικός : Φιλ.1,45 αἱ καταμήνιοι καθάρσεις, Γαλ.Χρ. Μορ.14,3 καταμήνιον αἷμα· **2)** Πάπ. ὁ πληρωνόμενος μὲ μηνιαῖον μισθόν· **3)** 'Επιγρ. τὸ θηλ. καταμηνίη ὡς οὐσ. τὰ καταμήνια (πιθ.)· ὁμ. τὸ οὐδ. τὰ καταμήνια ἡ κατὰ μῆνα κάθαρσις τῶν γυναικῶν, ἔμμηνα : 'Ιπ.'Αφ.3,28, 'Αριστλ.ΖΓ 727a,18, Πλωτῖν.2.9,12· ‖ ὁμ. κ. κτ. ἑν. : 'Αριστλ.ΖΙ 573a, 16, Γαλ.8,423· ‖ νεώτ. καταμήνια ἐξανθήματα ἐξανθήματα ἅπινα παρουσιάζονται κατὰ τὴν ἔμμηνον ροὴν τῶν γυναικῶν.

καταμηνιώδης-ους-ες ὁ ὑποκείμενος εἰς τὰ καταμήνια : 'Αριστλ.ΖΓ 748a,20· **2)** ὁ ἀνήκων εἰς τὴν καταμήνιον κάθαρσιν : αὐτ.ΖΓ 751a,3 καταμηνιῶδες περίττωμα.

καταμήνυμα-ατος (τὸ) (καταμηνύω) μσν. καταμήνυσις βλ.λ. : Εὐστ.Πον.290,27.

καταμήνυσις-εως (ἡ) (καταμηνύω) μτγν. κ. νεώτ. μήνυσις κατά τινος, κατηγορία, καταγγελία : 'Ιμέρ.'Εκλ.4,18· κ. ὡς νομ. ὅρος : 'Ιουστιν.Νεαρ.115, 3,7· ‖ εἰδ. νεώτ. νομ. καταμήνυσις ψευδὴς ἡ πρὸς τὴν (δικαστικὴν) ἀρχὴν ἀντικειμενικῶς ἀναληθὴς ἐνοχοποίησις προσώπου τινὸς ἐπὶ ἀξιοποίνῳ πράξει ἢ πειθαρχικῇ παραβάσει ἐν γνώσει τῆς ἀναληθείας τῆς ἐνοχοποιήσεως ταύτης.

καταμηνυτής (ὁ) (καταμηνύω) μτγν., νεώτ. κ.δημ., νεώτ. θηλ. καταμηνύτρια, δημ. -τρα ὁ καταμηνύων, καταγγέλλων τινά, κατήγορος, μηνυτής : Κῶδ.'Ιουστιν.10,11,8,Εἰσαγ.

καταμηνυτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν καταμήνυσιν· **2)** ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς τὸ καταμηνύειν.

καταμηνύω (μηνύω) κ. μσν. κ. νεώτ. ποιῶ τι γνωστόν, φανερώνω, δεικνύω : 'Ηρ.7,30 καταμη-

νύει διά γραμμάτων τοὺς οὔρους, αὐτ.6,29 **καταμηνύει ἑωυτὸν ὡς εἴη Ἱστιαῖος,** Αἰσχ.Πρ.175 **τόδ' ἐγὼ καταμηνύσω,** Φιλόδ.'Ομ.540 **καταμηνύειν τὸν Ὅμηρον ὅτι . . ,** Πλούτ.Θεμ.23 **οὐδὲ κατεμήνυσε τὴν πρᾶξιν,** Μηναῖ.12,21 'Ωδ.6 **ὁ ἀστὴρ τὸν τῆς δικαιοσύνης καταμηνύει Μάγοις ἀπορρήτως Ἥλιον τεχθέντα·** κ. παθ. : Ἰουλ.'Αθ. 273D· **2)** φέρω, εἰσάγω κατηγορίαν κατά τινος, καταγγέλλω τινά δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, μηνύω τινά, μτ. γεν. : Λυσ.13,49 **οὐ κατεμήνυσε τῶν ἀνδρῶν τούτων·** κ. μτ. αἰτ. : Διον.'Αλ.Ρωμ.4,43 **καταμηνύειν τινὰς πρός τινα·** κ. παθ. : **αὐτ.62 ὑπό τινος καταμηνυθείς,** Κῶδ.'Ιουστιν.10,11,8,4· **3)** ἐπὶ θεοῦ, δίδω, παρέχω σημεῖον : Ξεν.'Ελλ.3,3,2· **4)** ρηματ. π. καταμήνυσις, καταμηνυτής, καταμήνυμα.

καταμηρίζω ἀρχ. λεξ. διαμηρίζω βλ.λ. : Σουΐδ. ἐν λ. καταγιγαρτίσας.

καταμήσας Ἡσ. «κσθάπαξ».

καταμηχανῶμαι-άομαι (μηχανῶμαι) μτγν. μηχανεύομαι, σχεδιάζω καὶ ἐκτελῶ τι : Πλωτῖν.4,4,31.

καταμιαίνω (μιαίνω) κ. μσν. μιαίνω ἐντελῶς, καταμολύνω, καταρρυπαίνω, συνήθ. μτφ. : Πίνδ.Π 4,100 **ἐχθίστοισι μὴ φεύδεσιν καταμιάναις εἰπὲ γένναν,** Πλάτ.Νόμ.937D **αἳ καταμιαίνουσι . . αὐτά** (τὰ καλά), Λουκ.Κατάπλ.27 **τὸ φῶς μου πάντα τρόπον κατεμίαινεν·** || κ.παθ. φορῶ ρυπαρὰ ἱμάτια ὡς σημεῖον θλίψεως, πένθους : Ἡρ.6,58 **ἐξ οἰκίης ἑκάστης ἐλευθέρους δύο καταμιαίνεσθαι, ἄνδρα τε καὶ γυναῖκα.**

› καταμιαιφονοῦμαι-έομαι (μιαιφονοῦμαι) μιαίνω, μολύνω ἐμαυτὸν διὰ φόνου : Ἡράκλ.Φιλ.'Επιστ.7,6.

καταμίγας ἐσφ.γρ. κῶδ. **ἀντὶ** κατὰ μάνας : Γαλ.18(2),774.

καταμίγνυμι (μίγνυμι) καταμείγνυμι βλ.λ.

καταμιεῖ Ἡσ. «καταπίνει, κατεσθίει· μιεῖν γὰρ τὸ ἐσθίειν».

κατάμικρος-η-ο δημ. ὁ λίαν, ὁλωσδιόλου μικρός, ἐλάχιστος.

καταμιμνήσκομαι (μιμνήσκομαι) μτγν. εἰς μνήμην ἐναργῶς φέρω, ἀναφέρω τι : ΠΔ Μακκ.4,13,12 **ὁ δὲ καταμνησθεὶς ἔλεγεν· μνήσθητε πόθεν ἐστέ.**

καταμιμοῦμαι-έομαι μτγν. μιμοῦμαί τι σκωπτικῶς, μιμούμενός τι ἀναπαριστῶ, ἐμφανίζω τοῦτο γελοίως, ἐμπαίζω διὰ τῆς μιμήσεως, γελοιοποιῶ, μτ. αἰτ. : Διον.'Αλ.Ρωμ.7,72 **κατέσκωπτόν τε καὶ κατεμιμοῦντο τὰς σπουδαίας κινήσεις ἐπὶ τὰ γελοιότερα μεταφέροντες.**

κατάμιξις-εως (ἡ) (καταμίγνυμι) ἀ. κατάμειξις βλ.λ. : Πλούτ.'Ηθ.1110Α **ἐν τῇ πρὸς τὸ σῶμα καταμίξει τοῦ οἴνου.**

καταμίσγω (μίσγω) μτγν. τ. τοῦ καταμείγνυμι βλ.λ.· Στράβ.1,2,9 **εἰ καταμίσγοι τι καὶ αὐτῶν τῶν ἀληθινῶν·** || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Νίκ.'Αλεξ. 353· || κ. παθ. : Ὕμν.Πᾶν.26.

καταμισθοδοτῶ-έω (μισθοδοτῶ) μτγν. ἑλκύω τινὰ διὰ μεγάλου μισθοῦ, διαφθείρω, ἐξαγοράζω, δωροδοκῶ τινα : Διον.'Αλ.Ρωμ.4,31.

καταμισθοφορῶ-έω (μισθοφορῶ) καταδαπανῶ εἰς μισθοφοράς, ἐξοδεύω πληρώνων μισθούς : Ἀριστοφ.'Ιππ.1352 **ὁ δ' ἕτερος αὖ καταμισθοφορῆσαι τοὐβ',** Αἰσχίν.2,131 **κατεμισθοφόρησαν τὰ ὑπάρχοντα** (κατεσπατάλησαν τὰ ὑπάρχοντα πληρώνοντες μισθοφόρους), Θεόπομπ.'Ιστ.90 **ὁ δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τὰς προσόδους καταμισθοφορῶν διατετέλεκε** (ἐξηκολούθει καταδαπανῶν, ἐξαντλῶν τὰς προσόδους εἰς μισθοφοράς)· κ. μτ. δοτ. : Διον.'Αλ.Ρωμ.4,23 **καταμισθοφορεῖν ξενικοῖς στρατεύμασι.**

κατάμιτος-ον (μίτος) μτγν. ἐπὶ μουσικοῦ ὀργάνου, ὁ ἔχων μίτους, χορδάς, ἔγχορδος : Πρωταγόρ.2 **παντὸς δ' ὀργάνου καταμίτου ἧπται** (διόρθ. κατὰ μίτον ἢ ἐπίρρ. κατάμιτον κατὸ σειράν).

κατάμιττα ἢ **κατὰ μίττα** Ἐπιγρ. ἐπὶ κατειργασμένων λίθων, πιθ. εὐτενῆ, ὀρθογωνισμένα.

καταμιτ(τ)ώνω μσν. ἠ-ητώνω ὑποθηκεύω, ἐνεχυριάζω, ἰδ. τι ὅπερ μοῦ ἐνεπιστεύθησαν πρὸς φύλαξιν : Κομν.'Αλέξ.ἐν Κορ.''Ατ.2,183 **ἂν σ'ἐμπιστευθῇ κανεὶς τι ἐκ τὸ ἰδικόν του, | καὶ φᾷς το καὶ ξοδιάσῃς το, ἢ** (διορθ.ἀντὶ **νὰ**) **τὸ καταμιτώσῃς·** || τὸ μέσ. ἐπὶ ἀσώτου, ἐνεχυριάζω τὰ ἐνδύματά μου : Κορ.''Ατ.2,183 **κλέπτει, καταμητόνεται, καὶ τὸν ἑαυτόν του βιάζει.**

καταμνημονεύω (μνημονεύω) μτγν. μνημονεύω τι, διατηρῶ τι καλῶς ἐν τῇ μνήμῃ : Πλούτ.'Ηθ.974Ε **ἀκριβῶς συντίθησι καὶ καταμνημονεύει τὸ κεφάλαιον,** αὐτ.748F, Γαλ.17(1),515.

καταμνηστεύομαι μνηστεύω, μτ. αἰτ. κ. δοτ. : Εὐμάθ.201 **καταμνηστεύεσθαι κόρην τινί.**

καταμνίω Φώτ. κατεσθίω.

κατάμοισον λακων. ἢ βοιωτ. τ. Ἡσ. «κατάκυφον» (δ.γρ. κατάμυσον).

καταμοιχεύω (μοιχεύω) πάπ. ἀποπλανῶ, παρασύρω εἰς μοιχείαν, διαφθείρω.

κατάμοιχος (ὁ) μτγν. ἐπιτατ. τοῦ μοιχός : Βέττ. Βάλ.117,9 **κατάμοιχοι γίνονται ἢ ἔνοχοι μοιχείας.**

καταμολίσκω (μολίσκω) σχόλ. καταβλώσκω βλ.λ. : Σχόλ.'Απολλ.Ρ 4,227.

καταμολύνω μτγν. μολύνω ἐντελῶς, καταμιαίνω, καταρρυπαίνω : Εὐμάθ.374, Σχόλ.Εὐρ.'Εκ.912.

κατάμομφος-ον (μομφή) ὁ ἄξιος μομφῆς, κατάμεμπτος· || συνεκδ. δυσοίωνος : Αἰσχ.'Αγ.145 **κατάμομφα δὲ φάσματα στρουθῶν.**

καταμόνας ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. ὀρθότ. κατὰ μόνας, βλ. μόνος, κατ' ἰδίαν, καθ' ἑαυτόν, χωριστά · Θουκ.1,32 **τὴν μὲν οὖν γενομένην ναυμαχίαν αὐτοὶ καταμόνας ἀπεωσάμεθα Κορινθίους** (δ.γρ. κατὰ μόνας), Ξεν.'Απομν.3,7,4, ΚΔΜᾶρκ.4,10 **ἐγένετο καταμόνας,** Βί.'Αλεξ.507 ; W ὁμοίως· **Ἀλεξάνδρου . . καταμόνας πρὸς αὐτὴν διδόναι,** - **τὸν πῆρε καταμόνας διὰ νὰ τοῦ ὁμιλήσῃ.**

καταμόναχος-η-ο δημ. κατάμονος βλ.λ.2) : Χατζόπ.'Απλ.Τρόπ.38,3 **τὰ ποτάμι .. τ' ἀκρόκλωνα ποὺ γέρνεις σαῦ φιλᾷ, | καταμόναχο χαίρεσαι** (ἐπὶ δένδρου μεμονωμένου), - **ζῇ καταμόναχος σὰν ἀσκητής·** ἐπίρρ. -α.

καταμονή (ἡ) (καταμένω) μτγν. τὸ καταμένειν, ἡ διαμονή, διατριβή, ἀναβολή : Πολύβ.3,79,12 **οὐκ ἐπιδεχομένου τοῦ καιροῦ καταμονὴν οὐδὲ θεραπείαν,** Ἀπαλλ.Δύσκ.Συντ.310,19, Αἰλ.Ζ19,46

καταμονίη μ. ἐν τῷ ποι. τ. καμμονίη βλ.λ.

καταμονομαχῶ-έω (μονομαχῶ) μτγν. καταβάλλω, νικῶ τινα ἐν μονομαχίᾳ : Πλούτ.Θησ.11 **κατεπάλαισε τὸν Ἀνταῖον καὶ τὸν Κύκνον κατεμονομάχησε,** Αἰλ.Π110,22.

κατάμονος(-η)-ο(ν) (μόνος) Ἐπιγρ. κ. δημ. μόνιμος, χρόνιος, διαρκής, διηνεκής : Ἐπιγρ. **τὰ ψηφίσματα τὰ πρότερον γεγονότα αὐτοῖς κατάμονα εἶμεν,** Πολύβ.39,3,9 **τιμαὶ κατάμονοι,** αὐτ. 18,12,1 **τὸν δὲ πρὸς Φίλιππον πόλεμον ἐψηφίσατο κατάμονον εἶναι** (νὰ ἐξακολουθήσῃ, νὰ συνεχισθῇ)· **2)** δημ. ὁ ἐντελῶς, τελείως μόνος, ὁλομόναχος, κατσμόναχος βλ.λ. : Παλαμ.Τρισεύγ.42 **ἡ φελοῦκα ! Κάτι φέρνει ἴσα ὁλόϊσα ἐδῶ· κατάμονη,** Καβάφ.'Απ' τὲς Ἐννιὰ 5 **κατάμονος μέσα στὸ σπίτι αὐτό.**

καταμορφῶ-όω (μορφῶ) μτγν. δίδω μορφήν, τύπον εἴς τι, σχηματίζω τι, ἐν χρ.τὸ παθ. λαμβάνω μορφήν, διαμόρφωσιν : Γρηγ.Νύσσ.2,701D **τῷ προσχήματι τοῦ ὀνόματος μόνον καταμορφ-.**

καταμόσχευσις-εως (ἡ) (μοσχεύω) γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ διὰ μοσχευμάτων ἢ παραφυάδων πολλαπλασιασμὸς φυτοῦ.

καταμοσχεύω (μοσχεύω) γλωσσ. κ. νεώτ. φυτεύω μοσχεύματα ἢ παραφυάδας, πολλαπλασιάζω φυτὰ διὰ μοσχευμάτων.

καταμουσειῶ-όω (μουσειῶ) μσν. μουσειῶ ἐντελῶς, στρώνω τι διὰ μωσαϊκοῦ, ψηφοθετήματας ἢ μουσείου : Διήγ.'Αχιλλ.784W **καὶ ἀφότου ἐκατασκεύασεν καὶ ἐκαταμουσείωσέν το** (τὸ λουτρόν).

καταμουσίζω (μουσίζω) μτγν. θέλγω, τέρπω δι' ᾄσματος : Μέν.Ρήτ.408S.

κατάμουσον 'Ησ. « κατάκρυφον » (ἀντὶ κατάμυσον).

καταμουσουργῶ-έω (μουσουργῶ) μσν. κατακηλῶ, καθηδύνω, τέρπω διὰ μουσικῆς : 'Ιω.Διάκ. εἰς 'Ιώα.'Υμνογρ. ἐν 'Ελλ.Πάτρολ.Mi.105,964 **καταμουσουργεῖν τὴν ἀκοήν.**

καταμουσῶ-όω (μουσῶ) μτγν. καθιστῶ τι ἐπίχαρι, κοσμῶ τι διὰ ρυθμοῦ καὶ μέλους, καλλωπίζω τι : 'Ιουλ.'Επιστ.10.

κατάμουτρα ἐπίρρ. δημ. εἰς τὸ πρόσωπον, ἐπὶ τοῦ προσώπου, καταμούτσουνα : Ξενόπλ.Ζακ. Μαντ.94 **ἀγριεμένος θὰ τὸν ἔφτυνε κατάμουτρα, -τοῦ 'δωσε δύο γροθιὲς κατάμουτρα· 2)** μτφ. κατὰ πρόσωπον, κατενώπιον, ἐπὶ παρουσίᾳ τινός: Παλαμ.Τρισεύγ.43 **ὅλα ξέσκεπα τοὺς τὰ 'ρριχνα κατάμουτρα, στοχασμοὺς καὶ πείσματα, - πάμε νὰ τοῦ τὰ πῶ καὶ τοῦ ἴδιου κατάμουτρα, - τὸν πρόσβαλε κατάμουτρα·** πρβλ. κατάστηθα, κατάματα, κατακούτελα.

καταμούτσουνα ἐπίρρ. δημ. κατάμουτρα βλ.λ.

καταμπάδες (οἱ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν χηνοπόδιον βλ.λ. τὸ τοιχόθισν.

κατάμπελος-ον (ἄμπελος) μτγν. ὁ ἔχων πολλὰς ἀμπέλους, ὁ πλήρης ἀμπέλων : Στράβ.4,1,5 **χώραν δ' ἔχουσιν κατάμπελον.**

καταμπέχω (ἀμπέχω) κ. **καταμπίσχω** περιέχω, περιβάλλω, περικλείω : 'Αντιφάν.) **μηκάδων μέλη, χλόην καταμπέχοντα** (τρεφόμενα ἢ παραγεμισμένα μὲ χλόην)· **2)** καλύπτω, σκεπάζω : Πλούτ.Κράσσ.11 **ἐπειρῶντο μὲν τὴν αἴσθησιν ἀποκρύπτειν τὰ κράνη καταμπέχοντες.**

καταμπίσχω καταμπέχω βλ.λ. : Εὐρ.'Ελ.853 **ἄνδρα . . θανόνθ' ὑπὸ κούφῃ καταμπίσχουσιν ἐν τύμβῳ χθονί** (θάπτουσιν).

καταμπλέκω δημ., ἀόρ. **κατάμπλεξα,** παθ. καταμπλέκομαι, παθ. ἀόρ. **καταμπλέχτηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **καταμπλεγμένος** ἐμπλέκω, περιπλέκω, μπερδεύω τι ὅλως διόλου, παραπολύ : **ἔται ποὺ κατάμπλεξες τὶς κλωστὲς δὲν ξεμπλέκονται·** ‖ μτφ. ἐπὶ σχέσεων προσώπων, συμφωνιῶν, ὑποθέσεων κτλ., καθιστῶ λίαν περίπλοκον, ἀδιευκρίνητον, συγκεχυμένον : **κατάμπλεξε τὴν ὑπόθεση - τὸ συμβόλαιο στὶς λεπτομέρειες τόσο ποὺ δὲν καλοξαίραυνε τί συμφώνησαν· 2)** ὁμ. ἐπὶ προσ., ἐμπλέκω τινὰ εἴς τι δυσάρεστον, ἐπιζήμιον δι' αὐτόν : **τὸν κατάμπλεξε στὸ χρηματιστήριο καὶ τὸν ἐφτώχυνε·** ‖ ἐν τῇ σημ. ταύτῃ κ. ἀμτβ. : **κατάμπλεξε σὲ μεταλλεῖα καὶ πάει χαμένος· 3)** τὸ παθ. **καταμπλέκομαι** κ. ὡς μέσ. ἐν ταῖς ἀνωτ. σημ. : **τὰ σχοινιὰ καταμπλέχτηκαν, - καταμπλέχτηκε σὲ δάνεια - σὲ βρωμαδουλειὲς - κληρονομιὰ καταμπλεγμένη.**

κατάμπροστα ἐπίρρ. δημ. ὅλως διόλου ἐμπρός, μπροστὰ - μπροστά : **ἔκατσε κατάμπροστα στὴν πλώρη τοῦ καϊκιοῦ·** ‖ κατενώπιον : **τοῦ τὰ 'ψαλλε κατάμπροστά του.**

καταμπυκῶ-όω (ἄμπυξ) καλύπτω δι' ἄμπυκος βλ.λ.) : Σοφ.ἀπ.402 **καταμπυκοῦν κρᾶτα.**

καταμυθολογῶ-έω (μυθολογῶ) μτγν. διηγοῦμαι μύθους, τέρπω τινὰ διηγούμενος μύθους : Φιλόστρ.1.) **καταμυθολογεῖν τινα**

καταμυκτηρίζω (μυκτηρίζω) μτγν. σκώπτω, περιγελῶ τινα συστέλλων ἢ ἀνασιμῶν τὸν μυκτῆρα : Φώτ. « καταγελᾶν » : Παυσ.Γραμμ.ἀπ.209 **κατιλλώπτειν, καταμυκτηρίζειν·** κ. παθ. : 'Ησ. ἐν λ. κατιλλάνθη.

καταμυκῶμαι-άομαι (μυκῶμαι) μτγν. ἐπὶ τῶν ὄνων, μυκῶμαι, ὀγκῶμαι ὑπερβαλλόντως, παραγκαρίζω : 'Ιω.Χρυσ. **κατεμυκῶντο ὄνοι καὶ κατέκραζον κολοιοί.**

καταμύνω (ἀμύνω) μτγν. ἀπαμύνω, ἀποκρούω, ἀποτρέπω : Πάπ. **καταμύνειν τὴν βίαν·** ‖ τὸ μέσ. ἐκδικοῦμαί τινα ἀμυνόμενος : Αἰλ.ΖΙ 5,11 **κατημύναντο καὶ δίκας ἀπήτησαν** (ἀμφ.).

καταμυρίζω (μυρίζω) ἐκκλ., μτχ. παθ. παρακ. **καταμεμυρισμένος** ἀλείφω, χρίω τι δι' ἀφθόνου μύρου : Ψ Χρυσ.1,581,12 **καταμυριζόμενος καὶ εὐωδιάζων.**

καταμυσάττομαι (μυσάττομαι) σφόδρα, καθ' ὑπερβολὴν μυσάττομαί τινα : Κύριλλ.κτ.'Ιουλ.3,110.

κατάμυσις-εως (ἡ) (καταμύω) μτγν. τὸ καταμύειν, τὸ κλείειν τοὺς ὀφθαλμούς, τὸ κλείσιμο τῶν ματιῶν : Πλούτ.Κάμ.6 **ἀποστροφὰς τε δεικνύντες καὶ καταμύσεις ξοάνων,** 'Απολλ.Δύσκ. Συντ.291,16 **κατάμυσις ὀφθαλμῶν· 2)** τὸ νεῦμα: 'Αρετ.Χρον.Παθ.1,7 **γέλωτι καὶ . . καταμύσει.**

καταμύσσω (ἀμύσσω), ἀττ. καταμύττω ποιῶ πολλὰς ἀμυχάς, κατασπαράσσω, καταξεσχίζω : Θεόκρ.6,14 **κατὰ δὲ χρόα καλὸν ἀμύξῃ,** 'Αντίπ.Σιδ. ἐν ΑΠ 7,218 **καλὸν ἄμυξε κάτα ῥέθος·** κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : Φρύν.Κωμ.3,6 **μεγάλας ἀμυχὰς καταμύξαντες·** κ. παθ. : Διὸ.'Αλ.π.'Αθήν.2,70D **καταμυχθεὶς τὴν κνήμην ὑπὸ κυνοσβάτου·** ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : 'Ιλ.Ε 425 **πρὸς χρυσέῃ περόνῃ καταμύξατο χεῖρα ἀραιήν,** 'Ηρ.4,71 **μέτωπον καὶ ῥῖνα καταμύσσονται,** Μνασάλκ. **ἐν** ΑΠ 7, 491 **κάδ δὲ σ' ἀμυξάμεναι.**

καταμυττωτεύω (μυττωτεύω) κατατρίβων καθιστῶ ὡς πολτόν, οἷον εἶναι τὸ πρὸς παρασκευὴν τῆς σκοροδάλμης τρίμμα τῶν σκορόδων : 'Αριστφ. Εἰρ.247 **ὡς ἐπιτετρίψεσθ' αὐτίκα ἀπαξάπαντα καταμεμυττωτευμένα.**

καταμυτώνω (μύτη) δημ. προσβάλλω τινὰ κατὰ πρόσωπον, κατενώπιον (ἀχρ.)· πρβλ. Κορ.'Ατ.5Α,116.

καταμύω (μύω) κ. νεώτ. μέλλ. **καταμύσω,** ἐπ. ἀόρ. ἐν ἀπαρφ. **καμμῦσαι,** κλείω **τὰ βλέφαρα,** τοὺς ὀφθαλμούς. Ἰδ. ὅπως κοιμηθῶ, καμμύω : 'Ιππ. 'Επιδ.7,83 **καταμύειν τὰ ὄμματα,** Ξεν.Κυν.5,11 **καταμύει τὰ βλέφαρα,** ΠΔ 'Ησ.6,10 **τοὺς ὀφθαλμοὺς κατέμυσαν** (δ. γρ. ἐκάμμυσαν), Φιλ.1, 645 **καταμύειν τὸ τῆς ψυχῆς ὄμμα,** Μᾶρκ.Αὐρ.4, 29 **τυφλὸς, ὁ καταμύων τῷ νοερῷ ὄμματι·** κ. συνηθέστ. ἄνευ ἀντικειμ. : Στράβ.6,1,14 **δείκνυσθαι δὲ καὶ νῦν καταμῦον τὸ ξόανον,** Φιλόστ.'Απολλ. 6,11 **καταμύειν ὑπ' ἐκπλήξεως·** ‖ ὅθ. ὑπνώττω, ἀποκοιμῶμαι : Βατραχομ.191 **οὐκ εἴασαν ἡμᾶς θορυβοῦντες οὐδ' ὀλίγον καμμῦσαι,** 'Αριστφ.Σφ. 92 **ἢν δ' οὖν καταμύσῃ κἂν ἄχνην, ὅμως ἐκεῖ ὁ νοῦς πέτεται τὴν νύκτα περὶ τὴν κλεψύδραν·** ‖ κ. κτ. εὐφημ. ἀντὶ τοῦ καταθνήσκω : Λουκ. 'Εταιρ.Δ 7,2 **ἢν ὁ γέρων μόνον καταμύσῃ** (ἂν κλείσῃ τὰ μάτια, ἂν ἀποθάνῃ), Διογ.Λ 4,49.

καταμυῶ-έω (μυῶ) μτγν. καθιστῶ τινα μύστην, μέτοχον, κοινωνόν τινος, εἰσάγω τινὰ εἰς τὰ μυστήρια : Εὐμάθ.185 **τὸν ἔρωτα κατεμυήθην.**

καταμφιέννυμι (ἀμφιέννυμι) μτγν. ἐνδύω ἐντελῶς, περιβάλλω, καλύπτω πανταχόθεν : 'Ιώσ.ΑΙ 8, 5,2 **τοίχους πριστῷ κατημφίεσεν** (λίθῳ).

καταμφίζομαι (ἄμφω) μτγν. ἀποθ. διακυμαίνομαι : Εὐμάθ.346 **καταμφίζεσθαι τοῖς λογισμοῖς.**

καταμφικαλύπτω (ἀμφικαλύπτω) ἐπιτατ. τοῦ ἀμφικαλύπτω βλ.λ. : Οδ.Ξ 349 **κεφαλῇ δὲ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύψας** (καλῶς περιτυλίξας τὴν κεφαλὴν μὲ ῥάκος).

καταμφωτοί Ἡσ. «αὐλοί τινες οὕτω καλοῦνται».
κατᾰμῶ-άω (ἀμῶ) συσσωρεύω, συλλέγω, συναθροίζω, μαζεύω, ἐν χρ. π. Ὁμ. μ. ἅπαξ ἐν τῷ μέσ. τ.: Ἰλ.Ω 165 **τὴν ῥα κυλινδόμενος καταμήσατο χερσὶν ἑῇσιν**, Φερεκρ.121 **τὸν χοῦν καταμήσονται** (διόρθ. Meineke ἀντὶ κατακοιμήσονται)· ‖ κ. μτ. γεν. ἐπισωρεύω ἐπί τινος: Ἰώσ.Π 2,15,4 **καταμώμενοι τῆς κεφαλῆς κόνιν**· **2)** τὸ ἐνεργ. κατακόπτω, θερίζω ὡς σῖτον, ἐν τμήσει π. Σοφ. Ἀντ.601 **κατ' αὖ νιν φοινία θεῶν τῶν νερτέρων ἀμᾷ κονίς**.
καταμωκεύω (μωκεύω) σχόλ. καταμωκῶμαι βλ. λ.: Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 3,791 **ἐπιλλίζειν, καταμωκεύειν**.
καταμώκημα-ατος (τὸ) (καταμωκῶμαι) ἀρχ. λεξ. κ. καταμώκησις βλ.λ., σκῶμμα· Ἡσ. ἐν λ. χήνημα.
καταμώκησις-εως (ἡ) (καταμωκῶμαι) μτγν.χλεύη, ἐμπαιγμός, σκῶψις, περίγελως: Πολύβ.12,26c,1 **εἰς καταμώκησιν ἄγει καὶ τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς πράξεις ὧν βούλεται προΐστασθαι**, Ἀθήν 2,55D **ἐν σατυρικῷ δράματι, ὃ ἐπὶ καταμωκήσει ἔγραφεν εἰς Μενέδημον τὸν φιλόσοφον**.
καταμωκῶμαι-άομαι (μωκῶμαι) μτγν. ἀποθ. χλευάζω, σκώπτω τινὰ καθ' ὑπερβολήν, ἐμπαίζω, καταγελῶ· Ἀνών.π.Σουΐδ. «καταμωκᾶσθαι, κατειρωνεύεσθαι, διασύρειν, κωμῳδεῖν, διακωμῳδεῖν, τωθάζειν», μτ. γεν.: Πλούτ.Δημήτρ.13, Ἐπίκτ.Ἐγχ.22, Ἡλιόδ.Αἰθ.7,25 **ἐγγελῶν δὲ ὁ Ἀχαιμένης καὶ τοῦ Θεαγένους καταμωκώμενος**· κ. μτ. αἰτ.: Κλήμ.Ἀλ.106, Ἀνών.π.Σουΐδ.· κ. ἀπολ.: ΠΔ Παραλ.2,30,10 **καὶ ἐγένοντο ὡς καταγελῶντες αὐτῶν, καὶ καταμωκώμενοι**, Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 3,791· **2)** ρηματ. π. καταμώκησις, καταμώκημα.
καταμωλύνομαι (μωλύνομαι) παθ. καταμαραίνομαι βλ.λ., ἐπὶ τῶν ἑλκῶν: Ἱππ.Προρρ.1,170, αὐτ.Ἐπιδ.2,2,6 (ἐσφ.γρ.).
καταμωλωπίζω (μωλωπίζω) λεξ. κ. νεώτ., ἀόρ. κατεμωλώπισα μωλωπίζω τινὰ λίαν, καθ' ὅλον τὸ σῶμα, τραυματίζω τινὰ δεινῶς διὰ μωλώπων: Σουΐδ· **2)** ρηματ. π. καταμωλώπισις, καταμωλωπισμός.
καταμωλώπισις-εως (ἡ) (καταμωλωπίζω) μσν. κ. νεώτ. τὸ καταμωλωπίζειν: Κ Μανασσ.4824.
καταμωλωπισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταμωλωπίζειν, η καταμωλώπισις.
καταμωμῶμαι-άομαι (μωμῶμαι) μτγν. μέμφομαι, ψέγω, κατηγορῶ τινα καθ' ὑπερβολήν: Κύριλλ.κατὰ Ἰουλ.59C.
καταμωραίνω (μωραίνω) φθείρω, καταστρέφω ἐκ μωρίας, καταδαπανῶ εἰς μωρὰ ἔργα: Ἀντιφάν.239 **οὐδεὶς τὰ πατρῷα κατεδήδοκεν οὐδὲ κατεμώρανεν**· **2)** καθιστῶ τινα ὅλως μωρόν: Γρηγ.Νύσσ.2,818A **τὸν νοῦν καταμωρᾶναι**.
καταμώσας Γαλ.19,109 «καθεὶς ἕνεκα τοῦ ζητῆσαι κτλ.» (ἀμφ.γρ.).
κατάν Ἐπιγρ. ἀντὶ κατὰ τάν, βλ. κατά.
καταvᾶ Ἡσ. «κατὰ νοῦν»· πρβλ. ἐγκατάνα.
καταναγιγνώσκω μτγν. ἀναγιγνώσκω τι ἐντελῶς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους: Ἀθήν.13,610D **κατανέγνων γὰρ αὐτοῦ πᾶσαν τὴν ἱστορίαν**.
κατᾰναγκάζω (ἀναγκάζω) κ. νεώτ. ὠθῶν τι μετὰ δυνάμεως ἀναγκάζω νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν θέσιν του, ἐκτελῶ ἀνάταξιν ἐξαρθρωθέντος ὀστοῦ, ἀρθρεμβολῶ: Ἱππ.Ἀγμ.8 (Γαλ. «τιθέναι ἐν τῇ οἰκείᾳ χώρᾳ τὸ κινηθὲν ὀστοῦν»)· **2)** ὑπερισχύω, κρατῶ, νικῶ διὰ τῆς βίας, περιορίζω: Εὐρ.Βάκχ. 643 **ὃς ἄρτι δεσμοῖς ἦν κατηναγκασμένος** (ἦτο περιωρισμένος διὰ δεσμῶν, δεσμευμένος)· ‖ ταλαιπωρῶ, βασανίζω: Λουκ.Νεκυομ.4 **πονεῖν τὰ πάντα καὶ μοχθεῖν καὶ τὸ σῶμα καταναγκάζειν**· **3)** κ. νεώτ. ἀναγκάζω τινὰ νὰ πράξῃ τι διὰ τῆς βίας, ἐξαναγκάζω,καταπιέζω: Ἰσαΐ.7,38 **καταναγκάζειν τινὰ ποιεῖν τι**, Λουκ.Προσ.Πταίσμ.8 **θεοῦ τινος τοῦτο καταναγκάσαντος**, Ἡλιόδ.Αἰθ.6,14 **ἐξήγειρέ τε καὶ ὀρθὸν ἑστάναι τῇ μαγγανείᾳ κατηνάγκαζεν**, Πάπ. **δέομαι, ὅπως τούτους καταναγκάσῃς**, - **κατηνάγκασάν με βίᾳ**· ‖ κ. παθ.: Θουκ 4,77 **Οἰνιάδας.. κατηναγκασμένους καταλαβὼν ἐς τὴν Ἀθηναίων ξυμμαχίαν** (Βερναρδ.Γρηγ. «ἀναγκαστικῶς εἰσηγμένους εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀθηναίων»), Θεόφρ.Φ Αἰτ.1,16,11 **ὅσα καταναγκάζεται πρὸς μικρότητα καὶ μέγεθος**, Γαλ.6,150 **κινήσεις τινὲς ὑπὸ φαρμάκων καταναγκάζονται**· ‖ μτχ. παθ. παρακ. κατηναγκασμένος-η-ον ὁ ἀναγκαῖος, ἀπαραίτητος: Πολύβ.3,4,3 **ὁμολογούμενον ἐδόκει τοῦτ' εἶναι καὶ κατηναγκασμένον ἅπασιν**, Φἰλ.ἀπ.101Η **αἱ κατηναγκασμέναι ὑπηρεσίαι τοῦ βίου**, Ἀπολλ. Δύσκ.Συντ.43,1 **κατηναγκασμένη σύνταξις**· **4)** ρηματ. π. κατονάγκασις, καταναγκασμός.
κατανάγκασις-εως (ἡ) (καταναγκάζω) ἡ τοποθέτησις ἐξηρθρωμένων μελῶν εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν, ἀνάταξις: Ἱππ.Ἄρθρ.48.
καταναγκασμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταναγκάζειν βλ.λ.3).
καταναγκαστικό -ή-ό(ν) ἀρχ.λεξ., νεώτ. κ. δημ. ὁ καταναγκάζων, ὁ ἀναγκαῖος: ΕΜ 239,43· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τὴν δύναμιν ἢ τὴν ἰδιότητα τοῦ καταναγκάζειν βλ.λ.3)· **3)** ὁ διὰ καταναγκασμοῦ γινόμενος, ὁ βίᾳ ἐπιβαλλόμενος: Ξενόπλ.Ζακ.Μαντ.43 ἡ **καταναγκαστικὴ ἐκείνη ἀκινησία στὸ κρεββάτι τῆς ἀρρώστιας**· ‖ **καταναγκαστικὰ ἔργα** (παλαιοτέρα ποινή, ἀντίστοιχος πρὸς τὴν τῶν ἰσοβίων ἢ προσκαίρων δεσμῶν, καθ' ἣν οἱ κατάδικοι ὑπεχρεοῦντο νὰ ἐργάζωνται εἰς δημόσια ἔργα ἀλυσόδετοι κατὰ τοὺς δύο πόδας· ‖ **καταναγκαστικὴ κυκλοφορία** βλ. ἐν λ. ἀναγκαστική.
κατᾰνάγκη (ἀνάγκη) μτγν. κ. νεώτ. μέσον, τρόπος ἐξαναγκασμοῦ, ἐπῳδή, φίλτρον, γοητεία: Ἡλιόδ.Αἰθ.6,14 **βιαιοτέραις.. ταῖς κατανάγκαις πολλὰ τοῖς ὠσὶν.. ἐπᾴδουσα**, Συνέσ.257Ι1 **ἐπῳδὰς καὶ καταδέσμους καὶ ἐρωτικὰς κατανάγκας** (ποτὰ ἀναγκάζοντα εἰς ἔρωτας, φίλτρα)· **2)** τὸ φυτὸν ὀρνιθόπους βλ.λ. ὁ ἥμερος ἐν χρ. πρὸς παρασκευὴν φίλτρων: Πλίν.Φ1 27,57, Διοσκ.4,131· ‖ νεώτ. γένος κεφαλανθῶν **συνθέτων** φυτῶν· **3)** τὸ φυτὸν κῆμος βλ.λ.: ΨΔιοσκ.4,133.
καταναγραφῶ-έω (ἀναγράφω) Ἐπιγρ. διατάσσω, ὁρίζω δεόντως: **καθὰ κα ἁ βωλὰ καταναγραφήσηι**.
κατανάθεμα-ατος (τὸ) (ἀνάθεμα) μτγν. ἀνάθεμα, κατάρα κατά τινος: ΚΔ Ἀπ.22,3 **καὶ πᾶν κατανάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι** (δ.γρ. κατάθεμα).
καταναθεματίζω (ἀναθεματίζω) μτγν. ἀναθεματίζω, καταρῶμαί τινα: ΚΔ Ματθ.26,74 **τότε ἤρξατο καταναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον** (δ.γρ. καταθεματίζειν).
καταναιδεύομαι (ἀναιδεύομαι) σχόλ. φέρομαι λίαν ἀναιδῶς πρός τινα ἢ ἐκφράζομαι ἀναιδῶς: Εὐστ.69,22 **καταναιδεύεσθαί τινος**.
καταναιδίζομαι (ἀναιδίζομαι) κ. καταναιδεύομαι βλ.λ.
καταναισιμῶ-όω (ἀναισιμῶ) ποιοῦμαι ὑπερβολικὴν χρῆσίν τινος, φθείρω τι διὰ τῆς χρήσεως, καταναλίσκω: Ἱππ.Ἄρθρ.11, αὐτ.Ἀδ.3.
καταναισχυντῶ-έω (ἀναισχυντῶ) μτγν. φέρομαι λίαν ἀναισχύντως: Βασ.1,1108 **θεοῦ καταναισχυντοῦσι καὶ ἐπαίρονται**.
καταναίω (ναίω) κατοικίζω, κάμνω κάποιον νὰ κατοικήσῃ, τὸ ἐνεργ. ἐν χρ. μ. κτ. ἀόρ. **κατένασσα**: Ἡσίοδ.Ἔργ.168 **κατένασσε πατὴρ ἐς πείρατα γαίης**, αὐτ.Θ 620 **κατένασσε δ' ὑπὸ χθονός**,

Βακχ.3,60· || κ. παθ. μ. κτ. ἀόρ. κατοικῶ, ὀποικῶ : Εὐρ.Φοίν.207 ἵν' ὑπὸ δειράσι . . Παρνασοῦ **κατενάσθην**, Ἀριστφ.Σφ.662 **κοῦπω πλείους ἐν τῇ χώρᾳ κατένασθεν**· || τὸ μέσ.ἐν τῇ αὐτῇ σημ. ὁμ. κτ. ἀόρ. : Αἰσχ.Εὐμ.929 **δυσαρέστους δαίμονας αὐτοῦ κατανασσαμένη**· || ὁμ. τὸ μέσ. ἐν παθ. σημ. : Ἀπολλ.Ρ 2,520 **ἐν Κέῳ κατενάσσατο**· **2)** ὁμ. κτ. ἀόρ. ἱδρύω : Βάκχ.10,41 **βωμὸν κατένασσε.**

κατάνακρα ἐπίρρ. δημ. ἐντελῶς εἰς τὴν ἄκραν, εἰς τὸ ἀκρότατον σημεῖον : Γρύπ.Σκ.Τερρ. 74,1 **κατάνακρ' ἀπὸ τὸ γκρεμνὸ στὰ πέριορα τοῦ ἀβύσσου.**

κατάνακρος-η-ο δημ. ὁ εἰς τὸ ἀκρότατον σημεῖον εὑρισκόμενος, στὴν ἄκρη ἄκρη : Βλαστ. Συνμ.19 ἐν λ. ἀκρινός.

καταναλείχω (ἀναλείχω) μτγν. ἐπιτατ. τοῦ ἀναλείχω βλ.λ., λείχων καταναλίσκω τι, ἐπὶ τοῦ πυρός : ΠΔ Σοφ.Σαλ.16,16 **πυρὶ καταναλειχόμενοι** (δ.γρ. καταναλισκόμενοι).

καταναλίσκω (ἀναλίσκω) κ. νεώτ., παρατ. **κατηνάλισκον,** ἀόρ. **κατηνάλωσα,** παρακ. **κατηνάλωκα,** ὑπερσ. **κατηνηλώκει,** παθ. ἀόρ. **κατηναλώθην** (ὑποτακτ. **καταναλωθῶ,** ἀπαρφ. **καταναλωθῆναι**), παρακ. κατανήλωμαι, κτ. ἀπαρφ. **κατηναλῶσθαι,** ἀναλίσκω, δαπανῶ ἐντελῶς, ἐξ ὅλου, φθείρω ἢ ἐξαντλῶ τι διὰ τῆς χρήσεως, καταδαπανῶ, καταξοδιάζω, συχν. ἐπὶ χρημάτων : Ἰσοκρ.9,60 **εἰς τὴν στρατιὰν τάλαντα μύρια κατηνάλωσε,** Ἱστρ.π.'Αθήν.8,345D **τέσσαρας μνᾶς . . καταναλίσκειν εἰς ὀψοφαγίαν, - κατὰ τὸν πλοῦν κατηνάλωσαν ὅλα τὰ τρόφιμα**· || σποταλῶ, ἀντιθ. φείδομαι : Ξεν.'Απομν.1,2,22 **καὶ τὰ χρήματα καταναλώσαντες, ὧν πρόσθεν ἀπείχοντο κερδῶν** (αἰσχρῶν) . . τούτων οὐκ ἀπέχονται· || νεώτ. κ. ἁπλῶς διαθέτω πρός τι, ἐπὶ χρημάτων : **καταναλίσκει τὰ πλεῖστα τῶν εἰσοδημάτων του εἰς φιλανθρωπίας, - κατηνάλωσε μεγάλα ποσὰ πρὸς ἵδρυσιν ἐκπαιδευτηρίων ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ πατρίδι του**· **2)** κ. νεώτ. ἐπὶ προσ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὰς σωματικὰς ἢ πνευματικὰς δυνάμεις ὡς καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὸν τοῦ βίου χρόνον, διαθέτω, δαπανῶ, ἀφιερῶ, ἐξαντλῶ εἴς τινα ἐνέργειαν, ἀσχολίαν ἢ ἁπλῶς κατάστασιν : Πλάτ.Πρωτ.321C **ἔλαθεν αὐτὸν καταναλώσας τὰς δυνάμεις,** Ἰσοκρ.1,18 **κατανάλισκε τὴν ἐν τῷ βίῳ σχολὴν εἰς τὴν τῶν λόγων φιληκοΐαν,** Αἰλ.ΠΙ 3,13 **τὸ πλεῖστον τοῦ βίου ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν** (τὸν οἶνον) **ὁμιλίᾳ καταναλίσκειν, - κατηνάλωσε τὰ ἔτη τῆς νεότητός του εἰς διασκεδάσεις - εἰς ἐπιστημονικὰς μελέτας, - πολλαὶ γυναῖκες σήμερον καταναλίσκουσι τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας εἰς καλλωπισμόν**· **3)** κ. νεώτ. τὸ παθ. μτ. ἐνεργ. παρακ. σπαταλῶμαι, ἀφανίζομαι, ἐξαντλοῦμαι ἐπὶ πραγμ.: Πλάτ.Τίμ.36B **τὸ μιχθὲν . . οὕτως ἤδη πᾶν κατανηλώκει** (δ.γρ. ἀνηλώκει), αὐτ.Φαίδ.72D **τίς μηχανὴ μὴ οὐχὶ πάντα καταναλωθῆναι εἰς τὸ τεθνάναι,** Πλούτ.'Ηθ.112A **ἀπαροῦντα διὰ τὸ ἤδη κατηναλῶσθαι πάσας τοῖς ἄλλοις** (τὰς τιμάς), **τὰ δάνεια κατηναλώθησαν εἰς ἀνωφελῆ ἔργα**· **4)** κ. νεώτ. ἐπὶ τροφῆς κ. τροφίμων, ἐσθίω ἐξ ὅλου, κατεσθίω, καταβιβρώσκω, κατατρώγω : Ἀριστλ.ΖΓ 763a,13 **καταναλίσκων τὴν τροφήν,** Ἀγαθρχ.109 **τὸν ἰχθὺν . . οὔτε πωλεῖν ἠξίουν, οὔτε καταναλίσκειν,** Πλούτ.'Ηθ.160B **μεῖζόν ἐστι τὸ ἔργον τοῦ πορίσαι τροφὴν καὶ συναγαγεῖν τοῦ καταναλῶσαι**· κ. παθ. : Ἀριστλ.ΖΓ 771a,28 **ἡ γὰρ τροφὴ καταναλίσκεται τοῖς τοιούτοις εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος,** αὐτ.725b,31· || νεώτ. γεν. ἐπὶ εἰδῶν χρησίμων τῷ βίῳ : **ἡ Αἴγυπτος καταναλίσκει δύο ἑκατομμύρια κιλῶν ἑλληνικοῦ καπνοῦ, - ἐν Γερμανίᾳ καταναλίσκεται ὀλίγη κορινθιακὴ σταφίς, - τὰ καταναλωθέντα ποσὰ γαιάνθρακος ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος**· || ομ. κ. ἐν ἀναφ πρὸς μηχανὰς κινουμένας διὰ θερμάνσεως : **αἱ παλαιαὶ ἀτμομηχαναὶ καταναλίσκουσι πολλοὺς γαιάνθρακας**· **5)** μτφ. κ. νεώτ. τὸ παθ. ἐπὶ τῶν πόνων κ. ἐπὶ ὀδυνηρῶν συναισθημάτων, ἐν ἀναφ. πρὸς πρόσ. ἢ καταστάσεις ἐκ τῶν προσ. ἀπορρεούσας, φθείρομαι, κατατρίβομαι, ἐξαντλοῦμαι, φθίνω, καταλύομαι, χάνομαι : Ἀνδρόν.Ρ 578M **ἐπιστήμη οὐ καταναλίσκεται ὑπὸ πόνων, - καταναλίσκεται ὑπὸ τοῦ ἔρωτος** (ἢ ἐκ τοῦ ἔρωτος)· **6)** ἐπὶ τοῦ πυρός, κατακαίω, καταβιβρώσκω, ἀφανίζω διὰ τῆς καύσεως : Ἀριστλ.Νεότ.467b,29, ΚΔ Ἑβρ 12,29 **καὶ γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον**· **7)** ρηματ.π. κατανάλωσις, κατανάλωμα, κατανάλωτος, καταναλωτής.

κατανάλωμα-ατος (τὸ) (καταναλίσκω) ἐκκλ. δοφιλής, ἄφθονος δαπάνη.

κατανάλωσις-εως (ἡ) (καταναλίσκω) μτγν κ.νεώτ., δημ. -η τὸ καταναλίσκειν, μεγάλη φθορά, ἐξόδευσις, ξόδιασμα : Πλούτ.'Ηθ.678F **ἄρτου μὲν καὶ οἴνου ἐπιλιπόντων,ἔστι καὶ τοὺς οἰκέτας ὡς κλέπτοντας αἰτιᾶσθαι· τόπου δὲ πενία καὶ κατανάλωσις εἰς πλῆθος ὀλιγωρία τις ἐστὶ τοῦ καλοῦντος, - κατανάλωσις χρημάτων, - κατανάλωσις τροφίμων - δυνάμεων - ἐμπορευμάτων** (ἐξάντλησις αὐτῶν διὰ τῆς πωλήσεως, διάθεσις αὐτῶν εἰς ἀγοραστάς)· || **φόρος καταναλώσεως** ὁ ἐπιβαλλόμενος ἐπὶ τῶν εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν καταναλωτῶν ἀνταποκρινομένων εἰδῶν· || εἰδ. νεώτ. νομ. ἡ χρῆσις ἀντικειμένου τινὸς πρὸς θεραπείαν ἀνάγκης τινὸς ἢ ἡ διὰ τῆς χρήσεως φθορὰ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

καταναλωτής (ὁ) νεώτ., τὸ θηλ. **καταναλώτρια** ὁ καταναλίσκων προϊὸν ἢ ἐμπόρευμά τι, ἀγοραστής, πελάτης.

καταναλωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν κατανάλωσιν, ὁ τῆς καταναλώσεως : **καταναλωτικοὶ συνεταιρισμοί.**

κατανάλωτος-ον (καταναλίσκω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τὴν δύναμιν τοῦ καταναλίσκειν, ὁ καταναλίσκων : Ὠριγ. εἰς Ψαλμ.1,75,49 **καυστικὴ καὶ κατανάλωτος τυγχάνουσα αὐτῶν.**

καταναλωτός-ή-όν νεώτ. ὁ δεκτικὸς καταναλώσεως, ὃν δύναταί τις νὰ διαθέσῃ πρὸς κατανάλωσιν.

καταναρκῶ-άω (ναρκῶ) μτγν. κ. μον. ἀμελῶ τινος ἕνεκα νάρκης, πράττω τι ραθύμως, ἀμελῶς, φέρομαι πρός τινα ὡς ναρκωμένος, μτ. γεν. : ΚΔ Κορινθ.2,11,9 **παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς οὐ κατενάρκησα οὐδενός,** αὐτ.12,13· κ. μτχ. : Μηναῖ.12,20 (Ὠδ.) **καὶ ὑπάρχων δέσμιος, οὐ κατενάρκησας στηρίζων γράμμασι πυκνοῖς τὰς Ἐκκλησίας Χριστοῦ**· **2)** τὸ παθ. **καταναρκῶμαι -άομαι,** κ. ἰων. **καταναρκέομαι** ναρκοῦμαι ἐντελῶς, περιπίπτω εἰς τελείαν νάρκην, ἀναισθησίαν : Ἱππ.'Αρθρ.48 **καταναρκῶνται τὸ σῶμα**· || περιπίπτω εἰς νάρκην : Φιλόδ.Παρρ.52O.

καταναοκύλλω (ἀνασκύλλω) ἐνοχλῶ πολύ : Αἰσωπ.243 (ἐσφ.γρ.).

κατανάσσω (νάσσω) πατῶν τι καθιστῶ τοῦτο στερεόν, στοιβάζω : Ἡρ.7,36 **κατανάξαντες δὲ καὶ τὴν γῆν φραγμὸν παρείρυσαν ἔνθεν καὶ ἔνθεν**· || κ. παθ. μτχ. ἐν φρ. **κατανενασμένος σφυγμὸς** σταθερός : Ἀρχιγ.π.Γαλ.8,662.

καταναυαγῶ-έω (ναυαγῶ) μον. ναυαγῶ τελείως, ἐντελῶς.

καταναυμαχῶ-έω (ναυμαχῶ) κ. νεώτ. νικῶ τινα ὁλοσχερῶς ἐν ναυμαχίᾳ, καταβάλλω, κατανικῶ τινα ναυμαχῶν μετ' αὐτοῦ : Ἀνδοκ.3,5 **οἷς βασιλέα καὶ τοὺς βαρβάρους καταναυμαχήσαντες ἠλευθερώσαμεν τοὺς Ἕλληνας,** Ξεν.'Ελλ.7,1,10

πολλά ἔτη πολεμοῦντες καὶ πολλάκις καταναυμαχοῦντες, Δείν.1,75 **τριήρεις καταναυμαχεῖν**· κ. παθ. : Ἰσοκρ.12,105 **καταναυμαχηθέντες ὑπό τε τῆς βασιλέως δυνάμεως,** Λουκ.Ἰστ.Συγγρ.38 **κἂν** καταναυμαχοῦνται **τότε, οὐκ ἐκεῖνος ὁ καταδύων ἐστί.**

κάτανδρα (τὸ) πάπ. σειρά, κατάλογας ἀνδρῶν· Πάπ. **ἐπέδωκεν ἡμῖν Δωρίων ὁ ἀντιγραφεὺς κά**τανδρα πρακτορικοῦ διαλογισμοῦ, ὁμ. **κάτανδρα ἀπειργασαμένων εἰς τὰ χωματικὰ ἔργα Τε**πλινέως.

κατανδρἄποδίζω (ἀνδραποδίζω) μτγν. κ. μσν. ἀνδραποδίζω, ὑποδουλώνω ἐντελῶς : Τζέτζ.ἐν Ἀν. Κρ.4,89,16· κ. παθ. μτφ. : Ἰουστιν.Νεαρ.42 Πρόλ.

κατανδρἄφύσσω Ἡσ., ἀόρ. **κατηνδράφυξα** φονεύω, σφάζω.

κατανδρίζομαι (ἀνδρίζομαι) μτγν. μάχομαι γενναίως, ἀνδρείως κατά τινος, καταβάλλω τινὰ· Σουΐδ. «κατανδρίσασθαι· καταπαλαῖσαι»· || ἐνεργῶ ἀνδρείως : Πράξ.Συνόδ.3,1196,60 **μανθάνει** κατανδρίζεσθαι.

κατανδρολογία (ἡ) (ἀνδρολογία) μτγν. ἡ κατ' ἄνδρα διὰ καταγραφῆς **φορολογία** : Μακρόβ.2,12· πρβλ.ΠΔ Μοκκ.2,12,43.

κατανεᾰνιεύομαι (νεανιεύομαι) μτγν. κ. μσν. κομπορρημονῶ, καυχῶμαι ὡς **νεανίας**, σκώπτω, χλευάζω κατὰ τρόπον νεανικόν : Εὐστ.Πον.335,65 **κατανεανιεύεσθαί** τινος· **2)** καταβάλλω τινὰ διὰ νεανικοῦ σφρίγους : Κύριλλ. εἰς Ἰω.2,257 **παντὸς κινδύνου κατανεανιεύεσθαι.**

καταν(ε)ίφω (νείφω), μέλλ. **κατανείφω** νίφω, χιονίζω ἐπί τινος, ρίπτω χιόνα πρὸς τὰ κάτω, καλύπτω τινὰ ἤ τι διὰ χιόνων : Ἀριστφ.Ἀχ.138 **εἰ μὴ κατένειφε** χιόνι **τὴν** Θρᾴκην (δ.γρ. **κατένιφε**) (κατεκάλυφε τὴν Θρᾴκην διὰ χιόνος)· κ. παθ. : Πλούτ.Λούκ.24 **χώραν .. κατανιφομένοις ὄρεσι περιεχομένην**· **2)** μτφ. ρίπτω τι ἄνωθεν ὡς χιόνα : Λουκ.Ἀλ.Ἰστ.2,14 **μουσικὰ ὄρνεα .. κατανίφει αὐτοὺς μετ' ᾠδῆς ὑπερπετόμενα** (πίπτουσι δίκην χιόνος), αὐτ Λεξιφ.15 **κατανίφων ἀπὸ γλώσσης ἅπαντας,** πρβλ. βρέχω 5)· **3)** κ. τριτοπροσ. **κατανείφει** χιονίζει, πίπτει χιών : Ἀριστφ.Νεφ.965 **κεἰ κριμνώδη κατανίφοι** (ἐὰν ἤθελε ρίπτει χιόνι χονδρὸν ὡς χόνδρος).

κατανεκρῶ-όω (νεκρῶ) μτγν. φονεύω : Ἐπιγρ. (πιθ.)· **2)** νεκρώνω τι ἐντελῶς, κατασβήνω, ἀφανίζω : Ἰω.Λυδ Μην.4,67 **τὴν ζωογόνον φύσιν ἐν τῷ χειμῶνι κατανεκρωθεῖσαν.**

κατανεμέσησις-εως (ἡ) μτγν. νόμιμος ἐπιτίμησις : Κλήμ.Ἀλ.146.

κατανέμησις-εως (ἡ) πάπ. κ. σχόλ. ἡ κατανομή, βοσκή : Πάπ. **κατανέμησις διὰ τῶν προβάτων,** Σχόλ.Πίνδ.Ο 7,61.

κατανεμητής (ὁ) νεώτ. ὁ κατανέμων, ὁ διενεργῶν τὴν κατανομήν· **2)** εἰδ. ἠλεκτροτ. ἡ ὅλη συσκευὴ ἡ χρησιμεύουσα ἐν τοῖς τηλεφωνικοῖς κέντροις πρὸς σύνδεσιν τῶν ἔξωθεν ἐρχομένων γραμμῶν τῶν συνδρομητῶν πρὸς τοὺς ἀντιστοίχους ἀριθμοὺς τοῦ κέντρου.

κατάνεμος-ον μτγν. ἐσφ.γρ. ἀντὶ κατήνεμος βλ.λ.: Πολυβ.1,101 **λιμὴν κατάνεμος, κυματίας.**

κατἄνεμοῦμαι-έομαι (ἀνεμοῦμαι) μτγν. παθ. κινοῦμαι, σείομαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου : Εὐμάθ.394.

κατανέμω (νέμω) κ. νεώτ., μέλλ. **κατανεμῶ** διαιρῶ τι εἰς μέρη ἢ ὁμάδας, διαμοιράζω : Ἡρ. 5,69 **δέκα δὲ καὶ τοὺς δήμους κατένειμε ἐς τὰς φυλάς,** Δημ.1380 **κατανεῖμαι δὲ τοὺς Πλαταιέας εἰς τοὺς δήμους καὶ τὰς φυλάς**· κ. μτ. διορ. ἄνευ προθ. : Ξεν.ΚΠ 7,5,13 **τὸ στράτευμα κατένειμε δώδεκα μέρη,** Πλάτ.Κριτί.113Ε **τὴν νῆσον .. δέκα μέρη κατανείμας**· κ. παθ. : Ἀριστλ.Πολιτ. 1331α,20 **δεῖ τὸ μὲν πλῆθος τῶν πολιτῶν ἐν συσσιτίοις κατανενεμῆσθαι,-τὰ στρατεύματα κατενεμήθησαν εἰς τρεῖς φάλαγγας**· || ἐπὶ ἑνὸς μ. προσ. κατατάσσω, καταλέγω, καταγράφω : Αἰσχίν.1,155 **ἵνα ὑμεῖς .. κατανείμητε εἰς τὴν προσήκουσαν τάξιν Τίμαρχον**· **2)** διανέμω, διαμοιράζω, ἰδ. τόπον πρὸς καλλιεργίαν ἢ πρὸς βοσκήν : Ἡρ.2,109 **κατανεῖμαι δὲ τὴν χώρην Αἰγυπτίοισι,** Ἰσοκρ.3,28 **τὴν πόλιν αὐτοῖς ἔκτισε καὶ τὴν χώραν κατένειμεν,** Δημ.234 **θέαν μὴ κατανεῖμαι τὸν ἀρχιτέκνον αὐτοῖς κελεῦσαι,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,79 **κατανέμειν τὴν ὀργάδα**· **3)** βόσκω, -έμομαι : Πάπ. **τίνος ἐστὶν τὰ πρόβατα τὰ κατανενεμηκότα τὰ ἐκεῖ**· || βόσκω, καταλαμβάνω ὡς νομήν, βοσκοτόπι : Δημ.278 **τὴν ἱερὰν χώραν .. σπείρουσι καὶ βοσκήμασι κατανέμουσιν,** Πάπ. **τὰ ὀνόματα τῶν δεῖνα, οἳ κατανενεμήκασιν ἐκ τῆς βασιλικῆς γῆς**· || ἐπὶ ποιμένων, **βόσκω** : Εὐστ.212,39 **πρόβατα κατανέμειν**· || τὸ μέσ. μτ. ἀορ. κ. παρακ. παθ. ἐν μέσ. σημ. καταλαμβάνω ἰδ. διὰ βοσκημάτων, καταλαμβάνω ὡς βοσκήν, βοσκοτόπι : Ἰσοκρ. 14,. **τὴν χώραν ἡμῶν κατανενέμηνται,** Βάρβ.26,1 **γέρανοι κατενέμοντο χώρην**· **4)** τὸ μέσ. λαμβάνω μέρος μετ' ἄλλων, μοιράζομαι : Θουκ.2,17 **τά τε μακρὰ τείχη ᾤκησαν κατανειμάμενοι** (τὰ μοίρασαν μεταξύ τους), Πλάτ.Πολ.547Β **εἰς μέσον ὡμολόγησαν γῆν μὲν καὶ οἰκίας κατανειμαμένους ἰδιώσασθαι**· **5)** ὁμ. τὰ μέσ. μτφ. λυμαίνομαι, καταστρέφω, λεηλατῶ, ἐρημῶ, ἐπὶ νόσων, θηρίων κττ. : Πλούτ.Περ.34 **ἡ λοιμώδης ἐνέπεσε φθορὰ καὶ κατενεμήθη τὴν ἀκμάζουσαν ἡλικίαν,** Ἀθήν.15,677Ε **κατανεμηθέντα πᾶσαν τὴν Λιβύην** (λέοντα)· **6)** ὁμ. ἐπὶ τοῦ πυρός, ἐξαπλοῦμαι καταστρέφων, καταπυρπολῶν,κατακαίων: Πολύβ.14,4,6 **τὸ πῦρ ἐνέβαλλαν, κατανεμηθὲν εἰς τὰς πρώτας σκηνὰς εὐθέως**· **7)** ἐπὶ διαβρωτικοῦ ἕλκους, διαδίδομαι, ἐπεκτείνομαι : Πλούτ.Ἀρτξ.23 **ἀλφοῦ κατανεμηθέντος αὐτῆς τὸ σῶμα**· **8)** ρημστ. π. κατανομή, κατανέμησις.

κατανέναι Ἡσ. «κατανεῦσαι».

κατανέομαι (νέομαι) μτγν. ἀποθ. κατέρχομαι, μτ. γεν. : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.1,115.

κατάνευρος-ον (νεῦρον) μσν. ὁ πλήρης νεύρων ἢ ἰνῶν, νευρώδης : Ἱππιατρ.57 **κατάνευρα μέρη,** αὐτ.96 **κατάνευρος τόπας.**

κατανεύσιμος-ον (κατανεύω) μτγν. πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ γίνῃ διὰ κατανεύσεως : Κύριλλ. κτ.Ἰουλ.136Α.

κατάνευσις-εως (ἡ) (κατανεύω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ διὰ τοῦ **νεύματος** συγκατάθεσις, συναίνεσις, ἔγκρισις, ἀποδοχή : Ἰώσ.ΑΙ 17,9,5 **κατανεύσεις αἰτήσεων,** Εὐστ.Πον.80,5.

κατανεύω (νεύω) κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. **κατανεύσομαι, ἀόρ. κατένευσα,** ἐπ. μτχ. **καννεύσας** κινῶ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω εἰς ἔνδειξιν συγκαταθέσεως, κάμνω νεῦμα συγκαταθέσεως, συγκατανεύω, συναινῶ, συγκατατίθεμαι, παραδέχομαι : Ἰλ.Α 524 **εἰ δ' ἄγε τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθῃς,** Πίνδ.Ν 1,14 **κατένευσέν τέ οἱ χαίταις**· κ. ἀπολ. : Ἰλ.Δ 267 **ὡς τὸ πρῶτον ὑπέστην καὶ κατένευσα,** Ἡρ.9,111 **κάρτα δὴ ἀέκων κατανεύει,** Ἀριστφ.Ἐκκλ.72 **κατανεύουσι γὰρ** (συναινοῦσι), Πλάτ.Πολ.350Ε **ἐρῶ καὶ κατανεύσομαι καὶ ἀνανεύσομαι,** Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,79 κἀκεῖνοι **γοῦν οἱ μεγάλοι** αὐτοκράτορες **κατανεύσαντες, κατὰ τὴν αὐτῶν προαίρεσιν ἠλέησαν**· κ. μτ. αἰτ. πράγμ. ὑπισχνοῦμαι : Ἰλ.Θ 175 **γιγνώσκω δ', ὅτι μοι .. κατένευσε Κρονίων νίκην**· κ. μτ. δοτ. : Πάπ. **κατανεύων τῇ κατὰ καιρὸν λαχανείᾳ**· ὁμ. κ. μτ. μέλλ. κ. ἀορ. ἀπαρφ. : Ἰλ.Κ 393 **δωσέμεναι** κατένευσε **καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ,** Ἀριστφ.Θεσμ.1020 **κατάνευσον, ἔασον ὡς τὴν γυναῖκά μ' ἐλθεῖν,** Βίων ἀπ.7,8, Βl.Ἀλεξ.3006W **κατένευσεν** Ἀλέξανδρος **τοῦτο γενέσθαι τάχος**·

‖ γεν. νεύω, κάμνω σημεῖον κλίνων τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω : Ὀδ.Ο 463 **ὁ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ·** **2)** μτγν. κτ. ἐπέκτ. διὰ νευμάτων, σημείων εἰδοποιῶ, προσκαλῶ διὰ νευμάτων : ΚΔ Λουκ.5,7 **καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι αὐτοῖς·** **3)** μτ. παρακ. μτχ. **κατανενευκώς,** κλίνω πρὸς τὰ κάτω, κύπτω : Ἀχιλλ.Τάτ.7,14 **κατανεύειν εἰς γῆν** (δ.γρ.), Πολυδ 1,205 **κατανεύειν τὴν κεφαλὴν** (ἐπὶ τῶν καταπεπονημένων ἵππων), Βέττ.Βάλ. 2.4 **κατανενευκώς,** Γεωπ.2,4,2 **ἐπειδὰν κατανεύσῃ τὸ ἀγγεῖον·** **4)** εἰδ. ἄστρον. προσκλίνω πρὸς τὰ κάτω, ἐπὶ τοῦ πόλου : Εὔδοξ.6,31.

κατάνεφος-ον (νέφος) μσν. ὁ πλήρης **νεφῶν,** ὁ ὑπὸ νεφῶν κεκαλυμμένος, συννεφιασμένος.

κατανεφῶ-όω (νεφῶ) μτγν. καλύπτω διὰ νεφῶν, ἐπισκοτίζω, σκατεινιάζω : Πλούτ.Τίμ 27 **ὁ μὲν θολερὸς ἀὴρ . . κατενέφωσε τὰς ἀκρωρείας.**

κατανέω (νέω), ἀόρ. **κατένησα,** ἐπισωρεύω, συσσωρεύω, στοιβάζω : Ἡρ.6,97 **μετὰ δὲ λιβανωτοῦ τριηκόσια τάλαντα κατανήσας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐθυμίησε·** **2)** λεξ. κλώθω, νήθω, γνέθω : Ἡσ. ἐν λ. λίνοιο **διὰ τὸ λίαν κατανενῆσθαι.**

κατάνη (ἡ) μτγν. τυράκνησις βλ.λ., σικελ. λ. π. Πλούτ.Δίων 58.

κατανήχομαι (νήχομαι) σχόλ. κολυμβῶν κατέρχομαι κατὰ τὸ ρεῦμα, κολυμβῶ κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ρεύματος : Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 4,937.

κατανθεμῶ-όω μτγν., μαν. καλύπτω δι' ἀνθέων, στολίζω μὲ ἄνθη : Μεθοδ.Συμπ.116D **κατανθεμοῦν στεφανώμασι τὰς θείας κεφαλάς.**

κατανθίζω (ἀνθίζω) μτγν. κοσμῶ, στολίζω δι' ἀνθέων κ. γεν. κοσμῶ : Πλοῦτ.Ἠθ 789C **ἀζαλέῳ γήρᾳ κατανθίζω κάρα** (πιθ.)· κ. παθ. : Διόδ.Σ 18,26 **στέμμα πομπικόν, χρώμασι παντοδαποῖς διαπρεπῶς κατηνθισμένον,** Καλλίστρ.7 **πέδιλον κατήνθιστο χρυσῷ,** Ἱεροκλ.Πλ.Χρ.Ἐπ.17,458Μ **οἰκία πολυτελέσι λίθοις κατηνθισμένη.**

κατανθρακεύω μσν. κατανθρακῶ βλ.λ.

κατανθρακίζω μτγν., μέλλ. **κατανθρακίσω,** μεταβάλλω εἰς ἄνθρακα διὰ τῆς καύσεως, μτφ. ἐπὶ τοῦ ἔρωτος : ΑΠ 12,99 **βλέμμα κατανθρακίζει με.**

κατανθρακῶ-όω (ἀνθρακῶ), μέλλ. **κατανθρακώσομαι,** μεταβάλλω ἐντελῶς εἰς ἄνθρακα διὰ τῆς καύσεως : Αἰσχ.ἀπ.281,4 **στέγην πυρώσω καὶ κατανθρακώσομαι·** **2)** μ. ἐν τῷ παθ. καίομαι παντελῶς : Σοφ.Ἠλ.58 **δέμας φλογιστὸν ἤδη καὶ κατηνθρακωμένον,** Εὐρ.ΙΑ 1602 **ἅπαν κατηνθρακώθη θῦμ' ἐν Ἡφαίστου φλογί,** αὐτ.Κύκλ.663 **κατηνθρακώμεθ' ὀφθαλμοῦ σέλας·** Ἡσ. «οὐ μόνον τὸ κατακαίειν, ἀλλὰ καὶ τὸ κατοπτᾶν».

κατανθρωπίζω (ἀνθρωπίζω) πάπ. φέρομαι πρός τινα φιλικῶς, περιποιοῦμαί τινα ὡς φίλον· **2)** ρηματ. π. κατανθρωπισμός.

κατανθρωπισμός (ὁ) (κατανθρωπίζω) πάπ. ξένια, φιλοξενία, ὑποδοχή : Πάπ. **εἰς κατανθρωπισμὸν γυναικὸς Γεμέλλου τετρώβολον.**

κατανιάζω (ἀνιάζω) ἀρχ.λεξ. ἐπιτατ. τοῦ ἀνιάζω βλ.λ.· Ἡσ. ἐν λ. κατηφήσας (παθ.).

κατανίζω (νίζω), μέλλ. **κατανίψω,** παθ. ἀόρ. **κατενίφθην,** νίπτω καλῶς, καταρραίνω, καταβρέχω : Ἱππ.Ἑλκ.27 **ὄξει πάντα κατανίζειν,** Φερεκρ.108,18 **χόνδρος γάλακι κατανενιμμένος,** Γαλ.13,743 **τὸν κηρὸν κατανίζειν·** **2)** ἐκπλύνω, καθαρίζω, παθ.: Ἱππ.Προρρ.2,23 **αἱ διάρροιαι .. κατανιφθεῖσαι πεπαύσονται,** Μνησίθ.Ἀθ.π.Ἀθήν.11,448Α **κατανίζεται γὰρ τὸ σῶμα τοῖς οἴνοις.**

κατανικάνδρα (ἡ) πάπ. ἡ κατανικῶσα, ὑποτάσσουσα τοὺς ἄνδρας, **ἐπίθ.** τῆς Ἄρκτου· πρβλ. βιασάνδρα, δαμασάνδρα, καθεσάνδρα.

κατανίκημα-ατος (τὸ) (κατανικῶ) **μτγν. ἡ τελεία νίκη** : Θεοδώρ.1,658C.

κατανίκησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ αποτέλεσμα τοῦ κατανικᾶν, ἡ τελεία νίκη.

κατανικῶ-άω (νικῶ) κ. νεώτ., ἀόρ. **κατενίκησα** ἐπιτατ. τοῦ νικῶ, νικῶ τινα κατὰ κράτος, ὁλοσχερῶς, κατατροπώνω : Πάπ. ἡ σὴ σπουδὴ **κατανικήσῃ τὴν ἐμὴν ἀκαιρείαν·** κ. παθ. : Σοφ ἀπ.84 **ὅταν οἵ γ' ἀγαθοὶ πρὸς τῶν ἀγενῶν κατανικῶνται,** Ἰώσ.ΑΙ 3,2,2,Φιλούμ.4,3 **ὑπὸ τῆς φθοροποιοῦ δυνάμεως κατανικᾶσθαι·** **2)** ρηματ. π. κατανίκημα, κατανίκησις.

κατάνιμμα-ατος (τὸ) (κατανίπτω) μτγν. τὸ πρὸς νίψιν καταχεόμενον ὕδωρ : Ἀθήν.1,19Α **ἐθεράπευον τὸ σῶμα διὰ . . κατανιμμάτων.**

κατανίπτης (ὁ) λεξ. ὁ νίπτων ἢ πλύνων : ΑΒ 269,28 «ἐπώνυμόν τινος, ἡ ἱερωσύνη Ἀθήνησιν· ὁ τὰ κατὰ τοῦ πέπλου τῆς Ἀθηνᾶς ρυπαινόμενα ἀποπλύνων», ΕΜ 494,25.

κατανίπτω (νίπτω) μτγν. μ. κτ. ἐνεστ. ἀντὶ τοῦ δοκίμου κατανίζω βλ.λ. · Φίλ.2,45.

κατανίσσομαι μτγν. κατέρχομαι, καταβαίνω ἔκ τινος μέρους : Ἀπολλ.Ρ 2,976 **ἐξ ὀρέων κατανίσσεται·** **2)** διέρχομαι διά τινος, μτ. αἰτ. : Ἑρμησιάν.7,65 **Μακηδονίης πάσας κατενίσατο λαύρας.**

κατανίσταμαι (ἀνίσταμαι) μτγν., ἀόρ. **κατανέστην,** παρακ. **κατανέστηκα,** ἀνίσταμαι κατά τινος, ἐξεγείρομαι ἐναντίον τινός, ἐναντιοῦμαι, μτ. γεν. : Πολύβ.1,46,10 **κατανέστη τῶν πολεμίων,** αὐτ.38,4,7 **κατανίστατο μὲν τῶν ἀρχόντων·** κ. ἀπολ. : αὐτ. 38,5,1 **περισπασάμενος τοὺς στρατιώτας κατανίστατο·** κ. ἐμπροθ. (ἐπί) : ΠΔ Ἀρ.16,3 **διατί κατανίστασθε ἐπὶ τὴν συναγωγὴν κυρίου.**

κατανίφω μτγν. τ. τοῦ κατανείφω βλ.λ.

κατανιῶ-άω (ἀνιῶ) ἀρχ. λεξ. ἐπιτατ. τοῦ ἀνιῶ βλ.λ : Ἡσ. ἐν λ. κατήφησας.

κατανόημα-ατος (τὸ) (νοῶ) τὸ κατανοηθέν, τὸ παρατηρηθέν, ἡ τελεία αἴσθησις ἀντίληψις ἢ ἡ σκοπιμότης : Πλάτ.Ἐπιν.987Ε **αὐτοῖς παραδέδωκε τὸ τούτων τῶν θεῶν τοῦ κόσμου κατανόημα·** **2)** ἐπινόημα, ἐφεύρεσις : Ἀριστλ.Πολιτ.1259a,7 **τοῦτο γάρ ἐστι κατανόημά τι χρηματιστικόν.**

κατανόησις-εως (ἡ) (κατανοῶ) κ. νεώτ. τὸ κατανοεῖν, ἀντιλαμβάνεσθαί τινος, ἡ ἀντίληψις περὶ πραγμ. : Πλάτ.Τίμ.82C **δευτέρα κατανόησις νοσημάτων τῷ βουλομένῳ γίγνεται ξυννοῆσαι,** αὐτ.Κριτ.107 **ὀξέως αἰσθανόμενοι τὸ παραλειπόμενον διὰ τὴν ἀεὶ ξύνοικον κατανόησιν,** Πλωτῖν. 6,2,4 ἡ δι' **αἰσθήσεως κατανόησις,** αὐτ.5,3,1 **ἡ αὐτοῦ κατανόησις** (ἐνόρασις), αὐτ.4,7,10 **ἑαυτῆς** κατανόησις (ψυχῆς)· ‖ ἐπὶ γνωριμίας ἐκ σαρκικῆς μίξεως : ΠΔ Σοφ.Σειρ.41,21 **αἰσχύνεσθε . . καὶ ἀπὸ κατανοήσεως γυναικὸς ὑπάνδρου·** ‖ νεώτ. ἡ πλήρης, ἡ τελεία νόησις, ἡ σαφὴς διὰ τοῦ νοῦ ἀντίληψις περιεχομένου τινὸς τῆς συνειδήσεως· **2)** τὰ μέσα πρὸς κατανόησιν, ἀντίληψιν : Πλούτ.Ρωμ.6 **πολλὴν ἑαυτοῦ παρέχων κατανόησιν** (πολλὰ τεκμήρια παρέχων διὰ νὰ τὸν γνωρίσωσιν).

κατανοητικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἱκανὸς εἰς τὸ κατανοεῖν, ἀγχίνους : Πολυδ.9,151· **2)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν κατανόησιν.

κατανοητός-ή-όν νεώτ. **ὃν δύναταί τις νὰ** κατανοήσῃ, εὐνόητος, εὔληπτος.

κατανοίγνυμι μτγν. **ἐπιτατ. τοῦ** ἀνοίγνυμι βλ.λ. : ΠΔ Ψαλμ.4,5 **ἃ λέγετε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐπὶ ταῖς κοίταις ὑμῶν κατανοίγητε** (δ.γρ. κατανύγητε), Φιλόστρ.Διαλ.2.

κατάνομαι (ἄνομαι) παθ. καταναλίσκομαι, καταδαπανῶμαι, **φθείρομαι,** σπαταλῶμαι : Ὀδ.Β 58 **τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται,** Ἀρατ.464 **μέτρα κατανομένων ἐνιαυτῶν** (συμπληρουμένων).

κατανομή (ἡ) (κατανέμω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατανέμειν, δια-

νομή, μοίρασμα· **2)** μτγν. ἡ νομή, ἡ βοσκή : Σχόλ.᾽Αριστφ.᾽Ορν.769, Πάπ. **εἰς κατάθρωμα καὶ** κατανομὴν προβάτων, Σχόλ.Σοφ.Τρ.13.

κατανομίζω (νομίζω) πάπ. ἀναγνωρίζω : **σὲ ἕκαστα ὑπὸ τὴν ὄψιν κατανομίσαντα.**

κατανομιστεύω (νομιστεύω) μτγν. τήκων μεταβάλλω μέταλλόν τι εἰς νόμισμα, μεταποιῶ εἰς νόμισμα, κόπτω νόμισμα· Σουΐδ. «κατανομιστεύσας· νόμισμα ἐργασάμενος» : ᾽Ιώσ.ΠΙ 1,18,4 **ὁ δὲ διὰ τὴν σπάνιν χρημάτων, ὅσον εἶχε κόσμον καταναμιστεύσας.**

κατανομοθετῶ-έω (νομοθετῶ) νομοθετῶ, τίθημι νόμους : Πλάτ.Νόμ.861C.

κατάνομος-ον ᾽Επιγρ. ὁ κατὰ νόμον, ὁ νόμιμος, ἀντίθ. παράνομος.

κάτανος (λατ.) πήλινον ἀγγεῖον, ἐν ᾧ ἔτηκον τὰ μέταλλα.

κατάνοσος-ον μσν. ὁ ἀσθενῶν βαρέως.

κατανοστῶ-έω (νοστῶ) μτγν. ἐπανέρχομαι ἐκ τῆς ἐξορίας, ἐπιστρέφω εἰς τὴν πατρίδα : Πολύβ.4,17,10 **οἱ δὲ κατανοστήσαντες οὐχ ὡς αἰτίας ἢ προφάσεως ἐπιγενομένης τοῦ δοκεῖν ἄλλης διαφορᾶς ἀρχὴν αὐτοῖς τινα γεγενῆσθαι.**

κατανοσφίζομαι (νοσφίζομαι) μτγν., μέσ. μέλλ. **κατανοσφιοῦμαι** ἀφαιρῶ τι δι᾽ ἐμαυτόν, σφετερίζομαι, ὑπεξαιροῦμαι, κλέπτω : Διον.᾽Αλ.Ρωμ.4,11 **οἱ** κατανοσφιζόμενοι τὰ δημόσια.

κατανοσῶ-έω (νοσῶ) μσν. ἐπιτατ. τοῦ νοσῶ βλ.λ.

κατανοτιαῖος-ον (νατιαῖος) ᾽Επιγρ. ὁ πρὸς νότον κείμενος ἢ ἐστραμμένος.

κατανοτίζω (νοτίζω) νοτίζω, ὑγραίνω τι πολὺ (ἐν τμ.) : Εὐρ.ΙΤ 833 **κατὰ δὲ γόος ἄμο χαρᾷ τὸ σὸν νοτίζει βλέφαρον.**

κατανουθετῶ-έω (νουθετῶ) μτγν. ἐπιτατ. τοῦ νουθετῶ βλ.λ., μτ. αἰτ. : Συνέσ.277Α.

κατανοῶ-έω (νοῶ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **κατενόησα,** νοῶ τι σαφῶς, καλῶς, ἀντιλαμβάνομαί τι τελείως διὰ τοῦ νοῦ, κτῶμαι σαφῆ ἀντίληψιν, συνείδησιν πράγματός τινος.

κατανοῶ-έω (νοῶ) κ. μσν. κ. νεώτ., παθ. **κατανοοῦμαι,** παθ. ἀόρ. **κατενοήθην,** νοῶ τι σαφῶς, πλήρως, ἀντιλαμβάνομαί τι τελείως, κτῶμαι σαφῆ, ἀκριβῆ, ὀρθὴν γνῶσιν, συνείδησιν μαθήσεώς τινος ἢ διδασκαλίας ἢ θεωρίας ἢ φαινομένου ἢ καταστάσεως, ἐννοῶ τι καλῶς, νιώθω καλά, σωστά, μτ. αἰτ. ἢ μτ. προτ. ἐξηρτημένης ὡς ἀντικειμ. : ῾Ηρ.2,28 **ἀπέφαινε, ὡς ἐμὲ κατανοέειν, μὴ δύνασθαι κατιεμένην καταπειρητηρίην ἐς βυσσὸν ἰέναι,** Λυσ.25,34 **τοῦτο μὲν οὖν οὐ χαλεπὸν τῷ βουλομένῳ κατανοῆσαι,** Πλάτ.Σοφ.233Α **οὐ γάρ που κατανοῶ τὸ νῦν ἐρωτώμενον,** αὐτ. Γοργ.455Β, ᾽Επίκ.᾽Επιστ.1,30U **κατανοεῖν ἐκεῖνο,** ὅτι . . , Πολύβ.1,12,9 **ἐξ ὧν ἔσται σαφῶς κατανοεῖν ἐκ τινων ἕκαστοι . . ὁρμηθέντες,** ΚΔ Λουκ 20, 23 **κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν εἶπε,** Πάπ. **κατανοοῦντες ἐκ τῶν προκειμένων,** - **δὲν κατενόησαν οἱ φοιτηταὶ τὴν θεωρίαν ὡς τὴν ἀνέπτυξεν ὁ καθηγητής**· || λαμβάνω αἴσθησιν, ἀντίληψίν τινος : ΚΔ᾽Εβρ.3,1 **κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα . . Χριστόν,** Μηναῖ.3,29 ᾽Ωδ. 4 **κατενόησα, παντοδύναμε, τὴν σὴν οἰκονομίαν,** - **ἐκ τῶν μετακινήσεων τοῦ ἐχθροῦ κατενόησαν ὅτι ἐπίκειται ἐπίθεσις**· ὁμ. κ. μτ. μτχ. : Θουκ.2,3 **κατενόησαν οὐ πολλοὺς τοὺς Θηβαίους ὄντας**· || διεισδύω διὰ τοῦ νοεῖν, ἐτάζω : ΠΔ Σοφ.Σειρ. 23,19 **ὀφθαλμοὶ Κυρίου . . κατανοοῦντες**· || ἐν ἀναφ. πρὸς πρόσ. μορφῶ, σχηματίζω γνώμην σαφῆ, πλήρη, ἀντιλαμβάνομαι, καταλαβαίνω : ᾽Αντιφ. 33,1 **κατανοεῖς τίς ποτ᾽ ἐστίν;** **2)** μανθάνω τι, οἷον διὰ διδασκαλίας, διὰ μελέτης : Θουκ 1,138 **τῆς τε Περσίδος γλώσσης ὅσα ἐδύνατο κατενόησε**· **3)** βουλεύομαι, διανοοῦμαι, σκέπτομαι, μτ. ἐμπροθ.διορ. (περί) : Ξεν.ΚΠ 1,6,20 **καὶ τοίνυν κατανοῶν περὶ τούτων . . δοκῶ**· **4)** ἐπὶ πραγμ., βλέπω, ἐξετάζω, κοιτάζω ἵνα λάβω γνῶσιν : ᾽Αθὴν.5,179Α **ἀλλά τι δοῦναι πρότερον τῷ φιλοθεάμονι καὶ κατανοῆσαι τὴν οἰκίαν**· **5)** ἀμτβ. εἶμαι ἔμφρων, ἔχω σῴας τὰς φρένας, διατηρῶ τὴν ἀντίληψίν μου : ῾Ιππ.᾽Επιδ.1,26,3 **νύκτα κατενόει, κατεκοιμήθη,** αὐτ.5,39· **6)** παθ. ἐπὶ θεωρίας, γίνομαι καταληπτός, εἶμαι κατανοητός, ὅθ. συνεκδ. γίνομαι δεκτός, ἀποδεκτός : Πλάτ.Τίμ.90D **τῷ κατανοουμένῳ τὸ κατανοεῖν ἐξομαιῶσαι,** ᾽Επίκ.Φυσ.138 **μᾶλλον κατανοεῖσθαι,** ῾Ηφαιστ. ᾽Αστρ.1,1 **εἰς καρδίαν κατανοεῖται**· **7)** ρηματ. π. κατανόημα, κατανόησις, κατσναητός.

κάταντα (κατάντης) ἐπίρρ. πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὸν κατήφορον : ᾽Ιλ.Ψ 116 **πολλὰ δ᾽ ἄναντα κάταντα πάραντά τε δόχμιά τ᾽ ἦλθον,** Λουκ. Μισθ.Συν.26 **τὰ μὲν παραδραμών, τὰ δὲ βάδην ἄναντα πολλὰ καὶ κάταντα**· κ. μτ. γεν. : Πάπ. **κάταντα Σαραπιήου** (πιθ.).

κατανταίνω δημ. καταντῶ βλ.λ. : Ζερβ.Λυρ. Σάτ.1,27 **ἔρμοι τοῦ Θεοῦ κατάνταιναν οἱ τόποι.**

καταντεσσάνδαλος (ὁ) μτγν. καταχθόνιος δαίμων, ὃν ἐπεκαλοῦντο ἐν ἀραῖς καρχηδονιακαῖς τοῦ τρίτου μ. Χ αἰῶνος : Mus.Rhen.1900,16,261, **ὅ.** κερβεροσάνδαλος.

κατάντημα-ατος (τὸ) (καταντῶ) μτγν., νεώτ., δημ. κ. **κατάντεμα** τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταντᾶν, ἡ θέσις ἢ ἡ κατάστασις εἰς ἣν περιέρχεταί τις, ἡ ἔκβασις, τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ τέλος, τὸ τέρμα : ΠΔ Ψαλμ.18(19),7 **ἀπ᾽ ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἔξοδος αὐτοῦ, καὶ τὸ κατάντημα αὐτοῦ ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ,** Σχόλ.᾽Αριστφ.Βάτρ.1026 **ἐλαῖαι οὖσαι κατάντημα** τοῦ δρόμου, Σχόλ. Εὐρ.᾽Εκ.744 **κατάντημα σκέψεως,** Πάπ. **ἀκολούθως τοῖς εἰς αὐτοὺς καταντήμασι**· || νεώτ. κ. δημ. ἐν χρ. ἰδ. ἐπὶ κακῆς σημ., ἡ ἀθλία κατάστασις εἰς ἣν περιέρχεταί τις, κακὴ ἔκβασις, ὅ. κατάντια.

κατάντην ἐπίρρ. μτγν. κάταντα βλ.λ. : Θεμίστ.Λόγ.13,168Β **οὔτε ἄντην οὔτε κατάντην.**

κατάντης-ους-ες (ἄντα) κ. νεώτ. ἰδ. ἐπὶ ὁδῶν κ. τοποθεσιῶν, κατωφερής, ἀπόκρημνος, ἀπότομος, ἐπικλινής, ἀντίθ. ὀνάντης : ῾Ιππ.Κατ᾽ ᾽Ιητρ.9 **ἐς τὰ κάταντεα** (πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὰ κατωφερῆ), ᾽Αριστφ.Βάτρ.127 **βούλει κατάντη** (ἀτραπόν), Ξεν. ῾Ιππ.8,8 **εἰς τὸ κάταντες,** αὐτ.᾽Ελλ.4,8,37 **τὸ δ᾽ ἄλλο στράτευμα . . ἐν τῷ κάταντει ἦν,** αὐτ.3,5,20 **ἐτρέφθησαν οἱ Θηβαῖοι ἀπὸ τοῦ κάταντους,** Πλάτ.Τίμ.77D **ἐπὶ κάταντες ἡ ἐπίχυσις γιγνομένη παρέχοι τὴν ὑδρείαν ὁμαλήν,** Διοκλ.Καρ.142 **ἐν τοῖς κατάντεσι**· || τὸ οὐδ. ἐν ἐπιρρ. χρ. : Ξεν. ῾Ιππ.8,6 **τὰ κατάντη ἁμιλλώμενοι,** αὐτ.῾Ιππαρχ.8,3 **τὰ κατάντη ἐλαύνεσθαι,** αὐτ.Κυν.5,17 **τὰ κατάντη θεῖν,** ᾽Αριστλ.ΖΙ 567a,7 **τὰ δὲ κατάντη φέρεται, ἀλλ᾽ οὐ βαδίζει,** αὐτ.Φυσ.248a,22 **εἰ κάταντες, τὸ δ᾽ ἄναντες** (κινεῖσθαι), Θεόφρ.Κόπ.11 **τὰ κατάντη καταβαίνειν**· **2)** μτφ. ὁ ἔχων κλίσιν, διάθεσιν πρός τι, ἐπιρρεπής, εὔκολος, ἐμπροθ. (πρός τι) : Εὐρ.Ρῆσ.318 **ἕρπει κατάντης ξυμφορὰ πρὸς τἀγαθά,** ᾽Επίκ.Φύσ.908,4, Πλούτ.᾽Ηθ.53Ε **ἀφ᾽ ἑαυτοῦ πρὸς τὰ χείρονα κατάντης ἐστί.**

κατάντησις-εως (ἡ) (καταντῶ) μτγν. ἐπάνοδος, καταφυγή : Φιλόδ.Ρητ.1,265S **κατάντησις ἐπὶ τὴν ἀρετήν**· **2)** εἰδ. ἀστρολ. συνάντησις, ἐπὶ πλανητικῶν ἐπιρροῶν: Βέττ.Βάλ.246,26 **καταντήσεις.**

καταντηστιν ἐπίρρ. ἀντὶ κατ᾽ ἄντηστιν, καταντικρύ, ἔναντι, κατὰ πρόσωπον : ᾽Οδ.Υ 387 **ἡ δὲ κατάντηστιν θεμένη . δίφρον** (ἀντὶ κατ᾽ ἄντηστιν).

κατάντι (τὸ) δημ. ὅ. κατάντια ἢ καταντιὰ βλ.λ.

κατάντια (ἡ) δημ. κ. **καταντιά** τὸ κατάντημα, ἡ κακὴ ἔκβασις ἢ ἡ ἀθλία κατάστασις εἰς ἣν πε-

ριέρχεταί τις : Λαακορ.Μυστ.48 **σὲ τέτοια κατάντια τὸ βρέφος παρουσιάζεται στὸν πατέρα, - νὰ δῇς τὴν κατάντια του καὶ νὰ τὸν λυπηθῇς.**

καταντία (ἡ) ἡ κλίσις πρὸς τὰ κάτω, τὰ κρέμασθαι πρὰς τὰ κάτω : Ἱππ.Κατ' Ἰητρ.3 (κτ.Γαλ. «τὴν κατάρροπον τῶν μελῶν θέσιν»)· **2)** ὡς ἐπίρρ. ἀντὶ καταντίον βλ.λ. : Ἀγησιάναξ π.Πλούτ.Ἠθ.921B **πόντου καταντία κυμαίνοντας.**

καταντιβολῶ-έω παρακαλῶ θερμῶς : Ἀριστφ. ἀπ.625 **καταντιβ- τινα,** κ.μτ. ἀπαρφ. : Ἰώσ.Π.Ι 1,6,4.

καταντίζω μσν. τ. τοῦ καταντῶ, καταντaίνω : Χρον.Μορ.766P **μετὰ τοὺς Τούρκους.. τίποτε οὐκ ἐλέγουσιν οὐδὲ κατηγοραῦν τους· καὶ μετὰ μᾶς ἂν φάγουσιν στὰ καύχη καταντίζουν.**

κατάντικρα ἐπίρρ. δημ. ἀντὶ καταντικρὺ βλ.λ.

καταντικρύ (ἀντικρύ) πρόθ. **κ. νεώτ. κ. δημ.** μτγν. κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὰ κάτω ἔκ τινος : Ὀδ.Κ 559 **καταντικρὺ τέγεος πέσεν** (βαδίζων κατ' εὐθεῖαν (ἀπέναντι τῆς κλίμακος) ἔπεσεν ἐκ τῆς στέγης)· ‖ π. Ἀττ. ὡς τὸ Ὁμηρ. ἀντικρύ, κατ' εὐθεῖαν ἀπέναντι : Ἀριστφ.Ἐκκλ.99 **ὥστε δεῖ με καταλαβεῖν ἕδρας ὑπὸ τῷ λίθῳ τῶν πρυτάνεων καταντικρύ,** Θουκ.7,26 **ἐς τὰ καταντικρὺ Κυθήρων τῆς Λακωνικῆς,** Πλάτ.Φαίδ.112D **ἔνια μὲν καταντικρὺ ᾗ εἰσρεῖ ἐξέπεσεν** (ἀκριβῶς ἀπέναντι τοῦ μέρους ἔνθα . .)· κ. μτ. δοτ. : Ἀριστλ. Μετ.356a,10 **καταντικρὺ τῇ θέσει,** Δίων Κ 60,26 **καταντικρὺ τῷ ἡλίῳ·** **2)** ὡς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **κ. κατάντικρυ κ. κατάντικρα** ἐπὶ τόπου, ἀκριβῶς ἀντικρύ, κατ' εὐθεῖαν ἀπέναντι : Θουκ.1,136 **διακομίζεται ὑπ' αὐτῶν ἐς τὴν ἤπειρον τὴν καταντικρύ,** Πλάτ.Εὐθ.274C **πρῶτος προσέστη ἡμῖν ἐν τῷ καταντικρύ,** αὐτ.Πολ.515A **εἰς τὸ καταντικρὺ αὐτῶν τοῦ σπηλαίου προσπιπτούσας** (εἰς τὴν ἀπέναντι πλευρὰν τοῦ σπηλαίου), αὐτ.515B **ἐκ τοῦ καταντικρὺ** (ἐκ τοῦ ἀπέναντι μέρους), αὐτ Χαρμ. 167C **οἱ τοὺς χασμωμένους καταντικρὺ ὁρῶντες** (βλέποντες κατὰ πρόσωπον), Ἀριστλ.Ζ.Ι 528b,10 **κινεῖται οὐκ ἐπὶ τὴν ἑλίκην, ἀλλ' ἐπὶ τὸ καταντικρὺ** (πρὸς τὴν ἀντίθετον κατεύθυνσιν), Πολύβ. 4,39,6 **πρὸς τὰ καταντικρὺ κείμενον Σαραπιεῖον,** Παπαδ.Χρ.Μηλ.158 **καταντικρὺ ἐπὶ τῆς κρημνώδους ἀκτῆς τοῦ Κουρούπη,** Σημηρ.Ὀνείρ.Ἥσκιοι **καὶ νὰ σταθοῦμε στὸ βουνὸ | καταντικρὺ στὸν οὐρανὸ | αἰωνιότητα γεμάτοι·** ‖ ἀντιθέτως, τοὐναντίον : Ἀριστλ.Ποιητ.1461b,1 **κατὰ τὴν καταντικρὺ ἢ ὡς Γλαύκων λέγει·** **3)** κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός, ἀντίθ. πλάγια : Πλάτ.Θεαίτ.194B **καταντικρὺ μὲν καὶ κατὰ τὸ εὐθὺ τὰ οἰκεῖα συνάγουσα ἀποτυπώματα,** Ἀριστλ.Ζ.Ι 591b,24 **τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις ἰχθύσιν ἡ θήρα τῶν ἡττόνων καταντικρὺ γίγνεται τοῖς στόμασιν·** **4)** ἐντελῶς, πέρα γιὰ πέρα, ὁλοφάνερα : Θουκ.7,57 **ἐμάχοντο Πλαταιῆς δὲ καταντικρὺ Βοιωτοὶ** (δ.γρ. καὶ ἄντικρυς), Ἀριστλ.Ρητ.1419b,36 **παραβάλλειν . . μὴ καταντικρύ.**

καταντίον (ἀντίον) ἐπίρρ. **κ. καταντία** ἀκριβῶς ἀπέναντι, κατ' εὐθεῖαν ἀπέναντι, μτ. γεν. : Ἡρ.6,103 **καταντίον δ' αὐτοῦ αἱ ἵπποι τετάφαται,** αὐτ.118, αὐτ.8,52 **ἐπὶ τὸν καταντίον τῆς ἀκροπόλιος ὄχθον·** κ. μτ. δοτ. : αὐτ.7,33 **ἀκτὴ τρηχέα ἐς θάλασσαν κατήκουσα Ἀβύδῳ καταντίον·** κ. ἀπολ. : Σοφ.Ἀντ.512 **οὔκουν ὅμαιμος χὠ καταντίον θανὼν** (ἀπέναντι αὐτοῦ)· κ. **καταντία** : Ἀγησιάναξ π.Πλούτ.Ἠθ.921B **πόντου καταντία κυμαίνοντος,** πρβλ. Ὀππ.Ἁλ.2,555.

καταντίπ ἐπίρρ. δημ. ὅλως διόλου, ὁλοτελῶς : **εἶναι καταντὶπ ἠλίθιος.**

καταντίπερα (ἀντιπέρα) ἐπίρρ. μτγν. καταντιπέρας βλ.λ. : Μαν.4,188.

καταντιπέρας ἐπίρρ. καταντικρὺ βλ.λ.2), μτ. γεν. : Ξεν.Ἀν.1,1,9 **ἐν Χερρονήσῳ τῇ καταντιπέρας Ἀβύδου** (δ.γρ. κατ' ἀντιπέρας)· κ. **κατ' ἀντιπέραν,** αὐτ.4,8,3 **κατ' ἀντιπέραν τῆς διαβάσεως παρατεταγμένοι ἦσαν,** Λουκ.ΖΤραγ.42 **τοῖς κατ' ἀντιπέραν οἰκοῦσιν.**

καταντιπέρην ἐπίρρ. μτγν. ἀντὶ καταντιπέρας βλ.λ. : Μαν.2,22.

καταντιπνέω (ἀντιπνέω) πνέω ἀκριβῶς ἐκ τοῦ ἐναντίου μέρους : Εὐμάθ.245.

κατάντλημα-ατος (τὸ) (καταντλῶ) μτγν. λουτρὸν δι' ἐπιχύσεως, ντούς : Διοσκ.1,104, Γαλ. 14,227,6.

κατάντλησις-εως (ἡ) (καταντλῶ) ἡ ἐνέργεια τοῦ καταντλεῖν, λουτρὸν δι' ἐπιχύσεως : Ἱππ.Ἰητρ.3, Γαλ.10,237, Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.9,23,1.

κάταντλος-ον (ἄντλος) μτγν. ὑπέραντλος βλ.λ. : Πολυδ.1,113 **κάταντλον σκάφος.**

καταντλῶ-έω (ἀντλῶ) κ. μσν. ἐπιχέω ἀφθόνως ὕδωρ ἢ ὑγρόν τι ἐπί τινος ἀντικειμένου, καταιονίζω, περιλούω· Μοῖρ. «τὸ αἰονᾶν Ἀττικόν· τὸ καταντλεῖν Ἑλληνικόν» : Ἀλεξ.85· ‖ πάπ. ἁπλῶς, ἐπιχέω : **ἔτι δὲ καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματός μου κατήντλουσαν** (=κατήντλησαν)· ‖ μτφ. κατακλύζω διὰ φλυαρίας, πνίγω στὰ λόγια : Ἀριστφ.Σφ.483 **ταὐτὰ ταῦτά σου καταντλῇ,** Πλάτ.Πολ.344D **ὥσπερ βαλανεὺς ἡμῶν καταντλήσας κατὰ τῶν ὤτων ἀθρόον καὶ πολὺν λόγον,** αὐτ.536B **φιλοσοφίας ἔτι πλείω γέλωτα καταντλήσομεν,** αὐτ.Λύσ.204D **ἐπειδὰν τὰ ποιήματα ἡμῶν ἐπιχειρήσῃ καταντλεῖν** (ὅταν ἐπιχειρήσῃ νὰ χύσῃ ἄνωθεν ἡμῶν χείμαρρον ποιημάτων), Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,163 **τοσοῦτον βόρβορον συνερανίσας κατήντλησας τῶν ἀκουόντων·** κ. παθ.: ΠΔ Μακκ.4,7,2 **καταντλούμενος ταῖς τῶν βασάνων τρικυμίαις·** **2)** λούω, καταβρέχω : Ἰώσ.ΑΙ 8,4,1 **ἱερείων πολλῶν αἵματι τὴν ὁδὸν καταντλεῖν,** Γαλ.8,366 **καταντλεῖν ὕδατι θερμῷ ἢ ἐλαίῳ τὸ πεπονθὸς μόριον·** κ. παθ. : Ἰώσ.Π.Ι 4,9,10 **μύροις καταντλεῖσθαι·** **3)** ρηματ.π.κατάντλησις κατάντλημα.

καταντρέπομαι ((ἐ)ντρέπομαι) δημ. **κ. κατεντρέπομαι, ἀόρ. καταντράπηκα** ἐντρέπομαι καθ' ὑπερβολήν, ντρέπομαι ὑπερβολικά.

καταντροκύ ἐπίρρ. Ἐπιγρ. ἀντὶ καταντικρὺ βλ.λ.

καταντροπιάζω (ντροπιάζω) δημ., ἀόρ. **καταντρόπιασα,** παθ. ἀόρ. **καταντροπιάστηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **καταντροπιασμένος,** ἐντροπιάζω τινὰ εἰς μέγαν βαθμόν, καταισχύνω : **μὲ καταντρόπιασε μπροστὰ σὲ τόσο κόσμο·** κ. παθ. : Ἐρωτόκρ. 1,807 **καὶ σὰν οἱ δέκα χάσασι καὶ καταντροπιαστῆκα, | κι ἐπῆρεν ὁγιὰ λόγου ντως πολὺ καημὸ καὶ πρίκα, - σὰν τὸν εἶδαν τί ἔκανε, ἔφυγε καταντροπιασμένος.**

καταντυγώδης-ους-ες (ἄντυξ) μσν. ὁ στρογγύλος, κυκλοτερὴς ὥσπερ ἄντυξ βλ.λ. : Νικ. Χων.329D.

καταντῶ-άω (ἀντάω) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **κ. καταντάω κ. -αίνω, ἀόρ. (ἐ)κατήντησα, κ. -άντησα,** μτχ. παθ. παρακ. **κατηντημένος,** κ. δημ. **καταν-** κατέρχομαί που, φθάνω εἴς τι σημεῖον : Διόδ.Σ 4,52 **παρεισελθόντας δ' ἐντὸς τοῦ τείχους, . . τοῖς ξίφεσιν εἰς τὰ βασίλεια καταντῆσαι,** αὐτ.3,27 **ἐπὶ τὴν συνήθη καταντᾷ κοίτην,** Πάπ. **εἰς τὴν πόλιν καταντᾶν,** Πάπ. **ὀμνύω καταντήσειν εἰς Ἀλεξάνδρειαν,** ΚΔ Πράξ.21,7 **τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαΐδα·** ‖ μτφ. : Βέττ.Βάλ 259,3 **ἐπὶ τὴν φυσικὴν ὁδὸν καταντᾶν,** Μηναῖ.12,13,Ὠδ.9 Γερμανοῦ **καὶ εἰς γῆν καταντήσας τῆς αἰωνίου ζωῆς·** **2)** μτφ. ἐπὶ λόγου ἢ διηγήματος, τείνω εἰς ὡρισμένον τέλος, τελειώνω, ἐμπροθ. (εἰς, ἐπὶ) : Πολύβ. 4,1,8 **τῶν κατὰ μέρος ἔργων κατὰ τὸ συνεχὲς**

ἐπιφαύοντες εἰς τὴν Κλεομένους.. ἔκπτωσιν κατηντήσαμεν, αὐτ.10,37,3 ἐπί τινας λογισμοὺς κατήντησε, Διόδ.Σ 1,79 περὶ πλείστου πᾶς τις ἕξει τὸ μὴ καταντᾶν ἐπὶ τον ὅρκον, Ἰώσ.Α13,10,4· || καταφεύγω εἴς τι: Ἐπίκ.Ἐπιστ.3,63 καταντᾶν ἐπὶ [τὴν ἡδονὴν], Φιλόδ.Παρρ 620 ἐπὶ τὰ δάκρυα καταντᾶν· **3)** ἐπὶ προσ. καταντᾶν εἰς ἑαυτούς προσβάλλειν ἀλλήλους, ἄρχεσθαι τῶν πρὸς ἀλλήλους ἐχθροπραξιῶν: Πολύβ.30,14,3 κωλυθέντες τῆς ἔξωθεν ἐπικουρίας εἰς ἑαυτοὺς κατήντησαν· **4)** ἐπὶ γεγανότων, ἐπέρχομαι, συμβαίνω: Ἀλεξ. 261,13 πᾶς δ' ἀγὼν ἐπ' ἐμὲ κατήντα· || καταντᾶν εἴς τινα θίγειν τινά: Φιλόδ.Ὀργ.83W· || ἐπὶ δαλοφονίας, πίπτω ὡς ὑπεύθυνη: ΠΔΒασ.2,3,29 ἀθῷός ἀπὸ τῶν αἱμάτων Ἀβεννὴρ.. καταντησάτωσαν εἰμι.., ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωάβ· || κ. νεώτ. κ. δημ. φθάνω εἴς τι σημεῖον, ἀποτέλεσμα, καταλήγω που ἢ εἴς τι, περιέρχομαι εἴς τινα θέσιν ἢ κατάστασιν καὶ ἰδ. δυσάρεστον: Πολύβ.6,4,12 πότε καὶ πῶς καὶ ποῦ καταντήσει πάλιν, αὐτ.4,34,2 πολλάκις ταλμᾶν περιττὸν εἰς ἄνοιαν καὶ τὸ μηδὲν καταντᾶν εἴωθεν, Διόδ.Σ 1,37 τοῦ πράγματος εἰς ὑπόνοιαν καὶ καταστοχασμὸν πιθανὸν καταντῶντας, Παπαδ.Χρ.Μηλ.110 οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι κατήντων εἰς οἰκτρὰν καὶ γελαίαν θέσιν, Παλαμ.Τρισεύγ.53 αὐτοῦ θὰ καταντοῦσαν, Ζερβ.Μῦθ.Ζ 31 ἔτσι σιγὰ σιγὰ ἐκατάντησαν ἄχρηστα τὰ προϊόντα τῆς γῆς, δ. δίστ. γιὰ δές με πῶς κατάντησα μαῦρος σὰν τὸν ἀράπη, | δὲν εἶμαι ἀπὸ τὴν Ἀραπιὰ μόν' ἀπὸ τὴν ἀγάπη, - κατήντησαν (ἢ ἀπροσ. κατήντησε) νὰ ζητιανεύουν, - κατήντησε ἀγνώριστος ἀπὸ τὰ βάσανα· || δημ. κ. τὸ γ' πρόσ. καταντᾶ κ. κτ. ἀόρ. κατήντησε ἢ κατάντησε ἀπροσ. φθάνει, συμβαίνει: καταντᾶ νὰ μὴ μποροῦμε νὰ ζήσουμε ἀπὸ τὴν ἀκρίβεια· || ὁμ. ἐπὶ ἀριθμοῦ, περιορίζομαι, σμικρύνομαι: Πάπ. νυνεὶ δὲ τὴν κώμην εἰς μόνους κατηντηκέναι ἄνδρας ῑ· **5)** ἐπὶ κληρονομίας, περιέρχομαι, πίπτω διὰ κλήρου, λαχαίνω: ΚΔ Κορινθ.1,10,11 ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντησεν, Πάπ. κατήντησεν εἰς αὐτὸν κατὰ διαδοχὴν κληρονομίας αιτικὰ ἐδάφη, αὐτ. τῶν κατηντηκότων εἰς ἐμέ, αὐτ. ἄρουραν κατηντηκυῖαν εἰς ἐμὲ ἐκ διαιρέσεως· **6)** ἐπανέρχομαι, ἐπιστρέφω: Πάπ. τὰ δὲ νῦν εἰς τὸν αὐτὸν κατηντηκέναι βίον συγχωροῦμεν· **7)** μτβ. ποιῶ τινα ἐπανελθεῖν, ἐπαναφέρω: Παλαίφ.2,ΠΔ Μακκ.2,4,24 εἰς ἑαυτὸν κατήντησε τὴν ἀρχιερωσύνην· **8)** ὁμ. δημ. ἀμτβ. συντελῶ ὥστε νὰ καταλήξῃ τίς που ἢ εἴς τι, περιάγω τινὰ εἰς δυσάρεστόν τινα θέσιν ἢ κατάστασιν: δ. δίστ. γιὰ δὲς πῶς μὲ κατάντησες καὶ σὰν κεράκι λειώνω, - ἔτσι τὸν κατήντησε τὸ κακό του κεφάλι· || παροιμ. ἀπὸ ἕνα φαγὶ φεύγω (ἢ βγαίνω) καὶ στὸ ἴδιο καταντaίνω· **9)** ρηματ. π. κατάντημα, κατάντησις, κατάντια.

καταvυγή (ἡ) ἐκκλ. κατάνυξις βλ.λ.

καταvυκτικός-ή-όν λεξ. κ. νεώτ. ὁ κατανύσσων, ὁ ἐπιφέρων κατάνυξιν ἢ ὁ μετὰ κατανύξεως γινόμενος: Σουΐδ. ἐν λ. γοερόν, Καλλιγ.Θάν.Βλ.298 πρόθυμος ἐβάδιζεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ κατανυκτικαὶ ἦσαν αἱ δεήσεις της, - κατανυκτικὴ προσευχή· ἐπίρρ. -ῶς· || τὸ οὐδ. κατανυκτικὸν ὡς οὐσ. εἶδος ἐκκλησιαστικοῦ τροπαρίου, δι' οὗ ἐκδηλοῦται θλῖψις καὶ συντριβὴ διὰ τὴν ἠθικὴν ἀθλιότητα τοῦ ἀνθρώπου καὶ αἰτεῖται ἐπὶ τούτῳ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἡ συγχώρησις.

καταvυκτός-όν [κατανύσσω] μσν. ὁ συγκινηθείς, ὁ ἐσωτερικῶς κεντηθείς: καρδία κατανυκτή.

καταvυμφεύω [νυμφεύω] μτγν. ἐπιτατ. τοῦ νυμφεύω βλ.λ.: Μέν. Ἐπιδεικτ. ἐν Ρητ. Ἐκδ. Speng.3,409.

κατάvυξις-εως (ἡ) [κατανύσσω] μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. -η θάμβωσις, ἀναισθησία, νάρκη, λήθαργος: ΠΔ Ψαλμ.59(60),5 ἐπότισας ἡμᾶς οἶνον κατανύξεως, αὐτ.Ἠσ.29,10 πεπότικεν ὑμᾶς κύριος πνεύματι κατανύξεως· **2)** διέγερσις εὐσεβοῦς διαθέσεως, βαθείας λύπης ἢ συγκινήσεως, συντριβὴ καρδίας· Ἡσ. «κατάνυξις· λύπη, ἡσυχία»: Ἰουστιν.Νεαρ.137,6 Εἰσαγ.,Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,105 ὁ λόγος αὐτὸς ἔχει τῇ ἀληθείᾳ θαῦμα, χαράν, κατάνυξιν, Λασκαρ.Μυστ.117 ὁ Θεὸς εὐχαριστιέται μόνον εἰς τὴν κατάνυξιν τῆς καρδίας, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 15,29 ἡ εὐλάβειά μας.. κι ἡ κατάνυξη μαραίνοντ' οἱ φτωχὲς μέσ' τὴν ψυχή· || δημ. συγκίνησις ἐξ οἰνοποσίας, πρβλ. κρασοκατάνυξη.

καταvύσσω [νύσσω] μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἀττ. κατανύττω, ἀόρ. κατένυξα, παθ. μέλλ. κατανυγήσομαι, παθ. ἀόρ. κατενύγην, κ. μσν. ἐκατανύχθη, κεντῶν σχίζω τι, διατρυπῶ, κοιλαίνω διὰ τῆς σμίλης, ἐκβάλλω ἀποκόπτων δι' ὀργάνου τινός: Φλέγ.36,4J κατανύσσειν τοὺς ὀφθαλμούς τινος· **2)** μτφ. συγκινῶ τινα βαθέως, καθ' ὑπερβολὴν διεγείρω ἔν τινι συναισθήματα μύχια εὐσεβείας, εὐλαβείας κττ., ἐν χρ. ἰδ. τὸ παθ.· Ἡσ. «κατανένυγμαι· λελύπημαι»: ΠΔ Γεν. 34,7 ὡς δὲ ἤκουσαν, κατενύγησαν οἱ ἄνδρες, καὶ λυπηρὸν ἦν αὐτοῖς σφόδρα, ΚΔ Πράξ.2,37 ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ, Πλούτ. Ἠθ.476F μεταμέλειαν αἱμάσσουσαν ἀεὶ καὶ νύσσουσαν, Μαλάλ.I 199Α,αὐτ.234C κατανύσσεται ἐς ψυχήν, Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,26 ὅταν δὲ ἐβγῆκαν μὲ τὰ ἅγια,.. ἐκατανύχθη καὶ ἦλθεν εἰς ἄκραν εὐλάβειαν· **3)** ὁμ.παθ. ναρκοῦμαι, θαμβαῦμαι, κοιμῶμαι· Ἡσ. «κατανένυγμαι·.. ἡσύχασα»: ΠΔ Ἠσ.47,5 κάθισον κατανενυγμένη· || τηρῶ σιγήν: ΠΔ Λευϊτ.10,3 ἐν τοῖς ἐγγίζουσι ἁγιασθήσομαι.. καὶ κατενύχθη Ἀαρών· **4)** ρηματ. π. κατάνυξις.

καταvυστάζω, ἀόρ. κατενύσταξα νυστάζω καθ' ὑπερβολήν, ὑπνώττω, ἀποκοιμῶμαι: Ἀλεξ. 286 ἐχθὲς ὑπέπινες, εἶτα νυνὶ κραιπαλᾷς. κατανύστασον· παύσει γάρ· **2)** μτφ. ἐργάζομαι ὡς οἱ κατανυστάζοντες μὲ νωθρότητα: Πολυδ.3,112· **3)** μτβ. κοιμίζω, ναναρίζω τινά: Αἰλ.ΖΙ 14,20 καταβαυκαλῶ καὶ κατανυστάζω (ἀμφ.).

κατάvύω (ἀνύω), ἀττ. καθανύω, μέλλ. κατανύσω, περαίνω ἐντελῶς, ἐκπληρῶ, διατρέχω, διέρχομαι ἀπόστασίν τινα, διανύω: Ἡρ.8,98 αὐ νὺξ ἔργει μὴ οὐ κατανύσαι τὸν προκείμενον αὐτῷ δρόμον, αὐτ.4,86,Ξεν.Ἑλλ.5,4,49 δυοῖν ἡμέραιν ὁδὸν ἐν μιᾷ καθανύσας, Πλούτ.Δίων 49 σταδίους κατηνυκὼς ἑπτακοσίους· **2)** ἀμτβ. (ἄνευ αἰτ.) φθάνω, ἀφικνοῦμαι εἴς τι μέρος: Ἡρ.6,140 νηὶ κατανύσας.. ἐς Λῆμνον, Ξεν.Ἑλλ.5,4,20 φάσκων πρὸ ἡμέρας καθανύσειν εἰς τὸν Πειραιᾶ· κ. μτ. γεν.: Σοφ.Ἠλ.1451 φίλης γὰρ προξένου κατήνυσαν [ἐς οἶκον] (ἔφθασαν εἰς..)· || μτφ.: Εὐρ. Ἱππ.365 ὀλοίμαν.., πρὶν σᾶν.. κατανύσαι φρενῶν (πρὶν ἢ φθάσω εἰς τὸν σκοπόν σου)· **3)** ἐπιδιώκω καὶ ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ, διαπράττω: Εὐρ.Ἠλ.1164 τάδε κατήνυσεν, αὐτ.Ὀρ.89 ἐξ οὗπερ αἷμα γενέθλιον κατήνυσεν (διέπραξε φόνον)· κ. παθ. ἐπὶ χρησμῶν, ἐκπληροῦμαι: Δαμάσκ.Ἰσιδ. 64 τὸ τέρας αὐτῷ εἰς τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν κατηνύσθη· || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ: Ἐπιγρ. πολλὰ τῇ πατρίδι.. κατανυσαμένων· **4)** προμηθεύω, παρέχω, χορηγῶ: Πολύβ.9,4,3 τοσούτοις δ' ὑποζυγίοις κατανύσαι χόρτον· **5)** φονεύω, σφάζω: Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.1062· **6)** καταναλίσκω, ἐξοδεύω: Συνέσ.Ἐπιστ.73 ὁ λιμὸς καὶ ὁ πόλεμος κατήνυσαν ὅσα.

καταvωτιαῖος-α-ος [νωτιαῖος] μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὰ νῶτα, ὁ ἐπὶ τῶν νώτων κείμενος ἢ τιθέμε-

νος : Πολύδ.1,148 **αἱ ἡνίαι καταναπωτιαῖαι** (διόρθ. καταναπωτίδιοι) (τὰ κατὰ μῆκος τῶν νώτων διερχόμενα ἡνία)· ‖ νεώτ. τὸ θηλ. ἡ **καταναπωτιαία** ὡς ούσ. τμῆμα τῆς σαγῆς, τὸ νωτιαῖον λωρίον· ‖ εἰδ.νεώτ.στρατ. **καταναπωτιαία τῆς σαγῆς** (ἡ) δερμάτινος ἱμὰς προσηρμοσμένος ἐπὶ τῆς ράχεως τοῦ κτήνους καὶ χρησιμεύων πρὸς συγκράτησιν τοῦ γλουτιαίου **ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει.**

καταναπωτίδιος-ον μτγν. ὁ ἐπὶ τῶν νώτων : Πολύδ. 1,48 (διόρθ. ἀντὶ καταναπωτιαῖος).

καταναπωτίζομαι (νωτίζομαι) μτγν. κ. μσν. τίθημί τι ἐπὶ τῶν νώτων μου καὶ φέρω αὐτό : Πλούτ.'Ηθ.924C,Λουκ.Λεξιφ.5 **ἀλλήλους καταναπωτισάμενοι καὶ ἐμπαίξαντες,** Λόγγ.1,20,Νικ.Χων.89 **τὴν συνήθη παρδαλέην καταναπωτισάμενος·** **2)** τίθημι ὄπισθεν τῶν νώτων, στρέφω πρός τινα τὰ νῶτα, ἀπορρίπτω, καταφρονῶ, παραμιλῶ : Φιλόδ.Θαν. 45,33,Πάπ.· **3)** ρηματ. π. καταναπωτιστής.

καταναπωτιστής (ὁ) (καταναπωτίζομαι) ὁ καταναπωτιζόμενος, ὁ καταφρονητής : Δικαίαρχ.Γεώργ.1,14 **παντὸς δικαίου καταναπωτιστής.**

καταξαίνω (ξαίνω) κ. μσν., μέλλ. **καταξανῶ,** ξαίνω τι ἐντελῶς, ὁλωσδιόλου, λαναρίζω, ἰδ. ἐπὶ ἐρίων : Πλάτ.Κωμ.245 **καταξῆναι·** κ. παθ. : 'Ιππ.'Ελκ. 24 **εἴρια κατεξασμένα,** Διόδ.Σ 17,71 **πέτρα κατεξαμμένη** (κεκομμένη, ἥτις ἐκοιλάνθη)· **2)** σπαράσσω εἰς τεμάχια, καταξεσχίζω, κατακομματιάζω : Εὐρ.'Ιων 1267 **τοὺς . . πλόκους κόμης καταξήνωσι Παρνασσοῦ πλάκες,** 'Αριστφ.'Αχ 320 **μὴ οὐ καταξαίνειν τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐς φοινικίδα** (σχόλ. «αἱμάσσειν αὐτὸν λίθαις ὥστε φοινικοῦν ποιῆσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ»), Λυκόφρ.300 **πολλοὺς αἵ σαὶ καταξανοῦσι . . χέρες,** ΠΔ Κριτ.8,7 **καταξανῶ τὰς σάρκας ὑμῶν ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου** (δ.γρ. ἀλοήσω), Πλαύτ.'Αγ.2 **τὴν κεφαλὴν καταξαίνειν,** Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,184 **τὼ χεῖρε τῇ κεφαλῇ προσαράσσων, καὶ τοῖς ὄνυξι, κατὰ τὰς μυίας ἀποβαλούσας τὰ τέκνα τὰ πρόσωπα καταξαίνων·** κ. παθ. : Σοφ.Αἶ.728 **πέτροισι . . καταξανθεὶς θανεῖν** (λιθοβοληθείς), Εὐρ.Φοίν.1145 **πρὶν κατεξάνθαι βολαῖς,** αὐτ.'Ικ.503, αὐτ.'Ηρ.285 **θνήσκειν χρεὼν μη πυρὶ καταξανθέντας,** Λόγγ.2,1 **λύγου ξηρᾶς πληγαῖς κατεξασμένης,** Μηναῖ.12,4 'Ωδ.6 **αἰκισμοῖς ἀφειδῶς καταξαίνεσθαι, ράκεσι τριχίνοις ἐντόνως τε τρίβεσθαι,** αὐτ.3,27 Συναξ. **μάστιξι καταξαίνεται·** **3)** φθείρω, κατατρίβω, καταστρέφω : Αἰσχ.'Αγ.197 **πνοαὶ . . τριβαῖσιν κατέξαινον ἄνθος 'Αργείων,** 'Επίκ.Γνωμ. Βατ.51 **καταξαίνειν τὴν σάρκα,** Φίλ.2,432 **νόσοι καταξαίνουσιν ὅλα δι' ὅλων·** κ. παθ. : Εὐρ.Μήδ. 1030 **ἐμόχθουν καὶ κατεξάνθην πόνοις,** αὐτ.Τρῳ. 509 **ὡς πεσοῦσ' ἀποφθαρῶ δακρύοις καταξανθεῖσα,** αὐτ.'Ιππ.274 **ἀσθενεῖ τε καὶ κατέξανται δέμας,** Διόδ.Σ 17,94 **ὅπλα κατεξάνθαι** (ἔχουσι φθαρῇ διὰ τῆς χρήσεως), αὐτ.5,38 **αὐτοὶ δὲ κατὰ γῆς ἐν τοῖς ὀρύγμασι . . καταξαινόμενοι τὰ σώματα·** **4)** ρηματ. π. κατάξανσις.

κατάξανσις-εως (ἡ) (καταξαίνω) μτγν. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταξαίνειν βλ.λ.2), σπαραγμός, καταξέσχισις : Εὐσ.Μαρτυρ.(,1,3 (μετὰ τὸ βιβλ.8) **καταξάνσεσι τῶν πλευρῶν.**

κατάξαφνα ἐπίρρ. δημ. ἐντελῶς ἔξαφνα, ἀπροόπτως : Καλοσγ. μτφρ. Σολ.319 (ἔκδ. 'Ελευθερουδ.) **κατάξαφνα ἐδοκήθη τὸ βάρος τ' ἄγνωστο.**

καταξενοῦμαι-όομαι κ. παθ. γίνομαι δεκτὸς ὡς ξένος, τυγχάνω φιλόφρονος ὑποδοχῆς, φιλοξενοῦμαι : Αἰσχ.Χο.706 **καταινέσαντα καὶ κατεξενωμένον.**

καταξεραίνω δημ., παθ. **-αίνομαι,** ἀόρ. παθ. **καταξεράθηκα,** μτχ. παθ. **καταξεραμ(μ)ένος** καθιστῶ τι ἐντελῶς ξηρόν.

καταξεριάς (ὁ) καυστικὸς νότιος ἄνεμος, λίβας.

κατάξερος-η-ο δημ. ὁ ἐντελῶς ξηρός : **φύλλα - ξύλα κατάξερα·** **2)** μτφ. μόνος ἄνευ συγγενῶν καὶ φίλων : **τοῦ πέθαναν ὅλοι κι ἔμεινε καρμὶ κατάξερο.**

καταξεσκίζω δημ. καταξεσχίζω βλ.λ.

καταξέσματα (τὰ) (καταξέω) ἀρχ. λεξ. μικρὰ τεμάχια, ρινίσματα, Σουΐδ. ἐν λ. «μύγματα».

καταξεστικῶς (καταξέω) ἐπίρρ. μτγν. ξεστά, σπαρακτικῶς : Σχόλ.Νικ.Θηρ.131 **ἀμυκτικῶς καὶ καταξεστικῶς ἐμφῦσα τῷ ἄρρενι.**

καταξεσχίζω νεώτ. κ. δημ. σχίζω ὅλως διόλου, τέμνω τι διὰ τῆς χειρὸς ἢ δι' αἰχμηροῦ ὀργάνου εἰς μικρὰ κομμάτια ἢ ράκη : **καταξέσχισα τὰ ρούχά μου στ' ἀγκάθια·** ‖ προξενῶ πολλὰς ἀμυχάς, πληγάς : **τοῦ καταξέσκισε τὰ μοῦτρα μὲ τὰ νύχια της.**

καταξέω, μέλλ. **καταξέσω,** ξέω τι πολύ, στιλβώνω καλῶς : 'Επιγρ. **ὀρθοστάτας καταξοῦντι·** κ. παθ. : Πλούτ.'Ηθ.953B **ὅταν δὲ πρισθῇ καὶ καταξεσθῇ τὰ κέρατα, γίνεται διαφανῆ·** **2)** μτφ. ἐπὶ ὕφους, ἐπιμελοῦμαι, καλλωπίζω : ΨΠλούτ.Βί.'Ομ.72 **τῇ λέξει κατεξεσμένον·** **3)** γλύφω, σκαλίζω, χαράσσω· κ. παθ. : 'Αριστλ.Θαυμ.838b,15.

καταξηραίνω κ. νεώτ. κ. δημ. ἐντελῶς ξηραίνω : 'Αριστλ.ΖΓ 772a,12· ‖ δημ. παθ. ἀόρ. **καταξεράθηκα** κ. μτχ. παθ. παρακ. **καταξεραμ(μ)ένος·** ‖ κ. παθ. : Πλάτ.Τίμ.76A **τῆς δὴ σαρκοειδοῦς φύσεως οὐ καταξηραινομένης,** 'Αριστλ.Μετ.340b,1. **-ἐκ τῆς ἀνομβρίας οἱ ἀγροὶ κατεξηράνθησαν.**

κατάξηρος-ον (καταξηραίνω) κ. νεώτ., δημ. **κατάξερος,** ὅλως διόλου ξηρός, κατεξηραμμένος : 'Ιππ.Προρρ.1,3,'Αριστλ.Ψυχ.422b,5· **2)** μτφ. ἀναίσθητος, ἄνευ σφρίγους, νεναρκωμένος : ΠΔ 'Αρ.11,6 **νυνὶ δὲ ἡ ψυχὴ ἡμῶν κατάξηρος,** 'Αλκίφρ.1,22 **τὸ κατάξηρον τῆς ἐπιθυμίας·** ‖ ἐπὶ προσ., ὁ ἐστερημένος ἐπιθυμιῶν, ζήλου πρός τι : Πλούτ.'Ηθ.8C **ὡς μὴ καταξήρους γινομένους πρὸς τὴν τῆς παιδείας ἐπιμέλειαν.**

καταξήρως (καταξηραίνω) ἐπίρρ. μτγν. ἐντελῶς ξηρῶς : 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.9,23,6.

καταξία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὅρος δι' οὗ καθορίζεται ἡ διάσπασις ἢ θραῦσις τῶν μικροβιακῶν συνδυασμῶν.

καταξίαιρ χάριτορ 'Επιγρ. καταξίας χάριτας.

καταξίανς χάριτανς 'Επιγρ. καταξίας χάριτας.

καταξιοπιστοῦμαι-έομαι, Σουΐδ. -εύομαι ἀποθ. μτγν. ζητῶ ἀξιόπιστον γνώμην εἰς βάρος τινός : Πολύβ.21,17,1 **τῶν τηλικούτων ἀνδρῶν καταξιοπιστεῖσθαι.**

κατάξιος-ον (ἀξία) ὁ λίαν, ὁ καθ' ὅλου ἄξιός τινος, ὅθ. ὁ ὅλως ἁρμόζων, ὅλως πρέπων, μτ. γεν.: Σοφ.Φιλ.1009 **κατάξιον δ' ἐμοῦ·** ‖ κ. ἀπολ. : Εὐρ.'Ηλ.46 **οὐ κατάξιος γεγώς,** 'Επιγρ. **χάριτας καὶ καταξίας ἀποδιδόναι·** ‖ κ. μτ. δοτ. : 'Επιγρ. **τὰς καταξίος τιμάς τισι ἀπονέμειν.**

κάταξις-εως (ἡ) (κατάγνυμι), Ἰων. **κάτηξις-ιος** ἡ σύντριψις, τὸ κάταγμα : 'Ιππ.Κεφ.Τρωμ.9· **2)** ἡ εἰς μεγάλα μέρη διαίρεσις, χωρισμός : 'Αριστλ.Μετ. 386a,12 **ὅτι ἡ μὲν κάταξις εἶναι διαίρεσις καὶ χωρισμὸς εἰς μεγάλα μέρη, θραῦσις δὲ εἰς τὰ τυχόντα καὶ πλείω δυοῖν.**

καταξιῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ. νομίζω ἄξιον τιμῆς, ἀξιῶ, μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Δημ.1383 **ταύτην κατηξιοῦτε μετέχειν τῶν τῆς πόλεως,** Καισάρ. Δαπ. ἐν Σάθ.3,77 **βασιλοπρεποῦς . . γράμματος κατόχους γενέσθαι καταξιώσαντες, - κατηξίωσεν αὐτὸν ὁ Θεὸς νὰ ἴδῃ τέκνα τῶν τέκνων του·** ‖ ἔχω ἐν τιμῇ : Πολύβ.4,86,8 **ἀπεδέχετο καὶ κατηξίου·** **2)** μτ. γεν. πραγμ. θεωρῶ ἄξιον πράγματός τινος : Πολύβ.1,23,3 **οὐδὲ τάξεως καταξιώσαντες τὸν κίνδυνον,** Διόδ.Σ 2,60 **μεγάλης**

αὐτὸν ἀποδοχῆς καταξιῶσαι· || κ. παθ. θεωροῦμαι ἄξιος : Πολύβ.12,10,8 **τὸν τούτου πατέρα πρεσβείας κατηξιῶσθαι**, ΚΔ Λουκ.20,35 **οἱ δὲ καταξιωθέντες τυχεῖν·** || κ. μέσ.:Αἰσχ.'Επτ.667 **οὔτε νιν.. Δίκη προσεῖδε καὶ κατηξιώσατο**, Μηναῖ. 12,16 'Εσπ. **καὶ θεωρίας καταξιούμενος καθαρωτέρας·** **3)** διατάσσω : Αἰσχ.'Αγ.572 **πολλὰ χαίρειν συμφοραῖς καταξιῶ·** **4)** μτ. ἀπαρφ. καταδέχομαι νὰ πράξω τι : Λουκ.'Απαίδ.3 **οὐδὲ ἐγγὺς γενέσθαι ποτ' ἂν εὖ οἶδ' ὅτι κατηξίωσαν**, Πάπ. **καταξίωσον ἅμα ἡμῖν συνδειπνῆσαι**, αὐτ. **καταξιώσατε ἀπαλλάξαι τὸ πρᾶγμα·** **5)** ἐν κακῇ σημ. ὑποβιβάζω τὴν ἀξίαν τινὸς δι' ἐξομοιώσεως πρὸς ἄλλο : Πλάτ.Τίμ.30C **τῶν ἐν μέρους εἴδει πεφυκότων μηδενὶ καταξιώσωμεν·** **6)** ὑποστηρίζω τι ἐν συζητήσει : Φιλόδ.Σημ.30· || ὁμ. κ. μέσ. μτ. ἀπαρφ. : αὐτ.Ρητ.1,328.

καταξίως (ἀξία) ἐπίρρ. ὅπως ἀξίζει, κατ' ἀξίαν : Σοφ.ΟΚ 911 **δέδρακας οὔτε σοῦ καταξίως**, Πολύβ.1,88,5 **τοὺς αἰτίους τῆς ἀποστάσεως τιμωρήσασθαι καταξίως**.

καταξίωσις-εως (ἡ) (καταξιῶ) μτγν. ἡ ἐκτίμησις, ὑπόληψις, σεβασμὸς πρός τινα : Πολύβ.1,78,1 **διὰ τὴν Ἀμίλκου τοῦ στρατηγοῦ καταξίωσιν**.

καταξοά (ἡ) (καταξέω) Ἐπιγρ. τὸ καταξέειν, ἡ στίλβωσις : **τοῦ προδρόμου - κρηπῖδος - τοῦ σηκοῦ καταξοάν**.

καταξοδεύω δημ. κ. καταξοδιάζω ἀφειδῶς ἐξοδεύω, σπαταλῶ : **καταξόδευσε τὴν περιουσίαν του σ' ἐπιδείξεις - σὲ ταξίδια·** **2)** μτβ. κάμνω τινὰ νὰ ἐξοδεύσῃ πολλά : **μᾶς καταξόδεψαν τὰ παιδιὰ μὲ τὶς σπουδές τους - οἱ ἀρρώστιες·** || κ. παθ. καταξοδεύομαι δαπανῶ λίαν ἢ ὑπερμέτρως τὴν περιουσίαν μου κ. εἰδ. τὰ χρήματά μου : **καταξοδεύτηκα μὲ τὶς ἐγγραφὲς τῶν παιδιῶν, - καταξοδεύτηκα γιὰ τὸ χορό**.

καταξοδιάζω δημ. ἃ. καταξοδεύω βλ.λ. || ὁμ. κ. παθ. καταξοδιάζομαι : **καταξοδιάστηκες φέτος σὲ ταξίδια**.

καταξοή (ἡ) Ἐπιγρ. ἀντὶ τοῦ δωρ. καταξοά βλ.λ., ἡ ἐντελὴς στίλβωσις.

καταξυή (ἡ) Ἐπιγρ. δ.τ. τοῦ καταξοή βλ.λ. : Ἐπιγρ. **καταξυὴ πλίνθου**.

καταξύλος-ον σχόλ. ἐπὶ ἐκτάσεως γῆς, ὁ κεκαλυμμένος ὑπὸ δάσους : Σχόλ.'Ιλ.Λ 155.

καταξύλωσις-εως (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ κοπὴ ξύλων διὰ τὴν κατασκευὴν δοκῶν, δόκωσις βλ.λ.

καταξυρῶ-άω ἐντελῶς ξυρίζω, κείρω μέχρις ἐπιδερμίδος· || ὁμ. πάπ. κ. ἐν μέσ. σημ. : Κτησ. ἀπ.20Μ **κατεξυρημένος τὸν πώγωνα**, Νικόλ.Δαμ. 48 **κατεξυρημένοι τε καὶ καθυπεστιβισμένοι τὼ ὀφθαλμώ**.

κατάξυσις-εως (ἡ) (καταξύω) ἀρχ. λεξ. τὸ ξύσιμον, τὸ τσουγγράνισμα : Ἀπολλ.Λεξ.'Ομ. ἐν λ. γραπτῦς «ἀμύξεις, καταξύσεις».

κατάξυσμα-ατος (τὸ) (καταξύω) σχόλ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ξυσίματος : Σχόλ. ἐν Εὐρ.'Ανδρ.826.

καταξυσμή (ἡ) (καταξύω) ἀρχ. λεξ. κατάξυσις βλ.λ.· Ἡσ. «δρυφή, ἀμυχή».

καταξυσμός (ὁ) (καταξύω) μτγν. τὸ πολὺ ξύσιμον, ἡ γλυφή, τετορνευμένον τέχνημα : Γαλ.12,415.

καταξυστικῶς δ.γρ. τοῦ καταξεστικῶς βλ.λ. ξεστά, σπαρακτικῶς.

καταξύω ξύω πολύ, ξύων φθείρω : Ἱππ.Κεφ. Τρωμ.19,Γαλ.10,132· **2)** χαράσσω : Λυκ.Νιγρ.27 **οἱ δὲ χαριέστατοι καὶ σιδήρῳ τὰς ἐπιφανείας αὐτῶν καταξύοντες·** || κ. ἐπὶ τῆς γραφίδος, γράφω : Ὕμν.'Ισ.11 **γραφίδεσσι καταξύειν·** **3)** στιλβώνω : Θεόφρ.Φ13,15,2,Διόδ.Σ 2,13 **οὐ τὸ κατώτατον μέρος καταξύσασα·** κ. παθ.: Ἐπιγρ. **σανὶς κατεξυσμένη εἰς εὔθειαν τομήν**, Ἀγαθρχ.27, ΠΔ Ἐπιστλ.8 **γλῶσσα κατεξυσμένη** ὑπὸ **τέκτονος·** **4)** παθ. ἐπὶ τῆς γῆς, διαβιβρώσκομαι ὑπὸ τῶν ὑδάτων : Πάπ. **γῆν καὶ καταξύσθαι χάριν τῶν ἐπενεχθέντων ὑδάτων·** **5)** πάπ. κ. παθ. βλάπτομαι, βασανίζομαι, στενοχωροῦμαι : αὐτ. **τῷ πράγματι καταξύομαι**, Πάπ. **κἀγὼ δὲ πάλιν καταξύομαι μὴ ὁρῶν σε·** **6)** ρηματ. π. κατάξυσις, κατάξυσμα, καταξυσμή, καταξυσμός, καταξυστικῶς.

καταϝοικίδεσθαι Ἐπιγρ. ἀντὶ κατοικίζεσθαι βλ.λ.

κατάορος-ον δωρ. ἀντὶ κατήορος βλ.λ. : Εὐρ. Τρῳ.1097 **κατάορα στένει**.

καταπαγγέλλω μσν. διαβιβάζω, λέγω εἴς τινά τι : Βί.'Αλεξ.367 **καὶ μαγικοῖς σοφίσμασι πάντα καταπαγγεῖλαι**.

καταπᾶγιδεύω (παγίς) μσν. στήνω παγίδα κατά τινος, συλλαμβάνω ὡς ἐν παγίδι : Εὐμάθ.113 **ἰσχυρῶς σε καταπαγιδεύω τοῖς χείλεσι**.

καταπάγιος-αν μτγν. ἐπὶ προσ., ὁ παγίαν, στερρὰν σωματικὴν σύστασιν ἔχων, εὔρωστος, ἰσχυρός, καλοδεμένος : Σωρ.1,34· **2)** Ἡσ. «καταπάγιον· ἀσαλὲς ἢ ἀθροῦν»· **3)** Ἐπιγρ. **καταπάγιον** (τὸ) ὡρισμένη δόσις, καταβολή.

καταπαγίως ἐπίρρ. μονίμως, διαρκῶς, σταθερῶς : Ἰσοκρ.15,156 **πόλιν καταπαγίως οἰκεῖν**.

καταπαγκρᾶτιάζω (παγκράτιον) μτγν. νικῶ ἐν τῷ παγκρατίῳ βλ.λ. : Φίλ.1,681· || κ. γεν. καταβάλλω, νικῶ τινα παλαίων : αὐτ.2,348.

καταπᾶθής-οῦς-ές μσν. ὁ λίαν ἐμπαθής, ἠρεθισμένος : Ἀνν.Κομν.163D.

καταπαιγμός (ὁ) (παίζω) ἀρχ. λεξ. ὁ ἐμπαιγμός, περίγελως : Ἀπολλ.Λεξ.'Ομ. ἐν λ. μωμήσονται **μῶμος γὰρ ὁ μετὰ ψόγου καταπαιγμός**.

καταπαιδεραστῶ-έω ἀφανίζω, σπαταλῶ εἰς παιδεραστίαν : Ἰσαῖ.10,25 **οἶκον καταπεπαιδεραστηκέναι·** πρβλ. καταπορνεύω, καταπορνοκοπῶ.

καταπαιδεύω μτγν. τιμωρῶ, κολάζω λίαν αὐστηρῶς : Σύμμ.1,13.

καταπαίζω κ. μσν., μέλλ. καταπαίξομαι περιπαίζω, περιγελῶ τινα· μτ. γεν. : Ἀριστφ.ἀπ.166 **χαριεντίζει καὶ καταπαίζεις ἡμῶν καὶ βωμολοχεύει**, ΑΠ 5,39; || μτ. αἰτ. : Διογ.Λ 2,136 **κατέπαιζον αὐτὸν καὶ ἐπέσκωπτον σκληρῶς**, Μηναῖ. 11,4 Συνξ. **καταπαιζόντων.. καὶ χλευαζόντων τὰ ἡμέτερα·** || ἀστεΐζομαι : ΠΔ Ἰερ 9,5 **ἕκαστος κατὰ τοῦ φίλου αὐτοῦ καταπαίξεται·** **2)** κ. μέσ. ἐν ἐνεργ. σημ. : Ἡρωδιαν.Ρητ.92S **ἐπί τινι πράξει τινῶν καταπαίζεσθαι·** || κ. παθ. : Εὐστ.Πον. 122,52 **καταπαιχθήσεται ἐπ' αὐτοῦ** (θὰ γίνωσιν ἀστεϊσμοὶ ἐπ' αὐτοῦ, εἰς βάρος του).

καταπαίρνω δημ. παρασύρω, συνεπαίρνω, καταπονῶ : Βλαστ.Συνμ.158, **τὸν καταπῆρε τὸ ποτάμι·** || κ. μτφ. **τὸν καταπῆρε ἡ φτώχεια·** **2)** εἰδ. παθ. καταπαίρνομαι, ἀόρ. καταπάρθηκα, μτχ. παθ. καταπαρμένος περιπίπτω ἐξ ἡμιπληγίας εἰς ἀχρηστίαν τῶν κινητικῶν μελῶν τοῦ σώματος : **μὲ τὸ δεύτερο κόλπο ποὺ τοῦ ἦρθε καταπάρθηκε**.

κατάπαις-δος (ὁ) γλωσσ. μικρὸς παῖς.

καταπαίω ἀρχ. λεξ. κτυπῶ μετὰ δυνάμεως, μαστίζω· Ἡσ. «μαστίζει· τιμωρεῖται».

καταπακτή (ἡ) νεώτ. θύρα ὁριζόντιος ἐπὶ τοῦ δαπέδου ἄγουσα συνήθως εἰς τὸ ὑπόγειον, γλαβανή : Παπαδ.Χρ.Μηλ.75 **ἐπὶ τῆς κλίμακος τῆς καταπακτῆς·** **2)** ναυτ. ἡ κάθοδος τῶν πλοίων.

καταπακτός-ή-όν (καταπήγνυμι) κ. νεώτ., μ. ἐν φρ. καταπακτὴ θύρα ἢ καταπακτὴ βλ.λ.) : Ἡρ.5, 16 **ὅταν τὴν καταπακτὴν θύραν ἀνακλίνῃ**.

καταπᾶλαιοῦμαι-όομαι παθ. μτγν. γίνομαι παλαιός, γηράσκω : Γαλ.(8(2),475.

καταπάλαισις-εως (ἡ) (παλαίω) μσν. ἡ κατανίκησις.

καταπαλαίω κ. νεώτ. καταβάλλω, καταρρίπτω ἐν πάλῃ, νικῶ τινα : Ἀριστφ.'Αχ.710 **κατεπάλαισεν**

. . **Εὐάθλους δέκα**· ‖ κ. μτφ. : Εὐρ.ΙΑ 1013 **οἱ λόγοι . . καταπαλαίουσιν λόγους**, Πλάτ Πολ.362D **τὰ ὑπὸ τούτου ῥηθέντα καταπαλαῖσαι**· κ. παθ. : Λουκ.Χαρ 8 **καταπαλαισθεὶς ὑπὸ θανάτου τοῦ ἀμαχωτάτου τῶν ἀνταγωνιστῶν.**

καταπαλεύω δημ. καταπαλαίω βλ.λ.

καταπαλλᾰκεύω μτγν. ἐν ἀναφορ. πρὸς γυναῖκα, ποιῶ τινὰ παλλακίδα : Νικόλ.Δαμ.51J.

καταπάλλομαι (παλμός) κ. μσν. μεθ' ὁρμῆς χωρῶ, πηδῶ πρὸς τὰ κάτω : 'Ιλ.Τ 351 **οὐρανοῦ ἐκ κατέπαλτο** (δ.γρ. ἐκκατέπαλτο), Νόνν.Δ 18,13 **ἑοῦ κατεπήλατο δίφρου**· **2**) εἰδ. ἐπὶ τῆς καρδίας παθ. ἔχω ἰσχυρόν παλμόν : Εὐμάθ.19 **πυκνόν μοι τὸ περικάρδιαν κατεπάλλετο.**

καταπάλμενος (ὁ) 'Ησ. ὁ καταπηδήσας· 'Ησ.· ‖ ποι. ἐπὶ καταρράκτου ὕδατος : ΑΠ 9,326.

καταπαλταφέτης (ὁ) μτγν. ὁ καταπελταφέτης βλ.λ., **ὁ διὰ καταπέλτου ῥίπτων βέλη ἢ ἀκόντια** : Φίλ.Βελοπ.82,13.

καταπαλταφεσία (ἡ) 'Επιγρ. ἡ καταπελτσφεσία βλ λ., ἡ τέχνη τοῦ διὰ κοταπέλτου βάλλειν.

καταπάλτης (ὁ) (πάλλω) 'Επιγρ καταπέλτης βλ.λ.

κατάπαλτος-η-ον ὁ κατατιναχθείς, ἐκσφενδονισθεὶς διὰ καταπέλτου : Αἰσχ.π.'Αριστείδ.Λόγ. 36(48),53.

καταπανουργῶ-έω μσν. πανούργως σκέπτομαι, μηχανῶμαι κατά τινος· κ. μέσ. · Σέργ.Μοκρ. ἐν Σάθ.3,264 **ἐπὶ τὸν λαόν σου κατεπανουργήσαντο γνώμην.**

καταπαννῠχίζω μτγν. κ. μσν. ἀναγκάζω τινὰ νὰ διέλθῃ ὅλην τὴν νύκτα ἄγρυπνος, νὰ κάμῃ νυχτέρι : 'Αλκίφρ.1,39· ‖ κ. μέσ. διέρχομαι τὴν νύκτα ἀγρυπνῶν : Θεοφύλ.Σ 121Β **κατεπαννυχίζετο.**

καταπανουργεύω ἀρχ. λεξ. μεταχειρίζομαι δόλους κατά τινος : Σουΐδ.

καταπανουργοῦμαι-έομαι κ.-εύομαι ἀποθ.μτγν. ἐνεργῶ πανούργως, μεταχειρίζομαι δόλους : ΠΔ Ψαλμ.82,4 **ἐπὶ τὸν λαόν σου κατεπανουργεύσαντο γνώμην**· ‖ μτ. αἰτ. διὰ πανουργίας καὶ δολιότητος ἀπατῶ τινα : Βασ.1,468Β **κατεπανουργεύσαντο τοὺς 'Ισραηλίτας.**

καταπάνω (ὁ) μσν. ὁ κατεπάνω βλ.λ., **βυζαντινὸν** ἀξίωμα πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν.

καταπάομαι ἀποθ. ἀρχ. λεξ. ἐν χρ. μ. κτ. ἀόρ. ἀποκτῶ κυριαρχίαν ἐπί τινος· 'Ησ. **«κατεπάσατο, κατεκτήσατο».**

καταπαραλλήλως ἐπίρρ. ἀρχ. λεξ. κ. μσν. κατὰ παράλληλον κίνησιν : Βίτ.Πυθ.π.Φώτ.Βιβλ.440Β.

καταπαρμός (ὁ) (καταπείρω) μτγν. διατρύπησις, διαπέρασις : Σωρ.2,62.

κατάπαρσις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. καταπαρμὸς βλ λ. : Σωρ.2,61,'Αέτ 16,23,Παῦλ.Αἰγ.6,64.

κατάπασμα-ατος (τὸ) (καταπάσσω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταπάσσειν, καταρραντίζειν : "Αντυλλ.π.'Ορειβ.10,31,1, Παῦλ.Αἰγ.7,13· **2)** **νεώτ.** κόνις **ἥτις** χρησιμεύει πρὸς ἐπίπασιν.

καταπασμός (ὁ) μτγν. πιθ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ κατασπασμὸς βλ.λ., τὸ ἀποτέλεσμα τῆς κατασπάσεως, τὸ κατασπασθὲν : Καῖλ.Αὐρ.Χρον.1,166.

καταπασσαλεύω 'Επιγρ., ἀττ. **καταπατταλεύω** μαγεύω δι' **ἐμπήξεως πασσάλων, καρφώνω** γιὰ μαγικοὺς σκοπούς.

καταπάσσω κ. μσν., ἀττ. **καταπάττω,** μέλλ. **καταπάσω,** ἀόρ. α' **-έπᾰσα,** πάσσω, πασπαλίζω τι ἐπιμελῶς, ἰδ. διὰ ῥυπαινούσης οὐσίας : 'Αριστφ. 'Ιππ.99 **πάντα καταπάσω βουλευματίων**· ‖ μτ. δοτ. πράγμ. . Μέν.1G **ἀψινθίῳ καταπάσσειν μέλι,** ΠΔ Μακκ.2,10,25 **γῇ τὰς κεφαλὰς καταπάσαντες**· ἀπολ. χύνω : **Φερεκρ.**168 **καταπάσσειν χύδην**· κ. παθ. : 'Αριστφ.Νεφ.262 **καταπαττόμενος παιπάλη γενήσομαι**· ‖ **μέσ.** πάσσω **ἐμαυτόν** · Διόδ.Σ 1,72 **καταπάττεσθαι τὰς κεφαλὰς πηλῷ** (τὰς ἰδίας τῶν κεφαλάς)· **2**) μτ. αἰτ. πραγμ. ἐπιρρίπτω, σκορπίζω : 'Αριστφ.Νεφ.177 **κατὰ τῆς τραπέζης καταπάσας λεπτὴν τέφραν,** 'Ιππ.Συρίγγ.3 **ἄνθος χαλκοῦ καταπάττειν**· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : 'Ιώσ.ΠΙ 2,21,3 **καταπασάμενος τῆς κεφαλῆς κόνιν**· **3**) ρηματ. π. κατάπαστος.

κατάπαστος-ον (καταπάσσω) καλῶς πεπασμένος, ὅθ. κεκαλυμμένος : 'Αριστφ.'Ιππ.502 **ἐλθοις στεφάνοις** κατάπαστος, 'Αρχέστρ.ἀπ.36,3· **2**) κατάλληλος πρὸς ἐπίπασιν, ράντισμα : 'Ασκληπ.ἀπ. Γαλ 13,159· **3**) κεντημένος, πεποικιλμένος : 'Αριστφ.'Ιππ.968 **ὡς ἀλουργίδα ἔχων κατάπαστον,** Διόδ.Σ 72,17 **χιτὼν χρυσῷ κατάπαστος,** 'Αριστείδ. Λόγ.17(15),10.

κατάπατα ἐπίρρ. δημ. ἐντελῶς εἰς τὸν πυθμένα, οἷον ἀγγείου, θαλάσσης.

καταπαταγῶ-έω μσν. ἐπιτατ. τοῦ παταγῶ βλ.λ., κτυπῶ δυνατά : Εὐμάθ.378 **καταπαταγεῖν τὰ στέρνα.**

καταπατάκτη (ἡ) μτγν. μ. κτ. αἰτ. **-άκτην,** δ.γρ. **-ήκτην,** πιθ. **καταπακτὴν** (θύραν), ἡ ἐπὶ τοῦ δαπέδου θύρα ὑπογείου, (γ)κλαβανή, ὅθ. ὑπόγειος εἱρκτή : 'Ακύλ.ΠΔ 'Ιερ.29(36),26.

καταπάτημα-ατος (τὸ) (καταπατῶ) μτγν. τὸ καταπατούμενον ὑπὸ τοῦ ποδός : ΠΔ Θρῆν.8 **οὐκ ἀπέστρεψε χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ καταπατήματος.**

καταπάτησις-εως (ἡ) (καταπατῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ καταπατεῖν, τσαλαπάτημα : ΠΔ Βασ.4,13,7 **καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ὡς χοῦν εἰς καταπάτησιν**· **2**) νεώτ. αὐθαίρετος οἰκειοποίησις ἀλλοτρίου ἐδάφους : **καταπάτησις ἀγροῦ - οἰκοπέδου**· **3**) ὁμ. νεώτ. σφετερισμὸς ξένων δικαιωμάτων : **καταπάτησις ἀλλοτρίων δικαιωμάτων**· **4**) πάπ. ἡ περιοδεία.

καταπατητής (ὁ) (καταπατῶ) σχόλ., μσν. κ. νεώτ. ὁ καταπατῶν, κατάσκοπος : Σχόλ.Εὐρ.'Εκ.239 (γλῶσσ. τοῦ κατάσκοπος), Χρον.Μορ.1049Γ **μὲ πονηρίαν ἀπέστειλεν τοὺς καταπατητάδες νὰ μανθάνουν ἀδιάλειπτα**· **2**) νεώτ. ὁ αὐθαιρέτως ἰδιοποιούμενος ξένην ἰδιοκτησίαν.

καταπάτι (τὸ) δημ. τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὸν πυθμένα, κατακάθισμα, κατακάθι : **τὸ καταπάτι τοῦ λαδιοῦ - τοῦ καφέ.**

καταπατῶ-έω κ. νεώτ. κ. δημ. πατῶ ἰσχυρῶς ὑπὸ τοὺς πόδας μου : Θουκ.7,84 **ἐπέπιπτόν τε ἀλλήλοις καὶ κατεπάτουν,** Κάλθ.25 **ἐγὼ τὰ σκῆπτρα . . καταπατῶ, - τὰ ἄλογα ἀφηνίασαν καὶ κατεπάτησαν πολλὰ ἄτομα**· κ. παθ. : 'Ηρ.7,223 **πλεῦνες κατεπατέοντο ζωοὶ ὑπ' ἀλλήλων,** ΚΔ Ματθ.5,13 **βληθῆναι ἔξω καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, - λόγῳ τοῦ πανικοῦ πολλὰ ἄτομα κατεπατήθησαν**· **2**) μτφ. παραβαίνω, παραβιάζω τι : 'Ιλ.Δ 157 **κατὰ δ' ὅρκια πιστὰ πάτησαν,** Πλάτ.Νόμ.714Α **καταπατήσας τοὺς νόμους, - καταπατῶ τὸν νόμον, - μὴ καταπατήσῃς τὸ λόγο σου**· κ. παθ. : Μηναῖ.12,1 Σταυροθ. **καὶ τῶν δαιμόνων ἡ ἰσχὺς καταπεπάτηται ;**· **3**) νεώτ. κ.δημ. καταλαμβάνω παρανόμως, σφετερίζομαι : **μοῦ κατεπάτησε τὸ κτῆμα**· κ. παθ. : **ὅλη ἡ περιοχὴ κατεπατήθη ἀπὸ τοὺς οἰκοπεδοφάγους**· ‖ μτφ. **καταπατῶ τινος τὰ οἰκόπεδα** ἐπεμβαίνω εἰς τὴν ἁρμοδιότητά του· **4**) ρηματ. π. καταπάτημα, καταπάτησις, καταπατητής.

κατάπαυμα-τος (τὸ) (καταπαύω) τὸ μέσον πρὸς κατάπαυσιν, ἡσυχία, τέλος : 'Ιλ.Ρ 38 **δειλοῖσι γόον κατάπαυμα γενοίμην**· **2**) ἀνάπαυσις : 'Επιγρ. **κατάπαυμα τῶν μακρῶν πόνων,** ΠΔ Σοφ.Σειρ.36, 15(18) **πάλιν καταπαύματός σου.**

καταπαύσιμος-ον (καταπαύω) μσν. κ. νεώτ. ὁ καταπαυστικὸς βλ.λ.· **2**) νεώτ. ὁ οὗ εἶναι δυνατὴ ἡ κατάπαυσις, ἡ στάσις, τὸ σταμάτημα : **αἱ ἐχθροπραξίαι εἶναι καταπαύσιμοι ἄνευ μει-**

ὠσεως τῶν ἐκ τῆς προελάσεως πλεονεκτημάτων.

κατάπαυσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ τελεία παῦσις, στάσις, ὁ σταματεμός, τὸ κοπάζειν : Θεόφρ.᾿Αν. 18 καταπαύσεις τῶν πνευμάτων, - ἡ κατάπαυσις τῶν ἐχθροπραξιῶν - τοῦ σάλου - τῆς βροχῆς· || λῆξις, τελειωμός, ἰδ. ἐπὶ κακοῦ : Εὐστ.137 ἐπὶ καταπαύσει κακοῦ τινος ὁ τοιοῦτος ὕμνος ἐξεύρηται, - κατάπαυσις τῆς διχονοίας-τῆς ἔριδος· || κατευνασμός : Φιλόδ.Μουσ.86Κ· **2)** εἰδ. μτφ. ἐπὶ ἀρχόντων, καθαίρεσις, παῦσις ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος : ῾Ηρ.5,38 τυράννων μὲν νῦν κατάπαυσις ἐγένετο, Δίων Κ 46,49 ἐπὶ τῇ τοῦ Κολλατίνου καταπαύσει· **3)** μτγν. καθησυχασμός, γαλήνη, ἡσυχία, ἠρέμησις, ἀνάπαυσις : ΠΔ῾Ησ.66,1 ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μου ; καὶ ποῖος τόπος τῆς καταπαύσεώς μου; || τόπος ἀναπαύσεως, ἡσυχίας, ἡσυχαστήριον : αὐτ.Ψαλμ.94,11 ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου· || θθ. εἰδ. συνεκδ. ὁ τόπος τῆς αἰωνίας ἀναπαύσεως· Σουΐδ. «ἡ τῶν οὐρανῶν βασιλεία» : ΚΔ᾿Εβρ.4,3 εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες.

καταπαυστήριον (τὸ) (καταπαύω) σχόλ. τὸ μέσον ἢ τὸ ὄργανον πρὸς κατάπαυσιν, γαλήνευσιν ἰδ. ταραχῆς ψυχικῆς : Σχόλ. εἰς Σοφ.Τρ.575 «κηλητήριον· καταπαυστήριον τῆς φρενὸς τοῦ ῾Ηρακλέους», Σχόλ. εἰς ᾿Απολλ.Ρ 2,485 «λωφήϊα· ἐξιλαστήρια καὶ καταπαυστήρια».

καταπαυστικός-ή-όν (καταπαύω) ὁ ἔχων τὴν ἱκανότητα ἢ τὴν ἰδιότητα νὰ καταπαύῃ, νὰ ἐπιφέρῃ καθησύχασιν, γαλήνευσιν, λῆξιν : Φιλόδ.Μουσ. 20Κ καταπαυστικὸς ταραχῶν, Εὐστ.138,2 φῦλον θεραπευτικὸν καὶ καταπαυστικὸν κακοῦ, - φάρμακα καταπαυστικὰ τοῦ πόνου.

καταπαύω κ. μον., νεώτ. κ. δημ., ποι. καππαύω προκαλῶ, ἐπιφέρω, ἐπιβάλλω τὴν παῦσιν, τὴν λῆξιν, τὸν τερματισμόν, τὴν στάσιν, τὰ σταμάτημα : ᾿Ιλ.Η 36 πόλεμον καταπαυσίμεν ἀνδρῶν, ῾Ηρ.1,27 Πιττακὸν . . , εἰρομένου Κροίσου . . εἰπόντα τάδε καταπαῦσαι τὴν ναυπηγίην, Εὐρ. Μήδ.172 οὐκ ἔστιν ὅπως . . δέσποινα χόλον καταπαύσει, Γαλ.16,777 καταπαύειν αἱμορραγίαν, - κατέπαυσε διὰ τῆς μεσολαβήσεώς του τὰς ἔριδας, - ἡ ἀσπιρίνη καταπαύει τὸν πόνο(ν)· κ. παθ. : Δημ.808 καταπαύεται τὰ ἀρρωστήματα τοῖς τῶν ἰατρῶν εὑρήμασι· || ὁμ. κ. μέσ. : Εὐρ. ᾿Ελ.1154 δορὸς ἀλκαίου λόγχαισιν καταπαυόμεναι πόνους, ᾿Αριστφ.᾿Ιππ.1264 ἀρχομένοισιν ἢ καταπαυομένοισιν . . ἐλατῆρας ἀείδειν (ἐπὶ ᾀδόντων)· **2)** ἐν φρ. μτ. αἰτ. προσ. παύω τὴν ζωήν τινος, φονεύω τινά, τὸν τελειώνω, τὸν ξεκάνω : ᾿Ιλ.Π 618 τάχα κέν σε ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσε, ᾿Αριστφ.῎Ορν.1397 νὴ τὸν Δί', ἢ 'γώ σου καταπαύσω τὰς πνοάς· **3)** μτ. αἰτ. προσ. κ. γεν. πραγμ. ἐμποδίζω, ἀναχαιτίζω, διακόπτω τινὰ ἀπὸ τοῦ νὰ πράττῃ, νὰ ἐνεργῇ, νὰ ἔχῃ : ᾿Ιλ.Χ 457 καὶ δή μιν καταπαύσῃ ἀγηνορείης ἀλεγεινῆς, Πλάτ.Πολιτ. 294Ε καταπαύουσι δρόμου καὶ πάλης καὶ πάντων τῶν κατὰ τὰ σώματα πόνων· ὁμ. κ. μτ. μτχ. : Μέν.66,5 κατέπαυσαν αὐτὴν λαλοῦσαν· ὁμ κ. μτ. ἀπαρφ. : ΚΔΠράξ.7,49 κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς· || ὁμ. μ. μτ. αἰτ. ἁπλῶς κωλύω, ἐμποδίζω, σταματῶ τινα : ᾿Ιλ.Ο 105 ἢ ἔτι μιν μέμαμεν καταπαυσέμεν ἆσσον ἰόντες· **4)** καταβιβάζω τῆς ἀρχῆς, καθαιρῶ, ἐνεργῶ, ἐπιφέρω τὴν ἔκπτωσίν τινος : ῾Ηρ.4,1 καταπαύσαντες τῆς ἀρχῆς Μήδους, Εὐρ.῾Ηρ.685 οὔπω καταπαύσομεν Μούσας (καταβιβάζω ἀπὸ τῶν τιμῶν των, δὲν τὰς τιμῶ πλέον)· κ. παθ. : ῾Ηρ.1,130 οὕτω τῆς βασιληΐης κατεπαύσθη, αὐτ.6,71 Λευτυχίδης Δημαρήτου καταπαυσθέντος διεδέξατο τὴν βασιληΐην· **5)** καταβάλλω, καταργῶ : ῾Ηρ.1,86 καταπαύσαντα τὴν ἑωυτοῦ μεγάλην ἀρχήν, Εὐρ.῎Αλκ.31 τιμὰς ἐνέρων . . καταπαύων· κ. παθ. : Πλάτ.Φίλ.66C· **6)** κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ἐνεργ. ὡς μέσ. παύω ἐμαυτὸν ἀπό τινος ἐνεργείας, σταματῶ ἀπὸ τοῦ νὰ ἐργάζωμαι, ἐπὶ προσ. : Εὐρ.᾿Εκ.918 μολπᾶν δ' ἄπο καὶ χαροποιὸν θυσίαν καταπαύσας πόσις, Κωμ. ᾿Αδέσπ.110,8 εὐημερῶν κατάπαυσον (ἐν ὅσῳ εὐτυχεῖς ἀναπαύσου)· || κ. ἐπὶ φυσικῶν φαινομένων : ΠΔΓέν.8,22 θέρος καὶ ἔαρ .. οὐ καταπαύσουσι· **7)** ρηματ. π. κατάπαυμα, καταπαύσιμος, κατάπαυσις, καταπαυστήριον, καταπαυστικός.

καταπεδῑλῶ-όω μον. καλύπτω, περιβάλλω διὰ πεδίλων : Εὐμάθ.118 κατεπεδίλωσε μέχρι γονάτων τοὺς πόδας.

καταπεδῶ-άω ποι. (μ. ἐν τμ.) δένω, δεσμεύω ἰσχυρῶς, περιπλέκω μτφ. : ᾿Ιλ.Τ 94 κατὰ δ' οὖν ἕτερόν γε πέδησεν, Μόσχ.2,4.

καταπεζεύω μον. κατέρχομαι τοῦ ἵππου, ξεπεζεύω : Εὐστ.864,14 « τὸ καταπεζεῦσαι ἐξ ἵππων καὶ ἀντὶ ἱππότου γενέσθαι πεζόν ».

καταπεζομᾰχῶ-έω μτγν. νικῶ ἐν πεζομαχίᾳ: Πολυβ.9,14Ι.

καταπειθής-οῦς-ές (πείθω) μτγν. εὐπειθής, λίαν πειθήνιος, ὑπάκουος : Φίλ.2,118, Πλούτ.᾿Ηθ.5C τοιούτοις . . πράγμασιν ἑαυτοὺς . . καταπειθεῖς.

καταπείθησις-εως (ἡ) (πείθω) σχόλ. ἡ πειθώ, ἡ δύναμις τοῦ πείθειν : Σχόλ.Εὐρ.᾿Εκ.816.

καταπείθω μτγν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. καταπείσω, ἐντελῶς πείθω τινά : ΠΔ Βασ.2,17,16 μή ποτε καταπείσῃ τὸν βασιλέα, Λουκ.Χαρίδ.16 οὐκ ἠδυνήθη . . καταπεῖσαι, Σολωμ.266 ὅμως δὲν τὸν ἐκατάπεισες, - τὸν κατέπεισα νὰ ἔλθῃ ἀφόβως· κ. παθ. : Σχόλ.᾿Αριστφ.Πλ.507,- κατεπείσθη ν' ἀποσύρῃ τὴν μήνυσιν· **2)** ρηματ. π. καταπειθής, καταπείθησις, καταπειστικός.

καταπειλῶ-έω κ. μον. ἐπιτατ. τοῦ ἀπειλῶ βλ.λ. ἐκφέρω ἀπειλητικούς, φοβερούς κατά τινος λόγους : Σοφ.ΟΚ 659 πολλὰ . . ἔπη . . κατηπείλησαν· κ. παθ. : Σοφ.ΟΚ 1147 ἀκραιφνεῖς τῶν κατηπειλημένων (ἀβλαβεῖς ἐκ τῶν ἐκτοξευθεισῶν κατ' ἐμοῦ ἀπειλῶν)· || μέσ. μτ. αἰτ. κ. δοτ. ἀπειλῶ, φοβερίζω τινὰ μέ τι : Εὐμάθ.309 ὅσα μὲ κατηπειλεῖτο καὶ χερὶ καὶ γλώσσῃ.

κατάπειρα (ἡ) (πεῖρα) μτγν. κ. μον. δοκιμή, πείραμα : ᾿Επιγρ. κατάπειραν ποιούμενοι τῆς χειρίστης καταστάσεως καὶ ταραχῆς· || προσβολὴ νόσου : ᾿Ορειβ.ἀπ.76, Παῦλ.Αἰγ.3,78.

καταπειράζω (πειράζω) καταβάλλω προσπάθειαν, ἐπιχειρῶ δοκιμαστικῶς, δοκιμάζω ἐπιμόνως: Λυσ.30,34 τὴν δὲ ὑμετέραν ψῆφον καταπειράσοντες, ΠΔ Μακκ.2,13,18 κατεπείρασε . . τοὺς τόπους· || μτ. γεν. δοκιμάζω νὰ προσβάλω, νὰ κατακτήσω τι : Πολύβ.4,11,6 καὶ καταπειράζειν τῶν πολεμίων· κ. παθ. : αὐτ.2,65,13 ἐξ ἀφόδου καταπειράζεσθαι· || κ. μέσ. : ῾Ηρόδ.᾿Ιατρ.π. ᾿Ορειβ.10,40,5· **2)** ρηματ. π. καταπειρασμός.

καταπειρασμός (ὁ) (πειράζω) μτγν. προσβολή, ἐπὶ ἀσθενείας : Διοσκ.Θηρ.3 ὁ πρῶτος καταπειρασμὸς τοῦ συμπτώματος· **2)** κτ. πληθ. ἀφιμαχίαι : ᾿Ανών.π.Σουΐδ.ἐν λ. χειραφίαι.

καταπειρατήρ-ῆρος (ὁ) ἀρχ. λεξ. καταπειρατηρία βλ.λ.· ῾Ησ.

καταπειρατηρία (ἡ), ἰων. καταπειρητηρίη βολὶς ναυτική, σκαντάλι : ῾Ηρ.2,5 κατεὶς καταπειρητηρίην πηλόν τε ἀνοίσεις· **2)** κάλως ἀγκύρας, παλαμάρι τῆς ἀγκύρας : ᾿Επιγρ. (πιθ.).

καταπειράτης (ὁ) ὁ καταπειρατήρ, ἡ καταπειρατηρία βλ.λ. : ἐν λατ. γρ. π. Λουκίλλ.π.᾿Ισίδ.᾿Ετυμ. 19,5 catapirates.

καταπείρω μτγν. κ. μον., μέλλ. καταπερῶ, ἀόρ. κατέπειρα· κ. παθ. κατεπάρην, διατρυπῶ τινα :

Ἡλιόδ.Αἰθ.10,32 **τοῖς κατὰ τοὺς βουβῶνας τὰ σκέλη καταπείρας**· κ. παθ.: Γαλ.Φυσ.Δυν.1,14 **κατεπαρμένον ἐν ποδὶ σκόλοπα,** Παῦλ.Αἰγ.6;32 **καταπαρεῖσαι τῇ φάρυγγι ἄκανθαι**· ‖ ὁμ. παθ. ἐπὶ προσ.: Φάλ.147,4 **καταπαρέντας εἰς τὴν Ἱμεραίων θηρόβοτον ἄχρι τῶν στηθῶν**· **2)** Ἡσ. «καταπείραντες· καταδήσαντες» (ἀμφ.).

καταπειρῶμαι-άομαι μτγν. παθ. ὑφίσταμαι δοκιμασίαν, ὑποφέρω : Διόδ.Σ 17,107 **καταπειραθεὶς ὑπ' ἀρρωστίας**· ‖ κ. μέσ. δοκιμάζω νὰ πράξω, καταπιάνομαι : Φίλ.2,567 (δ.γρ. κατασπείρασαι).

κατάπεισις-εως (ἡ) (καταπείθω) μτγν. τὸ ὁπολύτως πείθειν : Ἡρωδιαν.110, Σχόλ.Εὐρ.Ὀρ.705.

καταπειστικός-ή-όν (πείθω) νεώτ. κ. δημ. ὁ δυνάμενος νὰ καταπείσῃ, ὁ πειστικός : **καταπειστικὰ ἐπιχειρήματα.**

καταπελάζω μτγν. πελάζω, συχνάζω, πλησιάζω, συναναστρέφομαι πολύ : Θεοφύλ.Σ 87,16 **ἑωθινὸς τοῖς βαρβάροις κατεπέλασεν.**

καταπελεκῶ-άω σχόλ. διὰ πελέκεως κατακόπτω· κ. παθ. : Σχόλ.Ἰλ.Π 642 **ἀπὸ τοῦ καταπεπελεκῆσθαι.**

καταπελεμίζω μτγν. ποι. ἐπιτατ. τοῦ πελεμίζω, καταφέρω : Ἀπολλ.Ρ 2,91 **κὰδ δὲ βαρεῖαν χεῖρ' ἐπὶ οἱ πολέμιζεν** (τμ.).

καταπελματοῦμαι-όομαι (πέλμα) παθ. μτγν. κατακολλῶ, ἐπιρράπτω πέλματα ἐπὶ πεδίλων : ΠΔ Ἰωσ.9,5 **καὶ τὰ σανδάλια αὐτῶν παλαιὰ καὶ καταπεπελματωμένα.**

καταπελτάζω, μέλλ. **καταπελτάσομαι,** ἐνεργῶ ἐπιδρομὴν μὲ ἐλαφρῶς ὡπλισμένους στρατιώτας, ἐπιτρέχω χώραν τινά : Ἀριστφ.Ἀχ.160 **καταπελτάσονται τὴν Βοιωτίαν ὅλην** (Ἡσ. «καταδραμοῦνται»).

καταπελτᾰφεσία (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ καταπαλταφεσία.

καταπελταφέτης (ὁ) μτγν. ὁ ρίπτων βέλη, ἀκόντια διὰ τοῦ καταπέλτου : Φίλ.82,13 (δ.γρ. καταπαλταφέτης).

καταπέλτης (ὁ) (πάλλω), δ.γρ. -άλτης πολεμικὴ μηχανὴ δι' ἧς ἔπαλλον, ἐξηκόντιζον βέλη : Μνησίμ. 7,10, Ἀριστλ.Ἀθ.42,3 **καὶ καταπάλτην ἀφιέναι διδάσκουσι** (δ.γρ.), Πολύβ.1,53,11 **καταπέλτας καὶ πετροβολικὰ ὄργανα**· ‖ μτφ. κ. νεώτ. ἐπὶ λόγων ρητόρων : Λουκ.1,195 **ὥσπερ καταπέλται καὶ κριοὶ διέσειον καὶ κατήραττον τὰ βουλεύματα τοῦ Φιλίππου**· **2)** τὸ βέλος ἢ βλῆμα καθόλου τοῦ καταπέλτου· πρβλ. Ἡσ. : Ἱππ.Ἐπιδ.5,95, αὐτ. 7,121· **3)** βασσανιστήριον ὄργανον διὰ τοὺς καταδίκους : Διόδ.Σ 20,71 **τοὺς δὲ εἰς τοὺς καταπέλτας ἐνδεσμεύων κατετόξευεν,** ΠΔ Μακκ.4,8,12 **καὶ τροχαντῆρας καὶ καταπέλτας**· **4)** νεώτ.μηχάνημα τῶν ἀεροπλανοφόρων πλοίων, δι' οὗ γίνεται ἡ ἐπ' αὐτῶν ἀπογείωσις τῶν ἀεροπλάνων.

καταπελτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἰδιάζων εἰς τὸν καταπέλτην : Πολύβ.11,11,3 **πλῆθος ὀργάνων καὶ βελῶν . . καταπελτικῶν,** Στράβ.17,3,15 **καταπελτικὰ δὲ ὄργανα τρισχίλια**· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. οἱ καταπέλται : Πολύβ.9,41,5 **καὶ τὰ καταπελτικὰ σὺν τούτοις.**

κατάπεμνοι (οἱ) Ἡσ. «κσθαπτόμενοι».

καταπεμπάμενα (τὰ) Ἡσ. «καθημένηα» (πιθ. «καταπεμπόμενα· καθιέμενα»· πρβλ. καταπέμπω).

κατάπεμπτος-ον (πέμπω) μτγν. ὁ πεμφθεὶς κάτω, ὁ ἀπεσταλμένος ἄνωθεν : Ἀττικ.π.Εὐσ.Εὐαγγ. Προπ.11,2 **ἀνὴρ κατάπεμπτος ἐκ θεῶν.**

καταπέμπω κ. μσν. κ. νεώτ. πέμπω κάτω : Ἡσίοδ.Θ 515 **ὑβριστὴν . . Ζεὺς εἰς Ἔρεβος κατέπεμψε,-ὁ ἥλιος καταπέμπει τὰς ἀκτῖνάς του**· κ. παθ.· Ἡσ. «καταπεπεμμένα· καθειμένα» : Μηναῖ.11,1 Συναξ. **ᾠδαὶ ἀσωμάτων Δυνάμεων . . καταπέμπονται**· ‖ ἰδίως ἐκ τῶν μεσογείων εἰς τὰ παράλια : Ξεν.Ἑλλ.5,1,30 **ἣν βασιλεὺς εἰρήνην καταπέμποι**· ‖ εἰδ. ἀποστέλλω ἐκ τοῦ ἀρχηγείου, ἐκ τοῦ ἐπιτελείου : Δημ.162 **λῃστὰς ὁμολογεῖτε καταπέμπειν,** Πλούτ.Φλαμ.15 **στρατηγὸν καταπέμπω τινά** (στέλλω ὡς στρατηγόν).

καταπενθῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. βαρυπενθῶ, λίαν θρηνῶ διά τινα : ΠΔ Ἐξ.33,4 **κατεπένθησεν ἐν πενθικοῖς,** ΑΠ 7,618 **ἄνδρα ἀποφθίμενον καταπενθεῖν πάτρα.**

καταπεπαίνω μτγν. ἐπιτατ. τοῦ πεπαίνω βλ.λ., κάμνω τι ὥριμον· κ. παθ. γίνομαι ὥριμος, φήνομαι: Φίλ.2,429 **τῶν καρπῶν καταπεπανθέντων.**

καταπεπλᾰνημένως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἐσφολμένον : Πολυδ.4,51.

καταπεπλασμένως ἐπίρρ. μτγν. μὲ τρόπον πλαστόν : Πολυδ.4,51.

καταπεπτηώς, θηλ. **καταπεπτηυῖα,** ἐπ. μτχ. παρακ. τοῦ καταπτήσσω βλ.λ., ζαρώνω ἀπὸ φόβον.

καταπέπτω μτγν. τ. τοῦ καταπέσσω, μτφ. καταπνίγω, χωνεύω : Ἰάμβλ.Πυθ.31,196 κ- πάθος.

καταπεπῡκασμένως ἐπίρρ. μτγν. ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ. τοῦ καταπυκάζω βλ.λ, πανούργως, δολίως : Πολυδ.4,51.

κατάπερ ἐπίρρ. Ἰων. ἀντὶ καθάπερ βλ.λ., καθὼς ἀκριβῶς, ἀπαράλλακτα σάν . .

καταπεραιῶ-όω μσν. τελειώνω, τελευτῶ, καταλήγω : Εὐστ.13,14 **διὰ τὸ καταπεραιοῦν εἰς πόδα ἀμφίμακρον.**

καταπεραίωσις-εως (ἡ) μσν. ἡ τελείωσις, τὸ τέλος, τὸ τέρμα, ἡ λῆξις : Εὐστ.81,5 **τῆς λέξεως εἰς τέλειον καταπεραίωσις.**

καταπέρδω κ. συνήθ. τὸ μέσ. **καταπέρδομαι,** ἀόρ. **κατέπαρδον,** παρακ. **καταπέπορδα** κλάνω ἐνώπιον ἢ κατά τινος, χυδαία ἔκφρασις δηλοῦσα περιφρόνησιν : Ἀριστφ.Πλ.617 **καὶ τῆς Πενίας καταπαρδεῖν.**

καταπερίειμι μτγν. πολὺ ὑπερβάλλω τινά, ὑπερέχω : Πολύβ.5,67,2 **καταπεριεῖναι τῶν ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας.**

καταπερίίστημι πάπ. περιβάλλω, περικυκλώνω : **καταπεριστάντες σὺν Ὀνῆι ἀπηνέγκαντο.**

καταπερίξῠσις-εως (ἡ) δ. γρ. ἀντὶ κατάξυσις βλ.λ., ξέγδαρμα, ξέσχισμα : Σχόλ.Ὀδ.Ω 229.

καταπερκάζω μτγν. ἐπὶ σταφυλῆς, μαυρίζω, ἐντελῶς ὡριμάζω : Κύριλλ.

καταπερονῶ-άω μτγν. συνάπτω διὰ τῆς περόνης, συναρμόζω : Πολύβ.6,23,11 **τὴν ἔνδεσιν ἀσφαλίζονται ταῖς λαβίσι καταπερονῶντες.**

καταπερπερεύομαι χαριεντίζομαι : Κωμ.Ἀδέσπ.1031, Ἡσ., Φώτ., Σουΐδ.

καταπέσημα-τος (τὸ) μτγν. τὸ πρὸς τὸ κάτω πέσιμον : Κωμ.Ἀδέσπ.621 (γρ. ἀμφ.).

κατάπεσμα-τος (τὸ) (καταπίπτω) δημ. τὸ πέσιμο : Βλαστ.Συνμ.170.

καταπέσσω, ἀττ. -ττω, μέλλ. -πέψω πέσσω ἐντελῶς, χωνεύω : Διοκλ.άπ.141· ‖ κ. παθ. χωνεύομαι : Ἀριστλ.ΖΓ 756b,11 **καταπέττεται γάρ,** Ἀριστ.Ἐνυπν.457b,19 **ἕως ἂν καταπεφθῇ**· **2)** μτφ. δὲν ἀφήνω νὰ ἐκδηλωθῇ, καταπραΰνω : Ἰλ.Α 81 **χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,** Πίνδ.Ὀ 1,55 **καταπέψαι μέγαν ὄλβον** (φέρω τὴν εὐτυχίαν ἄνευ ὑπερηφανίας), Ἰάμβλ.Πυθ.402 κ- . . τὸ πάθος.

καταπετάννῡμι κ. -ύω, μέλλ. -ᾰσω, ἐξαπλώνω τι ἐπί τινος, σκεπάζω, ἀνοίγω ὑπεράνω τινός : Ἰλ.Θ 441 **κατὰ λῖτα πετάσσας,** Εὐρ.Ἑλ.1459 **κατὰ μὲν ἱστία πετάσατ',** Διόδ.Σ 20,9 **ταῖς πρῴραις δέρρεις κατεπέτασαν**· **2)** ἐκτείνω, ἢ καλύπτω διά τινος : Ἀριστφ.Σφ.132 **τὴν αὐλὴν ἅπασαν δικτύοις καταπετάσαντες**· κ. παθ. : Ξεν.ΚΠ 8,3,16 **ἵπποι ἱματίοις καταπεπταμένοι**· ‖ μτ. γεν. κ. αἰτ. Ἁρποκρ. ἐν λ. περιστοιχίζεται **καταπεταννύντες τῶν ξύλων δίκτυα.**

καταπέτασμα-τος [τὸ] κ. μαν., νεώτ. κ. δημ. πᾶν ὅ,τι καταπετάννυται, σκέπασμα : Ἡλιόδ.Αἰθ. 10,28 **ἀλλὰ τὸ καταπέτασμα μικρὸν παραστειλάσαι**· || τὸ παραπέτασμα τοῦ ναοῦ : ΠΔ Ἐξ. 26,31 **καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου**, ΚΔ Ματθ.27,51 **τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη**, Διατ.Ἀτταλ.ἐν Σάθ.51 **καταπέτασμα τοῦ τέμπλου**, Λασκαρ. Μυστ.120 **ἔσχισα τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ**· || τὸ ἐσωτερικὸν παραπέτασμα [τὸ ἐξωτερικὸν ἐλέγετο κάλυμμα] : Φίλ.2,148· || κ. μτφ. : Φίλ. 1,270 **καταπέτασμα δόξης**· **2)** Ἐπιγρ. τραπεζομάνδηλον· **3)** δημ. ἐν φρ. ἐπὶ τῶν πολὺ ἀδηφάγων ἢ ἁρπάγων : φρ. **τρώει τὸ καταπέτασμα.**

καταπέτομαι, μέλλ. -**πτήσομαι,** ἀόρ. **κατέπτατο,** μτχ. **καταπτάμενος** (Ἡρ.3,111, δ.γρ. -**πετομένας,** -**πετεωμένας**), ὑποτ. -**πτωμαι,** εὐκτ.-**πτοῖο,** ἀόρ. β' -**έπτην,** μτχ. **καταπτάς,** παθ. ἀόρ. -**επετάσθην,** παρακ. -**έπτηκα,** πετῶ πρὸς τὰ κάτω : Ἀριστφ.Ὄρν. 788 **ἐφ' ἡμᾶς .. κατέπτατο,** Διόδ Σ 2,20 **ὀρνέων εἰς τὴν οἰκίαν καταπετασθέντων,** Λουκ.Ἴκαρ.13 **ἐπειδὰν τάχιστα κατάπτωμαι πάλιν εἰς τὴν Ἑλλάδα.**

κατάπετρα [τὰ] μτγν. οἱ πετρώδεις τόποι : Διγεν.Ἀκρ.3107 **εἰς ταῦτα τὰ κατάπετρα,** Κορ. Ἄτ.5Α,117.

καταπετροκοπῶ-έω μτγν. κτυπῶν τι κατὰ τῶν πετρῶν θραύω : Διόδ.Σ 16,60.

καταπετρῶ-όω λιθοβολῶν φονεύω, διὰ λιθοβολισμοῦ θανατώνω· κ. παθ. : Ξεν.Ἀν.1,3,2 **ἐξέφυγε τοῦ μὴ καταπετρωθῆναι**· **2)** καταρρίπτω ἔκ τινος βράχου : Στράβ.3,3,7 **τοὺς θανατουμένους καταπετροῦσι, τοὺς δὲ πατραλοίας ἔξω τῶν ὅρων ἢ τῶν πόλεων καταλεύουσιν.**

καταπεττεύομαι μσν. ἐν τοῖς πεσσοῖς καταστρέφομαι, φθείρω τὴν περιουσίαν μου : Μιχ. Ἀκομ.2,200,17.

καταπετών Ἐπιγρ. ἀντὶ καταπεσὼν τοῦ καταπίπτω βλ.λ.

καταπεφνών μτχ. τοῦ ἀορ. κατέπεφνον βλ.λ.

καταπεφρονηκότως ἐπίρρ. ἐκ τοῦ ἐνεργ. παρακ. καταπεφρόνηκα τοῦ καταφρονῶ, μετὰ καταφρονήσεως : Δημ.17,29 **καταπεφρονηκότως .. τῇ πόλει χρῶνται,** Διόδ.Σ 14,17 **ἐπιχειρήσαντος πολιορκεῖν καταπεφρονηκότως.**

καταπεφρονημένως ἐπίρρ. ἐκ τοῦ παθ. παρακ. τοῦ καταφρονῶ, μὲ καταφρόνησιν, περιφρονητικά : Σχόλ.Λουκ.Ἀπαίδ.10.

καταπέφτω δημ. ἐνδίδωμι, κατευνάζομαι ἐντελῶς : **κ- ὁ ἄνεμος, - ἀφοῦ καταπέσῃ ἡ θάλασσα.**

κατάπεψις-εως [ἡ] μτγν. ἡ χώνευσις : Κλήμ. Ἀλ.217 [ἐξ εἰκασίας τοῦ Συλβουργίου].

καταπηγάζω μτγν. σχηματίζω πηγήν : Στωϊκ. ἀπ.2.197.

κατάπηγμα-τος [τὸ] νεώτ. τὸ ὑπόβαθρον οἰκοδομῆς ἐκ πασσάλων, ὅπερ ἐμπήγνυται εἰς τὸν βυθὸν λίμνης, ποταμοῦ ἢ ἕλους, τὸ πασσαλόπηγμα.

καταπήγνυμι κ.-ύω, μέλλ. -**ήξω** ἐμπήγω ἰσχυρῶς ἔν τινι : Ἰλ.Ζ 212 **ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐπὶ χθονί,** Ἡρ.4,72 **τὸ ἕτερον ἥμισυ τῆς ἀψῖδος .. καταπήξαντες,** Ἀριστφ.Ὄρν.360 **τὸν ὀβελίσκον κατέπηξαν**· κ. παθ. : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,238 **καταπαγέντος σκόλοπος,** Θεόφρ Φ] 3,1,1 **φυτεύεται δὲ τὰ πολλὰ καὶ καταπηγνύμενα**· **2)** μτφ. κρυσταλλῶ : Δαμάσκ.Ἀρχ.57 **κ- τὴν χύσιν τῆς ἀπειρίας τῷ περατοειδεῖ δεσμῷ**· **3)** παθ. μὲ παρακ. κ.ὑπερσ. ἐνεργ. εἶμαι ἐμπεπηγμένος στερεῶς : Ἰλ. Λ 378 **ἰὸς ἐν γαίῃ κατέπηκτο,** Ἡρ.7,30 **στήλη καταπεπηγυῖα**· **4)** ἐπὶ ὕδατος, κρυσταλλοῦμαι, παγώνω, κρουσταλλιάζω : Ἀριστλ.Ζ1 601b,3) **ὑπὸ τοῦ ψύχους καταπήγνυνται**· || συνεκδ. κ. ἐπὶ ἐμβίων : Πολύβ.3,55,5 **τὰ ὑποζύγια ἔμενον οἷον καταπεπηγότα**· **5)** ρηματ. π. κατάπηγμα, κατάπηξις.

καταπήδησις-εως [ἡ] μσν. κ. νεώτ. τὸ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω πήδημα : Εὐστ.Πον.314,1· **2)** νεώτ. τὸ μέρος τῆς τροχιᾶς τοῦ ἅλματος, ἀφ' ἧς στιγμῆς οἱ πόδες ἐγγίζουν καὶ αὖθις τὸ ἔδαφος μέχρι τῆς ἐπανόδου εἰς τὴν ἀρχικὴν τῆς προσοχῆς στάσιν.

καταπηδῶ-άω, μέλλ. -**ήσομαι** πηδῶ κάτω ἀπό τινος, ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω : Ξεν.ΚΠ 7,1,38 **καταπηδήσας .. ἀναβάλλει αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ ἵππον,** ΠΔ Γέν.24,64 **κατεπήδησεν ἀπὸ τῆς καμήλου,** Αἰν.Τακτ.22,19.

καταπήκτης [ὁ] νεώτ. ὄργανον πρὸς ἔμπηξιν πασσάλων, ὁ. πασσαλοπήκτης.

κατάπηλος-ον [πηλός] μσν. ὁ ἐν τῷ πηλῷ βεβυθισμένος, βορβορώδης : Κ Μανασσ.338 **κατάπηλα τὰ κάλλη τῶν προσώπων ἦσαν.**

καταπημαίνω, ἀορ. ἐν εὐκτ. **καταπημήνειε,** μεγάλως βλάπτω, καταβλάπτω· Φώτ. «**κατοπημήνειεν**· **καταβλάψειεν**» : Θεοδώρ.5,54 **καταπημαίνουσι τὸ κάλλος.**

κατάπηξ-ηγος [ὁ,ἡ] μσν. ἐμπεπηγμένος εἰς τὸ ἔδαφος : ΕΜ 194,24.

καταπήξ-ῆγος [ὁ] μτγν., μσν. κ. νεώτ. πάσσαλος ἐμπεπηγμένος **ἐν τῇ γῇ** : Ἰώσ.Π] 6,5,3· **2)** θέσις : Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.189,9· **3)** ἐγκέντρισμα, μπόλι : Γεωπ.10,65,2.

κατάπηξις-εως [ἡ] [καταπήγνυμι] μτγν. κ. νεώτ. βαθεῖα ἔμπηξις, ἔμπηξις πασσάλου : Ἀπολλδ.Πολιορκ.41· **2)** νεώτ. εἰδ. χάραξις ὁδοῦ ἢ ὀχυρώσεως διὰ καταπήγων βλ.λ.

κατάπηρος-ον μτγν. ὁ ἐντελῶς ἀνάπηρος, κατασακατεμένος : Ἱππ.π.Ἐρωτιαν.228.

καταπήττω μτγν. καταπήγνυμι : Στράβ.4,3,5 **σκόλοπας κατέπηττον,** Ἀπολλδ.Πολιορκ.166,16.

καταπιά [ἡ] [καταπίνω] δημ. ἡ ρουφηξιά : **κατέβασε ἕνα ποτῆρι κρασὶ σὲ μιὰ καταπιά.**

καταπιαίνω λίαν πιαίνω, κάμνω τι πολὺ παχύ, παθ. : Πλάτ.Νόμ.807Α **ἀργῷ καὶ καταπεπιασμένῳ ζῴῳ,** Αἰλ.Π] 9,13 **ὑπερσαρκήσαντα καὶ καταπιασθέντα,** Πάπ. **καταπιανθεῖσαν ὗν.**

καταπιάνω δημ. συρράπτω προχείρως, τρυπώνω : **κατάπιασέ το μὴ ξηλώσῃ**· **2)** συνήθ. τὸ παθ. ἐπιλαμβάνομαί τινος, ἐπιχειρῶ νὰ πράξω τι : Βηλαρ.85 **σὲ κάθ' ἔργο καὶ δουλειά σου παὺ θελὰ καταπιαστῇς,** Ξενόπλ.Ζακ.Μαντ.17 **ἡ Κλάρα καταπιάστηκε ἀμέσως νὰ φτιάσῃ τὸ μαντήλι,** -**καταπιάστηκα μὲ τὰ λάδια κι ἔχασα πολλὰ λεπτά**· **3)** εἰδ. ἀρραβωνίζομαι, μνηστεύομαι : **εἶμαι καταπιασμένος μὲ τὴν τάδε**· **4)** ρηματ. π. κατάπιασμα, καταπιαστής.

κατάπιασμα-τος [τὸ] [καταπιάνω] δημ. πρόχειρος σύρραφις, τρύπωμα· **2)** εἰδ. κτ. πληθ. ἡ μνηστεία, τὰ ἀρραβωνιάσματα : **θὰ σὲ καλέσω στὰ καταπιάσματά μου.**

καταπιαστής [ὁ] δημ. ὁ ἐπιχειρῶν ἐπιτυχῶς τι, ὁ ἀναλαμβάνων, κατορθώνων τι, καταφερτζής.

καταπιέζω κ. νεώτ. κ. δημ. πιέζω πρὸς τὰ κάτω, συνθλίβω : Θεόφρ.Πυρ.23,Βασ. εἰς Γρηγ. Ναζ.· **2)** μτφ. στενοχωρῶ τινα καθ' ὑπερβολήν, ἀποστερῶ τῆς ἐλευθερίας του, βασανίζω, τυραννῶ : δημ. **καταπιέζουν τοὺς πτωχοὺς - τοὺς ἀδυνάτους**· **3)** ρηματ. π. καταπίεσις, καταπιεστής, καταπιεστικός.

καταπίεσις-εως [ἡ] ἀρχ. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ πρὸς τὰ κάτω πίεσις, κατάθλιψις : Θεόφρ.Φ Αἰτ.2, 1,4· || μτφ. ἡ τυραννικὴ ἐπιβολή : νεώτ. **ἡ καταπίεσις τῶν ἐν Ἀλβανίᾳ Ἑλλήνων.**

καταπιεστής [ὁ], θηλ. -έστρια νεώτ. κ. δημ. ὁ καταπιέζων, ὁ ἐπιβαλλόμενος τυραννικῶς.

καταπιεστικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀσκῶν καταπίεσιν ἢ ὁ πρὸς καταπίεσιν γενάμενος : **ὁ νόμος αὐτὸς εἶναι καταπιεστικός.**

καταπῑθᾰνεύομαι ἀποθ. μτγν. λέγω πιθανά, μεταχειρίζομαι πιθανὰ ἐπιχειρήματα : Σέξτ.Ἐμπ. Παθ.8,324 τὸ κ- ἐκ τῶν εἰκότων ἐπισπᾶσθαι τὴν διάνοιαν εἰς τὴν συγκατάθεσιν.

καταπικραίνω μσν. ἐπιτατ. τοῦ πικραίνω, πολὺ πικραίνω τινά : Εὐμάθ.265, Λίβ.Ροδ 118 πολλὰ τὸν κατεπίκρανα· 2) ρηματ. π. κατάπικρος.

κατάπικρος-ον (πικραίνω) μτγν. ὁ πολὺ πικρός: Πάπ. κατάπικρος χολή· 2) μτφ. καταλυπημένος, καταπικραμμένος : ΠΔΒασ.2,17,8 καὶ κατάπικροι τῇ ψυχῇ αὐτῶν.

καταπιλῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἰσχυρῶς πιλῶ, συνθλίβω, λίαν συμπιέζων περιελίσσω, συστέλλω, δθ. μτφ. σφόδρα περιορίζω : Βασ.2,125 καταπιλεῖν τὴν ἕξιν συστέλλοντα καὶ καταπιέζοντα τὸ αἷμα· ‖ κ. παθ. ἰσχυρῶς εἰμι περιτετυλιγμένος, ἐν τυλιγμῷ συμπεπιεσμένος : Ἀλκίφρ.2,2 καταπεπιλημένον εὖ μάλα πόκοις ἀντὶ πίλων, Μετοχ.Θ ἐν Σάθ.1,163 καταπεπιλημένοι τὸ σῶμα πᾶν.

καταπῑμελής οῦς-ές μτγν. ὁ λίαν πιμελής, ὁ πολὺ παχύς : Ξενοκρ.π.Ὀρειβ.2,58,148 (ὑπερθ.).

καταπῑμελος-ον μτγν. καταπιμελὴς βλ.λ., ἐπὶ προσώπων ἢ ἀγρῶν : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.7,16,4,Γαλ. 19,451· ‖ λίαν λιπώδης : Διοσκ.2,76 καταπιμελὲς στέαρ.

καταπίμπλημι, μέλλ. -πλήσω, ἐντελῶς γεμίζω τι : Λυγκ.1,16 (γρ.ἀμφ.)· ‖ ὁμ. κ- τινος τινὰ ἤ τι : Πλούτ.Ἠθ.715Α κ- τινὰ φρονήματος, Φίλ.1,411 κ- βίον πολέμων· κ. παθ. : Πλάτ.Πολ.496D ὁρῶν τοὺς ἄλλους καταπιμπλαμένους ἀνομίας· κ. μτ. δοτ. : Ἀντιφ.183,4 ἡδύσμασιν . . καταπεπλησμένʼ· ‖ ὁμ. σημ. κ. μέσ. : Πλούτ.Βρούτ.47 πηλοῦ κατεπίμπλαντο τὰς σκηνάς.

καταπίμπρημι, μέλλ. καταπρήσω, ἀόρ.-έπρησα, καίω ἐντελῶς, κατακαίω : Πλούτ.Καμ 22 κατενίμπρασαν καὶ κατέσκαπτον, Πολύαιν.8,65 τὴν ὕλην ὑφάψασαι καταπρήσωμεν· κ. παθ.· Ἡσ. «καταπίμπρασθαι· κατακαίεσθαι» : Πολύβ.14,4,10 ὑπὸ τῆς φλογὸς κατεπρήσθησαν.

καταπινάδι (τὸ) (καταπίνω) δημ. κ. καταπινάρι ἢ -άρης (ὁ) τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ στόματος, διὰ τοῦ ὁποίου κατέρχεται ἡ τροφή, ὁ καταπιώνας, ὁ φάρυγξ.

καταπῑνω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. -πίομαι κ. μτγν. -πιοῦμαι, ἀόρ. κατέπιον κ. ποι. κάππιον, παρακ. -πέπωκα πίνω διὰ μιᾶς, καταβροχθίζω, ἐπὶ ὑγρῶν καὶ στερεῶν : Ἡσίοδ.Θ 459 τοὺς μὲν κατέπινε Κρόνος, Ἡρ.2,68 ὁ τροχίλος . . καταπίνει τὰς βδέλλας, Ἀριστφ.Νεφ.338 κατέπινον κεστρᾶν τεμάχη μεγαλᾶν ἀγαθᾶν, ΚΔ Ματθ.23,24 τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες, Πρόδρ.2,220 καὶ καταπίνω πάντοτε χολόκοκκο πικρίας, Σολωμ. 161 κι ἡ θάλασσα νὰ καταπιῇ τὴν κόρη ἀναζητάει, - κατάπια ἕνα κουκούτσι ἐλιᾶς· κ. ἀπολ. : Ἱππ.Ἀφ.4,35 μόλις καταπίνειν δύνηται· ‖ δημ. μτφ. φρ. καταπίνω τὴ γλῶσσά μου δὲν τολμῶ νὰ δώσω ἀπόκρισιν· ‖ παθ. μτφ. ἐξαφανίζομαι, χάνομαι ἐντὸς χάσματος, ἀνοίγματος, κλειαμένου ἢ μὴ κατόπιν, καλύπτομαι : Πλάτ.Κριτί.111D τὸ καταποθὲν ἐκ τῶν ὑψηλῶν ὕδωρ (ἐνν. ὑπὸ τῆς γῆς), Διόδ.Σ 1,32 ὑπʼ ἄμμου καταπίνεται, ΚΔ Ἑβρ.11,29 ἧς πεῖραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν· ‖ εἰδ. ἐπὶ πόλεων καθιζανουσῶν ἐκ σεισμοῦ ἢ καλυπτομένων ὑπὸ θαλάσσης : Στράβ.1,3,17,Πολύβ 2,41,7 πόλις καταποθεῖσα ὑπὸ θαλάττης· ‖ δημ. κ. ἐνεργ. ἐν φρ. ἄνοιξε ἡ γῆ καὶ τὸν κατάπιε ἔγινε ἄφαντος· 2) μτφ. καθιστῶ ὑποχείριον : Πλούτ.Ἀλκ.15 καταπιοῦνται ὑμᾶς Ἀθηναῖοι· 3) ὁμ. μτφ. ἀναγινώσκω μετὰ ζήλου, ἐμβαθύνω εἰς τὸ νόημα : Ἀριστφ.Ἀχ.484 οὐκ εἶ καταπιὼν Εὐριπίδην, Λουκ. ΖΤραγ.1 μηδὲ τὸν Εὐριπίδην ὅλον καταπεπωκαμεν· κ. παθ. : Ἀντίδ.2,4 τὸ τεχνίον ἀεὶ τοῦτό μοι κατεπίνετο· 4) συγκρατῶ τὸν θυμόν μου : Χρύσ.Στωϊκ.2,242· 5) καταναλίσκω, χρειάζομαι διὰ τὴν κατόρτισίν μου : Ἀριστφ.Σφ.1147 (ἡ ἐσθὴς) ἐρίων τάλαντον καταπέπωκε ῥᾳδίως, Ἀναξίλ.22,19· 6) καταναλίσκω εἰς τὸ πίνειν : Αἰσχίν.1,96 τὴν οὐσίαν οὐ μόνον κατέφαγεν, ἀλλὰ . . καὶ κατέπιεν· 7) δημ. μτφ. πιστεύω τι ἀφελῶς, δέχομαι τὰ ψεύδη, τὰς ὕβρεις τινὸς χωρὶς νὰ ἀπαντήσω πρεπόντως : τὸν εἶπα κλέφτη καὶ τὸ κατάπιε (δὲν διεμαρτυρήθη)· 8) ρηματ. π. κατάποσις, κατάπιομα.

κατάπιομα (τὸ) δημ. ἡ κατάποσις.

καταπιπράσκω μτγν. πωλῶ ἐξ ὁλοκλήρου· κ. παθ. : Λουκ.Κρόν.16 καὶ καταπραθὲν ἐμβαλλέσθω εἰς τὸν θησαυρόν.

καταπίπτω κ νεώτ., δημ.-έφτω, μέσ. μέλλ.-πεσοῦμαι, ἀόρ. -έπεσον, ποι. κάππεσον, δωρ. κάπετον κ. κατέπετον, παρακ. καταπέπτωκα, πίπτω κάτω, κατορρέω, κατακρημνίζομαι : Ἰλ.Ε 560 ὑπʼ Αἰνείαο δαμέντε καππεσέτην, Ὀδ.Ε 374 πρηνὴς ἁλὶ κάππεσε, Ἡρ.1,50 κατέπεσε ἀπὸ τῶν ἡμιπλινθίων, Ἀριστφ.Ὀρν.840 κατέπεσʼ ἀπὸ τῆς κλίμακος, Ξεν.ΚΠ 4,5,54 καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καταπίπτοντες, Πάπ. οἰκία καταπεπτωκυῖα, ΚΔ Πράξ.16,14 πάντων δὲ καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, Παπαδ. Χρ.Μηλ.58 τὸ σκότος καταπῖπτον ἐπὶ τὴν γῆν, - κατέπεσεν ἐκ τοῦ τρίτου ὀρόφου, - πολλαὶ οἰκίαι κατέπεσαν ἐκ τοῦ σεισμοῦ· ‖ συνήθ. ὡς παθ. τοῦ καταβάλλω : Αἰσχ.Ἀγ.1553 πρὸς ἡμῶν κάππεσε (κατεβλήθη)· 2) μτφ. χάνω τὴν ζωηρότητά μου, τὸ ἠθικόν, τὴν ἀρετήν : Ἰλ.Ο 280 παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμὸς (κατέπεσε τὸ θάρρος, τὰ ἔχασαν). Ἀρχίλ.66,5 μήτε καταπεσὼν ὀδύρεο, Παυσ.10,20,1 τοῖς Ἕλλησι καταπεπτώκει εἰς ἅπαν τὰ φρονήματα, Ἰώσ.ΑΙ 6,14,2 κατέδεισε καὶ τὴν ψυχὴν κατέπεσε· ‖ κατέρχομαι ἠθικῶς, ὑφίσταμαι ἠθικὴν μείωσιν : Πλάτ.Φαίδ.88D κατέπεσεν εἰς ἀπιστίαν (κατήντησεν ὥστε νὰ μὴ εἶναι πιστευτός). Ἰώσ.ΑΙ 2,16,1 πρὸς τὸ χεῖρον κατέπεσεν· ‖ συνήθ. ἐν μτχ. παθ. παρακ. καταπεπτωκὼς ἀχρεῖος, χαμερπής, ἐξηυτελισμένος : Ἀριστέ.144 καταπεπτωκὼς λόγος, Πλούτ.Φωκ.4 γένους ἀτίμου καὶ καταπεπτωκότος, Λιβάν.Προγ.30,45 ἀγεννεῖς καὶ καταπεπτωκότες· 3) τὰ καταπίπτοντα τὰ συμβάντα τῆς τύχης : Βέττ.Βάλ.40,15· 4) πάσχω ἐξ ἐπιληψίας : Λουκ.Τόξ.24 καὶ καταπίπτειν πρὸς τὴν σελήνην αὐξανομένην· 5) δημ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ἐξαντλοῦμαι, χάνω τὰς δυνάμεις μου : κατέπεσε πολὺ ἀπʼ τὴν ἀρρώστια· 6) ρηματ. π. κατάπτωσις, καταπεσμός, κατάπεσμα.

καταπίσινος-η-ο δημ. ὁ τελευταῖος τῶν τελευταίων, ὁ ὅλως διόλου πισινός, ἔσχατος : ἀπʼ τὴν κούραση ἔρχεται καταπίσινος.

καταπισσῶ όω, ἀττ. -ττῶ καλύπτω διὰ πίσσης, ὅπως ἔπραττον εἰς τὰ περιέχοντα τὸν οἶνον πήλινα ἀγγεῖα : Ἀριστφ.Ἐκκλ.1109 καὶ τήνδʼ . . καταπιττώσαντες, Γαλ.17(2),164· κ. παθ. : Κρατῖν.189· 2) μτφ. χρωματίζω μαῦρον, ἀντιθ. καταχρυσῶ : Ἀριστφ.Ἐκκλ.829 πάλιν κατεπίττου πᾶς ἀνὴρ Εὐριπίδην· 3) ἀλείφων μὲ πίσσαν, καίω πρὸς τιμωρίαν : Ἡρακλ.Ποντ.π.Ἀθήν.12,524Α οἱ πλούσιοι κρατήσαντες ἅπαντας . . μετὰ τῶν τέκνων κατεπίττωσαν· κ. παθ. : Πλάτ.Γοργ.473C ἀποσταυρωθῇ ἢ καταπιττωθῇ· 4) ἀλείφω μὲ πίσσαν τὸ δέρμα, ἵνα ἀποτιλθῶσιν αἱ τρίχες : Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.3,621 σφᾶς καταπιττοῦσι καὶ τὰς τρίχας τοῖς ἀνασπῶσι πάντα τρόπον παρέχουσιν.

καταπίστευμα-ατος (πιστεύω) νεώτ. νομ. τὸ ὅπερ ἐμπιστεύεταί τις ἢ τὸ οὗ τὴν ἐκτέλεσιν ἐμπιστεύεται εἰς ἄλλον· κ. εἰδ., κτ. τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον, τὸ ἄνευ χρήσεως τῶν προσδιωρισμένων πανη-

γυρικῶν ἐκφράσεων συνιστώμεναν ἐν διαθήκῃ κληραδότημα, τῆς οὕτω ἁπλῶς ἐκδηλουμένης βουλήσεως τοῦ διαθέτου λογιζομένης μόνον ὡς παρακλήσεως αὐτοῦ πρὸς τὸν διαθέτην· διὰ τῆς Ἰουστινιανείου νομοθεσίας καταργηθείσης τῆς διαφορᾶς ἔκτοτε ὁ ὅρος καταπίστευμα = κληροδότημα· || **καθολικὸν καταπίστευμα** ἢ **καθολική καταπίστευσις** ἡ κληροδοσία, ἧς ἀντικείμενον εἶναι οὐχὶ μεμονωμένα πράγματα ἀλλὰ τὸ σύνολον τῆς κληρονομίας ἢ ποσοστὸν αὐτῆς, ὑποχρεουμένου τοῦ κληρονόμου εἰς παραχώρησιν πρὸς τὸν κληροδόχον (καταπιστευματοδόχον), ὅστις οὕτως ὑπεισέρχεται εἰς ὅλα τὰ σχετικὰ δικαιώματα καὶ εἰς ὅλας τὰς ὑποχρεώσεις κληρονόμου· || **μυστικὸν καταπίστευμα** τὸ ἐν διαθήκῃ οὐχὶ πλήρως ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ κληροδόχου ἢ τὸ κληροδοτούμενον προσδιοριζόμενον, τοῦ προσδιορισμοῦ συμπληρουμένου δι' ἄλλου ἐγγράφου· || **προφορικὸν καταπίστευμα** τὸ ἄνευ διαθήκης ἢ κωδικέλλου ὀφειλόμενον κληροδότημα, ἐφ' ὅσον ὁ διαθέτης ἐξεδήλωσε μεταξὺ ζώντων τὴν βούλησιν ὅπως πληρωθῇ τοῦτο καὶ τὴν ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν βεβαρημένον.

καταπιστεύω μτγν. κ. μσν. παρέχω τυφλὴν πίστιν, ἔχω πεποίθησιν : Πλαύτ.Λυσ.8 **πάντες ἀπεσφάγησαν οἱ καταπιστεύσαντες**· || κ.μτ.δοτ. : Πολύβ.2,3,3 **καταπιστεύσαντες ταῖς ἰδίαις δυνάμεσι**· || μτ. ἐνεστ. ἢ μέλλ. ἀπαρφ. : ΠΔ Μιχ.7,5 **μὴ καταπιστεύετε ἐν φίλοις**· **2)** ἐμπιστεύομαί τινί τι : Ζώσ 1,5 **ἑνὸς ἀνδρὸς ἐξουσίᾳ τοσαύτης ἀρχῆς κίνδυνον καταπιστεύων**, Πάπ. **καταπιστεῦσαι αὐτῷ ὑποδείξασθαι τὸν δημόσιον σῖτον**· || κ. παθ. μὲ ἐμπιστεύεταί τις : Πάπ. **ἡ καταπιστευομένη αὐτῷ προνοησία**· κ. κτ. μτχ. παρακ. : Φάλ. 93,1 **ἀνὴρ ταῖς Μούσαις καταπεπιστευμένος**· || κ. μτ. αἰτ. πράγμ. ἐμπιστεύεταί τις εἰς ἐμέ τι : Φώτ. Ἐπιστ.174 **καταπιστευθεὶς τὰ τῆς πόλεως χρήματα.**

καταπίστομα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον πρηνῆ μὲ τὸ στόμα κατὰ γῆς, προύμυτα.

καταπιστοῦμαι-όομαι μτγν. μέσ. γίνομαι ἐγγυητής : Πλούτ.Κλεομ.21 **ὑπὲρ τῶν Ἀργείων μάλιστα καταπιστωσάμενος πρὸς αὐτόν**· **2)** ρηματ. π. καταπίστωσις.

καταπίστωσις-εως (ἡ) (πιστοῦμαι) ἡ διαβεβαίωσις, ἐγγύησις πίστεως : Ἀριστλ.ἀπ.97 **καταπιστώσεις ποιεῖσθαι** : Πλούτ.Πελ.18 **τὰς καταπιστώσεις ποιεῖσθαι τοὺς ἐρωμένους καὶ τοὺς ἐραστάς.**

καταπίσω ἐπίρρ. δημ. ὅλως διόλου ὀπίσω.

καταπιττῶ-όω ἀττ. τ. τοῦ καταπισσῶ βλ.λ. **2)** ρηματ. π. καταπίττωμα.

καταπίττωμα-ατος (τὸ) (πιττῶ) μσν. τὸ καταπίσσωμα, στρῶμα πίσσης : Νικ.Χων.19,9.

κατάπιωμα-ατος (τὸ) δημ. κ. **κατάπιομα** βλ.λ.

καταπιωμός (ὁ) (πίνω) δημ. τὸ κατάπιωμα, ρούφημα : Βλαστ.Συνμ.187.

καταπίων-ονος-ον ἀρχ. λεξ. λιπαρός· Φώτ. «καταπίονα· λιπαρά».

καταπλᾰγής-αῦς-ές (καταπλήσσω) μτγν. ὁ ἔχων, ὁ παθὼν κατάπληξιν βλ.λ., ὁ περιδεής : Πολύβ.1,7,6 καταπλαγεῖς γενόμενοι τὴν ἔφοδον αὐτοῦ.

καταπλαγία (ἡ) (καταπλήσσω) μτγν. ἡ κατάπληξις βλ.λ. : Πολυδ.3,137.

καταπλᾰκών (ἀμπλακίσκω) μτχ. ἀορ. β΄ Ἡσ. «καταπλακών· καταπλήξας, διαμαρτών»· ἡ φρ. διορθωτέα : «καταπλακών, διαμαρτών· καταπτακών, καταπτήξας».

καταπλακώνω μσν. κ. δημ. διὰ τοῦ βάρους μου συνθλίβω, συντρίβω τινὰ ἐντελῶς : **κατέρρευσεν ὁ τοῖχος καὶ κατεπλάκωσε δύο**, Σολωμ.195 **καταπλακώνει τὸ σπαθὶ στὸ λαβωμένο στῆθος**· κ. παθ. : Ἐρωτόκρ.2,1043 καταπλακώνετ' ὁ λαός, - **καταπλακώθηκαν ἀπ' τὸ χιόνι.**

καταπλανῶ-άω μτγν. κ. μσν. ἐπιτατ. τοῦ πλανῶ, παραπλανῶ τινα· κ. παθ. : Διγεν.Ἀκρ.3777 **ἐλέησόν με, αὐθέντα μου, τὴν καταπλανεμένην.**

κατάπλᾰσις-εως (ἡ) (καταπλάσσω) ἡ ἐπίχρισις διὰ καταπλάσματος : Ἱππ.Κεφ.Τρωμ.13, Σωρ.1,73.

κατάπλασμα-τος (τὸ) (καταπλάσσω) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπίθεμα θεραπευτικόν, ἔμπλαστρον, νεώτ. παρασκεύασμα ἰδ. ἐκ μείξεως φυτικῶν οὐσιῶν μετὰ θερμοῦ ὕδατος, περιτετυλιγμένον ἐντὸς λεπτοῦ ὑφάσματος καὶ τιθέμενον ἐπὶ πάσχαντος τόπου τοῦ σώματος : Ἱππ.Ἄρθρ.40, Ἀριστφ.ἀπ.320, 12, Θεόφρ Φ1 9,11,4 **κατάπλασμα μετ' ἀλφίτων.**

καταπλασμάτιον (τὸ) (καταπλάσσω) μτγν. ὑποκορ. μικρὸν κατάπλασμα : Σωρ.1,50.

καταπλασμός (ὁ) μτγν. κατάπλασμα : Ἀνών. Λονδ.36,58.

καταπλάσσω, ἀττ. -ττω, μέλλ. -ᾰσω, ἐπιχρίω, ἐπαλείφω, καλύπτω μέ τι, (ἐ)μπλαστρώνω : Ἡρ.2,70 **πηλῷ κατ' ὧν ἔπλασε τοὺς ὀφθαλμοὺς** (ἐν τμ.), Ἀριστφ.Πλ.721 **κατέπλασεν αὐτοῦ τὰ βλέφαρ' ἐκστρέψας**, Πλαύτ.Ἠθ.15D **τὰ ὦτα καὶ ἀτέγκτῳ κηρῷ καταπλάσσοντες**· κ. παθ. : Ἀριστφ.Ἐκκλ. 878 **καταπεπλασμένη ψιμυθίῳ ἕστηκα**· || ὁμ. ἀπολ. : αὐτ.Πλ.724 **ἐνταῦθα νῦν κάθησο καταπεπλασμένος**, Πλούτ.Ἠθ.561C **ὑπαλειφόμενον ἢ καταπλαττόμενον**· || κ.μέσ. : Ἡρ.2,85 **κατ' ὧν ἐπλάσατο τὴν κεφαλὴν πηλῷ**, Διόδ.Σ 1,72 **καταπεπλασμένοι δὲ τὰς κεφαλὰς πηλῷ** (δ.γρ.καταπεπασμένοι)· || κ. μτ. διπλ. αἰτ. : Ἡρ.4,75 **ταῦτο παχὺ ἐὸν καταπλάσσονται πᾶν τὸ σῶμα** (τοῦτο ἐπαλείφουσιν εἰς ὅλον τὸ σῶμα)· κ. παθ. : Φιλόδ. Μουσ.52K **καταπλαττομένων ἢ ἐπιπλαττομένων**· **2)** ὡς ἰατρ. ὅρος, ἐφαρμόζω κατάπλασμα, ἔμπλαστρον : Ἱππ.Κεφ.Τρωμ.13· || ἐφαρμόζω τι ὡς ἔμπλαστρον· κ. παθ. : Διοσκ.4,87· **3)** μτφ. καταπραΰνω, μαλακώνω, μτ. γεν. : Φίλ.1,455 **θεὸς καταπλάσσει τῶν ψυχῆς τραυμάτων**· **4)** ὁμ. μτφ. μτχ. παθ. παρακ. καταπεπλασμένος = προσποιητός, πλαστός, ψευδής, οἱονεὶ ἐψιμυθιωμένος : Ἀριστείδ.Λόγ.28(49),101, Πολυδ.4,48 (ἐπὶ τῶν σοφιστῶν)· **5)** εἰδ. τὸ οὐδ. τὸ **καταπεπλασμένον** ὁ τεχνητὸς ἦχος ὁ παραγόμενος διὰ τῆς ἐμφράξεως τῶν ὑψηλοτέρων φθόγγων τοῦ αὐλοῦ : Κοΐντιλ. 1,11,6· **6)** ρηματ. π. κατάπλασις, κατάπλασμα, καταπλασμάτιον, καταπλασμός, καταπλάστης, καταπλαστός, καταπλαστύς.

καταπλάστης (ὁ) (πλάσσω) μτγν. ὁ καταπλάσσων, ὁ ἐπιθέτων κατάπλασμα : Φίλ.2,478.

καταπλαστός-όν ὁ καταπλασσόμενος, ἐπιτιθέμενος ὡς κατάπλασμα : Ἀριστφ.Πλ.717 **φάρμακον καταπλαστὸν ἐνεχείρησε τρίβειν**· **2)** μτφ. ὁ προσποιητός, πλαστός, ἐψιμυθιωμένος : Μέν.339 **τὸ καταπλαστόν σου** (αἱ προσποιήσεις σου), Πλούτ.Ἠθ.44A **βαρύτητι καταπλάστῳ.**

καταπλαστύς-ύος (ἡ) ἰων. τ. τοῦ κατάπλασμα : Ἡρ.4,75 **ἅμα δὲ ἀπαιρέουσαι.. τὴν καταπλαστύν.**

κατάπλατα ἐπίρρ. δημ. κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν ράχιν, εἰς τὴν πλάτην, εἰς τὸ μέσον τῆς πλάτης : **τοῦ 'δωσε μιὰ μαχαιριὰ κατάπλατα, - ἔπεσε κι ἐχτύπησε κατάπλατα**· **2)** (πλάτος) ἐπὶ ἰσοπέδου τόπου, κατὰ τὸ μέσον, εἰς τὸ ἐμφανέστερον μέρος : **κατάπλατα στὸν κάμπο εἶναι τὸ χωριό.**

καταπλᾰτύνω (πλατύς) μτγν. κ. νεώτ. ἐπιτατ. τ. τοῦ πλατύνω βλ.λ., ποιῶ τι λίαν πλατύ : Γαλ.2,298.

καταπλατύς-εῖα-ύ μσν. ὁ ὅλως, λίαν πλατύς : Τζέτζ.Χιλ.11,855 **ἀπὸ δὲ τοῦ καταπλατὺς τῷ σώματι ὑπάρχειν, Πλάτωνος κλῆσιν ἔσχηκεν.**

καταπλέκω κ. νεώτ., παθ. ἀόρ. **κατεπλάκην**, ἐξ ὅλου, ἐντελῶς πλέκω, συμπλέκω, ἐμπλέκω : Ἡρ. 3,98 **φλοῦν .. φορμοῦ τρόπον καταπλέξαντες**· || εἰδ. ἰατρ. συνδέω, συνάπτω : Μένων 16,16· || ὁμ.

συνθέτω, συναρμόζω : Παῦλ.Αἰγ.6,63· || όμ. κτ. παθ. ἀόρ. κατεπλάκην ἐν τῇ σημ. τοῦ ἀνοστομοῦμαι ; Ἱππ.Ὀστ.18· || ὁμ. ἐπὶ φλεβῶν κτ. ἀόρ. ἐν τῇ σημ. τοῦ περιπλέκομαι, ἢ κτ. δ. ἑρμ. (μτφ Calvus) πλατύνομαι : Ἱππ.Ἐγκατ.280,2 **αἱ μὲν** (φλέβες) **ἀπὸ τοῦ ἥτρου εἰς τοὺς μαζοὺς . . ἀπορεξάμεναι κατεπλάκησαν**· || κτ. μτχ. παθ. ἀορ. Ἡσ. «καταπλακεῖσι, συνδεθεῖσι, περιπεπλεγμένοις»· **2)** μτφ. μτ. δοτ. πραγμ. περιπλέκω τινὰ εἴς τι κακὸν ἢ δυσάρεστον, τὸν μπερδεύω σέ κάτι : Ἡρ.8,128 **μὴ καταπλέξαι Τιμόξεινον προδοσίῃ** (δ.γρ. καταπλῆξαι)· κ. παθ. : Ἀριστλ. Ποιητ.1459a,34 **πόλεμος . . καταπεπλεγμένος τῇ ποικιλίᾳ** (περίπλοκος ἐν τῇ ποικιλίᾳ τῶν γεγονότων)· **3)** ὁμ. μτφ. παθ. ἐπὶ πραγμ., παρεισχωρῶ, παρεμβάλλομαι, παρεισφρέω : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.2,71 **ἐν τούτῳ ψεῦδος κατεπέπλεκτο**· **4)** μτ. δοτ. προσ. περιάγω εἰς ἀντιφάσεις, μπερδεύω : Πάπ. **τοῖς τὸν ὄνον λαβοῦσι συνεζήτησα πολλὰ καὶ κατέπλεξα**· **5)** τελειῶ τὴν πλοκήν, τὸ πλέξιμον, τὴν σύνθεσιν, δθ. συνεκδ. φέρω εἰς πέρας, τερματίζω, τελειώνω : Ἡρ.4,205 **ἡ Φερετίμη εὖ τὴν ζόην κατέπλεξε.**

καταπλεονάζω μτγν. κ. νεώτ. λίαν πλεονάζω : Γρηγ.Νύσσ.1,21Β.

καταπλεονεκτῶ-έω ἔχω τὴν προτίμησιν, ὑπερέχω : Ἱππ.Εὐσχ.6 **ἃ καταπλεονεκτεῖ νῦν ἡ ἰητρική.**

κατάπλεος-αν, ἀττ. -πλεως-ων, γεν.-ω ὁ ἐντελῶς πλήρης τινός : Φίλ.2,568, Πλούτ.Ἠθ.498F· || ὁ κατεσπιλωμένος : Ξεν.ΚΠ 8,3,30 **γῆς τε καταπλεων τὸ γένειον καὶ αἵματος**, Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,79· || κ. μτ. δοτ. ὁ πλήρης ἀπό τι : Θεόφρ.Σημ.42 **λύχνος ὥσπερ κέγχραις πολλοῖς κατάπλεως**, Ἀππ.Λίβ.117 χωρίαν ὀχετοῖς κατάπλεων.

καταπλέω κ. νεώτ., ἰων. -πλώω, μέλλ. -πλεύσομαι κ. -πλευσοῦμαι, ἰων. ἀόρ. -έπλωσα, πλέω πρὸς τὰ κάτω, πλέω ἐκ τοῦ πελάγους πρὸς τὴν ἀκτήν, εἰς τὴν ξηράν, προσορμίζομαι : Ὀδ.1.142 **ἔνθα καταπλέομεν**· || κ. ἀπολ.: Ἡρ.6,97 **τῆς στρατιῆς καταπλεούσης οὐκ εἴα προσορμίζεσθαι**, Ξεν. Ἑλλ.5,1,28 **τὰς ἐκ πόντου ναῦς Ἀθήναζε καταπλεῖν ἐκώλυε**, ΚΔ Λουκ.8,26 **καὶ κατέπλευσεν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν**, - ὁ στόλος κατέπλευσεν εἰς τὸ Φάληρον· || πλέω εἰς τὴν οἰκίαν, πατρίδα : Λυσ.21,3 **ἐπειδὴ δὲ κατέπλευσα ἐπὶ Ἀλεξίου ἄρχοντος**, Πλάτ.Εὐθ.297C **νεωστὶ καταπεπλευκώς** (ἐλθὼν ἐσχάτως εἰς τὴν ξηράν)· || ἐπὶ πραγμ., φέρομαι διὰ τῆς θαλάσσης : Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,95 **πυρὸς Ἀθήναζε καταπλέων**, Ἀππ. Λιβ.100 **ἡ καταπλέουσα ἀγορά**· **2)** πλέω πρὸς τὰ κάτω τοῦ ποταμοῦ, κατὰ τὸ ρεῦμα αὐτοῦ, μτ. αἰτ. : Ἡρ.1,185 **καταπλέοντες [ἐς] τὸν Εὐφράτην ποταμόν**· || κ. ἀπολ. : Ἡρ.7,137 **ὁλκάδι καταπλώσας πλήρεϊ ἀνδρῶν**· || ἐν Αἰγύπτῳ, καταπλέω τὸν Νεῖλον : Πάπ. **κατέπλευσεν εἰς τὴν πόλιν** (Ἀλεξάνδρειαν)· **3)** ἐπὶ ἰχθύος, κολυμβῶ κατὰ τὸν ροῦν τῆς θαλάσσης : Ἡρ.2,93 **ἐπ' ἀριστερὰ καταπλέουσιν ἐς θάλασσαν**· **4)** πλέω πρὸς τὰ ὀπίσω, πλέων ἐπιστρέφω : Ἡρ.1,165 **πρῶτα καταπλεύσαντες εἰς τὴν Φώκαιαν.**

κατάπλεως ων ἀττ. τ. τοῦ κατάπλεος βλ.

καταπληγής-οῦς-ές (καταπλήττω) μτγν. ὁ κατάπληκτος, τεθορυβημένος : Κλήμ.Ἀλ.946 **περιδεεῖς καὶ καταπληγεῖς.**

καταπληγία (ἡ) κ. καταπλαγία βλ. ὁ πολύς, ὑπερβολικὸς φόβος : Πολυβ.3,137.

καταπληγμός (ὁ) (καταπλήσσω) μτγν. ἡ κατάπληξις : ΠΔΣοφ.Σειρ.21,4 **καταπληγμὸς καὶ ὕβρις.**

καταπλήγνυμι μτγν. καταπλήσσω : Δαμάσκ. Ἰσιδ.284.

καταπληγώνω μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐπιφέρω εἴς τινα πολλὰς πληγάς, κατατραυματίζω : Βί. Ἀχιλλ.909 **νὰ σὲ καταπληγώσῃ**· || νεώτ. κ. δημ. κ. μτφ. ἡ ὕβρις τὸν κατεπλήγωσε· || ὁμ. κ. παθ.

καταπληκτικός-ή-ό(ν) (καταπλήσσω) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ δυνάμενος, ὁ ἱκανὸς νὰ καταπλήξῃ, ὁ ἐπιφέρων κατάπληξιν : Μαχ π.Ἀθήν.13,578C **πάνυ δὲ εὐπρόσωπος οὖσα καὶ καταπληκτική**, Φιλόδ. Ὁμ.Ρ 580, Παπαδ.Χρ.Μηλ.151 **κό :ωθεν τοῦ πολιοῦ, καταπληκτικοῦ Ἄθωνος**· || τρομερός : Πολύβ.3,13,6 **καὶ καταπληκτικαῖς προσβολαῖς**, Διόδ.Σ 2,16 **τὰ εἰς τὸν πόλεμον καταπληκτικά**, Μουσών.π.Στοβ.Ἀνθολ.326,43 **πειρατέον καταπληκτικὸν μᾶλλον τοῖς ὑπηκόοις ἢ φοβερὸν θεωρεῖσθαι.**

καταπληκτικῶς (καταπλήσσω) ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. -ά μετὰ καταπλήξεως : Πολύβ.3,41, 3 **καταπληκτικῶς ἐπεβάλετο πολεμεῖν.**

κατάπληκτος(-η)-ο(ν) (καταπλήσσω) κ μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ κατάπληξιν, θαυμασμὸν ἐπιφέρων, ὁ ἀξιοθαύμαστος, ὁ καταπληκτικός : Διόδ.Σ 31,8 **ἅρμα ἐλεφάντινον καταπληκτικόν**, Θεοφύλ.Σ 7,16 **ἀνὴρ κατάπληκτος τῷ μεγέθει**· **2)** νεώτ. ὁ ὑπὸ καταπλήξεως βλ. κατεχόμενος, καταληφθείς, διατελῶν ἐν καταπλήξει, ἐκστατικός, ἐμβρόντητος : **ἔμεινα κατάπληκτος ἐπὶ τῷ ἀγγέλματι.**

καταπλημμύρησις-εως (ἡ) (καταπλημμυρῶ) νεώτ. ἡ πλήρωσις δι' ὑδάτων, τὸ ξεχείλισμα.

καταπλημμυρῶ-έω μτγν., νεώτ. κ. δημ. **κ. καταπλημμυρίζω** καλύπτω διὰ πλημμύρας, μτ. γεν. : Κύριλλ.· || νεώτ. κ. δημ. πληρῶ τι ὑδάτων καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν : **ὁ ποταμὸς ἐξεχείλισε καὶ κατεπλημμύρισε τὰ πέριξ**· **2)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. πληρῶ τι ἐξ οἱουδήποτε πράγματος : ἡ Ἰαπωνία **κατεπλημμύρησε τὰς εὐρωπαϊκὰς ἀγορὰς μὲ εὐθηνὰ προϊόντα**· **3)** ὁμ. νεώτ. κ. δημ. ἀμτβ. : **κατεπλημμύρησεν ἡ πεδιάς, - κατεπλημμύρησεν ἡ ἀγορὰ ἀπὸ φροῦτα - ὁ τόπος ἀπὸ θεσιθήρας**· **4)** ρηματ. π. καταπλημμύρησις.

καταπλήξ-ῆγος (ὁ,ἡ) (καταπλήσσω) κ. μσν. ὁ κτυπημένος : Θεόπομπ.Κωμ.59 **καταπλὴξ ὑπὸ τῶν γυναικῶν**· || συνήθ. μτφ. ὁ καταπεπληγμένος, ὁ ἐμβρόντητος τεθορυβημένος : Λυσ.6,50 **ὁλλ' ἐστὲ . . καταπλῆγες**, Πλούτ.Ἠθ.7Β **οὐκ ἄτολμον καὶ καταπλῆγα**, Αἰλ.ΖΙ 16,25 **μὴ ὦσιν οἱ ἵπποι καταπλῆγες**· **2)** ὁ κατησχυμμένος, ὁ ὑπὲρ τὸ δέον ἐντροπαλός, ἀντίθ. ἀναίσχυντος : Ἀριστλ.ΗΝικ. 1108a,34, Ἰουλ.Λόγ.7,233Β· **3)** μτγν. ὁ περιδεής, ὁ τοροσσόμενος : Πλούτ.Φάβ.14 **καὶ καταπλῆγα ἔκ τινος καταδίκης**· **4)** ἰατρ. ἐπὶ ὀφθαλμῶν (ἐν ἀναφ. πρὸς ἀποπληξίαν, παράλυσιν), ὁ ἀκίνητος, ἐκστατικός : Ἱππ.Ἐπιδ.5,50 **ὀφθαλμὸς καταπλήξ.**

καταπληξία (ἡ) (καταπλήσσω) νεώτ. ἰατρ. ἡ τῶν νεύρων κατάπληξις, ἡ ἀναστολὴ πασῶν τῶν ἀντανακλαστικῶν κινήσεων.

κατάπληξις-εως (ἡ) (καταπλήσσω) κ. νεώτ., δημ. -η ὁ ἰσχυρὸς θαυμασμός, ἔκπληξις, ὑπερβολικὸς φόβος : Θουκ.7,42 **τοῖς Συρακουσίοις καὶ συμμάχοις κατάπληξις . . οὐκ ὀλίγη ἐγένετο**, Πάπ. **πρὸς κατάπληξιν τῶν τολμησάντων**, - **οἱ λόγοι του μοῦ ἔκαμαν κατάπληξιν**· **2)** ἐπὶ ὀμμάτων, θάμβος, στύλωμα : Ἱππ.Ἐπιδ.7,56 **κατάπληξις ὀμμάτων**· **3)** σεβασμός : Πολύβ.3,90,14 **κατάπληξις καὶ καταξίωσις τοῦ Ρωμαίων πολιτεύματος**· **4)** ἐσχάτη καταισχύνη : Ἀριστλ.ΗΜ 1193a,1.

καταπληρῶ-όω μσν. πληρῶ ἐντελῶς, μτ. αἰτ. κ. γεν. : Διατ.Ἀτταλ.ἐν Σάθ.1,15 **καταπληρῶσαι . . δοξολογίας τινάς.**

καταπλήσσω κ. νεώτ., ἀττ. καταπλήττω, μέλλ. καταπλήξω, μέσ. ἀόρ. κ. **κατεπλάγην**, παρακ. κ. **καταπέπληγα**, ὑπερσ. κ. **κατεπεπλήγειν** κτυπῶ ἰσχυρῶς : Πάπ. **καταπλήσσον τινὸς εἰς**

τὴν κατακλεῖδα (ξίφος)· **2)** συνήθ. μτφ. πλήττω διὰ τοῦ φόβου, διὰ τοῦ θαυμασμοῦ, ἐκθαμβῶ, ἐκπλήττω : Θουκ.2,65 **κατέπλησσεν ἐπὶ τὸ φοβεῖσθαι τοὺς θαρσοῦντας,** Δημ.577 **καταπλήξειν ᾤετο τὸν δῆμον ἅπαντα,** Ἀριστλ.Ρητ.1408a,25 **κατέπληξαν τοὺς ἀκροατὰς** (οἱ ῥήτορες), Μηναῖ. 3,23 Ὠδ.8 **τρόπαια καταπλήττοντα διάνοιαν,** - **μὲ καταπλήσσει ἡ τόλμη του· 3)** πάπ. καταπτοῶ, ἐκφοβίζω διὰ φωνῶν· || ὁμ. κ. μέσ. : Πολύβ.3,89,1 **ἐξ ἐφόδου καταπλήξασθαι τοὺς ὑπεναντίους,** Ἰουλ.Λόγ.6,191Α· **4)** παθ. καταλαμβάνομαι ὑπὸ δεινοῦ **φόβου,** ἐκθαμβοῦμαι : Ἰλ.Γ31 **κατεπλήγη φίλον ἦτορ** (Εὐστάθ.159,10 ἐπὶ τοῦ σώματος καταπληγῆναι, ἐπὶ δὲ τῆς ψυχῆς καταπλαγῆναι), Θουκ.1,81 **καταπλαγῆναι τῷ πολέμῳ,** Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ.3,251 **τῶν εὐσεβῶν πρὸς τὰ τοιαῦτα τῶν κακῶν καταπεπληγμένων,** Παπαδ. Χρ.Μηλ.71 **κατεπλάγην ἰδὼν ἀπροσδοκήτως σταθμεύοντας τοὺς δύσαρέστους ἐπισκέπτας·** || κ. μτ. αἰτ. τοῦ αἰτίου : Ἰσοκρ.Ἐπ.4,11 **τήν τε γὰρ ἀπειρίαν τὴν αὑτοῦ καταπεπλῆχθαι,** Εὐπ.1C **πάνυ τοῦτ᾽ ἐπαινῶ καὶ καταπλήττομαι·** || ἐκθαμβοῦμαι μέ τι : Φιλόδ.Στωϊκ.337,7 **κ- τὴν ἀπαθίαν τινῶν,** Παυσ.10,22,2 **οἱ μὲν ἡγεμόνες τῶν βαρβάρων . . κατεπεπλήγεσαν τὸ Ἑλληνικόν·** || κ. κτ. μτχ. : Διον.Ἀλ.Ρωμ.6,25 **καταπεπληγότες τὸ τῶν Ῥωμαίων τάχος,** Πλούτ.Σύγκρ.Πελ κ.Μάρκελλ.1 **ἐκ τοῦ περιδεοῦς καὶ καταπεπληγότος· 5)** ρηματ. π. καταπληκτικός, κατάπληκτος, καταπλήξ, καταπληξία, κατάπληξις.

καταπλίσσομαι καταπατοῦμαι : Ἀριστφ.ἀπ 198,3 **ὑμῶν ἴσως σὺ καταπλιγήσει** (μέλλ. β') **τῷ χορῷ** (θὰ καταπατηθῆς ἀπ' τὸ χορό μας) [ἀμφ.]· πρβλ. Ἡσ. ἐν λ. **καταπλιγήσει.**

καταπλοκή (ἡ) (καταπλέκω) ἡ πυκνὴ ἔντονος πλοκή, ἡ συμπλοκή : Πλάτ.Τίμ.76D **ἐν τῇ περὶ τοὺς δακτύλους καταπλοκῇ τῶν νεύρων· 2)** μτφ. ἡ περιπλοκή : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,5 **καταπλοκὴ τῶν πραγμάτων· 3)** εἰδ. ἐν τῇ μουσ., ὁ καταβιβασμὸς μετὰ ἁρμονικῆς ἀκολουθίας **πολλῶν τόνων,** ἀντίθ. ἀναπλοκή : Πτολ.Ἁρμ.2,12.

κατάπλους-οος (ὁ) (καταπλέω) ἡ πρᾶξις τοῦ καταπλέω, τὸ πλέειν πρὸς τὰ κάτω : Θουκ.4,10 **καὶ νεῶν δεινότητας κατάπλου ὑποχωροίη·** || ὁ πλοῦς πρὸς τὴν ξηράν : αὐτ.4,26 **καὶ καταπλέοντες . . εἰς τὰ πρὸς τὸ πέλαγος τῆς νήσου·** || συνεκδ. ἄφιξις πλοίου, στόλου, προσόρμισις : Δημ.1285 **ὁ Σικελικὸς κατάπλους** (ἡ ἄφιξις τῶν σιτοφόρων πλοίων ἐκ Σικελίας), Πολύβ.15,23,3 **ἐκ κατάπλου πολιορκεῖν τὴν πόλιν** (ἀμέσως μετὰ τὴν προσόρμισιν), - **ὁ κατάπλους τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου εἰς τὸ Φάληρον· 2)** Ἐπιγρ. ὁ πλοῦς κατὰ τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ, εἰδ. τοῦ Νείλου : Ἐπιγρ. **ὁ κατ᾽ ἐνιαυτὸν εἰς Ἀλεξάνδρειαν κατάπλους· 3)** ὁ πλοῦς τῆς ἐπιστροφῆς, ἡ διὰ θαλάσσης ἐπιστροφή : Ξεν.Ἑλλ.1,4,11 **ὁ οἴκαδε κατάπλους,** Πολύβ.15,23,3 **παρῆν τις ἐκ κατάπλου** (ὅστις πρὸ ὀλίγου ἐπέστρεφε).

καταπλούσιος (ὁ) μτγν., μσν. ὁ πολὺ πλούσιος, πάμπλουτος.

καταπλουτίζω κ. μσν., μέλλ. καταπλουτιῶ πολὺ πλουτίζω τινά : Ἡρ.6,132 **ἀλλὰ φὰς αὐτοὺς καταπλουτιεῖν,** Ξεν.Οἰκ.4,7 **μεγάλοις δώροις τινὰ κατεπλούτισε,** Μηναῖ.12,6 Μεγ.Ἑσπερ.Λιτὴ **σαῖς διδαχαῖς κόσμον κατεπλούτισας·** || κ. μτ. γεν. πράγμ. : Ἀνδρ.Κρ.115C **τῆς ἁγιστείας αὐτοῦ τὴν σύμπασαν κατεπλούτισε κτίσιν.**

καταπλουτομαχῶ-έω μτγν. καταβάλλω, κατανικῶ τινα διὰ τοῦ πλούτου : Διόδ Σ 5,38 **καταπλουτομαχοῦντες ἅπαντας διὰ τὴν ἐκ τῶν μετάλλων γενομένην εὐπορίαν.**

καταπλουτῶ-έω μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. εἶμαι, γίνομαι πολὺ πλούσιος κατά τι : Δαμασκ.Ι, - **κατεπλαύτησε κατὰ τὸν πόλεμον· 2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ποιῶ τινα πολὺ πλούσιον : Μηναῖ.12,23 Ὠδ.8 **καταπλουτῶν ἡμᾶς ἐν πάσῃ δικαιοσύνῃ,** Θεοφύλ.Σ 46C,-**τὸν κατεπλούτησεν ἡ ἐπιχείρησις.**

κατάπλυμα-ατος (τὸ) (καταπλύνω) μτγν. ἡ κατάπλυσις βλ.λ., λούσιμο : Συνέσ.Ἀλχ.234 **ἀπὸ τῶν καταπλυμάτων καὶ ἀλοιφῶν.**

καταπλυντηρίζω καταβρέχω, μτφ. κατακλύζω μὲ ὕβρεις : Κωμ.Ἀδέσπ.715.

καταπλύνω πλύνω ἐπιχέων ἐπί τινος, καταβρέχω : Ἀριστφ.ἀπ.546, Ξεν.Ἱππ.5,6 **ὕδατι τὴν κεφαλὴν καταπλύνει,** Πολυδ.1,200 **τὴν κεφαλὴν καταπλύνειν μᾶλλον ἢ καθαίρειν· 2)** πλύνων ἀποβάλλω, ἀποπλύνω, ξεπλύνω : Ἀριστλ.Μετ.357b,5 **καταπλύνω ἁλμυρόν τι·** κ. παθ. : Θεόφρ.Φ Αἰτ. 3,24,3 **καταπλυθείσης τῆς ἅλμης· 3)** μτφ. ἐπὶ γεγονότων, λησμονοῦμαι, ξεθωριάζω : Αἰσχίν.3,178 **τὸ πρᾶγμα καταπέπλυται** (ἡ ὑπόθεσις ἐλησμονήθη καὶ ἐξηφανίσθη), Πολύβ.7,38· **4)** ρηματ. π. κατάπλυμα, κατάπλυσις.

κατάπλυσις-εως (ἡ) ὁ διὰ τοῦ καταχεομένου ὕδατος καθαρισμός, πλύσιμο, λούσιμο : Ξεν.Ἱππ. 5,9 **ἡ κατάπλυσις τῶν σκελῶν.**

κατάπλωρα ἐπίρρ. δημ. ἐντελῶς ἐπὶ τῆς πρῴρας : **εἶχε ἕνα φανάρι κατάπλωρα.**

κατάπλωρος-η-ο δημ. ὁ ἐντελῶς ἀπὸ τῆς πρῴρας· || ναυτ. ἰδ. ἐπὶ ἀνέμου, ὁ ἐντελῶς ἀπὸ τῆς πρῴρας πνέων.

κατάπλωσις-εως (ἡ) (καταπλώω) μτγν. ἰων. ἀντὶ κατάπλους βλ.λ., ἡ ἐπιστροφὴ διὰ θαλάσσης : Ἡρώνδ.1,68 **μὰ τὴν γὰρ Μάνδριος κατάπλωσιν καὶ τὴν φίλην Δήμητρα.**

καταπλώω ἰων. ἀντὶ καταπλέω βλ.λ. : Ἡρ.1,185 **καταπλώοντες εἰς τὸν Εὐφράτην.**

κατάπνευμα-τος (τὸ) (καταπνέω) τὸ πνεῦμα, ὅπερ κατέρχεται διὰ τοῦ φυσωμένου αὐλοῦ : Εὐρ. Φοίν.787 **λωτοῦ καταπνεύματα μέλπει** [ἰδ.γρ.].

καταπνέω, ἐπ. καταπνείω, μέλλ. καταπνεύσομαι, ἐκπνέω πνοὴν ἄνωθεν ἐπί τινος ὑποκάτω ὄντος, μτ. αἰτ. κ. γεν. : Εὐρ.Μήδ.839 **χώρας** (διόρθ. Reisk ἀντὶ χώραν) **καταπνεῦσαι ἡδυπνόους αὔρας,** Ἀριστφ.Λυσ.552 **ἔρως . . ἵμερον ἡμῶν κατὰ τῶν κόλπων . . καταπνεύσῃ·** || μτ. αἰτ.: Ἡλιόδ. Αἰθ.3,2 **κατέπνεον τόπον εὐωδίᾳ** (ἐγέμιζαν τὸν τόπο μὲ εὐωδία), Ὑμν.Δήμ.238 **ἡδὺ καταπνέειν·** κ. παθ. : Φίλ.1,455 **σπινθὴρ ὅταν καταπνευσθεὶς ζωπυρηθῇ, ἐξάπτει μεγάλην πυράν· 2)** παθ.ἐπὶ τόπων, εἶμαι ἐκτεθειμένος **εἰς τὸν ἄνεμον** : Γαλ.12,599 **καταπνευσθέντες ὑπὸ ἀνέμων ψυχρῶν,** Ἀππ.Λιβ. 99 **στρατόπεδον οὐ καταπνεόμενον ἐκ τῆς θαλάσσης· 3)** ἐπὶ ἀνέμων, φυσῶ· κ. ἀπολ. : Κρατῖν.207 **ὅταν βορρᾶς καταπνεύσῃ·** || φυσῶ ἐπί τινος, ἐπιπνέω, μτ. δοτ : Ἀριστλ.Πρ.945a,36 **τοῖς πρὸς ἄρκτον οἰκοῦσι καταπνέει ὁ νότος· 4)** ἐμπνέω : Αἰσχ.Ἀγ.105 **θεόθεν καταπνείει πειθώ, μολπᾶν ἀλκάν,** Αἰλ.Ζ 112 **ὁμόνοιαν, ὁρμήν τινι καταπνέειν·** || μτ. αἰτ. πρόσ. : Εὐρ.Ρησ.387 **θεός καταπνεῖ σε·** κ. παθ. : Φίλ.1,411 **καταπνευσθείς· 5)** ἐπέρχομαι αἴφνης, ἐπισκήπτω, μτφ. : Πλάτ.Κωμ.173, 14 **μή σοι νέμεσις θεόθεν καταπνεύσῃ· 6)** παθ. δυνατὰ φυσῶμαι, ἀναρριπίζομαι : Πλούθ.Ἠθ. 474D **φλὸξ καταπνεομένη· 7)** ρηματ. π. κατάπνευμα, καταπνοή, κατάπνους.

καταπνιγμός (ὁ) (καταπνίγω) μτγν. τὸ καταπνίγειν, ἡ κατάπνιξις : Καισάρ.996 [ἔκδ.Mi.].

καταπνίγω κ. νεώτ. κ. δημ. καταβυθίζων καὶ συμπιέζων ἀφανίζω : Ἀριστλ.ἀπ.233 **ὁ ὕπνος καταπνίγει τὸ θερμόν,** Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,18,3 **πάντα ταῦτα βλάπτει τὰ δένδρα καταπνίγοντά τε καὶ ἐπισκιάζοντα,** Πλούτ.Ἠθ.806C **καταπνίγει καὶ διαφθείρει τὴν αὔξησιν** (δὲν ἀφήνει νὰ αὐξηθῇ),

Σωτ.π.'Αθήν.7,293 **κατέπνιξεν ἐν ἅλμῃ τοῦτον·** **2)** δθ. συνεκδ. φονεύω : 'Αριστλ.Πρ./62a,7 **καταπνίγει τοὺς λύγγας,** Νικ.'Αλεξ.286 **πνεῦμα διὰ στραγγαλισμοῦ καταπνίγει** (φονεύει)· **3)** παθ. ἐπὶ τῶν ἐκκρίσεων, πάσχω ἔμφροξιν : 'Αριστλ.Πρ. 967a,6· **4)** όμ. ἐπὶ τοῦ πυρός, σβέννυμαι, στερούμενος τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα: 'Αριστλ.Νεότ.470a, 16,αὐτ.869a 35· **5)** φρ. **καταπεπνιγμένοι τόποι** ἀποκεκλεισμένοι, περιωρισμένοι, ἀντίθ.εὐνούστεροι : 'Αριστλ.'Ακουστ.800a,15· || όμ. κ. νεώτ. **φωναὶ καταπεπνιγμέναι** πνιγμέναι, ἀδύνατοι· **6)** κλείω, φράττω : 'Αριστλ.'Αναπν.474a,15 **καταπνίγειν τὰς φύσας·** **7)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. καταστέλλω πρὶν ἢ ἐκδηλωθῇ, εἴτε μετὰ τὴν ἐκδήλωσιν ἵνα μὴ κατισχύσῃ : **κατέπνιξε τὸ αἴσθημά του, - ἡ ἔγκαιρος ἐνέργεια κατέπνιξε τὸ κίνημα·** κ. παθ. : **τὸ κίνημα κατεπνίγη ἅμα τῇ ἐκδηλώσει του, -κατεπνίγη ἡ φωνὴ διαμαρτυρίας·** **8)** ρηματ. π. καταπνιγμός, κατάπνιξις.

κατάπνιξις-εως (ἡ) (καταπνίγω) κ. νεώτ. ὁ ἀφανισμὸς διὰ τοῦ καταπνίγειν, ἡ ἀπόσβεσις: 'Αριστλ. Πρ.966b,36 (ἀντίθ. εὔπνοια), Θεόφρ.'Ιδρ.9 **κατάπνιξις ἱδρῶτος** (καταστολή, ἐμπόδισις), - **ἡ κατάπνιξις τῆς ἀγανακτήσεως.**

καταπνοή (ἡ) (καταπνέω) τὸ φύσημα :Πίνδ.Π 5, 162 **φθιναπωρὶς ἀνέμων καταπνοᾷ δαμαλίζοι χρόνον** (διορθ. κατὰ πνοά).

κατάπνους-οος-ουν Πολύδ.1,240 « **εὔπνους, κατάπνους** ».

καταπόδα (πούς) ἐπίρρ. κ. νεώτ. κ. **καταπόδας** (ὀρθότ. **κατὰ πόδας**) ὁ παρὰ τοὺς πόδας· **2)** νεώτ. ἀμέσως κατόπιν τινός, ἐν ἀκολουθίᾳ : **τὸν παρακολουθεῖ κατὰ πόδας.**

καταπόδι (πούς) ἐπίρρ. δημ. κατὰ πόδας βλ.λ., συνήθ. ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ παίρνω ἢ πηγαίνω, σπαν. κ. μτ. ἄ. ρ. κινήσεως σημαντικῶν μτ. αἰτ. ἀντικ. ἢ μτ. γεν. : **παίρνω - πηγαίνω καταπόδι κάποιον** (τὸν παρακολουθῶ ἢ τὸν κατασκοπεύω, παρακολουθῶν ἢ τρέχων τὸν καταδιώκω, τὸν κυνηγάω),**-εἶναι ἐρωταχτυπημένος καὶ πάει καταπόδι της, - πῆγα καταπόδι του (ἢ τὸν πῆρα κ-) νὰ ἰδῶ ποῦ συχνάζει, - πῆρε τὸν κλέφτη καταπόδι ὁ χωροφύλακας καὶ τὸν ἔπιασε·** κ. ἐνάρθρ. : Γρυπ. Σκ.Τερρ.23,4 **γαμπραὶ . . τὸ καταπόδι σου πετοῦν·** **2)** μτ. ἄρθρ. ὡς οὐσ. ἄκλ. τὸ ἀμέσως ἑπόμενον, τὰ ἐπακόλουθον : παροιμ. **τῆς τεμπελιᾶς τὸ καταπόδι πεῖνα καὶ ζητιάνεμα.**

καταποδιαστά (καταπόδι) ἐπίρρ. δημ. ἐν ἀμέσῳ συνεχείᾳ ἢ ἀκολουθίᾳ βηματισμοῦ, ἄνευ διαλείψεως κατὰ τὸ βαίνειν : **οἱ χῆνες περπατοῦν καταποδιαστά.**

καταποδιαστός-ή-ό (καταπόδι) ὁ κατὰ πόδας ἀκολουθῶν ἄλλον : Βιζυην.Οἱ Καιροὶ 3 **δῶσ' του πηγαίνουν κι ἔρχονται καταποδιαστοί, - καταποδιαστὲς ἐπέσαν οἱ συφορὲς στὸ σπίτι του.**

καταποδίζω μτγν. ἐμποδίζω : Φιλόδ.Παρ.150.

καταπόδιον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἀγρωστοειδῶν.**

καταποδῶ-έω μσν. ἀκολουθῶ κατὰ πόδας : Παχυμ.Γ 1,329,14 **τὸν πρότερον ὁ ἐπιὼν κατηπόδει.**

καταπόθρα (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ καταπότρα βλ.λ. : Παῦλ.Αἰγ.6,32,'Ιππιατρ.16.

καταποικίλλω κοσμῶ τι λίαν διὰ ποικιλμάτων, διὰ χρωμάτων ἢ κατὰ ποικίλους τρόπους, κατακοσμῶ : Πλάτ.Τίμ.85Α **καταποικίλλει δὲ τὸ σῶμα,** Μέν.Ρητ.407S **θάλαμος, ὃν αἱ Χάριτες κατεποίκιλαν·** κ. παθ. : Πλάτ Εὐθ.6C **ὑπὸ τῶν γραφέων τὰ ἱερὰ ἡμῖν καταπεποίκιλται,** Διόδ.Σ 1,47 **ὀροφὴ ἀστέρας καταπεποικιλμένη·** **2)** μτφ. ἐπὶ τοῦ λόγου, διακοσμῶ, καλλύνω λίαν : 'Ισοκρ.13,16 **πρεπόντως ὅλον τὸν λόγον καταποικῖλαι·** || κ. ἐπὶ τῆς ἱστορίας, παραθέτω ἐπεισόδια, ἀνέκδοτα κτλ. : 'Αγαθ.Πρόλ.136D **καταποικίλλειν τὰ γεγενημένα.**

καταποιῶ-έω ταπεινῶ, καταβιβάζω : 'Ιππ.Μοχλ. 2 (δ.γρ. κακοποιεῖ).

καταπολαύω μτγν. καθ' ὑπερβολὴν ἢ ὑπὲρ τὸ δέον ἀπολαύω, μτ. γεν. : 'Ανών.Βί.Χρυσ.8,320,21.

καταπολέμησις-εως (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. καθυπόταξις διὰ πολέμου : Νικ.Χων.162Β (ἀποδοκιμάζεται ὑπὸ Πολυδ.9,142)· **2)** νεώτ. ἐν ἀναφ. πρὸς κακόν, ἡ προσπάθεια πρὸς ἐξαφάνισιν, ἐξάλειψιν, μείωσιν : **καταπολέμησις τῆς ἑλονοσίας - τῆς ἀνηθικότητος.**

καταπολεμῶ-έω κ. νεώτ. πολεμῶν καταβάλλω, ἐξαντλῶ διὰ τοῦ πολέμου, ὑποτάττω ὁλοσχερῶς : Θουκ.4,1 **βουλόμενοι ἀμφοτέρων αὐτοὺς καταπολεμεῖν,** Ξεν.'Ελλ.7,1,10 **οὐδὲν προὔργου ἐποιεῖτο πρὸς τὸ καταπολεμῆσαι τούτους·** || ἐν τῷ ἐνεστ. προσπαθῶ νὰ καταβάλλω τινά τινι : Θουκ. 4,86 **'Αθηναίους ἐγκλήμασι καταπολεμοῦμεν·** κ. παθ. : αὐτ.6,16 **ἐλπίζοντες αὐτὴν** (τὴν πόλιν) **καταπεπολεμῆσθαι** (ὅτι εἶχεν ἐξαντληθῆ ἕνεκα τοῦ πολέμου ἢ τῶν πολεμικῶν δαπανῶν), Ξεν.'Αν.7,1,27 **ἐξ ὧν καὶ τὸ πρότερον κατεπολεμήθημεν·** **2)** διεξάγω ἐπίμονον πόλεμον ἐναντίον τινός, μτ. γεν. κ. μτ. δοτ. : Κλήμ.'Αλ.871, Πλούτ.Κοῖσ.26 **τοῖς μὲν ἄλλοις καταπολεμῶν ἐκράτησε** (ἐπιμόνως πολεμῶν)· **3)** μτφ. νεώτ. ἐνεργῶ ἐντατικῶς κατά τινος κακοῦ, ἀγωνίζομαι νὰ καταστείλω, νὰ ἐξαλείψω τι : **καταπολεμῶ τὰ πάθη, - τὸν κατεπολέμησεν εἰς τὰς ἐκλογὰς** κ. παθ. : **ἡ ἑλονοσία κατεπολεμήθη ἀποτελεσματικῶς·** **4)** ρηματ. π. καταπολέμησις.

καταπολεύω (πόλος) μτγν. ἐπιτατ. τοῦ πολεύω βλ.λ., στρέφομαι : Σχόλ.'Αρατ.147 **ὁ ἰσημερινὸς τῷ βορείῳ κύκλῳ καταπολεύοντι βραδυτέρω⟨ς⟩ . . ὁμοχρόνως κινεῖται·** || πάπ. ἐπὶ τοῦ ἀστερισμοῦ 'Αρκτος, κινοῦμαι πρὸς τὰ κάτω κυκλικῶς, ἀντίθ. ἀναπολεύω.

καταπολίζω (πόλις) μσν. κτίζω πολλὰς πόλεις, γεμίζω μὲ πόλεις, κ. μέσ. : Μετοχ.Θ 664 **κατεπολίσαντο τὰς νήσους·** || κ. παθ. ἐπὶ χώρας, εἶμαι πλήρης πόλεων, δθ. πυκνοκατοικοῦμαι : Μετοχ. Θ 669 **καταπεπολισμένης τῆς χώρας.**

καταπολιορκῶ-έω μσν. στενῶς πολιορκῶ· || κ. μτφ. : Μετοχ Θ 787 **τὰς πόλεις κατεπολιόρκει καὶ κατεστρέφετο·** || κ. μτφ. καταβασανίζω, λυπῶ: αὐτ.345 **νόσοις . . καταπολιορκούσαις τὴν ψυχήν·** κ. παθ. : Εὐμάθ.437 **ὅλην τὴν ψυχὴν κατεπολιορκούμην τοῖς λογισμοῖς.**

καταπολιός-όν γλωσσ. ὁ ἐντελῶς λευκός.

καταπολιτεύομαι ἀποθ. ἐν τῇ διοικήσει τῶν πολιτικῶν πραγμάτων καταβάλλω τινά, διὰ τῆς πολιτικῆς καταβάλλω : Δημ.442 **ὃν τρόπον ὑμᾶς κατεπολιτεύσατο Φίλιππος,** Πλούτ.Πομπ.51 **καταπολιτευόμενος τὸν Πομπήϊον.**

καταπολύ ἐπίρρ. ἀντὶ κατὰ πολύ.

κατάπομα-ατος (τὸ) (καταπίνω) μτγν. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ πίνειν, τὸ ποτόν· **2)** δθ. κ. ἡ μέθη : Σύμμ.ΠΔ'Ιερ.51(28),44.

καταπομπεύω μτγν. ἐμπαίζω, χλευάζω τινά, μτ. γεν. : Λουκ.'Ερωτ.37 **τῆς σεμνότητος ἡμῶν καταπόμπευε.**

καταπομπή (ἡ) (καταπέμπω) μτγν. ἡ παράδοσις πραγμάτων : Πάπ. **καταπομπὴ τῆς ἀννώνης τῶν στρατιωτῶν·** **2)** τὸ πέμπειν ὀπίσω, ἡ ἐπιστροφή : 'Αφρικαν.π.Εὐσ.Εὐάγ.Προπ.8,2.

καταπομπός (ὁ) (καταπέμπω) πάπ. ὁ κομίζων ἢ παραδίδων τι πρός τινα, μτ. γεν. : Πάπ. **καταπομπὸς οἴνου.**

καταπόνησις-εως (ἡ) (καταπονῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἕνεκα κόπων ἐξασθένησις, ἐξάντλησις : Σύμμ. ΠΔ'Εξ.3,7 **-ἡ καταπόνησις τοῦ σώματος·** || νεώτ.

μεταλλοτεχν. ἡ μηχανικὴ ἰδιότης τῶν μετάλλων νὰ ἀντέχωσι μόνον μέχρις ὡρισμένου ἀριθμοῦ ἐπαναλήψεων εἰς ἐπιβολὴν δυνάμεως.

καταπονητικός-ή-όν (καταπονῶ) νεώτ. ὁ προξενῶν καταπόνησιν, κουραστικός: **ἡ συνεχὴς ἐργασία εἶναι καταπονητική**· ἐπίρρ. **-ῶς**, δημ. **-ά**.

κατάπονος-ον (καταπονῶ) μτγν. καταπεπονημένος, κουρασμένος, κατάκοπος: Πλούτ.Σύλλ.29 **καθάπερ ἔφεδρος ἀθλητὴς καταπόνῳ προσενεχθείς**· ‖ ἐξησθενημένος, ἐξηντλημένος: Πλούτ.Ἀλκ.25 **ποιεῖν ἀμφοτέρους καταπόνους ὑπ᾽ἀλλήλων**· **2)** ἐπὶ ποιήσεως ἢ ἔργων τέχνης, ὁ ἐξειργασμένος: Πλούτ.Τίμ.36 **ἔοικε ἐκβεβιασμένοις καὶ καταπόνοις**· **3)** ἐπίπονος, ὀχληρός: ΠΔ Μακκ.3,4,14 **κατάπονος λατρεία**.

καταποντίζω κ. μσν. κ. νεώτ. ρίπτω εἰς τὸν πόντον, εἰς τὴν θάλασσαν, καταβυθίζω, πνίγω ἐντὸς τῆς θαλάσσης: Λυσ.14,27 **ἐκ Λευκῆς ἀκτῆς ὁρμώμενος τοὺς φίλους κατεπόντιζε**, Πλούτ.Ἠθ. 403C, Πρόδρ.Ι,41 **τῶν καταποντιζόντων με καὶ καταβυθιζόντων**, Βαλαωρ.85,54 **τὸ κῦμα στὴν ὁρμή του ἐκαταπόντισε μὲ μιᾶς τὸ κούφιο τὸ καράβι του**· ‖ μτφ.: Μηναῖ.12,21 Ὠδ.1 **ψυχῆς καταπόντισον δέομαι**, Λιβάν.Λόγ.49,10 **καταποντίζειν τὰς βουλάς**· κ. παθ.: Διόδ.Σ 18,20 **καταποντισθεὶς ὑπὸ τῆς θαλάσσης**, Πλούτ.Τίμ.13 (ναῦς) **καταποντισθεῖσα εἰς τὸ πέλαγος**, ΚΔ Ματθ.14,30 **καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξε λέγων**, Σολωμ.Ὠδ.Πρῶτ.Λειτ.(μτφρ 1317,85 **καταποντίσθηκαν στὴν ἄβυσσο ἀστραφτά**· ‖ εἰδ. κ. νεώτ. ἐπὶ πλοίων: Πάπ.,**-λόγῳ τῆς σφοδρᾶς θαλασσοταραχῆς κατεποντίσθησαν πολλὰ πλοῖα**· **2)** ρηματ. π. καταπόντισις, καταποντισμός, καταποντιστής, καταποντιστικός.

καταπόντισις-εως (ἡ) (καταποντίζω) μσν. κ. νεώτ. ἡ καταβύθισις εἰς τὴν θάλασσαν, τὸ πνίξιμον: Ἰω.Κλίμ.334,23· **2)** νεώτ. ἰατρ. κ. **καταποντισμός** εἶδος θανάτου ἐξ ἀσφυξίας διὰ βυθίσεως τῆς κεφαλῆς ἐντὸς τοῦ ὕδατος· ‖ εἶδος ποινῆς ἢ θρησκευτικῆς πράξεως κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἔνοχος ἐρρίπτετο ζῶν εἰς τὴν θάλασσαν ἢ εἴς τινα ποταμὸν διὰ ν᾽ ἀποθάνῃ πνιγόμενος.

καταποντισμός (ὁ) (ποντίζω) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ καταβύθισις, τὸ πνίξιμον· κ. μτφ.: Ἰσοκρ.12, 122 **καὶ καταποντισμοὺς καὶ τυφλώσεις**, ΠΔ Ψαλμ.51,6 **ἠγάπησας πάντα τὰ ῥήματα καταποντισμοῦ**, Ἀππ.Μακεδ.16 **ὁ καταποντισμὸς τῶν χρημάτων**, Καλλιγ.Θάν.Βλ.153 **προοιμιάζων ἀπεικόνισε τὸν καταποντισμὸν τῆς κοινωνίας**· ‖ νεώτ. ἰατρ. ὅ. καταπόντισις βλ.λ.2).

καταποντιστής (ὁ) (καταποντίζω) ἐπὶ τῶν πειρατῶν, ὁ ρίπτων εἰς τὴν θάλασσαν, καταποντίζων, πνίγων: Ἰσοκρ.12,226 **ἢ τοὺς καταποντιστὰς καὶ λῃστάς**, Ἰουλ.Λόγ.6,201Β· ‖ κ.μτφ.: Παυσ.8,52,3 **καταποντισταὶ τῆς Ἑλλάδος**· ‖ ὡς ἐπίθ.: Συνέσ.193Β **καταποντιστὴς ἄνεμος**.

καταποντιστικός-ή-όν (καταποντίζω) μσν. ὁ ἱκανὸς νὰ καταποντίσῃ, ὁ καταποντίζων: Νικ.Χων. 60 **καταποντιστικὰ πνεύματα**.

καταποντῶ-όω κ. μσν. καταποντίζω βλ.λ., ρίπτω εἰς τὸν πόντον, εἰς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης ἢ τοῦ ποταμοῦ: Ἡρ.1,165 **καὶ μύδρον σιδήρεον κατεπόντωσαν**, Ἀθήν.9,387F **εἰς τὸν ὁμώνυμον κατεπόντου ποταμόν**· κ. παθ.: Πλάτ.Γοργ. 511Ε **οὐκ ἐάσας καταποντωθῆναι**, Πλούτ.Κάτ.11 **ἐλθὼν καταποντωθῆναι**, Βί.Ἀλεξ.68 **τῷ τῆς λεκάνης ὕδατι ταῦτα κατεποντοῦντο**· ‖ κ. μτφ. καταστρέφω, ἀφανίζω, εἰδ. ἐπὶ περιουσ., σπαταλῶ: Φιλόστρ.Ἀπολλ.1,13 **καταποντῶν τὴν οὐσίαν**.

καταπονῶ-έω, δημ. καταπονάω καταβάλλω διὰ τῆς ἐπιβολῆς πολλοῦ κόπου, ἀγῶνος: Διόδ.Σ 3,37 **τῇ δ᾽ ἐνδείᾳ τῆς τροφῆς καταπονήσαντες τὴν ἀλκὴν τοῦ θηρίου**, Εὐστ.886,8 **οὔπω ἡ τοῦ αἵματος ῥύσις αὐτὸν κατεπόνησεν**, Ἐρωφ.Πρόλ.19 **τὶς ἄγριες καρδιὲς καταπονῶ**· ‖ ὁμ. σημ. κ. μέσ.: Διόδ.Σ 11,15 **καταπονήσεσθαι τὰς ὀλίγας ναῦς τοῖς πολλαπλασίαις**· κ παθ. καταβάλλομαι, ἀποκάμνω: Αἰσχίν.2.36 **δῆμος καταπεπονημένος**· ‖ ὁμ. παθ. φθείρω, περιορίζω, ἐλαττῶ: Διόδ.Σ 11,6 **τῆς τῶν προγόνων ἡγεμονίας οὐ πάλαι καταπεπονημένης**· ‖ ὁμ. παθ. ἐξαντλοῦμαι: Γαλ. 10,715 **καταπονοῦμαι τῷ θάλπει**· **2)** μέσ. πάπ. ζημιοῦμαι, ἐξέρχομαι ἡττημένος ἐν δίκῃ· **3)** χειρίζομαί τι ἀδεξίως, παραβλάπτω, παθ.: Θεόφρ. ΦΙ 8,7,5 **τὰ καταπονούμενα καὶ συμπατούμενα**· **4)** κακομεταχειρίζομαι, δυναστεύω, ἰδ. παθ.: Ἀριστλ.άπ.575 **ὑπὸ τῶν τυράννων καταπονούμενος**, Πάπ. **καταπονούμενος ὑπὸ τῶν τελωνῶν**· **5)** δημ. προξενῶ μέγαν πόνον: **αὐτὸ τὸ κτύπημα μὲ κατεπόνεσε**· **6)** δημ. εἶμαι σωματικῶς ἰσχυρότερος ἄλλου, ὑπερισχύω αὐτοῦ ἐν τῷ ἀγῶνι: **δὲν τὸν καταπονῶ στὸ πάλαιμα**· **7)** πέπτω, χωνεύω τροφήν· κ. παθ.: Σωρ.2,32· **8)** ἀμτβ. ἐν μτχ. παθ. παρακ. **καταπεπονηκὼς** ὀλέθριος, καταστρεπτικός: Προκ.Κτισμ.1,4,8· **9)** ρηματ. π. καταπόνησις, καταπονητικός, κατάπονος.

καταπορεύομαι μτγν. ἀποθ. ἐπανέρχομαι ἐκ τῆς ἐξορίας: Πολύβ.4,17,8 **τῶν δὲ καταπορευομένων**· ‖ εἰδ. ἐπιστρέφω εἰς τὴν πατρίδα: ΠΔ Μακκ.2,11,30· **2)** Ἐπιγρ. **καταπορεύομαι εἰς τάξιν** ἐπανέρχομαι εἰς τὴν τάξιν.

καταπορθμίας (ὁ) ἀνατολικὸς ἄνεμος πνέων διὰ τοῦ πορθμοῦ τῆς ἐν Σικελίᾳ Μεσσήνης: Ἀριστλ.Ἀν.973a,25.

καταπορθῶ-έω γλωσσ. ἐντελῶς πορθῶ, καταστρέφω, ἐρημώνω, λεηλατῶ.

καταποριάζω μσν. στερῶ παντὸς πόρου, ὅθ. ἐρημῶ· κ. παθ.: Διήγ.Ἀχιλλ.1293 **καὶ τὸ κλουβὶν ἀφῆκα .. ὁλόψκαιρον καὶ καταποριασμένον**.

καταπορίζω γλωσσ. ἐπανέρχομαι.

καταπόρνευσις-εως (ἡ) (καταπορνεύω) μτγν ἡ ἐκπόρνευσις, προαγωγεία: Πλούτ.Τιμ.13 **θυγατέρων καταπορνεύσεις παρθένων**.

καταπορνεύω ἐκδίδω εἰς πορνείαν, προαγωγεύω, ἐκπορνεύω: Ἡρ.1,94 **τὰ θήλεα τέκνα καταπορνεύουσι**· κ. παθ.: Στράβ.11,14,16 **θυγατέρας καταπορνευθείσας πολὺν χρόνον παρὰ τῷ Θεῷ μετὰ ταῦτα δίδοσθαι πρὸς γάμον**· **2)** βιάζω γυναῖκα, τὴν μεταχειρίζομαι ὡς πόρνην: Πλούτ.Ἠθ.821D **καταπορνεύσαντες τὴν γυναῖκα ἀνεῖλον**, Αἰλ.ΠΙ 9,8· ‖ πάπ. κ. παθ. (πιθ.(· **3)** σπαταλῶ εἰς πόρνας: Δίων Κ 45,28 **πάντα κατακεκύβευκε καὶ καταπεπόρνευκε**· **4)** μτφ. γαργαλίζω, προκαλῶ, ἐρεθίζω τὰς αἰσθήσεις: Γρηγ.Ναζ. **τὴν γεῦσιν καταπορνεύειν**· **5)** ρηματ. π. καταπόρνευσις, καταπορνοκοπῶ.

καταπορνοκοπῶ-έω μτγν. ἐξοδεύω, δαπανῶ, καταναλίσκω εἰς πόρνας: Πολυδ.3,117.

καταπόρφυρος-ον μτγν.κ.νεώτ. ὁ ἐντελῶς πορφυροῦς, κατακόκκινος: Ἰω.Λυδ.Ρωμ.116 **χιτὼν καταπόρφυρος**.

καταπορφυρῶ-όω μσν. ἐντελῶς πορφυρῶ, βάπτω δι᾽ ἐρυθροῦ χρώματος: Στουδ.Θεόδ.801.

καταπορῶ-έω παραμελῶ ἐξ ἀγνοίας τὴν θεραπείαν νοσοῦντος μέλους, ὅθ. ἐν τῷ παθ.: Ἱππ.Ἀγμ. 33 **ἢν καταπορηθῇ ἢ ἀμεληθῇ** (ὀστέα) **ἐμπεσεῖν** (ἂν ἐξ ἀγνοίας ἢ ἀμελείας ἀφεθῇ ἡ θεραπεία τῶν ἐξαρθρωθέντων ὀστῶν).

καταπόσια (τὰ) γλωσσ. τὸ ἀνθεστήρια βλ.λ.

κατάποσις-εως (ἡ) (πίνω) κ. νεώτ. τὸ καταπίνειν, ἐπὶ ὑγρῶν καὶ στερεῶν: Πλάτ.Τίμ.80Α, Ἀρετ.Ὀξ. Νούσ.1,4 **κατάποσις τῆς τροφῆς**, Σαλλ.4 **καταπόσεις τοῦ Κρόνου τῶν παίδων**, **- δυσκολεύεται εἰς τὴν κατάποσιν**· ‖ νεώτ. φυσιολ. ἡ λει-

τουργία δι' ἧς ὁ βλωμὸς ἀπὸ τῆς κοιλότητος τοῦ στόματος κατέρχεται διὰ τοῦ οἰσοφάγου εἰς τὸν στόμαχον· **2)** τὸ ὄργανον δι' οὗ ἐνεργεῖται ἡ κατάποσις, ὁ **φάρυγξ**, ὁ οἰσοφάγος, ἡ γούλα: Μουσών.ἀπ.18a,97Η **ὥστε τὴν ἡδονὴν τῆς τροφῆς ἐφηδύνειν καὶ τὴν κατάποσιν κολακεύειν μειζόνως**, Ἀρρ.Ἐπικτ.1,16,17 **ὅτι χεῖρας δέδωκεν** (ὁ θεός), **ὅτι κατάποσιν, ὅτι κοιλίαν**.

καταποστέλλω Ἐπίγρ. στέλλω τι **ἐξ** ὑψηλοτέρου μέρους ἢ ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ χώρας τινὸς εἰς ἕτερον ὂν χαμηλότερα ἢ πρὸς τὴν παραλίαν.

καταποτήρας (ὁ) δημ. ἡ καταβόθρα ‖ στρόβιλος ὑδάτων, δίνη, μάτι, κ. μτφ. : Βαλαωρ.85,51 **καταποτήρας εἰμ' ἐγώ, ὁ ἄσπονδος ἐχθρός σου**.

καταπότης (ὁ) (πίνω) ἀρχ λεξ ὁ λάρυγξ Ἡσ ἐν λ. βρόγχος, Σουΐδ.

καταποτιοκόπτης (ὁ) νεώτ. φαρμακ. ὄργανον χρησιμεῦον ἐν τοῖς φαρμακείοις πρὸς κατάτμησιν φαρμακευτικῆς τινος ζύμης εἰς καταπότια.

καταπότιο(ν) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. μικρὸν σφαιρίδιον ἐκ φαρμακευτικῆς ζύμης πρὸς ἐσωτερικὴν χρῆσιν, καταπότι, χάπι: Θεόφρ.Φ19,8,3 **καὶ τὴν ἀλλαγὴν θᾶττον ποιεῖν καταπότιον δοθέν**, Ρουφ.π.Ὀρειβ.7,26,125,Λασκαρ.Μυστ.122 **ἀλλ' εἶναι πράγματα ποὺ καταπίνονται σὰν καταπότια**· ‖ κ. ἐπιθετ. : Βί.Ἀλεξ.3004 **φάρμακον καταπότιον ποιεῖν**.

καταποτνιῶμαι-άομαι μσν. ἐπικαλοῦμαι, ἱκετεύω, ἐκλιπαρῶ : Παχυμ.Γ Μιχ.Παλ.244D.

κατάποτον (τὸ) τὸ καταπότιον βλ.λ. : Ἱππ.Διαίτ. 70 **ταῦτα λεῖα τρίψας κατάποτα δίδου** (δ.γρ. καταπότια), Θεόφρ.Φ19,20,2 (διόρθ. **ἀντὶ** κατάποτον)· ‖ **κτ.** πληθ. πράγματα καταποθέντα : Ἀρετ.Ὀξ.Ναύσ.2,2 **ἡ δὲ τῶνδε καιριωτέρη ἴησις ἐν τοῖσι ποτοῖσι καὶ καταπότοισι κέεται** (δ.γρ. καταποτοῖσι).

καταπότρα (ἡ) μσν. ἃ. καταπόθρα, τὸ ἀνώτατον μέρος τοῦ οἰσοφάγου, πρβλ. κατάποσις : Παῦλ.Αἰγ.6,32, Ἱππιατρ.

καταποτῶμαι-άομαι μτγν. ῥέω πρὸς τὰ κάτω: Λιβάν.Λόγ.11,86 (δ.γρ.).

καταποφαίνομαι (ἀποφαίνομαι) μέσ. μτγν. ἀποφαίνομαι, ἐκφέρω γνώμην ἐναντίον τινός : Διογ. Οἰν.8,Ἀθαν.2,439F **ὁ μὲν γὰρ τῷ μὴ ἔχειν καταποφαίνεσθαι τοῦ πλούτου**.

καταποχὴ (ἡ) πάπ. ἡ λῆψις, ἡ παραλαβή.

καταπραγματεύομαι ἀποθ. μτγν. κ. μσν. ἐμπορεύομαί τι, ἐπιζητῶ κέρδος ἀπό τινος, μτ. γεν.: Γρηγ.Ναζ.1,341Α **καταπραγματεύεται τοῦ λιμοῦ** (περὶ τοῦ Ἰωσήφ), Εὐστ.Πον.273,68· ‖ μτφ. ἀσχολοῦμαι : Φώτ.Βιβλ.244,20 **τῶν εὐσεβῶν δογμάτων τὸν φθόγγον εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην περιηχηθῆναι καταπραγματεύεται**· ‖ π. Σουΐδ. κ. ἐνεργ. **καταπραγματεύω**.

καταπραιδεύω ἀρχ. λεξ. διαρπάζω, καταστρέφω, ἐρημῶ : Σουΐδ. ἐν λ. **καταδηοῦν**.

καταπρακτικός-ή-όν (καταπράττω) μτγν. ὁ ἐπιτήδειος, δραστήριος εἰς τὸ νὰ ἐκτελέσῃ τι, ὁ θέτων εἰς ἐφαρμογήν τι : Μουσών.ἀπ.8,39Η **καταπρακτικὸς τῶν νοηθέντων**· **2)** πάπ. τὸ οὐδ **καταπρακτικὸν** ὡς οὐσ ἐπῳδή, ξόρκι πρὸς ἀσφαλῆ πλήρωσιν πάθου τινός.

καταπρᾰνής-οῦς-ές μτγν. ἀττ. ἀντὶ καταπρηνής βλ.λ. : Ἰώσ.ΑΙ 4,8,5 **καταπρανὴς πρόσχωσις**.

κατάπραξις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ἐκτέλεσις : Ἰώσ. ΑΙ 19,1,4 **τῶν βεβουλευμένων κατάπραξις**, Κλ.Ἀλ. 443 τῶν παραγγελμάτων κατάπραξις.

καταπράσσω, ἀττ. -ττω, μέλλ. -ξω, ἐκτελῶ, κατορθώνω, καταφέρνω : Ξεν.Ἀν.7,7,46 **κατέπραξας ἃ ἐβούλου**, αὐτ Ἑλλ.7,4,11 **καταπράττει ὥστε μένειν τοὺς φυγάδας**· ‖ ὁμ. σημ. κ. μέσ. : Πλούτ.Περ.5 **τῶν ἐπειγόντων καταπραττόμενος**· κ. παθ. : Ξεν.ΚΠ7,5,35 **οὓς περ κοινῶνας ἐνόμιζε τῶν καταπεπραγμένων**, Δημ.254 **τῷ καταπραχθῆναι τὰ γραφέντα**· **2)** Ἐπιγρ. κατασκευάζω, οἰκοδομῶ : **καταπράττειν ἡρῷον**· **3)** τυγχάνω, ἐπιτυγχάνω, κερδίζω : Ξεν.ΚΠ7,5,76 **ἔργον καὶ τὸ ἀρχὴν καταπρᾶξαι**· ‖ μέσ. ἐπιτυγχάνω, κατορθώνω δι' ἐμαυτόν : Ξεν.Ἀν.7,7,27 **πῶς μέγα ἡγοῦ τότε καταπράξασθαι, ἃ νῦν καταστρεφόμενος ἔχεις**, Μέν.242 **ὅπως καταπράξεται τὸν γάμον**, Διον.Ἀλ.Ρωμ.6,68 **καταπράττεσθαι ἰδίαν ἀσφάλειαν**· **4)** ρηματ. π. κατάπραξις.

καταπρατικὸν (τὸ) (πιπράσκω) Ἐπιγρ. φόρος ἐπὶ τῶν πωλήσεων.

καταπράϋνσις-εως (ἡ) (καταπραΰνω) γλωσσ. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταπραΰνειν, ἡ καθησύχασις : **ἡ καταπράϋνσις τοῦ ἐκ τοῦ ὀδόντος πόνου**.

καταπραϋντικὸς-ή-ό(ν) (καταπραΰνω) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ καταπραΰνειν, ὁ καθησυχαστικός, κατασταλτικός : **φάρμακον καταπραϋντικό(ν)**· ‖ νεώτ. φαρμακ. χαρακτηρισμὸς φαρμάκου καταρρίπτοντος μὲν τὴν ἐγερσιμότητα τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ὄλλὰ μὴ **δρῶντος** ἀναισθητικῶς· ἐπίρρ. **-ῶς**, δημ. **-ά**.

καταπραΰνω κ. νεώτ. κ. δημ., ἐπ. κ. ἰων. **καταπρηΰνω**, μέλλ. **καταπραϋνῶ** μαλάσσω, ἐξημερῶ, ἀντίθ. τραχύνω : Πλάτ.Τιμ.67Α **τὸ δὲ ταὐτὸν τοῦτο καταπραΰνον**· ‖ συνήθ. μτφ. καθησυχάζω, κατευνάζω, γαληνεύω : αὐτ.Εὐθ.288Β **πάλιν κατεπράϋνον τὸν Κτήσιππον**, Ἰσοκρ.4,2 **ὁρῶ τοὺς ἄλλους καταπραΰνοντας τοὺς ἀκροατάς**, Πολύβ.5,52,14 **καταπράϋνε τὴν γεγενημένην ἐν αὐτοῖς ταραχήν**, Μηναί.12,11,Ὠδ.1 **καταπράϋνον κλύδωνα**, - **αὐτὸ τὸ φάρμακον θὰ σοῦ καταπραΰνῃ τοὺς πόνους**· ‖ κ. παθ. καθησυχάζομαι, ἡμερεύω, ἐπὶ ζῴων : Φιλόδ.Μουσ.20Κ· ‖ ὁμ. παθ. ἐπὶ συγκινήσεων, κοπάζω : Ρητ.1,370S· ‖ νεώτ. ὁμ. ἐπὶ σωματικῶν ἢ ψυχικῶν πόνων, καθησυχάζω, κατευνάζω : **ἡ ἐξαφίς του κατεπραΰνθη βαθμηδόν**, - **μὲ αὐτὸ τὸ φάρμακον κατεπραΰνθησαν οἱ πόνοι του**· **2)** ρηματ. π. καταπράϋνσις, καταπραϋντικός.

κατάορεμνος-ον ἀρχ. λ. ὁ πλήρης κλάδων, κατάκλαδος : Ἡσ.

καταπρεσβεύω μτγν. ἀναλαμβάνω πρεσβείαν ἐναντίον τινός, μτ. γεν. : Στράβ 17,1,11 **συνίστησι .. ὄλεθρον τῶν καταπρεσβευσάντων αὐτοῦ**· κ. ἀπολ. : Πολύβ 23,11,8 **καταπρεσβεύειν καὶ κατηγορίαν ποιεῖσθαι πρὸς τοὺς κρατοῦντας**.

καταπρηνής-οῦς-ές ὁ πρηνής, ὁ πρὸς τὰ κάτω ἐστραμμένος, ἀντίθ. ὕπτιος, π. Ὁμ. πάντοτε ἐπὶ τῆς χειρός, ὅπως μεταχειρίζεταί τις αὐτὴν πλήττων ἢ δραττόμενος : Ἰλ.Π792 **πλῆξεν .. χειρὶ καταπρηνεῖ**, Ὀδ.Τ 467 **χείρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα**, Ἱππ.Ἀγμ.40 **εἰς τὸ καταπρηνὲς ῥέποντα**· ‖ Ἡσ. «**καταπρηνής**· κατωφερής».

καταπρηνίζω (καταπρηνής) μτγν. ῥίπτω τινὰ κατοκέφαλα : Νίκ.Θηρ.824 **ἁλιῆας .. κατεπρήνιξεν ἐπάκτρων εἰς ἅλα**, Νόνν.Δ 4,395.

καταπρηνῶ-όω (καταπρηνής) μσν. καταπρηνίζω βλ.λ. : ΑΠ7,652 **τινὰ πόντῳ καταπρηνώσασθαι**.

κατάπρησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ πρᾶξις τοῦ καταπιμπράναι, ἡ ἄναψις, τὸ ἄναμμα : Βασ.3,497 **ἐπειδὰν καταπρήσεως ἄφηται τὸ πῦρ, σπεύδει πᾶσαν ἐπινεμηθῆναι τὴν ὕλην**.

καταπρηΰνω μτγν. ἰων.τ. τοῦ καταπραΰνω βλ.λ.: Ἀπολλ.Ρ 1,265,Κόϊντ.14,328.

κατάπριστος-ον ὁ καταπριονισμένος : Ἕρμιππ. 63,15 **κατάπριστος ἐλέφας** (πιθ).

καταπρίω σχίζω διὰ τοῦ πρίονος, καταπριονίζω : Ἡρ.7,36 **καταπρίσαντες κορμοὺς ξύλων**.

|| σχίζω ἐντελῶς : ΠΔ Σουσάννα 59 **2)** κατακόπτω, τεμαχίζω, κομματιάζω : Θεόκρ.10,55 **καταπρίων τὸ κύμινον,** Νίκ.'Αλεξ.283 γλῶσσαν **καταπρίειν κυνόδοντι** || παθ μτφ. ἐπὶ θλίψεως : 'Αμφιλ.91C **διὰ τῆς θλίψεως ἁλίσκεσθαι καὶ καταπρίεσθαι** (δ.γρ.).

καταπροβάλλω μτγν. ρίπτω, ἐξαπλώνω κάτω, καταβάλλω : Γαλ.19,622.

καταπροδίδωμι, νεώτ. **καταπροδίδω,** δημ. **καταπροδίνω** κ. **καταπροδώνω,** δημ. παθ. ἀόρ. **καταπροδόθηκα** κ. μτχ. παρακ. **καταπροδομένος,** προδίδω, ἐγκαταλείπω σύντροφον ἢ κοινὴν ὑπόθεσιν ἐν κινδύνῳ : 'Ηρ.7,157 **ἢν δὲ ἡμέων οἱ μὲν καταπροδιδῶσι,** 'Αριστφ.Σφ.1044 **πέρυσιν καταπρούδοτε καινοτάταις σπείραντ' αὐτὸν διανοίαις,** -**κατεπρόδωσε τὸν ἀγῶνα·** || μτ. αἰτ. κ. δοτ. : 'Ηρ.9,73 **τάς δὴ . . καταπροδιδοῖ Τυνδαρίδῃσι·** || κ. μτ. αἰτ. : Λουκ.Προμ.14 **τὰ ἐμαυτοῦ μόνον σκοπῶ, τὰ δὲ κοινὰ καταπροδίδωμι καὶ ἐλάττω ποιῶ·** κ. παθ. : 'Ηρ.9,7, α' **ὑπὸ Ἑλλήνων καταπροδιδόμενοι,** - **ὁ ἀγώνας καταπροδόθηκε ἀπὸ τοὺς ἐπιτηδείους.**

καταπροθυμοῦμαι-έομαι ἀρχ. λεξ. ἐπιτατ. τοῦ προθυμοῦμαι βλ.λ. : Σουΐδ.

καταπροΐεμαι μτγν. κ. μσν. ἀπορρίπτω ἐντελῶς, ἀμελῶς ἢ περιφρονητικῶς ἀποβάλλω, ἐγκαταλείπω· κ.μτ. αἰτ.κ.μτ. δοτ.κ.μτ. γεν. : Πολύβ.1, 77,3 **καταπροΐεσθαι τοὺς καιρούς,** Φιλόδ.Θαν.5 **καταπροΐεσθαι τὸ ζῆν,** Πλούτ.'Αριστ.4 **πολλὰ τῶν κοινῶν καταπροΐεμαι τοῖς κλέπτουσι,** Σέργ Μακρ. ἐν Σάθ.3,399 **ἤλεγξεν αὐτὸν . . τοῦ ἰδίου κέρδους καταπροϊέμενον·** || ΕΜ 495,8 « καταπροέσθαι, καταπροδοῦναι»

καταπροΐζομαι μσν. προδίδω, παραμελῶ, ἐγκαταλείπω : Παχυμ.Γ'Ανδρον.147C **μηδὲν τῶν ὅσα φέρει τοῖς καθ' αὐτὸν ἀρωγὴν ταῖς ἀμφινοίαις καταπροΐζεσθαι.**

καταπροΐξομαι, ἀττ. **καταπροίξομαι,** μέλλ. ἀπαντῶν π. τοῖς δοκίμοις (ὁ ἀόρ. α' **καταπροΐξασθαι** μ. ἐν Πλούτ.'Ηθ.10C), πράττω τι ἄνευ ποινῆς, ἀτιμωρητί, ἐν χρ. μετ' ἀρνήσεως, μόνον ἐπὶ κακοῦ κ. συνήθ. μτ. μτχ. : 'Ηρ.3,156 **οὐ γὰρ δὴ ἐμέ γε ὧδε λωβησάμενος καταπροΐξεται,** 'Αριστφ.'Ιππ. 435 **οὗτοι καταπροίξει τάλαντα πολλὰ κλέψας·** || κ.ἀπολ. : 'Ηρ.3,36 **ἐκείνους οὐ καταπροΐξεσθαι ἔφη** (δὲν θὰ διαφύγουν ἀτιμωρητί), 'Αριστφ.Σφ. 1396 **οὔτοι καταπροίξει Μυρτίας,** Πλούτ.'Ηθ.10C **οὐ μὴν ἐκεῖνός γε παντελῶς κατεπροΐξατο** || μτ. γεν. προσ. : 'Αρχίλ.92 **ἐμοῦ δ' ἐκεῖνος οὐ καταπροΐξεται** (δὲν θὰ διαφύγῃ τῆς ἐκδικήσεώς μου), 'Αριστφ.Νεφ.1240 **οὔτοι . . ἐμοῦ καταπροίξει·** || κ. ἄνευ ἀρνήσεως : Συνέσ.121D **τὸ πᾶν ᾠήθη καταπροΐξεσθαι τῶν θεῶν·** || μτ. γεν. κ. μτ. μτχ. : 'Ηρ.1,17,5 **οὐ καταπροΐξῃ αὐτὸς μεθύων νηφούσης γυναικός·** πρβλ. καταπροΐζομαι.

καταπρολείπω μτγν. ἐγκαταλείπω, λησμονῶ ἐντελῶς : 'Απολλ.Ρ 3,1164.

καταπρονομεύω μτγν. καταλεηλατῶ, ἀπάγω τι ὡς λείαν : ΠΔ'Αρ.21,1 **καὶ κατεπροενόμευσεν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν.**

καταπροπίνω μσν. δεκαζόμενος διὰ δώρων, κυρ. οἰνοποσίας προδίδω : Μετοχ.Θ 432 **καταπροπίνων ἄνδρας ἐπιφανεῖς·** **2)** μτφ. σπαταλῶ οἱονεὶ ἀκορέστως πίνων, ροφῶν ἀσωτεύω, διασπαθίζω : αὐτ.802 **καταπροπίνειν πόρναις κειμήλια καὶ θησαυρούς.**

κατάπροσθε(ν) 'Επιρ ἐντελῶς ἔμπροσθεν, κατάμπροστα.

καταπροσκυνῶ-έω μτγν. κ. μσν. προσκυνῶ μετ' ἐπιμονῆς, θερμοπαρακαλῶ : Μηναῖ.3,18 Συνξ. **ἡ-σπάζοντο καταπροσκυνοῦντες·** κ. παθ. : Βί.'Αλεξ. 405 **δι' οὗ . . θεοὶ καὶ καταπροσκυνοῦνται.**

καταπρόσωπα (πρόσωπον) ἐπίρρ. μσν. κ. δημ. κατὰ πρόσωπον, ἐναντί τινος, κατάμουτρα: Πρόδρ. 1,356 **καὶ κρoῦ με καταπρόσωπα μὲ τὴν κοιλίαν,** Χρον.Μορ.8386Ρ **κι ἔστηκεν καταπρόσωπα ἐκείνων τῶν Ρωμαίων.**

καταπροσωπῶ-έω μσν. ἔρχομαι κατὰ πρόσωπόν τινος, ἀντιμετωπίζω : Δούκας Βυζ.'Ιστ.193D **μὴ ἔχων ἰσχὺν καταπροσωπῆσαι τῷ τυράννῳ.**

καταπροτείνομαι μτγν. προβάλλω ὡς πρόφασιν, προφασίζομαι : Γαλ.5,92 **τὴν αἰδῶ καταπροτείνεσθαι.**

καταπροτερῶ-έω μτγν. ἐπωφελοῦμαί τινος, μτ. γεν. : Διόδ.Σ 17,33· κ. μτ. αἰτ. : Μέν.Πρ.102D **καταπροτερεῖν τὸν καιρόν·** **2)** κ. παθ. ἡττῶμαι, ὑποχωρῶ, μτ. δοτ. : Πολύβ.1,47,9 **καταπροτερούμενος δὲ τοῖς ἐπιβατικοῖς.**

καταπροχέω μτγν. χύνω πρὸς τὰ κάτω : 'Απολλ.Ρ 3,1118 **δάκρυα παρειῶν καταπροχέειν.**

κατάπρυμα ἐπίρρ. δημ. ἀπὸ τὴν πρύμνην, ἐκ τῶν ὄπισθεν, τοῦ πλοίου, ἐντελῶς πρύμα βλ.λ. : **ἔχουμε τὸν καιρὸ κατάπρυμα.**

κατάπρυμος-η-ο δημ. ἐπὶ τῶν ἀνέμων, ὁ πνέων ἀπὸ τῆς πρύμνης, οὔριος.

καταπρυτανεύω μσν. ἐπικρατῶ, κυριαρχῶ.

καταπρωκτίζω σχόλ. καταπυγίζω βλ.λ. : Σχόλ. 'Αριστφ Θεσμ.1135.

κατάπρωκτος-ον καταπύγων βλ.λ. : 'Αριστφ. 'Εκκλ.364 **τίς τῶν καταπρώκτων** (γρ.ἀμφ.).

κατάπρωτα ἐπίρρ. δημ. πρωτίστως, κυριώτατα : Κορ.'Ατ.4Α,222.

κατάπρωτος-η-ο δημ. ὁ πρῶτος ἐκ τῶν πρώτων, πρώτιστος.

καταπτακών μτχ. τοῦ καταπτήσσω βλ.λ.

κατάπτερος-ον ὁ ἔχων πτέρυγας, πτερωτός : Αἰσχ.Πρ.798 **ἀδελφαὶ τῶνδε τρεῖς κατάπτεροι.**

καταπτερύσσω μτγν. ἐπὶ τῶν πτηνῶν, ἀνοίγων τὰς πτέρυγας πετῶ ἐναντίον τινός : ΨΚαλλισθ. ἐν Cod.Paris.113

καταπτερῶ-όω μτγν. ἐφοδιάζω μὲ πτέρυγας : Εὐρ.Μελ.Σοφ.15 **ἱππείᾳ τριχὶ καταπτεροῦν·** κ. παθ : 'Απολλδ.1,6,3 **πᾶν τὸ σῶμα κατεπτέρωτο.**

καταπτήσομαι μέλλ. τοῦ ρ. καταπέτομαι.

καταπτήσσω κ. μσν., μέλλ. **καταπτήξω,** ἐπ. ἀόρ. β' δυϊκ. γ' προσ. **καταπτήτην,** παρακ. **κατέπτηκα** κ. -**ηχα,** μτχ. ἀορ. **καταπτακών,** ἐπ. μτχ. παρακ. **καταπεπτηώς** κάθημαι συνεσταλμένος, μαζευμένος ἐκ φόβου, ζαρώνω· 'Ησ. «καταπτήσσει· δειλιᾷ, φοβεῖται», ὁμ. «κατεπτηχέναι· φοβηθῆναι» : 'Ιλ.Θ 136 **καταπτήτην ὑπ' ὄχεσφι,** Διον.'Αλ Ρωμ.7,50 **ὡς δεδοικόσι τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ καὶ καταπεπτηχόσιν,** Νικ.Χων. ἐν Σάθ 1,95 **οὕτω δή που καὶ αὐτὸς κατεπτηχὼς ὑποβλέπεται τὸν ἥρωα** || δειλιῶν, φοβούμενος δὲν ἐμφανίζομαι, δὲν ἐκδηλοῦμαι : Δημ.42 **κατέπτηχε μέντοι πάντα ταῦτα νῦν οὐκ ἔχοντα ἀποστροφήν·** || ἐκ καταπλήξεως εἰμὶ ἔμφοβος, ἐκπλήττομαι : Πλούτ.Σύλλ.7 **ὥστε πάντας ἔκφρονας γενέσθαι καὶ καταπτῆξαι τὸ μέγεθος·** **2)** κρύπτω ἐμαυτόν, μένω ζαρωμένος κάπου, μτ. ἐπιρρ. ἢ μτ. αἰτ. ἢ μτ. ἐμπροθ. διορ. : 'Ιλ.Χ 191 **εἴπερ καὶ λάθῃσι καταπτήξας ὑπὸ θάμνῳ,** Αἰσχ.Εὐμ.252 **καὶ νῦν ὅδ' ἐνθάδ' ἐστί που καταπτακών,** 'Οππ.'Αλ.2,410 **στεινῇσι καταπτήξας ἐν ἀγυιαῖς,** Πλούτ.Αἰμ.27 **ταπεινοὶ καταπτήξετε πρὸς τὸ μέλλον.**

καταπτίσσω (πτίσσω), ἀττ. -ίττω ἐντελῶς ἀποφλοιῶ, ἐκλεπίζω διὰ κοπανισμοῦ ἢ ἀλέσεως, χονδροκόπτω, χονδραλέθω, κατατρίβω : Πλούτ.'Ηθ.449Ε **ὑπέροις σιδηροῖς κατέπτισσε καὶ κατέκοπτεν ἐκεῖνον.**

καταπτόησις-εως (ἡ) (καταπτοῶ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ' καταπτοεῖν βλ.λ. ἐκφόβησις, κατάπληξις.

κατάπτομαι, ἰων. τ. τοῦ καθάπτομαι βλ.λ., μαρτύρομαι, ἐπιμαρτύρομαί τινος, μτ. αἰτ.: Ἡρ.6,68 **θεῶν σε τῶν τε ἄλλων καταπτόμενος ἱκετεύω.**
καταπτοῶ-έω (πταία) μτγν. κ. νεώτ. ἐμβάλλω πτόησιν, καταφοβῶ, καταπλήττω : ΨΛουκ. Φιλόπ.29· κ. παθ. : Παπαδ.Χρ.Μηλ.103 **κατεπτοήθη ἐκ τῆς τραγικῆς ταύτης εἰκόνος.**
καταπτύρομαι (πτύρω) μτγν. ἐκφοβίζομαι, τρομοκρατοῦμαι : Ἀκύλ.ΠΔ Γέν.41,8.
κατάπτυσμα-τος (τὸ) (καταπτύω) γλωσσ. τὸ καταπτυσθέν, τὸ κατεπτυσμένον, τὸ κατάπτυστον, δθ. τὸ βδελυρόν, τὸ βδέλυγμα.
κατάπτυστος (-η) ο(ν) (καταπτύω) κ. νεώτ. ὁ ἄξιος νὰ καταπτυσθῇ, ὁ βδελυρός, ἀποτρόπαιος : Αἰσχ.Χο.632 **βοᾶται δ' ἀεὶ τόθεν κατάπτυστον,** Δημ.236 **ὥστε μισθοῦται τὸν κατάπτυστον τουτονί,** - **ἡ διαγωγή του ἦτο κατάπτυστος**· ‖ κ. ἐπὶ πράξεων : **ἐνέργεια - στάσις κατάπτυστος**· ἐπίρρ. νεώτ. **-ως.**
καταπτυχὴς-οῦς-ές (πτυχή) μτγν. ὁ ἔχων πολλὰς πτυχάς : Θεόκρ.15,34.
καταπτύω πτύω ἐνώπιον ἢ ἐπί τινος, ἰδίως εἰς ἔκφρασιν βδελυγμοῦ, καταφρονήσεως, μτ. γεν. : Δημ.295 **τίς οὐχὶ κατέπτυσεν ἂν σοῦ,** Αἰσχίν.3,73 **ὁ νυνὶ κελεύων τῶν Μακεδόνων καταπτύειν,** Μηναῖ.12,2 Συνξ. **καταφρονοῦσα καὶ καταπτύουσα τῆς σῆς ταλαιπωρίας**· ‖ κ. ἀπολ. : Ἀριστφ. Βάτρ.1179 **κἂν που δὶς εἴπω ταυτόν, ἢ στοιβὴν ἴδῃς . . ., κατάπτυσον.**
κατάπτωμα-τος (τὸ) (καταπίπτω) μτγν. τὸ καταπεσόν, ἡ κατάπτωσις : ΠΔ Ψαλμ.143,14 **οὐκ ἔστι κατάπτωμα φραγμοῦ**· **2)** ἐπὶ ἀσθενείας, ἀποπληξία, ταμπλάς : Ἀλέξ.Τρολλ.9,2· **3)** φιλοσ.π. νεαπλατ. τὸ ὅπερ σχηματίζει, ἀποτελεῖ τὸ κατώτατον ὁριόν τινος : Πορφ.Κατ.26 **τὸ κατάπτωμα τοῦ ὄντος μὴ ὄν.**
κατάπτωσις-εως (ἡ) (καταπίπτω) κ. νεώτ. ἡ πτῶσις πρὸς τὰ κάτω, γκρέμισμα : Ἱπ.Ἄρθρ.42, Γαλ.7,560 **κατάπτωσις ἐξ ὀχήματος,** - **ἡ κατάπτωσις βράχου**· **2)** ἰατρ. κ. νεώτ. πλήρης ἢ μεγάλη ἀπώλεια τῶν σωματικῶν δυνάμεων, ἐξάντλησις : Γαλ.10,837 **ἡ συγκοπὴ ἐστι κατάπτωσις δυνάμεως**· ‖ νεώτ. ὁμ. κ. μεγάλη μείωσις τῶν πνευματικῶν ἱκανοτήτων, ἡ πτῶσις τοῦ θυμικοῦ, ἐκδηλουμένη δι' ἐπικρατήσεως ἐν τῇ ψυχῇ θλίψεως, ἀθυμίας ἢ ἄλλων δυσαρέστων συναισθημάτων καὶ παθῶν· ‖ ἐπὶ ἐπιληπτικῶν, ἡ προσβολὴ τῆς ἐπιληψίας : Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.2,64· **3)** μτφ. συμφορά, ξεπεσμός : ΠΔ Μακκ.3,2,14 **ἐν δὲ τῇ ἡμετέρᾳ καταπτώσει**· **4)** νεώτ. γεν. ἐλάττωσις, κατάστασις μειώσεως, ἐλλείψεως : **κατάπτωσις τοῦ ἠθικοῦ - τοῦ θάρρους**· **5)** νεώτ. εἰδ. τοπογρ. **κατάπτωσις τοῦ ἐδάφους** ἡ ἀπότομος μεταβολὴ τῆς κλίσεως τοῦ ἐδάφους· ‖ ὑποχώρησις τοῦ **ἐδάφους** ἰδίως ἐν ἀναφ. **πρὸς** σιδηροδρομικὰς στρώσεις, καθίζησις.
καταπτώσσω κ. μον. καταπτήσσω βλ.λ. : Ἰλ. Δ 340 **τίπτε καταπτώσσοντες ἀφέστατε**· ‖ κ. ἐπὶ κυνῶν :-Γεωπ 19,2,11.
καταπτωτικός-ή-όν μτγν. ὁ ὑποκείμενος **εἰς** παροξυσμούς : Βέττ.Βάλ.112,34.
καταπτωτός-όν γλωσσ. ὁ καταπεπτωκώς, ὁ καταπεσμένος, κατακείμενος.
καταπτωχεύω μτγν. κ. νεώτ. κάμνω τινὰ ἐντελῶς πτωχόν : Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.25 **ἐνοχλεῖν καὶ καταπτωχεύειν οὐδὲν δεόμενον**· ‖ κ. παθ. γίνομαι πτωχός, ξεπέφτω πολύ, δθ. καταντῶ ἐπαίτης : Πλούτ.Κικ.10 **τῶν μὲν ἐν δόξῃ μάλιστα καὶ φρονήματι κατεπτωχευμένων εἰς θέατρα**· ‖ κατεπτωχευμένος ὁ πτωχικός : Διον.Ἁλ.Ρωμ.9,51 **ἐν κατεπτωχευμέναις τροφέντα τύχαις** (μὲ πολὺ πτωχικὰ μέσα).

καταπυγίζω ἀρχ. λ. εἶμαι κίναιδος : Φώτ. « καταπυγίζειν· τὸ τὴν πυγὴν ἐπὶ πολὺ μεταφέρειν ἐν τῷ βαδίζειν ».
καταπυγμαχῶ-έω σχόλ. νικῶ, καταβάλλω ἐν πυγμαχίᾳ : Σχόλ.Λουκ.Ἐπιγρ.20.
καταπυγμομαχῶ-έω σχόλ. δ. γρ. τοῦ καταπυγμαχῶ βλ.λ. : Σχόλ.Λουκ.Ἐπιγρ.20, Σχόλ.ΑΠ 11,80.
καταπῦγος-ον Ἐπιγρ. καταπύγων βλ.λ. : Ἐπιγρ. (γρ. ἀμφ.), Ἡσ., Φώτ.· κ. συγκρ. **-ότερος** : Σώφρ.63· κ. ὑπερθ. **-ότατος** : Ἑλλ.Ἐπιγράμ.1131.
καταπυγοσύνη (ἡ) ἡ παρὰ φύσιν ἀσέλγεια : Ἀριστφ.Νεφ.1023 **τῆς Ἀντιμάχου καταπυγοσύνης ἀναπλήσει,** Λουκ.Ἐνύπν.32 καταπυγοσύνη **καὶ πασχητιασμός.**
καταπῡγόσῡνος-η-ον καταπύγων βλ.λ. : Κρατῖν.5.
καταπύγων ονος (ὁ,ἡ), οὐδ. **κατάπυγον** (πυγή) ὁ παραδιδόμενος εἰς παρὰ φύσιν μείξεις, δθ.γεν. αἰσχρός, ἀσελγής : Ἀριστφ.Ἀχ.79 **ἡμεῖς δὲ λαικαστάς γε καὶ καταπύγονας**· ‖ αἱ πλάγιαι πτώσεις ἐνίοτε φέρονται ἐσφαλμένως, **καταπύγωνος**· ‖ τὸ συγκρ. **καταπυγωνέστερος** σχηματισθὲν ἀνωμάλως χάριν τοῦ μέτρου, ἐν Ἀριστφ.Λυσ.776· **2)** παρ' Ἀττ. ὁ μέσος δάκτυλος : Πολυδ.2,184.
καταπύει Ἡσ. « ἐνέπλησε, κατ. γνόει » (sic).
καταπύθω κατασαπίζω, κάμνω τι νὰ σαπίσῃ : Ὑμν.Ἀπόλλ.371 **τὴν . . κατέπυσ' ἱερὸν μένος Ἠελίοιο**· ‖ κ.παθ. κατασήπομαι· Ἡσ «εὐρωτιῶ» : Ἰλ. Ψ 328 **ξύλον . . τὸ μὲν οὐ καταπύθεται ὄμβρῳ.**
καταπυκάζω κ. μον. κατακαλύπτω, κατακοσμῶ· Ἡσ ἐν λ. κατερρινωμένον· ‖ κ. μτφ. : Εὐστ. 1379,12 μύθοις **τὴν ἱστορίαν καταπυκάζειν.**
κατάπυκνος-ον κ. νεώτ. ἐπιτατ. τοῦ πυκνός, πολύ, λίαν πυκνός : Θεόκρ.Ἐπιγρ.1,1 **κατάπυκνος ἕρπυλλος**· ‖ ἐπὶ στρατ. : Ἀσκληπιόδ.5,1 ἐν καταπύκνῳ **στάσει** (ὁ εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου)· **2)** συνεκδ. ἰατρ. λίαν δυσκοίλιος : Ἱππ.Διαίτ.56 **κοιλίη κατάπυκνος**· **3)** γραμμ. ὁ πολλάκις χρησιμοποιῶν τι : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ 186,2 **κατάπυκνος εἰς σχηματισμὸν** (ὁ πολλάκις χρησιμοποιῶν σχηματισμόν).
καταπυκνῶ-όω κ. νεώτ., δημ. **καταπυκνώνω,** γεμίζω, πληρῶ πυκνῶς διά τινος πράγματος : Πολύβ.8,7,6 **ἕως ἀνδρομήκους ὕψους κατεπύκνωσε τρήμασι τὸ τεῖχος,** Πλούτ.Λυκ.27 **καὶ κατεπύκνου παραδειγμάτων πλήθει τὴν πόλιν** (μὲ ἀφθονίαν παραδειγμάτων)· ‖ κ. παθ. ἐπὶ τοῦ στερεώματος : Ἀριστλ.Μετ.346a,29 **καταπυκνῶσθαι . . πλήθει ἀστέρων**· ‖ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους : Διόδ.Σ 3,44 **ἐλαίαις καταπυκνῶσθαι** (εἶμαι πυκνῶς πεφυτευμένος δι' ἐλαιῶν)· ‖ κ. μτφ. : Πορφ.Πλωτ.23 **βίος ἐν θαλίαις καταπεπυκνωμένος,** Θεμίστ.16,112 **σταθμοὶ ἐγείρονται καὶ ἐπαύλεις ἐν τῇ πάλαι ῥαστώνῃ καταπυκνοῦνται**· **2)** περιορίζω εἰς μικρὰν περιοχὴν συμπυκνῶ, συμπιέζω : Δαμόξ.2,62 **Ἐπίκουρος οὕτω κατεπύκνου τὴν ἡδονήν,** Δαμόξ.2,4 **τάλαντ' ἐγώ σοι κατεπύκνωσα τέτταρα** (ἐδαπάνησα τέσσαρα τάλαντα διὰ μιᾶς, ἢ ἐπεσώρευσα)· ἐν τῇ σημ. ταύτῃ παρ' Ἐπικούρῳ ἐν Διογ. Λ 10,142 **εἰ κατεπυκνοῦτο πᾶσα ἡδονή,** Πλούτ.Ἠθ. 510F **ὁ Λυκοῦργος τοὺς πολίτας τῇ σιωπῇ πιέζων συνῆγε καὶ κατεπύκνου**· κ. παθ. : Μάρκ. Αὐρ.5,9,14 **εἰ μὴ καταπυκνοῦταί σοι ἀπὸ δογμάτων ὀρθῶν ἕκαστα πράσσειν** (ἐὰν δὲν εἶναι σταθερὰ ἡ συνήθειά σας εἰς τὸ πράττειν), Πορφ Πλωτῖν.14 καταπεπύκνωται **ἡ πραγματεία**· **3)** ἐν τῇ μουσικῇ, πληρῶ τὰ διαστήματα μουσικῆς κλίμακος : Ἀριστόξ.Ἁρμον.7M **τὸ διάγραμμα καταπυκνοῦν**· κ. παθ. : Θεοφύλ.Σ 91H· **4)** κ. παθ. συμπυκνοῦμαι, ἐπί τινων **εἰδῶν συλλογισμοῦ** (πρβλ. πυκνῶ) : Ἀριστλ.ΑΠρ.79a,30.
καταπύκνωσις-εως (ἡ) (καταπυκνῶ) κ. νεώτ. ἡ συμπύκνωσις : Ἐπικ.ἀπ.432 **καταπύκνωσις τοῦ**

ἡδομένου· **2)** εἰδ. συντόμευσις τῶν διαστημάτων τῆς μουσικῆς κλίμακος : Ἀριστόξ.Ἀρμον.7Μ, Νικόμ.Γερ.Ἀρμον.ΙΙ.

καταπυκτεύω σχόλ. καταβάλλω ἐν πυγμαχίᾳ· κ. παθ. : Σχόλ. Ἀπολλ.Ρ 2,98.

καταπυνθάνομαι ἀποθ., μτγν., μσν. ἐρευνῶ ἐκ τοῦ πλησίον, ἐρωτῶ ἀκριβῶς νὰ μάθω.

καταπυργῶ-όω μσν. κτίζω πύργους, ὀχυρώνω, ἐφοδιάζω μὲ πύργους : Ἄνν.Κομν.196Α.

κατάπυρος-ον διάπυρος, ἀναμμένος.

καταπυροῦμαι-έομαι μσν. κατακαίομαι:Βί.Ἀλεξ. 4621 **ἐπιμελῶς προσέταξε καταπυροῦσθαι ταῦτα**

καταπυρπόλησις-εως (ἡ) μσν. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταπυρπολεῖν : Ἐφραὶμ 6,2083.

καταπυρπολῶ-έω καταστρέφω ἢ ἐρημώνω διὰ πυρός, πυρπολῶ, κατακαίω : Πολύβ.5,19,8 **τὸν τόπον ταῦτον πάντα κατεπυρπόλει καὶ διέφθειρε**· κ. παθ. : Ἀριστφ.Θεσμ.243 **τί θαρρῶ καταπεπυρπολημένος;**

κατάπυρρος-ον μτγν. ὁ λίαν πυρρός, ἐρυθρός : Διοσκ.5,77.

καταπυρσεύω μτγν., μσν. ἐπιτατ. τοῦ πυρσεύω βλ.λ., φωτίζω, καταλάμπω τινά.

καταπυτίζω μτγν. ἐξακοντίζω ὑγρὸν πρὸς τὰ κάτω διὰ μικροῦ ἀνοίγματος τοῦ στόματος, καταιονῶ· κ. παθ. : Ἥρων Αὐτόμ.206 **ἄχρις ἂν καταπυτισθῇ πᾶν τὸ ὑγρόν.**

καταπώγων-ωνος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακρὸν πώγωνα, μακρογένειος : Διόδ.Σ 3,63 **τὸν αὐτὸν δὲ καὶ Καταπώγωνα λέγουσι,** Στράβ.16,4,10 **κατάκομοι, καταπώγωνες.**

καταπωλῶ-έω μτγν. πωλῶ : Κλήμ.Ἀλ.274.

καταπωμάζω (πῶμα) μτγν. θέτω καλῶς τὸ πῶμα, ἐντελῶς κλείω, βουλλώνω : Ἥρων Αὐτομ.28,5 **καταπωμάζομεν τὴν ὀπήν, ὥστε ἀποκεκλεῖσθαι.**

καταπῶς ἐπίρρ. μσν. καθώς, καθ' ὃν τρόπον : Ἐρωτόκρ.2,1554 **σὰν καταπῶς τόνε θωρεῖς δὲν τόνε θέλα δέσει,** παροιμ. **καταπῶς** (ἀ. καταποὺ) **μολογᾷ ἡ φλάσκα, οὔτε φέτος Λαμπρὴ οὔτε ταῦ χρόνου** Πάσκα.

κατάρα (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἰων κατάρη ἡ κακὴ ἀρά, ἡ κατά τινος ἀρά : Ἡρ.1,165 **ἐποιήσαντο ἰσχυρὰς κατάρας τῷ ὑπολειπομένῳ ἑωυτῶν τοῦ στόλου,** Εὐρ.Ἑκ.944 **διδόναι τινὰ κατάρᾳ,** Μηναῖ.3,10 Θεοτ. **τῆς κατάρας τῆς ἀρχαίας εὐλογημένη,** ΚΔ Πέτρ.2,2,14 **κατάρας τέκνα,** Χρον.Μορ.606Ρ **εἰς τοῦ θεοῦ τὴν κατάραν,** Παλαμ.Παρακ.151 **μὲ κατάρα κι ἀγύριστος μίσεψε,** παροιμ. **ἡ κατάρα γυρίζει στὸ νοικοκύρη** (ὁ εὐχόμενος τὰ κακὸν ἄλλου τὸ παθαίνει ὁ ἴδιος)· ἀντίθ. εὐχή : Πλάτ.Ἀλκ.2,143Β **κατάρᾳ τινὶ ἀλλ' οὐκ εὐχῇ ὅμοιον**· ἀντίθ. εὐλογία : ΚΔ Ἰακ. 3,10 **ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα**· ‖ κ. ἐν φρ. **ἀναγράφειν κατάραν, - γίγνεσθαι κατάρας** : Διόδ.Σ 1,45 **ὥστε τὴν κατάραν ἀναγράφαι . . εἰς τὸν τοῦ Δία ναόν,** Πολύβ.24,8,7 **ἐξ ὧν κατάραι . . ἐγίγνοντο κατὰ τοῦ βασιλέως**· **2)** μτφ. ἀξιοθρήνητος κατάστασις, μεγάλη δυστυχία : **τί κατάρα μᾶς βρῆκε**· **3)** δυσμενὴς περίστασις, κακὴ τύχη : Ἀρaβαντ. Παροιμ.59 **καὶ παπᾶς ἐγίνης Χότζια** (ἢ **Κώστα**)**; ἔτσι τό 'φερ' ἡ κατάρα**· **4)** φρ. **γυρίζει σὰν τὴν ἄδικη κατάρα** πλανᾶται ἀσκόπως τῇδε κἀκεῖσε.

καταραιρημένος-η-ον Ἰων. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ καθαιρέω βλ.λ.

καταράκτης Ἡσ. ἀντὶ καταρράκτης βλ.λ.

καταρακτικῶς ἐπίρρ. Ἡσ. ἀντὶ καταρρακτικῶς βλ.λ.

καταράκται θυρίδες (αἱ) Ἐπιγρ. παραθυρόφυλλα.

κατάραμα-ατος (τὸ) σχόλ. κ. δημ. ἡ κατάρα, τὸ ἀνάθεμα : Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.1355· **2)** δημ. τὸ καταρᾶσθαι, ἀπαγγέλλειν **κατάρας.**

καταραμένος-η-ο δημ. μτχ. ὁ ἄξιος κατάρας, ἐπικατάρατος : Παλαμ.Ὕμν.Ἀθ.25 **καταραμένα χρόνια**· **2)** διάβολος : Ἐρωτόκρ.1,401 **Ἔρωτα ἀδικοκριτὴ φύτρο καταραμένου.**

καταράσιμος-ον (καταρῶμαι) ἀρχ. λεξ. ὁ ἄξιος νὰ τὸν καταρασθῇ τις, ἀξιοκατάρατος Σουΐδ ἐν λ. ἀράσιμος.

κατάρασις-εως (ἡ) (καταρῶμαι) μτγν. τὸ καταρᾶσθαί τινα, κατάρα, κακολογία : ΠΔ Κριτ.5,23 **καταράσει καταράσασθε τοὺς ἐνοίκους αὐτοῖς.**

καταράσσω (ἀράσσω), ἀττ. **καταράττω** κτυπῶ κατὰ γῆς, κατασυντρίβω, συντρίβω εἰς τεμάχια· Σουΐδ. «κατήραξας κατὰ τοῦ ἐδάφους ἔβαλες»: Ἱππῶν.38 **ὁ παῖς ἐμπεσὼν κατήραξε** (τὴν κύλικα) Θεμίστ.Λόγ.10,140Β **Καρχηδόνα κατήραξεν εἰς ἔδαφος καὶ ἠφάνισε**· κ. παθ. : Ἡρ.2,63 **ἡ θύρα κατήρακται**· ‖ ἰδ. ἐπὶ ἡττημένου καὶ κατεστραμμένου στρατεύματος : Ἡρ.9,69 **τοὺς λοιποὺς κατήραξε εἰς Κιθαιρῶνα,** Δημ 675 **κατήραξε δ' εἰς θάλατταν ἅπαντας**· κ. παθ. : Θουκ. 7,6 **τὸ στράτευμα κατηράχθη εἰς τὰ τειχίσματα,** Ἀρρ Ἀν.5,20 **ἀλλὰ κατηράχθησαν ὥσπερ εἰς τεῖχός τι φίλιαν τοὺς ἐλέφαντας**· ‖ μέσ. μέλλ. ἐν παθ. σημ. : Πλούτ.Καῖσ.44 **ἀλλὰ συντρίψασθαι καὶ καταράξασθαι πάντα τοῖς ἐναντίοις**· **2)** μτφ. διαταράσσω : Λουκ.Δημ.Ἐγκώμ.38 **διασείειν καὶ καταράσσειν τὰ βουλεύματα**· **3)** ἐπὶ θαλασσίων πτηνῶν **καταράσσω ἐμαυτὸν** ρίπτομαι ἐμαυτόν, κατέρχομαι μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω : Ἀριστλ Θαυμ.836a,13 **καταράττειν αὐτοὺς εἰς τὰς κεφαλὰς αὐτῶν** (περὶ τῶν κολοιῶν)· ‖ κ. **ἄνευ τῆς αὐτοπαθ.** ἀντων ἀμτβ. πίπτω κάτω, πίπτω κατακέφαλα : Κλέαρχ.44 **οἱ στάντες τῶν κολοιῶν ἐπὶ τὸ χεῖλος καὶ καταβλέψαντες ἐπὶ τὸν ἐμφοινόμενον καταράττουσιν**· **4)** ἐπὶ ὄμβρου καὶ χαλάζης, πίπτω ὁρμητικῶς : Ἀριστλ.Κόσ.392b,10· ‖ κ. ἐπὶ ποταμῶν, ρέω πρὸς τὰ κάτω ὁρμητικῶς : Διόδ.Σ 17,75 **μετὰ πολλοῦ ψόφου ὁ ποταμὸς καταράττων εἰς τὸ χάσμα ἀφρώδης γίνεται,** Πολύβ.10,4,7 **ποταμῶνας, εἰς οὓς καταράττει ὁ ποταμός**· ‖ ὁμ. ἐπὶ ὕδατος, μτ. γεν. : Γαλ.10,554 **κρουνὸς ὕδατος καταράττει τοῦ ἀγγείου** (ἀράττει κατὰ τοῦ ἀγγείου).

κατάρᾱτος(-η)-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἰων. **-ήρατος** ἄξιος κατάρας, κατηραμένος : Εὐρ.Μήδ. 112 **ὦ κατάρατοι παῖδες**· συχν. π. κωμ. : Ἀριστφ. Βάτρ.178 **ὡς σεμνὸς ὁ κατάρατος, - ὁ κατάρατος προδότης**· ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. ἐπὶ πραγμ. ἢ καταστάσεων : Παπαδ.Χρ.Μηλ.65 **μόλις κατέλιπεν . . τὴν κατάρατον ἐκείνην στέγην,** Παλαμ. Τάφ.48 **ὦ νυχτιὰ κατάρατη.**

καταραχίζω (ραχίζω) μτγν. Ἐπιγρ. (ἀμφ) κ. δημ. ποιῶ **τὴν ἐπιφάνειαν** ἀνώμαλον : Ἀνών. ἐν Ρητ.3,577Β· **2)** δημ. εἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἁλιευθέντας ἐν δικτύῳ μεγάλους ἰχθῦς, πλήττω, τυμπανίζω, λίαν ραχίζω βλ.λ.3)· **3)** (ράχις) κατέρχομαι τὴν ράχιν ὄρους, βουνοῦ πρὸς τὰ ἰσόπεδα, ἰδ. ἐπὶ ποιμνίων : **σὰν ἀρχίσουν οἱ χειμωνιάτικες βροχές, τὰ κοπάδια καταραχίζουν γιὰ τὰ καμπήσια λιβαδοτόπια.**

καταραψῳδῶ Ἡσ. ἀντὶ καταρραψῳδῶ βλ.λ.

κατάρβυλος (ἀρβύλαι) ὁ καθήκων, φθάνων μέχρι τῶν ἀρβυλῶν (πεδίλων), ὁ ποδήρης : Σοφ. ἀπ. 622 **χλαῖνα κατάρβυλος** (Ἡσ. «ὥστε καὶ ἐπὶ τὰς ἀρβύλας χαλᾶσθαι»).

κατάργησις-εως (ἡ) (καταργῶ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ παῦσις τῆς ἐνεργείας, κατάλυσις : Ὠριγ.3,452,Συνοδ.Πράξ.772,37 **εἰς τὴν αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἀτόπως αὐτῷ φρονηθέντων τελείαν κατάργησιν, - κατάργησις τῆς ἐλευθεροτυπίας - τοῦ φόρου τῆς δεκάτης - τοῦ ἡμιγυμνασίου** **2)** νεώτ. νομ. **κατάργησις δίκης** ἡ ἐκ συμφωνίας τῶν ἀν-

τιδίκων παῦσις, κατάλυσις τῆς περαιτέρω διαδικασίας· || **καταργήσεως θεωρία** ἡ τεθεῖσα ἐκ κοινῆς τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν ἀρχὴ ἀπαγορεύσεως τῆς δουλεμπορίας καὶ ἐξαλείψεως τοῦ θεσμοῦ τῆς δουλείας.

καταργία [καταργῶ] μτγν. ἐπιτατ. τοῦ ἀργία βλ.λ. : Ἑρμ.Τρισμ.10,5.

καταργίζω ἀναγκάζω τινὰ νὰ βραδύνῃ: Αἰσχ.Ἐπτ. 374 σπουδῆ.. **οὐ καταργίσει πόδα** [δ.γρ.ἀπαρτίζει].

κάταργμα-ατος (τὸ) ἐν χρ. μ. ἐν τῷ πληθ. **κατάργματα** αἱ πρῶται προσφοραί, πρβλ. κατάρχω ἐν εἰδ. σημ. : Εὐρ.ΙΤ 244 **χέρνιβάς τε καὶ κατάργματα,** Πλούτ.Θησ.22 **παντοδαπῶν δὲ ἀνῄλεων καταργμάτων διὰ τὸ λῆξαι τὴν ἀφορίαν.**

κατάργυρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ κεκαλυμμένος, κεκοσμημένος μὲ ἄργυρον, ἀσημωμένος : Καλλιξ. 2 **κατάργυρος ὢν ὅλος,** Πλούτ.Ἠθ.828Ε **σχήματα κατάργυρα, - εἰκὼν κατάργυρος.**

καταργυρῶ-όω καλύπτω, κοσμῶ δι' ἀργύρου, ἐπαργυρώνω : Φιλόχ.138 **κατέθηκε τρίποδα καταργυρώσας·** κ. παθ. : Ἡρ.1,98 **καταργυρωμένους** (ἰων. ἀντὶ κατηρ-) **ἔχων τοὺς προμαχεῶνας,** Δίοδ.Σ 1,57 **τὴν ἔνδοθεν ἐπιφάνειαν κατηργυρωμένην·** **2)** διαφθείρω δι' ἀργυρίου, παθ. : Σοφ.Ἀντ.1077 **ἄθρησον εἰ κατηργυρωμένος λέγω.**

καταργῶ-έω κ. νεώτ. κ. δημ. ἀφήνω τινὰ ἄεργον, ἀργὸν ἢ ἄχρηστον, τὸν ἀναγκάζω νὰ παύσῃ τὰ ἔργα του : Εὐρ.Φοίν.753 **ὅπως ἂν μὴ καταργῶμεν χέρας** [σχόλ. «ὅπως μὴ ἐμπαδίζωμεν τὸ τῶν χειρῶν ἔργον, τ. ἔ. τὸν πόλεμον»], Πολύβ.ἀπ.176 **κατηργηκέναι τοὺς καιροὺς** [νὰ μὴ χρησιμοποιοῦν τὰς εὐκαιρίας], ΚΔΛουκ.13,7 **καὶ τὴν γῆν καταργεῖ·** **2)** καθιστῶ ἄχρηστον, παύω : ΚΔ Ρωμ 3,3 **μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ καταργήσει,** Πάπ. **τοῦ δεῖνα καταργοῦντός με, - ἡ κυβέρνησις κατήργησε τὸν φόρον τῆς δεκάτης - τρία ἡμιγυμνάσια·** || κ. παθ. καταλύομαι, παύομαι : ΠΔ Ἔσδρ.2,6,Β **δαπάνη . . μὴ καταργηθῆναι,** ΚΔ Ρωμ.6,6 **ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας,** Μηναῖ.12,1 Σταυροθ. **τῶν εἰδώλων ἡ πλάνη πᾶσα κατήργηται, - κατηργημένους φόρους, - κατηργήθησαν τὰ προνόμια τοῦ πατριαρχείου·** **3)** πάπ. παραδίδομαι, μένω, εἶμαι ὀκνηρός· **4)** **δὲν προξενῶ ἐντύπωσιν, δὲν τελεσφορῶ** : ΚΔ Ρωμ 3,31 **νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως·** **5)** ρηματ. π. κατάργησις, **καταργία.**

κατάρδευτος-ον [καταρδεύω] γλωσσ. βεβρεγμένος, ποτισμένος.

καταρδεύω μτγν. κατάρδω βλ.λ. : Σχόλ.Αἰσχ.Πρ. 813· **2)** μτφ. εὐφραίνω : Μηναῖ.12,6 Μέγ.Ἑσπ. **καὶ ψυχὰς καταρδεύουσα·** **3)** ρηματ.π.κατάρδευτος.

κατάρδω κ. νεώτ. καταρρέων βρέχω, ποτίζω, ἰδίως ἐπὶ ποταμῶν : Ἀντιφάν.105 **Στρυμὼν κατάρδων Θρῄκην,** Διον.Ἁλ.Ρωμ 2,2· **2)** ραντίζω· κ.παθ.: Ἰώσ.ΑΙ 11,6,2 **πολυτέλεια τῶν ἀλειμμάτων κατάρδειν·** **3)** μτφ. ραντίζω μὲ ἔπαινον, ἐπαινῶ : Ἀριστφ.Ἀχ.658 **οὔτε πανουργῶν, οὔτε κατάρδων, ἀλλὰ τὰ βέλτιστα διδάσκων** (σχόλ. «καταχέων ὑποσχέσεις καὶ καταβρέχων ἐπαίνους ὑμᾶς ὡς φυτά»)· || Ἡσ. «κατάρδειν· οὐ μόνον ποτίζειν ἀλλὰ καὶ εὐφραίνειν»)· **4)** ἐπὶ τῶν ποιημάτων τοῦ **Αἰσχ.,** παρασύρω ὡς χείμαρρος : Διοσκ.ΑΠ 7,411 (παθ.).

καταρέζω ποι. τ. τοῦ καταρρέζω βλ.λ.

καταρέομαι ἰων. τ. τοῦ καταράομαι βλ.λ. : Ἡρ. 2,39 **πολλὰ καταρησάμενοι φέρουσι** (δ.γρ.).

κάταρϜος-ον Ἐπιγρ. ὁ κατάρατος.

κατάρης ἄνεμος (ὁ) ὁ ἄνωθεν ὁρμῶν ἄνεμος, τρικυμιώδης καὶ ἐναντίος : Ἀλκ.135,Σαπφ.160 (δ.γρ. κατώρης).

καταρθ(ε)ία πάπ. ἀντὶ καταρτεία βλ.λ. : **παρέλαβον τὸ πλοῖον σὺν τῇ καταρθίᾳ.**

καταριγηλός-ή-όν ὁ προκαλῶν ρῖγος, τρομερός, φρικτός : Ὀδ.Ξ 226 **λυγρά, τά τ' ἄλλοισίν γε καταριγηλὰ πέλονται.**

καταριέμαι κ. -ιοῦμαι δημ. καταρῶμαι βλ.λ.

καταρίθμησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπολογισμός : Ἰώσ.Ἀπ.1,21· || ἡ ἀπαρίθμησις, καταγραφή, ἀπογραφή : Ἡρόδ.Ἰατρ.π.Ὀρειβ.5,30, 29, Γολ.6,95 **καταρίθμησιν ποιοῦνται** [καταριθμοῦσίν τι]· || νεώτ. ἡ ἀκριβὴς ἀρίθμησις : **καταρίθμησις τῶν οἰκιῶν.**

καταριθμῶ-έω κ. νεώτ. μετρῶ, ὑπολογίζω, κατατάσσω μετά τινων· κ. παθ. : Εὐρ.Τρῳ.872 **καταρίθμηται Τρῳάδων ἄλλων μέτα·** || κ. ἐμπροθ. (ἔν τινι, μετά τινος) : Πλάτ.Πολιτ.266Α **καταριθμεῖν ὡς ἐν ἀγελαίοις θρέμμασιν,** Πλούτ.Σόλ.12 **ὃν ἕβδομον ἐν τοῖς σοφοῖς καταριθμοῦσιν ἔνιοι·** κ. παθ. : Ἀριστλ.Πολιτ.1293b,26 **ἔπειτα καταριθμοῦνται μετὰ τούτων·** || κ. μτ. δύο αἰτ. : Πλάτ. Σοφ.266Ε· κ. παθ. : Ἀριστλ.Πολιτ.1329a,27 **λοιπὸν δ' ἐκ τῶν καταριθμηθέντων τὸ τῶν ἱερέων γένος·** **2)** συνεκδ. διηγοῦμαι λεπτομερῶς· κ. παθ : Πλάτ. Συμπ.215Α **εὐπόρως καὶ ἐφεξῆς καταριθμῆσαι τὴν σὴν ἀτοπίαν·** κ. παθ. : Φιλόδ.Ὀργ.78 W,Σέξτ. Ἐμπ.Μαθ.7,281 **τὰ συμβεβηκότα κατηρίθμηται·** || κ. μέσ. ἀφηγοῦμαι, ἐκθέτω, ὁριθμῶ : Πλάτ.Φιλ. 27Ι **αὐτὰ καταριθμήσασθαι,** Αἰσχίν.3,54 **καταριθμεῖσθαι πρὸς ὑμᾶς·** || παθ. παρακ. μτ. μέσ. σημ. : Ἀριστλ.Τοπ.101a,31 **κατηριθμημένοι τῶν πολλῶν δόξας** [μετρήσαντες, συγκεφαλαιώσαντες]· **3)** μεσ. θεωρῶ, λογαριάζω : Πλάτ. Φιλ 47Β **εὐδαιμονέστατον καταριθμεῖται,** Πολύβ. 5,67,5 **οὐδ' ἐν ἀδικήματι κατηριθμεῖτο τὴν πρᾶξιν·** **4)** ἀπολ. λογαριάζω, μετρῶ, κάμνω λογαριασμόν : Ἀριστλ.Πρ.910b,24 **διὰ τί πάντες ἄνθρωποι εἰς τὰ δέκα καταριθμοῦσιν·** **5)** νεώτ. καταγράφω ἐν καταλόγῳ, χαρακτηρίζω δι' ἀριθμοῦ καταλόγου : **καταριθμῶ τὰ προσφυγικὰ οἰκήματα·** **6)** ρηματ. π. καταρίθμησις.

καταρινῶ-άω κ. -έω καταρρινῶ βλ.λ.

καταριπτάζω καταρριπτάζω βλ.λ.

καταρίπτω μτγν. καταρρίπτω βλ.λ. : Μαν.3,55.

καταριστεύω μτγν. ἀναδεικνύω ἐμαυτὸν ἄριστον, διακρίνομαι : Πολυδ.1,176 [ἐσφ. γρ. ἀντὶ κρατιστεύω].

καταριστῆν Καλλ.ἀπ.447 «τὴν χάλαζαν» [ἀμφ.].

καταριστῶ-άω [ἄριστον] τρώγω τὸ ἄριστον, δαπανῶ ἢ σποταλῶ εἰς τὸ ἄριστον, κατασπαταλῶ : Ἀντιφ.Σοφ.73 **καταριστᾶν δὲ εἴρηκεν .. Ἀντιφῶν·** κ. παθ. : Κωμ.Ἀδέσπ.1032.

καταρκής-οῦς-ές Ἡσ. ἐντελῶς, λίαν ἀρκετός.

καταρκτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀποτελῶν τὴν ἀρχήν, πρωταρχικός : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.2,17 **ἡ δυὰς ἑτερότητος καταρκτική,** Ἰω.Λυδ.Μην.4,63.

καταρκῶ-έω [ἀρκῶ] εἶμαι λίαν, ἐντελῶς ἀρκετός, ἐπαρκής : Ἡρ.1,32 **χώρη οὐδεμία καταρκέει πάντα ἑωυτῇ παρέχουσα,** Εὐρ.Ρῆσ.447 **ἐμοὶ δὲ φῶς ἐν ἡλίου καταρκέσει,** Ἰουλ.Λόγ.1,29C **καταρκεῖν πρὸς παρασκευάς·** || ἀπρόσ. εἶναι ἀρκετόν, ἀρκεῖ, ἐξαρκεῖ, φτάνει : **Σοφ.ἀπ.86 καταρκεῖ τοῦδε κεκλῆσθαι πατρός.**

καταρμόζω ἰων. τ. τοῦ καθαρμόζω βλ.λ.

καταρνητικός ή-όν σχόλ. πρόθυμος εἰς τὸ ν' ἀρνηθῇ ἢ νὰ φέρῃ ἀντιρρήσεις : Σχόλ.Πτολ.Τετράβ 18.

καταρνοῦμαι-έομαι ἀρνοῦμαι ἰσχυρῶς : Σοφ. Ἀντ.442 **φὴς ἢ καταρνεῖ μὴ δεδρακέναι τάδε ;**

κάταρξις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἀρχή, ἔναρξις : Ἀρχιγ.π.Ἀέτ.12,1· || **κάταρξις δίκης** νεώτ.δικον. ἡ εἰσαγωγὴ δίκης τινὸς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.

καταρραγή (ἡ) ἀτονία, ἐξάντλησις : Ἱππ.Γυν.1,1 **καταρραγὴ τοῦ σώματος·** **2)** διάρρηξις, σχίσιμο : Λυκόφρ.256 **καταρραγαὶ πέπλων.**

καταρρᾳδιουργῶ-έω νεώτ. διὰ ρᾳδιουργίας προσπαθῶ νὰ βλάψω, νὰ μειώσω τινά.

καταρραθυμῶ-έω εἶμαι ἐντελῶς ράθυμος, χαλαρὸς ἢ ἀμελής : Ξεν.᾿Απομν.3,5,13 καταρραθυμήσαντες ὑστερίζουσι τῶν ἀντιπάλων, Δημ 765 τοὺς διαστρέφοντας αὐτοὺς κολάζειν, ὡς εἰ καταρραθυμήσετε, τῆς φιλοτιμίας τε ταύτης ἀποστερήσεσθε· || ὁμ. κ. μέσ. : ᾿Αμμών.Φιλ.Κατ. 7,12· 2) μτβ. παρομελῶ, ἀμελῶ ἐντελῶς τι : Κῶδ.᾿Ιουστιν.1,2,24,16 καταρραθυμεῖν τι· κ. μτ. γεν. : ᾿Ιουστιν.Νεαρ.22,45,3· || ὁμ. χάνω τι ἐκ ραθυμίας ἢ ἀμελείας : Ξεν.῾Ελλ.6,2,39 μηδὲν καταρραθυμῶν φαίνεσθαι· κ. παθ. : Δημ.42 τὰ κατερραθυμημένα πάλιν ἀναλήψεσθε (τὰ ἀπολεσθέντα ἕνεκα ραθυμίας ἢ ἀμελείας) 3) μτβ. καθιστῶ τινα χαῦνον : Φιλόστρ.Εἰκ.1,2 καταρραθυμοῦντος τὴν χεῖρα τοῦ ὕπνου· κ. παθ. : Φιλόστρ. Νεώτ.Εἰκ.2.

καταρραΐζω μτγν. ἐπιτατ. τοῦ ραΐζω, καταπραΰνω, μετριάζω.

καταρραίνω κ. μσν. βρέχω διὰ ραντισμοῦ ὑγροῦ τινος, καταρραντίζω : ῾Ιππ.῎Αρθρ.63 καταρραίνειν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ, Διόδ.Σ 34,1 καταρραίνειν βίβλους ζωμῷ· κ. ἄνευ δοτ. : ᾿Αθήν.10,453Α ἐνέβαλλον γὰρ ἄν σου .. εἰς τὰ ἰσχία λίθον, εἰ μὴ καταρραίνειν ἔμελλον τοὺς περιεστηκότας || κ. παθ. : ᾿Απολλ Παραδ.π.Γσλ 12,504· 2) παθ. ἐπὶ ὄφεως, φέρω στίγματα : Φιλούμ.23,1 κατέρρανται στιγμαῖς 3) ρίπτω ὑγρόν, διαχέω πρὸς ραντισμόν : Γεωπ.2,32,1 καταρραίνειν ὕδωρ· κ. παθ. : Σέξτ. ᾿Εμπ.Πυρρ.1,55.

καταρρακτή (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. -αχτή θύρα κλείουσα ὀχετὸν ἢ ρεῖθρον, ὑδροφράκτης· 2) σιδηρᾶ θύρα φρουρίου καταβιβαζομένη ἄνωθεν τῶν ὑδάτων τὴν νύκτα καὶ κλείουσα τὴν εἴσοδον· πρβλ. κ. καταρράκτης.

καταρρακτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ὁ ἐπιφέρων καταστροφήν, καταστροφεύς : Λυκόφρ.169 καταρρακτὴρ κίρκος.

κατάρ(ρ)άκτης (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -άχτης (καταρ(ρ)άσσω), ὡς ἐπίθ. ὁ ἐπερχόμενος, ὁρμητικός, σφοδρός : Στράβ.14,1,21 τηρήσας καταρράκτην ὄμβρον συνήργησε καὶ αὐτὸς καὶ τοὺς ρινούχους ἐνέφραξεν· || ὁ ἀπόκρημνος, ἐπὶ τῆς εἰσόδου τοῦ ῞Αδου : Σοφ.ΟΚ 1590 ἐπεὶ δ' ἀφῖκτο τὸν καταρράκτην ὀδόν· 2) ὡς αὐσ. πτῶσις ὕδατος ποταμοῦ ἢ ρύακος ἀπὸ ἱκανοῦ ὕψους, ἰδ. ἐπὶ τοῦ Νείλου : Διόδ.Σ 1,32 τηλικαύτην δ' ἔχων ὑπεροχὴν ἐν πᾶσιν ὁ ποταμὸς οὗτος, .. πλὴν ἐν τοῖς καλουμένοις καταράκταις, Στράβ. 17,1,2 ἐπὶ τὸν μέγαν καταρράκτην μικρὸν παρεπιστρέφων πρὸς τὴν ἕω, Καισάρ.Δαπ.ἐν Σάθ.3,88 πλησίον εἰς τοὺς καταρράκτας τοῦ Νείλου· || ἰων. Καταρρήκτης ποταμός τις ἐν Φρυγίᾳ : ῾Ηρ.7,26 ποταμὸν .. τῷ οὔνομα τυγχάνει ἐὸν Καταρρήκτης· 3) καταρρακτὴ βλ.λ. : Πλούτ. ᾿Αντ.76 εἰς τὸν τάφον κατέφυγε καὶ τοὺς καταρράκτας ἀφῆκε κλείθροις καὶ μοχλοῖς καρτεροὺς ὄντας, ῎Αρατ.26, Διον.᾿Αλ.Ρωμ.8,67· || ὁμ. θύρα καταρρακτῆς : ΠΔ Γεν.7,11 οἱ καταρράκται τοῦ οὐρανοῦ ἠνεῴχθησαν· || κ.μτφ. νεώτ. κ. δημ. ἄφθονος καὶ ὁρμητικὴ ροή, ὅ,τι δήποτε χειμαρρῶδες καὶ ἀκατάσχετον : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 31,28 καὶ τὸν ἥλιο καταρράχτη χρυσὸ | τὴν ἡμέρα θωροῦσες νὰ πέφτῃ· 4) εἶδος κινητῆς ἀναβάθρας, δι' ἧς ἀνήρχοντο εἰς τὰ πλοῖα : ᾿Απη.᾿Εμφ. Πολ.5,82 ἐπὶ τὰς ναῦς καταρράκτην ἐρρίπτουν εἰς τὸ ἐπιέναι δι' αὐτῶν· ὁμ. πρὸς ἐπίθεσιν κατὰ ἐλεφάντων : Διον.᾿Αλ.Ρωμ.20,1· 5) ὑδροφράκτης : ῾Ηλιόδ.Αἰθ.9,8 καταρράκτας τε ἐκ σανίδων καθιέντες· 6) εἶδος ὁρμητικοῦ θαλασσίου πτηνοῦ : ᾿Αριστφ.῎Ορν.887 καὶ ἐρῳδιῷ, καὶ καταρράκτῃ, καὶ μελαγκορύφῳ, ᾿Αριστλ.ΖΙ 509a,4 λάρος καὶ καταρράκτης καὶ ὠτὶς τὸν στόμαχον εὐρὺν καὶ πλατὺν ὅλον, ᾿Ιούβ 68Α· || ὁμ. τὸ πτηνὸν κορμοράνος : ΠΔ Δευτ 14,16(17) καταράκτην, καὶ ἱέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ· κ. ἐπὶ τοῦ ἀετοῦ : Σοφ.ἀπ.377· κ. ἐπὶ τῶν ῾Αρπυιῶν : αὐτ.714 || δημ. τὸ πτηνὸν φαλακροκόραξ ὁ πυγμαῖος· 7) νεώτ. κ. δημ. νόσος τῶν ὀφθαλμῶν, καθ' ἣν θολοῦται ὁ φακὸς ἢ περιφάκιον, ἄ. ὑπόχυμα.

καταρρακτικῶς ἐπίρρ. μσν. ὡς καταρράκτης, ὁρμητικῶς : Εὐστ.688,52.

καταρρακτός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἄνωθεν πίπτων, ἐπιπίπτων· ὅθ. καταρρακτὴ θύρα καταπακτή, κλαβανή : Πλούτ.῎Αρατ.26 μικρὸν ὑπερῷον θύρᾳ καταρρακτῇ κλειόμενον· || νεώτ. τὸ θηλ. καταρρακτὴ ὡς θηλ. βλ.λ.

καταρρακτώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ὅμοιος μὲ καταρράκτην, ὁρμητικός : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.27 ἀπὸ τὴν καταρρακτώδη κάθοδον τοῦ χειμάρρου· ἐπίρρ. -ῶς.

καταρρακῶ-όω, νεώτ. κ. -ώνω μεταβάλλω εἰς ράκος, σχίζω εἰς ράκη, κατακουρελιάζω : Σοφ.1103 νῦν δ' ὧδ' ἄναρθρος καὶ κατερρακωμένος τυφλῆς ὑπ' ἄτης ἐκπεπόρθημαι τάλας· || νεώτ. συνήθ. μτφ. ἐξευτελίζω.

καταρράκωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ καταρρακοῦν, ἡ εἰς ράκη μεταβολή· || συνήθ. μτφ. ἐξευτελισμός, κουρέλιασμα.

καταρραντίζω μτγν. κ. μσν. καταρραίνω βλ.λ.2), παθ. : Φιλούμ.14,2, ᾿Ιωσ.Γενέσ.53Α ὕδασι πολλοῖς καταρραντισθείς.

καταρραπίζω μσν. ραπίζω σφοδρῶς, πολύ: Εὐστ.512,20.

καταρραπτίτης (ὁ) ἀγών τις ἐν Ρόδῳ : Γόργων 2.

καταρράπτω κ. μσν. διὰ ραφῶν συνάπτω, ἐπιρράπτω, συρράπτω : ῾Ηρ.2,96 θύρη κατερραμμένη ῥιπὶ καλάμων (συνερραμμένη μὲ πλέγμα ἐκ καλάμων)· || ὁμ. συνάπτω, ράπτω πυκνὰ καὶ σφικτά : ῾Ιππ.Διαιτ.21 ἐς μαρσίππια καταρράψαντα προστιθέναι, Θεόφρ.ΦΙ 9,5,3,Πλούτ.᾿Αντ.81 λίθον εἰς τὴν ζώνην κατέρραψε, Βί.᾿Αλεξ.386 ἔδοξ' ἐμοὶ σφραγίζειν με καὶ ταύτην καταρράπτειν· || ἐν τῇ χειρουργικῇ, συρράπτω : Γαλ.14,783· κ. παθ. : Αἰν.Τακτ.31,4,᾿Αγαθρχ.7 καταρραφῆναι ἐν μηρῷ, Σωρ.1,68· 2) μτφ. μηχανῶμαι, παρασκευάζω : Αἰσχ.Εὐμ.26 Πενθεῖ καταρράψας μόρον.

καταρράσσω, ἀττ.-ττω δ. γρ. ἀντὶ καταράσσω βλ.λ.1) : Φίλ.1,676 ἐκτραχηλίζειν καὶ καταρράττειν, ΠΔ Ψαλμ.101 (102),10 ἐπάρας κατέρραξάς με· 2) καταρρήγνυμι βλ.λ.2) : Αἰλ.ΖΙ 3,18.

καταρρᾳστωνεύω σχόλ., ἐπιτατ. τοῦ ρᾳστωνεύω βλ.λ. : Σχόλ.Λουκ.Παρασ.41 (παθ.).

καταρρᾰφή (ἡ) μτγν. ραφή, ἐπὶ συρράφεως τῶν βλεφαρίδων : Λεωνίδ.᾿Ιατρ.π.᾿Αετ.7,72· 2) περιρραφή, μπιμπίλωμα : ᾿Ιω.Λυδ.Ρωμ.2,13.

κατάρρᾰφος-ον μτγν. κατερραμμένος, συνερραμμένος : Λουκ.᾿Επ Κρον.28 ὁλόχρυσον μὲν τὰ ἔξω, κατάρραφον δὲ τὰ ἔνδον.

κατάρ(ρ)αχα ἐπίρρ.δημ. ἐπὶ τῆς κορυφῆς ράχεως βουνοῦ : Κρυστ.Τραγ.᾿Ετσιμ.βοσκὸς 20 σήκου, τὶ τὰ μαντρόσκυλλα κατάρραχα βαβύζουν, Γρυπ.Σκ.Τερρ.27,14 καὶ ροβολοῦν κατάρραχα τ' ἀρνιὰ γκρεμνοὺς καὶ πλάγια!

καταρραχῆς ἐπίρρ. δημ., δ.γρ. -ίς ἐπὶ τῆς ράχεως βουνοῦ, ἀνὰ τὴν ράχιν : καταρραχῆς ἀμπέλια σκαλωτά· || ἀντὶ κατάρραχα βλ.λ.

καταρ(ρ)άχι (τὸ) δημ. κατάρραχο βλ.λ., συνήθ. κτ. πληθ. : Παλῖτ.᾿Εκλ.Τραγ.45,17 νὰ πάρω δίπλα τὰ βουνά, δίπλα τὰ καταράχια, | νὰ βγῶ στῆς Γούρας τὰ βουνά, στὰ κλέφτικα λημέρια.

καταρραχιά (ἡ) δημ. ἡ κλιτύς, ἡ κατωφέρεια ὄρους, βουνοῦ.

καταρραχίζω μτγν. ἐπιτατ. τοῦ ραχίζω βλ.: Ἀνών.Ῥήτ.3,577W· πρβλ. καταραχίζω.

κατάρραχο (τὸ) δημ. τὸ ἀνώτατον μέρος ράχεως βουνοῦ, κορυφή: Κρυστ.Γκόλφω 238 στὸ ἀντικρινὸ **κατάρροχο ἔλαμπε τ' ὅμορφ' ἄστρο.**

καταρραχτή (ἡ) δημ. καταρρακτή βλ.

καταρραφῳδῶ-έω (ραφῳδῶ) Ἡσ. εἰς λόγους ἐκτείνομαι δίκην ραφῳδοῦ, φλυαρῶ.

καταρρέζω, ἐπ. παρατ. **καταρρέζεσκε,** καταπραΰνω, θωπεύω, χαϊδεύω: Ἰλ.Α361 **χειρί τέ μιν κατέρεξεν,** αὐτ.Ε 424 **τῶν τινα καρρέζουσα Ἀχαιιάδων εὐπέπλων·** ‖ ὁμ. καταφῶ, ψηλαφῶ: Ὀππ.Ἁλ.611 **ἀκάνθας ἦκα καταρρέξειεν.**

κατάρρειθρον γλωσσ. ὑπόγειον ρεῖθρον.

καταρρεμβεύω μτγν. περιφέρω τινὰ ἀσκόπως, γυρίζω: ΠΔ'Ἀριθμ.32,13 **καὶ κατερρέμβευσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ** (δ.γρ. κατερόμ-).

καταρρεπής-οῦς-ές Ἡσ. ἐν λ. ἑτερορρεπής.

καταρρέπω (ρέπω) κλίνω ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους, γέρνω ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά: Ἱππ.Ἄρθρ 43· ἀντίθ. ἰσορροπῶ: Πολύβ.6,10,7 **μηδαμοῦ νεύῃ μηδ' ἐπὶ πολὺ καταρρέπῃ μηδὲν αὐτῶν, ἀλλ' ἰσορροποῦν καὶ ζυγοστατούμενον διαμένῃ·** **2**) μτφ. κλίνω πρὸς τὰ ὀπίσω, πίπτω ἐπί τινος, συμπίπτω πρός τι: Ἐπικ.Ἐπιστ.2,41U **καταρρέπειν ἐπὶ τὸν μοναχὸν τρόπον,** Ἐπιγρ. **καταρρέπειν ἐπὶ τὴν αὐτὴν γνώμην·** **3**) μτβ. προκαλῶ τὴν κλίσιν τινάς, κάμνω τινὰ νὰ πέσῃ: Σοφ.Ἀντ.1158 **τύχη γὰρ ὀρθοῖ καὶ τύχη καταρρέπει τὸν εὐτυχοῦντα τόν τε δυστυχοῦντ' ἀεί.**

κατάρρευσις-εως (ἡ) ἐκκλ. ἡ πρὸς τὰ κάτω ροή, ἔκχυσις.

καταρρέω κ. μσν. κ. νεώτ., παρακ. **-ερρύηκα,** ἀορ. **-ερρύην,** ρέω, τρέχω πρὸς τὰ κάτω: Ἰλ. Δ 149 **αἷμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς,** αὐτ.Ν 539 **κατὰ δ' αἷμα .. ἔρρεε χειρός,** Ἡρ.4,187 **καταρρέον φλέγμα ἐκ τῆς κεφαλῆς·** ‖ μτ. δοτ. τρέχω, στάζω ἔκ τινος: Εὐρ.Τρῳ.16 **φόνῳ καταρρεῖ** ‖ κ. παθ.: Πλούτ.Γάλβ.27 **κραδαίνοντα τὴν λόγχην αἵματι καταρρεομένην·** ‖ ἐπὶ ποταμῶν: Ξεν.Ἑλλ.7,4,29 **ἐπὶ τοῦ Κλαδάου ποταμοῦ παρετάξαντο, ὃς παρὰ τὴν Ἄλτιν καταρρέων εἰς Ἀλφειὸν ἐμβάλλει·** ‖ κ.γεν. ἐπὶ ὕδατος: Δημ.1274 **ὅρους περιέχοντος κύκλῳ τοῖς χωρίοις τὸ καταρρέον ὕδωρ τῇ μὲν εἰς τὴν ὁδόν, τῇ δ' εἰς τὰ χωρία συμβαίνει φέρεσθαι,** ΜηναΊ.12,16 Συνξ. **τοὺς χιτῶνας .. θαλάσσιον καταρρέοντας ὕδωρ·** **2**) ἐπὶ προσ., τρέχω, ὁρμῶ πρὸς τὰ κάτω: Ἀριστφ.Ἀχ.26 **ἀθρόοι καταρρέοντες,** Θουκ.7,84 **οἱ μὲν εὐθὺς διεφθείροντο, οἱ δὲ ἐμπαλασσόμενοι κατέρρεον** (τ. ἐ. ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ)· ‖ ὁμ. πίπτω κάτω, πέφτω: Ἱππ.Προγν.3 **καταρρέειν ἀπὸ τῆς κλίνης ἐπὶ τοὺς πόδας,** Πολύβ.8,16,6 **κατέρρεον ταῖς ἀνοδίαις εἰς τοὺς ὁμαλοὺς καὶ πεδινοὺς τόπους,** Λουκ.Τίμ.41 **ἐραστὴν διὰ τοῦ τέγους καταρρέοντα·** κ. μτ. αἰτ.: Ἀριστφ.ἀπ.47 **τὴν ἀτραπὸν κατερρύην·** **3**) ἐπὶ καρπῶν, φύλλων κττ. ἀποξηρανθέντων, πίπτω, καταπίπτω: Ξεν.ΚΠ 1,5,10 **ὁ γεωργὸς .. ἐᾷ τὸν καρπὸν ἀσυγκόμιστον εἰς τὴν γῆν πάλιν καταρρεῖν,** Θεόφρ.Φ Αἰτ.4,13,3· **4**) πίπτω εἰς ἐρείπια, κατακρημνίζομαι: Δημ.21 **τὰ τοιαῦτα περὶ αὐτὰ καταρρεῖ** ‖ ἐπὶ στέγης, κατακρημνίζομαι: Παυσ.1,44,3 **καταρρυῆναι δὲ τῷ ἱερῷ τὸν ὄροφον τεκμαίροιτο ἄν τις ὑπὸ τοῦ χρόνου,** Παπαδ.Χριστ.Διηγ.12 **μὲ τὰς ξυλώσεις χασκούσας ἕως τῆς ὀροφῆς, μὲ τὴν στέγην καταρρέουσαν·** **5**) μτφ. ἐκπίπτω ἐντελῶς, ἀφανίζομαι, κατακρημνίζομαι: Ἀριστ. ἀπ.557 **κατερρύη τὸ τῆς πόλεως ἀνδρεῖον,** Βαλαωρ.Στιχούργ.2,27 **τῆς νεότητός μου ρεῦμα, διατὶ δὲν καταρρέεις σ' ἕνα τάφον·** ‖ εἰδ.ἐν ἀναφ. πρὸς κρατῆρα ἡφαιστείου, καταπίπτω εἰς ..: Πολύβ.34,11,12 **τῶν τριῶν κρατήρων .. τὸν μὲν κατερρυηκέναι φησὶν ἐκ μέρους, τοὺς δὲ συμμένειν·** ‖ ἐπὶ νεκροῦ, ἀποχωρίζομαι, πίπτω τῶν ὀστῶν ἐκ τῆς σήψεως: Παυσ.10,2,6 **νεκροῦ κατερρυηκότας τὰς σάρκας,** ΜηναΊ.3,8 Συνξ. **τοσοῦτον κατεκαύθη, ἕως οὗ πᾶσαι αἱ σάρκες αὐτοῦ κατέρρευσαν·** **6**) μτφ. νεώτ. χάνω τὰς δυνάμεις μου, φθείρομαι, φθίνω· **7**) **καταρρέειν εἴς τινα** περιέρχομαι, καταντῶ εἴς τινα, πίπτω εἰς τὴν τύχην τινός, ξεπέφτω σὲ κάποιον: Θεόκρ.1,5 **αἴ κα δ' αἶγα λάβῃ τῆνος γέρας, ἐς τὲ καταρρεῖ ἁ χίμαρος,** Βίων 1,55· **8**) θάπτω, χώνω: Ἀριστλ. ΖΙ 556b,5 **ταῦτα δὲ τὰ κυήματα καταρρεῖ εἰς τὴν γῆν·** **9**) μτφ. ἐμπίπτω, περιπίπτω εἴς τι: Ἐπικ.Ἐπιστ.2,36U· **10**) ρηματ. π. κατάρρευσις.

καταρρήγνυμι κ. **-ύω,** μέλλ. **-ρήξω,** μτγν. παρακ. κατέρρηχα σχίζων καταρρίπτω, καταστρέφω: Ἡρ.4,201 **κατέρρηξαν δὲ τοῦδε εἵνεκα τὴν ἐποίησαν γέφυραν,** Εὐρ.Ἡρ.864 **καταρρήξω μέλαθρα καὶ δόμους ἐπεμβαλῶ·** ‖ θραύω εἰς τεμάχια, διορρηγνύω, κατοξεσχίζω: Δημ.535 **κατερρήγνυε τὰ παρασκευαζόμενα ἱμάτια εἰς τὴν ἑορτήν,** Διόδ.Σ 19,34 **ἡ μὲν ἀποτυχοῦσα .., καταρρήξασα τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν διάδημα,** Λουκ. Ἀλ.36 **τὴν ἐσθῆτα κατερρήγνυον καὶ ἐμάχοντο περὶ τῆς ὀπώρας πρὸς ἀλλήλους·** ‖ ὁμ. κ. μέσ.: Ἡρ.8,99 **κατερρήξαντο τοὺς κιθῶνας** (ἔσχισαν τὰ ἱμάτιά των), Ξεν.ΚΠ 3,1,13 **τοὺς πέπλους κατερρήξατο·** **2**) μτφ. ἐπιφέρω ρήγματα, διασπῶ: Σοφ.Ἀντ.675 **αὕτη** (ἡ ἀναρχία) **πόλεις ὀλλυσιν, .. ἥδε συμμάχου δορὸς τροπὰς καταρρήγνυσι·** **3**) φρ. καταρρηγνύειν τινὸς γέλωτα ποιεῖν τινα νὰ ἐκραγῇ εἰς γέλωτα: Ἀθήν.4,130C **πολλοὺς κατέρρηξεν ἡμῶν γέλωτας·** **4**) παθ. ἰδ. ἐν τῷ ἀορ. **κατερράγην** κ. τῷ παρακ. **κατέρρωγα** σχιζόμενος καταρρίπτομαι, καταστρέφομαι, θραύομαι: Ἡρ.7,23 **καταρρηγνύμενοι οἱ κρημνοὶ τοῦ ὀρύγματος πόνον διπλήσιον παρεῖχον,** Θουκ.4,115 **τὸ οἴκημα κατερράγη,** Στράβ.5,2,6 **ἄκρας κατερρωγυίας εἰς τὴν θάλασσαν·** **5**) ὁμ. πίπτω ἢ ὁρμῶ πρὸς τὰ κάτω, ἐπὶ τρικυμιῶν, καταρρακτῶν κττ.: Ἱππ.Ἀέρ.8 **ὁκόταν δὲ κου ἀθροισθῇ καὶ συστραφῇ ἐς τὸ αὐτὸ ὑπὸ ἀνέμων ἀλλήλοισιν ἐναντιωθέντων ἐξαίφνης, τότε καταρρήγνυται, ᾗ ἂν τύχῃ πλεῖστον συστραφέν·** ‖ κ. ἐπὶ ἀνέμου, ὁρμητικῶς ἐπιπίπτω: Πλούτ.Φάβ. 16 **πρηστῆρι γὰρ ἐοικὼς φλέγοντι κατερρήγνυτο·** ‖ δθ. ἐκρήγνυμαι, αἰφνιδίως ἐμφανίζομαι, ἔρχομαι μὲ ὁρμήν, ξαφνικά: Ἡρ.1,87 **χειμὼν κατερράγη,** Ἀριστλ.Κόσ.400a,26 **ὄμβροι καταρραγέντες·** ‖ συνεκδ. κ. ἐπὶ δακρύων: Εὐρ.Ἀλκ.1068 **ἐξ ὀμμάτων πηγαὶ κατερρώγασι·** ‖ κ. μτ. δοτ.: Φιλόστρ.Ἀπόλλ.23 **τοῦ ρεύματος καταρρηγνυμένου τῶν ὀρῶν·** **6**) μτφ. ἐκσπῶ, ἀποτόμως ἐκδηλοῦμαι, γίνομαι, ξεσπῶ: Ἀριστφ.Ἱππ.644 **ἐξ οὗ γὰρ ἡμῖν ὁ πόλεμος κατερράγη,** Φίλ.2,598 **κατερράγη γέλως,** Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.2,35 **βροντῆς μεγάλης καταρραγείσης .. ἀνήχθημεν ἐπισιτισάμενοι·** **7**) ἐπὶ γῆς, σχίζομαι, ἔχω ραγάδας, σκάζω: Ἡρ. 2,12 **Αἴγυπτος μελάγγαιός τε καὶ καταρρηγνυμένη,** Ἀριστλ.ΖΙ 556a,5 **γίγνονται δὲ ἀκρίδες .. ἐν τῇ πεδιάδι καὶ κατερρωγυίᾳ·** **8**) ἐπὶ κτισμάτων, ἐρειποῦμαι, καταρρέω: Ἐπιγρ. **ὅσα κατέρρωγεν τοῦ τείχους** (ὅσα μέρη τοῦ τείχους εἶναι ἠρειπωμένα)· **9**) ἰατρ. ἔχω βιαίας κενώσεις, ὑποφέρω ἐκ διαρροίας: Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.10 **ἡ κοιλίη καταρρήγνυται·** ἐπὶ προσ.: Ἀππ.Ἰβηρ.54 **κατερρήγνυντο τὰς γαστέρας·** ‖ ὁμ. ἐπὶ τῶν καταμηνίων, ἀφθόνως ἐκκρίνομαι: Ἀριστλ.ΖΙ 581b,1 **ταῖς θηλέσιν ἥ τε ἔπαρσις γίγνεται τῶν μαστῶν, καὶ τὰ καταμήνια καλούμενα καταρρήγνυται·** ‖ ὁμ. ἐπὶ οἰδημάτων, διαρρήγνυμαι,

ἀνοίγω, σπάζω : Ἱππ.Κῳακ.613, αὐτ.Ἐπιδ 6,8,18· || ὁμ. ἐπὶ μελῶν τοῦ σώματος, πίπτω πρὸς τὰ κάτω : αὐτ.Φύσ.Παιδ.30 **οἵ τε μαζοὶ καὶ τὰ ἄλλα μέλεα καταρρήγνυνται·** || ὁμ. ἐπὶ τῆς γλώσσης καὶ τῶν χειλέων, ἔχω σχισμάς, εἶμαι σκασμένος : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.10,27,13, Ἀέτ.5,116.

καταρρηθέντες (οἱ) μτγν. οἱ καταδικασθέντες : Ἰω.Λυδ.Ρωμ.3,18.

καταρρηκτικός-ή-όν κ. νεώτ. ἰατρ. ὁ κινῶν τὰς ἐκκρίσεις, τὰς ἐκκενώσεις : Ἱππ.Διαιτ.23 **πέπλιον δὲ μέλανος φυσέων καταρρηκτικώτερον,** Ἀρετ.Ὀξ Νούσ.1,2 **καταρρηκτικὸς οὔρων·** || ἀπολ. καθαρτικός, κινητικός : αὐτ.Διαίτ.51 **διουρητικὸς καὶ καταρρηκτικὸς αἰεὶ πολλὰ προσωφελεῖ ἐν ταύτῃσι τῇσι νούσοισι·** **2)** νεώτ. γεωλ. καταρρηκτικὴ **μεταμόρφωσις** (ἡ) ἡ κατατεμάχισις καὶ κατάθρυψις τῶν πετρωμάτων.

κατάρρηξις-εως (ἡ) ἰατρ. ἡ διὰ βιαίας κινήσεως ἐκκένωσις· δθ. κατάρρηξις **κοιλίης** ὁρμητική, σφοδρὰ κίνησις, σύσπασις τῆς κοιλίας πρὸς κενώσεις, διάρροια : Ἱππ.Κῳακ.235· κ. ἀπολ. : αὐτ.Ἐπιδ 4,26· **2)** ὁμ. ἰατρ. ῥῆξις μεμβρανῶν : αὐτ.Φύσ.Παιδ.30.

κατάρρησις-εως (ἡ) μτγν. κατηγορία, καταδόησις, καταλαλιά : Ἰουλ.Λόγ.2,85D, Ἡσ.· **2)** Σουΐδ. καταδίκη.

καταρρήσσω ἰων. τ. τοῦ καταρράσσω βλ.λ.· Ἡσ.

καταρρητορεύω κ. νεώτ. καταβάλλω, νικῶ τινα διὰ τῆς ρητορείας· συνήθ.παθ.καταβάλλομαι, νικῶμαι διὰ τῆς ρητορείας : Ὑπερείδ.Δημ ἀπ.7, Πλούτ.Ἠθ.801F, Λουκ.Ἀνάχ.19; **2)** γλωσσ. λέγω, ἀγορεύω· **3)** νεώτ. κ. ὑπερβαλλόντως ἐπιδεικνύω ρητορικὴν δεξιότητα, ποιοῦμαι κατάχρησιν τῆς ρητορείας.

καταρριγῶ-έω μτγν. μεγάλως ριγῶ, ἀνατριχιάζω : Ἀπολλ.Ρ 3,1132 **καταρριγεῖν ἰδέσθαι.**

κατάρ(ρ)ιζα ἐπίρρ. δημ. ἐπὶ φυτῶν, καθ' ὅλην τὴν ρίζαν, ἐξ ὅλης τῆς ρίζης, σύρριζα βλ.λ. : **ξαναγίνονται τ' ἀγκάθια, ἂν δὲν τὰ κόψῃς κατάρριζα·** || εἰς τὰ βαθύτερον ἐν τῇ γῇ εἰσχωροῦντα ἄκρα τῶν ριζῶν : **τὸ δένδρο σκαυλήκιασε κατάρριζα καὶ θὰ ξεραθῇ** **2)** ἐν ἀναφ. πρὸς ὄρος ἢ βράχον, εἰς τὸ ἔσχατον ἄκρον τῶν ὑπωρειῶν, στὴ ρίζα τοῦ βουνοῦ, τοῦ βράχου, ἀντίθ. κατάκορφα : **κατάρριζα τοῦ βουνοῦ εἶναι τὸ χωριουδάκι.**

κατάρριζος-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ φυτῶν, ὁ πολλὰς ρίζας ἔχων, ὁ ρίζας εἰσχωρούσας βαθέως εἰς τὴν γῆν ἔχων : Θεόφρ.Φἱ 1,6,8.

καταρριζῶ-όω (ριζῶ, ρίζα) ποιῶ, κάμνω τι νὰ ριζώσῃ, φυτεύω στερεῶς· κ.μτφ. : Πλάτ.Τίμ.73Β **οἱ γὰρ τοῦ βίου δεσμοὶ τῆς ψυχῆς . . κατερρίζουν τὸ θνητὸν γένος,** Πλούτ.Ἠθ.805F **καταρριζοῦν ἑαυτὸν εἰς τὴν πολιτείαν·** **2)** συνεκδ. στερεῶ, παγιῶ, στερεώνω : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 9,708 **καταρριζοῦν λᾶα·** **3)** ὁμ. παθ. κτῶμαι ρίζας, ριζοβολῶ : Πλάτ.Τίμ.76C ὑπὸ **τὸ δέρμα εἱλλόμενον κατερριζοῦτο·** **4)** συνεκδ. καταλήγω, τελειώνω που : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.44,22,10 **σύριγγος κατερριζωμένης.**

καταρρίζωμα-ατος (τὸ) μτγν. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταρριζοῦν βλ.λ., ἡ διὰ τῶν ριζῶν στερέωσις.

καταρρικνοῦμαι-όομαι (ρικνοῦμαι) κυρτοῦμαι, ζαρώνω, καμπουριάζω : Σοφ.Ἰχν.295, Σουΐδ.

κατάρριν-ῖνος (ὁ,ἡ) (ρίς) πάπ. ὁ γρυπὸς τὴν ρῖνα, ὁ ἔχων μύτην κυρτήν, κορακομύτης.

καταρρινίζω ἐσφ. γρ. τοῦ καταρρινῶ βλ.λ.

κατάρριναι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. κατηγορία πιθήκων τοῦ ἀθροίσματος τῶν πρωτίστων.

καταρρινῶ-άω (I) (ρίνη) ἢ -έω καταξέων φθείρω, λεπτύνω : Ἀντυλλ.π.Στοβ.4,37,16 **ἰσχναίνων καὶ καταρρινῶν τὰ συγκρίματα·** **2)** μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ἀποβάλλω διὰ τῆς ἐργασίας πᾶσαν τὴν περιττὴν σάρκα : Αἰσχ.Ἰκ.747 **πολλοὺς δὲ γ' εὑρήσουσιν . . βραχίον' εὖ κατερρινημένους** Ιδιόρθ. κατερρινωμ-|· **3)** ὁμ. μτφ. ἐν φρ. **κατερρινημένον τι λέγειν** κομψόν, εὐφυές : Ἀριστφ.Βάτρ.901.

καταρρινῶ-όω (2) (ρινός) « κατερρινωμένον· καταπεπυκασμένον, καταδεδερματωμένον ».

καταρριπίζομαι (ριπίζομαι, ριπή) μτγν. κ. μσν. παρασύρομαι ὑπὸ τῶν ἀνέμων : Εὐμάθ.246.

καταρριπισμός (ὁ) (καταρριπίζομαι) μτγν. θεραπεία διὰ ριπῆς ἀέρος, διὰ φυσήματος : Σωρ.2,41.

καταρριπτάζομαι (ριπτάζομαι, ρίπτω) Ἡσ. διασκορπίζομαι.

καταρρίπτω κ. νεώτ., μτγν. -**ριπτέω** ρίπτω κάτω, καταβάλλω, ἀνατρέπω, καταλύω : Αἰσχ. Ἀγ.884 **εἴ τε δημόθρους ἀναρχία βουλὴν καταρρίψειεν,** Πλούτ.Λούκ.34 **τῆς Ἀσίας τὰ βασίλεια καταρρίψαντες·** || κ. νεώτ. ἀνατρέπω, κάμνω τινὰ νὰ πέσῃ : **κατέρριψε τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ ἀντιδίκου ἓν πρὸς ἕν·** **2)** ὁμ. συνεκδ. ταπεινῶ, ἐξευτελίζω : Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.7 **τοὺς μὲν οἰκείους εἰς ὕψος ἐπαίροντες, τοὺς πολεμίους δὲ πέρα τοῦ μετρίου καταρρίπτοντες·** **3)** νεώτ. μτφ. ἐπὶ ἀγῶνος ἢ οἱονεὶ ἀγῶνος, ὑπερβάλλω : **κατέρριψε τὸ ρεκὸρ ἀντοχῆς·** **4)** κ. νεώτ. ἄγω εἰς ἀνυποληψίαν: Βέττ.Βάλ.238,31 **καταρρίπτειν μάθησιν·** || ὁμ. καταφρονῶ : Διόδ.Σ 13,15 **ἠξίου μὴ καταρρίψαι τῆς πατρίδος τὴν περιβόητον δόξαν·** **5)** ρηματ. π. κατάρριψις.

κατάρριψις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταρρίπτειν, καταβολή : Ὠριγ.π.Κέλσ.179· || νεώτ. κατεδάφισις, κατάπτωσις· **2)** νεώτ. μτφ. ὑπέρβασις : **κατάρριψις τοῦ ρεκὸρ τῆς ἀντοχῆς.**

καταρροή (ἡ) κ. νεώτ. ἡ πρὸς τὰ κάτω ροή, ρεῦσις : Αἴσωπ.145· **2)** νεώτ. φλεγμονὴ τοῦ βλεννογόνου τῆς ρινός, ρινικὸς κατάρρους, συνάχι.

κατάρροια (ἡ) μτγν. καταρροὴ βλ.λ.(1) : Ἀκύλ. ΠΔΨαλμ.77(78),44· **2)** κατάρρους βλ.λ.2) : Ἀρρ. Ἐπίκτ.1,26,16,Πλούτ.Ἠθ.128Α.

καταρροιβδῶ-έω Ἡσ. καταπίνω, ροφῶ.

καταρροΐζομαι μτγν. ἔχω κατάρρουν, εἶμαι συναχωμένος : Διοσκ.1,40,Γαλ.6.548.

καταρροιζῶ-έω μτγν. μετὰ ροίζου, βοεροῦ ἤχου ἐπέρχομαι ἐναντίον τινός : Νόνν.Δ 1,217 **κατερροίζησε θεαίνης.**

καταρροϊκός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς κατάρρουν, ὁ κινῶν, προκαλῶν τὸν κατάρρουν : Ἱππ.Ἀφορ.5,24,Πλάτ.Τίμ.85Β **φλέγμα δ' ὀξὺ καὶ ἁλμυρὸν πηγὴ πάντων νοσημάτων, ὅσα γίγνεται καταρροϊκά·** **2)** ὁ ὑποκείμενος εἰς κατάρρουν βλ.λ. : Ἀριστλ.Πρ.697b,20.

καταρροϊστικός-ή-όν καταρροϊκός βλ.λ. : Ἀριστλ.Πρ.929b,27 (ἐν κωδ. -ιτικοί, -ητικοί).

καταρροπή (ἡ), δ.γρ. -ίη τὸ βάρος ἐξηρτημένου σώματος, ἀντίθ. ἀναρροπίη : Ἱππ.Ἄρθρ.43.

κατάρροπος-ον κ. μσν. κεκλιμένος πρὸς τὰ κάτω : Ἱππ.Ἄρθρ.69 **κατάρροπον ποιεῖν τι,** αὐτ. **ἐπὶ τὸ κατάρροπον ῥέπειν·** || ἐξηρτημένος, κρεμάμενος : αὐτ.Ἐπιδ.6,1,10 **κατάρροπα φύματα·** **2)** κατωφερής, ἐπικλινής : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.9,14,6 **κατάρροπος κλίνη,** Ἀνν.Κομν 18Β **οἱ ποταμοὶ ἐπὶ τὰ κατάρροπα ῥέουσιν·** **3)** μτφ. ὁ ἐλαττούμενος, ἔχων τάσιν νὰ ἐλαττωθῇ, ὑφιέμενος : Ἱππ.Χυμ. 5,7 **κατάρροπος νούσας.**

κατάρρους-οος-ουν-οον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ρέων πρὸς τὰ κάτω ὁρμητικῶς : Φιλόστρ.Ἀπολλ.6,23 **κατάρρους Νεῖλος,** Βί.Ἀλεξ.3074 **διαπερᾶν τὸν ποταμόν, κατάρρουν τοῦτον ὄντα·** || ὁ πλήρης χειμάρρων : αὐτ.Εἰκ.2,17 **κατάρρους νῆσος·**

2) τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ ἐκ τῆς κεφαλῆς καταρρέων, ἡ καταρροή : Ἱππ.Ἀφορ.3,12, Πλάτ.Πολ.455D **κατάρρους νασήμασιν ὀνόματα τίθεσθαι ἀναγκάζειν τοὺς κομψοὺς Ἀσκληπιάδας,** αὐτ.Κρατ. 440C **οἱ κατάρρῳ νοσοῦντες ἄνθρωποι·** || νεώτ. νοσηρὰ αὔξησις τῆς συνήθους ἐκκρίσεως βλεννογόνου τινός : **βρογχικὸς κατάρρους, - κατάρρους τοῦ στομάχου - τοῦ λάρυγγος·** **3)** μτφ. πτῶσις, ἔκπτωσις, μτφ. : Πλάτ.Κρατ.440D **ὑπὸ ῥεύματός τε καὶ κατάρρου πάντα τὰ χρήματα ἔχεσθαι.**

καταρροφάνω καταρροφῶ βλ.λ.: Ἱππ.Νούσ.2,54.

καταρρόφησις-εως (ἡ) μτγν. τὸ τελείως ροφᾶν τι, ἡ κατάποσις : Σωρ.2,41,Διοσκ Εὐπ.2,5.

καταρροφῶ-έω μτγν. κ. -άω καταπίνω, ρουφῶ : Ἱππ.Τόπ.Ἀνθρ.17,Ξεν.ΚΠ 1,3,9 **οἶνον .. εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἐγχεάμενοι καταρροφοῦσι,** Ἀριστλ.Πρ.876a.27, Ἑρμεί.Ἰαμβ.4, Ἀλέξ.Τραλλ.II,2· || **καταρροφεῖν τινος** καταπίνειν μέρος ἔκ τινος : Ὀρειβ.8,6,16· || κ. παθ. : Ῥοῦφ.Σάτ.Γον.18.

καταρροώδης-ους-ες ὁ ὑποκείμενος εἰς κατάρρουν βλ λ.2I, ὁ ἐκ κατάρρου πάσχων : Ἱππ.Δι.I,32.

καταρρυής-οῦς-ές (καταρρέω) ὁ δι᾽ ὀλισθήσεως ρέων, πίπτων πρὸς τὰ κάτω· δθ. εἰδ. ἐπὶ λιπαρῶν ἐν θερμάνσει σαρκῶν, ὁ λειβόμενος, ὁ σταλάσσων λίπος : Σοφ.Ἀντ.1010 **καταρρυεῖς μηροὶ καλυπτῆς ἐξέκειντο πιμελῆς.**

καταρρυθμίζω μτγν. φέρω εἰς ρυθμόν, συμμετρίαν, συμφωνίαν : Ἡλιόδ.Αἰθ.3,3 **εἰς γαληνὸν κίνημα τὸ βῆμα κατερρύθμιζεν·** || ὁμ. **ὁ κατερρυθμισμένος** ὁ ρυθμικός : Λογγῖν.41,2 **τὰ κατερρυθμισμένα** (τὰ λίαν ρυθμικά)· **2)** μτφ. κατευθύνω τινὰ εἴς τι : Φιλόστρ.Ἀπόλλ.7,18 **καταρρυθμίζειν τινὰ ἐς τὴν τοῦ δικαίου δόξαν·** κ. παθ. : Ἀθήν.5,179A **ἄγριον γέροντα .. καταρρυθμιζόμενον εἰς βίον ἥμερον ὑπὸ τοῦ παιδός.**

κατάρρυθμος-ον μτγν. ὁ λίαν ἔρρυθμος, εὔρυθμος, σύμμετρος, ἀνάλογος : Λογγῖν.41,1 **κατάρρυθμα κομψὰ φαίνεται.**

καταρροισκομαι μσν. ἐπιτστ. τοῦ ρυΐσκομαι βλ.λ , ἔχω διάρροιαν : Εὐστ.136,277.

καταρρυπαίνω κ. νεώτ., μέλλ. -ρυπανῶ ρυπαίνω τι ἐξ ὅλου, λίαν, ἐντελῶς καταλερώνω, καταμολύνω· || ἐν χρ. μτφ. κηλιδώνω, καταισχύνω : Ἰσοκρ.12,63 **ταῖς κατηγορίαις ταύταις καταρρυπανεῖν τὰς τῆς πόλεως εὐεργεσίας,** Πλάτ Νόμ. 919E **ἐπιτηδεύματι καταρρυπαίνειν τὴν αὐτοῦ πατρῴαν ἑστίαν,** Ἀριστλ.Ἀθ.6,3 **ἀναξίοις καταρρυπαίνειν ἑαυτόν,** Πλούτ.Ἠθ.456C, Χορίκ.Μιλτ.64 **βραχεία κη ἴδι τοὺς πόνους καταρρυπαίνειν.**

καταρρυπῶ-όω μτγν. κ. μσν. καταρρυπαίνω βλ.λ. : Δαυῒδ Προλ.40,20· **2)** ὁμ. μτφ. κηλιδώνω, καταισχύνω : Ἰω.Λυδ.Ἀρχ.3,66 **καταρρυποῦν δικαστήριον,** Μηναῖ.6,5 Θεατ. **λόγοις καὶ πράξεσιν ἐμαυτὸν κατερρύπωσα·** **3)** Ἐπιγρ. τὸ παθ. ἐπὶ ἱματισμοῦ, κατακηλιδοῦμαι, λερώνομαι πολύ· **4)** κ. μτφ. μσν. καταισχύνομαι : Σέργ. Μακρ. ἐν Σάθ.3,226.

κατάρρυσις-εως (ἡ) μτγν. τὸ ρέειν πρὸς τὰ κάτω : Φιλούμ.π.Ὀρειβ.45,29,60· κ. ἐπὶ φλέγματος : Μιχ.Ἐφ Μ Φυσ.78,17· **2)** ἰατρ. πτῶσις πρὸς τὰ κάτω, κατάπτωσις : Γαλ.18(2),702.

καταρρυσοῦμαι όομαι λεξ. καταρρυτιδοῦμαι, γίνομαι πλήρης ρυτίδων, σουφρώνω : ΕΜ 737,1 **κατερρυσωμένον δέρμα.**

κατάρρυτος-ον κ. νεώτ. ὁ καταρρεόμενος, ὑπὸ πολλῶν ὑδάτων ἀρδευόμενος, ποτιζόμενος : Εὐρ. Ἠλ.777 **κυρεῖ δὲ κήποις ἐν καταρρύτοις βεβώς,** αὐτ.Τρῳ.1067, Αἰλ.ΖΙ 10,37 **γῆ ἔνδροσός τε καὶ κατάρρυτος,** ΠΔ Μακκ.2,12,16 **τὴν παρακειμένην λίμνην .. κατάρρυτον αἵματι πεπληρωμένην φαίνεσθαι,** Ἐπιγρ. **ὄρος κατάρρυτον** (διαυλακούμενον ὑπὸ ρευμάτων)· **2)** ἐπὶ ὑγροῦ, ὁ πρὸς τὰ κάτω ρέων : Ὀλυμπ.Μετ.128,32 **κατάρρυτον ὕδωρ·** **3)** ὁ ὑπὸ τοῦ ὕδατος κατακεκλυσμένος, προσκεχωσμένος, ἐπὶ τοῦ Δέλτα τοῦ Νείλου : Ἡρ.2,15 **ἤδη γὰρ τὸ γε Δέλτα .. ἐστὶ κατάρρυτόν τε καὶ νεωστὶ ὡς λόγῳ εἰπεῖν ἀναπεφηνός·** **4)** εἰδ. ἐπὶ στέγης, ὁ ἔχων μεγάλην ρύσιν, ὁ λίαν ἢ ἀποτόμως κατωφερής : Πολύβ.28,12,3 **κεραμωτῷ καταρρύτῳ γίγνεσθαι.**

καταρρωδῶ-έω ἰων. τ. τοῦ κατορρωδῶ, φοβοῦμαι πολύ, τρομάζω, σκιάζομαι : Ἡρ.1,34 **καταρρωδήσας τὸν ὄνειρον ἄγεται μὲν τῷ παιδὶ γυναῖκα,** αὐτ.9,8 **ἐργάζοντο δὲ μεγάλως καταρρωδηκότες τοὺς Πέρσας,** αὐτ.9,45.

καταρρώξ-ῶγος (ὁ,ἡ) ἀποκεκομμένος, ἀπόκρημνος : Σοφ.Φιλ.937 **καταρρῶγες πέτραι·** **2)** ἐπὶ γῆς, εὔθρυπτος : Ἡσ. (διόρθ. ἀντὶ καταρρόγεα).

κάταρσις-εως (ἡ) (καταίρω) ἀπόβασις, ἀντιθ. ἄπαρσις : Πολυβ.1,102· **2)** μέρος, τόπος, ἔνθα καταπλέουσιν, ὅρμος πρὸς ἀπόβασιν : Θουκ.4,26 **οἱ ὁπλῖται περὶ τὰς κατάρσεις τῆς νήσου ἐφύλασσον,** Πλούτ.Πομπ.65 **ὑπεραλκεῖς ἔχοντα καὶ ναύλοχα καὶ κατάρσεις ἐπιφόρους τοῖς ἐπιφοιτῶσι διὰ θαλάσσης,** Δίων Κ 60,11,Αἰλ.ΠΙ 9,16.

κάταρσον Ἡσ. «κατάκλεισον».

καταρτεία (ἡ) πάπ. περιληπτ. οἱ ἱστοὶ πλοίου, τὰ κατάρτια, τὰ ἄρμενα : **μηχανὴ ἐξηρτισμένη πάσῃ ξυλικῇ καταρτείᾳ καὶ σιδηρώσει.**

καταρτία (ἡ) κ.-αρθία ἐξαρτία : Πάπ.· **2)** ἐσφ. γρ τοῦ κατάρτιον βλ.λ. : Ἀρτεμίδ.Δαλδ 2,53.

καταρτίζω κ. μσν. κ. νεώτ. διευθετῶ, τακτοποιῶ, συμβιβάζω, διαλλάττω : Ἡρ.5,106 **κεῖνά τε πάντα καταρτίσω ἐς τωὐτὸ καὶ τὸν Μιλήτου ἐπίτροπον .. παραδῶ,** αὐτ.28, Πλούτ.Μάρκελλ.10 **τῆς βουλῆς τὸν δῆμον ἀννιβίζοντα μεταχειρίσασθαι καὶ καταρτίσαι μὴ δυναμένης,** Διον.Ἀλ. Ῥωμ.3,10 **ἵνα καταρτισθῇ ἡ πόλις·** || συμφιλιῶ : Εὐσέβ.Μύνδ.1 **καταρτίζειν φίλους διαφερομένους·** **2)** ἐπιδιορθώνω, ἐπισκευάζω : ΚΔ Ματθ.4,21 **καὶ προβὰς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους .. καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν·** **3)** εἰδ. ἰατρ. τοποθετῶ, ἐπαναφέρω ἐξηρθρωμένον μέλος εἰς τὴν θέσιν του; Ἀπολλ.Κιτ.2,Ἡλιόδ.Χειρ π.Ὀρειβ.49,1,3· || ὁμ. σχηματίζω πρεπόντως, ἐν φυσιολογικῇ καταστάσει δι᾽ ἀσκήσεως : Ἀρρ.Ἐπικτ.3,20,10 **καταρτίζειν τὴν ὀσφὺν καὶ τοὺς ὤμους·** **4)** μτφ. ἐπαναφέρω εἰς τὸ ὀρθόν, εἰς τὸν ἴσον δρόμον : ΚΔ Γαλ.6,1 **ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραότητος·** **5)** παροινῶ πρὸς τὸ προσῆκον, συμβουλεύω : Πλούτ Κάτ. Νεώτ.65 **ὑμέτερον, εἶπεν, ἔργον οἰδοῦντα τοῦτον μαλάξαι καὶ καταρτίσαι πρὸς τὸ συμφέρον·** **6)** ἐπανορθῶ : ΚΔ Θεσσ.1,3,10 **καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ἡμῶν·** **7)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. παρασκευάζω παρέχων τὰ ἀναγκαῖα ἐφόδια· δθ. εἰδ. ἐκπαιδεύω : Δημήτρ.Προκ. ἐν Σάθ. 3,482 **πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως .. κατήρτιζε τὸ λογικὸν αὐτοῦ ποίμνιον, - καταρτίζει τὸν μαθητὴν εἰς τὰ μαθηματικά·** || ὁμ. παθ. ἡ μτχ. **κατηρτισμένος** πεπαιδευμένος, παρεσκευασμένος εἴς τι, ἕτοιμος : ΚΔ Λουκ.6,40 **κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ·** || μέσ. θεραπεύω : ΠΔ Ψαλμ.67(68),10 **ἠσθένησε, σὺ δὲ κατηρτίσω αὐτήν·** **8)** κ. νεώτ. ἐφοδιάζω, ὁπλίζω : Πολύβ.1,47,6 **πληρώματι καταρτίσαντες ἐπιλέκτῳ,** Διόδ.Σ 13,70 **καταρτίσας δὲ καὶ τὰς ἐν ταύταις ταῖς πόλεσι τριήρεις·** || νεώτ. ἀπαρτίζω, συντάσσω, ὀργανώνω : **κατήρτισε τὴν βιβλιοθήκην τοῦ γυμνασίου - λόχον ἐκ διαφόρων μονάδων·** || κ. παθ. ὁπλίζομαι : Πολύβ.5,2,11 **πλοῖα ταῖς εἰρεσίαις κατηρτισμένα·** || κτ.μτχ. **κατηρτισμένος** ὁ ὢν ἐν τάξει μάχης: Ἡρ. 9,66 **εὖ ἐξεπιστάμενος τὰ ἔμελλε ἀποβήσεσθαι**

ἀπὸ τῆς μάχης, ἧτε κατηρτισμένος· ‖ ἐν ἀναφ. πρὸς πράγμ. παρασκευάζω, ἑτοιμάζω : Φίλ. Βελ.78,24 **καταρτίζειν σφενδόνην**· κ. μέσ. : ΠΔ Ἐξ.15,17 **εἰς ἕτοιμον κατοικητήριόν σου, ὃ κατηρτίσω, κύριε**, ΚΔ Ἑβρ 10,5 **σῶμα δὲ καταρτίσω μοι**· ‖ κ. μέσ. ἐν ἐνεργ. σημ. : Πάπ. **ὁ τὸν κόσμον καταρτισάμενος**· ‖ ὁμ. κ. μτ. ἀπαρφ. παρασκευάζω, συμπληρῶ τι πρὸς τὸ ἐνεργῆσαι ἢ διαθέσαι : Ἐπιγρ. **κατηρτίσατο διδόσθαι**· ‖ εἰδ. ἐπὶ πραγμ. δεομένων ἐπεξεργασίας, συσκευάζω, ἑτοιμάζω, οἷον φαγητά, φάρμακα κττ.: Διοσκ.Ἀλεξ.Προοιμ.· ὁμ. κ. μέσ. : Νίκ.Θηρ.954· **9**) παθ. κ. ἐν μέσ. σημ. παρασκευάζομαι, ἑτοιμάζομαι : ΚΔ Κορ.2,13,11 **ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε.**

κατάρτι(ον) (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ., μτγν. κ. **κατάρτιος** (ἡ) ὁ ἱστὸς τοῦ πλοίου : Ἀρτεμίδ Δαλδ. 2,12 **τῷ ἱστῷ καὶ τῇ καταρτίῳ τῆς νεώς**, αὐτ.53 **τὸ πλοῖον καὶ ἡ κατάρτιος αὐτοῦ**, Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,4 **κτυπῶντας τὸ κατάρτι, τὸ ἐγκρέμνισε, καὶ ἐλάβωσε τὸν γκενεράλην**, Ἐρωτόκρ.4,657 **ὦρες στὸ νέφος τ' οὐρανοῦ μὲ τὸ κατάρτι 'γγίξη**, Κάλβ.Λύρ.8,35 **σκάφη, ναύτας, ἱστία, κατάρτια | ἡ φλόγα τρώγει**, Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.137,15 **ἕνα πουλάκι κάθισε ἐπάνω στὸ κατάρτι**· **2**) μτγν. μέρος τοῦ ὑφαντικοῦ ἱστοῦ : Ἀρτεμίδ Δαλδ.3,36.

κατάρτισις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. -η ἐπανόρθωσις : ΚΔ Κορ.2,13,9 **χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ἦτε· τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν**· **2**) κ. νεώτ. γύμνασις, παιδεία, ἀγωγή : Πλούτ.Ἀλέξ.7 **τὴν περὶ μουσικὴν καὶ τὰ ἐγκύκλια παιδευταῖς οὐ πάνυ τι πιστεύων τὴν ἐπιστασίαν αὐτοῦ καὶ κατάρτισιν**· ‖ κ. νεώτ. ἀποκατάστασις, τελειοποίησις εἰς γνώσεις, εἰς εἰδικήν τινα μάθησιν : **κατάρτισις τοῦ μαθητοῦ - μικροβιολόγου**· **3**) καταρτισμὸς βλ.λ.2) : Παῦλ.Αἰγ.6,99.

κατάρτισμα-ατος (τὸ) γλώσσ. τοῦ τελειοποίησις.

καταρτισμός (ὁ) μτγν. ἐπανόρθωσις, διαλλαγή, συμφιλίωσις: Σύμμ.ΠΔ Ἠσ.38,12· πρβλ.καταρτίζω I)· **2**) τοποθέτησις ἐξαρθρωθέντος μέλους : Ἡλιόδ. π.Ὀρειβ.49,1,1, Σωρ.1,73· **3**) κ. νεώτ. προπαρασκευή, σύνθεσις πρὸς τὸ καταρτίσαι τι ἄρτιον, ἐφοδιασμός : Πάπ. **καταρτισμὸς αὐλῆς**, αὐτ. **καταρτισμὸς ἱματίου**, - **καταρτισμὸς λόχου - προγράμματος**· **4**) κ. νεώτ. γύμνασις, παιδεία, μόρφωσις : ΚΔ Ἐφεσ.4,12 **πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας.**

καταρτιστήρ-ῆρος (ὁ) ὁ ἐπανορθῶν, ἀποκαθιστῶν τὴν τάξιν, ὁ διαλλάττων, διαιτητής· πρβλ. καταρτίζω I) : Ἡρ.4,161 **ἡ δὲ Πυθίη ἐκέλευε ἐκ Μαντινέης τῆς Ἀρκάδων καταρτιστῆρα ἀγαγέσθαι**, Θεμίστ.Λόγ.4,61C.

κατάρτυσις-εως (ἡ) μτγν. ἄσκησις, γύμνασις, ἀγωγή : Πλούτ.Θεμ.2 **τοὺς τραχυτάτους πώλους ἀρίστους ἵππους γίνεσθαι, . . ὅταν ἧς προσήκει τύχωσι παιδείας καὶ καταρτύσεως**, Ἰάμβλ.Πυθ. 16,68 **κατάρτυσις ψυχῶν**· **2**) γλωσσ. ἀποτέλεσις, ἐξεργασία.

καταρτύω ἑτοιμάζω, παρασκευάζω : Ἱππ.Ἐπιστ. 12 **καταρτύειν ξεινίην**· ‖ ἰδ. ἐπὶ ἐδεσμάτων, μαγειρεύω : Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.44 **ἐπεὶ τοῖς κατηρτυμένοις τῶν ζωμῶν ἐοικότας ἀποφαίνει τοὺς λόγους**· κ. παθ. : Διοσκ.Ἀλεξ.Προοίμ. **τὰ κατηρτυμένα τῶν ἐδεσμάτων**· **2**) ἀσκῶ, ἀνατρέφω, παιδεύω : Πλούτ.Ἠθ.38D **παρατρέπων καταρτύῃ τὴν φύσιν**· **3**) μτ. ἀπαρφ. διευθετῶ, φέρω εἰς τάξιν : Σοφ.ΟΚ 71 **ὡς πρὸς τί λέξων ἢ καταρτύσων παρῇ;**· **4**) παθ. ἀσκοῦμαι, γυμνάζομαι, παιδεύομαι : Σόλ.27,11 **καταρτύεται νόος ἀνδρός**, Σοφ.Ἀντ.478 **σμικρῷ χαλινῷ δ' οἶδα τοὺς θυμουμένους ἵππους καταρτυθέντας**, Πλατ. Νόμ.808D **παῖς ἔχει πηγὴν τοῦ φρονεῖν μήπω κατηρτυμένην**, Ἰουλ.π.Στοβ.4,50,9 **τὸ πρεσβύτερον καὶ κατηρτυμένον**· **5**) ἐφοδιάζω : Ἀλκίφρ.1,8 **λέμβος . . ἐρέταις κατηρτυμένος**· **6**) ἀμτβ. κτ. μτχ. παρακ. **κατηρτυκώς** ἐντελῶς παρεσκευασμένος, ἕτοιμος, τέλειος, ἄρτιος, ἰδ. ἐπὶ ζῴων, ὁ συντετελεσμένης ἀναπτύξεως : Πάπ. **κάμηλος τῷ σώματι κατηρτυκώς**· κτ. Ἡσ. ἐπὶ ζῴου, οὗ ἔπεσαν οἱ πωλικοὶ (οἱ πρῶτοι) ὀδόντες· ‖ κ. ἐπὶ ἀνθρ. : Φιλόστρ.Ἀπολλ.5,33· ‖ μτφ. **κατηρτυκὼς ἱκέτης** τέλειος ἱκέτης, ὁ ἐκτελῶν πᾶν ὅ,τι ἀναγκαῖον, ὁ ἔμπειρος. ἢ κτ. διαφ. ἑρμ. ὁ καταβεβλημένος ὡς ἡμερωμένος ἵππος : Αἰσχ.Εὐμ.473 **σὺ μὲν κατηρτυκὼς νόμῳ ἱκέτης προσῆλθες καθαρὸς ἀβλαβὴς δόμοις**· ‖ φρ. **κατηρτυκὼς κακῶν** ἐξημερωμένος, τσακισμένος ἀπὸ τὰ κακά : Εὐρ.ἀπ.821,5 **ἀμβλὺς εἰμὶ καὶ κατηρτυκὼς κακῶν.**

καταρτῶ-άω κρεμῶ τι πρὸς τὰ κάτω ἔκ τινος, ἐξαρτῶ : Πλούτ.Ρωμ.16 **τῶν ὅπλων τοῦ Ἄκρωνος ἕκαστον ἐν τάξει περιήρμοσε καὶ κατήρτησεν**· ‖ παθ. ἐξαρτῶμαι, κρέμαμαι ἔκ τινος : Ἀριστλ. Πρ.874a,18, Λουκ.Ἐρωτ.12 **ἀμφιλαφεῖς ἄμπελοι πυκνοῖς κατήρτυντο βότρυσιν** (ἐκρέμαντο πλήρεις σταφυλῶν)· **2**) προσδένω, προσαρμόζω,παθ.: Ἡρ. 3,80 **χρῆμα κατηρτημένον** (καλῶς προσηρμοσμένον, σκόπιμον)· ‖ ὁμ. **κατηρτημένον λέγειν** ὁμιλῶ σκόπιμόν τι, μετὰ νοῦ : Ἱππ.Διαίτ.16 **αὐτοὶ δὲ ἀφ' ἑωυτῶν οὐδὲν λέγουσιν κατηρτημένον**· **3**) ὁμ. ἐπανέρχομαι εἰς τὰς αἰσθήσεις μου : Ἱππ. Ἐπιδ.1,26, η' **πέμπτῃ πρωῒ κατήρτητο**· ‖ μτγν. ἐνεργ. σωφρονίζω : Ἡρώνδ.1,62 **τῇ θεῷ κατάρτησον σαυτήν.**

καταρυβδήσας δ. γρ. τοῦ καταρροιβδήσας, ἀόρ. τοῦ καταρροιβδῶ βλ.λ.

κατάρυτος-ον δ.γρ. τοῦ κατάρρυτος βλ.λ.

κατάρχαιος-αία-αιον νεώτ. κ. -αϊκός-ή-όν ὁ παρὰ πολὺ ἀρχαῖος, πανάρχαιος· ‖ **καταρχαία διάπλασις** (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ ἀρχαιοτάτη ἐκ τῶν τεσσάρων διαπλάσεων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται τὸ ἀρχαϊκὸν ἢ ἀζωϊκὸν ἄθροισμα στρωμάτων.

καταρχαιρεσιάζω μτγν. νικῶ, καταβάλλω τινὰ κατὰ τὰς ἐκλογάς, ἰδ. δι' ἀνόμων μέσων : Πλούτ. Γ Γράκχ.11 **ἀνὴρ ὀλιγαρχικὸς . . ἐξέπεσεν ὑπατείαν παραγγέλλων, τοῦ Γαΐου τὸν Φάννιον προαγαγόντος, ἐκεῖνον δὲ καταρχαιρεσιάσαντος**· ‖ μτφ. ἐν τῷ παθ. διαφθείρομαι διὰ δώρων, δεκάζομαι : Λογγῖν.44,9.

καταρχάς ἐσφ.γρ. τοῦ κατ' ἀρχάς.

καταρχή (ἡ) μτγν. ἀρχή, ἔναρξις : Πάπ. **καταρχὴ πράγματος**, Πολύβ.2,12,8 **ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς καταρχῆς Ῥωμαῖοι μὲν εὐθέως ἄλλους πρεσβευτὰς ἐξαπέστειλαν πρὸς Κορινθίους**· **2**) ἀστρολ. πρόβλεψις ἐπιχειρήσεώς τινος, ταξιδίου κττ. διὰ παρατηρήσεως τῶν ἀστέρων, προμάντευσις : Σεραπ.π.Κατ.Ἀστρλ.Κ 1,99, Βέττ.Βάλ.187,15· ‖ **περὶ καταρχῶν** τίτλ.ποιήμ.τοῦ Μαξίμου Ἡφαιστ. Ἀστρ.· **3**) Ἐπιγρ. ἐν τῷ πληθ. αἱ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει προσφερόμεναι θυσίαι, ἀπαρχαί· **4**) ἐξουσία, κυριαρχία : Ἐπικ.ἀπ.314 **καταρχὴ τοῦ ἀθρόου**· **5**) ἀφετηρία, ὅθ. κ. βάσις ἐνεργείας ἢ πράγμ. : Χρύσ.Στωϊκ.2,246, Φιλόδ.Εὐσ.14 **τὰς χάριτας** (εἶναι) **τὰς ἡμετέρας καταρχήν.**

κατάρχης (ὁ) κ. μσν., κλητ. -άρχα δημιουργός : Πάπ. **κατάρχης τῆς γῆς**, Λίβ.Ροδ 318 **ἔρως, αὐθέντα βασιλεῦ, . . τῶν ἀναισθήτων ἀρχηγέ, τῶν ἀρχηγῶν κατάρχα.**

καταρχικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν καταρχὴν βλ.λ.2) : Κατ.Ἀστρλ.Κ 2,41.

κατάρχω κ. μσν. κάμνω ἀρχὴν πράγματός τινος, ἀρχίζω τι, μτ. γεν. : Αἰσχ.Πέρσ.351 **τίνες κατῆρξαν, πότερον Ἕλληνες, μάχης;**, Ἀριστοφ.Λυσ. 638 **ἡμεῖς γάρ, ὦ πάντες ἀστοί, λόγων κατάρ-**

χομεν τῇ πόλει χρησίμων, Πλάτ.Πρωτ.351E σὺ γὰρ καὶ κατάρχεις τοῦ λόγου· || ἡγοῦμαι, ὑπάγω ἐμπρός : Σοφ.ΟΚ 1019 ὁδοῦ κατάρχειν τῆς ἐκεῖ· || τὸ κατάρχον αἰσθήσεως-τῆς κινήσεως ἡ ἀρχὴ τῆς αἰσθήσεως, τῆς κινήσεως : Γαλ.5,588· || σπαν. μτ. αἰτ. ἀρχίζω τι : Πλάτ.Εὐθ.283B ἀνὴρ κατῆρχε λόγον, οὗ σοὶ ἄξιον ἀκοῦσαι· || μτ.μτχ. ἀρχίζω νὰ πράττω τι : Ξεν.ΚΠ 1,4,4 κατῆρχεν ἤδη ἀναπηδῶν ἐπὶ τοὺς ἵππους· κ. ἀπολ. : Πλάτ.Συμπ.177E καταρχέτω Φαῖδρος καὶ ἐγκωμιαζέτω τὸν Ἔρωτα, Ἀριστλ.Κόσ.399a,15· **2)** μέσ. ἀρχίζω, ὡς τὸ ἐνεργ. μτ. γεν., αἰτ. κ. ἀπολ. : Εὐρ.Ἑκ.685 κατάρχομαι νόμον βακχεῖον, αὐτ.Ἡρ.750 τόδε κατάρχεται μέλος ἐμοὶ κλύειν φίλιον ἐν δόμοις, Πλάτ. Φαῖδρ.256D οὐ νόμος ἐστὶν ἔτι ἐλθεῖν τοῖς κατηργμένοις ἤδη τῆς ἐπουρανίου πορείας, Πολύβ. 2,67,1 πάντες εὐθέως ἀναδείξαντες αὑτοὺς κατήρχοντο τῆς πρὸς τὸν βουνὸν προσβολῆς, Πλούτ.Ἠθ.151E εἰπόντος οὖν τοῦ Χίλωνος ὡς Σόλων κατάρχεσθαι τοῦ λόγου δίκαιός ἐστιν, Αἰλ. Τακτ 17 τὸ κατάρξασθαι· || ὁμ. μέσ. ἐπὶ θρησκευτικῆς σημ. ἀρχίζω τὰς τῆς θυσίας τελετάς, καθαγιάζω τὸ θῦμα : Ὀδ.Γ 445 Νέστωρ χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο (ὁ Νέστωρ ἤρχιζε τὴν θυσίαν νίπτων τὰς χεῖράς του . .), Ἡρ.4,60 ὁ δὲ θύων . . ἀποπνίγει, οὔτε πῦρ ἀνακαύσας οὔτε καταρξάμενος οὔτ' ἐπισπείσας, Εὐρ.ΙΤ 40 κατάρχομαι μέν, σφάγια δ' ἄλλοισιν μέλει (ἀρχίζω τὴν τελετήν, ἀλλ' ἀφήνω τὴν σφαγὴν τοῦ θύματος εἰς ἄλλους), Ἀνδοκ.1,26 ἧκον ἐπὶ τὸν βωμὸν . . ἔχοντες ἱερεῖον, καὶ ἐκέλευον κατάρξασθαι τὸν Καλλίαν, Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,25 ἐπὶ τῶν θυσιῶν κριθαῖς κατάρχεσθαι· || μτ. γεν. κάμνω ἀρχὴν τοῦ θύματος, τ. ἔ. καθιερῶ αὐτὸ ὡς θυσίαν, ἀποκόπτων τὰς τρίχας τοῦ μετώπου: Ἀριστφ.Ὄρν.959 μὴ κατάρξῃ τοῦ τράγου, Ἡρ.2,45 ἐπεὶ δὲ αὐτοῦ (Ἡρακλέος) πρὸς τῷ βωμῷ κατάρχοντο, Εὐρ.Φοίν. 573 πῶς δ' αὖ κατάρξῃ θυμάτων;· || κ. μτγν. ἐνεργ. : Ἡλιόδ.Αἰθ.2,34 παρακαλεῖν τὸν ἱερέα παρεῖναι καὶ κατάρχειν τῶν ἱερῶν· || κ. μτφ. ὀρχίζω νὰ κτυπῶ τινα, ὡς ἱερεῖον θυσιαζόμενον : Λουκ. Ἐνύπν.3 σκυτάλην λαβών μου κατήρξατο· || ὁμ. θυσιάζω, σφάζω : Εὐρ.Ἀλκ.74 στείχω δ' ἐπ' αὐτήν, ὡς κατάρξωμαι ξίφει· κ. παθ. θυσιάζομαι, ἔχω καθιερωθῆ : αὐτ.Ἡρακλ.601 ᾗ σὸν κατῆρκται σῶμα Δήμητρος κόρην· **3)** ἐνεργ. διοικῶ, κυβερνῶ, εἶμαι κύριος, μτ. γεν. : Ἀλκίφρ.3,44, Βί. Ἀλεξ.44 κατῆρχε γῆς τῆς θαυμαστῆς, καλλίστης κοσμοτρόφου· **4)** τιμωρῶ : ΠΔ Βασ.3,12,24 ὁ πατήρ μου ἐμαστίγου ὑμᾶς μάστιξιν, ἐγὼ δὲ κατάρξω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις· **5)** θρηνῶ, τιμῶ : Εὐρ.Ἀνδρ.1119 θανόντα δεσπόταν γόοις κατάρξω.

καταρῶ-όω, μέλλ. -αρόσω ἀροτριῶ, ὀργώνω ἐντελῶς : Ἀριστφ.Ὄρν.582 οἱ δ' αὖ κόρακες τῶν ζευγαρίων, οἷσιν τὴν γῆν καταροῦσιν, Πολυδ. 8,106, Ἡσ. (κτ. β' ἐν. ἀόρ. κατήροσας).

καταρῶμαι-άομαι κ.νεώτ., δημ. καταριέμαι ἐκφέρω κατάραν ἐναντίον τινός, εὔχομαι νὰ ἐπέλθῃ, νὰ ἐπισκήψῃ, νὰ συμβῇ κακὸν εἴς τινα : Ἰλ.Ι 454 πατὴρ δ' ἐμὸς αὐτίκ' ὀισθεὶς πολλὰ κατηρᾶτο (πολλὰς κατάρας ἐξέφερε), Ὀδ.Τ 330 τῷ δὲ καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλγε' ὀπίσσω, Ἡρ.2,39 κεφαλῇ δὲ κείνῃ πολλὰ καταρησάμενοι φέρουσι, Δημ.653 διόπερ καταρᾶται καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν ὁ κῆρυξ οὐκ εἴ τινες ἐξηπατήθησαν, Νικαρχ.ΑΠ 11,115 καταρᾶσθαι τὴν Ἶσίν τινι, Πολίτ. Ἐκλ.Τραγ.149,12 τὴ θάλασσα νὰ μάλωνε καὶ τήνε καταροῦσε· μτ. ἀπαρφ. εὔχομαι (νὰ γίνῃ) τι : Θεογν.277 καταρῶνται δ' ἀπολέσθαι (εὔχονται ν' ἀπολεσθῇ), Ἀριστλ.ἀπ.554 καταρῶνται μήτε πλοῖα στεγανὰ γενέσθαι· **2)** μτ. δοτ. κ. αἰτ. ἀναθεματίζω, βλασφημῶ : Ἡρ.4,184 οὗτοι τῷ ἡλίῳ ὑπερβάλλοντι καταρῶνται καὶ πρὸς τούτοισι πάντα τὰ αἰσχρὰ λοιδορέονται, Δημ.434 καὶ ἐν μὲν τῷ δήμῳ κατηρῶ Φιλίππῳ, ΠΔ Γέν.12,3 εὐλογήσω τοὺς εὐλογοῦντάς σε, καὶ τοὺς καταρωμένους σε καταράσομαι, ΚΔ Μᾶρκ.11,21 ἴδε ἡ συκῆ ἣν κατηράσω ἐξήρανται, Πλούτ.Κάτ. Νεώτ 32, Λουκ.Ὄν.27 ἐγὼ τότε κατηρώμην τὴν παλαίστραν ὡς ὄνον με καὶ οὐ κύνα τῇ τέχνῃ μεταθεῖσαν· **3)** ἀπολ. εὔχομαι : Ἀριστφ.Σφ.614 καταρασάμενος καὶ τονθορύσας, ἄλλην μή μοι ταχὺ μάξῃ, Δημ.320 καταρώμενος καὶ διομνύμενος μηδὲν εἶναί σοι καὶ Φιλίππῳ πρᾶγμα· **4)** παθ. ἀόρ. κατηράθην, παρακ. κεκατήραμαι εἶμαι κατηραμένος, μὲ ἔχουν καταρασθῆ : ΠΔ Ἀριθμ.22,6 καὶ οὓς ἂν καταράσῃ σύ, κεκατήρανται· μτχ. παρακ. κατηραμένος κ. κεκατηραμένος κατάρατος : ΠΔ Βασ.4,9,34 ἐπισκέψασθε δὴ τὴν κατηραμένην ταύτην, καὶ θάψατε αὐτήν, αὐτ.Σοφ.Σειρ.3,16 κεκατηραμένος ὑπὸ κυρίου ὁ παροργίζων μητέρα αὐτοῦ, ΚΔ Ματθ.25,41 πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, Πλούτ.Λουκ.18 ὦ κατηραμένον, ἔφη, ῥάκος, οὐδὲ πρὸς τοῦτό μοι χρήσιμον ἔσῃ;

καταρωματίζω μσν. ἐπιτατ. τοῦ ἀρωματίζω, ἀρώματι ἡδύνω, εὐχαριστῶ τινα : Θεοφύλ.Σ 181D.

καταρώτημα (τὸ) δημ. κακολογία, κουρκουσουριό : δ. δίστ. τὰ περσινὰ φιλήματα φέτο εἶν' καταρωτήματα.

καταρωτός-ή-ό δημ. μ. ἐν συναφείᾳ μτ. τοῦ κατάρα, κατάρατος, κατηραμένος : παροιμ.π. Πασπάτ.Χιακ.Γλωσσ.ἐν λ. κατάρα καταρωτὴ κι ὅπου πᾷ, δίκαιον πᾷ (δικαία κατάρα ὅπου δίδεται, δικαίως δίδεται· δ.γρ. καταρωτεῖ ἐξετάζει ἐνδελεχῶς).

καταρωτῶ κ. -άω δημ. ρωτῶ ἐπανειλημμένως, ρωτῶ πολύ, ἐξετάζω ἐπισταμένως.

κατάς Ἐπιγρ. ἀντὶ καττάς, ἤτοι κατὰ τάς.

κατασαίνω μσν. λίαν κολακεύω : Εὐμάθ.233.

κατασαλαγιάζω δημ. λαγιάζω, ἡσυχάζω.

κατασαλεύω μτγν. κ. μσν. κατασείω, καταταράττω.

κατασαλπίζω μτγν. κ. νεώτ. πληρῶ διὰ τῶν ἤχων τῆς σάλπιγγος, σαλπίζω πολὺ : Χριστόπ. Ποιήμ. (ἐκδ.Φέξη) 92,16 καυχοῦνται εἰς τὰ ἔργα τους . . καὶ τὰ κατασαλπίζουν.

κατασαμινθεύω πάπ. ρίπτω εἰς ἀσάμινθον, εἰς λουτρόν : κατασαμινθεύειν ἐσθῆτας.

κατάσαρκα ἐπίρρ. δημ. ἐντελῶς ἐπὶ τῆς σαρκὸς τοῦ σώματος.

κατασάρκιον (τὸ) νεώτ. ἐκκλ. τὸ ἐσώτατον τῶν καλυμμάτων τῆς ἁγ. Τραπέζης, τὸ συμβολίζον τὴν σινδόνα, δι' ἧς ὁ Ἰωσὴφ ἐνετύλιξε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

κατάσαρκος-ον μτγν. κ. νεώτ. λίαν σαρκώδης, πολύσαρκος : Ἀγαθρχ.ἀπ.Ἱστ.7J, Σωρ.2,57, Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.7,12,8, Ἀλκίφρ.ἀπ.5,3· || γλώσσ. τοῦ σωμασκίας βλ.λ. : Ἡρωδιαν.130· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων τῆς οἰκογ. τῶν κουρκουλιονιδῶν.

κατασαρκῶ-όω μτγν. κ. μσν. κάμνω τινὰ σαρκώδη, εὔσαρκον, εὐτραφῆ : Ἰω.Χρυσ.870D ὑπερπιαίνων σεαυτὸν καὶ κατασαρκῶν, Θεοφύλ.Σ κατασαρκοῦν τὴν ψυχήν· κ. παθ. : Βασ. Ὁμιλ.5 Ἑξαήμ 56 εὐθαλὴς τῷ σώματι κατασεσαρκωμένος ὑπὸ τρυφῆς, Ἀχμ.Ὀνειροκρ.61,25 κατεσαρκώθη καὶ ἐπαχύνθη.

κατασάρκωσις εως (ἡ) μσν. εὐσαρκία, πολυσαρκία : Εὐστ.1656,42.

κατασαρῶ-όω μτγν. σαρώνω ἐπιμελῶς, καλῶς, σαρώνων ἀποβάλλω : Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.5,1· πρβλ. κ. κατασαίρω.

κατασάττω πατῶ ἰσχυρῶς, καταπατῶ : Θεόφρ. ΦΑἴτ.5,6,2· || μτχ. παθ. παρακ. **κατασεσασμένα** γλωσσ. τοῦ κατασεσεισμένα· Ἡσ.

κατασβέννῦμι κ. **-ύω,** κ. νεώτ. (μ. **-ύω**), ἀπαρφ. ἰων. ἀορ. **-σβῶσαι,** σβήνω ἐντελῶς, ὅλως διόλου : Ἰλ.Φ 381 **κατέσβεσε θεσπιδαὲς πῦρ,** Εὐρ. Ὀρ.697 **πῦρ κατασβέσαι λάβρον,** Μηναῖ.12,1 Ὠδ. 7 **ὁ.. τῶν πατέρων Κύριος τὴν φλόγα κατέσβεσε·** || παθ. μέλλ. **-σβήσομαι,** μτ. ἀορ.β' κ. ἐνεργ. παρακ.,σβήνομαι ἐντελῶς : Ἡρ.4,5 **τοὺς μὲν δὴ καιόμενον τὸν χρυσὸν ἀπώσασθαι, τρίτῳ δὲ .. κατασβῆναι,**Πάπ. **ὁ κάνθαρος** (ὁ Ἥλιος) **κατασβήσεται·** **2**) ὁμ. μτφ. παύω, καταπαύω : Σοφ.Αἴ.1149 **χειμὼν κατασβέσειε τὴν πολλὴν βοήν,** Ξεν.25,40D **κατασβεννύειν τὴν ἀνομίαν,** Ξεν.ΚΠ 5,3,55 **τὸ αἴτιαν τούτου σκοπῶν κατασβεννύναι τὴν ταραχὴν ἐπειρᾶτο,** Πλάτ.Νόμ.838B **σμικρὸν ῥῆμα κατασβέννυσι πάσας τὰς τοιαύτας ἡδονάς,** Ἡρόδ.Ἰατρ 5,39 **κατασβῶσαι τὴν χολήν·** || θεραπεύω : Λουκ. Ἐνάλ.Δ 11,1 **δέξαι με, ὦ θάλασσα, δεινὰ πεπονθότα καὶ κατάσβεσόν μου τὰ τραύματα·** **3**) μτφ ἀποξηραίνω : Αἰσχ.Ἀγ.958 **ἔστιν θάλασσα, τίς δέ νιν κατασβέσει·** κ. παθ. : Αἰσχ.Ἀγ.888 **κλαυμάτων πηγαὶ .. κατεσβήκασι·** || ἐπὶ οἰδημάτων : Ἱππ. Ἐπιδ.1,1 **κατέσβη . οὐδ' ἐξεπύησεν·** **4**) ὁμ.παθ μτφ. ἐπὶ πάθους, καταπαύομαι : Πλάτ.Πολ.411C **ἀπὸ σμικρῶν ταχὺ ἐρεθιζόμενόν τε καὶ κατασβεννύμενον,** Πλούτ.Ἠθ.168F **ἀναθυμήσας καὶ κατασβεσθεὶς ταῖς ἐλπίσιν αὐτὸς ἑαυτὸν ἀπέσφαξεν·** **5**) ὁμ. παθ. ἐπὶ τοῦ ἀνέμου, κοπάζω : αὐτ.Τιμ.19 **τὸ πνεῦμα κατεσβεσμέναν παραλόγως ἀκύμονα τὸν πόρον ἰδεῖν καὶ λεῖον παρεῖχε.**

κατάσβεσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. παντελὴς σβέσις : Δίων Κ 54,2 **κατάσβεσις τῶν ἐμπιπραμένων, - ἐπετεύχθη ἡ κατάσβεσις τῆς πυρκαϊᾶς.**

κατασβεστήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. μικρὰ φορητὴ συσκευὴ πρὸς κατάσβεσιν πυρκαϊᾶς.

κατασβολῶ-όω μσν. δι' ἀσβόλης κατακαλύπτω : Ἄννα Κομν.247B.

κατασβῶσαι ἀπαρφ. ἰων. ἀορ τοῦ κατασβέννυμι βλ.λ.

κατασεβάζομαι μσν λίαν σέβομαί τι : Θεοφύλ.Σ Ἱστ.229,9.

κατάσεισις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ κατασείειν, βίαιον σείσιμον : Ἱππ.Ἄρθρ.43,Γαλ.10,1019 **κατάσεισις τῆς κεφαλῆς.**

κατασεισμός (ὁ) μτγν. κατάσεισις βλ.λ. : Σωρ. 1,60,Ἀρχιγ.π.Γαλ.12,657.

κατασείστης (ὁ) μσν. (βυζ.) μηχανὴ δι' ἧς κατέσειον τὰ τείχη, εἶδος πολιορκητικοῦ κριοῦ.

κατασειστόν (τὸ) μσν., δημ **κατάσειστο,** συνήθ. κτ. πληθ. -ειστά (τὰ) τὰ ἐκ χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων κοσμήματα, ἅτινα ἀνηρτῶντο ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἀπὸ τοῦ στέμματος, ὅπερ ἔφερεν ἐν ἐπισήμῳ στολῇ ἡ βασίλισσα· || δημ. **κατάσειστο** κρεμαστὸ στολίδι

κατασείω, μέλλ. **-σείσω,** παρακ. **-σέσεικα,** σείω πολύ, σείων καταρρίπτω, κρημνίζω : Θουκ.2,76 **μίαν μὲν ἡ τοῦ μεγάλου οἰκοδομήματος κατὰ τὸ χῶμα προσαχθεῖσα ἐπὶ μέγα τε κατέσεισε καὶ τοὺς Πλαταιᾶς ἐφόβησεν,** Ἀρρ.Ἀν.1,19,2 **τὰ μὲν καταβαλὼν δι' ὀλίγου τῶν τειχῶν, τὰ δὲ κατασείσας ἐπὶ πολὺ προσῆγε τὴν στρατιάν,** Αἰλ.ΠΙ 6,7 **σεισμὸς κατέσεισε τὴν πόλιν·** || παθ. πίπτω κάτω, καταπίπτω : Φίλ.2,512· || ἐπὶ τῆς χαίτης τοῦ λέοντος : Παγκράτ.Ἐπ.ἐν Πάπ. **αὐχένος ἐκ λασίοιο χαίτη κατεσείετο·** **2**) μτφ. τρόμον ἐμποιῶ, ἐκπλήττω : Φιλόστρ.Σοφ.2,29 **κατασείειν ἀκροατοῦ ὦτα,** Εὐνάπ.Ἱστ.άπ.256D **κατέσεισεν ἅπαντα καὶ κατεβρόντησε·** || ῥίπτω κάτω : Μέν.Β **ἕως κατέσεισε φιλοτιμούμενον** (ἕως ὅτου τὸν ἔρριψε κάτω ἐκ τῆς μέθης)· **3**) κινῶ,παροτρύνω, παρακινῶ : Εὐνάπ.Ἱστ.άπ.235D **κατασείειν νεανίσκον εἰς τὸν μανιώδη καὶ σφαλερὸν τῆς βασιλείας ἔρωτα·** κ. παθ. : αὐτ.223D **πρὸς τὸ λέγειν κατασείειν·** **4**) ἐν τῇ χειρουργικῇ, θεραπεύω διὰ σείσεως, τιναγμοῦ : Ἱππ.Ἄρθρ.42· κ. παθ. : αὐτ.43· **5**) κινῶ τι ἐνδεικτικῶς, ὅπως κάμω σημεῖον : ΚΔ Πράξ.19,33 **ὁ δὲ . . κατασείσας τὴν χεῖρα ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ,** Ἰώσ.ΠΙ 2,21,8 **κατασείειν ἱκετηρίας,** Πλαύτ.Πομπ.73 **κατασείουσί τινες ἄνθρωποι τὰ ἱμάτια καὶ τὰς χεῖρας ὀρέγουσι πρὸς αὐτούς·** || συνήθ. μτ. δοτ. ἰδ. ἐν φρ. κ- **τῇ χειρί** κάμνω σημεῖον διὰ τῆς χειρός, ἵνα ἐπιβάλω σιγήν : Πολύβ.1,78,3 **καὶ συνεγγίσας τῷ χάρακι τολμηρῶς ἔμενε, κατασείων τῇ χειρί,**·Ἡλιόδ. Αἰθ.10,7 **κατασείσας τῇ χειρὶ καὶ . . τὸ αἰτούμενον ἔσεσθαι τοῖς νεύμασι σημήνας,** ΚΔ Πράξ.12,17 **κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν διηγήσατο·** || ὁμ. μτ. δοτ. κάμνω σημεῖον σείων λύχνον, ὀθόνην κτλ. : Πάπ. **κατασείειν τῷ λύχνῳ ἅμα λέγων τὸν λόγον,** Ἡλιόδ.Αἰθ.9,6 **ὅ τε δῆμος ὀθόναις κατασείων ἐπιτρέπειν τὸν δρόμον ἐνεδείκνυτο** **6**) κ ἀπολ. κάμνω νεῦμα ἢ σημεῖον εἰς ἕτερον, ὅπως σιωπήσῃ: Ξεν.ΚΠ 5,4,4 **αὐτοί τε ἐδίωκον καὶ τῷ Γαδάτᾳ κατέσειον,** Ἰώσ.ΑΙ 17,10,2 **κατασείειν τισὶν ἐπεξιέναι·** || κινῶ τὴν κεφαλὴν πρὸς δήλωσιν περιφρονήσεως : Φιλόδ.Κακ.37J.

κατασελγαίνω λεξ εἶμαι λίαν ἀσελγής· Σουΐδ. ἐν λ. καταπυγών.

κατασεμνύνω μτγν. καθιστῶ τι λίαν σεμνόν, κατακοσμῶ : Κύριλλ. κατὰ Ἰουλιαν.3,88A **τὸν Ἀπολλωνίου βίον ἐξειλεγμέναις καλλιεπείαις κατασεμνύνειν.**

κατασέρνω δημ. κακολογῶ, κακογλωσσῶ, διασύρω.

κατασεύομαι παθ. μτ. αἰτ. φέρομαι ἢ ὁρμῶ πρὸς τὰ κάτω : Ἰλ.Φ 382 **κῦμα κατέσσυτο καλὰ ῥέεθρα·** || ἀπολ. ὁρμῶ πρὸς τὰ κάτω μεθ' ὁρμῆς, καταπίπτω : Κόϊντ.4,270 **κατεσσύμενος·** || ὁρμῶ ἐναντίον τινός : Νόνν.Δ 5,353 **κατεσσεύεσθε λεόντων.**

κατασήθω κ. μσν., ἀόρ. **-έσησα** . περνῶ διὰ τοῦ σήστρου, λεπτοῦ κοσκίνου, κοσκινίζω : Ἱππ. Γυν.2,133· κ. παθ. κτ. μτχ. ἀορ. : Γεωπ.12,17,1 **γῆν κατασησθεῖσαν·** **2**) διασπείρω, σκορπίζω : Θεοδοτ.Βελοπ.14 **κατασήθειν ναὸν τέφρᾳ.**

κατασημαίνομαι μέσ. κ. νεώτ. κάμνω τι νὰ σφραγισθῇ καλῶς, σφραγίζω, κλείω : Ἀριστφ.άπ. 28 **ὄφεις . . ἐν κίστῃ που κατασήμηναι,** Ἀριστλ. Ἀθ.53,2 **ἐμβαλόντες τὰς μαρτυρίας καὶ . . τοὺς νόμους εἰς ἐχίνους, . . καὶ τούτους κατασημηνάμενοι·** || ἐξασφαλίζω, προσέχω : Πλάτ.Μέν.89B **τοὺς ἀγαθοὺς τὰς φύσεις, οὓς ἡμεῖς ἂν παραλαβόντες ἐκείνων ἐφυλάττομεν, κατασημηνάμενοι πολὺ μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον·** κ. παθ. : Πλάτ. Νόμ.937B **τὰς ἐπισκήψεις φυλάττειν κατασεσημασμένας ὑπ' ἀμφοῖν·** **2**) κάμνω νὰ σημειωθῇ, σημειώνω : αὐτ.Νόμ.756C **ἐπειδὰν δ' ἐνεχθῶσι, τούτους μὲν κατασημήνασθαι τῇ δ' ὑστεραίᾳ φέρειν** κ. παθ. : αὐτ.756E **τὰ κατασημανθέντα ὀνόματα ἐξενεγκεῖν·** **3**) μτγν. ἐν τῷ ἐνεργ. **-αίνω** σημαίνω, δεικνύω : Νεῖλ.Ἐπιστ.261 **ἡ τρυγὼν τὴν σωφροσύνην κατασημαίνει.**

κατασημαντικός-ή-όν μτγν. ὁ σαφῶς ἐμφαίνων, καθαρῶς δεικνύων τι : Λογγῖν.32,5.

κατασημειοῦμαι-όομαι Ἐπιγρ. κατασημαίνομαι βλ.λ.1.

κατασήπω κάμνω τι νὰ σαπίσῃ : Ξεν.ΚΠ 8,2,21 **τὰ μὲν αὐτῶν κατορύττουσι, τὰ δὲ κατασήπουσι, τὰ δὲ ἀριθμοῦντες ..·** || παθ. σήπομαι, σαπίζω : Ἰλ.Τ 27 **ἀεικίσσωσι δὲ νεκρόν** (**ἐκ δ' αἰὼν πέφαται**) **κατὰ δὲ χρόα πάντα σαπήῃ,** Ἀριστφ.Πλ.1035 **οὔκ, ἀλλὰ κατασέσηπας, ὥς γ'**

ἐμοὶ δοκεῖς, Ξεν.ΚΠ 8,22 **οὔτε κατασήπεται οὔτε ὑπερπληρούντα λυμαίνεται,** Πλάτ.Φαίδ.86D **ἕως ἂν κατακαυθῇ ἢ κατασαπῇ,** Πάπ. **κατασαπέντων τῶν καρπῶν·** **2)** μτφ. ἀφήνω νὰ παραλύωσι, ν' ἀποχαυνῶνται : Γαλ.10.264 **κατασήπειν τοὺς ἀνθρώπους ἐν τοῖς πάθεσι·** **3)** ὁμ. μτφ. τὸ παθ. φθίνω, τήκομαι, λειώνω : αὐτ.263 **κατασήπεσθαι ἐπὶ τῆς κλίνης,** Ἀρρ.Ἐπικτ.4,10,20 **πρὸς ταῖς ἀλλατρίαις θύραις κατασαπῆναι.**

κατασθενῶ-έω κ. μσν. εἶμαι ἢ πέφτω ἄρρωστος : Ἀέτ.9,42 **οἱ κατησθενηκότες·** πρβλ. Ἐρωτ. ἐν λ. κατηπέδανον **2)** κάμνω τι ἀσθενές, ἐξασθενῶ, καταπαύω : Συμπλ.ΑΠ 3,158 **κατασθενέειν κνησμονάς·** || κ. μσν. ἀμτβ. : Θεοφύλ.Σ Ἱστ.224 **ἡ κατασθενοῦσα δύναμις.**

κατασθμαίνω ἀσθμαίνων ἀγωνίζομαι, παλαίω ἐναντίον τινός : Αἰσχ.Ἑπτ.393 **ἵππος χαλινῶν ὣς κατασθμαίνων μένει.**

κατασιγάζω κ. νεώτ. κάμνω τινὰ νὰ σιγήσῃ, σιωπήσῃ, κελεύω σιγήν, καταπαύω, πραΰνω : Ἀριστλ.ΖΙ 614α,20 **ἐνίατε φασὶν οἱ ἔμπειροι τὸν ἄρρενα προσιόντα τὴν θήλειαν κατασιγάζειν,** Ἡρωδιαν.Ἰατ.1,9,3 **τῷ τε τῆς χειρὸς νεύματι τὸν δῆμον κατασιγάσας,** Αἰλ.ΖΙ 16,23 **κατασιγάζειν σάλπιγγα** **2)** παθ. δὲν εἶμαι ἐν χρήσει, δὲν ἀναγινώσκομαι : Ποσειδών.36J, Ἀθήν.1,3Α **ὡς τὰ Πινδάρου . . ἤδη κατεσιγασμένων ὑπὸ τῆς τῶν πολλῶν ἀφιλοκαλίας.**

κατασιγαίνω κατασιγάζω, καταπραΰνω· Ἡσ. ἐν λ. πραΰνει.

κατασιγαστήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. τεχνολ. συσκευὴ ἐν χρήσει διὰ τὴν κατασίγασιν τοῦ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν καυσαερίων τῶν μηχανῶν ἐσωτερικῆς καύσεως προκαλουμένου θορύβου.

κατασιγαστικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόδιος εἰς τὸ κατασιγάζειν : Εὐστ.197,48.

κατασιγῶ-άω κ. μσν σιωπῶ ἐντελῶς, δὲν ὁμιλῶ : Πλάτ.Φαίδ.107Α **εἰ δή τι Σιμίας ὅδε ἤ τις ἄλλος ἔχει λέγειν, εὖ ἔχει μὴ κατασιγῆσαι·** **2)** κατασιγάζω βλ.λ.1) : Πάπ., Λουκ.Ζ Τραγ.13 **κατασίγησον αὐτούς, ὦ Ἑρμῆ, ὡς μάθωσιν ὅτου ἕνεκα ξυνελέγησαν,** Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ.3,205 **καθελεῖν τοῦ θρόνου ἐπηρῶντο, εἴπως τοὺς διακηρύττοντας κατασιγάσειεν κρύφα.**

κατασιδηρῶ-όω μτγν καταλύπτω, ἐπικαλύπτω ὅλον τι μὲ σίδηρον : Διόδ.Σ 13,54 **κριοὺς κατασεσιδηρωμένους προσήρεισε τοῖς τείχεσι.**

κατασιελίζω μτγν., μσν διὰ σιέλου περιβρέχω, γεμίζω μὲ σάλια.

κατασικελίζω τυρὸν τρώγω τὸν τυρὸν κατὰ τὸν σικελικὸν τρόπον, διὰ νοσφισμοῦ : Ἀριστφ. Σφ.911 **τυρὸν πολὺν κατεσικέλιζε.**

κατασιλλαίνω ἐμπαίζω : Ἱππ.Παραγγ.8.

κατάσιμος-ον γλωσσ σιμός.

κατασίνομαι μτγν. βλάπτω πολύ, ζημιῶ· Ἡσ.: Μάλχ.407 D **κατασινάμενος τὰ κάλλιστα τῆς χώρας** (ἀμφ.)

κατάσιτος (ὁ) μσν ὁ κατατρώγων τι, ὁ κατασιτούμενος : Εὐστ.Πον.313,37 **οὐ .. οἱ μύες οὗτοι παράσιτοι, κατάσιτοι μὲν οὖν, εἴπερ ἦν ἡμῖν ὀνοματοθετεῖν· κατασιτοῦνται γὰρ τὰ περιπίπτοντα.**

κατασιτοῦμαι-έομαι κατεσθίω, κατατρώγω τι : Ἡρ.1,216 **τὸν δὲ νούσῳ τελευτήσαντα οὐ κατασιτέονται, ἀλλὰ γῇ κρύπτουσι,** Στράβ.15,2,14 **τὴν δὲ γλῶτταν . . δίδωσι τῷ ἀνενέγκαντι καὶ τοῖς οἰκείοις κατασιτήσασθαι,** Διόδ.Σ 3.36 **τὸ δὲ θηρίον . . τὸν πρῶτον ἁρπάζει τῷ στόματι . . καὶ τὰς σάρκας ἔτι ζῶντος κατεσιτεῖτο.**

κατασιωπή (ἡ) Ἐπιγρ. τελεία σιωπή

κατασιωπῶ-άω κ. νεώτ. καθ' ὁλοκληρίαν σιωπῶ, σωπαίνω, δὲν λέγω τίποτε : Ἰσοκρ.8,38 **πότερα χρήσωμαι ταῖς ἀληθείαις ὥσπερ περὶ τῶν ἄλλων, ἢ κατασιωπήσω, δείσας τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν,** Ἀριστλ.Ἀθ.14,2 **ὅσοι μὲν γὰρ ἀγνοοῦσι Πεισίστρατον ἐπιτιθέμενον τυραννίδι σοφώτερος εἶναι τούτων, ὅσοι δ' εἰδότες κατασιωπῶσιν ἀνδρειότερος,** Δημ.1035 **μήτ' ἀληθῆ μήτε δίκαια τῶν ἐγκλημάτων οὐ κατασιωπᾶν,** Ἰώσ. Ἀπ.2,33· **2)** κ. νεώτ. μτ. αἰτ. πράγμ. παρέρχομαι ἐν σιωπῇ, παρασιωπῶ : Διόδ.Σ 32,10 **κατασιωπᾶν τὸ γεγονός·** || παθ. παραβλέπομαι, δὲν μνημονεύομαι : Ἰσοκρ.4,27 **ἀνάγκη προαιρεῖσθαι τῶν εὐεργεσιῶν μὴ τὰς διὰ μικρότητα διαλαθούσας καὶ κατασιωπηθείσας·** **3)** καταδικάζω εἰς σιγήν : Δίων Χρ.32,98 **κατασιωπᾶν πόλιν·** **4)** μτβ. κάμνω τινὰ νὰ τηρῇ σιωπήν : Ξεν.Ἑλλ.5,4,7 **τὸν μὲν ἀπέκτειναν, τὴν δὲ γυναῖκα φοβήσαντες κατεσιώπησαν,** Λουκ.Δὶς Κατ.17 **τὴν αὐλητρίδα κατεσιώπα καὶ ἐπὶ τῇ πορφυρίδι ᾐσχύνετο·** || μέσ. προκαλῶ, ἐπιβάλλω σιωπήν : Ξεν.Ἑλλ.2,4,20 **ὁ τῶν μυστῶν κῆρυξ, μάλ' εὔφωνος ὤν, κατασιωπησάμενος ἔλεξεν·** || καταπαύω : Πολύβ.18,46,9 **κατασιωπησάμενος διὰ τοῦ σαλπικτοῦ τὸν θόρυβον ἀνηγόρευσε ταῦτα.**

κατασκαίρω μτγν. σκιρτῶ, τινάσσομαι ἄνω καὶ κάτω : Ὀππ.Ἁλ.4,322 **πυκνὰ κατασκαίρων.**

κατασκάπτω κ. νεώτ., παρακ. **-έσκαφα,** σκάπτω εἰς τὰ κάτω, σκάπτω εἰς βάθος, κατορύττω : Θεόφρ.ΦΑἴτ.4,13,5 **κατασκάφαντα ἐπὶ θάτερα τῆς ἀμπέλου περικαθᾶραι πάσας τὰς ῥίζας·** **2)** σκάπτων κρημνίζω, καταστρέφω, καταβάλλω ἐκ θεμελίων : Ἡρ.7,156 **Καμαρίνης δὲ τὸ ἄστυ κατέσκαφε,** Σοφ.Φιλ.998 **Τροίαν σ' ἑλεῖν δεῖ καὶ κατασκάψαι βίᾳ,** Εὐρ.Ἡρ.566 **κατασκάψω δόμους καινῶν τυράννων,** Ἀριστφ.Νεφ.1488 **ἔπειτ' ἐπαναβὰς ἐπὶ τὸ φροντιστήριον τὸ τέγος κατασκάπτει,** Ἐπιγρ. **κατασκάπτειν τὴν πόλιν,** Θουκ. 4,109 **Μεγαρῆς τε τὰ μακρὰ τείχη . . κατέσκαψαν ἑλόντες ἐς ἔδαφος,** Ἰσοκρ.14,35 **τὰ τείχη κατεσκάφασι,** Ἀριστλ.Ἀθ.37,1 **ὅσοι τυγχάνουσιν τὸ ἐν Ἠετιωνείᾳ τεῖχος κατασκάψαντες,** Αἰσχίν.3,123 **τῇ δὲ ὑστεραίᾳ . . τὸν λιμένα κατασκάψαντες καὶ τὰς οἰκίας ἐμπρήσαντες ἀνεχωροῦμεν,** ΠΔ Βασ.3,19,10 **τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν,** Πλούτ.Ποπλ.10 **κατέβαλε τὴν οἰκίαν καὶ κατέσκαψεν εἰς ἔδαφος πᾶσαν·** κ. παθ. : Ἐπιγρ. **Ϝοικία κατασκαπτέσθω,** Ἡρ.6,72 **τὰ οἰκία οἱ κατεσκάφη,** Εὐρ.Ἑκ.22 **Ἕκτορός τ' ἀπόλλυται ψυχὴ πατρῴα θ' ἑστία κατεσκάφη,** ΠΔ Ἀμ.9,11 **ἀνοικοδομήσω τὰ πεπτωκότα αὐτῆς, καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀναστήσω,** ΚΔ Πράξ.15,16.

κατασκαριφῶ-άω μτγν. καταξεσχίζω, περιδρύπτω, κάμνω ἀμυχὰς εἴς τι : Ἀθήν.11,507C **κορώνην γενόμενον ἐπὶ τὴν κεφαλήν μου ἀναπηδήσαντα τὸ φαλακρόν μου κατασκαριφᾶν καὶ κρώζειν περιβλέπουσαν.**

κατασκαφή (ἡ) κ. νεώτ. ἡ μέχρι τοῦ ἐδάφους κατάσκαψις, κατακρήμνισις, κατεδάφισις : Σοφ.ΟΚ 1318 **ὁ πέμπτος δ' εὔχεται κατασκαφῇ Καπανεὺς τὸ Θήβης ἄστυ δῃώσειν πυρί,** Θουκ. 5,63 **οἱ δὲ τὴν ζημίαν καὶ τὴν κατασκαφὴν ἐπέσχον,** Λυσ.13,8 **τότε ὑμεῖς τε . . οὐκ ἠνέσχεσθε ἀκούσαντες περὶ τῶν τειχῶν τῆς κατασκαφῆς,** Ἐπιγρ. **κατασκαφὴ ἀκροπόλεως·** || συνήθ. κ. κτ. πληθ. : Αἰσχ.Χο.50 **ἰὼ κατασκαφαὶ δόμων,** Εὐρ. Ἑλ.196 **Ἰλίου κατασκαφὰν πυρὶ μέλουσαν δαΐῳ δι' ἐμὲ τὰν πολυκτόνον,** αὐτ.Φοίν.1196 **πύργων μὲν οὖν γῆς ἔσχομεν κατασκαφάς,** Αἰσχίν.3,157 **νομίσαθ' ὁρᾶν ἁλισκομένην τὴν πόλιν, τειχῶν κατασκαφάς, ἐμπρήσεις οἰκιῶν·** **2)** τὸ σκάπτειν εἰς βάθος καὶ κρύπτειν τι, τάφος, ἰδ. ἐν τῷ πληθ. : Αἰσχ.Ἑπτ.1008 **θάπτειν ἔδοξε γῆς φίλαις κατασκαφαῖς,** Σοφ.Ἀντ.920 **εἰς θανόντων ἔρχομαι κατασκαφάς.**

κατασκαφής-οῦς-ές ὁ πολὺ σκαφείς, βαθέως ἐσκαμμένος : Σοφ.᾿Αντ.891 **ὦ τύμβος, ὦ νυμφεῖον, ὦ κατασκαφὴς οἴκησις ἀείφρουρος** (τάφος).
κατασκάφιλος ῾Ησ. «καταισχύνων τοὺς φίλους».
κατασκεδάζω σχόλ. κ. νεώτ. κατασκεδάννυμι, διασκορπίζω· Σουΐδ. : Παπαδ.Χρ.Μηλ.104 **θὰ εἶχε πλείονας ἀθῴους καθ᾿ ὧν νὰ διασκεδάσῃ τὴν ὀργήν του·** κ. παθ. : Σχόλ.Εὐρ.᾿Εκ.916.
κατασκεδάννυμι κ. **-νύω**, ἀττ. μέλλ. **-σκεδῶ**, διασπείρω, διασκορπίζω ἢ χύνω ἐπί τινος : ᾿Αριστφ. ᾿Ορν.536 **κατάχυσμ᾿ ἕτερον γλυκὺ καὶ λιπαρόν, κἄπειτα κατεσκέδασον θερμόν**, Δημ.1257 **ἔτυπτον καὶ τὰς ἀμίδας κατεσκεδάννυον καὶ προσεούρουν·** ‖ μέσ. χύνω ἔξω, ραντίζω : Ξεν.᾿Αν. 7,3,32 **ξυνέπιε καὶ συγκατεσκεδάσατο μετ᾿ αὐτοῦ τὸ κέρας·** ‖ κ. παθ. διασκορπίζομαι : ῾Ιππ. ᾿Ιητρ.7 **τοῦ πόνου πλείονος κατασκεδασμένου τῆς σαρκός·** ‖ ἐν χρ. μτ. αἰτ. κ. γεν. μτφ. : Δημ. 242 **ἑωλοκρασίαν τινά μου τῆς πονηρίας τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἀδικημάτων κατασκεδάσας·** ‖ κ. ἐπιχέω ὕβριν, λοιδορίαν ἐπί τινος : Πλούτ ᾿Ηθ.101 **πᾶσαν ὕβριν αὐτοῦ κατασκεδαννύντος**, Λουκ.᾿Ορχ.6 **σὺ δὲ εἰ βούλει λῆρόν τινα κατασκεδάσαι μου**, αὐτ.Εὐν.2 **οἵ γε ξυμπεσόντες ὅλας ἁμάξας βλασφημιῶν κατεσκέδασαν ἀλλήλων κεκραγότες·** **2)** διαδίδω, ἐξαπλῶ φήμην : Πλάτ.᾿Απολ.18C **οὗτοι, . . οἱ ταύτην τὴν φήμην διασκεδάσαντες, οἱ δεινοί εἰσί μου κατήγοροι·** κ. παθ. : αὐτ.Μίν.320D **αὕτη ἡ φήμη κατεσκέδασται τοῦ Μίνω ὡς ἀπαιδεύτου τινὸς καὶ χαλεποῦ ὄντος·** ‖ ὁμ. παθ. διαδίδω λόγον : Λυσ.10, 23 **οὗτος ὁ λόγος ἐν τῇ πόλει κατεσκέδασται·** **3)** ᾿Επιγρ. καταστρέφω.
κατασκελετεύω καταξηραίνω, κάμνω τι ἀσθενὲς καὶ ἀδύνατον ὡς σκελετόν : Πλούτ.᾿Ηθ.7D **ἐν τοῖς παιδεύμασι τοῖς οὐδενὸς ἀξίοις ἑαυτοὺς κατασκελετεύουσι**, Σχόλ.᾿Αριστφ.Βάτρ.153 **κατασκελετεύειν τὸ σῶμα** ‖ παθ. εἶμαι ἀδύνατος ὡς σκελετός : Φίλ.1,198 **ὠχροί, κατεσκελετευμένοι**,᾿Ονήσανδρ.1,5,Διογ.Λ 8,41 **ἰσχνὸς καὶ κατεσκελετευμένος** ‖ ὁμ. καταστρέφομαι : ᾿Ισοκρ 15,268 **περιιδεῖν τὴν φύσιν τὴν αὐτῶν κατασκελετευθεῖσαν** ‖ κ. μτφ. : Λογγῖν.2,1 **τὰ φυσικὰ ἔργα τοῖς τεχνολογίαις κατασκελετευόμενα.**
κατασκελετῶ-όω μσν. κατασκελετεύω βλ.λ. : Φώτ. (παθ.).
κατασκελής-οῦς-ές μτγν. κατάξηρος, λεπτός, ἀδύνατος, ἐπὶ ὕφους : Διον.᾿Αλ.᾿Ισοκρ.2 **κατασκελῆς φράσις** ‖ τὸ αὐδ. **τὰ κατασκελὲς** ἡ ἀνεπάρκεια : Πτολ.Μαθ.13,2 **τὸ τῶν παρ᾿ ἡμῖν ἐπιτεχνημάτων κατασκελὲς** (ἡ ἀνεπάρκεια τῶν ἀνθρωπίνων ἐπινοιῶν)· **2)** δύσκολος : αὐτ.᾿Αρμ.2,13 **κατασκελὴς μέθοδος.**
κατασκέλλομαι γίνομαι σκελετός, ξηραίνομαι, μαραίνομαι, φθίνω : Αἰσχ.Πρ.481 **φαρμάκων χρείᾳ κατεσκέλλοντο·** ἰδ. ἐν τῷ παρακ. **κατέσκληκα** κ. ὑπερσ. **-σκλήκει** : Θεόφρ.ΦΑἴτ.6,14,11,Βάθρ.46,8 **λιμῷ κατεσκλήκει**, Λουκ.᾿Ονειρ.29 **κατέσκληκεν ὅλος ἐκτετηκώς, ὑπὸ φροντίδων δηλαδή**, Γαλ. Χρ.Μορ.8,7,᾿Αλκίφρ.3 **κατεσκλήκει ὑπὸ τῶν πόνων·** ‖ ὁμ. εἶμαι σκληρὸς ἢ παγωμένος : Θεόφρ.ΦΑἴτ.14,11· ‖ κ. μτφ. στρυφνός, δριμύς : Φιλόστρ.Σοφ.1,18,1 **κατεσκληκώς.**
κατασκένη ᾿Επιγρ. κρητ. κατακτείνη, ὑποτ. τοῦ κατακτείνω βλ.λ.
κατασκεπάζω κ. νεώτ. κ. δημ. ἐντελῶς σκεπάζω, καλύπτω : Αἰν.Τακτ.37,3,Θεόφρ.Φ19,3,2,᾿Ιώσ.Α18,4,1· ‖ κ. παθ. κτ. ἀπαρφ. παρακ. : ᾿Αρτεμίδ. Δαλδ.2,32 **ὅπλοις κατεσκεπάσθαι·** **2** μτφ. συγκαλύπτω, ἀποκρύπτω : Φίλ.2,341 **μοχθηρὰ ἤθη λόγοις ἐπιεικέσιν κατασκεπάζειν.**
κατασκέπαση (ἡ) μσν. δημ. στενοχωρία, ἔγνοια, σκοτούρα : ᾿Ερωτόκρ.2,2439 **μεγάλη κατασκέπαση τὸν ἦβρε καὶ τρομάρα.**
κατασκέπασμα ατος (τὸ) μτγν. σκέπασμα, κάλυμμα : ῎Αλλ.ΠΔ ᾿Εξ.26,36.
κατασκεπαστός-όν μτγν. κ. μσν., δημ. **-έπαστος** κατασκεπασμένος : ᾿Ακύλ.ΠΔ ᾿Αριθμ.7,7· **2)** δημ. μτφ. συγκεκαλυμμένος : ᾿Ερωτόκρ.2,350 **κι εἶχε μὲ γράμματ᾿ ἀργυρὰ καὶ παραχρυσωμένα εἰς μόδο κατασκεπαστὸ τὰ πάθη νταυ γραμμένα.**
κατάσκεπος-ον διόρθ. ἀντὶ κατάσκοπος βλ.λ 3).
κατασκέπτομαι μτγν. ἐνεστ. τοῦ κατασκοπῶ βλ.λ., διὰ κατασκοπείας ἀνακαλύπτω : ᾿Ιουστιν. Νεαρ.22 Προοίμ.· ‖ ὁμ. κτ. ὑπερσ. **ἐξερευνῶ** τὸ ἔδαφος : Πολύβ.3,94,7 **ἀσφαλῶς κατεσκέπτετο καὶ προυνοεῖτο περὶ τῆς χειμασίας ποῦ καὶ πῶς ποιήσεται.**
κατασκέπω μτγν. κατασκεπάζω : Ρουφῖν.ΑΠ 5,59 **τὸν δ᾿ ὑπεροιδαίνοντα κατέσκεπε πεπταμένη χείρ**, Μουσών.ἀπ.19,106Η.
κατασκευάζω (σκευάζω, σκεῦος) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **-σκευάσω** κ. ἀττ. **-σκευῶ**, δωρ. ἀόρ. **-εσκεύαξα** κ.**-εσκέαξα**, βοιωτ. ἀπορφ. ἀορ. **-σκευάττη**, μέσ. κ. παθ. **κατασκευάζομαι**, γ᾿ ἐν. μέσ. μέλλ. **-σκευᾶται**, μέσ. ἀόρ. **-εσκευαξάμην**, παθ. ἀόρ. **-εσκευάσθην**, παθ. παρακ. **-εσκεύασμαι**, δημ. μτχ. παθ. παρακ. **κατεσκευασμένος** δίδω, παρέχω, θέτω εἴς τι τὰ σκεύη, πάντα τὰ ἀναγκαῖα, ἐφοδιάζω ἐντελῶς μὲ τὰ χρειώδη. μτ. δοτ. : Δημ.293 **πᾶσι κατασκευάσαντα τὸ πλοῖον ἀφ᾿ ὧν ὑπελάμβανε σωθήσεσθαι** (ἐφοδιάσαντα μὲ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα)· ὁμ. κ. μέσ : Ξεν. ΚΠ 6,1,51 **τοὺς δὲ ἵππους τοῦ ἅρματος χαλκοῖς πᾶσι προβλήμασι κατεσκευάσατο** (μὲ ὅλα τὰ προφυλακτήρια - θώρακας - χαλκᾶ ἐφωδίασεν, ἐξώπλισεν)· ὁμ. συχν. κ. παθ. : ῾Ηρ 8,33 **ἦν ἱρὸν . . θησαυροῖσι τε πολλοῖσι καὶ ἀναθήμασι κατεσκευασμένον** (ἐφωδιασμένον, πεπλουτισμένον), Θουκ.6,91 **οἷς τε γὰρ ἡ χώρα κατεσκεύασται** (ἐκεῖνα δι᾿ ὧν ἡ χώρα εἶναι ἐφωδιασμένη, οἱ πόροι οὓς ἔχει)· ‖ κ. ἀπολ. διοργανῶ προσφόρως, παρασκευάζω, δθ. εἰδ. ὁπλίζω, ἐξοπλίζω : Ξεν.᾿Αν.1,9,19 **κατασκευάζοντά τε ἧς ἄρχοι χώρας**, αὐτ.ΚΠ 3,3,3 **ὡς κάλλιστα ἀπ᾿ αὐτῶν κατασκευάσασα ἐπὶ τὴν στρατιάν·** **2)** μτ. αἰτ. ἀντικειμ. συντίθημί τι διὰ παρασκευῆς διὰ προπαρασκευῆς, διευθετῶν, τακτοποιῶν συνιστῶ, φτιάνω : ᾿Ανδοκ.3,39 **δύναμιν τῇ πόλει κατασκευάσαιμεν**, Ξεν ῾Ελλ.2,3,36 **δημοκρατίαν κατεσκεύαζε**, Πλάτ.Νόμ.684D **ἰσότητα αὐτοῖς τινὰ κατασκευάζουσι τῆς οὐσίας**, ᾿Αριστλ.᾿Αθ.37,1 **τοῖς κατασκευάσασι τὴν προτέραν ὀλιγαρχίαν·** ‖ κατασκευάζω ἐμαυτῷ τι προμηθεύομαι, καταρτίζω, συντίθημι, ὀργανώνω, ἐξευρίσκω δι᾿ ἐμαυτόν : Δημ.1218 **παραλαβὼν τὴν τριήρη αὐτὸς αυτῷ κατασκευάσαι καὶ ναύτας καὶ ἐπιβάτας καὶ ὑπηρεσίαν·** ‖ ἡ μτχ. παθ. παρακ. **κατεσκευασμένοι** προητοιμασμένοι, παρεσκευασμένοι, ἠσκημένοι, μαστορεμένοι εἴς τι, πρός τι, διά τινα ἐνέργειαν, διά τινα σκοπόν : αὐτ.154 **ἡγεμόν᾿ ἦγον οἱ κατεσκευασμένοι καὶ πάλαι πονηροὶ τῶν Θετταλῶν·** **3)** ποιῶ, καθιστῶ, κάμνω τι ἕτοιμον πρός τι : ᾿Επιγρ. (ἐλέφαντας) **κατασκευάζειν πρὸς τὴν πολεμικὴν χρείαν·** ‖ κ. μέσ. ἑτοιμάζω, διασκευάζω, διευθετῶ, ἐξαρτύω, διαρρυθμίζω καταλλήλως, συγυρίζω πρὸς ἰδίαν ἐμοῦ χρῆσιν : ῾Ηρ.2,121 **ὄνους κατασκευασάμενον καὶ ἀσκοὺς πλήσαντα οἴνου ἐπιθεῖναι ἐπὶ τῶν ὄνων·** ‖ παθ. γίνομαι ἕτοιμος, καθίσταμαι παρεσκευασμένος, ἐφοδιάζομαι, κυρ. ἐν ἀναφ. πρὸς πολεμικὰς ἐνεργείας : Θουκ.4,75 **τοῦ δ᾿ αὐτοῦ θέρους τῆς ᾿Αντάνδρου . . μελλούσης κατασκευάζεσθαι·** ‖ ὁμ. κ. μτ. ἐξηρτημ. τελικοῦ προσδιορ. (ἰδίᾳ τοῦ ὡς) κ. ἐν μέσ. σημ. προε-

τοιμάζομαι εἴς τι, διευθετοῦμαι, αυγυρίζομαι:
αὐτ.2,7 οἱ Ἀθηναῖοι **κατεσκευάζοντο ὡς πολε-
μήσοντες** (δ γρ. παρεσκευάζονται), Ξεν.Ἀν.3,2 24
**ἡμᾶς δ᾽ ἂν ἔφην ἔγωτε χρῆναι . . κατασκευάζε-
σθαι ὡς αὐταῦ οἰκήσοντας**,Παυσ.5,21,14 **κατεσκευ-
άσατό τε τοῖς ἱμᾶσιν ὡς ἐς μάχην**˙ ‖ ὁμ. μέσ.
κατασκευάζεσθαι ναυμαχίαν παρασκευάζεσθαι,
ὀργανοῦσθαι πρὸς τό ναυμαχῆσαι: Θουκ.2,85
**κελεύοντες ἄλλην ναυμαχίαν βέλτιον κατασκευ-
άζεσθαι** (διορθ. παρασκευάζεσθαι)˙ **4)** ἀσκῶ
εἴς τι, γυμνάζω, ἐξασκῶ, συνηθίζω: Ξεν.ΚΠ 8,1,43
**δι᾽ ἑαυτοῦ οὕτω κατεσκεύασε καὶ μελέτῃ καὶ
τῷ σεμνῶς προεστάναι αὐτῶν,** αὐτ. **κατεσκεύα-
ζεν εἰς τὸ δουλεύειν**˙ **5)** κ. νεώτ. ἐπὶ δομῆς κ.
γεν. ἐπὶ πραγμ. τεχνουργουμένων, ποιῶ, κάμνω, σχη-
ματίζω τι ἔκ τινος ὑλικοῦ, συνθέτω, φτιάνω ἕν τι
ὅλον ἐκ διαφόρων πραγμάτων, εἰδ. ἐπὶ δομῆς,
κτίζω, ἀνεγείρω, οἰκοδομῶ, ἱδρύω: Ἀντιφ.6,11 **δι-
δασκαλεῖον . . τῆς ἐμῆς οἰκίας κατασκευάσασα,**
Πλάτ.Πολ.557D **τῷ βουλομένῳ πόλιν κατασκευ-
άζειν,** αὐτ.Νόμ.761C **πανταχοῦ ἐν τοῖς τοιούτοις
γυμνάσια χρὴ κατασκευάζειν,** Ἰσαῖ.άπ.66 **κατα-
σκευάζειν τράπεζαν,** Δημ.248 **κατασκευάζων ἐ-
πιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικήν, - κατασκευάζω οἰ-
κίαν - ἐργοστάσιον - πλοῖον - ὑποδήματα - ὡ-
ρολόγια - ὑποκάμισα - ἔπιπλα**˙ ‖ κ. μέσ.
ποιῶ, καταρτίζω, συνθέτω δι᾽ ἐμαυτόν, φτιάνω
γιά μέ, κ. εἰδ. ἐπὶ δομῆς, ἐνεργῶ πρός κτίσιν, οἰ-
κοδόμησιν δι᾽ ἰδίαν ἐμοῦ χρῆσιν, δθ. κ. κτίζω καὶ
κατοικῶ: Θουκ.2,17 **κατεσκευάσαντο δὲ καὶ ἐν
τοῖς πύργοις τῶν τειχῶν πολλοὶ καὶ ὡς ἕκαστός
που ἐδύνατο**˙ ‖ ὁμ. τὸ μέσ. ἐν φρ. **κατασκευ-
άζομαι τέχνην . .** = ἀσκῶ, ἐπαγγέλλομαι τέχνην
τινά: Λύσ.άπ.1,2 **κατ- τέχνην μυρεψικήν**˙ ‖ ὁμ.
ἐν φρ. **κατασκευάζομαι πρόσοδον** = σχηματίζω,
κάμνω δι᾽ ἐμαυτὸν εἰσόδημα: Δημ.833 **καὶ (πρόσ-
οδον) οὐ σμικράν . . κατεσκευάσαντο**˙ ‖ παθ.
κ. νεώτ.: Ἡρ.1,186 **τοῖσι πολιήτῃσι γέφυρα ἦν
κατεσκευασμένη, - τὸ φρούριον κατεσκευάσθη
ὑπὸ τῶν Ἐνετῶν, - τὰ ραδιόφωνα δὲν κατα-
σκευάζονται ἐν Ἑλλάδι**˙ πρβλ. κατασκευή˙
‖ **νεώτ.** κ. δημ. μτ. ἐμπροθ. διορ. (ἐκ μτ. γεν.,
ἀπὸ κ. μὲ μτ. αἰτ.) συνθέτω ἔκ τινος ὕλης, κ. παθ.
εἶμαι συντεθειμένος, συνίσταμαι ἔκ τινος ὕλης:
**τὰ ἐργαλεῖα κατασκευάζουσι (κατασκευάζον-
ται) ἐκ σιδήρου καὶ χάλυβος (ἀπὸ ἢ μὲ σίδερο
καὶ ἀτσάλι)**˙ ‖ νεώτ., δημ. ἡ μτχ. παθ. παρακ.
κατεσκευασμένος (δημ. κατασκευασμένος), ἐπὶ
πραγμ.κ.ἐν τῇ σημ. τοῦ συντεθειμένος **τὰ κοσμή-
για εἶναι κατεσκευασμένα ἐκ χρυσοῦ καὶ ὀλίγου
χαλκοῦ**˙ **6)** παθ. κ. μέσ. συσκευάζομαι, σχη-
ματίζομαι, συνθέτομαι εἰς ἕν, ἀντίθ. ἀνασκευάζο-
μαι: Ξεν.ΚΠ 8,5,2 **ὁ στόλος εὐτάκτως κατεσκευ-
άζετο καὶ πάλιν ἀνεσκευάζετο**˙ **7)** εἰδ. ἐπὶ
χωρῶν, ἀγρῶν, ἡ μτχ. παθ. παρακ. **κατεσκευασμέ-
νος** = καλλιεργημένος Ἀναξ.4 **ἔργα κατεσκευα-
σμένα** (ἀγροικίαι, ἀγροὶ καλλιεργ.)˙ **8)** μτ. διπλ
αἰτ. καθιστῶ, κάμνω τι τοιοῦτον Ξεν.ΚΠ 2,4,17
**φρούρια . . βούλομαι ἐλθὼν κατασκευάσαι αὐτὰ
ὡς ἐχυρώτατα,** Πλάτ.Νόμ.795A **παρὰ φύσιν κα-
τασκευάζουσιν αἱ ἀριστερὰ δεξιῶν ἀσθενέστε-
ρα κατασκευάζοντες,** Δημ.505 **τοῖς περὶ τούτων
νόμοις Δράκων φοβερὸν κατασκευάζων καὶ
δεινὸν τό τιν᾽ αὐτόχειρ᾽ ἄλλον ἄλλου γίγνεσθαι,**
Δοῦρ.10J **κατασκευάζειν ἀνομοθέτητον ἑαυτῷ
τὸν βίον**˙ ‖ ὁμ. παριστάνω τινά ὡς τοιοῦτον
ἢ τοιοῦτον: Δημ.1261 **παροίνους μέν τινας καὶ
ὑβριστὰς κατασκευάσει,** Πλάτ.Φαῖδρ.261C **εἰ μὴ
Γοργίαν Νέστορά τινα κατασκευάζεις**˙ **9)** ἐν
συζητήσεσιν, ἀποδεικνύω: Δημ.550 **τῶν ἐν Εὐβοίᾳ
πραγμάτων . . , ὡς ἐγὼ αἴτιός εἰμι, κατεσκεύα-
ζε πρὸ τοῦ τὸ πρᾶγμα γενέσθαι πᾶσιν φανερόν,**
Ἀρρ.Ἐπίκτ.3,15,4 **κατεσκεύαζεν ὅτι . . ,** Σέξτ.Ἐμπ.
Πυρρ.1,32˙ **10)** ἐπὶ λόγου, διατυπῶ ἀσφαλῶς:
Δαμιαν.Ὀπτ.5 **κατασκευάζειν τῷ λόγῳ** (διατυποῦν
ἀσφαλῶς πρότασίν τινα διὰ συλλογισμοῦ)˙ κ. παθ.:
Φιλόδ.Σημ.6 **διὰ λόγου κατασκευασθήσεται**˙
‖ ἐν τῇ λογ. κάμνω ἐπιχείρημα, ἀποδεικνύω τὸ
θέμα μου, ἀντίθ. ἀναιρῶ, ἀνασκευάζω: Ἀριστλ.
Ρητ.1401b,3,Πλούτ.Ἠθ.1036B˙ κ. φιλοσ. κάμνω, ἐ-
φευρίσκω: Ἀριστλ.ΗΝικ.1096a,19 **κατασκευάζειν
τῶν ἀριθμῶν ἰδέαν**˙ ‖ γεωμ. ποιῶ, κάμνω,
φτιάνω: Εὐκλ.5,7,Ἀρχιμ.Σφαίρ.Κυλ.2,6 (παθ.)˙ ‖ ὁμ.
δεικνύω, ἀποδεικνύω, διὰ γεωμετρικῆς κατασκευ-
ῆς: Πάππ.54,25 **κατασκευάζειν πρόβλημα**˙ ‖ ρητ.
συναρμόζω: Διον.Ἀλ.Σύνθ.16 **κατασκευάζειν ὀ-
νόματα**˙ ‖ ὁμ. ἐπεξεργάζομαι, ἐργάζομαι ἐπι-
μελῶς: αὐτ.Ἰσαῖ.7 **κατεσκεύασται τὸ δοκοῦν
εἶναι ἀφελές,** Στράβ.1,2,6 **ὁ πεζὸς λόγος, ὅ γε
κατεσκευασμένος, μίμημα τοῦ ποιητικοῦ ἐστι**˙
11) μτφ. ἐπὶ προσ. δολίων, πανούργων ἢ ἐν ἀ-
ναφ. πρὸς ἀπατηλὰς ἐνεργείας, ἐπινοῶ, μηχανῶ-
μαι: Ξεν.ΚΠ 2,4,17 **πρόφασιν κατασκευάσαι ἐν-
θάδε οὐκ ἄπιστον,** Δημ.19 **τὸ θρυλούμενον ποτ᾽
ἀπόρρητον ἐκεῖνο κατασκευάσαι,** αὐτ.547 **λιπο-
ταξίου γραφὴν κατεσκεύασεν κατ᾽ ἐμοῦ**˙ ‖ ἐπὶ
προσ., ἀπατῶ, παραπείθω: Δείν.1,35 **περιιὼν κα-
τασκευάζων λογοποιούς**˙ ‖ θέτω ἐπάνω, προβάλ-
λω, ὑποβάλλω τι ἢ τινα ἀντὶ ἑτέρου: Ἀριστλ.
Πολιτ.1306a,1 **ἢ τυραννίδι ἐπιτίθενται αὐτοὶ ἢ κα-
τασκευάζουσιν ἕτερον**˙ ‖ φρ. **κατεσκευασμέ-
νοι δανεισταί** ψευδεῖς, πλαστοί: Δημ.1047 **κατε-
σκευασμένοι δανεισταὶ φανήσονται**˙ **12)** παθ.
εἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς νόσον ἐπὶ προσ., διατελῶ ὑπὸ
θεραπείαν: Φιλόδ.Παρρ.30˙ ‖ ἐπὶ νόσων, ἐγ-
καθίσταμαι, ἐντοπίζομαι: Γαλ.8,332˙ **13)** μτγν.
μτφ. ἐν φρ. **κατασκευάζω ὁδὸν** = ὑποδεικνύω, κα-
θοδηγῶ, κατευθύνω: ΚΔ Ματθ.11,10 **ἀποστέλλω τὸν
ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευ-
άσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου**˙ **14)** ρη-
ματ. π. κατασκεύασμα, κατασκευασμός, κατα-
σκευαστής, κατασκευαστός, κατασκευαστικός.

κατασκευασία (ἡ) (κατασκευάζω) προπαρα-
σκευὴ φαρμάκου: Σουΐδ. ἐν λ. κῦφι.

κατασκεύασμα-ατος (τὸ) (κατασκευάζω) κ.
νεώτ. πᾶν ὅ τι παρασκευάζεται ἢ κατασκευάζε-
ται, δημιούργημα, ἔργον τέχνης: Ἱππόλοχ.π.Ἀθήν.
4,128D **ἐν χαλκῷ πίνακι τῶν Κορινθίων κατασκευ-
ασμάτων,** Πολύβ.4,18,8 **. χε ν κεκρυμμένον διάφο-
ρον ἢ κατασκεύασμα ἢ ἄλλο τι τῶν πλείονος ἀ-
ξίων,** Ἀρρ.Ἐπικτ.2,19,26˙ ἐπὶ τοῦ κόσμου, δημιούρ-
γημα: Σεκοῦνδ.Γνῶμ.1 **θεωρητὸν κατασκεύασμα**˙
‖ εἰδ. χειρουργικὸν μηχάνημα: Ὀρειβ.49,24,2˙
‖ οἰκοδόμημα, οἰκοδομή, κτίριον, μνημεῖον: Δημ.
689 **τὰ τῆς πόλεως οἰκοδομήματα καὶ κατα-
σκευάσματα,** Πολύβ.10,27,9 **τῶν κατὰ μέρος κα-
τασκευασμάτων,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,27, Διόδ.Σ 1,50 **οἱ
δὲ ἑτέροις ἀναθήμασι καὶ κατασκευάσμασιν
. . ἐκόσμησαν**˙ ‖ ἀντικείμενον χρήσεως, ἔπι-
πλον: Ἐπιγρ. **κατασκεύασμα ἱεροῦ**˙ ‖ κτ. πληθ.
μηχαναὶ πολεμικαί: Πολύβ 1,48,5 **ὡς δ᾽ ἂν τῶν
μὲν κατασκευασμάτων διὰ τὸν χρόνον εὖ πα-
ρεσκευασμένων πρὸς τὸ ῥαδίως ἐμπρησθῆναι**˙
2) ἐξεύρημα, ἐπινόημα, μηχάνημα: Δημ.624 **ταῦθ᾽
οὕτως ᾤοντο καὶ τοῦτ᾽ ἦν τὸ κατασκεύασμ᾽
αὐτοῖς,** Ἀριστλ.Πολιτ.1319b,27 **τὰ τυραννικὰ κα-
τασκευάσματα,** Φιλόδ.Ρητ.1,183S. Δίων Κ 52,7 **ἐκ
κατασκευάσματος** (ἐκ συνεννοήσεως).

κατασκευασμάτιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ κα-
τασκεύασμα βλ.λ.1) . Ἥρων Πνευμ.1,7.

κατασκευασμός (ὁ) ἐπινόημα, μηχάνημα: Δημ
705 **κατασκευασμὸς ὑπὲρ τοῦ λαθεῖν τόνδε τὸν
νόμον τεθέντα** Δίων Κ 58,9 **ἐκ κατασκευασμοῦ**
(ἐκ συνεννοήσεως).

κατασκευαστής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐπινοητής· Ἡσ. κ. Σουΐδ. ἐν λ. μηχανορράφος· **2)** μτγν. μσν. εἰδ. ὁ ἐκτελῶν προμηθείας στρατοῦ, δθ. ὁ ἀξιωματικὸς ἐπιμελητείας : Ἰουστιν.Νεαρ.30,7,1· **3)** νεώτ. ὁ κατασκευάζων, δημιουργός : **κατασκευαστὴς ἐνδυμάτων - ἐπίπλων.**

κατασκευαστικός-ή-όν κ.νεώτ. ὁ ἱκανός, κατάλληλος εἰς τὸ προνοεῖν, προνοητικός : Ἀριστλ. Ἀρετ.1250b,29 **κατασκευαστικός τινος·** **2)** ὁ κατάλληλος, ἐπιτήδειας, ἱκανός, κατάλληλος εἰς τὸ κατορθοῦν, καταφερτζής : Φιλόδ.Ρητ.1,3478 **κατασκευαστικὸς τοῦ μὴ πλανᾶν·** **3)** ἐν τῇ λογ. ἐπὶ συλλογισμοῦ, ἐπιχειρήματος κττ., ὁ ἱδρύων τι ἢ βεβαιώνων, ἀντίθ. λυτικός, ἀνασκευαστικός : Ἀριστλ.Ρητ.1403a,25,Θέων Ῥήτ.Γυμνάσμ.12· ‖ κ. μτ. γεν. : Κορνοῦτ.Ρητ.377Η **λόγος κατασκευαστικὸς ζητήματος·** **4)** (κατασκευή βλ.λ.12) συστηματικός : Γαλ.6,177 **κατασκευαστικὰ γυμνάσια.**

κατασκευαστικῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον κατασκευαστικόν βλ.λ.3), ἀντίθ. ἀνασκευαστικῶς : Ἀριστλ.ΑΠρ.52a,3).

κατασκευαστός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ κατεσκευασμένος,τεχνητός: Πλούτ.Ἠθ.210D **εἰκὼν κατασκευαστή·** ‖ τὸ οὐδ. **κατασκευαστὸν** εἶδος λόγου, τὸ μετὰ τέχνης ἀπειργασμένον, ἀντίθ. αὐτοφυὲς (ἀφελές) : Διον.Ἁλ.Ἰσαῖ.11· ‖ ὁμ. ψευδής, πλαστός : Διον.Ἁλ.Ρωμ.1,76 **ἡ κατασκευαστὴ δόξα** (ἀντίθ. ἡ σιωπωμένη ἀλήθεια)· **2)** ὁ ὑπόβλητος βλ.λ., ὁ κατ' εἰσηγήσεις ἄλλων ἐνεργῶν, ὁ μιλημένος : Ἀριστλ.Οἰκ.1348a,7 **κατασκευαστοὶ ἄνδρες.**

κατασκευάστρια (ἡ) σχόλ. θηλ. τοῦ κατασκευαστής βλ.λ. : Σχόλ.Λυκόφρ.578.

κατασκευαστῶς μτγν. κατὰ τρόπον κατασκευαστόν, τεχνητῶς:Θέων Σμ. εἰς Εὐκλ.Ὀπτ.146Η.

κατασκευάττη Ἐπιγρ. βοιωτ. ἀπαρφ. ἀορ. τοῦ κατασκευάζω βλ.λ.

κατασκευή (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. προπαρασκευή, ἑτοιμασία : Θουκ.8,5 **ἀρχομένων ἐν κατασκευῇ τοῦ πολέμου** (ἀσχολουμένων εἰς τὴν πρὸς τὸν πόλεμον ἑτοιμασίαν)· ‖ ἐξάρτισις, ἐξοπλισμός : Πολύβ.1,21,1 **περὶ τὴν τῶν πλοίων κατασκευήν·** **2)** κατάρτισις, συντέλεσις, δθ. ἐπὶ δομῆς, κτίσις, οἰκοδόμησις : Πλάτ.Γοργ.455Β **λιμένων κατασκευῆς ἢ νεωρίων·** **3)** ἐκφόρτωσις : ΚΠ 8,5,5 **ὡσαύτως οὕτως ἔχει καὶ περὶ κατασκευῆς·** **4)** ἄσκησις, γύμνασις, μόρφωσις : Στωϊκ.ἀπ.3,89· **5)** περιληπτ. πᾶν εἶδος σκευῶν, ἐπίπλων, μηχανῶν κ. γεν. τεχνικῶς ποιουμένων πραγμάτων, κτιρίων κττ. : Θουκ.1,10 **λειφθείη δὲ τά τε ἱερὰ καὶ τῆς κατασκευῆς τὰ ἐδάφη,** αὐτ. 2,16 **ἀνειληφότες τὰς κατασκευὰς μετὰ τὰ Μηδικὰ** (ἀναλαβόντες, ἐκτελέσαντες τὴν ἐπισκευὴν ἢ ἀνοικοδόμησιν τῶν οἰκιῶν), Πλάτ.Νόμ.923D **τῆς περὶ τὸν κλῆρον κατασκευῆς πάσης,** Ἰσοκρ.7,52 **τὰς κατασκευὰς τὰς ἐπὶ τῶν ἀγρῶν ἢ τὰς ἐντὸς τείχους·** ‖ ὁμ. τὸ σύνολον προμηθείας πραγμάτων πρὸς οἰκιακὴν χρῆσιν, τὸ νοικοκυριό : Ἡρ.9,82 **Ξέρξης φεύγων ἐκ τῆς Ἑλλάδος Μαρδονίῳ τὴν κατασκευὴν καταλίποι τὴν ἑωυτοῦ** (τὴν σκηνὴν μετὰ τῶν ἐπίπλων), Θουκ.6,31 **σημείοις καὶ κατασκευαῖς πολυτελέσι χρησαμένων,** Πλάτ.Νόμ.923D **τῆς περὶ τὸν κλῆρον κατασκευῆς πάσης,** Δημ.1155 **τὴν γὰρ οὖσάν μοί ποτε κατασκευὴν τῆς οἰκίας καταλήψεσθαι·** **6)** γεν. ἡ παρ' ἄ. γινομένη διά τινα προμήθεια, πᾶν τὸ παρεχόμενον, χορηγούμενον : Ξεν.Ἀγησ.9,5 **εὐφραίνε δὲ αὐτὸν καὶ τάδε ὅτι αὐτὸς μὲν ᾔδει τῇ τῶν θεῶν κατασκευῇ δυνάμενος ἀλύπως χρῆσθαι·** **7)** ὀργάνωσις, κατάστασις πράγματός τινος : Εὐρ.Ἰκ.214 **θεοῦ κατασκευὴν βίῳ δόντος τοιαύτην,** Πλάτ.Πολ.544Ε **αἱ τῶν ἰδιωτῶν κατασκευαὶ τῆς ψυχῆς πέντε ἂν εἶεν,** αὐτ.Νόμ. 736Β **κίνδυνός ἐστιν ἐν πάσῃ κατασκευῇ πολιτικῇ,** αὐτ.Γοργ.477Β **ἐν χρημάτων κατασκευῇ ἀνθρώπου κακίαν ἄλλην τινὰ ἐνορᾷς ἢ πενίαν;** (εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῶν χρημάτων . .)· ‖ εἰδ. φρ. **κατασκευή τις παρὰ φύσιν,** νόημα : Γαλ.6,837· **8)** ἐφεύρημα, ἐπινόημα, τέχνη : Αἰσχίν.2,1 **τὰς τέχνας καὶ τὰς κατασκευὰς τοῦ κατηγόρου,** Μαλάλ.184,6 **τὴν κατ' αὐτοῦ κατασκευήν·** ‖ φρ. **ἄνευ κατασκευῆς** ἄνευ τέχνης, ἀτέχνως : Αἰλ. ΦΖ 5,38 **ἄνευ κατασκευῆς ᾄδειν·** **9)** ἐν τῇ λογ. βεβαίωσις τοῦ προτεθέντος πράγματος, ἀντίθ. ἀνασκευή : Διαν.Ἁλ.Λυσ.24,Ἑρμογ.Προγυμν 5· κ. κτ. πληθ. : Κικ.Ἀττ.1,14,4,Λογγῖν.11,2,Κοϊντιλ.2,4,18· **10)** ρητ. ἔντεχνος, καλλίτεχνος τοῦ λόγου σύνθεσις, πραγματεία : Στράβ.1,2,6 **ἡ ποιητικὴ κατασκευὴ παρῆλθεν εἰς τὸ μέσον καὶ εὐδοκίμησεν,** Διον.Ἁλ.Σύνθ.1· ‖ εἰδ. ὁ τρόπος γραφῆς ἢ ὁ τρόπος χρήσεως λέξεων ἢ συλλαβῶν· ‖ ὁμ. ἐπὶ λόγου, ἐπεξεργασία : αὐτ.Πομπ.2· ‖ ἔντεχνον, κατάλληλον ὕφος, ἀντίθ. ἰδιωτισμός : Διοκλ. Στωϊκ ἀπ.3,214· ‖ ὁμ. τεχνικοὶ τρόποι : Φιλόδ. Ρητ.1,199S **πλάσμα καὶ ἡ ἄλλη κατασκευὴ δημηγόρου·** ‖ εἰδ. ὁ τρόπος χρήσεως λέξεων ἢ συλλαβῶν ἐν συνθέσει λόγου ὡς κ. ὁ τρόπος γραφῆς : Διον.Ἁλ.Συνθ.15 **κατασκευὴ συλλαβῶν,** αὐτ. 16 **κατασκευὴ γραμμάτων·** **11)** γεωμ. κατασκευή, ἀπεργασία : Ἀρχιμ.Σφαίρ.Κυλ.2,4· ‖ ὁμ. κατασκευὴ ὀργανικὴ λύσις, διάλυσις διὰ μηχανικῆς κατασκευῆς : Πάππ.174,17· **12)** σύστημα γυμναστικῆς ἐξασκήσεως, ὡς τεχν. ὅρος: Γαλ.6,169.

κατάσκευος-ον ὁ διὰ σκευῶν ἐφωδιασμένος, ἐπιπλωμένος : Ἐπιγρ. **κατάσκευος οἶκος.**

κατασκευῶ-όω Ἐπιγρ., ἀόρ. **κατεσκεύωσα,** παρακ. **κατεσκεύωκα,** δωρ. τ. τοῦ κατασκευάζω βλ.λ.· κ. μέσ. **εἴ τι κα κατασκευώσωνται.**

κατάσκαφις-εως (ἡ) μτγν. ἀκριβὴς παρατήρησις, ἐπιμελὴς ἐξέτασις : Στράβ.6,1,12 **ἐκβῆναι . . ἐπὶ τὴν κατάσκεψιν τῶν χωρίων.**

κατασκηνῶ-άω, ἀόρ. -εσκήνησα κατασκηνόω βλ.λ. : Ξεν.Ἀν.3,4,32 **ἐδίδαξεν αὐτοὺς ἡ ἀνάγκη κατασκηνῆσαι οὗ πρῶτον εἶδον κώμην καὶ μὴ πορεύεσθαι ἔτι μαχομένους·** κ. μέσ. : Πλάτ.Πολ. 614Ε **ἐν πανηγύρει κατασκηνᾶσθαι.**

κατασκηνῶ-όω (σκηνή) κ. νεώτ. στήνω που σκηνήν μου, δθ. γεν. σταθμεύω, σταματῶ που, ὅπως ἀναπαυθῶ, προσωρινῶς μένω που : Ξεν.ΚΠ 4,5,39 **ὅστις εἰς ἐνδεόμενά του κατεσκήνωσε,** Ἑλλην.Ὀξ., ΠΔ Παραλ.1,23,25 **κατεσκήνωσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἕως αἰῶνος,** Μηναῖ.12,4 Ὠδ.9 **ἐν γῇ πραέων σὺ κατεσκήνωσας·** ‖ συνεκδ. ἀναπαύομαι : ΠΔ Ψαλμ.15(16),9 **ἔτι δὲ ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι·** ‖ ἀμτβ. ἐγκαθίσταμαι: ΚΔ Ματθ.13,32 **ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν·** ‖ κ. μτφ. : Πορφ.Ἀποχ.4,9 **οὐ ψυχὴ ἐν μόνῳ ἀνθρώπῳ κατασκηνοῦν·** **2)** ρηματ.π. κατασκήνωσις, κατασκήνωμα.

κατασκήνωμα-ατος (τό) κάλυμμα, σκέπασμα : Αἰσχ.Χο.999 **ἄγρευμα θηρός, ἢ νεκροῦ ποδένδυτον δροίτης κατασκήνωμα ;·** **2)** γλῶσσ. τοῦ αὔλιον βλ.λ. : Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.2,524.

κατασκήνωσις-εως (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ τοποθέτησις τῆς σκηνῆς πρὸς ἀνάπαυσιν, στρατοπέδευσις, κατάλυσις : ΠΔ Παραλ.1 28,2 **ἡτοίμασα τὰ εἰς τὴν κατασκήνωσιν ἐπιτήδεια,** Πολύβ. 11,26,5 **φιλανθρωπεῖν καὶ καλεῖν ὡς αὐτούς, μάλιστα μὲν πρὸς κατασκήνωσιν,** Ὀνήσανδρ.11,6 **ἐν κατασκηνώσει·** ‖ τὸ κατάλυμα ; Ἐπιγρ. **διδόναι εἰς κατασκήνωσιν** (ὡς κατάλυμα), Γεωπ. 11,2,9 **κατασκηνώσεις βασιλέων·** **2)** ἐπὶ πτηνῶν, τόπος ἀναπαύσεως καὶ διαμονῆς, φωλεά : ΚΔ Ματθ.8,20 **αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις.**

κατασκήπτω, μέλλ. **-φω,** μεθ' ὁρμῆς καταφέρομαι, ἐφορμῶ, ἐπιπίπτω : Ἀριστλ.Κοσ 395Β 25, Διόδ.Σ 16,80· || ἐπὶ τῆς ὀργῆς τῶν θεῶν, οἰωνοῦ, τῆς τύχης, τοῦ πολέμου, τοῦ οὐρανίου τόξου, τῆς Νεμέσεως : Ἡρ.7,134 **τοῖσι Λακεδαιμονίοισι μῆνις κατέσκηψε Ταλθυβίου,** αὐτ.8,65 **καὶ ἢν μέν γε κατασκήψῃ ἐς τὴν Πελοπόννησον, κίνδυνος αὐτῷ τε βασιλεῖ καὶ τῇ στρατιῇ τῇ ἐν τῇ ἠπείρῳ ἔσται,** Αἰσχ.Ἱκ.327 **τίς κατέσκηψεν τύχη ;,** Εὐρ.Ἱπ 1418 **ὀργαὶ κατασκήψουσιν εἰς τὸ σὸν δέμας,** Ἀριστφ.άπ.558 **ἐς Οἰδίπου παῖδε Ἄρης κατέσκηψεν,** Ἀριστλ.Ζ155 b,30 **ὅταν κατασκήψῃ ἡ Ἶρις,** Διον.Ἀλ.Ρωμ 3,23· || ἰδ. ἐπὶ αἰφνιδίου νόσου, προσβάλλω : Ἱππ.Ἐπιδ.3,8 **πολλοῖσι μὲν αὐτὸ τὸ νόσημα ἐς τοῦτα κατέσκηψεν ἄνευ τε πυρετῶν,** Θουκ.2,49 **κατέσκηπτε γὰρ καὶ ἐς αἰδοῖα καὶ ἐς ἄκρας χεῖρας καὶ πόδας,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.9,40 **κατασκήπτειν εἰς γυναῖκας,** Παυσ.6,3,10 **παιδὶ ἔτι ὄντι τῷ Ὕσμωνι κατασκῆψαι ῥεῦμα ἐς τὰ νεῦρα,** Ἀλεξ. Ἀφρ.Πρ.1,40 **ἡ ξανθὴ (χαλὴ) ὀδόντι κατέσκηψεν·** **2)** μτ. αἰτ. πίπτω ἐπάνω : Εὐρ.Μήδ.94 **οὐδὲ παύσεται χόλου, σάφ' οἶδα, πρὶν κατασκῆψαί τινα** (ἀμφ.)· || παθ. ἐν φρ. **κατασκηφθέντα χωρία** = προσβληθέντα ὑπὸ κεραυνοῦ· Ἡσ. ἐν λ. ἐνηλύσια· **3)** μτβ. ἐφαρμῶ, ἐπιπίπτω : Πλούτ.Αἰμ.27 **εἰς ὅ τι κατασκήψει τέλος ὁ δαίμων νέμεσιν·** **4)** ἐνοχλῶ, ἐκλιπαρῶ διὰ προσευχῶν, δι' ἱκεσιῶν : Σοφ.ΟΚ 1011 **ἱκνοῦμαι καὶ κατασκήπτω λιταῖς·** **5)** ἀπολ. ἐκρήγνυμαι, ἀναφαίνομαι· ἐπὶ φήμης, διαδίδομαι : Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.3,25· **6)** φρ. **κατασκήπτειν εἰς τέλος** = καταλήγειν : Διον.Ἀλ.Ρωμ. 3,54· **7)** ῥηματ. π. κατάσκηψις.

κατάσκηψις-εως (ἡ) μτγν. προσβολή, ἐπίσκηψις νόσου : Διοσκ.Θηρ.Προοίμ. **κατασκήψεις τῶν παθῶν.**

κατασκιάζω κ. νεώτ., μέλλ. **-σκιάσω** κ. ἀττ. **-σκιῶ,** διὰ σκιᾶς ἐντελῶς σκεπάζω, καλύπτω ἐντελῶς : Ἡσίοδ.Θ 716 **κατὰ δ' ἐσκίασαν βελέεσσι Τιτῆνας,** Ἀρχίλ.29 **ἡ δὲ οἱ κόμη ὤμους κατασκιάζειν,** Πλάτ.Τίμ.74D **μετὰ ταῦτα σαρξὶ πάντα αὐτὰ κατεσκίασεν ἄνωθεν,** ΚΔ Ἑβρ.9,5 **κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον, τὰ νέφη κατεσκίασαν τον ὁρίζοντα·** || νεώτ. παθ. καλύπτομαι ἐξ ὅλου ὑπὸ σκιᾶς, ὅθ. ἀμαυροῦμαι : **τὸ ὄρος κατεσκιάσθη ὑπὸ τῶν νεφῶν·** || ἐφαπλῶ, ῥίπτω, ἁπλώνω σκιὰν διά τινος ὑπεράνω καλύμματος, ἐπισκιάζω : Εὐρ Ἴων 1142 **λαβὼν δ' ὑφάσμαθ' ἱερὰ θησαυρῶν πάρα κατεσκίαζε·** **2)** ποι. συνεκδ. θάπτω : Σοφ.ΟΚ 406 **ἦ καὶ κατασκιῶσι Θηβαίᾳ κόνει·** **3)** νεώτ. ἐνεργ. κ. παθ. ἐν χρ. κ. μτφ. **ἡ δόξα - ἡ φήμη - τοῦ νέου πολιτικοῦ ἡγέτου κατεσκίασε τοὺς παλαιούς·** **4)** ῥηματ. π. κατασκίασις, κατασκίασμα, κατασκιασμός.

κατασκίασμα-ατος (τὸ) ἐκκλ. κ. **-ασμός** τὸ κατασκιάζειν, ἡ ἐπισκίασις.

κατάσκιαστος (ὁ) δημ. κατάσκιος βλ.λ.(1).

κατασκίδναμαι μτγν. παθ. τοῦ κατασκεδάννυμι, κατασκορπίζομαι : Πλούτ.Ἠθ.776F.

κατασκίζω δημ. σχίζω εἰς τεμάχια, ὁλωσδιόλου κομματιάζω· || ἐπὶ ὑφασμάτων, σχίζω πολὺ ἢ εἰς διάφορα μέρη : **κατάσχισες τό φόρεμά σου στ' ἀγκάθια.**

κατάσκιος-ον κ. νεώτ. ὁ πάντοθεν σκιὰν ἔχων, κατεσκιασμένος, ὅθ. κ. ἁπλῶς κεκαλυμμένος : Ἡσίοδ.Ἔργ.513 **λάχνῃ δέρμα κατάσκιον,** Ἡρ. 2,138 **δένδρεσι κατάσκιος,** Αἰσχ.Ἀγ.493 **κήρυκ'.. κατάσκιον κλάδοις ἐλάας·** || ὁμ. σκιερός : Πίνδ.Παιάν.6,139 **ἐπίσκιον νῶτον·** || ἀστρολ. μτφ. ἐπὶ περιοχῆς, σκιερός : Βέττ.Βάλ.77,25 **ἀργὸς καὶ κατάσκιος τόπος·** || ὁμ. ὡς ἐπίθ. δευτέρου (δευτερεύοντος) ἀστρολογικοῦ τόπου : αὐτ.179,13· ὁμ. κ. τρίτου τόπου : Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(4),144· **2)** μτβ. ὁ ἐπισκιάζων, πολλὴν σκιὰν παρέχων, ῥίπτων : Αἰσχ.Ἑπτ.384 **τοιαῦτ' αὐτῶν τ. εἰς κατασκίους λόφους σείει,** Ἀριστφ.Ἀχ.965.

κατασκιροῦμαι-όομαι (σκιροῦμαι) μτγν. σκληρύνομαι, παλαιοῦμαι· Ἡσ. «κατεσκιρωμένης· πεπαλαιωμένης»· **2)** ἀπαρφ. παρακ. π. Ἀπολλδ. Ἱστορ.άπ. «κατεσκιρῶσθαι, λελευκάνθαι» (ὁ.ἀνάγν. κατεσκυρῶσθαι).

κατασκίρτημα (τὸ) (κατασκιρτῶ) μσν. πήδημα πρὸς τὰ κάτω : Εὐστ.Πον.300,18 **κεντρίζειν τὸν ἵππον εἰς κατασκίρτημα.**

κατασκιρτῶ-άω (σκιρτῶ) μτγν. πηδῶ κάτω ἀπό τινος, καταπηδῶ : Πλούτ.Ἠθ 790C **κατασκιρτᾶν τοῦ βήματος·** **2)** πηδῶ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ : Αἰλ. Ζ1 5,6· **3)** μτφ. δεικνύω περιφρόνησιν διά τι, καταφρονῶ : αὐτ.2,6,Πολύαιν.8,23,7.

κατασκιῶ-άω (σκιῶ) ποι. τ. τοῦ κατασκιάζω βλ.λ. : Ὀδ.Μ 436 **ὄζοι, μακροί τε μεγάλοι τε, κατεσκίαον δὲ Χάρυβδιν·** κ. παθ. : Ὀππ.Ἀλ.3,467.

κατασκλῆναι ἀπαρφ. ἐνεργ. παρακ. τοῦ κατασκέλλομαι βλ.λ.

κατασκληραίνω ἀρχ. λεξ. σκληρύνω τι ἐντελῶς· Ἡσ. ἐν λ καταμαλάσσοντα (ἀμφ.).

κατάσκληρος-ον (σκληρός) μτγν. κ. μσν. ὁ λίαν, ὁ ἐντελῶς σκληρός : Φίλ.Μηχ.Βελοπ 71,30 **μήτε κατάσκληρον λίαν μήτε μαλακόν,** Ἱππιατρ.96.

κατασκληροῦμαι-όομαι ἀρχ. λεξ., ἡ μτχ. παθ. παρακ. **κατεσκληρωμένα** γλῶσσ. τοῦ κατεσκληκότα· Ἡσ. (πιθ. κατεσκιρωμένα).

κατασκληρύνομαι (σκληρύνω) σκληρύνομαι καθ' ὑπερβολήν, γίνομαι κατάσκληρος : Θεόφρ.Φ Αἰτ.4,12,9 **κατασκληρύνονται καὶ ἀποψύχονται,** Γαλ.11,531.

κατασκοπεία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. τὸ κατασκοπεύειν ἢ κατασκοπεῖν· || εἰδ. ἡ κατὰ μυστικὸν τρόπον καὶ δι' ἀφανῶν ὀργάνων συλλογὴ πληροφοριῶν καὶ στοιχείων ἀναφερομένων εἰς τὰ κρατικὰ μυστικὰ χώρας τινός, καὶ ἐν καιρῷ πολέμου εἰς τὰς κινήσεις, τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν ἐν γένει κατάστασιν τοῦ ἐχθροῦ : **κατὰ τὸν τελευταῖον μεγάλον πόλεμον ἤκμασεν ἡ κατασκοπεία, - κατηγορήθη ἐπὶ κατασκοπείᾳ.**

κατασκόπευσις-εως (ἡ) (κατασκοπεύω) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ κατασκοπεύειν, ἡ ἀκριβὴς ἰδ. κρυφὰ γινομένη παρατήρησις, ἐξέτασις, ἔρευνα, ἡ κατασκοπεία : Εὐστ.69,37 **ἐπὶ κατασκοπεύσει λαοῦ.**

κατασκοπευτήριον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ὁ τόπος, ἡ σκοπιὰ ὅθεν κατασκοπεύει τις· ἐν χρ. κ. μτφ. : Ἀν.Βοασσ.5,36 **ὦ πόλις .. κατασκοπευτήριον ἐγένου .. τῶν εὐαγγελιζομένων.**

κατασκοπεύω (σκοπεύω) μτγν. κ. νεώτ. τ. τοῦ κατασκοπῶ βλ.λ., παρατηρῶ, ἐρευνῶ τι μετὰ προσοχῆς, ἵνα μάθω τι, παρακολουθῶ καὶ ἐξετάζω τι χωρὶς νὰ γίνω ἀντιληπτός : ΠΔ Ἐξ 2,4 **καὶ κατεσκόπευεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ μακρόθεν μαθεῖν, τί τὸ ἀποβησόμενον αὐτῷ,** Πάπ.,Παπαδ.Χρ. Μηλ.73 **κατεσκόπευε τὸν διάλογον ἀπὸ τοῦ παραθύρου καὶ ἔβλεπε τὰς ἀπελπιστικὰς χειρονομίας τοῦ ξενοδόχου·** || νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἐνεργῶ, ἐκτελῶ κατασκοπείαν βλ.λ.· **2)** ῥηματ.π. κατασκόπευσις, κατασκοπεία.

κατασκοπή (ἡ) (σκοπή) ἡ ἐκ τοῦ πλησίον ἐξέτασις, παρατήρησις πρὸς πληροφορίαν, κατασκόπευσις, κατασκοπεία : Σοφ.Φιλ.45 **τὸν .. παρόντα πέμψον εἰς κατασκοπήν,** Εὐρ.Βάκχ.838, Θουκ. 6,34 **διαβουλευσάμενος καὶ κατασκοπαῖς χρώμενος** (κατασκοπεύσας), αὐτ.46 **ἐς τὴν κατασκοπὴν τῶν χρημάτων** (πρὸς ἐξέτασιν, ἐπιθεώρησιν), Ξεν.Ἀν.7,4,13,Αἰσχίν.2,28,Πολύβ.3,95,8 **διασαφούντων δὲ τῶν ἐπὶ κατασκοπὴν ἐκπεμφθέντων,** Πλούτ.Φάβ.12 **τὰ πραττόμενα γινώσκειν ἐφρόν-**

τίζεν οὐ δι' ἀγγέλων, ἀλλ' αὐτὸς ἔχων κατασκοπὴν πρὸς τοῦ χάρακος.

κατασκόπησις-εως (ἡ) (κατασκοπῶ) μσν.γλωσσ. ἡ ἐνέργεια τοῦ κατασκοπεῖν, κατοπτεύειν, ἐξερευνᾶν : Κίνναμ.190 ἐπὶ κατασκόπησιν . . ἐχώρει, Μετοχ.Θ 'Ανάλεκτα 175 κατασκόπησις τῶν ὄντων.

κατασκοπία (ἡ) μτγν. ἀνώμ. θηλ. τοῦ κατάσκοπος βλ.λ., ἡ κατασκοποῦσα, ἡ παρατηροῦσα, ἐπίθ. τῆς 'Αφροδίτης ἐν Τροιζῆνι, ἔνθα ὑπῆρχε καὶ ναὸς αὐτῆς : Παυσ.2,32,3 καὶ ναὸς ὑπὲρ αὐτοῦ 'Αφροδίτης Κατασκοπίας· αὐτόθεν γάρ, ὁπότε γυμνάζοιτο ὁ 'Ιππόλυτος, ἀπέβλεπεν ἐς αὐτὸν ἐρῶσα ἡ Φαίδρα.

κατασκοπικός-ή-όν (κατασκοπεία) μτγν. ὁ κατάλληλος, ἁρμόδιος πρὸς κατασκοπείαν, κατασκόπευσιν : Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.54 λιβυρνικὰ δὲ καὶ κατασκοπικὰ καὶ ἄφρακτα παμπληθῆ (πλοῖα).

κατασκόπιον (τὸ) μτγν. κατασκοπευτικὸν πλοῖον, πρόσκοπος : Γέλλ.10.25 (δ.ἀνάγν. κατασκοπικόν).

κατασκοπίς-ίδος (ἡ) γλωσσ τὸ κατασκόπιον βλ.λ.

κατασκοπίσκος (ὁ) 'Επιγρ ἀντὶ κατασκοπικόν.

κατάσκοπος (ὁ,ἡ) (σκοπός (κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ κατασκοπεύων, ὁ ἐκτελῶν κατασκοπείαν βλ.λ., σπιοῦνος· 'Ησ. «δόλων ἐξιχνευτής, δολερός, δόλιος» : 'Ηρ.1,100 καὶ οἱ κατάσκοποί τε καὶ κατήκοοι ἦσαν ἀνὰ πᾶσαν τὴν χώρην τῆς ἦρχε, αὐτ.112, Εὐρ.Ρῆσ.125 κατάσκοπον δὲ πολεμίων . . πέμπειν, αὐτ.505,'Αριστφ.Θεσμ.588 ἐκεῖνος εἴη τῶν λόγων κατάσκοπος, Θουκ.6,63, αὐτ.8,6 κατάσκοπον εἰς τὴν Χίον πέμφαντες, Ξεν.ΚΠ 6,1,31 κατάσκοπόν τινα πέμψαι.. καὶ μαθεῖν ὅ,τι πράττοι ὁ 'Ασσύριος, Μέν.Περικ.105 τῶν ὅλων κατάσκοπος πραγμάτων, Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,172 ἦτον ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὴν Ρωσίαν . . καὶ τὸν ἔχουν αἱ Ρῶσοι κατάσκοπον, Παπαδ.Χρ.Μηλ.61 ἔβαλε κατασκόπους ἵνα δυνηθῶσι ν' ἀνακαλύψωσί τι,-οἱ κατάσκοποι ἐν καιρῷ πολέμου συλλαμβανόμενοι τουφεκίζονται· || ὁ ἐνεργῶν κατοπτεύσεις : Πλούτ Λύσ.10 τριήρεις.. ἔπεμψε κατασκόπους (ὡς προσκόπους, προφυλακίδας)· **2)** ὁ ἐξετάζων, ἐρευνῶν καὶ ἀναφέρων τὰ πορίσματα τῆς ἐρεύνης, ἐπιθεωρητής : Θουκ.4,27 ἡρέθη κατάσκοπος αὐτὸς . . ὑπὸ 'Αθηναίων, αὐτ. 8,41, 'Επιγρ. κατάσκοπος τῆς προσόδου ἐκ σίτου· || μτφ. ἐξεταστής, ἐρευνητής : Σεκοῦνδ.7 κατάσκοπος βίου· **3)** μτγν. ἀπεσταλμένος : ΚΔ 'Εβρ.11,31 πίστει Ραὰβ ἡ πόρνη οὐ συναπώλετο . . δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης· **4)** ὡς ἐπίθ. κατάσκαπος-ον ὁ ἐντελῶς κεκαλυμμένος : Σχόλ.'Οππ.'Αλ.3,636 (ἀναγν. κατάσκεπος)· **5)** εἰδ. νεώτ. ζωολ. κατάσκοπος (ὁ) γένος κολεοπτέρων σαρκοφάγων καραβιιδῶν ἐντόμων.

κατασκοπῶ-έω (σκοπῶ) κ. νεώτ., μέλλ. κατασκέψομαι, ἀόρ. κατεσκεψάμην, βλέπω, παρατηρῶ ἐκ τοῦ πλησίον, ἐξετάζω, ἐρευνῶ προσεκτικῶς πρὸς ἐξιχνίασίν τινος : Εὐρ.'Ελ.1607 ὅπῃ νοσοῖεν ξύμμαχοι κατασκοπῶν, ταύτῃ προσῆγε χειρὶ . . ξίφος· || κ. νεώτ. ἐνεργῶ κατασκοπείαν, κατασκοπεύω : Θουκ.6,50 δέκα δὲ τῶν νεῶν προύπεμψαν ἐς τὸν μέγαν λιμένα πλεῦσαί τε καὶ κατασκέψασθαι εἴ τι ναυτικόν ἐστι καθειλκυσμένον, Ξεν.ΚΠ 7,1,39 ἀναβῆναι ἐπὶ τῶν πύργων τινὰ καὶ κατεσκέφασθαι εἴ πη.., Πλούτ.Σόλ.9 ναῦν δ' ἀποστεῖλαι κατασκεψομένην τῶν πολεμίων· || ἐπὶ πλοίων, προσέχω, φυλάττω φυλακήν, εἶμαι προφυλακίς : Πολύβ.3,95,6 προαπέστειλε κατασκεψομένας δύο ναῦς· || ἐπιθεωρῶ, ἐξετάζω : αὐτ.10,20,2 θεραπεύειν καὶ κατασκοπεῖν . . τὰς πανοπλίας, Πάπ. κατασκοπεῖν γραφήν· || κ. ἐπὶ ἰατρικῆς ἐξετάσεως : Γαλ.1,293· || τὸ μέσ. παρατηρῶ μετὰ προσοχῆς, κοιτάζω καλὰ - καλά, ὄθ. κ. ρίπτω βλέμμα ἐταστικὸν καὶ θαυμασμοῦ : Ξεν.'Απομν.2,1,22 κατασκοπεῖσθαι δὲ θαμὰ ἑαυτήν, ἐπισκοπεῖν δὲ καὶ εἴ τις ἄλλος αὐτὴν θεᾶται, 'Αριστλ.ΗΜ 1213a,5 αὐτὸς ἑαυτὸν κατασκοπεῖσθαι.

κατασκορπίζω (σκορπίζω) μτγν. κ. νεώτ., δημ. κ. κατασκορπῶ ἢ κατασκορπάω διασκορπίζω σωρὸν ἐντελῶς : Διόδ.Σ 24,1 πάλιν τὸν λιμένα ἔχωσεν . . καὶ πάλιν ἡ θάλασσα κατεσκόρπισε· **2)** δημ. σκορπίζω τῇδε κἀκεῖσε ἀσώτως, ἰδ. ἀναφορ. πρὸς χρήματα, κατασπαταλῶ : κατασκόρπισε ὅλη τὴν περιουσία του στὰ γλέντια· **3)** ρημστ. π. κατασκόρπισμα.

κατασκόρπισμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατασκορπίζω βλ.λ.2).

κατασκότεινος-η-ο δημ. ὁ καθ' ὁλοκληρίαν σκοτεινός, θεοσκότεινος· κ. ἐπίρρ. -α.

κατασκοτίζω (σκοτίζω) μτγν. κ. δημ. σκοτίζω ἐντελῶς, ὅλως διόλου, καλύπτω μὲ πυκνὸν σκότος : Γαλ.Χρ Μορ.10,3 κατακρυφθῆναι καὶ παντάπασι κατασκοτισθῆναι, Βαλαωρ.Στιχούργ. 4,9 βαθὺς τὴν κεφαλὴν ζόφος κατασκοτίζει.

κατάσκοτος-ον (σκότος) ὁ ἐν πολλῷ σκότῳ εὑρισκόμενος : 'Επιχ.19,9 (διόρθ. κατὰ σκότος).

κατασκοτοῦμαι-όομαι (σκοτοῦμαι) μσν. κατασκοτίζομαι, καλύπτομαι ὑπὸ σκότους, εἶμαι κατασκότεινος : Βί.'Αλεξ.2046W αἰθὴρ γὰρ οὐκ ἐφαίνετο, πέδον κατεσκοτεῖτο.

κατασκοτῶ-όω (σκοτῶ) μσν. κατασκοτίζω βλ.λ. : 'Ανών.Λεξικ. ἐν Ann.8,252 κόρας ὀμμάτων ἠμβλυμμένας καὶ κατεσκοτωμένας.

κατασκοτώνω δημ. τύπτω, κτυπῶ, δέρνω τινὰ ἀνηλεῶς, ξυλίζω, δέρνω ἀλύπητα, τσακίζω στὸ ξύλο : τὸ κατασκότωσε τὸ παιδὶ στὸ ξύλο· || τὸ μέσ. κατασκοτώνομαι καταπονοῦμαι, κουράζομαι ἢ τραυματίζομαι, μωλωπίζομαι εἰς πολλὰ σημεῖα τοῦ σώματός μου : κατασκοτώθηκα σήμερα στὴ δουλειά, - ἔπεσε ἀπ' τὴν ταράτσα καὶ κατασκοτώθηκε· **2)** ὁμ. τὸ μέσ. καταβάλλω μεγάλας προσπαθείας πρὸς ἐπιτυχίαν σκοποῦ τινος, φροντίζω καθ' ὑπερβολὴν περί τινος, βάζω ὅλα μου τὰ δυνατὰ γιὰ κάτι : κατασκοτώνεται νὰ διορισθῇ, μὰ δὲ μπορεῖ νὰ τὸ καταφέρῃ.

κατασκουριασμένος-η-ο δημ. ὁ κατιωμένος, ὁ λίαν ὀξιδωμένος, ὁ πολὺ σκουριασμένος : 'Ερωτόκρ.Β 471 στὴν περικεφαλαίαν του τὴν κατασκουριασμένη | μὲ ζγουραφιὰ 'χε θάλασσα ἄγρια, - κατασκουριασμένη καδένα.

κατασκυθρωπάζω (σκυθρωπάζω) μτγν. σκυθρωπάζω καθ' ὑπερβολήν, εἶμαι, φαίνομαι λίαν σκυθρωπός, κατηφής : 'Ιώσ.ΑΙ 11,5,6 κατεσκυθρωπακότα θεασάμενος.

κατασκυθρωπῶ-άω ἢ -έω λεξ. κατασκυθρωπάζω βλ.λ., μτ. γεν. : Σουΐδ

κατασκυλεύω (σκυλεύω) μσν. σκυλεύω ἐντελῶς, καταλαφυραγωγῶ, λαμβάνω ὡς λείαν : Εὐμάθ.393 κατασκυλεύειν τινά.

κατασκύλλω (σκύλλω) μτγν., ἀόρ. -έσκυλα, κατασπαράσσω, καταξεσχίζω : Κλήμ.'Αλ.290.

κατασκῶ-έω (ἀσκῶ) μτγν., μτχ. παθ. κατησκημένος, ὀσκῶ μεγάλως, ἐξασκῶ καθ' ὑπερβολήν : Πλούτ.'Αγησ.33 ἀκριβεῖ καὶ κατησκημένη κεχρημένου διαίτῃ (δίαιταν κανονικήν, ἀσκητικήν).

κατασκωληκιῶ-άω (σκωληκιῶ) μσν. εἶμαι πλήρης σκωλήκων, κατασκωληκιάζω : Γλυκ.Χρον.245D.

κατασκώπτω (σκώπτω), μέλλ. κατασκώψομαι, σκώπτω καθ' ὑπερβολήν τινα, περιγελῶ, περιπαίζω, πειράζω : 'Ηρ.2,173 ἔπινέ τε καὶ κατέσκωπτε τοὺς συμπότας· || συνήθ. ἐπὶ κακῆς σημ., καταγελῶ, ἐμπαίζω : αὐτ.3,37 ταῦτα δὲ τὰ ἀγάλματα καὶ ἐνέπρησε πολλὰ κατασκώψας, αὐτ.151 κατωρχέοντο καὶ κατέσκωπτον Δαρεῖον καὶ τὴν στρατιὴν αὐτοῦ.

κατασμενίζω (ἀσμενίζω) μσν. ἐξευμενίζω, ἐξιλεώνω, συμφιλιώνω : Θεοφύλ.Σ 4,199,16.
κατασμικρίζω (σμικρίζω) κατασμικρύνω, ὑποτιμῶ, ὑποβιβάζω, καταφρονῶ, ἐξευτελίζω : Ἀριστλ.ΗΝικ.1163a,14, Φιλόδ.Κακ.37 J.
κατασμικρολογῶ-έω (μικρολογῶ) ὁμιλῶ περιφρανητικῶς περί τινος, κατηγορῶ τινα ὡς μικρολόγον, φειδωλόν : Ἱππ.Ἐπιστ.17 **μηδαμῶς κατασμικρολόγει τὴν φύσιν πλουσίαν ἐοῦσαν.**
κατασμικρύνω (σμικρύνω) κ. μσν. σμικρύνω τι πολύ, ἐλαττῶ, συντέμνω, βραχύνω, περιορίζω : Δημήτρ.44 **κατασμικρύνειν τὴν τοῦ λόγου σεμνότητα,** Πορφ.Γνῶμ.40· κ. παθ. : ΠΔ Βασ.2,7,19 **καὶ κατεσμικρύνθην μικρὸν ἐνώπιόν σου, κύριε·** || ὁμ. τὸ παθ. γίνομαι μικρότερος : Μαρκελλῖν. Ἰατρ.310· || ὁμ. τὸ παθ. μτφ. γίνομαι μικρότερος, σμικρύνομαι : Μᾶρκ.Αὐρ.8,36 **τοῦτο δὲ κατασμικρύνεται, ἐὰν αὐτὸ μόνον περιορίσῃς,** Μηναῖ.12 Ὠδ.5 **Βασιλεὺς ὁ μέγας σπεύδει σπήλαιαν, κατασμικρυνθέντα με, ὅπως μεγαλύνῃ·** **2)** καθιστῶ τι μικρόν, ταπεινῶ, ὑποτιμῶ, καταφρονῶ, ἐξευτελίζω : Ἱεροκλ.Στ.59A **κατασμικρῦναι καὶ διαφαυλίσαι,** Λουκ.Ὄνειρ.14 **εἴπατε.. τῷ πτωχῷ τούτῳ μὴ κατασμικρύνειν μου τοὔνομα· σὺ γὰρ Σίμων, ἀλλὰ Σιμωνίδης ὀνομάζομαι,** Ἀθήν.8,359A **νεανίσκος κατασμικρύνων ἅπαντα τὰ περὶ τὴν ὀψωνίαν καὶ λέγων,** Σιμπλίκ. Ἐπίκτ.102D· **3)** κατακερματίζω βλ.λ. : Μάξ.Τύρ. 34,1 **κατασμικρύνεσθαι εἰς λεπτὰ .. μόρια.**
κατασμικρῶ-όω μσν. κατασμικρύνω βλ.λ. : Ἀνδρόν.Κάλλιστ. ἐν Ἑλλ.Πατριδ.Μί.160,1140.
κατασμυρνίζω (σμυρνίζω) μσν. ἀλείφω, χρίω τι ἐντελῶς διὰ σμύρνης βλ.λ. : Βί.Ἀλεξ.6077 W **ὁ Πτολεμαῖος.. τὸ σκῆνος Ἀλεξάνδρου ἐν μολυβδίνῳ λάρνακι τοῦτο κατασμυρνίσας.**
κατάσμυρνος-ον μτγν. ὁ ἀναδίδων ὀσμὴν σμύρνης, ὁ μυρίζων ἐκ σμύρνης : Διόσκ.1,27.
κατασμυρνῶ-όω (σμύρνα) μτγν. κατασμυρνίζω βλ.λ., παθ. : Γρηγ.Νύσσ.1,677 B.
κατασμύχω (σμύχω) κ. μσν. σμύχω τι ἐντελῶς, καίω τι ἐντελῶς διὰ βραδέας καὶ ἡσύχου πυρός, κατακαίω· Ἡσ. «κατασμῦξαι· μαρᾶναι, καῦσαι, ἐμπρῆσαι» : Ἰλ.1 653 **κατά τε σμῦξαι πυρὶ νῆας·** || μτφ. ἐπὶ ἔρωτος, δίκην πυρὸς κατακαίω τι : Θεόκρ.3,17 **ὅς με κατασμύχων καὶ ἐς ὀστέον ἄχρις ἰάπτει** (ἔρως)· κ. παθ. ἐπὶ ἐραστοῦ : αὐτ.8,90 **ὡς δὲ κατεσμύχθη καὶ ἀνετράπετο φρένα λύπᾳ·** κ. ἐπὶ ἄλλων : Παῦλ.Σιλ. 24(5,254) **μὴ μάστιξ με κατασμύξῃ;** Ἡλιόδ.Αἰθ. 7,21 **σκηρός τι καὶ κατεσμυγμένον ὑποβλέψασα** (καταφρονητικῶς καὶ ἐμπαθῶς προσβλέψασα).
κατασμώχομαι (σμώχομαι) μτγν. μέσ. τρίβων μεταβάλλω εἰς τεμάχια, κατατρίβω, κατακαμματιάζω : Νίκ.Θηρ.860, αὐτ.Ἀλεξ.332.
κατασοβαρεύομαι (σοβαρεύομαι) μτγν. κ. μσν. ἀποθ. φέρομαι σοβαρῶς, ὑπερηφάνως πρός τινα, καταφρονῶ τινα : Ἰώσ.Π1 3,1,1 **κατασοβαρεύεσθαί τινος,** Διογ.Λ 1,81, Μέν.Πρ.321».
κατασοβῶ-έω (σοβῶ) - ἐκφοβίζω, ἀποδιώκω, ἐκδιώκω, φυγαδεύω : Ἀριστλ.Θαυμ.841b,22 **κατασοβεῖν τοὺς ὄρνιθας·** || καταδιώκων ὠθῶ εἴς τι : Παρθ.14,3 **πέρδικα τιθασὸν εἰς τὸ φρέαρ κατασοβεῖν.**
κατασοφίζομαι (σοφίζομαι) μτγν. κ. μσν. καταβάλλω τινὰ διὰ σοφισμάτων, ἐλέγχω σοφιστικῶς, ἐξαπατῶ· Ἡσ. «κατασοφισθεῖσα· χλευασθεῖσα, τεχνασθεῖσα», μτ. αἰτ. προσ. : ΠΔ Ἐξ 1,10 **δεῦτε οὖν κατασοφισώμεθα αὐτούς** (κτ. Σουίδ. «τεχνασώμεθα, μηχανῇ τινι κακώσωμεν»), ΚΔ Πράξ.7,19 **αὐτὸς κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσε τοὺς πατέρας ἡμῶν,** Λουκ.Θε.Δ 1,1 **κατασοφίζῃ με·** κ. μτ. αἰτ. πράγμ. : Διόδ.Σ 17,116 **ταῖς εὑρησιλογίαις κατασοφίζεσθαι τὴν δύναμιν τῆς πεπρωμένης,** Ἰουστιν.Νεαρ.72,5 **τὸν νόμον διὰ τῆς ἑαυτοῦ κακουργίας κατασοφίζεσθαι·** κ. μτ. γεν. : Αἰλ.εἰς Ἀριστφ.Βυζ.58,6, Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ.3,242 **κατασοφίσασθαι τῶν ἀρχομένων καὶ παρεπιδείξασθαι ἀρχιερέα·** || κ. παθ. καταβάλλομαι διὰ σοφισμάτων : Πλοῦτ.Ἠθ.80C **κατασοφισθεὶς ὑπ᾽ ἀνθρώπου τόλμαν μὲν ἔχοντος, ἄλλως δ᾽ ἀνοήτου,** Λουκ.Θε.Δ 16,2 **νῦν δὲ κατασοφισθεὶς ἄθλιος ἀπόλωλεν ἀδίκως ἁλούς,** Ἀλέξ.Ἀφρ.Σοφ.43,22, Λογγῖν.17,1 **ὡς παῖς ἄφρων ὑπὸ τεχνίτου ῥήτορος κατασοφίζεται·** **2)** Ἐπιγρ. **κατασοφίζεσθαί τι περί τινων** ἀποφεύγω διὰ σοφιστείας· **3)** ψεύδομαι, νοθεύω : Ἰώσ.Α1 8,15,5· **4)** ρηματ. π. κατασοφισμός.
κατασοφισμός (ὁ) (κατασοφίζομαι) μτγν. ἡ διὰ σοφισμάτων ἀπάτη, τέχνασμα : Ἀλέξ.Ἀφρ. Σοφ.48,10, Εὐστ.1695,36 **παραλογίζεσθαι ἐπὶ κατασοφισμοῦ καὶ ἀπάτης τινὸς τίθεσθαι.**
κατασοφιστεύω (σοφιστεύω) λεξ. κατασοφίζομαι βλ.λ., ἀγωνίζομαι κατά τινος διὰ σοφισμάτων, μτ. γεν. : Σουίδ.
κατασοφιστής (ὁ) (σοφιστής) μσν. ὁ λίαν διὰ σοφισμάτων ἀγωνιζόμενος κατά τινας : Εὐστ. Πον.65,45 **κατασοφιστὴς τοῦ γάμου.**
κατασπάζομαι (ἀσπάζομαι) μτγν., μσν. κ. νεώτ. δίδω φίλημα, φιλῶ πολύ, περιπτύσσομαι, ἐναγκαλίζομαι : Πλοῦτ.Κοριολ.9 **ὁ δὲ.. περιεπτύξατο αὐτὸν καὶ κατησπάσατο,** αὐτ.Ἀντ.85 **στέφασα καὶ κατασπασαμένη τὴν σορόν,** Μηναῖ.3,16 Συνξ. **προσειπὼν καὶ τῇ χειρὶ ὑποδείξας τὸν Ἀδελφόν, καὶ κατασπασάμενος, εὐλόγησεν αὐτούς,** Διηγ.Ἀχιλλ.1658 **εἰς χεῖρας τους τὴν ἥρπαξαν πάντες ἀπαὶ τὴν κλίνην | καὶ ταύτην κατησπάζοντο μετὰ παραπλῆξίας·** **2)** ἐκδηλῶ τὴν ἀγάπην μου, τὴν συμπάθειάν μου : Ἡλιόδ.Αἰθ.5,11 **ἕως αὐτὸν ὁ Καλάσιρις ἐφ᾽ ὅσον πλεῖστον ἅμα φιλήμασι κατασπασάμενος,** αὐτ.7,7 **ἐξήρτητο, καὶ γοεροῖς τισι κατησπάζετο θρήνοις·** || εἰδ. ἀναφορ. πρὸς βασιλέα, ἐκδηλῶ τὸν σεβασμόν μου : Ἰώσ.Α1 7,10,5· || γεν. χαιρετίζω : Μηναῖ.12,19 Συνξ. **ὃν ὁ βασιλεὺς ὑποδεξάμενος, καὶ ἐκ τῶν γραμμάτων βεβαιωθείς, κατασπάζεται·** **3)** μσν. δέχομαι, ἀποδέχομαι, συμμερίζομαι : Χρυσόβουλλ. Λόγ.ἐν Σάθ.1,207 **θεῷ καθιερωμένων καὶ τὴν κοινοβιακὴν διαγωγὴν κατασπαζομένων.**
κατασπάζω δημ. κ. κατασπάνω ἢ κατασπῶ καταθρσύω, σπάζω τι ὅλως διόλου : **κατάσπασε τὰ πιάτα·** || κ. ἀμτβ. καταθραύομαι : **κατάσπασαν τὰ τζάμια.**
κατασπαθίζω (σπαθίζω) μσν. φονεύω τινὰ διὰ τῆς σπάθης, τοῦ ξίφους : Παχυμ.ΓΜιχ.Παλ.92 **τοὺς δὲ πρὸς φυγὴν τρεπομένους κατεσπάθιζον.**
κατασπαθῶ-άω (σπαθῶ) μτγν. καταναλίσκω εἰς ἡδυπαθείας, διασπαθῶ : Ἀλκίφρ.3,50 (δ.γρ. ἀντὶ σπαθῶ).
κατασπαράζω δημ. τ. τοῦ κατασπαράττω βλ.λ.
κατασπαράσσω (σπαράσσω) κ. νεώτ., ἀττ. -άττω, δημ -άζω, σχίζω εἰς τεμάχια, σπαράσσω, διασπαράσσω, καταξεσχίζω, κατακομματιάζω : Ἀριστφ.Ἱππ.729 **τὴν εἰρεσιώνην μου κατεσπαράξατε,** Πολύβ.23,14,8 **κατασπαράσσειν βυβλίον,** Διόδ.Σ 29,21, Λουκ.Ὄν.22 **κατεσπαραγμένην τὴν ἐσθῆτα καὶ τὴν κόμην,** Παπαδ.Χρ.Μηλ.113 **εἰς τῶν συνδραμόντων κλεφτῶν, ἦτο ἕτοιμος νὰ τὸν κατασπαράξῃ, - τὸν κατεσπάραξαν οἱ λύκοι.**
κατασπαργανῶ-όω (σπαργανῶ) μτγν. περιτυλίσσω ἐν σπαργάνοις, σπαργανῶ, φασκιώνω : Φιλ 2,495 **κατασπαργανοῦν βρέφη·**
κατάσπαρτος (-η)-ο(ν) (κατασπείρω) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἀγρῶν, τόπων κτλ., ὁ ἀπ᾽ ἄκρου εἰς ἄκρον ἐσπαρμένος, ὁ καθ᾽ ὅλην τὴν ἔκτασιν αὐ-

τοῦ ἐσπαρμένος : **κατάσπαρτα χωράφια**· || συνεκδ. ὁ τόπος **ἐφ᾽** οὗ εἶναι ἐν ἀφθονίᾳ διεσπαρμένον τι.

κατασπαρτῶ-έω Ἐπιγρ. ἀντὶ κατασπείρειν βλ.λ. : Ἐπιγρ.**κατασπαρτηθέντος τοῦ τεμένου** (sic).

κατάσπᾰσις-εως (ἡ) (κατασπῶ) τὸ σύρειν πρὸς τὰ κάτω βιαίως, ἡ πρὸς τὰ κάτω βιαία ἕλκυσις : Ἀριστλ.Μετ.369b,20, Ἡρόδ.Ἰατρ.ἐν Rh.Mus.58,108 **κατάσπασις ἐντέρων** (ἀμφ.).

κατάσπασμα-ατος (τὸ) (κατασπῶ) κτ. πληθ. δόνησις, κραδασμὸς τῆς γλωττίδος τοῦ αὐλοῦ : Θεόφρ.Φ 4,11,5· **2**) μοῖρα, μέρος, τμῆμα, ἀπόσπασμα : Ἰώσ.ΠΙ 5,12,1 **κατάσπασμα τῆς στρατιᾶς** (ἀμφ.), πρβλ. Ἡσ. κ. Σουΐδ.ἐν λ. κάταγμα.

κατασπασμικός-ή-όν (κατασπασμός) πάπ. ἐπὶ φαρμάκων, ὁ ἐν χρ. διὰ θεραπείαν, ὁ συντελῶν εἰς θεραπείαν κατασπασμῶν, κατασπάσεων βλ.λ.

κατασπασμός (ὁ) (κατασπῶ) ἰατρ. ἁ. κατάσπασις βλ.λ., πρὸς τὰ κάτω τάσις, ὤθησις, πτῶσις, πίεσις : Σωρ.2,36 **κατασπασμὸς ὑποχονδρίων**, αὐτ. κ· **μήτρας**· **2**) ἔκκρισις : Πλούτ.Ἠθ.650C **τὸν ἐνδελεχῆ τῶν ὑγρῶν κατασπασμόν**· **3**) ἐπὶ κτισμάτων, ἡ κατεδάφισις, τὸ γκρέμισμα : Νεχέφ. Κατ.Ἀστρλ.Κ 7,136,Πάπ.· **4**) ἐπὶ δένδρων, ἡ δι᾽ ἀποσπάσεως δρέψις, συλλογὴ τῶν καρπῶν : Πάπ. **κατασπασμὸς τῆς ἐλᾶς**· **5**) ἐπὶ τῆς φωνῆς, ἡ ὕφεσις, ὁ καταβιβασμὸς ἀπὸ τῶν ὑψηλοτέρων εἰς τοὺς χαμηλοτέρους, βαρυτέρους φθόγγους : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.6,8,5 **τῷ κατασπασμῷ πρὸς τοὺς φθόγγους**· **6** μτφ. ἠθικὴ θλῖψις, κατάπτωσις, ἀθυμία : Πλούτ.78Α **ὅταν οὖν οἱ τοιοῦτοι κατασπασμοὶ γένωνται**· **7**) (κτ. διορθ. τοῦ καταπασμός) ψηλάφημα ἢ τριβή : Καΐλ.Αὐρ.Χρον.1,166

κατασπαστικός-ή-όν μτγν. ὁ ἁρμόδιος, ἐπιτήδειος εἰς τὸ κατασπᾶν βλ.λ., ὁ δυνάμενος νὰ ἑλκύσῃ πρὸς τὰ κάτω : Διοσκ.2,136 **κατασπαστικὸς γάλακτος** (ὁ ποιῶν τὴν τροφὸν ἢ τιθήνην νὰ κατασπᾷ τὸ γάλα, ὁ παρέχων ἀφθονίαν γάλακτος), Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.6,31,6 (δ.γρ. καταπαυστικός), Φιλούμ.10,4 **κατασπαστικὴ δύναμις**.

κατασπᾰτᾰλῶ-άω (σπαταλῶ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. σπαταλῶ καθ᾽ ὑπερβολήν, διάγω βίον ἄσωτον, ἀκόλαστον, ἀσωτεύω Ἡσ. «κατατρυφῶ» : ΠΔ Παροιμ.29,21 **ὃς κατασπαταλᾷ ἐκ παιδὸς οἰκέτης ἔσται**, αὐτ.Ἀμ.6,4 **οἱ καθεύδοντες ἐπὶ κλινῶν ἐλεφαντίνων, καὶ κατασπαταλῶντες ἐπὶ ταῖς στρωμναῖς αὐτῶν**, Λουκ.Ἐπιγρ.50· **2**) λεξ., νεώτ κ. δημ. διασπαθῶ, ἐξοδεύω ἀσώτως, κατασκορπίζω : Σουΐδ. **κατασπαθᾶν καὶ κατασπαταλᾶν καὶ σκορπίζειν, - κατεσπατάλησε τὴν περιουσίαν του εἰς τὰ χαρτοπαίγνια καὶ τὰς ἱπποδρομίας, - κατασπαταλᾷ τὸ βιὸς τοῦ πατέρα του.**

κατασπείρω (σπείρω, σπόρος) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **κατασπερῶ**, παθ. **κατασπείρομαι**, δημ. παθ. ἀόρ. **κατασπάρθηκα**, ὁμ. μτχ. παθ. παρακ. **κατασπαρμένος**, σπείρω ἐν ἀφθονίᾳ, σπείρω πυκνῶς ἢ καθ᾽ ὅλην τὴν ἔκτασιν, μτ. ἀντικειμ. ἢ ἀπολ. : Πλάτ.Τίμ.91D **ὡς εἰς ἄρουραν τὴν μήτραν ἀόρατα . . ζῷα κατασπείραντες, - εἰς τὰς πετρώδεις ἐκτάσεις κατασπείρουσι φακῆν**· || παθ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἐκτάσεως γῆς, ἐπὶ ἀγροῦ, εἶμαι διὰ πυκνῆς, διὰ πολλῆς σπορᾶς γεωργημένος, ἔχω ὑποστῆ, ἔχω λάβει καθ᾽ ὅλην τὴν ἔκτασίν μου σποράν, ὅθ. συνεκδ. ἔχω ἄφθονον, πυκνὴν ἢ γενικὴν βλάστησιν φυτῶν, διὰ σπορᾶς (ἰδ. ἐτησίως) παραγομένων : Πάπ. **τὸν κατεσπαρμέναν ἐν ταῖς ἀρούραις χόρτον, - ἡ Θεσσαλία κατασπείρεται διὰ σίτου, - κάμπος κατασπαρμένος** (κατάφυτος)· || κ. νεώτ. ὁμ. ἐπὶ σπόρου, μτ. συατ. αἰτ : Πάπ. **τὸν κατεσπαρμένον σπόρον, - ὁ ἀραβόσιτος κατασπείρεται εἰς τὰς ἰσοπέδους ὄχθας τῶν ποταμῶν** (καθ᾽ ὅλην τὴν ἔκτασιν, τὸ μῆκος τῶν ὀχθῶν)· **2**) μτφ. ἐπὶ συναισθημάτων ἢ γεν. ἐπὶ ἀγαθῶν ἢ δεινῶν, ἐμβάλλω, παρέχω ὑπερμέτρως ἢ ἀφθόνως : Σοφ.Αἴ.1005 **ὅσας ἀνίας μοι κατασπείρας φθίνεις** (πόσας πικρίας δι᾽ ἐμὲ ἔσπειρες θανοῦσα), Διον. Ἁλ.Δημ.29 **πλούτῳ Ἑλλάδα κατασπείρειν**· **3**) φυτεύω μτ. αἰτ. ἀντικειμ. τοῦ δεχομένου τὸν σπόρον ἢ τὰ φυτά : ΠΔ Δευτ.22,9 **οὐ κατασπερεῖς τὸν ἀμπελῶνά σου**, Πάπ. **κατασπείρειν τὴν γῆν**, Φίλ. 2,262· **4**) γεννῶ : Εὐρ.Ἡρ.469 **ὡς ἐξέπειθε τὸν κατασπείραντά με** (τὸν γεννήσαντά με), Δίφιλ.93 **τὸν κατασπείραντα**, Φίντ.π.Στοβ.4,23,61Α· **5**) μσν. ἐμπήγνυμι, ἐμπήγω : Βί.Ἀλεξ.3405W **τάφρους ὀρύσσων ἐν ὁδοῖς καὶ κέντρα κατασπείρων**· **6**) μτφ. διασπείρω, ἐξαπλῶ ὡς ἐν τῷ σπείρειν, διαχέω : Πλούτ.Κάμ.34 σημήνας **ἐπιδρομὴν κατέσπειρε τοῦ χάρακος ἄφθονα τῶν πυραβόλων**, αὐτ.Δίων 25 **αὐταῖς . . αὖραν τινὰ κατέσπειρεν ἡ χώρα νότιον**· || παθ. **κατασπείρομαι** διασπείρομαι, διασκορπίζομαι, διαδίδομαι : Πλάτ.Νόμ. 891Β **εἰ μὴ κατεσπαρμένοι ἦσαν οἱ τοιοῦτοι λόγοι ἐν τοῖς πᾶσιν**, Διογ.Λ 10,101 **τὸ ἀπὸ τῶν ἄστρων κατεσπαρμένον φῶς**· **7**) περιρραίνω, ὅθ. κατακαλύπτω : Φιλόδ. ἐν ΑΠ 11,41 **ἤδη καὶ λευκαί με κατασπείρουσιν ἔθειραι**, Θεμίστ.Λόγ. 13,170 **παῖδα ἄρτι κατασπείραντα ἴουλον**· **8**) ρηματ. π. κατασπαρά, κατασπορεύς.

κατασπειρῶ-άω (σπεῖρα) μτγν. κτ. μτχ. παθ. παρακ. **κατεσπειραμένος** ἀμφ.γρ. ἀντὶ **κατεσπαρμένος** διακεχυμένος ἐν Ἐπίκ.Ἐπιστ.2,45Π **τοῦ ἀπὸ τῶν ἄστρων κατεσπειραμένου φωτός**.

κατάσπεισις-εως (ἡ) (κατασπένδω) μτγν. ὁ δι᾽ ἡγιασμένου ὕδατος ραντισμὸς τοῦ θύματος : Πλούτ.Ἠθ.438Α· **2**) συνεκδ. καθοσίωσις, ἀφοσίωσις : Πλούτ.Σερτ.14 **τοὺς περὶ τὸν ἄρχοντα τεταγμένους συναποθνῄσκειν αὐτῷ πεσόντι, καὶ τοῦτο τῶν ἐκεῖ βαρβάρων κατάσπεισιν ὀνομαζόντων**· πρβλ. κατασπένδω 4).

κατασπένδω, μέλλ. **κατασπείσω**, παρακ. **κατέσπεικα**, χέω χαμαί, κατὰ γῆς ἢ ἐπί τινος σπονδήν, οἷον οἶνον ἢ ἄλλο τι καθιερωμένον ὑγρόν, μτ. συστοίχ. αἰτ. : Εὐρ.Ὀρ.1187 **χοὰς κατασπείσουσ᾽ ὑπὲρ μητρὸς τάφου**, Ἀριστφ.Ἱππ.1094 **εἶτα κατασπένδειν κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀρυβάλλῳ ἀμβροσίαν κατὰ σοῦ**· κ. παθ. : Ἐπιγρ. **κατασπένδεται ἀκρίτῳ** (ἐν λίθῳ **κατασπένδετε**)· || κ. ἀπολ προσφέρω σπονδάς : Ἡρ.2,151 **τῇ ὑστάτῃ τῆς ὁρτῆς μελλόντων κατασπείσειν ὁ ἀρχιερεὺς ἐξήνεικέ σφι φιάλας χρυσέας**· || κ. μτ. δοτ. : Πολύβ.3.11,6 **ἐπεὶ δὲ καλλιερήσας κατασπεῖσαι τοῖς θεοῖς καὶ ποιῆσαι τὰ νομιζόμενα**· **2**) μτ. αἰτ. ὑγραίνω, διαβρέχω, ποτίζω : Τραγ.Ἀδέσπ.548 **λιβάσι κατασπένδειν παρηΐδα**· **3**) μτ. αἰτ. προσ. κ. δοτ. ὀργαν. προσφέρω σπονδάς, χοὰς δακρύων, προσφέρω πρὸς τιμήν τινος δάκρυα ὡς θυσίαν, σπονδήν : Εὐρ.Ὀρ.1239 **δακρύοις κατασπένδω σ᾽**· || κ. ἁπλῶς μτ. αἰτ. προσ. θρηνῶ μετὰ δακρύων : Καρφυλλ. ἐν ΑΠ 7,260 **κατασπένδειν τινά**· **4**) μτ. αἰτ. προσ. ἀφοσιῶ, καθοσιῶ, καθιερῶ : Στράτ.3,4,18 **τὸ κατασπένδειν αὐτοὺς οἷς ἂν προσθῶνται** (τὸ νὰ ἀφοσιώσωσιν ἑαυτούς, ὅπερ ἐποίουν οἱ Κέλται Soldurii), Διόδ. Σ 5 31 **ἄνθρωπον γὰρ κατασπείσαντες, τύπτουσι μαχαίρᾳ**, Πλούτ.Σερτ.14 **Σερτωρίῳ δὲ πολλαὶ μυριάδες ἀνθρώπων κατεσπεικότων ἑαυτοὺς ἠκολούθουν**· κ παθ. : Ἀντίπ.Σιδ. ἐν ΑΠ 7,27 **Μούσαισι . . κατεσπείσθη πᾶς ὁ τεὸς βίοτος**, Στράβ 4,4,5 **ἄνθρωπον γὰρ κατεσπεισμένον παίσαντες**, Πλούτ.Ἀλέξ.50 **τρία τῶν κατεσπεισμένων προβάτων ἐπηκολούθησεν αὐτῷ**, Λόγγ 2,6· **5**) παθ. εἰδ. ἐπὶ ἱερέως, καθιεροῦμαι, ἀφιεροῦμαι : Ἐπιγρ. **κατεσπείσθη ἐπὶ τὰ ἱερά**· **6**) ρηματ. π. κατάσπεισις.

κατασπέρχω (σπέρχω), μέλλ. **κατασπέρξω**, κατεπείγω, ἀναγκάζω τινὰ νὰ προχωρῇ ταχέως: Ἀριστφ.Ἀχ.1188 **λῃστὰς ἐλαύνων καὶ κατασπέρχων δορί**, Ὀππ.Ἀλ.4,91 **κατασπέρχειν νῆα ἐλάτῃσι** (τοῖς ἐρετμοῖς ἐλαύνειν ταχέως)· **2)** ἀπολ. ἐπὶ ἀνέμου, πνέω μεθ' ὁρμῆς: ΔίωνΚ 41,46 **ὁ ἄνεμος ἰσχυρῶς κατέσπερχε**· **3)** τὸ οὐδ. τῆς μτχ. **κατασπέρχον** ὑπόθεσις μὴ ἐπιδεχομένη ἀναβολήν, κατεπείγουσα: Θουκ.4,126 **σαφῶς τε πᾶν τὸ προυπάρχον δεινὸν ἀπ' αὐτῶν ὁρᾶτε ἔργῳ μὲν βραχὺ ὄν, ὄψει δὲ καὶ ἀκοῇ κατασπέρχον**· **4)** παθ. ἐπείγομαι, καταπλήττομαι: Ἰώσ.Π1 4,2,4.

κατασπερχωτήν Ἡσ. «ἐπὶ τὴν οἰκίαν, ἡ ἐπὶ τὴν ἑστίαν κεκσυμένη».

κατασπεύδω (σπεύδω), μέλλ. **κατασπεύσω**, ἐπισπεύδω, ἐπιταχύνω, βιάζω: Αἰσχίν.3,67 **τοὺς χρόνους ὑμῶν ὑποτεμνόμενος καὶ τὸ πρᾶγμα κατασπεύδων**, ΠΔ Ἔξ.5,13 **οἱ δὲ ἐργοδιῶκται κατέσπευδον αὐτούς, λέγοντες**· **2)** τὸ παθ. ἐπὶ λόγου, εἶμαι κατεπείγων, ταχύς, ὁρμητικός: Διον. Ἀλ.Συνθ.20 **κατεσπεῦσθαι τὴν φράσιν καὶ συστέλλεσθαι** (διόρθ. Upton ἀντὶ κατεσπάσθαι, ἐν τάχει καὶ βραχυλογίᾳ ἐκφέρεσθαι), Γαλ.16,548 **κατεσπεῦσθαι τὴν λέξιν** (δ.γρ. κατεσπάσθαι), Λογγῖν. 19,2 **τὰ ἀλλήλων διακεκομμένα καὶ οὐδὲν ἧττον κατεσπευσμένα φέρει τῆς ἀγωνίας ἔμφασιν** (δηλ. τὸ ἀσύνδετον εἶδος τοῦ λόγου), αὐτ.40,4 **τὴν ἁρμονίαν οὐ κατασπεύδεσθαι**· **3)** ταράττω, φοβίζω: ΠΔΔαν.4,16 **τὸ ἐνύπνιον .. μὴ κατασπευσάτω σε**· **4)** ἀμτβ. σπεύδω, ἔρχομαι μετὰ σπουδῆς: ΠΔ Δευτ.33,2 **καὶ κατέσπευσεν ἐξ ὄρους Φαράν**· **5)** ρηματ. π. κατάσπευσις.

κατάσπευσις-εως (ἡ) (κατασπεύδω) μτγν. σπουδή, ἔπειξις, ἐπιτάχυνσις: Θεοδ.ΠΔ Προοιμ.1,27.

κατασπιλάζω (σπιλάς) μτγν. κ. μσν. καταχέω σπίλους, κηλιδῶ, λερώνω· Ἡσ. «μολύνειν»: Θεοφύλ.Σ 159,24 (ἔκδ. de Boor) **φόνον κατασπιλάζοντες**· **2)** κατακρύπτω: Ἀνών.π.ΕΜ 495,42· **3)** ἐπιφαίνομαι ἀπροσδοκήτως, ἐπέρχομαι, ἐφορμῶ: Φιλ.ἀπ.28Η, Σουΐδ. ἐν λ. κατεσπίλασεν.

κατάσπιλος-ον (σπίλος) μτγν. κ. νεώτ. ὁ πλήρης σπίλων, κηλίδων, κηλιδωμένος: Πορφ.Ἀποχ. 4,7 **βοῦς κατάσπιλος**· ‖ νεώτ. κ. μτφ. ὁ γέμων ἠθικῶν σπίλων, κηλίδων.

κατασπιλῶ-όω (σπίλος) μτγν., νεώτ. κ. **κατασπιλώνω**, ἀόρ. **κατεσπίλωσα**, παθ. ἀόρ. **κατεσπιλώθην**, κατακαλύπτω τινὰ διὰ σπίλων, κηλίδων, κατακηλιδῶ, καταρρυπαίνω, καταμολύνω: Γρηγ.Νύσσ.1,220Β **ἄπλυτοι .. καὶ κατεσπιλωμένοι**· **2)** νεώτ. κ. μτφ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἠθικὴν κηλίδωσιν, καταισχύνω· κ. παθ. καταισχύνομαι.

κατασπινθηρίζω μσν. ἐπιτατ. τοῦ σπινθηρίζω βλ.λ., ἐκπέμπω πολλοὺς σπινθῆρας: Εὐστ.Πον 118,69.

κατασπλεκῶ-όω (σπλεκῶ) ἀρχ. λεξ. ἀντὶ σπλεκῶ βλ.λ.· Ἡσ. «κατασπλεκῶσαι· κατελάσαι».

κατασποδῶ-έω (1) (σποδῶ) καταρρίπτω ἐν τῇ σποδῷ, ρίπτω κάτω εἰς τὴν κόνιν, ἐξαπλώνω χαμαί, φονεύω: Αἰσχ.Ἑπτ 809 **οὐδ' ἀμφιλέκτως μὴν κατεσποδημένω**, Ἀριστφ Θεσμ.560 **ὡς τὸν ἄνδρα τῷ πελέκει γυνὴ κατεσπόδησεν**.

κατασποδῶ-όω (2) δ.τ. τοῦ κατασποδῶ 1), καταδαπανῶ, σπαταλῶ: Walz Ρήτορ.1,57.

κατασπορά (ἡ) (κατασπείρω) σχόλ., πάπ. κ. μσν. τὸ κατασπείρειν βλ.λ., τὸ ρίπτειν τὸν σπόρον εἰς τὴν γῆν: Πάπ. **δάνειον σπερμάτων κατασπορᾶς τοῦ χ ἔτους**, αὐτ. **ὁμολογῶ ἐσχηκέναι παρὰ σοῦ εἰς κατασπορὰν πυροῦ ἀρτάβας χ**, Σχόλ. Πλάτ.Νόμ.853D, Φώτ. ἐν λ. κερασβόλα, Μιχ.Ἀτταλ. ἐν Σάθ.1,24 **εἰμὴ ἐν μερικοῖς τοπίοις μὴ χρησιμεύουσιν εἰς κατασποράν**.

κατασπορεύς-έως (ὁ) πάπ. ὁ κατασπείρων, ὁ σπορεύς: **ὑπὸ τῶν κατασπορέων**.

κατασπορεύω πάπ. ἀντὶ κατασπείρω (ἀμφ.).

κατασπουδάζομαι (σπουδάζομαι) κ. μσν., ἀόρ. **κατεσπουδασάμην**, παρακ. **κατεσπούδασμαι** εἶμαι ἐμβριθῶς ἐνησχολημένος εἴς τι, καταγίνομαι εἰς σπουδαῖα ἔργα, σπουδάζω καθ' ὑπερβολήν, εἶμαι σπουδαῖος, σοβαρός: Ἡρ.2,173 **εἰ ἐθέλοι κατεσπουδάσθαι**, αὐτ.174 **φιλοπότης ἦν καὶ φιλοσκώμμων καὶ οὐδαμῶς κατεσπουδασμένος ἀνήρ** (ἀσχολούμενος μετ' ἐμβριθείας περί τι, σπουδαῖος), Διον.Ἀλ.Ρωμ.11,61 **κατεσπουδασμένας τὰς δεήσεις ποιεῖσθαι** (μετὰ μεγάλης σπουδῆς δέεσθαι), αὐτ.4,67 **ταχεῖα καὶ κατεσπουδασμένη παράκλησις** (σοβαρά)· ‖ τὸ ἐνεργ. ἐν χρ. μ. π. μτγν. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Φιλόδ.Θαν.31 **ἐὰν αὐτός τις .. φαίνηται κατεσπουδακώς**· κ. μτ. δοτ. φροντίζω, ἐνδιαφέρομαι σοβαρῶς περί τινος: Φιλόδ.Μουσ.56Κ **βλαβεροῖς κατασπουδάζειν**· κ. μτ. ἀπαρφ.: Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,229 **διαναστῆσαι καὶ ἐπανενεγκεῖν διενοεῖτο καὶ κατεσπούδαζε**· κ. ἀπολ.: Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ. ἐν λ.ἐπείγετον **ἐπείγουσι καὶ κατασπουδάζουσι**· **2)** ὡς παθ. ταράσσομαι: ΠΔ Ἰὼβ 23,15 **ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατασπουδασθῶ· κατανοήσω, καὶ πτοηθήσομαι ἐξ αὐτοῦ**, Ἀκύλ.ΠΔ Βασ.2,4,1· **3)** ὁμ. κ. παθ. πιέζομαι, καταπιέζομαι: Βέττ.Βάλ. 254,16 **κατασπουδάζεσθαι ὑπὸ μειζόνων**· **4)** ρηματ. π. κατασπουδασμός.

κατασπουδαζόντως ἐπίρρ. μετὰ μεγάλης σπουδῆς, λίαν προθύμως: Ἡσ. ἐν λ. ἠπειγμένως (κωδ. ἐπηγμένως).

κατασπουδαίως ἐπίρρ. πάπ. μετὰ πολλῆς σπουδῆς, λίαν προθύμως.

κατασπουδασμός (ὁ) (κατασπουδάζομαι) μτγν. θορύβησις, σύγχυσις, κατάπληξις: Ἀκύλ.ΠΔΣοφον.1,18.

κάτασπρος-η-ο δημ. κ. **κατάσπρος** ὁ ὅλως διόλου, ἐντελῶς ἄσπρος, ὁ πάλλευκος, ὁλόασπρος: δ.τραγ. **ἄσπρη, κατάσπρη παμπακιά**, Σολωμ.Πόρφυρ.7,9 **κατὰ τὸν κάτασπρο λαιμὸ ποὺ λάμπει ὡσὰν τὸν κύκνο**, Γρυπ.Σκ Τερρ.Κοσμοχαλασιὰ 2 **στὰ κάτασπρα ντυμένη | φτερὰ κρατώντας παγωνιοῦ, - κάτασπρο κορμί - σπίτι - πουκάμισο.**

κατασπῶ-άω (σπῶ) κ. νεώτ., δημ. κ. **κατασπάζω**, μέλλ. **κατασπάσω**, παρακ. **κατέσπακα**, ἕλκω, σύρω πρὸς τὰ κάτω, τραβῶ κάτω, δθ. ἐπὶ πλοίων, καθέλκω ἐκ τῆς ξηρᾶς, σύρω εἰς τὴν θάλασσαν: Ἡρ.1,164 **κατασπάσαντες τὰς πεντηκοντέρους**, αὐτ.7,193 **κατασπάσαντες τὰς νέας ἔπλωον**· κ. γεν.: Σοφ. ἀπ.840 **μολυβδὶς ὥστε δίκτυον κατέσπασεν**, Ἀριστφ.Λυσ.725 **μίαν .. τῶν τριχῶν κατέσπασα** (τὴν τράβηξα κάτω ἀπ' τὰ μαλλιά), Ἀντιφάν 86,3 **κατασπᾶν τινα τοῦ σκέλους**, Λουκ.Νεκρ.Δ 21,1 **αὐτὸν .. κατέσπασα τοῦ ποδός**, Ἀλκίφρ.3,3 **ὁ κατεσπακὼς τὰς ὀφρῦς** (ἐπὶ ἀνθρώπου συνωφρυωμένου)· κ. παθ.: Θουκ.1,63 **ἡ νίκη τῶν Ἀθηναίων ἐγίγνετο καὶ τὰ σημεῖα κατεσπάσθη** (εἰς ἔνδειξιν ἥττης), Ξεν.Ἀν.1.9,6 **συμπεσὼν κατεσπάσθη ἀπὸ τοῦ ἵππου**, αὐτ.Ἀπομν. 3,10,7 **τά τε ὑπὸ τῶν σχημάτων κατασπώμενα καὶ τἀνασπώμενα** (ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ σώματος ἐκ τῆς κινήσεως), Ἀριστλ.Ζ1 419b,17 **αἱ δὲ κατεσπασμέναι φθόνου** (ὀφρύες), Λουκ.Ἐνάλ.Δ 2,2 **ἐς ὕπνον κατεσπάσθην**, αὐτ.Ἀναχ.23 **ὑφ' ὧν ἐς δάκρυα κατεσπῶντο οἱ ἀκούοντες**· **2)** δρέπω καρπούς ἔκ τινος: Πάπ. **κατασπᾶν με τὸν ἐλαιωνοπαράδεισον** (πιθ.)· **3)** τὸ ἀπαρφ. **κατασπᾶν** μία τῶν λαβῶν τῆς πάλης παρ' ἀρχαίοις, καθ' ἣν ὁ ἐπιτιθέμενος περιβάλλων ἰσχυρῶς δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τὴν ὀσφὺν ἢ τὸν αὐχένα τοῦ ἀντιπάλου, κατέσπα τοῦτον πρὸς τὸ ἔδαφος διὰ τῆς ταχείας καὶ ἀποτόμου κινήσεως· **4)** παθ. μετατίθεμαι πρὸς τὰ κάτω, μετατοπίζομαι, ἐπὶ τε-

θραυσμένου ὀστοῦ : Ἱππ.Μοχλ.4,5· ‖ συνταράσσομαι, συσπῶμαι, πάσχω ἐκ σπασμῶν : αὐτ. Ἐπιδ.3,17,β' σιηγὼν δὲ ἡ ἐκ τῶν ἐπὶ δεξιὰ κατεσπάσθη (ἡ παθ. σύρομαι, ὡς ἐν τῇ παραλύσει τοῦ προσώπου)· 5) περιπίπτω εἰς ἔκστασιν, λιποψυχίαν : Πάπ· 6) ἕλκω πρὸς τὰ κάτω ἢ ἔξω, καταβιβάζω : Ἱππ.Ἐπιδ.6,8,32 κατασπᾶν τὰ γυναικεῖα, Ἀριστλ.ΖΓ 750b,35, Διοσκ.3,58 κατασπᾶν γάλα· ‖ σύρω ἔξω, ἐξάγω· Ἡσ. « κατασπᾶν· χαλᾶν » : Ἱππ.Τόπ.Ἀνθρ.30 κατασπᾶται τὸ τὴν νοῦσον παρέχον, ΑΠ Παράρτ.3,158 χυμοὺς κατασπᾶν (τὸ λουτρόν)· 7) καταπίνω, καταβροχθίζω · Ἀριστφ.Ἱππ.718 αὐτὸς δ' ἐκείνου τριπλάσιον κατέσπακας, αὐτ.θάτρ.576,Ἀντιφάν.204,13· 8) καταρρίπτω, κρημνίζω, καταστρέφω : ΠΔ Παραλ.2,24,7 οἱ υἱοὶ αὐτῆς κατέσπασαν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ,αὐτ.34,7 κατέσπασε τὰ θυσιαστήρια καὶ τὰ ἄλση, Στράβ.14,1,37 Λυδῶν δὲ κατασπασάντων τὴν Σμύρναν· κ. παθ. : Πάπ. κατασπᾶσθαι τὰ ὑψηλά, Στράβ.16,2,30 κατεσπασμένη δ' ὑπὸ Ἀλεξάνδρου (ἡ πόλις)· ‖ διαρρηγνύω, διασπῶ : Πολύβ 1,40,13 τὰς δὲ τάξεις συγχέοντα καὶ κατασπῶντα τὰς αὐτῶν· ‖ δημ. κ. κατασπάζω βλ.λ., θραύω τελείως, καταθραύω : Ἐρωτόκρ.2,1929 ηὗρέν τονε στὸ πρόσωπο ἡ κοπανιὰ ἡ μεγάλη | . . τὸ σίδερο κατάσπασε, τὰ χείλη του σκιστῆκα· ‖ μτγν. κ. μτφ. : Φιλόδ.Θε.1,17· 9) ταπεινῶ, καταβιβάζω τὸν τόνον, χαμηλώνω : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.6,9,5 κατασπᾶν τὴν φωνήν· 10) ἐπισπεύδω, ἐπιταχύνω : Ζῶσ.Ἀλχ.195Β κατασπᾶσθαι· 11) δ.γρ. ἀντὶ κατασπεύδω βλ.λ. : Διον. Ἀλ Συνθ 20,Γαλ.16,548.

κατάσσῦτος-ον (κατασεύομαι) μτγν. ὁ ὁρμῶν πρὸς τὰ κάτω, ὁρμητικός : Νόνν.Δ 4,388 κατάσσυτος ἰχώρ, αὐτ.45,338 κατάσσυτον πῦρ.

κατάσσω μτγν.,παρατ. κατέασσε, δ. τ. τοῦ κατάγνυμι βλ.λ. : Αἰσώπ.Μῦθ.7 ἐκύλιε τὰ ᾠὰ καὶ κατέασσε· κ. παθ. : Ἀπη Λιθ.129,Ἀρτεμίδ.Δαλδ.1,66, Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.187,6.

κατασταγμός (ὁ) (καταστάζω) μτγν. τὸ καταστάζειν ἢ καταρρεῖν ἐκ τῆς ῥινός, ἡ καταρροή· ΕΜ 494,32 « τὸ ῥεῦμα τὸ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καταφερόμενον διὰ τῶν μυκτήρων, ὃ νῦν καλοῦσιν οἱ ἰατροὶ κατασταγμόν » : Κέλσ.Ἰατρ.4,5,2,Ὀρειβ.ἀπ. 27· ‖ κατασταγμὸς ἀρτηρίας ἡ τραχεῖτις βλ.λ. : Γαλ 13,92

καταστάζω (στάζω, σταγών) κ. μον. κ. νεώτ. ἐπὶ προσ., ἀφήνω ὑγρόν τι νὰ πέσῃ στάγδην, κατὰ σταγόνας ἐπί τινος, μτ. αἰτ. πραγμ. (ὑγροῦ) κ. μτ. γεν. δηλούσης τὸ ἐφ' οὗ καταρρέει ἢ καταπίπτει τοῦτο : Εὐρ.Ἑκ.760 ὁρᾷς νεκρὸν τόνδ', οὗ καταστάζω δάκρυ, αὐτ.Ἡρ.934 ἀφρὸν κατέσταζ' εὐτρίχου γενειάδος· ‖ κ. ἐξυπονοουμ. ἐκ τῶν συμφραζομένων τοῦ στάζοντος πράγμ. : Σοφ.ἀπ.373,3 νώτου καταστάζοντα βύσσινον φᾶρος (ὁ βύσσινος χιτὼν κάθυγρος κατέσταζεν ἐπὶ τῶν νώτων)· 2) μ. μτ. αἰτ. ἀφήνω τι νὰ πίπτῃ κατὰ σταγόνας : Αἰσχ.ἀπ.327 καταστάζειν (αἷμα)· 3) κ. μ. μτ. δοτ. δηλούσης τὸ στάζον πρᾶγμ. : Εὐρ.Ἰκ 587 φάλαρα . . ἀφρῷ καταστάζοντα· 4) ὁμ. μτ. δοτ. πραγμ. δηλούσης τὴν αἰτίαν, στάζω, καταρρέω ἕνεκά τινος, εἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς νόσον, ἐξάγω, ἐκρέω ὕλην ἕνεκα πάθους τινός : Σοφ.Φιλ.7 νόσῳ καταστάζοντα διαβόρῳ πόδα· 5) μον. ἐπὶ προσ. ἀμτβ. μτ. γεν. δηλούσης τὸ ἐξ οὗ : Εὐμάθ.298 πολλὰ τῶν ὀφθαλμῶν κατέσταξα δάκρυα (δ.γρ.κωδ. κατεστάλαξα - καταπέσταξα)· 6) κ. νεώτ. ἐπὶ στάζοντος ὑγροῦ ἀμτβ., πίπτω στάγδην, ῥέω σταλαχτὰ πρὸς τὰ κάτω, σταλάζω, μτ. γεν. δηλούσης τὸ ἐφ' οὗ ἡ στάξις : Εὐρ.ΙΤ 72 βωμὸς Ἕλλην οὗ καταστάζει φόνος (βωμὸς καθ' οὗ ἢ ἐφ' οὗ χύνεται αἷμα ἑλληνικόν)· ‖ κ. νεώτ. μτ. ἐμπροθ. διορ. (κατά, ἐπί, εἰς, πρός) : Ξεν ΚΠ 5,1,5 τὰ δάκρυα καταστάζοντα, τὰ μὲν κατὰ τῶν πέπλων, τὰ δὲ καὶ ἐπὶ τοὺς πόδας (δ.γρ. στάζοντα), Λουκ.Ἀλ. Ἰατ.1,17 τὸ αἷμα ἔρρει . . πολὺ δὲ καὶ εἰς τὴν γῆν κατέσταζεν· 7) ὁμ. ἐπὶ ὑγροῦ, μτβ. στάζων ὑγραίνω τι, διαβρέχω : Σοφ.Φιλ.823 ἱδρώς γέ τοί νιν πᾶν καταστάζει δέμας· ‖ κ. κτ. σύστ. ἐκφ. : Εὐρ.Ἑκ.241 ὀμμάτων τ' ἄπο φόνου σταλαγμοὶ σὴν κατέσταζον γένυν· 8) ῥηματ.π καστασταγμός.

κατασταθμεύω (σταθμεύω, σταθμός) μτγν. κ. νεώτ. τοποθετῶ, βάλλω εἰς σταθμόν, δθ. ἐπὶ ζῴων, σταβλίζω : Στράβ.4,5,2 καὶ αὐτοὶ καλυβοποιοῦνται καὶ τὰ βοσκήματα κατασταθμεύουσιν· 2) νεώτ. ἀμτβ. ἐπὶ προσ. κ. ἰδ. ἐπὶ στρατοῦ, στρατιωτ. ἀποσπάσματος, ὁμάδος ὁδευόντων κτλ., διακόπτων τὴν πορείαν σταθμεύω, σταματῶ που πρὸς διαμονὴν προσωρινήν, πρὸς διανυκτέρευσιν· 3) τὸ παθ. πιέζομαι, ἐνοχλοῦμαι, παρέχων σταθμὸν ἢ κατάλυμα εἰς στρατιώτας : αὐτ. 16,1,16 ταύτην ἐποιοῦντο χειμάδιον οἱ . . βασι εἰς . . ἵνα μὴ κατασταθμεύοιντο ὑπὸ τοῦ Σκυθικοῦ φύλου καὶ στρατιωτικοῦ.

καταστάθμησις-εως (ἡ) (στάθμησις) μτγν. ἡ μέτρησις, εἰδ. δι' ἀστρον. ὀργάνου : Ἐπίκ.Φύσ.11,5.

κατασταθμίζω (σταθμίζω, σταθμός) μον. ἐξακριβῶ διὰ τῆς σταθμήσεως, ζυγίζω· 2) ῥηματ. π. κατασταθμισμός.

κατασταθμισμός (ὁ) (κατασταθμίζω) μτγν. τὸ κατασταθμίζειν, ἡ ζύγισις : Διοσκ.1,59.

κατασταίνω μον. κ. δημ. κ. -ένω, ἀόρ. (ἐ)κατάστησα κ. -εσα, παθ. ἀόρ. καταστάθηκα, μτχ. παθ. παρακ. καταστημένος κ. -ένος κ. καταστάμενος (ὡς ἐπίθ βλ.λ.), καθιστῶ, ποιῶ τι, ἀπεργάζομαι, κατεργάζομαί τι : Διγεν.Ἀκρ.187 δεσμεύει καὶ δουλώνει τον, πτωχὸν τὸν καταστᾶίνει, Ἐρωφ. 5,215 πᾶσα γλυκύ του χάρισμα πρίκα νὰ καταστᾶίνῃς· κ. παθ : Ἐρωτόκρ.1,1199 κι ἐκαταστάθης ἄγνωστος, καὶ σὰν τὸ ζῶ γυρίζεις, αὐτ. 1770 κι ἄνοστος καταστένεται ὁ πόθος, σὰ γεράσῃ· ‖ κ.ἐν παροιμ. : Δρακίδου Ῥοδιακὰ 171 ἄσπρος γεννᾶτ' ὁ κόρακας | κι ὕστερα γαλανιάζει | καὶ μαῦρος καταστένεται | καὶ τοὺς γονιαύς του μοιάζει (τὰ τέκνα κατ' ἀνάγκην θὰ ὁμοιάσουν πρὸς τοὺς ἑαυτῶν γονεῖς)· 2) ἵστημι, στήνω : δ.τραγ. ὄντας ἐτρώγαν τὸ χλωρὸ | καταστᾶίνουν καὶ τὸν χορό· 3) εἰδ. μνηστεύω· πρβλ. ἀποκαθιστῶ.

κατάσταλαγμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατασταλάζειν, τὸ προϊὸν τῆς ἀποστάξεως, τὸ κατακάθισμα, ἡ ὑποστάθμη, τὸ ἵζημα· ‖ ἡ ἀπόσταξις, τὸ στράγγισμα.

κατασταλαγμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ κατασταλάζω βλ.λ.2) : ὁ κατασταλαγμὸς τοῦ τσαγιοῦ ἐπιταχύνεται μὲ τὸ ἀνακάτεμα.

κατασταλάζω (σταλάζω) μον., νεώτ. κ. δημ. ἀόρ. (ἐ)κατασταλαξα, μτχ. παθ. παρακ. κατασταλαγμένος, καταστάζω, πίπτω κατὰ σταγόνας : Εὐστ.Πον.68,44 κατασταλάζεσθαι μύροις στακτοῖς· 2) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ οὐσιῶν διαλελυμένων ἐν ὑγρῷ, πίπτω, κατέρχομαι βαθμηδὸν εἰς τὸν πυθμένα, κατακαθίζω : κατασταλαξε ὁ καφές· 3) ὁμ. νεώτ. κ. δημ. συνεκδ. ἐπὶ ὑγρῶν, καθίσταμαι, γίνομαι διαυγής, καθαρίζω, λαγαρίζω : κατασταλαξε τὸ νερό· 4) μτφ φθάνω εἰς τελικόν τι σημεῖον, καταλήγω, κατοντῶ που : Παλαμ.Τρισεύγ 17 χωρὶς νὰ καταστα ἀξῃ τὸ ξεφάντωμα στὴν κουβέντα καὶ στὸ τραγούδι· 5) ῥηματ.π. κατασταλαγμα, κατασταλαγμός, κατασταλακτός, κατασταλαξιά.

κατασταλακτός-ή-ό(ν) (κατασταλάζω) νεώτ., δημ. προφ. κ. κατασταλαχτός ὁ κατασταλαγμέ-

νος, διαυγής : καφὲς κατασταλαγτός· || τὸ θηλ. κατασταλαχτή ὡς ούσ. ἡ ἀλισίβο βλ.λ.1). **κατασταλαξιά** (ἡ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατασταλάζω βλ.λ.2).

κατάσταλσις-εως (ἡ) (καταστέλλω) μσν. ἡ καταστολή, ἐπίσχεσις, κώλυσις, καταπράϋνσις.

κατασταλτικός ἡ-όν μτγν. κ νεώτ. ὁ ἁρμόδιος, ἐπιτήδειος πρὸς καταστολήν, ἐπίσχεσιν, περιορισμόν, ὁ ἱκανὸς ἢ ὁ προωρισμένος εἰς τὸ καταστέλλειν, ἀντιθ. ἐγερτικός, μτ. γεν. : Διοσκ.2,4 **κατασταλτικὸς ὑπερσαρκωμάτων**, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ. 6,19 **μέλη κατασταλτικὰ ἢ ἐγερτικὰ τῆς ψυχῆς**· κ. ἄνευ γεν. : Γαλ.14,763 **κατασταλτικὰ φάρμακα**, - **κατασταλτικὰ μέτρα**· κ. ἐπίρρ. νεώτ. -ῶς· **2)** ἥσυχος, ἀτάραχος : Πτολ.Τετράβ.172 **τὸ θηλύτερον κατασταλτικώτερον**· **3)** τὸ θηλ. ὡς ούσ. τὸ φυτὸν βατράχιον βλ.λ 5) : Ἀπουλ.8.

κατἄσταλῶ-άω (σταλῶ) μτγν., ποι. κ δημ. ἀσυναίρ. μ κτ. ἐνεστ. κ. παρατ., καταστάζω βλ.λ 1) : Νόνν.Δ 38,434 **πετάλοισι κατασταλάουσιν ἐέρσην**· **2)** ἀμτβ. κατασταλάζω : **κατασταλάει τὸ λάδι σὰν τοῦ ρίξης θερμό.**

καταστάμενος-η-ο δημ. (παθ. μτχ. τοῦ κατασταίνω) ὁ ἐν τῇ καθεστηκυίᾳ ἡλικίᾳ εὑρισκόμενος, ἡλικιωμένος, στάμενος : Ἐρωτόκρ 1,85 **πάντα μὲ καταστάμεναυς ἤπρασσε καὶ ξετρέχει | νὰ μάθῃ κεῖνα πού 'δασ·, κι ὁ νιὸς δὲν τὰ κατέχει** (συνανεστρέφετο μὲ ἡλικιωμένους)· **2)** ὁ εὔπορῶν, ὁ εὐκατάστατος, ἄ. νοικοκύρης βλ.λ, ἀντιθ. φτωχός, πλαύσιος : **ἔχει τὸ ταβερνάκι γιὰ νὰ περνᾷ ἡ ὥρα του, τί ἀλλιῶς εἶναι καταστάμενος**· πρβλ. κατάσταση.

καταστάμνίζω (κατά - στάμνος) μεταγγίζω οἶναν ἐκ βυτίων εἰς μικρότερον πήλινον ἀγγεῖον (στάμνον), καταγγίζω, μποτιλιάρω : Νικόστρ.11 **λάγυνοι κατεσταμνισμένοι** (φιάλαι πεπληρωμέναι οἴνου), Θεόφρ ΦΑΙτ.2,18,4 **οἶνος κατεσταμνισμένος**, Κωμ π.Πολυδ.7,162· **2)** ρηματ.π. κατασταμνισμός.

κατασταμνισμός (ὁ) (κατασταμνίζω) διόρθ. Σνεΐδερ ἀντὶ κατασταθμισμός βλ λ., τὸ κατασταμνίζειν, ἔγχυσις, μετάγγισις οἴνου εἰς στάμνον.

κατάσταξις-εως (ἡ) μτγν. τὸ καταστάζειν, ἡ πρὸς τὰ κάτω στάξις, ὁ σταλαγμός : Γαλ.19,140.

κατάσταση (ἡ) δημ. ἡ κατάστασις βλ.λ.2)· **2)** εἰδ. ἡ περιουσία, ἰδ. ἡ ἐξ ἀγρῶν κ.ἄ. ἀκινήτων ἀποτελουμένη.

καταστᾰσιάζω (στασιάζω) ἀντιτίθεμαι, ἐπικρατῶ τινος διὰ τοῦ σχηματισμοῦ ἀντιπάλου φατρίας, καταβάλλω τινὰ κινῶν στάσιν κατ' αὐτοῦ : Θεόπομπ.Ἱστ.233, Διόδ.Σ 19,36 **αἱ δὲ χωρισθέντες τῶν Ἠπειρωτῶν εἰς τὰς πατρίδας, κατεστασίασαν ἄποντα τὸν βασιλέα**, Πλούτ.Περ.9 **μᾶλλον ἰσχύσας ὁ Περικλῆς ἐν τῷ δήμῳ κατεστασίασε τὴν βουλήν**· κ. παθ. καταβάλλομαι διὰ στάσεως τοῦ ἀντιπάλου κόμματος : Ξεν.Ἑλλ.1,6,4 **καταπαθὼν δ' ὑπὸ τῶν Λυσάνδρου φίλων καταστασιαζόμενος**, Δημ 1081 **μὴ περιιδεῖν πένητας ἀνθρώπους καὶ ἀσθενεῖς καταστασιασθέντας ὑπὸ παρατάξεως ἀδίκου**, Ἀριστλ.Πολιτ.1306a,33 **καταστασιάζεσθαι κατὰ γάμους ἢ δίκας**, Διόδ.Σ 4,62 **Θησεὺς δὲ μετὰ ταῦτα καταστασιασθεὶς καὶ φυγὼν ἐκ τῆς πατρίδος**, Πλούτ.Θεμ.11 **καταστασιασθεὶς ὑπὸ Θεμιστοκλέους**· **2)** στασιάζω βλ.λ. : ΠΔ"Ἐξ.38,22(1) **ἃ ἦσαν τοῖς ἀνδράσι τοῖς καταστασιάσασι μετὰ τῆς Κορὲ συναγωγῆς**, Ἰώσ.Π1 προοίμ.7.

καταστασιαστικός-ή-όν μτγν. ὁ διεγείρων στάσιν, στασιαστικός : Ἡλιόδ.Αἰθ.7,19 **θροῦν τινα ὅτι μὴ προσεκύνησε καταστασιαστικὸν τοῦ Θεανένους ὡς τολμηροῦ καὶ θρασέος ἀφιέντων.**

κατάστᾰσις-εως (ἡ) (καθιστάναι) κ μσν. κ. νεώτ., δημ. **κατάσταση**, μτθ. τὸ καθιστάναι, ἡ ἵδρυσις, ἡ διάταξις, ἡ σύστασις, ἡ ἐγκαθίδρυσις : Αἰσχ.Ἀγ.23 **φάος πιφαύσκων καὶ χορῶν κατάστασιν**, Ἀριστφ.Θεσμ.958 **ἐπισκοπεῖν δὲ πανταχῇ κυκλοῦσαν ὄμμα χρὴ χοροῦ κατάστασιν**, Θουκ.8,72, Πλάτ.Πολ.557Α **αὕτη ἡ κατάστασις δημοκρατίας** (ὁ τρόπος τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς δημοκρατίας), Δημ.291 **αὕτη τῶν περὶ Θήβας ἐγίγνετο πραγμάτων ἀρχὴ καὶ κατάστασις πρώτη**, Ἀριστλ.Ἀθ.56,6 **εἰς ἐπιτροπῆς κατάστασιν** (διορισμὸν ἐπιτροπῆς)· || κ. μτ. γεν. τοῦ δρῶντος προσ. . Εὐρ.Φοίν.1266 **νῦν σοι προχωρεῖ δαιμόνων κατάστασις** (ἡ ἀπόφασις αὐτῶν, ἡ θεία τύχη)· **2)** ἡ μετὰ τὸν διορισμὸν ἐγκαθίδρυσις εἰς ἀξίωμά τι, ἡ ἐγκατάστασις τῶν ἀρχῶν : Πλάτ. Πολ.414Α **ἡ ἐκλογὴ εἶναι καὶ κατάστασις τῶν ἀρχόντων τε καὶ φυλάκων**, αὐτ.425D **δικαστῶν καταστάσεις**, Ἀριστλ.Ἀθ.41,2 **ἡ τῶν τετρακοσίων κατάστασις**· κ. ἔμπροθ. (περί) : Πλάτ.Νόμ.768D **αἱ δὲ περὶ τὰς ἄλλας ἀρχὰς καταστάσεις σχεδὸν τὴν πλείστην εἰλήφασι νομοθεσίαν**· κ. ἀπολ.: Πολυβ.3,88,7 **ἐν ᾧ καιρῷ καὶ Φάβιος μετὰ τὴν κατάστασιν θύσας τοῖς θεοῖς ἐξώρμησε** (μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν)· **3)** εἰδ. ἐν Ἀθήναις ἡ ἐκλογὴ καὶ κατάταξις τῶν πολιτῶν εἰς τοὺς ἱππεῖς ὡς καὶ τὸ ὑπ' αὐτῶν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου λαμβανόμενον ἀργύριον πρὸς ἐξόπλισιν τοῦ ἵππου: Εὐπ.268 **οὐκ ἐσωφρόνησας . . τὴν κατάστασιν τήνδε λαμβάνων . . πρὶν καὶ μαθεῖν τὴν ἱππικήν**, Πλάτ.Κωμ.165, Λυσ.16,6 **τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἱππεύσαντας, ἵνα καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν** (Βερναρδ.Γρ. «νὰ δηλώσωσιν οἱ φύλαρχοι τοὺς ἱππεύσαντας, ἵνα εἰσπράξητε πάλιν παρ' αὐτῶν τὰς καταστάσεις (τὸ ἀργύριον)»)· || κτ. ΑΒ 270,33 «**ἡ ὑπὸ τῆς βουλῆς τῶν ἱππέων δοκιμασία κατάστασις ἐλέγετο**»· **4)** εἰσαγωγή, παρουσίασις ξένων πρέσβεων ἐνώπιον τῆς βουλῆς ἢ τοῦ δήμου : Ἡρ.3,46 **οἱ δὲ σφι τῇ πρώτῃ καταστάσι ὑπεκρίναντο**, αὐτ.8,141, αὐτ. 9,9 **τῇ προτεραίῃ τῆς ὑστάτης καταστάσιος**· πρβλ. πρόσοδος· **5)** **κατάστασις ἐγγυητῶν** τὸ παρέχειν, προσάγειν ἐγγυητάς : Δημ.727 **τὴν κατάστασιν εἶναι τῶν ἐγγυητῶν**· ὁμ. **κατάστασις ἐμφανῶν** : αὐτ.1251 **ἐγγράφει τῷ δημοσίῳ ἀπρόσκλητον ἐξ ἐμφανῶν καταστάσεως ἐπιβολὴν ἑξακοσίας δραχμάς**, Ἀριστλ.Ἀθ.56,6 **εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν, ἐπίτροπον αὐτὸν ἐγγράφαι**· **6)** ἡ ὑπεράσπισις ὑποθέσεώς τινος, συνηγορία : αὐτ.Ρητ.Ἀλ.1438a,2 **αἱ καταστάσεις τῶν δημηγοριῶν**, Πάπ. **τὰ πρὸς τὴν κατάστασιν δικαιώματα**, αὐτ. **ἡ κατάστασις πρὸς τοὺς δεῖνα**· || ἐξιστόρησις, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ διήγησις, ἀφήγησις : Κορνοῦτ.Ρητ.371Η, Ἀσπάσ.ΗΝικ.251Η· **7)** καθησύχασις, καταπράϋνσις, ἠρέμησις, κατασίγασις : Πλάτ.Ὅρ.412D **πραότης κατάστασις κινήσεως τῆς ὑπ' ὀργῆς**, Ἀριστλ.Φυσ.247b,27 **εἰς ἠρεμίαν καὶ κατάστασιν ἐλθούσης τῆς διανοίας**, αὐτ.Ρητ.1380a,8 **ἔστω πράϋνσις κατάστασις καὶ ἠρέμισις**, Πλούτ.Ἠθ.704Ε **κατάστασιν ὥσπερ ἐκ μανίας ὁ πότος ἐλάμβανεν**· || ἀντιθ. μανία : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,404· || δθ. ἐπὶ νόσου, ἀντιθ. παροξυσμός : Ἱππ.Ἀφορ.1,12, αὐτ.Ἐπιδ.1,25 **εἰσὶ δὲ τρόποι καὶ καταστάσιες καὶ παροξυσμοὶ τούτων ἑκάστου τῶν πυρετῶν**· **8)** ἐπανόρθωσις, ἀποκατάστασις, ἀντιθ. διαφθορά : Πλάτ.Φιλ. 46C **ὁπόταν ἐν τῇ καταστάσει τις ἢ τῇ διαφθορᾷ τἀναντία ἅμα πάθη πάσχῃ**, αὐτ.42D, Ἀριστλ. Ρητ.1369b,34 (ἡ ἡδονὴ) **κατάστασις εἰς τὴν ὑπάρχουσαν φύσιν**· **9)** ἰατρ. σπαν. ἀνάταξις βλ.λ.2) : Ἱππ.Ἀγμ.31, Γαλ.18(2),590· **10)** εἰδ. ρητορ. ὁ καθορισμὸς τῆς ὑποθέσεως, τὸ μετὰ τὸ προοίμιον πρῶτον μέρος τῆς διηγήσεως, ἐν ᾧ ὁ ρήτωρ καθίστησι ἢ κατατοπίζει τοὺς δικαστάς

ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως (λατ. constitutio causae)· Ernesti Λεξ Ρητορ.· 11) ἀμτβ. τὸ σταθερῶς ἵστασθαι, σταθερότης, διατήρησις : Σοφ.Αἴ.1247 ἐκ τῶνδε μέντοι τῶν τρόπων οὐκ ἄν ποτε κατάστασις γένοιτ' ἂν οὐδενὸς νόμου (Λορεντζάτος Π «ὅμως μ' αὐτοὺς τοὺς τρόπους ποτὲ κανένας νόμος νὰ σταθῇ δὲν ἠμπορεῖ»)· 12) κ. νεώτ. κ. δημ. τρόπος ὑπάρξεως, ὁ τρόπος καθ' ὃν ὑφίσταται, ὑπάρχει τι ἔν τινι τόπῳ ἢ χρόνῳ : Ἡρ.2,173 οὕτω δὴ καὶ ἀνθρώπου κατάστασις, αὐτ.8,83 ὅσα δὲ ἐν ἀνθρώπου φύσι καὶ καταστάσι ἐγγίνεται, Ἱππ.Ἐπιδ.1,3,20 ἐκ πάντων δὲ τῶν ὑπογεγραμμένων ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ μούνοισι τοῖσι φθινώδεσι θανατώδεα συνέπεσεν (ἐπὶ κλιματολογικῶν καὶ τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους καταστάσεων), αὐτ.Ἀφορ.3,15 αἱ καταστάσιες τοῦ ἐνιαυτοῦ, αὐτ.Προρρ.2,4 κατάστασις τοῦ χρώματος καὶ σώματος, Εὐρ.Ρῆσ.111 νυκτὸς ἐν καταστάσει (ἐν τῇ ἠρεμίᾳ νυκτός), αὐτ.Μήδ.1197 οὔτ' ὀμμάτων γὰρ δῆλος ἦν κατάστασις, αὐτ.Ἱππ.1296, Πλάτ. Πολ.547B τὰς ψυχὰς ἐπὶ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἀρχαίαν κατάστασιν ἠγέτην, Ἀριστλ.Ζ1 601b,7 οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει κατάστασιν, ἥνπερ ὑγιαινόντων, Ὑπερείδ.ἀπ.205 ἐν τοιαύτῃ καταστάσει τῆς ἡλικίας (εἰς τόσον ὥριμον ἡλικίαν), Θεόφρ.Φ1 8,8,7 κατάστασις ἀέρος, Ἐπίκ.ἀπ.495 ἡ αὐτὴ κατάστασίς ἐστι τῇ πρὸ τῆς γενέσεως ἢ μετὰ τὴν τελευτήν, Πολύβ.1,19,1 ἀσθενῶς διακειμένους διὰ τὸ λοιμικὴν εἶναι παρ' αὐτοῖς κατάστασιν, Πλούτ.Ἠθ.281B νηνεμία καὶ κατάστασις (σταθερὰ ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις), Λουκ.Ἀλκ.4 θαυμαστή τις κατάστασις εὐδίας ἐγένετο, Πάπ. ἡ ὑμετέρα ὑγίεια καὶ κατάστασις, αὐτ. διάθεσίς τε καὶ κατάστασις, - ἀτμοσφαιρικὴ - φυσιολογικὴ - παθολογικὴ κατάστασις, - ἐβελτιώθη ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας του, - διανοητικὴ - ψυχικὴ κατάστασις (ἡ εἰς ὡρισμένον χρόνον διάθεσις τῆς ψυχῆς), -αὐτὴ ἡ γυναῖκα εἶναι εἰς ἐνδιαφέρουσαν κατάστασιν (εἶναι ἔγκυος)· || διάθεσις : Ἀριστλ.Ρητ.1370a,2· || ὁμ. : Καρνσκ.ἐν Πάπ. τὴν προσήκουσαν ἔχειν κατάστασιν (τὴν κατάλληλον θέσιν)· || νεώτ. κ. δημ. φρ. εἶμαι εἰς κατάστασιν δύναμαι, εἶμαι εἰς θέσιν· 13) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ σύνολον τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς διάγει τις ἢ εὑρίσκεταί τι, ὡρισμένη τάξις ἢ μέθοδος, σύστημα : Ἡρ.2,173 ἐχρᾶτο δὲ καταστάσι πρηγμάτων τοιῇδε, αὐτ.5,92,2 Κορινθίοισι γὰρ ἦν πόλιος κατάστασις τοιήδε, Δημόκρ.278 ἀπὸ φύσιος καὶ καταστάσιος ἀρχαίης, Πλάτ.Πολ.426C τὴν μὲν κατάστασιν τῆς πόλεως ὅλην μὴ κινεῖν, αὐτ.550C λέγεις δὲ . . τὴν ποίαν κατάστασιν ὀλιγαρχίαν; αὐτ.Νόμ.832D, Ἰσοκρ.3,55 διαφυλάττετε τὴν παροῦσαν κατάστασιν, Δημ.245 ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει . . ὄντων, Ἀριστλ.Ἀθ.42,1 ἔχει δ' ἡ νῦν κατάστασις τῆς πολιτείας τόνδε τὸν τρόπον, αὐτ.Πολιτ.1272a,35, Ἐπιγρ. τῆς περὶ τοὺς ἀγῶνας καταστάσεως, Πολύβ.2,71,2 τὴν ὑπάρχουσαν περὶ Μακεδόνας καὶ Ἕλληνας τότε κατάστασιν, Πλούτ.Ἠθ.1134B ἡ πρώτη κατάστασις τῶν περὶ τὴν μουσικὴν ἐν τῇ Σπάρτῃ, Καισάρ. Δαπ.ἐν Σάθ.3,40 βλέποντας τὴν κατάστασιν τῆς βασιλείας ὁ βεζιραζέμης, - μὲ τὶς βραχὲς ἡ κατάστασις τῶν δρόμων εἶναι ἀξιοθρήνητας, - περιῆλθεν εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, - ἐβελτιώθη ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς χώρας, - ἐσταθεροποιήθη ἡ πολιτικὴ κατάστασις, - εἰς τὴν Ἰαπωνίαν εἶναι κύριοι τῆς καταστάσεως οἱ στρατιωτικοὶ (ἐπικρατοῦν, κυβερνοῦν, διευθύνουν), -εὑρισκόμεθα εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν (ἔχομεν πόλεμον), - ἡ πόλις ἐκηρύχθη εἰς κατάστασιν πολιορκίας (ἐκηρύχθη ὁ στρατιωτικὸς νόμος ἐν αὐτῇ)· || νεώτ. κ. δημ. φρ. δὲν εἶναι κατάστασις αὐτή, - τί κατάστασις εἶναι αὐτή, - ὁρίστε μας κατάστασις ὡς ἐκφράσεις ἐντόνου διαμαρτυρίας ἢ ἀγανακτήσεως· || εἰδ. νεώτ. στρατ. αἱ νόμιμοι συνθῆκαι, ὑφ' ἃς διατελεῖ ἀξιωματικός τις ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν : κατάστασις ἐνεργείας-διαθεσιμότητος - ἀποστρατείας· || εἰδ. νεώτ. νομ. κατάστασις προσώπου ἡ θέσις ἣν κατέχει τὸ ἄτομον ἐν τῷ δικαίῳ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς προσωπικότητος, ἤτοι τῆς ἱκανότητος νὰ εἶναι φορεὺς δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων· κατάστασις ἠλαττωμένη ἡ ἐλάττωσις τοῦ καταλογιστοῦ παρά τινι κατηγορουμένῳ· 14) εἰδ. νεώτ. φυσ. ἡ γενικὴ μορφή, ὑφ' ἣν παρουσιάζονται τὰ ὑλικὰ σώματα, ἤτοι ὡς στερεά, ὑγρὰ καὶ ἀέρια· 15) ἡ τοποθέτησις στρατευμάτων ἐν τῇ μάχῃ : Πολύβ.2,68,9 οἱ μὲν Ἰλλυριοὶ τὴν κατάστασιν ἐλάμβανον· 16) εἰδ. γραμμ. σύνταξις : Ἀπολλ. Δύσκ Συντ.132,3 ἡ δέουσα κατάστασις· 17) δημ. -η βλ.λ.21· 18) νεώτ. κ. δημ. πίναξ περιέχων ὀνόματα, μισθούς, ἔξοδα κττ. : μισθοδοτικὴ κατάστασις, - κατάστασις ὁδοιπορικῶν ἐξόδων - κερδῶν καὶ ζημιῶν, - ἑβδομαδιαία κατάστασις τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

καταστᾰτήρια (τὰ) Ἡσ. «ἀποπεμπτήρια, καταπαυστήρια».

καταστάτης (ὁ) (καθιστάναι) ἱδρυτής, θεμελιωτής, ἀνακαινιστής, εὐπρεπιστής, ἐπανορθωτής : Σοφ.Ἠλ.72 ἀρχέπλουτον καὶ καταστάτην δόμων· 2) Ἐπιγρ. Ἠλ. κτ. δυϊκὸν καταστάτω ὡς ἐπίσημος τίτλος.

καταστατικό(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. σύνολον νομικῶν διατάξεων καθοριζουσῶν τὸν σκοπὸν καὶ τὸν τρόπον λειτουργίας ὀργανισμοῦ τινος δημοσίου δικαίου : καταστατικὸν ἑταιρείας σωματείου - συλλόγου· || εἰδ. νομ ἔγγραφον περιλαμβάνον τοὺς ὅρους τῆς ἱδρύσεως καὶ διοικήσεως ἐμπορικῆς τινος ἑταιρείας.

καταστατικός-ή-όν (κατάστασις) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατάλληλος, ὁ ἱκανὸς πρὸς καθησύχασιν, καταπράυνσιν : Εὐστ.1041,20 καταστατικαὶ καὶ ἀναπαύουσαι ἔννοιαι· || τὸ οὐδ. καταστατικὸν ὡς οὐσ. ἡ πρὸς καταπράϋνσιν δύναμις, ἐπὶ τῶν ᾀσμάτων καὶ τῶν ῥυθμῶν τῶν Λακώνων : Πλούτ. Λυκ 4 διὰ μελῶν ἅμα καὶ ῥυθμῶν πολὺ τὸ κόσμιον ἐχόντων καὶ καταστατικόν, ὧν ἀκροώμενοι κατεπραΰνοντο· 2) ἀποκαταστατικὸς βλ.λ.3) : Ρητόρ.ἐν Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(1),247· 3) νεώτ. ὁ ἱδρύων ἢ ῥυθμίζων κατάστασίν τινα ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἴς τινα κατάστασιν : καταστατικὸς χάρτης (ὀργανικὸς νόμος δι' οὗ ἱδρύεται καθεστώς τι)· || νεώτ. κ. δημ. τὰ οὐδ. ὡς οὐσ. βλ.λ.· 4) πάπ. εἰδ. τὸ οὐδ. καταστατικό(ν) ὡς οὐσ. πιθ. ἡ ὑποχρέωσις τραπεζίτου πρὸς στάθμησιν, ζύγισιν τῶν νομισμάτων : Πάπ.

καταστᾰτικῶς ἐπίρρ. μτγν, συγκρ. καταστατικώτερον ἀνηπλωμένως καὶ ἀφηγηματικῶς : Ἀφθόν 243Η, Σχόλ Εὐρ.Ἱππ.392 καταστατικώτερον διηγεῖσθαι, αὐτ 616 καταστατικώτερον διαβάλλειν.

καταστᾰτόν (τὸ) σχόλ., νεώτ. καταστατός (ὁ) βλ.λ. εἶδος πλακοῦντος, ἃ ἄμυλον βλ.λ.1) : Σχόλ.Θεόκρ. 9,21 ἄμυλον δὲ λέγεται τὸ κοινῶς λεγόμενον καταστατόν.

καταστατός (ὁ) δημ. τὸ καταστατόν, τὸ ἄμυλον βλ.λς· || τὸ ἐξ ὀρύζης ἄλευρον κ. εἰδ. τὸ δι' εἰδικῆς κατεργασίας συμπαγὲς εἰς μικρὰ τεμάχια, ἐν χρ. πρὸς ἀμύλωσιν ὑφασμάτων, κολλάρισμα· 2) τὸ ῥευστὸν ἐν ἀγγείῳ καθίζημα, ἰδίως μετὰ βρασμὸν ἢ ἀνάλυσιν ἐν πυρί, κατακάτι : οἱ κεροπίττες ἔβγαλαν πολὺ καταστατό· 3) εἰδ ἡ πυτία τοῦ ὀξυγάλακτος, τοῦ γιαουρτιοῦ.

καταστεγάζω (στεγάζω, στέγη) κ. μσν. κ. νεώτ. καλύπτω, σκεπάζω διὰ στέγης, ἐπικαλύπτω, κα-

λύπτω : Ἡρ.4,71 **παραπήξαντες αἰχμὰς ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ νεκροῦ ξύλα ὑπερτείνουσι καὶ ἔπειτα ῥιψὶ καταστεγάζουσι,** Πλάτ Κριτ.115Ε **καὶ κατεστέγασαν ἄνωθεν,** Ἀριστλ.ΖΙ 603a,5 **ὀρύττουσι τάφρον εἰς τὸν ποταμὸν διὰ ξηροῦ, εἶτα ταύτην καταστεγάσαντες χόρτῳ καὶ λίθοις,** Ἐπιγρ.˙ κ. παθ. : Γεωπ 13,14,7˙ || νεώτ. καλύπτω ἐντελῶς διὰ στέγης, ἐπιθέτω στέγην καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν χώρου τινός˙ **2)** ρηματ.π. καταστέγασμα.

καταστέγασμα-ατος (τὸ) (στεγάζω) τὸ δι' οὗ καταστεγάζεταί τι, τὸ σκέπασμα, ἡ στέγη : Ἡρ. 2,155 **τὸ δὲ καταστέγασμα τῆς ὀροφῆς ἄλλος ἐπικέεται λίθος.**

κατάστεγνος (-η)-ο(ν) (στεγνός) κ. δημ. ὁ κεκαλυμμένος τελείως : Μυῖα Ἐπιστ.4 **κατάστεγνος** *οἴκησις*˙ *2) δημ. ὁ καθ' ὁλοκληρίαν στεγνός, ξηρός, ὁλόστεγνος* : **κατάστεγνος δρόμος, - κατάστεγνο ροῦχο - στόμα.**

καταστεγνοῦμαι-όομαι (στεγνοῦμαι) μτγν. κ. μσν. καλύπτομαι καλῶς, κατακαλύπτομαι : Μοσχί. Παραδ.π. Ἀθήν.5,207D **διὰ κεραμίδων μολυβδίνων κατεστεγνωμένων** (δ.γρ. κατεστεγανωμένων)˙ κ. παθ. : Γεωπ.13,14,7.

κατάστεγος-ον (στέγη) κ. νεώτ. ὁ κεκαλυμμένος διὰ στέγης, ἐστεγασμένος : Ἡρ.2,148 **αὐλαὶ κατάστεγοι,** Πλάτ.Εὐθ.273Α **περιεπατείτην ἐν τῷ καταστέγῳ δρόμῳ,** Ἀριστλ.ΖΙ 616a.25 **κατάστεγοι δὲ** (αἱ νεοττιαὶ ἀλκυόνος), Μέν.Σαμ.76, Φίλ. Μηχ.Βελοπ.80,32, Πολύβ.9,41,9 **ἐπεποίηντο σύριγγες κατάστεγοι,** Ἀθήν.12,519D **ἦσαν δέ τινες αὐτοῖς καὶ τῶν . . ὁδῶν κατάστεγοι,** Λιβάν.Λόγ.9,8˙ || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἐστεγασμένος χῶρος τῶν ἀρχαίων γυμναστηρίων, περιλαμβάνων τὸ γυμναστήριον, τὸ ἀλοιφεῖον κ ἄ.˙ || νεώτ. ὁμ. τὸ οὐδ. μέρος ἐστεγασμένον, ὑπόστεγον.

καταστείβω (στείβω) πατῶν κατατρίβω τι, καταθλίβω τι, καταπατῶ : Σαπφ.94 **καταστείβειν τὰν ὐάκινθον πόσσι˙** **2)** πατῶ τι διὰ τῶν ποδῶν: Σοφ.ΟΚ 467 **ἐφ' ἃς τὸ πρῶτον ἵκου καὶ κατέστειψας πέδον** (δ.γρ. κατέστεψας, κατάστεφον).

καταστεΐζομαι (ἀστεΐζομαι) μτγν. ἐπιτατ. τοῦ ἀστεΐζομαι βλ.λ. : Μακάρ.Μαγν.94 (ἔκδ. Blond).

κατάστειρος-ον (στεῖρος) μτγν. ὁ ἐντελῶς στεῖρος, ὁ τελείως ἄγονος : Βέττ.Βάλ.14,26.

καταστείχω (στείχω) μτγν., μέλλ. **καταστείξω,** ἀόρ. β' **κατέστιχον** κατέρχομαι, καταβαίνω, ἐπιστρέφω : Ἀντίφιλ.ΑΠ 9,298 **εἰς ἄστυ κατέστιχον˙** κ.μτ. γεν. : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω 4,230 **καταστείχοντι κελεύθου** (ἐξ ὁδοῦ)˙ **2)** Ἐπιγρ. ἐπανέρχομαι, ἐπιστρέφω ἐκ τῆς ἐξορίας.

καταστέκουμαι δημ., ἀόρ. **καταστάθηκα** ἐγκαθίσταμαι, τοποθετοῦμαι : **δὲν ξέρουμε ποῦ θὰ κατασταθοῦμε, - ἀκόμα δὲν κατασταθήκαμε στὸ νέο μας σπίτι,** Βλ.Συνμ.99 ἐν λ. κατακαθίζω.

καταστέλλω (στέλλω) κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. **καταστελῶ,** ἀόρ. **κατέστειλα,** παθ. ἀόρ. **κατεστάλην,** μτχ. παθ. παρακ. **κατεσταλμένος** διευθετῶ, τακτοποιῶ, εὐτρεπίζω, συγυρίζω, σιάζω : Εὐρ.Βάκχ.933 **αὐτὸν ἡμεῖς . . πάλιν καταστελοῦμεν** (τὸν πλόκαμον)˙ || κοσμῶ, στολίζω, ἐνδύω : Ἀριστφ.Θεσμ.256 **ἴθι νυν κατάστειλόν με τὰ περὶ τὼ σκέλη,** Πλούτ.Ἠθ.69C **ἤγειραν καὶ περιέπλυναν καὶ κατέστειλαν** (τὰ παιδία)˙ **2)** καταβιβάζω, ταπεινῶ, χαμηλώνω : Διον.Ἀλ.Ῥωμ.8,44 **καταστέλλειν τὰς ῥάβδους,** Πλούτ.Ἠθ.979C **καταστέλλειν τὰ βράγχια** (κλείειν), Γαλ.15,792 **καταστέλλειν τὴν γλῶσσαν** (πιέζειν πρὸς τὰ κάτω)˙ **3)** κ. νεώτ. ὑποτάσσω, δαμάζω, συγκρατῶ, περιορίζω, ἀναχαιτίζω, καταπραΰνω : Εὐρ.ΙΑ 934 **τοσοῦτον οἶκτον περιβαλὼν καταστελῶ,** Φιλόδ. Ῥητ 2,284S **καταστέλλειν τὰς ἐπιθυμίας,** Πλούτ. Ἠθ.207Ε **καταστέλλειν τοὺς νέους,** ΚΔ Πράξ. 19,35 **καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησίν,** Ἀθήν.14,624Α, **- καταστέλλω τὰ πάθη μου - τὸν θυμόν μου -** *τὴν* ἐπανάστασιν˙ κ. παθ. : Ἀπολλδ Κωμ.18 **ἅπαντα λήξει καὶ κατασταλήσεται,** Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,239 **κατεστάλη γοῦν ἡ βακχεία τῶν δυτικῶν κατὰ τῆς ἀμωμήτου ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, - ἡ στάσις κατεστάλη αὐθημερόν˙** ὁμ. τὸ παθ. ἐπὶ προσ., ἐπαναφέρομαι εἰς τὴν τάξιν : Πάπ. **τοῦ δεῖνα κατασταλέντος,** αὐτ. **τῶν Ἀράβων κατεσταλμένων˙** **4)** ἐπὶ προσ. ἡ μτχ. **κατεσταλμένος** = ἀνὴρ ἡσύχου χαρακτῆρος, ἀντίθ. τολμηρός : Διόδ.Σ 1,76 **μήτε τοὺς φεύστας καὶ τολμηροὺς τῶν φιλαλήθων καὶ κατεσταλμένων τοῖς ἤθεσι,** Ἀρρ.Ἐπικτ.4,4,10 **τὸν ἀπαθῆ, τὸν κατεσταλμένον˙** || κ. ἐπὶ βλέμματος, κινήσεως, στάσεως προσ., συνεσταλμένος : αὐτ. 8,17 **κατεσταλμένον τὸ βλέμμα˙** κ. γεν. : Διόδ.Σ 10,3 **κατεσταλμένον ἦθος˙** || ἐν τῇ σημ. ταύτῃ κ. ὁ παρακ. : Πλούτ.Σύγκρ.Λυκ.Νουμ.3 **ἡ περὶ τὰς παρθένους φυλακὴ κατέσταλται.. πρὸς τὸ θῆλυ καὶ κόσμιον,** Ἀρρ.Ἐπικτ.3,23,16, Αἰλ.ΖΙ 4,29 **τὸ φρόνημα κατέσταλται καὶ μεμείωται˙** **5)** εἰδ. ἰατρ. ἐπανάγω, περιστέλλω, ἐλαττῶ : Διοσκ.2,1 **καταστέλλειν τὰ ὑπερσαρκοῦντα˙** **6)** μσν. θάπτω, ἐνταφιάζω : Μηναῖ.3,15 Συνξ. **ἔργον εἶχε τὰ τούτων λείψανα κουφίως αἴρειν καὶ σεβασμίως καὶ ἐντίμως καταστέλλειν˙** **7)** ρηματ. π. καταστολή, κατάστελμα.

κατάστελμα-ατος (τὸ) (καταστέλλω) πάπ. ἡ κατὰ τὴν μεταφορὰν φορτίου τινὸς ἀπώλεια βάρους, ἡ φύρα : **καταστέλματα ἐμβολῆς.**

καταστέλξαι Ἡσ. « καταγαγεῖν τὸν βοῦν ».

κατάστεμα-ατος (τὸ) (καθίστημι) μτγν. τ. τοῦ κατάστημα βλ.λ. : ΠΔ Μακκ.3,5,45 **εἰς κατάστεμα μανιῶδες ἀγηοχὼς** (δ.γρ. κατάστημα).

καταστενάζω (στενάζω) μτγν. στενάζω καθ' ὑπερβολήν, θρηνῶ, κλαίω μετὰ στεναγμῶν : ΠΔ Ἔξ 2,23 **ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου. καὶ κατεστέναξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἔργων˙** κ. παθ. : Ἀλκίφρ.1,36 **δυστυχεῖς καὶ κατεστεναγμέναι τῶν ἐραστῶν χάριτες** (γενόμεναι μετὰ πολλῶν στεναγμῶν).

καταστεναχῶ-έω (στεναχῶ) Ἐπιγρ. θρηνῶ τινα μετὰ στεναγμῶν, πενθῶ διά τινα : **καταστεναχεῖν θύγατρα.**

κατάστενος-η-ο (στενός) δημ. ὁ λίαν, ὁ καθ' ὑπερβολὴν στενός˙ || **τὸ οὐδ. κατάστενον** ὡς οὐσ. ὡς τοπωνυμ. τὸ στενώτερον μέρος τοῦ Βοσπόρου : Χριστόπ.Ποιημ. (ἔκδ.Φέξη) 57,18 **κύματ' ἀφράτα, καὶ νερὰ | τοῦ καταστένου δροσερά.**

καταστενοχωρῶ-έω (στενοχωρῶ) μτγν. κ. δημ. κ. **-αχωρῶ** φέρω τινὰ ἐν στενοχωρίᾳ, στενῷ τόπῳ : Ζώσ.5,16 **καταστενοχωρεῖσθαι** (ἀναγν. κατὰ στενοχωρεῖσθαι)˙ **2)** μτφ. στενοχωρῶ τινα καθ' ὑπερβολήν, θλίβω ὑπερβολικῶς : Θεοτ.Κ Κοτάδ.20 **ἡ ζήλεια τὸν ἐβασάνιζε˙ ἡ ἀνυπομονησία τὸν καταστενοχωροῦσε.**

καταστένω (στένω) στένω, στενάζω ἐπί τινι, κλαίω, θρηνῶ τινα, μτ. αἰτ. : Σοφ.ΟΚ 1440 **καὶ τίς ἄν σ' ὁρμώμενον εἰς προὖπτον Ἅιδην οὐ καταστένοι,** Εὐρ.Τρῳ 317 **τὸν θανόντα πατέρα . . καταστένουσ',** αὐτ.Ἡρ.1141, αὐτ.1045 **κατὰ σὲ δακρύοις στένω˙** κ. μτ. γεν. : Σοφ.Ἠλ.874 **ὧν πάροιθεν εἶχες καὶ κατέστενες κακῶν** (ἡ γεν. καθ' ἕλξιν πρὸς τὴν πτῶσιν τοῦ ἡγουμένου)˙ κ. ἐμπροθ. (ὑπέρ) : Εὐρ.ΙΑ 470 **γυναῖκα δεῖ ξένην ὑπὲρ τυράννων συμφορᾶς καταστένειν** (θρηνεῖν χάριν . .)˙ **2)** δημ. ἀντὶ κατασταίνω βλ.λ.

καταστενῶ-όω (στενῶ) μσν. στενῶ καθ' ὑπερβολήν : Πατριαρχ.Πράξ.ἔκδ.Micl. et Müll.1,513.

καταστερεῶ-όω μσν. ἐπιτατ. τοῦ στερεῶ βλ.λ., κ. παθ. : Στέφ.Ἀθ.Ἱππ.1,174D **καταστερεοῦσθαι.**

καταστερίζω (ἀστερίζω) κ. νεώτ., παθ. ἀόρ. κατηστερίσθην τίθημι, κατατάσσω τινὰ μεταξὺ τῶν ἀστέρων, τοποθετῶ τι ἐν ἀστερισμῷ : Φερεκ.148J καταστερίζειν (στέφανον), Διόδ.Σ 4,61 καταστερίσαντα τὸν ἐν οὐρανῷ στέφανον Ἀριάδνης, Πλούτ.Ἠθ.308A ὁ Κρόνος πάντας κατηστέρισε, Ἡφαιστ.Ἀστρ.1,1· κ. παθ. : Διον.Ἀλ.Ρωμ. 1,61 θυγατέρες .. ἑπτά, αἳ νῦν ἐν τῷ οὐρανῷ κατηστερίσθαι λεγόμεναι, Θέων Σμ.130Η, ὁ πλόκαμος τῆς Βερενίκης κατηστερίσθη· **2)** ὁρίζω, σημειῶ ἀστερισμόν τινα : Ψ Ἀλέξ.Ἀφρ.Μεταφ. 832,34 τὴν Πλειάδα δι᾽ ἑπτὰ ἀστέρων καταστερίζομεν· **3)** κοσμῶ, στολίζω δι᾽ ἀστέρων : Ἵππαρχ.1,1,9 κατηστερισμένα ζῴδια, Γέμιν.1,4,αὐτ. 5,65 κατηστερισμέναι σφαῖραι, Ἀσκληπιάδ.Μ π. Ἀθήν.11,489E κατηστερισμένον τὸ τοῦ Νέσταρος ποτήριον· **4)** ρηματ. π. καταστέρισις, καταστερισμός, καταστέρισμα.

καταστέρισις-εως (ἡ) (καταστερίζω) γλωσσ. κ. νεώτ. καταστερισμὸς βλ.λ.· **2)** ἡ θέσις τῶν ἀστέρων πρὸς ἀλλήλους καὶ τὸ οὕτω σχηματιζόμενον σχῆμα, ὁ ἀστερισμὸς βλ.λ.

καταστέρισμα (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ὁ καταστερισμὸς βλ.λ.

καταστερισμός (ὁ) (καταστερίζω) μτγν κ. νεώτ. ἡ μεταξὺ τῶν ἀστέρων κατάταξίς τινος· ὁμ. Καταστερισμοί (οἱ) τίτλος συγγράμματος τοῦ Ἱππάρχου περὶ ἀστερισμῶν· Σουΐδ.· || ὁμ. Καταστερισμοί (οἱ) τίτλος συγγράμματος ἀποδιδομένου εἰς τὸν Ἐρατοσθένη καὶ περιέχοντος τοὺς μύθους τῶν διαφόρων ἀστερισμῶν : Ψ Ἀλέξ.Ἀφρ.Μεταφ 833,2.

κατάστερος(-η)-ο(ν) (ἀστήρ) ἐκκλ., νεώτ. κ. δημ. ὁ πλήρης ἀστέρων, ὁ ἔναστρος· || ἐκκλ. ὁ ἔχων ἀστέρας, ὁ κεκοσμημένος δι᾽ ἀστέρων· || εἰδ. ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ ταῶ.

καταστερῶ-όω (ἀστερῶ) μτγν. καταστερίζω βλ.λ. : Παλαίφ. καταστεροῦν (ἐσφ. γρ. ἀντὶ καταστερίζειν)· **2)** τὸ παθ. εἶμαι πλήρης ἀστέρων ἢ κοσμοῦμαι δι᾽ ἀστέρων : Ἰω Χρυσ. οὐρανὸς κατηστερωμένας καὶ τῇ διαφορᾷ τῶν ἄστρων καλλωπιζόμενος· || ἡ μτχ. κατηστερωμένος ὁ ἐν ἀστερισμῷ τεθειμένος, ὁ οὗ τὸ ὄνομα ἐδόθη εἰς ἀστερισμόν : Φιλόδ.Θε.3,9 οἱ κατηστερωμένοι ἄνδρες (πιθ.), Σχόλ.Εὐρ.Ὀρ.1631.

καταστεφᾰνῶ-όω (στεφανῶ) μτγν. στέφω, στεφανώνω : Στράτ.ΑΠ 12,189 καταστεφανοῦν τινα ῥόδοις, Κλήμ.Ἀλ.213· κ. παθ. : Διόδ.Σ 12,9 κατεστεφανωμένος τοῖς ὀλυμπιακοῖς στεφάνοις· **2)** ρηματ. π. καταστεφάνωσις.

καταστεφάνωσις-εως (ἡ) (καταστεφανῶ) Ἐπιγρ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταστεφανοῦν, ἡ στέφις, τὸ στεφάνωμα, ἐπὶ λατρευτικοῦ ἀγάλματος.

καταστεφής-οῦς-ές (καταστέφω) ὁ κατεστεμμένος, ὁ φέρων στέφανον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὁ ἐστεφανωμένος : Σοφ.Τρ.178 καταστεφῆ στείχονθ᾽ ὁρῶ τιν᾽ ἄνδρα, Ἀπολλ.Ρ 3,220 ἡμερίδες χλοεροῖσι καταστεφέες πετάλοισι· **2)** ἐπὶ κλάδου (ῥάβδου) ἱκετηρίας, ὁ δι᾽ ἐρίου ἐστεμμένος : Εὐρ.Ἱκ 259 στείχετε γλαυκὴν χλόην αὐτοῦ λιποῦσαι φυλλάδος καταστεφῆ.

καταστέφω (στέφω) περιβάλλω τινὰ ἢ τι διὰ στεφάνου ἢ δι᾽ ἄλλου τινὸς ὁμοιάζοντος πρὸς στέφανον, στέφω, στεφανῶ : Ἀνακρ.7,8 καταστέφειν ῥόδοις κάρηνα· || ἰδ. ἐν ταῖς θυσίαις καὶ ἱεροτελεστίαις, περιβάλλω, καλύπτω τι δι᾽ ἄλλου τινός : Εὐρ.Ἡρακλ.124 βωμὸν καταστέφαντες (διὰ κλάδων ἐστεμμένων μὲ ἔριον), Σοφ.ΟΚ 467 ἐφ᾽ ἃς τὰ πρῶτον ἵκου καὶ κατέστεφας πέδον (δ. γρ. κ. κατάστεφον, ἀντὶ κατέστεφας, κτ. Σχολ. « καθικέτευσον στέμμα χερσὶν ἔχων, ὡς οἱ ἱκέται »), Εὐρ.Φοίν.1632 ὃς ἂν νεκρὸν τόνδ᾽ ἢ καταστέφων ἁλῷ ἢ γῇ καλύπτων (διὰ τῶν νενομισμένων χοῶν, θυσιῶν), αὐτ.ΙΑ 1478,αὐτ.Ἡρακλ 226 ἄντομαί σε καὶ καταστέφω χεροῖν, Δίων Κ 51,5 καταστέφειν τὰς πρῴρας· κ. παθ. : Αἰσχίν.3,164 κατεστέφθαι φάσκων, Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,34 δάφνῃ κατεστεμμένος τὰς κόμας, Πλούτ.Θησ.18 κλάδος ἀπὸ τῆς ἱερᾶς ἐλαίας ἐρίῳ .. κατεστεμμένος· || κ. παθ. μτφ. : Ἱππ.Ἐπιστ.12 ὁ πόλος ἀστέρας κατέστεπται, Μέν.Ρῆτ.345S πεδία ληΐοις κατεστεμμένα· **2)** ρηματ. π. καταστεφής, κατάστεφις.

κατάστεφις εως (ἡ) (καταστέφω) μτγν. τὸ καταστέφειν, ἡ στέφις, τὸ στεφάνωμα : Θέων Σμ.15Η.

κατάστηθα ἐπίρρ. (στῆθος) δημ. ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ στήθους, κατὰ τὰ μέσον τοῦ στήθους : τὸν πῆρε τὸ βόλι κατάστηθα.

καταστηλίτευσις-εως (ἡ) μσν. τὸ καταστηλιτεύειν, ἡ σφοδρά, ἡ δριμεῖα στηλίτευσις : Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,205 ταύτης οὖν τῆς καταστηλιτεύσεως τὴν αἰτίαν .. ἐπὶ τὸν .. πατριάρχην ἀνέθεντα.

καταστηλῑτεύω (στηλιτεύω) μτγν. κ. μσν. ἐπιτατ. τοῦ στηλιτεύω βλ.λ.2), ἀναγράφω τὸ ὄνομά τινος ἐπὶ στήλης ἢ ἐπὶ ἄλλου ὑψηλοῦ καὶ δημοσίου μέρους πρὸς στιγματισμὸν αὐτοῦ, ἐπιφέρω ἀτιμίαν ἢ δυσφημίαν εἴς τινα, στιγματίζω τινά : Φίλ.ἀπ.54Η δόγματα κατεστηλιτευμένα, Λουκ. Ἑταιρ.Δ 4,2 τὰ ἐπὶ τῶν τοίχων γεγραμμένα ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἀνάγνωθι,ὅπου κατεστηλίτευται ὑμῶν τὰ ὀνόματα, Πολύδ 8,73· **2)** συνεκδ. κατηγορῶ σφόδρα, κατακρίνω δριμέως : Βί.Ἀλεξ.3537W ὁ δὲ Δαρεῖος συμφορὰν τοῦτο καταστοχάσας, (σαυτὸν κατεστηλίτευε κακῶς καὶ προσεθρήνει Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ.3,243 ἀπελέγξας τὴν πλάνην καὶ καταστηλιτεύσας τὴν κακοφροσύνην· **3)** ρηματ. π. καταστηλίτευσις.

καταστηλογραφῶ-έω (στηλογραφῶ) μσν. στηλογραφῶ, ἀναγράφω ἐπὶ στήλης : Εὐμάθ.445.

καταστηλῶ-όω μτγν. πληρῶ διὰ στηλῶν ἐφ᾽ ὧν γράφεται ἡ ἀπόστασις ἀπό τινος μέρους, διακρίνω διὰ στηλῶν, τὸ παθ. ἐπὶ ὁδοῦ : Πολύβ.34,12,3 ὁδὸς .. βεβηματισμένη κατὰ μίλιον καὶ κατεστηλωμένη· **2)** ἐκκλ. στηρίζω τι διὰ στηλῶν : δένδρα ταῖς ῥίζαις κατεστηλωμένα εἰς τὴν γῆν.

κατάστημα-ατος (τὸ) (καθίστημι) κ. νεώτ. κ. δημ., μτγν. κ. κατάστεμα ἡ κατάστασις, ἡ διάθεσις εἰς ἣν εὑρίσκεταί τις σωματικῶς ἢ πνευματικῶς, τὸ ὡς ἔχει καὶ εὑρίσκεται πρόσωπόν τι ἢ πρᾶγμα : Ἐπίκ.ἀπ.68 τὸ εὐσταθὲς σαρκὸς κατάστημα, Μητρόδ.Λ ἀπ.5,ΠΔ Μακκ.3,5,45 εἰς κατάστημα μανιῶδες ἀγηοχώς (δ. γρ. κατάστεμα), Πλούτ.Μάρκελλ.23 τοῦ συνήθους μεταβαλὼν καταστήματος (τὴν καθημερινὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου), αὐτ.Ἠθ.911Α ὑγείας κατάστημα, Διοσκ. Ἀλεξ.Προοίμ. τὸ κατὰ φύσιν καὶ οἰκεῖον κατάστημα (ἡ φυσικὴ καὶ συνήθης κατάστασις καὶ ἕξις τοῦ σώματος), Σωρ.1,39 κατάστημα τῆς ψυχῆς, Ἀθήν.5,219E ἰδοῦσα .. αὐτὸν ἐν οἵῳ ἦν καταστήματι, αὐτ.2,38E ἀπὸ τοῦ κατὰ μέθην δὲ καταστήματος (τῆς μέθης)· **2)** ἡ ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις, ὁ καιρός : Διοκλ.Καρ.ἀπ.30,Ψ Πλούτ.Ποτ.12 τῷ γὰρ θερινῷ καταστήματι ξηρὸς ὁρᾶται, Διοσκ.Προοίμ.6 αἰθρίου ὄντος τοῦ καταστήματος, Πολύαιν.5,12,3 κατάστημα χειμέριον· || ὁμ. ἡ διεύθυνσις τοῦ ἀνέμου, ὁ ἄνεμος : Ἀλέξ. Ἀφρ.Μετ.47,2 νοτίου τοῦ καταστήματος ὄντος· || χρονικὸν διάστημα : Ἀπολλ Δύσκ.Συντ.193,27 κατάστημα νυκτερινόν, Πτολ.Τετράβ.93 τὰ ἐνιαύσια καταστήματα· **3)** διαγωγή, τρόπος, συμπεριφορά : Ἀριστέ.1 210 τὸ τῆς εὐσεβείας κατάστημα, αὐτ 278 τῆς ἀρετῆς κατάστημα, αὐτ. 122 τὸ μέσον κατάστημα, ΚΔ Τίτ.2,3 πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστήματι ἱεροπρεπεῖς μὴ διαβό-

λους, Ἰώσ.ΑΙ 15,7,5 **ἀτρεμαῖον κατάστημα,** Πορφ. Ἀποχ 4,6· **4)** πολιτικὴ κατάστασις, πολίτευμα : Πολύβ.6,50,2 **οὐδὲν αἱρετώτερον τοῦ Λακωνικοῦ καταστήματος καὶ συντάγματος· 5)** γεν. ἡ θέσις, ἡ κατάστασις ὑποθέσεώς τινος:Ἀπολλ.Δύσκ. Ἀντων.25,18· **6)** εἰδ. ἀστρολ. ἡ θέσις, κατάστασις, διάταξις τῶν οὐρανῶν : Βέττ.Βάλ.71,23· **7)** ἡ φυσικὴ διάταξις, κατάστασις : αὐτ.175,10 **τὸ κοσμικὸν κατάστημα** (δηλ. τὰ τέσσαρα στοιχεῖα καὶ οἱ τέσσαρες ἄνεμοι), Δαμάσκ.Ἀρχ.124 **ἐν στερεῷ τινι καὶ αὐαιώδει καταστήματι·** κ. ἐπὶ τοῦ πνευματικοῦ κόσμου : Σιμπλίκ.Φυσ.232,1 **ὑπαστάσεως κατάστημα· 8)** ἐκκλ. σχῆμα, περιβολή, στολή, ἐνδυμασία· **9)** νεωτ. τὸ κτίριον ἐν ᾧ εἶναι ἐγκατεστημένη δημοσία τις ἢ κοινωφελὴς ὑπηρεσία, κοινωφελὲς ἵδρυμα : **τὰς Κυριακὰς μένουν κλειστὰ τὰ δημόσια καταστήματα καὶ γραφεῖα, - ἐν τῷ καταστήματι τῆς Δημαρχίας, - τὸ κατάστημα τῆς Νομαρχίας, - φιλανθρωπικὰ καταστήματα - τὸ κεντρικὸν κατάστημα τῆς τραπέζης· 10)** νεώτ. κ. δημ. ἐμπορικὸν ἵδρυμα, πρατήριον παντὸς εἴδους ἐμπορευμάτων, μαγαζί : **κατάστημα χονδρικῆς πωλήσεως,-τὰ καταστήματα τῆς ὁδοῦ Σταδίου·** || νεώτ. κ. δημ. κατ' ἐπέκτ. βιοτεχνικὸν ἐργαστήριον ἢ ἐργοστάσιον.

καταστηματάρχης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἰδιοκτήτης διευθυντὴς ἐμπορικοῦ καταστήματος.

καταστηματικός-ή-όν (κατάστημα) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ κατάστημα βλ.λ.(1)· Ἐπίκ.ἀπ.2 **καταστηματικαὶ ἡδοναὶ** (ἡ ἀταραξία καὶ ἡ ἀπονία, ἀπηλλαγμέναι ὀδύνης, ἀντίθ. κατὰ κίνησιν)· **2)** ὁ ἐν σταθερᾷ καταστάσει εὑρισκόμενος, εὐσταθής, ἀτάραχος, ἤρεμος : Πλούτ.Τ.Γράκχ.2 **βλέμματι καὶ κινήματι πρᾶος καὶ καταστηματικὸς ἦν,** Σιμπλίκ.Ἐπίκτ.114D **καταστηματικὴ διάθεσις τῆς ψυχῆς·** κ. συγκρ. -ώτερος : Πλαν. ἐν Walz.Ρητ.5,458 **καταστηματικώτερον μέλος·** || ἐπὶ μουσικοῦ ὀργάνου, ὁ καταπραΰνων, κατευνάζων : Πρόκλ.Ἀλκ.198C **καταστηματικὰ** (πιθανώτ.γρ. καταστατικὰ).

κατάστημον (τὸ) Ἡσ. τὸ στημνίον βλ.λ.

καταστηρίζω (στηρίζω) στηρίζω τι ἐπί τινος, ἱδρύω, στερεώνω : Νόνν.Δ 38,424· κ. παθ. : ΠΔ Ἰὼβ 20,7 **ὅταν γὰρ δοκῇ ἤδη κατεστηρίχθαι, τότε εἰς τέλος ἀπατελεῖται·** || ὁμ. παθ. ὑποστηρίζομαι, ἀνέχομαι : Εὐρ.ἀπ.385,9 **λοξαὶ δ' ἐπ' αὐτῆς τρεῖς κατεστηριγμέναι εἰσίν·** || ὁμ. ὁ παρακ. παθ.μτχ. **κατεστηριγμένος ὁ ἀσφαλῶς ἐστηριγμένος,** ἀντίθ. ἀβέβαιος : Ἀριστλ.Κόσ.395b,16· **2)** δοκιμάζω, ἀποδεικνύω : Ἰω.Λυδ.Μην.1,14· || Ἡσ. « κατεστήριξεν ἀρχῇ, νόμῳ ἀπέδειξεν »· **3)** ἀμτβ.ἐπὶ νόσων, κατασκήπτω, πίπτω εἴς τι μέρος καὶ μένω ἐκεῖ: Ἱππ.Παθ.15 **καταστηρίζειν εἰς τόπον.**

καταστιβαδεύομαι (στιβαδεύομαι) μσν. κατάκειμαι ἐπὶ στιβάδων, **ἐπὶ** στρωμνῆς **ἐξ** ἀχύρων.

καταστιγής-οῦς ές (καταστίζω) μτγν. κατάστικτος : Φιλοστόργ.Ἐκκλ.Ἱστ.3,11.

κατάστιγμα-ατος (τὸ) (καταστίζω) σχόλ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταστίζω βλ.λ., στίγμα, σημεῖον, κηλίς : Σχόλ.Διον.Περ.443.

καταστίζω (στίζω) κ. νεώτ. καλύπτω διὰ στιγμῶν ἢ στιγμάτων : Ἡρωδιαν.Τεχν.Λειψ.1,10 **καταστίζειν βιβλία·** κ. συνήθ. ἐν χρ. κτ. παθ. παρακ.: Ἀριστλ.ΖΙ 559a,24 **τῶν δὲ κατεστιγμένα** (τὰ ᾠὰ) (κατάστικτα), Δίων Κ 43,23 **τὴν χρόαν κατέστικται,** Αἰλ.ΖΙ 12,24 **κυανέαις σταγόσι κατέστικται,** αὐτ. 10,13 **χρυσοειδῆ ἰνδάλματα ἐπ' αὐτῶν κατέστικται** (εἶναι σεσημειωμένα ἐπ' αὐτῶν)· || τὸ παθ. κ. μτφ. στίζομαι, κηλιδοῦμαι : Φιλόστρ.Ἀπολλ.1,11 **:ατεστιγμένον καὶ διεφθορότα** (ἀντίθ. ὑγιᾶ τε καὶ ἄτρωτον κακίας)· || στίζω διὰ καυτηριάσεως, καυτηριάζω, στιγματίζω : Διόδ Σ 34/5,2,27 **καταστίζειν τινὰς χαρακτῆρσι·** || κτ. Ἡσ. «καταστίζων, καταψηφίζων, παρ' ὅσον τὰ ὀνόματα τῶν ἀτακτούντων παρέστιζον καὶ ἐζημίουν»· **2)** ρηματ. π. κατάστικτος, καταστιγής, κατάστιξις.

κατάστικτος -ον (καταστίζω) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ πλήρης στιγμάτων, σημείων : Σοφ.ἀπ.11 **κύων κατάστικτος,** Εὐρ.Βάκχ.697 **καταστίκτους δορὰς ὄφεσι κατεζώσαντο,** Ἀριστλ.ΖΙ 593a,13 **τὴν δὲ χρόαν σποδοειδὴς καὶ κατάστικτος** (ὁ κνιπολόγος)· ὁμ. κ. ἐπὶ ἱματίου : Ἐπιγρ. **κατάστικτος φοινικίῳ,** Μέν.ἀπ.1019,Ἀρρ.Ἰνδ.5 **κατάστικτος ἐσθὴς** (ποικίλη), Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.141 **ὁπλίσεις κατάστικτοι·** || ὁ ἔχων τὸ σῶμα ἢ τὸ πρόσωπον οὕτω κατάστικτον, πλῆρες διαφόρων εἰκόνων σχηματιζομένων διὰ στίξεως : Στράβ.7,5,4 **κατάστικτοι δ' ὁμοίως τοῖς ἄλλοις Ἰλλυριοῖς·** || μτφ. ὁ γέμων, ὁ πλήρης ἔκ τινος : Στράβ.2,5,33 **κατάστικτος γάρ ἐστιν οἰκήσεσι** (ἡ χώρα), αὐτ.17,3,1 **κατοικίαις δὲ κατάστικτός ἐστι,** Βὶ.Μακαρίου Πατμίου ἐν Σάθ.3,508 **τοὺς δ' ὅσοι κηλῖσιν ἁμαρτίας κατάστικτοι, μομφῆς λοιδορίαις οὐκ ἔπλυνε·** || πεποικιλμένος, κεκοσμημένος διά τινος : Ἰαυλ.Λόγ.5, 171A **κατάστικτον ἄστροις τιάραν.**

καταστιλβο-μαι-όομαι μτγν. παθ. στιλβοῦμαι λίαν, γίνομαι στιλπνός, λαμπρός : Γρηγ.Ναζ.2,395A **τὸ λεῖον τοῦ λόγου καὶ κατεστιλβωμένον.**

καταστίλβω (στίλβω) ἐκπέμπω στιλπνόν, ἀκτινοβόλον φῶς, κατολάμπω : Ὕμν.Ἀρ.10 **καταστίλβων σέλας ὑψόθεν,** Στράτ.ΑΠ 12,254 **στόλος Ἐρώτων π ἴντα καταστίλβων.**

κατάστιξις-εως (ἡ) (καταστίζω) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ καταστίζειν, δερματοστιξία, στιγματισμός, χτύπημα, τατουάζ.

καταστιχογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ καθ' ὡρισμένους κανόνας καταγραφὴ τῶν διαφόρων πράξεων καταστήματός τινος ἐν τοῖς οἰκείοις βιβλίοις, ἡ τήρησις τῶν λογιστικῶν βιβλίων καταστήματός τινος.

καταστιχογράφος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ ἔχων ὡς ἔργον τὴν καταστιχογραφίαν βλ.λ., λογιστής.

κατάστιχο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. κατάλογος, σημειωματάριον : Καισάρ.Δαπ.3,20 **θέλω νὰ τὸν ἐρωτήσω πόσον βούτυρον ἐξοδιάζει . . πόσα ξύλα καὶ πόσον κριθάρι . . νὰ μὲ δώσῃ κατάστιχον·** || νεώτ. κ. δημ. βιβλίον ἐν ᾧ καταγράφονται λογαριασμοί, ἐμπορικόν, λογιστικὸν βιβλίον : Θεοτ.Κ 38 **ἀνοίγεις πάλι τὰ παλιὰ κατάστιχα** (φρ. ἐπὶ τῶν ἀνατρεχόντων εἰς παλαιοὺς λογαριασμούς, τοῦ παρελθόντος), φρ. **τὸν ἔχω στοῦ διαβόλου τὸ κατάστιχο** βλ. διάβολος 5).

καταστιχοποιία (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τῆς κατασκευῆς καταστίχων, ἐμπορικῶν βιβλίων.

καταστοιχειοῦμαι-όομαι (στοιχειοῦμαι) μτγν. ἀνάγομαι εἰς τὰ στοιχεῖά μου, εἶμαι στοιχειώδης : Ἐπίκ.Ἐπιστ.1,35 **τύπος κατεστοιχειωμένος** (στοιχειῶδες διάγραμμα, σχέδιον).

καταστοιχίζω (στοιχίζω) μτγν. διδάσκω τινὰ τὰ στοιχεῖα, τὰ πρῶτα γράμματα : Χρύσ.Στωϊκ.2,39.

καταστολαρία (ἡ) μτγν. τὸ ὑπὸ τῶν καταστολαρίων βλ.λ. παιζόμενον ἀστεῖον ἔργον : Ἰω.Λυδ. Ρωμ.1,40 **πλανιπεδαρία ἢ καταστολαρία.**

καταστολάριος (ὁ) μτγν. κ. μσν. εἶδος μίμου γελωτοποιοῦ παρὰ Βυζαντινοῖς, ὀνομασθέντος οὕτως ἐκ τῆς ποικιλομόρφου στολῆς **ἣν ἔφερε,** πρβλ. παλιάτσος.

καταστολεύς (ὁ) (καταστέλλω) μσν. ὁ καταστέλλων : Φιλῆς 2,361 (ἔκδ. Miller).

καταστολή (ἡ) (καταστέλλω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ περιβολή, ἡ ἐνδυμασία, στολή : ΚΔ Τιμ.1,2.9 **τὰς γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμίῳ . . κοσμεῖν ἑαυτάς,** Ἰώσ.ΠΙ 2,8,4· || μτφ. : ΠΔ Ἠσ 61,3 **καταστολὴν δόξης ἀντὶ πνεύματος ἀκηδίας· 2)** κ. νεώτ. τὸ καταστέλλειν, ἡ κατάπαυσις, ἡ ἐμπόδισις,

ἡ καταπράϋνσις : Διόδ.15,94, Κλήμ.'Αλ.137 **καταστολὴ τῶν παθῶν,** 'Ορειβ.ἀπ.74 **καταστολὴ τῆς ὀδύνης·** ‖ δάμασις, κατάπνιξις, ὑποταγή, ὑποδούλωσις : Πάπ. **καταστολὴ τῆς Θηβαΐδος·** **3)** σεμνότης, μετριαφροσύνη : 'Ιππ Εὐαχ.5,8· ‖ μετριότης, κοσμιότης : Πλούτ.Περ.5 **πραότης πορείας καὶ καταστολὴ περιβολῆς·** ‖ μετριοπάθεια, ἐγκράτεια, συγκράτησις ποθῶν, σωφροσύνη· ὅθ. κ. ἠρεμία ψυχῆς, ἀταραξία : 'Αρρ.'Επικτ.2,10,15 **αἰδῶ καὶ καταατολὴν καὶ ἡμερότητα,** Κλήμ.'Αλ. 785 **κατακόσμησις ἤθους καὶ καταστολή,** 'Ιάμβλ. Πυθ.28 **εὐσταθείᾳ ψυχῆς καὶ καταστολῇ σώματος,** 'Επιγρ. **ἡ τοῦ βίου σώφρων καταστολή·** **4)** μσν. ὁ ἐνταφιασμός:'Ακολουθ.Μ 'Εβδ.Μ.Σαββ. 'Ωδ.3 **καταστολῇ δέ, Σῶτερ, τῇ ἐν σινδόνι καὶ μνήματι, πεπεδημένους ἔλυσας·** **5)** σχόλ. κ. πάπ. τὰ τέρμα ἐνεργείας κ. ἰδ. συνθέτου τινὸς δράσεως, εἰδ.ἡ λύσις πλοκῆς ἐν δραματικῷ ἔργῳ : Σχόλ. 'Αριστφ.Εἰρ.1203 **καταστολὴ δράματος·** πρβλ. καταστόλιον.

καταστολιάζω μσν. καταστολίζω βλ.λ. : Νικ. Χων.Κῶδ. (ἔκδ. Bekk) 132,27 **καταστολιάσαι.**

καταστολίζω (στολίζω, στολή) μτγν.,νεώτ. κ.δημ., παθ. κ. ἐν μέσ σημ. **καταστολίζομαι,** δημ. ἀόρ. **καταστολίσθηκα** κ. μτχ. παθ. παρακ. **καταστολισμένος,** στολίζω, κοσμῶ τινα ἤ τι ὑπερβαλλόντως, φορτικῶς, φορτώνω μὲ στολίδια : Εὐνάπ.'Ιστ.'Απ.82, 13 **τινὰς ὡς ἐπισκόπους αὐτῶν εἰς τὸ θαυμαζόμενον σχῆμα καταστολίσαντες·** κ. παθ. : Πλούτ. 'Ηθ.65D **προσκυνούμενον καὶ καταστολιζόμενον . . ὥσπερ ἄγαλμα βαρβαρικόν·** ‖ στολίζω κ. παθ. στολίζομαι ἀφθόνως, πλουσίως, πλήρως, ἐν χρ. κ. μτφ. : Μεθόδ.Συμπ.387A **ἡ τῷ διαχρύσῳ τῆς ἀρετῆς κόσμῳ κατεστολισμένη, - κατεστόλισαν τὴν πόλιν δι' ἀψίδων, μύρτων καὶ σημαιῶν, - ἡ ἐκκλησιὰ καταστολίσθηκε γιὰ τὸ πανηγύρι·** ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. μέσ. σταλίζω ἐμαυτὸν ἀφθόνως, ἐν χρ. κ. μτφ. : Χριστόπ.Ποιήμ.81,19 **ἡ γῆ καταστολίζεται καὶ ὅλη λουλουδίζει, - ἡ οἰκοδέσποινα κατεστολίσθη διὰ τὴν ὑποδοχήν.**

καταστόλιον (τὸ) μσν. τὸ τέρμα πορείας, ὅθ. ἡ ἄφιξις εἴς τι μέρος : Κ Πορφ.'Εκθ.477 (ἔκδ. B.)· πρβλ. καταστολὴ 5).

καταστομίζω (στόμα) μτγν. ἐπιστομίζω, ἀναγκάζω τινὰ νὰ σιωπήσῃ, ἀποστομώνω, τοῦ κλειῶ τὸ στόμα : Πλούτ.'Αριστ.4 **τοὺς μὲν τότε βοῶντας ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ μαρτυροῦντας κατεστόμισε** (δ.γρ. **ἐπεστόμισε**).

καταστόμιον (τὸ) (στόμιον) μτγν. τὸ ἐπιστόμιον αὐλοῦ ἢ σωλῆνος : "Ηρων Πνευμ.1,25.

καταστομίς-ίδος (ἡ) (στόμα) 'Ησ. «μέρος τι τοῦ αὐλοῦ, τὸ ἐνόλμιον», τὸ ἐπιστόμιον τοῦ αὐλοῦ.

καταστομῶ-όω (στομῶ) μσν. ὀξύνω τὸ στόμα, τὴν κόψιν τινός, καθιστῶ τι ὀξύ, κοπτερόν· ‖ τὸ παθ. κτῶμαι, λαμβάνω ὀξεῖαν ἀκμὴν ἢ αἰχμήν : Εὐμάθ.441.

καταστοναχῶ-έω (στοναχῶ, στόνος), μτγν. θρηνῶ τινα στενάζων, κλαίω, μτ. αἰτ. : 'Αγαθ ΑΠ 7,574 **οἰκτρὰ δ' ὑπὲρ τύμβοιο κατεστονάχησαν ἑταῖροι κείμενον.**

κατάστοργος-ον (στοργή) ὁ τῆς στοργῆς, τῆς ἀγάπης, φιλίας : 'Εμπ.87 **γόμφοις ἀσκήσασα καταστόργοις 'Αφροδίτη.**

καταστορέννυμι (στορέννυμι) κ. μσν., μτχ. **καστορνῦσα,** μέλλ. **καταστορέσω,** παθ. ἀόρ. **κατεστορέσθην,** παρακ. **κατεστόρεσται,** ἐκτείνω, ἁπλώνω τι ἄνωθέν τινος, καλύπτω, σκεπάζω μὲ κάτι : 'Ιλ.Ω 798 **ὕπερθεν πυκνοῖσιν λάεσσι κατεστόρεσαν μεγάλοισι** (κάπετον)· ‖ ἐξαπλώνω ἐπί τινος, στρώνω κάτω : 'Οδ.P 32 **κώεα καταστορνῦσα θρόνοις ἔνι δαιδαλέοισι·** **2)** καταρρίπτω τινὰ νεκρόν, τὸν ξαπλώνω κατὰ γῆς, φονεύω τινά : 'Ηρ.9,69 **ἐσπεσόντες δὲ κατεστόρεσαν αὐτῶν ἑξακοσίους,** Φίλ.733E **ἅπαντα στρατὸν ἡβηδὸν κατεστόρεσαν·** **3)** ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν θάλασσαν, καταπραΰνω, καταπαύω τὰ κύματα, καθιστῶ λείαν, ὁμαλὴν τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης : Λεωνίδ 'Αλ.ΑΠ 7,668 **καταστορέννυμι κύματα,** Βασ. 333 **θάλασσαν ἀγριαίνουσαν καὶ βρασσομένην γαλήνῃ κατεστόρεσεν·** ‖ ὁμ. μτφ. καθιστῶ τι ὁμαλόν, καταπραΰνω, καταπαύω : Πλούτ.Σύγκρ. Λυκ.Νομ 2 **τὴν τοιαύτην κατεστόρεσεν ἀνωμαλίαν,** αὐτ.Λούκ.5 **κατεστόρεσε τὴν φιλοτιμίαν,** αὐτ.'Ηθ.101C **ἂν μὴ τὰ πάθη τῆς ψυχῆς καταστορέσῃς** Αἰλ. ἀπ.103 **καταστορέννυμι τὸν θυμόν·** **4)** μτφ. ἐπὶ νοσωδῶν ὑγρῶν τοῦ σώματος, ἐξαλείφομαι, ἐκλείπω : 'Ιππ.'Αρχ.'Ιητρ.19 **οὐ παύεταί τι τούτων πρότερον, πρὶν ἢ ἀποκαθαρθῇ τε καὶ καταστορεσθῇ καὶ μιχθῇ τοῖσιν ἄλλοισιν·** **5)** μσν. καταστρώνω, ἐξαπλώνω : Γεωπ.4,3,2 **κατασστορέννυμι κλῆμα·** **6)** ρηματ. π. καταστόρεσις.

καταστόρεσις-εως (ἡ) (καταστορέννυμι) μσν. ἡ κατάστρωσις, τὸ ἅπλωμα, τὸ στρώσιμο : Γεωπ.3,3,8.

καταστοχάζομαι (στοχάζομαι) μτγν. κ. μσν. κατὰ τοῦ σκοποῦ ἢ τοῦ στόχου βάλλω, τείνω πρὸς τὸν σκοπόν : 'Αλέξ.'Αφρ.Πυρ.6· **2)** συνεκδ. ἐπιτυγχάνω, εἰκάζων εὑρίσκω τι, συμπεραίνω : Πολύβ.12,13,4 **πόθεν δ' ἐγὼ καταστοχάζομαι τοῦτο;** Διόδ.Σ 19,39 **κατασταχασάμενος τὸ μέλλαν·** κ. μτ. γεν. : 'Αθήν.9,391B **τὸ συνεικάζειν καὶ καταστοχάζεσθαι τῶν σκωπτομένων,** Πρόκλ.'Αλκ. 46C, Φιλόπ.'Ιω.'Υπομν.Φυσ.640,3· κ. ἀπολ. : 'Ηφαιστ.'Αστρ.3,4· κ. παθ. : Φιλόδ.Ρητ.1,362S **τὸ κατεστοχασμένον εἰκότως,** ΕΜ 385,15 **κατεστοχάσθαι** (γλώσσ. τοῦ ἐσκευωρῆσθαι)· ‖ μσν. τὸ ἐνεργ. καταστοχάζω ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Σουΐδ. ἐν λ. προφητεία (ἐαφ. γρ.), Βί.'Αλεξ.353bW **ὁ δὲ Δαρεῖος συμφορὰν τοῦτο καταστοχάσας, | σαυτὸν κατεστηλίτευε·** **3)** ρηματ. π. καταστοχασμός, καταστόχασις, καταστοχαστής.

καταστόχασις-εως (ἡ) (καταστοχάζομαι) μσν. καταστοχασμὸς βλ.λ. : Φιλόπ.'Ιω.'Υπομν.Α 'Υστ. 385,23 **καταστόχασις τῆς ἀνατολῆς τῶν ἄστρων.**

καταστοχασμός (ὁ) (καταστοχάζομαι) μτγν. ὑπόνοια, εἰκασία, συμπέρασμα : Διόδ.Σ 1,37 **τοῦ πράγματος εἰς ὑπόνοιαν καὶ καταστοχασμὸν πιθανὸν καταντῶντος.**

καταστοχαστής (ὁ) (καταστοχάζομαι) λεξ. ὁ καταστοχαζόμενος, ὁ εἰκάζων, ὁ τεκμαιρόμενός τι : Σουΐδ. **ἐν λ. προφητεία τοῦ μέλλοντος καταστοχαστής** (πιθ. γρ. ἀντὶ καταστοχάσαι).

καταστοχαστικός-ή-όν (καταστόχασις) μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς καταστοχασμὸν βλ.λ., εἰς εἰκασίαν ἢ ὁ ἐξ εἰκασίας προκύπτων : Φιλόδ. Ρητ.2,12S· **2)** ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ καταστοχάζεσθαι, ὁ ἱκανὸς εἰς τὸ εἰκάζειν : Κλήμ.'Αλ.820 **δύναμις τῶν μελλόντων καταστοχαστική.**

καταστοχῶ-έω (στόχος) πάπ. βάλλω πλήττω τὸν στόχον, εὐστοχῶ, μτφ. ἐπιτυγχάνω τὸν δεκασμόν, τὴν δωροδοκίαν τινός : **ὥστ' ἂν σὺν τοῖς θεοῖς καταστοχήισαμεν αὐτοῦ** (καταστοχήσαιμεν).

καταστραγγίζω (στραγγίζω) μτγν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **-ίσω** κ. **-ιῶ,** παθ. **-ίζομαι,** δημ. παθ. ἀόρ. **καταστραγγίσθηκα** κ. μτχ. παρακ. **καταστραγγισμένος** στραγγίζω ἐντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν : ΠΔ Λευϊτ.5,9 **τὸ δὲ κατάλοιπον τοῦ αἵματος** (ὁ ἱερεὺς) **καταστραγγιεῖ ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου·** ‖ τὸ παθ νεώτ. κ. δημ. ὑφίσταμαι τελείαν, ὁλοσχερῆ στράγγισιν : **βούτυρον κατεστραγγισμένον·** **2)** νεώτ. κ. δημ. κ. ἀμτβ. ἐνεργῶ τὸν ἴδιον ἐμοῦ πλήρη στραγγισμὸν ἢ κ. ἐν παθ. σημ. ὑφίσταμαι, πάσχω πλήρη στραγγισμόν : **ὁ τυρὸς μετὰ τὴν πῆξιν κρεμάμενος ἐντὸς ἀραιοῦ ὑφάσματος καταστραγγίζει, - τὰ πλυ-**

μένα μαλλιά πριν ἀπλωθοῦν **καταστραγγίζουν**· **3)** δημ. μτφ. ἐπί προσ. τὸ ἐνεργ. ἀμτβ. κατισχνεύω, πάσχω σωματικὴν κατάπτωσιν μετ' ἰσχνάνσεως : **ἀπὸ τὴν πνευμονία καταστράγγιξε**· ἐν ὁμ. σημ. κ. ἡ μτχ. παθ. παρακ. **καταστραγγισμένος.**

καταστράπτω (ἀστράπτω, ἀστραπή) ἐπί τοῦ Διός, ρίπτω ἐπί τῆς γῆς ἀστραπάς : Σοφ.Τρ.437 **πρός σε τοῦ κατ' ἄκρον Οἰταῖον νάπος Διὸς καταστράπτοντος**· κ. ἐπί τοῦ Ἀπόλλωνος : Ἀπολλδ.1,9,26 **Ἀπόλλων . . τοξεύσας τῷ βέλει εἰς τὴν θάλασσαν κατήστραψε**· ‖ ἐν συνήθ. χρ. ἀπροσ. **καταστράπτει** ἀστράπτει λίαν· πρβλ. βρέχει, νίφει : Πλούτ.Γάλβ.23 **τοσαυτάκις ἐβρόντησε καὶ κατήστραψε**· **2)** μτβ. βάλλω, πλήττω τινὰ δι' ἀστραπῆς, θαμβῶ, τυφλώνω : Πλούτ.Τιμ. 28 **ἔτυπτε τὰ πρόσωπα καὶ κατήστραπτε τὰς ὄψεις,** Ἡλιόδ.Αἰθ.2,4 **ὀφθαλμοὶ δὲ ἀφεγγεῖς οἱ πάντας τῷ κάλλει καταστράψαντες,** Θεμίστ. Λόγ.27,337D **οἱ Βραχμᾶνες . . καταστράψουσι (σε) καὶ καταβροντήσονται**· **3)** μτφ. πληρῶ τινα λάμψεως, κάμνω τινὰ νὰ λάμψῃ ἔκ τινος, ἀγλαΐζω : Ἡλιόδ.Αἰθ.9,14 **ἀργυροῖς τε καὶ ἐπιχρύσοις τοῖς ὅπλοις τὸ πεδίον καταστράπτων**· κ. παθ. : Μηναῖ.12,7 Ὄρθρος Ὠδ.1 **ταῖς θείαις φωτοχυσίαις, ὅσιε, καταστραπτόμενος.**

κατάστρατα ἐπίρρ. δημ. ἐν μέσῃ ὁδῷ, στὴ μέση τοῦ δρόμου : Κρυστ.Ἀγροτ.Τραγούδ.Θερισμοῦ 9 **νὰ τὴν εὐρῶ κατάστρατα, νὰ τὴν γλυκοφιλήσω**· πρβλ. μεσόστρατα, μεσοστρατίς.

καταστρατεύω (στρατεύω) ἐκστρατεύω κατά τινος, ἐπιφέρω πόλεμον, πολεμῶ κατά τινος : Σουΐδ.· ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ., μτ. γεν. : Κλήμ.Ἀλ.605 **καταστρατεύεσθαι τοῦ θανάτου**· **2)** τὸ μέσ. **καταστρατεύομαι** ἐνεργῶ καταδρομὴν ἐν πολέμῳ, λεηλατῶ : Χίων 2 **καταστρατεύεσθαι τὸν Πόντον.**

καταστρατήγησις-εως (ἡ) (καταστρατηγῶ) νεώτ., δημ. **-η** ἡ ἐνέργεια τοῦ καταστρατηγεῖν, ἡ διὰ στρατηγικοῦ τεχνάσματος ἐπικράτησις· **2)** κ. δημ. ἰδ. μτφ. ἡ διὰ τεχνάσματος, δόλου παραβίασις, καταδολίευσις νόμου, συμφωνίας, δικαιώματος ἄλλου κττ. : **ἡ καταστρατήγησις τοῦ νόμου - τοῦ συμβολαίου - τῶν συμφωνιῶν - τῶν συμφερόντων τῆς ἑταιρείας.**

καταστρᾰτηγία (ἡ) (καταστρατηγῶ) μσν. ἡ διὰ στρατηγήματος ἐπικράτησις, νίκη : Τζέτζ.Χιλ. 9,70 **καταστρατηγίαι.**

καταστρᾰτηγῶ-έω (στρατηγῶ) μτγν., μαν. κ. νεώτ. καταβάλλω τινὰ διὰ στρατηγήματος ἢ τεχνάσματος, νικῶ, ἐπικρατῶ διὰ δόλου : Πολύβ.3, 71,1 **καταστρατηγεῖν τοὺς ὑπεναντίους** (ὅ.γρ. ἀντὶ στρατηγεῖν), Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,26, Στράβ.4,4,2 **εὐμεταχείριστοι γίνονται τοῖς καταστρατηγεῖν ἐθέλουσι,** Διόδ.Σ 11,21 **καταστρατηγήσας τοὺς βαρβάρους**· κ. μτ. γεν. : Σώπ.Ρήτ.8,201W **καταστρατηγῆσαι τῶν πολεμίων**· ‖ μτφ. ἀπατῶ : Διον.Ἀλ.Ρωμ. 4,10, αὐτ.Ἰσαί.3 **καταστρατηγεῖν τοὺς δικαστάς** (ἐπὶ ρήτορος ὁρμητικῶς ἐπερχομένου διὰ λόγου καὶ τοὺς δικαστὰς οἱονεὶ πολεμίους νικῶντος ἢ ἐξαπατῶντος), Διόδ.Σ 16,11, Φιλ.2,203· ‖ κ. παθ. : Διόδ.Σ 4,9 **τὸν δὲ Δία καταστρατηγηθέντα,** Ὀνήσανδρ.11,5, Πλούτ.Τιμ.11 **χαλεπῶς φέροντες ἐν τῷ καταστρατηγῆσθαι διατριβὴν τοῖς Ρηγίνοις παρεῖχον,** Χαρίτ.2,8 **καταστρατηγεῖσθαι ὑπὸ τῆς τύχης,** Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,299 **ἔδοξεν ἡττηθῆναι καταστρατηγηθεὶς τῇ ἐκλογῇ τοῦ διαδόχου**· **2)** μτφ. νεώτ. κ. δημ. παραβιάζω νόμον ἢ νομικὰς διατάξεις διὰ τυπικῶς νομίμου τεχνάσματος, καταδολιεύομαι, καταπατῶ· ‖ ὁμ. μ. γεν. ἐνεργῶ, κάμνω καταστρατήγησιν βλ.λ.2)· **3)** ἀντιδρῶ διὰ τεχνάσματος, ἀντιπράττω διὰ στρατηγήματος, ἐπανορθῶ διὰ δόλου : Ζώσ.3,24 **διαμαρτίαν καταστρατηγεῖν**· **4)** ρημστ. π. καταστρατηγία, καταστρατήγησις.

καταστρᾰτοπεδεία (ἡ) (καταστρατοπεδεύω) μτγν. ἡ στρατοπέδευσις, ἡ ἐν τῷ στρατοπέδῳ διαμονή, ὁ τοῦ στρατοπέδου βίος : Φύλαρχ.41 **ὑφ' αἷς περιλαμβάνοντες τόπον ἐν ταῖς καταστρατοπεδείαις ἐγυμνάζοντο,** Αἰλ.Π.Ι 9,3.

καταστρᾰτοπεδεύω (στρατοπεδεύω) καταλαμβάνω τόπον τινὰ ὡς στρατόπεδον καὶ τοποθετῶ ἐν αὐτῷ τοὺς στρατιώτας : Ξεν.ΚΠ 7,2,8 **καταστρατοπεδεύσας τοὺς ἑαυτοῦ,** Ὀνήσανδρ.6,12, Ἀρρ.Ἀν.5,9,1 **κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου**· ‖ συνεκδ. ἐπὶ στόλου, τοποθετῶ ἐν ἀσφαλεῖ : Ξεν.Ἑλλ.6,2,7 **τὸ δὲ ναυτικὸν εἰς τἀπὶ θάτερα τῆς πόλεως κατεστρατοπέδευσεν**· **2)** ἀμτβ. καταλαμβάνω ὡς κατάλυμα : Πολύβ. 1,30,15 **κατεστρατοπέδευσαν εἰς αὐτήν** (τὴν πόλιν), αὐτ.18,2 **κατεστρατοπέδευσαν ἐν ταῖς πρὸς Ἡράκλειαν . . μέρεσι τῆς πόλεως,** αὐτ.33,77,1· κ. ἀπολ. : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.103,48· ‖ τὸ μέσ. τοποθετῶ ἐμαυτὸν ἐν στρατοπέδῳ : Ξεν.Ἀν.3,4,18 **κατεστρατοπεδεύοντο οἱ Ἕλληνες κώμαις ἐπιτυχόντες,** αὐτ.4,5,1, αὐτ.Ἑλλ.6,2,7· **3)** πορεύομαι, βαδίζω : ΠΔ Μακκ.2,4,22 **εἰς τὴν Φοινίκην κατεστρατοπέδευσε**· **4)** ρημστ.π. καταστρατοπεδεία.

καταστρεβλῶ-όω (στρεβλῶ) μτγν. στρέφων βιαίως τὰ μέλη τοῦ σώματος προσπαθῶ νὰ ἐκβάλω αὐτὰ ἐκ τῆς φυσικῆς αὐτῶν θέσεως, ὑποβάλλω τινὰ εἰς τὸ βασανιστήριον τῆς στρέβλης, βασανίζω : Πλούτ.Ἀρτξ.19 **ἐπὶ τὴν ζήτησιν ὁρμήσας τοὺς μὲν ὑπηρέτας καὶ τραπεζοκόμους τῆς μητρὸς συνέλαβε καὶ κατεστρέβλωσε**· κ. παθ. : αὐτ.Ἠθ.105Β **καταστρεβλωθεὶς ὑπὸ τῶν συντυράννων ἐτελεύτησεν.**

καταστρεπτικός-ή-ό(ν) (καταστρέφω) νεώτ., δημ. κ. **-εφτικός** ὁ καταστρέφων, ὁ ἐπιφέρων καταστροφήν, ὀλέθριος : Λασκαρ.Μυστ.53 **ὁ καταστρεφτικὸς σουγιὰς ἤτανε τὸ ξεδοτήρι τους.**

καταστρεπτικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ὡς ἐὰν εἶναί τις ἢ τι ἐν τῷ πέρατι, σὰν νὰ εἶναι στὸ τέλος : Στωϊκ.άπ.3,34 π. Σχόλ.Λουκ.Δὶς Κατ.22 **καταστρεπτικῶς ἐπ αὐτὰ ἀνεκτικῶς ἀφ' ἕτερα** (ὅ.γρ. κατατρεπτικῶς)· ‖ νεώτ. κατὰ τρόπον ἐπιφέροντα καταστροφήν, ὀλεθρίως.

καταστρέφω (στρέφω) κ. νεώτ. κ. δημ., μέλλ. καταστρέψω, ἀόρ. **κατέστρεψα** κ.δημ. **κατάστρεψα,** παρακ. **κατέστραφα,** παθ. μέλλ. **καταστραφήσομαι,** ἀόρ. **κατεστράφην,** δημ. καταστράφηκα, παρακ. προστ. **κατεστρέφθω,** ἐν μτχ. **κατεστραμμένος** κ. δημ. **καταστρεμμ-,** γ' ἑν. πρόσ. ὑπερσ. **κατέστραπτο,** γ' πληθ. πρόσ. ὑπερσ. **κατεστράφατο,** στρέφω τὸ ἄνω μέρος πρὸς τὰ κάτω, ἀνατρέπω, ἀναποδογυρίζω : Ὕμν.Ἀπόλλ.73 **καταστρέψειν ποσσί,** Σωτ.Κωμ.1,33 **τεμὼν δὲ λεπτὴν τῆς χλόης καὶ πλείονα, κἂν ᾖ δικότυλος λήκυθος, καταστρέφω,** Ἀλεξ.115 **κάνθαρον καταστρέφειν,** ΚΔ Ματθ 21,12 **τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψε καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς,** αὐτ.Μάρκ.11,15· κ.παθ. : Ἀριστλ.ΖΙ 622b,8 **ὁ ναυτίλος . . ἀναφέρεται μὲν κατεστραμμένῳ τῷ ὀστράκῳ** (ἀναβαίνει πρὸς τὰ ἐπάνω μὲ ὄστρακον ἀναποδογυρισμένον), ΠΔ Βασ.4,21,13 **καθὼς ἀπαλείφεται ὁ ἀλάβαστρος ἀπαλειφόμενος καὶ καταστρέφεται ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ**· ‖ εἰδ. ἀροτριῶ τὴν γῆν, φέρω τὰ ἄνω κάτω καὶ τὰ κάτω ἄνω : Ξεν.Οἰκ.17,10 **χλόης γενομένης ἀπὸ τοῦ σπέρματος, καταστρέψας αὐτὸ πάλιν**· **2)** ἀνατρέπω, καταρρίπτω : Ἀριστφ.Ἱππ.274 **ὥσπερ ἀεὶ τὴν πόλιν καταστρέφει,** Διογ.Λ 5,82 **καταστρέφειν τὰς εἰκόνας**· **3)** συνεκδ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπιφέρω παντελῆ, μεγάλην **φθοράν, φθείρω,** ἀφανίζω, ἐξολοθρεύω,

ζημιῶ μεγάλως : Πολύβ.23,11,2 **βίον καὶ τέκνα καὶ πόλεις καταστρέφειν,** Λουκίλλ.ΑΠ 11.163 **καταστρέφειν τινά, - τὸ χιόνι κατέστρεψε τὴν παραγωγήν, - τὰ οἰνοπνευματώδη ποτὰ καταστρέφουν τὴν ὑγείαν·** κ. παθ. : Πλούτ.Βρούτ.39 **τὸν γὰρ στέφανον αὐτῷ κατεστραμμένον ὁ ραβδοῦχος προσήνεγκε,** Ἡρωδιαν.Ἱστ.8,4,8 **τὰ μὲν γὰρ προάστεια . . ὑπὸ . . στρατοῦ κατέστραπτο,** Παπαδ.Χριστ.Διηγ.72 **ἦσαν τὰ τελευταῖα λείψανα καταστραφείσης τινὸς συμμορίας, - ἡ Κόρινθος κατεστράφη ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ, - κατεστράφησαν ὁλόκληροι πόλεις ἐκ τοῦ λοιμοῦ, - ἔχει καταστραφῆ ἀπ' τὰ χαρτιὰ** (ἔχει χάσει τὴν περιουσίαν του εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον)· ‖ νεώτ. κ. δημ. φθείρω ἠθικῶς, διαφθείρω, χαλῶ : **τὸν κατέστρεψε ἡ κακὴ συναναστροφή, - τὴν κατάστρεψε καὶ τὴν παράτησε** (ἐπὶ παρθένου, τὴν διεκόρευσε)· **4)** τὸ μέσ. καταστρέφομαι στρέφων πρὸς ἐμαυτὸν ὑποτάσσω, ἐρημῶν καὶ ἀνατρέπων ὑποτάσσω ἐμαυτῷ,ὑποτάσσω βίᾳ, δουλοῦμαί τινα : Ἡρ.1,64 **Νάξον.. κατεστρέψατο πολέμῳ,** αὐτ.8,138, αὐτ.1,6 **τοὺς μὲν κατεστρέψατο . . ἐς φόρου ἀπαγωγὴν** (.τοὺς ὑπέταξε καὶ κατέστησε φόρου ὑποτελεῖς), Εὐρ.Ἱππ.477 **νοσοῦσα δ' εὖ πως τὴν νόσον καταστρέφου** (μὴ ἡττῶ τῇ νόσῳ, ἀλλὰ γενναίως φέρε καὶ οἱονεὶ ὑπότασσε εἰς σεαυτήν), Θουκ.3,13 **εἰ ἡμᾶς καταστρέψονται,** Ξεν.ΚΠ 1,5,2 Δημ.308 **ταῦτα τοῖς ὅπλοις ἐπιὼν κατεστρέψετο·** κ. μτ. ἀπαρφ. : Ἡρ.7,51 **Ἰωνίην . . κατεστρέψατο δασμοφόρον εἶναι Πέρσῃσι·** κ. πσθ. παρακ. ἐν μέσ. σημ. : Ἡρ.1,171 **Μίνω κατεστραμμένου γῆν πολλὴν καὶ εὐτυχέοντος τῷ πολέμῳ,** Ξεν. Ἑλλ.5,2,38 **Ὀλύνθιοι κατεστραμμένοι την μείζω δύναμιν Μακεδονίας εἶεν,** Ἰσοκρ.5,21 **Παίονας κατέστραπται καὶ . . ὑπηκόους αὐτοὺς εἴληφεν,** Δημ.41· ‖ κ. ἐν παθ. σημ. κτ. ἀόρ., παρακ. κ. ὑπερσυντ. ὑποτάσσομαι, ὑποδουλώνομαι : Ἡρ. 1,130 **ἀποστάντες δὲ ὀπίσω κατεστράφθησαν μάχῃ νικηθέντες** (δ.γρ. κατεστράφησαν), αὐτ.68, Θουκ.5,29 **τοῖς γὰρ Μαντινεῦσι μέρος τι τῆς Ἀρκαδίας κατέστραπτο ὑπήκοον·** κ. μτ. ἀπαρφ. : Αἰσχ.Ἀγ.956 **ἀκούειν σοῦ κατέστραμμαι τάδε** (εἶμαι ὑποδεδουλωμένος ἤτοι ἠναγκασμένος νὰ ἀκούω)· **5)** ἐπὶ πλοίου, κατευθύνομαι : Ἀρχιμ. Ὀχουμ.2,9 **καταστρέφεσθαι·** **6)** ἐπιστρέφω, ἐπανέρχομαι : Ἀριστλ.Πρ.921a,26 **καταστρέφειν εἰς ταὐτόν,** αὐτ.Μηχ.856b,17· **7)** περιστρέφων κατευθύνω, διευθύνω : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.82,14 **καταστρέφειν** (καταπάλτην) (κατευθύνω κατὰ τοῦ ἐχθροῦ)· κ. μτφ. : Δεῖν.1,32 **οὕτω κατέστρεψεν ἡ τύχη ταῦτα, ὥστ' ἐναντία γενέσθαι τοῖς προσδοκωμένοις** (πρὸς τοιοῦτον τέλος κατηύθυνε ταῦτα ἡ τύχη . .)· **8)** εἰδ. ἐπὶ λόγου, συνήθ. ἐν συνεκφ. κατευθύνω πρός τινα σκοπόν : Αἰσχ. Πέρσ.787 **ποῖ καταστρέφεις λόγων τελευτήν** (Βερναρδ.Γρηγ. « εἰς ποῖον συμπέρασμα θέλεις νὰ καταλήξῃς διὰ τῶν λόγων σου »); Αἰσχίν. 2,39 **κατέστρεψεν εἰς φιλανθρωπίαν τοὺς λόγους** (ἔφερε τὴν συνομιλίαν εἰς φιλικὸν τέλος)· ‖ δθ. ἄγω εἰς πέρας, τερματίζω, τελειώνω : Πολύβ.3,118,10 **ταύτην μὲν τὴν βίβλον ἐπὶ τούτων τῶν ἔργων καταστρέφομεν,** αὐτ.23,9,4 **βραχέα . . εἰπὼν κατέστρεψε τὸν λόγον·** κ. παθ. : Ἐπίκ. Φύσ.14,6 **ταῦτα μὲν αὐτοῦ κατεστρέφθω·** **9)** ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν ἀνθρ. ζωήν, συνήθ. ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ **βίον,** τελειώνω τὸν βίον, τελευτῶ, ἀποθνῄσκω : Κέβ.10 **καταστρέφειν τὸν βίον,** Πλούτ. Θησ.19 **εἰς Σικελίαν ἀπηνέχθη κἀκεῖ κατέστρεψε τὸν βίον,** ΑΙΛ 21 13,21· κ. ἄνευ τῆς λ. βίος : Ἐπίκ.Ἐπιστ.3,61U, Πλούτ.Θεμ.31 **ἐν Μαγνησίᾳ κατέστρεψε,** Ἀρρ.Ἀν.7,3,1 **καλῶς αὐτῷ ἔχειν ἐν τῷ τοιῷδε καταστρέψαι,** Ἡρωδιαν.Ἱστ.5,8,10 **ἅμα τῇ μητρὶ κατέστρεψεν·** **10)** ἀμτβ. ἔρχομαι, τείνω εἰς πέρας, τελειώνω, λήγω : Πολύβ.4 2,1 **τὴν Ἀράτου σύνταξιν ἐπὶ τούτους καταστρέφειν τοὺς καιρούς,** Πλούτ.Καῖσ.51 **τοῦ . . ἐνιαυτοῦ καταστρέφοντος** (λήγοντος), αὐτ.Σύλλ.29 **εἰς ὥραν δεκάτην ἤδη τῆς ἡμέρας καταστρεφούσης** (κλινούσης πρὸς τὴν δεκάτην)· **11)** εἰδ. ρητορ. μτφ. **λέξις κατεστραμμένη** λόγος ἐκ περιόδων συνιστάμενος, ἀντίθ. εἰρομένη : Ἀριστλ.Ρητ.1409a,26, Δημήτρ.12,21· **12)** συστρέφω ἢ ἐντείνω ἰσχυρῶς : Ἀριστλ.Ἀκουστ.803a 28 **αἱ κατεστραμμέναι χορδαί·** **13)** ρηματ.π. καταστροφεύς, καταστροφή.

καταστρηνιῶ-άω (στρηνιῶ) μτγν. μτ. γεν. φέρομαι ὑβριστικῶς, ἀκολάστως πρός τινα : ΚΔ Τιμ. 1,5,11 **ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσι τοῦ Χριστοῦ.**

καταστροφεύς-έως (ὁ) (καταστρέφω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ καταστρέφων, ἀνατρέπων τὸ ἑαυτοῦ ἔργον, ὁ ἀδέξιος τεχνίτης, ὁ ἀτζαμῆς : Πάπ. **πάλι λαλεῖς, καταστραφεῦ·** **2)** κ. νεώτ. ὁ καταστροφεύς, ὁ ἀνατροπεύς, ὁ καταλυτής : Ἰω.Λυδ. Ρωμ.3,69 **καταστραφέα τοῦ πολιτεύματος, - καταστροφεὺς τῆς οἰκογενείας του.**

καταστροφή (ἡ) (καταστρέφω) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταστρέφειν βλ.λ.2), ἀνατροπή, κατάλυσις, φθορά : Αἰσχ.Εὐμ. 490 **καταστροφαὶ νέων θεσμίων·** **2)** μτγν.,νεώτ. κ. δημ. ἡ παντελὴς φθορά, ὄλεθρος, ἐξολόθρευσις, ἀφανισμός : Μέν.548,8 **καταστροφὴ γῆς,** ΚΔ Πέτρ.2,2,6 **πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τεφρώσας καταστραφῇ κατέκρινεν,** Ζερβ.Μῦθ.Ζ 4) **πένθιμο σὰν ξάστερος οὐρανὸς τὴν αὔριανὴ καταστραφῆς, - ἡ καταστροφὴ τῆς ἐσοδείας, - αἱ ἐκ τῆς πλημμύρας καταστροφαί·** ‖ δημ. μέγα δυστύχημα, μεγάλη ζημία, συμφορά : **ἔπαθε μεγάλη καταστροφή, κάηκε τὸ σπίτι του·** **3)** ὑποδούλωσις, καθυπόταξις : Ἡρ.1,6 **οὐ καταστροφὴ ἐγένετο τῶν πολίων,** αὐτ.4,167 **ἐπέμπετο δὲ ἡ στρατιή, . . ἐπὶ Λιβύων καταστροφῇ,** Θουκ 1,15 **ἐπ' ἄλλων καταστροφῇ οὐκ ἐξῇσαν οἱ Ἕλληνες,** Φιλόδ.Ρητ.1,255S **καταστροφαὶ ἐθνῶν·** **4)** ἡ ἐπάνοδος κραδαινομένης χορδῆς εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἄξονος αὐτῆς : Ἀριστλ.Πρ.921a,17· **5)** τροπή, ἔκβασις, τέλος, συμπέρασμα : Αἰσχ.Ἱκ.442 **ἄνευ δὲ λύπης οὐδαμοῦ καταστροφή,** Σοφ.ΟΚ 103 **βίου . . δότε πέρασιν . . καὶ καταστροφήν τινα,** Μέν.Περικ.12, Πολύβ.5,54,4 **τὴν αὐτὴν ἐποιήσαντο τοῦ βίου καταστροφήν·** κ. ἄνευ τῆς λ. βίος Θουκ.2,42 **ἡ νῦν τῶνδε καταστροφή** (τελευτή θάνατος), Ἐπίκ.Δόξ.35, Πολύβ.6,8,6 **τὸ τέλος αὐτῶν γίγνεσθαι τῆς καταστροφῆς** (ἡ τελευταία ἔξοδος τοῦ βίου αὐτῶν), αὐτ.3,1,9 **τῶν . . γεγονότων . . καταστροφὴν . . καὶ συντέλειαν τὴν κατάλυσιν τῆς . . βασιλείας,** αὐτ.3,47,8 **καταστροφὴν οὐ δυνάμενοι λαμβάνειν οὐδ' ἔξοδον,** αὐτ. 1,13,5 **εἰς ὃν καὶ τὴν καταστροφὴν ἐποιησάμεθα.. τῆς δευτέρας βίβλου·** ‖ ἐπὶ δράματος, τὸ τέλος ἢ τὸ μέρος ἐξ οὗ ἄρχεται ὑποδηλουμένη ἡ λύσις τοῦ δράματος : Ἀντιφάν.191,19,Ἥρων Αὐτομ. 22,6,Πολύβ.3.48,8 **πᾶσαι αἱ καταστροφαὶ τῶν δραμάτων προσδέονται θεοῦ καὶ μηχανῆς,** Λουκ. Ἀλέξ.60 **αὕτη τοῦ παντὸς δράματος ἡ καταστροφή·** **6)** πάπ. εἰδ. εἶδος γεράνου, μηχάνημα πρὸς ἀνέλκυσιν βαρῶν.

καταστροφικῶς ἐπίρρ. μτγν. ἐν εἴδει συμπεράσματος, ἴδ. κατὰ τὸν τρόπον δραματικῆς καταστροφῆς : Ἀθήν.10,453C **τὴν τελευτὴν καταστραφικῶς ποιούμενος.**

καταστροφισμός (ὁ) νεώτ. ἡ παλαιοτέρα θεωρία (τοῦ Κυβιὲ κ. ἄ.), καθ' ἣν κατεστρέφετο ἡ ἑκάστοτε ὀργανικὴ ζωὴ τῆς γῆς ἕνεκα ἐπανειλημμένων τεραστίων κατακλυσμῶν, ἀντιτιθεμένη εἰς τὴν θεωρίαν τῆς ἐξελίξεως.

καταστροφιστής (ὁ) νεώτ. ὀπαδὸς τῆς θεωρίας τοῦ καταστροφισμοῦ βλ.λ., ἀ. κατακλυσμιστής.

κατάστρωμα-ατος (τὸ) (καταστρώννυμι) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. μέρος ἐπεστρωμένον τεχνητῶς, ἰδ. τὸ δάπεδον, δι' οὗ ἐπικαλύπτεται τὸ κύτος τοῦ πλοίου, ἡ κουβέρτα : Ἡρ.8,118 **μᾶλλον γάρ τι χειμαίνεσθαι γεμούσης τῆς νεὸς ὥστε ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐπεόντων συχνῶν**, αὐτ.119, Θουκ. 1,49 **πολλοὺς μὲν ὁπλίτας ἔχοντες** ἀμφότεροι **ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων**, αὐτ.14, αὐτ.7,... ἀπὸ **τῶν καταστρωμάτων αὐτοῖς ἀκοντίζοντες** · ἐπιβαίνοντες μαχηταί, κατ' ἀντίθ. πρὸς τοὺς ἐρέτας, Ξεν.Ἑλλ.1,4,18, Πλάτ.Λάχ.184Α **βαλόντος τινὸς λίθῳ παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐπὶ τὸ κατάστρωμα**, Θεόφρ.Χαρ.22,5 **τὰ τοῦ κυβερνήτου στρώματα αὐτῷ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος** ὑποστορέννυσθαι, **-ταξιδεύω κατάστρωμα** (ὡς ἐπιβάτης τρίτης θέσεως)· ‖ εἰδ. **νεώτ.** ναυτ. τὸ σύνολον τῶν ἐπηγκενίδων, αἵτινες καθηλούμεναι ἐπὶ τῶν ζυγῶν τοῦ πλοίου κατ' ὀρθὰς γωνίας καλύπτουσιν ἄνωθεν τὸ κοῖλον τοῦ σκάφους καθ' ὅλον τὸ μῆκος· **2)** στέγη : ΑΒ 269 **πλίνθινα καταστρώματα** (στέγαι ἐκ πλίνθων)· **3)** μέρος τοῦ ἀστερισμοῦ Ἀργώ : Ἵππαρχ.1,8,1, Πτολ.Μαθ.8,1· **4)** δάπεδον, πάτωμα : Ἀθήν.Μηχ.13,4, Γεωπ.6,2,10· ‖ νεώτ. δάπεδον γεφύρας· ‖ νεώτ. **κατάστρωμα ὁδοῦ** τὸ διὰ χαλίκων, σκύρων ἢ ἄλλων τεχνικῶν μέσων ἐστρωμένον μέρος τῆς ὁδοῦ.

καταστρώννυμι (στρώννυμι) κ. **καταστρωννύω** κ. μσν., νεώτ. **καταστρώνω**, μέλλ. **καταστρώσω**, παθ. μέλλ. **καταστρωθήσομαι**, ἀόρ. **κατεστρώθην**, στρώννυμι, ἐπιστρώννυμι, στρώνω : Ἱεροκλ.Στ. 63Α **κλίνην καταστρώννυμι**· **2)** στρώνω τι κατὰ γῆς, ἁπλώνω, ἐκτείνω ἄνωθεν, καλύπτω : Αἰλ.ΠΙ 9,8 **οἶκον .. ῥόδοις καταστρώννυμι**, Μηναῖ. 12,9 Συνξ. **ὑπεράνω σανίδος καταστρώσας καὶ τρίχινον ὑποθεὶς σάκκον ἀνέκλινεν ἑαυτὸν ἄνωθεν τοῦ σάκκου**· κ. παθ. : Στράβ.14,2,26 **σκορπίων κανθήλιον κατεστρωμένον**, Διόδ.Σ 14,114 **τὸ πεδίον ἅπαν νεκρῶν κατεστρώθη**· ‖ μτγν. κ. μσν. τὸ παθ. ἐπὶ φυτῶν, ἐξαπλοῦμαι, ἐκτείνομαι, ξαπλώνω : Διοσκ.2,130 **βοτάνιον κατὰ τοῦ ἐδάφους κατεστρωμένον**, Γεωπ.5,17,11· **3)** στρώνω χαμαί, ρίπτω κάτω, ἐξαπλώνω χάμω, ὅθ. καταβάλλω, φονεύω : Εὐρ.Ἡρ.1000 **δάμαρτα καὶ παῖδ' ἑνὶ κατέστρωσεν βέλει**, Ξεν.ΚΠ 3,3,64 **πολλοὺς κατεστρώννυσαν**· κ. παθ. : Ἡρ.9,76 **τοῖσι Ἕλλησι ἐν Πλαταιῇσι κατέστρωντο οἱ βάρβαροι**, αὐτ.8,53, ΚΔ Κορινθ.1,10,5 **κατεστρώθησαν γὰρ ἐν ἐρήμῳ**· **4)** ρηματ. π. κατάστρωμα, κατάστρωσις, καταστρωτήρ, καταστρωτής.

καταστρώνω νεώτ. κ. δημ. τ. τοῦ καταστρώννυμι βλ.λ., στρώνω ἢ ἁπλώνω τι κάτω· **2)** μτφ. καταρτίζω, συντάσσω, πλήρως σχεδιάζω τὰ τῆς ἐνεργείας ἢ διαρρυθμίσεώς τινος : **καταστρώνω σχέδιον - λογαριασμόν**.

κατάστρωσις-εως (ἡ) (καταστρώννυμι) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταστρώννυμι, ἡ στρῶσις, ἡ ἔκτασις, τὸ στρώσιμο, τὸ ἅπλωμα : Ἀριστέ.1.319 **τρικλίνου πᾶσαν κατάστρωσιν** (διακόσμησιν), Ἀχμ.Ὀνειροκρ.223· **2)** μτφ. ἐν ἀναφ. πρὸς κείμενα συγγραφῆς, ἡ τούτων ἐν ἄλλῳ ἔργῳ καταγραφή, παρένθεσις, πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν γραφομένων ἢ πρὸς ἑρμηνείαν : Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.6,13 **ἐν τοῖς Στρωματεῦσι τῆς θείας γραφῆς κατάστρωσις πεποίηται** (περὶ τοῦ Κλήμ. Ἀλ., δηλ. χωρία ἐκ τῆς θείας Γραφῆς παρενείρει ἢ ἑρμηνεύει)· **3)** νεώτ. συστηματικὴ καταγραφή, σύνταξις, καταρτισμός : **κατάστρωσις σχεδίου - λογαριασμοῦ**· **4)** εἰδ. νεώτ. γεωπ. καλλιεργητικὴ πρᾶξις, καθ' ἣν τὰ ἀποβάλλοντα εὐκόλως τὴν βλαστητικὴν ἰδιότητα σπέρματα, ὡς καὶ τὰ περιβαλλόμενα ὑπὸ σκληροῦ πυρῆνος, στοιβάζονται καταλλήλως διασκευαζόμενα.

καταστρωτήρ-ῆρος (ὁ) (καταστρώννυμι) Ἐπιγρ. πλὰξ τοῦ λιθοστρώτου τῆς ὁδοῦ.

καταστρωτής (ὁ) (καταστρώννυμι) γλωσσ. ὁ καταστρωννύων.

καταστυγνάζω (στυγνάζω, στυγνός) λεξ., σχόλ. κ. μσν. παρακ. **κατεστύγνακα**, ἔχω ὄψιν στυγνήν, τεθλιμμένην, μελαγχολικήν, εἶμαι κατηφής, λυπημένος : Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ. ἐν λ. κατέστυγε, Σχόλ. Εὐρ.Ὀρ.1317 **ὄμμα κατεστυγνακός**, Σχόλ.Σαφ.Τρ. 869 **κατεστυγνακυῖα**, Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 4,8 **ἐν ᾧ κατεστύγναζε δυσφορῶν**· κ. παθ. : Σχόλ.Εὐρ.Μήδ. 1009 **εἱστήκει κατεστυγνασμένη**· **2)** μσν. μτ. γεν. καταφέρομαι κατά τινος : Ἀνν.Κομν.492Β **τοῦ βασιλέως πολλὰ κατεστύγναζον**.

κατάστυγνος-ον (στυγνός) μτγν. ὁ ἔχων ὄψιν λίαν στυγνήν, τεθλιμμένην, ὁ λίαν κατηφής, λυπημένος : Βέττ.Βάλ.2,5, Ἀθήν.13,585D **κατάστυγνος ἦν**, Σχόλ.Εὐρ.Ἀλκ.800.

καταστυγνοῦμαι-όομαι (στυγνοῦμαι) Ἡσ. «ἐστυγμαι· κατεστύγνωμαι», καταστυγνάζω βλ.λ.

καταστυγῶ-έω (στυγῶ), ἐπ. ἀόρ. **κατέστυγον**, αἰσθάνομαι φρίκην τρόμου, φρίττω : Ἰλ.Ρ 694 **κατέστυγε μῦθον ἀκούσας**· **2)** μτ. αἰτ. μισῶ τι καθ' ὑπερβολήν, ἀποστρέφομαι, βδελύσσομαι : Ὀδ.Κ 113 **κατὰ δ' ἔστυγον αὐτήν**, Νίκ.Ἀλεξ.476 **καταστυγεῖν δόρπα**· κ. μτγν., ἀόρ. **κατεστύγησα** : Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ. ἐν λ. κατέστυγε, Εὐνάπ.ΒΣοφ. 471D· **3)** μτγν. μτβ. κτ. ἀόρ. **α' κατέστυξα** ἐφόβησα· ΕΜ 731,26· κ. μτχ. παθ. παρακ. **κατεστυγημένος** μεμισημένος· Σουΐδ. κ. Φώτ.

καταστυφελός-ον (στυφελός) ὁ λίαν σκληρός, τραχὺς ἢ ἀπότομος : Ὑμν.Ἑρμ.124 **καταστυφελος πέτρη**, Ἡσίοδ.Θ 806 **τὸ θ' ἵησι καταστυφέλου διὰ χώρου**.

κατάστυφλος-ον (στυφλός) Ἡσ. καταστυφελος βλ.λ.

καταστύφω (στύφω) μτγν. στύφω καθ' ὑπερβολήν, καθιστῶ τι λίαν στυφόν· **2)** μτφ. ἡ μτχ. παθ. παρακ. **ἐπὶ** προσ. δύστροπος, δύσκολος : Μέν.Ρητ.389Β **αὐστηρὸς καὶ κατεστυμμένος**· ‖ κ. τὸ οὐδ. **κατεστυμμένον** ὡς οὐσ. ἡ στυφότης, ἡ αὐστηρότης : Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.46 **τοῦ Κάτωνος τὸ αὐστηρὸν καὶ κατεστυμμένον ὁρῶντες**.

καταστωμύλλομαι (στωμύλλομαι) φλυαρῶ καθ' ὑπερβολήν, πολυλογῶ : Ἀριστλ.Θεσμ.461 **οἷα κατεστωμύλατο οὐκ ἄκαιρα** (διόρθ. κάστωμύλατο)· ‖ μτχ. παρακ. **κατεστωμυλμένος** λάλος, φλύαρος, πολυλογάς : αὐτ.Βάτρ.1160 **ὦ κατεστωμυλμένε ἄνθρωπε**, Νουμήν.Ἀπ.π.Εὐστ.Εὐαγγ.Προπ. 14,5· **2)** ἐν παθ. σημ. **τὰ κατεστωμυλμένα** τὰ πολλάκις φλυάρως ἐπαναληφθέντα : ΕΜ 524,31.

κατασυβωτῶ-έω (συβωτῶ) μτγν. τρέφων πιαίνω, παχύνω τινὰ ὡς χοῖρον, ἐν χρ. μτφ. : Πλούτ. Ἠθ.1096D **τὴν ψυχὴν ταῖς τοῦ σώματος ἡδοναῖς κατασυβωτεῖν**.

κατασυγκρίνω (συγκρίνω) μσν. εἰδ. ἰατρ. επαναφέρω τοὺς πόρους τοῦ δέρματος εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῶν κατάστασιν : Στέφ.Ἀθ.Γαλ.1,337D.

κατασυγχύζω νεώτ. κ. δημ. δημ. παθ. ἀόρ. **κατασυγχύστηκα**, συγχύζω ἐντελῶς, ταράσσω τελείως : Χριστόπ.Ποιήμ.90,26 **ἐμβαίν' εὐθὺς ὁ Ἔρωτας ατρυφνὸς .. καὶ κατασυγχυσμένος, - κατασυγχύστηκα σήμερα μὲ τὸ παλιόπαιδο**.

κατασυκοφάντησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατασυκοφαντεῖν βλ.λ.

κατασυκοφαντῶ-έω (συκοφαντῶ) σχόλ. κ. νεώτ. ἐπικρίνω, κατηγορῶ τινα ἐμπαθῶς : Σχόλ. Εὐρ.Ἀνδρ.733 **κατασυκοφαντεῖν τὸν Εὐριπίδην** ‖ νεώτ. συκοφαντῶ τινα ὑπερβολικῶς, μετ' ἐπιμονῆς καὶ πάθους· **2)** ρηματ.π. κατασυκο...

κατασυλλογίζομαι (συλλογίζομαι, συλλογή) παθ. ἡττῶμαι διὰ συμπεράσματος συλλογισμοῦ τινος, ἐξάγεται κατ' ἐμοῦ συμπέρασμα ἐκ συλλογισμοῦ τινος : Ἀριστλ.ΑΠρ.66a,25 πρὸς δὲ τὸ μὴ κατασυλλογίζεσθαι παρατηρητέον.

κατασυλῶ-άω μσν. ἐπιτατ. τοῦ συλῶ, ἁρπάζω : Εὐμάθ.153 κατασυλᾷ μου τὸν θησαυρόν.

κατασυμβαίνω (συμβαίνω) μτγν. ἀμφ. γρ. ἐν Ἰαμβ.Νικ.Ἀριθμ.12P.

κατασύνεχα ἐπίρρ. δημ. ἐν ἀμέσῳ συνεχείᾳ, ἀκολουθίᾳ : κρασί, τραγούδι, κατασύνεχα χορός.

κατασυνηγορῶ-έω (συνηγορῶ) σχόλ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ κατηγορῶ βλ.λ. : Σχόλ.Ἰλ.Φ 79.

κατασυνήθεια (ἡ) (συνήθεια) πάπ. τὸ σύνηθες δῶρον, φιλοδώρημα, μπαξίσι : ἐδεξάμην τὴν κατασυνήθειαν διδομένην κατὰ τὸ ἔθος.

κατασυνίσταμαι μτγν., ἀόρ. β' -συνέστην, σύστασιν ἢ συνωμοσίαν ποιοῦμαι μετά τινας κατ' ἄλλου, συνωμοτῶ ἐναντίον τινός : Εὐσ.Εὐαγγ.Ἀπ. 403B πάντες οἱ κατασυστάντες.

κατασυντρίβω νεώτ. συντρίβω τι ἐντελῶς, μετοβάλλω εἰς συντρίμματα· **2)** μτφ. κατανικῶ, ἐξολοθρεύω : κατασυνετρίψαμεν τὸν ἐχθρόν· **3)** ὁμ. μτφ. ἐπιφέρω ὀδυνηρὸν ψυχικὸν ἄλγος, καταλυπῶ : τὸν κατασυνέτριψεν ὁ θάνατος τῆς μητρός του· κ. παθ. : ἐκ τῆς ἀποτυχίας τῶν ἐπιχειρήσεών του εἶναι κατασυντετριμμένος.

κατασυρίζω μτγν. συρίζω κατά τινος, διὰ συριγμῶν ἀποδοκιμάζων καταδιώκω τινά : Θεοφύλ.Σ Ἱστ.163,4· **2)** παθ. συνοδεύω, ἀκολουθῶ τὸ τῆς σύριγγος μέλος, ἀκκομπανιάρω : Πτολ.Ἁρμ.2,12.

κατάσυρμα (τὸ) δημ. τὰ σύρεσθαι κάτω, χαμόσυρμα : Βλαστ.Συνμ.261 ἐν λ. ξέσυρμα.

κατασύρω, ἀόρ. α' κατέσυρα, μέσ. ἀόρ. α' κατεσυράμην, παθ. ἀόρ. β' κατεσύρην : σύρω πρὸς τὰ κάτω, τραβῶ, παθ. : Φιλούμ.π.Ἀέτ.9,12· **2)** βιαίως σύρω : Διόδ.Σ ἀπ.30,4· || κ. μτφ. : Φίλ.1,58 ἐπιθυμία κατασύρειν τὸν ἡνίοχον λογισμόν· **3)** ἰδ. καταστρέφω, διαρπάζω, ἐρημώνω : Ἡρ. 6,33 ἐξαιρήσοντες τὰς ἐπιλοίπους τῶν πολίων, ὅσας πρότερον προσσχόντες οὐ κατέσυραν, Αἰν. Τακτ.16,8,Πολύβ.1,56,3 κατέτρεχον καὶ κατέσυραν τὰς χώρας· **4)** σύρω βιαίως, ἀπάγω : Παρθ.19 κατασύρειν γυναῖκας, ΚΔ Λουκ.12,58 μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτήν· ὁμ. κ μέσ. : Φερεκ. 158J κατεσυράμην λεῖαν· || κ. μτφ. : Φάλ. Επ. 93,1 κατασύρειν .. εἰς ἐκμελῆ πολιτεύματα· **5)** ἀφανίζω, σαρώνω, παρασύρω : Φίλ.2,142 πελάγη κατασύρειν πόλεις· || μτφ. κ. παθ. : Χρησμ.Χαλδ.π.Πρόκλ.Τίμ.3,326D σκολιὰ ῥεῖθρα ὑφ' ὧν οἱ πολλοὶ κατασύρονται, ὥς τὰ λόγιά φησιν· || παθ. ἐπὶ ποταμῶν, φέρομαι μεθ' ὁρμῆς πρὸς τὰ κάτω : Διον.Περ.296 κατασύρεται ὕδατα Ῥήνου, Ἀλκίφρ.3,13· **6)** ἀκολουθῶ τὴν τροχιάν μου, τραβῶ τὸ δρόμο μου : Χρησμ.Χαλδ π.Δαμάσκ. Ἀρχ 284 οὐρανὸς .. δρόμον ἀΐδιον κατασύρων· **7)** καθέλκω, ρίπτω εἰς τὴν θάλασσαν : Ἀλκίφρ.1,1 σπουδῇ κατεσύραμεν τὸ νεωλκηθὲν σκαφίδιον· || παρασύρω πρὸς τὴν θάλασσαν : Λιβαν.Λόγ. 4,174 ποταμοὶ κατασύραντες τῶν γεωργῶν τοὺς πόνους· Ἡσ. « κατασῦραι· ἑλκύσαι σαγήνην».

κατασυστάδην ἐπίρρ. μτγν. συστάδην βλ.λ.: Ἡλιόδ.Αἰθ.9,16 τῆς κατασυστάδην χειρονομίας ἐπιστήμονας.

κατασφαγή (ἡ) μτγν. ἡ σφαγή, ὁ φόνος : Νεχέψ. ἐν Κατ.Ἀστρλ.Κ 7,143.

κατασφαγιάζω μσν. ἐπιτατ. τοῦ σφαγιάζω βλ.λ., κατασφάζω : Ἅλωσις Κ/πόλεως ὑπὸ Λατ.460Ε.

κατασφάζω κ. κατασφάττω, μέλλ. κατασφάξω, σφάζω, φονεύω τινὰ ἄνευ οἴκτου, ἐξολοθρεύω : Ἡρ.6,23 τριηκοσίους ἔδωκε τοῖσι Σαμίοισι κατασφάξαι, ΚΔ Λουκ.19,27 ἀγάγετε ὧδε καὶ κατασφάξατε αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου,- οἱ ἐχθροὶ κατέσφαξαν τὰ γυναικόπαιδα· κ. παθ. : Αἰσχ. Εὐμ.102 κατασφαγείσης πρὸς χερῶν μητροκτόνων, - κατεσφάγησαν ὅλοι ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν.

κατασφαλίζομαι κ. μσν. ἐντελῶς ἀσφαλίζομαι, καθίσταμαι λίαν ἀσφαλής : Μέν.Πρ.15D τείχει κατησφαλισμένων· || ὅθ. κ. μεταβαίνω που πρὸς ἀσφάλειαν : Αἴσωπ.196 κατασφαλίζεσθαι εἰς τὸ ἐνδότερον· **2)** ἀσφαλίζω τι δι' ἐμαυτόν : Στέφ. Ἀθ.Ἱππ.1,76D· || κ. ἐν παθ. σημ. καθίσταμαι ἀσφαλής : ΠΔ Μακκ.3,4,9 τοὺς πόδας ἀρρήκτοις κατησφαλισμέναι πέδαις, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,23· **3)** ἐπιβεβαιῶ, προσδίδω ἰσχύν, κῦρος εἴς τι : Ἰω. Λυδ.Ρωμ.3,12,Ἰουστιν.Νεαρ.102 Πρόλ. κατασφαλίζεσθαι ὅρκοις πρᾶγμα.

κατασφαλτῶ-όω μσν. δι' ἀσφάλτου ἐπικαλύπτω, ἐπιστρώνω, κ. παθ. : Ἀν.Βοασσ.4,43 πεπισσωμένα καὶ κατησφαλτωμένα.

κατασφάττω μσν. κατασφάζω βλ.λ. : Ἱέραξ Χρον.ἐν Σάθ.1,252 αἴφνης ἐπέβη τῷ Μωσῇ, καὶ κατασφάττει τοῦτον.

κατασφενδονῶ-άω μτγν. διὰ σφενδόνης βάλλω κατά τινος· || κ. μτφ. πλήττω, προσβάλλω . Κύριλλ. εἰς Ναούμ 2,499 τὴν τοῦ Θεοῦ δόξαν ταῖς ἀθυροστομίαις κατασφενδονῶντες.

κατασφηκῶ-όω μτγν. προσηλώνω, κσρφωνω στερεῶς, στερεώνω· παθ.· Ἡσ. «κατεσφήκωνται· καθήλωνται» : Τρυφιόδ.88 ἑλίκεσσι χελώνης κατασφηκοῦσθαι.

κατασφηνοῦμαι-όομαι παθ. σφηνοῦμαι, προσδένομαι στερεῶς : Ἱππ.Φύσ.Παιδ.24 ἱμάτια συνδεδεμένα καὶ κατεσφηνωμένα ἰσχυρῶς.

κατασφίγγω μτγν., μέλλ. κατασφίγξω, σφίγγω τι ἰσχυρῶς, στερεώνω : Πλούτ.Ἠθ.983D τὰ ἡρμοσμένα κατασφίγγει καὶ πήγνυσι· κ. παθ. : Ἰώσ.ΑΙ 3,7,2 ποδήρης χιτὼν .. χειρῖδας περὶ τοῖς βραχίοσι κατεσφιγμένος· **2)** ρηματ. π. κατάσφιγκτος, κατάσφιγξις.

κατάσφιγκτος-ον (κατασφίγγω) μσν., δημ. κατάσφιχτος-η-ο στερεῶς δεδεμένος, σφιχτοδεμένος : Πρόδρ.169 στενὸν γὰρ εἶχε καὶ κατάσφιγκτον πλάτος, Βλαστ.Συνμ.211 ἐν λ. σφιχτός.

κατάσφιγξις-εως (ἡ) (κατασφίγγω) μσν. ἰσχυρὰ πίεσις, μτφ. ψυχικὴ θλῖψις : Εὐστ.189,17 τῆς ἔσω στενοχωρίας τοῦ ἀσκητοῦ καὶ κατασφίγξεως.

κατασφογγίζω μσν. σφογγίζω καλῶς : Ἅλωσις Κ/πόλεως ὑπὸ Λατίν.435.

κατασφραγίζω, ἰων. κ. ἐπ. κατασφρηγίζω, ἀττ. μέλλ. -σφραγιῶ, οἱονεὶ διὰ σφραγῖδος, ὅθ. ἐπιμελῶς κλείω, διαφυλάσσω : Αἰσχ.Ἱκ.947 ἐν πτυχαῖς βίβλων κατεσφραγισμένα, Πλούτ.Ἠθ.434Π δέλτος κατεσφραγισμένη· || κ. μέσ. : Ἀριστλ. Θαυμ.842a,29 κατασφραγίζεσθαι τὰς θύρας, Πάπ. καὶ τοῦτον (τὸν στάμναν) κατασφραγισάμενος, Νόνν.Δ 45,188· **2)** μτφ. ἐπισφραγίζω, ἐπιβεβαιῶ τι, προσδίδω κῦρος εἴς τι : Ἐμπ.115,2 ψήφισμα θεῶν ὅρκοις κατασφραγίζειν· || ἐπακριβῶς καθορίζω : ΠΔ Σοφ.Σαλ.2,5 καὶ οὐκ ἔστιν ἀναποδισμὸς τῆς τελευτῆς ἡμῶν, ὅτι κατεσφραγίσθη· **3)** ρηματ. π. κατασφραγιστής.

κατασφραγιστής (ὁ) μσν. ὁ κατασφραγίζων: Στουδ.Θεόδ.976 (ἔκδ.Mi.).

κατασχάζω κ. νεώτ. σχίζω, ἀνοίγω διὰ κοπῆς : Θεόφρ.ΦΙ 2,7,6 κατασχάζειν στελέχη, Γαλ. 19,136 κατασχάζειν φλέβα (φλεβοτομεῖν)· κ. παθ.: Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,17,10 συκῆ κατασχασθεῖσα· **2)** ρηματ. π. κατάσχασις, κατάσχασμα, κατασχασμός, κατασχαστήρ.

κατάσχασις-εως (κατασχάζω) μτγν. ἡ διάνοιξις φλεβός, φλεβοτομία: Ἀρχιγ.π.Ὀρειβ.44,26,6.

κατάσχασμα-ατος (τὸ) (κατασχάζω) μτγν. τὸ χάραγμα, ἡ ἐντομή : Διοσκ.Θηρ.Πράλ.

κατασχασμός (ὁ) (κατασχάζω) μτγν. ἡ κατάσχασις βλ.λ. : Γαλ.ΙΙ,321,*Αντυλλ.π.'Ορειβ.7,16,15

κατασχαστήρ-ῆρος (ὁ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. σχαστὴρ βλ.λ. : Ἐπιγρ. (ἀμφ.)' || νεώτ. ἰατρ. χειρουργικὸν ἐργαλεῖον χαράξεως τοῦ δέρματος πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν σικυῶν.

κατασχεδιάζω μτγν. ἀπερισκέπτως βεβαιῶ τι' Σουΐδ. «κατασχεδιάσω' καταφλυαρήσω' ψεύσομαι», Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.348D' **2)** σχεδιάζω, μηχανῶμαί τι ἐκ τοῦ προχείρου ἐναντίον τινός : Πολύβ.12,26d,3 **ὥστε δοκεῖν .. κατεσχεδιακέναι τῆς οἰκουμένης**, Ἰώσ Π.Ι 3,8,9 **κατασχεδιάζειν θεοῦ.**

κατασχεθεῖν ἀπαρφ. τοῦ κατέσχεθον, ποι. ἀόρ. β' τοῦ κατέχω συγκρατῶ, ἀναχαιτίζω : 'Οδ.Ω 530 **κατὰ δ' ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα,** Αἰσχ. Ἱκ.1067 **χειρὶ παιωνίᾳ κατασχεθών** (δ.γρ.), Σοφ. Ἀντ.1200 **ὀργὰς εὐμενεῖς κατασχεθεῖν' 2)** ἀνακόπτω που τὸν δρόμον μου, σταματῶ κάπου : Ὕμν.Δημ.126 **νηὶ θοῇ Θορικόνδε κατέσχεθον** (προσωρμίσθησαν).

κατασχεῖν ἀπαρφ. ἀόρ. β' τοῦ κατέχω βλ.λ.

κατασχεσία (ἡ) (κατάσχω) μτγν. ἡ κατάσχεσις, κατοχή : Ἀπολλιν.ΛΨαλμ.2,16.

κατάσχεσις-εως (ἡ) (κατάσχω) κ. νεώτ., δημ. κατάσχεση, συγκράτησις, ἀναχαίτισις : Ἱππ. Δι.2,64 **κατάσχεσις πνεύματος' 2)** ἡ κατοχή : ΠΔ Λευΐτ.25,25 **καὶ ἀποδῶται ἀπὸ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ' 3)** νεώτ. νομ. ἡ διὰ δικαστικῆς ἐνεργείας στέρησις τοῦ δικαιώματος τῆς διαθέσεως περιουσιακοῦ τινος στοιχείου ἀπὸ τὸν δικαιοῦχον πρὸς ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ἱκανοποίησιν τοῦ δανειστοῦ : **ἀναγκαστικὴ κατάσχεσις, - κατάσχεσις συντηρητική, - κατάσχεσις εἰς χεῖρας τρίτου' 4)** ἡ στάσις, ὁ τρόπος τοῦ φέρεσθαι : Στωϊκ.ἀπ.3,24 **κατάσχεσις φιλικὴ πρὸς τῶν πέλας.**

κατασχετήριος-ον (κατάσχω) νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν κατάσχεσιν' **2)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ ἔγγραφον δι' οὗ διατάσσεται ἡ κατάσχεσις' || ὁμ. τὸ ἔγγραφον δι' οὗ διατάσσεται ἡ σύλληψις καὶ προφυλάκισις κατηγορουμένου, ἀπόντος ἢ φυγάδος.

κατασχέτης (ὁ) (κατάσχω) νεώτ., θηλ. **-έτις** ὁ ἐνεργῶν τὴν κατάσχεσιν βλ.λ.3), πιστωτής.

κατασχετικός-ή-όν (κατέχω) μτγν. ὁ ἱκανὸς ὅπως κατάσχῃ, κρατήσῃ τι : Θεοφύλ.Σ 4,15,356.

κατασχετλιάζω μτγν. σχετλιάζω σφόδρα, εἶμαι λίαν ὠργισμένος, ἠγανακτημένος κατά τινος : Ἰώσ.Π.Ι 1,32,4 **περὶ Φερώρα κατεσχετλίαζεν.**

κατάσχετος-ον (κατέχω) ποι. ἀντὶ κάτοχος, κατεχόμενος, κεκρυμμένος ὑπό τινος : Σοφ.Ἀντ. 1253 **μή τι καὶ κατάσχετον κρυφῇ καλύπτει καρδίᾳ θυμουμένη' 2)** ὁ κατεχόμενος, ἔνθους, δαιμονισμένος : Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,31 **κατάσχετος δαιμονίῳ πνεύματι** (δαιμονισμένος), Παῦλ.Σιλ.ἐν ΑΠ 5,225 **κατάσχετος οἴστρῳ'** || ἐμφορούμενος : Φιλόδ.Παρρ.27Ο **κατάσχετος κακίαις' 3)** ἀπολ. ὁ θεόπνευστος : Στράβ.11,4,7 **ἐπὶ πλέον κατάσχετος γενόμενος.**

κατασχετός-ή-όν νεώτ. ὁ δεκτικὸς κατασχέσεως, οὗ ἐπιτρέπεται κατάσχεσις.

κατασχέτω δημ. σπαν. ἀντὶ κατάσχω.

κατασχηματίζω μτγν., ἀττ.μέλλ. κατασχηματιῶ, διαπλάσσω εἰς σχῆμά τι, διαμορφῶ, ὅθ. περιβάλλω, ἐνδύω : Ἰσοκρ.11,24 **σφᾶς αὐτοὺς οὕτω κατεσχημάτισαν,** Πλούτ.Ρωμ.26 **κατεσχημάτισεν ἑαυτὸν σχήματί τινι'** || παθ. κ. μέσ. λαμβάνω ἀνάλογον μορφήν, συμμορφοῦμαι : Πλούτ.Λυκ.27 **κατασχηματίζεσθαι πρὸς τὸ καλόν' 2)** προσποιοῦμαι : Θεοφύλ.Σ 81,3Β **τὸ τολμᾶν ὑπεκρίνετο καὶ τὴν πρόσω φορὰν κατεσχηματίζετο φέρεσθαι.**

κατασχημονῶ-έω μτγν. ἀσχημόνως, ἀπρεπῶς, αἰσχρῶς φέρομαι : Ἀλεξ.π.Φώτ.513,3 **ἐκωμῳδεῖτο ἐπὶ τῷ κατασχημονῆσαι'** || ἀπρεπῶς φέρομαι πρός τινα' μτ. γεν. : Ἀππ.Σαυν.7, Σχόλ.Ἀριστφ. Βάτρ.153 **κατησχημονηκέναι τοῦ ἀγάλματος.**

κατασχίζω κ. νεώτ., δημ. κατασκίζω σχίζω τι ἐντελῶς, κομματιάζω : Ἀριστφ.Σφ.239 **ἐκλέφαμεν τὸν ὅλμον, κᾆθ' ἥψομεν τοῦ κορκόρου κατασχίσαντες αὐτόν,** Ξεν.Ἀν.7,1,16 **κατασχίσειν τε τὰς πύλας ἔφασαν** (νὰ ἀνοίξουν διὰ τῆς βίας, νὰ κατακόψουν), Φιλόδ.'Οργ.3,W **κατασχίζειν τοὺς χιτωνίσκους'** || κ. μέσ. : Ἀριστφ.Βάτρ.405 **σὺ γὰρ κατεσχίσω .. τόν τε σανδαλίσκον καὶ τὸ ῥάκος' 2)** κ. παθ. ἐπὶ νεύρων κ. φλεβῶν, διακλαδοῦμαι : Γαλ.2,390' ἐπὶ φύλλων : Διοσκ.2,130.

κατάσχισις-εως (κατασχίζω) μτγν. ἡ πρᾶξις τοῦ κατασχίζειν, τὸ ξέσχισμα : Γαλ.2,851, Διοσκ. 3,60' || τὸ ἀποσχισθὲν τμῆμα : Γαλ.4,667 **ἄχρι περ ἂν εἴς τινα πέρατα τελευτήσωσιν ἑκάτεραι τῶν κατασχίσεων.**

κατάσχιστος-ον (κατασχίζω) μτγν. ὁ κατεσχισμένος : Φιλόδ.'Οργ.50.

κατασχολάζω ἐν ἀπραξίᾳ, ἀργίᾳ διέρχομαι τὸν καιρόν, ἀπρακτῶ : Σοφ.Φιλ.127 **ἐὰν μοι τοῦ χρόνου δοκῆτε τι κατασχολάζειν,** Πλούτ.Τιμ.36 **τῶν ἀγρῶν τὸν κάλλιστον, ἐν ᾧ καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου κατεσχόλαζε** (διέτριβε, διέμενεν ἀργός)' || ὅθ. κ. διέρχομαι τὸν καιρόν μου κακολογῶν τινα : Μάχ.π.Ἀθήν.13,581D **κατεσχόλαζε τῆς Γναθαινίου λέγων** (ἀντὶ ἐσχόλαζε λέγων κατὰ τῆς Γναθαινίου).

κατασχολοῦμαι-έομαι ἀποθ. ἐπιμελῶς περί τινα ἢ τι ἀσχολοῦμαι : Περικτ.π.Στοβ.3,1,121 **περί τινα τῶν ἐόντων κατασχολέονται,** Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.1' || καταγίνομαι εἴς τι : Φιλόδ.Ρητ.2,139S, Πάπ.

κατασχόμενος-η-ον μτχ. μέσ. ἀόρ. τοῦ ρ. κατέχω, ἐν παθ. σημ.

κατάσχω νεώτ., δημ. **κατασχέτω,** ἀόρ. **κατέσχεσα,** παθ. **κατεσχέθην,** μτχ. παθ. παρακ. **κατεσχημένος** κ. δημ. **κατασχεμένος,** ἐνεργῶ κατάσχεσιν : **κατέσχεσαν ἅπασαν τὴν περιουσίαν τοῦ ὀφειλέτου'** κ. παθ. : **ἡ περιουσία του εἶναι κατασχεμένη' 2)** ρηματ.π. κατασχεσία, κατάσχεσις, κατασχετήριον, κατασχέτης.

κατασχῶ-άω κατασχάζω βλ.λ. : Ἱππ.Ἐντ.Παθ.22 **ἢν οἰδήσῃ, θαρσέως κατασχᾶν,** Ἡλιόδ.Χειρ.π.'Ορειβ.46,29,2.

κατασώζω Ἐπιγρ. σῴζω, ἀποκαθιστῶ, ἐπανορθῶ : Ἡρακλεωτ.Πίν.1,51.

κατασωρεύω μτγν. πολλὰ συσσωρεύω, σωριάζω : Πλούτ.Μάρ.22 **ὅπλων καὶ λαφύρων .. ἐπὶ πυρᾶς μεγάλης κατασωρεύσας τὸ πλῆθος.**

κατασώτευσις-εως (ἡ) (κατασωτεύω) νεώτ. ἡ ἐν ἀσωτείαις σπατάλη : **κ- περιουσίας-δυνάμεων.**

κατασωτεύομαι μτγν. κ. μαν. ἀποθ. ἀσώτως, διὰ βίου ἀκολάστου, δαπανῶ, σπαταλῶ : Ἰώσ. Π.Ι 4,4,3 **τὰς οὐσίας κατασωτεύσασθαι,** Εὐστ.1260, 41 **κατασωτευόμενος τὰ οἰκεῖα' 2)** ρηματ. π. κατασώτευσις.

κατασωτεύω νεώτ. ἐν ἀσωτείαις σπαταλῶ' πρβλ. κατασωτεύομαι.

κατασώχω κατατρίβω, τρίβω εἰς μικρὰ τεμάχια : Ἡρ.4,75 **κατασώχουσι περὶ λίθον τρηχὺν τῆς κυπαρίσσου καὶ κέδρου .. ξύλον καὶ τὸ κατασωχόμενον τοῦτο .. καταπλάσσονται πᾶν τὸ σῶμα.**

κατατάγή (ἡ) (κατατάσσω) ἡ ἀνάταξις ἐξηρθρωμένων μελῶν : Ἡλιόδ.Χειρ.π.'Ορειβ.49,30,8' **2)** ἡ διάταξις, κατάταξις χωρῶν, τόπων ἐν γεωγραφικῷ πίνακι : Πτολ.Γεωγρ.1,18,5.

καταταινιῶ-όω δένω διὰ ταινίας, δι' ἐπιδέσμου, καθ' ὁλοκληρίαν, ἐπιμελῶς : Ἀνών.π.Σουΐδ.ἐν λ. ἐταινίωσε **κατεταινίωσε τὸ τραῦμα τῇ ζώνῃ.**

κατατάκερος-ον μτγν. ὁ λίαν τακερός, μαλακός : Γαλ.6,669 **σὰρξ κατατάκερος.**

καταταακτήριος-ον (κατατάσσω) νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν κατάταξιν : **κατατακτήριος ἐξέτασις - δοκιμασία** (ἐξέτασις μαθητοῦ πρὸς κατάταξιν εἰς τὴν ἁρμόζουσαν τάξιν).

κατατακτικός-ή-ό(ν) νεώτ. ὁ τείνων, ἀποβλέπων, ἐπιτήδειος, πρόσφορος εἰς τὸ κατατάσσειν, εἰς κατάταξιν : **κατατακτικοὶ τρόποι ταξινομήσεως τῶν ἐπιστημῶν.**

κατατακτικῶς ἐπίρρ. γλωσσ. κατὰ τάξιν.

κατατάκω δωρ. τ. τοῦ κατατήκω βλ.λ.

καταταλαιπωρῶ-έω μσν. κ. νεώτ. λίαν ταλαιπωρῶ, ὑποβάλλω τινὰ εἰς πολλὰς ἢ δεινὰς ταλαιπωρίας, καταβασανίζω : Θεοφύλ.Σ 204,20 **δεσμοῖς ἀφύκτοις τισὶ καταταλαιπωρήσας, - καταταλαιπωρεῖ τὴν οἰκογένειάν του - τὰ φορτηγὰ ζῷά του·** κ. παθ. πάσχω, ὑφίσταμαι ταλαιπωρίας, ἐκ ταλαιπωριῶν ἐξαθλιοῦμαι, καταβασανίζομαι : Μετοχ.Θ'Ἀνάλεκτα 228· ‖ νεώτ. κ. ἐν ἠπιωτέρᾳ σημ. : **εἰς τὴν ἐκδρομὴν ἕνεκα τῆς ἀθλίας καταστάσεως τῶν ὁδῶν κατεταλαιπωρήθημεν.**

κατατάμνω ἰων. τ. τοῦ κατατέμνω βλ.λ., ἀόρ. ἰων. κ. δωρ., ἐν χρ. κ. νεώτ., **κατέταμον** ἀντὶ **κατέτεμον.**

κατατανύω (τανύω), μέλλ. **-ύσω,** ἐπ. ἀόρ. α' **καττάνυσαν,** λίαν τανύω, τεντώνω, κατατείνω βλ.λ. : Ὑμν.Διον.34 **ἐμπνευσεν δ' ἄνεμος μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δ' ἄρ' ὅπλα καττάνυσαν,** Ἱππ.'Αγμ. 14,44 **ἐπὴν δὲ ἱκανῶς κατατανύσῃς, ῥηΐδιον ἤδη τὸ ἄρθρον ἐμβαλεῖν.**

κατάταξις-εως (ἡ) (κατατάσσω) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. **-η** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατατάσσειν, ἐν τῇ προσηκούσῃ θέσει τοποθετεῖν, ἡ τακτοποίησις ἔν τινι ὁμάδι θεωρουμένῃ ὡς ὅλον, τὸ συγύρισμα : Ἀρρ.'Επικτ.4,1,53 **τῆς τοιαύτης ἐν κτήσει κατατάξεως,** Ἱεροκλ.Χρον.'Επ. 27,488Μ **κατάταξις ἀστεροειδής, - κατάταξις βιβλίων - χειρογράφων - προϊόντων κατὰ εἴδη ἢ** κατὰ ποιότητας· ‖ διευθέτησις, διαρρύθμισις : Κριν.3,268· ‖ Ἐπιγρ. κανονισμός· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ προσ., τὸ τάσσειν μεταξὺ ἄλλων, τὸ ἐγγράφειν τινὰ ἐν σειρᾷ τινι καταλόγου, οἷον φορολογικοῦ, βαθμολογικοῦ, κανονιστικοῦ ἀξιώματος, θέσεως, δικαιώματος, ὑποχρεώσεως· ‖ εἰδ. νομ. **κατάταξις δανειστῶν** ὁ καθορισμὸς τῆς σειρᾶς τῶν δανειστῶν ἐν τῇ διανομῇ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, γινομένη ὁσάκις τοῦτο δὲν ἐξαρκεῖ πρὸς ἐξόφλησιν ὅλων τῶν δανειστῶν· ‖ ὁμ. διεθν. δικ. **κατάταξις κρατῶν** ἡ ὑπὸ τοῦ Λόριμερ γενομένη καὶ γενικῶς ἀποδεκτὴ διαίρεσις τῶν κρατῶν κ. γενικώτ. τῶν λαῶν εἰς πεπολιτισμένους, ἡμιβαρβάρους καὶ ἀγρίους, ἔχουσα πρακτικὰς συνεπείας καὶ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ διεθν. δικ.· **3)** φιλοσ. **κατάταξις** ἡ διὰ τῆς διαιρέσεως τοῦ πλάτους τῶν ἐννοιῶν ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου καὶ γενικοῦ σχήματος μέχρι τοῦ κατωτάτου καὶ εἰδικοῦ ταξιθέτησις τῶν ἐπὶ μέρει ὄντων, μορφῶν ἢ γνώσεων, οἷον **κατάταξις ἐπιστημῶν** ἢ ἐν τῇ Ζωολ. κ. Βοταν. ταξινόμησις, τοποθέτησις διὰ τῆς διαιρέσεως : **βασίλειον - κλάσις - τάξις - οἰκογένεια - γένος - εἶδος· 4)** νεώτ., δημ. **-η** εἰδ. στρατολογ. ἡ εἰς τὴν δύναμιν μονάδος τινὸς τοῦ στρατεύματος ἐγγραφὴ καὶ τοποθέτησις στρατευσίμου ἀνδρός : **κατάταξις(-η) εἰς τὸ ἱππικὸ(ν) - εἰς τὴν χωροφυλακή(ν)·** πρβλ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ κατατάσσω-άσσομαι· **5)** εἰδ. ἰατρ. κ. νεώτ. ἐπὶ **ἐξαρθρώσεως, ἀνάταξις, ἀνατοποθέτησις τοῦ ἐξαρθρωθέντος μέλους εἰς τὴν φυσιολογικὴν αὐτοῦ θέσιν :** Ἡλιόδ.Χειρ.π.'Ορειβ.49,29,5· ὁμ. κ. **ἐπὶ κατάγματος :** αὐτ.50,47,7· **6)** ἐν ἀναφ. πρὸς ἐσθιόμενα, πέψις, χώνευσις, ἀφομοίωσις : Κλήμ. 'Αλ.217 **τροφῆς κατάταξις.**

καταταπεινῶ-όω μτγν. λίαν, ἐντελῶς ταπεινῶ· ‖ καταπιέζω : ΠΔ'Εξ.1,12 **αὐτοὺς κατεταπείνουν** (δ.γρ. ἐταπείνουν).

καταταράσσω μτγν. κ. νεώτ., νεώτ. κ. **καταταράττω,** δημ. **καταταράζω** καθ' ὑπερβολὴν ταράσσω· **2)** ἐπὶ προσ., προκαλῶ μεγάλην ψυχικὴν ἀνησυχίαν, οἷον φόβον, λύπην : Μεθόδ.Συμπ. 113,19 **νεότης, καθ' ἣν ἄρχεται καταταράσσεσθαι** τὸ ἡγεμονικόν.

καταταρταρῶ-όω ἐκσφενδονίζω, ρίπτω εἰς τὸν Τάρταρον : 'Ορφ.ἀπ 57, Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.3,210, Ἰω. Λυδ.Μην.4,159 **οἱ μυθικοὶ τὸν Κρόναν καταταρταροῦσιν·** κ. παθ. : 'Απολλδ.1,1,3, Σχόλ.Εὐρ.Μήδ.1296, Ἡσ. ἐν λ. ἐνέρτεροι **οὕτω λέγονται οἱ Τιτᾶνες διὰ τὸ κατατεταρταρῶσθαι· 2)** ρηματ. π. καταταρτάρωσις.

καταταρτάρωσις-εως (ἡ) (καταταρταρῶ) μτγν. ἡ πρᾶξις τοῦ καταταρταρῶ, ἡ κατάρριψίς τινος εἰς τὸν Τάρταρον : Πρόκλ.Τίμ.1,188D.

κατάτασις-εως (ἡ) (κατατείνω) ἡ ἔντασις, τὸ πολὺ τέντωμα : 'Αριστλ.'Ακουστ.803a,37 **κατάτασις τῶν χορδῶν** (κῶδ. κατάστασις)· ‖ ἰδ. πρὸς τοποθέτησιν τεθραυσμένων ἢ ἐξηρθρωμένων ὀστῶν, κατάθεσις βλ.λ. : Ἱππ.'Αγμ.749 **χρὴ τὸν ἰατρὸν τῶν ἐκπτωσίων τε καὶ κατηγμάτων ὡς ἰθυτάτας τὰς κατατάσιας ποιέεσθαι· 2)** βασανιστήριον, μαρτύριον, τιμωρία : Διον.'Αλ.Ρωμ.7,68,Φίλ. 2,599 **κατατάσεις τῆς ψυχῆς· 3)** βιαία γύμνασις, ἄσκησις : Πλάτ.Νόμ.7,796Α **μετὰ φιλονεικίας τε καὶ κατατάσεως** (διόρθ. ἀντὶ καταστάσεως)· **4)** ἐπὶ χώρου, ἡ ἔκτασις : Πλάτ.Τίμ.58Ε **ῥοὴν δὲ τὴν κατάτασιν ἐπὶ γῆν ἐπωνυμίαν . . ἔλαβε** (κῶδ. κατάστασιν)· **5)** τάσις ὁλικὴ πρὸς τὰ κάτω : Γαλ.19,461.

κατατάσσω (τάσσω) κ. νεώτ., ἀττ. **-άττω,** δημ. **κατατάζω,** παρακ. **κατατέταχα,** παθ. **κατατάσσομαι,** ἀόρ. **κατετάγην** κ. **κατετάχθην,** δημ. **κατατάχθηκα,** παρακ. **κατατέταγμαι,** δημ. μτχ. παθ. παρακ. **καταταγμένος,** θέτω, τοποθετῶ εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον, τακτοποιῶ, παρατάσσω : Ξεν.ΚΠ 3, 3,11 **κατέταξε τὴν στρατιὰν ὡς ἐδύνατο κάλλιστα, - κατέταξε τὰ προϊόντα κατὰ εἴδη· 2)** καταγράφω, κατανέμω, ταξινομῶ, ὑπάγω εἰς τάξιν : Λυσ.13,79 **οὔτε ὁ ταξίαρχος εἰς τὴν φυλὴν κατατάξας,** Πλούτ.'Ηθ.178F **κατατάσσειν τινὰ εἰς τοὺς δικαστάς, - κατέταξε τοὺς ἄνδρας - τοὺς μαθητάς, - κατατάσσουν τὴν 'Ελβετίαν μεταξὺ τῶν μᾶλλον προηγμένων χωρῶν·** κ. παθ. : Διόδ.Σ 4,74 **καταταχθεὶς εἰς τοὺς εὐσεβεῖς** (δ.γρ.καταχθείς), 'Ηρωδιαν.'Ιστ.6,8,1 **εἰς τοὺς ἱππεύοντας καταταγείς·** ‖ ἡ μτχ. παθ. παρακ. **κατατεταγμένος**=διῃρημένος εἰς τάξεις, ἀντιθ. ἀόριστος ἢ ἐξηρημένος : Πρόκλ.Παρμ.561S **μονάδες κατατεταγμέναι· 3)** εἰδ. γεωγρ. καταχωρίζω, σχεδιάζω χάρτας : Πτολ.Γεωγρ.1,18,4· **4)** ἰατρ. ἀνατάσσω, ἐπαναθέτω, ἐπαναφέρω **εἰς τὴν θέσιν του :** 'Ηλιόδ.Χειρ. π.'Ορειβ.50,47,6 **κατατάσσειν τὸν δίδυμον· 5)** διορίζω, ὁρίζω τινὰ ἐπί τι, νὰ πράξῃ τι : Πλάτ.Νόμ. 945Α **μηδ' εἰς τάξιν κατατάξῃ μηδ' ἡντινοῦν,** Δημ.773 **κατατάττοντάς με καὶ προχειριζομένους ἐπὶ τὴν τούτου κατηγορίαν·** κ. παθ. : Πάπ. **κατατάσσεσθαι εἰς λειτουργίαν·** ‖ ὁρίζω τινὰ νὰ ὑπάγῃ εἴς τινα τόπον : Πολύβ.3,33,12 **τινὰς δ' εἰς αὐτὴν Καρχηδόνα κατέταξεν· 6)** πάπ. καταθέτω, πληρώνω εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον : **εἰς τὸ βασιλικὸν κατατάσσειν· 7)** Ἐπιγρ. παθ. **ἐπὶ χρηματικοῦ ποσοῦ,** προστίθεμαι εἴς τι κεφάλαιον, **κεφαλαιοῦμαι· 8)** γράφω κατὰ σειράν, καταγράφω : Πολύβ.2.47,11 **οὐδ' ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν κατέταξεν,** Διογ.Λ 4,5 **τὰς ἱστορίας ἐν αἷς κατατέταχε τὰς πράξεις Δίωνος·** ‖ νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἐπὶ στρατιωτῶν, ἐνεργῶ, κάμνω τὴν κατάταξιν **βλ.λ.** τινός· **9)** κ. παθ. ἐν μέσ. σημ. :

ἔρχομαι εἰς συμβιβασμόν, εἰς συνεννόησιν : Δημ. 1327 **ὁμολογεῖται τοῦτ᾽ εἶναι τὸ ὄφλημα καὶ κατετάξατο τοῖς φυλέταις ὑπὲρ αὐτοῦ·** **10)** καταπέσσω, χωνεύω : Κλήμ.᾽Αλ.217 **κατατάσσειν τὰς τροφάς·** κ. παθ. : Σωρ.1,37· || κ. ἐπὶ εἰσπνεομένων πραγμάτων : ᾽Ανών.Λονδ.23,31· **11)** ρηματ.π. κατάταξις.

καταταχῶ-έω μτγν. ταχύνω τι λίαν, ἐπιταχύνω : Πάπ. ἐν **τοῖς δὲ ἄλλοις χαριῇ καταταχήσας τὰ τῆς εἰσαγωγῆς·** κ. παθ. ; αὐτ. **ὅπως καταταχηθῇ τὰ τῆς πραγματείας·** **2)** προτρέχω, προφθάνω, καταλαμβάνω αἰφνιδίως : Πολύβ.8,5,2 **καταταχήσειν τῇ παρασκευῇ τοὺς ὑπεναντίους·** **3)** διαφεύγω διὰ μεγαλυτέρας ταχύτητος, ξεφεύγω : Πολύβ.1,47,8 **τὸ μὲν οὖν πρῶτον ὥρμησεν ὡς καταταχήσων·** || κ. παθ. ὑπερβάλλομαι ὑπό τινος : Διόδ.Σ 14,72 **καταταχούμενοι ὑπὸ τῆς ὀξύτητος τοῦ καιροῦ·** **4)** προλαμβάνω πράττων, ἐνεργῶν, μτ. μτχ. : Πολύβ.3,16,5 **κατετάχησεν ᾽Αννίβας αὐτοὺς ἐξελὼν τὴν πόλιν·** **5)** κ. ἀπολ., εἶμαι, φθάνω πρῶτος : Πολύβ.9,17,4 **καταταχεῖν . . ἔδει πρὸς τὴν πύλην·** **6)** ἔρχομαι ἐγκαίρως : Πολύβ.3,86,3 **πρὸ τῆς αὐτοῦ παρουσίας τούτους καταταχεῖν·** **7)** πράττω, κάμνω τι ταχέως, ἐγκαίρως, μ. μτ. μτχ. : Πολύβ.2,18,6 **καὶ μὴ καταταχῆσαι τὰς τῶν συμμάχων ἀθροίσαντες δυνάμεις.**

κατατέγγω (τέγγω) ἐντελῶς βρέχω, ὑγραίνω, μουσκεύω : ῾Ιππ.Γυν.2,113 **κατατέγγειν σπόγγον·** κ. παθ. : Φιλόδ.Θαν.29.

κατατεθαρρηκότως (ἐκ τῆς μτχ. ἐνεργ. παρακ. τοῦ καταθαρρῶ) ἐπίρρ. μτγν. μετὰ πολλοῦ θάρρους, μετὰ τόλμης, τολμηρῶς : Πολύβ.1,86,5 **κατατεθαρρηκότως ἀναστρεφόμενον.**

κατατέθηπα (θήπω) ἀρχ. λεξ. παρακ. ἐν σημ. ἐνεστ. θαυμάζω, εἶμαι ἔκθαμβος πρός τι : ῾Ησ.

κατατεθνεώς, π.᾽Ομ. **κατατεθνηώς** μτχ. παρακ. τοῦ καταθνήσκω βλ.λ.

κατατείνω κ. νεώτ., μέλλ. **κατατενῶ,** ἀόρ. **κατέτεινα,** παρακ. **κατατέτἄχα** τείνω, τανύω, σύρω, ἑλκύω τι ἰσχυρῶς : ᾽Ιλ.Γ 261 **κατὰ δ᾽ ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω,** ῾Ηρ.4,72 **χαλινοὺς . . κατατείνουσι εἰς τὰ πρόσθε αὐτῶν·** || κ. μτφ. : Πλούτ.Περ.15 **τὸν δῆμον δυσχεραίνοντα κατατείνων καὶ προσβιάζων ἐχειροῦτο** (ὁ Περικλῆς)· || τεντώνω καλῶς : ῾Ηρ.7,36 **κατέτεινον ἐκ γῆς . . τὰ ὅπλα** (ἐτέντωσαν τὰ σχοινία, τὰ καλώδια), Πλάτ.Τίμ. 84E **καὶ τὰ ξυνεχῆ νεῦρα οὕτως εἰς τὸ ἐξόπισθεν κατατείνῃ τούτοις·** || ἐπὶ ἐξηρθρωμένου ὀστοῦ, ἐκτείνω, ἀνατείνω πρὸς ἀνατοποθέτησιν, ἀνάταξιν : ῾Ιππ.᾽Αγμ.15· || ἐπὶ μυῶν, ἡ μτχ. παθ. παρακ.ἐκτετοπισμένος : αὐτ.8 **μῦς κατατεταμένος·** || ἐκτείνω, τεντώνω, ξαπλώνω ἵνα βασανίσω : Αἰλ.ἀπ.279 **κατατείνειν ταῖς κολάσεσι·** κ. παθ. : Δημ.1172 **κατατεινόμενος ὑπὸ τῆς βασάνου προσωμολόγησε,** ᾽Ανών.π.Σουΐδ. ἐν λ. κατατείνεσθαι ἐπὶ κολάσεσι· || κ. μτφ. : Αἰλ.ἀπ.60 **κατέτεινε τὴν ψυχήν·** κ. παθ. : Δίων Χρ 1,551 **ὑπὸ τῶν παθῶν κατατείνεσθαι καὶ στρεβλοῦσθαι·** || κ. ἀπολ. βασανίζω, ταλαιπωρῶ : Λιβάν.Διήγ.33, 25 **κατέτεινέ με διηγούμενος·** ὁμ. παθ. : Φύλαρχ. 40J **κατατεινόμενος οὖν ὑπὸ ποδάγρας·** **2)** ἐκτείνω εἰς μῆκος, σύρω κατ᾽ εὐθεῖαν : ῾Ηρ.1,189 **κατέτεινε σχοινοτενέας ὑποδέξας διώρυχας** (ἐκτείνας σχοινία ἐσημείωσε τὰς κατασκευαστέας διώρυχας), ᾽Αριστλ.ΖΙ629b,35 **φεύγουσι κατατείναντες τὴν κέρκον·** || ἐπὶ λόγου, ἐπιμηκύνω : Πλάτ.Πρωτ.329B **δολιχὸν κατατείνουσι τοῦ λόγου** (ποιοῦσι μακρὸν λόγον)· || παθ. ἐκτείνομαι, τεντώνομαι κατ᾽ εὐθεῖαν : ᾽Αριστλ.ΖΜ 650a,29· **3)** παθ. εἶμαι δεδεμένος σφιγκτά : Πλούτ.Λουκ 24 **ὥσπερ αἱ δεσμῷ κατατεινόμεναι, θῦσαι τῷ Λουκούλλῳ παρέσχεν αὐτήν·** **4)** ἐκτείνω ἐπὶ τῆς γῆς, τεντώνω, καταρρίπτω : ᾽Αριστλ.ΖΙ 610a,24 **ὁ ἐλέφας τοὺς φοίνικας κατατείνει ἐπὶ τῆς γῆς,** Πλούτ,Ποπλ.6 **κολαζομένοις τοῖς παισὶν ἄχρι οὗ κατατείναντες αὐτοὺς ἐπὶ τοὔδαφος·** || κ. παθ. ἐκτείνομαι, εἶμαι ἐξηπλωμένος ἐπί τινα ἔκτασιν : Πλάτ.Τίμ.58E **ὠθούμενον καὶ κατατεινόμενον ἐπὶ τὴν γῆν,** ᾽Αριστλ ΖΠ 713a,19 **σκέλη ἐπὶ τῇ γῇ κατατεταμένα·** **5)** μτφ. ἐντείνω, καταβάλλω, θέτω εἰς ἐνέργειαν : Πολύβ.21,34,7 **κατατείνειν τὴν ῥώμην ὅλην·** **6)** παθ. κ. ἐν μέσ. σημ. ἐντείνομαι, ἐπιτείνομαι λίαν, τεντώνομαι ὅσον τὸ δυνατόν : Εὐρ.῾Εκ.132 **σπουδαὶ δὲ λόγων κατατεινομένων ἦσαν ἴσαι πως** (λόγων σφοδραὶ ἔριδες), Πλούτ. Τίμ.63C **τὸ δὲ πλέον ἧττον ἀνάγκη που κατατεινόμενον συνέπεσθαι τῇ βίᾳ,** ᾽Αριστλ.ΖΙ 629b,19 **δρόμημα συνεχῶς κατατεταμένον,** Πλούτ.᾽Αντ.77 **ἡ Κλεοπάτρα κατατεινομένη τῷ προσώπῳ τὸν δεσμὸν ἀνελάμβανεν** (μὲ τεντωμένους τοὺς μῦς τοῦ προσώπου)· **7)** πάπ. ὑποβάλλω εἰς ὑπέρμετρον κόπον, καταπονῶ εἰς ἐργασίαν : **κατατείνειν τοὺς γεωργούς·** **8)** ἀμτβ. ἐκτείνομαι κατ᾽ εὐθεῖαν πρός τι, φθάνω μέχρι τινός : ῾Ηρ.4,3 **τάφρον ὀρυξάμενοι εὐρέαν κατατείνουσαν ἐκ τῶν Ταυρικῶν οὐρέων ἐς τὴν Μαιῆτιν λίμνην·** || ἐκτείνομαι, ἐξαπλοῦμαι μέχρι τινός : ῾Ηρ.7,113 **γῆ κατατείνουσα τὰ μὲν πρὸς ἑσπέρην ἐπὶ ποταμὸν ᾽Αγγίτην,** Ξεν.῾Ελλ.4,4,7 **εἰς τὰ κατατείνοντα ἐπὶ Λέχαιον τείχη·** || κ. ἀπολ. ἐκτείνομαι, κεῖμαι ἐκτεταμένος : ῾Ηρ.8,31 **τῆς γὰρ Δωρίδος χώρης ποδεὼν στεινὸς ταύτῃ κατατείνει·** || κ. μέσ. : ᾽Αριστλ.ΖΜ 2,3 **αἱ φλέβες κατατείνονται μέχρι τῆς κοιλίας·** || ἐκτείνομαι πρὸς τὰ κάτω : Πλούτ.᾽Ηθ.566D· **9)** μτφ. τείνω, ῥέπω εἴς τι : Μητρόδ.ἀπ.6· **10)** καταγίνομαι ζωηρῶς, σθεναρῶς ἀγωνίζομαι, προσπαθῶ μετὰ ζέσεως : Εὐρ. ΙΑ 336 **οὔτε κατατενῶ λίαν ἐγώ,** Ξεν.᾽Αν.2,5,30 **ὁ δὲ Κλέαρχος ἰσχυρῶς κατέτεινεν·** || ἐπὶ ὁρμῶν, παθῶν κττ., εἶμαι ὁρμητικός, ἐν ἐντάσει, ἀντίθ. χαλῶ : Πλάτ.Πολ.329C **αἱ ἐπιθυμίαι παύσωνται κατατείνουσαι καὶ χαλάσωσι·** **11)** κτ. μτχ. ἀόρ. συχν. ἐν ἐπιρρ. σημ. πάσῃ δυνάμει, παντὶ σθένει : Πλάτ.Πολ.358D **διὸ κατατείνας ἐρῶ τὸν ἄδικον βίον ἐπαινῶν,** ᾽Αριστλ.ΖΙ 629b,18 **ὁ λέων τρέχει κατατείνας,** Λουκ.Λεξιφ.3 **ἀλλ᾽ ἀγρόνδε ᾠχόμην φίττα κατατείνας,** αὐτ.Κρόν.35· **12)** νεώτ. ἀμτβ. κατευθύνομαι, ἔχω τάσιν νὰ φθάσω κάπου, ἀποβλέπω : **ὅλαι αἱ πράξεις του κατατείνουσιν εἰς τὸ νὰ γίνῃ δημοφιλής.**

κατατειχίζω ἀναφορ. πρὸς τείχη, χαλῶ, κατακρημνίζω, ἐν παθ. : Ξεν.᾽Αγησ.2,19 **εἶρεῖ τὸ Γέραιον . . καὶ τὰ τείχη κατετετείχιστο** (δ.γρ. ἐνετετείχιστο)· **2)** σχόλ. περιβάλλω διὰ τείχους, ὀχυρῶ : Σχόλ.᾽Ιλ.Τ 99 « κατατετειχισμένη ».

κατατειχογραφῶ-έω ἐσφ. γρ. ἀντὶ κατατοιχογραφῶ βλ.λ.

κατατεκμαίρομαι μτγν. τεκμαίρομαι, εἰκάζω πλήρως, ἐπαρκῶς : Κύριλλ. κτ. ᾽Ιουλ.2,52.

κατατελευτῶ-άω (τελευτῶ) καταλήγω : ᾽Αριστλ. ΖΜ 671b,13 **κατατελευτᾶν εἰς τοὺς νεφρούς.**

κατάτελμα-τος (τό) (τέλμα) μον. λάκκος πλήρης ὑδάτων : Θησ.Στεφ ἐν λ. **οἱ δὲ λοιποὶ ἐν τοῖς κατατέλμασι τῶν τάφρων ἐνέπεσον.**

κατατελῶ-έω μτγν. φέρω εἰς τὸ τέλος, καταναλίσκω : ΠΔ᾽Ησ.7,20 **τὰς τρίχας τῶν ποδῶν καὶ τὸν πώγωνα κατατελέσει** (δ.γρ. ἀφελεῖ)· **2)** ᾽Επιγρ. καταβάλλω τὰ τέλη, τοὺς φόρους : **κατατελεῖν φόρον** (ἀμφ.).

κατατεμαχίζω μον. κ. νεώτ. κόπτω εἰς μικρὰ τεμάχια, ἢ ἐξ ὁλοκλήρου κατατέμνω, κατακομματιάζω· κ. παθ. : Νικ.Χων.858,13 **κατατεμαχισθέντας τοῦ ἵππου·** || μεσ. χωρίζω εἰς μικρὰ

τμήματα : Θεοφύλ.Σ 212C **τὰ δ' ἄλλα τῆς Ῥωμαίων πολιτείας τοῖς . . παισὶ κατετεμαχίσατο.**

κατατεμαχισμός (ὁ) [κατατεμαχίζω] νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ κατατεμαχίζειν, τὸ κατακομμάτιασμα· **2)** χειρουργ. ἐγχειρητικὴ ἀγωγή, καθ' ἣν ὄγκος τις δὲν δύναται νὰ ἐξαχθῇ ἀκέραιος, ἀλλ' ἐξάγεται κοπτόμενος εἰς πολλὰ τεμάχια.

κατατέμνω κ. νεώτ., ἰων. **κατατάμνω,** μέλλ. **κατατεμῶ,** ἀόρ. **κατέτεμον,** ἰων. κ. δωρ., ἐν χρ. κ. νεώτ. **κατέταμον,** τέμνω ὅλον τι εἰς μικρὰ μέρη, κατακομματιάζω : Ἡρ.4,26 **καταταμόντες τὰ κρέα κατατάμνουσι καὶ τὸν.. γονέα,** Ἀριστφ.Εἰρ. 1059 **πολλὰ πράττεις ὅστις εἶ. κατάτεμνε,** Ξεν. Ἀπομν.1,2,55 **ἑαυτὸν δὲ κατατέμνειν·** ‖ κ. μέσ. ἐν ἐνεργ. σημ. : Εὐρ.Ἠλ.146 **κατατεμνομένη δέραν ὄνυξι·** ‖ παθ. ἰδ. κτ. παρακ. εἶμαι τετμημένος, διῃρημένος : Ἡρ.2,86 **τελαμῶσι κατατετμημένοις** [μὲ ἐπιδέσμους κανονικῶς κεκομμένους], Ἀριστφ.Ὄρν.1524 **σπλάγχνα κατατετμημένα,** Ξεν.Ἀν.2,4,13 **κατετέτμηντο δὲ ἐξ αὐτῶν** [δηλ. τῶν διωρύχων] **τάφροι ἐπὶ τὴν χώραν·** ‖ παθ. κ. μτφ. : Πλάτ.Ἱππ.Μ 301B **τι ἐν τοῖς λόγοις κατατέμνεσθαι·** ‖ μτ. διπλ. αἰτ. : Ἀριστφ.Ἀχ.301 **ὃν κατατεμῶ καττύματα** [ὃν θὰ κόψω εἰς λωρίδας, κομμάτια], Ἀλεξ.187,4 **σῶμα κατατεμὼν κύβους** [κατακόψας εἰς κυβικὰ τεμάχια], Πλάτ.Πολ.610B **εἴ τις ὅτι σμικρότατα ὅλον τὸ σῶμα κατατέμοι·** κ. παθ. : Ἀριστφ.Ἱππ.768 **ἀπολοίμην καὶ διαπρισθείην κατατμηθείην τε λέπαδνα** [εἴθε νὰ κατακοπῶ εἰς λωρίδας]· **2)** εἰδ. διαιρῶ πρὸς οἰκοδόμησιν, ῥυμοτομῶ : Ἀριστλ.Πολιτ.1267b,23 **τὴν τῶν πόλεων διαίρεσιν εὗρε καὶ κατέτεμε τὸν** Πειραιᾶ [διῄρεσε πρὸς οἰκοδόμησιν, ἐρρυμοτόμησεν]· κ. παθ. : Ἡρ.1,180 **τὸ δὲ ἄστυ . . κατατέτμηται τὰς ὁδοὺς ἰθέας** [ἔχει χαραγμένους τοὺς δρόμους εὐθεῖς]· **3)** κόπτω κατὰ βάθος, ἀνοίγω ἐν τῇ γῇ· κ. παθ. : Ἐπιγρ. **κατετέτμητα τοῦ χωρίου βάθος ἀπὸ τοῦ μετεωροτάτου τρεῖς πόδας·** ‖ εἰδ. ἐπὶ μεταλλείων **τὰ κατατετμημένα** οἱ τόποι ἐν οἷς ἐγένοντο ἐκσκαφαὶ καὶ ἐξορύξεις, ἀντίθ. τὰ **ἄτμητα** : Ξεν.Πορ. 4,27· **4)** κόπτων ἐλαττώνω, περικόπτω, ὀλιγοστεύω : Ἱππ.Ἀγμ.11 **τὸ δέρμα ὁμαλῶς κατατέμνειν·** **5)** περιφρονῶ, ὑβρίζω, κακολογῶ : Πλάτ.Πολ.488B **ἀλλὰ καὶ τὸν λέγοντα κατατέμνειν·** **6)** ῥημστ. π. κατάτμησις, κατάτμητος.

κατατέρπω μτγν. προξενῶ εὐχαρίστησιν, εὐχαριστῶ : Μεθόδ.431A **ἐφαίδρυναν καὶ κατέτερψαν·** κ. παθ. : ΠΔ Σοφον.3,14 **εὐφραίνου καὶ κατατέρπου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου.**

κατατερσαίνω μτγν. ἐντελῶς ξηραίνω, στεγνώνω : Ἀπολλιν.Λ Ψαλμ.193.

καταταταγμένως [ἐκ τοῦ παθ. παρακ. τοῦ κατατάσσω] ἐπίρρ. μτγν. ἐν τάξει, κατὰ τάξιν : Διόδ.Σ 9,10 [δ.γρ. κατατεταμένως].

κατατετμημένως [ἐκ τοῦ παθ. παρακ. τοῦ κατατέμνω] ἐπίρρ. μσν. εἰς τμήματα, μέρη, κομμάτια, κατακεκομμένως : Μετοχ.Θ 167.

κατατετραίνω κ. κατατιτραίνω, μέλλ. **κατατρήσω,** ἀόρ. α' **κατέτρησα,** διάτρυπῶ, κατατρυπῶ : Πλούτ.Ἠθ.689C **κατέτρησα τὴν σάρκα·** κ. παθ. : Πλάτ.Τίμ.70C **σήραγγας.. κατατετρημένας,** Πλούτ. Ἠθ.699A **ὁ πλεύμων πόροις κατατέτρηται.**

κατατεύχω [τεύχω] μτγν. ποιῶ, κατασκευάζω, κάμνω : Ἐπιγρ. **ἰδίην σορὸν κατατεύχειν·** κ. παθ. : Φιλόδ.Ῥητ.1,215S· **2)** ποιῶ, καθιστῶ : Κόϊντ.7,676 **αὐτοὺς θαρσαλέους κατατεύχειν.**

κατατεφρῶ-όω [τέφρα] κ. μσν. κατακαλύπτω, σκεπάζω ἐντελῶς διὰ τέφρας : Ἀριστλ.Μετ.367a,7 **τὴν Λιπαραίων πόλιν κατατεφραῦν·** κ. παθ. : Στράβ.5,4,8 **τὸ κατατεφρωθὲν μέρος ἐκ τῆς σποδοῦ τῆς ἀνενεχθείσης ὑπὸ τοῦ Αἰτναίου πυρός·** **2)** μεταβάλλω εἰς τέφραν : Δαμασκ.1116 **Χοσρόου . . ταῦτα εἰς γῆν κατατεφρώσοντος.**

κατατεχνάζομαι ἀποθ. μσν. κατατεχνῶ βλ.λ.: Καμεν.331C **ἀσφαλέστερον κατετεχνάζετο.**

κατατεχνιτεύω μσν. τεχνικῶς μεταχειρίζομαι, ἐντέχνως παρασκευάζω : Μετοχ.Θ 84.

κατατεχνολογῶ-έω μτγν. κατὰ τοὺς τεχνολογικοὺς κανόνας, ὅθ. σχολαστικῶς πραγματεύομαι, περιγράφω, ἐξηγῶ : Γρηγ.Ναζ.π.Ἁγ.Πνευμ. **ὁ αὐτός μοι λόγος καὶ περὶ τῶν προθέσεων, τῆς ἐξ οὗ καὶ δι' οὗ καὶ ἐν ᾧ, αἷς σὺ κατατεχνολογεῖς ἡμῖν τὸ θεῖον.**

κατάτεχνος-ον μτγν. ὁ λίαν ἀκριβὴς κατὰ τὴν τέχνην, ὁ λίαν ἔντεχνος : Φιλόδ. ἐν ΑΠ 5,131 **ὢ κατατεχνοτάτου κινήματος** [δ.γρ. κακοτεχνοτάτου], Πλούτ.Ἠθ.79B **τὸ μικρὸν καὶ κατάτεχνον τῆς αὐτοῦ κατασκευῆς·** ‖ ὡς ἐπίθ. τοῦ Καλλιμ. τοῦ γλύπτου : Βιτρ.4,1,10 [πιθ. ἀνάγν. κατατηξίτεχνος βλ.λ.].

κατατεχνῶ-έω κατασκευάζω μετὰ τέχνης, ἐντέχν[illegible] 1,608 [κῶδ.].

κατα[illegible]ίζω μτγν. ἐπιτατ. τοῦ τηγανίζω βλ.λ. : Ν[illegible] **τὴν γλῶσσαν ἐκεῖ κατετηγανίζετο.**

κα[illegible]ήκω, δωρ. **κατατάκω** σῶμά τι στερεὸν ῥε[illegible]οποιῶ, τήκω, λειώνω ἐντελῶς : Ὀδ.Τ 206 **ἣν τ' Εὖρος κατέτηξεν,** Θεόκρ.Ἐπιγρ.6 **καταταξεῖς ὦπας δάκρυσι·** ‖ κ. παθ. κυρ. κ. μτφ. τήκομαι, μαραίνομαι, ἀφανίζομαι, λειώνω : Ὀδ.Τ 205 **ὡς δὲ ἡ χιὼν κατετήκετ',** αὐτ.139 **Ὀδυσῆα ποθέουσα φίλον κατατήκομαι ἦτορ,** Ἡρ.2,87 **καὶ τὰ σπλάγχνα κατατετηκότα ἐξάγει,** Σοφ.Ἠλ.187 **ἅτις ἄνευ τεκέων κατατάκομαι,** Ξεν.Συμπ.8,3 **ἔρωτι κατατήκεσθαι,** Φιλόδ.Μουσ.103K **κατατήκεσθαι τὸ θυμοειδές·** ‖ κ. μτ. γεν. κ. αἰτ. : Θεόκρ. 14,26 **τούτῳ τὸν κλύμενον κατετάκετο τῆνον ἔρωτα·** ‖ κ. μτ. ἐμπροθ. δοτ : Λουκ.Ἐπιγρ.12 **εἰ δέ τις ἐν ψήφαις κατατήκεται** [ἀφανίζεται]· **2)** διαλύω, ἀναλύω, ἀραιώνω : Ἡρ.2,87 **τὰς σάρκας τὸ λίτρον κατατήκει,** Πλάτ.Τίμ.61A **ἀέρα κατατήκει πῦρ,** Γαλ.6,262 **τὸ αἷμα κατατήκει,** Πάπ. **δίδαξον τὸ κατατῆκον, εἰ ἰατρὸς εἶ δημασιεύων ἐπὶ ταριχείᾳ·** **3)** μτφ. ἀφανίζω, δαπανῶ, καταναλίσκω, χάνω εὐφυΐαν καὶ τέχνην εἴς τι : Διαν. Ἀλ.Δημ.51 **τέχνην εἴς τι κατατήκειν.**

κατατηξίτεχνος-ον μτγν. ὁ μὴ καλῶς ἐργαζόμενος, ὁ ἐξευτελίζων τὴν τέχνην του, ὡς ἐπίθ. τοῦ Καλλιμάχου : Παυσ.1,26,7 **καὶ ὄνομα ἔθετο κατατηξίτεχνον** [δ.γρ. κακιζότεχνον].

κατατηρῶ δημ. ἐξετάζω μακρόθεν, παρατηρῶ : Καρπαθ. δ. τραγ. **κάεται καὶ κατατηρεῖ (-ᾷ) τὸν θεριστὴ τοῦ κάμπου.**

κατατίθημι κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **καταθέτω,** μέλλ. **καταθήσω,** π. Ὁμ. συνήθ. οἱ ἐπ. τ. τοῦ ἀορ. ἐνεργ. **κάτθεμεν, κάτθετε, κάτθεσαν,** ἀπαρφ. **καθθέμεν** [δωρ. -έμειν πιθ.], αἰολ. κάθ(θ)ηκε), μέσ. **κατθέμεθα, κατθέσθην, κατθέμενοι,** ὑποτ. ἀορ. **καταθείομεν** ἀντὶ **καταθῶμεν,** ὑποτ. μέσ. ἀορ. **καταθείομαι** ἀντὶ **καταθῶμαι,** θέτω τι κάτω, ἀποθέτω, τοποθετῶ, ἀφήνω τι κάτω : Ἰλ.Γ 293 **καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας,** Ἰλ.Π 683 **οἵ ῥά μιν ὦκα κάτθεσαν ἐν Λυκίης εὐρείης πίονι δήμῳ** (ἢ εἰς Ἰθάκην), Ὀδ.Π 230 **καί μ' .. κάτθεσαν εἰς Ἰθάκην·** ‖ ἰδ.ἀναφορ. πρὸς ὅπλα, ἐκδυόμενος ἀποθέτω κάπου, βάλλω κατὰ μέρος· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Ἰλ.Γ 114 **τεύχεα . . τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ,** Ὀδ.Ρ 86 **χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς,** Πίνδ.Ο 6,39 **ζώναν καταθηκαμένα κάλπιδά τ' ἀργυρέαν·** ὁμ. κ. μτφ. ἐν κωμ. ἐνν. : Ἀριστφ.Ὄρν.401 **θυμὸν κατάθου κύψας παρὰ τὴν ὀργὴν ὥσπερ ὁπλίτης·** ‖ μέσ. κ. γεν. βάλλω, τοποθετῶ ἔν τινι τόπῳ : Ἡσίοδ. Ἔργ.45 **πηδάλιον μὲν ὑπὲρ καπνοῦ καταθεῖο,**

Ἀριστφ.Ἱππ.489 τὰς μαχαίρας ἐνθαδὶ καταθήσομαι, Κόϊντ.12,303 ὤμοισι κατ' ἄμβροτα θήκατο τεύχη (ἐπὶ τῶν ὤμων του ἔθεσε τὰ . περιεβλήθη)· ‖ κ. μτφ. ἀποβάλλω ἀξίωμα, ἐξουσίαν : Πλούτ.Φάβ.9 καταθέσθαι τὴν μοναρχίαν· 2) μέσ. τακτοποιῶν τερματίζω, δίνω τέλος εἴς τινα ἐνέργειαν ἢ κατάστασιν : Θουκ.1,121 τὸν πόλεμον καταθησόμεθα ἐν καιρῷ, Δημ.425 οὕτω τὸν πόλεμον κατέθεντο· κ. παθ. : Θουκ.4,20 ξυμφορᾶς μετρίως κατατιθεμένης· 3) θέτω κατὰ μέρος τι καὶ φυλάττω διὰ τὸν ἑαυτόν μου, θέτω τὰ ἐμαυτοῦ κατὰ μέρος· κ. μέσ. : Ὀδ.Σ 45 καὶ ἐπὶ δόρπῳ κατεθέμεθα κνίσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες, Ἡρ.1,202 ἐξευρημένους σφι ἐς φορβὴν κατατίθεσθαι, Ξεν.ΚΠ 7,5,34 ταῦτα μὲν εἰς τὰς ἄκρας κατέθετο· 4) εἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἀγῶνας, θέτω, προβάλλω ὡς βραβεῖον : Ἰλ.Ψ 267 ἄπυρον κατέθηκε λέβητα, Ὀδ.Ω 91 κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα, Ἡσίοδ.Θ 539 τοῖς μὲν γὰρ σάρκας . . κατέθηκε· ‖ ὁμ. τοποθετῶ, βάζω ὡς σκοπόν, στόχον, σημάδι : Ὀδ.Τ 572 νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον τοὺς πελέκεας· 5) θέτω ἐν ἀσφαλείᾳ, εἰς μέρος ἀσφαλές, ἀσφαλίζω· κ. μέσ. : Θουκ.3,72 τοὺς πρέσβεις κατέθεντο εἰς Αἴγιναν, Ξεν.Ἑλλ.1,3,2 τὴν λείαν.. κατέθεντο εἰς τοὺς Βιθυνοὺς Θρᾷκας, Πλάτ.Πρωτ.314Α καταθέμενον οἴκαδε ἔξεστι συμβουλεύεσθαι· ‖ ὁμ. ἐπὶ δεσμωτῶν· κ. παθ. : Δημ.720 ὁπόσοι . . εἰσὶν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἢ τὸ λοιπὸν καταθῶσι· 6) μέσ. ἀποθέτω, τοποθετῶ ἐν τῇ μνήμῃ, φυλάττω ὡς ἀνάμνησιν : Θέογν.717 χρὴ . . γνώμην ταύτην καταθέσθαι, Πλάτ.Θεαίτ.209C διάφορόν τι μνημεῖον παρ' ἐμοὶ . . κατάθηται· ‖ ὁμ. καταγράφω, σημειῶ ἐν τῇ μνήμῃ : Πλάτ.Νόμ.858D εἰς μνήμην κατέθεντο συγγράψαντες, Δημ.1401 πάντα ταῦτα γέγραπται τὸν τρόπον ὃν τις ἂν εἰς βιβλίον κατάθοιτο· 7) θέτω ζήτημά τι εἰς τὸ μέσον, προτείνω κοινὴν συζήτησιν : Πλάτ.Φίλ.14 τὴν τοίνυν διαφορότητα, . . τοῦ ἀγαθοῦ . . κατατεθέντες εἰς τὸ μέσον· ὁμ. κ. μέσ. : Διον.Ἁλ.Ρητ. 9,4 γνώμην καταθέσθαι εἰς τὸ μέσον· ‖ καταθέτω, δημοσιεύω πρὸς γνωστοποίησιν : Πλάτ.Νόμ. 946Α εἰς τὴν ἀγορὰν γράμματα καταθέντες· ‖ θέτω, τοποθετῶ, βάλλω τι εἰς τὸ μέσον πρὸς κοινὴν χρῆσιν : Εὐρ.Κύκλ.547 κάτθες αὐτὸν εἰς τὸ μέσον, Ξεν.ΚΠ 2,1,14 καταθεὶς τὰ ὅπλα εἰς τὸ μέσον, Πλάτ.Πολ.369Ε τὸ αὐτοῦ ἔργον ἅπασι κοινὸν κατατιθέναι· ‖ δίδω, μεταβιβάζω εἴς τινά τι ἢ μέρος τινός : Ἡρ.3,80 ἐκέλευε ἐς μέσον Πέρσῃσι καταθεῖναι τὰ πρήγματα· 8) καταβάλλω, πληρώνω χρήματα, ἀποτίνω χρέος : Ἡρ. 9,120 ἑκατὸν τάλαντα καταθεῖναι τῷ θεῷ, Ἀριστφ.Βάτρ.176 εἰ μὴ καταθήσεις δύο δραχμάς, Θουκ.1,27 πεντήκοντα δραχμὰς καταθέντα Κορινθίας μένειν, Δημ.546 οὐ γάρ ἐστιν ὄφλημα ὅ τι χρὴ καταθέντα ἐπίτιμον γενέσθαι· ὁμ. κ. μέσ. : Πάπ. κατεθέμην ἐπὶ τὴν δημοσίαν τράπεζαν ὑπὲρ τέλους ἰχθυηρᾶς τάλαντον ἕν· 9) μτφ. χρησιμοποιῶ, δαπανῶ : Ἀπολλδ.Κωμ.13,4 τὴν ἀκμὴν . . πρός τι κατατιθέμενος, Πλούτ.Ἠθ.135D ὅπως εἰς καλόν τι καταθήσεσθαι τὴν σχολήν, Διόδ.Σ 9,13 τὴν τοῦ λέγειν δύναμιν εἰς τὴν τῶν ἀδικουμένων βοήθειαν κατατίθεσθαι· 10) πληρώνω, ἐκτελῶ ὅ τι ἔχω ὑποσχεθῆ : Πίνδ.Ν 7,75 νικῶντί γε χάριν . . οὐ τραχύς εἰμι καταθέμεν, Σοφ.ΟΚ 227 ἃ δ' ὑπόσχεο ποῖ καταθήσεις· ὁμ. κ. μέσ. : Συνέσ.52 ὅ τι ἂν ὑπὲρ τῆς τιμῆς κατάθῃ παρ' ἐμοὶ πολλαπλάσιον κείσεται· 11) λογαριάζω, σημειῶ ὡς πληρωμένον : Ἀριστφ.Εἰρ.1214 τί δῆτα τουτοινὶ καταθῶ σοι τοῖν λόφοιν, Ξεν. Οἰκ.9,8 δίχα δὲ καὶ τὰ εἰς ἐνιαυτὸν ἀπολελογισμένα κατέθεμεν· 12) καταθέτω, ἐνεχυριάζω, ὑποθηκεύω, ἀποταμιεύω, θησαυρίζω : Θέογν. 409 οὐδένα θησαυρὸν παισὶν καταθήσῃ, Ἡρ.5,92 εἰς τὸν κατέθηκε χῶρον τοῦ ξείνου τὴν παρακαταθήκην, Ἐπιγρ. κατατίθημι ἐνέχυρα, ὁμ. μηδὲν μήτε κατθέμεν μήτε διαλλάξασθαι, μήτε ἐξαλλοτριῶσαι· 13) ἐπισωρεύω, ἀποθηκεύω ἐπὶ τῇ ἐλπίδι μεγάλης τιμῆς ἐν τῷ μέλλοντι· κ. μέσ. : Λυσ. 22,9 ἐκέλευεν αὐτοὺς καταθέσθαι καρπούς· πρβλ. παροιμ. ἃ μὴ κατέθου μὴ ἀνέλου· ‖ ὁμ. κ. μτφ. : Ἡρ.7,220 καὶ βουλόμενον κλέος καταθέσθαι μούνην Σπαρτιητέων, Ξεν.Ἀν.7,6,34 κατατίθεσθαι ἀποστροφὴν ἑαυτῷ καὶ τοῖς παισίν· ‖ ὁμ. θησαυρίζω εὐγνωμοσύνην ἢ εὔνοιαν παρά τινι : Ἡρ.6,41 χάριτα μεγάλην καταθήσεσθαι, Ἡρωδιαν.Ρήτ.2,3,15 ἀνυπέρβλητον χάριν κατατίθεται ὁ πρῶτός τι δράσας ἀγαθόν· ὁμ. κ. παθ. : Ἡρ.3,6,2 μεγάλων μοι κατατεθεισῶν εἰς αὐτὸν εὐεργεσιῶν· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ ἔχθρας, μίσους· κ. μέσ. : Λυσ.2,22 ἔχθραν πρὸς ἐκείνους ὑπὲρ αὐτῶν καταθέσθαι, Μέν.626 κατέθετο μῖσος διπλάσιον τῆς οὐσίας· 14) μέσ. ἐκδηλῶ τὴν ὀργήν μου ἐναντίον τινός : Ξεν.Κυν.10,8 ᾧ ἂν προσπέσῃ ὁ κάπρος, εἰς τοῦτον τὴν ὀργὴν κατέθετο· 15) καταθέτω, τοποθετῶ ἐν τάφῳ, ἐνταφιάζω, θάπτω : ΚΔ Μᾶρκ.15,46 κατέθηκεν αὐτὸν ἐν τῷ μνημείῳ· ὁμ. κ. μέσ. : Ὀδ.Ω 190 οἵ κ' ἀπονίψαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων κατθέμενοι γοάοιεν, Ἐπιγρ. καμὼν ἀποθνήσκει καὶ κατατίθενται αὐτὸν πρόσθεν τῆς πόλεως· 16) ἀναφορ. πρὸς ὁδόν, χαράσσω, κατασκευάζω : Πίνδ.Π 5,90 εὐθύτομόν τε κατέθηκεν . . πεδιάδα . . ἔμμεν ἱππόκροτον σκυρωτὰν ὁδόν (σχόλ. «ἐποίησεν, ἀπειργάσατο»)· 17) θέτω ἐπὶ τῆς τραπέζης φαγητόν, στολίζω τράπεζαν, ὑπηρετῶ, βοηθῶ ἐν τραπέζῃ : Ἐπιφάν.71· 18) Ἐπιγρ. ἐν μτγν. τ. κατατίθω παραδίδω τι πρὸς φύλαξιν : ἀγγέλοις καταχθονίοις κατατίθω (δ.γρ.)· 19) πάπ. ἐπὶ σποράς, σπείρω : ἐφ' ᾧ σε ταύτης (τῆς ἀρούρας) καταθεῖναι ἐν οἷς βούλῃ γενήμασιν· 20) ἐπιβάλλω, προσδιορίζω, προστάττω : Παρμ.19,3 ὄνομα κατατίθεμαι· ‖ μτ. ἀπαρφ. ἀνακαινῶ τὴν ἀπόφασίν μου : αὐτ.53 μορφὰς κατέθεντο δύο γνώμας ὀνομάζειν· 21) πάπ. ποιοῦμαι πρὸ δικαστηρίου κατάθεσιν, μαρτυρίαν ἢ ὁμολογίαν, κ. μέσ. : τῶν μαρτύρων κατατιθεμένων ἐν ὑπομνήμασι· 22) μαν. συγκατατίθεμαι, παραδέχομαι, συναινῶ· Εὐστ.1261,19 «οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον καὶ ἐπὶ τοῦ ὁμολογητικῶς συγκατατίθεσθαι τὴν λέξιν (καταθέσθαι) τιθέασιν»· 23) πάπ. ὁρίζω διὰ διαθήκης : κατατίθεσθαι διαθηκιμαίαν βούλησιν· 24) μέσ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἐπιβάτας πλοίου, ἀποβιβάζω εἰς τὴν ξηράν, βγάζω στὴ στεριά, ξεμπαρκάρω : Λουκ. Ἀλέξ.57 καταθέμενος δὲ ἡμᾶς ἐν Αἰγιαλοῖς· ‖ ἐν ἀναλόγῳ σημ. κ. μτφ. : Σοφ.ΟΚ 1214 αἱ μακραὶ ἁμέραι κατέθεντο δὴ λύπας ἐγγυτέρω (ἔφερον τὰς λύπας πλησιέστερον)· 25) μέσ. παραμελῶ, δὲν προσέχω εἴς τινα, ἐξαιρῶ τῆς συζητήσεως : Πλάτ.Πρωτ.348Α καταθεμένους τοὺς ποιητὰς αὐτοὺς δι' ἡμῶν αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους τοὺς λόγους ποιεῖσθαι, Ξεν.Ἀπομν.1,4,15 μόνον σὲ ἐξαιροῦντες ἐν ἀμελείᾳ κατατίθενται (ἀμελῶς μεταχειρίζονται).

κατατίλλω (τίλλω) μτγν., ἀόρ. α' κατέτιλα τίλλω ἐξ ὁλοκλήρου, καταμαδῶ : Ἱππ.Φύσ.Παιδ.32 κατατίλλειν ῥάκος· ‖ μτφ. Ἡσ. ἐν λ. δρύπτεται «κατέτιλεν ἑαυτόν, ἐπὶ θρήνου» : ΠΔ Ἔσδρ.3,8,73 κατέτιλα τοῦ τριχώματος τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ πώγωνος.

κατατιλῶ-άω (τιλῶ) χέζων ἀφίεμαι ὑγρὸν ἀποπάτημα ἐπί τινος, καταχέζω τινά, κόπρον ὑγρὰν ἐκκρίνω, τσιρλίζω : Ἀριστφ.Ὀρν.1054 μέμνησ' ὅτε τῆς στήλης κατέτιλας ἑσπέρας,

'Αρτεμίδ.Δαλδ.2,24 **κατὰ τῆς κεφαλῆς κατατιλῆσαι·** κ. παθ. : 'Αριστφ.'Ορν.1117 **πᾶσι τοῖς ὄρνισι κατατιλώμενοι,** 'Αρτεμίδ.Δαλδ.2,26 **κατὰ τῆς κεφαλῆς κατατετιλῆσθαι.**

κατατιμωρῶ-έω 'Επιγρ. τιμωρῶ αὐστηρῶς.

κατατινάσσω μσν. ἐπιτατ. τοῦ τινάσσω βλ.λ.: Ψελλ. ἐν Σάθ.5,260.

κατατίτρησις-εως (κατατιτρῶ) μτγν. κατάτρησις βλ.λ. : Κρίτ.'Ιατρ.π.Γαλ.13,883.

κατατιτρῶ-άω μτγν. κατατετραίνω βλ.λ.

κατατιτρώσκω (τιτρώσκω), μέλλ. **κατατρώσω,** κατατραυματίζω, πληγώνω θανασίμως : Ξεν.'Αν. 4,1,10 **λίθοις καὶ τοξεύμασι κατέτρωσαν,** Πλούτ. Σόλ.30 **ἐπεὶ δὲ κατατρώσας αὑτὸς ἑαυτὸν ὁ Πεισίστρατος·** κ. παθ. : Πλούτ.Καῖσ.66 **καὶ πολλοὶ κατετρώθησαν ὑπ' ἀλλήλων·** || κ.μτφ. : Φίλ.1,156 **κατατετρωμένοι τὰς ψυχὰς ἐκ νοσημάτων·** **2)** ἀνοίγω ἀπόστημα : 'Αέτ.15,17 **ἔμπλαστρος κατατιτρώσκουσα.**

κατατιτύσκομαι μσν. ἀποθ. σκοπεύω, σημαδεύω ἐναντίον τινός : Εὐστ.1331,15 **διὸ πολλοὶ καὶ ῥαβδίοις ἢ καλαμίσκοις ἀλλήλων κατατιτύσκονται οἷα μὴ στοχαζόμενοι πληγῶν.**

καταταλῶ-άω ἀρχ. λεξ. ἐπιτ. τοῦ ἀχρ. τλῶ βλ.λ., κατατολμῶ· κ.μέσ.· 'Ησ.«κατετλᾶτο· κατετολμᾶτο».

κατατμήδην ἐπίρρ. μσν. κεχωρισμένως, κομματιαστά : Τζέτζ.'Εξήγ.'Ιλ.4,21.

κατάτμησις-εως νεώτ. ἡ εἰς μέρη τμῆσις, διαίρεσις : **κατάτμησις ὑφάσματος - ξύλου - κτήματος·** || νεώτ. βιολ. ἡ δι' ἀλλεπαλλήλων κυτταροτομιῶν διαίρεσις τοῦ γονιμοποιηθέντος ᾠοκυττάρου εἰς πολλὰ κύτταρα· || νεώτ. γεωλ. τὸ φαινόμενον τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν πετρωμάτων, κατὰ χώραν εὑρισκομένων, εἰς τροπέζας, πλάκας, στήλας, μεγάλα ἢ μικρὰ παραλληλεπίπεδα κ.ἄ.

κατάτμητοι κοραλλιογενεῖς φράκται νεώτ. οἱ σχηματιζόμενοι πλησίον τῶν κοραλλιογενῶν νήσων.

κατατοιόντα 'Ησ. «κατασκευάζοντα» (πιθ. «καταρτύοντα»).

κατατοιχογραφῶ-έω μτγν. γράφω ἐναντίον τινὸς ἐπὶ τοίχου, ἐπιγράφω ὕβρεις κατά τινος : Στράβ.14,5,14 **οἱ δὲ πρῶτον μὲν κατετοιχογράφησαν αὐτοῦ τοιαῦτα** (δ.γρ. κατετειχογράφησαν).

κατατοκίζω κάμνω τινὰ πτωχὸν λαμβάνων μεγάλους τόκους τῶν δανεισθέντων χρημάτων : 'Ανών. Βί.Θουκ.39 **ἅπαντας .. Αἰγινήτας κατατοκίζων ἀναστάτους ἐποίησε·** || παθ. ἐξαντλοῦμαι περιουσιακῶς, γίνομαι πτωχός, πληρώνων τόκους βαρεῖς : 'Αριστλ.Πολιτ.1316b,16 **ὅτι ἀσωτευόμενοι κατατοκιζόμενοι γίγνονται πένητες.**

κατατολμῶ-άω λίαν τολμηρῶς, ριψοκινδύνως ἢ παρατόλμως κατά τινος φέρομαι : Πολύβ.3,103,5 **πρὸς τὸ παραβάλλεσθαι καὶ κατατολμᾶν τῶν πολεμίων·** || αὐθαδῶς, θρασέως φέρομαι πρός τινα : Πολύβ.12,8,2 **πρὸς δὲ τούτοις κατατετολμηκέναι τῆς τῶν Λοκρῶν πόλεως,** Σέξτ.'Εμπ. Μαθ.7,27 **κατατολμᾶν τῆς κοινῆς πίστεως,** Φιλόστρ.'Επιστ.38 **ὁ πρῶτος κατατολμήσας θαλάττης,** Μηναῖ.12,7 Συνξ. **καὶ παραινέσας μὴ τῶν θείων κατατολμᾶν·** **2)** τολμῶ πέρα τοῦ προσήκοντος : Πολύβ.39,1,9 **κατατολμᾶν τοῦ καλῶς ἔχοντος·** || κ. μτ. γεν. κάμνω τολμηρὸν διάβημα διά τι : Πολύβ.15,25,28 **κατατολμᾶν τῆς τῶν ὅλων ἀρχῆς·** **3)** ἁπλῶς ἐπιτατ. τοῦ τολμῶ· ἀπολ. : Πολύβ.1,47,10 **ἐκώλυσεν τοὺς κατατολμῶντας καὶ πλέοντας εἰς τὸ Λιλύβαιον·** || κ. μτ. ἀπαρφ. : αὐτ.2,13,5 **ἐπιτάττειν ἢ πολεμεῖν οὐ κατετόλμων** (δ.γρ. ἐτόλμων), ΠΔ Μακκ.2,3,24 **ὥστε πάντας τοὺς κατατολμήσαντας συνελθεῖν·** || κ. μτ. αἰτ. : 'Ηλιόδ.Αἰθ.7,24 **ἔφοδον Βησσαέων .. κατατολμησάντων·** || κ. μτχ. παρακ. **κατατετολμημένοι οἱ** ἀπεγνωκότες : Φιλόδ.Στωϊκ.339,12.

κατατομή (ἡ) (τομή, τέμνω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐκ τῶν ἄνω μέχρι τῶν κάτω τομή, ἡ τελεία τομή, αὐλακωτὴ ἐντομή : Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,8,10 **διέζωσται ἡ κωδύα ταῖς κατατομαῖς τὸν αὐτὸν τρόπον τῷ μήκωνι,** 'Επιγρ. **λεῖα ἐκπεπονημένα ἄνευ κατατομῆς·** || νεώτ. εἰδ. ἡ κατακόρυφος τομὴ οἰκοδομήματος, κοσμήματος, σκεύους, πρὸς παράστασιν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἢ τῶν μερῶν τοῦ ὅλου : **κατατομὴ ναοῦ·** || μτφ. ἡ διαίρεσις, ὁ τρόπος τῆς διοικήσεως : Σέργ.Μακρ. ἐν Σάθ.3,378 **μὴ ἀνεχόμενος τὴν κατατομὴν τῆς διοικήσεως·** **2)** μέρος τι τοῦ ἀρχαίου θεάτρου· ΑΒ 270 «ὀρχήστρα ἢ διάζωμα», Φώτ. «κατατομή· ἡ ὀρχήστρα ἡ νῦν λεγομένη σῖγμα· ἢ μέρος τι τοῦ θεάτρου κατετμήθη, ἐπεὶ ἐν ὄρει κατεσκεύασται, ἢ κατὰ συμβεβηκὸς ὁ τόπος οὕτω καλεῖται ἢ τὸ νῦν λεγόμενον διάζωμα» : 'Υπερείδ.Δημ.ἀπ.3· **3)** ἐπιφάνεια, πρόσωπον βράχου, σκοπέλου : Φιλόχ.138 **ἐπέγραφεν ἐπὶ τὴν κατατομὴν τῆς πέτρας,** 'Επιγρ. **μέταλλον καὶ κατατομήν·** **4)** ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. ἐν τῇ **φυσιογνωμονικῇ** καὶ τῇ **ζωγραφικῇ**, ἡ καταγραφή, ἡ ἐκ τῶν πλαγίων ὄψις τῶν προσώπων, προφίλ : 'Ησ.,· **εἰς τὰ νομίσματα τὰ πρόσωπα συνήθως εἰκονίζονται ἐν κατατομῇ** **5)** πήρωσις, ἀκρωτηριασμός, ἀντίθ. περιτομή : ΚΔ Φιλ.3,2 **βλέπετε τὴν κατατομήν, ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περιτομή·** **6)** νεώτ. γεωμ. **ἐπίπεδον κατατομῆς** τὸ ἐπίπεδον τὸ κάθετον ἐπὶ τὰ δύο προβολικὰ ἐπίπεδα· **εὐθεῖα κατατομῆς** πᾶσα εὐθεῖα κειμένη ἐπὶ ἐπιπέδου ἐδάφους· **7)** νεώτ. ὀχυρωτ. σχεδιάγραμμα παριστάνον τὴν τομὴν ὀχυρώματός τινος εἰς ὡρισμένον σημεῖον αὐτοῦ ὑπὸ κατακορύφου ἐπιπέδου, εἴτε καθέτου ἐπὶ τῆς ὑπερασπιστρίας, εἴτε λοξοῦ πρὸς ταύτην.

κατατονία (ἡ) (κατατονῶ) νεώτ. ἰατρ. φαινόμενον σύνηθες τῆς πρωΐμου ἀνοίας ἢ τῆς γενικῆς παραλύσεως, ὁπότε τὸ σῶμα ἀκινητεῖ εἴτε αὐτομάτως εἴτε κατ' ἐπιβολὴν ἄλλου.

κατάτονος-ον (κατατείνω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ χαμηλὸς καὶ πλατύς, ἀντίθ. **ἀνάτονος** : Βιτρ.10,10,6, - **κατάτονος λίθος.**

κατατονῶ-έω μσν. γίνομαι ἐντελῶς ἄτονος, ἐξασθενῶ, ἀδυνατίζω, ἐκπίπτω· κ. παθ. : Θεαφύλ.Σ 3,120 **πρὸς τὸ ταπεινὸν καὶ κατητονημέναν ἀπέκλιναν·** **2)** ρηματ. π. κατατονία.

κατατόξευσις-εως (ἡ) (κατατοξεύω) σχόλ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατατοξεύω βλ.λ., ἡ διὰ τοῦ τόξου βολή : Σχόλ.'Οππ.'Αλ.4,559.

κατατοξεύω τοξεύω ἐναντίον τινός, βάλλω διὰ τῶν βελῶν τοῦ τόξου, ὅθ. κτ. ἐπέκτ. τοξεύων θανατώνω, σκοτώνω : 'Ηρ 3,36 **ἐλάμβανε τὸ τόξον ὡς κατατοξεύσων αὐτόν·** κ. παθ. : Ξεν.'Ελλ.4,7,6 **πολλοὶ ἂν καὶ ἄνδρες καὶ ἵπποι κατεταξεύθησαν·** || ἐν χρ. κ. μτφ. : 'Αριστφ.Νεφ.944 **ῥηματίοις καινοῖς αὐτὸν καὶ διανοίαις κατατοξεύσω,** Εὐνάπ.'Ιστ.ἀπ.263D **κατατοξεύειν τινὰ τὸ περιττὸν τῆς τρυφῆς·** **2)** ρηματ. π. κατατόξευσις.

κατατόπι (τὸ) δημ. κατατόπιον βλ.λ.

κατατοπιάζω δημ. τοποθετῶ, βάζω, ἀκουμπῶ, ἀπιθώνω : Βλαστ.Συνμ.49 ἐν λ. βάζω.

κατατοπίζω νεώτ. κ. δημ., παθ. **κατατοπίζομαι,** δημ. ἀόρ. **κατατοπίσθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **κατατοπισμένος,** καθοδηγῶ τινα σχετικῶς πρὸς τὰς καθ' ἕκαστα θέσεις τόπου τινός, τὸν προσανατολίζω, τοῦ δείχνω τὰ κατατόπια βλ.λ.1) : **μὲ κατατόπισε στὰ στενοσόκακα τῆς Πόλης·** κ. παθ. : καθοδηγοῦμαι, προσανατολίζομαι ὑπό τινος, ἀναφ. πρὸς τὰ μέρη τόπου τινός : **ἀπὸ ἕνα καλὸν ὁδηγὸν κατατοπίζεσαι αὐθημερὸν εἰς τὰς 'Αθήνας·** **2)** συνηθέστ. ἐν μέσ. σημ. λαμβάνω δι' ἰδίας ἐμοῦ προσπαθείας γνῶσιν τῶν καθ' ἕκα-

στα μερῶν, τοποθεσιῶν, ὁδῶν κττ. τόπου τινός· **3)** συνεκδ. μτφ. πληροφορῶ τινα ἐπαρκῶς περὶ καταστάσεως, ἧς δὲν εἶχε ἢ εἶχεν ἀτελῆ γνῶσιν, πεῖραν, οἷον περὶ ἠθῶν, ἐθίμων τόπου ἢ λαοῦ, περὶ ὀργανώσεως ἢ συστήματος ἢ ὑπηρεσίας τινὸς κττ. : **τὸν κατετόπισα στὶς συνήθειες τῆς ἐπαρχίας μας - εἰς τὴν ἐθιμοτυπίαν - εἰς τὰ τῆς λειτουργίας τοῦ ὑπουργείου μας**· ὁμ. κ. παθ. : **μελετῶ τὴν δικογραφίαν διὰ νὰ κατατοπισθῶ**· ‖ ἀνακοινῶ εἴς τινα τὰ καθ' ἕκαστα ζητήματός τινος, τὸν πληροφορῶ λεπτομερῶς περί τινος· κ. παθ. κ. ἐν μέσ. σημ.· **4)** εἰδ. ἐν ἀνσφ. πρὸς γνώσεις, πρὸς μάθησιν, διαφωτίζω τινά, παρέχω εἴς τινα τὰ στοιχεῖα διαφωτισμοῦ αὐτοῦ : **τὸν κατετόπισα κάπως εἰς τὴν ὀρθογραφίαν - εἰς τὴν ψυχολογίαν - εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ αὐτεξουσίου καὶ τοῦ ὑπευθύνου**· κ. παθ. κ. ἐν μέσ. σημ.· **5)** ρηματ. π. κατατόπισις, κατατόπισμα, κατατοπισμός, κατατοπίσιος.

κατατόπι(ον) [τὸ] μσν., νεώτ. κ. δημ. τόπος ἐπίσημος, θέσις, σταθμός : Νικηφ.Πατρ. Παραδρ. Πολέμ.5 **εἴ γε καλῶς καὶ ἀγρύπνως τὰ κατατόπια . . διαφυλάττωσιν**· **2)** νεώτ. κ. δημ. συχν. κτ. πληθ. αἱ λεπτομέρειαι τόπου τινός, αἱ τοποθεσίαι κυρ. αἱ εἰδ. ἢ κρύφιαι θέσεις περιοχῆς τινος : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 29,15 **κι ἀπὸ βουνήσια τὸ μέλι | κατατόπια, - δὲν ξαίρω τὰ κατατόπια τοῦ βουνοῦ - τῆς παλιᾶς πόλης**· **3)** τόπος διαμονῆς, κρησφύγετον : **στὸν Ὄλυμπο οἱ κλέφτες εἶχαν τὰ πιὸ πολλὰ κατατόπια τους, - πολλὰ κατατόπια τῆς κλεφταυριᾶς ἦταν στὸν Παρνασσό**· ‖ τόπος ἐν ᾧ εὑρίσκεται ἢ συχνάζει· ἢ διαμένει τις : **τὸ κατατόπι τοῦ Παπαδιαμάντη ἦταν στὸ Μοναστηράκι κι ἀργότερα τὸ καφενεῖο τῆς Δεξαμενῆς**· ‖ ἐν τῇ σημ. ταύτῃ κ. μτφ. : Ζερβ.Τραγ. Μύλου 104 **καὶ τὰ χρόνια ἕνα κατόπι | τ' ἄλλο τὰ 'σερνε ὁ καιρὸς | στοῦ χαμοῦ τὸ κατατόπι, - κατατόπια τοῦ Θανατᾶ εἶναι οἱ βάλτοι.**

κατατοπίσιος-α-ο [κατατόπι] ὁ κατατοπίζων, ντόπιος, τοπικός : Βλαστ.Συνμ.143 **ἐν λ. ντόπιας.**

κατατόπισις-εως [ἡ] [κατατοπίζω] νεώτ., δημ. -η ἡ πρᾶξις τοῦ κατατοπίζειν κ. κατατοπίζεσθαι, ὁ προσανατολισμός.

κατατόπισμα-ατος [τὸ] [κατατοπίζω] νεώτ. κ. δημ. κατατόπισις βλ.λ.

κατατοπισμός [ὁ] [κατατοπίζω] νεώτ. κ. δημ. κατατόπισις βλ.λ.

κατατορνεύω μτγν. τορνεύω τι καλῶς διὰ τοῦ τόρνου, καθιστῶ λεῖον, γυαλιστερό· παθ. : Ἥρων Πνευμ.1,28 **κατατετορνευμέναι τὴν ἐντὸς ἐπιφάνειαν πρὸς ἐμβολέα.**

κατατραγεῖν ἀπαρφ. δωρ. τ. τοῦ ἀορ. β' τοῦ ρ. κατατρώγω : Ἀριστφ.Ἀχ.809.

κατατραγῳδέω-ῶ μτγν. κ. μσν. ὡς ἐν τραγῳδίᾳ μεθ' ὑπερβολῶν διηγοῦμαι, περιγράφω ἐξωγκωμένως τι ἐν τῇ διηγήσει : Ἀχιλλ.Τάτ.6,4 **μηνύσαντος τὰ περὶ τῆς Λευκίππης καὶ κατατραγῳδοῦντος αὐτῆς τὸ κάλλος,** Εὐμάθ.150 **τὴν τῆς Πανθέας γλῶτταν εἰς Τυρσηνικὴν μετεχάλκευσε σάλπιγγα, κατατραγῳδοῦσαν τὰ κατ' ἐμέ**· ‖ μτ. γεν. ἢ μτ. δοτ. ὑπερβολικῶς ἐκφράζομαι, διηγοῦμαι κατά τινος : Ἀχιλλ.Τάτ.8,9 **τύραννον ἀποκαλῶν με καὶ ὅσα δὴ κατετραγῴδησέ μου,** Εὐμάθ.269 **ἐξ ὀδύνης κατατραγῳδήσει σοι τὸ ἐξιτήριον.**

κατατραυματίζω [τραυματίζω, τραῦμα] κ. μσν. κ. νεώτ., παθ. κ. μέσ. **κατατραυματίζομαι,** ἰων. παρακ. **κατατετρωματίσθαι,** ἐπιφέρω κατά τινος πολλὰ ἢ δεινὰ τραύματα, πληγάς : Πολύβ.3,67,3 **πολλοὺς . . ἀπέκτειναν, οὐκ ὀλίγους δὲ κατετραυμάτισαν, - τὸν κατετραυμάτισε διὰ μαχαίρας**· ‖ τραυματίζω εἰς πολλὰ μέρη ἢ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ σώματος : Ἀριστλ.Ἀθ.14,1 **κατατραυματίσας ἑαυτὸν** (ὁ Πεισίστρατος) **συνέπεισε τὸν δῆμον** [τραυματίσας ἑαυτὸν **εἰς** πολλὰ μέρη], Διόδ.Σ.13,95· ‖ παθ. ἐν μέσ. σημ. τραυματίζω ἐμαυτὸν δεινῶς ἢ εἰς πολλὰ μέρη τοῦ σώματος : **οἱ μανιακοὶ παράφρονες κατατραυματίζονται**· παθ. πάσχω, δέχομαι πολλὰ ἢ δεινὰ τραύματα, πληγὰς ὑπὸ ἄλλου προσ. ἢ πράγμ. ἐπαγομένας, ὅθ. ὑφίσταμαι φθοράν, ἀσθένωσιν : Ἡρ.7,212 **ἐλπίσαντες σφέας κατατετρωματίσθαι, - κατὰ τὴν πτῶσίν του ἀπὸ τοῦ βράχου κατετραυματίσθη, - ἐκ τῆς συγκρούσεως τῶν ὀχημάτων κατετραυματίσθησαν ἑπτά**· **2)** εἰδ. συνεκδ. ἐπὶ πλοίων πολεμικῶν, ἐπάγω σημαντικάς, καιρίας βλάβας, κατατρυπῶ, ὅθ. θέτω ἐκτὸς μάχης : Θουκ.7,41 **καταδύσαντες ἑπτὰ ναῦς καὶ κατατραυματίσαντες πολλάς**· **3)** ρηματ. π. νεώτ. κατατραυμάτισις, κατατραυματισμός.

κατατραυμάτισις-εως νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατατραυματίζω βλ.λ.ΙΙ : **ἡ κατατραυμάτισις ἣν ἔπαθεν ἐκ τῆς πτώσεως τὸν ἐκράτησεν ἐπὶ μῆνας κλινήρη.**

κατατραυματισμός [ὁ] νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατατραυματίζω βλ.λ.ΙΙ.

κατατραχύνομαι μσν. γίνομαι, ἀποβαίνω λίαν τραχύς : Φιλῆς Ι,200.

κατατρεγμός [ὁ] (κατατρέχω) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κατατρέχειν, ἡ καταδίωξις, καταφορά : Ζερβ.Μῦθ.Ζ 62 **γιὰ νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τὸν κατατρεγμὸ τοῦ στοιχείων, - κατατρεγμὸς τῆς τύχης.**

κατατρεπτικός ἡ-όν (κατατρέπω) μτγν. ὁ ἔχων τὴν δύναμιν, ἱκανὸς εἰς τὸ τρέπειν κάτω, εἰς τὸ ἀναστρέφειν μ. τὸ ἐπίρρ. κατατρεπτικῶς βλ.λ.

κατατρεπτικῶς (κατατρέπω) ἐπίρρ. μτγν. ἀνατρεπτικῶς, ἀναστρόφως : Στοβ.Ἐκλ.2,150 **ὅσα εἰσὶν ὁρμῆς κινητικὰ ἀνετικῶς ἐφ' ἕτερα καὶ μὴ κατατρεπτικῶς.**

κατατρέπω μτγν. κ. πάπ. τρέπω **εἰς φυγήν**· ‖ μέσ. καταβάλλω τινὰ : Γρηγ.Ναζ. **τοὺς ἰόντας εἰς χεῖρας ἀγχεμάχοις ὅπλοις, τῇ γλώσσῃ κατατρεπόμενος**· **2)** ρηματ. π. κατατρεπτικός.

κατατρέχω κ. μσν. κ. δημ., μέλλ. **καταδραμοῦμαι,** ἀόρ. **κατέδραμον** κ. παθ. ἐν ἀπαρφ. **καταδραμηθῆναι,** παρακ. **καταδεδράμηκα** κ. δημ. ἐν παθ. μτχ. **κατατρεγμένος,** τρέχω πρὸς τὰ κάτω : Ἡρ.7,192 **οἱ ἡμεροσκόποι καταδραμόντες δευτέρῃ ἡμέρῃ,** Ἀριστφ.Ἐκκλ.961 **δεῦρο δή, καὶ σύ μοι καταδραμοῦσα τὴν θύραν ἄνοιξον τήνδε,** Ξεν.Ἑλλ.4,7,6 **οἱ Κρῆτες εἰς Ναυπλίαν καταδεδραμηκότες**· **2)** ἐπὶ ναυτῶν, ἀποβιβάζομαι ἐν σπουδῇ, προσορμίζομαι, ἀράζω : Ξεν.Ἑλλ.5,1,12 **καὶ ναῦται κατοδεδραμηκότες**· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ ἐμπόρων : Πολύβ.3,91,2 **εἰς ἃ σχεδὸν ἐκ πάσης τῆς οἰκουμένης κατατρέχουσιν οἱ πλέοντες εἰς Ἰταλίαν**· ‖ κ. μτφ. : Πινδ.Ν 4,38 **φίλοισι γὰρ φίλος ἐλθὼν ξένιον ἄστυ κατέδραμεν Ἡρακλέος ὄλβιαν πρὸς αὐλάν**· **3)** μτβ. ὀνειδίζω, κατηγορῶ, συκοφαντῶ : Πλάτ.Νόμ.806C **τὸν ξένον ἐάσομεν τὴν Σπάρτην ἡμῖν οὕτω καταδραμεῖν,** Δίων Κ 36,27 **πολλὰ τὸν Καίσαρα κατέδραμε**· ‖ συνήθ. μτ. γεν. : Διαγ.Λ 2,135 **κατατρέχειν τῶν μάντεων,** Δίων Κ 61,10 **κατατρέχειν τῶν συνόρων τοῖς δυνάσταις,** Ἀθήν 5,220C **πικρῶς Ἀλκιβιάδου κατατρέχει ὡς οἰνόφλυγος**· ‖ μτ. ἐμπροθ. διορ. (κατά τινος) : Δίων Κ 36,44 **κατὰ τῆς βουλῆς κατέδραμε**· ‖ κ. μτ. διπλ. αἰτ. : αὐτ.50,2 **πολλὰ καὶ τὸν Καίσαρα κατέδραμε**· **4)** μτ. αἰτ. ἐνεργῶ ἐπιδρομήν, λεηλατῶ, καταστρέφω· Σουΐδ. « κατατρέχειν, ληΐζεσθαι, δῃοῦν, πορθεῖν, ἐπὶ μὲν ἐμψύχου γενικῇ - κατατρέχω νεβρῶν, - ἐπὶ δὲ ἀψύχου αἰτιατικῇ - κατατρέχει Αἴγυπτον » :

Θουκ.2,94 τὴν χώραν καταδραμόντες καὶ λεῖαν λαβόντες, Διον.Κωμ.3,5, Διόδ.Σ 2,44 πολλὴν χώραν ὅμορον καταδραμεῖν· 5) μτγν. συνεκδ. ἐν ἀναφ. πρὸς πρόσ. καταδυναστεύω, καταπιέζω, μτ. αἰτ. : ΠΔ Λευϊτ.26,37 ὑπερόψεται ὁ ἀδελφὸς τὸν ἀδελφὸν ὡσεὶ ἐν πολέμῳ, οὐδενὸς κατατρέχοντος (αὐτούς), Πάπ. κατατρέχει τοὺς γεωργούς· 6) νεώτ. κ. δημ. ὁμ. μτ. αἰτ. δυσμενῶς διακείμενος κατά τινος ἐνεργῶ ἐναντίον του, ἐπιδιώκω νὰ τὸν βλάψω, καταδιώκων τινὰ τὸν βλάπτω : Κάλβ.2,24 θηρία.. σὲ κατατρέχουν, Παπαδ.Χρ.Μηλ.58 (ἔκδ. Ἐλευθ.) καὶ τί σοῦ φταίει ὁ πατέρας μου καὶ τὸν κατατρέχεις; - μὲ κατατρέχει ἡ τύχη· κ. παθ. : Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,178 καὶ ἀπὸ Μπόγδανους κατατρεχθείς, Λασκαρ.Μυστ.174 κατατρεγμένοι μάλιστα ἀπὸ τὸν λαόν· 7) μτ. γενικ. ἐπέρχομαι : Θεόκρ.22,204 κὰδ δ' ἄρα αἱ βλεφάρων βαρὺς ἔδραμεν ὕπνος· 8) σπεύδω, ἐπιταχύνω : Πλούτ.Ἠθ.512Ε· 9) ἐπὶ ἐπιδέσμων, μετατοπίζομαι ὀλισθαίνων, γλιστρῶ : Γαλ.18(1),829.

κατάτρησις-εως (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ ἀνοίγειν ἢ ἔχειν ὀπήν, διατρύπησιν, συνήθ. κτ. πληθ.: Ἐπίκ.π.Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.890C γηΐναν πύκνευμα κισηροειδὲς ταῖς κατατρήσεσι εἶναι τὸν ἥλιον, - εἰς πετρώματα μαργῶν ἀπαντῶνται πολλαὶ κατατρήσεις· || γεν. ὀπή, ἄνοιγμα κωνοειδῶς εἰσέχον : Γαλ.19,443,1 ἕλκος.. ἔχον κατατρήσεις, Θωμ.Μ 784 αἱ τῶν ῥινῶν κατατρήσεις.

κατατριακοντουτίζω (τριακοντούτης) περαίνω, περνῶ, κωμ. λ. π. Ἀριστφ. ὅστις εἰσήγαγε τὰς τριακοντουτίδας σπονδὰς ὡς ἑταίρας, μετ' αἰσχροῦ λογοπαιγνίου ἐπὶ τῆς λέξεως ἀκοντίζω : Ἀριστφ.Ἱππ.1391 ἔξεστιν αὐτῶν κατατριακοντουτίσαι (σχόλ. «εἰς συνουσίαν αὐτὰς λαβεῖν»).

κατατριβή (ἡ) (κατατρίβω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ προστριβή, ἐπίθεσις φιμυθίου, φιμυθισμός : Κλήμ. Ἀλ.254· 2) ἡ διὰ τῆς παρελεύσεως χρόνου κατανάλωσις δυνάμεων, ἡ σπατάλη, ἀσωτεία : Διογ. Λ 6,24 τὴν Πλάτωνος διατριβὴν κατατριβὴν ὠνόμαζεν ὁ Διογένης, - ἡ κατατριβὴ τῶν δυνάμεων (ἡ διὰ τοῦ χρόνου φθορά, ἀπώλεια τῶν δυνάμεων), - ἡ κατατριβὴ τοῦ ἐχθροῦ - τῆς κυβερνήσεως (ἡ διὰ τοῦ χρόνου ἐξάντλησις).

κατατρίβω κ. νεώτ. κ. δημ., παρακ. κατατέτριφα, παθ. κατατρίβομαι, μέλλ. κατατριβήσομαι, τρίβω πολύ, διὰ συχνῆς τριβῆς ἀφανίζω, φθείρω : Ἀριστλ.Φυσ.253b,15 ὁ σταλαγμὸς κατατρίβει· || εἰδ. ἐπὶ ἐνδυμάτων, καταστρέφω διὰ τῆς χρήσεως : Θέογν 55 ἀμφὶ πλευρῇσι δορὰς αἰγῶν κατέτριβον, Ἀριστφ.ἀπ.345, Μητρόδ.ἀπ.55, Σουΐδ. τὴν χλαῖναν κατατρίβειν· || ἐν χρ.κ.μτφ. : Πλάτ. Φαίδ.91D μὴ πολλὰ δὴ σώματα καὶ πολλάκις κατατρίψασα ἡ ψυχή, Ἰσοκρ.Ἐπιστ.8,7 οἱ τὰ βήματα κατατετριφότες (οἱ συνεχῶς ἐμφανιζόμενοι ἐν τῷ βήματι), Λουκ.Παράσ.43 κατατρίβοντες τὸ τῆς ἀρετῆς ὄναμα (φέρω συχνὰ διὰ στόματος καὶ διαρκῶς καταφθείρω)· 2) πιέζω, ὠθῶ πρὸς τὰ κάτω· κ. παθ. : Θεόφρ.ΦΙ 6,6,10 κατατριβομένης πάτω τῆς ῥίζης· 3) ἐπὶ νήματος, στρίβω : Θεόκρ.24,77 περὶ γούνατι νῆμα χειρὶ κατατρίψοντι· 4) ἐπὶ προσ., ἐξαντλῶ, λίαν ἐξασθενῶ : Θουκ.8,46 αὐτοὺς περὶ ἑαυτοὺς τοὺς Ἕλληνας κατατρῖψαι· || κ. παθ. ἐντελῶς τρίβομαι, ἐξαντλοῦμαι : Ἀριστφ.Εἰρ 355 κατατετρίμμεθα πλανώμενοι, Ξεν.Ἀπομν.1,2,37 οἶμαι κατατετρῖφθαι αὐτοὺς ὑπὸ σοῦ διατεθρυλημένους, Πλούτ.Φάβ.19 κατατριβήσεσθαι περὶ τὸν πόλεμον· || νεώτ. μτφ. κ. παθ. φθείρομαι διὰ τῆς τριβῆς, χάνω τὴν ἐπιβολήν μου : ἡ κυβέρνησις κατετρίβη· 5) ἐπὶ χρόνου, δαπανῶ, διατρίβω, διέρχομαι : Δημ.1301 κατέτριψε τὴν ἡμέραν δημηγορῶν, Ἀριστλ.Η Νικ.1117b,35 ἀδολέσχους καλεῖ τοὺς φιλομύθους καὶ διηγητικοὺς καὶ τὰς ἡμέρας περὶ τῶν τυχόντων κατατρίβοντας, Ξεν.Ἀπομν.4,7,5 ἱκανὰ εἶναι κατατρίβειν ἀνθρώπου βίον· || κ. νεώτ. παθ. μτ. μτχ. ἢ ἐμπροθ. δοτ., νεώτ. μτ. ἐμπρ. αἰτ. (εἰς, μέ) : κατατρίβεται εἰς ζητήματα ἀνάξια προσοχῆς (χάνει τὸν καιρό του)· || διέρχομαι τὸν βίον, τὸν χρόνον μου : Ἀριστφ.ἀπ.221 αὐλοῖς καὶ λύραισι κατατέτριμμαι χρώμενος, Ξεν.Ἀπομν.3,4,1 στρατευόμενος κατατέτριμμαι, Θεμίστ. Λόγ.26,312C κατατρίβομαι ἐπί τινι, - κατατρίβεται εἰς ἀνάξια λόγου - εἰς ἀσήμαντα· || κ. μέσ. διέρχομαι τὸν χρόνον ματαιοπονῶν : Πλάτ. Πολ.405Β τὸ πολὺ τοῦ βίου ἐν δικαστηρίοις φεύγων τε καὶ διώκων κατατρίβηται· 6) ἐπὶ περιουσίας, κτημάτων, φθείρω, δαπανῶ, σπαταλῶ : Ξεν.ΚΠ 8,4,36 ἅπαντα καταδαπανᾶν καὶ κατατρίβειν· || κ. μτφ. ἐπὶ τοῦ λόγου : Διον.Ἁλ. Συνθ.11 κατατρίβω τὸν λόγον περί τι· 7) ρηματ. π. κατάτριψις, κατατριβή.

κατατριβομῶ-έω Ἐπιγρ. στρώνω τρεῖς στρώσεις λίθων.

κατατρίζω ἐπιτατ. τοῦ τρίζω βλ.λ., ἐπὶ τῶν μυῶν, ἐκφέρω συνεχῆ τριγμόν : Βατραχομ.88.

κατατρῖχιος-ον Ἡσ. ὁ λεπτὸς ὡς θρίξ, ὁ λίαν λεπτός.

κατάτριψις-εως (κατατρίβω) κ. νεώτ. τὸ πολὺ τρίψιμον, ἡ καταστροφή, κατατριβή, φθορά : Ἱππ.Ἐπιδ.6,3,1 ἡ κατάτριψις τῶν ὀργάνων.

κατατρομάζω νεώτ. κ. δημ. τρομάζω τινὰ καθ' ὑπερβολήν, ἐκφοβίζω τινά, ξαφνιάζω : κατατρόμαξε τὰ παιδιά· 2) συνήθ. ἀμτβ. τρομάζω πολύ, κατασκιάζομαι : μοῦ χτύπησαν τὴν πόρτα μεσάνυχτα καὶ κατατρόμαξα.

κατάτρομος-η-ο δημ. ὁ πλήρης φόβου, τρόμου, φοβιτσιάρης : Βλαστ.Συνμ.231ἐνλ.φοβιτσιάρης.

κατατροπά (ἁ) δωρ. ὄνομα μέρους τοῦ κιθαρῳδικοῦ νόμου : Πολυδ.4,66.

κατατροπή (ἡ) μτγν. ἡ κατ' ἄλλην ὄψιν, ἡ καὶ ἀντίθετον τροπή, ἀλλαγή : Διον.Περ.506,16.

κατάτροπος-ον ἀρχ.λεξ. ὁ πρὸς τὸ κάτω τετραμμένος, κατάντης· Ἡσ. «κατάτροπον· κάταντες»· || εἰδ. μουσ.· Πολυδ.4,66 «τὰ κατάτροπα καὶ μετακατάτροπα εἶναι μέρη τοῦ κιθαρῳδικοῦ νόμου».

κατατροπῶ-όω (τρέπω, τροπή) κ. μαν. κ. νεώτ., δημ. κατατροπώνω τρέπω εἰς φυγήν, νικῶ κατὰ κράτος : Αἴσωπ.175 αὐτοὺς κατατραπούσαι καὶ ἀναιρούσαι· || ὁμ. κ. μέσ. : Αἴσωπ.21 ὁ εἷς τὸν ἕτερον κατετροπώσατο· || κ. παθ. κτ. ἀόρ. τρέπομαι εἰς φυγήν, νικῶμαι : Ἰωσ.Γενέσ.46D κατατροπωθεὶς τῷ εὐτυχήματι, - ὁ ἐχθρὸς κατετροπώθη· 2) ρηματ.π. κατατρόπωσις.

κατατρόπωσις-εως (ἡ) (κατατροπῶ) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ κατατροπῶ, καὶ κατατροποῦμαι, ἡ εἰς φυγὴν τροπή, ἡ φυγή, ἡ ἧττα : Νικ.Χων.306C τὴν ἧτταν τούτων καὶ κατατρόπωσιν, - ἡ κατατρόπωσις τοῦ ἐχθροῦ.

κατατροχάδην (τροχάδην) ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἐξαιρέτως ταχύν, πολὺ τρέχοντας, βιαστικά, κ. μτφ. : Δούκ.23Α ὡς ἔλθοι (τὰ πράγματα) κατὰ τύχην καὶ κατατροχάδην.

κατατροχάζω μτγν. ἀναγκάζω τινὰ νὰ τρέχῃ ὅθ. προωθῶ, παρακινῶ : Ἐπιγρ. κατατροχάζειν τὴν εὐανδρίαν· 2) κατατρέχω βλ.λ.4), ἐπιτρέχω : Νεχέφ. ἐν Κατ.Ἀστρλ.Κ 7,141 (παθ.).

κατατροχίζω (τροχός) σχόλ. ἀνατρέπω, καταρρίπτω ἐξ ἅρματος : Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 1,752· 2) ὅ. ἐρμ. συντρίβω διὰ τοῦ τροχοῦ, ὅθ. ἡ μτχ. παθ. παρακ. κατατετροχισμένος ὁ τεθραυσμένος διὰ τροχοῦ, εἰς τὸν τροχόν : Φρύν.Σοφ.Παρ.114B (ἀποδοκιμάζων τὴν σημ. ταύτην).

κατατρυγῶ-άω μσν. ἐντελῶς τρυγῶ καὶ συγκομίζω : Εὐμάθ.433.

κατατρύζω μτγν. φλυαρῶ, τσαμπουνῶ ἐναντίον τινάς : Φιλόδ.ἐν ΑΠ 11,321.

κατατρυπῶ-άω μτγν., νεώτ. κ. δημ., παθ. **κατατρυπῶμαι**, δημ. **-ιέμαι** κ. μτχ. παθ. παρακ. **κατατρυπημένος**, πολὺ τρυπῶ, ἀνοίγω πολλὰς τρύπας εἴς τι πρᾶγμα ἢ σῶμα : Εὐστ.Πον.133,81· ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. ἀμτβ. : **κατατρύπησε τὸ φόρεμά μου.**

κατάτρυσμα-ατος (τό) μτγν. τὸ καταξέσχισμα, ἡ ἀμυχή : Ὀλυμπ.Κατ.2,424.

κατατρυφή (ἡ) Σουΐδ. ἡ ἀκολασία.

κατατρυφῶ-άω (τρυφῶ, τρυφή) μτγν. κ. μσν. ἀλαζονικῶς φέρομαι, χλευάζω τινά : Λουκ.ΖΤραγ. 53 **οὐ φέρων κατατρυφῶντα τὸν Δᾶμιν·** **2)** κ. μτ. γεν. μετὰ ἡδύτητος ἐνδιατρίβω ἐν τῷ λόγῳ, μετὰ πολλῆς ἡδονῆς διηγοῦμαί τι : ΠΔ Ψαλμ.36(37),4 **κατατρύφησον τοῦ κυρίου, καὶ δώσει σοι τὰ αἰτήματα τῆς καρδίας σου,** Εὐστ.1616,32 **τοῦ τῆς ἱστορίας λωτοῦ κατατρυφᾶν ταῖς φιλολόγοις διδόντες·** **3)** τρυφηλῶς διάγω, ἡδυπαθῶ, ἀσωτεύομαι· Ἡσ. «κατασπαταλῶ» : Εὐμάθ.186.

κατατρύχω κ. νεώτ., παθ. **κατατρύχομαι** καταπονῶ, ἐξαιρέτως λυπῶ, ἐξαντλῶ, βασανίζω τινά : Ἰλ.Ρ 225 **τὰ φρονέων δώροισι κατατρύχω καὶ ἐδωδῇ λαούς,** Θεόκρ.1,78 **Δάφνι, τίς τυ κατατρύχει ;,** Λουκ.Ἑρμότ.77 **πονεῖς κατατρύχων σεαυτόν,** Πάπ. **εἶδον ἐκεῖνον κατατρύχοντα τοὺς ἐμούς, - τὸν κατατρύχει ἡ νευρασθένεια·** κ. παθ. : Εὐρ.Μήδ.1100 **μελέτῃ κατατρυχομένους τὸν ἅπαντα χρόνον,** Καλλιγ.Θάν.Βλ.158 **προτιμῶντες τὴν κατατρυχομένην Ἑλλάδα, - κατατρύχεται ὑπὸ φόβου - ὑπὸ νευρασθενείας - ὑπὸ ἀνεχείας.**

κατατρύω κατατρύχω βλ.λ.· κ. παθ. : Ξεν.ΚΠ 5, 4,6 **διὰ τὸ κατατετρῦσθαι ὑπὸ τῆς πορείας** (ἀμφ.)· κ. μέσ. : Νίκ.Ἀλεξ.593 **κατατρύσαιο δὲ γυῖα** (σχόλ. «κατισχνῶσαι τὰ μέλη, ἐξαντλῆσαι»).

κατατρώγω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **κατατρώξομαι**, ἀόρ. β' **κατέτρἄγον,** νεώτ. **κατέφαγον** κ. δημ. (ἐ)**κατάφαγα**, δημ. μτχ. παθ. παρακ. **καταφαγωμένος**, τρώγω ἐντελῶς, εἰδ. χόρτα ἢ καρπούς : Κρατῖν.143 **τὸν ὀπτότατον κατατρώξομαι,** Ἀριστφ.Ἀχ 809 **τὰς ἰσχάδας κατέτραγον,** Θεόκρ. 5,115 **τὰ Φιλώνδα σῦκα κατατρώγοντες,** Λουκ. Ἀπολ.5· ‖ νεώτ. κ. μτφ. ἐπὶ τοῦ πυρός : Σολωμ. Ἐθν.Ὕμν.100,1 **κατατρώγει ὡσὰν τὴν σχίζα | τόπους ἄμετρα ὑψηλούς·** ‖ κ.μτ.γεν. : Πλούτ.Ἀρτξ.3 **τερμίνθου κατατραγεῖν·** κ. παθ. μτφ. : Ἀριστλ. Πρ.925a 31, Εὐστ.Πον.83,91 **κατατρωγόμενος κόλακι, θηρίῳ ὑπούλῳ·** **2)** νεώτ. μτφ. δαπανῶ, σπαταλῶ ἀσώτως : **κατέφαγεν ἅπασαν τὴν περιουσίαν του·** **3)** νεώτ. μτφ. βασανίζω τι καθ' ὑπερβολήν, κατατρύχω : **τὸν κατατρώγει ἡ ζήλεια·** **4)** ρηματ. π. καταφάγωμα.

κατατρωματίζω Ἰων. τ. τοῦ κατατραυματίζω.

κατατρωξείω μσν. ἐφετ. τοῦ κατατρώγω, ἐπιθυμῶ νὰ κατσφάγω : Παχυμ.ΓΜιχ.Παλ.154C **δίκην κυνῶν ἀγαθὰς χώρας κατατρωξείοντες.**

κατατσακίζω δημ. θραύω, σπάζω, τσακίζω τι εἰς πολλὰ τεμάχια ἐντελῶς· **2)** μτφ. καταπονῶ, καταβασανίζω, κουράζω καθ' ὑπερβολήν τινα : **τὸν κατατσάκισαν τὰ ξενύχτια·** **3)** εἰδ. ἐπὶ συγκρούσεως πολεμικῆς, κατατροπῶ βλ.λ.

καταττικίζω σχόλ. ὁμιλῶ ἢ γράφω κατὰ τὴν ἀττικὴν διάλεκτον· Σχόλ.π.Γρηγ.Ναζ.40 «**κατεγλωττισμένον**· κατηττικισμένον, κατὰ τὰς διαλέκτους τῶν Ἑλλήνων ἐκφερόμενον».

κατατυγχάνω, μέλλ. **κατατεύξομαι,** ἐπιτυγχάνω τὸν σκοπόν μου, φθάνω εἰς τὸ τέρμα τῶν προσπαθειῶν μου : Δημάδ.6 **κατατυγχάνω τῆς ἐλπίδος,** Διόδ.Σ 13,3 **τῆς στρατείας κατατυχεῖν προσευχόμενοι** (ἵνα ἡ ἐκστρατεία ἀποβῇ ἐπιτυχής)· **2)** ἀπολ. εἶμαι **ἐπιτυχής,εὐτυχής,** τυχηρός· ἀντιθ.ἐξαμαρτάνω : Δημ.288 **ἂν δ' ἄρα μὴ συμβῇ κατατυχεῖν,** Ἀριστλ.Πολ.1330a,37 **τὴν θέσιν εὔχεσθαι δεῖ κατατυγχάνειν** (ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῆς πόλεως πρέπει νὰ εὔχηταί τις νὰ εἶναι ἐπιτυχὴς εἰς τοὺς πολίτας)· κ. παθ. : Εὐρύφ.π.Στοβ.4,39,27· **3)** κ. μτ. δοτ. λαγχάνω, τυγχάνω εἰς τὸ μερίδιόν τινος : Προκ. 644 **τοῖς βασιλικοῖς ἱπποστασίοις κατατυγχάνειν·** **4)** Ἐπιγρ. κτ. μτχ. ὁ ἑκάστοτε διατελῶν ἔν τινι ὑπουργήματι : **ὁ κατατυγχάνων ἀρτυτήρ.**

κατατυλίττω μτγν., νεώτ. **-ίσσω,** δημ. **κατατυλίγω** ἐντελῶς τυλίσσω, μαζεύω· κ. παθ. : Ἐπιφάν. 2,262B· **2)** νεώτ. κ. δημ. καλύπτω, σκεπάζω ἐπιμελῶς· κ. παθ. : Χριστόπ.Λυρ.97,21 **κατέβα μέσ' στὰ σπλάχνα τους** (τῶν ὀρέων) **τὰ κατατυλιγμένα.**

κατατύμβιος-ον μσν. ὁ ἐπὶ τοῦ τύμβου, ἐπὶ τοῦ τάφου : Σάθ. ἐν Προλόγῳ 1,29 **καὶ οἰμωγῶν καὶ δακρύων ἐκ μακροῦ ἐπισπένδων, . . κατατύμβια καλλιερήματα.**

κατατυμβοχοῶ-έω μτγν. κατασκευάζω μὲ χῶμα τύμβον, τάφον : Γαλ.ἀπ.ἀνών.262 (ἀμφ.), Ἡσ.

κατατυπία νεώτ. μέθοδος, βασιζομένη ἐπὶ τῆς χημικῆς καταλυτικῆς δράσεως, δι' ἧς ἄνευ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ φωτὸς δύναται νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ φωτογραφικὴ τύπωσις.

κατατύπτω (τύπτω) κτυπῶ λίαν, κτυπῶ, πλήττω μέχρι θραύσεως : Σχόλ.Εὐρ.Ἱππ.977· **2)** μέσ. τύπτω τὸ στῆθός μου, στερνοκοποῦμαι : Σαπφ.62 **καττύπτεσθε, κόραι·** ‖ Ἐπιγρ. κ. μτ. αἰτ. κτυπῶ τὸ στῆθός μου διά τινα ἢ διά τι : **Εὔκλειτον . . κατετύψατο μήτηρ.**

κατατῡπῶ-όω (τυπῶ, τύπος) μτγν. ἀπεικονίζω, ἐκτυπώνω : Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.546C **τὰς εἰκόνας ἐν τοῖς αἰσθητοῖς κατατυποῦν.**

κατατῠραννεύω μσν. εἶμαι τύραννος, ἄρχω τυραννικῶς, καταπιέζω, μτ. γεν. : Εὐφροὶμ 6,3964, Νικ.Χων.483,9.

κατατυραννῶ-έω μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., παθ. **-οῦμαι,** δημ. παθ. ἀόρ. **κατατυραννήθηκα** κ. μτχ. παθ. παρακ. **κατατυραννημένος,** εἶμαι τύραννος, τυραννικῶς ἄρχω, καταπιέζω, βασανίζω : Σύμμ. ΠΔ Ἀο.16,13 **κατατυραννεῖς βιαίως·** παθ. : Σέργ. Μακρ. ἐν Σάθ.8,233 **οὐχ ἧττον δὲ κατετυραννοῦντο καὶ ἐδιώκοντο οἱ ὀρθόδοξοι.**

κατατῡρεύω μσν. ἐπιτατ. τοῦ τυρεύω βλ.λ.· μτφ. παρασκευάζω, μαγειρεύω· κ. παθ. : Θεοφύλ. Σ 149,25 **ὁ ἐμφύλιος κατατυρεύεται πόλεμος·** **2)** ρηματ. π. κατάτυρος.

κατάτῡρος-ον (τυρός) ὁ πεπασμένος, κεκαλυμμένος μὲ πολὺν τυρόν : Ἀρχέστρ.ἀπ.57,8 **κατάτυρα καὶ κατέλαια λίαν.**

κατατωθάζω μτγν. ἐμπαίζω, μυκτηρίζω τινά : Ἡλιόδ.Αἰθ.6,2 **παλλῷ γέλωτι τῶν ἄλλων κατατωθάζων ἐτύγχανε·** ‖ ἀπολ. : Λιβάν.Διηγ.4,1054,11 **θυροκοποῦντες κατατωθάζουσι·** ‖ κ. μτ. αἰτ.· Σουΐδ.

καταυαίνω, μτγν. κ. καθ-, μέλλ. **καταυανῶ,** καταξηραίνω : Ἀρχίλ.61 **ὁ Σείριος καταυανεῖ ὀξὺς ἐλλάμπων,** Λυκόφρ.397, Λουκ.Ἐρωτ.12 **οὐδὲ αὐτὰ γέροντος ἤδη χρόνου πολιὰ καθαύαινεν.**

καταυγάζω μτγν. κ. νεώτ. καταφωτίζω, ἐκλάμπω, φωτίζω, μτ. αἰτ. : Στράβ.2,5,42 **πρὸ τοῦ ὄρθρου καὶ μετὰ τὴν ἑσπέραν ἤδη καταυγάζει τὸν περὶ τὴν ἀνατολὴν ἢ τὴν δύσιν ἀέρα,** Σέξτ. Ἐμπ.Μαθ.9,247, Ἡλιόδ.Αἰθ.1,1 **ἡλίου καταυγάζοντος τὰς ἀκρωρείας·** κ. παθ. : Φίλ.1,150, Ἡλιόδ. Αἰθ.7,7 **ὑπ' ἀκτῖνος ἐκ νεφῶν διαττούσης καταυγασθείς,** Μηναῖ.3,5 Θεοτ. **καταυγασθεὶς τὴν διάνοιαν·** **2)** ἐπὶ τοῦ ἡλίου ἢ τῆς σελήνης, θαμβῶ διὰ τῆς λάμψεως : Μηναῖ.12,3 Θεοτ. **ὁ ἐκλάμψας Ἥλιος καταυγάζει Δέσποινα·** ‖ ἐν χρ. τὸ ἐνεργ. ἀντὶ παθ. : ΘέωνΣμ.193H· κ. παθ. : Ἰουλ. Λόγ.3,109C· ‖ κ.μτφ. : Θεμίστ.Λόγ.15,192a **ἡ ἀγαθοεργία σου καταυγάζει πάντας·** **3)** ἀμτβ. φωτίζω, λάμπω, φέγγω λαμπρῶς : Ἡλιόδ.Αἰθ.5,32 κα-

ταυγάζουσαν στολῇ χρυσοῦφεϊ 4) μέσ. ἀτενίζω πρός τι, θεῶμαι : Ἀπολλ.Ρ 4,1248, ΑΠ.9,58 **κατηυγασάμην Ζῆνα** 5) ρηματ. π. καταύγασμα, καταυγασμός, καταυγάστειρα, καταυγαστήρ.

καταύγασμα-τος (τὸ) (καταυγάζω) μσν. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καταυγάζω, ὁ φωτισμός, ἡ λάμψις : Θεοφύλ.Σ 43Λ **ὑπὸ τὰ ἑωθινὰ καταυγάσματα περισχιζομένου τοῦ σκότους.**

καταυγασμός (ὁ) (καταυγάζω) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ καταυγάζω, ὁ φωτισμός.

καταυγάστειρα (ἡ) (καταυγάζω) θηλ. τοῦ ἀχρ. π.ἀρχ. καταυγαστήρ, ἐπὶ τῆς σελήνης, ἡ καταυγάζουσα : Ὀρφ.Ὕμν.9,6.

καταυγαστήρ-ῆρος (ὁ) (καταυγάζω) νεώτ. ἐξάρτημα λαμπτήρων, συγκεντροῦν καὶ κατευθῦνον τὸ φῶς πρὸς ὡρισμένην φοράν, ἀμπαζούρ.

καταύγεια (ἡ) (καταυγῶ) μτγν. ὁ καταυγασμός, τὸ καθαρὸν ἢ λαμπρὸν φῶς : Ἀριστέ.Ι 307.

καταυγῶ-έω μτγν. ἐν παθ. ἐπὶ πλανητῶν ἀκολουθούντων τὸν ἥλιον, ἀποκρύπτομαι : Γέμιν.12,7.

καταύδησις-εως (ἡ) (καταυδῶ) ἡ πρᾶξις τοῦ καταυδῶ, τὸ μεγαλοφώνως ὁμιλεῖν, ἡ δυνατὴ ὁμιλία, ἡ κραυγή : Ἱππ.Παραγγ.14.

καταυδῶ-άω ἐκφέρω τι, φανερώνω, δημοσίᾳ κηρύττω : Σοφ.Ἀντ.86 **οἴμοι, καταύδα.**

καταυθαδίζω μτγν., μέσ. **καταυθαδίζομαι** κ. **καταυθαδιάζομαι** εἶμαι αὐθάδης, ἰσχυραγνώμων, ἐνεργῶ ἢ ὁμιλῶ αὐθαδῶς ἢ μετὰ περιφρονήσεως κατά τινος : Σουΐδ.· ὁμ. κ. μέσ. : Μέν.Πρ. 102D· 2) προκαλῶ, περιφρονῶ· κ. μέσ. : Ἰουστ. Νεαρ.21,1 **καταυθαδιάζομαι τῶν νόμων.**

καταυθεντῶ-έω μτγν. ἐπιτατ. ἀντὶ αὐθεντῶ βλ. : Μαλάλ.1 361,6 **ὡς πατρίκιος καταυθεντῶν ὑπὸ αὐτοῦ Θεοδοσίου.**

καταῦθι ἐπίρρ. καὶ πάλιν, αὖθις, ἄλλη μιὰ φορά : Ἀπολλ.Ρ 1,1079· || ἐν Ὀδ.Κ 567 **ἑζόμενοι δὲ κατ' αὖθι γόων τίλλοντό τε χαίτας** (ἡ κατ' ἀνήκει εἰς τὸ ρῆμα).

καταυλακίζω μσν. τέμνω, ἀνοίγω αὔλακας, ἀροτριῶ· μτφ. κάμνω βαθείας πληγάς, κατατραυματίζω· κ. παθ. : Χριστ.Πάσχ.1479 **μέλη αἱμόφυρτα καὶ κατηυλακισμένα.**

καταύλησις-εως (ἡ) (καταυλῶ) ἡ πρᾶξις τοῦ καταυλῶ, ἡ παραμονή, ἡ διαμονή : Θεόφρ.Φl 4, 11,5, Ἀπολλ.Παραδ.49· 2) τὸ παίζειν τὸν αὐλόν, θέλγειν ἢ θέλγεσθαι διὰ τοῦ αὐλοῦ : Σωρ.2,29.

καταυλίζομαι κ. νεώτ., ἀόρ. **κατηυλίσθην**, μτγν. **κατηυλισάμην**, εἶμαι ὑπὸ τὴν σκέπην, ὑπὸ τὴν στέγην, κατοικῶ, διαμένω ὑπὸ σκηνήν : Ἱππῶν.59 (δ.γρ.), Εὐρ.Ρῆσ.518 **νῦν μὲν καταυλίσθητε** (ἀμφ), Ξεν.Ἀν.7,5,15 **κατηυλίσθησαν δ' ἐν τῷ πεδίῳ**, Πλούτ.Πύρρ.27 **ὁ μὲν γὰρ Πύρρος . . κατηυλίσατο·** 2) ρηματ. π. καταυλίσματα, καταυλισμός.

καταυλίσματα (τὰ) (καταυλίζομαι) μτγν. αἱ κατοικίαι, τὰ καταλύματα : Ἰω.Λυδ.Ρωμ.2,21.

καταυλισμός (ὁ) (καταυλίζομαι) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ καταυλίζεσθαι, τόπος ἐν ᾧ προχείρως στρατοπεδεύει ἢ διανυκτερεύει ὁ στρατός· || νεώτ. στρατ. ἡ ἐν ἐκστρατείᾳ παραμονὴ τῶν μὲν ἀνδρῶν ὑπὸ σκηνάς, ἀντίσκηνα, σκέπαστρα ἢ καὶ ἐν ὑπαίθρῳ, τῶν δὲ κτηνῶν ἐν ὑπαίθρῳ.

κάταυλος-ον Ἡσ. « κατηυλημένον· ἀναπεπταμένον ».

καταυλῶ-έω παίζω τινὶ τὸν αὐλόν, τέρπω, θέλγω διὰ τῆς αὐλήσεως, διὰ τοῦ ᾄσματος, διὰ τοῦ αὐλοῦ εὐχαριστῶ, μτ. γεν. : Πλάτ.Νόμ.790Ε **αἱ μητέρες διὰ τῆς μελῳδίας καταυλοῦσι τῶν δυσυπνούντων παιδίων**, Αἰλ.Ζ1 12,44 **αὐλὸν ἐργασάμενοι καὶ ἐμπνέοντες εἰς αὐτόν.. τῶν προειρημένων καταυλοῦσι·** κ. μτ. αἰτ. : Ἀλκίφρ.2,1· || παθ. ὑποτάσσομαι, μαλάσσομαι διὰ τῆς μελῳδίας τοῦ αὐλοῦ : Πτολ.Ἁρμ.2,12 **τὸν μονόχορδον κανόνα παρέχειν ταῖς αἰσθήσεσι καταυλούμενον·** || μτφ. : Εὐρ.Ἡρ.871 **χορεύσω καὶ καταυλήσω φόβῳ** (φουσκώνω ἐκ φόβου, ὅπως ἡ ἀκοὴ ἐκ τοῦ ἤχου τοῦ αὐλοῦ)· || ἐπὶ προσ. κ. παθ. : Πλάτ.Πολ. 561C **διαζῶ . . μεθύων καὶ καταυλούμενος** (διάγω τὸν βίον ἐν μέθῃ καὶ ὑπὸ τοὺς ἤχους μουσικῆς), Ποσειδών.10J **καταυλοῦμαι πρὸς χελωνίδος φόφους** (εὐχαριστοῦμαι εἰς τοὺς . .), Καλλ.ἀπ.10,3Ρ· 2) μτ. γεν. τόπου, κάμνω τόπον τινὰ νὰ ἠχῇ ἐκ τοῦ αὐλοῦ : Θεόφρ.ἀπ.87, Ἀθήν.624Β **εἰ καταυλήσοι τις τοῦ τόπου τῇ φρυγιστὶ ἁρμονίᾳ·** || κ. παθ. ἀντηχῶ ἐκ τῆς μουσικῆς αὐλοῦ : Πλούτ.Ἀντ.56 **μία νῆσος.. κατηυλεῖτο καὶ κατεψάλλετο·** 3) μτφ. παθ. περίγελως γίγνομαι, γελοιοποιοῦμαι : Ἀνών. π.Σουΐδ. **γελώμενοι καὶ καταυλούμενοι**, Πορφ. Χριστ.34· 4) μτ. αἰτ. πράγμ. παίζω εἰς τὸν αὐλόν : Δοῦρ.16J· || κ. παθ. ἔχω παιχθῇ τῇ συνοδείᾳ αὐλοῦ : Διον.Ἁλ.Ρωμ.2,19 **καταυλούμενοι πρὸς τῶν ἑπομένων τὰ μητρῷα μέλη·** 5) ρηματ. π. καταύλησις.

καταύστηρος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν αὐστηρός, δύστροπος : Ἀρρ.Ἐπικτ.1,25,15.

καταυστής (ὁ) (καταύω) Ἡσ. καταδυστής.

κάταυτα ἐπίρρ. μσν. πάραυτα, ἀμέσως : Χρον. Μορ.5836 **κι ἐγὼ κάταυτα νὰ διαβῶ κι ἀπεδῶ νὰ μισέψω.**

καταυτόθι ἐπίρρ. αὐτοῦ, ἐπὶ τόπου, στὸν τόπο : Ἀπολλ.Ρ 2,16,776. (π.Ὁμ.ἐσφ.γρ. ἀντὶ κατ' αὐτόθι· ἡ **κατὰ** ἀνήκει εἰς τὸ ρῆμα).

καταυτοί πάπ. καθ' ἑαυτούς, οἱ ἴδιοι : **αὐτοὶ καταυτοί.**

καταυχένιος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐπὶ τοῦ αὐχένος : Ρουφῖν.Ἐπιγρ.ἐν ΑΠ 5,72 **χερσὶ καταυχενίους λυσαμένη πλοκάμους·** 2) νεώτ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τεμάχιον ὑφάσματος κρεμάμενον ἀπὸ τοῦ ὀπισθίου μέρους στρατιωτικοῦ πηληκίου καὶ καλύπτον τὸν αὐχένα πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἢ τῆς βροχῆς.

κάταυχμος-ον μσν. ὁ ἐξ ἐλλείψεως ὕδατος ξηρός, ὁ κατάξηρος, ὁ πάσχων τὴν ἔλλειψιν ὕδατος : Θεοφύλ.Σ 5,124Β **ἄστυ . . τῷ καταύχμῳ τῆς ὑδρεύσεως πεφυκὸς πρὸς πολιορκίαν ἀπρόσιτον.**

καταυχῶ-έω μεγαλαυχῶ διά τι, ὑπερηφανεύομαι : Αἰσχ.Πέρσ.352 **πλήθει καταυχήσας νεῶν.**

καταύω καθαιρῶ, καταστρέφω : Ἀλκμ.95 **τὰν Μῶσαν καταύσεις·** || Ἡσ. « καθαῦσαι· ἀφανίσαι» αὐτ. «καταῦσαι· καταυλῆσαι, καταδῦσαι ».

καταφαγᾶς-ᾶ (ὁ) κατωφαγᾶς βλ.

καταφαγεῖν ἐν χρ. ὡς ἀόρ. β' τοῦ κατεσθίω βλ., δωρ. ἀπαρφ. -ῆμεν, μτγν. μέλλ. **καταφάγομαι**, κατατρώγω, ἀφανίζω : Ἰλ.Β 317 **αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε**, Ἡρ.2,141 **μῦς ἀρουραίους κατὰ μὲν φαγεῖν τοὺς φαρετρεῶνας αὐτῶν**, Λουκ. Μισθ.Συν.17 **τὰ παρατεθέντα συλλαβὼν κατέφαγε·** 2) δαπανῶ εἰς φαγητόν, ἀναλίσκω, κατασπαταλῶ : Ὀδ.Γ 315 **μή τοι κατὰ πάντα φάγωσιν κτήματα δασσάμενοι**, Αἰσχίν.1,96 **ἐνταῦθα δὴ ἐτράπετο ἐπὶ τὸ καταφαγεῖν τὴν πατρῴαν οὐσίαν**, Μέν.349,4 **καταφαγεῖν τὴν πατρῴαν γῆν.**

καταφάγωμα (τὸ) δημ. φάγωμα, βρῶσις.

καταφαιδρύνω μτγν. ποιῶ τι φαιδρόν, λαμπρόν, λαμπρύνω τι : Εὐσ.Βί.Κωνστ.3,34, Μηναῖ.3,19 Ὠδ.7 **θείας εὐωδίας δόξῃ φωτοειδεῖ Ἰησοῦς καταφαιδρύνει σε.**

καταφαίνω κ. νεώτ., δωρ. ἀόρ. α' **-έφανα**, φαίνω τι ἐντελῶς, φανερώνω, κάμνω γνωστόν : Πίνδ. Ν 10,11 **Ζεὺς ἐπ' Ἀλκμήναν Δανάαν τε μολὼν τοῦτον κατέφανε λόγον·** || παθ., μέλλ. **-φανήσομαι**, γίνομαι ὁρατός, ἐμφανίζομαι : Ὕμν.Ἀπόλλ. 431, Ἡρ.7,51 **τὸ μὴ ἅμα ἀρχῇ πᾶν τέλος καταφαίνεσθαι**, Εὐρ.ἀπ.781,65 **καταφανήσεται** (ἀμφ. δ.γρ. κακὰ φανήσεται), Θουκ.5,6 **κατεφαίνετο**

πάντα αὐτόθεν, Πλούτ.Λούκ.27 κατεφάνη καὶ κατεῖδε πρὸς τοῖς Τιγρανοκέρτοις ἐπικαθήμενον τὸ στράτευμα· κ. άμτφ. ένεργ. : Ὀρφ.Ἀργ. 370,762· **2)** παθ. εἶμαι ἐντελῶς φανερός, σαφής: Ἡρ.3,69 τῷ Ὀτάνῃ μᾶλλον κατεφαίνετο τὸ πρῆγμα, Πλούτ.Ἠθ.40C ὅσα τοιαῦτα μᾶλλον ἀκρωμένοις ἐφ᾽ ἑτέρων ἢ λέγουσιν ἐφ᾽ ἑαυτῶν καταφαίνεται· ‖ όμ. άπροσ. φαίνεται : Πλάτ.Φίλ. 16C θεῶν μὲν εἰς ἀνθρώπου δόσις, ὥς γε καταφαίνεται ἐμοί, αὐτ.Χαρμ.172C τεκμαίρομαι δέ, ὅτι μοι ἄτοπ᾽ ἄττα καταφαίνεται περὶ σωφροσύνης, εἰ τοιοῦτόν ἐστιν· ‖ κ. γεν. μτ. άπαρφ. κ. μτχ. κ. άπολ. φαίνομαι : Ἡρ.1,58 αἰεί κοτε τῇ αὐτῇ διαχρᾶται, ὡς ἐμοὶ καταφαίνεται εἶναι, αὐτ.3,130 κατεφάνη τῷ Δαρείῳ τεχνάζειν (ὁ Δαρεῖος άντελήφθη ὅτι αὐτὸς παρεσκεύαζε τεχνάσματα), Ξεν.Οἰκ.7,2 οὐκ ἔνδον γε διατρίβεις οὐδὲ τοιαύτη σου ἡ ἕξις τοῦ σώματος καταφαίνεται, Πλάτ.Νόμ.712Ε ταὐτόν σοι πάθος.., καγὼ φαίνομαι πεπονθέναι, αὐτ.631Α ὀρθῶς ἔτι μοὶ κατεφάνης λέγων, Δημ.348 ὁ δ᾽ ἀντιλέγων ὄχλος ἄλλως καὶ βασκανία κατεφαίνετο.

καταφαίρετος-ον μτγν. ὃν ἐντελῶς ἀφήρεσεν ἢ ἀφαιρεῖ τις, ὁ ἀφαιρεθείς, ἄφαντος.

καταφάνεια (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. καθαρότης, διαφάνεια : Πλούτ.Ἠθ.914F καταφάνεια καὶ γαλήνη· **2)** σαφήνεια, ἐνάργεια : αὐτ.715F καταφάνειαν ποιεῖν ἐν τοῖς λόγοις.

καταφάνερα ἐπίρρ. δημ. φανερά, ὁλοφάνερα.

καταφάνερος-η-ο δημ. φανερός, ὁλοφάνερος.

καταφανής-οῦς-ές κ. νεώτ. σαφῶς φαινόμενος, κατάδηλος, φανερός, ὁλοφάνερος : Ξεν.Ἀν. 1,8,8 οὔπω καταφανεῖς ἦσαν οἱ πολέμιοι, αὐτ. ΚΠ 3,3,28 ἐν περιτεταφρευμένῳ μὲν καταφανεῖ δέ· **2)** φανερός, σαφής, ἐναργής : Ἡρ.2,120 πανωλεθρίῃ ἀπολόμενοι καταφανὲς τοῦτο τοῖσι ἀνθρώποισι ποιήσωσι, Ἰσοκρ.11,4 πειράσομαί σοι ποιῆσαι καταφανές, Πλάτ.Γοργ.453C ὡς μάλιστ᾽ ἂν ἡμῖν καταφανὲς ποιοῖ περὶ ὅτου λέγεται· ‖ όμ. καταφανές ἐστί τι καταφαίνεται : Ἱππ.Κατ᾽ Ἰητρ.3· κ. συγκρ. : Πλάτ.Νόμ.812Α τοῦτό γ᾽ αὐτὸ ἔσται καταφανέστερον· κ. ὑπερθ. : αὐτ. Θεαίτ.186Ε καὶ μάλιστά γε νῦν καταφανέστατον γέγονεν ἄλλο ὂν αἰσθήσεως ἐπιστήμη· ‖ συχν. μτ. μτχ. ἢ ἑπομένου ὅτι : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.1 ἐν πολλοῖσι μὲν καὶ (νοτοι) οἷσι λέγουσι καταφανέες εἰσὶ ἁμαρτάνοντες, Ἀντιφ.5,82 πολλοὶ δὴ καταφανεῖς ἐγένοντο οὐχ ὅσιοι ὄντες, Ἀνδοκ.1,116 καταφανὴς ἦν τῇ βουλῇ αὐτὸς θεὶς τὴν ἱκετηρίαν, Θουκ.5,16 καταφανέστερος εἶναι κακουργῶν, Ξεν.Οἰκ.1,20 καὶ αὐτοῖς τοῖς ἐξαπατηθεῖσι καταφανεῖς γίγνονται ὅτι λῦπαι ἄρα ἦσαν ἡδοναῖς περιπεπεμμέναι, Πλάτ.Πολιτ.265D ὅ γε βασιλεὺς ἡμῖν αὖ καταφανὴς ὅτι κολοβὸν ἀγέλην τινὰ κεράτων νομεύει· ‖ νεώτ. πρόδηλος, εὐνόητος : ἔγινε καταφανὴς ὁ σκοπός του.

καταφανίζω μαν. κ. νεώτ, ἐπιτατ. τοῦ ἀφανίζω, ἐκ τῆς ὄψεως ἀφαιρῶ, ἐξαφανίζω, καταστρέφω· Ἡσ. ἐν λ. καταδηώσαντες : Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.1142, Χριστόπ.Ποιήμ.91,24 (ἐκδ. Φέξη) κι ἀπὸ τῆς γῆς τὸ πρόσωπον νὰ σᾶς καταφανίζουν.

καταφαντάζομαι μτγν. εἶμαι ὅμοιος, μτ.δοτ.: Ἑρμεί.Ἀλ.π.Σταθ.1,49,44.

καταφαντικός-ή-όν ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ καταφατικός βλ.λ. : Νουμήν.Ἀπ.π.Εὐσ.Εὐάγγ.Προπ.14,8.

καταφαντός-ή-όν μτγν. ὃν δύναταί τις νὰ βεβαιώσῃ, ὁ καταφάσεως δεκτικός, ἀντίθ. ἀποφαντός : Διογ.Λ 7,65, Σουΐδ. ἐν λ. ἀξίωμα.

καταφανῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐμφανῶς, φανερῶς : Ἀριστφ.Ἱππ.943 κἀμοὶ δοκεῖ καὶ τἄλλά γ᾽ εἶναι καταφανῶς ἀγαθὸς πολίτης, Δημ.932 ὑπό τε τῶν μαρτύρων καὶ αὐτοὶ ὑφ᾽ ἑαυτῶν ἐλέγχονται οὑτωσὶ καταφανῶς· κ. συγκρ. -ἔστερον : Θουκ.8,46 τὴν ἀκμὴν τοῦ ναυτικοῦ αὐτῶν ἀφείλετο .. τά τε ἄλλα καταφανέστερον ἢ ὥστε λανθάνειν οὐ προθύμως ξυνεπολέμει.

κατάφαρκτος-ον ἀρχ.ἀττ. τ. τοῦ κατάφρακτος.

καταφαρμακεύω δίδω ὡρισμένας δόσεις φαρμάκων : Ἀλέξ.Τραλλ.9,3· **2)** ἀλείφω μὲ φάρμακα ἢ φιμύθια : Λουκ.Ἔρωτ.39 τὰ πρόσωπα φαρμάκοις ποικίλοις καταφαρμακεύουσαι γραῖες· **3)** γοητεύω, μαγεύω : Πλάτ.Φαῖδρ.242Ε διὰ τοῦ ἐμοῦ στόματος καταφαρμακευθέντος ὑπὸ σοῦ ἐλέχθη (παθ.), Πλούτ.Ἠθ.141Β ὁ βασιλεὺς Φίλιππος ἤρα Θεσσαλῆς γυναικὸς αἰτίαν ἐχούσης καταφαρμακεύειν αὐτόν· **4)** δηλητηριάζω : αὐτ.Δίων 3 τὴν μητέρα τῆς .. αἰτιασάμενος καταφαρμακεύειν τὴν Ἀριστομάχην ἀπέκτεινε.

καταφαρμάσσω διὰ φαρμάκων δηλητηριάζω : Ἡρ.2,181 ὦ γύναι, κατά με ἐφάρμαξας καὶ ἔστι τοι οὐδεμία μηχανὴ μὴ οὐκ ἀπολωλέναι κάκιστα γυναικῶν πασέων· **2)** μτφ. γοητεύω, μαγεύω : Πλούτ.Δίων 14 κατεπᾴδων καὶ καταφαρμάσσων τῷ Πλάτωνος λόγῳ Διόνυσον.

καταφασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. διαταραχὴ τοῦ λεκτικοῦ, συνισταμένη εἰς τὴν ἐπανάληψιν ἀποκρίσεων τοῦ πάσχοντος.

κατάφασις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. βεβαίωσις, πρότασις βεβαιωτική : Πλάτ.Ὅρ.413C ἀλήθεια ἕξις ἐν καταφάσει καὶ ἀποφάσει, Ἀριστλ.ΗΝικ. 6,2 ἔστι δ᾽ ὅπερ ἐν διανοίᾳ κατάφασις καὶ ἀπόφασις, τοῦτ᾽ ἐν ὀρέξει δίωξις καὶ φυγή, Θεοφύλ.Βουλγ.Ἐπιστ.40 καὶ ἦν τῷ ποιμένι ἀπόφασις ἡ τῆς ἀληθείας κατάφασις· ‖ όμ. βεβαιωτικὸν μόριον : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ.124,9.

καταφάσκω μτγν., μσν. κ. νεώτ. κατάφημι, ἐπιβεβαιώνω, λέγω ναί : Φιλόδ.Εὐσ.123,Φιλ.1,104 καταφάσκει καὶ ἐπινεύει λέγων, Γαλ.10,37 καταφάσκειν περί τινος, Θεοφύλ.Σ.Ἱστ.77,11 ὡς δ᾽ οἱ περιεστῶτες αὐτὸν κατέφασκον· ‖ κ.μτ. γεν. : Εὐστ. Πον.50,81 τὴν χρυσοχόον ταύτην καῦσιν οὐ καταφάσκειν ἔχω τοῦ Χαλδαϊκοῦ· ‖ όμ. ἀποκρίνομαι καταφατικῶς : Γαλ.7,526 καταφάσκειν ἐρώτησιν· κ. παθ. : Ἀπολλ.Δύσκ.Σύντ.245,12· ‖ όμ. παθ. θεωροῦμαι ὡς : Εὐστ.Πον.114,68 οὐδὲ συγγραφεὺς εἴ που μνήμας τοιαύτας ὑποκινεῖ, καταφάσκεται εἰς μνησίκακον.

καταφατίζω δηλῶ, ὑπόσχομαι : Ἀριστλ.Ἀθ.7,1 οἱ δ᾽ ἐννέα ἄρχοντες ὀμνύοντες πρὸς τῷ λίθῳ κατεφάτιζον, Πλούτ.Σόλ.25.

καταφατικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ δηλῶν κατάφασιν, ἐπιβεβαίωσιν, βεβαιωτικός : Ἀριστλ.ΑΠρ. 24a,16 καταφατικὸς λόγος, αὐτ.25a,3 καταφατικαὶ προτάσεις, Στωϊκ.ἀπ.2,56 καταφατικὸν ἀξίωμα· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. καταφατικόν ἢ κατάφασις βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.1047D, Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ. 122,13· ‖ καταφατικὴ κρίσις νεώτ. λογ. κρίσις ἐν τῇ ὁποίᾳ τὸ κατηγορούμενον καταφάσκει κατὰ τοῦ ὑποκειμένου· **2)** ἐμφατικός : Ἀπολλ. Δύσκ.Ἀντων.49,11 (συγκρ.).

καταφατικῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπιβεβαιωτικῶς : Ἀριστλ.ΑΠρ.64a,15, Γαλ.16,328, Εὐστ. 92,22 καταφατικῶς ὀμόσει.

καταφαυλίζω μτγν. φαῦλον, εὐτελὲς λέγω τι, καταφρονῶ : Πλούτ.Ἀλέξ.28 ὁ καταφαυλίζων μου τὸ δεῖπνον.

καταφέγγω μτγν. φέγγω, φωτίζω : Μάξ.Τύρ.19,6 (παθ.)· **2)** καταπλήττω, θαμπώνω διὰ τῆς ρητορικῆς λαμπρότητος : Λογγῖν.34,4 ὥσπερ καταβροντᾷ καὶ καταφέγγει (διόρθ. -φλέγει).

καταφεῖραι Ἐπιγρ. κατενέγκοι, εὐκτ. ἀόρ. του καταφέρω βλ.λ.

καταφέρεια (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ κλίσις, προδιάθεσις, ροπή : Ἀθήν.8,352C ὁμοιότητι δ᾽ εἰς κατα-

φέρειαν ἡδονῆς [τὴν πόλιν μνηστήρων] εἰκάζων· **2**) ἀπολ. ἀσέλγεια : Εὐστ 827,31.

καταφερής-οῦς-ές ὁ πρὸς τὰ κάτω φερόμενος, κλίνων : Ἡρ.2,63 **εὖτ' ἂν δὲ γίνηται καταφερὴς ὁ ἥλιος** [εἰς τὴν δύσιν κλίνῃ]· ὁμ. **καταφερὴς ἐπί τι ἢ πρός τι** (ἀντίθ. εὐθύς) κεκλιμένος πρός τινα τόπον : Ἱππ.Ἄρθρ.57,αὐτ.75· ‖ **καταφερὴς φυγὴ** ἡ πρὸς τὰ κάτω, τὸν κατήφορον : Πολύβ 2,68,7 εἰς **τὸ τὴν φυγὴν ἐπὶ πολὺ καταφερῆ καὶ κρημνώδη γενέσθαι τοῖς πολεμίοις**· ‖ **καταφερὴς κοιλία** ἡ διάρροια : Διεύχ.π.Ὀρειβ.4,7,21· ‖ ἐπὶ ἐδάφους, κατωφερής, ἐπικλινής : Ξεν.Κυν.10,9 **καταφερὲς χωρίον**· ‖ μτφ. ὁρμητικός, κατὰ κεφαλῆς φερόμενος : Διον.Ἁλ.Δημ.40 **ἐπιτρόχαλος καὶ καταφερὴς ἡ ῥύσις τῆς λέξεως**· **2**) ὁ ἐπιρρεπής, ὁ ἔχων κλίσιν ἢ ῥοπὴν πρός τι, ἰδ.πρὸς σαρκικὰς ἀπολαύσεις : Πλούτ.Ἀλέξ.23 **ἦν δὲ καὶ πρὸς οἶνον ἧττον ἢ ἐδόκει καταφερής**, Ἀθήν.13,589D **ἦν δ' οὗτος ἀνὴρ πρὸς ἀφροδίσια πάνυ καταφερής**· ‖ ἀπολ. ἀσελγής, λάγνος : Διογ.Λ 4,40 **φιλομειρακιός τε ἦν καὶ καταφερής**, Σωρ.1,38 (συγκρ.). Φώτ. ἐν λ. μύραινα.

καταφέρνω δημ. φέρω τι εἰς πέρας, κατορθώνω, ἐπιτυγχάνω : **τὰ κατάφερε καὶ διωρίστηκε**, - **δὲν τὰ καταφέρνει στὸ ράφιμο**· κ. φρ. **καλὰ μαῦ τὴν κατάφερες** (τὴ δουλειά)· **2**) πείθω, καταπείθω, κάμνω τινὰ νὰ πεισθῇ, νὰ ὑποκύψῃ : **μὲ κατάφερε καὶ τὸν δάνεισα**, - **τὸν κατάφερα νὰ φύγουμε μαζί**· **3**) καταβάλλω, ὑπερβάλλω, ὑπερισχύω : **τὸν καταφέρνει στὸ πάλεμα**· κ. μτφ. ἐν φρ. **αὐτὸς καταφέρνει ἕνα ἀρνὶ** (εἶναι ἱκανὸς νὰ φάγῃ, νὰ καταβροχθίσῃ ἕνα ἀρνί)· **4**) καταφέρω, ἐπιφέρω μεθ' ὁρμῆς, κτυπῶ : **τοῦ κατάφερε μιὰ μὲ τὴν καρέκλα στὸ κεφάλι καὶ τὸν ἔρριξε κάτω.**

καταφερτζῆς (ὁ) δημ. ὁ ἐπιδιώκων καὶ ἐπιτυγχάνων τοῦ σκοποῦ του δι' οἱωνδήποτε ἔστω καὶ οὐχὶ ἐντίμων μέσων· ‖ ὁ ἐπιτήδειος.

καταφέρω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. **κατοίσω** κ. **-οίσομαι**, ἀόρ. α' **κατήνεγκα**, ἀπαρφ. **-ενεγκεῖν**, δωρ. **κατέφειρα**, φέρω κάτω : Ἰλ.Χ 425 **οὗ μ' ἄχος ὀξὺ κατοίσεται Ἄϊδος εἴσω** (ἡ θλῖψις θὰ μὲ φέρῃ κάτω εἰς τὸν τάφον), Αἰσχ.Εὐμ.370 **βαρυπεσῆ καταφέρω ποδὸς ἀκμάν**· ἐπὶ ποταμῶν : Ἀριστλ. Θαυμ.833b,17 **καταφέρειν χρυσίον**, αὐτ.Πρ.935a,16 **καταφέρειν γῆν**· κ. κωμ. : Μεταγ.6,1 **ὁ Κρᾶθις ἡμῖν καταφέρει μάζας**· ‖ ἰδ. ἐπὶ κοπτερῶν ἐργαλείων : Αἰλ.ΖΙ 11,32 **καταφέρειν τὴν σμινύην**, Λουκ. Τίμ.7 **βαρεῖαν καταφέρων τὴν δίκελλαν**· ‖ μτ. δοτ. ἀντικ. ἢ γενικ. ἀπλ. κατεβάζω : Πλούτ.Ἠθ.236E **καταφέρειν τὸ ξίφος τῷ πολεμίῳ**, Ἀχιλλ.Τάτ.1,3 **καταφέρειν τὴν ἅρπην τῆς ἰξύος**, Ἀλκίφρ.3,66 **καταφέρειν τῶν γνάθων τὸ ξυρόν**· κ. μτφ. : ΠΔ Γέν.37,2 **κατήνεγκαν Ἰωσὴφ ψόγον πονηρὸν πρὸς Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν**· ‖ ἀπολ. καταβιβάζω κτύπημα : Λουκ.Θε.Δ 8 **διελέ μου τὴν κεφαλὴν ἐς δύο κατενεγκών**, αὐτ.Τίμ.40 **σκάπτε .. βαθείας καταφέρων**· **2**) καταστρέφω, καθαιρῶ, κρημνίζω : Πολύβ.4,64,11 **τοὺς λοιποὺς πύργους τοὺς κατὰ τὴν χώραν ἐπέταξε τοῖς προνομεύουσι καταφέρειν**, Φιλούμ.Δηλητ.10,4 **καταφέρειν ἥλους**· **3**) πληρώνω, καταβάλλω : Ἀριστλ.Οἰκ.1348a,2, Πολύβ.1,62,9 **ἀργυρίου κατενεγκεῖν Καρχηδονίους Ῥωμαίοις ἐν ἔτεσιν εἴκοσι**, Πλούτ.Περ.28 **τὰ δ' ἐν χρόνῳ ῥητῷ ταξάμενοι κατοίσειν ὁμήρους ἔδωκαν**· **4**) ἀδειάζω, κενώνω : Ἰώσ.ΠΙ 5,9,4 **καταφέρειν τὰ σπλάγχνα μετὰ τῶν σιτίων**· **5**) ἀναφέρω πρᾶγμά τι : Δημ.545 **μηκέτι καταφερέτωσαν ἀπὸ τούτου ἐφ' ἕτερον δικαστήριον** (διόρθ. μεταφερέτωσαν)· **6**) ἀνάγω, φέρω εἴς τι, εἰς ὑπολογισμὸν κτπ. : Πλούτ.Νομ.18 **πλῆθος ἐτῶν ἐπὶ ταῖς γενεαλογίαις καταφέρουσιν**, Πλωτῖν.1,4,1 **καταφέρειν τὸ τῆς εὐδαιμονίας εἰς τὰ ζῷα**· **7**) παθ.φέρομαι πρὸς τὸ κάτω ὑπὸ ποταμοῦ : Ἡρ.1,93 **τοῦ ἐκ Τμώλου καταφερομένου ψήγματος**· ‖ φέρομαι ἐκ τόπου ὑψηλοτέρου εἰς κατώτερον : Δημ.1158 **τὰ ὑπόλοιπα σκεύη .. διὰ τὴν χρείαν κατηνέχθη**, Μηναῖ.6,14 Συνξ. **εὐξαμένου αὐτοῦ, ὑετὸς κατηνέχθη ἐπὶ μόνου αὐτοῦ**· ‖ ὁμ. κινοῦμαι ὁρμητικῶς πρὸς τὰ κάτω, ἀποφέρομαι, ἐκκρίνομαι, ἐπὶ ὑγρῶν : Ἱππ.Ἐπιδ.6,8,18,Ὀρειβ.43 **ἡ κοιλία ἐν τῷ πυρέσσειν καταφέρεται** (εἰς τὴν διάρροιαν), Γεωπ.14,7,27 **ᾠῶν τὸ μὲν ἀποδέον ἐπιπολάζει, τὸ δὲ πλῆρες καταφέρεται κάτω**· κ. νεώτ. ἐπὶ δακρύων : Παπαδ. Χρ.Μηλ.64 **τὰ δάκρυα ἅτινα κατεφέροντο ἐπὶ τὰς ἀκμαίας εἰσέτι παρειὰς τῆς μήπω τεσσακονταετοῦς ταύτης γυναικός, ἦσαν δρόσος καὶ ἁγίασμα**· ‖ ὁμ. καλύπτομαι ὑπὸ στρώματος, ἐπὶ τῆς νόσου τοῦ ὀφθαλμοῦ καταρράκτου : Γαλ. 7,89 **κατενεχθέντος τοῦ ὑποχύματος**· ‖ ὁμ. καταβαίνω, βυθίζομαι : Ἀριστλ.ΖΙ 590b,8 **καταφέρεσθαι γὰρ οὐ δύνανται πάλιν ῥᾳδίως**· ἐπὶ τοῦ ἡλίου, τῆς σελήνης κτπ., δύω : αὐτ.552b,21 **καταφερομένου δὲ τοῦ ἡλίου ἀπομαραίνεται**, Πλούτ. Νικ.21 **καταφερομένης σελήνης καὶ περισκιαζομένης ὅπλοις πολλαῖς**· ‖ ὁμ. σβέννυμαι : αὐτ. Καῖσ.69 **πρὸς τὸ τοῦ λύχνου φῶς ἤδη καταφεραμένου σκεψάμενος ὄψιν εἶδε φοβεράν**· ‖ καταστρέφομαι, χαλνῶ : Θεόφρ.ΦΙ 4,13,5 **καταφέρεται (ἡ ἄμπελος)**· ‖ ὁμ. πίπτω κάτω, ἐπὶ χορευτῶν : Κριτί.36D **καταφέρεσθαι ἐπὶ τὴν γῆν**· ‖ κ.ἐπὶ ἀσθενοῦς προσ. : Γαλ.7,591 **καταφέρεσθαι καθάπερ νεκρόν**· ‖ ἀλλὰ καὶ κατέρχομαι ἐκ τῆς κλίνης, **ἐπὶ ἀσθενοῦς**: αὐτ.18(2),60 **καταφέρεσθαι ἐπὶ πόδας**· ‖ ὁμ. πίπτω κάτω, χύνομαι, ἐπὶ τῆς βροχῆς : Γεωπ.5,2,16 **ὄμβρων καταφερομένων**, Ἡσ. ἐν λ. Πεντέλεια· ‖ καταπίπτω : Πλούτ.Δίων 44 **πολλῶν ἤδη φλεγομένων (οἰκιῶν) καὶ καταφερομένων ἐπὶ τοὺς διαθέοντας**, Σωρ.2,84 **ἀφ' ὕψους κατενεχθεῖσα γυνή**· ‖ ὁμ. καταβαρύνομαι, καταβυθίζομαι : Ἱππ.Ἐπιδ.4,45 **καταφέρεσθαι ἐντοῖσιν ὕπνοισι** (ἀμφ.), Ἀριστλ.Ἐνυπν.456b,31 **καταφέρεσθαι καὶ νυστάζειν**, Λουκ.Ἑταιρ.Δ 2,4 **τοιαῦτα παρακούων αὐτῆς ἐς ὕπνον κατηνέχθην**, ΚΔ Πράξ.20,9 **καταφερόμενος ὕπνῳ βαθεῖ**, Ἀθήν.11, 461C **κατηνέχθη ὑπὸ μέθης**· ‖ εὑρίσκομαι ἐν ἡμικωματώδει καταστάσει : Γαλ.16,497 **ἀγρυπνεῖν τε ἅμα καὶ καταφέρεσθαι**· ‖ κ. ἀπολ. πίπτω εἰς ὕπνον, ἀντίθ. ἐγείρεσθαι : Ἀριστλ.ΖΓ 779a,9 **καθεύδουσι καὶ καταφέρονται πάλιν**· **8**) φέρω ὀπίσω, φέρω εἰς τὸν οἶκον : Ἀριστφ.Ἀχ.955 **χὤπως κατοίσεις αὐτὸν εὐλαβούμενος**· ‖ ἐπὶ τρικυμιῶν, ὠθῶ εἰς τὴν ξηράν : Θουκ.4,3 **ὁ χειμὼν κατήνεγκε τὰς ναῦς ἐς τὴν Πύλον**, Πολύβ.3,24,11 **ἐὰν δὲ χειμὼν κατενέγκῃ, ἐν πένθ' ἡμέραις ἀποτρεχέτω**· κ. παθ. : Θουκ.1,137 **καταφέρεται χειμῶνι ἐς τὸ Ἀθηναίων στρατόπεδον**· κ. γεν. παθ. ἐν πάπ. ἐπὶ φορτίων, ἐξάγομαι εἰς τὴν ξηράν, ἐκφορτοῦμαι· **9**) φέρομαι εἴς τι σημεῖον, πίπτω : Πολύβ.30,17,13 **ἐπὶ ταύτην κατηνέχθησαν τὴν γνώμην**, Πλωτῖν.2,6,1· κ. ἐν τῷ ἐνεργ. ἀνατρέχω : Φιλόδ.Ρητ.1,159S **ἐπ' αὐθὲν ψεῦδος καταφέρειν**· ‖ ὁμ. τείνω : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.232,8 (ἡ σύνταξις) **ἐπὶ τὸ προστακτικὸν φύσει καταφέρεται**, αὐτ. 134,25 **τῶν ῥημάτων καταφεραμένων εἰς τὴν ἐπὶ τέλους βαρεῖαν**· ‖ ὁμ. κατέρχομαι εἰς τὸν στίβον, μετέχω ἀγῶνος : Λιβάν.Λόγ.59,67· **10**) φέρω ἐναντίον : Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.1437a,19 **τὴν διαβολὴν καταφέρειν τινός**· ‖ κ. νεώτ. παθ. φέρομαι κατά τινος διὰ λόγου, ἐκφράζομαι δυσμενῶς : **καταφέρεται πολὺ κατὰ τῶν συγγενῶν του**· **11**) ἀμτβ. ἐν τῷ ἐνεργ. εἶμαι ἐπιρρεπής, ῥέπω κλίνω : Πάπ **καταφέρειν εἰς τὰς γυναῖκας**.

καταφεύγω κ. νεώτ. κ. δημ., μέλλ. -φεύξομαι, φεύγω εἰς τόπον τινὰ πρὸς ἀσφάλειαν, ζητῶ καταφύγιον : Ἡρ.2,113 Ἡρακλέος ἱρόν, ἐς τὸ ἢν καταφυγὼν οἰκέτης ὅτευ ὦν ἀνθρώπων ἐπιβάληται στίγματα ἱρά, αὐτ.5,46 ἀπέκτειναν καταφυγόντα ἐπὶ Διὸς ἀγοραίου βωμόν, Εὐρ.ΙΑ 911 οὐκ ἔχω βωμὸν καταφυγεῖν ἄλλον ἢ τὸ σὸν γόνυ, Θουκ. 3,71 τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, Ξεν.Ἀπομν 3,8,10 ὅποι .. καταφεύγοι καὶ τὰ ὄντα ἀσφαλέστατα τιθοῖτο, Πλάτ.Σοφ.260C τὸν δὲ σοφιστὴν ἐν τούτῳ που τῷ τόπῳ καταπεφευγέναι μέν, Ἰσοκρ.14,28 τῆς Καδμείας καταληφθείσης ἠναγκάσθησαν ἐνθάδε καταφυγεῖν· ‖ ἔρχομαι πρός τινα πρὸς εὕρεσιν προστασίας : Ἡρ.4,23 ὃς ἂν φεύγων καταφύγῃ ἐς τούτους, ὑπ᾽ οὐδενὸς ἀδικέεται, Ἀνδοκ.1,149 εἰς ὑμᾶς καταφεύγω καὶ ἀντιβολῶ, Δημ.231 νῦν δ᾽ ἀτυχεῖς Θηβαῖοι, φανεροὶ πᾶσιν ἦσαν ἀναγκασθησόμενοι καταφεύγειν ἐφ᾽ ὑμᾶς· ‖ προσέρχομαι, κατευθύνομαί που πρὸς ἀποφυγὴν κινδύνου, δεινοῦ, πρὸς ἀσφάλειάν μου : Μηναῖ. 12,6 Στιχηρ. ἱεράρχα Νικόλαε, ὅρμος ὁ γαληνότατος, ἐν ᾧ καταφεύγοντες οἱ τρικυμίαις τοῦ βίου περιστατούμενοι σῴζονται· **2)** ἐκφεύγω, διαφεύγω : Ἡρ.6,75 τοὺς καταφυγόντας ἐκ τῆς μάχης καταγινέων κατέκοπτε· ‖ ἐπὶ πράγμ. ἐξατμιζομένου, ὑψούμενος φεύγω πρὸς τὰ ἄνω, ἐξαεροῦμαι : Ἄλεξ.124,17 ἄνω μάλ᾽ εἶσι καταφυγὼν (ὁ ἀτμός)· **3)** ἀνατρέχω, προστρέχω : Ἀντιφ.3,2,2 καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ὑμέτερον ἔλεον .. καταπεφευγὼς δέομαι ὑμῶν, Πλάτ.Φαίδ.99E εἰς τοὺς λόγους καταφυγόντα ἐν ἐκείνοις σκοπεῖν τῶν ὄντων τὴν ἀλήθειαν, Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.1432a,38 καταφυγεῖν εἰς ὅρκον, αὐτ.ΗΝικ.1132a,20 καταφεύγειν ἐπὶ τὸν δικαστήν, Πολύβ.1,10,1 ἐπὶ Καρχηδονίους κατέφευγον· κ. μτ. δοτ. : Κτησ.ἀπ.29,57 καταφεύγειν τῇ μητρί· **4)** ἐπικαλοῦμαί τι, μτ. ἐμπροθ. διορ. κτ. αἰτ. (εἰς, ἐπί) : Δημ.793 οἱ μὲν εἰς τὴν τοῦ βίου μετριότητα .. κατέφυγον, Φιλόδ. Θε.3,8 καταφεύγειν ἐπὶ τὸ φάσκειν.

καταφευκτήριον (τὸ) μτγν. καταφύγιον, ἄσυλον : Βασ.3,134D οὐκ ἀπεκλείσθη τοῦ καταφευκτηρίου ἡ πόλις.

καταφευξις-εως (ἡ) καταφυγὴ πρὸς ἀσφάλειαν : Θουκ.7,41 διὰ τῶν ὁλκάδων τὴν κατάφευξιν ἐποιοῦντο ἐς τὸν ἑαυτῶν ὅρμον· **2)** τόπος πρὸς ἀσφάλειαν, καταφύγιον : αὐτ.38 εἴη κατάφευξις ἀσφαλὴς καὶ πάλιν καθ᾽ ἡσυχίαν ἔκπλους.

κατάφημι, ἀπαρφ.ἀορ. α΄ -φῆσαι, διὰ κατανεύσεως συναινῶ, παραδέχομαι, λέγω ναί, ὁμολογῶ, ἀντίθ. ἀπόφημι : Ἀριστλ.Μεταφ.1007b,21, αὐτ.Ψυχ. 431a,9 οἷον καταφᾶσα ἢ ἀποφᾶσα (ἡ ψυχὴ) διώκει ἢ φεύγει· κ. παθ. ἀπαρφ. ἀορ. -φαθῆναι : αὐτ.Ἑρμ.18b,39· **2)** ἀνακοινῶ : Ἰώσ.ΠΙ 3,8,4 νόμοι οὓς κατέφησεν θεὸς Ἰουδαίοις (ἀμφ.)· **3)** ρηματ. π. κατάφασις καταφατικός.

καταφημίζω, ἀορ. δωρ. -εφάμιξα, παθ. παρακ. -πεφήμισμαι, διαδίδω φήμην, ὅθ. ἀγγέλλω τι : Πίνδ.Ο 6,56 τὸ καὶ κατεφάμιξεν καλεῖσθαί νιν χρόνον σύμπαντι μάτηρ, Διον.Βυζ.2 λίμνη Μαιῶτις, ἣν μητέρα .. τοῦ Πόντου κατεφήμισαν (διεφήμισαν)· κ. παθ. : Πολύβ.16,12,3 καταπεφήμισται δὲ καὶ πεπίστευται (ἔχει διαδοθῆ φήμη)· **2)** ἐπὶ προσ., εἶμαι ὀνομαστὸς ἢ διάσημος : Βέττ. Βάλ.118· ἰδ. κτ. μτχ. παθ. παρακ. καταπεφημισμένος· **3)** ἀπονέμω ἢ ἀφιερῶ, καθοσιῶ τι εἰς θεόν τινα· εἰδ. ἐν χρ. κτ. μτχ. παθ. παρακ.· Πολυδ. 1,36 « ἡμέραι κατωνομασμέναι θεοῖς, καθωσιωμέναι, καταπεφημισμέναι » : Πολυβ.5,10,8 τῶν δὲ τοῖς θεοῖς καταπεφημισμένων πάντων ἀπέσχετο· ‖ ἐν ἀναλόγῳ σημ. κ. ἀναφ. πρὸς ἥρωας, ἐνδόξους ἐκλείψαντας ἄνδρας : Πλούτ.Εὐμ.13 τιθέντες .. σκηνὴν βασιλικὴν καὶ θρόνον Ἀλεξάνδρῳ καταπεφημισμένον.

κατάφημος-ον γλωσσ. κακόφημος βλ.λ.

καταφθάνω (φθάνω) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. φθάνω αἴφνης τινά, φθάνω ἀπροσδοκήτως τινὰ καὶ ἐπιπίπτω κατ᾽ αὐτοῦ : ΠΔ Κριτ.20,42 ὁ πόλεμος κατέφθασεν αὐτὸν καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων διέφθειραν αὐτὸν (δ.γρ. ἡ παράταξις ἔφθασεν ἐπ᾽ αὐτούς)· **2)** πάπ. μτ. ἀπαρφ. ἐνεργ. προφθάνω νὰ ἐνεργήσω, νὰ κάμω τὸ διὰ τοῦ ἀπαρφ. ἐκφραζόμενον : ἵνα καταφθάσῃ τεκεῖν· ‖ ἀπολ. μτ. αἰτ. ἀντικ. ἐπὶ πληρωμῆς, δόσεως, δίδω προκαταβολικῶς : ἀρτάβαι λη, τούτων κατέφθακα ἀρτάβας ιβ· **3)** μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ προσ., σπεύδων φθάνω τινὰ προηγούμενον, τὸν προφθάνω : Μαλάλ.166,14 κατέφθασεν αὐτοὺς εἰς τὴν θάλασσαν, - τὸ σύνταγμα προελάσαν δι᾽ ἀτραπῶν κατέφθασε τὸν ἐχθρόν· **4)** μσν., νεώτ. κ. δημ. φθάνω αἴφνης ἢ φθάνω ἐγκαίρως : Μαλάλ.1 112,12 Ἀντήνωρ κατέφθασεν ἐξελθὼν εἰς πρεσβείαν· **5)** νεώτ. δημ. κ. ἁπλῶς φθάνω, ἐν ἐπιτατικῇ πως σημ. : ὁ Σουηδὸς δρομεὺς κατέφθασε πρῶτος, - διὰ τοῦ ὑπερωκεανίου κατέφθασαν χίλιοι περιηγηταί· ‖ ὁμ. κ. ἐν εἰρων. χρ. : κατέφθασαν οἱ βλαχοδήμαρχοι.

καταφθατοῦμαι-όομαι (φθάνω) κ.-έομαι προφθάνω νὰ κυριεύσω: Αἰσχ.Εὐμ.398 γῆν καταφθατουμένη· ‖ Ἡσ. «καταφ(θ)ατουμένη· κατακτωμένη».

καταφθέγγω μτγν. ἠχῶ, ἀντηχῶ : Ὡραπ.1,29 βροντὴν ἧς οὐδὲν καταφθέγγει μεῖζον.

καταφθείρω, μέλλ. -φθερῶ, καταστρέφω, φθείρω ἐντελῶς, ἐξολοθρεύω, ἀφανίζω : Αἰσχ. Πέρσ.345 ἀλλ᾽ ὧδε-δαίμων τις κατέφθειρε στρατόν, Σοφ.ΟΤ 331 ἐννοεῖς ἡμᾶς προδοῦναι καὶ καταφθεῖραι πόλιν;, Πλάτ.Νόμ.697D ἀνάστατα ἔθνη φίλια πυρὶ καταφθείραντες .. ἀνηλεῶς μισοῦντες μισοῦνται, Θεόκρ.25,122 αἳ τ᾽ ἔργα καταφθείρουσι νομήων· κ. παθ. : Αἰσχ.Πέρσ.251 ἐν μιᾷ πληγῇ κατέφθαρται πολύς, Ἐπίχ.35,13 ἐπεὶ δέ χ᾽ εἴκω οἴκαδις καταφθερείς, Μέν.Ἐπιτρ.429 καταφθαρεὶς τὸν βίον, Ἐπιγρ. δένδρα κατεφθαρμένα, Μηναῖ.6,23 Στιχηρ. ἦλθον τὸν πόνον γὰρ ὅλον ἀφελέσθαι τοῦ Ἀδὰμ ὃν ἔπαθε, κακίστῃ συμβουλίᾳ τοῦ ὄφεως .. καὶ καταφθειρόμενος· **2)** διαφθείρω : Πλούτ.Ἠθ.240D καταφθείρειν τινά.

καταφθινύθω ποι. τ. τοῦ καταφθίω βλ.λ : Ὑμν.Δήμ.353, Ἐμπ.111,4.

καταφθίνω μτγν., μτχ. ἀορ. καταφθινήσας, μτχ. παρακ. κατεφθινηκώς φθείρομαι, ἀφανίζομαι, μαραίνομαι : Πινδ.Ι 8(7),46 ἐπέων δὲ καρπὸς οὐ κατέφθινε, Ἡρ.2,123 τοῦ σώματος δὲ καταφθίνοντος ἐς ἄλλο ζῷον αἰεὶ γινόμενον ἐσδύεται, Σοφ.Φιλ.266 ἀγρίᾳ νόσῳ καταφθίνοντα, Θεόφρ. ΦΙ 9,16,5, Πλούτ.Ἠθ.117C μέμφονται ὅτι καταφθινήσας καὶ τιμωρηθεὶς ἀπέθανε, Ἀρρ.Ἐπικτ.4,11,25.

καταφθίω (ἐνεστ. μ. ἐν τῷ ἁπλῷ φθίω), μέλλ. -ίσω, ἀόρ. α΄ κατέφθισα, καταστρέφω, ἀφανίζω, ἐξολοθρεύω : Ὀδ.Ε 341 οὐ μὲν δή σε καταφθίσει μάλα περ μενεαίνων, Αἰσχ.Εὐμ.727 σύ τοι παλαιὸς διανομὰς καταφθίσας οἴνῳ, Σοφ. ΟΤ 1198 κατὰ μὲν φθίσας τὰν γαμψώνυχα παρθένον· **2)** παθ. ἀόρ. κατεφθίμην, ἀπαρφ. καταφθίσθαι, μτχ. καταφθίμενος, ποι. καπφθίμενος, καταστρέφομαι, ἀφανίζομαι, χάνομαι, ἀποθνήσκω : Ἰλ.Χ 288 ἐλαφρότερος πόλεμος Τρώεσσι γένοιτο σεῖο καταφθιμένοιο (ἂν ἤθελες ἀποθάνει), Ὀδ.Λ 491 πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν, Ἐπιγρ. νόμοι περὶ τῶν καταφθιμένων, Αἰσχ. Πέρσ 319 σκληρᾶς μέτοικος γῆς, ἐκεῖ κατέφθιτο (ἀπέθανεν), Σοφ.ΟΤ 970 εἴ τι μὴ τὠμῷ πόθῳ κατέφθιτο· ‖ ὁμ. καταναλίσκω, ἐξοδεύω : Ὀδ.Λ

363 **καί νύ κεν ἦια πάντα κατέφθιτο καί μένε' ἀνδρῶν'** || ἐπὶ τοῦ ἡλίου, σβέννυμι, δύω : Αἰσχ. Πέρσ.377 **ἐπεὶ δὲ φέγγος ἡλίου κατέφθιτο.**

καταφθορά (ἡ) ἡ παντελής φθορά, καταστροφή, σθ. συνεκδ. ὁ θάνατος : Εὐρ.'Ιων 1237 **λεύσιμοι δὲ καταφθοραὶ δεσποίνᾳ,** Πολύβ.1,49,4 **διὰ τὴν γεγενημένην ἐν τῇ πολιορκίᾳ καταφθορὰν τῶν ἀνδρῶν,** 'Επιγρ. **καταφθορὰ τῶν ἰδίων,** ΠΔ Σοφ.Σειρ.28,6 **καταφθορὰν καὶ θάνατον, καὶ ἔμμενε ἐντολαῖς'** 2) μτφ. σύγχυσις, διατάραξις : Αἰσχ.Χο.211 **πάρεστι δ' ὠδὶς καὶ φρενῶν καταφθορά.**

καταφιανοί (οἱ) δημ. οἱ κομπογιαννῖται βλ.λ

καταφίημι ἀφήνω πρὸς τὰ κάτω, ἀφήνω νὰ πέσῃ : Πλάτ.Λάχ.184 **κατηφίει τὸ δόρυ διὰ τῆς χειρὸς** (διόρθ. ἠφίει), 'Αριστλ.Πρ.960b,32 **λέβητα** (εἰς θάλασσαν) **καταφίησι.**

καταφίλημα-ατος (τὸ) μτγν. ζωηρὸν ἢ ἐκτεταμένον φίλημα : Φίλ.1,480 **οἷς πρόσεστιν ἡ ἐκ καταφιλήματος, ἀλλ' οὐχ ἡ ἐκ γνησίου φιλήματος ἀποδοχή.**

καταφιλονεικῶ-έω λεξ. κ. νεώτ. Σουΐδ. « φιλονεικεῖν, αἰτιατικῇ », φιλονικῶ, ἀμφισβητῶ τι ἐξ ὅλου' 2) νεώτ. κ. ἐπὶ προσ. φιλονικῶ ἐρίζω πρὸς ἄλλον πεισμόνως, ζωηρῶς.'

καταφιλοσοφῶ-έω μτγν. κ. μσν. ὑπερβάλλω τινὰ ἐν φιλοσοφίᾳ, νικῶ τινα ἐν φιλοσοφικῇ συζητήσει : Αἰλ.ΖΙ 6,56 **καταφιλοσοφοῦσι τῶν 'Ινδῶν'** || προβάλλων, παρατάσσων φιλοσοφικὰ ἐπιχειρήματα καταδεικνύω, ἀποδεικνύω : 'Αρρ.'Επικτ. 4,1,167 **εὐθὺς ἂν κατεφιλοσοφήσαμεν ὅτι . .'** || **κ. μσν. φιλοσοφικῶς ἑρμηνεύω, ἐξηγῶ** : Εὐμάθ. 148, αὐτ.154' 2) 'Ησ. « καταφιλοσοφήσαντες διὰ τῆς σιγῆς νικήσαντες », ὁμ. ἑρμ.ἐν Φώτ.144,13 κ. Ξ Γουδ.304.

καταφιλῶ-έω κ. μσν. κ. νεωτ., δημ. ἀσυναίρ. -άω, παθ. κ.μέσ., νεώτ. κ. δημ. **καταφιλοῦμαι,** δημ. ἀόρ. **καταφιλήθηκα,** νεώτ. κ. δημ. μτχ. παθ. παρακ. **καταφιλημένος,** λίαν φιλῶ, ἀγαπῶ τινα : Ξεν.'Απομν.2,6,33 **τοὺς μὲν καλοὺς φιλήσοντός μου, τοὺς δ' ἀγαθοὺς καταφιλήσοντος** (τῆς λ. « φιλήσοντος » ἐχούσης ὧδε τὴν σημ. τοῦ ἀσπάζομαι, πρβλ. κατωτ.)' 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ζωηρῶς ἢ ἐν συνεχείᾳ, ἐπανειλημμένως ἢ πολλαχοῦ φιλῶ διὰ τῶν χειλέων, ἀσπάζομαι : Βεκ.'Αντιατ 115,22 « φιλεῖν φασὶ δεῖν λέγειν τὸ κατὰ ψυχήν, καταφιλεῖν δὲ καὶ κύσαι τὸ διὰ τοῦ στόματος » : Μεν.'Επιτρ.56,'Αρρ.'Επικτ.4,10,20 ΠΔ Ρούθ 1,9 **κατεφίλησαν αὐτὰς καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν,** ΚΔ Ματθ.26,49 **εἶπε χαῖρε, ῥαββί, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν'** || εἰδ. ἐπὶ ἐρωτικοῦ φιλήματος, φιλῶ παρατεταμένως, σφοδρῶς : Λουκ.'Ερωτ.13 **λιπαροῖς χείλεσιν ἐφ' ὅσον ἦν δυνατὸν ἐκτείνων τὸν αὐχένα κατεφίλει'** 3) φιλῶ διὰ τοῦ στόματος κύπτων : Ξεν.ΚΠ 6,4,10 **οὐκ ἔχουσα ἡ Πάνθεια πῶς ἂν ἔτι ἄλλως ἀσπάσαιτο αὐτόν, κατεφίλησε τὸν δίφρον,** αὐτ.7,5,32 **ἔπειτα δὲ Χόρην κατεφίλουν καὶ χεῖρας καὶ πόδας,** Πλούτ.Βρούτ.16 **τὴν δεξιὰν τοῦ Καίσαρος καταφιλήσας,** Πολύβ.15,1,7 **καταφιλεῖν τοὺς πόδας,** Μηναῖ.6,23 Συνξ. **ἰδίαις χερσὶ κρατῶν τὰς χεῖρας τούτου τοῦ μακαρίτου Παύλου καὶ καταφιλῶν . . ἐπεφώνει.**

καταφιμῶ-όω γλωσσ. κλείω τὸ στόμα, σιωπῶ.

καταφλάω 'Ησ. κατακόπτω, κατασυντρίβω.

κατάφλεβος-ον μτγν. ὁ πλήρης φλεβῶν : Ῥοῦφ.'Ονομ.153.

καταφλέγω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. -**φλέξω,** ἀόρ. -**έφλεξα,** καίων καταβάλλω, καταφλογίζω, κατακαίω : 'Ιλ.Χ 512 **ἀλλ' ἤ τοι τάδε πάντα καταφλέξω πυρὶ κηλέῳ,** 'Ησίοδ.Α 18 **μαλερῷ δὲ καταφλέξαι πυρὶ κώμας ἀνδρῶν ἡρώων,** Πλούτ. Κοῖσ.68 **δολοὺς διαπύρους ἔθεον ἐπὶ τὰς οἰκίας ὡς καταφλέξοντες,** Διογ.Οἰν.38, Μηναῖ 6,4 'Ωδ.8 **κάμινος ποτὲ πυρὸς ἐν Βαβυλῶνι . . τῷ θείῳ προστάγματι τοὺς Χαλδαίους καταφλέγουσα,** Θεοφύλ.Σ'Ιστ.8,9,6 **Σογδοανὴν ἐδουλώσατο δέκα καὶ δύο καταφλέξας μυριάδας βαρβάρων'** || ἐπὶ καυστικοῦ φαρμάκου : Παῦλ.Αἰγ.6,31' || κ. μτφ. ἐπὶ ἔρωτος : 'Αλκ.ΑΠ 5,9 **τί πλέον, εἰ θεὸς ἄνδρα καταφλέγει ;'** || παθ. ἀόρ. α' -**εφλέχθην,** ἀόρ. β' -**εφλέγην,** κατακαίομαι : Θουκ. 4,133 **ἀφθέντα πάντα καὶ καταφλεχθέντα,** Διόδ. Σ 8 ἀπ.11, 'Ιώσ.ΑΙ 13,4,4, Φιλόστρ.'Απολλ.8,15, Μηναῖ.3,4 Συνξ. **ὅλαν τὸ σῶμα καταφλεχθῆναι προσέταξε'** 2) καταρρίπτω ὡς διὰ κεραυνοῦ καταβάλλω, ἀποσβολώνω : Λαγγῖν.34,4 **καταφλέγει καὶ καταβροντᾷ τοὺς ῥήτορας.**

καταφλεκτικός-ή-όν (φλέγω) μτγν. ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ καταφλέγειν : 'Αμφιλ.44, Κύριλλ.199.

κατάφλεκτος-ον (φλέγω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κεκαυμένος, καταφλεχθείς : 'Ηλιόδ.Αἰθ.1,1 **δαλῷ κατάφλεκτος.**

καταφλεξίπολις (ὁ,ἡ) (καταφλέγω πόλιν) ὁ κατακαίων πόλεις, μτφ. ἐπὶ ἑταίρας : ΑΠ 5,1 **τὴν καταφλεξίπολιν Σθενελαΐδα, τὴν βαρύμισθαν.**

κατάφλεξις-εως (ἡ) (φλέγω) μτγν. κ. νεώτ. κατάκαυσις, καταφλόγισις : Λουκ.'Ορχ 39 **'Ηρας δόλον καὶ Σεμέλης κατάφλεξιν,** Πλωτῖν.Τετράδ. 86,9 **ὑπὸ τῆς τοῦ καύσωνος καταφλέξεως.** Μηναῖ.12,22 'Ωδ.6 **ὑποστᾶσα καρτερῶς τὴν κατάφλεξιν σεμνή.**

καταφλιά τῆς θύρας (ἡ) σχόλ. ἡ αἴθουσα : Σχόλ.'Οδ.Ο 146.

καταφλογίζω μτγν., νεώτ. κ. δημ. πυρπολῶ ἐντελῶς, καίω, κατακαίω, νεώτ. κ. δημ., παθ. κ. μέσ. -**ίζομαι,** δημ. ἀόρ. **καταφλογίσθηκα,** δημ. μτχ. παθ. παρακ. **καταφλογισμένος** : ΠΔ Ψαλμ.17 (18),9 **πῦρ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατεφλόγισεν,** Μηναῖ.6,10 'Ορθρ.'Ωδ.3 **πῦρ οὐ κατεφλόγισε τὰ καθαρώτατα σώματα τῶν εὐσεβῶν'** 2) νεώτ. κ. δημ. παθ. -ομαι πάσχω φλόγωσιν.

καταφλυαρῶ-έω μτγν. κ. μσν. φλυαρῶ, λέγω πολλὰ περί τινος : Λουκ.Φιλόπ.20 **κατεφλυάρει ἔτι πικρότατα'** || μτ. γεν. καταπληρῶ τινα φλυαριῶν, τὸν φορτώνω μὲ φλυαρίας : Στράβ. 12,3,21 **'Ελλάνικός τε καὶ 'Ηρόδοτος καὶ Εὔδοξος κατεφλυάρησαν ἡμῶν,** Μετοχ.Θ ἐν Σάθ.1,163 **ἀκαιρίαν ἐπὶ τῆς νόσου .. καταφλυαρῶν ἡμῶν.**

κατάφοβος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ πλήρης φόβου, περίφοβος, μτ. αἰτ. : Πολύβ.1,39,12 **ἦσαν κατάφοβοι τοὺς ἐλέφαντας** (κατεφοβοῦντο τοὺς ἐλέφαντας)' κ. μτ. τοῦ μή : αὐτ.10,7,7 **κατάφοβος ἦν μὴ ταῖς αὐταῖς .. περιπέσῃ συμφοραῖς'** κ. ἀπολ. : ΠΔ Παροιμ 29,16 **οἱ δὲ δίκαιοι ἐκείνων πιπτόντων κατάφοβοι γίνονται,** Πλούτ.Δίων 4 **βίαυ ἀνίσου καὶ καταφόβου,** Σέργ.Μακρ.ἐν Σάθ.3,226 **περιδεὴς καὶ κατάφοβος, τὰ πενθικὰ προτεί φορῶν τὸν κοινὸν ὄλεθρον μελισσόμενας'** 2) ὁ ἐπιφέρων φόβον, τρομάζων : Πάπ. **ἐπὶ τῇ καταφόβῳ γεναμένῃ μηνύσει.**

καταφοβῶ-έω φοβῶ τινα πολύ, μέγαν φόβον ἐμβάλλω εἴς τινα : Θουκ.7,21 **τῷ δὲ θράσει ἐπιχειροῦντες, καταφοβοῦσι, καὶ σφᾶς ἂν τὸ αὐτὸ ὁμοίως τοῖς ἐναντίοις ὑποσχεῖν,** Λουκ.'Εταιρ Δ 13, 5 **σὺ γὰρ . . ἀφελῆ παιδίσκην κατεφόβησας ἐπισείων λόφους,** Δίων Κ 39,36' || παθ. μτ. μέσ. μέλλ. μεγάλως φοβοῦμαι : 'Αριστφ.Βάτρ.1109 **εἰ δὲ τοῦτο καταφοβεῖσθαν,** Θουκ.6,33 **οὐ καταφοβηθεὶς ἐπισχήσω κινδυνευούσης τῆς πόλεως.**

καταφοιβάζω μσν. ἐπιτατ. τοῦ φοιβάζω βλ λ. : Εὐμάθ.394.

καταφοινίσ(σ)ω λεξ. κ. μσν. κάμνω τι ὅλως διόλου κόκκινον, καταβάπτω δι' ἐρυθροῦ' 'Ησ.,